BIBLE

UTAKADA TIJILO

Basa Language

Basa - All Bible

Old Testament	
Umozhigo	3
Ụbanụ	107
Livai	196
Tɛrɛcɛ	260
Undwa Tukwabilana	351
Joshua	426
Ajɛmɛ-Ụshɛrɛya	475
Rutu	523
1 Samuɛl Uhiiŋ	530
2 Samuɛl Uyebi	596
1 Shɛgwuma Shi Hiiŋ	651
2 Shɛgwuma Shi Yebi	715
1 Shɛrụkwụkwụ Shi Hiiŋ	776
2 Shɛrụkwụkwụ Shi Yebi	839
Ezra	911
Nehemaya	933
Esta	964
Job	980
Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama	1.042
Utakadawe Eshi	1.197
Bi'enenji	1.253
Azunga Shɛzunga	1.270
Ayizaya	1.280
Jɛrɛmia	1.386
U'wo-Ụzhɛla	1.499
Izikɛl	1.509
Daniɛl	1.612
Hosia	1.644
Joɛl	1.661
Emos	1.667
Obadia	1.680
Jona	1.682
Maika	1.686
Nahum	1.696
Habakuk	1.700
Zɛfania	1.705
Hagai	1.710
Zɛkaria	1.714
Malakai	1.732
New Testament	
Matiu	1.738
Mak	1.815
Luk	1.864
Jon	1.945
Ugondu Wa Atumwa	2.003
Rom	2.075
1 Korint Hiiŋ	2.108
2 Korint Yebi	2.139
Galatia	2.159
Ɛfɛsɛs	2.170
Filipai	2.181
Kolosia	2.189
1 Tɛsɛlonika Hiiŋ	2.196
2 Tɛsɛlonika Yebi	2.203
1 Timoti Hiiŋ	2.207
2 Timoti Yebi	2.216
Taitos	2.222
Filimon	2.226
Ehibru	2.228
Jemis	2.251
1 Pita Hiiŋ	2.260
2 Pita Yebi	2.269
1 Jon Hiiŋ	2.274
2 Jon Yebi	2.282
3 Jon Tatụ	2.284
Judu	2.286
N-ndumwa Tɛkapɛshɛnga	2.289

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

Basa - All Bible

Umozhigo

Umozhigo 1

Iyi nɛ Agwatana karɛ

1Aka na Agwatana karɛ azuba keeni unyizo nu umozhigo.

2Unyizo namɛ bohondo uzawa iyi ye elele, meni na mi iri mu urigeni ofwo elele, ofwo elele kaa shɛ tishi kpirim, ibɛ Mpiala ma Agwatana mo rungo na azuba meni.

Ụjita Uhiiŋ

3Nazhɛ Agwatana hiɛŋ, Go uhioko-uhwaŋna nama, nazhɛ uhioko-uhwaŋna namɛ.

4Ta Agwatana kwụbɛ maa uhioko-uhwaŋna ata zhɛmɛ, boo bogwu uhioko-uhwaŋna ne tishi.

5Agwatana po uhioko-uhwaŋna izeci maa uwaŋna, boo po tishi izeci maa ụjita. Ụrụmɛ namba, uvwungwa kaa namba, ụjita uhiiŋ ta.

Ụjita uyebi

6Nazhɛ Agwatana hiɛŋ, ga araranga nama na ashashɛ maa e shiri ogwungwu ne meni ma azuba na mu na mɛ cɛnjɛ.

7Agwatana ga njɛ araranga ata, bee shiri ogwungwu na ashashɛ meni mu na mu namɛ na cɛnjɛ tuta ta araranga ata, ne meni mu na mu namɛ na azuba araranga ata. Yaa shɛ ga gana ata.

8Nazhɛ Agwatana po araranga ata izeci maa tụla. Ụrụmɛ namba, uvwungwa kaa namba, ụjita uyebi ta.

Ụjita Ụtatụ

9Nazhɛ Agwatana hiɛŋ, Ge meni mu na mu namɛ tuta ta azuba mu sutono urubwo uko, maa cɛnjɛ tu hwoo tu banɛ. Yaa shɛ ga gana ata.

10Nazhɛ Agwatana po cɛnjɛ ta ata tu hwoo izeci maa Cɛnjɛ tu unyizo, boo po meni ma ata bee suteni urubwo uko izeci maa Ntokwu. Agwatana kwụbɛ maa i zhɛmɛ.

11Nazhɛ Agwatana hiɛŋ, Ga ambɛ, ni i'w'ɛwɛ ye elele nɛ 'yajɛ izɛgwu keeni inɛɛ nɛ ya 'wala unshɛ na cɛnjɛ. Yaa shɛ ga gana ata.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

12Ibɛ po ambɛ unshɛ na cɛnjɛ keeni i'wɛ'wɛ ye elele nɛ 'yajɛ izɛgwu. Agwatana kwụbɛ maa i zhɛmɛ.

13Ụrụmɛ namba, uvwungwa namba, ụjita ụtatụ ta.

Ụjita Uneshi

14Nazhɛ Agwatana hiɛŋ, Ge iyi nɛ ya pana uhioko-uhwaŋna nama na tụla, maa i bogwu uwaŋna nụ ụjita, maa i nama apata iwɛ aka, ti iwɛ ushwo, ti iwɛ uvwaza, ti iwɛ iyi-tuholo keeni iwɛ shiywa.

15Ga i nama apata maa i shɛ uhioko-uhwaŋna na tụla, maa i no hiokono unyizo uhwaŋna. Yaa shɛ ga gana ata.

16Nazhɛ Agwatana njɛ ga iyi i'wɛtwɛ iyebi nɛ ya pana uhioko-uhwaŋna, maa ga inɛ i'wɛtwɛ 'yaga ụhwada iyi-tuholo, maa tuba inɛ gwumwa 'yaga ụhwada iyi-turumono; baa njɛ du mkpasu.

17Agwatana tileni iŋ na tụla ta ata maa i no hiokono unyizo uhwaŋna,

18iwɛ maa i 'yaga ụhwada uwaŋna nụ ụjita, maa i bogwu uhioko-uhwaŋna ne tishi, Agwatana kwụbɛ maa i zhɛmɛ.

19Ụrụmɛ namba, uvwungwa namba, ụjita uneshi ta.

Ụjita Utana

20Nazhɛ Agwatana hiɛŋ, Ge iyi-uumwa swoswoswo shini ne meni, ga shanụnụ shɛ na hila na azuba.

21Agwatana karɛ sasana edegbe a'wụtụ, a na zweni ni itekwu ɛtɛ, ti iyi-uumwa swoswoswo nɛ ya nda bulama, nɛ shini na amɛ meni, ta shanụnụ swoswoswo, Agwatana kwụbɛ maa i zhɛmɛ.

22Nazhɛ Agwatana peni iŋ uwebiye hwɛɛ, bɛɛ hiɛŋ, Ge iyi-uumwa nɛ zweni ne meni na mata duwa maa i shini itekwu. Bɛɛ hiɛŋ, Ga shanụnụ shɛ na kaana ufwugwo tugombo na cɛnjɛ tu unyizo.

23Ụrụmɛ namba, uvwungwa kaa namba, ụjita utana ta.

Ụjita Ucihiŋ

24Nazhɛ Agwatana hiɛŋ, Ge iyi-uumwa swoswoswo nama na cɛnjɛ, ibɛ shɛ iyimabiga, ti iyi nɛ yo hombilo, ti isundɛ ehilo. Yaa shɛ ga gana ata.

25Agwatana karɛ iyi-uumwa swoswoswo, ti iyimabiga, ti iyi ye elele nɛ yo hombilo na cɛnjɛ, Agwatana kwụbɛ maa i zhɛmɛ.

26Nazhɛ Agwatana hiɛŋ, Mizha tɛ njɛ ma bụtụ nụ ụsụbwa tu, maa ma tụ sụba, aba zhɛ a 'yaga ụhwada ijɛnɛ, ta shanụnụ, ti iyimabiga, ti iyi cɛnjɛ kpaaŋ keeni iyi nɛ yo hombilo na cɛnjɛ.

27Gabata Agwatana karɛ ga butubwenyi ne biyikwo a na sụbɛ bụ ni ikɛnyi ibwɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

28Nazhɛ Agwatana peni aŋ uwebiye, bɛɛ hiɛŋ, Na mata ma miaụŋ duwa maa hi na kaana ufwugwo, iwɛ maa ajalalo hiŋ shini unyizo ga, maa hi leshegeji uŋ. 'Yaga ma ụhwada ijɛnɛ, na shanụnụ keeni iyi nɛ ya hwungwa nɛ ya nda bulama na cɛnjɛ tu unyizo.

29Nazhɛ Agwatana hiɛŋ, N hi peni i'wɛ'wɛ ye elele nɛ ya 'wala nɛ 'yajɛ izɛgwu na amɛ ibɛ, iyimɛyɛ hiŋ tɛ.

30N hi peni isundɛ ehilo ye elele, ti iyi elele nɛ yo hombilo keeni shanụnụ she elele, ta ambɛ, ta abụba i'wɛ'wɛ maa hi na ya. Yaa shɛ ga gana ata.

31Agwatana kwụbɛ iyi elele nɛ baa njɛ maa i zhɛmɛ tebiye. Ụrụmɛ namba, uvwungwa namba, ụjita ucihiŋ ta.

Umozhigo 2

Ụjita Ucenje

1Gabata azuba keeni unyizo hwuwowu tɛnda, ti iyi elele nɛ zweni nu bwa.

2Agwatana kwunanjɛ ugondu na baa njɛ, nụ ụjita ucenje, nụ ụjita ata ucenje, boo to du ụhinjaŋụ nu ugondu we elele na baa njɛ.

3Nazhɛ Agwatana peni ụjita ata ucenje uwebiye, baa njɛ uŋ tijilo, iwɛnɛ ti yaa shɛ nụ ụjita ata baa kwunanjɛ ugondu we elele na baa njɛ, ibɛ po boo to ụhinjaŋụ.

Bụtụ ne Biyikwo ni Itimɛ Idɛn

4Gana na aa njɛ azuba tu unyizo hwɛɛ ta. Ibɛ shɛ nụ ụjita na AGWANGWAMA na shɛ Agwatana njɛ cɛnjɛ tu unyizo keeni azuba.

5Ambɛ elele keeni i'wɛ'wɛ swoswoswo ta unshɛ shɛ la nu unyizo na aka ata o, iwɛnɛ ta AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ta njɛ shɛ la maa eshilo ngbi na cɛnjɛ tu unyizo, bụtụ kaa du ta zasaba la maa bu na hwaŋ itimɛ o.

6Ama uzhikwozhikwo ubwa mwe na cɛnjɛ, wee lemicinji cɛnjɛ kpaaŋ.

7Na aba ibɛ nazhɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana mo bụtụ nu upwupwutu cɛnjɛ, bee hwulupeni bu ihwungwɛ ni inyɛnu ibwɛ, ibɛ po bụtụ shɛ ya buumwa.

8Nazhɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana jwe itimɛ ni Idɛn, zalụ bu uwaŋna-banụ, bee shiri bụtụ ata boo mo apata.

9AGWANGWAMA na shɛ Agwatana njɛ maa ga ụ'wụ'wụ we elele na pilanụ igbɛtɛtɛ, tu unaa na zhɛmɛ iwɛ iyimɛyɛ unshɛ. Ụ'wụ'wụ uraiŋ keeni ụ'wụ'wụ na wa nda maa bụtụ mepi iyi ibiye keeni iyi iwɛ shikeni du na ashashɛ itimɛ ɛtɛ.

10Urefu uko banɛ ni Idɛn maa u no zwogono itimɛ ɛtɛ meni, te kwuni apata woo bogotogwu, waa shɛ erefu eneshi.

11Ɛ hiɛŋ izeci una uko Pison, ubwa shɛ una ata rungwutwonu cɛnjɛ tu Havila no ofwo na azhɛnarɛya namɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

12Azhɛnarɛya cɛnjɛ ta ata zhɛmɛ, bdɛlium na shɛ gana utayɛ, keeni onikis namɛ apata.

13Ɛ hiɛŋ izeci Urefu uyebi Gihon, una ata ubwa rungwutwonu cɛnjɛ tu Kush kpaaŋ.

14Ɛ hiɛŋ izeci Urefu ụtatụ Hidɛkɛl, una ata ubwa wa fwunga geri bu uwaŋna-banụ ba Asiria. Ɛ hiɛŋ izeci Urefu uneshi Yufretis.

Ụ'wụ'wụ na Shɛ shɛ Aa Ya

15Nazhɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana shiri bụtụ ata ni itimɛ Idɛn iwɛ maa bu na hwaŋ iŋ, keeni maa bu na ngbaraka iŋ.

16Nazhɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana peni bụtụ ata unu, bɛɛ hiɛŋ, M bu leneni maa na ya tụ'walụ ti i'wɛ'wɛ ye elele nɛ namɛ ni itimɛ gɛ na ahaŋsa oko.

17Ama ta ya tụ'walụ tu u'wụ'wụ ata wa nda maa bụtụ mepi iyi ibiye keeni iyi iwɛ kwukwuŋ, iwɛnɛ po nụ ụjita na abɛ yɛ ma tuta bi zhɛ bo 'wo tilɛɛ.

Gana na Aa Njɛ Biyikwo

18Nazhɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiɛŋ, I zhɛshɛ maa butubwenyi nama bwooko gba o, N zhɛ ma ndana bụ bụtụ timbiyono na teni cɛŋ nu bwa.

19Nazhɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana mo Isundɛ ehilo ye elele, ta shanụnụ sha azuba she elele na cɛnjɛ, bee suje iŋ pa bụtụ ata maa pagana iŋ izeci, izeci elele nɛ bụtụ ata po iyi-uumwa ye elele, asha izeci ibɛ tɛ ya.

20Ibɛ po bụtụ ata po iyimabiga, ta shanụnụ, ti isundɛ ehilo ye elele kpaaŋ izeci, ama bụtụ ata zasa bụtụ bi yebi na teni cɛŋ nu bwa maa bu no mbiyono bu o.

21Nazhɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana keri bụtụ ata malabụ mụ 'wụtụ, baa vwɛ ikpɛngɛ bụtụ ata tu boo woto malabụ, bee gwuricinje tu'waba bee urigeni.

22Nazhɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana njɛ biyikwo ni ikpɛngɛ ebe bɛɛ vwɛ na tu'waba ta bụtụ ata, baa shapɛ bụ pa bụtụ ata.

23Nazhɛ bụtụ ata hiɛŋ, Hwuwayɛ go inɛ gɛ shɛ ya u'umpwo na banɛ no o'umpwo mi, keeni usunda-tu'waba na banɛ nu usunda-tu'waba mu, ɛ zhɛ ɛ hiɛŋ bụ, Biyikwo, iwɛnɛ tɛ ɛ bɛcinjɛ bụ no olugwo butubwenyi.

24Iwɛbɛ po bụtụ ba ganga bishi bwa no bino bwa maa togwu ne biyikwo bwa, maa a shɛ usunda-tu'waba uko.

25Ebe yebi ata namɛ mohondo, ta bụtụ ata ne biyikwo bwa, aba kaa njɛ shɛ ezuye o.

Umozhigo 3

Tụlaya ta Bụtụ Iwɛnɛ baa Hwụjɛ shɛ Unu

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1Uhwa incɛ wee hwuri usunda ehilo ye elele na AGWANGWAMA na shɛ
Agwatana karɛ. Ibɛ uhwa ata heŋteni biyikwo ata, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛ-tɛkana ga hilŋ
maa Agwatana hiɛŋ, Ta ya ma tụ'walụ ti i'wɛ'wɛ itimɛ gɛ?

2Nazhɛ biyikwo ata jishijɛ uhwa ata, bɛɛ hiɛŋ, E ti leneni maa ta ya tụ'walụ ti
i'wɛ'wɛ ye elele nɛ namɛ ni itimɛ gɛ.

3Ama Agwatana hiɛŋ, Ta ya ma tụ'walụ tụ ụ'wụ'wụ ata shikeni na ashashɛ itimɛ
gɛ o, okwo tutumongono kede to tumongono shibwonu ti zhɛ to 'wo.

4Ama uhwa hiɛŋ biyikwo ata, Shɛ iwɛ-tɛkana maa hi zhɛ hio 'wo tilɛɛ o.

5Agwatana mepi maa gunu na ahiɛ yɛ tụ hwayɛ, eshe hiŋ zhɛ a kapɛshɛngwa, hia
sha gana bwa, hia mapa iyi ibiye ni iyi iwɛ.

6Aka na te biyikwo ata heŋshi maa tụ'walụ tụ ụ'wu'wụ ata tɛ zhɛmɛ tiya, ta a
pilanụ kaa igbɛtɛtɛ, te e eri ta nda du kaa maa bụtụ incɛ. Bee cwe tụ'walụ ta ata
baa yɛ, bee peni du bwolo bwa, baa yɛ.

7Gunu ata ta a yɛ tụ, e eshiciji ya maa a namɛ mohondo, aa tata ambɛ owowo aa
la ne embi aba.

8Aka na ta a hwụjɛ bụlama ba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu boo rungo ni
itimɛ ɛtɛ nụ ụrụmɛ, ibɛ po bụtụ ata, te biyikwo bwa gezhigeni bu, ee zhe aa swacɛ
ni i'wɛ'wɛ nɛ namɛ ni itimɛ ɛtɛ.

9Ibɛ po AGWANGWAMA na shɛ Agwatana suyanɛ butubwenyi ata, bɛɛ hiɛŋ bụ,
Cee abụ namɛɛ?

10Bɛɛ jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, N hwụjɛ bụlama bụ ni itimɛ gɛ, ibɛ po inyɛsɛ n shɛ,
Ngaa swacɛ, iwɛnɛ tu Ngaa namɛ mohondo.

11Agwatana hiɛŋ bụ, Gaaba ibi mbishi maa bu namɛ mohondoo? Bɛ yɛ suu
tụ'walụ tụ ụ'wụ'wụ ata Ngɛɛ bi hiɛŋ la ta ya?

12Nazhɛ bụtụ ata hiɛŋ bụ, Biyikwo ga ebi m peni, ubwa m peni tụ'walụ tụ
ụ'wụ'wụ ata Ngaa yɛ.

13Nazhɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana heŋteni biyikwo ata, bɛɛ hiɛŋ, Imbe
po abɛ njɛ ijɛɛ? Biyikwo ata hiɛŋ, Uhwa n helekeci ibɛ po Ngaa yɛ.

E Keleni Uhwa ata Unu

14Ibɛ po AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiɛŋ uhwa ata, E bi keleni-unu
uhwuri iyimabiga ye elele, tu usunda ehilo we elele, iwɛ ijɛ abɛ njɛ, ibɛ po unu-
tukalana ga zhɛ wa ima usunda ehilo we elele, keeni iyimabiga. Te kwuni nu
hwayɛ, na amɛ bụ ɛbi zhɛ bu no hombilo. Upwupwutu ɛbi zhɛ bu na ya tutu tu'wo
tụ bụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15N zhɛ ma bila uwuru na ashashɛ bụ ne biyikwo, ta ashashɛ miaụŋ mu bwa na miaụŋ mụ bụ. Miaụŋ mu bwa mi zhɛ mu no rukoto uhiuhiu bu, gabụ du bi zhɛ bu na lụmanga oshikwuru aba.

E Keleni Bụtụ ata Unu te Biyikwo Bwa

16Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ biyikwo ata, N zhɛ ma kaana amɛ-tụhaŋtụ bụ duwa no ofubo bu ti'yaga, nụ ụngwụ-tuhwuga ɛbi zhɛ ba mata miaụŋ, bwolo bu zhɛ na bu dwa eshe, ubwa kaa zhɛ ba 'yaga ụhwada bụ.

17Bɛɛ hiɛŋ bụtụ ata, E keleni cɛnjɛ unu iwɛ bụ, iwɛnɛ abụ hwụjɛ-unu biyikwo bu, abɛ yɛ tụ'walụ tụ ụ'wụ'wụ ata Ngɛɛ bi hiɛŋ la ta ya o. Bi zhɛ bu na hwaŋ itimɛ duwa tutu tu'wo tụ bụ, nazhɛ ɛbi zhɛ bu na 'yaga iyimɛyɛ nɛ zhɛ mo bu gombo tiya.

18Tu'untwo keeni esepi zhɛ nɛ unshɛ ni ibɛ, abuba ɛbi zhɛ bu na ya.

19Bi zhɛ bu na nda ugondu duwa maa bwezhi, nazhɛ cɛnjɛ ti zhɛ ta bu matanga iyimɛyɛ tutu bu to gwulo na tuba, iyi nɛ po na tuba aa ga bɛ njɛ la, upwupwutu abɛ shɛ, nu upwupwutu ata ɛbi zhɛ bo gwulo.

Agwatana Becinji Bụtụ ata ni Itimɛ ɛtɛ Idɛn

20Ga Adam po biyikwo bwa izeci ti ge Ivi, iwɛnɛ tu baa shɛ bino bi iyi-uumwa kpaaŋ.

21Nazhɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ndanɛ Adam ne biyikwo bwa n-nduka nu u'waba usunda, bee hwuŋtengeni aŋ.

22Nazhɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiɛŋ, Hioko bụtụ shɛwa ya gana tu, bee mepi iyi ibiye ni iyi iwɛ, hwuwayɛ go bɛ shɛ shɛ ba ya ya tụ'walụ tụ ụ'wụ'wụ ata uraiŋ maa nama unyizo-nom o.

23Iwɛbɛ po AGWANGWAMA na shɛ Agwatana becinji bu ni itimɛ ɛtɛ Idɛn, maa ga bu na hwaŋ itimɛ na cɛnjɛ te ebe aa ga njɛ bụ na tuba.

24Nazhɛ baa gɛgɛcɛnjɛ iyi-uumwa keeni utokwobi na shɛ gana bụratụ bu ulwa na wa jɛsharaga zalụ hweehwe, geri bu uwaŋna-banụ bi itimɛ ɛtɛ Idɛn, iwɛ maa kede bụtụ be elele gwumwongonu ya nụ ụ'wụ'wụ ata uraiŋ o.

Umozhigo 4

Upwaŋ na ge Ken ne Ebɛl Peni Agwatana

1Nazhɛ ga Adam weci ne biyikwo bwa ge Ivi, bee le ofubo, bee meci yɛu-ye-eyi. Bɛɛ hiɛŋ AGWANGWAMA m mbiyeni Ngaa 'yajɛ yɛu-ye-eyi, boo po iŋ izeci ti ge Ken

2Bee meci sasana buhongwu bwa ge Ebɛl. Ge Ebɛl shɛ bɛbɛjɛ ba agwụdụ, ge Ken tuba shɛ buhwɛŋ bi itimɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Ti yee ilegeji fwalaa, ge Ken peni AGWANGWAMA upwaŋ iyimɛyɛ nɛ bee jwe.

4Ge Ebɛl du shapɛ yɛu nɛ ụgwụdụ ubwa meci hiiŋ baa kwụnɛ, baa mụnɛ upada na 'yajɛ manɛbɛ bee peni AGWANGWAMA. Ibɛ po amɛ AGWANGWAMA lemi ne Ebɛl keeni upwaŋ ubwa.

5Ama bu mbiyanɛ shɛ Ken okwo kaa upwaŋ ubwa o. Ibɛ po ge Ken kwuni isɛbwɛ tɛnda tebiye, bee heshigeni eshe.

6Ibɛ po AGWANGWAMA hiɛŋ Ken, Iwɛmbe po aba nda isɛbwɛ, ebi heshigeni eshee?

7Yaa shɛ abu ga njɛ ta zhɛmɛ, a ga zha shɛ a lashɛga suu inɛɛ bụ du? Ama iwɛnɛ abɛ njɛ shɛ ta zhɛmɛ, ibɛ po iwɛwɛ ya jala maa ibu lasụ, ama gabụ kaa bɛ shɛ ba lasụ iŋ.

Ge Ken Kwụnɛ Ebɛl

8Ge Ken hiɛŋ buhongwu bwa ge Ebɛl, Mizha ti zhe ne ehilo. Aka na ta a namɛ ne ehilo, ge Ken ishijɛ baa sukakanɛ buhongwu bwa ge Ebɛl, baa kwụnɛ bụ.

9Nazhɛ AGWANGWAMA heŋteni Ken, bɛɛ hiɛŋ, Cee buhongwu bu ge Ebɛl namɛɛ? Bɛɛ jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, M mepi shi o, Gamba suu n shɛ bi'iywa bo buhongwu mi?

10Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ bụ, Imbe nɛ abɛ njɛɛ? Hioko te mehieŋ mo buhongwu bu mi tileni na cɛnjɛ maa ma n kala n'ungwa.

11E bi keleni-unu na banɛ na cɛnjɛ tu na ti kepishinji unu tu swe mehieŋ mo buhongwu bu ni i'ɛlɛ bụ.

12Te kwuni na aka ga okwo aba hwaŋ itimɛ, cɛnjɛ ti zha shɛ ta bụ zhɛmana ya iyimɛyɛ tebiye o, bi zha shɛ kaa ba 'yaga ya urubwo, ama bi zhɛ bu no rungo gbom na cɛnjɛ tu unyizo.

13Ge Ken hiɛŋ AGWANGWAMA, Ulwapɛ mu hwuri ugombo, N eri shi ma 'waŋna uŋ o.

14Ebu n unzhi hwayɛ ga maa ma bana na cɛnjɛ tu ga, N zhɛ ma bu swakana, N zha shɛ ma 'yaga ya urubwo, N zhɛ ma sha bụtụ na bo rungo gbom na cɛnjɛ tu unyizo, bụtụ be elele na kaa n kwụbɛ bi zhɛ ma n kwụna.

15Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ bụ, Bụtụ be elele ụbụ kwụnɛ, N zhɛ ma tụpana tụlụkpashɛ tụ bụ kpalụ cenje. Ibɛ po AGWANGWAMA njɛ Ken useyida iwɛ maa bụtụ be elele na kwụbɛ bụ kede ba kwụna bụ o.

16Nazhɛ ge Ken beni na agba AGWANGWAMA, bee zhe baa jɛjɛ na cɛnjɛ tu Nod geri bu uwaŋna-banụ bi Idɛn.

Miaụŋ mi Ken Na

© 2008 Bible Society of Nigeria.

17Ge Ken weci ne biyikwo bwa, bee le ofubo, bee meci Inok. Ge Ken jwe ụshɛpwụ uko, boo po uŋ izeci yɛu ɛtɛ ibwɛ ta Inok.

18Ge Inok meci Irad, ga Irad meci Mɛhujaɛl, gɛ Mɛhujaɛl meci Mɛtushaɛl, gɛ Mɛtushaɛl meci Lamɛk.

19Ga Lamɛk zeni eyikwo eyebi, ɛ hiɛŋ izeci bu na bu ko ga Ada, ɛɛ hiɛŋ izeci bu na bi yebi ge Zila.

20Ga Ada meci Jabɛl, ubwa shɛ bishi ba atwa na jɛjɛ nu udulo tugwuno a na 'yajɛ iyimabiga.

21Ɛ hiɛŋ izeci buhongwu bwa go Jubal, ubwa shɛ bishi ba atwa na a 'nyama aduma keeni ukpasana tuhwulo.

22Ge Zila meci Tubal-ken, ubwa shɛ bugwoni ba alụma i'wɛŋnɛ yɛ ɛtumburɛ keeni ashɛmbɛrɛ. Ɛ hiɛŋ izeci bụngwụfwụ Tubal-ken ge Neama.

23Ga Lamɛk hiɛŋ eyikwo ubwa ga Ada keeni Zila, Shɛlaga ma iyi nɛ Ngɛɛ zhɛ ma duma, N kwụnɛ yɛu tisemberi ike iwɛnɛ boo m po iyi baa n gwụcɛnjɛ.

24Yaa shɛ aa njɛ itɛpwɛ Ken kpalụ cenje, iwɛ-tɛkana asha ɛ zhɛ a tụpana itɛpwɛ mi kpalụ dupu-nu-woshi-ni-bɛ-cenje.

Tumata ti Sɛt

25Ga Adam weci ne biyikwo bwa sasana, bee meci yɛu-ye-eyi, boo po iŋ izeci ti gɛ Sɛt. Iwɛnɛ po biyikwo ata hiɛŋ, Agwatana m peni yɛu-ye-eyi inyɛ tụlụkpashɛ te Ebɛl, na ge Ken kwụnɛ.

26Gɛ Sɛt meci du yɛu-ye-eyi, boo po iŋ izeci ti ge Inosh. Te kwuni na aka ata nazhɛ atwa kwuni izeci ya AGWANGWAMA tusuyana.

Umozhigo 5

Te Kwune na Aka Adam Uuwa I ci Aka Noa

1Utakada wa alamụ Adam na. Aka na ta Agwatana karɛ bụtụ, baa njɛ bụ nụ ụsụbwa ubwa.

2Butubwenyi ne biyikwo aba baa karɛ, bee peni aŋ uwebiye boo po aŋ izeci maa butugwumwa, na aka na tu baa karɛ aŋ.

3Ga Adam zhɛrɛ shiywa dipi-yebi-nu-talacɛ (130) ta a njɛ bụ, nazhɛ bee meci yɛu-ye-eyi nɛ sụbɛ bụ, boo po iŋ izeci ti gɛ Sɛt.

4Ga Adam zhɛrɛ shiywa akpakwụ-eneshi (800), na aba na ti bee meci Sɛt, nazhɛ bee meci miaụŋ-me-eyi, na mu na mo o mi nya.

5Shiywa sha Adam hwɛɛ shɛ namɛ akpakwụ-eneshi-ni-dipi-yebi-nu-talacɛ (930) nazhɛ bee 'wi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Gɛ Sɛt zhɛrɛ shiywa dipi-yebi-na-shɛba-shɛ-ta (105) te e meci bu, nazhɛ bee meci Inosh.

7Gɛ Sɛt zhɛrɛ shiywa akpakwụ-eneshi-na-shɛba-shi-cenje (807), na aba na ti bee meci Inosh, bee meci miaụŋ-me-eyi na mu na mo o mi nya.

8Shiywa shi Sɛt hwɛɛ shɛ namɛ akpakwụ-eneshi-ni-dipi-yebi-ne-eshe-umpwa-na-shɛba-shi-yebi (912), nazhɛ bee 'wi.

9Ge Inosh zhɛrɛ shiywa dupu-na-buhanda (90) te e meci bu, nazhɛ bee meci Kenan.

10Ge Inosh zhɛrɛ shiywa akpakwụ-eneshi-ne-eshe-umpwa-na-shɛba-shɛ-ta (815) na aba na ti bee meci Kenan, bee meci miaụŋ-me-eyi na mu na mo o mi nya.

11Shiywa shi Inosh hwɛɛ shɛ namɛ akpakwụ-eneshi-ni-dipi-yebi-na-shɛba-shɛ-ta (905), nazhɛ bee 'wi.

12Ge Kenan zhɛrɛ shiywa dupu-nu-woshi (70) te e meci bu, nazhɛ bee meci Mahalalɛl.

13Ge Kenan zhɛrɛ shiywa akpakwaụ-eneshi-na-buhanda (840) na aba na ti bee meci Mahalalɛl, bee meci miaụŋ-me-eyi, na mu na mo o mi nya.

14Shiywa shi Kenan hwɛɛ shɛ namɛ akpakwụ-eneshi-ni-dipi-yebi-ne-eshe-umpwa (910) nazhɛ bee 'wi.

15Ga Mahalalɛl zhɛrɛ shiywa dupu-ne-eshe-umpwa-na-shɛba-shɛ-ta (65), te e meci bu, nazhɛ bee meci Jarɛd.

16Ga Mahalalɛl zhɛrɛ shiywa akpakwụ-eneshi-nu-talacɛ (830), na aba na ti bee meci Jarɛd, bee meci miaụŋ-me-eyi na mu na mo o mi nya.

17Shiywa shi Mahalalɛl hwɛɛ shɛ namɛ akpakwụ-eneshi-nu-dupu-na-buhanda-na-shɛba-shɛ-ta (895), nazhɛ bee 'wi.

18Ga Jarɛd zhɛrɛ shiywa dipi-tɛtu-ne-eshe-umpwa-na-shɛba-shi-yebi (162), te e meci bu, nazhɛ bee meci Inok.

19Ga Jarɛd zhɛrɛ shiywa akpakwụ-eneshi (800), na aba na ti bee meci Inok, bee meci miaụŋ-me-eyi na mu na mo o mi nya.

20Shiywa shi Jarɛd hwɛɛ shɛ namɛ akpakwụ-eneshi-ni-dipi-tɛtu-ne-eshe-umpwa-na-shɛba-shi-yebi (962), nazhɛ bee 'wi.

21Ge Inok zhɛrɛ shiywa dupu-ne-eshe-umpwa-na-shɛba-shɛ-ta (65), te e meci bu, nazhɛ bee meci Mɛtusɛla.

22Ge Inok zhɛrɛ shiywa kpakwụ-ni-dipi-yebi (300), na aba na ti bee meci Mɛtusɛla, bee zhe tahaŋnụ na Agwatana, nazhɛ bee meci miaụŋ-me-eyi na mu na mo o mi nya.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

23Shiywa shi Inok hwɛɛ shɛ namɛ kpakwụ-ni-dipi-tɛtu ne-eshe-umpwa-na-shɛba-shɛ-ta (365).

24Ge Inok zhe tahaŋnụ na Agwatana nazhɛ baa zasaba ya, iwɛnɛ ta Agwatana shepi bu.

25Gɛ Mɛtusɛla zhɛrɛ shiywa dipi-tɛtu-nu-talacɛ-na-shɛba-shi-cenje (187), te e meci bu, nazhɛ bee meci Lamɛk.

26Gɛ Mɛtusɛla zhɛrɛ shiywa akpakwụ-atatụ-ni-dipi-tɛtu-nu-talacɛ-na-shɛba-shi-yebi (782), na aba na ti bee meci Lamɛk, bee meci miaụŋ-me-eyi na mu na mo o mi nya.

27Shiywa shi Mɛtusɛla hwɛɛ shɛ namɛ akpakwụ-eneshi-ni-dipi-tɛtu-ne-eshe-umpwa-na-shɛba-shi-cinjishi (969), nazhɛ bee 'wi.

28Ga Lamɛk zhɛrɛ shiywa dipi-tɛtu-nu-talacɛ-na-shɛba-shi-yebi (182), te e meci bu, nazhɛ bee meci yɛu ike ye eyi.

29Boo po iŋ izeci ti ga Noa,

30Ga Lamɛk zhɛrɛ shiywa akpakwụ-eyebi-ni-dipi-tɛtu-na-buhanda-na-shɛba-shɛ-ta (595) na aba na ti bee meci Noa, bee meci miaụŋ-me-eyi, na mu na mo o mi nya.

31Shiywa shi Lamɛk hwɛɛ shɛ namɛ akpakwụ-atatụ-ni-dipi-tɛtu-nu-woshi-na-shɛba-shi-cenje, (777) nazhɛ bee 'wi.

32Ga Noa zhɛrɛ shiywa akpakwụ-eyebi-ni-dipi-yebi (500) te e meci bu, nazhɛ bee meci Shɛm, na Ham keeni Jafɛt.

Umozhigo 6

Aka Tugworozwo ta Butugwumwa

1Aka na ta atwa kwuni ufwugwo tugombo na cɛnjɛ tu unyizo, iwɛnɛ ta a matanga aŋ miaụŋ-mo-o,

2nazhɛ miaụŋ-me-eyi ma Agwatana mụ kwụbɛ miaụŋ-mo-o ma atwa maa mu pilanụ, ee teri a na elele na kwụlanɛ aŋ maa a njɛ eyikwo aba.

3Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ, Mpiala mi ihwungwɛ mi mi zha shɛ ma nama na bụtụ tutu unyizo-nom iwɛnɛ po butugwumwa na zhɛ bo 'wo baa shɛ. Te kwuni na aka ga shiywa shɛ bwa shi zhɛ sha nama ya dipi-yebi-nu-woshi (120).

4Agbandụ kaa namɛ la nu unyizo heni ata, keeni na aba ibɛ du, aka na ta miaụŋ-me-eyi ma Agwatana mi teneni miaụŋ-mo-o ma atwa, ee metenji aŋ miaụŋ, atwa ata aba shɛ la atwa ikɛnyi a na beni urishi na aka cala.

5AGWANGWAMA kwụbɛ maa abwagara na bụtụ ba nda na cɛnjɛ tu unyizo ga hwuleji, tuhaŋsa tu na aa haŋsa na shɛmɛ sha aba kaa tɛ shɛ iyi iwɛ kiri aka elele.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Ibɛ po amɛ AGWANGWAMA hashɛganụ iwɛnɛ tu baa njɛ butugwumwa na cɛnjɛ tu unyizo, yaa gwumanɛ bụ duwa.

7Ibɛ po AGWANGWAMA hiɛŋ, N zhɛ mo iricingo atwa na Ngaa karɛ maa e beni na cɛnjɛ tu unyizo, ta atwa, ti isundɛ ehilo, ti iyi nɛ yo hombilo, ta shanụnụ, iwɛnɛ ta amɛ mi hashɛganụ iwɛnɛ tu Ngaa njɛ aŋ.

8Ama amɛ AGWANGWAMA lemi na Noa.

9Uwaŋnɛ Noa na. Ga Noa shɛ bụtụ bi tiririri, bu zasa kaa unu-tusapa kwukwuŋ na ashashɛ uwaŋnɛ ubwa o. Ga Noa kaa twa-ikpɛngwu na Agwatana.

10Ga Noa kaa 'yajɛ miaụŋ-me-eyi mu tatụ, gɛ Shɛm, na Ham, keeni Jafɛt.

11Agwatana kwụbɛ maa cɛnjɛ tu unyizo ti teni ụdamụ, abwagara kaa barɛ na cɛnjɛ tu unyizo.

12Agwatana kwụbɛ maa cɛnjɛ tu unyizo ti teni ụdamụ, iwɛnɛ ta atwa elele teni ụdamụ na cɛnjɛ tu unyizo kpaaŋ.

13Nazhɛ Agwatana hiɛŋ Noa, N nduwa ahaŋsa mi oko maa mo iricingo usunda-tu'waba we elele nu unyizo, iwɛnɛ te e shidinji abwagara nu unyizo. N zhɛ mo iricingo aŋ hwɛɛ, ta cɛnjɛ tu unyizo.

14Meme shebeni ụhaŋtụ nu uzhibi ụ'wụ'wụ na ɛɛ hiɛŋ gofɛ, nda shɛmɛ na amɛ ubwa, swana amɛ ubwa tuko ta aba ubwa hwɛɛ.

15Gana na ɛbi zhɛ ba shaba ụhaŋtụ ata na: ga ụnjɛswa ubwa ụ shɛ bimenji be esugwulumi kpakwụ-ni-dipi-yebi (300). Go uholo ubwa ụ shɛ bimenji be esugwulumi dupu (50). Go uzoto ubwa ụ shɛ bimenji be esugwulumi talacɛ (30).

16Ta ụhaŋtụ ata ukogo, go tuhwolu tu na ti zhɛ ta nama nu ukogo ata keeni i'ɛŋbi ibwɛ, tɛ shɛ ababasụ i'ɛlɛ eyebi, nda odubo na bụ'aŋbụ bu bwa nụ ụzalụ uko, ndana uŋ shɛmɛ shɛ tatụ nu ukwunanga wa azuba ubwa.

17N zhɛ ma nda maa meni mi zhagajɛ, maa mi iricinji iyi elele nɛ ya hwungwa na cɛnjɛ tu unyizo. Iyi elele nɛ kaa namɛ na cɛnjɛ tu unyizo zhɛ yo 'wo.

18Ama N zhɛ ma twa-unu na bụ, bɛ shɛ kaa bo tono nụ ụhaŋtụ ata, tu gabụ, ta miaụŋ mụ bụ me eyi, te biyikwo bu keeni atashɛ bụ.

19Sugo edenji iyi-uumwa ye elele iyebi yebi butubwenyi ne biyikwo maa tecinji iŋ nụ ụhaŋtụ ata maa i nama uraiŋ.

20Tu udenji shanụnụ she elele, tu udenji isundɛ ehilo ye elele, ti iyi elele nɛ yo hombilo na cɛnjɛ, iyebi yebi hwɛɛ maa i nama uraiŋ.

21Sugo sasana iyimɛyɛ ye elele nɛ ɛɛ zhɛ na ya maa suteni iŋ pụ bụ, inɛ ɛtɛ ibɛ zhɛ ya sha iyimɛyɛ bụ na aba.

22Ga Noa njɛ gana na ta Agwatana eni bu kpaaŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Umozhigo 7

Ga Noa na Atwa Ubwa keeni Iyi-uumwa Teni nụ Ụhaŋtụ

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Noa, Zhaga tono nụ ụhaŋtụ, ta atwa ihwɛ bu kpaaŋ, iwɛnɛ tu Ngaa kwụbɛ maa gabụ kiri bɛ shɛ bụtụ bi tiririri ne eshe mi, na ashashɛ atwa elele na namɛ nu unyizo ga hwɛɛ.

2Sugo isundɛ nɛ namɛ shɛshɛshɛ icenje cenje, gɛ isundɛ nɛ zasa shɛshɛshɛ i shɛ iyebi yebi. Ga i shɛ butubwenyi ne biyikwo.

3Sugonono du udenji ụnụnụ we elele, ecenje cenje butubwenyi ne biyikwo. Nda gana ata iwɛ maa ga udenji usunda we elele keeni ụnụnụ we elele nama maa a na matanana nu unyizo.

4Iwɛnɛ po jita cenje hwayɛ Ngɛɛ zhɛ ma tumwanɛ eshilo na zhɛ o ngbo na cɛnjɛ tu unyizo tutu i ci ijitɛ buhanda, tu uwaŋna tụ ụjita maa mi iricinji iyi elele nɛ Ngaa njɛ ya hwungwa.

5Ga Noa kaa njɛ ga iyi elele nɛ AGWANGWAMA peni bu unu ibɛ.

6Ga Noa namɛ shiywa akpakwụ-atatụ (600) na aka na te meni mu zhagajɛ na cɛnjɛ tu unyizo.

7Ga Noa na miaụŋ mu bwa me eyi, ne biyikwo bwa keeni atashɛ ubwa teni nụ ụhaŋtụ nu bwa, maa e benengeni tɛzhagajɛ te meni ma ata.

8Ti isundɛ nɛ namɛ shɛshɛshɛ, keeni isundɛ nɛ zasa shɛshɛshɛ, ta shanụnụ keeni iyi elele nɛ yo hombilo na cɛnjɛ.

9E teni nụ ụhaŋtụ na Noa, iyebi yebi, butubwenyi ne biyikwo, gana na ta Agwatana peni bu unu.

10Ti ijitɛ ɛtɛ icenje ulwa, nazhɛ meni mu zhagajɛ mee ubi cɛnjɛ tu unyizo.

Meni mu Zhagajɛ

11Aka na ga Noa ulwa shiywa akpakwụ-atatụ ni ipiɛnɛ iyebi, ni ijitɛ umpwa-ni-bɛ-cenje nu upiana ata. Nụ ụjita ata gbaa ibɛ ɛmɛzhinjɛ na ileji kpaaŋ kapashangwụ, a'ibwa azuba kapashangwụ du.

12Nazhɛ eshilo ngbi na cɛnjɛ tu unyizo iwɛŋnɛ buhanda keeni ijitɛ buhanda.

13Nụ ụjita ata gbaa ga Noa na miaụŋ mu bwa, gɛ Shɛm, na Ham, nɛ Jafɛt, ne biyikwo Noa keeni atashɛ ubwa atatụ teni nu ụhaŋtụ ata.

14Aba medenji udenji usunda we elele, keeni udenji iyimabiga ye elele kpaaŋ, medenji udenji iyi elele nɛ yo hombilo na cɛnjɛ tu unyizo, medenji edenji shanụnụ she elele swoswoswo.

15Iyi elele nɛ ya hwungwa teni nụ ụhaŋtụ ata na Noa iyebi yebi, ti inɛ ye eyi, ti inɛ yo o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16Iyi nɛ teni na amɛ ụhaŋtụ ata i shɛ bwolo ne biyikwo gana na ta Agwatana peni Noa unu, nazhɛ AGWANGWAMA kepi odubo ụhaŋtụ.

Ụkwụmbwụ na Meni ma ata mu Zhagajɛ mee Ci

17Meni ma ata mụ ụranjɛ tizhagajɛ tutu ijitɛ buhanda, meni kaa ma kaana gu ugombo duwa, maa 'waŋnɛ ụhaŋtụ ata na azuba.

18Meni ma ata kaa ma kaana gu ugombo duwa duwa, ibɛ po ụhaŋtụ patanɛ na azuba muba woo rungo.

19Meni ma ata mi keeni ugombo duwa, maa yɛ tilegbe tu na ti zeteji kpaaŋ.

20Meni ma ta mi shɛŋ maa yɛ ihiŋhiŋ tilegbe, i ci gana ụnjɛswa bụtụ ụtatụ na ashashɛ.

21Ibɛ po iyi-uumwa ye elele nɛ go rungo nu unyizo 'wi, ta shanụnụ she elele, ti iyimabiga ye elele, ti isundɛ ehilo ye elele, ti iyi elele nɛ yo hombilo na cɛnjɛ tu unyizo kpaaŋ keeni atwa elele.

22Iyi elele nɛ ya hwungwa na cɛnjɛ tu unyizo 'wi kpaaŋ.

23AGWANGWAMA iricinji iyi-uumwa ye elele nɛ ga namɛ la na cɛnjɛ tu unyizo hwɛɛ, ta butugwumwa, tu usunda ehilo, tụ ụnụnụ. Ga Noa kiri vwɛ medenji iyi nɛ ga namɛ nu bwa nụ ụhaŋtụ ata.

24Meni ma ata kaa mụ hwụŋ shɛ tutu i ci ijitɛ dipi-tɛtu (150).

Umozhigo 8

Meni mu Hwɛŋ

1Ama Agwatana keri shi eye Noa, ti isundɛ ehilo, keeni iyimabiga ye elele nɛ namɛ nu bwa nụ ụhaŋtụ ata o. Nazhɛ Agwatana njɛ maa go uvwugo vwunji na cɛnjɛ tu unyizo, nazhɛ meni mu kwuni tuhwaŋ,

2ɛmɛzhinjɛ a na ileji keeni a'ibwa azuba kepenji, nazhɛ eshilo na go ngbo dwa.

3Meni ma ata mu to tuhwulo ta tuhwaŋ pece pece tutu ukwunanga ijitɛ ɛtɛ dipi-tɛtu.

4Nazhɛ ụhaŋtụ kezhe waa patanɛ ni ihiŋhiŋ nshama ma Ararat, nụ ụjita umpwa-ni-bɛ-icenje nu upiana ata ucenje.

5Gabata meni ma ata ma ta tuhwulo ta tuhwaŋ tutu. Nụ ụjita uhiiŋ nu upiana ata u'umpwa, nazhɛ aa kwụbɛ ihiŋhiŋ nshama.

6Nu ukwunanga ụjita ata buhanda, ga Noa kepishinji ụgbahwụ ata baa ndanɛ ụhaŋtụ ata,

7baa tumwanɛ ugwaagwaa, ama u gwuri shi ya, waa uranjɛ tɛhiɛla boo rungo uuwa i ci aka na te meni mu hwɛŋ na cɛnjɛ tu unyizo hwɛɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

8Ti yaa namɛ fwalaa ga Noa tumwanɛ ikwucime, yee beni no olugwo ubwa, maa
i kwubɛ okwo meni ma hwaŋ ba na cɛnjɛ.

9Ama ikwucime gwushiji shi ofwo na maa patana avwuna ubwa o, yee gwure no
ofwo Noa nụ ụhaŋtụ, iwɛnɛ te meni mu ta namɛ na cɛnjɛ tu unyizo hwɛɛ. Ga Noa
bɛcinjɛ u'ala ubwa bee shepi bu, bee tecinji nụ ụhaŋtụ pu bwa.

10Bee genji i ci ijitɛ icenje inyɛ, baa tumwanɛ sasana ikwucime, yee beni nụ
ụhaŋtụ.

11Ikwucime ɛtɛ jajɛ ụmbɛ buta nu ugwugwa ubwa, yee gwure pu bwa nụ ụrụmɛ,
ibɛ po ga Noa mepi maa meni mụ hwɛŋ na cɛnjɛ tu unyizo.

12Bee genji sasana i ci ijitɛ icenje inyɛ, nazhɛ baa tumwanɛ ikwucime, ama i
gwuri shi ya pu bwa o.

13Aka na ga Noa ulwa shiywa akpakwụ-atatụ-nu-boo-ko (601), nụ ụjita uhiiŋ nu
upiana uhiiŋ nu uywa ata, nazhɛ meni mụ hwɛŋ na cɛnjɛ tu unyizo. Ga Noa ushiji
iyi nɛ bee ge urigeni la ụhaŋtụ, baa kwụbɛ ta cɛnjɛ tu hweteni.

14Tu upiana uyebi namɛ ijitɛ woshi-ni-bɛ-icenje, nazhɛ cɛnjɛ tu hweteni hwɛɛ.

15Nazhɛ Agwatana hiɛŋ Noa,

16Zhaga bana nụ ụhaŋtụ, te biyikwo bu, ta miaụŋ mụ bụ me eyi keeni atashɛ bụ.

17Bɛcinjɛ du iyi-uumwa ye elele nɛ ga namɛ na bụ, ta shanụnụ, ti isundɛ ehilo
keeni iyi elele nɛ yo hombilo na cɛnjɛ iwɛ maa e meci duwa, maa ufwugwo wa
aba keeni ugombo na cɛnjɛ tu unyizo.

18Ibɛ po ga Noa banɛ, ta miaụŋ mu bwa, te biyikwo bwa keeni atashɛ ubwa.

19Ibɛ po udenji usunda ehilo we elele, ni iyi elele nɛ yo hombilo, tụ ụnụnụ we
elele keeni iyi elele nɛ yo rungo na cɛnjɛ tu unyizo, banɛ nụ ụhaŋtụ.

Ga Noa to Utukwu-ụrụpɛ

20Nazhɛ ga Noa teni AGWANGWAMA utukwu-ụrụpɛ, bee shepi usunda ehilo
keeni ụnụnụ we elele na namɛ shɛshɛshɛ boo to ụrụpɛ tuhwoŋzhingo nu utukwu
ata.

21Aka na ta AGWANGWAMA hwụjɛ ụhiụŋ ụlatụ ụrụpɛ ata, bɛɛ mɛmɛ hiɛŋ, N zha
shɛ ma kalana ya cɛnjɛ unu kwukwuŋ iwɛ iyi nɛ butugwumwa njɛ, iwɛnɛ ti Ngee
mepi maa ahaŋsa bụtụ gbazhɛgwa te kwune taa na cɛnɛnɛ tu bwa, N zha shɛ mo
iricingo ya iyi-uumwa gana ga Ngaa njɛ bana kwukwuŋ.

22Te kwuni na aka ga, aka izɛgwu tibila, na aka iyimɛyɛ tudwa, na aka mpiala, na
aka oholobwo, nu ushwo, tu ubwaza, tu uwaŋna keeni ụjita, zha shɛ ya ganga ya
kwukwuŋ uuwa unyizo to huwowu.

Umozhigo 9

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

Agwatana peni Noa Uwebiye

1Nazhɛ Agwatana peni Noa uwebiye keeni miaụŋ mu bwa, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Na mata ma maa hi gembi ufwugwo, maa ajalalo hiŋ shini cɛnjɛ tu unyizo.

2Usunda ehilo we elele, nụ ụnụnụ we elele, ahiɛba kaa ee utegeni iŋ kpaaŋ, keeni iyi elele nɛ yo hombilo na cɛnjɛ keeni ijɛnɛ ye elele nɛ zweni ni itekwu, i zhɛ na nda inyɛsɛ hiŋ.

3Na ya ma iyi-uumwa ye elele nɛ yo rungo, gana na Ngee hi peni iyi tibila inyɛshɛ, gabata du Ngee hi peni iŋ maa i shɛ iyimɛyɛ hiŋ.

4Hiɛ shɛ shɛ hi na ya usunda te mehieŋ mu bwa o, ne mehieŋ ata uraiŋ namɛ.

5No olugwo bụtụ Ngɛɛ zhɛ ma dwalakaka mehieŋ mu uraiŋ usunda we elele tilɛɛ, no olugwo bụtụ kaa Ngɛɛ zhɛ ma dwalakaka uraiŋ yɛu-bino bwa.

6Bụtụ be elele na duduji mehieŋ ma bụtụ, bụtụ du zhɛ bo dudugo mehieŋ mu bwa, iwɛnɛ ta Agwatana njɛ bụtụ nụ ụsụbwa ubwa.

7Na mata ma maa hi na kaana ufwugwo tugombo maa ajalalo hiŋ shini cɛnjɛ tu unyizo.

Agwatana Twa-unu na Noa

8Nazhɛ Agwatana hiɛŋ Noa na miaụŋ mu bwa,

9Hioko ma, N shikicinji unu mu tutwa ne hiŋ keeni miaụŋ mi hiŋ me ekwunyi

10keeni iyi-uumwa ye elele nɛ aa karɛ nɛ namɛ ne hiŋ, ta shanụnụ she elele, ti iyimabiga ye elele keeni isundɛ ehilo ye elele nɛ namɛ na cɛnjɛ tu unyizo, ibɛ shɛ ufwugwo iyi elele nɛ banɛ nụ ụhaŋtụ.

11N shikicinji unu mu tutwa ne hiŋ, maa meni mi zha shɛ ma zhagajɛ ya sasana maa mi iricinji iyi-uumwa kwukwuŋ, meni kaa mi zha shɛ ma zhagajɛ sasana maa mi iricinji cɛnjɛ tu unyizo kwukwuŋ.

12Agwatana hiɛŋ, Useyida unu unyizo-nom na Ngaa twa ne hiŋ keeni iyi-uumwa ye elele nɛ namɛ ne hiŋ keeni iwɛ uwaŋnɛ we elele na te e ci geri-be-eshe na,

13M beci buhwa mi na tụla, ubwa zhɛ ba sha useyida unu mu tutwa na namɛ na ashashɛ mi na atwa cɛnjɛ tu unyizo.

14Aka na Ngee suje odomu Ngee ubi na tụla nazhɛ ɛɛ zhɛ a kwụba buhwa ata na tụla.

15N zhɛ me teyinje unu mu tutwa na namɛ na ashashɛ mi ne hiŋ keeni iyi-uumwa ye elele, maa meni mi zha shɛ ma zhagajɛ ya sasana maa mi iricinji iyi-uumwa kpaaŋ kwukwun.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16Aka na ta buhwa bacɛ no odomu, N zhɛ ma ngbaraka bụ maa me teyinje unu-tutwa unyizo-nom na namɛ na ashashɛ mi keeni iyi-uumwa ye elele nɛ namɛ na cɛnjɛ tu unyizo.

17Agwatana hiɛŋ Noa, Inɛ gɛ ibɛ shɛ useyida unu mu tutwa na Ngee shikicinji na ashashɛ mi ni iyi-uumwa ye elele nɛ namɛ na cɛnjɛ tu unyizo.

Ga Noa Keleni Kenan unu, Bee Peni Shɛm Uwebiye

18Gɛ Shɛm, na Ham, keeni Jɛfɛt, aba shɛ miaụŋ mu Noa mu na mu banɛ nụ ụhaŋtụ. Ga Ham meci Kenan.

19Aba tatụ ga, aba shɛ miaụŋ mu Noa, no olugwo aba atwa elele na namɛ hwayɛ na cɛnjɛ tu unyizo ga banɛ.

20Ga Noa shɛ bufwashɛ, ubwa kwuni itimɛ ya afwafwa tuhwaŋ hiiŋ.

21Bee swe meni mụ tụ'walụ ta afwafwa, maa 'imɛ bụ, bee weci mohondo nu udulo ubwa tugwuno.

22Ga Ham na shɛ bishi Kenan kwụbɛ mohondo me bishi bwa, bee beni bee mbishe atagwụ ubwa eyebi a na namɛ no tupohondo.

23Nazhɛ gɛ Shɛm keeni Jɛfɛt suji tugwuno tu tu'urugono tu ko ee berishiji tu, ee peteni no shitutu sha aba ebeyebi, ee zhe tahaŋnụ mabaaba, aa ngbaracɛ nyapadụ maa kede a kwụbɛ mohondo mu bwa o, ee urigeni mohondo me bishi ba aba.

24Aka na te meni ma ata mụ tụ'walụ ta afwafwa mi hiŋ Noa, nazhɛ bee mepi iyi nɛ yɛu ibwɛ imɛwɛɛ njɛ bụ.

25Bɛɛ hiɛŋ, Go unu-tukalana 'imɛ Kenan, bi zhɛ ba sha bujama ba ajama atagwụ ubwa.

26Bɛɛ hiɛŋ sasana, Go o zhemonjino AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Shɛm, ga ge Kenan shɛ bujama bu bwa.

27Ga Agwatana keeni atwa Jɛfɛt ofwugwo! Ga ajalalo ubwa nama hwuŋ na ajalalo Shɛm, ga ge Kenan shɛ bujama bu bwa.

28Ga Noa zhɛrɛ shiywa kpakwụ-ni-dipi-tɛtu na aba na te meni mi zhagajɛ.

29Shiywa shɛ Noa hwɛɛ shɛ namɛ akpakwụ-eneshi-ni-dipi-tɛtu, (950) nazhɛ bee 'wi.

Umozhigo 10

Ajalalo Miaụŋ mu Noa me eyi na

1Awaŋnɛ na banɛ na miaụŋ mu Noa na, ga Ham, nɛ Shɛm keeni Jafɛt, e meci miaụŋ-me-eyi na aba na te meni mi zhagajɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2Miaụŋ-me-eyi mi Jafɛt na: go Gomɛ, na Magog, na Madai, na Javan, na Tubal, nɛ Mɛshɛk, keeni Tiras.

3Miaụŋ-me-eyi mu Gomɛ na: ga Ashkɛnaz, ne Rifat keeni Togama.

4Miaụŋ-me-eyi mu Javan na: Ge Elisha, na Tashish, ne Kitim keeni Dodanim.

5No olugwo miaụŋ mu ga, ibɛ atwamwa mburusonu hwayɛ nụ ụpalanụ meni. Miaụŋ-me-eyi mu Jafɛt na cɛnjɛ cɛnjɛ ta aba na, bụtụ bụtụ na rɛjɛmɛ ru bwa gana na ta amwamwa aba namɛ ne edenji aba.

6Miaụŋ-me-eyi mu Ham na: go Kush, ne Ijipti, no Put keeni Kenan.

7Miaụŋ-me-eyi mu Kush na: ge Siba, na Havila, na Sabta, na Rama keeni Sabteka. Miaụŋ-me-eyi mu Rama na: ge Sheba keeni Dedan.

8Go Kush meci Nimrod, ubwa shɛ bụtụ bi ikɛnyi bi hiiŋ na cɛnjɛ tu unyizo.

9Bɛ shɛ bujala bụ 'wụtụ 'wụtụ ne eshe AGWANGWAMA, iwɛbɛ po atwa ɛ hiɛŋ, Ga AGWANGWAMA ụbụ njɛ maa shɛ gana Nimrod na shɛ bujala ata bụ 'wụtụ 'wụtụ!

10Cɛnjɛ-ta-tugwama tu bwa tu kwune nu Babulon keeni Ɛrɛk, keeni Akad, na cɛnjɛ tu Shaina ta a namɛ kpaaŋ.

11Bee beni na cɛnjɛ ta ata, bee zhe Asiria bee jwe ụshɛpwụ Ninivɛ keeni Rɛhobot-i keeni Kala,

12Keeni Resɛn na namɛ na ashashɛ Ninivɛ nu Kala, na shɛ ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ.

13Ge Ijipti meci Ludim, na Anamɛim, ne Lehabim, na Naftuhim, aba shɛ ajalalo Ijipti,

14na Patrusim keeni Akasluhim, (apata Afilistia banɛ) keeni Akafto.

15Ge Kenan meci Saidụn, ubwa shɛ yɛu ibwɛ ihiiŋ, na Hat, aba shɛ ogwunukwoshi atwa na aa suyana ni izeci ya aba,

16nɛ Ɛjɛbus, na A'amo, na Agɛgash,

17na Ahiv, na A'ak, na Asin.

18Na Avadin na Azɛmari keeni Ahamat. Na aba ibɛ, ti yaa namɛ fwalaa nazhɛ amwamwa Ekenan mburusonu no ofwo elele.

19Tugwungwu te Ekenan kaa tu kwuni nu Saidụn, ne eririri Gira, tutu Gaza, ibɛ shɛ ne eririri Sụdụm nu Gụmụra, na Adma keeni Zɛboim, tutu Lesha.

20Amwamwa miaụŋ-me-eyi mu Ham a na a duma rɛjɛmɛ ra aba swooŋ na cɛnjɛ ta aba keeni udenji wa aba ta.

Miaụŋ-me-eyi mi Shɛm na

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

21Gɛ Shɛm ata na shɛ batagwụ Jafɛt, ubwa du shɛ ugwunukwoshi we Ehibru hwɛɛ.

22Miaụŋ-me-eyi mi Shɛm na: ge Elam, na Ashu, na Apakshad, no Lud, keeni Aram.

23Miaụŋ-me-eyi mu Aram na: go Uz, no Hul, ne Gitɛ, keeni Mash.

24Ga Apakshad meci Shɛla, gɛ Shɛla meci Ibɛ.

25Gɛ Ibɛ meci miaụŋ-me-eyi mi yebi, ɛ hiɛŋ izeci inɛ ike gɛ Pɛlɛg, iwɛnɛ po na aka ubwa cɛnjɛ tu unyizo tu bogotogwu, ɛɛ hiɛŋ inɛ iyebi go Joktan.

26Go Joktan meci Almodad, nɛ Shɛlɛf, na Hazamovɛt, nɛ Jɛra,

27na Hadoram, no Uzal, ne Dikla,

28no Obal, na Abmɛl, ne Sheba,

29no Ofi, na Havila keeni Jobab, miaụŋ-me-eyi mu Joktan kpaaŋ ta.

30Tugwungwu ta aba no olugwo na aa namɛ, tu kwune ni Misha ne eririri Sɛfa i ci cɛnjɛ ti Ishɛmɛ geri bu uwaŋna-banụ.

31Amwamwa miaụŋ-me-eyi mi Shɛm na, atwa atwa a duma rɛjɛmɛ ra aba swooŋ na cɛnjɛ ta aba keeni edenji aba.

32Amwamwa miaụŋ-me-eyi mu Noa ta. No olugwo atwa ga kaa, ibɛ edenji mburusonu hwayɛ na cɛnjɛ tu unyizo kpaaŋ, na aba na te meni mi zhagajɛ.

Umozhigo 11

Ashɛkpa Babɛl

1Rɛjɛmɛ ru unyizo kpaaŋ rɛ shɛ la ru ko gba tu n-ndumwa mu na aa duma.

2Gana na ta a banɛ tahaŋnụ ta aba geri bu uwaŋna-banụ, oo to ụdadarɛ uko tukpataa ugbe na cɛnjɛ ti Shaina, aa jɛjɛ apata.

3Aa mama hiaŋnụ, Hwure tɛ njɛ ma etemberi, aa njɛ ga etemberi, ee tweni aŋ tebiye gana atayɛ, ee suji tuko aa njɛ cɛnjɛ tu tuma.

4Nazhɛ ɛɛ hiɛŋ, Hwure ti meme dweji ma ụshɛpwụ uko ụ'wụtụ 'wụtụ keeni ashɛkpa oko maa ihiŋhiŋ aba timengeni tụla, maa ti 'yaga ma izeci ike, iwɛ maa kede ta garatagwụ na cɛnjɛ tu unyizo kpaaŋ o.

5Nazhɛ AGWANGWAMA kezhe maa kwụba ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ keeni ashɛkpa ata atwa ata a ma.

6Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ, Atwa ga a shɛ iyi ike, aa duma rɛjɛmɛ ru ko kpaaŋ aba, inɛ gɛ ibɛ kiri ee te kwuni tɛnda, i zasa iyi elele nɛ ee heŋshi maa a njɛ i zhɛ ya 'yagana aŋ iwɛ tɛnda o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7Hwure tu zwi ma apata maa tu sukwuteji ma rɛjɛmɛ ra aba, iwɛ maa kede a mama hwuganụ ya rɛjɛmɛ o.

8Ibɛ po AGWANGWAMA gereteji aŋ na cɛnjɛ tu unyizo kpaaŋ, ee genji ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ tuma.

9Iwɛbɛ po oo po uŋ izeci maa Babɛl, iwɛnɛ i shɛ maa apata AGWANGWAMA sukwuteji rɛjɛmɛ ra cɛnjɛ tu unyizo kpaaŋ. Apata kaa du AGWANGWAMA gereteji aŋ oo mburusonu hwayɛ na cɛnjɛ tu unyizo kpaaŋ.

Ajalalo Shɛm

10Ajalalo Shɛm na: Aka na ti gɛ Shɛm zhɛrɛ shiywa dipi-yebi (100), na aba na te meni mi zhagajɛ shiywa shi yebi. Bee meci Apakshad

11Gɛ Shɛm zhɛrɛ shiywa akpakwụ-eyebi-ni-dipi-yebi (500) na aba na ti bee meci Apakshad, bee meci miaụŋ-me-eyi, na mu na mo-o mi nya.

12Aka na ti ga Apakshad zhɛrɛ shiywa talacɛ-na-shɛba-shɛ-ta (35) te e meci bu, bee meci Shɛla.

13Ga Apakshad zhɛrɛ shiywa akpakwụ-eyebi-na-shɛba-shɛ-tatụ (403) na aba na ti bee meci Shɛla, bee meci miaụŋ-me-eyi, na mu na mo-o mi nya.

14Aka na ti ge Shɛla zhɛrɛ shiywa talacɛ (30) te e meci bu, bee meci Ibɛ.

15Ge Shɛla zhɛrɛ shiywa akpakwụ-eyebi-na-shɛba-shɛ-tatụ (403) na aba na ti bee meci Ibɛ, bee meci miaụŋ-me-eyi, na mu na mo-o mi nya.

16Aka na ti gɛ Ibɛ zhɛrɛ shiywa talacɛ-na-shɛba-shi-neshi, te e meci bu, (34) bee meci Pɛlɛg.

17Gɛ Ibɛ zhɛrɛ shiywa akpakwụ-eyebi-nu-talacɛ (430) na aba na ti bee meci Pɛlɛg, bee meci miaụŋ-me-eyi, na mu na mo-o mi nya.

18Aka na ti gɛ Pɛlɛg zhɛrɛ shiywa talacɛ (30) te e meci bu, bee meci Rɛu.

19Gɛ Pɛlɛg zhɛrɛ shiywa kpakwụ-na-shɛba-shi-cinjishi (209) na aba na ti bee meci Rɛu, bee meci miaụŋ-me-eyi, na mu na mo-o mi nya.

20Aka na ti gɛ Rɛu zhɛrɛ shiywa talacɛ-na-shɛba-shi-yebi (32) te e meci bu, bee meci Serug.

21Gɛ Rɛu zhɛrɛ shiywa kpakwụ-na-shɛba-shi-cenje (207) na aba na ti bee meci Serug, bee meci miaụŋ-me-eyi, na mu na mo-o mi nya.

22Aka na ti ge Serug zhɛrɛ shiywa talacɛ (30) te e meci bu, bee meci Naho.

23Ge Serug zhɛrɛ shiywa kpakwụ (200) na aba na ti bee meci Naho, bee meci miaụŋ-me-eyi, na mu na mo-o mi nya.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

24Aka na ti ga Naho zhɛrɛ shiywa-woshi-na-shɛba-shi-cinjishi (29) te e meci bu, bee meci Tera.

25Ga Naho zhɛrɛ shiywa dipi-yebi-ne-eshe-umpwa-na-shɛba-shi-cinjishi (119) na aba na ti bee meci Tera, bee meci miaụŋ-me-eyi, na mu na mo o mi nya.

26Aka na ti ge Tera zhɛrɛ shiywa dupu-nu-woshi (70), te e meci bu, bee meci Abram, na Naho keeni Haran.

Ajalalo Tera

27Atwa ga aba shɛ ajalalo Tera. Ge Tera meci Abram, na Naho keeni Haran, ga Haran meci Lụt.

28Ga Haran 'wi hiiŋ ne bishi bwa ge Tera na cɛnjɛ tu na ee meci bu, nu Uu na namɛ na cɛnjɛ ta Akaldia.

29Ga Abram keeni Naho, zeni eyikwo. Ɛ hiɛŋ izeci biyikwo Abram ga Sarai, ɛɛ hiɛŋ izeci biyikwo Naho ge Milka, yɛu Haran na du shɛ bishi Iska.

30Ga Sarai kaa shɛ bu'ulo, bu zasa yɛu.

31Ge Tera shepi Abram yɛu ibwɛ keeni Sarai keeni bụjalụ bwa ga Lụt keeni ụtashɛ ubwa, na shɛ biyikwo Abram. Ee beni hwɛɛ aba nu ụshɛpwụ ata Uu, na namɛ na cɛnjɛ ta Akaldia maa e zhe na cɛnjɛ ti Kenan, ama aka na te e ci Haran, aa jɛjɛ apata.

32Ge Tera namɛ shiywa kpakwụ-na-shɛba-shɛ-ta (205) nazhɛ bee 'wi nu Haran.

Umozhigo 12

Agwatana Suyanɛ Abram bee Peni bu Uwebiye

1Na aka ga ibɛ AGWANGWAMA mbishi Abram, bɛɛ hiɛŋ, Bana na cɛnjɛ tụ bụ, maa genji udenji bu, tu ummamma bishi bu, maa zhe na cɛnjɛ tu na Ngɛɛ zhɛ mo bu mbisono.

2N zhɛ kaa ma kaana udenji bu ufwugwo duwa, Ngɛɛ zhɛ ma bu pana uwebiye, maa izeci bu beni urishi duwa. Bi zhɛ kaa ba sha bụtụ na ee peni-uwebiye.

3Atwa na ma bu pana-uwebiye, N zhɛ ma pana aŋ uwebiye, atwa na kaa ma bụ kalana-unu, N zhɛ ma kalana aŋ unu. Tedure na bụ ɛɛ zhɛ a pana edenji cɛnjɛ tu unyizo ga kpaaŋ uwebiye.

4Ga Abram beni ga, gana na ta AGWANGWAMA mbishi bu, ga Lụt du 'wa bụ. Ga Abram namɛ shiywa dupu-nu-woshi-na-shɛba-shɛ-ta (75) te e meci bu, na aka na ti bee beni nu Haran.

5Ga Abram shepi Sarai biyikwo bwa, na Lụt yɛu buhongwu bwa ti i'wɛŋnɛ ya aba elele nɛ a ga mwatatanjɛ, ta atwa elele na a ga 'yajɛ nu Haran. Ee kwuni tahaŋnụ ta aba maa e zhe na cɛnjɛ ti Kenan. Aka na te e ci cɛnjɛ ti Kenan,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6ga Abram duleji cɛnjɛ ta ata hwɛɛ, bee zhe tutu ụ'wụ'wụ ukpekpeshi na shikeni nu Morɛ, na shɛ ofwo tijilo ni Shɛkɛm. Ekenan aba jɛjɛ na cɛnjɛ ta ata na aka ata.

7Nazhɛ AGWANGWAMA bananɛ Abram caakwụ, bɛɛ hiɛŋ bụ, Ajalalo bu Ngɛɛ zhɛ ma pana cɛnjɛ tu ga. Ibɛ po ga Abram meni AGWANGWAMA na bananɛ bụ caakwụ utukwu-ụrụpɛ apata.

8Bee beni apata, bee zhe tuta ti Ishɛmɛ nɛ namɛ geri bu uwaŋna-banụ bụ ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ, Bɛtɛl, boo mbo udulo bwa tugwuno, bee genji Bɛtɛl zalụ bu uwaŋna-twonuo, Ai tuba namɛ zalụ bu uwaŋna-banụ. Bee meni AGWANGWAMA utukwu-ụrụpɛ apata, baa zhɛbɛ AGWANGWAMA.

9Ga Abram to tuhwulo tu tahaŋnụ tu bwa, bee zhe zalụ bu tuta tu upada cɛnjɛ ti Kenan.

Ga Abram Zhe Ijipti

10Imunɛ ike i'wɛtwɛ layɛ na cɛnjɛ ta ata ti Kenan. Ibɛ po ga Abram zhe Ijipti maa nama tugwo apata, iwɛnɛ ta atwa cɛnjɛ ta ata baa ga namɛ a ya-imunɛ tebiye.

11Aka na tu boo gwumwonu Ijipti tutono, bɛɛ hiɛŋ Sarai biyikwo bwa, M mepi maa bɛ shɛ biyikwo na pilanụ igbɛtɛtɛ.

12Aka na te Ijipti ụbụ kwụbɛ hwayɛ, ɛ zhɛ hiɛŋ, Biyikwo bwa na, nazhɛ ɛ zhɛ ma n kwụna, ama a zhɛ tuba ma bụ ganga maa nama.

13Ma bụ tabwa maa jɛmɛ hwayɛ maa bụngwụfwụ mi abɛ shɛ, iwɛ maa i n zhɛmanɛ iwɛ bụ, keeni iwɛ maa uraiŋ mu ubu namana.

14Aka na tu ga Abram teni Ijipti, Ejipti kwụbɛ maa biyikwo ata pilanụ tebiye.

15Aka na ta atwa shihwolu a na namɛ ni i'ɛlɛ Faro kwụbɛ bụ, aa shɛtangana bụ iwɛ Faro. Ee shepi biyikwo ata ee tecinji bu nu umwono Faro.

16Ibɛ po agwuma njɛ Abram tebiye iwɛ ubwa, (bee peni Abram agwụdụ, ni inɛ, nu nzhinyacɛ me eyi, ni iyweywe, na ajama eyi, na ajama o o), nu nzhinyacɛ mo o keeni nrohondo.

17Ama AGWANGWAMA peni Faro ụbaụta ne tishikpe tụ 'wụtụ keeni atwa ihwɛ ibwɛ iwɛ Sarai biyikwo Abram.

18Ga Faro suyanɛ Abram, bɛɛ hiɛŋ bụ, Imbe nɛ kwuuŋ abɛ n njɛɛ? Iwɛmbe po ebi m mbishi shi maa biyikwo bu baa shɛɛ?

19Iwɛmbe po ɛbi hiɛŋ maa, Bụngwụfwụ bụ baa shɛɛ? Ibɛ po Ngee shepi bu maa ma zana bụ. Hwuwayɛ go, biyikwo bu na, shapa bụ maa hwuri.

20Ga Faro tɛtaganɛ atwa ubwa unu iwɛ ubwa, bee she bu medenji biyikwo bwa keeni iyi nɛ a 'yajɛ kpaaŋ.

Umozhigo 13

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

Ga Abram Bogwu na Lụt

1Ga Abram, ne biyikwo bwa keeni iyi elele nɛ baa 'yajɛ, tu ga Lụt beni ga ni Ijipti,
oo to zalụ tuta ti Kenan.

2Ga Abram kaa shɛ bɛzhɛgba tebiye ni iyimabiga, na azụrụfa keeni azhɛnarɛya.

3Bee beni apata baa sanɛ tahaŋnụ tu bwa geri bu Bɛtɛl, bee ci ofwo na udulo
ubwa tugwuno namɛ la hiiŋ, na ashashɛ Bɛtɛl ni Ai.

4Aba shɛ ofwo ata boo to la utukwu-ụrụpɛ hiiŋ, ga Abram zhɛbɛ AGWANGWAMA
apata.

5Ga Lụt na zhagajɛ na Abram 'yajɛ du unyama wa agwụdụ, ni iyweywe, ni inɛ
keeni odulo tugwuno.

6Iwɛbɛ po cɛnjɛ ti le shi aŋ ya maa o sotulonu hwɛɛ aba ebe yebi. Iwɛnɛ po
i'wɛŋnɛ nɛ aa 'yajɛ gembi tebiye, e eri shi a nama ya urubwo uko.

7Ibɛ po ifelu ya bilana a'iywa iyimabiga Abram na a'iywa iyimabiga Lụt. Na aka
ata kaa Ekenan, nɛ Ɛpɛrɛz jɛjɛ na cɛnjɛ ta ata.

Ga Lụt Teri Geri bu Sụdụm

8Nazhɛ ga Abram hiɛŋ Lụt, Kede ifelu na tu bilana atuba na bụ, keeni a'iywa
iyimabiga tu o, iwɛnɛ po miaụŋ-mo-bino atɛ shɛ.

9Shɛ cɛnjɛ tu na suu tụ bụ balanɛ? Ma bụ tabwa maa bogwu ne mi. Yaa shɛ ebi
shepi geri bu u'ala ugwulwo, N zhɛ ma shapa tuba geri bu u'ala ubiye. Yaa shɛ
kaa ebi shepi geri bu u'ala ubiye, N zhɛ ma shapa tuba geri bu u'ala ugwulwo.

10Ga Lụt mbiyanganɛ, baa kwụbɛ maa ulomu Jodan 'yajɛ meni no ofwo elele gana
itimɛ ya AGWANGWAMA, gana cɛnjɛ ti Ijipti, ne eririri Zoa. AGWANGWAMA te
iricinji shi la Sụdụm nu Gụmụra na aka ata o.

11Iwɛbɛ po ga Lụt meme teleji ulomu Jodan kpaaŋ, baa sanɛ tahaŋnụ tu bwa geri
bu uwaŋna-banụ, oo bogwu na binya.

12Ga Abram namɛ na cɛnjɛ ti Kenan, ga Lụt tuba jɛjɛ na ashashɛ ashɛpwụ a'wụtụ
a na namɛ nu ulomu, baa kaangana izhɛ tutu Sụdụm.

13Atwa Sụdụm kaa shɛ atwa ci'nyɛ, a na a nda AGWANGWAMA iwɛwɛ tebiye.

Ga Abram ba Kaana Izhɛ Geri bu Hibron

14Aka na ga Lụt bogwu na Abram, nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Abram, Shapa
eshe bu maa kwụbɛ ofwo ga abu namɛ, tụ zalụ tuzuba keeni zalụ tuta, tu uwaŋna-
banụ tu uwaŋna-twonuo.

15Cɛnjɛ tu ga abụ kwụbɛ kpaaŋ, gabụ Ngɛɛ zhɛ ma pana tụ keeni ajalalo bu
unyizo-nom.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16N zhɛ ma nda ajalalo bu maa e gembi ufwugwo gana upwupwutu, yaa shɛ bụtụ eri ba rɛta upwupwutu, asha bi eri ba rɛta du ajalalo bu.

17Ishijɛ maa duleji ụnjɛswa keeni uholo cɛnjɛ tu ga kpaaŋ, iwɛnɛ po gabụ Ngɛɛ zhɛ ma pana tụ hwɛɛ.

18Ga Abram ga shɛdɛnjɛ udulo ubwa tugwuno, baa zhajɛ baa jɛjɛ to dongwu ekpekpeshi na namɛ nu Mamre, na namɛ ni Hibron, bee meni AGWANGWAMA utukwu-ụrụpɛ apata.

Umozhigo 14

Ga Abram Lɛshijɛ Lụt

1Shɛgwuma shi neshi, ga Amrafɛl agwuma Shaina, na Ariok agwuma Ɛlasa, nɛ Kɛdolaomɛ agwuma Ɛlam keeni Tidal agwuma Goim.

2Shi zhe shaa sukakanɛ Shɛgwuma shi nya shɛ ta nu ujasa: ge Bera agwuma Sụdụm, ne Bisha agwuma Gụmụra, na Shainab agwuma Adma, nɛ Shɛmibɛ agwuma Zɛboim keeni agwuma Bila, (ibɛ gɛtɛtɛ i shɛ Zoa).

3Atwa ga kpaaŋ twa nu ulomu Sidim (ibɛ gɛtɛtɛ i shɛ Itekwu Manɛ).

4Shiywa umpwa-na-shɛba-shi-yebi a shɛ ajama Kɛdolaomɛ, ama nu uywa u'umpwa-nu-ba-tatụ aa lacɛ ya.

5Ti yaa namɛ shiywa umpwa-na-shɛba-shi-neshi, gɛ Kɛdolaomɛ keeni shɛgwuma shi nya shɛ na shi medenji bu, shɛ zhajɛ ne ejeshi aba, ee kebi Arifɛim a na namɛ na Ashtɛrot-kanaim keeni Ezuzim a na namɛ nu Ham, keeni Emim a na namɛ nu Shave-kariataim.

6Keeni Aho a na namɛ ni ihiŋhiŋ Ishɛmɛ ya aba, nɛ ɛ hiɛŋ Sei tutu Ɛl-param a na namɛ no tugwungwu tụ ụshɛka.

7Nazhɛ ee gwuri me kwunyi kwunyi, aa zhajɛ Ɛn-mishpat (ibɛ gɛtɛtɛ i shɛ Kadɛsh), ee kebi cɛnjɛ ta Amɛlɛk keeni du A'amo a na jɛjɛ nu Hazazon-tama.

8Nazhɛ agwuma Sụdụm, na agwuma Gụmụra, na agwuma Adma, na agwuma Zɛboim keeni agwuma Bila (ibɛ gɛtɛtɛ i shɛ Zoa), ee beni aa twa nu ujasa nu Ulomu Sidim.

9Medenji Kɛdolaomɛ agwuma Ilam, ne Tidal agwuma Goim, na Amrafɛl agwuma Shaina keeni Ariok agwuma Ɛlasa, shɛgwuma shɛ ga shi neshi shi sukakanɛ shɛgwuma shɛ ta nu ujasa.

10Ogodo na 'yajɛ tuko kaa barɛ nu Ulomu Sidim. Gana na ta shɛgwuma shi Sụdụm keeni Gụmụra shi gezhiji, emeseyi aba oko 'waŋ no ogodo ata, ibɛ po atwa vwɛ aba gezhiji, ee zhe nu nshama.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

11Ibɛ po atwa i'ime ya aba suji i'wɛŋnɛ ya atwa Sụdụm keeni inɛ ya atwa Gụmụra kpaaŋ keeni iyimɛyɛ ya aba, ee hwuri.

12Ee shepi du Lụt, yɛu buhongwu Abram, na ga jɛjɛ nu Sụdụm ti i'wɛŋnɛ ibwɛ ee hwuri.

13Nazhɛ bụtụ bu ko na bananganɛ nu ujasa ata zhajɛ, bee mbishi Abram Bihibru ata, na namɛ to dongwu i'wɛ'wɛ ɛtɛ ekpekpeshi inɛ Mamre na shɛ Bu'amo ata, yɛu-bino Ɛshkol keeni Anɛ. Atwa ga lemeni Abram amɛ.

14Aka na ti ga Abram hwụjɛ maa ujasa yɛ ba yɛu buhongwu bwa, bee zeriji atwa ubwa a na seshi ujasa, atwa kpakwụ-ni-dipi-yebi-ne-eshe-umpwa-na-ba-tụndatụ (318), a na ee meci ni ihwɛ ibwɛ. Baa sanɛ bee urigeni aŋ tutu Dan.

15Boo dwotwogonu atwa ubwa nụ ụjita maa aa sukakanɛ aŋ keeni miaụŋ mu bwa mu ugondu, bee kebi aŋ, bee urigeni aŋ tutu Hoba, tuzuba tu Damaskos.

16Nazhɛ bee gwuricinje i'wɛŋnɛ ye elele, bee gwuricinje du yɛu buhongwu bwa ga Lụt medenji i'wɛŋnɛ ibwɛ, keeni eyikwo keeni atwa ata hwɛɛ.

17Na aba na tu ga Abram gwure no olugwo na bɛɛ kwunɛ Kɛdolaomɛ keeni shɛgwuma shɛ na shɛ namɛ nɛ Kɛdolaomɛ. Nazhɛ agwuma Sụdụm beni maa taga bụ uhwaŋna nu Ulomu Shave (ibɛ i shɛ Ulomu wa agwuma).

Gɛ Mɛlkizɛdɛk Peni Abram Uwebiye

18Gɛ Mɛlkizɛdɛk agwuma Salɛm suje iyimɛyɛ keeni meni mu tụ'walụ ta afwafwa. Ubwa kaa shɛ bunongbo bụ 'wụtụ ba Agwatana na Hwuri Kpaaŋ.

19Bee peni Abram uwebiye bɛɛ hiɛŋ, Ga Agwatana na Hwuri Kpaaŋ, na njɛ azuba keeni cɛnjɛ tu unyizo peni Abram uwebiye!

20Go zhemonjino Agwatana na Hwuri Kpaaŋ, ubwa na njɛ maa eri atwa i'ime bu. Ibɛ po ga Abram peni bu iyi-u'umpwa iyi elele nɛ bɛɛ lɛshijɛ nu ujasa ata.

21Nazhɛ agwuma Sụdụm hiɛŋ Abram, M peni atwa ga maa suji tuba i'wɛŋnɛ iwɛ ikɛnyi bụ.

22Ama ga Abram hiɛŋ agwuma Sụdụm, N to AGWANGWAMA na shɛ Agwatana na Hwuri Kpaaŋ, na njɛ azuba keeni unyizo,

23maa N zha shɛ ma lashɛga okwo uhwohwo bizhe uko, kwo kaa u'waba ubida uko, kwo kaa iyi elele nɛ i shɛ inɛɛ bu o. Iwɛ aka na ɛbi zhɛ bɛ hiɛŋ hwuŋ maa, Gamba n njɛ Abram bɛzhɛgba.

24N zha shɛ ma shapa iyi elele, semi iyi nɛ miaụŋ mi tisemberi mi yɛwa kiri keeni urobwo wa atwa na zhe ne mi. Ga ga Anɛ, nɛ Ɛshkol keeni Mamre, a na m mepeni iwɛ suji urobwo wa aba.

Umozhigo 15

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Unu na Agwatana Shileni Abram

1Na aba na ti ijɛ ndanjɛ, AGWANGWAMA mbishi Abram n-ndumwa no ozobu,
bɛɛ hiɛŋ, Abram, ta nda inyɛsɛ o, Gamba n shɛ ijilɛni bụ, titeni tụ bụ ti zhɛ to
gombo duwa.

2Ama ga Abram hiɛŋ bụ, Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana, imbe kwuuŋ ɛbi
zhɛ bu ma m panaa? N zasa kaa yɛu o, ge Eliɛzɛ, bụtụ ga bu Damaskos, ubwa kaa
zhɛ ba ya hwuŋ ogwu mi.

3Ga Abram hiɛŋ bụ, Hioko, bu m peni shi kaa miaụŋ, bujama ga ee meci ni ihwɛ
mi ubwa zhɛ ba ya hwuŋ ogwu mi.

4Nazhɛ AGWANGWAMA mbishi bu, bɛɛ hiɛŋ, Shɛ bụtụ ga zhɛ ba ya hwuŋ ogwu
bu o, yɛu bụ ye eyi ikɛnyi bụ, ubwa zhɛ ba ya hwuŋ ogwu bu.

5Ibɛ po AGWANGWAMA bɛcinjɛ bụ no tupohondo, bɛ hiɛŋ bụ, Mbiyana tụla,
makana okwo bi eri ba rɛta mkpasu ma ata. Yaa shɛ ebi eri ba rɛta mụ, asha
gabata du ajalalo bu zhɛ a sha.

6Baa tɛtanɛ n-ndumwa mu na AGWANGWAMA mbishi bu rishe, ibɛ po Agwatana
rɛcɛ iŋ no ofwo ubwa maa i teni cɛŋ.

Unu-tutwa Medenji Unu-tishilo Unya

7Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Abram, Gamba n shɛ AGWANGWAMA na ubu
bɛcinjɛ nu Uu, na cɛnjɛ tu Babulon, maa ma bụ pana cɛnjɛ tu ga maa 'yaga tụ.

8Ama ga Abram hiɛŋ bụ, Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana, gana naa Ngɛɛ
zhɛ ma mapa maa Gamba n zhɛ ma 'yaga tụụ?

9AGWANGWAMA hiɛŋ bụ, N shapɛrɛganɛ unoyikwo buna na namɛ shiywa shɛ
tatụ te e meci bu, keeni unoyikwo biywoywo na namɛ shiywa shɛ tatụ te e meci
bu, nu udagba na namɛ shiywa shɛ tatụ te meci bu, keeni ikwucime keeni
biywoywo bu ulukwukwu.

10Ga Abram sugeni bu ga ijɛ ɛtɛ kpaaŋ, bee jejeji iŋ iyebi yebi, bee shepi zalụ zalụ
bee kwutenji nu unya, ama bi jejeji shi shanụnụ sha ata towuŋ towuŋ o.

11Aka na to ogwulu kezhe aa patanganɛ usunda ata ee ge jejeji, ga Abram unzhi
aŋ.

12Aka na tu uwaŋna zhɛ utwonuo, ga Abram leyi malabụ mụ 'wụtụ, baa kwụbɛ
te tishi tu ko tụ 'wụtụ tu na tɛ shɛ bụ inyɛsɛ ti zhaganɛ bụ.

13Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Abram, Mapa gom maa ajalolo bu zhɛ a sha hwuŋ
alashɛ na cɛnjɛ tu na tɛ shɛ shɛ ma ta aba, ɛ zhɛ a sha ajama apata, ɛ zhɛ a nda
aŋ umungwuta shiywa akpakwụ-eyebi.

14Ama N zhɛ ma pana udenji ata aa shɛ ajama aba ulwapɛ, nazhɛ ɛɛ zhɛ a banɛ
apata ni i'wɛŋnɛ i'wɛtwɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Inɛɛ bụ shɛ bi zhɛ ba inga tebiye nazhɛ 'wi, ɛ zhɛ kaa mo bu no na amɛ-olom.

16Uwaŋnɛ wa aba uneshi ubwa zhɛ we gwure epe, iwɛnɛ to tugworozwo ta A'amo tu ta ulwa sụ tutu uce.

17Aka na tu uwaŋna teni, ụjita shi, ibɛ ulwa nshikwo keeni bụratụ bu ulwa twatwagwụ wee keshici na ashashɛ usunda ata ee ge jejeji.

18Nụ ụjita ata, nazhɛ AGWANGWAMA twa-unu na Abram, bɛɛ hiɛŋ, M pwonuo ajalalo bu cɛnjɛ tu ga, te kwuni nu Urefu Ijipti tutu i ci Urefu ata ụ'wụtụ Yufretis.

19Aba zhɛ a 'yaga ta cɛnjɛ te Eken, ne Ekenez keeni Akadmon.

20Nɛ Ɛhit, nɛ Ɛpɛrɛz, nɛ Ɛrɛf.

21Na A'amo, ne Ekenan, na Agɛgash keeni Ɛjɛbus.

Umozhigo 16

Ga Abram na Haga

1GA Sarai biyikwo Abram kaa metenji shi bu yɛu o. Bi 'yajɛ kaa yɛu-yo-o nɛ namɛ ni i'ɛlɛ ibwɛ, nɛ shɛ Bijipti na ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ ga Haga.

2Ga Sarai hiɛŋ Abram, Hioko, AGWANGWAMA n kepeni uhwaŋna yɛu tumata, zhaga woto ni yɛu gɛ yo o namɛ ni i'ɛlɛ mi, nekeshi ma 'yaga yɛu tedure nu bwa. Ga Abram hwụjɛ ga unu Sarai.

3Gabata ga Abram jɛjɛ na cɛnjɛ ti Kenan shiywa umpwa, na aba ibɛ nazhɛ ga Sarai shepi Haga Bijipti ata na shɛ yɛu ɛtɛ yo o nɛ namɛ ni i'ɛlɛ ibwɛ, bee peni bwolo bwa ga Abram maa sha biyikwo bwa bu magɛgashɛ.

4Ga Abram weci nu bwa, bee le ofubo. Aka na tu baa kwụbɛ maa bi le ofubo, iwɛ agwuma-ihwɛ ibwɛ o o tatụlanụ sụ bụ ya o, baa ngbaracɛ bụ cwɛŋ.

5Ga Sarai hiɛŋ Abram, Ga tu'wanga ti mi tu patana nu uhiuhiu bu! M bu peteni yɛu-yo-o nɛ namɛ ni i'ɛlɛ mi na agba bụ, ama aka na tu baa kwụbɛ maa bi le ofubo, iwɛ mi tatụlanụ sụ bu ya o. Ga AGWANGWAMA jɛmɛ ụshɛrɛya na namɛ na ashashɛ bụ ne mi!

6Ama ga Abram hiɛŋ Sarai, Hioko yɛu nɛ namɛ ni i'ɛlɛ bụ baa shɛ, nda bụ gana na ụbụ kwụlanɛ. Nazhɛ ga Sarai peni bu ụbaụta, bee gezhiji bee genji bu.

Ga Haga ne Ishmɛl

7Nazhɛ butumwa ba AGWANGWAMA ba azuba to bu ugbe nu umɛzhinjɛ uko na namɛ nụ ụshɛka, umɛzhinjɛ ata namɛ nu uhwaŋna na zhɛ Shu.

8Ibɛ butumwa ata ba azuba hiɛŋ Haga, na shɛ yɛu ɛtɛ yo o nɛ namɛ ni i'ɛlɛ Sarai. Cee abu banɛɛ? Cee ɛbi zhɛɛ? Ga Haga jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, N gezhigeni agwuma-ihwɛ mi o o ga Sarai.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

9Ibɛ po butumwa ata ba AGWANGWAMA ba azuba hiɛŋ bụ, Zhaga gwulo no ofwo agwuma-ihwɛ ɛtɛ bụ, maa meme shileni bu.

10Butumwa ata ba azuba hiɛŋ bụ sasana, N zhɛ ma kaana ajalalo bu ugombo duwa maa kede e eri aŋ tɛrɛta o.

11Butumwa ata ba azuba hiɛŋ bụ, Hioko, bi zhɛ ba mata yɛu-ye-eyi, ɛbi zhɛ ba pa iŋ izeci ti ge Ishmɛl, iwɛnɛ ta AGWANGWAMA hwụjɛ ụbaụta bụ.

12Ubwa zhɛ ba sụba izhinyɛcɛ ye ehilo, bi zhɛ na sukakana bụtụ be elele, bụtụ be elele du kaa zhɛ na sukakana bụ, bi zhɛ kaa na sukakana miaụŋ-mo-bino bwa kpaaŋ.

13Iwɛbɛ po boo po AGWANGWAMA na jɛmɛ iwɛ nu bwa izeci maa, Gabụ bɛ shɛ Agwatana na ba kwụba uhwaŋna. Iwɛnɛ po bi hiɛŋ, N kwụbɛ Agwatana gom Ngaa ta shɛ waa buumwa hŋ na aba na tu Ngaa kwụbɛ bụ?

14Iwɛbɛ po du oo po umɛzhinjɛ ata izeci maa, Biɛ-lahai-roi u namɛ na ashashɛ Kadɛsh ni Bɛrɛd.

15Ga Haga metenji Abram yɛu-ye-eyi, Ga Abram po yɛu ɛtɛ ga Haga meci izeci ti ge Ishmɛl.

16Ga Abram namɛ shiywa dupu-nu-talacɛ-na-shɛba-shi-cihiŋ (86) na aka na ga Haga metenji bu Ishmɛl.

Umozhigo 17

Unu-tutwa iwɛ Teleyi Tijaja, Izeci Abram Sheyinji

1Aka na ti ga Abram zhɛrɛ shiywa dupu-na-buhanda-na-shɛba-shi-cinjishi (99) te e meci bu. Nazhɛ AGWANGWAMA bananɛ bụ caakwụ, bɛɛ hiɛŋ bụ, Gamba n shɛ Agwatana na Hwuri Kpaaŋ, na hwuga-unu mu maa na nda iyi nɛ teni cɛŋ, nazhɛ abụ zha shɛ ba 'yaga unu-tusapa.

2N zhɛ ma twa-unu na bụ maa ma nda maa ajalalo bu gembi ofwugwo duwa.

3Nazhɛ ga Abram ubi ụpɛshɛka ubwa na cɛnjɛ, Agwatana hiɛŋ bụ,

4Hioko, unu mu tutwa namɛ na bụ, M bi shileni kaa unu maa gabụ bi zhɛ ba sha bishi bu unyama we edenji ofwugwo.

5A zha shɛ ɛ hiɛŋ ya izeci bu ga Abram, ama ɛ zhɛ mɛ bi hiɛŋ ya ga Abraham, iwɛnɛ tu Ngaa bụ njɛ bishi be edenji ofwugwo.

6N zhɛ ma nda maa ajalalo bu gembi ufwugwo duwa. N zhɛ ma bụ nda edenji tuswoswoswo, shɛgwuma kaa shi zhɛ sha banɛ no olugwo bu.

7N zhɛ kaa mo shikicingo unu mu tutwa na ashashɛ mi na bụ keeni ajalalo bu a na zhɛ ma bụ 'wa tutu awaŋnɛ aba kpaaŋ. Iwɛnɛ po ụ shɛ unu-tutwa unyizo-nom, maa ma sha Agwatana bụ keeni Agwatana ajalalo bu a na zhɛ ma bụ 'wa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

8N zhɛ kaa ma bụ pana cɛnjɛ tu ga ahiɛ shɛ alashɛ na tuba, ta ajalalo bu; tuba tɛ shɛ cɛnjɛ ti Kenan kpaaŋ, maa hi 'yaga tụ unyizo-nom. Nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma sha Agwatana aba.

9Nazhɛ Agwatana hiɛŋ Abraham, Inɛɛ bụ shɛ, bɛ shɛ ba untangana unu mu tutwa, tu gabụ ta ajalalo bu a na zhɛ ma bu 'wa tutu awaŋnɛ aba kpaaŋ.

10Iyi nɛ shɛ unu mu tutwa na abɛ shɛ ba untangana na ashashɛ mi na bụ keeni ajalalo bu a na zhɛ ma bụ 'wa na, maa butubwenyi be elele na ashashɛ hiŋ shɛ ba jaja teleyi.

11Hiɛ shɛ hia jaja ihwumbwe teleyi ti hiŋ, ibɛ kaa zhɛ ya sha useyida unu mu tutwa na namɛ na ashashɛ mi ne hiŋ.

12Te kwuni na aka ga i shɛ tilɛɛ maa e jeji teleyi ti yɛu-ye-eyi ye elele nɛ ijitɛ ibɛ ulwa itindɛtu te e meci iŋ nu uwaŋnɛ hiŋ elele kpaaŋ. Ti inɛɛ nɛ ee meci ni ihwɛ hiŋ, ti inɛɛ nɛ oo so nu ukwuribi bu, nɛ banɛ na cɛnjɛ ti nya.

13Ta bụtụ na ee meci ni ihwɛ bụ keeni bụtụ na oo so nu ukwuribi bu, bɛ shɛ baa jaja teleyi tilɛɛ, iwɛ maa unu mu tutwa nama na tu'waba ti hiŋ tutu unyizo-nom.

14Butubwenyi be elele na jeji shi buhwumbwo be teleyi tu bwa, a zha shɛ a rɛta bụ na ashashɛ atwa ubwa o, iwɛnɛ ti bee bweji unu mu tutwa. Agwatana Shileni Sarai Unu.

15Nazhɛ Agwatana hiɛŋ Abraham, Te kwuni na aka ga, bi zha shɛ bɛ hiɛŋ ya izeci biyikwo bu tu ga Sarai kwukwuŋ, ama ta Sara ibɛ shɛ ya izeci ibwɛ.

16N zhɛ ma pana bụ uwebiye. Shɛ inɛ ɛtɛ kiri o, N zhɛ ma nda maa ma bụ matanga yɛu-ye-eyi. N zhɛ ma pana bụ uwebiye, bi zhɛ ba sha bino be edenji, shɛgwuma sha atwa shi zhɛ sha banɛ na ajalalo ubwa.

17Nazhɛ ga Abraham ubi ụpɛshɛka ubwa na cɛnjɛ baa hiɛnjɛ ilɛtu, bɛɛ mɛmɛ hiɛŋ, Ɛ tɛ zhɛ a matanga waa bụtụ na tɛzhɛla tu bwa tu namwawaŋ shiywa dipi-yebi (100) yɛu hŋ? Ga Sara, na tɛzhɛla tu bwa tu namwawaŋ shiywa dupu-na-buhanda (90), bi tɛ zhɛ ba mata waa yɛu hŋ?

18Ga Abraham hiɛŋ Agwatana, Oo ye ge cimi maa ge Ishmɛl yɛ uraiŋ maa ya ogwu mi!

19Ama Agwatana hiɛŋ bụ, Awo, ga Sara biyikwo bu, ubwa zhɛ ma bụ matanga yɛu-ye-eyi, ibɛ ɛbi zhɛ ba pa iŋ izeci ti ga Azik. N zhɛ mo shikicingo unu mu unyizo-nom tutwa nu bwa keeni ajalalo ubwa a na zhɛ a 'wa bụ.

20Yaa shɛ inɛ Ishmɛl, N hwụjɛ iwɛ bụ, hioko, N zhɛ ma pana bụ uwebiye. N zhɛ ma nda maa mata miaụŋ te gembi ufwugwo duwa, bi zhɛ ba sha bishi ba miaụŋ mu tugwama umpwa-na-muba-mi-yebi. N zhɛ kaa ma nda bụ undenji ụ'wụtụ 'wụtụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

21Na Azik na ga Sara zhɛ ma bu matanga, na aka gana ga unywanywa, ibɛ tuba
Ngɛɛ zhɛ mo shikicingo unu mu tutwa.

22Aka na ta Agwatana hwuwi n-ndumwa tụdụmanga na Abraham, bee genji bu
bee hwuri.

23Nụ ụjita ata gbaa ga Abraham jeji buhwumbwo be teleyi ti yɛu ibwɛ ge Ishmɛl
keeni ajama na ee meci ni ihwɛ ibwɛ kpaaŋ, ta anaa na boo so nu ukwuribi ubwa,
te butubwenyi be elele na ashashɛ etwenyi ihwɛ Abraham, bi jejeji ihwumbwe
teleyi ta aba hwɛɛ jita ata, nu gana na ta Agwatana hiɛŋ bụ.

24Ga Abraham namɛ shiywa dupu-na-buhanda-na-shɛba-shi-cinjishi (99), te e
meci bu, aka na ti bee jeji buhwumbwo be teleyi tu bwa.

25Ge Ishmɛl yɛu ibwɛ kaa namɛ shiywa umpwa-na-shɛba-shɛ-tatụ te e meci bu
aka na ti bee jeji buhwumbwo be teleyi tu bwa.

26Nụ ụjita ata uko uko gbaa ga Abraham ni yɛu ibwɛ ge Ishmɛl jeji teleyi.

27Te etwenyi elele na ee meci ni ihwɛ ɛtɛ ibwɛ, keeni anaa na shɛ agaiŋ a na oo
so nu ukwuribi ubwa, e jeji teleyi nu bwa.

Umozhigo 18

Atumwa-azuba Shileni Abraham Unu Yɛu-ye-eyi Tumata

1Nazhɛ AGWANGWAMA mama bacɛnganɛ Abraham caakwụ to dongonu
ukpekpeshi una Mamre, tu baa jɛjɛ no odubo udulo ubwa tugwuno aka na tu
uwaŋna wo vwo.

2Ga Abraham mbiyanɛ, baa kwụbɛ etwenyi atatụ te e shikekeni nu umbe ubwa.
Aka na tu baa kwụbɛ aŋ, bɛɛ ishijɛ no odubo udulo ata bee teji aŋ uhwaŋna, bee
kwuzeni aŋ.

3Bɛɛ hiɛŋ aŋ, N-nyarɛ mi mi, yaa shɛ iwe mi ihiɛ kwụlanɛ, asha ma hi tabwa, maa
kede hi n keshici Gamba ga yɛu-ugondu hiŋ o.

4Lonoo ma maa a sarɛ meni dice maa hi fwoci shivwɛvwɛjɛ shi hiŋ, maa hi to
ụhinjanụ nu ucilo ụ'wụ'wụ ga.

5N zhɛ ma hiɛ panɛ iyimɛyɛ dice iwɛ maa hi shaananɛ bu ufwo hwungbɛ, na aba
ibɛ nazhɛ hi keshici, iwɛnɛ ta ahiɛ zhaganɛ yɛu-ugondu gɛ hiŋ. Ɛɛ hiɛŋ bụ, Zhaga
nda gana ga abɛ jɛmɛ.

6Ga Abraham njɛ kakayɛ bee zhegeni Sara nu udulo, bɛɛ hiɛŋ bụ, Hwata mihiuŋ
no omudu atatụ kakayɛ maa fwɛŋ, maa njɛ akara oko na muba.

7Ga Abraham gezhiji bee zhe no ofwo na inɛ ibwɛ sotulonu, bee shepi yɛu buna
be eyi bu ko na usunda ubwa ta shɛ imere na kaa nyemi, bee peni yɛu ibwɛ
ugondu, baa imanganjɛ bu kakayɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

8Bee shepi manɛbɛ ma buna ata, to mosubo mu bwa keeni usunda yɛu buna ata be eyi ebe baa ga imanganjɛ, bee suji iŋ, bee shi nu ukaka wa aba, bee shikeni no ofwo aba nu ucilo ụ'wụ'wụ ata, aa yɛ iyimɛyɛ ɛtɛ.

9Nazhɛ ɛɛ hiɛŋ bụ, Ce ga Sara biyikwo bu namɛɛ? Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Bweye namɛ nu udulo.

10AGWANGWAMA hiɛŋ Abraham, N zhɛ me gwure pụ bụ na aka gana ga nywanywa tilɛɛ, ga Sara biyikwo bu zhɛ ba mata kaa yɛu-ye-eyi. Ga Sara ta kaa shikeni no odubo udulo, ubwa kaa hwụjɛ iwɛ ɛtɛ.

11Ga Abraham na Sara kaa inganjɛ, iyi ciyikwo Sara kaa dwawa ya.

12Ga Sara hiɛnjɛ ilɛtu na amɛ na amɛ ubwa, bɛɛ hiɛŋ, Tu Ngaa shɛ idɛwuŋ, bwolo mi kaa du injɛ, ibɛ hŋ Ngɛɛ tɛ zhɛ ma kwụba uwebiye gonu?

13AGWANGWAMA hiɛŋ Abraham, Iwembe po ga Sara hiɛnjɛ ilɛtuu? Bɛɛ hiɛŋ, Iwɛ-tɛkana ga hŋ maa N tɛ zhɛ ma mata yɛu tu Ngaa injɛ?

14I 'yajɛ suu iyi nɛ ngezeni AGWANGWAMA tɛnda? Aka ga Ngee jwe, N zhɛ me gwure pụ bụ, na aka gana ga nywanywa, ga Sara kaa zhɛ ba 'waŋna yɛu-ye-eyi.

15Ama ga Sara teri ashamanjɛ, bɛɛ hiɛŋ, N hiɛnjɛ shɛ ilɛtu o, iwɛnɛ tu baa njɛ inyɛsɛ. Ama bụtụ ata hiɛŋ, Bɛ hiɛnjɛ kaa ilɛtu.

Ɛ Zhɛ a Nda Sụdụm Ufwu, tu Gụmụra

16Nazhɛ etwenyi ata ishɛjɛ apata, ee peni eshe geri bu Sụdụm, ga Abraham she aŋ.

17Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ, N zhɛ suu ma swakana Abraham ijɛ Ngɛɛ zhɛ ma nda?

18Gana na tu udenji Abraham zhɛ wo gombo, wɛɛ zhɛ kaa wa sha atwa na 'yaganane ikɛnyi, a na kaa edenji cɛnjɛ cɛnjɛ tu unyizo ga kpaaŋ zhɛ o gwushigo uwebiye tedure nu bwa.

19Gamba kaa n teri bu, maa ubwa shɛ bụtụ na zhɛ no sokokono miaụŋ mu bwa keeni atwa ihwɛ ibwɛ a na zhɛ a 'wa bụ ne ekwunyi gana na maa a untangana uhwaŋna wa AGWANGWAMA, maa a na nda iyi tiririri keeni ashɛrɛya na teni cɛŋ tụdụma, iwɛ maa ma pana Abraham iyi nɛ Ngee shileni bu unu ibɛ.

20Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Abraham, Iwɛ-tɛkana n'ungwa mu Sụdụm keeni Gụmụra mi gembi duwa, iwɛwɛ ya aba kaa hwuleji.

21N zhɛ mo zwo apata hwuwayɛ go maa mɛ kwubɛ okwo a nda ga gana na tu n'ungwa ma aba mi n ce, yaa shɛ shɛ gana ata maa ma mapa.

Ga Abraham Njɛ Ilipwɛ iwɛ Sụdụm

22Nazhɛ etwenyi ata jɛshɛrɛjɛ ee beni apata ee hwuri geri bu Sụdụm, ama ga Abraham te shikeni nu umbe wa AGWANGWAMA waa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

23Ga Abraham keeni izhɛ pa AGWANGWAMA, bɛɛ hiɛŋ, Bi zhɛ suu bo lono maa atwa tiririri njɛ ufwu medenji atwa awɛ?

24Nekeshi atwa tiririri dupu zweni ba nu ụshɛpwụ ata, bi zhɛ ba nda waa ụshɛpwụ ata ufwu, abụ zha shɛ ba ganga uŋ iwɛ atwa ata tiririri dupu a na zweni nu bwa hŋ?

25Gɛ iwɛ gɛnɛ ɛtɛ ibu dụlụmanɛ! Okwo bɛjɛmɛ-bụ-ụshɛrɛya bu unyizo ga hwɛɛ, bɛ njɛ shɛ suu te teni cɛŋ nu gana na ti bee shiri iwɛ?

26AGWANGWAMA hiɛŋ bụ, Yaa shɛ Ngaa kwụbɛ atwa tiririri dupu nu ụshɛpwụ ata Sụdụm, asha N zhɛ ma ganga apata hwɛɛ iwɛ aba.

27Ga Abraham jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Hioko, ne eshe-hwoo bana Ama duma iwɛ na Agwangwama, Gamba na n shɛ upwupwutu keeni ma'alụ.

28Yaa shɛ atwa buhanda-na-atwa-a-ta tubaa? Bi tɛ zhɛ ba nda waa ụshɛpwụ ata ufwu kpaaŋ iwɛ atwa ata buhanda-na-atwa-a-ta hŋ? AGWANGWAMA jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ Ngaa kwụbɛ atwa buhanda-na-atwa-a-ta apata, N zha shɛ ma nda uŋ ufwu o.

29Ga Abraham uranjɛ bụ nu n-ndumwa waa, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ atwa buhanda kiri aa kwụbɛ apata tubaa? Bɛɛ hiɛŋ, N zha shɛ ma nda iŋ o, iwɛ atwa ata buhanda.

30Ga Abraham hiɛŋ, Iyɛri, ta nda isɛbwɛ iwɛnɛ ti Ngɛɛ tɛ zhɛ ma duma iwɛ o. Yaa shɛ tuba atwa talacɛ kiri aa kwụbɛ apataa? Bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ Ngaa kwụbɛ atwa talacɛ apata, N zha shɛ ma nda iŋ o.

31Ga Abraham hiɛŋ bụ, Ne eshe-hwoo bana Ama duma n-ndumwa mu ga na Agwangwama. Yaa shɛ tubaa atwa woshi gba aa kwụbɛ apataa? Bɛɛ hiɛŋ, N zha shɛ ma nda uŋ ufwu iwɛ atwa ata woshi o.

32Nazhɛ ga Abraham hiɛŋ bụ, Iyɛri, ta nda isɛbwɛ iwɛnɛ ti Ngɛɛ tɛ zhɛ ma duma n-ndumwa kpalụ ko gba ya o. Yaa shɛ tuba okwo atwa umpwa gba aa kwụbɛ apataa? Bɛɛ jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, N zha shɛ ma nda uŋ ufwu iwɛ atwa ata umpwa o.

33Nazhɛ AGWANGWAMA sanɛ gana na ti bee hwuwi n-ndumwa tụdụmanga na Abraham, ga Abraham gwure nu urubwo ubwa.

Umozhigo 19

Atumwa-azuba Eyebi Zhaganɛ Lụt

1Nazhɛ atumwa ata azuba eyebi zhe Sụdụm nụ ụrụmɛ ata, ga Lụt jɛjɛ no odubo Sụdụm. Tu ga Lụt kwụbɛ aŋ, bɛɛ ishijɛ bee teji aŋ uhwaŋna, bee kwuzhi, bee ubi ụpɛshɛka ubwa na cɛnjɛ.

2Bɛɛ hiɛŋ aŋ, N-nyarɛ mi mi, ma hi tabwa, maa hi vwurɛ pi yɛu gɛ hiŋ ugondu, maa hi woto, maa hi fwoci shivwɛvwɛjɛ shi hiŋ, nazhɛ hi gbatụ ti'ishɛga beyi nu

© 2008 Bible Society of Nigeria.

uvwungwa maa hi hwuri. Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Ti zhɛ to woto no tupohondo tu ga uuwa iyi heri.

3Baa uranjɛ aŋ uuwa nazhɛ a vwụrɛ pu bwa, ee teni nu umwono ubwa, baa ndanɛ aŋ iyimɛyɛ baa 'imɛ aŋ ugaiŋ, na akara na zasa Ifucingɛ, aa yɛ.

4Etwenyi Sụdụm bananjɛ kpaaŋ, ta miaụŋ, tu n-nyarɛ, aa zhajɛ oo rungwutwonu umwono ata, tobwolo agaiŋ ata te zhe shi no ofwo buweci o.

5Ee keri Lụt ụhiɛŋshɛ, ɛɛ hiɛŋ bụ, Ce etwenyi ga zhajɛ pụ bụ nụ ụrụmɛ go namɛɛ? Utu bacɛnganɛ aŋ maa to woto na aba.

6Ga Lụt banɛ bee zhe no ofwo aba no odubo, bee kepi odubo mabaaba, bɛɛ hiɛŋ aŋ.

7Ma hi tabwa, ahiɛba eyejilo mi, ta nda ma iyi ici'nyɛ gɛnɛ gɛ o.

8Hioko ma, N 'yajɛ miaụŋ-mo-o mi yebi mu na mi ta shɛ asapa, okwu ma, me ci ba ma hiɛ bacɛnganɛ aŋ maa hiɛ njɛ aŋ gana elele na ihiɛ kwụlanɛ, inɛ etwenyi ga i shɛ ta nda aŋ ma iyi elele o, iwɛnɛ to o twonuo ya nu umwono mu maa ma jilanɛ aŋ.

9Ɛɛ hiɛŋ bụ, Kaana beye izhɛ gabụ bụlashɛ ga, Gaaba abɛ shɛ bwa maa no ti shilono iwɛɛ? Hwuwayɛ go iyi nɛ ɛti zhɛ ta bụ nda zhɛ ya wụmangwụ uhwuri gana na ɛti gɛ zhɛ ta nda aŋ. Ee shishingeni Lụt beye, ee suri maa e bweji ukpa.

10Ama atwa ata eyebi bwɛ u'ala ee shepi Lụt ee tecinji nu umwono no ofwo aba, ee kepi odubo.

11Ee libicinji shishe sha atwa ata tileni no odubo umwono ata, ta na gwụmwatangwụ, ta na gembenji, gabata ee lukwumenji no odubo umwono ata tijalakaka.

12Nazhɛ atumwa ata azuba hiɛŋ Lụt, Bu ta 'yajɛ bụtụ be elele epe namɛ swooŋ ne hiŋ ga hŋ? Anua bụ, ta miaụŋ mụ bụ me eyi, ta mu na mo o, keeni bụtụ be elele na abụ ta 'yajɛ bacɛnga aŋ nụ ụshɛpwụ ga.

13Ti zhɛ ta nda epe ufwu, iwɛnɛ to rundu ra aba ru hwuleji no ofwo AGWANGWAMA, AGWANGWAMA kaa utu tumwanɛ maa ta nda uŋ ufwu.

14Ga Lụt beni bee zhegeni atwa na zeni miaụŋ mu bwa, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Ishijɛ ma hi beni epe kakayɛ, iwɛnɛ ta AGWANGWAMA zhɛ a nda ụshɛpwụ ga ufwu. Ama i shanɛ olwo miaụŋ mu bwa gana maa itɛjɛ baa njɛ.

Ga Lụt na Atwa umwamwa Ubwa Beni nu Sụdụm

15Aka na ti iyi heri atumwa ata azuba a ta Lụt izɛlɛgwu, ɛɛ hiɛŋ, Ishijɛ kakayɛ maa shepi biyikwo bu, ta miaụŋ mụ bụ mo o mi yebi mu na mu namɛ epe, iwɛ maa kede hiɛ njɛ ufwu nu ulwapɛ na ɛɛ zhɛ a pana ụshɛpwụ ga o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16Ama ga Lụt ba nda ti'insu, ibɛ po etwenyi ata 'imɛ bụ u'ala, tu u'ala biyikwo bwa, keeni i'ɛlɛ miaụŋ mu bwa mo o mi yebi. AGWANGWAMA hieci inyɛmɛnyɛmɛ ibwɛ, ɛɛ bɛcinjɛ aŋ, aa gɛgɛcɛnjɛ aŋ no tupohondo tu ụshɛpwụ ata.

17Aka na tɛ ɛ bɛcinjɛ aŋ no tupohondo, atumwa ata azuba hiɛŋ bụ, Gozhigo iwɛ uhiuhiu bu, ta mbiyanɛ ekwunyi o, to shikono kaa nụ ụdadarɛ we elele o, gozhigo zhaga ni Ishɛmɛ ɛtɛ, iwɛ maa kede hiɛ njɛ ufwu o.

18Ga Lụt hiɛŋ aŋ, Oo n-nyarɛ mi mi, kede i shɛ gana ata o.

19Hi kwụbwa inyɛmɛnyɛmɛ mi duwa, ehi m bicingwo kaa, ama N eri shi kaa mo gozhigo mo to Ishɛmɛ ɛtɛ o, iwɛ maa iyi iwɛ mo n jitono hwayɛ mo 'wo tobwolo N te ci shi apata o.

20Hioko ma, ụshɛpwụ ye gwumwonu, na Ngee eri mo gozhigo mo tono nu ubwa, ubwa du kaa gwumwa dice. N leneni ma maa mo gozhigo apata, okwo tu waa namɛ dice, iwɛ maa mo bino!

21Bɛɛ hiɛŋ bụ, N leneneni iwɛ nɛ abɛ jɛmɛ, maa N zha shɛ ma nda ụshɛpwụ ata aba njɛ iwɛ ubwa ufwu o.

22Shana ikɛnyi maa ci apata, N zha shɛ ma nda iyi elele nazhɛ ci apata o. Iwɛbɛ po ɛɛ hiɛŋ izeci ụshɛpwụ ata Zoa.

23Uwaŋna banɛ aka na tu ga Lụt teni Zoa.

A njɛ Sụdụm keeni Gụmụra Ufwu

24Aka ata AGWANGWAMA leni maa ge tuwiŋ-tu-uwaŋna keeni ulwa banɛ na azuba maa ti ngbe nu Sụdụm keeni Gụmụra.

25Wee iricinji ashɛpwụ ata, tụ ụdadarɛ ata kpaaŋ, ta atwa na zwegeni na ashɛpwụ ata kpaaŋ, ti iyi nɛ waŋnɛ na cɛnjɛ.

26Ama biyikwo Lụt na gɛ lɛ ekwunyi nu bwa mbiyanɛ ekwunyi, ibɛ po baa shɛ umanga manɛ.

27Ga Abraham zhinjɛ nu uvwungwa dididi, bee zhe kakayɛ no ofwo ata bee shikeni la nu umbe AGWANGWAMA.

28Bee shepi eshe geri bu Sụdụm keeni Gụmụra, ti geri bụ ụdadarɛ ata kpaaŋ, baa kwụbɛ nshikwo mụ ụshɛpwụ ata ti mɛ ishijɛ na cɛnjɛ tututu gana nshikwo mu ujigo ụ'wụtụ.

29Na aba ibɛ gana na ta Agwatana njɛ ashɛpwụ ata namɛ nụ ụdadarɛ ata ufwu kpaaŋ, Agwatana teyinje Abraham, gana na ti bɛɛ bɛcinjɛ Lụt na ashashɛ tuhwuŋzwo ta ata, na aka na bee hwuŋzetenji ashɛpwụ ata na ga Lụt ga namɛ la na amɛ ubwa.

Iwɛwɛ nɛ Miaụŋ mo o mu Lụt mi Yebi mɛ Njɛ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

30Ga Lụt banɛ baa jɛjɛ ni Ishɛmɛ ɛtɛ, miaụŋ mu bwa mo o mi yebi mu namɛ nu bwa, iwɛnɛ tu baa nda inyɛsɛ tɛgɛga nu Zoa. Iwɛbɛ po baa jɛjɛ na amɛ apangwụ, na miaụŋ ma ata mu bwa mi yebi.

31Nazhɛ yɛu ibwɛ i'wɛtwɛ hiɛŋ buhongwu bwa, Bishi tu injɛ ya, i zasa kaa butubwenyi be elele na namɛ na cɛnjɛ tu ga maa woto no tu gana na ta atwa unyizo ga kpaaŋ a nda o.

32Hwure, ti peni bishi tu mayaga maa mɛ 'imɛ bụ, maa tu woto nu bwa, maa bishi tu 'yaga ajalụ.

33Ee peni ga bishi ba aba mayaga nụ ụrụmɛ ata, nazhɛ yɛu ibwɛ i'wɛtwɛ teni bee weci ne bishi bwa, ga Lụt mepi shi kaa aka na bee weci keeni aka na bɛɛ ishijɛ o.

34Ti iyi heri, ibɛ yɛu ibwɛ i'wɛtwɛ hiɛŋ, buhongwu bwa, Hioko, N nge weci ne bishi mi wenebe nụ ụrụmɛ. Ti peneneni bu hwayɛ mayaga nụ ụrụmɛ maa teneni bu maa woto nu bwa iwɛ maa ti tileneni bishi tu ajalụ.

35Ee peneneni ga bishi ba aba mayaga jita ata nụ ụrụmɛ, nazhɛ yɛu ɛtɛ tidice ishijɛ bee zhe bee weci ne bishi bwa. Ga Lụt mepi shi aka na tu baa zhajɛ bee weci, na aka na ti bɛɛ ishijɛ o.

36Gabata miaụŋ mu Lụt mi yebi mi le shifubo ne bishi ba aba.

37Ibɛ yɛu ibwɛ i'wɛtwɛ meci yɛu-ye-eyi, boo po iŋ izeci tu go Moab, ubwa shɛ bishi ba Amoab tutu ta hwayɛ.

38Buhongwu du meci yɛu-ye-eyi, boo po iŋ izeci ti gɛ Bɛn-ami, ubwa gatata shɛ bishi ba A'amon tutu ta hwayɛ.

Umozhigo 20

Ga Abimɛlɛk Shepi Biyikwo Abraham

1Ga Abraham beni nu Mamre, bee hwuri zalụ tuta ti Kenan, baa jɛjɛ na ashashɛ Kadɛsh nu Shu. Yaa namɛ fwalaa baa jɛjɛ ya ni Gira.

2Ga Abraham ba duma iwɛ Sara biyikwo bwa, bɛɛ hiɛŋ, Bụngwụfwụ mi baa shɛ. Ga Abimɛlɛk agwuma Gira, tumwanɛ bụtụ, aa shapɛrɛganɛ bụ Sara.

3Ama Agwatana zhaganɛ Abimɛlɛk nụ ụwalabụ nụ ụjita, bɛɛ hiɛŋ bụ, Hioko, bi zhɛ bo 'wo iwɛ biyikwo ata ebi shepi, iwɛnɛ po biyikwo bụtụ baa shɛ.

4Ga Abimɛlɛk kaa te timengeni shi biyikwo ata o, bɛɛ hiɛŋ, Agwangwama, bi tɛ zhɛ suu ba kwụna waa udenji tiririri?

5Shɛ ubwa suu ni ikɛnyi ibwɛ m mbishi maa bụngwụfwụ bwa baa shɛ? Te biyikwo du ni ikɛnyi ibwɛ hiɛŋ maa ikwenyi ibwɛ tɛ. N njɛ ijɛ na ahaŋsa mi tụrụmbɛɛ, N njɛ shɛ iyi nɛ 'wanjɛ kwukwuŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Nazhɛ Agwatana mbishi bu nu ụwalabụ ata, bɛ hiɛŋ, Iwɛ-tɛkana, M mepi maa na ahaŋsa bụ tụrụmbɛɛ abɛ njɛ iŋ. Gamba du kaa m bụ njɛ ukwurishi iwɛ maa kede n njɛ i'wɛwɛ o, iwɛbɛ po Ngee leni shi maa timengeni bu.

7Hwuwayɛ go asha gwuricingono bụtụ ata biyikwo bwa iwɛnɛ po bigesere baa shɛ, nazhɛ bɛɛ zhɛ ba nda adua iwɛ bụ, iwɛ maa bini. Yaa shɛ kaa ebi gwuricingeni shi bu biyikwo bwa, mapa maa bi zhɛ bo 'wo tilɛɛ, ta atwa elele na abu 'yajɛ.

Ga Abimɛlɛk Leyiteni Abraham

8Nazhɛ ga Abimɛlɛk gbatụ ti'ishijɛ nu uvwungwa dididi, baa suyanɛ anjɛ-ugondu ubwa kpaaŋ, bee mbishi aŋ n-ndumwa mu ga kpaaŋ, maa a hwụjɛ. Ibɛ po atwa ata njɛ inyɛsɛ duwa.

9Ga Abimɛlɛk suyanɛ Abraham, bee heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Imbe nɛ abɛ tɛ njɛɛ? Cee Ngee bi pindeni upo ebi ti peteni iwɛwɛ gɛ i'wɛtwɛ 'wɛtwɛ, ta atwa cɛnjɛ ti mii? Ijɛ abɛ n njɛ bana i ga lanɛ shɛ maa bụtụ njɛ binya bwa o.

10Ga Abimɛlɛk hiɛŋ Abraham, Ahaŋsa imbe kwuuŋ namɛ na amɛ bụ upo abɛ njɛ ijɛɛ?

11Ga Abraham hiɛŋ, Iwɛnɛ ti Ngee heŋshi maa atwa epe sụmɛ shɛ Agwatana inyɛsɛ o, ɛ zhɛ ma n kwụna maa e leshiji biyikwo mi.

12Okwo ti yaa shɛ gana ata, bụngwụfwụ mi yibwa baa shɛ gom, bishi mi meci bu ama shɛ amɛ oko tuba atu banɛ nu bwa o, ibɛ po Ngee zeni bu.

13Aka na ta Agwatana leni maa ma banɛ ni ihwɛ bishi mi, Ngɛɛ hiɛŋ bụ, Uwebiye nɛ ɛbi zhɛ bu ma ndana na, ofwo elele na eti teni, na duma iwɛ mi maa, Ikwenyi bu Ngaa shɛ.

14Ga Abimɛlɛk peni Abraham agwụdụ, ti inɛ, ta ajama o o, keeni ajama eyi. Nazhɛ bee gwuricingeni Abraham biyikwo bwa ga Sara.

15Ga Abimɛlɛk hiɛŋ Abraham, Cɛnjɛ ti mi tu ta tụ bụ balanɛ, gɛga no ofwo elele na ụbụ kwụlanɛ.

16Ga Abimɛlɛk hiɛŋ Sara, M pwonuo ikwenyi bu azụrụfa akpakwụ-a-ta (1,000), gɛ inɛ ɛtɛ shɛ iyi n-ndumwa mụ bụ ụzhɛ ne eshe atwa elele na namɛ pụ bụ, n-ndumwa ee bi peni ụzhɛ ne eshe atwa elele, maa mepi maa bɛ njɛ shɛ iyi iwɛ ye elele o.

17Ga Abraham lụpɛ Agwatana, nazhɛ Agwatana nɛnjɛ Abimɛlɛk, te biyikwo bwa keeni ajama ubwa o o, nazhɛ ee meci miaụŋ.

18Iwɛnɛ po Agwatana go kopwo n-ngwuno mu tumata me eyikwo ihwɛ Abimɛlɛk hwɛɛ iwɛ Sara biyikwo Abraham.

Umozhigo 21

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Tumata ta Azik

1Ibɛ AGWANGWAMA hieci inyɛmɛnyɛmɛ Sara, gana na ti bee shileni bu la unu.

2Ga Sara le ofubo, bee metenji Abraham yɛu-ye-eyi na aka ti'inga tu bwa, na aka na ta Agwatana mbishi bu la gom.

3Ga Abraham po yɛu ɛtɛ ga Sara metenji bu izeci ti ga Azik.

4Ga Abraham kaa jeji teleyi ti yɛu ibwɛ ga Azik na aka na tu baa ulwa ijitɛ itindɛtu te e meci bu, gana na ta Agwatana peni bu la unu.

5Tɛzhɛla ta Abraham tɛ shɛ shiywa dipi-yebi (100) na aka na te e metenji bu Azik.

6Ga Sara hiɛŋ, Agwatana upo Ngaa hiɛnjɛ ilɛtu, atwa elele na hwụjɛ, ɛ zhɛ a hunga du ilɛtu ne mi.

7Bɛɛ hiɛŋ, Gaaba gɛ tɛ zhɛ bɛ hiɛŋ Abraham maa ga Sara tɛ zhɛ ba pana miaụŋ mosuboo? Gamba na kaa m metenji bu yɛu na ti'inga tu bwa.

8Yɛu ɛtɛ ya waŋna, ga Abraham njɛ iyimɛyɛ i'wɛtwɛ unyasa nụ ụjita na ga Azik jwe unu no mosubo.

E Unzhi Haga keeni Ishmɛl

9Ga Sara kwụbɛ gana na ti yɛu Haga na shɛ Bijipti metenji Abraham ya nda Azik asada.

10Ga Sara hiɛŋ Abraham, Kala bujama ga bụ bo o, ti yɛu ibwɛ, iwɛnɛ po yɛu bujama ga bo o shɛ shɛ ya ya ogwu bu ni yɛu mi ga Azik o.

11Iwɛ ɛtɛ gwumanɛ Abraham tebiye, iwɛnɛ po ubwa du kaa meci bu.

12Nazhɛ Agwatana hiɛŋ Abraham, Kede iwɛ usemberi ga keeni iwɛ bujama ga bụ bo o ubu gwumanɛ o, iyi elele nɛ ga Sara mo bu mbiso iwɛ ubwa, na hwuga-unu ubwa, iwɛnɛ po tedure na Azik ɛɛ zhɛ a suyana ajalalo bu.

13N zhɛ du ma nda yɛu bujama ga bo o udenji uko, iwɛnɛ tu baa shɛ ụlamụ bụ.

14Ibɛ po ga Abraham gbatụ ti'ishijɛ nu uvwungwa dididi, bee peni Haga iyimɛyɛ keeni okoko meni, bee peteni bu nu ututu, bee peneneni bu yɛu ɛtɛ, bee unzhi aŋ ee hwuri. Ga Haga beni apata, baa inanga nụ ụshɛka Biɛ-shiba.

15Aka na meni mo okoko mu hwuwowu, ga Haga shepi yɛu bee keri tuta tu ukokoto uko na namɛ apata.

16Bee zhe baa jɛjɛ zalụ bu ko apata taa dụlụ i ci ụkwụmbwụ gana na bụtụ eri ba kala i'ilɛ. Iwɛnɛ po bi hiɛŋ, Kede yɛu gɛ dwa ihwungwɛ ni i'ɛlɛ mi o. Baa jɛjɛ tee bebeye, bee shepi rụhwụŋ na azuba baa twa-u'wo.

17Nazhɛ Agwatana hwụjɛ rụhwụŋ ri yɛu ɛtɛ, ibɛ po butumwa-ba-azuba suyanɛ Haga, na azuba, bɛɛ hiɛŋ bụ, A-Haga, imbe bɛ njɛɛ? Ta nda inyɛsɛ o, iwɛnɛ po Agwatana hwụjɛ n'ungwa mi yɛu ɛtɛ no olugwo na yaa namɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18Ishijɛ maa shepi yɛu ɛtɛ maa untangana iŋ, iwɛnɛ ti Ngɛɛ zhɛ ma nda ajalalo ubwa udenji ụ'wụtụ.

19Nazhɛ Agwatana kepishinji eshe Haga, baa kwụbɛ umɛzhinjɛ meni uko, bee zhe bee shidinje meni no okoko, bee peni yɛu ɛtɛ yee swe.

20Agwatana kaa namɛ ni yɛu ɛtɛ, yaa waŋnɛ, yaa jɛjɛ kaa nụ ụshɛka ata, yaa shɛ bugwoni ba tijala.

21Bɛ jɛjɛ nụ ụshɛka Paran, ibɛ bino zenenji bu biyikwo na shɛ yɛu ye Ejipti.

Ga Abraham Twa-unu na Abimɛlɛk

22Aka ata, ga Abimɛlɛk keeni Fikol na shɛ uhiu we ejeshi ubwa, hiɛŋ Abraham, Agwatana namɛ na bụ, na amɛ iyi elele nɛ aba nda.

23Iwɛbɛ po Ama jala maa n teji Agwatana epe, maa bu zha shɛ bu ma halakaka, ti yɛu mi keeni ajalụ mi o, semi gana na ti Ngee bi mepeni iwɛ, gana ata du ɛbi zhɛ bu ma nda na cɛnjɛ tu ga abɛ jɛjɛ na tuba.

24Ga Abraham hiɛŋ, N zhɛ ma ta ga Agwatana.

25Ga Abraham gagwụmɛ na Abimɛlɛk iwɛ umɛzhinjɛ meni na miaụŋ-mu-ugondu Abimɛlɛk mi leshiji na abwagara.

26Ga Abimɛlɛk hiɛŋ bụ, M mepi shi bụtụ na njɛ iŋ o, gabụ kaa du bi m mbishi shi o, Gamba kaa N hwụjɛ shɛ o, semi hwayɛ ga kiri.

27Ga Abraham peni Abimɛlɛk agwụdụ oko keeni inɛ, nazhɛ aa twa-unu hwɛɛ aba ebe yebi.

28Ga Abraham suji miaụŋ-ma-agwụdụ mo o mi cenje bee tileni aŋ swooŋ.

29Nazhɛ ga Abimɛlɛk heŋteni Abraham, bɛɛ hiɛŋ, Imbe kwuuŋ shɛ ecilo miaụŋ-ma-agwụdụ mo o mi cenje mu ga ebi tileni swoooŋ?

30Ga Abraham jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛ maa leshiji miaụŋ-ma-agwụdụ ga mo o mi cenje, maa i shɛ useyida maa Gamba n hini u'ibwa meni ga.

31Iwɛbɛ po boo po apata izeci maa Biɛ-shiba iwɛnɛ ta a twa-unu ebe yebi apata.

32Aka na to o momo shilonu-unu apata nu Biɛ-shiba, ga Abimɛlɛk ne Fikol na shɛ uhiu we ejeshi ubwa ishijɛ, ee gwuri na cɛnjɛ ta Afilistia.

33Ga Abraham bɛrɛ i'wɛ'wɛ ike nɛ ɛɛ hiɛŋ Tamarisk ni Biɛ-shiba, bo o po apata AGWANGWAMA izeci, bɛɛ hiɛŋ Agwatana unyizo-nom.

34Ga Abraham kaa jɛjɛ na cɛnjɛ ta Afilistia te ilegeji.

Umozhigo 22

Agwatana Menji Abraham

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1Na aba ijɛ kpaaŋ, nazhɛ Agwatana menji Abraham, bɛɛ hiɛŋ bụ, Abraham! Ga Abraham leni, bɛɛ hiɛb bụ, Oo.

2Agwatana hiɛŋ bụ, Shapa yɛu ɛtɛ bụ mokondo, ga Azik, ata obo lubo, maa zhe na cɛnjɛ tu Moria, ma to ụrụpɛ tuhwoŋzhingo nu bwa ni Ishɛmɛ ike nɛ Ngɛɛ zhɛ mo bu mbisono.

3Ga Abraham gbatụ ti'ishijɛ nu uvwungwa dididi, bee begeji i'wɛ'wɛ iwɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo, bee umpi izhinyɛci ibwɛ Ifiridi. Bee suji esemberi ubwa eyebi aa 'wa bụ, medenji Azik yɛu ibwɛ, bee zhe no ofwo ata Agwatana go mbiswo bu.

4Nụ ụjita ụtatụ, ga Abraham shepi eshe baa kwụbɛ apata taa dụlụ.

5Ga Abraham hiɛŋ esemberi ebe ubwa, Nama ma epe ni izhinyɛci gɛ, Gamba ni yɛu gɛ ti zhɛ ta zha peye, tɛ zhibɛ Agwatana nazhɛ te gwure pi hiŋ.

6Ga Abraham shepi i'wɛ'wɛ ebe ụrụpɛ tuhwoŋzhingo, bee peteni iŋ Azik yɛu ibwɛ, baa 'waŋnɛ ulwa keeni igwuzhi, aa zhagajɛ ebe yebi.

7Ga Azik hiɛŋ bishi bwa ga Abraham, Ada! Ga Abraham jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Oo, ɛ-yɛu mi, Gamba na! Ga Azik heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Hioko, ulwa keeni i'wɛ'wɛ nɛ, ama cee tuba yɛu-ụgwụdụ namɛ iwɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingoo?

8Ga Abraham jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Ɛ-yɛu mi, Agwatana zhɛ mama pana yɛu-ụgwụdụ iwɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo. Ee hwuri hwɛɛ aba ebe yebi.

9Ee zhe ee ci ofwo ata Agwatana ge mbishi bu, ga Abraham mo utukwu-ụrụpɛ apata, bee shemeni i'wɛ'wɛ shiriri, bee umpi yɛu ibwɛ ga Azik, bee wecicinji bu ni i'wɛ'wɛ ebe utukwu-ụrụpɛ.

10Ga Abraham mbo u'ala ubwa, baa shapɛ igwuzhi maa kwụna yɛu ibwɛ.

11Nazhɛ butumwa ba AGWANGWAMA ba azuba suyanɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Abraham, Abraham! Ga Abraham leni, bɛɛ hiɛŋ, Oo Gamba na.

12Butumwa ata hiɛŋ bụ, Ta mba u'ala bụ maa shɛrɛ yɛu ɛtɛ o, ta nda bụ kaa du iyi elele o, hwuwayɛ go M mepi maa ba sụma Agwatana inyɛsɛ, bi nyashɛ shɛ bụ kaa yɛu bụ mokondo nɛ abi 'yajɛ o.

13Ga Abraham shepi eshe baa mbiyanɛ tu udagba uko shikeni na aba ubwa, na kaa mahiuaŋ mu bwa mu kwu ni ikpɛɛnci. Bee zhe baa shapɛ udagba ata, boo to ụrụpɛ nu bwa tụlụkpashɛ ti yɛu ibwɛ.

14Ga Abraham po apata izeci maa, AGWANGWAMA ubwa ba pana, gana na ta a ta duma ta hwayɛ ɛɛ hiɛŋ, Ni ihiŋhiŋ Ishɛmɛ nɛ AGWANGWAMA a kwụba.

15Nazhɛ butumwa ata ba AGWANGWAMA ba azuba suyananɛ Abraham na azuba na aka iyebi,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16bɛɛ hiɛŋ bụ, AGWANGWAMA hiɛŋ, M momo to maa, N zhɛ ma bụ pana uwebiye duwa, iwɛnɛ abɛ njɛ ijɛ abu n nyashɛ shɛ yɛu bụ mokondo.

17N shiri-unu Ngɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma bụ pana uwebiye, tukaana Ngɛɛ zhɛ mo lono maa ajalalo bu na kaana ufwugwo tugombo gana mkpasu ma azuba keeni gana ahwayɛ itekwu. Ajalalo bu zhɛ na lasatagwụ atwa i'ime ya aba.

18Tedure na ajalalo bu, Ngɛɛ zhɛ ma pana cɛnjɛ tu unyizo ga kpaaŋ uwebiye, iwɛnɛ ta abụ hwụjɛ-unu mu.

19Nazhɛ ga Abraham gwure pe esemberi ebe ubwa, ɛɛ ishijɛ, aa zhagajɛ ee hwuri ni Biɛ-shiba, na ga Abraham jɛjɛ.

Ajalalo Naho

20Na aba na ti inɛ gɛ henici, ee mbishi Abraham maa, ge Milka du metenji ba buhongwu bu ga Naho miaụŋ.

21Go Uz ubwa shɛ yɛu ibwɛ ihiiŋ keeni buhongwu bwa go Buz, nɛ Kɛmuɛl bishi Aram,

22nɛ Kɛsɛd, na Hazo ne Pildash, ne Jidilaf keeni Bɛtuɛl.

23Gɛ Bɛtuɛl kaa meci Rebeka. Aba tụndatụ ata kaa ge Milka metenji Naho buhongwu Abraham.

24Biyikwo bwa bu magɛgashɛ na ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ ge Reuma, meci du Teba, na Gaham, na Tahash keeni Meaka.

Umozhigo 23

Ga Sara 'Wi Ee Ni bu nu Makpila

1Tɛzhɛla ta shiywa shi Sara tu namɛ dipi-yebi-nu-woshi-na-shɛba-shi-cenje (127).

2Ga Sara 'wi ni Hibron, na cɛnjɛ ti Kenan, ga Abraham cwɛ-u'wo, boo to-ụkwụla iwɛ ubwa.

3Ga Abraham ishijɛ no olugwo ru'wo ru Sara, bee zhe baa jɛmɛ n-ndumwa nɛ Ɛhit, bɛɛ hiɛŋ,

4N shɛ bụlashɛ keeni bugaiŋ na ashashɛ hiŋ, N sengeni ma cɛnjɛ tu na Ngɛɛ zhɛ mo no biyikwo mi no ofwo hiŋ.

5Ɛhit ata jishijɛ Abraham, ɛɛ hiɛŋ.

6Iyɛri, shɛlaga, gabụ bɛ shɛ uhiu ụ'wụtụ na ashashɛ tu. Shapɛ ru'wo re biyikwo bu maa ni ru nu u'uye tu unaa na zhɛmɛ tebiye. I zasa bụtụ be elele na ashashɛ tu zhɛ ma bụ lakana u'uye tụpana maa ni ru'wo re biyikwo bu o.

7Ga Abraham kwuzeni atwa cɛnjɛ ta ata, aba shɛ Ɛhit.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

8Nazhɛ bee mbishi aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ yaa hiɛ kwụlanɛ maa mo no ru'wo re biyikwo mi epe, asha shɛlaga ma iwɛ mi, maa hi n lụpajɛ Efron yɛu Zoha.

9Maa ma m pana ụpangwụ Makpila ata namɛ nu ukwunanga itimɛ ibwɛ, gana elele tu ulumo ibɛ namɛ, N zhɛ ma tụpa maa ma m pana iwɛ maa ma 'yaga ugba na maa mu no no atwa mi na ashashɛ hiŋ.

10Ge Efron ta kaa jɛjɛ na ashashɛ Ɛhit ata, gɛ Efron na shɛ Bihit ata jishijɛ Abraham ne eshe Ɛhit ata, ibɛ shɛ atwa elele na teni no odubo uba ụshɛpwụ ubwa, bɛɛ hiɛŋ,

11Awo, iyɛri mi, shɛlaga iwɛ mi, N zhɛ ma bụ pana itimɛ ɛtɛ, tụ ụpangwụ ata namɛ na amɛ ibɛ. Gabụ Ngɛɛ zhɛ ma pana ne eshe atwa ga mi Ngɛɛ zhɛ ma bụ pana, no ru'wo re biyikwo bu.

12Ga Abraham kwuzeni atwa cɛnjɛ ta ata tɛ Ɛhit.

13Ga Abraham mbishi Efron ne eshe atwa cɛnjɛ ta ata, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ yaa bụ kwụlanɛ, asha ma bụ tabwa maa hwụjɛ iwɛ mi, maa leshiji ulumo itimɛ ɛtɛ Ngɛɛ zhɛ ma bụ tụpa, ni i'ɛlɛ mi, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ mo no ru'wo re biyikwo mi apata.

14Ge Efron jishijɛ Abraham, bɛɛ hiɛŋ,

15Iyɛri mi, shɛlaga n-ndumwa mi mi, ucece itimɛ nɛ ulumo ibɛ shɛ azụrụfa arinya akpakwụ-eyebi gbalụ (400), imbe inɛ ɛtɛ zhɛ ya nda na ashashɛ mi na bụụ? No ru'wo re biyikwo bu apata.

16Ga Abraham shɛlajɛ n-ndumwa mi Efron, bee menji ulumo ukwuribi we ebe ge Efron jɛmɛ, ne eshe Ɛhit ne bimenji ba azụrụfa arinya akpakwụ-eyebi. Ibɛ shɛ ulumo na ahinya a lashɛga na aka ata.

17Nazhɛ ga Abraham 'yajɛ ya itimɛ Efron nɛ namɛ nu Makpila, nu uwaŋna-banụ Mamre, ti itimɛ ɛtɛ, tụ ụpangwụ ata namɛ ni ibɛ ti i'wɛ'wɛ ye elele nɛ zweni ni itimɛ ɛtɛ tutu ukwunanga itimɛ ɛtɛ kpaaŋ.

18E peni Abraham cɛnjɛ ta ata gom ne eshe Ɛhit, te eshe atwa elele na teni no odubo uba ụshɛpwụ ubwa.

19Nazhɛ ga Abraham ni ya biyikwo bwa ga Sara nụ ụpangwụ ata namɛ ni itimɛ Makpila nu uwaŋna-banụ Mamre, ibɛ shɛ inɛ Hibron na cɛnjɛ ti Kenan.

20Gabata Ɛhit ata peni Abraham itimɛ ɛtɛ, keeni ụpangwụ ata namɛ ni ibɛ umɛwɛɛ maa i shɛ cɛnjɛ tu bwa tu na bɛɛ zhɛ no no atwa ubwa.

Umozhigo 24

Adalụ Biyikwo Azik Tizha

1Ga Abraham shɛ iyɛri, bɛ injɛ duwa na aka ga, AGWANGWAMA kaa peni bu uwebiye na amɛ iyi elele kpaaŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2Ga Abraham hiɛŋ yɛu ibwɛ ugondu i'wɛtwɛ, na kaa 'yajɛ ụhwada iyi ibwɛ ye elele ni ihwɛ ibwɛ, Ma bụ lụpa maa shiyeni u'ala bụ tuta ti i'unte mi.

3Iwɛ maa n teji AGWANGWAMA na shɛ Agwatana azuba keeni cɛnjɛ tu unyizo, maa bi zha shɛ ba zananga yɛu mi biyikwo na ashashɛ miaụŋ-mo-o me Ekenan ga Ngaa jɛjɛ na ashashɛ aba o.

4Ama zhaga na cɛnjɛ ti mi, no ofwo udenji mu, iwɛ maa zɛnɛnjɛ yɛu mi ga Azik biyikwo.

5Ibɛ yɛu ɛtɛ ibwɛ ugondu hiɛŋ bụ, Yaa shɛ biyikwo ata tuba leni shi maa ma n 'wa na cɛnjɛ tu ga, asha i shɛ suu i tilɛɛ maa mo gwuricingo yɛu bụ na cɛnjɛ ta ata abu banɛ la?

6Ga Abraham hiɛŋ bụ, Ta kara maa gwuricinji yɛu mi apata o.

7AGWANGWAMA na shɛ Agwatana azuba, na m bɛcinjɛ ni ihwɛ bishi mi keeni na cɛnjɛ tu na ee m meci, ubwa kaa m mbishi iwɛ, bee n shileni-unu ụ'wụtụ, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma pana ajalalo bu cɛnjɛ tu ga. Ubwa kaa zhɛ ba tumwanɛ butumwa bwa ba azuba maa mo bu hwulono umbe, iwɛ maa zɛnɛnjɛ yɛu mi biyikwo apata.

8Yaa shɛ biyikwo ata leni shi maa ma bụ 'wa, aka ata asha bu benengeni tijama ta-tuwa tu ga obu to, ama tuba to gwuricingo yɛu mi apata o.

9Nazhɛ yɛu ɛtɛ ugondu shiyeni ga u'ala ubwa tuta ti i'unte Abraham, agwuma-ihwɛ ibwɛ, boo to-tuwa ti iwɛ ɛtɛ.

10Nazhɛ yɛu ɛtɛ ugondu suji nruhondo ma agwuma-ihwɛ ibwɛ umpwa, bee hwuri. I'wɛŋnɛ ibiye ya agwuma-ihwɛ ibwɛ kaa zweni ni i'ɛlɛ ibwɛ, bɛɛ ishijɛ, baa sanɛ Mɛsopotemia, na shɛ ụshɛpwụ Naho.

11Aka na bee ci apata, baa njɛ maa nruhondo mu wotogo to dongonu u'ibwa meni na namɛ no tupohondo tụ ụshɛpwụ ata. Geri bu uwaŋna ụrụmɛ kaa yaa shɛ, ibɛ shɛ aka na eyikwo a zha aa ciga meni nu u'ibwa ata.

12Baa njɛ adua, bɛɛ hiɛŋ, Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana agwuma-ihwɛ mi ga Abraham, ma bu tabwa maa n tɛjɛ uhwaŋna nu uwebiye bu hwayɛ ga, maa mepeni agwuma-ihwɛ mi ga Abraham iwɛ.

13Hioko, Gamba na n shikeni nu umɛzhinjɛ ga, miaụŋ-mo-o mụ ụshɛpwụ ga na kaa mu banɛ maa mɛ cɛjɛ meni.

14Lono maa yɛu towo nɛ Ngɛɛ zhɛ mɛ hiɛŋ hwayɛ, Sukwu, shishijɛ ka ihiulwe bu maa m peni meni ma swa. Gɛ mɛ hiɛŋ, Swa, maa ma pana du nruhondo mụ bụ maa mu swe. Asha ga shɛ ubwa ebi teleji yɛu-ugondu bu, ga Azik. Tedure ni inɛ gɛ Ngɛɛ zhɛ ma mapa maa bi mepeni agwuma-ihwɛ mi iwɛ.

Ge Rebeka Zhe Uwapa

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Bu ta kwunanjɛ shɛ okwo adua ubwa tɛnda o, ti ge Rebeka yɛu Bɛtuɛl, nɛ ge Milka metenji Naho yɛu buhongwu Abraham pushe, baa patanɛ ihiulwe ibwɛ nu ututu.

16Yɛu ɛtɛ towo kaa pilanụ tebiye, bu ta shɛ kaa usapa, i ta zasa butubwenyi be elele mwopwo bu o. Bee zhe nu umɛzhinjɛ ata, bɛɛ cijɛ meni ni ihiulwe ibwɛ bee munje.

17Ibɛ yɛu ɛtɛ ugondu gezhiji bee teji bu uhwaŋna, bɛɛ hiɛŋ bụ, Okwu, m peni ka meni mi ihiulwe gɛ bu dice maa ma swa.

18Yɛu ɛtɛ towo hiɛŋ bụ, Iyɛri mi, N zhɛ ma bụ pana maa swe. Bɛɛ shishijɛ ga ihiulwe ibwɛ kakayɛ baa 'waŋnɛ iŋ ni i'ɛlɛ ibwɛ, bee peni bu meni bee swe.

19Aka na ti bee peni bu meni bee swe hwɛɛ, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ du mɛ piɛ nruhondo mụ bụ meni maa mu swe te gembi aŋ.

20Baa njɛ ga izɛlɛgwu bee zweni meni mi ihiulwe ibwɛ ni ijɛ ɛtɛ oo zwonono iyimabiga meni, bee gwuri nu umɛzhinjɛ maa ciganan ɛ meni, bɛɛ cijɛ iwɛ nruhondo ma ata kpaaŋ.

21Ibɛ bụtụ ata ngbaracɛ bụ zhiiŋ, bee shikeni saiiŋ maa eshicigo okwo AGWANGWAMA zhɛ o lono maa tahaŋnụ tu bwa ti zhɛmanɛ bụ kwo kaa bi zha shɛ bo lono.

22Aka na tu nruhondo ma ata mu hwuwi meni tuswa hwɛɛ, nazhɛ bụtụ ata shapɛ bukanɛ ba azhɛnarɛya bee hwuŋteni Rebeka ni inyɛnu keeni shi'umwo shi i'ɛlɛ sha azhɛnarɛya, baa shanɛ Rebeka ni i'ɛlɛ ibwɛ.

23Bɛɛ hiɛŋ Rebeka, Sukwu, m mbishi yɛu bụtụ na abɛ shɛ. Ohwolu namba ni ihwɛ bishi bu maa to woto hŋ nụ ụrụmɛ go?

24Ge Rebeka jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, N shɛ yɛu Bɛtuɛl ata ge Milka metenji Naho.

25Baa hiaaŋnanɛ bụ, Ti 'yajɛ ta ambɛ tiya a na gembi aŋ, to ohwolu tuzokwu namba ni ihwɛ tu du.

26Nazhɛ bụtụ ata kwuzhi baa zhɛbɛ AGWANGWAMA.

27Bɛɛ hiɛŋ, Ga ashɛtwa shɛ a na AGWANGWAMA na shɛ Agwatana agwuma-ihwɛ mi ga Abraham, na peshinji shi agwuma-ihwɛ mi tulubo tu bwa ti biye keeni tɛcara tu bwa. AGWANGWAMA n zɛrijɛ ni ihwɛ miaụŋ-mo-bino ma agwuma-ihwɛ mi.

28Nazhɛ yɛu ɛtɛ yo o gezhiji maa mbishe atwa ihwɛ bino bwa ijɛ kpaaŋ.

29Ge Rebeka kaa 'yajɛ ikwenyi ike nɛ ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ ga Laban. Ga Laban gezhiji bee teji bụtụ ata uhwaŋna no ofwo umɛzhinjɛ ata.

30Aka na tu baa kwụbɛ bukanɛ bi inyɛnu keeni shi'umwo shɛ na bụngwụfuụ bwa shanɛ ni i'ɛlɛ, baa hwụjɛ kaa iwɛ nɛ bụngwụfwụ bwa ge Rebeka jɛmɛ, maa

© 2008 Bible Society of Nigeria.

bwonu bụtụ ata mbishi bu, bee zhe pa bụtụ ata. Ti bee te shikeni no ofwo nruhondo nu unu umɛzhinjɛ ata.

31Ga Laban hiɛŋ bụ, Teni gabụ na AGWANGWAMA peni-uwebiye, iwembe po ebi shikeni no tupohondoo? Iwɛnɛ po N imwangwa umwono bu buweci keeni ohwolu iwɛ nruhondo mụ bụ.

32Nazhɛ bụtụ ata teni nu umwono, ga Laban tufwurinji i'wɛŋnɛ nruhondo, bee peni bụtụ ata ambɛ tiya iwɛ nruhondo keeni meni maa fwata ɛvwɛvwɛjɛ ubwa.

33Ee sheni bu iyimɛyɛ maa ya, ama bi hiɛŋ, N ta zha shɛ ma ya iyimɛyɛ o, semi aka na Ngee hi mbishi ulapiya tahaŋnụ ti mi. Ga Laban hiɛŋ bụ, Asha duma.

Yɛu-ugondu Abraham Jɛmɛ Ulapiya Tahaŋnụ tu Bwa

34Nazhɛ bụtụ ata jɛmɛ, bɛɛ hiɛŋ, Yɛu-ugondu Abraham Ngaa shɛ.

35AGWANGWAMA kaa peni agwuma-ihwɛ mi uwebiye duwa, baa shɛ bɛzhɛgba, na ajama eyi keeni ajama o o, nu nruhondo keeni nzhinyacɛ.

36Ga Sara biyikwo ba agwuma-ihwɛ mi metenji bu yɛu-ye-eyi na tudawuŋ tu bwa. Ibɛ po bee peni yɛu ɛtɛ iyi elele nɛ baa 'yajɛ kpaaŋ.

37Nazhɛ agwuma-ihwɛ mi leni maa mo shilo-unu maa, Bu zha shɛ bɛ zɛnɛnjɛ yɛu mi biyikwo na ashashɛ miaụŋ-mo-o me Ekenan ga Ngaa jɛjɛ na cɛnjɛ ta aba o.

38Ama zhaga ni ihwɛ bishi mi no ofwo udenji mu, maa zɛnɛnjɛ yɛu mi biyikwo apata.

39Ngɛɛ hiɛŋ agwuma-ihwɛ mi, Nekeshi biyikwo ata zha shɛ bo lono maa ma n 'wa epe o.

40Bɛɛ n hiɛŋ, AGWANGWAMA na Ama hwuga-unu ubwa aka elele, zhɛ a tumwanɛ butumwa bwa ba azuba nu umbe bu. Ubwa kaa zhɛ ba nda maa tahaŋnụ tụ bụ tụ bụ zhɛmanɛ, iwɛ maa zɛnɛnjɛ yɛu mi biyikwo nu udenji ihwɛ bishi mi.

41Iyi nɛ zhɛ ya nda maa benengeni tijama tu unu na ebi shiri i shɛ aka na te ebi zhe no ofwo udenji mu, ee bi peni shi, nazhɛ ɛbi zhɛ ba banangana tuwa tu ga ebi n teji.

42Ngaa zhajɛ hwayɛ ga no ofwo umɛzhinjɛ meni ata, Ngaa njɛ adua Ngɛɛ hiɛŋ, Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana agwuma-ihwɛ mi ga Abraham, yaa shɛ ɛbi zhɛ bo lono maa tahaŋnụ ti mi ti n zhɛmanɛ.

43Asha Gamba na n shikeni nu unu umɛzhinjɛ ga, lono maa yɛu towo ye elele nɛ mɛmɛ imɛ i banɛ maa ciga meni, nɛ Ngɛɛ zhɛ mɛ hiɛŋ bụ, Sukwu m piɛ meni ni ihiulwe bu maa ma swa dice.

44Gɛ mɛ n hiɛŋ, M ma swa, iwɛ maa du mɛ piɛ nruhondo mụ bụ. Ga shɛ ubwa shɛ biyikwo na AGWANGWAMA teri iwɛ yɛu ya agwuma-ihwɛ mi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

45N te hwuwi shi kaa okwo adua ata tɛnda na amɛ mi kpaaŋ o, ti ge Rebeka pushe, ni ihiulwe ibwɛ nu ututu. Bee zwi nu umɛzhinjɛ ata bɛɛ cijɛ meni. Ngɛɛ hiɛŋ bụ, Ma bu tabwa maa m peni meni mụ bụ ma swa.

46Bɛɛ pɛshinjɛ ihiulwe ibwɛ nu ututu kakayɛ, bɛɛ hiɛŋ, M ma swa, maa ma pana du nruhondo mụ bụ maa mu swe. Ngee swe ga, bee peni du nruhondo, mee swe.

47Ngee heŋteni bu, Ngɛɛ hiɛŋ, Yɛu aba kwuuŋ abɛ shɛɛ? Bɛɛ n jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, Yɛu Bɛtuɛl ata shɛ yɛu Naho nɛ ge Milka metenji bu. Nazhɛ Ngee hwuŋteni bu bukanɛ ata ni inyɛnu, Ngee zweni bu du shi'umwo ni i'ɛlɛ ibwɛ.

48Ngoo to bizhiri, Ngaa zhɛbɛ AGWANGWAMA, Ngoo zhemonjino du AGWANGWAMA na shɛ Agwatana agwuma-ihwɛ mi ga Abraham, na kaa n zɛrijɛ mbwụụ nu umwamwa wa agwuma-ihwɛ mi maa mɛ zɛnɛnjɛ yɛu ibwɛ biyikwo epe.

49Hwuwayɛ go, yaa shɛ ɛhi zhɛ hia ndana agwuma-ihwɛ mi uwebiye keeni iyi tɛkana, asha m mbishi ma, yaa shɛ shɛ kaa gana ata, m mbishi ma, maa ma mapa iyi nɛ shɛ maa ma nda.

Ge Rebeka Zhagajɛ ni Yɛu-ugondu Abraham

50Nazhɛ ga Laban keeni Bɛtuɛl jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Ecilo ijɛ banɛ no olugwo AGWANGWAMA, ti eri shi to bu mbiso inɛ iwɛ kwo kaa inɛ ibiye o.

51Hioko, ge Rebeka ta ibi shileni shapa bụ maa hwuri, maa sha biyikwo bi yɛu ya agwuma-ihwɛ bu, nu gana na ta AGWANGWAMA dumwa.

52Aka na ti yɛu-ugondu Abraham hwụjɛ n-ndumwa ma aba, bee ubi ụpɛshɛka ubwa na cɛnjɛ baa zhɛbɛ AGWANGWAMA.

53Nazhɛ yɛu ɛtɛ ugondu bwɛ i'wɛŋnɛ tisemberi, ya azụrụfa, na azhɛnarɛya keeni tugwuno bee peni Rebeka, bee penenji du ikwenyi ibwɛ keeni bino bwa iyi nɛ zhanganjɛ.

54Nazhɛ aa yɛ iyimɛyɛ ee swe meni, tu bwa, ta atwa na namɛ nu bwa, oo zokwu apata uuwa iyi heri. Nazhɛ ɛɛ ishijɛ nu uvwungwa, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Lono ma maa mo hwulo ya pa agwuma-ihwɛ mi.

55Ikwenyi Rebeka, no bino bwa hiɛŋ bụ, Lono maa yɛu gɛ towo gɛga tugwo no tu dice, i ci okwo ijitɛ umpwa, nazhɛ u hwulo.

56Ama yɛu ɛtɛ ugondu mbishi aŋ bɛɛ hiɛŋ, Ta ma nda ma ya ukwurishi o, gana na ta AGWANGWAMA lwonuo maa tahaŋnụ ti mi tu n zhɛmanɛ, lono ma maa mo jiyo ya pa agwuma-ihwɛ mi.

57Ɛɛ hiɛŋ, Tu suyanɛ ma tugwo yɛu ɛtɛ towo maa tu hwụjɛ ma unu ubwa.

58Aa suyanɛ ga Rebeka, ee heŋteni bu, ɛɛ hiɛŋ, Bi zhɛ suu ba zhagaga na bụtụ ga? Bɛɛ jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Iiŋ, N zhɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

59Ee genji Rebeka bụngwụfwụ aba, ti yɛu biyikwo nɛ zhɛ no mbiyono bu, ti yɛu-ugondu Abraham keeni atwa ubwa, ee hwuri.

60Ee peni Rebeka uwebiye, ɛɛ hiɛŋ bụ, A-bụngwụfwụ tu, ga ajalalo bu shɛ igbɛɛ igbɛɛ, ga ajalalo bu lasatagwụ atwa i'ime ya aba.

61Ge Rebeka ishijɛ, to showo shɛ bwa, aa patanganɛ nruhondo, aa 'wa bụtụ ata. Gabata yɛu ɛtɛ ugondu shepi Rebeka ee hwuri hwɛɛ aba.

Ga Azik Zeni Rebeka

62Gunu na ti ga Azik jiye, tu baa banɛ nu u'ibwa meni Lahai-roi. Iwɛnɛ po bɛ jɛjɛ na cɛnjɛ tụ ụzalụ tuta ti Kenan.

63Ga Azik mbo mehieŋ, bee zhe ne ehilo nụ ụrụmɛ maa nda ahaŋsa, bee shepi eshe baa kwụbɛ tu nruhondo me ci.

64Ge Rebeka shepi eshe baa kwụbɛ Azik, baa pashɛngwa na aba irihende.

65Iwɛnɛ po bu go hoŋtwonuo yɛu ɛtɛ ugondu, bɛɛ hiɛŋ bụ, Gaaba ta kwuuŋ bo rungo ne ehilo ga iti tɛjɛ uhwaŋnaa? Yɛu ɛtɛ ugondu hiɛŋ bụ, agwuma ga ihwɛ mi ta. Ibɛ po ge Rebeka urigeni ụpɛshɛka ubwa owowo.

66Nazhɛ yɛu ɛtɛ swegeni Azik iyi elele nɛ bɛɛ njɛ.

67Ga Azik zeriji Rebeka nu udulo tugwuno bino bwa ga Sara, bee shepi Rebeka baa njɛ bụ biyikwo bwa. Ga Azik kaa bo lubo Rebeka. Gabata amɛ Azik lemi na aba tu'wo te bino bwa.

Umozhigo 25

Ajalalo Abraham Anya

1Ga Abraham zeni biyikwo bi nya na ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ gɛ Kɛtura.

2Bee metenji bu Zimra, no Jokshan, ne Midian, ne Ishbak keeni Shua.

3Go Jokshan meci Shiba keeni Dedan. Miaụŋ-me-eyi mu Dedan na: ga Ashurim, ne Letushim keeni Leumim.

4Miaụŋ-me-eyi mi Midian na: ge Efa, ne Efɛ, nɛ Hɛnok, na Abida keeni Eldea. Atwa ga kpaaŋ aba shɛ ajalalo Kɛtura.

5Ga Abraham utegeni Azik iyi ibwɛ ye elele nɛ baa 'yajɛ hwɛɛ.

6Ga Abraham hweŋshi miaụŋ-me-eyi mu na eyikwo bwa magɛgashɛ metenji bu apwaŋ kpaaŋ, nazhɛ bee becinji aŋ no olugwo yɛu ibwɛ ga Azik maa e hwuri zalụ ba cɛnjɛ tu uwaŋna-banụ aka na tu ba ta ya uraiŋ.

Tu'wo ta Abraham

7Tɛzhɛla ta shiywa sha Abraham tɛ shɛ dipi-tɛtu-nu-woshi-na-shɛba-shɛ-ta (175).

© 2008 Bible Society of Nigeria.

8Ga Abraham yɛ urugbo duwa, bɛ injɛ, shiywa shɛ bwa shɛ ulwa, nazhɛ bee 'wi.

9Nazhɛ miaụŋ mu bwa me eyi, ata Azik ne Ishmɛl mi ni bu nụ ụpangwụ Makpila, ni itimɛ yɛu Zoha, na shɛ Bihit. Ụpangwụ ata namɛ zalụ bu uwaŋna-banụ bu Mamre.

10Itimɛ ɛtɛ ga Abraham so la ni i'ɛlɛ ye Ɛhit, apata ee ni Abraham keeni biyikwo bwa ga Sara.

11Agwatana peni Azik yɛu ibwɛ uwebiye na aba tu'wo ta Abraham. Ga Azik kaa jɛjɛ ni Bea-lahai-roi.

Ajalalo Ishmɛl Na

12Ajalalo Ishmɛl yɛu-ye-eyi Abraham nɛ ga Haga na shɛ Bijipti bujama Sara bo o metenji Abraham na:

13Nzeci mu miaụŋ-me-eyi mi Ishmɛl gana na ta a mama 'wanụ na tumata na, ɛ hiɛŋ yɛu Ishmɛl ihiiŋ, ge Nebaiot, ne Keda, na Adbiɛl, ne Mibsam;

14ne Mishma, na Duma, na Masa.

15Na Hadad, ne Tema, ne Jetu, na Nafish keeni Kedema.

16Atwa ata aba shɛ miaụŋ mi Ishmɛl me eyi, aba shɛ ehiu alamụ umpwa-na-ba-eyebi. Nzeci ma aba du oo po ashɛpwụ aba keeni orubwo na aa namanjɛ.

17Ge Ishmɛl namɛ shiywa dipi-yebi-nu-talacɛ-na-shɛba-shi-cenje (137) te e meci bu, nazhɛ bee 'wi.

18A jɛjɛ te kwuni nu Hafila i ci Shu, na namɛ zalụ bu uwaŋna-banụ bi Ijipti geri ba Asiria. A mama gɛgajɛ swooŋ na ajalalo Abraham vwɛ.

Tumata ti Isụ keeni Jekob

19Ajalalo Azik yɛu Abraham na: Ga Abraham meci Azik.

20Ga Azik namɛ shiywa buhanda te e meci bu, nazhɛ bee zeni Rebeka, yɛu Bɛtuɛl, Bu'aramia ata bu Mɛsopotemia na shɛ bụngwụfwụ Laban nu Padan-aram.

21Ga Azik tabwa AGWANGWAMA iwɛ Rebeka biyikwo bwa, iwɛnɛ baa shɛ bu'ulo. AGWANGWAMA kaa hwụjɛ tutabwa tu bwa, ge Rebeka le ofubo.

22Miaụŋ ta kaa mu zweni na amɛ Rebeka mu mama sukakanụ, bee zhe bee heŋteni AGWANGWAMA, bɛɛ hiɛŋ, Asha imbe kwuuŋ ma n nda gana gaa?

23AGWANGWAMA jishijɛ bu, bɛɛ hiɛŋ, Udenji uyebi zweni ni igwune bu tumata, Atwa ata eyebi zhɛ mama sukakanụ te kwune taa na amɛ bụ. Udenji uko zhɛ wa 'yaga ukaphiŋ wo hwulo unya. Bụtụ na shɛ iyɛri zhɛ na ndana yɛu iyi.

24Aka na tụ ụjita tumata tu bwa u ci, bee meci ɛdɛngwurɛbɛ, miaụŋ-me-eyi mi yebi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

25Inɛ ɛtɛ i 'waŋ hiiŋ i shɛ ishenje, tu'waba ti ibɛ tɛ shɛ tihiŋzhe kpaaŋ gana tugwuno te tihiŋzhe, ibɛ po oo po iŋ izeci tu ge Isụ.

26Na aba ibɛ nazhɛ inɛ iyebi 'waŋ, yaa untanganɛ ushikwuru Isụ nu u'ala ubwa, ibɛ po oo po inɛ ɛtɛ izeci ti ge Jekob. Shiywa shɛ Azik shɛ namɛ dupu-ne-eshe-umpwa na aka na te meci aŋ.

Ge Isụ Senji Tụ'wụtụ tu Bwa

27Miaụŋ ma ata mu waŋnɛ, ge Isụ shɛ bugwoni ba tijala, na bo shiyono na ambɛ, ge Jekob tuba shɛ bụtụ tusaiiŋ, na ba gɛga ni ihwɛ.

28Ga Azik bo lubo Isụ, iwɛnɛ tu baa nda ukwedeyi usunda ubwa. Ama ge Rebeka tuba bo lubo Jekob.

29Ta aka oko ci, ge Jekob njɛ igbɛjɛgbɛjɛ, ge Isụ tuba jiye ehilo. Imunɛ kaa gwụmɛ bụ tebiye.

30Ge Isụ hiɛŋ Jekob, M munɛ kaa igbɛjɛgbɛjɛ ɛtɛ bu maa ma ya, iwɛnɛ ti imunɛ zhɛ ma n kwụna! (Iwɛbɛ po du aa hiaaŋnanɛ izeci ibwɛ ti ge Idụm).

31Ge Jekob hiɛŋ bụ, Asha n sengeni tugwo tụ'wụtụ tụ bụ hiiŋ.

32Ge Isụ hiɛŋ bụ, Hioko, tu'wo bana Ngɛɛ zhɛ o, imbe kwuuŋ tụ'wụtụ ti zhɛ tu ma n ndanaa?

33Ge Jekob hiɛŋ bụ, Asha n teji tugwo tuwa hwuwayɛ go. Ge Isụ teji bu ga tuwa, bee sengeni Jekob tụ'wụtụ tu bwa.

34Nazhɛ ge Jekob peni bu iyimɛyɛ ɛtɛ igbɛjɛgbɛjɛ baa yɛ, bɛɛ ishijɛ bee hwuri. Gana ge Isụ ngbaracɛ tụ'wụtụ tu bwa cwɛŋ ta.

Umozhigo 26

Ga Azik Jɛjɛ ni Gera, Baa Twa-unu na Abimɛlɛk

1Na aka ga imunɛ layananɛ na cɛnjɛ ta ata, imunɛ ɛtɛ namɛ swooŋ ni inɛɛ nɛ layɛ la na aka Abraham. Ga Azik zhe Gira pa Abimɛlɛk agwuma Afilistia.

2Nazhɛ AGWANGWAMA mama bacɛnganɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ bụ, To zwo ni Ijipti o, gɛga na cɛnjɛ tu ga no ofwo na Ngɛɛ zhɛ mɛ bi hiɛŋ maa gɛga.

3Zokwu na cɛnjɛ tu ga, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma nama na bụ, Ngɛɛ zhɛ ma bu pana-uwebiye. Gabụ na ajalalo bu Ngɛɛ zhɛ ma pana cɛnjɛ tu ga kpaaŋ. N zhɛ ma ụrɛcɛnga kaa unu na Ngee shileni la bishi bu ga Abraham.

4N zhɛ mo lononono maa ajalalo bu gembi ufwugwo gana mkpasu ma azuba. N zhɛ kaa ma pana ajalalo bu cɛnjɛ tu ga kpaaŋ, edenji elele na namɛ na cɛnjɛ tu unyizo ga kpaaŋ zhɛ a kwụba uwebiye tedure na ajalalo bu.

5Iwɛnɛ ti ga Abraham hwụjɛ la unu mu, baa untanganɛ kaa n-ndumwa mi mi, no shikpogo shi mi keeni andwa elele na Ngee peni bu kpaaŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Ga Azik jɛjɛ ga ni Gira.

7Aka na ta atwa ụshɛpwụ ata heŋteni bu iwɛ biyikwo bwa, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Bụngwụfwụ mi baa shɛ, bɛ njɛ inyɛsɛ maa duma maa biyikwo bwa ta. Bi hiɛŋ, iwɛ aka na atwa ụshɛpwụ ata zhɛ ma n kwụna, a shapa Rebeka, iwɛnɛ ti ge Rebeka pilanụ igbɛtɛtɛ.

8Ama aka na ti bee ilegeji apata, ga Abimɛlɛk agwuma Afilistia shepi eshe na agbahwụ, baa kwụbɛ ti ga Azik ba nda iyɛrɛ ne biyikwo bwa ge Rebeka.

9Ga Abimɛlɛk suyanɛ Azik, bɛɛ hiɛŋ bụ, Biyikwo bu baa shɛ gom, iwembe po ɛbi hiɛŋ maa bụngwụfwụ bụ baa shɛɛ? Ga Azik hiɛŋ bụ, Iwɛnɛ ti Ngee heŋshi maa yaa shɛ Ngɛɛ hiɛŋ biyikwo mi baa shɛ, ɛ zhɛ ma n kwụna iwɛ ubwa.

10Ga Abimɛlɛk hiɛŋ bụ, Imbe nɛ abɛ tɛ njɛɛ? I ga vwɛ cwɛŋ maa bụtụ bu ko na ashashɛ atwa ga, woto ne biyikwo bu, gabụ kaa bi gɛ zhɛ bu ma tu patana tụwụma ti ibɛ.

11Ga Abimɛlɛk tɛtaganɛ atwa ubwa unu kpaaŋ, bɛɛ hiɛŋ, Bụtụ be elele na timengeni bụtụ ga kwo kaa biyikwo bwa, i shɛ tilɛɛ maa ga kwụnɛ bụtụ ata.

12Ga Azik bɛrɛ iyimɛyɛ na cɛnjɛ ta ata, iyi nɛ bee jwe nu uywa ata, hwuri gana na tu baa ga bɛrɛ iŋ karɛ dipi yebi. Iwɛnɛ ta AGWANGWAMA peni bu uwebiye.

13Iyi kaa ya zhɛmana bu, baa kaana bɛzhɛgba tisha ga tɛkaana uuwa baa shɛ bɛzhɛgba bụ 'wụtụ 'wụtụ.

14Iyi ibwɛ mabiga i shɛ agwụdụ ni inɛ, i gembi kaa ufwugwo, ta miaụŋ-mu-ugondu bwa kaa mi gembi ufwugwo duwa. Ibɛ po Afilistia kwuni isɛbwɛngwɛ tɛnda nu bwa.

15Ibɛ po du kaa Afilistia suji ahwayɛ aa sụpacanjɛ a'ibwa meni elele na miaụŋ-mu-ugondu me bishi bwa ga Abraham hinenji la na aka na baa ta namɛ.

16Ga Abimɛlɛk hiɛŋ Azik, Bana ya na cɛnjɛ tu tu, iwɛnɛ ebi tu hwuri ya ni ikɛnyi ti'yaga duwa.

17Ibɛ po ga Azik beni apata bee hwuri, boo to udulo ubwa nu ulomu Gira, na baa ga gɛgawa la aka oko.

18Ga Azik bukereci a'ibwa ata ee hini la na aka bishi bwa, a gata Afilistia sụpacanjɛ la na aba tu'wo ta Abraham, bee pegeni aŋ nzeci ma ata bishi bwa po aŋ la kpaaŋ.

19Miaụŋ-mu-ugondu Azik mi hini kaa u'ibwa nu ulomu ata, aa kwụbɛ meni ti mɛ cwɛ na cɛnjɛ.

20Ibɛ po a'iywa iyimabiga atwa Gira sukakanɛ a'iywa iyimabiga Azik nu uwuru, ɛɛ hiɛŋ, Atuba ti hini meni mu ga. Ibɛ po boo po u'ibwa ata izeci maa, Uwuru, iwɛnɛ ta a sukakanɛ bụ apata nu uwuru.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

21Nazhɛ miaụŋ-mu-ugondu Azik mi hineneni u'ibwa meni unya, ee 'wegeneni iwɛ una ata, ibɛ boo po una ata izeci maa i'ime.

22Baa ishɛjɛ apata, bee hineneni u'ibwa meni unya, e 'weji shi ya iwɛ una ata o, ibɛ boo po una ata izeci maa, Tumama 'yaga, iwɛnɛ po bi hiɛŋ, AGWANGWAMA ti peni tumama 'yaga maa ta nama na cɛnjɛ tu ga.

23Ga Azik beni apata bee zhe Biɛ-shiba.

24Nazhɛ AGWANGWAMA mama bacɛnganɛ bụ nụ ụjita ata gbaa, bɛɛ hiɛŋ, Gamba n shɛ Agwatana bishi bu ga Abraham, ta nda inyɛsɛ o. N namɛ na bụ, N zhɛ kaa ma bụ pana-uwebiye, Ngɛɛ zhɛ kaa ma kaana ajalalo bu ufwugwo, iwɛ unu na Ngee shileni la yɛu mi ugondu ga Abraham.

25Ga Azik mo utukwu-ụrụpɛ apata, baa zhɛbɛ AGWANGWAMA, boo to du udulo ubwa apata. Nazhɛ miaụŋ mu bwa mu ugondu mi hineneni u'ibwa.

26Ga Abimɛlɛk na Ahuzat biyejilo bwa bu ko keeni Fikol na shɛ uhiu we ejeshi ubwa banɛ ni Gira, ɛɛ zhɛ maa a kwụbɛ Azik.

27Ga Azik hiɛŋ bụ, Iwembe po ahiɛ zhajɛ pi mi gana na ehi n to ni i'ime, ehi n unzhe no olugwo hiiŋ?

28Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Tụ kwụbɛ caakwụ maa AGWANGWAMA namɛ na bụ, ɛti hiɛŋ, Ti zhɛ ta twa-unu na bụ ta 'yajɛ ikɛnyi.

29Maa bi zha shɛ bu ma tu nda umungwuta gana na eti bi timengeni shi, atụ bụ njɛ shɛ kaa iyi iwɛ ye elele o, semi uwebiye kiri, eti bu leneni kaa sasana maa hwuri na amɛ-olom. Hwuwayɛ go AGWANGWAMA na kaa ubu peni-uwebiye.

30Ga Azik njɛ iyimɛyɛ baa 'imɛ aŋ ugaiŋ, aa yɛ iyimɛyɛ, ee swe meni.

31Nazhɛ aa gbatụ ti'ishijɛ nu uvwungwa dididi, ti iyi heri aa twa-unu. Ga Azik she aŋ, ee beni no olugwo ubwa na amɛ-olom.

32Gunu ụjita ata gbaa miaụŋ-mu-ugondu Azik mi zhajɛ, mee mbishi bu iwɛ u'ibwa meni uko na ee hini, ɛɛ hiɛŋ bụ, Tu kwụbwa ya meni.

33Boo po uŋ izeci maa, Unu-tutwa, iwɛbɛ po ɛɛ hiɛŋ izeci ụshɛpwụ ata Biɛ-shiba tutu taa hwayɛ.

Ge Isụ Zeni Yɛu cɛnjɛ ti Nya, Ga Azik 'yajɛ amɛ-tụhaŋtụ

34Aka na ge Isụ zhɛrɛ shiywa buhanda te e meci bu, bee zeni eyikwo eyebi, a na shɛ miaụŋ mɛ Ɛhit. Ɛ hiɛŋ izeci bu na bu ko go Judit yɛu Beri, ɛɛ hiɛŋ bu na bi yebi ga Basɛmat yɛu Ilon.

35Eyikwo ata kaa heshigeni Azik keeni Rebeka amɛ.

Umozhigo 27

Ga Azik Hiɛŋ Isụ gɛ Kwunɛnjɛ bụ Usunda

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

1Aka na ti ga Azik injɛ, eshe ubwa namɛ ya dumoo, bee eri shi ba kwụba ya uhwaŋna. Baa suyanɛ Isụ yɛu ibwɛ ihiiŋ, bɛɛ hiɛŋ bụ, Ɛ-yɛu mi. Ge Isụ leni, bɛɛ hiɛŋ bụ, Oo.

2Ga Azik hiɛŋ bụ, Hioko, N injɛ, M mepi shi kaa ụjita tu'wo ti mi o.

3Sugo i'wɛŋnɛ bu tijala hwuwayɛ go, ibɛ shɛ a'inla keeni uta bụ, maa zhe na ambɛ, maa n kwunɛnjɛ usunda.

4Iwɛ maa n imanganɛ iyimɛyɛ ụlatụ, gana na Omo lubo, maa n shapɛrɛganɛ uŋ maa ma bu pana-uwebiye umɛwɛɛ nazhɛ Mo 'wo.

5Ama ge Rebeka kaa shɛlajɛ ti ga Azik ba duma n-ndumwa ni yɛu ibwɛ ge Isụ, aka na ti ge Isụ sanɛ na ambɛ maa kwunɛ usunda.

6Ge Rebeka hiɛŋ Jekob, N hwụjɛ ti ge shibi ba duma n-ndumwa na batagwụ bụ ge Isụ, bɛɛ hiɛŋ bụ,

7N kwunɛnjɛ usunda maa n imanganɛ iyimɛyɛ ụlatụ, maa Ma ya uŋ, maa Ma bụ pana-uwebiye ne eshe AGWANGWAMA nazhɛ Mo 'wo.

8Ɛ-yɛu mi, hwuga-unu na Ngɛɛ zhɛ ma bu pana hwuwayɛ go.

9Zhaga no ofwo unyama iyimabiga maa n sugeni oywoywo iyweywe iyebi nɛ nyemenji, iwɛ maa Ma imanganga iŋ maa i shɛ usunda ụlatụ, gana na ge shibi bo lubo duwa.

10Maa shepi uŋ pi shibi maa ya, iwɛ maa ma bu pana-uwebiye nazhɛ u 'wo.

11Ama ge Jekob hiɛŋ bino bwa, Hioko, batagwụ mi ge Isụ 'yajɛ tihiŋzhe na tu'waba, tu'waba ti mi kaa tu zasa tihiŋzhe o.

12Nekeshi bishi mi zhɛ mo n tumongono hwayɛ, bɛɛ zhɛ ma n ta ugbe maa Ma halakaka bụ, Ngɛɛ zhɛ m mama shapɛrɛganɛ unu-tukalana, i zha shɛ ya sha ya uwebiye o.

13Bino bwa hiɛŋ bụ, Ɛ-yɛu mi, go unu-tukalana bụ zhajɛ nu uhiuhiu mu, hwuga-unu mu kiri, maa zhe n sugeni iyweywe ɛtɛ.

14Ba sanɛ ga, bɛɛ imɛ iŋ, bee suje iŋ no ofwo bino bwa, nazhɛ bino imanganjɛ iyimɛyɛ ɛtɛ ụlatụ, gana na bishi bwa bo lubo.

15Nazhɛ ge Rebeka suji i'wɛŋnɛ tu'urugono ibiye Isụ yɛu ibwɛ ihiiŋ nɛ namɛ no ofwo ubwa nu udulo, bee urigeni Jekob yɛu ibwɛ tidice.

16Bee suji i'wɛbɛ ebe iyweywe bee peleji ni imbele i'ɛlɛ keeni i'ilu Jekob no ofwo ata namɛ gbele gbele.

17Bee peni Jekob usunda ata keeni iyimɛyɛ ɛtɛ ụlatụ, nɛ baa imanganjɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18Ge Jekob teni ga no ofwo bishi bwa, bɛɛ hiɛŋ bụ, Ada. Ga Azik leni, bɛɛ hiɛŋ bụ, Oo, ɛ-yɛu mi gabụ gaaba nuu?

19Ge Jekob hiɛŋ bishi bwa, Gamba ge Isụ yɛu bụ ihiiŋ. N nduwa gana na ebi ge me mbishi, ishijɛ gɛga maa yɛ usunda tijala ti mi, iwɛ maa m peni ya uwebiye.

20Ama ga Azik hiɛŋ bụ, Ɛ-yɛu mi, gana na obu gwushigwo uŋ hwuwayɛ go kakayɛɛ? Ge Jekob jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ m peni maa me gwushije uŋ kakayɛ.

21Nazhɛ ga Azik hiɛŋ Jekob, Ɛ-yɛu mi, kaanɛ de izhɛ Mo bu tumongono, maa ma mapa, okwo gabụ ge Isụ na ga gom?

22Ge Jekob keeni ga izhɛ bo gwumwonu no ofwo Azik bishi bwa, bee timengeni bu, bɛɛ hiɛŋ, Rụhwụŋ rụ bụ rɛ shɛ rụhwụŋ ri Jekob, ama imbele i'ɛlɛ bu i shɛ imbele i'ɛlɛ Isụ.

23Ibɛ po bee peneni shi bu abashɛ, iwɛnɛ ti imbele i'ɛlɛ ibwɛ 'yajɛ tihiŋzhe gana imbele i'ɛlɛ batagwụ bwa ge Isụ, Gabata bee peni bu waa uwebiye.

24Ga Azik heŋteni bu sasana, bɛɛ hiɛŋ, Yɛu mi ge Isụ hŋ abɛ shɛ gom?. Ge Jekob jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Gamba kaa.

25Nazhɛ ga Azik hiɛŋ bụ, N shapɛrɛganɛ uŋ, iwɛ maa Ma ya usunda tijala ti yɛu mi maa Ma bu pana-uwebiye. Bee shepirigeni bu uŋ ga, baa yɛ, baa shapɛrɛganɛ bu du meni mu tụ'walụ ta afwafwa bee swe.

26Nazhɛ bishi bwa hiɛŋ bụ, Ɛ-yɛu mi, kaanɛ izhɛ maa n ruwanɛ.

27Gana na bee keeni izhɛ baa ruwanɛ bụ, Ga Azik hwụjɛ ụhiụŋ mi i'wɛŋnɛ nɛ bee urigeni, bee peni bu uwebiye bɛɛ hiɛŋ bụ, Kwụba, ụhiụŋ mi yɛu mi mɛ shɛ gana ụhiụŋ mi itimɛ nɛ AGWANGWAMA peni-uwebiye!

28Ga Agwatana ubu ndanɛ maa cime tu na bu 'walana, maa ga cɛnjɛ tụ bụ ti 'yaga ugwungwu, maa ohiu keeni tụ'walụ ta afwafwa na bu balana.

29Ma nda adua maa ga anya edenji na bụ ndana ugondu, maa ga atwamwa, ne edenji no bu kwuzono. Sha agwuma-ihwɛ miaụŋ-mo-bino bu, ga miaụŋ-mo-bino bu mu no bu kwuzono. Go unu-tukalana 'imɛ bụtụ be elele na ubu keleni-unu, ga uwebiye-tupana nama na bụtụ be elele na ubu peni-uwebiye.

Ge Isụ Lụpɛ Azik Uwebiye Ubwa

30Gu unu na ti ga Azik hwuweni Jekob uwebiye-tupana, aka na ti ge Jekob banɛ, bɛɛ gɛnjɛ Azik bishi bwa, batagwụ bwa ge Isụ teni ti bee jiye tijala tu bwa.

31Baa imanganɛ kaa du bishi bwa iyimɛyɛ ụlatụ. Bɛɛ hiɛŋ bishi bwa, Ada, ishijɛ maa yɛ usunda na Ngɛɛ bu kwunɛnjɛ iwɛ maa m peni-uwebiye.

32Ga Azik heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Gabụ gaaba nuu? Ge Isụ jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ. Gamba yɛu bụ ihiiŋ ge Isụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

33Nazhɛ ga Azik kwuni tɛzhɛgɛda tebiye, bɛɛ hiɛŋ, Asha gaaba bwaa kwunɛ usunda n shapɛrɛganɛ, harɛ Ngaa yɛwa hwɛɛ nazhɛ abu zhajɛɛ? Ngoo pwonuo bu kaa uwebiye, uwebiye ata kaa shɛwa inɛ ibwɛ.

34Aka na ti ge Isụ hwụjɛ n-ndumwa mu na bishi bwa dumanjɛ, bee keri n'ungwa duwa, bɛɛ hiɛŋ bishi bwa, Oo ada, Gamba na, m peni du uwebiye.

35Ga Azik jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Asha buhongwu bu, ubwa zhogwo epe n helekeci, boo loshigwo kaa uwebiye bu.

36Ge Isụ jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, I teni shi suu cɛŋ tɛ ɛ hiɛŋ izeci ibwɛ ge Jekob? Kpalụ yebi baa n yɛ imwere. Hioko, bu n yɛwa imwere na tu'wụtụ ti mi, bee leshigeneni hwayɛ uwebiye mu. Nazhɛ bɛɛ hiɛŋ, Asha bi intanɛ shɛ ya ree uwebiye okwo ike iwe mi?

37Ga Azik jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Hioko, N nduwa bụ agwuma-ihwɛ bu, Ngoo pwonuo bu miaụŋ-mo-bino mu bwa maa mu na ndana bu iyi, Ngoo pwonuo bu ohiu keeni meni mu tụ'walụ ta afwafwa. Ɛ-yɛu mi, imbe kwuuŋ Ngee te eri ma bu ndanaa?

38Ge Isụ shepi rụhwụŋ na azuba, bee kwuni u'wo-tutwa gboo, bɛɛ hiɛŋ bishi bwa, Ada, bu zasa ya uwebiye okwo ike gba hŋ? Ada, Gamba na, m peni du uwebiye.

39Nazhɛ ga Azik jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Hioko, bɛjɛjɛ bu zhɛ ba sha no ofwo na cɛnjɛ tu zasa ugwungwu, cime kaa ti zha shɛ tu na bu 'walana o.

40Uraiŋ bụ tiya zhɛ wa sha nu ujasa, ibɛ ɛbi zhɛ bu na mama lashaga, gabụ kaa bi zhɛ ba sha bujama bo buhongwu ata bụ. Ama aka na abu mama 'yajɛ hwuŋ nazhɛ ɛbi zhɛ ba bana na tijama tụ bụ.

N-ndumwa mu na ge Rebeka Dumanjɛ

41Ge Isụ bo imo Jekob na aka ata ya, iwɛ uwebiye na bishi bwa peni bu. Ge Isụ mɛmɛ hiɛŋ, Aka na tụ ụkwụla-tuta u tu'wo te bishi mi gwumwonu hwuŋ, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma kwụna buhongwu mi ge Jekob.

42Ama e mbishi Rebeka n-ndumwa mu na ge Isụ yɛu ibwɛ ihiiŋ dumanjɛ, ibɛ po baa tumwanɛ maa ga a suyanɛ Jekob yɛu ibwɛ imɛwɛɛ, bɛɛ hiɛŋ bụ. Hioko batagwụ bụ ge Isụ momo zhibogo-ohwulu maa bi zhɛ ma bụ kwụna.

43Ibɛ po ɛ-yɛu mi hwuga-unu mu hwuwayɛ go, maa ishijɛ maa gezhiji maa zhe no ofwo ikwenyi mi ga Laban nu Haran.

44Gɛga tugwo apata nu bwa fwalaa, uuwa i ci aka na ti isɛbwɛ nɛ batagwụ bụ 'yajɛ na bụ kezhi.

45Uuwa i ci aka na ti isɛbwɛ iyi nɛ abɛ njɛ bụ i 'wi bu, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma tumwanɛ, maa ɛ bi bɛcinjɛ apata. Iwembe po Ngɛɛ zhɛ ma hi vwunga hwɛɛ ba ehie yebi nu uwaŋna ụjita ukoo?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

46Nazhɛ ge Rebeka hiɛŋ Azik, N zasa unyasa nu uraiŋ mu tiya iwɛ miaụŋ-mo-o ma Ɛhit na ge Isụ zeni o. Yaa shɛ ge Jekob zeneneni yɛu ya Ɛhit na shɛ gana ga, asha imbe kwuuŋ shɛ tɛzhɛmana tu uraiŋ mu tiyaa?

Umozhigo 28

Ga Azik Hiɛŋ Jekob ga Zha No ofwo Laban

1Nazhɛ ga Azik suyanɛ Jekob, baa 'walụ bụ, baa tɛtaganɛ bụ unu, bɛɛ hiɛŋ, Ta zana biyikwo na ashashɛ miaụŋ-mo-o me Ekenan ga o.

2Ishijɛ zhe Padan-aram ni ihwɛ Bɛtuɛl butatugwa bụ, maa zanɛ apata biyikwo na ashashɛ miaụŋ-mo-o mu Laban ikwenyi nobu.

3Ga Agwatana na Hwuri Kpaaŋ ubu peni-uwebiye maa meci miaụŋ mu ufwugwo, maa na kaana ufwugwo tugombo duwa, iwɛ maa shɛ bishi be edenji ofwugwo.

4Ga ma bu pana-uwebiye nɛ bee peni la Abraham tutu ajalalo bu, iwɛ maa 'yaga cɛnjɛ tu ga abɛ shɛ bụlashɛ na tuba, tu ga Agwatana peni Abraham!

5Ga Azik tumwanɛ ga Jekob, baa sanɛ Padan-aram no ofwo Laban, yɛu Bɛtuɛl Bisiria ata, na shɛ ikwenyi Rebeka, bino Jekob keeni Isụ.

Ge Isụ Zeni Biyikwo bi Nya

6Ti ge Isụ kwụbɛ maa ga Azik pwonuo Jekob uwebiye, baa tumwanua bụ sasana maa zha Padan-aram maa zanɛ biyikwo apata. Gana na ti bee peni bu uwebiye baa tɛtaganɛ bu unu bɛɛ hiɛŋ, Bɛ shɛ shɛ ba zana biyikwo na ashashɛ miaụŋ-mo-o me Ekenan ga o.

7Baa kwụbɛ kaa maa ge Jekob hwụjɛ-unu bishi keeni bino bwa, baa sanɛ Padan-aram.

8Aka na ti ge Isụ kwụbɛ maa eyikwo Ekenan lemicinji shi bishi bwa ga Azik amɛ o.

9Ibɛ po ge Isụ sanɛ no ofwo Ishmɛl yɛu Abraham, baa zanɛ yɛu ibwɛ ge Mehalat bụngwụfwụ Nebaiot, bee medenji eyikwo na baa ga 'yagawa.

Ụwalabụ na ge Jekob Wetegeni ni Bɛtɛl

10Ge Jekob genji Biɛ-shiba, baa sanɛ geri bu Haran.

11Bee ci ofwo oko, boo zokwu apata nụ ụjita ata, iwɛnɛ tu uwaŋna teni. Bee suji atayɛ na namɛ apata, baa njɛ utudu uhiuhiu, bee weci apata bee leyi malabụ.

12Bee wetegeni apata ụwalabụ, baa kwụbɛ te egenegbe oko shɛnjɛ na cɛnjɛ, ihiŋhiŋ ya aba kaa timengeni tụla. Baa kwụbɛ atumwa-azuba ta a patanganɛ na aba oo mungo ee zwe!

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13Baa kwụbɛ ta AGWANGWAMA shikeni na azuba aba. Bɛɛ hiɛŋ, Gamba N shɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Abraham bishi bu keeni Agwatana Azik, N zhɛ ma bụ pana cɛnjɛ tu ga ebu weci na tuba keeni ajalalo bu,

14Ajalalo bu kaa zhɛ o gombo ufwugwo gana upwupwutu, ɛ zhɛ kaa o mburusonu tu ụzalụ bu uwaŋna-twonuo keeni ụzalụ bu uwaŋna-banụ tụ ụzalụ tuzuba keeni tuta. Tedure na ajalalo bu kaa Ngɛɛ zhɛ ma pana amwamwa atwa cɛnjɛ tu unyizo ga kpaaŋ uwebiye.

15Hioko, N namɛ na bụ, Ngɛɛ zhɛ ma bu ngbaraka no ofwo elele na ɛbi zhɛ. N zhɛ me bu gwuricinje na cɛnjɛ tu ga, N zha shɛ ma bu ganga uuwa i ci aka na Ngaa njɛ iyi nɛ Ngee bi shileni-unu ibɛ.

16Nazhɛ ge Jekob zhinjɛ malabụ, bɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA namɛ epe gom, Gamba kaa m mepi shi o.

17Baa njɛ inyɛsɛ, bɛɛ hiɛŋ, Epe 'yajɛ igɛhi tebiye! Epe shɛ shɛ ofwo tɛgadaga o, epe shɛ umwono wa Agwatana keeni odubo tutono na azuba.

18Ge Jekob ishijɛ nu uvwungwa dididi, bee shepi utayɛ ebe bee ge peteni uhiuhiu ubwa, bee shikicinji uŋ bee dudugeni uŋ manɛbɛ na azuba ubwa.

19Boo po ofwo ata izeci, bɛɛ hiɛŋ, Bɛtɛl, ama ɛ hiɛŋ la izeci ụshɛpwụ ata maa Luz cala.

20Nazhɛ ge Jekob shileni AGWANGWAMA unu, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ ɛbi zhɛ ba nama ne mi, maa n ngbaraka na tahaŋnụ tu ga Ngɛɛ zhɛ, ebi m peni kaa iyimɛyɛ tiya keeni tugwuno tu tu'urugono;

21maa Me gwure sasana ni ihwɛ bishi mi na amɛ-olom, asha gabụ bi zhɛ ba sha Agwatana mi.

22Asha utayɛ ga u titeyinje Ngee shikicinji epe, zhɛ wa sha umwono wa Agwatana. Iyi elele nɛ kaa ebi m peni, N zhɛ ma bu pana iyi-u'umpwa ibɛ.

Umozhigo 29

Ge Jekob Shɛdɛnjɛ Tahaŋnụ tu Bwa

1Nazhɛ ge Jekob to tuhwulo tu tahaŋnụ tu bwa, bee ci cɛnjɛ ta atwa uwaŋna-banụ.

2Gana na tu baa mbiyanɛ baa kwụbɛ u'ibwa meni uko na namɛ ni itimɛ ike, baa kwụbɛ tu unyama wa agwụdụ weteji to dongonu uŋ orubwo atatụ, iwɛnɛ po nu u'ibwa ata ɛɛ piɛ agwụdụ ata meni. Utayɛ na kaa ubi nu unu u'ibwa ata gembi duwa.

3Aka na tu unyama wa agwụdụ ata ụlwatagwụ apata kpaaŋ, nazhɛ a'iywa-agwụdụ zhɛ o ushigo utayɛ nu unu u'ibwa ata, nazhɛ ɛɛ zhɛ ɛ piɛ agwụdụ meni, nazhɛ o gwuricingo sasana utayɛ ata nu unu u'ibwa ata.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4Ge Jekob heŋteni a'iywa-agwụdụ ata, bɛɛ hiɛŋ, Eyejilo mi, cee ahiɛ banɛɛ? Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Tu banɛ nu Haran.

5Bee heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Hi mepi suu bụtụ ata ɛɛ hiɛŋ ga Laban yɛu Naho? Ɛɛ jishijɛ bu, ɛɛ hiɛŋ, Iiŋ ti mepi bu.

6Bee heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Bu namba lapiya kaa? Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, bu namba lapiya, kwụba, ge Rechɛl yɛu ibwɛ yo o ta ye ci na agwụdụ!

7Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Hioko ma, uwaŋna te gembi, shɛ aka na maa o sotulonu iyimabiga urubwo uko na o, pana ma agwụdụ meni, maa hi suji aŋ na tiyaga.

8Ama ɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Ti te eri shi o, semi aka na unyama wa agwụdụ sotulonu hwayɛ kpaaŋ, ee ushiji utayɛ nu u'ibwa, nazhɛ ɛti zhɛ ta pana agwụdụ meni.

9Aka na ti ge Jekob ta duma n-ndumwa na aba, ti ge Rechɛl pushe na agwụdụ bishi bwa, iwɛnɛ po ubwa ba ngbaraka aŋ.

10Aka na ti ge Jekob kwụbɛ Rechɛl yɛu Laban na shɛ ikwenyi bino bwa, bee munji bee ushiji utayɛ ata nu unu u'ibwa, bee peni agwụdụ Laban ikwenyi bino bwa meni.

11Nazhɛ ge Jekob ruwanɛ Rechɛl, bee shepi rụhwụŋ na azuba baa cwɛ-u'wo iwɛ unyasa ụ'wụtụ na baa 'yajɛ.

12Ge Jekob mbishi Rechɛl maa ubwa 'yajɛ ụmatụ ne bishi bwa, maa ubwa kaa shɛ yɛu Rebeka, ge Rechɛl gezhiji bee mbishe bishi bwa.

13Aka na tu ga Laban hwụjɛ unabarɛ Jekob yɛu bụngwụfwụ bwa, bee gezhiji maa twa nu bwa, baa ruwanɛ bụ, bee kwutenji unu ubwa nu una ubwa, bɛɛ zɛrijɛ bu ni ihwɛ ibwɛ. Ge Jekob mbishi Laban iyi elele kpaaŋ.

14Ga Laban hiɛŋ bụ, Tu'waba ti mi abɛ shɛ gom! Ge Jekob jɛjɛ nu bwa upiana uko.

Ge Jekob Zeni Lia keeni Rechɛl

15Ga Laban hiɛŋ Jekob, Iwɛnɛ abɛ 'yajɛ ụmatụ ne mi hŋ ɛbi zhɛ bu ma ndana ugondu arahaŋ? M mbishi gana na aba jala maa mu na bu tụpa.

16Ga Laban kaa 'yajɛ miaụŋ-mo-o mi yebi. Ɛ hiɛŋ izeci inɛ i'wɛtwɛ ge Lia, ɛɛ hiɛŋ izeci inɛ tidice ge Rechɛl.

17Eshe Lia gwuriseni suu, ama ge Rechɛl pilanụ tebiye.

18Ge Jekob lubi Rechɛl, bɛɛ hiɛŋ Laban, N zhɛ ma bu ndana ugondu shiywa shi cenje iwɛ ma ma zana yɛu bụ tidice ge Rechɛl.

19Ga Laban hiɛŋ bụ, I zhɛmɛ maa Ma bu pana bụ uhwuri maa ma pana bụ binya bụtụ, gɛga pi mi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

20Ibɛ po ge Jekob njɛ ugondu shiywa shi cenje iwɛ Rechɛl, i shanɛ bu du gana maa ijitɛ ɛtɛ twa sụ ufwugwo, iwɛnɛ tu boo lubo bu.

21Nazhɛ ge Jekob hiɛŋ Laban, M peni ya biyikwo mi maa Ma zana bụ, iwɛnɛ tu Ngoo hwuwo ugondu mu.

22Ga Laban sotulonu etwenyi ụshɛpwụ ata kpaaŋ, baa njɛ iyimɛyɛ unyasa.

23Ama tụ ụrụmɛ shɛ, bee shepi yɛu ibwɛ ge Lia no ofwo Jekob, shɛ ge Rechɛl ya o, ge Jekob weci nu bwa.

24(Ga Laban shepi Zilpa bujama bwa bo o, bee peni yɛu ibwɛ ge Lia maa bu no mbiyono bu.)

25Ti iyi heri nu uvwungwa, yaa shɛ ya ge Lia. Ge Jekob hiɛŋ Laban, Imbe nɛ abɛ n njɛɛ? Shɛ iwɛ Rechɛl suu Ngaa bu ndanɛ ugondu? Iwembe po ebi n helekecii?

26Ga Laban jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Tɛ njɛ shɛ gana ata na cɛnjɛ tu tu o, maa peni buhongwu bụtụ tụmbụla hiiŋ na batagwụ bwa o.

27Asha ụrɛcɛnga ulade uko na bu na ata, nazhɛ ta bụ pana Rechɛl maa n ndanɛ ugondu shiywa shi cenje shi nya.

28Ge Jekob njɛ ga gana ata, baa ụrɛcɛnjɛ ulade uko na bu na ata, nazhɛ ga Laban peni bu yɛu ibwɛ ge Rechɛl maa zana sasana.

29(Ga Laban shepi Bilha bujama bwa, bee peni yɛu ibwɛ ge Rechɛl maa bu no mbiyono bu.)

30Gabata ge Jekob weci du ne Rechɛl, bu lubi tuba Rechɛl bee hwuri Lia. Ibɛ po baa ndanɛ Laban ugondu shiywa shi cenje shi nya.

Miaụŋ mi Jekob

31Aka na ta AGWANGWAMA kwụbɛ maa o imo Lia, bee kepishinji igwune ibwɛ i tumata maa mata miaụŋ, ama ge Rechɛl tuba shɛ bu'ulo.

32Ge Lia le ofubo, bee meci yɛu-ye-eyi, boo po iŋ izeci ti gɛ Rubɛn, bi hiɛŋ, AGWANGWAMA kwụbɛ ụbaụta mu, bwolo mi kaa zhɛ mo n lubo ya hwuwayɛ gom.

33Bee le ofubo sasana, bee meci yɛu-ye-eyi, bɛɛ hiɛŋ, iwɛnɛ AGWANGWAMA hwụjɛ maa o mo n imo, ibɛ po bee m peni yɛu gɛ ye eyi sasana, boo po iŋ izeci ti ge Simion.

34Bee le ofubo sasana, bee meci yɛu-ye-eyi, bɛɛ hiɛŋ, Bwolo mi zhɛ bo togwu ne mi na aka ga, iwɛnɛ ti Ngee metenji bu miaụŋ-me-eyi mu tatụ, iwɛbɛ po boo po iŋ izeci ti ge Livai.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

35Bee le ofubo sasana, bee meci yɛu-ye-eyi, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma shɛtana AGWANGWAMA na aka ga, iwɛbɛ po boo po iŋ izeci ti go Juda, nazhɛ bee genji ya tumata.

Umozhigo 30

Miaụŋ-me-eyi mi Bilha, na mu na Zilpa

1Aka na ti ge Rechɛl kwụbɛ maa bi metenji shi Jekob miaụŋ o, ibɛ po baa nda isɛbwɛngwɛ na batagwụ bwa. Bɛɛ hiɛŋ Jekob, M peni miaụŋ, shibwonu N zhɛ mo 'wo!

2Nazhɛ isɛbwɛ Jekob ishijɛ ne Rechɛl, bɛɛ hiɛŋ bụ, Gamba suu n shɛ Agwatana na kepeni tumata tụ bụ uhwaŋna?

3Nazhɛ ge Rechɛl hiɛŋ, Ge Bilha, yɛu-yo-o nɛ namɛ ni i'ɛlɛ mi nɛ, zhaga woto nu bwa, maa mata yɛu maa Ma 'waŋna, maa Ma 'yaga miaụŋ tedure nu bwa.

4Bee peni ga Jekob yɛu ɛtɛ yo o nɛ namɛ ni i'ɛlɛ ibwɛ ge Bilha, ge Jekob weci nu bwa.

5Ge Bilha le ofubo bee metenji bu yɛu-ye-eyi.

6Nazhɛ ge Rechɛl hiɛŋ, Agwatana n dumwangwanua ụshɛrɛya mu, Baa hwụjɛ du rụhwụŋ ri mi, bee m peni yɛu-ye-eyi, iwɛbɛ po boo po iŋ izeci ti ga Dan.

7Nazhɛ yɛu-yo-o nɛ namɛ ni i'ɛlɛ Rechɛl ge Bilha le ofubo sasana, bee metenji Jekob yɛu-ye-eyi iyebi.

8Nazhɛ ge Rechɛl hiɛŋ ifelu i'wɛtwɛ Ngaa twa na batagwụ mi, N fwụjɛ bụ kaa, boo po iŋ izeci ti ga Naftali.

9Aka na ti ge Lia kwụbɛ maa bi genji miaụŋ tumata, bee shepi yɛu-yo-o nɛ namɛ ni i'ɛlɛ ibwɛ ge Zilpa, bee peni du Jekob maa sha biyikwo bwa.

10Ibɛ po yɛu-yo-o nɛ namɛ ni i'ɛlɛ Lia ge Zilpa metenji Jekob yɛu-ye-eyi.

11Ge Lia hiɛŋ, N 'yajɛ uwaŋna-ubiye! Ibɛ po boo po iŋ izeci tu ga Gad.

12Nazhɛ yɛu-yo-o nɛ namɛ ni i'ɛlɛ Lia ge Zilpa metenji Jekob yɛu-ye-eyi iyebi.

13Ge Lia hiɛŋ, N 'yajɛ unyasa! Eyikwo vwɛ zhɛ mɛ n hiɛŋ bụtụ bu unyasa, ibɛ po boo po iŋ izeci ti ga Ashɛ.

14Aka na ta adwa iyimɛyɛ, gɛ Rubɛn zhe ne ehilo bɛɛ kwụbɛ tụ'walụ to okolokwu, bee suje tu, bee peni bino bwa ge Lia. Nazhɛ ge Rechɛl hiɛŋ Lia, Ma bu tabwa, n tɛrɛ ka okolokwu yɛu bu cwɛŋ.

15Ama ge Lia hiɛŋ bụ, Iyi ticwɛŋ ree yaa bu shanɛ te ebi leshiji bwolo mi? Bi zhɛ ba lashɛganana ree okolokwu yɛu mi? Ge Rechɛl hiɛŋ bụ, Yaa shɛ ebi m peni okolokwu yɛu bụ, ge Jekob zhɛ bo woto na bụ nụ ụrụmɛ go.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

16Aka na ti ge Jekob be ci ujiyo ehilo nụ ụrụmɛ, ge Lia beni bee teji bu uhwaŋna,
bɛɛ hiɛŋ bụ, Bɛ shɛ bo woto ne mi nụ ụrụmɛ go, iwɛnɛ tu Ngoo bu sowo no
okolokwu yɛu mi. Ge Jekob weci ga nu bwa nụ ụrụmɛ ata.

17Nazhɛ Agwatana hwụjɛ ilipwɛ Lia, bee le ofubo, bee metenji Jekob yɛu-ye-eyi
itana.

18Ge Lia hiɛŋ, Agwatana m peni titeni ti mi, iwɛnɛ ti Ngee peni bwolo mi yɛu-yo-
o nɛ namɛ ni i'ɛlɛ mi, ibɛ po boo po iŋ izeci ti ge Isaka.

19Ge Lia le ofubo sasana, bee metenji Jekob yɛu-ye-eyi icihiŋ.

20Nazhɛ ge Lia hiɛŋ, Agwatana n tụpajɛ itɛpwɛ ibiye. Bwolo mi zhɛ ba gɛga ya ne
mi hwuwayɛ, iwɛnɛ ti Ngee metenji bu miaụŋ-me-eyi mi cihiŋ, ibɛ po boo po iŋ
izeci ti gɛ Zɛbulon.

21Na aba ibɛ nazhɛ bee meci yɛu-yo-o. Boo po iŋ izeci ti ga Daina.

22Nazhɛ Agwatana teyinje Rechɛl, Agwatana kaa hwụjɛ ilipwɛ ibwɛ, bee
kepishinji igwune ibwɛ i tumata.

23Bee le ofubo bee meci yɛu-ye-eyi, bɛɛ hiɛŋ, Agwatana peshinji ụpụrụsa mu.

24Boo po iŋ izeci tu go Josɛf. Bi hiɛŋ, Ga AGWANGWAMA n keeni yɛu-ye-eyi inyɛ!

Ge Jekob ba Lụpa Laban maa Ganga Bụ Jiyo

25Aka na ti ge Rechɛl meci Josɛf, ge Jekob hiɛŋ Laban, N genji ya maa Mo hwulo
ujiyo ni ihwɛ mi keeni na cɛnjɛ ti mi.

26M panɛ eyikwo mi, na miaụŋ mi mi a na Ngaa bu ndanɛ ugondu iwɛ aba. Lono
maa Mo hwulo ya, gabụ du bi mepi ugondu na Ngaa bụ ndanɛ.

27Ama ga Laban hiɛŋ bụ, Yaa shɛ iwɛ mi ubu kwụlanɛ, sukwu asha gɛga. N
kwụbwa ni iyi nɛ tenenji maa AGWANGWAMA m peni-uwebiye tedure iwɛ bụ.

28Duma iyi nɛ shɛ utashɛ bụ, maa Ma bụ tụpa uŋ.

29Ge Jekob jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Gabụ du bi mepi gana na tu Ngaa bụ ndanɛ
ugondu, keeni gana na tu Ngaa 'imɛ iyimabiga bu u'ala.

30Iyi nɛ abɛ 'yajɛ la namɛ cwɛŋ ti Ngee ci epe, ama i keeni ya ugombo duwa,
AGWANGWAMA kaa m peni-uwebiye no ofwo elele na Ngee duleji. Ama aka naa
tuba Ngɛɛ zhɛ ma nda iyi nɛ maa ma biga atwa ihwɛ mii?

31Ga Laban heŋteni Jekob, bɛɛ hiɛŋ, Imbe Ngɛɛ zhɛ ma bụ tụpaa? Ge Jekob jishijɛ
bụ, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ ɛbi zhɛ bo lono iwɛ gɛ Ngɛɛ zhɛ ma duma, asha bu zha shɛ
bu ma n tụpa ya iyi elele ti Ngɛɛ zhɛ ma ta tuhwulo ta agwụdụ bụ tungbaraka o.

32N zhɛ mo tonongo hwayɛ ga unyama wa agwụdụ bụ kpaaŋ, maa Mo sugo
miaụŋ-ma-agwụdụ mi shi hwɛɛ, keeni miaụŋ mi iyweywe nɛ 'yajɛ tubana, a na
ata aba zhɛ a sha tụtụpa ti mi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

33Tiririri ti mi ti zhɛ ta pana ajɛshɛgwa mi nụ ụjita ti beyi, na aka na ta abu zhajɛ maa kwụbɛ titeni ti mi. Iyweywe ye elele nɛ zasa tubana ti tiwere were keeni ti'nyeci ti ti'nyɛ 'nyɛ 'nyɛ keeni miaụŋ-ma-agwụdụ na mɛ shɛ mi shi no olugwo mi asha tuzundo Ngee zunji a na ata.

34Ga Laban hiɛŋ bụ, I zhɛmɛ! Ga i shɛ gana na abɛ jɛmɛ.

35Ama nụ ụjita ata ga Laban suji epi na 'yajɛ ti'nyeci tụ tụmbwụụ mbwụụ keeni anaa na 'yajɛ tubana keeni iyweywe yo o nɛ 'yajɛ tubana keeni inɛ ye elele nɛ tubana tɛ cɛnjɛ tu namɛ na tu'waba ti ibɛ, ti yɛu-ụgwụdụ ye elele nɛ shɛ ishi, bee utegeni miaụŋ mu bwa me eyi maa mu na ngbaraka a na ata.

36Be genji Jekob taa dụlụ i ci tahaŋnụ ti ijitɛ itɛtu, ge Jekob tuba ba biga iyimabiga Laban nɛ vwɛ.

37Nazhɛ ge Jekob suji imbele i'wɛ'wɛ nɛ ɛɛ hiɛŋ popla keeni almond keeni plene nɛ te lemi, be bwedeji, baa bwụranjɛ iŋ dere dere, baa njɛ maa ga tu'waba tɛ cɛnjɛ ti imbele ɛtɛ ti hikekeni.

38Bee tileni imbele ebe bee bwedeji nu umbe unyama iyimabiga, nu ukporo na meni ma fwunga moo zwo no ofwo na unyama wa agwụdụ keeni iyweywe ya swa meni. Iwɛnɛ po iyimabiga yo mungo inyɛ aka na aa zhajɛ maa e swe meni.

39Aka elele na ti iyweywe meci nu umbe imbele ɛtɛ, oywoywo aba a sha a na ti'nyeci ti tiwere were keeni a na tubana keeni a na ti'nyeci ti ti'nyɛ 'nyɛ 'nyɛ.

40Ge Jekob bogwu miaụŋ-ma-agwụdụ ni iyweywe, bee peni eshe aba geri ba a na ti'nyeci ti tiwere were keeni a na eshi kpaaŋ a na zweni ni iyimabiga Laban. Gana baa njɛ ta, upo iyi ibwɛ keeni ugombo, bee tileni a na ubwa swooŋ, bi tileni shi a na ubwa urubwo uko nu unyama wa agwụdụ Laban o.

41Na aba ibɛ, aka elele na tu unyama wa agwụdụ na 'yajɛ ulapiya 'yajɛ meni na amɛ, ge Jekob bo tulono imbele nu ukporo ata namɛ nu umbe unyama wa agwụdụ maa o zwono na ashashɛ imbele ɛtɛ maa e meci miaụŋ.

42Ama aka na tu unyama wa agwụdụ na shɛ asụnyasụ zhajɛ hwayɛ, bi zha shɛ bo tulono imbele ɛtɛ nu umbe wa aba o, gabata a na ata shɛ asụnyasụ aba shɛ a na Laban, a na ata tuba 'yajɛ ulapiya aba shɛ a na Jekob.

43Gana ge Jekob njɛ upo bee keeni ugombo na bɛzhɛgba tisha duwa duwa keeni unyama wa agwụdụ, na ajama o o keeni ajama eyi keeni nruhondo keeni nzhinyacɛ ta.

Umozhigo 31

Ge Jekob ba Imanga iwɛ Ujiyo Ubwa

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

1Ge Jekob hwụjɛ n-ndumwa mu na miaụŋ-me-eyi mu Laban ma duma nu uhiuhiu ubwa, mɛɛ hiɛŋ, Ge Jekob suji iyi elele nɛ bishi tu 'yajɛ. Ni iyi nɛ bishi tu 'yajɛ kaa baa shɛ bɛzhɛgba.

2Ge Jekob kwụbɛ maa eshe Laban zhɛshɛ ya nu bwa gana na ta a ga shɛ la cala o.

3Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Jekob, Gwulo na cɛnjɛ te eshi bu no ofwo atwa bụ, N zhɛ kaa ma nama na bụ.

4Iwɛbɛ po ge Jekob tumwanɛ butumwa maa ga suyanɛ Rechɛl, ne Lia, maa a zhajɛ ne ehilo na agwụdụ ubwa namɛ.

5Bɛɛ hiɛŋ aŋ, N kwụbɛ maa eshe bishi hiŋ zhɛshɛ ya ne mi gana na aa ga shɛ la cala o. Ama kaa Agwatana bishi mi namɛ ne mi.

6Hi mepi maa N ndanɛ bishi hiŋ ugondu ni ikɛnyi nɛ Ngaa 'yajɛ kpaaŋ.

7Ama kaa bishi hiŋ n yɛ imwere waa, bee sheyinji titeni ti mi kpalụ umpwa, ama Agwatana leneni shi bu kaa maa ma n nda iyi iwɛ ye elele o.

8Yaa shɛ ga Laban hiɛŋ, A na tubana ti tiwere were, aba zhɛ a sha titeni ti mi, asha unyama wa agwụdụ ata kpaaŋ zhɛ wa mata a na tubana ti tiwere were. Yaa shɛ bɛɛ hiɛŋ kaa a na ti'nyeci ti ti'nyɛ 'nyɛ 'nyɛ aba zhɛ a sha titeni ti mi. Asha agwụdụ ata kpaaŋ zhɛ a mata a na ti'nyeci ti ti'nyɛ 'nyɛ 'nyɛ.

9Gana Agwatana suji iyimabiga bishi hiŋ bee n untegeni ta.

10Aka na ta aka ci maa iyimabiga meci, ti Ngee shepi eshe Ngaa kwụbɛ nụ ụwalabụ na Ngee wetegeni, te epi na 'yajɛ ti'nyeci ti tiwere were, na tubana keeni a na ti'nyeci ti ti'nyɛ 'nyɛ 'nyɛ o mungo agwụdụ.

11Nazhɛ butumwa ba Agwatana ba azuba m mbishi bɛɛ hiɛŋ, E-Jekob. Ngɛɛ hiɛŋ bụ Oo!

12Bɛɛ hiɛŋ, Shapa eshe bu maa kwụbɛ epi na o mungo unyama wa agwụdụ, kpaaŋ aba 'yajɛ ti'nyeci ti tiwere were, na tubana keeni a na ti'nyeci ti ti'nyɛ 'nyɛ 'nyɛ. N kwụbɛ iyi elele nɛ ga Laban ma bu nda kpaaŋ.

13Gamba N shɛ Agwatana na ubu bananɛ la ni Bɛtɛl, no ofwo ata ebu dudugeni la utayɛ ata ebi shikicinji manɛbɛ, no ofwo ata ebu n shileni-unu. Ishijɛ hwuwayɛ go maa beni na cɛnjɛ tu ga, maa gwuri na cɛnjɛ tu na ee bi meci la.

14Nazhɛ ge Rechɛl keeni Lia jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Urobwo we elele, kwo kaa iyi-yo-ogwu ye elele i ta vwɛ suu iwe tu ni ihwɛ bishi tu?

15Bu ta tɛ rɛcɛ shɛ suu gana agaiŋ? Bu tu songwo, baa yɛwa kaa ukwuribi na aa cɛpɛ bụ iwɛ tu.

16I'wɛŋnɛ nɛ kaa Agwatana leshiji bishi tu kpaaŋ i shɛ ya inee tu na miaụŋ mu tu. Hwuwayɛ go, asha nda iyi elele nɛ Agwatana bi mbishi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

17Ge Jekob ishijɛ ga, bee petengeni miaụŋ mu bwa me eyi keeni eyikwo ubwa na aba nruhondo.

18Bee suji iyimabiga ibwɛ kpaaŋ keeni i'wɛŋnɛ ibwɛ nɛ baa ga 'yajɛ nu Padan-aram. Ibɛ shɛ iyimabiga nɛ bee ge leshiji maa zha no ofwo bishi bwa ga Azik na cɛnjɛ ti Kenan.

19Ga Laban sanɛ maa hwaga tihiŋzhe ta agwụdụ ubwa, ge Rechɛl zunji ntatanuwaŋ me bishi bwa.

20Ge Jekob inanjɛ Laban Bisiria ata, bi mbishi shi bu maa N zhɛ mo hwulo ujiyo.

21Bɛɛ ishijɛ bee suji iyi elele nɛ baa 'yajɛ, bee keshi Urefu Yufretis, baa ngbaracɛ geri ba cɛnjɛ ti Ishɛmɛ Giliad.

Ga Laban Urigeni Jekob

22Aka na ti yee ci jitɛ itɛtu, nazhɛ ee mbishi Laban maa ge Jekob gozhigwo boo hwulwo ujiyo.

23Bee suji atwa na baa 'yajɛ, bee urigeni Jekob jitɛ icenje, bee jiteni bu na cɛnjɛ ti Ishɛmɛ Giliad.

24Ama Agwatana zhaganɛ Laban Bisiria ata nụ ụwalabụ nụ ụjita, Bɛɛ hiɛŋ bụ, Nda pece maa kede mbishi Jekob n-ndumwa me elele o; okwo mu na mi biye kwo kaa mu na mụ wɛ o.

25Ga Laban jiteni Jekob, aka ata ge Jekob kaa towo uda ubwa na cɛnjɛ ti Ishɛmɛ Giliad.

26Ga Laban hiɛŋ Jekob, Imbe nɛ abɛ njɛɛ? Abɛ n yɛ imwere, ebu suje miaụŋ mi mi mo o gana atwa na ujasa yɛ.

27Iwembe po ebi gezhije tusweci tusweci, abɛ n yɛ kaa imwere, ebi m mbishi shi, iwɛ maa me bi she nu unyasa, na azunga, no shikoko keeni ugwoje ti'nyamaa?

28Iwembe po ebi n leneni shi maa ma nda ajalụ mi keeni miaụŋ mi mi ongboo? Ụlagwụ abɛ njɛ bana.

29N nga 'yajɛ ukpahiŋ maa Ma bụ nda iyi iwɛ, ama Agwatana shibi jɛmɛ n-ndumwa ne mi hwayɛ ga nụ ụjita, bɛɛ hiɛŋ, Kede Mo bu mbiso n-ndumwa mi biye kwo kaa mu na mụ wɛ o.

30Gabụ na kaa bu hwulwo ya hwuwayɛ go, iwɛnɛ ti ihwɛ bishi bu ma bu dwa eshe tebiye. Ama iwembe po tuba ebu zunje ntatanuwaŋ mi mii?

31Ge Jekob jishijɛ Laban, bɛɛ hiɛŋ, N njɛ inyɛsɛ, iwɛnɛ Ngee heŋshi maa bi zhɛ ba lashɛga hwayɛ miaụŋ mụ bụ mo o ni i'ɛlɛ mi ni iji.

32Bụtụ be elele na obu to hwayɛ ntatanuwaŋ mụ bụ ugbe no ofwo ubwa, asha bụtụ ata zha shɛ bo bino. Yalagaga maa vwɛ iyi elele nɛ i shɛ inɛɛ bu nɛ Ngaa

© 2008 Bible Society of Nigeria.

shapɛ maa suji iŋ ne eshe miaụŋ-mo-bino bu. Ge Jekob kaa mepi shi maa ge Rechɛl ubwa zunje mu o.

33Ga Laban teni na amɛ udulo Jekob, bee teni nu una Lia keeni una wa ajama ata o o eyebi, bee dwelekeci mu. Baa banɛ nu udulo Lia, bee teni una Rechɛl, ama bi te shi mu kaa ugbe o.

34Ge Rechɛl kaa suji ntatanuwaŋ ma ata bee peteni mu tuta tu ufuridi irihende, baa jɛjɛtanɛ mụ. Ga Laban kaa hikekeni ofwo elele nu udulo ata, ama bu kwụbɛ shɛ mụ o.

35Ge Rechɛl hiɛŋ bishi bwa, Ada, ta nda isɛbwɛ iwɛnɛ ti Ngee eri shi mɛ ishijɛ ne eshe bu o; N njɛ shɛ iyi o. Gabata ga Laban dwelekeci ntatanuwaŋ ma ata, ama bi te shi mu kaa ugbe o.

36Nazhɛ ge Jekob njɛ isɛbwɛ, baa sukakanɛ Laban nu uwuru, bɛɛ hiɛŋ bụ, Imbe shɛ tipindo ti mii? Imbe shɛ iwɛwɛ nɛ Ngaa bɛ njɛ upo ebu n urigeni tutu epee?

37Okwo te ebi timengengeni i'wɛŋnɛ mi kpaaŋ, imbe shɛ i'wɛŋnɛ ihwɛ bu nɛ obu to ugbee? Vwɛ iŋ ne eshe miaụŋ-mo-bino bu keeni miaụŋ-mo-bino mi maa a jɛmɛ ụshɛrɛya mu na bu maa e mepi bụtụ na n-ndumwa mɛ zhɛmɛ.

38Shiywa shɛ ga woshi Ngaa namɛ na bụ, ta agwụdụ bụ, ti iyweywe bu yo o beseji shi o, N yɛ shɛ kaa unyama wa adagba bụ o.

39Okwo inɛ ye elele nɛ usunda ehilo kwụnɛ, N shepi shi iŋ no ofwo bu o, Gamba ni ikɛnyi mi ma tụpa iŋ, okwo inɛɛ nɛ ee zunji nu uwaŋna kwo kaa nụ ụjita, ni i'ɛlɛ mi aba dwalakaka iŋ hwɛɛ.

40Gana Ngaa namɛ na, oholobwo ma n kwụna na aka bu uwaŋna, mpiala ma n kwụna na aka bụ ụjita. N weci shi okwo malabụ o.

41Shiywa shɛ ga woshi Ngaa namɛ ni ihwɛ bu, M bu ndanɛ ugondu shiywa umpwa-na-shɛba-shi-neshi iwɛ maa Ma zana miaụŋ mụ bụ mi yebi. Shiywa shi cihiŋ Ngaa bɛjɛ iyimabiga bụ, ebi sheyingenji kaa titeni ti mi kpalụ umpwa.

42Yaa shɛ shɛ iwɛnɛ Agwatana eshi mi, na shɛ Agwatana Abraham keeni Azik namɛ ne mi, bi gɛ zhɛ bu mo n jicingo ni i'ɛlɛ yo ohondo gom. Agwatana kaa kwụbɛ ụbaụta mu keeni ugondu na Ngaa njɛ, ibɛ po baa bu tɛtaganɛ-unu hwayɛ ga nụ ụjita.

Unu-tutwa Ata Laban ne Jekob

43Nazhɛ ga Laban jishijɛ Jekob, bɛɛ hiɛŋ, Miaụŋ mu ga mo o mɛ shɛ miaụŋ mi mi, miaụŋ mu ga ma aba mu tuwee wee kaa mɛ shɛ miaụŋ mi mi. Unyama wa agwụdụ ga kpaaŋ ụ shɛ agwụdụ mi; iyi elele nɛ kaa abu kwụbɛ epe, i shɛ inee mi. Ama imbe kwuuŋ Ngee te eri ma nda maa ma untangana miaụŋ mu ga mi mi mo o hwayɛ ga, kwo kaa miaụŋ ma aba mu tuwee wee mu na ee mecii?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

44Zhajɛ, maa tu twa-unu atuba na bụ hwuwayɛ go. Mizha tu suteni epe atayɛ maa
a shɛ useyida unu mu tutwa na bụ.

45Ge Jekob shepi ga utayɛ, bee shikicinji uŋ wam maa ụ shɛ useyida wa aba.

46Ge Jekob hiɛn miaụŋ-mo-bino bwa, Zanjɛ ma atayɛ, hi suteni aŋ epe. Ee suje ga
atayɛ, aa njɛ utukwu, nazhɛ aa yɛ iyimɛyɛ no ofwo utukwu ata.

47Ga Laban po uŋ izeci, bɛɛ hiɛŋ, Jiga-sahaduta. Ama ge Jekob tuba po uŋ izeci,
bɛɛ hiɛŋ, Galid.

48Ga Laban hiɛŋ, Utukwu ga ubwa shɛ useyida na namɛ na ashashɛ bụ ne mi
hwayɛ ga. Iwɛbɛ po boo po uŋ izeci, bɛɛ hiɛŋ, Galid.

49Ga Laban peeneni ofwo ata izeci, bɛɛ hiɛŋ, Mizpa, iwɛnɛ ti bɛ hiɛŋ, Ge eshe
AGWANGWAMA ngbaraka ashashɛ bụ ne mi, na aka na otu momo gongonu.

50Yaa shɛ kaa aba nda miaụŋ mi mi mo o tawɛ tawɛ, kwo kaa yaa shɛ abu zanɛ
eyikwo anya maa keeni miaụŋ mi mi, okwo ti yaa zasa bụtụ be elele namɛ na
ashashɛ tu, teyinje tuba maa Agwatana ubwa shɛ useyida na namɛ na ashashɛ
bụ ne mi.

51Ga Laban hiaaŋnanɛ Jekob, Kwụba utukwu ga utayɛ Ngee shikicinji na ashashɛ
bụ ne mi.

52Atayɛ ga oo to utukwu epe a shɛ useyida, iwɛ maa N shɛ shɛ mɛ kɛshicɛ utukwu
ga wa atayɛ maa ma zhajɛ pụ bụ maa Ma bụ nda iyi nɛ zhɛ ma bu gwumana o,
gabụ du kaa bɛ shɛ shɛ bɛ kɛshicɛ utukwu ga wa atayɛ maa zhajɛ pi mi maa n njɛ
iyi nɛ zhɛ ma n gwumana o.

53Ga Agwatana Abraham, na Agwatana Naho, na shɛ Agwatana bishi ba aba jɛmɛ
ụshɛrɛya na namɛ na ashashɛ tu. Gabata ge Jekob to igɛhi bishi bwa ga Azik.

54Ge Jekob kwụnɛ iyimabiga, boo to ụrụpɛ ni Ishɛmɛ ɛtɛ, baa suyanɛ miaụŋ-mo-
bino bwa, aa yɛ iyimɛyɛ. Aka na te e hwuwi iyimɛyɛ tiya, aa namɛ apata uuwa gi
iyi yo holo.

55Ga Laban gbatụ ti'ishijɛ nu uvwungwa dididi ti iyi heri, baa ruwanɛ ajalụ ubwa
keeni miaụŋ mu bwa mo o, bee peni aŋ uwebiye. Nazhɛ bee beni apata bee ji ni
ihwɛ ibwɛ.

Umozhigo 32

Tumama Imanga ti Jekob maa Twa ne Isụ

1Ti ge Jekob shɛdɛnjɛ tahaŋnụ tu bwa, ibɛ atumwa-azuba Agwatana twa nu bwa.

2Aka na tu baa kwụbɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Ugba wa Agwatana na! Ibɛ po boo po apata
izeci maa Mahanaim.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Ge Jekob tumwanɛ atumwa nu umbe ubwa maa e zhe no ofwo batagwụ bwa ge Isụ, na namɛ na cɛnjɛ ti Sei, na shɛ u'una Idụm.

4Bee sekekeni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Gana ɛhi zhɛ hio mbiso iyɛri ɛtɛ mi ge Isụ na, hiɛŋ bu ma, Bujama ata bụ ge Jekob hiɛŋ, N njɛ ụlashɛ no ofwo Laban, apata Ngee ilegeji tutu i ci aka ga.

5N 'yajɛ kaa inɛ, na agwụdụ, ni iyweywe, na ajama eyi keeni ajama o o, ibɛ po Ngaa tumwanɛ maa e bi mbishi gabụ iyɛri mi, iwɛ maa hieci inyɛmɛnyɛmɛ mi.

6Ibɛ atumwa ata gwure no ofwo Jekob, ɛɛ hiɛŋ bụ, Ti zhe eti ci batagwụ ata bụ ge Isụ, be ci ba kaa maa mɛ bi tɛjɛ uhwaŋna, atwa akpakwụ-eyebi (400) kaa 'wa bụ.

7Ibɛ po ge Jekob kwuni inyɛsɛ tɛnda duwa ohwulu kwuni bu tuhoroko, boo dwotwogonu du atwa na namɛ nu bwa orubwo eyebi, ta agwụdụ, ti inɛ, ti iyweywe, keeni nruhondo.

8Bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ ge Isụ iricinji hwayɛ urubwo uko, urubwo uyebi tuba zhɛ wa banangana.

9Ge Jekob hiɛŋ, Oo Agwatana ugwunukwoshi mu ga Abraham, na Agwatana bishi mi ga Azik. Oo AGWANGWAMA, gabụ kaa bi n hiɛŋ, Gwulo na cɛnjɛ tụ bụ no ofwo udenji bu, nazhɛ iyi elele zhɛ ma bụ zhɛmana.

10N lanɛ shɛ kaa no tulubo ti biye te elele keeni tɛcara te elele tu na abu n ndanɛ, Gamba yɛu gɛ bu ugondu o. No bukwuto kiri Ngɛɛ kɛshɛ la Jodan ga, ama hwuwayɛ N 'yajɛ ya iyi orubwo eyebi.

11Ma bu tabwa maa n leshiji ni i'ɛlɛ batagwụ mi ge Isụ. Ma nda inyɛsɛ ibwɛ, iwɛ maa baa zhajɛ hwayɛ bu ma tu kwụna hwɛɛ, to ono, ta miaụŋ.

12Ama gabụ kaa bu dumwa, ɛbi hiɛŋ, N zhɛ ma nda maa ge iyi elele ibu zhɛmanɛ, N zhɛ kaa ma nda maa ajalalo bu a shɛ gana ahwayɛ itekwu, a na e eri shi a rɛta ufwugwo wa aba.

13Ge Jekob zokwu apata nụ ụrụmɛ ata, bee suji iyi nɛ baa 'yajɛ apata maa ima batagwụ bwa ge Isụ ugaiŋ.

14Iyweywe namɛ kpakwụ (200), epi namɛ woshi, agwụdụ o o namɛ kpakwụ (200), adagba namɛ woshi.

15Nruhondo mu na mosubo ma aba mu ta 'yajɛ meni mu namɛ talacɛ keeni miaụŋ ma aba, inɛ yo o namɛ buhanda, inɛ ye eyi namɛ umpwa, nzhinyacɛ mo o mu namɛ woshi nu nzhinyacɛ me eyi umpwa.

16Bee suji ijɛ hwɛɛ bee utegeni miaụŋ-mu-ugondu ubwa edingbe edingbe, bɛɛ hiɛŋ miaụŋ-mu-ugondu ubwa, Mizha no mo hwulono ma, ga ahanga nama na ashashɛ udingbe we elele.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

17Bee sekekeni atwa na hwuri umbe, bɛɛ hiɛŋ, Aka na batagwụ mi ge Isụ twa ne hiŋ, bee hi heŋteni, bɛɛ hiɛŋ, Atwa aba ahiɛ shɛɛ? Ce ɛhi zhɛɛ? Gaaba 'yajɛ ijɛ ahiɛ 'wananjɛɛ?

18Nazhɛ ɛhi zhɛ hiɛ hiɛŋ bụ, Ge Jekob yɛu bụ ugondu, ubwa 'yajɛ iŋ. Upwaŋ na baa bụ tumwananɛ gabụ iyɛri ibwɛ na. Shɛ inɛ ɛtɛ kiri o, bwaata du be ci ne ekwunyi tu.

19Gobwonu du bee sekekeni bụtụ bi yebi, na bụtụ bu tatụ keeni atwa elele na untanganɛ udingbe ata iyimabiga maa, ga shɛ iwɛ ɛtɛ ike ike ɛhi zhɛ hio mbiso hwayɛ Isụ aka na ahiɛ twa nu bwa.

20I shɛ tilɛɛ maa hi hiɛŋ bụ, Shɛ inɛ gɛ kiri o, yɛu-ugondu ɛtɛ bu ge Jekob, bwaata du be ci ne ekwunyi tu. Iwɛnɛ po bi heŋshi, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ mo lomicingo bu amɛ nu upwaŋ ga Ngee hwuricinji umbe ne mi, na aba ibɛ nazhɛ Ma kwụba eshe ubwa, nekeshi bo hioko inyɛmɛnyɛmɛ mi.

21Ibɛ po ge Jekob hwuricinji upwaŋ ata umbe nu ubwa, ubwa ni ikɛnyi ibwɛ tuba zokwu nu ugba ata nụ ụrụmɛ ata uuwa iyi heri.

Ge Jekob Twa Ifelu na Butumwa-ba-azuba

22Ge Jekob ishijɛ nụ ụrụmɛ ata gbaa, bee suji eyikwo ubwa eyebi, ne eyikwo ubwa magɛgashɛ eyebi keeni miaụŋ mu bwa umpwa-nu-boo-ko bee keshi ofwo na Urefu Jabok iri shi.

23Bee suji aŋ bee keshicinji nu uhwulwo ata keeni iyi elele nɛ baa 'yajɛ du.

24Ge Jekob vwɛ ya bwooko ne ekwunyi, nazhɛ bụtụ bu ko twa ifelu nu bwa uuwa iyi kwuni tusuje.

25Aka na bụtụ ata kwụbɛ maa bi eri shi ba fwuga Jekob o, bee timengeni tuta ti i'unte ibwɛ, ibɛ po u'unswa Jekob shɛshɛgwa gana na tu ba twa ifelu nu bwa.

26Nazhɛ bụtụ ata hiɛŋ Jekob, N ngenji ya mo hwulo, iyi tɛ ye suje. Ama ge Jekob jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ ebi m peni shi uwebiye, N zha shɛ ma bu ganga maa hwuri o.

27Nazhɛ bụtụ ata heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Nana ɛɛ hiɛŋ izeci buu? Ge Jekob jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Ɛ mɛ n hiɛŋ ge Jekob.

28Nazhɛ bụtụ ata hiɛŋ bụ, A zha shɛ ɛ hiɛŋ ya izeci bu ti ge Jekob, ama te Isrɛl. Iwɛnɛ ta abu twa ifelu na Agwatana keeni atwa, abụ fwụjɛ aŋ kaa.

29Nazhɛ ge Jekob heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Ma bu tabwa, m mbishi izeci bu. Ama bụtụ ata jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iwembe po obo hoŋtono iwɛ izeci mii? Bee peni Jekob uwebiye apata.

30Ibɛ po ge Jekob po ofwo ata izeci maa Pɛniɛl. Bi hiɛŋ, Eshe mi twa na a na Agwatana, Ngaa ta ya kaa uraiŋ waa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

31Uwaŋna bonuo ya ti ge Jekob kɛshicɛ pɛniɛl ata. Boo shikoto iwɛ u'unswa ubwa na shɛshɛgwa.

32Iwɛbɛ po E'lsrɛl yɛ shɛ bini bi i'unte usunda taa hwayɛ, iwɛnɛ ti bee timengeni la bini bi i'unte Jekob.

Umozhigo 33

Ge Jekob Twa ne Isụ

1Ge Jekob shepi eshe, baa mbiyanɛ ti ge Isụ be ci, atwa akpakwụ-eyebi (400) zhagajɛ nu bwa. Ibɛ po boo dwotwogonu miaụŋ, bee peni Lia ne Rechɛl keeni ajama ata o o eyebi.

2Bee hwuricinji ajama na miaụŋ ma aba umbe, nazhɛ ge Lia na miaụŋ mu bwa 'wa, ge Rechɛl keeni Josɛf lɛ ekwunyi umɛwɛɛ.

3Ubwa ni ikɛnyi ibwɛ hwuri umbe na aba, bee kwuzeni batagwụ bwa karɛ cenje, uuwa i ci aka na boo gwumwonu nu bwa.

4Ama ge Isụ gezhiji baa twa nu bwa, baa ruwanɛ bụ, baa karɛ bụ u'ala ni i'ilu, bee kwutenji unu nu unu ubwa, aa cwɛ-u'wo hwɛɛ aba ebe yebi.

5Aka na ti ge Isụ shepi eshe baa kwụbɛ eyikwo keeni miaụŋ, bɛɛ hiɛŋ, Ata aba na namɛ na bụụ? Ge Jekob jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Miaụŋ mu na Agwatana hieci inyɛmɛnyɛmɛ yɛu gɛ bu ugondu ta.

6Nazhɛ ajama ata o o kaanɛ izhɛ, ta miaụŋ ma aba, ee kwuzenji.

7Gabata du ge Lia na miaụŋ mu bwa kaanɛ izhɛ ee kwuzenji, nu umɛwɛɛ ibɛ go Josɛf ne Rechɛl kaanɛ izhɛ ee kwuzenji.

8Ge Isụ heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Imbe shɛ ecilo edingbe iyi nɛ Ngaa twatwagwụ ni ibɛɛ? Ge Jekob jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛ maa kwụbɛ inyɛmɛnyɛmɛ mi gabụ iyɛri mi.

9Ama ge Isụ hiɛŋ bụ, Ɛ-yɛu-bino mi, inɛɛ nɛ Ngaa 'yajɛ i n gwumwa, untangana inɛɛ nɛ abi 'yajɛ iwɛ ikɛnyi bu.

10Ge Jekob hiɛŋ, Awo, Ma bu tabwa, yaa shɛ ɛbi zhɛ bo hioko inyɛmɛnyɛmɛ mi, asha lashɛga upwaŋ na banɛ ni i'ɛlɛ mi, iwɛ-tɛkana eshe bu na Ngaa kwụbɛ, i shɛ maa eshe Agwatana Ngaa kwụbɛ, amɛ bụ kaa lemi ne mi, ebi n leshiji kaa nu unyasa.

11Ma bu tabwa maa leshiji upwaŋ ga mu, aa bụ 'waŋnanɛ, iwɛnɛ ta Agwatana hieci inyɛmɛnyɛmɛ mi, Ngaa 'yajɛ kaa iyi elele ta ma n gwumwa. Baa uranjɛ bụ uuwa nazhɛ bee leshiji iŋ.

12Nazhɛ ge Isụ hiɛŋ, Mizha tu kwuni tahaŋnụ tu tu, Gamba tuba n zhɛ mo hwulo umbe na bụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

13Ge Jekob hiɛŋ bụ, Iyɛri mi, bi mepi maa tahaŋnụ ta miaụŋ mu ga, tu ta nɛ shɛ tebiye o, Gamba kaa n 'yagajɛ agwụdụ keeni miaụŋ mi inɛ mu na mu to subo, yaa shɛ oo to aŋ izɛlɛgwu okwo ụjita uko, asha unyama wa agwụdụ ga kpaaŋ zhɛ wo 'wo.

14Gɛ Iyɛri mi hwuri umbe ni yɛu gɛ ibwɛ ugondu maa Ma 'yagajɛ tuba iyimabiga pece pece nu gana na ta tahaŋnụ ta aba tu namɛ, keeni miaụŋ mu tuwee wee nu gana na ta tahaŋnụ ta aba tu namɛ, uuwa Mo to iyɛri mi ni Idụm.

Ge Jekob sanɛ Shɛkɛm

15Ge Isụ hiɛŋ, Lono maa Ma bu gangana emeseyi etwenyi na namɛ ne mi. Ama ge Jekob hiɛŋ, Ukekeshi imbe kwuuŋ nambaa? Gɛ iyɛri mi hieci inyɛmɛnyɛmɛ mi kiri.

16Gana ata ge Isụ bitiriji ugwulwo jita ata bee ji ni Idụm.

17Ama ge Jekob shɛdɛnjɛ tahaŋnụ tu bwa, baa sanɛ Sukot, bee meme meni umwono apata, bee meni iyi ibwɛ mabiga nsumo, iwɛbɛ po boo po apata izeci maa Sukot.

18Ge Jekob banɛ nu Padan-aram, baa zhajɛ pece pece bee ci ụshɛpwụ uko ụ'wụtụ na ɛɛ hiɛŋ izeci ubwa Shɛkɛm, na namɛ na cɛnjɛ ti Kenan, boo to uda ubwa ne ehilo na gwumwongonu nu ụshɛpwụ ata.

19Ibɛ po boo so ụpadụ we ehilo ata ni i'ɛlɛ miaụŋ mu Hamo, na shɛ bishi Shɛkɛm azụrụfa arinya dipi-yebi (100).

20Boo to utukwu-ụrụpɛ apata, boo po uŋ izeci maa Ɛl-Ɛlohi-Isrɛl.

Umozhigo 34

Atwa Shɛkɛm Heshigeni Daina

1Jitoo ko, ga Daina yɛu-yo-o nɛ ge Lia metenji Jekob, beni maa kwubɛ miaụŋ-mo-o mɛ cɛnjɛ ta ata.

2Ibɛ gɛ Shɛkɛm yɛu-ye-eyi Hamo Bihiv na shɛ uhiu cɛnjɛ ta ata kwụbɛ bụ, bee shepi bu bee weci nu bwa.

3Ama iwɛ Daina yɛu ɛtɛ Jekob kwụlanɛ bụ tebiye, bee lubi yɛu ɛtɛ towo, baa jɛmɛ n-ndumwa ma amɛ-olom nu bwa.

4Gɛ Shɛkɛm mbishi bishi bwa ga Hamo, bɛɛ hiɛŋ, N zhegeji adalụ yɛu gɛ towo maa Ma zana iŋ.

5Aka na ge Jekob hwụjɛ maa bi heshigeni yɛu ibwɛ ga Daina, ama miaụŋ mu bwa me eyi mu ta namɛ ni iyimabiga ne ehilo, ge Jekob 'imɛ-isɛbwɛ uuwa i ci aka na ee jiye.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

6Nazhɛ ga Hamo bishi Shɛkɛm beni bee zhe no ofwo Jekob maa duma iwɛ nu bwa.

7Aka na ta miaụŋ-me-eyi mi Jekob mi jiye ehilo, ee teni ihwɛ. Aka na ta a hwụjɛ iŋ, yaa gwumanɛ aŋ, aa njɛ isɛbwɛ tebiye, iwɛnɛ ti gɛ Shɛkɛm njɛ iyi ye ezuye ni Isrɛl no tuwoto tu na bee weci na bụngwụfwụ ba aba na shɛ yɛu Jekob, ijɛ ɛtɛ kaa ga shɛ shɛ ya nda o.

8Ama ga Hamo jɛmɛ ulapiya, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛ yɛu gɛ bu kaa kwụlanɛ yɛu mi gɛ Shɛkɛm tebiye. Ma bu tabwa maa peni bu iŋ maa zana.

9Nda ma tụmbụla no tu, iti peni ma miaụŋ mi hiŋ mo o maa tu na zana, maa hi na zana du miaụŋ mu tu mo o.

10Nama ma no tu, cɛnjɛ tu ta tɛ hiɛ namanɛ, gɛga ma no ofwo elele na ihiɛ kwụlanɛ maa hiɛ njɛ tihinya na tuba, maa hi 'yaga i'wɛŋnɛ na tuba.

11Gɛ Shɛkɛm hiɛŋ bishi Daina keeni nkwonyi mu bwa, Hioko ma inyɛmɛnyɛmɛ mi, iyi elele nɛ kaa ɛhi n hiɛŋ, N zhɛ ma hi pana.

12M mbishi ma gana elele na tu ugombo iyi cɛnɛ ti hiŋ namɛ keeni upwaŋ hiŋ, N zhɛ kaa ma hi pana gana elele na te ehi m mbishi, iwɛ maa kiri hi m peni yɛu gɛ towo maa Ma zana iŋ.

13Ama miaụŋ mi Jekob mi peni Shɛkɛm keeni bishi bwa ga Hamo ajɛshɛgwa i'inswɛ, iwɛnɛ ti bee heshigeni bụngwụfwụ ba aba ga Daina.

14Ɛɛ hiɛŋ aŋ, Ti eri shi ta pana bụtụ na jeji shi teleyi bụngwụfwụ tu o, iwɛnɛ ti inɛ ɛtɛ iti shanɛ iyi ụpụrụsa.

15Semi ni inɛ gɛ kiri ɛti zhɛ to lono n-ndumwa mi hiŋ, ibɛ shɛ maa hiɛ shɛ hia sha gana na atɛ shɛ maa butubwenyi be elele jeji teleyi tu bwa.

16Nazhɛ ɛti zhɛ tu na hi pana miaụŋ mu tu mo o maa hi na zana, maa ta zana du miaụŋ mi hiŋ mo o, nazhɛ ɛti zhɛ ta gɛga ne hiŋ maa ta sha du iyi ike ne hiŋ.

17Ama yaa shɛ ehi shiri shi acɛbɛ no tu maa hi jeji teleyi, asha ti zhɛ ta shapa yɛu tu to hwulo.

Nkwonyi mu Daina mɛ Njɛ Itɛpwɛ Ibwɛ

18N-ndumwa ma aba mi lemicinji Hamo keeni yɛu ibwɛ gɛ Shɛkɛm amɛ.

19Ibɛ po yɛu ɛtɛ tisemberi njɛ shɛ ti'insu ti ijɛ tɛnda, iwɛnɛ ti yɛu ɛtɛ Jekob kwụlanɛ bụ. Ubwa kaa shɛ bụtụ na 'yajɛ ụjɛrụma uhwuri atwa ihwɛ ibwɛ kpaaŋ.

20Ga Hamo keeni yɛu ibwɛ gɛ Shɛkɛm zhajɛ ga no odubo ụshɛpwụ ata wa aba ụ'wụtụ, ee mbishi etwenyi ụshɛpwụ aba, ɛɛ hiɛŋ,

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

21Etwenyi ga, a tɛ 'imɛ tiyejilo tebiye, ga a nama na cɛnjɛ tu ga maa a njɛ tihinya na tuba, cɛnjɛ tu ga kaa ti gembi tu waŋnɛ aŋ. Mizha tu na nda ma tụmbụla na miaụŋ ma aba mo o, maa a na zana du miaụŋ mu tu mo o.

22Ama ne eshici ga kiri atwa ga zhɛ o lono maa a gɛga no tu, maa ta sha iyi ike na aba, ibɛ shɛ maa ge butubwenyi be elele na ashashɛ tu jeji teleyi gana aba.

23Shɛ atuba suu ti zhɛ ta 'yaga iyi ya aba mabiga, ti i'wɛŋnɛ ya aba keeni isundɛ ya aba ehilo? Mizha ti leni ma iyi nɛ aa jɛmɛ ko, nazhɛ ɛɛ zhɛ a gɛga no tu.

24Aka na ta atwa elele na zhajɛ no odubo ụshɛpwụ ubwa hwụjɛ n-nduma mu Hamo keeni yɛu ibwɛ gɛ Shɛkɛm, ibɛ po butubwenyi be elele jeji teleyi tu bwa.

25Nụ ụjita ụtatụ ibɛ, aka na ta ata hwuga-ụngwụ teleyi tu na ee jejeji hwɛɛ aba, miaụŋ mi Jekob mi yebi, ge Simion keeni Livai, nkwonyi mu Daina mu suji otokwobi aba ee zhegeni atwa ụshɛpwụ ata ne tusweci, aa kwụnɛ etwenyi aba kpaaŋ.

26Aa kwụnɛ du Hamo keeni yɛu ibwɛ gɛ Shɛkɛm nu utokwobi, nazhɛ ɛ bɛcinjɛ Daina ni ihwɛ Shɛkɛm, ee hwuri.

27Na aba ibɛ, miaụŋ mi Jekob me eyi mi nya mi zhegeni atwa ata aa kwụnɛ, ee suje i'wɛŋnɛ ụshɛpwụ ata, iwɛnɛ te e heshigeni bụngwụfwụ ba aba.

28Ee suji agwụdụ aba, ti inɛ ya aba, tu nzhinyacɛ ma aba, keeni iyi elele nɛ namɛ na amɛ ụshɛpwụ ata keeni inɛɛ nɛ namɛ ne shihilo.

29Ee suji uduciya wa aba kpaaŋ, ta atwa aba na ta gwumwatangwụ, te eyikwo aba keeni iyi ya aba ye elele nɛ namɛ no shimwono, aa 'imɛ aŋ aa njɛ aŋ ufwa wa aba.

30Nazhɛ ge Jekob hiɛŋ Simion keeni Livai, Hi n shapɛrɛganɛ ụbaụta, iwɛnɛ ahiɛ njɛ maa kede iwe mi kwụlanɛ ya atwa na jɛjɛ na cɛnjɛ tu ga, te Ekenan keeni Ɛpɛrɛz ga o. Tu twa sụ kaa ufwugwo, yaa shɛ oo sotulonu maa a tu sukakanɛ, ɛ zhɛ mo ti iricingo, tu Gamba ti ihwɛ mi hwɛɛ.

31Ama ɛ hiɛŋ bụ, Asha i lanɛ suu tuba maa nda bụngwụfwụ tu gana na aa nda buwɛle?

Umozhigo 35

Agwatana Twaananụ-unu Ufwo ne Jekob

1Agwatana hiɛŋ Jekob, Zhaga mungo ni Bɛtɛl, maa gɛga apata, maa m meni utukwu-ụrụpɛ apata. Gamba n shɛ Agwatana na bu bananɛ la caakwụ, aka na te ebi gezhigeni la batagwụ bụ ge Isụ.

2Ge Jekob hiɛŋ atwa ihwɛ ibwɛ, ta atwa elele na namɛ nu bwa, 'Waŋ ma tuwa ta atwa cɛnjɛ ti nya tu na tu namɛ na ashashɛ hiŋ, maa hi mama njɛ shɛshɛshɛ, maa hi sheyinji i'wɛŋnɛ hiŋ tu'urugono.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Ti ishɛjɛ ma epe, maa tu munji ma Bɛtɛl, iwɛ maa ma mana Agwatana utukwu-ụrụpɛ apata. Ubwa na m mbiyeni la na aka tiriri ti mi. Baa namɛ kaa ne mi no ofwo elele na Ngee zhe.

4Ibɛ po ee peni Jekob tuwa ta atwa cɛnjɛ ti nya tu na aa ga 'yajɛ, ta shɛtakwụ sha shɛcɛbɛ sha aba. Ge Jekob ni shu nu ucilo ukpekpeshi uko na gwumwonu ni Shɛkɛm.

5Gana na ti ge Jekob na miaụŋ mu bwa mu kwuni tubana apata. Ibɛ po inyɛsɛ i'wɛtwɛ banɛ no olugwo Agwatana yee ubi ashɛpwụ na rungwutwonu aŋ, ibɛ po ee urigeni shi aŋ ya nu usumwa.

6Ge Jekob zhe bee ci Luz (ibɛ shɛ Bɛtɛl), na namɛ na amɛ cɛnjɛ ti Kenan, medenji atwa elele na baa 'yajɛ.

7Boo mo apata utukwu-ụrụpɛ. Boo po ofwo ata izeci maa Agwatana Bɛtɛl, iwɛnɛ ti yaa shɛ apata Agwatana mama bacɛnganɛ bụ la, aka na ti bee gezhigeni batagwụ bwa ge Isụ.

8Ge Debora, na 'yagajɛ la Rebeka 'wi, ee ni bu nu ucilo ukpekpeshi ata namɛ tuta ti Bɛtɛl. Iwɛbɛ po boo po ofwo ata izeci maa, Ukpekpeshi u'wo-tutwa.

9Aka na ge Jekob banɛ nu Padan-aram, Agwatana bananɛ bụ sasana caakwụ, bee peni bu uwebiye.

10Nazhɛ Agwatana hiɛŋ bụ, Ɛ hiɛŋ la izeci bu ge Jekob, ama a zha shɛ mɛ bi hiɛŋ ya ge Jekob o, ama ɛ zhɛ mɛ bi hiɛŋ ya ge Isrɛl. Gabata ga Agwatana po bu izeci ti ge Isrɛl.

11Ibɛ po Agwatana hiɛŋ bụ, Gamba n shɛ Agwatana na Hwuri Kpaaŋ, na mata miaụŋ maa hi na kaana ufwugwo tugombo. Edenji ofwugwo swoswoswo zhɛ a banɛ no olugwo bu, bi zhɛ kaa ba sha bishi ba shɛgwuma.

12Gabụ Ngɛɛ zhɛ ma pana cɛnjɛ ta ata Ngee peni la Abraham keeni Azik. N zhɛ kaa ma pana tụ ajalalo bu a na zhɛ ma bụ 'wa.

13Nazhɛ Agwatana munji bee genji bu no olugwo ata baa jɛmɛ n-ndumwa nu bwa.

14Ibɛ po ge Jekob shikicinji utayɛ titeyinje nu uluji ata Agwatana dumanjɛ n-ndumwa nu bwa, bee dudugeni uŋ meni mu tụ'walụ ta afwafwa keeni manɛbɛ nu uhiuhiu ubwa.

15Ibɛ po ge Jekob po uluji ata na Agwatana dumanjɛ n-ndumwa nu bwa izeci, maa Bɛtɛl.

Tumata ti Bɛnjamin, keeni Tu'wo ti Rechɛl

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16Nazhɛ ge Jekob na atwa umwamwa ubwa shɛdɛnjɛ tahaŋnụ ta aba, te e beni ni Bɛtɛl, aka na ta ahanga ta vwɛ cwɛŋ ma e ci Efrat, ibɛ tulumongwu ta tumata tu kwuni Rechɛl tɛnda, ta a pana bụ ụbaụta.

17Aka na tu baa nda ụbaụta no tulumongwu ta ata, nazhɛ biyikwo na bo mbiyono biyikwo tumata hiɛŋ bụ, E-Rechɛl, ta nda inyɛsɛ o, bi zhɛ ba mata yɛu-ye-eyi inyɛ.

18Ama gana na tu boo gwumwonu ihwungwɛ tudwa, boo po iŋ izeci ti gɛ Bɛnoni, ama bishi bwa po iŋ izeci ti gɛ Bɛnjamin.

19Aka na ti ge Rechɛl 'wi, ee ni bu nu uhwaŋna ata zhɛ Efrat (ibɛ shɛ Bɛtlɛhɛm.)

20Ge Jekob cimbeni utayɛ nu u'uye ubwa. U te cimbeni ba nu u'uye ata Rechɛl taa hwayɛ.

21Ge Isrɛl shɛdɛnjɛ tahaŋnụ tu bwa boo to udulo ubwa na aba ashɛkpa Ede.

Miaụŋ-me-eyi mi Jekob
(1 Shɛrụ 2:1,2)

22Aka na ti ge Isrɛl ta jɛjɛ na cɛnjɛ ta ata, ibɛ gɛ Rubɛn weci ne Bilha biyikwo bishi bwa bu magɛgashɛ, ge Isrɛl kaa hwụjɛ iŋ, yaa gwumanɛ bụ tebiye. Miaụŋ-me-eyi mi Jekob kaa mu namɛ umpwa-na-muba-mi-yebi.

23Miaụŋ-me-eyi mi Lia na: gɛ Rubɛn na ge Jekob meci hiiŋ, ne Simion, ne Livai, na Juda, ne Isaka keeni Zɛbulon.

24Miaụŋ-me-eyi mi Rechɛl na: go Josɛf keeni Bɛnjamin.

25Miaụŋ-me-eyi mi Bilha bujama Rechɛl bo o na: ga Dan keeni Naftali.

26Miaụŋ-me-eyi mi Zilpa bujama Lia bo o na: ga Gad keeni Ashɛ. Mu na ata muba mɛ shɛ miaụŋ-me-eyi mi Jekob mu na ee metenji bu nu Padan-aram.

Tu'wo ta Azik

27Ge Jekob ci ihwɛ bishi bwa ga Azik ni Mamre kwo kaa ni Kiriat-aba (ibɛ shɛ Hɛbron) no ofwo na ga Abraham na Azik jɛjɛ la.

28Shiywa sha Azik shɛ namɛ dipi-tɛtu-nu-talacɛ (180) te e meci bu.

29Ga Azik injɛ tebiye nazhɛ bee 'wi, nazhɛ miaụŋ mu bwa me eyi ge Isụ keeni Jekob mi ni bu.

Umozhigo 36

Ajalalo Isụ Na
(1 Shɛrụ 1:34-37)

1Atwa ga aba shɛ ajalalo Isụ (ubwa gatata shɛ ge Idụm).

2Miaụŋ-mo-o mi Kenan muba ge Isụ zeni, ga Ada yɛu Ilon, na shɛ Bihit, no Oholibama yɛu Ana na shɛ bujalụ Zibeon Bihiv,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3keeni Basɛmat yɛu Ishmɛl, bụngwụfwu Nebaiot.

4Ga Ada metenji Isụ Elifaz, ga Basɛmat meci Reuɛl.

5Go Oholibama meci Jeush, na Jalam keeni Kora. Mu na ata muba mɛ shɛ miaụŋ-me-eyi mu na ee metenji Isụ na cɛnjɛ ti Kenan.

6Nazhɛ ge Isụ suji eyikwo ubwa na miaụŋ mu bwa me eyi, na miaụŋ mu bwa mo o, ta atwa ihwɛ ibwɛ kpaaŋ, ti iyimabiga ibwɛ kpaaŋ ti i'wɛŋnɛ ibwɛ ye elele nɛ baa mwatatanjɛ na cɛnjɛ ti Kenan, baa sanɛ taa dụlụ bee genji buhongwu bwa ge Jekob.

7Iwɛnɛ po i'wɛŋnɛ nɛ aa 'yajɛ hwuri ugombo maa a nama urubwo uko, cɛnjɛ tu na aa jɛjɛ ti eri shi ta la aŋ ya ti iyi ya aba mabiga o.

8Ibɛ po ge Isụ na ɛɛ hiɛŋ du ge Idụm jɛjɛ na cɛnjɛ ti Ishɛmɛ Sei.

9Atwa ga aba shɛ ajalalo Isụ na shɛ ugwunukwoshi wa atwa na ɛɛ hiɛŋ, Atwa Idụm.

10Nzeci mi miaụŋ-me-eyi mi Isụ na: gɛ Elifaz yɛu-ye-eyi nɛ ga Ada biyikwo bwa meci, ne Reuɛl yɛu-ye-eyi nɛ ga Basɛmat biyikwo bwa meci.

11Miaụŋ-me-eyi mi Elifaz na: ge Teman, no Oma, ne Zifo, na Gatam keeni Kinaz.

12(Ge Timna na shɛ biyikwo Elifaz bu magɛgashɛ metenji bu Amɛlɛk). Ajalalo Ada biyikwo Isụ ta.

13Miaụŋ-me-eyi mi Reuɛl na: ga Nahat, ne Zira, na Shama keeni Miza. Ajalalo Basɛmat biyikwo Isụ ta.

14Miaụŋ mu na biyikwo Isụ go Oholibama na shɛ yɛu Ana bujalụ Zibeon metenji bu na: ge Jeush, na Jalam keeni Kora.

15Ajalalo Isụ a na shɛ agwuma na: miaụŋ-me-eyi mi Elifaz yɛu Isụ ihiiŋ, agwuma ge Teman, no Oma, ne Zifo ne Kinaz,

16no Kora, na Gatam, na Amɛlɛk, atwa ata aba shɛ shɛgwuma shɛ na shɛ banɛ no olugwo Elifaz, na namɛ na cɛnjɛ ti Idụm, aba shɛ ajalalo Ada na shɛ biyikwo Isụ.

17Miaụŋ-me-eyi mi Reuɛl yɛu-ye-eyi Isụ, mu na mɛ shɛ shɛgwuma na: agwuma ga Nahat, ne Zira, na Shama, ne Miza, atwa ata aba shɛ shegwuma shɛ na shɛ banɛ no olugwo Reuɛl na namɛ na cɛnjɛ ti Idụm, aba shɛ ajalalo Basɛmat biyikwo Isụ.

18Miaụŋ-me-eyi mu Oholibama, biyikwo Isụ, mu na mɛ shɛ shɛgwuma na: agwuma go Juish, na Jalam, no Kora, atwa ata aba shɛ shɛgwuma shɛ na shɛ banɛ no olugwo biyikwo Isụ go Oholibama na shɛ yɛu Ana.

19Atwa ata kpaaŋ aba banɛ no olugwo Isụ na shɛ ge Idụm, shɛgwuma sha aba shɛ ta.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Ajalalo Sei Na
(1 Shɛrụ 1:38-42)

20Ana ga aba shɛ miaụŋ-me-eyi mi Sei Buhori ata, na jɛjɛ na cɛnjɛ ta ata na: go Lotan, no Shobal, ne Zibeon, na Ana.

21Ne Dishon, nɛ Ɛzɛ keeni Dishan, aba shɛ shɛgwuma sha Ahori, a na shɛ miaụŋ-me-eyi mi Sei, na cɛnjɛ ti Idụm.

22Miaụŋ-me-eyi mu Lotan na: go Hori keeni Heman, go Lotan 'yajɛ bụngwụfwụ na ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ ti ge Timna.

23Miaụŋ-me-eyi mu Shobal na: ga Alvan, na Manahat, ne Ibal, ne Shifo keeni Onam.

24Miaụŋ-me-eyi mi Zibeon na: ga Aiya keeni Ana, ga Ana ga ubwa to umɛzhinjɛ uko vwengenji ugbe nụ ụshɛka, aka na ti bee suji nzhinyacɛ mi Zibeon bishi bwa na tiyaga.

25Miaụŋ-me-eyi mu Ana na: ge Dishon, bi meci du yɛu nɛ ɛɛ hiɛŋ go Oholibama.

26Miaụŋ-me-eyi mi Dishon na: gɛ Hɛmdan, nɛ Ɛshban, ne Itran keeni Kiran.

27Miaụŋ-me-eyi mi Ɛzɛ na: ge Bilha, ne Zeavan keeni Akan.

28Miaụŋ-me-eyi mi Dishan na: go Uz keeni Aran.

29Atwa na shɛ shɛgwuma sha Ahori na: agwuma go Lotan, no Shobal, ne Zibeon, na Ana,

30ne Dishon, nɛ Ɛzɛ keeni Dishan, shɛgwuma sha Ahori ta, gana na te edenji aba namɛ na cɛnjɛ ti Sei.

Shɛgwuma shi Idụm Na
(1 Shɛrụ 1:43-54)

31Atwa ga aba yɛ la tugwama na cɛnjɛ ti Idụm, tobwolo agwuma elele ta yɛ shɛ la tugwama ta atwa Isrɛl o.

32Ge Bɛla yɛu-ye-eyi Bio, yɛ tugwama ti Idụm, ɛ hiɛŋ izeci ụshɛpwụ ubwa Dinhaba.

33Ti gɛ Bɛla 'wi, go Jobab yɛu Zira bụtụ bu Bozra, yɛ tugwama tu bwa.

34Ti go Jobab 'wi, go Husham bụtụ ba cɛnjɛ ti Teman, yɛ tugwama tu bwa.

35Ti go Husham 'wi, ga Hadad yɛu Bedad, na lasụ Amidian, na cɛnjɛ tu Moab, yɛ tugwama tu bwa, ɛ hiɛŋ izeci ụshɛpwụ ubwa Avit.

36Ti ga Hadad 'wi, ga Samla bụtụ bu Masrɛka, yɛ tugwama tu bwa.

37Ti ga Samla 'wi, ga Shaul bụtụ bu Rɛhobot, na namɛ nu ụpalanụ Urefu Yufretis, yɛ tugwama tu bwa.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

38Ti ga Shaul 'wi, ge Beal-henan, yɛu Akbo yɛ tugwama tu bwa.

39Ti ge Beal-hanan yɛu Akbo 'wi, ga Hada yɛ tugwama tu bwa, ɛ hiɛŋ izeci ụshɛpwụ ubwa Pau, ɛɛ hiɛŋ izeci biyikwo bwa gɛ Mɛhɛtabɛl, yɛu-yo-o Matrɛd na shɛ bụjalụ Mɛzahab.

40Shɛgwuma shɛ na shɛ banɛ no olugwo Isụ na, gana na ta amwamwa aba namɛ keeni ofwo na aa namanjɛ. A suyana ashɛpwụ aba nu nzeci ma aba: agwuma ge Timna, na Alva, ne Jitɛt,

41no Oholibama, ne Ela, ne Pinon,

42ne Kinaz, ne Timan, ne Mibza,

43na Magdiɛl keeni Ram. Shɛgwuma shi Idụm shɛ ta (ubwa shɛ ge Isụ bishi ba A'idụm), nu gana na to ofwo bɛjɛjɛ ba aba namanjɛ na cɛnjɛ tu na aa 'yagajɛ.

Umozhigo 37

Awalabụ Josɛf, ni I'ime nɛ Atagwụ Ubwa To bu

1Ge Jekob jɛjɛ na cɛnjɛ ti Kenan tu na bishi bwa jɛjɛ la.

2Rụrụkwụkwụ ru umwamwa Jekob na. Go Josɛf namɛ shiywa umpwa-na-shɛba-shi-cenje te e meci bu, nazhɛ baa ngabaraka agwụdụ keeni iyweywe na atagwụ ubwa, ubwa kaa ta shɛ yɛu na ashashɛ miaụŋ-me-eyi mi Bilha na mu na Zilpa, a na shɛ eyikwo bishi bwa. Go Josɛf shapɛrɛganɛ bishi ba aba unabarɛ wa aba ụwɛ.

3Ge Isrɛl kaa bo lubo Josɛf uhwuri yɛu ibwɛ ye elele, iwɛnɛ tu baa shɛ yɛu ibwɛ nɛ bee meci na ti'inga tu bwa. Bee tegeneni bu idikɛ i'ɛlɛ nɛ 'yajɛ ti'nyeci tu tuswoswoswo.

4Ama aka na atagwụ ubwa kwụbɛ maa bishi ba aba bo lubo bu uhwuri aŋ kpaaŋ aba, ibɛ po oo to bu ni i'ime. E eri shi a dumanga n-ndumwa nu bwa na amɛ-olom tebiye o.

5Go Josɛf wetegeni ụwalabụ uko, aka na ti bee mbishi atagwụ ubwa ụwalabụ ata, ee keeni bu i'ime tuta.

6Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Hwuga ma ụwalabụ na Ngee wetegeni.

7Tu zweni ne ehilo oto umpo eshi ohiu, ibɛ ushi rihiu ri mi ishijɛ wee shikeni to, nazhɛ eshi ohiu hiŋ rungwutwonu uŋ, ee kwuzeni ushi rihiu ri mi.

8Ibɛ po atagwụ ubwa hiɛŋ bụ, Asha gabụ suu bi zhɛ ba sha agwuma tu kwo kaa gabụ suu bi zhɛ ba 'yaga ụhwada tu? Ibɛ po ee keeni bu ya ti'imo iwɛ ụwalabụ ata ubwa keeni iwɛ n-ndumwa ma ata baa dumanjɛ.

9Go Josɛf wetegeni ụwalabụ unya, bee mbishi atagwụ ubwa, bɛɛ hiɛŋ, N wetegeni ụwalabụ unya, ibɛ uwaŋna nu upiana keeni mkpasu umpwa-nu-boo-ko e n kwuzeni.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10Ama aka na ti bee mbishi bishi bwa keeni atagwụ ubwa. Bishi bwa tezhigeni bu, bɛɛ hiɛŋ bụ, Ụwalabụ imbe nɛ ebu wetegenii? Asha Gamba no nobu keeni atagwụ bụ suu ti zhɛ to bu kwuzono?

11Nazhɛ atagwụ ubwa kwuni isɛbwɛngwɛ tɛnda nu bwa, ama bishi bwa kaa untanganɛ iwɛ ɛtɛ na ahaŋsa ubwa.

Atagwụ Josɛf Twagwụ bụ Unu maa ga a Kwụnɛ bụ

12Jitoo ko atagwụ Josɛf suji agwụdụ bishi ba aba ee zhe ne ehilo no ofwo tiyaga to gwumwonu ni Shɛkɛm.

13Ge Isrɛl hiɛŋ Josɛf, Atagwụ bụ suji agwụdụ no ofwo tiyaga ni Shɛkɛm, N zhɛ ma bụ tumwana no ofwo aba. Go Josɛf leni, bɛɛ hiɛŋ bụ Gamba na.

14Bishi bwa hiɛŋ bụ, Zhaga hwuwayɛ go kwubɛ atagwụ bụ okwo a ta namba lapiya keeni agwụdụ, maa n gwuricingeni ajɛshɛgwa. Baa tumwanɛ bụ ga, bee beni nu ulomu Hibron, bee zhe ni Shɛkɛm.

15Ibɛ bụtụ bu ko kwụbɛ bụ tu bo rungo na ambɛ, nazhɛ bụtụ ata heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Imbe aba dwalakakaa?

16Go Josɛf hiɛŋ bụ, Ma dwalakaka atagwụ mi, ma bu tabwa, m mbishi ka geri na ee suji agwụdụ ee zhe tiyaga.

17Nazhɛ bụtụ ata hiɛŋ bụ, O hwulwo, N hwụjɛ tɛ ɛ hiɛŋ, Ti zhe ma Dotan. Ibɛ po go Josɛf 'wa atagwụ ubwa, boo to aŋ ugbe nu Dotan.

18Aka na aa kwụbɛ bụ taa dụlụ tobwolo bu to gwumwonu su na aba o, aa twagwụ bụ unu maa ga kwụnɛ bụ.

19Aa mama hiaŋnụ, Buwetegeni ga ba awalabụ ye be ci.

20Hwure tụ kwụnɛ bụ ma maa ti keri bu ma nu ushapa uko, maa ti hiɛŋ ma usunda ehilo uko ụ yɛ bụ, maa ta kwụba ya iyi nɛ awalabụ ata ubwa zhɛ a sha.

21Ama aka na ti gɛ Rubɛn hwụjɛ iŋ, baa lacɛ, bɛɛ hiɛŋ, Kede tu kwụnɛ bụ ma o.

22Gɛ Rubɛn hiɛŋ aŋ, Ta kwụna bụ ma o, kala bụ ma okwo nu ushapa ga namɛ epe nụ ụshɛka ga, kede i'ɛlɛ hiŋ timengeni bu o. Bɛ jɛmɛ iwɛ ɛtɛ maa lashɛga bụ ni i'ɛlɛ ya aba, maa gwuricingono bu bishi bwa.

23Aka na tu go Josɛf ci atagwụ ubwa, ee ushiji bu idikɛ ɛtɛ ibwɛ 'yajɛ ti'nyeci tu tuswoswoswo nɛ bee ge urigeni.

24Ee shepi bu ee keri nu ushapa uko uhwoo na zasa meni.

25Nazhɛ aa jɛjɛ maa a yɛ iyimɛyɛ, eshigiri, ee shepi eshe aa kwụbɛ ta atwa Ishmɛl a na banɛ ni Giliad zhɛ tɛkashɛka. Nruhondo ma aba mu 'waŋnɛ tuko keeni iyi nɛ aa nda manɛbɛ mu unibi keeni iturɛre muru, ɛɛ zhɛ Ijipti.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

26Nazhɛ go Juda hiɛŋ miaụŋ-mo-bino bwa, Imbe kwuuŋ shɛ ule na ɛti zhɛ tu ma ya ti yaa shɛ atụ kwụnɛ buhongwu tu maa tu sweci ma mehieŋ mu bwaa?

27Hwure ma ti sengeni bu ma atwa Ishmɛl, maa kede i'ɛlɛ tu timengeni bu o, iwɛnɛ tu baa shɛ buhongwu tu, baa shɛ kaa tu'waba tu tu. Ibɛ po miaụŋ-mo-bino bwa mu hwụjɛ-unu ubwa.

28Aka na ahinya Midia zhɛ tɛkashɛka, ɛɛ vwɛ Josɛf nu ushapa ata, ee sengeni bu atwa Ishmɛl azụrụfa arinya woshi, ee shepi Josɛf ni Ijipti.

29Aka na gɛ Rubɛn gwuri no ofwo ushapa ata, baa kwụbɛ maa go Josɛf zasaba nu ushapa o, bee dwetweji tugwuno tu bwa.

30Bee gwure no ofwo ohongwu ubwa, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Buhongwu tu zaba ya o. Cee Ngɛɛ zhɛ mo tonoo?

31Aa kwụnɛ biywoywo, ee shepi idikɛ Josɛf ee shiyeni iŋ ne mehieŋ ma ata.

32Nazhɛ aa tumwanɛ idikɛ ɛtɛ i ti'nyeci tu tuswoswoswo, no ofwo bishi ba aba, ɛɛ hiɛŋ, Iyi etu gwushije na, kwụba de okwo idikɛ yɛu bụ nɛ.

33Ge Jekob kaa mepi iŋ, bɛɛ hiɛŋ, Idikɛ yɛu mi nɛ, usunda ehilo uko ụwɛ ubwa kwụnɛ bụ ụ yɛ, i zasa beye bana o onsotongwo Josɛf wuŋzu, wuŋzu.

34Nazhɛ ge Jekob dwetweji otogwo ubwa, boo urugono tugwuno tụ ụcɛnjɛ tɛnda, boo to-ụkwụla yɛu ibwɛ te ilegeji.

35Miaụŋ mu bwa me eyi keeni miaụŋ mu bwa mo o kpaaŋ mi ishijɛ maa mi ingatanjɛ bụ, ama bu lacɛ ti'ingatanga, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma ta-ụkwụla yɛu mi tutu tu'wo. Gana bishi bwa cwɛ-u'wo ubwa ta.

36Amidian ata sengeni bu Potifa na shɛ bɛnjɛ-bu-ugondu Faro, na kaa shɛ uhiu wa a'iywa ihwɛ ibwɛ ni Ijipti.

Umozhigo 38

Unabarɛ Juda na Tama

1Na aka ata go Juda genji miaụŋ-mo-bino bwa, bee zhegeni bụtụ bu ko na ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ ge Hira, na namɛ nụ ụshɛpwụ uko ɛɛ hiɛŋ izeci bwa Adulam.

2Go Juda kwụbɛ yɛu-yo-o Bikenan ike nɛ ɛɛ hiɛŋ izeci bishi ibɛ go Shua, bee zeni iŋ, bee weci nu bwa.

3Bee le ofubo, bee meci yɛu-ye-eyi, boo po iŋ izeci ti gɛ Ɛɛ.

4Bee leeneni ofubo anya, bee meci yɛu-ye-eyi, boo po iŋ izeci ti go Onan.

5Bee meteneni waa yɛu-ye-eyi inyɛ, boo po iŋ izeci ti gɛ Shɛla. Ni Kizib aa namɛ na aka na ti bee meci bu.

6Go Juda zenenji Ɛɛ yɛu ibwɛ ihiiŋ biyikwo na ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ ga Tama.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7Ama gɛ Ɛɛ yɛu ɛtɛ Juda ihiiŋ i shɛ yɛu tugworozwo ne eshe AGWANGWAMA, ibɛ po AGWANGWAMA kwụnɛ bụ.

8Nazhɛ go Juda hiɛŋ Onan, Zhaga 'wa biyikwo batagwụ bụ, maa zeni bu tɛzhaada maa metenji batagwụ bụ miaụŋ.

9Ama gana na tu go Onan mepi maa miaụŋ ma ata mu zha shɛ ma sha hwuŋ mu na bwa o, ibɛ po baa 'waŋ ijɛ ɛtɛ na cɛnjɛ aka elele na ti bee weci ne biyikwo batagwụ bwa, maa kede matanga batagwụ bwa miaụŋ o.

10Ijɛ ɛtɛ kaa baa njɛ kwụlanɛ shɛ AGWANGWAMA o, ibɛ po baa kwụnɛ bụ du.

11Nazhɛ go Juda hiɛŋ utashɛ ubwa ga Tama, zhaga gɛga ni ihwɛ bishi bu uuwa i ci aka na gɛ Shɛla yɛu mi ye eyi waŋnɛ. Iwɛnɛ tu baa nda inyɛsɛ maa bo 'wo du gana atagwụ ubwa. Ga Tama sanɛ baa jɛjɛ ga ni ihwɛ bishi bwa.

12Ti yee ilegeji, ibɛ biyikwo Juda na shɛ yɛu Shua 'wi. Aka na go Juda hwuwi ululo ubwa tɛnda, bee zhe Timna no ofwo atwa na a hwaga tihiŋzhe ta agwụdụ ubwa abana ne biyejilo ubwa ge Hira bụtụ ata bu Adulam.

13Aka na te e mbishi Tama maa bishi-bwolo bu zhɛ Timna maa hwaga tihiŋzhe ta agwụdụ ubwa.

14Ibɛ po biyikwo ata ushiji tugwuno tu bwa tu ululo tɛnda, bee meme urigeni owowo, baa jɛjɛ no odubo ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ, Ɛnaim na namɛ nu uhwaŋna ata zhɛ Timna. Iwɛnɛ po bụ kwụbɛ maa gɛ Shɛla waŋnɛ, e peni shi bu kaa maa zana bu o.

15Aka na tu go Juda kwụbɛ bụ, bee heŋshi maa okwo buwɛle bu ko feye, iwɛnɛ te biyikwo ata urigeni ụpɛshɛka ubwa.

16Go Juda vwụrɛ pu bwa nu ụzalụ uhwaŋna ata, bɛɛ hiɛŋ bụ, Zhajɛ, maa Mo woto na bụ, iwɛnɛ po bi mepi shi maa utashɛ ubwa ta o. Biyikwo ata hiɛŋ bụ, Imbe ɛbi zhɛ bu ma m pana maa woto ne mii?

17Go Juda jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma bụ tumwananɛ yɛu biywoywo bu ko na amɛ iyimabiga mi. Biyikwo ata jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Asha bi zhɛ bu ma m pana tugwo iyi ike ufwafwa uuwa i ci aka na abụ tumwanɛ hwuŋ biywoywo ata.

18Go Juda hiɛŋ bụ, Imbe shɛ iyi ufwafwa nɛ Ngɛɛ zhɛ ma bụ panaa? Biyikwo ata jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Bukanɛ bụ, na bukwambɛ bụ keeni bukwuto ata abụ 'waŋnɛ. Go Juda peni bu iŋ ga, nazhɛ bee weci nu bwa, ibɛ biyikwo ata le ofubo nu bwa.

19Nazhɛ ga Tama ji ni ihwɛ ibwɛ, bee ushiji owowo ata, bee urigeni sasana tugwuno tu bwa tu ululo.

20Aka na tu go Juda tumwanɛ yɛu biywoywo ata tedure ne biyejilo bwa ge Hira na shɛ bụtụ bu Adulam, maa lɛshijɛ ya iyi ufwafwa ebe ni i'ɛlɛ biyikwo ata, ama bụ kwụbɛ shɛ ya biyikwo ata o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

21Ge Hira heŋteni etwenyi ụshɛpwụ ata, bɛɛ hiɛŋ, Ce buwɛle ata bu Ɛnaim na ba gɛga nu ụzalụ uhwaŋna namɛɛ? Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Buwɛle be elele zasaba epe o.

22Ge Hira gwuri no ofwo Juda, bɛɛ hiɛŋ bụ, N kwụbɛ shɛ bu o, etwenyi ofwo ata du kaa hiɛŋ, Buwɛle be elele zasaba apata o.

23Go Juda jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, Go sugo iŋ maa 'yaga ya, iwɛ maa ezuye ma tɛ sha. Kwụba, N tumwanɛ yɛu biywoywo ga, bụ kwụbɛ shɛ bụ kaa o.

24Yaa namɛ gana ipiɛnɛ itɛtu, ee mbishi Juda maa utashɛ bụ ga Tama njɛ tuwɛle, harɛ bee le ofubo. Go Juda hiɛŋ, Bɛcinjɛ bu ma maa e hwozhinji bu.

25Gana na tɛ ɛ bɛcinjɛ biyikwo ata, baa tumwanɛ bishi-bwolo bwa, bɛɛ hiɛŋ bụ, Butubwenyi na 'yajɛ i'wɛŋnɛ gɛ, ubwa Ngee le ofubo nu bwa. Ibɛ po biyikwo ata hiɛŋ bụ, Ma bu tabwa maa jɛmɛ bụtụ na 'yajɛ bukanɛ ga, na bukwambɛ ga keeni bukwuto ga.

26Nazhɛ go Juda mepi iŋ, bɛɛ hiɛŋ, Biyikwo ga shɛ bụtụ bi tiririri bee n hwuri, iwɛnɛ ti Ngee peni shi bu yɛu mi ye eyi gɛ Shɛla maa zana bụ. Ama go Juda tuba weci shi ya nu bwa kwukwuŋ o.

27Aka na ta aka tumata tu bwa ci, mashaka ɛdɛngwurɛbɛ aba zweni na amɛ ubwa.

28Aka na to tulumongwu ta nda bụ, yɛu ike bɛcinjɛ u'ala ibɛ. Nazhɛ biyikwo na bo mbiyono biyikwo tumata umpi uhwohwo ushenje nu u'ala ibɛ, bɛɛ hiɛŋ, Inɛ gɛ ibɛ banɛ hiiŋ.

29Ama gana na ti bee gwuricinji u'ala ibɛ, nazhɛ yɛu-bino bwa banɛ, bɛɛ hiɛŋ, Gana na ebi gwushije ohwolu abụ banɛɛ? Iwɛbɛ po boo po iŋ izeci ti gɛ Pɛrɛz.

30Na aba ibɛ nazhɛ buhongwu bwa 'waŋ, tu uhwohwo ata ushenje te umpi nu u'ala ibɛ, ibɛ boo po iŋ izeci ti ge Zera.

Umozhigo 39

Iyi Elele Zhɛmanɛ Josɛf ni Ihwɛ Potifa

1Atwa Ishmɛl shepi Josɛf ee zwi ni Ijipti, go Potifa na shɛ bɛnjɛ-bu-ugondu Faro bu ko na kaa shɛ uhiu wa a'iywa ni ihwɛ Faro Bijipti ata so bu ni i'ɛlɛ ya atwa Ishmɛl a na shepi bu zwi apata.

2AGWANGWAMA kaa namɛ no Josɛf, baa shɛ bụtụ na iyi elele zhɛmanɛ, baa namɛ ni ihwɛ ya agwuma-ihwɛ ibwɛ na shɛ Bijipti ata.

3Agwuma-ihwɛ ɛtɛ ibwɛ kaa kwụbɛ maa AGWANGWAMA namɛ no Josɛf, AGWANGWAMA kaa leni maa ge iyi na zhɛmana bụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4Ibɛ po go Potifa bo lubo Josɛf, baa nda bụ tebiye, baa njɛ bụ kaa uhiu ihwɛ ibwɛ kpaaŋ, bee utegeni bu kaa iyi elele nɛ baa 'yajɛ kpaaŋ.

5Te kwuni na aka ata tu baa njɛ bụ uhiu ihwɛ ibwɛ, ti iyi elele nɛ baa 'yajɛ. Nazhɛ AGWANGWAMA peni ihwɛ Bijipti ata uwebiye iwɛ Josɛf, ibɛ po uwebiye ya AGWANGWAMA namɛ ni iyi elele nɛ baa 'yajɛ, ti ihwɛ ibwɛ, te ehilo ubwa.

6Ibɛ po go Potifa gengeni Josɛf iyi elele ni i'ɛlɛ ibwɛ maa ngbaraka iŋ. Bi mepi shi ya okwo iyi elele nɛ baa 'yajɛ o, semi iyimɛyɛ nɛ baa ya kiri. Go Josɛf kaa sebi usemberi tebiye, baa pilanụ kaa igbɛtɛtɛ.

7Na aba ibɛ biyikwo ba agwuma-ihwɛ Josɛf ngbarakacɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ Josɛf, hwure woto ne mi.

8Ama go Josɛf lacɛ, bɛɛ hiɛŋ biyikwo ba agwuma-ihwɛ ibwɛ, Hioko, agwuma-ihwɛ mi mepi shi iwɛ iyi elele nɛ namɛ ne mi ni ihwɛ gɛ o, Gamba kaa bee utegeni iyi elele nɛ baa 'yajɛ hwɛɛ.

9I zasa kaa bụtụ na te me hwuri ni ihwɛ gɛ ya o, i zasa kaa iyi elele nɛ baa n nyashɛ o, semi gabụ, iwɛnɛ ta abɛ shɛ biyikwo bwa. Gana na Ngee te eri ma nda iyi ci'nyɛ i ci gana ga, maa ma nda Agwatana iwɛwɛɛ?

10Ama okwo tu boo mbiso Josɛf iwɛ gɛ iyi-heri, go Josɛf kaa shiri shi acɛbɛ, maa woto nu bwa, kwo kaa maa bu na nama nu bwa o.

11Ama jitoo ko, tu go Josɛf teni nu umwono maa nda ugondu ubwa, i zasa kaa bụtụ okwo bu ko na ashashɛ etwenyi ihwɛ ɛtɛ namba nu umwono ata o.

12Nazhɛ biyikwo ata 'imɛ utogwo Josɛf, bɛɛ hieŋ, Hwure woto ne mi. Ama go Josɛf ganganɛ bụ utogwo ubwa ni i'ɛlɛ ibwɛ, bee gezhije, baa banɛ nu umwono.

13Aka na to biyikwo ata kwụbɛ maa go Josɛf gengeni bu utogwo ubwa ni i'ɛlɛ ibwɛ, baa banɛ nu umwono ata.

14Biyikwo ata suyanɛ etwenyi ihwɛ ɛtɛ, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Kwụba ma, bu shapɛ Bihibru ga na ashashɛ tu maa ma tu nda ụpụrụsa, bi teni pi mi hwayɛ ga maa woto ne mi, ibɛ Ngee keri n'ungwa duwa.

15Aka na tu baa hwụjɛ ti Ngee keri n'ungwa duwa, baa n ganganɛ utogwo ubwa, bee gezhije baa banɛ nu umwono.

16Ibɛ po biyikwo ata tileni utogwo ata pu bwa uuwa i ci aka na agwuma-ihwɛ Josɛf jiye.

17Biyikwo ata mbishi bu unabarɛ we ebe uko uko, bɛɛ hiɛŋ, Bujama ga Bihibru abụ shapɛ na ashashɛ tu, bi teni pi mi hwayɛ ga maa ma n nda ụpụrụsa.

18Gunu na ti Ngee shepi rụhwụŋ na azuba Ngaa uganɛ, baa n ganganɛ utogwo ubwa, bee gezhije baa banɛ nu umwono.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

19Aka na ta agwuma-ihwɛ Josɛf hwụjɛ n-ndumwa mu na biyikwo bwa mbishi bu, maa gana go bujama bu n njɛ, ibɛ po isɛbwɛ ibwɛ ishijɛ tebiye.

20Nazhɛ agwuma-ihwɛ Josɛf shepi bu bee shiyeni nu umwono-tishi, no ofwo na ee kepi ajama agwuma, baa namɛ apata nu umwono-tishi.

21Ama AGWANGWAMA kaa namɛ no Josɛf, bee hieci inyɛmɛnyɛmɛ ibwɛ, iwɛ ubwa kaa kwụlanɛ bungbaracɛ bu umwono ata tishi.

22Ibɛ po bungbaracɛ bu umwono ata tishi utegeni Josɛf atwa na zweni nu umwono ata tishi kpaaŋ. Iyi elele nɛ kaa zhɛ ya nda apata, go Josɛf ubwa zhɛ ba nda iŋ.

23Bungbaracɛ bu umwono ata tishi yeleji shi ya okwo iyi elele nɛ namɛ ni i'ɛlɛ Josɛf o, iwɛnɛ ta AGWANGWAMA namɛ nu bwa, iyi elele nɛ kaa baa njɛ AGWANGWAMA o lono maa ga i zhɛmanɛ bụ.

Umozhigo 40

Go Josɛf ba Duma Ecilo Awalabụ nu Umwono-tishi

1Na aka oko ti inɛ gɛ henici, ibɛ bipeni ba agwuma Ijpiti meni mu tuswa keeni bɛnjɛ bi iyimɛyɛ pindeni agwuma-ihwɛ aba na shɛ agwuma Ijipti.

2Ibɛ po ga Faro njɛ isɛbwɛ na anjɛ-ugondu ata ubwa eyebi.

3Bee suji aŋ bee zweni nu umwono-tishi no ofwo uhiu wa angbaracɛ, no ofwo na ee kepi du Josɛf.

4Nazhɛ uhiu wa angbaracɛ peni aŋ Josɛf maa bu na ngbaraka aŋ, baa 'yaka aŋ. A namɛ na ti'ima ta ata te ilegeji fwalaa.

5Ee wetegeni awalabụ hwɛɛ aba ebe yebi na amɛ ụjita uko, ibɛ shɛ bipeni ba agwuma meni mu tuswa keeni bɛnjɛ bi iyimɛyɛ ba agwuma Ijipti, a na namɛ na tukapa nu umwono-tishi. Bụtụ bụtụ wetegeni una ubwa ụwalabụ, ụwalabụ bụtụ bụtụ kaa 'yajɛ ecilo ubwa.

6Aka na tu go Josɛf zhajɛ no ofwo aba nu uvwungwa, baa kwụbɛ te shishe sha aba shɛ hashaganụ.

7Ibɛ po go Josɛf heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Iwembe po shishe shi hiŋ shɛ hashaganụ hwayɛ i ci gana gaa?

8Ɛɛ jishijɛ Josɛf, ɛɛ hiɛŋ, Tu wetegeni awalabụ, i zasa kaa bụtụ okwo bu ko na eri mo ti mbiso ecilo aba o. Go Josɛf hiɛŋ aŋ, Shɛ Agwatana suu 'yajɛ ecilo awalabụ tụdụma? Ma hi tabwa m mbishi aŋ ma.

9Nazhɛ uhiu bipeni ba agwuma meni mu tuswa mbishi Josɛf ụwalabụ ubwa, bɛɛ hiɛŋ bụ, N kwụbɛ ukparɛ ufwafwa na namɛ nu umbe mu, nụ ụwalabụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10Ukparɛ ata ufwafwa 'yajɛ shɛ'walụ shɛ tatụ, waa shɛ maa wa saba, tusaba tu bwa tu banɛ, ofwo ata na te cimbengeni 'weri tụ'walụ ta afwafwa tu na tɛ nɛ.

11Ngaa 'waŋnɛ ya ukwopi Faro nu u'ala mu, Ngee shepi tụ'walụ ta ata ta afwafwa Ngee piri tu nu ukwopi ebe, Ngee utegeni Faro ukwopi ata nu u'ala ubwa.

12Nazhɛ go Josɛf hiɛŋ bụ, Ecilo ibɛ nɛ, shɛ'walụ sha ata shɛ tatụ, shɛ shɛ ijitɛ itɛtu.

13Na amɛ ijitɛ gɛ itɛtu, ga Faro zhɛ ma bụ bacɛnga nu umwono-tishi, bɛɛ zhɛ mo bu gwuricingo na ajɛjɛ bụ, bi zhɛ kaa ba pana Faro ukwopi nu u'ala ubwa gana ala aba pana bụ meni hiiŋ.

14Ama ne me teyinje hwuŋ aka na ti yaa bụ zhɛmanɛ, maa hieci inyɛmɛnyɛmɛ mi. Ma bu tabwa maa mbishi Faro iwe mi maa e m becinji du nu umwono ga tishi.

15Iwɛnɛ po tuzunje ee n zunje gom na cɛnjɛ te Ehibru, te epe sasana N njɛ shɛ iyi elele nɛ lanɛ maa e n shiyeni nu umwono ga tishi o.

16Aka na tu uhiu bɛnjɛ bi iyimɛyɛ kwụbɛ maa ecilo ụwalabụ ubupeni ba agwuma meni zhɛmɛ, bɛɛ hiɛŋ Josɛf, N wetegeni du ụwalabụ. N-ngwumi ma akara mu tatụ mu patanganɛ nu uhiuhiu mu.

17Iyimɛyɛ tuswoswoswo nɛ bɛnjɛ bi iyimɛyɛ ndanɛ Faro zweni ni igwumi ɛtɛ patanɛ na azuba, ama shanụnụ sha ya iyimɛyɛ ɛtɛ patanɛ nu uhiuhiu mu.

18Go Josɛf jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Ecilo ibɛ nɛ, n-ngwumi ma ata mu tatụ mɛ shɛ ijitɛ itɛtu.

19Wanabeyiko ga Faro zhɛ ma bu bacɛnga nu umwono-tishi, bi zhɛ mo bu mwo uhiuhiu, nazhɛ bɛɛ zhɛ ba swata ru'wo rụ bụ nụ ụ'wụ'wụ maa shanụnụ shɛ yɛ usunda bụ.

20Nụ ụjita ụtatụ, na shɛ ụjita titeyinje ta tumata tu Faro, baa njɛ iyimɛyɛ unyasa iwɛ anjɛ-ugondu ubwa kpaaŋ. Bɛɛ bɛcinjɛ uhiu bipeni ba agwuma meni keeni bɛnjɛ bi iyimɛyɛ ne eshe anjɛ-ugondu ubwa.

21Bee gwuricinji bipeni ba agwuma meni no ohwolu ubwa, bee peni Faro ukwopi ata ni i'ɛlɛ ibwɛ.

22Ama ga Faro sweci ga uhiu bɛnjɛ bi iyimɛyɛ, gana na tu go Josɛf ge mbishi aŋ ecilo ibɛ gom.

23Okwo ti yaa shɛ gana ata uhiu bipeni ba agwuma meni nu ukwopi teyinji shi ya iwɛ Josɛf o, ama isɛbwɛ ibwɛ 'wi bu.

Umozhigo 41

Ga Faro Wetegeni Awalabụ

1Na aba na ta shiywa shi yebi shɛ zhɛrɛ, ga Faro wetegeni ụwalabụ, bee shikeni nụ ụpalanụ Urefu Nayɛl.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2Baa kwụbɛ inɛ icenje nɛ nyemenji, nɛ kaa zhɛmanjɛ, ti yaa banɛ yee munje Urefu ata, yaa ya ambɛ nụ ụpalanụ ubwa.

3Baa kwụbɛ inɛ inyɛ icenje, nɛ 'nyanganɛ kokorokwu kokorokwu ti yaa banɛ yee munje nu Urefu ata yaa 'wa aŋ, i zhɛshɛ o, yee shikekeni to dongonu inɛ yee ebe ihiiŋ nu ukwoswo Urefu ata.

4Nazhɛ inɛ ɛtɛ nɛ 'nyanganɛ nɛ kaa zhɛshɛ, i yɛ inɛ ye ebe nyemenji icenje, ga Faro zhinjɛ malabụ.

5Bee leyeneni malabụ, bee wetegeni ụwalabụ uyebi, baa kwụbɛ usanga ukaraba uko gba na to miaụŋ mi cenje a na kaa 'yajɛ eshe cụsụ cụsụ a na kaa zhɛmanjɛ.

6Baa kwụbɛ akaraba anya ecenje a na 'nyɛ, a na uvwugo uwaŋna-banụ hwocinji, tɛɛ unshɛ na aba ene ebe.

7Nazhɛ akaraba ata a 'nyɛ tweri ene ebe ecenje a na 'yajɛ eshe cụsụ cụsụ. Ga Faro zhinjɛ, yaa shɛ ụwalabụ.

8Ibɛ po ohwulu herikeni bu, iyi heri nu uvungwa baa tumwanɛ maa ga a suyanɛ ashɛjɛ Ijipti keeni atwa shihaŋsa kpaaŋ. Ga Faro mbishi aŋ awalabụ ata ubwa, ama i zasa bụtụ okwo bu ko na eri bo mbiso bu ecilo aba o.

9Nazhɛ uhiu bipeni ba agwuma meni nu ukwopi hiɛŋ Faro, N teyinje hwayɛ ga tipindo tu na Ngaa njɛ.

10Aka na abɛ njɛ la isɛbwɛ na anjɛ-ugondu bu, ebi n shiyeni nu umwono-tishi keeni uhiu bɛnjɛ bi iyimɛyɛ ni i'ɛlɛ bungbaracɛ ba ajama.

11Etu wetegeni awalabụ na amɛ ụjita uko gbaa, tu bwa tu Gamba, ụwalabụ ụ bụtụ bụtụ kaa 'yajɛ ecilo ubwa.

12Usemberi we Ehibru uko namba apata no tu, na ba ndana uhiu bungbaracɛ iyi, aka na eti mbishi bu awalabụ tu, bee ti mbishi ecilo awalabụ tu.

13Ɛɛ sɛ ga gana na tu baa tu dumanganɛ ecilo aba. Gabụ na bu n gwuricinje nu ugondu mu, ebi sweci kaa bɛnjɛ bi iyimɛyɛ.

14Nazhɛ ga Faro tumwanɛ butumwa maa ga a suyanɛ Josɛf, ɛɛ bɛcinjɛ bu kakayɛ nu umwono ata tishi ni izɛlɛgwu. Aka na ta a 'nyanjɛ bụ, bee sheyinji tugwuno tu bwa, bee teni na agba Faro.

15Nazhɛ ga Faro hiɛŋ Josɛf, N wetegeni awalabụ, i zasa kaa bụtụ okwo bu ko na eri ba duma ecilo aba o. N hwụjɛ kaa ɛɛ hiɛŋ, aka na abụ hwụjɛ ụwalabụ na bụtụ wetegeni, bi eri ba duma ecilo ubwa.

16Go Josɛf jishijɛ Faro, bɛɛ hiɛŋ, Shɛ Gamba ma nda iŋ o, Agwatana ubwa zhɛ ma bụ pana ajɛshɛgwa amɛ-olom.

17Nazhɛ ga Faro hiɛŋ Josɛf, Hioko, N wetegeni ụwalabụ, Ngee shikeni nu ukwoswo Urefu Nayɛl.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18Inɛ icenje, nɛ nyemenji, nɛ kaa zhɛmanjɛ banɛ nu Urefu ata yee munje, yaa ya ambɛ nụ ụpalanụ Urefu ata.

19Nazhɛ inɛ inyɛ icenje banɛ yaa 'wa iŋ ne ekwunyi, yee munje. Inɛ ɛtɛ namɛ ya kokorokwu kokorokwu i pilanụ sụ okwo cwɛŋ o, i 'nyanganɛ tebiye, N ta kwụbɛ shɛ inɛ gɛnɛ ɛtɛ na cɛnjɛ ti Ijipti kwukwuŋ.

20Nazhɛ inɛ ɛtɛ i 'nyanganɛ i yɛ inɛ ye ebe ihiiŋ i nyemenji icenje.

21Ama, okwo ti yaa yɛ iŋ, i sụbɛ shɛ maa i yɛ ba iyi o. Iwɛnɛ po i ta 'nyanganɛ waa gana ebe ihiiŋ. Nazhɛ Ngɛɛ zhinjɛ.

22Ngee wetegeni sasana ụwalabụ unya, Ngaa kwụbɛ usanga ukaraba uko gba na to miaụŋ mi cenje, a na kaa 'yajɛ eshe tebiye a zhɛmɛ kaa.

23Akaraba anya ecenje, a na lụmbɛ, a na zasa kaa eshe, a na uvwugo uwaŋna-banụ hwocinji unshɛ na aba aba.

24Nazhɛ akaraba ebe zasa eshe tweri akaraba ebe ecenje a na 'yajɛ eshe cụsụ cụsụ. Ngee mbishi anjɛ-tishino, ama i zasa bụtụ okwo bu ko na eri mo n eshicigono iŋ o.

25Nazhɛ go Josɛf hiɛŋ Faro, Ecilo awalabụ ga bụ a shɛ oko, Agwatana ubwa bi kepishingeni iyi nɛ baa jala tɛnda.

26Inɛ ɛtɛ ibiye icenje i shɛ shiywa shi cenje, akaraba ata ebiye ecenje a shɛ du shiywa shi cenje, ecilo awalabụ ga bụ a shɛ oko.

27Inɛ ɛtɛ icenje nɛ 'nyanganɛ i zhɛshɛ, nɛ munje na aba aba i shɛ shiywa shi cenje, akaraba ata ecenje a na zasa eshe, a na uvwugo uwaŋna-banụ lụmbɛcɛnjɛ, a shɛ du shiywa shi imunɛ-tiya shi cenje.

28Gana na Ngee bi mbishi maa Agwatana ubwa bi mbiseni iyi nɛ baa jala tɛnda gana ata yaa shɛ gom.

29Shiywa shi cenje, iyi zhɛ ya bala cɛnyi na cɛnjɛ ti Ijipti kpaaŋ.

30Ama na aba shiywa sha ata shi cenje, imunɛ-tiya zhɛ ya layɛ, isɛbwɛ iyi nɛ ga balawa la cɛnyi na cɛnjɛ ti Ijipti zhɛ yo 'wo atwa. Imunɛ ɛtɛ zhɛ yo songo cɛnjɛ tu ga.

31A zha shɛ kaa e teyinje ya okwo iyi ga balawa la na cɛnjɛ tu ga iwɛ imunɛ ɛtɛ nɛ namɛ o, iwɛnɛ ti yɛɛ zhɛ ya wụmangwụ tebiye.

32Ecilo awalabụ bụ na namɛ kpalụ yebi i shɛ maa Agwatana imwangwa iŋ, bɛɛ zhɛ kaa ba nda iŋ kakayɛ.

33Jalakaka bụtụ bu ko na 'yebi iyi tɛnda na kaa incɛ hwuwayɛ go, maa shikicinji bu na cɛnjɛ tu ga ti Ijipti kpaaŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

34Bɛ shɛ ba dwalakaka atwa na zhɛ ngbaraka cɛnjɛ tu ga maa e lesheji iyi itana na cɛnjɛ ti Ijipti kpaaŋ, na amɛ shiywa shi cenje shɛ na iyimɛyɛ zhɛ ya bala.

35Pana aŋ ụhwada maa e sutengeni iyimɛyɛ ye elele na shiywa shɛ ga she ci, iwɛ maa e tileni iyi izɛgwu na ashɛpwụ a'wụtụ a'wụtụ iwɛ iyimɛyɛ, maa a na ngbaraka iŋ.

36Ga a intanɛ iyimɛyɛ ɛtɛ iwɛ cɛnjɛ tu ga, iwɛ shiywa shi cenje shɛ na imunɛ zhɛ ya layɛ na cɛnjɛ ti Ijipti, iwɛ maa kede imunɛ ɛtɛ iti iricinji o.

37Ahaŋsa ata shɛ gana maa a zhɛmɛ ne eshe Faro keeni anjɛ-ugondu ubwa kpaaŋ.

38Ga Faro hiɛŋ anjɛ-ugondu ubwa, Ti te eri to gwushigo bụtụ na Mpiala ma Agwatana mu namɛ na amɛ ubwa gana Josɛf ga hŋ?

39Nazhɛ ga Faro hiɛŋ Josɛf, Taa ta Agwatana ibi mbiseni ijɛ kpaaŋ, i zasa ya bụtụ na ta namba, na incɛ na kaa 'yajɛ ahaŋsa gana bụ o.

40Gabụ bi zhɛ ba sha uhiu na cɛnjɛ ti mi, atwa mi kpaaŋ zhɛ na nda iyi elele nɛ ebi peni aŋ unu, semi ni idwɛtwɛ kiri Ngɛɛ zhɛ mo bu hwulo.

41Ibɛ po ga Faro hiɛŋ Josɛf, Gabụ Ngaa njɛ ugwomina na cɛnjɛ ti Ijipti kpaaŋ.

42Nazhɛ ga Faro hwucice bukanɛ bu useyida ubwa na buvwa bwa bee hwuŋteni Josɛf na buvwa bwa, bee hwuŋteni bu utogwo ilinɛn ubiye, baa shanɛ bụ shɛgba sha azhɛnarɛya ni i'ilu ibwɛ.

43Bee peni bu ụhaŋtụ cɛnjɛ na 'wa una ubwa maa bu na suka. Aa ugaga nu umbe ubwa, ɛɛ hiɛŋ, Kwuzongo ma! Kwuzongo ma! Gana baa njɛ Josɛf ugwomina na cɛnjɛ ti Ijipti kpaaŋ ta.

44Shɛ inɛ ɛtɛ kiri o, ga Faro hiɛŋ Josɛf, Gamba ga Faro na, i zasa bụtụ be elele zhɛ ba nda iyi elele uzawa ụhwada bụ na cɛnjɛ ti Ijipti kpaaŋ o.

45Ibɛ po ga Faro po Josɛf izeci ye Ijipti ti ga Zafɛnat-penia. Bee zenenji bu biyikwo na ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ ga Asɛnat, yɛu-yo-o Potifɛra na shɛ bunongbo bu ụshɛpwụ na ɛɛ hiɛŋ izeci ubwa On. Gabata go Josɛf beni na agba Faro bee rinji cɛnjɛ ti Ijipti kpaaŋ.

46Shiywa shi Josɛf shɛ namɛ talacɛ te e meci bu, na aka na ti bee teni nu ugondu Faro agwuma Ejipti tɛnda. Go Josɛf beni na agba Faro, baa sanɛ bee duleji cɛnjɛ ti Ejipti kpaaŋ.

47Cɛnjɛ ti meci iyimɛyɛ tebiye, yaa barɛ na amɛ shiywa sha ata shi cenje.

48Ibɛ po go Josɛf sutengeni iyimɛyɛ ye elele na amɛ shiywa sha ata shi cenje shɛ na iyi balanɛ atwa na cɛnjɛ ti Ejipti. Ee sutengeni iŋ na ashɛpwụ a'wụtụ a'wụtụ, bee sutengeni iŋ nu ụshɛpwụ ụ'wụtụ we elele, inɛɛ nɛ aa hwɛŋ ne shihilo shɛ na shi rungwotwonu aŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

49Go Josɛf sutengeni iyimɛyɛ nɛ shɛ inɛ izɛgwu te gembi gana ahwayɛ itekwu,
uuwa bi eri shi du ba rɛta iŋ ya o, iwɛnɛ ti yee hwuleji ya tɛrɛta.

50Go Josɛf meci miaụŋ-me-eyi mi yebi ne biyikwo bwa ga Asɛnat, na shɛ yɛu
Potifɛra bunongbo bu On, nazhɛ shiywa sha ata shi imunɛ-tiya shi ci.

51Go Josɛf po yɛu nɛ ee metenji bu hiiŋ izeci ti ga Manasɛ. Bi hiɛŋ, Agwatana njɛ
maa gɛ isɛbwɛ ụbaụta na Ngaa njɛ la hwɛɛ, ti ihwɛ bishi mi n 'wi kpaaŋ.

52Boo po inɛ iyebi izeci ti ge Ifrem, bi hiɛŋ, Agwatana m peni maa ma mata miaụŋ
na cɛnjɛ tu na Ngaa njɛ ụbaụta.

53Ta shiywa sha ata shi cenje shi iyi tubala na cɛnjɛ ti Ijipti shɛ kwunanjɛ.

54Nazhɛ shiywa shi imunɛ-tiya shi cenje shi kwuni, gana na ti go Josɛf jɛmɛ la
gom. Imunɛ layɛ na cɛnjɛ te elele kpaaŋ na aka ata, ama iyimɛyɛ tuba barɛ na
cɛnjɛ ti Ijipti kpaaŋ.

55Aka na ta atwa cɛnjɛ ti Ijipti kpaaŋ kwuni imunɛ-tiya, nazhɛ aa uganane Faro
iwɛ iyimɛyɛ. Ga Faro hiɛŋ atwa Ijipti kpaaŋ, Zhaga ma no ofwo Josɛf, iyi elele nɛ
bɛɛ hi hiɛŋ, ga shɛ ibɛ ahiɛ njɛ.

56Aka na ti imunɛ-tiya mburusonu ga na cɛnjɛ ta ata kpaaŋ, go Josɛf kepeshenji
shimwono shɛ na bee ge sutengeni la iyimɛyɛ kpaaŋ, bee sengeni Ijipti iyimɛyɛ,
iwɛnɛ ti imunɛ ɛtɛ hwuleji na cɛnjɛ ti Ejipti.

57Shɛ inɛ ɛtɛ kiri o, atwa cɛnjɛ tu unyizo kpaaŋ a zhajɛ ni Ijipti no ofwo Josɛf aa
sa iyimɛyɛ, iwɛnɛ ti imunɛ rungwutwonu ya cɛnjɛ tu unyizo kpaaŋ.

Umozhigo 42

Atagwụ Josɛf Zhe ni Ijipti maa o So Iyimɛyɛ

1Aka na ti ge Jekob hwụjɛ maa iyimɛyɛ namba ni Ijipti, bɛɛ hiɛŋ miaụŋ mu bwa
me eyi, iwembe po ahiɛ mama mbiyanganụụ?

2Bɛɛ hiɛŋ aŋ, N hwụjɛ maa iyimɛyɛ namba ni Ijipti, zhaga ma maa hi ti sɛnjɛ
iyimɛyɛ apata, iwɛ maa kede to 'wo imunɛ o.

3Ibɛ po atagwụ Josɛf umpwa zwi ni Ijipti maa ɛ sɛ ga iyimɛyɛ.

4Ama ge Jekob tumwanɛ shɛ Bɛnjamin buhongwu Josɛf ba amɛ oko maa zha na
atagwụ ata ubwa o. Iwɛnɛ tu baa njɛ inyɛsɛ maa nekeshi iyi iwɛ ike yɛ njɛ bu
hwayɛ sasana.

5Gabata miaụŋ-me-eyi mi Isrɛl mi zhagajɛ na atwa na zhɛ du maa ɛ sɛ iyimɛyɛ,
iwɛnɛ ti imunɛ-tiya namɛ du na cɛnjɛ ti Kenan.

6Go Josɛf, ubwa kaa shɛ ugwomina cɛnjɛ ta ata ti Ijipti, ubwa ba sangana atwa
cɛnjɛ ta ata kpaaŋ iyimɛyɛ. Ibɛ atagwụ ubwa zhajɛ ee kwuzenji na agba ubwa, ee
ubi shishe sha aba na cɛnjɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

7Go Josɛf kwụbɛ atagwụ ubwa, bi mepi aŋ kaa, ama bu mama njɛ tuba gana bụtụ na mepi shi aŋ. Bee mbiseji aŋ n-ndumwa mụ wɛ, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Ce ahiɛ banɛɛ? Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Tu banɛ na cɛnjɛ ti Kenan, atɛ zhajɛ maa ta sa iyimɛyɛ.

8Okwo tu go Josɛf mepi atagwụ ubwa, ama e mepi shi bu tuba o.

9Nazhɛ go Josɛf teyinje ụwalabụ na bee wetegeni la iwɛ aba. Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Hiɛ shɛ eyeleji cɛnjɛ, hi zhajɛ maa hiɛ kwụbɛ okwo atwa cɛnjɛ ti ga shɛ asụnyasụ.

10Ɛɛ hiɛŋ bụ, Awo, iyɛri, miaụŋ mu ga mụ bụ mu ugondu mi zhajɛ maa mu so iyimɛyɛ.

11Iyɛri, tɛ shɛ miaụŋ ma bụtụ bu ko hwɛɛ tu. Tɛ shɛ atwa tɛkana, miaụŋ mu ga mụ bụ mu ugondu mɛ shɛ shɛ eyeleji cɛnjɛ o.

12Go Josɛf hiɛŋ aŋ, Awo, tụsụnyasụ ta atwa cɛnjɛ tu ga ahiɛ zhajɛ tụkwụba.

13Ɛɛ hiɛŋ, Atuba miaụŋ mu ga bụ mu ugondu tu namɛ la atwa umpwa-na-atwa-eyebi te bishi tu ti meci, miaụŋ ma bụtụ bu ko atɛ shɛ na cɛnjɛ ti Kenan. Hioko, bihiakana tu ta namba taa hwayɛ pe bishi tu, bu na bu ko kiri uwo.

14Ama Go Josɛf hiɛŋ aŋ, Iwɛ-tɛkana Ngee hi mbishi maa eyeleji cɛnjɛ ahiɛ shɛ.

15Tu ga Faro ta hwungwa bana, ɛ zhɛ ma hi manga, hi zha shɛ hia bana epe kwukwuŋ semi aka na buhongwu ata hiŋ bu umɛwɛɛ zhajɛ epe.

16Tumwana ma bụtụ bu ko maa shapɛ buhongwu ata hiŋ, ta ahiɛ ta namɛ nu umwono ga tishi, iwɛ maa e menji n-ndumwa mi hiŋ okwo iwɛ-tɛkana ahia duma, shi bwonu tu ga Faro ta hwungwa bana, iwɛ-tɛkana eyeleji cɛnjɛ ahiɛ shɛ gom.

17Bee zweni aŋ nu umwono-tishi hwɛɛ aba, jitɛ itɛtu.

18Ti yaa namɛ jitɛ ɛtɛ itɛtu, go Josɛf hiɛŋ aŋ, Nda ma ijɛ Ngɛɛ zhɛ mo hi mbiso maa hi bini, iwɛnɛ po ma nda inyɛsɛ ya Agwatana.

19Yaa shɛ ahiɛ shɛ atwa tɛkana, asha lono ma maa yɛu-bino hiŋ ike shiyono nu umwono-tishi maa atwa vwɛ tuba suji iyimɛyɛ e hwuri ujiyo iwɛ imunɛ ya atwa nhwaŋ mi hiŋ.

20I shɛ tilɛɛ maa hi n shapɛrɛganɛ buhongwu ata hiŋ bu umɛwɛɛ, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma mapa maa n-ndumwa mi hiŋ mɛ shɛ iwɛ-tɛkana, nazhɛ ahiɛ zha shɛ hio 'wo. Ee leni maa a njɛ gana ata.

21Aa mama hiaŋnụ abaaba, iwɛ-tɛkana, n-ndumwa mụ tụ wụmɛ no buhongwu tu, iwɛ ụbaụta na eti peni bu la aka na baa tu tabwa, ti shiri shi kaa acɛbɛ o. Iwɛbɛ po ụbaụta ga zhajɛ nu uhiuhiu tu hwayɛ ga.

22Gɛ Rubɛn jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, N hi mbishi shi la maa ta nda ma yɛu gɛ tidice iwɛwɛ hŋ? Ama hi shiri shi la acɛbɛ o. Hioko ma, a mbana ma tu tụpana itɛpwɛ tu'wo tu bwa hwayɛ ga.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

23E mepi shi kaa maa go Josɛf hwụjɛ rɛjɛmɛ ra aba o, iwɛnɛ te bilesheji namɛ na ashashɛ aba.

24Ibɛ po bɛɛ ishijɛ bee genji aŋ, bee zhe bɛɛ cwɛ-u'wo. Bee gwure no ofwo aba, baa jɛmɛ n-ndumwa na aba. Nazhɛ baa vwɛ Simion no olugwo aba bee umpi bu ne eshe aba.

25Go Josɛf eni atwa ubwa maa ge e shidenji iyimɛyɛ na azhɛka aba maa e gwuricingeni bụtụ bụtụ ukwuribi ubwa nụ ụzhɛka ubwa, maa ge peni aŋ du iyimɛyɛ iwɛ uhwaŋna tahaŋnụ ta aba. Aa ndanɛ aŋ ga gana ata.

Atagwụ Josɛf Gwuri ni Kenan

26Nazhɛ atagwụ ata Josɛf umpenji nzhinyacɛ ma aba i'wɛŋnɛ, ee beni apata.

27Ama gana na ta bụtụ aba bu ko kepishinji ụzhɛka ubwa maa pana izhinyɛci ibwɛ iyimɛyɛ no ofwo na ɛɛ zhɛ o woto nụ ụrụmɛ ata, baa kwụbɛ ukwuribi ubwa nu unu ụzhɛka ubwa.

28Bɛɛ hiɛŋ miaụŋ-mo-bino bwa, E n ngwuricingeni ma ukwuribi mu, u mbuna shiyeni nu unu ụzhɛka mu! Inɛ ɛtɛ herikeni aŋ shihwulu, aa njɛ inyɛsɛ tebiye, aa mama hiaŋnụ, Imbe nɛ Agwatana ma tɛ ndaa?

29Aka na ta atagwụ Josɛf ci bishi ba aba na cɛnjɛ ti Kenan, ee mbishi bu iyi elele nɛ jiteni aŋ, ɛɛ hiɛŋ,

30Bụtụ na shɛ ugwomina cɛnjɛ ta ata ti Ijipti bi ti mbiseji n-ndumwa mụ wɛ, baa tɛ njɛ eyeleji cɛnjɛ.

31Ama ti hiɛŋ bụ, Tɛ shɛ atwa tɛkana, tɛ shɛ shɛ eyeleji cɛnjɛ o.

32Tu namɛ la atwa umpwa-na-ba-eyebi te bishi tu ti meci, bụtụ tu bu ko zasaba ya o, ama bụtụ bu umɛwɛɛ ta namba pe bishi tu taa hwayɛ na cɛnjɛ ti Kenan.

33Nazhɛ uhiu cɛnjɛ ta ata iti hiɛŋ, Ni inɛ gɛ Ngɛɛ zhɛ Ma mapa okwo hiɛ shɛ ga atwa tɛkana. Ganga ma yɛu-bino hiŋ ike no ofwo mi, maa hi suji iyimɛyɛ hi hwuri ujiyo iwɛ imunɛ ya atwa nhwaŋ mi hiŋ.

34N shapɛrɛganɛ ma tuba bihiakana ata hiŋ. Nazhɛ Ngɛɛ zhɛ Ma mapa maa hiɛ shɛ shɛ eyeleji cɛnjɛ o, ama atwa tɛkana ga ahiɛ shɛ. Nazhɛ du Ngɛɛ zhɛ Ma hi ganganɛ yɛu-bino hiŋ, maa hi na ya udukwo na cɛnjɛ tu ga.

35Gana na te e zuzweji iyimɛyɛ nɛ zweni na azhɛka aba, ukwuribi bụtụ bụtụ umpi wee shiyeni nụ ụzhɛka ubwa. Aka na ta a kwụbɛ tu'umpo tu ukwuribi ata, aa njɛ inyɛsɛ hwɛɛ aba, te bishi ba aba.

36Ge Jekob bishi ba aba hiɛŋ aŋ, Hi hwuwi miaụŋ mi mi. Go Josɛf zasaba ya o, ge Simion kaa zasaba ya o, ɛhi zhɛ hia shapanana Bɛnjamin, Gamba ngooko ijɛ vwutengeni kpaaŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

37Gɛ Rubɛn hiɛŋ bishi bwa, Yaa shɛ Ngee bu gwuricingeni shi Bɛnjamin, asha kwụna miaụŋ mi mi me eyi mi yebi. N utegeni bu, N zhɛ me bu gwuricingeni bu.

38Ama ge Jekob hiɛŋ aŋ, Yɛu mi zha shɛ yo zwo ya ne hiŋ o, iwɛnɛ po batagwụ bwa uwo, ubwa kaa kiri vwɛ ya. Yaa shɛ iyi iwɛ vwuteni bu na tahaŋnụ tu ga ɛhi zhɛ, asha hi zhɛ hio tocingo tuhwaŋla ti mi ne e'uye na amɛ-tụhaŋtụ.

Umozhigo 43

Atagwụ Josɛf Zhe Ijipti na Aka Yebi keeni Bɛnjamin

1Imunɛ nɛ atwa cɛnjɛ ti Kenan a ya kaa hwuleji.

2Aka na ta atwa ihwɛ Jekob hwuwi iyimɛyɛ nɛ ɛɛ sɛ la ni Ijipti tiya, bishi ba aba hiɛŋ aŋ, Zhaga ma sasana hi ti sɛnjɛ iyimɛyɛ dice.

3Ama go Juda hiɛŋ bụ, Bụtụ ata iti tɛtaganɛ-unu tebiye, bɛɛ hiɛŋ, Hi zha shɛ hia kwụba hwuŋ ya eshe mi o, semi go buhongwu ata hiŋ zhagajɛ ne hiŋ.

4Yaa shɛ ebi ge leni maa buhongwu tu zhagaga no tu, ti zhɛ to zwo maa tɛ bi sɛnjɛ iyimɛyɛ.

5Ama yaa shɛ abu lacɛ maa ba zha, asha ti zha shɛ to zwo. Iwɛnɛ po bụtụ ata iti hiɛŋ, Yaa shɛ buhongwu ata hiŋ zhagajɛ shɛ ne hiŋ, hi zha shɛ hia kwụba hwuŋ ya eshe mi o.

6Ge Jekob hiɛŋ aŋ, Iwembe kwuŋ po ahiɛ ma nda iwɛ i ci gana gaa? Ehi mbishi bụtụ ata maa hi ta 'yajɛ ba buhongwu bi nyaa?

7Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Bụtụ ata utu unseni iwe tu, ti iwɛ miaụŋ-mo-ono tu cɛrɛ cɛrɛ, bɛɛ hiɛŋ, Bishi hiŋ ta namba hŋ? Hi ta 'yajɛ yɛu-bino inyɛ suu? Iyi nɛ eti mbishi bu i shɛ ajɛshɛgwa i'unsengene gɛ. Gaaba ge mepi maa bi zhɛ bɛ hiɛŋ, Shapɛ ma buhongwu ata hiiŋ?

8Nazhɛ go Juda hiɛŋ bishi bwa, Lono ma yɛu gɛ zhagaga ne mi, maa tɛ ishijɛ to hwulo, iwɛ maa ta ya uraiŋ maa kede to 'wo, ta atuba, tu gabụ keeni miaụŋ mu tu mi tidice dice o.

9N zhɛ ma sha bile-bi-i'ɛlɛ ibwɛ, ni i'ɛlɛ mi ɛbi zhɛ ba dwalakaka bụ. Yaa shɛ Ngee bu gwuricingeni shi bu maa mo shikicingo bu nu umbe bu lapiya, asha Gamba n zhɛ ma 'waŋna tijama tụ bụ tutu unyizo-nom.

10Yaa shɛ ati ga njɛ shɛ ti'insu, aga sha tu gwulwo okwo kpalụ yebi.

11Nazhɛ bishi ba aba hiɛŋ aŋ, Yaa shɛ tilɛɛ maa i shɛ gana ata, asha 'waŋna ma upwaŋ tụ'walụ ti biye tɛ cɛnjɛ tu ga na alapa hiŋ, maa hi peni ugwomina ata, 'waŋna ma tụ'walụ tụ ụ'wụ'wụ na aa nda manɛbɛ mu unibi dice, ti iswɛ dice, no tu ko ti iturɛre muru keeni izɛgwu ụ'wụ'wụ na aa ya, nɛ ɛɛ hiɛŋ almond.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

12'Waŋna ma ukwuribi unya, 'waŋna ma du ukwuribi ata ee hi gwuricingeni la
na azhɛka hiŋ, nekeshi utegidi aa njɛ la feye.

13Shapa ma du buhongwu hiŋ ma hi sanɛ ko. Zhaga ma sasana no ofwo bụtụ ata.

14Ga Agwatana na Hwuri Kpaaŋ njɛ maa bụtụ ata hieci inyɛmɛnyɛmɛ hiŋ, iwɛ
maa me hi gwuricingeni yɛu-bino hiŋ keeni Bɛnjamin. Yaa shɛ Ngaa vwụnjɛ
miaụŋ, ga ma vwunga.

15Etwenyi ata suji ga apwaŋ ata, ee suji du ukwuribi unya aa 'waŋnɛ keeni
Bɛnjamin, ɛɛ ishijɛ aa sanɛ ee zwi ni Ijipti, ee zhe ee shikeni na agba Josɛf.

16Aka na go Josɛf kwụbɛ Bɛnjamin na amɛ aba, bɛɛ hiɛŋ uhiu ihwɛ ibwɛ, Tecinje
etwenyi ata nu umwono. Kwụna hwayɛ usunda maa imanganjɛ, etwenyi ga zhɛ
a ya iyimɛyɛ ne mi nu uwaŋna go.

17Ibɛ uhiu ihwɛ ibwɛ njɛ ga gana na go Josɛf hiɛŋ bụ, bee tecinji aŋ nu umwono
Josɛf.

18Ama atwa ata a nda inyɛsɛ iwɛnɛ ee tecinji aŋ nu umwono Josɛf. Ɛɛ hiɛŋ, Iwɛ
ukwuribi ala ee ti gwuricingeni na azhɛka tu na aka ala ihiiŋ feye upo ee ti tecinje
na amɛ umwono ga caakwụ, iwɛ maa dwalakaka ohwolu maa ma tu sukakana
maa mo tu ubo, maa ma tu nda ajama, maa sugo nzhinyacɛ mu tu.

19Ibɛ po ee munji no ofwo uhiu ihwɛ Josɛf, aa jɛmɛ n-ndumwa nu bwa no odubo
umwono ata, ɛɛ hiɛŋ bụ.

20Iyɛri, tu zwe la na aka ihiiŋ otu so iyimɛyɛ.

21Aka na eti ci ofwo tuzokwu eti kepeshenji azhɛka tu, atụ kwụbɛ ukwuribi bụtụ
bụtụ tu nu unu ụzhɛka ubwa, ukwuribi ata kaa ta ulwa, tu 'waŋnɛ uŋ sasana.

22Tu 'waŋnɛ du ukwuribi unya maa ta sa iyimɛyɛ sasana. Ti mepi shi kaa bụtụ
na zweni ukwuribi tu na amɛ azhɛka tu o.

23Bɛɛ jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Ga amɛ hiŋ gwuriseni, ta nda ma inyɛsɛ o, Agwatana
hiŋ na shɛ Agwatana bishi hiŋ, ubwa caakwụ ihi zweneni ukwuribi ata na azhɛka
hiŋ, shibwonu N loshigwo la ukwuribi hiŋ. Nazhɛ baa bacɛnganɛ aŋ Simion.

24Aka na bụtụ ata tecinje aŋ nu umwono Josɛf, bee peni aŋ meni ee fwoci
shivwɛvwɛjɛ sha aba. Bee peni du nzhinyacɛ ma aba iyimɛyɛ.

25Aa imanjɛ upwaŋ we ebe aa ga 'waŋnɛ maa e peni Josɛf ti bee gwure nu
uwaŋna. Iwɛnɛ po a hwugwa maa apata ɛɛ zhɛ a ya iyimɛyɛ nu bwa.

26Aka na go Josɛf jiye ni ihwɛ, ee tecinje upwaŋ ebe aa ga 'waŋnɛ nu umwono, ee
kwuzeni bu.

27Bee heŋteni aŋ iwɛ ulapiya wa aba, bɛɛ hiɛŋ, Bishi hiŋ, iyɛri ɛtɛ ahiɛ jɛmɛ la
iwɛ ubwa, bu ta namba lapiya kaa? Bu ta ya ba uraiŋ hŋ?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

28Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Bujama ata bụ na shɛ bishi tu, bu namba lapiya, bu ta ya ba du uraiŋ. Ee kwuzenji aa 'walụ bụ.

29Nazhɛ go Josɛf shepi eshe baa kwụbɛ buhongwu bwa gɛ Bɛnjamin, na aa banɛ amɛ oko nu bwa, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Buhongwu ga hiŋ bu umɛwɛɛ ehi m mbishi la iwɛ ubwa na hŋ? Ɛ-yɛu mi, ga Agwatana bi peni-uwebiye!

30Nazhɛ go Josɛf njɛ izɛlɛgwu kakayɛ bee zhe taa na amɛ umwono ubwa bɛɛ cwɛ-u'wo apata, iwɛnɛ po inyɛmɛnyɛmɛ buhongwu bwa shɛ bụ.

31Baa fwacɛ eshe ubwa, nazhɛ baa banɛ, baa mama njɛ hwungbɛ uuwa bɛɛ hiɛŋ, Salaga ma iyimɛyɛ.

32Ee shi inɛ Josɛf swooŋ, ee shi inɛ atagwụ Josɛf swooŋ, ee shi inɛ ye Ejipti a na a ya iyimɛyɛ no Josɛf swooŋ. Iwɛnɛ po Ejipti yɛ shɛ iyimɛyɛ ne Ehibru o, iwɛnɛ ti yaa shanɛ Ejipti iyi-tupwaŋ.

33Aa gɛgajɛ ya nu umbe Josɛf na tumama 'wanụ te kwune na bụtụ bụ 'wụtụ i ci bụtụ bu umɛwɛɛ, ibɛ po etwenyi ata mama mbiyanganụ, ya dama aŋ.

34Ee peshinji iyimɛyɛ nu ugbogolo iyimɛyɛ Josɛf, ee peni aŋ. Ama iyimɛyɛ Bɛnjamin gembi yee hwuri inɛ bụtụ be elele i ci kpalụ ta. Gabata aa yɛ iyimɛyɛ, ee swe iyi tuswa, aa njɛ unyasa nu bwa.

Umozhigo 44

Ti'inta tu Josɛf maa Gɛgɛcɛnga Bɛnjamin

1Go Josɛf peni uhiu ihwɛ ibwɛ unu, bɛɛ hiɛŋ, Shidongo iyimɛyɛ na azhɛka etwenyi ata te gembenji gana na ee eri a 'waŋna, maa shiyeni ukwuribi bụtụ bụtụ nụ ụzhɛka ubwa.

2Shiyono hwayɛ ukwopi mu wa azụrụfa nụ ụzhɛka buhongwu ata ba aba bu umɛwɛɛ, medenji ukwuribi iyimɛyɛ ibwɛ. Baa njɛ ga gana na go Josɛf peni bu unu.

3Gunu na ti iyi suji fwoo nu uvwungwa, ee genji etwenyi ata ee hwuri nu nzhinyacɛ ma aba.

4Aka na te e beni nu ụshɛpwụ ata, e te zhe shi taa dụlụ o, go Josɛf hiɛŋ uhiu ihwɛ ibwɛ, Ishijɛ maa 'wa etwenyi ga. Aka na ebu vwuteni aŋ hwayɛ, hiɛŋ aŋ, Imbe po ahiɛ tụpanɛ iyi iwɛ iwɛ iyi ibiyee? Imbe po ehi zunje ukwopi wa azụrụfa agwuma-ihwɛ mii?

5Shɛ nu bwa suu agwuma-ihwɛ mi a swa meni? Shɛ nu bwa suu boo hioko uhwaŋna? Iyi nɛ ahiɛ njɛ 'wanjɛ tebiye.

6Aka na ti yɛu ɛtɛ ugondu vwuteni aŋ ga, bee mbishi aŋ n-ndumwa ma ata hwɛɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7Ɛɛ hiɛŋ bụ, Iyɛri, iwembe po aba duma n-ndumwa mu gana gaa? Ajama ga bụ shɛ shɛ atwa na eri a nda iyi gɛnɛ go kwukwuŋ!

8Hioko, ukwuribi na otu to la ugbe na azhɛka tu, tu banɛ taa na cɛnjɛ ti Kenan etu bu gwuricingeni uŋ, gana na ya ɛti zhɛ te zunje azụrụfa kwo kaa azhɛnarɛya nu umwono wa agwuma-ihwɛ bụụ?

9Iyɛri, bụtụ be elele na oo to uŋ hwayɛ ugbe na ashashɛ ajama ga bụ, asha ubwa zhɛ bo 'wo, ti zhɛ du kaa ta sha ajama bụ.

10Bɛɛ hiɛŋ, Ga i shɛ gana go ahiɛ jɛmɛ, maa bụtụ na oo to uŋ hwayɛ ugbe no olugwo ubwa, asha ubwa zhɛ ba sha bujama mi, ahiɛba atwa vwɛ hi zhɛ hio jiyo.

11Nazhɛ bụtụ bụtụ shishijɛ i'wɛŋnɛ ibwɛ kakayɛ, ee kepeshenji azhɛka aba.

12Bee dwelekeci pece pece, te kwuni no olugwo iyɛri ya aba, baa kwunanjɛ no ofwo yɛu, boo to ukwopi ata ugbe nụ ụzhɛka Bɛnjamin.

13Nazhɛ ee dwetweji tugwuno ta aba, bụtụ bụtụ peteni izhinyɛci ibwɛ i'wɛŋnɛ, ee gwuri nụ ụshɛpwụ ata.

14Aka na go Juda na miaụŋ-mo-ono bwa zhajɛ nu umwono Josɛf, yaa shɛ bu ta namba waa apata, aa 'waŋ na cɛnjɛ ee kwuzenji na agba ubwa.

15Go Josɛf hiɛŋ aŋ, Imbe nɛ kwuuŋ ahiɛ njɛɛ? Hi mepi shi suu maa bụtụ bu gana ga Ngaa shɛ, N eri mo hioko uhwaŋna?

16Nazhɛ go Juda hiɛŋ bụ, Iyɛri, imbe kwuuŋ ɛti zhɛ tɛ hiɛɛŋ? Imbe kwuuŋ ɛti zhɛ ta dumaa? Gana na eti eri tu mama lashagaa? Agwatana towo tụwụma ta ajama ga bụ ugbe. Hioko, Iyɛri, tɛ shɛ ajama bụ, ta atuba, ta bụtụ na oo to ukwopi ugbe ni i'ɛlɛ ibwɛ.

17Go Josɛf hiɛŋ aŋ, N eri shi ma nda gana ata kwukwuŋ! Semi bụtụ ata oo to ukwopi ugbe ni i'ɛlɛ ibwɛ kiri zhɛ ba sha bujama mi, ama yaa shɛ inee hiŋ, zhaga hwulo ma ujiyo pe bishi hiŋ na amɛ-olom.

Go Juda Njɛ Orogwu iwɛ Bɛnjamin

18Nazhɛ go Juda munji no ofwo Josɛf, bɛɛ hiɛŋ bụ, Oo iyɛri, lono maa ma bu tabwa, Gamba bujama ga bụ, maa mo mbiso iyɛri mi n-ndumwa mu tuswɛɛ. Iyɛri mi, ta nda du kaa isɛbwɛ na bujama ga bụ o. Iwɛnɛ po gabụ bɛ shɛ gana Faro ni ikɛnyi ibwɛ.

19Iyɛri, gabụ la bu unseni miaụŋ-mu-ugondu ga bụ, ɛbi hiɛŋ, Hi ta 'yajɛ suu bishi kwo kaa yɛu-bino inyɛ?

20Ibɛ po ɛti hiɛŋ iyɛri mi, Iiŋ tu ta 'yajɛ bishi na shɛ iyɛri keeni buhongwu tu bu umɛwɛɛ, yɛu nɛ bee meci na ti'inga tu bwa. Batagwụ bwa kaa uwo, bwooko kiri vwɛ na amɛ bino ba aba, bishi bwa kaa bo lubo bu duwa duwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

21Nazhɛ ɛbi hiɛŋ miaụŋ-mu-ugondu ga bụ maa, N zarɛganɛ bu ma, maa eshe mi twa nu bwa.

22Ɛti bi hiɛŋ, Yɛu ɛtɛ tidice eri shi yɛ gɛnjɛ bishi bwa o, yaa shɛ bɛ gɛnjɛ bụ, asha bishi ata bwa zhɛ bo 'wo.

23Nazhɛ ɛbi hiɛŋ miaụŋ-mu-ugondu ga bụ, Yaa shɛ buhongwu ata hiŋ bu umɛwɛɛ zhagajɛ shɛ ne hiŋ, asha hi zha shɛ hia kwụba hwuŋ eshe mi o.

24Aka na eti gwuri no ofwo yɛu ɛtɛ bụ ugondu, na shɛ bishi tu, eti mbishi bu n-ndumwa ma ata ebi ti mbishi la.

25Aka na te bishi tu hiɛŋ, Zhaga ma sasana, sɛ ma iyimɛyɛ dice.

26Ɛti hiɛŋ bụ, Ti eri shi ta zha o. Yaa shɛ buhongwu tu zhagajɛ no tu nazhɛ ɛti zhɛ ta zha. Iwɛnɛ po ti eri shi ta twa hwuŋ eshe na bụtụ ata, to buhongwu tu zhagajɛ shɛ no tu o.

27Nazhɛ yɛu ɛtɛ bụ ugondu, na shɛ bishi tu iti hiɛŋ, Hi mepi maa miaụŋ mi yebi gba biyikwo mi ge Rechɛl meci ne mi.

28Ike hwulwo la yee n genji, Ngɛɛ hiɛŋ, Iwɛ-tɛkana usunda uko ụwɛ onsotongwo bu feye wuŋzu wuŋzu. Te kwuni na aka ata N kwụbɛ shɛ bụ ya kwukwuŋ o.

29Yaa shɛ ebi leshigeneni inɛ gɛ no olugwo mi, iyi iwɛ vwuteni bu, asha hi zhɛ hio tocingo tuhwaŋla ti mi nu u'uye na amɛ-tụhaŋtụ, na ti'inga ti mi.

30Iwɛ inɛ ɛtɛ, aka na Ngee ci bishi mi hwuwayɛ go, baa kwụbɛ shɛ ti yɛu gɛ zhagajɛ no tu, gana na tu uraiŋ ubwa umpi nu una yɛu gɛ, asha bi zhɛ bo 'wo.

31Asha miaụŋ-mu-ugondu ga bụ, aba kwụnɛ bishi ba aba na amɛ-tụhaŋtụ na ti'inga tu bwa.

32Gamba yɛu gɛ bu ugondu kaa n lɛshijɛ la yɛu gɛ i'ɛlɛ no ofwo bishi mi, Ngɛɛ hiɛŋ bụ, Yaa shɛ Ngee bu gwuricingeni shi bu, asha Gamba n zhɛ ma 'waŋna tijama tu bwa tutu tu'wo ti mi.

33Iyɛri mi, ma bu tabwa hwuwayɛ go Gamba yɛu gɛ bu ugondu, maa ma vwa yibwa tụlụkpashɛ ti yɛu gɛ tidice, maa ma sha bujama bụ. Lono yibwa maa yɛu gɛ tidice gwuri na atagwụ ubwa kaa.

34Iwɛnɛ po gana na Ngee eri mo gwulo pe bishi mi ti yɛu gɛ zhagajɛ shɛ no tuu? Ma nda inyɛsɛ iwɛ iyi iwɛ nɛ zhɛ yo vwutono bishi mi.

Umozhigo 45

Go Josɛf Meme Mbiseni Miaụŋ-mo-ono Bwa

1Na aka ata go Josɛf eri shi mama ima ya hwungbɛ ne eshe atwa na shikekeni nu bwa o. Baa uganɛ, bɛɛ hiɛŋ, Ga bụtụ be elele beni nu umwono ga. I zasa ga bụtụ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

okwo bu ko na namɛ nu bwa nu umwono ata, na aka na ti bee meme mbiseni miaụŋ-mo-ono bwa o.

2Bee tileni nu u'wo gboo. Atwa Ijipti hwụjɛ ụŋ, ee mbishi kaa atwa ihwɛ Faro unabarɛ ibɛ.

3Go Josɛf hiɛŋ miaụŋ-mo-ono bwa, Gamba go Josɛf na. Bishi mi ta namba hŋ? Ama miaụŋ-mo-ono bwa eri shi mɛ jishijɛ bụ o, iwɛnɛ ti yee hwuri dama aŋ na agba ubwa.

4Nazhɛ go Josɛf hiɛŋ miaụŋ-mo-ono bwa, Ma hi tabwa, kaanɛ ma izhɛ pi mi. Ee keeni ga izhɛ. Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Gamba yɛu-bino hiŋ go Josɛf ata ahiɛ sanjɛ la na cɛnjɛ ti Ijipti na.

5Kede shɛmɛ shi hiŋ shɛ hashɛganụ ya o, ta mama 'yaganụ ma kaa du isɛbwɛ ahiɛba hiɛba iwɛnɛ ahiɛ n sanjɛ la epe o. Agwatana bata n tumwanɛ maa me hwure umbe ne hiŋ iwɛ maa Me hi bicingo.

6Iwɛnɛ po shiywa shi yebi na ee te kwuni imunɛ-tiya na cɛnjɛ tu ga, yaa ta vwɛ shiywa shɛ ta ta a ta zha shɛ a hwaŋ itimɛ maa e jwe iyimɛyɛ.

7Agwatana kaa n tumwanɛ maa me hwure umbe ne hiŋ iwɛ maa Ma hi untangana maa hiɛ vwɛ na cɛnjɛ tu unyizo, maa Ma hi lashɛga tedure nu uhwaŋna ga ụrụhwajɛ.

8Shɛ ahiɛba hi n tumwanɛ epe o, ama Agwatana. Ubwa kaa n njɛ maa ma 'yaga ohwolu na hwuri a na elele no ofwo agwuma, maa Ma sha agwangwama ihwɛ ibwɛ hwɛɛ, keeni uhiu cɛnjɛ ti Ijipti kpaaŋ.

9Nda ma kakayɛ maa hi zhe pe bishi mi maa hi mbishi bu maa, Yɛu bụ go Josɛf hiɛŋ, Agwatana njɛ bụ uhiu cɛnjɛ ti Ijipti kpaaŋ. Zwe kakayɛ, tɛ njɛ ti'insu o.

10Gabụ bi zhɛ ba gɛga na cɛnjɛ tu Goshɛn, bi zhɛ mo bu dongonu, tu gabụ, ta miaụŋ mụ bụ, ta ajalụ bụ, ta agwụdụ bụ, ti iyweywe bu, ti inɛ bụ keeni iyi elele nɛ abɛ 'yajɛ hwɛɛ.

11Apata Ngɛɛ zhɛ ma bụ ima u'ala, iwɛnɛ ta shiywa shi imunɛ-tiya shɛ ta vwɛ shɛ ta, iwɛ maa kede tukofwo tụ bụ 'imɛ, ta atwa ihwɛ bụ keeni iyi elele nɛ abɛ 'yajɛ o.

12Hiɛ kwụbɛ kaa du hwuwayɛ go ni ikɛnyi hiŋ, to buhongwu mi gɛ Bɛnjamin maa nu unu mu Ama duma n-ndumwa ne hiŋ.

13Zhaga mbiso ma bishi mi ụjɛrụma na Ngaa 'yajɛ ni Ijipti kpaaŋ, keeni iyi elele nɛ ahiɛ kwụbɛ. Nda ma kakayɛ maa hi zɛrijɛ bishi mi epe.

14Nazhɛ bee leyiteni buhongwu bwa gɛ Bɛnjamin ni i'ilu, baa cwɛ-u'wo. Gɛ Bɛnjamin du kaa cwɛ-u'wo ni i'ilu ibwɛ ta a mama imanụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Nazhɛ baa ruwanɛ atagwụ ubwa hwɛɛ, baa twanɛ aŋ u'wo. Nazhɛ miaụŋ-mo-ono bwa mu dumanjɛ n-ndumwa nu bwa.

16Aka na atwa ihwɛ Faro hwụjɛ urishi ata, maa bwonu miaụŋ-mo-ono Josɛf mi zhajɛ. Yee lemicinji Faro amɛ ta anjɛ-ugondu ubwa du hwɛɛ.

17Ibɛ po ga Faro hiɛŋ Josɛf, Hiɛŋ miaụŋ-mo-ono bu, ge petengeni iyimabiga ya aba i'wɛŋnɛ iyimɛyɛ maa e gwuri na cɛnjɛ ti Kenan.

18Ga a shapɛ bishi hiŋ, ta atwa ihwɛ hiŋ maa hi zhajɛ pi mi. N zhɛ ma hi pana kaa cɛnjɛ tu na tɛ zhɛmɛ ni Ijipti, ahiɛba hi zhɛ hia ya tuwebiye ta cɛnjɛ tu ga.

19Pana aŋ unu sasana maa ge suji ihɛŋtu cɛnjɛ ti Ijipti nɛ idɛkwɛ yo kokwulo iwɛ miaụŋ ma aba mi tidice dice keeni eyikwo aba, maa a shapɛ bishi ba aba epe.

20Kede a 'wa ya iwɛ iyi ya aba nɛ ɛɛ zhɛ ɛ gɛnjɛ o. Iwɛnɛ po iyi ibiye cɛnjɛ ti Ijipti kpaaŋ zhɛ ya sha inɛ ya aba.

21Ibɛ po miaụŋ mi Jekob mɛ njɛ gana ata. Go Josɛf peni aŋ ihɛŋtu cɛnjɛ gana na tu ga Faro peni bu unu, bee peni aŋ iyimɛyɛ maa a na ya nu uhwaŋna.

22Bee peni bụtụ bụtụ na amɛ aba utogwo u tuhwuŋtono, ama bi peni Bɛnjamin azụrụfa arinya kpakwụ-ni-dipi-yebi (300) keeni otogwo a ta.

23Baa tumwananɛ bishi bwa nzhinyacɛ umpwa, mu na mu 'waŋnɛ i'wɛŋnɛ nɛ i'wɛŋnɛ ibiye Ijipti zweni, tu nzhinyacɛ mo o umpwa mu na mu 'waŋnɛ iyimɛyɛ inyɛ keeni inɛɛ nɛ bishi bwa zhɛ nɛ yɛ hwuŋ nu uhwaŋna ti bee ci.

24Nazhɛ bee genji miaụŋ-mo-ono bwa ee hwuri. Gana na tɛ ɛ zhɛ, bɛɛ hiɛŋ aŋ, To 'wogo ma hwayɛ nu uhwaŋna o.

25Iwɛ ecilo ata ee beni ga ni Ijipti, ee munji ee ci cɛnjɛ ti Kenan no ofwo bishi ba aba ge Jekob.

26Ee mbishi bu maa go Josɛf ta namba, ubwa du kaa shɛ uhiu cɛnjɛ ti Ijipti kpaaŋ. Ohwulu po bu iyi bwuu bwuu bwuu, iwɛnɛ po bu tɛtanɛ shɛ n-ndumwa ma aba rishe o.

27Ama aka na ee mbishi bu n-ndumwa mu na go Josɛf mbishe aŋ kpaaŋ, baa kwụbɛ du kaa ihɛŋtu cɛnjɛ nɛ go Josɛf tumwanɛ maa a shapɛ bụ, nazhɛ ohwulu bishi ba aba ge Jekob kezhe.

28Ge Jekob hiɛŋ, Inɛ go gwumwa ya, yɛu mi go Josɛf ta namba. N zhɛ ma kwụba bụ nazhɛ mo 'wo.

Umozhigo 46

Ge Jekob na Atwa Ubwa Sụmɛ ni Ijipti

1Ge Jekob shɛdɛnjɛ ga tahaŋnụ tu bwa, bee suji iyi elele nɛ baa 'yajɛ, bee ci Biɛ-shiba, bee peni Agwatana bishi bwa ga Azik ụrụpɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2Nazhɛ Agwatana jɛmɛ n-ndumwa ne Jekob no ozobu na amɛ ụjita ata, bɛɛ hiɛŋ,
E-Jekob, E-Jekob. Ge Jekob leni, bɛɛ hiɛŋ bu, Oo Gamba na.

3Agwatana hiɛŋ bụ, Gamba N shɛ Agwatana shibi. Ta nda inyɛsɛ Ijipti tizha o, N
zhɛ ma nda ajalalo bu udenji ụ'wụtụ 'wụtụ apata.

4N zhɛ ma zhagaga na bụ mo zwo ni Ijipti, Ngɛɛ zhɛ kaa du me gwuricinje ajalụ
bụ na cɛnjɛ tu ga sasana. Go Josɛf zhɛ ba nama na bụ na aka na ɛbi zhɛ bo 'wo.

5Nazhɛ ge Jekob ishijɛ, bee beni ni Biɛ-shiba. Ibɛ miaụŋ mu bwa mi shepi bu, ta
miaụŋ ma aba mi tidice dice, te eyikwo aba ni ihɛŋtu ɛtɛ ga Faro tumwanɛ maa
a shapɛ bụ.

6Bee sugeneni du iyimabiga ya aba, ti i'wɛŋnɛ ya aba elele nɛ aa ga 'yajɛ na cɛnjɛ
ti Kenan, ee zhe ni Ijipti. Ge Jekob suji atwa umwamwa ubwa kpaaŋ bee hwuri.

7Medenji miaụụ mu bwa me eyi, na ajalụ ubwa eyi, na miaụŋ mu bwa mo o, ta
ajalụ ubwa o o, a na miaụŋ mu bwa me eyi mi meci, bee zhe ni Ijipti.

8Nzeci ma atwa Jekob a na 'wa bụ ni Ijipti na. Ge Jekob na miaụŋ mu bwa me eyi.
Gɛ Rubɛn yɛu ibwɛ ihiiŋ.

9Miaụŋ-me-eyi mu Rubɛn na: ga Hanok, na Palu, ne Hezron keeni Kami.

10Miaụŋ-me-eyi mi Simion na: gɛ Jɛmuɛl, na Jamin, no Ohad, na Jakin, no Zoha
keeni Shaul na bee meci ni yɛu-yo-o ya atwa Kenan.

11Miaụŋ-me-eyi mi Livai na: gɛ Gɛshon, no Kohat keeni Mɛrari.

12Miaụŋ-me-eyi mu Juda na: Gɛ Shɛla, nɛ Pɛrɛz keeni Zira. Gɛ Ɛɛ keeni Onan 'wi
la na cɛnjɛ ti Kenan. Miaụŋ-me-eyi mi Pɛrɛz na: ge Hezron keeni Hamul.

13Miaụŋ-me-eyi mi Isaka na: go Tola, no Pua, na Jashub keeni Shimron.

14Miaụŋ-me-eyi mi Zɛbulon na: ge Sered ne Ilon keeni Jaliɛl.

15Mu na ata muba mɛ shɛ miaụŋ na ge Lia metenji Jekob nu Padan-aram, mu na
ga mu namɛ swooŋ ni yɛu ibwɛ yo o ga Daina. Ufwugwo miaụŋ mu bwa me eyi
keeni mu na mo o kpaaŋ mu namɛ talacɛ-na-muba-mu-tatụ.

16Miaụŋ-me-eyi mu Gad na: ge Zefion, na Hagi, no Shuni, nɛ Ɛzbon, ne Iri, na
Arodi keeni Arɛli.

17Miaụŋ-me-eyi mu Ashɛ na: ge Imna, ne Ishva, nɛ Beria medenji Sera
bụngwụfwụ ba aba. Miaụŋ-me-eyi mu Beria na: ge Hebɛ keeni Malkiɛl.

18Ajalalo Jekob abana Zilpa, na ga Laban peni Lia yɛu ibwɛ yɛu yo o ta. Hwɛɛ aba
namɛ aba umpwa-na-ba-ecihiŋ.

19Miaụŋ-me-eyi mi Rechɛl biyikwo Jekob na: go Josɛf keeni Bɛnjamin.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

20Ga Asɛnat yɛu-yo-o Potifɛra bunongbo bu On kaa metenji Josɛf miaụŋ-me-eyi mi yebi ni Ijipti, ga Manasɛ keeni Ifrem.

21Miaụŋ-me-eyi mi Bɛnjamin na: gɛ Bɛla, nɛ Bɛcɛ, na Ashbɛl, ne Gira, ne Neaman, ne Ehi, no Rosh, no Mupim, no Hupim keeni Ad.

22Ajalalo Jekob eyi abana Rechɛl hwɛɛ namɛ aba umpwa-na-ba-eneshi.

23Yɛu-ye-eyi Dan na: go Hushim.

24Miaụŋ-me-eyi mu Naftali na: ga Jaziɛl, no Guni, ne Jezɛ, keeni Shilɛm.

25Ajalalo Jekob eyi abana Bilha, na ga Laban peni Rechɛl yɛu ibwɛ yo o, kpaaŋ aba namɛ ebe cenje.

26Atwa Jekob a na shɛ umwamwa ukɛnyi ibwɛ, a na zhe ni Ijipti, kpaaŋ aba namɛ atwa dupu-ne-eshe-umpwa-na-ba-ecihiŋ (66). A 'imɛ shɛ atashɛ ubwa o.

27Miaụŋ-me-eyi mu na ee metenji Josɛf ni Ijipti mu namɛ mi yebi. Oo togotogwu atwa ihwɛ Jekob a na namɛ ni Ijipti kpaaŋ, a namɛ ya atwa dupu-nu-woshi (70).

28Ge Jekob tumwanɛ Juda maa hwulo umbe nu bwa maa zha no ofwo Josɛf maa sokokono bu uhwaŋna Goshɛn, ee ci cɛnjɛ tu Goshɛn.

29Nazhɛ go Josɛf imanjɛ ụhaŋtụ ubwa na idɛkwɛ yo kokwulo, bee munji maa twa ne bishi bwa ge Isrɛl nu Goshɛn. Aka na ta a twa, go Josɛf keri bishi bwa u'ala ni i'ilu, bee leyiteni bu, baa cwɛ-u'wo ni i'ilu ibwɛ te ilegeji duwa.

30Ge Jekob hiɛŋ Josɛf, Go mo 'wo ya okwo hwuwayɛ go, taa tu Ngaa kwụbɛ eshe bu, N ngee mepi shi maa bu ta namba o.

31Go Josɛf hiɛŋ bishi bwa keeni atwa ihwɛ ibwɛ, N zhɛ me mbishe Faro, mɛ hiɛŋ bụ, Bishi mi keeni atwa ihwɛ mi a na ga namɛ na cɛnjɛ ti Kenan kpaaŋ, o tuwo ya pi mi.

32N zhɛ me mbishe bu du maa atwa ata kaa shɛ a'iywa-agwụdụ, a shɛ abɛjɛ iyimabiga. E suje kaa agwụdụ aba, ti inɛ ya aba keeni iyi elele nɛ aa 'yajɛ.

33Aka na ga Faro ihiɛ suyanɛ, bɛɛ hiɛŋ, Imbe shɛ ugondu hiiŋ?

34Hiɛŋ bụ ma, Miaụŋ-mu-ugondu ga bụ mɛ shɛ abɛjɛ iyimabiga, te kwune taa na cɛnɛnɛ tu tu uuwa i ci taa hwayɛ. Ta atuba te eshi tu, iwɛ maa tuba hiɛ gɛga na cɛnjɛ tu Goshɛn. Iwɛnɛ po bɛbɛjɛ bi iyimabiga be elele shanɛ Ejipti iyi-tupwaŋ.

Umozhigo 47

1Go Josɛf teri atagwụ ubwa a ta baa sanɛ, bee mbiseni Faro, bɛɛ hiɛŋ bụ, Bishi mi na miaụŋ-mo-ono mi, medenji unyama wa agwụdụ aba, ti inɛ ya aba keeni iyi elele nɛ aa 'yajɛ na cɛnjɛ ti Kenan a zhajɛ, aa namba na cɛnjɛ tu Goshɛn.

2Nazhɛ bee mbiseni Faro atagwụ ubwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Ga Faro heŋteni atagwụ ubwa, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Imbe shɛ ugondu hiiŋ? Ɛɛ jishijɛ Faro, ɛɛ hiɛ, Miaụŋ mu ga bụ mu ugondu mɛ shɛ abɛjɛ iyimabiga gana eshi aba.

4Ɛɛ hiɛŋ sasana Faro, Ti zhajɛ maa ta gɛga na cɛnjɛ tu ga. Iwɛnɛ po ambɛ tiya zasaba iwɛ agwụdụ miaụŋ-mu-ugondu ga bụ o, iwɛnɛ ti imunɛ-tiya hwulej na cɛnjɛ ti Kenan. Ta bu tabwa hwuwayɛ go maa iti leneni maa ta gɛga na cɛnjɛ tu Goshɛn.

5Nazhɛ ga Faro hiɛŋ Josɛf, Bishi bu na miaụŋ-mo-ono bu zhajɛ pụ bụ.

6Cɛnjɛ ti Ijipti ta ti bi tileneni. Gɛgɛcɛnga bishi bu na miaụŋ-mo-ono bu na cɛnjɛ tu na ti ngezeni hwɛɛ nu Goshɛn. Yaa shɛ kaa ebi mepi atwa na vwengenji na ashashɛ aba, tulono aŋ maa a shɛ angbaracɛ iyi mi mabiga.

7Nazhɛ go Josɛf zeriji bishi bwa ge Jekob bee tecinji bu, bee mbiseni Faro, ge Jekob peni Faro uwebiye.

8Ga Faro heŋteni Jekob bɛɛ hiɛŋ, Shiywa shɛ mba abu namɛ te e bi mecii?

9Ge Jekob jishijɛ Faro, bɛɛ hiɛŋ, Shiywa shɛ na Ngaa namwawaŋ shɛ namɛ dipi-yebi-nu-talacɛ gba (130), shɛ ta twa sụ ufwugwo, Ngaa na ya kaa uraiŋ ụwɛ. Shɛ ta kpayawụ sụ kaa na shiywa shɛ na eshi mi namɛ la nu unyizo ga o.

10Ge Jekob peni Faro uwebiye, nazhɛ baa banɛ na agba ubwa.

11Nazhɛ go Josɛf gɛgɛcɛnjɛ bishi bwa keeni miaụŋ-mo-ono bwa na cɛnjɛ tu na bee peni aŋ maa a 'yaga ni Ijipti. Ibɛ shɛ ofwo na cɛnjɛ ti ngezeni nụ ụzhɛ, to gwumwonu nụ ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ Ramesis, nu gana na tu ga Faro peni bu unu.

12Go Josɛf ba pana bishi keeni miaụŋ-mo-ono bwa iyimɛyɛ, ta atwa ihwɛ bishi bwa, nu gana na tu ufwugwo wa amwamwa aba namɛ hwɛɛ.

Tuhaŋsa tu Josɛf iwɛ Imunɛ nɛ Namɛ na Cɛnjɛ ti Ijipti

13I zasa ofwo elele na iyimɛyɛ namɛ ya na cɛnjɛ ta ata kpaaŋ o, iwɛbɛ po imunɛ-tiya hwuleji. Ugiriri keri atwa cɛnjɛ ti Ijipti keeni cɛnjɛ ti Kenan, iwɛ imunɛ nɛ namɛ apata.

14Go Josɛf sotulonu ukwuribi na aa 'yajɛ na cɛnjɛ ti Ijipti keeni cɛnjɛ ti Kenan kpaaŋ, iwɛ iyimɛyɛ nɛ oo so. Bee suji ukwuribi ata nu umwono Faro.

15Aka na oo so iyimɛyɛ nu ukwuribi na namɛ na cɛnjɛ ti Ejipti keeni cɛnjɛ ti Kenan hwɛɛ, ibɛ po Ijipti kpaaŋ zhajɛ pu Josɛf, ɛɛ hiɛŋ bụ, Iti peni iyimɛyɛ. Iwembe po ɛbi zhɛ bu ma tu ngbaraka maa to 'woo? Iwɛnɛ po ukwuribi tu kaa hwuwowu hwɛɛ.

16Go Josɛf jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ ukwuribi hiŋ hwuwowu hwɛɛ, asha suje ma iyimabiga hiŋ maa ma hi pana iyimɛyɛ tụlụkpashɛ ti iyimabiga hiŋ.

17Ee suje ga iyimabiga ya aba no ofwo Josɛf, go Josɛf peni aŋ iyimɛyɛ tụlụkpashɛ ti idɛkwɛ ya aba, na agwụdụ aba, ni iyweywe ya aba, ni inɛ ya aba keeni

© 2008 Bible Society of Nigeria.

nzhinyacɛ ma aba. Bi peni aŋ iyimɛyɛ tụlụkpashɛ ti iyimabiga ya aba kpaaŋ nu uywa ata.

18Aka na tu uywa ata kwunanjɛ, aa zhajɛ pu bwa nu uywa na 'wa una ata, ɛɛ hiɛŋ bụ, Iyɛri tu, ti zha shɛ ta bụ swakana o. Ukwuribi tu hwuwowu kpaaŋ ni iyi tusa, bu loshigwo la kaa iyimabiga tu kpaaŋ. I zasa kaa iyi elele ta tu vwanɛ maa ta bu pana ya o, asha semi tukwugwu tu tu keeni cɛnjɛ tu tu.

19Iwembe po ɛbi zhɛ bu ma tu ngbaraka maa to 'wo ne eshe bu, ta atuba, ta cɛnjɛ tu tuu? Utu so ta cɛnjɛ tu tu iwɛ iyimɛyɛ, ti zhɛ ta sha ajama Faro ta cɛnjɛ tu tu, maa iti peni izɛgwu maa ta bila ne shihilo shi tu, maa kede cɛnjɛ tɛ shɛ osombo.

20Ibɛ po go Josɛf senji Faro cɛnjɛ ti Ijipti kpaaŋ. Iwɛnɛ po Ejipti senji shihilo sha aba kpaaŋ iwɛ imunɛ nɛ ya kwụna aŋ. Ibɛ po cɛnjɛ tɛ shɛ ya ma tu Faro.

21Go Josɛf suji atwa ata baa njɛ aŋ ajama, te kwuni nu ukwunanga Ijipti zalụ uko i ci ukwunanga zalụ uyebi.

22Cɛnjɛ to onongbo kiri bee se shi. Iwɛnɛ po onongbo 'yajɛ urobwo wa aba na ga Faro peni aŋ, ibɛ po a ya iyi nu urobwo wa aba na ga Faro peni aŋ. Iwɛbɛ po ee senji shi cɛnjɛ ta aba.

23Nazhɛ go Josɛf hiɛŋ atwa ata, Hioko ma, N hi sowo ta cɛnjɛ ti hiŋ hwayɛ ga iwɛ Faro. Hwuwayɛ go izɛgwu nɛ iwɛ maa hiɛ bɛrɛ ne shihilo shi hiŋ.

24Aka na aka iyimɛyɛ tugwubo ci hwuŋ, hi zhɛ hia pana Faro iyi itana. Inɛ ɛtɛ vwɛ ya, i shɛ inee hiŋ, iwɛ izɛgwu ye ehilo hiŋ, ti iwɛ iyimɛyɛ ikɛnyi hiŋ, ti iwɛ nhwaŋ mi hiŋ hwɛɛ, ti iwɛ atwa hiŋ na ta gwumwatagwụ.

25Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Iyɛri, tɛ njɛ ugwoje bu te ebi ti bicinji. Bɛ tɛ zhɛmanɛ, ti zhɛ ta sha ajama Faro.

26Gabata go Josɛf shiri undwa ata na cɛnjɛ ti Ijipti, maa ga Faro, ubwa shɛ bu na 'yaga iyi itana ye elele. Undwa ata te shikeni ba tutu ta hwayɛ, asha cɛnjɛ to onongbo kiri tɛ shɛ shɛ ma tu Faro.

Go Josɛf Shileni Jekob Unu

27Gabata E'isrɛl jɛjɛ ni Ijipti na amɛ cɛnjɛ tu Goshɛn, a shɛ azhɛgba na tuba. Aa mata miaụŋ, aa kaana ufwugwo tugombo duwa.

28Ge Jekob namɛ na cɛnjɛ ti Ijipti shiywa umpwa-na-shɛba-shi-cenje. Shiywa shi Jekob hwɛɛ shɛ namɛ dipi-yebi-na-buhanda-na-shɛba-shi-cenje te e meci bu (147).

29Aka na ta aka gwumwonu maa ge Isrɛl 'wi, baa suyanɛ yɛu ibwɛ go Josɛf, bɛɛ hiɛŋ bụ, Yaa shɛ ɛbi zhɛ bu ma n ndana uwebiye tebiye, asha shiyono u'ala bụ tuta ti i'unte mi hwuwayɛ go maa n shileni-unu u tɛkana. Ma bu tabwa, maa kede n ni, ni Ijipti ga o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

30Ama yaa shɛ Ngee 'wi gana eshi mi, m becinji ni Ijipti maa n ni no ofwo na ee ni aŋ la. Go Josɛf jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma nda gana na ɛbi hiɛŋ.

31Ge Jekob hiɛŋ bụ, N shileni-unu maa bi zhɛ ba nda gana ata, bee shileni bu ga unu. Nazhɛ ge Isrɛl to bizhiri ni ihiŋhiŋ ogodo ubwa.

Umozhigo 48

Ge Jekob Peni Miaụŋ mu Josɛf mi Yebi Uwebiye

1Na aba inɛ gɛ, ee mbishi Josɛf maa, Ge shibi ba gwuma ba. Ibɛ po bee suji miaụŋ mu bwa mi yebi, ga Manasɛ keeni Ifrem maa ɛ kwubɛ Jekob.

2Aka na te e mbishi Jekob, ɛɛ hiɛŋ, Yɛu bụ go Josɛf na zhajɛ pụ bụ. Nazhɛ ge Jekob njɛ iji, bɛɛ ishijɛ no ogodo ubwa baa jɛjɛ.

3Ge Jekob hiɛŋ Josɛf, Agwatana na Hwuri Kpaaŋ, m bananɛ la nu Luz na cɛnjɛ ti Kenan, bee m peni-uwebiye,

4bɛɛ n hiɛŋ, Hioko, N zhɛ ma nda maa meci miaụŋ mu ufugwo, maa na kaana ugombo. N zhɛ ma nda maa udenji bu gembi ufwugwo, maa ma pana ajalalo bu cɛnjɛ tu ga maa a 'yaga tụ unyizo-nom.

5Hwuwayɛ go, miaụŋ mụ bụ me eyi mu na ee bi metenji na cɛnjɛ ti Ijipti nazhɛ Ngaa zhajɛ pụ bụ ni Ijipti ga, mɛ shɛ mi nee mi. Ge Ifrem keeni Manasɛ mi nee mi ta, gana Rubɛn ne Simion.

6Ama yaa shɛ ebi te meci miaụŋ mi nya me elele, muba mi zhɛ ma sha mu naa bụ. Ogwu aba zhɛ dure ni izeci ya atagwụ aba ga Manasɛ keeni Ifrem.

7Aka na Ngaa banɛ la nu Padan-aram, ge Rechɛl n 'weni nu uhwaŋna, na cɛnjɛ ti Kenan, ta tu vwɛ cwɛŋ maa to to Ɛfrat. Amɛ mi kaa hashɛganụ tebiye, Ngee ni bu apata nu uhwaŋna ata zhɛ Ɛfrat (ibɛ gɛtɛtɛ shɛ ya Bɛtlɛhɛm).

8Aka na ti ge Jekob kwụbɛ miaụŋ mu Josɛf, bɛɛ hiɛŋ, Ata aba naa?

9Go Josɛf hiɛŋ bishi bwa, Miaụŋ mu ga Agwatana m peni epe na. Ge Jekob hiɛŋ bụ, Ma bu tabwa, N sugeni mu, maa ma pana aŋ uwebiye.

10Eshe Jekob eri shi a kwụba ya uhwaŋna tebiye na aka ata o, iwɛnɛ baa injɛ. Ibɛ po go Josɛf suji mu ga pu bwa, baa ruwanɛ mụ, bee kwutenji unu ubwa nu una wa aba.

11Nazhɛ ge Jekob hiɛŋ Josɛf, N nge heŋshi shi maa N tɛ zhɛ ma bụ kwụba ya o, ama hioko, Agwatana te me leneni maa ma kwụba ta miaụŋ mụ bụ sasana.

12Nazhɛ go Josɛf becinji aŋ nu ukaka ubwa, bee kwuzhi, bee ubi eshe ubwa na cɛnjɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

13Go Josɛf suji aŋ hwɛɛ aba ebe yebi, oo gwumwonu pi Jekob, bee shikicinji Ifrem geri bu u'ala ubwa ubiye na shɛ geri bu u'ala ugwulwo Isrɛl, ga Manasɛ namɛ nu u'ala ubwa ugwulwo na shɛ geri bu u'ala ubiye Isrɛl.

14Ge Jekob nderishinji u'ala ubwa ubiye, bee peteni uŋ nu uhiuhiu Ifrem, na shɛ bụtụ tidice, bee peteni u'ala ubwa ugwulwo nu uhiuhiu Manasɛ, ubwa heŋshi koshitonu i'ɛlɛ ibwɛ gana ata, shibwonu ga Manasɛ ee meci hiiŋ.

15Bee peni Josɛf uwebiye, bɛɛ hiɛŋ, Ga Agwatana na eshi mi ga Abraham na Azik hwụjɛ la unu ubwa peni miaụŋ mu ga uwebiye, Ga Agwatana na untanganɛ uraiŋ mu taa te m meci la tutu i ci hwayɛ ga, peni aŋ uwebiye.

16Ga butumwa-ba-azuba na n leshiji la ni iyi iwɛ ye elele, peni aŋ uwebiye; Ga a na suyana aŋ ni izeci mi keeni ni izeci ye eshi mi, ga Abraham na Azik! Ge e meci miaụŋ mu ufwugwo, maa a 'yaga ajalalo na cɛnjɛ tu unyizo!

17Tu go Josɛf kwụbɛ maa bishi bwa peteni u'ala ubwa ubiye nu uhiuhiu Ifrem, i lemicinji shi bu amɛ o, bee peshinji u'ala bishi bwa, nu uhiuhiu Ifrem bee peteni nu uhiuhiu Manasɛ.

18Go Josɛf hiɛŋ bishi bwa, Ada, shɛ gana ata o. Inɛ gɛ ibɛ ee meci hiiŋ, ga shɛ ubwa ebi peteni u'ala bụ ubiye nu uhiuhiu ubwa.

19Ama bishi bwa lacɛ, bɛɛ hiɛŋ bụ, M mepi, ɛ-yɛu mi, M mepi. Ga Manasɛ kaa du zhɛ ba 'yaga ajalalo te gembi ufwugwo duwa. Ama tuba i zasa tungwulo buhongwu bwa zhɛ bo gombo bo hwulo bu. Ajalalo ubwa kaa du zhɛ a sha udenji na gembi ufwugwo.

20Gabata bee peni aŋ uwebiye jita ata, bɛɛ hiɛŋ bụ, Tedure na bụ ibɛ E'isrɛl zhɛ a pana bụtụ uwebiye gana ga, ɛ hiɛŋ, Ga Agwatana ɛbɛ njɛ gana Ifrem keeni gana Manasɛ. Gabata bee hwuricinji Ifrem umbe na Manasɛ.

21Nazhɛ ge Isrɛl hiɛŋ Josɛf, Hioko, N zhɛ mo 'wo, ama Agwatana kaa zhɛ a nama na bụ, maa mo bu gwuricingo na cɛnjɛ te eshi bu.

22Gobuko Ngee peni cɛnjɛ ta ata tɛ 'yajɛ ugwungwu, tu gata Ngee leshiji la na A'amo tedure nu utokwobi mu keeni uta mu, ama shɛ ta miaụŋ-mo-ono bu o.

Umozhigo 49

Ge Jekob Peni Miaụŋ mu Bwa me Eyi Uwebiye

1Ge Jekob suyanɛ miaụŋ mu bwa me eyi, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Sotulonu ma kwororo, iwɛ maa Mo hi mbiso iyi nɛ zhɛ me hi vwutongono geri-be-eshe.

2Oo ahiɛba miaụŋ-me-eyi mi Jekob, zhajɛ ma hi sotulonu maa hi shiri acɛbɛ nu n-ndumwa me bishi hiŋ ge Isrɛl.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

3Ɛ-Rubɛn, gabụ bɛ shɛ yɛu mi ihiiŋ, gabụ kaa bɛ shɛ ukpahiŋ mu, keeni tụ'walụ ti hiiŋ tu ukpahiŋ mu. Unyangana bụ keeni ukpahiŋ bụ zhɛ wo gombo wo hwulo aŋ.

4Bɛ shɛ gana meni mu uhwulwo mu na ma ugaga tu ma zhagajɛ, ama bu zha shɛ kaa bo hwulo umbe o. Iwɛnɛ ebu munji la ogodo bishi bu, ebi heshigeni aŋ, ogodo mi ebu munji.

5Ge Simion ne Livai a shɛ yɛu-bino, no otokwobi aba aa njɛ la tuhwulo ta aba.

6N zha shɛ mo tono nu ushaura wa aba u tusweci o, N zha shɛ kaa mo togwu ụjɛrụma mu na tu'ulwa ta aba o. A kwụna atwa ni isɛbwɛ ya aba, nụ ụkwụlana wa aba kaa aa jajaga tikpereci ti ivwunɛ inɛ ye eyi maa kede i zhe tahaŋnụ o.

7Go unu-tukalana 'imɛ-isɛbwɛ ɛtɛ ya aba, iwɛnɛ ti yee hwuleji, ti isɛbwɛ ya aba ti'ishijɛ, iwɛnɛ po umungwuta yaa shɛ! N zhɛ mo bogwu aŋ na atwa aba, N zhɛ ma garataga aŋ kaa na cɛnjɛ ti Isrɛl kpaaŋ.

8A-Juda, miaụŋ-mo-ono bu mi zhɛ ma bụ dumanga, nu u'ala bụ ɛbi zhɛ ba ima atwa i'ime bu i'ilu. Miaụŋ me bishi bu kaa mi zhɛ mo bu kwuzono.

9Go Juda shɛ gana bizeci, na njɛ ụbaụta nazhɛ baa kwụnɛ usunda na tijala tu bwa, nazhɛ bee gwure nụ ụpangwụ ubwa. Boo momo mbo bee weci, gaaba eri ba kara maa ishicinjɛ bụụ?

10Bukwuto bu tugwama zha shɛ ba ganga Juda o. Ajalalo ubwa kaa zhɛ na ya tugwama aka elele. Edenji zhɛ na tụpa bụ ụdalụ, ɛɛ zhɛ kaa na hwuga-unu ubwa maa o kwuzono bu.

11Bu umpi biywoywo bi izhinyɛci ibwɛ nu ukparɛ, biywoywo bi izhinyɛci ibwɛ umpi nu ukparɛ ufwafwa na zhɛmɛ. Ba nyashɛnga otogwo ubwa keeni idikɛ ibwɛ ne meni mụ tụ'walụ ta afwafwa mu na mi shenjemi gana mehieŋ.

12Eshe ubwa zhɛ e shenjomo ne meni mụ tụ'walụ ta afwafwa mu na baa swa, ene ubwa kaa zhɛ a cɛnjɛma no mosubo mi inɛ mu na baa swa.

13Gɛ Zɛbulon zhɛ ba gɛga nụ ụpalanụ itekwu. Nụ ụpalanụ ubwa ɛɛ zhɛ nɛ zɛtɛ ihɛŋtu. Tugwungwu tu bwa ti zhɛ te ce Saidụn.

14Ge Isaka shɛ gana izhinyɛci nɛ 'yajɛ ikɛnyi, bu ubeni na ashashɛ agwụdụ.

15Bụ kwụbɛ maa ofwo ụhinjanụ pilanụ ibɛ po bee zhire ututu ubwa maa 'waŋna i'wɛŋnɛ. Ibɛ po baa shɛ ya bujama na ba nda ugondu ikɛnyi.

16Ga Dan ba 'yagaga atwa ubwa, gana na tu baa shɛ ụlamụ wa atwa Isrɛl uko.

17Ga Dan kaa zhɛ ba sha gana ugbezhi, na namɛ nụ ụzalụ uhwaŋna, na ba lụmanga oshikwuru budakwa, iwɛ maa bụtụ na ba suka bụ leyi mabaaba.

18Oo AGWANGWAMA, M bu 'yacɛ maa n leshiji.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

19Ashɛrɛ na gembi ufwugwo zhɛ a kala bụkpangwụ maa e kepengeni Gad, ama ubwa kaa zhɛ ba lasụ aŋ hwɛɛ.

20Cɛnjɛ ta Ashɛ ti zhɛ tu na mata iyimɛyɛ ibiye, ubwa zhɛ nɛ bɛcinjɛ iyi nɛ zhɛ na kwulana shɛgwuma.

21Ga Naftali shɛ gana unasa bụlụba na ee tufwurinji, ba duma n-ndumwa mu na mu pilanụ.

22Go Josɛf shɛ gana ukparɛ ufwafwa, a'walụ ukparɛ ufwafwa na shikeni ni ipɛlu u'ibwa meni. Shɛ'walụ shɛ bwa sho mungo nụ ụdatụ.

23Atwa i'ime ibwɛ kepengeni bu, ee heshigeni bu amɛ tebiye. Ee urigeni bu ni itɛ keeni a'inla aba.

24Okwo ti yaa shɛ gana ata, uta ubwa kaa njɛ shɛ bulama o. Bụtụ ata bu Ukpahiŋ Jekob na Hwuri Kpaaŋ njɛ aragbamụ ubwa maa a 'yaga ikɛnyi

(tedure na bi'iywa-ba-agwụdụ na shɛ utayɛ ụ'wụtụ wa atwa Isrɛl).

25Agwatana bishi bu, ubwa mo bu mbiyono, Agwatana na Hwuri Kpaaŋ ubwa ma bu pana-uwebiye ye eshilo na namɛ na azuba. Tu uwebiye meni na mi iri, mu na ma banɛ taa tuta ta cɛnjɛ, tu uwebiye miaụŋ mu ufwugwo tumata.

26Uwebiye bishi bu gembi tebiye yee hwuri uwebiye yo ogwunukwoshi mi tutu ce ukwunanga nshama mu unyizo-nom. Inɛ ɛtɛ ibɛ zhɛ ya patana nu uhiuhiu Josɛf, ibɛ kaa zhɛ ya patana ni itune bụtụ na oo bogwu la na miaụŋ-mo-ono bwa.

27Gɛ Bɛnjamin shɛ gana ugwusu na imunɛ iri tebiye na wa ansatanga iyi, ba kwụna iyi nu uvwungwa baa ya. Nụ ụrụmɛ kaa boo dwotwogonu iyi nɛ ujasa yɛ.

Tu'wo ti Jekob

28Atwa ga kpaaŋ aba shɛ alamụ Isrɛl umpwa-na-ba-eyebi, ijɛ gɛtɛtɛ bishi ba aba mbishi aŋ aka na baa pana aŋ uwebiye. Bi peni aŋ uwebiye te teni cɛŋ gana na tu uwebiye bụtụ bụtụ namɛ.

29Nazhɛ bee peni aŋ unu, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ mo 'wo maa mo to atwa mi. N ni ma no ofwo ata ee ni la eshi mi nu ụpangwụ ata namɛ ni itimɛ Efron Bihit ata.

30Nụ ụpangwụ ata namɛ nu Makpila, nụ ụzalụ bu uwaŋna-banụ Mamre, na cɛnjɛ ti Kenan. Ubwa gatata ga Abraham so la hwɛɛ te ehilo ata ni i'ɛlɛ Efron Bihit ata maa a shɛ urubwo ubwa na bɛɛ zhɛ no no atwa ubwa.

31Apata ee ni la Abraham ne biyikwo bwa ga Sara. Apata du ee ni la Azik ne biyikwo bwa ge Rebeka. Apata du Ngee ni la Lia.

32Ga shɛ ni itimɛ ɛtɛ du ehi n ni keeni ụpangwụ ata oo so la ni i'ɛlɛ yɛ Ɛhit.

33Aka na ti ge Jekob hwuweni miaụŋ mu bwa unu-tupana hwɛɛ, boo mbo ivwunɛ ibwɛ bee petengeni iŋ no ogodo ubwa, baa dwa ihwungwɛ, bee ci atwa ubwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Umozhigo 50

1Nazhɛ go Josɛf leyiteni bishi bwa, baa patanɛ bụ mesheeshe, baa cwɛ-u'wo, baa ruwanɛ bụ.

2Go Josɛf peni miaụŋ mu bwa mu ugondu mu na mɛ shɛ Ejipti, a na a nda ugondu unibi unu maa ga a sụkwụtwa ru'wo re bishi bwa unibi iwɛ maa kede ru fwoshi o. Gabata ga atwa na a nda ugondu unibi sụkwụtwa Isrɛl unibi iwɛ maa kede u fwoso.

3Jitɛ buhanda aa yanɛ bụ, gana ata aa yana bụtụ na aa sụkwụtwa unibi maa kede u fwoso. Atwa Ijipti to-ụkwụla ubwa jitɛ dupu-nu-woshi (70).

4Ama aka na tụ ụjita ụkwụla-tuta iwɛ ubwa henici. Go Josɛf mbishi atwa ihwɛ Faro, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ iwe mi ihiɛ kwụlanɛ, asha ma hi tabwa maa, hi m mbiseje Faro maa,

5Bishi mi n njɛ la Ngoo to-tuwa, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ mo 'wo, ga shɛ nu u'uye ata Ngee meme hinenji la na cɛnjɛ ti Kenan ehi n ni. Iwɛbɛ po Ama bu tabwa hwuwayɛ go maa n leneni maa ma zha me ne bishi mi, nazhɛ me gwure epe.

6Ga Faro jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Zhaga ne bishi bu, nu gana na tu baa bɛ njɛ la maa to-tuwa ti ibɛ.

7Ibɛ po go Josɛf zhe ga maa no bishi bwa. Anjɛ-ugondu Faro hwɛɛ munji ee she bu, tu n-nyarɛ mi ihwɛ ibwɛ keeni n-nyarɛ mɛ cɛnjɛ ti Ijipti hwɛɛ mi she Josɛf,

8ta atwa ihwɛ Josɛf du hwɛɛ, ta miaụŋ-mo-ono bwa, ta atwa ihwɛ bishi bwa. Asha miaụŋ ma aba mu tuwee wee, na agwụdụ, ni iyweywe, ni inɛ ya aba kiri ɛɛ gɛnjɛ na cɛnjɛ tu Goshɛn.

9Atwa na a suka ihɛŋtu cɛnjɛ, ta asụcɛ idɛkwɛ, e she bu du, unyama wa aba gembi ufwugwo tebiye.

10Aka na te e ci akpakpata Atad, a na oo dubo ohiu, hileniye Jodan, aa cwɛ-u'wo na gembi tebiye apata. Ibɛ po boo to-ụkwụla iwɛ bishi bwa jitɛ icenje.

11Aka na atwa na jɛjɛ na cɛnjɛ ta ata keeni Ekenan, kwụbɛ ụkwụla na boo to na akpakpata ata Atad, ɛɛ hiɛŋ, inɛ gɛ shɛ ụkwụla-tuta ụ'wụtụ no ofwo Ejipti. Ibɛ po oo po apata izeci maa, Ebɛl-mizraim, i namɛ hileniye Jodan.

12Miaụŋ mi Jekob me eyi mɛ njɛ bụ gana na bee peni aŋ la unu.

13Ee shepi bu ee zhe na cɛnjɛ ti Kenan, ee ni bu nụ ụpangwụ ata namɛ ni itimɛ Makpila, nu ụzalụ bu uwaŋna-banụ bu Mamre, na ga Abraham so la, ti itimɛ ɛtɛ ni i'ɛlɛ Efron Bihit ata, maa tɛ shɛ cɛnjɛ tu na bɛɛ zhɛ no no atwa ubwa.

14Na aba na tu go Josɛf ni bishi bwa, bee gwuri ni Ijipti na miaụŋ-mo-ono bwa, ta atwa elele na ge munji e she bu maa e ni bishi bwa.

Go Josɛf Mepeni Miaụŋ-mo-ono Bwa Iwɛ

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

15Aka na miaụŋ-mo-ono Josɛf mụ kwụbɛ maa bishi ba aba 'wi, ɛɛ hiɛŋ, Nekeshi
go Josɛf zhɛ ma tu ta ni i'ime maa ma tu tụpana iyi iwɛ nɛ atɛ njɛ bụ la kpaaŋ.

16Ibɛ po miaụŋ-mo-ono Josɛf mu tumwanɛ butumwa no ofwo ubwa, ɛɛ hiɛŋ bụ,
Bishi tu ti peni la unu nazhɛ bee 'wi.

17Bɛɛ hiɛŋ Josɛf, Ma bu tabwa maa gengeni atagwụ bụ tipindo keeni iwɛwɛ ya
aba, iwɛnɛ aa bɛ njɛ la iyi iwɛ. Ta bu tabwa hwuwayɛ go maa iti gengeni tipindo
tu tu atuba miaụŋ-mu-ugondu ma Agwatana bishi bu. Go Josɛf cwɛ-u'wo aka na
ta a jɛmɛ iwɛ gɛ nu bwa.

18Miaụŋ-mo-ono bwa du mu zhajɛ aa 'waŋ na cɛnjɛ na agba ubwa, ɛɛ hiɛŋ, Hioko,
miaụŋ-mu-ugondu bu atɛ shɛ.

19Ama go Josɛf hiɛŋ aŋ, Ta nda ma inyɛsɛ o, shɛ Gamba n shɛ Agwatana o.

20I namɛ la na shɛmɛ shi hiŋ maa hi n njɛ iyi iwɛ, ama Agwatana tuba jɛshɛrɛjɛ
iŋ yaa shɛ ya iyi ibiye, maa Mo bicingo atwa ufwugwo ụ'wụtụ anaa na ta namɛ
hwayɛ ga.

21Yaa shɛ iwɛ inɛ ɛtɛ, ta nda ma inyɛsɛ o, N zhɛ ma hi biga ta miaụŋ mi hiŋ mu
tuwee wee. Gabata baa ingatanjɛ aŋ, bee lemicinji aŋ du shɛmɛ.

Tu'wo tu Josɛf

22Gabata go Josɛf namɛ ni Ijipti, tu bwa, ta atwa umwamwa bishi bwa. Go Josɛf
zhɛrɛ shiywa dipi-yebi-ne-eshe-umpwa (110) te e meci bu, nazhɛ bee 'wi.

23Go Josɛf kaa kwụbɛ miaụŋ mi Ifrem tutu ajalalo ubwa na ga Maki yɛu-ye-eyi
Manasɛ meci, baa 'waŋnɛ aŋ du.

24Nazhɛ go Josɛf hiɛŋ miaụŋ-mo-ono bwa, N zhɛ mo 'wo, ama kaa Agwatana zhɛ
me hi mbiyono tilɛɛ. Bɛɛ zhɛ kaa ba nda maa hi beni na cɛnjɛ tu ga maa hi zhe na
cɛnjɛ ta ata bee shileni la Abraham, na Azik keeni Jekob unu.

25Nazhɛ go Josɛf njɛ maa miaụŋ mi Isrɛl mu to-tuwa, maa aka na Agwatana ihi
'yagajɛ hwuŋ maa hi zhe na cɛnjɛ ta ata, sugo ma o'umpwo mi maa hi beni epe.

26Go Josɛf 'wi ga ni Ijipti, tu baa namɛ shiywa dipi-yebi-ne-eshe-umpwa te e meci
bu. Aa sụkwụtwa bụ unibi maa kede u fwoso, ee shiyeni bu du ni ikpɛtɛ ru'wo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Ụbanụ

Ụbanụ 1

A njɛ atwa Isrɛl a na Namɛ ni Ijipti Umungwuta

1Nzeci mu miaụŋ-me-eyi mi Jekob, ata (ɛɛ hiɛŋ ge Isrɛl) mu na mu 'wa bụ mi zhe
Ijipti na, bụtụ bụtụ 'waŋnɛ atwa ihwɛ ibwɛ.

2Gɛ Rubɛn, ne Simion, ne Livai keeni Juda,

3Ge Isaka, nɛ Zɛbulon, keeni Bɛnjamin,

4Ga Dan, na Naftali, na Gad keeni Ashɛ.

5Kpakpakpaaŋ atwa na ge Jekob meci, a shɛ atwa dupu-nu-woshi (70), Yɛu ibwɛ
go Josɛf namwawaŋ ni Ijipti na aka ata.

6Na aba inɛ gɛ, na aka fwalaa go Josɛf 'wi keeni miaụŋ-mo-ono mu bwa hwɛɛ
keeni atwa uwaŋnɛ ata du.

7Miaụŋ mi Isrɛl mi 'yebi tumata, ibɛ po ee gembi ufwugwo duwa; aa kaana
ufwugwo tugombo, ibɛ po ukpahiŋ wa aba ishijɛ tebiye; ee shini cɛnjɛ ta ata.

8Nazhɛ agwuma ufwo Ijipti, na mepi shi iwɛ Josɛf, yɛ tugwama.

9Bɛɛ hiɛŋ atwa ubwa, Hioko ma, miaụŋ mi Isrɛl mu tu hwuri nu ufwugwo, ee tu
hwuleneni nu ukpahiŋ.

10Hwure ma tɛ njɛ aŋ ma ti'inta, iwɛ aka na ɛɛ zhɛ na kaana ufwugwo, aka oko ci
hwuŋ, ɛ zhɛ o togwu na atwa i'ime tu maa a tu sukakanɛ nu ujasa, nazhɛ a bana
na cɛnjɛ tu tu.

11Ee jeri ga ehiu na zhɛ na mangangana aŋ ugondu ụbaụta iwɛ maa a njɛ aŋ
umungwuta. Atwa Isrɛl meni Faro ashɛpwụ Paitom keeni Rameses ofwo na maa
bu no tulono i'wɛŋnɛ uduciya ubwa.

12Ama gana na ta a nda aŋ umungwuta, gobwonu du kaa aa kaana ufwugwo
tugombo, oo mburusonu na cɛnjɛ ta ata duwa. Nazhɛ ohwulu kwuni atwa Ijipti
tuhoroko iwɛ miaụŋ mi Isrɛl.

13Nazhɛ Ejipti eni miaụŋ mi Isrɛl ugondu umungwuta tɛnda.

14Ugondu cɛnjɛ keeni etemberi na ee eni aŋ, heshigeni aŋ shɛmɛ, ee peneneni aŋ
iyi elele nɛ namɛ nu ntuma ma aba tɛnda sasana. Ugondu we elele na ee eni aŋ
tɛnda ụ shɛ ugondu umungwuta.

Unu na Ga Faro Peni Eyikwo na o Mbiyono Eyikwo Tumata

15Nazhɛ agwuma Ijipti mbishi eyikwo Ehibru a na o mbiyono eyikwo tumata. Ɛ
hiɛŋ izeci bu na bu ko ge Sifra, ɛɛ hiɛŋ izeci bu na bi yebi go Pua,

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

16Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Aka elele na ohio mbiyono eyikwo Ehibru tumata, ahiɛ kwụbɛ te e kwuzhi maa e meci, yaa shɛ yɛu ɛtɛ shɛ yɛu-ye-eyi kwụna iŋ ma, ama yaa shɛ yɛu-yo-o, ga i nama.

17Ama eyikwo ata o mbiyono eyikwo Ehibru na tumata a sụma Agwatana inyɛsɛ, a njɛ shɛ gana na ta agwuma Ijipti mbishi aŋ o, ama o bicingo ta miaụŋ-me-eyi.

18Nazhɛ agwuma Ijipti suyanɛ eyikwo ebe o mbiyono Ehibru tumata, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Iwembe po kwuŋ ahia nda gana gaa? Ohio bicingo miaụŋ-me-eyii?

19Eyikwo ata o mbiyono eyikwo tumata hiɛŋ Faro, Iwɛnɛ te eyikwo Ehibru shɛ shɛ gana eyikwo Ejipti. A 'yajɛ ikɛnyi, maa waa eyikwo na o mbiyono eyikwo tumata ci, asha o motwo.

20Ibɛ po Agwatana peni eyikwo ata o mbiyono eyikwo tumata uwebiye. Atwa ata kaa a kaana ufwugwo tugombo keeni ukpahiŋ ti'yaga duwa.

21Na aba ibɛ Agwatana peni eyikwo ata o mbiyono eyikwo tumata amwamwa ɛkɛnyi aba, iwɛnɛ ta a sụmɛ Agwatana inyɛsɛ.

22Nazhɛ ga Faro peni atwa elele unu, bɛɛ hiɛŋ, Yɛu-ye-eyi-ye elele nɛ Ehibru meci, ge keri iŋ nu Urefu Nayɛl, ama gɛ yɛu-yo-o elele nama.

Ụbanụ 2

Tumata tu Moses keeni Tuwaŋnɛ tu Bwa

1Butubwenyi bi Livai bu ko zhe bee zeni yɛu-yo-o nɛ shɛ ụlamụ ubwa.

2Yɛu ɛtɛ yo o le ofubo, yee meci yɛu-ye-eyi. Aka na tu baa kwụbɛ maa yɛu ɛtɛ zhɛmɛ tebiye, baa intanɛ iŋ ipiɛnɛ itɛtu.

3Gana na ti bee eri shi ba intana iŋ ya, baa njɛ igwumi no oshipwu, bee sweni iŋ tulwalwa keeni ukotolo; bee wecicinji yɛu ɛtɛ na amɛ ibɛ, bee shepi iŋ bee shiri ni itɛ nụ ụpalanụ Urefu ata.

4Bụngwụfwụ bwa shikeni taa dụlụ maa mapa iyi nɛ zhɛ ya nda bụ.

5Na aka ata ibɛ yɛu-yo-o Faro zhe maa dụla meni nu Urefu ata. Showo shɛ bwa shɛ na sha ndana bụ iyi, sho rungo nụ ụpalanụ Urefu ata. Baa kwụbɛ igwumi ɛtɛ ti yee shi ni itɛ nụ ụpalanụ Urefu ata; baa tumwanɛ owo ubwa oko maa ga shapɛ iŋ.

6Aka na bee ushiji iŋ, baa kwụbɛ ti yɛu ɛtɛ ye eyi shiyeni; yɛu ɛtɛ kaa ya twa-u'wo. Ibɛ po inyɛmɛnyɛmɛ ibɛ shɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Yɛu-ye-eyi ye Ehibru ike nɛ ma.

7Nazhɛ bụngwụfwụ Moses hiɛŋ yɛu ɛtɛ yo o Faro, Ma zha suu ma suyanɛ biyikwo bu ko be Ehibru na mosubo mu bwa mu ta 'yajɛ meni maa ma bu bigaga yɛu gɛ?

8Yɛu-yo-o Faro hiɛŋ bụ, Zhaga. Bee zhe baa suyanɛ bino Moses gbaa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9Yɛu-yo-o Faro hiɛŋ bụ, Shapa yɛu gɛ m bigajɛ, N zhɛ mu na bụ tụpa utashɛ. Gabata biyikwo ata shepi yɛu ɛtɛ baa bɛjɛ iŋ.

10Aka na ti yɛu ɛtɛ waŋnɛ, bee shepi iŋ bee peni yɛu-yo-o Faro, baa shɛ ya yɛu ibwɛ. Nazhɛ yɛu ɛtɛ yo o Faro po bu izeci tu go Moses, Egini to Moses i shɛ, timbɛ. Bi hiɛŋ, Iwɛnɛ ti Ngɛɛ mbɛ bụ ne meni.

Go Moses Kwụnɛ Bijipti, bee Gezhiji

11Tu go Moses waŋnɛ, bee beni jitoo ko bee zhe maa kwubɛ miaụŋ-mo-bino bwa. Baa kwụbɛ ugondu umungwuta na aa nda; baa kwụbɛ te Bijipti bu ko bo dubo yɛu Bihibru ike nɛ shɛ atwa ubwa.

12Baa mbiyanganɛ, bụ kwụbɛ shɛ bụtụ be elele o, baa kwụnɛ Bijipti ata, baa intanɛ bu nu upwupwutu apata.

13Iyi tuholo ibɛ, bee beneneni, baa kwụbɛ Ehibru eyebi ta a twa ifelu abaaba. Bee mbishi bụtụ na maa wụmɛ maa, Iwembe po obo dubo nyabụụ?

14Nazhɛ bụtụ ata jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, Gaaba ibi peni tugwama maa jɛmɛ ụshɛrɛya tuu? Ba jala suu maa n kwụnɛ gana na abụ kwụnɛ Bijipti ata? Ibɛ po go Moses njɛ inyɛsɛ, bɛ hiɛŋ, E mepi iwɛ gɛ.

15Aka na ga Faro hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, bee jelekeci gana na maa kwụna Moses. Ama go Moses gezhigeni Faro, bee zhe baa jɛjɛ na cɛnjɛ ti Midian. Baa jɛjɛ no ofwo u'ibwa meni uko.

16Bunongbo bi Midian ata kaa 'yajɛ miaụŋ-mo-o mi cenje. Mee zhe maa mi cijɛ meni maa ee peni agwụdụ bishi ba aba maa e swe.

17Ibɛ a'iywa-agwụdụ oko unzhi aŋ apata; ama go Moses ishijɛ bee mbiyeni aŋ, bee peni agwụdụ aba meni ee swe.

18Aka na te e ci Ruɛl bishi ba aba, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Gana na ahiɛ njɛ ahiɛ gbatụ hwayɛ ujiyo gana gaa?

19Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Bijipti bu ko ubwa iti mbiyeni na a'iywa-agwụdụ, baa tɛ cɛganɛ meni duwa, nazhɛ bɛɛ piɛ agwụdụ tu meni ee swe.

20Bɛɛ hiɛŋ miaụŋ ma ata mu bwa, Cee baa namɛɛ? Iwembe po ɛhi gɛnjɛ bụtụ ata ne ekwunyii? Suyanɛ bụ ma maa ya iyimɛyɛ.

21I kwụlanɛ kaa Moses maa gɛga na bụtụ ata; ibɛ po bụtụ ata peni Moses yɛu ibwɛ yo o ge Zipora bee zeni.

22Bee meci yɛu-ye-eyi, boo po iŋ izeci ti gɛ Gɛshom, Bi hiɛŋ, N shɛ bulashɛ na cɛnjɛ tu na Ngee te mepi shi la.

23Aka na ti yee ilegeji nazhɛ agwuma ata Ijipti 'wi. Miaụŋ mi Isrɛl kaa mi 'nyengenji iwɛ bɛjɛjɛ bi tijama tu na ee zweni na tuba, a uganɛ iwɛ timbiyono. Ibɛ po n'ungwa ma aba mu munji no ofwo Agwatana.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

24Ibɛ po Agwatana hwụjɛ i'nye ya aba, Agwatana kaa teyinje unu na baa twa la
na Abraham, na Azik keeni Jekob.

25Agwatana kaa kwụbɛ ụbaụta wa atwa Isrɛl, yaa gwumanɛ bụ kaa.

Ụbanụ 3

Go Moses Kwụbɛ Ulwa na wo Gorogo nu Ukokoto

1Gabata go Moses ba ngbaraka agwụdụ binua bwa gɛ Jɛtro, na shɛ bunongbo ba
Amidian. Bee suji agwụdụ, baa sanɛ geri bu uwaŋna-banụ nụ ụshɛka, bee zhe
bee ci Horɛb Ishɛmɛ ya Agwatana.

2Nazhɛ butumwa ba AGWANGWAMA ba azuba bananɛ bụ apata na bụratụ bu
ulwa na wo gorogo nu ukokoto uko. Baa ngbaracɛ, baa kwụbɛ tu ulwa wo gorogo
nu ukokoto ata, ukokoto kaa hwoŋni shi o.

3Go Moses hiɛŋ, N zhɛ ma vwula maa Ma kwụba ebe ga a'wụtụ, iwembe po
ukokoto ga hwoŋni shii?

4Aka na ta AGWANGWAMA kwụbɛ tu go Moses vwụrɛ maa kwụba, Agwatana
suyanɛ bụ na ashashɛ amɛ ukokoto ata, Bɛɛ hiɛŋ bụ, O-Moses! Go Moses leni, bɛɛ
hiɛŋ bụ, Oo, Gamba na.

5Agwatana hiɛŋ bụ, To gwumwonu epe o, hwucoko abida bụ, iwɛnɛ to ofwo ata
ebi shikeni a shɛ cɛnjɛ te tijilo.

6Bɛɛ hiɛŋ, Gamba N shɛ Agwatana eshi bu, Agwatana Abraham, na Agwatana
Azik keeni Agwatana Jekob, go Moses intanɛ ụpɛshɛka ubwa, inyɛsɛ shɛ bụ, bi
eri shi ba ngbaraka Agwatana o.

Agwatana Utegeni Moses Ugondu

7Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ, N kwụbɛ ụbaụta na atwa mi na namɛ ni Ijipti a nda
tebiye, Ngaa hwụjɛ kaa n'ungwa ma aba iwɛ ehiu ugondu aba na 'wa aŋ, M mepi
shɛmɛ shɛ tụhaŋtụ sha aba.

8N kezhe maa Ma lashɛga aŋ ni i'ɛlɛ ye Ejipti, maa ma bacɛnga aŋ na cɛnjɛ ta ata,
maa Mo sugo aŋ na cɛnjɛ ti biye, tu na kaa ti gembeneni, ibɛ shɛ cɛnjɛ ta ata ti
'yajɛ ugwungwu, tuwebiye kaa ta fwunga, no ofwo na Ekenan, nɛ Ɛhit, na A'amo,
nɛ Ɛpɛrɛz, na Ahiv, keeni Ɛjɛbus jɛjɛ.

9Hwuwayɛ go, hioko, n'ungwa mu miaụŋ mi Isrɛl mi n ce; Ngaa kwụbananɛ kaa
umungwuta na Ejipti a nda aŋ.

10Hwure, maa Ma bụ tumwana no ofwo Faro, maa M bacɛnganɛ atwa mi a na shɛ
miaụŋ mi Isrɛl ni Ijipti.

11Ama go Moses hiɛŋ Agwatana, Gaaba Ngaa shɛ maa Ma zhagana Faro, mɛ
bɛcinjɛ miaụŋ mi Isrɛl ni Ijiptii?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12Agwatana hiɛŋ bụ, N zhɛ ma nama na bụ tilɛɛ; iyi nɛ shɛ useyida bụ maa mepi maa Gamba m bụ tumwanɛ utumwa na. Aka na ɛbi bɛcinjɛ atwa ata ni Ijipti, hi zhɛ hi ma n zhɛba ni Ishɛmɛ gɛ.

13Go Moses hiɛŋ Agwatana, Hioko, yaa shɛ Ngee ci miaụŋ mi Isrɛl, Ngɛɛ hiɛŋ aŋ, Agwatana eshi hiŋ n tumwanɛ pi hiŋ. Yaa shɛ ee n heŋteni tuba maa, Gaaba ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛɛ? Gana na Ngɛɛ zhɛ mɛ hiɛŋ aaŋ?

14Agwatana hiɛŋ Moses, GAMBA N SHƐ GA GAMBA NA. Baa hiaaŋnanɛ bụ, Gana na ɛbi zhɛ bo mbiso miaụŋ mi Isrɛl na, maa ga GAMBA NA Ubwa n tumwanɛ pi hiŋ.

15Agwatana mbiseneni Moses, bɛɛ hiɛŋ, Gana ɛbi zhɛ bo mbiso atwa Isrɛl na, maa AGWANGWAMA, na shɛ Agwatana ogwunukwoshi hiŋ, Agwatana Abraham, na Agwatana Azik, keeni Agwatana Jekob, ubwa n tumwanɛ pi hiŋ. Izeci mi tɛ tutu unyizo-nom, inɛ ɛtɛ ibɛ ɛɛ zhɛ na ma suyana nu uwaŋnɛ wa aba we elele tutu.

16Zhaga sotulonu n-nyarɛ mu miaụŋ mi Isrɛl, maa mbishi aŋ maa, AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ogwunukwoshi hiŋ, Agwatana Abraham, na Azik keeni Jekob, bu m bananɛ caakwụ, bɛɛ hiɛŋ, N zhajɛ uhikwonuo hiŋ, Ngaa kwụbɛ kaa iyi nɛ Ejipti ma hi nda.

17Ngee shiri kaa unu maa, N zhɛ mɛ hi bɛcinjɛ nu umungwuta ga Ejipti ma hi nda maa Mo hi sugo na cɛnjɛ te Ekenan, nɛ Ɛhit, na A'amo, nɛ Ɛpɛrɛz, na Ahiv, keeni Ɛjɛbus, cɛnjɛ tu na ti 'yajɛ ugwungwu, tu na tuwebiye ta fwunga na tuba.

18Ɛ zhɛ a hwuga-unu bu: nazhɛ gabụ, nu n-nyarɛ mu miaụŋ mi Isrɛl hi zhɛ hia zhagana agwuma Ijipti, maa hi mbishi bu maa, AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Ehibru, bu twa no tu, okwu ta bu tabwa maa iti genji maa ta zha tahaŋnụ iwɛŋnɛ itɛtu nụ ụshɛka maa ta ta ụrụpɛ pa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu.

19M mepi maa agwuma Ijipti zha shɛ ma hi ganga maa hi hwuri o. Bi zha shɛ kaa bo lono semi aka na ti yee dure na tɛnda bụ nu ukpahiŋ.

20N zhɛ kaa ma nda ugondu nu ukpahiŋ mu maa Ma pana Ejipti ulwapɛ ni iyi tudama ifwugwo, nazhɛ bɛɛ zhɛ ma hi ganga maa hi hwuri.

21N zhɛ mo lonono Ejipti maa a kwụbɛ inyɛmɛnyɛmɛ ya atwa mi. Aka na ɛhi zhɛ hio hwulo, to hwulo ma ni i'ɛlɛ yo ohondo.

22Biyikwo hiŋ be elele zhɛ ba lụpa binya bwa bi Ijipti keeni Bijipti na baa namɛ nu bwa nu umwono iyi nɛ aa njɛ na azụrụfa, keeni azhɛnarɛya, keeni tugwuno maa hi uregeni miaụŋ mi hiŋ me eyi keeni mu na mo o. Ni inɛ ɛtɛ ibɛ ɛhi zhɛ hia lashaga Ejipti i'wɛŋnɛ ya aba.

Ụbanụ 4

Go Moses Jeri shi maa Zha o, Agwatana Peni bu Ukpahiŋ wa Arụhwajɛ Tɛnda

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

1Nazhɛ go Moses jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, Ama hioko, a zha shɛ a tɛtana n-ndumwa mi mi rishe, a zha shɛ kaa a shɛlaga iwɛ mi o, ɛ zhɛ ɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA ubu beneni shi caakwụ o.

2Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ bụ, Imbe tɛ kwuŋ abụ 'waŋnɛ nu u'ala bụụ? Bɛɛ hiɛŋ bụ, Bukwuto.

3Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ bụ, Kala bụ na cɛnjɛ. Go Moses keri bu ga na cɛnjɛ, baa jɛshɛrɛjɛ uhwa, go Moses gezhigeni uŋ.

4AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Mba u'ala bụ maa 'imɛ utwenyi ubwa, go Moses mbo ga u'ala baa 'imɛ uŋ, waa jɛshɛrɛjɛ sasana bukwuto nu u'ala ubwa.

5AGWANGWAMA hiɛŋ bụ, Nda ijɛ iwɛ maa a tɛtana-rishe maa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ogwunukwoshi aba, ubwa shɛ Agwatana Abraham, na Agwatana Azik keeni Agwatana Jekob, ubwa ubu bananɛ caakwụ.

6AGWANGWAMA hiaaŋnanɛ Moses, Shiyono u'ala bụ nụ ụpalatụ bụ. Bee shiyeni ga u'ala ubwa nụ ụpalatụ ubwa. Aka na bɛɛ vwɛ ụŋ, baa kwụbɛ tu u'ala ubwa shɛ ụngwụ-uwaŋna, waa cɛnjɛmɛ paawụụ.

7Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ bụ, Gwuricingo u'ala bụ nụ ụpalatụ bụ, aka na ti bee gwuricinji uŋ nụ ụpalatụ ubwa, bɛɛ vwɛ ụŋ, baa kwụbɛ tu waa shaananɛ gana tu'waba tu bwa tụ vwɛ.

8Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ, Yaa shɛ aa tɛtanɛ shɛ n-ndumwa mụ bụ rishe, ee shiri shi kaa acɛbɛ nu useyida ga uhiiŋ, ɛ zhɛ a tɛtana una umɛwɛɛ rishe.

9Yaa shɛ a tɛtanɛ shɛ eseyida ga eyebi rishe, aa hwụjɛ shɛ kaa iwɛ bụ, asha sala meni mu Urefu Nayɛl maa 'wɛŋ mụ na cɛnjɛ tu hwoo, meni ma ata abụ sarɛ nu Nayɛl mi zhɛ ma sha mehieŋ na cɛnjɛ ta ata tu hwoo.

10Ama go Moses mbishi AGWANGWAMA, bɛɛ hiɛŋ, Oo AGWANGWAMA, okwo ta aba duma n-ndumwa ne mi na shɛ yɛu-ugondu bu cebe, unu mu zegeri shi o, n-ndumwa mi mi ma ta tindo bụratụ mi kaa zegeri shi o.

11AGWANGWAMA hiɛŋ bụ, Gaaba njɛ unu bụtụụ? Kwo kaa igwureni, kwo kaa akwụrụ, kwo kaa bụtụ na hieci uhwaŋna, kwo kaa oluboo? Shɛ Gamba AGWANGWAMA suu?

12Iwɛ ecilo ata zhaga hwulo, N zhɛ ma nama nu unu bu, Ngɛɛ zhɛ mo bu mbisogono iwɛ nɛ maa jɛmɛ.

13Ama go Moses hiɛŋ, Oo AGWANGWAMA, Ma bu tabwa maa tumwanɛ ka binya bụtụ bu ko.

14Ibɛ po AGWANGWAMA 'yajɛ isɛbwɛ duwa no Moses, bɛɛ hiɛŋ bụ, Batagwụ ata bụ ga Aron tubaa? M mepi maa bi 'yebi n-ndumwa tụdụma tebiye. Hioko, bweye ibi tɛjɛ uhwaŋna, aka na baa bụ kwụbɛ hwayɛ, amɛ ubwa zhɛ o lomo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15No mbiso bu n-ndumwa mu na maa bu na duma. N zhɛ ma nama nu unu bu keeni unu ubwa, Ngɛɛ zhɛ mo hi mbisogono iyi nɛ maa hiɛ njɛ.

16Ubwa zhɛ ba sha bilesheji bu na zhɛ no mbiso atwa n-ndumwa mụ bụ, gabụ tuba bi zhɛ ba sha gana Agwatana na bo mbiso bu n-ndumwa.

17'Waŋna tuba bukwuto ga bụ nu u'ala bụ, nu bwa ɛbi zhɛ bu na nda iyi tudama.

Go Moses Gwuri ni Ijipti

18Go Moses gwuri pi Jɛtro binua bwa, bee mbishi bu, bɛɛ hiɛŋ, Ma bu tabwa, maa n leneni maa Mo gwulo pa miaụŋ-mo-bino mi ni Ijipti maa mɛ kwubɛ aŋ, okwo a ta namba lapiya. Gɛ Jɛtro hiɛŋ Moses, Zhaga na amɛ-olom.

19Nazhɛ AGWANGWAMA mbishi Moses ni Midian ata, bɛɛ hiɛŋ, Gwulo ni Ijipti; iwɛnɛ ta atwa na ga bu jala la tụkwụna uwo kpaaŋ.

20Nazhɛ go Moses shepi biyikwo bwa keeni miaụŋ mu bwa me eyi, bee petengeni aŋ ni izhinyɛci, bee gwuri na cɛnjɛ ti Ijipti. Go Moses kaa 'waŋnɛ bukwuto ata ba Agwatana, baa sanɛ nu bwa.

21Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Aka na ebi ci Ijipti, shiyono eshe tebiye maa njɛ arụhwajɛ ga Ngee bu utegeni kpaaŋ na agba Faro. N zhɛ ma nda tuba maa amɛ ubwa shɛshɛpanɛ maa kede lonono atwa ata maa e hwuri o.

22Mbiso Faro maa, AGWANGWAMA hiɛŋ, Ge Isrɛl ubwa shɛ yɛu mi ye eyi ihiiŋ.

23Gamba mo bu mbiso maa, Ganga yɛu mi ye eyi maa hwulo, iwɛ maa ma n zhɛba. Yaa shɛ abụ lacɛ bụ tuganga hioko, N zhɛ ma kwụna yɛu bu ye eyi ihiiŋ.

24Aka na AGWANGWAMA twa no Moses no ofwo oko tuzokwu nu uhwaŋna ata Ijipti, baa jala maa kwụna bụ.

25Ibɛ po biyikwo bwa ge Zipora shepi utayɛ bee jeji buhwumbwo be teleyi ti yɛu ibwɛ, bee keri bu nɛ ɛvwɛvwɛjɛ Moses, bɛɛ hiɛŋ bụ, Iwɛ-tɛkana! Bɛ shɛ bwolo mi be mehieŋ.

26Ibɛ po AGWANGWAMA genji ya Moses tụkwụna, nazhɛ biyikwo ata hiɛŋ, Bwolo be mehieŋ abɛ shɛ, iwɛ teleyi tu ga ee jeji.

27Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Aron, Zhaga twa no Moses nu ụshɛka. Ga Aron zhe ga baa twa no Moses ni Ishɛmɛ ɛtɛ ya Agwatana, baa ruwanɛ bụ.

28Nazhɛ go Moses mbishi Aron utumwa we elele na AGWANGWAMA tumwanɛ bụ keeni arụhwajɛ na bee eni bu tɛnda kpaaŋ.

29Nazhɛ go Moses na Aron sanɛ, aka na ee ci, aa suyanɛ n-nyarɛ mu miaụŋ mi Isrɛl, aa ulwa kpaaŋ aba.

30Ga Aron mbishi aŋ n-ndumwa me elele na AGWANGWAMA mbishi Moses, baa ndanɛ aŋ ụrụhwajɛ ebe du sasana ne eshe aba hwɛɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

31Atwa ata tɛtanɛ rishe, aka na ta a hwụjɛ maa AGWANGWAMA zhajɛ uhikwonuo miaụŋ mi Isrɛl, tu baa kwụbɛ ụbaụta na aa nda, oo to bizhiri, aa zhɛbɛ bụ.

Ụbanụ 5

Utumwa na Agwatana Tumwananɛ Faro

1Na aba ibɛ nazhɛ go Moses na Aron teneni Faro, ee mbishi bu, ɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA na shɛ Agwatana atwa Isrɛl hiɛŋ, Ganga atwa Mi maa e zhe a n ndanɛ isene nụ ụshɛka.

2Ama ga Faro hiɛŋ, Gaaba shɛ AGWANGWAMA Ngɛɛ zhɛ ma hwuga-unu ubwa maa Ma ganga miaụŋ mi Isrɛl maa e hwurii? M mepi shi AGWANGWAMA gonu o, N zha shɛ kaa ma ganga miaụŋ mi Isrɛl maa mu hwuri o.

3Ɛɛ hiɛŋ bụ, Agwatana Ehibru twawa no tu, ta bụ lụpa, maa iti leneni maa ta zha tahaŋnụ iwɛŋnɛ itɛtu nụ ụshɛka, maa ta ta ụrụpɛ pa AGWANGWAMA tu, iwɛ maa kede ma tu kwụna nụ ụngwụ ụwɛ kwo kaa nu utokwobi o.

4Ama agwuma Ijipti hiɛŋ aŋ, Gabụ go Moses keeni Aron, iwembe po ahia jala maa hi becinji atwa ga nu ugondu wa abaa? Zhaga gwuricingo aŋ ma nu ugondu tijama ta aba.

5Ga Faro hiɛŋ, Hioko ma atwa ga gembi ufwugwo na cɛnjɛ tu ga, ahia jala maa hi peni aŋ ụhinjanụ nu ugondu tijama ta aba!

6Nụ ụjita ata gbaa ga Faro peni atwa ata a muna atwa ugondu keeni ehiu aba ugondu unu bɛɛ hiɛŋ,

7Tɛ dwɛjɛ aŋ ma ya ti'enyi maa a njɛ etemberi gana na ɛhi gɛ dwɛjɛ aŋ la o. Hiɛŋ aŋ ma ge e zhe a jarɛ tụ ni ikɛnyi aba.

8Ufwugwo we etemberi na aa shana a nda cala, ga a njɛ gana ata waa, ta munanana ma kwukwuŋ, iwɛnɛ aa zasa iyi tɛnda ibɛ po aa ugaga ma, Iti genji ta zha tɛ cɛ ụrụpɛ pa Agwatana tu.

9Kaana ma etwenyi ata ugondu maa u iri aŋ maa kede ono shilo acɛbɛ nu n-ndumwa ma ata mụ ụzagwụ o.

10Na aka ata atwa na a muna E'isrɛl ugondu, keeni ehiu ugondu wa aba beni ee zhe ee mbishi E'isrɛl ata, ɛɛ hiɛŋ, Ga Faro hiɛŋ kede ɛhi dwɛjɛ ya ti'enyi o.

11Zhaga jalakaka ma ofwo na ti'enyi tu namɛ maa hiɛ jarɛ ni ikɛnyi hiŋ, a zha shɛ kaa a munanana ufwugwo we etemberi hiŋ kwukwuŋ.

12Gabata atwa ata mburusonu ga hwɛɛ aba na cɛnjɛ ti Ijipti kpasaa, maa a na mwacɛ ekikici ambɛ tụlụkpashɛ te ti'enyi te etemberi tɛnda.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13Atwa na shɛ ehiu ugondu wa aba a ta aŋ izɛlɛgwu, ɛɛ hiɛŋ, No hwuwo ma ugondu hiŋ iyi-heri, gana na ahia shana ahia nda aka na ɛɛ hi dwɛjɛ la ti'enyi.

14Oo dubo atwa na shɛ ehiu ata miaụŋ mi Isrɛl, anaa na atwa Faro a na a muna aŋ ugondu peni tihiu, ɛɛ hiɛŋ, Iwembe po ahiɛ njɛ shɛ ufwugwo we etemberi hiŋ hwayɛ ga keeni wenebe gana na ahia shana ahia nda calaa?

15Ibɛ po atwa na shɛ ehiu miaụŋ mi Isrɛl zhegeni Faro nu n'ungwa, ɛɛ hiɛ, Iwembe po aba nda ajama ga bụ gana gaa?

16E dweji shi ya ajama ga bụ ti'enyi o, ɛɛ hiɛŋ kaa ga tu na nda etemberi. Hioko oo dubo kaa ajama ga bụ, utugbolo ibɛ kaa namɛ pa atwa bụ gbaa.

17Ga Faro hiɛŋ aŋ, Ahiɛba aruna ga, hiɛ namɛ ni i'ɛlɛ yo hondo, hi zasa iyi ma nda o, iwɛbɛ po ɛhi hiɛŋ, Ti zhɛ tɛ cɛ ụrụpɛ pa AGWANGWAMA.

18Zhaga nda ma ugondu, a zha shɛ kaa ɛ hi dwɛjɛ ti'enyi, hi zhɛ kaa hi na nda ufwugwo we etemberi hiŋ waa.

19Ibɛ po ehiu miaụŋ mi Isrɛl kwụbɛ maa i keeni wumana aŋ, iwɛnɛ ɛɛ hiɛŋ aŋ, Ta munanana ma ufwugwo we etemberi hiŋ nu gana na ahia shana ahia nda iyi-heri o.

20Gana na ta a banɛ na agba Faro, aa twa no Moses keeni Aron ta 'yacɛ aŋ.

21Ɛɛ hiɛŋ Moses na Aron, Ga AGWANGWAMA ihiɛ mbiyanɛ, maa duma ụshɛrɛya hiŋ, iwɛnɛ ahiɛ njɛ maa ta 'yagana Faro keeni anjɛ-ugondu ubwa ụhiụŋ, ahiɛ ndanɛ aŋ uhwaŋna na maa a tụ kwụnɛ.

Agwatana Shiri-unu maa Bi Zhɛ ba Lashɛga Aŋ

22Go Moses gwuri no ofwo AGWANGWAMA, bɛɛ hiɛŋ, Oo, AGWANGWAMA, iwembe po aba nda atwa ga bụ iyi iwɛɛ? Iwembe po abụ n tumwanɛɛ?

23Te kwuni aka na Ngaa zhaganɛ Faro Ama duma iwɛ nu bwa ni izeci bu; bu ta nda kaa waa atwa ga bụ iyi iwɛ, gabụ kaa bi leshiji shi aŋ kwukwuŋ.

Ụbanụ 6

1Ama AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Hwuwayɛ nazhɛ ɛbi zhɛ ba kwụba iyi nɛ Ngɛɛ zhɛ ma nda Faro. Tedure nu ugondu ukpahiŋ na Ngɛɛ zhɛ ma nda nazhɛ bɛɛ zhɛ ba ganga aŋ, iwɛ-tɛkana, tedure nu ugondu ukpahiŋ na Ngɛɛ zhɛ ma nda nazhɛ bɛɛ zhɛ bo unzo aŋ maa e beni na cɛnjɛ tu bwa.

2Nazhɛ Agwatana hiɛŋ Moses, Gamba n shɛ AGWANGWAMA.

3Gamba m bananɛ la Abraham, na Azik keeni Jekob caakwụ, maa Gamba n shɛ Agwatana na Hwuri Kpaaŋ. Ama M mbiseni shi aŋ la izeci mi nɛ shɛ AGWANGWAMA maa e mepi o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4Ngee shikicingeni aŋ sasana unu mu tutwa maa, N zhɛ ma pana aŋ cɛnjɛ te Ekenan, cɛnjɛ tu na aa jɛjɛ na tuba gana alashɛ.

5Ngaa hwuganane i'nye nɛ miaụŋ mi Isrɛl, mu na Ijipti suji aa njɛ ajama aba o 'nyongo, Ngee teyinje kaa unu mu tutwa.

6Ibɛ po mbiso miaụŋ mi Isrɛl maa, Gamba n shɛ AGWANGWAMA, N zhɛ kaa ma hiɛ bacɛnga nu ugondu tijama te Ejipti, tedure nu ukpahiŋ ụ'wụtụ keeni ụshɛrɛya ụ'wụtụ, ibɛ Ngɛɛ zhɛ me hi bicingo.

7N zhɛ mo hi sugo ma nda atwa mi, Ngɛɛ zhɛ kaa ma sha Agwatana hiŋ, ɛhi zhɛ kaa du hia mapa maa, Gamba n shɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ na ihi bɛcinjɛ nu ugondu tijama te Ejipti.

8Nazhɛ Ngɛɛ zhɛ mo hi sugo na cɛnjɛ tu na Ngee teji la Abraham, na Azik keeni Jekob maa N zhɛ ma pana aŋ. N zhɛ kaa ma hi pana tụ maa hi 'yaga. Gamba AGWANGWAMA na.

9Go Moses mbishi miaụŋ mi Isrɛl gana ata; ama shɛmɛ shɛ tụhaŋtụ sha aba keeni ugondu tijama na aa nda leneni shi aŋ maa e shiri acɛbɛ nu n-ndumwa mu Moses o.

10Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

11Tonono Faro agwuma Ijipti, mbiso bu maa ga ganga miaụŋ mi Isrɛl maa e beni na cɛnjɛ tu bwa.

12Ama go Moses hiɛŋ AGWANGWAMA, Hioko, Miaụŋ mi Isrɛl mi shiri shi ya acɛbɛ nu n-ndumwa mi mi o, gana na ga Faro zhɛ bo shilo ụcɛbɛ nu n-ndumwa mi mii? N-ndumwa mi mi kaa mi zegeri shi o.

13Ama AGWANGWAMA peni Moses keeni Aron unu, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Mbiso ma miaụŋ mi Isrɛl keeni Faro agwuma Ijipti maa, Gamba n hi eni maa hi becinji atwa Isrɛl ni Ijipti.

Tukwuno tu ukpogwu Moses nu una Aron

14Atwa na shɛ ehiu nhwaŋ me eshi aba na. Miaụŋ-me-eyi mu Rubɛn, na shɛ yɛu Jekob ihiiŋ na: ga Hanok, na Palu, nɛ Hɛzron keeni Kami; atwa ukpogwu Rubɛn ta.

15Miaụŋ-me-eyi mi Simion na: gɛ Jɛmuɛl, na Jamin, no Ohad, na Jakin, no Zoha, keeni Shaul na biyikwo bi Kenan metenji bu; atwa ukpogwu Simion ta.

16Nzeci mu miaụŋ-me-eyi ma alamụ Livai na: ge Geshon, no Kohat keeni Merari. Shiywa shɛ na ge Livai yɛ uraiŋ shɛ namɛ dipi-yebi-nu-talacɛ-na-shɛba-shi-cenje (137).

17Miaụŋ-me-eyi mi Gɛshon na: ge Libni, ne Shimei, ukpogwu wa aba ta.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18Miaụŋ-me-eyi mu Kohat na: ga Amram, ne Izha, nɛ Hɛbon keeni Uziɛl. Shiywa shɛ na go Kohat yɛ uraiŋ shɛ namɛ dipi-yebi-nu-talacɛ-na-shɛba-shɛ-tatụ (133).

19Miaụŋ-me-eyi mi Merari na: ga Mali keeni Mushi. Atwa ukpogwu Livai gana na ta alamụ aba namɛ ta.

20Ga Amram zeni ushumwa ubwa go Jokɛbɛd, bee meci Aron keeni Moses. Shiywa shɛ na ga Amram yɛ uraiŋ shɛ namɛ dipi-yebi-nu-talacɛ-na-shɛba-shi-cenje (137).

21Miaụŋ-me-eyi mi Izha na: go Kora, ne Nefɛg keeni Zikri.

22Miaụŋ-me-eyi mu Uziɛl na: ge Mishɛl, nɛ Ɛlzafan keeni Sitri.

23Ga Aron zeni Ɛlisheba, yɛu Aminadab bụngwụfwụ Nashon; bee meci Nadab, na Abihu, nɛ Ɛleaza keeni Itama.

24Miaụŋ-me-eyi mu Kora na: ga Asi, yɛu Ɛlkana keeni Abiasaf; atwa ukpogwu Kora ta.

25Ge Ɛleaza, yɛu Aron zeni yɛu Putiɛl ike; bee meci Finehas. Atwa ata aba shɛ ehiu ukpogwu Livai.

26Ga Aron keeni Moses ga, aba AGWANGWAMA hiɛŋ aŋ, Bɛcinjɛ ma alamụ miaụŋ mi Isrɛl ni Ijipti.

27Aba shɛ atwa na mbishi Faro agwuma Ijipti maa ga ganga miaụŋ mi Isrɛl maa e beni ni Ijipti, aba gana na shɛ go Moses keeni Aron.

Ga Aron Zhɛ na Lashagana Moses N-ndumwa

28Aka na AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa no Moses na cɛnjɛ ti Ijipti,

29Bɛɛ hiɛŋ Moses, Gamba n shɛ AGWANGWAMA; no mbiso Faro agwuma Ijipti n-ndumwa me elele na Omo bu mbiso.

30Ama go Moses jishijɛ AGWANGWAMA, bɛɛ hiɛŋ, Bi mepi kaa maa N shɛ igbidu n-ndumwa kaa zegeri shi nu unu mu o, gana na ga Faro zhɛ bo shilo ụcɛbɛ nu n-ndumwa mi mii?

Ụbanụ 7

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses. Hioko, N zhɛ ma bụ nda gana Agwatana pu Faro; ga Aron, batagwụ bụ, ubwa zhɛ ba sha bilesheji bu.

2No mbiso batagwụ bụ ga Aron n-ndumwa me elele na Ngee bi peni-unu muba. Ga Aron tuba zhɛ no mbiso Faro maa ga ganga miaụŋ mi Isrɛl maa e beni na cɛnjɛ tu bwa.

3Ama tuba N zhɛ ma ta amɛ Faro tɛshɛshɛpana, iwɛ maa ge iyi tudama keeni iyi ya arụhwajɛ mi na kaana ufwugwo tugombo na cɛnjɛ ti Ijipti.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

4Ama kaa ga Faro zha shɛ bo shilo ụcɛbɛ nu n-ndumwa mụ bụ o, iwɛ maa Ma pana cɛnjɛ ti Ijipti ulwapɛ na wumanjɛ, iwɛ maa Mo sugo unyama mu, aba shɛ miaụŋ mu ga mi Isrɛl maa Ma bacɛnga aŋ na cɛnjɛ ti Ijipti.

5Aka na Ngoo mbo u'ala mu Ngee peteni uŋ ni Ejipti, nazhɛ Ejipti zhɛ a mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ mɛ bɛcinjɛ miaụŋ mi Isrɛl apata.

6Go Moses keeni Aron njɛ ga gana na ta AGWANGWAMA peni aŋ unu.

7Shiywa shu Moses shɛ namɛ dupu-nu-talacɛ, (80) ma shɛ Aron shɛ namɛ dupu-nu-talacɛ-na-shɛba-shɛ-tatụ, (83) na aka ata oo mbiso Faro iwɛ.

Bukwuto Aron Jɛshɛrɛjɛ Uhwa

8Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses keeni Aron,

9Aka na ga Faro ihi hiɛŋ, Nda ma ụrụhwajɛ uko ma kwụba, aka ata hiɛŋ Aron, ga kala bukwuto bwa na cɛnjɛ nu umbe Faro, maa jɛshɛrɛga uhwa.

10Aka na go Moses na Aron zhe no ofwo Faro, aa njɛ gana na ta AGWANGWAMA ge peni aŋ unu. Ga Aron keri bukwuto bwa na cɛnjɛ nu umbe Faro keeni umbe anjɛ-ugondu ubwa, baa jɛshɛrɛjɛ ga uhwa.

11Ga Faro suyanɛ atwa ubwa ti'inta keeni anjɛ-tishino, anjɛ-tishino Ijipti njɛ tishino ta aba du gana ata.

12Bụtụ bụtụ ba aba keri bukwuto bwa na cɛnjɛ, shaa jɛshɛrɛjɛ ahwa. Ama tuba bukwuto Aron tweri shekwute sha aba.

13Amɛ Faro ta shɛshɛpanɛ waa, bu ta lacɛ maa shilo ụcɛbɛ na aba, gana na ta AGWANGWAMA ga dumwa.

Meni mɛ Jɛshɛrɛjɛ Mehieŋ

14Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Amɛ Faro shɛshɛpanɛ, bu ta lacɛ maa ganga atwa ga.

15Zhagana Faro beyi nu uvwungwa, ti bɛɛ zhɛ nu uhwulwo; gabụ tuba shikono nụ ụpalanụ Urefu maa 'yaka bụ. 'Waŋna bukwuto ata bụ ga jɛshɛrɛjɛ uhwa.

16Mbiso Faro maa, AGWANGWAMA, na shɛ Agwatana Ehibru, n tumwanɛ maa Mo bu mbiso maa, Ganga atwa ubwa maa a zhɛbɛ bụ nụ ụshɛka; bụ ta hwụjɛ shɛ waa taa hwayɛ o.

17AGWANGWAMA hiɛŋ, Ni inɛ gɛ, ɛbi zhɛ ba mapa maa ubwa shɛ AGWANGWAMA. Hioko, N zhɛ ma pa bukwuto ga Ngaa 'waŋnɛ nu Urefu ga, nazhɛ wɛɛ zhɛ wa jɛshɛrɛga mehieŋ.

18Ijɛnɛ nɛ zweni nu Urefu ga zhɛ yo 'wo, meni mu bwa mi zhɛ ma 'yagana Ejipti ụhiụŋ keeni inyizhi tuswa.

19Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, mbiso Aron maa, Shapa bukwuto bu maa nderishinji u'ala bụ maa peteni bu ne meni mi Ijipti, te erefu aba, ta awapa aba,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

to okwokwo keeni nsoso ma aba, maa mɛ shɛ mehieŋ; iwɛ maa mehieŋ mu nama no ofwo elele na cɛnjɛ ti Ijipti, ti iyi uhwara ya aba i'wɛ'wɛ keeni inɛ ya atayɛ kpaaŋ.

20Go Moses keeni Aron njɛ gana na ta AGWANGWAMA peni aŋ unu, bee shepi bukwuto bwa na azuba, boo po bu nu Urefu Nayɛl, ne eshe Faro keeni eshe anjɛ-ugondu ubwa hwɛɛ, ibɛ po Urefu ata shɛ mehieŋ kpaaŋ.

21Ijɛnɛ nɛ zweni ni Nayɛl 'wi, nazhɛ Urefu ata 'yajɛ ya ụhiụŋ, Ejipti eri shi a swa ya meni mu bwa o; iwɛnɛ te mehieŋ mu namɛ no ofwo elele ni Ijipti.

22Anjɛ-tishino Ijipti njɛ du gana ata no tishino ta aba; nazhɛ amɛ Faro a kaana tɛshɛshɛpana waa, baa lacɛ maa hwuga iwɛ ya aba, gana na ta AGWANGWAMA ga dumwa.

23Ga Faro panɛ aba, bee teni nu umwono ubwa, okwo ti yaa shɛ gana ata, bi shiyeni shi iwɛ gɛ na amɛ ubwa waa o.

24Ibɛ po atwa Ijipti kpaaŋ hinenji a'ibwa nụ ụpalanụ Urefu ata iwɛ maa a kwụbɛ meni mu tuswa, iwɛnɛ te e eri shi a swa meni mu Urefu ata.

25I namwawaŋ kaa ijitɛ icenje ta AGWANGWAMA jibi Urefu ata.

Ụbanụ 8

Tishikpe ta Azhɛgwa

1Na aba na ta AGWANGWAMA jibi Urefu Nayɛl, yaa namɛ ijitɛ icenje, nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Zhaga tonono Faro, mbiso bu maa AGWANGWAMA hiɛŋ, Ganga atwa mi maa e zhe a n zhɛbɛ.

2Ama yaa shɛ ebi genji shi aŋ, N zhɛ ma hashɛgana cɛnjɛ tụ bụ kpaaŋ na azhɛgwa tutu ogwungwu tuba;

3Azhɛgwa zhɛ o shino ni Nayɛl ga, ɛɛ zhɛ e munje nu umwono bu, ɛɛ zhɛ o tono na amɛ umwono na obo woto, ɛɛ zhɛ o mungo no ogodo bu, ɛɛ zhɛ o tono no shimwono shɛ miaụŋ-mu-ugondu bu, ta tu'waba ta atwa bụ, ta shɛ'alụ shɛ bụ hwɛɛ, to shonunu shɛ bụ.

4Azhɛgwa ata zhɛ ne bu mungenji, ta atwa bụ, ta anjɛ-ugondu bu kpaaŋ.

5Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Mbiso Aron maa, Ndarɛshɛnga u'ala ata bụ 'waŋnɛ bukwuto maa peteni uŋ ne erefu, ta awapa, to okwokwo, iwɛ maa azhɛgwa zhajɛ na cɛnjɛ ti Ijipti.

6Ga Aron nderishinji ga u'ala ubwa bee peteni uŋ ne meni mi Ijipti; nazhɛ azhɛgwa bananjɛ ee ubeni na cɛnjɛ ti Ijipti kpaaŋ.

7Ama anjɛ-tishino njɛ du gana ata, ee ubeni du azhɛgwa na cɛnjɛ ti Ijipti.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

8Ga Faro suyanɛ Moses keeni Aron, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Tabwa ma AGWANGWAMA, maa sugo azhɛgwa no olugwo mi keeni atwa mi, N zhɛ mo lonono atwa bụ maa e zhe o to ụrụpɛ pa AGWANGWAMA.

9Go Moses hiɛŋ Faro, N shileni aka na shɛ maa Ma tabwa AGWANGWAMA iwɛ bụ, ti iwɛ anjɛ-ugondu bu, keeni iwɛ atwa bụ, iwɛ ma a bụ kwunanjɛ azhɛgwa, ta a na umwono bu, iwɛ maa a nama ni Nayɛl kiri.

10Ga Faro hiɛŋ, Beyi. Go Moses hiɛŋ bụ, Ga i shɛ gana ga abɛ jɛmɛ, iwɛ maa mepi maa i zasa tuwa tu na tɛ shɛ gana AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu o.

11Azhɛgwa zhɛ ma bụ ganga, tu umwono bu, ta anjɛ-ugondu bu keeni atwa bụ; ɛɛ zhɛ a nama ni Nayɛl kiri.

12Go Moses keeni Aron banɛ no olugwo Faro; go Moses tabwa AGWANGWAMA iwɛ azhɛgwa na urigeni Faro.

13AGWANGWAMA njɛ gana na go Moses jɛmɛ; azhɛgwa ga 'wi no shimwono, to okpogwu keeni shihilo.

14Ee sutengeni aŋ otukwu otukwu, cɛnjɛ ta ata ti 'yajɛ ya ụhiụŋ.

15Ama aka na ti ga Faro kwụbɛ maa azhɛgwa 'wi kpaaŋ, bee teeneni tɛshɛshɛpana na amɛ ubwa; bu hwugananɛ shɛ n-ndumwa ma ata Moses na Aron, nu gana na ta AGWANGWAMA ga dumwa la.

Tishikpe ta Akwarụkwata

16Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Mbiso Aron maa, Haŋpa bukwuto bu maa po bu nu upwupwutu, maa ụ shɛ akwarụkwata na cɛnjɛ ti Ijipti kpaaŋ.

17Aa njɛ gana ata; ga Aron po bukwuto bwa na cɛnjɛ, nazhɛ akwarụkwata namɛ na tu'waba ta atwa, ti isundɛ, upwupwutu shɛ akwarụkwata no ofwo elele na cɛnjɛ ti Ijipti kpaaŋ.

18Atwa tishino mekeni maa a njɛ du akwarụkwata, ama e eri shi o. Gabata akwarụkwata namɛ no ofwo elele, ta tu'waba ta atwa, keeni isundɛ.

19Ibɛ po anjɛ-tishino hiɛŋ Faro, Inɛ gɛ shɛ tɛnda ta Agwatana na ya! Ama ga Faro ta shɛshɛpanɛ waa, bu ta hwụjɛ shɛ n-ndumwa mu Moses, na Aron, gana na ta AGWANGWAMA ga dumwa.

Tishikpe ti Ishi

20Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Gbatụ ti'ishijɛ beyi nu uvwungwa dididi maa 'yaka Faro, ti bɛɛ zhɛ nu uwapa, maa mbishi bu maa, AGWANGWAMA hiɛŋ, Ganga atwa mi maa a n zhɛbɛ.

21Shibwonu yaa shɛ ebi genji shi atwa mi ma e hwuri, N zhɛ ma tumwanɛ ishi maa i banɛ ibu urigeni, ta anjɛ-ugondu bu, ta atwa bụ, ɛ zhɛ o tono no shimwono

© 2008 Bible Society of Nigeria.

shɛ bụ. Ishi ɛtɛ zhɛ yo shino shimwono sha atwa Ijipti kpaaŋ, i zhɛ yo ubono na cɛnjɛ.

22Ama nụ ụjita ata Ngɛɛ zhɛ mo shilo ogwungwu na cɛnjɛ tu Goshɛn, tu na atwa mi namɛ, maa kede tusukwurukwo ti ishi ɛtɛ ti ci apata o, iwɛ maa mepi maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA na ma nda ugondu na cɛnjɛ tu ga.

23N zhɛ mo shilo ogwungwu na ashashɛ atwa mi na atwa bụ. Beyi ga ibɛ useyida ata zhɛ wa nda.

24Nazhɛ AGWANGWAMA njɛ ga, ishi sukwurukwo, yaa zhajɛ nu umwono Faro, to shimwono sha anjɛ-ugondu ubwa tebiye, ishi ɛtɛ heshigeni cɛnjɛ ti Ijipti kpaaŋ.

25Ga Faro suyanɛ Moses keeni Aron, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Zhaga ta ma ụrụpɛ na Agwatana hiŋ na amɛ cɛnjɛ tu ga.

26Ama go Moses hiɛŋ bụ, I teni shi cɛŋ maa to sugo iyi-tupwaŋ ye Ejipti maa ta ta ụrụpɛ na AGWANGWAMA tu o. Yaa shɛ etu suji iyi-tupwaŋ ye Ejipti maa ta ta ụrụpɛ ne eshe aba, a zha shɛ suu ma tu tagana atayɛ maa to 'wo?

27I shɛ tilɛɛ maa ta zha tahaŋnụ ti ijitɛ itɛtu nụ ụshɛka, maa ta ta ụrụpɛ na AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu, gana na bee ti peni-unu.

28Ga Faro hiɛŋ, N zhɛ ma hi ganga maa hi zhe hi to ụrụpɛ na AGWANGWAMA hiŋ, ama ta zhaga ma tuba taa dụlụ o; asha tabwa ma AGWANGWAMA iwe mi.

29Go Moses hiɛŋ, Hioko, N zhɛ ma bana no olugwo bu, Ngɛɛ zhɛ ma tabwa AGWANGWAMA, ishi zhɛ ya bana no olugwo bu, ta anjɛ-ugondu bu, keeni atwa bụ beyi; ama tuba ta nda ya tɛnda-te-eshe maa lakanɛ atwa ga maa e zhe o to ụrụpɛ na AGWANGWAMA aba o.

30Go Moses banɛ ga no olugwo Faro, baa tabwa AGWANGWAMA.

31Nazhɛ AGWANGWAMA njɛ ga gana na tu go Moses lụpɛ bụ, bee becinji ishi no olugwo Faro, ta anjɛ-ugondu ubwa, keeni atwa ubwa; okwo bu ko vwɛ shɛ o.

32Ga Faro teeneni tɛshɛshɛpana na amɛ ubwa, bi genji shi atwa ata maa e hwuri o.

Ụbanụ 9

Tishikpe to Tu'wo ti Iyimabiga

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Zhaga tonono Faro, mbiso bu maa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Ehibru hiɛŋ, Ganga atwa mi maa e zhe a n zhɛbɛ.

2Yaa shɛ abụ lacɛ aŋ tuganga, abu ta untanganɛ aŋ waa,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3N zhɛ ma tumwanɛ ụngwụ ụwɛ na zhɛ wa kwụna iyimabiga bụ, ti idɛkwɛ, tu nzhinyacɛ, tu nruhondo, ti inɛ, ti iyweywe keeni agwụdụ.

4Ama N zhɛ mo shilo ogwungwu ni iyimabiga ya atwa Isrɛl ni iyimabiga ya atwa Ijipti, iyimabiga nɛ atwa Isrɛl 'yajɛ zha shɛ yo 'wo okwo ike o.

5Nazhɛ AGWANGWAMA shiri aka ibɛ, bɛɛ hiɛŋ, Beyi Ngɛɛ zhɛ ma nda ijɛ na cɛnjɛ tu ga.

6Iyi tuholo ibɛ AGWANGWAMA njɛ ga ijɛ; iyimabiga ye Ejipti 'wi kpaaŋ, ama iyimabiga ye E'isrɛl 'wi shi okwo ike gba o.

7Ga Faro tumwanɛ butumwa apata, ɛɛ kwubɛ maa iyimabiga ye E'isrɛl 'wi shi okwo ike o. Amɛ Faro shɛshɛpanɛ waa, bi genji shi atwa ata maa ee hwuri o.

Tishikpe ta Shitwa

8Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses keeni Aron, Sugo ma ma'alụ ni i'ɛlɛ hiŋ pwomuu, maa go Moses 'wɛŋ mụ na azuba ne eshe Faro.

9Mi zhɛ ma sha upwupwutu na cɛnjɛ ti Ijipti kpaaŋ, mi zhɛ ma sha du shitwa shɛ na shi zhɛ sha tagana atwa, keeni iyimabiga na cɛnjɛ ti Ijipti kpaaŋ.

10Ee suji ga ma'alụ ma ata, ee shikeni na agba Faro, go Moses 'wɛŋ ma'alụ ma ata na azuba, maa shɛ ga shitwa shɛ na shi tegeni atwa, keeni iyimabiga.

11Anjɛ-tishino eri shi o shikono na agba Moses, iwɛ shitwa sha ata o, iwɛnɛ ta shitwa shi tegeni du anjɛ-tishino gana atwa vwɛ Ijipti kpaaŋ.

12AGWANGWAMA leni kaa maa amɛ Faro shɛshɛpanɛ, bi leni shi n-ndumwa mu Moses na Aron tuhwuga, nu gana na ta AGWANGWAMA mbiswo la Moses.

Tishikpe ta Atayɛ-eshilo

13Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Gbatụ beyi ti'ishijɛ nu uvwungwa dididi maa zhe shikono na agba Faro, maa mbishi bu maa, AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Ehibru hiɛŋ, Ganga atwa mi maa a n zhɛbɛ.

14Iwɛnɛ po na aka ga Ngɛɛ zhɛ ma bụ tumwananɛ iyi ye eseyida mi a na wumanjɛ kpaaŋ, keeni anjɛ-ugondu bu, keeni atwa bụ, iwɛ maa mepi maa i zasa bụtụ na shɛ gana mi na cɛnjɛ tu unyizo kpaaŋ o.

15Hwuwayɛ go N eri ma bụ bacɛnganɛ ukpahiŋ mu maa Ma bụ nda ufwu nu ụngwụ ụwɛ keeni atwa bụ, iwɛ maa e bi becinji na cɛnjɛ tu unyizo.

16Ama iwɛ inɛ gɛ kaa Ngee bi shiri, maa Mo bu mbisono ukpahiŋ Mu, iwɛ maa izeci mi beni urishi na cɛnjɛ tu unyizo kpaaŋ.

17Bu to momo mungwicingo waa na atwa mi, abụ lacɛ aŋ tuganga maa e hwuri.

18Hioko, aka gana ga beyi, N zhɛ mɛ 'wɛŋ atayɛ-eshilo a'wụtụ a na usara wa aba ta zasaba la kwukwuŋ te kwuni na aka na ti Ijipti kwuni uuwa i ci aka ga.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

19Iwɛbɛ po tumwana atwa hwuwayɛ go, maa a intanganɛ iyimabiga bu keeni iyi elele bu nɛ namɛ ne ehilo tebiye; iwɛnɛ ta atayɛ ata eshilo zhɛ a tagana bụtụ be elele keeni iyimabiga ye elele nɛ namɛ ne ehilo, nɛ ee suji shi maa a intanɛ ni ihwɛɛ, i zhɛ kaa yo 'wo.

20Nazhɛ anjɛ-ugondu Faro oko a na a nda inyɛsɛ n-ndumwa ma AGWANGWAMA, tecenji ajama aba, ti iyimabiga ya aba no shimwono.

21Ama atwa na n-ndumwa ma AGWANGWAMA mu tatụlanụ sụ, gɛnjɛ ajama aba keeni iyimabiga ya aba ne ehilo.

22Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Sakana u'ala bụ na azuba, iwɛ maa atayɛ-eshilo ngbe na cɛnjɛ ti Ijipti kpaaŋ, maa e tegeni bụtụ be elele, ti iyimabiga, ti iyi elele nɛ aa bɛrɛ na cɛnjɛ ti Ijipti kpaaŋ.

23Go Moses sekeni ga bukwuto bwa na azuba; nazhɛ AGWANGWAMA tumwanɛ oto keeni atayɛ-eshilo, ulwa leshegeji ofwo geri geri. AGWANGWAMA leni maa atayɛ-eshilo ngbe na cɛnjɛ ti Ijipti.

24Atayɛ-eshilo namɛ, ulwa na kaa hintotongwu na atayɛ-eshilo ata wumanjɛ duwa, usara ubwa ta zasaba la kwukwuŋ te kwuni aka na ti Ijipti kwuni uuwa i ci aka na Ijipti 'yajɛ udenji wa aba.

25Atayɛ ata eshilo kwụnɛ iyi elele nɛ namɛ no tupohondo na cɛnjɛ ti Ijipti kpaaŋ, ta atwa, ti iyimabiga, atayɛ ata eshilo du kwunananɛ iyi elele nɛ aa bɛrɛ ne ehilo, yaa sashanjɛ i'wɛ'wɛ ye elele nɛ namɛ ne ehilo.

26Asha na cɛnjɛ tu Goshɛn, tu na miaụŋ mi Isrɛl mu namɛ kiri atayɛ ata eshilo zasaba.

27Ga Faro tumwanɛ butumwa, aa suyanɛ Moses na Aron, bɛɛ hiɛŋ aŋ, N njɛ i'wɛwɛ na aka ga; n-ndumwa mɛ zhɛmɛ AGWANGWAMA, ama Gamba na atwa mi, tu 'wanjɛ.

28Tabwa ma AGWANGWAMA, inɛ gɛ gwumwa ya, iwɛ maa oto ga keeni atayɛ-eshilo o hwuwowu ya; nazhɛ Ma hi ganga maa hi hwuri, hi zha shɛ hio ilogogo ya epe o.

29Go Moses mbishi Faro, bɛɛ hiɛŋ, Gunu na ti Ngee beni hwayɛ nụ ụshɛpwụ ga, N zhɛ mo sugono AGWANGWAMA i'ɛlɛ mi na azuba. Oto zhɛ a ganga, atayɛ-eshilo zhɛ o hwuwowu, iwɛ maa mepi maa cɛnjɛ tu unyizo ga tɛ shɛ ma tu ta AGWANGWAMA.

30Ama M mepi maa tu gabụ, ta anjɛ-ugondu bu, hi ta sụmɛ shɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana inyɛsɛ o.

31Tizhe keeni iyimɛyɛ bali njɛ ufwu; iwɛnɛ ti iyimɛyɛ bali i towo shifubo, tizhe kaa tu sumbi aka ata.

32Ama iyimɛyɛ wit njɛ shɛ ufwu o, iwɛnɛ ti yaa gbatụ sụ tuna.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

33Go Moses banɛ ga no olugwo Faro, bee genji ụshɛpwụ ata, bee sekeni AGWANGWAMA u'ala ubwa; nazhɛ oto, na atayɛ-eshilo keeni eshilo dwa ya.

34Ama aka na tu ga Faro kwụbɛ maa eshilo, na atayɛ-eshilo keeni oto genji ya, baa ndaananɛ iwɛwɛ, boo to tɛshɛshɛpana na amɛ ubwa, tu ubwa, keeni anjɛ-ugondu ubwa.

35Gabata amɛ Faro shɛshɛpanɛ, bi genji shi miaụŋ mi Isrɛl maa e hwuri o, nu gana na ta AGWANGWAMA ga dumwa no Moses.

Ụbanụ 10

Tishikpe to Ovworo

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Tonono Faro, iwɛnɛ po Gamba N to bu tɛshɛshɛpana keeni anjɛ-ugondu ubwa, maa Ma ndana aŋ arụhwajɛ mi.

2Iwɛ maa mbishi yɛu bụ keeni bụjalụ bụ swɛɛ unabarɛ iyi nɛ Ngaa njɛ la Ijipti, keeni arụhwajɛ mi na Ngaa njɛ na ashashɛ aba; iwɛ maa mepi maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA.

3Go Moses keeni Aron teneni ga Faro, ɛɛ hiɛŋ bụ, AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Ehibru hiɛŋ, Uuwa i ci aka na ɛbi zhɛ ba laka timeme zucinje pi mii? Ganga atwa mi maa e zhe a n zhɛbɛ.

4Yaa shɛ abụ lacɛ atwa mi tuganga, N zhɛ mɛ 'wɛŋ ovworo na cɛnjɛ tụ bụ beyi.

5Ɛ zhɛ o ubono na cɛnjɛ, hi zha shɛ hia kwụba cɛnjɛ o. Iyi elele nɛ ga vwɛ nɛ atayɛ-eshilo ata njɛ shɛ la ufwu, ovworo zhɛ a ya iŋ ya kpaaŋ, ɛ zhɛ a ya i'wɛ'wɛ nɛ namɛ ni itimɛ bu.

6Ɛɛ zhɛ o shino no shimwono shɛ bụ kpaaŋ, to shimwono sha anjɛ-ugondu bu kpaaŋ, to shimwono she Ejipti kpaaŋ, gana na eshi bu, keeni ogwunukwoshi bu ta kwụbɛ shɛ la kwukwuŋ te kwuni aka na te e meci aŋ uuwa i ci hwayɛ ga. Nazhɛ go Moses banɛ no olugwo Faro.

7Ibɛ po anjɛ-ugondu Faro hiɛŋ bụ, Aka na bụtụ ga zhɛ ma tu ganga ụbaụta tupanaa? Ganga E'isrɛl ga maa e zhe a zhɛbɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana aba. Bi te mepi shi waa maa Ijipti hashɛganụ hŋ?

8Ibɛ po ee gwuricinje Moses keeni Aron pu Faro; bɛɛ hiɛŋ aŋ, Zhaga zhɛba ma AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ, ama ataaba tuba zhɛ a zhaa?

9Go Moses hiɛŋ bụ, Ti zhɛ ta zha ta miaụŋ mu tu, ta atwa na inganjɛ; ti zhɛ ta miaụŋ mu tu me eyi, ta miaụŋ mu tu mo o, ta agwụdụ tu, ti inɛ tu, keeni iyweywe tu i zhɛ. Ti zhɛ ta ndana AGWANGWAMA tu iyimɛyɛ isene tilɛɛ.

10Ga Faro hiɛŋ aŋ, Ga AGWANGWAMA nama ne hiŋ! Gamba hŋ n zhɛ ma hi ganga maa hi hwuri, ta miaụŋ mu ga mi hiŋ mi ticwɛŋ cwɛŋ? Hioko ma, iyi iwɛ tɛ namɛ nu umbe hiŋ!

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

11Awo! Ahiɛba etwenyi zhaga ma kiri, maa hiɛ zhɛbɛ AGWANGWAMA, iwɛnɛ po iyi nɛ du ma hi dwa eshe ta. Nazhɛ ee unzhe Moses keeni Aron na agba Faro.

Tishikpe to Ovworo

12Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Sakana cɛnjɛ ti Ijipti u'ala bụ iwɛ maa ovworo ubono na cɛnjɛ ti Ijipti, iwɛ maa a yɛ iyi elele nɛ vwɛ na cɛnjɛ tu ga, inɛ ye elele nɛ atayɛ-eshilo ge genji la.

13Go Moses sekeni ga cɛnjɛ ti Ijipti bukwuto bwa, nazhɛ AGWANGWAMA 'waŋnɛ uvwugo ụzalụ bu uwaŋna-banụ na cɛnjɛ ta ata uuwa gụ ụrụmɛ, uuwa gi iyi yo holo; aka na ti iyi heri uvwugo ata 'waŋnɛ ovworo apata.

14Ovworo ata ubeni na cɛnjɛ ti Ijipti kpaaŋ, ee tileni na cɛnjɛ ti Ijipti no ofwo elele, e hwuleji; ovworo gana ata ta zasaba la kwukwuŋ, a zha shɛ kaa du a nama ya gana ata kwukwuŋ.

15E ubeni no ofwo elele na cɛnjɛ ta ata, ibɛ po ofwo rimeni, aa yɛ iyi nɛ aa bɛrɛ na cɛnjɛ ta ata kpaaŋ, ta tụ'walụ ti i'wɛ'wɛ ye elele nɛ atayɛ-eshilo ge genji la, ti iyi inyɛshɛ ye elele i vwɛ shɛ ne ehilo na cɛnjɛ ti Ijipti kwukwuŋ.

16Ga Faro suyanɛ Moses keeni Aron ni izɛlɛgu, bɛɛ hiɛŋ aŋ, N njɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ iwɛwɛ, ta ahiɛba du.

17Ibɛ po Ma hi tabwa hwuwayɛ go maa hi n gengeni iwɛwɛ mi ko, maa kaa hiɛ lụpɛ AGWANGWAMA hiŋ maa ma m pashɛnga tu'wo tu ga karu ko.

18Ta ata Moses banɛ no olugwo Faro, baa tabwa AGWANGWAMA.

19Ibɛ po AGWANGWAMA leni maa uvwugo ụ'wụtụ banɛ zalụ bu uwaŋna-twonuo, wee suji ovworo ata, wee suji aŋ waa 'wɛŋ ni itekwu ishenje; uvworo we elele vwɛ shɛ ya no ogwungwu cɛnjɛ ti Ijipti kwukwuŋ.

20Ama AGWANGWAMA njɛ maa ga amɛ Faro shɛshɛpanɛ, bi genji shi miaụŋ mi Isrɛl maa e hwuri o.

Tishikpe te Tishi

21Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Sakana u'ala bụ na azuba iwɛ maa tishi tu na bụtụ eri bo tumongono, tu ubi cɛnjɛ ti Ijipti.

22Go Moses sekeni ga u'ala ubwa na azuba; nazhɛ tishi tu na ti inshi tu layɛ na cɛnjɛ ti Ijipti kpaaŋ, tutu ijitɛ itɛtu.

23A mama kwubanụ sụ o, i zasa bụtụ eri bɛ ishijɛ nu urubwo ubwa uuwa ijitɛ ɛtɛ itɛtu o. Ama E'isrɛl tuba 'yajɛ uhioko-uhwaŋna no ofwo elele na aa namɛ.

24Ga Faro suyanɛ Moses, bɛɛ hiɛŋ, Zhaga zhɛba ma AGWANGWAMA hiŋ, ga miaụŋ mi hiŋ mi zhe du, te eyikwo hiŋ, ama ga agwụdụ, ni iyweywe, keeni inɛ hiŋ vwɛ epe.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

25Ama go Moses hiɛŋ bụ, I shɛ tilɛɛ, maa utu utegeni iyi ya arụpɛ, ti iyi ya apwaŋ tuhwoŋzhingo, iwɛ maa ta zha ta ta ụrụpɛ na AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu.

26Iyimabiga tu shɛ ya zhagaga no tu tilɛɛ, okwo ugwogwozwo ibɛ shɛ shɛ wo kwu ne ekwunyi o. Na amɛ ibɛ ɛti zhɛ ta vwa iyi nɛ maa ta zhɛba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu tilɛɛ. Aka na kaa eti ci apata, nazhɛ ɛti zhɛ ta mapa inɛɛ nɛ i shɛ maa ta vwa maa ta ta ụrụpɛ na AGWANGWAMA tu.

27Ama AGWANGWAMA njɛ maa amɛ Faro shɛshɛpanɛ waa, baa lacɛ aŋ tuganga.

28Ga Faro hiɛŋ Moses, Ishɛga no olugwo mi; mama 'imɛ; ta kwụba ya eshe mi kwukwuŋ; jita na abụ kwụbɛ eshe mi, bi zhɛ bo 'wo.

29Go Moses hiɛŋ bụ, Iwɛ-tɛkana ta abɛ jɛmɛ! N zha shɛ ma kwụba ya ga eshe bu kwukwuŋ o.

Ụbanụ 11

Timbiso iwɛ Tishikpe to Tu'wo tu Miaụŋ mu Umbe

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Tishikpe tu ko tu ta vwɛ maa Ma shapɛrɛganɛ Faro keeni cɛnjɛ ti Ijipti kpaaŋ; nazhɛ bɛɛ zhɛ bo lono maa hi beni epe. Aka na bɛɛ zhɛ bo lono maa hi hwuri, tu'unzo bɛɛ zhɛ mo hi unzo epe hwɛɛ hiŋ.

2Hwuwayɛ go, mbiso atwa iwɛ na shɛcɛbɛ maa ga bụtụ bụtụ na amɛ etwenyi keeni eyikwo lụpɛ anya aba iyi utakashɛ ya azụrụfa keeni azhɛnarɛya.

3Ibɛ AGWANGWAMA njɛ maa, gɛ inyɛmɛnyɛmɛ ya atwa Isrɛl i shɛ atwa Ijipti. Iwɛ-tɛkana, go Moses 'yajɛ ụjɛrụma ụ'wụtụ ne eshe anjɛ-ugondu Faro keeni eshe atwa cɛnjɛ ti Ijipti kpaaŋ.

4Go Moses hiɛŋ, Iyi nɛ AGWANGWAMA hiɛŋ na, maa, Geri bụ ụjita tudwonu hwayɛ, N zhɛ mo rungo Ijipti kpaaŋ,

5miaụŋ mu umbe mɛ cɛnjɛ ti Ijipti kpaaŋ kaa mi zhɛ mo 'wo, te kwune ni yɛu umbe Faro nɛ jɛjɛ ni idwɛtwɛ ibwɛ, tutu yɛu umbe bujama bo o na patanɛ ni izhɛrɛ, tu miaụŋ mu umbe mi iyimabiga kpaaŋ.

6N'ungwa mi zhɛ ma shɛnda no ofwo elele na cɛnjɛ ti Ijipti, mu naa na usara muba ta zasaba la kwukwuŋ, mu naa na kaa mu zha shɛ ma nama ya du gana ata kwukwuŋ.

7Ama inɛ miaụŋ mi Isrɛl, ta atwa, ti iyimabiga, okwo uwɛwɛ zha shɛ yo ngwuso aŋ o; iwɛ maa hi na mapa maa atwa Ijipti na atwa Isrɛl namanjɛ swoswoswo ne eshe AGWANGWAMA.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

8Anjɛ-ugondu ga bụ kpaaŋ zhɛ a zhajɛ pi mi, ɛɛ zhɛ mo n kwuzono; ɛɛ zhɛ ɛ hiɛŋ, Sugo atwa elele na abụ 'yajɛ maa beni epe. Na aba inɛ ɛtɛ nazhɛ Ngɛɛ zhɛ mo hwulo. Go Moses banɛ no olugwo Faro ni isɛbwɛ i'wɛtwɛ.

9Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Ga Faro zha shɛ ba hwuga iwɛ bụ o; iwɛ maa arụhwajɛ mi na kaana ufwugwo na cɛnjɛ ti Ijipti.

10Go Moses keeni Aron njɛ arụhwajɛ ga kpaaŋ ne eshe Faro. AGWANGWAMA kaa to amɛ Faro tɛshɛshɛpana, bi leni shi maa E'isrɛl beni na cɛnjɛ tu bwa o.

Ụbanụ 12

Tukwuno ti Isene Tɛkashɛka Tɛnda

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses keeni Aron, na amɛ cɛnjɛ ti Ijipti,

2Upiana ga ubwa zhɛ ma hi shana tukwuno tu upiana; ubwa zhɛ ma hi shana upiana uhiiŋ nu uywa we elele.

3Mbiso ma tu'ulwatagwụ tu miaụŋ mi Isrɛl kpaaŋ maa, Nụ ụjita umpwa na amɛ upiana ga, bụtụ bụtụ ga shapɛ yɛu-ụgwụdụ, gana na ta atwa ihwɛ bishi bwa namɛ. Yɛu-ụgwụdụ ike i shɛ iwɛ ihwɛ ike du.

4Yaa shɛ kaa ihwɛ ike twa sụ maa a yɛ yɛu-ụgwụdụ ike, asha bụtụ na ihwɛ ibwɛ sweni shonungwu na binya bwa, ge shepi bu ko nu gana na tu ufwugwo wa atwa ata namɛ; gana na ta bụtụ bụtụ eri ba ya, ibɛ ɛhi zhɛ hia rɛta atwa iwɛ yɛu-ụgwụdụ ike.

5Gɛ yɛu-ụgwụdụ ata hiŋ nama shɛshɛshɛ, ga sha bu na be eyi, ga sha yɛu uywa uko; bacɛnga bu ma na agwụdụ kwo kaa ni iyweywe vwɛ.

6Hiɛ shɛ kaa hia ngbaraka bụ tutu ụjita umpwa-ni-bɛ-neshi nu upiana ata, nazhɛ tusotulonu tu tu'ulwatagwụ tu miaụŋ mi Isrɛl kpaaŋ ti zhɛ ta kwụna miaụŋ-ma-agwụdụ aba nu ụrụmɛ ata.

7Nazhɛ ɛɛ zhɛ a sala mehieŋ ma aba, a sụkwụtwa mụ ni i'wɛ'wɛ shidubo zalụ hweehwe keeni nụ ụ'wụ'wụ wa azuba odubo umwono ata aa ya aŋ.

8Nụ ụjita ata ɛɛ zhɛ a ya usunda ubwa, tinyoso ɛɛ zhɛ o nyoso maa a yɛ na atụla ni iyimɛyɛ nɛ zasa Ifucingɛ.

9Kede a yɛ ụnyɛshɛnyɛshɛ o, kede kaa e shiteji o, semi tinyoso, tu uhiuhiu, ti ivwunɛ keeni i'wɛŋnɛ ibwɛ ya amɛ.

10To lono ma maa inɛ ye elele vwɛ maa iyi heleni iŋ o, inɛ ye elele nɛ vwɛ iyi heleni hwoŋzhingo iŋ ma.

11Gana ɛhi zhɛ hia ya aŋ na: umpo ma amazhɛya ne shimbi shi hiŋ, zwono ma shɛbɛda nɛ shivwɛvwɛjɛ shi hiŋ, 'waŋna ma shekwute ni i'ɛlɛ hiŋ, ya ma ni izɛlɛgwu, tɛkashɛka ta AGWANGWAMA ta a shɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

12N zhɛ mo dulogo cɛnjɛ ti Ijipti nụ ụjita ata, Ngɛɛ zhɛ ma kwụna miaụŋ-me-eyi mu umbe mɛ cɛnjɛ ti Ijipti kpaaŋ, ta bụtụ, ti iyimabiga. N zhɛ ma pana tuwa ta atwa Ijipti kpaaŋ ulwapɛ: Gamba AGWANGWAMA na.

13Mehieŋ ma ata muba mi zhɛ ma sha useyida hiŋ no shimwono shɛ na ahiɛ namanjɛ. Aka na Ngaa kwụbɛ mehieŋ, N zhɛ ma hi kashɛka, tishikpe te elele kaa ti zha shɛ te hi teneni maa tɛ hiɛ njɛ ufwu, na aka na Ama pana atwa Ijipti ulwapɛ o.

14Hwayɛ ga i shɛ ụjita na maa hi ne teyinje, untangana uŋ ma maa ụ shɛ ụjita isene ya AGWANGWAMA. No shiyono uŋ ma eshe maa u shanɛ awaŋnɛ hiŋ okpogo tutu unyizo-nom.

Isene Iyimɛyɛ Uzawa Ifucingɛ

15Na amɛ ijitɛ icenje ɛhi zhɛ hia ya iyimɛyɛ nɛ zasa Ifucingɛ. Bacɛnga ma Ifucingɛ no shimwono shi hiŋ nụ ụjita uhiiŋ. Bụtụ be elele na yɛ iyi nɛ 'yajɛ Ifucingɛ; te kwuni nụ ụjita ata tutu ụjita ucenje, ɛ zhɛ o bogwu bu na atwa Isrɛl.

16Ụjita uhiiŋ ụ shɛ tụ'ulwa te tijilo, ụjita ucenje shaananɛ tu'ulwa te tijilo, hiɛ shɛ shɛ hia nda ugondu we elele na amɛ ijitɛ ɛtɛ iyebi o; semi ugondu iyimɛyɛ nɛ bụtụ bụtụ zhɛ ba ya kiri ɛhi zhɛ hia imanganga.

17Shiyono ma eshe iwɛ iyi nɛ zasa Ifucingɛ. Iwɛnɛ po nụ ụjita ata gom Ngɛɛ bɛcinjɛ la unyama hiŋ na cɛnjɛ ti Ijipti. Na nda ma isene gɛ na awaŋnɛ hiŋ tutu, okpogo unyizo-nom aa shɛ.

18Kwuno ma iyimɛyɛ nɛ zasa Ifucingɛ tiya nụ ụrụmɛ ụjita ata umpwa-ni-bɛneshi na amɛ upiana ata uhiiŋ, gana ata ɛhi zhɛ hia ya iŋ tutu ụrụmɛ ụjita woshi-nu-boo-ko nu upiana ata.

19Kede a kwụbɛ Ifucingɛ no shimwono shi hiŋ tutu ijitɛ ɛtɛ icenje o. Bụtụ be elele na yɛ iyi nɛ 'yajɛ Ifucingɛ, okwo baa shɛ bugaiŋ, kwo kaa umamata, ɛ zhɛ o bogwu bu na tu'ulwa te E'isrɛl.

20Ta ya ma iyi elele nɛ 'yajɛ Ifucingɛ; tutu ofwo na bɛjɛjɛ hiŋ teje o, na ya ma iyi nɛ zasa Ifucingɛ.

Tụkwụna ta Miaụŋ-ma-agwụdụ Iyimɛyɛ Tɛkashɛka

21Nazhɛ go Moses suyanɛ n-nyarɛ mi Isrɛl kpaaŋ, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Bụtụ bụtụ ga tala yɛu-ụgwụdụ iwɛ ukpogwu ubwa, maa hiɛ kwụnɛ iŋ iwɛ isene tɛkashɛka.

22Jwɛ ma ambɛ ụ'wụ'wụ hisop, iwɛ maa hi shiyeni aŋ ne mehieŋ ma ata mu zweni nu ugbamgbam, maa hi zhizhenji mu nụ ụ'wụ'wụ wa azuba odubo, keeni i'wɛ'wɛ i'ɛŋbi shidubo zalụ hweehwe. Kede bụtụ be elele banɛ no tupohondo uuwa gi iyi yo holo.

23Iwɛnɛ po AGWANGWAMA zhɛ a kashɛka cɛnjɛ tu ga maa kwụna Ejipti, aka na kaa baa kwụbɛ mehieŋ nụ ụ'wụ'wụ wa azuba odubo keeni i'wɛ'wɛ i'ɛŋbi shidubo

© 2008 Bible Society of Nigeria.

zalụ hweehwe, bi zhɛ ba kashɛka odubo ata, bi zha shɛ bo lonono butumwa ata bu tu'wo maa me hi teneni no shimwono shi hiŋ maa ma hi kwụna o.

24No shiyono ma ijɛ eshe, okpogo hiŋ keeni una miaụŋ mi hiŋ aa shɛ tutu unyizo-nom.

25Aka na ehi ci hwuŋ cɛnjɛ ta ata AGWANGWAMA zhɛ ma hi pana, nu gana na ti bee shiri la unu ibɛ, hiɛ shɛ hia untangana ugondu ga.

26Aka na ta miaụŋ mi hiŋ mi hi heŋteni hwuŋ, ɛɛ hiɛŋ, Imbe kwuŋ shɛ ecilo ugondu ga ahia nda banaa?

27Mbiso aŋ ma maa, Ụrụpɛ tɛkashɛka wa AGWANGWAMA na, iwɛnɛ ti bee keshici la shimwono she Isrɛl ni Ijipti, aka na tu baa kwụnɛ la Ejipti, bee bicinji nhwaŋ mu tu. Ibɛ po atwa ata to bizhiri aa zhɛbɛ AGWANGWAMA.

28Nazhɛ miaụŋ mi Isrɛl mi zhe maa njɛ gana na ta AGWANGWAMA peni Moses keeni Aron unu.

Tishikpe to Tu'wo tu Miaụŋ mu Umbe

29Nụ ụjita tudwonu, ibɛ AGWANGWAMA kwụnɛ miaụŋ-me-eyi mu umbe me Ejipti kpaaŋ, te kwune ni yɛu umbe Faro nɛ jɛjɛ ni idwɛtwɛ ibwɛ, ti yɛu umbe nɛ namɛ nu u'ibwa umwono-tishi, ti yɛu umbe iyimabiga.

30Ga Faro zhinjɛ na amɛ ụjita ata, tu bwa, ta anjɛ-ugondu ubwa kpaaŋ, keeni Ejipti kpaaŋ; iwɛnɛ tu n'ungwa mụ 'wụtụ mɛ shɛnjɛ ni Ijipti. Iwɛnɛ po i zasa ihwɛ ye elele nɛ ru'wo rụ bụtụ ru zasaba o.

31Ibɛ po ga Faro suyanɛ Moses keeni Aron nụ ụjita ata, bɛɛ hiɛŋ aŋ, ishijɛ ma, ta ahiɛba ta miaụŋ mi Isrɛl bana ma no olugwo atwa mi, zhaga zhɛba ma AGWANGWAMA gana na ɛhi hiɛŋ.

32Sugo ma agwụdụ hiŋ, ti iyweywe hiŋ keeni inɛ hiŋ, maa hi hwuri gana na ahiɛ jɛmɛ, maa hi m peni du uwebiye!

33Ejipti o shishongono atwa ata Isrɛl, maa e beni na cɛnjɛ ta aba ni izɛlɛgwu; iwɛnɛ po ɛ hiɛŋ, Tɛ shɛ ya n'wo kpaaŋ tu.

34Ibɛ po atwa ata suji mihiuŋ ma aba mi iyimɛyɛ mu na mu ta zasa Ifucingɛ, mu na oo go nokwo, e umpenji nkwodo ma aba no tugwuno e petengeni no shitutu sha aba.

35Miaụŋ mi Isrɛl mɛ njɛ ga gana na tu go Moses ge mbishi aŋ, aa lụpɛ Ejipti iyi utakashɛ ya azụrụfa keeni azhɛnarɛya keeni iyi tu'urugono;

36AGWANGWAMA kaa leni maa gɛ iwɛ miaụŋ mi Isrɛl kwụlanɛ atwa Ijipti, ee penenji aŋ iyi nɛ aa lụpɛ aŋ. Tedure ni inɛ ɛtɛ miaụŋ mi isrɛl mu suji i'wɛŋnɛ ye Ejipti kpaaŋ.

E'isrɛl Beni ni Ijipti

© 2008 Bible Society of Nigeria.

37Nazhɛ E'isrɛl kwuni tahaŋnụ ta aba nu Rameses i ci Sukot. Etwenyi na zhe tahaŋnụ ni ivwunɛ a shɛ gana igbɛɛ-akpakwụ-atatụ, (600,000) a 'imɛ shɛ eyikwo na miaụŋ o.

38Unyama wa anya atwa ufwugwo du u 'wa aŋ, ta agwụdụ, ti iyweywe keeni inɛ.

39Ee suji mihiuŋ me ebe aa ga 'waŋnɛ ni Ijipti aa njɛ akara na zasa Ifucingɛ. Iwɛnɛ po e ge te zweni shi mu Ifucingɛ o, iwɛnɛ te e unzhe aŋ na cɛnjɛ ti Ijipti ni izɛlɛgwu, e eri shi a nda ti'insu o, a mama 'imanganjɛ shɛ kaa iwɛ iyimɛyɛ ya aba o.

40Bɛ jɛjɛ ba miaụŋ mi Isrɛl na cɛnjɛ ti Ijipti namɛ shiywa akpakwụ-eyebi-nu-talacɛ (430).

41Nụ ụjita ata ta shiywa sha ata akpakwụ-eyebi-nu-talacɛ shɛ ulwa gom, nazhɛ unyama wa atwa AGWANGWAMA banɛ na cɛnjɛ ti Ijipti.

42Ụjita ata shɛ ụjita na AGWANGWAMA njɛ u'iywa maa bɛcinjɛ aŋ na cɛnjɛ ti Ijipti. Te kwuni nụ ụjita ata ibɛ miaụŋ mi Isrɛl me elele mi shileni AGWANGWAMA maa o no shiyono ụrụmɛ u'iywa ata eshe tutu awaŋnɛ aba kpaaŋ.

Undwa Isene Tɛkashɛka

43Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses keeni Aron, Okpogo isene tɛkashɛka na: Kede bugaiŋ be elele yɛ tu o.

44Ama bujama be elele na oo so nu ukwuribi, ee jeji bu teleyi nazhɛ bɛɛ zhɛ ba ya tụ.

45Bụtụ bɛ cɛnjɛ ti nya keeni bɛnjɛ-bu-ugondu na aa tụpa alụbashɛ zha shɛ ba ya o.

46Na amɛ umwono uko kiri a shɛ a ya tụ; tɛ bɛcinjɛ ma usunda ubwa no tupohondo. Ta bwada ma kaa u'umpwo ubwa okwo uko.

47Tụ'ụlwatagwụ ti Isrɛl kpaaŋ tɛ shɛ ta untangana iŋ kpaaŋ aba.

48Aka na ta bugaiŋ zhajɛ baa jɛjɛ pi hiŋ, yaa shɛ baa jala maa untanganana AGWANGWAMA tɛkashɛka, asha ge etwenyi aba hwɛɛ jeji teleyi, nazhɛ bee eri bo dongonu maa untangana tụ gana yɛu cɛnjɛ ti Isrɛl. Ama kede bụtụ be elele na te jeji shi teleyi yɛ tu o.

49Undwa yɛu-cɛnjɛ ti Isrɛl na bụtụ na zokwu pi hiŋ, ụ shɛ uko.

50Miaụŋ mi Isrɛl mɛ njɛ iyi elele nɛ AGWANGWAMA peni Moses keeni Aron unu hwɛɛ.

51Nụ ụjita ata gbaa ibɛ AGWANGWAMA bɛcinjɛ unyama wa atwa Isrɛl na cɛnjɛ ti Ijipti.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Ụbanụ 13

E Tileneni Agwatana Miaụŋ mu Umbe

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

2N tileneni miaụŋ-me-eyi mu umbe swooŋ; iyi elele nɛ bajɛ a'aŋbụ bino bi ibɛ hiiŋ na ashashɛ miaụŋ mi Isrɛl, ta bụtụ, ti iyimabiga, Gamba n 'yajɛ.

Isene Iyimɛyɛ nɛ Zasa Ifucingɛ

3Go Moses hiɛŋ atwa ata, Ne teyinje ma ụjita ga uhwayɛ, na ahiɛ banɛ ni Ijipti, na ahi ga shɛ la ajama. Iwɛnɛ po tedure nu ukpahiŋ ụ'wụtụ ibɛ AGWANGWAMA ihi bɛcinjɛ no olugwo ga; ta ya ma iyi elele nɛ Ifucingɛ namɛ na amɛ ibɛ o.

4Bana ma hwayɛ ga, na amɛ upiana bu Abib.

5Aka na ta AGWANGWAMA ihi suji hwuŋ bee ci cɛnjɛ te Ekenan, na Ɛhit, na A'amo, na Ahiv, keeni Ɛjɛbus, ibɛ shɛ ma tu na bee meme teji la ogwunukwoshi hiŋ maa bi zhɛ ba pana aŋ. Tuba tɛ shɛ cɛnjɛ ta ata tɛ 'yajɛ ugwungwu, tuwebiye kaa ta fwunga, ehi ci hwuŋ apata, untangana ma ugondu ga nu upiana ga uhiiŋ.

6Ya ma iyimɛyɛ nɛ zasa Ifucingɛ tutu ijitɛ ɛtɛ icenje, ụjita ata ucenje ụ shɛ isene ya AGWANGWAMA.

7Iyimɛyɛ nɛ zasa Ifucingɛ ibɛ ehi zhɛ hia ya tutu ijitɛ ɛtɛ icenje, kede a kwụbɛ iyi nɛ 'yajɛ Ifucingɛ no ofwo hiŋ o, kede ahiɛ kwụbɛtanɛ Ifucingɛ tutu ukwunanga cɛnjɛ ti hiŋ kpaaŋ o.

8Mbiso kaa du yɛu bụ ye eyi nụ ụjita ata maa, Ma nda inɛ gɛ iwɛ iyi nɛ AGWANGWAMA n ndanɛ la aka na tu Ngaa banɛ ni Ijipti.

9I zhɛ ma bụ shana useyida na namɛ nu u'ala bụ, yɛɛ zhɛ kaa ma bụ shana ti teyinje ni itune bu, iwɛ maa undwa wa AGWANGWAMA na nama nu unu bu. Iwɛnɛ po tedure nu ukpahiŋ ụ'wụtụ nazhɛ AGWANGWAMA ubu bɛcinjɛ ni Ijipti.

10Ibɛ po ahiɛ shɛ hi na untangana okpogo ga uywa uywa na aka ibɛ nɛ ee shiri.

11Aka na ta AGWANGWAMA ubu tecinji hwuŋ na cɛnjɛ te Ekenan tu na bee bi shileni la unu ụ'wụtụ keeni ogwunukwoshi bu, maa bi zhɛ ma bụ pana tụ,

12bɛ shɛ ba pana AGWANGWAMA iyi elele nɛ bajɛ a'aŋbụ bino bi ibɛ. Yɛu umbe iyimabiga bu ye elele nɛ shɛ inɛ ye eyi, i shɛ inɛ ya AGWANGWAMA.

13Nụ ụgwụdụ ɛbi zhɛ ba sa yɛu umbe izhinyɛci ye elele, yaa shɛ kaa yaa bụ kwụlanɛ shɛ maa so, asha kwusa bụ i'ilu. Tusa ɛbi zhɛ ba sa miaụŋ-me-eyi ma atwa me elele mu na mu namɛ pụ bụ.

14Aka na yɛu bụ ye eyi ibi heŋteni hwuŋ geri-be-eshe, bɛɛ hiɛŋ, Imbe kwuŋ shɛ ecilo ijɛɛ? Mbiso bu maa, Nu ukpahiŋ ụ'wụtụ la AGWANGWAMA iti bɛcinjɛ na tijama ti Ijipti.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

15Aka na tu ga Faro to la tɛshɛshɛpana, baa lacɛ maa ma tu ganga, ibɛ po AGWANGWAMA kwụnɛ miaụŋ mu umbe ma cɛnjɛ ti Ijipti kpaaŋ, ti yɛu umbe bụtụ, ti yɛu umbe iyimabiga. Iwɛbɛ po Omo sugo iyi ye eyi ye elele nɛ bajɛ a'aŋbụ bino bi ibɛ maa Ma ta ụrụpɛ na AGWANGWAMA. Ama tusa ata sa miaụŋ mu tu me eyi mu umbe.

16I zhɛ ya sha useyida nu u'ala bụ keeni iyi titeyinje na ashashɛ okwusokwuso bu. Iwɛnɛ po tedure nu ukpahiŋ ụ'wụtụ ibɛ AGWANGWAMA iti bɛcinjɛ la ni Ijipti.

Agwatana 'Yagajɛ Aŋ Tedure nu Udomu keeni Ulwa u Tuwam

17Aka na ti ga Faro genji atwa ata maa e hwuri, Agwatana zeriji shi aŋ nu uhwaŋna cɛnjɛ ta Afilistia o, okwo tu uhwaŋna ata gwumwonu o. Iwɛnɛ po Agwatana hiɛŋ, Yaa shɛ atwa ga kwụbɛ hwayɛ ujasa, ahaŋsa aba zhɛ a jɛshɛrɛgwa maa o gwulo ni Ijipti.

18Ama Agwatana suji atwa ata nu uhwaŋna tirinje nụ ụshɛka itekwu ishenje. Miaụŋ mi Isrɛl mu umpi i'wɛŋnɛ ujasa ta a banɛ ni Ijipti.

Tusugo to O'umpwo Josɛf

19Go Moses suji o'umpwo Josɛf; iwɛnɛ tu go Josɛf leni la maa miaụŋ mi Isrɛl mi shiri-unu iwɛ ibɛ tebiye, iwɛnɛ ti bɛɛ hiɛŋ aŋ, Agwatana zhɛ me hi hikeni tilɛɛ; aka ata sugo ma o'umpwo mi hi beni epe.

20Aka na tɛ ɛ ishijɛ nu Sukot, oo zokwu ni Itam, na namɛ ni ipɛlu ụshɛka ata.

21AGWANGWAMA kaa hwuri umbe na aba nu udomu u tuwam maa mbisono aŋ uhwaŋna nu uwaŋna, baa namɛ nu ulwa tuwam maa bu na pana aŋ uhioko-uhwaŋna nụ ụjita, iwɛ maa e eri tahaŋnụ tizha tu uwaŋna tụ ụjita.

22Udomu ata u tuwam keeni ulwa ata u tuwam kaa beni shi nu umbe wa atwa ata tu uwaŋna tụ ụjita o.

Ụbanụ 14

E Keshi Itekwu Ishenje

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

2Mbiso miaụŋ mi Isrɛl maa, ge gwuri mabaaba maa o zokwu nu umbe Pihahirot, na ashashɛ Migdol ni Itekwu ɛtɛ Ishenje, to dongonu Bal-zɛfon.

3Ga Faro zhɛ ba duma iwɛ miaụŋ mi Isrɛl, bɛɛ hiɛŋ, A 'inɛ na cɛnjɛ tu ga, ee zweni kaa na ashashɛ ụshɛka.

4Nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma ta amɛ Faro tɛshɛshɛpana, maa mo hi urugono, Ejipti kaa zhɛ a mapa maa Gamba AGWANGWAMA na. Miaụŋ mi Isrɛl kaa mɛ njɛ gana na ta AGWANGWAMA mbishi aŋ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

5Aka na te e mbishi agwuma Ijipti, maa atwa ga hwulwo, nazhɛ ahaŋsa ubwa keeni shihaŋsa sha anjɛ-ugondu ubwa shi sheyinji iwɛ atwa ata, ɛɛ hiɛŋ, Imbe nɛ kwuŋ atɛ njɛɛ? Eti leneni E'isrɛl ee genji ugondu tu ee hwuri.

6Nazhɛ baa imanganjɛ ihɛŋtu ibwɛ ujasa, bee suji ejeshi ubwa aa 'wa bụ.

7Ihɛŋtu ujasa ye Ejipti nɛ kaa bee zenji inɛɛ nɛ zhɛmanjɛ, namɛ akpakwụ-atatụ (600), keeni ihɛŋtu ye Ejipti inyɛ nɛ vwɛ hwɛɛ keeni ehiu ibɛ.

8Nazhɛ AGWANGWAMA to amɛ Faro agwuma Ijipti tɛshɛshɛpana, bee urigeni miaụŋ mi Isrɛl iwɛnɛ ta miaụŋ mi Isrɛl mi beni na tụlasụ tụ 'wụtụ.

9Ejipti urigeni aŋ, ti idɛkwɛ ya aba, keeni ihɛŋtu Faro keeni ejeshi ubwa elele a na patanganɛ idɛkwɛ, ee jiteni aŋ to o sotulonu nụ ụpalanụ Itekwu Ishenje Pihahirot, nɛ dongonu Bal-zɛfon.

10Aka na tu ga Faro bo gwumwonu, nazhɛ miaụŋ mi Isrɛl mi shepi eshe, aa kwụbɛ te Ejipti 'wa aŋ ne ekwunyi, ibɛ po inyɛsɛ shɛ miaụŋ mi Isrɛl duwa, aa uganan ɛ AGWANGWAMA.

11Ɛɛ hiɛŋ Moses, E'uye bụtụ tuno suu zasaba ni Ijipti upo ebi tu suje maa to 'wo nụ ụshɛka ga? Iwembe po abɛ tɛ njɛ gana gaa; ɛbi ti bɛcinjɛ ni Ijiptii?

12Shɛ n-ndumwa mu na eti bi mbishe la ni Ijipti na hŋ? Maa iti genji maa ta ndana atwa Ijipti ugondu. Ugondu we Ejipti tɛnda debeji uhwuri tu'wo tụ ụshɛka ga.

13Go Moses hiɛŋ aŋ, Ta nda ma inyɛsɛ o, shikono ma zhirimi, maa hiɛ kwụbɛ gana na AGWANGWAMA zhɛ mo hi bicingo hwayɛ ga. Ejipti ga ahiɛ kwụbɛ hwayɛ ga, hi zha shɛ hia kwụba aŋ ya kwukwuŋ.

14AGWANGWAMA zhɛ ma hi twagwụ ifelu, nama ma saiiŋ.

15Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Iwembe po abụ ma n kala n'ungwaa? Mbiso E'isrɛl maa ge e keeni izhɛ.

16Shapa bukwuto bu na azuba, maa peteni bu ni itekwu maa meni mu bagwụ, maa miaụŋ mi Isrɛl mu duri itekwu na cɛnjɛ tu hwoo.

17N zhɛ ma ta Ejipti tɛshɛshɛpana iwɛ maa a 'wa aŋ na amɛ ibɛ, Ngɛɛ zhɛ kaa ma 'yaga ụjɛrụma no ofwo Faro, te ejeshi ubwa hwɛɛ, ti ihɛŋtu ibwɛ ujasa, keeni asụcɛ idɛkwɛ ibwɛ.

18Ejipti kaa zhɛ a mapa maa Gamba AGWANGWAMA na, ibɛ shɛ aka na ti Ngee meme peteni ụjɛrụma no ofwo Faro, keeni ihɛŋtu ibwɛ ujasa, keeni asụcɛ idɛkwɛ ibwɛ.

19Nazhɛ butumwa-ba-azuba na go hwulono unyama we E'isrɛl umbe shɛdungwa nu umbe wa aba, bee zhe ne ekwunyi aba. Nazhɛ du udomu ata u tuwam na go hwulono aŋ umbe shɛdungwa nu umbe wa aba wee zhe ne ekwunyi aba,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

20waa zhajɛ na ashashɛ unyama we E'isrɛl nu unyama we Ejipti. Nazhɛ udomu ata shanɛ Ejipti tishi, waa shanɛ tuba E'isrɛl uhioko-uhwaŋna, e eri shi momo dongonu na anya uuwa gi iyi yo holo.

21Nazhɛ go Moses mbo u'ala ubwa bee peteni uŋ ni itekwu; nazhɛ AGWANGWAMA leni maa uvwugo banɛ zalụ bu uwaŋna-banụ duwa duwa maa u vwunji uuwa gi iyi yo holo, wee shishingeni itekwu ɛtɛ wee gwuricinji iŋ. Baa njɛ maa itekwu bagwụ na ashashɛ, nazhɛ cɛnjɛ tu hwoo tu banɛ.

22Nazhɛ miaụŋ mi Isrɛl mi duri cɛnjɛ tu hwoo na ashashɛ itekwu, nazhɛ meni mi shikeni nu u'ala ubiye keeni u'ala ugwulwo wa aba gana uba.

23Ejipti urigeni aŋ tutu ee teni ashashɛ itekwu, ti idɛkwɛ Faro kpaaŋ, ti ihɛŋtu ibwɛ ujasa keeni asụcɛ idɛkwɛ ibwɛ.

24Aka na ti iyi kwuni tusuje nu uvwungwa, AGWANGWAMA kaa namɛ na amɛ ulwa ata u tuwam keeni udomu ata u tuwam, baa kwụbɛ unyama we Ejipti, bee kwuni unyama we Ejipti ụbaụta tụpana.

25Baa unshanjɛ ikɛgbɛ ihɛŋtu ya aba, ibɛ po tusuka ti ibɛ tu gwumanɛ aŋ. Ejipti hiɛŋ, Hwure ti gezhigeni ma E'isrɛl; iwɛnɛ ta AGWANGWAMA a twagwụ aŋ ifelu no tu.

26Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Mba u'ala bụ maa peteni uŋ ni itekwu, iwɛ maa meni mu gwure mu twa maa mu tweri Ejipti, ti ihɛŋtu ya aba keeni asụcɛ idɛkwɛ ya aba.

27Go Moses mbo ga u'ala ubwa bee peteni uŋ ni itekwu, maa uuwa iyi heri, meni mu gwure nu urubwo muba, Ejipti kwuni mu tugozhigono, AGWANGWAMA iricinji aŋ na ashashɛ itekwu ɛtɛ.

28Ibɛ meni mu gwure maa 'imɛ ihɛŋtu ujasa, keeni asụcɛ idɛkwɛ, keeni unyama wa atwa Faro kpaaŋ a na ga 'wa E'isrɛl teni ni itekwu ɛtɛ; okwo bu ko aba benengeni shi o.

29Ama miaụŋ mi Isrɛl mi zhe tahaŋnụ na cɛnjɛ tu hwoo ee keshi itekwu; meni mi shikeni nu u'ala ubiye keeni u'ala ugwulwo wa aba gana uba.

30Gana AGWANGWAMA bicinji E'isrɛl ni i'ɛlɛ ye Ejipti nụ ụjita ata ta. E'isrɛl kwụbɛ n'wo me Ejipti tu ma patanganɛ nụ ụpalanụ itekwu ɛtɛ.

31E'isrɛl kwụbɛ ukpahiŋ ụ'wụtụ na AGWANGWAMA njɛ baa sukakanɛ Ejipti, ibɛ po aa sụmɛ AGWANGWAMA inyɛsɛ; aa tɛtanɛ bụ kaa du rishe keeni yɛu ibwɛ ugondu go Moses.

Ụbanụ 15

Azunga Moses

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

1Nazhɛ go Moses keeni miaụŋ mi Isrɛl mu zunganganɛ AGWANGWAMA azunga ga, ɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma zungangana AGWANGWAMA azunga, iwɛnɛ tu baa 'yajɛ ụjɛrụma ụ'wụtụ na tụlasụ tu na baa lasụ; ubwa 'wɛŋ idɛkwɛ keeni asụcɛ ibɛ ni itekwu.

2AGWANGWAMA shɛ bileleji mi bu ukpahiŋ, baa shaananɛ kaa ubino mu; Ubwa shɛ Agwatana mi, N zhɛ ma dumanga bụ, Agwatana bishi mi baa shɛ, N zhɛ ma pana bụ ụjɛrụma ụ'wụtụ.

3AGWANGWAMA shɛ Bɛnjɛ bu ujasa bi ikɛnyi; ɛ hiɛŋ izeci ibwɛ AGWANGWAMA.

4Bu suji ihɛŋtu ujasa ya aba baa 'wɛŋ ni itekwu, Itekwu Ishenje suji ehiu ujasa na bee ge teri.

5Itekwu nɛ iri tweri aŋ; E iri gana utayɛ.

6Oo AGWANGWAMA u'ala bụ ubiye 'yajɛ ụjɛrụma; na amɛ ukpahiŋ ubwa. Oo AGWANGWAMA, u'ala bụ ubiye bwereteji, atwa i'ime rukwu rukwu.

7Ni igɛhi bu i'wɛtwɛ, abụ lasatagwụ, atwa na ga bụ sukakanɛ; Gabụ bu tumwanɛ isɛbwɛ bu, yee hwoŋzhinji aŋ, gana arɛya.

8Gabụ bu hwulupeni itekwu, ibɛ po meni mu suteni, ibɛ po uhwulwo shikeni gana Ishɛmɛ, ofwo me'ilwo 'yajɛ ikɛnyi na amɛ itekwu.

9Nazhɛ bụtụ ata bi i'ime hiɛŋ, N zhɛ mo urugono aŋ maa Mo vwutono aŋ, N zhɛ mo dwotwogonu i'wɛŋnɛ ya aba, maa Ma 'yaga iyi nɛ Ama jala te me gembi. N zhɛ me hwucice utokwobi mu, maa Ma nda aŋ ufwu.

10Gabụ bu hwulupeni uvwugo bu, ibɛ po itekwu ubi aŋ; ee ileji gana bundala na amɛ meni na mu 'yajɛ ukpahiŋ.

11Oo AGWANGWAMA, tuwa tu naa tụ bụ sụbɛɛ? Gaaba ụbụ sụbɛ nu ugombo keeni tijiloo? Gaaba eri ba nda ugondu wa arụhwajɛ keeni iyi tudama gana bụụ?

12Gabụ bi nderishinji u'ala bụ ubiye, ibɛ po cɛnjɛ tu unyizo tu tweri aŋ.

13Na amɛ tulubo tụ bụ ti biye, ibɛ po abụ 'yagajɛ atwa bụ na obu so, na amɛ ukpahiŋ bụ kaa ebi mbiseni aŋ ihwɛŋnɛ nɛ maa e zhe no ofwo cɛnjɛ tụ bụ te tijilo.

14Edenji hwugajɛ, aa zhɛgɛdaga; uriri kaa 'imɛ atwa na namɛ na cɛnjɛ ta Afilistia.

15Hwuwayɛ go uriri 'imɛ tugwama ti Idụm; ibɛ po atwa Moab a na ga 'yajɛ ikɛnyi kwuni tɛzhɛgɛdaga; shihwulu shɛ bwadụ atwa elele na jɛjɛ ni Kenan kpaaŋ.

16Inyɛsɛ keeni ohwulu tuhoroko ubi aŋ. Oo AGWANGWAMA a kwụbɛ ukpahiŋ bụ, ee shikekeni, inyɛsɛ shɛ aŋ, a zasa bụtụ maa mbiyono aŋ o, uuwa atwa bụ ta kashɛka, aba shɛ atwa na ɛbi jwɛ na ti'ima.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

17Gabụ bi zhɛ be suje aŋ maa tileni aŋ ni Ishɛmɛ bu ikɛnyi bu. Oo AGWANGWAMA, ibɛ shɛ ofwo na abu mama ndanɛ maa a shɛ ofwo bɛjɛjɛ bụ, oo AGWANGWAMA, ibɛ shɛ ohwolu bu tijilo na obu mo.

18AGWANGWAMA, Gabụ bi zhɛ ba ya tugwama uuwa unyizo zhe gwure.

19Miaụŋ mi Isrɛl mu duri ashashɛ itekwu na cɛnjɛ tu hwoo. Ama aka na ti idɛkwɛ Faro keeni ihɛŋtu ibwɛ ujasa keeni asụcɛ idɛkwɛ duri na amɛ itekwu, nazhɛ AGWANGWAMA gwuricinje meni mi itekwu mee suji aŋ.

Azunga Miriam

20Nazhɛ ge Miriam bigesere ata bo o, na shɛ bụngwụfwụ Aron, shepi okoko ti'nyama, nazhɛ eyikwo na vwɛ kpaaŋ suji du shikoko shɛ ti'nyama aa 'wa bụ na tɛhiɛba.

21Ge Miriam dwɛjɛ aŋ azunga bɛɛ hiɛŋ, Zungangana ma AGWANGWAMA azunga, iwɛnɛ po ubwa 'yajɛ ụjɛrụma ụ'wụtụ. Bu 'wɛŋ idɛkwɛ keeni asụcɛ ibɛ na amɛ itekwu.

Meni na mu Gagwụmɛ nụ Ụshɛka Shu

22Nazhɛ go Moses suji miaụŋ mi Isrɛl ee beni ni Itekwu ɛtɛ Ishenje, ee zhe tahaŋnụ ijitɛ itɛtu nụ ụshɛka ata ɛɛ hiɛŋ Shu, a kwụbɛ shɛ meni o.

23Aka na ee ci ofwo oko na ɛɛ hiɛŋ izeci ya aba Mara, e eri shi a swa meni mu Mara o, iwɛnɛ tu maa gagwụmɛ; iwɛbɛ po ɛɛ hiɛŋ mụ Mara

24Ibɛ po atwa ata kwuni Moses tungwulongongono, ɛɛ hiɛŋ, Imbe ɛti zhɛ ta swaa?

25Go Moses keri AGWANGWAMA n'ungwa; nazhɛ AGWANGWAMA mbiseni bu ụ'wụ'wụ uko, bee keri uŋ ne meni ma ata, nazhɛ meni mɛ zhɛmɛ tuswa. Apata AGWANGWAMA peni aŋ andwa keeni shikpogo shɛ na maa a untangana, apata du bee menji aŋ.

26Bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ ɛbi zhɛ ba hwuga-unu wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ tebiye, maa na nda kaa iyi nɛ teni cɛŋ ne eshe ubwa, obo shilo kaa ụcɛbɛ no onu-tupana ubwa, maa na untangana kaa shikpogo shɛ bwa kpaaŋ. Asha N zha shɛ ma bụ shapɛrɛganɛ ụngwụ ụwɛ na Ngaa shapɛrɛganɛ la Ejipti o; Gamba AGWANGWAMA, na n shɛ bɛnɛnjɛ bụ na.

27Nazhɛ ee ci ofwo na ɛɛ hiɛŋ, Elim, ɛmɛzhinjɛ umpwa-na-ba-eyebi namba apata keeni iyi nɛ sụbɛ ishiwɛ, i namɛ dupu-nu-woshi; (70) oo zokwu nụ ụpalanụ meni mu na mu namɛ apata.

Ụbanụ 16

Miaụŋ mi Isrɛl mu Ngwulengenji nụ Ụshɛka Sin

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1Nazhɛ tu'ulwatagwụ tu miaụŋ mi Isrɛl kpaaŋ kpaaŋ ti beni ni Elim, ee ci ụshɛka Sin, na namɛ na ashashɛ Elim nu Sainai, nụ ụjita umpwa-ni-bɛ-tɛ nu upiana uyebi na ta a banɛ na cɛnjɛ ti Ijipti.

2Ibɛ tu'ulwatagwụ tu miaụŋ mi Isrɛl tu kwuni Moses keeni Aron tungwulongongono nụ ụshɛka ata.

3Ɛɛ hiɛŋ aŋ, I gɛ zhɛ yo dobogo yebe maa AGWANGWAMA ụtụ kwụnɛ na cɛnjɛ ti Ijipti aka na ata ya la usunda, ata ya iyimɛyɛ oto shigogo; ehi tu suje nụ ụshɛka ga maa hiɛ kwụnɛ tu'ulwatagwụ tu ga kpaaŋ ni imunɛ.

4Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Hioko, N zhɛ ma nda maa iyimɛyɛ ngbe na azuba maa atwa ga na zha, maa a na zanga gana na gembi aŋ iyi-heri, maa Ma manga aŋ, okwo ɛ zhɛ a 'wa undwa mu kwo kaa a zha shɛ o.

5Nụ ụjita ucihiŋ, ɛ zhɛ a imanga inɛɛ nɛ aa zanjɛ, ɛ zhɛ a zanga gana na aa shana a zanga iyi-heri karɛ yebi.

6Go Moses keeni Aron hiɛŋ atwa Isrɛl kpaaŋ, Nụ ụrụmɛ hwayɛ, hi zhɛ hia mapa maa AGWANGWAMA ubwa ihi bɛcinjɛ na cɛnjɛ ti Ijipti.

7Nu uvwungwa, ɛhi zhɛ hia kwụba ụjɛrụma wa AGWANGWAMA, iwɛnɛ tu baa hwụjɛ gana na ohio ngwulongongono bu. Gaaba kwuŋ atɛ shɛ upo ehi mo tu ngwulongongonoo?

8Go Moses hiɛŋ aŋ, AGWANGWAMA zhɛ ma hiɛ panɛ hwayɛ usunda nụ ụrụmɛ, bɛɛ zhɛ ma hi panɛ iyimɛyɛ tishigwo nu uvwungwa, iwɛnɛ tu baa hwụjɛ to ohio ngwulongongono bu. Tungwulongongo tu ga ti hiŋ, shɛ atuba ohio ngwulongongono semi AGWANGWAMA.

9Go Moses hiɛŋ Aron, Mbiso tu'ulwatagwụ tu miaụŋ mi Isrɛl kpaaŋ maa, Kaanɛ ma izhɛ hi gwumwonu nu umbe wa AGWANGWAMA, iwɛnɛ tu baa hwụjɛ tungwulongongo ti hiŋ.

10Gana na tu ga Aron mbishi tu'ulwatagwụ tu miaụŋ mi Isrɛl kpaaŋ iwɛ ɛtɛ, aa mbiyanɛ geri bụ ụshɛka, aa kwụbɛ tụ ụjɛrụma wa AGWANGWAMA bananɛ aŋ nu udomu.

11Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

12N hwugwa tungwulongongo tu miaụŋ mi Isrɛl; mbiso aŋ maa, Aka na ti iyi rimeni hwayɛ hi zhɛ hia ya usunda, ɛhi zhɛ tuba hia ya iyimɛyɛ tishigwo beyi nu uvwungwa; iwɛ maa e mepi maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana aba.

Tizhajɛ to Shorubo keeni Mana

13Aka na tụ ụrụmɛ shɛ, shorubo shi hirɛ shee urigeni tu'ulwatagwụ ta aba. Nu uvwungwa cime tu 'weri too rungwutwonu tu'ulwatagwụ ta aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

14Aka na te cime tu 'waŋ, ibɛ iyi ike tindɛpɛ ndɛpɛ ubeni nụ ụshɛka ata, i cɛnjɛmɛ gana cime ti ticwɛŋ cwɛŋ.

15Aka na te E'isrɛl kwụbɛ iŋ, aa mama hiaŋnụ, Imbe nɛɛ? Iwɛnɛ po e mepi shi iyi nɛ yaa shɛ o. Go Moses hiɛŋ aŋ, Iyimɛyɛ nɛ AGWANGWAMA ihiɛ panɛ maa hiɛ yɛ ta.

16Unu na AGWANGWAMA ihi peni na, bi hiɛŋ; Bụtụ bụtụ ga zanga gana na ti bee eri ba ya; hiɛ shɛ hia zanga ne bimenji bu oma bu ko, te teni cɛŋ nu ufwugwo wa atwa na ahiɛ 'yajɛ nu nhwaŋ mi hiŋ.

17Miaụŋ mi Isrɛl mɛ njɛ gana ata, umeseyi uko zenji duwa, umeseyi uko zenji cwɛŋ.

18Ama aka na te e menji iŋ ne bimenji bu oma, inɛ ya atwa na zenji duwa vwɛ shɛ, inɛ ya atwa na kaa zenji cwɛŋ 'nyanɛ shɛ. Bụtụ bụtụ suji nu gana na ti be eri ba ya.

19Go Moses hiɛŋ aŋ, Kede iyi heleni inɛ bụtụ be elele o.

20Ama atwa oko hwụjɛtanɛ shɛ Moses iwɛ o, iyi heleni inɛ ya atwa oko, yee fwoshi, yee teni eshishi, yaa 'yajɛ ụhiụŋ; go Moses njɛ isɛbwɛ na aba.

21Nu uvwungwa uvwungwa aa zanga iŋ, bụtụ bụtụ ba zanga gana na ti bee eri ba ya; ama aka na tu uwaŋna cɛ, yo no.

22Ee zenji nụ ụjita ucihiŋ timenji ti yebi yebi. Aka na ehwurembe tu'ulwa ta ata hwɛɛ zhajɛ ee mbishi Moses,

23bɛɛ hiɛŋ aŋ, AGWANGWAMA hi peni-unu bɛɛ hiɛŋ, Beyi shɛ Ụjita-ụhinjanụ tijilo wa AGWANGWAMA; inɛɛ nɛ i shɛ maa hi to ta ma, inɛɛ nɛ kaa i shɛ maa hi shiteji shitogo ma, inɛ ye elele nɛ ihi vwanɛ swaka ma iwɛ beyi nu uvwungwa.

24Ee sweci ga inɛɛ nɛ vwɛ gana na tu go Moses mbishi aŋ, i fwoshi shi, i teni shi kaa eshishi o.

25Go Moses hiɛŋ aŋ, Ya ma inɛ ɛtɛ hwayɛ ga, iwɛnɛ tu hwayɛ shɛ Ụjita-ụhinjanụ wa AGWANGWAMA, hi zha shɛ hia kwụba iŋ no tupohondo.

26Ijitɛ icihiŋ ɛhi zhɛ hi na zanga iŋ, ama nụ ụjita ucenje, na shɛ Ụjita-ụhinjanụ, i zha shɛ ya nama okwo ike o.

27Ama nụ ụjita ata ucenje umeseyi uko beni maa a zanjɛ, ama a kwụbɛ shɛ okwo ike o.

28Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Ụkwụmbwụ naa ɛhi zhɛ hia ganga tulaka to onu-tupana mi keeni andwa mi tu'untanganaa?

29Kwụba, N hi pwonuo Ụjita-ụhinjanụ, iwɛbɛ po Ngee hi peni iyimɛyɛ nụ ụjita ucihiŋ iwɛ ijitɛ iyebi du, iwɛ maa ga bụtụ bụtụ na gɛga nu urubwo ubwa, maa kede bụtụ be elele beni nu urubwo ubwa nụ ụjita ata ucenje o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

30Gana atwa ata to ụhinjanụ nụ ụjita ata ucenje ta.

31E'isrɛl po iŋ izeci, ɛɛ hiɛŋ, Mana. I cɛnjɛmɛ, i sụbɛ izɛgwu ivwɛgɛ, ụlatụ ibɛ ụ shɛ gana agbagbada na ee zweni iswɛ.

32Go Moses hiɛŋ aŋ, AGWANGWAMA iti peni-unu, bɛɛ hiɛŋ, Ge sweci mana tutu awaŋnɛ hiŋ kpaaŋ, iwɛ maa a kwụbɛ hwuŋ iyimɛyɛ nɛ baa tɛ bɛjɛ la nụ ụshɛka, aka na bɛɛ ti bɛcinjɛ na cɛnjɛ ti Ijipti.

33Go Moses hiɛŋ Aron, Shapɛ ikwɛshɛ ike maa zweni mana ne bimenji bu oma bu ko, maa sweci iŋ na agba AGWANGWAMA, iwɛ awaŋnɛ hiŋ na te ci.

34Gana na ta AGWANGWAMA peni Moses unu, gana ata ga Aron sweci iŋ no ofwo Ikpɛtɛ Unu-tutwa, maa a ngbaraka iŋ apata.

35E'isrɛl kaa yɛ mana ata shiywa buhanda, tutu e ci cɛnjɛ ti Kenan ofwo na maa a nama.

36(Bimenji bu oma woshi bɛ shɛ gana ugaruwa uko).

Ụbanụ 17

Go Moses Jibi Utayɛ Meni mu Banɛ

(Tɛrɛ 10:1-13)

1Tụ'ụlwatagwụ tu miaụŋ mi Isrɛl kpaaŋ tu kwuni tahaŋnụ ta aba, te e beni nụ ụshɛka Sin kwurɛ kwurɛ, nu gana na ta AGWANGWAMA peni aŋ unu. Ee zhe a namɛ no ofwo oko na ɛɛ hiɛŋ Rifidim. Ama meni mu zasaba apata maa atwa ata swe o.

2Ibɛ po atwa ata sukakanɛ Moses; ɛɛ hiɛŋ, Utu panɛ meni maa ta swa. Go Moses hiɛŋ aŋ, Iwɛmbe po kwuŋ ahi ma n sukakanaa? Iwɛmbe po kwuŋ ahia manga AGWANGWAMAA?

3Ama i'uyɛ ya kwụna kaa atwa ata, ibɛ po atwa ata uranjɛ Moses tungwulongongono, ɛɛ hiɛŋ, Iwɛmbe po ɛbi ti bɛcinjɛ ni Ijipti iwɛ maa ụtụ kwụnɛ ni i'uyɛ ta miaụŋ mu tu, ti iyimabiga tu hwɛɛɛ?

4Iwɛbɛ po go Moses keri AGWANGWAMA n'ungwa, bɛɛ hiɛŋ, Imbe Ngɛɛ zhɛ ma nda atwa gaa? I vwɛ cwɛŋ maa e n tegeni atayɛ.

5Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, sugo umeseyi n-nyarɛ mi Isrɛl maa hwuri umbe na atwa ata maa a bụ 'wa. 'Waŋna bukwuto ata ebi beji la Urefu Nayɛl.

6Hioko, N zhɛ mo bu hwulono umbe mo shikono nu uparatayɛ Ishɛmɛ Sainai, dubo uparatayɛ ata, meni mi zhɛ ma banɛ nu ubwa, iwɛ maa atwa ata swe. Go Moses njɛ gana ata ne eshe n-nyarɛ mi Isrɛl.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7Boo po apata izeci maa, Masa keeni Meriba, iwɛnɛ ta miaụŋ mi Isrɛl mu sukakanɛ AGWANGWAMA keeni ee menji bu, ɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA namɛ na ashashɛ tu hiŋ okwo bu zasaba?

E'isrɛl Lasụ Amɛlɛk nu Ujasa ni Rifidim

8Nazhɛ Amɛlɛk sukakanɛ E'isrɛl nu ujasa ni Rifidim.

9Ibɛ po go Moses hiɛŋ Joshua, Iti teleji etwenyi maa beni njɛ ujasa na Amɛlɛk beyi. N zhɛ tuba mo shikono ne bikpekwu ga, Ma 'waŋna bukwuto ga ba Agwatana ni i'ɛlɛ mi.

10Go Joshua njɛ ga gana na tu go Moses mbishi bu, baa twa ifelu na Amɛlɛk, Go Moses na Aron keeni Hu, munji ni ihiŋhiŋ bikpekwu ata.

11Aka elele na go Moses shikicinji i'ɛlɛ ibwɛ na azuba, ukpahiŋ we E'isrɛl wa lasụ; ama aka elele na bee zucinje i'ɛlɛ ibwɛ, ukpahiŋ wa Amɛlɛk wa lasụ.

12Ama i'ɛlɛ Moses kwuni tulwogo, nazhɛ ata Aron no Hu shiri utayɛ nu ukaka ubwa baa jɛjɛ nu bwa, ga Aron keeni Hu untanganɛ i'ɛlɛ ibwɛ. Bụtụ bu ko namɛ zalụ bu u'ala uko, bụtụ bi yebi namɛ zalụ bu u'ala uyebi. Gana ata ee suji i'ɛlɛ ibwɛ na azuba tutu uwaŋna teni.

13Gana aa njɛ nazhɛ go Joshua iricinji Amɛlɛk hwɛɛ nu utokwobi ta.

14Ibɛ po AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, 'Nyata rụrụkwụkwụ ri ijɛ nu utakada, maa e ne teyinje iŋ hwuŋ. Mbiso Joshua maa, N zhɛ mo iricingo Amɛlɛk hwɛ hwɛɛ nu unyizo.

15Ibɛ po go Moses mo utukwu-ụrụpɛ, boo po uŋ izeci maa, AGWANGWAMA ubwa shɛ igɛrigɛ mi.

16Bɛɛ hiɛŋ, Gana na tu u'ala shepi igɛrigɛ ya AGWANGWAMA na azuba! AGWANGWAMA kaa zhɛ ba uranga ujasa tɛnda na awaŋnɛ Amɛlɛk elele tutuu.

Ụbanụ 18

Gɛ Jɛtro Zhajɛ Moses Uhikwonuo

1Gɛ Jɛtro bunongbo bi Midian na shɛ binua Moses, hwụjɛ iyi elele nɛ Agwatana ndanɛ Moses keeni E'isrɛl kpaaŋ, gana na ta AGWANGWAMA bɛcinjɛ miaụŋ mi Isrɛl ni Ijipti.

2Ibɛ po baa zhajɛ pu Moses, baa shapɛ Zipora, biyikwo Moses na go Moses ge gwuricinji la ni ihwɛ binua bwa,

3na miaụŋ mu bwa me eyi mi yebi, ɛ hiɛŋ izeci inɛ ihiiŋ ge Gɛshom (bi hiɛŋ, N shɛ bulashɛ na cɛnjɛ ta agaiŋ).

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4Ɛɛ hiɛŋ izeci inɛ iyebi ge Eliɛzɛ, (bi hiɛŋ, Agwatana bishi mi m mbiyeni be n leshiji nu utokwobi Faro).

5Gɛ Jɛtro, binua Moses sugeni Moses miaụŋ ma ata mu bwa me eyi keeni biyikwo bwa nụ ụshɛka, no ofwo na ee jwe ugba wa aba ni Ishɛmɛ ya Agwatana.

6Gɛ Jɛtro tumwanɛ bụtụ bu ko maa e mbishe Moses maa, Gamba gɛ Jɛtro binua bụ ta be ci pụ bụ ne biyikwo bu keeni miaụŋ mụ bụ me eyi mi yebi.

7Go Moses beni bee teji binua bwa uhwaŋna, bee kwuzeni bu, baa ruwanɛ bụ. Nazhɛ oo momo hoŋtongonu iwɛ ulapiya wa aba, nazhɛ ee teni nu umwono ubwa.

8Go Moses swegeni binua bwa iyi elele nɛ AGWANGWAMA njɛ Faro keeni Ijipti iwɛ E'isrɛl, ti ihiɛŋmɛ ye elele nɛ jitengeni aŋ nu uhwaŋna tahaŋnụ, tu gana na ta AGWANGWAMA lesheji aŋ ni ibɛ kpaaŋ.

9Ibɛ po gɛ Jɛtro njɛ unyasa iwɛ uwebiye nɛ AGWANGWAMA ndanɛ E'isrɛl kpaaŋ, nɛ bee lesheji aŋ ni i'ɛlɛ ye Ijipti.

10Gɛ Jɛtro hiɛŋ, Ga ashɛtwa shɛ a na AGWANGWAMA, na ihi leshiji ni i'ɛlɛ Faro keeni Ijipti, na kaa du ihi jwɛ na tijama.

11Hwuwayɛ go, M mepi maa AGWANGWAMA ubwa gembi uhwuri tuwa te elele kpaaŋ, ibɛ po bee lesheji E'isrɛl ni i'ɛlɛ ye Ejipti, a na ga nda aŋ la umungwuta.

12Ibɛ po gɛ Jɛtro, binua Moses peni Agwatana ụrụpɛ tuhwoŋzhingo. Nazhɛ ga Aron keeni n-nyarɛ me E'isrɛl hwɛɛ mi zhajɛ iwɛ maa a yɛ iyimɛyɛ na binua Moses na agba Agwatana.

Tutala ta Ajɛmɛ-ụshɛrɛya

(Undwa 1:9-18)

13Ni iyi tuholo, go Moses jɛjɛ maa duma ụshɛrɛya wa atwa, atwamwa shikekeni pu Moses te kwuni nu uvwungwa tutu ụrụmɛ.

14Aka na ta binua Moses kwụbɛ iyi nɛ baa ndana atwa ata kpaaŋ, bɛɛ hiɛŋ, Imbe nɛ aba ndana atwa gaa? Iwɛmbe po abɛ jɛjɛ gobuko, atwa kpaaŋ shikekeni pụ bụ te kwuni nu uvwungwa tutu ụrụmɛɛ?

15Go Moses mbishi binua bwa, bɛɛ hiɛŋ, Atwa a zhajɛ pi mi maa e hweyigeni iwɛ ukwulana wa Agwatana,

16Aka na ashamanjɛ pa aŋ, a zhajɛ pi mi maa Ma jajana aŋ, ta bụtụ na yaa pa nu uyebi ubwa, keeni maa Mo mbisono aŋ okpogo keeni unu-tupana wa Agwatana.

17Ibɛ po binua Moses hiɛŋ bụ, Iyi nɛ aba nda zhɛshɛ o.

18Tu gabụ, ta atwa na namɛ na bụ, hi zhɛ hia 'nyangana hwuwayɛ. Iwɛnɛ po ugondu ga ubu hwuleji, bi eri shi ba nda uŋ gobuko.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

19Shɛlaga tugwo iwɛ mi; N zhɛ ma bụ pana ahaŋsa mi, Agwatana kaa zhɛ a nama na bụ! Nama na ashashɛ atwa, na Agwatana, iwɛ maa no mbiso Agwatana n-ndumwa ma aba.

20No mbisogono atwa ga shikpogo sha Agwatana keeni onu-tupana ubwa, iwɛ maa no mbisono aŋ uhwaŋna na teni cɛŋ maa a na nda iyi nɛ shɛ tilɛɛ maa a njɛ.

21Yalaga tugwo atwa ata du maa teri etwenyi na eri iŋ tɛnda, ga a shɛ atwa na a sụma Agwatana inyɛsɛ, a na shɛ atwa tɛkana, na atwa na o imo imwere tiya bụtụ, sugo aŋ maa njɛ aŋ ehiu atwa akpakwụ-a-ta a-ta, na atwa dipi-yebi yebi, na atwa dupu dupu, keeni atwa umpwa umpwa.

22Ga atwa ata na duma ụshɛrɛya wa atwa aka elele. Udumanga we elele na u hwuleji aŋ nazhɛ ge e suje uŋ pụ bụ, udumanga we elele na u gwumwa, ga a kwunanjɛ uŋ ni ikɛnyi aba. Gana ɛbi zhɛ ba nda maa e bi mbiyeni i'wɛŋnɛ gɛ tu'waŋna ta, nazhɛ yɛɛ zhɛ mo bu dobogono.

23Yaa shɛ abɛ njɛ gana ga, ta Agwatana ibi peni-unu, nazhɛ ɛbi zhɛ ba ala tishikono ni iyi nɛ ma bụ manga, ibɛ du atwa ga kpaaŋ zhɛ o to ofwo na ɛɛ zhɛ nu ulapiya.

24Go Moses hwụjɛ-unu binua ata bwa, baa njɛ ga gana na ti bɛɛ hiɛŋ bụ kpaaŋ.

25Go Moses teri etwenyi na eri ijɛ tɛnda na ashashɛ E'isrɛl kpaaŋ, baa njɛ aŋ ehiu atwa akpakwụ-a-ta a-ta, na atwa dipi-yebi yebi na atwa dupu dupu, keeni atwa umpwa umpwa.

26Atwa ata aba a duma ụshɛrɛya we elele. Udumanga we elele na u hwuri aŋ ikɛnyi nazhɛ a shapɛrɛganɛ Moses, ama udumanga we elele na u gwumwa a kwunanga abaaba.

27Nazhɛ go Moses njɛ binua bwa ongbo maa hwulo, bee ji na cɛnjɛ tu bwa.

Ụbanụ 19

E'isrɛl Ci Embi Ishɛmɛ Sainai

1Ti yaa namɛ ipiɛnɛ itɛtu ta miaụŋ mi Isrɛl mu banɛ na cɛnjɛ ti Ijipti, nụ ụjita ata gom ibɛ ee ci Ụshɛka Sainai.

2Ibɛ shɛ gana na ta a banɛ ni Rifidim, miaụŋ mi Isrɛl mi jwe Ugba wa aba ne embi Ishɛmɛ ɛtɛ Sainai.

3Go Moses munji Ishɛmɛ ɛtɛ, bee zhe pa Agwatana, nazhɛ AGWANGWAMA suyanɛ bụ ni Ishɛmɛ ɛtɛ, bɛɛ hiɛŋ bụ, Iyi nɛ ɛbi zhɛ bo mbiso miaụŋ mi Isrɛl mu na mɛ shɛ atwa ihwɛ Jekob na, maa;

4Hiɛ kwụbwa iyi nɛ Ngaa njɛ Ejipti, keeni gana na Ngaa hiɛ 'waŋnɛ gana na ugbeji wa 'waŋna oywoywo ubwa na apiambɛ ubwa, gana ta du Ngee hi suje pi Mi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

5Hwuwayɛ go, yaa shɛ ɛhi zhɛ hia hwuga-unu mu, maa hi untangana unu mu tutwa, asha ahiɛba hi zhɛ hia sha atwa mi na Ngaa 'yajɛ na ashashɛ atwa kpaaŋ, iwɛnɛ po Gamba n 'yajɛ cɛnjɛ tu unyizo kpaaŋ.

6Hi zhɛ hi ma shana cɛnjɛ-ta-tugwama, to onongbo keeni udenji tijilo. N-ndumwa mu na mɛ shɛ maa mbishi miaụŋ mi Isrɛl ta.

7Go Moses gwure, baa suyanɛ n-nyarɛ ma atwa ata, aa ulwa, bee swegeni aŋ n-ndumwa me elele na AGWANGWAMA peni bu unu muba.

8Ibɛ po atwa ata peni ajɛshɛgwa kpaaŋ aba zhiaaŋ, ɛɛ hiɛŋ, Iyi elele nɛ AGWANGWAMA jɛmɛ, ti zhɛ ta nda iŋ. Go Moses peni AGWANGWAMA ajɛshɛgwa n-ndumwa mu na atawa ata dumanjɛ.

9Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Hioko, N zhɛ me teni nu udomu na inshi ma zhajɛ pụ bụ, iwɛ maa atwa ata hwụjɛ aka na Ama duma iwɛ na bụ, iwɛ maa a tɛtana n-ndumwa mụ bụ rishe aka elele. Nazhɛ go Moses mbishi AGWANGWAMA n-ndumwa mu na atwa ata jishijɛ.

10Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Zhaga no ofwo atwa ata, iwɛ maa njɛ aŋ tijilo hwayɛ ga ni beyi, hiɛŋ aŋ maa ga a nyashɛnjɛ i'wɛŋnɛ ya aba i tu'urugono,

11ga a mama 'imɛ iwɛ wanabeyiko, iwɛnɛ po nụ ụjita ata, Ngɛɛ zhɛ me kezhe ma patana ni Ishɛmɛ Sainai ne eshe atwa ata kpaaŋ.

12Bɛ shɛ ba kapa ishɛmɛ ɛtɛ tutu rungwutwonu, iwɛ atwa ata, mbiso aŋ maa, To mungo ma ishɛmɛ gɛ o, okwo tutumongono kede e timengeni iŋ o; bụtụ be elele na timengeni ishɛmɛ ɛtɛ, ga a kwụnɛ bụ tilɛɛ.

13I zasa u'ala bụtụ be elele zhɛ kaa wo tumongono bu o, ama atayɛ ɛɛ zhɛ a tagana bụ, kwo kaa a'inla; okwo yaa shɛ iyimabiga, kwo kaa bụtụ, bi zha shɛ bo bino. Aka na tu ukakacɛ dumanɛ iwɛ pụụŋ, te ilegeji, nazhɛ ge e munje ya ishɛmɛ ɛtɛ.

14Go Moses zwi ishɛmɛ ɛtɛ, bee zhe no ofwo atwa ata baa njɛ aŋ tijilo; aa nyashanjɛ i'wɛŋnɛ ya aba i tu'urugono.

15Go Moses hiɛŋ atwa ata, Mama 'imɛ ma iwɛ wanabeyiko, to togwu ma ne eyikwo hiŋ o.

16Tụ ụjita ata ụtatụ ci, oto kwuni tukala keeni ɛbɛrɛ, udomu na inshi, ubi ihiŋhiŋ ishɛmɛ ɛtɛ, nazhɛ ukakacɛ kwuni tuhwulo na rụhwụŋ rụ 'wụtụ. Iwɛbɛ po inyɛsɛ shɛ atwa elele na namɛ nu ugba ata kpaaŋ, aa zhɛgɛdaga.

17Go Moses bɛcinjɛ atwa ata nu ugba ata, iwɛ maa e zhe pa Agwatana, ee zhe ee shikekeni ne embi ishɛmɛ ɛtɛ.

18Nazhɛ nshikwo mu urigeni Ishɛmɛ Sainai kpaaŋ, iwɛnɛ ta AGWANGWAMA kezhe baa patanɛ ni ibɛ na amɛ ulwa. Nazhɛ nshikwo ma ata mu munji tuu gana nshikwo mu ulwa ujigo, ibɛ po Ishɛmɛ ɛtɛ yo zhingotu duwa duwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

19Nazhɛ rụhwụnŋ ru ukakacɛ ata ra kaana gu ugombo duwa. Go Moses dumanɛ iwɛ, nazhɛ AGWANGWAMA jishijɛ bụ nu uto.

20Nazhɛ AGWANGWAMA kezhe baa patanɛ ni ihiŋhiŋ Ishɛmɛ ɛtɛ Sainai, baa suyanɛ Moses, go Moses munji ni ihiŋhiŋ Ishɛmɛ ɛtɛ.

21Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Zhaga zwo maa tɛtaganɛ atwa ata unu maa kede ɛ kɛshicɛ ikepi ɛtɛ maa a n zhajɛ igbɛtɛtɛ o, iwɛ aka na atwa ufwugwo aba zhɛ e ilono hwayɛ.

22Okwo onongbo na zhɛ o gwumwonu na AGWANGWAMA, i shɛ tilɛɛ maa a mama nyashɛnjɛ shɛshɛshɛ, shibwonu AGWANGWAMA zhɛ a sukakana aŋ.

23Go Moses hiɛŋ AGWANGWAMA, Atwa ata eri shi e munje Ishɛmɛ Sainai o, iwɛnɛ po gabụ du ni ikɛnyi bụ, bu tu tutwagwanua-unu, ɛbi hiɛŋ, Ge kepi iyi o rungwutwonu ishɛmɛ ɛtɛ, maa a njɛ iŋ tijilo.

24Ibɛ po AGWANGWAMA hiɛŋ bụ, Zhaga zwo, maa zhagajɛ na Aron maa hi munje nu bwa; ama to lono maa onongbo keeni atwa ata o hwuŋzwo maa a zhajɛ no ofwo mi o, iwɛ aka na Ngɛɛ zhɛ ma sukakana aŋ.

25Go Moses zwi ga no ofwo atwa ata, bee mbishi aŋ iwɛ nɛ AGWANGWAMA jɛmɛ.

Ụbanụ 20

Onu-tupana Umpwa

(Undwa 5:1-21)

1Ibɛ Agwatana jɛmɛ n-ndumwa mu ga kpaaŋ, bɛɛ hiɛŋ,

2Gamba n shɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ, na ubu bɛcinjɛ na cɛnjɛ ti Ijipti, tu na abɛ shɛ la bujama.

3Ta zhɛba tuwa o, semi ga shɛ Gamba.

4Ta mama shabana itɛtɛnuwɛŋ nɛ sụbɛ iyi elele nɛ namɛ na azuba, kwo kaa ụsụbwa iyi nɛ namɛ tuta ta cɛnjɛ tu unyizo, kwo kaa ụsụbwa iyi nɛ namɛ na amɛ meni tuta tu unyizo.

5To kwuzono tuwa te elele kwo kaa maa zhɛbɛ tụ o. Gamba n shɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ, N zha shɛ mo bu lonono maa na 'yaga tuwa o. N zhɛ ma pana atwa na mo n imo ulwapɛ tutu ajalalo keeni anyabɛshɛ aba.

6N zhɛ mo lubo awaŋnɛ igbɛɛ igbɛɛ a na mo n lubo, a na kaa a untangana onu-tupana mi.

7Ta suyana izeci ya AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ni iwɛ tɛgadaga o. AGWANGWAMA zhɛ a pana bụtụ be elele na ba suyana bụ ni iwɛ tɛgadaga n-ndumwa-tụwụma.

8Ne teyinje Ụjita-ụhinjanụ, maa ubu shanɛ ụjita tijilo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9Na amɛ ijitɛ icihiŋ abɛ shɛ ba nda ugondu bu kpaaŋ;

10ama ụjita ucenje ụ shɛ Ụjita-ụhinjanụ wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ, bɛ shɛ shɛ ba nda ugondu we elele nụ ụjita ata o, tu gabụ ta miaụŋ mụ bụ me eyi, ta mu na mo o, ta bujama bụ be eyi, ta bujama bụ bo o, ti iyimabiga bụ, ta alashɛ na namɛ na cɛnjɛ tụ bụ.

11Iwɛnɛ po na amɛ ijitɛ icihiŋ AGWANGWAMA njɛ la cɛnjɛ tu unyizo, ta tụla, ti itekwu, keeni iyi elele nɛ zweni ni ibɛ, boo to ụhinjanụ nụ ụjita ucenje; iwɛbɛ po AGWANGWAMA peni du Ụjita ata Ụhinjanụ uwebiye, baa njɛ uŋ ụjita tijilo.

12Muna shibi keeni nobu ụjɛrụma, iwɛ maa yɛ urugbo na amɛ cɛnjɛ tu na AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ zhɛ ma bu pana.

13Ta kwụna bụtụ o.

14Ta nda tuwɛle o.

15Ta nda izunde o.

16Ta la tiseyida tu tukata no ofwo uyebi bu o.

17Ta nda ukwedeyi ihwɛ uyebi bu o; ta nda ukwedeyi biyikwo bu uyebi bu o, ta bujama bwa be eyi, ta bujama bwa bo o, ta buna bwa be eyi, ti izhinyɛci ibwɛ, kwo kaa iyi elele nɛ uyebi bu 'yajɛ o.

Atwa a Nda Inyɛsɛ
(Undwa 5:22-33)

18Ama gana na ta ahaŋsa atwa ata kpaaŋ namɛ no oto ata, tɛ ɛbɛrɛ, ta rụhwụŋ ru ukakacɛ, keeni nshikwo mi ishɛmɛ ɛtɛ, ibɛ po atwa ata njɛ inyɛsɛ, aa zhɛgɛdaga; ee shikekeni taa dụlụ.

19Ɛɛ hiɛŋ Moses, Ga shɛ gabụ bu mo ti mbiso iwɛ, ti zhɛ ta hwuga; ama kede Agwatana iti mbishi iwɛ o, shibwonu ti zhɛ to 'wo.

20Go Moses hiɛŋ atwa ata, Ta nda ma inyɛsɛ o; iwɛnɛ po Agwatana zhajɛ maa ma hi manga, iwɛ maa hi na nda inyɛsɛ ibwɛ, iwɛ maa kede hi na nda iwɛwɛ o.

21Ama atwamwa shikekeni taa dụlụ, semi go Moses kiri gwumwonu ne tishi ta ata tu tuzhuuŋ no ofwo na Agwatana namɛ.

Ntatanunwaŋ keeni Otukwu-ụrụpɛ

22Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Iyi nɛ ɛbi zhɛ bo mbiso miaụŋ mi Isrɛl na, maa: Ahiɛba ni ikɛnyi hiŋ hiɛ kwụbɛ tu Ngaa namɛ na azuba Ngaa jɛmɛ n-ndumwa ne hiŋ.

23Ta mama ndana ma tuwa na azụrụfa keeni azhɛnarɛya, namɛ swooŋ ne mi o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

24M meni utukwu na cɛnjɛ, unaa na ɛbi zhɛ bu na ma pana arụpɛ tuhwoŋzhingo keeni arụpɛ amɛ-olom, na agwụdụ bụ keeni inɛ bụ, no ofwo elele na Ngee teri maa e ne teyinje izeci mi. N zhɛ ma zhajɛ pụ bụ maa Ma bụ pana uwebiye.

25Yaa shɛ kaa atayɛ ɛbi zhɛ bu ma mana utukwu ata, asha kede i shɛ na atayɛ na ee shebi o. Yaa shɛ ebi timengeni uŋ ni iyi hwoo nɛ lacɛmɛ, asha bi heshigeni uŋ.

26To no mungo kaa utukwu mu ne egenegbe o, iwɛ maa kede a kwụbɛ mohondo mụ bụ nu bwa o.

Ụbanụ 21

Undwa iwɛ Ajama Ehibru

(Undwa 15:12-18)

1Inɛ gɛ ibɛ shɛ andwa na ɛbi zhɛ bo tulonono miaụŋ mi Isrɛl.

2Aka na obu so Bihibru maa sha bujama bụ, shiywa shi cihiŋ baa shɛ ma bụ ndana ugondu, nu uywa ucenje, nazhɛ bɛɛ zhɛ ba bana no olugwo bu maa mama 'yaga uzawa iyi elele tụtụpa.

3Yaa shɛ bwooko zhajɛ la, asha bwooko du zhɛ bo hwulonono, yaa shɛ kaa ba 'waŋnɛ la biyikwo, asha abana ne biyikwo bwa zhɛ a bana.

4Yaa shɛ kaa agwuma-ihwɛ ibwɛ zenenji bu la biyikwo, bee metenji bu kaa yɛu-ye-eyi kwo kaa yɛu-yo-o, asha agwuma-ihwɛ ibwɛ i zhɛ ba 'yaga biyikwo ata, ta miaụŋ mu bwa, bujama ata kiri zhɛ bo hwulo bwooko.

5Ama yaa shɛ bujama ata jɛmɛ nu upeje kpataa maa, Mo lubo agwuma-ihwɛ mi, te biyikwo mi, keeni miaụŋ mi mi, N zha shɛ ma bana o.

6Asha ga agwuma-ihwɛ ibwɛ shapɛ bụ no ofwo odubo kwo kaa no ofwo i'wɛ'wɛ yo odubo, agwuma-ihwɛ ibwɛ zhɛ a shapa ụshɛmbɛrɛ bo tubo bu ụcɛbɛ, nazhɛ bɛɛ zhɛ ba sha ya bujama bwa unyizo-nom.

7Aka na ta bụtụ senji yɛu ibwɛ yo o maa sha bujama, bujama ata shɛ shɛ bu na bana gana na ta ajama eyi a bana o.

8Yaa shɛ ee ge shileni bu agwuma-ihwɛ, na ba jala maa zana bụ, aka ata yaa shɛ bee jeri shi bu ya, asha ga sangana bụ bishi bwa sasana, ụhwada zaba maa sangana bụ agaiŋ gana na ti bee helekeci bu o.

9Ama yaa shɛ yɛu ibwɛ ye eyi bee peni maa zana bụ, asha bɛ shɛ bu na nda bụ gana maa yɛu ibwɛ yo o.

10Yaa shɛ kaa baa kaanɛ biyikwo bi nya tuzanɛ, asha bɛ shɛ shɛ ba munanana urobwo iyimɛyɛ ibwɛ, to tugwuno tu bwa, ta tuzana tu bwa, nu gana na tu baa ga nda bụ cebe o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

11Yaa shɛ baa ndanɛ shɛ bụ ijɛ itɛtu, asha biyikwo ata shɛ ba bana maa mama 'yaga kwakwa, zawa ukwuribi we elele tụtụpa.

Andwa iwɛ Bụtụ Tụkwụna

12Bụtụ be elele na po bụtụ iyi bee 'wi, tụkwụna du ɛɛ zhɛ a kwụna bụtụ ata.

13Yaa shɛ u'ala tuhwulo tu baa ga shɛka sụ bụ cebe, aka ata bi eri bo gozhigo maa zha no ofwo na Ngɛɛ zhɛ me hi shilono.

14Ama yaa shɛ bụtụ njɛ isɛbwɛ, baa sukakanɛ binya bwa, baa kwụnɛ bụ ne tukwurimi, asha okwo bee gezhiji baa datanɛ utukwu-ụrụpɛ mu, maa bino, asha bɛ shɛ aa kwụna waa.

15Bụtụ be elele na po bishi bwa kwo kaa bino bwa iyi, tụkwụna ɛɛ zhɛ a kwụna bụtụ ata.

16Bụtụ be elele na zunji bụtụ, kwo kaa bee senji bu, kwo kaa a kwụbɛ bụ ni i'ɛlɛ ibwɛ, tụkwụna ɛɛ zhɛ a kwụna bụtụ ata.

17Bụtụ na twajɛ bishi bwa kwo kaa bino bwa, tụkwụna ɛɛ zhɛ a kwụna bụtụ ata.

Andwa iwɛ Uwuru keeni Ifelu

18Yaa shɛ atwa eyebi o 'wogo, bụtụ bu ko to binya bwa utayɛ, kwo kaa ukwu, bụtụ ata kaa 'wi shi, ama bu weci kaa na adugwa,

19yaa shɛ bɛ ishijɛ ba zha tahaŋnụ no bukwuto, aka ata bụtụ ata go po bu iyi zhɛ ba banangana, semi ụtashɛ ugondu ubwa na ngwuri kiri bɛɛ zhɛ ba tụpa bụ, keeni maa ngbaraka bụ maa zhɛmaanana hwɛɛ.

20Yaa shɛ kaa bụtụ po bujama bwa be eyi kwo kaa bu na bo o iyi bee 'wi ni i'ɛlɛ ibwɛ, a zha shɛ a kwụna bu o, ama ɛ zhɛ a muna bụ tijama tilɛɛ.

21Ama yaa shɛ bujama ata 'wi shi nụ ụjita uko kwo kaa ni ijitɛ iyebi, a zha shɛ a muna bụ tijama o, iwɛnɛ ti yaa shɛ ubwa go so bu nu ukwuribi ubwa.

22Yaa shɛ kaa etwenyi a twa ifelu abaaba e leyiteni biyikwo na 'yajɛ ofubo, biyikwo ata beseji, yaa zasa iyi iwɛ inyɛ nɛ njɛ bụ, ɛ zhɛ a muna bụtụ ata leyiteni bu ukwuribi gana na tu ukwuribi na bwolo biyikwo ata jɛmɛ namɛ tilɛɛ, bi zhɛ ba tụpa utashɛ ata gana na ta ajɛmɛ-ụshɛrɛya shiri.

23Ama yaa shɛ iyi iwɛ inyɛ njɛ biyikwo ata, asha tijama tu bwa tɛ shɛ maa ga tụpa uraiŋ tụlụkpashɛ tu uraiŋ.

24Rishe ri zhɛ ra tụpa rishe, rine ri zhɛ ra tụpa rine, u'ala zhɛ wa tụpa u'ala, uvwuna zhɛ wa tụpa uvwuna.

25Tuhwoŋtu ti zhɛ ta tụpa tuhwoŋtu, tụgwụcɛnga ti zhɛ ta tụpa tụgwụcɛnga, udomu zhɛ wa tụpa udomu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

26Yaa shɛ kaa bụtụ po bujama bwa be eyi kwo kaa bu na bo o iyi ne rishe, rishe ru bwa ru bwadụ, bɛ shɛ ba ganga bujama ata bwa maa mama 'yaga iwɛ rishe ru bwa.

27Yaa shɛ kaa boo po bujama be eyi kwo kaa bu na bo o iyi nu unu rine ru bwa ru mwo, bɛ shɛ ba ganga bujama ata bwa maa mama 'yaga iwɛ rine ru bwa.

Andwa iwɛ Iyimabiga

28Yaa shɛ kaa buna to bụtụ mahiuaŋ bee 'wi, ɛ zhɛ a tagana buna ata atayɛ maa 'wo, ama a zha shɛ a ya usunda ubwa o, a zha shɛ kaa du a muna agwangwama ubwa tijama o.

29Ama yaa shɛ buna ata ba shana ba ta bụtụ mahiuaŋ cebe, oo mbiso kaa agwangwama ubwa, bee kepi shi bu, nazhɛ baa kwụnɛ butubwenyi, kwo kaa biyikwo, ɛ zhɛ a kwụna buna ata na atayɛ tutagana, ɛɛ zhɛ kaa a kwụna du agwangwama ubwa.

30Yaa shɛ kaa ee mbishi bu maa sa uhiuhiu ubwa, asha bɛ shɛ ba tụpa te teni cɛŋ nu ulumo na ee shiri.

31Yaa shɛ kaa yɛu-ye-eyi kwo kaa yɛu-yo-o buna ata to mahiuaŋ, ɛ zhɛ a nda bụ gana na tu undwa we ebe uko uko jɛmɛ.

32Yaa shɛ buna to bujama be eyi kwo bu na bo o mahiuaŋ, agwangwama buna ata zhɛ ba tụpa agwangwama bujama ata azụrụfa arinya talacɛ, ɛ zhɛ kaa a tagana buna ata atayɛ maa 'wo.

33Yaa shɛ bụtụ ushiji iyi nɛ ge urigeni unu u'ibwa, kwo kaa bụtụ hini u'ibwa bee urigeni shi uŋ, nazhɛ buna kwo kaa izhinyɛci leyi nu bwa,

34bụtụ na 'yajɛ u'ibwa ata zhɛ ba tụpa tụlụkpashɛ ti ijɛ ɛtɛ, bɛɛ zhɛ kaa ba pana agwangwama ubwa ukwuribi, nazhɛ bɛɛ zhɛ ba shapa ru'wo ru usunda ata.

35Yaa shɛ buna bụtụ bu ko gwụcɛnjɛ buna ba binya bụtụ bee 'wi, asha ɛ zhɛ a sanga buna ata ta shɛ buumwa maa o dwotwogonu ukwuribi ubwa, nazhɛ o dwotwogonu du usunda buna ata 'wi.

36Yaa shɛ e ge mepi maa buna ata ba shana ba ta a na vwɛ mahiuaŋ cebe, agwangwama ubwa kaa kepi shi bu, asha bɛ shɛ ba tụpa tụlụkpashɛ ta buna ata tilɛɛ, nazhɛ bɛɛ zhɛ ba shapa buna ata 'wi.

Ụbanụ 22

Undwa iwɛ Iyi Tụtụpa

1Yaa shɛ kaa bụtụ zunji buna kwo kaa ụgwụdụ, baa kwụnɛ kwo kaa bee senji, bɛ shɛ ba tụpa inɛ itɛ tụlụkpashɛ ta buna bu ko, ga tụpa agwụdụ eneshi tụlụkpashɛ tu ụgwụdụ uko.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

2Yaa shɛ oo to buzundo ugbe tu boo zundo izunde, oo po bu iyi bee 'wi, i zasa bụtụ be elele na ɛɛ zhɛ a muna tijama ta tụkwụna tu bwa o.

3Ama yaa shɛ uwaŋna bonuonuo bu nazhɛ oo to bu ugbe, asha nazhɛ ɛɛ zhɛ a nda tijama te mehieŋ mu bwa, bi gɛ zhɛ ba tụpa iyi nɛ bee ge zunji tilɛɛ, yaa shɛ baa ga zasa iyi elele, ɛ gɛ zhɛ a sanga bụ iwɛ izunde ibwɛ.

4Yaa shɛ ee te jiteni iyi nɛ buzundo zunji ni i'ɛlɛ ibwɛ ti yaa ta shɛ buumwa, okwo yaa shɛ buna, kwo kaa izhinyɛci, kwo kaa ụgwụdụ, eyebi bɛɛ zhɛ ba tụpa tụlụkpashɛ to bu ko.

5Yaa shɛ bụtụ leneni iyi ibwɛ mabiga maa i yɛ iyimɛyɛ ni itimɛ binya bụtụ okwo yaa shɛ afwafwa, bɛ shɛ ba yalaga inɛɛ nɛ ngezeni na amɛ itimɛ ibwɛ, keeni afwafwa ubwa kpaaŋ, maa tụpa bụtụ ata tụlụkpashɛ.

6Yaa shɛ bụtụ sepi ulwa na ambɛ, woo hwoŋzhinji ambɛ tutu akaraba na suteni, keeni anaa na te shikekeni ni itimɛ ɛtɛ hwɛɛ, bụtụ na sepi ulwa ata zhɛ ba tụpa iyi elele nɛ njɛ ufwu kpaaŋ tilɛɛ.

7Yaa shɛ bụtụ utegeni uyebi ubwa ukwuribi kwo kaa i'wɛŋnɛ tuswaka, nazhɛ ee zunji iŋ nu umwono bụtụ ata, yaa shɛ kaa oo to buzundo ata ugbe, bi zhɛ ba tụpa karɛ yebi.

8Yaa shɛ kaa ee te shi buzundo ata ugbe, nazhɛ ga agwuma umwono ata zhajɛ no ofwo Agwatana, iwɛ maa tatuwa maa shɛ ubwa keri u'ala ni i'wɛŋnɛ uyebi ubwa o.

9N-ndumwa me elele na mu layɛ, okwo yaa shɛ iwɛ buna, kwo kaa iwɛ izhinyɛci, kwo kaa iwɛ ụgwụdụ, kwo kaa iwɛ tugwuno, kwo kaa iwɛ iyi elele nɛ 'inɛ, inɛɛ nɛ bụtụ bu ko hiɛŋ, ijɛ ɛtɛ shɛ inɛ ibwɛ, asha hwɛɛ aba ebe yebi zhɛ e suje unu pa Agwatana, bụtụ na Agwatana peni tụwụma iwɛ ibɛ, bi zhɛ ba tụpa iŋ uyebi ubwa karɛ yebi.

10Yaa shɛ bụtụ peni uyebi ubwa iyi tibiga, okwo yaa shɛ buna kwo kaa izhinyɛci, kwo kaa ụgwụdụ, kwo kaa iyimabiga ye elele, yaa shɛ ijɛ ɛtɛ kaa 'wi, kwo kaa iyi ike gwụcɛnjɛ iŋ, kwo kaa yee leyi na ambɛ, yaa zasa bụtụ be elele na shɛ useyida wa aba,

11asha hwɛɛ aba ebe yebi zhɛ a zha no ofwo AGWANGWAMA, maa bụtụ ata to-tuwa maa shɛ ubwa keri u'ala ni i'wɛŋnɛ uyebi ubwa o, ga agwuma iyi fwacɛ tuta ta ata, ama bi zha shɛ ba tụpa iŋ ya o.

12Ama yaa shɛ kaa tuzundo ee zunji iŋ ni i'ɛlɛ ibwɛ, asha bɛ shɛ ba tụpa bụtụ na ga 'yajɛ iŋ.

13Yaa shɛ kaa usunda-ehilo kwụnɛ iŋ, asha ge suje owunzu ibɛ maa i shɛ bu tiseyida, asha bi zha shɛ ba tụpa ya iyi nɛ usunda-ehilo kwụnɛ o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

14Yaa shɛ bụtụ lụpɛ uyebi ubwa iyi elele, yaa 'yajɛ iyi nɛ gwụcɛnjɛ iŋ, kwo kaa yee 'wi, yaa shɛ agwuma ibɛ zasaba apata, bụtụ ata shɛ ba tụpa iŋ kpaaŋ tilɛɛ.

15Ama yaa shɛ agwuma ibɛ namba apata, asha bi zha shɛ ba tụpa iŋ ya o, yaa shɛ kaa ụgwụ be ge le iŋ, asha ụgwụ ebe ta tɛ zhɛ.

Andwa iwɛ Iyi nɛ Bụtụ Njɛ Bwooko

16Yaa shɛ butubwenyi helekeci yɛu-yo-o nɛ te mepi shi butubwenyi, nɛ kaa ee te peni shi tụmbụla, bee weci ni ibɛ, bɛ shɛ ba nda cɛnɛ ti ibɛ maa zana iŋ ya tilɛɛ.

17Yaa shɛ kaa bishi ibɛ lacɛ maa pana bụ maa zana, asha bɛ shɛ ba tụpa utashɛ ubwa kwakwa gadaga, gana na ta a tụpa utashɛ yɛu-yo-o nɛ te mepi shi butubwenyi.

18To lono maa bukwupenyi be elele yɛ uraiŋ o.

19Bụtụ be elele na kaa weci nu usunda, bɛ shɛ bo 'wo tilɛɛ.

20Bụtụ be elele na to ụrụpɛ na tuwa, ti yaa shɛ shɛ Gamba AGWANGWAMA kiri, ga a kwụnɛ bụ.

21Ta nda bugaiŋ tawɛ tawɛ o, ta nda bụ kaa umungwuta o, iwɛnɛ ta abɛ shɛwa la du bugaiŋ na cɛnjɛ ti Ijipti.

22Ta nda bululo, kwo kaa yɛu-bu'weteji alaacɛ o.

23Yaa shɛ abɛ njɛ aŋ alaacɛ, ee n keri n'ungwa N zhɛ ma hwuga n'ungwa ma aba, maa Mo mbiyono aŋ tilɛɛ.

24Isɛbwɛ mi kaa zhɛ yɛ ishijɛ, Ngɛɛ zhɛ kaa ma hiɛ kwụna nu ujasa, maa eyikwo hiŋ shɛ du olulo, miaụŋ mi hiŋ mi zhɛ ma sha du e'weteji mu na eshi aba 'wi.

25Yaa shɛ abụ unanjɛ bụtụ be elele na shɛ bukofwo na ashashɛ atwa mi a na namɛ pụ bụ ukwuribi, ta nda bụ gana na atwa na a unanga bụtụ ukwuribi a nda o, ta muna bu kaa tupatana tu bwa o.

26Yaa shɛ uyebi bu ubu peni tugwuno tu bwa ufwafwa, bɛ shɛ bo gwuricingono bu tu nazhɛ uwaŋna teni;

27iwɛnɛ po iyi nɛ baa 'yajɛ maa urugono tu'waba tu bwa ta kiri, imbe tuba bɛɛ zhɛ bo urugono hwayɛ maa wotoo? Yaa shɛ kaa bee n keri n'ungwa, N zhɛ ma hwuga, iwɛnɛ tu Ngaa shɛ bụkwụbɛ bi inyɛmɛnyɛmɛ.

28Ta twaga Agwatana o, ta kalana kaa ehiu atwa bụ unu o.

29Ta nda ti'insu maa m peni upwaŋ iyi nɛ ebi jicinje ne ehilo, keeni meni mụ tụ'walụ ta afwafwa bụ o. M peni yɛu bu ye eyi nɛ ebi meci hiiŋ.

30Gabata du abɛ shɛ ba nda ni inɛ bu, ta agwụdụ bụ. Ga i nama pe bino bi ibɛ ijitɛ icenje, nụ ụjita ụtụndatụ nazhɛ ɛbi zhɛ bu ma m panɛ iŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

31Ahiɛba hiɛ shɛ atwa mi tijilo, iwɛbɛ po ta ya ma usunda we elele na usunda-ehilo kwụnɛ na ambɛ o, kalana ma shiwawa una ata.

Ụbanụ 23

Andwa iwɛ Tishiriri keeni Inyɛmɛnyɛmɛ

1To no mburusonu unabarɛ ụzagwụ o. To togwu kaa na bụtụ bu tugworozwo maa le tiseyida tu tukata o.

2Ta 'wa atwa ofwugwo maa njɛ iyi iwɛ o, ta 'wa kaa atwa ofugwo maa le tiseyida tu na to ubo ụshɛrɛya u tishiriri o.

3Ta na zanga atwa iwɛnɛ bụtụ shɛ bukofwo maa ubi n-ndumwa mu bwa o.

4Yaa shɛ abụ twa na buna kwo kaa izhinyɛci bụtụ bụ bi i'ime tu ba ina, imɛ bụ maa gwuricingeni bu.

5Yaa shɛ abụ kwụbɛ izhinyɛci bụtụ na mo bu imo ti i'wɛŋnɛ iri bu, ti bee weci, ta ganga bu o, bɛ shɛ bo mbiyono bu ti'ishicinjɛ.

6To ubo ụshɛrɛya wa atwa bụ na shɛ okofwo.

7Ta na dumangana bụtụ n-ndumwa mu tukata o, ta kwụna kaa bụtụ na i'ɛlɛ ibwɛ zasaba ni iwɛ keeni bụtụ bi tiririri o, iwɛnɛ po N zha shɛ ma pana ugworozwo n-ndumwa-zhɛ o.

8Ta lashɛga ukwuribi ugworo, iwɛnɛ tu ukwuribi ugworo wo lubicingo bụtụ na eshe ubwa ga kapɛshɛngwa, wo ubo du sasana ụshɛrɛya wa atwa na n-ndumwa mu ga zhɛmɛ.

9Ta nda bugaiŋ umungwuta o, iwɛnɛ te ehi mepi du gana na ta amɛ bugaiŋ shɛ, iwɛnɛ ta ahiɛ shɛwa la agaiŋ na cɛnjɛ ti Ijipti.

Andwa iwɛ Ụjita-ụhinjanụ

10Shiywa shi cihiŋ ɛbi zhɛ ba bila iyi na cɛnjɛ tụ bụ maa jicinje tụ'walụ ti ibɛ.

11Ama nu uywa ucenje, bi zhɛ ba ganga tụ maa tu to ụhinjanụ maa vwɛ i'ɛlɛ bụ iwɛ maa okofwo na amɛ atwa bụ a yɛ, ge iyi ye ehilo yɛ inɛ ɛtɛ ee gengenji. Gabata du abɛ shɛ ba nda ni itimɛ bụ ya afwafwa keeni itimɛ i'wɛ'wɛ buta bụ.

12Ijitɛ icihiŋ abɛ shɛ ba nda ugondu bu, ama nụ ụjita ucenje bɛ shɛ ba ta ụhinjanụ, iwɛ maa buna bụ, ni izhinyɛci bụ to ụhinjanụ, iwɛ maa ajama bụ, keeni agaiŋ bu to du ụhinjanụ.

13No shiyono iyi elele nɛ Ngee bi mbishi eshe, te ne Teyinje tuwa te elele o, kede bụtụ be elele hwụjɛ izeci tuwa nu unu bu o.

Andwa iwɛ Aka bu Nsono mu Tatụ

(Ụban 34:18-26; Undwa 16:1-17)

14Karɛ tatụ ɛbi zhɛ bu ma untanganana isene na amɛ uywa uywa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Na untangana isene ibrɛd nɛ zasa Ifucingɛ, ibrɛd ɛtɛ zasa Ifucingɛ ɛbi zhɛ ba ya na amɛ ijitɛ ɛtɛ icenje, aka na Ngee hi dweji nu upiana Abib, nu gana na ti Ngee bi shileni, iwɛnɛ po nu upiana ata la abụ banɛ ni Ijipti. Kede bụtụ be elele pushe na agba mi ni i'ɛlɛ yo ohondo.

16Bɛ shɛ ba untangana isene iyi ye ehilo tijicinje, ibɛ shɛ tụ'walụ ti hiiŋ na amɛ iyi tibila ti itimɛ bu. Bɛ shɛ ba untangana isene iyimɛyɛ tijicinje, aka na tu uywa zhɛrɛ, ibɛ shɛ aka na te ebi jicinje iyi ye ehilo nɛ abɛ njɛ ụbaụta ibɛ nu ushwo.

17Karɛ tatụ na amɛ uywa we elele etwenyi bu kpaaŋ zhɛ a zhajɛ nu umbe Agwangwama na shɛ Agwatana bụ.

18To hiŋtotongo mehieŋ mi iyi ụrụpɛ mu ni iyimɛyɛ nɛ 'yajɛ Ifucingɛ o, kede manɛbɛ mu usunda iyi isene mi mu nama tutu gi iyi yo holo.

19Ga shɛ iyi ihiiŋ nɛ abụ ụshɛjɛ uywa, na amɛ iyi cɛnjɛ tụ bụ, ɛbi zhɛ be suje nu umwono wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ. To shitogo yɛu biywoywo kwo kaa ụgwụdụ no mosubo mo bino bwa o.

Unu-tishilo wa Agwatana iwɛ Tɛjɛlanɛ ta Atwa

20Hioko, N zhɛ ma tumwanɛ butumwa mi ba azuba nu umbe bu iwɛ maa ma bụ untangana nu uhwaŋna ata, maa ma bụ zarɛga no ofwo ata Ngaa imanganjɛ.

21Na shɛlaga iwɛ ubwa tebiye, maa na hwuga-unu ubwa, ta tana bụ tigezhe o. Iwɛnɛ po bi zha shɛ ma bụ gangana tigezhe tụ bụ o; iwɛnɛ ti izeci mi namɛ na amɛ ubwa.

22Ama yaa shɛ aba hwuga-unu ubwa ni iwɛ-tɛkana, aba nda kaa iyi elele nɛ Ngaa jɛmɛ, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma sha bụtụ bi i'ime ba atwa i'ime bu, keeni busukakanɛ ba atwa na ma bụ sukakana.

23Iwɛnɛ po butumwa mi ba azuba zhɛ ma bụ 'yagana umbe maa ma bụ zarɛga na cɛnjɛ ta A'amo, nɛ Ɛhit, nɛ Ɛpɛrɛz, ne Ekenan, nɛ Ɛhiv keeni Ɛjɛbus; nazhɛ Ngɛɛ zhɛ mo iricingo aŋ kpaaŋ.

24To kwuzono tuwa ta aba maa na zhɛba tu o, ta nda gana na tu ugondu wa aba shɛ o, ama hwuŋzotongo tu kpaaŋ, maa du bwereteji ntatanuwaŋ ma aba rukwu rukwu.

25Na zhɛba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma pana iyimɛyɛ bu keeni meni mụ bụ uwebiye. N zhɛ kaa mo sugo ụngwụ maa u beni na ashashɛ hiŋ.

26I zasa iyi elele nɛ zhɛ ya basaga kwo kaa nɛ zhɛ ya sha bu'ulo na cɛnjɛ tụ bụ o, N zhɛ ma nda maa yɛ uraiŋ te ilegeji.

27N zhɛ mo hwuricingo inyɛsɛ mi umbe na bụ, N zhɛ kaa ma garataga atwa na ma bụ sukakana, N zhɛ ma nda maa ga atwa i'ime bu e bi gezhigeni.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

28N zhɛ ma tumwanɛ shɛzazagwuma nu umbe bu, aba zhɛ mo bu unzongo Ɛhiv, ne Ekenan keeni Ɛhit maa e bi gezhigeni.

29N zha shɛ mo bu unzongo aŋ nu uywa uko gba o, iwɛ aka na cɛnjɛ ti zhɛ ta sha ụshɛka, isundɛ ehilo zhɛ mo bu hwulo ufwugwo.

30N zhɛ mu no bu unzongo aŋ dice dice, uuwa i ci aka na ehi gembi ufwugwo maa hi leshegeji cɛnjɛ ta ata kpaaŋ.

31N zhɛ kaa me shire tugwungwu tụ bụ te kwune ni itekwu Ishenje tutu Itekwu ya Afilistia keeni te kwune nu ụshɛka tutu Urefu Yufretis. N zhɛ ma nda maa eri atwa cɛnjɛ ta ata tụlasụ, nazhɛ ɛbi zhɛ bo unzo aŋ maa e beni nu umbe bu.

32Ta twa-unu na aba, kwo kaa na tuwa ta aba o.

33A shɛ shɛ a nama na cɛnjɛ tụ bụ o, iwɛ aka na ɛɛ zhɛ ma bu ana iwɛwɛ tɛnda pi mi, yaa shɛ aba zhɛba tuwa ta aba, asha ti zhɛ ta bụ shana ugwuru na zhɛ ma bu ima maa na ma nda i'wɛwɛ.

Ụbanụ 24

Atwa Isrɛl Leshiji Unu-tutwa

1Nazhɛ bɛɛ hiɛŋ Moses, Munje pi mi, tu gabụ, tu ga Aron, na Nadab, na Abihu keeni n-nyarɛ mi Isrɛl dupu-nu-woshi (70), maa hi nama taa dụlụ hi na zhɛba.

2Go Moses kiri zhɛ bo gwumwonu ne mi, ama atwa vwɛ zha shɛ o gwumwonu o, kede atwa vwɛ kaa munje na bu o.

3Go Moses zhajɛ bee mbishi atwa ata n-ndumwa mu na AGWANGWAMA mbishi bu kpaaŋ, keeni andwa na bee tilegeni kpaaŋ, ibɛ atwa ata jishijɛ zhiaaŋ, ɛɛ hiɛŋ, Iwɛ ye elele nɛ AGWANGWAMA jɛmɛ ti zhɛ ta nda iŋ.

4Go Moses 'nyeci unu na AGWANGWAMA peni aŋ kpaaŋ. Baa gbatụ ti'ishijɛ nu uvwungwa dididi boo mo utukwu-ụrụpɛ ne embi Ishɛmɛ ɛtɛ, bee shikecenji apata atukpa atayɛ umpwa-na-ba-eyebi nu gana na ta alamụ miaụŋ mi Isrɛl namɛ.

5Baa tumwanɛ esemberi miaụŋ mi Isrɛl, ibɛ atwa ata kwunanjɛ AGWANGWAMA inɛ nụ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo keeni ụrụpɛ wa amɛ-olom.

6Go Moses zweni ashashɛ mehieŋ ma ata mu ko nu ugbamgbam, bee shepi ashashɛ mu na ata mụ vwɛ bee zhizhenji mu nu utukwu-ụrụpɛ.

7Nazhɛ bee shepi utakada ata unu-tutwa, baa rɛtanjɛ atwa ata maa a hwụjɛ. Nazhɛ ɛɛ hiɛŋ, Iyi elele nɛ AGWANGWAMA jɛmɛ, ti zhɛ ta nda, ti zhɛ kaa ta hwuga-unu ubwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

8Go Moses shepi mehieŋ ma ata mu zweni nu ugbamgbam bee zhizhenji atwa ata na tu'waba, bɛɛ hiɛŋ, Hioko ma, mehieŋ mu unu-tutwa na AGWANGWAMA twa ne hiŋ na, ibɛ shɛ iwɛ unu we elele na bee hi peni.

9Go Moses na Aron, na Nadab, na Abihu keeni n-nyarɛ mi Isrɛl dupu-nu-woshi munji ni Ishɛmɛ ɛtɛ.

10Aa kwụbɛ Agwatana Isrɛl. Iyi nɛ bee petengeni ɛvwɛvwɛjɛ ubwa i shɛ gana ofwo na ee dibeni na atayɛ Safiya, i namɛ shɛshɛshɛ gana tụla gom.

11Bi peni shi kaa ehiu ata miaụŋ mi Isrɛl ulwapɛ o, a kwụbɛ kaa Agwatana, a yɛ iyi, ee swe hwɛɛ aba.

Go Moses Munji ni Ishɛmɛ Ɛtɛ Sainai

12Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Munje pi mi ni Ishɛmɛ gɛ, maa shɛlana apata. N zhɛ ma bụ pana atayɛ ata tụpatakwụ patakwụ anaa na Ngee 'nyeci undwa, keeni unu-tupana iwɛ maa atwa ata seshi.

13Nazhɛ go Moses ishijɛ abana ni yɛu ibwɛ ugondu go Joshua, go Moses munji ni Ishɛmɛ ɛtɛ ya Agwatana.

14Go Moses hiɛŋ n-nyarɛ ma ata, itɛ shɛlana ma epe uuwa i ci aka na etu gwure pi hiŋ. Hioko ma, ga Aron, no Hu a mbata namɛ ne hiŋ; bụtụ be elele na 'yajɛ n-ndumwa ga zhagana aŋ.

15Go Moses munji ni ihiŋhiŋ Ishɛmɛ ɛtɛ, ibɛ udomu ubi ihiŋhiŋ Ishɛmɛ ɛtɛ.

16Nazhɛ tuta tụ ụjɛrụma wa AGWANGWAMA ti kezhe taa patanɛ ni ihiŋhiŋ Ishɛmɛ ɛtɛ Sainai, udomu ata ubi Ishɛmɛ ɛtɛ tutu ijitɛ icihiŋ; nụ ụjita ucenje nazhɛ AGWANGWAMA suyanɛ Moses na ashashɛ udomu ata.

17Hioko, tuta tụ ụjɛrụma ata wa AGWANGWAMA kaa tɛ shɛ gana ulwa na wo songo iyi ni ihiŋhiŋ ishɛmɛ ɛtɛ, ne eshe miaụŋ mi Isrɛl.

18Go Moses munji ni ihiŋhiŋ Ishɛmɛ ɛtɛ bee teni nu udomu ata. Baa namɛ apata iwɛŋnɛ buhanda ni ijitɛ buhanda.

Ụbanụ 25

Apwaŋ tụpana iwɛ Ohwolu Tijilo Tɛnda

(Ụban 35:4-9)

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses.

2Mbiso miaụŋ mi Isrɛl maa ga a m panɛ upwaŋ u tukwulana. N leshigeni ma upwaŋ ata u tukwulana no olugwo bụtụ be elele na yaa kwụlanɛ na amɛ ubwa.

3Upwaŋ u tukwulana na ɛhi zhɛ hia lashɛga ni i'ɛlɛ ya aba na: azhɛnarɛya, na azụrụfa, keeni ɛtumburɛ,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4ni iyi uduhwa wa ababa, keeni uduhwa ushenje, ni inɛ ishenje howuu keeni
ihwehwe ilinɛn nɛ a hiɛŋshɛ tanɛ tanɛ, keeni tihiŋzhe ti iyweywe,

5ni i'wɛbɛ ya adagba nɛ a kwụnɛ iyi ishenje, ni i'wɛbɛ isundɛ itekwu, nụ ụ'wụ'wụ
we ekeshia,

6keeni manɛbɛ, iwɛ asụtụla, ni iturɛre nɛ oo zwono manɛbɛ mu na oo dudugono
bụtụ, ni iturɛre ụhiụŋ ụlatụ,

7keeni atayɛ onɛkis, na atayɛ na aa ta ni efod keeni iyi tu'ubono na agba.

8Iwɛ maa a n ndanɛ ohwolu tijilo maa Mu na gɛga na ashashɛ aba.

9Nda ohwolu ata tijilo keeni i'wɛŋni'wɛŋni ya aba ne bimenji ga Ngɛɛ zhɛ mo bu
mbisono gom.

Tɛnda ti Ikpɛtɛ Unu-tutwa

(Ụban 37:1-9)

10Ga a njɛ ikpɛtɛ ɛtɛ nụ ụ'wụ'wụ we ekeshia, ga ụnjɛswa ibɛ ụ shɛ bimenji bi
imbele i'ɛlɛ iyebi na ashashɛ, go uholo ibɛ ụ shɛ ombolo u'ala oko na ashashɛ, go
uzoto ibɛ ụ shɛ ombolo u'ala oko na ashashɛ.

11Swana iŋ azhɛnarɛya tụrụmbɛɛ, ta amɛ ta aba ibɛ, maa peteni iŋ azhɛnarɛya ni
izhɛmi ibɛ tutu rungwutwonu.

12Ndana iŋ tɛkanɛ ti neshi na azhɛnarɛya maa cimbengeni tu ne esugwulumi ibɛ
eneshi, ga tɛkanɛ ti yebi tu nama zalụ bu ko, tɛkanɛ ti yebi tu nama zalụ yebi ibɛ.

13Shaba imbele iyebi nụ ụ'wụ'wụ we ekeshia maa sweni iŋ azhɛnarɛya.

14Sugo imbele ɛtɛ maa hwuŋtengeni iŋ na tɛkanɛ ta ata zalụ hweehwe bi ikpɛtɛ
ɛtɛ, maa a na 'waŋna iŋ ni imbele ɛtɛ.

15Kede e hwuceci imbele ɛtɛ ɛɛ zhɛ o hwuŋtongono na tɛkanɛ ta ata ti ikpɛtɛ ɛtɛ
o.

16Bɛ shɛ kaa bo zwono atayɛ ata tụpatakwụ patakwụ unu-tutwa 'nyeci a na Ngɛɛ
zhɛ ma bụ pana na amɛ ikpɛtɛ ɛtɛ.

17Bɛ shɛ kaa ba ndana ikpɛtɛ ɛtɛ ajɛjɛ inyɛmɛnyɛmɛ, ibɛ shɛ tu'urugono na
azhɛnarɛya tụrụmbɛɛ, ga ụnjɛswa ibɛ ụ shɛ bimenji bi imbele i'ɛlɛ iyebi na
ashashɛ, go uholo ibɛ ụ shɛ ombolo u'ala oko na ashashɛ.

18Dubo azhɛnarɛya maa njɛ iyi-uumwa ya apiambɛ iyebi nɛ 'yajɛ apɛshɛka bụtụ
maa swenenji iŋ ni ipɛlu tu'urugono ti ikpɛtɛ ɛtɛ zalụ hweehwe.

19Ga buna buna nama nu ukwunanga zalụ hweehwe, ga a mama imanụ no
tu'urugono ta ata tɛ shɛ ajɛjɛ ata inyɛmɛnyɛmɛ ni ipɛlu zalụ hweehwe.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

20Ge iyi-uumwa ɛtɛ momo pononu eshe maa e mbeci apiambɛ aba, maa e urigeni azuba bɛjɛjɛ ata bi inyɛmɛnyɛmɛ, ge eshe aba zwe a ngbaraka bɛjɛjɛ ata bi inyɛmɛnyɛmɛ.

21Patana bɛjɛjɛ ata bi inyɛmɛnyɛmɛ na azuba ikpɛtɛ ɛtɛ; nazhɛ suji atayɛ ata tụpatakwụ patakwụ Ngɛɛ zhɛ ma bụ pana maa zweni na amɛ ikpɛtɛ ɛtɛ.

22Na azuba ikpɛtɛ ɛtɛ Ngɛɛ zhɛ mu na twa na bụ. N zhɛ mu na nama na ashashɛ apiambɛ iyi-uumwa ɛtɛ patanganɛ ni ikpɛtɛ ɛtɛ unu-tutwa maa Mu na bụ pana-unu maa no mbiso miaụŋ mi Isrɛl.

Uteburu iwɛ maa A na Patana ibrɛd nɛ Ee Peni Agwatana

(Ụban 37:10-16)

23Shaba uteburu nụ ụ'wụ'wụ we ekeshia, ga ụnjɛswa ubwa ụ shɛ bimenji bi imbele i'ɛlɛ iyebi, go uholo ubwa ụ shɛ ombolo u'ala oko, go uzoto ubwa ụ shɛ ombolo u'ala oko na ashashɛ.

24Swana uŋ azhɛnarɛya tụrụmbɛɛ, maa sweni izhɛmi ubwa azhɛnarɛya tutu rungwutwonu.

25Ndana uŋ akpada na azuba tutu rungwutwonu, go uholo wa aba ụ shɛ bimenji bu ụbabasụ u'ala uko maa sweni izhɛmi ya akpada ata azhɛnarɛya tutu rungwutwonu.

26Ndana uŋ tɛkanɛ ta azhɛnarɛya ti neshi, maa hwuŋtengeni tɛkanɛ ta ata ne esugwulumi ata ubwa eneshi a na namɛ na akatakpa ubwa eneshi.

27Ga tɛkanɛ ta ata tu gwumwongonu na akpada ata tutu rungwutwonu, iwɛ maa tɛ shɛ ofwo na ɛɛ zhɛ no hwuŋtongono imbele nɛ ɛɛ zhɛ na 'waŋna uteburu ata.

28Shaba imbele ɛtɛ nụ ụ'wụ'wụ we ekeshia maa sweni iŋ azhɛnarɛya, iwɛ maa a na 'waŋna uteburu ata ni ibɛ.

29Ndana uŋ apalụ keeni agbamgbam keeni nkwodo mi iturɛre keeni nkwasha mu na ɛɛ zhɛ na sala meni maa o no zwono iyi ụrụpɛ. Na azhɛnarɛya tụrụmbɛɛ abɛ shɛ ba nda iŋ hwɛɛ.

30Go uteburu ata sho nu umbe ikpɛtɛ ɛtɛ unu-tutwa. Bɛ shɛ kaa ba patana ibrɛd nu uteburu ata nu umbe mu aka elele.

Uteburu Ụsụtụla

(Ụban 37:17-24)

31Bɛ shɛ kaa ba nda uteburu ụsụtụla na azhɛnarɛya tụrụmbɛɛ. Tudubo ɛɛ zhɛ o dubo azhɛnarɛya ata nazhɛ a njɛ uteburu ata ụsụtụla, ta akatakpa ubwa, tụ ụ'wụ'wụ ubwa, te ekwepi ubwa, to okwukwusu ubwa, to tusumbo tu bwa tɛ shɛ ta sha iyi ike nu bwa.

32Shɛ'walụ shi cihiŋ shɛ shɛ sha banɛ ni i'ɛŋbi ubwa; shɛ tatụ shi zhɛ sha banɛ na bụ'aŋbụ bu ko, shɛ tatụ shi zhɛ sha banɛ na bụ'aŋbụ bi yebi;

© 2008 Bible Society of Nigeria.

33ekwepi atatụ a na aa njɛ gana shilmond una una zhɛ wa nama na a'walụ oko nu ukwukwusu keeni tusumbo tu bwa, ekwepi atatụ anya a na aa njɛ gana shilmond una una zhɛ wa nama na a'walụ eyebi nu ukwukwusu keeni tusumbo tu bwa. Gabata yɛɛ zhɛ ya nama na shɛ'walụ sha ata shi cihiŋ shɛ na shɛ banɛ nu uteburu ata ụsụtụla.

34Ekwepi eneshi a na aa njɛ gana shilmond ɛ zhɛ a nama nu ukwukwusu keeni tusumbo ta aba,

35Ukwukwusu uko kaa zhɛ wa nama tuta ta a'walụ a'walụ na shɛ'walụ sha ata shi cihiŋ shɛ na shɛ banɛ nu uteburu ata ụsụtụla.

36Go okwukwusu aba a shɛ iyi ike na shɛ'walụ sha aba, ga shɛ na azhɛnarɛya tụrụmbɛɛ oko a na ee jibi aa njɛ iŋ kpaaŋ ibɛ.

37Bɛ shɛ ba ndana uŋ asụtụla ecenje; maa e zweni aŋ ulwa maa a na ta nu umbe ubwa apata.

38Na azhɛnarɛya tụrụmbɛɛ ɛbi zhɛ ba ndana uŋ shɛpashɛ shɛ ulwa tu'woricingo keeni ikpɛtɛ nɛ maa o no zwono shɛpashɛ sha ata shu ulwa tu'woricingo.

39Na azhɛnarɛya tụrụmbɛɛ a na ugombo wa aba ụ shɛ utalɛnt uko, ɛɛ zhɛ a nda uŋ, ti iyi ibwɛ uhwugwa hwɛɛ.

40Shiyono eshe maa njɛ te teni cɛŋ ne bimenji ga Ngee bi mbiseni ni Ishɛmɛ gɛ.

Ụbanụ 26

Tɛnda tu Udulo Tugwuno

(Ụban 36:8-38)

1Nda udulo ata tugwuno na abarɛ tugwuno umpwa; go tugwuno tu bwa tɛ shɛ ni ilinɛn nɛ aa hiɛŋshɛ tanɛ tanɛ, ni ihwehwe uduhwa wa ababa keeni uduhwa ushenje keeni inɛ ishenje howuu. Ga atwa na shɛ egwoni ugondu i'ɛlɛ a njɛ iyi-uumwa ya apiambɛ nɛ 'yajɛ apɛshɛka bụtụ na tuba.

2Ga ụnjɛswa we ekpere tuba una una ụ shɛ bimenji bi imbele i'ɛlɛ woshi-ni-bɛ-tindɛtu, go uholo una una ụ shɛ bimenji bi imbele i'ɛlɛ ineshi. Go tugwuno ta ata kpaaŋ tɛ shɛ bimenji bu ko.

3Togono ekpere tugwuno ta ata na anya. Gana ata du ɛbi zhɛ ba nda ne ekpere anya a na vwɛ.

4Bɛ shɛ ba nda ilifwe uduhwa ni izhɛmi ukpere tugwuno ta ata ee berishiji nu ukwunanga tutogotogwu ta tuba ti yebi.

5Ge ilifwe ɛtɛ i shɛ dupu no tutogotogwu te ekpere tugwuno ta ata tu ko, ndaanana ilife dupu ni izhɛmi tutogotogwu te ekpere tugwuno ta ata ti yebi; ge ilife ɛtɛ mama ngbarakanụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Bɛ shɛ ba nda tusotulongonu ta tuba dupu na azhɛnarɛya, iwɛ maa tegeni tugwuno ta ata no tusotulongonu ta tuba iwɛ maa udulo ata tugwuno ụ shɛ uko hwɛɛ.

7Bɛ shɛ ba ndana udulo ata tugwuno tu'urugono na azuba, ne ekpere umpwa-nu-boo-ko ne tihiŋzhe ti iyweywe.

8Ga ụnjɛswa we ekpere ata una una ụ shɛ bimenji bi imbele i'ɛlɛ talacɛ, go uholo we ekpere ata una una ụ shɛ bimenji bi imbele i'ɛlɛ ineshi. Ge ekpere ata umpwa-nu-boo-ko a shɛ bimenji bu ko.

9Bɛ shɛ kaa bo sugo ekpere ata maa tegeni na anya, maa sugeneni ekpere ecihiŋ maa tegeni na anya swooŋ, bɛ shɛ kaa bo kwungwulo ekpere ata ecihiŋ tụpa ti yebi nu umbe udulo ata tugwuno.

10Bɛ shɛ ba nda ilife dupu ni izhɛmi ye ekpere tugwuno ta ata ee tegeni na ti nya, keeni ilife dupu ne ekpere tugwuno ti yebi tu na ee tegeni na ti nya.

11Bɛ shɛ ba nda tusotulonu ta ata dupu nu utumburɛ, maa hwuŋtengeni tu ni ilife ɛtɛ, nazhɛ tegeni udulo ata u tugwuno nu unya maa ụ shɛ uko hwɛɛ to tu'urugono ta ata tu bwa.

12Nazhɛ swata tugwuno te ebe ee ge berishiji tụ vwɛ nu udulo tugwuno, ibɛ shɛ ekpere ata ga vwɛ maa e ubi aba ohwolu ata tijilo.

13Nazhɛ ge bimenji bo ombolo u'ala oko nama nụ ụzalụ ubwa uko, maa bimenji bo ombolo u'ala oko nama nụ ụzalụ uyebi ubwa, ibɛ shɛ tuvwa tụ ụnjɛswa tugwuno ta ata ee berishiji, tu gata tu hwuri udulo tugwuno, ti zhɛ ta swata na azuba maa tu urigeni ohwolu ata tijilo zalụ hweehwe, ti hileni ye keeni hileni na.

14Nazhɛ bɛ shɛ ba nda iyi tu'urugono tu udulo ata ni i'wɛbɛ ya adagba nɛ a kwụnɛ iyi ishenje, bɛ shɛ ba shapa u'waba biywoywo maa njɛ iyi nɛ zhɛ yo urugono inɛ ɛtɛ na azuba.

15Ndana ohwolu ata tijilo shɛkpada no ogbogolo ụ'wụ'wụ we ekeshia maa shikicinji uŋ.

16Ga ụnjɛswa wa akpada ata ụ shɛ bimenji bi imbele i'ɛlɛ umpwa, go uholo ubwa ụ shɛ bimenji bo ombolo u'ala oko na ashashɛ.

17Ga akpada elele 'yaga tibiakwụ ti yeyebi, maa ti teni cɛŋ na ti nya. Gana ɛbi zhɛ ba nda shɛkpada sho ohwolu ata tijilo kpaaŋ ta.

18Nda shɛkpada woshi iwɛ ohwolu ata tijilo iwɛ ụzalụ tuta.

19Bɛ shɛ kaa ba nda akwụka buhanda na azụrụfa iwɛ tishikocongo ta shɛkpada sha ata woshi na azuba aba, akwụka eyebi a shɛ a nama tuta ta akpada oko. Ga akwụka eyebi namanana tuta ta akpada anya iwɛ titocingo ta tibiakwụ ta ata ti yebi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

20Ga shɛkpada woshi shɛ nama iwɛ ohwolu ata tijilo na bu'aŋbụ bi yebi bụ ụzalụ tuzuba,

21akwụka ata buhanda aa njɛ na azụrụfa, ge eyebi nama tuta ta akpada elele.

22Nda shɛkpada shi cihiŋ iwɛ ekwunyi ohwolu ata tijilo zalụ bu uwaŋna-twonuo.

23Nda shɛkpada shi yebi iwɛ esugwulumi ohwolu ata tijilo na namɛ ne ekwnyi ubwa;

24akatakpa aba zhɛ o bogotogwu na anya tuta, hwɛɛ ibɛ iyebi tuba zhɛ yo togwu na bukanɛ ata ba azuba bu ko. Gana yɛɛ zhɛ ya nama zalụ hweehwe ne esugwulumi ibɛ eyebi ta.

25Shɛkpada sha ata shɛ shɛ sha nama shɛ tụndatụ, keeni akwụka azụrụfa umpwa-na-ba-ecihiŋ, akwụka ata a shɛ a nama tuta ta akpada elele.

26Bɛ shɛ kaa ba shaba imbele nụ ụ'wụ'wụ we ekeshia, imbele itɛ i shɛ iwɛ shɛkpada shɛ na shɛ namɛ zalụ bu ko bo ohwolu ata tijilo.

27Imbele itɛ i shɛ iwɛ shɛkpada shɛ na shɛ namɛ zalụ yebi bo ohwolu ata tijilo. Imbele ɛtɛ i shɛ iwɛ akpada na namɛ zalụ be ekwunyi bu uwaŋna-twonuo bo ohwolu ata tijilo.

28Go ombolo ata namɛ na ashashɛ shɛkpada sha ata beni nu ukwunanga uko maa e zhe tutu ukwunanga uyebi.

29Bɛ shɛ ba swana shɛkpada sha ata azhɛnarɛya maa ndanɛ shụ du tɛkanɛ ta azhɛnarɛya, no ofwo ata imbele ɛtɛ zhɛ yo hwuŋtongono. Bɛ shɛ ba swana imbele ɛtɛ azhɛnarɛya.

30Bɛ shɛ kaa bo shikicingo ohwolu ata tijilo gana na Ngee bi mbiseni ni Ishɛmɛ gɛ.

31Bɛ shɛ kaa bo sugo ihwehwe uduhwa wa ababa, ni inɛ uduhwa ushenje, keeni inɛ ishenje howuu, keeni ihwehwe ilinɛn nɛ aa hiɛŋshɛ tanɛ tanɛ maa njɛ tugwuno ta tuswata no odubo. Ge egwoni ugondu i'ɛlɛ a njɛ iyi-uumwa ya apiambɛ na tuba.

32Bɛ shɛ kaa ba swata tụ na atukpa i'wɛ'wɛ ye ekeshia ineshi nɛ e sweni azhɛnarɛya a na kaa patanɛ na akwụka eneshi a na aa njɛ na azụrụfa, ge ekwoshi aba a shɛ azhɛnarɛya.

33Bɛ shɛ kaa ba swata tugwuno ta ata ti tɛjɛlanɛ, nazhɛ tecinje ikpɛtɛ unu-tutwa na amɛ tugwuno ta ata ti tɛjɛlanɛ; nazhɛ tugwuno ta ata ti tɛjɛlanɛ ti zhɛ to bogwu ohwolu tijilo na a na tijilo me tijilo.

34Bɛ shɛ ba patana ajɛjɛ ata inyɛmɛnyɛmɛ na azuba Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa no ohwolu ata tijilo me tijilo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

35Bɛ shɛ kaa bo sho uteburu ata zalụ tuzuba to tupohondo to tugwuno ta ata ti tɛjɛlanɛ, go uteburu ụsụtụla tuba nama tuta to ohwolu ata tijilo.

36Bɛ shɛ kaa ba nda tugwuno tu tuswata no odubo udulo ata tugwuno ni ihwehwe uduhwa wa ababa keeni uduhwa ushenje keeni inɛ ishenje howuu keeni ilinɛn nɛ aa hiɛŋshɛ tanɛ tanɛ maa e zweni tu irikwi.

37Bɛ shɛ kaa ba shaba atukpa a ta nụ ụ'wụ'wụ we ekeshia iwɛ tugwuno tu tuswata no odubo, maa sweni aŋ azhɛnarɛya. Ge ekwepi aba a shɛ du azhɛnarɛya. Ndana aŋ akwụka a ta nu utumburɛ.

Ụbanụ 27

Utukwu-ụrụpɛ Tuhwoŋzhingo

(Ụban 38:1-7)

1Nda utukwu-ụrụpɛ nụ ụ'wụ'wụ we ekeshia; ga ụnjɛswa ubwa ụ shɛ imbele i'ɛlɛ itɛ, go uholo ubwa ụ shɛ imbele i'ɛlɛ itɛ; ge esugwulumi eneshi utukwu-ụrụpɛ ata nangwụ, go uzoto ubwa ụ shɛ imbele i'ɛlɛ itɛtu. Ga ụ shɛ ugongo.

2Ndana uŋ mahiuaŋ mi neshi ne esugwulumi ubwa eneshi; ga mahiuaŋ mu bwa mɛ shɛ iyi ike nu bwa, swana uŋ utumburɛ hwɛɛ.

3Ndana uŋ nkwasha iwɛ ma'alụ mu bwa tusugo, keeni n-ngowo mu bwa, keeni agbamgbam ubwa, keeni ekwepi ubwa, keeni ụpalụ ulwa ubwa tɛshana. Nu utumburɛ ɛbi zhɛ ba nda i'wɛŋnɛ ɛtɛ ibwɛ hwɛɛ.

4Bɛ shɛ kaa ba ndana uŋ agbahwụ nu utumburɛ; nazhɛ njɛ tɛkanɛ ti neshi nu utumburɛ maa hwuŋtengeni na agbahwụ ata eneshi.

5Patana agbahwụ ata tuta ti izhɛmi ɛtɛ utukwu-ụrụpɛ tutu ashashɛ ubwa.

6Nda imbele nɛ ɛɛ zhɛ na 'waŋna uŋ nụ ụ'wụ'wụ we ekeshia, swana imbele ɛtɛ utumburɛ hwɛɛ.

7Imbele ɛtɛ i shɛ yo hwuŋtongono na tɛkanɛ, ge imbele ɛtɛ nama zalụ hweehwe bu utukwu-ụrụpɛ ata, na aka na ta a 'waŋna uŋ.

8No ogbogolo na 'yajɛ a'ibwa ɛbi zhɛ ba nda ugondu ibɛ, gana ga Ngee bi mbiseni ni Ishɛmɛ gɛ, gana ata aa shɛ a nda uŋ.

Ukpogwu Udulo Tugwuno

(Ụban 39:9-20)

9Bɛ shɛ ba ndana udulo ata tugwuno ukpogwu, swata tugwuno ti ihwehwe ilinɛn nɛ aa hiɛŋshɛ tanɛ tanɛ zalụ tuta tu ukpogwu ata, ga ụnjɛswa tuba zalụ bu ko ụ shɛ bimenji be esugwulumi dipi-yebi; (100)

10ga atukpa ubwa a shɛ woshi, ga akatakpa ubwa a shɛ woshi; a shɛ a sha utumburɛ, ama ga shɛ na azụrụfa aa njɛ atukpa keeni abatana ubwa na azuba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

11Gabata du yaa shɛ ya sha zalụ tuzuba, ga ụnjɛswa tugwuno ta ata tu tuswata nu ukpogwu ata ụ shɛ bimenji bi imbele i'ɛlɛ dipi-yebi, ga atukpa ubwa a shɛ woshi, ga akatakpa ubwa a shɛ woshi, a shɛ a sha utumburɛ, ama ga shɛ na azụrụfa aa njɛ atukpa keeni abatana ubwa na azuba.

12Ga ụnjɛswa tugwuno ta ata tu tuswata geri bu uholo ukpogwu ata zalụ bu uwaŋna-twonuo ubwa ụ shɛ bimenji bi imbele i'ɛlɛ dupu, (50) ga atukpa ubwa a shɛ umpwa, ga akatakpa ubwa a shɛ umpwa.

13Go uholo umbe ukpogwu ata geri bu uwaŋna-banụ ụ shɛ bimenji bi imbele i'ɛlɛ dupu.

14Ga ụnjɛswa tugwuno tu tuswata nu ukpogwu ata zalụ bo odubo oko ụ shɛ bimenji bi imbele i'ɛlɛ umpwa-ni-bɛ-tɛ; ga atukpa ubwa a shɛ atatụ, ga akatakpa ubwa a shɛ atatụ.

15Go tugwuno tu tuswata nu ukpogwu ata zalụ yebi tɛ shɛ ụnjɛswa bimenji bi imbele i'ɛlɛ umpwa-ni-bɛ-tɛ; ga atukpa ubwa a shɛ atatụ, ga akatakpa ubwa a shɛ atatụ.

16Ga ụnjɛswa tugwuno tu tuswata no odubo ukpogwu ata ụ shɛ bimenji bi imbele i'ɛlɛ woshi, ga shɛ ihwehwe uduhwa wa ababa, nu uduhwa ushenje, ni inɛ ishenje howuu, keeni inɛ ilinɛn nɛ aa hiɛŋshɛ tanɛ tanɛ ɛɛ zhɛ a nda tụ, ga tɛ shɛ tugwuno tu na ee zweni irikwi; ga atukpa tuba a shɛ eneshi, ga akatakpa tuba shɛ eneshi.

17Ga shɛ na azụrụfa oo sotulongonu atukpa na rungwutwonu ukpogwu ata kpaaŋ. Ga shɛkama shɛ bwa shɛ shɛ azụrụfa, ga akatakpa ubwa a shɛ utumburɛ.

18Ga ụnjɛswa ukpogwu ata ụ shɛ imbele i'ɛlɛ dipi-yebi, go uholo ubwa ụ shɛ imbele i'ɛlɛ dupu, go uzoto ubwa ụ shɛ imbele i'ɛlɛ itɛ, go tugwuno tu bwa tu tuswata tɛ shɛ ilinɛn nɛ aa hiɛŋshɛ tanɛ tanɛ, ga akatakpa ubwa a shɛ utumburɛ.

19Ga shɛ nu utumburɛ aa njɛ i'wɛŋnɛ udulo ata kpaaŋ, tu n-ngbalụ mu bwa, tu n-ngbalụ mu ukpogwu ubwa kpaaŋ.

Manɛbɛ iwɛ Ụsụtụla

(Liv 24:1-4)

20Bɛ shɛ kaa ba pana miaụŋ mi Isrɛl unu maa ga a bụ panɛ manɛbɛ ma buta mụ tụrụmbɛɛ mu na oo to iwɛ ụsụtụla, iwɛ maa ga ụsụtụla ata no gorogo apata oruru.

21Ga Aron na miaụŋ mu bwa me eyi, aba zhɛ no zwono asụtụla ata ulwa nu udulo ata tu'ulwatagwụ no tupohondo to tugwuno ta ata ti tɛjɛlanɛ, tu na tu namɛ nu umbe ikpɛtɛ ɛtɛ unu-tutwa. Asụtụla ata a shɛ o no gorogo te kwuni nụ ụrụmɛ tutu uvwungwa, nu umbe wa AGWANGWAMA. Inɛ gɛ shɛ undwa wa awaŋnɛ miaụŋ mi Isrɛl tutu unyizo-nom.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

Ụbanụ 28

I'wɛŋnɛ nɛ Onongbo Zhɛ no Urugono

(Ụban 39:1-7)

1AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Suyanɛ Aron batagwụ bụ na ashashɛ miaụŋ mi Isrɛl keeni miaụŋ mu bwa me eyi ga Nadab, na Abihu, nɛ Ɛliaza keeni Itama, maa tileni aŋ swooŋ maa a na ma ndana ugondu tunongbo.

2Bɛ shɛ kaa bo togonono batagwụ bụ ga Aron otogwo tijilo, a na 'yajɛ ụjɛrụma anaa na kaa pilanụ.

3Mbiso atwa elele na shɛ egwoni ugondu i'ɛlɛ a na Ngee shidinji na mpiala ma ahaŋsa, maa ge e tegeni otogwo Aron, maa a njɛ bụ tijilo, iwɛ ma ma n ndana ugondu tunongbo.

4I'wɛŋnɛ ɛtɛ i tu'urugono ɛɛ zhɛ o togonono batagwụ bụ ga Aron keeni miaụŋ mu bwa me eyi na: iyi tu'ubono na agba, ni efod, ni idikɛ tuwururu, ni idikɛ nɛ ee zweni irikwi, nu ureweni keeni umazhɛya, iwɛ maa a na ma ndana ugondu tunongbo.

5Atwa ata shɛ kaa a lashɛga azhɛnarɛya keeni uduhwa wa ababa keeni uduhwa ushenje, nu una ushenje howuu keeni tugwuno ti ilinɛn tu na aa nɛ tanɛ tanɛ.

6Ge egwoni njɛ efod ata na azhɛnarɛya, nu uduhwa wa ababa nu uduhwa ushenje, nu una ushenje howuu keeni tugwuno ti ilinɛn tu na aa nɛ tanɛ tanɛ.

7I shɛ ya 'yaga akalagba otutu eyebi a na ɛɛ zhɛ o togono ne esugwulumi ibɛ eyebi, ɛ zhɛ o togwu iŋ ni inyɛ.

8Ga akalagba efod ata aa njɛ tugwoni o to ni ibɛ, iwɛ maa o no umpo iŋ ne embi, i zhɛ ya sha bizhɛ bu ko ni ibɛ. Gɛ i'wɛŋnɛ ɛtɛ i shɛ azhɛnarɛya, nu uduhwa wa ababa, nu uduhwa ushenje, nu una ushenje howuu, ni ihwehwe ilinɛn nɛ aa hiɛŋshɛ tanɛ tanɛ.

9Nazhɛ sugo atayɛ onɛkis eyebi maa 'nyeci nzeci mu miaụŋ mi Isrɛl me eyi na aba.

10Ga nzeci ma aba mi cihiŋ mu nama nu utayɛ ata uko, maa nzeci ma aba mi cihiŋ mu na mụ vwɛ mu nama nu utayɛ uyebi, nu gana na to o momo hwulosu tụ'wụtụ.

11Gana na ta bụtụ na ba shaba atayɛ ba shaba eseyida ne tugwoni, gana ata du ɛbi zhɛ ba 'nyata nzeci mu miaụŋ-me-eyi mi Jekob na atayɛ ata eyebi. Bɛ shɛ ba swana izhɛmi ya aba azhɛnarɛya tutu rungwutwonu.

12Bɛ shɛ kaa ba patana atayɛ ata eyebi na akalagba otutu efod iwɛ maa a shɛ atayɛ titeyinje tu miaụŋ mi Isrɛl. Ga Aron shɛ ba 'waŋna nzeci ma aba no otutu ubwa eyebi na agba AGWANGWAMA iwɛ maa bi ne teyinje aŋ.

13Bɛ shɛ kaa bo zwono iŋ irikwi ya azhɛnarɛya,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

14keeni shɛgba sha azhɛnarɛya tụrụmbɛɛ shi yebi, ɛ zhɛ a nda ugondu ibɛ ni ihwehwe nɛ aa hiɛŋshɛ tanɛ tanɛ, nazhɛ ɛɛ zhɛ o sugo shɛgba sha ata a ta shụ ni irikwi ebe ya azhɛnarɛya.

Iyi Tu'ubono na Agba

(Ụban 39:8-21)

15Bɛ shɛ kaa ba nda iyi tu'ubono na agba inɛ ụshɛrɛya tụdụma, ga i shɛ ugondu tugwoni. Ga a njɛ ugondu ibɛ gana na ta a njɛ ugondu efod. Nda iŋ na azhɛnarɛya, nu uduhwa wa ababa, nu uduhwa ushenje, nu una ushenje howuu keeni ihwehwe ilinɛn nɛ a hiɛŋshɛ tanɛ tanɛ

16Bi zhɛ ba pa iŋ kpalụ yebi, go ogongo ibɛ eneshi a nangwụ; ga ụnjɛswa ibɛ ụ shɛ ụbabasụ u'ala uko, go uholo ibɛ ụ shɛ ụbabasụ u'ala uko.

17Bɛ shɛ bo zwono atayɛ na amɛ ibɛ tusata ti neshi. Tusata ti hiiŋ tɛ shɛ sadius, nu topaz, nu kabunkɛl.

18Ga tusata ti ibɛ ti yebi tɛ shɛ ɛmɛrald, ni safia ni diamond;

19ga tusata ti ibɛ tu tatụ tɛ shɛ jesint, nu agati' na amɛtist;

20ga tusata ti ibe ti neshi tɛ shɛ bɛrɛl, nu onɛkis, nu jasipɛ; ga i twatwagwụ ni irikwi ɛtɛ ya azhɛnarɛya.

21A shɛ a shaba atayɛ ata umpwa-na-ba-eyebi una una zhɛ wa 'yaga izeci yɛu Jekob ye eyi ike ma ụ shɛ ụlụkpashɛ wa alamụ Isrɛl umpwa-na-ba-eyebi.

22Bɛ shɛ ba nda shɛgba shɛ na ee pieci na azhɛnarɛya tụrụmbɛɛ gana ihwehwe tɛta ni iyi tu'ubono na agba;

23Bɛ shɛ kaa ba nda tɛkanɛ ta azhɛnarɛya ti yebi maa to tɛkanɛ ta ata ti yebi na azuba ipɛlu iyi tu'ubono na agba iyebi.

24Bɛ shɛ kaa bo hwuŋtongono shɛgba sha ata sha azhɛnarɛya na tɛkanɛ ta ata tu namɛ na akakalụ iyi tu'ubono na agba.

25Shapa ụzalụ uyebi shɛgba sha ata maa to shu nu ukwunanga ụzalụ uyebi wa akalagba ata to ni efod geri bu umbe.

26Bɛ shɛ ba nda tɛkanɛ ti yebi ta azhɛnarɛya maa hwuŋtengeni tu tuta tu ukwunanga zalụ hweehwe bi iyi ɛtɛ tu'ubono na agba, geri ba amɛ na 'wa efod ata.

27Bɛ shɛ ba nda tɛkanɛ ta azhɛnarɛya ti yebi ti nya maa to tu ni iyi ɛtɛ efod ya patana no otutu, maa i nama geri bu umbe ubwa. Ge i gwumwonu no ofwo tusotulonu ti ibɛ tuzuba ta akalagba ata efod aa njɛ ne tugwoni.

28A shɛ kaa a nda ezeje uduhwa maa o to aŋ na tɛkanɛ ti iyi ɛtɛ tu'ubono na agba inɛɛ nɛ aa nɛ ne tugwoni, medenji efod, iwɛ maa i nama tuzuba ta akalagba efod iwɛ maa kede iyi nɛ oo ubono na agba tufwurungwo ni efod ata o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

29Gana ga Aron zhɛ na 'waŋna nzeci mu miaụŋ-me-eyi mi Isrɛl ni iyi ɛtɛ tu'ubono na agba nɛ shɛ inɛ ụshɛrɛya tụdụma ta, maa ubono iŋ na agba ubwa, na aka na ti bɛɛ zhɛ no ohwolu ata tijilo, iwɛ maa e ne teyinje aŋ na agba AGWANGWAMA tutu.

30Bɛ shɛ kaa ba patana Urim keeni Tumim ni iyi ɛtɛ tu'ubono na agba inɛ ụshɛrɛya, iwɛ maa i ubono na agba Aron na aka na ti bee ci na agba AGWANGWAMA. Gana ga Aron zhɛ na 'waŋna ụshɛrɛya miaụŋ mi Isrɛl na agba ubwa nu umbe wa AGWANGWAMA ta tutu.

Otogwo Bunongbo Anya

(Ụban 39:22-31)

31Bɛ shɛ kaa ba nda utogwo na shɛ wa sha uduhwa hwɛ hwɛɛ, na zhɛ na patana na azuba efod.

32Ge i'ilu ubwa no ofwo ata uhiuhiu zhɛ no tono nama na ashashɛ ubwa. Ɛ zhɛ o zwono i'ilu ubwa irikwi tutu rungwutwonu maa i shɛ gana i'ilu idikɛ, iwɛ maa kede i dwa o.

33Bɛ shɛ bo umpongo apomɛgranati uduhwa wa ababa, nu uduhwa ushenje keeni una ushenje howuu nɛ tukwushɛ tu bwa tutu rungwutwonu. Go ogogolo ɛriwɛjɛ a na aa njɛ na azhɛnarɛya shiyogono no tuhwolu ta aba tutu rungwutwonu.

34Go ogogolo ata ɛriwɛjɛ keeni apomɛgranati na mama 'wanụ. Upomɛgranati shiyeni, ga ugogolo uriwɛjɛ 'wa, tutu rungwutwonu tukwushɛ tu utogwo ata.

35Ga Aron zhɛ no urugono utogwo ata aka na ti bɛɛ zhɛ nu ugondu, iwɛ maa a na hwuga rundu ro ogogolo ata ɛriwɛjɛ aka na ti bɛɛ zhɛ bo tono no ohwolu tijilo nu umbe wa AGWANGWAMA, keeni aka na ti bɛɛ zhɛ ba banɛ apata, shibwonu bi zhɛ bo 'wo.

36Bɛ shɛ kaa ba nda apalụ tikiri kiri na azhɛnarɛya tụrụmbɛɛ, maa 'nyeci aŋ gana ti'nyeci tu useyida, maa a shɛ iyi Tijilo ya AGWANGWAMA.

37Bɛ shɛ kaa ba patana aŋ ne ezeje ata uduhwa maa sweni aŋ nu umbe ureweni.

38Ɛ zhɛ a patana ni itune Aron, ga Aron zhɛ ba 'waŋna tụwụma ta aba te elele ni iyi tijilo nɛ ee suje, inɛɛ nɛ miaụŋ mi Isrɛl ma nda iŋ tijilo nu upwaŋ wa aba u tijilo kpaaŋ. Inɛ ɛtɛ shɛ ya patana ni itune ibwɛ tutu, iwɛ maa AGWANGWAMA leshiji iŋ nu umbe ubwa.

39Bɛ shɛ kaa bo togono idikɛ i ti'nyeci ni ihwehwe ilinɛn nɛ aa hiɛŋshɛ tanɛ tanɛ, maa njɛ ureweni ni ihwehwe ilinɛn ɛtɛ aa hiɛŋshɛ tanɛ tanɛ. Bɛ shɛ kaa ba nda umazhɛya no tugwuno ta ata e zweni irikwi.

40Bɛ shɛ kaa bo togono n-nduka, na amazhɛya, keeni ofworo tukwongwo iwɛ miaụŋ-me-eyi mu Aron kpaaŋ. Ga a shɛ a na ụjɛrụma anaa na pilanụ kpaaŋ aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

41Bɛ shɛ kaa bo hwuŋtongono Aron batagwụ bụ i'wɛŋnɛ ɛtɛ, medenji miaụŋ mu bwa me eyi, nazhɛ dudugeni aŋ manɛbɛ, maa tileni aŋ swooŋ, ma njɛ aŋ tijilo iwɛ maa a na ma ndana ugondu tunongbo.

42Bɛ shɛ bo togonono aŋ ewereci ilinɛn a na banɛ ne embi aba uuwa teji nu n'unto ma aba iwɛ maa e urigeni mohondo ma aba.

43U zhɛ wa nama ne embi Aron keeni shimbi shi miaụŋ mu bwa na aka na tɛ ɛ zhɛ o tono nu udulo tu'ulwa, kwo kaa aka na tɛ ɛ zhɛ o gwumwonu nu utukwu-ụrụpɛ maa a njɛ ugondu no ohwolu tunongbo; shibwonu ɛ zhɛ o sugo tụwụma, ɛɛ zhɛ o 'wo. Inɛ gɛ i shɛ undwa ubwa keeni ajalalo ubwa na zhɛ a 'wa bụ tutu unyizo-nom.

Ụbanụ 29

E Tileni Onongbo Swooŋ

(Liv 8:1-36)

1Iyi ɛbi zhɛ ba ndana aŋ maa njɛ aŋ tijilo iwɛ ma a na ma ndana ugondu tunongbo na. Shapa yɛu buna be eyi bu ko keeni adagba eyebi a na zasa tụsụnyasụ,

2keeni ibrɛd nɛ zasa Ifucingɛ, na akara, na agbagbada na zasa Ifucingɛ anaa na ee hiŋtetenji na manɛbɛ keeni mihiuŋ mu na mu zasa Ifucingɛ mu naa ee zweni manɛbɛ. No mihiuŋ mi izɛgwu wit mi tilee lee ɛbi zhɛ ba nda iŋ.

3Bɛ shɛ kaa bo zwono iŋ ni igwumi ike maa 'waŋnɛ iŋ ni igwumi ɛtɛ medenji buna ata be eyi, na adagba ata eyebi.

4Bɛ shɛ ba shapɛ Aron na miaụŋ mu bwa me eyi no odubo udulo ata tu'ulwa maa dụrɛ aŋ meni.

5Sugo i'wɛŋnɛ ɛtɛ tu'urugono maa hwuŋteni Aron, ti idikɛ keeni utogwo ata zhɛ wa patana na azuba efod keeni efod ni ikɛnyi ibɛ, keeni ijɛ ɛtɛ tu'ubono na agba, maa umpi bu umazhɛya efod na aa njɛ ne tugwoni ne embi ubwa.

6Umpo bu ureweni nu uhiuhiu maa peteni udara tijilo nu ureweni ata.

7Shapa manɛbɛ ma ata mu tududugono, maa dudugeni bu nu uhiuhiu maa sụkwụtwa bụ.

8Nazhɛ suje miaụŋ mu bwa me eyi maa hwuŋtengeni aŋ n-nduka,

9Umpo amazhɛya ne shimbi sha aba, ti ga Aron ta miaụŋ mu bwa me eyi, nazhɛ hwuŋtongono aŋ ofworo ebe tukwongwo kwongwo; iwɛ maa ugondu tunongbo ụ shɛ una wa aba tutu unyizo-nom. Gana ɛbi zhɛ bu mo tulonono Aron medenji miaụŋ mu bwa swooŋ ta.

10Bɛ shɛ ba 'waŋnɛ buna ata be eyi nu umbe udulo tu'ulwa. Ga ga Aron na miaụŋ mu bwa me eyi petengeni i'ɛlɛ ya aba nu uhiuhiu buna ata.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

11Bɛ shɛ ba kwụna buna ata be eyi nu umbe wa AGWANGWAMA, no odubo udulo ata tu'ulwa.

12Sala mehieŋ ma buna ata maa njɛ mụ na mahiuaŋ ma ata mu utukwu-ụrụpɛ na buvwa bụ, bɛ shɛ ba 'waŋ mehieŋ ma ata mụ vwɛ ne embi utukwu ata ụrụpɛ.

13Sugo manɛbɛ ma ata mu ubeni ne evwi ubwa, medenji mu na ata mu ubeni na asụbwụ ubwa, medenji nkpokpolo mu bwa mi yebi keeni manɛbɛ ma ata mu swananjɛ na muba, iwɛ maa peteni inɛ ɛtɛ nu utukwu-ụrụpɛ maa hwoŋzhinji iŋ.

14Ama hwoŋzhingo buna ata be eyi no tupohondo tu ugba tu'ulwa; tu u'waba ubwa, te tuwiŋ tu bwa, ụrụpɛ iwɛwɛ waa shɛ.

15Shapa udagba ata uko, maa ga Aron na miaụŋ mu bwa me eyi petengeni i'ɛle ya aba nu uhiuhiu udagba ata.

16Bɛ shɛ kaa ba kwụna udagba ata, maa shepi mehieŋ mu bwa maa zhizhenji mu nu utukwu-ụrụpɛ tutu rungwutwonu.

17Fwuta udagba ata, maa nyashɛnjɛ evwi ubwa, medenji akatakpa ubwa, maa suji iŋ no ofwo usunda ata ubwa ebi seshenji, medenji uhiuhiu ubwa.

18Patana udagba ata nu utukwu-ụrụpɛ maa hwoŋzhinji bu kpaaŋ. Ụrụpɛ na ee peni AGWANGWAMA no tuhwoŋzhingo ta, ụ shɛ ụhiụŋ ụlatụ na shɛ ụrụpɛ na ee peni AGWANGWAMA tedure nu ulwa.

19Shapa udagba ata uyebi; ga ga Aron na miaụŋ mu bwa me eyi petengeni i'ɛlɛ ya aba nu uhiuhiu udagba ata.

20Kwụna udagba ata maa seri mehieŋ mu bwa maa njɛ mụ nu ukwunanga ụcɛbɛ Aron u'ala ubiye, medenji akwunanga acɛbɛ miaụŋ mu bwa nu u'ala ubiye keeni ivwɛ ya aba i'wɛtwɛ u'ala ubiye, keeni ivwɛ ya aba i'wɛtwɛ ivwunɛ u'ala ubiye, 'waŋ mehieŋ ma ata mu bwa mụ vwɛ kpaaŋ nu utukwu-ụrụpɛ tutu rungwutwonu.

21Nazhɛ sala mehieŋ ma ata mu patanɛ nu utukwu-ụrụpɛ, medenji manɛbɛ mu tududugono maa zhizhenji mu na tu'waba ta Aron keeni i'wɛŋnɛ ibwɛ i tu'urugono; medenji tu'waba ta miaụŋ mu bwa keeni i'wɛŋnɛ ya aba i tu'urugono, nazhɛ tu bwa, ta miaụŋ mu bwa medenji i'wɛŋnɛ ya aba zhɛ ya sha iyi tijilo.

22Shapa manɛbɛ mu udagba ata, na manɛbɛ mo bungwu-bu-utwonyi ubwa, na manɛbɛ me evwi ubwa, na mu na ata mu ubeni na azuba asụbwụ ubwa keeni nkpokpolo mu bwa mi yebi keeni manɛbɛ ma muba, ti i'unte ibwɛ u'ala ubiye (iwɛnɛ tu baa shɛ udagba na ee shiri swooŋ),

23vwɛ tu'unto ti ibrɛd tu ko, keeni ukara uko na 'yajɛ manɛbɛ keeni mihiuŋ mu ko mi tilee lee ni igwumi ɛtɛ ibrɛd ɛtɛ zasa Ifucingɛ zweni, igɛtɛ i shi nu umbe mu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

24Zwono ijɛ kpaaŋ ni i'ɛlɛ Aron keeni i'ɛlɛ miaụŋ mu bwa, maa vwurenji iŋ, maa i shɛ ụrụpɛ tuvwurongo nu umbe mu.

25Nazhɛ lashɛga iŋ ni i'ɛlɛ ya aba maa hwoŋzhinji iŋ ni ihiŋhiŋ iyi ụrụpɛ ata tuhwoŋzhingo nu utukwu-ụrụpɛ ata, iyi ụhiụŋ ụlatụ ta. Ụ shɛ ụrụpɛ na kaa ee m peni tedure nu ulwa.

26Shapa ukosobu udagba ata Aron ee shiri swooŋ, maa vwurenji uŋ nu umbe mu maa ụ shɛ ụrụpɛ tuvwurongo, una ata ubwa ụ shɛ urobwo bu.

27Shapa ukosobu udagba ata ụrụpɛ tuvwurongo, keeni i'unte ɛtɛ ibwɛ i shɛ urobwo wo onongbo, iwɛ maa njɛ iŋ tijilo, ibɛ shɛ inɛɛ nɛ ee vwurenji na azuba ee shiri swooŋ, inɛ ɛtɛ ibɛ shɛ iwɛ Aron, keeni iwɛ miaụŋ mu bwa.

28Inɛ ɛtɛ i shɛ inɛ Aron keeni miaụŋ mu bwa, okpogo miaụŋ mi Isrɛl aa shɛ tutu unyizo-nom. Iwɛnɛ po onongbo aba 'yajɛ ukosobu, keeni i'wɛŋnɛ nɛ banɛ na arụpɛ amɛ-olom nɛ E'isrɛl ma m pana.

29Go otogwo ata tijilo ga Aron ba nda tunongbo a shɛ a na miaụŋ mu bwa mu na me ci na aba ubwa ti bee 'wi hwuŋ, ɛ zhɛ o hwuŋtongono aŋ maa e dudugeni aŋ manɛbɛ maa o hwuŋtono aŋ aka na tɛ ɛ zhɛ o tulono aŋ swooŋ.

30Yɛu Aron nɛ shɛ bunongbo ụtarụtụ ubwa, ubwa zhɛ bo hwuŋtono aŋ ijitɛ icenje, na aka na ti bee ci nu udulo tu'ulwa maa nda ugondu no ohwolu ata tijilo.

Iyimɛyɛ Tishilo Swooŋ

31Shapa usunda udagba ata maa shiteji uŋ no ohwolu ata tijilo.

32Ga ga Aron na miaụŋ mu bwa me eyi a yɛ usunda udagba ata keeni ibrɛd ɛtɛ ga vwɛ ni igwumi no odubo udulo ata tu'ulwa.

33Ga a yɛ ijɛ ɛtɛ oo go to ụrụpɛ iwɛwɛ tu'urugono, maa e tileni aŋ swooŋ, maa a njɛ aŋ tijilo. I zasa bụtụ bu tupohondo na zhɛ ba ya iŋ o, iwɛnɛ ti yaa shɛ iyi tijilo.

34Yaa shɛ kaa iyi heleni usunda ata ee shiri swooŋ keeni ibrɛd ɛtɛ vwɛ tutu uvungwa, asha bɛ shɛ bo hwoŋzhingo inɛ ɛtɛ vwɛ, i shɛ shɛ a ya ya o, iwɛnɛ ti yaa shɛ iyi tijilo.

35Gana na Ngee bi peni unu kpaaŋ, gabata abɛ shɛ ba ndana Aron na miaụŋ mu bwa me eyi, ibɛ shɛ maa, ijitɛ icenje ɛbi zhɛ bo tulono aŋ swooŋ

36Iyi-heri abɛ shɛ bu na ta ụrụpɛ iwɛwɛ tu'urugono na buna be eyi. Bɛ shɛ ba pana sasana ụrụpɛ iwɛ maa njɛ utukwu-ụrụpɛ shɛshɛshɛ, dudugono uŋ manɛbɛ ma njɛ uŋ tijilo.

37Ijitɛ icenje abɛ shɛ ba nda ugondu ata iwɛwɛ tu'urugono iwɛ utukwu-ụrụpɛ maa njɛ uŋ tijilo ụjijita, nazhɛ utukwu-ụrụpɛ zhɛ wa sha tijilo me tijilo. Iyi elele nɛ timengeni utukwu ata ụrụpɛ, asha i shɛ ya iyi tijilo.

Utukwu-ụrụpɛ Tuhwoŋzhingo

© 2008 Bible Society of Nigeria.

38Iyi nɛ abɛ shɛ bu na ta ụrụpɛ nu utukwu-ụrụpɛ iyi-heri iyi-heri tutu na: miaụŋ-ma-agwụdụ mi yebi mu na mɛ shɛ tɛzhɛla tu uywa uko te e meci bu.

39Bɛ shɛ ba ta ụrụpɛ nu ụgwụdụ uko nu uvungwa, abɛ shɛ ba ta ụrụpɛ nu ụgwụdụ uyebi nụ ụrụmɛ;

40iyi nɛ shɛ maa medenji nụ ụgwụdụ uko na, bimenji bo mihiuŋ mi tilee lee mi ikwureni bugongo bu ko mu na mi hiŋtetenji na manɛbɛ ma buta me bimenji bu ubene uko nu ukangasụ mu na oo to keeni bimenji be meni mu tụ'walụ ta afwafwa mu ubene uko nu ukangasụ iwɛ ụrụpɛ tuswa.

41Ta ụrụpɛ nụ ụgwụdụ ata uyebi maa medenji bimenji bo mihiuŋ ba manɛbɛ keeni bimenji be meni mu tụ'walụ ta afwafwa gana ebe abu ga njɛ nu uvungwa gbaa. Ụ shɛ ụrụpɛ tuswa na ee m peni tedure nu ulwa, na kaa n shanɛ ụhiụ ụlatụ.

42I zhɛ ya sha ụrụpɛ tuhwoŋzhingo na ɛɛ zhɛ na uranga tuta no odubo udulo tu'ulwa nu umbe mu na awaŋnɛ hiŋ kpaaŋ, no ofwo na Ngɛɛ zhɛ mu na twa na bụ maa mu na duma iwɛ na bụ apata.

43Apata Ngɛɛ zhɛ mu na twa na miaụŋ mi Isrɛl. Ụjɛrụma mu zhɛ wa nda maa apata shɛ ofwo tijilo;

44N zhɛ ma nda udulo ata u tu'ulwa keeni utukwu ata ụrụpɛ tijilo. Ngɛɛ zhɛ ma nda du Aron keeni miaụŋ mu bwa tijilo, iwɛ maa a n ndanɛ ugondu tunongbo.

45Nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma nama na ashashɛ miaụŋ mi Isrɛl maa ma sha Agwatana aba.

46Nazhɛ ɛɛ zhɛ a mapa ma Gamba n shɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana aba na bɛcinjɛ aŋ na cɛnjɛ ti Ijipti; maa ma gɛga na ashashɛ aba. Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana aba na.

Ụbanụ 30

Utukwu-ụrụpɛ Iturɛre Tuhwoŋzhingo

(Ụban 37:25-28)

1Bɛ shɛ ba nda utukwu-ụrụpɛ nụ ụ'wụ'wụ we ekeshia iwɛ maa no hwoŋzhingo iturɛre nu bwa;

2Ga ụnjɛswa ubwa ụ shɛ ombolo u'ala oko; go uholo ubwa ụ shɛ ombolo u'ala oko; go ogongo ubwa eneshi nangwụ; go uzoto ubwa ụ shɛ imbele i'ɛlɛ iyebi, ga mahiuaŋ mu bwa mɛ shɛ iyi ike nu bwa.

3Bɛ shɛ kaa ba swana uŋ azhɛnarɛya tụrụmbɛɛ ti ihiŋhiŋ ubwa, ti i'ɛŋbi ubwa tutu rungwutwonu, keeni mahiuaŋ mu bwa. Bɛ shɛ bo dubo azhɛnarɛya lepe lepe iwɛ maa peteni ni izhɛmi ubwa tutu rungwutwonu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4Ndana uŋ tɛkanɛ ti yebi tuta ta azhɛnarɛya ata tilepe lepe ebi ge sweni, cimbongono tu ni izhɛmi ubwa zalụ hweehwe; apata zhɛ a sha ofwo na ɛɛ zhɛ o hwuŋtongono imbele iwɛ maa a na 'waŋna uŋ.

5Ga shɛ nụ ụ'wụ'wụ we ekeshia abɛ njɛ imbele ɛtɛ maa sweni iŋ azhɛnarɛya.

6Sho utukwu ata ụrụpɛ no tupohondo to tugwuno ta ata tu swacɛ nu umbe Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa, apata i shɛ ofwo na Ngɛɛ zhɛ mu na twa na bụ.

7Ga Aron shɛ bu no hwoŋzhingo iyi ụhiụŋ ụlatụ ni ihiŋhiŋ ubwa; nu uvwungwa elele, na aka na tu baa zhajɛ maa nangangana asụtụla.

8Aka na ti ga Aron zweni asụtụla ata ulwa nụ ụrụmɛ, nazhɛ bɛɛ zhɛ bo hwoŋzhingo iŋ ni ihiŋhiŋ ubwa maa i shɛ iyi ụhiụŋ ụlatụ nɛ yo hwoŋno nu umbe mu oruru na awaŋnɛ hiŋ na te e ci kpaaŋ.

9Ta patana ma iyi ụhiụŋ nɛ zasa tijilo ni ihiŋhiŋ utukwu ata o, ta patana ma du kaa ụrụpɛ tuhwoŋzhingo, kwo kaa ụrụpɛ mihiuŋ ni ihiŋhiŋ ubwa o. To zwono ma kaa du ụrụpɛ tuswa ni ihiŋhiŋ ubwa o.

10Ga Aron kaa shɛ ba nda iyi iwɛwɛ tu'urugono ni ihiŋhiŋ mahiuaŋ mu bwa karu ko nu uywa. Ne mehieŋ mụ ụrụpɛ ata iwɛwɛ tu'urugono bɛɛ zhɛ ba nda iŋ karu ko, na amɛ uywa we elele tutu awaŋnɛ hiŋ na te e ci kpaaŋ, i n shanɛ iyi tijilo me tijilo.

Ukwuribi Tụtụpa iwɛ Ugondu Iwɛwɛ Tu'urugono

11Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

12Aka na aba rɛta miaụŋ mi Isrɛl, ga bụtụ be elele n cɛpɛ iyi nɛ maa gwubo uhiuhiu ubwa, iwɛ maa kede iyi tishikpe ye elele vwuteni aŋ na aka na aba rɛta aŋ o.

13Bụtụ bụtụ shɛ ba tụpa ulumo ukwuribi na aa mụnɛ bụ ne bimenji bu ulumo wo ohwolu tijilo. Bụtụ bụtụ shɛ ba tụpa uŋ tilɛɛ maa ụ shɛ upwaŋ na ee m peni.

14Bụtụ be elele na tizhɛla tu bwa tu ulwa shiywa woshi kwo kaa shee hwuri na amɛ atwa na aa rɛcɛ, bɛ shɛ bu ma m pana upwaŋ ubwa nu ulumo ata.

15Kede bɛzhɛgba peni te hwuleji o, kede kaa du bukofwo peni ta 'nyanɛ na aka na ta a ma m pana nu ulumo ata iwɛ maa a njɛ iyi iwɛwɛ tu'urugono iwɛ ohiuhiu hiŋ o.

16Bɛ shɛ ba lashɛga ukwuribi iwɛwɛ tu'urugono ni i'ɛlɛ miaụŋ mi Isrɛl, iwɛ maa shiri ukwuribi ata iwɛ ugondu udulo tu'ulwa; iwɛ maa e ne teyinje miaụŋ mi Isrɛl nu umbe mu. I shɛ iyi tu'urugono ti iwɛwɛ iwɛ ohiuhiu hiŋ.

Ugbamgbam Ụ'wụtụ Utumburɛ
(Ụban 38:8)

17Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18Bɛ shɛ ba nda ugbamgbam ụ'wụtụ nu utumburɛ keeni ụkwụka utumburɛ maa u na patana, iwɛ tumama nyashɛnga. Bɛ shɛ bo sho uŋ na ashashɛ udulo tu'ulwa nu utukwu-ụrụpɛ, maa zweni meni nu bwa.

19Ga ga Aron na miaụŋ mu bwa a na nyashɛnga i'ɛlɛ keeni shivwɛvwɛjɛ sha aba apata.

20Aka na tɛ ɛ zhɛ o tono nu udulo tu'ulwa, keeni aka na tɛ ɛ zhɛ o dongonu utukwu-ụrụpɛ, iwɛ maa a n ndanɛ ugondu ụrụpɛ nu ulwa. A shɛ a mama nyashɛnga ne meni, shibwonu ɛ zhɛ o 'wo.

21Gabata aa nyashɛnga ga i'ɛlɛ keeni shivwɛvwɛjɛ sha aba iwɛ maa kede e 'wi o. I shɛ ya sha okpogo unyizo-nom no ofwo aba, ibɛ shɛ ubwa na ajalalo ubwa tutu awaŋnɛ aba kpaaŋ.

Manɛbɛ mu Tududugono

(Ụban 37:29)

22Nazhɛ AGWANGWAMA hiaŋnanɛ Moses,

23Sugo iyi nɛ 'yagajɛ ụhiụŋ ụlatụ ubiye, gɛ inɛ iturɛre muru nɛ shɛ meni, i shɛ bimenji ba agaruwa umpwa-na-ba-eyebi, gɛ inɛ sinamon nɛ 'yajɛ ụhiụŋ ụlatụ, i shɛ agaruwa ecihiŋ, gɛ inɛ kalamus nɛ 'yajɛ ụhiụŋ ụlatụ i shɛ agaruwa ecihiŋ,

24gɛ inɛ ekeshia i shɛ bimenji ba agaruwa umpwa-na-ba-eyebi, bimenji bi ibɛ bɛ shɛ ba sha gana na te bimenji bo ohwolu tijilo namɛ, medenji bimenji ba manɛbɛ ma buta ebene a ta.

25Bɛ shɛ ba shapa inɛ ɛtɛ maa njɛ manɛbɛ me tijilo mu tududugono. Hiŋtotongo mu gana na te egwoni ɛturɛre tɛnda a nda; mɛ shɛ manɛbɛ mu tududugono me tijilo.

26Bɛ shɛ bo dudugono mu udulo tu'ulwa, keeni Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa,

27tu uteburu keeni i'wɛŋni'wɛŋni ubwa kpaaŋ, tu ụsụtụla keeni i'wɛŋni'wɛŋni ubwa kpaaŋ, tu ugbamgbam ata ụ'wụtụ keeni ụkwụka ata waa patanɛ,

28tu utukwu-ụrụpɛ tuhwoŋzhingo, ti i'wɛŋni'wɛŋni ubwa kpaaŋ, keeni ugbamgbam ata, tu ụkwụka ubwa.

29Bɛ shɛ kaa ba nda iŋ tijilo, iwɛ maa i shɛ iyi tijilo me tijilo; iyi elele nɛ timengeni iŋ, asha i shɛ ya tijilo.

30Bɛ shɛ kaa bo dudugono Aron keeni miaụŋ mu bwa me eyi manɛbɛ, maa njɛ aŋ tijilo, iwɛ maa a na ma ndana ugondu tunongbo.

31Bɛ shɛ bo mbiso miaụŋ mi Isrɛl maa, Inɛ gɛ i shɛ manɛbɛ mi mi me tijilo mu tududugono tutu awaŋnɛ hiŋ na te e ci kpaaŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

32Mɛ shɛ shɛ o zwono na tu'waba ta atwa tɛgadaga o, ta nda ma kaa du ụsụbwa muba gana ti i'wɛŋni'wɛŋni nɛ zweni na muba o. Mɛ shɛ mu na mi tijilo, mɛ shɛ kaa mu ma hi shana tijilo tilɛɛ.

33Bụtụ be elele na njɛ ụsụbwa muba, kwo kaa dudugeni iyi inyɛ ye elele namɛ swooŋ no onongbo okwo cwɛŋ, ɛ zhɛ a bacɛnga bụtụ ata na atwa ubwa.

I'wɛŋnɛ Iturɛre Tɛnda

34Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Sugo ijɛ Iturɛre, ibɛ shɛ stakiti, no onicha, keeni galbanum, ibɛ shɛ iyi nɛ 'yajɛ ụhiụŋ ụlatụ keeni frankinsɛns na namɛ rụmbɛɛ, (inɛ inɛ i shɛ ya nangwụ kpaaŋ ibɛ),

35nda iŋ maa i shɛ iyi ụhiụŋ ụlatụ inɛɛ nɛ ɛɛ zhɛ o hwoŋzhingo iwɛ maa njɛ iŋ gana na egwoni anjɛ iturɛre a nda, zhizhongo iŋ manɛ, maa i nama rụmbɛɛ, maa i shɛ du tijilo.

36Bɛ shɛ ba muna iŋ dice ma neci iŋ lee lee maa mụnɛ iŋ peteni nu umbe Ikpɛtɛ Unu-tutwa nɛ namɛ na amɛ udulo tu'ulwa, no ofwo ata Ngɛɛ zhɛ mu na twa na bụ. Ga i hiɛ shanɛ iyi tijilo me tijilo.

37Ta mama ndana ma kaa ụsụbwa iturɛre ɛtɛ o, iyi tijilo yaa shɛ pi hiŋ, N shileni iŋ ma swooŋ.

38Bụtụ be elele na njɛ ụsụbwa ibɛ, baa hwụjɛ kaa ụhiụŋ mu ụlatụ ibɛ, ɛ zhɛ a bacɛnga bụtụ ata na atwa ubwa.

Ụbanụ 31

E Teri Bɛzalɛl keeni Oholiab iwɛ Ugondu Udulo Tɛnda

(Ụban 35:30—36:1)

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

2Kwụba, N teri Bɛzalɛl yɛu Uri, bujalụ Hori na shɛ ụlamụ Juda,

3Ngee shidinji bu na mpiala mi mi, ta ti'inta ti iyi ti'eshicigo, ni iyi-tumapa, nu ugondu tugwoni we elele kpaaŋ ti'yebo,

4iwɛ maa manganga ugondu tugwoni, maa nda ugondu wa azhɛnarɛya, na azụrụfa keeni ɛtumburɛ,

5keeni atayɛ tɛshaba maa e swenenji ni iyi, keeni i'wɛ'wɛ tɛshaba, iwɛ ugondu we elele kpaaŋ.

6Hioko, M medenji bu Oholiab, yɛu Ahisamak, na shɛ ụlamụ Dan, maa mbiyono bu. Ngee peni atwa elele na incɛ ahaŋsa tuto, maa e 'yebi ugondu tugwoni we elele na Ngee bi peni-unu ubwa tɛnda:

7ibɛ shɛ udulo tu'ulwa, ni Ikpɛtɛ Unu-tutwa, na bɛjɛjɛ bi inyɛmɛnyɛmɛ na patanɛ ni ibɛ, keeni i'wɛŋni'wɛŋni udulo ata kpaaŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

8Keeni uteburu ata, ti i'wɛŋni'wɛŋni ubwa, tu uteburu ụsụtụla utumburɛ, ti i'wɛŋni'wɛŋni ubwa kpaaŋ, tu utukwu-ụrụpɛ na oo hwoŋzhingo iyi ụhiụŋ ụlatụ nu ubwa,

9tu utukwu-ụrụpɛ tuhwoŋzhingo ti i'wɛŋni'wɛŋni ubwa kpaaŋ, tu ugbamgbam ata ụ'wụtụ, tụ ụkwụka ubwa u tupatana,

10to otogwo tijilo ugondu Aron bunongbo, keeni otogwo miaụŋ mu bwa me eyi iwɛ ma a njɛ ugondu tunongbo,

11ta manɛbɛ mu tududugono, ti iturɛre ụhiụŋ ụlatụ iwɛ ohwolu tijilo. Nu gana na ti Ngee bi peni-unu ibɛ kpaaŋ, ibɛ ɛɛ zhɛ a nda uŋ.

Iwɛ Ụjita-ụhinjanụ Eshe Tishiyono

12Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

13Mbiso miaụŋ mi Isrɛl maa, Hiɛ shɛ hio shiyono Ijitɛ-ụhinjanụ mi eshe, ubwa shɛ useyida na namɛ na ashashɛ mi ne hiŋ tutu awaŋnɛ hiŋ na te e ci kpaaŋ, iwɛ maa hi mepi maa Gamba AGWANGWAMA na ma hi nda tijilo na.

14Hiɛ shɛ hio shiyono Ụjita-ụhinjanụ eshe, iwɛnɛ tu waa shɛ tijilo ti hiŋ. Bụtụ be elele na heshigeni uŋ, ɛ zhɛ a kwụna bụ; bụtụ be elele na kaa njɛ ugondu nu bwa, ɛ zhɛ a bacɛnga bụtụ ata na atwa ubwa.

15Ijitɛ icihiŋ ahiɛ shɛ hia nda ugondu; ama nụ ụjita ucenje ụ shɛ Ụjita-ụhinjanụ tijilo ti mi, bụtụ be elele na njɛ ugondu we elele nụ Ụjita ata Ụhinjanụ, ɛ zhɛ a kwụna bụ.

16Iwɛbɛ po miaụŋ mi Isrɛl mo shiyono Ụjita-ụhinjanụ eshe, tutu awaŋnɛ aba kpaaŋ, iwɛ maa ụ shɛ unu-tutwa unyizo-nom.

17Ubwa shɛ useyida na namɛ na ashashɛ mi na miaụŋ mi Isrɛl unyizo-nom. Ijitɛ icihiŋ Ngaa njɛ la azuba keeni cɛnjɛ tu unyizo, Ngoo to ụhinjanụ nu ụjita ucenje.

18Aka na ta Agwatana hwuwi ushaura tụdụma no Moses ni Ishɛmɛ ɛtɛ Sainai, bee peni bu atayɛ ata tiseyida namɛ patakwụ patakwụ eyebi, buvwa ba Agwatana ubwa 'nyeci aŋ.

Ụbanụ 32

Miaụŋ mi Isrɛl mɛ Zhɛbɛ Itɛtɛnuwɛŋ Yɛu Buna

(Undwa 9:6-29)

1Aka na ta atwa kwụbɛ maa go Moses ilegeji tuzwe ni ihiŋhiŋ Ishɛmɛ, ibɛ po atwa ata ụlwatagwụ pa Aron, ɛɛ hiɛŋ bụ, Ishijɛ maa utu ndanɛ itɛtɛnuwɛŋ nɛ zhɛ ma tɛ 'yagaga. Yaa shɛ inɛ Moses ga iti bɛcinjɛ na cɛnjɛ ti Ijipti, ti mepi shi iyi nɛ jiteni bu o.

2Ga Aron hiɛŋ aŋ, Hwuceci ma shɛtakwụ sha azhɛnarɛya sha shɛcɛbɛ she eyikwo hiŋ, ta na miaụŋ mi hiŋ mo o, ta a na miaụŋ mi hiŋ me eyi maa hi m panɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Atwa ata hwuceci ga shɛtakwụ sha azhɛnarɛya sha shɛcɛbɛ sha aba, ee suje shu pa Aron.

4Bee leshiji azhɛnarɛya ata ni i'ɛlɛ ya aba, boo mo yɛu ɛtɛ buna, boo to iŋ i'nyɛtɛ ni irɛ. Nazhɛ ɛɛ hiɛŋ, Ahiɛba E'isrɛl, itɛtɛnuwɛŋ nɛ ihi bɛcinjɛ na cɛnjɛ ti Ijipti na!

5Gana na ti ga Aron kwụbɛ iŋ, bee meni iŋ utukwu-ụrụpɛ nu umbe ibɛ, bee enenji bɛɛ hiɛŋ, Beyi ga ibɛ shɛ ụjita isene ya AGWANGWAMA.

6Ibɛ po aa gbatụ ti'ishijɛ ti iyi heri, nu uvwungwa dididi, oo to ụrụpɛ tuhwoŋzhingo, e sugeneni arụpɛ amɛ-olom. Nazhɛ atwa ata jɛjɛ maa a yɛ iyimɛyɛ maa e swe iyi tuswa, ɛɛ ishijɛ maa a nanjɛ tụlagwụ.

7Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Zhaga zwo; iwɛnɛ ta atwa ga bụ, ɛbi bɛcinjɛ na cɛnjɛ ti Ijipti, o momo tocingwo ụdamụ.

8A vwụlwa kakayɛ o gongwo uhwaŋna na Ngee peni aŋ unu cebe; a mama ndwanua yɛu buna, aa zhɛba iŋ, o towo ụrụpɛ; ɛɛ hiɛŋ, Oo ahiɛba E'isrɛl, tuwa ti hiŋ tu na ti hi bɛcinjɛ na cɛnjɛ ti Ijipti na!

9AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, N kwụbwa atwa ga, hioko, a shɛ atwa na hweteni tebiye;

10N genji maa ma nda isɛbwɛ na aba hwuwayɛ go, maa Mo hwoŋzhingo aŋ, ama N zhɛ ma bụ ndana tuba udenji ụ'wụtụ 'wụtụ.

11Ama go Moses tabwa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ubwa, bɛɛ hiɛŋ, Oo AGWANGWAMA, iwembe po ɛbi zhɛ ba nda isɛbwɛ duwa na atwa ga bụ ɛbi bɛcinjɛ na cɛnjɛ ti Ijipti tedure ni iyi ukpahiŋ ụ'wụtụ 'wụtụ nɛ abụ ndanjɛɛ?

12Yaa shɛ Ejipti hwụjɛ, ɛ zhɛ ɛ hiɛŋ, Ahaŋsa awɛ aba namɛ na amɛ ubwa ibɛ po bee becinji aŋ, maa kwụna aŋ nu nshama, maa iricingo aŋ na cɛnjɛ tu unyizo. Jɛshɛrɛga maa genji isɛbwɛ gɛ bu i'wɛtwɛ, maa genji atwa bụ iyi gɛ tɛnda.

13Ne Teyinje Abraham, na Azik keeni Jekob, miaụŋ-mu-ugondu ata bụ, a na obu momo to iwɛ aba, a na kaa ebi mbishi maa, N zhɛ ma kaana ajalalo hiŋ ufwugwo gana mkpasu, ibɛ shɛ cɛnjɛ tu ga kpaaŋ, Ngee shiri-unu maa N zhɛ ma pana ajalalo bu maa a 'yaga tutu unyizo-nom.

14Nazhɛ AGWANGWAMA sheyinji ahaŋsa, bee genji iyi iwɛ nɛ bee ge heŋshi maa bi zhɛ ba nda atwa ubwa.

15Go Moses bitirije bee zwe Ishɛmɛ ɛtɛ, baa 'waŋnɛ atayɛ ebe tụpatakwụ patakwụ eyebi ni i'ɛlɛ ibwɛ, a na Agwatana 'nyeci onu-tupana zalụ hweehwe, tu upada na, tu upada ye.

16Agwatana ubwa njɛ ugondu wa atayɛ ata, ubwa du kaa 'nyeci ti'nyeci ta atayɛ ata ni ikɛnyi ibwɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

17Aka na tu go Joshua hwụjɛ rundu ra atwa ata gana na ta ugaga, bɛɛ hiɛŋ Moses, Rundu ru ujasa nu ru namɛ nu ugba tu'ulwa.

18Go Moses hiɛŋ, Rundu ru go rɛ shɛ shɛ kaa ewili iwɛnɛ ta a lasụ atwa o, rɛ shɛ shɛ kaa n'ungwa iwɛnɛ ta atwa lasụ aŋ o; ama rundu ra azunga Ama hwuga.

19Gana na tu go Moses bo gumwongonu nu ugba ata, baa kwụbɛ yɛu ɛtɛ buna, keeni tɛhiɛba tu na tɛ shɛnjɛ, isɛbwɛ munje bu, baa 'wɛŋ atayɛ ebe tụpatakwụ patakwụ ni i'ɛlɛ ibwɛ, bee bwereteji aŋ ne embi ishɛmɛ ɛtɛ.

20Bee shepi yɛu ɛtɛ buna aa njɛ, bee tweni iŋ nu ulwa, bee neci iŋ gana inɛmɛ, bee hweci iŋ ne meni, baa njɛ maa ga miaụŋ mi Isrɛl mi swe iŋ.

21Go Moses hiɛŋ Aron, Imbe atwa ga ɛbɛ njɛ upo ebi eni aŋ iwɛwɛ gɛ i'wɛtwɛ 'wɛtwɛ tɛndaa?

22Ga Aron jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iyɛri mi, ta nda isɛbwɛ ne mi o; bi mepi du kaa atwa ga, maa iyi iwɛ kiri aa jala tɛnda.

23Aba n hiɛŋ, Utu ndanɛ itɛtɛnuwɛŋ, maa i tu hwuleni umbe, yaa shɛ inɛ Moses ga utu bɛcinjɛ na cɛnjɛ ti Ijipti, ti mepi shi iyi nɛ jiteni bu o.

24Ibɛ po Ngɛɛ hiɛŋ aŋ, Bụtụ be elele na 'yajɛ shɛtakwụ sha azhɛnarɛya ge hwuceci. Nazhɛ aa m panɛ shụ ga, Ngaa 'wɛŋ shụ nu ulwa, ibɛ yaa shɛ ya yɛu gɛ buna.

25Aka na tu go Moses kwụbɛ ta atwamwa tileni mohondo (iwɛnɛ tu ga Aron tileni aŋ mohondo iwɛ maa ezuye shɛ aŋ na ashashɛ atwa i'ime ya aba).

26Go Moses shikeni no odubo ugba ata, bɛɛ hiɛŋ, Bụtụ be elele na namɛ geri ba AGWANGWAMA, ga zhajɛ pi mi. Nazhɛ miaụŋ-me-eyi ma Alivai kpaaŋ mu ụlwatagwụ pu bwa

27Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Gana na AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl jɛmɛ na, bi hiɛŋ, Bụtụ bụtụ go hwuŋtono utokwobi ubwa no bukpongwu bwa, maa hi beni no odubo ugba ga, maa hi tenenji ugba ga kpaaŋ tutu uce ubwa, iwɛ maa bụtụ bụtụ ga kwụna yɛu-bino bwa, bụtụ bụtụ ga kwụna biyejilo bwa, bụtụ bụtụ ga kwụna binya bwa.

28Ibɛ po miaụŋ ma Alivai mɛ njɛ ga gana na tu go Moses jɛmɛ. Aa kwụnɛ ga atwa gana ugbaa-na-akpakwụ-a-ta (3,000) nụ ụjita ata.

29Nazhɛ go Moses hiɛŋ atwa ata Livai, Meme tileni ma swooŋ hwayɛ ga iwɛ ugondu wa AGWANGWAMA tɛnda, iwɛnɛ ta bụtụ bụtụ hiŋ kwụnɛ yɛu ibwɛ ye eyi keeni yɛu-bino bwa iwɛbɛ po AGWANGWAMA ihi peni uwebiye.

30Ti iyi heri, go Moses hiɛŋ atwa ata, Hiɛ njɛ iwɛwɛ i'wɛtwɛ 'wɛtwɛ. Hwuwayɛ go N zhɛ mo mungo sasana pa AGWANGWAMA; nekeshi ba hi gangana iwɛwɛ hiŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

31Go Moses gwuri ga pa AGWANGWAMA, bɛɛ hiɛŋ bụ, Aya, atwa ga nduwa iwɛwɛ i'wɛtwɛ 'wɛtwɛ. A mama ndwanua tuwa ta azhɛnarɛya aa zhɛbɛ tụ.

32Ama hwuwayɛ go, yaa shɛ yaa bụ kwụlanɛ, gangana aŋ iwɛwɛ ya aba; yee cimi shi kaa gana ata, asha ma bu tabwa maa 'wericinji izeci mi nu utakada ata bụ ebi 'nyeci nzeci.

33Ama AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Bụtụ be elele na n njɛ iwɛwɛ, bụtụ ata Ngɛɛ zhɛ mo 'woricingo izeci ibwɛ nu utakada ata mu.

34Zhaga zarɛga atwa ata hwuwayɛ go no ofwo ata Ngee bi mbishi, hioko, butumwa mi ba azuba zhɛ mo bu hwulono umbe, ama aka ci hwuŋ, N zhɛ ma pana aŋ ulwapɛ iwɛ iwɛwɛ ya aba.

35Ibɛ po AGWANGWAMA njɛ maa ga atwa ata gwumanjɛ ụngwụ tishikpe iwɛ yɛu ɛtɛ buna ee eni Aron tɛnda.

Ụbanụ 33

AGWANGWAMA Twaananụ Unu Ufwo na Atwa Ubwa

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Ishɛga ma epe, tu gabụ, ta atwa ga ɛbi bɛcinjɛ na cɛnjɛ ti Ijipti, maa hi zhe na cɛnjɛ ta ata Ngee teji la Abraham, na Azik keeni Jekob, maa ajalalo bu Ngɛɛ zhɛ ma pana tụ.

2N zhɛ kaa ma tumwanɛ butumwa mi ba azuba nu umbe bu, Ngɛɛ zhɛ kaa mo unzo Ekenan, na A'amo, nɛ Ɛhit, nɛ Ɛpɛrɛz, nɛ Ɛhiv, keeni Ɛjɛbus maa e beni apata.

3Zhaga ma na cɛnjɛ ta ata ti 'yajɛ ugwungwu, tuwebiye kaa ta fwunga. Ama tuba N zha shɛ ma zhagaga ne hiŋ o, shibwonu N zhɛ mo hi hwoŋzhingo nu uhwaŋna ata, iwɛnɛ ta ahiɛ shɛ atwa na hweteni tebiye.

4Aka na ta atwa ata hwụjɛ unabarɛ ga ụwɛ, oo to-ụkwụla; i zasa bụtụ be elele na urigeni iyi tisemberi o.

5Iwɛnɛ ta AGWANGWAMA mbishi Moses, bɛɛ hiɛŋ, Mbiso miaụŋ mi Isrɛl maa, Hiɛ shɛ atwa na hweteni tebiye. Yaa shɛ Ngaa zhagajɛ ne hiŋ na aka ticicimwɛiŋ, N zhɛ mo hi hwoŋzhingo. Iwɛ ecilo ata vwacaga ma i'wɛŋnɛ hiŋ tisemberi hwuwayɛ go, maa Ma mapa iyi nɛ Ngɛɛ zhɛ ma hi nda.

6Iwɛbɛ po miaụŋ mi Isrɛl mu vweceji ga i'wɛŋnɛ ya aba i tisemberi kpaaŋ, te kwuni na aka ata te e beni ni Ishɛmɛ Sainai.

Udulo Tu'ulwa

7Go Moses ba shana baa shapa udulo ata baa mba uŋ no tupohondo tu ugba tu'ulwa ta ata, ahanga a nama ya na ashashɛ ubwa na tu'ulwa, boo po uŋ izeci maa udulo tu'ulwa. Bụtụ be elele na kaa ba jala maa dumanga n-ndumwa na

© 2008 Bible Society of Nigeria.

AGWANGWAMA, baa bana ba zha no ofwo udulo ata tu'ulwa na namɛ no tupohondo tu ugba ata tu'ulwa.

8Aka elele na go Moses beni bɛɛ zhɛ nu udulo ata, E'isrɛl kpaaŋ ɛ ishijɛ, bụtụ bụtụ bo shikono no odubo udulo ubwa, a ngbaraka ya Moses tutu bu to tono udulo ata.

9Aka elele na go Moses teni nu udulo ata, udomu ata u tuwam we kezhe wo shikono no odubo udulo ata, nazhɛ AGWANGWAMA a dumana iwɛ no Moses.

10Aka elele na kaa atwamwa kwụbɛ tu udomu ata u tuwam shikeni no odubo udulo ata wa atwa ata kpaaŋ ɛ ishijɛ, bụtụ bụtụ bo shikono no odubo udulo ubwa, bu na zhɛba [AGWANGWAMA].

11Gana AGWANGWAMA a shana baa dumanga n-ndumwa no Moses na tumama ngbarakanụ ne eshe ta, gana na ta bụtụ ba dumanga n-ndumwa ne biyejilo bwa. Okwo aka go Moses gwure nu ugba, go Joshua yɛu Nụn, na shɛ yɛu ibwɛ ugondu na kaa ta shɛ yɛu tisemberi, bi beni shi tuba maa ganga udulo ata o.

Go Moses Kwụbɛ Ụjɛrụma wa AGWANGWAMA

12Go Moses hiɛŋ AGWANGWAMA, Kwụba, gabụ bi n hiɛŋ, Mungicinje atwa ga; bi leni shi ya kaa maa ma mapa bụtụ na ɛbi zhɛ ba tumwanɛ maa zhagaga ne mi o. Ɛbi n hiɛŋ kaa maa, bi m mepi ti izeci mi, maa iwe mi kaa ubu kwụlanɛ.

13Ma bụ tabwa hwuwayɛ go, maa yaa shɛ iwɛ mi ubu kwụlanɛ, asha m mbishi iyi nɛ aba jala tɛnda maa Ma mapa maa, iwɛ mi ubu kwụlanɛ. Ne Teyinje maa udenji ga ụ shɛ atwa bụ.

14Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ, N zhɛ ma zhagaga ne hiŋ, N zhɛ kaa ma hi lasagwụ aŋ.

15Go Moses hiɛŋ bụ, Yaa shɛ abu zha shɛ ba zhagaga no tu, asha ta ti ishɛcɛnga epe maa to mungo.

16Iwɛnɛ ti yaa zasa bụtụ be elele zhɛ ba mapa ma iwɛ atwa ga bụ ubu kwụlanɛ, hwɛɛ tu Gamba, ti yaa shɛ abu zhagajɛ shɛ no tu. Tunama tụ bụ no tu ti zhɛ ta nda maa ta bana swooŋ na atwa elele na namɛ na cɛnjɛ tu unyizo kpaaŋ.

17Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, N zhɛ ma ndaanana ijɛ abɛ jɛmɛ gbaa. Iwɛnɛ po iwɛ bụ n kwụlanɛ tebiye, M bi mepi kaa ti izeci bu.

18Go Moses hiɛŋ, Ma bụ tabwa maa mbiseni ụjɛrụma bụ kpaaŋ.

19Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ, N zhɛ ma kashɛka nu umbe bu, maa Mo bu mbisono tipɛlanụ ti mi hwɛɛ, N zhɛ ma ananga izeci mi tijilo maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA, bụtụ na Ngee teri maa ma mapana iwɛ, ubwa Ngɛɛ zhɛ ma mapana iwɛ, bụtụ na kaa Ngee teri maa mo hioko inyɛmɛnyɛmɛ ibwɛ, ubwa Ngɛɛ zhɛ mo hioko inyɛmɛnyɛmɛ ibwɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

20Ama AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Bi eri shi ba kwụba ụpɛshɛka mu o, bụtụ be elele na kwụbɛ ụpɛshɛka mu, bi zha shɛ ba nama ya o.

21Ibɛ po AGWANGWAMA hiɛŋ, Ohwolu oko na gwumwonu ne mi epe a na ebi eri ba patana nu utayɛ tubala.

22Aka na Ama kashɛka hwayɛ tụ ụjɛrụma mu, N zhɛ mo bu shiyono na tubagwụ tu utayɛ ata tubala, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ mo bu urugono u'ala mu ne eshe bu uuwa i ci aka na Ngee keshici.

23Nazhɛ Ngɛɛ zhɛ mo ushigo u'ala mu, nazhɛ ɛbi zhɛ ba kwụba ya aba mi; ama bu zha shɛ ba kwụba eshe mi o.

Ụbanụ 34

E Shebeneni Atayɛ Tụpatakwụ patakwụ Anya

(Ụban 10:1-5; Undwa 10:1-5)

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Shaba atayɛ eyebi patakwụ patakwụ gana a na ala ehiiŋ. N zhɛ ma 'nyata n-ndumwa ma atayɛ ala ehiiŋ ebu bweji la na aba.

2Mama imanjɛ maa munje Ishɛmɛ gɛ Sainai beyi nu uvwungwa, maa twa ne mi ni ihiŋhiŋ ishɛmɛ gɛ.

3Kede bụtụ be elele munje na bụ o, to lono maa a kwụbɛ bụtụ be elele ni ishɛmɛ gɛ no ofwo elele o. To lonono agwụdụ, ni inɛ maa a na yaga ne mbi Ishɛmɛ gɛ o.

4Go Moses shebi ga atayɛ ata tụpatakwụ patakwụ eyebi gana a na ala ehiiŋ; bee suji aŋ baa gbatụ ti'ishijɛ nu uvwungwa dididi, bee munji ni Ishɛmɛ Sainai gana na ta AGWANGWAMA ge peni bu unu.

5Nazhɛ AGWANGWAMA kezhe nu udomu, bee shikeni nu bwa apata, bee enenji izeci ibwɛ tijilo maa, AGWANGWAMA.

6Nazhɛ AGWANGWAMA keshici nu umbe Moses, baa ananga, bɛɛ hiɛŋ, Gamba AGWANGWAMA, AGWANGWAMA, na shɛ Agwatana inyɛmɛnyɛmɛ tihioko keeni tulubo ti biye, bɛ njɛ shɛ izɛlɛgwu ni isɛbwɛ tɛnda o, tulubo ti biye keeni tɛcara ti gembi no ofwo mi.

7Ba untangana tulubo tu bwa ti biye iwɛ atwa igbɛɛ igbɛɛ, baa gangana kaa atwa iyi iwɛ ya aba keeni andwa aba tubwada keeni iwɛwɛ ya aba, ama bi zha shɛ ba ganga kaa bụtụ na n-ndumwa-wụmɛ gadaga o. Bi zhɛ ba pana miaụŋ, ta ajalụ, ta ajalalo keeni anyabɛshɛ ulwapɛ iyi iwɛ nɛ eshi aba njɛ.

8Ibɛ po go Moses njɛ kakayɛ bee ubi eshe ubwa na cɛnjɛ, baa zhɛbɛ bụ.

9Bɛɛ hiɛŋ, Oo AGWANGWAMA, yaa shɛ iwe mi ubu kwụlanɛ gom, asha ma bụ tabwa, maa zhagaga no tu; okwo ta a shɛ atwa na hweteni; iti gengeni iyi iwɛ tu keeni iwɛwɛ tu, maa iti leshiji maa ta sha atwa bụ.

A Ndaananɛ Unu Ufwo Tutwa

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

(Ụban 23:14-19; Undwa 7:1-5; 16:1-17)

10Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Hioko unu Ama twa ne E'isrɛl. N zhɛ ma nda iyi tudama ne eshe atwa bụ kpaaŋ, inɛɛ nɛ usara ibɛ ta njɛ shɛ la kwukwuŋ nu unyizo, kwo kaa na ashashɛ anya edenji. Atwa elele zhɛ a kwụba iyi i'wɛtwɛ nɛ Ngɛɛ zhɛ ma nda, Gamba AGWANGWAMA, iwɛnɛ ti iyi nɛ Ngɛɛ zhɛ ma nda na bụ i shɛ iyi inyɛsɛ tụsụma i'wɛtwɛ 'wɛtwɛ.

11No shiyono ahaŋsa bụ nu unu na Ama bụ pana hwayɛ ga. Hioko, N zhɛ mo hi unzongo A'amo, ne Ekenan, nɛ Ɛhit, nɛ Ɛpɛrɛz, nɛ Ɛhiv keeni Ɛjɛbus nu umbe bu.

12Ta na twa-unu na atwa na jɛjɛ na cɛnjɛ ta ata ɛbi zhɛ o, iwɛ aka na ɛɛ zhɛ ma bu shana hwuŋ ugwuru na zhɛ ma bụ ima.

13Hiɛ shɛ hio hwuŋzotongo otukwu-ụrụpɛ aba, bwarataga ma ntatanuwaŋ ma aba kpaaŋ, keeni ashɛra na shɛ tuwa ta aba to o.

14Iwɛnɛ po bɛ shɛ shɛ ba zhɛba tuwa te elele o, AGWANGWAMA na ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ, Gɛ-isɛbwɛngwɛ, ubwa shɛ Agwatana isɛbwɛngwɛ.

15Ta na twa-unu we elele na atwa na jɛjɛ na cɛnjɛ ta ata o, iwɛ aka na ɛɛ zhɛ ma hi suyana hwuŋ na tɛzhɛba tatuwa ta aba maa hi zhe hiɛ yɛ iyi nɛ oo to ụrụpɛ,

16Nazhɛ miaụŋ mụ bụ me eyi mi zhɛ ma zana miaụŋ ma aba mo o, maa e zeriji miauụ mụ bụ me eyi maa a na zhɛba tuwa ta anya edenji.

17Bɛ shɛ shɛ bu mama ndana itɛtɛnuwɛŋ ye elele o.

18Untangana isene ibrɛd nɛ zasa Ifucingɛ, na amɛ ijitɛ icenje, ɛbi zhɛ ba ya ibrɛd ɛtɛ zasa Ifucingɛ, gana na ti Ngee bi peni-unu, na aka na ee shiri iwɛ ibɛ nu upiana Abib; iwɛnɛ po nu upiana ata abu banɛ la ni Ijipti.

19Iyi elele nɛ bajɛ a'aŋbụ bino bi ibɛ i shɛ inee mi, keeni miaụŋ mi iyimabiga kpaaŋ, inɛ ye elele i shɛ ye eyi, ti yɛu umbe buna keeni ụgwụdụ.

20Ama nụ ụgwụdụ ɛbi zhɛ ba sa yɛu umbe izhinyɛci, yaa shɛ kaa ya bụ kwụlanɛ shɛ maa so, asha bɛ shɛ ba kwụsa i'ilu ibwɛ. Bɛ shɛ ba sa miaụŋ mụ bụ me eyi mu umbe kpaaŋ. Kede bụtụ be elele zhajɛ na agba mi ni i'ɛlɛ yo hondo.

21Ijitɛ icihiŋ abɛ shɛ ba nda ugondu, ama bɛ shɛ ba ta ụhinjanụ nụ ụjita ucenje; bɛ shɛ ba ta ụhinjanụ na aka tubwada keeni aka iyimɛyɛ tugwubo.

22Bɛ shɛ bo shiyono isene ijitɛ icenje eshe, tụ ụjita tụ'walụ ti hiiŋ ti iyimɛyɛ wit tugwubo, ti isene iyimɛyɛ tijicinje nu ukwunanga uywa.

23Kpalụ tatụ etwenyi bụ kpaaŋ shɛ a ulwa nu umbe mu nu uywa we elele, Gamba n shɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl.

24N zhɛ ma bacɛnga anya edenji nu umbe bu, maa ma kaana tugwungwu tụ bụ ugombo. I zasa bụtụ be elele cɛnjɛ tụ bụ ti zhɛ ta kwulana maa 'yaga tụ na aba

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

bụ, na aka na abụ zhajɛ maa mɛmɛ bɛcinjɛ nu umbe mu na shɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ karɛ tatụ nu uywa uywa ata o.

25Bɛ shɛ shɛ bo hiŋtotongo mehieŋ mi iyi ụrụpɛ mu ni Ifucingɛ o. Kede iyi ụrụpɛ isene tɛkashɛka kaa vwɛ maa iyi heleni iŋ o.

26Bɛ shɛ be tecinje iyi tụ'walụ ti hiiŋ ta cɛnjɛ tụ bụ nu umwono mu, Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ na. To shitogo yɛu biywoywo no mosubo me bino bwa o.

27Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses 'nyata n-ndumwa mu ga kpaaŋ; iwɛnɛ po unu na Ngaa twa na bụ keeni miaụŋ mi Isrɛl, ubwa 'yajɛ n-ndumwa mu ga hwɛɛ.

28Go Moses namɛ kaa apata na AGWANGWAMA iwɛŋnɛ buhanda keeni ijitɛ buhanda. Bɛ yɛ shɛ iyimɛyɛ, bu swe shi kaa meni o. Nazhɛ bee 'nyeci n-ndumwa mu unu ata tutwa na atayɛ ata tụpatakwụ patakwụ, ibɛ shɛ onu-tupana ata umpwa.

Go Moses Kezhe ni Ishɛmɛ Sainai Ụpɛshɛka Ubwa wa Ta

29Aka na tu go Moses kezhe ni Ishɛmɛ Sainai, baa 'waŋnɛ atayɛ ata tiseyida u tụpatakwụ patakwụ eyebi ni i'ɛle ibwɛ. Go Moses mepi shi kaa maa ụpɛshɛka ubwa wa ta ba, iwɛnɛ ti bɛɛ jimɛ n-ndumwa na Agwatana o.

30Aka na ti ga Aron keeni E'isrɛl kpaaŋ kwụbɛ tụ ụpɛshɛka Moses wa ta, ibɛ po inyɛsɛ shɛ aŋ maa o dongonu bu.

31Ama tuba go Moses suyanɛ aŋ; nazhɛ ga Aron keeni ehiu tu'ulwatagwụ ta ata kpaaŋ gwure pu bwa, go Moses jɛmɛ n-ndumwa na aba.

32Na aba ibɛ, nazhɛ E'isrɛl kpaaŋ dongonu bu, bee peni aŋ unu-tupana ata kpaaŋ, u gata AGWANGWAMA jimɛ nu bwa ni Ishɛmɛ Sainai.

33Aka na tu go Moses hwuweni aŋ n-ndumwa timbiso kpaaŋ, bee urigeni ụpɛshɛka ubwa owowo.

34Ama aka elele tu go Moses zhɛ bo tono pa AGWANGWAMA maa dumanga n-ndumwa nu bwa, bo ushigo owowo ata nụ ụpɛshɛka ubwa, uuwa i ci aka na tu baa banɛ. Aka baa banɛ hwayɛ, bo mbiso atwa Isrɛl iyi elele nɛ Agwatana panɛ bụ unu ibɛ.

35Aka E'isrɛl kwụbɛ ụpɛshɛka Moses, tu'waba tụ ụpɛshɛka ubwa ta ta; go Moses bo urugono ụpɛshɛka ubwa owowo sasana, uuwa i ci aka na ti bee teni na amɛ maa dumanga n-ndumwa na AGWANGWAMA.

Ụbanụ 35

Undwa iwɛ Ụjita-ụhinjanụ

1Go Moses sotulonu tu'ulwatagwụ te E'isrɛl kpaaŋ, bɛɛ hiɛŋ, Iyi nɛ AGWANGWAMA ihi peni-unu maa hiɛ njɛ na.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

2Ijitɛ icihiŋ ahiɛ shɛ hia nda ugondu, ama ụjita ucenje ụ shɛ ụjita hiŋ tijilo, ụ shɛ Ụjita-ụhinjanụ wa AGWANGWAMA, bụtụ be elele na njɛ ugondu nụ ụjita ata, ɛ zhɛ a kwụna bụ.

3Ta shana ma ulwa nụ Ụjita-ụhinjanụ tutu ofwo elele na tugwungwu ti hiŋ ti teje o.

Apwaŋ tụpana iwɛ Ugondu Udulo Tu'ulwa
(Ụban 35:1-9)

4Go Moses mbishi tu'ulwa te E'isrɛl kpaaŋ, bɛɛ hiɛŋ, Iyi nɛ AGWANGWAMA ihi peni-unu ibɛ nɛ, bi hiɛŋ,

5Lashɛgana ma AGWANGWAMA upwaŋ na ashashɛ hiŋ; bụtụ be elele na ya kwụlanɛ, ga 'waŋnanɛ AGWANGWAMA upwaŋ ata na amɛ ubwa oko, ibɛ shɛ azhɛnarɛya, na azụrụfa, nɛ ɛtumburɛ;

6nu uduhwa wa ababa, nu uduhwa ushenje, ni inɛ ishenje howuu, ni ihwehwe ilinɛn nɛ a hiɛŋshɛ tanɛ tanɛ, ne tihiŋzhe ti iyweywe,

7ni i'wɛbɛ ya adagba nɛ aa kwụnɛ iyi ishenje, ni i'wɛbɛ iyweywe, ni i'wɛ'wɛ ekeshia,

8na manɛbɛ iwɛ ụsụtụla, ni iyi ụhiụŋ ụlatụ nɛ oo zwono manɛbɛ mu tududugono bụtụ, ni iturɛre ụlatụ nɛ oo hwoŋzhingo,

9na atayɛ onɛkis, na atayɛ na ee shebi, iwɛ efod keeni iwɛ iyi tu'ubono na agba.

I'wɛŋni'wɛŋni iwɛ Ugondu Udulo Tu'ulwa
(Ụban 39:32-43)

10Butubwenyi be elele na shɛ bugwoni bi iyi na ashashɛ hiŋ, ga zhajɛ, iwɛ maa nda iyi nɛ AGWANGWAMA peni-unu ibɛ,

11tu udulo ata u tugwuno, ti iyi tu'ubono tu bwa na azuba, to tusotulongonu tu bwa, ta shɛkpada shɛ bwa, ti imbele ibwɛ, ti i'wɛ'wɛ ya atukpa ubwa, na akatakpa ubwa;

12ti ikpɛtɛ ɛtɛ, medenji imbele ibɛ, no tu'urugono ti ibɛ, keeni tugwuno tu tuswata no odubo;

13tu uteburu, ti imbele ubwa, ti i'wɛŋni'wɛŋni ibwɛ kpaaŋ, keeni ibrɛd ɛtɛ ee peni Agwatana;

14tu uteburu ụsụtụla iwɛ uhioko-uhwaŋna ubwa du, medenji i'wɛŋni'wɛŋni ibwɛ, keeni asụtụla ubwa, medenji manɛbɛ iwɛ uhioko-uhwaŋna ata ubwa;

15tu utukwu-ụrụpɛ iturɛre tuhwoŋzhingo, medenji imbele ibwɛ, ta manɛbɛ mu tududugono, ti iturɛre ụlatụ, to tugwuno tu tuswata no odubo udulo ata;

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16tu utukwu-ụrụpɛ tuhwoŋzhingo, ta agbahwụ ɛtumburɛ ubwa maa ulwa na patana, medenji imbele ibwɛ, ti i'wɛŋni'wɛŋni ibwɛ kpaaŋ, tu ugbamgbam ụ'wụtụ iwɛ tumama nyashɛnga, medenji ụkwụka ubwa maa u patana;

17to tugwuno ta tukapa ukpogwu, medenji i'wɛ'wɛ ye ezweni ibwɛ, ta atukpa ubwa, to tugwuno tu tuswata no odubo ukpogwu ata;

18tu n-ngbalụ mu udulo ata, tu n-ngbalụ mu ukpogwu ata, medenji ihwehwe ibwɛ;

19to otogwo ata aa nɛ tanɛ tanɛ maa onongbo no hwuŋtongono ta a nda ugondu no ohwolu tijilo, to otogwo tijilo iwɛ Aron, na shɛ bunongbo, keeni otogwo miaụŋ mu bwa me eyi, a na ɛɛ zhɛ no hwuŋtongono maa a njɛ ugondu tunongbo.

Atwamwa Sugeni AGWANGWAMA Apwaŋ Aba

20Nazhɛ tu'ulwatagwụ ta atwa Isrɛl kpaaŋ ti beni ee genji Moses.

21Bụtụ be elele na kaa yaa kwụlanɛ na amɛ ubwa, keeni bụtụ be elele na mpiala mi ishicinjɛ, be suje upwaŋ ata wa AGWANGWAMA, ba zhajɛ iwɛ ugondu udulo ata tu'ulwa, ti i'wɛŋnɛ ugondu nɛ namɛ apata hwɛɛ, ti iwɛ otogwo ata tijilo onongbo.

22Gabata aa zhagajɛ, te etwenyi, te eyikwo; bụtụ be elele na yaa kwụlanɛ na amɛ ubwa, be suje shɛtakwụ shi n-nyanụ, na shɛtakwụ sha cɛbɛ, na tɛkanɛ, no shi'umwo, kpaaŋ ibɛ i shɛ iyi tisemberi ya azhɛnarɛya. Bụtụ be elele na 'waŋnɛ upwaŋ ubwa, bo tulonono uŋ AGWANGWAMA.

23Bụtụ be elele na 'yajɛ ihwehwe uduhwa wa ababa, ti inɛ uduhwa ushenje, kwo kaa inɛ ishenje howuu, keeni ihwehwe ilinɛn nɛ aa hiɛŋshɛ tanɛ tanɛ, kwo kaa tihiŋzhe ti iyweywe, ti i'wɛbɛ ya adagba nɛ aa kwụnɛ iyi ishenje, kwo kaa i'wɛbɛ iyweywe, be suje iŋ.

24Bụtụ be elele na eri ba pana upwaŋ wa azụrụfa, kwo kaa ɛtumburɛ, be suje ijɛ ɛtɛ baa shɛkana AGWANGWAMA. Bụtụ be elele na kaa 'yajɛ ụ'wụ'wụ we ekeshia na shɛ aa nda uhwara we elele nu ugondu ata, be suje iŋ.

25Eyikwo elele na 'yebi ihiɛŋshɛ ihwehwe tizhe ni i'ɛlɛ ya aba, e suje ihwehwe nɛ aa hiɛŋshɛ, ibɛ shɛ inɛ uduhwa wa ababa, ti inɛ uduhwa ushenje, ti inɛ ishenje howuu, keeni ihwehwe ilinɛn nɛ aa hiɛŋshɛ tanɛ tanɛ.

26Eyikwo elele na shɛ egwoni a na ya a kwụlanɛ na shɛmɛ sha aba ɛ hiŋshɛ tihiŋzhe ti iyweywe.

27Nazhɛ ehiu suje atayɛ onikis, keeni atayɛ na ɛɛ zhɛ a ta ni efod keeni iwɛ iyi tu'ubono na agba,

28ti iyi ụhiụŋ ụlatụ, ta manɛbɛ ma asụtụla, ta manɛbɛ mu tududugono bụtụ, ti iturɛre ụhiụŋ ụlatụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

29Atwa Isrɛl kpaaŋ, te etwenyi, te eyikwo a na yaa kwụlanɛ na shɛmɛ sha aba maa e peni upwaŋ iwɛ ugondu we elele na AGWANGWAMA peni aŋ unu tedure no Moses, e peni AGWANGWAMA apwaŋ aba u tukwulana.

Atwa Na 'Yebeji Ugondu I'ɛlɛ Ụlwatagwụ
(Ụban 31:1-11)

30Nazhɛ go Moses mbishi E'isrɛl ata, bɛɛ hiɛŋ, Kwụba ma, AGWANGWAMA kaa suyanɛ Bɛzalɛl, yɛu Uri, na shɛ bụjalụ Hu nụ ụlamụ Juda.

31Bee shidinji bu kaa nu Mpiala ma Agwatana, ta ahaŋsa, ti iyi ti'eshicigo, ti iyi-tumapa, ti iyi ti'yebo, tu ugondu i'ɛlɛ tugwoni we elele kpaaŋ tɛnda,

32maa bu na manganga ugondu tugwoni, maa bu na nda ugondu na azhɛnarɛya, ta azụrụfa keeni ɛtumburɛ,

33maa 'yebo ta atayɛ tɛshaba, ta ashɛmbɛrɛ tuswananga ni iyi, ti ishebi i'wɛ'wɛ, keeni ugondu tugwoni we elele swoswoswo kpaaŋ tɛnda.

34AGWANGWAMA shiyeneni bu na amɛ maa mbisogono anya atwa ugondu ata, abana Oholiab, yɛu Ahisamak, na shɛ ụlamụ Dan.

35Bi shidinji aŋ na shihaŋsa iwɛ maa e 'yebi ugondu i'ɛlɛ swoswoswo kpaaŋ, tu ugondu ụlụma tɛnda, tu ugondu tugwoni, ti irikwi tuzwono ni ihwehwe uduhwa wa ababa, ti inɛ uduhwa ushenje, ti inɛ ishenje howuu, ti inɛ ilinɛn nɛ aa hiɛŋshɛ tanɛ tanɛ, to tugwuno tuna. A shɛ atwa na 'yebi ugondu tugwoni we elele kpaaŋ, e 'yebi iyi i'nyɛtɛ tɛta.

Ụbanụ 36

1Ibɛ po gɛ Bɛzalɛl keeni Oholiab kwuni ga ugondu tɛnda, medenji bụtụ be elele na kaa AGWANGWAMA peni-ahaŋsa iyi-tumapa na amɛ ubwa maa e eshiciji iyi, maa e 'yebi ugondu we elele nu ugondu wo ohwolu ata tijilo, nu gana na ta AGWANGWAMA peni aŋ unu.

2Go Moses suyanɛ Bɛzalɛl keeni Oholiab, medenji bụtụ be elele na kaa AGWANGWAMA peni-ahaŋsa iyi ti'yebo; ibɛ shɛ bụtụ be elele na yaa kwụlanɛ na amɛ ubwa maa zhajɛ nda ugondu ata.

3Nazhɛ ee leshiji upwaŋ ata ụ tukwulana kpaaŋ, no olugwo Moses, ibɛ shɛ inɛɛ nɛ E'isrɛl suje iwɛ ugondu wo ohwolu ata tijilo. Gabata aa ụranjɛ apwaŋ ata tukwulana tusuje pu bwa waa nu uvwungwa we elele.

4Gobwonu du kaa atwa elele na 'yebi ugondu i'ɛlɛ, gɛnjɛ ugondu wa aba na aa ga nda, aa zhajɛ maa a njɛ ugondu wo ohwolu ata tijilo.

5Nazhɛ ɛɛ hiɛŋ Moses, Iyi nɛ atwamwa 'waŋnɛ hwuleji ugondu ga AGWANGWAMA iti peni-unu maa ta nda duwa duwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Nazhɛ go Moses peni-unu maa ge enenji na amɛ ugba tu'ulwa ta ata kpaaŋ, maa ɛ hiɛŋ, Kede butubwenyi, kwo kaa biyikwo be elele keeni ya iyi elele tinjɛ iwɛ upwaŋ ugondu wo ohwolu ga tijilo. Ibɛ po ee kepeni atwa ata uhwaŋna maa kede e suje ya iyi o;

7iwɛnɛ ti iyi nɛ ee suje gembi ugondu ata harɛ vwɛ.

Tɛnda tu Udulo ata Tu'ulwa
(Ụban 36:1-37)

8Ibɛ po etwenyi ata shihaŋsa kpaaŋ, na ashashɛ anjɛ-ugondu ata, njɛ ohwolu ata tijilo ne ekpere tugwuno umpwa. Tugwuno ti ibɛ tɛ shɛ ni ihwehwe ilinɛn nɛ aa hiɛŋshɛ tanɛ tanɛ, i shɛ uduhwa wa ababa, nu una ushenje, nu una ushenje howuu; aa njɛ ụsụbwa iyi-uumwa ni ibɛ nu ugondu tugwoni.

9Ụnjɛswa we ekpere tugwuno ta ata una una ụ shɛ bimenji bi imbele i'ɛlɛ woshi-ni-bɛ-tindɛtu, uholo tuba ụ shɛ imbele i'ɛlɛ ineshi; bimenji be ekpere ata kpaaŋ nangwụ.

10Bee suji ekpere tugwuno ta ata ee ge berishiji a ta, bee teji na ti nya, bee suji ekpere na vwɛ a ta, bee teji sasana na ti nya.

11Baa njɛ ilifwe uduhwa ni izhɛmi ye ekpere ata tugwuno a na namɛ nu ukwunanga tutogono ti hiiŋ; baa ndaananɛ du gana ata ni izhɛmi ye ekpere tugwuno a na namɛ nu ukwunanga tutogono tu ụzalụ uyebi.

12Baa njɛ ilifwe dupu ni izhɛmi tutogono te ekpere tugwuno ta ata tu ko, baa ndaananɛ ilifwe dupu ni izhɛmi ye ekpere tugwuno ta ata nu ukwunanga tutogono to tugwuno ta ata ti yebi, ilifwe ɛtɛ momo pononu eshe.

13Baa njɛ tusotulongonu ta tuba dupu na azhɛnarɛya, bee suji tusotulongonu to tugwuno ta ata ti yebi bee tegeni na ti nya. Ibɛ po udulo ata shɛ ya iyi ike hwɛɛ ubwa.

14Aa njɛ sasana ekpere tugwuno umpwa-nu-boo-ko ne tihiŋzhe ti iyweywe iwɛ maa e ubeni na azuba udulo ata tugwuno.

15Ụnjɛswa ukpere una una ụ shɛ imbele i'ɛlɛ talacɛ, uholo ukpere una una ụ shɛ imbele i'ɛlɛ ineshi; ekpere ata umpwa-nu-boo-ko hwɛɛ nangwụ.

16Bee tegeni ekpere ata a ta swooŋ; bee tegeni ekpere anya ecihiŋ swooŋ.

17Aa njɛ ilifwe dupu ni izhɛmi ukpere na namɛ nu ukwunanga tutogono tụ ụzalụ uko; baa ndaananɛ ilifwe dupu ni izhɛmi ukpere na namɛ nu ukwunanga tutogono tụ ụzalụ uyebi.

18Aa njɛ tusotulongonu dupu nu utumburɛ, tu na ti zhɛ to togotogwu udulo ata maa ụ shɛ uko hwɛɛ ubwa.

19Aa njɛ tu'urugono tu udulo ata ni i'wɛbɛ ya adagba nɛ aa kwụnɛ iyi ishenje, keeni i'wɛbɛ iyweywe na azuba ubwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

A Njɛ Akatakpa Udulo Ata
(Ụban 26:15-30)

20Nazhɛ aa njɛ shɛkpada shi tishikocongo nụ ụ'wụ'wụ we ekeshia, iwɛ ohwolu ata tijilo.

21Ụnjɛswa wa akpada ata a na a na a shɛ imbele i'ɛlɛ umpwa. Uholo wa akpada ata una una ụ shɛ ombolo u'ala oko na ashashɛ.

22Akpada elele 'yajɛ tibiakwụ ti yebi, tishaba ee shebi, ee cimbengeni. Gana ata aa njɛ shɛkpada sha ata kpaaŋ iwɛ ohwolu ata tijilo.

23Gana ata aa njɛ udulo ata. Shɛkpada woshi shɛ shɛ iwɛ ụzalụ tuta;

24Aa njɛ akwụka buhanda iwɛ uvwi shɛkpada sha ata woshi; akwụka eyebi namɛ nu uvwi akpada oko iwɛ tibiakwụ ta ata ti yebi, akwụka eyebi namɛ nu uvwi akpada anya iwɛ tibiakwụ ta ata tu bwa ti yebi sasana.

25Nazhɛ aa njɛ shɛkpada woshi iwɛ bu'aŋbụ bu ụzalụ tuzuba bo ohwolu ata tijilo.

26Aa njɛ akwụka azụrụfa buhanda, akwụka eyebi namɛ nu uvwi akpada oko, akwụka eyebi namananɛ nu uvwi akpada anya.

27Nazhɛ aa njɛ shɛkpada shi cihiŋ iwɛ geri bu ukwunanga bo ohwolu ata tijilo nụ ụzalụ bu uwaŋna-twonuo.

28Aa njɛ shɛkpada shi yebi iwɛ esugwulumi ubwa geri bu ukwunanga wo ohwolu ata tijilo.

29Gabata oo bogotogwu tuta tu bwa; ama o togwu uŋ peye ni ihiŋhiŋ, no ofwo bukanɛ ata bi hiiŋ. Gana ata aa njɛ iwɛ esugwulumi ubwa eyebi.

30Shɛkpada shɛ namɛ shɛ tụndatụ, iwɛ akwụka aba azụrụfa umpwa-na-ba-ecihiŋ, akwụka eyebi namɛ nu uvwi akpada elele.

31Nazhɛ ee shebi imbele umpwa-ni-bɛ-tɛ nụ ụ'wụ'wụ we ekeshia, itɛ i shɛ iwɛ shɛkpada sha bụ'aŋbụ bu ko bo ohwolu ata tijilo.

32Imbele itɛ i shɛ iwɛ shɛkpada sha bụ'aŋbụ bi yebi bo ohwolu ata tijilo, imbele itɛ inyɛ i shɛ iwɛ shɛkpada shi ụzalụ bu uwaŋna-twonuo.

33Nazhɛ aa njɛ bumbolo bu ko bu naa na zhɛ bo hwuŋtono na ashashɛ shɛkpada sha ata, te kwuni nụ ụzalụ uko ohwolu ata tijilo tutu pushi ụzalụ uyebi.

34Ee sweni shɛkpada sha ata azhɛnarɛya, aa njɛ tɛkanɛ ti ibɛ na azhɛnarɛya no ofwo ata imbele ɛtɛ zhɛ no hwuŋtongono, ee sweni imbele ɛtɛ azhɛnarɛya.

Tɛnda ti Ibɛgɛlɛ Tugwuno yo Odubo ata
(Ụban 26:31-37)

35Nazhɛ aa njɛ ibɛgɛlɛ tugwuno ni ihwehwe uduhwa wa ababa, ni inɛ uduhwa ushenje, ni inɛ ushenje howuu, ni inɛ ilinɛn nɛ aa hiɛŋshɛ tanɛ tanɛ, maa a na

© 2008 Bible Society of Nigeria.

swata no odubo. Nazhɛ anjɛ-ugondu tugwoni, ndanɛ iŋ iyi-uumwa ya apiambɛ nɛ 'yajɛ ụpɛshɛka bụtụ.

36Ee shebeni uŋ atukpa eneshi ne ekeshia, ee sweni aŋ azhɛnarɛya; na shɛkama shi ibɛ sha azhɛnarɛya; aa ndanɛ uŋ akwụka azụrụfa eneshi.

37Nazhɛ aa nɛ sasana tugwuno ti ibɛgɛlɛ yo odubo udulo ata, ni ihwehwe uduhwa wa ababa, ni inɛ uduhwa ushenje, ni inɛ ushenje howuu, keeni inɛ ilinɛn nɛ aa hiɛŋshɛ tanɛ tanɛ, medenji tugwuno tu na ee zweni irikwi.

38Atukpa tuba namɛ na shɛkama sha tuba shɛ ta du. Bee sweni uhiuhiu wa aba azhɛnarɛya, i'wɛ'wɛ tuba i tubatana na azuba i shɛ azhɛnarɛya, ama tuba akwụka tuba a ta a na namɛ nu uvwi tuba a shɛ ɛtumburɛ.

Ụbanụ 37

Tɛnda ti Ikpɛtɛ Unu-tutwa

(Ụban 25:10-22)

1Gɛ Bɛzalɛl njɛ ikpɛtɛ ɛtɛ nụ ụ'wụ'wụ we ekeshia. Ụnjɛswa ibɛ shɛ imbele i'ɛlɛ iyebi na ashashɛ, uholo ibɛ shɛ ombolo u'ala oko na ashashɛ, uzoto ibɛ shɛ ombolo u'ala oko na ashashɛ.

2Bee sweni iŋ azhɛnarɛya tụrụmbɛɛ, ta amɛ ta aba ibɛ, baa njɛ azhɛnarɛya derere bee peteni ni izhɛmi ibɛ tutu rungwutwonu.

3Nazhɛ baa ndanɛ iŋ tɛkanɛ ti neshi iwɛ akatakpa ibɛ eneshi, tɛkanɛ ti yebi tu namɛ zalụ bu ko, tɛkanɛ ti yebi ti nya tu namɛ zalụ bi yebi.

4Bee shebeni iŋ imbele nụ ụ'wụ'wụ we ekeshia, bee sweni iŋ azhɛnarɛya.

5Bee hwuŋtengeni imbele ɛtɛ na tɛkanɛ ti i'ɛŋbi ikpɛtɛ ɛtɛ, maa a na 'waŋna iŋ ni ibɛ.

6Baa ndanɛ iŋ tu'urugono na azhɛnarɛya tụrụmbɛɛ; ụnjɛswa tuba ụ shɛ imbele i'ɛlɛ iyebi na ashashɛ, uholo tuba ụ shɛ ombolo u'ala oko na ashashɛ.

7Bee jibi azhɛnarɛya baa njɛ iyi-uumwa ya apiambɛ iyebi, nɛ 'yajɛ ụpɛshɛka bụtụ, baa gɛgacanjɛ iŋ nu ukwunanga tu'urugono ta ata zalụ hweehwe,

8ijɛ ɛtɛ uumwa ike namɛ nu ukwunanga uko, inɛ iyebi namɛ nu ukwunanga uyebi, bee cimbengeni iyi-uumwa ɛtɛ maa i shɛ iyi ike no tu'urugono ta ata zalụ hweehwe.

9Iyi-uumwa ɛtɛ kaa berishiji apiambɛ aba na azuba, apiambɛ ata aba ubi tu'urugono ta ata na azuba, o momo pononu shishe, aa ngbaracɛ tu'urugono ta ata.

Tɛnda tu Uteburu iwɛ ibrɛd nɛ Ee Peni Agwatana

(Ụban 25:23-30)

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

10Baa ndaananɛ uteburu nụ ụ'wụ'wụ we ekeshia. Ụnjɛswa ubwa ụ shɛ imbele i'ɛlɛ iyebi, uholo ubwa ụ shɛ ombolo u'ala oko, uzoto ubwa ụ shɛ ombolo u'ala oko na ashashɛ.

11Bee sweni uŋ azhɛnarɛya tụrụmbɛɛ, bee jibi azhɛnarɛya derere, bee peteni ni izhɛmi ubwa tutu rungwutwonu.

12Baa njɛ akpada tɛjɛlanɛ ti izhɛmi ubwa na azhɛnarɛya tutu rungwutwonu, uholo wa aba ụ shɛ ụbabasụ u'ala uko, bee jibi azhɛnarɛya anya derere, bee peteni ni izhɛmi wa aba tutu rungwutwonu.

13Baa ndanɛ uŋ tɛkanɛ ta azhɛnarɛya ti neshi, bee hwuŋtengeni tɛkanɛ ta ata ne esugwulumi ubwa eneshi no ofwo akatakpa ubwa eneshi.

14Tɛkanɛ ta ata ti cimbengeni to gwumwonu na azhɛnarɛya ata ee peteni ni izhɛmi tutu rungwutwonu, na tɛkanɛ ta ata ɛɛ zhɛ o hwuŋtongono imbele ɛtɛ ɛɛ zhɛ na 'waŋna uteburu ata.

15Bee shebi imbele nụ ụ'wụ'wụ we ekeshia, inɛɛ nɛ ɛɛ zhɛ na 'waŋna uteburu ata, bee sweni iŋ azhɛnarɛya.

16Bee shepi azhɛnarɛya tụrụmbɛɛ baa njɛ iyi-uhwugwa, inɛɛ nɛ ɛɛ zhɛ na patangana ni ihiŋhiŋ uteburu ata, ibɛ shɛ apalụ, na agbamgbam iwɛ iturɛre, no nkwodo mu bwa keeni nkwasha mu bwa mu na ɛɛ zhɛ na sala meni maa o no zwono ni iyi ụrụpɛ tuswa.

Tɛnda tu Uteburu Ụsụtụla

(Ụban 25:31-40)

17Baa ndaananɛ uteburu ụsụtụla na azhɛnarɛya tụrụmbɛɛ. Tudubo bee jibi akatakpa ubwa; tụ ụ'wụ'wụ uteburu ata; to tusumbo tu bwa tu na tɛ shɛ gana okwukwusu ubwa, tɛ shɛ iyi ike nu bwa.

18Shɛ'walụ shɛ na shɛ banɛ ni i'ɛŋbi uteburu ata shɛ namɛ shi cihiŋ. Shɛ'walụ shi uteburu ata ụsụtụla, shɛ tatụ shɛ banɛ na bụ'aŋbụ bu bwa bụ ụzalụ uko, shɛ'walụ shi uteburu ata ụsụtụla shɛ tatụ shɛ banɛ na bụ'aŋbụ bụ ụzalụ uyebi ubwa.

19Ekwepi ubwa atatụ, a na aa njɛ gana shilmond, una una nu ukwukwusu ubwa, tusumbo tu bwa ti cimbeni na a'walụ ubwa oko. Ekwepi ubwa atatụ a na aa njɛ gana shilmond, una una namɛ nu ukwukwusu ubwa, tusumbo tu bwa ti cimbeni na shɛ'walụ shɛ ubwa shi yebi. Gabata baa njɛ iwɛ shɛ'walụ sha ata shi cihiŋ shɛ na shɛ banɛ ni i'ɛŋbi uteburu ata ụsụtụla.

20Uteburu ata ụsụtụla 'yajɛ ekwepi ubwa eneshi, a na aa njɛ gana shilmond, medenji okwukwusu aba, keeni tusumbo ta aba.

21Ukwukwusu uko namɛ tuta ta a'walụ a'walụ, na shɛ'walụ sha ata shi cihiŋ shɛ na shi cimbengeni nu uteburu ata ụsụtụla.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

22To okwukwusu aba, ta shɛ'walụ sha aba, a njɛ iŋ maa i shɛ iyi ike nu uteburu ata, kpaaŋ ibɛ i shɛ tudubo ee jibi azhɛnarɛya tụrụmbɛɛ nazhɛ aa njɛ uŋ.

23Na azhɛnarɛya tụrụmbɛɛ baa ndaananɛ asụtụla ecenje, keeni shɛsuka keeni apalụ na maa o no zwono shɛsuka sha ata.

24Ne bimenji ba azhɛnarɛya tụrụmbɛɛ, na shini ụzhɛka ụ'wụtụ baa njɛ uteburu ata, ti i'wɛŋni'wɛŋni ibwɛ kpaaŋ.

Tɛnda tu Utukwu Iturɛre Tuhwoŋzhingo
(Ụban 30:1-5)

25Baa njɛ utukwu iturɛre nụ ụ'wụ'wụ we ekeshia. Ụnjɛswa ubwa ụ shɛ ombolo u'ala oko, uholo ubwa ụ shɛ ombolo u'ala oko, ogongo ubwa hwɛɛ aba eneshi nangwụ, uzoto ubwa ụ shɛ imbele i'ɛlɛ iyebi; mahiuaŋ mu bwa mɛ shɛ iyi ike nu bwa.

26Bee sweni uŋ azhɛnarɛya tụrụmbɛɛ, ta azuba ubwa, ti i'ɛŋbi ibwɛ tutu rungwutwonu, ta mahiuaŋ mu bwa, bee jibi azhɛnarɛya derere bee peteni ni izhɛmi ibwɛ tutu rungwutwonu,

27Baa njɛ tɛkanɛ ta azhɛnarɛya ti yebi derere, bee peteni ni izhɛmi ibwɛ, zalụ hweehwe bi i'ɛŋbi ibwɛ iyebi, maa tɛ shɛ ofwo na oo hwuŋtongono imbele ibwɛ maa a na 'waŋna uŋ.

28Bee shebi imbele ɛtɛ nụ ụ'wụ'wụ we ekeshia, bee sweni iŋ azhɛnarɛya.

Tɛnda ta Manɛbɛ mu Tududugono
(Ụban 30:22-38)

29Nazhɛ baa ndaananɛ manɛbɛ mi tijilo mu tududugono, keeni iturɛre tụrụmbɛɛ, inɛɛ nɛ oo hiŋtotongo ni iyi tuswoswoswo nɛ 'yajɛ ụhiụŋ ụlatụ, bɛ njɛ iŋ gana na ta bụtụ na shɛ bugwoni bi iturɛre ba nda.

Ụbanụ 38

Tɛnda tu Utukwu-ụrụpɛ Tuhwoŋzhingo
(Ụban 27:1-8)

1Baa ndaananɛ utukwu-ụrụpɛ tuhwoŋzhingo nụ ụ'wụ'wụ we ekeshia. Ụnjɛswa ubwa ụ shɛ imbele i'ɛlɛ itɛ, uholo ubwa ụ shɛ imbele i'ɛlɛ itɛ, i'ɛŋbi ibwɛ ineshi nangwụ, uzoto ubwa ụ shɛ imbele i'ɛlɛ itɛtu.

2Baa njɛ mahiuaŋ ne esugwulumi ubwa eneshi; mahiuaŋ mu bwa mɛ shɛ iyi ike nu bwa, bee sweni uŋ utumburɛ.

3Baa njɛ i'wɛŋni'wɛŋni utukwu ata ụrụpɛ hwɛɛ nɛ ɛtumburɛ, tu nkwasha mu bwa, tu n-ngowo mu bwa, ta agbamgbam ubwa, te ekweshi ubwa keeni apalụ ubwa ulwa tɛshana;

4Baa njɛ agbahwụ tụpatakwụ nɛ ɛtumburɛ iwɛ utukwu ata ụrụpɛ, ee zwe tutu ashashɛ utukwu ata.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

5Baa njɛ tɛkanɛ tɛ ɛtumburɛ ti neshi iwɛ esugwulumi eneshi agbahwụ ata tụpatakwụ, iwɛ maa e hwuŋtengeni imbele maa a na 'waŋna uŋ.

6Bee shebi imbele ibwɛ nụ ụ'wụ'wụ we ekeshia, bee sweni iŋ ɛtubmurɛ.

7Bee suji imbele ɛtɛ bee hwuŋtengeni iŋ na tɛkanɛ te ebe ni i'ɛŋbi utukwu ata, maa a na 'waŋna uŋ ni ibɛ, baa ndanɛ uŋ u'ibwa na shɛkpada shɛ bwa.

8Nazhɛ baa njɛ ugbamgbam i'ɛlɛ tusukwutwo nu utumburɛ, ụkwụka ubwa du ụ shɛ utumburɛ, bɛ njɛ uŋ nu nrata me eyikwo na shɛ anjɛ-ugondu a na a ụlwatagwụ no odubo udulo ata tu'ulwa.

Ukpogwu Udulo Tụ'ụlwatagwụ

(Ụban 27:9-19)

9Nazhɛ baa njɛ ukpogwu; aa nɛ tugwuno tu na ee sweci nụ ụzalụ tuta tu ukpogwu ata ni ihwehwe ilinɛn nɛ aa hiɛŋshɛ tanɛ tanɛ. Ụnjɛswa tuba ụ shɛ imbele i'ɛlɛ dipi-yebi; (100)

10atukpa ubwa a shɛ woshi, akatakpa ubwa ɛtumburɛ a shɛ woshi. Ama shɛkama sha atukpa ubwa keeni abatana ubwa a shɛ azụrụfa.

11Ụzalụ tuzuba tu bwa tɛ shɛ imbele i'ɛlɛ dipi-yebi; atukpa ubwa a shɛ woshi, akatakpa ubwa a shɛ woshi. Ama shɛkama shɛ bwa keeni abatana ubwa na azuba a shɛ azụrụfa.

12Ibɛgɛlɛ tugwuno nɛ aa swata nụ ụzalụ bu uwaŋna-twonuo i shɛ imbele i'ɛlɛ dupu, atukpa ibɛ shɛ umpwa; shɛkama sha atukpa ibɛ keeni abatana ibɛ na azuba a shɛ azụrụfa.

13Uholo geri bu uwaŋna-banụ ubwa ụ shɛ imbele i'ɛlɛ dupu.

14Ibɛgɛlɛ tugwuno nɛ aa swata nụ ụzalụ bu ko bo odubo ata i shɛ imbele i'ɛlɛ umpwa-ni-bɛ-tɛ, akatakpa ibɛ a shɛ atatụ, akwụka ibɛ a shɛ atatụ.

15Gabata du yaa namananɛ nụ ụzalụ uyebi; tu u'ala ye tu u'ala na no odubo ukpogwu ata, ibɛgɛlɛ ibwɛ i tugwuno tu tuswata i shɛ imbele i'ɛlɛ umpwa-ni-bɛ-tɛ, akatakpa ibɛ a shɛ a tatụ, akwụka ibɛ a shɛ atatụ.

16Tugwuno tu tuswata tu ukpogwu ata kpaaŋ tutu rungwutwonu tɛ shɛ ilinɛn nɛ aa hiɛŋshɛ tanɛ tanɛ.

17Akwụka iwɛ atukpa ukpogwu ata a shɛ ɛtumburɛ, a na shɛkama shɛ bwa keeni abatana ubwa azuba a shɛ azụrụfa. Iyi nɛ e sweni okwukwusu ubwa du i shaananɛ azụrụfa, atukpa ukpogwu ata kpaaŋ mama imanụ na abatana ata azụrụfa.

18A njɛ ibɛgɛlɛ tugwuno tu tuswata no odubo ukpogwu ata ni ihwehwe uduhwa wa ababa, nu uduhwa ushenje, ni inɛ ushenje howuu, keeni inɛ ilinɛn nɛ aa hiɛŋshɛ tanɛ tanɛ inɛɛ nɛ ee zweni irikwi. Ụnjɛswa tuba ụ shɛ imbele i'ɛlɛ woshi,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

uzoto tuba namɛ gana na tu uholo tuba namɛ, ụ shɛ imbele i'ɛlɛ itɛ, nu gana na to tugwuno tu na ee kepi ukpogwu ata tu namɛ.

19Atukpa tuba a shɛ eneshi; akwụka tuba eneshi a shɛ ɛtumburɛ, shɛkama sha tuba shɛ shɛ azụrụfa; azụrụfa du kaa ee sweni okwukwusu ubwa na azuba.

20N-ngbalụ mu udulo ata kpaaŋ, tu ukpogwu ata uuwa rungwutwonu mɛ shɛ ɛtumburɛ.

I'wɛŋnɛ nɛ Aa Njɛ Uhwara ni ibɛ Nɛ

21Ti'imanga ti i'wɛŋnɛ nɛ aa njɛ ugondu udulo ata u tiseyida na: ibɛ shɛ atayɛ ata eyebi anaa na go Moses 'nyeci Unu-tupana ata umpwa maa ga Alivai a na zweni ni i'ɛlɛ Itama yɛu Aron bunongbo a njɛ ugondu ibɛ.

22Gɛ Bɛzalɛl, yɛu Uri bụjalụ Hu nụ ụlamụ Juda, kwunanjɛ iyi elele tɛnda gana na ta AGWANGWAMA peni Moses unu.

23Bụtụ na medenji bu i shɛ go Oholiab, yɛu Ahisamak, na shɛ ụlamụ Dan, ubwa shɛ bụtụ na ba ta iyi i'nyɛtɛ, bɛ shɛ bugwoni ni irikwi tuzwono iyi nɛ aa nɛ ni ihwehwe uduhwa wa ababa, ti inɛ uduhwa ushenje ti inɛ ushenje howuu, keeni ilinɛn nɛ aa hiɛŋshɛ tanɛ tanɛ.

24Azhɛnarɛya elele na aa njɛ ugondu wo ohwolu ata tijilo kpaaŋ a shɛ azhɛnarɛya na ee peni AGWANGWAMA upwaŋ. A shɛ atalɛnt woshi-na-ba-ecinjishi keeni ɛshɛkɛl akpakwụ-atatụ-ni-dipi-yebi-nu-talacɛ (730), aba shɛ ɛshɛkɛl ohwolu ata tijilo.

25Azụrụfa atwa na aa rɛcɛ na amɛ atwa tu'ulwatagwụ ta ata, a shɛ atalɛnt dipi-yebi keeni ɛshɛkɛl akpakwụ-atụndatụ-ni-dipi-tɛtu-nu-woshi-na-ba-a-ta (1,775) a na shɛ a na ohwolu ata tijilo.

26Ulumo ga nangwụ no tutogotogwu tu ulumo na bụtụ be elele na aa rɛcɛ na tɛrɛcɛ ta ata cɛpɛ. Bụtụ bụtụ ba tụpa nu ulumo na ɛɛ hiɛŋ bụ, te teni cɛŋ ne bimenji bo ohwolu ata tijilo. Etwenyi na aa rɛcɛ a na peni apwaŋ ga, anaa na tɛzhɛla ta shiywa sha aba shi ci woshi tutu munji, a namɛ atwa igbɛɛ-akpakwụ-atatụ-ne-eshe-umpwa-na-ba-ecenje-ni-dipi-tɛtu (603,550).

27Azụrụfa atalɛnt dipi-yebi a shɛ iwɛ maa a njɛ akwụka ohwolu ata tijilo, keeni akwụka iwɛ tugwuno ti tɛjɛlanɛ. Akatakpa dipi-yebi a shɛ atalɛnt dipi-yebi, utalɛnt uko ụ shɛ iwɛ ukatakpa uko.

28Baa njɛ shɛkama iwɛ atukpa, nɛ ɛshɛkɛl akpakwụ-atụndatụ-ni-dipi-tɛtu-nu-woshi-na-ba-a-ta (1,775), aba baa 'imɛ imbele ɛtɛ patanɛ na azuba.

29Ɛtumburɛ na aa palajɛ ee peni AGWANGWAMA a shɛ bimenji ba atalɛnt dupu-nu-woshi (70), medenji ɛshɛkɛl ugbaa-na-akpakwụ-eyebi (2,400).

© 2008 Bible Society of Nigeria.

30Ni ibɛ baa njɛ akatakpa odubo udulo ata tu'ulwa, ti iwɛ utukwu utumburɛ, keeni owowo ɛtumburɛ na ee jibi patakwụ a na namɛ na amɛ ibɛ, medenji i'wɛŋni'wɛŋni utukwu ata ụrụpɛ kpaaŋ,

31ta akatakpa na rungwutwonu ukpogwu ata, ta akatakpa odubo ukpogwu ata, tu n-ngbalụ mu udulo ata kpaaŋ keeni n-ngbalụ mu na mu rungwutwonu ukpogwu ata kpaaŋ.

Ụbanụ 39

I'wɛŋnɛ nɛ Onongbo Zhɛ no Urugono

(Ụban 28:1-14)

1Nazhɛ ee tegeni i'wɛŋnɛ tuhwuŋtono iwɛ ugondu wo ohwolu ata tijilo ni ihwehwe uduhwa wa ababa, nu uduhwa ushenje, ni inɛ ushenje howuu. Ee tegeni du i'wɛŋnɛ tijilo iwɛ Aron, te teni cɛŋ nu gana na ta AGWANGWAMA peni Moses unu.

2Nazhɛ aa njɛ efod na azhɛnarɛya keeni ihwehwe uduhwa wa ababa, ni inɛ uduhwa ushenje, ni inɛ ushenje howuu, keeni inɛ ilinɛn nɛ aa hiɛŋshɛ tanɛ tanɛ.

3Ee jibi azhɛnarɛya lepe lepe ee begeji aŋ dere dere maa e zweni irikwi i tugwoni ni ihwehwe uduhwa wa ababa, nu uduhwa ushenje, ni inɛ ushenje howuu keeni inɛ ilinɛn nɛ aa hiɛŋshɛ tanɛ tanɛ.

4Aa njɛ akalagba otutu iwɛ efod a na oo to na akwunanga aba eyebi.

5Aa njɛ akalagba u tu'umpo ne embi na azhɛnarɛya, keeni ihwehwe uduhwa wa ababa, ni inɛ uduhwa ushenje, ni inɛ ushenje howuu, keeni ihwehwe ilinɛn nɛ aa hiɛŋshɛ tanɛ tanɛ; maa a shɛ bizhɛ bu ko ni ibɛ, te teni cɛŋ nu gana na ta AGWANGWAMA sekekeni Moses.

6Nazhɛ aa imanjɛ atayɛ onikis ee zweni aŋ na akalagba ata azhɛnarɛya, oo to aŋ i'nyɛtɛ gana na ta a ta ulamba useyida wa shɛgwuma, ee 'nyeci du nzeci mu miaụŋ-me-eyi mi Jekob umpwa na-muba-mi-yebi na aba.

7Nazhɛ boo to aŋ na akalagba otutu efod ata, iwɛ maa a shɛ titeyinje tu miaụŋ-me-eyi mi Jekob, te teni cɛŋ nu gana na ta AGWANGWAMA peni Moses unu.

Tɛnda ti iyi Tu'ubono na Agba

(Ụban 28:15-30)

8Nazhɛ aa njɛ iyi tu'ubono na agba, ugondu ibɛ ụ shɛ ugondu tugwoni gana na tu ugondu efod ụ shɛ. A njɛ iŋ na azhɛnarɛya, ti ihwehwe uduhwa wa ababa, ti inɛ uduhwa ushenje ti inɛ ushenje howuu, keeni inɛ ilinɛn nɛ aa hiɛŋshɛ tanɛ tanɛ.

9A njɛ ijɛ ɛtɛ tu'ubono na agba tụpa ti yebi; ogongo ibɛ eneshi a nangwụ, ụnjɛswa ibɛ shɛ ụbabasụ u'ala uko, uholo ibɛ ụ shɛ ụbabasụ u'ala uko, i momo potongonu ni inyɛ tụpa ti yebi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10Ee seci atayɛ ata tusata ti neshi: Tusata ti hiiŋ tɛ shɛ sadius, nu Topaz, nu kabunkɛl;

11tusata ta aba ti yebi tɛ shɛ ɛmɛraled, nu safia, keeni diamond;

12tusata ta aba tụ tatụ tɛ shɛ jesint, na agati, keeni amɛtist;

13tusata ta aba ti neshi tɛ shɛ bɛrɛl, nu onɛkis, keeni jasipɛ. Azhɛnarɛya ee sweni no ofwo tutwatwagwụ ta atayɛ ata.

14Atayɛ ata namɛ umpwa-na-ba-eyebi, a 'yajɛ nzeci mu miaụŋ-me-eyi mi Jekob. E 'nyeci aŋ gana ulamba wa shɛgwuma, una una ni izeci ibwɛ, iwɛ alamụ miaụŋ mi Isrɛl umpwa-na-ba-eyebi.

15Aa njɛ du shɛgba shɛ na shɛ nɛ na azhɛnarɛya tụrụmbɛɛ gana ihwehwe nɛ aa hiɛŋshɛ, iwɛ maa o to iyi tu'ubono na agba.

16Aa njɛ du iyi tu'untangana ti ibɛ ti yebi na azhɛnarɛya, keeni tɛkanɛ ta azhɛnarɛya ti yebi, oo to tɛkanɛ ta ata ti yebi ni izhɛmi ya akalagba ata iyi tu'ubono na agba.

17Ee suji shɛgba she ebe sha azhɛnarɛya aa ga hiɛŋshɛ tanɛ tanɛ ee hwuŋtengeni shu na tɛkanɛ te ebe ti yebi oo go to ni izhɛmi ya akalagba iyi tu'ubono na agba.

18Nazhɛ ee suji ukwunanga shɛgba she ebe aa ga hiɛŋshɛ tanɛ tanɛ shi yebi, oo to shu ni ijɛ ɛtɛ tu'untangana iyebi. Gabata ee tegeni iŋ na akalagba otutu efod, na namɛ geri bu umbe ubwa.

19Nazhɛ aa njɛ tɛkanɛ ta azhɛnarɛya ti yebi, oo to tu nu ukwunanga izhɛmi iyi tu'ubono na agba zalụ hweehwe, to gwumwonu geri ba amɛ efod.

20Ee keeni tɛkanɛ ta ata ta azhɛnarɛya ti yebi tɛnda, oo to nụ ụzalụ tuta ta akalagba otutu efod geri ba amɛ ibɛ, to gwumwonu no ofwo tusotulonu ti ibɛ tuzuba ta akalagba efod.

21Ee shepi ezeje uduhwa wa ababa oo to na tɛkanɛ ta akalagba ata iyi tu'ubono na agba, ta tɛkanɛ te efod tu na ee umpi ni inyɛ, iwɛ maa i patana na azuba akalagba efod, iwɛ maa kede iyi tu'ubono na agba tufwurungwo ni efod o, te teni cɛŋ gana na AGWANGWAMA peni Moses unu.

Tɛnda tu N-nduka mi Nya iwɛ Onongbo
(Ụban 29:31-43)

22Aa njɛ idikɛ i'wɛtwɛ ni ihwehwe uduhwa wa ababa hwɛɛ iwɛ maa i patana na azuba efod.

23I'ilu idikɛ ɛtɛ namɛ na ashashɛ ibɛ, e zweni iŋ irikwi uuwa rungwutwonu gana i'ilu utogwo iwɛ maa kede i dwa o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

24Oo to apomɛgranati uduhwa wa ababa, nu uduhwa ushenje, nu una ushenje howuu, keeni inɛ ilinɛn nɛ aa hiɛŋshɛ tanɛ tanɛ nɛ tukwushɛ ti idikɛ ɛtɛ uuwa rungwutwonu.

25Nazhɛ aa njɛ ogogolo ɛruwɛjɛ na azhɛnarɛya tụrụmbɛɛ, ee shiyegeni ogogolo ata ɛruwɛjɛ no tuhwolu ta apomɛgranati nɛ tukwushɛ ti idikɛ ɛtɛ tutu rungwutwonu.

26Ee shiyeni ugogolo uko, o shiyono upomɛgranati uko tutu rungwutwonu tukwushɛ ti idikɛ ɛtɛ, maa o no hwuŋtono nu ugondu wa aba. Gana na ta AGWANGWAMA peni Moses unu.

27Nazhɛ ee tegeneni Aron keeni miaụŋ mu bwa me eyi n-nduka mu gwụmwatangwụ no tugwuno ti ihwehwe ilinɛn nɛ i nɛ,

28keeni ureweni ihwehwe ilinɛn nɛ i nɛ, keeni ufworo ihwehwe ilinɛn nɛ i nɛ, keeni uwereci ihwehwe ilinɛn nɛ aa hiɛŋshɛ tanɛ tanɛ.

29Umazhɛya ubwa ụ shɛ ihwehwe ilinɛn nɛ aa hiɛŋshɛ tanɛ tanɛ, keeni inɛ uduhwa wa ababa, nu uduhwa ushenje nu una ushenje howuu, ee zweni iŋ irikwi gana na ta AGWANGWAMA peni Moses unu.

30Nazhɛ ee jibi azhɛnarɛya lepe lepe iwɛ udara tijilo, ee 'nyeci nu bwa gana na ta a 'nyata ulamba wa shɛgwuma, ɛɛ hiɛŋ, Tijilo ta AGWANGWAMA.

31Ee umpi ezeje uduhwa wa ababa nu bwa, iwɛ ma o no umpo ureweni na azuba ubwa. Gana na ta AGWANGWAMA peni Moses unu.

E Hwuwi Ugondu ata, Nazhɛ go Moses Peni Aŋ Uwebiye

(Ụban 35:10-19)

32Gana aa kwunanjɛ ugondu udulo ata tu'ulwatagwụ kpaaŋ ta. E'isrɛl njɛ iyi elele te teni cɛŋ gana na ta AGWANGWAMA peni Moses unu.

33Nazhɛ aa shapɛ ohwolu ata tijilo, ti i'wɛŋni'wɛŋni ibwɛ hwɛɛ no ofwo Moses: ibɛ shɛ udulo ata, ta shɛkama shɛ bwa, ta shɛkpada shɛ bwa, ta abatana ubwa na azuba, ti imbele ibwɛ keeni akwụka ubwa.

34Ti i'wɛbɛ ya adagba igɛtɛ aa kwụnɛ iyi ishenje, ee urigeni uŋ na azuba, ti i'wɛbɛ iyweywe ɛtɛ ee peteni na azuba inɛ ɛtɛ, ti ibɛgɛlɛ tugwuno ɛtɛ ee kepi odubo;

35ti Ikpɛtɛ Unu-tutwa, ti imbele ibɛ keeni bɛjɛjɛ bi inyɛmɛnyɛmɛ bi ibɛ,

36tu uteburu, ti i'wɛŋni'wɛŋni ubwa kpaaŋ, ti ibrɛd ɛtɛ tijilo,

37tu uteburu ụsụtụla ata aa njɛ na azhɛnarɛya tụrụmbɛɛ, ta asụtụla ata ubwa ee shemeni ni ihiŋhiŋ ubwa, ti i'wɛŋni'wɛŋni ubwa kpaaŋ, ta manɛbɛ ma asụtụla ata iwɛ uhioko-uhwaŋna,

38tu utukwu-ụrụpɛ ata wa azhɛnarɛya, ta manɛbɛ mu tududugono, ti iturɛre ɛtɛ 'yajɛ ụhiụŋ ụlatụ, ti ibɛgɛlɛ ɛtɛ tugwuno aa swata no odubo udulo ata,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

39tu utukwu utumburɛ ta agbahwụ ubwa ɛtumburɛ, ti imbele ibwɛ, ti i'wɛŋni'wɛŋni ibwɛ kpaaŋ, tu ugbamgbam ata u tumama nyashɛnga, keeni ụkwụka ubwa;

40to tugwuno ta ata ee kepi atukpa keeni akatakpa ukpogwu ata, ti ibɛgɛlɛ ɛtɛ tugwuno aa kapa odubo ukpogwu ata, ti ihwehwe ibwɛ, tu n-ngbalụ mu bwa, ti i'wɛŋni'wɛŋni ibwɛ kpaaŋ, inɛɛ nɛ aa njɛ ugondu nu udulo ata tu'ulwatagwụ;

41ti i'wɛŋnɛ tu'urugono ya anjɛ-ugondu no ohwolu ata tijilo, ti idikɛ ɛtɛ tijilo iwɛ Aron na shɛ bunongbo, tu n-nduka iwɛ miaụŋ mu bwa me eyi mu na mi zhɛ na nda ugondu tunongbo.

42Miaụŋ mi Isrɛl mɛ njɛ ugondu ata kpaaŋ te teni cɛŋ gana na ta AGWANGWAMA peni Moses unu.

43Nazhɛ go Moses heleji ugondu ata kpaaŋ, baa kwụbɛ maa a njɛ uŋ ga gana na ta AGWANGWAMA peni bu unu, ibɛ po bee peni aŋ uwebiye.

Ụbanụ 40

Tishikicingo tu Udulo Ata

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

2Shikicingo udulo ata ụ tu'ulwatagwụ nụ ụjita uhiiŋ nu upiana uhiiŋ.

3Shiyono Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa na amɛ ubwa, maa kaa jɛlanɛ ikpɛtɛ ɛtɛ no tugwuno to odubo.

4Bɛ shɛ bo tocingo uteburu na amɛ ubwa, maa shemeni i'wɛŋni'wɛŋni ibwɛ nu umama 'wanụ ni ihiŋhiŋ ubwa. Tocingo du uteburu ụsụtụla na amɛ ubwa, maa petengeni asụtụla ni ihiŋhiŋ ubwa.

5Shikicingo utukwu ata wa azhɛnarɛya iturɛre tuhwoŋzhingo nu umbe Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa, maa sweci tugwuno tu tukapa no odubo ohwolu ata tijilo.

6Shikicingo utukwu-ụrụpɛ tuhwoŋzhingo nu umbe odubo udulo ata ụ tu'ulwatagwụ.

7Sho ugbamgbam ata tumama nyashɛnga na ashashɛ udulo ata ụ tu'ulwatagwụ nu utukwu-ụrụpɛ, ma zweni meni na amɛ ubwa.

8Ndana uŋ ukpogwu tutu rungwutwonu maa sweci ibɛgɛlɛ tugwuno no odubo ukpogwu ata.

9Shapa manɛbɛ mu tududugono maa dudugeni udulo ata, medenji iyi elele nɛ zweni na amɛ ubwa, maa njɛ uŋ tijilo, ti i'wɛŋni'wɛŋni ibwɛ kpaaŋ iwɛ maa ụ shɛ tijilo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10Dudugono du utukwu ata ụrụpɛ u tuhwoŋzhingo manɛbɛ, ti i'wɛŋni'wɛŋni ibwɛ kpaaŋ, maa njɛ utukwu ata ụrụpɛ tijilo, nazhɛ utukwu ata ụrụpɛ zhɛ wa sha tijilo me tijilo.

11Dudugono ugbamgbam ata tumama nyashɛnga manɛbɛ, tu ụkwụka ubwa, ma njɛ uŋ tijilo.

12Nazhɛ shapa Aron keeni miaụŋ mu bwa me eyi no odubo udulo ata ụ tu'ulwatagwụ, maa dụrɛ aŋ meni,

13Hwuŋtono Aron n-nduka ma ata mi tijilo mu tuwururu, maa dudugeni bu manɛbɛ, maa shiri bu swooŋ, iwɛ maa ma n ndana ugondu u tunongbo.

14Suje miaụŋ mu bwa me eyi maa hwuŋtengeni aŋ n-nduka ma ata mu gwụmwatangwụ,

15maa dudugeni aŋ manɛbɛ, gana na ebu dudugeni bishi ba aba, iwɛ maa a n ndanɛ tunongbo. Manɛbɛ ma ata ee dudugeni aŋ mɛ shɛ iwɛ maa a shɛ onongbo na alamụ aba tutu.

Unu Moses Tuhwuga

16Go Moses njɛ iyi elele te teni cɛŋ gana na AGWANGWAMA peni bu unu.

17E shikicinji udulo ata nụ ụjita uhiiŋ nu upiana uhiiŋ nu uywa uyebi [ta a banɛ ni Ijipti].

18Go Moses shikicinji udulo ata, baa shɛrɛ akatakpa ubwa, bee shikecenji shɛkpada shɛ bwa, bee shikecenji atukpa ubwa, bee hwuŋtengeni imbele ibwɛ.

19Nazhɛ bee berishiji tugwuno bee urigeni ohwolu ata tijilo keeni tu'urugono tu udulo ata na azuba, te teni cɛŋ gana na ta AGWANGWAMA peni bu unu.

20Bee zweni atayɛ ata tiseyida na amɛ Ikpɛtɛ ɛtɛ, bee hwuŋtengeni imbele na tɛkanɛ ti ikpɛtɛ ɛtɛ. Bee peteni ajɛjɛ ata inyɛmɛnyɛmɛ na azuba ibɛ.

21Bee tecinji ikpɛtɛ ɛtɛ nu udulo ata, bee berishiji tugwuno, baa jɛlanɛ Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa gana na ta AGWANGWAMA peni bu unu.

22Nazhɛ bee tecinji uteburu nu udulo ata ụ tu'ulwatagwụ; tuzuba tu udulo ata no tupohondo to tugwuno ta ata ti kepi odubo amɛ.

23Bee shemeni ibrɛd ɛtɛ ee peni AGWANGWAMA nu umama 'wanụ ni ihiŋhiŋ ubwa nu umbe AGWANGWAMA, te teni cɛŋ gana na ta AGWANGWAMA peni bu unu.

24Bee tecinji du uteburu ụsụtụla nu udulo ata ụ tu'ulwatagwụ tuta tu udulo ata, waa mama ngbarakanụ nu uteburu ata.

25Bee zweni asụtụla ata ulwa nu umbe AGWANGWAMA, gana na ta AGWANGWAMA peni bu unu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

26Bee tecinji utukwu-ụrụpɛ ata wa azhɛnarɛya nu udulo ata ụ tu'ulwatagwụ nu umbe tugwuno ta ata tɛ jɛlanɛ uŋ.

27Bee hwoŋzhinji iturɛre ụhiụŋ ụlatụ ni ihiŋhiŋ ubwa; gana na ta AGWANGWAMA peni bu unu.

28Bee sweci tugwuno to odubo udulo ata ụ tu'ulwatagwụ no ogwungwu tuba.

29Nazhɛ bee shikicinji utukwu-ụrụpɛ tuhwoŋzhingo no odubo udulo ata tu'ulwatagwụ, bee peni ụrụpɛ tuhwoŋzhingo, nu una tuswa ni ihiŋhiŋ ubwa; gana na ta AGWANGWAMA peni bu unu.

30Bee shi ugbamgbam ata ụ'wụtụ idurɛ na ashashɛ udulo ata ụ tu'ulwatagwụ nu utukwu-ụrụpɛ, bee zweni meni nu bwa.

31Na muba go Moses na Aron keeni miaụŋ ma Aron me eyi a nyashɛnga shivwɛvwɛjɛ sha aba;

32ta aka elele na ee teni nu udulo ata ụ tu'ulwatagwụ keeni aka na to o gwumwonu nu utukwu ata ụrụpɛ a mama nyashanga gana na ta AGWANGWAMA peni bu unu.

33Baa njɛ ukpogwu boo rungwutwonu udulo ata ụ tu'ulwatagwụ, bee sweci tugwuno to odubo ukpogwu ata. Gana go Moses njɛ baa kwunanjɛ ugondu ata kpaaŋ ta.

34Nazhɛ udomu ubeni udulo ata ụ tu'ulwatagwụ, nazhɛ ụjɛrụma wa AGWANGWAMA shini amɛ ohwolu ata tijilo.

35Go Moses eri shi bo tono ya na amɛ udulo ata ụ tu'ulwatagwụ o, iwɛnɛ tu udomu patanɛ nu bwa, ụjɛrụma wa AGWANGWAMA kaa shini amɛ ohwolu ata tijilo.

36Aka elele na tu udomu ata pashɛngwa nu udulo ata, nazhɛ E'isrɛl a shɛdɛnga tahaŋnụ ta aba.

37Ama yaa shɛ udomu ta pashɛngwa sụ nu udulo ata, asha a ta zha shɛ a shɛdɛnga tahaŋnụ ta aba o, semi nụ ụjita na udomu ata pashɛngwa nu bwa, gana yaa shɛ na tahaŋnụ ta aba tutu ta.

38Udomu wa AGWANGWAMA wo ubono nu udulo ata na aka bu uwaŋna, ulwa wa nama na amɛ udomu ata na aka bụ ụjita. Gabata eshe miaụŋ mi ihwɛ Isrɛl kpaaŋ a kwụba iŋ tutu ukwunanga tahaŋnụ ta aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Livai

Livai 1

Ụrụpɛ Tuhwoŋzhingo

1Ibɛ AGWANGWAMA suyanɛ Moses, baa jɛmɛ n-ndumwa nu bwa nu udulo tu'ulwatagwụ, bɛɛ hiɛŋ,

2Duma n-ndumwa mu ga pa atwa Isrɛl, hiɛŋ aŋ, Aka na ta bụtụ be elele na amɛ hiŋ zhɛ ba 'waŋnanɛ AGWANGWAMA iyi ụrụpɛ, ge iyi ụrụpɛ ata hiŋ i shɛ iyimabiga, inɛ kwo kaa agwụdụ.

3Yaa shɛ ụrụpɛ ubwa ụ shɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo na shɛ buna, asha ga shɛ buna be eyi na zasa tụsụnyasụ. Ga shapɛ bụ no odubo udulo tu'ulwatagwụ, maa AGWANGWAMA leshiji uŋ.

4Ga patana u'ala ubwa nu uhiuhiu iyi ụrụpɛ ata tuhwoŋzhingo, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma lashɛga iŋ maa Ma gangana bụ i'wɛwɛ ibwɛ.

5Nazhɛ bɛɛ zhɛ ba kwụna buna ata be eyi nu umbe AGWANGWAMA, nazhɛ miaụŋ-me-eyi mu Aron bunongbo, mi zhɛ ma shapa mehieŋ ma ata, a 'waŋ mụ nu uvwi utukwu-ụrụpɛ ata namɛ no odubo udulo tu'ulwatagwụ tutu rungwutwonu.

6Ga fwuta buna ata bụ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo maa sashanga bụ.

7Ga miaụŋ ma ata mu Aron bunongbo, mu shanɛ ulwa nu utukwu-ụrụpɛ, maa e setengeni i'wɛ'wɛ shiriri nu ulwa ata.

8Ga miaụŋ mu Aron mu na mɛ shɛ onongbo mi petengeni usunda ata ee seshenji shiriri ni ihiŋhiŋ i'wɛ'wɛ ɛtɛ patanganɛ nu utukwu ata ụrụpɛ, ibɛ shɛ uhiuhiu ubwa keeni manɛbɛ mu bwa.

9Ama ga nyashɛnga i'wɛŋnɛ ya amɛ ubwa keeni akatakpa ubwa ne meni. Go bunongbo ata peteni iŋ nu utukwu-ụrụpɛ hwɛɛ maa hwoŋzhingo iŋ, i shɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo na dure nu ulwa, na shanɛ AGWANGWAMA ụhiụŋ ụlatụ.

10Yaa shɛ iyi ụrụpɛ ata tuhwoŋzhingo i shɛ agwụdụ kwo kaa iyweywe, asha ga shɛ inɛɛ nɛ shɛ butubwenyi nɛ zasa tụsụnyasụ abụ 'waŋnɛ.

11Ga kwụnɛ bụ tuzuba tu utukwu-ụrụpɛ nu umbe AGWANGWAMA, ga miaụŋ mu Aron mu na mɛ shɛ onongbo mu 'wɛŋ mehieŋ mu bwa nu uvwi utukwu ata ụrụpɛ tutu rungwutwonu.

12Ga bụtụ ata seshenji bu, nazhɛ bunongbo zhɛ ba shamana usunda ata keeni manɛbɛ mu bwa ni ihiŋhiŋ i'wɛ'wɛ ɛtɛ satanganɛ nu ulwa ata utukwu-ụrụpɛ.

13Ama ga nyashɛnga i'wɛŋnɛ ibwɛ ya amɛ keeni akatakpa ubwa ne meni. Go bunongbo ata suji iŋ maa hwoŋzhingo iŋ nu utukwu-ụrụpɛ hwɛɛ. Ụ shɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo na shanɛ AGWANGWAMA ụhiụŋ ụlatụ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

14Yaa shɛ na shanụnụ bụtụ zhɛ ba pana AGWANGWAMA ụrụpɛ tuhwoŋzhingo,
asha ga shɛ ikwucime kwo kaa biywoywo bu ulukwukwu baa 'waŋnɛ.

15Go bunongbo shepi bu maa mushingo uhiuhiu ubwa, maa hwoŋzhingo bu nu
utukwu-ụrụpɛ. Go pilo mehieŋ mu bwa nu utukwu-ụrụpɛ.

16Ga shapa ihiɛhiɛjɛ ibwɛ ti iyimɛyɛ ibɛ maa 'waŋ na bu'aŋbụ bu utukwu-ụrụpɛ
geri bu uwaŋna-banụ, no ofwo ata aa 'waŋ ma'alụ.

17Ga dwatwaga shitutu shɛ bwa, ama kede dwatwaga hwɛ hwɛɛ o. Go bunongbo
ata hwoŋzhinji bu nu utukwu-ụrụpɛ, ni ihiŋhiŋ i'wɛ'wɛ ɛtɛ patanganɛ nu ulwa
ata. Ụ shɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo na dure nu ulwa, ụ shanɛ AGWANGWAMA ụhiụŋ
ụlatụ.

Livai 2

Gana na Aa shɛ a Ta Ụrụpɛ Iyi Izɛgwu Pa AGWANGWAMA

1Yaa shɛ bụtụ be elele zhɛ ba pana AGWANGWAMA ụrụpɛ ni iyi izɛgwu, asha ga
nacɛ iŋ tugwo maa i shɛ mihiuŋ mi tilee lee. Go zwono mu manɛbɛ, maa patana
mụ iturɛre frankinsɛns,

2maa shapa mụ no ofwo miaụŋ-me-eyi mu Aron mu na mɛ shɛ onongbo. Ga sala
mihiuŋ ma ata mi tilee lee keeni manɛbɛ mi ibɛ te shini ukwoto u'ala medenji
iturɛre ɛtɛ frankinsɛns ibɛ hwɛɛ. Go bunogbo ata hwoŋzhinji iŋ nu utukwu-
ụrụpɛ maa ụ shɛ titeyinje tụ ụrụpɛ na dure nu ulwa, ụ shanɛ AGWANGWAMA
ụhiụŋ ụlatụ.

3Tuvwa ti iyimɛyɛ ɛtɛ ụrụpɛ tɛ shɛ inɛ Aron keeni miaụŋ mu bwa me eyi, i shɛ
ụpadụ ụrụpɛ tijilo me tijilo nɛ ee peni AGWANGWAMA tedure nu ulwa.

4Yaa shɛ ụrụpɛ ata shɛ una iyimɛyɛ nɛ oo to na apitwa, asha ga shɛ akara na zasa
Ifucingɛ, anaa na aa njɛ ne mihiuŋ mi tilee lee mu na ee hiŋtetenji na manɛbɛ ma
buta, kwo kaa agbagbada na zasa Ifucingɛ anaa na aa shananjɛ manɛbɛ ma buta.

5Yaa shɛ kaa ụrụpɛ bụtụ ụ shɛ una iyimɛyɛ nɛ oo to nu ujebi u tugbadaa, asha ga
shɛ ne mihiuŋ mi tilee lee mu na mu zasa Ifucingɛ, mu na ee hiŋtetenji na manɛbɛ
ma buta.

6Hwuŋzorongo aŋ wuŋzu wuŋzu maa zweni aŋ manɛbɛ ma buta. Ụ shɛ ụrụpɛ
iyimɛyɛ.

7Yaa shɛ kaa ụrụpɛ bụtụ ụ shɛ iyimɛyɛ nɛ oo shitogo ni ikwɛshɛ, asha ga shɛ ne
mihiuŋ mi tilee lee keeni manɛbɛ ma buta.

8Gabụ kaa bɛ shɛ ba shapɛ ụrụpɛ ata ubwa iyimɛyɛ unaa na aa njɛ ni ijɛ hwɛɛ no
ofwo AGWANGWAMA. Aka na ta a shɛkanɛ iŋ bunongbo, ubwa zhɛ ba shapa ya
iyimɛyɛ ɛtɛ nu utukwu-ụrụpɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9Bunongbo ata ubwa zhɛ ba muna ụrụpɛ ata iyimɛyɛ na shɛ una titeyinje maa hwoŋzhingo uŋ nu utukwu-ụrụpɛ, ụ shɛ ụrụpɛ na oo to tedure nu ulwa. Ụ shanɛ AGWANGWAMA ụhiụŋ ụlatụ.

10Tuvwa ti iyimɛyɛ ɛtɛ ụrụpɛ tɛ shɛ inɛ Aron keeni miaụŋ mu bwa me eyi, ụ shɛ ụpadụ ụrụpɛ tijilo me tijilo na ee peni AGWANGWAMA tedure nu ulwa.

11Kede e zweni Ifucingɛ nu ụrụpɛ iyimɛyɛ nɛ ɛhi zhɛ hia 'waŋnanɛ AGWANGWAMA o. Hiɛ shɛ shɛ hio hwoŋzhingo kaa Ifucingɛ kwo kaa iswɛ nụ ụrụpɛ we elele na ɛhi zhɛ hia pana AGWANGWAMA tedure nu ulwa o.

12Na 'waŋnanɛ ma AGWANGWAMA upwaŋ tụ'walụ ti hiiŋ, ama hi zha shɛ tuba hio hwoŋzhingo uŋ nu utukwu-ụrụpɛ gana maa ụ shɛ ụrụpɛ ụhiụŋ ụlatụ o.

13No zwono ma manɛ na arụpɛ iyimɛyɛ hiŋ elele. To lono ma maa manɛ mu unu hiŋ tutwa na Agwatana mụ vwụnjɛ nụ ụrụpɛ hiŋ iyimɛyɛ o, na madanga ma manɛ na arụpɛ hiŋ kpaaŋ.

14Yaa shɛ ɛhi zhɛ hia pana AGWANGWAMA upwaŋ ụ tụ'walụ ti hiiŋ, asha ga shɛ akaraba ofwo a na ee neci kwo kaa anaa na ee nyeshi nu ulwa.

15Shananga aŋ manɛbɛ ma buta na azuba keeni iturɛre frankinsɛns. Ụ shɛ ụrụpɛ tiya.

16Go bunongbo hwoŋzhinji ụpadụ iyi ụrụpɛ ata ubwa u titeyinje tu bwa, na shɛ akaraba na ee neci keeni manɛbɛ ma buta medenji iturɛre frankinsɛns ubwa hwɛɛ. Ụ shɛ ụrụpɛ na ee peni AGWANGWAMA tedure nu ulwa.

Livai 3

Undwa Ụrụpɛ wa Amɛ-olom

1Yaa shɛ bụtụ 'waŋnɛ buna be eyi kwo kaa buna bo o maa pana AGWANGWAMA iwɛ ụrụpɛ wa amɛ-olom, asha ga shɛ bunaa na zasa tụsụnyasụ.

2Ga bụtụ ata peteni u'ala ubwa nu uhiuhiu buna ata bụ ụrụpɛ ubwa maa kwụna bụ no odubo udulo ata ụ tu'ulwatagwụ. Ga miaụŋ mu Aron me eyi mu na mɛ shɛ onongbo mu 'wɛŋ mehieŋ mu bwa nu uvwi utukwu-ụrụpɛ tutu rungwutwonu.

3Manɛbɛ ma ata mu ubeni ni i'wɛŋnɛ ibwɛ ya amɛ kpaaŋ, ibɛ shɛ iyi nɛ banɛ nụ ụrụpɛ ata wa amɛ-olom, ibɛ shɛ iyi nɛ bɛɛ zhɛ ba pana AGWANGWAMA tedure nu ulwa,

4keeni nkpokpolo mu bwa mi yebi medenji manɛbɛ ma muba, keeni asụbwụ ubwa a na bɛɛ zhɛ ba bwa, medenji nkpokpolo ma ata.

5Inɛ ɛtɛ ibɛ miaụŋ mu Aron me eyi mi zhɛ mo hwoŋzhingo nu utukwu-ụrụpɛ hwɛɛ, na azuba ijɛ ɛtɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo nɛ patanɛ ni i'wɛ'wɛ ulwa ata. Ụ shanɛ AGWANGWAMA ụhiụŋ ụlatụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Yaa shɛ ụrụpɛ wa amɛ-olom bụtụ zhɛ ba pana AGWANGWAMA, ni iyimabiga ye eyi kwo kaa inɛ yo o, asha ga shɛ ni inɛɛ nɛ zasa tụsụnyasụ bee peni AGWANGWAMA.

7Yaa shɛ yɛu ụgwụdụ bụtụ 'waŋnɛ maa pana AGWANGWAMA,

8ga patana u'ala ubwa nu uhiuhiu ụgwụdụ ata ubwa maa kwụna bụ no odubo udulo ụ tu'ulwatagwụ. Ga miaụŋ-me-eyi mu Aron mu 'wɛŋ mehieŋ mu bwa nu uvwi utukwu-ụrụpɛ tutu rungwutwonu.

9Manɛbɛ mu bwa mo bungwu-bu-utwenyi na gwumwongonu no bugbororo, keeni manɛbɛ ma ata mu ubeni ni i'wɛŋnɛ ya amɛ ubwa hwɛɛ, ibɛ shɛ iyi ụrụpɛ wa amɛ-olom nɛ bɛɛ zhɛ ba pana AGWANGWAMA tedure nu ulwa,

10keeni nkpokpolo mu bwa mi yebi, medenji manɛbɛ ma muba keeni asụbụ ubwa na baa shɛ ba bwa medenji nkpokpolo ma ata.

11Bunongbo ubwa zhɛ bo hwoŋzhingo iŋ nu utukwu-ụrụpɛ hwɛɛ maa i shɛ iyimɛyɛ nɛ ee peni AGWANGWAMA tedure nu ulwa.

12Yaa shɛ biywoywo bụtụ 'waŋnɛ maa pana AGWANGWAMA,

13ga patana u'ala ubwa nu uhiuhiu biywoywo ata, maa kwụna bụ no odubo udulo tu'ulwatagwụ. Ga miaụŋ mu Aron mụ 'wɛŋ mehieŋ mu bwa nu uvwi utukwu-ụrụpɛ tutu rungwutwonu.

14Nazhɛ gɛ bwɛ manɛbɛ mu na mu ubeni ni i'wɛŋnɛ ibwɛ ya amɛ, hwɛɛ maa pana AGWANGWAMA ụrụpɛ na dure nu ulwa.

15To nkpokpolo mu bwa mi yebi medenji manɛbɛ ma muba mu na mu namɛ ne emenyi ubwa keeni asụbụ ubwa a na baa shɛ ba bwa medenji nkpokpolo ma ata.

16Go bunongbo hwoŋzhinji iŋ hwɛɛ nu ulwa ata namɛ nu utukwu-ụrụpɛ maa i shɛ iyimɛyɛ nɛ ee peni AGWANGWAMA tedure nu ulwa, nɛ kaa i shɛ ụhiụŋ ụlatụ. Manɛbɛ ma ata hwɛɛ mɛ shɛ mu na ma AGWANGWAMA.

17Ijɛ i shɛ okpogo unyizo-nom no ofwo elele na alamụ hiŋ namanjɛ kpaaŋ, maa kede hi na ya manɛbɛ kwo kaa mehieŋ o.

Livai 4

Ụrụpɛ iwɛ Iwɛwɛ yo Onongbo

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

2Mbiso atwa Isrɛl maa, Yaa shɛ bụtụ be elele njɛ iwɛwɛ nu umepiteshi, na amɛ iyi elele nɛ Ngee peni-unu ibɛ maa kede a njɛ o, asha ga a 'wa ihwɛŋnɛ gɛ Ngɛɛ zhɛ mo hi tulonono.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Yaa shɛ bunongbo bụ 'wụtụ njɛ iwɛwɛ nɛ shapɛrɛganɛ atwa vwɛ n-ndumwa-tụwụma, asha ga shapa yɛu buna be eyi nɛ zasa tụsụnyasụ iwɛ iwɛwɛ ɛtɛ baa njɛ maa pana AGWANGWAMA ụrụpɛ iwɛwɛ.

4Ga shapɛ yɛu buna ata be eyi no odubo udulo tu'ulwatagwụ nu umbe AGWANGWAMA, maa patana u'ala ubwa nu uhiuhiu yɛu buna ata be eyi, maa kwụna bụ nu umbe AGWANGWAMA.

5Go bunongbo ata bụ 'wụtụ seri mehieŋ mi yɛu ɛtɛ buna maa tono nu udulo ata ụ tu'ulwatagwụ.

6Go bunongbo ata shiyeni buvwa bwa ne mehieŋ ma ata maa zhizhongo mu nu umbe ibɛgɛlɛ ɛtɛ tugwuno i jilanɛ ohwolu ata tijilo kpalụ cenje ne eshe AGWANGWAMA.

7Go bunongbo ata zweni mehieŋ ma ata mu ko na mahiuaŋ mu utukwu-ụrụpɛ iturɛre ata namɛ na amɛ udulo ata ụ tu'ulwatagwụ ne eshe AGWANGWAMA. Ga 'waŋ mehieŋ ma ata mu vwɛ nu uvwi utukwu ata ụrụpɛ tuhwoŋzhingo ata namɛ no odubo udulo ata ụ tu'ulwatagwụ.

8Go sugo manɛbɛ ma ata mu ubeni ni i'wɛŋnɛ ya amɛ yɛu buna ata be eyi bụ ụrụpɛ iwɛwɛ kpaaŋ,

9to nkpokpolo mu bwa mi yebi keeni manɛbɛ ma muba mu na mu namɛ ne emenyi keeni asụbụ ubwa,

10gana na te e suji mu na ma buna ata bụ ụrụpɛ wa amɛ-olom, gana ata du bunongbo ata zhɛ bo hwoŋzhingo iŋ hwɛɛ nu utukwu-ụrụpɛ tuhwoŋzhingo.

11Ama go sugo u'waba yɛu buna ata be eyi, tu usunda ubwa, tu uhiuhiu ubwa, ta akatakpa ubwa, ti i'wɛŋnɛ ibwɛ ya amɛ keeni tuwiŋ tu bwa hwɛɛ,

12maa bacɛnga iŋ no tupohondo tu ugba tu'ulwa maa zha no ofwo tishɛshɛshɛ, na aa 'waŋ ma'alụ, maa hwoŋzhingo iŋ apata nu ulwa i'wɛ'wɛ.

Ụrụpɛ iwɛ Iwɛwɛ ya Atwa Tu'ulwa ta ata Kpaaŋ

13Yaa shɛ tu'ulwatagwụ ti Isrɛl hwɛ hwɛɛ tɛ njɛ iwɛwɛ ni iyi nɛ ee ge mepi shi, ni iyi elele nɛ AGWANGWAMA ge peni aŋ unu maa kede a njɛ o, n-ndumwa mi ibɛ kaa mụ wụmɛ aŋ.

14Aka na ti ya kapɛshɛngwanụ aŋ, ee mepi ya iwɛwɛ ɛtɛ aa njɛ, asha ga tu'ulwatagwụ ta ata tɛ shapɛ yɛu buna be eyi maa e peni ụrụpɛ iwɛwɛ nu umbe udulo tu'ulwatagwụ ne eshe AGWANGWAMA.

15Ga n-nyarɛ mu tu'ulwatagwụ mi petengeni i'ɛlɛ ya aba nu uhiuhiu yɛu ɛtɛ buna be eyi ne eshe AGWANGWAMA, nazhɛ a kwunanjɛ bụ AGWANGWAMA.

16Go bunongbo bụ 'wụtụ seri mehieŋ mi yɛu ɛtɛ buna be eyi maa zha no ofwo udulo tu'ulwatagwụ,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

17go shiyono buvwa bwa ne mehieŋ ma ata maa zhizhongo mu geri bu umbe ibɛgɛlɛ ɛtɛ tugwuno yo odubo ata kpalụ cenje nu umbe AGWANGWAMA.

18Go zwono mehieŋ ma ata mu ko na mahiuaŋ ma ata mu utukwu-ụrụpɛ ata namɛ na amɛ udulo ata ụ tu'ulwatagwụ nu umbe AGWANGWAMA. Ga 'waŋ mehieŋ maa ata mụ vwɛ nu uvwi utukwu ata ụrụpɛ tuhwoŋzhingo ata namɛ no odubo udulo tu'ulwatagwụ.

19Go sugo manɛbɛ mu bwa hwɛɛ maa hwoŋzhingo mu nu utukwu ata ụrụpɛ.

20Gana baa shɛ ba nda ni yɛu buna ata be eyi ta; gana na tu baa njɛ ni yɛu buna be eyi bụ ụrụpɛ iwɛwɛ, gabata du bɛɛ zhɛ ba nda na bu na ga. Nazhɛ bunongbo ata zhɛ ba gangana aŋ iwɛwɛ ya aba.

21Ga shapa yɛu buna ata ni ikɛnyi ibwɛ maa bacɛnga bụ no tupohondo tu ugba tu'ulwa, maa hwoŋzhingo bu gana na ti bee ge hwoŋzhinji yɛu buna bụ ụrụpɛ iwɛwɛ ikɛnyi ibwɛ.

Ụrụpɛ iwɛ Iwɛwɛ nɛ Uhiu wa Atwa Njɛ

22Aka na bụtụ na shɛ uhiu wa atwa njɛ iwɛwɛ nu umepiteshi, ni iyi elele nɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ge peni-unu ibɛ maa i shɛ shɛ ya nda o, n-ndumwa kaa mụ wụmɛ bụ.

23Yaa shɛ bee mepi ya kaa iwɛwɛ ɛtɛ baa njɛ, asha ga 'waŋnɛ biywoywo be eyi na zasa tụsụnyasụ iwɛ ụrụpɛ ata.

24Ga patana u'ala ubwa nu uhiuhiu biywoywo ata, maa kwụna bụ no ofwo ata aa kwụna iyi ụrụpɛ tuhwoŋzhingo nu umbe AGWANGWAMA, iwɛ ụrụpɛ iwɛwɛ ibwɛ.

25Go bunongbo seri mehieŋ ma ata mi iyi ụrụpɛ iwɛwɛ na buvwa bwa maa zwono mu na mahiuaŋ mu utukwu-ụrụpɛ tuhwoŋzhingo, maa 'waŋ mu na ata mụ vwɛ nu uvwi utukwu-ụrụpɛ ata u tuhwoŋzhingo.

26Go hwoŋzhingo manɛbɛ mu bwa hwɛɛ nu utukwu-ụrụpɛ, gana manɛbɛ mi iyi ụrụpɛ wa amɛ-olom, iwɛ maa bunongbo ata gengeni bu iwɛwɛ ibwɛ, ɛ zhɛ kaa a gangana bụ.

Ụrụpɛ iwɛ Iwɛwɛ nɛ Atwa Tukwakwa Njɛ

27Yaa shɛ bụtụ bu tukwakwa be elele njɛ iwɛwɛ nu umepiteshi ni iyi elele nɛ AGWANGWAMA ge peni-unu ibɛ maa i shɛ shɛ ya nda o, n-ndumwa kaa mụ wụmɛ bụ.

28Aka na bee mepi ya iwɛwɛ ɛtɛ baa njɛ, bɛ shɛ ba 'waŋnɛ biywoywo bo o na zasa tụsụnyasụ iwɛ iwɛwɛ ɛtɛ ibwɛ baa njɛ.

29Ga patana u'ala ubwa nu uhiuhiu biywoywo ata bụ ụrụpɛ iwɛwɛ maa kwụna bụ nu utukwu-ụrụpɛ tuhwoŋzhingo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

30Go bunongbo seri mehieŋ mu bwa na buvwa maa zwono mu na mahiuaŋ mu utukwu-ụrụpɛ tuhwoŋzhingo, maa 'waŋ mu na ata mụ vwɛ nu uvwi utukwu-ụrụpɛ.

31Go sugo manɛbɛ mu bwa hwɛɛ gana na to o sugo manɛbɛ mi iyi ụrụpɛ wa amɛ-olom maa hwoŋzhingo mu nu utukwu-ụrụpɛ maa mu shanɛ AGWANGWAMA ụhiụŋ ụlatụ. Go bunongbo to ụrụpɛ iwɛ ubwa, nazhɛ ɛɛ zhɛ a gangana bụ iwɛwɛ ibwɛ.

32Yaa shɛ kaa ụgwụdụ bụtụ ata shɛ ba shapɛ iwɛ ụrụpɛ iwɛwɛ ibwɛ, asha ga shɛ bu na bo o na kaa zasa tụsụnyasụ baa 'waŋnɛ.

33Ga patana u'ala ubwa nu uhiuhiu ụgwụdụ ata ụrụpɛ iwɛwɛ, maa kwụna bụ no ofwo ata aa kwụna iyi ụrụpɛ tuhwoŋzhingo.

34Go bunongbo seri mehieŋ mụ ụgwụdụ ata na buvwa bwa maa zwono mu na mahiuaŋ mu utukwu-ụrụpɛ tuhwoŋzhingo, maa 'waŋ mu na ata mụ vwɛ nu uvwi utukwu-ụrụpɛ.

35Go sugo manɛbɛ mu bwa hwɛɛ gana na to o sugo manɛbɛ mi yɛu-ụgwụdụ ụrụpɛ wa amɛ-olom, maa bunongbo ata hwoŋzhinji mu nu utukwu-ụrụpɛ, na azuba iyi ya arụpɛ ata ee peni AGWANGWAMA tedure nu ulwa. Nazhɛ bunongbo zhɛ ba ta ụrụpɛ iwɛ iwɛwɛ ɛtɛ baa njɛ, ɛ zhɛ kaa a gangana bụ iwɛwɛ ibwɛ.

Livai 5

Iyi nɛ Aa Shɛ a Ta Ụrụpɛ iwɛ Iwɛwɛ Tiseyida

1Yaa shɛ aa suyanɛ bụtụ be elele no ofwo n-ndumwa maa duma tiseyida ti iyi nɛ baa kwụbɛ kwo kaa iyi nɛ baa hwụjɛ, yaa shɛ baa jɛmɛ shɛ iwɛ-tɛkana ibɛ tebiye, asha ubwa zhɛ ba 'waŋna ulwapɛ ibɛ.

2Kwo kaa yaa shɛ bụtụ be elele timengeni iyi nɛ hashɛganụ okwo yaa shɛ ru'wo ru usunda-ehilo ru na ru hashɛganụ, kwo kaa ru'wo ri iyimabiga nɛ hashɛganụ, kwo kaa ru'wo ri iyi nɛ yo hombilo na cɛnjɛ, nɛ hashɛganụ, okwo bee ge mepi shi, asha bɛ shɛ waa bụtụ na hashɛganụ. N-ndumwa mụ wụmɛ bụ tilɛɛ.

3Okwo yaa shɛ bee timengeni iyi elele nɛ namɛ na tu'waba ta bụtụ na hashɛganụ, bee mepi shi kaa, ama aka na ti bee mepi ya, asha bu suji waa tụwụma ti ibɛ.

4Okwo yaa shɛ bụtụ to-tuwa kwakwa maa bi zhɛ ba nda iyi iwɛ kwo kaa iyi ibiye, ti bee ge mepi shi iŋ kaa, ama aka na bee mepi iŋ ya, asha bu suji tụwụma ti ibɛ.

5Aka na ta bụtụ suji tụwụma ti iyi elele, go lono-unu iwɛwɛ ɛtɛ baa njɛ.

6Ga 'waŋnanɛ AGWANGWAMA yɛu-ụgwụdụ yo o kwo kaa biywoywo bo o iwɛ ulwapɛ iwɛwɛ ɛtɛ ibwɛ. Go bunongbo to bu ụrụpɛ iwɛ iwɛwɛ ibwɛ.

7Ama yaa shɛ ikɛnyi bụtụ ata ci shi yɛu-ụgwụdụ, asha ga 'waŋnanɛ AGWANGWAMA nkwucimo mi yebi kwo kaa oywoywo olukwukwu eyebi, iwɛ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

ụrụpɛ tụwụma tu bwa iwɛ iwɛwɛ ɛtɛ baa njɛ. Bu ko shɛ iwɛ ụrụpɛ iwɛwɛ, bu na bi yebi shɛ iwɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo.

8Ge suje aŋ no ofwo bunongbo ata na kaa zhɛ ba shapa bu na ata bi hiiŋ maa pana ụrụpɛ iwɛ iwɛwɛ. Go pingo i'ilu ibwɛ maa dwonu iŋ, ama kede mushingo uhiuhiu ubwa hwɛɛ o.

9Go zhizhongo mehieŋ ma ata mi iyi ụrụpɛ iwɛwɛ mu ko na bụ'aŋbụ bu utukwu-ụrụpɛ, go pilo mehieŋ ma ata mụ vwɛ maa mi ngbenji nu uvwi utukwu-ụrụpɛ, ụ shɛ ụrụpɛ iwɛ iwɛwɛ.

10Nazhɛ bɛɛ zhɛ ba shapa bu na ata bi yebi maa ta ụrụpɛ tuhwoŋzhingo nu bwa, maa nda gana na tu undwa ibɛ ụ shɛ hwɛɛ. Go bunongbo to bu ụrụpɛ iwɛ iwɛwɛ ɛtɛ baa njɛ, ɛ zhɛ kaa a gangana bụ iwɛwɛ ibwɛ.

11Ama yaa shɛ ikɛnyi bụtụ ata ci shi nkwucimo mi yebi kwo kaa olukwukwu eyebi, asha ga 'waŋnɛ mihiuŋ mi tilee lee ne bimenji bi ikwureni bugongo bu ko maa o to ụrụpɛ iwɛwɛ ɛtɛ baa njɛ. Kede e zweni mu manɛbɛ ma buta o, kede kaa e zweni mu iturɛre frankinsɛns o, iwɛnɛ tu waa shɛ ụrụpɛ iwɛwɛ.

12Ga shapa mụ no ofwo bunongbo maa bunongbo ata seri mu nu u'ala ubwa pwomuu maa patana mụ na azuba utukwu-ụrụpɛ maa hwoŋzhingono mu AGWANGWAMA nu ulwa, maa i shɛ iyi titeyinje tu bwa. Ụ shɛ ụrụpɛ iwɛwɛ.

13Gana bunongbo zhɛ ba ta bụ ụrụpɛ iwɛ iwɛwɛ elele nɛ baa njɛ ta. Ɛ zhɛ kaa a gangana bụ iwɛwɛ ibwɛ. Mu na ata mụ vwɛ mi zhɛ ma sha mu na mo bunongbo, gana na aa nda nụ ụrụpɛ iyimɛyɛ.

Undwa iwɛ Ụrụpɛ Tụwụma

14Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

15Yaa shɛ bụtụ be elele njɛ iwɛwɛ, bee pindeni iyi tijilo ya AGWANGWAMA nu umepiteshi, ga bụtụ ata 'waŋnanɛ AGWANGWAMA udagba kwo kaa biywoywo na zasa tụsụnyasụ iwɛ ụrụpɛ tụwụma tu bwa. Ga imanga ulumo ukwuribi ubwa te teni cɛŋ gana na tu ulumo ukwuribi wo ohwolu tijilo namɛ, iwɛ tụwụma tu bwa.

16Ga tụpa ijɛ ɛtɛ tijilo bee ge pindeni, ga patana iyi itana ni ibɛ maa pana bunongbo. Nazhɛ bunongbo ata zhɛ ba ta bụ ụrụpɛ nu udagba ata iwɛ tụwụma tu bwa, nazhɛ ɛɛ zhɛ a gangana bụ iwɛwɛ ibwɛ.

17Yaa shɛ bụtụ be elele pindeni iyi ike na amɛ iyi nɛ AGWANGWAMA ge peni-unu maa i shɛ shɛ ya nda o, bụtụ bu ko kaa njɛ iwɛwɛ ɛtɛ, okwo yaa shɛ bee ge mepi shi iŋ, bu suji waa tụwụma ti ibɛ. Bi zhɛ kaa ba 'waŋna ulwapɛ ibɛ.

18Ga 'waŋnanɛ bunongbo udagba kwo kaa biywoywo na zasa tụsụnyasụ. Ga imanga ulumo iyi ụrụpɛ tụwụma tu bwa, maa bunongbo to bu ụrụpɛ iwɛ iyi iwɛ ɛtɛ baa ga njɛ nu umepiteshi, nazhɛ ɛɛ zhɛ a gangana bụ iwɛwɛ ibwɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

19Inɛ ɛtɛ i shɛ ụrụpɛ tụwụma tu na bee ge suji na agba AGWANGWAMA.

Livai 6

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses.

2Yaa shɛ bụtụ be elele njɛ AGWANGWAMA iwɛwɛ iwɛnɛ baa lacɛ maa gwuricingono uyebi ubwa iyi nɛ uyebi ubwa ge peni bu la tungbaraka, okwo iwɛ iyi uyebi ubwa nɛ bee zunji, okwo iwɛ imwere nɛ baa yɛ bụ,

3okwo iwɛ tuwa tụ ụzagwụ tu na boo to iwɛ iyi nɛ ga 'inɛ bee gwushiji, bɛɛ hiɛŋ, ubwa kwụbɛ shɛ o.

4Aka na ta bụtụ njɛ iwɛwɛ ni ijɛ okwo ike, bɛ shɛ ba tụpa iŋ hwɛɛ iwɛ orugwusu ata baa ga njɛ.

5I shɛ tilɛɛ maa ga tụpa bụtụ ata ga 'yajɛ iŋ la hwɛɛ nụ ụjita ata oo to tụwụma tu bwa ugbe. Ga madanga du iyi itana ibɛ iwɛ tuwa ta ata tụ ụzagwụ boo go to.

6Ga 'waŋnɛ udagba ubwa kwo kaa biywoywo na zasa tụsụnyasụ no ofwo bunongbo maa pana AGWANGWAMA ụrụpɛ ubwa u tugworicingo, te teni cɛŋ nu gana na to bunongbo ata imanganjɛ ulumo ibɛ.

7Nazhɛ bunongbo ata zhɛ ba ta bụ ụrụpɛ na agba AGWANGWAMA iwɛ iwɛwɛ elele nɛ bụtụ ata ga njɛ, ɛ zhɛ kaa a gangana bụ.

Gana na Shɛ maa A na Ta Ụrụpɛ Tuhwoŋzhingo

8Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

9Pana Aron keeni miaụŋ mu bwa me eyi unu maa, Undwa ụrụpɛ tuhwoŋzhingo na: Ga a na Patana iyi ụrụpɛ tuhwoŋzhingo nu utukwu-ụrụpɛ uuwa gi iyi yo holo, kede ulwa utukwu-ụrụpɛ kaa 'weji kwukwuŋ.

10Go bunongbo urugono i'wɛŋnɛ ilinɛn tuwururu, go hwuŋtono uwereci ubwa ilinɛn, nazhɛ sugo ma'alụ ma ata ulwa utukwu-ụrụpɛ hwoŋzhinji iyi ụrụpɛ tuhwoŋzhingo kwunduu, maa tulono mu na bụ'aŋbụ bu utukwu-ụrụpɛ.

11Nazhɛ bɛɛ zhɛ bo hwucoko n-nduka ma ata mu bwa mu tuwururu, maa urugono i'wɛŋnɛ inyɛ, maa sugo ma'alụ ma ata maa bacɛnga mụ nu ugba tu'ulwa maa zha no ofwo ata hashɛganụ sụ.

12Ulwa ụ shɛ wa uranga tuhwoŋtu nu utukwu-ụrụpɛ aka elele maa kede u 'weji kwukwuŋ. Go bunongbo no hwoŋzhingo i'wɛ'wɛ nu bwa uvwungwa uvwungwa, ga bu na shamana iyi ụrụpɛ ata tuhwoŋzhingo na azuba ibɛ shiriri iwɛ maa hwoŋzhingo manɛbɛ ma ata mi iyi ụrụpɛ wa amɛ-olom na azuba ibɛ.

13Ulwa ata ụ shɛ wa uranga tuhwoŋtu nu utukwu-ụrụpɛ tutu; ụ shɛ shɛ kaa wo 'wogo kwukwuŋ.

Gana na shɛ maa A na Ta ụrụpɛ Tiya

© 2008 Bible Society of Nigeria.

14Undwa ụrụpɛ tiya na: Miaụŋ-me-eyi mu Aron muba mi zhɛ mu na shɛkana uŋ AGWANGWAMA nu utukwu-ụrụpɛ.

15Go bunongbo seri mihiuŋ mi tilee lee mụ ụrụpɛ ata tiya nu u'ala ubwa pwomuu, medenji manɛbɛ ma muba keeni iturɛre frankinsɛns na patanɛ nụ ụrụpɛ ata tiya kpaaŋ, maa hwoŋzhingo mu nu utukwu-ụrụpɛ maa i shɛ titeyinje tu bwa. I shanɛ AGWANGWAMA ụhiụŋ ụlatụ.

16Ga Aron, na miaụŋ mu bwa me eyi, aba zhɛ a ya tuvwa ti ibɛ. Ɛ zhɛ a ya iŋ uzawa Ifucingɛ no ohwolu tijilo, nu ukpogwu udulo tu'ulwatagwụ.

17Kede o to iŋ medenji Ifucingɛ o. M peni aŋ iyi ya arụpɛ mi a na dure nu ulwa maa i shɛ urobwo wa aba. I shɛ iyi tijilo me tijilo, i shɛ gana iyi ụrụpɛ iwɛwɛ keeni ụrụpɛ tụwụma.

18Butubwenyi be elele na ashashɛ miaụŋ mu Aron bɛ shɛ ba ya iŋ, i shɛ undwa unyizo-nom tutu ofwo elele na awaŋnɛ hiŋ teje. Bụtụ be elele na timengeni iyi nɛ banɛ na arụpɛ na ee peni AGWANGWAMA tedure nu ulwa, tijilo ti ibɛ ti zhɛ ta ima bụ.

19Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

20Iyi ụrụpɛ na ga Aron keeni miaụŋ mu bwa me eyi mi zhɛ ma pana AGWANGWAMA nụ ụjita na ee dudugeni bu manɛbɛ na: ibɛ shɛ iyi-u'umpwa bimenji bo mihiuŋ mi tilee lee bi ikwureni bugongo bu ko maa mɛ shɛ ụrụpɛ tiya aka elele. Tudwonu ta ashashɛ muba tu ko tɛ shɛ iwɛ uvwungwa, tudwonu ta ashashɛ muba ti nya tɛ shɛ iwɛ ụrụmɛ.

21Ɛ zhɛ a ta iŋ nu ujejebi, medenji manɛbɛ. Ga shapɛ iŋ na aka na to o to iŋ, yee swe manɛbɛ tebiye, ibɛ shɛ owuŋzu ụrụpɛ tiya, maa peni AGWANGWAMA ụrụpɛ ụhiụŋ ụlatụ.

22Ga shɛ bunongbo na banɛ na ashashɛ miaụŋ-me-eyi mu Aron, na ee dudugeni manɛbɛ, bunaa na kaa zhɛ bo tono hwuŋ ohwolu ubwa, ubwa zhɛ ba pana iŋ AGWANGWAMA, ụ shɛ undwa unyizo-nom. Ɛ zhɛ o hwoŋzhingo iŋ hwɛ hwɛɛ.

23Ge hwoŋzhinji ụrụpɛ tiya we elele na bunongbo be elele 'waŋnɛ hwɛɛ, kede a yɛ uŋ o.

Gana na shɛ maa A na Ta Ụrụpɛ Iwɛwɛ

24Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Mosɛs,

25Mbiso Aron na miaụŋ mu bwa me eyi maa, Undwa ụrụpɛ iwɛwɛ na: Ofwo na aa kwụna iyi ụrụpɛ tuhwoŋzhingo, apata du aa shɛ a kwụna iyi ụrụpɛ iwɛwɛ nu umbe AGWANGWAMA, i shɛ iyi tijilo me tijilo.

26Bunongbo be elele na to ụrụpɛ ata iwɛwɛ, ubwa du zhɛ ba ya iŋ. No ofwo ohwolu tijilo ata namɛ nu ukpogwu udulo tu'ulwatagwụ kaa aa shɛ a ya iŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

27Bụtụ be elele kwo kaa iyi elele nɛ kaa timengeni usunda ubwa, tijilo ti ibɛ ti zhɛ ta ima iŋ. Yaa shɛ mehieŋ mu bwa mi tegeni i'wɛŋnɛ tu'urugono ike, bɛ shɛ ba nyashɛnga iŋ no ohwolu tijilo.

28Ge bweji ikwɛshɛ ɛtɛ cɛnjɛ-ti-i'wɛŋnɛ ee ge shiteji usunda ata. Ama yaa shɛ ni ikwɛshɛ ya ashɛmbɛrɛ ee ge shiteji uŋ, asha ga a nyashɛnjɛ iŋ shɛshɛshɛ maa a bwashɛlanɛ iŋ ne meni.

29Butubwenyi be elele na ashashɛ onongbo zhɛ ba ya uŋ, i shɛ iyi tijilo me tijilo.

30Ama a zha shɛ a ya iyi ụrụpɛ iwɛwɛ ye elele nɛ aa shapɛ mehieŋ mi ibɛ ee tecinji nu udulo tu'ulwatagwụ maa o to ụrụpɛ iwɛ iwɛwɛ tugangana o, ge hwoŋzhinji iŋ nu ulwa.

Livai 7

Gana na Shɛ maa A na Ta Ụrụpɛ Tụwụma

1Undwa ụrụpɛ tụwụma na: ụ shɛ iyi tijilo me tijilo.

2No ofwo ata aa kwụna iyi ụrụpɛ tuhwoŋzhingo, apata du aa shɛ a kwụna iyi ụrụpɛ tụwụma, maa a 'wɛŋ mehieŋ mi ibɛ nu uvwi utukwu-ụrụpɛ tutu rungwutwonu.

3A shɛ kaa a patana manɛbɛ mu bwa hwɛɛ nu utukwu-ụrụpɛ, ta manɛbɛ mo bungwu-bu-utwenyi bu bwa, ta manɛbɛ ma ata mu ubeni ni i'wɛŋnɛ ibwɛ ya amɛ,

4tu nkpokpolo mu bwa mi yebi, medenji manɛbɛ ma muba keeni asụbụ ubwa na bɛɛ zhɛ bo sugo.

5Go bunongbo hwoŋzhinji iŋ nu utukwu-ụrụpɛ, maa ụ shɛ ụrụpɛ na ee peni AGWANGWAMA tedure nu ulwa, ụ shɛ ụrụpɛ tụwụma.

6Butubwenyi be elele na ashashɛ onongbo zhɛ ba ya uŋ. Ɛ zhɛ kaa a ya uŋ no ohwolu tijilo, i shɛ iyi tijilo me tijilo.

7Ụrụpɛ tụwụma ụ shɛ gana ụrụpɛ iwɛwɛ, undwa wa aba ụ shɛ uko. Bunongbo na to ụrụpɛ iwɛ tugangana ta ata, ubwa du zhɛ ba 'yaga uŋ.

8Bunongbo na kaa ba pana ụrụpɛ tuhwoŋzhingo iwɛ bụtụ be elele, ubwa du zhɛ mama 'yagana u'waba iyi ụrụpɛ ata tuhwoŋzhingo na boo to.

9Ụrụpɛ tiya we elele ee zweni nu ujejebi, kwo kaa ni ikwɛshɛ inɛɛ nɛ oo to na a'alụ, kpaaŋ ibɛ i shɛ inɛ bunongbo ata to ụrụpɛ ata.

10Ụrụpɛ we elele na kaa ee hiŋtetenji na manɛbɛ, kwo kaa una uhwoo, ụ shɛ una miaụŋ-me-eyi mu Aron kpaaŋ. Ga bụtụ bụtụ ba aba 'yaga ta nangwụ na binya.

Gana na Shɛ maa A na Ta Ụrụpɛ wa Amɛ-olom

11Undwa ụrụpɛ wa amɛ-olom na bụtụ peni AGWANGWAMA na:

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12Yaa shɛ bɛɛ zhɛ ba pana uŋ iwɛ ugwoje tɛnda, asha ga pana uŋ medenji akara ụrụpɛ ugwoje anaa na zasa Ifucingɛ, anaa na hiŋtetenji na manɛbɛ ma buta, keeni agbagbada na zasa Ifucingɛ anaa na aa shananjɛ manɛbɛ ma buta, keeni akara mihiuŋ mi tilee lee a na swe manɛbɛ ma buta tebiye.

13Iyi nɛ bɛɛ zhɛ ba madanga ụrụpɛ ubwa wa amɛ-olom iwɛ ugwoje tɛnda i shɛ akara na 'yajɛ Ifucingɛ.

14Ni inɛ gɛnɛ ɛtɛ bɛɛ zhɛ ba pana ukara uko una banɛ nụ ụrụpɛ we elele, maa ụ shɛ ụrụpɛ na ee peni AGWANGWAMA. Bunongbo na kaa 'wɛŋ mehieŋ mụ ụrụpɛ ata wa amɛ-olom, ubwa zhɛ ba 'yaga uŋ.

15Ga a yɛ usunda ụrụpɛ ata ubwa wa amɛ-olom na baa njɛ ugwoje gunu ụjita ata. Bɛ shɛ shɛ kaa ba waŋpana una we elele maa iyi heleni uŋ o.

16Ama yaa shɛ ụrụpɛ ubwa shɛ una unu-tishilo, kwo kaa una tukwulangana, asha ɛ zhɛ a ya usunda ubwa nụ ụjita ata na bee peni ụrụpɛ ubwa, ɛ zhɛ a ya du una ata vwɛ okwo iyi heleni uŋ.

17Ama yaa shɛ usunda ata ta vwɛ i ci ijitɛ itɛtu, ge hwoŋzhinji uŋ nu ulwa.

18Yaa shɛ aa yɛ usunda ụrụpɛ wa amɛ-olom we elele nụ ụjita ụtatụ, asha Agwatana zha shɛ a lashɛga ụrụpɛ ata bụtụ ata ge peni bu o, a zha shɛ kaa du a rɛta maa bụtụ ata go to ya ụrụpɛ o. U zhɛ wa sha ya iyi-tupwaŋ. Bụtụ be elele na kaa yɛ uŋ, ubwa zhɛ ba 'waŋna tijama tu bwa.

19Usunda we elele iyi nɛ hashɛganụ timengeni, a zha shɛ a ya uŋ ya o, ge hwoŋzhinji uŋ nu ulwa. Atwa elele na hashɛganụ sụ aba zhɛ a ya usunda we elele na hashɛganụ sụ du.

20Bụtụ be elele na kaa yɛ usunda ụrụpɛ wa amɛ-olom na ee peni AGWANGWAMA na aka na tu baa hashɛganụ, ɛ zhɛ a bacɛnga bụtụ ata no olugwo atwa ubwa.

21Yaa shɛ kaa bụtụ be elele timengeni iyi nɛ hashɛganụ, okwo bụtụ na hashɛganụ, kwo kaa usunda-ehilo na hashɛganụ, kwo kaa iyi-tupwaŋ ye elele nɛ hashɛganụ, nazhɛ baa yɛ waa usunda ụrụpɛ wa amɛ-olom AGWANGWAMA, ɛ zhɛ a bacɛnga bụtụ ata no olugwo atwa ubwa.

A Lakanɛ Aŋ Manɛbɛ Keeni Mehieŋ Tiya

22Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

23Mbiso atwa Isrɛl maa, Kede a yɛ manɛbɛ ma buna, okwo mu na mụ ụgwụdụ, kwo kaa mu na mo biywoywo.

24Ibɛ shɛ manɛbɛ mu usunda we elele na meme 'weji, keeni manɛbɛ mu unaa na usunda-ehilo dwetweji, ama e eri a nda uhwara unya na muba, ama kede a yɛ mu kwukwuŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

25Bụtụ be elele na yɛ manɛbɛ mu usunda na ee peni AGWANGWAMA ụrụpɛ tedure nu ulwa, ɛ zhɛ a bacɛnga bụ no olugwo atwa ubwa.

26Shɛ inɛ ɛtɛ kiri o, hiɛ shɛ shɛ hia ya du mehieŋ me elele o, okwo mehieŋ ma shanụnụ, kwo kaa mu na mu usunda no ofwo elele na ahi namanjɛ o.

27Bụtụ be elele na yɛ mehieŋ, ɛ zhɛ a bacɛnga bụ no olugwo atwa ubwa.

Iyi nɛ Shɛ Urobwo wo Onongbo

28Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

29Mbiso atwa Isrɛl maa, Bụtụ na zhɛ ba pana AGWANGWAMA ụrụpɛ ubwa wa amɛ-olom, ga shapɛ ụpadụ ubwa uko no ofwo AGWANGWAMA maa ụ shɛ ụrụpɛ wa amɛ-olom.

30Ga 'waŋnɛ iyi ụrụpɛ nɛ bɛɛ zhɛ ba pana AGWANGWAMA tedure nu ulwa ni ikɛnyi ibwɛ. Ibɛ shɛ manɛbɛ mu bwa, medenji ukosobu ubwa. Ukosobu ata, ubwa ɛɛ zhɛ o vwurongo maa ụ shɛ ụrụpɛ tuvwurongo nu umbe AGWANGWAMA.

31Go bunongbo hwoŋzhinji manɛbɛ ma ata nu utukwu-ụrụpɛ, ama ukosobu ata ụ shɛ una Aron na miaụŋ mu bwa me eyi.

32Pana ma bunongbo i'unte u'ala ubiye usunda ata ụrụpɛ wa amɛ-olom.

33Bụtụ na kaa namɛ na ashashɛ miaụŋ-me-eyi mu Aron na 'waŋnɛ mehieŋ mi iyi ụrụpɛ ata wa amɛ-olom, keeni manɛbɛ ma ata, ubwa zhɛ ba 'yaga i'unte ɛtɛ u'ala ubiye maa ụ shɛ urobwo ubwa.

34N leshiji ukosobu ata ee vwurenji keeni i'unte ɛtɛ ya arụpɛ ata wa amɛ-olom atwa Isrɛl 'waŋnɛ, Ngee peni uŋ Aron na shɛ bunongbo keeni miaụŋ mu bwa me eyi, maa ụ shanɛ atwa Isrɛl undwa unyizo-nom.

35Inɛ ɛtɛ ibɛ shɛ urobwo Aron keeni miaụŋ mu bwa me eyi, inɛɛ nɛ banɛ na arụpɛ na ee peni AGWANGWAMA tedure nu ulwa. Aba ee shileni iŋ swooŋ taa nụ ụjita ata aa shɛkanɛ aŋ AGWANGWAMA maa a ndanɛ bụ iyi no tunongbo ta aba.

36AGWANGWAMA peni miaụŋ mi Isrɛl unu maa ge peni aŋ inɛ ɛtɛ nụ ụjita ata ee dudugeni aŋ manɛbɛ. Ụ shɛ undwa unyizo-nom tutu awaŋnɛ aba hwɛɛ.

37Inɛ ɛtɛ ibɛ shɛ undwa ụrụpɛ tuhwoŋzhingo, nụ ụrụpɛ tiya, nụ ụrụpɛ iwɛwɛ, nụ ụrụpɛ tụwụma, nu una tishilo swooŋ keeni arụpɛ amɛ-olom,

38anaa na AGWANGWAMA peni Moses unu wa aba ni Ishɛmɛ Sainai, nụ ụjita ata bee peni la atwa Isrɛl unu maa ge sugeni bu iyi ya arụpɛ aba nụ Ụshɛka Sainai.

Livai 8

Tishilo swooŋ tu Aron Bunongbo na Miaụŋ mu Bwa me Eyi

(Ụban 29:1-37)

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

2Shapa Aron, ta miaụŋ mu bwa me eyi, ti i'wɛŋnɛ tu'urugono yo onongbo, ta manɛbɛ ma ata mu tududugono, tu usemberi buna bụ ụrụpɛ iwɛwɛ, keeni adagba eyebi, ti igwumi ɛtɛ akara na zasa Ifucingɛ zweni.

3Sotulonu tu'ulwatagwụ ta ata kpaŋ kpaaŋ no odubo udulo ata ụ tu'ulwatagwụ.

4Go Moses njɛ ga gana na ta AGWANGWAMA peni bu unu. Ibɛ po tu'ulwatagwụ ta ata kpaŋ kpaaŋ tu sotulonu no odubo ata udulo tu'ulwatagwụ.

5Go Moses mbishi tu'ulwatagwụ ta ata hwɛɛ, bɛɛ hiɛŋ, Iyi nɛ AGWANGWAMA m peni-unu ibɛ maa i shɛ ya nda na.

6Go Moses shapɛ Aron keeni miaụŋ mu bwa me eyi, baa dụrɛ aŋ meni.

7Bee hwuŋteni Aron idikɛ, bee umpi bu umazhɛya ne embi, bee urigeni bu utogwo, bee ubeni bu idikɛ ɛtɛ i tikpɛngbɛ, ɛɛ hiɛŋ efod, bee umpi bu akalagba idikɛ ɛtɛ i tikpɛngbɛ a na aa njɛ ne tugwoni, anaa na oo to ni iyi tu'ubono na agba.

8Bee ubeni bu ijɛ ɛtɛ tu'ubono na agba, bee peteni Urim keeni Tumim

9Bee peri bu ureweni nu uhiuhiu, bee sweni ụpalụ wa azhɛnarɛya nu umbe ureweni ata, ibɛ shɛ useyida maa Agwatana ubwa teri bu, gana na ta AGWANGWAMA peni bu unu.

10Nazhɛ go Moses shepi manɛbɛ ma ata mu tududugono, bee dudugeni udulo ata wa AGWANGWAMA keeni iyi elele nɛ zweni nu bwa, baa njɛ uŋ tijilo.

11Bee zhizhenji mu na mu ko nu utukwu-ụrụpɛ kpalụ cenje. Bee dudugeni du utukwu ata ụrụpɛ manɛbɛ, ti i'wɛŋni'wɛŋni ibwɛ hwɛɛ, tu ugbamgbam keeni ụkwụka ata waa patanɛ, maa nda iŋ tijilo.

12Bee zweni manɛbɛ ma ata mu tududugono mu ko nu uhiuhiu Aron maa nda bụ tijilo.

13Go Moses suje miaụŋ-me-eyi mu Aron, bee urigeni aŋ n-nduka, bee umpi aŋ amazhɛya ne shimbi, bee petengeni aŋ ofworo, gana na ta AGWANGWAMA peni bu unu.

14Nazhɛ go Moses shapɛ ya buna be eyi bụ ụrụpɛ iwɛwɛ, ga Aron, na miaụŋ mu bwa me eyi petengeni i'ɛlɛ ya aba nu uhiuhiu buna ata be eyi bụ ụrụpɛ iwɛwɛ.

15Nazhɛ go Moses kwụnɛ bụ, bee seri mehieŋ ma ata mu bwa na buvwa bwa, bee zweni mu na mahiuaŋ ma ata mu utukwu-ụrụpɛ tutu boo rungwutwonu, baa njɛ utukwu ata tijilo. Nazhɛ bee duduji mehieŋ ma ata mụ vwɛ nu uvwi utukwu-ụrụpɛ, baa njɛ uŋ tijilo. Bee shiri uŋ swooŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16Go Moses suji manɛbɛ ma ata mu namɛ ni i'wɛŋnɛ ya amɛ buna ata kpaaŋ, tu ukosobu ubwa, ta asụbụ ubwa, tu nkpokpolo ma ata mi yebi medenji manɛbɛ ma muba, bee hwoŋzhinji iŋ hwɛɛ nu utukwu ata ụrụpɛ.

17Ama bu hwoŋzhinji tuba buna ata be eyi, tu u'waba ubwa, tu usunda ubwa, te tuwiŋ tu bwa hwɛɛ no tupohondo tu ugba tu'ulwa, gana na ta AGWANGWAMA peni bu unu.

18Nazhɛ baa shapɛ ya udagba ụrụpɛ tuhwoŋzhingo, ga Aron na miaụŋ mu bwa me eyi petengeni i'ɛlɛ ya aba nu uhiuhiu udagba ata.

19Nazhɛ go Moses kwụnɛ bụ, baa 'wɛŋ mehieŋ mu bwa nu utukwu-ụrụpɛ tutu rungwutwonu.

20Aka na te e seshenji udagba ata hwɛɛ, go Moses hwoŋzhinji uhiuhiu ubwa, ta tusashanga tu bwa, medenji manɛbɛ mu bwa hwɛɛ.

21Aka na ta a nyashanjɛ evwi ubwa keeni akatakpa ubwa ne meni, nazhɛ go Moses hwoŋzhinji udagba ata hwɛ hwɛɛ nu utukwu ata, maa ụ shɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo ụhiụŋ ụlatụ na ee peni AGWANGWAMA tedure nu ulwa, nu gana na ta AGWANGWAMA peni bu unu.

22Nazhɛ go Moses shapɛ ya udagba unya, na shɛ udagba na maa e tileni onongbo swooŋ. Ga Aron, na miaụŋ mu bwa me eyi petengeni i'ɛlɛ ya aba nu uhiuhiu udagba ata.

23Nazhɛ go Moses kwụnɛ bụ. Bee seri mehieŋ mu bwa boo to mu nu ukwunanga ụcɛbɛ u'ala ubiye Aron keeni buvwa bụ 'wụtụ bu u'ala ubwa ubiye, keeni buvwa bụ 'wụtụ bu avwuna ubwa u'ala ubiye.

24Nazhɛ ee suje miaụŋ mu Aron, go Moses to mehieŋ ma ata mu ko nu ukwunaga shɛcɛbɛ sha aba shɛ u'ala ubiye keeni ivwɛ ya aba i'wɛtwɛ i'ɛlɛ ibiye keeni ivwɛ ya aba i'wɛtwɛ ivwunɛ i'ɛlɛ ibiye. Nazhɛ go Moses 'wɛŋ mehieŋ ma ata mụ vwɛ nu utukwu-ụrụpɛ tutu rungwutwonu.

25Nazhɛ bee suji manɛbɛ mu udagba ata, ta mu na mo bungwu-bu-utwenyi, ta manɛbɛ me elele mu na mu namɛ ni i'wɛŋnɛ ibwɛ ya amɛ, tu ukosobu ubwa, ta asụbụ ubwa, tu nkpokpolo mu bwa mi yebi medenji manɛbɛ ma muba keeni i'unte ibwɛ u'ala ubiye.

26Nazhɛ bɛɛ vwɛ ukara na zasa Ifucingɛ ni igwumi ɛtɛ ee ge zweni, igɛtɛ i shi nu umbe AGWANGWAMA keeni ukara uko na 'yajɛ manɛbɛ keeni ugbagbada uko, bee petengeni aŋ na manɛbɛ me ebe keeni i'unte ye ebe u'ala ubiye.

27Bee zweni iŋ kpaaŋ ibɛ ni i'ɛlɛ Aron keeni i'ɛlɛ miaụŋ mu bwa me eyi, bee vwurenji iŋ maa ụ shɛ ụrụpɛ tuvwurongo nu umbe AGWANGWAMA.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

28Nazhɛ go Moses leshiji iŋ ni i'ɛlɛ ya aba, bee hwoŋzhinji iŋ nu utukwu-ụrụpɛ, medenji ụrụpɛ tuhwoŋzhingo, maa ụ shɛ ụrụpɛ tishilo swooŋ, ụ shɛ ụrụpɛ ụhiụŋ ụlatụ na ee peni AGWANGWAMA tedure nu ulwa.

29Go Moses shepi ukosobu ata bee vwurenji uŋ maa ụ shɛ ụrụpɛ tuvwurongo nu umbe AGWANGWAMA. Inɛ ɛtɛ ibɛ shɛ urobwo Moses nu udagba ata tishilo swooŋ, gana na ta AGWANGWAMA peni bu unu.

30Nazhɛ go Moses seri manɛbɛ ma ata mu tududugono, medenji mehieŋ ma ata mu namɛ nu utukwu, bee zhizhenji mu Aron keeni i'wɛŋnɛ ibwɛ i tu'urugono, keeni miaụŋ mu bwa du, ti i'wɛŋnɛ ya aba i tu'urugono. Gana baa njɛ Aron keeni i'wɛŋnɛ ibwɛ maa i shɛ tijilo ta, ta miaụŋ mu bwa me eyi, medenji i'wɛŋnɛ ya aba i tu'urugono du.

31Go Moses hiɛŋ Aron na miaụŋ mu bwa, Shitogo ma usunda ata no odubo udulo tu'ulwatagwụ. Ya uŋ ma apata keeni akara ata zweni ni igwumi, a na shɛ a na ụrụpɛ tishilo swooŋ, gana na ti Ngee hi peni-unu Ngɛɛ hiɛŋ, Ga Aron, na miaụŋ mu bwa, aba zhɛ a ya ụŋ.

32Usunda we elele na vwɛ keeni akara ata, hwoŋzhingo ma inɛ ɛtɛ nu ulwa.

33Hiɛ shɛ shɛ kaa hia bana no odubo ata udulo tu'ulwa tutu ijitɛ icenje, tutu ijitɛ ɛtɛ ee hi shiri swooŋ ulwa o, iwɛnɛ ti ijitɛ ɛtɛ icenje i shɛ tụ'ụrɛcɛnga te tishilo ti hiŋ swooŋ.

34Gana AGWANGWAMA iti peni-unu maa ga a njɛ iŋ hwayɛ maa e hi to ụrụpɛ iwɛwɛ hiŋ tugangana ta.

35Hiɛ shɛ hia nama no odubo ata udulo tu'ulwa ijitɛ ɛtɛ icenje tu uwaŋna tụ ụjita, maa hi untangana iyi nɛ AGWANGWAMA ihi peni-unu ibɛ, shibwonu hi zhɛ hio 'wo.

36Ga Aron, na miaụŋ mu bwa mɛ njɛ iyi elele nɛ AGWANGWAMA peni aŋ unu ibɛ tedure no Moses.

Livai 9

Ụrụpɛ Tuta iwɛ Onongbo

1Ti ijitɛ ɛtɛ icenje ulwa, nazhɛ go Moses suyanɛ Aron na miaụŋ mu bwa keeni n-nyarɛ mi Isrɛl nụ ụjita ụtụndatụ.

2Bɛɛ hiɛŋ Aron, Shapa yɛu buna be eyi bu ko maa to ụrụpɛ iwɛwɛ keeni udagba uko maa to ụrụpɛ tuhwoŋzhingo no ofwo AGWANGWAMA, hwɛɛ aba ebeyebi a shɛ shɛ a 'yaga tụsụnyasụ o.

3Mbiso tuba atwa Isrɛl maa ge shepi upi uko maa o to ụrụpɛ iwɛwɛ keeni yɛu buna be eyi bu ko nụ ụgwụdụ uko, a na ta namɛ tizhɛla tu uywa uko te e meci aŋ, hwɛɛ aba ebeyebi shɛ shɛ a 'yaga tụsụnyasụ o, maa o to ụrụpɛ tuhwoŋzhingo,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4keeni buna be eyi bu ko keeni udagba uko maa to ụrụpɛ wa amɛ-olom nu umbe AGWANGWAMA keeni ụrụpɛ tiya na hiŋtetenji na manɛbɛ. Iwɛnɛ po AGWANGWAMA zhɛ ma hiɛ bananɛ hwayɛ ga caakwụ.

5Nazhɛ ee suje ga iyi elele nɛ go Moses peni aŋ unu ibɛ nu umbe udulo tu'ulwatagwụ, nazhɛ tu'ulwatagwụ ta ata hwɛɛ ti kaanɛ izhɛ te e shikeni to dongonu umbe AGWANGWAMA.

6Go Moses hiɛŋ, Ijɛ ibɛ shɛ iyi nɛ AGWANGWAMA ihi peni-unu maa hiɛ njɛ. Ụjɛrụma wa AGWANGWAMA kaa zhɛ ma hiɛ bananɛ caakwụ.

7Nazhɛ go Moses hiɛŋ Aron, Kaanɛ izhɛ maa gwumwonu nu utukwu-ụrụpɛ, maa peni ụrụpɛ bụ iwɛwɛ keeni ụrụpɛ bụ tuhwoŋzhingo. Arụpɛ ata a shɛ iwɛ maa e bi gengeni iwɛwɛ ikɛnyi bụ keeni iwɛwɛ ya atwa vwɛ. Suje ya i'wɛŋnɛ ya atwa vwɛ maa to ụrụpɛ, iwɛ maa e gengeni aŋ iwɛwɛ ya aba; nu gana na ta AGWANGWAMA iti peni-unu ibɛ.

8Ga Aron kaanɛ ga izhɛ boo dongonu utukwu ata, baa kwụnɛ yɛu ɛtɛ buna be eyi iwɛ ụrụpɛ iwɛwɛ ikɛnyi ibwɛ.

9Nazhɛ miaụŋ mu bwa me eyi mi shɛkanɛ bụ mehieŋ ma ata, bee shiyeni buvwa bwa ne mehieŋ ma ata, baa njɛ mụ na mahiuaŋ ma ata mu utukwu, nazhɛ baa 'wɛŋ mu na ata mụ vwɛ nu uvwi utukwu.

10Ama bu hwoŋzhinji manɛbɛ mu bwa, tu nkpokpolo mu bwa, tu ukosobu ata, ta asụbwụ iyi ụrụpɛ ata iwɛwɛ nu utukwu, nu gana na ta AGWANGWAMA peni Moses unu ibɛ.

11Bee hwoŋzhinji usunda keeni u'waba ubwa nu ulwa ata namɛ no tupohondo tu ugba tu'ulwa.

12Nazhɛ baa kwụnɛ iyi ụrụpɛ tuhwoŋzhingo, nazhɛ miaụŋ mu bwa me eyi mu panɛ bụ mehieŋ mu bwa, baa 'wɛŋ mụ nu utukwu ata tutu rungwutwonu.

13Nazhɛ aa panɛ bụ tusashanga tu usunda ata iyi ụrụpɛ tuhwoŋzhingo tu ko tu ko keeni uhiuhiu ubwa, bee hwoŋzhinji uŋ nu utukwu ata ụrụpɛ.

14Baa nyashɛnjɛ i'wɛŋnɛ ibwɛ ya amɛ keeni akatakpa ubwa, bee hwoŋzhinji iŋ, medenji iyi ụrụpɛ ata tuhwoŋzhingo nu utukwu-ụrụpɛ hwɛɛ.

15Nazhɛ ga Aron suje iyi ụrụpɛ ya atwa vwɛ, bee shepi biywoywo bụ ụrụpɛ iwɛwɛ, baa kwụnɛ, boo to ụrụpɛ iwɛ iwɛwɛ ya atwa vwɛ, gana na tu baa ga njɛ ne bi ne ebe bi hiiŋ bụ ụrụpɛ iwɛwɛ.

16Boo to ụrụpɛ tuhwoŋzhingo. Bu to uŋ kaa gana na to ogwungwu ubwa shɛ hwɛɛ.

17Boo to ụrụpɛ tiya, baa mụnɛ uŋ nu u'ala ubwa pwomuu bee hwoŋzhinji uŋ nu utukwu ata, medenji iyi ụrụpɛ ata tuhwoŋzhingo uvwungwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18Nazhɛ baa kwụnɛ buna keeni udagba du iwɛ ụrụpɛ wa amɛ-olom wa atwa vwɛ. Nazhɛ miaụŋ mu Aron mu panɛ bụ mehieŋ ma ata, baa 'wɛŋ mụ nu utukwu-ụrụpɛ tutu rungwutwonu.

19Ga Aron suji manɛbɛ ma buna ata, ta mu na mu udagba ata, ta mu na ata mo bungwu-bu-utwenyi, ta mu na ata mu ubeni ni i'wɛŋnɛ ibwɛ ya amɛ, tu nkpokpolo, keeni ukosobu, keeni asụbwụ;

20bee peteni manɛbɛ ma ata na azuba okosobu ata, bee hwoŋzhinji manɛbɛ ma ata hwɛɛ nu utukwu ata.

21Ama ga Aron vwurenji okosobu ata keeni i'unte ɛtɛ u'ala ubiye maa ụ shanɛ AGWANGWAMA ụrụpɛ tuvwurongo, gana na tu go Moses peni-unu ibɛ.

22Nazhɛ ga Aron suji i'ɛlɛ ibwɛ na azuba geri ba atwa vwɛ, bee peni aŋ uwebiye, nazhɛ bee kezhe bɛɛ gɛnjɛ ijɛ ɛtɛ ụrụpɛ iwɛwɛ, ni inɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo keeni inɛ ụrụpɛ wa amɛ-olom.

23Go Moses na Aron teni nu udulo tu'ulwatagwụ, na aka na ta a banɛ, ee peni atwa vwɛ uwebiye. Nazhɛ ụjɛrụma wa AGWANGWAMA bananɛ atwa ata hwɛɛ.

24Nazhɛ ulwa banɛ na agba AGWANGWAMA wee kezhe, wee senji iyi ụrụpɛ ata tuhwoŋzhingo keeni manɛbɛ ma ata mu ga patanɛ nu utukwu ata ụrụpɛ ngbalaa. Aka na ta atwa ata kpaaŋ kwụbɛ iŋ, aa uganɛ, ee ubi shishe sha aba na cɛnjɛ.

Livai 10

Ata Nadab na Abihu Njɛ Iwɛwɛ, Ee 'Wi

1Ga Nadab na Abihu miaụŋ-me-eyi mu Aron, bụtụ bụtụ aba shepi ujebi ubwa ulwa tutala, aa tarɛ ulwa na shɛ shɛ una tijilo na aba, ee peteni iturɛre na aba, aa shɛkanɛ AGWANGWAMA ulwa ata unaa na bee peni shi aŋ kaa unu ubwa.

2Ibɛ po ulwa banɛ na agba AGWANGWAMA eshigiri, woo hwoŋzhinji aŋ, ee 'wi nu umbe AGWANGWAMA apata.

3Nazhɛ go Moses hiɛŋ Aron, Iwɛ gɛ AGWANGWAMA jɛmɛ na, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ mo mbisono tijilo ti mi na ashashɛ atwa na gwumwonu ne mi, ɛ zhɛ kaa ma m pana ụjɛrụma ne eshe atwa ga kpaaŋ. Ga Aron dumanɛ shɛ iwɛ ye elele kwukwuŋ.

4Nazhɛ go Moses suyanɛ Mishaɛl, nɛ Ɛlzafan, a na shɛ miaụŋ-me-eyi mu Uziɛl (a na shɛ nkwonyi mo bino) Aron, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Kaanɛ ma izhɛ maa hi suji n'wo mu miaụŋ-mo-bino hiŋ hi becinji mu no ohwolu ga tijilo maa hi zhe no tupohondo tu ugba tu'ulwatagwụ tu ga.

5Aa kaanɛ ga izhɛ, ee suji aŋ, tu n-nduka ma aba, ee beni nu ugba tu'ulwatagwụ, gana na tu go Moses hiɛŋ aŋ.

6Go Moses hiɛŋ Aron, ne Eliaza keeni Itama, miaụŋ-me-eyi mu Aron, Ta 'nyanga ma tukpala o, ta ta ma ụkwụla o, ta nda ma kaa du ụcɛnjɛ o, shibwonu hi zhɛ hio

© 2008 Bible Society of Nigeria.

'wo. AGWANGWAMA kaa du zhɛ ba nda isɛbwɛ na tu'ulwa tu ga kpaaŋ. Ama ga miaụŋ-mo-bino hiŋ mu na mɛ shɛ atwa Isrɛl hwɛɛ mɛ cwɛ-u'wo iwɛ ulwa wa AGWANGWAMA na hwoŋni.

7Ta bana ma kaa okwo no odubo udulo tu'ulwatagwụ o, shibwonu hi zhɛ hio 'wo. Iwɛnɛ po o hi dudugwonuo manɛbɛ ma AGWANGWAMA. Aa njɛ ga gana na tu go Moses mbishi aŋ.

Iyi nɛ Ee Shileni Onongbo

8Nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa na Aron, bɛɛ hiɛŋ,

9Tu gabụ, ta miaụŋ mụ bụ me eyi, ta na swa ma meni mụ tụ'walụ ta afwafwa o, ta mayaga, na aka na ɛhi zhɛ nu udulo tu'ulwatagwụ o, shibwonu hi zhɛ hio 'wo. I shɛ okpogo unyizo-nom tutu rungwutwonu awaŋnɛ hiŋ hwɛɛ.

10Na manga maa na mapa tuswoswoswo ti iyi tijilo ni iyi nɛ shɛ inɛ yo ohondo keeni tuswoswoswo ti iyi nɛ hashɛganụ sụ ni iyi nɛ hashɛganụ.

11Ahiɛba kaa hi zhɛ hio mbisogono atwa Isrɛl shikpogo shɛ ga AGWANGWAMA peni aŋ tedure no Moses kpaaŋ.

12Nazhɛ go Moses mbishi Aron ne Eliaza keeni Itama, miaụŋ mu Aron mu na mu ta vwɛ, bɛɛ hiɛŋ, Shapa ma ijɛ ɛtɛ ụrụpɛ tiya i vwɛ keeni ụrụpɛ ata ee peni AGWANGWAMA tedure nu ulwa maa hiɛ yɛ iŋ uzawa Ifucingɛ, na bụ'aŋbụ bu utukwu-ụrụpɛ, iwɛnɛ ti yaa shɛ iyi tijilo me tijilo.

13Ya iŋ ma no ofwo tijilo, iwɛnɛ ti yaa shɛ urobwo bu keeni una miaụŋ mụ bụ du, inɛɛ nɛ banɛ nu ụrụpɛ na ee peni AGWANGWAMA tedure nu ulwa, gana ee m peni-unu ibɛ ta.

14Ama ya ma ukosobu ata ee vwurenji keeni i'unte ɛtɛ ee peni AGWANGWAMA no ofwo elele na hashɛganụ sụ, tụ gabụ, ta miaụŋ mụ bụ me eyi keeni miaụŋ mụ bụ mo o mu na mu namɛ na bụ. Gabụ ee peni iŋ maa i shɛ urubwo bu, ta miaụŋ mụ bụ. Ibɛ shɛ inɛɛ nɛ banɛ na arụpɛ amɛ-olom atwa Isrɛl.

15Ga a shapɛ i'unte ɛtɛ keeni ukosobu ata ee vwurenji, medenji manɛbɛ ma arụpɛ ata ee peni AGWANGWAMA tedure nu ulwa, maa a shɛkanɛ iŋ AGWANGWAMA. Inɛ ɛtɛ kaa ibɛ zhɛ ya sha inɛ bụ, keeni miaụŋ mụ bụ mu na mu namɛ na bụ, maa i shɛ urobwo bu unyizo-nom, gana na ta AGWANGWAMA peni-unu ibɛ.

16Aka na go Moses hweyigeni iwɛ biywoywo ata bụ ụrụpɛ iwɛwɛ tebiye tebiye, tobwolo bu hwoŋnuo cebe! Baa 'yajɛ isɛbwɛ ne Eliaza keeni Itama a na shɛ miaụŋ mu Aron mu na mụ vwɛ, bɛɛ hiɛŋ aŋ,

17Iwembe po ahiɛ yɛ shɛ iyi ụrụpɛ ata iwɛwɛ no ohwolu ata tijiloo? Gana na ti yaa shɛ iyi tijilo me tijilo, e hi peni iŋ kaa maa hi 'waŋna ulwapɛ tu'ulwatagwụ tu ga kpaaŋ maa kaa hi to ụrụpɛ maa AGWANGWAMA gengeni aŋ iwɛwɛ ya aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18E tecinji shi kaa mehieŋ mi ibɛ na amɛ ohwolu ata tijilo. I ga shɛ kaa tilɛɛ maa hiɛ yɛ iŋ no ohwolu ata tijilo, gana na ti Ngee hi peni-unu ibɛ.

19Ama ga Aron hiɛŋ Moses, Hioko, hwayɛ ga ibɛ ee peni AGWANGWAMA ụrụpɛ wa aba iwɛwɛ keeni ụrụpɛ wa aba tuhwoŋzhingo. Gamba na kaa iwɛ gɛ te vwuteni! Yaa shɛ Ngaa nga yɛ iyi ụrụpɛ ata iwɛwɛ hwayɛ ga, i gɛ zhɛ ya kwulana AGWANGWAMA hŋ?

20Aka na go Moses hwụjɛ iŋ, nazhɛ amɛ ubwa lemi suu.

Livai 11

Undwa iwɛ Isundɛ nɛ Hashɛganụ sụ ni Inɛɛ nɛ Hashɛganụ Tiya

(Undwa 14:3-21)

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses keeni Aron.

2Mbiso ma atwa Isrɛl maa, Iyi-uumwa nɛ ɛhi zhɛ hi na ya na ashashɛ isundɛ ye elele nɛ namɛ na cɛnjɛ tu unyizo na:

3Iyi elele nɛ 'yajɛ ogwogwozwo, inɛɛ nɛ kaa ogwogwozwo ibɛ bagwụ, inɛɛ nɛ kaa ya ya usabwo, ya ma inɛ ɛtɛ.

4Inɛɛ nɛ kaa ahiɛ shɛ shɛ hia ya na amɛ inɛɛ nɛ ya ya usabwo, okwo ogwogwozwo ibɛ bagwụ na: irihende, ya ya usabwo, ama ogwogwozwo ibɛ bagwụ sụ o, hi jirimi iŋ.

5Ugwumbɛ wa ya usabwo, ama ogwogwozwo ubwa bagwụ sụ o, hi jirimi uŋ.

6Azwɛ a ya usabwo, ama ogwogwozwo ubwa bagwụ sụ o, hi jirimi aŋ.

7Ogwogwozwo ikemi bagwụ, ama i yɛ shɛ usabwo o, hi jirimi iŋ.

8Ta ya ma usunda wa aba o, to tumongono ma okwo ru'wo ra aba o, iwɛnɛ ehi jirimi iŋ.

9Inɛɛ nɛ ɛhi zhɛ hi na ya ni iyi elele nɛ zweni ne meni na: iyi elele nɛ 'yajɛ agagayɛ ataga keeni ashasha, okwo ni itekwu, kwo kaa nu Urefu, ya ma inɛ ɛtɛ.

10Ama iyi-uumwa ye elele nɛ ya hwungwa, nɛ namɛ nu ntokwu keeni erefu inɛɛ nɛ zasa ashasha keeni agagayɛ ataga, ga ihi shanɛ iyi-tupwaŋ.

11A shɛ ma hi shana iyi nɛ ehi jirimi tiya tutu. Ta ya ma tu usunda wa aba o, go n'wo ma aba kaa mi hi shanɛ iyi nɛ hashɛganụ.

12Iyi elele nɛ namɛ ne meni, nɛ zasa ashasha keeni agagayɛ ataga, i shɛ iyi nɛ hashɛganụ no ofwo hiŋ.

13Shanụnụ shɛ na ehi jirimi tiya iwɛnɛ shaa hashɛganụ na: egbeji, no ogwulu, no ozogbogwu,

14na agwuruwa, no ogwogwori,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15na agwaagwaa,

16nu nzhimina, no odudu ụjita, no okwuturu uwapa, ne ecepi elele,

17no ogwogworugwoni, na avwụvwụ, na agbaanjɛ,

18na shaluma-she-meni, na akazaruba-meni, no ozhikwukwu,

19na amunya, ne te sunyi-gwune elele, no ogbururu, no shigwobo.

20Iyi elele nɛ 'yajɛ apiambɛ, nɛ kaa yo hombilo na cɛnjɛ, ihi shanɛ iyi nɛ jirimi tiya.

21Okwo ti yaa shɛ gana ata iyi nɛ ahiɛ shɛ hi na ya na amɛ iyi nɛ 'yajɛ apiambɛ, nɛ ya kala madagazhɛ, nɛ kaa ya dwa angapa na cɛnjɛ na.

22Inɛɛ nɛ ahiɛ shɛ hi na ya na amɛ ibɛ nɛ: ovworo elele, ne ekpikpikpi-ovworo, no shiywo, na a'nywa.

23Ama iyi ya apiambɛ inyɛ ye elele nɛ yo hombilo na cɛnjɛ, hi jirimi iŋ tiya.

24Ni isundɛ gɛnɛ gɛ, ibɛ ehi eri hi mama hashɛgana. Bụtụ be elele na timengeni ru'wo ri ibɛ, bi zhɛ ba hashɛganụ tutu ụrụmɛ.

25Bụtụ be elele na 'waŋnɛ okwo ru'wo ri ibɛ, bɛ shɛ ba nyashɛnga tugwuno tu bwa, bi zhɛ ba hashɛganụ tutu ụrụmɛ.

26Usunda we elele na 'yajɛ ogwogwozwo, unaa na ogwogwozwo ubwa bagwụ sụ tebiye, kwo kaa unaa na yɛ shɛ usabwo, u hi jirimi tiya. Bụtụ be elele timengeni uŋ, bi zhɛ ba hashɛganụ.

27Iyi elele nɛ ya pa abwabwasụ ibɛ na cɛnjɛ, na ashashɛ iyi nɛ 'yajɛ ivwunɛ ineshi, hi jirimi iŋ tiya. Bụtụ be elele na timengeni okwo ru'wo ri ibɛ, bi zhɛ ba hashɛganụ tutu ụrụmɛ.

28Bụtụ na kaa 'waŋnɛ ru'wo ri ibɛ, ga nyashɛnga tugwuno tu bwa, bi zhɛ kaa ba hashɛganụ tutu ụrụmɛ; iwɛnɛ ti yaa hashɛganụ.

29Ijɛ ibɛ i shɛ iyi nɛ hashɛganụ na ashashɛ iyi nɛ yo hombilo na cɛnjɛ: iswɛni, no shokwuzo, na adagarɛya,

30nu n-ngada, na akwagwa, na shɛngala, no shingolu, no shigodumo.

31Inɛ ɛtɛ ibɛ shɛ iyi nɛ hashɛganụ na ashashɛ iyi elele nɛ yo hombilo. Bụtụ na timengeni iŋ aka na ti yee 'wi, bi zhɛ ba hashɛganụ tutu ụrụmɛ.

32Iyi elele nɛ kaa ru'wo ri ibɛ ri leyiteni, i zhɛ ya hashɛganụ, okwo iyi nɛ aa njɛ nu ụ'wụ'wụ, okwo no tugwuno, okwo nụ u'waba, kwo kaa nụ ụzhɛka, kwo kaa iyi-uhwugwa nɛ aa nda uhwara we elele, i shɛ tilɛɛ maa ge shiyeni iŋ ne meni. I shɛ ya hashɛganụ tutu ụrụmɛ, nazhɛ yɛɛ zhɛ ya nama shɛshɛshɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

33Yaa shɛ kaa inɛ ye elele ibɛ leyi na amɛ iyi-uhwugwa nɛ oo mo na cɛnjɛ, medenji iyi elele nɛ zweni na amɛ ibɛ, i zhɛ ya hashɛganụ, hiɛ shɛ kaa hia bwada iŋ.

34Iyimɛyɛ ye elele nɛ aa ya, meni ma ata mu to, i zhɛ ya hashɛganụ. Iyi tuswa ye elele nɛ namɛ ni iyi-uhwugwa gɛnɛ ɛtɛ, i zhɛ ya hashɛganụ.

35Iyi elele nɛ ru'wo ri ibɛ ri leyiteni, okwo cwɛŋ, asha i hashɛganụ, okwo apitwa, kwo kaa a'alụ, ge e bwereteji iŋ rukwu rukwu; i hashɛganụ, ihi zana kaa du shɛshɛshɛ o.

36Okwo gana elele ti yaa namɛ, umɛzhinjɛ keeni ukwokwo meni, zhɛ wa nama shɛshɛshɛ; ama iyi elele ru'wo ra aba ri timengeni, asha i hashɛganụ.

37Yaa shɛ kaa ru'wo ri ibɛ ru ko ri leyiteni izɛgwu nɛ ɛɛ tɛ zhɛ a bila, inɛ ɛtɛ namɛ shɛshɛshɛ.

38Ama yaa shɛ oo towo izɛgwu ɛtɛ meni nazhɛ ru'wo ri ibɛ ru ko ri leyiteni iŋ, asha i hashɛganụ ya.

39Okwo usunda we elele na ahi ga ya, wee meme 'weji, bụtụ be elele na timengeni ru'wo ru bwa, bi zhɛ ba hashɛganụ tutu ụrụmɛ.

40Bụtụ be elele na kaa yɛ usunda ubwa, ga nyashɛnga tugwuno tu bwa, bi zhɛ ba hashɛganụ tutu ụrụmɛ. Bụtụ be elele na du kaa 'waŋnɛ ru'wo ru bwa, ga nyashɛnga tugwuno tu bwa, bi zhɛ kaa ba hashɛganụ tutu ụrụmɛ.

41Iyi elele nɛ yo rungo na cɛnjɛ, hi jirimi iŋ tiya.

42Iyi elele nɛ ya zha tahaŋnụ na amɛ, keeni iyi elele nɛ 'yajɛ ivwunɛ ineshi, kwo kaa iyi nɛ 'yajɛ ivwunɛ nɛ gembi ufwugwo, iyi elele nɛ yo hombilo, ta ya iŋ ma o, iwɛnɛ te ehi jirimi iŋ tiya.

43Hiɛ shɛ shɛ hi mama hashɛgana ni iyi nɛ yo hombilo; shibwonu hi zha shɛ hia nama shɛshɛshɛ o.

44Gamba n shɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ. Iwɛbɛ po meme shiri ma swooŋ, sha ma atwa tijilo, iwɛnɛ tu Ngaa shɛ bụtụ bi tijilo. Ta mama hashɛgana ma ni iyi nɛ yo hombilo, inɛɛ nɛ kaa mama mbata na cɛnjɛ o.

45Gamba n shɛ AGWANGWAMA na ihi bɛcinjɛ na cɛnjɛ ti Ijipti, maa ma sha Agwatana hiŋ. Iwɛbɛ po sha ma atwa tijilo, iwɛnɛ tu Ngaa shɛ bụtụ bi tijilo.

46Undwa iwɛ usunda-ehilo, na shanụnụ keeni iyi-uumwa ye elele nɛ ya hwungwa, nɛ kaa yo rungo ne meni keeni iyi-uumwa ye elele nɛ yo hombilo na cɛnjɛ ta,

47iwɛ maa go tuswoswoswo tu nama na ashashɛ iyi nɛ hashɛganụ ni inɛɛ nɛ hashɛganụ sụ keeni na ashashɛ iyi-uumwa nɛ i shɛ aa ya keeni iyi-uumwa nɛ i shɛ shɛ aa ya.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Livai 12

Tishɛshɛshɛ te Biyikwo na Meci

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

2Hiɛŋ atwa Isrɛl maa, Yaa shɛ biyikwo 'yajɛ ofubo, bee meci yɛu-ye-eyi, asha bɛ shɛ ba hashɛganụ ijitɛ icenje; gana na tu baa shana ba nama na aka na tu baa njɛ shɛ iyi.

3Ge jeji yɛu ɛtɛ teleyi nụ ụjita ụtụndatụ.

4Bɛ shɛ kaa ba ta tuhwulo na tuhashɛganụ iwɛ mehieŋ mu bwa tubana tutu ijitɛ talacɛ-ni-bɛ-tɛtu, bɛ shɛ shɛ bo tumongono iyi nɛ shɛ iyi tijilo, kede tono kaa du no ofwo tijilo, tutu i ci ụjita na tinyashɛnga tu bwa tu ulwa o.

5Ama yaa shɛ yɛu-yo-o bee meci, asha bi zhɛ ba hashɛganụ tutu alade eyebi, gana na tu baa shana ba nama na aka na tu baa njɛ shɛ iyi, bi zhɛ kaa ba ta tuhwulo na tuhashɛganụ iwɛ mehieŋ mu bwa tubana tutu ijitɛ dupu-ne-eshe-umpwa-ni-bɛ-cihiŋ (66).

6Aka na ti ijitɛ tinyashɛnga tu bwa ulwa, bɛ shɛ ba 'waŋnanɛ bunongbo yɛu-ụgwụdụ nɛ ta namɛ tizhɛla tu uywa uko te e meci bu, no ofwo odubo udulo tu'ulwatagwụ iwɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo, keeni biywoywo bu ulukwukwu, kwo kaa ikwucime iwɛ ụrụpɛ iwɛwɛ, iwɛ yɛu ɛtɛ ye eyi, kwo kaa iwɛ yɛu ɛtɛ yo o bee meci.

7Go bunongbo ata shɛkanɛ iŋ AGWANGWAMA maa ta bụ ụrụpɛ tugangana. Nazhɛ bɛɛ zhɛ ba nama shɛshɛshɛ ne mehieŋ mu na mu ga 'waŋnụ bụ. Undwa iwɛ biyikwo na meci yɛu-ye-eyi, kwo kaa yɛu-yo-o ta.

8Yaa shɛ kaa ikɛnyi ibwɛ ci shi yɛu-ụgwụdụ, asha ga 'waŋnɛ nkwucimo mi yebi, kwo kaa oywoywo olukwukwu eyebi, maa bu ko shɛ iwɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo, maa bu na bi yebi shɛ iwɛ ụrụpɛ iwɛwɛ. Nazhɛ bunongbo zhɛ ba ta bụ ụrụpɛ iwɛwɛ tugangana, nazhɛ bɛɛ zhɛ ba bana ya na tuhashɛganụ tu bwa.

Livai 13

Undwa iwɛ Igwumɛgwumɛ nɛ ya Nama na Tu'waba

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses keeni Aron,

2Aka na ta tu'waba ta bụtụ ti shɛŋ no ofwo oko, kwo kaa tụbagatagwụ, kwo kaa tishonjomo, aa shɛ ya gana ụngwụ-uwaŋna, na tu'waba tu bwa, asha ge shepi bu no ofwo Aron na shɛ bunongbo, kwo kaa no ofwo yɛu ibwɛ ye eyi ike nɛ shɛ bunongbo.

3Go bunongbo ata hikeni ofwo ata ụngwụ ata ushenje namɛ na tu'waba ta bụtụ ata. Yaa shɛ tihiŋzhe to ofwo ata ụngwụ ata ushenje namɛ tɛ shɛ tɛ cɛnjɛ, ụngwụ ata kaa shɛ gana maa u iri, wee keshici tu'waba tu bwa ta azuba, asha ụngwụ-

© 2008 Bible Society of Nigeria.

uwaŋna waa shɛ. Aka na to bunongbo hikeni bu, baa kwụbɛ maa ụngwụ-uwaŋna waa shɛ, asha gɛ hiɛŋ bụ, Bu hashɛganụ.

4Ama yaa shɛ tutagana ta ata tɛ cɛnjɛ ta azuba tu'waba tu bwa, ti iri shi maa ti keshici tu'waba tu bwa ta azuba, tihiŋzhe to ofwo ata kaa tɛ shɛ shɛ tɛ cɛnjɛ, go bunongbo kepi bụtụ ata na 'yajɛ ụngwụ ata nu umwono ijitɛ icenje.

5Yaa shɛ ijitɛ ɛtɛ icenje ulwa, go bunongbo hikeni bu nụ ụjita ata ucenje, yaa shɛ bee yeleji ụngwụ ata, woo mburusonu su nu u'waba ubwa, asha go bunongbo keeni bu tukapa ijitɛ icenje inyɛ.

6Yaa shɛ ijitɛ ɛtɛ icenje inyɛ ulwa, go bunongbo hikeni bu sasana nụ ụjita ata ucenje, yaa shɛ kaa ụngwụ ata u tutagana kwuni tu'wogogo, woo mburusonu su na tu'waba tu bwa, asha go bunongbo hiɛŋ bụ, Bu namɛ shɛshɛshɛ; asha tụbagatagwụ kwakwa yaa shɛ. Ga nyashɛnga tugwuno tu bwa, bi zhɛ kaa ba nama shɛshɛshɛ.

7Ama yaa shɛ tụbagatagwụ ta ata tu mburusonu nu u'waba ubwa, na aba na tu boo momo mbiswonuo bunongbo iwɛ tɛnyashɛnga tu bwa, bɛ shɛ ba zhajɛ sasana nu umbe bunongbo.

8Go bunongbo ata hikeni bu, yaa shɛ kaa tụbagatagwụ ta ata tu mburusonu nu u'waba ubwa, asha go bunongbo ata hiɛŋ bụ, Bu hashɛganụ; asha ụngwụ-uwaŋna waa shɛ.

9Aka na ta bụtụ 'yajɛ iyi ike nɛ i shɛ gana ụngwụ-uwaŋna, ga a shapɛ bụ no ofwo bunongbo.

10Go bunongbo hikeni bu, yaa shɛ kaa ofwo ata i shɛŋ a cɛnjɛmɛ nu u'waba ubwa, ee sheyinji kaa tihiŋzhe ta apata taa cɛnjɛmɛ, usunda-tu'waba ubwa wa apata kaa wa ta longolongo,

11asha ụngwụ-uwaŋna ụngwụshɛ ubwa namɛ nu u'waba ubwa. Go bunongbo hiɛŋ bụ, Bu hashɛganụ. Bi zha shɛ ba kapa bụ ya o, iwɛnɛ tu baa hashɛganawaŋ.

12Yaa shɛ kaa bunongbo ata kwụbɛ ụngwụ ata tu woo mburusonu, woo rungwutwonu nu u'waba ubwa, te kwune nu uhiuhiu i ci ɛvwɛvwɛjɛ ubwa, waa cɛnjɛmɛ kaa,

13asha go bunongbo ata hikeni bu, yaa shɛ kaa ụngwụ ata rungwutwonu u'waba ubwa hwɛɛ, bi zhɛ bɛ hiɛŋ bụ, Bu hashɛganụ sụ nụ ụngwụ ata o; iwɛnɛ waa cɛnjɛmɛ hwɛɛ bwa, asha bu namɛ ya shɛshɛshɛ.

14Ama aka na ta tu'waba tu tulongolongo tu mwe na tu'waba tu bwa, asha bu hashɛganụ.

15Go bunongbo ata hikeni tu'waba ta ata tu tulongolongo, gɛ hiɛŋ bụ, Bu hashɛganụ. Tu'waba ta ata tu tulongolongo tu hashɛganụ, ụngwụ-uwaŋna ta.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16Ama yaa shɛ tu'waba to ofwo ata namɛ longolongo ti sheyinji sasana, taa shɛ tɛ cɛnjɛ, asha ga zha no ofwo bunongbo.

17Go bunongbo hikeni bu. Yaa shɛ ụngwụ ata kaa sheyinji, waa shɛ ụcɛnjɛ, asha go bunongbo hiɛŋ bụtụ ata 'yajɛ ụngwụ ata maa, Bu namɛ shɛshɛshɛ.

18Yaa shɛ utwa to bụtụ wee 'wi,

19ofwo ata utwa ata ga namɛ kaa shɛŋ, aa cɛnjɛmɛ kwo kaa ụcɛnjɛ wa aba ụ shɛ gana ushenje, asha ge mbiseni bunongbo.

20Go bunongbo hikeni bu, yaa shɛ yee iri keshici tu'waba ta azuba, tihiŋzhe to ofwo ata kaa ti sheyinji, taa shɛ tɛ cɛnjɛ, asha go bunongbo hiɛŋ bụ, Bu hashɛganụ, asha undala ụngwụ-uwaŋna ubwa mwe no ofwo utwa ata.

21Ama yaa shɛ bunongbo hikeni uŋ, tihiŋzhe ta apata kaa tɛ cɛnjɛmɛ shɛ, yee iri shi kaa maa keshici tu'waba ta azuba, ama yoo 'wogogo, asha go bunongbo kepi bu ijitɛ icenje.

22Yaa shɛ yoo mburusonu nu u'waba ubwa, asha go bunongbo hiɛŋ bụ, Bu hashɛganụ, asha ụngwụ ta.

23Ama yaa shɛ tutagana ta ata ti shenje tu namɛ urubwo uko uko, woo mburusonu su, asha udomu utwa ata ta. Go bunongbo hiɛŋ bụ, Bu namɛ shɛshɛshɛ.

24Aka na ta bụtụ hwoŋni, tu'waba ti shenje tu na tụ sụbɛ ma tɛ tɛ cɛnjɛ, kwo kaa ma tɛ tɛ cɛnjɛ gom tu mwe,

25go bunongbo hikeni uŋ, yaa shɛ kaa tihiŋzhe to ofwo ata ti sheyinji, taa shɛ tɛ cɛnjɛ, tee iri kaa keshici tu'waba ta azuba, asha ụngwụ-uwaŋna ubwa mwe no ofwo tuhwoŋtu ta ata. Go bunongbo hiɛŋ bụ, Bu hashɛganụ; asha ụngwụ ta.

26Ama yaa shɛ bunongbo hikeni uŋ, tihiŋzhe ta tutagana ta ata tɛ shɛ shɛ tɛ cɛnjɛ, tee iri shi kaa maa ti keshici tu'waba ta azuba, ama to o 'wogogo. Go bunongbo kepi bu ijitɛ icenje.

27Bunongbo kaa zhɛ bo hikono bu nụ ụjita ata ucenje. Yaa shɛ woo mburusonu nu u'waba ubwa, asha go bunongbo hiɛŋ bụ, Bu hashɛganụ; asha ụngwụ-uwaŋna waa shɛ.

28Ama yaa shɛ tutagana ta ata tu namɛ urubwo uko uko, too mburusonu su nu u'waba ubwa, ama too 'wogogo, asha tishɛŋ to tuhwoŋtu tu ta. Go bunongbo hiɛŋ bụ, Bu namɛ shɛshɛshɛ. Inɛ ɛtɛ shɛ udomu tuhwoŋtu ta.

29Aka na tụ ụngwụ patanɛ butubwenyi kwo kaa biyikwo nu uhiuhiu kwo kaa ni izhekwu,

30go bunongbo hikeni ụngwụ ata. Yaa shɛ kaa wee iri te keshici tu'waba ta azuba, tihiŋzhe to ofwo ata kaa tɛ shɛ ushenje ubokwori, taa namɛ dere dere, asha go

© 2008 Bible Society of Nigeria.

bunongbo hiɛŋ bụ, Bu hashɛganụ. Asha ukwuru ta, ụngwụ-uwaŋna uhiuhiu kwo kaa una izhekwu ta.

31Yaa shɛ kaa bunongbo ba manga ụngwụ ukwuru, wee iri shi te keshici tu'waba ta azuba, waa zasa kaa tihiŋzhe ti shi, asha go bunongbo kepi bụtụ na 'yajɛ ụngwụ ata ukwuru tutu ijitɛ icenje.

32Go bunongbo hikeni ụngwụ ata nụ ụjita ata ucenje. Yaa shɛ kaa ukwuru ata mburusonu su, apata kaa zasa tihiŋzhe tu ushenje ubokwori, ukwuru ata kaa iri shi te keshici tu'waba ta azuba,

33asha ga mama 'nyanga, ama kede 'nyanga ofwo ata ukwuru ata namɛ o. Go bunongbo keeni bu tukapa ijitɛ icenje inyɛ.

34Go bunongbo hikeni ukwuru ata, nụ ụjita ata ucenje, yaa shɛ ukwuru ata mburusonu su nu u'waba ubwa, wee iri shi kaa te keshici tu'waba ta azuba, asha go bunongbo hiɛŋ bụ, Bu namɛ shɛshɛshɛ. Nazhɛ bɛɛ zhɛ ba nyashɛnga tugwuno tu bwa maa nama shɛshɛshɛ.

35Ama yaa shɛ ukwuru ata mburusonu nu u'waba ubwa, na aba na tu baa mama nyashɛngwa,

36asha go bunongbo hikeni bu sasana, yaa shɛ kaa ukwuru ata mburusonu nu u'waba ubwa, asha kede bunongbo dwelekeci ya tihiŋzhe tu ushenje ubokwori o; asha bu hashɛganụ.

37Ama yaa shɛ bee yeleji ukwuru ata ne eshe ubwa, tihiŋzhe ti shi ta waŋnɛ nu bwa, asha ukwuru ata 'wi, asha bu namɛ shɛshɛshɛ. Go bunongbo hiɛŋ bụ, Bu namɛ shɛshɛshɛ.

38Aka na ti iyi ike tegeni butubwenyi kwo kaa biyikwo na azuba tu'waba tu bwa, tutagana ta ata kaa tɛ shɛ tɛ cɛnjɛ,

39go bunongbo hikeni bu. Yaa shɛ tutagana ta ata ta azuba tu'waba tu bwa tɛ shɛ tɛ cɛnjɛ kwurwa kwurwa, asha tɛ zhɛmɛ, asha tu'waba tu bwa ta azuba kwukwa ti hikekeni; bu namɛ shɛshɛshɛ.

40Yaa shɛ tihiŋzhe tu uhiuhiu bụtụ tu mushongwu, asha tụhwagwụ kwakwa uhiuhiu ubwa hwagwụ, ama bu namɛ tuba shɛshɛshɛ.

41Yaa shɛ kaa tihiŋzhe ta bụtụ tu mushongwu ni itune, asha tụhwagwụ itune ibwɛ hwagwụ, ama bu namɛ tuba shɛshɛshɛ.

42Ama yaa shɛ tutagana tɛ cɛnjɛ tu na tɛ shɛ maa ti shenjemi tu namɛ no ofwo ata uhiuhiu kwo kaa itune ɛtɛ hwagwụ, asha ụngwụ-uwaŋna ubwa mwe na tụhwagwụ tu uhiuhiu ata, kwo kaa na tụhwagwụ ti itune ɛtɛ.

43Asha go bunongbo hikeni bu, yaa shɛ tishɛŋ tụ ụngwụ ata tɛ shɛ tɛ cɛnjɛ gana maa ti shenjemi na tụhwagwụ tu uhiuhiu ata ubwa, kwo kaa na tụhwagwụ ti itune ɛtɛ ibwɛ, gana ụngwụ-uwaŋna na banɛ na azuba tu'waba tu bwa,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

44asha bụtụ ata 'yajɛ ụngwụ-uwaŋna, asha bu hashɛganụ. Go bunongbo hiɛŋ bụ, Bu hashɛganụ, iwɛ ụngwụ ata namɛ nu uhiuhiu ubwa.

45Ga bụtụ ata na 'yajɛ ụngwụ ata uwaŋna no urugono tugwuno tu na tu dwatwagwụ gana bụtụ na ba nda ụcɛnjɛ, ga 'nyanga tihiŋzhe tu uhiuhiu ubwa, maa urugono buhwumbwo bu bwa bu tuzuba, maa bu na ugaga maa, N hashɛganụ, N hashɛganụ.

46Yaa shɛ shɛ aka na tụ ụngwụ ata hwuwowu hwuŋ na tu'waba tu bwa, bu zha shɛ ba bana na tuhashɛganụ tu bwa o. Bɛ shɛ ba nama bwooko no tupohondo tu ugba tu'ulwa.

47Aka na tụ ụngwụ-uwaŋna namɛ nu utogwo, okwo waa shɛ utogwo uwulini kwo kaa una ilinɛn,

48ti ihwehwe ye ezweni, ti inɛ ticito to tugwuno ti ilinɛn kwo kaa inɛ tihiŋzhe ta agwụdụ, kwo kaa inɛ u'waba, kwo kaa inɛ iyi elele nɛ aa njɛ nu u'waba.

49Yaa shɛ ụngwụ ata meme mbiseni gana uduhwa tilelegwumbe, kwo kaa una ushenje nu utogwo ata, okwo yaa shɛ ni ihwehwe ye ezweni kwo kaa inɛ ticito, kwo kaa nu u'waba, kwo kaa ni iyi elele nɛ aa njɛ nu u'waba, asha ụngwụ-uwaŋna waa shɛ. Ge mbiseni iŋ bunongbo.

50Go bunongbo ata hikeni ụngwụ ata. Ga kapa ijɛ ɛtɛ nɛ 'yajɛ ụngwụ ata ijitɛ icenje.

51Go hikono ụngwụ ata nụ ụjita ata ucenje. Yaa shɛ ụngwụ ata mburusonu nu utogwo ata, ni ihwehwe ye ezweni, kwo kaa ni inɛ ticito, kwo kaa nu u'waba, kwo kaa iyi u'waba ye elele nɛ aa nda uhwara ni ibɛ, ụngwụ ata ụ shɛ ụngwụ-uwaŋna na wumanjɛ, asha ijɛ ɛtɛ hashɛganụ.

52Go hwoŋzhingo utogwo ata, okwo inɛ ihwehwe ye ezweni, kwo kaa inɛ ticito, kwo kaa inɛ tihiŋzhe tụ ụgwụdụ, kwo kaa inɛ ilinɛn, kwo kaa iyi u'waba ye elele nɛ, ụngwụ ata namɛ ni ibɛ. Ụ shɛ ụngwụ-uwaŋna na wumanjɛ. Ụ shɛ oo hwoŋzhingo nu ulwa.

53Yaa shɛ kaa bunongbo hikeni ụngwụ ata, woo mburusonu su nu utogwo ata, ti ihwehwe ɛtɛ ye ezweni, kwo kaa inɛ ticito, kwo kaa ni iyi u'waba ye elele,

54asha go bunongbo peni-unu maa ga a nyashɛnjɛ ijɛ ɛtɛ nɛ ụngwụ ata namɛ ni ibɛ, maa kaana iŋ tukapa ijitɛ icenje inyɛ.

55Go bunongbo kaa hikeni ijɛ ɛtɛ ga 'yajɛ ụngwụ ata, na aba na ta a nyashɛngwa iŋ. Yaa shɛ kaa eshe tutagana tụ ụngwụ ata sheyinji shi, okwo tụ ụngwụ ata mburusonu su, asha i hashɛganụ waa. Okwo geri ba aba kwo kaa geri-be-eshe bi ijɛ ɛtɛ tutagana tụ ụngwụ ata tu namɛ, go hwoŋzhingo iŋ nu ulwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

56Ama yaa shɛ bunongbo hikeni, ụngwụ ata kaa 'wegeji na aba na ta a nyashɛnjɛ iŋ, ga dwa ofwo ata tutagana ta ata tu ga namɛ nu utogwo ata, kwo kaa nu u'waba ata, kwo kaa ni ihwehwe ɛtɛ ye ezweni, kwo kaa ni inɛ ticito.

57Yaa shɛ wee mwe sasana nu utogwo ata, ti ihwehwe ɛtɛ ye ezweni, kwo kaa ni inɛ ticito, kwo kaa ni iyi u'waba ye elele, yoo mburusonu. Asha go hwoŋzhingo ijɛ ɛtɛ ụngwụ ata namɛ ni ibɛ nu ulwa.

58Ama tu utogwo ata, ti ihwehwe ɛtɛ ye ezweni, ti inɛ ticito, kwo kaa iyi u'waba ye elele inɛɛ nɛ ụngwụ ata beni ni ibɛ na aka na ta a nyashɛnjɛ iŋ la, asha i shɛ aa nyashɛnga sasana na aka yebi maa i nama shɛshɛshɛ.

59Undwa iwɛ ụngwụ-uwaŋna na namɛ nu utogwo na aa njɛ ne tihiŋzhe tụ ụgwụdụ, kwo kaa ni ilinɛn, okwo yaa shɛ ni ihwehwe ye ezweni, kwo kaa ni inɛ ticito, kwo kaa ni iyi u'waba ye elele, maa e heŋshi iwɛ ibɛ okwo i hashɛganụ sụ o, kwo kaa i hashɛganụ ta.

Livai 14

Tinyashɛnga ta Bụtụ bụ Ụngwụ-uwaŋna

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

2Inɛ gɛ ibɛ zhɛ ya sha undwa iwɛ bụtụ bụ ụngwụ-uwaŋna, nụ ụjita tɛnyashɛnga tu bwa. Ga a shapɛ bụ po bunongbo.

3Go bunongbo beni maa zha no tupohondo tu ugba tu'ulwa, maa hikono bu. Yaa shɛ ụngwụ ata uwaŋna hwuwowu nu u'waba bụtụ ata,

4asha go bunongbo peni aŋ unu maa ge suje shanụnụ shɛ uumwa shi tishɛshɛshɛ shi yebi keeni ụ'wụ'wụ usobu keeni ihwehwe nɛ ushenje ibɛ shɛ bukwusa keeni ambɛ ụ'wụ'wụ hisop.

5Go bunongbo kaa peni aŋ unu maa ga kwụnɛ ụnụnụ ata uko na amɛ ikwɛshɛ ɛtɛ oo mo na cɛnjɛ-ti-i'wɛŋnɛ, na azuba meni mu na ma fwunga.

6Ga shapa ụnụnụ ata aa ta kwụnɛ shɛ, medenji ụ'wụ'wụ ata usobu keeni ihwehwe ɛtɛ ushenje bukwusa keeni ambɛ ụ'wụ'wụ ata hisop, maa iricingo iŋ hwɛɛ ne mehieŋ mụ ụnụnụ ata aa kwụnɛ na azuba meni ma ata ma fwunga.

7Go zhizhongo mu bụtụ ata aa nyashɛnga nụ ụngwụ-uwaŋna kpalụ cenje. Nazhɛ bɛɛ zhɛ bɛ hiɛŋ bụ, Bu namɛ ya shɛshɛshɛ. Ga kala ya tuba ụnụnụ ata uumwa na ambɛ maa hwulo na ambɛ.

8Ga bụtụ ata aa nyashɛnga nyashɛnjɛ du tugwuno tu bwa, maa 'nyanga tihiŋzhe tu bwa kpaaŋ, maa kaa dula meni, nazhɛ bɛɛ zhɛ ba nama ya shɛshɛshɛ. Na aba ibɛ nazhɛ bɛɛ zhɛ be teni nu ugba tu'ulwa, ama bi zhɛ ba nama tugwo nụ ụdatụ udulo ubwa ijitɛ icenje.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

9Nụ ụjita ata ucenje, bɛɛ zhɛ ba 'nyanga tihiŋzhe tu uhiuhiu ubwa kpaaŋ, to tizholu tu bwa keeni okwusokwuso ubwa, te tihiŋzhe tu u'waba ubwa hwɛɛ. Ga nyashɛnga du tugwuno tu bwa maa dula meni, nazhɛ bɛɛ zhɛ ba nama shɛshɛshɛ.

10Nụ ụjita ụtụndatụ, bɛɛ zhɛ be suje miaụŋ ma adagba mi yebi mu na mu zasa tụsụnyasụ keeni ụgwụdụ wo o uko na ta namɛ tizhɛla tu uywa uko te e meci bu, na zasa tụsụnyasụ keeni iyi ụrụpɛ tiya, ni inɛ iyi-u'umpwa itatụ, ni inɛ mihiuŋ mi tilee lee mu nkwuronu mo tugongo mu tatụ mu na mi hiŋtetenji na manɛbɛ ma buta me bimenji bu ubene uko nu ukangasu.

11Go bunongbo ata na nyashɛnjɛ bụtụ ata shepi bụtụ ata baa nyashɛnjɛ keeni ijɛ ɛtɛ hwɛɛ maa tulono iŋ nu umbe AGWANGWAMA, no odubo udulo tu'ulwa.

12Go bunongbo shepi yɛu ɛtɛ udagba ike, maa pana ụrụpɛ tụwụma, medenji bimenji bu manɛbɛ mi ijeje ike. Go vwurongo bu nu umbe AGWANGWAMA maa ụ shɛ ụrụpɛ tuvwurongo.

13Ga kwụna ụgwụdụ ata no ofwo ata aa kwụna iyi ụrụpɛ iwɛwɛ keeni iyi ụrụpɛ tuhwoŋzhingo, na shɛ ofwo tijilo. Iwɛnɛ tụ ụrụpɛ tụwụma ụ shɛ gana ụrụpɛ iwɛwɛ. Bunongbo ubwa 'yajɛ uŋ; i shɛ iyi tijilo me tijilo.

14Go bunongbo seri mehieŋ mụ ụrụpɛ ata tụwụma, maa ndapana mụ nụ ụcɛbɛ u'ala ubiye ụ bụtụ ata aa nyashɛnjɛ, keeni buvwa bwa bụ 'wụtụ bu u'ala ubiye, keeni buvwa bwa bụ 'wụtụ bu avwuna u'ala ubiye.

15Nazhɛ go bunongbo seri manɛbɛ ma ata me bimenji bi ijeje ike maa zwono mu nu ukwoto u'ala ubwa ugwulwo ukɛnyi ibwɛ,

16Go shiyono buvwa bwa bu u'ala ubiye na manɛbɛ ma ata mu zweni nu u'ala ubwa ugwulwo, maa sala mụ na buvwa bwa maa zhizhongo mu nu umbe AGWANGWAMA kpalụ cenje.

17Ga ndapana manɛbɛ ma ata mụ vwɛ nu u'ala ubwa nụ ụcɛbɛ u'ala ubiye ụ bụtụ ata aa nyashɛnjɛ, keeni buvwa bwa bụ 'wụtụ bu u'ala ubiye keeni buvwa bwa bụ 'wụtụ bu avwuna u'ala ubiye, na azuba mehieŋ mụ ụrụpɛ we ebe ụ tụwụma.

18Go zwono manɛbɛ ma ata mụ vwɛ nu u'ala ubwa nu uhiuhiu bụtụ ata aa nyashɛnjɛ. Nazhɛ go bunongbo ata to bụtụ ata ụrụpɛ tugangana nu umbe AGWANGWAMA.

19Go bunongbo ata peni ụrụpɛ iwɛwɛ, maa ta ụrụpɛ iwɛ bụtụ ata aa nyashɛnjɛ, maa bana na tuhashɛganụ tu bwa. Na aba ibɛ nazhɛ bɛɛ zhɛ ba kwụna iyi ụrụpɛ tuhwoŋzhingo.

20Go bunongbo ata peni ụrụpɛ tiya nu utukwu-ụrụpɛ. Gana na bunongbo zhɛ ba ta ụrụpɛ iwɛ tugangana tu bwa ta, nazhɛ bɛɛ zhɛ ba nama ya shɛshɛshɛ.

21Ama yaa shɛ ikɛnyi ibwɛ ci shi inɛ ɛtɛ, asha ga shapɛ yɛu-ụgwụdụ ye eyi ike iwɛ ụrụpɛ tụwụma maa e vwurenji bu maa o to bu ụrụpɛ iwɛ tugangana tu bwa,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

keeni iyi-u'umpwa ike i mihiuŋ mi tilee lee ne bimenji bi ikwureni bugongo ike, mu na mi hiŋtetenji na manɛbɛ ma buta, iwɛ ụrụpɛ tiya, keeni manɛbɛ me bimenji mi ijeje ike.

22Gɛ mɛdɛnjɛ du nkwucimo mi yebi kwo kaa oywoywo olukwukwu eyebi, inɛɛ nɛ ikɛnyi ibwɛ eri yo to. Bu ko shɛ iwɛ ụrụpɛ iwɛwɛ, bu na bi yebi shɛ iwɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo.

23Nụ ụjita ụtundatụ, ibɛ bɛɛ zhɛ be suje iŋ no ofwo bunongbo, iwɛ tɛnyashɛnga tu bwa no odubo udulo tu'ulwa, nu umbe AGWANGWAMA.

24Nazhɛ bunongbo zhɛ ba shapa yɛu-ụgwụdụ ata ụrụpɛ tụwụma keeni manɛbɛ me ebe me bimenji bi ijeje ike bo vwurongo iŋ maa ụ shɛ ụrụpɛ tuvwurongo nu umbe AGWANGWAMA.

25Nazhɛ bɛɛ zhɛ ba kwụna yɛu-ụgwụdụ ata ụrụpɛ tụwụma. Nazhɛ bunongbo ata zhɛ ba sala mehieŋ ma ata mụ ụrụpɛ tụwụma, ba ndapana mụ nụ ụcɛbɛ u'ala ubiye ụ bụtụ ata aa nyashɛnjɛ, keeni buvwa bwa bụ 'wụtụ bu u'ala ubiye, keeni buvwa bwa bụ wụtụ bu avwuna u'ala ubiye.

26Go bunongbo ata seri manɛbɛ ma ata maa zwono mu nu ukwoto u'ala ubwa ugwulwo ukɛnyi ibwɛ;

27maa sala manɛbɛ ma ata mu zweni nu u'ala ubwa ugwulwo na buvwa bwa bu u'ala ubiye maa zhizhongo mu nu umbe AGWANGWAMA kpalụ cenje.

28Ga ndapana manɛbɛ ma ata mu ko nu ukwunanga ụcɛbɛ u'ala ubiye ụ bụtụ ata aa nyashɛnjɛ, keeni buvwa bwa bụ 'wụtụ bu u'ala ubiye keeni buvwa bwa bụ 'wụtụ bu uvwuna u'ala ubiye, no ofwo ata ee ge ndepeni mehieŋ mụ ụrụpɛ tụwụma.

29Go bunongbo zweni manɛbɛ ma ata mụ vwɛ nu u'ala ubwa nu uhiuhiu bụtụ ata aa nyashɛnjɛ, maa ta bụ ụrụpɛ iwɛ tugangana tu bwa nu umbe AGWANGWAMA.

30Ga ta ụrụpɛ nu nkwucimo ma ata, kwo kaa no oywoywo ata olukwukwu, ibɛ shɛ inɛɛ nɛ ikɛnyi ibwɛ i ci.

31Bu ko shɛ iwɛ ụrụpɛ iwɛwɛ, bu na bi yebi kaa shɛ iwɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo, medenji ụrụpɛ tiya. Go bunongbo to ụrụpɛ tugangana nu umbe AGWANGWAMA iwɛ bụtụ ata aa nyashɛnjɛ.

32Undwa iwɛ bụtụ na 'yajɛ ụngwụ-uwaŋna, bu naa na kaa ikɛnyi ibwɛ i ci shi iyi ụrụpɛ nɛ baa ga shɛ ba 'waŋnɛ iwɛ tɛnyashɛnga tu bwa ta.

Iwɛ Ụngwụ-uwaŋna na Namɛ nu Umwono

33Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses keeni Aron,

34Aka na ehi teni hwuŋ cɛnjɛ ti Kenan, tu na Ngɛɛ zhɛ ma hi pana maa hi 'yaga, Ngee shiyeni kaa ụngwụ-uwaŋna nu umwono uko na cɛnjɛ ta ata ɛhi zhɛ hia 'yaga.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

35Asha ga bụtụ na 'yajɛ umwono ata zhajɛ maa mbiso bunongbo maa, I shɛ maa ụngwụ-uwaŋna namba nu umwono mu.

36Nazhɛ bunongbo zhɛ ba pana aŋ unu maa ga bacanjɛ i'wɛŋnɛ ye elele nu umwono ata hwɛɛ, nazhɛ bunongbo teni maa hikono ụngwụ ata, iwɛ aka na i'wɛŋnɛ nɛ namɛ nu umwono ata hwɛɛ zhɛ ya hashɛganụ. Na aba ibɛ nazhɛ go bunongbo teni ya maa kwụba umwono ata.

37Go hikono ụngwụ ata, yaa shɛ tutagana tu na tu namɛ na adatụ umwono ata tɛ shɛ uduhwa tilelegwumbe, kwo kaa una ushenje, yaa shɛ kaa wee iri keshici azuba ụdatụ ata,

38asha go bunongbo beni nu umwono ata maa kapa odubo umwono ata ijitɛ icenje.

39Go bunongbo zhajɛ sasana nụ ụjita ata ucenje, maa yalaga uŋ. Yaa shɛ kaa ụngwụ ata mburusonu na adatụ umwono ata,

40asha go bunongbo peni aŋ unu maa ga bwajɛ atayɛ ata 'yajɛ ụngwụ ata maa a 'wɛŋ aŋ no ofwo awɛ, a na namɛ no tupohondo tụ ụshɛpwụ ata.

41Ga ana aŋ maa e hweji amɛ umwono ata tutu rungwutwonu, maa a 'wɛŋ tụlụba ta ata ee hweji no ofwo na hashɛganụ no tupohondo tụ ụshɛpwụ ata.

42Nazhɛ ɛɛ zhɛ o sugo atayɛ anya maa e zweni aŋ no ohwolu atayɛ ata aa ga bwajɛ, ga shapa cɛnjɛ ti nya maa a lụbananɛ umwono ata.

43Yaa shɛ kaa ụngwụ ata mweeneni nu umwono ata, na aba na tu baa buwa la atayɛ, boo hwogwo kaa umwono ata, baa lụbananɛ uŋ,

44asha go bunongbo zhe maa yalaga uŋ. Yaa shɛ kaa ụngwụ ata mburusonu nu umwono ata, asha ụngwụ na wumanjɛ, ubwa namɛ nu umwono ata. Asha umwono ata hashɛganụ.

45Go bunongbo bweji umwono ata, ta atayɛ ubwa, te ezhibi i'wɛ'wɛ ubwa keeni tụlụba tu umwono ata hwɛɛ. Go sugo iŋ maa bacɛnga iŋ nụ ụshɛpwụ ata maa zha no ofwo awɛ.

46Shɛ inɛ ɛtɛ kiri o, bụtụ na teni nu umwono ata, na aka na te e te kepi uŋ, bi zhɛ ba hashɛganụ tutu ụrụmɛ.

47Bụtụ na kaa weci nu umwono ata, ga nyashɛnga tugwuno tu bwa. Bụtụ na kaa yɛ iyi nu umwono ata, ga nyashɛnga tugwuno tu bwa.

48Ama yaa shɛ bunongbo zhajɛ bee hikeni uŋ, ụngwụ ata kaa mburusonu su nu umwono ata, na aba na ta a lụbananɛ uŋ, nazhɛ bunongbo zhɛ bɛ hiɛŋ, Umwono ata namɛ ya shɛshɛshɛ, iwɛnɛ tụ ụngwụ ata hwuwowu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

49Go bunongbo suje shanụnụ shɛ na shɛ gwụmwatangwụ shi yebi, tụ ụ'wụ'wụ usobu, ti ihwehwe ɛtɛ ishenje bukwusa keeni ambɛ ụ'wụ'wụ hisop iwɛ tɛnyashɛnga tu umwono ata.

50Ga kwụna ụnụnụ ata uko na amɛ ikwɛshɛ nɛ oo mo na cɛnjɛ-ti-i'wɛŋnɛ, na azuba meni na ma fwunga.

51Ga shapa ụ'wụ'wụ ata usobu, ta ambɛ ụ'wụ'wụ hisop, ti ihwehwe ɛtɛ ishenje bukwusa, medenji ụnụnụ ata ta shɛ buumwa, maa iricingo iŋ ne mehieŋ mụ ụnụnụ ata aa ga kwụnɛ, ne meni ma ata ma fwunga, maa zhizhongo umwono ata kpalụ cenje.

52Gana bɛɛ zhɛ ba nda umwono shɛshɛshɛ ta, ne mehieŋ mụ ụnụnụ ata keeni meni ma ata ma fwunga, keeni ụnụnụ ata uumwa keeni ụ'wụ'wụ ata usobu keeni ambɛ ụ'wụ'wụ hisop keeni ihwehwe ɛtɛ ishenje bukwusa.

53Ga kala ya ụnụnụ ata uumwa maa bana nụ ụshɛpwụ ata maa zha na ambɛ. Go bunongbo to ụrụpɛ iwɛ tugangana tu umwono ata, nazhɛ wɛɛ zhɛ wa nama ya shɛshɛshɛ.

54Undwa ụngwụ-uwaŋna we elele, ti iwɛ ụngwụ ukwuru ta,

55ti iwɛ ụngwụ-uwaŋna na namɛ nu utogwo kwo kaa nu umwono,

56keeni iwɛ tishɛŋ, kwo kaa tụbagatagwụ, kwo kaa tutagana,

57maa e mbisegeni aŋ maa e mepi aka na ti iyi hashɛganụ keeni aka na ti iyi namɛ shɛshɛshɛ. Undwa ụngwụ-uwaŋna ta.

Livai 15

Undwa iwɛ Atwa na Hashɛganụ

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses keeni Aron,

2Mbiso ma atwa Isrɛl maa, Yaa shɛ tu'waba ta bụtụ be elele ta bana twamwa, twamwa kaa tɛ shɛ iyi nɛ hashɛganụ.

3Undwa iwɛ bụtụ na hashɛganụ iwɛ twamwa tu na baa bana na: okwo yaa shɛ tu'waba tu bwa tu ta bana twamwa, kwo kaa tee beni shi ya twamwa, bu hashɛganụ waa.

4Ogodo elele na bụtụ ata ba bana twamwa weci, ɛ zhɛ a hashɛganụ, iyi elele nɛ baa jɛjɛ ni ibɛ, i zhɛ ya hashɛganụ.

5Bụtụ be elele na kaa timengeni ogodo ubwa, bɛ shɛ ba nyashɛnga tugwuno tu bwa, maa dula meni, bi zhɛ ba hashɛganụ tutu ụrụmɛ.

6Bụtụ be elele na kaa jɛjɛ ni iyi nɛ bụtụ ata ba bana twamwa ga jɛjɛ, ga nyashɛnga tugwuno tu bwa maa dula meni, bi zhɛ ba hashɛganụ tutu ụrụmɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

7Bụtụ be elele na kaa timengeni tu'waba ta bụtụ ata ba bana twamwa, ga nyashɛnga tugwuno tu bwa, ga dula meni, bi zhɛ ba hashɛganụ tutu ụrụmɛ.

8Yaa shɛ kaa bụtụ na ba bana twamwa zweni bụtụ na ga hashɛganụ sụ mecemi, asha ga bụtụ ata nyashɛnjɛ tugwuno tu bwa, maa dula meni ni ikɛnyi ibwɛ, bi zhɛ ba hashɛganụ tutu ụrụmɛ.

9Ufuridi we elele na bụtụ na ba bana twamwa jɛjɛ, baa sụcɛ iyi, u zhɛ wa hashɛganụ.

10Bụtụ be elele na kaa timengeni iyi elele nɛ ga namɛ nu ukaka ubwa, bi zhɛ ba hashɛganụ tutu ụrụmɛ. Bụtụ na kaa shepi ijɛ ɛtɛ maa 'waŋna, ga nyashɛnga tugwuno tu bwa, maa dula meni ni ikɛnyi ibwɛ, bi zhɛ kaa ba hashɛganụ tutu ụrụmɛ.

11Bụtụ be elele na bụtụ na ba bana twamwa timengeni, tu baa ta nyashɛnjɛ shɛ i'ɛlɛ ibwɛ ne meni, ga bụtụ ata nyashɛnjɛ tugwuno tu bwa, maa dula meni, bi zhɛ ba hashɛganụ tutu ụrụmɛ.

12Iyi-uhwugwa ye elele nɛ oo mo na cɛnjɛ-ti-i'wɛŋnɛ inɛɛ nɛ bụtụ na ba bana twamwa timengeni, ge bweji iŋ. Iyi-uhwugwa ụ'wụ'wụ ye elele bee timengeni, ga bwashɛlanɛ iŋ ne meni.

13Aka na ta bụtụ na ba bana twamwa namɛ shɛshɛshɛ, na twamwa tu bwa tubana, asha bɛ shɛ bu mama rɛtanga ijitɛ icenje iwɛ tɛnyashɛnga tu bwa, maa kaa nyashɛnga tugwuno tu bwa, ga dula meni na ma fwunga, nazhɛ bɛɛ zhɛ ba nama shɛshɛshɛ.

14Yaa namɛ ijitɛ itindɛtu, ga 'waŋnɛ ya nkwucimo mi yebi, kwo kaa oywoywo olukwukwu eyebi maa zhajɛ nu umbe AGWANGWAMA no odubo udulo tu'ulwa, maa pana aŋ bunongbo.

15Go bunongbo to ụrụpɛ na aba. Bu ko shɛ iwɛ ụrụpɛ iwɛwɛ, bu na bi yebi shɛ iwɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo. Bunongbo ata shɛ ba ta bụ ụrụpɛ tugangana nu umbe AGWANGWAMA iwɛ twamwa tu bwa tubana.

16Yaa shɛ butubwenyi shɛ tugbolo te etwenyi, ga dula meni hwɛɛ bwa, bi zhɛ ba hashɛganụ tutu ụrụmɛ.

17Utogwo we elele keeni u'waba we elele na kaa tugbolo ta ata tu bwa ti timengeni, ga nyashɛnjɛ uŋ ne meni. U zhɛ wa hashɛganụ tutu ụrụmɛ.

18Yaa shɛ butubwenyi weci ne biyikwo, baa shɛ tugbolo te butubwenyi, ga a dụrɛ meni hwɛɛ aba ebe yebi. Ɛ zhɛ kaa a hashɛganụ tutu ụrụmɛ.

19Aka na te biyikwo leyi ni iyi ciyikwo, bɛ shɛ ba nama nu uzawa tụrụmbɛɛ tu bwa ijitɛ icenje, bụtụ be elele na timengeni bu, bi zhɛ ba hashɛganụ tutu ụrụmɛ.

20Iyi elele nɛ bee weci ni ibɛ, na aka uzawa tụrụmbɛɛ tu bwa, i zhɛ ya hashɛganụ. Iyi elele nɛ kaa du baa jɛjɛ ni ibɛ, i zhɛ ya hashɛganụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

21Bụtụ na kaa timengeni ogodo ubwa, ga nyashɛnga tugwuno tu bwa, maa dula meni, bi zhɛ ba hashɛganụ tutu ụrụmɛ.

22Bụtụ be elele na kaa timengeni iyi nɛ baa ga jɛjɛ, ga nyashɛnga tugwuno tu bwa, maa dula meni, bi zhɛ ba hashɛganụ tutu ụrụmɛ.

23Okwo ya shɛ ogodo kwo kaa iyi elele nɛ baa ga jɛjɛ ni ibɛ, aka na te butubwenyi timengeni iŋ, bi zhɛ ba hashɛganụ tutu ụrụmɛ.

24Yaa shɛ kaa butubwenyi be elele weci nu bwa na aka na tu baa ta zasa rụmbɛɛ, butubwenyi ata, zhɛ ba hashɛganụ tutu ijitɛ icenje. Ogodo elele na kaa bụtụ ata weci na aba, ɛ zhɛ a hashɛganụ.

25Yaa shɛ biyikwo ba bana mehieŋ ijitɛ ifwugwo, ti yaa shɛ shɛ kaa aka iyi ibwɛ ciyikwo i ci, kwo kaa yaa shɛ bee beni mu te keshici aka iyi ibwɛ ciyikwo, bi zhɛ ba uranga tunama uzawa tụrụmbɛɛ tu bwa tutu ijitɛ ye elele nɛ mehieŋ ma ata mu dwa, gana na tu baa ga shana baa nama ni ijitɛ iyi ibwɛ ciyikwo, bi zhɛ ba hashɛganụ.

26Ogodo elele na bee weci, ni ijitɛ ɛtɛ tu baa ta bana mụ, ogodo ata zhɛ a shana bụ ogodo iyi ibwɛ ciyikwo. Iyi elele nɛ kaa baa jɛjɛ ni ibɛ, zhɛ ya hashɛganụ, nu gana na tu baa ga hashɛganụ du na aka iyi ibwɛ ciyikwo.

27Bụtụ be elele na kaa timengeni ijɛ ɛtɛ hwɛɛ, bi zhɛ ba hashɛganụ, bɛ shɛ kaa ba nyashɛnga tugwuno tu bwa, maa dula meni, bi zhɛ ba hashɛganụ tutu ụrụmɛ.

28Ama yaa shɛ baa banɛ ne mehieŋ ma ata mu bwa, bɛ shɛ bu mama rɛtanga ijitɛ icenje, na aba ibɛ nazhɛ bɛɛ zhɛ ba nama shɛshɛshɛ.

29Go sugo nkwucimo mi yebi kwo kaa oywoywo olukwukwu eyebi nụ ụjita ụtụndatụ, maa 'waŋna aŋ maa zha po bunongbo no odubo udulo tu'ulwa.

30Go bunongbo to ụrụpɛ na aba, bu ko shɛ iwɛ ụrụpɛ iwɛwɛ, bu na bi yebi kaa shɛ iwɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo. Bunongbo shɛ ba ta bụ ụrụpɛ nu umbe AGWANGWAMA iwɛ tuhashɛganụ tu bwa te mehieŋ mu na bee ge beni.

31Gana ga ɛhi zhɛ hia untangana atwa Isrɛl no tubogwu ta tuhashɛganụ ta aba, iwɛ aka na ɛɛ zhɛ o 'wo na tuhashɛganụ ta aba tedure na tɛhashɛgana tu udulo mu na namɛ na ashashɛ aba.

32Undwa iwɛ bụtụ na ba bana twamwa, ni iwɛ bụtụ na shɛ tugbolo te butubwenyi ta, bu hashɛganụ.

33Inɛ gɛ i shɛ iwɛ biyikwo na leyi ni iyi ciyikwo, ti iwɛ bụtụ be elele, te butubwenyi kwo kaa biyikwo na ba bana mehieŋ, keeni iwɛ butubwenyi na weci ne biyikwo na hashɛganụ.

Livai 16

Arụpɛ Tuta iwɛ Iwɛwɛ Tugangana

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1Nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa no Moses, na aba tu'wo tu miaụŋ-me-eyi mu Aron mi yebi, na aka na ta a shɛkanɛ AGWANGWAMA ulwa ata shɛ shɛ una tijilo.

2Ibɛ po AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Mbiso batagwụ bụ ga Aron maa kede i shɛ aka elele boo tono no ohwolu tijilo, a na ibɛgɛlɛ tugwuno jilanɛ odubo, nu umbe tu'urugono ti Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa o, iwɛ aka na bɛɛ zhɛ bo 'wo. Iwɛnɛ po N zhɛ mi ne hikeni nu udomu na azuba tu'urugono ti Ikpɛtɛ ɛtɛ.

3Ama gana ga Aron zhɛ no tono ohwolu ata tijilo na: ga bu na 'waŋna yɛu buna be eyi iwɛ ụrụpɛ iwɛwɛ, keeni udagba uko iwɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo.

4Go hwuŋtono idikɛ ilinɛn tijilo, maa hwuŋtono uwereci ilinɛn, maa umpo embi ubwa umazhɛya ilinɛn, maa pala ureweni ilinɛn. Ijɛ ibɛ shɛ i'wɛŋnɛ tu'urugono i tijilo. Ga dula meni, nazhɛ hwuŋtongono iŋ.

5Ga lashɛga epi eyebi na atwa Isrɛl kpaaŋ kpaaŋ iwɛ ụrụpɛ iwɛwɛ, keeni udagba uko iwɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo.

6Ga ga Aron shepi yɛu buna ata be eyi maa ta ụrụpɛ iwɛ iwɛwɛ ikɛnyi ibwɛ, maa ta du ụrụpɛ tugangana iwɛ ikɛnyi ibwɛ, ti iwɛ ihwɛ ibwɛ.

7Nazhɛ bɛɛ zhɛ bo sugo iyweywe ɛtɛ iyebi bo tulono iŋ nu umbe AGWANGWAMA no odubo udulo tu'ulwa.

8Ga ga Aron 'wɛŋ icɛcɛ iwɛ iyweywe ɛtɛ iyebi, icɛcɛ ike i shɛ iwɛ AGWANGWAMA, icɛcɛ iyebi i shɛ iwɛ biywoywo na ɛɛ zhɛ a kala.

9Ga ga Aron to ụrụpɛ iwɛwɛ no ofwo AGWANGWAMA no biywoywo ata icɛcɛ yɛ.

10Ga shɛkana AGWANGWAMA biywoywo ata icɛcɛ yɛ iwɛ tukala buumwa buumwa, nazhɛ bɛɛ zhɛ ba kala bụ nụ ụshɛka azazɛl iwɛ maa sugo iwɛwɛ nɛ atwa ata njɛ.

11Ga ga Aron kwụnɛ yɛu buna ata be eyi maa ta ụrụpɛ iwɛ tugangana ti iwɛwɛ ibwɛ keeni iwɛ atwa ihwɛ ibwɛ.

12Ga shapa ujejebi maa shidingo akanga ulwa, na bɛɛ pɛshinjɛ nu utukwu-ụrụpɛ ata namɛ nu umbe AGWANGWAMA nu bwa keeni iturɛre nɛ ee nishi tebiye maa shidingo iŋ ni i'ɛlɛ iyebi. Ga shapa iŋ maa tono na amɛ ohwolu ata tijilo me tijilo a na ibɛgɛlɛ jilanɛ,

13maa patana iturɛre ɛtɛ nu ulwa ata namɛ nu umbe AGWANGWAMA, iwɛ maa nshikwo mi iturɛre ɛtɛ mu ubi ajɛjɛ ata inyɛmɛnyɛmɛ na patanɛ ni Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa, iwɛ maa kede 'wo.

14Ga sala mehieŋ mi yɛu ɛtɛ buna be eyi, na buvwa bwa, maa zhizhongo mu na azuba tu'urugono ta ajɛjɛ ata inyɛmɛnyɛmɛ, maa zhizhongo du mu ko nu umbe Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa kpalụ cenje na buvwa bwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Nazhɛ bɛɛ zhɛ ba kwụna ya biywoywo ata bụ ụrụpɛ iwɛwɛ, bu gata ga shɛ iwɛ atwa ata, maa shapa mehieŋ mu bwa maa tono na amɛ ohwolu ata tijilo me tijilo, maa nda mehieŋ ma ata gana ebe baa ga njɛ mehieŋ mi yɛu ebe buna be eyi, no tizhizhongo ta muba na azuba tu'urugono ti Ikpɛtɛ ɛtɛ keeni nu umbe Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa.

16Gana ata bɛɛ zhɛ ba nda iwɛ maa ohwolu ata tijilo nama rụmbɛɛ, iwɛ tuhashɛganụ ta atwa Isrɛl keeni iwɛ andwa aba tubwada kpaaŋ. Gabata du kaa bɛɛ zhɛ ba nda iwɛ udulo ata ụ tu'ulwatagwụ unaa na namɛ na ashashɛ aba iwɛ tuhashɛganụ ta aba.

17I zasa bụtụ be elele shɛ ba nama nu udulo ata tu'ulwatagwụ na aka na tu ga Aron zhɛ bo tono maa nda ohwolu ata tijilo maa a nama shɛshɛshɛ o, uuwa i ci aka na baa banɛ, baa mama njɛ shɛshɛshɛ, ti iwɛ ihwɛ ibwɛ keeni iwɛ tu'ulwa ti Isrɛl hwɛ hwɛɛ.

18Nazhɛ bɛɛ zhɛ ba banɛ maa zha nu utukwu-ụrụpɛ ata namɛ nu umbe AGWANGWAMA maa nda uŋ shɛshɛshɛ, maa sala du mehieŋ mi yɛu buna ata be eyi keeni mehieŋ mo biywoywo ata, maa nda mụ na shihiuaŋ shu utukwu-ụrụpɛ tutu rungwutwonu.

19Go zhizhongo du mehieŋ ma ata mu ko na azuba utukwu ata ụrụpɛ kpalụ cenje na buvwa bwa, maa nda uŋ shɛshɛshɛ, maa kaa nda uŋ tijilo iwɛ tuhashɛganụ ta atwa Isrɛl.

Iwɛ Biywoywo na Ɛɛ Zhɛ a Kala maa Hwulo

20Aka na tu baa kwunanjɛ ofwo ata tijilo tɛnda shɛshɛshɛ, keeni udulo ata tu'ulwa keeni utukwu-ụrụpɛ, nazhɛ bɛɛ zhɛ ba shɛkana ya biywoywo ata ta shɛ buumwa.

21Ga ga Aron petengeni i'ɛlɛ ibwɛ iyebi nu uhiuhiu biywoywo ata ta shɛ buumwa, maa lono-unu iyi iwɛ ye elele nɛ atwa Isrɛl njɛ nu bwa, ta andwa aba tubwada kpaaŋ, ti iwɛwɛ nɛ aa nda kpaaŋ. Ga patana iŋ nu uhiuhiu biywoywo ata, maa bụtụ na ee teri keri bu maa hwulo nụ ụshɛka.

22Nazhɛ bɛɛ zhɛ bo lonono biywoywo ata maa 'waŋna iyi iwɛ ya aba kpaaŋ nu uhiuhiu ubwa maa zha na cɛnjɛ tu na bụtụ zasaba. Bụtụ ata tuba ubwa zhɛ ba karɛ biywoywo ata nụ ụshɛka ata.

23Nazhɛ ga Aron zhɛ ba zha bo tono nu udulo ata ụ tu'ulwatagwụ maa hwucoko i'wɛŋnɛ ɛtɛ ilinɛn bee ge urigeni, na aka na ti bee ge teni no ofwo ata tijilo me tijilo maa tileni iŋ apata.

24Bɛ shɛ kaa ba dula meni no ofwo ata tijilo, maa urugono ya i'wɛŋnɛ ibwɛ, maa zhajɛ maa ta ụrụpɛ tuhwoŋzhingo iwɛ ikɛnyi ibwɛ keeni ụrụpɛ tuhwoŋzhingo iwɛ atwa ata, maa sugo iwɛwɛ ikɛnyi ibwɛ keeni iwɛwɛ ya atwa ata du.

25Go hwoŋzhingo manɛbɛ mu usunda ata ụrụpɛ iwɛwɛ, na azuba utukwu-ụrụpɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

26Ga bụtụ ata na keri biywoywo ata nụ ụshɛka ata bụtụ zasaba, nyashɛnjɛ tugwuno tu bwa, maa dula meni, na aba ibɛ nazhɛ bɛɛ zhɛ bo tono nu ugba tu'ulwa.

27Nazhɛ ɛɛ zhɛ a shapa yɛu ɛtɛ buna be eyi, na shɛ iwɛ ụrụpɛ iwɛwɛ keeni biywoywo ata bụ ụrụpɛ iwɛwɛ, anaa na ee suji mehieŋ ma aba oo to ụrụpɛ iwɛ maa a njɛ ofwo tijilo shɛshɛshɛ. Ɛ zhɛ o sugo aŋ maa e becinji no tupohondo tu ugba tu'ulwa. Ɛ zhɛ o hwoŋzhingo aŋ, ti i'wɛbɛ ya aba, tu usunda wa aba, te tuwiŋ ta aba nu ulwa.

28Ga bụtụ ata hwoŋzhinji iŋ, nyashɛnjɛ tugwuno tu bwa, maa dula meni, na aba ibɛ nazhɛ bɛɛ zhɛ bo tono nu ugba tu'ulwa.

Ụjita Ụrụpɛ Tuta iwɛ Iwɛwɛ Tugangana

29Ijɛ kaa zhɛ ya sha okpogo hiŋ unyizo-nom, maa nụ ụjita umpwa, nu upiana ata ucenje, hiɛ shɛ hia nda ezumi, maa kede hiɛ njɛ ugondu we elele o, okwo umamata, kwo kaa bugaiŋ na ba nda ụlashɛ na ashashɛ hiŋ.

30Nụ ụjita ata, ibɛ ɛɛ zhɛ a ta ụrụpɛ iwe hiŋ, maa a hiɛ njɛ shɛshɛshɛ, maa hi beni ni iwɛwɛ ye elele, maa hi nama shɛshɛshɛ nu umbe AGWANGWAMA.

31Ga ụjita ata u hi shanɛ ụjita ụhinjanụ ụ'wụtụ, hiɛ shɛ hia nda ezumi; hiɛ shɛ shɛ hia nda kaa ugondu we elele o, i shɛ kaa okpogo unyizo-nom.

32Bunongbo na kaa ee dudugeni manɛbɛ, na kaa ee shiri swooŋ maa tono ohwolu bishi bwa, ubwa zhɛ ba ta ụrụpɛ ata iwɛwɛ tugangana, bɛ shɛ kaa bo urugono i'wɛŋnɛ ilinɛn tijilo.

33Ubwa du zhɛ ba ta ụrụpɛ iwɛ ohwolu tijilo, ubwa kaa du zhɛ ba ta ụrụpɛ iwɛ udulo tu'ulwatagwụ keeni iwɛ utukwu-ụrụpɛ, ubwa kaa du zhɛ ba ta ụrụpɛ iwɛ onongbo keeni iwɛ atwa Isrɛl hwɛɛ.

34Inɛ gɛ kaa zhɛ ma hi shana okpogo unyizo-nom, maa ga a na ta ụrụpɛ tugangana iwɛ atwa Isrɛl kpalụ ko gba nu uywa, iwɛ iwɛwɛ ye elele nɛ aa njɛ. Go Moses kaa njɛ ga gana na ta AGWANGWAMA peni bu unu.

Livai 17

Undwa iwɛ Arụpɛ Ticinji

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

2Hiɛŋ Aron keeni miaụŋ mu bwa me eyi, keeni atwa Isrɛl hwɛɛ maa, Iyi nɛ AGWANGWAMA ihi peni-unu ibɛ nɛ maa,

3Yaa shɛ bụtụ bi ihwɛ Isrɛl be elele kwụnɛ buna kwo kaa yɛu-ụgwụdụ kwo kaa biywoywo na amɛ ugba tu'ulwatagwụ, kwo kaa baa kwụnɛ bụ no tupohondo tu ugba tu'ulwatagwụ,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4ti bee shepi shi bu maa zha no odubo udulo tu'ulwatagwụ, maa pana AGWANGWAMA ụrụpɛ nu umbe udulo wa AGWANGWAMA, tụwụma te mehieŋ ti zhɛ ta patana bụtụ ata 'wɛŋ mehieŋ ma ata. Ge becinji bụtụ ata na ashashɛ atwa ubwa.

5Ecilo inɛ gɛ i shɛ maa ga atwa Isrɛl genji ya iyi ya arụpɛ aba a na a ga shɛla la na ambɛ, maa e ne suje aŋ ya pa AGWANGWAMA no ofwo bunongbo no odubo udulo tu'ulwatagwụ, maa a shɛrɛ aŋ apata, maa a shɛ arụpɛ amɛ-olom no ofwo AGWANGWAMA.

6Go bunongbo zhizhenji mehieŋ ma ata nu utukwu-ụrụpɛ wa AGWANGWAMA, no odubo udulo tu'ulwatagwụ, maa hwoŋzhingo manɛbɛ ma ata mu bwa maa mu shanɛ AGWANGWAMA ụhiụŋ ụlatụ.

7Iwɛ ecilo ga ibɛ po atwa Isrɛl zha shɛ o jinoko ya AGWANGWAMA aba maa a na kwụnanga atumwa-ibiri iyi ya arụpɛ aba sasana, gana na aa ga nda la na aka na ta a 'watatagwụ aŋ. Ga atwa Isrɛl kaa untangana undwa ga no ofwo elele na awaŋnɛ aba teje unyizo-nom.

8Mbiso aŋ maa, Bụtụ bi Isrɛl be elele, kwo kaa bugaiŋ na ba nda ụlashɛ na ashashɛ hiŋ, na kaa to ụrụpɛ tuhwoŋzhingo, kwo kaa ụrụpɛ unya,

9bee shepi shi uŋ no odubo udulo tu'ulwatagwụ, maa ta ụrụpɛ ata pa AGWANGWAMA. Ɛ zhɛ a bacɛnga bụtụ ata na atwa ubwa.

10Yaa shɛ bụtụ be elele ni Isrɛl, kwo kaa bugaiŋ na ba nda ụlashɛ na ashashɛ aba yɛ usunda we elele te mehieŋ mu bwa, amɛ mi zhɛ a hashɛganụ na bụtụ ata. Ge becinji bu kaa na ashashɛ atwa ubwa.

11Iwɛnɛ po uraiŋ iyi-uumwa ye elele namɛ na amɛ mehieŋ. N hi peni mu kaa maa hi na ta ụrụpɛ iwɛwɛ tugangana na azuba utukwu-ụrụpɛ, iwɛ shihwulu shi hiŋ. Muba mɛ shɛ mehieŋ mu na aa ta ụrụpɛ iwɛ iwɛwɛ ya atwa tugangana.

12Iwɛbɛ po Ngɛɛ hiɛŋ atwa Isrɛl, I zasa bụtụ na namɛ na ashashɛ hiŋ zhɛ ba ya mehieŋ o, okwo bugaiŋ na ba nda ụlashɛ na ashashɛ hiŋ, zha shɛ ba ya mehieŋ kwukwuŋ o.

13Bụtụ be elele du kaa na ashashɛ atwa Isrɛl, kwo kaa bugaiŋ na ba nda ụlashɛ na ashashɛ aba, na kwụnɛ usunda, kwo kaa ụnụnụ na aa ya nu ujala, ga 'waŋ mehieŋ mu bwa, maa urogono mu upwupwutu.

14Iwɛnɛ po uraiŋ iyi elele nɛ aa karɛ namɛ ne mehieŋ mi ibɛ. Iwɛbɛ po Ngɛɛ hiɛŋ atwa Isrɛl, Ta ya ma mehieŋ mi iyi elele nɛ aa karɛ o. Bụtụ be elele na yɛ mụ, ge becinji bu na ashashɛ atwa ubwa.

15Bụtụ be elele na kaa yɛ iyi nɛ meme 'weji kwo kaa iyi nɛ usunda-ehilo kwụnɛ, okwo baa ga shɛ umamata, kwo kaa bụlashɛ, ga nyashɛnga tugwuno tu bwa, maa dula meni, bi zhɛ kaa ba hashɛganụ tutu ụrụmɛ. Nazhɛ bɛɛ zhɛ ba nama ya shɛshɛshɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16Ama yaa shɛ baa nyashɛnjɛ shɛ tụ, kwo kaa baa dụrɛ shɛ meni, ubwa zhɛ ba 'waŋna tijama ti iyi iwɛ ibwɛ.

Livai 18

Buweci na Bụtụ na Abụ 'Yajɛ Ụmatụ nu Bwa Jirimi

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

2Hiɛŋ atwa Isrɛl maa, Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana na.

3Ta na nda ma iyi gana na atwa cɛnjɛ ti Ijipti a na ahi ga namɛ la na aba a nda o, ta na nda ma kaa du iyi gana na atwa cɛnjɛ ti Kenan, tu na Omo hi sugo maa hi zhe a nda o. Ta na 'wa ma shikpogo sha aba o.

4Na nda ma iyi gana na andwa mi namɛ, maa hi untangana kaa shikpogo shi mi, maa hi na hwuga-unu mu. Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ na.

5Na untangana ma shikpogo shi mi keeni andwa mi, maa hi na nda aŋ, nazhɛ bụtụ zhɛ ba ya uraiŋ. Gamba AGWANGWAMA na.

6Kede bụtụ hiŋ be elele zhegeni bụtụ na baa 'yajɛ ụmatụ nu bwa kpɛmkpɛm maa woto nu bwa o. Gamba AGWANGWAMA na.

7Ta nda bishi bu ụpụrụsa tedure no nobu buweci o, iwɛnɛ tu baa shɛ bino bu, to woto nu bwa o.

8Ta nda bishi bu ụpụrụsa tedure ne biyikwo bwa bi nya buweci o, biyikwo bishi bu ta.

9To woto kaa na bụngwụfwụ bụ o, okwo baa shɛ yɛu-yo-o nɛ bishi bu meci, kwo kaa yɛu-yo-o nɛ bino bu meci, okwo yaa shɛ inɛɛ nɛ ee meci ni ihwɛ hiŋ, kwo kaa inɛɛ nɛ ee meci nyapadụ, aa 'yagajɛ ugaiŋ ni ihwɛ hiŋ o.

10To woto ni yɛu-yo-o nɛ yɛu bu ye eyi, kwo kaa yɛu bu yo o meci o, iwɛnɛ tu baa shɛ bụjalụ bụ.

11To woto ni yɛu-yo-o nɛ biyikwo bishi bu metenji bu o, bụngwụfwụ bụ baa shɛ.

12To woto na bụngwụfwụ bishi bu o, iwɛnɛ tu baa shɛ ushimwa bụ.

13To woto no buhongwu kwo kaa na batagwụ bino bu, iwɛnɛ tu baa shɛ du bino bu.

14To woto ne biyikwo bishi bu tidice kwo kaa bu na bụ wụtụ o, bino bu ta.

15To woto ne biyikwo bi yɛu bụ o, utashɛ bụ ta.

16To woto ne biyikwo buhongwu kwo kaa batagwụ bụ o, biyikwo bi yɛu-bino bu ta.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

17To woto na bụjalụ biyikwo bu, kwo kaa yɛu-yo-o nɛ yɛu bwɛ ye eyi, kwo kaa yɛu bwɛ yo o meci o, iwɛnɛ a 'yajɛ ụmatụ tikpɛmkpɛm nu bwa. Abɛ njɛ iŋ asha bɛ njɛ tugworozwo.

18Ta zana buhongwu kwo kaa batagwụ biyikwo bu o, te biyikwo bu kaa ta ya uraiŋ o.

19To gwumwongonu ne biyikwo maa woto nu bwa aka na tu baa ta namɛ ni iyi ciyikwo, tu baa ta hashɛganụ o.

20To woto kaa ne biyikwo bu uyebi bu maa meme heshigeni nu bwa o.

21Ta pana ma atwa miaụŋ mi hiŋ me elele maa o to ụrụpɛ na tuwa tu na ɛɛ hiɛŋ, Molɛk na muba tedure nu ulwa o. Ahiɛ njɛ gana ata asha hi heshigeni izeci ya Agwatana hiŋ. Gamba AGWANGWAMA na.

22To woto ne butubwenyi gana na oo woto ne biyikwo; tupwaŋ yaa shɛ.

23Kede butubwenyi kwo kaa biyikwo woto nu usunda-ehilo maa meme heshigeni nu bwa o. Tupwaŋ yaa shɛ.

24Ta mama hashɛgana ma ni ijɛ okwo ike o, tedure ni ijɛ hwɛɛ ibɛ edenji na Omo hi unzongo maa hi teni cɛnjɛ ta aba meme heshigeni la.

25Ijɛ ɛtɛ aa nda ibɛ heshigeni cɛnjɛ tu ga, ibɛ po Ngee peni tu ulwapɛ, ibɛ du po tee jineci atwa na ga jɛjɛ la na tuba.

26Ama untangana ma shikpogo shi mi keeni andwa mi maa kede bụtụ be elele na shɛ umamata wa atwa Isrɛl kwo kaa bugaiŋ na ba nda ụlashɛ na ashashɛ hiŋ njɛ ijɛ tupwaŋ okwo ike o.

27Ni iyi-tupwaŋ gɛnɛ gɛ kpaaŋ ibɛ etwenyi na jɛjɛ la na cɛnjɛ ta ata hiiŋ ne hiŋ heshigeni tu.

28Iwɛ aka na cɛnjɛ ta ata ti zhɛ to hi jinoko du na aka na ehi heshigeni tu, gana na te e jineci la edenji na namɛ la na tuba hiiŋ ne hiŋ.

29Bụtụ be elele na njɛ tupwaŋ tu gana ga okwo tu ko, ɛ zhɛ a bacɛnga bu na ashashɛ atwa aba.

30Ibɛ po AGWANGWAMA hiɛŋ aŋ, Untangana ma unu mu tɛtɛtagana, to nyiwonowuŋ ma ni iyi-tupwaŋ nɛ atwa na jɛjɛ la na cɛnjɛ ta ata hiiŋ ne hiŋ njɛ, ee heshigeni tu tedure ni ibɛ kwukwuŋ. Ta nda ma ijɛ okwo ike maa hi meme heshigeni du o, Gamba AGWANGWAMA hiŋ na.

Livai 19

Undwa Tijilo keeni Una Ụshɛrɛya u Tishiriri Tụdụma

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2Hiɛŋ tu'ulwatagwụ ta atwa Isrɛl hwɛ hwɛɛ maa, Sha ma atwa tijilo, iwɛnɛ tu Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ shɛ bụtụ bi tijilo.

3Ga bụtụ be elele hiŋ na muna bino bwa keeni bishi bwa ụjɛrụma. No shiyono ma du Ijitɛ-ụhinjanụ mi eshe, Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ na.

4Ta yinga ma maa hi na zhɛba ntatanuwaŋ o, ta 'yaga ma kaa du tuwa te elele o: Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ na.

5Aka na ahia pana AGWANGWAMA ụrụpɛ wa amɛ-olom, pana uŋ ma nu uhwaŋna na teni cɛŋ iwɛ maa ụrụpɛ ata zhe.

6Ya ma usunda ata oo to ụrụpɛ nụ ụjita ata oo to uŋ gbaa, kwo kaa iyi tuholo. Una we elele ta vwɛ ya tutu ụjita ụtatụ, ge hwoŋzhinji uŋ nu ulwa.

7Yaa shɛ aa yɛ uŋ okwo cwɛŋ nụ ụjita ata ụtatụ, asha ụ shɛ iyi-tupwaŋ, asha ụrụpɛ ata zha shɛ wa zha ya o.

8Bụtụ be elele na kaa yɛ uŋ, ubwa zhɛ ba 'waŋna tijama tu bwa, iwɛnɛ ti bee heshigeni iyi tijilo ya AGWANGWAMA. Ge becinji kaa bụtụ ata na ashashɛ atwa ubwa.

9Aka na ohio gwubo iyimɛyɛ ne shihilo shi hiŋ, to gwubo iŋ ma tutu tugwungwu tu ntuma mi hiŋ o. Ta nda ma ya kaa du tumwata ti bɛ na aba na te ehi dwowo.

10Ta nda ma ya tumwata tu ntuma ma shifwafwa shi hiŋ o, ta zanga ma ya kaa du tụ'walụ ta shifwafwa shi hiŋ tu na ta 'waŋtatangwụ o. Ganga ma ya inɛ ɛtɛ iwɛ bukofwo keeni iwɛ bụlashɛ: Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ na.

11To zundo ma izunde o, ta nda ma iyi tukata o, to momo dwotwogonu ma ụzagwụ o.

12Ta ta ma izeci mi ni iwɛ tɛgadaga maa hi heshigeni izeci ya Agwatana hiŋ o. Gamba AGWANGWAMA na.

13Ta lashɛga ule na uyebi bu gɛ zhɛ wa ya o, to zundo okwo iyi ibwɛ o. Kede utashɛ yɛu-ugondu nɛ ebi peni ụgwụ nama ni i'ɛlɛ bụ tutu iyi heri o.

14Ta twaga akwụrụ o, to shilo kaa iyi udukwutwa nu umbe wo olubo, ama na sụma Agwatana bụ inyɛsɛ: Gamba AGWANGWAMA na.

15Ta duma ma ụshɛrɛya u tu'ubo; ta zanga ma okofwo kwo kaa maa tuswoswoswo tu nama na bụtụ na 'yajɛ iyi na bụtụ na zasa iyi o, ama duma ma ụshɛrɛya uyebi hiŋ ne tishiriri.

16Ta na zhaga ma beye bana na ashashɛ atwa hiŋ maa hi na nda tɛsharuwa o. Ta na nda ma kaa iyi nɛ eri yo tocingo uraiŋ uyebi hiŋ ụdamụ o: Gamba AGWANGWAMA na.

17Ta ta yɛu-bino bu ni i'ime na amɛ na amɛ bụ o, ama vwɛ uyebi bu uvwi, shibwonu gabụ bi zhɛ ba 'waŋna tụwụma tu bwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18Ta nda itɛpwɛ iyi iwɛ o, ta untangana kaa du iyi nɛ miaụŋ ma atwa bụ ma bụ nda na amɛ bụ o. Ama lubo uyebi bu gana ukanyi bụ: Gamba AGWANGWAMA na.

19Untangana ma shikpogo shi mi. To lonono ma iyimabiga hiŋ maa i na mata udenji unya o. Ta bila ma kaa izɛgwu tuswoswoswo iyebi nu ntuma mi hiŋ o. To urugono ma tugwuno tu na aa nɛ ni ihwehwe tuswoswoswo iyebi o.

20Yaa shɛ bụtụ bu ko weci ne biyikwo na shɛ bujama, bu naa na kaa binya bụtụ ga na zha adalụ ubwa, tobwolo e ge te seeneni shi yɛu ɛtɛ yo o maa mama 'yaga o, ge peni aŋ ulwapɛ. A zha shɛ tuba a kwụna aŋ o, iwɛnɛ ti yɛu ɛtɛ yo o ga ta mama zasa.

21Ama ge butubwenyi ata 'waŋnanɛ AGWANGWAMA udagba iwɛ ụrụpɛ tụwụma ti ikɛnyi ibwɛ, no odubo udulo tu'ulwa.

22Go bunongbo to bu ụrụpɛ nu udagba ata nu umbe AGWANGWAMA, iwɛ iwɛwɛ ɛtɛ baa njɛ. Ɛ zhɛ a gangana bụ iwɛwɛ ɛtɛ baa njɛ.

23Aka na ehi teni hwuŋ cɛnjɛ ta ata ti Kenan, ahiɛ bɛrɛ i'wɛ'wɛ i tuswoswoswo nɛ aa ya kpaaŋ, asha mapa ma maa hi jirimi tụ'walụ ti bɛ tiya, uuwa i ci shiywa shɛ tatụ, a zha shɛ a ya tụ kwukwuŋ.

24Hiɛ shɛ hie suje tụ'walụ ti ibɛ kpaaŋ nu uywa uneshi maa hiɛ njɛ tụ tijilo tụ ụrụpɛ wa ashɛtwa AGWANGWAMA.

25Ama nu uywa utana, ya ma ya tụ'walụ ti ibɛ, iwɛ maa ihi 'weleni duwa duwa. Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ na.

26Ta ya ma usunda we elele na mehieŋ mu ta namɛ nu bwa o. Ta 'yaga ma ashɛjɛ, kwo kaa ekwupenyi o.

27Ta 'nyanga ma ukekere o, ta 'nyanga ma apadụ tizholu tu nzhokwu mi hiŋ o.

28Ta shɛlanga ma tu'waba ti hiŋ iyi-hwoo iwɛ ụkwụla bụtụ na 'wi o. Ta ta ma i'nyɛtɛ ɛtɛ ɛɛ hiɛŋ udagarɛya o: Gamba AGWANGWAMA na.

29To gbozhigo yɛu bu yo o maa sha buwɛle o, iwɛ aka na ahiɛba na hiɛ jɛjɛ na cɛnjɛ ta ata ɛhi zhɛ hi na 'watatagwụ tuwa ta aba, maa tupwaŋ tɛnda tu bala na cɛnjɛ ta ata o.

30Untangana ma Ijitɛ-ụhinjanụ mu, maa kaa hi mụnɛ ohwolu mi tijilo ụjɛrụma. Gamba AGWANGWAMA na.

31Ta zhagana ma shirizhonu o, kwo kaa ozhikwoto. Ta dwalakaka aŋ ma, maa e hi heshigeni o. Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ na.

32Na muna ma atwa na inganjɛ ụjɛrụma, maa hi na pana iyɛri ụjɛrụma. Na sụma Agwatana bụ inyɛsɛ: Gamba AGWANGWAMA na.

33Ta nda ma bugaiŋ na ba nda ụlashɛ na cɛnjɛ ti hiŋ tawɛ tawɛ o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

34Ga bugaiŋ na ba nda ụlashɛ no ofwo hiŋ ihi shanɛ gana yɛu umamata na cɛnjɛ ti hiŋ. No lubo bu ma gana na ohi momo lubonu. Teyinje ma maa hiɛ shɛwa la du agaiŋ na cɛnjɛ ti Ijipti: Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ na.

35Ta nda ma orugwusu nụ ụshɛrɛya tụdụma o, okwo ne bimenji bụ ụnjɛswa iyi, kwo kaa na bu na bu uzhinono iyi, kwo kaa na bu na bu ugombo iyi o.

36'Yaga ma timenji te tishiriri. Te bimenji bu uzhinono bi tishiriri, keeni bimenji bu ugombo iyi bi tishiriri. Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ na ihi bɛcinjɛ na cɛnjɛ ti Ijipti na.

37No shiyono ma shikpogo shi mi keeni andwa mi kpaaŋ eshe maa hi na nda aŋ. Gamba AGWANGWAMA na.

Livai 20

Ulwapɛ u Tuswoswoswo Tumuna Atwa

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

2Mbiso atwa Isrɛl maa, Bụtụ bi Isrɛl be elele, kwo kaa agaiŋ a na shɛ alashɛ ni Isrɛl, a na peni tuwa tu na ɛɛ hiɛŋ Molɛk miaụŋ ma aba me elele. Ga atwa cɛnjɛ ta ata tegeni bu atayɛ maa a kwụnɛ bụ.

3Gamba ni ikɛnyi mi N zhɛ mo imo bụtụ ata. Ge becinji bu na ashashɛ atwa ubwa, iwɛnɛ ti bee peni tuwa tu na ɛɛ hiɛŋ Molɛk yɛu ibwɛ ike, bee heshigeni ohwolu mi tijilo keeni izeci mi tijilo.

4Yaa shɛ kaa atwa cɛnjɛ ta ata henicingeni bụtụ ata rishe okwo cwɛŋ bana, na aka na ti bee peni tuwa ta ata tu Molɛk yɛu ibwɛ ike, aa kwụnɛ shɛ bụ,

5asha N zhɛ mo imo bụtụ ata keeni ukpogwu ubwa, ɛ zhɛ kaa a bacɛnga aŋ na ashashɛ atwa aba, tu bwa ata, ta atwa elele na 'wa bụ a na a zhɛba tuwa ta ata tu Molɛk.

6Yaa shɛ bụtụ be elele zhegeni atwa e'uye keeni orizhonu, baa zhɛba aŋ, N zhɛ mo imo bụtụ ata, Ngɛɛ zhɛ kaa ma bacɛnga bụ du na ashashɛ atwa ubwa.

7Iwɛbɛ po meme shiri ma swooŋ, maa hiɛ shɛ atwa tijilo; iwɛnɛ po Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ na.

8Untangana ma shikpogo shi mi, maa hi na nda shụ: Gamba AGWANGWAMA na mo hi shilo swooŋ na.

9Bụtụ be elele na twajɛ bishi bwa, kwo kaa bino bwa, ga kwụnɛ bụ. Tijama to tu'wo tu bwa tu namɛ nu uhiuhiu ubwa.

10Yaa shɛ bụtụ njɛ tuwɛle ne biyikwo bu uyebi ubwa, ga kwụnɛ aŋ hwɛɛ aba ebe yebi, ta bɛnjɛ ata bu tuwɛle, te biyikwo ata baa njɛ tuwɛle nu bwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

11Bụtụ na weci ne biyikwo bishi bwa, bɛ njɛ tupwaŋ, ga kwụnɛ aŋ hwɛɛ aba ebe yebi. Tijama to tu'wo ta aba tu namɛ no ohiuhiu aba.

12Yaa shɛ bụtụ weci nu utashɛ ubwa, ga kwụnɛ aŋ hwɛɛ aba ebe yebi; a njɛ tupwaŋ. Tijama to tu'wo ta aba tu namɛ no ohiuhiu aba.

13Yaa shɛ bụtụ weci ne butubwenyi gana maa biyikwo, ga kwụnɛ aŋ hwɛɛ aba ebe yebi, a njɛ tupwaŋ. Tijama to tu'wo ta aba tu namɛ no ohiuhiu aba.

14Yaa shɛ bụtụ zeni biyikwo, te bino biyikwo ata, a njɛ tupwaŋ, ge hwoŋzhinji aŋ nu ulwa, hwɛɛ aba aba tatụ, iwɛ maa kede iyi-tupwaŋ na nama na ashashɛ hiŋ o.

15Yaa shɛ bụtụ weci nu usunda-ehilo, ga kwụnɛ bụ, tu usunda ata ehilo.

16Yaa shɛ biyikwo zhegeni usunda-ehilo, bee weci nu bwa, ga kwụnɛ biyikwo ata, tu usunda ata ehilo. Tijama to tu'wo ta aba tu namɛ no ohiuhiu aba.

17Yaa shɛ bụtụ zeni bụngwụfwụ bwa, na shɛ yɛu nɛ bishi bwa kwo kaa bino bwa meci, aa mama kwụbanụ kaa mohondo ma aba, ga njɛ aŋ ezuye ne eshe ufwugwo maa e becinji aŋ na tu'ulwa. Aba zhɛ a 'waŋna tijama ta aba.

18Yaa shɛ bụtụ weci ne biyikwo na njɛ shɛ iyi, bee shiri bu mohondo, asha bi kepishinji ibilɛ biyikwo ata, biyikwo ata kaa du shiri ibilɛ mehieŋ mu bwa mohondo. Ge becinji aŋ na ashashɛ atwa aba hwɛɛ aba ebe yebi.

19To woto no nobu tidice, kwo kaa no nobu 'wụtụ, kwo kaa nu ushimwa bụ o. Inɛ ɛtɛ i shɛ bu weci na bụtụ na abụ 'yajɛ ụmatụ nu bwa kpɛmkpɛm. I shɛ tilɛɛ maa a 'waŋna tijama ta aba.

20Yaa shɛ bụtụ weci ne biyikwo bishi bwa bụ 'wụtụ, kwo kaa bu na bi tidice, kwo kaa biyikwo butatugwa bwa, asha bɛ njɛ bishi bwa, kwo kaa butatugwa ata bwa ụpụrụsa. I shɛ tilɛɛ maa ga 'waŋna iwɛwɛ ya aba. A zha shɛ a mata kaa miaụŋ nazhɛ e 'wi kwukwuŋ.

21Yaa shɛ bụtụ leshiji biyikwo batagwụ kwo kaa buhongwu bwa, i shɛ iyi nɛ zasa rụmbɛɛ, bɛ njɛ batagwụ kwo kaa buhongwu bwa ụpụrụsa, a zha shɛ a mata yɛu o.

22Untangana ma shikpogo shi mi keeni andwa mi kpaaŋ, maa hi na nda aŋ, iwɛ maa kede cɛnjɛ tu na Ngɛɛ zhɛ mo hi sugo na tuba maa hi gɛga tɛ hiɛ lacɛ hwuŋ tunama o.

23To nyiwonowuŋ ma ni iyi iwɛ nɛ edenji na Omo hi unzongo apata a nda o. Iwɛnɛ ta a nda ijɛ hwɛɛ, iwɛbɛ po Ama nda inyizhi ya aba.

24Ama N hi hiɛŋ, Ya ma ogwu cɛnjɛ ta aba. N zhɛ kaa ma hi pana tụ maa hi 'yaga, cɛnjɛ tu na ti 'yajɛ ugwungwu tu na kaa tuwebiye ta fwunga. Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ na mo hi bogwu na atwamwa na.

25Iwɛbɛ po ahiɛ shɛ hio shilo ogwungwu na ashashɛ usunda-ehilo na hashɛganụ, nu unaa na hashɛganụ sụ, tụ ụnụnụ na hashɛganụ nu unaa na hashɛganụ sụ. Ta

© 2008 Bible Society of Nigeria.

mama hashɛgana ma tedure nu usunda-ehilo, kwo kaa nụ ụnụnụ, kwo kaa ni iyi elele nɛ yo kokwulo amɛ ibɛ na cɛnjɛ o, inɛɛ nɛ kaa Ngaa dumwa caakwụ maa i hashɛganụ o.

26Sha ma atwa mi tijilo, iwɛnɛ tu Gamba AGWANGWAMA Ngaa shɛ bụtụ bi tijilo. Ibɛ po Ngoo hi bogwu na anya edenji, iwɛ maa hiɛ shɛ atwa mi kiri.

27Butubwenyi kwo kaa biyikwo be elele na ba nda tirizhonu kwo kaa tizhikwoto, ge tegeni bu atayɛ maa a kwụnɛ bụ. Tijama to tu'wo ta aba tu namɛ no ohiuhiu aba.

Livai 21

Tijilo to Onongbo

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Duma iwɛ no onongbo, aba shɛ miaụŋ-me-eyi mu Aron, mbiso aŋ maa, I zasa bụtụ be elele na amɛ aba i shɛ bu mama hashɛgana iwɛ bụtụ na 'wi na ashashɛ atwa ubwa o,

2semi bụtụ na boo gwumwongonu nu bwa uhwuri atwa vwɛ hwɛɛ. Ibɛ shɛ bino bwa, ne bishi bwa, ni yɛu ibwɛ ye eyi, ni yɛu ibwɛ yo o, na batagwụ bwa kwo kaa buhongwu bwa,

3kwo kaa bụngwụfwụ bwa na te mepi shi butubwenyi (na u gwumwongonu nu bwa, iwɛnɛ tu baa ta zasa bwolo. Bi eri mama hashɛgana iwɛ ubwa).

4Kede mama hashɛgana iwɛ tu'wo tụ ụmatụ tumbacɛ kwakwa na tụmbụla o.

5Onongbo shɛ shɛ a 'nyanga tukpala, kwo kaa apadụ tizholu tu nzhokwu ma aba o. Kede a mama shɛlanjɛ iyi-hwoo iwɛ ụkwụla-tuta iwɛ bụtụ na 'wi o.

6A shɛ a shana Agwatana aba atwa tijilo, maa kede e heshigeni izeci ya Agwatana aba o. Iwɛnɛ po aba shɛ a pana AGWANGWAMA arụpɛ na dure nu ulwa ibɛ shɛ iyimɛyɛ ya Agwatana aba. Iwɛbɛ po aa shɛ a sha atwa tijilo.

7Onongbo shɛ shɛ a zana buwɛle kwo kaa biyikwo na mwopwo butubwenyi o. A shɛ shɛ kaa du a zana biyikwo na beni bwolo bwa, kwo kaa bu naa na bwolo bwa keri o, iwɛnɛ to bunongbo shanɛ Agwatana ubwa bụtụ bi tijilo.

8Ga pana kaa abashɛ maa bɛ shɛ bụtụ bi tijilo. Iwɛnɛ po ubwa ba pana Agwatana bụ iyimɛyɛ; bɛ shɛ ma bụ shana bụtụ bi tijilo. Gamba AGWANGWAMA na mo hi shilo swooŋ na, N shɛ bụtụ bi tijilo.

9Yɛu-yo-o bunongbo be elele na kaa mama njɛ ufwu nɛ tuwɛle, bi heshigeni bishi bwa. Ge hwoŋzhinji bu nu ulwa.

10Kede bunongbo na shɛ uhiu na ashashɛ miaụŋ-mo-bino bwa, bu naa na oo dudugwonuo kaa manɛbɛ, bu naa na kaa aa nduwa tijilo maa bu no urugono i'wɛŋnɛ ɛtɛ tunongbo, to lono ya maa bu na waŋfwunga uhiuhiu ubwa o. Kede bu na dwatwaga ya du tugwuno tu bwa nụ ụkwụla-tuta o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

11Bɛ shɛ shɛ bo tono no ofwo na ru'wo ru namɛ o, bɛ shɛ shɛ bu mama hashɛgana iwɛ tu'wo te bishi kwo kaa bino bwa o.

12Kede bana okwo no ohwolu ata tijilo, kede hashɛgana du ohwolu ata tijilo Agwatana ubwa o; iwɛnɛ ta manɛbɛ ma Agwatana ubwa mu na ee dudugeni bu maa mɛ njɛ bụ tijilo mu namɛ na tu'waba tu bwa. Gamba AGWANGWAMA na.

13Biyikwo na te mepi shi butubwenyi kiri baa shɛ ba zana.

14Bi zha shɛ ba zana okwo bululo, ta bu naa na ee keri, okwo biyikwo na mama nduwa ufwu, kwo kaa buwɛle o. Ama ga zana biyikwo na te mepi shi butubwenyi, no olugwo atwa ubwa ikɛnyi ibwɛ,

15iwɛ maa kede miaụŋ mu bwa mu hashɛganụ na ashashɛ atwa ubwa o. Gamba AGWANGWAMA na mo shilo bu swooŋ na.

16Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

17Hiɛŋ Aron, Kede bụtụ be elele na amɛ awaŋnɛ hiŋ kpaaŋ, na tu'waba tu bwa tu ulwa sụ zhajɛ maa pana Agwatana ubwa iyimɛyɛ o.

18Kede bụtụ be elele na tu'waba tu bwa tu ulwa sụ zhajɛ maa gwumwongonu nu utukwu-ụrụpɛ o. Ibɛ shɛ butubwenyi na lubeni, okwo bo shikoto, okwo ụpɛshɛka ubwa munatangwụ, okwo uvwuna ubwa kwo kaa u'ala ubwa uko uhwuri unya,

19okwo bụtụ na uvwɛvwɛjɛ ubwa dwonu, kwo kaa u'ala ubwa dwonu,

20okwo ikwuke, okwo ikezhere, okwo bụtụ na eshe ubwa a nda rogorogo, okwo bụtụ na 'yajɛ ukwuru, okwo bụtụ na tu'waba tu bwa tu namɛ shakwa shakwa, okwo bụtụ na abilwa ubwa bwadụ;

21kede bụtụ bu ukpogwu Aron na shɛ bunongbo na tu'waba tu bwa tɛ shɛ gana ata, zhajɛ ya maa gwumwonu maa pana AGWANGWAMA ụrụpɛ na dure nu ulwa o, gana na tu baa 'yajɛ tụsụnyasụ o. Bɛ shɛ shɛ ba zhajɛ ya maa gwumwonu maa pana Agwatana ubwa iyimɛyɛ o.

22Bi zhɛ ba ya yibwa iyimɛyɛ ya Agwatana ubwa, hwɛɛ ti inɛɛ nɛ i shɛ inɛ tijilo me tijilo, keeni inɛɛ nɛ i shɛ inɛ tijilo kwakwa,

23ama bɛ shɛ shɛ ba zhajɛ maa gwumwonu okwo ni ibɛgɛlɛ ɛtɛ jilanɛ odubo kwo kaa maa kaanɛ izhɛ no ofwo utukwu-ụrụpɛ o, iwɛnɛ tu baa 'yajɛ tụsụnyasụ, iwɛ maa kede hashɛgana shihwolu shi mi shi tijilo. Gamba AGWANGWAMA na mo shilo aŋ swooŋ na.

24Gabata go Moses mbishi Aron, ta miaụŋ mu bwa me eyi keeni atwa Isrɛl ijɛ kpaaŋ.

Livai 22

Onongbo keeni Iyi Tijilo

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

2Mbiso Aron na miaụŋ mu bwa me eyi maa, ga a na ishɛga no olugwo iyi tijilo nɛ atwa Isrɛl n shileni swooŋ, iwɛ maa kede e heshigeni izeci mi tijilo: Gamba AGWANGWAMA na.

3Mbiso aŋ maa, Yaa shɛ bụtụ be elele na ajalalo awaŋnɛ hiŋ kpaaŋ zhajɛ, boo gwumwongonu ni iyi tijilo nɛ atwa Isrɛl shileni AGWANGWAMA swooŋ, na aka na kaa tu baa hashɛganụ, ɛ zhɛ a bacɛnga bụtụ ata na agba mi: Gamba AGWANGWAMA na.

4I zasa bụtụ be elele nụ ụlamụ Aron na shɛ bụtụ bụ ụngwụ-uwaŋna, kwo kaa na ba zhɛnga ibilɛ, i zhɛ ba ya iyi tijilo semi aka na baa namɛ shɛshɛshɛ. Bụtụ be elele na timengeni iyi elele nɛ hashɛganụ tedure no ru'wo, kwo kaa bụtụ na shɛ tugbolo te etwenyi,

5kwo kaa bee timengeni iyi nɛ yo hombilo, inɛɛ nɛ zhɛ ya hashɛgana bụ, kwo kaa bụtụ na zhɛ ba nda bụ maa hashɛganụ,

6bụtụ na timengeni kaa iyi gɛnɛ ɛtɛ ye elele, bi zhɛ ba hashɛganụ tutu ụrụmɛ. Bi zha shɛ kaa du ba ya iyi tijilo semi tu baa dụrɛ tugwo meni.

7Aka na uwaŋna teni, bi zhɛ ba nama ya shɛshɛshɛ, na aba ibɛ nazhɛ bee eri ba ya iyi tijilo, iwɛnɛ ti iyimɛyɛ ɛtɛ ga shɛ inɛ ibwɛ.

8Bɛ shɛ shɛ ba ya iyi elele nɛ meme 'weji, kwo kaa inɛɛ nɛ usunda-ehilo dwetweji maa mama hashɛgana ni ibɛ o. Gamba AGWANGWAMA na.

9A shɛ a untangana unu mu tɛtɛtagana, iwɛ aka na ɛɛ zhɛ a 'waŋna iwɛwɛ ya aba iwɛ ibɛ, ɛɛ zhɛ kaa o 'wo apata na aka na te e heshigeni iŋ: Gamba AGWANGWAMA na mo shilo aŋ swooŋ na.

10Bụtụ bu tupohondo zha shɛ ba ya iyi tijilo. Bụlashɛ na bunongbo 'yajɛ keeni bɛnjɛ-bu-ugondu bụ ụgwụ na aa tụpa utashɛ, zha shɛ ba ya iyi tijilo.

11Ama yaa shɛ bunongbo so bujama nu ukwuribi ubwa maa sha bu na bwa, bujama ata zhɛ ba ya iŋ, ta atwa na ee meci ni ihwɛ ibwɛ, ɛ zhɛ a ya iyimɛyɛ ibwɛ.

12Yaa shɛ yɛu-yo-o bunongbo cɛnɛ bụtụ bu tupohondo, bi zha shɛ ba ya iyi ya arụpɛ tijilo.

13Ama yaa shɛ yɛu-yo-o bunongbo shɛ bululo kwo kaa bwolo bwa keri bu, baa zasa kaa yɛu, bee gwure ya ni ihwɛ bishi bwa, gana na tu baa ta shɛ yɛu towo, bi eri ba ya iyimɛyɛ bishi bwa. Ama bụtụ bu tupohondo zha shɛ ba ya iŋ o.

14Yaa shɛ kaa bụtụ bu ko yɛ iyi tijilo nu mepiteshi, bɛ shɛ ba tụpa iŋ hwɛɛ, maa madanga iyi itana ibɛ, maa pana bunongbo.

15Onongbo shɛ shɛ a hashɛgana iyi tijilo nɛ atwa Isrɛl peni AGWANGWAMA o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16Iwɛ aka na yɛɛ zhɛ ya nda maa a 'waŋna tijama keeni tụwụma ta aba, tedure ni iyi tijilo tiya. Gamba AGWANGWAMA na mo shilo aŋ swooŋ na.

Kede o To Arụpɛ nu Usunda na 'Yajɛ Tụsụnyasụ o

17Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

18Hiɛŋ Aron, ta miaụŋ mu bwa me eyi keeni atwa Isrɛl hwɛɛ maa, Aka na ta bụtụ bi ihwɛ Isrɛl be elele, kwo kaa bụlashɛ na namɛ ni Isrɛl shɛkanɛ AGWANGWAMA upwaŋ ubwa, okwo waa shɛ tụ'ụrụcɛnga tu unu na bee ge shiri la, kwo kaa upwaŋ tukwulangana, maa ụ shɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo,

19maa e leshiji uŋ, asha ga i shɛ butubwenyi, kwo kaa agwụdụ kwo kaa iyweywe nɛ zasa tụsụnyasụ.

20Ta pana ma AGWANGWAMA iyi elele nɛ 'yajɛ tụsụnyasụ o, bi zha shɛ ba lashɛga iŋ o.

21Aka na bụtụ be elele peni AGWANGWAMA ụrụpɛ wa amɛ-olom, maa ụrɛcɛnga unu ubwa tishilo, kwo kaa upwaŋ tukwulangana, na buna, kwo kaa nụ ụgwụdụ, i shɛ shɛ ya 'yaga tụsụnyasụ o, maa e leshiji iŋ. Kede tụsụnyasụ te elele tu nama ni ibɛ o.

22Hiɛ shɛ shɛ hia pana AGWANGWAMA ụrụpɛ na dure nu ulwa nu utukwu-ụrụpɛ nu usunda na lubeni, kwo kaa unaa na hiingwa, kwo kaa bu naa na munatangwụ, kwo kaa bu naa na 'yajɛ ukwuru, kwo kaa bu naa na namɛ shakwa shakwa o.

23Hi eri hia shɛkana ụrụpɛ tukwulangana na buna be eyi, kwo kaa nụ ụgwụdụ na itwɛ tu'waba tu bwa momo hwulosu ụnjɛswa. Ama yaa shɛ iwɛ ụrụpɛ unu-tishilo, a zha shɛ a lashɛga iŋ o.

24Usunda we elele na ee kwuci, kwo kaa aa pɛpɛtanganɛ, kwo kaa ee bwereteji, kwo kaa ee jeji iyi ibwɛ ike, ta pana ma ya AGWANGWAMA tedure nụ ụrụpɛ tuta ni ibɛ, na cɛnjɛ ti hiŋ o.

25Okwo yaa shɛ bugaiŋ 'waŋnɛ usunda we elele na shɛ gana ata, ta pana ma Agwatana hiŋ iyimɛyɛ gɛnɛ ɛtɛ o. A zha shɛ a lashɛga uŋ ya o, iwɛnɛ tu waa 'yagawa tụsụnyasụ.

26Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

27Aka na ta buna, okwo ụgwụdụ, kwo kaa biywoywo meci yɛu-ye-eyi, yɛu ɛtɛ shɛ ya nama no bino bwa ijitɛ icenje. Ama te kwuni nụ ụjita ụtụndatụ, ɛ zhɛ a lashɛga bụ, ti yaa shɛ ee peni bu AGWANGWAMA nụ ụrụpɛ na dure nu ulwa.

28Okwo yaa shɛ kaa bino buna, kwo kaa ụgwụdụ, ta kwụna bu ma ti yɛu ibwɛ nu uwaŋna ụjita uko hwɛɛ aba ebe yebi o.

29Aka na ɛhi zhɛ hia pana AGWANGWAMA ụrụpɛ ugwoje, hiɛ shɛ hia ta uŋ gana na ta andwa ibɛ namɛ, maa e leshiji uŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

30Ya ma usunda ubwa jita ata gbaa, ta ganga ma okwo uko maa iyi heleni uŋ o. Gamba AGWANGWAMA na.

31Untangana ma onu mi tụpana maa kaa hi na nda aŋ. Gamba AGWANGWAMA na.

32Ta hashɛgana ma kaa izeci mi tijilo, ama N zhɛ kaa ma sha bụtụ bi tijilo na ashashɛ atwa Isrɛl. Gamba AGWANGWAMA na mo hi shilo swooŋ na.

33N hi bɛcinjɛ na cɛnjɛ ti Ijipti, maa ma sha Agwatana hiŋ. Gamba AGWANGWAMA na.

Livai 23

Andwa Ijitɛ-ụhinjanụ

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

2Mbiso atwa Isrɛl maa, Aka nsono ma AGWANGWAMA mu na ɛhi zhɛ hia ananga maa a shɛ tu'ulwa te tijilo anaa na Ngee shiri iwɛ nsono mi mi na.

3Ijitɛ icihiŋ ɛhi zhɛ hia nda ugondu, ama ụjita ucenje ụ shɛ Ụjita-ụhinjanụ ụ tu'ulwa te tijilo. Hi zha shɛ hia nda ugondu o, ụ shɛ Ụjita-ụhinjanụ wa AGWANGWAMA no ofwo elele na ahi namanjɛ kpaaŋ.

Isene Iyimɛyɛ Tɛkashɛka ni Iyimɛyɛ Uzawa Ifucingɛ

(Tɛrɛ 28:16-25)

4Aka na maa hi na nda nsono ma ata ma AGWANGWAMA mu na mɛ shɛ tu'ulwa te tijilo mu naa na ɛhi zhɛ hia ananga na aka ata na ee shiri iwɛ muba na:

5Aka na upiana uhiiŋ namɛ ijitɛ umpwa-ni-bɛ-neshi nụ ụrụmɛ, ibɛ shɛ iyimɛyɛ tɛkashɛka ya AGWANGWAMA.

6Nụ ụjita-umpwa-ni-bɛ-tɛ i shɛ isene iyimɛyɛ ya AGWANGWAMA nɛ zasa Ifucingɛ. Ijitɛ icenje ibɛ ɛhi zhɛ hia ya iyimɛyɛ ɛtɛ zasa Ifucingɛ.

7Nụ ụjita uhiiŋ, hiɛ shɛ hia 'yaga tu'ulwa te tijilo, ta nda ma ugondu na 'yajɛ ikɛnyi o.

8Ama hiɛ shɛ hia shɛkana AGWANGWAMA ụrụpɛ na dure nu ulwa, ijitɛ icenje. Nụ ụjita ata ucenje ụ shɛ tu'ulwa te tijilo, ta nda ma ugondu na 'yajɛ ikɛnyi o.

Isene iwɛ Tu'walụ ti Hiiŋ Tijicinje

9Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

10Hiɛŋ atwa Isrɛl maa, Aka na ehi teni hwuŋ na cɛnjɛ ta ata Ngee hi peni, ehi jwe iyimɛyɛ na tuba, hiɛ shɛ hie sugeni bunongbo eshi tụ'walụ ti hiiŋ ti iyimɛyɛ hiŋ.

11Bunongbo ata zhɛ ba shɛkana AGWANGWAMA ushi ata, iwɛ maa hi to ugbe maa e leshiji uŋ. Ni iyi tuholo Ụjita-ụhinjanụ, bunongbo ata zhɛ bo vwurongo uŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12Shapa ma usemberi udagba na ta namɛ tizhɛla tu uywa uko te e meci bu, bu naa na zasa tụsụnyasụ maa hiɛ shɛkanɛ AGWANGWAMA, nụ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo nụ ụjita ata ehi vwurenji ushi ata.

13Ụrụpɛ tiya na ahiɛ shɛ hia madanga uŋ ụ shɛ iyi-u'umpwa iyebi, ne bimenji bu nkwuronu mo tugongo mi yebi mo mihiuŋ mi tilee lee mu na mi hiŋtetenji na manɛbɛ ma buta, maa hi peni AGWANGWAMA tedure nu ulwa, ụ shɛ ụhiụŋ ụlatụ. Ụrụpɛ ibɛ tuswa zhɛ wa sha meni mụ tụ'walụ ta afwafwa, ne bimenji bu ubene uko nu ukangasu.

14Ta ya ma akara keeni iyi izɛgwu nɛ oo to, keeni a na nyɛshɛ, tobwolo hi te sugeni shi Agwatana apwaŋ hiŋ na amɛ ụjita ata gom o. I shɛ kaa okpogo unyizo-nom tutu rungwutwonu uce na awaŋnɛ hiŋ teje kpaaŋ.

Isene ya Alade
(Tɛrɛ 28:26-31)

15Kwuno ma tɛrɛta ti ibɛ ni iyi tuholo na 'wa Ụjita-ụhinjanụ, te kwuni nụ ụjita ata ehi suje eshi ụrụpɛ tuvwurongo; alade ecenje cam ɛɛ zhɛ a nama.

16Rɛta ma ijitɛ dupu na aba iyi tuholo Ụjita ata ụhinjanụ ucenje, nazhɛ ɛhi zhɛ hia pana AGWANGWAMA ụrụpɛ tiya izɛgwu ifwo.

17Banɛ ma no olugwo na ahiɛ namanjɛ, maa hiɛ 'wananjɛ tu'unto ta akara eyeyebi a na aa njɛ ni iyi-u'umpwa mihiuŋ mi tilee lee iyebi ne bimenji bu nkwuronu mo tugongo mi yebi maa e vwurenji aŋ, ɛ zhɛ a ta aŋ ni Ifucingɛ. Tụ'walụ ti hiiŋ tu na ee peni AGWANGWAMA ta.

18Shɛkana ma AGWANGWAMA akara ata, medenji miaụŋ-ma-agwụdụ mi cenje mu na mu ta namɛ uywa uko te e meci aŋ, mu na mu zasa tụsụnyasụ keeni usemberi buna uko, na adagba eyebi nụ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo, medenji arụpɛ aba tiya na arụpɛ aba tuswa, tedure nu ulwa. I shanɛ AGWANGWAMA ụhiụŋ ụlatụ.

19Ta ma ụrụpɛ iwɛwɛ no biywoywo bu ko, hi to ụrụpɛ wa amɛ-olom na miaụŋ-ma-agwụdụ me eyi mi yebi mu na mu ta namɛ tizhɛla tu uywa uko te e meci aŋ.

20Go bunongbo vwurenji aŋ, ta akara ata tụ'walụ ti hiiŋ, maa i shɛ upwaŋ na ee peni AGWANGWAMA no tuvwurongo, medenji agwụdụ ata eyi eyebi. Ɛ zhɛ a shana AGWANGWAMA ụrụpɛ tijilo iwɛ bunongbo ata.

21Ananga ma tu'ulwa te tijilo nụ ụjita ata gbaa. Ta nda ma ugondu na 'yajɛ ikɛnyi jita ata o. Inɛ ɛtɛ shɛ okpogo unyizo-nom no ofwo elele na ahiɛ namanjɛ tutu rungwutwonu awaŋnɛ hiŋ hwɛɛ.

22Aka na ohio gwubo iyimɛyɛ cɛnjɛ ta ata ti hiŋ, to gwubo ma tutu ipɛlu itimɛ hiŋ o, ta nda ma ya kaa tumwata ti iyimɛyɛ nɛ ehi dwowo. Gangana ma okofwo keeni agaiŋ inɛ ɛtɛ: Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ na.

Isene ya Akakacɛ Tuhwulo
(Tɛrɛ 29:1-6)

© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

23Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

24Hiɛŋ atwa Isrɛl maa, Shiyono ma ụjita uhiiŋ nu upiana ucenje eshe maa ụ shɛ ụjita u ticinji iwɛ ụhinjanụ tuta iwɛ titeyinje ta tu'ananga tu ukakacɛ tuhwulo, ụ shɛ ụjita tu'ulwa te tijilo.

25Ta nda ma ugondu na 'yajɛ ikɛnyi jita ata o. Ama pana ma AGWANGWAMA ụrụpɛ na dure nu ulwa.

Ụjita Iwɛwɛ Tugangana

(Tɛrɛ 29:7-11)

26Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses

27Yaa shɛ upiana ucenje namɛ ijitɛ umpwa, ga shɛ ụjita iwɛwɛ tugangana. U zhɛ ma hi shana ụjita tu'ulwa te tijilo, hiɛ shɛ kaa hia ganga iyimɛyɛ tiya maa hiɛ shɛkanɛ AGWANGWAMA ụrụpɛ na dure nu ulwa.

28Hiɛ zha shɛ kaa hia nda ugondu jita ata o. Ụ shɛ ụjita iwɛwɛ tugangana, maa e hi gengeni iwɛwɛ hiŋ na agba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ.

29Bụtụ be elele na yɛ iyimɛyɛ jita ata gbaa, ɛ zhɛ a bacɛnga bụ na atwa ubwa.

30Bụtụ be elele na kaa njɛ ugondu jita ata gbaa, N zhɛ ma nda bụ ufwu na ashashɛ atwa ubwa.

31Ta nda ma ugondu we elele jita ata o. Inɛ ɛtɛ shɛ okpogo unyizo-nom tutu rungwutwonu ofwo elele na awaŋnɛ hiŋ teje hwɛɛ.

32Ganga ma iyimɛyɛ tiya te kwuni nụ ụrụmɛ ụjita ucinjishi nu upiana ata maa ụ hiɛ shanɛ Ụjita-ụhinjanụ tijilo tutu i ci ụrụmɛ iyi tuholo ubwa, maa hi untangana Ụjita ata ụhinjanụ.

Isene yo Obodongom Tɛnda

(Tɛrɛ 29:12-40)

33Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

34Hiɛŋ atwa Isrɛl maa, Yaa shɛ upiana ucenje namɛ ijitɛ umpwa-ni-bɛ-tɛ, ibɛ shɛ ụjita isene yo obodongom, ijitɛ icenje ɛɛ zhɛ a ndana iŋ AGWANGWAMA.

35Ụjita uhiiŋ ụ shɛ tu'ulwa te tijilo, hi zha shɛ hia nda ugondu na 'yajɛ ikɛnyi jita ata o.

36Ijitɛ icenje, ɛhi zhɛ hia shɛkana AGWANGWAMA arụpɛ na dure nu ulwa. Nụ ụjita ụtụndatụ, ɛhi zhɛ hia nda tu'ulwa te tijilo maa hiɛ shikanɛ AGWANGWAMA ụrụpɛ na dure nu ulwa. I shɛ tusotulonu ti tɛzhɛba. Ta nda ma ugondu na 'yajɛ ikɛnyi jita ata o.

37Inɛ ɛtɛ kpaaŋ i shɛ aka na ee shileji iwɛ nsono ma AGWANGWAMA mu naa na ɛhi zhɛ hi na ananga maa i shɛ tu'ulwa te tijilo, iwɛ maa hi na pana

© 2008 Bible Society of Nigeria.

AGWANGWAMA arụpɛ na dure nu ulwa, ta arụpɛ tuhwoŋzhingo keeni arụpɛ tiya, ta arụpɛ elele keeni arụpɛ tuswa. Una una 'yajɛ ụjita ubwa u ticinji.

38Nsono mu ga hwɛɛ mu namɛ swooŋ ni Ijitɛ-ụhinjanụ ya AGWANGWAMA. Arụpɛ ga kaa namɛ swooŋ na arụpɛ hiŋ a na shɛ tụ'ụrɛcɛnga to onu hiŋ tishilogo keeni apwaŋ hiŋ u tukwulangana a na ehi peni AGWANGWAMA.

39Aka na ehi hwuwi iyimɛyɛ hiŋ tugwubo, nda ma titeyinje tu ga ijitɛ icenje, kwuno tu ma tu upiana ucenje namɛ ijitɛ umpwa-ni-bɛ-tɛ. Ụjita uhiiŋ ụ shɛ ụjita ihwungwɛ tu'waŋ ikɛnyi, ụjita ụtụndatụ kaa u shaananɛ ụjita ihwungwɛ tu'waŋ ikɛnyi.

40Nụ ụjita uhiiŋ ɛhi zhɛ hie suje tụ'walụ ti i'wɛ'wɛ nɛ zhɛmanjɛ, na abaga ishiwɛ, keeni shi'wa'walụ shi i'wɛ'wɛ nɛ sebi tebiye maa hiɛ njɛ unyasa nu umbe AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ ijitɛ icenje.

41Untangana ma ijitɛ ɛtɛ icenje maa i shɛ ijitɛ nsono ma AGWANGWAMA nu uywa. I shɛ okpogo unyizo-nom tutu ofwo elele na awaŋnɛ hiŋ teje kpaaŋ. Hiɛ shɛ hi na nda iŋ nu upiana ucenje we elele.

42Hi zhɛ hi na nama no obodongom ijitɛ icenje. Atwa elele na shɛ amamata Isrɛl aba zhɛ a nama no obodongom ata ijitɛ ɛtɛ icenje,

43iwɛ maa awaŋnɛ hiŋ kpaaŋ e mepi maa Gamba N njɛ la atwa Isrɛl maa a na nama no obodongom, na aka na ti Ngɛɛ bɛcinjɛ aŋ la na cɛnjɛ ti Ijipti: Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ na.

44Gabata go Moses mbishi ga atwa Isrɛl aka na shɛ aka nsono ma AGWANGWAMA hwɛɛ.

Livai 24

Undwa Ụsụtụla, nu Undwa Iyimɛyɛ Tɛshamana

(Ụban 27:20-21)

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

2Pana atwa Isrɛl unu maa ga a bụ panɛ manɛbɛ ma buta mu tụrụmbɛɛ mu na oo to iwɛ asụtụla ata, iwɛ maa uhioko-uhwaŋna na ta nu udulo ata tutu.

3Ga ga Aron na shamana aŋ nu umbe AGWANGWAMA no tupohondo ti ibɛgɛlɛ ɛtɛ tugwuno ta ata ti jilanɛ umbe Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa nɛ shi na amɛ udulo tu'ulwa, te kwuni nu ụrụmɛ tutu uvwungwa. I zhɛ ya sha okpogo unyizo-nom tutu ofwo na awaŋnɛ hiŋ elele teje hwɛɛ.

4Ga ga Aron shemeni asụtụla ata nu uteburu ata ụsụtụla aa njɛ na azhɛnarɛya tụrụmbɛɛ nu umbe AGWANGWAMA tutu.

5Sala mihiuŋ mi tilee lee ne bimenji bu nkwuronu mo tugongo umpwa-na-muba-mi-yebi maa njɛ akara umpwa-na-ba-eyebi na muba.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

6Gabụ bi zhɛ ba shamana aŋ na azuba uteburu ata wa azhɛnarɛya ụ tụrụmbɛɛ iwɛlɛ iyebi, ecihiŋ zhɛ a nama nu uwala uwala.

7Gabụ kaa bi zhɛ ba patana iturɛre frankinsɛns i tụrụmbɛɛ ni iwɛlɛ ɛtɛ una una, iwɛ maa i togwu ni iyimɛyɛ ɛtɛ i shɛ inɛ titeyinje maa e peni iŋ AGWANGWAMA tedure nu ulwa.

8Ga Aron ubwa zhɛ na shamana aŋ nu umama 'wanụ nu umbe AGWANGWAMA tụlụkpashɛ ta atwa Isrɛl, nụ Ụjita-ụhinjanụ we elele tutu. I shɛ unu-tutwa unyizo-nom.

9Akara ata zhɛ a sha a na Aron keeni miaụŋ mu bwa me eyi, aba zhɛ a ya aŋ no ofwo ata tijilo, iwɛnɛ ti yaa shɛ inɛ ya aba. I shɛ urobwo tijilo me tijilo na banɛ na arụpɛ na ee peni AGWANGWAMA tedure nu ulwa; okpogo unyizo-nom aa shɛ.

Ulwapɛ tụpana Atwa na a Twaga Tutwa

10Yɛu-ye-eyi ike namba la biyikwo bi Isrɛl meci ne butubwenyi bi Ijipti. Ibɛ yɛu ɛtɛ beni na ashashɛ atwa Isrɛl, boo 'wogo ne butubwenyi bi Isrɛl bu ko, na amɛ ugba tu'ulwa.

11Ibɛ yɛu ɛtɛ nɛ biyikwo bi Isrɛl meci twajɛ tutwa tu na ti gbezhiji Izeci ya Agwatana. Ibɛ po aa shapɛ bụ pu Moses. Ɛ hiɛŋ izeci bino bi yɛu ɛtɛ ge Shilomit, yɛu Dibri, nụ ụlamụ Dan.

12Ee kepi bu uuwa i ci aka na AGWANGWAMA zhɛ o mbiso aŋ iyi nɛ lanɛ maa a njɛ bụ.

13Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

14Bɛcinjɛ ma bụtụ ata ga twajɛ tutwa no tupohondo tu ugba tu'ulwa maa atwa elele na ga hwụjɛ tu baa twajɛ tutwa ta ata, e petengeni i'ɛlɛ ya aba nu uhiuhiu ubwa, maa tu'ulwatagwụ kpaŋ kpaaŋ ti tegeni bu atayɛ.

15Hiɛŋ atwa Isrɛl maa, Bụtụ be elele na kaa twajɛ Agwatana ubwa, ɛ zhɛ a pana bụ ulwapɛ iwɛwɛ ibwɛ.

16Bụtụ na kaa dumanganɛ AGWANGWAMA n-ndumwa mụ wɛ, ɛ zhɛ a kwụna bụ; tu'ulwatagwụ kpaŋ kpaaŋ ti zhɛ ta tagana bụ atayɛ. Gana na ɛɛ zhɛ a nda umamata, gabata du ɛɛ zhɛ a nda bụlashɛ, aka na tu baa twajɛ AGWANGWAMA, ga kwụnɛ bụ tilɛɛ.

17Bụtụ na kwụnɛ bụtụ, ga kwụnɛ bụ du.

18Bụtụ na kwụnɛ iyimabiga, ga tụpa, ga uraiŋ cɛpɛ uraiŋ.

19Aka na bụtụ bu ko tecinji binya bwa ụdamụ, ɛ zhɛ a nda bụ du gana ata tu baa njɛ bụtụ ata.

20Ga a hiinjɛ bụtụ na hiinjɛ bụtụ, ge lubicinji bụtụ na lubicinji bụtụ. Gana na ti bee tecinji bụtụ ụdamụ, gabata du ɛɛ zhɛ a nda bụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

21Bụtụ na kwụnɛ iyimabiga, bi zhɛ ba tụpa tụlụkpashɛ ti ibɛ. Ama bụtụ na kwụnɛ bụtụ, ɛ zhɛ a kwụna bụ du.

22Undwa hiŋ shɛ uko, ti iwɛ bụlashɛ keeni iwɛ umamata. Gamba AGWANGWAMA hiŋ na.

23Aka na tu go Moses mbishi atwa Isrɛl iwɛ ɛtɛ, ɛɛ bɛcinjɛ bụtụ ata ga twajɛ tutwa no tupohondo tu ugba tu'ulwa, ee tegeni bu atayɛ. Miaụŋ mi Isrɛl mɛ njɛ gana na ta AGWANGWAMA peni Moses unu hwɛɛ.

Livai 25

Uywa Ụhinjanụ
(Undwa 15:1-11)

1Nazhɛ AGWANGWAMA mbishi Moses iwɛ ni Ishɛmɛ Sainai, bɛɛ hiɛŋ,

2Mbiso atwa Isrɛl maa, Aka na ehi ci hwuŋ cɛnjɛ ta ata Ngee hi peni, na pana ma cɛnjɛ ta ata ụhinjanụ iwɛ AGWANGWAMA.

3Shiywa shi cihiŋ ɛhi zhɛ hi na hwaŋ itimɛ, maa hi na bila iyi, maa hi cwi afwafwa hiŋ, maa hi suteni tụ'walụ ta aba.

4Ama uywa ucenje ụ shɛ uywa na maa cɛnjɛ ta ata tu to ụhinjanụ, uywa ee shileni AGWANGWAMA swooŋ ta. Ta hwaŋ ma ntuma mi hiŋ maa hiɛ bɛrɛ iyi o, to sutono ma kaa du tụ'walụ ta afwafwa hiŋ o.

5To gwubo ma iyi elele nɛ mɛmɛ unsɛnjɛ nu ntuma mi hiŋ o. To sutono ma kaa du tụ'walụ ti ikpɛri ya afwafwa hiŋ na ehi vweri shi o. Ga cɛnjɛ tu to ụhinjanụ nu uywa ata.

6Gana na tɛ ɛhi zhɛ hia pana cɛnjɛ ụhinjanụ nu uywa ata, cɛnjɛ ta ata ti zhɛ ta hi matanga iyimɛyɛ nɛ zhɛ ma hi waŋna tiya, ti iwɛ ikɛnyi hiŋ, ti iwɛ ajama hiŋ eyi keeni ajama hiŋ o o, ti iwɛ atwa na ma hi ndana ugondu ụgwụ keeni bụlashɛ na jɛjɛ na ashashɛ hiŋ,

7ti iwɛ iyimabiga hiŋ du keeni iwɛ isundɛ nɛ namɛ na cɛnjɛ ta ata. Iyi elele nɛ tɛ ɛ zhɛ ta mata, i zhɛ ma hi waŋna iyimɛyɛ hiŋ.

Uywa Iyi Tugwuricingo
(Undwa 15:1-11)

8Imanga ma shiywa shɛ ụhinjanụ shi cenje kpalụ cenje, shi zhɛ sha hi shana shiywa buhanda-na-shɛba-shi-cinjishi.

9Aka na tu upiana ata ucenje namɛ ijitɛ umpwa, na kaa shɛ ụjita na ahia ta ụrụpɛ iwɛwɛ tugangana, hwulo ma ukakacɛ ata taawụụ no ofwo elele na cɛnjɛ ti hiŋ ti teje.

10Nda ma uywa ata dupu uywa tijilo, maa hi enenji tumama 'yaga pa atwa elele na jɛjɛ na cɛnjɛ ta ata kpaaŋ. U zhɛ ma hi shana uywa unyasa tubwada. Gɛ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

i'wɛŋnɛ bụtụ bụtụ hiŋ gwuri no ofwo bụtụ na ga 'yajɛ iŋ la. Bụtụ be elele na kaa ee senji la maa sha bujama, go gwulo nu ukpogwu ubwa.

11Uywa ata dupu zhɛ ma hi shana uywa unyasa tubwada, hi zha shɛ hia bila iyi nu bwa o, hi zha shɛ kaa du hio gwubo iyi nɛ mɛmɛ unsɛnjɛ ni ikɛnyi ibɛ o. To sutono ma kaa du tụ'walụ ta shifwafwa tu na ehi vweri shi ntuma ma shɛ ba o.

12Ụ shɛ uywa unyasa tubwada. U zhɛ ma hi shana uywa tijilo, maa hiɛ yɛ iyi elele nɛ meci ne shihilo shi hiŋ.

13Gɛ i'wɛŋnɛ bụtụ bụtụ hiŋ gwuri no ofwo bụtụ na ga 'yajɛ iŋ la na amɛ uywa ata unyasa tubwada.

14Yaa shɛ kaa ehi sengeni la uyebi hiŋ na shɛ bụtụ bi Isrɛl cɛnjɛ, kwo kaa ehi so la cɛnjɛ nu uyebi hiŋ, ta mama yanụ ma ule o.

15Nu gana na tu ufwugwo shiywa shɛ unyasa tubwada shɛ namɛ, ibɛ du ɛbi zhɛ ba imanga ulumo iyi nɛ ɛbi zhɛ ba sa nu uyebi bu, nu gana na kaa tu ufwugwo shiywa shi iyimɛyɛ shɛ namɛ, ibɛ du bɛɛ zhɛ ba imanga ulumo na bɛɛ zhɛ ma bụ sangana iŋ.

16Yaa shɛ shiywa sha ata shi gembi ufwugwo, asha bi zhɛ ba kaana ulumo ibɛ ugombo, yaa shɛ kaa shiywa sha ata shɛ twa sụ ufwugwo, asha bi zhɛ ba pashɛnga ulumo ibɛ. Iwɛnɛ po iyimɛyɛ nɛ cɛnjɛ ti bɛcinjɛ uywa uywa, ibɛ bɛɛ zhɛ ma bụ sangana.

17Ta mama yanụ ma imwere o, ama na sụma ma Agwatana hiŋ inyɛsɛ: Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ na.

18Na untangana ma andwa keeni onu mi tụpana, iwɛ maa hi nama na cɛnjɛ ta ata lapiya.

19Cɛnjɛ ta ata ti zhɛ kaa ta mata iyimɛyɛ nɛ ɛhi zhɛ hia ya hio shigogo, maa hi nama na tuba lapiya.

20Yaa shɛ kaa ɛhi hiɛŋ, Imbe tuba ɛti zhɛ ta ya hwuŋ ti yaa shɛ atɛ bɛrɛ shɛ iyimɛyɛ, kwo kaa etu jwe shi iyimɛyɛ tuu?

21Asha N zhɛ ma pana cɛnjɛ ta ata uwebiye mu, nu uywa ata ucihiŋ, iwɛ maa ti meci iyimɛyɛ nɛ zhɛ ma hi waŋna hwuŋ tiya shiywa shɛ tatụ.

22Aka na ahiɛ bɛrɛ iyi ne shihilo shi hiŋ, nu uywa ata ụtụndatụ, hi zhɛ tuba hi na ya iyimɛyɛ ingwụshɛ nɛ ehi jwe la na shiywa shi cihiŋ, tutu uywa ucinjishi. Aka na ti iyimɛyɛ uywa ata ụtụndatụ zhɛ ya banɛ, asha hi ta ya waa inɛ ɛlɛ ingwụshɛ.

Cɛnjɛ Tugwuricingo

23Kede e senji cɛnjɛ ta ata unyizo-nom, iwɛnɛ ta cɛnjɛ ta ata tɛ shɛ me ti mi. Ahiɛba kaa hiɛ shɛ agaiŋ keeni alashɛ pi mi.

24Hiɛ shɛ hia pana cɛnjɛ te elele tu na ahiɛ 'yajɛ maa e seeneni tu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

25Yaa shɛ tukofwo tɛ 'imɛ yɛu-bino bu, na shɛ bụtụ bi Isrɛl, bee senji cɛnjɛ tu bwa tu ko, asha ga bụtụ na 'yajɛ ụmatụ nu bwa kpɛmkpɛm zhajɛ maa saanana cɛnjɛ ta ata yɛu-bino bwa go songwo la.

26Yaa shɛ bụtụ ata zasa bụtụ na maa saanana tụ, iyi kaa ya zhɛmana bụ ni ikɛnyi ibwɛ, baa 'yajɛ kaa iyi nɛ waŋnɛ maa saanana tụ,

27asha ga imanga shiywa sha ata te kwune na aka ata ti bee sengeni la bụtụ ata, maa tụpa bụtụ ata bee sengeni la te hwuri ulumo ata bụtụ ata ga cɛpɛ la, maa gwuricingo tu no ofwo cɛnjɛ tu bwa.

28Ama yaa shɛ baa zasa kaa iyi nɛ waŋnɛ maa meme gwuricingeni tu, asha cɛnjɛ ta ata bee ge sengeni la bụtụ ata, ti zhɛ ta nama ni i'ɛlɛ bụtụ ata go so tu la tutu i ci uywa unyasa tubwada. Nu uywa ata unyasa tubwada nazhɛ ɛɛ zhɛ a gangana bụ tụ maa gwuricingo tu no ofwo cɛnjɛ tu bwa.

29Yaa shɛ bụtụ bu ko senji la umwono ubwa buweci, unaa na uba ụshɛpwụ kepi, bi eri ba saanana uŋ na amɛ uywa ata bee ge senji uŋ, iwɛnɛ tu baa 'yajɛ ụhwada u tusaanana tu bwa uywa mudu.

30Yaa shɛ kaa ee seeneni shi uŋ, tobwolo uywa mudu ta ulwa su o, asha umwono ata na namɛ na amɛ uba ụshɛpwụ zhɛ wa sha una bụtụ ata go so uŋ la gom unyizo-nom tutu awaŋnɛ ubwa kpaaŋ, a zha shɛ kaa a ganga uŋ hwuŋ ya okwo nu uywa unyasa tubwada o.

31Ama shimwono shɛ na shɛ namɛ na ashɛpwụ na gwumatangwụ, shɛ na kaa uba rungwutwonu su, ɛ zhɛ a rɛta ma shɛta nu ntuma mu na mu namɛ ne shihilo. E eri a saanana shụ, ee eri kaa a ganga shụ hwuŋ nu uywa unyasa tubwada.

32Okwo ti yaa shɛ gana ata, ashɛpwụ na shɛ a na Alivai, to shimwono shɛ na shɛ namɛ na amɛ ashɛpwụ na aa 'yajɛ, Alivai eri a saanana shụ na aka elele.

33Yaa shɛ kaa Bulivai bu ko njɛ shɛ uhwara nụ ụhwada ubwa na baa 'yajɛ, maa saanana uŋ, asha umwono ata oo go songwo la nu ụshɛpwụ na aa 'yajɛ, ɛ zhɛ a ganga uŋ nu uywa unyasa tubwada. Shimwono shɛ na shɛ namɛ na amɛ ashɛpwụ Alivai shɛ ba shɛ shɛ ma shɛ na aa 'yajɛ na ashashɛ atwa Isrɛl.

34Ama a zha shɛ a sanga shihilo shɛ na shɛ namɛ na cɛnjɛ ta ashɛpwụ aba, tu na tɛ shɛ cɛnjɛ ta tiyaga o, iwɛnɛ ta ma tuta tɛ shɛ ma tu na aa 'yajɛ unyizo-nom.

Undwa Iyi Tu'unanga Bukofwo

35Yaa shɛ kaa tukofwo tɛ 'imɛ yɛu-bino bu nɛ namɛ na ashashɛ hiŋ, bee eri shi mama untangana, bɛ shɛ ba untangana bụ, maa nama na bụ, maa no mbiyono bu gana bugaiŋ keeni bụlashɛ.

36Ta lashɛga ule kwo kaa titeni no olugwo ubwa o, ama na sụma Agwatana bụ inyɛsɛ, iwɛ maa gɛ yɛu-bino ata bụ nama na ashashɛ hiŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

37Ta unanga bụ ukwuribi iwɛ tupatana o, ta pana bụ kaa iyimɛyɛ maa leshiji titeni ti ibɛ o.

38Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ, na ihi bɛcinjɛ na cɛnjɛ ti Ijipti, maa ma hi pana cɛnjɛ ti Kenan, maa ma sha Agwatana hiŋ na.

Ajama Tuganga maa a Mama 'Yaga

39Yaa shɛ kaa tukofwo tɛ 'imɛ yɛu-bino bu nɛ namɛ na ashashɛ hiŋ, bee meme senji pụ bụ, ta nda bụ maa bụ na bụ ndana ugondu gana ta bujama na obu so.

40Ga nama na bụ gana yɛu-ugondu nɛ aba tụpa utashɛ. Ga ma bụ ndana ugondu tutu uywa ata unyasa tubwada.

41Nu uywa ata nazhɛ bɛɛ zhɛ ba bana no olugwo bu, tu bwa, ta miaụŋ mu bwa na bee meci, maa gwulo nu ukpogwu ubwa keeni i'wɛŋnɛ nɛ eshi ubwa ga 'yajɛ.

42Gamba m bɛcinjɛ aŋ la na cɛnjɛ ti Ijipti maa a shɛ miaụŋ mi mi mu ugondu. Kede e senji aŋ gana na aa sanga ajama o.

43Ta untangana bụ tawɛ tawɛ o, ama na sụma Agwatana bụ inyɛsɛ.

44Yaa shɛ ajama eyi, na ajama o o, aba jala maa 'yaga, bi eri ba sa ajama ata eyi keeni ajama ata o o na ashashɛ anya edenji a na ihi rungwutwonu.

45Hi eri du hia sa ajama na ashashɛ agaiŋ a na a nda ụlashɛ no ofwo hiŋ keeni na amwamwa aba a na namɛ ne hiŋ anaa na ee meci na cɛnjɛ ti hiŋ, iwɛ maa hi 'yaga aŋ.

46Hi eri hia nda aŋ ajama maa hi peni aŋ miaụŋ mi hiŋ me ekwunyi maa a shɛ iyi-yo-ogwu aba unyizo-nom. Ama ta mama ndanụ ma tawɛ tawɛ ahiɛba hiɛba miaụŋ-mo-bino, na shɛ atwa Isrɛl kwukwuŋ.

47Yaa shɛ bugaiŋ, kwo kaa bụlashɛ na namɛ na ashashɛ hiŋ, shɛ bɛzhɛgba, yɛu-bino bu nɛ shɛ bụtụ bi Isrɛl nɛ ubu dongonu kaa shɛ bukofwo, bee meme sengeni bugaiŋ kwo kaa bụlashɛ ata namɛ na ashashɛ hiŋ, kwo kaa bụtụ bu ko nu ukpogwu bugaiŋ ata,

48asha yɛu-bino ibwɛ ike eri ya saanana bụ na aba na to o go songwo bu la,

49okwo bishi bwa bu ko, kwo kaa butatugwa bwa eri ba saanana bụ; kwo kaa bụtụ na baa 'yajɛ ụmatụ nu bwa kpɛmkpɛm nu umwamwa ubwa eri ba saanana bụ, kwo kaa yaa shɛ baa shɛ hwuŋ bɛzhɛgba ni ikɛnyi ibwɛ, bi eri mama saanana.

50Ubwa, na bụtụ na so bu la, ɛ zhɛ a rɛta shiywa te kwune na aka na ti bee meme sengeni bu la tutu uywa unyasa tubwada, ulumo tɛganga tu bwa kaa zhɛ wa sha nu gana na tu ufwugwo shiywa shɛ na baa namɛ no ofwo agwuma ubwa shɛ namɛ. Ɛ zhɛ a rɛta aka ata gana na ta a rɛta aka yɛu-ugondu nɛ aa tụpa utashɛ.

51Yaa shɛ shiywa shi te gembi ufwugwo, asha bi zhɛ ba imanga ulumo shiywa sha ata gana na shaa namɛ, maa mama saanana nu ulumo ata oo go so bu la.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

52Yaa shɛ kaa shiywa shɛ unyasa tubwada shɛ vwɛ cwɛŋ, asha ɛ zhɛ a imanga gana na ta shiywa shɛ na baa ndwanua bụ la ugondu shɛ namɛ abana nu bwa, nazhɛ bɛɛ zhɛ ba tụpanana bụ ukwuribi u tusaanana tu bwa.

53Gana na ti yɛu-ugondu nɛ aa tụpa alụbashɛ ya nama, gana ata du bɛɛ zhɛ ba nama nu bwa uywa uywa. Kede untangana bụ tawɛ tawɛ o.

54Yaa shɛ kaa ee seeneni shi bu na shiywa shɛ ga, asha ɛ zhɛ a ganga bụ hwuŋ nu uywa unyasa tubwada, tu bwa keeni miaụŋ mu bwa mu na mu namɛ nu bwa maa mama 'yaga.

55Iwɛnɛ po atwa Isrɛl aba shɛ miaụŋ mi mi mu ugondu, mu na Ngɛɛ bɛcinjɛ na cɛnjɛ ti Ijipti. Kede e senji aŋ maa a shɛ ajama unyizo-nom o: Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ na.

Livai 26

Uwebiye nɛ Ya 'Wa Unu-tuhwuga

(Undwa 7:12-24; 28:1-14)

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ, Ta mama ndana ma tuwa kwo kaa ntatanuwaŋ mu tɛshaba o. To momo shikicingono ma kaa atayɛ na sụbɛ iyi ike na cɛnjɛ ti hiŋ, maa hi na zhɛba iŋ o. Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ na.

2Na untangana ma Ijitɛ-ụhinjanụ mi maa hi na muna ohwolu mi tijilo ụjɛrụma: Gamba AGWANGWAMA na.

3Yaa shɛ ahia 'wa shikpogo shi mi, ohio shiyono kaa onu-tupana mi eshe maa hi na nda aŋ,

4nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma hi pana eshilo na aka na teni cɛŋ, maa cɛnjɛ ti hiŋ ti keeni iyi tumata, i'wɛ'wɛ shihilo shi hiŋ kaa zhɛ ya 'wala duwa.

5Nazhɛ iyimɛyɛ nɛ ehi jibi, zhɛ ya nama i ci aka iyimɛyɛ ifwo tudwa. Iyimɛyɛ hiŋ ingwụshɛ kaa zhɛ ya nama i ci aka iyi tibila. Hi zhɛ kaa hi na ya iyimɛyɛ, hi no shigogo, ɛhi zhɛ kaa hia nama na cɛnjɛ ti hiŋ lapiya.

6N zhɛ ma pana cɛnjɛ ta ata amɛ-olom, hi zhɛ hio woto, i zasa bụtụ okwo bu ko na zhɛ mo hi zwono inyɛsɛ o. N zhɛ ma ishɛcɛnga isundɛ iwɛ nɛ namɛ na cɛnjɛ ta ata. Ujasa kaa zha shɛ ma hi zhaganɛ na cɛnjɛ ti hiŋ o.

7Hi zhɛ kaa hio unzo atwa i'ime hiŋ, hi zhɛ kaa hia kwụna aŋ nu ujasa.

8Atwa hiŋ a ta, zhɛ o unzo atwa aba dipi-yebi, atwa hiŋ dipi-yebi kaa zhɛ o unzo atwa aba igbɛɛ-itɛ. Hi zhɛ hia kwụna atwa i'ime hiŋ nu ujasa.

9N zhɛ ma hi pana kaa uwebiye maa hi meci miaụŋ mu ufwugwo. N zhɛ mo shikicingo unu mu tutwa ne hiŋ.

10Hi zhɛ hia ya iyimɛyɛ nɛ ahi ga intanɛ cala cala nu urubwu hiŋ, hi zhɛ kaa hia bwa inɛ ingwụshɛ hia 'waŋ, maa ohwolu namana inɛ ifwo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

11N zhɛ kaa ma gɛga nu udulo mu tijilo na ashashɛ hiŋ. N zha shɛ kaa ma nda inyizhi hiŋ o.

12N zhɛ kaa mu no rungo na ashashɛ hiŋ maa ma sha Agwatana hiŋ, maa hiɛ shɛ atwa mi.

13Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ na ihi bɛcinjɛ na cɛnjɛ ti Ijipti na, iwɛ maa kede hiɛ shɛ ajama aba o. Ibɛ po Ngee bwereteji ukpahiŋ na ga hiɛ pɛpɛtanɛ la, maa Ma hi nda maa hi hirinje hi shikono to.

Ulwapɛ na Wa 'Wa Unu-hwụjɛshɛ
(Undwa 28:15-68)

14Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ, Ama yaa shɛ ehi shiri shi acɛbɛ ni iwɛ mi, maa hi na 'wa onu-tupana mi kpaaŋ,

15yaa shɛ ahiɛ lacɛ shikpogo shi mi keeni andwa mi, yaa shɛ ehi bweji kaa unu mu tutwa, maa kede hiɛ njɛ onu mi tụpana kpaaŋ o

16asha N zhɛ ma hi pana ulwapɛ. Ngɛɛ zhɛ ma nda maa go shihwulu shi no hi horoko eshigiri, tụ ụngwụ ụ tụgba, tu mpiala tɛsha mu na mo lubicingo bụtụ, ta mu naa na ma incɛnga bụtụ. Hi zhɛ kaa hi na bila izɛgwu hiŋ na tɛgadaga, iwɛnɛ ta atwa i'ime hiŋ zhɛ a ya iŋ.

17N zhɛ mo hi holono, atwa i'ime hiŋ zhɛ no hi kwuto, aba kaa zhɛ a 'yaganana ụhwada hiŋ. Hi zhɛ hi no gozhigo okwo bụtụ be elele ihi urigeni shi.

18Yaa shɛ ahiɛ hwụjɛ shɛ unu mu ni inɛ ɛtɛ, asha N zhɛ ma hi pana ulwapɛ na hwuri una ata kpalụ cenje, iwɛ iwɛwɛ nɛ ahia nda.

19N zhɛ kaa ma salanana ukpahiŋ hiŋ, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma nda maa kede eshilo ihi ngbeni o, maa ga cɛnjɛ ti hiŋ tu hweteni gana ụshɛmbɛrɛ.

20Hi zhɛ kaa hi na nda ukpahiŋ hiŋ ufwu gadaga nu ugondu tɛnda, iyi nɛ cɛnjɛ ti hiŋ ti zhɛ tu na mata zha shɛ na kaana ugombo. I'wɛ'wɛ cɛnjɛ ta ata kaa zha shɛ na 'wala o.

21Yaa shɛ kaa ahi ta ma zhagana tahaŋnụ to obwozhi, ahi ta hwụjɛ shɛ unu mu waa, asha N zhɛ ma hi kaana tishikpe tusugeni maa e hi urigeni kpalụ cenje gana na tu ufwugwo iwɛwɛ nɛ ahia nda namɛ.

22N zhɛ kaa mo lonono isundɛ-ehilo i mazhanga maa i zhajɛ na ashashɛ hiŋ, inɛɛ nɛ zhɛ na ya miaụŋ mi hiŋ, inɛɛ nɛ kaa zhɛ ye iricingo iyimabiga hiŋ. Ɛ zhɛ kaa a salanana ufwugwo hiŋ, iwɛ maa gɛ ihwɛŋnɛ hiŋ 'wi.

23Yaa shɛ kaa ehi te gwuri shi pi mi tedure ne evwuri ga, ama ahi ta laka waa unu mu tuhwuga,

24asha N zhɛ du ma hi zhagana tahaŋnu to obwozhi, asha N zhɛ ma hi kaana tukwuto uhwuri gana ga kpalụ cenje iwɛ iwɛwɛ hiŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

25N zhɛ me hi sugeni ujasa iwɛnɛ ehi bweji unu mu tutwa. Aka na ahi ụlwatagwụ na ashɛpwụ hiŋ, N zhɛ ma tumwanɛ ụngwụ ụwɛ na ashashɛ hiŋ. Atwa i'ime hiŋ, aba zhɛ a 'yaga ụhwada hiŋ.

26Aka na ti Ngee seleneni iyimɛyɛ hiŋ, eyikwo hiŋ umpwa zhɛ a ta iyimɛyɛ ɛtɛ nu ujejebi uko gba, ibɛ ɛɛ zhɛ ma hi pananana iyimɛyɛ ɛtɛ ne bimenji, hi zhɛ hia ya, hi zha shɛ kaa hio shigogo.

27Yaa shɛ kaa ahi zha shɛ hia hwuga iwe mi ni inɛ ɛtɛ waa, ahi ta ma zhagana waa tahaŋnụ to obwozhi,

28asha N zhɛ ma hi zhagana du tahaŋnụ to obwozhi ni isɛbwɛ mi ti'ishijɛ. N zhɛ ma hi kaana ulwapɛ tụpana ni ikɛnyi mi kpalụ cenje, iwɛ iwɛwɛ hiŋ nɛ ahia ndangana.

29Hi zhɛ hi na ya usunda miaụŋ mi hiŋ, ta mu na me eyi keeni mu na mo o.

30N zhɛ ma nda tikpekwu ta ata ti hiŋ tɛ tɛzhɛba ufwu, maa Ma jajaga otukwu-arụpɛ hiŋ. N zhɛ ma 'waŋ n'wo mi hiŋ na azuba n'wo mu tuwa ti hiŋ. Amɛ mi zha shɛ o lomo ne hiŋ kwukwuŋ.

31N zhɛ ma nda ashɛpwụ hiŋ shisombo, maa ma nda shihwolu shi hiŋ shi tijilo iyi yo ohondo. N zha shɛ kaa maa hunga ilɛtu ni iyi ụhiụŋ ụlatụ hiŋ o.

32N zhɛ ma nda cɛnjɛ ta ata maa ge tu 'wi, iwɛ maa i dama atwa i'ime hiŋ a na jɛjɛ na tuba.

33N zhɛ ma hi garataga na ashashɛ anya edenji. N zha shɛ kaa mo ngwuricingo ajasa na zhɛ ma hi sukakana o. Cɛnjɛ ti hiŋ kaa ti zhɛ ta sha osombo, ashɛpwụ hiŋ kaa zhɛ a bwaratagwụ.

34Nazhɛ cɛnjɛ ta ata ti zhɛ ta nda unyasa nụ ụhinjanụ tuta unaa na ehi ge peni shi tu la. Aka na ahi namɛ ya na cɛnjɛ ta atwa i'ime hiŋ, nazhɛ cɛnjɛ ta ata ti zhɛ ta 'waŋ ya ihwungwɛ, maa tɛ njɛ unyasa nụ ụhinjanụ tuba tuta.

35Cɛnjɛ ta ata ti zhɛ ta sha osombo, ibɛ du tɛ ɛ zhɛ ta 'waŋ ihwungwɛ, ibɛ shɛ ihwungwɛ tu'waŋ nɛ taa ga zasa la ni ijitɛ ụhinjanụ hiŋ na aka na ahiɛ jɛjɛ na tuba.

36N zhɛ ma tumwananɛ atwa hiŋ a na ta vwɛ na ti'ima na cɛnjɛ ta atwa i'ime ya aba shihwulu tuhoroko. Rundu ru uwaŋmbɛ na wa hiɛla, ri zhɛ ra ana aŋ usumwa tugozhigo, ɛ zhɛ no gozhigo gana bụtụ na ee urigeni nu ujasa; ɛ zhɛ kaa a laya na aka na ta bụtụ be elele urigeni shi aŋ.

37Ɛ zhɛ na mama twatwagwụ gana atwa na o gozhigono ujasa, asha kaa i zasa bụtụ be elele urigeni aŋ o. Hi zha shɛ kaa hia 'yaga ukpahiŋ maa hi shikono maa hi sukakanɛ atwa i'ime hiŋ o.

38Hi zhɛ kaa hio ilono na ashashɛ anya edenji, na cɛnjɛ ta atwa i'ime hiŋ kaa ɛɛ zhɛ mo hi no.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

39Atwa hiŋ a na ta vwɛ cwɛŋ, ɛ zhɛ a 'nyangana na cɛnjɛ ta atwa i'ime hiŋ, iwɛ iyi iwɛ ya aba, keeni iwɛ iwɛwɛ nɛ eshi aba njɛ du.

40Ama yaa shɛ ajalalo hiŋ leni-unu iwɛwɛ ya aba, tu unu iwɛwɛ ye eshi aba, a na n sukakanɛ la ne tigezhe ta aba,

41a na kaa du upo Ngaa sukakanɛ aŋ, Ngaa njɛ maa e suji aŋ na cɛnjɛ ta atwa i'ime ya aba. Ama yaa shɛ ajalalo aba meme zucinje maa a nanganganɛ iyi iwɛ ya aba, iwɛ ụngwụ na aa hwụjɛ, iwɛ tigezhe ta aba;

42nazhɛ Ngɛɛ zhɛ me teyinje unu na Ngaa twa la ne Jekob, na Azik keeni Abraham, maa Mo shilono aŋ sasana unu ufwo, maa ma pana aŋ cɛnjɛ ta ata.

43Ama aba ata zhɛ a ganga cɛnjɛ ta ata, nazhɛ tɛ ɛ zhɛ ta nda unyasa nụ ụhinjanụ tuta ni iheni na ta a zasaba, cɛnjɛ ta ata ti zhɛ ta sha osombo. Ɛ zhɛ a lashɛga ulwapɛ wa aba hwɛɛ, iwɛ iwɛwɛ ya aba nɛ aa ga lacɛ la andwa mi keeni onu-tupana mi.

44Okwo ti yaa shɛ bwonu, aka na ta a namɛ na cɛnjɛ ta atwa i'ime ya aba, N jineci shi aŋ o. N zha shɛ kaa ma nda inyizhi ya aba iwɛ maa mo iricingo aŋ hwɛ hwɛɛ o, kwo kaa maa ma bwada unu na Ngaa twa la na aba o. Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana aba na.

45Ama iwɛ aba Ngɛɛ zhɛ me teyinje unu na Ngaa twa la ne eshi aba angwụshɛ, anaa na Ngɛɛ bɛcinjɛ la na cɛnjɛ ti Ijipti ne eshe anya edenji, iwɛ maa ma sha Agwatana aba: Gamba AGWANGWAMA aba na.

46Inɛ gɛ hwɛɛ ibɛ shɛ shikpogo, na andwa keeni onu-tupana anaa na AGWANGWAMA shikicinji na ashashɛ ubwa na atwa Isrɛl ni Ishɛmɛ Sainai tedure no Moses.

Livai 27

Unu-tishilo na Imɛ Butugwumwa

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

2Hiɛŋ atwa Isrɛl maa, Aka na bụtụ bu ko peni AGWANGWAMA iyi, iwɛ unu ticinji na bee ge shiri, nu ulumo ukwuribi na ehi shiri,

3asha ulumo butubwenyi hiŋ na tizhɛla ta shiywa shɛ bwa shi kwuni nu woshi tutu i ci shiywa dupu-ne-eshe-umpwa (60) te e meci bu, u zhɛ wa sha azụrụfa arinya dupu (50) gana na tu ulumo ukwuribi wo ohwolu tijilo namɛ.

4Yaa shɛ bụtụ ata shɛ biyikwo, ulumo ubwa ụ shɛ azụrụfa arinya talacɛ (30).

5Bụtụ na shiywa shɛ bwa shi ci shɛ ta tutu i ci shiywa woshi (20) te e meci bu, ulumo ubwa ụ shɛ azụrụfa arinya woshi, (20) una biyikwo na shiywa shɛ bwa shɛ namɛ gana ata, ụ shɛ azụrụfa arinya umpwa (10).

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Yaa shɛ butubwenyi ata namɛ upiana uko, tutu i ci shiywa shɛ ta (5) te e meci bu, asha ulumo ubwa ụ shɛ azụrụfa arinya a ta (5). Una biyikwo na shiywa shɛ bwa shi ci gana ata, ụ shɛ azụrụfa arinya atatụ (3).

7Yaa shɛ kaa butubwenyi ci shiywa dupu-ne-eshe-umpwa (60) tutu uhwuri gana ata te e meci bu, asha ulumo ubwa ụ shɛ azụrụfa arinya umpwa-na-ba-ta (15). Ulumo biyikwo na shiywa shɛ bwa shi ci gana ata, ụ shɛ azụrụfa arinya umpwa (10).

8Yaa shɛ kaa bụtụ ata shɛ bukofwo duwa, bee eri shi ba tụpa ulumo ata, asha ga a shapɛ bụtụ ata no ofwo bunongbo, nazhɛ bunongbo ata zhɛ ba imanga ulumo ubwa gana na ta bụtụ na ge shiri-unu ata eri ba tụpa.

Unu-tishilo na Imɛ Iyimabiga

9Yaa shɛ kaa iyimabiga nɛ atwa peni AGWANGWAMA, inɛ ye elele nɛ ee peni AGWANGWAMA i shɛ inɛ tijilo.

10Bụtụ ata ge shiri-unu ata shɛ shɛ bo sheyingo iŋ ni iyi elele o, ti inɛ ibiye ti inɛ iwɛ, kwo kaa inɛ iwɛ ni inɛ ibiye o. Yaa shɛ kaa bee sheyinji iyimabiga ni iyimabiga, asha hwɛɛ ibɛ iyebi, ti inɛ ɛtɛ ihiiŋ, ti inɛ ɛtɛ bee sheyinji, i zhɛ ya sha iyi tijilo.

11Yaa shɛ kaa iyimabiga nɛ hashɛganụ, ibɛ shɛ inɛɛ nɛ aa ga shɛ shɛ a pana AGWANGWAMA nụ ụrụpɛ tuta, asha ga bụtụ ata shapɛ iŋ no ofwo bunongbo.

12Go bunongbo imanjɛ ulumo ubwa gana na tu waa namɛ okwo baa zhɛmɛ kwo kaa baa zhɛshɛ, gana na to bunongbo ata imanjɛ ulumo ibɛ, asha gana ata yɛɛ zhɛ ya nama.

13Ama yaa shɛ baa jala maa saanana iŋ, asha bɛ shɛ ba kaana iyi itana nu ulumo ata.

Unu-tishilo na Imɛ Umwono keeni Cɛnjɛ

14Aka na ta bụtụ shileni AGWANGWAMA umwono ubwa swooŋ maa ụ shɛ tijilo, go bunongbo imanjɛ ulumo ubwa, okwo waa zhɛmɛ kwo kaa waa zhɛshɛ, gana na to bunongbo ata imanjɛ ulumo ubwa, asha gana ata wɛɛ zhɛ wo shikono.

15Yaa shɛ kaa ubwa ata na ge shiri uŋ swooŋ ba jala maa saanana umwono ubwa, asha bɛ shɛ ba kaana iyi itana nu ulumo ukwuribi ubwa, nazhɛ wɛɛ zhɛ wa shaanana una ubwa.

16Yaa shɛ bụtụ shileni AGWANGWAMA cɛnjɛ tu bwa tu ko, tu na tɛ shɛ iyi-yo-ogwu ubwa swooŋ, asha ti'imanga tu ulumo tuba ti zhɛ ta sha nu gana na ti izɛgwu nɛ ɛɛ zhɛ a bila na tuba namɛ. Tibila ti ibɛ ti zhɛ ta sha ne bimenji bu nkwuronu mo tugongo woshi mi izɛgwu bali azụrụfa arinya dupu.

17Yaa shɛ bee shiri ehilo ubwa swooŋ, gunu na tu uywa unyasa tubwada keshici, asha ɛ zhɛ o shikono na ti'imanga tu ulumo na ulwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18Ama yaa shɛ bee shiri ehilo ubwa swooŋ na aba na tu uywa unyasa tubwada koshikwo cala, asha go bunongbo imanjɛ ulumo ukwuribi wa aba nu gana na ta shiywa shɛ ta vwɛ uuwa i ci uywa unyasa tubwada, nazhɛ ɛɛ zhɛ a nda tishilo ta ata swooŋ na ti'imanga tu ulumo wa aba.

19Yaa shɛ kaa bụtụ na ge shiri la ehilo ata swooŋ ba jala maa saanana aŋ, asha bɛ shɛ ba kaana iyi itana na ti'imanga tu ulumo ukwuribi wa aba, nazhɛ ɛɛ zhɛ a sha a na ubwa.

20Ama yaa shɛ bee jeri shi maa saanana ehilo ata, kwo kaa bee sengeni binya bụtụ ehilo ata, asha a zha shɛ a saanana aŋ ya kwukwuŋ.

21Ama aka na te e genji hwuŋ ehilo ata nu uywa unyasa tubwada, asha ɛ zhɛ a sha ehilo na ee shileni AGWANGWAMA, bunongbo tuba ubwa zhɛ ba 'yaga aŋ.

22Yaa shɛ bee shileni AGWANGWAMA ehilo na boo go so swooŋ, anaa na shɛ shɛ cɛnjɛ to ogwu ubwa na ba 'yajɛ,

23asha bunongbo zhɛ ba imanga ulumo tuba tutu i ci uywa unyasa tubwada, bụtụ ata kaa zhɛ ba pana ulumo na aa imanjɛ nụ ụjita ata maa a shɛ iyi tijilo ya AGWANGWAMA.

24Ehilo ata zhɛ o gwulo pa bụtụ ata oo go so aŋ la nu bwa nu uywa unyasa tubwada, kwo kaa no ofwo ajalalo bụtụ ata ga 'yajɛ la cɛnjɛ ta ata maa tɛ shɛ iyi-yo-ogwu tiya.

25Ti'imanga tu ulumo ule we elele tɛ shɛ ta sha nu gana na ta azụrụfa ohwolu tijilo namɛ; ibɛ shɛ azụrụfa urinya uko.

26Kede bụtụ be elele shiri yɛu nɛ iyimabiga meci hiiŋ swooŋ; okwo yaa shɛ buna be eyi, kwo kaa ụgwụdụ, AGWANGWAMA ubwa 'yajɛ bụ.

27Yaa shɛ kaa iyimabiga nɛ hashɛganụ, asha ga saanana bụ nu ulumo na ee shikicinji, maa kaana kaa iyi itana nu bwa. Yaa shɛ ee seeneni shi bu, asha ge senji bu na ti'imanga tu ulumo na go shikonowoŋ cebe.

28Ama iyi elele nɛ bụtụ bu ko shileni AGWANGWAMA swooŋ ni iyi elele nɛ baa 'yajɛ, okwo yaa shɛ bụtụ, kwo kaa usunda, kwo kaa ehilo ubwa, a zha shɛ a sanga iŋ o, a zha shɛ kaa a saanana iŋ o. Iyi elele nɛ ee shileni Agwatana, asha i shɛ iyi tijilo me tijilo ya AGWANGWAMA.

29I zasa bụtụ na oo go shilwonuo Agwatana hwɛ hwɛɛ, ɛɛ tɛ zhɛ e gwube bu ya o. Ɛ zhɛ a kwụna bụ tilɛɛ.

30AGWANGWAMA ubwa 'yajɛ iyi-u'umpwa ye elele icɛnjɛ ta ata, okwo yaa shɛ iyi izɛgwu, kwo kaa inɛ tụ'walụ ti i'wɛ'wɛ, i shɛ iyi tijilo ya AGWANGWAMA.

31Yaa shɛ kaa bụtụ ba jala maa saanana iyi-u'umpwa ye elele, asha bɛ shɛ ba tụpa ulumo ata go shikonowoŋ cebe maa madanga iyi itana ibɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

32Iyi-u'umpwa nɛ shɛ iyimabiga ye elele nɛ namɛ ni ihwɛ, ta agwụdụ, ti inɛ, inɛɛ nɛ bi'iywa bi ibɛ rutwa, i shɛ ya iyi tijilo ya AGWANGWAMA.

33Bụtụ na kaa ga 'yajɛ iyimabiga ɛtɛ, zha shɛ ba jalakaka iŋ ya maa sheyingo, okwo yaa zhɛmɛ kwo kaa yaa zhɛshɛ, bɛ shɛ shɛ bo sheyingo iŋ o. Yaa shɛ kaa bee sheyinji iŋ, asha hwɛɛ ibɛ iyebi, ti inɛ ɛtɛ bee sheyinje i zhɛ ya sha inɛ ya AGWANGWAMA, a zha shɛ kaa a saanana iŋ o.

34Onu-tupana ga, aba AGWANGWAMA peni Moses ni Ishɛmɛ Sainai iwɛ maa pana aŋ atwa Isrɛl.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Tɛrɛcɛ

Tɛrɛcɛ 1

Tɛrɛcɛ tu na Aa Rɛcɛ Atwa Isrɛl Hiiŋ

1Nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa no Moses na amɛ udulo tu'ulwatagwụ
nụ ụshɛka Sainai, nụ ụjita uhiiŋ nu upiana uyebi nu uywa uyebi na ta atwa Isrɛl
banɛ na cɛnjɛ ti Ijipti, bɛɛ hiɛŋ,

2Rɛta ma atwa amwamwa keeni alamụ atwa Isrɛl hwɛɛ, ahiɛba na Aron. 'Nyata
ma nzeci me etwenyi elele ohiuhiu ohiuhiu aba,

3te kwuni na atwa na tizhɛla ta shiywa sha aba shi tuwo woshi i zhɛ geri-be-eshe,
anaa na eri a nda ujasa hwɛɛ orubwo orubwo.

4Ga atwa na shɛ ehiu nhwaŋ a bananjɛ atwa oko oko nụ ụlamụ we elele maa e hi
medenji maa e hi mbiyeni.

5Nzeci ma atwa na shɛ ehiu na alamụ ata a na kaa ee teri maa e hi mbiyeni
ugondu ata na: Bụtụ na ee teri nụ ụlamụ Rubɛn i shɛ gɛ Ɛlizu yɛu-ye-eyi Shɛdɛu.

6Bụtụ na ee teri nụ ụlamụ Simion, i shɛ gɛ Shɛlumiɛl yɛu Zurishadai.

7Bụtụ na ee teri nụ ụlamụ Juda, i shɛ ga Nashon yɛu Aminadab.

8Bụtụ na ee teri nụ ụlamụ Isaka, i shɛ ge Netanɛl yɛu Zuar.

9Bụtụ na ee teri nụ ụlamụ Zɛbulon, i shɛ gɛ Ɛliab yɛu Hilon.

10Bụtụ na ee teri nụ ụlamụ Ifrem na shɛ yɛu Josɛf, i shɛ gɛ Ɛlishama yɛu Amihud.
Bụtụ na ee teri nụ ụlamụ Manasɛ, i shɛ ga Gamaliɛl yɛu Pidazu.

11Bụtụ na ee teri nụ ụlamụ Bɛnjamin, i shɛ ga Abidan yɛu Gidioni.

12Bụtụ na ee teri nụ ụlamụ Dan, i shɛ ge Ehieze yɛu Amishadai.

13Bụtụ na ee teri nụ ụlamụ Ashɛ, i shɛ ge Pegiɛl yɛu Okran.

14Bụtụ na ee teri nụ ụlamụ Gad, i shɛ ge Iliasaf yɛu Dɛuyɛl.

15Bụtụ na ee teri nụ ụlamụ Naftali, i shɛ ga Ahira yɛu Inan

16Atwa ga aba shɛ ehwurembe na amwamwa alamụ eshi aba a na kaa ee teri na
tu'ulwatagwụ ta atwa Isrɛl.

Ufwugwo wa Atwa na Banɛ na Alamụ Ga na

17Atwa ga umpwa-na-ba-eyebi, aba mbiyeni Moses keeni Aron,

18maa a suyanɛ tu'ulwatagwụ ta ata kpaaŋ urubwo uko nụ ụjita uhiiŋ nu upiana
uyebi. E 'nyeci nzeci ma aba na alamụ aba keeni amwamwa aba. A rɛcɛ atwa na
tizhɛla ta shiywa sha aba shi tuwo woshi i zhɛ geri-be-eshe, ee nyeci nzeci ma
aba nu utakada,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

19nu gana na ta AGWANGWAMA peni Moses unu. Nụ ụshɛka Sainai, baa rɛcɛ atwa ata.

20Etwenyi na aa rɛcɛ nzeci ma aba na awaŋnɛ alamụ Rubɛn, yɛu-ye-eyi Jekob ihiiŋ a na shiywa sha aba shi tuwo woshi i zhɛ geri-be-eshe, a na kaa waŋnɛ ujasa tɛnda, anaa na ee 'nyeci nzeci ma aba ohiuhiu ohiuhiu nu gana na te edenji amwamwa nhwaŋ me eshi aba namɛ na:

21Ufwugwo wa atwa ụlamụ Rubɛn namɛ igbɛɛ-woshi-ni-bɛ-tɛtu-na-akpakwụ-eyebi-ni-dipi-yebi (46,500).

22Atwa ụlamụ Simion, a na shɛ awaŋnɛ amwamwa nhwaŋ me eshi aba a na shɛ etwenyi elele na shiywa sha aba shi tuwo woshi i zhɛ geri-be-eshe anaa na waŋnɛ ujasa tɛnda:

23Ufwugwo wa atwa ụlamụ Simion hwɛɛ namɛ igbɛɛ-woshi-ni-bɛ-cinjishi-na-akpakwụ-ecihiŋ-ni-dipi-yebi (59,300).

24Atwa ụlamụ Gad, a na shɛ awaŋnɛ amwamwa nhwaŋ me eshi aba a na shɛ etwenyi elele na shiywa sha aba shi tuwo woshi i zhɛ geri-be-eshe anaa na waŋnɛ ujasa tɛnda:

25Ufwugwo ụlamụ Gad hwɛɛ namɛ igbɛɛ-woshi-ni-bɛ-yebi-na-akpakwụ-atụndatụ-nu-dupu (45,650).

26Atwa ụlamụ Juda, a na shɛ awaŋnɛ amwamwa nhwaŋ me eshi aba a na shɛ etwenyi elele na shiywa sha aba shi tuwo woshi i zhɛ geri-be-eshe anaa na waŋnɛ ujasa tɛnda:

27Ufwugwo ụlamụ Juda hwɛɛ namɛ igbɛɛ-talacɛ-ni-bɛ-cenje-na-akpakwụ-atụndatụ (74,600).

28Atwa ụlamụ Isaka, a na shɛ awaŋnɛ amwamwa nhwaŋ me eshi aba a na shɛ etwenyi elele na shiywa sha aba shi tuwo woshi i zhɛ geri-be-eshe anaa na waŋnɛ ujasa tɛnda:

29Ufwugwo ụlamụ Isaka hwɛɛ namɛ igbɛɛ-woshi-ni-bɛ-cenje-na-akpakwụ-eyebi (54,400).

30Atwa ụlamụ Zɛbulon, a na shɛ awaŋnɛ amwamwa nhwaŋ me eshi aba a na shɛ etwenyi elele na shiywa sha aba shi tuwo woshi i zhɛ geri-be-eshe anaa na waŋnɛ ujasa tɛnda:

31Ufwugwo ụlamụ Zɛbulon hwɛɛ, namɛ igbɛɛ-woshi-ni-bɛ-tindɛtu-na-akpakwụ-ecenje (57,400).

32Atwa ụlamụ Ifrem, a na shɛ awaŋnɛ amwamwa nhwaŋ me eshi aba a na shɛ etwenyi elele na shiywa sha aba shi tuwo woshi i zhɛ geri-be-eshe anaa na waŋnɛ ujasa tɛnda:

© 2008 Bible Society of Nigeria.

33Ufwugwo ụlamụ Ifrem hwɛɛ namɛ igbɛɛ-woshi-na-akpakwụ-eyebi-ni-dipi-yebi (40,500).

34Atwa ụlamụ Manasɛ, a na shɛ awaŋnɛ amwamwa nhwaŋ me eshi aba a na shɛ etwenyi elele na shiywa sha aba shi tuwo woshi i zhɛ geri-be-eshe anaa na waŋnɛ ujasa tɛnda:

35Ufwugwo ụlamụ Manasɛ hwɛɛ namɛ igbɛɛ-umpwa-ni-bɛ-cihiŋ-nu-kpakwụ-uko (32,200).

36Atwa ụlamụ Bɛnjamin, a na shɛ awaŋnɛ amwamwa nhwaŋ me eshi aba a na shɛ etwenyi elele na shiywa sha aba shi tuwo woshi i zhɛ geri-be-eshe anaa na waŋnɛ ujasa tɛnda:

37Ufwugwo ụlamụ Bɛnjamin hwɛɛ namɛ igbɛɛ-umpwa-ni-bɛ-cenje-na-akpakwụ-ecenje (35,400).

38Atwa ụlamụ Dan, a na shɛ awaŋnɛ amwamwa nhwaŋ me eshi aba a na shɛ etwenyi elele na shiywa sha aba shi tuwo woshi i zhɛ geri-be-eshe anaa na waŋnɛ ujasa tɛnda:

39Ufwugwo ụlamụ Dan hwɛɛ namɛ igbɛɛ-talacɛ-nu-boo-ko-na-akpakwụ-atatụ-ni-dipi-yebi (62,700).

40Atwa ụlamụ Ashɛ, a na shɛ awaŋnɛ amwamwa nhwaŋ me eshi aba a na shɛ etwenyi elele na shiywa sha aba shi tuwo woshi i zhɛ geri-be-eshe anaa na waŋnɛ ujasa tɛnda:

41Ufwugwo ụlamụ Ashɛ hwɛɛ namɛ igbɛɛ-woshi-na-akpakwụ-ecenje-ni-dipi-yebi (41,500).

42Atwa ụlamụ Naftali, a na shɛ awaŋnɛ amwamwa nhwaŋ me eshi aba a na shɛ etwenyi elele na shiywa sha aba shi tuwo woshi i zhɛ geri-be-eshe anaa na waŋnɛ ujasa tɛnda:

43Ufwugwo ụlamụ Naftali hwɛɛ namɛ igbɛɛ-woshi-ni-bɛ-cihiŋ-na-akpakwụ-ecenje (53,400).

44Atwa ga aba shɛ ehwurembe alamụ Isrɛl umpwa-na-ba-eyebi, a na go Moses, na Aron suji ee medenji atwa aba timbiyono na tɛrɛcɛ ta ata. Bụtụ bụtụ shɛ ụtarụtụ ihwɛ bishi bwa.

45Ufwugwo wa atwa Isrɛl te kwune na atwa elele na waŋnɛ ujasa tɛnda. Hwɛɛ gana na tu nhwaŋ me eshi aba mu namɛ,

46Ufwugwo wa aba hwɛɛ namɛ igbɛɛ-akpakwụ-atatụ-ni-bɛyebi-na-akpakwụ-ecenje-ni-dipi-tɛtu (603,550).

Iwɛ Alivai Na

47A rɛcɛ shɛ ụlamụ wa Alivai na ashashɛ alamụ vwɛ o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

48AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

49Ta rɛta ụlamụ wa Alivai, na aka na aba rɛta atwa na waŋnɛ ujasa tɛnda na alamụ atwa Isrɛl vwɛ o.

50Ama ga shɛ Alivai ebi teri iwɛ udulo tu'ulwatagwụ, ti iwɛ i'wɛŋni'wɛŋni ibwɛ hwɛɛ. Aba shɛ a na 'waŋna uŋ, ti i'wɛŋnɛ ibwɛ hwɛɛ. Aba shɛ o no tono nu bwa maa a na nda ugondu. Aba shɛ a gɛgaga to rungwutwonu uŋ.

51Aka elele na ehi mwo tahaŋnụ, Alivai aba zhɛ o kwungwulo uŋ. Aka elele na ehi ci ofwo na maa hi zokwu, Alivai aba zhɛ e shikicingo uŋ. Binya bụtụ be elele na zhajɛ maa gwumwongonu nu bwa, ga kwụnɛ bụ.

52Ga atwa Isrɛl vwɛ shikecenji shidulo sha aba bụtụ bụtụ nu ugba ubwa, bụtụ bụtụ ga nama na atwa ubwa no ofwo igɛrigɛ ibwɛ.

53Ama ga shɛ Alivai kiri jwe ugba wa aba to gwumwongonu udulo ata u tiseyida, maa a na ngbaraka uŋ maa kede bụtụ be elele gwumwongonu nu bwa o, iwɛ maa kede isɛbwɛ mi ubi tu'ulwatagwụ ta atwa Isrɛl hwɛɛ o.

54Atwa Isrɛl njɛ ga gana na ta AGWANGWAMA peni Moses unu hwɛɛ.

Tɛrɛcɛ 2

Bɛjɛjɛ ba Aba bɛ Shɛ nu Umama 'Wanụ Gana na Alamụ Aba Namɛ

1Nazhɛ AGWANGWAMA mbishi Moses na Aron, bɛɛ hiɛŋ,

2Ga atwa Isrɛl na dwa ugba wa aba tutu rungwutwonu udulo ata ụ tu'ulwatagwụ, kede tuba o gwumwonu nu bwa o. Bụtụ bụtụ shɛ ba dwa ugba ubwa no ofwo igɛrigɛ ya atwa umwamwa we eshi ubwa.

3Ga shɛ atwa Juda e jwe ugba wa aba geri bu uwaŋna-banụ, no ofwo igɛrigɛ ya aba. Ga Nashon yɛu-ye-eyi Aminadab, ubwa shɛ uhiu wa atwa Juda.

4Ufwugwo wa atwa ubwa na aa rɛcɛ hwɛɛ namɛ igbɛɛ-talacɛ-ni-bɛ-cenje-na-akpakwụ-atatụ (74,600).

5Ụlamụ Isaka, ubwa wa 'wa aŋ nu ugba wa aba tudwa. Ge Netanɛl yɛu Zuar, ubwa shɛ uhiu wa aba.

6Ufwugwo wa atwa ubwa na aa rɛcɛ hwɛɛ namɛ igbɛɛ-woshi-ni-bɛ-cenje-na-akpakwụ-eyebi (54,400).

7Nazhɛ ụlamụ Zɛbulon zhɛ wa 'wa. Ge Iliab yɛu Hilon, ubwa shɛ uhiu wa aba.

8Ufwugwo wa atwa ubwa na aa rɛcɛ hwɛɛ namɛ igbɛɛ-woshi-ni-bɛ-tindɛtu-na-akpakwụ-ecenje (57,400).

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9Ufwugwo wa atwa elele na namɛ nu ugba Juda hwɛɛ namɛ igbɛɛ-dupu-na-buhanda-ni-bɛ-tɛtu-na-akpakwụ-eyebi (186,400). Aba o kwuno tahaŋnụ ti'ishiga hiiŋ.

10Atwa Rubɛn aba a dwa ugba wa aba tuta, no ofwo igɛrigɛ ya aba. Ge Elizu yɛu Shɛdɛu, ubwa shɛ uhiu wa aba.

11Ufwugwo wa atwa ubwa na aa rɛcɛ hwɛɛ namɛ igbɛɛ-woshi-ni-bɛ-tɛtu-na-akpakwụ-eyebi-ni-dipi-yebi (46,500).

12Ugba wa atwa na wa 'wa bụ ụ shɛ ụlamụ Simion. Gɛ Shɛlumiɛl yɛu Zurishadai, ubwa shɛ uhiu wa aba.

13Ufwugwo wa atwa ubwa na aa rɛcɛ hwɛɛ namɛ igbɛɛ-woshi-ni-bɛ-cinjishi-na-akpakwụ-ecihiŋ-ni-dipi-yebi (59,300).

14Ugba wa atwa na wa 'wa bụ ụ shɛ ụlamụ Gad. Ge Iliasaf yɛu Rɛuyɛl, ubwa shɛ uhiu wa aba.

15Ufwugwo wa atwa ubwa hwɛɛ namɛ igbɛɛ-woshi-ni-bɛ-yebi-na-akpakwụ-atụndatụ-nu-dupu (45,650).

16Ufwugwo wa atwa elele na namɛ nu ugba Rubɛn hwɛɛ namɛ igbɛɛ-dupu-nu-woshi-ni-bɛ-tɛ-na-akpakwụ-ecenje-nu-dupu (151,450). Aba shɛ udungbe uyebi na wɛ ishijɛ tahaŋnụ.

17Aka na te edingbe ga eyebi ishijɛ tahaŋnụ ta aba, nazhɛ ugba ụlamụ wa Alivai a na a 'waŋna udulo ata ụ tụ'ulwatagwụ zhɛ wɛ ishijɛ maa a nama na ashashɛ udungbe uhiiŋ nu una uyebi. Ɛ zhɛ ɛ ishijɛ nu umama 'wanụ gana na ti igɛrigɛ bụtụ bụtụ namɛ.

18Atwa Ifrem, aba a dwa ugba wa aba geri bu uwaŋna-twonuo, no ofwo igɛrigɛ ya aba. Gɛ Ɛlishama yɛu Amihud, ubwa shɛ uhiu wa aba.

19Ufwugwo wa atwa ubwa hwɛɛ namɛ igbɛɛ-woshi-na-akpakwụ-eyebi-ni-dipi-yebi (40,500).

20Ugba wa atwa na wa 'wa bụ ụ shɛ ụlamụ Manasɛ. Ga Gamaliɛl yɛu Pidazu, ubwa shɛ uhiu wa aba.

21Ufwugwo wa atwa ubwa hwɛɛ namɛ igbɛɛ-umpwa-ni-bɛ-cihiŋ-nu-kpakwụ uko (32,200).

22Ugba wa atwa na wa 'wa bụ ụ shɛ ụlamụ Bɛnjamin. Ga Abidan yɛu Gidioni, ubwa shɛ uhiu wa aba.

23Ufwugwo wa atwa ubwa hwɛɛ namɛ igbɛɛ-umpwa-ni-bɛ-cenje-na-akpakwụ-ecenje (35,400).

24Ufwugwo wa atwa elele na namɛ nu ugba Ifrem hwɛɛ, namɛ igbɛɛ-dupu-ni-bɛ-neshi-ni-dipi-yebi (108,100). Aba shɛ udungbe ụtatụ na wɛ ishijɛ tahaŋnụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

25Atwa Dan, aba a dwa ugba wa aba tuzuba, no ofwo igɛrigɛ ya aba. Ge Ehiɛzɛ yɛu Amishadai, ubwa shɛ uhiu wa aba.

26Ufwugwo wa atwa ubwa hwɛɛ namɛ igbɛɛ-talacɛ-nu-boo-ko-na-akpakwụ-atatụ-ni-dipi-yebi (62,700).

27Ugba wa atwa na wa 'wa bụ ụ shɛ ụlamụ Ashɛ. Ga Pagiɛl yɛu Okran, ubwa shɛ uhiu wa aba.

28Ufwugwo wa atwa ubwa hwɛɛ namɛ igbɛɛ-woshi-na-akpakwụ-ecenje-ni-dipi-yebi (41,500).

29Nazhɛ ugba ụlamụ Naftali zhɛ wa 'wa. Ga Ahira yɛu Enan, ubwa shɛ uhiu wa aba.

30Ufwugwo wa atwa ubwa hwɛɛ namɛ igbɛɛ-woshi-ni-bɛ-cihiŋ-na-akpakwụ-ecenje (53,400).

31Ufwugwo wa atwa elele na namɛ nu ugba Dan hwɛɛ, namɛ igbɛɛ-dupu-nu-woshi-ni-bɛ-tindɛtu-na-akpakwụ-atụndatụ (157,600). Aba shɛ udungbe na wɛ ishijɛ tahaŋnụ umɛwɛɛ maa a 'wa igɛrigɛ ya aba.

32Atwa ga aba shɛ atwa Isrɛl a na aa rɛcɛ amwamwa aba. Ufwugwo ugba wa aba hwɛɛ namɛ igbɛɛ-dipi-tɛtu-ni-bɛ-yebi-na-akpakwụ-ecenje-ni-dipi-tɛtu (603,550).

33Ama a rɛcɛ shɛ tuba Alivai na ashashɛ atwa Isrɛl vwɛ o. Gana na ta AGWANGWAMA peni Moses unu.

34Atwa Isrɛl njɛ gana na ta AGWANGWAMA peni Moses unu hwɛɛ. Ibɛ po ee jwe agba aba na tumama 'wanụ tu n-ngarɛga ma aba. Gabata du kaa ɛɛ ishijɛ tahaŋnụ ta aba gana na ta amwamwa nhwaŋ me eshi aba namanjɛ.

Tɛrɛcɛ 3

Iwɛ Miaụŋ-me-eyi mu Aron na

1Atwa ga aba shɛ atwa umwamwa Aron keeni Moses na aka na ta AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa no Moses ni Ishɛmɛ Sainai.

2Ga Aron 'yajɛ miaụŋ-me-eyi mi neshi, nzeci ma aba na: ga Nadab, ubwa shɛ yɛu ibwɛ ihiiŋ, na Abihu, nɛ Ɛleaza, keeni Itama

3E dudugeni aŋ manɛbɛ, ee tileni aŋ swooŋ maa a shɛ onongbo, maa a na nda ugondu tunongbo.

4Ama ga Nadab keeni Abihu 'wi nu umbe AGWANGWAMA nụ ụshɛka Sainai na aka na ta a shananɛ AGWANGWAMA ulwa na shɛ shɛ una tijilo. A zasa kaa miaụŋ o. Ata Ɛleaza keeni Itama tuba njɛ ugondu tunongbo ne eshe bishi ba aba ga Aron.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

E Teri Ụlamụ wa Alivai maa A na Ndana Onongbo Iyi

5Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

6Suje ụlamụ wa Alivai maa o gwumwongonu, maa teri aŋ maa a na ndana Aron na shɛ bunongbo ugondu.

7Aba zhɛ na nda iyi nɛ bee eni aŋ tɛnda iwɛ udulo tu'ulwatagwụ keeni iwɛ ugondu tu'ulwa hwɛɛ,

8Aba zhɛ na ngbaraka i'wɛŋni'wɛŋni udulo ata ụ tu'ulwatagwụ hwɛɛ, aba du zhɛ no shiyono iyi ya atwa Isrɛl eshe maa a na nda ugondu nu udulo ata ụ tu'ulwatagwụ.

9Ga shɛ Alivai kiri a shɛ a na ndana Aron na Miaụŋ mu bwa iyi na ashashɛ atwa Isrɛl hwɛ hwɛɛ.

10Ga shɛ ga Aron na miaụŋ mu bwa kiri ebi teri maa a untangana ugondu tunongbo. Yaa shɛ binya bụtụ zhɛ ba kara maa gwumwongonu, ga kwụnɛ bụ.

11Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

12N suji Alivai na ashashɛ atwa Isrɛl maa a n shanɛ yɛu umbe nɛ bajɛ igwune tumata te bino bwa. N teri Alivai swooŋ maa a shɛ e nee mi.

13Iwɛnɛ po yɛu umbe ye elele i shɛ inee mi. Te kwuni nụ ụjita ata Ngaa kwụnɛ la miaụŋ mu umbe na cɛnjɛ ti Ijipti hwɛɛ, ibɛ po Ngee meme tileneni miaụŋ mu umbe mi Isrɛl hwɛɛ swooŋ. Ta butugwumwa, tu usunda, Gamba n 'yajɛ; Gamba AGWANGWAMA na.

A Rɛcɛ Ụlamụ wa Alivai

14Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, nụ Ụshɛka ata Sainai,

15Rɛta miaụŋ-me-eyi ma Alivai gana na ta amwamwa nhwaŋ me eshi aba mu namɛ. Yɛu-ye-eyi ye elele nɛ i ulwawa upiana uko te e meci iŋ, i zhɛ geri-be-eshe, muba ɛbi zhɛ ba rɛta.

16Go Moses rɛcɛ aŋ ga gana na ta AGWANGWAMA peni bu unu.

17Nzeci mu miaụŋ-me-eyi ma Alivai na: gɛ Gɛshon, no Kohat keeni Mɛrari.

18Nzeci mu miaụŋ-me-eyi mu umwamwa Gɛshon na: ge Libni keeni Shimei.

19Nzeci mu miaụŋ-me-eyi mu umwamwa Kohat na: ga Amram, ne Izha, ne Hibron keeni Uziɛl.

20Nzeci mu miaụŋ-me-eyi mu umwamwa Mɛrari na: ga Mali keeni Mushi. Atwa ga aba shɛ amwamwa Alivai, gana na tu nhwaŋ me eshi aba mu namɛ.

21Umwamwa wa atwa Libni keeni atwa Shimei banɛ no olugwo Gɛshon, atwa ata aba shɛ amwamwa Gɛshon.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

22Ufwugwo we etwenyi aba na aa rɛcɛ anaa na ee meci te kwune nu upiana uko i zhɛ geri-be-eshe, namɛ igbɛɛ-itɛtu-na-akpakwụ-ecenje-ni-dibi-yebi (7,500).

23Atwa ga umwamwa Gɛshon, aba a dwa ugba wa aba na aba udulo tu'ulwatagwụ geri bu uwaŋna-twonuo.

24Ge Iliasaf yɛu Laɛl, ubwa shɛ uhiu wa atwa umwamwa Gɛshon.

25Iyi nɛ shɛ ugondu wa atwa umwamwa Gɛshon, i shɛ maa a na ngbaraka udulo ata, to tu'urugono ta amɛ ubwa, to tu'urugono ta aba ubwa keeni ibɛgɛlɛ ɛtɛ i tugwuno to odubo udulo ata ụ tu'ulwatagwụ,

26to tugwuno ta ata ee kepi ukpogwu udulo ata tutu rungwutwonu, ti ibɛgɛlɛ ɛtɛ i tugwuno ee sweci no odubo ata oo tono ukpogwu ata keeni utukwu ata ụrụpɛ. Ti ihwehwe udulo ata keeni i'wɛŋni'wɛŋni nɛ i shɛ iwɛ ugondu ibɛ hwɛɛ.

27Go Kohat, ubwa shɛ ugwunukwoshi wa atwa umwamwa Amram, nu umwamwa wa atwa Izha, na atwa umwamwa Hibron keeni atwa umwamwa Uziɛl.

28Ufwugwo we etwenyi aba na aa rɛcɛ anaa na ee meci te kwuni nu upiana uko i zhɛ geri-be-eshe, namɛ igbɛɛ-ineshi-na-akpakwụ-atatụ (8,600). Ugondu wa atwa umwamwa Kohat ụ shɛ maa a na ngbaraka ohwolu ata tijilo.

29Umwamwa ga Kohat aba zhɛ na dwa ugba wa aba tuta tu udulo ata ụ tu'ulwatagwụ.

30Ge Ɛlizafan, ubwa shɛ uhiu wa atwa umwamwa Kohat.

31Iyi nɛ ee peni aŋ tungbaraka i shɛ Ikpɛtɛ Unu-tutwa, nu uteburu, nu uteburu-ụsụtụla, no otukwu-ụrụpɛ, ti i'wɛŋni'wɛŋni ugondu wo ohwolu ata tijilo inɛɛ nɛ onongbo a nda ugondu ni ibɛ. Aba du 'yaganane tungbaraka ti ibɛgɛlɛ ɛtɛ i tugwuno aa swata no odubo ohwolu ata tijilo na hwuri kpaaŋ keeni iyi elele nɛ aa nda ugondu ni ibɛ hwɛɛ.

32Gɛ Ɛleaza yɛu Aron bunongbo, ubwa shɛ uhiu wa Alivai na kaa bo shiyono atwa na a ngbaraka ohwolu ata tijilo eshe.

33Gɛ Mɛrari, ubwa shɛ ugwunukwoshi wa atwa umwamwa Mali keeni atwa umwamwa Mushi, atwa ata aba shɛ amwamwa Mɛrari.

34Ufwugwo we etwenyi aba na aa rɛcɛ anaa na ee meci te kwune nu upiana uko i zhɛ geri-be-eshe hwɛɛ namɛ igbɛɛ-itɛtu-nu-kpakwụ (6,200).

35Go Zuriɛl yɛu Abihail, ubwa shɛ uhiu wa atwa umwamwa Mɛrari. Aba a dwa ugba wa aba tuzuba tu udulo ata ụ tu'ulwatagwụ.

36Ugondu wa aba ụ shɛ maa a na imanganga shɛkpada shu udulo ata ụ tu'ulwatagwụ; ti imbele ibwɛ, ta atukpa ubwa, ti i'wɛ'wɛ ibwɛ tɛshɛla. Ta akwụka ubwa keeni i'wɛŋni'wɛŋni ugondu ubwa hwɛɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

37Aba du 'yaganane ti'imanganga ta atukpa ata rungwutwonu umwamwa ata, ti i'wɛ'wɛ ibɛ i tɛshɛla, tu n-ngbalụ mu bwa keeni ihwehwe ibwɛ hwɛɛ.

38Go Moses keeni Aron na miaụŋ mu bwa me eyi, aba shɛ a dwa ugba wa aba geri bu uwaŋna-banụ, nu umbe udulo ata ụ tu'ulwatagwụ. Aba 'yajɛ ugondu we elele tɛnda na amɛ ohwolu ata tijilo tụlụkpashɛ ta atwa Isrɛl. Binya bụtụ be elele na kara maa gwumwonu apata, ɛ zhɛ a kwụna bụ.

39Etwenyi amwamwa Alivai a na go Moses keeni Aron rɛcɛ nu gana na ta AGWANGWAMA peni aŋ unu, aba shɛ atwa na ee meci te kwune nu upiana uko i zhɛ geri-be-eshe. Hwɛɛ aba namɛ igbɛɛ-umpwa-nu-boo-ko (22,000).

A Rɛcɛ Alivai a na Teni Ụtarụtụ Miaụŋ mu Umbe

40Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Rɛta etwenyi na shɛ miaụŋ mu umbe ma atwa Isrɛl hwɛɛ. Aba shɛ atwa na ee meci te kwune nu upiana uko i zhɛ geri-be-eshe. 'Nyata nzeci ma aba.

41Bɛɛ hiɛŋ bụ, N sugeni Alivai tụlụkpashɛ ta miaụŋ mu umbe ma atwa Isrɛl hwɛɛ. Ti iyimabiga ya Alivai tụlụkpashɛ ta miaụŋ mu umbe mi iyimabiga ya atwa Isrɛl hwɛɛ. Gamba AGWANGWAMA na.

42Go Moses rɛcɛ ga miaụŋ mu umbe ma atwa Isrɛl hwɛɛ, gana na ta AGWANGWAMA peni bu unu.

43Ufwugwo we etwenyi na shɛ miaụŋ mu umbe a na ee meci te kwune nu upiana uko i zhɛ geri-be-eshe hwɛɛ aba namɛ igbɛɛ-umpwa-nu-boo-ko-nu-kpakwụ-nu-dupu-nu-woshi-na-ba-a-tatụ (22,273).

44Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

45N tileneni Alivai swooŋ tụlụkpashɛ tu miaụŋ mu umbe ma atwa Isrɛl hwɛɛ. N tileneni du iyimabiga ya Alivai swooŋ tụlụkpashɛ ti iyimabiga ya atwa Isrɛl hwɛɛ. Gamba AGWANGWAMA na.

46Gana na tu miaụŋ mu umbe me eyi ma atwa Isrɛl mu patanɛ na atwa Livai kpakwụ-nu-dupu-nu-woshi-na-ba-a-tatụ (273), bɛ shɛ ba saanana aŋ.

47Bụtụ bụtụ aba shɛ ba tụpa azụrụfa arinya a ta, na shɛ ulumo wa azụrụfa ohwolu tijilo, aba shɛ bimenji ba agira woshi.

48Sugo ukwuribi ata ee seeneni atwa ata ga patanɛ maa peni Aron na miaụŋ mu bwa me eyi.

49Go Moses leshiji ga ukwuribi ata ni i'ɛlɛ ya atwa ata ga patanɛ.

50Ukwuribi ata bee leshiji no olugwo miaụŋ mu umbe ma atwa Isrɛl namɛ azụrụfa arinya akpakwụ-e-cihiŋ-ni-dipi-tɛtu-ne-eshe-umpwa-na-ba-ta (1,365), ibɛ shɛ ulumo wa azụrụfa ohwolu tijilo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

51Nazhɛ go Moses peni Aron keeni miaụŋ mu bwa me eyi ukwuribi ata u tusaanana, gana na ta AGWANGWAMA peni bu unu.

Tɛrɛcɛ 4

Ugondu wa Alivai a na Shɛ umwamwa Kohat

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses keeni Aron,

2Rɛta ma miaụŋ-me-eyi mu umwamwa Kohat a na shɛ atwa Livai gana na tu nhwaŋ me eshi aba mu namɛ.

3'Nyata ma nzeci me etwenyi elele na shiywa sha aba shi tuwo talacɛ tutu i ci dupu te e meci aŋ, a na teni cɛŋ, maa ga shɛ aba teni nu ugondu udulo tu'ulwatagwụ.

4Ugondu wa atwa Kohat ụ shɛ maa a na ngbaraka iyi nɛ namɛ no ohwolu tijilo na hwuri hwɛɛ nu udulo tu'ulwatagwụ.

5Aka na ta atwa ugba ata zhɛ ɛ ishijɛ maa e kwuneneni tahaŋnụ, ga ga Aron na miaụŋ mu bwa me eyi e teni nu udulo ata ụ tu'ulwatagwụ maa e tufwurinji tugwuno ta ata ti jilanɛ Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa maa e urigeni ikpɛtɛ ɛtɛ.

6Nazhɛ e urigeni iŋ u'waba biywoywo, maa e suji tugwuno ta ata tɛ shɛ uduhwa wa ababa e urigeni na azuba u'waba ata, nazhɛ e hwuŋtengeni imbele ɛtɛ ɛɛ zhɛ na 'waŋna iŋ no tuhwolu ti ibɛ.

7Aba zhɛ a barɛshɛga tugwuno tu uduhwa wa ababa nu uteburu maa e peteni akara ata tijilo, maa e peteni du apalụ, tu nkwodo mi iturɛre, tu nkwodo mu upwaŋ keeni nkwasha mụ ụrụpɛ tuswa nu uteburu ata. Akara ata shɛ a patana nu uteburu ata aka elele.

8Aba zhɛ a barɛshɛga tugwuno tu ushenje maa e urigeni inɛ ɛtɛ hwɛɛ, nazhɛ e urigeni sasana u'waba biywoywo na azuba ibɛ hwɛɛ. Nazhɛ ɛɛ zhɛ o hwuŋtongono imbele ɛtɛ maa a na 'waŋna iŋ no tuhwolu ti ibɛ.

9Aba zhɛ o sugo tugwuno tu uduhwa wa ababa maa e urigeni uteburu-ụsụtụla, ta asụtụla ubwa, tu n-ngwuzhi ma ata aa nangwacanga tuzuzu ta asụtụla ata, ta apalụ ata oo zwono mu, tu nkwasha ma ata oo zwono manɛbɛ ma ata ma asụtụla hwɛɛ.

10Aba shɛ o kwungwulo uŋ, tu nkwasha ma ata oo zwono manɛbɛ ma ata ma asụtụla hwɛɛ nu u'waba ata biywoywo maa e peteni uŋ nu ugbogolo ata aa 'waŋna uŋ.

11Aba shɛ a barɛshɛga tugwuno tu uduhwa wa ababa maa e urigeni utukwu-ụrụpɛ wa azhɛnarɛya maa e urigeni u'waba ata biywoywo na azuba tuba, nazhɛ e hwuŋtengeni imbele ɛtɛ ɛɛ zhɛ na 'waŋna uŋ no tuhwolu ti ibɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12Aba shɛ o sugo i'wɛŋnɛ ɛtɛ aa nda ugondu ni ibɛ no ohwolu tijilo hwɛɛ maa e kwungwuri iŋ no tugwuno ta ata tu uduhwa wa ababa, maa e urigeni iŋ nu u'waba ata biywoywo, nazhɛ e peteni iŋ nu ugbogolo ata aa 'waŋna iŋ.

13Aba shɛ o sugo ma'alụ mu utukwu-ụrụpɛ, maa e urigeni uŋ tugwuno tu uduhwa ushenje.

14Aba shɛ a patangana i'wɛŋnɛ ɛtɛ aa nda ugondu ni ibɛ hwɛɛ nu utukwu ata ụrụpɛ: ibɛ shɛ agbamgbam tishitogo, ne ekweshi, nu n-ngowo keeni nkwodo. A shɛ a barɛshɛga u'waba ata biywoywo maa e urigeni uŋ, maa e hwuŋtengeni imbele ibwɛ i tu'waŋna no tuhwolu ti ibɛ.

15Aka na tu ga Aron na miaụŋ mu bwa me eyi mu hwuwi i'wɛŋni'wɛŋni ɛtɛ tijilo tu urugono hwɛɛ, gana na ta atwa a jala ti'ishɛga nu ugba ata, nazhɛ ga atwa Kohat zhajɛ maa e suji ya i'wɛŋnɛ ɛtɛ. Ama kede atwa ata Kohat timengeni i'wɛŋnɛ ɛtɛ tijilo kwukwuŋ, shibwonu ɛ zhɛ o 'wo. Ugondu na ee peni atwa Kohat tɛnda ụ shɛ i'wɛŋni'wɛŋni ɛtɛ zweni na amɛ udulo tu'ulwatagwụ tu'waŋna.

16Gɛ Ɛleaza yɛu Aron na shɛ bunongbo, ubwa shɛ ba ngbaraka manɛbɛ ma asụtụla, ni iturɛre, nụ ụrụpɛ tiya, na manɛbɛ mu tududugono keeni iyi elele nɛ zweni nu udulo ata inɛɛ nɛ ee tileneni AGWANGWAMA swooŋ.

17Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses keeni Aron,

18Kede atwa umwamwa Kohat e 'wi maa e beni na ashashɛ Alivai o.

19Ama aka na ta a zhajɛ maa o gwumwongonu ni iyi tijilo nɛ hwuri hwɛɛ. Iyi nɛ ɛhi zhɛ hia nda maa kede e 'wi na, ga ga Aron na miaụŋ mu bwa me eyi e teni maa e peni bụtụ bụtụ ugondu ubwa keeni iyi nɛ bụtụ bụtụ shɛ ba 'waŋna.

20Ama yaa shɛ atwa Kohat teni na amɛ, aa kwụbɛ to onongbo a imanganga i'wɛŋni'wɛŋni ɛtɛ tijilo kwo hwuŋri, ɛ zhɛ o 'wo.

Ugondu wa Alivai a na Shɛ umwamwa Gɛshon Na

21Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

22Rɛta ufwugwo ụlamụ wa Alivai a na namɛ na amwamwa atwa Gɛshon keeni nhwaŋ me eshi aba hwɛɛ,

23te kwune na atwa na tizhɛla ta shiywa sha aba shi tuwo talacɛ tutu i ci dupu te e meci aŋ, anaa na teni cɛŋ maa e teni nu ugondu udulo tu'ulwatagwụ tɛnda.

24Iyi nɛ shɛ ugondu na ee peni atwa umwamwa Gɛshon na:

25Aba shɛ a na 'waŋna tugwuno ta ata aa rɛngana amɛ udulo ata ụ tu'ulwatagwụ keeni tugwuno ta ata aa rɛngana aba udulo ata, ti i'wɛbɛ ɛtɛ iyweywe aa patana na azuba ubwa keeni ibɛgɛlɛ ɛtɛ tugwuno aa swata no odubo udulo ata ụ tu'ulwatagwụ,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

26te ekpere ata tugwuno aa rɛngana ukpogwu udulo ata ụ tu'ulwatagwụ hwɛɛ tu utukwu-ụrụpɛ keeni ihwehwe ibɛ, ti ibɛgɛlɛ ɛtɛ tugwuno aa swata no odubo ukpogwu udulo ata keeni i'wɛŋnɛ ye elele nɛ aa nda ya ugondu nu bwa. Atwa Gɛshon aba shɛ a nda ugondu ibɛ hwɛɛ.

27Ga Aron na miaụŋ mu bwa me eyi, aba zhɛ na imangana atwa Gɛshon ugondu wa aba keeni i'wɛŋnɛ ɛtɛ aa shɛ a na 'waŋna. Ga go Moses na Aron eshiciji okwo atwa Gɛshon a njɛ iyi elele nɛ i shɛ ugondu wa aba hwɛɛ.

28Ge Itama yɛu Aron bunongbo, ubwa shɛ bisekekeni ba atwa umwamwa Gɛshon nu ugondu we elelee na ee peni aŋ tɛnda na amɛ udulo ata ụ tu'ulwatagwụ.

Ugondu wa Alivai a na Shɛ umwamwa Mɛrari Na

29Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses ga rɛta ufwugwo ụlamụ na namɛ na amwamwa Mɛrari hwɛɛ.

30Rɛta aŋ te kwune na atwa na tizhɛla ta shiywa sha aba shi tuwo talacɛ te e meci aŋ tutu i ci dupu anaa na teni cɛŋ maa e teni nu ugondu udulo tu'ulwatagwụ tɛnda.

31Iyi nɛ shɛ ugondu na ee peni atwa umwamwa Mɛrari nu udulo ata ụ tu'ulwatagwụ na: Aba shɛ a na 'waŋna shɛkpada shu udulo ata, ne ezhibi ubwa, na atukpa ubwa, na abatana ubwa keeni i'wɛ'wɛ ibwɛ i tɛshɛla,

32ta atukpa ata ɛɛ zhɛ a kapa ukpogwu udulo ata tutu rungwutwonu, ti i'wɛ'wɛ ibwɛ ye ezweni, tu n-ngbalụ mu bwa keeni ihwehwe ibwɛ keeni i'wɛŋni'wɛŋni ibwɛ hwɛɛ. No utogono ma bụtụ bụtụ iyi tukpororo nɛ baa shɛ ba 'waŋna.

33Ugondu na ee utegeni atwa umwamwa Mɛrari na amɛ udulo ata ụ tu'ulwatagwụ ta. Ge Itama, ubwa shɛ bungbaracɛ ba aba.

A Rɛcɛ Atwa umwamwa wa Alivai

34Go Moses na Aron keeni ehwurembe tu'ulwatagwụ ta ata rɛcɛ etwenyi na namɛ na amwamwa atwa Kohat.

35Aba shɛ atwa elele na tizhɛla ta shiywa sha aba shi tuwo talacɛ te e meci aŋ tutu i ci dupu, aba shɛ atwa elele na teni cɛŋ maa e teni nu ugondu udulo tu'ulwatagwụ tɛnda.

36Ufwugwo wa aba na amwamwa aba namɛ ugbaa-uko-na-akpakwụ-atatụ-ni-dipi-tɛtu (2,750).

37Ufwugwo wa atwa amwamwa Kohat kpaaŋ a na a nda ugondu udulo tu'ulwatagwụ, anaa na go Moses keeni Aron rɛcɛ gana na ta AGWANGWAMA peni Moses unu ta.

38Ufwugwo wa atwa amwamwa Gɛshon gana na tu nhwaŋ me eshi aba mu namɛ,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

39te kwune na atwa na shiywa sha aba shi tuwo talacɛ te e meci aŋ tutu i ci shiywa dupu, na bụtụ be elele na eri bo tono na amɛ udulo tu'ulwatagwụ maa nda ugondu.

40Ufwugwo wa atwa amwamwa aba hwɛɛ namɛ ugbaa-uko-na-akpakwụ-atatụ-nu-talacɛ (2,630).

41Gana na tutogotogwu tu ufwugwo wa atwa amwamwa Gɛshon a na a nda ugondu na amɛ udulo tu'ulwatagwụ, anaa na go Moses keeni Aron rɛcɛ tedure nu unu na AGWANGWAMA peni Moses ta.

42Ufwugwo wa atwa amwamwa Mɛrari gana na tu nhwaŋ me eshi aba mu namɛ,

43te kwune na atwa na tizhɛla ta shiywa sha aba shi tuwo talacɛ te e meci aŋ tutu i ci shiywa dupu, na bụtụ be elele na eri bo tono na amɛ udulo ata ụ tu'ulwatagwụ maa nda ugondu.

44Ufwugwo wa atwa amwamwa aba hwɛɛ namɛ ugbaa-uko-na-akpakwụ-ecihiŋ (3,200).

45Tutogotogwu ta atwa na go Moses keeni Aron rɛcɛ na amwamwa Mɛrari ta, gana na ta AGWANGWAMA peni aŋ unu tedure no Moses.

46Gana go Moses, na Aron keeni ehwurembe atwa Isrɛl rɛcɛ atwa amwamwa Alivai hwɛɛ ta.

47Aba shɛ atwa elele na tizhɛla ta shiywa sha aba shi tuwo talacɛ te e meci aŋ tutu i ci shiywa dupu, a na eri o tono nu udulo tu'ulwatagwụ maa a njɛ ugondu, a na kaa eri a 'waŋna i'wɛŋnɛ udulo ata ụ tu'ulwatagwụ.

48Tɛrɛta ta aba kpaaŋ tu namɛ atwa igbɛɛ-ineshi-na-akpakwụ-eyebi-ni-dipi-tɛtu-nu-talacɛ (8,580).

49E 'nyeci izeci bụtụ bụtụ gana na ta AGWANGWAMA peni Moses unu. Ee utegeni kaa bụtụ bụtụ ugondu na baa shɛ ba nda keeni i'wɛŋnɛ nɛ baa shɛ ba 'waŋna nu gana na ta AGWANGWAMA peni aŋ unu.

Tɛrɛcɛ 5

Undwa iwɛ Atwa na Hashɛganụ

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

2Pana atwa Isrɛl unu maa ge becinji bụtụ be elele na 'yajɛ ụngwụ-uwaŋna nu ugba wa aba, ta bụtụ be elele na ba bana ibilɛ keeni bụtụ be elele na meme heshigeni iwɛnɛ ti bee timengeni ru'wo.

3Bacɛnga atwa gana ata nu ugba tu'ulwa, te etwenyi, te eyikwo. Ga a nama no tupohondo tu ugba tu'ulwa, iwɛ maa kede e heshigeni ugba wa aba na Ngaa namɛ na ashashɛ aba o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

4Ibɛ po atwa Isrɛl becinji ga atwa gana ata maa a nama no tupohondo tu ugba tu'ulwa, nu gana na ta AGWANGWAMA peni Moses unu.

Tunangana ti Iyi Nɛ Teni Shi Cɛŋ
(Liv 6:1-7)

5Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

6Mbiso atwa Isrɛl maa, Aka na ta bụtụ be elele shanɛ shɛ AGWANGWAMA bụtụ bɛ tɛcara, baa njɛ iyi nɛ teni shi cɛŋ, n-ndumwa kaa mụ wụmɛ bụ.

7Asha i shɛ tilɛɛ maa go lono-unu iwɛwɛ ɛtɛ baa njɛ, bɛ shɛ kaa bo gwuricingo iŋ hwɛɛ no ofwo bụtụ ata bee ge pindeni, ga madanga du iyi itana.

8Ama yaa shɛ bụtụ ata uwo, baa zasa ya kaa bụtụ tukpororo maa e gwuricingeni bu, asha tugwuricingo ta ata ti zhɛ no ofwo AGWANGWAMA maa onongbo 'yaga iŋ. Bụtụ ata shɛ ba madanga udagba no tugwuricingo tu bwa, iwɛ maa a nyashɛnjɛ bụ shɛshɛshɛ na tụwụma tu bwa.

9Upwaŋ we elele na atwa Isrɛl peni AGWANGWAMA, bunongbo ubwa zhɛ ba 'yaga uŋ, ubwa shɛ bunongbo ata ee utegeni uŋ.

10Bunongbo be elele bɛ shɛ ba untangana apwaŋ we elele na ee peni bu.

N-ndumwa me Eyikwo na Aa Haŋsagana iwɛ no Olwo Aba

11Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

12Mbiso atwa Isrɛl maa, Yaa shɛ biyikwo bụtụ be elele shanɛ shɛ bụ biyikwo bɛ tɛcara.

13Bee weci ne butubwenyi bi nya ne tusweci, bwolo bwa kaa mepi shi maa bi meme heshigeni. Yaa zasa kaa bụtụ na leshiji tiseyida ti ibɛ kwo kaa bụtụ na 'imɛ bụ tu baa nda iŋ.

14Yaa shɛ bwolo bwa kaa ba kwụba tizhiiŋ, bee kwuni biyikwo ata bwa rishe tishiyono, iwɛnɛ tu baa shanɛ shɛ bụ ya biyikwo bɛ tɛcara.

15Asha go bwolo bwa shapɛ bụ no ofwo bunongbo, ga 'waŋnɛ du iyi-u'umpwa mihiuŋ mi izɛgwu bali, mu na mi shini ikwureni bugongo bu ko, kede zwono mu manɛbɛ ma buta o, okwo iyi ụhiụŋ ụlatụ na muba o. Ụ shɛ ụrụpɛ tiya iwɛ bwolo biyikwo na kwụbɛ tizhiiŋ no ofwo biyikwo bwa iwɛ maa e mepi ijiji ibɛ.

16Go bunongbo ata shapɛ biyikwo ata maa shikicingo bu to gwumwonu nu umbe AGWANGWAMA.

17Go bunongbo seri meni mi tijilo ni ikwɛshɛ, ga sala du upwupwutu udulo tu'ulwatagwụ maa zwono uŋ ne meni ma ata.

18Go bunongbo ata tufwerenji tihiŋzhe tu uhiuhiu biyikwo ata, ti bee te shikeni nu umbe AGWANGWAMA, maa zwono ụrụpɛ ata mihiuŋ mi tizhiiŋ tụkwụba ni

© 2008 Bible Society of Nigeria.

i'ɛlɛ ibwɛ. Go bunongbo ata 'waŋna ikwɛshɛ ɛtɛ meni ma ata mu gagwụmɛ mu gata ma kalana bụtụ unu mu zweni.

19Nazhɛ go bunongbo ata njɛ maa biyikwo ata ne leni n-ndumwa mu tuwa-tuta mu na bɛɛ zhɛ ba duma, maa, Yaa shɛ ebu weci shi ne butubwenyi bi nya be elele maa meme heshigeni, asha unu-tukalana na meni mu ga mụ ụgagwụ mi zhɛ ma bụ 'waŋnanɛ zha shɛ ma bụ ima o.

20Ama yaa shɛ ebi zhe ebu weci ne butubwenyi bi nya namɛ swooŋ no bwolo bu, ebi meme heshigeni,

21asha ga AGWANGWAMA njɛ maa unu-tukalana ga ụbụ 'imɛ na ashashɛ atwa bụ. Ga nda maa i'unte bu 'nyɛ, maa amɛ bụ shɛŋ.

22Ge meni mu ga mu unu-tukalana mi teni na amɛ bụ maa mɛ 'nyɛcɛnjɛ i'unte bu maa tuba amɛ bụ shɛŋ. Go biyikwo ata leni bu maa, Ami, Ga i shɛ gana ata.

Gana na Maa E Mepi Tizhiiŋ tɛ Buwɛle

23Go bunongbo ata 'nyeci n-ndumwa mu unu ata tukalana nu utakada ata u tukwungwulo, nazhɛ ga wafwaga tụ maa zwono tu ni ikwɛshɛ ebe meni mụ ụgagwụ mu zweni.

24Ga pana biyikwo ata meni ma ata mụ ụgagwụ mu unu-tukalana maa swa mụ, yaa shɛ meni ma ata mi teni amɛ ubwa, mi zhɛ ma pana bụ ụngwụ-tuhwuga tebiye.

25Go bunongbo leshiji ya ụrụpɛ ata tuswa maa sakana uŋ AGWANGWAMA nazhɛ ga patana uŋ nu utukwu-ụrụpɛ.

26Go bunongbo ata zweni ụrụpɛ ata tuswa na shɛ titeyinje te shini u'ala ubwa maa hwoŋzhingo uŋ nu utukwu-ụrụpɛ ata. Na aba ibɛ nazhɛ ga pana ya biyikwo ata meni ma ata maa swa mụ.

27Yaa shɛ biyikwo ata shɛ shɛ biyikwo bɛ tɛcara, bee weci ga ne butubwenyi bi nya, aka na bee swe meni ma ata mu unu-tukalana, bi zhɛ ba hwuga-ụngwụ tebiye. Amɛ ubwa zhɛ ɛ shɛŋ, i'unte ibwɛ kaa zhɛ ya 'nya, asha unu-tukalana 'imɛ bụ na ashashɛ atwa ubwa.

28Ama yaa shɛ bee meme heshigeni shi, baa namɛ kaa shɛshɛshɛ, asha i zasa iyi elele zhɛ ya nda bụ o, bi zhɛ ba mata ya miaụŋ.

29Inɛ ɛtɛ ibɛ shɛ undwa iwɛ tizhiiŋ te biyikwo na namɛ nu ukaka bwolo bwa, na kaa ba bana maa mama hashɛgana.

30Ibɛ shɛ aka na ti isɛbwɛngwɛ namɛ na amɛ butubwenyi, baa haŋsagana biyikwo bwa maa ba nda ba tuwɛle. Ge shikicinji biyikwo ata nu umbe AGWANGWAMA, maa bunongbo njɛ bụ gana ga tu undwa ga jɛmɛ hwɛɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

31Nazhɛ butubwenyi ata zhɛ ba banangana tijama ta tụwụma tu bwa, ama yaa shɛ n-ndumwa-wụmɛ biyikwo ata, asha ubwa zhɛ ba nda ụbaụta iwɛ iwɛwɛ ɛtɛ baa njɛ.

Tɛrɛcɛ 6

Undwa iwɛ Bụtụ na Meme Shileni Agwatana

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

2Mbiso atwa Isrɛl maa, Yaa shɛ butubwenyi kwo kaa biyikwo shiri-unu u ticinji, maa momo shilono AGWANGWAMA swooŋ,

3asha bɛ shɛ shɛ ba swa mayaga me elele kwo kaa ubarasa, kwo kaa iyi elele nɛ ya ima bụtụ o. Bɛ shɛ shɛ du ba swa meni mụ tụ'walụ ta afwafwa o, kede kaa du bu na ya okwo tụ'walụ ta afwafwa tu hwoo kwo kaa mo tu tulomu o.

4Kede bu na ya iyi elele nɛ aa njɛ na tụ'walụ ta afwafwa o, kwo kaa ni izɛgwu ya aba kwo kaa no ogwugwu aba tutu i ci aka na baa kwunanjɛ tumomo shilo tu bwa swooŋ.

5Kede bu na 'nyanga uhiuhiu ubwa tutu i ci aka na baa ụrɛcɛnjɛ unu ubwa tishilo iwɛ tumomo shilono tu bwa AGWANGWAMA swooŋ. Ga ganga tihiŋzhe tu bwa keeni tizholu tu bwa maa tu 'waŋ.

6Bɛ shɛ shɛ bo gwumwonu no ru'wo re elele, tutu i ci aka na baa ụrɛcɛnjɛ aka tumomo shilono tu bwa AGWANGWAMA o.

7Kede mama hashɛgana okwo yaa shɛ bishi bwa, ne bino bwa, okwo batagwụ bwa, okwo buhongwu bwa kwo kaa bụngwụfwụ bwa 'wi o, iwɛnɛ ti bee te meme shileni Agwatana swooŋ.

8Bu ta shanɛ AGWANGWAMA bụtụ bi tijilo tutu i ci ụjita na baa kwunajɛ tishilo tu bwa swooŋ.

9Yaa shɛ kaa bụtụ bu ko 'weni bu eshigiri to dongonu bu, bee heshigeni tihiŋzhe to tishilo tu bwa swooŋ. Asha bɛ shɛ ba nama ijitɛ icenje nazhɛ 'nyanga tihiŋzhe tu uhiuhiu ubwa keeni tizholu tu bwa nụ ụjita tumama nda tu bwa shɛshɛshɛ.

10Ga 'waŋnɛ nkwucimo mi yebi kwo kaa oywoywo olukwukwu eyebi nụ ụjita ụtụndatụ maa zha no ofwo bunongbo no odubo udulo tu'ulwatagwụ.

11Bunongbo zhɛ ba kwụna bu ko iwɛ ụrụpɛ iwɛwɛ, bɛɛ zhɛ ba kwụna bu na bi yebi iwɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo maa e gengeni bu iwɛwɛ ibwɛ, iwɛnɛ tu baa ga njɛ iwɛwɛ iwɛ bụtụ ata 'wi. Nụ ụjita ata gbaa baa shɛ ba ndaanana uhiuhiu ata ubwa tijilo.

12Go momo shilono sasana AGWANGWAMA swooŋ. Iwɛnɛ ta a rɛcɛ shɛ ya tumomo shilo ta ala ti hiiŋ. Bɛ shɛ ba 'waŋnɛ yɛu-ụgwụdụ nɛ namɛ uywa uko te e meci iŋ iwɛ ụrụpɛ tụwụma, iwɛnɛ to tumomo shilo ta ata ti hiiŋ tu hashɛganụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

13Undwa bụtụ na ge meme shiri swooŋ aka na tu baa ụrɛcɛnjɛ unu ubwa tishilo na. Ga a shapɛ bụ no odubo udulo tu'ulwatagwụ.

14Apata bɛɛ zhɛ ba pana AGWANGWAMA arụpɛ ubwa a na shɛ: yɛu-ụgwụdụ ye eyi nɛ namɛ uywa uko te e meci iŋ, nɛ zasa tụsụnyasụ te elele iwɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo, keeni yɛu-ụgwụdụ yo o nɛ namɛ uywa uko te e meci iŋ, nɛ zasa tụsụnyasụ te elele, iwɛ ụrụpɛ iwɛwɛ, keeni udagba, iwɛ ụrụpɛ wa amɛ-olom.

15Ga 'waŋnɛ akara na zasa Ifucingɛ ni igwumi keeni agbagbada na aa njɛ no mihiuŋ, a na ee hiŋtetenji na manɛbɛ ma buta keeni agbagbada tindɛpɛ ndɛpɛ a na zasa Ifucingɛ anaa na aa shananjɛ manɛbɛ ma buta, medenji ụrụpɛ wa aba tiya keeni ụrụpɛ wa aba tuswa.

16Go bunongbo suje iŋ hwɛɛ maa pana AGWANGWAMA ụrụpɛ iwɛwɛ keeni ụrụpɛ tuhwoŋzhingo.

17Ga pana AGWANGWAMA ụrụpɛ wa amɛ-olom nu udagba ata medenji akara ata zasa Ifucingɛ, nụ ụrụpɛ ubwa tiya keeni ụrụpɛ ubwa tuswa.

18Ga bụtụ ata ge meme shileni AGWANGWAMA swooŋ 'nyanjɛ tihiŋzhe tu bwa no odubo udulo ata ụ tu'ulwatagwụ, maa zwono tu nu ulwa ata wo hwoŋzhingo ụrụpɛ ata wa amɛ-olom.

19Aka na ta bụtụ ata ge meme shiri swooŋ 'nyanjɛ tihiŋzhe tu bwa te tijilo, go bunongbo shepi ụpapalụ udagba ata wa gwuzhajɛ, gɛ vwɛ du ukara uko na zasa Ifucingɛ ni igwumi ɛtɛ keeni ugbagbada uko na zasa Ifucingɛ maa utogono bụtụ ata ge meme shiri swooŋ ni i'ɛlɛ ibwɛ.

20Na aba ibɛ go bunongbo ata vwurenji iŋ nu umbe AGWANGWAMA maa ụ shɛ ụrụpɛ tuvwurongo, medenji ukosobu ata ee vwurenji keeni i'unte udagba ata aa ga shɛkanɛ, inɛɛ nɛ shɛ urobwo tijilo iwɛ bunongbo, ubwa shɛ ba 'yaga iŋ. Nazhɛ bụtụ ata ge meme shiri swooŋ eri ba swa ya meni mụ tụ'walụ ta afwafwa.

21Undwa bụtụ na ge shiri-unu maa momo shilono AGWANGWAMA swooŋ na, upwaŋ ubwa na baa shɛ ba pana AGWANGWAMA ụ shɛ wo tono cɛŋ no tumomo shilo tu bwa swooŋ ni iyi elele nɛ be eri ba 'waŋnɛ. Bɛ shɛ kaa ba ụrɛcɛnga unu ubwa tishilo te teni cɛŋ nu undwa bụtụ na meme shiri swooŋ.

Uwebiye nɛ Bunongbo ba Pana Atwa

22Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

23Mbiso Aron na miaụŋ mu bwa me eyi maa, n-ndumwa mu na ɛhi zhɛ hi na duma ta ahia pana atwa Isrɛl uwebiye na:

24Ga AGWANGWAMA ihi peni-uwebiye maa ma hi ngbaraka;

25Ga AGWANGWAMA ihi mepeni iwɛ maa hioko inyɛmɛnyɛmɛ hiŋ;

26Ga AGWANGWAMA ihi mbiyanɛ maa ma hi pana amɛ-olom.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

27Gana na ta a suyanɛ izeci mi na aka na aa pana atwa Isrɛl uwebiye, asha N zhɛ ma pana aŋ ga uwebiye ata.

Tɛrɛcɛ 7

Ụrụpɛ iwɛ Maa a Njɛ Utukwu-ụrụpɛ Tijilo

1Aka na tu go Moses hwuwi udulo ata wa AGWANGWAMA tishikicingo, bee dudugeni uŋ manɛbɛ, baa njɛ uŋ tijilo, ti i'wɛŋni'wɛŋni nɛ zweni na amɛ ubwa hwɛɛ. Bee dudugeni du utukwu-ụrụpɛ manɛbɛ, baa njɛ uŋ tijilo medenji i'wɛŋni'wɛŋni ibwɛ hwɛɛ.

2Nazhɛ ehwurembe atwa Isrɛl, ne ehiu nhwaŋ me eshi aba, ne ehwurembe alamụ ata, aba shɛ atwa na untanganɛ tɛrɛcɛ ta atwa ata aa rɛcɛ, ee suje apwaŋ aba.

3Iyi nɛ shɛ apwaŋ aba na ee suje maa e peni AGWANGWAMA i shɛ ihɛŋtu cɛnjɛ icihiŋ, nɛ 'yajɛ tu'urugono, inɛɛ nɛ inɛ yo kokwulo, keeni inɛ umpwa-ni-bɛ-iyebi. Ehwurembe eyebi, aba 'waŋnɛ ụhaŋtụ ata, nazhɛ buhwuri-bu-umbe be elele 'waŋnɛ buna bu bwa bu ko. Ee peni uŋ nu umbe udulo ata ụ tu'ulwatagwụ.

4Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

5Lashɛga apwaŋ ata maa a njɛ ugondu na aba nu udulo tu'ulwatagwụ, pana iŋ Alivai te teni cɛŋ gana na tu ugondu bụtụ bụtụ namɛ tɛnda.

6Go Moses suji ga ihɛŋtu ɛtɛ, keeni inɛ ɛtɛ, bee peni Alivai.

7Bee peni atwa Gɛshon ihɛŋtu iyebi keeni inɛ ineshi iwɛ ugondu wa aba.

8Bee peni atwa Mɛrari ihɛŋtu ineshi keeni inɛ i tindɛtu iwɛ ugondu wa aba. Ge Itama yɛu-ye-eyi Aron bunongbo, ubwa shɛ uhiu ugondu wa aba we elele na aa nda.

9Go Moses peni shi atwa Kohat ihɛŋtu keeni inɛ ye elele o, iwɛnɛ shɛ maa no shitutu ɛɛ zhɛ na 'waŋna i'wɛŋni'wɛŋni yo ohwolu ata tijilo, inɛɛ nɛ shɛ ugondu wa aba.

10Nazhɛ ehwurembe 'wananjɛ apwaŋ aba na aka na te e dudugeni utukwu-ụrụpɛ manɛbɛ, maa e peni aŋ nu umbe utukwu ata iwɛ tishilo tu na ee shiri uŋ swooŋ.

11Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Mbiso aŋ maa, ga shɛ buhwuri-bu-umbe bu ko ba 'waŋnɛ upwaŋ ubwa nụ ụjita ụjita, iwɛ tishilo tu utukwu-ụrụpɛ swooŋ.

12Bụtụ na 'waŋnɛ iyi ụrụpɛ ubwa nụ ụjita uhiiŋ i shɛ ga Nashon yɛu-ye-eyi Aminadab, na shɛ ụlamụ Juda.

13Upwaŋ ubwa na baa 'waŋnɛ ụ shɛ ụpalụ wa azụrụfa uko, na uzhinono ubwa ụ shɛ ɛshɛkɛl dipi-yebi-nu-talacɛ (130) keeni ikele nɛ oo zwono iyi tizhizhongo, nɛ uzhinono ibɛ ụ shɛ ɛshɛkɛl dupu-nu-woshi (70). Hwɛɛ bɛ iyebi ibɛ i shɛ gana na

© 2008 Bible Society of Nigeria.

tɛ ɛshɛkɛl ohwolu tijilo namɛ, mihiuŋ mi tilee lee mu na mi hiŋtetenji na manɛbɛ kaa mi shinenji ni inɛ inɛ ibɛ maa i shɛ ụrụpɛ tiya,

14nu ugbamgbam wa azhɛnarɛya uko na uzhinono ubwa ụ shɛ ɛshɛkɛl umpwa, na ee shidinji ni iturɛre,

15nu usemberi buna uko, nu udagba uko keeni yɛu-ye-eyi ụgwụdụ ike nɛ namɛ uywa uko te e meci iŋ, iwɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo,

16nu upi uko iwɛ ụrụpɛ iwɛwɛ;

17ni inɛ iyebi, na adagba a ta, ne epi a ta, keeni miaụŋ-ma-agwụdụ me eyi mu ta, mu na mu ta namɛ uywa uko te e meci aŋ, maa o to ụrụpɛ wa amɛ-olom. Upwaŋ na ga Nashon yɛu-ye-eyi Aminadab 'waŋnɛ ta.

18Bụtụ na 'waŋnɛ iyi ụrụpɛ ubwa nụ ụjita uyebi i shɛ gɛ Netanɛl, yɛu-ye-eyi Zuar, na shɛ buhwuri-bu-umbe bụ ụlamụ Isaka.

19Upwaŋ ubwa na baa 'waŋnɛ ụ shɛ ụpalụ wa azụrụfa uko, na uzhinono ubwa ụ shɛ ɛshɛkɛl dipi-yebi-nu-talacɛ, (130) keeni ikele nɛ oo zwono iyi tizhizhongo, nɛ uzhinono ibɛ ụ shɛ ɛshɛkɛl dupu-nu-woshi (70). Hwɛɛ bɛ iyebi ibɛ i shɛ gana na tɛ ɛshɛkɛl ohwolu tijilo namɛ, mihiuŋ mi tilee lee mu na mi hiŋtetenji na manɛbɛ kaa mi shinenji ni inɛ inɛ ibɛ, maa i shɛ ụrụpɛ tiya;

20nu ugbamgbam wa azhɛnarɛya uko na uzhinono ubwa ụ shɛ ɛshɛkɛl umpwa, na ee shidinji ni iturɛre;

21nu usemberi buna uko, nu udagba uko keeni yɛu-ye-eyi ụgwụdụ ike nɛ ta namɛ uywa uko te e meci iŋ, iwɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo;

22nu upi uko iwɛ ụrụpɛ iwɛwɛ;

23ni inɛ iyebi, na adagba a ta, ne epi a ta, keeni miaụŋ-ma-agwụdụ me eyi mu ta, mu na mu ta shɛ uywa uko te e meci aŋ, maa o to ụrụpɛ wa amɛ-olom. Upwaŋ na gɛ Netanɛl yɛu-ye-eyi Zuar 'waŋnɛ ta.

24Bụtụ na 'waŋnɛ iyi ụrụpɛ ubwa nụ ụjita ụtatụ i shɛ gɛ Ɛliab yɛu-ye-eyi Hɛlon, na shɛ buhwuri-bu-umbe bụ ụlamụ Zɛbulon.

25Upwaŋ ubwa na baa 'waŋnɛ ụ shɛ ụpalụ wa azụrụfa uko, na uzhinono ubwa ụ shɛ ɛshɛkɛl dipi-yebi-nu-talacɛ (130), keeni ikele nɛ oo zwono iyi tizhizhongo, nɛ uzhinono ibɛ shɛ ɛshɛkɛl dupu-nu-woshi (70). Hwɛɛ bɛ iyebi ibɛ i shɛ gana na tɛ ɛshɛkɛl ohwolu tijilo namɛ, mihiuŋ mi tilee lee mu na mi hiŋtetenji na manɛbɛ kaa mi shinenji ni inɛ inɛ ibɛ, maa i shɛ ụrụpɛ tiya.

26Nu ugbamgbam wa azhɛnarɛya uko na uzhinono ubwa ụ shɛ ɛshɛkɛl umpwa, na ee shidinji ni iturɛre;

27nu usemberi buna uko, nu udagba uko keeni yɛu-ye-eyi ụgwụdụ ike nɛ ta namɛ uywa uko te e meci iŋ, iwɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo;

© 2008 Bible Society of Nigeria.

28nu upi uko iwɛ ụrụpɛ iwɛwɛ;

29ni inɛ iyebi, na adagba a ta, ne epi a ta, keeni miaụŋ-ma-agwụdụ me eyi mu ta, mu na mu ta namɛ uywa uko te e meci aŋ, maa o to ụrụpɛ wa amɛ-olom. Upwaŋ na gɛ Ɛliab yɛu-ye-eyi Hɛlon 'waŋnɛ ta.

30Bụtụ na 'waŋnɛ iyi ụrụpɛ ubwa nụ ụjita uneshi i shɛ, gɛ Ɛlizu yɛu-ye-eyi Shɛdɛu na shɛ buhwuri-bu-umbe bụ ụlamụ Rubɛn.

31Upwaŋ ubwa na baa 'waŋnɛ ụ shɛ ụpalụ wa azụrụfa uko, na uzhinono ubwa ụ shɛ ɛshɛkɛl dipi-yebi-nu-talacɛ, (130) keeni ikele nɛ oo zwono iyi tizhizhongo, nɛ uzhinono ibɛ ụ shɛ ɛshɛkɛl dupu-nu-woshi (70). Hwɛɛ bɛ iyebi ibɛ i shɛ gana na tɛ ɛshɛkɛl ohwolu tijilo namɛ, mihiuŋ mi tilee lee mu na mi hiŋtetenji na manɛbɛ kaa mi shinenji ni inɛ inɛ ibɛ, maa i shɛ ụrụpɛ tiya,

32nu ugbamgbam wa azhɛnarɛya uko na uzhinono ubwa ụ shɛ ɛshɛkɛl umpwa, na ee shidinji ni iturɛre;

33nu usemberi buna uko, nu udagba uko keeni yɛu-ye-eyi ụgwụdụ ike nɛ ta namɛ uywa uko te e meci iŋ, iwɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo;

34nu upi uko iwɛ ụrụpɛ iwɛwɛ;

35ni inɛ iyebi, na adagba a ta, ne epi a ta, keeni miaụŋ-ma-agwụdụ me eyi mu ta mu na mu ta namɛ uywa uko te e meci aŋ maa o to ụrụpɛ wa amɛ-olom.

36Bụtụ na 'waŋnɛ iyi ụrụpɛ ubwa nụ ụjita utana i shɛ gɛ Shɛlumiɛl yɛu-ye-eyi Zurishadai, na shɛ buhwuri-bu-umbe bụ ụlamụ Simion.

37Upwaŋ ubwa na baa 'waŋnɛ ụ shɛ ụpalụ wa azụrụfa uko, na uzhinono ubwa ụ shɛ ɛshɛkɛl dipi-yebi-nu-talacɛ, (130) ni ikele nɛ oo zwono iyi tizhizhongo, nɛ uzhinono ibɛ ụ shɛ ɛshɛkɛl dupu-nu-woshi (70). Hwɛɛ bɛ iyebi ibɛ i shɛ gana na tɛ ɛshɛkɛl ohwolu tijilo namɛ, mihiuŋ mi tilee lee mu na mi hiŋtetenji na manɛbɛ kaa mi shinenji ni inɛ inɛ ibɛ, maa i shɛ ụrụpɛ tiya,

38nu ugbamgbam wa azhɛnarɛya uko na uzhinono ubwa ụ shɛ ɛshɛkɛl umpwa, na ee shidinji ni iturɛre,

39nu usemberi buna uko, nu udagba uko keeni yɛu-ye-eyi ụgwụdụ ike nɛ ta namɛ uywa uko te e meci iŋ, iwɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo,

40nu upi uko iwɛ ụrụpɛ iwɛwɛ;

41ni inɛ iyebi, na adagba a ta, ne epi a ta, keeni miaụŋ-ma-agwụdụ me eyi mu ta, mu na mu ta namɛ uywa uko te e meci aŋ, maa o to ụrụpɛ wa amɛ-olom.

42Bụtụ na 'waŋnɛ iyi ụrụpɛ ubwa nụ ụjita ucihiŋ i shɛ gɛ Ɛliasaf yɛu-ye-eyi Dɛuyɛl, na shɛ buhwuri-bu-umbe bụ ụlamụ Gad.

43Upwaŋ ubwa na baa 'waŋnɛ ụ shɛ ụpalụ wa azụrụfa uko, na uzhinono ubwa ụ shɛ ɛshɛkɛl dipi-yebi-nu-talacɛ, (130) ni ikele nɛ oo zwono iyi tizhizhongo, nɛ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

uzhinono ibɛ ụ shɛ ɛshɛkɛl dupu-nu-woshi (70). Hwɛɛ bɛ iyebi ibɛ i shɛ gana na tɛ ɛshɛkɛl ohwolu tijilo namɛ, mihiuŋ mi tilee lee mu na mi hiŋtetenji na manɛbɛ kaa mi shinenji ni inɛ inɛ ibɛ, maa i shɛ ụrụpɛ tiya,

44nu ugbamgbam wa azhɛnarɛya uko na uzhinono ubwa ụ shɛ ɛshɛkɛl umpwa, na ee shidinji ni iturɛre,

45nu usemberi buna uko, nu udagba uko keeni yɛu-ụgwụdụ ike nɛ ta namɛ uywa uko te e meci iŋ, iwɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo,

46nu upi uko iwɛ ụrụpɛ iwɛwɛ;

47ni inɛ iyebi, na adagba a ta, ne epi a ta, keeni miaụŋ-ma-agwụdụ me eyi mu ta, mu na mu ta namɛ uywa uko te e meci aŋ, maa o to ụrụpɛ wa amɛ-olom.

48Bụtụ na 'waŋnɛ iyi ụrụpɛ ubwa nụ ụjita ucenje i shɛ gɛ; Ɛlishama yɛu-ye-eyi Amihud na shɛ buhwuri-bu-umbe bụ ụlamụ Ifrem.

49Upwaŋ ubwa na baa 'waŋnɛ ụ shɛ ụpalụ wa azụrụfa uko, na uzhinono ubwa ụ shɛ ɛshɛkɛl dipi-yebi-nu-talacɛ, (130) ni ikele nɛ oo zwono iyi tizhizhongo, nɛ uzhinono ibɛ ụ shɛ ɛshɛkɛl dupu-nu-woshi (70). Hwɛɛ bɛ iyebi ibɛ i shɛ gana na tɛ ɛshɛkɛl ohwolu tijilo namɛ, mihiuŋ mi tilee lee mu na mi hiŋtetenji na manɛbɛ kaa mi shinenji ni inɛ inɛ ibɛ, maa i shɛ ụrụpɛ tiya,

50nu ugbamgbam wa azhɛnarɛya uko na uzhinono ubwa ụ shɛ ɛshɛkɛl umpwa, na ee shidinji ni iturɛre,

51nu usemberi buna uko, nu udagba uko keeni yɛu-ye-eyi ụgwụdụ ike nɛ ta namɛ uywa uko te e meci iŋ, iwɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo,

52nu upi uko iwɛ ụrụpɛ iwɛwɛ;

53ni inɛ iyebi, na adagba a ta, ne epi a ta, keeni miaụŋ-ma-agwụdụ me eyi mu ta, mu na mu ta namɛ uywa uko te e meci aŋ, maa o to ụrụpɛ wa amɛ-olom.

54Bụtụ na 'waŋnɛ iyi ụrụpɛ ubwa nụ ụjita ụtụndatụ i shɛ ga Gamaliɛl yɛu-ye-eyi Pɛdazu na shɛ buhwuri-bu-umbe bụ ụlamụ Manasɛ.

55Upwaŋ ubwa na baa 'waŋnɛ ụ shɛ ụpalụ wa azụrụfa uko, na uzhinono ubwa ụ shɛ ɛshɛkɛl dipi-yebi-nu-talacɛ, (130) ni ikele nɛ oo zwono iyi tizhizhongo, nɛ uzhinono ibɛ ụ shɛ ɛshɛkɛl dupu-nu-woshi (70). Hwɛɛ bɛ iyebi ibɛ i shɛ gana na tɛ ɛshɛkɛl ohwolu tijilo namɛ, mihiuŋ mi tilee lee mu na mi hiŋtetenji na manɛbɛ kaa mi shinenji ni inɛ inɛ ibɛ, maa o to ụrụpɛ tiya,

56nu ugbamgbam wa azhɛnarɛya uko na uzhinono ubwa ụ shɛ ɛshɛkɛl umpwa, na ee shidinji ni iturɛre

57nu usemberi buna uko, nu udagba uko keeni yɛu-ye-eyi ụgwụdụ ike nɛ ta namɛ uywa uko te e meci iŋ, iwɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo,

58nu upi uko iwɛ ụrụpɛ iwɛwɛ;

© 2008 Bible Society of Nigeria.

59ni inɛ iyebi, na adagba a ta, ne epi a ta, keeni miaụŋ-ma-agwụdụ me eyi mu ta, mu na mu ta namɛ uywa uko te e meci aŋ, maa o to ụrụpɛ wa amɛ-olom.

60Bụtụ na 'waŋnɛ iyi ụrụpɛ ubwa nụ ụjita ucinjishi i shɛ ga Abidan, yɛu-ye-eyi Gidioni, na shɛ buhwuri-bu-umbe bụ ụlamụ Bɛnjamin.

61Upwaŋ ubwa na baa 'waŋnɛ ụ shɛ ụpalụ wa azụrụfa uko, na uzhinono ubwa ụ shɛ ɛshɛkɛl dipi-yebi-nu-talacɛ (130), ni ikele nɛ oo zwono iyi tizhizhongo, nɛ uzhinono ibɛ ụ shɛ ɛshɛkɛl dupu-nu-woshi (70). Hwɛɛ bɛ iyebi ibɛ i shɛ gana na tɛ ɛshɛkɛl ohwolu tijilo namɛ, mihiuŋ mi tilee lee mu na mi hiŋtetenji na manɛbɛ kaa mi shinenji ni inɛ inɛ ibɛ, maa o to ụrụpɛ tiya,

62nu ugbamgbam wa azhɛnarɛya uko na uzhinono ubwa ụ shɛ ɛshɛkɛl umpwa, na ee shidinji ni iturɛre,

63nu usemberi buna uko, nu udagba uko keeni yɛu-ye-eyi ụgwụdụ ike nɛ ta namɛ uywa uko te e meci iŋ, iwɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo,

64nu upi uko iwɛ ụrụpɛ iwɛwɛ;

65ni inɛ iyebi, na adagba a ta, ne epi a ta keeni miaụŋ-ma-agwụdụ me eyi mu ta, mu na mu ta namɛ uywa uko te e meci aŋ, maa o to ụrụpɛ wa amɛ-olom.

66Bụtụ na 'waŋnɛ iyi ụrụpɛ ubwa nụ ụjita u'umpwa, i shɛ ga Ahieze yɛu-ye-eyi Amishadai, na shɛ buhwuri-bu-umbe bụ ụlamụ Dan.

67Upwaŋ ubwa na baa 'waŋnɛ ụ shɛ ụpalụ wa azụrụfa uko, na uzhinono ubwa ụ shɛ ɛshɛkɛl dipi-yebi-nu-talacɛ, (130) ni ikele nɛ oo zwono iyi tizhizhongo, nɛ uzhinono ibɛ ụ shɛ ɛshɛkɛl dupu-nu-woshi (70). Hwɛɛ bɛ iyebi ibɛ i shɛ gana na tɛ ɛshɛkɛl ohwolu tijilo namɛ, mihiuŋ mi tilee lee mu na mi hiŋtetenji na manɛbɛ kaa mi shinenji ni inɛ inɛ ibɛ, maa o to ụrụpɛ tiya,

68nu ugbamgbamu wa azhɛnarɛya uko na uzhinono ubwa ụ shɛ ɛshɛkɛl umpwa, na ee shidinji ni iturɛre,

69nu usemberi buna uko, nu udagba uko keeni yɛu-ye-eyi ụgwụdụ ike nɛ ta namɛ uywa uko te e meci iŋ, iwɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo,

70nu upi uko iwɛ ụrụpɛ iwɛwɛ;

71ni inɛ iyebi, na adagba a ta, ne epi a ta, keeni miaụŋ-ma-agwụdụ me eyi mu ta, mu na mu ta namɛ uywa uko te e meci aŋ, maa o to ụrụpɛ wa amɛ-olom.

72Bụtụ na 'waŋnɛ iyi ụrụpɛ ubwa nụ ụjita umpwa-nu-boo-ko, i shɛ ga Pagiɛl yɛu-ye-eyi Okran, na shɛ buhwuri-bu-umbe bụ ụlamụ Ashɛ.

73Upwaŋ ubwa na baa 'waŋnɛ ụ shɛ ụpalụ wa azụrụfa uko, na uzhinono ubwa ụ shɛ ɛshɛkɛl dipi-yebi-nu-talacɛ, (130) ni ikele nɛ oo zwono iyi tizhizhongo, nɛ uzhinono ibɛ ụ shɛ ɛshɛkɛl dupu-nu-woshi (70). Hwɛɛ bɛ iyebi ibɛ i shɛ gana na

© 2008 Bible Society of Nigeria.

tɛ ɛshɛkɛl ohwolu tijilo namɛ, mihiuŋ mi tilee lee mu na mi hiŋtetenji na manɛbɛ kaa mi shinenji ni inɛ inɛ ibɛ, maa o to ụrụpɛ tiya,

74nu ugbamgbam wa azhɛnarɛya uko na uzhinono ubwa ụ shɛ ɛshɛkɛl umpwa, na ee shidinji ni iturɛre,

75nu usemberi buna uko, nu udagba uko keeni yɛu-ye-eyi ụgwụdụ ike nɛ ta namɛ uywa uko te e meci iŋ, iwɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo,

76nu upi uko iwɛ ụrụpɛ iwɛwɛ;

77ni inɛ iyebi, na adagba a ta, ne epi a ta, keeni miaụŋ-ma-agwụdụ me eyi mu ta, mu na mu ta namɛ uywa uko te e meci aŋ, maa o to ụrụpɛ wa amɛ-olom.

78Bụtụ na 'waŋnɛ iyi ụrụpɛ ubwa nụ ụjita umpwa-ni-bɛ-yebi, i shɛ ga Ahira yɛu-ye-eyi Inan, na shɛ buhwuri-bu-umbe bụ ụlamụ Naftali.

79Upwaŋ ubwa na baa 'waŋnɛ ụ shɛ ụpalụ wa azụrụfa uko, na uzhinono ubwa ụ shɛ ɛshɛkɛl dipi-yebi-nu-talacɛ, (130) ni ikele nɛ oo zwono iyi tizhizhongo, nɛ uzhinono ibɛ ụ shɛ ɛshɛkɛl dupu-nu-woshi (70). Hwɛɛ bɛ iyebi ibɛ i shɛ gana na tɛ ɛshɛkɛl ohwolu tijilo namɛ, mihiuŋ mi tilee lee mu na mi hiŋtetenji na manɛbɛ kaa mi shinenji ni inɛ inɛ ibɛ, maa o to ụrụpɛ tiya,

80nu ugbamgbam wa azhɛnarɛya uko na uzhinono ubwa ụ shɛ ɛshɛkɛl umpwa, na ee shidinji ni iturɛre,

81nu usemberi buna uko, nu udagba uko keeni yɛu-ye-eyi ụgwụdụ ike nɛ ta namɛ uywa uko te e meci iŋ, iwɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo,

82nu upi uko iwɛ ụrụpɛ iwɛwɛ;

83ni inɛ iyebi, na adagba a ta, ne epi a ta keeni miaụŋ-ma-agwụdụ me eyi mu ta, mu na mu ta namɛ uywa uko te e meci aŋ, maa o to ụrụpɛ wa amɛ-olom.

84Ijɛ ibɛ i shɛ arụpɛ na ehwurembe atwa Isrɛl to iwɛ tijilo tu utukwu-ụrụpɛ, na aka na te e dudugeni uŋ manɛbɛ; ibɛ i shɛ apalụ azụrụfa umpwa-na-ba-eyebi, no nkolo ma azụrụfa mu na oo zwono iyi tizhizhongo umpwa-na-muba-mi-yebi, na agbamgbam azhɛnarɛya umpwa-na-ba-eyebi.

85Uzhinono wa apalụ azụrụfa we elele ụ shɛ ɛshɛkɛl dipi-yebi-nu-talacɛ, una ugbamgbam we elele ụ shɛ ɛshɛkɛl dupu-nu-woshi. Iyi uhwugwa ya azụrụfa kpaaŋ i shɛ ɛshɛkɛl ugbaa-uko-na-akpakwụ-eyebi, (1,400) nu gana na tɛ ɛshɛkɛl ohwolu tijilo namɛ.

86Agbamgbam azhɛnarɛya namɛ umpwa-na-ba-eyebi, a na iturɛre shinenji ni inɛ inɛ ibɛ nɛ shɛ uzhinono wɛ ɛshɛkɛl umpwa, nu gana na tɛ ɛshɛkɛl ohwolu tijilo namɛ. Agbamgbam ata azhɛnarɛya hwɛɛ a shɛ ɛshɛkɛl dipi-yebi-nu-woshi.

87Iyimabiga nɛ i shɛ iwɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo hwɛɛ i shɛ inɛ umpwa-ni-bɛ-iyebi, na adagba umpwa-na-ba-eyebi, na miaụŋ-ma-agwụdụ me eyi mu na mu ta namɛ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

uywa uko te e meci aŋ, a namɛ umpwa-na-ba-eyebi, medenji ụrụpɛ tiya, ne epi umpwa-na-ba-eyebi iwɛ ụrụpɛ iwɛwɛ.

88Iyimabiga nɛ i shɛ iwɛ ụrụpɛ wa amɛ-olom hwɛɛ i shɛ inɛ woshi-ni-bɛ-neshi, na adagba dupu-ne-eshe-umpwa, (60) ne epi dupu-ne-eshe-umpwa, (60) na miaụŋ-ma-agwụdụ mu na mu ta namɛ uywa uko te e meci aŋ dupu-ne-eshe-umpwa (60). Inɛ gɛ ibɛ shɛ ụrụpɛ na oo to iwɛ tijilo tu utukwu-ụrụpɛ, na aba na te e dudugeni uŋ manɛbɛ.

89Aka na tu go Moses teni nu udulo tu'ulwatagwụ maa dumanga n-ndumwa na AGWANGWAMA, baa hwụjɛ ta rụhwụŋ ra njɛ nu bwa no tu'urugono ti Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa na ashashɛ iyi-uumwa ɛtɛ 'yajɛ apiambɛ.

Tɛrɛcɛ 8

Tɛshamana te Eteburu-asụtụla Keeni Asụtụla Tɛshamana

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

2Mbiso Aron maa, Aka na bee shemeni asụtụla ata ecenje nu uteburu ata ụsụtụla, go zwono aŋ ulwa maa o no hioko uhwaŋna nu umbe uteburu ata ụsụtụla.

3Ga Aron hwụjɛ-unu, bee zweni asụtụla ata ulwa maa o no hioko uhwaŋna nu umbe uteburu ata ụsụtụla, gana na ta AGWANGWAMA peni Moses unu.

4A njɛ uteburu ata ụsụtụla na azhɛnarɛya na bee jibi, te kwuni nu uvwi ubwa tutu ihiŋhiŋ ubwa. A njɛ uŋ te teni cɛŋ ne bimenji ata AGWANGWAMA mbiseni Moses ni ishɛmɛ.

Tutulono ta Alivai Swooŋ

5Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

6Bacɛnga Alivai na ashashɛ atwa Isrɛl, maa njɛ aŋ shɛshɛshɛ.

7Gana ɛbi zhɛ ba nda aŋ shɛshɛshɛ na: zhizhongo aŋ meni ma ata ma nda bụtụ shɛshɛshɛ na tu'waba ta aba, lonono aŋ maa a 'nyanjɛ tu'waba ta aba hwɛɛ, ga a nyashɛnjɛ du tugwuno ta aba. Nazhɛ asha a njɛ aŋ ya shɛshɛshɛ.

8Lonono aŋ maa ge shepi usemberi buna uko, nụ ụrụpɛ tuswa, ne mihiuŋ mi tilee lee mu na ee hiŋtetenji na manɛbɛ; shapa usemberi buna bi nya iwɛ ụrụpɛ iwɛwɛ.

9Sotulonu atwa Isrɛl hwɛ hwɛɛ, maa suje Alivai maa o shikono nu umbe udulo tu'ulwatagwụ.

10Aka na ebu suji Alivai nu umbe ata AGWANGWAMA, ga atwa Isrɛl petengeni aŋ i'ɛlɛ ya aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

11Ga ga Aron tileneni AGWANGWAMA Alivai maa a shɛ upwaŋ u tuvwurongo na banɛ no olugwo atwa Isrɛl, iwɛ maa a shɛ atwa na aa imanganjɛ maa a ndanɛ AGWANGWAMA ugondu.

12Ga Alivai petengeni i'ɛlɛ ya aba no ohiuhiu esemberi ata inɛ iyebi, go o to ụrụpɛ iwɛwɛ na buna ata bu ko, maa o to ụrụpɛ tuhwoŋzhingo na bu na bi yebi, iwɛ maa a njɛ Alivai shɛshɛshɛ.

13Shikicingo Alivai nu umbe Aron keeni umbe miaụŋ mu bwa me eyi, maa shɛkanɛ aŋ maa a shanɛ AGWANGWAMA upwaŋ u tuvwurongo.

14Gana ɛbi zhɛ bo bogwu Alivai na atwa Isrɛl, iwɛ maa tuba Alivai a shɛ e nee mi ta.

15Na aba na abɛ njɛ Alivai shɛshɛshɛ, abɛ shɛkanɛ aŋ maa a shɛ upwaŋ u tuvwurongo, nazhɛ ɛɛ zhɛ o tono cɛŋ maa a njɛ ugondu nu udulo tu'ulwatagwụ.

16N suji Alivai hwɛ hwɛɛ na ashashɛ atwa Isrɛl maa a shɛ e nee mi tụlụkpashɛ tu miaụŋ-me-eyi mu umbe ma atwa Isrɛl hwɛɛ.

17Nụ ụjita ata Ngaa kwụnɛ la miaụŋ-me-eyi mu umbe na cɛnjɛ ti Ijipti hwɛɛ, ibɛ du Ngee meme tileneni miaụŋ-me-eyi mu umbe ma atwa Isrɛl swooŋ keeni yɛu-ye-eyi umbe usunda we elele.

18N suji Alivai tụlụkpashɛ tu miaụŋ-me-eyi mu umbe ma atwa Isrɛl hwɛɛ.

19Ngɛɛ bɛcinjɛ Alivai na ashashɛ atwa Isrɛl, Ngee peni aŋ Aron na miaụŋ mu bwa upwaŋ maa a ndanɛ atwa Isrɛl ugondu nu udulo tu'ulwatagwụ, tụlụkpashɛ ta atwa Isrɛl, maa du a njɛ iyi iwɛwɛ tu'urugono iwɛ atwa Isrɛl, iwɛ maa kede tishikpe tɛ njɛ aŋ ufwu na aka na aa zhajɛ maa o gwumwongonu no ohwolu tijilo.

20Gabata go Moses, na Aron keeni tu'ulwa ta atwa Isrɛl hwɛɛ tɛ njɛ Alivai nu gana na ta AGWANGWAMA peni Moses unu kpaaŋ.

21Nazhɛ Alivai mama njɛ shɛshɛshɛ, aa nyashɛnjɛ du tugwuno ta aba. Nazhɛ ga Aron shɛkanɛ aŋ AGWANGWAMA maa a shɛ upwaŋ u tuvwurongo, baa ndanɛ aŋ iyi iwɛwɛ tu'urugono maa a nama shɛshɛshɛ.

22Atwa ata njɛ iyi elele nɛ AGWANGWAMA peni Moses unu iwɛ Alivai. Nazhɛ du Alivai teni nu udulo tu'ulwatagwụ maa a njɛ ugondu wa aba, ga Aron na miaụŋ mu bwa, aba a ngbaraka aŋ.

23Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

24Inɛ gɛ ibɛ shɛ iwɛ Alivai, maa butubwenyi be elele na shiywa shɛ bwa shi ci woshi-na-shɛba-shɛ-ta te e meci bu, i zhɛ geri-be-eshe, bɛ shɛ bo tono nu udulo tu'ulwatagwụ maa nda ugondu,

25ama bụtụ na shiywa shɛ bwa shi ci dupu te e meci bu, ga bana maa kede nda ya ugondu o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

26Na aba ibɛ, bụtụ ata eri no mbiyono ya miaụŋ-mo-bino bwa iyi tɛnda na amɛ udulo tu'ulwatagwụ, ama bɛ shɛ shɛ ba nda ya tuba ugondu ni ikɛnyi ibwɛ o. Gana ɛbi zhɛ bo shilono Alivai gana na maa a na nda ugondu wa aba ta.

Tɛrɛcɛ 9

Unu-tupana iwɛ Isene Iyimɛyɛ Tɛkashɛka

1Nazhɛ AGWANGWAMA mbishi Moses iwɛ nụ Ụshɛka Sainai, nu upiana uhiiŋ nu uywa uyebi na ta a banɛ na cɛnjɛ ti Ijipti, bɛɛ hiɛŋ,

2Ga atwa Isrɛl na untangana isene iyimɛyɛ tɛkashɛka tɛnda na aka ibɛ nɛ ee shiri.

3Hi zhɛ hi na nda iŋ nụ ụrụmɛ ụjita umpwa-ni-bɛ-ineshi nu upiana ga, na aka ibɛ nɛ ee shiri, gana na ta andwa ibɛ no shikpogo shi ibɛ shɛ namɛ.

4Go Moses mbishi ga atwa Isrɛl maa ga a na nda isene iyimɛyɛ tɛkashɛka.

5Ibɛ po aa njɛ ga isene iyimɛyɛ ɛtɛ tɛkashɛka nụ ụrụmɛ ụjita ata umpwa-ni-bɛ-ineshi nu upiana ata uhiiŋ nụ Ụshɛka Sainai. Atwa Isrɛl njɛ iyi elele te teni cɛŋ nu gana na ta AGWANGWAMA peni Moses unu ibɛ gom.

6Ama etwenyi oko njɛ shɛ isene ɛtɛ iyimɛyɛ tɛkashɛka nụ ụjita ata o, iwɛnɛ te e meme heshigeni no ru'wo ru na ee timengeni. Ibɛ po ee zhe pu Moses keeni Aron nụ ụjita ata gbaa,

7ɛɛ hiɛŋ aŋ, Tu hashɛganụ, iwɛnɛ eti timengeni ru'wo, iwembe tuba atɛ shɛ shɛ to togotogwu na atwa vwɛ Isrɛl maa ta pana AGWANGWAMA upwaaŋ?

8Go Moses jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Nda ma zhiiŋ maa ma hwuga iyi nɛ AGWANGWAMA zhɛ ma m pana-unu iwɛ hiŋ.

9Ibɛ po AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

10Mbiso atwa Isrɛl maa, Yaa shɛ bụtụ hiŋ be elele kwo kaa ajalalo hiŋ hashɛganụ iwɛnɛ ti bee timengeni ru'wo, kwo kaa iwɛnɛ bee zhe tahaŋnụ taa dụlụ, bi eri ba ndana waa AGWANGWAMA isene iyimɛyɛ tɛkashɛka.

11A shɛ a nda iŋ nụ ụjita ata umpwa-ni-bɛ-ineshi nu upiana ata uyebi nụ ụrụmɛ. Ga a yɛ iŋ na akara na zasa Ifucingɛ keeni atụla.

12Ta ganga ma iyimɛyɛ ɛtɛ ye elele maa iyi heleni iŋ o, ta bwada ma kaa du u'umpwo usunda ata kwukwuŋ o. Ga njɛ iŋ nu gana na to shikpogo shi ibɛ shɛ namɛ hwɛɛ.

13Ama bụtụ na namɛ shɛshɛshɛ, na kaa zhe shi tahaŋnụ, baa njɛ shɛ kaa isene ɛtɛ tɛkashɛka, ge becinji bu na ashashɛ atwa ubwa, iwɛnɛ ti bee peni shi AGWANGWAMA upwaŋ ubwa na aka ibɛ nɛ ee shiri, bụtụ ata shɛ ba 'waŋna tijama ti iwɛwɛ ibwɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

14Yaa shɛ kaa ya kwụlanɛ bugaiŋ na ba nda ụlashɛ na ashashɛ hiŋ, maa ndana AGWANGWAMA isene ɛtɛ tɛkashɛka, hiɛ shɛ hio lonono bu maa ga nda iŋ gana na ta andwa keeni shikpogo shi ibɛ shɛ namɛ hwɛɛ. Undwa hiŋ shɛ wa sha uko na bụtụ be elele, ta bụlashɛ, ti yɛu-cɛnjɛ.

Udomu Ulwa na wa 'Yagaga Atwa Isrɛl
(Ụban 40:34-38)

15Nụ ụjita na ee shikicinji udulo ata ụ tu'ulwatagwụ na shɛ udulo tiseyida, Nazhɛ udomu kezhe wee urigeni uŋ. Ụrụmɛ shɛ ibɛ udomu ata ge urigeni udulo ata ụ shɛ gana ulwa uuwa gi iyi yo holo.

16Gabata yaa shɛ tutu, udomu ata wo urugono udulo ata nu uwaŋna, ụjita shi, wa sha tuba gana ulwa.

17Aka elele na tu udomu ata ushigwo nu udulo ata, nazhɛ atwa Isrɛl o kwuno tahaŋnụ ta aba, ofwo elele kaa udomu ata shikeni, nazhɛ atwa Isrɛl du zhɛ a dwa ugba wa aba u tunama.

18Atwa Isrɛl o kwuno tahaŋnụ ta aba nu unu-tupana wa AGWANGWAMA, nu unu-tupana wa AGWANGWAMA kaa du aa dwa ugba wa aba. Gana elele tu udomu ata ilegeji tu waa patanɛ nu udulo ata, gobwonu du ɛɛ zhɛ a gɛga nu ugba ata.

19Atwa Isrɛl o shiyono unu na AGWANGWAMA peni aŋ eshe, aka elele na tu udomu ata ta patanɛ nu udulo ata, a zha shɛ o kwuno tahaŋnụ ta aba o.

20Aka oko udomu ata wa patana nu udulo ata ijitɛ imbɛnɛ kiri. Bɛjɛjɛ ba aba nu ugba wa aba bɛ shɛ nu unu-tupana wa AGWANGWAMA, tukwuno ta tahaŋnụ ta aba kaa du ta sha nu unu-tupana wa AGWANGWAMA.

21Aka oko udomu ata wa nama te kwuni nụ ụrụmɛ tutu uvwungwa. O kwuno tahaŋnụ ta aba gunu na tu udomu ata pashɛngwa. Aka elele na tu udomu ata pashɛngwa ibɛ du ɛɛ zhɛ o kwuno tahaŋnụ ta aba.

22Okwo waa patanɛ ijitɛ iyebi, kwo kaa upiana uko, kwo kaa uywa uko, kwo kaa wee ilegeji uhwuri gana ata tu waa patanɛ nu udulo ata wa atwa Isrɛl ɛ zhɛ a nama nu ugba ata. Ama aka elele na tu waa pashɛngwa, nazhɛ ɛɛ zhɛ ɛ ishijɛ.

23O shiyono unu na AGWANGWAMA peni aŋ tedure no Moses eshe. Nu unu-tupana wa AGWANGWAMA oo kwuno tahaŋnụ ta aba, nu unu-tupana wa AGWANGWAMA kaa du aa dwa ugba wa aba.

Tɛrɛcɛ 10

Uhwara Tɛnda na Akakacɛ Azụrụfa eyebi

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2Dubo azụrụfa maa njɛ akakacɛ eyebi, na aba ɛbi zhɛ bu na suyana atwa tu'ulwatagwụ hwɛɛ, keeni ti'ishijɛ na agba aba.

3Aka na te e hwuri aŋ hwɛɛ aba eyebi taawụụ, ga atwa ụlwatagwụ no ofwo bu no odubo udulo tu'ulwatagwụ.

4Ama yaa shɛ uko ee hwuri, asha ga shɛ ehwurembe a na shɛ ehiu alamụ Isrɛl kiri zhɛ a ụlwatagwụ no ofwo bu.

5Aka na ebu hwuri ukakacɛ ata duwa, asha ga shɛ ụlamụ wa atwa na jwe ugba wa aba geri bu uwaŋna-banụ kiri zhɛ o kwuno tahaŋnụ ta aba.

6Aka na ebu hwuri uŋ sasana duwa na aka yebi, ga ugba ụlamụ na namɛ tuta ishijɛ tahaŋnụ ta aba. Tuhwulo tu ukakacɛ ata duwa tɛ shɛ iwɛ maa agba atwa ishijɛ tahaŋnụ.

7Ama aka na aba jala maa ga tu'ulwa tu sotulonu hwɛɛ, asha bɛ shɛ bo hwulo uŋ, ama to hwulo uŋ taawụụ o.

8Miaụŋ-me-eyi mu Aron bunongbo, muba mɛ shɛ mu no hwulo akakacɛ ata. Shikpogo shɛ ga shɛ shɛ shikpogo shi unyizo-nom; iwɛ hiŋ keeni iwɛ awaŋnɛ hiŋ na te e ci kpaaŋ.

9Aka na ɛhi zhɛ ujasa na cɛnjɛ ti hiŋ maa hi sukakanɛ atwa i'ime hiŋ a na ma hi nda umungwuta, hwulo ma akakacɛ ata taawụụ, iwɛ maa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ ihi bicinji ni i'ɛlɛ ya atwa i'ime hiŋ.

10Hiɛ shɛ hi no hwulogono du arụpɛ hiŋ tuhwoŋzhingo keeni arụpɛ hiŋ amɛ-olom akakacɛ, na aka bu unyasa hiŋ tubwada, nu nsono mi hiŋ mi ipiɛnɛ ifwo, iwɛ maa inɛ ɛtɛ i shɛ titeyinje ti hiŋ nu umbe Agwatana hiŋ. Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ na.

Atwa Isrɛl Beni nụ Ụshɛka Sainai

11Udomu pashɛngwa nu udulo ata u tiseyida, nụ ụjita woshi, nu upiana uyebi nu uywa uyebi [na ta atwa ata banɛ ni Ijipti.]

12Atwa ata beni nụ Ụshɛka Sainai, ee zhe tahaŋnụ ta aba nu umama 'wanụ. Udomu ata ubwa kaa wa 'yagaga aŋ ee keshi Ụshɛka Paran.

13Ɛ ishijɛ tahaŋnụ ta aba ti hiiŋ nu gana na ta AGWANGWAMA peni aŋ unu tedure no Moses.

14Atwa ụlamụ Juda, aba ɛ ishijɛ tahaŋnụ ta aba hiiŋ gana na te ejeshi aba namɛ ni igɛrigɛ ya aba. Ga Nashon yɛu Aminadab, ubwa shɛ uhiu unyama wa aba.

15Gɛ Netanɛl yɛu Zuar, ubwa shɛ uhiu unyama ụlamụ Isaka.

16Gɛ Ɛliab yɛu Hilon, ubwa shɛ uhiu unyama ụlamụ Zɛbulon.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

17Aka na te e mushenji udulo ata, nazhɛ atwa ụlamụ Gɛshon keeni atwa ụlamụ
Mɛrari a na a 'waŋna uŋ ɛ ishijɛ.

18Atwa na 'wa aŋ, a shɛ ụlamụ Rubɛn, ni igɛrigɛ ya aba gana na te ejeshi aba
namɛ. Gɛ Ɛlizu yɛu Shɛdɛu, ubwa shɛ uhiu unyama wa aba.

19Gɛ Shɛlumiɛl yɛu Zurishadai, ubwa shɛ uhiu unyama wa atwa ụlamụ Simion.

20Gɛ Ɛliasaf yɛu Dɛuyɛl, ubwa shɛ uhiu unyama wa atwa ụlamụ Gad.

21Nazhɛ atwa Kohat a na a 'waŋna iyi tijilo zhɛ ɛ ishijɛ tahaŋnụ ta aba. A shɛ o to
apata tobwolo o shikicingwo udulo ata.

22Nazhɛ atwa ụlamụ Ifrem zhɛ ɛ ishijɛ tahaŋnụ ta aba gana na te ejeshi aba namɛ
ni igɛrigɛ ya aba. Gɛ Ilishama yɛu Amihud, ubwa shɛ uhiu unyama wa aba.

23Ga Gamaliɛl yɛu Pidazu, ubwa shɛ uhiu unyama wa atwa ụlamụ Manasɛ.

24Ga Abidan yɛu Gidioni, ubwa shɛ uhiu unyama wa atwa ụlamụ Bɛnjamin.

25Nazhɛ atwa ụlamụ Dan, zhɛ ɛ ishijɛ tahaŋnụ ta aba umɛwɛɛ gana na te ejeshi
aba namɛ ni igɛrigɛ ya aba. Ga Ahieze yɛu Amishadai, ubwa shɛ uhiu unyama wa
aba.

26Gɛ pigiɛl yɛu Okran, ubwa shɛ uhiu unyama wa atwa ụlamụ Ashɛ.

27Ga Ahira yɛu Inan, ubwa shɛ uhiu unyama wa atwa ụlamụ Naftali.

28Gana ganana atwa Isrɛl ɛ ishijɛ tahaŋnụ maa e beni nu agba aba na tumama
'wanụ gana na tu unyama wa aba namɛ.

29Nazhɛ go Moses hiɛŋ udashɛ ubwa go Hobab yɛu Rɛuyɛl, na shɛ bụtụ bu
Midian, Ti zhɛ to kwuno tahaŋnụ tu tu maa ta zha no ofwo na AGWANGWAMA
hiɛŋ bi zhɛ ma tu pana. Hwure maa zhagaga no tu, ti zhɛ kaa ta bu nda tebiye.
Iwɛnɛ po AGWANGWAMA iti shilwonuo-unu atuba atwa Isrɛl, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ
ma hi pana tụ, maa ihi zhɛmanɛ.

30Ama go Hobab jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Awo, N zhɛ mo gwulo na cɛnjɛ tu udenji mu.

31Go Moses hiɛŋ bụ, sukwu, ta tu ganga o. Iwɛnɛ po bi mepi ofwo na ɛti zhɛ ta
dwa ugba tu nụ ụshɛka ata, gabụ kaa bi zhɛ ba sha rishe ru tu.

32Yaa shɛ kaa ebi zhe no tu, ti zhɛ ta bu pana du uwebiye ye elele nɛ
AGWANGWAMA zhɛ ma tu pana apata.

Iwɛ Ikpɛtɛ Unu-tutwa Keeni Udomu ata wa 'Yagaga Aŋ

33Gabata atwa ata beni ni Ishɛmɛ ya AGWANGWAMA, ee zhe tahaŋnụ ijitɛ itɛtu.
Ikpɛtɛ Unu-tutwa ya AGWANGWAMA, ibɛ yo hwulono aŋ umbe, maa i
dwelekekeni aŋ ofwo na maa e jwe ugba wa aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

34Aka elele na tɛ ɛ ishijɛ tahaŋnụ ta aba te e beni nu ugba na aa ga namɛ, udomu wa AGWANGWAMA wo ubo aŋ na aka bu uwaŋna.

35Aka elele na ti Ikpɛtɛ ɛtɛ ishijɛ tahaŋnụ, go Moses bɛ hiɛŋ, Oo AGWANGWAMA, ishijɛ, maa gereteji atwa i'ime, maa atwa na ma bụ sukakana e bi gezhigeni.

36Aka elele na kaa wee shikeni, bɛ hiɛŋ, Oo AGWANGWAMA, gwure no ofwo atwa Isrɛl a na shɛ igbɛɛ nɛ bụtụ eri shi ba rɛta.

Tɛrɛcɛ 11

Atwamwa Ngwulengenji nu Tabɛra

1Na aka ga ibɛ atwamwa kwuni AGWANGWAMA tungwulongongono iwɛ ụbaụta wa aba. Aka na ta AGWANGWAMA hwụjɛ tungwulongongo ta aba, ibɛ po amɛ ubwa hashɛganụ, baa tumwanɛ ulwa wee hwoŋni na ashashɛ aba. Ulwa ata hwoŋzhinji umeseyi wa atwa na namɛ nu ukwunanga ugba ata.

2Nazhɛ atwa ata uganan ɛ Moses, Ibɛ po go Moses njɛ adua pa AGWANGWAMA, nazhɛ ulwa ata 'weji.

3Go Moses po ofwo ata izeci maa Tabɛra.

Gana na Iyi nɛ Ɛɛ Hiɛŋ Mana i Shɛ

4Na aka ga ibɛ anya atwa a na hiŋci na atwa Isrɛl kwuni ukwedeyi iyimɛyɛ tɛnda tebiye. Ibɛ po atwa Isrɛl du kwuni u'wo-tutwa, ɛɛ hiɛŋ, Iyi ike kiri ga tu panɛ usunda maa ta ya!

5Ti teyinje ijɛnɛ nɛ ata ya la ni Ijipti arahaŋ, ta akukumba, to tugbongo, te eliki, ta arupasa keeni agalik.

6Ama ti 'nyanganɛ hwuwayɛ, iwɛnɛ ti ya zasa iyi elele nɛ atụ kwụbɛ maa ta ya namɛ swooŋ nu mana ga kiri!

7Mana ata kaa ụ shɛ gana izɛgwu ivwɛgɛ, yaa shɛ gana bdɛlium.

8Ibɛ atwa ata a tanga iŋ, aa naka iŋ nu n-nana kwo kaa tunuso no shonunu. O shitogo iŋ nu nkwasha, aa nda akara ni ibɛ. Ụlatụ ibɛ sụbɛ akara na aa njɛ na manɛbɛ ma buta.

9Mana ata wa zhagajɛ ne cime tu na ta 'wala nụ ụjita, waa 'waŋ nu ugba na atwa ata namɛ.

Go Moses Lụpɛ Agwatana iwɛ Usunda

10Go Moses hwụjɛ ta atwa ata o ngwulongongo no ofwo elele na amwamwa aba namanjɛ hwɛɛ. Bụtụ bụtụ shikeni no odubo udulo ubwa, ibɛ po AGWANGWAMA njɛ isɛbwɛ na aba tebiye, amɛ Moses kaa hashɛganụ ni iwɛ ɛtɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

11Ibɛ po go Moses hiɛŋ AGWANGWAMA, Imbe po aba nda yɛu-ugondu bu tawɛ tawɛ gana gaa? Imbe po ebi hieci shi inyɛmɛnyɛmɛ mii? Imbe po ebu m peteni tijama ta atwa ga hwɛɛɛ?

12Gamba suu n le shifubo sha aba? Gamba suu m meci aŋ? Imbe po ɛbi hiɛŋ ga ma 'waŋna aŋ kpaaŋ nụ ụragbamụ mu, gana na te bishi bi yɛu ba 'waŋna yɛu ibwɛ nɛ to subo maa ma zha na cɛnjɛ tu na ebi shileni la ogwunukwoshi aba unuu?

13Cee kwuŋ Ngɛɛ zhɛ ma banɛ nu usunda maa ma pana atwa ga hwɛɛɛ? A mbana ma n twana-u'wo, ɛɛ hiɛŋ, Utu panɛ usunda maa ta ya.

14N eri shi ma 'yagaga atwa ga hwɛɛ o, ikɛnyi mi ci shi maa ma 'yagaga aŋ Ngooko.

15Yaa shɛ gana ga ɛbi zhɛ bu ma n nda, asha hioko inyɛmɛnyɛmɛ mi maa n kwụnɛ karu ko, iwɛ maa kede ma kwụba iyi iwɛ nɛ zhɛ mo n jitono.

Agwatana Jishijɛ Ilupwɛ Moses

16Ibɛ po AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, N sotulononu n-nyarɛ ma atwa Isrɛl dupu-nu-woshi, (70) mu na mɛ shɛ ehiu, mu na atwa a muna ụjɛrụma, maa suje aŋ no ofwo udulo tu'ulwatagwụ iwɛ maa o shikokono apata na bụ.

17N zhɛ me zwe maa ma duma iwɛ na bụ apata. N zhɛ ma muna Mpiala ma ata Ngee bi peni maa ma pana aŋ, iwɛ maa e bi mbiyeni atwa ata ti'yagaga, iwɛ maa kede i shɛ gobuko kiri bi zhɛ ba 'yagaga aŋ ya o.

18Mbiso atwa ata maa, Meme shiri ma swooŋ iwɛ beyi, hi zhɛ kaa hia ya usunda. AGWANGWAMA hwụjɛ u'wo na ahia twa, ɛhi hiɛŋ, Iyi ike kiri ga tu panɛ usunda maa ta ya. Ɛhi hiɛŋ, itɛ zhɛmanɛ la ta atɛ namɛ ni Ijipti. Ibɛ po AGWANGWAMA zhɛ ma hiɛ panɛ usunda maa hiɛ yɛ.

19Shɛ ụjita uko ɛhi zhɛ hia ya uŋ, shɛ ijitɛ iyebi, shɛ ijitɛ itɛ, shɛ ijitɛ umpwa, shɛ ijitɛ woshi du kaa o,

20ama upiana uko mudu, uuwa i ci aka na waa bananjɛ nu n-nyanu mi hiŋ, i ci aka na wee hi shinji ya. Inɛ gɛ teni iwɛnɛ ahiɛ lacɛ AGWANGWAMA na namɛ na ashashɛ hiŋ keeni iwɛnɛ ehi ngwulengengeni bu, ɛhi hiɛŋ, Eti ge mepi la ti ga zha shɛ ta banɛ ni Ijipti kwukwuŋ.

21Go Moses hiɛŋ AGWANGWAMA, Atwa igbɛɛ-dipi-tɛtu (600,000) Ngaa 'yagajɛ epe, aba hŋ ɛbi hiɛŋ bi zhɛ ba pana aŋ usunda maa a yɛ upiana uko mudu?

22Ɛ zhɛ suu a kwunanga aŋ agwụdụ ni inɛ nazhɛ i gembi aŋ tiya? Okwo ɛ zhɛ suu ɛ vwɛ ijɛnɛ nɛ zweni ni itekwu hwɛɛ maa i gembi aŋ?

23Ibɛ AGWANGWAMA jishijɛ Moses, bɛɛ hiɛŋ, Ukpahiŋ mu suu 'nyanɛ? Bi zhɛ ba kwụba hwuwayɛ go okwo iyi nɛ Ngaa jɛmɛ zhɛ yɛ sɛ, okwo i zha shɛ yɛ sɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

24Go Moses beni, bee Mbishi ga atwa ata n-ndumwa mu na AGWANGWAMA jɛmɛ. Bee suji ga n-nyarɛ ma ata dupu-nu-woshi, bee shikicinji aŋ tutu rungwutwonu udulo ata ụ tu'ulwatagwụ.

25Nazhɛ AGWANGWAMA zwe na amɛ udomu, baa jɛmɛ n-ndumwa nu bwa, baa mụnɛ Mpiala mu na mu ga patanɛ bụ, bee peteni n-nyarɛ ma ata dupu-nu-woshi, aka na tu Mpiala ma ata mu patanɛ aŋ, aa jɛmɛ tigesere. Ama a jɛmɛ shɛ ya na aba ibɛ o.

26Ama atwa eyebi a na aa rɛcɛ na amɛ n-nyarɛ ma ata dupu-nu-woshi, a na ɛɛ hiɛŋ nzeci ma aba ge Ildad keeni Midad, e ge te beni shi nu ugba wa aba maa e teni nu udulo wa aba o. Ama Mpiala mu zhaganɛ aŋ, aa jɛmɛ du tigesere.

27Nazhɛ usemberi uko gezhiji bee mbishe Moses, bɛɛ hiɛŋ, Ge Ildad keeni Midad ye a duma ba tigesere na amɛ ugba ata.

28Go Joshua yɛu Nụn, na shɛ bụtụ bu ko na ashashɛ esemberi na ee teri, bɛɛ hiɛŋ Moses, Iyɛri, lakana aŋ!

29Ama go Moses hiɛŋ bụ, Gabụ suu bi zhɛ ba nda isɛbwɛ tụlụkpashɛ ti mi? I ga ma kwụlanɛ yebe maa ga AGWANGWAMA peni atwa ubwa elele Mpiala mu bwa maa a jɛmɛ tigesere!

30Nazhɛ go Moses keeni n-nyarɛ ma ata dupu-nu-woshi gwuri nu ugba ata.

Agwatana Tumwananɛ Atwa ata Shorubo maa a Yɛ

31Nazhɛ AGWANGWAMA tumwanɛ uvwugo, wee suje shorubo, shaa banɛ ni itekwu, shaa 'waŋ tutu rungwutwonu ugba ata. Shoo momo potongonu na cɛnjɛ uuwa i ci ga embi bụtụ, gabata shee tileni i ci ụdụlụ tahaŋnụ tu uwaŋna ụjita uko, tutu rungwutwonu ugba ata geri geri.

32Gabata atwa ata zenji shu nụ ụjita ata, te kwuni nu uvwungwa uuwa uwaŋna teni, uuwa iyi heri, uuwa uwaŋna teneneni nụ ụjita uyebi. Okwo bụtụ be elele a na ubwa twa sụ, asha bi shidinji gana shikpododo akpakwụ a ta. Gabata ee gereteji aŋ maa e nenji aŋ tutu rungwutwonu ugba ata.

33Aka na tu usunda ata te cimbengeni no tuhwolu te shine sha aba, te e te cwemi shi uŋ hwɛɛ, ibɛ AGWANGWAMA njɛ isɛbwɛ na atwa ata, baa tumwananɛ aŋ ụngwụ uko ụwɛ waa kwụnɛ aŋ tebiye.

34Ibɛ po oo po apata izeci maa, Kibrot-hatava, iwɛnɛ ti yaa shɛ apata ee ni atwa na njɛ ukwedeyi usunda.

35Nazhɛ atwa ata beni apata, ee zhe ni Hazɛrot, aa namɛ.

Tɛrɛcɛ 12

Ge Miriam keeni Aron Njɛ Isɛbwɛngwɛ no Moses

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1Ge Miriam na Aron dumanganɛ Moses n-ndumwa mụ wɛ iwɛnɛ bee zeni biyikwo na shɛ Bukush.

2Ɛɛ hiɛŋ, Go Moses kiri hŋ AGWANGWAMA a duma iwɛ tedure nu bwa? Bi zha shɛ suu ba duma du iwɛ tedure no tu? AGWANGWAMA kaa hwụjɛ iŋ.

3Bụtụ ga ɛɛ hiɛŋ go Moses kaa shɛ bụtụ bu tusuu uhwuri atwa elele na ubeni na cɛnjɛ tu unyizo ga.

4Eshigiri AGWANGWAMA hiɛŋ Moses na Aron keeni Miriam, Banɛ ma hi zhe nu udulo tu'ulwatagwụ hwɛɛ ba ahia tatụ. Ee beni, ee zhe ga aba tatụ ata.

5AGWANGWAMA kezhe nu udomu ata u tuwam, bee shikeni no odubo udulo ata, baa suyanɛ Aron keeni Miriam. Ee zhe ebe yebi ata.

6AGWANGWAMA hiɛŋ aŋ, Shɛlaga ma iwɛ nɛ Ngɛɛ zhɛ ma duma. Aka na egesere mi namɛ na ashashɛ hiŋ, M momo mbisono aŋ no ozobu, Ama duma iwɛ na aba na awalabụ.

7Ama shɛ gana ata yaa shɛ ni yɛu mi ugondu go Moses ga o, ama ubwa shɛ bụtụ bɛ tɛcara na atwa ihwɛ mi hwɛɛ.

8Ibɛ po Ama duma n-ndumwa nu bwa kpataa na tumama ngbarakanụ, shɛ ne eshi o, baa kwụbɛ kaa gana na Ngaa shɛ. Imbe po ahiɛ njɛ shɛ inyɛsɛ n-ndumwa mụ wɛ tudumangana yɛu mi ugondu go Mosesii?

9Ibɛ po AGWANGWAMA njɛ isɛbwɛ na aba, bee beni apata bee genji aŋ.

10Aka na tu udomu pashɛngwa nu udulo ata, gunu ata ụngwụ-uwaŋna 'imɛ Miriam, baa cɛnjɛ mɛ kwurwaa gana ụhwụla. Aka na ti ga Aron mbiyanɛ, baa kwụbɛ tụ ụngwụ-uwaŋna 'imɛ bụ.

11Bɛɛ hiɛŋ Moses, Oo iyɛri mi, sukwu, ta tu pana ulwapɛ iwɛ iwɛwɛ gɛ atɛ njɛ nụ ụlagwụ tu o.

12To lono maa ba sha gana bụtụ na 'we taa na amɛ bino bwa, na kaa iyi ike yɛ ashashɛ usunda tu'waba ubwa nazhɛ ee meci bu o.

13Go Moses uganan ɛ AGWANGWAMA, bɛɛ hiɛŋ, Oo, Agwatana, sukwu, nɛnga bụ kaa!

14Ama AGWANGWAMA jishijɛ Moses, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ bishi bwa ge zweni bu mecemi ne eshe, ezuye suu ga zha shɛ a sha bụ i ci ijitɛ icenje? Gabata du bacɛnga bu ma nu ugba tu'ulwa maa hi kepi bu no tupohondo ijitɛ icenje, na aba ibɛ nazhɛ hi gwuricinje bu.

15Ee becinji ga Miriam no tupohondo, ee kepi bu ijitɛ icenje, atwa vwɛ kaa du zhe shi tahaŋnụ uuwa i ci aka na ee gwuricinje bu na amɛ tu'ulwa o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16Na aba ibɛ nazhɛ atwa ata shɛdɛnjɛ tahaŋnụ ta aba, ee beni nu Hazɛrot, ee jwe ugba wa aba nụ Ụshɛka Paran.

Tɛrɛcɛ 13

A Tumwanɛ Atwa Umpwa-na-ba-eyebi maa A Yalagajɛ Kenan

(Undwa 1:19-33)

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

2Tala atwa na shɛ ehwurembe oko oko na amɛ alamụ umpwa-na-ba-eyebi, maa tumwanɛ aŋ maa a yalagajɛ cɛnjɛ ti Kenan tu na Ngee peni atwa Isrɛl.

3Go Moses tumwanɛ aŋ ga, ee beni nụ Ụshɛka Paran, gana na ta AGWANGWAMA peni bu unu. Hwɛɛ aba shɛ ehwurembe atwa Isrɛl.

4Nzeci ma aba na: Bụtụ na beni nụ ụlamụ Rubɛn, i shɛ ga Shamua yɛu Zaku.

5Bụtụ na beni nụ ụlamụ Simion, i shɛ ga Shafat yɛu Hori.

6Bụtụ na beni nụ ụlamụ Juda, i shɛ ga Kalɛb yɛu Jifune.

7Bụtụ na beni nụ ụlamụ Isaka, i shɛ ge Igal yɛu Josɛf.

8Bụtụ na beni nụ ụlamụ Ifrem, i shɛ go Hoshia yɛu Nụn.

9Bụtụ na beni nụ ụlamụ Bɛnjamin, i shɛ ga Palti yɛu Rafu.

10Bụtụ na beni nụ ụlamụ Zɛbulon, i shɛ ga Gadiɛl yɛu Sodi.

11Bụtụ na beni nụ ụlamụ Manasɛ na shɛ ụlamụ Josɛf, i shɛ ga Gad yɛu Susi.

12Bụtụ na beni nụ ụlamụ Dan, i shɛ ga Amiɛl yɛu Gɛmali.

13Bụtụ na beni nụ ụlamụ Ashɛ, i shɛ gɛ Sɛtu yɛu Mikaɛl.

14Bụtụ na beni nụ ụlamụ Naftali, i shɛ ga Nabi yɛu Vofsi.

15Bụtụ na beni nụ ụlamụ Gad, i shɛ gɛ Gɛuyɛl yɛu Maki.

16Nzeci ma atwa ga go Moses tumwanɛ maa a yalagajɛ cɛnjɛ ta ata ta. Go Moses po Hoshia yɛu Nụn izeci tu go Joshua.

17Aka na go Moses ba tumwana aŋ maa a yalagajɛ cɛnjɛ ta ata ti Kenan, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Ehi beni epe, dulo ma tuzuba maa hi teni cɛnjɛ ta ata tuta ta tuba, nazhɛ hi teni na cɛnjɛ ti ishɛmɛ.

18Yalajɛ ma gana na ta cɛnjɛ ta ata tɛ shɛ, ta atwa na jɛjɛ na tuba okwo a 'yajɛ ikɛnyi, kwo kaa e lwegeji, okwo e gembi ufwugwo, kwo kaa a twa sụ ufwugwo.

19Yalajɛ ma okwo cɛnjɛ ta ata aa jɛjɛ na tuba tɛ zhɛmɛ kwo kaa tɛ zhɛshɛ o, okwo a namɛ na ashɛpwụ na zasa uba kwo kaa uba rungwutwonu ashɛpwụ aba.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

20Yalajɛ ma okwo cɛnjɛ ta ata ti 'yajɛ ugwungwu, kwo kaa tu 'wi, okwo ti 'yajɛ i'wɛ'wɛ kwo kaa tu zasa o. Nda ma tilɛɛ maa hi cwe emeseyi tụ'walụ ti iyi nɛ 'weri na tuba. Na aka ata kaa ibɛ tụ'walụ ta afwafwa tu kwuni tɛna.

21Gabata atwa ata sanɛ umungwo aa yalajɛ cɛnjɛ ta ata te kwuni nụ Ụshika Zin tutu i ci Rɛhob, to dongonu tutono tu Hamat.

22Aa sanɛ ee zhe zalụ tuta ta cɛnjɛ ta ata tugwo hiiŋ, ee ci Hibron; apata agbandụ, ga Ahiman, ne Shishai keeni Telmai a na shɛ ajalalo Anak namɛ. (O mo Hibron shiywa shi cenje nazhɛ oo mo Zoan na namɛ na cɛnjɛ ti Ijipti.)

23Aka na ee ci ulomu Ɛshkol, apata aa jajɛ a'walụ ufwafwa uko na 'yajɛ ukoko tụ'walụ tu na ti zhineni, ee shiyeni ụ'wụ'wụ na ashashɛ tuba ibɛ atwa eyebi 'waŋnɛ tụ. A jarɛ du tụ'walụ tu Pomɛgranati keeni tụ'walụ to owowo.

24Ecilo no po oo po apata izeci maa Ulomu Ɛshkol i shɛ iwɛnɛ ta atwa Isrɛl jajɛ ukoko tụ'walụ tu ufwafwa apata.

25Ijitɛ buhanda, aa yalajɛ cɛnjɛ ta ata nazhɛ ee jiye.

26Ee zhe no ofwo Moses, na Aron keeni tu'ulwatagwụ ta atwa Isrɛl hwɛɛ, nụ Ụshɛka ata Paran no ofwo na ɛɛ hiɛŋ Kadɛsh. Ee mbishi aŋ unabarɛ iyi nɛ ɛɛ kwubɛ ee mbiseni aŋ du tụ'walụ ta cɛnjɛ ta ata aa 'waŋnɛ ne eshe tu'ulwa ti Isrɛl hwɛɛ.

27Ɛɛ hiɛŋ Moses, Ti yalajɛ cɛnjɛ ta ata, abụ tụ tumwanɛ, ti 'yajɛ ugwungwu, tuwebiye kaa ta fwunga na tuba. Tụ'walụ ta tuba tu ko na du atu 'waŋnɛ.

28Ama atwa na jɛjɛ na cɛnjɛ ta ata 'yajɛ ukpahiŋ tebiye. A jɛjɛ kaa na ashɛpwụ na gembenji a na kaa uba rongonu. Shɛ inɛ ɛtɛ kiri o, tu kwubɛ agbandụ a na shɛ ajalalo Anak apata.

29Atwa Amalɛk jɛjɛ tuta ta cɛnjɛ ta ata, Ɛhɛt, na Ɛjɛbus keeni A'amo jɛjɛ na cɛnjɛ ti ishɛmɛ, Ekenan tuba jɛjɛ nụ ụpalanụ itekwu ɛtɛ palanganɛ Urefu Jodan.

30Ama ga Kalɛb lakanɛ atwa ata a na ulwa nu umbe Moses, bɛɛ hiɛŋ, Mizha tu hwuri ma hwuwayɛ go maa ti tefuleji ma cɛnjɛ ta ata; ikɛnyi tu ci maa ta lashɛga tụ gom.

31Ama atwa na ge zhe na Kalɛb hiɛŋ, Ti eri shi ta tafulaga atwa ata o, a 'yajɛ ukpahiŋ tebiye ee tu hwuri.

32Gana atwa ata mburusonu unabarɛ ata ụwɛ na ashashɛ atwa Isrɛl iwɛ cɛnjɛ ta ata aa yalagajɛ ta. Ɛɛ hiɛŋ, Cɛnjɛ ta ata tɛ yɛwa atwa na jɛjɛ la na tuba. Atwa elele na kaa ɛtu kwubɛ apata, e gembenji ee tu hwuri tebiye.

33Tu kwubɛ kaa du Ɛnɛfili a na shɛ ajalalo Anak apata. Atɛ shɛ ya gana a'nywa ne eshe tu, gobwonu du kaa atɛ shɛ ne eshe aba caakwụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Tɛrɛcɛ 14

Tungulongongo Keeni Tigezhe ta Atwa Isrɛl

1Nazhɛ atwa ata hwɛ hwɛɛ aba uganɛ, aa cwɛ-u'wo nụ ụjita ata uuwa gi iyi yo holo.

2Tu'ulwa ta atwa ata kpaaŋ tu ngwulengengeni Moses keeni Aron; ɛɛ hiɛŋ, I go dobogo maa to 'wo la na cɛnjɛ ti Ijipti! Kwo kaa na amɛ ụshɛka ga!

3Iwembe kwuŋ po AGWANGWAMA utu suje na cɛnjɛ tu ga, iwɛ maa a tụ kwụnɛ no otokwobii? Maa e suji eyikwo tu ta miaụŋ mu tu. I ga zha shɛ yo dobogo maa to gwulo ni Ijipti hŋ?

4Nazhɛ aa mama hiaŋnụ, Ti teri ma bụtụ bu ko maa sha buhwuri-bu-umbe tu maa to gwulo ni Ijipti.

5Nazhɛ go Moses keeni Aron ubi apɛshɛka aba na cɛnjɛ nu umbe tu'ulwatagwụ ta atwa Isrɛl hwɛɛ.

6Go Joshua yɛu Nụn keeni Kalɛb yɛu Jifune, a na namɛ na atwa ata yalajɛ la cɛnjɛ ta ata, dwetweji tugwuno ta aba na amɛ-tụhaŋtụ,

7ɛɛ hiɛŋ atwa tu'ulwa ta ata kpaaŋ kpaaŋ, Cɛnjɛ tu go atɛ yalajɛ te tu duleji tu, tɛ zhɛmɛ tebiye.

8Yaa shɛ amɛ AGWANGWAMA lemi no tu, bi zhɛ mo tu sugo maa ma tu pana cɛnjɛ ta ata ti 'yajɛ ugwungwu, tu na kaa tuwebiye ta fwunga tebiye.

9Ta tana ma AGWANGWAMA tigezhe kwo cwɛŋ o, ta nda ma kaa du inyɛsɛ ya atwa cɛnjɛ ta ata o. Aba zhɛ a sha iyimɛyɛ tu. AGWANGWAMA kaa namɛ no tu. Ijilani ya aba kaa nduwa ufwu. Ta nda ma ya inyɛsɛ ya aba o.

10Ama atwa tu'ulwa ta ata hwɛɛ, hiɛŋ ge tegeni aŋ atayɛ maa a kwụnɛ aŋ. Eshigiri ụjɛrụma wa AGWANGWAMA bananɛ atwa ata Isrɛl hwɛɛ no odubo Udulo ata ụ Tụ'ụlwatagwụ.

11AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Uuwa i ci aka naa atwa ga zhɛ ma n ganga tungbaraka cwɛɛŋ? Uuwa i ci aka naa nazhɛ ɛɛ zhɛ a tɛtana iwe mi rishe okwo tu Ngaa njɛ arụhwajɛ na gembi ufwugwo na ashashɛ abaa?

12N zhɛ ma kwụna aŋ nụ ụngwụ uko ụwɛ, maa ma bụ nda udenji na gembi na kaa du 'yajɛ ikɛnyi uhwuri aŋ.

13Ama go Moses hiɛŋ AGWANGWAMA, Atwa Ijipti zhɛ a hwuga iŋ! Gabụ kaa bi bɛcinjɛ atwa ga na ashashɛ aba tedure nu ukpahiŋ bụ ụ'wụtụ.

14Ɛ zhɛ kaa o mbiso atwa na jɛjɛ na cɛnjɛ tu ga. Oo AGWANGWAMA, atwa ata kaa hwugwa maa gabụ bu namɛ na atwa ga. Atwa ga kaa a bụ kwụbwa du na tumama ngbarakanụ, maa udomu bu wo urugono aŋ, obo hwulono aŋ kaa umbe nu

© 2008 Bible Society of Nigeria.

udomu ata u tuwam na aka bu uwaŋna keeni ulwa ata u tuwam na aka na ụjita shi.

15Yaa shɛ abụ kwụnɛ atwa ga bụ hwɛɛ hwuwayɛ go, asha anya edenji a na ga hwugwa la urishi bu zhɛ hiɛŋ,

16Iwɛnɛ ta AGWANGWAMA eri shi bo sugo atwa ata na cɛnjɛ ta ata bee shileni aŋ la unu maa bi zhɛ ba pana aŋ, ibɛ po baa kwụnɛ aŋ nụ ụshɛka ata.

17AGWANGWAMA, ma bụ tabwa hwuwayɛ go, maa ga ukpahiŋ bụ njɛ ugondu maa njɛ iyi nɛ ebi shiri la unu ibɛ, ɛbi hiɛŋ,

18AGWANGWAMA njɛ shɛ izɛlɛgwu ni isɛbwɛ tɛnda o, inyɛmɛnyɛmɛ ibwɛ kaa hwuleji, ibɛ po baa gangana atwa na njɛ iwɛwɛ keeni atwa tigezhe iyi nɛ aa nda. Okwo ti yaa shɛ bwonu, bi zha shɛ ba ganga bụtụ na n-ndumwa-wụmɛ ulwapɛ tụpana o. Bi zhɛ kaa ba pana miaụŋ ulwapɛ iwɛwɛ nɛ eshi aba njɛ tutu uwaŋnɛ wa aba ụtatụ keeni una uneshi.

19Ma bụ tabwa hwuwayɛ go, iwɛ tulubo ta ata tụ bụ tụ 'wụtụ maa gengeni atwa ga iwɛwɛ nɛ aa njɛ, gana na aba shana aba gangana aŋ te kwune taa na aka na aa banɛ ni Ijipti tutu taa hwayɛ.

AGWANGWAMA Peni Atwa Isrɛl Ulwapɛ

20Nazhɛ AGWANGWAMA jishijɛ Moses, bɛɛ hiɛŋ, N gengeni aŋ, iwɛnɛ abụ n lụpɛ.

21Ama kaa okwo ti yaa shɛ gana ata, gana na tu Ngaa shɛ buumwa gom, keeni gana na tụ ụjɛrụma mu wo shino cɛnjɛ tu unyizo hwɛɛ,

22i zasa bụtụ okwo bu ko na ashashɛ atwa ga zhɛ ba ya uraiŋ maa tono cɛnjɛ ta ata o. A kwụbwa ụjɛrụma mu keeni arụhwajɛ na Ngaa njɛ ni Ijipti keeni ụshɛka ga, ama a ta ma manga waa kpalụ umpwa, aa lacɛ kaa maa a hwụjɛ-unu mu.

23A zha shɛ a kwụba kwukwuŋ cɛnjɛ ta ata Ngee shileni la ogwunukwoshi aba unu o. I zasa bụtụ okwo bu ko na ashashɛ atwa na n ngbaracɛ cwɛŋ zhɛ ba kwụba tụ kwukwuŋ.

24Ama N zhɛ mo tocingo yɛu mi ugondu ga Kalɛb na cɛnjɛ ta ata baa yalajɛ la, iwɛnɛ tu baa 'yajɛ mpiala mi nya, baa n 'wa kaa du na amɛ oko kpaaŋ. Ajalalo ubwa aba zhɛ a lashɛga cɛnjɛ ta ata.

25Ama gana na ta Amalɛk ne Ekenan jɛjɛ no olomu tuba hwuwayɛ. Beyi ga jishirijɛ ma maa hi teni ụshɛka ata namɛ geri bu uhwaŋna Itekwu Ishenje.

26Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses keeni Aron,

27Aka naa tu'ulwatagwụ tu ga to tugworozwo ti zhɛ tu ma ganga tungwulongongonoo? Tungwulongongo tu ga ta atwa Isrɛl Ama hwuga ti n gembi ya!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

28Mbiso aŋ, maa AGWANGWAMA hiɛŋ, Gana na tu Ngaa shɛ buumwa gom, N zhɛ ma hi nda ga ijɛ ɛtɛ ahiɛ jɛmɛ Ngaa hwụjɛ gom.

29Hi zhɛ hio 'wo, n'wo mi hiŋ mi zhɛ ma bala nụ ụshɛka ga. Bụtụ be elele na shiywa shɛ bwa shi tuwo woshi uhwuri ya na ashashɛ atwa na aa rɛcɛ, iwɛnɛ te ehi n ngwulengengeni.

30I zasa bụtụ hiŋ okwo bu ko na zhɛ bo tono cɛnjɛ ta ata Ngee shiri la unu maa N zhɛ ma hi pana maa hi gɛga o, semi ga Kalɛb yɛu Jifune keeni Joshua yɛu Nụn kiri.

31Ama miaụŋ ma ata mi hiŋ ɛhi hiɛŋ maa aba zhɛ a sha ufwa ujasa, aba tuba Ngɛɛ zhɛ mo tocingo maa o mo nhwaŋ ma aba na cɛnjɛ ta ata ahiɛ lacɛ.

32Ama inee hiŋ shɛ hi zhɛ hio ilono nụ ụshɛka ga.

33Miaụŋ mi hiŋ mi zhɛ ma sha erinji nụ ụshɛka ga shiywa buhanda. Ɛ zhɛ a nda ụbaụta uuwa i ci aka na ehi hwuwowu tu'wo hwɛɛ, iwɛnɛ ahi zasa rishe-tɛtɛtana.

34Gana na ahiɛ yalajɛ la cɛnjɛ ta ata ijitɛ buhanda, gobwonu du ɛhi zhɛ hia nda ụbaụta shiywa buhanda iwɛ iwɛwɛ hiŋ. Ụjita uko we elele ụ shɛ uywa uko, iwɛ maa hi mepi uzasaba mu na ashashɛ hiŋ!

35Gamba AGWANGWAMA, N dumwa, N zhɛ kaa ma hi nda gana ata gom, ahiɛba atwa ga tugworozwo kpaaŋ, anaa na ma ndana tu'ulwa maa a n sukakanɛ. Nụ ụshɛka ga kaa ɛhi zhɛ hio 'wo hwɛɛ hiŋ.

36Tu'ulwa ta ata kpaaŋ tu ngwulengengeni AGWANGWAMA, iwɛnɛ ta atwa na go Moses tumwanɛ la maa a yalajɛ cɛnjɛ ta ata gwure na ajɛshɛgwa awɛ.

37Iwɛbɛ po AGWANGWAMA tumwananɛ atwa ata gwure la na ajɛshɛgwa awɛ tishikpe taa kwụnɛ aŋ ne eshe AGWANGWAMA.

38Go Joshua yɛu Nụn keeni Kalɛb yɛu Jifune aba kiri 'wi shi na ashashɛ atwa ata zhe la cɛnjɛ ta ata tiyalajɛ.

A Kwụnɛ Atwa Isrɛl nu Homat

(Undwa 1:41-46)

39Aka na tu go Moses mbishi atwa Isrɛl kpaaŋ n-ndumwa mu na AGWANGWAMA jɛmɛ hwɛɛ, oo to-ụkwụla tebiye.

40Ti iyi heri, aa gbatụ ti'ishijɛ nu uvwungwa dididi, ee munji ee zhe na cɛnjɛ ti ishɛmɛ, ɛɛ hiɛŋ, Ti leni maa tɛ njɛ iwɛwɛ. Tu namɛ kaa epe, ti zhɛ to mungo maa ta zha no ofwo ata AGWANGWAMA iti shileni-unu.

41Ama go Moses hiɛŋ aŋ, Imbe po ahiɛ hwụjɛ shɛ unu wa AGWANGWAMAA? I zha shɛ ma hi 'yagana eshe o!

42Ta zhaga ma o, iwɛ maa atwa i'ime hiŋ ma hiɛ kabɛ hwayɛ. AGWANGWAMA zasaba na ashashɛ hiŋ o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

43Amalɛk keeni Ekenan namba apata, ɛ zhɛ kaa ma hiɛ kwụna no otokwobi, iwɛnɛ ta ahiɛ 'wa sụ ya AGWANGWAMA, AGWANGWAMA kaa du zha shɛ ba nama ne hiŋ o.

44Ama okwo ti Ikpɛtɛ Unu-tutwa ya AGWANGWAMA keeni Moses beni shi nu ugba ata, ee zhe waa na cɛnjɛ ta ata ti ishɛmɛ ne tukwurimi.

45Ibɛ po Amalɛk keeni Ekenan a na jɛjɛ na cɛnjɛ ta ata ti ishɛmɛ zwe, aa twa na aba, ee kebi aŋ, ee urigeni aŋ tutu Homa.

Tɛrɛcɛ 15

Andwa iwɛ Arụpɛ Tuta

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

2Mbiso atwa Isrɛl maa, Aka na ehi teni hwuŋ cɛnjɛ ta ata Ngɛɛ zhɛ ma hi pana maa hi nama.

3Ga shɛ usemberi buna, nu udagba, nụ ụgwụdụ, kwo kaa biywoywo ɛhi zhɛ hia pana AGWANGWAMA nụ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo kwo kaa nụ ụrụpɛ ụ tụ'ụrɛcɛnga tu unu na bụtụ ge shiri, kwo kaa upwaŋ u tukwulangana, kwo kaa nu upwaŋ nsono mi hiŋ mu na ehi shiri aka muba. Iyimɛyɛ ụrụpɛ ata shanɛ AGWANGWAMA ụhiụŋ ụlatụ.

4Bụtụ be elele na kaa zhɛ ba pana AGWANGWAMA ụrụpɛ tuhwoŋzhingo nụ ụgwụdụ kwo kaa no biywoywo, ga 'waŋnɛ mihiuŋ mi tilee lee mi ikwureni bugondo bu uko mu na ee hiŋtetenji na manɛbɛ ma buta me bimenji bu ubene uko nu ukangasu,

5ne bimenji be meni mu tụ'walụ ta afwafwa mu ubene uko nu ukangasu, iwɛ yɛu-ụgwụdụ inɛ inɛ, iwɛ ụrụpɛ tuswa.

6Yaa shɛ kaa udagba aa 'waŋnɛ, asha mihiuŋ mi tilee lee mɛ shɛ ma sha nkwuronu mo tugongo ti yebi mu na ee hiŋtetenji na manɛbɛ ma buta me ebene eyebi na ashashɛ, pana iŋ ma AGWANGWAMA iwɛ maa i shɛ ụrụpɛ tiya,

7medenji bimenji be meni mu tụ'walụ ta afwafwa me ebene eyebi. Ụrụpɛ gana ga shanɛ AGWANGWAMA ụhiụŋ ụlatụ.

8Yaa shɛ kaa usemberi buna ee peni AGWANGWAMA nụ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo, kwo kaa nụ ụrụpɛ na oo to iwɛ tụ'urɛcɛnga tu unu-tishilo, iwɛ ụrụpɛ wa amɛ-olom,

9asha ga 'waŋnɛ mihiuŋ mi tilee lee mu nkwuronu mo tugongo tu tatụ mu na mi hiŋtetenji na manɛbɛ ma buta me ebene eyebi na ashashɛ, maa i shɛ ụrụpɛ tiya,

10medenji bimenji be meni ma tụ'walụ ta afwafwa me ebene eyebi na ashashɛ. Ụrụpɛ gana ga shanɛ AGWANGWAMA ụhiụŋ ụlatụ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

11Iyi nɛ bụtụ shɛ ba 'waŋnɛ maa mɛdɛnjɛ usemberi buna, nu udagba, nụ ụgwụdụ keeni biywoywo ta.

12Yaa shɛ iyimabiga nɛ aa 'waŋnɛ uhwuri ike, asha upwaŋ na ɛɛ zhɛ ɛ mɛdɛnjɛ ni ibɛ zhɛ du ya kaana ugombo iwɛ inɛ ye elele.

13Bụtụ be elele na shɛ umamata Isrɛl, bɛ shɛ ba nda gana ga tu baa 'waŋnɛ iyi ụrụpɛ nɛ zhɛ wa shana AGWANGWAMA ụhiụŋ ụlatụ.

14Yaa shɛ bugaiŋ zhajɛ maa nda ụlashɛ no ofwo hiŋ, kwo kaa bụtụ be elele na namɛ na ashashɛ hiŋ tutu ofwo na awaŋnɛ hiŋ teje, na yaa kwụlanɛ maa pana AGWANGWAMA ụrụpɛ ụhiụŋ ụlatụ, na dure nu ulwa, asha ga nda gana na ta ahia nda.

15Undwa hiŋ ụ shɛ wa sha uko uko na tu'ulwa tu ga keeni iwɛ bugaiŋ na ba nda ụlashɛ no ofwo hiŋ. Ụ shɛ okpogo iwɛ ofwo elele na awaŋnɛ hiŋ teje; gana na ahiɛ namɛ, gabata du bugaiŋ shɛ ba nama ne eshe AGWANGWAMA.

16Ta andwa ata keeni shikpogo sha ata a shɛ a sha oko ti iwɛ hiŋ, ti iwɛ bugaiŋ na ba nda ụlashɛ na ashashɛ hiŋ.

17Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

18Mbiso atwa Isrɛl maa, Aka na ehi ci hwuŋ cɛnjɛ ta ata Ngɛɛ zhɛ ma hi pana.

19Aka na ahiɛ yɛ iyimɛyɛ nɛ cɛnjɛ ta ata ti meci, hiɛ shɛ hia shɛkana AGWANGWAMA orobwo ubwa.

20'Waŋnɛ ma akara ehiiŋ a na ahiɛ njɛ no mihiuŋ mi izɛgwu iyimɛyɛ ifwo maa hi peni ụrụpɛ, gana ụrụpɛ iyi nɛ ee jibi na akpakpata, gabata du ɛhi zhɛ hia pana uŋ.

21Hiɛ shɛ hi na pana AGWANGWAMA upwaŋ iyimɛyɛ gɛ ihiiŋ ehi jwe na cɛnjɛ ti hiŋ geri-be-eshe tutu awaŋnɛ hiŋ na te e ci kpaaŋ.

Ụrụpɛ iwɛ Iwɛwɛ nɛ Bụtụ Njɛ nu Umepiteshi

22Yaa shɛ bụtụ bu ko pindeni shikpogo shɛ ga shi ko AGWANGWAMA peni Moses nu umepiteshi,

23na amɛ unu-tupana we elele na AGWANGWAMA ihi peni tedure no Moses, te kwuni nụ ụjita na AGWANGWAMA ihi peni aŋ tutu geri-be-eshe ba awaŋnɛ hiŋ kpaaŋ.

24Yaa shɛ kaa ehi teni utegidi iwɛnɛ ta atwa tu'ulwa kpaŋ kpaaŋ a shɛ ogbodu ni ibɛ, asha ga tu'ulwa kpaŋ kpaaŋ tɛ shapɛ yɛu buna be eyi maa e peni AGWANGWAMA ụrụpɛ tuhwoŋzhingo na shɛ ụhiụŋ ụlatụ na ya kwulana bụ, keeni ụrụpɛ tiya u tugom keeni ụrụpɛ tuswa, gana na to okpogo ibɛ shɛ. Iyi nɛ aa shɛ a madanga iŋ, i shɛ usemberi upi maa o to ụrụpɛ iwɛwɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

25Bunongbo shɛ ba ndana atwa tu'ulwa ta ata hwɛɛ iyi nɛ maa u urugono iwɛwɛ ya aba, nazhɛ ɛɛ zhɛ a gangana aŋ, iwɛnɛ tu utegidi na aa njɛ ụ shɛ nu umepiteshi; aa 'waŋnɛ kaa iyimɛyɛ nɛ maa e peni AGWANGWAMA ụrụpɛ na dure nu ulwa iwɛ iwɛwɛ keeni iwɛ ti'ina ta aba.

26Ɛ zhɛ kaa a gangana tu'ulwatagwụ ta atwa Isrɛl kpaaŋ keeni agaiŋ na namɛ na ashashɛ aba iwɛwɛ ya aba hwɛɛ, iwɛnɛ ti i'ɛlɛ bụtụ bụtụ namɛ nu utegidi ata aa njɛ.

27Yaa shɛ kaa bụtụ bu ko gba njɛ iwɛwɛ nu umepiteshi, ga shapɛ unasa biywoywo na ta namɛ uywa uko te e meci bu iwɛ ụrụpɛ iwɛwɛ ibwɛ.

28Bunongbo kaa shɛ ba ndana bụtụ ata iyi nɛ maa e urigeni iwɛwɛ ibwɛ nu umbe AGWANGWAMA, ɛ zhɛ kaa a gangana bụ iwɛwɛ ibwɛ.

29Undwa hiŋ shɛ wa sha uko pa bụtụ be elele na njɛ iwɛwɛ nu umepiteshi, okwo baa shɛ yɛu-cɛnjɛ kwo kaa baa shɛ bugaiŋ na ba nda ụlashɛ na ashashɛ hiŋ.

30Ama bụtụ be elele na meme heŋseji baa njɛ iwɛwɛ ne tukwurimi, okwo baa shɛ yɛu-cɛnjɛ kwo kaa baa shɛ bụlashɛ, bụtụ ata twajɛ AGWANGWAMA, bụtụ ata shɛ aa bacɛnga na ashashɛ atwa ubwa,

31iwɛnɛ tu baa ngbaracɛ n-ndumwa ma AGWANGWAMA cwɛŋ, bee bweji kaa onu-tupana ubwa oko. Tijama tu bwa tu patanɛ nu uhiuhiu ubwa.

Ga a Kwụnɛ Bụtụ na Shiyeni shi Ụjita-ụhinjanụ Eshe

32Aka na ta atwa Isrɛl ta namɛ nụ ụshɛka, oo to butubwenyi bu ko ugbe tu baa dwaga i'wɛ'wɛ nụ Ụjita-ụhinjanụ.

33Ibɛ po atwa na to bu ugbe shepi bu no ofwo Moses keeni Aron keeni no ofwo tu'ulwa ta ata hwɛɛ.

34Ee kepi bu tugwo no ofwo oko iwɛnɛ te e mepi shi ijiji iyi nɛ shɛ maa a njɛ bụ.

35Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Ga a kwụnɛ bụtụ ata, ga tu'ulwatagwụ ti tegeni bu atayɛ hwɛɛ aba no tupohondo tu ugba wa aba.

36Ibɛ po tu'ulwatagwụ ta ata hwɛɛ ti becinji bu no tupohondo tu ugba ata, ee tegeni bu atayɛ, aa kwụnɛ bụ gana na ta AGWANGWAMA peni Moses unu.

Ezeje Tɛnda ni Izhɛmi Utogwo

37Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

38Mbiso atwa Isrɛl maa, ga a njɛ ezeje ni izhɛmi yo otogwo aba tutu ofwo na awaŋnɛ aba teje, go o to ihwehwe uduhwa wa ababa ni izhɛmi ye ezeje ata elele.

39Ezeje ata aba ɛhi zhɛ hi na ngbaraka maa hi ne teyinje onu elele na AGWANGWAMA ihi peni maa kaa hi na hwuga-unu wa aba, maa kede hi na 'watatagwụ iyi nɛ eshe hiŋ a kwụba maa hi na nda ukwedeyi iyi nɛ shihaŋsa shi hiŋ sha jala o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

40Ezeje ata aba zhɛ ne hi teyingeni maa hi na untangana onu-tupana mi hwɛɛ, maa hi shilono Agwatana hiŋ swooŋ hwɛ hwɛɛ.

41Gamba n shɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ na ihi bɛcinjɛ ni Ijipti maa ma sha Agwatana hiŋ. Gamba n shɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ.

Tɛrɛcɛ 16

Tigezhe tu Kora, na Datan Keeni Abiram

1Na aka ata go Kora yɛu Izha, na shɛ bụjalụ Kohat, na shɛ bujalalo Livai, keeni Datan, na Abiram miaụŋ mu Ɛliab a na shɛ miaụŋ mu Rubɛn keeni On yɛu Pɛlɛt,

2medenji ufwugwo we etwenyi Isrɛl anya kpakwụ-nu-dupu (250), a na shɛ atwa na 'yajɛ ụjɛrụma na ashashɛ tu'ulwatagwụ ta ata hwɛɛ, anaa na kaa du tu'ulwa ta ata ti mepi tebiye, anaa na ee ge teri maa a shɛ ehwurembe.

3Aa ụlwatagwụ no ofwo Moses keeni Aron, ɛɛ hiɛŋ aŋ, Inee hiŋ hwuleji ya! Iwɛnɛ po atwa tu'ulwa tu ga kpaaŋ a shɛ atwa tijilo, AGWANGWAMA kaa du namɛ na aba hwɛɛ. Iwembe po tuba ohi momo mungicingo na tu'ulwa tu ga ta AGWANGWAMAA?

4Aka na go Moses hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, bee leyi bee ubi eshe ubwa na cɛnjɛ.

5Nazhɛ bɛɛ hiɛŋ Kora keeni atwa na 'wa bụ, Beyi ga AGWANGWAMA zhɛ mo ti mbisono atwa na shɛ a na ubwa, bi zhɛ ba nda kaa maa ga bụtụ ata na shɛ bu na bwa na bee teri dongonu bu.

6Gabụ go Kora keeni atwa na ubu 'wa, iyi nɛ ahiɛ shɛ hia nda na; beyi ga sugo ma ejejebi maa hiɛ tarɛ ulwa na aba,

7maa hi zweni iturɛre na aba, maa hi zhe nu umbe AGWANGWAMA. Bụtụ na AGWANGWAMA teri, asha ubwa zhɛ ba sha bụtụ bi tijilo. Ahiɛba atwa Livai, ahiɛba kaa inee hiŋ hwulejii!

8Go Moses hiɛŋ Kora sasana, Shɛlaga ma ahiɛba miaụŋ ma Alivai!

9Iyi ticwɛŋ ree yaa hiɛ shanɛ ta Agwatana Isrɛl ihi tileni swooŋ na tu'ulwatagwụ tu ga, maa hi dongonu bu maa hi na ndana bụ ugondu na amɛ udulo ubwa, maa hi na ndana tu'ulwatagwụ tu ga hwɛɛ ugondu?

10Bi hi suje medenji atwa elele na shɛ atwa bụ Livai, maa hi dongonu bu, ama hi ta dwalakaka waa maa hi shaananɛ onongbo.

11AGWANGWAMA ahiɛ sukakanɛ, tụ gabụ ta atwa na ubu 'wa hwɛɛ. Imbe shɛ inɛ Aron ohio ngulongongono buu?

12Go Moses tumwanɛ butumwa maa a suyanɛ Datan keeni Abiram miaụŋ mu Ɛliab, ama ɛ hiɛŋ, Ti zha shɛ ta zhajɛ o!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

13Iyi ticwɛŋ ree yaa bụ shanɛ tɛ ɛbi ti bɛcinjɛ na cɛnjɛ ti Ijipti tu na ti 'yajɛ ugwungwu, tu na tuwebiye kaa ta fwunga maa ụtụ kwụnɛ nụ ụshɛka ga, maa mama njɛ sasana uhiu tu ni iji?

14Bu tu suji shi kaa maa ta zha na cɛnjɛ ta ata ti 'yajɛ ugwungwu, tu na kaa tuwebiye ta fwunga na tuba o, bi ti peni shi kaa shihilo shɛ na maa ta ya ogwu shɛ ba keeni cɛnjɛ tu ntuma ma shifwafwa o. Bi zhɛ suu bu ma tu nda sholubo? Ti ci shi ba o.

15Ibɛ po go Moses njɛ isɛbwɛ tebiye, bɛɛ hiɛŋ AGWANGWAMA. Ta lashɛga apwaŋ aba o. N leshiji shi izhinyɛci okwo ike ni i'ɛlɛ ya aba o. N njɛ shɛ kaa bụtụ be elele iyi iwɛ na amɛ aba o.

16Go Moses hiɛŋ Kora, Beyi ga zhajɛ ma nu udulo tu'ulwatagwụ wa AGWANGWAMA, tụ gabụ ta atwa elele na ubu 'wa, keeni Aron.

17Bụtụ bụtụ hiŋ ga shapɛ ujejebi ubwa ulwa tutala, bụtụ bụtụ ga patana iturɛre nu una ubwa maa hi shɛkanɛ aŋ nu umbe AGWANGWAMA. Ejebi ata hwɛɛ namɛ kpakwụ-nu-dupu (250). Tụ gabụ tu ga Aron, bụtụ bụtụ ga 'waŋnɛ du ujejebi ubwa.

18Bụtụ bụtụ shepi ga ujejebi ubwa bee teri ulwa nu bwa, bee peteni iturɛre nu bwa, ee shikekeni ya no odubo udulo tu'ulwatagwụ, hwɛɛ tu go Moses keeni Aron.

19Go Kora sotulonu tu'ulwatagwụ ta ata hwɛɛ urubwo uko no odubo udulo ata ụ tu'ulwatagwụ. Nazhɛ ụjɛrụma wa AGWANGWAMA bananɛ tu'ulwatagwụ ta ata hwɛɛ.

20Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, keeni Aron,

21Momo bogwu ma na atwa tu'ulwatagwụ tu ga hwɛɛ, iwɛ maa mo iricingo aŋ hwuwayɛ hwuwayɛ go.

22Ama go Moses na Aron ubi eshe aba na cɛnjɛ, ɛɛ hiɛŋ, Oo Agwatana, na shɛ Agwatana na peni atwa kpaaŋ ihwungwɛ, iwɛnɛ ta bụtụ bu ko gba njɛ iwɛwɛ, ibɛ hŋ ɛbi zhɛ ba nda ya isɛbwɛ na atwa tu'ulwatagwụ tu ga hwɛɛ?

23Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

24Mbiso tu'ulwatagwụ tu ga hwɛɛ maa ga a ishɛjɛ e genji udulo Kora, nu una Datan keeni una Abiram.

25Go Moses ishijɛ bee zhe no ofwo Datan keeni Abiram; ibɛ n-nyarɛ mi Isrɛl mu 'wa bụ.

26Bɛɛ hiɛŋ atwa tu'ulwatagwụ ta ata hwɛɛ, Ishɛga ma hi genji odulo ogworozwo ga! To tumongono ma kaa du iyi ya aba ye elele o, shibwonu ɛ zhɛ mo hi sugo hwɛɛ ta aba iwɛ iwɛwɛ ya aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

27Aa ishɛjɛ ga ee genji udulo Kora, nu una Datan keeni una Abiram. Nazhɛ ga Datan keeni Abiram banɛ ee shikekeni no odulo aba hwɛɛ, te eyikwo aba keeni miaụŋ ma aba.

28Go Moses mbishi atwa ata, bɛɛ hiɛŋ, Epe ɛhi zhɛ hia mapa hwayɛ ga maa AGWANGWAMA n tumwanɛ maa ma ndangana ijɛ hwɛɛ, maa shɛ na tuhaŋsa ti ikɛnyi mi Ama nda iŋ o.

29Yaa shɛ atwa ga 'wi hwayɛ tu'wo tu na ta kwụna atwa elele, kwo kaa yaa shɛ iyi nɛ yo vwutongono atwa elele kiri vwuteni aŋ hwayɛ, asha shɛ AGWANGWAMA ga n tumwanɛ o.

30Ama yaa shɛ AGWANGWAMA njɛ hwayɛ iyi nɛ ta njɛ shɛ la kwukwuŋ maa cɛnjɛ tu kapɛshɛngwa hwayɛ, maa tu tweri aŋ ti iyi elele nɛ aa 'yajɛ hwɛɛ, maa e zwi ne e'uye buumwa buumwa, nazhɛ ɛhi zhɛ hia mapa maa AGWANGWAMA ubwa atwa ga ngbaracɛ fufurɛnjɛ.

31Gunu na ti bee hwuwi n-ndumwa ma ata tụdụma hwɛɛ, nazhɛ cɛnjɛ tu bagwụ hwaa ne eririri na ee shikekeni,

32ibɛ cɛnjɛ tu kapɛshɛngwa tee tweri aŋ, ta atwa nhwaŋ ma aba, ta atwa elele na ga 'wa Kora medenji iyi elele nɛ aa ga 'yajɛ.

33Gabata ee zwi ne e'uye buumwa buumwa hwɛɛ, ti iyi elele nɛ aa ga 'yajɛ, nazhɛ cɛnjɛ tu twaananụ tee urigeni aŋ. Gana ee beni na ashashɛ tu'ulwatagwụ ta ata aa njɛ ufwu ta.

34Ibɛ po atwa Isrɛl elele na ga namɛ no ofwo aba gezhiji taa hwụjɛ n'ungwa ma aba. Ɛɛ hiɛŋ, Iwɛ maa cɛnjɛ tu ma tu twala du hwayɛ!

35Ama AGWANGWAMA tumwanɛ ulwa woo hwoŋzhinji atwa ata kpakwụ-nu-dupu (250) a na ga 'waŋnɛ iturɛre ɛtɛ.

36Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

37Mbiso Ɛleaza yɛu Aron bunongbo maa go sugo ejejebi ata maa bacɛnga aŋ nu ulwa ata. Nazhɛ ga garataga ulwa ata taa dụlụ geri bu ko, iwɛnɛ ta a shɛ ejejebi tijilo.

38A shɛ iyi tijilo iwɛnɛ ta a ga shɛkwanua aŋ nu umbe AGWANGWAMA. Iwɛ inɛ ɛtɛ, sugo ejejebi atwa ata 'wi iwɛ iwɛwɛ ya aba maa jibi aŋ maa a shɛ apalụ tụpatakwụ patakwụ maa a shɛ iyi tu'urugono tu utukwu-ụrụpɛ. Ɛ zhɛ a sha iyi nɛ zhɛ na tɛtagana atwa Isrɛl unu.

39Gɛ Ɛleaza bunongbo ata suji ga ejejebi ata ɛtumburɛ atwa ata ge hwoŋni, bee jibi aŋ patakwụ patakwụ gana apalụ maa o no urugono utukwu-ụrụpɛ na aba.

40Ijɛ ya tɛtagana atwa Isrɛl unu maa bụtụ be elele na shɛ shɛ ụlamụ Aron kede gwumwongonu maa hwoŋzhingono AGWANGWAMA iturɛre nu utukwu-ụrụpɛ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

ubwa o, iwɛ aka na bɛɛ zhɛ ba sha gana Kora keeni atwa ubwa. Ijɛ njɛ hwɛɛ nu gana na ta AGWANGWAMA peni Ɛleaza unu tedure no Moses.

Atwa ata to Tigezhe Ee Peni aŋ Ulwapɛ

41Ti iyi heri, ibɛ tu'ụlwatagwụ ta atwa Isrɛl hwɛɛ tu ngwulengengeni Moses na Aron, ɛɛ hiɛŋ, Ahiɛba hiɛ kwụnɛ atwa AGWANGWAMA.

42Aka na ta tu'ulwatagwụ ta ata kpaaŋ tu ụlwataganụ Moses na Aron, aa dumangana aŋ n-ndumwa mụ wɛ. Aa mbiyanɛ geri bu udulo ata ụ tu'ulwatagwụ, aa kwụbɛ tu udomu urigeni uŋ, ibɛ ụjɛrụma wa AGWANGWAMA bananɛ aŋ caakwụ.

43Go Moses na Aron zhe nu umbe udulo ata ụ tu'ulwatagwụ.

44Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

45Ishɛga maa genji tu'ulwatagwụ tu ga hwɛɛ, iwɛ maa mo hwoŋzhingo aŋ hwuwayɛ hwuwayɛ go. Ibɛ po ee ubi eshe aba na cɛnjɛ.

46Go Moses hiɛŋ Aron, Shapɛ ujejebi kakayɛ maa tarɛ ulwa utukwu-ụrụpɛ, maa peteni iturɛre nu bwa, maa shepi uŋ no ofwo atwa tu'ulwatagwụ tu ga hwɛɛ maa urigeni iwɛwɛ ya aba. Iwɛnɛ po AGWANGWAMA na nda isɛbwɛ cebe, tishikpe kaa du tu kwunuo tɛnda.

47Ga Aron shepi ga ujejebi ata gana na tu go Moses hiɛŋ bụ, bee gezhiji bee zhe no ofwo na atwa ata sotulonu, tobwolo tishikpe tu kwunuo tɛnda na ashashɛ aba cebe. Bee peteni iturɛre ɛtɛ na akanga ata maa ndana aŋ iyi iwɛwɛ ya aba tu'urugono.

48Ibɛ po inɛ ɛtɛ ngwuricinji tishikpe ta ata. Baa banɛ apata bee zhe bee shikeni na ashashɛ n'wo ma ata na atwa na te 'wi shi.

49Ufwugwo wa atwa na tishikpe ta ata tụ kwụnɛ namɛ igbɛɛ-icenje-na-akpakwụ-atatụ-ni-dipi-yebi (14,700). Atwa ata kaa namɛ swooŋ na atwa na 'wi ne tigezhe tu Kora.

50Aka na te tishikpe ta ata tu hwuwowu, nazhɛ ga Aron gwure pu Moses no ofwo odubo udulo ata ụ tu'ulwatagwụ.

Tɛrɛcɛ 17

Tusaba to Bukwuto Aron

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

2Mbiso atwa Isrɛl maa ga a bụ panɛ shokwuto umpwa-na-shɛba-shi-yebi. Lashɛga bu ko ne buhwuri-bu-umbe bụ ụlamụ we elele. 'Nyata izeci bụtụ bụtụ no bukwuto bu bwa.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

3'Nyata izeci Aron no bukwuto ata shɛ bu na bụ ụlamụ Livai. Bukwuto bu ko ubwa zhɛ ba sha bu na be buhwuri-bu-umbe nụ ụlamụ we elele.

4Sugo shu maa tileni shu nu udulo tu'ulwatagwụ nu umbe Ikpɛtɛ ɛtɛ Tiseyida no ofwo ata Ama twa na bụ.

5Ama bukwuto ba bụtụ na Ngee teri, ubwa zhɛ ba saba. Inɛ gɛ i shɛ iwɛ maa Mo ngwuricingo tungwulongongo tu na atwa Isrɛl mo bu ngwulongongono.

6Go Moses mbishi atwa Isrɛl iwɛ ɛtɛ, ibɛ buhwuri-bu-umbe bu na bu na peni bu bukwuto bu bwa, bu ko banɛ nụ ụlamụ we elele, shaa namɛ umpwa-na-shɛba-shi-yebi. Ee shiyeni du bukwuto Aron na ashashɛ aba.

7Go Moses tileni shokwuto sha ata nu umbe AGWANGWAMA na amɛ Udulo ata Tiseyida.

8Aka na ti iyi heri, go Moses teni nu Udulo ata Tiseyida, baa kwụbɛ to bukwuto Aron na shɛ bu na bụ ụlamụ Livai hwɛɛ ba saba, bee sumbi, bee 'weri almond na nɛ!

9Nazhɛ go Moses bɛcinjɛ shokwuto sha ata hwɛɛ na agba AGWANGWAMA, bee suji shu no ofwo atwa Isrɛl hwɛɛ, aa kwụbɛ shụ. Nazhɛ buhwuri-bu-umbe be elele shepi bukwuto bu bwa.

10Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Gwuricingo bukwuto Aron nu umbe Ikpɛtɛ ɛtɛ Tiseyida. Ga a intanɛ bụ apata maa sha iyi nɛ zhɛ na tɛtagana miaụŋ mi tigezhe ma atwa Isrɛl unu, maa yaa shɛ ee genji shi tungwulongongo ta aba, ɛ zhɛ o 'wo.

11Go Moses njɛ ga gana na ta AGWANGWAMA peni bu unu hwɛɛ.

12Nazhɛ atwa Isrɛl hiɛŋ Moses, Ti zhɛ to 'wo! Tɛ njɛ ufwu, ti zhɛ to 'wo hwɛɛ tu!

13Bụtụ be elele na zhajɛ ya maa dongonu Udulo wa AGWANGWAMA okwo tudongonu, bi zhɛ bo 'wo. Asha ti zhɛ to 'wo ree hwɛɛ tu?

Tɛrɛcɛ 18

Ugondu wo Onongbo Keeni Una wa Alivai

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Aron, Gabụ, na miaụŋ mụ bụ me eyi keeni nhwaŋ me eshi hiŋ, hi zhɛ hia 'waŋna tijama ta tụwụma no ohwolu tijilo. Gabụ na miaụŋ ma ata mụ bụ kaa kiri hi zhɛ hia 'waŋna tijama tu ugondu tunongbo.

2Suje du miaụŋ-mo-bino bu mu na mɛ shɛ ụlamụ Livai a na shɛ ụlamụ shibi maa o no bu mbiyono ugondu tɛnda na aka na aba nda ugondu na miaụŋ mụ bụ na amɛ udulo ata tiseyida.

3Aba zhɛ na bụ ndana iyi maa a na nda ugondu we elele na ụ shɛ una wa aba nu udulo ata, ama a shɛ shɛ o tumongono i'wɛŋni'wɛŋni yo ohwolu ata tijilo

© 2008 Bible Society of Nigeria.

kwukwuŋ kwo kaa utukwu ata ụrụpɛ o, iwɛ aka na ɛɛ zhɛ o 'wo hwɛɛ tu gabụ du.

4A shɛ o togwu na bụ maa a 'waŋna tijama tu udulo tu'ulwatagwụ tungbaraka keeni ugondu we elele na namɛ nu udulo ata. Kede binya bụtụ be elele gwumwongonu ya no ofwo na abụ namɛ o.

5Ahiɛba kiri hiɛ shɛ hia ụrɛcɛnga tijama tu ugondu tɛnda no ohwolu ata tijilo keeni utukwu-ụrụpɛ, iwɛ maa kede isɛbwɛ mi kezhe ya no ohiuhiu atwa Isrɛl hwɛɛ o.

6Gamba n twolwo atwa bụ a na shɛ atwa Livai maa e beni na ashashɛ atwa Isrɛl, maa e hi peni upwaŋ, maa kaa e tileneni aŋ AGWANGWAMA swooŋ maa a na nda ugondu nu udulo tu'ulwatagwụ.

7Ama gabụ na miaụŋ mụ bụ kiri hiɛ shɛ hia untangana ugondu tunongbo iwɛ utukwu-ụrụpɛ keeni iwɛ ohwolu ata tijilo ibɛgɛlɛ jilanɛ. Inɛ ɛtɛ ibɛ shɛ tijama ti hiŋ, iwɛnɛ ti Ngee hi peni upwaŋ tunongbo. Bụtụ binya be elele na zhajɛ yaa maa dongonu, ga a kwụnɛ bụ.

Iyi nɛ shɛ Urobwo wo Onongbo keeni Alivai

8Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Aron, Gamba m bi peni apwaŋ elele na ee m peni, anaa na shɛ arụpɛ tijilo elele na atwa Isrɛl m peni. M bi peni aŋ ta miaụŋ mụ bụ maa a shɛ urobwo hiŋ unyizo-nom.

9Apwaŋ elele na shɛ a na tijilo na hwuri hwɛɛ, anaa na ee hwoŋzhinji shi, gabụ bi 'yajɛ a na ata; aba shɛ: ụrụpɛ tiya, na arụpɛ iwɛwɛ, na arụpɛ tụwụma. Ụrụpɛ we elele na aa n shɛkanɛ, na shɛ ụrụpɛ tijilo, gabụ bi 'yajɛ una ata ta miaụŋ mụ bụ me eyi.

10No ofwo tijilo na hwuri hwɛɛ kiri ahiɛ shɛ hi na ya aŋ. Butubwenyi be elele shɛ ba ya aŋ, teyinje ma maa i shɛ iyi tijilo.

11Inɛɛ nɛ shaananɛ inee hiŋ na apwaŋ arụpɛ aba elele a na shɛ a na tuvwurongo a na atwa Isrɛl e m peni, ahiɛba hiɛ 'yajɛ. M bi peni aŋ ta miaụŋ mụ bụ me eyi keeni mu na mo o tutu geri-be-eshe. Bụtụ be elele na kaa namɛ shɛshɛshɛ ni ihwɛ bụ, bɛ shɛ ba ya aŋ.

12Gabụ Ngee peni iyi ihiiŋ nɛ atwa jicinje ee peni AGWANGWAMA; ibɛ shɛ manɛbɛ ma buta mi biye, ne meni ma tụ'walụ ta afwafwa mi biye ni iyimɛyɛ izɛgwu ibiye ye elele.

13Tụ'walụ ta cɛnjɛ tu na tɛ nɛ hiiŋ, tu na ee sugeni AGWANGWAMA, gabụ bi 'yajɛ tụ. Bụtụ be elele na namɛ shɛshɛshɛ ni ihwɛ bụ bɛ shɛ ba ya tụ.

14Iyi elele nɛ atwa Isrɛl shileni AGWANGWAMA swooŋ, gabụ bi 'yajɛ iŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Iyi elele nɛ iyimabiga meci hiiŋ nɛ atwa Isrɛl peni AGWANGWAMA, gabụ bi 'yajɛ iŋ, ta bụtụ, ti iyimabiga. Ama i shɛ tilɛɛ maa bɛ shɛ ba saanana yɛu bụtụ ye eyi ihiiŋ keeni iyimabiga ihiiŋ nɛ hashɛganụ.

16A shɛ a sa miaụŋ mu na ee meci upiana uko na azụrụfa na ulumo wa aba ụ shɛ ɛshɛkɛl a ta a na shɛ ulumo wo ohwulu tijilo.

17Bɛ shɛ shɛ ba saanana yɛu ihiiŋ nɛ inɛ, na agwụdụ keeni iyweywe meci o; a shɛ inɛ tijilo. Zhizhongo mehieŋ ma aba nu utukwu-ụrụpɛ, hwoŋzhingo manɛbɛ ma aba maa i shɛ ụrụpɛ na oo to tedure nu ulwa, ụ shanɛ AGWANGWAMA ụhiụŋ ụlatụ.

18Ama gabụ bi 'yajɛ usunda wa aba, ibɛ shɛ ukosobu keeni i'unte ɛtɛ ya aba u'ala ubiye ee vwurenji.

19Apwaŋ tijilo elele na atwa Isrɛl peni AGWANGWAMA, gabụ bi 'yajɛ aŋ hwɛɛ, ta miaụŋ mụ bụ me eyi, ta miaụŋ mụ bụ mo o, ta ajalalo bu tutu unyizo-nom. Inɛ gɛ i shɛ unu manɛ na Ngaa twa na bụ, tụ gabụ keeni ajalalo bu.

20Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ bụ, Bɛ shɛ shɛ ba 'yaga i'wɛŋnɛ yo ogwu kwo kaa urobwo cɛnjɛ te elele na ashashɛ aba o. Gamba n shɛ urobwo keeni ogwu bu na ashashɛ atwa Isrɛl.

Iyi nɛ shɛ Urobwo wa Alivai

21Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ, M pwonuo Alivai iyi-u'umpwa ye elele nɛ atwa Isrɛl palajɛ iwɛ maa i shɛ iyi-yo-ogwu aba iwɛ ugondu wa aba na aa nda nu udulo tu'ulwatagwụ na Ngaa ma nama.

22Te kwuni na aka ga atwa Isrɛl a na vwɛ, a shɛ shɛ o dongonu udulo tu'ulwatagwụ o, iwɛ aka na ulwapɛ iwɛwɛ ya aba zhɛ wa kwụna aŋ.

23Alivai kiri aba shɛ a nda ugondu nu udulo ata ụ tu'ulwatagwụ, aba du kaa shɛ a 'waŋna tijama tu bwa te elele. Inɛ gɛ i shɛ okpogo na ajalalo hiŋ zhɛ a untangana no ofwo elele na awaŋnɛ hiŋ teje. Alivai kaa shɛ shɛ a 'yaga ogwu elele na ashashɛ atwa Isrɛl kwukwuŋ.

24M pwonuo Alivai iyi-umpwa ye elele nɛ atwa Isrɛl peni AGWANGWAMA upwaŋ maa i shɛ iyi-yo-ogwu aba. Iwɛ ecilo ata Ngɛɛ hiɛŋ aŋ kede a yɛ ya ogwu elele na ashashɛ atwa Isrɛl o.

Alivai a Pana Iyi-u'umpwa ni Iyi nɛ Aa Pana Aŋ

25Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

26Mbiso Alivai maa, Aka elele na ehi leshiji iyi-u'umpwa nɛ banɛ no olugwo atwa Isrɛl, igɛtɛ Ngee hi peni maa i shɛ iyi-yo-ogwu hiŋ, hiɛ shɛ hi nɛ vwɛ iyi-u'umpwa na amɛ ibɛ maa hi peni AGWANGWAMA upwaŋ na banɛ ni ibɛ maa i shɛ iyi-u'umpwa nɛ banɛ ni iyi-u'umpwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

27Ɛ zhɛ a pana abashɛ iwɛ upwaŋ iyimɛyɛ izɛgwu nɛ banɛ na akpakpata, keeni tishidingo te meni mụ tụ'walụ ta afwafwa mu na mu banɛ no onunu muba.

28Gabata du ahiɛ shɛ hi na shɛkana AGWANGWAMA upwaŋ na banɛ ni iyi-a'umpwa hiŋ elele a na ehi leshiji no olugwo atwa Isrɛl hwɛɛ. Ni ibɛ du ahiɛ shɛ hi na pana Aron na shɛ bunongbo upwaŋ na shɛ una wa AGWANGWAMA.

29Iyi elele nɛ ee hi peni, ga shɛ inɛɛ nɛ ngezeni na amɛ ibɛ ɛhi vwɛ maa hi peni AGWANGWAMA urobwo tijilo.

30Hiɛŋ Alivai, maa, Aka elele na ɛɛ vwɛ ụpadụ ata na ngezeni ee peni upwaŋ wa aba, ɛ zhɛ a rɛta iŋ maa i banɛ na akpakpata kwo kaa no onunu meni ma afwafwa.

31Gana na ti yaa shɛ iyi nɛ ee hi peni iwɛ ugondu na ahia nda nu udulo tu'ulwatagwụ, ya iŋ ma no ofwo elele, tụ gabụ ta atwa umwamwa bụ.

32Yaa shɛ ohi pwonuo AGWANGWAMA inɛɛ nɛ ngezeni na amɛ ibɛ, okwo ahiɛ yɛ ya inɛɛ nɛ vwɛ, n-ndumwa zha shɛ ma hi wụma ya iwɛ ibɛ o. Ta ya ma kaa apwaŋ tijilo atwa Isrɛl elele tobwolo hi te peni shi AGWANGWAMA inɛ ibwɛ nɛ ngezeni o. Yaa shɛ ahiɛ njɛ gana ata, asha hi heshigeni apwaŋ ata, asha hi zhɛ hio 'wo.

Tɛrɛcɛ 19

Tɛnyashɛnga ta Atwa na Hashɛganụ te e Timengeni Ru'wo

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses keeni Aron,

2Andwa na Ngee hi peni-unu wa aba na: Mbiso ma atwa Isrɛl maa ga a bu shapɛrɛganɛ unasa buna bi shenje na zasa tụsụnyasụ, bu naa na kaa ee te peteni shi ụ'wụ'wụ-i'ilu maa a njɛ ugondu itimɛ tuhwaŋ nu bwa kwukwuŋ.

3Pana bụ Ɛleaza bunongbo, maa e becinji bu no tupohondo tu ugba ata maa bụtụ bu ko shɛrɛ bụ ne eshe ubwa.

4Ga gɛ Ɛleaza seri mehieŋ ma ata mu bwa na buvwa bwa maa zhizhongo mu geri bu umbe bu udulo ata ụ tu'ulwatagwụ kpalụ cenje.

5Ge e hwoŋzhinji buna ata hwɛɛ, tu u'waba ubwa, tu usunda ubwa, te mehieŋ mu bwa, ti i'wɛŋnɛ ibwɛ ya amɛ, ne eshe bunongbo ata.

6Go bunongbo ata teri i'wɛ'wɛ yo osobu keeni hisop keeni tihiŋzhe tụ ụgwụdụ tu na tɛ shɛ uduhwa ushenje maa 'waŋ na ashashɛ ulwa ata wo hwoŋzhingo unasa ata buna.

7Go bunongbo ata nyashɛnjɛ ya i'wɛŋnɛ ɛtɛ bee ge urigeni, maa dula du meni, nazhɛ bɛɛ zhɛ be gwure nu ugba tu'ulwa. Go bunongbo ata nama na tuhashɛganụ tutu ụrụmɛ.

8Ga bụtụ ata na hwoŋzhinji unasa ata buna nyashɛnjɛ du i'wɛŋnɛ ɛtɛ bee ge urigeni, maa dula du meni, bɛ shɛ du ba nama na tuhashɛganụ tutu ụrụmɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9Ga bụtụ na namɛ shɛshɛshɛ suji ma'alụ mu unasa ata maa tulono mu no tupohondo tu ugba ata no ofwo na namɛ shɛshɛshɛ. Ga a intanɛ mụ apata iwɛ tu'ulwatagwụ ta atwa Isrɛl hwɛɛ, iwɛ ti'imanganga te meni mụ tụrụmbɛɛ, iwɛ iwɛwɛ tɛnyashɛnga.

10Ga bụtụ ata na suji ma'alụ ma buna ata, nyashɛnjɛ du i'wɛŋnɛ nɛ bee ge urigeni, maa nama na tuhashɛganụ tutu ụrụmɛ. Ijɛ i shɛ ya shana atwa Isrɛl keeni bugaiŋ na ba nda ụlashɛ na ashashɛ aba okpogo unyizo-nom.

Iyi nɛ Imɛ iwɛ Ru'wo

11Bụtụ be elele na timengeni ru'wo ra bụtụ be elele, bɛ shɛ ba nama na tuhashɛganụ tutu ijitɛ icenje.

12Ga bụtụ ata mama nyashɛnjɛ ne meni ma ata aa nyashɛnga bụtụ nụ ụjita ụtatụ keeni nụ ụjita ucenje, nazhɛ bɛɛ zhɛ ba nama shɛshɛshɛ. Ama yaa shɛ baa mama nyashɛnjɛ shɛ nụ ụjita ata ụtatụ keeni nụ ụjita ata ucenje, asha bu ta zha shɛ ba nama shɛshɛshɛ o.

13Bụtụ be elele na kaa timengeni ru'wo, baa mama nyashɛnjɛ shɛ, asha bi heshigeni ohwolu tijilo AGWANGWAMA, kede a rɛcɛ bụ na atwa Isrɛl vwɛ o, iwɛnɛ te e zhizhenji shi bu meni ma ata aa nyashɛnga bụtụ. Bu zasa shɛshɛshɛ o. Tuhashɛganụ tu bwa kaa tu namba pu bwa.

14Undwa ga ụ shɛ iwɛ aka na bụtụ bu ko 'wi na amɛ udulo ata, ta bụtụ na ga namba nu udulo ata ti bee 'wi, ta bụtụ na teni nu udulo ata tobwolo bụtụ ata uwo, a shɛ a nama na tuhashɛganụ tutu ijitɛ icenje.

15Iyi elele nɛ kaa aa nda uhwara ni ibɛ gana ihiulwe kwo kaa ikwɛshɛ, yaa shɛ ee ge urigeni shi iŋ, asha i hashɛganụ du.

16Bụtụ be elele na timengeni ru'wo ra bụtụ na aa kwụnɛ nu utokwobi kwo kaa ru'wo ra bụtụ na meme 'weji, kwo kaa u'umpwo bụtụ bu ko kwo kaa u'uye, bɛ shɛ ba nama na tuhashɛganụ tutu ijitɛ icenje.

17Ge seri ma'alụ ma buna ata bụ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo maa e zweni mu ni ikwɛshɛ ike maa e zweni mu meni mu ufwo, iwɛ tɛnyashɛnga ti iyi nɛ hashɛganụ.

18Nazhɛ ga bụtụ bu ko na namɛ shɛshɛshɛ jarɛ ụ'wụ'wụ ata ɛɛ hiɛŋ, hisop maa shiyono uŋ ne meni ma ata, maa zhizhongo mu nu udulo ata, ti i'wɛŋni'wɛŋni ibwɛ hwɛɛ, ta atwa na zweni na amɛ ubwa, ta bụtụ ata timengeni ru'wo ra bụtụ ata aa kwụnɛ, ta bụtụ ata timengeni u'umpwo bụtụ keeni u'uye.

19Bụtụ na namɛ shɛshɛshɛ, ubwa shɛ bo zhizhongo bụtụ ata hashɛganụ meni ma ata nụ ụjita ụtatụ keeni ụjita ucenje. Ga bụtụ ata du ga namɛ shɛshɛshɛ nyashɛnjɛ i'wɛŋnɛ ibwɛ, maa dula meni, nazhɛ bɛɛ zhɛ ba nama shɛshɛshɛ nụ ụrụmɛ ata.

20Bụtụ be elele na kaa hashɛganụ, na kaa mama nyashɛnjɛ shɛ, bɛ shɛ shɛ aa rɛta na ashashɛ atwa tu'ulwa ta ata o, iwɛnɛ te e zhizhenji shi bu meni ma ata mi

© 2008 Bible Society of Nigeria.

tishɛshɛshɛ, asha bi heshigeni ohwolu tijilo AGWANGWAMA, iwɛbɛ po baa zasa shɛshɛshɛ.

21I shɛ i tilɛɛ maa ga bụtụ ata na zhizhenji bụtụ meni ma ata mi tishɛshɛshɛ nyashɛnjɛ du i'wɛŋnɛ ibwɛ, bụtụ be elele na kaa timengeni meni ma ata mi tishɛshɛshɛ, zhɛ ba hashɛganụ tutu ụrụmɛ. Inɛ ɛtɛ i shɛ undwa wa aba tutu unyizo-nom.

22Iyi elele nɛ kaa bụtụ ata na hashɛganụ timengeni, ijɛ ɛtɛ du hashɛganụ. Bụtụ be elele na kaa du timengeni ijɛ ɛtɛ, bi zhɛ ba hashɛganụ tutu ụrụmɛ.

Tɛrɛcɛ 20

Tu'wo ti Miriam keeni Iyi nɛ Tenenji nu Kadɛsh

(Ụban 17:1-7)

1Ibɛ tu'ulwatagwụ ta atwa Isrɛl kpaaŋ ti ci Ụshɛka Zin nu upiana uhiiŋ, ee jwe ugba wa aba nu Kadɛsh. Apata ge Miriam 'wi, apata du ee ni bu.

2Meni kaa mu zasaba maa tu'ulwatagwụ ta ata tu swe o, ibɛ po atwa ata ụlwatagwụ maa a sukakanɛ Moses na Aron.

3Aa sukakanɛ Moses keeni Aron nu uwuru, ɛɛ hiɛŋ, I gɛ zhɛ mo tu dobogono maa to 'wo la na aka na ta miaụŋ-mo-bino tu mu 'wi nu umbe AGWANGWAMA!

4Iwembe po ehi suje tu'ulwa tu ga ta AGWANGWAMA nụ ụshɛka ga, iwɛ maa to 'wo ti iyimabiga tuu?

5Iwembe po ɛhi ti bɛcinjɛ ni Ijipti ehi tu suje no ofwo ga ụwɛ a na iyi elele eri shi ya waŋnaa? To ohiu, to owowo, ta afwafwa, ta apomɛgranati zasaba o. Meni kaa mu zasaba maa ta swa o!

6Ibɛ po go Moses keeni Aron beni na tu'ulwatagwụ ta ata, ee zhe no odubo udulo tu'ulwatagwụ, ee ubi shishe sha aba na cɛnjɛ, nazhɛ ụjɛrụma wa AGWANGWAMA bananɛ aŋ caakwụ.

7Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

8Zhaga shapa bukwuto ata bụ namɛ nu umbe Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa, iwɛ maa hi sotulonu tu'ulwatagwụ ta ata hwɛɛ, ahiɛba na Aron. Dumana iwɛ nu utayɛ ata tubala na namba apata ne eshe aba hwɛɛ, meni mu 'wụtụ mi zhɛ ma banɛ nu bwa. Ni inɛ gɛ ibɛ ɛbi zhɛ ba bacɛnganɛ atwa ga meni nu uparatayɛ ata maa e swe, hwɛɛ ti iyimabiga ya aba.

9Go Moses beni ga, bee zhe bee shepi bukwuto ata namɛ nu umbe AGWANGWAMA, gana na ti bee peni bu unu.

10Boo sotulonu ga tu'ulwatagwụ ta ata kpaaŋ nu umbe uparatayɛ ata abana Aron. Go Moses hiɛŋ aŋ, Shɛlaga ma, ahiɛba atwa ga tigezhe, hia jala suu maa ta hiɛ bacɛnganɛ meni nu uparatayɛ ga?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

11Go Moses shepi bukwuto bu bwa na azuba bee jibi uparatayɛ ata kpalụ yebi, ibɛ meni mu banɛ duwa. Nazhɛ atwa tu'ulwatagwụ ta ata swe mu, hwɛɛ ti iyimabiga ya aba.

12Ama AGWANGWAMA mbishi Moses na Aron, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Shɛ ahiɛba hi zhɛ hio sugo ya atwa tu'ulwatagwụ tu ga maa e teni cɛnjɛ ta ata Ngee shileni aŋ la unu maa N zhɛ ma pana aŋ o, iwɛnɛ ta ahiɛ tɛtanɛ shɛ n-ndumwa mi mi rishe maa hiɛ mụnɛ tijilo ti mi ụjɛrụma ne eshe atwa Isrɛl.

13Inɛ gɛ ibɛ shɛ meni mi Mɛriba iwɛnɛ po apata atwa Isrɛl ngwulengengeni AGWANGWAMA, bee mbiseni aŋ kaa tijilo tu bwa caakwụ.

Agwuma Idụm Lakanɛ Atwa Isrɛl maa e Keshici

14Go Moses tumwanɛ atumwa, ee beni nu Kadɛsh, ee zhe no ofwo agwuma Idụm. Ɛɛ hiɛŋ bụ, Utumwa na yɛu-bino bu ge Isrɛl utu tumwanɛ na, gabụ du kaa bi mepi ụbaụta na utu vwuteni hwɛɛ.

15Ogwunukwoshi tu zhe la aa namɛ ni Ijipti shiywa shu ufwugwo. Ibɛ po atwa Ijipti njɛ aŋ ụbaụta, hwɛɛ ta atuba.

16Aka na atu uganɛnɛ AGWANGWAMA, baa hwụjɛ n'ungwa mu tu, baa tu tumwananɛ butumwa bwa na banɛ na azuba, bee ti mbiyeni, bɛɛ ti bɛcinjɛ ni Ijipti. Atuba na kaa tu namɛ ya nu Kadɛsh na shɛ ụshɛpwụ na namɛ no tugwungwu ta cɛnjɛ tụ bụ.

17Ta bụ tabwa, iti leneni ka maa to dulo cɛnjɛ tụ bụ maa ta kashɛka. Ti zha shɛ to tono ehilo, kwo kaa itimɛ ya afwafwa hiŋ o, ti zha shɛ kaa ta swa meni ma a'ibwa hiŋ o. Ama ti zhɛ to dulo ukpekiti wa shɛgwuma, ti zha shɛ ta vwula geri bu u'ala ubiye kwo kaa nu u'ala ugwulwo tutu to puso ogwungwu cɛnjɛ tụ bụ o.

18Ama ge Idụm hiɛŋ bụ, to dulo epe o. Yaa shɛ ehi mekeni, N zhɛ ma bụ sukakana nu utokwobi.

19Nazhɛ atwa Isrɛl hiɛŋ bụ, Ukpekiti kiri ata jala maa to dulo. Ama yaa shɛ etu swe meni mi hiŋ ni iyimabiga tu, asha N zhɛ ma bụ tụpa iŋ. Ukpekiti kwakwa ata jala maa to dulo.

20Ge Idụm jishijɛ aŋ sasana, bɛɛ hiɛŋ, Ta kashɛka o! Nazhɛ atwa Idụm banɛ ne ejeshi aba na gembi ufwugwo, a na 'yajɛ ukpahiŋ tebiye maa a sukakanɛ atwa Isrɛl.

21Gana na ta atwa Idụm lakanɛ atwa Isrɛl tugwungwu ta aba tudulo, ibɛ po atwa Isrɛl vwụrɛ, ee duri uhwaŋna unya.

Tu'wo ta Aron

22Nazhɛ tu'ulwa ta atwa Isrɛl kpaaŋ ti beni nu Kadɛsh, ee zhe ni Ishɛmɛ ɛtɛ ɛɛ hiɛŋ, Ho.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

23Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses keeni Aron ni Ishɛmɛ ɛtɛ Ho, no tugwungwu ta ata ta atwa Idụm,

24Ga Aron zhɛ bo 'wo, bi zha shɛ bo tono cɛnjɛ ta ata Ngee shileni la atwa Isrɛl unu maa N zhɛ ma pana aŋ o, iwɛnɛ ahiɛ njɛ tigezhe ahiɛ hwụjɛ shɛ unu mu tụpana no ofwo meni maa ata mi Mɛriba.

25Zarɛga Aron keeni yɛu ibwɛ gɛ Ɛleaza maa hi munji ni Ishɛmɛ ɛtɛ Ho.

26Hucoko Aron i'wɛŋnɛ ɛtɛ ibwɛ i tunongbo maa hwuŋtengeni iŋ yɛu ibwɛ gɛ Ɛleaza. Ga Aron zhɛ bo 'wo apata.

27Go Moses njɛ ga gana na ta AGWANGWAMA peni bu unu, ee zhe ee munji ishɛmɛ ɛtɛ ne eshe atwa tu'ulwatagwụ ta ata kpaaŋ.

28Go Moses hwuceci ga otogwo ata Aron, bee hwuŋtengeni aŋ yɛu ibwɛ gɛ Ɛleaza. Nazhɛ ga Aron 'wi ga ni ihiŋhiŋ ishɛmɛ ɛtɛ, nazhɛ ata Moses nɛ Ɛleaza zwe ee gwure.

29Aka na ta atwa tu'ulwatagwụ ta ata hwɛɛ mepi maa ga Aron 'wi, nazhɛ atwa Isrɛl hwɛɛ to-ụkwụla iwɛ tu'wo tu bwa ijitɛ talacɛ.

Tɛrɛcɛ 21

A Lasụ Atwa Arad

1Aka na te Bikenan ata shɛ agwuma Arad, na jɛjɛ tuta ti Kenan hwụjɛ maa atwa Isrɛl dure ba uhwaŋna Atarim, ee ci. Bee zhe baa sukakanɛ aŋ nu ujasa, baa 'imɛ umeseyi wa atwa aba oko bee hwuri.

2Ibɛ po atwa Isrɛl shileni AGWANGWAMA unu, ɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ ebi leni maa ta ala atwa ga gom, asha ti zhɛ te iricingo ashɛpwụ aba hwɛɛ.

3Ibɛ po AGWANGWAMA hwụjɛ tutabwa ta aba, bee mbiyeni aŋ maa e eri atwa Kenan. Ibɛ po ee iricinji aŋ hwɛɛ, ta ashɛpwụ aba. Ibɛ po du oo po apata izeci, ɛɛ hiɛŋ, Homa.

Uhwa ata Aa Njɛ na Bundala

4Nazhɛ atwa Isrɛl beni ni Ishɛmɛ ɛtɛ Ho, ee duri Itekwu Ishenje, aa palanganɛ tugwungwu ta atwa Idụm. Ama uhwaŋna ata lukwucinji atwa ata.

5Ibɛ po atwa ata kwuni AGWANGWAMA keeni Moses tugagwumana, ɛɛ hiɛŋ, Iwembe po ɛhi ti bɛcinjɛ ni Ijipti maa to 'wo nụ ụshɛka gaa? Ti iyimɛyɛ, te meni mu zasaba o, iyimɛyɛ gɛ kaa i tingɛrɛngɛrɛ i ti shinji ya!

6Ibɛ po AGWANGWAMA tumwanɛ ahwa mangayɛ, aa lụmanjɛ atwa ata. Atwa Isrɛl gembi ufwugwo te e 'wi na ahwa ata na lụmanjɛ aŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7Nazhɛ atwa ata zhajɛ pu Moses, ɛɛ hiɛŋ bụ, Tɛ njɛ iwɛwɛ, iwɛnɛ atu sukakanɛ AGWANGWAMA hwɛɛ tu gabụ. Tabwa AGWANGWAMA maa go sugo ahwa ga no olugwo tu. Go Moses njɛ ga adua iwɛ atwa ata.

8Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Nda uhwa na bundala, maa peleji bu no bumbolo, iwɛ maa bụtụ be elele na uhwa lụmɛ, yaa shɛ baa mbiyanɛ bụ, bi zhɛ ba zhɛmanana.

9Go Moses njɛ ga uhwa ata nu utumburɛ, bee peleji bu no bumbolo, bụtụ be elele na uhwa ga lụmɛ baa mbiyanɛ uhwa ata utumburɛ, bi zhɛ kaa ba zhɛmanana ga.

E Beni ni Ishɛmɛ Ho Ee Zhe nu Ulomu Moab

10Ibɛ po atwa Isrɛl to tuhwulo, ee jwe ugba wa aba no Obot.

11Ee beni no Obot, ee jwe ugba wa aba ni Iye-abarim, nụ ụshɛka ata namɛ geri bu uwaŋna-banụ ne eririri Moab.

12Te e beni apata, ee jwe ugba wa aba nu Ulomu Zɛrɛd.

13Te e beni apata, ee jwe ugba wa aba hileniye Urefu Anon, na namɛ nụ ụshɛka ata zhe tutu tugwungwu ta A'amo. Iwɛnɛ po Urefu ata Anon namɛ na ashashɛ tugwungwu tu Moab na A'amo.

14Iwɛbɛ po yaa jɛmɛ nu Utakada wa ajasa AGWANGWAMA, yɛɛ hiɛŋ, Ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ Wahɛb namɛ na ashashɛ Sufa no olomu Urefu Anon,

15tuzwo to olomu ata kaa ti zhe tutu ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ, Ari, na namɛ geri bo tugwungwu ta Amoab.

16Te e beni apata, oo to tuhwulo ee zhe no ofwo oko na ɛɛ hiɛŋ izeci ya aba, U'ibwa meni, aba shɛ ofwo na AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Suje atwa ga maa sotulonu aŋ maa ma pana aŋ meni.

17Aka ata ibɛ atwa Isrɛl zụnjɛ azunga ga, ɛɛ hiɛŋ, Oo gabụ u'ibwa meni, bɛcinjɛ mụ! Zungangana uŋ ma azunga!

18Miaụŋ mɛ shɛgwuma muba mi hini u'ibwa ata, keeni ehwurembe atwa ata, No bukwuto ba tugwama keeni, Tidingbengere ta aba kaa ee hini uŋ. Te e beni nụ ụshɛka ata, oo to tuhwulo ee zhe Matana,

19ee beni nu Matana, ee zhe Nahaliɛl, ee beni nu Nahaliɛl, ee zhe Bamot,

20ee beni nu Bamot, ee zhe nu ulomu na namɛ no tugwungwu ta Amoab, tuta ti ihiŋhiŋ Ishɛmɛ Pisga na ngbaracɛ geri bu ụshɛka.

A Lasụ agwuma Sihon keeni agwuma Og

(Undwa 2:26—3:11)

21E'isrɛl tumwanɛ atumwa no ofwo Sihon agwuma Amoab, bɛɛ hiɛŋ,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

22N leneni ka maa ma kashɛka cɛnjɛ tụ bụ. Tɛ zha shɛ ta vwula maa to tono itimɛ ye elele, kwo kaa itimɛ ya afwafwa o, tɛ zha shɛ ta swa meni ma a'ibwa bụ o. Ti zhɛ ta ta ukpekiti wa agwuma tutu ta bana no tugwungwu tụ bụ.

23Ama ge Sihon leni shi maa E'isrɛl keshici no tugwungwu tu bwa o. Ama bu sotulonu ejeshi ubwa, bee beni bee zhe nụ Ụshɛka Jahaz, baa sukakanɛ E'isrɛl nu ujasa.

24Ibɛ po E'isrɛl kwụnɛ bụ nu utokwobi. Ee leshiji cɛnjɛ ta aba te kwune nu Urefu Anon i ci tuzuba tu Jabok, tutu i ci cɛnjɛ ta A'amon. Iwɛnɛ po A'amon kepi tugwungwu ta aba ta 'yajɛ ikɛnyi tebiye.

25E'isrɛl lesheji ashɛpwụ a'wụtụ Amoab medenji Hɛshbon, ta ashɛpwụ aba a na gwụmwatangwụ anaa na rungwutwonu aŋ, aa gɛgajɛ ya na aba.

26Iwɛnɛ po Hɛshbon ata ubwa shɛ ụshɛpwụ wa agwuma Sihon na shɛ agwuma ata A'amo, na njɛ la ujasa na agwuma ụngwụshɛ Amoab, bee leshiji cɛnjɛ tu bwa kpaaŋ, tutu i ci Urefu Anon.

27Iwɛbɛ po azụnjɛ a zunga, ɛɛ hiɛŋ, Zhaga ma ni Hɛshbon na shɛ ụshɛpwụ ụ'wụtụ wa agwuma Sihon, Ta jala maa ta kwụba te e meeneni uŋ, wee shikeni sasana.

28Aka oko ejeshi agwuma Sihon beni nụ ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ, Hɛshbon gana ulwa, ee hwuri gana bụratụ bu ulwa. Ee iricinji Ari na shɛ ụshɛpwụ wa Amoab; Te ehiu tikpekwu tu na tu namɛ na azuba Anon, e iricinji aŋ hwɛ hwɛɛ.

29Ahiɛba Amoab, ihi wụmanɛ! E hi unzhi, ahiɛba na hia zhɛba Kimosh, na shɛ tuwa ta Amoab! Tuwa ti hiŋ tɛ njɛ maa ge etwenyi hi no gozhogo, Ibɛ po agwuma A'amo ge Sihon tuba 'imɛ miaụŋ mi hiŋ mo o maa a shɛ ajama.

30Ama ti iricinji aŋ te kwune ni Hɛshbon tutu i ci Dibon, Te kwune nu Nashim tutu i ci Nofa, na gwumwonu ni Mɛdiba.

A Lasụ Og

31Ibɛ po E'isrɛl jɛjɛ na cɛnjɛ ta A'amo.

32Na aba ibɛ go Moses tumwanɛ maa a yalajɛ Jazɛ. Ibɛ atwa Isrɛl leshiji uŋ te ekpekpe na rungwutwonu uŋ. Ee unzhi A'amo na ga namɛ la apata.

33Aa nyɛnjɛ ee duri uhwaŋna Bashan, go Og agwuma Bashan banɛ te ejeshi ubwa hwɛɛ, aa sukakanɛ aŋ nu ujasa no ofwo ata ɛɛ hiɛŋ izeci ya aba, Ɛdrɛi.

34Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Ta nda inyɛsɛ ibwɛ o, iwɛnɛ ti Ngɛɛ zhɛ mo lono maa eri bu hwɛɛ te ejeshi ubwa keeni cɛnjɛ tu bwa. Nda bụ gana ata abɛ njɛ la Sihon agwuma A'amo na jɛjɛ la ni Hɛshbon.

35Gabata aa kwụnɛ bụ, ta miaụŋ mu bwa me eyi, ta atwa ubwa hwɛɛ, e weŋpeni shi okwo bụtụ bu ko gba o. Ama e leshiji cɛnjɛ tu bwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Tɛrɛcɛ 22

Ga Balak Tumwanɛ Atumwa maa A Suyanɛ Balam, Agwatana Lacɛ maa Zha

1Nazhɛ atwa Isrɛl beni apata, ee jwe ugba wa aba nu udadarɛ Moab hileniye
Jodan, ne eririri Jɛriko.

2Aka na ga Balak yɛu Zipo kwụbɛ iyi elele nɛ atwa Isrɛl njɛ A'amo.

3Ibɛ po inyɛsɛ shɛ bụ, ta atwa ubwa hwɛɛ, iwɛnɛ ta atwa Isrɛl gembi ufwugwo
tebiye, bee lwegeji ta atwa ubwa hwɛɛ.

4Ibɛ po Amoab hiɛŋ ehwurembe Amidia, Unyama wa atwa ga wa aŋsatanga iyi
elele nɛ i tu rungwutwonu, hwuwayɛ go gana na ta buna be eyi ba aŋsatanga
ambɛ na namɛ ni itimɛ. Ibɛ po ga Balak yɛu Zipo na shɛ agwuma Amoab na aka
ata,

5tumwanɛ atumwa na zhe no ofwo Balam yɛu Bio na namɛ ni Pito, na
gwumwonu nu Urefu Yufretis na cɛnjɛ ta atwa ubwa maa a suyanɛ bụ. Ga Balak
hiɛŋ bụ, Kwụba, udenji uko banɛ ba na cɛnjɛ ti Ijipti hwɛ hwɛɛ, oo mburusonu
na cɛnjɛ tu ga no ofwo elele, oo mo tu zwono inyɛsɛ maa e leshiji cɛnjɛ tu tu.

6Ma bụ tabwa maa zhajɛ keleni atwa ata unu, gana na te e tu hwuri ufwugwo,
nekeshi ta ala aŋ tụlasụ maa to unzo aŋ maa e beni na cɛnjɛ tu ga. M mepi maa
bụtụ be elele ebi peni-uwebiye, bi zhɛ ba kwụba ga uwebiye ata, bụtụ be elele
kaa ebi keleni-unu, unu ata tukalana zhɛ wa ima bụ.

7Ibɛ po n-nyarɛ ma Amoab keeni n-nyarɛ ma Amidia mi leshiji ga iyi nɛ aa cɛpɛ
aŋ iwɛ unu ata tukalana, ee hwuri no ofwo Balam, ee mbishi bu utumwa na ga
Balak tumwanɛ aŋ.

8Ga Balam hiɛŋ aŋ, Woto ma epe nụ ụjita go, maa Mo hi mbiso beyi iyi elele nɛ
AGWANGWAMA m mbishi. Ibɛ po ehwurembe ata Amoab namɛ ga na Balam jita
ata.

9Nazhɛ Agwatana zhajɛ pu Balam, bɛɛ hiɛŋ bụ, Atwa cee na namɛ pụ bụụ?

10Ga Balam jishijɛ Agwatana, bɛɛ hiɛŋ, Ga Balak yɛu Zipo, agwuma Moab, ubwa
tumwanɛ aŋ pi mi, bɛɛ hiɛŋ,

11Atwa oko banɛ ba ni Ijipti, oo mburusonu na cɛnjɛ tu bwa hwɛɛ, asha ga ma
zhajɛ maa Ma kalana aŋ unu iwɛ ubwa, nekeshi ubwa ba ala aŋ tusukakana nu
ujasa maa ubwa unzhi aŋ maa e beni na cɛnjɛ tu bwa.

12Nazhɛ Agwatana hiɛŋ Balam, Ta zhagaga na atwa ga o. Ta kalana kaa du atwa
ata unu kwukwuŋ o, iwɛnɛ to o pwonuo aŋ uwebiye.

13Ibɛ po ga Balam ishijɛ ga ti iyi heri nu uvwungwa dididi, bee mbishi ehiu Balak,
bɛɛ hiɛŋ aŋ, Zhaga jiyo ma na cɛnjɛ ti hiŋ, AGWANGWAMA lacɛ maa ma zhagaga
ne hiŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

14Nazhɛ ehiu ata Moab ishijɛ aa sanɛ ugwulwo no ofwo Balak, ɛɛ hiɛŋ bụ, ga Balam lacɛ maa zhagajɛ no tu.

15Nazhɛ ga Balak tumwananɛ ehiu anya a na gembi ufwugwo, a na kaa 'yajɛ ụjɛrụma uhwuri ene ebe ehiiŋ.

16Ee zhe no ofwo Balam, ɛɛ hiɛŋ bụ, Ga Balak yɛu Zipo, hiɛŋ, Kede iyi elele ibu ngwuricinje tizhajɛ no ofwo mi o.

17Sukwu, zhajɛ maa keleni atwa ata unu iwe mi. N zhɛ ma bụ pana uduciya ụ'wụtụ, N zhɛ kaa ma bụ ndana iyi elele nɛ ɛbi n hiɛŋ.

18Ama ga Balam jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Okwo ga Balak m peni azụrụfa keeni azhɛnarɛya na shini umwono ubwa, N zha shɛ ma kashɛka unu na AGWANGWAMA na shɛ Agwatana mi m peni maa ma nda iyi nɛ 'nyanɛ kwo kaa iyi nɛ gembi o.

19Sukwu, ma hiɛ tabwa maa hi woto epe nụ ụrụmɛ go, maa ma kaana iyi nɛ AGWANGWAMA zhɛ me m mbishe tumapa.

20Nazhɛ Agwatana zhajɛ pu Balam nụ ụjita ata, bɛɛ hiɛŋ bụ, Yaa shɛ atwa ata zhajɛ maa a bụ suyanɛ, asha ishijɛ maa zhagaga na aba. Ama ga shɛ iyi nɛ Ngee bi mbishi kiri ɛbi zhɛ ba nda.

Ga Balam Abana ni Izhinyɛci Ibwɛ

21Ti iyi heri, ga Balam ishijɛ ga nu uvwungwa, bee peteni izhinyɛci ibwɛ ufuridi na aba, baa zhagajɛ ne ehiu ata Moab aa sanɛ.

22Ama isɛbwɛ ya Agwatana ishijɛ iwɛnɛ ti ga Balam zhɛ. Ibɛ po butumwa ba AGWANGWAMA ba azuba shikeni nu uhwaŋna maa sukakana bụ. Ga Balam ta kaa ba suka izhinyɛci ibwɛ, miaụŋ mu bwa mu ugondu mi yebi mu ta kaa mu hwuri umbe nu bwa.

23Nazhɛ izhinyɛci ɛtɛ kwụbɛ butumwa ata ba AGWANGWAMA ba azuba ti bee hwucice utokwobi ubwa baa 'waŋnɛ uŋ nu u'ala, bee shikeni nu uhwaŋna. Ibɛ po izhinyɛci vwụrɛ yee genji uhwaŋna, yee teni itimɛ. Ga Balam po izhinyɛci ɛtɛ iyi, iwɛ maa izhinyɛci gwure nu uhwaŋna.

24Nazhɛ butumwa ata ba AGWANGWAMA zhe bee shikeni no ofwo oko na ụlamụ namɛ derere, na ashashɛ ntuma ma afwafwa mi yebi, ụdatụ kaa namɛ nụ ụzalụ hweehwe.

25Aka na ti izhinyɛci ɛtɛ kwụbɛ butumwa ata ba AGWANGWAMA ba azuba, yee meme deci nụ ụdatụ ata, yaa pɛpɛtanɛ uvwɛvwɛjɛ Balam nụ ụdatụ ata. Ga Balam peeneni izhinyɛci ɛtɛ iyi.

26Nazhɛ butumwa ata ba AGWANGWAMA ba azuba to tuhwulo, bee zhe bee shikeni geri-be-eshe no ofwo na namɛ mweeŋ anaa na kaa zasa geri na bụtụ eri ba vwula ya okwo nu u'ala ubiye kwo kaa nu u'ala ugwulwo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

27Aka na ti izhinyɛci ɛtɛ kwụbɛ butumwa ata ba AGWANGWAMA ba azuba, yee leyi yee weci nu ukaka Balam. Ibɛ po isɛbwɛ Balam ishijɛ, boo po izhinyɛci ɛtɛ bukwuto bu bwa.

28Nazhɛ AGWANGWAMA kepishinji unu izhinyɛci ɛtɛ na aka ata, yɛɛ hiɛŋ Balam, Imbe kwuŋ Ngaa bɛ njɛ upo obu mo duboo? Ụtatụ na ya.

29Ga Balam jishijɛ izhinyɛci, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛnɛ abụ ma n nda ụpụrụsa. Yaa ga shɛ utokwobi Ngaa 'waŋnɛ asha m bu kwụnua.

30Nazhɛ izhinyɛci hiɛŋ Balam, Shɛ Gamba maa n shɛ izhinyɛci nɛ aba suka cala cala, te kwuni taa na aka na ee bi meci tutu taa hwayɛ? M bu nduwa la gana ga kwukwuŋ hŋ? Ga Balam jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, Awo.

31Nazhɛ AGWANGWAMA kepishinji eshe Balam, baa kwụbɛ ta butumwa ba AGWANGWAMA ba azuba hwucice utokwobi, baa 'waŋnɛ uŋ nu u'ala ubwa, bee shikeni nu uhwaŋna. Nazhɛ ga Balam to bizhiri, bee ubi ụpɛshɛka ubwa na cɛnjɛ.

32Nazhɛ butumwa ata ba AGWANGWAMA hiɛŋ Balam, Iwembe po obo dubo izhinyɛci gɛ bụ gana ga kpalụ tatụụ? Hioko, M banɛ maa ma bụ sukakana, iwɛnɛ ta abụ ga shɛ shɛ ba zha tahaŋnụ tu ga.

33Ama ti izhinyɛci bụ n kwụbɛ, yaa vwụrɛ kpalụ tatụ. Yaa shɛ yaa ga ma n vwụrɛ shɛ yebe, aga sha m bu kwụnua cebe maa ma ganga iŋ maa i nama.

34Nazhɛ ga Balam hiɛŋ butumwa ata ba AGWANGWAMA, N njɛ iwɛwɛ, N ge mepi shi maa gabụ bi shikeni nu uhwaŋna, maa n sukakanɛ o. Iwɛ ecilo ata, yaa shɛ yee teni shi cɛŋ ne eshe bu maa ma ta tuhwulo, asha N zhɛ mo gwulo.

35Ama butumwa ata hiɛŋ Balam, Zhagaga na atwa ga, ama ga shɛ n-ndumwa mu na Ngee bi mbishi kiri ɛbi zhɛ ba duma. Ga Balam zhagajɛ ga ne ehiu ata baa sanɛ no ofwo Balak.

Ga Balak To Balam Amuraba

36Aka na tu ga Balak hwụjɛ maa ga Balam be ci ba, bee teji bu uhwaŋna, tutu ofwo na ɛɛ hiɛŋ, Ari, na shɛ ụshɛpwụ ụ'wụtụ wa Amoab, na namɛ nu ukwunanga tugwungwu ta aba.

37Ga Balak hiɛŋ Balam, Shɛ Gamba suu N tumwanɛ atumwa maa a bụ suyanɛ? Iwembe kwuŋ po ebi zhe shi pi mi na aka ihiiŋ na Ngaa tumwanɛ atumwaa ataa? N eri shi suu ma bụ pana titeni tụ bụ?

38Ga Balam hiɛŋ Balak, N tuwo ya pụ bụ! N 'yajɛ suu ukpahiŋ we elele maa Ma duma iwɛ ye elele? N-ndumwa me elele na Agwatana m mbishi, muba kiri Ngɛɛ zhɛ ma duma.

39Nazhɛ ga Balam zhagajɛ na Balak, ee zhe nụ ụshɛpwụ uko na ɛɛ hiɛŋ, Kiriat-huzot.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

40Apata ga Balak to ụrụpɛ ni inɛ keeni agwụdụ, bee teri usunda ata bee peni Balam keeni ehiu na zhajɛ nu bwa.

41Ti iyi heri, ga Balak shepi Balam, ee munji ofwo oko na ɛɛ hiɛŋ Bamot-beal. Apata ga Balam eri ba kwụba umeseyi wa atwa ata Isrɛl.

Tɛrɛcɛ 23

Uwebiye Uhiiŋ na ga Balam Peni Atwa Isrɛl

1Ga Balam hiɛŋ Balak, M meni Otukwu-ụrụpɛ ecenje epe, n sugeni du inɛ ye eyi icenje keeni adagba ecenje epe.

2Ga Balak njɛ ga gana na ti ga Balam hiɛŋ bụ. Ga Balak na Balam to ụrụpɛ no otukwu ata ụrụpɛ, una una 'yajɛ buna bu bwa be eyi bu ko keeni udagba uko.

3Ga Balam hiɛŋ Balak, Shikono epe maa dongonu utukwu bụ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo, maa ma zha beye okwo nekeshi AGWANGWAMA mɛ n tɛjɛ uhwaŋna. Iyi elele nɛ kaa bee n kepishingeni hwayɛ, N zhɛ mo bu mbiso iŋ. Bee munji ne bikpekwu bu ko bwooko.

4AGWANGWAMA tɛjɛ ga Balam uhwaŋna, ga Balam hiɛŋ bụ, M mowoŋ otukwu-ụrụpɛ ecenje, Ngoo towo du ụrụpɛ nu una una na buna be eyi bu ko keeni udagba uko.

5AGWANGWAMA mbishi Balam n-ndumwa mu na baa shɛ ba duma, bɛɛ hiɛŋ bụ, Zhaga gwulo no ofwo Balak maa mbishi bu utumwa ga.

6Bee gwuri ga pu bwa, baa kwụbɛ ti bee te shikeni to dongonu ụrụpɛ ubwa u tuhwoŋzhingo medenji ehiu Amoab kpaaŋ.

7Ga Balam kwuni ushi ubwa tisho, bɛɛ hiɛŋ, Ga Balak agwuma Moab m bɛcinjɛ na Aram, maa ma banɛ nu nshama mi geri bu uwaŋna-banụ; bɛɛ hiɛŋ, Zhajɛ maa n kelengeni atwa Jekob unu, zhajɛ maa kepengeni Isrɛl.

8Gana naa Ngee eri ma kalana atwa na Agwatana te keleni shi unu unuu? Okwo gana naa Ngee eri ma kapangana atwa na AGWANGWAMA te kepengeni shii?

9M patanɛ ni ihiŋhiŋ ya aparatayɛ Ngaa kwụbɛ aŋ. Ngaa ngbaracɛ aŋ tu Ngaa patanɛ ne bikpekwu; Ngaa kwụbɛ maa a shɛ atwa na mama gɛgajɛ, anaa na aa rɛcɛ shɛ kaa na anya edenji!

10Ajalalo Isrɛl a shɛ gana upwupwutu, gaaba eri ba rɛta aaŋ? Go mo 'wo tu'wo ta bụtụ bi tiririri, Ga ukwunanga mu kaa ụ shɛ gana una aba.

11Ga Balak hiɛŋ Balam, Imbe nɛ kwuŋ abɛ n njɛɛ? Ngaa bụ shapɛ maa keleni atwa i'ime mi unu, ama bɛ njɛ shɛ ya iyi elele o, semi uwebiye kiri aba pana aŋ nom.

12Ga Balam jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, I shɛ shɛ tilɛɛ suu maa ga shɛ iyi nɛ AGWANGWAMA m mbishi kiri Ngaa shɛ ma duma?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Uwebiye Uyebi na ga Balam Peni Atwa Isrɛl

13Ga Balak hiɛŋ Balam, Hwure tɛ zhagaga ti zhe no ofwo anya anaa na ɛbi zhɛ ba kwụba umeseyi wa aba kiri shɛ hwɛɛ aba o, maa n keleni aŋ unu apata.

14Bee zeriji bu ga, ee zhe ni itimɛ ike nɛ ɛɛ hiɛŋ, Zofim ni ihiŋhiŋ ishɛmɛ nɛ ɛɛ hiɛŋ, Pisga. Boo mo otukwu-ụrụpɛ ecenje apata. Boo to ụrụpɛ na buna be eyi keeni udagba nu utukwu-ụrụpɛ ata una una.

15Ga Balam hiɛŋ Balak, Shikono epe maa dongonu utukwu bụ ụrụpɛ u tuhwoŋzhingo. N zhɛ tuba ma twa na AGWANGWAMA peye.

16Nazhɛ AGWANGWAMA tɛjɛ ga Balam uhwaŋna, bee mbishi bu n-ndumwa mu na baa shɛ ba duma. Bɛ hiɛŋ bụ, Zhaga gwulo no ofwo Balak maa mbishi bu utumwa ga.

17Ga Balam gwuri ga pu bwa, bee te jiteni Balak ti bee te shikeni to dongonu ụrụpɛ ubwa u tuhwoŋzhingo medenji ehiu Amoab hwɛɛ. Ga Balak hiɛŋ bụ, Imbe AGWANGWAMA jimɛɛ?

18Ga Balam kwuni eshi ubwa tisho, bɛɛ hiɛŋ, A Balak yɛu Zipo, zhajɛ maa shɛlaga iwɛ nɛ Ngɛɛ zhɛ ma duma.

19Agwatana shɛ shɛ gana bụtụ na ba dwa-ụzagwụ o; Bɛ shɛ shɛ kaa gana yɛu bụtụ nɛ yo sheyingo ahaŋsa ubwa o. Iyi elele nɛ baa jɛmɛ, bi zha shɛ ba nda iŋ suu? Bi zha shɛ ba ụrɛcɛnga suu unu we elele na bee shiri? Baa jɛmɛ kaa iwɛ, bi zha shɛ ba nda iŋ suu?

20E m peni-unu maa ma pana aŋ uwebiye, taa ta Agwatana pwonuo aŋ uwebiye, N eri shi mɛ lɛshijɛ iŋ ya o.

21A zha shɛ a kwụbɛtana Jekob iyi tusashɛ o, a zha shɛ kaa a kwụbɛtana Isrɛl ụbaụta o. AGWANGWAMA na shɛ Agwatana aba kaa namɛ na aba. Ibɛ po aa ugaga maa agwuma namɛ na ashashɛ aba.

22Agwatana, ubwa bɛcinjɛ aŋ ni Ijipti; Ubwa kaa twagwụ aŋ ifelu gana binemi.

23Ge Jekob zasa ilɛyi tishino, kwo kaa tukwupenyi tu na maa atwa na dumanga Isrɛl iwɛ ibɛ o. Atwa zhɛ na duma ya iwɛ Jekob hwuwayɛ, ɛ hiɛŋ, Kwụba ma iyi nɛ Agwatana njɛ!

24Atwa ata ɛ ishijɛ gana bizeci bo o; Bi zha shɛ ba ta ụhinjanụ o, semi aka na tu baa 'imɛ iyi bee dwetweji iŋ; Semi aka na ti bee swe mehieŋ mi iyi nɛ baa kwụnɛ.

25Ga Balak hiɛŋ Balam, Ta kalana aŋ ya unu kwukwuŋ; Ta pana aŋ ya kaa du uwebiye kwukwuŋ?

26Ama ga Balam jishijɛ Balak, bɛɛ hiɛŋ, N ge bi mbishi shi hŋ, maa iyi elele nɛ AGWANGWAMA m mbishi, inɛ ɛtɛ kiri Ngɛɛ zhɛ ma duma?

Uwebiye Ụtatụ na ga Balam Peni Atwa Isrɛl

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

27Ga Balak hiɛŋ Balam, Hwure tɛ zhagaga ti zhe no ofwo anya, nekeshi Agwatana zhɛ o lono ya maa n kelengeni aŋ unu apata.

28Ga Balak zeriji ga Balam ni ihiŋhiŋ Ishɛmɛ ɛtɛ ɛɛ hiɛŋ, Peo, inɛɛ nɛ ngbaracɛ geri bụ ụshɛka.

29Ga Balam hiɛŋ bụ, M meni otukwu-ụrụpɛ ecenje epe, maa m panɛ du inɛ ye eyi icenje keeni adagba ecenje epe.

30Ga Balak njɛ ga gana na ti ga Balam hiɛŋ bụ, boo to ụrụpɛ na buna be eyi keeni udagba nu utukwu-ụrụpɛ ata una una.

Tɛrɛcɛ 24

1Gana na tu ga Balam kwụbɛ maa i kwụlanɛ AGWANGWAMA maa bu na pana atwa Isrɛl uwebiye, bi zhe shi ya maa bu na dwalakaka iwɛ uwebiye-tupana gana na tu baa ga nda cebe o. Ama bi shepi ya eshe ubwa baa ngbaracɛ geri bu ụshɛka ata.

2Aka na tu baa mbiyanɛ baa kwụbɛ ugba na atwa Isrɛl namɛ na alamụ alamụ aba. Ibɛ po Mpiala ma Agwatana mi 'yagajɛ bụ,

3bee kwuni eshi ubwa tisho, bɛɛ hiɛŋ, Utumwa na ga Balam yɛu Bio ya duma, n-ndumwa mu na bụtụ na eri ba kwụba iyi elele ba duma.

4Eshi na bụtụ na ba hwuga n-ndumwa mu na Agwatana a duma bo sho, Ubwa ba kwụba ozobu Agwatana na Hwuri Kpaaŋ, Ubwa na bo woto na cɛnjɛ mɛkɛɛ asha kaa eshe ubwa uteji shi o.

5Oo gabụ ge Jekob, kwụba gana na te shidulo shɛ bụ shɛ pilanụ. Keeni ofwo bu tunama.

6Gana olomu na njɛsanjɛ taa dụlụ; Gana ehilo na dongonu ụpalanụ Urefu, Gana i'wɛ'wɛ ya alos nɛ AGWANGWAMA bɛrɛ, Gana i'wɛ'wɛ yo osobu nɛ shikekeni ni ipɛlu meni.

7Meni mi zhɛ mu na banɛ nu nhilwo mu bwa mu na fwunga. Ɛ zhɛ na bila izɛgwu ya aba ne ehilo na oo zwogono meni. Agwuma aba zhɛ o gombo bo hwulo Agag. Ɛ zhɛ na kaana cɛnjɛ-ta-tugwama ta ba ugombo.

8Agwatana ubwa bɛcinjɛ aŋ na cɛnjɛ ti Ijipti; Baa twagwụ aŋ ifelu gana binemi. Ɛ zhɛ na lụmanga anya edenji a na shɛ atwa aba i'ime. Ɛ zhɛ na bwarataga o'umpwo aba rukwu rukwu. Ɛ zhɛ kaa na ibataga aŋ na a'inla aba.

9Bu ubeni, bee weci gana bizeci; gana bizeci bo o, gaaba zhɛ ba kara maa zhingicinjɛ bụụ? Bụtụ be elele na ubu peni-uwebiye, ɛ zhɛ a pana du bụtụ ata uwebiye. Bụtụ be elele na kaa ubu keleni-unu, ɛ zhɛ a kalana du bụtụ ata unu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10Ga Balak njɛ isɛbwɛ na Balam, bee jibi i'ɛlɛ ibwɛ hweehwe, bɛɛ hiɛŋ Balam, M bu suyanɛ maa keleni atwa i'ime mi unu, kwụba gana na ebi peni aŋ uwebiye kpalụ tatụ.

11Zhaga hwulo ya ujiyo! N ngɛ hiɛŋ N zhɛ ma bụ pana titeni tụ bụ, ama AGWANGWAMA ubu kepeni uhwaŋna maa kede ma bụ pana ya titeni ta ata o.

12Ga Balam jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, M mbishi shi la suu atumwa ata abụ tumwanɛ pi mi maa,

13Okwo ga Balak m peni azụrụfa keeni azhɛnarɛya na shini umwono ubwa, N zha shɛ ma hanika unu na AGWANGWAMA na shɛ Agwatana mi m peni maa ma nda iyi ibiye kwo kaa inɛ iwɛ ye elele nɛ shɛ ukwulana mu o? Iyi elele nɛ AGWANGWAMA m mbishi, inɛ ɛtɛ kiri Ngɛɛ zhɛ ma duma.

Eshi Ɛmɛwɛɛ na ga Balam Shi

14Ga Balam hiɛŋ Balak, N zhɛ ya ujiyo no ofwo atwa mi, ama zhajɛ maa mo bu mbiso iyi nɛ atwa ga Isrɛl zhɛ a nda atwa bụ geri-be-eshe.

15Bee kwuni eshi ubwa tisho, bɛɛ hiɛŋ.

Uwebiye Uneshi na ga Balam Peni Atwa Isrɛl

Utumwa na ga Balam yɛu Bio ba duma. N-ndumwa mu na bụtụ ata eri ba kwụba iyi elele ba duma.

16Eshi bụtụ na ba hwuga n-ndumwa mu na Agwatana a duma, Ubwa na ba kwụba ozobu Agwatana na Hwuri Kpaaŋ, Ubwa na bo woto na cɛnjɛ mɛkɛɛ asha eshe ubwa kaa uteji shi o.

17N kwụbɛ bụ, ama shɛ hwuwayɛ o, Ngaa ngbaracɛ bụ, ama bu gwumwonu su o. Ikpɛsu zhɛ ya banɛ no olugwo Jekob, bidingbengbere ba tugwama zhɛ bɛ ishijɛ no olugwo Isrɛl. Bi zhɛ ba bwarataga itune Moab, bɛɛ zhɛ kaa ba bwarataga okokolo uhiuhiu miaụŋ-me-eyi mi Shɛt hwɛɛ.

18Ɛ zhɛ a lasụ Idụm, ɛ zhɛ a lasụ atwa i'ime Sɛi du. Atwa Isrɛl tuba zhɛ na kaana gu ukpahiŋ ti'yaga.

19Bụtụ na zhɛ ba untangana ofwo zhɛ ba banɛ no olugwo Jekob, Ubwa zhɛ ba hwaŋzhɛnga atwa na ga ta vwɛ na ashɛpwụ ata a'wụtụ ti'iricingo hwɛɛ.

20Nazhɛ baa mbiyanɛ atwa Amalɛk, bee kwuni ushi ubwa tisho, bɛɛ hiɛŋ, Udenji Amalɛk, aba kwuni ukpahiŋ ụ'wụtụ ti'yaga hiiŋ na atwa vwɛ, Ama ukwunanga wa aba kaa zhɛ wa sha ti'ilono umɛwɛɛ.

21Ba mbiyanɛ udenji Ken, bee kwuni ushi ubwa tisho, bɛɛ hiɛŋ, Ofwo bɛjɛjɛ bụ zhɛ a nama lapiya, Tuhwurugwo tụ bụ kaa tu patanɛ nu uparatayɛ.

22Okwo ti yaa shɛ bwonu, ahiɛba Eken, ɛ zhɛ kaa me hi iricingo hwɛɛ, na aka na Ashu a hiɛ 'imɛ maa hiɛ shɛ ajama na ujasa yɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

23Ga Balam kwuni eshi ubwa tisho, bɛɛ hiɛŋ, Adooyi! Gaaba tɛ zhɛ ba nama hwuŋ na aka na ta Agwatana zhɛ a nda ijɛɛ?

24Ama ihɛŋtu zhɛ ya banɛ ni Kitim nɛ zhɛ ya nda Ashu keeni Ebɛ ụbaụta. Ɛ zhɛ du kaa a nda aŋ ufwu tụlụkpashɛ.

25Nazhɛ ga Balam ishijɛ baa sanɛ ujiyo ni ihwɛ ibwɛ. Ga Balak sanɛ du geri bwa.

Tɛrɛcɛ 25

Atwa Isrɛl Zhɛbɛ Tuwa ni Shitim

1Aka na ta atwa Isrɛl jɛjɛ ni Shitim, ee kwuni tuwɛle tɛnda ne eyikwo Amoab a na namba apata.

2Ibɛ po eyikwo ata a suyana aŋ no ofwo nsono ma arụpɛ tuwa ta Amoab. Ibɛ po atwa Isrɛl yɛ iyimɛyɛ ɛtɛ, aa zhɛbɛ du tuwa ta aba.

3Ibɛ po atwa Isrɛl momo togotogwu ya na tuwa ta ata ɛɛ hiɛŋ Beal Pio. Ibɛ po AGWANGWAMA njɛ isɛbwɛ na atwa Isrɛl.

4Ibɛ po AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Sugo ehwurembe atwa Isrɛl hwɛɛ maa sweteji aŋ nu uwaŋna ne eshe mi, iwɛ maa kede ma nda ya isɛbwɛ na atwa ata vwɛ o.

5Go Moses hiɛŋ ajɛmɛ-ụshɛrɛya atwa Isrɛl, Bụtụ bụtụ ga kwụna bụtụ be elele na momo togwu na tɛzhɛba ta-tuwa ti Beal Pio.

6Na aka ata ibɛ Bi'isrɛl bu ko shapɛrɛganɛ atwa umwamwa ubwa biyikwo ba Amidia bu ko, bee teni taa nu udulo ubwa, ne eshe Moses keeni atwa tu'ulwatagwụ ta ata hwɛɛ, na aka na ta atwamwa tileni no odubo udulo tu'ulwatagwụ aa twagana-u'wo na agba AGWANGWAMA.

7Aka na ti ge Finihas yɛu Ɛleaza, na shɛ bụjalụ Aron na shɛ bunongbo kwụbɛ bụ. Bɛɛ ishijɛ bee genji tu'ulwatagwụ ta ata, bee shepi isɛnu ibwɛ,

8baa 'wa bụtụ ata taa na amɛ umwono, boo to aŋ isɛnu ɛtɛ hwɛɛ aba ebe yebi, te butubwenyi ata te biyikwo ata. Nazhɛ tishikpe ta ata ti ge hwuwi atwa Isrɛl ti'iricingo tu hwuwowu ya;

9tobwolo tishikpe ta ata kaa tu kwụnua atwa Isrɛl igbɛɛ-umpwa-ni-bɛ-yebi (24,000).

10Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

11Ge Finihas yɛu Ɛleaza, bụjalụ Aron bunongbo, ubwa becinji isɛbwɛ mi no olugwo atwa Isrɛl, iwɛnɛ ti bee teri isɛbwɛ mi na ashashɛ aba. Iwɛbɛ po Ngaa zha shɛ mo iricingo ya atwa Isrɛl ni isɛbwɛ mi.

12Iwɛ ecilo ata mbiso bu, maa Ma twa ba unu wa amɛ-olom nu bwa tutu.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13Tu bwa, ta ajalalo ubwa, ɛ zhɛ o shikono no tunongbo tɛnda tutu unyizo-nom,
iwɛnɛ ti bee teri isɛbwɛ mi, baa njɛ kaa maa e gengeni atwa Isrɛl iwɛwɛ ya ba.

14Ɛ hiɛŋ izeci Bi'isrɛl ata aa kwụnɛ medenji biyikwo ata ba Amidia, ge Zimri yɛu
Salu, ubwa shɛ uhiu ihwɛ ụlamụ wa atwa Simion.

15Ɛɛ hiɛŋ izeci biyikwo ata ba Amidia aa kwụnɛ, go Kozbi yɛu Zu, bishi bwa shɛ
uhiu ihwɛ na alamụ Amidia.

16Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

17Zhaga sukakana ma Amidia a na shɛ atwa i'ime hiŋ maa hi iricinji aŋ hwɛɛ,

18iwɛ iyi iwɛ ɛtɛ aa hiɛ njɛ la na aka na ee hi helekeci iwɛ Pio ata keeni iwɛ Kozbi
yɛu-yo-o uhiu wa Amidia ata shɛ bụngwụfwụ ba aba na aa kwụnɛ na aka tishikpe
ta ata ti zhajɛ la iwɛ Pio.

Tɛrɛcɛ 26

Tɛrɛcɛ ta Atwa Isrɛl ti Yebi

1Na aba na te tishikpe ta ata tu hwuwowu, nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses
keeni Ɛleaza yɛu Aron na shɛ bunongbo,

2Rɛta ma atwa amwamwa E'isrɛl hwɛɛ, te kwune na atwa na shiywa sha aba shi
tuwo woshi kwo kaa uhwuri te e meci aŋ. Aba shɛ etwenyi na eri o tono maa a
njɛ ujasa.

3Go Moses keeni Ɛleaza bunongbo jɛmɛ n-ndumwa na aba nu udadarɛ ata Moab
nụ ụpalanụ Urefu Jodan ne eririri Jeriko, ɛɛ hiɛŋ aŋ,

4Rɛta ma atwa Isrɛl, te kwune na atwa na shiywa sha aba shi tuwo woshi kwo
kaa uhwuri te e meci aŋ, gana na ta AGWANGWAMA peni Moses unu. Aba shɛ
etwenyi Isrɛl a na banɛ ni Ijipti.

Gana na tu Ufwugwo wa Alamụ Isrɛl Namanjɛ na

5Nụ ụlamụ Rubɛn, na shɛ yɛu-ye-eyi ihiiŋ nɛ ge Isrɛl meci: Atwa umwamwa
Hanok, nu una Palu,

6nu una Hɛzron, nu una Kami.

7Atwa ga aba shɛ atwa umwamwa Rubɛn. Ufwugwo wa atwa amwamwa ga hwɛɛ
namɛ igbɛɛ-woshi-nu-boo-ko-na-akpakwụ-atụndatụ-ni-dipi-yebi-nu-ta-alacɛ
(43,730).

8Miaụŋ-me-eyi mu Palu mɛ shɛ ga Ɛliab,

9miaụŋ-me-eyi mi Ɛliab mɛ shɛ, gɛ Nɛmuɛl, na Datan keeni Abiram. Ata Datan na
Abiram ga, aba la shɛ atwa ata tu'ulwatagwụ ti Isrɛl hwɛɛ ti teri maa a shɛ atwa
na 'yajɛ shihwolu, aba kaa teni Moses keeni Aron tigezhe aa 'wa Kora ata teni
AGWANGWAMA tigezhe.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

10Ibɛ po cɛnjɛ tɛ kapɛshɛngwa tee tweri aŋ, ee 'wi, tu go Kora keeni atwa na ga 'wa bụ, aka na tu ulwa hwoŋzhinji atwa kpakwụ-nu-dupu (250); ibɛ po inɛ ɛtɛ shanɛ aŋ useyida unu-tɛtɛtagana.

11Ama miaụŋ-me-eyi mu Kora tuba mu 'wi shi o.

12Nụ ụlamụ Simion: Atwa umwamwa Nɛmuɛl, nu una Jemin, nu una Jekin,

13nu una Zera, nu una Shaul.

14Atwa ga aba shɛ atwa umwamwa Simion. Ufwugwo wa atwa amwamwa ga hwɛɛ namɛ igbɛɛ-umpwa-nu-boo-ko-nu-kpakwụ (22,200).

15Nụ ụlamụ Gad: atwa umwamwa Zɛfon, nu una Hagi, nu una Shuni;

16nu una Ozni, nu una Iri,

17nu una Arod, nu una Arɛli,

18Atwa ga aba shɛ atwa umwamwa Gad. Ufwugwo wa atwa amwamwa ga hwɛɛ namɛ igbɛɛ-woshi-na-akpakwụ-eyebi-ni-dipi-yebi (40,500).

19Nụ ụlamụ Juda: Miaụŋ-me-eyi mu Juda mi yebi ge Iri, keeni Onan mu 'wi la na cɛnjɛ ti Kenan.

20Atwa na shɛ ya ajalalo umwamwa Juda na: atwa umwamwa Shɛla, nu una Pɛrɛz, nu una Zera,

21nu una Hɛzron keeni una Hɛmul.

22Atwa ga aba shɛ atwa umwamwa Juda. Ufwugwo wa atwa amwamwa ga hwɛɛ namɛ igbɛɛ-talacɛ-ni-bɛ-tindɛtu-na-akpakwụ-eyebi-ni-dipi-yebi (76,500).

23Nụ ụlamụ Isaka: atwa umwamwa Tola, nu una Puva,

24nu una Jashub, nu una Shimron.

25Atwa ga aba shɛ atwa umwamwa Isaka. Ufwugwo wa atwa amwamwa ga hwɛɛ namɛ igbɛɛ-talacɛ-ni-bɛ-yebi-nu-kpakwụ-ni-dipi-yebi (64,300).

26Nụ ụlamụ Zɛbulon: atwa umwamwa Sɛrɛd, nu una Ɛlon, nu una Jaliɛl.

27Atwa ga aba shɛ atwa umwamwa Zɛbulon. Ufwugwo wa atwa amwamwa ga hwɛɛ namɛ gbɛɛ-talacɛ-na—akpakwụ-eyebi-ni-dipi-yebi (60,500).

28Nụ ụlamụ Josɛf na meci miaụŋ-me-eyi mi yebi, ga Manasɛ keeni Ifrem.

29Nụ ụlamụ Manasɛ keeni una Ifrem, atwa umwamwa Maki, ga Maki meci Giliad.

30Atwa ga aba shɛ atwa umwamwa Giliad; ge Iyɛzɛ, nɛ Hɛlɛk,

31nu umwamwa Asriɛl, nu una Shɛkɛm,

32nu una Shɛmida, nu una Hɛfɛ,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

33Ama ga Zɛlofɛhad na shɛ yɛu-ye-eyi Hɛfɛ zasa miaụŋ-me-eyi o, semi mu na mo o kiri bee meci. Nzeci mu miaụŋ-mo-o mu Zɛlofɛhad na: Ga Mala, na Noa, no Hogla, ne Milka keeni Tiza.

34Atwa ga aba shɛ atwa umwamwa Manasɛ. Ufwugwo wa atwa amwamwa ga hwɛɛ namɛ igbɛɛ-woshi-ni-bɛ-cihiŋ-na-akpakwụ-atatụ-ni-dipi-yebi (52,700).

35Atwa ga aba shɛ atwa umwamwa Ifrem: atwa umwamwa Shutɛla, nu una Bɛkɛ, nu una Tahan.

36Umwamwa Ɛran aba shɛ ajalalo Shutɛla.

37Atwa ga aba shɛ atwa umwamwa Ifrem. Ufwugwo wa atwa amwamwa ga hwɛɛ namɛ igbɛɛ-umpwa-ni-bɛ-cihiŋ-na-akpakwụ-eyebi-ni-dipi-yebi (32,500). Amwamwa ata aba shɛ ajalalo Josɛf.

38Nụ ụlamụ Bɛnjamin: atwa umwamwa Bɛla, nu una Ashbɛl, nu una Ahiram,

39nu una Shɛfufam, keeni una Hufam.

40Atwa umwamwa Adi keeni una Naman, aba shɛ ajalalo Bɛla.

41Atwa ga aba shɛ atwa umwamwa Bɛnjamin. Ufwugwo wa atwa amwamwa ga hwɛɛ namɛ igbɛɛ-woshi-ni-bɛ-yebi-na-akpakwụ-atụndatụ (45,600).

42Nụ ụlamụ Dan: atwa umwamwa Shuham.

43Atwa ga aba shɛ atwa umwamwa Dan. Ufwugwo wa atwa amwamwa ga hwɛɛ namɛ igbɛɛ-talacɛ-ni-bɛ-yebi-na-akpakwụ-eyebi (64,400).

44Nụ ụlamụ Ashɛ; Atwa amwamwa Imna, nu una Ishvi, nu una Bɛria.

45Atwa umwamwa Hɛbɛ nu una Malkiɛl, aba shɛ ajalalo Bɛria.

46Ga Ashɛ meci yɛu-yo-o ike nɛ ɛɛ hiɛŋ ge Sera.

47Atwa ga aba shɛ atwa umwamwa Ashɛ. Ufwugwo wa atwa amwamwa ga hwɛɛ namɛ igbɛɛ-woshi-ni-bɛ-cihiŋ-na-akpakwụ-e-cenje (53,400).

48Nụ ụlamụ Naftali: atwa umwamwa Jaziɛl, nu una Guni,

49nu una Jɛzɛ, nu una Shilɛm.

50Atwa ga aba shɛ atwa umwamwa Naftali. Ufwugwo wa atwa amwamwa ga hwɛɛ namɛ igbɛɛ-woshi-ni-bɛ-yebi-na-akpakwụ-ecenje (45,400).

51Ufwugwo we etwenyi Isrɛl a na aa rɛcɛ hwɛ hwɛɛ namɛ igbɛɛ-akpakwụ-talacɛ-na-akpakwụ-atụndatụ-ni-dipi-yebi-nu-talacɛ (601,730).

Tudwotwogonu ta Cɛnjɛ

52Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

53'Waŋ ma icɛcɛ maa hi dwotwogonu azajɛ, nu gana na tu ufwugwo nzeci ma aba namɛ.

54Ge peni ụlamụ na gembi uzajɛ na gembi, pana ma ụlamụ na gwumwa uzajɛ na gwumwa du. Ge peni ụlamụ we elele uzajɛ wa aba gana na tu ufwugwo wa aba namɛ.

55Hiɛ shɛ hio dwotwogonu azajɛ ata nu gana na tu nzeci ma alamụ eshi aba namɛ.

56Gana na ta atwa yɛ icɛcɛ, ibɛ ɛhi zhɛ hio dwotwogonu aŋ azajɛ ata, ibɛ shɛ na ashashɛ atwa na gembi ufwugwo na atwa na gwumwa ufwugwo.

Tɛrɛcɛ tụ Ụlamụ wa Alivai Na

57Ụlamụ wa Alivai gana na ta amwamwa aba namanjɛ na: atwa umwamwa Gɛshon, nu una Kohat, nu una Mɛrari.

58Atwa ga du shaananɛ amwamwa Alivai: aba shɛ umwamwa Libni, nu una Hibron, nu una Mali, nu una Mushi, nu una Kora. Go Kohat, ubwa shɛ bishi Amram.

59Ɛ hiɛŋ izeci biyikwo Amram go Jokɛbɛd yɛu-yo-o Livai na aa macɛ ni Ijipti. Ga Amram, ubwa meci Aron, no Moses keeni bụngwụfwụ ba aba ge Miriam.

60Miaụŋ mu na ga Aron meci na: ga Nadab, na Abihu, ne Ɛleaza keeni Itama.

61Ama ga Nadab na Abihu 'wi, aka na ta a shananɛ AGWANGWAMA ulwa na shɛ shɛ una tijilo.

62Miaụŋ-me-eyi ma Alivai mu na aa rɛcɛ te kwune na atwa na ci upiana uko kwo kaa uhwuri ya te e meci aŋ. Ufwugwo wa aba hwɛɛ namɛ igbɛɛ-umpwa-nu-boo-ko-na-akpakwụ-a-ta (23,000), iwɛnɛ ta a rɛcɛ shɛ aŋ na ashashɛ atwa Isrɛl, e peni shi aŋ du kaa azajɛ na ashashɛ atwa Isrɛl vwɛ o.

63Go Moses ne Ɛleaza bunongbo, aba rɛcɛ amwamwa atwa ga Isrɛl hwɛɛ nu udadarɛ Moab nụ ụpalanụ Urefu Jodan ne eririri Jɛriko.

64I zasa bụtụ okwo bu ko na amɛ atwa ga namba la na ashashɛ atwa Isrɛl na go Moses na Aron rɛcɛ la hiiŋ nụ Ụshɛka Sainai o.

65Iwɛnɛ po AGWANGWAMA jɛmɛ iwɛ na atwa Isrɛl maa ɛ zhɛ o 'wo nụ ụshɛka ata tilɛɛ. I zasa ga kaa bụtụ aba okwo bu ko vwɛ na 'wi shi o, semi ga Kalɛb yɛu Jifune keeni Joshua yɛu Nụn kiri.

Tɛrɛcɛ 27

Miaụŋ-mo-o mu Zɛlofɛhad

1Ɛ hiɛŋ nzeci mu miaụŋ ma ata mo o mu Zɛlofɛhad na shɛ yɛu Hɛfɛ, bụjalụ Giliad, bujalalo Maki, binyabɛshɛ Manasɛ na shɛ yɛu Josɛf: ga Mala, na Noa, no Hogla, ne Milka keeni Tiza.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2Ee zhe ee shikekeni nu umbe Moses, keeni Ɛleaza bunongbo, keeni ehwurembe keeni tu'ulwatagwụ ta ata hwɛɛ, no ofwo odubo udulo tu'ulwatagwụ na agba AGWANGWAMA, ɛɛ hiɛŋ,

3Bishi tu 'wi nụ ụshɛka, ama bu zasaba na ashashɛ atwa Kora a na teni la AGWANGWAMA tigezhe o, ama bu 'wi iwɛ iwɛwɛ ikɛnyi ibwɛ. Bu zasa kaa miaụŋ-me-eyi o.

4Iwembe po izeci bishi tu zhɛ ya ina ni Isrɛl gaa? Iti peni ma i'wɛŋnɛ nɛ maa ta 'yaga na ashashɛ miaụŋ-mo-bino me bishi tu.

5Go Moses suji n-ndumwa ma ata ma aba no ofwo AGWANGWAMA.

6Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

7Miaụŋ-mo-o mu Zɛlofɛhad mi teni cɛŋ ni iyi nɛ aa jɛmɛ. Pana aŋ ma ogwu na maa a yɛ na ashashɛ atwa bishi ba aba, ga shɛ aba ebi peni ogwu bishi ba aba.

8Mbiso atwa Isrɛl maa, Yaa shɛ bụtụ 'wi, baa zasa yɛu-ye-eyi, asha ge peni yɛu ibwɛ yo o ogwu ubwa.

9Yaa shɛ baa zasa kaa du yɛu-yo-o, asha pana miaụŋ-mo-bino bwa ogwu ubwa.

10Yaa shɛ baa zasa kaa miaụŋ-mo-bino, asha pana ohongwu kwo kaa atagwụ ubwa ogwu ubwa.

11Yaa shɛ bishi bwa zasa ohongwu kwo kaa atagwụ, asha pana bụtụ na baa 'yajɛ ụmatụ nu bwa kpɛmkpɛm ogwu ubwa, ga shɛ ubwa yɛ aŋ. Atwa Isrɛl a shɛ o shiyono undwa ga eshe gana na ta AGWANGWAMA peni Moses unu ibɛ.

E Teri Joshua maa Tono Ụtarụtụ Moses

(Undwa 31:1-8)

12Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Zhaga mungo Ishɛmɛ gɛ Abarim, maa kwụbɛ cɛnjɛ ta ata Ngee peni atwa Isrɛl.

13Aka na abụ kwụbɛ tụ, bi zhɛ du bo 'wo gana na ta batagwụ bụ ga Aron 'wi,

14iwɛnɛ ahiɛ n ndanɛ tigezhe nu unu na Ngee hi peni nụ Ụshɛka Zin na aka na ta tu'ulwatagwụ ti Isrɛl hwɛɛ tu ma gagwụmana ahiɛ m mụnɛ shɛ ụjɛrụma ne eshe aba no ofwo ata ɛɛ hiɛŋ Mɛriba. (Mɛriba ata, ibɛ shɛ umɛzhinjɛ meni na mu namɛ ni Kadɛsh nụ Ụshɛka Zin).

15Go Moses hiɛŋ AGWANGWAMA,

16Gabụ na bɛ shɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana na peni atwa elele uraiŋ. Ma bụ tabwa maa teri bụtụ bu ko na zhɛ ba 'yagaga atwa tu'ulwatagwụ tu ga hwɛɛ,

17na kaa du eri na 'yagaga aŋ na tubana keeni tugwure; iwɛ maa kede tu'ulwa ta AGWANGWAMA kpaaŋ tɛ shɛ gana agwụdụ na zasa bi'iywa o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Shapa Joshua yɛu-ye-eyi Nụn, na shɛ bụtụ
na mpiala mu namɛ na amɛ ubwa, maa peteni bu i'ɛlɛ nu uhiuhiu.

19Shikicingo bu nu umbe Ɛleaza bunongbo keeni umbe tu'ulwatagwụ tu ga
kpaaŋ, maa peni bu unu ne eshe aba.

20Pana bụ ahwada bụ oko iwɛ maa tu'ulwatagwụ ta atwa Isrɛl hwɛɛ tu na hwuga-
unu ubwa.

21Ubwa zhɛ no shikono nu umbe bunongbo gɛ Ɛleaza maa bu no hoŋtono iwɛ
ubwa tedure nụ ụshɛrɛya Urim na namɛ nu umbe AGWANGWAMA. Tedure nu
n-ndumwa mu bwa, ibɛ tu'ulwatagwụ ta atwa Isrɛl kpaaŋ ti zhɛ tu na bana,
tedure nu n-ndumwa mu bwa kaa du tɛ ɛ zhɛ ti ne gwure. Ni inɛ gɛ ibɛ gɛ Ɛleaza
zhɛ no sokokono Joshua keeni tu'ulwatagwụ ta atwa Isrɛl hwɛɛ gana na maa a
na nda na ashɛrɛya aba elele.

22Go Moses njɛ ga gana na ta AGWANGWAMA peni bu unu. Bee shikicinji Joshua
nu umbe bunongbo gɛ Ɛleaza keeni umbe tu'ulwatagwụ ta ata hwɛ hwɛɛ.

23Nazhɛ bee petengeni bu i'ɛlɛ nu uhiuhiu, bee peni bu unu nu gana na ta
AGWANGWAMA ge peni bu unu.

Tɛrɛcɛ 28

Ụrụpɛ Tuhwoŋzhingo na Aa Ta Iyi-heri

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

2Pana atwa Isrɛl unu maa ga a na ma panɛ apwaŋ mi iyimɛyɛ, ibɛ shɛ apwaŋ mi
ụhiụŋ ụlatụ, anaa na aa ma m pana tedure nu ulwa. Ga a na ma panɛ aŋ na aka
ibɛ nɛ ee shiri gom.

3Mbiso aŋ maa arụpɛ na ɛɛ zhɛ na panɛ AGWANGWAMA tedure nu ulwa na: Iyi
nɛ ɛɛ zhɛ na 'waŋnɛ iyi-heri tutu, i shɛ, miaụŋ-ma-agwụdụ me eyi mi yebi mu
naa na mu ta namɛ uywa uko te e meci aŋ, mu naa na kaa mu zasa tụsụnyasụ.

4Hi zhɛ hia ta ụrụpɛ ni yɛu-ụgwụdụ ike nu uvwungwa, maa hi to ụrụpɛ ni yɛu-
ụgwụdụ iyebi nụ ụrụmɛ,

5medenji apwaŋ mihiuŋ mi tilee lee mi iyi-u'umpwa bimenji bi ikwureni
bugongo bu ko, mu na ee hiŋtetenji na manɛbɛ ma buta mi biye mu ubene uko
nu ukangasu, iwɛ ụrụpɛ tiya.

6Inɛ gɛ ibɛ shɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo na ɛɛ zhɛ na uranga AGWANGWAMA tụpana
tedure nu ulwa, unaa na oo to la hiiŋ ni Ishɛmɛ Sainai, unaa na kaa shanɛ
AGWANGWAMA ụhiụŋ ụlatụ.

7Iyi nɛ ɛhi zhɛ hia madanga yɛu-ụgwụdụ ata inɛ inɛ iwɛ ụrụpɛ tuswa, i shɛ
mayaga mu ubene uko nu ukangasu, no ohwolu tijilo ɛhi zhɛ hia 'wanga
AGWANGWAMA ụrụpɛ tuswa.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

8Hi zhɛ hia ta ụrụpɛ ni yɛu-ụgwụdụ iyebi nụ ụrụmɛ gana ebe ahi ga njɛ nụ ụrụpɛ uvwungwa, medenji ụrụpɛ tiya keeni ụrụpɛ ubwa u tuswa. I shaananɛ du kaa ụrụpɛ na ɛɛ zhɛ na ta tedure nu ulwa na shanɛ AGWANGWAMA ụhiụŋ ụlatụ.

Ụrụpɛ Ụjita-ụhinjanụ

9Ụrụpɛ Ụjita-ụhinjanụ ụ shɛ na miaụŋ-ma-agwụdụ mi yebi mu na mu ta shɛ uywa uko te e meci aŋ, mu na mu zasa tụsụnyasụ, medenji bimenji bo mihiuŋ mi tilee lee mu nkwuronu mo tugongo mi yebi mu na ee hiŋtetenji na manɛbɛ ma buta mi biye maa i shɛ ụrụpɛ tiya keeni ụrụpɛ tuswa.

10Inɛ ɛtɛ i shɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo una Ụjita-ụhinjanụ we elele medenji ụrụpɛ na shɛ aa uranga tuta keeni ụrụpɛ ubwa u tuswa.

Ụrụpɛ Upiana Ufwo

11Iyi nɛ ɛhi zhɛ hi na pana AGWANGWAMA ụrụpɛ tuhwoŋzhingo nụ ụjita na tu upiana banɛ hiiŋ na: ibɛ shɛ inɛ iyebi, nu udagba uko, na miaụŋ-ma-agwụdụ me eyi mi cenje mu na mu ta namɛ uywa uko te e meci aŋ, mu naa na kaa mu zasa tụsụnyasụ.

12Medenji ụrụpɛ tiya ne mihiuŋ mi tilee lee mu nkwuronu mo tugongo tu tatụ mu na mi hiŋtetenji na manɛbɛ ma buta, iwɛ buna ata be elele keeni mihiuŋ mi tilee lee mu nkwuronu mo tugongo ti yebi mu na mi hiŋtetenji na manɛbɛ ma buta iwɛ udagba ata uko;

13Mihiuŋ mi tilee lee mi ikwureni bugongo bu ko mu na mi hiŋtetenji na manɛbɛ ma buta na shɛ ụrụpɛ tiya i shɛ iwɛ yɛu-ụgwụdụ ye elele. Ụ shɛ kaa ụrụpɛ tuhwoŋzhingo na aa ta tedure nu ulwa, na kaa shanɛ AGWANGWAMA ụhiụŋ ụlatụ.

14Arụpɛ tuswa na ɛɛ zhɛ na 'waŋnɛ iwɛ aba a shɛ meni mụ tụ'walụ ta afwafwa me ebene eyebi na ashashɛ, iwɛ buna ata be eyi bu ko, meni mụ tụ'walụ ta afwafwa me ebene eyebi iwɛ udagba ata uko, meni ma afwafwa mu ubene uko na ashashɛ mɛ shɛ iwɛ yɛu-ụgwụdụ inɛ inɛ. Inɛ ɛtɛ ibɛ shɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo na shɛ aa pana aka elele na tu upiana ufwo banɛ tutu botogwu uywa.

15Iyi nɛ shɛ maa e keeni ụrụpɛ ata tuhwoŋzhingo iyi-heri, medenji ụrụpɛ ibɛ u tuswa i shɛ upi uko, ubwa ɛɛ zhɛ a pana AGWANGWAMA iwɛ ụrụpɛ iwɛwɛ.

Ụrụpɛ Isene Iyimɛyɛ nɛ Zasa Ifucingɛ
(Ụban 12:14-20; Liv 23:4-8; Undwa 16:1-8)

16Ụrụpɛ Isene Tɛkashɛka tụpana AGWANGWAMA ụ shɛ nụ ụjita umpwa-ni-bɛ-ineshi nu upiana ata uhiiŋ.

17Nụ ụjita umpwa-ni-bɛ-itɛ nu upiana ata, ibɛ shɛ Isene iyimɛyɛ nɛ zasa Ifucingɛ; ɛ zhɛ a ya iŋ tutu ijitɛ icenje.

18Hiɛ shɛ hio sotulonu tusotulonu te tijilo nụ ụjita uhiiŋ, hiɛ shɛ shɛ hia nda kaa ugondu we elele o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

19Pana ma AGWANGWAMA ụrụpɛ tuhwoŋzhingo ni inɛ ye eyi iyebi, nu udagba uko, medenji miaụŋ-ma-agwụdụ me eyi mi cenje mu na mu ta namɛ uywa uko te e meci aŋ, mu naa na kaa mu zasa tụsụnyasụ.

20Hiɛ shɛ hia pana ụrụpɛ tiya ne mihiuŋ mi tilee lee mu nkwuronu mo tugongo mu tatụ mu na ee hiŋtetenji na manɛbɛ ma buta iwɛ buna be eyi be elele, mihiuŋ mu nkwuronu mo tugongo ti yebi, iwɛ udagba uko,

21mihiuŋ mi tilee lee mi ikwureni bugongo bu ko mɛ shɛ iwɛ miaụŋ ma ata ma agwụdụ mi cenje inɛ inɛ.

22Hiɛ shɛ du hia ta ụrụpɛ iwɛwɛ nu upi uko, iwɛ iwɛwɛ tu'urugono.

23Na nda inɛ gɛ medenji ụrụpɛ tuhwoŋzhingo na ɛhi zhɛ hi na ta nu uvwungwa we elele.

24Gana ata du gbaa ɛhi zhɛ hi na pana AGWANGWAMA ụrụpɛ tiya tedure nu ulwa iyi-heri, i shanɛ bụ kaa ụhiụŋ ụlatụ ijitɛ icenje. Inɛ ɛtɛ namɛ swooŋ nụ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo na aa uranga tuta keeni ụrụpɛ ubwa u tuswa.

25Hiɛ shɛ hi na nda tusotulonu te tijilo nụ ụjita ata ucenje, hiɛ shɛ shɛ hia nda kaa ugondu ikɛnyi we elele o.

Ụrụpɛ Isene Iyi ye Ehilo ihiiŋ Tijicinje
(Liv 23:15-22)

26Aka na ahia pana AGWANGWAMA ụrụpɛ isene iyimɛyɛ ifwo ye ehilo ijitɛ icenje cenje tijicinje nụ ụjita uhiiŋ, hiɛ shɛ hia 'yaga tusotulonu te tijilo, hiɛ shɛ shɛ kaa hia nda ugondu ikɛnyi we elele o.

27Pana ma AGWANGWAMA ụrụpɛ tuhwoŋzhingo na shanɛ bụ ụhiụŋ ụlatụ ni inɛ ye eyi iyebi, nu udagba uko, na miaụŋ-ma-agwụdụ me eyi mi cenje mu na mu ta namɛ uywa uko te e meci aŋ.

28Medenji ụrụpɛ wa aba tiya, no mihiuŋ mi tilee lee mu nkwuronu mo tugongo tu tatụ mu na mi hiŋtetenji na manɛbɛ ma buta, iwɛ buna ata be elele, keeni mihiuŋ mu nkwuronu mo tugongo ti yebi iwɛ udagba ata uko,

29keeni iyi-u'umpwa ike, iwɛ miaụŋ ma ata ma agwụdụ inɛ inɛ.

30Pana ma ụrụpɛ iwɛwɛ tu'urugono nu upi uko.

31Na pana ma ụrụpɛ tuhwoŋzhingo a na tu'uranga, medenji ụrụpɛ ubwa u tiya, medenji a na ga. Na yalaga ma iyimabiga nɛ ahia pana arụpɛ ga iwɛ maa kede a 'yaga tụsụnyasụ te elele o.

Tɛrɛcɛ 29

Ụrụpɛ Isene ya Akakacɛ Tuhwulo

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1Hiɛ shɛ hio sotulonu tusotulonu tɛ tɛzhɛba nụ ụjita uhiiŋ nu upiana ucenje, hiɛ shɛ shɛ kaa hia nda ugondu we elele na 'yajɛ ikɛnyi o. Ụ shɛ ụjita hiŋ wa akakacɛ tuhwulo.

2Pana ma AGWANGWAMA ụrụpɛ tuhwoŋzhingo, na shanɛ bụ ụhiụŋ ụlatụ, na buna be eyi bu ko, nu udagba uko keeni miaụŋ-ma-agwụdụ me eyi mi cenje mu na mu zasa tụsụnyasụ te elele, mu na mu ta namɛ uywa uko te e meci aŋ.

3Medenji ụrụpɛ tiya iyi-u'umpwa itatụ ne bimenji bo mihiuŋ mi tilee lee mu nkwuronu mo tugongo mu tatụ mu na ee hiŋtetenji na manɛbɛ ma buta iwɛ buna ata bu ko, iyi-u'umpwa iyebi i mihiuŋ mu nkwuronu mo tugongo mi yebi mɛ shɛ iwɛ udagba ata uko,

4medenji iyi-u'umpwa ike, iwɛ miaụŋ ma ata ma agwụdụ inɛ inɛ.

5Hiɛ shɛ du hia ta ụrụpɛ iwɛwɛ nu upi uko, iwɛ maa e urigeni iwɛwɛ hiŋ.

6Na nda ma inɛ gɛ medenji ụrụpɛ tuhwoŋzhingo upiana ufwo, nu ụrụpɛ ubwa u tiya, medenji ụrụpɛ tuhwoŋzhingo una tu'uranga keeni ụrụpɛ ubwa u tiya keeni ụrụpɛ wa aba u tuswa, gana na to shikpogo shi ibɛ shɛ namɛ. Arụpɛ ga aa pana tedure nu ulwa shanɛ AGWANGWAMA ụhiụŋ ụlatụ.

Ụjita wa Arụpɛ Iwɛwɛ Tu'urugono
(Liv 23:26-32)

7'Yaga ma tusotulonu tɛ tɛzhɛba nụ ụjita umpwa nu upiana ucenje, ta ya ma iyimɛyɛ o, ta nda ma du ugondu we elele na 'yajɛ ikɛnyi nụ ụjita ata o.

8Pana ma AGWANGWAMA ụrụpɛ tuhwoŋzhingo na shanɛ bụ ụhiụŋ ụlatụ: na buna be eyi bu ko, nu udagba uko, na miaụŋ-ma-agwụdụ me eyi mi cenje, mu na mu ta namɛ uywa uko te e meci aŋ, mu na kaa mu zasa tụsụnyasụ te elele.

9Medenji ụrụpɛ wa aba u tiya ne mihiuŋ mi tilee lee mu nkwuronu mo tugongo tu tatụ, mu na ee hiŋtetenji na manɛbɛ ma buta iwɛ buna ata bu ko, ne mihiuŋ mi tilee lee mu nkwuronu mo tugongo ti yebi, mɛ shɛ iwɛ udagba ata uko,

10keeni ikwureni bugongo bu ko, iwɛ miaụŋ ma ata ma agwụdụ inɛ inɛ.

11Hiɛ shɛ du hia ta ụrụpɛ iwɛwɛ nu upi uko, una ata namɛ swooŋ nụ ụrụpɛ iwɛwɛ tu'urugono keeni ụrụpɛ tuhwoŋzhingo na aa uranga tuta, na arụpɛ aba tiya keeni arụpɛ aba tuswa.

Arụpɛ iwɛ Obodongom na Aa Njɛ
(Liv 23:33-44)

12'Yaga ma tusotulonu tɛ tɛzhɛba nụ ụjita umpwa-ni-bɛ-itɛ nu upiana ucenje, untanganana ma AGWANGWAMA isene titeyinje tu ga ti ijitɛ icenje, ta nda ma ugondu ikɛnyi we elele o.

13Pana ma AGWANGWAMA ụrụpɛ tuhwoŋzhingo tedure nu ulwa, na shanɛ bụ ụhiụŋ ụlatụ, ni inɛ ye eyi umpwa-ni-bɛ-itɛtu, na adagba eyebi, na miaụŋ-ma-

© 2008 Bible Society of Nigeria.

agwụdụ me eyi umpwa-na-muba-mi-neshi mu na mu ta namɛ uywa uko te e meci aŋ, mu naa na kaa mu zasa tụsụnyasụ te elele.

14Medenji ụrụpɛ tiya, ne mihiuŋ mi tilee lee mu nkwuronu mo tugongo tu tatụ, iwɛ inɛ ɛtɛ umpwa-ni-bɛ-itɛtu ne mihiuŋ mi tilee lee mu nkwuronu mo tugongo ti yebi, mu na ee hiŋtetenji na manɛbɛ ma buta, iwɛ adagba ata eyebi bu na bu na,

15keeni mihiuŋ mi tilee lee mi ikwureni bugongo bu ko, iwɛ miaụŋ ma ata ma agwụdụ umpwa-na-muba-mi-neshi inɛ inɛ.

16Hiɛ shɛ hia ta ụrụpɛ iwɛwɛ nu upi uko, una ata namɛ swooŋ nụ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo na aa uranga tuta; nụ ụrụpɛ ubwa u tiya keeni ụrụpɛ ubwa u tuswa.

17Iyi nɛ ɛhi zhɛ hia pana ụrụpɛ ti iyi heri, i shɛ: esemberi inɛ umpwa-na-ba-eyebi, na adagba eyebi, na miaụŋ-ma-agwụdụ me eyi umpwa-na-muba-mi-neshi mu na mu ta namɛ uywa uko te e meci aŋ, mu na kaa mu zasa tụsụnyasụ te elele.

18Pana ma arụpɛ tiya keeni arụpɛ tuswa iwɛ esemberi ata inɛ, na adagba ata keeni miaụŋ ma ata ma agwụdụ, gana na te e shiri okpogo ibɛ, nu gana na tu ufwugwo wa aba namɛ.

19Hiɛ shɛ du hia ta ụrụpɛ iwɛwɛ nu upi uko, una ata namɛ swooŋ nụ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo na aa uranga tuta, nụ ụrụpɛ ubwa u tiya keeni ụrụpɛ ubwa u tuswa.

20Iyi nɛ ɛhi zhɛ hia pana ụrụpɛ nụ ụjita ụtatụ i shɛ: esemberi inɛ umpwa-nu boo-ko, na adagba eyebi, na miaụŋ-ma-agwụdụ me eyi umpwa-na-muba-mi-neshi, mu na mu ta namɛ uywa uko te e meci aŋ, mu na kaa mu zasa tụsụnyasụ te elele.

21Pana ma arụpɛ tiya keeni arụpɛ tuswa iwɛ esemberi ata inɛ, na adagba ata keeni miaụŋ ma ata ma agwụdụ, gana na te e shiri okpogo ibɛ, nu gana na tu ufwugwo wa aba namɛ.

22Hiɛ shɛ du hia ta ụrụpɛ iwɛwɛ nu upi uko, una ata namɛ swooŋ nụ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo na aa uranga tuta, nụ ụrụpɛ ubwa u tiya keeni ụrụpɛ ubwa u tuswa.

23Iyi nɛ ɛhi zhɛ hia pana ụrụpɛ nụ ụjita uneshi i shɛ: esemberi inɛ umpwa, na adagba eyebi, keeni miaụŋ-ma-agwụdụ me eyi umpwa-na-muba-mi-neshi, mu na mu ta namɛ uywa uko te e meci aŋ, mu na kaa mu zasa tụsụnyasụ te elele.

24Pana ma arụpɛ tiya keeni arụpɛ tuswa iwɛ esemberi ata inɛ, na adagba ata keeni miaụŋ ma ata ma agwụdụ, gana na te e shiri okpogo ibɛ, nu gana na tu ufwugwo wa aba namɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

25Hiɛ shɛ du hia ta ụrụpɛ iwɛwɛ nu upi uko, una namɛ swooŋ nụ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo na aa uranga tuta, nụ ụrụpɛ ubwa u tiya keeni ụrụpɛ ubwa u tuswa.

26Iyi nɛ ɛhi zhɛ hia pana ụrụpɛ nụ ụjita utana i shɛ: esemberi inɛ ecinjishi, na adagba eyebi, na miaụŋ-ma-agwụdụ me eyi umpwa-na-muba-mi-neshi mu na mu ta namɛ uywa uko te e meci aŋ, mu na kaa mu zasa tụsụnyasụ te elele.

27Pana ma arụpɛ tiya keeni arụpɛ tuswa iwɛ esemberi ata inɛ, na adagba ata keeni miaụŋ ma ata ma agwụdụ, gana na te e shiri okpogo ibɛ, nu gana na tu ufwugwo wa aba namɛ.

28Hiɛ shɛ du hia ta ụrụpɛ iwɛwɛ nu upi uko, una namɛ swooŋ nụ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo na aa uranga tuta, nụ ụrụpɛ ubwa u tiya keeni ụrụpɛ ubwa u tuswa.

29Iyi nɛ ɛhi zhɛ hia pana ụrụpɛ nụ ụjita ucihiŋ i shɛ: esemberi inɛ atụndatụ, na adagba eyebi, na miaụŋ-ma-agwụdụ me eyi umpwa-na-muba-mi-neshi, mu na mu ta namɛ uywa uko te e meci aŋ, mu na kaa mu zasa tụsụnyasụ te elele.

30Pana ma arụpɛ tiya keeni arụpɛ tuswa iwɛ esemberi ata inɛ, na adagba ata keeni miaụŋ ma ata ma agwụdụ, gana na te e shiri okpogo ibɛ, nu gana na tu ufwugwo wa aba namɛ.

31Hiɛ shɛ du hia ta ụrụpɛ iwɛwɛ nu upi uko, una namɛ swooŋ nụ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo na aa uranga tuta, nụ ụrụpɛ ubwa u tiya keeni ụrụpɛ ubwa u tuswa.

32Iyi nɛ ɛhi zhɛ hia pana ụrụpɛ nụ ụjita ucenje i shɛ: esemberi inɛ ecenje, na adagba eyebi, na miaụŋ-ma-agwụdụ me eyi umpwa-na-muba-mi-neshi, mu na mu ta namɛ uywa uko te e meci aŋ, mu na kaa mu zasa tụsụnyasụ te elele.

33Pana ma arụpɛ tiya keeni arụpɛ tuswa iwɛ esemberi ata inɛ, na adagba ata keeni miaụŋ ma ata ma agwụdụ, gana na te e shiri okpogo ibɛ, nu gana na tu ufwugwo wa aba namɛ.

34Hiɛ shɛ du hia ta ụrụpɛ iwɛwɛ nu upi uko, una namɛ swooŋ nụ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo na aa uranga tuta, nụ ụrụpɛ ubwa u tiya keeni ụrụpɛ ubwa u tuswa.

35Hiɛ shɛ hio sotulonu tusotulonu tɛ tɛzhɛba nụ ụjita ụtụndatụ, hiɛ shɛ shɛ kaa hia nda ugondu ikɛnyi we elele o.

36Ama hiɛ shɛ hia pana AGWANGWAMA ụrụpɛ tuhwoŋzhingo tedure nu ulwa, na shanɛ bụ ụhiụŋ ụlatụ; nu usemberi buna bu ko, nu udagba uko, keeni miaụŋ-ma-agwụdụ me eyi mi cenje, mu na mu ta namɛ uywa uko te e meci aŋ, mu na kaa mu zasa tụsụnyasụ te elele.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

37Pana ma arụpɛ tiya keeni arụpɛ tuswa iwɛ usemberi ata buna, keeni iwɛ udagba ata keeni iwɛ miaụŋ ma ata ma agwụdụ, gana na te e shiri okpogo ibɛ, nu gana na tu ufwugwo wa aba namɛ.

38Hiɛ shɛ du hia ta ụrụpɛ iwɛwɛ nu upi uko, una namɛ swooŋ nụ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo na aa uranga tuta, nụ ụrụpɛ ubwa u tiya keeni ụrụpɛ ubwa u tuswa.

39Inɛ gɛ ibɛ ɛhi zhɛ hi na pana AGWANGWAMA na aka nsono mi hiŋ mu na ehi shiri aka muba. Inɛ gɛ kaa namɛ swooŋ na apwaŋ hiŋ na ehi shiri-unu keeni apwaŋ hiŋ tukwulangana iwɛ ụrụpɛ hiŋ tuhwoŋzhingo, na arụpɛ hiŋ tiya keeni arụpɛ hiŋ tuswa, keeni arụpɛ hiŋ amɛ-olom.

40Go Moses mbishi atwa Isrɛl iyi elele nɛ AGWANGWAMA peni bu unu ibɛ gom.

Tɛrɛcɛ 30

Andwa iwɛ Unu-tishilo

1Nazhɛ go Moses mbishi ehwurembe alamụ atwa Isrɛl, bɛɛ hiɛŋ, Iyi nɛ AGWANGWAMA iti peni-unu ibɛ nɛ.

2Bi hiɛŋ, Aka na te butubwenyi be elele shileni AGWANGWAMA unu, kwo kaa boo to-tuwa, bɛ shɛ shɛ bo ngwuricingo unu ata bee ge shiri o, bɛ shɛ ba nda gana na ti bee ge shiri-unu ata hwɛɛ.

3Aka na ti yɛu-yo-o shileni AGWANGWAMA unu iwɛ iyi elele, na aka na tu baa ta namɛ ni ihwɛ bishi bwa,

4yaa shɛ bishi bwa hwụjɛ iwɛ unu ata bee shiri keeni tuwa ta ata boo to, baa hiaŋ shɛ bụ kaa iwɛ ye elele, asha yɛu ɛtɛ shɛ ya ụrɛcɛnga unu ata ubwa tishilo keeni tuwa ta ata boo go to.

5Ama yaa shɛ bishi bwa lakanɛ bụ maa ụrɛcɛnga unu ubwa tishilo aka na tu baa hwụjɛ iŋ, asha a zha shɛ ɛ hiɛŋ yɛu ɛtɛ yo o maa ga ụrɛcɛnga uŋ ni tilɛɛ o. AGWANGWAMA kaa zhɛ a gangana bụ, iwɛnɛ te bishi bwa lakanɛ bụ.

6Yaa shɛ kaa yɛu ɛtɛ yo o shiri-unu ata kwo kaa boo to-tuwa ta ata nazhɛ baa cɛnɛ,

7yaa shɛ bwolo bwa hwụjɛ iŋ, baa hiaŋ shɛ bu kaa iwɛ ye elele nụ ụjita na tu baa hwụjɛ iŋ; asha bɛ shɛ ba ụrɛcɛnga unu ata ubwa tishilo keeni tuwa ta ata boo go to.

8Ama yaa shɛ bwolo bwa lakanɛ bụ maa ụrɛcɛnga unu ubwa tishilo keeni tuwa ta ata boo go to aka na tu baa hwụjɛ iŋ, asha a zha shɛ ɛ hiɛŋ biyikwo ata maa ga ụrɛcɛnga uŋ ni tilɛɛ o. AGWANGWAMA kaa zhɛ a gangana bụ, iwɛnɛ to bwolo bwa lakanɛ bụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9Ama unu we elele na bululo kwo kaa biyikwo na garatagwụ no bwolo bwa shiri, bɛ shɛ ba ụrɛcɛnga unu we elele na bee ge shiri hwɛɛ.

10Yaa shɛ kaa biyikwo na tunawaŋ shiri-unu, kwo kaa boo to-tuwa iwɛ iyi elele,

11yaa shɛ bwolo bwa hwụjɛ iŋ, baa dumanɛ shɛ iwɛ ye elele, baa lakanɛ shɛ bụ kaa maa ụrɛcɛnga uŋ, asha bɛ shɛ ba ụrɛcɛnga unu ata bee ge shiri keeni tuwa ta ata boo go to tilɛɛ.

12Ama yaa shɛ bwolo bwa lakanɛ bụ maa ụrɛcɛnga unu ubwa tishilo keeni tuwa ta ata boo go to aka na tu baa hwụjɛ iŋ, asha a zha shɛ ɛ hiɛŋ biyikwo ata maa ga ụrɛcɛnga uŋ ni tilɛɛ o. AGWANGWAMA kaa zhɛ a gangana bụ, iwɛnɛ to bwolo bwa lakanɛ bụ maa ụrɛcɛnga uŋ.

13Bwolo biyikwo eri bo lonono biyikwo bwa maa nda iyi elele nɛ biyikwo bwa ge shiri-unu ibɛ keeni tuwa te elele tu na biyikwo ata go to, bee eri kaa du bo ngwuricingo bu ni ibɛ tɛnda hwɛɛ.

14Ama yaa shɛ bwolo bwa hiaŋ shɛ bụ iyi elele nụ ụjita ata tu baa hwụjɛ iŋ, asha biyikwo ata shɛ ba ụrɛcɛnga unu ata bee ge shiri keeni tuwa ta ata boo go to hwɛɛ, iwɛnɛ to bwolo bwa hiaŋ shɛ bụ iwɛ ye elele nụ ụjita ata baa hwụjɛ iŋ la.

15Ama yaa shɛ bee ngwuricinji bu maa kede nda iŋ na aba na tu baa hwụjɛ iŋ, asha bwolo ata ngwuricinji bu iŋ tɛnda, ubwa zhɛ ba 'waŋna tijama te biyikwo bwa.

16Inɛ gɛ ibɛ shɛ andwa na AGWANGWAMA peni Moses unu wa aba iwɛ unu-tishilo na namɛ na ashashɛ butubwenyi ne biyikwo bwa keeni na ashashɛ bishi bi yɛu-yo-o na ta waŋnɛ ni ihwɛ bishi bwa nɛ ta cɛnɛ shɛ.

Tɛrɛcɛ 31

A Kwụnɛ Amidia

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

2Tụpana ma Amidia tụlụkpashɛ ta atwa Isrɛl, na aba inɛ ɛtɛ nazhɛ ɛbi zhɛ bo 'wo.

3Go Moses mbishi ga atwa Isrɛl, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Tala ma etwenyi oko na ashashɛ hiŋ maa a mama 'imɛ iwɛ ma a sukakanɛ Amidia nu ujasa maa a njɛ itɛpwɛ ya AGWANGWAMA.

4Ga ụlamụ wa atwa Isrɛl we elele vwɛ atwa akpakwụ-a-ta maa e zhe ujasa.

5Ibɛ po ụlamụ wa atwa Isrɛl we elele bwajɛ ga etwenyi akpakwụ-a-ta a-ta hwɛɛ, ibɛ ufwugwo wa aba hwɛɛ namɛ ya atwa igbɛɛ icihiŋ (12,000) a na mama 'imɛ maa e zhe ujasa.

6Go Moses tumwanɛ atwa ata akpakwụ-a-ta a-ta a na banɛ nụ ụlamụ wa atwa Isrɛl we elele. Ge Finihas yɛu Ɛleaza bunongbo, ubwa untanganɛ aŋ, ti iyi-

© 2008 Bible Society of Nigeria.

uhwugwa nɛ banɛ no ohwolu ata tijilo hwɛɛ keeni akakacɛ a na maa o no hwulo, maa o no mbiso aŋ iyi nɛ i shɛ maa a njɛ.

7Ee zhe ga aa njɛ ujasa na Amidia, gana na ta AGWANGWAMA peni Moses unu. Aa kwụnɛ etwenyi aba elele hwɛɛ.

8A kwụnɛ du shɛgwuma sha Amidia shɛ ta: gɛ Ɛvi, nɛ Rɛkɛm, no Zu, no Hu keeni Rɛba. A kwụnɛ du Balam yɛu Bio nu utokwobi.

9Nazhɛ atwa Isrɛl 'imɛ eyikwo atwa Amidia, ta miaụŋ ma aba, ee suji du i'wɛŋnɛ ya aba hwɛɛ, ti inɛ ya aba, ta agwụdụ aba hwɛɛ ee hwuri maa i shɛ ufwa wa ba ujasa.

10E hwoŋzhenji du ashɛpwụ atwa Amidia hwɛɛ keeni agba aba na oo go sotulongonu hwɛɛ.

11Ee suji iyi elele nɛ ujasa ga yɛ aa njɛ inɛ ya aba, ta atwa, ti iyimabiga hwɛɛ.

12Ee suje atwa ata ujasa yɛ, ti i'wɛŋnɛ ɛtɛ no ofwo Moses keeni Ɛleaza bunongbo, keeni ofwo tu'ulwa ta atwa Isrɛl hwɛɛ, nu ugba wa aba na aa namɛ, nu udadarɛ Moab na namɛ nu ụpalanụ Urefu Jodan ne eririri tɛkasha ti Jɛriko.

Tɛnyashɛnga ta Atwa na Kwụnɛ Atwa nu Ujasa Ata

13Ibɛ po go Moses, nɛ Ɛleaza bunongbo keeni ehwurembe tu'ulwatagwụ ta atwa Isrɛl kpaaŋ beni nu ugba ata aa ga namɛ, ee teji aŋ uhwaŋna maa a twa na aba no tupohondo tu ugba wa aba.

14Go Moses njɛ isɛbwɛ ne ehiu ejeshi, keeni eberezhe ejeshi akpakwụ-a-ta a-ta keeni eberezhe ejeshi dipi-yeyebi a na jiye ujasa.

15Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Iwembe po ehi genji eyikwo maa a namaa?

16Teyinje ma maa eyikwo ga aba 'wa la tusokokono tu Balam ni iwɛ Pio, aba zeriji la atwa Isrɛl maa a 'wanganɛ AGWANGWAMA, ibɛ po la kaa tishikpe tɛ zhaganɛ tu'ulwatagwụ ta atwa AGWANGWAMA hwɛɛ.

17Iwɛ inɛ ɛtɛ kwụna ma yɛu-ye-eyi ye elele keeni biyikwo be elele na mwopwo butubwenyi hwuwayɛ go.

18Ama ganga ma miaụŋ-mo-o mu na mi te mepi shi etwenyi iwɛ ikɛnyi hiŋ.

19Ama ga bụtụ be elele na kwụnɛ bụtụ nu ujasa keeni bụtụ be elele na timengeni ru'wo gɛga no tupohondo tu ugba ijitɛ icenje. Hiɛ shɛ hi mama nda shɛshɛshɛ nụ ụjita ụtatụ keeni ụjita ucenje, te eyikwo ata ɛhi imɛ nu ujasa.

20Hiɛ shɛ hia nyashanga tugwuno ti hiŋ shɛshɛshɛ keeni i'wɛŋnɛ nɛ aa njɛ nu u'waba keeni iyi nɛ aa njɛ ne tihiŋzhe ti iyweywe hwɛɛ, ti i'wɛŋnɛ ye elele nɛ aa njɛ ni i'wɛ'wɛ.

21Gɛ Ɛleaza bunongbo mbishi atwa ata jiye ujasa, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Shikpogo shɛ na AGWANGWAMA peni Moses na:

© 2008 Bible Society of Nigeria.

22ge nyeshi iyi elele nɛ ulwa eri shi wo hwoŋzhingo, gana azhɛnarɛya, na azụrụfa, nu utumburɛ, nụ ụshɛmbɛrɛ, ni itezere keeni bundala,

23Iyi elele nɛ eri yo hwoŋno nu ulwa, ge shiyeni iŋ ne meni ma ata ma nyashɛnga iyi shɛshɛshɛ.

24I shɛ i tilɛɛ maa hiɛ nyashɛnjɛ tugwuno ti hiŋ nụ ụjita ucenje, nazhɛ ɛhi zhɛ hia nama shɛshɛshɛ, nazhɛ ɛɛ zhɛ mo hi lonono maa hi gwure nu ugba tu'ulwa no ofwo atwa vwɛ.

Tudwotwogonu ti I'wɛŋnɛ nɛ Ujasa Yɛ

25Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

26Gabụ keeni Ɛleaza bunongbo keeni ehiu nhwaŋ me eshi tu'ulwatagwụ tu ga hwɛɛ, rɛta ma i'wɛŋnɛ ɛtɛ ujasa yɛ, ta atwa, ti iyimabiga.

27Dwotwogonu ma i'wɛŋnɛ ɛtɛ orubwo eyebi ta nangatangwụ. Go urubwo uko ụ shɛ una we ejeshi na ge zhe ujasa, maa urubwo uyebi ụ shɛ una tu'ulwatagwụ kpaaŋ.

28Ge ejeshi na ge zhe ujasa palaganɛ AGWANGWAMA ụdalụ wa aba. Gɛ ɛ vwɛ iyi ike na amɛ akpakwụ-eyebi-ni-dipi-yebi (500) ni i'wɛŋnɛ ɛtɛ ga shɛ inɛ ya aba, ta atwa ata ɛɛ gɛ imɛ, ti inɛ, tu nzhinyacɛ, ta agwụdụ, kwo kaa iyweywe.

29Sugo tudwonu ta ashashɛ inɛ ya aba maa peni Ɛleaza bunongbo, maa i shɛ upwaŋ na aa palaganɛ AGWANGWAMA.

30Ga atwa vwɛ ni Isrɛl bwajɛ iyi dupu dupu na amɛ tudwonu ta ashashɛ ni inɛɛ nɛ ga shɛ urobwo wa aba, ta atwa, ti inɛ, tu nzhinyacɛ, ta agwụdụ, ti iyweywe kwo kaa iyimabiga inyɛ ye elele. Sugo iŋ maa peni Alivai a na a ngbaraka udulo wa AGWANGWAMA.

31Go Moses keeni Ɛleaza bunongbo njɛ gana na ta AGWANGWAMA peni aŋ unu.

32I'wɛŋnɛ nɛ etwenyi na zhe ujasa suji na amɛ i'wɛŋnɛ ɛtɛ ujasa yɛ namɛ igbɛɛ-akpakwụ-atatụ-ni-bɛ-itɛtu-na-akpakwụ-a-ta-ni-bɛ-itɛ (675,000),

33inɛ namɛ igbɛɛ-talacɛ-ni-bɛ-cenje (72,000),

34nzhinyacɛ mu namɛ igbɛɛ-talacɛ-na-akpakwụ-a-ta (61,000),

35eyikwo na te mepi shi etwenyi namɛ igbɛɛ-umpwa-ni-bɛ-icihiŋ (32,000).

36Tudwonu ta ashashɛ agwụdụ a na shɛ urobwo we ejeshi na zhe ujasa, ufwugwo wa aba namɛ igbɛɛ-kpakwụ-ni-dipi-yebi-ni-bɛ-tindɛtu-na-akpakwụ-eyebi-ni-dipi-yebi (337,500),

37Agwụdụ na aa palaganɛ AGWANGWAMA namɛ akpakwụ-atatụ-nu-dupu-nu-woshi-na-ba-a-ta (675),

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

38inɛ ya aba namɛ igbɛɛ-umpwa-ni-bɛ-tindɛtu (36,000), inɛɛ nɛ aa palaganɛ AGWANGWAMA namɛ dupu-nu-woshi-ni-bɛ-yebi (72),

39nzhinyacɛ ma aba mu namɛ igbɛɛ-umpwa-ni-bɛ-itɛ-na-akpakwụ-eyebi-ni-dipi-yebi (30,500), inɛɛ nɛ aa palaganɛ AGWANGWAMA namɛ dupu-ne-eshe-umpwa-nu-boo-ko (61),

40atwa aba namɛ igbɛɛ-tindɛtu (16,000), atwa na aa palaganɛ AGWANGWAMA namɛ atwa talacɛ-na-ba-eyebi (32).

41Go Moses suji iŋ bee peni Ɛleaza bunongbo, inɛ ɛtɛ ibɛ shɛ upwaŋ na aa palaganɛ AGWANGWAMA, gana na ta AGWANGWAMA peni Moses unu.

42Tudwonu ta ashashɛ tu na tu vwɛ ni inɛɛ nɛ go Moses peni ejeshi, i shɛ inɛ ya atwa tu'ulwatagwụ ti Isrɛl hwɛɛ,

43agwụdụ aba namɛ du igbɛɛ-kpakwụ-ni-dipi-yebi-ni-bɛ-tindɛtu-na-akpakwụ-eyebi-ni-dipi-yebi (337,500)

44inɛ ya aba namɛ igbɛɛ-umpwa-ni-bɛ-tindɛtu (36,000),

45nzhinyacɛ ma aba mu namɛ igbɛɛ-umpwa-ni-bɛ-itɛ-na-akpakwụ-eyebi-ni-dipi-yebi, (30,500),

46atwa aba namɛ igbɛɛ-tindɛtu (16,000),

47Go Moses bwajɛ iyi ike ike na amɛ iyi dupu dupu, ta atwa, ti iyimabiga, bee peni Alivai a na a ngbaraka umwono tu'ulwatagwụ wa AGWANGWAMA gana na ta AGWANGWAMA peni bu unu.

Apwaŋ na Atwa Shihwolu, ne Ehiu Ujasa Peni

48Nazhɛ ehiu a na untanganɛ ejeshi akpakwụ-a-ta a-ta keeni a na dipi-yeyebi zhajɛ no ofwo Moses,

49ɛɛ hiɛŋ bụ, Tɛ rɛcɛ ejeshi na namɛ ni i'ɛlɛ tu, i zasa bụtụ okwo bu ko 'inɛ na amɛ aba o.

50Iwɛbɛ po atu 'waŋnanɛ AGWANGWAMA apwaŋ na shɛ iyi tisemberi ya azhɛnarɛya, no shikpokwu, no shi'umwo, na tɛkanɛ, na shɛtakwụ keeni tụmbwụ ti i'ilu, iwɛ maa ta nda iyi iwɛwɛ tu'urogono na agba AGWANGWAMA.

51Go Moses keeni Ɛleaza bunongbo leshiji i'wɛŋnɛ ɛtɛ tisemberi nɛ aa njɛ na azhɛnarɛya hwɛɛ,

52ufwugwo ibɛ hwɛɛ namɛ ɛshɛkɛl igbɛɛ-tindɛtu-na-akpakwụ-atatụ-ni-dipi-tɛtu (16,750).

53Bụtụ bụtụ na amɛ atwa na zhe ujasa untanganɛ i'wɛŋnɛ ibwɛ nɛ bee suje nu ujasa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

54Go Moses keeni Ɛleaza bunongbo suje i'wɛŋnɛ ɛtɛ ya azhɛnarɛya nɛ ee leshiji no olugwo eberezhe ejeshi akpakwụ-a-ta a-ta keeni a na dipi-yeyebi, ee tileni iŋ nu umwono tu'ulwa wa AGWANGWAMA iwɛ maa i shanɛ atwa Isrɛl iyi titeyinje na agba AGWANGWAMA.

Tɛrɛcɛ 32

Ụlamụ Rubɛn nu Una Gad Jɛjɛ ni Giliad

(Undwa 3:12-22)

1Ụlamụ Rubɛn nụ ụlamụ Gad, a 'yajɛ iyimabiga tebiye, ibɛ po aa kwụbɛ maa cɛnjɛ tu Jazɛ keeni cɛnjɛ ti Giliad tɛ zhɛmanɛ aŋ tunama ni iyimabiga ya aba.

2Ibɛ po ee zhe no ofwo Moses keeni Ɛleaza Bunongbo keeni ehwurembe tu'ulwatagwụ ta ata hwɛɛ, ɛɛ hiɛŋ aŋ,

3Ashɛpwụ na ɛɛ hiɛŋ, Atarot, ni Dibon, nu Jazɛ, ni Nimira, ni Hɛshibon, ni Ɛlɛale, ni Sɛbam, ni Nɛbo keeni Bɛon.

4Ibɛ shɛ cɛnjɛ ti geri na AGWANGWAMA mbiyeni atwa Isrɛl maa e leshiji maa a 'yaga, tɛ shɛ cɛnjɛ tu na ti zhɛmanɛ iyimabiga. Atuba miaụŋ mu ga mụ bụ mu ugondu, ti 'yajɛ kaa iyimabiga duwa.

5Ɛɛ hiɛŋ, Hioko kaa inyɛmɛnyɛmɛ miaụŋ mu ga bụ mu ugondu, maa iti peni cɛnjɛ ta ata maa ta gɛga na tuba, maa kede iti keshicinji Urefu ga Jodan maa ta gɛga apata o.

6Ama go Moses jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Hia jala ree maa hi gɛga epe maa miaụŋ-mo-bino hiŋ tuba mi zhe ujasa?

7Iwembe po ahia jala maa hiɛ kwụshɛ atwa vwɛ hiŋ Isrɛl u'waba maa kede e keshi e zhe na cɛnjɛ ta ata AGWANGWAMA peni aaŋ?

8Gana ga la eshi hiŋ njɛ aka na tu Ngaa tumwanɛ aŋ te e beni nu Kadɛsh-bania maa a yalajɛ cɛnjɛ ta ata.

9Aka na te e ci ulomu Ɛshkol, aa kwụbɛ cɛnjɛ ta ata, aa kwụshɛ ya atwa Isrɛl avwɛ u'waba maa kede e teni cɛnjɛ ta ata AGWANGWAMA ge peni aŋ o.

10Ibɛ po AGWANGWAMA njɛ isɛbwɛ jita ata, bee keri-unu, bɛɛ hiɛŋ,

11Iwɛ-tɛkana, i zasa bụtụ okwo bu ko na ashashɛ etwenyi na banɛ ni Ijipti, a na shiywa sha aba shi tuwo woshi kwo kaa uhwuri te e meci aŋ, zhɛ o tono cɛnjɛ ta ata Ngee shiri-unu maa N zhɛ ma pana Abraham, na Azik keeni Jekob o, iwɛnɛ ta a n 'wa sụ na amɛ aba oko hwɛɛ.

12I zasa bụtụ okwo bu ko, semi ga Kalɛb yɛu Jifune bụtụ bu Kɛnɛz keeni Joshua yɛu Nụn, iwɛnɛ ta n 'wa na amɛ aba oko hwɛɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13Ibɛ po AGWANGWAMA njɛ isɛbwɛ na atwa Isrɛl, baa njɛ aŋ maa go no rungo gbom nụ ụshɛka tutu shiywa buhanda, uuwa i ci aka na uwaŋnɛ ata na heshigeni la AGWANGWAMA amɛ ileni hwɛɛ.

14Hioko ma, hi ishijɛ tụlụkpashɛ te eshi hiŋ, ahiɛba ụlamụ wa atwa ci'nyɛ, maa hi keeni isɛbwɛ ya AGWANGWAMA ti'ishicinjɛ no ofwo atwa Isrɛl sasana!

15Yaa shɛ ehi genji AGWANGWAMA tu'wa, bi zhɛ du bo jinoko atwa ga hwɛɛ nụ ụshɛka ga, asha ahiɛba kaa hi po ɛɛ zhɛ o ilono hwɛɛ.

Anya Atwa na Jɛjɛ Geri bu Uwaŋna-banụ bu Jodan

16Nazhɛ ee kezhingeni pu Moses, ɛɛ hiɛŋ bụ, Ti zhɛ ta ma nsumo epe iwɛ iyimabiga tu, ti zhɛ du ta ma ashɛpwụ a'wụtụ iwɛ atwa na ta gwụmwatangwụ ati 'yajɛ.

17Ama ti zhɛ tu mama ima iwɛ maa ta zha ujasa na atwa vwɛ tu Isrɛl, uuwa i ci aka na atɛ gɛgɛcɛnjɛ aŋ na cɛnjɛ ta ata ɛɛ zhɛ a nama. Atwa na ati 'yajɛ tuba zhɛ o zwono na ashɛpwụ a'wụtụ a'wụtụ a na 'yajɛ uba, iwɛ maa kede atwa na jɛjɛ na cɛnjɛ tu ga timengeni aŋ o.

18Ti zha shɛ te gwure nu nhwaŋ mu tu o, semi aka na ta atwa vwɛ tu Isrɛl leshiji cɛnjɛ tu na ee peni aŋ.

19Ti zha shɛ ta lashɛga ya cɛnjɛ na aba hileniye ata Jodan o; iwɛnɛ ta ati 'yagawa cɛnjɛ tu tu hileni ga geri bu uwaŋna-banụ bu Jodan.

20Go Moses hiɛŋ aŋ, Yaa shɛ ɛhi zhɛ hi mama ima epe ne eshe AGWANGWAMA maa hi zhe ujasa,

21maa etwenyi hiŋ ujasa hwɛɛ zhɛ mama ima maa e zhe ujasa na AGWANGWAMA, uuwa i ci aka na bee unzhi atwa i'ime ibwɛ,

22maa aka na AGWANGWAMA leshiji cɛnjɛ ta ata, nazhɛ ɛhi zhɛ hie gwure maa hi mama 'yaga epe maa kede hi 'yaga ya tijama ta AGWANGWAMA keeni atwa vwɛ hiŋ Isrɛl o, asha nazhɛ ɛhi zhɛ hia 'yaga cɛnjɛ tu ga ne eshe AGWANGWAMA.

23Ama yaa shɛ ahiɛ njɛ shɛ gana ga ehi shiri-unu ga, asha hiɛ njɛ AGWANGWAMA iwɛwɛ, iwɛwɛ hiŋ kaa zhɛ ma hi 'waŋnanɛ ulwapɛ tilɛɛ.

24Ma ma ashɛpwụ a'wụtụ a'wụtụ iwɛ atwa hiŋ na gwụmwatangwụ keeni nsumo iwɛ iyimabiga hiŋ, ama hiɛ shɛ tuba hia nda iyi nɛ ehi shiri-unu ibɛ.

25Ibɛ po atwa Gad keeni atwa Rubɛn hiɛŋ bụ, Iyɛri, Ti zhɛ ta nda gana ga ebi ti peni-unu ga.

26Ti zhɛ ta nama epe na ashɛpwụ ga Giliad, ta miaụŋ mu tu, te eyikwo tu, ti inɛ tu keeni agwụdụ tu hwɛɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

27Ama miaụŋ mu ga mụ bụ mu ugondu a mama 'imɛ maa a ndanɛ AGWANGWAMA ujasa. Ti zhɛ ta kasha Jodan ga maa ta jasa ujasa nu gana na ebi ti peni-unu.

Ashashɛ Ụlamụ Manasɛ Jɛjɛ ni Giliad

28Ibɛ po go Moses peni Ɛleaza bunongbo, no Joshua keeni ehiu nhwaŋ ma alamụ atwa Isrɛl unu iwɛ aba, bɛɛ hiɛŋ,

29Yaa shɛ atwa Gad na atwa Rubɛn mama 'imɛ maa e keshi Jodan maa e jeseni AGWANGWAMA ujasa ne hiŋ, yaa shɛ ee hi mbiyeni ahiɛ lasụ atwa cɛnjɛ ta ata, asha hiɛ shɛ hia pana aŋ cɛnjɛ ta ata ti Giliad maa a 'yaga tụ.

30Ama yaa shɛ aa mama 'imɛ shɛ maa e keshi Jodan maa e zhe ujasa ne hiŋ, asha ni Kenan du ɛɛ zhɛ a 'yaga cɛnjɛ ta aba gana hiŋ.

31Nazhɛ atwa Gad na atwa Rubɛn jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Iyɛri, ti zhɛ ta nda gana na ta AGWANGWAMA peni miaụŋ-mu-ugondu ga bụ unu.

32Tu mama 'imɛ maa ta kasha Jodan ga nu ukpahiŋ wa AGWANGWAMA maa ta nda ujasa na cɛnjɛ ti Kenan, ama cɛnjɛ tu tu ti zhɛ tuba ta nama hileni ga Jodan.

33Go Moses peni ụlamụ Gad, nụ ụlamụ Rubɛn keeni ashashɛ ụlamụ Manasɛ, na shɛ yɛu Josɛf cɛnjɛ-ta-tugwama ti Sihon agwuma A'amo keeni cɛnjɛ-ta-tugwama tu Og agwuma Bashan medenji a'una na rungwutwonu aŋ hwɛɛ.

34Nazhɛ ụlamụ Gad meeneni ashɛpwụ Dibon keeni Atarot keeni Aroe,

35keeni Atarot una Shofan keeni Jazɛ keeni Jogbɛha,

36keeni Bɛt-nimira keeni Bɛt-haran, na shɛ ashɛpwụ a'wụtụ a'wụtụ a na 'yagajɛ uba, oo mo du nsumo iwɛ agwụdụ aba.

37Ụlamụ Rubɛn aba tuba meeneni ashɛpwụ Hɛshbon keeni Ɛlɛale keeni Kiriataim,

38keeni Nɛbo keeni Beal-mion (ibɛ oo po ashɛpwụ ata nzeci mi nya), keeni Sibma, nazhɛ oo po ashɛpwụ a'wụtụ a'wụtụ a na ee meeneni nzeci mi nya.

39Nazhɛ atwa umwamwa Maki na shɛ yɛu Manasɛ zhe Giliad, ee leshiji cɛnjɛ ta ata, ee unzhi A'amo a na ga jɛjɛ la apata maa kede a 'yaga tu ya o.

40Iwɛbɛ po go Moses shepi Giliad bee peni uŋ atwa umwamwa Maki na shɛ yɛu Manasɛ, aa jɛjɛ ya na tuba.

41Ga Jai yɛu Manasɛ zhe baa sukakanɛ ashɛpwụ aba oko, bee leshiji aŋ, boo po aŋ izeci maa, Harot-jai.

42Go Noba zhe bee leshiji ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ Kenat keeni ashɛpwụ na rungwutwonu uŋ, boo po uŋ izeci ibwɛ maa, Noba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Tɛrɛcɛ 33

Tahaŋnụ tu na Ti Beni ni Ijipti ti Zhe Cɛnjɛ ti Kenan

1Edingbe tahaŋnụ tu na unyama wa atwa Isrɛl zhe ta a banɛ ni Ijipti tedure na ti'yagaga tu Moses keeni Aron a na shɛ ehwurembe aba na:

2Go Moses 'nyeci edingbe ofwo na ee zhegeji na tahaŋnụ ta aba nu umama 'wanụ, nu gana na ta AGWANGWAMA peni bu unu.

3Atwa Isrɛl banɛ nu Ramesis na shɛ cɛnjɛ ti Ijipti nụ ụjita umpwa-ni-bɛ-itɛ nu upiana uhiiŋ ni iyi tuholo na ta a yɛ iyimɛyɛ tɛkashɛka ihiiŋ. Atwa Isrɛl banɛ na tụlasụ tụ 'wụtụ ne eshe atwa Ijipti kpaaŋ,

4na aka na ta atwa Ijipti o no miaụŋ ma aba me eyi mu umbe mu na AGWANGWAMA kwụnɛ. Tedure ni inɛ ɛtɛ ibɛ AGWANGWAMA peni tuwa ta aba ulwapɛ.

5Gabata atwa Isrɛl beni nu Ramesis, ee jwe ugba wa aba nu Sukot.

6Te e beni nu Sukot, ee jwe ugba wa aba ni Itam, na namɛ ni ipɛlu ụshɛka ata.

7Te e beni ni Itam, ee gwure ne ekwunyi ee zhe Pihahirot, na namɛ nu uwaŋna-banụ Balzɛfon, ee jwe ugba wa aba to dongonu Migdol.

8Te e beni nu Pihahirot, ee keshici itekwu ee teni nụ ụshɛka, ee zhe tahaŋnụ ijitɛ itɛtu na amɛ ụshɛka ata Itam, nazhɛ ee jwe ugba wa aba nu Mara.

9Te e beni nu Mara, ee ci Ilim. Ɛmɛzhinjɛ meni umpwa-na-ba-eyebi namba apata keeni iyi ike sụbɛ ishiwɛ, i namɛ dupu-nu-woshi (70). Ee jwe ugba wa aba apata.

10Te e beni ni Ilim, ee jwe ugba wa aba nụ ụpalanụ Itekwu Ishenje.

11Te e beni nụ ụpalanụ Itekwu Ishenje, ee jwe ugba wa ba nụ Ụshɛka Sin.

12Te e beni nụ Ụshɛka Sin, ee jwe ugba wa aba nu Dofka.

13Te e beni nu Dofka, ee jwe ugba wa aba na Alush.

14Te e beni na Alush, ee jwe ugba wa aba ni Rɛfidim, no ofwo na meni mu zasaba maa atwa ata swe.

15Te e beni ni Rɛfidim, ee jwe ugba wa aba nụ Ụshɛka Sainai.

16Te e beni nụ Ụshɛka Sainai, ee jwe ugba wa aba ni Kibrot-hatava.

17Te e beni ni Kibrot-hatava, ee jwe ugba wa aba nu Hazɛrot.

18Te e beni nu Hazɛrot, ee jwe ugba wa aba ni Ritma.

19Te e beni ni Ritma, ee jwe ugba wa aba ni Rimon-pɛrɛz.

20Te e beni ni Rimon-pɛrɛz, ee jwe ugba wa aba ni Libna.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

21Te e beni ni Libna, ee jwe ugba wa aba ni Risa.

22Te e beni ni Risa, ee jwe ugba wa aba ni Kɛhɛlata.

23Te e beni ni Kɛhɛlata, ee jwe ugba wa aba ni Ishɛmɛ Shɛfɛ.

24Te e beni ni Ishɛmɛ ɛtɛ Shɛfɛ, ee jwe ugba wa aba nu Harad.

25Te e beni nu Harad, ee jwe ugba wa aba nu Makɛlot.

26Te e beni nu Makɛlot, ee jwe ugba wa aba nu Tahat.

27Te e beni nu Tahat, ee jwe ugba wa aba ni Tɛra.

28Te e beni ni Tɛra, ee jwe ugba wa aba ni Mɛtka.

29Te e beni ni Mɛtka, ee jwe ugba wa aba nu Hashmona.

30Te e beni nu Hashmona, ee jwe ugba wa aba nu Mosɛrot.

31Te e beni nu Moshɛrot, ee jwe ugba wa aba ni Bɛnɛ-jakan.

32Te e beni ni Bɛnɛ-jakan, ee jwe ugba wa aba nu Hagidgad.

33Te e beni nu Hagidgad, ee jwe ugba wa aba nu Jotbata.

34Te e beni nu Jotbata, ee jwe ugba wa aba na Abrona.

35Te e beni na Abrona, ee jwe ugba wa aba nɛ Ɛzion-gɛbɛ.

36Te e beni nɛ Ɛzion-gɛbɛ, ee jwe ugba wa aba nụ Ụshɛka Zin, (ubwa gatata shɛ Kadɛsh).

37Te e beni nụ Ụshɛka Zin, ee jwe ugba wa aba ni Ishɛmɛ Ho, nɛ namɛ nu ukwunanga cɛnjɛ ti Idụm.

38Nazhɛ ga Aron bunongbo ata munji Ishɛmɛ Ho, nu gana na ta AGWANGWAMA peni bu la unu, bee 'wi apata; nụ ụjita uhiiŋ nu upiana utana, nu uywa buhanda, na ta atwa Isrɛl banɛ ni Ijipti.

39Ga Aron namɛ shiywa dipi-yebi-nu-woshi-na-shɛba-shɛ-tatụ (123) te e meci bu, nazhɛ bee 'wi ni Ishɛmɛ ɛtɛ Ho.

40Nazhɛ bụtụ bi Kenan, bu ko na shɛ agwuma Arad, na jɛjɛ tuta ta cɛnjɛ ti Kenan, hwụjɛ maa atwa Isrɛl e ci ba.

41Te e beni ni Ishɛmɛ Ho, ee jwe ugba wa aba nu Zalmona.

42Te e beni nu Zalmona, ee jwe ugba wa aba nu Punon.

43Te e beni nu Punon, ee jwe ugba wa aba nu Obot.

44Te e beni nu Obot, ee jwe ugba wa aba no tuhwuŋzwotongwu ta Abarim, no tugwungwu tu Moab.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

45Te e beni no tuhwuŋzwotongwu ta Abarim, ee jwe ugba wa aba ni Dibon-gad.

46Te e beni ni Dibon-gad, ee jwe ugba wa aba na Almon-diblataim.

47Te e beni na Almon-diblataim, ee jwe ugba wa aba nu nshama mu Abarim mu na mu dongonu Ishɛmɛ Nɛbo.

48Te e beni nu nshama mu Abarim, ee jwe ugba wa aba nu udadarɛ Moab nụ ụpalanụ Jodan ne eririri Jɛriko.

49E jwe ugba wa aba nụ ụpalanụ Urefu ata Jodan, te kwune ni Bɛt-jɛshimot tutu Abɛlshitim na namɛ na adadarɛ Moab.

E Sekekeni Aŋ Iyi nɛ maa a Njɛ Nazhɛ maa e Keshi Jodan

50Nazhɛ AGWANGWAMA mbishi Moses iwɛ na adadarɛ ata Moab nụ ụpalanụ Urefu ata Jodan, bɛɛ hiɛŋ,

51Mbiso atwa Isrɛl maa, Aka na ehi keshi Urefu Jodan, ehi teni cɛnjɛ ta atwa Kenan,

52i shɛ tilɛɛ maa hi unzhi atwa na ga jɛjɛ na cɛnjɛ ta ata hwɛɛ. Nda ma ntatanuwaŋ ma aba ma atayɛ, na mu na mi i'wɛ'wɛ mu naa na ee shebi keeni mu naa na ee mengeni ufwu kpaaŋ keeni tikpekwu ta ata ta aba aa zha tɛzhɛba, hwuŋzotongo tu ma kpaaŋ.

53Lashɛga ma cɛnjɛ ta ata maa hi 'yaga tụ maa hi gɛga na tuba, Gamba n hi peni tu maa hi 'yaga.

54Ni icɛcɛ tu'waŋ ɛhi zhɛ hio dwotwogonu atwa amwamwa hiŋ cɛnjɛ ta ata. Pana ma ụlamụ na gembi cɛnjɛ tu na ti gembi du, ụlamụ na gwumwa, pana aŋ ma cɛnjɛ tu na tu gwumwa du nu gana na ta a yɛ icɛcɛ.

55Ama yaa shɛ ehi unzhi shi atwa na jɛjɛ na cɛnjɛ ta ata, asha atwa ata ehi genji maa avwɛ, aba zhɛ ma hi shana hwuŋ gana tɛmbɛrɛ tu na ti zhɛ tu na hi sapaga ne eshe hiŋ keeni gana esepi na zhɛ na hi sapaga hwuŋ ni i'ɛŋbi hiŋ; ɛɛ zhɛ kaa na hi pana ụbaụta na cɛnjɛ ta ata.

56(Yaa shɛ ehi unzhi shi aŋ,) asha ahiɛba Ngɛɛ zhɛ ma nda iyi nɛ Ngee nge heŋshi maa ma nda aŋ.

Tɛrɛcɛ 34

Tugwungwu ta Cɛnjɛ ti Kenan

1Nazhɛ AGWANGWAMA mbishi Moses, bɛɛ hiɛŋ,

2Pana atwa Isrɛl unu maa, Aka na ehi teni hwuŋ cɛnjɛ ta ata ti Kenan Ngee hi peni maa hiɛ yɛ-ogwu tuba tutu uce wo ogwungwu tuba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Ogwungwu hiŋ ụzalụ tuta zhɛ e kwune nụ Ụshɛka Zin, ti zhɛ ta palangana tugwungwu ti Idụm. Ogwungwu hiŋ uwaŋna-banụ nu ụzalụ tuta zhɛ e kwune ni Itekwu Manɛ.

4Nazhɛ tɛ ɛ zhɛ te ringeni te kwune nụ ụzalụ tuta, to mungo akarabim, ta kashɛka to dulo Zin, tutu tuta ti Kadɛsh-bania. Nazhɛ tɛ ɛ zhɛ ta ta tuhwulo ta zha geri bu uwaŋna-twonuo bu Haza-ada, to hwulo to to Azmon;

5ti zhɛ te ringeni te kwune na Azmon, ta zha ni Isese Ijipti, nazhɛ te pushe ni Itekwu.

6Ogwungwu hiŋ ụzalụ bu uwaŋna-twonuo zhɛ a sha ni Itekwu ɛtɛ I'wɛtwɛ, ti zhɛ ta palangana ukwokwo ibɛ. Apata zhɛ a sha ogwungwu hiŋ ụzalụ bu uwaŋna-twonuo.

7Shilo ma ogwungwu hiŋ ụzalụ tuzuba te kwune ni Itekwu ɛtɛ I'wɛtwɛ tutu Ishɛmɛ Ho.

8Yaa shɛ te e beni ni Ishɛmɛ Ho, ti zhɛ ta zha tutu tutono tu Hamat. Ti zhɛ ta ta tuhwulo ta zha Zidad,

9ta zha Sifron, tɛ ɛ zhɛ ta kwunanga nu Haza-inan.

10Hi zhɛ hio shilo ogwungwu hiŋ ụzalụ bu uwaŋna-banụ te kwune nu Haza-inan i ci Shifam.

11Ti zhɛ ta bana ni Shifam to zwo tuta ti Ribla na bụ'aŋbụ bu uwaŋna-banụ bu Ain, ti zhɛ to zwo tutu bụ'aŋbụ bu uwaŋna-twonuo bi Itekwu Kinɛrɛt.

12Tugwungwu ta ata ti zhɛ to zwo ta palangana Urefu Jodan, ta kwunanga ni Itekwu Manɛ. Ofwo na shɛ tugwungwu ta cɛnjɛ ti hiŋ tu ta tutu rungwutwonu tu.

13Go Moses peni atwa Isrɛl unu, bɛɛ hiɛŋ, Cɛnjɛ tu ga ɛhi zhɛ hia lashɛga tedure ni icɛcɛ tu'waŋ na. AGWANGWAMA shilwo maa bi zhɛ ba pana tụ alamụ ecinjishi keeni ashashɛ ụlamụ.

14Ụlamụ Rubɛn, nụ ụlamụ Gad keeni ashashɛ ụlamụ Manasɛ, o loshigwo cɛnjɛ ta ba, oo dwotwogonu tu nu gana na tu nhwaŋ me eshi aba mu namɛ.

15Alamụ ata eyebi keeni ashashɛ ụlamụ uko loshigwo cɛnjɛ ta aba geri bu uwaŋna-banụ Jodan ne eririri Jɛriko.

Ehwurembe na Ee Teri maa O Dwotwogonu Cɛnjɛ ta Ata na

16Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

17Atwa na zhɛ mo hi dwotwogonu cɛnjɛ ta ata a shɛ gɛ Ɛleaza bunongbo keeni Joshua yɛu Nụn.

18Bɛ shɛ du bɛ vwɛ buhwuri-bu-umbe bu ko nụ ụlamụ we elele maa e mbiyeni aŋ cɛnjɛ ta ata tudwotwogonu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

19Nzeci ma atwa ata na; Ga Kalɛb yɛu Jifune banɛ nụ ụlamụ Juda.

20Gɛ Shɛmuɛl yɛu Amihud banɛ nụ ụlamụ Simion.

21Gɛ Ɛlidad yɛu Kislon, banɛ nụ ụlamụ Bɛnjamin.

22Go Buki yɛu Jogli, ubwa shɛ buhwuri-bu-umbe na banɛ nụ ụlamụ Dan.

23Ga Haniɛl yɛu Ifod, ubwa shɛ buhwuri-bu-umbe na banɛ nụ ụlamụ Manasɛ na shɛ yɛu Josɛf.

24Gɛ Kɛmuɛl yɛu Shiftan, ubwa shɛ buhwuri-bu-umbe na banɛ nụ ụlamụ Ifrem, na shɛ yɛu Josɛf.

25Gɛ Ɛlizafan yɛu Panak, ubwa shɛ buhwuri-bu-umbe na banɛ nụ ụlamụ Zɛbulon.

26Ga Paltiɛl yɛu Azan, ubwa shɛ buhwuri-bu-umbe na banɛ nụ ụlamụ Isaka.

27Ga Ahihud yɛu Shɛlomi, ubwa shɛ buhwuri-bu-umbe na banɛ nụ ụlamụ Ashɛ.

28Gɛ Pɛdahɛl yɛu Amihud, ubwa shɛ buhwuri-bu-umbe na banɛ nụ ụlamụ Naftali.

29Atwa gana na AGWANGWAMA peni-unu maa ga shɛ aba dwotwogonu atwa Isrɛl cɛnjɛ ta ata ti Kenan.

Tɛrɛcɛ 35

Ashɛpwụ na Ee Peni Alivai na

1Nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa no Moses nu udadarɛ Moab, nụ ụpalanụ Urefu Jodan ne eririri Jɛriko, bɛɛ hiɛŋ,

2Mbiso atwa Isrɛl maa ge teri ashɛpwụ anaa na ee leshiji, maa e peni Alivai keeni cɛnjɛ tu na ti 'yajɛ ambɛ tiya tutu rungwutwonu cɛnjɛ ta ashɛpwụ ata.

3Ashɛpwụ ata ɛɛ zhɛ a pana aŋ, a shɛ iwɛ maa a gɛgaga. Cɛnjɛ ta ata ti 'yajɛ ambɛ tiya, tɛ shɛ iwɛ inɛ ya aba, na agwụdụ aba keeni iyimabiga ya aba ye elele.

4Ga cɛnjɛ ta ata ti tiyaga ɛhi zhɛ hia pana Alivai, tu kwune nu uba ụshɛpwụ, ga tɛ shɛ ivwunɛ akpakwụ-ecenje-ni-dipi-yebi (1,500), na bụ'aŋbụ be elele tutu rungwutwonu tu.

5Gana na ɛhi zhɛ hia manga tupohondo tụ ụshɛpwụ ata na: ga ụzalụ bu uwaŋna-banụ, nụ ụzalụ tuta, nụ ụzalụ bu uwaŋna-twonuo, tụ ụzalụ bu tuzuba i shɛ ivwunɛ ugbaa-uko-na-akpakwụ-a-ta (3,000). Ga ụshɛpwụ ata tuba nama na ashashɛ gom. A shɛ a 'yaga cɛnjɛ ta tiyaga ta ashashɛ ata hwɛɛ, iwɛ ashɛpwụ aba.

Ashɛpwụ Tuswaka

(Undwa 19:1-13; Josh 20:1-9)

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Pana ma Alivai ashɛpwụ ecihiŋ, iwɛ maa bụtụ be elele na kwụnɛ bụtụ nu u'ala-tuhwulo, go gozhigo apata. Hiɛ shɛ hia kaana aŋ ashɛpwụ anya buhanda-na-ba-eyebi (42).

7Ga ashɛpwụ na ɛhi zhɛ hia pana Alivai hwɛɛ; a shɛ buhanda-na-ba-atụndatụ (48), medenji cɛnjɛ tu na ti 'yajɛ ambɛ tiyaga.

8Ashɛpwụ na ɛhi zhɛ hiɛ vwɛ na ashɛpwụ na atwa Isrɛl leshiji maa hi peni Alivai, hiɛ shɛ hiɛ vwɛ ashɛpwụ ufwugwo na ashɛpwụ ufwugwo na ụlamụ ata 'yajɛ. Ụlamụ na 'yajɛ ashɛpwụ na gwumwa ufwugwo, vwɛ ma du ashɛpwụ na gwumwa ufwugwo na aba.

9Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses,

10Mbiso atwa Isrɛl maa, Aka na ehi keshi Urefu Jodan ehi teni cɛnjɛ ti Kenan,

11tala ma ashɛpwụ tuswaka, iwɛ maa ga bụtụ na kwụnɛ bụtụ nu u'ala-tuhwulo gezhiji maa swaka apata.

12Na ashɛpwụ ata aba bụtụ na hwuri-u'ala na bụtụ zhɛ bo gozhigono bɛcɛpɛ bi itɛpwɛ be mehieŋ na 'yajɛ ụmatụ na bụtụ ata aa kwụnɛ, iwɛ maa kede a kwụnɛ bụtụ na hwuri-u'ala na bụtụ tobwolo bi te shikeni shi na agba atwa tu'ulwatagwụ hwɛɛ maa a jɛmɛ ụshɛrɛya ubwa o.

13Ashɛpwụ ata ecihiŋ ɛhi zhɛ hia tala a shɛ iwɛ tuswaka.

14Ga ashɛpwụ ata atatụ nama hileniye Jodan, ashɛpwụ atatụ nama na cɛnjɛ ti Kenan.

15Ashɛpwụ ata ecihiŋ a shɛ iwɛ tuswaka ta atwa Isrɛl keeni iwɛ bugaiŋ keeni iwɛ bụtụ na sumɛ maa gɛga ne hiŋ tutu. Bụtụ be elele na kwụnɛ bụtụ nu u'ala-tuhwulo, maa go gozhigo maa swaka apata.

16Ama yaa shɛ bụtụ po binya bwa iyi-hwoo gana ụshɛmbɛrɛ, bee 'wi, asha bɛ shɛ bụkwụnɛ ba bụtụ. Ga a kwụnɛ du bụtụ ata kwụnɛ bụ.

17Yaa shɛ kaa ba ga 'waŋnɛ utayɛ na eri wa kwụna bụtụ nu u'ala ubwa, boo to bu, bee 'wi, asha bɛ shɛ bụkwụnɛ ba bụtụ. Ga kwụnɛ du bụtụ ata kwụnɛ bụtụ.

18Yaa shɛ kaa ba ga 'waŋnɛ ụ'wụ'wụ na eri wa kwụna bụtụ nu u'ala ubwa, boo po bụtụ, bee 'wi, asha bɛ shɛ bụkwụnɛ ba bụtụ. Ga kwụnɛ du bụtụ ata kwụnɛ bụtụ.

19Ga bɛcɛpɛ bi itɛpwɛ ata be mehieŋ na 'yajɛ ụmatụ na bụtụ ata baa kwụnɛ, kwụnɛ bụtụ ata na aka na tu boo to bu ugbe.

20Yaa shɛ boo go imo bu kwo kaa baa ga shɛka bụ cebe, nazhɛ bee sepi bu iyi ike, kwo kaa bee keri iyi ike yoo to bu, bụtụ ata 'wi,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

21kwo kaa boo to bu ukwu, yaa shɛ bụtụ ata 'wi, asha bɛ shɛ bụkwụnɛ ba bụtụ. Ga bụtụpanɛ bi itɛpwɛ ata be mehieŋ kwụnɛ du bụtụ ata na aka na ti bee vwuteni bu.

22Ama yaa shɛ baa ga zasa uwuru nu bwa cebe, kwo kaa baa ga shɛka sụ bụ, nazhɛ bee sepi bu iyi ike kwo kaa bee keri iyi ike yoo to bu,

23kwo kaa bee keri utayɛ na eri wa kwụna bụtụ, woo to bu, tu baa ga kwụbɛ shɛ bụ, nazhɛ bụtụ ata 'wi. Okwo tu baa ga zasa uwuru nu bwa cebe, ti bee ge dwelekeci shi bu maa nda bụ iyi iwɛ cebe.

24Ga tu'ulwatagwụ tɛ jɛmɛ ụshɛrɛya na namɛ na ashashɛ buhwuri ata bu u'ala na bụtụpanɛ ata bi itɛpwɛ be mehieŋ, nu gana na to shikpogo sha ashɛrɛya shɛ namɛ.

25Ga atwa tu'ulwa hwɛɛ leshiji buhwuri ata bu u'ala ni i'ɛlɛ bụtụpanɛ ata bi itɛpwɛ be mehieŋ, ga tu'ulwa tu gwuricinji bu nụ ụshɛpwụ tuswaka na bee ge gezhiji bee zhe. Ga nama apata tutu i ci aka na Bunongbo bụ 'Wụtụ na ee dudugeni manɛbɛ mi tijilo 'wi.

26Ama yaa shɛ buhwuri ata bu u'ala beni nụ ụshɛpwụ ata u tuswaka, bee ge gezhiji baa namɛ,

27bụtụpanɛ bi itɛpwɛ be mehieŋ kwụbɛ bụ no tupohondo tụ ụshɛpwụ ata baa ga swacɛ, nazhɛ bụtụpanɛ bi itɛpwɛ be mehieŋ kwụnɛ bụ, asha bụtụpanɛ ata bi itɛpwɛ be mehieŋ zasa tụwụma ta tukwụna tu bwa o.

28Iwɛnɛ po i shɛ tilɛɛ maa bụtụ ata ga shɛ ba nama nụ ụshɛpwụ ata baa ga swacɛ tutu tu'wo to Bunongbo ata bụ 'Wụtụ. Ama na aba tu'wo to Bunongbo ata bụ 'Wụtụ, nazhɛ bee ge eri be jiyo na cɛnjɛ tu bwa.

Undwa we Eseyida keeni Tugwube

29Ijɛ kpaaŋ i shɛ shikpogo shɛ gana na maa hi na duma ụshɛrɛya iyi gɛnɛ gɛ tutu ofwo na awaŋnɛ hiŋ teje.

30Bụtụ be elele na kwụnɛ bụtụ, a shɛ a kwụna du bụkwụnɛ ata ba bụtụ tedure ne eseyida a mbana. Ama kede a kwụnɛ bụtụ tedure nu useyida uko gba o.

31Bɛ shɛ shɛ ba lashɛga iyi elele nɛ bụkwụnɛ ata ba bụtụ 'waŋnɛ maa gwubo uhiuhiu ubwa o. Gana na tu n-ndumwa-mụ-wụmɛ bụ, i shɛ tilɛɛ maa ga a kwụnɛ bụ du.

32Yaa shɛ kaa bụtụ be elele ge gezhiji bee zhe nụ ụshɛpwụ ata u tuswaka, ta lashɛga ma kaa du iyi elele no olugwo ubwa maa gwubo uhiuhiu ubwa maa gwulo na cɛnjɛ tu bwa tobwolo Bunongbo ata bụ 'Wụtụ te 'wi shi o.

33Ta na hashɛgana ma cɛnjɛ ta ata ahiɛ namɛ o. Iwɛnɛ po bụtụ tụkwụna ta hashɛgana cɛnjɛ. I zasa kaa inyɛ iyi nɛ ɛɛ zhɛ a nangana cɛnjɛ ta ata, iwɛ bụtụ ata aa kwụnɛ o, semi ne mehieŋ ma bụtụ ata ga kwụnɛ du bụtụ ata.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

34Ta na hashɛgana ma cɛnjɛ ta ata ahiɛ namɛ na tuba o. Gamba AGWANGWAMA, N namɛ na ashashɛ atwa Isrɛl.

Tɛrɛcɛ 36

Iwɛ Ogwu Miaụŋ-mo-o mu Zɛlofɛhad

1Nazhɛ ehiu nhwaŋ ma amwamwa Giliad yɛu Maki, na shɛ bụjalụ Josɛf, zhe no ofwo Moses keeni ofwo ehwurembe avwɛ atwa Isrɛl.

2Ɛɛ hiɛŋ aŋ, AGWANGWAMA ibi peni la unu maa dwotwogonu atwa Isrɛl cɛnjɛ ta aba tedure ni icɛcɛ tu'waŋ. Bee bi peni du unu sasana maa hwoŋshi miaụŋ-mo-o mu Zɛlofɛhad cɛnjɛ ti yɛu-bino tu.

3Ama yaa shɛ aa cɛnɛ alamụ anya na atwa Isrɛl, asha ɛ zhɛ a bacɛnga ogwu aba no ogwu eshi tu maa e keeni ogwu ụlamụ ata aa cɛnɛ; ni icɛcɛ tu'waŋ kaa ɛɛ zhɛ a bacɛnga aŋ.

4Aka na tu uywa iyi tugwurocongo u ci, te e gwurecenji cɛnjɛ te elele tu na ee ge senji la no ofwo atwa na ga 'yajɛ tụ la hiiŋ, asha cɛnjɛ ta miaụŋ-mo-o mu Zɛlofɛhad ti zhɛ ta zha maa ti keeni ma tụ ụlamụ ata aa cɛnɛ, ama ụlamụ tu tuba zhɛ wa vwụnga tụ ya.

5Go Moses peni atwa Isrɛl unu nu gana na ta AGWANGWAMA jɛmɛ la, bɛɛ hiɛŋ, Ụlamụ Manasɛ teni cɛŋ ni iyi nɛ aa jɛmɛ.

6Iyi nɛ AGWANGWAMA peni-unu ibɛ iwɛ miaụŋ-mo-o mu Zɛlofɛhad i shɛ maa, Ga a tuna bụtụ be elele na kwụlanɛ aŋ, ama tuba ga shɛ na amɛ ụlamụ wa aba ukɛnyi wa aba kiri.

7Cɛnjɛ to ogwu ta atwa Isrɛl tɛ shɛ shɛ ta bana nụ ụlamụ uko maa ti teni nụ ụlamụ unya o. Bụtụ bi Isrɛl be elele bɛ shɛ ba untangana cɛnjɛ te eshi ubwa nụ ụlamụ wa aba.

8Yɛu-yo-o ye elele nɛ 'yajɛ cɛnjɛ to ogwu nụ ụlamụ we elele ni Isrɛl, bɛ shɛ ba tuna bụtụ bu umwamwa ụlamụ bishi bwa, iwɛ maa ga bụtụ be elele tuba untangana cɛnjɛ to ogwu bishi bwa.

9Ogwu cɛnjɛ tụ ụlamụ we elele tɛ shɛ shɛ ta bana nụ ụlamụ uko maa ti teni nụ ụlamụ unya o. Ga alamụ atwa Isrɛl na untangana cɛnjɛ ta aba.

10Ibɛ po miaụŋ-mo-o mu Zɛlofɛhad mɛ njɛ gana na ta AGWANGWAMA peni Moses unu.

11Ibɛ po ga Mala, ne Tiza, no Hogla, ne Milka keeni Noa a na shɛ miaụŋ-mo-o mu Zɛlofɛhad mɛ cɛnɛ nkwonyi ma aba.

12A cɛnɛ na amɛ amwamwa ụlamụ Manasɛ yɛu Josɛf, ibɛ po aa untanganɛ cɛnjɛ te bishi ba aba na amɛ umwamwa ụlamụ wa aba.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13Inɛ gɛ kpaaŋ ibɛ shɛ shikpogo keeni unu na AGWANGWAMA peni la atwa Isrɛl tedure no Moses na adadarɛ Moab nụ ụpalanụ Urefu Jodan, ne eririri tɛkasha ti Jɛriko.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Undwa Tukwabilana

Undwa Tukwabilana 1

Ecilo no Po Ee 'Nyeci Utakada ga na

1N-ndumwa mu ga muba go Moses dumanjɛ na atwa Isrɛl kpaaŋ, nụ ụshɛka, hileniye Urefu Jodan, na Araba, to dongonu Suf, na ashashɛ Paran nu Tofɛ, nu Laban, nu Hazerot, keeni Dizahab.

2(Te e beni nu Horɛb, nu uhwaŋna Ishɛmɛ Sei i ci Kadɛsh-bania, tɛ shɛ tahaŋnụ ti ijitɛ umpwa-nu-boo-ko).

3Na amɛ uywa buhanda, nụ ụjita uhiiŋ, nu upiana umpwa-nu-boo-ko, nazhɛ go Moses mbishi atwa Isrɛl n-ndumwa mu na AGWANGWAMA peni bu unu muba kpaaŋ.

4Na aba na tu baa lasụ Sihon Agwuma A'amo, na namɛ ni Hɛshbon keeni Og agwuma Bashan, na namɛ na Ashtarot, keeni Ɛdrɛi.

5Go Moses kwuni aŋ andwa ga ti'eshicigono hileniye Jodan, na cɛnjɛ tu Moab, bɛɛ hiɛŋ,

6AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu, bi ti mbishi nu Horɛb, bɛɛ hiɛŋ, Gana na ahiɛ jɛjɛ ni ishɛmɛ gɛ ilegeji, u gwumwa ya;

7yinjɛ ma maa hi kwuni tahaŋnụ ti hiŋ, maa hi zhe na cɛnjɛ ti ishɛmɛ ya A'amo, keeni no ofwo anya aba elele a na shɛ atwa Araba, na cɛnjɛ ti ishɛmɛ keeni cɛnjɛ tu ulomu, keeni cɛnjɛ tụ ụzalụ tuta, keeni cɛnjɛ tụ ụpalanụ itekwu, na cɛnjɛ te Ekenan keeni Lebanon, tutu Urefu ata ụ'wụtụ na shɛ Yufretis.

8Hioko ma, N hi shileni cɛnjɛ ta ata nu umbe hiŋ; zhaga tono ma maa hi leshiji cɛnjɛ ta ata Ngee shileni la eshi hiŋ, ga Abraham, na Azik, keeni Jekob unu maa N zhɛ ma pana aŋ, keeni ajalalo aba.

Go Moses Teri Ajɛmɛ-ụshɛrɛya

(Ụban 18:13-27)

9Go Moses mbishi atwa ata, bɛɛ hiɛŋ, N hi mbishi la taa na aka na atu namɛ ni Ishɛmɛ Sainai, maa, N eri shi ma hi 'yagaga Ngooko.

10AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ kaa ihi keeni ugombo, hwuwayɛ go ufwugwo hiŋ ụ shɛ ya gana mkpasu.

11Ga AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ogwunukwoshi hiŋ ɛhiɛ njɛ atwa igbɛɛ kpalụ gembi ufwugwo uhwuri gana na ahiɛ namɛ la, maa ma hi pana uwebiye, nu gana na bee hi shileni la unu!

12Gana naa Ngee eri ma 'waŋna i'wɛŋnɛ udumanga hiŋ na zhinengeni hwɛɛ Ngookoo?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

13Tala ma etwenyi a na incɛ, a na kaa eshiciji iyi, a na 'yajɛ shɛhaŋsa tuto, na alamụ hiŋ, maa Mo hi shikicingono aŋ maa a shɛ ehiu hiŋ.

14Ɛhi n jishijɛ, ɛhi hiɛŋ, Iyi nɛ ebi ti mbishi, iti zhɛmanɛ maa ta nda.

15Ngee suje ga ehiu, na alamụ hiŋ, a na incɛ keeni anaa na 'yajɛ shɛhaŋsa tuto, Ngee shikicinji aŋ maa a shɛ a'yagajɛ atwa akpakwụ-a-ta a-ta, (1,000) na a'yagajɛ atwa dipi-yebi yebi, (100) na a'yagajɛ atwa dupu dupu, (50) na a'yagajɛ atwa umpwa umpwa, (10) medenji atwa shihwolu, tutu rungwutwonu alamụ hiŋ kpaaŋ.

16Nazhɛ Ngaa tɛtaganɛ ajɛmɛ-ụshɛrɛya hiŋ unu, Ngɛɛ hiɛŋ, Na hwuga ma iwɛ nɛ namɛ na ashashɛ miaụŋ-mo-bino hiŋ, maa hi na duma ụshɛrɛya u tishiriri na ashashɛ bụtụ ni yɛu-bino bwa, kwo kaa na bulashɛ na namɛ pu bwa.

17Hiɛ shɛ shɛ hia 'yaga atwa tuzanga nụ ụshɛrɛya tụdụma o; hiɛ shɛ hi na shɛlagana okofwo keeni azhɛgba ta nangwụ. Hiɛ shɛ shɛ hia nda inyɛsɛ ye eshe bụtụ be elele o, Agwatana ubwa 'yajɛ ụshɛrɛya ga. Iwɛ elele nɛ ihi hwuleji, nazhɛ shapɛ iŋ ma pi mi, maa ma hwuga iŋ.

18Ngee hi peni sasana unu iyi elele nɛ ahiɛ shɛ hi na nda na aka ata.

Tutumwana te Eyeleji Cɛnjɛ a na Beni ni Kadɛsh-bania

(Tɛrɛ 13:1-33)

19Nazhɛ eti beni nu Horɛb, eti duleji ụshɛka ata ụ'wụtụ 'wụtụ, na kaa wa sha bụtụ inyɛsɛ, na kaa ahiɛ kwụbɛ kpaaŋ, nu uhwaŋna ata zhɛ na cɛnjɛ tu nshama ta A'amo, nu gana na ta AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu iti peni la unu; eti ci Kadɛsh-bania.

20Ngɛɛ hi hiɛŋ, Hi ci ya cɛnjɛ tu nshama ta A'amo, tu na AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu iti peni.

21AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ kaa ihi shilwonuo cɛnjɛ ta ata nu umbe hiŋ; zhaga mungo ma maa hi leshiji tu, nu gana na ta AGWANGWAMA na shɛ Agwatana eshi hiŋ, ihi mbishi. Ta nda ma ya inyɛsɛ o, kede shihwulu shi hi horukono.

22Nazhɛ ahiɛ zhajɛ pi mi hwɛɛ hiŋ, ɛhi hiɛŋ, Tu tumwanɛ ma etwenyi oko nu umbe tu, iwɛ maa a ti yalaganɛ cɛnjɛ ta ata, maa e ti gwuricingeni ajɛshɛgwa sasana iwɛ uhwaŋna na ụ shɛ tilɛɛ maa to mungo apata keeni ashɛpwụ na ɛti zhɛ to to hiiŋ.

23Iwɛ ɛtɛ kaa i shɛ maa i n zhɛmanɛ, ibɛ po Ngee suji etwenyi umpwa-na-ba-eyebi, bụtụ bu ko nụ ụlamụ we elele.

24Nazhɛ ee hwuri, ee munji na cɛnjɛ tu nshama, ee ci Ulomu Eshkol, ee yeleji tu.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

25Ee cwe du umeseyi tụ'walụ tɛ cɛnjɛ ta ata aa 'waŋnɛ tụ, ee zwe pu tu, aa tu 'waŋnanɛ kaa sasana unabarɛ tuba, ɛɛ hiɛŋ, Cɛnjɛ ta ata AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu iti peni tɛ zhɛmɛ.

Tungwulongongo keeni Tigezhe

26Okwo ti yaa shɛ gana ata, hi munji shi maa hi teni cɛnjɛ ta ata o, ama hi to tigezhe nu unu na AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ ihi peni.

27Ibɛ po ehi ngwulengenji no shidulo shi hiŋ, ɛhi hiɛŋ, Iwɛnɛ ta AGWANGWAMA iti imi, ibɛ po bɛɛ ti bɛcinjɛ na cɛnjɛ ti Ijipti, maa mo tu zwono ni i'ɛlɛ ya A'amo, maa e ti iricinji.

28Ce ɛti zhɛ to mungo ta zhaa? Miaụŋ-mo-bino tu mu na atu tumwanɛ, mu tu bweji shihwulu, ɛɛ hiɛŋ, Atwa ata gembenji, aa njɛsanjɛ kaa ee tu hwuri. Ashɛpwụ aba kaa 'yagajɛ ukpahiŋ, uba wa aba kaa njɛshɛ wee timengeni tụla. Shɛ inɛ ɛtɛ kiri o, tụ kwụbɛ kaa du miaụŋ-me-eyi mu Anak apata.

29Nazhɛ Ngɛɛ hi hiɛŋ, Ta sụma ma atwa ata inyɛsɛ o, kede uriri wa aba ụ hiɛ 'imɛ o.

30AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ zhɛ ma hi 'yagaga maa ma hiɛ twagwụ ifelu ni ikɛnyi ibwɛ, gana na baa hiɛ ndanɛ la na cɛnjɛ ti Ijipti gbaa ne eshe hiŋ,

31keeni nụ ụshɛka, no ofwo ata ahiɛ kwụbɛ la ta AGWANGWAMA hiŋ ihi 'waŋnɛ, gana na ta bụtụ ba 'waŋna yɛu ibwɛ, nu uhwaŋna we elele na ehi duleji tutu ehi ci epe.

32Okwo ti yaa shɛ gana ata, hiɛ tɛtanɛ shɛ n-ndumwa ma AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ rishe o.

33Ubwa kaa ihi hwuleni umbe nu uhwaŋna ata maa ma hi dwalakakana ofwo na maa hi jwe ugba hiŋ, maa mo hi mbisono uhwaŋna na maa hi duri tedure nu ulwa u tuwam nụ ụjita, nu udomu u tuwam na aka bu uwaŋna.

AGWANGWAMA Peni Atwa Isrɛl Ulwapɛ
(Tɛrɛ 14:20-45)

34Ibɛ po AGWANGWAMA hwụjɛ n-ndumwa mi hiŋ, baa njɛ isɛbwɛ, bee keri-unu, bɛɛ hiɛŋ,

35I zasa bụtụ okwo bu ko na ashashɛ usara ga ụwɛ zhɛ ba kwụba cɛnjɛ ta ata ti biye Ngee shileni la eshi hiŋ unu maa N zhɛ ma pana aŋ o,

36semi ga Kalɛb yɛu-ye-eyi Jifune kiri zhɛ bo tono tu. N zhɛ ma pana bụ cɛnjɛ ta ata baa fwụndacɛ, ta miaụŋ mu bwa, iwɛnɛ tu baa n 'wa na amɛ oko kpaaŋ.

37AGWANGWAMA du kaa njɛ isɛbwɛ ne mi iwe hiŋ, bɛɛ n hiɛŋ, Bi zha shɛ bo tono cɛnjɛ ta ata o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

38Hiɛcɛnga ma Joshua yɛu-ye-eyi Nụn, na shɛ umadanga bụ u'waba, ubwa zhɛ ba nda maa atwa Isrɛl leshiji cɛnjɛ ta ata.

39Shɛ inɛ ɛtɛ kiri o, miaụŋ mi hiŋ mu na mu ta gwumwatangwụ, mu naa na ɛhi hiɛŋ ujasa zhɛ wa ya, miaụŋ ma ata mi hiŋ mi te mepi shi iyi ibiye keeni iyi iwɛ hwayɛ ga, muba kaa mi zhɛ ma zha apata. Aba kaa Ngɛɛ zhɛ ma pana tụ, aba kaa zhɛ a 'yaga tụ.

40Ama inee hiŋ shɛ, jɛshɛrɛga ma, maa hi zhe tahaŋnụ ti hiŋ nụ ụshɛka maa hi hwuri geri bi Itekwu Ishenje.

41Nazhɛ ɛhi n jishijɛ ɛhi hiɛŋ, Tɛ njɛ AGWANGWAMA iwɛwɛ; ti zhɛ to mungo maa ta twa ifelu nu gana na ta AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu iti peni-unu gbaa. Ibɛ po bụtụ bụtụ hiŋ umpi i'wɛŋnɛ ibwɛ ujasa, ehi heŋshi maa i zasa iwɛ maa hi munji na cɛnjɛ ta ata tu nshama o.

42Ibɛ po AGWANGWAMA n hiɛŋ, Mbiso aŋ maa, To mungo ma maa hi twa ifelu o, iwɛnɛ tu Ngaa zasaba na ashashɛ hiŋ; atwa i'ime hiŋ zhɛ ma hi lasụ.

43Ama okwo ti Ngee hi mbishi gana ata, hiɛ hwụjɛ shɛ waa kaa iwɛ o, ahiɛ njɛ tigezhe nu unu-tupana wa AGWANGWAMA, ehi munji ne tukwurimi, ehi zhe na cɛnjɛ tu nshama.

44Nazhɛ A'amo a na jɛjɛ na cɛnjɛ ta ata tu nshama banɛ gana iswɛ nɛ yo unzo bụtụ, aa hiɛ sukakanɛ, ee hi unzhe, ee hi jibi ni Sei tutu i ci Homa.

45Ibɛ po ehi gwure, ahiɛ cwɛ-u'wo na agba AGWANGWAMA; ama bụ hwụjɛ shɛ kaa u'wo hiŋ, bi shiri shi kaa okwo ụcɛbɛ pi hiŋ o.

46Ibɛ po ahiɛ jɛjɛ ni Kadɛsh ijitɛ ifwugwo, ibɛ shɛ ijitɛ ye elele nɛ ahiɛ namɛ apata.

Undwa Tukwabilana 2

Shiywa shɛ na Ee Rinji nụ Ụshɛka

1Nazhɛ atɛ jɛshɛrɛjɛ eti zhe tahaŋnụ nụ ụshɛka geri bi Itekwu Ishenje, nu gana na ta AGWANGWAMA m peni-unu; ibɛ po eti jwe ugba ni Ishɛmɛ Sei, atɛ jɛjɛ apata ijitɛ ifwugwo.

2Nazhɛ AGWANGWAMA n hiɛŋ,

3Turungo tu na ehi rungwo cɛnjɛ tu ga ti ishɛmɛ, tu gwumwa ya; jɛshɛrɛga ma ya maa hi zhe geri bu tuzuba.

4Bɛɛ n hiɛŋ, Pana atwa ga unu, maa Tonongo ma tugwungwu tu miaụŋ-mo-bino hiŋ mu na mɛ shɛ miaụŋ mi Isụ, mu naa na mɛ jɛjɛ ni Sei; ɛ zhɛ kaa a nda inyɛsɛ hiŋ. Iwɛ ecilo ata, mama 'imɛ ma tebiye;

© 2008 Bible Society of Nigeria.

5ta nda ma kaa ujasa na aba o; iwɛnɛ tu Ngaa zha shɛ ma hi pana cɛnjɛ ta aba te elele, okwo ofwo na maa uvwɛvwɛjɛ patana, N zha shɛ ma hi pana o, iwɛnɛ tu Ngoo pwonuo ajalalo Isụ Ishɛmɛ ɛtɛ Sei maa a 'yaga.

6Ga shɛ tusa ehi so iyimɛyɛ na aba nazhɛ hiɛ yɛ; ga shɛ tusa ehi so meni na aba, maa hi swe.

7Iwɛnɛ po AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ ihi peni-uwebiye nu ugondu we elele na ahia nda ni i'ɛlɛ hiŋ. Bi mepi kaa tudulogo ti hiŋ tụ ụshɛka ga ụ'wụtụ. AGWANGWAMA kaa namɛ ne hiŋ na shiywa shɛ ga buhanda; i zasa kaa iyi elele nɛ ihi 'nyananɛ o.

8Gabata eti beni no olugwo miaụŋ-mo-bino tu mu na mɛ shɛ ajalalo Isụ, mu na mɛ jɛjɛ ni Sei etu hwuri. Eti beni nu uhwaŋna Araba keeni Elat keeni Ezion-gɛbɛ, atɛ nyɛnjɛ, etu hwuri geri bụ ụshɛka Moab.

9Nazhɛ AGWANGWAMA n hiɛŋ, Ta hwala ma Moab, ta sukana aŋ ma kaa du nu ujasa o, iwɛnɛ tu Ngaa zha shɛ ma hi pana cɛnjɛ ta aba te elele maa hi 'yaga. Iwɛnɛ po M pwonuo ajalalo Lụt Ari, maa a 'yaga.

10Atwa Emim, aba jɛjɛ la apata cala, atwa ata 'yajɛ ikɛnyi, ee gembi kaa ufwugwo, aa njɛsanjɛ gana atwa Anak.

11A rɛcɛ atwa ata maa a shɛ Arɛfaim gana atwa Anak, ama Amoab aba a suyana aŋ maa Emim.

12Atwa Ho du jɛjɛ la ni Sei cala, ama ajalalo Isụ leshiji ajɛjɛ aba, aa njɛ aŋ ufwu, ibɛ po aa jɛjɛ ya apata. Gana atwa Isrɛl njɛ du atwa na jɛjɛ la na cɛnjɛ ta ata AGWANGWAMA peni aŋ maa a 'yaga ta gbaa.

13Ishijɛ ma hwuwayɛ go, maa hi keshi isese Zɛrɛd. Gabata eti keshi ga isese ɛtɛ Zɛrɛd.

14Te kwuni na aka na eti beni ni Kadɛsh-bania uuwa i ci aka na eti keshi isese ɛtɛ Zɛrɛd, i shɛ shiywa talacɛ-na-shɛba-shɛ-tụndatụ, uuwa i ci aka na uwaŋnɛ we etwenyi na eri ujasa tɛnda ileni kpaaŋ, ee beni nu ugba tu'ulwa, nu gana na ta AGWANGWAMA keleni aŋ la unu.

15Iwɛnɛ po AGWANGWAMA uranjɛ aŋ tusukakana gom, maa nda aŋ ufwu uuwa i ci aka na ee ileni kpaaŋ aba.

16Aka na te etwenyi na ga waŋnɛ la ujasa tɛnda ileni na ashashɛ atwa ata kpaaŋ,

17Nazhɛ AGWANGWAMA n hiɛŋ,

18Hwuwayɛ go ibɛ ɛbi zhɛ bo dulo uhwaŋna Ari, ba kashɛka tugwungwu ta Amoab.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

19Aka na obu gwumwongonu na cɛnjɛ ta A'amon, a na shɛ ajalalo Lụt, ta hwala aŋ o, ta sukakana aŋ kaa du nu ujasa o. Iwɛnɛ po N zha shɛ ma bụ pana cɛnjɛ ta aba maa 'yaga o, iwɛnɛ tu Ngoo pwonuo aŋ maa a 'yaga tụ.

20Arɛfaim, aba atwa mepi maa aba 'yajɛ la cɛnjɛ ta ata, aba kaa du jɛjɛ la apata cala. Ama A'amo aba tuba a suyana aŋ maa Azamzumim.

21Atwa ata 'yajɛ ikɛnyi, ee gembi kaa ufwugwo, aa njɛsanjɛ kaa gana atwa Anak. Ama AGWANGWAMA njɛ aŋ kaa ufwu nu umbe wa aba, ee leshiji cɛnjɛ ta aba, ibɛ po aa jɛjɛ ya apata.

22AGWANGWAMA ndanɛ ajalalo Isụ a na jɛjɛ la ni Sei gana ata gbaa. Ibɛ shɛ aka na ti bee iricinji atwa Ho nu umbe wa aba, ee leshiji cɛnjɛ ta aba, aa jɛjɛ ya apata tutu taa hwayɛ.

23Atwa na banɛ nu Kafto, aba iricinji atwa Avim a na ga jɛjɛ la ne ekpekpe aba tutu Gaza hwɛɛ, ibɛ po ee leshiji ya apata aa jɛjɛ.

24Ishijɛ ma maa hi mwo tahaŋnụ ti hiŋ maa hi keshi ulomu Anon. Hioko ma, N hi utwogwonuo Sihon na shɛ Bu'amo, agwuma Hɛshbon keeni cɛnjɛ tu bwa. Kwuno tu ma ya tulashɛga, maa hiɛ sukakanɛ bụ nu ujasa.

25Hwuwayɛ go, ibɛ Ngɛɛ zhɛ mo kwuno maa ga urishi hiŋ, ni inyɛsɛ hiŋ 'imɛ atwa elele na namɛ nu unyizo ga, anaa na zhɛ a hwuga unabarɛ hiŋ, ɛ zhɛ kaa a zhɛgɛdaga, shihwulu shi zhɛ sho horoko aŋ iwɛ hiŋ.

Atwa Isrɛl Lasụ Sihon agwuma Hɛshbon
(Tɛrɛ 21:21-30)

26Iwɛbɛ po Ngaa tumwanɛ atumwa na beni nụ ụshɛka Kɛdɛmot, ee zhe pi Sihon agwuma Hɛshbon, nu n-ndumwa ma amɛ-olom, Ngɛɛ hiɛŋ bụ,

27Lono ka maa Ma kashɛka na cɛnjɛ tụ bụ, uhwaŋna kiri Ngɛɛ zhɛ Mo dulo. N zha shɛ ma vwụla nu u'ala ubiye kwo kaa nu u'ala ugwulwo.

28Tusa Ama jala maa ma sa iyimɛyɛ bụ maa ma ya, te meni na maa ma swa. N leneni maa ma kashɛka kwakwa cɛnjɛ tụ bụ.

29N ndanɛ du gana na ta ajalalo Isụ a na jɛjɛ ni Sei, keeni Amoab a na jɛjɛ nu Ari n ndanɛ, uuwa i ci aka na Ngee keshi Jodan, Ngee zhe na cɛnjɛ tu na AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu iti peni.

30Ama ge Sihon agwuma Hɛshbon leni shi maa ta kashɛka cɛnjɛ tu bwa o. Iwɛnɛ po AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ to amɛ ubwa tɛshɛshɛpana, baa njɛ kaa maa ga amɛ ubwa 'yaga ikɛnyi, iwɛ maa mo bu utogono bu, gana na ti yaa namɛ hwayɛ ga.

31Ibɛ po AGWANGWAMA n hiɛŋ, Hioko, N bu kwunuo Sihon keeni cɛnjɛ tu bwa tu'utogono, kwuno tu ya tulashɛga maa 'yaga tụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

32Nazhɛ ge Sihon banɛ keeni atwa ubwa kpaaŋ, aa zhajɛ nu Jahaz maa a njɛ ujasa no tu.

33Ibɛ po AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu utu utegeni bu; atụ lasụ bụ, ta miaụŋ mu bwa me eyi keeni atwa ubwa kpaaŋ.

34Ibɛ po eti leshiji ashɛpwụ ubwa kpaaŋ na aka ata, eti iricinji atwa ụshɛpwụ ubwa elele kpaaŋ, te etwenyi, te eyikwo, ta miaụŋ, i zasa bụtụ okwo bu ko na eti genji o.

35Asha iyimabiga kiri atɛ njɛ ufwa-ujasa iwɛ ikɛnyi tu, medenji i'wɛŋnɛ nɛ ujasa yɛ na ashɛpwụ ata a'wụtụ eti lesheji.

36Te kwune na Aroe na namɛ ni ipɛlu ulomu Anon keeni te kwune nụ ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ na namɛ na amɛ ulomu, tutu i ci Giliad, i zasa ụshɛpwụ ụ'wụtụ na u ti ngezeni o. AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu njɛ maa ta ala aŋ kpaaŋ.

37Asha semi cɛnjɛ ta A'amon kiri otu gwumwonu su, ibɛ shɛ ụpalanụ Urefu Jabok keeni ashɛpwụ a'wụtụ a na namɛ na cɛnjɛ tu nshama kpaaŋ, medenji ofwo elele na AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu iti kepeni tizha.

Undwa Tukwabilana 3

Atwa Isrɛl Lasụ Og agwuma Bashan

(Tɛrɛ 21:31-35)

1Na aba ibɛ nazhɛ ɛti yinjɛ etu munji otu to uhwaŋna ata zhɛ Bashan. Ibɛ go Og agwuma Bashan banɛ medenji atwa ubwa kpaaŋ aa tu sukakanɛ, to dongonu ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ Ɛdrɛi.

2Ama AGWANGWAMA n hiɛŋ, Ta nda inyɛsɛ ibwɛ o. Iwɛnɛ po N nduwa maa eri bu, ta atwa ubwa keeni cɛnjɛ tu bwa kpaaŋ. Nda bụ gana ata abɛ njɛ la Sihon agwuma A'amo, na yɛ la tugwama ti Hɛshbon.

3Gana AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu njɛ maa ta ala Og agwuma Bashan ta, atụ kwụnɛ aŋ uuwa i ci aka na bụtụ be elele vwɛ shɛ ya.

4Eti lesheji ashɛpwụ ubwa kpaaŋ, na aka ata. I zasa ụshɛpwụ wa aba we elele eti leshiji shi o. Ashɛpwụ ata namɛ dupu-ne-eshe-umpwa, ibɛ shɛ cɛnjɛ tu na tu rungwutwonu geri na ɛɛ hiɛŋ Agob hwɛ hwɛɛ, ibɛ shɛ cɛnjɛ-ta-tugwama tu Og nu Bashan.

5E kepi ashɛpwụ ga kpaaŋ nu uba na zeci, ee kepenji shidubo sha aba ne ezhibi i'wɛ'wɛ, ti lesheji du ekpekpe ubwa, a na gembi ufwugwo tebiye a na zasa uba.

6Tɛ njɛ ụshɛpwụ we elele ufwu, atụ kwụnɛ atwa elele, te etwenyi, te eyikwo, ta miaụŋ. Gana na atɛ njɛ la Sihon agwuma Hɛshbon.

7Ama tu suji iyimabiga keeni iyi elele nɛ ujasa yɛ na ashɛpwụ ata kpaaŋ atɛ njɛ iŋ ufwa tu ujasa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

8Gana eti lesheji cɛnjɛ ta ata na shɛgwuma sha ata sha A'amo shi yebi shɛ na shɛ jɛjɛ hileniye Jodan ta, te kwune nu ulomu Anon i ci Ishɛmɛ Hɛmon.

9(Atwa Saidụn aba po Ishɛmɛ ɛtɛ Hɛmon izeci maa Sirion, A'amo aba po iŋ tuba izeci maa Seni).

10Ti lesheji ashɛpwụ a'wụtụ cɛnjɛ ta ata tụ tụndalụụ kpaaŋ, ti Giliad kpaaŋ, keeni Bashan kpaaŋ, tutu Salɛka keeni Ɛdrɛi, a na shɛ ashɛpwụ a'wụtụ cɛnjɛ-ta-tugwama tu Og bụtụ ata bu Bashan.

11(Go Og ubwa shɛ agwuma umɛwɛɛ na vwɛ ya na Arɛfaim. Ogodo ubwa a shɛ ụshɛmbɛrɛ; ụnjɛswa wa aba ụ shɛ imbele i'ɛlɛ icinjishi, uholo wa aba ụ shɛ imbele i'ɛlɛ ineshi, nu gana na te bimenji bu tukpororo namɛ. A ta namba taa hwayɛ nu ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ A'amon, ɛɛ hiɛŋ Raba).

O Dwotwogonu Cɛnjɛ

(Tɛrɛ 32:1-42)

12Aka na eti lesheji cɛnjɛ ta ata, na aka ata, Ngee peni atwa Rubɛn keeni atwa Gad tugwungwu ta aba te kwune na Aroe, na namɛ nu ụpalanụ Urefu Anon, medenji ashashɛ cɛnjɛ ti ishɛmɛ Giliad, medenji ashɛpwụ a'wụtụ a na namɛ na tuba.

13Ashashɛ ụlamụ Manasɛ aba Ngee peni cɛnjɛ ti Giliad tu na tu vwɛ, keeni Bashan kpaaŋ, na shɛ cɛnjɛ-ta-tugwama tu Og, tuba tɛ shɛ cɛnjɛ tu na tu rungwutwonu Agob kpaaŋ. (Ɛ hiɛŋ cɛnjɛ ta ata tu Bashan kpaaŋ maa cɛnjɛ ta Arɛfaim.

14Ga Jai yɛu-ye-eyi Manasɛ, lesheji cɛnjɛ tu na tu rungwutwonu Agob kpaaŋ, tuba tɛ shɛ Bashan, tutu tugwungwu ta atwa Gɛshu keeni atwa Meaka. Boo po olomu ata izeci ibwɛ, maa, Havot-jai tutu taa hwayɛ.)

15N shepi Giliad Ngee peni atwa mwamwa Maki, na shɛ ụlamụ Manasɛ.

16M peni atwa Rubɛn keeni atwa Gad tugwungwu tɛ cɛnjɛ tu na tu kwune ni Giliad tutu ulomu Anon, medenji ashashɛ ulomu ata maa ụ shɛ ogwungwu utuba, tutu keshi Urefu Jabok, na shɛ ogwungwu A'amon.

17Tugwungwu ta aba ti geri bu uwaŋna-twonuo tu kwune tuzuba tu ukwokwo Galili, keeni Itekwu ɛtɛ i Tu'wo, tutu Urefu Jodan, tee zhe geri bu uwaŋna-banụ be embi Ishɛmɛ Pisga.

18Ngee hi peni-unu te kwuni na aka ata, Ngɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ, ihi pwonuo cɛnjɛ ta ata tu namɛ geri bu uwaŋna-banụ Jodan maa hi 'yaga tụ. Ge etwenyi hiŋ a na waŋnɛ ujasa kpaaŋ, a mama 'imɛ ya, maa e hwuleni alamụ vwɛ atwa Isrɛl umbe maa e keshi Urefu Jodan, maa e mbiyeni aŋ cɛnjɛ ta ata tulashɛga.

19Ama eyikwo hiŋ, ta miaụŋ mi hiŋ mu na mu ta gwụmwatangwụ, ti iyimabiga hiŋ, ɛ zhɛ a nama na ashɛpwụ a'wụtụ a na Ngee hi peni. (M mepi maa hi 'yajɛ iyimabiga nɛ gembi ufwugwo).

© 2008 Bible Society of Nigeria.

20Mbiyono ma atwa vwɛ hiŋ Isrɛl uuwa i ci aka na ee leshiji cɛnjɛ tu na AGWANGWAMA peni aŋ, geri bu uwaŋna-twonuo bu Jodan, gana na bee hi peni du epe. Nazhɛ bụtụ bụtụ hiŋ zhɛ be gwure na cɛnjɛ tu ga Ngee hi peni.

21Ngee peni Joshua unu na aka ata, Ngɛɛ hiɛŋ bụ, Eshe bu kwụbwa iyi nɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ njɛ shɛgwuma shɛ ga shi yebi; ge Sihon keeni Og. Gabata du AGWANGWAMA zhɛ a nda cɛnjɛ cɛnjɛ-ta-tugwama tu na ɛbi zhɛ ba kashana maa lesheji.

22Ta nda ma inyɛsɛ ya aba o; AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ ubwa zhɛ ma hi twagwụ ifelu ɛtɛ.

A Lakanɛ Moses Cɛnjɛ ti Kenan Tutono

23Ngaa tabwa AGWANGWAMA aka ata, Ngɛɛ hiɛŋ,

24Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana na Hwuri Kpaaŋ, bu kwuni maa mbiseni yɛu gɛ bu ugondu ugombo bu, keeni ukpahiŋ bụ ụ'wụtụ. I zasa agwatana anya na ta namba na azuba kwo kaa na cɛnjɛ tu unyizo na eri a nda ugondu ukpahiŋ ụ'wụtụ gana bụ o!

25Ma bụ tabwa, lono ka maa Ma kasha, ma kwụba cɛnjɛ ta ata ti biye tu namɛ hileniye Jodan, cɛnjɛ ta ata tu nshama, ti biye keeni Nshama mu Lebanon.

26Ama AGWANGWAMA njɛ isɛbwɛ ne mi iwe hiŋ, bɛ shɛlajɛ shɛ iwe mi o. Nazhɛ AGWANGWAMA n hiɛŋ, Gɛ inɛ ɛtɛ ibu gwumwa ya; ta duma ya iwɛ ibɛ ne mi o!

27Zhaga mungo ni ihiŋhiŋ [Ishɛmɛ] Pisga, maa shepi eshe na azuba, maa mbiyanɛ geri bu uwaŋna-twonuo keeni ụzalụ tuzuba, keeni ụzalụ tuta keeni ụzalụ bu uwaŋna-banụ, yalaga tụ tebiye ne eshe bu. Iwɛnɛ po bi zha shɛ ba kasha Jodan ga o.

28Ama pana Joshua unu, hiɛcɛnga bụ u'waba maa to bu ikɛnyi; iwɛnɛ ti yaa shɛ ubwa zhɛ ba 'yagaga atwa ga maa e keshi, maa e leshiji cɛnjɛ ta ata ɛbi zhɛ ba kwụba.

29Iwɛbɛ po atɛ jɛjɛ nu ulomu ata namɛ ririri nụ ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ Bɛt-pio.

Undwa Tukwabilana 4

Go Moses to Atwa Isrɛl Ikɛnyi maa ga a Hwụjɛ-unu wa Agwatana

1Go Moses hiɛŋ, Oo ahiɛba atwa Isrɛl, shilo ma acɛbɛ tebiye no shikpogo keeni andwa ga Omo hi mbisogono, maa hi na nda aŋ; iwɛ maa hiɛ yɛ uraiŋ, maa hi zhe hi leshiji cɛnjɛ ta ata AGWANGWAMA na shɛ Agwatana eshi hiŋ ihi peni.

2Ta kaana ma n-ndumwa mu na Ngee hi peni-unu muba o, ta munanana mu ma kaa o. Ama untangana ma onu-tupana AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ anaa na Ngee hi peni.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Hiɛ kwụbwa iyi nɛ AGWANGWAMA njɛ Beal-pio ne she hiŋ. Gana na ti bee iricinji atwa elele na a zhɛba Beal-pio, ee beni na ashashɛ hiŋ.

4Ama ahiɛba na hiɛ untanganɛ iwɛ ya AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ dimi, hi ta ya uraiŋ kpaaŋ hiŋ tutu i ci hwayɛ ga.

5Hioko ma, N hi mbisegeni shikpogo keeni andwa, nu gana na ta AGWANGWAMA na shɛ Agwatana mi m peni-unu. Hiɛ shɛ hi na nda gana ata, na cɛnjɛ ta ata ɛhi zhɛ maa hi leshiji.

6Untangana aŋ ma, maa hi na nda aŋ; iwɛnɛ po inɛ ɛtɛ ibɛ yo mbisono atwa ata ti'inta keeni ti'eshicigo ti hiŋ, aka na ta a hwụjɛ iwɛ shikpogo shɛ ga kpaaŋ, ɛ zhɛ ɛ hiɛŋ, Atwa ga shɛ udenji ụ'wụtụ a na incɛ, a na kaa eshiciji iyi.

7Iwɛnɛ po udenji ụ'wụtụ naa ta namba na 'yajɛ tuwa tu na tu gwumwonu na aba gana na ta AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu gwumwonu no tu, na aka elele na atu suyanɛ bụ maa mo ti mbiyonoo?

8Udenji ụ'wụtụ naa ta namba kaa, na 'yajɛ shikpogo keeni andwa tiririri, gana andwa ga Ngee hi shileni nu umbe hiŋ hwayɛ ga kpaaaŋ?

9Nda ma ohwulu hiŋ oko, shibwonu isɛbwɛ iyi nɛ eshe hiŋ kwụbwa zhɛ mo hi 'wo, yɛɛ zhɛ kaa ya bana na shɛmɛ shi hiŋ tutu ukwunanga uraiŋ hiŋ. Mbisogono iŋ ma miaụŋ mi hiŋ keeni ajalalo hiŋ.

10Ne teyinje ma ụjita ata ehi shikekeni la na agba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ, ni Ishɛmɛ Sainai AGWANGWAMA n hiɛŋ, Sotulonu atwa pi mi, maa a hwụjɛ n-ndumwa mi mi, maa e seshi inyɛsɛ mi tụsụma tutu ukwunanga uraiŋ wa aba tunama nu unyizo, maa du e mbisegeni miaụŋ ma aba gana ata.

11Mbiso ma miaụŋ mi hiŋ, gana na ahiɛ zhajɛ la ehi shikekeni to dongonu embi Ishɛmɛ ɛtɛ yo hwoŋno, harɛ nshikwo mi ibɛ mu munji, tutu tụla, maa shɛ udomu na inshi gana tishi tu na tu ubi iŋ.

12Mbiso aŋ ma gana na ta AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa mu na mu banɛ na ashashɛ ulwa ata ne hiŋ. Hiɛ hwụjɛ rụhwụŋ ru n-ndumwa ma ata, ama hiɛ kwụbɛ shɛ bụ kaa; semi rụhwụŋ ru bwa kiri ahiɛ hwụjɛ.

13Ibɛ po bee hi mbishi maa hi untangana unu ubwa na baa twa ne hiŋ maa du hi na nda onu ata tụpana umpwa; a na bee 'nyeci na atayɛ ata tụpatakwụ patakwụ eyebi.

14Nazhɛ AGWANGWAMA m peni-unu na aka ata maa Mo hi mbisogono shikpogo keeni andwa na maa hi na nda na cɛnjɛ ta ata ɛhi zhɛ hia kasha maa hi 'yaga.

A Lakanɛ Aŋ Tuwa Tɛnda

15Iwɛbɛ po mama 'imɛ ma tebiye. Taa ta ahiɛ kwụbɛ shɛ AGWANGWAMA ni ikɛnyi ibwɛ nụ ụjita ata baa jɛmɛ la n-ndumwa mu na mu banɛ na ashashɛ ulwa ne hiŋ nu Horɛb ata,

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

16nda ma pece iwɛ aka na ɛhi zhɛ hio tono ụdamụ, ɛhi zhɛ hi mama ndana itɛtɛnuwɛŋ, nɛ zhɛ ya sụba iyi ike nɛ shɛ ụsụbwa butubwenyi kwo kaa biyikwo,

17kwo kaa ụsụbwa usunda-ehilo we elele na namɛ na cɛnjɛ tu unyizo, kwo kaa ụsụbwa ụnụnụ we elele na wa hila na azuba,

18kwo kaa ụsụbwa iyi elele nɛ yo hombilo na cɛnjɛ, kwo kaa ụsụbwa bijana be elele na namɛ ne meni tuta ta cɛnjɛ tu unyizo.

19Nda ma pece iwɛ aka na ɛhi zhɛ hia shapa eshe hiŋ na azuba, aka na ahiɛ kwụbɛ uwaŋna, nu upiana keeni mkpasu, nazhɛ yɛɛ zhɛ ma hi mba maa hi na zhɛba iŋ, maa hi na ndana iŋ iyi. AGWANGWAMA na shɛ Agwatana, ubwa hwoŋshi udenji we elele na namɛ nu unyizo ga hwɛɛ ijɛ ɛtɛ.

20Ama AGWANGWAMA ihi bɛcinjɛ nu ukwokwo ulwa ni Ijipti, bee hi suje maa hiɛ shɛ atwa ubwa a na ba 'yajɛ, gana na ti yaa namɛ taa hwayɛ.

21Ne teyinje ma maa iwe hiŋ po AGWANGWAMA njɛ isɛbwɛ ne mi, bee n keleni-unu, maa N zha shɛ ma kasha Jodan ga, maa mo tono cɛnjɛ ta ata ti biye, bee hi peni maa hi 'yaga o.

22Iwɛnɛ po N zhɛ mo 'wo na cɛnjɛ tu ga tilɛɛ, N zha shɛ ma kasha Jodan ga kwukwuŋ; ama ahiɛba hi zhɛ hia kasha maa hi leshiji cɛnjɛ ta ata ti biye.

23Ta nda ma maa isɛbwɛ unu na AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ twa ne hi; ihi 'wi o. Ta mama shabana ma itɛtɛnuwɛŋ nɛ shɛ ụsụbwa iyi elele nɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ ihi lakanɛ o.

24AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ shɛ gana ulwa na wo hwoŋzhingo iyi kwunduu. Bɛ shɛ kaa Agwatana na zha shɛ mo hi lonono maa hi na zhɛba tuwa.

Ulwapɛ tụpana Anjɛ-tuwa

25Aka na ehi ilegeji na cɛnjɛ ta ata, ehi meci miaụŋ, ahiɛ 'yajɛ ajalụ, yaa shɛ ehi meme tecinji ụdamụ, nu ntatanuwaŋ mu na mu sụbɛ iyi elele, maa hiɛ njɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ iwɛwɛ, iwɛ maa hi ishicinjɛ isɛbwɛ ibwɛ.

26N zhɛ ma suyana azuba keeni cɛnjɛ tu unyizo, maa e hi leshiji tiseyida tu na ti zhɛ tu ma hi wumana hwayɛ ga, maa hi zhɛ hia nda ufwu hwuwayɛ hwuwayɛ na cɛnjɛ ta ata ɛhi zhɛ hia kasha Jodan ga maa hi leshiji. Hi zha shɛ hio ilogogo na tuba o, ama hi zhɛ hia nda ufwu hwɛ hwɛɛ hiŋ.

27AGWANGWAMA kaa zhɛ ma hi garataga na ashashɛ atwamwa, ufwugwo hiŋ kaa zhɛ wa vwa cwɛŋ bana na ashashɛ edenji na AGWANGWAMA zhɛ mo hi sugo maa hi zhe.

28Apata kaa ɛhi zhɛ hia zhɛba azhɛba i'wɛ'wɛ keeni a na atayɛ, a na i'ɛlɛ njɛ, anaa na kaa kwụbɛ shɛ uhwaŋna, a na hwụjɛ shɛ iwɛ, a na yɛ shɛ iyi, a na hwụjɛ shɛ ụhiụŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

29Ama apata ɛhi zhɛ hia dwalakaka AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ, hi zhɛ kaa hia ta bụ ugbe, ti yaa shɛ ehi dwelekeci bu na amɛ hiŋ oko kpaaŋ, keeni ohwulu hiŋ oko kpaaŋ.

30Aka na ti ijɛ ihi vwuteni hwuŋ kpaaŋ nụ ụjita ata umɛwɛɛ, ahiɛ namɛ ya nụ ụbaụta ata ụ'wụtụ, nazhɛ ɛhi zhɛ hie gwure pa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ, maa hi hwụjɛ-unu ubwa.

31Iwɛnɛ po AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ, bɛ shɛ Agwatana na o hioko inyɛmɛnyɛmɛ bụtụ. Bi zha shɛ ma hi ganga, okwo maa ma hi nda ufwu o. Isɛbwɛ unu na baa twa la ne eshi hiŋ zha shɛ yo 'wo bu o.

Atwa Isrɛl Shɛ Udenji na AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Teri

32Hwoyigono ma iwɛ iyi ingwụshɛ, nɛ namba la cala tobwolo e te hi meci shi o, te kwune taa na aka na Agwatana njɛ butugwumwa nu unyizo. Hwoyigono ma nu unyizo hwɛ hwɛɛ okwo iyi i'wɛtwɛ gɛnɛ ɛtɛ nduwa la; kwo kaa atwa hwugwa la iyi gɛnɛ ɛtɛ kwukwuŋ.

33I 'yajɛ suu atwa elele na hwugwa la ta rụhwụŋ ra Agwatana ru dumanɛ iwɛ na ashashɛ ulwa, gana na ahiɛ hwụjɛ, a na ta ya ba uraiŋ?

34Okwo i 'yajɛ suu tuwa te elele tu mongwo la maa ti meme leshigeni udenji uko ni i'ɛlɛ udenji unya, tedure ne eseyida, na arụhwajɛ, keeni ujasa, ni ikɛnyi keeni ukpahiŋ ụ'wụtụ, keeni iyi inyɛsɛ i'wɛtwɛ 'wɛtwɛ, gana na ta AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ, ihiɛ ndanɛ la ni Ijipti ne eshe hiŋ kpaaŋ?

35Ahiɛba AGWANGWAMA mbiseni iŋ, iwɛ maa hi mepi maa AGWANGWAMA kiri shɛ Agwatana. I zasa ya binya ta namba namɛ swooŋ nu bwa o.

36Bi leni maa hiɛ hwụjɛ rụhwụŋ ru bwa ru na ru banɛ na azuba, iwɛ maa mo hi vwulo; bee leni kaa maa hiɛ kwụbɛ ulwa ubwa ụ'wụtụ 'wụtụ na cɛnjɛ tu unyizo, ahiɛ hwụjɛ kaa n-ndumwa mu bwa na ashashɛ ulwa ata.

37Iwɛnɛ ti bee lubi kaa eshi hiŋ, bee hi teri, ubwa ihi bɛcinjɛ ni Ijipti, tedure nu ukpahiŋ ubwa ụ'wụtụ 'wụtụ.

38Bee hi unzenji kaa udenji na gembi, na kaa 'yajɛ ikɛnyi ihi hwuri, maa mo hi tocingo, maa ma hi pana cɛnjɛ ta ata ta aba gana na ti yaa ta namɛ hwayɛ ga.

39Iwɛbɛ po mapa ma hwayɛ ga, maa hi shiyeni iŋ na shɛmɛ shi hiŋ, maa AGWANGWAMA ubwa shɛ Agwatana azuba keeni tuta tɛ cɛnjɛ tu unyizo; i zasa binya ta namba ya o.

40Iwɛbɛ po ahiɛ shɛ hia untangana shikpogo shɛ bwa keeni onu ubwa tụpana anaa na Ngee hi peni hwayɛ ga hwɛɛ, iwɛ maa ihiɛ zhɛmanɛ, ta ajalalo hiŋ, iwɛ maa hiɛ yɛ urugbo na cɛnjɛ ta ata AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ ihi peni unyizo-nom.

Ashɛpwụ Tuswaka a na Namɛ Geri bu Uwaŋna-banụ bu Jodan

© 2008 Bible Society of Nigeria.

41Nazhɛ go Moses tileni ashɛpwụ atatụ swooŋ hileniye Jodan,

42iwɛ maa bụtụ na kwụnɛ uyebi ubwa nu u'ala-tuhwulo, go gozhigo apata, bunaa na kaa ga ta zasa i'ime nu bwa cebe, iwɛ maa go gozhigo maa ba zha nụ ụshɛpwụ ata uko maa swaka iwɛ uhiuhiu ubwa:

43Ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ, Bizɛ, ata namɛ nụ ụshɛka ata cɛnjɛ tu bwa tu namɛ ndalụụ ụ shɛ iwɛ ụlamụ Rubɛn, Ramot ata namɛ ni Giliad ụ shɛ iwɛ ụlamụ Gad, Golan ata namɛ nu Bashan ụ shɛ iwɛ ụlamụ Manasɛ.

N-ndumwa mu na Aa Jɛmɛ Hiiŋ Nazhɛ go Moses Peni Atwa Isrɛl Undwa

44Undwa na go Moses shikicingeni miaụŋ mi Isrɛl na:

45a shɛ tiseyida, no shikpogo, keeni andwa na go Moses mbishi miaụŋ mi Isrɛl na aka na ta a banɛ ni Ijipti,

46aa namɛ hileniye Jodan nu ulomu ata namɛ ririri ni Bɛt-pio, na cɛnjɛ ti Sihon agwuma A'amo, na jɛjɛ ni Hɛshbon. Ubwa na go Moses keeni miaụŋ mi Isrɛl mu lasụ, na aka na ta a banɛ ni Ijipti.

47Nazhɛ ee leshiji cɛnjɛ tu bwa keeni cɛnjɛ tu Og agwuma Bashan, aba shɛ shɛgwuma sha A'amo shi yebi, shɛ na shɛ jɛjɛ zalụ bu uwaŋna-banụ hileniye Jodan.

48Te kwune nu ụshɛpwụ Aroe, ata namɛ nu ukwunanga ulomu Urefu Anon tutu i ci Ishɛmɛ Sirion (ibɛ shɛ Ishɛmɛ Hɛmon),

49medenji Araba kpaaŋ, nụ ụzalụ bu uwaŋna-banụ Jodan tutu i ci Itekwu Araba, no tuzwo ti [Ishɛmɛ] Pisga.

Undwa Tukwabilana 5

Go Moses Dumananɛ Andwa ata Umpwa na Aka Yebi

(Ụban 20:1-17)

1Go Mosɛs keri atwa Isrɛl kpaaŋ ụhiɛŋshɛ, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Oo ahiɛba atwa Isrɛl, hwuga ma iwɛ andwa elele na Omo hi mbiso hwayɛ ga, hiɛ shɛ kaa hio soso aŋ, maa hi shiyeni aŋ eshe tebiye maa hi na nda aŋ.

2AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu, twa-unu no tu ni Ishɛmɛ Sainai.

3Shɛ ne eshi tu kiri AGWANGWAMA twa-unu ata o, ama no tu du, na ta shɛ buumwa hwayɛ ga kpaaŋ.

4Nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa mu na mu banɛ na ashashɛ ulwa ata ne hiŋ, ni ishɛmɛ ɛtɛ na tumama ngbarakanụ,

5na aka na ti Ngee shikeni na ashashɛ AGWANGWAMA ne hiŋ, maa mo hi mbiso n-ndumwa ma AGWANGWAMA. Iwɛnɛ po hia nda inyɛsɛ iwɛ ulwa ata, hi munji shi kaa ni ishɛmɛ ɛtɛ o. Bɛɛ hiɛŋ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

6Gamba N shɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ, na ihi bɛcinjɛ na cɛnjɛ ti Ijipti, nu umwono tijama.

7Ta zhɛba ma tuwa o, semi ga shɛ Gamba kiri.

8Ta mama shabana ma ntatanuwaŋ, kwo kaa iyi nɛ sụbɛ iyi elele nɛ namɛ na azuba, kwo kaa inɛɛ nɛ namɛ tuta tu unyizo, kwo kaa inɛɛ nɛ namɛ ne meni tuta tu unyizo.

9To kwuzono iŋ ma, maa hi na zhɛba iŋ o. Gamba n shɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ. Agwatana isɛbwɛngwɛ Ngaa shɛ. N zhɛ ma pana miaụŋ ma atwa na mo n imo ulwapɛ, tutu uwaŋnɛ wa aba ụtatụ keeni una uneshi, iwɛ iwɛwɛ nɛ eshi aba njɛ.

10Ama N zhɛ mo lubo uwaŋnɛ wa atwa igbɛɛ anaa na mo n lubo, anaa na kaa a untangana onu-tupana mi.

11Ta suyana izeci ya AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ni iwɛ tusashɛ o. Gamba AGWANGWAMA, N zhɛ ma pana bụtụ be elele na ba suyana izeci mi ni iwɛ tusashɛ n-ndumwa-tụwụma.

12Ne teyinje Ụjita-ụhinjanụ maa ụbụ shanɛ ụjita tijilo, nu gana na ta AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ibi peni-unu.

13Ijitɛ icihiŋ ɛbi zhɛ ba nda ugondu bu we elele,

14Ama ụjita ucenje ụ shɛ Ụjita-ụhinjanụ wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ, bɛ shɛ shɛ ba nda ugondu we elele nụ ụjita ata o, tu gabụ, ti yɛu bụ ye eyi, ti yɛu bụ yo o, ti yɛu bụ ugondu ye eyi, ti yɛu bụ ugondu yo o, ta buna bụ, ti izhinyɛci bụ, ta agwụdụ bụ, ta bulashɛ na namɛ na amɛ cɛnjɛ tụ bụ. Iwɛ maa ga bujama bụ be eyi, na bujama bụ bo o to du ụhinjanụ gana na aba ta ụhinjanụ.

15Ne teyinje maa bɛ shɛwa la bujama na cɛnjɛ ti Ijipti, nazhɛ Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ubu bɛcinjɛ nu ukpahiŋ ụ'wụtụ, keeni ikɛnyi. Iwɛbɛ po Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ubu peni-unu maa na untangana Ụjita-ụhinjanụ.

16Muna shibi keeni nobu ụjɛrụma, gana na ta AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ubu pen-unu, iwɛ maa yɛ urugbo, maa i bụ zhɛmanɛ, na cɛnjɛ ta ata AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ubu peni.

17Ta kwụna bụtụ o.

18Ta nda tuwɛle o.

19Ta nda izunde o.

20Ta la uyebi bu tiseyida tu tukata o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

21Ta nda ukwedeyi biyikwo bu uyebi bu o; ta nda ukwedeyi ihwɛ uyebi bu, ti
itimɛ ibwɛ, ta ajama ubwa eyi, kwo kaa ajama ubwa o o, okwo buna bu bwa,
okwo izhinyɛci ibwɛ, kwo kaa iyi elele nɛ uyebi bu 'yajɛ o.

22N-ndumwa mu ga nana AGWANGWAMA ihi peni-unu muba kpaaŋ hiŋ, aka na
ahi ụlwatagwụ la ni ishɛmɛ ɛtɛ, muba kaa mɛ shɛ n-ndumwa mu na mu banɛ nu
ulwa, nu udomu, ne tishi tu na ti inshi, na rụhwụŋ ru tugbada gbada; bi keeni shi
ya mi nya o. Ibɛ bee 'nyeci mu na atayɛ tụpatakwụ patakwụ eyebi, bee m peni
aŋ.

Atwa ata Njɛ Inyɛsɛ

(Ụban 20:18-21)

23Aka na ti Ishɛmɛ ɛtɛ 'imɛ ulwa hwɛ hwɛɛ, rụhwụŋ kaa ru banɛ na ashashɛ tishi
ta ata, ibɛ po ehwurembe alamụ hiŋ keeni n-nyarɛ mi hiŋ mu zhajɛ pi mi,

24ɛɛ hiɛŋ, Hioko, AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu utu mbiswonuo ụjɛrụma
keeni ugombo ubwa, atu hwugwa kaa rụhwụŋ ru bwa tu raa banɛ na ashashɛ
ulwa. Hwayɛ ga ibɛ atu kwụbɛ maa okwo yaa shɛ Agwatana a duma n-ndumwa
na bụtụ, bụtụ ata kaa te eri ba nama waa.

25Hwuwayɛ go iwembe po ɛti zhɛ to 'woo? Iwɛnɛ po ulwa ga ụ'wụtụ 'wụtụ zhɛ
mo tu hwoŋzhingo. Yaa shɛ kaa atu ta hwugananɛ rụhwụŋ ra AGWANGWAMA
na shɛ Agwatana tu, ti zhɛ to 'wo.

26Iwɛnɛ po gaaba hwugwa rụhwụŋ ra Agwatana uumwa tu raa duma n-ndumwa
na ashashɛ ulwa, baa ta ya waa uraiŋ, gana na atụ hwụjɛ, atu ta ya uraiiŋ?

27Gabụ go Moses, zhaga gwulo maa hwụjɛ iyi nɛ AGWANGWAMA na shɛ
Agwatana tu zhɛ me bi mbishe maa gwure iti mbishi iyi elele nɛ baa jɛmɛ maa ta
hwuga, maa ta nda iŋ.

28Aka na ta AGWANGWAMA hwụjɛ n-ndumwa mu na ahiɛ jɛmɛ ne mi, bɛɛ n hiɛŋ,
N hwụjɛ n-ndumwa ma atwa ga, munaa na aa jɛmɛ na bụ; e teni kaa cɛŋ nu n-
ndumwa me elele na aa jɛmɛ.

29Yaa shɛ aa 'yajɛ ahaŋsa gana ga aka elele, maa a na ma sụma inyɛsɛ maa kaa a
untangana onu-tupana mi, i gɛ zhɛ ya zhɛmana aŋ, ta miaụŋ ma aba unyizo-nom!

30Zhaga mbiso aŋ maa, Gwulo ma no shidulo shi hiŋ.

31Ama gabụ go Moses, shikono pi mi epe, maa Mo bu mbiso onu-tupana, no
shikpogo keeni andwa elele na ɛbi zhɛ bo mbisogono aŋ, iwɛ maa a na nda iŋ, na
cɛnjɛ ta ata Ngɛɛ zhɛ ma pana aŋ maa a 'yaga.

32No shiyono ma unu we elele na AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ ihi peni
eshe maa hi na nda uŋ. Ta vwula ma nu u'ala ubiye kwo kaa nu u'ala ugwulwo,
maa hi genji uŋ tɛnda o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

33Na zhaga ma tahaŋnụ ni ihwɛŋnɛ ye elele nɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ ihi peni, iwɛ maa hiɛ yɛ uraiŋ, iwɛ maa kaa ihiɛ zhɛmanɛ, iwɛ maa hi ilogogo du na cɛnjɛ ta ata ɛhi zhɛ hia 'yaga.

Undwa Tukwabilana 6

Ecilo no po Ee Shiri Undwa

1Onu-tupana, no shikpogo keeni andwa na AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ m peni-unu wa aba maa Mo hi mbisogono na, iwɛ maa hi na nda aŋ na cɛnjɛ ta ata ɛhi zhɛ hia kasha maa hi 'yaga.

2Na sụma AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ inyɛsɛ, tụ gabụ, ta miaụŋ mụ bụ, ta ajalụ bụ, tedure no shikpogo shɛ bwa keeni onu ubwa tụpana tu'untangana, anaa na Ngee bi peni tutu ukwunanga uraiŋ bụ kpaaŋ; iwɛ maa yɛ urugbo.

3Oo gabụ ge Isrɛl, na hwuga, maa no shiyono eshe, maa na nda iŋ; iwɛ maa ibu zhɛmanɛ, iwɛ maa na kaana ufwugwo tugombo duwa, na cɛnjɛ ta ata ti 'yajɛ ugwungwu, tu na kaa tuwebiye tu barɛ, gana na ta AGWANGWAMA na shɛ Agwatana eshi bu ibi shileni-unu, Undwa u Tulubo

4Oo gabụ ge Isrɛl, hwulaga; AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu, bɛ shɛ AGWANGWAMA. oko.

5No lubo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ na amɛ bụ kpaaŋ, to ohwulu bu kpaaŋ, ti ikɛnyi bu kpaaŋ.

6Ga n-ndumwa mu ga Ama bụ pana-unu muba hwayɛ ga mu nama na amɛ bụ.

7No mbisogono mu miaụŋ mụ bụ ɛgbɛɛ, na dumanga ushaura muba aka na abɛ jɛjɛ nu umwono bu, ta aka na ɛbi zhɛ tahaŋnụ nu uhwaŋna, ta aka na ebu weci, keeni aka na ɛbi ishijɛ.

8Umpo mu nu u'ala bụ keeni itune bu, maa mɛ shɛ useyida.

9'Nyata mụ ni i'wɛ'wɛ yo odubo umwono bu keeni shidubo shɛ uba bụ.

Unu-tɛtɛtagana maa Kede A Lacɛ Unu-tuhwuga o

10Aka na ta AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ibi shepi maa zhe na cɛnjɛ ta ata bee shileni la eshi bu, ga Abraham, na Azik, keeni Jekob unu, maa bi zhɛ ma bụ pana, medenji ashɛpwụ a'wụtụ a na kaa zhɛmanjɛ, anaa na ebi jwe shi,

11to shimwono shɛ na iyi elele shinenji kpaaŋ, inɛɛ nɛ i shɛ shɛ maa gabụ bi shidenji iŋ, medenji a'ibwa meni, a na ebi hini shi, medenji ntuma ma shifwafwa keeni i'wɛ'wɛ buta nɛ abu bɛrɛ, abɛ yɛ kaa ebi shiji.

12Nda pece iwɛ aka na isɛbwɛ ya AGWANGWAMA na ubu bɛcinjɛ na tijama ta cɛnjɛ ti Ijipti zhɛ mo bu 'wo.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13Na sụma AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ inyɛsɛ; maa na zhɛba bụ, maa
na ta izeci ibwɛ.

14Ta zhɛba tuwa ta atwa na ubu rungwutwonu o.

15Iwɛnɛ po AGWANGWAMA na shɛ Agwatana na namɛ na ashashɛ bụ, bɛ shɛ
Agwatana isɛbwɛngwɛ, iwɛ aka na isɛbwɛ ya AGWANGWAMA na shɛ Agwatana
bụ zhɛ ya aŋpɛ nu uhiuhiu bu, yɛɛ zhɛ kaa mo bu hwoŋzhingo maa beni na cɛnjɛ
tu unyizo.

16Ta manga ma AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ, gana na ehi menji bu la
nu Masa o.

17Untangana ma onu-tupana AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ dimi dimi,
keeni tiseyida tu bwa, keeni shikpogo shɛ bwa, shɛ na bee bi peni-unu shɛ ba.

18Na nda iyi nɛ teni cɛŋ keeni inɛɛ nɛ zhɛmɛ ne eshe AGWANGWAMA, iwɛ maa
ibu zhɛmanɛ, iwɛ maa zhe maa leshiji cɛnjɛ ta ata ti biye tu na AGWANGWAMA
shileni la eshi bu unu maa bi zhɛ ba pana aŋ,

19maa unzhi atwa i'ime bu a na namɛ apata kpaaŋ, nu gana na ta AGWANGWAMA
shiri la unu.

20Aka na yɛu bụ ye eyi ibi heŋteni hwuŋ maa, Imbe kwuŋ shɛ ecilo no po
AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu ibi peni shikpogo, no onu-tɛtɛtagana keeni
andwa ga kpaaaŋ?

21Mbiso yɛu ɛtɛ bụ ye eyi maa, Tɛ shɛ la ajama Faro ni Ijipti; nazhɛ
AGWANGWAMA iti bɛcinjɛ ni Ijipti nu u'ala ubwa ukpahiŋ ụ'wụtụ.

22Ne eshe tu kaa atụ kwụbɛ ta AGWANGWAMA njɛ eseyida keeni arụhwajɛ
a'wụtụ 'wụtụ, a na sukakanɛ atwa Ijipti, tu ga Faro keeni atwa ihwɛ ibwɛ kpaaŋ.

23Bɛɛ ti bɛcinjɛ apata, iwɛ maa mo tu sugo maa ma tu pana cɛnjɛ tu na bee shileni
la eshi tu unu maa bi zhɛ ba pana aŋ.

24Ibɛ po AGWANGWAMA iti peni-unu maa ga tu na nda gana ga kpaaŋ, maa tu
na sụma AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu inyɛsɛ, iwɛ tɛzhɛmana tu tu aka
elele, iwɛ maa bu na ngbaraka araiŋ tu, gana na ti yaa namɛ hwayɛ ga.

25I zhɛ ma ti shana iyi tiririri, ti yaa shɛ oto shiyono eshe maa ta nda unu-tupana
ga kpaaŋ ne eshe AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu, gana na bee ti peni-unu.

Undwa Tukwabilana 7

Edenji Anya Tubacɛnga na Cɛnjɛ ta Ata

(Ụban 34:11-16)

1Aka na ta AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ibi shepi hwuŋ maa zhe na cɛnjɛ
ta ata ɛbi zhɛ bo tono maa leshiji, maa unzhi edenji ofwugwo a na ga namɛ apata,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

aba shɛ Ɛhit, na Agigash, na A'amo, ne Ekenan, nɛ Ɛpɛrɛz, nɛ Ɛhiv, keeni Ɛjɛbus, edenji ga ecenje e gembenji, aa 'yajɛ kaa ikɛnyi ee bu hwuri.

2Aka na ta AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ubu utegeni aŋ, abụ lasụ aŋ; asha bɛ shɛ be iricingo aŋ hwɛ hwɛɛ. Bɛ shɛ shɛ kaa ba twa-unu na aba o, to hioko kaa du inyɛmɛnyɛmɛ ya aba o.

3Ta nda tụmbụla na aba o, ta pana ma miaụŋ ma aba me eyi miaụŋ mi hiŋ mo o maa e zeni o, ta pana ma kaa du miaụŋ mi hiŋ mo o miaụŋ ma aba me eyi maa mu tuna aŋ o.

4Iwɛnɛ po ɛ zhɛ a nyɛngɛcɛnga miaụŋ mi hiŋ maa kede a n 'wa o, maa a na zhɛba tuwa; nazhɛ isɛbwɛ mi Gamba AGWANGWAMA zhɛ ma hi sukakana, Ngɛɛ zhɛ mo hi iricingo kakayɛ.

5Ama gana na ɛhi zhɛ hia nda aŋ na: hwuŋzotongo ma otukwu-ụrụpɛ aba, bwarataga ma ntatanuwaŋ ma aba, logo ma imbele ya Ashɛra ya aba maa hi hwoŋzhenji ntatanuwaŋ ma aba mu tɛshaba.

Agwatana Teri Atwa Isrɛl maa A Shɛ Atwa Ubwa

6Ahiɛba hiɛ shanɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ atwa tijilo. AGWANGWAMA na shɛ Agwatana kaa ihi teri maa hiɛ shɛ atwa ubwa a na baa 'yajɛ, a na banɛ na atwa na namɛ na cɛnjɛ tu unyizo kpaaŋ.

7Shɛ iwɛ maa ahiɛba hi gembi ufwugwo hi hwuri anya atwa upo AGWANGWAMA ihi peteni tulubo tu bwa, bee hi teri o, ama ahiɛba hi 'nyanɛ hi hwuri atwa kpaaŋ.

8Ama iwɛnɛ AGWANGWAMA ihi lubi, ibɛ po baa untanganɛ unu na bee shileni la eshi hiŋ. Iwɛbɛ po du AGWANGWAMA ihi bicinji na tijama tu Faro agwuma Ijipti tedure nu ukpahiŋ ubwa ụ'wụtụ.

9Iwɛbɛ po mapa ma maa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ ubwa shɛ Agwatana Mokondo tɛcara, baa shɛ bu naa na kaa ba untangana unu ubwa tutwa keeni tulubo tu bwa ti biye na awaŋnɛ akpakwụ-a-ta (1,000) a na o lubo bu, a na kaa a untangana onu ubwa tụpana.

10Bi zhɛ ba tụpana atwa na o imo bu ne eshe aba caakwụ, tedure ne ti'iricingo tu na bɛɛ zhɛ be iricingo aŋ. Bi zha shɛ ba nda ti'insu na bụtụ na bo imo bu o, bi zhɛ ba tụpana bụ ne eshe ubwa caakwụ.

11Iwɛbɛ po ahiɛ shɛ hio shiyono unu-tupana ubwa eshe maa hi na nda uŋ, keeni shikpogo, keeni andwa anaa na Ngee hi peni-unu hwayɛ ga.

Uwebiye-tupana na 'Wa Unu-tuhwuga
(Undwa 28:1-14)

12Yaa shɛ ahiɛ shɛlajɛ iwɛ onu-tupana ga, ahia nda kaa iyi nɛ aa jɛmɛ na tɛcara, nazhɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ zhɛ ba ta tuhwulo nu unu na baa twa la ne hiŋ maa mo hi mbisono tulubo tu bwa ti biye tu na bee shileni la eshi hiŋ unu hwɛɛ ta ahiɛba du.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

13Bi zhɛ mo hi lubo, bɛɛ zhɛ ma hi pana uwebiye, bɛɛ zhɛ ma hi kaana ufwugwo tugombo. Bi zhɛ du ba nda maa hi na mata miaụŋ te gembi ufwugwo, bi zhɛ ba pana cɛnjɛ te shihilo shi hiŋ uwebiye, to ohiu hiŋ, te meni ma tụ'walụ ta afwafwa, ta manɛbɛ mi hiŋ, ti iyimabiga hiŋ, ta miaụŋ-ma-agwụdụ hiŋ, na cɛnjɛ ta ata bee shileni la eshi hiŋ unu maa bi zhɛ ma hi pana.

14Ahiɛba bɛɛ zhɛ ba pana uwebiye uhwuri atwa elele. Bu'ulo be elele zha shɛ ba nama na ashashɛ hiŋ o, kwo kaa na ashashɛ iyimabiga hiŋ o.

15AGWANGWAMA kaa zhɛ a bacɛnga ụngwụ we elele no olugwo hiŋ; bi zha shɛ kaa ma hi patana ụngwụ ata ụwɛ namɛ ni Ijipti, na ehi mepi o, ama bi zhɛ ba patana uŋ atwa elele na mo hi imo.

16Hiɛ shɛ kaa hie iricingo atwa elele na AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ ihi utegeni, to hioko ma inyɛmɛnyɛmɛ ya aba o. Ta zhɛba ma kaa du tuwa ta aba o, iwɛnɛ ti tɛɛ zhɛ ta sha gana ugwuru na zhɛ ma hi ima.

Agwatana Zhɛ E Iricingo Edenji Anya ta Tuwa ta Aba

17Ta mama hiaŋnụ ma maa, Edenji ga kaa gembi ufwugwo ee tu hwuri, gana na eti eri to unzo aaŋ?

18Hiɛ shɛ shɛ hia nda inyɛsɛ ya aba o, ama teyinje ma iyi nɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ njɛ la Faro keeni atwa Ijipti kpaaŋ.

19Teyinje ma tishikpe tụ 'wụtụ 'wụtụ, ne eseyida, ni iyi ya arụhwajɛ, na tudama tụ 'wụtụ keeni ukpahiŋ ụ'wụtụ na eshe hiŋ kwụbɛ la, nazhɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ ihi bɛcinjɛ. Gobwonu du AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ zhɛ ba nda atwa elele na ahia nda inyɛsɛ ya aba.

20Shɛ inɛ ɛtɛ kiri o, AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ zhɛ ba tumwanɛ tishikpe na ashashɛ aba, uuwa i ci aka na atwa na ga vwɛ keeni atwa na ga mama intanɛ iwɛ hiŋ ileni hwɛɛ.

21Kede ohwulu ihi po iyi iwɛ aba o; iwɛnɛ po AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ namɛ na ashashɛ hiŋ, bɛ shɛ Agwatana a'wụtụ 'wụtụ na kaa 'yajɛ igɛhi.

22AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ zhɛ no hi unzongo edenji ata kwurɛ kwurɛ, ta kwụna aŋ ma kpaaŋ na aka oko gba o, shibwonu isundɛ ehilo zhɛ mo hi hwulo ufwugwo.

23Ama AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ zhɛ mo hi utogono aŋ, bɛɛ zhɛ kaa du bo zwono aŋ no tusukwutogwu tu 'wụtụ 'wụtụ, uuwa i ci aka na ee ileni hwɛɛ.

24Bi zhɛ kaa mo hi utogono shɛgwuma sha aba ni i'ɛlɛ hiŋ, bi zhɛ ba nda izeci ya aba ufwu nu unyizo ga. I za bụtụ na zhɛ ba ala maa shikono maa ma hi sukakana, uuwa hi to iricingo aŋ hwɛɛ o.

25Hwoŋzhingo ma ntatanuwaŋ mu tɛshaba ma tuwa ta aba nu ulwa. Ta nda ma ukwedeyi wa azụrụfa keeni azhɛnarɛya na aa shananjɛ o, to sugo aŋ ma iwɛ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

ikɛnyi hiŋ o, iwɛnɛ ti yaa shanɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ iyi-tupwaŋ.

26Te tecinje ma ijɛ ɛtɛ tupwaŋ nu umwono hiŋ o, shibwonu unu-tukalana zhɛ ma hi ima gana ibɛ. Na nda ma inyizhi tuwa ta aba hwɛ hwɛɛ, maa hi no imo tu hwɛ hwɛɛ iwɛnɛ ta AGWANGWAMA kolwonuo tu unu.

Undwa Tukwabilana 8

Gana na maa E Leshiji Cɛnjɛ ta Ata ti Biye

1No shiyono ma unu we elele na Ngee hi peni hwayɛ ga eshe maa hi na nda, iwɛ maa hiɛ yɛ uraiŋ, maa hi keeni ufwugwo tugombo, maa hi zhe hi leshiji cɛnjɛ ta ata AGWANGWAMA shileni la eshi hiŋ unu maa bi zhɛ ba pana aŋ.

2Hiɛ shɛ hi ne teyinje gana na ta AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ ihi 'yagajɛ na tahaŋnụ tu ga tụ ụdụlụ shiywa shɛ ga buhanda nụ ụshɛka, iwɛ maa me hi zucinje, maa ma hi manga, maa mapa iyi nɛ namɛ na shɛmɛ shi hiŋ, okwo hi zhɛ hia untangana onu ubwa tụpana, okwo hi zha shɛ.

3Baa njɛ maa gɛ imunɛ ihiɛ gwụmɛ, baa hiɛ bɛjɛ ni iyi nɛ ɛɛ hiɛŋ mana, na ehi ge te mepi shi la kwukwuŋ, te eshi hiŋ kaa e te mepi shi iŋ la du o. Bɛ njɛ maa hi mepi maa bụtụ yɛ shɛ uraiŋ tedure ni iyimɛyɛ kiri o, semi tedure nu n-ndumwa me elele na mu banɛ nu unu wa AGWANGWAMA.

4I'wɛŋnɛ hiŋ tu'urugono injɛ shɛ na tu'waba ti hiŋ o, shiɛvwɛvwɛjɛ shi hiŋ kaa shɛ shanjɛ shɛ, na shiywa shɛ ga buhanda o.

5Mapa ma ya na shɛmɛ shi hiŋ maa, gana na ta bụtụ bo vwulo yɛu ibwɛ, ibɛ du AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ mo hi vwulo.

6Iwɛ ecilo ata na untangana ma onu-tupana AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ, tedure na tahaŋnụ tizha ni ihwɛŋnɛ ibwɛ keeni inyɛsɛ ibwɛ tụsụma.

7Iwɛnɛ po AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ zhɛ mo hi sugo maa hi zhe na cɛnjɛ ta ata ti biye, cɛnjɛ tu nsoso mu meni, mu na mbila keeni ɛmɛzhinjɛ muba a fwunga no olomu keeni nshama.

8Cɛnjɛ tu na ta zhɛma iyimɛyɛ wit, keeni iyimɛyɛ bali, ti ikpɛri ya afwafwa keeni owowo keeni apomɛgranɛti, cɛnjɛ tu na i'wɛ'wɛ buta ya zhɛma, meni mi iswɛ mu namɛ na tuba.

9Cɛnjɛ tu na iyimɛyɛ zha shɛ ya wvunga, tu na iyi elele zha shɛ ma hi 'nyanana. Aparatayɛ tuba 'yajɛ ashɛmbɛrɛ, tu na ehi eri hio hino bundala ne tikpekwu ta tuba.

10Aka na ehi teni na cɛnjɛ ta ata ahiɛ 'yajɛ iyi elele nɛ ukekeshi ibɛ ihi to, shɛtana ma AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ iwɛ cɛnjɛ ti biye tu na bee hi peni.

A Tɛtaganɛ Aŋ Unu maa Kede Isɛbwɛ ya AGWANGWAMA 'wi Aŋ O

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

11Na nda ma pece shibwonu isɛbwɛ ya AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ zhɛ
mo hi 'wo, iwɛnɛ ahi zha shɛ hia untangana onu ubwa tụpana, to shikpogo shɛ
bwa keeni andwa ubwa, anaa na Ama hi pana hwayɛ ga:

12Iwɛ aka na ahiɛ 'yajɛ hwuŋ iyimɛyɛ gana na ahia jala, ohi mo shimwono shi
biye maa hi nama na shɛba,

13keeni aka na ti inɛ hiŋ, na agwụdụ hiŋ a kaana ugombo, na aka na azụrụfa, na
azhɛnarɛya hiŋ a kaana ugombo, ti iyi elele nɛ ahiɛ 'yajɛ ya kaana ugombo.

14Nazhɛ hi na mama sata ya, isɛbwɛ ya AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ na
ihi bɛcinjɛ na tijama ta cɛnjɛ ti Ijipti, zhɛ mo hi 'wo ya.

15Ubwa na kaa ihi 'yagajɛ nụ ụshɛka ga ụ'wụtụ 'wụtụ na kaa wa sha bụtụ inyɛsɛ,
unaa na 'yajɛ ahwa mazhanga, ta shɛna keeni cɛnjɛ tu na meni mu zasaba. Ubwa
kaa ihi panɛ meni mu na mu banɛ nu utayɛ tubala.

16Ubwa kaa ihiɛ bɛjɛ nụ ụshɛka nu mana unaa na eshi hiŋ mepi shi, iwɛ maa me
hi zucinje maa ma hi manga, maa kaa ma hi ndana iyi ibiye nu ukwunanga.

17Nda ma pece iwɛ aka na ɛhi zhɛ hiɛ hiɛŋ hwuŋ na shɛmɛ shi hiŋ maa, Ukpahiŋ
tu keeni ikɛnyi i'ɛlɛ tu ibɛ iti peni uduciya ga kpaaŋ.

18Teyinje ma AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ, maa ubwa ihi peni ukpahiŋ
maa hi 'yaga uduciya ata; iwɛ maa shikicingo unu ubwa tutwa na bee shileni la
eshi hiŋ unu.

19Ama yaa shɛ isɛbwɛ ya AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ ihi 'wi, ahi 'wa
tuwa, ahia zhɛba tụ. Asha Ma hi tɛtagana-unu tebiye tebiye hwayɛ ga maa, Hi zhɛ
hia nda ufwu tilɛɛ.

20Yaa shɛ ahiɛ hwụjɛ shɛ unu wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ, asha hi
zhɛ du hie ilono tilɛɛ gana na AGWANGWAMA iricinji edenji ata nu umbe hiŋ.

Undwa Tukwabilana 9

Go Moses be Teyingeni Atwa Isrɛl Tigezhe ta Aba

1Oo gabụ ge Isrɛl, na hwuga; bi zhɛ ba kasha Jodan hwayɛ ga, maa zhe maa leshiji
cɛnjɛ ta anya edenji a na gembi, a na kaa 'yajɛ ikɛnyi ubu hwuri, ashɛpwụ na kaa
'yajɛ uba na ce tụla.

2Atwa na gembenji a na kaa njɛsanjɛ, miaụŋ mu Anak, mu na ebi mepi, mu na
kaa abụ hwụjɛ tɛ ɛ hiɛŋ, Gaaba eri bo shikono nu umbe miaụŋ mu Anakii?

3Iwɛ ecilo ata mapa hwayɛ ga maa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ na shɛ
gana ulwa na wo hwoŋzhingo iyi kwunduu, bi zhɛ mo bu hwulono umbe; bɛɛ
zhɛ bo iricingo aŋ, bɛɛ zhɛ ba lasụ aŋ kaa nu umbe bu, ibɛ po ɛbi zhɛ bo unzo aŋ,
maa njɛ aŋ ufwu kakayɛ, gana na ta AGWANGWAMA ibi shileni la unu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4Ta duma na amɛ bụ na aba na ta AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ubu unzenji aŋ nu umbe bu maa, Iwɛ tiririri ti mi ibɛ po AGWANGWAMA n tecinje maa Ma 'yaga cɛnjɛ tu ga o. Ama iwɛ tugworozwo te edenji ata, ibɛ po AGWANGWAMA bo unzo aŋ maa e beni nu umbe bu.

5Shɛ iwɛ tiririri tụ bụ, kwo kaa iwɛnɛ aba nda iyi nɛ teni cɛŋ upo ɛbi zhɛ bo tono cɛnjɛ ta aba maa 'yaga tụ o; ama iwɛ tugworozwo te edenji ata, ibɛ po AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ zhɛ bo unzo aŋ maa e beni nu umbe bu, iwɛ maa tuba shikicingo n-ndumwa mu na bee shileni la eshi bu ga Abraham, na Azik, keeni Jekob unu.

6Iwɛ ecilo ata mapa maa, shɛ iwɛ tiririri tụ bụ upo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ma bụ pana cɛnjɛ tu ga ti biye maa 'yaga tụ o. Iwɛnɛ po hiɛ shɛ atwa na shɛshɛpanɛ.

7Teyinje gana na ɛbi ishicinjɛ la isɛbwɛ ya AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ nụ ụshɛka. Te kwuni nụ ụjita ata abu banɛ la na cɛnjɛ ti Ijipti, uuwa ebi ci epe, bi teni AGWANGWAMA tigezhe.

8Okwo ni Ishɛmɛ Horɛb, hiɛ njɛ maa AGWANGWAMA 'yaga isɛbwɛ, ibɛ po AGWANGWAMA njɛ isɛbwɛ ne hiŋ duwa, baa mama 'imɛ maa mo hi iricingo hwɛɛ hiŋ.

9Aka na Ngee munji ni ishɛmɛ maa mɛ lɛshijɛ atayɛ ata tụpatakwụ patakwụ, aba shɛ atayɛ ata AGWANGWAMA 'nyeci unu ata baa twa la ne hiŋ. N namɛ ni ishɛmɛ ɛtɛ i'wɛŋnɛ buhanda keeni ijitɛ buhanda; N yɛ shɛ iyimɛyɛ o, N swe shi meni o.

10Nazhɛ AGWANGWAMA m panɛ atayɛ ata tụpatakwụ patakwụ eyebi anaa na bee 'nyeci n-ndumwa me elele na baa jɛmɛ la ne hiŋ na buvwa bwa, muba mɛ shɛ munaa na mu banɛ nu ulwa ni ishɛmɛ ɛtɛ nụ ụjita ata atwa ulwa la.

11Nu ukwunanga iwɛŋnɛ ɛtɛ buhanda keeni ijitɛ ɛtɛ buhanda nazhɛ AGWANGWAMA m panɛ atayɛ ata tụpatakwụ patakwụ eyebi, a na bee 'nyeci unu ata tutwa.

12Nazhɛ AGWANGWAMA n hiɛŋ, Ishijɛ, zhaga zwo kakayɛ. Iwɛnɛ po atwa ata bụ ɛbi bɛcinjɛ ni Ijipti, o momo tocingwo ụdamụ cebe. A vwulwa kakayɛ ee genji unu na Ngee peni aŋ, a mama ndwanua itɛtɛnuwɛŋ.

13AGWANGWAMA m mbishi sasana, bɛɛ hiɛŋ, N kwụbɛ atwa ga, maa a shɛ atwa na shɛshɛpanɛ.

14N genji, maa Me iricingo aŋ, maa kede e teyinje ya izeci ya aba nu unyizo ga o. N zhɛ ma bụ ndana udenji na 'yajɛ ikɛnyi, na kaa gembi ufwugwo uhwuri aŋ.

15Iwɛbɛ po Ngɛɛ jishirijɛ Ngee zwe ishɛmɛ ɛtɛ, ishɛmɛ ɛtɛ kaa yo hwoŋno. Ngaa 'waŋnɛ kaa atayɛ ata tụpatakwụ patakwụ unu-tutwa 'nyeci ni i'ɛlɛ mi iyebi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16Ngaa mbiyanɛ, Ngaa kwụbɛ maa hi nduwa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ iwɛwɛ cebe; hi mama ndwanua itɛtɛnuwɛŋ yɛu-buna; ahi vwulwa kakayɛ ehi genji unu na AGWANGWAMA ihi peni.

17Iwɛbɛ po Ngaa 'wɛŋ atayɛ ata eyebi, Ngaa nga 'waŋnɛ ni i'ɛlɛ mi iyebi, Ngee bwereteji aŋ ne eshe hiŋ.

18Nazhɛ Ngoo momo mbo sasana nu umbe AGWANGWAMA gana ala, iwɛŋnɛ buhanda keeni ijitɛ buhanda. N yɛ shɛ iyimɛyɛ o, n swe shi meni o, iwɛ iwɛwɛ ye elele nɛ ahiɛ njɛ. Iyi iwɛ nɛ ahiɛ njɛ AGWANGWAMA, ibɛ kaa ishicinjɛ isɛbwɛ ibwɛ.

19Iwɛnɛ po N njɛ inyɛsɛ isɛbwɛ ya AGWANGWAMA nɛ 'yajɛ ikɛnyi ti'ishijɛ, ibɛ shɛ inɛɛ nɛ bɛɛ gɛ zhɛ ma hi sukakana la ni ibɛ, maa me hi iricingo hwɛɛ. Ama AGWANGWAMA kaa hwụjɛ iwe mi na aka ata sasana.

20AGWANGWAMA kaa 'yajɛ isɛbwɛ na Aron tebiye, baa mama 'imɛ maa kwụna bụ. Na aka ata sasana gbaa Ngaa njɛ adua iwɛ Aron.

21Nazhɛ Ngee shepi iyi iwɛwɛ ɛtɛ hiŋ, nɛ shɛ itɛtɛnuwɛŋ yɛu ɛtɛ buna nɛ ahiɛ njɛ. Ngee hwoŋzhinji iŋ nu ulwa, Ngee bwereteji iŋ, Ngee neci iŋ rukwu rukwu, yee fwoni lee lee gana upwupwutu; nazhɛ Ngaa 'wɛŋ upwupwutu ibɛ ni isese ɛtɛ ufwunga ibɛ wa banɛ ni ishɛmɛ.

22Aka na ahiɛ namɛ ni Tabɛra, keeni Masa, keeni Kibrot-hatava, ɛhi ishicinjɛ sasana isɛbwɛ ya AGWANGWAMA.

23Aka na ta AGWANGWAMA ihi tumwanɛ maa hi beni ni Kadɛsh-bania, bɛɛ hi hiɛŋ, Zhaga mungo ma maa hi leshiji cɛnjɛ ta ata Ngee hi peni, ahiɛ njɛ ya tigezhe nu bwa, hiɛ tɛtanɛ shɛ n-ndumwa mu bwa rishe o, hiɛ hwụjɛ shɛ kaa unu ubwa o.

24Hia tana AGWANGWAMA tigezhe te kwune nụ ụjita ata Ngee hi mepi.

25Iwɛbɛ po Ngoo momo mbo Ngee weci nu umbe AGWANGWAMA iwɛŋnɛ buhanda keeni ijitɛ buhanda, iwɛnɛ ti bɛɛ hiɛŋ bi zhɛ me hi iricingo.

26Ngaa njɛ adua, Ngɛɛ hiɛŋ, Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana, te iricingo atwa ga bụ ikɛnyi bụ, anaa na ɛbi lɛshijɛ, ɛbi bɛcinjɛ ni Ijipti tedure nu ukpahiŋ bụ ụ'wụtụ o.

27Teyinje miaụŋ mụ bụ mu ugondu, ga Abraham, na Azik, keeni Jekob. Ta 'wa iwɛ tɛshɛshɛpana ta atwa ga o, kwo kaa iwɛ tugworozwo ta aba o, kwo kaa iwɛ iwɛwɛ ya aba o.

28Iwɛ aka na atwa cɛnjɛ ti Ijipti, tu na ɛbi ti bɛcinjɛ na tuba zhɛ hiɛŋ, Iwɛnɛ ta AGWANGWAMA eri shi bo sugo aŋ maa e teni na cɛnjɛ ta ata bee shileni aŋ la unu, keeni iwɛnɛ bo imo aŋ, iwɛbɛ po bee becinji aŋ maa kwụna aŋ nụ ụshɛka ata.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

29Iwɛnɛ po okwo ti yaa shɛ gana elele, gabụ kaa bi teri atwa ga maa a shɛ atwa bụ, anaa na ɛbi bɛcinjɛ nu ukpahiŋ bụ ụ'wụtụ 'wụtụ.

Undwa Tukwabilana 10

Go Moses Lashɛgananɛ Atayɛ ata Tụpatakwụ Patakwụ Eyebi

(Ụban 34:1-10)

1Na aka ata ibɛ AGWANGWAMA n hiɛŋ, Shaba atayɛ tụpatakwụ patakwụ eyebi gana a na ala ehiiŋ, maa munje pi mi ni ishɛmɛ, nda du ikpɛtɛ nụ ụ'wụ'wụ maa zweni aŋ.

2N zhɛ kaa ma 'nyata n-ndumwa ma ata mu namɛ la na atayɛ ala ehiiŋ ebu bweji na atayɛ ga, zwono aŋ na amɛ ikpɛtɛ ɛtɛ.

3Ngaa njɛ ga ikpɛtɛ ɛtɛ nụ ụ'wụ'wụ we ekeshia, Ngee shebi atayɛ ata tụpatakwụ patakwụ eyebi, gana a na ala ehiiŋ, Ngaa 'waŋnɛ atayɛ ata eyebi ni i'ɛlɛ mi Ngee munji ni ishɛmɛ ɛtɛ.

4Nazhɛ AGWANGWAMA 'nyeci n-ndumwa ma ata mu ko mu ko bee 'nyeci la na atayɛ ata ehiiŋ, ibɛ shɛ Onu-tupana ata umpwa anaa na AGWANGWAMA ihi mbishi la ni ishɛmɛ ɛtɛ, na ashashɛ ulwa nụ ụjita ata atwa ulwa la. Nazhɛ AGWANGWAMA m panɛ aŋ.

5Nazhɛ Ngɛɛ jishirijɛ Ngee zwe ishɛmɛ ɛtɛ, Ngee zweni atayɛ ata na amɛ ikpɛtɛ ɛtɛ Ngaa njɛ. Apata ee zweni, gana na ta AGWANGWAMA m peni-unu.

6(Atwa Isrɛl beni no olugwo a'ibwa meni a na atwa Jaka 'yajɛ, ee zhe Mosɛra. Apata ga Aron 'wi, apata du kaa ee ni bu. Ibɛ po yɛu ibwɛ ye eyi gɛ Ɛleaza teni ohwolu ubwa ugondu tunongbo.

7Ee beni apata, ee zhe Gudugoda, ee beni nu Gudugoda ee zhe Jodubata, cɛnjɛ tu na nsoso mu meni mu namɛ.

8Na aka ata ibɛ AGWANGWAMA shiri ụlamụ Livai swooŋ maa a na 'waŋna Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa ya AGWANGWAMA, maa o no shikono nu umbe ubwa, maa a na ndana bụ ugondu maa a na pana du atwa uwebiye ni izeci ibwɛ, tutu i ci hwayɛ ga.

9Iwɛbɛ po ụlamụ wa Alivai zasa azajɛ na ashashɛ miaụŋ-mo-bino ma aba. Ama AGWANGWAMA ubwa shɛ urobwo wa aba maa a shɛ onongbo AGWANGWAMA gana na ta AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ shileni aŋ la unu.)

10N namɛ ni ishɛmɛ ɛtɛ, gana ala ihiiŋ, iwɛŋnɛ buhanda ni ijitɛ buhanda, nazhɛ AGWANGWAMA hwụjɛ iwɛ mi sasana, i kwụlanɛ shɛ ya AGWANGWAMA maa me hi iricingo.

11Nazhɛ AGWANGWAMA n hiɛŋ, Ishijɛ, maa mwo tahaŋnụ tụ bụ ya maa hwuleni atwa ga umbe, iwɛ maa e teni cɛnjɛ ta ata maa e leshiji tu, tu gata Ngee shileni la eshi bu unu maa N zhɛ ma pana aŋ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

Iyi nɛ Agwatana a Jala no Olugwo Atwa Ubwa

12Gabụ ge Isrɛl, imbe AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ a jala no olugwo buu?
Semi maa na sụma AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ inyɛsɛ, maa na zha
tahaŋnụ ni ihwɛŋnɛ ibwɛ kpaaŋ, maa no lubo bu, maa na ndana AGWANGWAMA
na shɛ Agwatana bụ iyi na amɛ oko hwɛɛ, keeni ohwulu bu hwɛɛ,

13maa kaa untangana onu-tupana keeni shikpogo sha AGWANGWAMA shɛ na
kaa Ngee bi peni-unu shɛba hwayɛ ga hwɛɛ, iwɛ tɛzhɛmana tụ bụ.

14Hioko, AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ, ubwa 'yajɛ azuba na namɛ taa na
tụla, ta cɛnjɛ tu unyizo keeni iyi elele nɛ zweni na tuba.

15Okwo ti yaa shɛ gana ata AGWANGWAMA shikicinji ahaŋsa ubwa maa lubo
eshi bu tebiye, bee hi teri kaa maa hiɛ shɛ ajalalo aba, ahiɛba kaa hi hwuri atwa
kpaaŋ, gana na ti yaa namɛ hwayɛ ga.

16Iwɛbɛ po te kwuni na aka ga zhɛ ya geri-be-eshe, na hwuga ma ya unu wa
AGWANGWAMA maa kede hiɛ shɛshɛpanɛ ya o.

17Iwɛnɛ po AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ, ubwa shɛ Agwatana
shɛgwatana keeni AGWANGWAMA shɛgwangwama, bɛ shɛ Agwatana ụ'wụtụ
'wụtụ, na kaa 'yajɛ ikɛnyi, keeni igɛhi, na kaa zasa atwa tuzanga, na kaa leshiji
shi ukwuribi ugworo.

18Ubwa ba pana miaụŋ-me-e'weteji keeni olulo n-ndumwa-zhɛ, boo lubo kaa
bụlashɛ, baa pana bụ iyimɛyɛ ibwɛ keeni iyi tu'urugono.

19Iwɛbɛ po no lubo ma bulashɛ; iwɛnɛ ahi shɛwa la du alashɛ na cɛnjɛ ti Ijipti.

20Na sụma AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ inyɛsɛ. Na ndana bụ iyi maa na
shana bụ bụtụ bɛ tɛcara, no shilo-unu ni izeci ibwɛ kiri.

21Ubwa ɛbi zhɛ bu na dumanga; ubwa shɛ Agwatana bụ, na kaa ụbụ ndanɛ ijɛ
i'wɛtwɛ nɛ ya sha bụtụ inyɛsɛ, nɛ kaa eshe bụ kwụbɛ du.

22Eshi bu namɛ la atwa dupu-nu-woshi gba, na aka na ee zwi ni Ijipti; hwuwayɛ
go AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ụbụ njɛ ya maa gembi ufwugwo gana
mkpasụ.

Undwa Tukwabilana 11

Bi Peni Aŋ Unu maa E Lubi Agwatana keeni Unu Ubwa Tuhwuga

1No lubo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ, na hwuga-unu shikpogo shɛ bwa,
no onu ubwa tɛtɛtagana keeni andwa elele na bee bi peni-unu wa aba kpaaŋ aka
elele.

2Ne teyinje ma iwɛ hwayɛ ga, gana na ti yaa shɛ shɛ miaụŋ mi hiŋ mi mepi ijɛ
kwo kaa mụ kwụbɛ evwuri AGWANGWAMA iwɛ iyi nɛ baa njɛ. Ahiɛba hiɛ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

kwụbwa ugombo wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ, tu ukpahiŋ i'ɛlɛ ibwɛ, tụ ụragbam ubwa na ndarɛshɛngwa,

3ta arụhwajɛ ubwa. Hiɛ kwụbwa iyi nɛ baa njɛ Faro agwuma Ijipti keeni cɛnjɛ tu bwa kpaaŋ.

4Ti iyi nɛ baa njɛ ejeshi Ijipti, ti idɛkwɛ ya aba keeni ihɛŋtu ya aba ujasa, gana na baa njɛ maa Itekwu Ishenje suji aŋ, na aka na te e hi urigeni, keeni gana na ta AGWANGWAMA iricinji aŋ tutu hwayɛ ga.

5Hi mepi iyi nɛ baa hiɛ ndanɛ nụ ụshɛka uuwa ehi ci epe.

6Ti iyi nɛ baa njɛ Datan keeni Abiram miaụŋ-me-eyi mi Iliab, na shɛ ụlamụ Rubɛn. Gana na ta cɛnjɛ tu kapɛshɛngwa te e tweri aŋ, medenji atwa nhwaŋ ma aba, to shidulo sha aba, keeni iyimabiga ye elele nɛ aa 'yajɛ, na ashashɛ atwa Isrɛl kpaaŋ.

7Eshe hiŋ kaa kwụbɛ ugondu ụ'wụtụ na AGWANGWAMA njɛ kpaaŋ.

8Ibɛ po ahiɛ shɛ hia untangana unu we elele na Ngee hi peni hwayɛ ga, iwɛ maa hi 'yaga ikɛnyi, maa hi teni cɛnjɛ ta ata ɛhi zhɛ hia kasha maa hi leshiji maa hi 'yaga.

9Nazhɛ ɛhi zhɛ hie ilogogo na cɛnjɛ ta ata ti biye AGWANGWAMA shileni la eshi hiŋ unu maa bi zhɛ ba pana aŋ keeni ajalalo aba. Ibɛ shɛ cɛnjɛ ta ata ti 'yajɛ ugwungwu, tu na tuwebiye tu barɛ.

10Iwɛnɛ po cɛnjɛ ta ata ɛhi zhɛ hio tono maa hi leshiji, tɛ shɛ shɛ gana cɛnjɛ ti Ijipti, tu na ahiɛ banɛ o, ofwo na ahia bila izɛgwu hiŋ, ohio zwogono iyi ifwugwo i tuswoswoswo meni gana ntuma mu uvwanga o.

11Ama cɛnjɛ ta ata ɛhi zhɛ hia kasha maa hi leshiji tɛ shɛ cɛnjɛ tu nshama keeni olomu, tu na eshilo o ngbono.

12Tɛ shɛ cɛnjɛ tu na AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ a ima u'ala. Ubwa kaa ba ngbaraka tụ aka elele, te kwune nu umozhigo uywa tutu uce uywa.

13Yaa shɛ kaa ɛhi zhɛ hia hwuga-unu na Ngee hi peni hwayɛ ga, maa hi lubi AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ, maa kaa hi ndanɛ bụ iyi na amɛ hiŋ oko kpaaŋ, to shihwulu shi hiŋ kpaaŋ,

14asha N zhɛ ma pana cɛnjɛ ti hiŋ eshilo na aka na teni cɛŋ, te eshilo ugbama keeni eshilo ɛhɛnɛnɛyɛ, iwɛ maa hi jicinje iyimɛyɛ izɛgwu keeni afwafwa hiŋ keeni manɛbɛ mi hiŋ.

15N zhɛ ma hi pana ambɛ iwɛ iyimabiga hiŋ, hi zhɛ hi na ya iyimɛyɛ hi no shigogo.

16Na nda pece iwɛ aka na amɛ bụ zhɛ ma bụ halakaka, ɛbi zhɛ ba vwula maa na ndana tuwa iyi maa na zhɛba tụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

17Nazhɛ AGWANGWAMA zhɛ ba nda isɛbwɛ na bụ, ba kapa azuba maa kede eshilo ngbeni cɛnjɛ ta ata maa ti meci iyi elele o. Hi zhɛ kaa hia nda ufwu kakayɛ na cɛnjɛ ta ata ti biye AGWANGWAMA ihi peni.

18Iwɛ ecilo ata, zwono ma n-ndumwa mu ga mi mi na shɛmɛ shi hiŋ. Umpo mu ma ni i'ɛlɛ hiŋ, keeni ntuno mi hiŋ maa mɛ shɛ gana useyida.

19Mbisogono mu ma miaụŋ mi hiŋ. Na duma mu ma aka na ahiɛ jɛjɛ nu nhwaŋ mi hiŋ, keeni aka na ahia zha tahaŋnụ nu uhwaŋna, ta aka na ehi weci, keeni aka na ɛhi ishijɛ.

20'Nyata mu ma ni i'wɛ'wɛ shidubo sho shimwono shi hiŋ, to shidubo sho tutono nụ ụshɛpwụ,

21iwɛ maa urugbo hiŋ, nu urugbo miaụŋ mi hiŋ ilogogo na cɛnjɛ ta ata AGWANGWAMA shileni la eshi hiŋ unu maa bi zhɛ ba pana aŋ, nu gana na tu urugbo tiya wa azuba namɛ.

22Yaa shɛ ɛhi zhɛ hie shiyono andwa ga Ngee hi peni eshe, maa hi na nda aŋ kpaaŋ tebiye, maa hi no lubo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ, maa hi na zha tahaŋnụ ni ihwɛŋnɛ ibwɛ kpaaŋ, maa hi mogwu nu bwa.

23Nazhɛ AGWANGWAMA zhɛ me hi unzongo edenji ata na gembi, a na kaa 'yajɛ ikɛnyi ihi hwuri kpaaŋ.

24Ofwo elele na shivwɛvwɛjɛ shi hiŋ shɛ fwụnjɛ, ɛ zhɛ a sha enee hiŋ. Tugwungwu ti hiŋ tɛ shɛ te kwune nụ ụshɛka i ci Nshama mu Lebanon keeni te kwune nu Urefu, Yufretis, i ci itekwu uwaŋna-twonuo.

25I zasa bụtụ be elele na zhɛ ba ala tishikono maa ma hi sukakana o. AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ zhɛ o lono maa gɛ igɛhi keeni inyɛsɛ hiŋ 'imɛ cɛnjɛ te elele tu na ɛhi zhɛ hia fwunda, gana na ti bee hi shileni-unu.

26Hioko ma, N hi shileni uwebiye-tụpana keeni unu-tukalana hwayɛ ga;

27yaa shɛ ahia hwuga-unu wa andwa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ anaa na Ngee hi peni hwayɛ ga, asha uwebiye-tụpana zhɛ ya sha inee hiŋ.

28Yaa shɛ kaa ahiɛ hwụjɛ shɛ unu wa andwa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ, ama ahiɛ vwụrɛ ehi genji uhwaŋna na Ngee hi peni-unu ubwa hwayɛ ga, maa hi 'wa tuwa tu na ehi mepi shi, asha unu-tukalana zhɛ ma hi ima.

29Aka na ta AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ ihi suji na cɛnjɛ tu na ɛhi zhɛ hio tono maa hi leshiji, asha ananga ma uwebiye-tụpana ɛtɛ ni Ishɛmɛ Gɛrizim, maa tuba hi enenji unu-tukalana ata ni Ishɛmɛ Ebal.

30Shɛ muba gatata suu mu namɛ hileni Jodan, geri bu uhwaŋna ata namɛ nu uwaŋna-twonuo, na cɛnjɛ te Ekenan a na jɛjɛ na Araba, a na namɛ ne eririri Gilgal, to dongonu ukpekpeshi ata shikeni nu Morɛ?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

31Iwɛnɛ po hi zhɛ hia kasha kaa Jodan maa hi teni cɛnjɛ ta ata AGWANGWAMA
na shɛ Agwatana hiŋ ihi peni maa hi leshiji tu. Aka na kaa ehi leshiji tu, ahiɛ jɛjɛ
na tuba,

32no shiyono ma shikpogo keeni andwa elele na Ngee hi teleneni hwayɛ ga kpaaŋ
eshe maa hi na hwuga-unu wa aba.

Undwa Tukwabilana 12

Ohwolu Tɛzhɛba no Ofwo Oko Gba

1Andwa keeni shikpogo shɛ na ahiɛ shɛ hi no shiyono eshe tebiye maa hi na nda,
na cɛnjɛ ta ata AGWANGWAMA na shɛ Agwatana eshi hiŋ ma hi pana maa hi
'yaga tutu ukwunanga uraiŋ hiŋ tunama na cɛnjɛ tu unyizo na.

2Hiɛ shɛ hia nda ofwo elele na edenji na ɛhi zhɛ hia lashɛga cɛnjɛ ta aba ga shana
aa zhɛba tuwa ta aba ufwu kpaaŋ, te tilegbe, te tikpeku keeni ucilo ụ'wụ'wụ
ulomu we elele.

3Hwuŋzotongo ma otukwu-ụrụpɛ aba, bwarataga ma ijɛ ɛtɛ ee shikecenji,
hwoŋzhingo ma imbele ya Ashɛra ya aba nu ulwa; logo ma ntatanuwaŋ ma tuwa
ta aba, maa kede a na zhɛba tu ya apata kwukwuŋ.

4Hiɛ shɛ shɛ tuba hia nda AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ gana ata aa nda
tuwa ta aba o.

5Ama hiɛ shɛ hia dwalakaka ofwo oko gba a na AGWANGWAMA na shɛ
Agwatana hiŋ zhɛ a tala maa alamụ hiŋ kpaaŋ na zhajɛ maa a na zhɛba bụ no
ofwo elele na ɛhi zhɛ.

6Apata ɛhi zhɛ hie suje arụpɛ hiŋ tuhwoŋzhingo keeni arụpɛ hiŋ vwɛ. Ti iyi-
a'umpwa keeni apwaŋ hiŋ tɛshɛkana, ta apwaŋ hiŋ unu-tishilo, ta apwaŋ hiŋ
tukwulangana, keeni miaụŋ mu umbe mi inɛ keeni agwụdụ hiŋ.

7Apata kaa ɛhi zhɛ hia ya iyi nu mbe AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ, nu
unyasa tubwada, ta ahiɛba, ta atwa nhwaŋ mi hiŋ, ni iyi elele nɛ ahi 'yagajɛ, inɛɛ
nɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ ihi peni-uwebiye.

8Ta nda ma gana na ahi ga nda epe kpaaŋ na aka ga o. Iwɛnɛ po bụtụ bụtụ hiŋ ba
shana baa zhɛba gana na teni cɛŋ ne eshe ubwa kwakwa.

9Iwɛnɛ po hi te ci shi cɛnjɛ ta ata AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ ihi peni,
maa hi to ụhinjanụ maa hiɛ yɛ ogwu tuba o.

10Ama aka na ehi keshi Urefu Jodan, ahiɛ jɛjɛ na cɛnjɛ ta ata AGWANGWAMA na
shɛ Agwatana hiŋ ihi peni maa hi 'yaga, keeni aka na bee hi peni ụhinjanụ no
olugwo atwa i'ime hiŋ a na ihi rungwutwonu kpaaŋ, iwɛ maa hi gɛga ya na amɛ-
olom suu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

11Nazhɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ zhɛ a tala ofwo oko gba maa a na zhɛba bụ. Apata du ɛhi zhɛ hie suje iyi elele nɛ Ngee hi peni-unu ibɛ: ibɛ shɛ arụpɛ tuhwoŋzhingo keeni arụpɛ hiŋ anya, ti iyi-a'umpwa hiŋ keeni apwaŋ hiŋ ticinji, ta apwaŋ hiŋ elele kpaaŋ, a na ehi shileni AGWANGWAMA unu.

12Hiɛ shɛ kaa hia bwada unyasa nu umbe AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ, ta ahiɛba, ta miaụŋ mi hiŋ me eyi keeni miaụŋ mi hiŋ mo o, ta miaụŋ-mu-ugondu hiŋ me eyi keeni miaụŋ-mu-ugondu hiŋ mo o, ta Alivai na jɛjɛ na amɛ ashɛpwụ hiŋ, gana na te ehi mepi maa a zasa urubwo wa azajɛ keeni ogwu ne hiŋ o.

13Ta na ta ma arụpɛ hiŋ tuhwoŋzhingo no ofwo elele na ihiɛ kwụlanɛ kwakwa o.

14Ama ga shɛ no ofwo ata oko gba anaa na AGWANGWAMA zhɛ a tala na amɛ ụlamụ hiŋ uko, apata ɛhi zhɛ hi na ta arụpɛ hiŋ tuhwoŋzhingo, apata du ɛhi zhɛ hi na nda iyi elele nɛ Ngee hi peni-unu ibɛ.

15Okwo ti yaa shɛ gana ata, hi eri hia kwụna usunda maa hiɛ yɛ usunda ubwa na amɛ ashɛpwụ hiŋ gana elele na ahia jala, gana na tu uwebiye nɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ibi peni namɛ. Ta bụtụ na hashɛganụ keeni bụtụ na hashɛganụ sụ, eri ba ya uŋ, gana na ta a ya udwamwa kwo kaa bụlụba.

16Semi mehieŋ kiri ahiɛ shɛ shɛ hia ya kwukwuŋ. Hiɛ shɛ hia 'waŋ mụ na cɛnjɛ gana meni.

17Bɛ shɛ shɛ ba ya iyi-umpwa bụ yo ohiu okwo inɛ meni mu tụ'walụ ta afwafwa okwo inɛ manɛbɛ mụ bụ, kwo kaa inɛ miaụŋ mu umbe mi inɛ keeni agwụdụ bụ, okwo apwaŋ na ebi shileni AGWANGWAMA unu, kwo kaa apwaŋ bụ u tukwulana kwo kaa apwaŋ bụ ticinji na amɛ ashɛpwụ bụ o.

18Ama bɛ shɛ ba ya iŋ nu umbe AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ, no ofwo oko gba na AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ zhɛ a tala, tụ gabụ, ta miaụŋ mụ bụ me eyi, ta miaụŋ mụ bụ mo o, ta miaụŋ-mu-ugondu bu me eyi, ta miaụŋ-mu-ugondu bu mo o keeni Alivai na jɛjɛ na amɛ ashɛpwụ bụ. Bɛ shɛ kaa ba bwada unyasa nu umbe AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ na amɛ iyi elele nɛ aba nda ni i'ɛlɛ bụ.

19Nda pece maa kede jineci Alivai na cɛnjɛ ta ata abu namɛ tutu tu'wo tụ bụ o.

20Aka na ta AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ keeni tugwungwu tụ bụ ugombo, nu gana na ti bee bi shileni-unu, ɛbi hiɛŋ, Ti zhɛ ta ya usunda, iwɛnɛ ti isunjɛ usunda ma bụ nda, ya uŋ gana elele na tu usunda ata ụbụ kwụlanɛ.

21Yaa shɛ ofwo ata AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ teri e hwuri ụdụlụ na bụ, asha kwụna buna bụ kwo kaa agwụdụ bụ elele na AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ubu peni, nu gana na ti Ngee bi peni-unu; maa yɛ na amɛ ashɛpwụ bụ gana elele na ụbụ kwụlanɛ.

22Ya uŋ kwakwa gana na ta a ya usunda udwamwa kwo kaa una bụlụba. Ta bụtụ na hashɛganụ, ta bụtụ na hashɛganụ sụ, eri ba ya uŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

23Ama mapa gom maa bɛ shɛ shɛ ba ya mehieŋ o; iwɛnɛ te mehieŋ mɛ shɛ uraiŋ, bɛ shɛ shɛ kaa ba ya uraiŋ medenji usunda ata o.

24Bɛ shɛ shɛ ba ya mụ o; 'waŋ mụ na cɛnjɛ gana meni.

25Na hwuga-unu ga, iwɛ maa iyi elele ibɛ zhɛmanɛ, ta miaụŋ mụ bụ me ekwunyi, na aka na ta aba nda iyi nɛ teni cɛŋ ne eshe AGWANGWAMA.

26Ama bɛ shɛ bo sugo iyi ya arụpɛ bụ tijilo, keeni apwaŋ na ebi shileni AGWANGWAMA maa zhe no ofwo ata oko AGWANGWAMA zhɛ a tala,

27na ta arụpɛ bụ tuhwoŋzhingo, tu usunda ubwa keeni mehieŋ mu bwa nu utukwu-ụrụpɛ wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ. 'Waŋ du mehieŋ mu usunda ata wa arụpɛ bụ na ɛbi zhɛ ba ya nu uhiuhiu utukwu-ụrụpɛ wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ.

28No shiyono eshe maa hwụjɛ-unu n-ndumwa me elele na Ngee bi peni-unu muba, iwɛ maa ibɛ zhɛmanɛ, ta miaụŋ mụ bụ me ekwunyi unyizo-nom, na aka na ta aba nda iyi nɛ zhɛmɛ keeni inɛɛ nɛ teni cɛŋ ne eshe AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ.

Unu-tɛtɛtagana maa Kede a na Nda Tuwa o

29Aka na ta AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ibi iricingeni edenji ata ɛbi zhɛ bo tonono, ebi leshiji kaa cɛnjɛ ta aba maa gɛga ya na tuba.

30Mama 'imɛ maa kede 'wa gana na atwa ata a zhɛba la tuwa ta aba maa modugwulo ma aba mụ bụ 'imɛ o, tobwolo kaa AGWANGWAMA ubu ndwanua aŋ ufwu. To hoŋtono du gana na edenji ata a shana aa zhɛba la tuwa ta aba, iwɛ maa na nda du gana ata o.

31Ta zhɛba kaa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ gana na atwa ata a zhɛba tuwa ta aba o. Iwɛnɛ po a zhɛba tuwa ta aba ni iyi-tupwaŋ ye elele nɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ bo imo. Iwɛnɛ po o hwoŋzhingono tuwa ta aba okwo miaụŋ ma aba me eyi, ta mu na mo o no otukwu-ụrụpɛ tuwa ta aba.

32No shiyono ma iyi elele nɛ Ngee hi peni-unu ibɛ eshe maa hi na nda; ta kaana iŋ ma o, ta munanana iŋ ma kaa o.

Undwa Tukwabilana 13

Ga kwụnɛ Egesere Tukata keeni Anjɛ-tuwa

1Yaa shɛ bigesere bu ko kwo kaa buwetegeni-ba-awalabụ bu ko, ibi peni useyida kwo kaa ụrụhwajɛ uko,

2yaa shɛ useyida ata kwo kaa ụrụhwajɛ ata bee bi mbishi njɛ ga, yaa shɛ kaa bɛɛ hiɛŋ, Mizha tu 'wa tuwa tu na ebi ge mepi shi la kwukwuŋ, maa tɛ ndanɛ tụ iyi,

3ta shɛlaga n-ndumwa me bigesere kwo kaa buwetegeni ata ba awalabụ o. Iwɛnɛ po AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ ubwa ma hiɛ makana maa mapa okwo

© 2008 Bible Society of Nigeria.

hio lubo ga AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ na shɛmɛ shi hiŋ kpaaŋ keeni shihwulu shi hiŋ kpaaŋ.

4Na 'wa ma AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ, na tahaŋnụ ti hiŋ tizha maa hi na sụma bụ inyɛsɛ, maa hi untangana onu ubwa tụpana maa du hi hwụjɛ-unu ubwa, hiɛ shɛ hi na zhɛba bụ, maa kaa hi mogwu nu bwa.

5Ama kwụna ma bigesere keeni buwetegeni ata ba awalabụ, iwɛnɛ tu boo hi mbisogono maa hiɛ lacɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ na ihi bɛcinjɛ na tijama ta cɛnjɛ ti Ijipti. Bụtụ ata shɛ bụtụ bụ wɛ na ma bụ nda maa genji uhwaŋna na AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ibi peni-unu maa zhe tahaŋnụ na amɛ ubwa. Bɛ shɛ ba kwụna bụ, maa na bacɛnga iyi iwɛ na ashashɛ hiŋ.

6Okwo yaa shɛ yɛu-bino bu nɛ abụ banɛ amɛ oko nu bwa, kwo kaa yɛu bụ ye eyi, kwo kaa yɛu bụ yo o, kwo kaa biyikwo na obo lubo duwa, kwo kaa biyejilo bu be eligidi, baa bụ halakaka saiŋ saiŋ, bɛɛ hiɛŋ, Hwure ti zhe maa tɛ zhɛbɛ tuwa tu na ahiɛ ga zhɛbɛ shɛ la, hwɛɛ te eshi bu,

7ibɛ shɛ tuwa ta atwa na ihi rungwutwonu, okwo oo gwumwongonu, na bụ, kwo kaa aa dụlụmɛ na bụ; te kwuni nu uce unyizo ụzalụ uko i ci uce ụzalụ uyebi,

8to lono bu o, ta shɛlaga du kaa iwɛ ubwa o, to hioko kaa du inyɛmɛnyɛmɛ ibwɛ o, ta ima bụ kaa du u'ula o.

9Ama kwụna bụ! Ga shɛ u'ala bụ u to bu utayɛ hiiŋ tɛ ɛ zhɛ a kwụna bụ, nazhɛ atwa vwɛ kpaaŋ tegeni bu du atayɛ.

10Tagana bụ atayɛ maa kwụnɛ bụ, iwɛnɛ ti bee dwelekeci gana na maa ma bụ mba maa genji AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ na ubu bɛcinjɛ na tijama ta cɛnjɛ ti Ijipti.

11Iwɛ maa atwa kpaaŋ hwụjɛ, maa a njɛ inyɛsɛ, maa kede a njɛ ya iyi tugworozwo gɛnɛ ɛtɛ kwukwuŋ na ashashɛ hiŋ o.

12Yaa shɛ abụ namɛ na amɛ ashɛpwụ bụ oko, a na AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ibi peni maa gɛga,

13abụ hwụjɛ maa bwonu ogworozwo oko tusashɛ beni na shashɛ hiŋ, oo mbo atwa oko na ga jɛjɛ nụ ụshɛpwụ ata, ɛɛ hiɛŋ aŋ, Hwure ti zhe ma maa tɛ zhɛbɛ ma tuwa tu na abụ ta zhɛbɛ shɛ la kwukwuŋ,

14asha bɛ shɛ bo hwoyigono, maa dwelekeci iwɛ ibɛ tebiye. Yaa shɛ aa njɛ ga iyi-tupwaŋ gɛnɛ ɛtɛ na ashashɛ hiŋ gom,

15asha i shɛ i tilɛɛ maa kwụnɛ atwa na jɛjɛ nụ ụshɛpwụ ata nu utokwobi, iricingo uŋ hwɛ hwɛɛ, ti iyi elele nɛ namɛ nu bwa, ti iyimabiga.

16Sotulonu iyi elele nɛ ujasa yɛ nu bwa kpaaŋ ne rishe ru ukpekiti ubwa, maa hwoŋzhinji ụshɛpwụ ata keeni iyi nɛ ujasa yɛ na amɛ ubwa kpaaŋ, gana maa

© 2008 Bible Society of Nigeria.

ụrụpɛ wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ obu to. I zhɛ ya sha utukwu unyizo-nom. Kede kaa o mo ya ụshɛpwụ ata sasana o.

17To lono maa ijɛ ɛtɛ ee peni n-ndumwa-tụwụma, maa i shɛ aa nda ufwu, nama ni i'ɛlɛ bụ okwo ike o, iwɛ maa AGWANGWAMA genji isɛbwɛ ɛtɛ ibwɛ i'wɛtwɛ tɛnda na bụ, maa du hioko inyɛmɛnyɛmɛ bụ, maa ma bụ mapana iwɛ, maa ma bụ kaana ufwugwo tugombo, gana na ti bee shileni la eshi bu unu.

18Na hwuga-unu wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ, maa untangana kaa andwa ubwa elele na Ngee bi peni-unu wa aba hwayɛ ga, na nda kaa iyi nɛ teni cɛŋ ne eshe AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ.

Undwa Tukwabilana 14

Kede A na Ta-ụkwụla na Teni shi Cɛŋ o

1Ahiɛba hiɛ shɛ atwa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ. Ta na la ma tuzuzu o, ta na 'nyang ma kaa du tukpala na aka na ahia ta-ụkwụla iwɛ bụtụ na 'wi o.

2Iwɛnɛ po gabụ bɛ shanɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ bụtụ bi tijilo, AGWANGWAMA kaa bi teri maa banɛ na ashashɛ atwa na ubeni na cɛnjɛ tu unyizo ga kpaaŋ, maa ma bụ 'yaga.

Iwɛ Usunda na Hashɛganụ sụ, nu Unaa na Hashɛganụ
(Liv 11:1-47)

3Ta na ya ma iyi elele nɛ AGWANGWAMA ihi mbiswo maa i hashɛganụ o.

4Isundɛ nɛ lanɛ maa hi na ya na: buna, nụ ụgwụdụ, no biywoywo,

5nu ukarubana, na bụlụba, nu unabara, ni itune, ne binemi, keeni udwamwa.

6Usunda we elele na ogwogwozwo ubwa bagwụ eyebi, unaa na kaa wa ya usabwo, hiɛ shɛ hia ya isundɛ gɛnɛ ɛtɛ.

7Isundɛ nɛ ahiɛ shɛ shɛ hi na ya na amɛ inɛɛ nɛ ogwogwozwo ibɛ bagwụ tebiye kwo kaa inɛɛ nɛ ya ya usabwo nɛ: irihende, na azwɛ keeni ugwumbɛ, iwɛnɛ ta a ya usabwo ama ogwogwozwo aba kaa bagwụ sụ o, a hashɛganụ.

8Ta na ya ma ikemi o, ogwogwozwo ubwa bagwụ yibwa, ama bɛ yɛ shɛ usabwo, bu hashɛganụ no ofwo hiŋ. Ta na ya ma usunda wa aba o, to tumongono ma okwo n'wo ma aba o.

9Iyi nɛ ahiɛ shɛ hi na ya na amɛ inɛɛ nɛ namɛ na amɛ meni kpaaŋ na: na ya ma iyi nɛ 'yajɛ agagayɛ-ataga, keeni ashasha.

10Hiɛ shɛ shɛ kaa hi na ya iyi elele nɛ zasa agagayɛ-ataga keeni ashasha o; inɛ ɛtɛ hashɛganụ no ofwo hiŋ.

11Na ya ma shanụnụ she elele shɛ na shɛ hashɛganụ sụ.

12Ama ma shɛ na ahiɛ shɛ shɛ hi na ya na: ugbeji, nu ugwulu, nu uzogbogwu,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

13nu ugwuruwa, nu ugwogwori, keeni udenji wa aba kpaaŋ,

14nu ugwaagwaa, keeni udenji wa aba kpaaŋ,

15nu ugbaanjɛ, nu usharwarwa, nu ukwuturu-uwapa, keeni udenji ucepi we elele,

16nu ugwogworugwoni, nu uzhikwukwu, na alụma-meni,

17na alụma-agwatana, nu ugwulu-itekwu, nụ ụvwụvwụ,

18ne sunyi-gwune, nụ ụ'nyɛ'nyɛrɛ keeni udenji wa aba kpaaŋ, nu ugbururu keeni ogwobo.

19Iyi elele nɛ 'yajɛ apiambɛ, yo hombilo kaa na cɛnjɛ, i hashɛganụ no ofwo hiŋ; hiɛ shɛ shɛ hi na ya iŋ o.

20Na ya ma iyi elele nɛ 'yajɛ apiambɛ nɛ kaa hashɛganụ sụ.

21Ta na ya ma iyi elele nɛ meme 'weji o; pana iŋ bụlashɛ na namɛ nụ ụshɛpwụ bụ, maa ya iŋ, kwo kaa sangana bugaiŋ. Iwɛnɛ po gabụ bɛ shanɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ bụtụ bi tijilo. To no shitogo yɛu-ụgwụdụ kwo kaa biywoywo no mosubo mo bino bwa o.

Undwa iwɛ Iyi-umpwa tụpana

22Na pana iyi-umpwa izɛgwu bụ ye elele nɛ banɛ ne ehilo bu uywa uywa.

23Na ya iyi-umpwa bụ yo ohiu, ni inɛ meni mụ tụ'walụ ta afwafwa, ni inɛ manɛbɛ, ni inɛ miaụŋ mu umbe mi inɛ keeni agwụdụ bụ, na agba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ no ofwo ata bee teri maa ga a na zhɛba bụ, iwɛ maa no soso AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ inyɛsɛ tụsụma aka elele.

24Yaa shɛ kaa ofwo ata AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ teri maa ga a na zhɛba bụ ubu hwuleni ụdụlụ, ebi eri shi be suje iyi-umpwa bụ maa ci apata, na aka na ta AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ubu peni-uwebiye ni iyi nɛ abi 'yajɛ;

25asha sanga iŋ maa fwuleji ukwuribi ibɛ maa 'waŋna uŋ maa zhe no ofwo ata AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ teri maa ga a na zhɛba bụ,

26maa so iyi elele nɛ ubu kwụlanɛ nu ukwuribi ata bụ, okwo buna, okwo ụgwụdụ, okwo meni mụ tụ'walụ ta afwafwa, kwo kaa mayaga, iyi elele nɛ ma bụ dwa eshe; bɛ shɛ ba ya iŋ na agba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ, maa njɛ unyasa apata, ta atwa ihwɛ bụ.

27To no jinoko Alivai na namɛ na ashɛpwụ bụ o, iwɛnɛ ta a zasa urobwo cɛnjɛ ti ikɛnyi aba gana bụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

28Bɛ shɛ bi ne suje iyi-umpwa iyimɛyɛ bụ nu gana na ti iyi bu zhɛmanɛ nu ukwunanga shiywa shɛ tatụ she elele nu uywa ata gbaa, maa tileni iŋ na amɛ ashɛpwụ bụ.

29Iwɛnɛ po Alivai zasa urobwo cɛnjɛ gana bụ o, ti iwɛ bugaiŋ, te bu'weteji, keeni bululo na namɛ na amɛ ashɛpwụ bụ, maa a zhajɛ a yɛ maa e shigeji; iwɛ maa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ubu peni-uwebiye nu ugondu we elele na aba nda.

Undwa Tukwabilana 15

Uywa Ụhinjanụ
(Liv 25:1-7)

1Bɛ shɛ bu na gangana atwa iyi nu ukwunanga shiywa shi cenje she elele.

2Gana tugangana ta ata ti zhɛ ta sha na: bụtụ be elele na aa yɛ utashɛ, bɛ shɛ ba ganga iyi nɛ ba ga unanjɛ uyebi ubwa; kede hoŋtono ya uyebi ubwa kwo kaa yɛu-bino bwa utashɛ ata o, iwɛnɛ to o onongwo tuganga ta ata ta AGWANGWAMA.

3Bi eri bo hoŋtono bugaiŋ utashɛ na baa bu 'yajɛ maa leshiji; ama iyi elele nɛ i shɛ inɛɛ bu nɛ namɛ no ofwo yɛu-bino bu, bɛ shɛ ba vwata ya i'ɛlɛ bu ni ibɛ.

4Ama bukofwo zha shɛ ba nama na ashashɛ hiŋ o, (iwɛnɛ ta AGWANGWAMA zhɛ ma bụ pana-uwebiye na cɛnjɛ ta ata bee bi peni maa tɛ shɛ ogwu bu),

5ti yaa shɛ ɛbi zhɛ ba hwuga-unu na AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ibi peni hwayɛ ga, maa shiyeni uŋ eshe maa njɛ ụŋ kpaaŋ.

6AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ zhɛ ma bụ pana-uwebiye, nu gana na ti bee bi shileni la unu, gabụ bi zhɛ ba unanga edenji ofwugwo iyi, ama tuba bi zha shɛ ba una o. Gabụ kaa bi zhɛ ba untangana edenji ofwugwo, ama a zha shɛ tuba ma bụ untangana o.

7Yaa shɛ bukofwo namɛ na ashashɛ hiŋ, na shɛ bụtụ bu ko na miaụŋ-mo-bino bu, na namɛ na ashɛpwụ hiŋ elele, na cɛnjɛ ta ata AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ibi peni, ta ta amɛ bụ tɛshɛshɛpana o, ta nda kaa tuwumanga no ofwo yɛu-bino ata bụ na shɛ bukofwo.

8Ama bɛ shɛ ba nda kakayɛ maa unanjɛ bụ iyi elele nɛ waŋnɛ ukekeshi na to bu.

9Ta laka maa unanjɛ yɛu-bino bu iyi o, iwɛ aka na ahaŋsa tusashɛ tuhaŋsa zhɛ e teni na amɛ bụ, ɛbi zhɛ bɛ hiɛŋ, Uywa ucenje na shɛ uywa u tuganga u gwumwonu, ɛbi zhɛ ba hanɛcɛngana yɛu-bino bu nɛ shɛ bukofwo rishe, abụ zha shɛ ba pana bụ iyi elele, bɛɛ zhɛ kaa ba uganana AGWANGWAMA nu uhiuhiu bu, yɛɛ zhɛ kaa ma bụ shana iwɛwɛ.

10Bɛ shɛ ba pana bụ kwakwa. Kede amɛ bụ hashɛganụ na aka na te ebi peni bu o. Iwɛnɛ po iwɛ inɛ gɛ ibɛ AGWANGWAMA bụ zhɛ ma bụ pana-uwebiye nu ugondu bu we elele keeni iyi elele nɛ abu 'yajɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

11Iwɛnɛ po bukofwo zha shɛ ba vwunga tunama na cɛnjɛ ta ata o; iwɛbɛ po Ngee hi peni-unu Ngɛɛ hiɛŋ, Na pana ma yɛu-bino hiŋ keeni bụtụ na ukekeshi to, keeni bukofwo iyi duwa duwa.

Tumama 'Yaga ta Ajama na Shɛ Ehibru
(Ụban 21:2-6)

12Yaa shɛ ee bi sengeni yɛu-bino bu nɛ shɛ Bihibru be eyi, kwo kaa Bihibru bo o, ga ma bụ ndana ugondu shiywa shi cihiŋ, ama nu uywa ucenje ga bana ya no olugwo bu maa mama 'yaga.

13Aka na ɛbi zhɛ ba ganga bụ maa bana no olugwo bu maa mama 'yaga, bɛ shɛ shɛ ba ganga bụ maa hwulo ni i'ɛlɛ yo ohondo.

14Bɛ shɛ ba imangana bụ maa peni bu agwụdụ bụ, no ohiu, ne meni mu tụ'walụ ta afwafwa bụ kwakwa; nu gana na ta AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ibi peni-uwebiye, pana bu du gana ata.

15Bɛ shɛ be teyinje maa bɛ shɛwa la du bujama na cɛnjɛ ti Ijipti, nazhɛ AGWANGWAMA bụ ubu gwube. Iwɛbɛ po Ama bụ pana-unu ga hwayɛ ga.

16Ama yaa shɛ bɛɛ hiɛŋ, N zha shɛ ma bana no olugwo bu o, iwɛnɛ tu boo bu lubo, ta atwa ihwɛ bụ, iwɛnɛ ti yaa zhɛmanɛ bụ kaa no ofwo bu,

17asha bɛ shɛ ba shapa ụcɛpɛya maa tibi bu ụcɛbɛ nụ ụ'wụ'wụ wo odubo, nazhɛ bɛɛ zhɛ ba sha bujama bụ unyizo-nom. Gana ata kaa du abɛ shɛ ba nda bujama bụ bo o.

18Kede ibu gwumanɛ, na aka na tɛ bi zhɛ ba ganga bụ maa bana no olugwo bu maa mama 'yaga o. Iwɛnɛ po bu bu ndwanua ugondu na dwonu ashashɛ ulumo ata ɛbi gɛ zhɛ ba tụpa bụtụ bụ ụgwụ, bu bu ndwanua ugondu shiywa shi cihiŋ. Yaa shɛ abɛ njɛ gana ga, AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ zhɛ ma bụ pana-uwebiye ni iyi elele nɛ aba nda.

Iyimabiga nɛ Ee Meci Hiiŋ Tutulonono AGWANGWAMA

19Bɛ shɛ bo tulonono AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ miaụŋ-me-eyi mu na inɛ keeni agwụdụ bụ meci hiiŋ kpaaŋ. Bɛ shɛ shɛ ba nda ugondu na buna bụ be eyi bi hiiŋ o, ta hwaga kaa tihiŋzhe ti yɛu nɛ ụgwụdụ bụ meci hiiŋ o.

20Bɛ shɛ ba ya bụ ta atwa ihwɛ bụ, nu umbe AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ uywa uywa, no ofwo ata AGWANGWAMA zhɛ a tala.

21Ama yaa shɛ ya 'yajɛ unu-tusapa, yaa shɛ uvwuna ubwa dwonu kwo kaa yee lubeni, kwo kaa baa 'yajɛ tɛhashɛganụ tu na tu wumanjɛ duwa, asha ta shapa bụ maa to ụrụpɛ pa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bu o.

22Bɛ shɛ ba ya bụ na amɛ ụshɛpwụ bụ; ta bụtụ na hashɛganụ, ta bụtụ na hashɛganụ sụ e eri a ya bụ, gana na ta a ya udwamwa keeni bụlụba.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

23Semi mehieŋ mu bwa kiri abɛ shɛ shɛ ba ya; bɛ shɛ ba 'waŋ mụ na cɛnjɛ gana meni.

Undwa Tukwabilana 16

Undwa Iyimɛyɛ Tɛkashɛka

(Ụban 12:1-20; Liv 23:4-8; Tɛrɛ 28:16-25)

1No shiyono upiana ata Ebib eshe, maa na untanganana AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ iyimɛyɛ tɛkashɛka tɛnda. Iwɛnɛ po nu upiana ata la Agwatana bụ ubu bɛcinjɛ ni Ijipti na amɛ ụjita.

2Bɛ shɛ ba taga AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ụrụpɛ tɛkashɛka na agwụdụ kwo kaa ni inɛ, no ofwo ata bɛɛ zhɛ ba tala maa ga a na zhɛba bụ.

3Bɛ shɛ shɛ ba ya iyimɛyɛ nɛ 'yajɛ ifucinjɛ o. Ijitɛ icenje ɛbi zhɛ ba ya iyimɛyɛ ɛtɛ zasa Ifucingɛ, ibɛ shɛ iyimɛyɛ ụbaụta, iwɛnɛ po ni izɛlɛgwu abụ banɛ la na cɛnjɛ ti Ijipti nụ usumwa, iwɛ maa ne teyinje ụjita ata aka na abụ banɛ la na cɛnjɛ ti Ijipti tutu ukwunanga uraiŋ bụ.

4Kede a kwụbɛ Ifucingɛ no ofwo elele na tugwungwu tụ bụ ti teje tutu ijitɛ ɛtɛ icenje o. Kede iyi heleni usunda ata obu to ụrụpɛ nụ ụrụmɛ ụjita ata uhiiŋ tutu uvwungwa o.

5Ta kwụna iyi ụrụpɛ tɛkashɛka na amɛ ashɛpwụ elele na AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ibi peni o;

6ama ga shɛ no ofwo ata AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ zhɛ a tala maa ga a na zhɛba bụ, apata abɛ shɛ ba kwụna iyi ụrụpɛ tɛkashɛka, nụ ụrụmɛ, tu uwaŋna zhɛ twonuo, na aka gana ata abụ banɛ la ni Ijipti.

7Bɛ shɛ bo nyoso uŋ maa yɛ ụŋ no ofwo ata AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ zhɛ a tala; bɛ shɛ kaa bo gwulo ya nu udulo bu ti iyi heri nu uvwungwa.

8Ijitɛ icihiŋ ɛbi zhɛ ba ya iyimɛyɛ ɛtɛ zasa Ifucingɛ; ụjita ucenje ụ shɛ tusotulonu ti ikɛnyi ta AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ; bɛ shɛ shɛ ba nda ugondu jita ata o.

Isene ya Alade Keeni Iyi ye Ehilo Tijicinje

(Liv 23:15-22; Tɛrɛ 28:26-31)

9Rɛta alade ecenje; kwuno alade ata ecenje tɛrɛta te kwuni na aka na ebu kwuni ohiu bu tugwubo hiiŋ.

10Na untanganana AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ isene ya alade ata ecenje tɛnda tedure nu upwaŋ u tukwulana tu'waŋnɛ, unaa na ɛbi zhɛ ba pana AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ nu gana na ti bee bi peni-uwebiye.

11Bwada unyasa na agba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ, ta miaụŋ mụ bụ me eyi, ta miaụŋ mụ bụ mo o, ta miaụŋ-mu-ugondu bu me eyi, ta miaụŋ-mu-ugondu bu mo o, ta Bulivai na namɛ na amɛ ashɛpwụ bụ, ta bugaiŋ, te bu'weteji,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

keeni bululo na namɛ no ofwo bu, no ofwo ata AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ zhɛ a tala, maa ga a na zhɛba bụ.

12Ne teyinje maa bɛ shɛwa la du bujama ni Ijipti. No shiyono onu-tupana ga eshe tebiye maa na nda aŋ.

Isene yo Obodongom Tɛnda
(Liv 23:33-43; Tɛrɛ 29:12-39)

13Na untangana isene yo obodongom tɛnda ijitɛ icenje, na aka na ebi jicinje iyimɛyɛ bụ keeni meni mụ bụ mụ tụ'walụ ta afwafwa.

14Bwada unyasa ni iyimɛyɛ ɛtɛ bụ isene, ta miaụŋ mụ bụ me eyi, ta miaụŋ mụ bụ mo o, ta miaụŋ-mu-ugondu bu me eyi, ta miaụŋ-mu-ugondu bu mo o, ta Bulivai, ta bugaiŋ, te bu'weteji, to bululo na namɛ na amɛ ashɛpwụ bụ.

15Iwɛnɛ po ijitɛ icenje ibɛ ɛbi zhɛ ba untaganana AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ isene ɛtɛ no ofwo ata bɛɛ zhɛ ba tala. Iwɛnɛ po AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ zhɛ ma bụ pana-uwebiye ni iyi elele nɛ ma bụ 'walana, tu ugondu we elele na namɛ ni i'ɛlɛ bụ, maa i na kaana ugombo, iwɛ maa bweji unyasa ni ibɛ kpaaŋ.

16Ge etwenyi bụ nɛ mɛmɛ bɛcinjɛ na agba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ kpalụ tatụ nu uywa uywa no ofwo ata bɛɛ zhɛ ba tala: na aka isene iyimɛyɛ nɛ zasa Ifucingɛ, ta aka isene ya alade ata ecenje, keeni aka isene yo obodongom. A shɛ shɛ kaa mɛmɛ bɛcinjɛ na agba AGWANGWAMA ni i'ɛlɛ yo ohondo.

17Bụtụ bụtụ shɛ ba pana gana na ti ikɛnyi ibwɛ ci, nu gana na tu uwebiye nɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ibi peni namɛ.

Tutala ta Ajɛmɛ-ụshɛrɛya Keeni Atwa Shihwolu Anya

18Tulogono ajɛmɛ-ụshɛrɛya keeni atwa shihwolu na ashɛpwụ elele na AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ibi peni, gana na ta alamụ bụ namanjɛ. Ga a na duma kaa ashɛrɛya atwa ata ne tishiriri.

19To ubo ụshɛrɛya o; ta zanga kaa atwa o; ta ya ukwuribi ugworo, iwɛnɛ po ukwuribi ugworo wo lubicingo eshe bụtụ na ga incɛ, woo sukwutogo kaa ụshɛrɛya bụtụ bi tiririri.

20Tiririri me tiririri kiri abɛ shɛ bu na 'wa, iwɛ maa yɛ uraiŋ, maa du leshiji cɛnjɛ ta ata AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ibi peni.

21Ta shɛla itɛtɛnuwɛŋ; ụ'wụ'wụ we elele na shɛ Ashɛra to dongonu utukwu-ụrụpɛ na ebi meni AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ o.

22To shikicingo kaa itɛtɛnuwɛŋ utayɛ o, AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ, o imo iŋ.

Undwa Tukwabilana 17

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1Ta taga AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ụrụpɛ na buna kwo kaa nụ
ụgwụdụ na zasa ulapiya, kwo kaa ni iyi elele nɛ iyi iwɛ njɛ o. Iwɛnɛ po inɛ ɛtɛ
shanɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ iyi-tupwaŋ.

2Yaa shɛ aa kwụbɛ butubwenyi okwo biyikwo be elele na amɛ ụshɛpwụ we elele
na AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ibi peni, tu baa nda iyi iwɛ ne eshe
AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ, baa bwada unu ubwa tutwa,

3tedure na tuwa, okwo uwaŋna, okwo upiana, kwo kaa iyi elele na amɛ unyama
iyi ya azuba tɛzhɛba, inɛɛ nɛ Ngaa lacɛ maa a njɛ,

4ee bi mbishi kaa unabarɛ iwɛ ibɛ, asha bɛ shɛ bo hwoyigono iwɛ ibɛ tebiye, yaa
shɛ kaa iwɛ ɛtɛ shɛ ga iwɛ-tɛkana maa a njɛ ga iyi-tupwaŋ gɛnɛ ɛtɛ ni Isrɛl.

5Asha bɛcinjɛ butubwenyi kwo kaa biyikwo ata na njɛ tupwaŋ ta ata no ofwo
odubo uba, maa hi tegeni butubwenyi kwo kaa biyikwo ata atayɛ maa 'wo.

6No timbisono te eseyida eyebi kwo kaa eseyida atatụ, ɛɛ zhɛ a kwụna bụtụ ata.
A shɛ shɛ a kwụna bụtụ nu useyida uko gba o.

7U'ala useyida ata ubwa shɛ wa ta bụ utayɛ hiiŋ nazhɛ atwa vwɛ tegeni bu du
atayɛ maa a kwụnɛ bụ. Gabata ɛbi zhɛ ba nda maa becinji iyi iwɛ na ashashɛ hiŋ.

Onongbo na Ajɛmɛ-ụshɛrɛya

8Yaa shɛ iwɛ ye elele teni, yee bu hwuleji tukwunanga na ashashɛ bụtụ bu ko na
kwụnɛ binya bwa, okwo iwɛ undwa uko tutono cɛŋ nu unya, okwo iwɛ iyi iwɛ
tumama ndanụ na binya, n-ndumwa me elele na mi teni na ashɛpwụ bụ, mu na
mụ bụ 'yaganɛ ikɛnyi, asha bɛ shɛ ba zha no ofwo ata AGWANGWAMA na shɛ
Agwatana bụ zhɛ a tala.

9Yaa shɛ ebi zhe kaa no ofwo Alivai a na shɛ onongbo, keeni ofwo bɛjɛmɛ-bụ-
ụshɛrɛya na namba apata na aka ata, maa mbishi aŋ, aba zhɛ ma bụ kwunangana
ụshɛrɛya ata.

10Asha bɛ shɛ ba nda gana na te e bi kepishingeni iŋ no ofwo ata AGWANGWAMA
zhɛ a tala. Shiyono eshe maa njɛ gana na te e bi sekekeni iŋ kpaaŋ.

11Lono maa njɛ gana na to tusokokono tu na ee bi peni tu namɛ. Ta ganga ecilo
ụshɛrɛya ata ee bi mbishi okwo cwɛŋ o.

12Bụtụ be elele na hwụjɛ shɛ unu bunongbo na shikeni ba nda ugondu nu umbe
AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ, kwo kaa una bɛjɛmɛ-bụ-ụshɛrɛya ata, ga
kwụnɛ bụtụ ata. Gana ɛbi zhɛ ba nda maa becinji iyi iwɛ ni Isrɛl ta.

13Nazhɛ atwa kpaaŋ zhɛ a hwuga, ɛɛ zhɛ a nda inyɛsɛ, maa kede a njɛ ya
ụhwụjɛshɛ iwɛ gana ata sasana o.

Tutala ta shɛgwuma Keeni Ugondu Ubwa

© 2008 Bible Society of Nigeria.

14Aka na ebi ci hwuŋ cɛnjɛ ta ata AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ zhɛ ma bụ pana, ebi leshiji tu, abɛ jɛjɛ na tuba. Ɛbi hiɛŋ, N zhɛ ma gɛgɛcɛnga agwuma na zhɛ ma n 'yaga, gana na edenji na n rungwutwonu kpaaŋ 'yajɛ.

15Asha ga sha bụtụ na AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ teri gom, ubwa shɛ ba sha agwuma ata bụ. Ga shɛ kaa bụtụ bu ko na ashashɛ miaụŋ-mo-bino bu i shɛ agwuma ata bụ. Kede bugaiŋ na shɛ shɛ yɛu-bino bu shɛ agwuma bụ o.

16Kede agwuma ata na mama kaana idɛkwɛ ibwɛ ujasa ufwugwo, kede kaa nda atwa maa e gwuri ni Ijipti maa a kaanɛ idɛkwɛ ibwɛ ufwugwo, gana na ta AGWANGWAMA ubi mbiswo, bɛɛ hiɛŋ, To gwulo ya nu uhwaŋna ata kwukwuŋ o.

17Agwuma ata kaa shɛ shɛ bu na kaana eyikwo ofwugwo tuzana o, iwɛ aka na bɛɛ zhɛ ba jɛshɛrɛga ba ganga AGWANGWAMA, kede bu na kaana kaa azụrụfa keeni azhɛnarɛya ti'yaga duwa duwa maa sha bɛzhɛgba o.

18Aka na baa yɛ tugwama hwɛɛ, go zwogo undwa ata namɛ nu utakada wa Agwatana, bɛ shɛ ba 'nyata tuzwogo tu utakada ata onongbo na shɛ Alivai 'yajɛ.

19I shɛ kaa ya nama pu bwa, baa shɛ bu na rɛta uŋ tutu tu'wo tu bwa, maa soso AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ubwa inyɛsɛ tụsụma, tedure na tu'untangana tu n-ndumwa mu undwa ata keeni shikpogo sha ata, maa bu na nda gana na yaa jɛmɛ.

20Kede bu no momo mungicingo uhwuri miaụŋ-mo-bino mu bwa o, kede ganga kaa unu-tupana ga okwo cwɛŋ o; iwɛ maa bo ilogogo na tugwama tu bwa, keeni miaụŋ mu bwa na amɛ Isrɛl.

Undwa Tukwabilana 18

Iyi nɛ shɛ Urobwo wo Onongbo na Alivai

1Onongbo a na shɛ ụlamụ wa Alivai kpaaŋ a zha shɛ a 'yaga urobwo wo ogwu cɛnjɛ na atwa Isrɛl; ama ɛ zhɛ na ya apwaŋ na atwa peni AGWANGWAMA tedure na arụpɛ tuta, inɛ ɛtɛ ibɛ shɛ ogwu aba a na teni cɛŋ.

2A zha shɛ a 'yaga ogwu cɛnjɛ na ashashɛ miaụŋ-mo-bino ma aba o; ama onongbo AGWANGWAMA tɛsha ibɛ shɛ ogwu aba, gana na ti bee shileni aŋ unu.

3Aka elele na atwa to ụrụpɛ na buna kwo kaa nụ ụgwụdụ, ge peni onongbo u'ala keeni shɛpa shi yebi keeni ugbokwo.

4Pana bunongbo tụ'walụ ti hiiŋ to ohiu bu, te meni mụ tụ'walụ ta afwafwa bụ, ta manɛbɛ mụ bụ, keeni tuhwaga te tihiŋzhe ti hiiŋ ta agwụdụ bụ.

5AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ubwa teri bu maa banɛ na alamụ bụ kpaaŋ, maa shikono maa nda ugondu ni izeci ibwɛ, ta miaụŋ mu bwa me eyi unyizo-nom.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Yaa shɛ kaa Bulivai banɛ na ashɛpwụ bụ elele na amɛ Isrɛl kpaaŋ, baa zhajɛ no ofwo tɛzhɛba, yaa dwa bụ kaa eshe maa nda gana na Alivai vwɛ a nda,

7asha ga nda ugondu tunongbo ta AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ubwa, gana na Alivai ubwa a na vwɛ kpaaŋ a na shikeni a nda ugondu nu umbe AGWANGWAMA apata a nda.

8A shɛ a 'yaga urobwo iyimɛyɛ ya aba ta nangwụ, medenji ukwuribi iyi bishi bwa nɛ bee senji.

A Tɛtaganɛ Aŋ Unu maa Kede a na Nda Iyi nɛ Oto-ụrụpɛ a Nda o

9Aka na ebi ci hwuŋ cɛnjɛ ta ata AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ zhɛ ma bụ pana, to soso maa na 'wa iyi-tupwaŋ nɛ edenji ata a nda o.

10Kede a kwụbɛ bụtụ be elele na ashashɛ hiŋ na bo hwoŋzhingo yɛu ibwɛ ye eyi okwo yɛu ibwɛ yo o nụ ụrụpɛ o. Kede a kwụbɛ kaa bụtụ be elele na ba shɛga ụshɛga, okwo bụkwụbɛ-be-meni, okwo bɛnjɛ-bi-inibi, kwo kaa buwa o,

11okwo bɛnjɛ-bi-ijile, okwo bɛnjɛ-bo-orizhonu, okwo bukwupenyi, kwo kaa bizhikwoto.

12Iwɛnɛ po bụtụ be elele na ba nda ijɛ kpaaŋ, bɛ shanɛ AGWANGWAMA iyi-tupwaŋ; iwɛ iyi-tupwaŋ tu ga tundangana kaa upo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ mo bu unzongo aŋ maa e beni nu umbe bu.

13Bɛ shɛ ba nama shɛshɛshɛ nu umbe AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ.

14Edenji ata ɛbi zhɛ ba lashɛga cɛnjɛ ta aba, e shileni akwụbɛ-meni keeni ashɛjɛ acɛbɛ; ama yaa shɛ gabụ, AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ibi leneni shi maa njɛ gana ata o.

E Shileni Aŋ Unu iwɛ Bigesere

15AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ zhɛ ma bụ panɛ bigesere gana mi, na ashashɛ hiŋ, na zhɛ ba banɛ na miaụŋ-mo-bino bu, ubwa ɛbi zhɛ bu na hwuga iwɛ ubwa.

16Nu gana na ta abụ lụpɛ la AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ni Ishɛmɛ Horɛb nụ ụjita tu'ulwa ta ata la, aka na ɛbi hiɛŋ, Kede AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ jɛmɛ ya iwɛ na bụ o, kwo kaa kede kwụbɛ ya ulwa ga ụ'wụtụ kwukwuŋ o, shibwonu N zhɛ mo 'wo.

17Ibɛ po AGWANGWAMA n hiɛŋ, E teni kaa cɛŋ ni iyi elele nɛ aa jɛmɛ kpaaŋ.

18N zhɛ ma pana aŋ bigesere na shɛ gana bụ na zhɛ ba banɛ na ashashɛ miaụŋ-mo-bino ma aba. N zhɛ kaa mu no mbiso bu iyi nɛ bɛɛ zhɛ na duma, bi zhɛ kaa no mbiso aŋ iyi elele nɛ Ngee peni bu unu ibɛ kpaaŋ.

19Bụtụ be elele na kaa zha shɛ ba shɛlaga n-ndumwa mu na bɛɛ zhɛ ba duma ni izeci mi, N zhɛ ma pana bụtụ ata ulwapɛ ni ikɛnyi mi.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

20Ama bigesere na kaa zhɛ ba kara maa duma n-ndumwa ni izeci mi munaa na Ngee peni shi bu unu maa ga duma, kwo kaa bunaa na jɛmɛ iwɛ ni izeci tuwa tu ko, a shɛ a kwụna bigesere ata gbaa.

21Yaa shɛ kaa abɛ jɛmɛ na amɛ bụ ɛbi hiɛŋ, Gana na ɛti zhɛ ta mapa n-ndumwa mu na AGWANGWAMA jɛmɛ shɛɛ?

22Aka na bigesere jɛmɛ iwɛ ni izeci ya AGWANGWAMA, yaa shɛ n-ndumwa ma ata mi sɛ su, kwo kaa ijɛ ɛtɛ njɛ shɛ, asha shɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa ma ata o. Bigesere ata jɛmɛ n-ndumwa nụ ụhwada ukɛnyi ibwɛ, ta nda ma kaa inyɛsɛ ibwɛ o.

Undwa Tukwabilana 19

Ashɛpwụ na maa Bụtụ na Kwụnɛ Bụtụ Swaka

(Tɛrɛ 35:9-34; Undwa 4:41-43; Josh 20:1-9)

1Aka na ta AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ njɛ edenji ata baa bụ pana cɛnjɛ ta aba ufwu kpaaŋ, abụ 'yajɛ aŋ, abɛ jɛjɛ kaa na amɛ ashɛpwụ aba keeni shimwono sha aba,

2bɛ shɛ bu momo tulonono ashɛpwụ a'wụtụ atatụ swooŋ, na cɛnjɛ ta ata AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ zhɛ ma bụ pana maa 'yaga, to gwumwongonu.

3Bɛ shɛ ba kala ihwɛŋnɛ maa dwotwogonu cɛnjɛ ta ata AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ zhɛ ma bụ pana maa 'yaga ekpeleshi atatụ, iwɛ maa bụtụ be elele na kwụnɛ bụtụ gezhiji maa zha apata.

4Inɛ gɛ i shɛ timbiyono ta bụtụ na kwụnɛ bụtụ, maa gozhigo apata maa uraiŋ ubwa bini. Yaa shɛ bụtụ be elele kwụnɛ uyebi ubwa nu u'ala-tuhwulo, tu baa ga zasa i'ime nu bwa cebe,

5Ibɛ shɛ gana na ta bụtụ zhe nu uwapa nu uyebi ubwa maa jaja ụ'wụ'wụ, bee heŋpi ogwubo maa jaja ụ'wụ'wụ ata, ibɛ ogwubo mushingwo nu utata, oo po uyebi ubwa, bee 'wi. Go gozhigo maa zha nụ ụshɛpwụ ata uko maa swaka maa bicingo uraiŋ ubwa;

6shibwonu bɛcɛpɛ-bi-itɛpwɛ bi mehieŋ bi isɛbwɛ zhɛ bo urugono bụkwụnɛ ata bụ bụtụ maa jitono bu, iwɛnɛ to ofwo dụlụmɛ, bi zhɛ ba gwụcɛnga bụ maa 'wo, okwo ta bụtụ ata ga lanɛ shɛ no tu'wo, iwɛnɛ ti bee ge te shi uyebi ata ubwa ni i'ime cebe.

7Iwɛbɛ po Ngee bi peni-unu, Ngɛɛ hiɛŋ, Bɛ shɛ bo tulono ashɛpwụ atatụ swooŋ.

8Yaa shɛ kaa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ a kaana tugwungwu tụ bụ ugombo, gana na bee shileni la eshi bu unu, bee bi peni kaa cɛnjɛ ta ata kpaaŋ, tu na bee shileni la eshi bu unu maa bi zhɛ ba pana aŋ,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9asha shiyono unu-tupana ata Ngee bi peni hwayɛ ga eshe maa untangana uŋ kpaaŋ, tedure no tulubo tu na obo lubo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ keeni tɛnda te teni cɛŋ gana na baa jala tutuu. Asha bɛ shɛ ba kaana ashɛpwụ atatụ na a na ga a tatụ,

10iwɛ maa kede a kwụnɛ bụtụ ata ga zasa n-ndumwa-tụwụma na cɛnjɛ ta ata AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ zhɛ ma bụ pana maa 'yaga o, maa kede n-ndumwa-tụwụma ma atwa tụkwụna mụ bụ patana o.

11Ama yaa shɛ bụtụ be elele po uyebi ubwa iyi, ti bee ge gwubeji bu, baa sukakanɛ bụ, baa gwụcɛnjɛ bụ ni iyi nɛ eri ya kwụna bụtụ, bee 'wi ga, okwo yaa shɛ bụkwụnɛ ata bụ bụtụ gezhiji maa swaka na amɛ ụshɛpwụ ga uko,

12asha ga n-nyarɛ mụ ụshɛpwụ ubwa mu tumwanɛ atwa maa ɛ bɛcinjɛ bụ apata, maa e peni bu bɛcɛpɛ ata bi itɛpwɛ be mehieŋ, iwɛ maa kwụna bụ.

13Ta nda uwanyi ubwa kwukwuŋ, iwɛ maa na bacɛnga n-ndumwa-tụwụma ma bụtụ tukwụna, na bụtụ na ga zasa n-ndumwa-tụwụma ni Isrɛl, iwɛ maa ibu zhɛmanɛ.

Undwa iwɛ Eseyida na Aa Nda na Cɛnjɛ

14To mushingo useyida tugwungwu tu uyebi bu unaa na atwa angwụshɛ shɛrɛ la na cɛnjɛ ta ata AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ zhɛ ma bụ pana maa 'yaga o.

Undwa iwɛ Useyida Tɛsha

15Useyida mokondo waŋnɛ shɛ iwɛ tụwụma ta bụtụ be elele, kwo kaa iwɛ tu'wanga ta bụtụ be elele nɛ imɛ iyi iwɛ nɛ baa njɛ o; semi nu unu we eseyida eyebi, kwo kaa eseyida atatụ nazhɛ iwɛ ɛtɛ zhɛ ya sha iwɛ tukpororo.

16Yaa shɛ useyida uko tukata ishijɛ maa la bụtụ bu ko tiseyida iwɛ iyi nɛ teni shi cɛŋ,

17asha ga atwa ata ga mama 'yaganụ iwɛ, pushe na agba AGWANGWAMA, keeni agba onongbo keeni ajɛmɛ-ụshɛrɛya a na namba na aka ata.

18Ga ajɛmɛ-ụshɛrɛya hweyigeni iwɛ ɛtɛ tebiye. Yaa shɛ kaa useyida ata ụ shɛ useyida tukata, baa shananganɛ yɛu-bino bwa iwɛ na tukata,

19asha bɛ shɛ ba nda bụ du gana na bee ge heŋshi maa ga njɛ yɛu-bino ɛtɛ ubwa; iwɛ maa na bacɛnga iyi iwɛ na ashashɛ bụ.

20Nazhɛ atwa vwɛ zhɛ a hwuga, ɛɛ zhɛ a nda inyɛsɛ, a zha shɛ a nda ya iyi gɛnɛ ɛtɛ kwukwuŋ na ashashɛ hiŋ.

21Ta nda kaa uwanyi ubwa kwukwuŋ; ga uraiŋ cɛpɛ uraiŋ, ge rishe rɛ cɛpɛ rishe, ge rine rɛ cɛpɛ rine, ga u'ala cɛpɛ u'ala, ga uvwɛvwɛjɛ cɛpɛ uvwɛvwɛjɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Undwa Tukwabilana 20

Undwa Gana na maa a na Nda Ujasa

1Aka na ebi zhe maa sukakanɛ atwa i'ime bu nu ujasa, okwo abụ kwụbɛ maa idɛkwɛ ya aba, ni ihɛŋtu ya aba ujasa keeni ejeshi aba gembi ufwugwo ee hwuri anaa bụ, ta nda inyɛsɛ ya aba o; iwɛnɛ ta AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ na ubu bɛcinjɛ la na cɛnjɛ ti Ijipti namɛ na bụ.

2Aka na obo gwumwongonu no ofwo ujasa ata, go bunongbo kezhingeni maa duma iwɛ ne ejeshi ata bụ,

3maa hiɛŋ aŋ, Oo ahiɛba atwa Isrɛl, hwuga ma, Hio gwumwongonu hwayɛ ga maa hi sukakanɛ atwa i'ime hiŋ nu ujasa: kede shihwulu shi hi horukono; ta nda ma kaa du inyɛsɛ o, ta zhɛgɛda ma kaa du o, ta sụma aŋ ma kaa du inyɛsɛ o.

4Iwɛnɛ po AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ, ubwa zhɛ ba zhagaga ne hiŋ maa ma hi twagwụ ifelu na atwa ata i'ime hiŋ, maa ma hi lasagwụ aŋ.

5Nazhɛ ga atwa shihwolu heŋteni atwa ata maa, Gaaba shɛ bụtụ na namba epe na mo umwono ufwo na te weci shi nu bwaa? Ga bụtụ ata gwuri nu umwono ata ubwa, iwɛ aka na bɛɛ zhɛ be 'we nu ujasa binya bụtụ zhɛ bo woto nu bwa.

6Gaaba namba epe na birɛ afwafwa ni itimɛ ibwɛ, na kaa ta yɛ shɛ tụ'walụ ta abaa? Ga bụtụ ata gwuri, iwɛ aka na bɛɛ zhɛ be 'we nu ujasa, binya bụtụ zhɛ ba ya tụ'walụ ta aba.

7Gaaba kaa shɛ bụtụ na namba epe na 'wa biyikwo, na kaa te zeni shi buu? Ga bụtụ ata gwuri ni ihwɛ ibwɛ, iwɛ aka na bɛɛ zhɛ be 'we nu ujasa, binya bụtụ zhɛ ba zana bụ.

8Ga atwa ata shihwolu na kaana atwa na ta vwɛ iwɛ tuhoŋtono, maa, Gaaba kaa shɛ bụtụ na namba epe, na ba nda inyɛsɛ, na kaa ohwulu o horokoo? Ga bụtụ ata gwuri ni ihwɛ ibwɛ, iwɛ aka na shihwulu shi zhɛ sha bwadụ atwa ubwa.

9Aka na ta atwa ata shihwolu hwuwi atwa ata iwɛ tuhoŋtono hwɛɛ, a shɛ a tala eberezhe, a na zhɛ a sha ehiu atwa ata.

10Aka na obo gwumwongonu nụ ụshɛpwụ maa sukakanɛ atwa ubwa, pana tugwo atwa ubwa amɛ-olom.

11Yaa shɛ ɛɛ bi jishijɛ ajɛshɛgwa amɛ-olom, ee bi kepishingeni uŋ kaa, asha ga atwa elele na aa kwụbɛ apata a shɛ ajama bụ, ga a na bụ ndana ugondu ukɛnyi.

12Ama yaa shɛ aa bụ ndanɛ shɛ iyi ya amɛ-olom, aa bụ sukakanɛ kaa nu ujasa, asha hwala ụshɛpwụ ata.

13Aka na ta AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ njɛ maa eri aŋ, asha kwụna etwenyi ubwa kpaaŋ nu utokwobi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

14Ama sugo eyikwo aba, ta miaụŋ ma aba, ti iyimabiga, keeni iyi inyɛ ye elele nɛ namɛ nụ ụshɛpwụ ata, nɛ ujasa yɛ, maa i shɛ ufwa bụ ikɛnyi bụ. Ya iyi ya atwa i'ime bu nɛ ujasa yɛ, inɛɛ nɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ibi peni.

15Gabata abɛ shɛ ba nda ashɛpwụ a'wụtụ elele a na dụlụmɛ na bụ, anaa na shɛ shɛ ashɛpwụ anya edenji a na namɛ epe.

16Ama yaa shɛ ashɛpwụ atwa ga AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ zhɛ ma bụ pana maa 'yaga, bɛ shɛ shɛ ba ganga iyi elele nɛ ya hwungwa maa i bini o.

17Ama iricingo iŋ kpaaŋ, aba shɛ Ɛhit, na A'amo, ne Ekenan, nɛ Ɛpɛrɛz, nɛ Ɛhiv, keeni Ɛjɛbus, nu gana na ta AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ibi peni-unu.

18Kwụna aŋ iwɛ maa kede e bi mbisegeni maa na nda iyi-tupwaŋ ya aba ye elele nɛ aa nda ta a zhɛba tuwa ta aba maa kede njɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ iwɛwɛ o.

19Aka na ehi hweri ụshɛpwụ te ilegeji, maa hiɛ sukakanɛ uŋ nu ujasa, maa hi leshiji uŋ, ta kakaba i'wɛ'wɛ ibwɛ no ogwubo maa njɛ iŋ ufwu o. Iwɛnɛ po ibɛ ɛbi zhɛ bu na ya hwuŋ, to logo iŋ du kaa o. I'wɛ'wɛ ye ehilo suu i shɛ atwa maa hweri iŋ?

20Semi ga shɛ i'wɛ'wɛ nɛ ebi mepi maa i shɛ shɛ i'wɛ'wɛ tiya o, ga shɛ ibɛ kiri ebi leji maa suji iŋ i njɛ ijilɛni iwɛ ụshɛpwụ ata zhɛ ma bụ sukakana hwuŋ nu ujasa, uuwa i ci aka na ụshɛpwụ ata hwuŋzwo.

Undwa Tukwabilana 21

Tubanangana ta Tijama te Mehieŋ ma Bụtụ

1Yaa shɛ aa kwụbɛ ru'wo ra bụtụ be elele na aa kwụnɛ ti ree shiri nụ ụshɛka, na amɛ cɛnjɛ ta ata AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ zhɛ ma bụ pana maa 'yaga, ee mepi shi kaa bụtụ na kwụnɛ bụ,

2asha ga n-nyarɛ keeni ajɛmɛ-ụshɛrɛya bụ zhajɛ, maa e mengenji gana na ụdụlụ wa ashɛpwụ na rongongonu bụtụ ata aa kwụnɛ namɛ.

3Ga n-nyarɛ mụ ụshɛpwụ ata gwumwongonu na bụtụ ata aa kwụnɛ uhwuri una vwɛ hwɛɛ mi shepi unasa buna, na ta njɛ shɛ ugondu kwukwuŋ, na kaa te kekwuri shi ụ'wụ'wụ-i'ilu kwukwuŋ.

4Ge shepi unasa ata buna maa e zwi nu ulomu na meni ma fwunga, unaa na aa hwuŋ shɛ itimɛ, na kaa aa bɛrɛ shɛ iyi, maa a kwụshɛ i'ilu unasa ata nu ulomu ata.

5Go onongbo na shɛ miaụŋ-me-eyi ma Alivai mi zhe apata, iwɛnɛ ti yaa shɛ aba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ teri maa a ndanɛ bụ ugondu, maa e peni du bụtụ uwebiye ni izeci ibwɛ. Tedure kaa nu n-ndumwa ma aba, e eri a kwunanga iwɛ ye elele, tu uwuru we elele na teni.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Ga n-nyarɛ mụ ụshɛpwụ ata gwumwongonu na bụtụ ata aa kwụnɛ uhwuri una vwɛ hwɛɛ mi nyashɛnjɛ i'ɛlɛ ya aba kpaaŋ na tu'waba tu unasa ata buna aa kwụshɛ i'ilu nu ulomu.

7A shɛ kaa a la tiseyida, maa ɛ hiɛŋ, Shɛ atuba tu duduji mehieŋ ma bụtụ ga o, okwo tụkwụba tụ kwụbɛ shɛ bụtụ na duduji mehieŋ mu bwa o.

8Oo AGWANGWAMA, gangana atwa bụ Isrɛl, anaa na ɛbi lɛshijɛ ni Ijipti, ta patana kaa atwa bụ Isrɛl tụwụma ta bụtụ na ee duduji mehieŋ mu bwa uzawa tụwụma o, ama gangana aŋ tụwụma te mehieŋ ma ata.

9Gana ɛbi zhɛ ba bacɛnga tụwụma te mehieŋ mu na mu zasa tijama na ashashɛ hiŋ ta, aka na ta abɛ njɛ iyi nɛ teni cɛŋ ne eshe AGWANGWAMA.

Undwa iwɛ Tuzana te Biyikwo na Ɛɛ Imɛ nu Ujasa

10Aka na ebi zhe maa sukakanɛ atwa bụ i'ime nu ujasa, yaa shɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ kaa njɛ maa eri aŋ, abɛ njɛ aŋ kaa atwa na ujasa yɛ,

11abụ kwụbɛ kaa biyikwo na pilanụ na ashashɛ atwa na ujasa yɛ, bu naa na ụbụ kwụlanɛ maa zeni maa sha biyikwo bu,

12asha bɛ shɛ be jicinje bu ni ihwɛ bu. Ga 'nyanga uhiuhiu ubwa maa ranga du eswenyi ubwa.

13Go tufwurungo i'wɛŋnɛ tijama tu bwa, ga nama nu umwono bu maa nda ụcɛnjɛ bishi keeni una bino bwa upiana uko mudu. Na aba inɛ ɛtɛ nazhɛ zhaga tono ya pu bwa maa shɛ bwolo bwa, maa kaa sha biyikwo bu.

14Na aba ibɛ, yaa shɛ abụ zasa unyasa nu bwa, bɛ shɛ ba ganga bụ maa hwulo no ofwo elele na kwụlanɛ bụ; ama bɛ shɛ shɛ ba sanga bụ maa leshiji ukwuribi o, bɛ shɛ shɛ kaa ba nda bụ gana ta bujama na oo so, iwɛnɛ ta abụ nduwa bụ ufwu.

Gana na maa Yɛu ihiiŋ Yɛ Ogwu Bishi Bwa

15Yaa shɛ bụtụ 'yajɛ eyikwo eyebi, boo lubo bu ko, boo imo bu na bi yebi, ee metenji bu kaa miaụŋ hwɛɛ, ta bu na ata boo lubo keeni bu na ata boo imo, yaa shɛ kaa biyikwo ata boo imo ubwa metenji bu yɛu-ye-eyi ihiiŋ,

16asha aka na tụ ụjita na bɛɛ zhɛ bo hwoŋso miaụŋ mu bwa me eyi i'wɛŋnɛ ibwɛ maa mɛ yɛ ogwu ubwa ci, bɛ shɛ shɛ ba nda yɛu bu na ata boo lubo gana yɛu ibwɛ ihiiŋ ti yɛu bu na ata boo imo, nɛ kaa ga shɛ yɛu ibwɛ ihiiŋ ta namɛ o.

17Ama bɛ shɛ bo lono maa yɛu bu na ata boo imo i shɛ inɛ ihiiŋ, tedure na tụpana tu na bɛɛ zhɛ ba pana bụ orobwo eyebi ni iyi elele nɛ baa 'yajɛ. Iwɛnɛ po ubwa shɛ ukpahiŋ ubwa uhiiŋ, ubwa shɛ ba gɛga ajɛjɛ yɛu umbe.

Gana na Shɛ maa A na Nda Yɛu-ye-eyi Tugworozwo

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18Yaa shɛ bụtụ 'yajɛ yɛu-ye-eyi nɛ shɛ ugworozwo, nɛ kaa i shɛ yɛu tigezhe, inɛɛ nɛ hwụjɛ shɛ unu bishi bwa kwo kaa una bino bwa, nɛ shɛ maa okwo oo vwulo bu, bi zha shɛ bo shilono aŋ acɛbɛ o,

19asha ge bishi bwa no bino bwa a untangana bụ maa e becinji bu e shepi bu no ofwo n-nyarɛ mụ ụshɛpwụ ubwa, no odubo uba ofwo ata baa namɛ.

20Ga e mbishi n-nyarɛ mụ ụshɛpwụ ata ubwa maa, Yɛu gɛ tu i shɛ ugworozwo, baa shɛ kaa yɛu tigezhe, bụ hwụjɛ shɛ unu tu o; baa shɛ kaa bidederishe keeni buswe bu mayaga.

21Nazhɛ ge etwenyi ụshɛpwụ ata kpaaŋ tegeni bu atayɛ maa a kwụnɛ bụ; iwɛ maa becinji iyi iwɛ na ashashɛ hiŋ, nazhɛ atwa Isrɛl kpaaŋ zhɛ a hwuga, ɛɛ zhɛ a nda inyɛsɛ.

Andwa Tuswoswoswo

22Yaa shɛ bụtụ njɛ iwɛwɛ nɛ teni cɛŋ maa e peni bu ulwapɛ no tu'wo, aa kwụnɛ bụ ga, ebi sweci ru'wo ru bwa nụ ụ'wụ'wụ,

23ru'wo ra ata ru bwa rɛ shɛ shɛ ra swata nụ ụ'wụ'wụ ata tutu iyi heleni ru o, ama bɛ shɛ bo no ru gunu ụjita ata, iwɛnɛ ta Agwatana keleni bụtụ na e sweci nụ ụ'wụ'wụ unu. Ta hashɛgana cɛnjɛ ta ata AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ zhɛ ma bụ pana maa 'yaga o.

Undwa Tukwabilana 22

1Ta ngbaraka buna kwo kaa ụgwụdụ yɛu-bino bu tu baa ina, maa genji bu timbiyono; gwuricingeni aŋ yɛu-bino ata bụ.

2Yaa shɛ kaa bo gwumwonu su na bụ, kwo kaa ebi mepi shi bu, asha shapɛ bụ ni ihwɛ bụ, ga nama ni ihwɛ bụ tutu i ci aka na agwuma ubwa banɛ urungo ubwa; nazhɛ gwuricingo bu no ofwo yɛu-bino ata bụ.

3Gabata du kaa abɛ shɛ ba nda ni izhinyɛci ibwɛ; tu utogwo ubwa; ti iyi elele nɛ inanjɛ yɛu-bino bu inɛɛ nɛ ebu gwushiji. Ta ganga bụ timbiyono.

4Ta ngbaraka izhinyɛci kwo kaa buna bi yɛu-bino bu ti bee leyi nu uhwaŋna, maa genji bu timbiyono; mbiyono aŋ maa ishicinjɛ aŋ sasana.

5Biyikwo shɛ shɛ bo urugono i'wɛŋnɛ butubwenyui o, kede kaa du butubwenyi urugono i'wɛŋnɛ biyikwo. Bụtụ be elele na ba nda ijɛ bɛ shanɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ iyi-tupwaŋ.

6Yaa shɛ ebu vwuteni tuhwurugwo tụ ụnụnụ nụ ụ'wụ'wụ we elele, kwo kaa na cɛnjɛ, taa 'yajɛ oywoywo kwo kaa anjɛ, bino bwa kaa ta hwakanɛ oywoywo ubwa, kwo kaa anjɛ ata. To sugo oywoywo ata to bino ba aba o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

7Bɛ shɛ ba ganga bino ba aba maa hwulo tugwo, nazhɛ suji oywoywo ubwa kiri maa 'yaga; iwɛ maa ibu zhɛmanɛ, maa yɛ du urugbo duwa.

8Aka na obu mo umwono ufwo, bɛ shɛ ba ndana ukogo ata bụ ijilɛni, iwɛ maa kede n-ndumwa mụ bụ wụmɛ, okwo yaa shɛ bụtụ be elele bɛzhɛrungwa nu bwa baa layɛ o.

9Ta bila izɛgwu tuswoswoswo iyebi ni itimɛ ya afwafwa bụ o, iwɛ aka na izɛgwu ɛtɛ abu ga bɛrɛ kpaaŋ, ta afwafwa bụ zha shɛ ya mata tebiye.

10Bɛ shɛ shɛ ba ta buna ni izhinyɛci igewe maa a hwɛŋ itimɛ zhiaaŋ o.

11Bɛ shɛ shɛ bo urugono kaa tugwuno tu na aa nɛ ee hiŋtetenji ne tihiŋzhe ta agwụdụ ni ihwehwe o.

12Bɛ shɛ ba nda ezeje maa to na akakalụ tugwuno tụ bụ tu tu'urugono hwɛɛ aba eneshi.

Undwa iwɛ Tụmbụla Tubwada

13Yaa shɛ bụtụ be elele zeni biyikwo, bee kwuni ya biyikwo ata ti'imo,

14bee peteni bu kaa izeci ye ezuye, bɛ hiɛŋ, N zeni biyikwo ga, aka na ti Ngee weci nu bwa, N kwụbɛtanɛ shɛ bụ masha mu usapa o.

15Asha ge bishi keeni bino bi yɛu ɛtɛ towo shapɛ useyida na tu baa ta shɛ usapa maa a zhajɛ no ofwo n-nyarɛ mụ ụshɛpwụ ata no ofwo odubo uba.

16Ge bishi bi yɛu ɛtɛ towo hiɛŋ n-nyarɛ ma ata, M peni bụtụ ga yɛu mi yo o maa zana, boo to bu ya ni i'ime.

17Hioko ma, ti bee peteni bu ezuye, bɛɛ hiɛŋ, N kwụbɛtanɛ shɛ bụ useyida o. Ijɛ kaa ibɛ shɛ useyida yɛu mi yo o nɛ te mepi shi butubwenyi. Ge e berishiji tugwuno ta ata nu umbe n-nyarɛ mụ ụshɛpwụ ata.

18Nazhɛ ga n-nyarɛ mụ ụshɛpwụ ata mi shepi bụtụ ata maa e lwepi bu.

19Ge leshiji azụrụfa dipi-yebi no olugwo ubwa, maa e peni bishi bi yɛu ɛtɛ yo o, iwɛnɛ ti bee peteni yɛu-yo-o Isrɛl nɛ ta shɛ usapa izeci iwɛ. Bɛ shɛ kaa ba sha biyikwo bwa; bɛ shɛ shɛ ba kala bụ kwukwuŋ tutu tu'wo tu bwa o.

20Ama yaa shɛ ijɛ ɛtɛ i shɛ iwɛ-tɛkana ga, maa a kwụbɛ shɛ useyida yɛu-yo-o nɛ te mepi shi butubwenyi no olugwo yɛu ɛtɛ yo o,

21asha ga a shapɛ yɛu ɛtɛ yo o no odubo ihwɛ bishi bwa, maa etwenyi ụshɛpwụ ata tegeni bu atayɛ maa 'wo, iwɛnɛ tu baa njɛ iwɛ tusashɛ ni Isrɛl, ibɛ shɛ tuwɛle tu na baa njɛ ni ihwɛ bishi bwa. Gana ɛbi zhɛ ba bacɛnga iyi iwɛ na ashashɛ hiŋ ta.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

22Yaa shɛ aa kwụbɛ ta bụtụ bu ko bo woto ne biyikwo binya bụtụ, ga a kwụnɛ aŋ hwɛɛ aba ebe yebi, te butubwenyi ata weci nu bwa; te biyikwo ata; iwɛ maa becinji iyi iwɛ ni Isrɛl.

23Yaa shɛ bụtụ bu ko jiteni yɛu-yo-o nɛ ta shɛ usapa na amɛ ụshɛpwụ, nɛ kaa bụtụ bu ko go nyingono, bee weci ni ibɛ.

24Asha ge suje aŋ hwɛɛ aba ebe yebi no odubo uba ụshɛpwụ ata, maa e tegeni aŋ atayɛ maa e 'wi. Inɛ yɛu ɛtɛ yo o i shɛ iwɛnɛ tu baa uganɛ shɛ maa e mbiyeni bu, ubwa kaa namɛ na amɛ ụshɛpwụ. Inɛ butubwenyi i shɛ iwɛnɛ ti bee heshigeni biyikwo bu uyebi ubwa. Gana ɛbi zhɛ ba nda maa na bacɛnga iyi iwɛ na ashashɛ hiŋ ta.

25Ama yaa shɛ na ambɛ butubwenyi jiteni yɛu-yo-o nɛ kaa bụtụ bu ko go nyingono, baa njɛ bụ iji, bee weci nu bwa, asha butubwenyi ata na weci nu bwa kiri ɛɛ zhɛ a kwụna.

26Ama ta nda ma yɛu ɛtɛ yo o iyi elele o; yɛu ɛtɛ yo o zasa ulwapɛ na waŋnɛ tu'wo, iwɛnɛ ti inɛ gɛ i shɛ gana bụtụ na sukakanɛ uyebi ubwa maa kwụna bụ.

27Iwɛnɛ po na ambɛ bụtụ ga kwụbɛ bụ, okwo yɛu ɛtɛ yo o nɛ oo nyingono ga uganɛ, maa e mbiyeni bu, asha i zasa bụtụ namba maa lashaga bụ o.

28Yaa shɛ butubwenyi jiteni yɛu-yo-o nɛ ta shɛ usapa, nɛ kaa o to nyingono so, baa 'imɛ bụ, bee weci nu bwa, aa 'imɛ aŋ.

29Asha bụtụ ata weci nu bwa zhɛ ba tụpa bishi bi yɛu ɛtɛ yo o azụrụfa arinya dupu, bɛ shɛ kaa ba zana iŋ, iwɛnɛ tu ba nduwa iŋ ufwu. Bɛ shɛ shɛ kaa ba kala bụ ya kwukwuŋ tutu tu'wo tu bwa o.

30Kede bụtụ zeni biyikwo bishi bwa o: maa kaa pana ogodo bishi bwa ụpụrụsa o.

Undwa Tukwabilana 23

Atwa Gana na Shɛ shɛ A Nama na Atwa AGWANGWAMA

1Bụtụ be elele na shɛ ivwɛlɛ iwɛnɛ tu nlamwa mu bwa mu bwadụ, kwo kaa tubwa aa bwɛ mụ, bɛ shɛ shɛ bo tono ya na tu'ulwa ta atwa AGWANGWAMA o.

2Bụtụ be elele na shɛ meyingo ma ambɛ, bɛ zha shɛ bo tono na tu'ulwa ta atwa AGWANGWAMA o; okwo tutu awaŋnɛ aba a'umpwa o, i zasa bụtụ okwo bu ko nu umwamwa ubwa i shɛ bo tono ya na tu'ulwatagwụ ta atwa AGWANGWAMA o.

3Bụtụ na shɛ Bu'amon kwo kaa Bumoab, bɛ shɛ shɛ bo tono na tu'ulwatagwụ ta atwa AGWANGWAMA o; okwo tutu awaŋnɛ aba a'umpwa o, i zasa bụtụ okwo bu ko na aa 'yajɛ na shɛ bo tono na tu'ulwatagwụ ta atwa AGWANGWAMA tutu unyizo-nom.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4Iwɛnɛ po e hi teji la uhwaŋna ni iyimɛyɛ keeni meni, aka na ta ahiɛ banɛ ni Ijipti,
keeni iwɛnɛ ta a njɛ la Balam yɛu-ye-eyi Bio na banɛ nu Pito una Mɛsopotemia
ụgwụ maa ma hi kalana-unu.

5Okwo gana elele na kaa ti yaa shɛ, AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ kaa
shɛlajɛ shɛ iwɛ Balam ata o, ama bi sheyinji unu ata tukalana bee bi peni-
uwebiye, iwɛnɛ ta AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ mo bu lubo.

6Bɛ shɛ shɛ ba dwalakakana aŋ amɛ-olom, kwo kaa maa i zhɛmanɛ aŋ kwukwuŋ
tutu tu'wo tụ bụ unyizo-nom.

7Ta nda inyizhi udenji Idụm, iwɛnɛ ta a shɛ miaụŋ-mo-bino bu. Ta nda inyizhi
udenji Ijipti, iwɛnɛ ta abụ shɛwa la bulashɛ na cɛnjɛ ta aba.

8Miaụŋ mu na uwaŋnɛ wa aba ụtatụ zhɛ wa mata, mi zhɛ mo tono na
tu'ulwatagwụ ta atwa AGWANGWAMA.

Undwa iwɛ Tuhashɛganụ nu Ugba we Ejeshi

9Aka na ɛbi zhɛ ba bana maa sukakanɛ atwa bụ i'ime a na namɛ nu ugba wa aba
ujasa, asha meme becinji ni iyi iwɛ ye elele.

10Yaa shɛ bụtụ be elele namba na ashashɛ hiŋ na hashɛganụ tedure ni iyi ikpɛsu
ike nɛ teneni bu nụ ụjita, asha ga bana nu ugba tu'ulwatagwụ, bɛ shɛ shɛ bo tono
na amɛ ugba tu'ulwatagwụ o.

11Ama aka na ụrụmɛ shɛ, ga dụla meni, aka na tu uwaŋna teni, nazhɛ ga zhajɛ ya
na amɛ ugba tu'ulwatagwụ.

12Jala ofwo oko no tupohondo tu ugba ata u tu'ulwatagwụ maa na bana na zha
apata maa no inzo iyi elele.

13Na 'waŋna bungwuzhɛ ni i'wɛŋnɛ bu ujasa; maa aka na ɛbi zhɛ ba suswa no
tupohondo, maa hini u'ibwa ni ibɛ, maa urigeni ijɛ ɛtɛ ebi inzhi.

14Gana na ta AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ o rungo na ashashe ugba
tu'ulwatagwụ tụ bụ, maa mo bu bicingo, maa kaa mo bu utogono atwa i'ime bu
nu umbe bu, iwɛbɛ po yaa shɛ tilɛɛ maa ga ugba tu'ulwatagwụ tụ bụ na nama
shɛshɛshɛ, iwɛ maa kede kwụba iyi elele nɛ 'wanjɛ na ashashɛ bụ maa ma bụ
panɛ aba o.

Undwa iwɛ Ụmatụ

15Yaa shɛ bujama gezhigeni agwuma-ihwɛ ibwɛ, baa zhajɛ pụ bụ maa ma bụ
datana, to gwuricingono bu agwuma-ihwɛ ɛtɛ ibwɛ o.

16Ga gɛga na ashashɛ bụ, no ofwo na bee teri na amɛ ashɛpwụ bụ oko, no ofwo
na kwụlanɛ bụ hwɛɛ; ta nda bụ kaa tawɛ tawɛ o.

17Kede butubwenyi kwo kaa biyikwo be elele ni Isrɛl shɛ buwɛle bi isume tuwa
na aa tụpa ukwuribi o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

18To tocingo ukwuribi na aa cɛpɛ buwɛle bi isume tuwa kwo kaa aa cɛpɛ iwɛ uwɛwɛ iwɛ unu-tishilo we elele nu umwono wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ o. Iwɛnɛ po ijɛ ɛtɛ hwɛɛ ibɛ iyebi shanɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ iyi-tupwaŋ.

19Ta na unanga bụtụ bi Isrɛl na shɛ yɛu-bino bu iyi maa ma bụ patanana o, tu ukwuribi, ti iyimɛyɛ, ti iyi elele nɛ aa unanjɛ bụtụ o.

20Ga shɛ bugaiŋ aba unanga iyi maa patana, ama ta unanga yɛu-bino bu na shɛ bụtụ bi Isrɛl iyi iwɛ tupatana o; iwɛ maa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ibi peni-uwebiye ni iyi elele nɛ aba nda na cɛnjɛ ta ata ɛbi zhɛ bo tono maa leshiji.

21Aka na ebi shileni AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ unu, ta nda ti'insu ta tụtụpa ti ibɛ o. Iwɛnɛ po AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ zhɛ mo bu hoŋtono iwɛ ibɛ tilɛɛ, i zhɛ kaa ma bụ shana iwɛwɛ.

22Ama yaa shɛ ebi shiri shi unu, i zha shɛ ma bụ shana iwɛwɛ o.

23No shiyono iyi nɛ aba duma nu unu bu eshe, iwɛnɛ ti yaa shɛ gabụ bi meme heŋseji maa shileni AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ unu nu unu bu.

24Aka na ebi teni ni itimɛ ya afwafwa uyebi bu, ya tụ'walụ ta aba gana elele na ubu kwụlanɛ maa shiji, ama to shiyono ma te elele ni i'wɛŋnɛ bu o.

25Aka na ebi teni ni itimɛ yo ohiu uyebi bu a na te shikeni, bi eri ba cushanga ongbongbozu aba ni i'ɛlɛ bụ maa yɛ, ama to tumongono ohiu uyebi bu a na te shikeni tɛjajaga ni igwuzhi o.

Undwa Tukwabilana 24

Andwa Biyikwo Tubacɛnga na Tutunanana

1Aka na ta bụtụ bu ko 'wa biyikwo, bee zeni bu, yaa shɛ biyikwo ata kwụbɛ shɛ ya rishe ro bwolo bwa iwɛnɛ to bwolo ata bwa to iyi nɛ teni shi cɛŋ ugbe no ofwo ubwa, bee 'nyeteni biyikwo ata utakada maa bacɛnga bụ, bee utegeni bu ni i'ɛlɛ, bee unzhi bu ni ihwɛ ibwɛ, biyikwo ata ishɛjɛ ga, bee beni ni ihwɛ ibwɛ.

2Yaa shɛ biyikwo ata zhe baa cɛnɛ butubwenyi bi nya,

3yaa shɛ kaa bwolo ata bu umɛwɛɛ jeri shi bu, bee 'nyeteni bu utakada ụ tụbacɛnga, bee utegeni bu ni i'ɛlɛ, bee unzhi bu bee beni ni ihwɛ ibwɛ, kwo kaa bwolo ata bu umɛwɛɛ na ge zeni bu 'wi,

4asha bwolo ata bụ ngwụshɛ, na ge becinji bu la, shɛ shɛ be jicingeneni bu maa sha ya biyikwo bwa, na aba na tu boo hoshigwonuo bu la o. Iwɛnɛ ti inɛ ɛtɛ i shɛ iyi-tupwaŋ ne eshe AGWANGWAMA. Ta shapɛrɛganɛ kaa cɛnjɛ ta ata AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ zhɛ ma bụ pana maa tɛ shɛ iyi-yo-ogwu bu tụwụma o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

5Aka na ta bụtụ zeni biyikwo tu ufwo tu ufwo, kede bana maa zha ujasa kwo kaa maa e utegeni bu ugondu we elele o; ga mama 'yaga maa nama ni ihwɛ uywa uko, maa nda unyasa ne biyikwo bwa na bee zeni.

Undwa iwɛ Okofwo Tɛjɛlanɛ

6Bụtụ shɛ shɛ ba lashɛga inɛnɛ kwo kaa bunoswo nu ufwafwa o; asha uraiŋ ta bee leshiji nu ufwafwa.

7Yaa shɛ aa kwụbɛ bụtụ na bo zundo yɛu-bino bwa nɛ shɛ Bihibru, yaa shɛ kaa baa nda bụ gana ta bujama kwo kaa ba sanga bụ, asha ga kwụnɛ buzundo ata; gana ɛbi zhɛ ba bacɛnga iyi iwɛ na ashashɛ hiŋ ta.

8Na nda pece nụ ụngwụ-uwaŋna na wa zala bụtụ, ama no shiyono eshe tebiye maa njɛ gana na Alivai na shɛ onongbo e bi sekekeni; nu gana na Ngee peni aŋ unu, no shiyono eshe maa njɛ gana ata.

9Ne teyinje iyi nɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ njɛ la Miriam nu uhwaŋna ata, ta ahiɛ banɛ la ni Ijipti.

10Aka na abụ unanjɛ uyebi bu iyi, to tono nu umwono ubwa maa lɛshijɛ iyi ufwafwa nu bwa o.

11Shikono no tupohondo, maa bụtụ ata abụ ga unanjɛ iyi banɛ maa ma bụ pana iyi ufwafwa bụ.

12Yaa shɛ kaa bụtụ ata shɛ bukofwo, asha iyi ufwafwa ubwa shɛ shɛ ya nama ni i'ɛlɛ bụ uuwa iyi heri o.

13Aka na tu uwaŋna zhɛ utwonuo, gwuricingono bu ufwafwa ubwa iwɛ maa woto nu upaga ubwa maa ma bụ pana-uwebiye. I zhɛ kaa ma bụ shana tiririri na agba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ.

14Ta na ya bụtụ na ebi peni ụgwụ, na kaa shɛ bukofwo keeni bụtụ na ukekeshi iyi wa nda imwere o, okwo baa shɛ bụtụ bu ko na ashashɛ miaụŋ-mo-bino bu, kwo kaa bụtụ bu ko na ashashɛ alashɛ na namɛ na cɛnjɛ tụ bụ na amɛ ashɛpwụ bụ o.

15Tụpa bụ utashɛ ubwa gunu ụjita ata tu bee hwuwi uŋ tɛnda, nazhɛ uwaŋna teni. (Iwɛnɛ po bukofwo baa shɛ, apata kaa ahaŋsa ubwa namɛ hwɛɛ); shibwonu bi zhɛ ma bụ uganana pa AGWANGWAMA, yɛɛ zhɛ kaa ma bụ shana iwɛwɛ.

16A shɛ shɛ a kwụna eshi tụlụkpashɛ ta miaụŋ o, kede kaa du a kwụnɛ miaụŋ tụlụkpashɛ te eshi o, bụtụ bụtụ shɛ bo 'wo tu'wo ti iwɛwɛ ikɛnyi ibwɛ.

17To no ubo ụshɛrɛya ụ bụlashɛ kwo kaa una yɛu-bu'weteji o, kwo kaa maa leshiji iyi nɛ bululo bo urugono nu ufwafwa o.

18Ama ne teyinje maa bɛ shɛwa la du bulashɛ ni Ijipti nazhɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ibi lɛshijɛ apata. Iwɛbɛ po Ama bụ pana-unu maa njɛ ijɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

19Aka na aba dwa iyimɛyɛ ne ehilo bu, abụ inzhɛnganɛ kaa ushi ne ehilo ata, to gwulo ya maa shapɛ uŋ o; ga una ata ụ shɛ ya iwɛ bulashɛ, ne bu'weteji keeni bululo; iwɛ maa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ibi peni-uwebiye nu ugondu we elele na namɛ ni i'ɛlɛ bu.

20Aka na aba pagana i'wɛ'wɛ buta bụ iyi (maa tụ'walụ ta aba tu'waŋtatangwụ) to gwulo ya na shɛ'walụ sha aba o; gɛ inɛ ɛtɛ i shɛ ya iwɛ bulashɛ, ne bu'weteji keeni bululo.

21Aka na obo two afwafwa ni itimɛ ya afwafwa bụ, ta ndaanana ya tumwata ta aba o, gɛ inɛ ɛtɛ i shɛ ya iwɛ bulashɛ, ne bu'weteji keeni bululo.

22Bɛ shɛ bi ne teyinje maa bɛ shɛwa la du bulashɛ na cɛnjɛ ti Ijipti, iwɛbɛ po Ama bụ pana-unu maa njɛ ijɛ.

Undwa Tukwabilana 25

Andwa Iwɛ Bụtụ Tudubo

1Yaa shɛ iwɛ pa atwa eyebi, aa zhajɛ na agba ụshɛrɛya, ga ajɛmɛ-ụshɛrɛya yeleji iyi nɛ namɛ na ashashɛ aba, maa e peni bụtụ na teni cɛŋ n-ndumwa-zhɛ, maa e peni bụtụ na ma wụmɛ n-ndumwa-tụwụma.

2Yaa shɛ yee teni cɛŋ maa e jibi bụtụ ata n-ndumwa-wụmɛ, asha ga ajɛmɛ-ụshɛrɛya eni bu tuwoto mo wubwo wubwo maa e jibi bu na tuswananga tu ufwugwo tu na ti teni cɛŋ ni iyi iwɛ ɛtɛ baa njɛ.

3Ge e swenenji bu iyi kpalụ buhanda, ama kede tu hwuri gana ata o; iwɛ aka na ɛɛ zhɛ a kaana bụ tudubo uhwuri gana ata, yɛu-bino bu zhɛ ya sha bụtụ tusashɛ ne eshe bu.

4To togono arɛta maa shiyeni unu buna aka na tu bo rukoto ohiu o.

Undwa iwɛ Biyikwo bi Yɛu-bino bu na 'Wi

5Yaa shɛ miaụŋ-mo-bino mu namɛ urubwo uko, bụtụ bu ko na amɛ aba 'wi, baa zasa kaa yɛu-ye-eyi, asha kede biyikwo bụtụ ata 'wi tuna bụtụ na shɛ bugaiŋ, no tupohondo tu umwamwa ata o; go ukwede ubwa zeni bu tɛzhaada.

6A shɛ a pa yɛu-ye-eyi ihiiŋ nɛ biyikwo ata zhɛ ba mata izeci yɛu-bino ɛtɛ 'wi, iwɛ maa kede izeci ibwɛ 'weji ni Isrɛl o.

7Yaa shɛ kaa yaa kwụlanɛ shɛ bụtụ ata maa zana biyikwo batagwụ bwa tɛzhaada, asha ge biyikwo ata munji maa zha no odubo uba no ofwo n-nyarɛ, maa duma maa, Buhongwu bwolo mi lacɛ maa ishicinjɛ izeci batagwụ bwa ni Isrɛl; bu lacɛ maa ma n zana tɛzhaada.

8Ga n-nyarɛ mụ ụshɛpwụ ubwa mu suyanɛ bụ, maa a jɛmɛ n-ndumwa nu bwa. Yaa shɛ kaa ba untanganɛ n-ndumwa mu bwa dimi maa, I n kwụlanɛ shɛ maa ma zana bu o,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9asha ge biyikwo ata batagwụ bwa zhe no ofwo ubwa ne eshe n-nyarɛ ma ata,
maa hwuciko ubida uvwɛvwɛjɛ ubwa, maa zwogono bu mecemi nụ ụpɛshɛka.
Ge biyikwo ata jɛmɛ maa, Gana aa nda hwuŋ bụtụ na lacɛ maa batagwụ bwa
'yaga atwa ne ekwunyi ta.

10Nazhɛ ɛɛ zhɛ a pa atwa ihwɛ ibwɛ izeci ni Isrɛl maa, Ihwɛ bụtụ na ee hwucici
ubida ubwa.

Andwa Anya

11Aka na te etwenyi a twa ifelu abaaba, yaa shɛ biyikwo bụtụ bu ko na amɛ aba
kezhingeni maa lashaga bwolo bwa ni i'ɛlɛ bụtụ na bo dubo bu, bee keri u'ala
baa 'imɛ bụ ofwo tusweci.

12Jaja u'ala biyikwo ata; ta nda uwanyi ubwa o.

Andwa iwɛ Timenji

13To zwono timenji ti yebi nu ulapa bụ o, ibɛ shɛ bu na bụ 'wụtụ na bu na bu
gwumwa.

14Ta 'yaga kaa omudu eyebi nu umwono bu o, ibɛ shɛ una ụ'wụtụ nu una u
gwumwa.

15Ga shɛ bimenji bu uzhinono bi iyi nɛ ulwa kiri aba 'yaga, ga shɛ umudu na ulwa
kiri aba 'yaga; iwɛ maa yɛ urugbo na cɛnjɛ ta ata AGWANGWAMA na shɛ
Agwatana bụ zhɛ ma bụ pana.

16Iwɛnɛ po atwa elele na a ndangana ijɛ kpaaŋ, na atwa elele na a nda orugwusu,
a shanɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ iyi-tupwaŋ.

Unu-tupana maa ga Kwụnɛ Atwa Amalɛk

17Ne teyinje iyi nɛ ga Amalɛk ụbụ njɛ la nu uhwaŋna, ta abu banɛ ni Ijipti.

18Gana na tu baa bụ sukakanɛ la nu uhwaŋna, na aka na tu ugiriri ubi keri te ebu
lukwumi, baa kwụnɛ atwa bụ elele na lɛ ekwunyi umɛwɛɛ, a na a nda ti'insu,
iwɛnɛ tu baa njɛ shɛ inyɛsɛ ya Agwatana.

19Iwɛbɛ po aka na ta AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ibi peni hwuŋ
ụhinjanụ iwɛ atwa i'ime bu a na ubu rungwutwonu, na cɛnjɛ ta ata
AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ zhɛ ma bụ pana maa tɛ shɛ iyi-yo-ogwu na
ɛbi zhɛ ba 'yaga, kwụna atwa Amalɛk hwɛɛ nu unyizo ga, kede isɛbwɛ ibu 'wi o.

Undwa Tukwabilana 26

Iyi-umpwa i Tụ'walụ ti Hiiŋ Tusuje

1Aka na ebi teni hwuŋ cɛnjɛ ta ata AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ zhɛ ma
bụ pana maa tɛ shɛ iyi-yo-ogwu bu, ebi leshiji tu, abɛ jɛjɛ na tuba,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2no sugo tụ'walụ ti hiiŋ ta cɛnjɛ ta ata kpaaŋ, maa zweni tu ni igwumi, maa zhe
no ofwo ata AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ teri maa ga na zhɛba bụ.

3Bɛ shɛ kaa ba zha no ofwo bunongbo na ba nda ugondu na aka ata, maa hiɛŋ bụ,
Mo mbiso AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ hwayɛ ga maa, N zhajɛ ya na
cɛnjɛ ta ata bee shileni la eshi tu unu maa bi zhɛ ma tu pana.

4Nazhɛ bunongbo ata zhɛ ba lashɛga igwumi ɛtɛ ni i'ɛlɛ bụ, maa sho iŋ nu umbe
utukwu-ụrụpɛ wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ.

5Gabụ kaa bɛ shɛ ba duma iwɛ na agba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ, bɛ
hiɛŋ, Bishi mi shɛ Bisiria, na gɛ zhɛ la ti'ina; bee zwi ni Ijipti, baa shɛ bulashɛ
apata, a twa sụ la kaa ufwugwo; aa shɛ ya udenji ụ'wụtụ na 'yajɛ ikɛnyi, na kaa
gembi ufwugwo apata.

6Ibɛ po atwa Ijipti ɛtɛ njɛ tawɛ tawɛ, ee ti peni ụbaụta, ee ti peteni ugondu tijama
unaa na gwụmɛ tebiye.

7Nazhɛ atu uganan ɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana eshi tu, nazhɛ baa hwụjɛ
rụhwụŋ ru tu, baa kwụbɛ kaa ụbaụta keeni tiriri tu tu, keeni umungwuta na aa
tɛ nda

8Ibɛ po AGWANGWAMA iti bɛcinjɛ ni Ijipti tedure nu ukpahiŋ ụ'wụtụ keeni igɛhi
i'wɛtwɛ, ne eseyida keeni arụhwajɛ.

9Bee tu suje no ofwo ga, bee ti peni kaa cɛnjɛ tu ga, cɛnjɛ tu na ti 'yajɛ ugwungwu
tu na tuwebiye kaa tu barɛ.

10Oo AGWANGWAMA hioko, hwuwayɛ go N suje tụ'walụ ti hiiŋ ta cɛnjɛ tu na ebu
m peni. Bɛ shɛ bo sho tu nu umbe AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ maa
zhɛbɛ bụ apata.

11Bɛ shɛ kaa ba bwada unyasa ni iyi ibiye ye elele nɛ AGWANGWAMA na shɛ
Agwatana bụ ibi peni ti ihwɛ bụ, tu gabụ, na Bulivai, keeni bulashɛ na namɛ na
ashashɛ hiŋ.

12Aka na ebu suje iyi-umpwa iyimɛyɛ bụ nɛ ibi metenji kpaaŋ, nu uywa ụtatụ,
maa peni Alivai, na alashɛ, ne e'weteji keeni olulo, iwɛ maa a yɛ iyi, na amɛ
ashɛpwụ bụ maa e shigeji,

13nazhɛ ɛbi zhɛ ba duma ya nu umbe AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ maa,
M bocingwo urobwo ata tijilo nu umwono mu, Ngoo pwonuo du kaa Alivai, na
alashɛ, ne e'weteji keeni olulo, te teni cɛŋ nu unu na ebu m peni kpaaŋ. M bweji
shi kaa onu bu tụpana elele o, isɛbwɛ ya aba kaa n 'wi shi o.

14N yɛ shɛ iyi-umpwa, na aka na Ama ta-ụkwụla, kwo kaa maa ma bacɛnga inɛ
ye elele ibɛ na aka na tu Ngaa hashɛganụ o, kwo kaa maa ma pana bụtụ na 'wi iyi
elele na amɛ ibɛ o. Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana mi, N hwụjɛ-unu bu, N
nduwa gana na tu unu na ebu m peni namɛ kpaaŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Zucinje igbɛtɛtɛ bụ maa peni atwa bụ Isrɛl uwebiye keeni cɛnjɛ tu ga ebi ti peni ta abɛ jɛjɛ na ajɛjɛ bụ tijilo na azuba. Gana na ebi shileni la eshi tu unu, ibɛ shɛ cɛnjɛ ta ata ti 'yajɛ ugwungwu, tuwebiye kaa tu barɛ.

Ga Atwa AGWANGWAMA 'Wa Unu Ubwa tụpana

16AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ, ma bụ pana-unu hwayɛ ga maa hwụjɛ-unu wa andwa elele na bee bi peni keeni shikpogo shɛ bwa kpaaŋ. Iwɛbɛ po no shiyono aŋ eshe maa njɛ iŋ na amɛ bụ oko, no ohwulu bu oko kpaaŋ.

17Gabụ bɛ jɛmɛ hwayɛ ga kpataa maa AGWANGWAMA ubwa shɛ Agwatana bụ, maa bi zhɛ ba zha tahaŋnụ ni ihwɛŋnɛ ibwɛ, ɛbi zhɛ ba untangana shikpogo shɛ bwa, no onu ubwa tụpana keeni andwa ubwa kpaaŋ, maa bi zhɛ ba hwuga-unu ubwa.

18AGWANGWAMA kaa du jɛmɛ hwayɛ ga kpataa maa Gabụ bɛ shɛ atwa ubwa a na ba 'yajɛ, gana na ti bee bi shileni la unu, maa kaa na untangana onu ubwa tụpana kpaaŋ,

19maa ubwa zhɛ mo bi shikicingo te zeci uhwuri edenji elele na baa njɛ, na tụdụmanga keeni nu urishi tubana keeni nụ ụjɛrụma ti'yaga, maa kaa shanɛ bụ atwa tijilo, nu gana na tu baa dumwa.

Undwa Tukwabilana 27

Ge 'Nyeci Andwa Agwatana na Atayɛ

1Nazhɛ go Moses, nu n-nyarɛ mi Isrɛl mi peni atwa ata unu, ɛɛ hiɛŋ, Untangana ma unu-tupana we elele na Ngee hi peni hwayɛ ga.

2Jita elele na ehi keshi Urefu ga Jodan, ehi zhe na cɛnjɛ ta ata AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ zhɛ ma bụ pana. Tulono atayɛ te gembi, maa gbelecenji aŋ gbele gbele.

3Aka na ebi keshi ebi teni cɛnjɛ ta ata AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ zhɛ ma bụ pana, cɛnjɛ ta ata ti 'yajɛ ugwungwu, tuwebiye kaa tu barɛ. 'Nyata n-ndumwa mu undwa ga kpaaŋ na aba atayɛ ata, nu gana na ta AGWANGWAMA na shɛ Agwatana eshi bu ibi shileni-unu.

4Aka na ehi keshi Jodan ga, hiɛ shɛ hio tulono atayɛ ga, ni Ishɛmɛ Ebal nu gana na ti Ngee bi peni-unu hwayɛ ga, bɛ shɛ kaa bo gbolocongo aŋ gbele gbele.

5Apata kaa ɛbi zhɛ ba mana AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ utukwu-ụrụpɛ na atayɛ. To tumongono uŋ ni iyi-uhwoo ye elele o.

6Mana AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ utukwu-ụrụpɛ nu utayɛ umudu. Na pana AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo na azuba ubwa.

7Apata ɛbi zhɛ bu na ta ụrụpɛ wa amɛ-olom, maa na ya uŋ. Na bwada unyasa nu umbe AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

8'Nyata n-ndumwa mu undwa ga kpaaŋ na atayɛ ata kpataa tebiye.

9Nazhɛ go Moses na Alivai a na shɛ onongbo, mbishi atwa Isrɛl kpaaŋ, ɛɛ hiɛŋ, Oo ahiɛba atwa Isrɛl, nama ma shiruu maa hiɛ hwụjɛ. Hwayɛ ga hiɛ shɛ atwa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ.

10Iwɛbɛ po abɛ shɛ ba hwuga-unu wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ, untangana onu ubwa tụpana keeni andwa ubwa, anaa na Ngee bi peni hwayɛ ga.

Onu-tukalana iwɛ Unu-hwụjɛshɛ

11Nụ ụjita ata gbaa ibɛ go Moses peni atwa ata unu, bɛɛ hiɛŋ,

12Aka na ehi keshi Jodan ga, alamụ na zhɛ o shikono ni ihiŋhiŋ Ishɛmɛ Gerizim maa e peni atwa ata uwebiye na: ụlamụ Simion, nụ ụlamụ Livai, nụ ụlamụ Juda, nụ ụlamụ Isaka, nụ ụlamụ Josɛf, keeni ụlamụ Bɛnjamin.

13Atwa na ụlamụ wa aba zhɛ wo shikono ni ihiŋhiŋ Ishɛmɛ Ebal maa e keleni atwa unu na: ụlamụ Rubɛn, nụ ụlamụ Gad, nụ ụlamụ Ashɛ, nụ ụlamụ Zɛbulon, nụ ụlamụ Dan keeni ụlamụ Naftali.

14Alivai kaa a shɛ o mbiso etwenyi Isrɛl kpaaŋ, na rụhwụŋ rụ 'wụtụ maa.

15Go unu-tukalana 'imɛ bụtụ na ba shaba itɛtɛnuwɛŋ, kwo kaa inɛ i tuma, inɛɛ nɛ i shanɛ AGWANGWAMA iyi-tupwaŋ. Inɛ ɛtɛ shɛ iyi nɛ i'ɛlɛ bụtụ bu ugondu tugwoni njɛ, bee shikicinji kaa no ofwo tusweci. Ga atwa ata kpaaŋ jishijɛ, ɛ hiɛŋ, Ami.

16Go unu-tukalana 'imɛ bụtụ na mụnɛ shɛ bishi bwa kwo kaa bino bwa ụjɛrụma. Ga atwa ata kpaaŋ hiɛŋ, Ami.

17Go unu-tukalana 'imɛ bụtụ na mushinji useyida tugwungwu tu uyebi ubwa. Ga atwa ata kpaaŋ hiɛŋ, Ami.

18Go unu-tukalana 'imɛ bụtụ na zeriji olubo nu uhwaŋna ti'ina. Ga atwa ata kpaaŋ hiɛŋ, Ami.

19Go unu-tukalana 'imɛ bụtụ na ubi ụshɛrɛya bugaiŋ, nu una yɛu-bu'weteji keeni una bululo. Ga atwa ata kpaaŋ hiɛŋ, Ami.

20Go unu-tukalana 'imɛ bụtụ na weci ne biyikwo bishi bwa, iwɛnɛ tu baa kwụbɛ mohondo mo biyikwo bishi bwa. Ga atwa ata kpaaŋ hiɛŋ, Ami.

21Go unu-tukalana 'imɛ bụtụ na weci nu usunda we elele. Ga atwa ata kpaaŋ hiɛŋ, Ami.

22Go unu-tukalana 'imɛ bụtụ be elele na weci na bụngwụfwụ bwaa, okwo yɛu-yo-o nɛ bishi bwa meci kwo kaa yɛu-yo-o nɛ bino bwa meci. Ga atwa ata kpaaŋ hiɛŋ, Ami.

23Go unu-tukalana 'imɛ bụtụ na weci ne e'uji ubwa. Ga atwa ata kpaaŋ hiɛŋ, Ami.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

24Go unu-tukalana 'imɛ bụtụ na kwụnɛ uyebi ubwa ne tusweci. Ga atwa ata kpaaŋ hiɛŋ, Ami.

25Go unu-tukalana 'imɛ bụtụ na leshiji ukwuribi ugworo maa kwụna bụtụ na i'ɛlɛ ibwɛ zasaba ni iwɛ. Ga atwa ata kpaaŋ hiɛŋ, Ami.

26Go unu-tukalana 'imɛ bụtụ na shikicinji shi n-ndumwa mu undwa ga kpaaŋ dimi maa nda uŋ. Ga atwa ata kpaaŋ hiɛŋ, Ami.

Undwa Tukwabilana 28

Ewebiye-tupana iwɛ Unu-tuhwuga

(Liv 26:3-13; Undwa 7:12-24)

1Yaa shɛ aba hwuga-unu wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ, obo shiyono kaa eshe maa na nda onu ubwa tụpana a na Ngee bi peni hwayɛ ga kpaaŋ, asha AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ zhɛ mo bu shikicingo te zeci uhwuri edenji na namɛ na cɛnjɛ tu unyizo ga kpaaŋ.

2Yaa shɛ aba hwuga-unu wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ, nazhɛ ewebiye ga tụpana kpaaŋ zhɛ a sha anaa bụ.

3AGWANGWAMA zhɛ a pana ashɛpwụ bụ keeni shihilo shɛ bụ uwebiye.

4Bɛɛ zhɛ ba nda maa na mata duwa, tụ'walụ ta cɛnjɛ tụ bụ ti zhɛ tu na mata duwa, iyimabiga bụ zhɛ na mata duwa, ti inɛ bụ keeni agwụdụ bụ.

5Bɛɛ zhɛ kaa ba pana iyimɛyɛ nɛ abụ bɛrɛ ne ehilo uwebiye.

6Bɛɛ zhɛ kaa ba pana tubana keeni tugwure tụ bụ uwebiye.

7AGWANGWAMA zhɛ ma bụ lasagwụ atwa i'ime bu a na ishijɛ maa a bụ sukakanɛ. Ɛ zhɛ e dure uhwaŋna uko gba maa a bụ sukakanɛ, ama ɛ zhɛ tuba mo bu gozhigono, o dulogo ihwɛŋnɛ icenje.

8AGWANGWAMA zhɛ a pana ugondu bu keeni orubwu bu uwebiye, keeni iyi elele nɛ aba nda; bɛɛ zhɛ kaa ma bụ pana-uwebiye na cɛnjɛ ta ata bɛɛ zhɛ ma bụ pana.

9Yaa shɛ abụ untanganɛ onu-tupana AGWANGWAMA, aba zha kaa tahaŋnụ ni ihwɛŋnɛ ibwɛ, nazhɛ bɛɛ zhɛ mo bu shikicingo maa shanɛ bụ atwa tijilo ni ikɛnyi ibwɛ, gana na ti bee bi shileni-unu.

10Nazhɛ atwa unyizo ga kpaaŋ zhɛ a kwụba, maa a na bụ suyana tedure ni izeci ya AGWANGWAMA; ɛ zhɛ kaa a nda inyɛsɛ bụ.

11AGWANGWAMA kaa zhɛ a nda maa ibu zhɛmanɛ te gembi duwa, maa meci miaụŋ duwa, ti iyimabiga bụ, ta cɛnjɛ tụ bụ, na amɛ cɛnjɛ ta ata AGWANGWAMA shileni la eshi bu unu maa bi zhɛ ma bụ pana.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12AGWANGWAMA kaa zhɛ ma bụ kapɛshɛngana uduciya ubwa ubiye wa azuba, bɛɛ zhɛ kaa ba pana cɛnjɛ tụ bụ eshilo na aka na teni cɛŋ, maa pana ugondu we elele na aba nda ni i'ɛlɛ bụ uwebiye. Gabụ kaa bi zhɛ bu na unanga edenji ofwugwo iyi, ama tuba bu zha shɛ bu na una aŋ o.

13Yaa shɛ aba hwuga-unu wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ, a na Ama bụ pana hwayɛ ga, obo shiyono kaa eshe maa na nda aŋ; nazhɛ bɛɛ zhɛ ma bụ nda maa shɛ uhiuhiu, bu zha shɛ ma bụ nda maa shɛ utwonyi o. Bi zhɛ bu na kaana go tumungo kiri, bu zha shɛ bu no gwulo ekwunyi o.

14Ta vwula nu u'ala ubiye kwo kaa nu u'ala ugwulwo maa genji n-ndumwa me elele mu na Ama bụ pana-unu muba hwayɛ ga, maa na zhɛba tuwa o.

Ulwapɛ Bụtụ na Lacɛ Unu-tuhwuga
(Liv 26:14-46)

15Ama yaa shɛ abụ zha shɛba hwuga-unu wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ, kwo kaa maa shiyeni andwa keeni shikpogo shɛ na Ngee bi peni-unu shɛ ba hwayɛ ga kpaaŋ eshe, maa na untangana aŋ; asha onu-tukalangana ga kpaaŋ zhɛ a zhajɛ nu uhiuhiu bu.

16AGWANGWAMA zhɛ a kalana ụshɛpwụ bụ unu, te shihilo shɛ bụ.

17Bɛɛ zhɛ ba kalana iyimɛyɛ nɛ abụ bɛrɛ ne ehilo unu.

18Unu ata tukalana zhɛ wa ima miaụŋ mu na ebi meci, maa kede mu na kaana ufwugwo na cɛnjɛ tụ bụ o, ti iyimabiga bụ ye elele nɛ abụ 'yajɛ.

19Unu-tukalana zhɛ ma bụ ima na aka na ebi teni, keeni aka na ebi beni.

20AGWANGWAMA zhɛ a nda maa ge iyi elele ibu sukwutogonu, maa ge iyi elele nɛ aba nda ni i'ɛlɛ bụ i shɛ iyi tɛgadaga, uuwa i ci aka na ebi ileni abɛ njɛ ufwu kakayɛ hwɛ hwɛɛ, iwɛ iyi iwɛ nɛ aba ndangana, iwɛnɛ te ebi n jineci.

21AGWANGWAMA zhɛ a nda maa ga ụngwụ ụwɛ ụbụ 'imɛ uuwa i ci aka na bee bi iricinji na cɛnjɛ ta ata ɛbi zhɛ bo tono maa leshiji.

22AGWANGWAMA zhɛ ma bụ kwụna nụ ụngwụ na wa zala bụtụ, na mpiala tisha, nu u'waba tɛzhanga, no oholobwo gana ulwa, nu ubata,

23Eshilo zha shɛ o ngbo, cɛnjɛ tu na obo rukoto ti zhɛ to hwotono gana ụshɛmbɛrɛ. Nu uvwugo ụ'wụtụ, ta tu'waba tụ bụ ti zhɛ tu na unsa cinya, ijɛ kpaaŋ ibɛ zhɛ mo bu urugono uuwa bu to ilono hwɛɛ.

24AGWANGWAMA zhɛ a nda maa ge eshilo cɛnjɛ tụ bụ a shɛ ubwodolo keeni upwupwutu, na zhɛ wa banɛ na azuba na zhɛ mo bu ubo, uuwa i ci aka na ebi ileni hwɛɛ.

25AGWANGWAMA zho lono maa ga atwa i'ime bu a bụ lasụ. Uhwaŋna uko gba ɛbi zhɛ ba bana maa sukakanɛ aŋ, ama ihwɛŋnɛ icenje tuba ɛbi zhɛ bo gozhigono

© 2008 Bible Society of Nigeria.

aŋ. Ɛ zhɛ no bu urugono nu usumwa geri geri na cɛnjɛ cɛnjɛ-ta-tugwama tu unyizo ga.

26N'wo mụ bụ kaa mi zhɛ ma sha iyimɛyɛ shanụnụ sha azuba, keeni isundɛ ehilo i cɛnjɛ tu unyizo ga. I zha shɛ kaa ya 'yaga bụtụ be elele na zhɛ bo unzo aŋ o.

27AGWANGWAMA zhɛ ma bụ kwụna na shɛtwa shi Ijipti, no ogbogwu, ni ibilɛ tubana, keeni ukwuru na zasa tɛzhɛmanana kwukwuŋ.

28AGWANGWAMA zhɛ ma bụ kwụna nụ ụmpɛ tụsụma, nu ulubwo keeni ahaŋsa tusukwutogwu.

29Bi zhɛ bu no gwumwogwumwo nu uwaŋna, gana na olubo o gwumwogwumwo, iyi elele zha shɛ ma bụ zhɛmana o. Ɛ zhɛ ma bu uranga umungwuta keeni orugwusu tɛnda aka elele, i zasa kaa bụtụ be elele na zhɛ mo bu mbiyono.

30Bi zhɛ bu na 'wa eyikwo, ama anya atwa aba zhɛ no woto na aba. Bi zhɛ bu na ma shimwono, bi zha shɛ kaa bo woto na shɛba o. Bi zhɛ bu na hwaŋ itimɛ ya afwafwa, bi zha shɛ kaa ba ya tụ'walụ ta aba o.

31Ɛ zhɛ a kwụna buna bụ ne eshe bu, bi zha shɛ kaa ba ya usunda ubwa o. Ɛ zhɛ a shapa izhinyɛci bu na abwagara ne eshe bu, a zha shɛ kaa me bu gwuricingeni bu o. Ɛ zhɛ a pana atwa i'ime bu ụgwụdụ bụ, i zasa bụtụ be elele na kaa zhɛ mo bu mbiyono tilɛshijɛ o.

32Bi zhɛ ba ngbaraka ta a pana anya atwa miaụŋ mụ bụ me eyi keeni miaụŋ mụ bụ mo o iyi-heri, iwɛ aba kaa zha shɛ ma bụ ta o; bu zasa kaa ukpahiŋ maa lɛshijɛ aŋ o.

33Udenji na ebi mepi shi kwukwuŋ ubwa zhɛ wa ya tụ'walụ ta cɛnjɛ tụ bụ keeni ugondu na abɛ njɛ ụbaụta ubwa. Umungwuta keeni ti'idongono kiri ɛɛ zhɛ no bu idongono tutu.

34Iyi nɛ eshe bu zhɛ na kwụba zhɛ ma bụ sụmɛcɛnga ụmpɛ.

35AGWANGWAMA zhɛ ma bụ patana akpakpacɛ na zasa tɛzhɛmanana no shilulo keeni ivwunɛ, te kwune no ohwulu uvwuna bụ tutu omukomuko uhiuhiu bu.

36AGWANGWAMA zhɛ ma bụ shapa ta agwuma na ebi shikicinji maa ma bụ untangana ba zha no ofwo udenji na ebi te mepi shi la kwukwuŋ, te eshi bu. Apata ɛbi zhɛ ba zhɛba tuwa ti i'wɛ'wɛ keeni atayɛ.

37Bi zhɛ kaa ba sha iyi tudama, nu ushi tishono, keeni u'wo-tutwa, na ashashɛ atwa, no ofwo na AGWANGWAMA zhɛ ma bụ zarɛga.

38Bi zhɛ ba 'waŋna izɛgwu tibila duwa ne ehilo bu, bi zhɛ kaa ba dwa cwɛŋ bana; iwɛnɛ to ovworo zhɛ a ya iŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

39Bi zhɛ ba bila afwafwa ni itimɛ bụ, ɛbi zhɛ kaa bo vwolo aŋ, ama bi zha shɛ kaa ba swa meni ma aba o, bi zha shɛ kaa du bo two tụ'walụ ta aba o; iwɛnɛ te eshishi zhɛ a ya aŋ.

40Bi zhɛ ba 'yaga i'wɛ'wɛ buta tutu rungwutwonu tugwungwu tụ bụ, ama bi zha shɛ kaa ba sụkwụtwa manɛbɛ ma aba o, iwɛnɛ ta buta bụ zhɛ ba libingwa.

41Bi zhɛ ba mata miaụŋ-me-eyi keeni mu na mo o, ama mi zha shɛ ma sha kaa mu naa bụ o; iwɛnɛ tu ujasa zhɛ wa ya mụ.

42Ovworo aba zhɛ a ya i'wɛ'wɛ bụ keeni tụ'walụ ta cɛnjɛ tụ bụ kpaaŋ.

43Bulashɛ na namɛ na ashashɛ bụ zhɛ na kaana gu ugombo na azuba bụ tutu; gabụ tuba bi zhɛ bu na kaana go tuzwo tutuu.

44Ubwa kiri zhɛ na bụ unanga iyi, bi zha shɛ kaa ba unanga bụ iyi elele o. Ubwa zhɛ ba sha uhiu bu, gabụ tuba bi zhɛ bɛ lɛ ekwunyi nu bwa.

45Onu-tukalangana ga kpaaŋ zhɛ mo bu urugono, ɛɛ zhɛ mo bu vwutono, uuwa i ci aka na ebi ileni hwɛɛ, iwɛnɛ ta abụ hwụjɛ shɛ unu wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ, maa kaa untangana onu-tupana keeni andwa ubwa anaa na bee bi peni.

46Ijɛ kpaaŋ zhɛ mo bu ubo gana useyida keeni ụrụhwajɛ, tutu ajalalo bu unyizo-nom.

47Iwɛnɛ abụ ndanɛ shɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ iyi nu unyasa tubwada keeni amɛ-olom na amɛ bụ, tedure iwɛ iyi elele nɛ ibu balanɛ kpaaŋ,

48iwɛbɛ po ɛbi zhɛ ba sha bujama ba atwa i'ime bu, a na AGWANGWAMA zhɛ ma bụ tumwananɛ maa a bụ sukakanɛ, ni imunɛ keeni i'uyɛ, no mohondo keeni iyi elele tuvwunga kpaaŋ. Bi zhɛ kaa ma bụ nda umungwuta ụ'wụtụ, uuwa i ci aka na bee bi iricinji kpaaŋ.

49AGWANGWAMA zhɛ me bu sugeni udenji na zhɛ wa banɛ taa dụlụ unaa na kaa zhɛ wa banɛ nu uce cɛnjɛ tu unyizo maa ụbụ sukakanɛ, udenji na abụ hwụjɛ shɛ rɛjɛmɛ ru bwa, zhɛ me bu suleni vwuuŋ gana ugbeji,

50udenji ata eshe ubwa o holono bụtụ, unaa na kaa 'wa sụ iwɛ bụtụ na shɛ iyɛri kwo kaa hieci shi inyɛmɛnyɛmɛ miaụŋ.

51Ɛ zhɛ a ya iyimabiga bụ keeni tụ'walụ ta cɛnjɛ tụ bụ, uuwa i ci aka na ebi ileni hwɛɛ. A zha shɛ kaa ma bụ gangana ohiu bu, te meni mụ tụ'walụ ta afwafwa, kwo kaa manɛbɛ mụ bụ, ti iyimabiga bụ kwo kaa oywoywo agwụdụ bụ o, uuwa i ci aka na aa hiɛ njɛ ufwu hwɛɛ.

52Ɛ zhɛ ma bụ hwala na ashɛpwụ bụ kpaaŋ, uuwa i ci aka na ijilɛni bụ keeni uba bụ na zeci na kaa abụ ga patanɛ-rishe hwuŋzwotongwu no ofwo elele, na cɛnjɛ ta ata AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ibi peni ti teje kpaaŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

53Gabụ kaa bi zhɛ ba ya usunda miaụŋ mụ bụ me eyi keeni miaụŋ mụ bụ mo o ni ikɛnyi bụ, mu na AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ge bi peni, iwɛ tuhwala tu na atwa i'ime bu zhɛ ma bụ hwala keeni tiriri tu na ɛbi zhɛ bu na nda.

54Bụtụ na ge lemi amɛ, na kaa iyi balanɛ uhwuri atwa vwɛ kpaaŋ zhɛ no ngwulongongono yɛu-bino bwa, te biyikwo na ge ce amɛ ubwa, keeni miaụŋ mu na mu ga vwanɛ bụ umɛwɛɛ; iwɛnɛ tu baa zasa ya iyimɛyɛ.

55Bi zha shɛ kaa ba muna bụtụ be elele usunda miaụŋ mu bwa me elele mu na ba ya o, iwɛnɛ ti ya zasa iyi elele nɛ vwanɛ bụ maa ya iwɛ tuhwala tu na atwa i'ime bu ubu hweri keeni tiriri tu na aba nda na ashɛpwụ bụ kpaaŋ.

56Biyikwo na ge lemi amɛ na kaa iyi balanɛ uhwuri atwa vwɛ kpaaŋ na ashashɛ bụ, bu naa na ge leni shi maa nda ụbaụta maa ohwulu uvwuna ubwa fwụnjɛ cɛnjɛ; iwɛnɛ ti iyi balanɛ bụ keeni iwɛnɛ bee lemi amɛ duwa, bi zhɛ bo hwotonono bwolo bwa na ge ce amɛ ubwa, ti yɛu ibwɛ ye eyi keeni yɛu ibwɛ yo o,

57bi zhɛ ba ya i'ine nɛ 'waŋ nu ukaka ubwa keeni miaụŋ mu bwa mu na bee meci ne tusweci, iwɛnɛ tu baa zasa ya iyi elele maa ya, iwɛ tuhwala tu na atwa i'ime hweri ashɛpwụ bụ keeni tiriri tu na baa nda.

58Yaa shɛ ebi shiyeni shi eshe maa na nda gana na tu n-ndumwa mu na mi 'nyeci nu utakada ga mɛ jɛmɛ kpaaŋ, maa na nda inyɛsɛ izeci gɛ ya AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ, nɛ 'yajɛ ụjɛrụma keeni igɛhi,

59asha AGWANGWAMA zhɛ ma bụ shapɛrɛganɛ ụbaụta tihiokoko, keeni ụngwụ ụwɛ na wumanjɛ, na kaa zhɛ wo ilogogo tutu ajalalo bu.

60Ubwa kaa zhɛ ma bụ shapɛrɛganɛ sasana igwumɛgwumɛ Ijipti maa ma bụ patana, igɛtɛ aba nda inyɛsɛ ibɛ, ubwa kaa zhɛ wa swana na tu'waba tụ bụ.

61Tụ ụngwụ we elele du, keeni ụbaụta we elele tihioko unaa na e 'nyeci shi nu utakada undwa ga. AGWANGWAMA zhɛ a shapɛ maa ma bụ patana uŋ, uuwa i ci aka na ehi ileni.

62Okwo tu ufwugwo hiŋ ụ shɛ la gana mkpasu ma azuba, u zhɛ wa vwa ya cwɛŋ bana; iwɛnɛ ta abụ hwụjɛ shɛ unu wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ.

63Gana na kaa yaa ga shanɛ AGWANGWAMA unyasa maa ma hi nda tebiye maa ma hi kaana ufwugwo, gabata du yɛɛ zhɛ ya shana bụ unyasa maa me hi zucingo keeni ti'iricingo. Ɛ zhɛ ma hi bacɛnga na cɛnjɛ ta ata ɛhi zhɛ hio tono maa hi leshiji.

64AGWANGWAMA kaa zhɛ ma hi garataga maa hi zhe na ashashɛ atwa kpaaŋ, te kwune nu uce ụzalụ uko ụ cɛnjɛ tu unyizo i ci uce ụzalụ uyebi ubwa. Apata kaa ɛbi zhɛ ba zhɛba tuwa ti i'wɛ'wɛ keeni atayɛ, ma tuna ebi te mepi shi la kwukwuŋ te eshi bu hwɛɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

65Bi zha shɛ bo gwushigo ụhinjanụ na ashashɛ edenji ga kwukwuŋ, bi zha shɛ kaa ba 'yaga amɛ-olom, bi zha shɛ ba 'yaga ofwo tishikono elele apata o. Ama AGWANGWAMA zhɛ ma bụ pana tɛzhɛgɛda, maa eshe bu na lụmba, maa ohwulu no bu horoko.

66Uraiŋ bụ tiya zhɛ wa sha no oruwo tuta aka elele; bi zhɛ ba nama no ohwulu tuhoroko tụ ụjita tu uwaŋna, bi zha shɛ ba mapa tikpeke tu uraiŋ bụ o.

67Iyi heri nu uvwungwa, bi zhɛ bɛ hiɛŋ, Yee ge cimi maa ụrụmɛ shɛ! Ụrụmɛ shɛ, bi zhɛ bɛ hiɛŋ, Yee ge cimi maa i shɛ uvwungwa! Iwɛ ohwulu na mo bu horoko, keeni iyi nɛ eshe bu zhɛ na kwụba.

68AGWANGWAMA zhɛ mo bu shiyono ni ihɛŋtu, bo bu gwuricingo ni Ijipti, na tahaŋnụ tu na Ngee shiri-unu maa bi zha shɛ ba zha tu ya kwukwuŋ. Apata kaa ɛhi zhɛ hi mama sangana atwa i'ime hiŋ, maa hiɛ shɛ ajama aba eyi na ajama aba o o, ama i zasa kaa bụtụ be elele na zhɛ ma hi sa o.

Undwa Tukwabilana 29

E Keeni Aŋ Ikɛnyi maa a Untangana Unu-tutwa

1N-ndumwa mu ga kpaaŋ muba AGWANGWAMA peni Moses unu maa twa-unu na atwa Isrɛl na cɛnjɛ tu Moab, medenji unu na ba twawa la na aba ni Ishɛmɛ Horɛb.

2Go Moses suyanɛ atwa Isrɛl kpaaŋ, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Hiɛ kwụbɛ iyi nɛ AGWANGWAMA njɛ la Faro, ta anjɛ-ugondu ubwa keeni cɛnjɛ tu bwa kpaaŋ, ni Ijipti ne eshe hiŋ.

3Ibɛ shɛ tumanga tu 'wụtụ tu na abụ kwụbɛ ne eshe bu, te eseyida keeni arụhwajɛ a'wụtụ na baa njɛ.

4Ama AGWANGWAMA te bi peni shi ahaŋsa taa hwayɛ maa eshiciji, okwo eshe na maa kwụbɛ, kwo kaa acɛbɛ na maa hwụjɛ iŋ o.

5N hi 'yagajɛ shiywa buhanda nụ ụshɛka; tugwuno ti hiŋ tɛ injɛ shɛ o, shɛbɛda shi hiŋ kaa shɛ injɛ shɛ o.

6Hi zasa iyimɛyɛ maa hiɛ yɛ, hi zasa kaa meni mụ tụ'walụ ta afwafwa kwo kaa meni na ma ima bụtụ maa hi swe o. N hi ndanɛ inɛ gɛ maa hi mepi maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ.

7Aka na te ehi ci epe, ge Sihon agwuma Hɛshbon keeni Og agwuma Bashan a banɛ aa tu sukakanɛ nu ujasa, ama tu lasụ aŋ.

8Eti leshiji cɛnjɛ ta aba, eti peni atwa Rubɛn, na atwa Gad, keeni ashashɛ ụlamụ Manasɛ maa tɛ shɛ iyi-yo-ogwu aba.

9Iwɛ ecilo ata no shiyono ma eshe maa hiɛ njɛ gana na tu n-ndumwa mu unu-tutwa ga mɛ shɛ, iwɛ maa ihiɛ zhɛmanɛ ni iyi elele nɛ ahia nda.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

10Hi shikeni nu umbe AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ hwayɛ ga kpaaŋ hiŋ, ibɛ shɛ ehiu alamụ hiŋ, nu n-nyarɛ mi hiŋ, keeni atwa hiŋ shihwolu, aba shɛ etwenyi Isrɛl kpaaŋ,

11ta miaụŋ mi hiŋ mi ticwɛŋ cwɛŋ te eyikwo hiŋ, keeni alashɛ a na namɛ nu ugba bụ, ta atwa na ma bụ bagagana i'wɛ'wɛ keeni atwa na ma bụ ciganɛ meni.

12Bụ namɛ epe hwayɛ ga iwɛ maa teni unu na AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ twa na bụ;

13iwɛ maa mo bu shikicingo hwayɛ ga, maa shɛ atwa bwa, maa kaa du sha Agwatana bụ, nu gana na bee bi shileni la unu, keeni gana na bee shileni la eshi bu, ga Abraham, na Azik, keeni Jekob unu.

14Shɛ ahiɛba kiri boo shilono-unu iwɛ unu ga tutwa o,

15ama ta bụtụ na ta zasaba epe no tu hwayɛ ga, medenji du bụtụ na shikeni no tu epe nu umbe AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu hwayɛ ga.

Ulwapɛ na Ɛɛ Zhɛ a Pana Bụtụ na Genji Agwatana

16Hi mepi gana na atɛ jɛjɛ la na cɛnjɛ ti Ijipti, keeni gana na etu duleji na ashashɛ edenji nazhɛ atu banɛ. Aba shɛ anaa na ahiɛ kashacɛ.

17Hiɛ kwụbɛ iyi ya aba i tupwaŋ, nɛ shɛ ntatanuwaŋ mi i'wɛ'wɛ, keeni mu na ma atayɛ, na azụrụfa keeni azhɛnarɛya, nɛ namɛ na ashashɛ aba.

18Na nda ma pece iwɛ aka na butubwenyi bu ko, kwo kaa biyikwo bu ko, kwo kaa umwamwa uko, kwo kaa ụlamụ uko zhɛ wa nama na ashashɛ hiŋ, na ahaŋsa ubwa zhɛ a jɛshɛrɛgwa maa ganga AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu tu'wa hwayɛ ga. Bɛɛ zhɛ ba zha maa bu na zhɛba tuwa ta anya edenji, bụtụ ata zhɛ ba sha gana ucilo ti'ina, na zhɛ ba zarɛga hwuŋ du miaụŋ mu bwa na ti'ina,

19na shɛ maa, aka na baa hwụjɛ n-ndumwa mu unu-tishilo iwɛ unu ga tutwa, bɛɛ zhɛ mɛmɛ hiɛŋ, na amɛ ubwa, Okwo Ama nda tigezhe ti mi, N zhɛ ma nama waa kaa lapiya. Inɛ gɛ kaa zhɛ ma hi nda ufwu ta atwa ebiye ta atwa awɛ hwɛɛ.

20AGWANGWAMA kaa zha shɛ a gangana bụ o, ama isɛbwɛ keeni amɛ-tụhaŋtụ AGWANGWAMA zhɛ a sukakana bụtụ ata, ibɛ po onu-tukalangana a na 'nyeci nu utakada ga kpaaŋ zhɛ a patana nu uhiuhiu ubwa, AGWANGWAMA kaa zhɛ o 'woricingo izeci ibwɛ nu unyizo ga hwɛɛ.

21AGWANGWAMA kaa zhɛ a bacɛnga bụ bwooko na alamụ Isrɛl kpaaŋ, maa shilono bu tiriri tɛnda, nu gana na to onu-tukalangana unu-tutwa na 'nyeci nu utakada ga kpaaŋ namɛ.

22Nazhɛ uwaŋnɛ na tee ci, a na shɛ miaụŋ mi hiŋ me ekwunyi, keeni bugaiŋ na zhɛ ba banɛ na cɛnjɛ tu na tụ dụlụmɛ, aka na ta a kwụbɛ ụbaụta na sepi cɛnjɛ ta ata keeni ụngwụ na AGWANGWAMA leni maa ụ 'imɛ tụ,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

23gana na ta cɛnjɛ ta ata kpaaŋ tɛ shɛ tuwiŋ-tu-waŋna, keeni manɛ, keeni tukwundu tu ulwa, tu na ti cimi shi iyi tibila, tu na iyi eri shi ya waŋna na tuba, ofwo na ambɛ eri shi ɛ unshɛ, tu na tu hwuŋzwo gana Sụdụm, keeni Gụmụra, ta Adma, keeni Zɛboim, na AGWANGWAMA hwuŋzhi ni isɛbwɛ ibwɛ i'wɛtwɛ.

24Iiŋ, edenji elele zhɛ no hoŋtono, ɛ hiɛŋ, Iwembe po AGWANGWAMA njɛ cɛnjɛ tu ga gana gaa? Imbe po baa njɛ isɛbwɛ i ci gana ga ugomboo?

25Nazhɛ atwamwa zhɛ ɛ jishijɛ, ɛ hiɛŋ, Iwɛnɛ te e jineci unu na AGWANGWAMA na shɛ Agwatana eshi aba twa la na aba, na aka na ti bɛɛ bɛcinjɛ aŋ na cɛnjɛ ti Ijipti.

26Ee zhe aa zhɛba tuwa tu na ee te mepi shi la kwukwuŋ, shɛ ubwa kaa peni aŋ maa ga a na nda tu o.

27Iwɛbɛ po isɛbwɛ ya AGWANGWAMA yo gorogo na cɛnjɛ tu ga, unu-tukalangana na kaa 'nyeci nu utakada ga kpaaŋ ụ 'imɛ tụ.

28Ibɛ po AGWANGWAMA njɛ isɛbwɛ, bee becinji aŋ na cɛnjɛ ta aba ni isɛbwɛ ibwɛ i'wɛtwɛ, baa 'wɛŋ aŋ na cɛnjɛ ti nya, gana na ti yaa namɛ tutu taa hwayɛ.

29Iyi elele nɛ swacɛ, i shɛ inɛ ya AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu; ama iyi elele nɛ kapɛshɛngwa, ibɛ shɛ inee tu keeni miaụŋ mu tu unyizo-nom, iwɛ maa tu na hwuga-unu n-ndumwa mu undwa ga kpaaŋ.

Undwa Tukwabilana 30

Ule wa Ahaŋsa-tɛjɛshɛrɛga

1Aka na ti ijɛ ibu vwutengeni kpaaŋ, ibɛ shɛ ewebiye-tupana keeni onu-tukalana, na Ngee bi tileneni hwayɛ ga. Bi zhɛ bi ne teyinje iŋ kaa na ahaŋsa bụ, na ashashɛ edenji elele na AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ zhɛ mo bu unzo maa zhe.

2Yaa shɛ ebu gwure kaa pa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ, ta miaụŋ mụ bụ, maa hwụjɛ-unu ubwa ni iyi elele nɛ Ngee bi peni-unu ibɛ hwayɛ ga, na amɛ bụ oko keeni ohwulu bu oko hwɛɛ,

3nazhɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ zhɛ me bu gwuricingeni tɛzhɛmana tụ bụ, bɛɛ zhɛ kaa bo hioko inyɛmɛnyɛmɛ bụ, bɛɛ zhɛ kaa ma bụ zanganjɛ no olugwo atwa elele na bee ge bi gereteji la no ofwo aba.

4Okwo yaa shɛ ee ge gereteji la atwa bụ oko tutu ukwunanga unyizo, AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ zhɛ ma bụ zanganjɛ taa apata, apata bɛɛ zhɛ mɛ bi bɛcinjɛ maa gwure.

5AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ kaa zhɛ ma bụ shapa maa zhe na cɛnjɛ tu na eshi bu leshiji la, maa 'yaga tụ. Bi zhɛ kaa ba nda maa ibi keeni tɛzhɛmana keeni ufwugwo tugombo uhwuri eshi bu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ kaa zhɛ ma bụ pana amɛ na zhɛ na hwuga-unu ubwa; ta ajalalo bu hwɛɛ, iwɛ maa no lubo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ na amɛ bụ oko, to ohwulu bu oko hwɛɛ, iwɛ maa yɛ uraiŋ.

7AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ kaa zhɛ a patana atwa i'ime bu keeni atwa na ma bụ shɛka onu-tukalangana ga kpaaŋ nu uhiuhiu wa aba.

8Nazhɛ ɛbi zhɛ ba hwuga sasana unu wa AGWANGWAMA, maa untangana kaa onu ubwa tụpana a na Ngee bi peni hwayɛ ga kpaaŋ.

9Yaa shɛ ɛbi zhɛ ba hwuga-unu wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ, maa na untangana unu ubwa tụpana keeni andwa ubwa a na 'nyeci nu utakada ga undwa, yaa shɛ kaa ebi gwure pa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ na amɛ oko keeni ohwulu bu oko hwɛɛ;

10nazhɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ zhɛ a nda maa tɛzhɛmana tụ bụ ti keeni ugombo duwa, nu ugondu we elele na aba nda ni i'ɛlɛ bụ. Nazhɛ ɛbi zhɛ kaa ba mata miaụŋ mu ufwugwo, ti iyimabiga bụ, keeni tụ'walụ ta cɛnjɛ tụ bụ. Iwɛnɛ po AGWANGWAMA zhɛ a nda unyasa maa i bụ zhɛmanɛ sasana, gana na tu baa njɛ la unyasa ne eshi bu.

E Shileni Aŋ Uraiŋ Keeni Tu'wo

11Iwɛnɛ po unu-tupana na Ngee bi peni hwayɛ ga, ubu hwuri shi ikɛnyi, okwo ụdụlụ, ụ dụlụmɛ shɛ o.

12Shɛ na azuba waa namɛ, iwɛ maa bɛ hiɛŋ, Gaaba zhɛ mo tu mungono azuba, maa ma tɛ shapɛrɛganɛ ụŋ, iwɛ maa ta hwuga maa ta nda ụụŋ?

13Shɛ hileniye itekwu du kaa waa namɛ, iwɛ maa bɛ hiɛŋ, Gaaba zhɛ ma ti kashaga itekwu, maa ma tɛ shapɛrɛganɛ ụŋ, maa ta hwuga maa kaa ta nda ụụŋ?

14Ama n-ndumwa ma ata mu gwumwongonu na bụ ciiŋ ciiŋ; mu namɛ kaa nu unu bu, maa namɛ du kaa na amɛ bụ, iwɛ maa eri mu tɛnda.

15Kwụba, M bi tileneni hwayɛ ga uraiŋ no tu'wo, tɛzhɛmana keeni tuwumana.

16Yaa shɛ aba hwuga-unu wa andwa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ a na Ngee bi peni hwayɛ ga, maa no lubo bu, maa na untangana onu ubwa tụpana, na andwa ubwa keeni shikpogo shɛ bwa, nazhɛ ɛbi zhɛ ba ya uraiŋ, maa na kaana ufwugwo tugombo. AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ kaa zhɛ ma bụ pana-uwebiye na cɛnjɛ ta ata ɛbi zhɛ bo tono maa leshiji.

17Ama yaa shɛ ahaŋsa bụ jɛshɛrɛgwa, maa lacɛ unu ubwa tuhwuga, aba kaana kaa ụdụlụ maa zhe na zhɛba tuwa,

18mo bi mbiso kpataa hwayɛ ga, maa hi zhɛ hia nda ufwu, hi zha shɛ hia ya uraiŋ te ilegeji na cɛnjɛ ta ata ɛbi zhɛ ba kasha Jodan bo tono maa leshiji o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

19N to azuba keeni cɛnjɛ tu unyizo maa u hiɛ sukakanɛ ne tiseyida tụ tuwumana hwayɛ ga, Ngee hi shileni kaa uraiŋ no tu'wo, nu uwebiye-tupana keeni unu-tukalana nu umbe bu. Iwɛ ecilo ata tala uraiŋ maa yɛ urugbo, ta ajalalo bu,

20maa no lubo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ, tedure nu unu ubwa tuhwuga, maa shanɛ bụ atwa tɛcara. Iwɛnɛ po inɛ ɛtɛ zhɛ ma bụ shana uraiŋ keeni ti'ilogogo tu uraiŋ bụ tiya, iwɛ maa yɛ uraiŋ na cɛnjɛ ta ata AGWANGWAMA shileni la eshi bu, ga Abraham, na Azik, keeni Jekob unu maa bi zhɛ ba pana aŋ.

Undwa Tukwabilana 31

Tutala tu Joshua maa Tono Ụtarụtụ Moses

1Gabata go Moses uranjɛ atwa Isrɛl kpaaŋ n-ndumwa mu ga timbiso.

2Bɛɛ hiɛŋ aŋ, N ulwa hwayɛ shiywa dipi-yebi-nu-woshi (120) te e m meci. N eri shi mu na bana mi ne gwure ya o. AGWANGWAMA kaa m mbishi, bɛɛ hiɛŋ, N zha shɛ ma kasha ya Jodan ga o.

3AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ kaa zhɛ mo bu hwulono umbe ni ikɛnyi ibwɛ, maa keshi. Ubwa kaa zhɛ mo bi iricingono edenji ata, iwɛ maa leshiji cɛnjɛ ta aba. Go Joshua kaa zhɛ ba sha buhwuri-bu-umbe bu, nu gana na ta AGWANGWAMA dumwa la.

4AGWANGWAMA kaa zhɛ o iricingo atwa ata gana na tu baa njɛ la Sihon keeni Og, a na shɛ shɛgwuma shɛ A'amo, keeni cɛnjɛ ta aba.

5AGWANGWAMA kaa zhɛ mo hi utogono aŋ, hiɛ shɛ kaa hia nda aŋ te teni cɛŋ nu gana na tu unu-tupana na Ngee hi peni namɛ kpaaŋ.

6Shana ma ikɛnyi, maa hiɛ 'imɛ-isɛbwɛ, ta nda ma inyɛsɛ ya aba o, kede kaa ohwulu ihi po iyi iwɛ aba o. Iwɛnɛ po AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ubwa zhɛ ba zhagaga na bụ, bi zha shɛ ma bụ ganga o, bi zha shɛ kaa mo bu jinoko.

7Nazhɛ go Moses suyanɛ Joshua, bɛɛ hiɛŋ bụ ne eshe atwa Isrɛl kpaaŋ, Shana ikɛnyi, maa 'imɛ-isɛbwɛ; iwɛnɛ po gabụ bi zhɛ ba 'yagaga atwa ga maa e teni cɛnjɛ ta ata AGWANGWAMA shilwonuo la eshi aba unu maa bi zhɛ ba pana aŋ. Gabụ kaa bi zhɛ ba 'yagaga aŋ maa e leshiji tu.

8AGWANGWAMA ubwa zhɛ mo bu hwulono umbe; ubwa kaa zhɛ ba nama na bụ, Bi zha shɛ ma bụ ganga o, bi zha shɛ kaa mo bu jinoko. Ta nda inyɛsɛ; kede kaa ohwulu ubu po iyi o.

Go Moses Peni Onongbo Utakada Unu-tupana maa Ono Soso Uŋ nụ Ụjita-ụhinjanụ we Elele

9Go Moses 'nyeci undwa ga, bee peni onongbo, aba shɛ miaụŋ ma Alivai, a na a 'waŋna Ikpɛtɛ Unu-tutwa ya AGWANGWAMA, keeni n-nyarɛ mi Isrɛl kpaaŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10Go Moses peni aŋ unu, bɛɛ hiɛŋ, Hiɛ shɛ hi na rɛta undwa ga ne eshe atwa Isrɛl kpaaŋ maa a hwụjɛ, nu ukwunanga shiywa shi cenje she elele, na shɛ uywa ata ee shiri iwɛ iyi tɛganga, na aka isene yo obodongom tɛnda.

11Aka na atwa Isrɛl kpaaŋ zhajɛ maa ɛ mɛmɛ bɛcinjɛ nu umbe AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ no ofwo ata bɛɛ zhɛ ba tala.

12Sotulonu atwa, te etwenyi, te eyikwo, ta atwa na ta gwụmwatangwụ, ta alashɛ na namɛ na amɛ ashɛpwụ bụ, iwɛ maa a hwụjɛ, maa e seshi, maa a na sụma AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ inyɛsɛ, shiyono undwa ga kpaaŋ eshe, maa na nda aŋ kaa,

13keeni iwɛ maa miaụŋ ma aba mu na mi mepi shi uŋ, mụ hwụjɛ maa mi seshi gana na shɛ maa a na sụma AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ inyɛsɛ, tutu ukwunanga tunama ti hiŋ na cɛnjɛ ta ata ɛhi zhɛ hia kasha Jodan maa hi leshiji.

AGWANGWAMA Sekekeni Moses Iyi Imɛwɛɛ

14Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Moses, Hioko, ụjita tu'wo tụ bụ wo gwumwongonu ba; suyana Joshua, maa hi teni nu udulo tu'ulwatagwụ, maa Mo utogono bu ugondu. Go Moses no Joshua teni ga nu udulo ata u tu'ulwatagwụ.

15Nazhɛ AGWANGWAMA mɛmɛ bɛcinjɛ caakwụ na amɛ udulo ata nu udomu u tuwam. Ibɛ udomu ata u tuwam shikeni to dongonu odubo udulo ata.

16Nazhɛ AGWANGWAMA mbishi Moses, bɛɛ hiɛŋ, Hioko, bi zha shɛ bo ilogogo ya tɛ ɛbi zhɛ bo 'wo; nazhɛ atwa ga zhɛ ɛ ishijɛ na tụ'watatagwụ tu ntatanuwaŋ mo oto-ụrụpɛ cɛnjɛ ta ata. Ɛ zhɛ kaa mo n jinoko maa e bweji unu mu na Ngaa twa na aba.

17Na aka ata ibɛ Ngɛɛ zhɛ ma nda isɛbwɛ na aba. N zhɛ kaa mo jinoko aŋ, Ma intanana aŋ ụpɛshɛka mu, iyi kaa zhɛ ya ya aŋ. Nazhɛ iyi iwɛ ifwugwo keeni ụbaụta ufwugwo zhɛ wo jitongono aŋ, iwɛbɛ po ɛɛ zhɛ a duma na aka ata, ɛ hiɛŋ, Shɛ iwɛnɛ ta Agwatana tu zasaba na ashashɛ tu suu upo iyi iwɛ gɛ kpaaŋ iti vwutengeni gana ga?

18Iwɛ-tɛkana, N zhɛ kaa ma intana ụpɛshɛka mu na aka ata, iwɛ iyi iwɛ ye elele nɛ aa njɛ, iwɛnɛ ta a vwụrɛ ee zhe no ofwo ntatanuwaŋ tɛzhɛba.

19Iwɛbɛ po hwuwayɛ go 'nyata azunga ga, maa mbisegeni aŋ atwa Isrɛl; iwɛ maa a na zunga aŋ, iwɛ maa azunga ga leshiji tiseyida ti mi no ofwo atwa Isrɛl.

20Iwɛnɛ po aka na Ngee suji aŋ na cɛnjɛ ta ata ti 'yajɛ ugwungwu, tu na kaa tuwebiye tu barɛ, tu na kaa Ngee shiri la unu maa ma pana eshi aba. Aka na aa yɛ iyimɛyɛ ee shigeji, ee nyemenji, ɛ zhɛ a vwụla a zha no ofwo ntatanuwaŋ tɛzhɛba, ɛ zhɛ ma ngbaraka cwɛŋ, ɛ zhɛ a bwada kaa unu mu tutwa.

21Aka na ti iyi iwɛ ifwugwo keeni ụbaụta ufwugwo vwutengeni aŋ, ɛ zhɛ a twa eshe na azunga ga, maa a shɛ useyida (iwɛnɛ ta tunama ta aba ti zha shɛ to 'wo

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

ajalalo aba isɛbwɛ). M mepi ecilo iyi nɛ oo kwunuo tɛnda, nazhɛ Ngee suje aŋ maa e teni na cɛnjɛ ta ata Ngoo shilwo la unu maa ma pana aŋ.

22Ibɛ po go Moses 'nyeci ga azunga ata gunu ụjita ata, bee mbisegeni aŋ atwa Isrɛl.

23Nazhɛ AGWANGWAMA utegeni Joshua yɛu Nụn ugondu, bɛɛ hiɛŋ bụ, Shana ikɛnyi maa 'imɛ-isɛbwɛ; gabụ bi zhɛ bo sugo miaụŋ mi Isrɛl maa e teni cɛnjɛ ta ata Ngoo shilwo la unu maa N zhɛ ma pana aŋ: N zhɛ kaa ma nama na bụ.

Go Moses Dumanjɛ Ushaura na Alivai

24Aka na go Moses hwuwi n-ndumwa mu undwa ga ti'nyata nu utakada tutu uce,

25go Moses peni Alivai a na a 'waŋna Ikpɛtɛ Unu-tutwa ya AGWANGWAMA unu, bɛɛ hiɛŋ,

26Shapa ma Utakada ga undwa, maa hi shiri uŋ na bụ'aŋbụ bi Ikpɛtɛ Unu-tutwa ya AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ, iwɛ maa i nama apata maa i na bụ lashɛga tiseyida.

27M mepi tigezhe keeni tugworozwo tụ bụ; hioko, bu sukwakwanua AGWANGWAMA hwayɛ ga ne tigezhe, aka na tu Ngaa ta namɛ ne hiŋ; gana naa ɛhi zhɛ hia nda hwuŋ ya ti Ngee 'wii?

28N sotulononu ma n-nyarɛ ma alamụ hiŋ kpaaŋ, keeni atwa aba shihwolu, iwɛ maa Mo mbiso aŋ n-ndumwa mu ga kpaaŋ maa a hwụjɛ na shɛcɛbɛ sha aba, maa kaa atumwa-azuba keeni atwa unyizo a shɛ aŋ tiseyida.

29M mepi maa na aba na ti Ngee 'wi, hi zhɛ hi momo tocingo ụdamụ tilɛɛ, hi zhɛ kaa hia vwụla maa hi genji uhwaŋna ga Ngee hi peni-unu. Iyi iwɛ kaa zhɛ mo hi urugono ni ijitɛ tibeyi, iwɛnɛ tɛ ɛhi zhɛ hia ndangana iyi iwɛ, ne eshe AGWANGWAMA, hi zhɛ hia nda bụ maa 'yaga isɛbwɛ tedure nu ugondu hiŋ ụwɛ.

Azunga Moses

30Nazhɛ go Moses jɛmɛ n-ndumwa ma azunga ga kpaaŋ na shɛcɛbɛ sha atwa Isrɛl a na sotulonu apata kpaaŋ, uuwa i ci aka na o hwuwowu, bɛɛ hiɛŋ:

Undwa Tukwabilana 32

1Oo gabụ tụla, keeni cɛnjɛ tu unyizo shɛlaga ma iwɛ nɛ Ngɛɛ zhɛ ma duma.

2Ge imbisegeni mi ne ngbenji gana eshilo, maa n-ndumwa mi mi mu na 'waŋ gana cime, gana ɛgbɛrɛshɛ na o zwogono ambɛ olom, keeni gana eshilo na o ngbono iyi nɛ aa bɛrɛ ne ehilo.

3Iwɛnɛ po N zhɛ mo mburusonu izeci ya AGWANGWAMA. Shɛtana ma ugombo wa Agwatana duwa duwa!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4Ubwa shɛ uparatayɛ, ugondu ubwa kaa ulwa kpaaŋ; ihwɛŋnɛ ibwɛ kaa namɛ ririri kpaaŋ. Ubwa shɛ Agwatana tɛcara na kaa zasa iyi iwɛ, ubwa teni cɛŋ, baa namɛ kaa ririri.

5E meme tecinji ụdamụ pu bwa tedure ni iyi nɛ aa nda, a shɛ shɛ ya kaa miaụŋ mu bwa o, iwɛnɛ ta a 'yajɛ unu-tusapa, aa shɛ kaa uwaŋnɛ na pingwotongwu, na kaa ontongonu.

6Gabụ alagwụ, na kaa zasa ti'eshicigo, gana ga suu ahia fwata AGWANGWAMA aba nu ubagaga? Shɛ ubwa suu shɛ bishi bu, na kaa ubu karɛ, na kaa ibi shikicinji?

7Ne teyinje aka ala ụngwụshɛ, na haŋsa iwɛ shiywa sha awaŋnɛ ofwugwo a na koshikwo; hoŋtono bishi bu, bi zhɛ mo bu mbisono; n-nyarɛ mụ bụ kaa mi zhɛ mo bu mbiso.

8Aka na ta Bụtụ ata na Hwuri Kpaaŋ peni edenji ata iyi-yo-ogwu ya aba, boo bogotogwu miaụŋ-me-eyi ma atwa ata, ibɛ po bee shileni atwa ata tugwungwu nu gana na tu ufwugwo miaụŋ-me-eyi ma Agwatana mu namɛ.

9Atwa AGWANGWAMA aba shɛ urobwo ubwa, ubwa kaa teri ajalalo Jekob maa a shɛ urobwo iyi-yo-ogwu ubwa.

10Ubwa to bu ugbe tu boo rungo gbom na cɛnjɛ, nụ ụshɛka na n'ungwa keeni iyi ufwu tɛnda namɛ; boo to bu na aba, ba 'imɛ bụ u'ala, baa untanganɛ bụ gana bụzagwụ be rishe ru bwa.

11Gana na tu ugbeji wa aŋsatanga tuhwurugwo tu bwa, maa mbisogono oywoywo ubwa uhilwa, baa mba apiambɛ ubwa, baa sa aŋ sasana, baa 'waŋna aŋ no shitutu sha apiambɛ ubwa,

12Gobwonu du, AGWANGWAMA bwooko kiri ba 'yagaga atwa ubwa, tuwa te elele ti mbiyeni shi bu o.

13Ubwa njɛ bụ maa bu na suka ofwo na zeteji na cɛnjɛ tu unyizo, baa ya kaa iyi nɛ yɛ unshɛ ne ehilo; ibɛ po baa njɛ bụ maa go bu no subo meni mi iswɛ mu na ma banɛ nu uparatayɛ, keeni manɛbɛ mu na ma banɛ na tụbagatagwụ ta atayɛ.

14Manɛbɛ mu na mu banɛ no mosubo mi inɛ keeni mosubo ma agwụdụ aba mi gembi duwa, ta manɛbɛ mu miaụŋ-ma-agwụdụ keeni adagba aba, ta miaụŋ mi inɛ mu Bashan keeni iyweywe ya aba, medenji ohiu aba na ngezengeni nụ ụzhɛ kpaaŋ, meni mụ tụ'walụ ta afwafwa, mu gata mɛ shɛ gana mehieŋ kaa du mɛ 'imɛ aŋ.

15Ama ge Isrɛl kaa ba kaana bɛzhɛgba tisha, ibɛ po baa nda ya tugworozwo, baa mama sụpa iyimɛyɛ, boo nyemongo, baa njɛ ya nụngwụ nụngwụ; nazhɛ bee jineci ya Agwatana na karɛ bụ, baa lacɛ ya ubino ata ubwa ụ'wụtụ 'wụtụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16E shishingeni bu maa 'yaga amɛ-tụhaŋtụ na tuwa tu na aa nda; a njɛ bụ maa
'yaga isɛbwɛ iwɛ iyi-tupwaŋ nɛ aa nda.

17O to ụrụpɛ no ofwo atumwa-ibiri a na shɛ shɛ Agwatana, to ofwo ntatanuwaŋ
mu na ee te mepi shi la kwukwuŋ, to ofwo ntatanuwaŋ mu ufwo mu na mu zhajɛ
umɛwɛɛ, mu naa na eshi hiŋ njɛ shɛ inyɛsɛ muba kwukwuŋ.

18Ebi genji uparatayɛ ata ụ shɛ ge shibi, isɛbwɛ ya Agwatana na ubu meci kaa
ubu 'wi ya.

19Aka na ta AGWANGWAMA kwụbɛ iŋ, bee jineci aŋ, iwɛnɛ ta miaụŋ mu bwa me
eyi na muna mo o mi ishicinjɛ isɛbwɛ ibwɛ.

20Bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma pashɛnga eshe mi no olugwo aba. N zhɛ ma kwụba gana na
ukwunanga wa aba zhɛ wa sha, iwɛnɛ ta a shɛ uwaŋnɛ na pingwotongwu, a shɛ
miaụŋ mu na tɛcara tu zasaba na shɛmɛ sha aba.

21E n vwunji amɛ maa Ma 'yaga isɛbwɛ na tuwa ta aba; aa njɛ maa Ma 'yaga
isɛbwɛ iwɛ ntatanuwaŋ ma aba. Ibɛ po Ngɛɛ zhɛ mo shishingono iyi nɛ shɛ shɛ
atwa maa i njɛ isɛbwɛ na aba; N zhɛ mɛ ishicinjɛ aŋ isɛbwɛ tedure nu udenji na
lagwụmɛ.

22Iwɛnɛ po isɛbwɛ mi nduwa maa ga ulwa aŋpɛ, wo hwoŋno kaa tutu uce unyizo,
woo hwoŋzhingo cɛnjɛ tu unyizo tutu e'uye, ibɛ po yaa shaanana embi nshama
ulwa.

23N zhɛ me sugeni aŋ iyi iwɛ maa Ma patana aŋ; N zhɛ kaa ma tagana aŋ a'inla
mi no ohiuhiu aba;

24imunɛ-tiya zhɛ ya incanga aŋ, oholobwo na vwengenji keeni mangayɛ mụ
ụngwụ ụwɛ mi zhɛ ma ya aŋ; N zhɛ kaa ma tumwananɛ aŋ isundɛ ehilo nɛ ya
kwụna bụtụ, maa i sukakanɛ aŋ, medenji iyi mangayɛ nɛ yo hombilo nu
upwupwutu maa i lụmanjɛ aŋ.

25Utokwobi ujasa zhɛ wo hwuwo aŋ tụkwụna no tupohondo, iyi inyɛsɛ kaa zhɛ
no holono aŋ nu nhwaŋ ma aba. Ɛ zhɛ o 'wo, ti yɛu tisemberi keeni yɛu-yo-o nɛ
te mepi shi butubwenyi, ti yɛu nɛ yo subo, medenji butubwenyi na ba unsa
tuhwaŋla.

26N ngɛ hiɛŋ, N zhɛ ma garataga aŋ taa dụlụ, N zhɛ ma nda maa kede atwa teyinje
ya iwɛ aba kwukwuŋ.

27Ama n lacɛ maa ma nda iŋ, iwɛ aka na atwa ifelu ya aba zhɛ a busa, ɛɛ zhɛ ɛ
hiɛŋ, I'ɛlɛ tu ibɛ lasụ aŋ, shɛ AGWANGWAMA kaa njɛ ugondu ga kpaaŋ o.

28Iwɛnɛ po atwa Isrɛl a shɛ udenji na incɛ shɛ e eshiciji shi kaa iyi elele okwo
cwɛŋ o.

29Yaa shɛ aa ga incɛ, ɛ gɛ zhɛ o eshicigo ijɛ kpaaŋ, ɛ gɛ zhɛ a haŋsa iwɛ
ukwunanga wa aba umɛwɛɛ!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

30Gana naa bụtụ bu ko ge eri bo unzo atwa akpakwụ-a-taa? Maa atwa eyebi gba e urigeni atwa igbɛɛ-itɛ nu usumwaa? Semi asha uparatayɛ ata wa aba ubwa senji aŋ, asha AGWANGWAMA aba ubwa uteji aŋ ni i'ɛlɛ ya atwa ata.

31Uparatayɛ ata wa aba kaa shɛ shɛ gana uparatayɛ tu o, okwo atwa i'ime tu ni ikɛnyi aba, e mepi tuswoswoswo ti ibɛ.

32Ikpɛri ya afwafwa ya aba banɛ nu Sụdụm, nɛ kaa banɛ ne shihilo shɛ Gụmụra; tụ'walụ ta afwafwa aba tɛ 'yajɛ mangayɛ, okoko tụ'walụ ta aba kaa gagwụmɛ:

33meni ma aba ma afwafwa mɛ shɛ mangayɛ ma ahwa, mangayɛ me egbezhi kaa maa shɛ.

34N intanɛ shɛ iŋ suu nu umwono mu i'wɛŋnɛ tuzwono? A njɛ shɛ iŋ suu useyida nu umwono uduciya mu?

35Tụtụpana tɛ shɛ inee mi; Gamba N zhɛ ma tụpana tụlụkpashɛ. Aka zhɛ o to tɛ ɛ zhɛ a sharumana a layaga. Aka ufwu wa aba tɛnda gwumwongonu ya ciiŋ ciiŋ.

36AGWANGWAMA ubwa zhɛ ba pana atwa ubwa n-ndumwa-zhɛ; bi zhɛ kaa bo hioko inyɛmɛnyɛmɛ miaụŋ mu bwa mu ugondu, na aka na tu baa kwụbɛ maa ukpahiŋ wa aba hwuwowu, maa a zasa ya kaa bụtụ be elele ta vwɛ o; ta bujama ta bụtụ na mama 'yajɛ.

37Nazhɛ AGWANGWAMA zhɛ hiɛŋ atwa ubwa, Cee tuwa ta ata ti hiŋ ahiɛ tɛtanɛ rishe tu namɛɛ?

38Tuwa ta ata ahia pana manɛbɛ mi iyi ụrụpɛ hiŋ, tu gata ahia yabanana mayaga nụ ụrụpɛ hiŋ u tuswa. Gɛ ti ishijɛ maa ti hi mbiyeni, ga ti zhajɛ maa ti hi lɛshijɛ.

39Hwuwayɛ go, kwụba ma maa, Gamba Ngooko kiri N shɛ Agwatana. Agwatana anya kaa zasaba namɛ swooŋ ne mi o. Gamba ma kwụna, Ɛmɛ hicinjɛ kaa; Gamba ma gwụcɛnga, Omo lomicingo kaa undala; i zasa kaa bụtụ be elele na eri ba lashɛga bụtụ ni i'ɛlɛ mi o.

40M powo u'ala mu na cɛnjɛ, Ngee shiri-unu Ngɛɛ hiɛŋ, Gana na tu Ngaa shɛ buumwa unyizo-nom,

41yaa shɛ Ngaa lụbɛ utokwobi mu na wa jɛsharaga mbara mbara, Ngaa untanganɛ kaa ụshɛrɛya tụdụma, N zhɛ ma tụpana atwa ifelu mi tụlụkpashɛ, N zhɛ kaa ma nda itɛpwɛ no ofwo atwa na mo n imo.

42N zhɛ ma nda maa a'inla mi swe mehieŋ duwa, utokwobi mu kaa zhɛ wa ya usunda medenji mehieŋ ma atwa na aa kwụnɛ keeni atwa ti'ima, te kwune no ohiuhiu ehwurembe atwa i'ime.

43Oo ahiɛba edenji, dumanga ma atwa AGWANGWAMA, iwɛnɛ po ba nda itɛpwɛ ya ajama ubwa a na aa kwụnɛ. Baa tụpana kaa atwa na a sukana bụ, baa nda kaa orogwu iwɛ tugangana ta atwa cɛnjɛ tu bwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

44Nazhɛ go Moses keeni Joshua yɛu Nụn zhajɛ, aa jɛmɛ n-ndumwa ma azunga ga, maa atwa hwụjɛ,

45Aka na tu go Moses hwuwi n-ndumwa mu ga timbiso atwa ata kpaaŋ.

46Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Zwono ma n-ndumwa mu ga Ngee hi mbishi hwayɛ ga kpaaŋ na shɛmɛ shi hiŋ, maa hi peni miaụŋ mi hiŋ unu muba, iwɛ maa e shiyeni n-ndumwa mu undwa ga kpaaŋ eshe, maa a na nda gana na tu maa jɛmɛ.

47Iwɛnɛ po mɛ hiɛ shanɛ shɛ iyi yo ohondo, ama mɛ shɛ uraiŋ hiŋ, tedure na muba kaa ɛhi zhɛ hia ya uraiŋ te ilegeji na cɛnjɛ ta ata ɛhi zhɛ hia kasha Jodan maa hi leshiji.

Tusokokono tu Moses tu Umɛwɛɛ Nazhɛ Bee 'Wi

48Nazhɛ AGWANGWAMA mbishi Moses gunu ụjita ata, bɛɛ hiɛŋ,

49Mungo Ishɛmɛ gɛ Abarim, nɛ shɛ ishɛmɛ Nibo, nɛ shɛ cɛnjɛ tu Moab, nɛ namɛ ne eririri Jɛriko; maa kwụbɛ cɛnjɛ ti Kenan, tu na Ngee peni atwa Isrɛl maa a 'yaga.

50Bi zhɛ kaa bo 'wo ni ihiŋhiŋ ishɛmɛ ɛtɛ ebu munji, maa ci atwa bụ, gana na du ta batagwụ bụ ga Aron 'wi ni Ishɛmɛ Ho, bee ci kaa atwa ubwa,

51iwɛnɛ ta ahiɛ n shanɛ shɛ atwa tɛcara na ashashɛ atwa Isrɛl no ofwo meni mu Mɛriba-kadɛsh, nụ ụshɛka Zin; iwɛnɛ ta ahiɛ mụnɛ shɛ tijilo ti mi ụjɛrụma na ashashɛ atwa Isrɛl.

52Tụkwụba ɛbi zhɛ ba kwụba cɛnjɛ ta ata nu umbe bu taa dụlụ; ama tuba bi zha shɛ bo tono cɛnjɛ ta ata Ngee peni atwa Isrɛl o.

Undwa Tukwabilana 33

Go Moses Peni Alamụ ata Umpwa-na-ba-eyebi Uwebiye

1Inɛ gɛ ibɛ shɛ uwebiye nɛ go Moses bụtụ ata ba Agwatana peni miaụŋ mi Isrɛl nazhɛ bee 'wi.

2Bɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA banɛ ni Ishɛmɛ Sainai, bɛɛ ishijɛ baa banɛ gana uwaŋna ni Sei, bee tu ubi; baa ta, tu baa banɛ ni Ishɛmɛ Paran, atumwa-azuba igbɛɛ-itɛ (10,000) banɛ no olugwo atwa tijilo aa namɛ nu bwa, bụratụ bu ulwa bo gorogo nu u'ala ubwa ubiye

3Iiŋ, AGWANGWAMA lubi atwa ubwa; atwa elele na meme shiri swooŋ pu bwa a namɛ ni i'ɛlɛ ibwɛ; ibɛ po ata hwuga-unu wa andwa ubwa, ata lashɛga kaa tusokokono no olugwo ubwa.

4Aka na go Moses iti peni undwa, iwɛ maa ga tu'ulwa ti Jekob ti 'yaga.

5AGWANGWAMA ubwa kaa shɛ agwuma atwa ubwa Isrɛl, na aka na te ehiu keeni alamụ Isrɛl kpaaŋ ụlwatagwụ urubwo uko.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Ga gɛ Rubɛn nama, maa kede 'wo, kede atwa ubwa kaa gwumwa ufwugwo.

7Iyi nɛ kaa baa jɛmɛ iwɛ Juda na: bɛɛ hiɛŋ, Oo AGWANGWAMA, hwuga rụhwụŋ ru n'ungwa mụ ụlamụ Juda, maa twagwụ bụ ifelu, maa mbiyeni bu na atwa na a sukakana bụ.

8Baa jɛmɛ inɛ Livai, bɛɛ hiɛŋ: Kapɛshɛngana bụtụ bụ ukwulana bụ tedure nu Tumim keeni Urim, ubwa shɛ bụtụ na ebi menji nu Masa, ubwa kaa shɛ bụtụ ata abụ twa ifelu nu bwa no ofwo meni mu Mɛriba.

9Ubwa hiɛŋ, Iwɛ bishi bwa no bino bwa tatụlanụ sụ bụ o. Bi peni shi kaa abashɛ iwɛ miaụŋ-mo-bino bwa o; baa ngbaraka kaa du miaụŋ mu bwa cwɛŋ. Iwɛnɛ po o shiyono n-ndumwa mụ bụ eshe, aa untanganɛ kaa unu bu tụpana.

10Ɛ zhɛ no mbisogono Jekob shikpogo shɛ bụ, maa o no mbisogono Isrɛl undwa bụ. Ɛ zhɛ na bụ pana arụpɛ nu utukwu-ụrụpɛ bụ, ɛɛ zhɛ kaa a patana ụrụpɛ tuhwoŋzhingo hwɛ hwɛɛ nu utukwu-ụrụpɛ bụ.

11Oo AGWANGWAMA, pana iyi nɛ baa 'yajɛ uwebiye duwa, maa kaa amɛ bụ lemi nu ugondu i'ɛlɛ ibwɛ we elele na baa nda. Hinyanga shimbi sha atwa ubwa ifelu, ta atwa na a ta bụ ni i'ime, iwɛ maa kede ɛ ishijɛ ya kwukwuŋ.

12Baa jɛmɛ iwɛ ụlamụ Bɛnjamin, bɛɛ hiɛŋ: AGWANGWAMA o lubo bu, baa jɛjɛ nu bwa lapiya; baa kapa bụ iyi uuwa bo rungwutwonu tutu ụrụmɛ, bi zhɛ ba nda kaa ofwo ubwa tɛgɛga na ashashɛ shitutu shɛ bwa.

13Baa jɛmɛ iwɛ ụlamụ Josɛf, bɛɛ hiɛŋ: Ga AGWANGWAMA peni cɛnjɛ tu bwa uwebiye, ne cime ta azuba tu na tụ pɛlanụ; medenji meni mu na mi iri taa tuta ta cɛnjɛ;

14medenji tụ'walụ ti biye tu na uwaŋna nɛcɛnjɛ, keeni uduciya tụ'walụ ta aba ti biye tu na upiana bɛcinjɛ.

15Ga tụ'walụ ti biye tu bala nu nshama mụ ngwụshɛ, keeni tụ'walụ tụ 'wụtụ tu unyizo-nom, te tikpekwu ta aba.

16Ga apwaŋ ebiye elele shini na cɛnjɛ ta aba. Ga AGWANGWAMA na jɛmɛ la iwɛ nu ukokoto na wo gorogo peni aŋ uwebiye nɛ zhɛmɛ tebiye. Gɛ ijɛ kpaaŋ zhaganɛ ụlamụ Josɛf; iwɛnɛ tu baa shɛ buhwuri-bu-umbe na ashashɛ miaụŋ-mo-bino mu bwa.

17Igɛhi ibwɛ i shɛ gana inɛ buna be eyi na ee meci hiiŋ, bunaa na mahiuaŋ mu bwa mɛ shɛ gana mahiuaŋ me binemi. Na mahiuaŋ ma ata baa tagana edenji, boo shishongono aŋ tutu uce cɛnjɛ tu unyizo. A shɛ gana inɛ Ifrem igbɛɛ-itɛ (10,000). Aa shɛ gana inɛ Manasɛ igbɛɛ igbɛɛ.

18Baa jɛmɛ iwɛ ụlamụ Zɛbulon, bɛɛ hiɛŋ: Gabụ gɛ Zɛbulon, na bwada unyasa duwa na tubana tụ bụ, tu gabụ ge Isaka nu umwono bu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

19Ɛ zhɛ a suyagana atwamwa no ofwo ishɛmɛ ya aba: apata ɛɛ zhɛ a pana arụpɛ
na teni cɛŋ; iwɛnɛ po ni itekwu aa 'yaga uduciya wa aba keeni uduciya na swacɛ
na amɛ ahwayɛ Urefu.

20Baa jɛmɛ iwɛ ụlamụ Gad, bɛɛ hiɛŋ: Ge zhemonjino AGWANGWAMA na njɛ maa
go tugwungwu tu Gad ti gembi! Ga Gad ubeni gana bizeci, baa aŋsatanga
uragbam keeni udara uhiuhiu.

21Bi meme teleji cɛnjɛ ti biye iwɛ ikɛnyi ibwɛ, iwɛnɛ ee shileni bu urobwo
buhwuri-bu-umbe; baa zhajɛ no ofwo atwa na shɛ ehiu atwa, baa jɛmɛ iwɛ unu-
tupana wa AGWANGWAMA keeni onu-tɛtɛtagana na namɛ ririri na atwa Isrɛl.

22Baa jɛmɛ inɛ ụlamụ Dan, bɛɛ hiɛŋ: Ga Dan shɛ gana usemberi bizeci, na ba dwa
angapa tu baa banɛ nu Bashan.

23Baa jɛmɛ inɛ ụlamụ Naftali, bɛɛ hiɛŋ: Oo gabụ ga Naftali, tulubo-ti-biye tụ bụ
gwumwa, ebi shiji kaa nu uwebiye-tupana ya AGWANGWAMA, bi zhɛ ba lashɛga
ụzalụ bu uwaŋna-banụ tutu ụzalụ tuta.

24Baa jɛmɛ inɛ ụlamụ Ashɛ, bɛɛ hiɛŋ: Ge uwebiye miaụŋ-me-eyi tumata, nɛ
uhwuri inɛ vwɛ hwɛɛ i shɛ inɛ Ashɛ; gɛ iwɛ ubwa kwụlanɛ miaụŋ-mo-bino bwa.
Ga manɛbɛ mɛ shɛ iyi nɛ bɛɛ zhɛ no shiyono uvwɛvwɛjɛ ubwa.

25Ga ụ'wụ'wụ wo odubo bu tukapa ụ shɛ ụshɛmbɛrɛ keeni utumburɛ. Ikɛnyi bu
ti'yaga zhɛ ya sha gana na tu uraiŋ bụ tiya namɛ.

26Oo gabụ gɛ Jɛshurun, i zasa binya bụtụ ta namba na shɛ gana Agwatana bụ, na
patanɛ na azuba tụla maa mo bu mbiyono; bu patanɛ na azuba odomu aa kwụbɛ
kaa igɛhi ibwɛ.

27Agwatana unyizo-nom baa shɛ, ubwa shɛ ijilɛni bụ, aragbam ubwa unyizo-
nom aba kaa mo bi shikicingo. Ibɛ po bee shishingeni atwa bụ ifelu taa dụlụ maa
e beni nu umbe bu, bɛɛ bi hiɛŋ, Iricingo aŋ hwɛɛ aba.

28Ibɛ po atwa Isrɛl jɛjɛ ya no ofwo ulapiya, aa jɛjɛ ya suu na amɛ cɛnjɛ tu na
iyimɛyɛ keeni meni mụ tụ'walụ ta afwafwa mu barɛ; no ofwo na cime te ngbenji
na tụla.

29Oo gabụ ge Isrɛl, bu gwoje! Gaaba ta shɛ gana bụ yaa? Gabụ kaa bɛ shɛ udenji
na Agwatana bicinji. Ubwa kaa shɛ abula ujasa timbiyono tụ bụ, keeni utokwobi
tụlasụ tụ bụ! Atwa i'ime bu zhɛ a zhajɛ maa a mama 'wɛŋ nu ukaka bụ na
tɛzhɛgɛdaga. Gabụ kaa bi zhɛ bo rukoto aŋ.

Undwa Tukwabilana 34

Tu'wo tu Moses keeni Tuno tu Bwa

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

1Nazhɛ go Moses beni nu udadarɛ ata Moab, bee munji Ishɛmɛ Nibo, ni ihiŋhiŋ
Ishɛmɛ Pisga, nɛ namɛ ne eririri Jɛriko. Ibɛ AGWANGWAMA mbiseni bu cɛnjɛ ta
ata ti Giliad kpaaŋ, tutu i ci Dan;

2ta cɛnjɛ tu Naftali kpaaŋ, ta cɛnjɛ ti Ifrem keeni ma tu Manasɛ, ta cɛnjɛ tu Juda
tutu i ci Itekwu Uwaŋna-twonuo,

3tụ ụzalụ tuta, keeni udadarɛ ata ulomu Jɛriko na shɛ ụshɛpwụ ata ishiwɛ, tutu i
ci Zoa.

4Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ bụ, Cɛnjɛ tu ga tuba Ngee shileni la Abraham, na
Azik keeni Jekob unu maa N zhɛ ma pana tụ ajalalo aba. M bi leneni maa kwụbɛ
tụ ne eshe bu, ama bi zha shɛ tuba ba kasha maa zhe apata o.

5Gabata go Moses yɛu-ugondu ya AGWANGWAMA 'wi ga apata na cɛnjɛ tu Moab,
nu gana na ta AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa mu bwa.

6Ibɛ AGWANGWAMA ni bu nu ulomu ata namɛ na cɛnjɛ tu Moab ne eririri Bɛt-
pio, ama i zasa bụtụ be elele na mepi ofwo na bee ni bu gom tutu taa hwayɛ o.

7Go Moses namɛ shiywa dipi-yebi-nu-woshi te e meci bu na aka na ti bee 'wi.
Eshe ubwa kaa ta kwụba uhwaŋna cara, ukpahiŋ tu'waba tu bwa kaa salananụ
sụ o.

8Atwa Isrɛl kaa cwɛ-u'wo Moses nu udadarɛ ata Moab ijitɛ talacɛ, nazhɛ aa
kwunanjɛ u'wo ubwa tutwa keeni ụkwụla ubwa tuta.

9Mpiala mi ti'inta kaa mi shini amɛ Joshua yɛu-ye-eyi Nụn, iwɛnɛ tu go Moses
petengeni bu la i'ɛlɛ ibwɛ nu uhiuhiu; ibɛ po atwa Isrɛl hwụjɛ-unu ubwa. Baa njɛ
kaa gana na ta AGWANGWAMA peni la Moses unu hwɛɛ.

10Te kwuni na aka ata, i zasa ya bigesere be elele na ishijɛ ni Isrɛl na shɛ gana
Moses, na AGWANGWAMA mepi ne eshe tutwa na binya o.

11I zasa kaa du bụtụ be elele na shɛ ya gana bwa o, ubwa la AGWANGWAMA
tumwanɛ maa ndana cɛnjɛ ti Ijipti keeni Faro, ta anjɛ-ugondu Faro kpaaŋ iyi
tudama keeni arụhwajɛ.

12I zasa kaa du bigesere binya na eri ba nda ya ugondu ụ'wụtụ kpaaŋ keeni iyi
i'wɛtwɛ keeni iyi tuholono inɛɛ nɛ go Moses njɛ ne eshe atwa Isrɛl kpaaŋ
kwukwuŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Joshua

Joshua 1

Agwatana peni Joshua Unu

1Na aba tu'wo tu Moses yɛu-ugondu ya AGWANGWAMA, nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Joshua yɛu-ye-eyi Nụn, na ga ndana la Moses iyi,

2Go Moses yɛu-ugondu mu 'wi. Mama 'imɛ ya hwuwayɛ go, tụ gabụ, ta miaụŋ mi Isrɛl kpaaŋ, maa hi keshi Urefu Jodan maa hi zhe na cɛnjɛ ta ata Ngɛɛ zhɛ ma pana aŋ, aba shɛ atwa Isrɛl

3Ofwo elele na ɛvwɛvwɛjɛ bụ fwụnjɛ, N zhɛ ma bụ pana aŋ, gana na ti Ngee shileni la Moses unu.

4Tugwungwu tụ bụ ti zhɛ te kwune nụ ụshɛka, nụ ụzalụ bu nshama mu Lebanon, te kwune nu Urefu Yufretis na shɛ Urefu ata Ụ'wụtụ na namɛ geri ba cɛnjɛ tɛ Ɛhit, i ci Itekwu ɛtɛ I'wɛtwɛ ụzalụ bu uwaŋna-twonuo.

5Za bụtụ zhɛ ma bụ ala tụlasụ tutu tu'wo tụ bụ o. N zhɛ kaa ma nama na bụ gana na Ngaa namɛ la no Moses; N zha shɛ ma bụ ganga o, N zha shɛ kaa mo bu jinoko kwukwuŋ.

6Shana ikɛnyi maa 'imɛ-isɛbwɛ; iwɛnɛ po gabụ bi zhɛ ba 'yagaga atwa ga maa a yɛ ogwu cɛnjɛ ta ata Ngee shileni la eshi aba unu maa N zhɛ ma pana aŋ.

7Shana ikɛnyi maa 'imɛ-isɛbwɛ gbam, shiyono Undwa na yɛu mi ugondu, go Moses ibi peni eshe maa njɛ gana elele na ebi eri maa hwụjɛ-unu ubwa hwɛɛ. Ta vwụla maa genji uŋ, okwo iyi elele teni o, iwɛ maa ibu zhɛmanɛ no ofwo elele ebi teni.

8Ta ganga Undwa utakada ga tɛrɛta nu unu bu aka elele o, na ta aza ubwa tu uwaŋna tụ ụjita, maa shiyeni uŋ eshe maa na nda gana na ee 'nyeci uŋ kpaaŋ. Nazhɛ iyi elele zhɛ ma bụ 'yagana eshe, yɛɛ zhɛ kaa du ma bụ zhɛmana.

9Shɛ Gamba suu m bu peni-unu? Shana ikɛnyi maa 'imɛ-isɛbwɛ gbam. Ta nda inyɛsɛ, kede kaa ohwulu ubu horoko, iwɛnɛ ta AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ, zhɛ a nama na bụ no ofwo elele na ebi teni.

10Nazhɛ go Joshua peni atwa shihwolu a na untanganɛ atwa ata unu, bɛɛ hiɛŋ,

11Tonongo ma ugba tu'ulwa tu ga, maa hi mbishi atwa ga maa, Imanga ma iyimɛyɛ hiŋ. Iwɛnɛ po te kwuni hwayɛ i ci ijitɛ gɛ itɛtu, hi zhɛ hia kasha Urefu ga Jodan, maa hi zhe hi leshiji cɛnjɛ ta ata AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ ihi peni maa hi 'yaga.

12Ama go Joshua mbishi ụlamụ Rubɛn, nụ ụlamụ Gad, keeni ashashɛ ụlamụ Manasɛ, bɛɛ hiɛŋ,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

13Teyinje ma n-ndumwa ma ata go Moses yɛu-ugondu ya AGWANGWAMA ihi mbishi la, bɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ zhɛ ma hi pana ofwo na maa hi to ụhinjanụ, bɛɛ zhɛ kaa ma hi pana du cɛnjɛ ta ata.

14Eyikwo hiŋ, na miaụŋ mi hiŋ keeni iyimabiga hiŋ zhɛ a nama na cɛnjɛ tu ga go Moses ihi peni nụ ụzalụ bu uwaŋna-banụ bu Urefu ga Jodan, ama i shɛ tilɛɛ maa ejeshi hiŋ elele a na 'imɛ i'wɛŋnɛ ujasa, zhɛ a kasha maa e hwuleni miaụŋ-mo-bino ma aba umbe iwɛ maa e mbiyeni aŋ,

15uuwa i ci aka na AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ peni aŋ ụhinjanụ, gana na du bee hi peni, iwɛ maa e leshiji du cɛnjɛ tu na AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ peni aŋ. Na aba ibɛ nazhɛ ɛhi zhɛ hie jiye na cɛnjɛ tu ga ahiɛ 'yajɛ, tu ga go Moses yɛu-ugondu ya AGWANGWAMA ihi peni-unu nụ ụzalụ bu uwaŋna-banụ bu Jodan.

16Nazhɛ ɛɛ jishijɛ Joshua, ɛɛ hiɛŋ, Ti zhɛ ta nda iyi elele nɛ ebi ti peni-unu ibɛ, ofwo elele na kaa abụ tu tumwanɛ, ti zhɛ ta zha.

17Gana na atụ hwụjɛ la unu Moses ni iyi elele, gabata du ɛti zhɛ ta hwuga-unu bu gom. Ama ga AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ nama na bụ gom gana na tu baa namɛ la no Moses!

18Bụtụ be elele na to tigezhe nu n-ndumwa mụ bụ, na kaa hwụjɛ shɛ unu n-ndumwa me elele mu na ebi peni aŋ unu muba, ɛ zhɛ a kwụna bụ. Shana ikɛnyi maa 'imɛ-isɛbwɛ gbam.

Joshua 2

Eyeleji Zhe maa a Yalajɛ Cɛnjɛ ti Jɛriko

1Nazhɛ go Joshua yɛu Nụn tumwanɛ atwa eyebi, ee beni ni Shitim maa a yalajɛ cɛnjɛ ta ata swɛ swɛɛ, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Zhaga ma, ga shɛ Jɛriko ahiɛ yalajɛ gom. Ee zhe ga, ee teni ni ihwɛ buwɛle bu ko na ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ ga Rahab, oo zokwu apata nụ ụrụmɛ ata.

2Ibɛ ee mbishi agwuma Jɛriko, ɛɛ hiɛŋ, Hioko! Atwa Isrɛl oko zhajɛ epe nụ ụjita go maa e yeleji cɛnjɛ tu ga.

3Ibɛ po agwuma Jɛriko tumwanɛ atwa, ee zhe no ofwo Rahab, ɛɛ hiɛŋ bụ, Bɛcinjɛ atwa ata zhajɛ pụ bụ, agata teni ni ihwɛ bu. Iwɛnɛ po a zhajɛ maa e yeleji cɛnjɛ tu ga kpaaŋ.

4Tobwolo biyikwo ata sugwo etwenyi ata eyebi bo swokwo aŋ; bɛɛ hiɛŋ, Iwɛ-tɛkana ga, etwenyi go zhajɛ ga pi mi, ama M mepi shi olugwo na aa banɛ o.

5Etwenyi ata beni epe ti iyi kwuni turumono, fwalaa ee kepi odubo uba. M mepi shi kaa geri na ee hwuri o. Urugono aŋ ma kakayɛ, hi tɛ zhɛ hio jitono aŋ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

6Tobwolo biyikwo ata sugo aŋ bee mungicinji taa nu ukogo umwono ubwa, bee sweci aŋ ni i'wɛ'wɛ tizhe nɛ bee ge tileni nu ukogo ata.

7Ibɛ po atumwa ata agwuma urigeni aŋ ga nu uhwaŋna ata tutu Urefu Jodan. Gunu na ta atwa ata urigeni aŋ beni, ee kepi odubo uba.

8Biyikwo ata munji nu ukogo ata, bee zhe no ofwo aba nụ ụjita, tobwolo atwa ata te weci shi o.

9Bɛɛ hiɛŋ aŋ, M mepi maa AGWANGWAMA ihi pwonuo cɛnjɛ tu ga, ibɛ po inyɛsɛ hiŋ ɛtɛ shɛ, uriri hiŋ kaa imwa atwa elele na namɛ na cɛnjɛ tu ga.

10Iwɛnɛ po tu hwugwa gana na ta AGWANGWAMA hwụŋcɛnjɛ meni mi Itekwu ɛtɛ Ishenje nu umbe hiŋ, aka na ahiɛ banɛ ni Ijipti, keeni iyi nɛ ahiɛ njɛ Sihon keeni Og, a na shɛ shɛgwuma sha A'amo shi yebi shɛ na shɛ namɛ geri bu uwaŋna-banụ bu Jodan, a na ehi iricinji.

11Gunu na ta atụ hwụjɛ iŋ kaa, shihwulu shi tu horukono, isɛbwɛ-ti'ima zana ya bụtụ be elele iwe hiŋ o. AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ, ubwa shɛ Agwatana azuba keeni cɛnjɛ tu unyizo.

12N teji ma AGWANGWAMA hwuwayɛ go, maa gana na Ngee hieci inyɛmɛnyɛmɛ hiŋ, maa hi hieci du inyɛmɛnyɛmɛ ihwɛ bishi mi. M peni maa useyida u tugom,

13maa hi bicinji kaa bishi mi, no bino mi, nu nkwonyi mi mi, na miaụŋ-mo-bino mi keeni atwa elele na a 'yajɛ, maa hi ti leshiji no tu'wo.

14Ibɛ po atwa ata jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Uraiŋ tu zhɛ wa tụpa uraiŋ hiŋ! Yaa shɛ ehi mbishi shi atwamwa iwe tu, asha nazhɛ ɛti zhɛ to hioko inyɛmɛnyɛmɛ hiŋ na tɛcara, na aka na ta AGWANGWAMA iti peni hwuŋ cɛnjɛ tu ga.

15Nazhɛ bee zucinje aŋ nu uhwohwo na zwe nụ ụgbahwụ umwono ata ubwa. Iwɛnɛ tu umwono ubwa patanɛ ni ihiŋhiŋ uba ụshɛpwụ ata.

16Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Zhaga ma nu nshama, maa kede hi twa na atwa ata ihi urigeni o. Mama intanɛ ma apata ijitɛ itɛtu, uuwa i ci aka na atwa ata ihi urigeni gwure, nazhɛ hi hwuri ya.

17Nazhɛ etwenyi ata hiɛŋ bụ, Ti zhɛ ta nda gana na eti shiri-unu ga ebi ti eni tishilo.

18Hioko, aka na eti teni hwuŋ cɛnjɛ tu ga, bɛ shɛ ba ta uhwohwo bizhe ushenje nụ ụgbahwụ ga ebi ti kezhicinje. Shapɛ bishi bu, no bino bu, nu nkwonyi mụ bụ keeni atwa ihwɛ bishi bu hwɛɛ maa hi zwono nu umwono bu.

19Yaa shɛ bụtụ be elele banɛ hwuŋ nu umwono bu boo to ukpekiti ụshɛpwụ, asha alaacɛ mehieŋ mu bwa zhɛ a nama nu uhiuhiu ukɛnyi ibwɛ, asha tu zasa tijama tu bwa o. Ama yaa shɛ u'ala tu timengeni bụtụ be elele na namɛ na bụ na amɛ umwono, asha alaacɛ mehieŋ mu bwa zhɛ a nama nu uhiuhiu tu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

20Ama yaa shɛ ebi mbishi atwa iyi nɛ ata nda epe, asha ti zhɛ ta banangana tuwa tu ga ebi ti eni tuta.

21Ibɛ po bɛɛ jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, N leni. Ga i shɛ gana na ahiɛ jɛmɛ. Bee genji aŋ ga ee hwuri, ibɛ po boo to uhwohwo ata bizhe ushenje nụ ụgbahwụ ata.

Tugwure te Eyeleji

22Nazhɛ atwa ata hwuri, ee zhe nu nshama, aa namɛ apata ijitɛ itɛtu, uuwa i ci aka na atwa ata ge urigeni aŋ gwure. Iwɛnɛ po atwa ata urigeni aŋ, ee dwelekeci aŋ no ofwo elele nu uhwaŋna ata, e te shi aŋ kaa ugbe o.

23Nazhɛ etwenyi ata eyebi zweeneni nshama ma ata, ee keshi Urefu ata, ee zhe no ofwo Joshua yɛu Nụn; ee swegeni bu iyi elele nɛ jitengeni aŋ.

24Ibɛ po ɛɛ hiɛŋ Joshua, Iwɛ-tɛkana, AGWANGWAMA utu utwogwonuo cɛnjɛ ta ata hwɛɛ. Shɛ inɛ ɛtɛ kiri o, igɛhi tu imwa atwa elele na namɛ nụ ụshɛpwụ ata.

Joshua 3

Atwa Isrɛl Mama Imanga maa e Keshi Jodan

1Go Joshua keeni atwa Isrɛl hwɛɛ gbatụ ti'ishijɛ nu uvwungwa dididi, te e beni ni Shitim ee ci Jodan, oo zokwu apata nazhɛ maa e keshi.

2Ti yaa namɛ ijitɛ itɛtu, ibɛ atwa shihwolu duleji tu'ulwa ta ata hwɛɛ,

3ee mbishi atwa ata, ɛɛ hiɛŋ, Aka na ahiɛ kwụbɛ to onongbo na shɛ Alivai 'waŋnɛ Ikpɛtɛ Unu-tutwa ya AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ, nazhɛ ishijɛ ma nu ugba hiŋ maa hi 'wa iŋ.

4Nazhɛ ɛhi zhɛ hia mapa uhwaŋna na maa hi duri, gana na ehi te duri shi la uhwaŋna ata kwukwuŋ. Ama kaa ga ahanga nama na ashashɛ hiŋ ni ibɛ i ci gana ivwunɛ igbɛɛ-iyebi (20,000) to gwumwonu ma ni ibɛ o.

5Ibɛ po go Joshua mbishi atwa ata, bɛɛ hiɛŋ, Mama njɛ ma tijilo; beyi ga ibɛ AGWANGWAMA zhɛ a nda arụhwajɛ na ashashɛ hiŋ.

6Nazhɛ go Joshua hiɛŋ onongbo ata, Shapa ma Ikpɛtɛ Unu-tutwa, maa hi keshici nu umbe atwa vwɛ. Ee shepi ga Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa, ee hwuleni atwa vwɛ.

7Ibɛ po AGWANGWAMA mbishi Joshua, bɛɛ hiɛŋ, Hwayɛ ga Ngɛɛ zhɛ mo bu kwuno tugombicingo ne eshe atwa Isrɛl hwɛɛ, iwɛ maa e mepi maa gana na Ngaa namɛ la no Moses, gobwonu du Ngɛɛ zhɛ ma nama na bụ.

8Pana onongbo na 'waŋnɛ Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa unu maa, Aka na ehi ci ụpalanụ meni mu Jodan, zhaga shikono ma na amɛ Urefu ata.

9Nazhɛ go Joshua hiɛŋ atwa Isrɛl, Zhajɛ ma epe maa hiɛ hwụjɛ iwɛ nɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ jɛmɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10Go Joshua hiɛŋ aŋ, Ni inɛ gɛ ibɛ ɛhi zhɛ hia mapa maa Agwatana na shɛ buumwa namɛ na ashashɛ hiŋ, bɛɛ zhɛ kaa mo hi unzongo Ekenan, nɛ Ɛhit, ne Ɛhiv, nɛ Ɛpɛrɛz, na Agigash, na A'amo, keeni Ɛjɛbus tilɛɛ.

11Hioko ma, Ikpɛtɛ Unu-tutwa ya Agwangwama na 'yajɛ unyizo hwɛɛ zhɛ mo hi hwulono umbe na amɛ Jodan.

12Tala ma atwa umpwa-na-ba-eyebi na alamụ Isrɛl hwuwayɛ go, atwa oko oko nụ ụlamụ we elele.

13Aka na tɛ shivwɛvwɛjɛ sho onongbo na 'waŋnɛ Ikpɛtɛ ya AGWANGWAMA na 'yajɛ cɛnjɛ tu unyizo hwɛɛ timengeni meni mu Jodan, nazhɛ meni mu Jodan mi zhɛ ma jajụ, ibɛ meni na mɛ fwunjɛ tuzuba mi zhɛ mo shikono mungwuu gana ụdakwụ.

E Keshi Jodan na Cɛnjɛ Tuhwoo

14Aka na ta atwa ata ishijɛ no shidulo sha aba maa e keshi Jodan, nazhɛ onongbo ata 'waŋnɛ Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa hwuri umbe na atwa vwɛ.

15Urefu Jodan kaa fwukanɛ, waa yɛ okwoswo ubwa tutu i ci aka iyimɛyɛ tugwubo. Aka na to onongbo na 'waŋnɛ Ikpɛtɛ ɛtɛ ci Jodan, tɛ shivwɛvwɛjɛ sha aba shɛ fwụnjɛ ipɛlu meni ma ata,

16nazhɛ meni mu na mi gɛ fwunjɛ tuzuba mi ishijɛ mee shikeni mungwuu taa dụlụ, na Adam, na shɛ ụshɛpwụ ụ'wụtụ na dongonu Zaretan, mu naa na ma fwunga tuta mụ fwụnjɛ me zwi ni Itekwu Araba, nɛ shɛ Itekwu Manɛ, mu na ata mu jajụ hwɛɛ; nazhɛ atwa ata keshi ne eririri Jɛriko.

17Ibɛ onongbo ata 'waŋnɛ Ikpɛtɛ Unu-tutwa ya AGWANGWAMA shikeni na cɛnjɛ tuhwoo na ashashɛ Jodan ata dimi, na aka na ta atwa Isrɛl a kashɛka uuwa i ci aka na udenji wa atwa ata keshi na cɛnjɛ tuhwoo hwɛɛ aba.

Joshua 4

E Suteni Atayɛ iwɛ Titeyinje

1Aka na tu udenji ata hwuwi Jodan tɛkasha hwɛɛ, nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Joshua,

2Tala atwa umpwa-na-ba-eyebi na ashashɛ atwa ga, atwa oko oko nụ ụlamụ we elele,

3maa peni aŋ unu maa ge suji atayɛ umpwa-na-ba-eyebi na ashashɛ Jodan, no ofwo ata onongbo shikekeni gom, maa hi 'waŋna aŋ hi keshi maa hi tileni aŋ nu urubwo ata ɛhi zhɛ hio woto nụ ụrụmɛ go.

4Go Joshua suyanɛ ga atwa ata umpwa-na-ba-eyebi a na bee teri na ashashɛ miaụŋ mi Isrɛl, atwa oko oko nụ ụlamụ ụlamụ,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

5bɛɛ hiɛŋ aŋ, Zhaga hwulono ma Ikpɛtɛ ya AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ
umbe na ashashɛ Jodan. Bụtụ bụtụ ga shapa utayɛ uko maa patana nu ututu
ubwa, nu gana na tu ufwugwo wa alamụ Isrɛl namɛ,

6iwɛ maa i shɛ useyida na ashashɛ hiŋ, na aka na miaụŋ mi hiŋ mi zhɛ mo hi
hoŋtono hwuŋ nụ ụjita ti beyi, maa, Imbe kwuŋ shɛ la ecilo atayɛ ga ehi suteni
epee?

7Nazhɛ ɛhi zhɛ hio mbiso aŋ, hiɛ hiɛŋ, Meni mu Jodan mu jajụ la nu umbe Ikpɛtɛ
Unu-tutwa ya AGWANGWAMA; na aka na ti yee keshi uŋ. Atayɛ ga aba zhɛ a
shana atwa Isrɛl titeyinje ti ibɛ tu unyizo-nom.

8Ibɛ po atwa Isrɛl njɛ gana na go Joshua peni aŋ unu. Ee suje ga atayɛ ata umpwa-
na-ba-eyebi na ashashɛ Jodan, nu gana na tu ufwugwo wa alamụ atwa Isrɛl
namɛ. Gana na ta AGWANGWAMA mbishi Joshua; ibɛ aa 'waŋnɛ aŋ ɛɛ kɛshɛ, ee
tileni aŋ no ofwo na oo zokwu.

9Ibɛ po go Joshua shikicinji atayɛ ata umpwa-na-ba-eyebi na ashashɛ Jodan no
ofwo na shivwɛvwɛjɛ sho onongbo ata 'waŋnɛ Ikpɛtɛ Unu-tutwa shi shikeni; e
te tileni ba apata taa hwayɛ.

10Iwɛnɛ po onongbo na 'waŋnɛ Ikpɛtɛ ɛtɛ shikeni la na ashashɛ Jodan, uuwa i ci
aka na atwa ata hwuwi iyi elele nɛ AGWANGWAMA peni Joshua unu ibɛ tɛnda,
nu gana na ti iyi elele nɛ go Moses peni Joshua unu ibɛ namɛ. Ibɛ po atwa ata
keshi ni izɛlɛgwu.

11Aka na ta atwa ata hwuwowu tɛkasha hwɛɛ, nazhɛ Ikpɛtɛ ya AGWANGWAMA
keshi, medenji onongbo ne eshe atwa ata.

12Etwenyi ụlamụ Rubɛn, na Gad keeni ashashɛ ụlamụ Manasɛ a na shɛ ejeshi,
aba keshi hiiŋ na atwa Isrɛl, gana na tu go Moses mbishi aŋ la.

13Atwa na shɛ ejeshi, a na keshi ne eshe AGWANGWAMA, namɛ igbɛɛ-woshi
(40,000), a mama 'imɛ iwɛ ujasa, aa namɛ nu udadarɛ Jɛriko.

14AGWANGWAMA gembicinji Joshua jita ata ne eshe miaụŋ mi Isrɛl hwɛɛ. Ibɛ po
aa mụnɛ bụ ụjɛrụma gana na ta a mụnɛ la Moses ụjɛrụma, tutu tu'wo tu bwa.

15Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Joshua,

16Pana onongbo ata 'waŋnɛ Ikpɛtɛ Tiseyida unu maa ga banɛ ya nu Jodan.

17Ibɛ po go Joshua peni onongbo ata unu, bɛɛ hiɛŋ, Banɛ ma ya nu Jodan.

18Aka na to onongbo ata 'waŋnɛ Ikpɛtɛ Unu-tutwa ya AGWANGWAMA munje aa
banɛ na ashashɛ Jodan, gunu na tɛ shivwɛvwɛjɛ sho onongbo ata shɛ fwụnjɛ
uhaŋsa, nazhɛ meni mu Jodan mu gwure nu urubwo muba, mee shineneni
ukwoswo muba hwɛɛ gana na tu maa ga namɛ cebe.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

19Tu upiana uhiiŋ namɛ ijitɛ umpwa, ibɛ atwa ata banɛ nu Jodan ata. Oo sotulonu ni Gilgal no tugwungwu tu Jɛriko nụ ụzalụ bu uwaŋna-banụ.

20Nazhɛ go Joshua suji atayɛ ebe umpwa-na-ba-eyebi, a gata ɛɛ gɛ bɛcinjɛ nu Jodan, bee shikicinji aŋ ni Gilgal.

21Bɛɛ hiɛŋ atwa Isrɛl, Aka na miaụŋ mi hiŋ mi hi heŋteni hwuŋ, ɛɛ hiɛŋ, Imbe kwuŋ shɛ ecilo atayɛ gaa?

22Mbiso aŋ ma maa, Na cɛnjɛ tuhwoo la atwa Isrɛl kɛshɛ Jodan ga.

23AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ, hwụŋcɛnjɛ la meni mu Jodan iwɛ hiŋ uuwa i ci aka na ehi keshi, gana na ta AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ njɛ la ni Itekwu ɛtɛ Ishenje na baa hwụŋcɛnjɛ la uuwa i ci aka na ɛti kɛshɛ.

24Bɛ njɛ ijɛ iwɛ maa atwa unyizo kpaaŋ mepi maa ukpahiŋ wa AGWANGWAMA gembi tebiye; iwɛ maa hiɛ sụmɛ du AGWANGWAMA hiŋ inyɛsɛ unyizo-nom.

Joshua 5

1Aka na ta shɛgwuma sha A'amo shɛ na shɛ namɛ hileniye Jodan geri bu uwaŋna-twonuo hwɛɛ keeni shɛgwuma she Ekenan shɛ na shɛ namɛ nu ukwoswo itekwu ɛtɛ hwɛɛ, shɛ hwụjɛ maa AGWANGWAMA hwụŋcɛnganɛ atwa Isrɛl meni mu Jodan uuwa i ci aka na eti keshi. Shihwulu shi herikeni aŋ, a zasa ya ikɛnyi iwɛ miaụŋ mi Isrɛl o.

Teleyi ta Aba Tɛjajaga ni Gilgal

2Na aka ata nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Joshua, Sugo atayɛ a na lacɛmɛ gana n-ngwuzhi maa jejeji atwa Isrɛl teleyi sasana kpalụ yebi.

3Go Joshua suji ga atayɛ ata lacɛmɛ gana n-ngwuzhi bee jejeji atwa Isrɛl teleyi ni Gibiat-haralot.

4Ecilo no po go Joshua jejeji aŋ teleyi na: etwenyi elele na usara wa aba tuwo ujasa tɛnda a na banɛ la ni Ijipti, e 'wi nu uhwaŋna nụ ụshɛka, na aba na ta a banɛ ni Ijipti.

5Etwenyi elele na banɛ la ni Ijipti jejeji teleyi hwɛɛ aba, ama tuba etwenyi elele na ee meci ya nu uhwaŋna nụ ụshɛka ata, na aba na ta a banɛ ya ni Ijipti e te jeji shi la teleyi o.

6Iwɛnɛ po atwa Isrɛl rinji nụ ụshɛka shiywa buhanda, uuwa i ci aka na etwenyi na shiywa sha aba shɛ waŋnɛ ujasa tɛnda, a na banɛ ni Ijipti ileni hwɛɛ, iwɛnɛ ta a hwụjɛ shɛ unu wa AGWANGWAMA. AGWANGWAMA keleni aŋ unu, maa bi zha shɛ bo lonono aŋ maa a kwụbɛ cɛnjɛ ta ata bee shileni la eshi aba unu maa bi zhɛ ba pana aŋ o. Tuba tɛ shɛ cɛnjɛ ta ata ti 'yajɛ ugwungwu, tu na kaa tuwebiye ta fwunga na tuba.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

7Ibɛ po bɛɛ ishicinjɛ miaụŋ ma aba me eyi tụlụkpashɛ ta aba. Atwa ga aba shɛ uwaŋnɛ ufwo na go Joshua jejeji teleyi ta aba. Iwɛnɛ po e te jejeji shi la teleyi ta aba nu uhwaŋna o.

8Aka na te e hwuwi udenji ata teleyi tɛjajaga hwɛɛ, aa jɛjɛ ya nu ugba tu'ulwa uuwa i ci aka na andala aba lemenji.

9Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Joshua, N hi peshinji hwayɛ ga tutwa ta atwa Ijipti nu uhiuhiu hiŋ. Iwɛbɛ po oo po apata izeci maa Gilgal tutu tahwayɛ.

A Njɛ Titeyinje ti Iyimɛyɛ Tɛkashɛka

10Aka na ta atwa Isrɛl jwe ugba wa aba ni Gilgal, aa njɛ titeyinje ti iyimɛyɛ tɛkashɛka nu udadarɛ na gwumwonu nu Jɛriko, nụ ụjita umpwa-ni-bɛ-ineshi nụ ụrụmɛ nu upiana ata.

11Ni iyi tuholo ata ta a yɛ iyimɛyɛ tɛkashɛka, nụ ụjita ata gbaa, ibɛ du aa yɛ iyimɛyɛ cɛnjɛ ti Kenan, ibɛ shɛ ibrɛd nɛ zasa Ifucingɛ keeni ipurɛ yo ohiu.

12Ta a yɛ iyimɛyɛ cɛnjɛ ta ata iyi heri, nazhɛ mana dwa ya, atwa Isrɛl yɛ shɛ ya mana kwukwuŋ; ama a ya ya iyimɛyɛ nɛ meci na cɛnjɛ ta ata ti Kenan nu uywa ata.

Go Joshua na Bụtụ na 'Waŋnɛ Utokwobi

13Aka na go Joshua bo gwumwonu nu Jɛriko, bee shepi eshe baa kwụbɛ bụtụ bu ko na hwucice utokwobi, ti bee shikeni nu umbe ubwa. Ibɛ po go Joshua zhegeni bu, bɛɛ hiɛŋ bụ, Geri tu suu abu namɛ okwo geri ba atwa i'ime tu?

14Ibɛ po bụtụ ata jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Awo, N zhajɛ maa ma sha uberezhe we ejeshi AGWANGWAMA. Nazhɛ go Joshua leyi bee ubi eshe na cɛnjɛ baa zhɛbɛ bụ. Bee heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Iyɛri, imbe kwuŋ aba jala maa ma nda Gamba yɛu-ugondu buu?

15Ibɛ po uberezhe ata we ejeshi AGWANGWAMA jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Hwucoko abida bụ; iwɛnɛ te ebi shikeni na cɛnjɛ te tijilo. Ibɛ po go Joshua hwuceci ga abida ubwa.

Joshua 6

E Hweri Ụshɛpwụ ata Ɛɛ Hiɛŋ Jɛriko

1E kepi uba Jɛriko dimi dimi iwɛ atwa Isrɛl; i zasa bụtụ eri ba bana kwo kaa na eri bo tono nụ ụshɛpwụ ata ya o.

2Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Joshua, Kwụba, M bu lasagwụ Jɛriko, ta agwuma ubwa, ta atwa ubwa ikɛnyi a na beni urishi hwɛɛ.

3Rungo ma ụshɛpwụ ata hi rungwutwonu, na atwa bụ ujasa hwɛɛ; iyi heri kpalụ ko. Nda ma gana ata tutu ijitɛ icihiŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4Go onongbo ecenje a na 'waŋnɛ akakacɛ mahiuaŋ ma adagba mi cenje e hwuri umbe ni Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa. Nụ ụjita ata ucenje, rungo ma ụshɛpwụ ata hi rungwutwonu kpalụ cenje, go onongbo no hwulo akakacɛ.

5Aka na te e hwuri mahiuaŋ ma ata duwa duwa, gunu ata ta hiɛ hwụjɛ rụhwụŋ ru ukakacɛ ata, nazhɛ ga atwa ata hwɛɛ uganɛ duwa. Nazhɛ uba ụshɛpwụ ata zhɛ wo hwuŋzwo gbudugbudu, bụtụ bụtụ go mungo ne eririri agba ubwa maa tono na amɛ ubwa.

6Go Joshua yɛu Nụn suyanɛ ga onongbo, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Shapa ma Ikpɛtɛ Unu-tutwa, go onongbo ecenje suji akakacɛ mahiuaŋ ma adagba mi cenje maa e hwuri umbe ni Ikpɛtɛ ɛtɛ ya AGWANGWAMA.

7Nazhɛ bɛɛ hiɛŋ atwa ata, Mizha ta ma tuhwulo hi rinji ụshɛpwụ ata, ge ejeshi hwuleni Ikpɛtɛ ya AGWANGWAMA umbe.

8Gana na tu go Joshua peni atwa ata unu, nazhɛ onongbo ata ecenje suji ga akakacɛ ecenje, oo to tuhwulo nu umbe AGWANGWAMA, oo hwulo akakacɛ aba, nazhɛ onongbo ata 'waŋnɛ Ikpɛtɛ Unu-tutwa ya AGWANGWAMA 'wa aŋ tuba ne ekwunyi.

9Ibɛ ejeshi hwuleni onongbo ata o hwulo akakacɛ umbe, atwa vwɛ tuba lɛ ekwunyi ni Ikpɛtɛ ɛtɛ. Ibɛ onongbo uranjɛ akakacɛ aba tuhwulo na aka ata tutu.

10Ama go Joshua peni atwa ata unu, bɛɛ hiɛŋ, Ta ugana ma o, kede a hwụjɛ kaa rụhwụŋ ri hiŋ o, kede n-ndumwa me elele kaa mu banɛ nu unu hiŋ uuwa i ci ụjita na Ngɛɛ zhɛ ma hi pana-unu maa ugana ma. Nazhɛ ugana ma ya.

11Nazhɛ bee leni ga maa Ikpɛtɛ ɛtɛ ya AGWANGWAMA rinji ụshɛpwụ ata, yee rinji karu ko; ee gwure ee weci nu ugba tu'ulwa nụ ụrụmɛ ata.

12Nazhɛ go Joshua gbatụ ti'ishijɛ nu uvwungwa dididi, ti iyi heri, nazhɛ onongbo shepi Ikpɛtɛ ya AGWANGWAMA.

13Onongbo ata ecenje suji akakacɛ ecenje ee keshici, ee hwuleni Ikpɛtɛ ya AGWANGWAMA umbe, oo hwulo akakacɛ aba. Atwa na shɛ ejeshi tuba hwuleni aŋ umbe, nazhɛ atwa vwɛ lɛ ekwunyi, aa 'wa Ikpɛtɛ ɛtɛ ya AGWANGWAMA, onongbo uranjɛ akakacɛ aba tuhwulo tutu.

14Gabata ee ringeneni ụshɛpwụ ata nụ ụjita uyebi oo rungwutwonu karu ko, ee gwure nu ugba tu'ulwa. A njɛ gana ata ijitɛ icihiŋ.

Tuhwuŋzwo tu Jɛriko

15Tụ ụjita ucenje ci, aa gbatụ ti'ishijɛ aka na ti iyi kwuni tusuje, ee rinji ụshɛpwụ ata karɛ cenje gana na aa shana a nda, ama semi jita ata kiri ee rinji ụshɛpwụ ata karɛ cenje.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16Nu ucenje ata, aka na onongbo hwuri akakacɛ aba duwa duwa, go Joshua peni atwa ata unu, bɛɛ hiɛŋ, Ugana ma! Iwɛnɛ po AGWANGWAMA ihi pwonuo ụshɛpwụ ga!

17Ge iricinji atwa elele, ti iyi elele nɛ zweni nụ ụshɛpwụ ga, ge tileneni iŋ AGWANGWAMA hwɛɛ; semi ga Rahab buwɛle ata keeni atwa elele na namɛ nu umwono ubwa kiri zhɛ o bino, iwɛnɛ tu baa intanɛ la atumwa ata atu tumwanɛ.

18Ama momo mbo ma maa kede hi suji iyi nɛ aa ga shɛ a nda ufwu o, iwɛ maa kede hi ileni iwɛ tɛshapa ti iyi elele na amɛ ubwa o. Yaa shɛ ahiɛ njɛ gana ata, asha hi zhɛ hio iricingo tu'ulwa ti Isrɛl, asha hi zhɛ hia shapɛrɛganɛ tụ ufwu tɛnda.

19Ama azụrụfa, na azhɛnarɛya, ni i'wɛŋnɛ nɛ aa njɛ nɛ ɛtumburɛ keeni ashɛmbɛrɛ, hwɛɛ ibɛ i shɛ iyi tijilo ya AGWANGWAMA. I shɛ tilɛɛ maa gɛ inɛ ɛtɛ zhe nu umwono ukwuribi wa AGWANGWAMA.

20Gabata onongbo hwuri akakacɛ ata. Gunu na ta atwa ata hwụjɛ rụhwụŋ ra akakacɛ ata, nazhɛ ee zweni nu n'ungwa duwa, nazhɛ uba ata hwuŋzwo na cɛnjɛ gbudugbudu. Nazhɛ atwa ata teni nụ ụshɛpwụ ata, bụtụ bụtụ bo tono ne eririri agba ubwa, ibɛ ee leshiji ụshɛpwụ ata.

21Aa kwụnɛ iyi elele nɛ namɛ nụ ụshɛpwụ ata nu utokwobi, te etwenyi, te eyikwo, ta miaụŋ, ta atwa na inganjɛ, ti inɛ, ta agwụdụ keeni nzhinyacɛ.

E Leshiji Rahab

22Nazhɛ go Joshua hiɛŋ etwenyi ata eyebi a na yalajɛ la cɛnjɛ ta ata, Zhaga ma nu umwono buwɛle ata bo o, maa hi bɛcinjɛ bụ keeni iyi elele nɛ namba nu bwa, nu gana na te ehi shileni bu la unu.

23Ibɛ po esemberi ata a na yalajɛ la cɛnjɛ ta ata zhe ga ee teni, ɛɛ bɛcinjɛ Rahab, te bishi bwa, to bino bwa, tu nkwonyi mu bwa, ti iyi elele nɛ baa 'yajɛ; keeni atwa na baa 'yajɛ ụmatụ na aba, ee tileni aŋ no tupohondo tu ugba tu'ulwa tu miaụŋ mi Isrɛl.

24Nazhɛ ee hwoŋzhinji ụshɛpwụ ata nu ulwa, keeni iyi elele nɛ zweni na amɛ ubwa, semi azụrụfa, na azhɛnarɛya, ni iyi nɛ aa njɛ nɛ ɛtumburɛ keeni ashɛmbɛrɛ, ibɛ kiri ee zweni nu umwono ukwuribi wa AGWANGWAMA.

25Ama go Joshua bicinji Rahab buwɛle ata, ta atwa ihwɛ bishi bwa keeni iyi elele nɛ baa 'yajɛ, ibɛ po baa namɛ ya na ashashɛ atwa Isrɛl taa hwayɛ, iwɛnɛ tu baa intanɛ la atwa na go Joshua tumwanɛ maa a yalajɛ Jɛriko.

26Nazhɛ go Joshua keleni uŋ unu na 'yajɛ ikɛnyi na aka ata, bɛɛ hiɛŋ, Go unu-tukalana wa AGWANGWAMA 'imɛ bụtụ be elele na ishijɛ maa maanana ụshɛpwụ ga Jɛriko. Ukoshilo ubwa tishilo zhɛ wa sha ti'ina ti yɛu ibwɛ ye eyi ihiiŋ, akpa ubwa tuzwono zhɛ a sha ti'ina ti yɛu ibwɛ ye eyi imɛwɛɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

27Gana AGWANGWAMA namɛ no Joshua ta; ibɛ po urishi ubwa ubiye botogwu cɛnjɛ ta ata hwɛɛ.

Joshua 7

Iwɛwɛ Akan, Atwa Ai Lasụ Atwa Isrɛl

1Ama atwa Isrɛl untanganɛ shɛ unu na AGWANGWAMA peni aŋ maa kede e timengeni iyi nɛ aa ga shɛ a nda ufwu nu Jɛriko. Ga Akan yɛu Kami bụjalụ Zabdi, nu umwamwa Zera na namɛ nụ ụlamụ Juda, ubwa hwụjɛ shɛ unu ata, ubwa suji umeseyi i'wɛŋnɛ ɛtɛ, ibɛ po isɛbwɛ ya AGWANGWAMA aŋpɛ nu uhiuhiu wa atwa Isrɛl.

2Go Joshua tumwanɛ atwa ee beni nu Jɛriko, ee zhe Ai na shɛ ụshɛpwụ na namɛ geri bu uwaŋna-banụ bu Bɛtɛl na dongonu Bɛt-aven, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Zhaga mungo ma maa hi yalajɛ cɛnjɛ ta ata. Nazhɛ atwa ata munji ga aa yalajɛ cɛnjɛ ta ata tu Ai.

3Aka na te e gwure pu Joshua, ɛɛ hiɛŋ bụ, To lono maa atwa kpaaŋ munji maa e zhe apata o, ama lono maa atwa gana ugbaa-uko, kwo kaa ugbaa-uko-na-akpakwụ-a-ta munji maa a sukakanɛ uŋ. To lono maa ejeshi hwɛɛ a njɛ ụbaụta maa e zhe o, iwɛnɛ ta atwa na namba apata twa sụ ufwugwo.

4Ibɛ po atwa gana ugbaa-uko-na-akpakwụ-a-ta beni ga ee zhe; ama e gezhigeni atwa Ai,

5harɛ atwa Ai kwụnɛ atwa aba gana atwa talacɛ-na-ba-ecihiŋ. Ibɛ po ee urigeni atwa Isrɛl te kwune no odubo uba tutu ugodo na oo hino atayɛ, aa kwụnɛ aŋ no ofwo tuzwo ta ata. Ibɛ po shihwulu shɛ bwadụ atwa ata.

6Ibɛ po go Joshua nu n-nyarɛ mi Isrɛl dwetweji tugwuno ta aba iwɛnɛ yaa gwumanɛ aŋ, ee ubi apɛshɛka aba na cɛnjɛ nu umbe Ikpɛtɛ ya AGWANGWAMA uuwa gụ ụrụmɛ. Aa mama dula ahwayɛ no ohiuhiu aba iwɛ shɛmɛ shɛ tụhaŋtụ sha aba.

7Ibɛ po go Joshua hiɛŋ, Adwoyi! Oo Agwangwama na shɛ Agwatana, iwembe po ɛbi ti kɛshicinjɛ Jodan ga, ebi tu zweni ya ni i'ɛlɛ ya A'amo maa e ti iricinjii? Tu ga nama yebe hileniye Jodan.

8Oo Agwangwama, gana na Ngɛɛ zhɛ ma duma ta atwa Isrɛl gezhigeni atwa i'ime ya abaa?

9Iwɛnɛ po atwa Kenan na atwa elele na jɛjɛ na cɛnjɛ tu ga zhɛ a hwuga iŋ, ɛɛ zhɛ ma tu hwala, ɛɛ zhɛ o 'woricingo izeci tu na cɛnjɛ tu unyizo. Gana na tuba ɛbi zhɛ ba nda izeci gɛ bu i'wɛtwɛ 'wɛtwɛɛ?

10Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Joshua, Ishijɛ! Iwembe po ebu ubi ụpɛshɛka bụ na cɛnjɛ gana gaa?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

11Atwa Isrɛl njɛ iwɛwɛ; e bweji unu-tutwa na Ngee peni aŋ. Ee suji umeseyi iyi nɛ aa ga shɛ a nda ufwu. A njɛ izunde, ee zweni iŋ ni i'wɛŋnɛ ya aba, ee jwe ụzagwụ.

12Iwɛbɛ po atwa Isrɛl eri shi o shikono maa a sukakanɛ atwa aba i'ime. Ɛ zhɛ no gozhigono aŋ, ɛ zhɛ o ilono iwɛnɛ tu n-ndumwa mụ wụmɛ aŋ. N zha shɛ kaa ma nama ya ne hiŋ o, semi aka na te ehi becinji ijɛ ɛtɛ ahiɛ ga shɛ hia nda ufwu, nɛ namɛ na ashashɛ hiŋ.

13Ishijɛ, zhaga nda atwa ga shɛshɛshɛ, maa imanganjɛ aŋ maa a zhajɛ pi mi. Mbiso aŋ maa ga mama 'imɛ beyi, iwɛnɛ po Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl N zhɛ ma duma iwɛ gɛ maa, Ahiɛba atwa Isrɛl, iyi nɛ Ngee hi peni-unu ibɛ maa hiɛ njɛ ufwu namba ni i'wɛŋnɛ hiŋ! Hi zha shɛ hia ala tishikono maa hi sukakanɛ atwa i'ime hiŋ o, semi aka na te ehi becinji iŋ na ashashɛ hiŋ.

14Ge e hi suje beyi ga nu uvwungwa ụlamụ ụlamụ. Ụlamụ we elele na AGWANGWAMA teri, ga ụlamụ ata kaanɛ izhɛ tu umwamwa ubwa; umwamwa we elele na kaa AGWANGWAMA teri, ga umwamwa ata kaanɛ izhɛ ta atwa ihwɛ ibwɛ; ihwɛ ye elele nɛ kaa AGWANGWAMA teri, gɛ ihwɛ ɛtɛ kaanɛ izhɛ atwa oko oko.

15Bụtụ na kaa oo to iyi nɛ ee ge shileni Agwatana ugbe ni i'ɛlɛ ibwɛ, ge hwoŋzhinji bu nu ulwa, tu bwa ti iyi elele nɛ baa 'yajɛ. Iwɛnɛ ti bee bweji unu-tutwa wa AGWANGWAMA, baa njɛ kaa iyi ye ezuye i'wɛtwɛ ni Isrɛl.

16Ti iyi heri, go Joshua gbatụ ti'ishijɛ nu uvwungwa dididi, bee suje alamụ Isrɛl una una maa o gwumwonu nu bwa, bee shepi ụlamụ Juda.

17Nazhɛ ụlamụ Juda kaanɛ izhɛ, umwamwa umwamwa, bee teri umwamwa Zera. Ibɛ umwamwa Zera kaanɛ izhɛ ihwɛ ihwɛ, bee teri ihwɛ Zabdi.

18Nazhɛ ihwɛ Zabdi kaanɛ izhɛ atwa oko oko, bee teri Akan yɛu-ye-eyi Kami, bụjalụ Zabdi, na shɛ udenji Zera nu ụlamụ Juda.

19Go Joshua hiɛŋ Akan, Gabụ yɛu mi, okwu, pana AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl ụjɛrụma, maa leni iŋ pu bwa. M mbishi iyi nɛ abɛ njɛ; ta ma swakana iŋ o.

20Ga Akan jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛ-tɛkana ga, N njɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl iwɛwɛ. Ijɛ ɛtɛ Ngaa njɛ na.

21Aka na tu Ngaa kwụbɛ utogwo Babulon na pilanụ keeni azụrụfa ata shɛ gana azhɛka eyebi keeni azhɛnarɛya ata uzhinono wa aba ụ shɛ bimenji bɛ ɛshɛkɛl dupu, na ashashɛ i'wɛŋnɛ ɛtɛ ujasa yɛ. Ngaa njɛ ukwodeyi ibɛ, Ngee suje iŋ. Hioko, i swacɛ ba na amɛ cɛnjɛ nu udulo mu, azụrụfa ata aba ni tuta.

22Ibɛ po go Joshua tumwanɛ atwa, ee gezhiji ee zhe nu udulo ata ubwa, i namba ga apata, yaa swacɛ nu udulo ata ubwa, azụrụfa ata aba ni ga tuta.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

23Ibɛ po ɛɛ bɛcinjɛ iŋ nu udulo ata, ee suje iŋ pu Joshua keeni no ofwo atwa Isrɛl hwɛɛ, ee berishiji iŋ ne eshe AGWANGWAMA.

24Ibɛ po go Joshua na atwa Isrɛl hwɛɛ shepi Akan yɛu Zera, ta azụrụfa, tu utogwo ata, ta azhɛnarɛya ata umudu, ta miaụŋ mu bwa me eyi keeni mu na mo o, ti inɛ ibwɛ, ta agwụdụ ubwa, tu udulo ubwa keeni iyi elele nɛ baa 'yajɛ, ee suje iŋ nu ulomu Eko.

25Nazhɛ go Joshua hiɛŋ bụ, Iwembe po ebi ti peni amɛ-tụhaŋtụụ? AGWANGWAMA zhɛ ma bụ pana du amɛ-tụhaŋtụ hwayɛ ga. Ibɛ po atwa Isrɛl hwɛɛ tegeni bu atayɛ, aa kwụnɛ, na aba na te e tegeni atwa vwɛ atayɛ, nazhɛ ee hwoŋzhinji aŋ nu ulwa.

26Nazhɛ ee suji atayɛ ee ubi aŋ gana utukwu ụ'wụtụ, u ta namba apata taa hwayɛ. Nazhɛ AGWANGWAMA jɛshɛrɛjɛ bee genji isɛbwɛ ibwɛ nɛ go gorogo. Iwɛbɛ po oo po apata izeci maa Ulomu Eko.

Joshua 8

Atwa Isrɛl Leshiji Ai Ee Iricinji Uŋ

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Joshua, Ta nda inyɛsɛ o, kede ohwulu ubu horukono kaa o. Sugo ejeshi hwɛɛ maa e zhe na bụ, maa sukakanɛ Ai. N nduwa maa lasụ agwuma Ai, ta atwa ubwa, tu ụshɛpwụ ubwa, keeni cɛnjɛ tu bwa.

2Hwala ma ụshɛpwụ ata na aba ubwa. Nda Ai, ta agwuma ubwa gana na abɛ njɛ la Jɛriko keeni agwuma ubwa, ama tuba sugo i'wɛŋnɛ ɛtɛ ujasa yɛ keeni iyimabiga maa i shɛ ufwa bụ.

3Go Joshua ishijɛ ga keeni ejeshi ubwa hwɛɛ, ee zhe maa a sukakanɛ Ai. Bee teri ejeshi na 'yajɛ ikɛnyi igbɛɛ-umpwa-ni-bɛ-itɛ (30,000), baa tumwanɛ aŋ nụ ụjita.

4Bee peni aŋ unu, bɛɛ hiɛŋ, Hwala ma ụshɛpwụ ata na aba ubwa. Ta dụlụma ma nu bwa o, ama mama 'imɛ ma hwɛɛ hiŋ maa hi sukakanɛ uŋ.

5Gamba na atwa na namɛ pi mi, ti zhɛ tuba to gwumwongonu nu ụshɛpwụ ata. Aka na aa banɛ maa a tụ sukakanɛ gana ala ihiiŋ, ti zhɛ te gezhigeni aŋ.

6Ɛ zhɛ tuba me tu urigeni nu usumwa uuwa i ci aka na ɛti gɛnjɛ ụshɛpwụ ata hwɛɛ; iwɛnɛ po ɛ zhɛ hiɛŋ, E ti gezhigeni hwayɛ ga sasana gana ala ihiiŋ. Gana ɛti zhɛ to gozhigono aŋ ta.

7Ahiɛba tuba ishijɛ ma no olugwo ata ahi ga swakacɛ, maa hi leshiji ụshɛpwụ ata. Iwɛnɛ po AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu zhɛ mo hi utogono uŋ.

8Aka na ehi leshiji ụshɛpwụ ata, sapa uŋ ma ulwa. Nda uŋ ma gana na ta AGWANGWAMA ihi peni-unu. Kwụba ma, N hi pwonuo ya unu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9Nazhɛ go Joshua tumwanɛ aŋ, ee hwuri; ee zhe ee hweri uŋ ga, ee ubegeni na ashashɛ Bɛtɛl nu Ai, geri bu uwaŋna-twonuo bu Ai; ama go Joshua tuba zokwu na atwa vwɛ nu ugba nụ ụrụmɛ ata tutu iyi heri.

10Ti iyi heri, go Joshua gbatụ ti'ishijɛ nu uvwungwa, baa suyanɛ ejeshi urubwo uko. Nazhɛ ubwa nu n-nyarɛ ma atwa Isrɛl hwuleni aŋ umbe, ee munji nụ ụshɛpwụ ata.

11Nazhɛ etwenyi ujasa a na namɛ nu bwa hwɛɛ zhe oo gwumwonu nu umbe tutono tụ ụshɛpwụ ata. Ee jwe ugba wa aba tuzuba tu Ai, ulomu tuba namɛ na ashashɛ aba nu Ai.

12Go Joshua teri atwa gana igbɛɛ-iyebi-na-akpakwụ-a-ta (5,000), bee tileni aŋ maa ga a swaka maa o gubogogo na ashashɛ Bɛtɛl nu Ai, geri bu uwaŋna-twonuo bụ ụshɛpwụ ata.

13Ibɛ po ee jelekeni ejeshi elele na namɛ nu ugba, tuzuba tụ ụshɛpwụ ata ohwolu aba, atwa ebe ge gwubegeji tuba namɛ geri bu uwaŋna-twonuo bụ ụshɛpwụ ata. Go Joshua tuba zhe baa namɛ nu ulomu ata uuwa iyi heri.

14Aka na ta agwuma Ai kwụbɛ ijɛ, tu bwa ta atwa elele na namɛ nu ụshɛpwụ ata, aa gbatụ ti'ishijɛ nu uvwungwa, ee beni maa a sukakanɛ atwa Isrɛl nu ujasa geri ba Araba. Ama bi mepi shi maa atwa oko swakwawa ba e gwubeji bu na aba ụshɛpwụ ata o.

15Nazhɛ go Joshua, na atwa ujasa Isrɛl hwɛɛ, njɛ gana maa aba oo gozhigono, ee gezhiji oo to geri bụ ụshɛka.

16Ibɛ po atwa na namɛ nụ ụshɛpwụ ata mama suyaganụ hwɛɛ aba maa e urigeni aŋ. Ee urigeni Joshua ɛɛ mɛmɛ bɛcinjɛ ɛɛ gɛnjɛ ụshɛpwụ hwɛɛ.

17I zasa ya bụtụ be elele ta vwɛ nu Ai kwo kaa ni Bɛtɛl, na beni shi maa e urigeni atwa Isrɛl o. E kepishinji du ụshɛpwụ, ee genji uŋ ee urigeni atwa Isrɛl.

18Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Joshua, Sakana isɛnu ɛtɛ abu 'waŋnɛ nu u'ala bụ geri bu Ai, iwɛnɛ po N zhɛ mo bu utogono uŋ. Go Joshua sekeni ga isɛnu ɛtɛ baa 'waŋnɛ nu u'ala ubwa geri bụ ụshɛpwụ ata.

19Nazhɛ atwa ebe ga swakacɛ bananjɛ kakayɛ gunu na tu u'ala ubwa te sekeni, ee gezhiji ee teni nụ ụshɛpwụ, ee leshiji uŋ; ee sepi uŋ ulwa kakayɛ.

20Aka na te etwenyi Ai mbiyanɛ ekwunyi, aa kwụbɛ tu nshikwo mụ ụshɛpwụ ata mu munji na azuba; a zasa ya kaa geri elele maa e gezhiji o. Iwɛnɛ po atwa ebe ge gezhigeni aŋ geri bụ ụshɛka bitirije, ee urigeni ya atwa ata ge urigeni aŋ.

21Aka na tu go Joshua na atwa Isrɛl hwɛɛ kwụbɛ maa atwa na ga swakacɛ loshigwo ụshɛpwụ ata, nshikwo mu bwa kaa mu munji na azuba, nazhɛ ɛɛ yinjɛ ya, ee kwuni etwenyi Ai tụkwụna.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

22Nazhɛ atwa ebe ge gwubeji banɛ nụ ụshɛpwụ, aa twa na aba. Gabata atwa Ai zweni ya na ashashɛ atwa Isrɛl, atwa Isrɛl oko namɛ geri ye atwa oko namɛ geri na. Ibɛ po atwa Isrɛl kebi aŋ, i zasa bụtụ ba aba okwo bu ko na vwɛ kwo kaa na benengeni o.

23Ama ɛ imɛ agwuma Ai buumwa buumwa, aa shapɛ bụ no ofwo Joshua.

24Aka na ta atwa Isrɛl hwuwi atwa Ai a na ge urigeni aŋ nụ ụshɛka tụkwụna hwɛɛ nu utokwobi, nazhɛ atwa Isrɛl hwɛɛ gwuri nu Ai, aa kwụnɛ atwa elele na ga ta namba apata.

25Etwenyi keeni eyikwo Ai a na aa kwụnɛ jita ata hwɛɛ, namɛ igbɛɛ-icihiŋ (12,000).

26Iwɛnɛ po go Joshua gwuricinji shi u'ala ubwa na bee ge sekeni isɛnu ibwɛ uuwa i ci aka na bee iricinji atwa na jɛjɛ nu Ai hwɛɛ o.

27Semi iyimabiga keeni i'wɛŋnɛ ụshɛpwụ ata nɛ ujasa yɛ kiri atwa Isrɛl suji aa njɛ ufwa wa aba, gana na ta AGWANGWAMA go pwonuo Joshua unu.

28Gana go Joshua hwoŋzhinji Ai, baa njɛ uŋ ubizo na hwuŋzwotongwu unyizo-nom keeni osombo tutu taa hwayɛ ta.

29Nazhɛ bee sweci agwuma Ai nụ ụ'wụ'wụ tutu ụrụmɛ. Aka na tu uwaŋna zhɛ utwonuo, go Joshua peni aŋ unu maa ge kezhicinje ru'wo ru bwa nụ ụ'wụ'wụ ata. Nazhɛ ee keri ru no tutono tụ ụshɛpwụ ata. Ee suteni apata atayɛ a na shɛ gana ụdakwụ ụ'wụtụ na azuba ubwa, e te shikeni ba kaa taa hwayɛ.

A Rɛcɛ Undwa ni Ishɛmɛ Ebal

30Nazhɛ go Joshua meni AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl utukwu-ụrụpɛ ni Ishɛmɛ Ebal,

31gana na tu go Moses yɛu ɛtɛ ugondu ya AGWANGWAMA sekekeni la atwa Isrɛl. Bu mo uŋ nu gana na ti yee 'nyeci nu Utakada Undwa Moses, utukwu ata ụ shɛ utayɛ umudu, shɛ nụ ụshɛmbɛrɛ ee shebi uŋ o. Nu bwa aa pana AGWANGWAMA arụpɛ tuhwoŋzhingo keeni arụpɛ amɛ-olom.

32Nu utayɛ ata bee 'nyeci tuzwogo tu Undwa Moses ne eshe atwa Isrɛl, ibɛ shɛ undwa ata 'nyotwo la.

33Ibɛ po atwa Isrɛl hwɛɛ, tu n-nyarɛ ma aba, te e'nyeci aba keeni ajɛmɛ aba ụshɛrɛya, shikekeni zalụ hweehwe bi Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa ya AGWANGWAMA, aa ngbaracɛ geri bo onongbo a na shɛ Alivai a na 'waŋnɛ iŋ. Ta miaụŋ mɛ cɛnjɛ, ta agaiŋ na namɛ na ashashɛ aba. Ashashɛ aba oko shikekeni nu umbe Ishɛmɛ Gerizim, ashashɛ aba uyebi shikekeni nu umbe Ishɛmɛ Ebal, gana na tu go Moses yɛu ɛtɛ ugondu ya AGWANGWAMA sekekeni aŋ la, gana na maa a na pana atwa Isrɛl uwebiye.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

34Na aba inɛ ɛtɛ, nazhɛ go Joshua rɛcɛ n-ndumwa mu undwa ata hwɛɛ, ta mu na mu uwebiye-tupana, ta mu na mu unu-tukalana, gana na ti yee 'nyeci nu Utakada ata Undwa hwɛɛ.

35I zasa n-ndumwa me elele mu na go Moses peni aŋ unu, go Joshua rɛtanjɛ shɛ tusotulonu ta atwa Isrɛl hwɛɛ o, te eyikwo, ta atwa na gwụmwatangwụ, ta agaiŋ na namɛ na ashashɛ aba.

Joshua 9

Atwa Ụshɛpwụ Gibion Helekeci Joshua

1Aka na ta shɛgwuma shɛ na shɛ namɛ hileniye Jodan na cɛnjɛ tu nshama keeni cɛnjɛ tu ulomu nụ ụpalanụ Itekwu ɛtɛ I'wɛtwɛ geri bu Lebanon, hwɛɛ hwụjɛ ijɛ, aba shɛ Ɛhit, na A'amo, ne Ekenan, nɛ Ɛpɛrɛz, nɛ Ɛhiv keeni Ɛjɛbus.

2Aa ụlwatagwụ na ahaŋsa oko maa a njɛ ujasa no Joshua keeni atwa ubwa Isrɛl.

3Ama aka na ta atwa na jɛjɛ ni Gibion hwụjɛ iyi nɛ go Joshua njɛ atwa Jɛriko keeni atwa Ai,

4ibɛ po aa njɛ ti'inta, aa mama njɛ gana atwa oko a na banɛ taa dụlụ. Ee petengeni nzhinyacɛ ma aba ozuzu azhɛka, keeni otutu meni mu tụ'walụ ta afwafwa anaa na inganjɛ ee tegeji.

5Ee hwuŋtengeni du ozuzu shibida shɛ na ee tegeji, ee uregeni tuzuzu, iyimɛyɛ ye elele nɛ aa 'wananjɛ maa a na ya nu uhwaŋna hwetegeni, yaa ụnshɛ cinya.

6Ee zhe no ofwo Joshua nu ugba na oo sotulonu ni Gilgal. Ɛɛ hiɛŋ bụ, medenji atwa vwɛ Isrɛl, Tu banɛ na cɛnjɛ tu na tụ dụlụmɛ, maa tu twa ma unu.

7Ama atwa Isrɛl hiɛŋ Ɛhiv ata, Nekeshi hi namɛ fweye to gwumwongonu no tu; gana naa ɛti zhɛ ta twa-unu ne hiiŋ?

8Nazhɛ ɛɛ hiɛŋ Joshua, Miaụŋ mụ bụ mu ugondu atɛ shɛ. Ibɛ po go Joshua heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Ata aba kwuŋ ahiɛ shɛɛ? Ce kwuŋ ahiɛ banɛɛ?

9Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Miaụŋ mu ga bụ mu ugondu mu banɛ na cɛnjɛ tu na tụ dụlụmɛ, iwɛ urishi wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ na atụ hwụjɛ keeni unabarɛ iyi elele nɛ baa njɛ atwa Ijipti hwɛɛ,

10keeni iyi nɛ baa njɛ agwuma shi yebi sha A'amo shɛ na shɛ namɛ hileniye Jodan, aba shɛ ge Sihon agwuma Hɛshbon keeni Og, shɛgwuma Bashan a na namɛ na Ashtarot.

11Ibɛ po n-nyarɛ mu tu, ta atwa elele na jɛjɛ na cɛnjɛ tu tu, iti hiɛŋ, 'Waŋna ma iyimɛyɛ nɛ ɛhi zhɛ hi na ya nu uhwaŋna, maa hi teji aŋ uhwaŋna, maa hi mbishi aŋ, hi hiɛŋ, Tɛ shɛ miaụŋ mi hiŋ mu ugondu; tu twa ma unu atuba te hiŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12Iyimɛyɛ gɛ tu, i te vwengenji la te etu suje iŋ nu nhwaŋ mu tu, nụ ụjita na etu kwune tahaŋnụ tu ga maa ta zhajɛ pi hiŋ maa tu na ya nu uhwaŋna. Ama hwuwayɛ go hioko ma, ti ye hwetegeni, yaa ụnshɛ cinya.

13Otutu ga etu zweni meni mụ tụ'walụ ta afwafwa, a ta shɛ la ofwo ofwo aka na etu zweni mu na aba, ama hioko ma, a dwatwagwawa. Tugwuno tu ga tu tu keeni shibida shɛ ga shi tu shɛ inganjɛ iwɛ tahaŋnụ tu na tu hwuri ụdụlụ.

14Ibɛ po atwa Isrɛl leshiji iyimɛyɛ ya aba nɛ aa 'waŋnɛ, ama e heŋteni shi tugwo AGWANGWAMA iwɛ aba o.

15Ibɛ po go Joshua twa-unu wa amɛ-olom na aba, maa e leneni aŋ maa a yɛ uraiŋ. Ehwurembe aba shileni aŋ unu maa ɛ zhɛ a untangana unu ata tutwa.

E peni Agibion Ulwapɛ

16Na aba na ta a twa-unu na aba hwɛɛ, ya namɛ ijitɛ itɛtu gba, nazhɛ atwa Isrɛl hwụjɛ maa a shɛ anya aba a na namɛ to gwumwongonu na aba.

17Gana na ta atwa Isrɛl kwuni tahaŋnụ ta aba, ya namɛ ijitɛ itɛtu gba, ee ci ashɛpwụ atwa ata. Aba shɛ Gibion, ni Kɛfira, ni Biɛrot, keeni Kiriat-jiarim.

18Ama atwa Isrɛl kwụnɛ shɛ aŋ ya o, iwɛnɛ te ehwurembe tu'ulwa ta ata go shilwonuo aŋ unu ni izeci ya AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl. Ibɛ po tu'ulwa ta ata hwɛ hwɛɛ tu ngwulengengeni ehwurembe.

19Ehwurembe ata hwɛɛ aba jishijɛ, ɛɛ hiɛŋ, Ti shilwonuo aŋ unu ni izeci ya AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl, ti eri shi kaa to tumongono aŋ ya o.

20Iyi nɛ ɛti zhɛ ta nda aŋ na, ti zhɛ ta ganga aŋ maa a yɛ uraiŋ, iwɛ maa kede AGWANGWAMA njɛ isɛbwɛ no tu iwɛ unu na otu go shilwonuo aŋ o.

21Ibɛ po ehwurembe hiɛŋ aŋ, Ge e leneni aŋ maa a yɛ uraiŋ, ama tuba aba zhɛ a sha ya edweji i'wɛ'wɛ, na acɛjɛ meni iwɛ tu'ulwatagwụ tu ga hwɛ hwɛɛ, gana na te ehwurembe go mbiswo aŋ.

22Ibɛ po go Joshua suyanɛ atwa ata Gibion, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Iwembe po ehi ti helekeci, ɛhi hiɛŋ, Tɛ shɛ atwa ụdụlụ tebiye ne hiŋ, tobwolo kaa hiɛ namɛ ciiŋ ciiŋ no tuu?

23Unu-tukalana ụ hiɛ 'imɛ hwuwayɛ go, iwɛ ijɛ ahiɛ njɛ. Hi zha shɛ hia bana ya na tijama ti i'wɛ'wɛ tudwajɛ keeni meni ticijɛ iwɛ umwono wa Agwatana mi o.

24Nazhɛ ɛɛ jishijɛ Joshua, ɛɛ hiɛŋ, Iwɛnɛ te e mbishi miaụŋ mu ga bụ mu ugondu kpataa, maa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ, pwonuo yɛu ibwɛ ugondu go Moses unu maa bi zhɛ ma hi pana cɛnjɛ tu ga hwɛɛ, maa hi iricinji atwa na jɛjɛ na tuba hwɛɛ nu umbe hiŋ. Iwɛbɛ po atɛ njɛ inyɛsɛ hiŋ iwɛ araiŋ tu, ecilo go po atɛ njɛ iŋ ta.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

25Tu namɛ ya ni i'ɛlɛ bụ hwuwayɛ go, ɛtɛ njɛ gana elele na ubu kwụlanɛ kwo kaa nɛ teni cɛŋ ne eshe bu.

26Gana go Joshua bicinji aŋ ni i'ɛlɛ ya atwa Isrɛl upo aa kwụnɛ shɛ aŋ ta.

27Gụnụ ụjita ata go Joshua njɛ aŋ ajama i'wɛ'wɛ tudwajɛ keeni uwapa tɛzhagaga iwɛ tu'ulwatagwụ ta atwa Isrɛl hwɛɛ keeni iwɛ utukwu-ụrụpɛ wa AGWANGWAMA. A ta uranjɛ ba ugondu ata tɛnda taa hwayɛ no ofwo na AGWANGWAMA teri.

Joshua 10

A Lasụ A'amo

1Aka na tu ga Adoni-zɛdɛk agwuma Jɛrusalɛm hwụjɛ maa go Joshua leshiji Ai, bee iricinji uŋ kaa hwɛɛ, gana na tu baa njɛ la Jɛriko keeni agwuma ubwa. Gobwonu du baa njɛ Ai keeni agwuma ubwa, keeni gana na atwa na jɛjɛ ni Gibion njɛ unu-tutwa wa amɛ-olom na atwa Isrɛl, aa namɛ ya na ashashɛ aba.

2Ibɛ po atwa Jɛrusalɛm kwuni inyɛsɛ tɛnda tebiye iwɛnɛ ti Gibion shɛ ụshɛpwụ ụ'wụtụ gana ashɛpwụ tugwama a na vwɛ, keeni iwɛnɛ tu wee gembi tebiye uhwuri Ai, atwa na namɛ nu bwa kaa hwɛɛ a shɛ atwa na 'yajɛ ikɛnyi tebiye.

3Iwɛbɛ po ga Adoni-zɛdɛk agwuma Jɛrusalɛm tumwanɛ butumwa pu Hoham agwuma Hibron, keeni Piram agwuma Jamut, keeni Jafia agwuma Lakish, keeni Dɛbi agwuma Iglon, bɛɛ hiɛŋ aŋ,

4Munje ma pi mi, maa hi m mbiyeni, maa tu sukakanɛ ma atwa Gibion. Iwɛnɛ po a nduwa amɛ-olom no Joshua keeni atwa ubwa Isrɛl.

5Nazhɛ agwuma sha ata shɛ ta sha A'amo, aba shɛ shɛgwuma Jɛrusalɛm, na agwuma Hibron, na agwuma Jamut, na agwuma Lakish, keeni agwuma Iglon, oo momo togotogwu ee munji, te ejeshi aba hwɛɛ, ee hweri Gibion, aa sukakanɛ uŋ nu ujasa.

6Ibɛ po etwenyi Gibion tumwanɛ butumwa no ofwo Joshua ni Gilgal no ofwo na ee jwe ugba wa aba, ɛɛ hiɛŋ bụ, To jinoko miaụŋ mu ga bụ mu ugondu o, munje pu tu kakayɛ maa iti bicinji! Iti mbiyeni. Iwɛnɛ po shɛgwuma sha A'amo shɛ na shɛ namɛ na cɛnjɛ ti ishɛmɛ, o momo togotogwu hwɛɛ aba maa a tu sukakanɛ.

7Go Joshua beni ga ni Gilgal, ta atwa ujasa, te etwenyi na 'yajɛ ikɛnyi tebiye ee munji nu bwa hwɛɛ aba.

8Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Joshua, Ta nda inyɛsɛ ya aba o, iwɛnɛ po M bu utwogwonuo aŋ; i zasa bụtụ okwo bu ko na namba na amɛ aba zhɛ ba ala tishikono na agba bụ o.

9Ibɛ po go Joshua keeni ejeshi ubwa beni ni Gilgal uuwa gi iyi yo holo, ee pushiteni aŋ eshigiri.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

10Nazhɛ AGWANGWAMA bweji aŋ ne eshe ejeshi atwa Isrɛl, atwa Isrɛl kwụnɛ aŋ tụkwụna tụ 'wụtụ ni Gibion. Bee unzhi aŋ, oo to uhwaŋna ata zhɛ Bɛt-horon, aa uranjɛ aŋ tụkwụna tutu i ci Azika tutu Makida.

11Gana na to o gozhigono atwa Isrɛl nu uhwaŋna ata beni ni Bɛt-horon u zwi Azika, ibɛ AGWANGWAMA 'wɛŋ atayɛ-eshilo a'wụtụ na azuba ee jiteni aŋ. Atwa na atayɛ ata eshilo kwụnɛ e hwuri atwa na miaụŋ mi Isrɛl mu kwụnɛ no otokwobi.

Uwaŋna Shikeni Urubwo Uko

12Nazhɛ go Joshua mbishi AGWANGWAMA nụ ụjita ata na ta AGWANGWAMA suji A'amo bee utegeni atwa Isrɛl, baa jɛmɛ ne eshe atwa Isrɛl, bɛɛ hiɛŋ, Oo gabụ uwaŋna, shikono ni Gibion, Oo gabụ upiana, shikono nu ulomu Aijalon.

13Gabata uwaŋna shikeni ga zhirimi, ibɛ upiana shikeni urubwo uko uuwa i ci aka na tu udenji ata njɛ itɛpwɛ uhiuhiu wa aba no ofwo atwa i'ime ya aba. Ijɛ 'nyeci ba nu Utakada Jesha. Maa uwaŋna shikeni urubwo uko na ashashɛ tụla, ụ njɛ shɛ izɛlɛgwu tutono, uuwa i ci gana uwaŋna mudu.

14Ụjita gana ata kaa u ta zasaba la kwukwuŋ, u zasaba ya kaa te kwuni na aka ata o, na aka na ta AGWANGWAMA hwụjɛ iwɛ bụtụ i ci gana ata o. Iwɛ-tɛkana, AGWANGWAMA twagwụ atwa Isrɛl ifelu.

15Nazhɛ go Joshua keeni atwa Isrɛl hwɛɛ jiye ni Gilgal na shɛ ugba na oo go sotulonu.

Go Joshua Kwụnɛ Shɛgwuma sha A'amo shɛ ta

16Na aka ata shɛgwuma sha ata sha A'amo shɛ ta shi gezhiji shaa swacɛ nụ ụpangwụ uko na namɛ ni Makida.

17Aka na te e mbishi Joshua maa shɛgwuma sha ata shɛ ta shɛ swacɛ ba nụ ụpangwụ ni Makida.

18Bɛɛ hiɛŋ, Jirenji ma atayɛ oko a'wụtụ a'wụtụ maa hi kepi unu ụpangwụ ata, maa hi tileni apata atwa na zhɛ na ngbaraka uŋ.

19Ama tuba ta ganga ma atwa i'ime hiŋ tu'urugono. Sukakana aŋ ma te kwuni na atwa na lɛ ekwunyi, to lonono aŋ ma maa e teni na ashɛpwụ aba o, iwɛnɛ po AGWANGWAMA ihi utwogwonuo aŋ.

20Gana go Joshua na atwa Isrɛl iricinji aŋ ta hwɛɛ, i vwɛ cwɛŋ maa i shɛ gana bụtụ bu ko gba vwɛ, ama atwa ticwɛŋ bana a na vwɛ teni nụ ụshɛpwụ ata ee ge kepi.

21Ama ejeshi ata wa atwa Isrɛl hwɛɛ jiye no ofwo Joshua lapiya, ee ci ugba wa aba na namɛ ni Makida. I zasa bụtụ be elele na eri ba kara maa dumangana atwa Isrɛl n-ndumwa mụ wɛ na cɛnjɛ ta ata o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

22Nazhɛ go Joshua hiɛŋ, Kapɛshɛnga ma ya unu ụpangwụ ata, maa hi m bacɛnganɛ shɛgwuma sha ata shɛ ta.

23Nazhɛ aa bacɛnganɛ bụ shụ ga, nụ ụpangwụ ata, aba shɛ agwuma Jɛrusalɛm, na agwuma Hibron, na agwuma Jamut, na agwuma Lakish, keeni agwuma Iglon.

24Aka na tɛ ɛ bɛcinjɛ agwuma sha ata, ee suje shu no ofwo Joshua, go Joshua suyanɛ atwa Isrɛl hwɛɛ, bɛɛ hiɛŋ ehiu ejeshi a na ge zhe nu ubwa, Zhajɛ ma epe maa hi tegeni shɛgwuma shɛ ga ivwunɛ nu n'ilu ma aba. Ee zhe ga ee tegeni aŋ ivwunɛ nu n'ilu ma aba.

25Go Joshua hiɛŋ aŋ, Ta nda ma inyɛsɛ o, kede kaa ohwulu ihi herikeni o; shana ma ikɛnyi maa hi 'imɛ-isɛbwɛ. Iwɛnɛ po gana AGWANGWAMA zhɛ a nda atwa i'ime hiŋ elele a na ɛhi zhɛ hia twa ifelu na aba ta.

26Nazhɛ go Joshua kwuci aŋ, baa kwụnɛ, bee sweteji aŋ ni i'wɛ'wɛ nɛ namɛ itɛ du, ee genji aŋ aa swatajɛ ni i'wɛ'wɛ ɛtɛ tutu ụrụmɛ.

27Aka na tu uwaŋna zhɛ utwonuo, go Joshua peni-unu maa ge kezhicinje aŋ ni i'wɛ'wɛ ɛtɛ, maa a 'wɛŋ aŋ nụ ụpangwụ we ebe aa ga mama intanɛ. Nazhɛ aa 'wɛŋ aŋ ga nu bwa, nazhɛ ee kepi unu ụpangwụ ata na atayɛ tubala a'wụtụ, a ta namba apata taa hwayɛ.

Go Joshua To Tuhwulo ta Cɛnjɛ ta A'amo Tɛlashɛga

28Nụ ụjita ata ibɛ go Joshua leshiji ụshɛpwụ Makida, bee kebi atwa ubwa nu utokwobi hwɛɛ ta agwuma ubwa, bee iricinji atwa elele na namɛ nu bwa. Bi genji shi okwo bụtụ bu ko maa vwa o. Baa njɛ agwuma Makida gana na baa njɛ la agwuma Jɛriko.

29Nazhɛ go Joshua keeni atwa elele na namɛ nu bwa beni nu Makida ee zhe Lɛbna, aa sukakanɛ atwa Lɛbna nu ujasa.

30Ibɛ AGWANGWAMA peneneni uŋ du atwa Isrɛl ta agwuma ubwa. Ibɛ po go Joshua kebi atwa elele na namɛ na amɛ ubwa nu utokwobi, bi genji shi bụtụ okwo bu ko maa vwa na amɛ ubwa o. Baa njɛ agwuma ubwa gana na baa njɛ la agwuma Jɛriko.

31Nazhɛ go Joshua, na atwa Isrɛl a na namɛ nu bwa hwɛɛ beni ni Lɛbna ee zhe Lakish, bee dweji uŋ tu'ulwa, nazhɛ aa sukakanɛ uŋ nu ujasa.

32Ibɛ AGWANGWAMA utegeni atwa Isrɛl Lakish, ee leshiji uŋ nụ ụjita uyebi. Bee kebi atwa elele na namɛ nu bwa nu utokwobi, gana na tu baa njɛ la Lɛbna.

33Nazhɛ go Horam agwuma Gɛzɛ munji maa mbiyono Lakish; ibɛ po go Joshua kwụnɛ bụ, ta atwa ubwa, uuwa i ci aka na yaa zasa bụtụ be elele na bee weŋpeni maa vwa.

34Nazhɛ go Joshua beni ni Lakish na atwa Isrɛl elele na namɛ nu bwa hwɛɛ, ee zhe Iglon; ee dweji uŋ tu'ulwa, nazhɛ aa sukakanɛ uŋ nu ujasa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

35Ee leshiji uŋ gu nụ ụjita ata, ee kebi bụtụ be elele na namɛ nu bwa nu utokwobi.
Bee iricinji aŋ jita ata hwɛɛ aba, gana na tu baa njɛ la atwa Lakish.

36Nazhɛ go Joshua na twa Isrɛl hwɛɛ beni ni Iglon ee zhe Hibron; aa sukakanɛ uŋ
nu ujasa.

37Ee leshiji uŋ, ee kebi uŋ nu utokwobi, hwɛɛ ta agwuma aba, ta atwa elele na
namɛ nụ ụshɛpwụ ata. Bu weŋpeni shi okwo bụtụ bu ko maa vwa o, ee iricinji uŋ
hwɛɛ, gana na baa njɛ la Iglon.

38Nazhɛ go Joshua na atwa Isrɛl hwɛɛ bitirije ne ekwunyi aa sukakanɛ Dɛbi.

39Ee leshiji uŋ, ta agwuma ubwa, ta ashɛpwụ ubwa ticwɛŋ cwɛŋ, ee kebi aŋ nu
utokwobi. Ee iricinji atwa elele na namɛ nu bwa hwɛɛ, e weŋpeni shi okwo bụtụ
bu ko maa vwa o. A njɛ Dɛbi keeni agwuma ubwa gana na aa njɛ la Hibron, keeni
Lɛbna keeni agwuma ubwa.

40Gana go Joshua kwụnɛ atwa cɛnjɛ ta ata kpaaŋ ta, ta cɛnjɛ tụ ụzalụ tuta, ta cɛnjɛ
tu ulomu we embi ishɛmɛ, ta shɛgwuma shɛ bwa hwɛɛ. Bu weŋpeni shi okwo
bụtụ bu ko maa vwa o, ama bi iricinji iyi elele nɛ ya hwungwa hwɛɛ, gana na ta
AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl peni bu unu.

41Go Joshua lasatagwụ aŋ te kwune ni Kadɛsh-bania i ci Gaza, keeni cɛnjɛ tu
Goshɛn hwɛɛ, tutu Gibion.

42Go Joshua leshiji shɛgwuma sha ata hwɛɛ keeni cɛnjɛ ta aba kpalụ ko gba,
iwɛnɛ ta AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl twagwụ atwa Isrɛl ifelu.

43Nazhɛ go Joshua na atwa Isrɛl elele a na namɛ nu bwa gwure nu ugba wa aba
na oo go sotulonu ni Gilgal.

Joshua 11

Atwa Cɛnjɛ ti Nya Twa-unu aa Sukakanɛ Joshua

1Aka na ti ge Jebin agwuma Hazo hwụjɛ urishi wa atwa Isrɛl, baa tumwanɛ
butumwa na zhe no ofwo Jobab agwuma Mɛdon keeni agwuma Shimron, ta
agwuma Akshaf,

2keeni shɛgwuma shɛ na shɛ namɛ na cɛnjɛ ti ishɛmɛ ụzalụ tuzuba, keeni Araba
na namɛ nụ ụzalụ tuta ti Chinɛrot, ta cɛnjɛ tu ulomu ubwa, te tikpekwu tu Do, tụ
ụzalụ bu uwaŋna-twonuo;

3bee zhe pe Ekenan na namɛ zalụ bu uwaŋna-banụ keeni uwaŋna-twonuo, ta
A'amo, tɛ Ɛhit, tɛ Ɛpɛrɛz, tɛ Ɛjɛbus a na namɛ na cɛnjɛ ti ishɛmɛ, tɛ Ɛhiv a na jɛjɛ
ne embi Ishɛmɛ Himon na cɛnjɛ ti Mizpa.

4Nazhɛ ee beni keeni unyama wa atwa na shɛ ejeshi aba a na namɛ na aba hwɛɛ,
e gembi ufwugwo tebiye gana ahwayɛ Urefu, ti idɛkwɛ keeni ihɛŋtu ya aba ujasa
nɛ gembi ufwugwo tebiye.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

5Shɛgwuma shɛ ga hwɛɛ shɛ twa urubwo uko, ee jwe ugba wa aba no ofwo meni mu Mɛrom, iwɛ maa a sukakanɛ atwa Isrɛl nu ujasa.

6Ibɛ po AGWANGWAMA hiɛŋ Joshua, Ta nda inyɛsɛ ya aba o, beyi na aka gana ga, N zhɛ mo tulonono atwa Isrɛl n'wo ma aba hwɛɛ. Gabụ tuba bi zhɛ ba jajaga tikpereci ti ivwunɛ idɛkwɛ ya aba maa hwoŋzhenji ihɛŋtu ya aba ujasa nu ulwa.

7Gabata go Joshua ne ejeshi ubwa hwɛɛ jiteni aŋ eshigiri to dongonu meni mu Mɛrom, aa sukakanɛ aŋ.

8Nazhɛ AGWANGWAMA lasagwụ aŋ atwa Isrɛl, ee kebi aŋ, ee urigeni aŋ tutu i ci Saidụn ata ụ'wụtụ keeni Misrefot-maim nụ ụzalụ bu uwaŋna-banụ tutu ulomu Mizpa. Nazhɛ ee kebi aŋ uuwa, ee weŋpeni shi bụtụ okwo bu ko.

9Go Joshua njɛ aŋ ga gana na ta AGWANGWAMA mbishi bu: Bee jejeji tikpereci ti ivwunɛ idɛkwɛ ya aba, bee hwoŋzhenji ihɛŋtu ya aba ujasa nu ulwa.

10Nazhɛ go Joshua bitirije na aka ata, bee leshiji Hazo, bee kebi agwuma ubwa nu utokwobi. Iwɛnɛ po Hazo la shɛ uhiu cɛnjɛ cɛnjɛ-ta-tugwama ta ata cala hwɛɛ.

11Ibɛ po aa kwụnɛ atwa elele na zweni na amɛ ubwa nu utokwobi. Ee iricinji aŋ hwɛɛ; i zasa bụtụ be elele na ba hwungwa ụ vwɛ ya o, nazhɛ ee hwoŋzhinji Hazo nu ulwa.

12Go Joshua leshiji ashɛpwụ a'wụtụ a'wụtụ keeni shɛngwuwa sha aba hwɛɛ, bee kebi aŋ nu utokwobi, bee iricinji aŋ hwɛ hwɛɛ, gana na tu go Moses yɛu ɛtɛ ugondu ya AGWANGWAMA peni aŋ la unu.

13Ama atwa Isrɛl hwoŋzhinji shi ashɛpwụ ata patanganɛ ne tikpekwu tu bwa o, semi Hazo kiri, ubwa go Joshua hwoŋzhinji.

14Miaụŋ mi Isrɛl mu suji iyi elele nɛ ujasa yɛ na amɛ ashɛpwụ ata a'wụtụ a'wụtụ, ti iyimabiga hwɛɛ, ama e kebi atwa elele nu utokwobi, ee iricinji aŋ hwɛɛ, e weŋpeni shi bụtụ be elele na ba hwungwa okwo bu ko.

15Gana na ta AGWANGWAMA peni la Moses yɛu ibwɛ ugondu unu, gabata du go Moses peni Joshua unu, gobwonu du kaa go Joshua njɛ. I zasa iyi elele nɛ AGWANGWAMA peni Moses unu ibɛ go Joshua ngwuricinji tɛnda o.

Go Joshua Leshiji Cɛnjɛ tu Tuzuba Hwɛɛ

16Gana go Joshua leshiji cɛnjɛ ta ata ta hwɛɛ, ta cɛnjɛ ti ishɛmɛ ụzalụ tuta hwɛɛ, ta cɛnjɛ tu Goshɛn hwɛɛ, ta cɛnjɛ tu ulomu Araba, keeni cɛnjɛ ti ishɛmɛ Isrɛl medenji ulomu tuba gbaa.

17Go Joshua lasatagwụ shɛgwuma she elele te kwune ni Ishɛmɛ Halak, igɛtɛ zeci geri bi Sei, tutu Bal-gad na shɛ Ulomu Lebanon ne embi Ishɛmɛ Hemon, baa kwụnɛ aŋ hwɛɛ.

18Go Joshua njɛ ujasa te ilegeji na shɛgwuma sha ata.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

19I zasa ụshɛpwụ we elele na twa-unu wa amɛ-olom na atwa Isrɛl o, semi Ɛhiv a na jɛjɛ ni Gibion kiri, shibwonu ujasa suji a na vwɛ hwɛɛ.

20Iwɛnɛ po AGWANGWAMA njɛ maa ga shɛmɛ sha aba shɛ shɛshɛpanɛ maa a sukakanɛ atwa Isrɛl nu ujasa maa iricingo aŋ hwɛ hwɛɛ maa kede e hieci inyɛmɛnyɛmɛ ya aba o, ama iwɛ maa nda aŋ ufwu te teni cɛŋ gana na AGWANGWAMA peni Moses unu.

21Go Joshua zhe na aka ata bee iricinji atwa Anak na cɛnjɛ ti ishɛmɛ: ti Hibron, ti Dɛbi keeni Anab, ta cɛnjɛ ti Ishɛmɛ Juda hwɛɛ, ta cɛnjɛ ti Ishɛmɛ Isrɛl hwɛɛ. Go Joshua iricinji aŋ hwɛ hwɛɛ, ta ashɛpwụ aba a'wụtụ a'wụtụ.

22I zasa bụtụ ba Anak na vwɛ na cɛnjɛ ta atwa Isrɛl okwo bu ko, semi nu Gaza, keeni Gat keeni Ashdod kiri emeseyi aba oko vwɛ.

23Go Joshua leshiji cɛnjɛ ta ata hwɛɛ nu gana na ta AGWANGWAMA peni la Moses unu. Ibɛ po go Joshua peni atwa Isrɛl cɛnjɛ ta ata maa tɛ shɛ ma ta aba. O dwotwogonu tu maa ga ụlamụ ụlamụ 'yaga ma ta aba. Nazhɛ cɛnjɛ ta ata tu to ụhinjanụ nu ujasa.

Joshua 12

Shɛgwuma shɛ na go Moses Lasatagwụ

1Shegwuma shɛ cɛnjɛ tu na atwa Isrɛl lasatagwụ, ee suji i'wɛŋnɛ ya aba na cɛnjɛ ti hileniye Jodan geri bu uwaŋna-banụ, te kwune nu Ulomu Anon i ci Ishɛmɛ Hemon keeni cɛnjɛ ta Araba hwɛɛ, tutu geri bu uwaŋna-twonuo na:

2Ge Sihon agwuma A'amo, na jɛjɛ ni Hɛshbon, na cɛnjɛ tu bwa tu kwune na Aroe, na namɛ nu ukwoswo Ulomu Anon, ibɛ shɛ te kwune na ashashɛ ulomu tutu i ci Urefu Jabok, no tugwungwu ta A'amo, na shɛ tudwonu ta ashashɛ Giliad.

3Ubwa du untanganɛ te kwune ni Itekwu Kinɛrot tutu i ci geri bu uwaŋna-banụ bu Araba, i ci Itekwu ɛtɛ ya Araba (nɛ shɛ Itekwu Manɛ), geri bu tuta te embi Ishɛmɛ Pisga.

4A lasụ du Og na shɛ agwuma Bashan, na namɛ na atwa ɛmɛwɛɛ a na shɛ Arefaim a na namɛ na Ashtarot keeni Edrɛi.

5Ubwa 'yajɛ ụhwada Ishɛmɛ Hemon keeni Salika keeni Bashan hwɛɛ, tutu i ci tugwungwu ta atwa Gɛshu keeni atwa Meaka keeni ashashɛ Giliad tutu i ci tugwungwu ti Sihon agwuma Hɛshbon.

6Go Moses yɛu-ugondu ya AGWANGWAMA, keeni atwa Isrɛl lasụ shɛgwuma sha ata shi yebi. Bee suji cɛnjɛ ta aba bee peni ụlamụ Rubɛn, nu una Gad keeni ashashɛ ụlamụ Manasɛ maa a 'yaga.

Shɛgwuma shɛ na go Joshua Lasatagwụ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7Go Joshua keeni atwa Isrɛl lasatagwụ shɛgwuma shɛ na shɛ namɛ no tugwungwu tu Jodan geri bu uwaŋna-twonuo, te kwune ni Bal-gad na namɛ nu Ulomu Lebanon tutu i ci Ishɛmɛ Halak, inɛɛ nɛ uzoto ibɛ peni geri bi Sei. Nazhɛ boo dwotwogonu cɛnjɛ ta ata na ashashɛ alamụ miaụŋ mi Isrɛl, bee peni aŋ maa a 'yaga tụ umɛwɛɛ.

8Cɛnjɛ ta ata tu togotogwu ta cɛnjɛ ti ishɛmɛ, ta ma tu tu embi ishɛmɛ geri bu uwaŋna-twono, ta ma tu tu Jodan keeni embi ishɛmɛ u tuba, tu uzwoozwo geri bu uwaŋna-banụ, keeni cɛnjɛ ta ata tuhwoo tụ ụzalụ tuta. Na cɛnjɛ ta ata la Ɛhit, na A'amo, ne Ekenan, nɛ Ɛpɛrɛz, nɛ Ɛhiv keeni Ɛjɛbus jɛjɛ cala. Shɛgwuma sha ashɛpwụ na atwa Isrɛl lasatagwụ na:

9agwuma Jɛriko, na agwuma Ai, na gwumwonu ni Bɛtɛl,

10agwuma Jɛrusalɛm, na agwuma Hibron;

11agwuma Jamut, na agwuma Lakish,

12agwuma Iglon, na agwuma Gɛzɛ,

13agwuma Dɛbi, na agwuma Gɛdɛ;

14agwuma Homa, na agwuma Arad;

15agwuma Lɛbna, na agwuma Adulam;

16agwuma Makida, na agwuma Bɛtɛl;

17agwuma Tapua, na agwuma Hɛfɛ;

18agwuma Afɛk, na agwuma Lasheron;

19agwuma Mason, na agwuma Hɛzo;

20agwuma Shimron-mɛron, na agwuma Akshaf;

21agwuma Teanak, na agwuma Mɛgido;

22agwuma Kadɛsh, na agwuma Jokniam, (na namɛ nu Kamɛl);

23agwuma Do, na namɛ ni Nafat-do, na agwuma Goim, na namɛ ni Gilgal;

24agwuma Tiza, shɛgwuma sha ata hwɛɛ shɛ namɛ talacɛ-nu-boo-ko.

Joshua 13

Cɛnjɛ tu na Ɛɛ tɛ Zhɛ a Lashɛga na

1Go Joshua injɛ tebiye; ibɛ po AGWANGWAMA hiɛŋ bụ, Bɛ injɛ ya tebiye, cɛnjɛ tu na tu ta shɛ aa lashɛga kaa ti te gembi.

2Cɛnjɛ ta ata tu ta vwɛ na: ofwo elele na Afilistia keeni Ɛgɛshu namɛ hwɛɛ,

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

3te kwune nu Urefu Shiho geri bu uwaŋna-banụ bi Ijipti uuwa i ci tugwungwu te
Ekron tuzuba, a rɛcɛ tụ hwɛɛ maa tɛ shɛ Ekenan. Ehiu Afilistia a ta namba apata:
aba shɛ atwa Gaza, na atwa Ashdod, na atwa Ashkelon, na atwa Gat, ta atwa
Ekron keeni atwa Avim.

4Apata ta shɛ cɛnjɛ ta atwa Kenan hwɛɛ, keeni atwa Miara tu na atwa Saidụn
'yajɛ, tutu i ci Ɛfɛk tutu tugwungwu ta A'amo;

5na shɛ cɛnjɛ ta atwa Gɛbal keeni Lebanon geri na uwaŋna wa banɛ hwɛɛ, te
kwune nu Bal-gad tuta ti Ishɛmɛ Hɛmon tutu i ci ofwo tutono ta cɛnjɛ tu Hamat.

6Gamba ni ikɛnyi mi N zhɛ mo unzongo atwa Isrɛl atwa elele na jɛjɛ na cɛnjɛ ti
ishɛmɛ, te kwuni ni Lebanon i ci Misrefot-maim, ta atwa Saidụn hwɛɛ. Ga shɛ ni
icɛcɛ tu'waŋ ɛbi zhɛ bo dwotwogonu atwa Isrɛl cɛnjɛ ta ata maa tɛ shɛ iyi-yo-
ogwu aba gana na ti Ngee bi peni la unu.

7Dwotwogonu alamụ ecinjishi cɛnjɛ ta ata keeni ashashɛ ụlamụ Manasɛ maa tɛ
shɛ iyi-yo-ogwu aba.

Tudwotwogonu ta Cɛnjɛ tu Uwaŋna-banụ Jodan

8Ụlamụ Rubɛn, nụ ụlamụ Gad keeni ashashɛ ụlamụ Manasɛ o loshigwo cɛnjɛ ta
aba, tu na go Moses yɛu ɛtɛ ugondu ya AGWANGWAMA peni aŋ. Tuba tɛ shɛ ma
tu na tu namɛ geri bu uwaŋna-banụ Jodan.

9Tugwungwu ta aba tu to tuhwulo te e zhe Aroe na namɛ nu ukwunanga Ulomu
Anon keeni ụshɛpwụ ata namɛ na ashashɛ ulomu, medenji cɛnjɛ cɛnjɛ ta ata ti
zeci hwɛɛ, te kwune ni Mɛdeba tutu i ci Dibon.

10Ti zhe tutu uce A'amo, medenji ashɛpwụ elele na ge Sihon agwuma A'amo na
yɛ tugwama ni Hɛshbon 'yajɛ ụhwada tuba.

11Giliad na shɛ tugwungwu tɛ Ɛgɛshu na atwa Mɛka tu namɛ na tuba hwɛɛ, ti
Ishɛmɛ Hɛmon, keeni Bashan tutu i ci Salika hwɛɛ.

12Tuba tɛ shɛ cɛnjɛ-ta-tugwama tu Og na namɛ nu Bashan hwɛɛ, ubwa kaa yɛ
tugwama ta Ashtarot keeni Ɛdrɛi na kaa vwɛ kiri na atwa ɛmɛwɛɛ a na shɛ
Arefaim. Go Moses lasụ aŋ, bee leshiji cɛnjɛ ta aba.

13Okwo ti yaa shɛ gana ata wa atwa Isrɛl unzhi shi Ɛgɛshu keeni Meaka, iwɛbɛ
po aa ta namɛ na ashashɛ atwa Isrɛl taa hwayɛ.

14Ama bi peni shi ụlamụ Livai ogwu o, iwɛnɛ ti iyi ya arụpɛ tuhwoŋzhingo nɛ aa
pana AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl i shɛ ogwu aba, gana na ta
AGWANGWAMA peni la Moses unu.

Tugwungwu ta Cɛnjɛ ta Atwa Rubɛn

15Go Moses peni ụlamụ Rubɛn cɛnjɛ ta aba umwamwa umwamwa maa a 'yaga.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16Tugwungwu ta aba tu kwune na Aroe ni ipɛlu Ulomu Anon keeni ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ namɛ na ashashɛ ulomu ata, tɛ ɛ imɛ cɛnjɛ ta ata ti zeci tu na tu rungwutwonu Mɛdeba hwɛɛ.

17Tutu i ce Hɛshbon keeni ashɛpwụ ubwa a'wụtụ elele, a na namɛ na cɛnjɛ ta ata ti zeci, aba shɛ Dɛbon, nu Bamot-beal, keeni Bɛt-balmion,

18keeni Jahaz, ni Kɛdɛmot, keeni Mɛfeat,

19keeni Kiriataim, ni Sibma, ni Zɛrɛt-shaha na patanɛ ne bikpekwu na shiyeni nu ulomu,

20keeni Bɛt-pio, keeni tuzwo ti Ishɛmɛ Pisga, keeni Bɛt-jɛshimot,

21a na ata hwɛɛ aba a shɛ ashɛpwụ na namanjɛ na cɛnjɛ tu na ti zeci, aba kaa a shɛ cɛnjɛ-ta-tugwama ti Sihon agwuma A'amo, na yɛ tugwama ti Hɛshbon. Go Moses lasụ bụ la hwɛɛ te ehwurembe Midian. Aba shɛ ge Evi, nɛ Rɛkɛm, no Zu, no Hu keeni Riba, a na shɛ miaụŋ ma agwuma Sihon, a na namɛ na cɛnjɛ ta ata.

22Ga Balam yɛu-ye-eyi Bio na shɛ Bɛshɛjɛ, namɛ du na atwa na atwa Isrɛl kwụnɛ nu utokwobi.

23Ukwoswo Jodan geri bu uwaŋna-twono, ubwa shɛ tugwungwu tụ ụlamụ Rubɛn. Ashɛpwụ keeni shɛngwuwa shɛ na ee peni amwamwa amwamwa ụlamụ Rubɛn maa a 'yaga ta.

Tugwungwu ta Cɛnjɛ ta Atwa Gad na

24Go Moses peni du amwamwa ụlamụ Gad cɛnjɛ ta aba maa a 'yaga.

25Tugwungwu ta aba tɛ shɛ nu Jazɛ, keeni ashɛpwụ a'wụtụ Giliad hwɛɛ keeni ashashɛ cɛnjɛ ta A'amon tutu i ci Aroe na namɛ geri bu uwaŋna-banụ ba Araba,

26ibɛ shɛ te kwuni ni Hɛshbon i ci Ramat-mizpɛ, ti Bɛtonim, keeni te kwune nu Mahanaim i ci tugwungwu ti Dɛbi,

27keeni amɛ Ulomu Bɛt-haram, ni Bɛt-nimra, nu Sukot, keeni Zafon, ibɛ shɛ tuvwa ta cɛnjɛ-ta-tugwama ti Sihon agwuma Hɛshbon. Urefu Jodan ubwa shɛ ogwungwu ubwa tutu i ci ukwunanga Itekwu ɛtɛ ɛɛ hiɛŋ izeci ibɛ, Kinɛrɛt, geri bu uwaŋna-banụ bu Jodan.

28Ana ata aba shɛ ashɛpwụ keeni shɛngwuwa shɛ na ee peni amwamwa ụlamụ Gad maa a 'yaga.

Tugwungwu ta Cɛnjɛ ta Atwa Manasɛ

29Go Moses peni amwamwa ashashɛ ụlamụ Manasɛ cɛnjɛ ta aba maa a 'yaga.

30Tugwungwu ta aba ti zhe tutu Mahanaim, tɛɛ imɛ Bashan na shɛ cɛnjɛ-ta-tugwama tu Og agwuma Bashan, keeni ashɛpwụ dupu-ne-eshe-umpwa a na ga Jai 'yajɛ hwɛɛ nu Bashan.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

31Ti imɛ du ashashɛ Giliad keeni Ashtarot keeni Ɛdrɛi, a na shɛ ashɛpwụ na shɛ uhiuhiu cɛnjɛ-ta-tugwama tu Og agwuma Bashan. E suji a na ata hwɛɛ ee peni ashashɛ amwamwa Maki yɛu-ye-eyi Manasɛ.

32Gana go Moses dwotwogonu cɛnjɛ tu na tu namɛ geri bu uwaŋna-banụ bu Jɛriko keeni Jodan na aka na tu baa namɛ nu udadarɛ Moab ta.

33Ama go Moses peni shi ụlamụ Livai cɛnjɛ te elele o. Ama bi mbishi aŋ maa aba zhɛ na ya apwaŋ elele na e peni AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl.

Joshua 14

Tudwotwogonu ta Cɛnjɛ tu Uwaŋna-twonuo Jodan

1Inɛ gɛ ibɛ shɛ ogwu cɛnjɛ tu na atwa Isrɛl leshiji na cɛnjɛ ti Kenan, ibɛ shɛ ma tu na ge Ɛleaza bunongbo, no Joshua yɛu Nụn keeni ehiu nhwaŋ me eshi alamụ atwa Isrɛl hwoŋshi aŋ.

2AGWANGWAMA peni Moses unu maa ga shɛ ni icɛcɛ tu'waŋ ɛɛ zhɛ o dwotwogonu alamụ ata ecinjishi na ashashɛ ụlamụ cɛnjɛ ta aba.

3Iwɛnɛ po go Moses pwonuo alamụ eyebi na ashashɛ ụlamụ cɛnjɛ ta aba geri bu uwaŋna-banụ bu Jodan, ama bi peni shi Alivai cɛnjɛ na ashashɛ atwa vwɛ o.

4Miaụŋ-me-eyi mu Josɛf mɛ shɛ alamụ eyebi, aba shɛ ga Manasɛ keeni Ifrem. Alivai leshiji shi cɛnjɛ te elele o, semi ashɛpwụ na maa a nama kiri keeni cɛnjɛ tu na ti 'yajɛ ambɛ iwɛ iyimabiga ya aba keeni inɛ ya aba.

5Ibɛ po atwa Isrɛl hwoŋshi cɛnjɛ ta ata, gana na AGWANGWAMA peni Moses unu gom gom.

E Peni Kalɛb Cɛnjɛ ti Hibron

6Nazhɛ atwa na banɛ nụ ụlamụ Juda zhajɛ pu Joshua ni Gilgal, bụtụ bu ko na amɛ aba i shɛ ga Kalɛb yɛu-ye-eyi Jefune na shɛ Bikinɛz, bɛɛ hiɛŋ bụ, Bi mepi iyi nɛ AGWANGWAMA mbishi la Moses bụtụ ata ba Agwatana ni Kadɛsh-bania iwɛ bụ ne mi.

7N zhɛrɛ shiywa buhanda te e m meci na aka na tu go Moses yɛu-ugondu ya AGWANGWAMA n tumwanɛ ti Ngee beni ni Kadɛsh-bania maa Ma yalajɛ cɛnjɛ tu ga. Ibɛ po Ngee gwuricingeni bu ajɛshɛgwa sasana gana na ti Ngɛɛ kwubɛ tụ.

8Ama miaụŋ-mo-bino mi mu na mi zhe ne mi mu bweji atwa tu shihwulu, ama okwo ti yaa shɛ bwonu N 'wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana mi na amɛ oko hwɛɛ.

9Ibɛ po go Moses n shileni-unu jita ata, bɛɛ hiɛŋ, Cɛnjɛ ta ata ɛvwɛvwɛjɛ bụ fwụndacɛ la ti zhɛ ta sha ma tụ bụ, na miaụŋ mụ bụ tilɛɛ unyizo-nom, iwɛnɛ ta abụ 'wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana mi na amɛ oko hwɛɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

10Ama kwụba, AGWANGWAMA kaa ta ma untanganɛ Ngaa ta ya uraiŋ gana na ti bee shiri la unu na shiywa buhanda-na-shɛ-ba-shɛ-ta na aka na ta AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa mu ga no Moses, ibɛ shɛ aka na ta miaụŋ mi Isrɛl mo rungo la nụ ụshɛka. Hwuwayɛ go, hioko, tɛzhɛla ti mi tu ulwa ya hwayɛ shiywa dupu-nu-talacɛ-na-shɛ-ba-shɛ-ta (85) te e m meci.

11N ta 'yajɛ kaa ikɛnyi taa hwayɛ i ci gana na tu Ngaa namɛ la na aka ata go Moses n tumwanɛ utumwa ata. Ikɛnyi mi ta namba gana na ti yaa namɛ la, ti iwɛ ujasa tizha, ti iwɛ inyɛwɛŋ tɛnda.

12M peni ya hwuwayɛ go cɛnjɛ ta ata ti ishɛmɛ, tu gata AGWANGWAMA n shileni la unu iwɛ tuba nụ ụjita ata. Bụ hwụjɛ la du jita ata, maa ufwugwo wa atwa Anak namba apata, anaa na ashɛpwụ aba a'wụtụ 'yagajɛ uba. Nekeshi AGWANGWAMA zhɛ a nama ne mi, maa Mo unzo aŋ gana na tu baa dumwa la.

13Ibɛ po go Joshua peni Kalɛb yɛu Jefune uwebiye, bee peni bu ga ụshɛpwụ ata Hibron maa ụ shɛ una ubwa.

14Te kwuni na aka ata ibɛ Hibron ụ shɛ ya una wa ajalalo Kalɛb yɛu Jefune na shɛ Bikinɛz ata tutu taa hwayɛ, iwɛnɛ tu baa 'wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl na amɛ ubwa oko hwɛɛ.

15Ɛ hiɛŋ la izeci Hibron ga, maa Ụshɛpwụ Kiriat-aba cala. Ga Aba ga, ubwa shɛ la bụtụ bụ 'wụtụ na hwuri atwa Anak hwɛɛ. Nazhɛ cɛnjɛ tu to ụhinjanụ nu ujasa.

Joshua 15

Tugwungwu tu na ee Peni Atwa Juda maa a 'Yaga

1Gana amwamwa ụlamụ Juda leshiji cɛnjɛ ta aba na: Cɛnjɛ ta ata ti ce eririri tuta tụ ụshɛka Zin, no ogwungwu Idụm.

2Tugwungwu ta aba tụ ụzalụ tuta tu kwune nu ukwunanga Itekwu ɛtɛ Manɛ, taa kwunanjɛ nu uhwacɛ ata ngbaracɛ ụzalụ tuta.

3Tee beni apata tee zhe nu upada tuta no tumungo ta Akrabim, tee keshici apata tee zhe, Zin, nazhɛ tee munji apata tee duri upada tuta ti Kadɛsh-bania, tee keshici apata too gwumwonu ni Hezron, na munji Ada, tee ringeni tee zhe Kaka.

4Nazhɛ tee keshici apata tee zhe Azmon, tee beni apata tee zhe ni isese Ijipti, taa kwunanjɛ ni itekwu ɛtɛ. Apata i shɛ tugwungwu ta aba tụ ụzalụ tuta.

5Itekwu ɛtɛ Manɛ ibɛ shɛ tugwungwu tụ ụzalụ bu uwaŋna-banụ tutu i ci uhwacɛ ata Jodan wo zwogono. Tugwungwu tụ ụzalụ bu tuzuba ti beni apata,

6too to tuhwulo tee munji Bɛt-hogla, tee hwuri tuzuba ti Bɛt-araba, tee zhe nu utayɛ Bohan, na shɛ yɛu-ye-eyi Rubɛn.

7Nazhɛ tugwungwu ti beni nu Ulomu Eko tee munji Dɛbi, nazhɛ tee ringeni tuzuba, taa ngbaracɛ geri bi Gilgal na gwumwonu no tumungo ta Adumim na

© 2008 Bible Society of Nigeria.

namɛ tuta tu ulomu ata. Nazhɛ too to tuhwulo tee zhe ne meni mi Ɛn-shɛmɛsh, tee mwe ni Ɛn-rogɛl.

8Tee beni apata tee munji Ulomu Bɛn-hinom, taa palanganɛ tuzuba tu uzwoozwo tụ ụshɛpwụ Ɛjɛbus (ibɛ shɛ Jɛrusalɛm). Tee beni apata tee munji ihiŋhiŋ ishɛmɛ ɛtɛ namɛ nu uwaŋna-twonuo Ulomu Hinom nu ukwunanga ulomu ata tuzuba ta Arefaim.

9Tee beni ni ihiŋhiŋ ishɛmɛ ɛtɛ, tee zhe nu umɛzhinjɛ Nɛftoa, tee mwe na ashɛpwụ Ishɛmɛ Ifron, tee zwi geri bi Beala (ibɛ shɛ Kiriat-jiarim).

10Ti tee beni ni Beala tee ringeni geri bu uwaŋna-twonuo, tee zhe ni Ishɛmɛ Sei, taa palanganɛ tuzuba to tuzwo ti Ishɛmɛ Jiarim (ibɛ shɛ Kɛsalon), too to tuhwulo tee zwi Bɛt-shɛmɛsh, tee keshici Timna.

11Nazhɛ tee beni apata tee hwuri tuzuba to tuzwo ti Ekron, tee ringeni geri bi Shikɛron, taa palanganɛ Ishɛmɛ Beala tee keshici tee ci Jabniɛl. Ibɛ tugwungwu ta ata tu kwunanjɛ ni itekwu.

12Ukwoswo Itekwu ɛtɛ I'wɛtwɛ ibɛ shɛ ogwungwu ụzalụ bu uwaŋna-twonuo. Tugwungwu tu ga hwɛɛ tuba tu rungwutwonu amwamwa ụlamụ Juda.

Ga Kalɛb Lasụ Atwa Hibron keeni Dɛbi

(Ajɛmɛ 1:11-15)

13Go Joshua peni Kalɛb yɛu Jefune urobwo ubwa na ashashɛ atwa Juda maa 'yaga ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ, Kiriat-aba na shɛ Hibron, gana na ta AGWANGWAMA peni bu la unu, (ga Aba ata ubwa shɛ bishi Anak).

14Nazhɛ ga Kalɛb unzhi miaụŋ-me-eyi mu Anak mu tatụ mee beni apata, aba shɛ ge Shishai, na Ahiman keeni Talmai, a na shɛ ajalalo Anak.

15Ti bee beni apata bee munji, bee zhe baa sukakanɛ atwa na jɛjɛ ni Dɛbi na (ɛɛ hiɛŋ la izeci ubwa Kiriat-sifɛ cala).

16Ga Kalɛb hiɛŋ, Bụtụ be elele na leshiji Kiriat-sifɛ, N zhɛ ma pana bụ yɛu mi ga Aksa maa zana.

17Ibɛ po go Otiniɛl yɛu Kinaz, na shɛ buhongwu Kalɛb leshiji ụshɛpwụ ata, nazhɛ bee peni bu ga Aksa yɛu ibwɛ bee zeni.

18Tụ ụjita towo ta aba ci, go Otiniɛl uranjɛ yɛu ɛtɛ yo o maa ga lụpa bishi bwa itimɛ ike. Ibɛ po yɛu ɛtɛ yo o kezhe ni izhinyɛci ibwɛ, ga Kalɛb bishi bwa hiɛŋ bụ, Imbe aba jala maa Ma bụ ndanaa?

19Ibɛ po yɛu ɛtɛ yo o jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, M peni a'ibwa meni oko, iwɛnɛ po cɛnjɛ ta ata ebu m peni tɛ shɛ cɛnjɛ tu hwoo. Ibɛ po ga Kalɛb peni bu a'ibwa meni a na namɛ tuzuba keeni anaa na namɛ tuta.

Ashɛpwụ na Atwa Juda 'Yagajɛ

20Cɛnjɛ tu na amwamwa ụlamụ Juda leshiji maa a 'yaga na:

© 2008 Bible Society of Nigeria.

21Ashɛpwụ a'wụtụ a na shɛ a na ụlamụ Juda e keshici ee zhe tutu tuta ta cɛnjɛ tuhwoo, geri bo tugwungwu ti Idụm, aba shɛ: Kabzɛɛl, ni Idɛ, nu Jagu,

22ni Kina, ni Dimona, na Adada,

23ni Kɛdɛsh, nu Hazo, ni Itnan,

24ni Zif, ni Tɛlɛm, ni Bealot,

25nu Hazo-hadata, ni Kɛri-ot-hɛzron (ibɛ gɛtɛtɛ shɛ Hazo),

26nu Amam, ni Shima, nu Molada,

27nu Haza-gada, ni Hɛshmon, ni Bɛt-pɛlɛt,

28nu Haza-shual, ni Biɛshiba, ni Biziotia,

29ni Beala, ni Iim, ni Izɛm,

30ni Ɛltolad, ni Kɛsil, nu Homa,

31ni Ziklag, nu Madmana, nu Sansana,

32ni Lɛbaot, ni Shilhim, na Ain keeni Rimon: ashɛpwụ ga hwɛɛ namɛ woshi-na-ba-ecinjishi medenji ekpekpe na rungwutwonu aŋ.

33Anaa na namɛ ne embi ishɛmɛ geri bu uwaŋna-twonuo na: Ɛshtaol, nu Zora, na Ashna,

34nu Zanoa, ni Ɛnganim, nu Tapua, ni Inam,

35ni Jamut, na Adulam, nu Soko, na Azika,

36ni Shearaim, na Aditaim, ni Gɛdɛra, ni Gɛdɛrotaim: a na ata namɛ umpwa-na-ba-eneshi medenji ekpekpe na rungwutwonu aŋ.

37Zinan, nu Hadasha, ni Migdal-gad,

38ni Dilian, ni Mizpa, nu Joktiɛl,

39nu Lakish, nu Bozkat, ni Ɛglon,

40nu Kabon, nu Lamam, ni Kitlish,

41ni Gɛdɛrot, ni Bɛt-degon, ni Neama, keeni Makida: a na ata namɛ umpwa-na-ba-ecihiŋ, medenji ekpekpe na rungwutwonu aŋ.

42Lɛbna, ni itɛ, nu Ashan,

43ni Ifta, na Ashna, ni Nizib,

44ni Keila, nu Akzib, keeni Marisha: a na ata namɛ ecinjishi, medenji ekpekpe na rungwutwonu aŋ.

45Ekron, medenji ashɛpwụ ubwa, medenji ekpekpe na rungwutwonu uŋ;

© 2008 Bible Society of Nigeria.

46te beni ni Ekron i ci Itekwu, a na ata hwɛɛ namɛ na bụ'aŋbụ na dongonu
Ashdod, medenji ekpekpe na rungwutwonu uŋ.

47Ta Ashdod, na ashɛpwụ ubwa, medenji ekpekpe ubwa; tu Gaza, na ashɛpwụ
ubwa, medenji ekpekpe ubwa, tutu i ci isese Ijipti keeni ukwoswo Itekwu ɛtɛ
I'wɛtwɛ.

48A na cɛnjɛ ti ishɛmɛ na: Shemi, nu Jati, nu Soko,

49nu Dana, ni Kiriat-sana (ibɛ gɛtɛtɛ shɛ Dɛbi),

50Anab, ni Ɛshtemo, ni Enim,

51nu Goshɛn, nu Holon, keeni Gilo: a na ata namɛ ashɛpwụ umpwa-nu-boo-ko,
medenji ekpekpe na rungwutwonu aŋ.

52Arab, nu Duma, ni Ishan,

53Janim, ni Bɛt-tapua, na Afeka,

54Humta, ni Kiriat-aba, (ibɛ gɛtɛtɛ shɛ Hibron), keeni Zio: a na ata namɛ ashɛpwụ
ecinjishi, medenji ekpekpe na rungwutwonu aŋ.

55Meon, nu Kamɛl, ni Zif, nu Juta,

56ni Jɛzrɛl, nu Jokde-am, nu Zanoa,

57Kain, ni Gibia, keeni Timna: a na ata namɛ ashɛpwụ umpwa, medenji ekpekpe
na rungwutwonu aŋ.

58Halhul, ni Bɛt-zu, ni Gido,

59ni Mearat, ni Bɛt-enot, keeni Ɛltekon: a na ata namɛ ashɛpwụ ecihiŋ, medenji
ekpekpe na rungwutwonu aŋ.

60Kiriat-beal (ibɛ gɛtɛtɛ shɛ Kiriat-jiarim), keeni Raba: a na ata namɛ ashɛpwụ
eyebi, medenji ekpekpe na rungwutwonu aŋ.

61Anaa na namɛ nụ ụshɛka na: Bɛt-araba, ni Midin, ni Sɛkeka,

62ni Nibshan na shɛ ụshɛpwụ manɛ, keeni Ɛn-gɛdi: a na ata namɛ ashɛpwụ
ecihiŋ, medenji ekpekpe na rungwutwonu aŋ.

63Ama atwa Juda eri shi o unzo Ɛjɛbus a na jɛjɛ nu Jɛrusalɛm o; iwɛbɛ po Ɛjɛbus
ta jɛjɛ nu Jɛrusalɛm na atwa Juda taa hwayɛ.

Joshua 16

Cɛnjɛ tu na Ee Peni Ifrem Keeni Manasɛ

1Cɛnjɛ tu na ee peni ajalalo Josɛf, tu kwuni nu Jodan na dongonu Jɛriko, geri bu
uwaŋna-banụ bu meni ma ata mi Jɛriko, tee teni nụ ụshɛka, tee beni ni Jɛriko tee
munji tee teni cɛnjɛ ti ishɛmɛ tutu i ci Bɛtɛl.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

2Tee beni ni Bɛtɛl tee zhe Luz, tee keshici tee zhe no tugwungwu ta atwa Aki na namɛ na Atarot.

3Nazhɛ tee zhe tee zwi geri bu uwaŋna-twonuo, tutu i ci tugwungwu ta atwa Jaflɛt, tutu i ci tugwungwu to tuzwo ti Bɛt-horon, tee zhe Gaza, taa kwunanjɛ ni itekwu.

4Gana atwa Josɛf, ga Manasɛ keeni Ifrem leshiji cɛnjɛ tu na maa a 'yaga ta.

Cɛnjɛ tu na ee Peni Atwa Ifrem

5Tugwungwu ta cɛnjɛ ta amwamwa Ifrem na: Tugwungwu ta cɛnjɛ ta aba ti kwuni geri bu uwaŋna-banụ ba Atarot-ada, tutu Bɛt-horon na patanɛ na azuba.

6Too to tuhwulo tee ci itekwu. Tee beni tuzuba ti Mikmɛtat, tee ringeni geri bu uwaŋna-banụ, tee zhe Tanat-shilo, tee keshici taa palanganɛ uŋ, tee zhe Janoa ata namɛ nu uwaŋna-banụ.

7Nazhɛ tee beni nu Janoa, tee zwi tee ci Atarot keeni Neara, tee timengeni Jɛriko, tee mwe nu Jodan.

8Tugwungwu ta ata ti beni nu Tapua geri bu uwaŋna-twonuo, i ci Isese Kena, taa kwunanjɛ ni itekwu. Cɛnjɛ tu na ee peni amwamwa ụlamụ Ifrem maa a 'yaga ta.

9Medenji ashɛpwụ ata a'wụtụ keeni ekpekpe aba anaa na ee ge tileni swooŋ iwɛ miaụŋ mi Ifrem, a namɛ na amɛ cɛnjɛ tu miaụŋ mu Manasɛ kpaaŋ.

10Okwo ti yaa shɛ bwonu e unzhi shi atwa Kenan a na jɛjɛ nu Gaza o; iwɛbɛ po atwa Kenan ta jɛjɛ na ashashɛ atwa Ifrem tutu taa hwayɛ. Ama tuba a nda aŋ maa a na ndana aŋ ugondu ukpahiŋ gana ajama.

Joshua 17

Cɛnjɛ tu na ee Peni Manasɛ

1Cɛnjɛ tu na ee peni ụlamụ Manasɛ, iwɛnɛ tu baa shɛ yɛu Josɛf ihiiŋ na. Ga Maki, ubwa shɛ yɛu Manasɛ ihiiŋ, ubwa kaa du meci Giliad, ibɛ po ee peni bu Giliad keeni Bashan, iwɛnɛ tu baa shɛ bijeshi bụ 'wụtụ.

2Nazhɛ ee peni amwamwa ụlamụ Manasɛ a na vwɛ cɛnjɛ ta aba, aba shɛ: ge Ebiɛzɛ, ne Hilɛk, na Asriɛl, nɛ Shɛkɛm, nɛ Hɛfɛ keeni Shɛmida. Atwa ata aba shɛ miaụŋ mu umwamwa Manasɛ yɛu Josɛf.

3Hwuwayɛ go, gɛ Zɛlofɛhad yɛu-ye-eyi Hɛfɛ, ni yɛu-ye-eyi Giliad, ni yɛu-ye-eyi Maki, ni yɛu-ye-eyi Manasɛ, a zasa miaụŋ-me-eyi o, semi miaụŋ-mo-o kiri aa 'yajɛ. Nzeci ma aba na: ga Mala, na Noa, no Hogla, ne Milka keeni Tiza.

4Nazhɛ miaụŋ ma ata mo o mi zhajɛ no ofwo Ɛleaza bunongbo keeni Joshua yɛu Nụn keeni ehwurembe, ɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA peni la Moses unu maa ge ti peni cɛnjɛ tu na maa ta 'yaga na ashashɛ miaụŋ-mo-bino tu. Ibɛ po bee peni aŋ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

cɛnjɛ ta aba na ashashɛ miaụŋ-mo-bino me eshi aba, gana na ta AGWANGWAMA peni la unu iwɛ ibɛ.

5Ga Manasɛ 'yajɛ urobwo umpwa, na ta namɛ swooŋ na cɛnjɛ ti Giliad keeni Bashan na namɛ geri bu uwaŋna-banụ bu Jodan,

6iwɛnɛ ta miaụŋ-mo-o mụ ụlamụ Manasɛ mi leshiji cɛnjɛ ta aba na ashashɛ miaụŋ mu bwa me eyi. Cɛnjɛ ti Giliad tɛ shɛ ya ma tu tu miaụŋ mu Manasɛ mu na mụ vwɛ.

7Tugwungwu tu Manasɛ tu kwune na Ashɛ tutu i ci Mikmɛtat na namɛ geri bu uwaŋna-banụ bi Shɛkɛm. Nazhɛ tugwungwu ta ata ti zhe geri bu tuta tɛɛ imɛ atwa na jɛjɛ ni Ɛn-tapua.

8(Ga Manasɛ ubwa 'yajɛ cɛnjɛ ta ata tu Tapua, ama miaụŋ mi Ifrem muba tuba mi 'yajɛ ụshɛpwụ ata Tapua na shɛ ogwungwu Manasɛ.)

9Nazhɛ tugwungwu ta aba ti zhe tee zwi ni isese Kena. Ge Ifrem tuba ubwa 'yajɛ ashɛpwụ ata a'wụtụ a na namɛ tuta ti isese ɛtɛ, okwo tu taa namɛ na ashashɛ ashɛpwụ Manasɛ. Nazhɛ tugwungwu tu Manasɛ ti zhe tuzuba ti isese, taa kwunanjɛ ni itekwu.

10Cɛnjɛ tu na tu namɛ tuta, tɛ shɛ ma ti Ifrem, ma tu na tu namɛ tuzuba tɛ shɛ ma tu Manasɛ, itekwu ɛtɛ ibɛ shɛ ogwungwu aba. Ibɛ tee zhe tee ce Ashɛ geri bu tuzuba, keeni Isaka geri bu uwaŋna-banụ.

11Ga Manasɛ 'yajɛ sasana Bɛt-shan, na amɛ na amɛ tugwungwu ti Isaka keeni Ashɛ, medenji ekpekpe ubwa keeni Ibli-am medenji ekpekpe ubwa keeni atwa na jɛjɛ nu Do medenji ekpekpe ubwa, keeni atwa na jɛjɛ ni Ɛn-do, medenji ekpekpe ubwa, keeni atwa na jɛjɛ ni Teanak medenji ekpekpe ubwa, keeni atwa na jɛjɛ ni Mɛgido medenji ekpekpe ubwa; ta cɛnjɛ ta ata tụ tatụ.

12Okwo ti yaa shɛ gana ata wa atwa Manasɛ eri shi o unzo atwa na jɛjɛ na ashɛpwụ ata a'wụtụ o, iwɛbɛ po atwa Kenan ta jɛjɛ na cɛnjɛ ta ata.

13Okwo tu ukpahiŋ wa atwa Isrɛl keeni ugombo, ama e unzhi shi kaa atwa Kenan hwɛɛ o, ama e zweni aŋ nu ugondu wa aba u tijama tɛnda.

Ụlamụ Josɛf wa Lụpa maa e Keeni aŋ Cɛnjɛ

14Nazhɛ ụlamụ Josɛf hiɛŋ Joshua, Iwembe po ebi ti peni ụpadụ cɛnjɛ tu ko gba maa ta 'yagaa? Atuba kaa ti gembi ufwugwo tebiye, iwɛnɛ ta AGWANGWAMA iti peni uwebiye duwa.

15Ibɛ po go Joshua jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ cɛnjɛ ti ishɛmɛ Ifrem ti hi twa sụ iwɛnɛ ehi gembi ufwugwo, asha zhaga tono ma nu uwapa maa hi meme gwubegeni cɛnjɛ ti ikɛnyi hiŋ na cɛnjɛ tɛ Ɛpɛrɛz keeni Arefaim.

16Nazhɛ ụlamụ Josɛf jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Cɛnjɛ ti ishɛmɛ tu twa sụ o, atwa Kenan a na jɛjɛ nu udadarɛ kaa a 'yajɛ ihɛŋtu ujasa ya ashɛmbɛrɛ, ta atwa na jɛjɛ na amɛ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Bɛt-shan medenji ashɛpwụ na rungwutwonu uŋ keeni atwa na namɛ nu Ulomu Jɛzrɛl.

17Go Joshua hiɛŋ atwa ihwɛ Josɛf, ni ihwɛ Ifrem keeni ihwɛ Manasɛ, Hi gembi ga ufwugwo, ahiɛ 'yajɛ kaa ukpahiŋ tebiye; hiɛ shɛ shɛ hia 'yaga cɛnjɛ tu uzajɛ uko gbalụ o.

18Ama cɛnjɛ ta ata ti ishɛmɛ ti zhɛ ta sha me ti hiŋ, okwo tu ta a shɛ cɛnjɛ tu uwapa, hiɛ shɛ hia dwa uŋ maa hi 'yaga tụ tutu uce tuba. Iwɛnɛ po ahiɛba hi zhɛ hio unzo atwa Kenan, okwo ta a 'yajɛ ihɛŋtu ujasa ya ashɛmbɛrɛ keeni ikɛnyi.

Joshua 18

Tuhwoŋso ta Cɛnjɛ tu na tu Vwɛ

1Nazhɛ tu'ulwatagwụ ti Isrɛl hwɛ hwɛɛ tu sotulonu urubwo uko nu Shailo, ee shikicinji udulo tu'ulwatagwụ apata. Cɛnjɛ kaa tu ta vwɛ nu umbe wa aba.

2Alamụ atwa Isrɛl ecenje, a ta namba a na kaa te leshiji shi cɛnjɛ ta aba.

3Ibɛ po go Joshua hiɛŋ atwa Isrɛl, Ụkwụmbwụ umba ɛhi zhɛ hia 'yaka nazhɛ hi teni cɛnjɛ ta ata AGWANGWAMA na shɛ Agwatana eshi hiŋ ihi peni maa hi leshiji tuu?

4Tala ma atwa atatatụ nụ ụlamụ ụlamụ, maa ma tumwana aŋ maa e zhe na cɛnjɛ ta ata, maa e 'nyeci tu te teni cɛŋ gana na tu taa namɛ, nazhɛ e gwure pi mi.

5Dwotwogonu tu ma orubwo ecenje, ga ga Juda untangana uce ubwa nụ ụzalụ tuta, gɛ ihwɛ Josɛf untangana uce wa aba nụ ụzalụ tuzuba.

6Hiɛ shɛ kaa hia 'nyata gana na cɛnjɛ ta ata tɛ shɛ, maa hiɛ shapɛ useyida ti'nyeci ta tuba epe pi mi, maa Ma 'waŋ icɛcɛ iwe hiŋ epe nu umbe AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu.

7Alivai zasa urobwo cɛnjɛ na ashashɛ hiŋ o, iwɛnɛ po tunongbo ta AGWANGWAMA tuba tɛ shɛ urobwo wa aba. Ga Gad, nɛ Rubɛn keeni ashashɛ ụlamụ Manasɛ loshigwo kaa cɛnjɛ ta aba geri bu uwaŋna-banụ bu Jodan, tu na go Moses yɛu ɛtɛ ugondu ya AGWANGWAMA peni aŋ.

8Gana na te etwenyi ata kwuni ga tahaŋnụ ta aba; ibɛ po go Joshua tɛtaganɛ atwa na zhe maa a 'nyacɛ useyida cɛnjɛ ta ata unu, bɛɛ hiɛŋ, Zhaga 'nyacɛ ma gana na tudwotwogonu ta cɛnjɛ ta ata tɛ shɛ, maa hiɛ shapɛ useyida ti'nyeci ta tuba maa hi gwure sasana pi mi, maa Ma 'waŋ icɛcɛ iwɛ hiŋ epe nu umbe AGWANGWAMA nu Shailon ga.

9Nazhɛ etwenyi ata sanɛ ga ee duleji cɛnjɛ ta ata. Ee 'nyeci useyida tuba nu utakada gana na tu taa namɛ na ashɛpwụ tuba apadụ ecenje, nazhɛ ee gwure pu Joshua nu ugba tu'ulwatagwụ nu Shailo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10Nazhɛ go Joshua 'wɛŋ icɛcɛ iwɛ aba nu umbe AGWANGWAMA nu Shailo; apata bee hwoŋshi alamụ atwa Isrɛl cɛnjɛ ta aba.

Cɛnjɛ tu na Ee Peni Ụlamụ Bɛnjamin

11Tugwungwu tu na ee peni amwamwa ụlamụ Bɛnjamin, tuba tɛ shɛ hiiŋ. Tugwungwu ta aba tu namɛ na ashashɛ ụlamụ Juda nu una Josɛf.

12Tugwungwu ta aba tu kwune tuzuba tu Jodan, tee hwuri tee munji taa palanganɛ tuzuba ti Jɛriko. Nazhɛ tee munji tee dure cɛnjɛ ti ishɛmɛ na bụ'aŋbụ bu uwaŋna-twono; nazhɛ tee mwe nụ ụshɛka Bɛt-aven.

13Nazhɛ tee beni apata tee keshici tee zhe tuta tu uzwoozwo Luz, (ibɛ gɛtɛtɛ i shɛ Bɛtɛl), tee hwuri tee zwi Atarot-ada ni ihiŋhiŋ ishɛmɛ nɛ namɛ tuta to tuzwo ta bụ'aŋbụ bu Bɛt-horon.

14Nazhɛ tugwungwu ta aba ti beni apata, tee hwuri tee ringeni nụ ụzalụ bu uwaŋna-twonuo nụ ụzalụ tuta, te kwuni ni ishɛmɛ nɛ shikeni nụ ụzalụ tuta nɛ ngbaracɛ Bɛt-horon ni Kiriat-beal (ibɛ gɛtɛtɛ shɛ Kiriat-jiarim). Ụlamụ Juda, ubwa 'yajɛ ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ. Inɛ ɛtɛ ibɛ shɛ uce ubwa nụ ụzalụ bu uwaŋna-twonuo.

15Nazhɛ tugwungwu tụ ụzalụ tuta tu kwune nu ukwunanga Kiriat-jiarim, tee beni apata tee zhe Ifron i ci umɛzhinjɛ meni mi Nɛftoa.

16Nazhɛ tugwungwu ta aba ti zhe tee zwi nu ukwunanga ishɛmɛ ɛtɛ namɛ nu umbe Ulomu Bɛn-hinom, tuzuba tu Ulomu Refaim. Nazhɛ too to tuhwulo tee zwi Ulomu Hinom, taa palanganɛ uzwoozwo tuta tụ ụshɛpwụ wɛ Ɛjɛbus, tee ci In-rogɛl.

17Nazhɛ tee ringeni tuzuba tee zhe Ɛn-shɛmɛsh, too to tuhwulo tee zhe Gɛlilot, na mama ngbarakanụ no tumungo ta Adumim, nazhɛ tee hwuri tee zwi nu utayɛ Bohan yɛu-ye-eyi Rubɛn.

18Nazhɛ taa palanganɛ tee keshici tee zhe tuzuba te bikpekwu bi Bɛt-araba, tee zwi tee ci Araba.

19Nazhɛ tugwungwu ta aba ti keshici tee zhe tuzuba te bikpekwu bi Bɛt-hogla; tee mwe tuzuba tu uhwacɛ Itekwu Manɛ nu ukwunanga bụ'aŋbụ bụ tuta tu Jodan; apata i shɛ uce bụ'aŋbụ bụ ụzalụ tuta.

20Urefu Jodan ubwa shɛ uce tugwungwu ta aba tụ ụzalụ bu uwaŋna-banụ. Ma tu ta tuba tɛ shɛ cɛnjɛ ta amwamwa ụlamụ Bɛnjamin tu na aa njɛ tugwungwu ta aba useyida tutu rungwutwonu ụpadụ we elele.

21Ashɛpwụ amwamwa ụlamụ Bɛnjamin na: Jɛriko, ni Bɛt-hogla, ni Imɛk-keziz,

22ni Bɛt-araba, ni Zɛmaraba, ni Bɛtɛl,

23ne Evim, ni Pera, nu Ofra,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

24ni Kifa-amoni, nu Ofni, ni Giba: a na ata shɛ ashɛpwụ umpwa-na-ba-eyebi
medenji ekpekpe aba.

25Gibion, nu Rama, ni Biɛrot,

26ni Mizpa, ni Kɛfira, nu Moza,

27ni Rɛkɛm, ni Ipiɛl, nu Tarala,

28ni Zila, ni Hilɛf, ni Jɛbus (ibɛ gɛtɛtɛ i shɛ Jɛrusalɛm), ni Gibia, keeni Kiriat-
jiarim: a na ata shɛ ashɛpwụ umpwa-na-ba-eneshi medenji ekpekpe aba. Cɛnjɛ
ta amwamwa ụlamụ Bɛnjamin ta.

Joshua 19

Cɛnjɛ tu na Ee Peni Simion

(1 Shɛrụ 4:28-33)

1Cɛnjɛ ti yebi tu na ee hwoŋ-shi, tɛ shɛ iwɛ amwamwa ụlamụ Simion.
Tugwungwu ta aba ti teni ashashɛ cɛnjɛ tu na ee peni ụlamụ Juda.

2Ashɛpwụ na cɛnjɛ ta aba ti imɛ na: Biɛ-shiba, (kwo kaa Shiba), nu Molada,

3nu Haza-shual, nu Bala, ni Izɛm,

4ni Iltolad, ni Bitul, nu Homa,

5ni Ziklag, ni Bɛt-makabot, nu Haza-susa,

6Bɛt-lɛbiot, keeni Sharuhɛn: a na ata namɛ ashɛpwụ umpwa-na-ba-atatụ,
medenji ekpekpe aba.

7Ni Ɛn-rimon, ni Itɛ keeni Ashan: a na ata namɛ ashɛpwụ eneshi medenji
ekpekpe aba;

8medenji ekpekpe elele na rungwutwonu ashɛpwụ ata a'wụtụ tutu i ci Bealat-
biɛ, kwo kaa Rama nụ ụzalụ tuta. Ma tu ta tuba tɛ shɛ cɛnjɛ tu na amwamwa
ụlamụ Simion 'yajɛ.

9Cɛnjɛ tu na ụlamụ Simion 'yajɛ tu banɛ no tugwungwu tụ ụlamụ Juda. Iwɛnɛ po
cɛnjɛ tu uzajɛ na ụlamụ Juda 'yajɛ tu hwuleji aŋ, ibɛ po ụlamụ Simion gwushiji
cɛnjɛ na ashashɛ cɛnjɛ ta aba.

Cɛnjɛ tu na Ee Peni Zɛbulon

10Cɛnjɛ tụ tatụ tu na ee hwoŋshi, tɛ shɛ iwɛ amwamwa ụlamụ Zɛbulon.
Tugwungwu ta cɛnjɛ ta aba ti zhe tutu tee ce Serid.

11Tugwungwu ta aba ti beni apata tee zhe Marial geri bu uwaŋna-twonuo, tee
zhe tee kwume Dabɛshɛt, nazhɛ tee ce isese ɛtɛ namɛ geri bu uwaŋna-banụ bu
Jokniam.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

12Taa banɛ ni Serid tee hwuri tee ringeni na bụ'aŋbụ bi yebi geri bu uwaŋna-banụ tutu i ci tugwungwu ti Kislot-tabo. Too to tuhwulo tee zhe Dabɛrat, nazhɛ tee munji tee zhe Jafia.

13Tee beni apata too to tuhwulo geri bu uwaŋna-banụ tee zhe Gat-hɛfɛ, tutu i ci Ɛt-kazin, tee mwe ni Rimon, nazhɛ tee ringeni geri bi Nia.

14To tugwungwu ta aba ti beni apata tee ringengeni tuzuba tee zhe Hanaton, taa kwunanjɛ nu Ulomu Iftahɛl.

15Tɛɛ imɛ du Katat, nu Nahalal, ni Shimron, ni Idala keeni Bɛtlɛhɛm: a na ata shɛ ashɛpwụ umpwa-na-ba-eyebi, medenji ekpekpe aba.

16Ashɛpwụ ata medenji ekpekpe aba, aba shɛ cɛnjɛ ta amwamwa ụlamụ Zɛbulon.

Cɛnjɛ tu na Ee Peni Isaka

17Cɛnjɛ ti neshi tu na ee hwoŋshi, tɛ shɛ iwɛ amwamwa ụlamụ Isaka.

18Tugwungwu ta cɛnjɛ ta aba ti imɛ Jɛzrɛl, ni Kɛsulot, nu Shunem,

19nu Hafaram, ni Shion, nu Anaharat,

20nu Rabit, ni Kishion, ni Ibɛz,

21ni Rɛmɛt, ni Ɛn-ganim, ni Ɛn-hada, ni Bɛt-pazɛz.

22Tugwungwu ta ata du ti zhe tee kwume Tabo, nu Shahazuma, keeni Bɛt-shɛmɛsh, taa kwunanjɛ nu Jodan, a na ata namɛ ashɛpwụ umpwa-na-ba-ecihiŋ, medenji ekpekpe aba.

23Ashɛpwụ ata medenji ekpekpe aba, aba shɛ cɛnjɛ ta amwamwa ụlamụ Isaka.

Cɛnjɛ tu na Ee Peni Ashɛ

24Cɛnjɛ tu tana tu na ee hwoŋshi, tɛ shɛ iwɛ amwamwa ụlamụ Ashɛ.

25Tugwungwu ta cɛnjɛ ta aba ti imɛ Hɛlkat, nu Hali, ni Bɛtɛn nu Akshaf,

26nu Alamɛlɛk, na Amad, keeni Mishal, geri bu uwaŋna-twonuo. Tugwungwu ta aba ti zhe tee kwume Kamɛl keeni Shiho-libnat nụ ụzalụ tuzuba.

27Nazhɛ taa vwụrɛ geri bu uwaŋna-banụ tee zhe Bɛt-degon, tee kwume Zɛbulon keeni ukpekpe Iftahɛl geri bu tuzuba, tee zhe tee ce Bɛt-ɛmɛk keeni Nɛiɛl, too to tuhwulo nụ ụzalụ tuzuba tee ce Kabul.

28Tee hwuri tee zhe Ibron, ni Rihob, nu Hamon, ni Kena, tutu Saidụn ata ụ'wụtụ.

29Nazhɛ tugwungwu ta aba ti yinjɛ tee zhe Rama, tee kwume ụshɛpwụ ụ'wụtụ u Taya, unaa na ee kepi nu uba, tee ringeni tee zhe Hosa, tee mwe ni itekwu Mehalab keeni Akzib,

30nu Uma, na Afɛk keeni Rihob: a na ata namɛ ashɛpwụ woshi-na-ba-eyebi medenji ekpekpe aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

31Ashɛpwụ ata medenji ekpekpe aba; aba shɛ cɛnjɛ ta amwamwa ụlamụ Ashɛ.

Cɛnjɛ tu na Ee Peni Naftali

32Cɛnjɛ ti cihiŋ tu na ee hwoŋshi, tɛ shɛ iwɛ amwamwa ụlamụ Naftali.

33Tugwungwu ta cɛnjɛ ta aba tu kwune ni Hilɛf Ukpekpeshi ata namɛ ni Zeananim, keeni Adami-nɛkɛb keeni Jabniɛl tutu i ci Lakum, taa kwunanjɛ nu Jodan.

34Nazhɛ tugwungwu ta aba ti yinjɛ geri bu uwaŋna-twonuo tee zhe Aznot-tabo, tee mwe nu Hukok, tee zhe tee kwume tuzuba tu Zɛbulon keeni Ashɛ geri bu uwaŋna-twonuo keeni Juda geri bu uwaŋna-banụ Jodan.

35Ashɛpwụ na ee kepi nu uba na: Zidim, ni Zɛ, nu Hamat, nu Rakat, ni Kinɛrɛt,

36na Adama, nu Rama, nu Hazo,

37ni Kɛdɛsh, ni Ɛdrɛi, ni Ɛn-hazo,

38ni Yiron, ni Migdalɛl, nu Horɛm, ni Bɛt-anat, keeni Bɛt-shɛmɛsh: a na ata namɛ ashɛpwụ umpwa-na-ba-ecinjishi medenji ekpekpe aba.

39Ashɛpwụ ata medenji ekpekpe aba, aba shɛ cɛnjɛ ta amwamwa ụlamụ Naftali.

Cɛnjɛ tu na Ee Peni Dan

40Cɛnjɛ ti cenje tu na ee hwoŋshi, tɛ shɛ iwɛ amwamwa ụlamụ Dan.

41Tugwungwu ta cɛnjɛ ta aba ti imɛ, Zora, ni Ɛshtaol, ni Ir-shɛmɛsh,

42ni Shealabin, na Aijalon, ni Itla,

43ni Ilon, ni Timna, ni Ekron,

44ni Ɛltekɛ, ni Gibɛton, ni Bealat,

45ni Jehud, ni Bɛnɛbɛrak, nu Gatrimon,

46ni Mɛjakon keeni Rakon medenji shɛngwuwa shɛ na shɛ ngbaracɛ geri bu Jopa.

47Aka na to tugwungwu ta atwa Dan ti inanjɛ aŋ, ibɛ po ee munji ee zhe nụ ụshɛpwụ na ɛɛ hiɛŋ izeci ubwa Lɛshɛm; aa sukakanɛ uŋ nu ujasa, na aba na te e leshiji uŋ, aa kwụnɛ aŋ nu utokwobi. Nazhɛ aa jɛjɛ apata, ibɛ po ee sheyinji izeci ubwa, ɛɛ hiɛŋ uŋ ya Dan; gana na tɛ ɛɛ hiɛŋ izeci bishi ba aba.

48Ashɛpwụ ga medenji ekpekpe aba, aba shɛ cɛnjɛ ta amwamwa ụlamụ Dan.

Cɛnjɛ tu na Ee Peni Joshua na

49Aka na ta atwa Isrɛl hwuwi cɛnjɛ tudwotwogonu, nazhɛ ee peni Joshua yɛu Nụn cɛnjɛ tu bwa na ashashɛ aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

50E peni bu ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ na ba lụpɛ gana na ta AGWANGWAMA pwonuo la unu ibɛ. Ụshɛpwụ ata, ubwa shɛ Timnat-sera na cɛnjɛ ti ishɛmɛ Ifrem. Ibɛ po bee meeneni ụshɛpwụ ata, baa jɛjɛ nu bwa.

51Cɛnjɛ tu gatata gɛ Ɛleaza bunongbo, no Joshua yɛu Nụn keeni ehiu amwamwa alamụ atwa Isrɛl hwoŋshi tedure ni icɛcɛ nɛ aa 'wɛŋ nu umbe AGWANGWAMA nu Shailo no odubo udulo tu'ulwatagwụ. Gana aa njɛ nazhɛ ee hwuwi cɛnjɛ ta ata tudwotwogonu ta.

Joshua 20

Ashɛpwụ u Tuswaka ecihiŋ

1Nazhɛ AGWANGWAMA mbishi Joshua, bɛɛ hiɛŋ,

2Mbiso atwa Isrɛl, maa ge teri ashɛpwụ tuswaka, anaa na Ngee mbishi la Moses maa mo bi mbiso.

3Bụtụ be elele na kwụnɛ bụtụ nu u'ala-tuhwulo, go gozhigo apata iwɛ maa u banangana bụtụpanɛ-bi-itɛpwɛ be mehieŋ.

4Go gozhigo maa zha na amɛ ashɛpwụ ata uko maa shikono no odubo tutono tụ ụshɛpwụ ata, maa swegeni n-nyarɛ mụ ụshɛpwụ ata n-ndumwa mu bwa. Nazhɛ e shepi bu e tecinji na amɛ ụshɛpwụ ata, maa e peni bu ohwolu maa nama na aba.

5Yaa shɛ kaa bụtụpanɛ ata bi itɛpwɛ be mehieŋ urigeni bu, kede e utegeni bu buhwuri ata bu u'ala o; iwɛnɛ tu baa kwụnɛ uyebi ubwa nu umepiteshi, bi ge imi shi bu kaa cebe o.

6Ga nama nụ ụshɛpwụ ata uuwa i ci aka na bee shikeni nu umbe tu'ulwa maa a jɛmɛ ụshɛrɛya ubwa, uuwa i ci tu'wo to bunongbo bụ 'wụtụ na namɛ na aka ata; nazhɛ buhwuri ata bu u'ala zhɛ bo gwulo nụ ụshɛpwụ ubwa, maa to ihwɛ ibwɛ nụ ụshɛpwụ ata baa ga banɛ la.

7Ibɛ po ee teri Kɛdɛsh na namɛ nu Galili na cɛnjɛ ti ishɛmɛ Naftali, ni Shɛkɛm na namɛ na cɛnjɛ ti ishɛmɛ Ifrem, keeni Kiriat-aba (ubwa gatata shɛ Hibron) na namɛ na cɛnjɛ ti ishɛmɛ Juda.

8Anaa na ee teri hileniye Jodan geri bu uwaŋna-banụ Jɛriko na: Bizɛ, nụ ụshɛka ata ụ tụndalụụ, no tugwungwu tụ ụlamụ Rubɛn, keeni Ramot, na namɛ ni Giliad no tugwungwu tụ ụlamụ Gad, keeni Golan, na namɛ nu Bashan no tugwungwu tụ ụlamụ Manasɛ.

9Ashɛpwụ gatata ee tileni iwɛ atwa Isrɛl hwɛɛ, keeni iwɛ agaiŋ na a nda ulashɛ na ashashɛ aba, iwɛ maa bụtụ be elele na kwụnɛ bụtụ nu u'ala-tuhwulo uzawa tukwurimi, go gozhigo apata maa swaka, iwɛ maa kede bụtụpanɛ-bi-itɛpwɛ be mehieŋ kwụnɛ bu, uuwa i ci aka na bee shikeni nu umbe tu'ulwa hwɛ hwɛɛ o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

Joshua 21

Ashɛpwụ na Ee Peni Alivai

1Nazhɛ ehiu amwamwa atwa Livai zhe no ofwo Ɛleaza bunongbo keeni pu Joshua yɛu Nụn keeni ehiu amwamwa atwa Isrɛl a na vwɛ,

2ɛɛ hiɛŋ aŋ, AGWANGWAMA peni la Moses unu nu Shailo na cɛnjɛ ti Kenan, bɛɛ hiɛŋ, ge ti peni ashɛpwụ maa ta nama, medenji cɛnjɛ tu na ambɛ tiyaga namɛ iwɛ iyimabiga tu.

3Ibɛ po atwa Isrɛl peni ga Alivai ashɛpwụ keeni cɛnjɛ tu na ambɛ tiyaga namɛ, tu na kaa tu banɛ no ogwu ikɛnyi aba, tedure nu unu na AGWANGWAMA peni aŋ.

4Amwamwa atwa Kohat, aba shɛ atwa ehiiŋ na yɛ icɛcɛ. Ibɛ po ee peni Alivai a na shɛ ajalalo Aron na shɛ bunongbo Ashɛpwụ umpwa-na-ba-atatụ; anaa na kaa banɛ ni iyi-yo-ogwu ụlamụ Juda, nu una Simion, keeni una Bɛnjamin.

5Ajalalo Kohat a na vwɛ leshiji ashɛpwụ umpwa, a na banɛ na amwamwa alamụ Ifrem, nu una Dan keeni una wa ashashɛ ụlamụ Manasɛ, tedure ni icɛcɛ tu'waŋ.

6Ajalalo Gɛshon leshiji ashɛpwụ umpwa-na-ba-atatụ, a na banɛ na amwamwa ụlamụ Isaka, nu una Ashɛ, nu una Naftali, keeni una wa ashashɛ ụlamụ Manasɛ na namɛ nu Bashan, tedure ni icɛcɛ tu'waŋ.

7Ajalalo amwamwa Merari leshiji ashɛpwụ umpwa-na-ba-eyebi a na banɛ na amwamwa ụlamụ Rubɛn, nu una Gad, keeni una Zɛbulon.

8Tedure ni icɛcɛ tu'waŋ ibɛ atwa Isrɛl peni Alivai ashɛpwụ ata keeni cɛnjɛ tu na ti 'yajɛ ambɛ tiyaga, nu gana na ta AGWANGWAMA peni la Moses unu iwɛ aba.

9Nzeci ma ashɛpwụ ga ee peni aŋ banɛ nụ ụlamụ Juda keeni una Simion.

10Ashɛpwụ na ee peni ajalalo Aron na shɛ bụtụ bu ko na ashashɛ amwamwa Kohat na shɛ ụlamụ Livai, i shɛ iwɛnɛ ti yaa shɛ aba yɛ icɛcɛ hiiŋ.

11E peni aŋ Kiriat-aba (ubwa gatata shɛ Hibron), ga Aba ata, ubwa shɛ bishi Anak. E peni aŋ du cɛnjɛ tu na ti 'yajɛ ambɛ tiyaga, tu na tu rungwutwonu aŋ na cɛnjɛ ti ishɛmɛ Juda.

12Ama ga Kalɛb yɛu Jefune, ubwa ee peni shihilo keeni ekpekpe na rungwutwonu ashɛpwụ ata a'wụtụ maa 'yaga.

13Ajalalo Aron na shɛ bunongbo, aba ee peni Hibron, na shɛ ụshɛpwụ u tuswaka iwɛ buhwuri-bu-u'ala, medenji cɛnjɛ cɛnjɛ tu bwa tu na ti 'yajɛ ambɛ tiyaga, keeni Lɛbna medenji cɛnjɛ cɛnjɛ tu bwa tu na ti 'yajɛ ambɛ tiyaga,

14keeni Jati, medenji cɛnjɛ cɛnjɛ tu bwa tu na ti 'yajɛ ambɛ tiyaga, keeni Ɛshitɛmoa, medenji cɛnjɛ cɛnjɛ tu bwa tu na ti 'yajɛ ambɛ tiyaga,

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

15keeni Holon, medenji cɛnjɛ cɛnjɛ tu bwa tu na ti 'yajɛ ambɛ tiyaga, keeni Dɛbi, medenji cɛnjɛ cɛnjɛ tu bwa tu na ti 'yajɛ ambɛ tiyaga,

16keeni Ain, medenji cɛnjɛ cɛnjɛ tu bwa tu na ti 'yajɛ ambɛ tiyaga, keeni Juta, medenji cɛnjɛ cɛnjɛ tu bwa tu na ti 'yajɛ ambɛ tiyaga, keeni Bɛt-shɛmɛsh, medenji cɛnjɛ cɛnjɛ tu bwa tu na ti 'yajɛ ambɛ tiyaga. Ɛ bɛcinjɛ ashɛpwụ ga ecinjishi nụ ụlamụ Juda, nu una Simion.

17Ashɛpwụ eneshi a na ee peni ụlamụ Bɛnjamin na: Gibion, ni Giba,

18na Anatot keeni Almon; medenji cɛnjɛ cɛnjɛ ta aba tu na ti 'yajɛ ambɛ tiyaga.

19Ashɛpwụ a'wụtụ na ee peni ajalalo Aron bunongbo hwɛɛ aba namɛ umpwa-na-ba-atatụ, medenji cɛnjɛ cɛnjɛ ta aba tu na ti 'yajɛ ambɛ tiyaga.

20Ashɛpwụ na ee peni amwamwa Livai a na shɛ atwa Kohat, a na vwɛ banɛ nụ ụlamụ Ifrem.

21E peni aŋ Shɛkɛm, ụshɛpwụ tuswaka na cɛnjɛ ti ishɛmɛ Ifrem, ni Gɛzɛ,

22ni Kibzaim keeni Bɛt-horon, ashɛpwụ ata namɛ eneshi, medenji cɛnjɛ cɛnjɛ ta aba tu na ti 'yajɛ ambɛ tiyaga.

23Ashɛpwụ na ụlamụ Dan leshiji a shɛ, Ɛltɛkɛ, ni Gibɛton,

24na Aijalon, nu Gatrimon; ashɛpwụ ata namɛ eneshi medenji cɛnjɛ cɛnjɛ ta aba tu na ti 'yajɛ ambɛ tiyaga.

25Ashɛpwụ na ee peni ashashɛ ụlamụ Manasɛ na: Teanak, nu Gatrimon, ashɛpwụ ata namɛ eyebi, medenji cɛnjɛ cɛnjɛ ta aba tu na ti 'yajɛ ambɛ tiyaga.

26Ashɛpwụ ata umpwa, aba ee peni amwamwa Kohat na vwɛ, medenji cɛnjɛ cɛnjɛ ta aba tu na ti 'yajɛ ambɛ tiyaga hwɛɛ.

27Ashɛpwụ na ee peni amwamwa Livai a na shɛ atwa Gɛshon na: Golan na namɛ nu Bashan, banɛ na ashashɛ ụlamụ Manasɛ, keeni Biɛshtira. Ashɛpwụ ata namɛ eyebi, medenji cɛnjɛ cɛnjɛ ta aba tu na ti 'yajɛ ambɛ tiyaga, iwɛ buhwuri-bu-u'ala maa go gozhigo maa swaka apata.

28Ashɛpwụ na ee peni ụlamụ Isaka na: Kishion, nu Dabɛrat,

29nu Jamut keeni Ɛn-ganim, Ashɛpwụ ata namɛ eneshi, medenji cɛnjɛ cɛnjɛ ta aba tu na ti 'yajɛ ambɛ tiyaga.

30Ashɛpwụ na ee peni ụlamụ Ashɛ na: Mishal, nu Abdon,

31ni Hɛlkat, ni Rihob. Ashɛpwụ ata namɛ eneshi, medenji cɛnjɛ cɛnjɛ ta aba tu na ti 'yajɛ ambɛ tiyaga.

32Ashɛpwụ tuswaka iwɛ buhwuri-bu-u'ala na ee peni ụlamụ Naftali na: Kɛdɛsh na namɛ nu Galili, nu Hamot-do, keeni Katan. Ashɛpwụ ata namɛ atatụ, medenji cɛnjɛ cɛnjɛ ta aba tu na ti 'yajɛ ambɛ tiyaga.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

33Ashɛpwụ a'wụtụ na ee peni amwamwa Gɛshon hwɛɛ namɛ umpwa-na-ba-atatụ, medenji cɛnjɛ cɛnjɛ ta aba tu na ti 'yajɛ ambɛ tiyaga.

34Ashɛpwụ na ee peni amwamwa Merari na shɛ ụlamụ Livai a na kaa banɛ nụ ụlamụ Zɛbulon na: Jokniam, nu Kata,

35ni Dimna, keeni Nahalal. Ashɛpwụ ata namɛ eneshi, medenji cɛnjɛ cɛnjɛ ta aba tu na ti 'yajɛ ambɛ tiyaga.

36Ashɛpwụ na ee peni ụlamụ Rubɛn na: Bizɛ, nu Jahaz,

37ni Kɛdɛmot keeni Mafat. Ashɛpwụ ata namɛ eneshi, medenji cɛnjɛ cɛnjɛ ta aba tu na ti 'yajɛ ambɛ tiyaga.

38Ashɛpwụ tuswaka na ee peni ụlamụ Gad iwɛ buhwuri-bu-u'ala na: Ramot na namɛ ni Giliad, nu Mahanaim,

39ni Hɛshbon, keeni Jazɛ. Ashɛpwụ ata namɛ eneshi, medenji cɛnjɛ cɛnjɛ ta aba tu na ti 'yajɛ ambɛ tiyaga.

40Ashɛpwụ a'wụtụ na icɛcɛ yanɛ amwamwa Merari na shɛ ụlamụ Livai hwɛɛ namɛ umpwa-na-ba-eyebi.

41Ashɛpwụ a'wụtụ na atwa Livai 'yajɛ na ashashɛ cɛnjɛ tu na atwa Isrɛl 'yajɛ hwɛ hwɛɛ namɛ buhanda-na-ba-atụndatụ, medenji cɛnjɛ cɛnjɛ ta aba tu na ti 'yajɛ ambɛ tiyaga.

42Ashɛpwụ ata a'wụtụ, una una 'yajɛ cɛnjɛ tu bwa tu na ti 'yajɛ ambɛ tiyaga tutu rungwutwonu uŋ. Gabata yaa namɛ na ashɛpwụ ata hwɛɛ.

Atwa Isrɛl Shidinji Cɛnjɛ ta ata

43Gana AGWANGWAMA peni atwa Isrɛl cɛnjɛ tu na bee teji la eshi aba tuwa maa bi zhɛ ba pana aŋ ta. Ibɛ po ee leshiji tu, aa jɛjɛ ga na tuba.

44Nazhɛ AGWANGWAMA peni aŋ amɛ-olom geri elele, gana na ti bee shileni la eshi aba unu. I zasa bụtụ bi i'ime ba aba okwo bu ko na eri be suleni aŋ maa sukakana aŋ o. Iwɛnɛ po AGWANGWAMA pwonuo aŋ ukpahiŋ maa a lasatagwụ atwa i'ime ya aba hwɛɛ.

45I zasa iyi elele nɛ i kwu ni iyi ibiye nɛ AGWANGWAMA shileni la atwa Isrɛl unu o; ama bɛ njɛ iŋ hwɛɛ.

Joshua 22

Go Joshua Peni Atwa Ụlamụ Uwaŋna-banụ Uwebiye

1Nazhɛ go Joshua suyanɛ atwa Rubɛn, na atwa Gad keeni ashashɛ ụlamụ Manasɛ.

2Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Hiɛ untanganɛ unu na go Moses yɛu-ugondu ya AGWANGWAMA ihi peni hwɛɛ, ahiɛ hwụjɛ kaa unu mu ni iyi elele nɛ Ngee hi peni-unu ibɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Hi jineci shi kaa miaụŋ-mo-bino hiŋ te kwuni na aka ata tutu i ci hwayɛ ga o. Ama hio shiyono unu na AGWANGWAMA ihi peni eshe, ahiɛ untanganɛ uŋ kaa tebiye.

4Hwuwayɛ go AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ kaa pwonuo miaụŋ-mo-bino hiŋ amɛ-olom, gana na ti bee shileni aŋ la unu. Iwɛ inɛ ɛtɛ gwulo ma ya nu nhwaŋ mi hiŋ na cɛnjɛ ta ata ahiɛ 'yajɛ; tu gata go Moses yɛu-ugondu ya AGWANGWAMA ihi peni hileniye Jodan.

5Nda ma tilɛɛ maa hiɛ untangana unu-tupana keeni undwa na go Moses yɛu-ugondu ya AGWANGWAMA ihi peni, maa hi no lubo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ, maa hi na zha tahaŋnụ ni ihwɛŋnɛ ibwɛ ye elele, maa hi untangana kaa onu ubwa tụpana, maa kaa hi mogwu nu bwa maa hi na zhɛba bụ na shɛmɛ shi hiŋ kpaaŋ keeni shihwulu shi hiŋ kpaaŋ.

6Gana go Joshua peni aŋ uwebiye, nazhɛ bee genji aŋ ee ji nu nhwaŋ ma aba ta.

O Mo Utukwu-ụrụpɛ nụ Ụpalanụ Urefu Jodan

7Go Moses peni ashashɛ ụlamụ Manasɛ uko cɛnjɛ na amɛ Bashan. Ama go Joshua peni ashashɛ ụlamụ Manasɛ unya cɛnjɛ to dongonu miaụŋ-mo-bino ma aba na cɛnjɛ tu uwaŋna-twonuo Jodan. Aka na tu go Joshua ba ganga aŋ, maa e hwuri ujiyo nu nhwaŋ ma aba, bee peni aŋ uwebiye.

8Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Zhaga jiyo ma nu nhwaŋ mi hiŋ nu uduciya ụ'wụtụ, ni iyimabiga ifwugwo, na azụrụfa, na azhɛnarɛya, nɛ ɛtumburɛ, na ashɛmbɛrɛ keeni i'wɛŋnɛ tu'urugono nɛ gembi tebiye. Dwotwogonu ma i'wɛŋnɛ ya atwa i'ime hiŋ nɛ ehi suje nu ujasa na miaụŋ-mo-bino hiŋ.

9Gana atwa Rubɛn, na atwa Gad keeni ashashɛ ụlamụ Manasɛ genji atwa Isrɛl nu Shailo na namɛ na cɛnjɛ ti Kenan, ee gwuri na cɛnjɛ ti Giliad tu na tɛ shɛ cɛnjɛ ti ikɛnyi aba tu na ee leshiji tedure nu unu na AGWANGWAMA peni la Moses ta.

10Aka na ta atwa Rubɛn, na atwa Gad keeni ashashɛ ụlamụ Manasɛ ci Gɛlilot na gwumwongonu nu Jodan na cɛnjɛ ti Kenan, oo mo utukwu-ụrụpɛ uko na gembi tebiye apata, nụ ụpalanụ ata Jodan.

11Aka na atwa Isrɛl hwụjɛ maa, bwonu atwa Rubɛn, na atwa Gad keeni ashashɛ ụlamụ Manasɛ mo ba utukwu-ụrụpɛ no tugwungwu ta cɛnjɛ ti Kenan, nụ ụpalanụ Jodan nụ ụpadụ na ụ shɛ una wa atwa Isrɛl.

12Aka na ta atwa Isrɛl hwụjɛ iŋ, ibɛ po oo sotulonu nu Shailo hwɛ hwɛɛ aba, maa a sukakanɛ aŋ nu ujasa.

13Iwɛbɛ po atwa Isrɛl tumwanɛ Finihas yɛu-ye-eyi Ɛleaza bunongbo, no ofwo atwa Rubɛn, na atwa Gad keeni ashashɛ ụlamụ Manasɛ na cɛnjɛ ti Giliad.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

14A tumwanɛ du ehwurembe umpwa; bu ko nụ ụlamụ ụlamụ na amwamwa atwa
Isrɛl maa e zhe nu bwa. Bụtụ bụtụ ba aba kaa shɛ buhwuri-bu-umbe nu
umwamwa ubwa ne edenji atwa Isrɛl hwɛɛ.

15Aka na ee zhe ee ci atwa Rubɛn, na atwa Gad keeni ashashɛ ụlamụ Manasɛ, na
cɛnjɛ ti Giliad, ɛɛ hiɛŋ aŋ,

16Tụ'ụlwatagwụ ta AGWANGWAMA hwɛɛ tɛ jɛmɛ, tɛ ɛ hiɛŋ, Iwɛwɛ imbe nɛ ahiɛ
njɛ Agwatana Isrɛl, na tụvwụla tu na ahiɛ vwụrɛ ehi genji AGWANGWAMA tu'wa
tedure nu utukwu-ụrụpɛ na ehi meme meni ni ikɛnyi hiŋ epe hwayɛ ga, ne
tigezhe tutana AGWANGWAMAA?

17Iwɛwɛ nɛ atɛ njɛ ni pio, inɛɛ nɛ atu ta nyashɛngwa sụ kaa ni ibɛ, i ta tu gwumwa
sụ waa suu? Igɛtɛ shapɛrɛganɛ la tu'ulwatagwụ ta AGWANGWAMA hwɛɛ
tishikpe.

18Hi zhɛ suu hia laka maa hi 'wa AGWANGWAMA hwuwayɛ ya? Yaa shɛ ehi teni
AGWANGWAMA tigezhe hwayɛ ga, asha bi zhɛ du ba nda isɛbwɛ na
tu'ulwatagwụ ta atwa Isrɛl hwɛ hwɛɛ beyi ga.

19Ama yaa shɛ cɛnjɛ ti hiŋ tu hashɛganụ, asha kɛshicɛ ma maa hi zhajɛ na cɛnjɛ
ta AGWANGWAMA no ofwo na udulo ubwa shikeni, maa hi 'yaga cɛnjɛ na
ashashɛ tu. Ama tuba ta tana ma AGWANGWAMA tigezhe, kwo kaa atuba, ta tu
tana ma tigezhe tedure nu utukwu-ụrụpɛ unya tuma, namɛ swooŋ nu unaa na ụ
shɛ una wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu o.

20Ne teyinje ma iwɛ Akan yɛu Zera na hwụjɛ shɛ la unu ni iyi nɛ ee ge shileni la
Agwatana. Isɛbwɛ ya Agwatana zhe shi yee ubi tu'ulwatagwụ ta atwa Isrɛl hwɛ
hwɛɛ hŋ? Shɛ bwooko kiri kaa 'wi iwɛ iwɛwɛ ɛtɛ ibwɛ o.

21Nazhɛ atwa Rubɛn, na atwa Gad keeni ashashɛ ụlamụ Manasɛ, jishijɛ ehiu
amwamwa atwa Isrɛl, ɛɛ hiɛŋ,

22Agwatana mokondo ukpahiŋ ụ'wụtụ, ubwa shɛ AGWANGWAMA! Agwatana
mokondo ukpahiŋ ụ'wụtụ, ubwa shɛ AGWANGWAMA! Bi mepi kaa ecilo no po
atɛ njɛ ijɛ. Ga atwa Isrɛl ni ikɛnyi aba du mepi! Yaa shɛ tigezhe ata ta kwo kaa
undwa wa AGWANGWAMA ata bwada, asha to lono ma maa ta ya ya uraiŋ o.

23Yaa shɛ kaa eti meme meni utukwu-ụrụpɛ maa ta ganga AGWANGWAMA
tu'wa; kwo kaa maa tu na pana arụpɛ tuhwoŋzhingo, na arụpɛ tiya, keeni arụpɛ
amɛ-olom nu bwa, asha ga AGWANGWAMA ni ikɛnyi ibwɛ iti peni ulwapɛ iwɛ
ibɛ.

24Awo! Ama tɛ njɛ iŋ ni inyɛsɛ, iwɛ aka na miaụŋ mi hiŋ mi zhɛ mɛ hiɛŋ hwuŋ
miaụŋ mu tu geri-be-eshe maa, Imbe kwuŋ shɛ inee hiŋ na AGWANGWAMA na
shɛ Agwatana Isrɛlii?

25Iwɛnɛ po AGWANGWAMA ubwa njɛ Jodan ga maa ụ shɛ ogwungwu na shiri na
ashashɛ tu ne hiŋ, ahiɛba atwa Rubɛn na atwa Gad, i'ɛlɛ hiŋ kaa zasaba na amɛ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

AGWANGWAMA. Nekeshi miaụŋ mi hiŋ mi zhɛ ma lakana hwuŋ miaụŋ mu tu AGWANGWAMA tɛzhɛba.

26Iwɛbɛ po ɛti hiɛŋ, Mizha tu mo ma utukwu-ụrụpɛ ga, ama shɛ iwɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo, shɛ iwɛ ụrụpɛ we elele tuta du kaa o,

27ama maa ụ shɛ useyida na namɛ na ashashɛ tu ne hiŋ keeni useyida na namɛ na ashashɛ uwaŋnɛ na we ci ne ekwunyi tu maa AGWANGWAMA ubwa ata ndana iyi, ata pana bụ kaa arụpɛ tu tuhwoŋzhingo, na arụpɛ tu amɛ-olom, keeni arụpɛ tu vwɛ nu umwono ubwa Tijilo, iwɛ maa kede miaụŋ mi hiŋ mi hiɛŋ hwuŋ mu noo tu nụ ụjita ti beyi maa, I'ɛlɛ hiŋ zasaba na AGWANGWAMA o.

28Ibɛ po eti heŋshi, ɛti hiɛŋ, Yaa shɛ ɛɛ zhɛ mɛ ti hiɛŋ hwuŋ ijɛ kwo kaa miaụŋ mu tu me ekwunyi, asha ti zhɛ tɛ hiɛŋ aŋ hwuŋ, Hioko ma bimenji bu utukwu-ụrụpɛ wa AGWANGWAMA na eshi tu mo la. Ụ shɛ shɛ iwɛ arụpɛ tuhwoŋzhingo, kwo kaa iwɛ arụpɛ vwɛ tuta o, ama maa ụ shɛ useyida na namɛ na ashashɛ tu ne hiŋ.

29Kede iti shanɛ gana ata o, maa ta tana AGWANGWAMA tigezhe, maa ta ganga bụ tu'wa; maa ta ma utukwu-ụrụpɛ unya iwɛ arụpɛ tuhwoŋzhingo, kwo kaa iwɛ arụpɛ tiya, kwo kaa iwɛ arụpɛ vwɛ tuta, namɛ swooŋ nu utukwu-ụrụpɛ wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu na shikeni nu umbe udulo na namɛ na agba ubwa o!

30Aka na ge Finihas bunongbo keeni ehiu tu'ulwatagwụ hwɛɛ, keeni ehwurembe amwamwa atwa Isrɛl a na zhe nu bwa, hwụjɛ n-ndumwa mu na atwa Rubɛn, na atwa Gad keeni ashashɛ ụlamụ Manasɛ jɛmɛ, mee lemicinji aŋ shɛmɛ tebiye.

31Ibɛ po ge Finihas yɛu Ɛleaza bunongbo hiɛŋ atwa Rubɛn, na atwa Gad keeni ashashɛ ụlamụ Manasɛ, Ti mepi maa AGWANGWAMA namɛ na ashashɛ tu hwayɛ ga, iwɛnɛ ehi teni shi AGWANGWAMA tigezhe ni ijɛ. Hwuwayɛ go ahiɛba hi bicinji atwa Isrɛl nu ulwapɛ wa AGWANGWAMA.

32Nazhɛ ge Finihas yɛu Ɛleaza bunongbo keeni ehwurembe, banɛ no olugwo atwa Rubɛn, na atwa Gad na cɛnjɛ ti Giliad ee jiye na cɛnjɛ ti Kenan no ofwo atwa Isrɛl vwɛ, ee mbishi aŋ n-ndumwa ma ata.

33Nazhɛ unabarɛ ata lemicinji atwa Isrɛl shɛmɛ, oo zhemonjino Agwatana. A jɛmɛ shɛ ya maa ɛ tɛ zhɛ o sugo ujasa maa e iricinji cɛnjɛ ta ata atwa Rubɛn, na atwa Gad jɛjɛ o.

34Ibɛ po atwa Rubɛn, na atwa Gad po utukwu ata ụrụpɛ izeci, ɛɛ hiɛŋ, Useyida na namɛ na ashashɛ tu maa AGWANGWAMA ubwa shɛ Agwatana.

Joshua 23

N-ndumwa mu Umɛwɛɛ mu na go Joshua Jɛmɛ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1Na aba na ti yee ilegeji duwa, AGWANGWAMA kaa peni atwa Isrɛl amɛ-olom na atwa i'ime ya aba na rungwutwonu aŋ. Go Joshua kaa injɛ, shiywa shɛ bwa kaa shi gembi ufwugwo tebiye.

2Ibɛ po baa suyanɛ atwa Isrɛl hwɛɛ, tu n-nyarɛ ma aba, te ehiu aba, ta ajɛmɛ-ụshɛrɛya keeni atwa shihwolu. Bɛɛ hiɛŋ aŋ, N injɛ ya, Shiywa shi mi kaa shi gembi ya ufwugwo tebiye.

3Hi kwụbwa kaa iyi elele nɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ nduwa edenji ga hwɛɛ iwɛ hiŋ. Iwɛnɛ po AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ, ubwa kaa ihi twagwụ ifelu ɛtɛ.

4M pwonuo alamụ hiŋ cɛnjɛ ta anya edenji a na ta vwɛ, medenji edenji elele na Ngaa lasawa te kwune nu Urefu ata Jodan i ci Itekwu ɛtɛ I'wɛtwɛ namɛ geri bu uwaŋna-twonuo.

5AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ ni ikɛnyi ibwɛ zhɛ bo unzo aŋ maa e beni nu umbe hiŋ. Ubwa kaa zhɛ bo shishingono aŋ maa e beni ne eshe hiŋ, nazhɛ ɛhi zhɛ hia lashɛga cɛnjɛ ta aba, gana na ta AGWANGWAMA hiŋ ihi shileni la unu.

6Iwɛbɛ po sha ma atwa tɛcara maa hi na nda iyi elele nɛ 'nyeci nu Utakada ata Undwa Moses kpaaŋ. Ta vwụla ma maa hi genji uŋ okwo iyi elele teni o.

7To hiŋtotongwu ma ne edenji ga vwɛ na ashashɛ hiŋ epe o. Ta na suyana ma okwo nzeci ma tuwa ta aba o, ta ta tu ma, ta zhɛba tu ma, to kwuzono tu ma o.

8Ama mogwu ma na AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ gana na ahiɛ njɛ tutu i ci aka ga.

9Iwɛnɛ po AGWANGWAMA ihi unzwongwo edenji na gembi, a na kaa 'yajɛ ikɛnyi. I ta zasa bụtụ be elele okwo bu ko na olwo bo shikono maa ma hi ala tusukakana tutu i ci hwayɛ ga o.

10Bụtụ hiŋ bu ko gba zhɛ bo unzo atwa akpakwụ-a-ta (1,000), iwɛnɛ ti yaa shɛ maa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ, ubwa ma hi twagwụ ifelu, gana na ti bee hi shileni la unu gom.

11Iwɛbɛ po mama 'imɛ ma tebiye maa hi no lubo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ.

12Yaa shɛ ehi gwuri ne ekwunyi maa hi togwu ne edenji ga vwɛ na ashashɛ hiŋ, maa hi na nda tụmbụla ne eyikwo aba maa a na nda du ne enee hiŋ,

13asha mapa ma gom maa AGWANGWAMA hiŋ zha shɛ na ta ya tuhwulo maa bu no hi unzongo edenji ga o. Ama aba zhɛ ma hi shana gana modugwulo, no ogwuru keeni odugwu na zhɛ na hi gwucanga kwo kaa gana esepi na zhɛ na hi sapaga ne eshe hiŋ; uuwa i ci aka na ehi ileni maa hi beni na cɛnjɛ tu ga ti biye AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ ihi peni.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

14Hwuwayɛ go, N zhɛ mo 'wo ya gana na atwa elele na namɛ nu unyizo ga o 'wo.
Hi mepi kaa du gom na shɛmɛ shi hiŋ keeni shihwulu shi hiŋ hwɛɛ, maa i zasa iyi
elele nɛ i kwu na amɛ iyi ibiye ye elele nɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ
ihi shileni la unu ibɛ o. Bɛ njɛ iyi elele, okwo ike kwu su o.

15Ama gana na ta AGWANGWAMA ụrɛcɛnjɛ iyi ibiye nɛ bee hi shileni la unu ibɛ
tɛnda hwɛɛ, gabata du AGWANGWAMA zhɛ ma hiɛ shapɛrɛganɛ iyi iwɛ ye elele
uuwa i ci aka na bee hi iricinji hwɛɛ maa hi beni na cɛnjɛ tu ga ti biye bee hi peni,

16ti yaa shɛ ehi pindeni unu na AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ ihi peni,
maa hi zhe hi na zhɛba tuwa maa hi no kwuzono tu. Nazhɛ isɛbwɛ ya
AGWANGWAMA zhɛ ya aŋpɛ maa ihi sukakanɛ; nazhɛ ɛhi zhɛ hia nda ufwu
kakayɛ maa hi beni na cɛnjɛ tu ga ti biye bee hi peni.

Joshua 24

N-ndumwa mu na Go Joshua Mbishi Atwa ni Shɛkɛm

1Nazhɛ go Joshua sotulonu alamụ atwa Isrɛl hwɛɛ ni Shɛkɛm. Baa suyanɛ n-
nyarɛ, ne ehiu, na ajɛmɛ-ụshɛrɛya keeni atwa shihwolu atwa Isrɛl hwɛɛ, aa
ụlwatagwụ na agba Agwatana.

2Go Joshua hiɛŋ atwa ata hwɛɛ, Iyi AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl jɛmɛ
na, bi hiɛŋ, Eshi hiŋ jɛjɛ la hileniye Urefu Yufretis cala cala, aba shɛ ata Tera, bishi
Abraham keeni Naho; aa zhɛbɛ la tuwa.

3Nazhɛ Ngɛɛ bɛcinjɛ bishi ata hiŋ ga Abraham hileniye Yufretis; Ngɛɛ zɛrijɛ bụ,
Ngee rinji cɛnjɛ ti Kenan hwɛɛ. Ngaa njɛ maa atwa ubwa keeni ufwugwo
tugombo. Ngee peni bu Azik.

4Ngee peni Azik maa mata Jekob keeni Isụ. Ngee peni Isụ cɛnjɛ ti ishɛmɛ maa ga
'yaga tụ; ama ge Jekob na miaụŋ mu bwa sanɛ ee zwi Ijipti.

5Ibɛ po Ngaa tumwanɛ Moses keeni Aron; Ngɛɛ 'wɛnjɛ atwa Ijipti tishikpe tu na
Ngaa njɛ na ashashɛ aba, nazhɛ Ngɛɛ hi bɛcinjɛ.

6Aka na ti Ngɛɛ bɛcinjɛ ogwunukwoshi hiŋ ni Ijipti, atwa Ijipti uregeni aŋ ni
ihɛŋtu ya aba ujasa keeni asụcɛ idɛkwɛ tutu, eshi hiŋ ci Itekwu ɛtɛ Ishenje.

7Ama aka na aa uganan ɛ AGWANGWAMA maa mbiyono aŋ, nazhɛ baa karɛ tishi
na ashashɛ aba na atwa Ijipti; baa njɛ maa ge itekwu ɛtɛ 'imɛ atwa Ijipti. Eshe
hiŋ kaa kwụbɛ iyi nɛ Ngaa njɛ atwa ata Ijipti. Nazhɛ ahiɛ namɛ nụ ụshɛka te
ilegeji.

8Nazhɛ Ngee hi suje maa hi zhe na cɛnjɛ ta A'amo, a na namɛ geri bu uwaŋna-
banụ bu Jodan. Aa hiɛ sukakanɛ ni ifelu, ama N njɛ maa hi lasụ aŋ. Ibɛ po ehi
leshiji cɛnjɛ ta aba, Ngee iricinji aŋ nu umbe hiŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9Nazhɛ ga Balak yɛu Zipo, agwuma Moab, ishijɛ baa sukakanɛ atwa Isrɛl nu ujasa. Baa tumwanɛ atumwa maa a suyanɛ Balam yɛu Bio maa ma hi kalana-unu.

10Ama N shɛlajɛ shɛ iwɛ Balam o; iwɛbɛ po bee hi peni gwu uwebiye kiri, ibɛ po Ngɛɛ hi lɛshijɛ ni i'ɛlɛ Balak.

11Nazhɛ ɛhi kɛshɛ Jodan ahiɛ zhajɛ nu Jɛriko. Ibɛ etwenyi Jɛriko a hiɛ sukakanɛ, nu ujasa, gana na A'amo, nɛ Ɛpɛrɛz, ne Ekenan, nɛ Ɛhit, nɛ Ɛhiv, keeni Ɛjɛbus ihi sukakanɛ la du. Ngee hi utegeni aŋ maa hiɛ lasụ aŋ.

12Nazhɛ Ngaa tumwanɛ shɛzazagwuma shee unzhi aŋ maa e beni nu umbe hiŋ, aba shɛ shɛgwuma shi yebi sha A'amo. Shɛ nu utokwobi kwo kaa ni itɛ hiŋ ahiɛ njɛ iŋ o.

13Ngee hi peni cɛnjɛ tu na ehi jwe shi, ta ashɛpwụ na ehi jwe shi, ahiɛ jɛjɛ apata; ahia ya tụ'walụ ti itimɛ ya afwafwa keeni itimɛ buta nɛ ahiɛ bɛrɛ shɛ kwukwuŋ.

14Iwɛbɛ po hwuwayɛ go, na sụma ma AGWANGWAMA inyɛsɛ, maa hi na zhɛba bụ no tukpororo keeni na tɛcara. 'Waŋ ma tuwa ta ata eshi hiŋ njɛ la hileniye Urefu keeni ni Ijipti, maa ni na zhɛba AGWANGWAMA.

15Yaa shɛ kaa ya hiɛ kwụlanɛ shɛ maa hi na zhɛba AGWANGWAMA; asha tala ma hwayɛ ga bụtụ na ɛhi zhɛ hi na zhɛba, okwo tuwa ta ata eshi hiŋ zhɛbɛ la hileniye Urefu, kwo kaa tuwa ta A'amo a na ahiɛ jɛjɛ na cɛnjɛ ta aba. Ama yaa shɛ Gamba na atwa ihwɛ mi, AGWANGWAMA ɛti zhɛ ta zhɛba.

16Nazhɛ atwa ata jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Ti zha shɛ kwukwuŋ to jinoko AGWANGWAMA, maa ta zhɛba tuwa o!

17Iwɛnɛ po AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu, ubwa iti bɛcinjɛ, te eshi tu na tijama ta cɛnjɛ ti Ijipti. Ubwa kaa ndanjɛ arụhwajɛ a'wụtụ ne eshe tu. Ubwa tu ngbaracɛ lapiya nu uhwaŋna na etu dure tutu na ashashɛ edenji na atɛ kashacɛ hwɛɛ na tahaŋnụ tu tu.

18AGWANGWAMA kaa utu unzenji atwa elele nu umbe tu, ta A'amo a na namɛ la na cɛnjɛ tu ga. Iwɛbɛ po ɛti zhɛ du ta zhɛba AGWANGWAMA, iwɛnɛ po ubwa shɛ Agwatana tu.

19Ama go Joshua mbishi atwa ata, bɛɛ hiɛŋ, Hi eri shi hia zhɛba AGWANGWAMA o. Iwɛnɛ po bɛ shɛ Agwatana tijilo; baa shɛ kaa Agwatana isɛbwɛngwɛ. Bi zha shɛ ma hi gangana andwa hiŋ tubwada keeni iwɛwɛ hiŋ ifwugwo nɛ ahia nda o.

20Yaa shɛ ehi jineci AGWANGWAMA, ahia nda tuwa, asha bi zhɛ bɛ yinjɛ maa ma hi pana ulwapɛ, bɛɛ zhɛ kaa mo hi iricingo na aba na tu baa hiɛ zhɛmwanua la.

21Ama atwa ata jishijɛ Joshua, ɛɛ hiɛŋ bụ, Awo! Ti zhɛ ta zhɛba AGWANGWAMA.

22Nazhɛ go Joshua hiɛŋ aŋ, Ahiɛba ni ikɛnyi hiŋ, hi meme le tiseyida maa hi teri AGWANGWAMA maa hi na zhɛba bụ. Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Iiŋ, atuba ga tɛ shɛ eseyida.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

23Go Joshua hiɛŋ aŋ, Asha 'waŋ ma tuwa ta ata ahiɛ ga 'yajɛ na ashashɛ hiŋ hwuwayɛ go, maa hi peni AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl shɛmɛ shi hiŋ.

24Nazhɛ atwa ata jishijɛ Joshua, ɛɛ hiɛŋ, Ti zhɛ ta zhɛba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu, ti zhɛ kaa ta hwuga du unu ubwa.

25Gana go Joshua twa-unu na atwa ata jita ata bee tileneni aŋ shikpogo keeni andwa na maa a 'wa ta.

26Go Joshua 'nyetenji andwa ata nu Utakada Undwa wa Agwatana. Nazhɛ bee shepi utayɛ uko ụ'wụtụ bee shikicinji apata nu ucilo ukpekpeshi uko na dongonu ohwolu ata tijilo AGWANGWAMA.

27Nazhɛ go Joshua mbishi atwa ata hwɛɛ, bɛɛ hiɛŋ, Hioko ma! Utayɛ ga, ubwa zhɛ wa sha useyida tu. Iwɛnɛ po ụ hwụjɛ n-ndumwa me elele na AGWANGWAMA jɛmɛ no tu. Iwɛbɛ po wɛɛ zhɛ wa sha useyida hiŋ, iwɛ maa hia tala hwuŋ ashamanjɛ Agwatana hiŋ.

28Nazhɛ go Joshua jicinji atwa ata, bụtụ bụtụ sanɛ ujiyo na cɛnjɛ tu bwa.

Tu'wo tu Joshua keeni Tuno tu Bwa Abana Josɛf

29Na aba inɛ gɛ, go Joshua yɛu Nụn na shɛ yɛu ɛtɛ ugondu ya AGWANGWAMA 'wi, tu baa namɛ shiywa dipi-yebi-ne-eshe-umpwa (110) te e meci bu.

30Ibɛ ee ni bu na cɛnjɛ tu bwa ni Timnat-sera, na namɛ na cɛnjɛ ti ishɛmɛ Ifrem, tuzuba ti Ishɛmɛ Geash.

31Atwa Isrɛl zhɛbɛ AGWANGWAMA na aka tunama tu Joshua tutu, keeni na aka ehwurembe a na namba la a na kwụbɛ la iyi elele nɛ AGWANGWAMA ndanɛ atwa Isrɛl ni ikɛnyi aba.

32E ni o'umpwo Josɛf a na atwa Isrɛl suje la ta a banɛ ni Ijipti ni Shɛkɛm, na cɛnjɛ ta ata ge Jekob so la na miaụŋ mu Hamo bishi Shɛkɛm, azụrụfa dipi-yebi (100). Cɛnjɛ ta ata tɛ shɛ ya iyi-yo-ogwu miaụŋ mu Josɛf.

33Aka na gɛ Ɛleaza yɛu Aron 'wi; ee ni bu ni Gibia na shɛ ụshɛpwụ ata ee peni yɛu ibwɛ ge Finihas na cɛnjɛ ti ishɛmɛ Ifrem.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Ajɛmɛ-Ụshɛrɛya

Ajɛmɛ-Ụshɛrɛya 1

Ụlamụ Juda nụ Ụlamụ Simion

1Aka na tu go Joshua 'wi, ibɛ po atwa Isrɛl heŋteni AGWANGWAMA, ɛɛ hiɛŋ, Ụlamụ naa zhɛ wo hwulo umbe maa u sukakanɛ atwa Kenan hiiŋ nu ujasaa?

2Nazhɛ AGWANGWAMA jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Ga shɛ ụlamụ Juda zhe, N utwogwonuo aŋ cɛnjɛ ta ata maa a lasụ tụ.

3Ibɛ po ụlamụ Juda hiɛŋ miaụŋ-mo-bino ma aba, Hwure ti zhe ma maa ti teni ma cɛnjɛ ta ata ee ti peni tedure ni icɛcɛ tu'waŋ, maa tu sukakanɛ ma atwa Kenan nu ujasa, iwɛ maa ta zha hwuŋ du ne hiŋ maa ti teni ma cɛnjɛ ta ata ee hi peni. Ibɛ po atwa Simion zhe ga na aba.

4Aka na ta atwa Juda zhe, ibɛ AGWANGWAMA utegeni aŋ atwa Kenan keeni Ɛpɛrɛz; aa lasụ atwa igbɛɛ-itɛ (10,000) ni Bizɛk.

5Ibɛ oo to Adoni-bizɛk ugbe ni Bizɛk, aa sukakanɛ bụ nu ujasa, aa lasụ atwa Kenan keeni Ɛpɛrɛz.

6Ga Adoni-bizɛk gezhiji; ee urigeni bu nu usumwa, aa 'imɛ bụ, ee jeji buvwa bwa bụ 'wụtụ bu uvwuna keeni bu na bu u'ala.

7Ga Adoni-bizɛk hiɛŋ, Shɛgwuma dupu-nu-woshi shɛ na ivwɛ ya aba i'wɛtwɛ ivwunɛ keeni inɛ i'ɛlɛ jajagwụ, a shana aa zanga owuŋzu iyimɛyɛ nɛ ya 'waŋtatangwụ tuta tu uteburu mu. Gana na Ngaa njɛ aŋ la, gabata du Agwatana ma n tụpana. Nazhɛ aa shapɛ bụ nu Jɛrusalɛm, bee 'wi apata.

Ụlamụ Juda Lasụ Jɛrusalɛm keeni Hibron

8Nazhɛ etwenyi Juda sukakanɛ Jɛrusalɛm nu ujasa, ee leshiji uŋ, ee kebi aŋ no otokwobi, nazhɛ ee sepi ụshɛpwụ ata ulwa.

9Na aba ibɛ etwenyi Juda zwi maa a sukakanɛ atwa Kenan a na jɛjɛ na cɛnjɛ ti ishɛmɛ, ta cɛnjɛ tụ ụzalụ tuta keeni cɛnjɛ tu ulomu nu ujasa.

10Ibɛ atwa Juda zhe aa sukakanɛ atwa Kenan a na jɛjɛ ni Hibron nu ujasa. (Ɛ hiɛŋ la izeci Hibron maa Kiriat-aba cala), ibɛ aa lasụ (edenji ata ɛɛ hiɛŋ,) Shishai, na Ahiman keeni Talmai.

Go Otiniɛl Lasụ Ụshɛpwụ ata Ɛɛ Hiɛŋ Dɛbi
(Josh 15:13-19)

11Ee beni apata, ee zhe aa sukakanɛ atwa na jɛjɛ ni Dɛbi. (Ɛ hiɛŋ la izeci Dɛbi maa Kiriat-sifɛ cala.)

12Ga Kalɛb hiɛŋ, Bụtụ be elele na sukakanɛ ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ Kiriat-sifɛ nu ujasa, bee leshiji uŋ, N zhɛ ma pana bụ yɛu mi yo o ga Aksa maa zana.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13Go Otiniɛl yɛu Kinaz nɛ shɛ buhongwu Kalɛb leshiji uŋ, bee peni bu ga yɛu ibwɛ yo o ga Aksa bee zeni.

14Aka na te biyikwo ata ci ihwɛ ibwɛ, go Otiniɛl uranjɛ bụ maa ga lụpa bishi bwa cɛnjɛ ti itimɛ. Ibɛ po biyikwo ata pashɛngwa ga na aba izhinyɛci, ga Kalɛb hiɛŋ bụ, Imbe aba jalaa?

15Nazhɛ yɛu ɛtɛ yo o jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, M peni kaa ɛmɛzhinjɛ, iwɛnɛ po cɛnjɛ ta ata ebu m peni tɛ shɛ cɛnjɛ tu hwoo. Ga Kalɛb peni bu ga ɛmɛzhinjɛ ata namɛ tuzuba keeni a na tuta.

Ụlamụ Juda keeni una Bɛnjamin Lasụ Atwa Aba I'ime

16Nazhɛ ajalalo binua Moses a na shɛ atwa Kin, medenji atwa Juda beni nụ ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ 'yajɛ ishiwɛ, ee teni nụ ụshɛka Juda tuta tụ ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ Arad, na namɛ na amɛ Juda. Ee zhe aa jɛjɛ na ashashɛ atwa ata.

17Gabata atwa Juda zhagajɛ na atwa Simion a na shɛ miaụŋ-mo-bino ma aba, a lasụ atwa Kenan a na jɛjɛ ni Zifat, ee iricinji aŋ hwɛɛ. Ibɛ po oo po ụshɛpwụ ata izeci, ɛɛ hiɛŋ, Homa.

18Atwa Juda leshiji du Gaza, na Ashkɛlon, te Ɛkron medenji tugwungwu ta aba hwɛɛ.

19AGWANGWAMA kaa namɛ na atwa Juda, ibɛ po ee leshiji cɛnjɛ ti ishɛmɛ, ama e eri shi o unzo atwa na jɛjɛ nu udadarɛ o, iwɛnɛ ta a 'yajɛ ihɛŋtu ujasa ya ashɛmbɛrɛ.

20Ibɛ po ee peni Kalɛb ụshɛpwụ ata Hibron, gana na tu go Moses pwonuo aŋ la unu, nazhɛ bee unzhi ajalalo Anak atatụ a na ga jɛjɛ la apata maa e beni nu bwa.

21Ama atwa Bɛnjamin unzhi shi Ɛjɛbus a na jɛjɛ nu Jɛrusalɛm, ibɛ po Ɛjɛbus jɛjɛ na atwa Bɛnjamin nu Jɛrusalɛm taa hwayɛ.

Ofwo na Ta Vwɛ Tɛlashaga

22Atwa ihwɛ Josɛf zhe aa sukakanɛ ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ, Bɛtɛl, AGWANGWAMA kaa namɛ na aba.

23Ibɛ po atwa ata Josɛf tumwanɛ eyeleji maa a yalajɛ ụshɛpwụ ata Bɛtɛl na (ɛɛ hiɛŋ la izeci ubwa Luz cala.)

24Te eyeleji ata kwụbɛ butubwenyi bu ko na be ci tubanɛ nụ ụshɛpwụ ata. Ɛɛ hiɛŋ bụ, Ta bụ tabwa, iti mbiseni uhwaŋna na maa to tono nụ ụshɛpwụ ga, ti zhɛ tuba ta bụ nda tebiye.

25Bee mbiseni aŋ ga uhwaŋna na maa e teni nụ ụshɛpwụ ata. Ibɛ po ee kebi atwa ụshɛpwụ ata no otokwobi, ama e genji tuba bụtụ ata, tu umwamwa ubwa hwɛɛ.

26Ibɛ po bụtụ ata zhe na cɛnjɛ tɛ Ɛhit, bee jwe ụshɛpwụ uko apata, boo po uŋ izeci maa Luz, ibɛ ta shɛ izeci ubwa taa hwayɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Atwa na Atwa Isrɛl Genji Tu'unzo

27Ụlamụ Manasɛ unzhi shi atwa na jɛjɛ nụ ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ, Bɛt-shian keeni ekpekpe aba o, ti Teanak, tu Do, ti Iblɛam, ti Migdo, te ekpekpe na rungwutwonu aŋ: ama atwa Kenan uranjɛ bɛjɛjɛ na cɛnjɛ ta ata tutuu.

28Aka na ta atwa Isrɛl a kaana ikɛnyi ti'yaga, ibɛ po aa njɛ atwa Kenan maa a shɛ anjɛ-ugondu aba ni iji, ama e unzhi shi aŋ yibwa maa e beni hwɛ hwɛɛ o.

29Ụlamụ Ifrem unzhi shi atwa Kenan a na jɛjɛ ni Gɛzɛ o, ama atwa Kenan uranjɛ bɛjɛjɛ apata na ashashɛ aba.

30Ụlamụ Zɛbulon unzhi shi atwa Kenan a na jɛjɛ ni Kitron, keeni atwa na jɛjɛ nu Nahalol, a na ta vwɛ na ashashɛ aba o, ama ee leni kaa maa a na ndana aŋ ugondu tijama.

31Ụlamụ Ashɛ unzhi shi atwa na jɛjɛ na Ako, tu Saidụn, ta Alab, ta Akzib, ti Hilba, te Efik, keeni Rihob.

32Ama ụlamụ Ashɛ jɛjɛ na ashashɛ atwa Kenan, a na jɛjɛ na cɛnjɛ ta ata, iwɛnɛ te e unzhi shi aŋ maa e beni apata.

33Ụlamụ Naftali unzhi shi atwa na jɛjɛ ni Bɛt-shɛmɛsh, ta atwa na jɛjɛ ni Bɛt-anat, ama a jɛjɛ na ashashɛ atwa Kenan a na jɛjɛ na cɛnjɛ ta ata. Ama okwo ti yaa shɛ gana ata atwa na jɛjɛ ni Bɛt-shɛmɛsh keeni Bɛt-anat leni maa a na ndana aŋ ugondu tijama.

34A'amo shishingeni ụlamụ Dan ni iji ee gwuri na cɛnjɛ ti ishɛmɛ, e leneni shi aŋ maa e zwe no ofwo aba nu ulomu o.

35A'amo uranjɛ bɛjɛjɛ ni Ishɛmɛ Ha-hɛrɛs, keeni Aijalon, keeni Shalbim, ama atwa ihwɛ Josɛf njɛ aŋ umungwuta maa a na ndana aŋ ugondu ni iji.

36Ibɛ po tugwungwu ta A'amo tu kwuni no tumungo ta Akrabim, na beni ni Sila tutu zhɛ ya geri-be-eshe.

Ajɛmɛ-Ụshɛrɛya 2

Butumwa ba AGWANGWAMA ba Azuba bu Ko Zhajɛ nu Bokim

1Ibɛ butumwa ba AGWANGWAMA ba azuba beni ni Gilgal bee zhe Bokim, bɛɛ hiɛŋ atwa Isrɛl, Gamba N hi bɛcinjɛ la ni Ijipti, Ngee hi suje na cɛnjɛ tu na Ngee teji la eshi hiŋ maa N zhɛ ma pana aŋ. Ngɛɛ hiɛŋ aŋ, N zha shɛ ma bwada unu na Ngaa twa la ne hiŋ kwukwuŋ.

2Ta twa ma kaa unu na atwa na jɛjɛ na cɛnjɛ tu ga o. Bwarataga ma otukwu-ụrụpɛ aba. Ama hiɛ hwụjɛ shɛ unu mu o. Iwembe po ahiɛ njɛ gana ataa?

3Ibɛ po Ngɛɛ hiɛŋ, N zha shɛ mo hi unzongo aŋ ya o. Ama aba zhɛ ma hi shana esepi ni i'ɛŋbi hiŋ, tuwa ta aba ti zhɛ ta sha ugwuru na zhɛ na hi ima.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4Ama aka na ta butumwa ata ba AGWANGWAMA mbishi atwa Isrɛl kpaaŋ n-ndumwa mu ga hwɛɛ, ibɛ po ee suji rụhwụŋ ra aba na azuba aa cwɛ-u'wo.

5Ibɛ po oo po apata izeci maa Bokim, nazhɛ ee peni AGWANGWAMA ụrụpɛ apata.

Tu'wo tu Joshua Keeni Tuno tu Bwa

6Aka na tu go Joshua genji atwa ata maa e hwuri ujiyo, nazhɛ bụtụ bụtụ ba atwa Isrɛl hwuri maa lashɛga cɛnjɛ tu bwa no ofwo iyi-yo-ogwu ubwa.

7Atwa ata kaa zhɛbɛ AGWANGWAMA tutu tu'wo tu Joshua keeni tu'wo tu n-nyarɛ mu na mɛ yɛ urugbo mu hwuri Joshua, mu na kaa du mu kwụbɛ la ugondu ụ'wụtụ we elele na AGWANGWAMA ndanɛ atwa Isrɛl.

8Go Joshua yɛu Nụn, na shɛ yɛu-ugondu ya AGWANGWAMA 'wi, tu baa namɛ shiywa-dipi-yebi-ne-eshe-umpwa (110) te e meci bu.

9Ee ni bu na amɛ cɛnjɛ to ogwu ubwa, ni Timnat-hɛrɛs na cɛnjɛ ti ishɛmɛ Ifrem, tuzuba ti ishɛmɛ Geash.

10Nazhɛ uwaŋnɛ ata du 'wi kpaaŋ, ee ni aŋ gana na ee ni la eshi aba, nazhɛ uwaŋnɛ unya waŋnɛ na aba aba, a na mepi shi AGWANGWAMA kwo kaa ugondu na baa ndanɛ la atwa Isrɛl.

Atwa Isrɛl Jineci AGWANGWAMA Tɛzhɛba

11Nazhɛ atwa Isrɛl njɛ AGWANGWAMA iwɛwɛ, ee kwuni tuwa tu na ɛɛ hiɛŋ Beal tɛzhɛba.

12Ee genji ya AGWANGWAMA na shɛ Agwatana eshi aba tɛzhɛba, ubwa kaa shɛ Agwatana na bɛcinjɛ aŋ la na cɛnjɛ ti Ijipti. Nazhɛ aa zhɛba ya tuwa ta atwa cɛnjɛ ta ata a na rungwutwonu aŋ, oo kwuzono tu, ibɛ po ɛɛ ishicinjɛ isɛbwɛ ya AGWANGWAMA.

13E jineci ya AGWANGWAMA, aa zhɛba tuwa tu na ɛɛ hiɛŋ, Beal keeni Ashtarot.

14Ibɛ po AGWANGWAMA njɛ isɛbwɛ na aba duwa duwa, bee suji aŋ bee utegeni ashɛrɛ, ee suji i'wɛŋnɛ ya aba. Bee sengeni aŋ atwa i'ime ya aba a na rungwutwonu aŋ, e eri shi a sukakana ya atwa i'ime ya aba kwukwuŋ.

15Ofwo elele na ee duri, AGWANGWAMA na sukakana aŋ ni iyi iwɛ, gana na tu boo mbiswo aŋ la keeni gana na tu boo kolonuo aŋ la unu, gana ata atwa Isrɛl namɛ ya ne tiriri tụ 'wụtụ.

AGWANGWAMA Teleji Atwa Isrɛl A'yagajɛ

16Nazhɛ AGWANGWAMA teleji aŋ a'yagajɛ a na lesheji aŋ ni i'ɛlɛ ya atwa na a nda aŋ umungwuta.

17Okwo ti yaa shɛ bwonu, e te shiri shi waa acɛbɛ na a'yagajɛ ata aba o. Atwa Isrɛl ta shanɛ shɛ waa AGWANGWAMA aba atwa tɛcara o. A ta 'watatagwụ waa

© 2008 Bible Society of Nigeria.

tuwa tɛzhɛba, oo kwuzono tu. A vwụrɛ kakayɛ ee genji uhwaŋna na eshi aba zhe la tahaŋnụ, a na kaa hwụjɛ la unu wa AGWANGWAMA tụpana, a njɛ shɛ ya gana na eshi aba njɛ la o.

18Aka elele na AGWANGWAMA ishɛcɛnganɛ aŋ a'yagajɛ, AGWANGWAMA kaa a nama na bɛ'yagajɛ ata, maa bicingo aŋ ni i'ɛlɛ ya atwa i'ime ya aba tutu tu'wo ta bɛ'yagajɛ ata, iwɛnɛ ti inyɛmɛnyɛmɛ ya aba ya sha bụ, iwɛ atwa na a nda aŋ umungwuta a na kaa o idongono aŋ.

19Ama aka elele na ta bɛ'yagajɛ ata 'wi, atwa Isrɛl o gwulo na masha ma aba mu na mu wumanjɛ mu hwuri mu na me eshi aba. A na 'watatagwụ tuwa, a na zhɛba tụ, a na ndana tụ iyi, e genji shi tugworozwo ta aba o.

20Ibɛ po AGWANGWAMA a nda isɛbwɛ na aba duwa duwa, bɛɛ hiɛŋ, Atwa ga pindeni unu na Ngaa twa la ne eshi aba, a hwụjɛ shɛ kaa unu mu o.

21Te kwuni na aka ga, N zha shɛ mo unzongo aŋ ya edenji ata go Joshua genji la uuwa boo to 'wo.

22N zhɛ ma manga atwa Isrɛl tedure na aba maa Ma mapa okwo ɛ zhɛ a 'wa uhwaŋna mu gana na eshi aba njɛ la, kwo kaa a zha shɛ a 'wa o.

23Ibɛ po AGWANGWAMA genji ga edenji ata anaa na bee peni shi la Joshua ukpahiŋ maa lasụ aŋ gu unu ata.

Ajɛmɛ-Ụshɛrɛya 3

E Genji Edenji ata maa e Menji Atwa Isrɛl

1Edenji gana na AGWANGWAMA weŋpeni, maa manga atwa Isrɛl elele a na ta kwụbɛ shɛ la ujasa we elele ni Kenan.

2Bɛ njɛ iŋ iwɛ maa mbisogono uwaŋnɛ wa atwa Isrɛl we elele ujasa, ibɛ shɛ atwa na ge te zhe shi la ujasa kwukwuŋ.

3Edenji gana na, aba shɛ: Shɛgwuma sha Afilistia shɛ ta, ne Ekenan kpaaŋ, na Asaidụn, nɛ Ɛhiv, a na jɛjɛ ni Ishɛmɛ Lɛbanon, te kwune ni Ishɛmɛ Beal-hɛmon tutu i ci tutono tu Hamat.

4Atwa ata a shɛ iwɛ maa e menji atwa Isrɛl, maa e mepi okwo atwa Isrɛl zhɛ a hwuga-unu andwa na AGWANGWAMA peni la eshi aba tedure no Moses.

5Gana atwa Isrɛl jɛjɛ na ashashɛ Ekenan, nɛ Ɛhit, na A'amo, nɛ Ɛpɛrɛz, nɛ Ɛhiv keeni Ɛjɛbus ta.

6Gobwonu du oo sugo miaụŋ ma aba mo o aa pana miaụŋ ma aba me eyi maa mi zeni, miaụŋ ma aba me eyi du kaa ma zana miaụŋ ma aba mo o; aa zhɛba ya tuwa ta aba.

Go Otiniɛl Leshiji Atwa Isrɛl

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

7Atwa Isrɛl kaa njɛ AGWANGWAMA iwɛwɛ, ibɛ po isɛbwɛ ya AGWANGWAMA na shɛ Agwatana eshi aba 'wi aŋ, aa zhɛba ya tuwa ti Beal keeni Ashɛra.

8Iwɛbɛ po AGWANGWAMA njɛ isɛbwɛ na aba tebiye, bee sengeni aŋ Kushan-rishataim agwuma Mɛsopotemia. Ibɛ po atwa Isrɛl ndanɛ Kushan-rishataim iyi shiywa shɛ tụndatụ.

9Ama aka na ta atwa Isrɛl uganɛ AGWANGWAMA, nazhɛ bee teleji aŋ bileleji, na leshiji aŋ. Ubwa shɛ go Otiniɛl yɛu-ye-eyi Kinaz buhongwu Kalɛb.

10Ibɛ Mpiala ma AGWANGWAMA mu ubi bu, baa jɛmɛ ụshɛrɛya wa atwa Isrɛl. Bee beni bee zhe ujasa, ibɛ AGWANGWAMA njɛ maa ala Kushan-rishataim agwuma Mɛsopotemia.

11Ibɛ po cɛnjɛ ta ata ti 'yajɛ amɛ-olom shiywa buhanda, nazhɛ go Otiniɛl yɛu Kinaz 'wi.

Ge Ehud Leshiji Atwa Isrɛl na Amoab

12Ibɛ atwa Isrɛl njɛ AGWANGWAMA iwɛwɛ sasana, ibɛ po AGWANGWAMA njɛ maa ga ukpahiŋ Iglon agwuma Moab lasụ una wa atwa Isrɛl, iwɛnɛ ta a njɛ bụ iwɛwɛ.

13Ge Iglon momo sotulononu A'amon keeni Amalɛk, ee zhe aa lasụ atwa Isrɛl, ee leshiji ụshɛpwụ ata wa aba ishiwɛ.

14Ibɛ po atwa Isrɛl namɛ ya ni i'ɛlɛ Iglon agwuma Moab shiywa umpwa-na-shɛba-shɛ-tụndatụ.

15Ama aka na ta atwa Isrɛl uganɛ AGWANGWAMA, nazhɛ AGWANGWAMA ishɛcɛnganɛ aŋ bileleji na ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ ge Ehud, yɛu-ye-eyi Gira, na shɛ bụtụ bụ ụlamụ Bɛnjamin. Bɛ shɛ igwule. Ibɛ atwa Isrɛl tumwanɛ bụ maa 'waŋnana Iglon apwaŋ na ee peni bu.

16Ge Ehud mama ndanɛ utokwobi uko tikpendere na lacɛmɛ ụzalụ hweehwe. Ụnjɛswa ubwa namɛ gana ombolo u'ala, bee hwuŋteni uŋ nu u'unswa ubwa u'ala ubiye tuta to tugwuno tu bwa.

17Baa 'waŋnanɛ ya Iglon agwuma Moab upwaŋ wa a'walụ. Ge Iglon kaa nyemi tebiye.

18Aka na ti ge Ehud peni bu upwaŋ ata hwɛɛ, bɛɛ hiɛŋ atwa na ga 'waŋnanɛ bụ upwaŋ ata, Hwulo ma ya ujiyo.

19Ama ge Ehud ni ikɛnyi ibwɛ zhe bee ce atayɛ ata ee shebi to gwumwonu ni Gilgal bee gwure, bɛɛ hiɛŋ Iglon, Oo agwuma, N 'yajɛ utumwa uko u tusweci Ama jala maa mo bu mbiso. Ibɛ po agwuma peni miaụŋ mu bwa mu ugondu unu maa ge beni tugwo maa e genji aŋ ebeyebi! Ibɛ po atwa elele na ga namɛ na agba agwuma beni ga.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

20Ge Ehud zhajɛ no ofwo ubwa tu baa jɛjɛ bwooko nu umwono ubwa wa azuba baa ta mpiala. Ge Ehud hiɛŋ bụ, M bu 'waŋnanɛ utumwa uko na banɛ no olugwo Agwatana. Ibɛ po agwuma ishijɛ na ajɛjɛ ubwa bee shikeni.

21Ge Ehud mbo u'ala ubwa ugwulwo, bee hwucice utokwobi ubwa nu u'unswa ubwa u'ala ubiye, bee sepi bu uŋ na amɛ.

22Ibɛ igwuzhi ɛtɛ teni hwɛɛ tu utata, manɛbɛ mu urigeni igwuzhi ɛtɛ. Iwɛnɛ po ge Ehud hwucici shi ya utokwobi ata na amɛ ubwa o, ibɛ wee beni geri ba aba.

23Nazhɛ ge Ehud banɛ bee teni geri bi igɛsɛji, bee kepenji shidubo shu umwono ata wa azuba boo to shu isɛhwɛ.

24Aka na ti bee hwuri hwɛɛ, miaụŋ mi Iglon mu ugondu mi zhajɛ, aka na ta a kwụbɛ to shidubo shu umwono ata wa azuba shi to isɛhwɛ, ee heŋshi maa okwo mpiala fweye kwakwa baa ta ta nu umwono ata gwuriseni.

25Aa 'yacɛ bụ uuwa i ci aka na ezuye shɛ aŋ, bi kepishinji shi kaa waa shidubo shu umwono ata wa azuba o. Ee shepi i'ilɛ-isɛhwɛ ee kepishinji shu, aa kwụbɛ to ru'wo ra agwuma-ihwɛ aba ri shiri na cɛnjɛ apata.

26Ge Ehud benengeni aŋ na aka ata aa ta 'yacɛ, bee keshici atayɛ ata ee shebi, bee gezhiji bee hwuri nụ ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ, Seirat.

27Aka na ti bee ci cɛnjɛ ti ishɛmɛ Ifrem, bee 'nyemeni utiitidi maa e zhe ujasa. Ibɛ po atwa Isrɛl beni na cɛnjɛ ti ishɛmɛ, ee zwi nu bwa, aa njɛ bụ uhiu wa aba.

28Bɛɛ hiɛŋ aŋ, N 'wa ma, iwɛnɛ po AGWANGWAMA nduwa maa hi eri atwa i'ime hiŋ, aba shɛ Amoab. Aa 'wa bụ ga ee zwi, ee leshiji ofwo ata tizhɛngbɛ zhɛngbɛ aa kasha Jodan na zhɛ geri na Amoab ga kasha. E leneni shi ya bụtụ be elele maa kasha apata o.

29Amoab a na aa kwụnɛ jita ata a shɛ gana, atwa igbɛɛ-itɛ (10,000), kpaaŋ aba kaa a shɛ etwenyi na 'yajɛ ukpahiŋ nu ujasa tɛnda. Okwo bụtụ bu ko benegeni shi o.

30Gana atwa Isrɛl lasụ Amoab jita ata ta. Nazhɛ cɛnjɛ tu to ụhinjanụ nu ujasa shiywa dupu-nu-talacɛ (80).

Ga Shamga Leshiji du Atwa Isrɛl

31Bụtụ na 'wa bụ i shɛ, ga Shamga yɛu-ye-eyi Enat, na kwụnɛ Afilistia akpakwụ-atatụ (600) ni iyi nɛ oo dubo buna na apindwa maa zha tahaŋnụ. Bi leshiji du kaa atwa Isrɛl.

Ajɛmɛ-Ụshɛrɛya 4

Ge Debora na Barak 'Yagajɛ Atwa Isrɛl

1Na aba na ti ge Ehud 'wi, nazhɛ atwa Isrɛl ndaananɛ AGWANGWAMA iwɛwɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2Ibɛ po AGWANGWAMA sengeni aŋ Jabin agwuma atwa Kenan na yɛ tugwama nu Hazo. Ɛ hiɛŋ izeci uberezhe we ejeshi ubwa ge Sisɛra, bɛ jɛjɛ nu Haroshɛt-hagoyim.

3Nazhɛ atwa Isrɛl uganane AGWANGWAMA iwɛ maa lashaga aŋ, iwɛnɛ ti ga Jabin 'yajɛ ihɛŋtu ujasa ya ashɛmbɛrɛ akpakwụ-eneshi-ni-dipi-yebi (900). Bɛ njɛ kaa atwa Isrɛl umungwuta tebiye shiywa woshi.

4Ge Debora ata shɛ biyikwo Lapidot, baa shɛ du kaa bigesere, ubwa ba duma ụshɛrɛya wa atwa Isrɛl na aka ata.

5Ba shana baa gɛga nu ucilo bishiwa bu ko na ɛɛ hiɛŋ, Bishiwa Debora, na namɛ na ashashɛ Rama ni Bɛtɛl na amɛ cɛnjɛ ti ishɛmɛ Ifrem. Atwa Isrɛl a zha no ofwo ubwa baa dumangana aŋ ụshɛrɛya.

6Ge Debora tumwanɛ butumwa maa ga suyanɛ Barak, yɛu-ye-eyi Abinoam ni Kɛdɛsh na namɛ nu Naftali. Bɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl ubu peni-unu, bɛɛ hiɛŋ, Sugo etwenyi igbɛɛ-itɛ (10,000) nụ ụlamụ Naftali keeni ụlamụ Zɛbulon maa sotulonu aŋ ni Ishɛmɛ Tabo.

7N zhɛ ma bu shapɛrɛganɛ Sisɛra na shɛ uberezhe we ejeshi Jabin maa nda ujasa na bụ nụ ụpalanụ Urefu Kishon. Ubwa ata na 'yajɛ ihɛŋtu ujasa keeni unyama we ejeshi. Ama N zhɛ kaa ma nda maa eri bu tụlasụ.

8Ga Barak jishijɛ Debora, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ ɛbi zhɛ ne mi, asha N zhɛ, ama yaa shɛ abụ zha shɛ ne mi, asha N zha shɛ du o.

9Ge Debora jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma zha na bụ gom, ama bi zha shɛ tuba ba 'yaga ụjɛrụma nu uhwaŋna ga ɛbi zhɛ o. Iwɛnɛ po AGWANGWAMA shiyonuo Sisɛra ni i'ɛlɛ biyikwo bu ko. Nazhɛ ge Debora ishijɛ baa sanɛ abana Barak, ee zhe Kɛdɛsh.

10Ga Barak suyanɛ ụlamụ Zɛbulon keeni una Naftali maa a zhajɛ ni Kɛdɛsh, ibɛ atwa ata igbɛɛ-itɛ zhe aa 'wa bụ, ge Debora du zhe nu bwa.

11Gɛ Hibɛ na shɛ Bikin momo bogwowo la ne Ekin vwɛ a na shɛ ajalalo Hobab binua Moses; boo mbo udulo ubwa taa dụlụ tutu ukpekpeshi uko na namɛ nu Zananim to gwumwonu ni Kɛdɛsh.

12Aka na te e mbishi Sisɛra maa ga Barak yɛu Abinoam mungwo ni Ishɛmɛ Tabo,

13ge Sisɛra suje ihɛŋtu ibwɛ ujasa ya ashɛmbɛrɛ akpakwụ-eneshi-ni-dipi-yebi (900) hwɛɛ, boo sotulonu keeni atwa elele na banɛ nu Haroshɛt-hagoyim, aa ụlwatagwụ nu uhwulwo Kishon.

14Ge Debora hiɛŋ Barak, Zhaga! Iwɛnɛ po hwayɛ ga ibɛ shɛ ụjita na AGWANGWAMA nduwa maa lasụ Sisɛra. Shɛ AGWANGWAMA suu ubu hwulwonuo umbe? Ibɛ po ga Barak zwi Ishɛmɛ ɛtɛ Tabo ta atwa ata igbɛɛ-itɛ hwɛɛ aba.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

15Aka na ti ga Barak sukakanɛ aŋ, nazhɛ AGWANGWAMA gereteji atwa Sisɛra, ti ihɛŋtu ibwɛ ujasa kpaaŋ te ejeshi ubwa nu utokwobi. Ge Sisɛra kezhe nụ ụhaŋtụ ubwa ujasa, bee gezhiji ni ivwunɛ.

16Ga Barak urigeni ihɛŋtu ujasa Sisɛra, te ejeshi ubwa hwɛɛ tutu Haroshɛt-hagoyim, aa kwụnɛ ejeshi Sisɛra hwɛɛ nu utokwobi, za bụtụ ba aba okwo bu ko vwɛ o.

Ge Jeɛl Kwụnɛ Sisɛra

17Ge Sisɛra gezhiji ni ivwunɛ tutu udulo Jeɛl biyikwo Hibɛ na shɛ Bikin ata, iwɛnɛ tu uwuru we elele zasaba na ashashɛ Jabin agwuma Hazo na atwa ihwɛ Hibɛ Bikin ata.

18Ge Jeɛl banɛ bee teji Sisɛra uhwaŋa, bɛɛ hiɛŋ bụ, Iyɛri mi, vwurɛ, teni nu udulo mu, ta nda inyɛsɛ o. Baa vwụrɛ ga, bee teni nu udulo biyikwo ata, ibɛ biyikwo ata urigeni bu tugwuno tu ugbokwo-biywoywo.

19Ge Sisɛra hiɛŋ biyikwo ata, Ma bụ tabwa, m peni ka meni ma swa cwɛŋ, iwɛnɛ ti i'uyɛ n iri. Biyikwo ata ushiji ga ututu mosubo mi inɛ bee peni bu bee swe, bee urigeni bu sasana.

20Bɛɛ hiɛŋ biyikwo ata, Shikono kaa no odubo udulo ga, maa yaa shɛ bụtụ be elele zhajɛ hwayɛ bee bi heŋteni, bɛɛ hiɛŋ, I 'yajɛ suu bụtụ be elele namba epe? Hiɛŋ bụ, Awo.

21Gana na ti gɛ Sisɛra lukwumi, bee leyi malabụ mụ 'wụtụ, nazhɛ biyikwo ata ge Jeɛl, na shɛ biyikwo ata Hibɛ shepi igbɛlu udulo ata ubwa keeni ụshamụ, bee zhe pu bwa swɛɛ, bee cimbeni igbɛlu ɛtɛ nu ungalacɛbɛ Sisɛra, bee kwuci iŋ nụ ụshamụ ata, ibɛ igbɛlu ɛtɛ teni tutu yaa 'imɛ cɛnjɛ, bee 'wi.

22Tu ga Barak urigeni Sisɛra, ge Jeɛl banɛ, bɛɛ tɛjɛ bụ uhwaŋna, bɛɛ hiɛŋ bụ, Zhajɛ, N zhɛ mo bu mbisono bụtụ ata aba dwalakaka. Bee zhe bee teni ga nu udulo biyikwo ata, to ru'wo ri Sisɛra ri shiri apata na cɛnjɛ, igbɛlu ɛtɛ ta kaa te cimbeni nu ungalacɛbɛ ubwa.

23Gana Agwatana lasagwụ atwa Isrɛl Jabin agwuma Kenan jita ata ta.

24Gana ata du kaa atwa Isrɛl a kaana gi ikɛnyi ti'yaga na tusukakana ti Jabin agwuma Kenan tutu i ci aka na ee iricinji aŋ hwɛɛ.

Ajɛmɛ-Ụshɛrɛya 5

Azunga na Ge Debora Zụnjɛ abana Barak

1Nazhɛ ge Debora keeni Barak yɛu Abinoam zụnjɛ azunga ga jita ata, ɛɛ hiɛŋ:

2Zhemonjino ma AGWANGWAMA! Iwɛnɛ te ehiu Isrɛl hwuri umbe, atwa kaa meme peni maa a njɛ ujasa na tukwulangana!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Ahiɛba shɛgwuma, shɛlaga ma! Ahiɛba miaụŋ mu tugwama, shilo ma acɛbɛ! N zhɛ ma zungangana AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl azunga urondwo.

4AGWANGWAMA, aka na ebi beni ni Ishɛmɛ Sɛi, aka na ebi genji cɛnjɛ ti Idụm, cɛnjɛ ti zhingotu, eshilo banɛ na tụla. Gobwonu du meni me ngbenji no odomu tụla.

5Nshama mu zhingotu nu umbe AGWANGWAMA na namɛ nu Sainai, nu umbe AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl.

6Ekpekiti 'wegeni na aka Shamga yɛu Enat keeni aka Jeɛl, ibɛ po atwa tahaŋnụ o dulo ya ipɛlu ihwɛŋnɛ.

7Gabụ ge Debora, e jineci ashɛpwụ Isrɛl, aa namɛ bohondo tutu i ci aka na abụ zhajɛ maa shɛ gana bino ba atwa Isrɛl.

8Aka na ta atwa Isrɛl teri tuwa tu ufwo tɛzhɛba, nazhɛ ujasa namɛ ya no odubo tutono tụ ụshɛpwụ ata. A ta kwụbɛ suu avwula ujasa kwo kaa isɛnu na ashashɛ atwa igbɛɛ-woshi (400,000) ni Isrɛl?

9Amɛ mi namɛ ne eberezhe ejeshi Isrɛl, a na meme peni na tukwulangana na ashashɛ atwa ata. Zhemonjino ma AGWANGWAMA!

10Duma iŋ ma, ahiɛba na hia suka nzhinyacɛ mɛ cɛnjɛ, ta ahiɛba na hiɛ jɛjɛ no tugwuno ta azhɛgba tu tuputuu, ta ahiɛba na hia zha tahaŋnụ ni ihwɛŋnɛ ye elele nɛ ehi to.

11No ofwo atwa na 'yajɛ rụhwụŋ ra azunga a na namɛ no ofwo na oo zwogono meni, apata aa kwabɛlagana tụlasatagwụ ta AGWANGWAMA, ibɛ shɛ tụlasatagwụ ta atwa Isrɛl! Nazhɛ atwa AGWANGWAMA zhe tahaŋnụ ee zwi no odubo tutono tụ ụshɛpwụ ata.

12Gabụ ge Debora, zhinjɛ, zhinjɛ, zhinjɛ, zhinjɛ, maa jwɛ azunga! Gabụ ga Barak yɛu Abinoam, ishijɛ maa suji ajama bụ a na ɛbi imɛ maa hwuri!

13Nazhɛ atwa vwɛ zhe tahaŋnụ, ee zhe no ofwo atwa aba ụjɛrụma, ibɛ po atwa AGWANGWAMA zhe pu bwa aa mama 'imɛ ee zwi maa a njɛ ujasa na atwa ikɛnyi.

14A banɛ ni Ifrem, Eberezhe banɛ nu Maki ee zwi, atwa shihwolu banɛ nu Zɛbulon. Ee teni nu ulomu, aa 'wa ụlamụ Bɛnjamin keeni atwa ubwa ne ekwunyi.

15Miaụŋ mi shɛgwuma mi Isaka mi zhagajɛ ne Debora; Iiŋ, ge Isaka zhagajɛ du na Barak, ee suri kakayɛ ee teni nu ulomu. Ama tihikokono ta amɛ tụ 'wụtụ tu ta namba na ashashɛ udenji Rubɛn.

16Iwembe po ɛbi lɛ ekwunyi abu namɛ no ofwo a'iywa-agwụdụụ? Maa shɛlaga suu ubi na a'iywa-agwụdụ o hwulogono agwụdụ? Iiŋ, tihikokono ta amɛ tụ 'wụtụ tu ta namba na ashashɛ udenji Rubɛn.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

17Ge Giliad jɛjɛ hileniye Jodan, Iwembe tuba ga Dan ta vwɛ ni ihɛŋtu ɛtɛ i tinyakpa nyakpaa? Ga Ashɛ jɛjɛ nu ukwoswo itekwu; a ta vwɛ ba na apalanụ ubwa.

18Ụlamụ Zɛbulon njeri araiŋ aba no tu'wo, gobwonu du atwa Naftali a shɛ no ohwulu ujasa.

19Shɛgwuma shɛ zhajɛ sha twa ifwelu; shɛgwuma shi Kenan shi twa ifwelu ni Teanak nụ ụpalanụ uwapa Migido, ama e suji shi kaa azụrụfa na ujasa yɛ o.

20Mkpasu ma tụla mu twa ifwelu, mu banɛ ni ihwɛŋnɛ muba i tuswoswoswo ma twa ifwelu ne Sisɛra.

21Tɛzhagajɛ tu Urefu Kishon tu suji aŋ te hwuri, ibɛ shɛ usumwa na Urefu ata wo gozhigo. Ohwulu mi, na zhaga tahaŋnụ tụ bụ nu ukpahiŋ tutuu!

22Nazhɛ ogwogwozwo idɛkwɛ kwuni e'inji tɛnda, iwɛ usumwa tụlagwụ na idɛkwɛ ɛtɛ yo gozhigo nu ukpahiŋ wa aba hwɛɛ.

23Butumwa ba AGWANGWAMA ba azuba hiɛŋ, Kalana ma Meroz unu, Kalana ma atwa na jɛjɛ nu bwa unu taawụụ; iwɛnɛ ee zhe shi maa e mbiyeni AGWANGWAMA, e zhe shi maa e mbiyeni AGWANGWAMA maa a sukakanɛ atwa ikɛnyi o.

24Ge e peni Jeɛl biyikwo Hibɛ, Bikin ata uwebiye uhwuri eyikwo vwɛ hwɛɛ, ge e peni bu uwebiye uhwuri eyikwo elele na jɛjɛ no shimwono sha aba.

25Ge Sisɛra lụpɛ biyikwo ata meni, bee peni bu ya mosubo mi inɛ, biyikwo ata shapɛrɛganɛ bụ manɛbɛ mu mosubo mi inɛ na atasa na pilanụ tebiye.

26Biyikwo ata shepi igbɛlu umwono ubwa nu u'ala uko, bee shepi ụshamụ bụlụma nu u'ala ubiye, bee cimbeni Sisɛra nu ungalacɛbɛ, boo po iŋ ụshamụ, bee bweji ukokolo-uhiuhiu ubwa.

27Bee zwi wɛɛ, bee leyi, bee weci saiiŋ nu ukaka biyikwo ata. Nu ukaka biyikwo ata bee zwi wɛɛ bee leyi; ofwo ata bee zwi wɛɛ, apata du bee leyi bee 'wi.

28Bino Sisɛra ba mbiyangana tupohondo no tuhwolu ta agbahwụ, baa uganɛ no tuhwolu ta agbahwụ ata, bɛɛ hiɛŋ, Iwembe po ụhaŋtụ ujasa gbatụ sụ ujiyoo? Iwembe po e'inji ogwogwozwo idɛkwɛ ibwɛ njɛ ti'insu nu ujiyoo?

29Ana vwɛ ubwa eyikwo a na incɛ uhwuri atwa vwɛ hwɛɛ, jishijɛ bụ, bɛɛ mɛmɛ jishijɛ du, bɛɛ hiɛŋ,

30Shɛ afwa ujasa suu fweye oo to ugbe oo dwotwogonu? Maa busaza be elele 'yaga yɛu-yo-o ike kwo kaa mi yebi. Otogwo na ee shiyeni ushi, ee zweni irikwi ni i'ilu a shɛ iwɛ Sisɛra, otogwo ufwa ujasa a na ee shiyeni ushi, ee zweni irikwi ni i'ilu tebiye, a shɛ shɛ iwɛ i'ilu mi suu?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

31Oo AGWANGWAMA, iricingo atwa i'ime bu hwɛɛ! Ama ge eyejilo bu, na ta raawụụ, gana uwaŋna na wa ta na tụla! Nazhɛ cɛnjɛ ta ata ti 'yajɛ amɛ-olom shiywa buhanda.

Ajɛmɛ-Ụshɛrɛya 6

Ge Gidion Bicinji Atwa Isrɛl ni i'ɛlɛ ya Amidian

1Atwa Isrɛl ndaananɛ AGWANGWAMA iwɛwɛ, ibɛ po bee zweni aŋ ni i'ɛlɛ ya Amidian shiywa shi cenje.

2Ukpahiŋ wa Amidian uhwuri una wa atwa Isrɛl, ibɛ po aa mama intangana na a'ibwa keeni apangwụ nshama, keeni ikepi nɛ 'yajɛ ikɛnyi.

3Aka elele na ta atwa Isrɛl bɛrɛ iyi, Amidian, na Amalɛk keeni atwa na namɛ geri bu uwaŋna-banụ a zhajɛ a sukakana aŋ.

4A zhajɛ a hwala aŋ, ee iricinji iyimɛyɛ ye elele nɛ aa ga bilwa na cɛnjɛ ta ata tutu anya aba a na rungwutwonu Gaza. E gengeni shi aŋ iyi elele ni Isrɛl, ta agwụdụ, ti inɛ, tu nzhinyacɛ, maa a 'yaga o.

5A zhajɛ ti iyimabiga ya aba, to shimwono sha aba tu nruhondo ma aba. Ufwugwo wa aba ụ shɛ gana ovworo, i zasa bụtụ eri ba rɛta aŋ o. E teni cɛnjɛ ta ata aa njɛ tụ ufwu.

6Atwa Isrɛl kaa njɛ tiriri tebiye iwɛ Amidian, ibɛ po ee keri AGWANGWAMA ụhiɛŋshɛ maa lashɛga aŋ.

Tɛzhajɛ te Bigesere

7Aka na ta atwa Isrɛl uganananɛ AGWANGWAMA iwɛ iyi nɛ Amidian a nda aŋ,

8Baa tumwananɛ aŋ bigesere, bɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl hiɛŋ, Gamba N hi bɛcinjɛ la ni Ijipti, Ngɛɛ hi bɛcinjɛ nu umwono tijama.

9Ngɛɛ hi lɛshijɛ kaa ni i'ɛlɛ ya atwa Ijipti keeni i'ɛlɛ ya atwa elele na ga hi nda la umungwuta na cɛnjɛ tu ga. Ngee hi unzenji aŋ, Ngee hi peni cɛnjɛ ta aba.

10Ngɛɛ hi hiɛŋ, Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ na. Ta nda ma inyɛsɛ tuwa ta A'amo a na ahiɛ jɛjɛ na cɛnjɛ tu ga ta aba o. Ama hiɛ shɛlajɛ shɛ iwɛ mi o.

AGWANGWAMA Suyanɛ Gidion

11Ibɛ po butumwa ba AGWANGWAMA ba azuba zhajɛ nụ ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ, Ofra, baa jɛjɛ nu ucilo ukpekpeshi Joash, bụtụ bu Abiɛzɛ. Yɛu ibwɛ ge Gidion tuba bo nuso ohiu nu ugbogolo na oo pilo meni mụ tụ'walụ ta afwafwa iwɛ maa swaka iwɛ Amidian.

12Ibɛ butumwa ata ba AGWANGWAMA ba azuba bananɛ bụ apata, bɛɛ hiɛŋ bụ, AGWANGWAMA namɛ na bụ, gabụ bụtụ ga bu ukpahiŋ, na kaa beni urishi!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

13Ge Gidion hiɛŋ bụ, Iyɛri, ma bụ tabwa, Yaa shɛ AGWANGWAMA namɛ no tu, asha iwembe po tuba ijɛ iti vwutengeni kpaaaŋ? Cee tuba iyi ya arụhwajɛ nɛ baa njɛ, inɛɛ nɛ eshi tu utu swegeni la namɛ yaa? Igɛ tɛ ɛɛ hiɛŋ, Shɛ AGWANGWAMA suu iti bɛcinjɛ ni Ijipti? Ama AGWANGWAMA kaa iti jineci ya, bee tu zweni ni i'ɛlɛ ya Amidian.

14AGWANGWAMA mbiyanɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Zhaga nu ukpahiŋ ga bụ ụ'wụtụ maa leshiji atwa Isrɛl ni i'ɛlɛ ya Amidian. Shɛ Gamba suu M bu tumwanɛ?

15Ge Gidion hiɛŋ bụ, AGWANGWAMA, ma bụ tabwa, gana naa Ngee eri mɛ lɛshijɛ atwa Isrɛl bwaa? Kwụba, udenji mu lwegeji wee hwuri atwa elele nụ ụlamụ Manasɛ, Gamba kaa n 'nyanɛ hwɛ hwɛɛ nu umwamwa bishi mi.

16AGWANGWAMA jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma nama na bụ nazhɛ ɛbi zhɛ ba kwụna Amidian gana ta bụtụ na ba kwụna bụtụ mokondo.

17Ge Gidion jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ iwe mi ubu kwụlanɛ, asha m mbiseni useyida na maa Ma mapa gom maa gabụ ba njɛ ne mi.

18Ma bụ tabwa maa kede ishɛjɛ epe semi aka na Ngaa bụ 'waŋnanɛ hwayɛ upwaŋ mu ugaiŋ ti'ima maa Mo bu shono uŋ nu ukaka bụ. AGWANGWAMA hiɛŋ bụ, N zhɛ ma gɛga uuwa i ci aka na ebu gwure.

19Ge Gidion sanɛ bee teni ga nu umwono ubwa, bee shiteji yɛu biywoywo, bee seri mihiuŋ no okolo, baa njɛ akara na zasa Ifucingɛ. Bee zweni usunda ata ni igwumi, bee zweni urombwo ni ikwɛshɛ, bee shepirigeni bu iŋ nu ucilo ukpekpeshi ata, bee peni bu.

20Butumwa ata ba Agwatana ba azuba hiɛŋ bụ, Shapa usunda keeni akara ga zasa Ifucingɛ, patana iŋ nu uparatayɛ ga, maa dudugeni urombwo na azuba ubwa. Ge Gidion njɛ ga gana ata.

21Nazhɛ butumwa ata ba AGWANGWAMA ba azuba mbo ihiŋhiŋ bukwuto na baa 'waŋnɛ, bee timengeni usunda ata keeni akara ata. Nazhɛ ulwa mwe nu uparatayɛ ata, wee hwoŋzhinji usunda ata, ta akara ata. Nazhɛ butumwa ata inanjɛ bụ ya.

22Nazhɛ ge Gidion eshiciji ya maa butumwa ba AGWANGWAMA ba azuba ta. Bɛɛ hiɛŋ, Adooyi, AGWANGWAMA Mokondo! N twa eshe na butumwa bụ ba azuba.

23Ama AGWANGWAMA jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Ga amɛ bụ lemi, ta nda inyɛsɛ o; bi zha shɛ bo 'wo.

24Nazhɛ ge Gidion meni AGWANGWAMA utukwu-ụrụpɛ apata. Boo po uŋ izeci, bɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA ubwa shɛ amɛ-olom. U te shikeni ba taa hwayɛ nu Ofra ata shɛ una Abiɛzɛ.

Ge Gidion Hwuŋzetenji Utukwu-ụrụpɛ Beal

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

25AGWANGWAMA hiɛŋ bụ gụnụ ụrụmɛ ata, Shapa buna ata be eyi bi yebi ge shibi 'yajɛ, bu gata namɛ shiywa shi cenje te e meci bu, maa hwuŋzetenji du utukwu-ụrụpɛ Beal ata ge shibi 'yajɛ, maa jeji du itɛtɛnuwɛŋ ɛtɛ Ashɛra i swanɛ uŋ.

26Mana AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ utukwu-ụrụpɛ u tandụ ni ihiŋhiŋ tukapa ta ata, na atayɛ ata ee shemeni. Nazhɛ shepi buna ata be eyi bi yebi maa to ụrụpɛ tuhwoŋzhingo. Sugo i'wɛ'wɛ itɛtɛnuwɛŋ ɛtɛ Ashɛra ebi jeji maa i shɛ i'wɛ'wɛ ulwa ụrụpɛ.

27Ge Gidion suji miaụŋ mu bwa mu ugondu umpwa, baa njɛ ga gana na ta AGWANGWAMA mbishi bu. Ama nụ ụjita baa njɛ iŋ, iwɛnɛ tu baa nda inyɛsɛ ya atwa ihwɛ ibwɛ keeni inyɛsɛ ya atwa ụshɛpwụ ata, ibɛ po baa njɛ shɛ iŋ nu uwaŋna.

28Aka na te etwenyi ụshɛpwụ ata ishijɛ nu uvwungwa dididi, aa kwụbɛ tu utukwu-ụrụpɛ tuwa ti Beal hwuŋzwotongwu, ee jeji du itɛtɛnuwɛŋ ɛtɛ i swanɛ uŋ, oo towo kaa du ụrụpɛ na buna ata bi yebi ni ihiŋhiŋ utukwu ata boo mo.

29Aa mama hiaŋnụ, Gaaba njɛ ijɛɛ? Aka na te e dwelekeci iwɛ ibɛ, oo to ugbe maa ge Gidion yɛu Joash ubwa njɛ iŋ.

30Nazhɛ etwenyi ụshɛpwụ ata hiɛŋ Joash, Bɛcinjɛ yɛu gɛ bu maa ta kwụna bụ, iwɛnɛ ti bee hwuŋzhi utukwu-ụrụpɛ Beal, bee jeji du kaa itɛtɛnuwɛŋ Ashɛra ɛtɛ ga swanɛ uŋ.

31Ama go Joash jishijɛ atwa elele na zhajɛ maa a sukakanɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Ahiɛba suu hi zhɛ hia twagwụ Beal ifelu? Ahiɛba suu hi zhɛ hio bicingo tu? Bụtụ be elele na ba twagwụ tụ ifelu, ga kwụnɛ bụ tobwolo uwaŋna go te beni shi o. Yaa shɛ Beal shɛ tuwa gom, asha ga tu mama twagwụ ifelu, iwɛnɛ te e hwuŋzhi utukwu tuba.

32Ibɛ po oo po Gidion izeci ti gɛ Jɛrubeal te kwuni nụ ụjita ata, ɛɛ hiɛŋ, Ge Beal sukakanɛ bụ ni ifelu, iwɛnɛ bee hwuŋzhi utukwu tuba.

33Nazhɛ Amidian, na Amalɛk keeni atwa na namɛ geri bu uwaŋna-banụ hwɛɛ momo togotogwu, ɛɛ kɛshɛ Urefu Jodan, aa zhajɛ ee jwe ugba wa aba nu Ulomu Jɛzrɛl.

34Nazhɛ Mpiala ma AGWANGWAMA mi zhajɛ me ubi Gidion, bee 'nyemeni utiitidi, baa suyanɛ atwa udenji Abiɛzɛ, aa 'wa bụ.

35Baa tumwanɛ atumwa no ofwo ụlamụ Manasɛ hwɛɛ, aa banɛ du aa 'wa bụ. Baa tumwanɛ atumwa no ofwo ụlamụ Ashɛ, nu una Zɛbulon keeni una Naftali, ee zhe aa twa nu bwa.

Ge Gidion Shiri Tihiŋzhe tu U'waba Ụgwụdụ

36Ge Gidion hiɛŋ Agwatana, Yaa shɛ ɛbi zhɛ bɛ lɛshijɛ atwa Isrɛl tedure ne mi gom gana na ebi shiri-unu,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

37asha ga shɛ u'waba ga ụgwụdụ Ngɛɛ zhɛ mo shilo na akpakpata ga kiri zhɛ wa
'wala cime. Ama ga cɛnjɛ tụ vwɛ tu hweteni hwɛɛ. Nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma mapa maa
bi zhɛ ga bo bicingo atwa Isrɛl tedure ne mi, gana na abɛ jɛmɛ.

38Gabata ga kaa yaa shɛ. Aka na ti iyi heri, bɛɛ ishijɛ nu uvwungwa dididi, bee
zhe, boo kwudulonu tihiŋzhe ta ata, bee piri tu, cime tu na tu banɛ na tuba ti shini
ikele ike.

39Ge Gidion hiɛŋ Agwatana, Ta nda isɛbwɛ ne mi o. Lono maa ma dumanana iwɛ
kpalụ ko gba ya. Ma bụ tabwa, lono maa ma manga tihiŋzhe tu ga kpalụ ko gba,
maa ga shɛ tihiŋzhe tu ga kiri tu hweteni ya maa ga cɛnjɛ tụ vwɛ kpaaŋ tu 'weri
cime.

40Gabata ga kaa Agwatana njɛ iŋ nụ ụjita ata gbaa. Tihiŋzhe ta ata kiri tu hweteni,
ama cɛnjɛ tụ vwɛ tu 'weri cime no ofwo elele hwɛɛ.

Ajɛmɛ-Ụshɛrɛya 7

Ge Gidion Teri Etwenyi Kpakwụ-ni-Dipi-Yebi

1Nazhɛ gɛ Jɛrubeal (na shɛ ge Gidion) gbatụ ti'ishijɛ nu uvwungwa, medenji atwa
elele na namɛ nu bwa. Ee jwe ugba wa aba nu ụpalanụ umɛzhinjɛ na ɛɛ hiɛŋ
Harod. Amidian tuba jwe ugba wa aba tuzuba ta aba, nu ulomu we embi
bikpekwu na ɛɛ hiɛŋ, Morɛ.

2AGWANGWAMA hiɛŋ Gidion, Atwa na abụ 'yajɛ hwuri ufwugwo maa Ma lasụ
Amidian tedure na aba, iwɛ aka na atwa Isrɛl zhɛ no mo mbisogo ishɛkɛ, ɛ hiɛŋ,
Ukpahiŋ tu iti lɛshinjɛ.

3Ananga hwuwayɛ go, maa atwa elele hwụjɛ, maa Bụtụ be elele na ba nda inyɛsɛ,
go gwulo ni ihwɛ ibwɛ maa ganga Ishɛmɛ gɛ Giliad. Ge Gidion menji aŋ, ibɛ atwa
igbɛɛ-umpwa-nu-boo-ko (22,000) gwuri, ama igbɛɛ-itɛ (10,000) ta vwɛ.

4AGWANGWAMA hiɛŋ Gidion, Atwa ga te hwuri waa ufwugwo. Sugo aŋ maa
zucinji ne meni, N zhɛ ma bu mangana aŋ apata. Bụtụ na Ngɛɛ bi hiɛŋ, Ga zha na
bụ, ga shɛ ubwa zhe na bụ. Bụtụ be elele na Ngɛɛ bi hiɛŋ, Kede zha na bụ o, kede
bụtụ ata zhe na bụ o.

5Ge Gidion zucinji aŋ ga ne meni ma ata, AGWANGWAMA hiɛŋ Gidion, Bụtụ be
elele na bo songo hwayɛ meni na bụratụ gana uwɛwɛ, gɛgɛcɛnga bụ swooŋ na
atwa elele na kwuzhi no shilulo sha aba a swa meni.

6Ufwugwo wa atwa na a sala meni ni i'ɛlɛ ya aba o kwutongo nu unu wa aba
namɛ kpakwụ-ni-dipi-yebi (300). Ama atwa vwɛ kwuzenji hwɛɛ aba nazhɛ ee
swe meni.

7Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Gidion, Tedure na atwa ga kpakwụ-ni-dipi-yebi, a
na seri meni ni i'ɛlɛ ya aba nazhɛ ee swe, Ngɛɛ zhɛ mo hi bicingo maa Ma hi
lasagwụ Amidian. Ga atwa vwɛ kpaaŋ gwuri, bụtụ bụtụ go jiyo ni ihwɛ ibwɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

8Ibɛ po ge Gidion lesheji i'wɛŋnɛ nɛ ee ge peni aŋ, ta akakacɛ aba, bee jicinji atwa
Isrɛl a na vwɛ kpaaŋ, bụtụ bụtụ gwuri nu umwono ubwa. Ama bu untanganɛ
atwa ata kpakwụ-ni-dipi-yebi. Ama ugba wa Amidian namɛ tuta ta aba nu ulomu.

9AGWANGWAMA hiɛŋ Gidion nụ ụrụmɛ ata gbaa, Zhaga zwo maa sukakanɛ atwa
ata namɛ nu ugba ata, N nduwa maa eri aŋ tụlasụ.

10Ama yaa shɛ kaa aba nda inyɛsɛ tuzwo apata maa sukakanɛ aŋ, asha zhaga ni
yɛu-ugondu bu go Pura.

11Bi zhɛ ba hwuga iyi nɛ aa dumanga, nazhɛ ɛbi zhɛ ba kaana ikɛnyi ti'yaga maa
zhe maa sukakanɛ atwa ata namɛ nu ugba ata wa aba. Bee zwi ga ni yɛu-ugondu
ubwa go Pura ni ipɛlu ugba ata, no ofwo na atwa na shɛ tụkpagwụ ta aba a na
'imɛ i'wɛŋnɛ ujasa namɛ.

12Ta Amidian, ta Amalɛk keeni atwa elele na banɛ geri bu uwaŋna-banụ tileni nu
ulomu ata. Unyama wa aba ụ shɛ gana ovworo, nruhondo ma aba mu zasa tɛrɛta
o, unyama wa aba ụ shɛ gana ahwayɛ na namɛ nụ ụpalanụ itekwu.

13Aka na ge Gidion ci apata, baa hwụjɛ ta bụtụ bu ko bo mbiso binya bwa
ụwalabụ na bee wetegeni. Bɛɛ hiɛŋ bụ, N wetegeni hwayɛ ụwalabụ uko, Ngaa
kwụbɛ tu ukara izɛgwu Bali uko layagajɛ nu ugba wa Amidian, wee leyiteni
udulo wa aba, wee kelegeji uŋ maaracɛnjɛ, wee weci ya mɛkɛɛ.

14Binya bwa jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Inɛ go shɛ shɛ inyɛwɛŋ o, semi utokwobi Gidion
yɛu Joash bụtụ ata bi Isrɛl, ubwa Agwatana leni maa lasụ Amidian keeni unyama
ga kpaaŋ.

15Aka na ti ge Gidion hwụjɛ ta a jɛmɛ ụwalabụ ata keeni ecilo ubwa, bee kwuzhi
baa zhɛbɛ Agwatana. Bee gwure nu ugba wa atwa Isrɛl, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Ishijɛ ma,
AGWANGWAMA nduwa maa ta lasụ unyama wa Amidian.

16Boo dwotwogonu atwa ata kpakwụ-ni-dipi-yebi orubwo atatụ. Bee utegeni
bụtụ bụtụ ukakacɛ keeni nkwasha mu na shimwa shu ulwa shi zweni na amɛ
muba.

17Ge Gidion hiɛŋ aŋ, Na ma ngbaraka ma, maa hi na nda gana na Ama nda. Aka
na Ngee ci hwayɛ ipɛlu ugba ata, gana elele Ngaa njɛ, ga shɛ gana ata du ahiɛ njɛ.

18Aka na Ngee hwuri ukakacɛ medenji atwa na namɛ ne mi, nazhɛ hwulo ma du
akakacɛ hiŋ nụ ụzalụ we elele na ahiɛ namanjɛ tutu rungwutwonu ugba ata.
Ugana ma maa hi hiɛŋ, Iwɛ AGWANGWAMA keeni iwɛ Gidion.

19Ge Gidion na atwa dipi-yebi a na namɛ nu bwa zhe nu ukwunanga ugba ata, na
aka tukwuno tu u'iywa ụjita tudwonu, gunu na te e suje a'iywa anya ofwo. Nazhɛ
ee hwuri akakacɛ aba, ee bwereteji nkwasha me ebe aa 'wananjɛ.

20Nazhɛ tudwonu ta ata tụ vwɛ ti yebi tu hwuri du akakacɛ aba, ee bwereteji
nkwasha ma aba, aa untanganɛ shimwa shu ulwa ni i'ɛlɛ ya aba ugwulwo, aa

© 2008 Bible Society of Nigeria.

'waŋnɛ akakacɛ aba ni i'ɛlɛ ya aba ibiye maa o no hwulo. Aa uganɛ, ɛɛ hiɛŋ, Utokwobi wa AGWANGWAMA keeni una Gidion.

21Bụtụ bụtụ shikeni nu uluji ubwa tutu rungwutwonu ugba ata, ibɛ po ejeshi ata atwa i'ime gezhiji aa ugaga.

22Aka na te e hwuri akakacɛ ata kpakwụ-ni-dipi-yebi hwɛɛ, nazhɛ AGWANGWAMA njɛ maa ga atwa i'ime ya aba momo sopogonu otokwobi aba hwɛɛ, ejeshi ata gezhiji tutu Bɛt-shita geri bu Zɛrɛra, tutu ogwungwu Ebɛl-mɛhola, to dongonu Tabat.

23Nazhɛ aa suyanɛ atwa Isrɛl elele a na banɛ nụ ụlamụ Naftali, tụ ụlamụ Ashɛ, keeni ụlamụ Manasɛ zalụ hweehwe, ee urigeni Amidian.

24Ge Gidion tumwanɛ atumwa no ofwo elele na cɛnjɛ ti ishɛmɛ Ifrem, bɛɛ hiɛŋ, Zwe ma maa hi sukakanɛ Amidian, maa hiɛ jɛrɛ aŋ ofwo meni ma ata, tutu Bɛt-bara keeni Jodan du. Aa suyanɛ ụlamụ Ifrem, aa banɛ, aa jɛrɛ aŋ meni ma ata tutu Bɛt-bara keeni Urefu Jodan sasana.

25Ibɛ po aa 'imɛ shɛgwuma sha Amidian shi yebi, go Orɛb keeni Zɛb. Aa kwụnɛ Orɛb nu uparatayɛ Orɛb, aa kwụnɛ Zɛb no onunu na oo pilo meni mụ tụ'walụ ta afwafwa. Ee shishingeni Amidian. Aa shapɛ uhiuhiu Orɛb keeni una Zɛb no ofwo Gidion hileniye Jodan.

Ajɛmɛ-Ụshɛrɛya 8

1Nazhɛ etwenyi Ifrem hiɛŋ Gidion, Imbe po abụ tụ suyanɛ shɛ tɛ ɛbi zhɛ ba nda ujasa na Amidiann? Ibɛ po ee 'weji nu bwa tebiye tebiye.

2Ama bi jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Imbe kwuuŋ Ngaa nduwa i ci inee hiiŋ? Okwo tumwata ta afwafwa ta atwa Ifrem tɛ zhɛshɛ suu tee hwuri tụ'walụ ta afwafwa Abiɛzɛ tu na ee te cwi shi kwukwuŋ?

3Agwatana nduwa maa hi eri shɛgwuma sha Amidian, go Orɛb keeni Zɛb. Imbe Ngaa nduwa i shɛ aa manga ni inɛ ɛtɛ ahiɛ nduwaa? Aka na ti bee mbishi aŋ n-ndumwa mu ga, nazhɛ isɛbwɛ nɛ ge munje aŋ nu bwa kezhi.

A Lakanɛ Gidion lyi tụpana

4Ge Gidion na atwa kpakwụ-ni-dipi-yebi a na namɛ nu bwa, e ci Urefu Jodan, e lukwumenji. Ama e te uregeni kaa atwa aba i'ime nu usumwa tutuu.

5Aka na te e ci ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ, Sukot, bɛɛ hiɛŋ atwa ụshɛpwụ ata, Ma hi tabwa maa hi peni atwa ga mi iyimɛyɛ, e lukwumenji. Gamba kaa N te urigeni Ziba keeni Zalmuna a na shɛ shɛgwuma sha Amidian.

6Ibɛ atwa shihwolu shi Sukot hiɛŋ bụ, Bu imwa suu Ziba keeni Zalmuna i shɛ maa ta pana ejeshi bu iyimɛyɛ?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7Ge Gidion jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Aka elele na AGWANGWAMA leni maa ma ala Ziba keeni Zalmuna, N zhɛ ma hiɛ shɛlanga tuka keeni esepi ga namɛ nụ ụshɛka ga!

8Ge Gidion beni apata bee zhe nụ ụshɛpwụ uko ɛɛ hiɛŋ Pɛnuɛl, bɛɛ hiɛŋ aŋ du iwɛ ebe ike ike. Atwa Pɛnuɛl peni bu du ajɛshɛgwa ebe atwa Sukot peni bu.

9Bɛɛ hiɛŋ atwa Pɛnuɛl, Aka na Ngee gwure na amɛ-olom, N zhɛ mo hwunzo ashɛkpa ga.

10Ge Ziba keeni Zalmuna namɛ no ofwo na ɛɛ hiɛŋ Kako ne ejeshi aba igbɛɛ-icenje-na-akpakwụ-a-ta (15,000) a na vwanɛ aŋ kpaaŋ, zalụ bu uwaŋna-banụ. Iwɛnɛ po ejeshi aba a na 'waŋnɛ otokwobi a na aa kwụnɛ namɛ igbɛɛ-dupu-ne-eshe-umpwa (120,000).

11Ge Gidion to tuhwulo boo to uhwaŋna ata palanganɛ ụshɛka, geri bu uwaŋna-banụ bu Noba keeni Jogbɛha, baa sukakanɛ ejeshi ata eshigiri, ta a ta ụhinjanụ nu u'iywa wa aba.

12Ge Ziba na Zalmuna a na shɛ shɛgwuma sha Amidian shi yebi, shi gezhiji, ge Gidion urigeni aŋ nu usumwa baa 'imɛ aŋ, bee iricinji ejeshi ata hwɛɛ.

13Ge Gidion yɛu Joash banɛ nu ujasa bee dure uhwaŋna Hɛrɛs nu ugwulwo ubwa.

14Baa 'imɛ usemberi wa atwa Sukot uko, bee heŋteni bu iwɛ atwa aba. Ibɛ usemberi ata 'nyeteni bu nzeci me ehwurembe Sukot atwa dupu-nu-woshi-na-ba-ecenje (77).

15Ge Gidion zhe no ofwo atwa Sukot, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Hioko ma Ziba na Zalmuna, ata ahiɛ n twagajɛ la iwɛ aba, ɛhi hiɛŋ, Bu imwa suu Ziba na Zalmuna i shɛ maa ta pana ejeshi bu a na lukwumenji iyimɛyɛ?

16Bee suji tuka keeni esepi na namɛ nụ ụshɛka ata bee peni ehwurembe Sukot ulwapɛ.

17Ge Gidion hwunzhi ashɛkpa Pɛnuɛl, baa kwụnɛ du etwenyi ụshɛpwụ ata.

18Ge Gidion heŋteni Ziba na Zalmuna, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Gana na atwa ata ahiɛ kwụnɛ nu Tabo shɛɛ? Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, A shɛ gana bụ. Ohiuhiu ohiuhiu aba a shɛ gana miaụŋ ma agwuma.

19Ge Gidion jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Miaụŋ-mo-bino mi aa shɛ, bino bu ko atu namɛ na aba. N hi teji AGWANGWAMA maa, yaa shɛ ahiɛ ga kwụnɛ shɛ aŋ la, N nga zha shɛ ma hi kwụna du o.

20Bɛɛ hiɛŋ yɛu ibwɛ i'wɛtwɛ gɛ Jitɛ, Ishijɛ maa kwụnɛ aŋ! Ama yɛu ɛtɛ ya nda inyɛsɛ, bụ kwụnɛ shɛ aŋ o, iwɛnɛ tu baa ta gwumwa.

21Ge Ziba na Zalmuna hiɛŋ Gidion, Ishijɛ ụtụ kwụnɛ ni ikɛnyi bụ. Gana na te butubwenyi shɛ, gobwonu du ukpahiŋ ubwa namɛ. Ge Gidion ishijɛ baa kwụnɛ aŋ ga, bee suji iyi tisemberi nɛ nruhondo ma aba mu ga shananjɛ nu n'ilu ma aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Ge Gidion Lacɛ Tugwama Tiya

22Na aba inɛ gɛ, ibɛ atwa Isrɛl hiɛŋ Gidion, Sha agwuma tu, ti yɛu bụ keeni ajalụ bụ. Iwɛnɛ po gabụ bi ti lɛshijɛ ni i'ɛlɛ ya Amidian.

23Ge Gidion jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, N zha shɛ ma sha agwuma hiŋ o, yɛu mi kaa du zha shɛ ya sha agwuma hiŋ o. Ga AGWANGWAMA shɛ agwuma hiŋ.

24Bɛ hiɛŋ aŋ, N zhɛ ma hi lụpa iyi ike, bụtụ bụtụ hiŋ ga ma m panɛ shɛtakwụ sha ata sha azhɛnarɛya ehi suje nu ujasa. (Iwɛnɛ po o nyiwonowuŋ na shɛtakwụ sha azhɛnarɛya tishana, iwɛnɛ ta a shɛ ụlamụ Ishmɛl.)

25Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Ti zhɛ ta bụ pana na amɛ oko hwɛɛ. Ibɛ po ee berishiji utogwo uko, bụtụ bụtụ ba 'waŋ shɛtakwụ shɛ na bee ge suje nu ujasa ata na amɛ utogwo ata.

26Shɛtakwụ sha ata sha azhɛnarɛya shɛ na baa lụpɛ, shɛ shɛ gana akpakwụ-atụndatụ-ni-dipi-yebi (16,100). Inɛ ɛtɛ kaa ta namɛ swooŋ ni i'wɛŋnɛ tisemberi, ti ishɛni-shɛni keeni otogwo aduhwa eshenje a na shɛgwuma sha Amidian shi go urogono. Yaa namɛ du kaa swooŋ ni iyi ti'nyeci tu tuswoswoswo nɛ nruhondo ma aba mu ga shana nu n'ilu ma aba.

27Ge Gidion njɛ ɛfod azhɛnarɛya ni ibɛ, bee shiri iŋ no Ofra na shɛ ụshɛpwụ ubwa, ibɛ atwa Isrɛl hwɛɛ a zhɛba iŋ, ee jineci ya Agwatana aba. Ibɛ po yaa shɛ ya modugwulo mu na mɛ 'imɛ Gidion tu agwuma ubwa hwɛɛ.

28Gana atwa Isrɛl lasụ Amidian, e eri shi e mwe ya kwukwuŋ ta. Cɛnjɛ ta ata kaa ti 'yajɛ amɛ-olom shiywa buhanda na aka Gidion.

Tu'wo ti Gidion, Atwa Isrɛl Jineci AGWANGWAMA

29Gɛ Jɛrubeal (na shɛ ge Gidion) yɛu Joash zhe baa jɛjɛ ni ihwɛ ibwɛ.

30Bi meci miaụŋ-me-eyi dupu-nu-woshi (70), iwɛnɛ baa 'yajɛ eyikwo ofwugwo.

31Biyikwo bu magɛgashɛ na baa 'yajɛ ni Shɛkɛm metenji bu du yɛu-ye-eyi ike nɛ boo po izeci ti ga Abimɛlɛk.

32Ge Gidion yɛu Joash yɛ urugbo duwa nazhɛ bee 'wi. Ee ni bu nu u'uye bishi bwa go Joash nu Ofra ata namɛ na Abiɛzɛ.

33Na aba na ti ge Gidion 'wi fwalaa, ibɛ atwa Isrɛl jɛshɛrɛjɛ sasana aa zhɛba tuwa ti Beal gana maa Agwatana aba ta.

34Atwa Isrɛl teyinji shi ya AGWANGWAMA na shɛ Agwatana aba na lashajɛ aŋ na atwa i'ime ya aba maa a na zhɛba bụ o.

35Atwa Isrɛl mepeni shi ya Jɛrubeal (na shɛ ge Gidion) iwɛ tụlụkpashɛ ti iyi ibiye ye elele nɛ baa ndanɛ aŋ o.

Ajɛmɛ-Ụshɛrɛya 9

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

E Peni Abimɛlɛk Tugwama ni Shɛkɛm

1Ga Abimɛlɛk yɛu Gidion zhe Shɛkɛm no ofwo nkwonyi mo bino bwa, ta atwa umwamwa bino bwa, bɛɛ hiɛŋ aŋ,

2M mbiseji ma atwa cɛnjɛ ti Shɛkɛm maa, Inɛ nɛ ihiɛ kwụlanɛɛ? Karamaa miaụŋ mi Jɛrubeal dupu-nu-woshi (70) mɛ yɛ tugwama ti hiŋ, kwo kaa maa bụtụ mokondo yɛ twugwama ti hiŋ. Teyinje ma du maa N shɛ tu'waba ti hiŋ ne mehieŋ mi hiŋ.

3Ibɛ po nkwonyi mo bino bwa mu zwemeni atwa Shɛkɛm n-ndumwa ma ata kpaaŋ iwɛ ubwa, nazhɛ atwa Shɛkɛm njɛ ushaura maa ɛ zhɛ a 'wa Abimɛlɛk, iwɛnɛ baa 'yajɛ ụmatụ na aba.

4Ɛɛ vwɛ ukwuribi azụrụfa arinya dupu-nu-woshi (70) ni isume tuwa ti Beal-bɛrit ee peni bu, ubwa baa njɛ atwa oko tusashɛ keeni atwa na te shi eshe ụgwụ maa a 'wa bụ.

5Bee zhe Ofra ni ihwɛ bishi bwa, baa kwụnɛ miaụŋ me bishi bwa dupu-nu-woshi nu uhiuhiu utayɛ uko gba. Ama go Jotam na shɛ yɛu Jɛrubeal imɛwɛɛ swacɛ, a kwụnɛ shɛ bụ.

6Ibɛ po miaụŋ mɛ cɛnjɛ ti Shɛkɛm kpaaŋ, ta atwa ihwɛ Bɛt-milo sotulonu hwɛɛ aba nu ucilo utukpa ukpekpeshi uko, ee peni Abimɛlɛk tugwama.

7Aka na te e mbishi Jotam iwɛ ɛtɛ, bee zhe bee shikeni ni ihiŋhiŋ Ishɛmɛ Gɛrizim, baa uganɛ duuwa, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Shɛlaga ma n-ndumwa mi mi ahiɛba atwa Shɛkɛm, ga Agwatana du shɛlaga n-ndumwa mi hiŋ!

8Aka oko namba la i'wɛ'wɛ beni yee zhe yoo sotulonu maa e peni una uko tugwama ta aba. Ee zhe ɛɛ hiɛŋ buta, Sha agwuma tu.

9Buta jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Ma ganga suu manɛbɛ mi mi mu na aa pana Agwatana keeni atwa ụjɛrụma tibɛcinjɛ, maa ma sha agwuma hiŋ?

10I'wɛ'wɛ ɛtɛ hiɛŋ uwowo, Zhajɛ maa shɛ agwuma tu.

11Uwowo jishijɛ aŋ, wɛɛ hiɛŋ, Ma ganga suu tụ'walụ ti mi ti biye tụ ụlatụ tu'wala, maa ma sha agwuma hiŋ?

12I'wɛ'wɛ ɛtɛ hiɛŋ ukparɛ ufwafwa, Zhajɛ maa shɛ agwuma tu.

13Ama ukparɛ ata wa afwafwa jishijɛ aŋ, wɛɛ hiɛŋ, Ma ganga suu meni mụ tụ'walụ ti mi, mu na ma pana Agwatana keeni atwa unyasa tibɛcinjɛ, maa ma sha agwuma hiŋ?

14Ni imɛwɛɛ ibɛ, i'wɛ'wɛ ɛtɛ hwɛɛ hiɛŋ buka, Zhajɛ maa shɛ agwuma tu.

15Buka ata jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ ehi n teri maa ma sha agwuma hiŋ gom, asha zhajɛ ma hi datana uhuŋnu mu, shibwonu ulwa zhɛ wa banɛ na buka ga wo hwoŋzhingo i'wɛ'wɛ yo osobu nɛ namɛ ni Lɛbanon ga kwunduu.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

16Yaa shɛ tugwama tu ga ahia pana Abimɛlɛk hwuwayɛ go tɛ shɛ no tugom keeni iyi ụjɛrụma, yaa shɛ kaa ahiɛ njɛ Jɛrubeal tebiye ta atwa ihwɛ ibwɛ hwɛɛ, yaa shɛ ahiɛ njɛ bụ te teni cɛŋ nu ugondu ubiye na baa njɛ,

17bishi mi ubwa ihi twagwụ ifelu. Bee shiyeni uhiuhiu ubwa no tu'wo, bɛɛ hi lɛshijɛ ni i'ɛlɛ ya Amidian.

18Ama hi ishijɛ hwayɛ ga maa hi sukakanɛ atwa ihwɛ bishi mi. Ahiɛ kwụnɛ miaụŋ mu bwa dupu-nu-woshi nu uhiuhiu utayɛ uko gba, ahiɛ njɛ Abimɛlɛk yɛu nɛ biyikwo bwa bu ma gɛgashɛ meci agwuma cɛnjɛ ti Shɛkɛm, iwɛnɛ tu baa 'yajɛ ụmatụ ne hiŋ.

19Yaa shɛ iyi nɛ ahiɛ njɛ Jɛrubeal i shɛ iyi ibiye keeni iyi ụjɛrụma ni ihwɛ ibwɛ hwayɛ ga, asha ga ga Abimɛlɛk ihiɛ zhɛmanɛ, maa du hiɛ zhɛmanɛ bụ.

20Ama yaa shɛ shɛ gana ata, asha ga ulwa banɛ na Abimɛlɛk maa u senji atwa cɛnjɛ ti Shɛkɛm keeni atwa ihwɛ Milo. Ulwa na kaa du zhɛ wa banɛ na cɛnjɛ ti Shɛkɛm keeni atwa ihwɛ Milo zhɛ wo songo Abimɛlɛk.

21Nazhɛ go Jotam gezhiji bee zhe Biɛ, baa jɛjɛ apata, iwɛnɛ tu baa nda inyɛsɛ Abimɛlɛk batagwụ bwa.

Umomo Lononu su Keeni Tigezhe ni Shɛkɛm

22Ga Abimɛlɛk yɛ tugwama ti Isrɛl shiywa shɛ tatụ.

23Nazhɛ Agwatana tumwanɛ mpiala mụ wɛ na ashashɛ Abimɛlɛk na atwa cɛnjɛ ti Shɛkɛm. Atwa Shɛkɛm lacɛmɛ shɛ ya na Abimɛlɛk o.

24Agwatana leni maa gɛ ijɛ teni iwɛ maa ga alaacɛ na ga Abimɛlɛk njɛ miaụŋ me bishi bwa gɛ Jɛrubeal dupu-nu-woshi mu na baa kwụnɛ e kezhe nu uhiuhiu ubwa keeni atwa cɛnjɛ ti Shɛkɛm a na shishingeni bu maa kwụna miaụŋ me bishi bwa.

25Ibɛ atwa Shɛkɛm jelekeni Abimɛlɛk atwa maa o gwubogo bu ni ihiŋhiŋ nshama, ibɛ atwa ata a lashaga atwa elele na a kashaka nu uhwaŋna ata i'wɛŋnɛ. Ee mbishi Abimɛlɛk iwɛ ɛtɛ.

26Gɛ Geal yɛu Ibɛd sụmɛ ni Shɛkɛm ta atwa ubwa. Atwa cɛnjɛ ti Shɛkɛm tɛtanɛ bụ kaa rishe.

27Ibɛ po ee zhe ne ehilo aba, ee cwe afwafwa, aa njɛ mayaga, ee teni ni isume tuwa ta aba. Aa yɛ iyimɛyɛ, ee swe mayaga mee iri aŋ, ee kwuni ya Abimɛlɛk tutwa.

28Ge Geal yɛu Ibɛd hiɛŋ, Gaaba kwuuŋ shɛ ga Abimɛlɛkii? Ata abaa kwuuŋ atwa cɛnjɛ ti Shɛkɛm a shɛ, i shɛ maa tu na ndana aŋ iyii? Shɛ ga Abimɛlɛk ga suu shɛ yɛu Jɛrubeal, na gɛ Zibul na shɛ bi'nyeci bu bwa ba ndana atwa Hamo bishi Shɛkɛm iyi? Imbe po atɛ shɛ tu na ndana bụ iyii?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

29Yaa ga shɛ Gamba N shɛ agwuma atwa ga, N ngɛ zhɛ ma ishɛcɛnga Abimɛlɛk apata. Ngɛɛ ngɛ zhɛ mɛ hiɛŋ bụ, Kaanɛ ejeshi bu maa banɛ tɛ njɛ ujasa.

30Aka na ti gɛ Zibul na shɛ uhiu ụshɛpwụ ata hwụjɛ n-ndumwa mi Geal yɛu Ibɛd, ibɛ po isɛbwɛ ibwɛ ishijɛ.

31Baa tumwananɛ Abimɛlɛk atumwa maa e zhe Aruma, bɛɛ hiɛŋ bụ, Bwonu ge Geal yɛu Ibɛd, na miaụŋ-mo-bino bwa zhajɛ ba ni Shɛkɛm, ee vwunji atwa ụshɛpwụ ata shɛmɛ maa a bụ sukakanɛ.

32Zhaga ma hwayɛ nụ ụjita, ta atwa na namɛ na bụ maa hi gwubogo aŋ ne shihilo.

33Gbatụ ma ti'ishijɛ nu uvwungwa tu uwaŋna kwuni tubanɛ, maa hi sukakanɛ ụshɛpwụ ata. Aka na tuba ge Geal banɛ na atwa na namɛ nu bwa, maa a hiɛ sukakanɛ, maa tuba njɛ aŋ gana na ubu kwụlanɛ.

34Ga Abimɛlɛk na atwa ubwa ishijɛ nụ ụjita, oo momo dwotwogonu orubwo eneshi, ee gwubeji to dongonu Shɛkɛm.

35Ge Geal yɛu Ibɛd beni bee zhe bee shikeni no odubo ụshɛpwụ ata. Ga Abimɛlɛk, na atwa ubwa tuba ishijɛ aa banɛ ne tuhweri ta aba.

36Aka na gɛ Geal kwụbɛ atwa ata, bɛɛ hiɛŋ Zibul, Hioko, atwa oko ye e zwe ni ihiŋhiŋ ishɛmɛ! Ge Zibul hiɛŋ bụ, Uhwuŋnu nshama abụ kwụbɛ ibɛ waa bụ subanɛ atwa.

37Ge Geal dumananɛ, bɛɛ hiɛŋ, Kwụba, atwa ye banɛ na ashashɛ cɛnjɛ ta ata e ci uzwo udungbe uko dure eririri ukpekpeshi Bɛshɛjɛ ata!

38Nazhɛ gɛ Zibul hiɛŋ bụ, Cee n-ndumwa ma ata abu ga jɛmɛ mu namɛ yaa? Mu gata ɛbi gɛ hiɛŋ, Gaaba shɛ ga Abimɛlɛk, atɛ shɛ tu na ndana iyii? Shɛ atwa gatata suu abu ga ngbaracɛ cwɛŋ? Zhaga bana maa njɛ ujasa na aba!

39Ge Geal hwuri umbe na atwa Shɛkɛm, baa njɛ ujasa na Abimɛlɛk.

40Ga Abimɛlɛk urigeni bu nu usumwa, ge Geal gezhigeni bu. Atwa ofwugwo eri ụngwụ, aa 'waŋtatangwụ tutu odubo tutono tụ ụshɛpwụ ata.

41Ga Abimɛlɛk jɛjɛ nụ ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ Aruma. Ge Zibul unzhi Geal ta miaụŋ-mo-bino bwa, iwɛ maa kede a nama ya ni Shɛkɛm o.

42Ti iyi heri, ibɛ atwa Shɛkɛm zhe ne shihilo sha ata, atwa oko zhe ee mbishe Abimɛlɛk.

43Ga Abimɛlɛk suji atwa ubwa boo dwotwogonu aŋ orubwo atatụ, ee gwubegeji aŋ ne shihilo sha ata, baa mbiyanɛ, baa kwụbɛ ta atwa banɛ nụ ụshɛpwụ ata e ci. Bɛɛ ishijɛ baa banɛ no olugwo ata aa ga swakacɛ, baa sukakanɛ aŋ, baa kwụnɛ aŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

44Ga Abimɛlɛk no orubwo ata namɛ nu bwa gezhiji kakayɛ ee zhe ee shikeni no odubo ụshɛpwụ ata, orubwo eyebi tuba suleni atwa elele na zweni ne shihilo sha ata, aa kwụnɛ aŋ hwɛɛ.

45Ga Abimɛlɛk tefwuleji ụshɛpwụ ata nu ujasa jita ata uuwa gụ ụrụmɛ. Bee leshiji ụshɛpwụ ata, baa kwụnɛ atwa na zweni nu bwa, bee iricinji ụshɛpwụ ata, bee zhizhenji cɛnjɛ tu bwa manɛ.

46Aka na ta atwa elele na namɛ na ashɛkpa hwụjɛ iŋ, ee teni na tukapa ti isume tuwa tu na ɛɛ hiɛŋ, Ɛl-birit.

47Ee mbishi Abimɛlɛk, ɛɛ hiɛŋ, Bwonu atwa elele na namɛ na Ashɛkpa Shɛkɛm sotulonu ba urubwo uko.

48Ga Abimɛlɛk munji Ishɛmɛ Zalmon, medenji atwa elele na namɛ nu bwa, bee shepi ogwubo, bee jeji a'walụ ụ'wụ'wụ, bee shepi aŋ bee peteni nu ututu ubwa. Bɛɛ hiɛŋ, atwa ata namɛ nu bwa, Iyi elele ahiɛ kwụbɛ tu Ngaa njɛ, nda ma kakayɛ maa hiɛ njɛ du gana ata.

49Gabata ohiuhiu ohiuhiu atwa ata jejeji ga shɛ'walụ shɛ i'wɛ'wɛ ya aba aa 'wa Abimɛlɛk, ee suteni shɛ'walụ sha ata na tukapa (tụ ụsɛpwụ ata) ee sepi iŋ ulwa ta atwa na zweni na amɛ tukapa ta ata. Ibɛ po atwa Ashɛkpa Shɛkɛm 'wi, atwa na 'wi kpaaŋ aba shɛ gana atwa akpakwụ-a-ta (1,000) te etwenyi, te eyikwo.

Tu'wo ta Abimɛlɛk nu Ujasa

50Ga Abimɛlɛk zhe nụ ụshɛpwụ uko na ɛɛ hiɛŋ Tɛbɛz, bee hweri uŋ, bee leshiji uŋ.

51Ama ashɛkpa oko na 'yajɛ ikɛnyi namba na amɛ ụshɛpwụ ata, apata atwa ụshɛpwụ ata kpaaŋ zhe ee teni te etwenyi te eyikwo, aa mama kapɛ odubo. Ee zhe ee munji nu ukogo wa ashɛkpa ata aa namɛ.

52Ga Abimɛlɛk zhe na ashɛkpa ata baa sukakanɛ aŋ nu ujasa, baa kaana gi izhɛ maa gwumwonu no odubo ashɛkpa ata maa sapa aŋ ulwa.

53Ibɛ biyikwo bu ko karɛ bunoswo, boo to Abimɛlɛk nu uhiuhiu, bee bweji ukokolo-uhiuhiu ubwa.

54Ga Abimɛlɛk suyanɛ usemberi na wa 'waŋnana bụ i'wɛŋnɛ ujasa kakayɛ, bɛɛ hiɛŋ bụ, Hwucice utokwobi bu maa n kwụnɛ iwɛ aka na atwa zhɛ na duma iwe mi maa, Biyikwo kwụnɛ bụ. Usemberi ata sepi bu ga utokwobi, woo pushe, bee 'wi.

55Aka na ta atwa Isrɛl kwụbɛ maa ga Abimɛlɛk 'wi, aa garatagwụ hwɛɛ aba, bụtụ bụtụ ji ni ihwɛ ibwɛ.

56Gana Agwatana tụpanɛ Abimɛlɛk umungwuta ata baa njɛ bishi bwa, na tụkwụna tu na baa kwụnɛ miaụŋ me bishi bwa dupu-nu-woshi ta.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

57Agwatana kaa du njɛ maa go tugworozwo te elele tu na atwa Shɛkɛm njɛ tu gwure no ohiuhiu aba, unu na go Jotam yɛu Jɛrubeal keleni aŋ kaa du 'imɛ aŋ.

Ajɛmɛ-Ụshɛrɛya 10

Go Tola 'Yagajɛ Atwa Isrɛl

1Na aba na tu ga Abimɛlɛk 'wi, go Tola yɛu Pua, bụjalụ Dodo na shɛ bụtụ bụ ụlamụ Isaka ishijɛ maa lashaga atwa Isrɛl. Bɛ jɛjɛ la ni Shemi na namɛ na cɛnjɛ ti ishɛmɛ Ifrem.

2Bɛ 'yagajɛ atwa Isrɛl shiywa woshi-na-shɛba-shɛ-tatụ, nazhɛ bee 'wi, ee ni bu ni Shemi ata.

Ge Jei 'Yagajɛ Atwa Isrɛl

3Bụtụ na 'wa Tola i shɛ ge Jei, na banɛ ni Giliad, baa 'yagajɛ atwa Isrɛl shiywa woshi-na-shɛba-shi-yebi.

4Bi meci miaụŋ talacɛ, mu na ma suka du nzhinyacɛ talacɛ, a 'yajɛ kaa du ashɛpwụ talacɛ, anaa na oo po izeci maa, Ashɛpwu Jei taa hwayɛ. A namɛ na cɛnjɛ ti Giliad.

5Aka na ge Jei 'wi, ee ni bu ni Kemon.

Ge Jɛfta 'Yagajɛ Atwa Isrɛl

6Atwa Isrɛl ndaananɛ AGWANGWAMA iwɛwɛ, na tɛzhɛba tu na aa zhɛba tuwa ti Beal keeni Ashtarot, tu na tɛ shɛ tuwa ta Asiriya, na Asaidụn, na Amoab, na A'amon keeni Afilistia, ee jineci AGWANGWAMA tɛzhɛba.

7AGWANGWAMA njɛ isɛbwɛ na atwa Isrɛl, bee sengeni aŋ Afilistia keeni A'amon.

8Atwa ata njɛ atwa Isrɛl umungwuta shiywa umpwa-na-shɛba-shɛ-tụndatụ. Atwa ata pɛpɛtanɛ atwa Isrɛl elele a na namɛ hileniye Urefu Jodan, na cɛnjɛ ta A'amon tu na tu namɛ ni Giliad.

9A'amon keshi Jodan maa a sukakanɛ ụlamụ Juda, nu una Bɛnjamin keeni una Ifrem nu ujasa. Gabata atwa Isrɛl namɛ ne tiriri tụ 'wụtụ.

Atwa Isrɛl Uganan ɛ AGWANGWAMA

10Ibɛ po atwa Isrɛl uganan ɛ AGWANGWAMA, ɛɛ hiɛŋ bụ, Tụ bụ njɛ iwɛwɛ, iwɛnɛ eti bi jineci gabụ Agwatana tu, ata zhɛba tuwa ti Beal.

11Ibɛ po AGWANGWAMA hiɛŋ atwa Isrɛl, Shɛ Gamba suu N hi lɛshijɛ na atwa Ijipti keeni A'amo keeni A'amon keeni Afilistia,

12ta Asaidụn, ta Amalɛk, keeni Ameon, a na ihiɛ njɛ la umungwuta? Nazhɛ ehi n keri ụhiɛŋshɛ, Ngɛɛ hi lɛshijɛ ni i'ɛlɛ ya aba.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13Ama hi te me jineci waa, ahia zhɛba tuwa, iwɛbɛ po Ngaa zha shɛ ma hi lashɛga ya.

14Zhaga ma maa hi uganan ɛ tuwa ta ata ehi meme teleji maa ti hi leshiji ne tiriri ti hiŋ.

15Ama atwa Isrɛl jishijɛ AGWANGWAMA, ɛɛ hiɛŋ, Tɛ njɛ iwɛwɛ. Ɛtɛ njɛ gana na ụbụ kwụlanɛ, ama kaa ta bụ tabwa maa iti leshiji hwayɛ ga.

16Nazhɛ aa 'wɛŋ ga tuwa ta ata aa ga 'yajɛ na ashashɛ aba, aa zhɛba ya AGWANGWAMA. Nazhɛ amɛ AGWANGWAMA hashɛganụ iwɛ tiriri ta atwa Isrɛl.

17Ibɛ po A'amon mama imanụ, ee jwe ugba wa aba ni Giliad. Atwa Isrɛl tuba jwe ugba wa aba oo sotulonu ni Mizpa.

18Nazhɛ atwa na shɛ ehwurembe Giliad mama hiaŋnụ, Gaaba zhɛ bo hwulo umbe maa kwuno A'amon tusukakana hiiiŋ? Bụtụ ata ubwa zhɛ ba sha hwuŋ uhiu wa atwa elele na jɛjɛ ni Giliad kpaaŋ.

Ajɛmɛ-Ụshɛrɛya 11

Ilupwɛ nɛ Atwa Isrɛl Lụpɛ Jɛfta

1Gɛ Jɛfta banɛ ni Giliad, bi 'yajɛ ukpahiŋ nu ujasa tebiye. Ama bɛ shɛ tuba yɛu nɛ buwɛle metenji Giliad bishi bwa.

2Biyikwo Giliad bu tugom du metenji bu miaụŋ-me-eyi mi nya. Aka na ta miaụŋ mo biyikwo bwa bu tugom mu waŋnɛ, mee becinji Jɛfta ni ihwɛ. Ɛɛ hiɛŋ bụ, Bu zha shɛ ba ya hwuŋ ogwu elele ni ihwɛ bishi tu o, iwɛnɛ abɛ shɛ yɛu nɛ biyikwo bi nya meci.

3Iwɛbɛ po gɛ Jɛfta gezhigeni miaụŋ me bishi bwa, bee zhe baa jɛjɛ na cɛnjɛ tu Tob. Ibɛ po atwa oko tusashɛ zhajɛ oo rungwutwonu bu, aa zha tɛshɛrɛ tɛnda nu bwa.

4Na aba na ti inɛ ɛtɛ keshici, nazhɛ A'amon sukakanɛ atwa Isrɛl nu ujasa.

5Aka na ta A'amon sukakanɛ atwa Isrɛl nu ujasa, ibɛ po n-nyarɛ mi Giliad mi zhe maa ɛ bɛcinjɛ Jɛfta na cɛnjɛ tu Tob.

6Ɛɛ hiɛŋ Jɛfta, Zhajɛ maa shɛ buhwuri-bu-umbe tu, maa ta zha ta nda ujasa na A'amon.

7Ama gɛ Jɛfta hiɛŋ n-nyarɛ ma ata mi Giliad, Shɛ ahiɛba suu hi n to la ni i'ime harɛ ehi m becinji ni ihwɛ bishi mi? Iwembe po ahiɛ zhajɛ ya pi mi na aka na tụ ụbaụta ihi vwutenii?

8N-nyarɛ ma ata mi Giliad mi jishijɛ Jɛfta, mɛɛ hiɛŋ bụ, Iwɛbɛ po etu gwure pụ bụ na aka ga, iwɛ maa zhagaga no tu maa shɛ uhiu tu na cɛnjɛ ti Giliad kpaaŋ maa ta nda ujasa na A'amon.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9Gɛ Jɛfta hiɛŋ aŋ, Yaa shɛ ehi n jicinji maa ma nda ujasa na A'amon, yaa shɛ
AGWANGWAMA leni maa ta ala aŋ, asha Gamba N zhɛ ma sha uhiu hiŋ.

10N-nyarɛ mi Giliad mi hiɛŋ Jɛfta, Ti leni gana ata. Ga AGWANGWAMA shɛ
useyida na ashashɛ tu na bụ maa ti zhɛ ta bụ nda hwuŋ gana ata tilɛɛ.

11Iwɛbɛ po gɛ Jɛfta zhagajɛ ga na aba. Ibɛ po atwa ata njɛ bụ ga uhiu keeni
buhwuri-bu-umbe ba aba. Gɛ Jɛfta dumanjɛ n-ndumwa me elele na baa 'yajɛ na
AGWANGWAMA ni Mizpa.

12Gɛ Jɛfta tumwananɛ agwuma A'amon atumwa, bɛɛ hiɛŋ bụ, Imbe bwaa Ngaa
bɛ njɛ upo abụ zhajɛ maa sukakanɛ cɛnjɛ ti mi nu ujasaa?

13Agwuma A'amon jishijɛ atumwa Jɛfta, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Aka na ta atwa Isrɛl banɛ la
na cɛnjɛ ti Ijipti, ee leshiji cɛnjɛ ti mi te kwune nu Urefu Anon i ci Jabok, tutu
Urefu Jodan. Hwuwayɛ go, n gwuricingeni tu ma saiiŋ.

14Gɛ Jɛfta tumwananɛ atumwa pa agwuma A'amon,

15bɛɛ hiɛŋ bụ, Atwa Isrɛl leshiji shi la cɛnjɛ tu Moab kwo kaa cɛnjɛ ta A'amon.

16Ama aka na ta atwa Isrɛl banɛ la ni Ijipti, ee duri ụshɛka, ee zhe ni Itekwu
Ishenje, nazhɛ aa zhajɛ ni Kadɛsh.

17Nazhɛ atwa Isrɛl tumwanɛ atumwa no ofwo agwuma Idụm, ɛɛ hiɛŋ bụ, Ta bụ
tabwa, lono maa to dulo cɛnjɛ tụ bụ, ama agwuma Idụm lacɛ. Aa tumwanɛ
agwuma Moab, bi leni shi du o. Ibɛ po atwa Isrɛl jɛjɛ ya ni Kadɛsh.

18Te e beni apata ee zhe tahaŋnụ ta aba ee duleji ụshɛka, aa palanganɛ cɛnjɛ ti
Idụm keeni cɛnjɛ tu Moab, ee zhe ee ci geri bu uwaŋna-banụ ba cɛnjɛ tu Moab.
Nazhɛ ee jwe ugba wa aba hileniye Urefu Anon, ama e teni shi tugwungwu tu
Moab, iwɛnɛ tu Urefu Anon ata shɛ ogwungwu Moab.

19Nazhɛ atwa Isrɛl tumwanɛ atumwa pi Sihon agwuma A'amon na shɛ du
agwuma Hɛshbon. Atwa Isrɛl hiɛŋ bụ, Ta bụ tabwa, lono maa to dulo cɛnjɛ tụ bụ
maa ta zha na cɛnjɛ tu tu.

20Ama ge Sihon tɛtanɛ shɛ atwa Isrɛl rishe maa e duri tugwungwu tu bwa o. Ge
Sihon sotulonu atwa ubwa hwɛɛ urubwo uko, ee jwe ugba wa aba nu Jahaz, maa
a njɛ ujasa na atwa Isrɛl.

21Nazhɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana atwa Isrɛl leni maa ga atwa Isrɛl eri
Sihon tụlasụ ta atwa ubwa hwɛɛ. Aa kwụnɛ aŋ, nazhɛ atwa Isrɛl leshiji cɛnjɛ ta
A'amo tu na tu namɛ na cɛnjɛ ta ata hwɛɛ.

22E leshiji tu te kwune na Anon i ci Jabok tutu ụshɛka, i ci Jodan.

23Gana AGWANGWAMA na shɛ Agwatana atwa Isrɛl unzenji aŋ la A'amo ta, ebi
heŋshi maa bi tɛ zhɛ ba lashɛga tu waa hŋ?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

24Untangana iyi nɛ tuwa ta ata tụ bụ, ɛɛ hiɛŋ Kimosh ti bi peni maa 'yaga. Atuba du ti zhɛ ta untangana iyi elele nɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu iti leshigeni maa ta 'yaga.

25Gabụ suu bu hwuri Balak yɛu Zipo, agwuma Moab? Bụ hwụjɛ suu maa bu sukwakwanua atwa Isrɛl kwukwuŋ. Okwo bu sukwakwanua aŋ suu nu ujasa kwukwuŋ?

26Aka na ta atwa Isrɛl jɛjɛ ni Hɛshbon, keeni shɛngwuwa shɛ bwa, aa jɛjɛ na Aroe keeni shɛngwuwa shɛ bwa, aa jɛjɛ na ashɛpwụ elele na namɛ nụ ụpalanụ Urefu Anon shiywa kpakwụ-ni-dipi-yebi, (300) iwembe po ebi leshigeneni shi aŋ la na aka ataa?

27M bụ njɛ shɛ iwɛwɛ ye elele o, ama gabụ bu n 'wanganɛ nu ujasa na aba nda ne mi. Ga AGWANGWAMA na shɛ bɛjɛmɛ-bụ-ụshɛrɛya jɛmɛ ụshɛrɛya wa atwa Isrɛl na A'amon hwayɛ ga.

28Ama agwuma A'amon shɛlajɛ shɛ utumwa ata gɛ Jɛfta tumwananɛ bu o.

29Nazhɛ Mpiala ma AGWANGWAMA mu ubi Jɛfta na aka ata, ibɛ po bee zhe Giliad, keeni Manasɛ, boo to tuhwulo bee zhe Mizpa ata namɛ ni Giliad, bee beni ni Mizpa ata, bee keshici bee zhe bee teneni A'amon.

30Gɛ Jɛfta shileni AGWANGWAMA unu, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ ebi n leneni maa ma lasụ A'amon,

31asha iyi elele nɛ banɛ hwuŋ no odubo umwono mu n tɛjɛ uhwaŋna hiiŋ, na aka na ti Ngee jiye lapiya tu Ngaa lasụ A'amon, asha ibɛ Ngɛɛ zhɛ ma bụ pana ụrụpɛ tuhwoŋzhingo.

32Gɛ Jɛfta keshi ga Urefu maa sukakana A'amon nu ujasa, ibɛ AGWANGWAMA leni maa ala aŋ.

33Baa kwụnɛ aŋ te kwune na Aroɛ tutu ekpekpe na rungwutwonu Minit, tutu i ci Abɛl-kɛramim. Ashɛpwụ na ee iricinji hwɛɛ namɛ woshi. Gana atwa Isrɛl lasụ A'amon, ee iricinji aŋ tebiye tebiye ta.

O To Ụrụpɛ ni Yɛu-yo-o Jɛfta

34Aka na ti gɛ Jɛfta be ci ujiyo ni ihwɛ ibwɛ ni Mizpa, baa kwụbɛ ti yɛu ibwɛ yo o banɛ yɛɛ tɛjɛ bụ uhwaŋna, yaa 'nyamɛ okoko, yɛɛ hibɛ tɛhɛba. Ubwa kaa shɛ yɛu nɛ baa 'yajɛ kiri, bu zasa ya kaa yɛu-ye-eyi kwo kaa yɛu-yo-o inyɛ o.

35Aka na ti gɛ Jɛfta kwụbɛ bụ, bee dwetweji tugwuno tu bwa, bɛɛ hiɛŋ bụ, Adooyi, ɛ-yɛu mi! Bu hwaŋzhɛnjɛ, bu m peni kaa amɛ-tụhaŋtụ a'wụtụ. Iwɛnɛ po N shilwonuo AGWANGWAMA unu ụ'wụtụ, N eri shi kaa ma zaga ya unu ata tishilo.

36Yɛu ɛtɛ hiɛŋ bụ, Ada, yaa shɛ obu go shilwonuo AGWANGWAMA unu, asha n njɛ gana ata abu ga dumwa, iwɛnɛ ta AGWANGWAMA ubu tupwagwa itɛpwɛ no ofwo atwa i'ime bu a na shɛ A'amon.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

37Bɛɛ hiɛŋ bishi bwa, N ndanɛ iyi nɛ Ngɛɛ zhɛ ma bụ lụpa. N leneni maa Mo rungo tugwo na asara mi nu nshama ipiɛnɛ iyebi, maa M mama twana-u'wo, iwɛnɛ Nga ta shɛ usapa.

38Bishi bwa leneni bu, baa sanɛ ga na asara ubwa, baa cwɛ-u'wo nu nshama ipiɛnɛ iyebi, iwɛnɛ ti bee te mepi shi butubwenyi kwukwuŋ.

39Aka na ti ipiɛnɛ ɛtɛ iyebi ulwa, bee gwure no ofwo bishi bwa, Bishi bwa njɛ bụ ga gana ata ti bee ge shiri-unu. Yɛu ɛtɛ kaa mepi shi butubwenyi kwukwuŋ. Ijɛ ɛtɛ shɛ ya iyi uvwovwu ni Isrɛl tutu,

40maa miaụŋ-mo-o mi Isrɛl mu na zha maa mu na twa-u'wo yɛu-yo-o Jɛfta ijitɛ ineshi uywa uywa.

Ajɛmɛ-Ụshɛrɛya 12

Gɛ Jɛfta 'Weji na Atwa Ifrem

1Ibɛ etwenyi Ifrem mama 'imɛ iwɛ ujasa, ee keshi Urefu Jodan, ee zhe Zafon, ɛɛ hiɛŋ Jɛfta, Iwembe po ebi keshi ebi zhe maa sukakanɛ A'amon nu ujasa, abụ tụ suyanɛ shɛ maa ta zha du na bụụ? Ti zhɛ to hwoŋzhingo ihwɛ bu, hwɛɛ tu gabụ.

2Gɛ Jɛfta jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Tu Gamba, ta atwa mi, ti 'yajɛ uwuru ụ'wụtụ na A'amon, Ngaa hiɛ suyanɛ, hi zhe shi maa hi n leshiji na aba o.

3Tu Ngaa kwụbɛ maa hi n leshiji shi o, ibɛ po Ngee shiyeni uhiuhiu mu no tu'wo, Ngee keshi maa Ma sukakana A'amon nu ujasa, nazhɛ AGWANGWAMA leni maa Ma ala aŋ. Iwembe po ahiɛ zhajɛ ya pi mi hwayɛ ga maa hi n sukakanɛ nu uwuruu?

4Nazhɛ gɛ Jɛfta sotulonu etwenyi na namɛ ni Giliad hwɛɛ, baa njɛ ujasa na atwa Ifrem, ibɛ etwenyi Giliad kwụnɛ atwa Ifrem, iwɛnɛ ta atwa Ifrem hiɛŋ aŋ, Ahiɛba atwa Giliad, hi gezhiji ehi beni na amɛ Ifrem, ehi zweni kaa na ashashɛ atwa Ifrem keeni atwa Manasɛ.

5Agiliad leshiji ofwo tizhɛngbɛ zhɛngbɛ ta tɛkasha tu Jodan maa kede atwa Ifrem keshi o. Aka na bụtụ bi Ifrem gezhije hwayɛ bɛɛ hiɛŋ, Lono ma kaa maa Ma kasha, etwenyi Giliad ɛ hiɛŋ bụ, Bụtụ bi Ifrem suu abɛ shɛ? Bɛɛ hiɛŋ hwayɛ, Awo,

6ɛ hiɛŋ bụ, Asha hiɛŋ Shibolɛt ta hwuga. Bɛ hiɛŋ ya, Sibolɛt, iwɛnɛ ti bee eri shi ba duma iŋ tebiye. Nazhɛ a ima bụ a kwụna no ofwo ata tizhɛngbɛ zhɛngbɛ tu Jodan. Atwa Ifrem a na aa kwụnɛ na aka ata a shɛ atwa igbɛɛ-woshi-nu-boo-ko (42,000).

7Gɛ Jɛfta Bigiliad ata, bi 'yagajɛ atwa Isrɛl shiywa shi cihiŋ, nazhɛ bee 'wi, ee ni bu ni Giliad ata shɛ ụshɛpwụ ubwa.

Ge Ibzan, ne Ilon keeni Abdon A 'Yagajɛ Atwa Isrɛl

8Na aba Jɛfta, nazhɛ ge Ibzan bụtụ bu Bɛtlɛhɛm 'yagajɛ atwa Isrɛl.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

9Bi 'yajɛ la miaụŋ-me-eyi talacɛ, keeni miaụŋ-mo-o talacɛ du, bee peni miaụŋ mu bwa mo o tụmbụla na atwa na shɛ shɛ udenji ubwa. Miaụŋ mu bwa me eyi du mu zanɛ miaụŋ-mo-o ma atwa na shɛ shɛ udenji ubwa. Bi 'yagajɛ atwa Isrɛl shiywa shi cenje,

10nazhɛ ge Ibzan 'wi, ee ni bu ni Bɛtlɛhɛm.

11Na aba ubwa, ge Ilon, na shɛ bụtụ bụ ụlamụ Zɛbulon 'yagajɛ atwa Isrɛl shiywa umpwa,

12nazhɛ ge Ilon ata 'wi, ee ni bu na Aijalon na namɛ na cɛnjɛ ti Zɛbulon.

13Na aba ubwa, ga Abdon yɛu Hilɛl na shɛ Bipireton 'yagajɛ atwa Isrɛl.

14Bi 'yajɛ la miaụŋ-me-eyi buhanda, baa 'yajɛ du ajalụ eyi talacɛ, a na sụcɛ du nzhinyacɛ dupu-nu-woshi (70). Bi 'yagajɛ atwa Isrɛl shiywa shɛ tụndatụ,

15nazhɛ ga Abdon ata yɛu Hilɛl na shɛ Bipireton 'wi, ee ni bu ni Pireton na cɛnjɛ ti Ifrem, ne bikpekwu ata namɛ na cɛnjɛ ta Amalɛk.

Ajɛmɛ-Ụshɛrɛya 13

Tumata tu Samson

1Atwa Isrɛl ndaananɛ AGWANGWAMA iwɛwɛ na aka ga, ibɛ po AGWANGWAMA zweni aŋ ni i'ɛlɛ ya Afilistia shiywa buhanda.

2Bụtụ bụ ụlamụ Dan bu ko namba la nụ ụshɛpwụ uko na ɛɛ hiɛŋ Zora, ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ ga Manoa. Biyikwo bwa shɛ bu'ulo, bu zasa yɛu o.

3Ibɛ po butumwa ba AGWANGWAMA ba azuba bananɛ biyikwo ata, bɛɛ hiɛŋ bụ, Bɛ shɛ bu'ulo, bu zasa miaụŋ o. Ama bi zhɛ ba la ofubo, ɛbi zhɛ ba mata yɛu-ye-eyi.

4Iwɛ inɛ ɛtɛ, ta swa mayaga kwo kaa ubarasa o, ta ya kaa du iyi elele nɛ undwa wa Agwatana leni shi o.

5Iwɛnɛ po ofubo na ɛbi zhɛ ba 'yaga, bi zhɛ ba mata yɛu-ye-eyi. Kede igwuzhi u'nyanga timengeni uhiuhiu ubwa kwukwuŋ, iwɛnɛ ti bɛɛ zhɛ momo shilono Agwatana swooŋ te kwuni nụ ụjita na ee meci bu. Ubwa kaa zhɛ bo kwuno atwa Isrɛl tɛlashɛga ni i'ɛlɛ ya Afilistia.

6Ibɛ po biyikwo ata zhajɛ bee mbishi bwolo bwa, bɛɛ hiɛŋ bụ, Bụtụ ba Agwatana bu ko ye zhajɛ pi mi, abụ ngbaracɛ bụ, bụ sụbɛ butumwa ba Agwatana ba azuba, ba sha bụtụ inyɛsɛ. N heŋteni shi bu olugwo na baa banɛ o, bu m mbishi shi du kaa izeci ibwɛ o.

7Ama bu m mbishi, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma la ofubo Ngɛɛ zhɛ ma mata yɛu-ye-eyi. Bɛɛ hiɛŋ, Kede Ma swa mayaga, kwo kaa ubarasa o. Kede Ma ya du iyi elele nɛ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

undwa wa Agwatana leni shi o, iwɛnɛ ti yɛu ɛtɛ zhɛ yo shilono Agwatana swooŋ taa nụ ụjita na ɛɛ zhɛ a mata iŋ tutu tu'wo tu bwa.

8Nazhɛ ga Manoa tabwa AGWANGWAMA, bɛɛ hiɛŋ, Oo AGWANGWAMA, Ma bụ tabwa, lono maa ga bụtụ ata ba Agwatana abụ tumwanɛ la gwure sasana pu tu maa mo ti mbisogono gana na atɛ shɛ ta nda hwuŋ yɛu ɛtɛ ɛti zhɛ ta mata.

9AGWANGWAMA kaa hwụjɛ ilupwɛ Manoa, ibɛ po butumwa ata ba Agwatana zhajɛ ga sasana pe biyikwo ata, na aka na tu baa namɛ ne ehilo. Ama ga Manoa bwolo bwa zasaba nu bwa o.

10Biyikwo ata gezhiji bee mbishe bwolo bwa, bɛɛ hiɛŋ bụ, Bụtụ ala zhajɛ pi mi jita ata, bu nambanana ba hwayɛ ga.

11Ga Manoa ishijɛ baa 'wa biyikwo bwa, baa zhajɛ no ofwo bụtụ ata. Bɛɛ hiɛŋ bụ, Gabụ suu bu dumanjɛ la n-ndumwa ne biyikwo ga mi? Bɛɛ jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iiŋ, Gamba.

12Ga Manoa hiɛŋ bụ, Aka na tu n-ndumwa mụ bụ mi sɛ hwuŋ, gana na uraiŋ yɛu ɛtɛ zhɛ wa shaa? Imbe yɛu ɛtɛ zhɛ na nda hwuuŋ?

13Nazhɛ butumwa ata ba AGWANGWAMA hiɛŋ Manoa, Ge biyikwo ata bụ no shiyono iyi elele nɛ Ngee mbishi bu eshe, maa bu na nda gana ata.

14Kede bu na ya iyi elele nɛ banɛ nu ukparɛ ufwafwa kwukwuŋ, kede bu na swa mayaga okwo ubarasa, kwo kaa iyi elele nɛ undwa wa Agwatana leni shi o. Go bu no shiyono iyi elele nɛ Ngee mbishi bu eshe tebiye.

15Ga Manoa hiɛŋ bụ, Ma bụ tabwa, lono maa ta bụ nda ti'insu, maa to bu shitogono yɛu ike biywoywo.

16Ama butumwa ata ba AGWANGWAMA hiɛŋ Manoa, Okwo abụ n njɛ ti'insu, N zha shɛ ma ya iyimɛyɛ bụ o. Ama yaa shɛ aba jala maa imanganjɛ iŋ, asha ga shɛ AGWANGWAMA ɛbi zhɛ ba pana ụrụpɛ tuhwoŋzhingo. (Iwɛnɛ po ga Manoa ge mepi shi maa butumwa ba AGWANGWAMA ba azuba ta o.)

17Ga Manoa heŋteni butumwa ata, bɛɛ hiɛŋ, Gana na ɛɛ hiɛŋ izeci buu? Iwɛ maa aka elele na tu n-ndumwa mụ bụ mi sɛ hwuŋ, maa ta bụ pana ụjɛrụma.

18Ama butumwa ata ba AGWANGWAMA ba azuba hiɛŋ bụ, Iwembe po obo hoŋtono iwɛ izeci mii? Ti izeci mi i shɛ iyi tudamaa?

19Ga Manoa shepi ga yɛu ɛtɛ biywoywo, medenji ụrụpɛ tiya iwɛ biywoywo ata, bee peni uŋ AGWANGWAMA nu uhiuhiu uparatayɛ uko; nazhɛ AGWANGWAMA kwuni ya iyi ya arụhwajɛ tɛnda. Ga Manoa ne biyikwo bwa zweni bu igbɛtɛtɛ.

20Aka na ta bụratụ bu ulwa ata beni nu utukwu ata ụrụpɛ bee munji na azuba. Ga Manoa ne biyikwo bwa kwụbɛ ta butumwa ata ba AGWANGWAMA ba azuba zhagajɛ na bụratụ ata bu ulwa bee munji du na azuba. Ibɛ po ee ubi eshe aba na cɛnjɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

21Ga Manoa ne biyikwo bwa kwụbɛ shɛ ya butumwa ata ba AGWANGWAMA o.
Nazhɛ ga Manoa mepi ya maa butumwa ba AGWANGWAMA ba azuba ta.

22Ga Manoa hiɛŋ biyikwo bwa, Ti zhɛ to 'wo tilɛɛ, iwɛnɛ ta atụ kwụbɛ Agwatana!

23Ama biyikwo bwa hiɛŋ bụ, Yaa shɛ AGWANGWAMA ga jala maa ma tu kwụna, bu ga zha shɛ ba lashɛga ụrụpɛ tu tuhwoŋzhingo tu na tiya o. Bu ga zha shɛ du mo ti mbisono ijɛ kpaaŋ, harɛ maa mo ti mbiso gana na ijɛ shɛ hwɛɛ na aka ga o.

24Biyikwo ata meci ga yɛu-ye-eyi, boo pi iŋ izeci ti ga Samson. Yɛu ɛtɛ ya waŋna, AGWANGWAMA kaa peni iŋ uwebiye.

25Ibɛ Mpiala ma AGWANGWAMA mu kwuni bu ukpahiŋ tụpana na aka na tu baa namɛ nu Mahan-dan na ashashɛ Zora ni Ɛshtaol.

Ajɛmɛ-Ụshɛrɛya 14

Ga Samson 'Wa Biyikwo bu Ko ni Timna

1Jitoo ko ga Samson zwi ni Timna, baa kwụbɛ yɛu-yo-o ya Afilistia ike ni Timna ata.

2Aka na ti bee jiye, bee mbishi bishi bwa keeni bino bwa, bɛɛ hiɛŋ aŋ, N kwubɛ yɛu-yo-o ya Afilistia ike ni Timna, iwɛ ubwa kaa n kwụlanɛ. N zɛnɛnjɛ bu ma.

3Ama bishi bwa keeni bino bwa hiɛŋ bụ, Asha bụ kwụbɛ shɛ kwukwuŋ biyikwo na miaụŋ-mo-o mu udenji tu hŋ, kwo kaa na ashashɛ atwa tu hŋ upo yaa bụ shanɛ tilɛɛ maa zhe zanɛ biyikwo na Afilistia a na jeji shi teleyi? Ama ga Samson jishijɛ bishi bwa, bɛɛ hiɛŋ, N zɛnɛnjɛ bụ, iwɛnɛ baa n kwụlanɛ tebiye.

4Atwa na meci Samson tuba mepi shi maa AGWANGWAMA ubwa eni Samson ijɛ, iwɛ maa gwushigo ohwolu maa sukakana Afilistia o. Afilistia kaa aba 'yajɛ ụhwada wa atwa Isrɛl na aka ata.

5Ga Samson zwi Timna te bishi bwa keeni bino bwa, bee zhe bee ci ehilo afwafwa atwa Timna. Baa kwụbɛ usemberi bizeci bu ko ti bee ngwuleni bu.

6Nazhɛ Mpiala ma AGWANGWAMA mi zhajɛ gunu ata mee ubi Samson nu ukpahiŋ ụ'wụtụ, bee eŋsetenji bizeci ata gana maa yɛu biywoywo. Bu 'waŋnɛ shɛ kaa iyi elele ni i'ɛlɛ ibwɛ o. Ama bi mbishi shi kaa bishi bwa kwo kaa bino bwa iyi nɛ bɛɛ njɛ apata o.

7Nazhɛ bee zwi, baa dumanjɛ n-ndumwa ne biyikwo ata bwa, iwɛ biyikwo ata kaa kwụlanɛ Samson duwa.

8Ti yaa namɛ maa ijitɛ imbɛnɛ, ga Samson gwuri maa zanɛ ya yɛu ɛtɛ. Baa vwụrɛ maa kwụba ru'wo re bizeci ala baa kwụnɛ. Baa kwụbɛ ti iswɛ zweni no ru'wo re bizeci ata. I 'yajɛ kaa meni.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9Bɛɛ vwɛ iŋ ni i'ɛlɛ ibwɛ, baa ya ti bɛɛ zhɛ. Aka na ti bee zhe bee ci bishi bwa keeni bino bwa, baa mụnɛ aŋ, aa yɛ. Ama bi mbishi shi aŋ maa no ru'wo re bizeci bɛɛ yɛ iswɛ ɛtɛ o.

Iheŋtene Samson i Tusweci na Aka Towo tu Bwa

10Nazhɛ bishi bwa zhe ni ihwɛ biyikwo ata, ga Samson du kaa njɛ iyimɛyɛ unyasa apata. Iwɛnɛ po gana ata miaụŋ mi tisemberi ma nda.

11Aka na ta atwa ata kwụbɛ bụ, ee sugeni bu asara ubwa talacɛ maa a nama nu bwa.

12Ga Samson hiɛŋ aŋ, Me ci ba me hi shono ushi uko. Yaa shɛ ehi to ecilo ubwa ugbe nazhɛ ijitɛ icenje iyimɛyɛ gɛ towo i ci, asha N zhɛ ma hi pana otogwo ilinɛn talacɛ keeni i'wɛŋnɛ tu'urugono inyɛ talacɛ du.

13Ama yaa shɛ ehi eri shi hia ta ecilo ubwa ugbe maa hi m mbishi, asha ahiɛba hi zhɛ hi ma pana otogwo ilinɛn talacɛ keeni i'wɛŋnɛ tu'urugono inyɛ talacɛ du. Ɛɛ hiɛŋ bụ, Mizha sho ushi ata bụ ta hwuga.

14Ga Samson hiɛŋ aŋ, Iyimɛyɛ banɛ no olugwo bɛyɛ bi iyimɛyɛ; Iyi ụlatụ kaa banɛ no olugwo bụtụ bi ikɛnyi. Tutu ijitɛ ɛtɛ itɛtu, e te eri shi a ta ecilo ushi ata ugbe maa e mbishi bu o.

15Ti yaa namɛ ijitɛ ineshi, ɛɛ hiɛŋ biyikwo ebe Samson, Insa bwolo bu maa mo ti mbiso ecilo ushi ata ubwa, shibwonu ti zhɛ to bu hwoŋzhingo ti ihwɛ bishi bu nu ulwa. Hi tu suyanɛ hwɛɛ ba ehieyebi maa hiɛ tɛ njɛ suu shɛlagwụ?

16Ibɛ po biyikwo ebe Samson zhegeni bwolo na malaba, bɛɛ hiɛŋ bụ, Ti'imo kiri obu mo n imo, bu n lubi shi o. Ebi sheni atwa cɛnjɛ ti mi ushi, bu m mbishi shi kaa ecilo ubwa o. Ga Samson hiɛŋ bụ, M mbishi shi okwo bishi mi kwo kaa bino mi o, gabụ suu Ngɛɛ zhɛ mo mbiso ya?

17Biyikwo ata uranjɛ bụ u'wo-tutwana tutu ijitɛ ɛtɛ icenje na shɛ ụjita iyimɛyɛ towo. Nụ ụjita ata ucenje, nazhɛ bee mbishi bu ya, iwɛnɛ tu baa uranjɛ bụ duwa duwa. Nazhɛ yɛu biyikwo ata zhe bee mbishi atwa cɛnjɛ tu bwa ecilo ushi ata.

18Nụ ụjita ata ucenje atwa ụshɛpwụ ata zhajɛ pu Samson tobwolo uwaŋna te teni shi o, ɛɛ hiŋ bụ, Imbe ta lacɛmɛ uhwuri iswɛɛ? Imbe kaa ta 'yajɛ ikɛnyi uhwuri bizecii? Ga Samson hiɛŋ aŋ, Yaa shɛ shɛ iwɛnɛ ahiɛ hwɛŋ itimɛ ni igewe biyikwo mi, hi ga zha shɛ hia ta ecilo ushi mu ugbe o.

19Nazhɛ Mpiala ma AGWANGWAMA mi zhajɛ mee ubi Samson nu ukpahiŋ ụ'wụtụ, bee zhe tuta na Ashkɛlon, bɛɛ kwunɛ etwenyi ụshɛpwụ ata atwa talacɛ, bee hwuceci i'wɛŋnɛ ya aba tu'urugono gana ufwa ujasa, bee peni iŋ atwa ebe ga jɛmɛ ecilo ushi ubwa. Na aba inɛ ɛtɛ, isɛbwɛ ibwɛ ishijɛ, baa sanɛ ujiyo ni ihwɛ bishi bwa.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

20Nazhɛ ee shepi biyikwo Samson ee peni bụtụ na ga shɛ uvwuna ubwa no towo ta ata.

Ajɛmɛ-Ụshɛrɛya 15

Ga Samson Njɛ Itɛpwɛ Ibwɛ

1Na aba ibɛ ti yaa namɛ aka fwalaa, na aka na oo gwubo shihiu, ga Samson zhe pe biyikwo bwa, baa 'waŋnanɛ bụ yɛu biywoywo. Bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ mo tono no ofwo biyikwo mi nu umwono. Ama bishi biyikwo bwa leneni shi bu maa tono.

2Bishi biyikwo bwa hiɛŋ bụ, N nge heŋshi maa bo imo biyikwo bu tebiye, iwɛbɛ po Ngee shepi bu Ngee peni bụtụ na shɛ uvwuna bụ. Ma bụ tabwa maa ga shɛ buhongwu bwa du ebi zeni ya, ubwa du kaa zhɛmɛ uhwuri bu.

3Ga Samson hiɛŋ, Okwo Ngaa njɛ ya Afilistia iyi iwɛ na aka ga, N zasa ya n-ndumwa-tụwụma o.

4Ibɛ po ga Samson zhe bɛɛ imɛ n-nyonyo kpakwụ-ni-dipi-yebi (300), baa twatwagwụ etwenyi aba eyeyebi na anya, bee umpi shimwa shi ulwa na ashashɛ etwenyi ata eyeyebi.

5Aka na ti bee sepi shimwa sha ata ulwa, baa 'wɛŋ n-nyonyo ma ata, mee teni nu ntuma me shihiu sha Afilistia (shɛ na ɛɛ hiɛŋ wit) shɛ na shi te gwubi shi, bee hwoŋzhinji shu, te eshi ohiu na oo go dwowo, ta anaa na te shikekeni hwɛɛ, tu ntuma ma aba ma buta.

6Nazhɛ Afilistia hiɛŋ, Gaaba njɛ ijɛɛ? Ɛɛ hiɛŋ, Ga Samson, iwɛnɛ ta binua bwa shepi biyikwo bwa bee peni bụtụ na ga shɛ uvwuna ubwa. Afilistia munji ee zhe ee hwoŋzhinji biyikwo ata te bishi bwa nu ulwa.

7Ga Samson hiɛŋ aŋ, Yaa shɛ gana ga ahiɛ njɛ, asha N shiri-unu maa N zhɛ ma nda itɛpwɛ mi tilɛɛ nazhɛ Ma hi ganga ya.

8Baa kwụnɛ atwa aba te gembi ufwugwo tebiye, nazhɛ bee zwi baa jɛjɛ nụ ụpangwụ uparatayɛ ata namɛ ni Itam.

Ga Samson Lasatagwụ Afilistia

9Nazhɛ Afilistia munji ee jwe ugba wa aba nu Juda, oo momo mburusonu ni Lehi.

10Nazhɛ etwenyi Juda heŋteni aŋ, ɛɛ hiɛŋ, Iwembe po ehi munje maa hi tu sukakanɛɛ? Ɛɛ hiɛŋ aŋ, Tu munje maa to umpo Samson, maa ta nda bụ gana na tu baa tɛ njɛ.

11Ibɛ po etwenyi Juda atwa ugbaa-na-akpakwụ-a-ta (3,000) zwi ee zhe nụ ụpangwụ uparatayɛ Itam, ɛɛ hiɛŋ Samson, Bi mepi shi suu maa Afilistia iti 'yajɛ? Iwembe po tuba abɛ njɛ ijɛɛ? Ga Samson jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, N tụpanɛ aŋ iyi nɛ aa n njɛ du.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

12Ɛɛ hiɛŋ bụ, Tu zwe maa to bu umpo, maa ta bụ shapa to utogono Afilistia. Ga Samson hiɛŋ aŋ, N shileni ma unu maa shɛ ahiɛba ni ikɛnyi hiŋ hi zhɛ hi ma n kwụna o.

13Ɛɛ hiɛŋ bụ, Awo, Tu'umpo kiri ɛti bi zhɛ maa to bu utogono aŋ. Ti zha shɛ ta bụ kwụna o. Ee umpi bu ga ni ihwehwe ifwo iyebi, ɛɛ bɛcinjɛ bụ nu uparatayɛ ata.

14Aka na ti bee ci Lehi, Afilistia tɛjɛ bụ uhwaŋna nu n'ungwa. Gunu ata Mpiala ma AGWANGWAMA mi zhajɛ mee ubi bu nu ukpahiŋ ụ'wụtụ, bee dwetweji ihwehwe ɛtɛ ee ge umpi aragbam ubwa lɛzhɛɛ gana bumasa bu uhwohwo bizhe na ulwa hwoŋzhinji.

15Baa kwụbɛ umpwo wa apa izhinyɛci uko, boo mbo u'ala ubwa baa shapɛ uŋ, baa kwụnɛ etwenyi akpakwụ-a-ta (1,000) nu bwa.

16Ga Samson hiɛŋ. Nu u'umpwo wa apa izhinyɛci Ngaa kwụnɛ atwa akpakwụ-a-ta, Nu u'umpwo wa apa ata izhinyɛci Ngee sutengeni aŋ otukwu otukwu.

17Aka na ti bee hwuwi n-ndumwa mu bwa tụdụmanga, bee vwuringeni u'umpwo ata wa apa izhinyɛci. Ibɛ po oo po apata izeci maa Ramat-lehi.

18I'uyɛ gwụmɛ ya Samson tebiye na aka ata, ibɛ po baa suyanɛ AGWANGWAMA, bɛɛ hiɛŋ bụ, Gabụ kaa bi m peni tụlasụ tu ga tụ 'wụtụ. Gamba na kaa i'uyɛ ya kwụna, ba jala suu maa ma laya ya ni i'ɛlɛ ya Afilistia ga jeji shi teleyi?

19Nazhɛ Agwatana beji ofwo oko na namɛ gbuuŋ ni Lehi, ibɛ meni mu banɛ apata. Aka na ti bee swe mu, nazhɛ ihwungwɛ ibwɛ kezhe, baa shaananɛ bu ufwo. Iwɛbɛ po oo po apata izeci maa, Ɛn-hakori; u ta namba ni Lehi taa hwayɛ.

20Ga Samson 'yagajɛ atwa Isrɛl shiywa woshi, na aka na ta Afilistia 'yajɛ la ụhwada cɛnjɛ ta aba.

Ajɛmɛ-Ụshɛrɛya 16

Ga Samson Mushenji Ogbogolo Odubo Gaza

1Jitoo ko ga Samson zhe nụ ụshɛpwụ ụ'wụtụ wa Afilistia uko na ɛɛ hiɛŋ Gaza, baa kwụbɛ buwɛle bu ko apata, bee weci nu bwa.

2Ee mbishi atwa Gaza maa, Ga Samson zhajɛ epe, ee hweri bu apata oo rungwutwonu, ee gwubeji bu swɛɛ no odubo ụshɛpwụ ata tutu uvwungwa. Ɛɛ hiɛŋ, Mizha ti 'yaka bụ ma epe uuwa gu uvwungwa, maa tụ kwụnɛ bụ ma.

3Ama ga Samson weci uuwa ụjita dwonu, nazhɛ bɛɛ ishijɛ bee mushenji ogbogolo ata ee kepi odubo uba, ta atukpa ubwa eyebi, ti imbele ɛtɛ aa kapa aŋ hwɛɛ, baa 'waŋnɛ iŋ no otutu ubwa bee zhe ni ihiŋhiŋ bikpekwu ata namɛ geri bi Hibron.

Ga Samson Bwɛjɛ Dilila Tusweci tu Bwa

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

4Na aba inɛ gɛ, ga Samson kwuni biyikwo bu ko na namɛ nu ulomu Sorik tulubo,
ɛ hiɛŋ izeci biyikwo ata ge Dilila.

5Shɛgwuma sha Afilistia shɛ ta shi zhajɛ pe biyikwo ata, ɛɛ hiɛŋ bụ, Insa Samson
maa mo bu mbiso ofwo na ukpahiŋ ata ubwa namɛ, maa ta mapa gana na maa ta
ala bụ, maa to umpo bu. Bụtụ bụtụ tu zhɛ ma bụ pana azụrụfa arinya akpakwụ-
a-ta-ni-dipi-yebi (1,100).

6Jitoo ko, ge Dilila hiɛŋ Samson, Gana naa kwuuŋ abɛ njɛ abu 'yajɛ ukpahiŋ ga bụ
ụ'wụtụ 'wụtụụ? Gana naa atwa eri a nda maa e bi eri tu'umpoo?

7Ga Samson hiɛŋ bụ, Yaa shɛ ee n umpi ni i'wɛbɛ itɛ ifwo icenje nɛ te hweteni
shi, asha N zhɛ mo lwogo, ma sha ya gana bụtụ bo ohondo.

8Nazhɛ Shɛgwuma sha Afilistia shi sugeni Dilila i'wɛbɛ ebe itɛ ifwo icenje nɛ te
hweteni shi, bee umpi bu ni ibɛ.

9Tobwolo biyikwo ata intwanua etwenyi oko na amɛ umwono ubwa. Bɛɛ hiɛŋ,
A-Samson, Afilistia ye e ci o! Ama ga Samson dwetweji i'wɛbɛ ɛtɛ itɛ gana
bumasa bu uhwohwo bizhe na ulwa hwoŋzhinji. Taa hwayɛ e te mepi shi waa
ofwo na ukpahiŋ ubwa namɛ o.

10Ge Dilila hiɛŋ Samson, Kwụba ta abu ma nda ilɛgwu, abu ma dwatwagana cibɛ,
sukwu m mbishi gana na e eri mo bu umpo.

11Ga Samson hiɛŋ bụ, Yaa shɛ ee n umpi ni ihwehwe ifwo nɛ aa ta njɛ shɛ iyi ni
ibɛ kwukwuŋ, asha N zhɛ mo lwogo ma sha ya gana bụtụ be elele.

12Ge Dilila suje ga ihwehwe ebe ifwo bee umpi bu ni ibɛ, bɛɛ hiɛŋ bụ, A-Samson,
Afilistia ye e ci o! Etwenyi ebe biyikwo ata ge sweci na amɛ umwono ubwa ta kaa
ta namɛ. Ama bi jejeji ihwehwe ɛtɛ ni i'ɛlɛ gana maa bumasa bu uhwohwo bizhe.

13Ge Dilila hiɛŋ Samson, Bu ta ma halakaka, abu ta ma dwatwagana cibɛ, taa
hwayɛ. M mbishi de gana na e eri mo bu umpo. Ga Samson hiɛŋ bụ, Yaa shɛ ebi
pieci tihiŋzhe ti mi ti cenje obu to tu bulokwo, maa to tu igbɛlu nụ ụ'wụ'wụ ata
aa na tugwuno dimi, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ mo lwogo Ma sha ya gana atwa vwɛ.

14Aka na tu ga Samson bo woto malabụ, ge Dilila suji ga tihiŋzhe tu bwa ti cenje
boo to bulokwo, boo to tu igbɛlu nụ ụ'wụ'wụ ata aa na tugwuno dimi. Bɛɛ hiɛŋ
bụ, A-Samson, Afilistia ye e ci o! Ama aka na bɛɛ zhinjɛ, bee mushinji ti igbɛlu
ɛtɛ, to bulokwo ata bụ ụ'wụ'wụ tugwuno, ti ihwehwe ɛtɛ ee ge zweni tugwuno
ta ata.

15Biyikwo ata hiɛŋ bụ, Gana naa ebi eri bɛ hiɛŋ maa bu mo lubo, tobwolo ahaŋsa
bu kaa zasaba ne mii? Karɛ tatụ na ebi n helekeci ya. Bi m mbishi shi kaa gana na
abɛ njɛ abụ 'yajɛ ukpahiŋ ga bụ o.

16Ama gana na tu baa zuga bụ nu n-ndumwa ma ata iyi-heri, i shɛ maa tu'wo ti
debegeni bu ya uhwuri tu'uranga tu na biyikwo ata uranjɛ bụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

17Ga Samson mbishi ya biyikwo ata iyi elele nɛ namɛ na amɛ ubwa hwɛɛ. Bɛɛ hiɛŋ bụ, Igwuzhi u'nyanga te timengeni shi uhiuhiu mu kwukwuŋ, iwɛnɛ ti Ngee meme shileni Agwatana swooŋ taa na amɛ bino mi. Yaa shɛ aa n 'nyanjɛ, asha N zha shɛ ma 'yaga ya ukpahiŋ o, N zhɛ mo lwogo ma sha ya gana bụtụ be elele du.

18Aka na ti ge Dilila kwụbɛ ya maa bi kepishingeni bu amɛ ubwa hwɛɛ. Baa tumwanɛ Shɛgwuma she ebe sha Afilistia, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Munje ma ya kpalụ ko gba, iwɛnɛ po bi m mbishi ya iyi nɛ namɛ na amɛ ubwa hwɛɛ. Nazhɛ Shɛgwuma sha Afilistia shi munje pu bwa, aa 'waŋnanɛ bụ du ukwuribi ata.

19Nazhɛ biyikwo ata peteni uhiuhiu Samson no unto mu bwa, ga Samson leyi malabụ. Ge Dilila suyanɛ bụtụ bu ko, maa ga 'nyanga Samson tihiŋzhe ta ata tu bwa ti cenje ti pieci. Nazhɛ bee kwuni ya Samson ụbaụta tụpana, tobwolo ukpahiŋ Samson gongwo bu.

20Ge Dilila suyanɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, A-Samson, Afilistia ye e ce o! Ga Samson zhinjɛ malabụ, bee heŋshi, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma bana gana na Ama shana Ama nda, maa M momo zhingotono, maa mo hwulo. Ama bi mepi shi maa AGWANGWAMA gongwo bu o.

21Afilistia 'imɛ bụ ee hwuceci eshe ubwa, ee shepi bu ee zucinji nu Gaza, ee umpi bu ne shigbo shɛ ɛtumburɛ. Apata baa naka ya inɛkɛ ni izhɛrɛ umwono-tishi.

22Ama tihiŋzhe tu bwa tu kwuneneni tusabɛ, iwɛnɛ ta a 'nyanjɛ bụ la.

Tu'wo tu Samson

23Na aka ga ibɛ Shɛgwuma sha Afilistia shɛ ụlwatagwụ maa o to ụrụpɛ uko ụ'wụtụ na tuwa ta aba tu na ɛɛ hiɛŋ, Dagon, maa e bweji du unyasa, iwɛnɛ tɛ ɛ hiɛŋ, Tuwa tu tu ti ti imɛnjɛ bụtụ tu bi i'ime ga Samson.

24Aka na ta atwa ata kwụbɛ Samson, aa shɛtangana tuwa ta aba, ɛɛ hiɛŋ, Tuwa tu tu ti ti imɛnjɛ bụtụ tu bi i'ime, na ga nda cɛnjɛ tu tu ufwu. Bi ge tu hwuwi tụkwụna.

25Aka na tu u'waba hiɛ aŋ ya kpaaŋ, ɛɛ hiɛŋ, Suyanɛ ma Samson maa ma tu ndana tụlagwụ. A suyanɛ ga Samson, baa banɛ nu umwono-tishi, baa ndanɛ aŋ ga tụlagwụ ne eshe aba. Ee shikicinji bu na ashashɛ atukpa eyebi.

26Ga Samson hiɛŋ yɛu-ye-eyi nɛ untanganɛ bụ u'ala, Me ci ba de mo tumongono atukpa ga untanganɛ umwono ga, maa Ma layitana aŋ.

27Atwa kaa shini nu umwono ata, te etwenyi te eyikwo. Shɛgwuma sha Afilistia kpaaŋ kaa shi namba apata. Atwa na kaa patanganɛ tu ukogo umwono ata, a na ngbarakacɛ Samson tu baa nda tụlagwụ, a shɛ gana atwa ugbaa-na-akpakwụ-a-ta, (3,000), te etwenyi te eyikwo.

28Nazhɛ ga Samson suyanɛ AGWANGWAMA, bɛɛ hiɛŋ, Oo AGWANGWAMA, Ma bụ tabwa maa n teyinje, Oo Agwatana ma bụ tabwa n gwuricingeni ukpahiŋ mu,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

na aka ga oko gba, iwɛ maa Ma nda itɛpwɛ no ofwo Afilistia iwɛ eshe mi eyebi a na ee hwuceci.

29Ga Samson 'imɛ atukpa ata eyebi anaa na 'waŋnɛ umwono ata, bee leyiteni aŋ tu uzhinono ubwa hwɛɛ. Baa untanganɛ una uko nu u'ala ubwa ubiye, baa untanganɛ una uyebi nu u'ala ubwa ugwulwo.

30Ga Samson hiɛŋ, Go mo 'wo medenji Afilistia! Bee shishingeni aŋ gana elele na tu ukpahiŋ ubwa namɛ hwɛɛ. Ibɛ po umwono ata hwuŋzwo, waa 'imɛ Shɛgwuma sha ata, medenji atwa elele na ge zweni nu bwa. Atwa na ga Samson kwụnɛ jita ata bee 'wi e hwuri atwa na baa kwụnɛ la tu baa ta ya uraiŋ.

31Nazhɛ miaụŋ-mo-bino mu bwa, ta atwa umwamwa ubwa zwe ee shepi ru'wo ru bwa ee munji, ee ni bu na ashashɛ Zora ni Ishtaol nu u'uye bishi bwa ga Manoa. Bi 'yagajɛ atwa Isrɛl shiywa woshi.

Ajɛmɛ-Ụshɛrɛya 17

Ntatanuwaŋ mu Maika Keeni Bunongbo

1Bụtụ bu ko namba la ne bikpekwu ba cɛnjɛ ti Ifrem, ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ ga Maika.

2Bɛɛ hiɛŋ bino bwa, Azụrụfa ata bụ akpakwụ-a-ta-ni-dipi-yebi (1,100) ee zunji la, agata ebi zhe la tuwa ta aba, Ngaa hwụjɛ du na acɛbɛ mi. Gamba la N suji aŋ, a namba pi mi. Bino bwa hiɛŋ bụ, Ɛ-yɛu mi, ga AGWANGWAMA ibi peni-uwebiye.

3Ibɛ bee gwuricingeni bino bwa azụrụfa ata akpakwụ-a-ta-ni-dipi-yebi. Bino bwa hiɛŋ bụ, N ngo shilwonuo la AGWANGWAMA azụrụfa ata swooŋ iwɛ maa yɛu mi njɛ itɛtɛnuwɛŋ i tɛshaba keeni inɛ tuma na aba. Yaa shɛ gana ata asha N zhɛ me bu gwuricingeni aŋ, iwɛ maa tuba kede unu-tukalana ata ụbụ 'imɛ o.

4Ga Maika gwuricingeni bino bwa azụrụfa ata. Nazhɛ bino bwa suji azụrụfa ata kpakwụ (200) bee peni bụlụma ba azụrụfa baa njɛ itɛtɛnuwɛŋ i tɛshaba keeni inɛ tuma, bee suji mu bee tileni nu umwono Maika.

5Ga Maika ga kaa 'yajɛ ofwo ubwa tɛzhɛba, baa ndanjɛ tuwa bee tilegeni apata keeni efod. Bee teri yɛu ibwɛ ye eyi ike, baa shɛ bunongbo bwa.

6Agwuma elele zasaba la ni Isrɛl na aka ata o, ibɛ po bụtụ bụtụ ba nda iyi nɛ kwụlanɛ bụ ne eshe ubwa.

7Usemberi uko na shɛ Bulivai sụmɛ la ni Bɛtlɛhɛm Juda na aka ata, ubwa kaa du namɛ nu umwamwa Juda.

8Ibɛ bụtụ ata gɛnjɛ Bɛtlɛhɛm Juda, maa gwushigo ofwo oko na bee eri ba nama. Gana na tu baa zha tahaŋnụ tu bwa, bee ci cɛnjɛ te bikpekwu bi Ifrem bu umwono Maika.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

9Ga Maika heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Cee abu banɛɛ? Bɛɛ jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, N shɛ Bulivai na banɛ ni Bɛtlɛhɛm Juda. Ibɛ po Omo rungo maa Ma kwụba ofwo na maa Ma nama.

10Ga Maika hiɛŋ bụ, Asha gɛga pi mi, maa shɛ ya bishi mi, maa shɛ du bunongbo mi. N zhɛ tuba mu na bụ tụpa azụrụfa umpwa uywa uywa. N zhɛ du mu na bụ pana i'wɛŋnɛ bu tu'urugono, ti iyimɛyɛ bụ.

11Bulivai ata leni maa gɛga nu bwa. Ibɛ usemberi ata shɛ ya gana yɛu ibwɛ ike.

12Ga Maika teri Bulivai ata baa shɛ ya bunongbo bwa, baa jɛjɛ ya ni ihwɛ Maika.

13Nazhɛ ga Maika hiɛŋ, M mepi ya hwuwayɛ go maa AGWANGWAMA zhɛ a nda maa iyi elele i n zhɛmanɛ, iwɛnɛ ta Bulivai shɛ bunongbo mi.

Ajɛmɛ-Ụshɛrɛya 18

Ajɛshɛgwa na Eyeleji Atwa Dan Gwure na Aba

1Agwuma elele zasaba la ni Isrɛl na aka na ta atwa ụlamụ Dan a dwalakaka cɛnjɛ to ogwu aba maa a gɛga na tuba o. Iwɛnɛ po a ta zasa iyi-yo-ogwu Isrɛl nɛ teni i'ɛlɛ ya aba tutu i ci aka ata o.

2Ibɛ po ụlamụ Dan tumwanɛ atwa na beni urishi aba ta a na bee teri tụlụkpashɛ tụ ụlamụ ata hwɛɛ, aa tumwanɛ aŋ, e beni nu Zora keeni Ɛshtaol, maa a yalajɛ cɛnjɛ ta ata. Ɛɛ hiɛŋ aŋ, Zhaga ma hikekeni ma cɛnjɛ ta ata. Ee zhe ga ee ci cɛnjɛ te bikpekwu bi Ifrem, ee ci ihwɛ Maika; oo zokwu apata nụ ụrụmɛ ata.

3Aka na ta a namɛ nụ ụdatụ ihwɛ Maika, aa hwụjɛ rụhwụŋ ru usemberi we ebe shɛ Bulivai. Aa vwụrɛ, ɛɛ hiɛŋ bụ, Gaaba ubu shapɛ epee? Imbe shɛ ugondu na aba nda epee?

4Bɛɛ jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Kazabana kazabana atɛ njɛ ushaura atuba na Maika, maa Ma sha bunongbo bwa, maa tuba bu na ma tụpa.

5Ɛɛ hiɛŋ bụ, Ta bụ tabwa maa lụpɛ Agwatana, okwo tahaŋnụ tu ga ɛti zhɛ ti zhɛ ta tu 'yagana eshe.

6Bunongbo ata jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Zhaga ma na amɛ-olom. AGWANGWAMA zhɛ ma hi ngbaraka na tahaŋnụ tu ga ɛhi zhɛ.

7Nazhɛ etwenyi ata beni apata ee hwuri, ee ci Laish, aa kwụbɛ gana na ta atwa na namɛ apata namɛ lapiya. A namɛ apata na amɛ-olom suu gana Asaidụn, i zasa bụtụ be elele na sukakanɛ aŋ nu uwuru o. I zasa iyi elele nɛ 'nyananɛ aŋ kwukwuŋ. Iyi elele balanɛ aŋ, a dụlụmɛ kaa na Asaidụn. I zasa bụtụ be elele na be sugeni aŋ ihiɛmɛ o.

8Aka na ta atwa ata a ta gwure nu Zora keeni Ɛshtaol, miaụŋ-mo-bino aba mi heŋteni aŋ, ɛɛ hiɛŋ, Imbe ɛhi cɛ ugbee?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9Ɛɛ jishijɛ aŋ, ɛɛ hiɛŋ, Ishijɛ tu hwuri ma, maa tu sukakanɛ ma atwa Laish. Tu kwubɛ cɛnjɛ ta ata, tɛ zhɛmɛ tebiye. Ta gɛga ma ya epe bohondo uzawa iyi elele tɛnda o! Ta nda ma ya ti'insu o, hwure ti zhe ma maa ti leshiji ma cɛnjɛ ta ata.

10Aka na ehi ci apata, hi zhɛ hia kwụba ta atwa apata jɛjɛ suu uzawa tusukakana te elele. Cɛnjɛ ta ata kaa ti heri. Agwatana kaa ihi pwonuo tu maa hi 'yaga, iyi elele nɛ to bụtụ ukekeshi barɛ ba apata.

11Ibɛ po atwa ụlamụ Dan akpakwụ-atatụ (600) umpi i'wɛŋnɛ ujasa, ee beni nu Zora keeni Ɛshtaol.

12Ee zhe ee munji, ee jwe ugba wa aba ni Kiriat-jiarim na namɛ nu Juda. Iwɛ ecilo ata oo po apata izeci maa Mahan-dan tutu taa hwayɛ. Apata namɛ geri bu uwaŋna-twonuo bu Kiriat-jiarim.

13Ee keshici apata, ee zhe na cɛnjɛ te bikpekwu bi Ifrem, aa zhajɛ ni ihwɛ Maika.

14Nazhɛ etwenyi ebe a ta a na ge zhe cɛnjɛ ti Laish tiyalajɛ hiɛŋ miaụŋ-mo-bino ma aba, Hi mepi maa efod, keeni tuwa, keeni itɛtɛnuwɛŋ nɛ ee shebi keeni inɛɛ nɛ oo mo zweni ba no shimwono shɛ ga shi ko hŋ? Imbe eti heŋshi maa tɛ njɛ maa?

15Aa vwụrɛ ee teni nu umwono usemberi we ebe shɛ Bulivai ni ihwɛ Maika. Ee heŋteni bu okwo bu namɛ lapiya.

16Ama etwenyi ebe ụlamụ Dan akpakwụ-atatụ a na mama 'imɛ ni i'wɛŋnɛ ujasa, e te shikekeni no tupohondo to odubo ụshɛpwụ na aka ata.

17Nazhɛ etwenyi ebe a ta, ge zhe la cɛnjɛ tiyalajɛ teni nu umwono ata mbwụụ, ee suje ti itɛtɛnuwɛŋ ɛtɛ ee shebi, ti inɛ ɛtɛ oo mo, ta-tuwa ta ata, tobwolo bunongbo ata te shikeni no tupohondo to odubo ụshɛpwụ ne etwenyi ebe akpakwụ-atatụ a na ge umpi i'wɛŋnɛ ujasa.

18Aka na ta atwa ata teni nu umwono Maika, ee suje, ti itɛtɛnuwɛŋ ɛtɛ ee shebi, ti efod ata, tatuwa ta ata keeni itɛtɛnuwɛŋ ɛtɛ oo mo, bunongbo ata hiɛŋ aŋ, Imbe nɛ bwa ahia ndaa?

19Ɛɛ hiɛŋ bụ, Nama shiruu, 'ima unu bu. Maa zhagaga no tu, maa shɛ bishi tu keeni bunongbo tu. I zhɛmɛ suu maa shɛ bunongbo bi ihwɛ bụtụ bu ko gba, okwo yibwa maa shɛ bunongbo bụ ụlamụ Isrɛl hwɛ hwɛɛ?

20Inɛ ɛtɛ lemicinji bunongbo ata amɛ. Bee shepi efod, tatuwa ta ata, ti itɛtɛnuwɛŋ ɛtɛ ee shebi, ti inɛ ɛtɛ oo mo, baa zhagajɛ na atwa ata.

21Ee bitiriji ujiyo, ee hwuricinji miaụŋ ma aba umbe, ti iyimabiga ya aba keeni i'wɛŋnɛ nɛ aa 'yagajɛ.

22Aka na ta atwa ata genji ihwɛ Maika taa dụlụ, nazhɛ atwa na nhwaŋ ma aba mu gwumwonu ni inɛ Maika mama suyaganụ. Ee zhe ee vwuteni atwa ata ụlamụ Dan.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

23Aa suyanɛ atwa ebe ụlamụ Dan, ɛɛ jishirijɛ, ɛɛ hiɛŋ Maika, Imbe bwa teni ebu suje atwa ofwugwo gana ga iwɛ ujasaa?

24Ga Maika jishijɛ aŋ, bɛɛ biɛŋ, Ahiɛba hŋ hi to mo hoŋtono waa maa, Imbe bwa teni? Te hi suje tuwa ti mi tu na Ngaa njɛ, to bunongbo mi ehi hwure. Imbe bwaa Ngaa ta 'yajɛ yaa?

25Atwa ụlamụ Dan hiɛŋ bụ, Ta dumana ya iwɛ maa ta hwuga o, shibwonu atwa na 'yajɛ isɛbwɛ zhɛ ma bu sukakana hwayɛ, maa a bụ kwụnɛ ta atwa ihwɛ bu hwɛɛ.

26Atwa ụlamụ Dan hwuri tahaŋnụ ta aba. Aka na tu ga Maika kwụbɛ maa ukpahiŋ ubwa ci shi una wa atwa ata o, bee gwure, bee ji ni ihwɛ ibwɛ.

Laish Hwoŋni Ee Meeneni Uŋ

27Na aba na ta atwa ụlamụ Dan suji iyi nɛ ga Maika ga njɛ, to bunongbo na baa ga 'yajɛ, ee zhe ee ci Laish, no ofwo atwa ata 'yajɛ amɛ-olom suu. Aa kwụnɛ aŋ no otokwobi, nazhɛ ee hwoŋzhinji ụshɛpwụ ata nu ulwa.

28I zasa kaa bụtụ be elele namba maa lashaga aŋ o, iwɛnɛ ta a mama gɛgajɛ, aa dụlụmɛ kaa na Asaidụn. Ubwa kaa namɛ nu ulomu na gwumwonu ni Bɛt-rɛhob. Ama atwa ata ụlamụ Dan meeneni ụshɛpwụ ata Laish aa jɛjɛ ya nu bwa.

29Ee sheyinji ya izeci Laish, ɛɛ hiɛŋ uŋ, Dan, nɛ shɛ izeci bishi ba aba na ge Isrɛl meci.

30Nazhɛ atwa ata ụlamụ Dan meme shikicingeni itɛtɛnuwɛŋ ɛtɛ ee shebi. Go Jonatan yɛu Gɛshom nɛ shɛ bụjalụ Moses, ubwa shɛ bunongbo bụ ụlamụ ata Dan keeni miaụŋ mu bwa me eyi, tutu i ci aka na anya atwa zhajɛ ee suji aŋ na cɛnjɛ ti nya maa a shɛ ajama.

31Gabata ee shikicinji itɛtɛnuwɛŋ ɛtɛ i tɛshaba ga Maika njɛ apata tutu aka na tu umwono wa Agwatana namɛ ya nu Shailo.

Ajɛmɛ-Ụshɛrɛya 19

Iwɛ Bulivai bu Ko ne Biyikwo Bwa bu Magɛgashɛ

1Na aka na ta agwuma ta zasaba la ni Isrɛl, ibɛ Bulivai bu ko na jɛjɛ taa dụlụ ne bikpekwu ba cɛnjɛ ti Ifrem, shepi yɛu-yo-o ike Bɛtlɛhɛm Juda, baa njɛ bụ biyikwo bwa bu magɛgashɛ.

2Ibɛ biyikwo ata njɛ isɛbwɛ nu bwa, bee genji bu bee hwuri baa jɛjɛ ni ihwɛ bishi bwa ni Bɛtlɛhɛm Juda, baa namɛ apata ipiɛnɛ ineshi.

3Nazhɛ bwolo bwa ishijɛ, abana na bujama bwa bu ko keeni nzhinyacɛ mi yebi, baa 'wa bụ maa lomicingo bu amɛ, maa jiye. Bee zhe bee ci ihwɛ biyikwo ata. Aka na te bishi biyikwo ata kwụbɛ bụ, bɛɛ tɛjɛ bụ uhwaŋna, boo to bu amuraba nu unyasa.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

4Binua ata bwa na shɛ bishi biyikwo ebe, gɛgɛcɛnjɛ bụ, baa namɛ apata nu bwa ijitɛ itɛtu, boo zokwu apata, baa ya iyi, baa swa, boo woto apata.

5Ama nụ ụjita uneshi, baa gbatụ ti'ishijɛ nu uvwungwa, baa mama imanjɛ maa hwulo. Ama bishi bi yɛu ɛtɛ yo o hiɛŋ binua ata bwa, Ya tugwo iyimɛyɛ maa 'yaga ikɛnyi nazhɛ hwuri ujiyo.

6Ibɛ po etwenyi ata eyebi yɛ iyimɛyɛ, ee swe iyi tuswa. Bishi bi yɛu ɛtɛ yo o hiɛŋ bụtụ ata, Ga amɛ bụ lemi maa woto epe nụ ụrụmɛ go, maa njɛ unyasa.

7Aka na ta bụtụ ata ishijɛ maa hwulo, binua bwa uranjɛ bụ maa gɛga, uuwa bee weteneni ga apata.

8Baa gbatụ ti'ishijɛ nu uvwungwa nụ ụjita utana maa hwulo. Binua ata bwa hiɛŋ bụ, Sukwu, gɛga tugwo maa yɛ iyi maa 'yaga ikɛnyi tutu uwaŋna ụrụmɛ. Ibɛ atwa ata eyebi yɛ iyi.

9Aka na ta bụtụ ata ishijɛ, te biyikwo bwa keeni bujama bwa maa e hwuri ya. Binua bwa hiɛŋ bụ, Ụrụmɛ shɛ ya iyi rimeni ga, ma bụ tabwa maa woto iyi heri, maa amɛ bụ gwuriseni. Beyi ga ba gbatụ ya tahaŋnụ tụ bụ ti'ishɛga nu uvwungwa maa hwuri ujiyo.

10Ama bụtụ ata jeri shi maa woto ya apata nụ ụrụmɛ ata o. Bɛɛ ishijɛ, te biyikwo bwa, tu nzhinyacɛ mu bwa mi yebi, mu na ee petengeni efuridi, aa sala Jɛbus, (ubwa gatata shɛ Jɛrusalɛm).

11Aka na to o gwumwonu ni Jɛbus, ụjita kaa gwumwonu tisho. Bujama bwa hiɛŋ bụ, Hwure tụ vwụrɛ ma nụ ụshɛpwụ ga wɛ Ɛjɛbus maa tu woto ma maa iyi heri.

12Ama agwuma-ihwɛ ibwɛ hiɛŋ bụ, Kede tụ vwụrɛ ma nụ ụshɛpwụ na shɛ shɛ una wa atwa Isrɛl o, ama ti zhɛ ta kashɛka ta zha Gibia.

13Bɛɛ hiɛn bujama bwa, Hwure ti keeni ma izhɛ ti ci ma Gibia kwo kaa Rama maa tu woto ma apata.

14Ee keshici ga ee hwuri. Ama uwaŋna teneni aŋ to o gwumwonu ni Gibia na shɛ una Bɛnjamin.

15Aa vwụrɛ ni Gibia ata maa o woto apata nụ ụjita ata. Bee teni na amɛ ụshɛpwụ ata, baa jɛjɛ nu ukpekiti ụshɛpwụ ata, iwɛnɛ ti yaa zasa bụtụ be elele na leshiji aŋ maa o woto ni ihwɛ ibwɛ.

16Aa kwụbɛ ti iyɛri ike ye ci ujiyo ehilo ubwa ụrụmɛ. Bụtụ ata banɛ na cɛnjɛ te bikpekwu bi Ifrem, bɛɛ sumɛ ni Gibia. (Ama etwenyi na namɛ apata tuba a shɛ atwa ụlamụ Bɛnjamin.)

17Iyɛri ɛtɛ shepi eshe baa kwụbɛ aŋ taa jɛjɛ taa dụlụ nu ukpekiti ụshɛpwụ ata. Bee heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Ce abu banɛɛ? Ce tuba ɛbi zhɛɛ?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18Bɛɛ jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Ti ge zhe Bɛtlɛhɛm Juda, ɛti zhɛ ya ujiyo na cɛnjɛ te bikpekwu bi Ifrem, apata shɛ ihwɛ mi. I zasa kaa bụtụ be elele n leshiji maa Mo woto ni ihwɛ ibwɛ nụ ụrụmɛ go.

19Ti ga 'yajɛ yibwa ambɛ keeni iyimɛyɛ iwɛ nzhinyacɛ mu tu, ti 'yajɛ du iyimɛyɛ keeni meni ma afwafwa iwɛ mi, ti iwɛ biyikwo ga mi keeni iwɛ usemberi ga zhagajɛ no tu. I ga zasa iyi elele i ti 'nyananɛ o.

20Iyɛri ɛtɛ hiɛŋ bụ, Ga amɛ bu lemi, hwure ma ni ihwɛ mi, N zhɛ ma hi 'ima u'ala, ama to woto ma tuba nu ukpekiti ga nụ ụjita go.

21Bee suji aŋ ga, bee tecinji aŋ ni ihwɛ ibwɛ, bee peni nzhinyacɛ iyimɛyɛ. Agaiŋ ata ubwa fwoci shivwɛvwɛjɛ sha aba, nazhɛ aa yɛ iyimɛyɛ, ee swe meni.

22Gana na ta shɛmɛ sha aba shi gwuriseni suu, aa kwụbɛ te etwenyi oko ụshɛpwụ ata a na shɛ ogworozwo rungwutwonu umwono ata, oo dubo ukpa. Ɛɛ hiɛŋ iyɛri ɛtɛ i shɛ agwuma-ihwɛ ɛtɛ, Bɛcinjɛ butubwenyi ga teni ni ihwɛ gɛ bu, maa to woto nu bwa.

23Agwuma-ihwɛ ɛtɛ beni bee zhe no ofwo aba no tupohondo, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Ahiɛba eyejilo mi, ta nda ma iyi iwɛ i ci gana ga o! Bụtụ ga shɛ bugaiŋ mi na kaa twonuo nu umwono mu.

24Kwụba ma yɛu mi yo o nɛ te mepi shi butubwenyi namba keeni biyikwo bu magɛgashɛ ba bụtụ ga, me ci ba ma hiɛ bacɛnganɛ aŋ hwuwayɛ go maa hiɛ njɛ aŋ gana elele na ihiɛ kwụlanɛ. Ama ta nda ma tupwaŋ ne butubwenyi ga o!

25Ama etwenyi ata shiri shi acɛbɛ nu n-ndumwa mu bwa o. Ibɛ po Bulivai ata bacɛnganɛ aŋ biyikwo ebe bwa bu magɛgashɛ, ee kwuci bu ne buweci uuwa gi iyi yo holo. Ama gana na ti iyi kwuni tusuje, ee keri bu bee hwuri.

26Ama gana na te biyikwo ata zhajɛ bee leyi no odubo umwono wa agwuma-ihwɛ ɛtɛ nɛ bwolo bwa namɛ. Baa namɛ apata uuwa iyi suji kpataa.

27Aka na ti iyi heri ya, bwolo bwa ishijɛ bee kepishinji odubo umwono ata, tu baa banɛ maa hwulo ya tahaŋnụ tu bwa. Baa kwụbɛ te biyikwo ebe bwa weci no odubo umwono ata; bee petengeni i'ɛlɛ ibwɛ ni idwɛtwɛ ɛtɛ yo odubo.

28Bwolo bwa hiɛŋ bụ, Ishijɛ, tu hwuri ma. Ama bɛ jɛshɛjɛ shɛ bu o. Bee shepi ru'wo ru bwa bee betiteni na aba izhinyɛci ibwɛ, bee hwuri ujiyo ni ihwɛ ibwɛ.

29Aka na ti bee ci ihwɛ, bee shepi igwuzhi bee seshenji biyikwo ebe bwa bu magɛgashɛ orubwo umpwa-na-ba-eyebi, baa tumwanganɛ tụ ne ekpekpe Isrɛl hwɛɛ.

30Atwa elele na kwụbɛ iŋ, ɛ hiɛŋ, Iyi gɛnɛ gɛ ta njɛ shɛ la kwukwuŋ, a ta kwụbɛ shɛ la kaa du iyi gɛnɛ gɛ okwo te kwuni aka na ta atwa Isrɛl banɛ na cɛnjɛ ti Ijipti tutu i ci aka ga o. Haŋsa ma iwɛ ibɛ! Nda ma ushaura ibɛ! Imbe ɛti zhɛ ta nda iwɛ ibɛɛ!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Ajɛmɛ-Ụshɛrɛya 20

E Mbishi Atwa Isrɛl iwɛ Tụkwụna ta Ata

1Ibɛ po atwa Isrɛl kpaaŋ banɛ nu Dan, ee zhe Biɛshiba, medenji atwa cɛnjɛ ti Giliad, aa ụlwatagwụ na agba AGWANGWAMA ni Mizpa hwɛɛ aba gana maa bụtụ bu ko.

2Nazhɛ ehwurembe alamụ atwa Isrɛl kpaaŋ ụlwatagwụ no tusotulonu ta ata ta atwa Agwatana. Asaza na 'waŋnɛ otokwobi a na zhe ni ivwunɛ namɛ atwa igbɛɛ-akpakwụ-eyebi (400,000).

3Aka na ta atwa ụlamụ Bɛnjamin hwụjɛ maa bwonu atwa Isrɛl oko zhe Mizpa. Ibɛ po atwa ata Isrɛl hiɛŋ aŋ, Iti mbishi ma de gana na ijɛ ɛtɛ tugworozwo njɛ yee teni.

4Ibɛ po Bulivai ata na shɛ bwolo biyikwo ata aa kwụnɛ jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Gamba ne biyikwo mi bu magɛgashɛ, ti zhajɛ eti ci Gibia ata namɛ ni Bɛnjamin, maa to woto apata nụ ụrụmɛ ata.

5Nazhɛ etwenyi Gibia zhajɛ, oo rungwutwonu umwono ata, aa n sukakanɛ nụ ụjita ata. E heŋshi maa ga a n kwụnɛ, aa njɛ biyikwo mi ufwu hwɛ hwɛɛ, ibɛ po bee 'wi.

6Ngee shepi ru'wo re biyikwo ata mi, Ngee seshenji ru, Ngaa tumwanganɛ tusashanga ta ata tu ko tu ko no ofwo elele na cɛnjɛ ta alamụ Isrɛl ti teje kpaaŋ. Iwɛnɛ po atwa ata njɛ tupwaŋ keeni iyi i ci'nyɛ ni Isrɛl.

7Ahiɛba atwa Isrɛl hwɛɛ, imbe ɛti zhɛ ta nda iwɛ ibɛɛ?

8Nazhɛ atwa ata ishijɛ hwɛɛ aba gana ta bụtụ bu ko, ɛɛ hiɛŋ, Kede bụtụ tu be elele ji ni ihwɛ ibwɛ o, kede bụtụ tu be elele du kaa teni nu umwono ubwa o.

9Ama iyi nɛ ɛti zhɛ ta nda na; ti zhɛ ta 'waŋ icɛcɛ maa ta zha ta sukakana Gibia nu gana na icɛcɛ ɛtɛ iti hiɛŋ.

10Ti zhɛ ta bwa atwa umpwa na amɛ atwa dipi-yebi na alamụ Isrɛl kpaaŋ, ti zhɛ ta bwa atwa dipi-yebi (100) na amɛ atwa akpakwụ-a-ta, ti zhɛ ta bwa atwa akpakwụ-a-ta (1,000) na amɛ atwa igbɛɛ-itɛ, (10,000) maa tuba a dwalakakanɛ ejeshi ga iyi tiya, iwɛ maa a zhajɛ a tụpanɛ atwa Gibia na namɛ ni Bɛnjamin te teni cɛŋ ni iyi i ci'nyɛ nɛ aa njɛ na cɛnjɛ ti Isrɛl kpaaŋ.

11Gabata etwenyi Isrɛl momo togotogwu ga kpaaŋ aba aa ụlwatagwụ nụ ụshɛpwụ ata gana ta bụtụ bu ko gba.

12Ibɛ po alamụ Isrɛl kpaaŋ tumwanɛ atwa no ofwo elele na ụlamụ Bɛnjamin namɛ hwɛɛ, ɛɛ hiɛŋ aŋ, Iwembe po ahiɛ njɛ iyi tugworozwo gana gaa?

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13Utu bacɛnganɛ ma atwa ata awɛ a na namɛ ni Gibia, maa ta kwụna aŋ, maa ta bacɛnga iyi iwɛ ni Isrɛl. Ama atwa Bɛnjamin shiri shi acɛbɛ nu n-ndumwa ma atwa vwɛ aba a na shɛ atwa Isrɛl o.

14Ibɛ po atwa Bɛnjamin bananjɛ na ashɛpwụ aba hwɛɛ, oo sotulonu ni Gibia maa a sukakanɛ atwa Isrɛl nu ujasa.

15Nazhɛ atwa Bɛnjamin togotogwu atwa ashɛpwụ aba a na shɛ asaza igbɛɛ-umpwa-ni-bɛ-tɛtu (26,000) jita ata. A na ata namɛ swooŋ na atwa akpakwụ-atatụ-ni-dipi-yebi (700) a na jɛjɛ ni Gibia anaa na ee zenji.

16Atwa ata akpakwụ-atatụ-ni-dipi-yebi ee zenji, a shɛ n-ngwulo hwɛɛ aba. Ama bụtụ bụtụ aba eri ba kala utayɛ ikwele maa ta okwo bihiŋzhe bu ko gba, bi zha shɛ kaa ba 'wanga bu o.

17Oo togotogwu asaza atwa Isrɛl a na seshi ujasa tɛnda, kpaaŋ aba namɛ atwa igbɛɛ-akpakwụ-eyebi (400,000). A namɛ kaa swooŋ na atwa Bɛnjamin.

Atwa Isrɛl a na vwɛ Lasụ Atwa Bɛnjamin karɛ yebi

18Atwa Isrɛl a na vwɛ zhe Bɛtɛl, ee heŋteni Agwatana, ɛɛ hiɛŋ, Gaaba zhɛ bo mungo maa ba sukakanɛ atwa Bɛnjamin nu ujasa hiiŋ na ashashɛ tuu? AGWANGWAMA jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Ga shɛ go Juda zhe hiiŋ.

19Nazhɛ atwa Isrɛl ishijɛ nu uvwungwa, ee jwe ugba wa aba to dongonu Gibia.

20Ee zhe maa a sukakanɛ ejeshi atwa Bɛnjamin nu ujasa. Atwa Isrɛl keleni aŋ bụkpagwụ bu ujasa maa a sukakanɛ aŋ ni Gibia.

21Atwa Bɛnjamin banɛ tuba ni Gibia, aa kwụnɛ ejeshi atwa Isrɛl igbɛɛ-umpwa-nu-boo-ko (22,000) jita ata.

22Ama atwa Isrɛl a na ta vwɛ a ta shanɛ waa ikɛnyi, ee keleneni bụkpagwụ bu ujasa no ofwo ebe ee keri bu na bi hiiŋ nụ ụjita ata.

23Ibɛ po atwa Isrɛl munji ni Bɛtɛl, aa twanɛ AGWANGWAMA u'wo tutu ụrụmɛ. Ee zhe ee heŋteni AGWANGWAMA, ɛɛ hiɛŋ, Ta kaana suu atwa Bɛnjamin a na shɛ miaụŋ-mo-bino tu tusukakana nu ujasa? AGWANGWAMA hiɛŋ aŋ, Iiŋ, zhaga sukakana aŋ ma.

24Ibɛ po atwa Isrɛl keeni izhɛ maa a sukakanɛ atwa Bɛnjamin nụ ụjita uyebi.

25Nazhɛ atwa Bɛnjamin banɛ ni Gibia nụ ụjita uyebi ee zhe aa sukakanɛ atwa Isrɛl, aa kwụnɛ asaza atwa Isrɛl igbɛɛ-icinjishi (18,000) anaa na kaa 'waŋnɛ otokwobi hwɛɛ aba.

26Nazhɛ atwa Isrɛl kpaaŋ aba zhe Bɛtɛl, aa cwɛ-u'wo apata. Aa jɛjɛ na agba AGWANGWAMA, aa njɛ ezumi jita ata uuwa gụ ụrụmɛ. Oo to ụrụpɛ tuhwoŋzhingo keeni ụrụpɛ wa amɛ-olom na agba AGWANGWAMA.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

27Ikpɛtɛ Unu-tutwa ya AGWANGWAMA kaa namba ni Bɛtɛl. Ge Finihas yɛu
Ɛleaza na shɛ bụjalụ Aron, ubwa ba ngbaraka iŋ na aka ata.

28Ibɛ po atwa Isrɛl heŋteni AGWANGWAMA, ɛɛ hiɛŋ bụ, Ta bana suu maa ta
sukakana miaụŋ-mo-bino tu a na shɛ atwa Bɛnjamin nu ujasa sasana, okwo ta
ganga ya? AGWANGWAMA jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Zhaga sukakana aŋ ma. Beyi ga N
zhɛ mo hi utogono aŋ maa hi lasụ aŋ.

29Na aka ga ibɛ atwa Isrɛl hweri Gibia oo rungwutwonu uŋ ne tusweci.

30Ti yaa namɛ ijitɛ itɛtu, ibɛ atwa Isrɛl munji maa a sukakanɛ atwa Bɛnjamin, ee
keleni Gibia bụkpagwụ gana ala ihiiŋ.

31Atwa Bɛnjamin beni du maa a sukakanɛ atwa Isrɛl, ibɛ atwa Isrɛl mbɛ aŋ nu
usumwa, ɛɛ bɛcinjɛ aŋ nụ ụshɛpwụ. Ee kwuni atwa Isrɛl oko tụkwụna gana la
ihiiŋ ni ihwɛŋnɛ ɛtɛ i'wɛtwɛ nɛ munji i zhe Bɛtɛl, uko zhe Gibia, ne ehilo ata, aa
kwụnɛ atwa Isrɛl gana atwa talacɛ.

32Atwa Bɛnjamin hiɛŋ, Tu kwuni aŋ tụkwụna gana ala ihiiŋ. Ama atwa Isrɛl hiɛŋ,
Mizha ti gezhiji ma tu mbo aŋ ma maa e beni na amɛ ụshɛpwụ maa e zhe ni
ihwɛŋnɛ ɛtɛ i'wɛtwɛ.

33Atwa Isrɛl tuba gɛnjɛ ofwo ata aa ga namanjɛ kpaaŋ aba, ee zhe ee keri
bụkpagwụ ni Beal-tama. Nazhɛ atwa Isrɛl a na ge hweri ụshɛpwụ ata bananjɛ
kakayɛ no olugwo na aa ga swakacɛ geri bu uwaŋna-twonuo bi Gibia.

34Nazhɛ atwa ebe Isrɛl igbɛɛ-itɛ, ee ge zenji bananjɛ kpaaŋ aba aa sukakanɛ
Gibia. Ujasa ata kaa vwi eshe jita ata, ama atwa Bɛnjamin tuba mepi shi maa
ti'ilono ta aba tu gwumwonu o.

35AGWANGWAMA kaa peni atwa Isrɛl ukpahiŋ maa a lasụ atwa Bɛnjamin. Ee
iricinji asaza aba a na 'waŋnɛ otokwobi atwa igbɛɛ-umpwa-ni-bɛyebi-na-
akpakwụ-a-ta-ni-dipi-yebi (25,100).

36Nazhɛ atwa Bɛnjamin kwụbɛ ya maa atwa Isrɛl e eri aŋ. Ama atwa Isrɛl a
munananɛ i'ɛlɛ na atwa Bɛnjamin, iwɛnɛ ta a tɛtanɛ atwa na ee ge shikicinji maa
e hweri Gibia rishe.

37Nazhɛ atwa ata ga njɛ tuhweri njɛ kakayɛ ee teneni Gibia ni izɛlɛgwu, oo
mburusonu nụ ụshɛpwụ ata, aa kwụnɛ atwa elele na namɛ nụ ụshɛpwụ ata no
otokwobi.

38Atwa Isrɛl twa-unu maa aka na ta atwa vwɛ aba kwụbɛ tu nshikwo mụ
ụshɛpwụ ata mu munji na azuba tuu,

39nazhɛ ga atwa vwɛ aba tuba bitirije maa e gezhigeni ujasa. Na amɛ inɛ ɛtɛ ibɛ
atwa Bɛnjamin kwuni atwa Isrɛl tụkwụna gana atwa talacɛ. Atwa Bɛnjamin hiɛŋ,
Ti zhɛ ta kwụnanana aŋ hwayɛ ga, gana ujasa ala uhiiŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

40Ama aka na tu nshikwo mụ ụshɛpwụ ata mu kwuni tumwe, moo mungo na azuba tututu. Nazhɛ atwa Bɛnjamin mbiyanɛ ekwunyi aba, aa kwụbɛ tu nshikwo mụ ụshɛpwụ wa aba mo mungo na azuba tututu.

41Na aka ata nazhɛ atwa Isrɛl bitirije mabaaba ee gwure nu ujasa. Ibɛ po shihwulu shi horukono atwa Bɛnjamin, iwɛnɛ ta a kwụbɛ ya maa ti'ilono ta aba ti ci.

42Iwɛbɛ po ee gezhigeni atwa Isrɛl, oo to geri bụ ụshɛka. Ama e eri shi a banagana kaa ujasa ata o. Nazhɛ atwa Isrɛl a na banɛ nụ ụshɛpwụ ata iricinji aŋ apata.

43Gana atwa Isrɛl hweri atwa Bɛnjamin, ee urigeni aŋ, ee rikeci aŋ tutu geri bu uwaŋna-banụ bi Gibia ta.

44Atwa Isrɛl kwụnɛ asaza atwa Bɛnjamin a na beni urishi ni ikɛnyi, atwa igbɛɛ-icinjishi (18,000).

45Atwa Bɛnjamin bitirije, ee gezhiji oo to geri bụ ụshɛka maa e zhe geri bu uparatayɛ Rimon. Atwa Isrɛl kwunananɛ atwa aba igbɛɛ-iyebi-na-akpakwụ-a-ta (5,000) nu uhwaŋna ata. Atwa Isrɛl uranjɛ aŋ tu'urugono tutu Gidom, aa kwụnɛ atwa aba ugbaa-uko (2,000) apata.

46Asaza atwa Bɛnjamin a na aa kwụnɛ jita ata, kpaaŋ aba namɛ igbɛɛ-umpwa-ni-bɛyebi-na-akpakwụ-a-ta (25,000). Hwɛɛ aba kaa shɛ etwenyi na beni urishi ne teleyi tɛnda nu ujasa.

47Ama atwa aba akpakwụ-atatụ (600) benengeni ee gezhiji, oo to geri bụ ụshɛka, ee zhe nu uparatayɛ Rimon, aa namɛ apata ipiɛnɛ ineshi.

48Atwa Isrɛl tuba bitirije ne ekwunyi, aa sukakanɛ atwa Bɛnjamin a na ta vwɛ. Aa kwụnɛ aŋ, te eyikwo, te etwenyi, ta miaụŋ, ti iyimabiga ya aba hwɛɛ. Nazhɛ ee sepi ashɛpwụ aba elele na oo to ugbe ulwa.

Ajɛmɛ-Ụshɛrɛya 21

Atwa Isrɛl Twanɛ Atwa Bɛnjamin U'wo

1Na aka ga ibɛ atwa Isrɛl keri-unu ni Mizpa, ɛɛ hiɛŋ, I zasa bụtụ be elele na zhɛ ba pana atwa Bɛnjamin yɛu ibwɛ yo o maa e zeni o.

2Nazhɛ atwa Isrɛl zhajɛ ni Bɛtɛl na aka ata, aa jɛjɛ apata na agba Agwatana uuwa gụ ụrụmɛ. Ee suji rụhwụŋ ra aba na azuba aa cwɛ-u'wo gboo.

3Ɛɛ hiɛŋ, Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl, iwembe po ijɛ teni ni Isrɛl gana gaa? Iwembe po ụlamụ uko mudu 'inɛ ni Isrɛl hwayɛ gaa?

4Aka na ti iyi heri, ibɛ atwa ata gbatụ ti'ishijɛ, oo mo utukwu-ụrụpɛ. Oo to ụrụpɛ tuhwoŋzhingo keeni ụrụpɛ wa amɛ-olom.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

5Atwa Isrɛl hiɛŋ, I 'yajɛ suu ụlamụ na zasaba na alamụ Isrɛl hwɛ hwɛɛ aka na te
e zhe maa o sotulonu na agba AGWANGWAMA ni Mizpa? Iwɛnɛ po o go shilwo-
unu ụ'wụtụ, ɛɛ hiɛŋ, Bụtụ be elele na zhe shi maa sotulonu na atwa vwɛ ni Mizpa,
ga kwụnɛ bụ.

6Shɛmɛ sha atwa Isrɛl shɛ hashɛganụ jita ata iwɛ miaụŋ-mo-bino aba a na shɛ
atwa Bɛnjamin, ɛɛ hiɛŋ, Ụlamụ uko mudu kaa zasaba na atwa Isrɛl hwayɛ ga o.

7Gana naa ɛti zhɛ ta nda maa atwa aba a na ta vwɛ a 'yaga eyikwoo? Tu towo la
kaa AGWANGWAMA, maa ti zha shɛ ta pana aŋ miaụŋ mu tu mo o me elele maa
e zeni o.

8Ɛɛ hiɛŋ, Ụlamụ naa munji shi la maa o sotulonu na atwa vwɛ ni Mizpa na agba
AGWANGWAMAA? Nazhɛ oo to ugbe maa i zasa bụtụ okwo bu ko na banɛ la ni
Jabɛsh-giliad na zhe no tusotulonu ta ata o.

9Aka na ta a rɛcɛ atwa na namba hwɛɛ, oo to ugbe maa, i zasa bụtụ okwo bu ko
na atwa na jɛjɛ ni Jabɛsh-giliad namba apata o.

10Nazhɛ tu'ulwa ta ata kpaaŋ tu tumwanɛ etwenyi igbɛɛ-icihiŋ (12,000) a na beni
urishi ni ikɛnyi ujasa uhwuri atwa vwɛ kpaaŋ. Ee peni aŋ unu, ɛɛ hiɛŋ, Zhaga
kwunɛ ma atwa elele na jɛjɛ ni Jabɛsh-giliad no otokwobi, te eyikwo ta miaụŋ
du.

11Ɛɛ hiɛŋ aŋ, Atwa na ɛhi zhɛ hia kwụna na: ga shɛ etwenyi keeni biyikwo be
elele mwopwo butubwenyi.

12Na amɛ ibɛ ee gwushije miaụŋ-mo-o ma atwa Jabɛsh-giliad mu na mu ta shɛ
asapa akpakwụ-eyebi (400). Ee suji mu nu ugba u tu'ulwa ni Shailo, na namɛ na
cɛnjɛ ti Kenan.

13Nazhɛ atwa tu'ulwa ta ata hwɛ hwɛɛ tumwanɛ atwa maa e mbishe atwa
Bɛnjamin a na namɛ nu uparatayɛ Rimon, maa ujasa hwuwowu ya oo.

14Na aka ata nazhɛ atwa Bɛnjamin gwure, nazhɛ atwa vwɛ aba Isrɛl peni aŋ
eyikwo ebe aa ga kwụnɛ shɛ, ee suje ni Jabɛsh-giliad. Ama o botogwu su aŋ kaa
o.

15Amɛ atwa ata hashɛganụ iwɛ atwa Bɛnjamin, iwɛnɛ ta AGWANGWAMA bweji
tutogwu ta alamụ Isrɛl.

16Ibɛ po n-nyarɛ mu tu'ulwa ta ata kpaaŋ mi hiɛŋ, Gana naa ɛti zhɛ ta nda maa
atwa ga ta vwɛ a 'yaga eyikwoo? Iwɛnɛ po eyikwo ụlamụ Bɛnjamin kaa ilwonuo
hwɛɛ.

17Ɛɛ hiɛŋ, I shɛ tilɛɛ maa ga atwa ụlamụ Bɛnjamin a na benengeni a 'yaga iyi-yo-
ogwu ya aba, iwɛ maa kede ụlamụ uko 'inɛ ni Isrɛl hwɛɛ o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18Okwo ti yaa shɛ gana ata, ti eri shi kaa ta pana atwa ụlamụ Bɛnjamin miaụŋ mu tu mo o maa e zeni ya o. Iwɛnɛ po tu go shilwo la unu, ɛti hiɛŋ, Go unu-tukalana 'imɛ bụtụ be elele na peni atwa Bɛnjamin yɛu ibwɛ yo o maa zana.

19Ɛɛ hiɛŋ, Isene ya AGWANGWAMA ya nama ni Shailo uywa uywa, (Shailo) ata kaa namɛ tuzuba ti Bɛtɛl, nu uwaŋna-twonuo uhwaŋna ata ụ'wụtụ banɛ ni Bɛtɛl munji Shɛkɛm, tuta ti Lɛbona.

20Ee peni atwa Bɛnjamin unu, ɛɛ hiɛŋ aŋ, Zhaga swakaka ma nu ntuma ma ata ma shifwafwa,

21ngbaraka ma, yaa shɛ miaụŋ-mo-o mu Shailo mu banɛ hwayɛ maa mɛ hiɛbɛ tɛhiɛba na tụlagwụ ta ata ti isene, bananjɛ ma tuba maa bụtụ bụtụ ima biyikwo bwa na miaụŋ ma ata mu Shailo ni iji, maa hi hwuri na cɛnjɛ ti Bɛnjamin.

22Aka na te eshi aba keeni nkwonyi ma aba mu tu zhaganɛ nụ ụgagwụ, ti zhɛ tɛ hiɛŋ aŋ, Iti peni aŋ ma upwaŋ tulubo-ti-biye, iwɛnɛ eti gwushigeni shi aŋ la eyikwo na aka bu ujasa. N-ndumwa kaa mɛ hiɛ zhɛmɛ iwɛnɛ ti yaa shɛ shɛ ahiɛba hi peni aŋ miaụŋ mi hiŋ mo o.

23Atwa Bɛnjamin njɛ ga gana ata, aa 'imɛ eyikwo aba no olugwo ata aa hiɛba tɛhiɛba, nu gana na tu ufwugwo wa aba namɛ. Nazhɛ ee gwuri na cɛnjɛ ta aba. Nazhɛ ee meeneni ashɛpwụ aba, aa jɛjɛ ya na aba.

24Atwa Isrɛl a na vwɛ tuba beni apata na aka ata, bụtụ bụtụ gwuri nụ ụlamụ ubwa, keeni umwamwa ubwa, no ofwo cɛnjɛ to ogwu ubwa.

25Agwuma elele zasaba la ni Isrɛl na aka ata o, ibɛ po bụtụ bụtụ ba nda iyi elele nɛ kwụlanɛ bụ ne eshe ubwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Rutu

Rutu 1

Ge Ilimɛlɛk keeni Atwa Ubwa Zhe Moab

1Na aka na ta Ajɛmɛ-ụshɛrɛya untanganɛ la cɛnjɛ, ibɛ imunɛ layɛ na cɛnjɛ ta ata. Ibɛ po butubwenyi bu ko na namɛ ni Bɛtlɛhɛm Juda sụmɛ bee zhe na cɛnjɛ tu Moab, abana ne biyikwo bwa medenji esemberi bwa eyebi.

2Ɛ hiɛŋ izeci bụtụ ata gɛ Ilimɛlɛk, ɛɛ hiɛŋ izeci biyikwo bwa ga Naomi, ɛɛ hiɛŋ nzeci me esemberi ata ubwa eyebi ga Malon keeni Cilion. A shɛ atwa Ɛfrata una Bɛtlɛhɛm Juda. Aa sụmɛ na cɛnjɛ tu Moab aa namɛ apata te ilegeji.

3Ama gɛ Ilimɛlɛk bwolo Naomi 'wi, ga Naomi vwɛ ya na miaụŋ mu bwa mi yebi.

4Ibɛ ee zeni miaụŋ ma Amoab; ɛ hiɛŋ izeci bu na bu ko go Opa, ɛ hiɛŋ izeci bu na bi yebi go Rutu. Aa jɛjɛ ya apata gana ta shiywa umpwa,

5Ga Malon na Cilion e 'wi hwɛɛ aba ebeyebi du. Ga Naomi namɛ ya uzawa miaụŋ mu bwa me eyi mi yebi keeni uzawa bwolo bwa.

Ga Naomi Jiye ni Bɛtlɛhɛm abana Rutu

6Tu ga Naomi ta namɛ na cɛnjɛ tu Moab, baa hwụjɛ maa Agwatana hikeni ba atwa ubwa, bee peni aŋ iyimɛyɛ, ibɛ po baa mama imanjɛ maa bana na cɛnjɛ ta ata tu Moab na atashɛ ubwa eyebi maa gwulo.

7Bee beni ga no olugwo ata baa ga namɛ na atashɛ ubwa eyebi. Ee kwuni tahaŋnụ ta aba maa e gwuri na cɛnjɛ tu Juda.

8Ama ga Naomi hiɛŋ atashɛ ata ubwa eyebi, Gwulo ma, bụtụ bụtụ go gwulo ni ihwɛ bino bwa. Ga Agwatana ihi mepeni iwɛ, gana na ahiɛ ndanɛ atwa ata 'wi, hwɛɛ tu Gamba.

9Ga Agwatana ihi ndanɛ maa bụtụ bụtụ hiŋ 'yaganana bwolo maa hi 'yaga nhwaŋ! Nazhɛ baa ruwanɛ aŋ, baa njɛ aŋ ongbo. Ee tileni nu u'wo gboo,

10Ɛɛ hiɛŋ bụ, Awo: Ti zhɛ ta bụ 'wa to gwulo no ofwo atwa bụ.

11Ga Naomi hiɛŋ aŋ, A-miaụŋ mi mi, gwulo ma. Iwembe kwuŋ po ɛhi tɛ zhɛ hi ma 'waa? N tɛ zhɛ suu ma mata miaụŋ maa mi hi zeni?

12A-miaụŋ mi mi, gwulo ma nu nhwaŋ mi hiŋ, N injɛ ya Ngee hwuleji tụmbụla. Okwo yaa shɛ Ngɛɛ ngɛ tɛ zhɛ ma tuna nụ ụjita go maa ma mata miaụŋ-me-eyi,

13Hi zhɛ hia 'yaka mụ hŋ uuwa i ci aka na maa waŋnanjɛ? Iwɛ inɛ ɛtɛ hŋ ɛhi zhɛ hia ganga olwo anya tutuna? Awo, A-miaụŋ mi mi, amɛ mi kaa hashɛganụ iwɛ hi tebiye. Iwɛnɛ po AGWANGWAMA bocingwo u'ala ubwa boo m po.

14Ee tileni sasana nu u'wo. Go Opa njɛ bino-bwolo bwa ongbo, ama go Rutu tuba ndepileni bu.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

Go Rutu Lacɛ maa Ganga Naomi

15Ga Naomi hiɛŋ Rutu, Hioko, biyikwo bi yɛu-bino bwolo bu hwulwo ugwulwo
no ofwo atwa ubwa keeni ofwo tuwa tu bwa, zhaga gwulo du nu bwa.

16Ama go Rutu hiɛŋ bụ, Ta ma uranga ya tụlụpa maa ma bụ ganga mo gwulo.
Iwɛnɛ po ofwo elele na ɛbi zhɛ, apata Ngɛɛ zhɛ, ofwo elele na abụ namɛ, apata
Ngɛɛ zhɛ ma nama. Atwa bụ aba zhɛ a sha atwa mi, Agwatana bụ kaa zhɛ a sha
Agwatana mi.

17Ofwo na ɛbi zhɛ bo 'wo, apata du Ngɛɛ zhɛ mo 'wo, apata kaa du ɛɛ zhɛ mo n
no. Yaa shɛ inyɛwɛŋ ta namba namɛ swooŋ no tu'wo, nɛ tɛ zhɛ mo n bogwu na
bụ, asha ga Agwatana njɛ iŋ ne mi.

18Aka na tu ga Naomi kwụbɛ maa go Rutu njɛ ahaŋsa ubwa oko maa 'wa bụ, bee
genji bu ya tu'uranga.

19Gana eyikwo ata zhagajɛ ebeyebi tutu ee teni Bɛtlɛhɛm ta. Aka na te e ci
Bɛtlɛhɛm, atwa ụshɛpwụ ata kpaaŋ a dumanga iwɛ aba. Eyikwo hiɛŋ, Ga Naomi
na hŋ?

20Ga Naomi jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Tɛ mɛ hiɛŋ ma ya ga Naomi o, n hiɛŋ ma ya ga
Mara, iwɛnɛ ta Agwatana na Hwuri kpaaŋ nduwa maa ga uraiŋ mu tiya gagwụmɛ
kparɛ.

21Iyi i m balanɛ la nazhɛ Ngee beni epe, ama Agwatana n jicinje ni i'ɛlɛ yo
ohondo. Iwembe po ɛhi tɛ mɛ hiɛŋ ga Naomii? Na aka na ta AGWANGWAMA na
Hwuri kpaaŋ m po aba na cɛnjɛ, bee m peni kaa ụbaụta.

22Gana ga Naomi banɛ na cɛnjɛ tu Moab abana Rutu utashɛ ubwa na shɛ Bumoab
ee jiye ta. E ci Bɛtlɛhɛm na aka na te e kwuni iyimɛyɛ ya aba nɛ ɛɛ hiɛŋ bali
tugwubo.

Rutu 2

Go Rutu ba Nda Tumwata ne Ehilo Boaz

1Bụtụ bu ko namba na shɛ udenji bwolo Naomi, bụtụ ata kaa shɛ bɛzhɛgba
bụ'wụtụ, baa shɛ kaa bụtụ bu umwamwa Ilimɛlɛk. Ɛ hiɛŋ izeci ibwɛ go Boaz.

2Jitoo ko go Rutu Bumoab ata hiɛŋ Naomi, N leneni kaa maa mo ipo ne ehilo bụtụ
na iwɛ mi zhɛ ya kwulana maa ma 'wa bụ mu na nda tumwata. Ga Naomi hiɛŋ
bụ, Ɛ-yɛu mi, zhaga.

3Baa sanɛ ga, bee ci ehilo, baa 'wa atwa na a dwa iyimɛyɛ ɛtɛ ne ekwunyi baa nda
tumwata. Mashaka ne ehilo Boaz na shɛ bụtụ bu umwamwa Ilimɛlɛk bee zhe.

4Na aba ibɛ go Boaz banɛ ni Bɛtlɛhɛm bee ipe, baa 'walụ ejwe iyimɛyɛ ɛtɛ, bɛɛ
hiɛŋ aŋ, Ga Agwatana nama ne hiŋ. Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Ga Agwatana ubu peni
uwebiye.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

5Go Boaz heŋteni iyɛri ye ejwe iyimɛyɛ ɛtɛ ibwɛ, bɛɛ hiɛŋ, Gaaba 'yajɛ owo gaa?

6Iyɛri ye ejwe iyimɛyɛ, jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Yɛu-yo-o ya Amoab, nɛ banɛ na cɛnjɛ tu Moab i zhagajɛ na Naomi ta kaa.

7Baa n lụpɛ, bɛɛ hiɛŋ, N leneni kaa maa ma 'wa ejwe iyimɛyɛ ne ekwunyi maa mu na nda tumwata, maa mu no sugo du a na ata a 'waŋtatangwụ no ofwo ata eshi tilegeni. Ibɛ po bee teni ne ehilo ga be kwuni ugondu te kwuni taa nu uvwungwa hwayɛ tutu i ci aka ga, semi aka oko kiri baa ga jɛjɛ nu uhuŋnu, boo to ụhinjanụ cwɛŋ.

Go Boaz Peni Rutu Ahaŋsa

8Nazhɛ go Boaz hiɛŋ Rutu, Ɛ-yɛu mi, shɛlaga, Ta zhaga ya tumwata ni itimɛ i nyɛ, maa genji epe o. Nama ya epe maa na nda ugondu na miaụŋ mu ga mi mi mu ugondu mo o.

9Shiyono itimɛ gɛ eshe maa na ngbaraka ofwo ata etwenyi a dwa iyimɛyɛ, maa na 'wa miaụŋ-mo-o. N tutwagwanua etwenyi ga unu maa kede e bi timengeni o. Aka na i'uyɛ ibu gwụmɛ hwayɛ zhaga swa meni ma ata etwenyi sarɛ ee shi no shikoko.

10Go Rutu kwuzhi boo to itune na cɛnjɛ, bɛɛ hiɛŋ bụ, Iwembe kwuŋ po iwɛ mi ibu kwụlanɛ i ci gana gaa? Iwembe po ebu m mepeni iwɛ tu Ngaa shɛ bugaiiŋ?

11Go Boaz jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, E m mbishi iyi elele nɛ abụ ndanɛ bino-bwolo bu, te kwuni aka na to bwolo bu 'wi, keeni gana na ɛbi gɛnjɛ bishi bu keeni bino bu keeni cɛnjɛ tụ na ee bi meci abụ zhajɛ no ofwo atwa na ebi te mepi shi la kwukwuŋ.

12Ga AGWANGWAMA ụ bụ cɛpɛ titeni ti iyi nɛ abɛ njɛ. Ga AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl na abụ zhajɛ maa swaka tụta ta apiambɛ ubwa, ubu shidingeni titeni tụ bụ.

13Go Rutu hiɛŋ bụ, Iyɛri, bu m mepeni iwɛ tebiye, abụ n ingatanjɛ na n-ndumwa ma amɛ-olom mu na abụ dumanjɛ na bujama ga bụ bo o, okwo ti Ngee ci shi okwo bujama bu bo o bu ko.

14Aka na ti iyimɛyɛ ci tiya, go Boaz hiɛŋ Rutu, Zhajɛ epe maa yɛ iyimɛyɛ, no hwuŋnongono iŋ ne meni mu ga mi sembi. Baa jɛjɛ ga todongonu ejwe ata iyimɛyɛ. Go Boaz shɛkanɛ bụ ipurɛ ɛtɛ. Go Rutu yɛ uuwa bee shiji, harɛ aa vwanɛ bụ.

15Gana na ti bɛɛ ishijɛ maa ta tuhwulo ta tumwata. Go Boaz tɛtaganɛ etwenyi ubwa unu, bɛɛ hiɛŋ, Ganga bụ ma maa bu na zanga tutu ofwo ata eshi tilegeni, ta lakana bụ ma o.

16Aka oko na kalanga ma a na ata shini ni i'ɛlɛ hiŋ na shɛwala iwɛ ubwa, maa bu na zanga, ta tazhɛganɛ bụ ma o.

Go Boaz Peni Abashɛ Gana na ta a 'Yajɛ Ụmatụ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

17Gana go Rutu njɛ tumwata ni itimɛ ɛtɛ tutu ụrụmɛ ta. Bee jibi a na ata baa mwacɛ, e shini ga ikwureni yo ohiu i ke.

18Bee shepi bee ji ni ihwɛ, bee mbiseni bino-bwolo bwa anaa na baa mwacɛ. Bɛɛ vwɛ du ipurɛ ɛtɛ ga vwanɛ bụ ti bee ge shije bee peni bu.

19Bino-bwolo bwa heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Cee ɛbi njɛ tumwata hwayɛ gaa? Ne ehilo aba ɛbi njɛ ugonduu? Ga Agwatana peni bụtụ ata ubu mapanɛ iwɛ uwebiye: Go Rutu mbishi bino-bwolo bwa ehilo bụtụ na bɛɛ njɛ ugondu, maa ɛ hieŋ izeci ibwɛ go Boaz.

20Ga Naomi hiɛŋ utashɛ ubwa. Ga AGWANGWAMA na genji shi iwɛ ubwa tumapana atwa na ta hwungwa keeni atwa na uwo, peni Boaz uwebiye. Ga Naomi dumananɛ, bɛɛ hiɛŋ, Bụtụ ata shɛ udenji tu gom gom, bɛ shɛ bụtụ bu ko na ashashɛ atwa na 'yajɛ ụmatụ no tu maa ma tu lashɛganana.

21Go Rutu Bumoab ata, hiɛŋ, Inɛɛ nɛ i hwuri hwɛɛ nɛ, bu m mbishi du bɛɛ hiɛŋ, Nama na anjɛ ugondu mu uuwa i ci aka na ee hwuwi iyimɛyɛ mi tudwa hwɛɛ.

22Ga Naomi hiɛŋ utashɛ ubwa go Rutu, Ɛ-yɛu mi, i zhɛ ma bụ zhɛmana maa na zhagaga no showo shu bwa. Kede a bụ kwụbɛ ya ne ehilo binya bụtụ bu ko, maa a bụ njɛ iyi iwɛ o.

23Go Rutu uranjɛ ga tugwumwongonu no showo shu Boaz, baa nda tumwata na aba tutu i ci aka na ee hwuwi iyimɛyɛ ɛtɛ ɛɛ hiɛŋ bali keeni wit tudwa hwɛɛ. Baa namɛ kaa no bino-bwolo.

Rutu 3

Go Rutu Zhegeni Boaz na Akpakpata

1Jitoo ko bino-bwolo bwa ga Naomi, hiɛŋ bụ, Ɛ-yɛu mi, N zhɛ ma bụ jalakana ihwɛ maa ibu zhɛmanɛ.

2Go Boaz ata abu namɛ no showo shu bwa, udenji tu baa shɛ. Hioko, bo dubo ba iyimɛyɛ na akpakpata ata nụ ụjita go.

3Dụla meni, maa sukwutwa iturɛre. La tugwuno tụ bụ tu na ti ngezeni ma tụ tụ vwɛ nụ ụzhɛ, maa zwi na akpakpata ata. To lono tuba maa mapa maa bu namba apata uuwa i ci aka na bee hwuwi hwayɛ iyimɛyɛ tiya keeni meni tuswa o.

4Aka na bee weci hwayɛ, shiyono ofwo ata bee weci eshe, nazhɛ zhaga ushijigo tugwuno tɛ ɛvwɛvwɛjɛ ubwa maa woto. Nazhɛ bɛɛ zhɛ mo bu mbiso iyi nɛ maa njɛ.

5Go Rutu jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma nda iyi elele nɛ ebi m mbishi.

6Go Rutu zwi ga na akpakpata ata oo dubo iyimɛyɛ, baa njɛ ga iyi elele nɛ bino-bwolo bwa ge mbishi bu hwɛɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7Aka na tu go Boaz hwuwi iyimɛyɛ tiya keeni meni tuswa, amɛ ubwa gwuriseni.
Bee zhe bee weci nu ukwunanga budakwa bi iyimɛyɛ ɛtɛ. Go Rutu zhe kakayɛ
swɛɛ bee ushiji tugwuno tɛ ɛvwɛvwɛjɛ ubwa, bee leyi bee weci.

8Aka na te butubwenyi ata meme bitiriji tụ ụjita tudwonu, baa kwụbɛ te biyikwo
bu ko weci nɛ ɛvwɛvwɛjɛ ubwa.

9Bee heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Gabụ gaaba naa? Go Rutu jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Gamba
bujama bụ bo o go Rutu. Barɛshɛga kaa ukwunanga tugwuno tụ bụ maa n
urigeni; iwɛnɛ po gabụ bu 'yajɛ ụhwada tɛzhaada tu tu.

10Go Boaz jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Ɛ-yɛu mi, ga Agwatana ubu peni uwebiye. Tɛcara
tụ bụ na aka ga tu hwuri me ti ti hiiŋ, iwɛnɛ abụ 'wa sụ esemberi, kwo baa shɛ
bukofwo okwo kaa bɛzhɛgba.

11Ɛ-yɛu mi, ta nda inyɛsɛ o. N zhɛ ma bụ ndana iyi elele nɛ abụ n lụpɛ. Atwa mi
na namɛ nụ ụshɛpwụ ga kpaaŋ mepi maa bɛ shɛ biyikwo na 'yajɛ ahaŋsa ebiye.

12Iwɛ-tɛkana ga, maa Gamba N 'yajɛ ụhwada maa ma hi zana tizhaada, ama bụtụ
bu ko ta namba na 'yajɛ ụhwada maa ma hi zana tizhaada n hwuri.

13Woto tugwo epe nụ ụjita go, yaa shɛ bụtụ ata zhɛ bo lono beyi ga nu uvwungwa
maa ma bụ zana tizhaada, asha i zhɛmɛ, ga ma bụ zana tizhaada. Ama yaa shɛ ya
kwụlanɛ shɛ bụ maa ma bụ zana tizhaada, asha N to Agwatana na shɛ Buumwa
maa N zhɛ ma bụ zana tizhaada. Woto tugwo epe maa iyi heri.

14Go Rutu weci ga nɛ ɛvwɛvwɛjɛ ubwa uuwa gwu uvwungwa. Ama go Rutu gbatụ
ti'ishijɛ tobwolo iyi te suji shi maa e mepi bu o. Go Boaz hiɛŋ, Kede bụtụ be elele
mepi maa biyikwo bu ko ga zhajɛ na akpakpata ga o.

15Go Boaz hiaaŋnanɛ bụ, tufwurinje tugwuno ta ata tụ bụ ta agba, maa berishiji
tu. Go Rutu berishiji tu ga, ibɛ bụtụ ata mangangan ɛ bụ iyimɛyɛ ɛtɛ ne bimenji
kpalụ cihiŋ, bɛɛ 'wɛ bụ. Nazhɛ go Rutu shepi aŋ bee ji ni ihwɛ.

16Aka na tu go Rutu ci bino-bwolo, bɛɛ hiɛŋ bụ, Ɛ-yɛu mi, gana na yaa bụ ndanjɛɛ?
Go Rutu mbishi bu iyi elele nɛ go Boaz ndanɛ bụ kpaaŋ.

17Bee keeni bu timbiso, bɛɛ hiɛŋ, Iyimɛyɛ nɛ du baa m mangangan ɛ ne bimenji
kpalụ cihiŋ, baa m panɛ. Bɛɛ hiɛŋ, to gwulo pe bino-bwolo bu ni i'ɛlɛ yo ohondo.

18Nazhɛ ga Naomi hiɛŋ bụ, Ɛ-yɛu mi, ima-isɛbwɛ maa kwụbɛ gana na ti iwɛ ɛtɛ
zhɛ ya sha. Iwɛnɛ po bụtụ ata zha shɛ ba ta ụhinjanụ hwayɛ ga semi aka na tu
baa kwunanjɛ iwɛ ɛtɛ.

Rutu 4

1Go Boaz munji bee zhe no odubo uba ụshɛpwụ ata, baa jɛjɛ apata. Aka na ta bụtụ
ata 'yajɛ ụmatụ tizhaada na go Boaz ga jɛmɛ iwɛ ubwa zhɛ tɛkashɛka, go Boaz

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

suyanɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, E-biyejilo mi, vwurɛ epe maa gɛga. Bụtụ ata vwụrɛ ga baa jɛjɛ.

2Go Boaz suje n-nyarɛ mụ ụshɛpwụ ata umpwa, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Gɛga ma du epe, aa jɛjɛ ga.

3Nazhɛ bɛɛ hiɛŋ bụtụ ata ga 'yajɛ ụmatụ tizhaada ta aba, Ga Naomi ata banɛ na cɛnjɛ tu Moab u gwure, baa jala kaa maa sanga cɛnjɛ ti yɛu-bino tu gɛ Ilimɛlɛk tu ko.

4Ahaŋsa mi kaa m mbishi maa mo bu mbiso iwɛ ɛtɛ, maa so tu ne eshe n-nyarɛ mu ga mi mi mɛ jɛjɛ epe. Yaa shɛ yaa bụ kwụlanɛ maa leshigeneni tu, asha duma, Yaa shɛ kaa abụ zha shɛ, asha m mbishi maa ma mapa. Iwɛnɛ po i zasa bụtụ be elele na 'yajɛ ụmatụ ata namɛ swooŋ na bụ o, Gamba kaa m bu 'wa. Ibɛ bụtụ ata hiɛŋ, N zhɛ ma lashɛganana tụ.

5Go Boaz hiɛŋ bụ, Jita na obu so cɛnjɛ ta ata ni i'ɛlɛ Naomi, asha bi zhɛ du ba saanana Rutu, Bumoab ata na shɛ bululo ba bụtụ ata 'wi. Ecilo ibɛ i shɛ maa ishicinjɛ izeci bụtụ ata 'wi ni iyi-yo-ogwu ubwa.

6Nazhɛ bụtụ ata ga 'yajɛ ụmatụ tizhaada jishijɛ Boaz, bɛɛ hiɛŋ, Asha N eri shi ma lashɛganana tu o, iwɛ maa kede iyi-yo-ogwu mi njɛ ufwu o. Asha shapa ụmatụ tɛlashɛganana ti mi maa leshigeneni tu iwɛ ikɛnyi bu. N eri shi ma lashɛganana tu o.

Go Boaz Zeni Rutu

7I shɛ la iyi uvwovwu ya atwa Isrɛl cala gana na maa e senji iyi kwo kaa maa e sheyinji i'wɛŋnɛ maa iwɛ ɛtɛ i shɛ iwɛ-tɛkana. Asha bụtụ bu ko shɛ bo hwuciko ubida ubwa maa pana bụtụ bi yebi. Nu uhwaŋna ata ibɛ atwa Isrɛl o mbisono maa a kwunanjɛ iwɛ ɛtɛ.

8Ibɛ po aka na ta bụtụ ata ga 'yajɛ ụmatụ tɛlashɛganana, hiɛŋ Boaz, Lashɛganana tụ ni ikɛnyi bụ. Nazhɛ bee hwucici ubida ubwa bee peni Boaz.

9Nazhɛ go Boaz mbishi n-nyarɛ ma ata keeni atwa na namba apata kpaaŋ, bɛɛ hiɛŋ, Ahiɛba hiɛ shɛ eseyida hwayɛ ga maa N so iyi elele nɛ ga shɛ inɛ Ilimɛlɛk, ti iyi elele nɛ ga shɛ inɛ Cilion keeni inɛ Malon ni i'ɛlɛ Naomi.

10N zeni du Rutu sasana, ubwa shɛ Bumoab ata shɛ bululo Malon maa sha biyikwo mi. N njɛ inɛ gɛ maa mɛ ishicinjɛ izeci bụtụ ata 'wi ni iyi-yo-ogwu ubwa, iwɛ maa kede izeci ibwɛ 'weji na ashashɛ umwamwa ubwa keeni ụshɛpwụ ubwa o. Ahiɛba kaa hiɛ shɛ eseyida ibɛ hwayɛ ga.

11Nazhɛ n-nyarɛ ma ata keeni atwa na namba no odubo ụshɛpwụ ata kpaaŋ, hiɛŋ bụ, Iiŋ, atuba tɛ shɛ eseyida. Ga AGWANGWAMA njɛ maa biyikwo ga be ci titeni ni ihwɛ bụ i shɛ gana Rechɛl keeni Lia, a na jwe udenji Isrɛl hwɛɛ aba ebeyebi. Ga ibu zhɛmanɛ tuba ni Ɛfrata, maa beni urishi ni Bɛtlɛhɛm.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

12Ga AGWANGWAMA leni maa miaụŋ mu na bɛɛ zhɛ ma bụ pana tedure no owo ga, mɛ njɛ maa umwamwa bụ shɛ gana umwamwa pɛrɛz yɛu Juda nɛ ga Tama metenji bu.

Go Rutu Meci Obɛd nụ Ụlamụ Devid

13Go Boaz jicinji Rutu ni ihwɛ ibwɛ, baa shɛ biyikwo bwa. Aka na boo togwu nu bwa, ibɛ AGWANGWAMA njɛ maa la ofubo, bee meci yɛu-ye-eyi.

14Nazhɛ eyikwo vwɛ hiɛŋ Naomi, Go zhemonjino AGWANGWAMA. Ubwa na leni shi maa vwụnjɛ bụtụ bụ ụmatụ u tukpororo hwayɛ ga. Ge izeci ibwɛ beni urishi ni Isrɛl:

15Ubwa zhɛ ba nda maa ohwulu bu kezhe, ubwa zhɛ ma bụ ngbaraka na aka ti'inga tụ bụ. Iwɛnɛ po utashɛ ga bụ mo bu lubo, na kaa ụ bụ zhɛmanɛ uhwuri miaụŋ-me-eyi mi cenje, ubwa ubu metenji bụjalụ ga.

16Ga Naomi shepi yɛu ɛtɛ bee sweni iŋ na agba ubwa, baa ngbaraka iŋ.

17Nazhɛ anya ubwa eyikwo hiɛŋ, E metenji Naomi yɛu-ye-eyi. Nazhɛ oo po iŋ izeci ti go Obɛd. Ubwa shɛ bishi Jɛsi na shɛ bishi Devid.

18Ajalalo pɛrɛz na: Gɛ Pɛrɛzi meci Hɛzron,

19Gɛ Hɛzron meci Ram, ga Ram meci Aminadab,

20Ga Aminadab meci Nashon, ga Nashon meci Salmon,

21Ga Salmon meci Boaz, go Boaz meci Obɛd,

22go Obɛd meci Jɛsi, gɛ Jɛsi kaa ubwa meci Devid.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

1 Samuɛl Uhiiŋ 1

Gɛ Ɛlkana na Atwa Umwamwa Ubwa Zhe Shailo

1Bụtụ bu ko namba la nu Rama na cɛnjɛ tu nshama mi Ifrem, ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ gɛ Ɛlkana, yɛu Jɛroham, bụjalụ Ɛlihu, baa shɛ bujalalo Tohu, baa shɛ udenji umwamwa Zuf bụtụ bi Ifrem.

2Gɛ Ɛlkana ata 'yajɛ eyikwo eyebi, ɛ hiɛŋ izeci bu na bu ko ga Hana, ɛɛ hiɛŋ izeci bu na bi yebi ge Penina. Ge Penina ba mata miaụŋ, ama ga Hana tuba meci shi yɛu ye elele o.

3Bụtụ ata gɛ Ɛlkana ba shana baa bana nụ ụshɛpwụ ubwa Rama baa zha nu Shailo uywa uywa maa bu na zhɛba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, na arụpɛ tụpana bu no ofwo na miaụŋ-me-eyi mi Ɛlai mi yebi, go Hofini keeni Finihas mɛ shɛ onongbo AGWANGWAMA.

4Aka elele na gɛ Ɛlkana to ụrụpɛ, ba muna biyikwo bwa ge penina usunda tijaja tu ko, ba muna du miaụŋ mi penina me eyi na mu na mo o tijaja ta aba.

5Ama tuba ba muna Hana tijaja tu na ti gembi duwa, iwɛnɛ tu boo lubo bu. Okwo ta AGWANGWAMA kepi igwune ibwɛ i tumata maa kede mata miaụŋ o.

6Ge Penina biyeshibwo Hana tuba bo mbisogo bu u'ulo maa amɛ ubwa na hashɛganụ tebiye iwɛnɛ ta AGWANGWAMA kepi igwune ibwɛ i tumata.

7Gana ata yaa ta tuhwulo uywa uywa aka elele na te e zhe nu umwono wa AGWANGWAMA, ge penina na hashɛgana bụ amɛ tebiye, ga Hana na twa-u'wo, bu zha shɛ ba ya okwo iyimɛyɛ ye elele o.

8Ibɛ po bwolo bwa gɛ Ɛlkana heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, A-Hana, Iwembe po amɛ bụ hashɛganụ i ci gana gaa? Imbe ubu njɛ aba twa-u'woo? Iwembe po aba laka iyimɛyɛ tiyaa? Bi heŋshi shi suu maa m bu zhɛmanɛ uhwuri miaụŋ-me-eyi umpwa?

9Jitoo ko te e hwuwi iyi tiya keeni iyi tuswa nu umwono wa AGWANGWAMA na namɛ nu Shailo. Ga Hana ishijɛ, amɛ ubwa kaa hashɛganụ tebiye, bee tileni nu u'wo gboo tu baa nda adua.

10Ga Hana 'yajɛ amɛ-tụhaŋtụ duwa, bee tileni nu u'wo gboo, baa njɛ adua pa AGWANGWAMA.

11Bee shiri-unu, bɛɛ hiɛŋ, Oo AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, Yaa shɛ abu mbiyanɛ tiriri ti mi Gamba yɛu-ugondu gɛ bu yo o, maa n teyinje maa kede isɛbwɛ yɛu gɛ bu ugondu ibu 'wi o. Yaa shɛ ebu m peni yɛu-ye-eyi, N shiri-unu maa N zhɛ mo bu Shilono iŋ tutu tu'wo tu bwa, asuka zha shɛ o tumongono uhiuhiu ubwa kwukwuŋ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

12Gana na ga Hana uranjɛ adua ubwa tɛnda pa AGWANGWAMA, ge Ilai kaa ngbaracɛ unu Hana.

13Ga Hana ba nda adua saiŋ saiŋ na amɛ na amɛ ubwa, ihwumbwe ibwɛ kiri ya nda bulama, ama bu vwɛ shɛ rụhwụŋ maa bụtụ hwụjɛ o. Ibɛ po ge Ilai heŋshi maa mayaga ma ngba bụ.

14Ge Ilai hiɛŋ bụ, Aka naa mayaga ga bụ mi zhɛ mo bu hiooŋ? Ganga mayaga tuswa.

15Ga Hana jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iyɛri, N swe shi mayaga kwo kaa ubarasa o, ama biyikwo ba amɛ-tụhaŋtụ kiri Ngaa shɛ! Ama amɛ-tụhaŋtụ na namɛ na amɛ mi aba kiri Omo tulonono AGWANGWAMA.

16Ta haŋsa maa Gamba bujama ga bu N shɛ biyikwo bu tusashɛ o, ama Ma nda adua ga iwɛ amɛ-tụhaŋtụ u'ulo na oo mo mbisogo.

17Ge Ilai jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Zhaga, ga amɛ bu lemi, ga Agwatana Isrɛl ubu peni iyi nɛ aba lụpa bụ.

18Ga Hana hiɛŋ Ilai, Na ma mapana iwɛ aka elele Gamba bujama ga bụ. Nazhɛ bee hwuri baa yɛ iyimɛyɛ, amɛ ubwa du hashɛganụ sụ ya o.

Tumata tu Samuɛl

19Ti iyi heri, aa gbatụ ti'ishijɛ nu uvwungwa dididi, aa zhɛbɛ AGWANGWAMA, nazhɛ ee hwuri ujiyo nu Rama. Gɛ Ɛlkana weci ne biyikwo bwa ga Hana, nazhɛ AGWANGWAMA teyinje Hana.

20Aka na ta aka ci, ga Hana le ofubo, bee meci yɛu-ye-eyi, boo po iŋ izeci ta Samuɛl. Ga Hana hiɛŋ, Iwɛnɛ tu Ngaa lụpɛ AGWANGWAMA iwɛ ubwa.

21Ta aka ci sasana, gɛ Ɛlkana na atwa ihwɛ ibwɛ hwɛɛ zhe Shailo maa pana AGWANGWAMA ụrụpɛ na aa shana a ta uywa uywa maa nda du iyi nɛ bee ge shileni la Agwatana unu ibɛ.

22Ama ga Hana zhe shi na aka ata o. Bee mbishi bwolo bwa, bɛɛ hiɛŋ, Gunu na ti yɛu gɛ jwe hwuŋ unu no mosubo, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma shapa iŋ mo shilo nu umwono wa AGWANGWAMA maa nama apata tutu tu'wo tu bwa.

23Gɛ Ɛlkana jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, I zhɛmɛ tebiye, nda gana elele na ebi heŋshi maa i teni cɛŋ ne eshe bu. Gɛga ni ihwɛ uuwa i ci aka na yee jwe unu no mosubo. Ama ga AGWANGWAMA ubu ụrɛcɛnganɛ n-ndumwa mu bwa. Ibɛ biyikwo ata, ga Hana jɛjɛ ga ni ihwɛ, bɛɛ wɛnicinjɛ yɛu ɛtɛ uuwa i ci aka na yee jwe unu no mosubo.

Ga Hana Shepi Samuɛl Bee Shileni AGWANGWAMA

24Aka na ti yɛu ɛtɛ jwe ga unu no mosubo, ga Hana shepi iŋ, baa 'waŋnɛ du yɛu buna ye eyi ike na ta namɛ shiywa shɛ tatụ te e meci iŋ keeni mihiuŋ mu nkolo mu tatụ keeni ututu meni mụ tụ'walụ ta afwafwa, bee zhe nu umwono wa

© 2008 Bible Society of Nigeria.

AGWANGWAMA na namɛ nu Shailo. Ga Samuɛl kaa ta shɛ yɛu nɛ ta gwumwa cwɛŋ.

25Aka na ta a kwụnɛ yɛu ɛtɛ buna ye eyi, nazhɛ aa shapɛ yɛu ɛtɛ ga Samuɛl no ofwo Ilai.

26Ga Hana hiɛŋ Ilai, Iyɛri mi, shɛlaga iwɛ mi. Bi te me mepi hŋ? Gamba n shɛ biyikwo ata la shikeni epe na agba bụ ma nda adua no ofwo AGWANGWAMA.

27Iwɛ yɛu gɛ la Ngaa lụpɛ bụ, AGWANGWAMA kaa m peni ga iyi nɛ Ngaa lụpɛ bụ la.

28Iwɛbɛ po Ngaa shapɛ yɛu gɛ maa mo shilono bu AGWANGWAMA tutu tu'wo tu bwa. Nazhɛ aa zhɛbɛ AGWANGWAMA apata.

1 Samuɛl Uhiiŋ 2

Azunga Ashɛtwa na ga Hana Zụnjɛ na Adua Tɛnda

1Ga Hana ndaananɛ adua, bɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA shidinji amɛ mi nu unyasa; ukpahiŋ mu wa kaana ugombo na amɛ AGWANGWAMA! Ibɛ po Ama hunga atwa i'ime mi ilɛtu, Ama bwada kaa unyasa iwɛnɛ ebi m bicinji!

2I zasa bụtụ na shɛ bụtụ bi tijilo gana AGWANGWAMA o: i zasa kaa bụtụ be elele na shɛ gana bwa o, I zasa kaa ijilɛni nɛ shɛ gana Agwatana tu o.

3Ganga ya tubusa ta ata tụ bụ tụ 'wụtụ, kede n-ndumwa mu tubusa mu banɛ ya nu unu bu o. AGWANGWAMA, ubwa shɛ Agwatana na mepi iyi elele, ubwa kaa zhɛ ba duma ụshɛrɛya iyi elele nɛ atwa a nda.

4Itɛ ya atwa na ga 'yajɛ ikɛnyi kwuswatagwụ, ama asụnyasụ tuba a kaana ukpahiŋ ti'yaga.

5Atwa na a ya la iyimɛyɛ o shigogo, e meme shiyeni ya ufwafwa maa e gwushiji iyimɛyɛ, atwa na tuba imunɛ ya kwụna la, imunɛ kwụnɛ shɛ aŋ ya o. Biyikwo na shɛ la bu'ulo meci ya miaụŋ mi cenje, ama biyikwo na meci la miaụŋ mu ufwugwo bu zasa ya yɛu okwo ike.

6AGWANGWAMA ubwa ba kwụna bụtụ, ubwa kaa bɛɛ hicinjɛ, ubwa bo zucingo atwa ne e'uye, ubwa kaa bɛ bɛcinjɛ aŋ.

7AGWANGWAMA ubwa ba nda atwa oko okofwo, ubwa kaa du ba nda atwa oko azhɛgba, ubwa bo zucingo bụtụ, ubwa kaa du bo gombicingo bụtụ.

8Ubwa bɛ ishicinjɛ okofwo nu upwupwutu, baa pashanjɛ atwa na zasa iyi nu ubizo. Ubwa ba nda aŋ amadanga shɛgwuma, baa gɛgɛcɛnga aŋ no ohwolu ụjɛrụma. AGWANGWAMA ubwa 'yajɛ okoshilo unyizo ga, na aba du kaa boo mo unyizo ga.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9Ubwa ba jilanɛ shihwulu sha atwa ubwa tɛcara, ama tishi tuba ta twala ogworozwo; bụtụ eri shi ba lasụ tedure nu ukpahiŋ ukɛnyi ibwɛ o.

10AGWANGWAMA zhɛ iricingo atwa i'ime ibwɛ hwɛɛ; bi zhɛ ba kalanɛ aŋ uto taa na azuba maa u to aŋ. AGWANGWAMA ubwa zhɛ ba duma ụshɛrɛya cɛnjɛ tu unyizo hwɛɛ; ubwa zhɛ ba pana agwuma ubwa ukpahiŋ, ubwa kaa zhɛ ba nda maa ga agwuma ubwa na bee dudugeni manɛbɛ lasatagwụ no ofwo elele.

11Nazhɛ gɛ Ɛlkana sanɛ ujiyo nu Rama. Ama yɛu ɛtɛ ga Samuɛl tuba jɛjɛ nu Shailo baa ndana AGWANGWAMA ugondu nu ukaka Ilai.

Iwɛ Miaụŋ-me-eyi mi Ilai mu Tusashɛ

12Miaụŋ-me-eyi mi Ilai mɛ shɛ atwa tusashɛ, iwɛ ya AGWANGWAMA te shi aŋ o.

13Masha mu na onongbo ata a nda iyi na atwa na a zhajɛ ụrụpɛ na: Aka elele na bụtụ be elele to ụrụpɛ, miaụŋ-mu-ugondu mo onongbo ma 'waŋnɛ ɛcibwɛ a na 'yajɛ tigazha tụ tatụ, a zhajɛ na aka na tu usunda ata ta patanɛ nu ulwa waa gwuzhaga ni ikwɛshɛ,

14ba kala ɛcibwɛ ata ni ikwɛshɛ ɛtɛ usunda shiteji. Usunda we elele na ɛcibwɛ ata to hwayɛ, bɛɛ vwɛ uŋ, asha bunongbo ata ubwa 'yajɛ uŋ. Gana aa nda atwa Isrɛl elele na a zhajɛ nu Shailo maa o to ụrụpɛ ta.

15Inɛɛ nɛ aa nda medenji inɛ ɛtɛ nɛ, okwo ee te suji shi manɛbɛ maa e hwoŋzhinji, yɛu-ugondu bunongbo ya zhajɛ, yɛ hiɛŋ bụtụ ata to ụrụpɛ, M panɛ manɛbɛ maa mo nyoso, iwɛnɛ tu Ngaa zha shɛ ma ya hwayɛ usunda bụ na ebi shiteji, semi una tinyoso kiri Ama ya.

16Yaa shɛ kaa bụtụ ata hiɛŋ bụ, Ganga tugwo e hwoŋzhinji manɛbɛ hiiŋ nazhɛ teri hwayɛ gana elele na aba jala. Yɛu ɛtɛ ugondu bunonbgo yɛ hiɛŋ, Awo! M panɛ mu hwuwayɛ go! Yaa shɛ kaa ebi m peni shi, asha N zhɛ ma shapa ni iji.

17Gana iwɛwɛ ye esemberi ata Ilai ya kaana ugombo, yaa wumangwụ ne eshe AGWANGWAMA ta, iwɛnɛ te e peni shi ya iyi ụrụpɛ ya AGWANGWAMA ụjɛrụma okwo cwɛŋ.

Ga Samuɛl ba Ndana AGWANGWAMA iyi nu Shailo

18Yɛu ɛtɛ ga Samuɛl kaa ya ta tuhwulo na AGWANGWAMA iyi tɛndana, boo hwuŋtono idikɛ ɛtɛ ilinɛn i tikpɛngbɛ.

19Bino bwa bo togonono bu idikɛ ticwɛŋ, baa 'waŋnana bụ na aka na tu baa 'wa bwolo bwa maa ee zhe Shailo maa ɛ cɛ ụrụpɛ uywa uywa.

20Nazhɛ ge Ilai ba pana Ɛlkana keeni biyikwo bwa uwebiye, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Ga AGWANGWAMA ihi keeni miaụŋ mi nya no biyikwo ga tụlụkpashɛ ti inɛ gɛ ehi peni bu. Na aba ibɛ nazhɛ o hwulo ya ujiyo ni ihwɛ ya aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

21AGWANGWAMA kaa keeni Hana uwebiye, bee meteneni miaụŋ-me-eyi mu tatụ keeni miaụŋ-mo-o mi yebi. Ga Samuɛl ba kaana ugombo nu ugondu wa AGWANGWAMA tɛnda.

Ge Ilai na Miaụŋ mu Bwa me Eyi

22Ge Ilai injɛ ya tebiye na aka ga, baa hwuga kaa iyi elele nɛ miaụŋ mu bwa ma nda atwa Isrɛl hwɛɛ keeni gana na oo woto ne eyikwo na a nda ugondu no odubo udulo ata u tu'ulwatagwụ aa nama.

23Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Iwembe po ahia ndangana iyi iwɛ gana gaa? Iwɛ nɛ po atwa Isrɛl elele mo m mbiso iwɛ iyi iwɛ nɛ ahia nda hwɛɛ.

24A-miaụŋ mi mi, ganga ma ijɛ ɛtɛ oo, unabarɛ hiŋ na atwa a duma pilanụ sụ okwo cwɛŋ o!

25Yaa shɛ bụtụ njɛ binya bụtụ iwɛwɛ, Agwatana eri o tono orogwu ubwa; ama yaa shɛ bụtụ njɛ AGWANGWAMA iwɛwɛ, gaaba kwuŋ eri bo tono orogwu ubwaa? Ama a shɛlajɛ shɛ n-ndumwa me bishi ba aba o, iwɛnɛ ti yaa shɛwa ukwulana wa AGWANGWAMA maa kwụna aŋ.

26Gabata yɛu ɛtɛ ga Samuɛl ya kaana tuwaŋna, no tulubo ti biye na AGWANGWAMA keeni na atwa du.

Tigesere tụ Tụwụmana tu na Aa Dumanganɛ Ihwɛ Ilai

27Nazhɛ bụtụ bu ko ba Agwatana zhajɛ no ofwo Ilai, bɛɛ hiɛŋ bụ, AGWANGWAMA hiɛŋ, M mama bacɛnganɛ la atwa ihwɛ eshi bu ga Aron na aka na ta a shɛ la ajama agwuma Ijipti ga Faro.

28Ụlamụ ubwa Ngee teri na ashashɛ alamụ Isrɛl hwɛ hwɛɛ maa a na sha onongbo mi, maa a na ma ndana ugondu nu utukwu-ụrụpɛ mu, maa o no mo hwoŋzhingono iturɛre, maa o no ubono idikɛ ɛtɛ i tikpɛngbɛ na agba nu umbe mu. Ngee peni aŋ sasana iyi ya arụpɛ tuhwoŋzhingo ye elele nɛ atwa Isrɛl a 'waŋnɛ maa ga shɛ aba 'yajɛ aŋ.

29Asha iwembe po ehi to dundo waa iyi ya arụpɛ keeni apwaŋ mi a na Ngɛɛ hiɛŋ atwa mi ga na ma panɛɛ? (Ilai,) iwembe po abụ mụnɛ miaụŋ mụ bụ ụjɛrụma n hwurii? Ebi leneni aŋ maa o no sugo usunda na uhwuri una vwɛ nụ ụzhɛ hwɛɛ na amɛ iyi nɛ atwa mi Isrɛl ma 'waŋnanɛ maa o no nyomongoo?

30Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl, N shiri la unu cala, Ngɛɛ hiɛŋ, Atwa umwamwa ụlamụ bụ, aba kiri zhɛ na ma ndana ugondu tunongbo aka elele. Ama shɛ gana ata yɛɛ zhɛ ya sha ya hwuwayɛ o! Ama atwa na ma muna ụjɛrụma, aba du Ngɛɛ zhɛ ma muna ụjɛrụma, ama iwɛ ya atwa na ma ngbaraka cwɛŋ zha shɛ ya tatụlanụ bụtụ be elele o.

31Shɛlaga, aka zhɛ o to ti Ngɛɛ zhɛ ma kwụna esemberi nu umwamwa we eshi bu, iwɛ maa kede a 'yaga bụtụ be elele na zhɛ na ya urugbo maa inga kwukwuŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

32Bi zhɛ ba ngbaraka ti Ngɛɛ zhɛ ma pana atwa Isrɛl hwɛɛ uwebiye, ama bi zhɛ tuba ba nama ne tiriri. I zasa bụtụ be elele zhɛ ba ya urugbo ni ihwɛ bu kwukwuŋ harɛ maa inga.

33N zhɛ kaa ma waŋpana bụtụ bu ko na amɛ ajalalo bu maa ya uraiŋ, ubwa zhɛ na ma ndana ugondu tunongbo nu utukwu-ụrụpɛ mu. Ama ubwa kaa zhɛ bo lubicingo eshe bu na malaba mu u'wo na ɛbi zhɛ bu na twa. Uwebiye ye elele zha shɛ yo bu tomo, atwa zhɛ a kwụna ajalalo bu a na vwɛ hwɛɛ nu utokwobi.

34Miaụŋ mụ bụ me eyi mi yebi, go Hofini keeni Finihas mi zhɛ mo 'wo nu uwaŋna ụjita uko hwɛɛ. Inɛ ɛtɛ ibɛ zhɛ ya sha useyida maa iyi elele nɛ Ngee bi mbishi zhɛ yɛ sɛ tilɛɛ.

35N zhɛ m mama talaga bunongbo bɛ tɛcara bu naa na zhɛ na nda iyi elele nɛ n teneni cɛŋ na ahaŋsa mi. N zhɛ ma nda ma 'yaga ajalalo anaa na zhɛ na ndana bụtụ mi na ee dudugeni manɛbɛ iyi unyizo-nom:

36Bụtụ be elele na kaa Ngɛɛ zhɛ ma waŋpana na amɛ ihwɛ bụ, bi zhɛ na zhagana bunongbo ata maa bu na lụpa bụ ukwuribi keeni iyimɛyɛ. Bi zhɛ na lụpa bụ, bɛɛ hiɛŋ bụ, Ma bụ tabwa, n leneni kaa maa ma zha na amɛ shimwono shi ko shɛ na onongbo a nda ugondu noko mo gwushigo iyimɛyɛ tiya.

1 Samuɛl Uhiiŋ 3

AGWANGWAMA Suyanɛ Samuɛl

1Aka na ti yɛu ɛtɛ ga Samuɛl namɛ nu ukaka Ilai baa ndana AGWANGWAMA ugondu. N-ndumwa ma AGWANGWAMA kaa mɛ 'nyananjɛ, shizobu kaa du shɛ barɛ shɛ tebiye na aka ata o.

2Jitoo ko nụ ụjita ti ge Ilai weci no ofwo na boo woto, eshe ubwa kaa du kwụbɛ shɛ ya uhwaŋna tebiye aka ata o.

3Ga Samuɛl tuba weci na amɛ ohwolu tijilo no ofwo ata Ikpɛtɛ ɛtɛ ya Agwatana shi, ụsụtụla wa Agwatana kaa du te 'weji shi o.

4Nazhɛ AGWANGWAMA suyanɛ Samuɛl. Ga Samuɛl leni, bɛɛ hiɛŋ bụ, Oo, Gamba na.

5Ga Samuɛl gezhiji bee zhegeni Ilai, bɛɛ hiɛŋ bụ, Gamba na, iwɛnɛ po N hwụjɛ ta abu n suyanɛ. Ge Ilai jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, M bu suyanɛ shɛ kaa; zhaga gwulo woto. Ga Samuɛl gwuri ga bee weci.

6AGWANGWAMA suyanɛ Samuɛl sasana. Ga Samuɛl ishijɛ bee zhe pi Ilai, bɛɛ hiɛŋ bụ, Gamba na, iwɛnɛ po N hwụjɛ ta abu n suyanɛ. Ama ge Ilai jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Ɛ-yɛu mi, M bu suyanɛ shɛ o, zhaga gwulo wotonono.

7Ga Samuɛl te mepi shi la AGWANGWAMA o, iwɛnɛ tu n-ndumwa ma AGWANGWAMA mu ga ta kapɛshɛngwanụ sụ bụ la na aka ata.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

8AGWANGWAMA suyananɛ Samuɛl na aka ụtatụ. Bɛɛ ishijɛ bee zhe pi Ilai, bɛɛ hiɛŋ bụ, Gamba na, iwɛnɛ po N hwụjɛ ta abu n suyanɛ. Nazhɛ ge Ilai eshiciji ya maa AGWANGWAMA a suyana yɛu gɛ.

9Iwɛbɛ po ge Ilai hiɛŋ bụ, Zhaga gwulo wotonono. Yaa shɛ baa bu suyanɛ hwayɛ sasana, hiɛŋ bụ, AGWANGWAMA duma, Gamba yɛu bu ugondu na, N shɛlajɛ. Ga Samuɛl gwuri ga bee weteneni.

10Nazhɛ AGWANGWAMA Zhajɛ bee shikeni apata, baa suyananɛ ụhiɛŋshɛ gana ebe cebe, bɛɛ hiɛŋ, Samuɛl! Samuɛl! Ga Samuɛl leni, bɛɛ hiɛŋ bụ, Duma, yɛu bu ugondu shɛlajɛ.

11AGWANGWAMA hiɛŋ Samuɛl, Kwụba N zhɛ ma nda iyi ike ni Isrɛl, inɛɛ nɛ zhɛ ya nda acɛbɛ bụtụ be elele na hwụjɛ iŋ ngowuu.

12Jita ata ibɛ Ngɛɛ zhɛ ma ụrɛcɛnga iyi elele nɛ Ngaa dumwa la maa N zhɛ ma sukakana ihwɛ Ilai ni ibɛ, te kwuni nu umozhigo ibɛ tutu i ci ukwunanga ibɛ.

13M mbiswo bu la maa N zhɛ ma pana umwamwa ubwa ulwapɛ unyizo-nom, iwɛnɛ ta miaụŋ mu bwa mu mo m pindono. Ge Ilai kaa mepi, bi tezhigeni shi aŋ kaa maa e genji iŋ tɛnda o.

14Iwɛbɛ po Ngee keleni ihwɛ Ilai unu maa okwo ụrụpɛ kwo kaa upwaŋ, eri shi wo ngwuricingo ulwapɛ iwɛwɛ gɛ ya aba i'wɛtwɛ 'wɛtwɛ kwukwuŋ.

15Ga Samuɛl weci uuwa iyi heri, bee kepeshenji shidubo shu umwono wa AGWANGWAMA. Inyɛsɛ kaa shɛ bụ maa mbiso Ilai ozobu ata.

16Ge Ilai suyanɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Ɛ-yɛu mi ga Samuɛl! Ga Samuɛl leni, bɛɛ hiɛŋ bụ, Oo, Iyɛri, Gamba na.

17Ge Ilai heŋteni Samuɛl, bɛɛ hiɛŋ, Imbe kwuŋ AGWANGWAMA ubi mbishii? Ta ma swakana iyi elele o. Yaa shɛ ebi m mbishi shi hwayɛ iyi elele nɛ bee bi mbishi hwɛɛ, asha Agwatana zhɛ ma bu pana ulwapɛ ụ'wụtụ.

18Ga Samuɛl mbishi bu ga iyi elele hwɛɛ, i zasa iyi elele nɛ bee swekeni bu okwo ike o. Ge Ilai hiɛŋ, Ubwa shɛ AGWANGWAMA, ga nda iyi elele nɛ teneni bu cɛŋ.

19Gabata ga Samuɛl ba kaana tuwaŋna, AGWANGWAMA kaa namɛ nu bwa. Bi leni shi maa ga n-ndumwa me elele na ga Samuɛl jɛmɛ mu kwu kwukwuŋ.

20Ofwo elele na atwa Isrɛl namɛ ee teje, te kwune nu Dan tuzuba uuwa i ci Biɛ-shiba tuta ta cɛnjɛ ti Isrɛl, e mepi ya maa e shikicinji Samuɛl maa sha bigesere ba AGWANGWAMA gom.

21Nazhɛ AGWANGWAMA mɛmɛ bɛcinjɛ sasana nu Shailo, no ofwo na ba mama bacɛnganɛ la Samuɛl tedure nu n-ndumwa mu na bee mbishi bu.

1 Samuɛl Uhiiŋ 4

Afilistia Lasụ Atwa Isrɛl, Ee Leshiji Ikpɛtɛ ya AGWANGWAMA

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1Aka elele na ga Samuɛl jɛmɛ iwɛ, atwa Isrɛl a shɛlaga iwɛ ubwa hwɛɛ aba. Na
aka ata ibɛ atwa Isrɛl beni maa a njɛ ujasa na Afilistia. Ee zhe ee jwe ugba wa aba
nɛ Ɛbɛnɛzɛ, Afilistia tuba jwe una wa aba ugba ne Efɛk.

2Afilistia keleni atwa Isrɛl bụkpagwụ, ee peji aŋ agba. Aka na tu ujasa vwi eshe,
Afilistia kwụnɛ atwa Isrɛl gana atwa igbɛɛ-iyebi (4,000) ne ehilo ujasa.

3Aka na ta asaza na vwɛ gwure nu ugba wa aba, ehwurembe atwa Isrɛl hiɛŋ,
Imbe po AGWANGWAMA leni maa ga Afilistia utu lasụ hwayɛ ga gana gaa?
Hwure tɛ shapɛ ma Ikpɛtɛ Unu-tutwa ya AGWANGWAMA nu Shailo iwɛ maa i
nama na ashashɛ tu, iwɛ maa iti lesheji ni i'ɛlɛ ya atwa i'ime tu.

4Nazhɛ atwa ata tumwanɛ ga atumwa a na zhe Shailo, aa shapɛ ga Ikpɛtɛ Unu-
tutwa ya AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, ubwa na jɛjɛ na ashashɛ iyi-uumwa
ya apiambɛ ɛtɛ iyebi. Ibɛ miaụŋ mi Ilai mi yebi, go Hofini ne Finihas mu 'waŋnɛ
Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa ya Agwatana, aa zhajɛ ni ibɛ.

5Aka na ti Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa ya AGWANGWAMA ci ugba ata, nazhɛ atwa Isrɛl
hwɛɛ uganɛ n'ungwa mu unyasa taawụụ, harɛ cɛnjɛ tɛ njɛ bulama.

6Aka na ta Afilistia hwụjɛ n'ungwa ma ata, ɛɛ hiɛŋ, Imbe po Ehibru a kala
n'ungwa mi ci gana goo? Aka na te e hweyigeni, ee mepi ya maa Ikpɛtɛ Unu-
tutwa ya AGWANGWAMA ibɛ pushe nu ugba we Ehibru.

7Ibɛ po inyɛsɛ shɛ Afilistia, ɛɛ hiɛŋ, Adooyi, ebe ti meni! Agwatana oko teni ba
nu ugba ata. Iyi gɛnɛ gɛ ga ta tɛ njɛ shɛ la kwukwuŋ!

8Ebe ti meni! Gaaba eri ma tu lashaga na tuwa tu ga tu ukpahiŋ ụ'wụtụụ? Tuwa
tu gana na la tụ kwụnɛ atwa Ijipti nụ ụshɛka ne tishikpe tu ufwugwo!

9Ahiɛba Afilistia, nda ma ohwulu hiŋ oko ma hiɛ njɛ teleyi maa kede tɛ shɛ ma
ajama Ehibru gana na aa shɛ la ajama tu o. Mama 'imɛ ma maa hiɛ njɛ teleyi nu
ujasa ga.

10Afilistia shanɛ ikɛnyi nu ujasa ata, aa lasụ atwa Isrɛl, ibɛ po atwa Isrɛl gezhiji
ee ji nu nhwaŋ ma aba. Atwa na aa kwụnɛ jita ata shɛ shɛ atwa iyɛrɛ o. Asaza
atwa Isrɛl a na a zha tahaŋnụ ni ivwunɛ a na aa kwụnɛ jita ata a shɛ atwa igbɛɛ-
umpwa-ni-bɛ-tɛ (30,000).

11Ee leshiji Ikpɛtɛ Unu-tutwa ya Agwatana, aa kwụnɛ miaụŋ mi Ilai mi yebi, go
Hofini ne Finihas.

Tu'wo ti Ilai

12Bụtụ bu ko na shɛ ụlamụ Bɛnjamin banɛ ne ehilo ata ujasa jita ata gom, bee
gezhije bee gwure nu Shailo. Tugwuno tu bwa tu dwatwagwụ hwɛɛ, baa ulwa
ahwayɛ nu uhiuhiu ubwa hwɛɛ iwɛ amɛ-tụhaŋtụ na baa 'yajɛ.

13Aka na ta bụtụ ata pushe, ge Ilai ta kaa jɛjɛ ni iyi bɛjɛjɛ nɛ shi nụ ụzalụ
uhwaŋna, baa ngbarakacɛ uhwaŋna, iwɛnɛ to ohwulu o horoko bu, iwɛ Ikpɛtɛ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

ɛtɛ Unu-tutwa ya Agwatana. Gana na ta bụtụ ata teni nụ ụshɛpwụ ata, baa jɛmɛ unabarɛ gana na tu ujasa shɛ. Ibɛ po inyɛsɛ shɛ atwa ụshɛpwụ ata hwɛɛ, bụtụ bụtụ keri n'ungwa.

14Aka na ti ge Ilai hwụjɛ u'wo ata, bee heŋteni, bɛɛ hiɛŋ, Imbe kwuŋ njɛ atwamwa aa twa-u'wo gana goo? Ibɛ bụtụ ata zhe kakayɛ bee mbishi Ilai unabarɛ gana na tu ujasa ata shɛ.

15Ge Ilai kaa ulwa ya shiywa dupu-na-buhanda-na-shɛba-shɛ-tụndatụ (98) te e meci bu na aka ata, bụ kwụbɛ shɛ ya kaa du uhwaŋna tebiye o.

16Ibɛ bụtụ ata mbishi Ilai, bɛɛ hiɛŋ, Ne ehilo ujasa bana Ngaa bananganɛ hwayɛ ga, Ngee gezhije tutu epe. Ge Ilai heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Ɛ-yɛu mi, gana na ujasa ata shɛɛ?

17Butumwa ata mbishi Ilai, bɛɛ hiɛŋ, Atwa Isrɛl gezhigeni Afilistia. Tụkwụna tu na aa kwụnɛ atwa tu, tu hwuleji! Shɛ inɛ ɛtɛ kiri o, ehilo yɛ miaụŋ mụ bụ mi yebi, go Hofini ne Finihas, ee leshiji du Ikpɛtɛ Unu-tutwa ya Agwatana!

18Aka na ta bụtụ ata teyinje iwɛ Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa, ge Ilai bɛzhɛrungwa ni iyi nɛ baa ga jɛjɛ bee leyi mabaaba geri bo odubo ata ụshɛpwụ. Ubwa kaa injɛ ya, bee nyemi du kaa, ibɛ po ulayɛ ata dwonu bu i'ilu, bee 'wi. Bi 'yagajɛ atwa Isrɛl shiywa buhanda (40).

19Utashɛ Ilai na shɛ biyikwo Finihas, ga 'yajɛ ofubo, aka tumata tu bwa kaa du go gwumwonu. Aka na tu baa hwụjɛ unabarɛ maa e leshiji ba Ikpɛtɛ Unu-tutwa ya Agwatana, maa bishi bwolo bwa keeni bwolo bwa kaa du 'weeneni ba, ụngwụ tumata to bu gunu ata ko, bee kwuzhi bee meci.

20Gana na ti bɛɛ zhɛ ya tu'wo, eyikwo ata na untanganɛ bụ, hiɛŋ bụ, Ta nda inyɛsɛ o, yɛu-ye-eyi ebi meci! Ama bɛ jɛshɛjɛ shɛ aŋ ya o, iwɛnɛ ti bee mepi shi ya okwo a njɛ ba nu bwa!

21Ibɛ po oo po yɛu ɛtɛ izeci ti ga Ikabod, bi hiɛŋ, Ụjɛrụma pashɛngwa atwa Isrɛl. Ibɛ shɛ iwɛ Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa nɛ ee leshiji keeni iwɛ tu'wo te bishi bwolo keeni tu'wo to bwolo bwa du.

22Bɛɛ hiɛŋ, Ụjɛrụma pashɛngwa nu uhiuhiu wa atwa Isrɛl, iwɛ Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa ya Agwatana ee leshiji.

1 Samuɛl Uhiiŋ 5

Ikpɛtɛ Unu-tutwa Namɛ na Ashashɛ Afilistia

1Aka na ta Afilistia leshiji Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa ya Agwatana, ee becinji iŋ nɛ Ɛbɛnɛzɛ, ee shepi iŋ ee shi nụ ụshɛpwụ wa aba ụ'wụtụ na ɛɛ hiɛŋ, Ashdod.

2Afilistia shepi iŋ ee tecinji ni isume tuwa ta aba, tu na ɛɛ hiɛŋ, Dagon, ee shi iŋ todongonu itɛtɛnuwɛŋ tuwa ta ata.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Aka na ta atwa Ashdod zhinjɛ ti iyi heri nu uvwungwa, aa kwụbɛ ti itɛtɛnuwɛŋ
ya Ashdod leyegeji yee ubi eshe ibɛ na cɛnjɛ nu umbe ebe Ikpɛtɛ ya
AGWANGWAMA. Ɛɛ ishicinjɛ iŋ ee gwuricinji nu urubwo na yaa ga namɛ.

4Ti iyi heleneni nyajita, ɛɛ zhinjɛ nu uvwungwa, aa kwụbɛ tu Dagon leyeneni
hwayɛ, yee ubi eshe ibɛ na cɛnjɛ nu umbe Ikpɛtɛ ya AGWANGWAMA sasana.
Uhiuhiu ibɛ keeni i'ɛlɛ ibɛ hwɛɛ cushangwụ yee tilegeni no odubo,
ukwudungwuru ibɛ kiri vwɛ ya.

5Iwɛbɛ po onongbo Dagon keeni atwa elele na o tono ni isume ɛtɛ, Dagon na
Ashdod, munji shi ya no odubo isume ɛtɛ Dagon tutu taa hwayɛ.

6Ibɛ po AGWANGWAMA peni atwa ata Ashdod ulwapɛ tebiye, boo holono aŋ. Bi
peni aŋ ulwapɛ bee tegeni aŋ akpakpacɛ hwɛɛ ta atwa ashɛpwụ anya a na shɛ
ababɛshɛ Ashdod.

7Aka na ta atwa Ashdod kwụbɛ ya iyi nɛ teneni aŋ, ɛɛ hiɛŋ, Agwatana atwa Isrɛl
ubwa ma tu pana ulwapɛ ga, ta-tuwa tu tu tu Dagon. Kede Ikpɛtɛ gɛ ya Agwatana
Isrɛl nama ya no ofwo tu o.

8Aa tumwanganɛ ehiu cɛnjɛ ta Afilistia hwɛɛ, aa ụlwatagwụ. Ee heŋteni aŋ, ɛɛ
hiɛŋ, Gana naa ɛti zhɛ ta nda Ikpɛtɛ gɛ Unu-tutwa ya Agwatana Isrɛl tubaa? Ɛɛ
jishijɛ aŋ, ɛɛ hiɛŋ, Shapa iŋ ma hi zhe Gat. Ee shepi ga Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa ee
zhe apata.

9Ama aka na ta a shapɛ iŋ, yee ci ụshɛpwụ ata. AGWANGWAMA sukakanɛ atwa
ụshɛpwụ ata ne tishikpe tụ 'wụtụ, bee tegeni aŋ akpakpacɛ. Ibɛ akpakpacɛ ata
mburusonu ya no ofwo atwa aba na ta gwụmwatangwụ keeni atwa aba a'wụtụ
hwɛɛ.

10Ee shepi Ikpɛtɛ ɛtɛ ya Agwatana, ee zhe Ɛkron. Ama aka na ti Ikpɛtɛ ɛtɛ ya
Agwatana ci Ɛkron, atwa Ɛkron uganɛ, ɛɛ hiɛŋ, A tɛ shapɛrɛganɛ Ikpɛtɛ ya
Agwatana Isrɛl epe, iwɛ maa a tụ kwụnɛ hwɛɛ tu!

11Aa tumwanganɛ ehiu Afilistia hwɛɛ, aa ụlwatagwụ, ɛɛ hiɛŋ, Gwuricingo ma
Ikpɛtɛ gɛ Unu-tutwa ya Agwatana Isrɛl no ofwo na ahiɛ shapɛ iŋ la, iwɛ maa kede
to 'wo hwɛɛ ta amwamwa tu o. Iwɛnɛ po tishikpe tu rungwutwonowoŋ ụshɛpwụ
ga hwɛɛ, iwɛnɛ ta Agwatana a pana aŋ ulwapɛ ụ'wụtụ.

12Okwo atwa na 'wi shi, akpakpacɛ ata tegeni aŋ kaa du, ibɛ po n'ungwa ma atwa
ụshɛpwụ ata mu munji tutu tụla.

1 Samuɛl Uhiiŋ 6

A Haŋsa Gana na maa e Gwuricinji Ikpɛtɛ Ɛtɛ

1Ikpɛtɛ ɛtɛ ya AGWANGWAMA namɛ nu u'una wa Afilistia ipiɛnɛ icenje.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

2Afilistia suyaganɛ onongbo aba keeni ashɛjɛ aba, ee heŋteni aŋ, ɛɛ hiɛŋ, Gana naa ɛti zhɛ ta nda Ikpɛtɛ gɛ ya AGWANGWAMAA? Yaa shɛ ɛti zhɛ to gwuricingo iŋ no ofwo na ya namɛ la, imbe ɛti zhɛ ta madanga iiŋ?

3Ɛɛ hiɛŋ aŋ, Yaa shɛ ɛhi zhɛ hio gwuricingo Ikpɛtɛ ɛtɛ ya Agwatana Isrɛl, to gwuricingo iŋ ma kwukwuŋ ni i'ɛlɛ yo ohondo, nda ma gana elele na ehi eri maa hi medenji ụrụpɛ hiŋ tụwụma. Nazhɛ ɛhi zhɛ hia zhɛmanana, nazhɛ du ɛhi zhɛ hia mapa ecilo no po baa ga hi pana ulwapɛ ata aka elele.

4Ee heŋteni aŋ, ɛɛ hiɛŋ, Imbe kwuŋ shɛ ụrụpɛ go tụwụma ɛti zhɛ ta tumwanana bụụ? Ɛɛ jishijɛ aŋ, ɛɛ hiɛŋ, unto ma ụsụbwa wa akpakpacɛ a ta a ta keeni shokuzo na azhɛnarɛya gana na tu ufwugwo we ehiu Afilistia namɛ. Go tu'unto tu ko tɛ shɛ iwɛ uhiu uko. Iwɛnɛ po ụngwụ tishikpe ta ata uko uko ubwa ụ hiɛ 'imɛ hwɛɛ hiŋ, ta shɛgwuma sha ata shi hiŋ shɛ ta.

5I shɛ tilɛɛ maa hiɛ njɛ ụsụbwa wa akpakpacɛ ata keeni shokwuzo sha ata, ibɛ ge heshigeni cɛnjɛ ti hiŋ. Pana ma Agwatana atwa Isrɛl ụjɛrụma. Nekeshi ba hi ganga ya ulwapɛ tụpana, ta-tuwa ti hiŋ keeni cɛnjɛ ti hiŋ.

6Iwembe po ahia jala maa hi shɛshɛpanɛ gana na agwuma Ijipti ga Faro keeni atwa Ijipti shɛshɛpanɛ laa? Kede isɛbwɛ ihi 'wi gana na bɛɛ 'wɛnjɛ aŋ la tishikpe nazhɛ ee leneni atwa Isrɛl maa e beni ni Ijipiti o.

7Zhaga nda ma ụhaŋtụ cɛnjɛ ufwo maa hi rinje inɛ iyebi nɛ 'yajɛ oywoywo, inɛɛ nɛ ee te peteni shi ụ'wụ'wụ-i'ilu maa i njɛ ugondu kwukwuŋ, ama tuba gwuricingo ma oywoywo aba ni ihwɛ.

8Shapa ma Ikpɛtɛ ɛtɛ ya AGWANGWAMA hi shiyeni iŋ na amɛ ụhaŋtụ ata ahiɛ njɛ. Zwono ma ụsụbwa wa akpakpacɛ ata ahi ga njɛ iwɛ ụrụpɛ ata tụwụma ni ikpɛtɛ ɛtɛ du maa inɛ ɛtɛ tuba kekwuri uŋ no ofwo elele na yɛɛ zhɛ ya zha.

9Na ngbaraka iŋ ma tuba geri na yɛɛ zhɛ. Yaa shɛ yoo to hwayɛ geri bu Bɛt-shɛmɛsh na shɛ cɛnjɛ ti ibɛ, asha ti mepi ya maa Agwatana atwa Isrɛl ubwa ga ga tu tumwananɛ iyi iwɛ ɛtɛ. Ama yaa shɛ yee te shi hwayɛ geri ata, asha ti mepi ya maa i'ɛlɛ ibwɛ zaba ne tishikpe tu na ti ge ti jiteni o, asha ikpɛsu kwakwa yaa njɛ.

10Atwa ata njɛ ga gana na te e mbishi aŋ, e suji inɛ ɛtɛ iyebi oo to iŋ nụ ụhaŋtụ ata, ee jicinji tuba oywoywo aba ni ihwɛ, ee kepi aŋ.

11Ee shiyeni Ikpɛtɛ ɛtɛ ya AGWANGWAMA na amɛ ụhaŋtụ ata keeni ikpɛtɛ ɛtɛ ụsụbwa shokwuzo keeni akpakpacɛ ata zweni ni ibɛ.

12Ibɛ inɛ ɛtɛ hwuri geri bu Bɛt-shɛmɛsh mbwụụ, a vwụrɛ shɛ okwo nu u'ala ubiye kwo kaa nu u'ala ugwulwo. Ibɛ ehiu ebe Afilistia 'wa aŋ tutu tugwungwu ti Bɛt-shɛmɛsh.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

13Na aka ga ibɛ atwa Bɛt-shɛmɛsh zweni nu ulomu oo gwubo iyimɛyɛ ya aba nɛ
ɛɛ hiɛŋ wit. Aka na ee shepi eshe, aa kwụbɛ ti Ikpɛtɛ ya AGWANGWAMA ye ci, ee
bweji unyasa, iwɛnɛ ta a kwụbɛ iŋ.

14Ibɛ inɛ ɛtɛ kekwuri ikpɛtɛ ɛtɛ yee ci ehilo bụtụ bu ko na ɛɛ hiɛŋ go Joshua, na
namɛ ni Bet-shɛmɛsh, yee shikeni ya apata no ofwo na utayɛ uko ụ'wụtụ namɛ.
Nazhɛ atwa ata kekebi ụhaŋtụ ata ụ'wụ'wụ inɛ ge kekwuri, nazhɛ aa kwụnɛ inɛ
ɛtɛ ee peni AGWANGWAMA ụrụpɛ tuhwoŋzhingo apata.

15Alivai kezhicinje Ikpɛtɛ ɛtɛ ya AGWANGWAMA keeni ikpɛtɛ ɛtɛ ụsụbwa iyi nɛ
aa njɛ na azhɛnarɛya ge zweni, ee peteni iŋ nu utayɛ ata ụ'wụtụ. Nazhɛ atwa Bɛt-
shɛmɛsh peni AGWANGWAMA ụrụpɛ tuhwoŋzhingo keeni arụpɛ anya.

16Aka na te ehiu ebe Afilistia a ta kwụbɛ gana na ta a njɛ ijɛ ɛtɛ, nazhɛ ee gwuri
ne Ɛkron gụnụ ụjita ata gbaa.

17Afilistia tumwananɛ AGWANGWAMA ụsụbwa wa akpakpacɛ ata a ta aa njɛ na
azhɛnarɛya, iwɛ ụrụpɛ wa aba tụwụma: uko shɛ iwɛ Ashdod, uko shɛ iwɛ Gaza,
uko shɛ iwɛ Ashkɛlon, uko shɛ iwɛ Gat, uko shɛ iwɛ Ɛkron.

18Aa tumwanganɛ du ụsụbwa shokwuzo sha ata aa njɛ na azhɛnarɛya nu gana
na tu ufwugwo wa ashɛpwụ aba a na shɛgwuma sha aba shɛ ta shɛ untanganɛ,
ta ashɛpwụ aba a'wụtụ a'wụtụ a na 'yajɛ uba keeni ashɛpwụ aba ticwɛŋ cwɛŋ a
na zasa uba. Utayɛ ata ụ'wụtụ namɛ ni itimɛ Joshua bụtụ ata bu Bɛt-shɛmɛsh,
ugata ee peteni Ikpɛtɛ ɛtɛ ya AGWANGWAMA u ta namba apata, ubwa shɛ
useyida iyi nɛ njɛ apata tutu taa hwayɛ.

19AGWANGWAMA kwụnɛ etwenyi Bɛt-shɛmɛsh dupu-nu-woshi (70), iwɛnɛ te e
hikeni amɛ Ikpɛtɛ ɛtɛ ya AGWANGWAMA. Ibɛ po atwa ata to-ụkwụla iwɛnɛ ta
AGWANGWAMA kwụnɛ atwa na ashashɛ aba i ci gana ata ufwugwo.

E Shepi Ikpɛtɛ ya AGWANGWAMA ee Zhe Kiriat-jiarim

20Ibɛ po etwenyi Bɛt-shɛmɛsh hiɛŋ, Gaaba kwuŋ eri bo shikono na agba
AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ga tijiloo? Yaa shɛ bee beni no olugwo tu, asha
no ofwo ata aba bɛɛ zhɛɛ?

21Ibɛ po aa tumwanɛ atumwa na zhe no ofwo atwa Kiriat-jiarim, ɛɛ hiɛŋ aŋ,
Afilistia na gwuricinje Ikpɛtɛ ya AGWANGWAMA, zwe ma maa hi shepi iŋ no
ofwo hiŋ.

1 Samuɛl Uhiiŋ 7

1Gabata atwa Kiriat-jiarim shepi ga Ikpɛtɛ ɛtɛ ya AGWANGWAMA ee shi iŋ nu
umwono bụtụ bu ko na patanɛ ni ishɛmɛ, ɛɛ hiɛŋ ga Abinadab. Aa njɛ yɛu ibwɛ
ye eyi gɛ Ɛleaza tijilo iwɛ maa bu na ngbaraka Ikpɛtɛ ɛtɛ ya AGWANGWAMA.

2Ikpɛtɛ ɛtɛ ya AGWANGWAMA shi ni Kiriat-jiarim te ilegeji i ci shiywa woshi.
Atwa Isrɛl hwɛɛ twanɛ AGWANGWAMA u'wo tebiye maa mbiyono aŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Ga Samuɛl na untanganɛ Atwa Isrɛl Peni Aŋ Unu maa ga Jɛshɛrɛjɛ-shihaŋsa

3Ga Samuɛl hiɛŋ atwa ihwɛ Isrɛl hwɛɛ, Yaa shɛ ɛhi zhɛ hie gwure no ofwo
AGWANGWAMA na ahaŋsa hiŋ oko hwɛɛ, asha 'waŋ ma tuwa ta ata ta anya
edenji keeni ntatanuwaŋ ma ata ɛɛ hiɛŋ, Ashtarot, maa hi peni AGWANGWAMA
shɛmɛ shi hiŋ hwɛ hwɛɛ maa ga shɛ ubwa kiri ahia zhɛba. Nazhɛ bɛɛ zhɛ ma hi
lashɛga ni i'ɛlɛ ya Afilistia.

4Ibɛ po atwa Isrɛl 'wɛŋ ga ntatanuwaŋ ma ata mu tuwa ta ata ɛɛ hiɛŋ Beal keeni
mu na mu tuwa ta ata ɛɛ hiɛŋ Ashtarot, aa zhɛba ya AGWANGWAMA kiri.

5Ga Samuɛl hiɛŋ, Sotulonu ma atwa Isrɛl hwɛɛ ni Mizpa, maa Ma ndana aŋ adua
no ofwo AGWANGWAMA apata.

6Aa ụlwatagwụ ga ni Mizpa, aa salajɛ meni aa 'wɛŋ na cɛnjɛ, ibɛ shɛ upwaŋ na ee
peni AGWANGWAMA, aa njɛ ezumi apata jita ata uuwa uwaŋna teni. Aa jɛmɛ
apata, ɛɛ hiɛŋ, Tɛ njɛ AGWANGWAMA iwɛwɛ. Ga Samuɛl jɛmɛ ụshɛrɛya wa atwa
Isrɛl ni Mizpa ata.

Afilistia Sukakanɛ Atwa Isrɛl

7Aka na ta Afilistia hwụjɛ maa atwa Isrɛl sotulonu ba ni Mizpa, ehiu Afilistia na
atwa aba zhe maa a sukakanɛ atwa Isrɛl. Aka na ta atwa Isrɛl hwụjɛ iŋ, inyɛsɛ
shɛ aŋ.

8Ibɛ po atwa Isrɛl hiɛŋ Samuɛl, Ta ganga AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu
tutabwa iwɛ tu o, iwɛ maa mo tu bicingo ni i'ɛlɛ ya Afilistia.

9Ibɛ po ga Samuɛl shepi yɛu-ụgwụdụ na to subo bee peni AGWANGWAMA ụrụpɛ
tuhwoŋzhingo hwɛ hwɛɛ. Nazhɛ baa njɛ adua pa AGWANGWAMA iwɛ atwa Isrɛl,
ibɛ po AGWANGWAMA jishijɛ adua ubwa.

10Tu ga Samuɛl ta ta ụrụpɛ ata tuhwoŋzhingo, ibɛ Afilistia sure maa a sukakanɛ
atwa Isrɛl nu ujasa. Gunu ata AGWANGWAMA keleni Afilistia uto uko ụ'wụtụ na
azuba. Ibɛ po tusukwutogwu tɛ 'imɛ aŋ hwɛ hwɛɛ, ee gezhigeni atwa Isrɛl.

11Nazhɛ atwa Isrɛl beni ni Mizpa ee urigeni Afilistia nu usumwa, aa kwụna aŋ nu
uhwaŋna ata tutu i ci tuta tu Bɛtika.

Iwɛ Utayɛ ata Ɛɛ Hiɛŋ Ɛbɛnɛzɛ

12Ga Samuɛl shepi utayɛ uko bee shikicinji uŋ na ashashɛ Mizpa ni Shen, boo po
uŋ izeci, bɛɛ hiɛŋ, Ɛbɛnɛzɛ. Bi hiɛŋ, AGWANGWAMA ubwa iti mbiyeni tutu.

13Gana atwa Isrɛl lasụ Afilistia ta, e teni shi ya cɛnjɛ ta atwa Isrɛl kwukwuŋ.
Gobwonu kaa du isɛbwɛ ya AGWANGWAMA ya sukakana Afilistia uuwa ga
Samuɛl to 'wo.

14Atwa Isrɛl leshigeneni ashɛpwụ elele na Afilistia lesheji la ni i'ɛlɛ ya aba, te
kwuni ni Ɛkron tutu i ci Gat. Atwa Isrɛl leshigeneni cɛnjɛ ta aba na Afilistia hwɛɛ.
Ibɛ po amɛ-olom du namɛ ya na ashashɛ atwa Isrɛl na A'amo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Ga Samuɛl jɛmɛ ụshɛrɛya wa atwa Isrɛl tutu tu'wo tu bwa.

16Uywa we elele rinje bo rungo Bɛtɛl, ni Gilgal keeni Mizpa, bu na kwunangana atwa Isrɛl ashɛrɛya aba na ashɛpwụ ata.

17Nazhɛ bo gwulo nu Rama, iwɛnɛ po apata shɛ ihwɛ ibwɛ. Ba dumangana du atwa Isrɛl ashɛrɛya tiririri apata. Apata du kaa bee meni AGWANGWAMA utukwu-ụtụpɛ.

1 Samuɛl Uhiiŋ 8

Atwa Isrɛl Lụpɛ maa a 'Yaga Agwuma

1Aka na tu ga Samuɛl injɛ, bee suji miaụŋ mu bwa me eyi baa njɛ aŋ ajɛmɛ-ụshɛrɛya atwa Isrɛl.

2Ɛ hiɛŋ izeci yɛu ibwɛ ihiiŋ go Joɛl, ɛɛ hiɛŋ izeci inɛ iyebi ga Abija; a namɛ ni Biɛshiba aa duma ụshɛrɛya.

3Ama miaụŋ ma ata mu bwa mu 'wa sụ uhwaŋna ubwa o, e genji uhwaŋna ubwa, aa 'wa uhwaŋna ule tiya. A lashaga ukwuribi ugworo, a na duma ya ụshɛrɛya u tu'ubo.

4Ibɛ po n-nyarɛ mi Isrɛl hwɛɛ mu sotulonu, mee zhegeni Samuɛl nu Rama,

5ɛɛ hiɛŋ bụ, Kwụba, miaụŋ mụ bụ mu 'wa sụ uhwaŋna bụ o, gabụ kaa bɛ injɛ ya, iti teleji agwuma na zhɛ ma tu untangana gana na anya edenji vwɛ 'yajɛ hwɛɛ.

6Ama amɛ Samuɛl hashɛganụ ni iwɛ ɛtɛ ɛɛ hiɛŋ bụ, Iti teleji agwuma na zhɛ ma tu untangana. Ga Samuɛl njɛ adua no ofwo AGWANGWAMA.

7AGWANGWAMA hiɛŋ Samuɛl, Iyi elele nɛ atwa ata bi hiɛŋ, lonono aŋ. Shɛ gabụ aa lacɛ o, ama Gamba aa lacɛ maa kede ma sha agwuma aba o.

8Iyi elele nɛ aa ma nda la te kwuni taa na aka na ti Ngɛɛ bɛcinjɛ aŋ ni Ijipti tutu i ci hwayɛ ga, ibɛ gɛnɛnɛ du aa bu nda. E n genji aa zhɛba tuwa.

9Hwuga iwɛ nɛ aa jɛmɛ maa a 'yaga agwuma aba na aka ga. Ama mbiso aŋ tuba tebiye gana na agwuma ata aba zhɛ na nda aŋ hwuŋ.

10Ga Samuɛl mbishi atwa ata lụpɛ bụ agwuma n-ndumwa me elele na AGWANGWAMA jɛmɛ.

11Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Gana na masha ma agwuma ata zhɛ ma hi untangana hwuŋ mi zhɛ ma sha na: Bi zhɛ ba nda miaụŋ mi hiŋ me eyi asụcɛ ihɛŋtu ibwɛ ujasa. Bɛɛ zhɛ ba nda atwa oko asụcɛ idɛkwɛ ibwɛ, bɛɛ zhɛ ba nda atwa oko maa o no hwulono ihɛŋtu ibwɛ ujasa umbe nu usumwa.

12Bi zhɛ ba nda atwa oko ehiu atwa akpakwụ-a-ta a-ta, (1,000) ne ehiu atwa dupu dupu. Miaụŋ mi hiŋ mi zhɛ ma sha ahwɛŋ itimɛ ibwɛ, ne ejwe iyimɛyɛ ibwɛ, na alụma i'wɛŋnɛ ibwɛ ujasa iwɛ ihɛŋtu ibwɛ ujasa.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13Miaụŋ mi hiŋ mo o bɛɛ zhɛ ba nda anjɛ iturɛre ibwɛ, na anjɛ tiyikwo keeni anjɛ akara ubwa.

14Bi zhɛ ba lashaga ntuma mi hiŋ mu na mu zhɛmanjɛ hwɛɛ, tu ntuma mi hiŋ ma shifwafwa keeni ntuma mi hiŋ ma buta, ba pana mu anjɛ-ugondu ubwa.

15Bi zhɛ bo sugo iyi-a'umpwa iyi hiŋ izɛgwu keeni iyi-a'umpwa shifwafwa shi hiŋ, ba pana ehiu anjɛ-ugondu ubwa keeni maiuŋ mu bwa mu ugondu.

16Bi zhɛ bo sugo ajama hiŋ eyi na ajama hiŋ o o; keeni esemberi hiŋ ebiye, nu nzhinyacɛ mi hiŋ maa a na ndana bụ ugondu.

17Ubwa zhɛ bo sugo iyi-a'umpwa ya agwụdụ hiŋ, ahiɛba kaa du hi zhɛ hia shaanana ajama ubwa.

18Aka ata ci hwuŋ, hi zhɛ hi na twa-u'wo iwɛ agwuma hiŋ na ehi meme teleji, ama AGWANGWAMA tuba zha shɛ a shɛlaga hwuŋ u'wo hiŋ o.

19Ama atwa ata lacɛ unu Samuɛl tuhwuga, ɛɛ hiɛŋ bụ, Awo! Ta jala agwuma na zhɛ ma tu untangana,

20iwɛ maa ta sha du gana anya edenji elele, maa bu no tu hwulono umbe nu ujasa tɛnda.

21Tu ga Samuɛl shɛlajɛ iyi elele nɛ atwa ata dumanjɛ hwɛɛ, bee gwuleneni bee swegeni mu AGWANGWAMA.

22AGWANGWAMA jishijɛ Samuɛl, bɛɛ hiɛŋ, Lonono aŋ iyi nɛ aa jɛmɛ, maa teleji aŋ agwuma. Nazhɛ ga Samuɛl mbishi atwa ata Isrɛl hwɛɛ, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Bụtụ bụtụ go jiyo nụ ụshɛpwụ ubwa.

1 Samuɛl Uhiiŋ 9

Go Soul Zhaganɛ Samuɛl

1Bụtụ bụ ụlamụ Bɛnjamin bu ko namba la, ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ ge Kish, yɛu Ebiɛl, baa shɛ bụjalụ Ziro, baa shɛ bujalalo Bɛkorat, baa shɛ binyabɛshɛ Afia; bɛ shɛ bɛzhɛgba tebiye.

2Bi meci yɛu ike ye eyi, ɛɛ hiɛŋ izeci ibɛ go Soul. Go Soul ata zhɛmɛ usemberi tebiye. I zasa bụtụ be elele na zhɛmɛ gana bwa na ashashɛ atwa Isrɛl kwukwuŋ. Bi zeci ni i'ilu bee hwuri bụtụ be elele ni Isrɛl.

3Na aka ga, ibɛ nzhinyacɛ mi Kish na shɛ bishi Soul mi inanjɛ bụ. Ge Kish hiɛŋ yɛu ibwɛ go Soul, Shapa yɛu-ugondu ike maa hi rinje nzhinyacɛ ma ata.

4Ee zhe ee duleji cɛnjɛ ti ishɛmɛ Ifrem, bee duleji du cɛnjɛ tu Shalisha, a kwụbɛ shɛ mụ kaa o. Nazhɛ ee duleji ti geri ba cɛnjɛ tu Shalim, ama mu zasaba apata o. Nazhɛ ee duleji cɛnjɛ ti Bɛnjamin, e te shi mu waa ugbe o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

5Aka na te e ci cɛnjɛ tu Zuf, go Soul hiɛŋ yɛu ɛtɛ ibwɛ ugondu, nɛ ge zhe nu bwa, Hwure tu hwuri ujiyo, shibwonu bishi mi zhɛ na ta hwayɛ oruwo iwe tu, ba ganga ya iwɛ nzhinyacɛ.

6Ama yɛu ɛtɛ ugondu jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Nda zhiiŋ! Bụtụ ba Agwatana bu ko namba nụ ụshɛpwụ ga, atwa a muna bụ ụjɛrụma tebiye. Iyi elele kaa du baa jɛmɛ yɛ sɛ ga, hwure ti zhe pu bwa, nekeshi bi eri mo tu mbiso hwayɛ ofwo na maa ta ta nzhinyacɛ mu ga ugbe.

7Go Soul heŋteni yɛu ɛtɛ ibwɛ ugondu, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ eti zhe hwayɛ apata, imbe tuba ɛti zhɛ ta pana bụtụ ataa? Iyimɛyɛ nɛ atu ga 'waŋnɛ na alapa tu kaa hwuwowo. Imbe atu ta 'yajɛ ya maa ta pana bụtụ ata ba Agwatanaa?

8Yɛu ɛtɛ ugondu jishijɛ Soul, bɛɛ hiɛŋ, N ta 'yajɛ azụrụfa oko iwɛrɛ cwɛŋ bana, N zhɛ ma pana bụ hwayɛ inɛ ɛtɛ maa mo ti mbisono uhwaŋna na ụ shɛ maa ta ta.

9Go Soul jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Ahaŋsa go zhɛmɛ tebiye! Mizha tu hwuri. Aa sanɛ ga nụ ụshɛpwụ ata bụtụ ata ba Agwatana namɛ.

10Gana na to o mungo ishɛmɛ ɛtɛ, aa twa na miaụŋ mu ko mo o ti mɛɛ zhɛ uwapa. Ee heŋteni miaụŋ ma ata mo o, ɛɛ hiɛŋ, Bụkwụbɛ-bu-uhwaŋna namɛ suu nụ ụshɛpwụ ga?

11(Na aka ata ɛ hiɛŋ la bigesere maa bụkwbɛ-bu-uhwaŋna ni Isrɛl. Ibɛ po aka elele na bụtụ be elele ba jala maa hwoyigono iwɛ no olugwo Agwatana, bi zhɛ bɛ hiɛŋ, N zhɛ no ofwo bụkwụbɛ-bu-uhwaŋna).

12Nazhɛ miaụŋ ma ata mo o mi jishijɛ, mɛɛ hiɛŋ, Iiŋ, bu namba. Bwaata du tɛ zhɛ nu umbe hiŋ. Shana ma ikɛnyi hi zhɛ hio jitono bu, hi zhɛ hia ta bụ hwayɛ ugbe gunu na ehi teni nụ ụshɛpwụ tobwolo bi te munji shi ishɛmɛ maa ya iyimɛyɛ o.

13Ubwa ganana te ci ụshɛpwụ ga hwayɛ ga, iwɛnɛ ta atwa ụshɛpwụ ga zhɛ a ta hwayɛ ụrụpɛ nu utukwu-ụrụpɛ na namɛ ni ishɛmɛ gɛ. Atwa na aa ga suyanɛ (nụ ụrụpɛ ata) zha shɛ o kwuno hwayɛ iyi tiya tobwolo bi te ci shi o, iwɛnɛ po ubwa zhɛ ba pana hwayɛ ụrụpɛ ata tugwo hiiŋ, nazhɛ a yɛ iyimɛyɛ.

14Go Soul ni yɛu ibwɛ ugondu zhe ga nụ ụshɛpwụ ata. Gana na to o tono ụshɛpwụ ata, aa kwụbɛ Samuɛl tu baa banɛ bee ci geri aba iwɛ maa hwulo ni ishɛmɛ no ofwo ụrụpɛ ata.

15AGWANGWAMA go kopishingwonuo Samuɛl tobwolo go Soul te ci shi o, bɛɛ hiɛn bụ,

16Beyi ga aka gana go, N zhɛ ma tumwanɛ bụtụ bụ ụlamụ Bɛnjamin bu ko no ofwo bu, dudugono bu manɛbɛ maa sha agwuma atwa mi Isrɛl. Ubwa kaa zhɛ ba lashaga atwa mi ni i'ɛlɛ ya Afilistia. N kwụbɛ ụbaụta na atwa mi a nda, Ngaa hwụjɛ kaa du u'wo na aa twa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

17Aka na tu ga Samuɛl kwụbɛ Soul, AGWANGWAMA hiɛŋ bụ, Bụtụ ata Ngee bi mbishi iwɛ ubwa na! Ubwa zhɛ ba sha agwuma atwa mi.

18Go Soul zhegeni Samuɛl no odubo ụshɛpwụ ata, bee heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, ce bwaa ihwɛ bụkwụbɛ-bu-uhwaŋna ata namɛɛ?

19Ga Samuɛl jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Gamba ganana. Mizha no hwulo ma ni ishɛmɛ ɛtɛ. Hi zhɛ hia ya hwayɛ iyimɛyɛ ne mi. Beyi ga nu uvwungwa nazhɛ Ngɛɛ zhɛ mo bu mbiso iyi elele nɛ namɛ na amɛ bụ, nazhɛ hwuri ujiyo.

20Yaa shɛ inɛ nzhinyacɛ ma ata mɛ 'inɛ jita neshi na hwayɛ, kede ohwulu ubu horoko ya iwɛ muba o, o towo mu ugbe. Gaaba kwuŋ atwa Isrɛl a jala duwaa? Shɛ gabụ suu keeni atwa ihwɛ bishi bu hwɛɛ?

21Go Soul jishijɛ bụ. Bɛɛ hiɛŋ, Shɛ ụlamụ Bɛnjamin ata 'nyanɛ uhwuri ụlamụ we elele ni Isrɛl suu Ngaa shɛ? Shɛ nu umwamwa ata ci shi umwamwa we elele nụ ụlamụ Bɛnjamin suu Ngaa namɛ? Gana na yee bi timeni maa jɛmɛ n-ndumwa mu gana go ne mii?

22Nazhɛ ga Samuɛl zeriji Soul keeni yɛu ibwɛ ugondu, bee tecinji aŋ na amɛ umwono uko ụ'wụtụ, bee peni aŋ ohwolu ajɛjɛ maa a shɛ uhiu wa agaiŋ na ci gana atwa talacɛ a na aa ga suyanɛ apata, maa a gɛgaga.

23Ga Samuɛl hiɛŋ bɛnjɛ be tiyikwo, M panɛ usunda we ebe Ngee bi peni, Ngɛɛ bi hiɛŋ, Swaka uŋ swooŋ.

24Ibɛ bɛnjɛ be tiyikwo bwɛjɛ bu ga i'unte ɛtɛ ee ge teri, bee shi iŋ na agba Soul. Ga Samuɛl hiɛŋ [Soul], Kwụba, iyi nɛ aa ga bụ intananɛ na, ya iŋ. Gabụ ee ge weŋpeneni iŋ maa yɛ na aka ga, na agaiŋ ga aa suyanɛ epe. Gana go Soul yɛ iyimɛyɛ na Samuɛl jita ata ta.

25Aka na ta a banɛ ni ishɛmɛ ɛtɛ, ee zwe nụ ụshɛpwụ, ee beleni Soul adugwa ni ihiŋhiŋ ukogo umwono, go Soul weci apata bee leyi malabụ.

26Aka na ti iyi heri, ga Samuɛl suyanɛ Soul nu ukogo ata go Soul ge weci, bɛɛ hiɛŋ bụ, Zhinjɛ, maa Me bi she maa hwuri ujiyo. Go Soul zhinjɛ ga, ee beni oo to uhwaŋna, tu go Soul keeni Samuɛl.

27Aka na to o gwumwonu tubana nụ ụshɛpwụ ata, ga Samuɛl hiɛŋ Soul, Hiɛŋ yɛu gɛ bu ugondu maa go bu no tu hwulono. Ibɛ po yɛu ɛtɛ ugondu hwuleni aŋ ga. Ga Samuɛl hiɛŋ Soul sasana, Shikono tugwo epe gobuko fwalaa, maa Mo bu mbiso iwɛ nɛ Agwatana jɛmɛ.

1 Samuɛl Uhiiŋ 10

Ga Samuɛl Dudugeni Soul Manɛbɛ maa Sha Agwuma

1Nazhɛ ga Samuɛl shepi ikeke nɛ manɛbɛ mu zweni, bee dudugeni Soul manɛbɛ nu uhiuhiu, baa ruwanɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ bụ, AGWANGWAMA ubu dudugeni manɛbɛ maa shɛ agwuma na zhɛ a untangana atwa ubwa Isrɛl. Gabụ bi zhɛ ba untangana

© 2008 Bible Society of Nigeria.

atwa AGWANGWAMA, maa lesheji aŋ ni i'ɛlɛ ya atwa i'ime ya aba a na rungwutwonu aŋ. Useyida na ɛbi zhɛ ba mapa maa AGWANGWAMA ubwa bi teri, bee bu dudugeni manɛbɛ maa shɛ uhiu wa atwa ubwa na:

2Aka na ebi beni hwayɛ no olugwo mi, bi zhɛ ba twa ne etwenyi oko eyebi to dongonu u'uye Rechɛl, ni Zɛlza na namɛ na cɛnjɛ ti Bɛnjamin. Ɛ zhɛ mo bu mbiso maa o towo nzhinyacɛ ma ata ebi ge beni urungo muba ugbe cebe, ohwulu herikeni shi ya bishi bu iwɛ muba o. Iwɛ bụ kiri ohwulu o horoko bu ya, bɛɛ hiɛŋ, Gana na bwaa Ngɛɛ zhɛ ma nda iwɛ yɛu mii?

3Ebi beni apata ebi keeni izhɛ fwalaa, bi zhɛ ba twa ne etwenyi oko atatụ nu ucilo ukpekpeshi ata namɛ nu Tabo, tɛ ɛ zhɛ Bɛtɛl maa a panɛ Agwatana ụrụpɛ. Bụtụ aba bu ko 'waŋnɛ oywoywo iyweywe atatụ, bụtụ bi yebi 'waŋnɛ tu'unto tu mbrad tụ tatụ, nazhɛ bụtụ bu tatụ 'waŋnɛ ututu meni mụ tụ'walụ ta afwafwa.

4Ɛ zhɛ ma bụ 'walụ, nazhɛ a bụ pana tu'unto tu mbrad ti yebi, bi zhɛ kaa ba lashɛga tụ ni i'ɛlɛ ya aba.

5Na aba inɛ ɛtɛ, bi zhɛ ba zha ni Ishɛmɛ ya Agwatana nɛ namɛ ni Gibia, no ofwo ata ugba we ejeshi Afilistia namɛ. Aka na ɛbi zhɛ bo tono no odubo ụshɛpwụ ata, bi zhɛ ba twa ne edingbe egesere oko ta a banɛ ne bikpekwu bu ko, aa 'nyamɛ shɛduma, na aganga, oo hwulo akpasana keeni egweje, ta a duma tigesere.

6Gunu ata Mpiala ma AGWANGWAMA mi zhɛ mo bu ubo nu ukpahiŋ ụ'wụtụ, nazhɛ ɛbi zhɛ du bo kwuno tigesere tụdụma na aba, ba sha ya bụtụ na beni swooŋ.

7Aka na abụ kwụbɛ ti ijɛ ibi teneni hwɛɛ, iyi elele nɛ Agwatana ubu utegeni maa njɛ, nda iŋ ya.

8Mizha no mo hwulono maa no to Gilgal, Gamba ta me ci, maa ma ta ụrụpɛ tuhwoŋzhingo keeni ụrụpɛ wa amɛ-olom. Jitɛ icenje ɛbi zhɛ bu ma n shɛlana apata maa ma zhajɛ Mo bu mbisono iyi nɛ abɛ shɛ ba nda.

Go Soul Namɛ na Ashashɛ Egesere

9Aka na tu go Soul genji Samuɛl, nazhɛ Agwatana peni Soul masha mu ufwo. Iyi elele nɛ ga Samuɛl ge mbishi bu, i sɛ jita ata hwɛɛ.

10Aka na te e ci Gibia, aa twa apata ne edingbe egesere oko. Gunu ata Mpiala ma Agwatana mu ubi bu nu ukpahiŋ ụ'wụtụ, nazhɛ bee kwuni du tigesere tụdụma na ashashɛ aba.

11Aka na ta atwa na ge mepi bu cala kwụbɛ tu baa duma tigesere ne egesere vwɛ, atwa ata mama hiaŋnụ, Imbe bwa teneni yɛu Kishii? Go Soul suu shaananɛ ma bigesere?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12Ibɛ po bụtụ bu ko na ga namɛ apata cebe heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Gaaba kwuŋ shɛ bishi ba abaa? Ibɛ po n-ndumwa ma ata mɛ shɛ ya ushwa na aa duma, ɛɛ hiɛŋ, Go Soul suu namɛ ya du na ashashɛ egesere?

13Aka na tu go Soul hwuwi tigesere tụdụma, bee hwuri ne bikpekwu ata.

14Nazhɛ bishi Soul bu ko heŋteni bu, ti yɛu ibwɛ ugondu, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Cee kwuŋ ehi ge zhee? Go Soul jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Ti ge zhe urungo nzhinyacɛ, ama gana na atụ kwụbɛ shɛ mụ, ibɛ po eti zhe ya no ofwo Samuɛl.

15Nazhɛ bishi ata Soul hiɛŋ Soul, Ma bụ tabwa, m mbishi iyi nɛ ga Samuɛl ihi mbishe?

16Go Soul jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Bi ti mbishe kpataa maa o towo nzhinyacɛ ma ata ugbe. Ama bi mbishi shi tuba bishi ata bwa iyi nɛ ga Samuɛl mbishe bu maa ubwa zhɛ ba sha agwuma o.

Go Soul Shɛ Agwuma Atwa Isrɛl

17Ga Samuɛl suyaganɛ atwa Isrɛl, aa ulwa no ofwo AGWANGWAMA ni Mizpa,

18bɛɛ hiɛŋ aŋ, AGWANGWAMA na shɛ Agwatana atwa Isrɛl hiɛŋ, N hi bɛcinjɛ na cɛnjɛ ti Ijipti, Ngɛɛ hi lɛshijɛ du kaa ni i'ɛlɛ ya atwa Ijipti keeni i'ɛlɛ ya atwa cɛnjɛ ti nya te elele tu na tu ma hi nda la umungwuta.

19Ama hiɛ lacɛ ya Agwatana hiŋ, na ihi bicinji nu ufwu hiŋ tɛnda keeni tiriri ti hiŋ hwuwayɛ go. Ɛhi hiɛŋ, Iti peni agwuma na zhɛ ma ti 'yagaga. Ụlwatagwụ ma na agba AGWANGWAMA, ta alamụ hiŋ keeni amwamwa hiŋ.

20Nazhɛ ga Samuɛl suje alamụ atwa Isrɛl hwɛɛ maa a kaanɛ izhɛ. Aa 'wɛŋ icɛcɛ, ibɛ icɛcɛ 'imɛ ụlamụ Bɛnjamin.

21Ga Samuɛl kaanɛ amwamwa ụlamụ Bɛnjamin izhɛ amwamwa amwamwa, ibɛ icɛcɛ 'imɛ umwamwa Matri. Baa kaanɛ umwamwa Matri izhɛ atwa oko oko, ibɛ icɛcɛ 'ime Soul yɛu Kish. Ama te e dwelekeci bu, e te shi bu ugbe o.

22Ibɛ po ee heŋteni AGWANGWAMA, ɛɛ hiɛŋ, Bụtụ ata te ci ba suu? AGWANGWAMA jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Go Soul ye kaa mama intanɛ ni i'wɛŋnɛ ɛtɛ ehi suteni.

23Nazhɛ ee gezhiji, ɛɛ vwɛ Soul apata, aka na ti bee ci bee shikeni na ashashɛ atwa ata, aa kwụbɛ maa i'ilu ibwɛ zeci yee hwuri inɛ bụtụ be elele.

24Ga Samuɛl hiɛŋ atwa ata hwɛɛ aba, Bụtụ ganana AGWANGWAMA teri! I zasa bụtụ be elele na shɛ gana bwa na ashashɛ atwa ga o. Nazhɛ atwa ata uganɛ hwɛɛ aba, ɛɛ hiɛŋ, Agwuma Tumaka! Ya urugbo te ilegeji.

25Nazhɛ ga Samuɛl mbishi atwa ata undwa wa agwuma keeni ugondu na agwuma zhɛ na nda. Bee 'nyeci iŋ du nu utakada, bee shepi utakada ata, bee shiri uŋ na agba AGWANGWAMA. Nazhɛ bee genji atwa ata, bụtụ bụtụ ji ni ihwɛ ibwɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

26Go Soul du ji ni ihwɛ ibwɛ ni Gibia. Ibɛ ejeshi na 'yajɛ ikɛnyi, anaa na Agwatana ishicinjɛ shɛmɛ sha aba, she Soul.

27Ama atwa oko tusashɛ, hiɛŋ, Gana naa bụtụ ga eri ma tu lashagaa? Ibɛ po aa ngbaracɛ bụ cwɛŋ, a 'waŋnanɛ shɛ bụ upwaŋ we elele maa e peni bu. Ama go Soul njɛ shɛ isɛbwɛ na aba o.

1 Samuɛl Uhiiŋ 11

Go Soul Lasụ A'amon

1Na aba inɛ ɛtɛ, nazhɛ ga Nahash na shɛ Bu'amon munji, bee zhe Jɛbɛsh-giliad. Ibɛ atwa na namɛ ni Jebɛsh hwɛɛ hiɛŋ Nahash, Twa-unu no tu maa ta bu nda agwuma tu.

2Ga Nahash jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ me hi shilono okpogo oko tugwo, yaa shɛ ehi leni okpogo ata nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma twa-unu ne hiŋ. N zhɛ mo hwucoko shishe shi hiŋ shi u'ala ubiye hwɛɛ maa ma nda atwa Isrɛl ụpụrụsa hwɛɛ aba.

3Nazhɛ n-nyarɛ mi Jebɛshi mi hiɛŋ bụ, Iti peni ijitɛ icenje maa ta tumwangana atumwa na cɛnjɛ ti Isrɛl hwɛɛ. Yaa shɛ yaa zasa bụtụ be elele na eri ma tu lashaga, nazhɛ ɛti zhɛ tu momo zwono ni i'ɛlɛ bu.

4Aka na ta atumwa ata zhe ee ci Gibia na shɛ ụshɛpwụ Soul, ee mbishi atwa ụshɛpwụ ata utumwa ata, ibɛ po atwa ata tileni nu u'wo gboo hwɛɛ aba.

5Gunu na tu go Soul munje buna bu bwa, bee ci ujiyo ehilo, bee heŋteni, bɛɛ hiɛŋ, Imbe bwa teni atwa kpaaŋ a twa-u'wo gana gaa? Ee mbishi bu utumwa na atwa Jebɛsh tumwananɛ aŋ.

6Aka na tu go Soul hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, ibɛ Mpiala ma Agwatana mu ubi bu nu ukpahiŋ ụ'wụtụ, nazhɛ isɛbwɛ ibwɛ ishijɛ tebiye.

7Bee jejeji ụ'wụ'wụ-i'ilu inɛ wunzu wunzu baa tumwanɛ atumwa maa ge suji iŋ e beni urungo na cɛnjɛ ti Isrɛl hwɛɛ, maa e mbishi aŋ du utumwa maa, Bụtụ be elele na beni shi maa 'wa ata Soul keeni Samuɛl maa zha ujasa ga, asha gana ga du ɛɛ zhɛ o hwuŋzorongo inɛ ibwɛ. Ibɛ po inyɛsɛ ya AGWANGWAMA shɛ atwa Isrɛl iwɛ iyi nɛ bɛɛ zhɛ ba nda aŋ, aa banɛ hwɛɛ aba gana maa bụtụ bu ko gba.

8Go Soul sotulonu aŋ ni Bisɛk, baa rɛcɛ aŋ. Atwa Isrɛl namɛ igbɛɛ-dipi-tɛtu (300,000), atwa Juda namɛ Igbɛɛ-umpwa-ni-bɛ-tɛ (30,000).

9Ee mbishi atumwa ata ga banɛ ni Jebɛsh-giliad, ɛɛ hiɛŋ, Ɛ zhɛ mo hi bicingo beyi ga na aka na tu uwaŋna 'waŋ hwɛɛ. Aka na ta atumwa ata gwuri, ee mbishi atwa Jebɛsh utumwa ata, nazhɛ atwa Jebɛsh bweji unyasa tebiye.

10Nazhɛ atwa Jebɛsh mbishi Nahash, ɛɛ hiɛŋ, Beyi ga ɛti zhɛ tu momo zwono ni i'ɛlɛ hiŋ maa hiɛ tɛ njɛ gana elele na ihi kwụlanɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

11Ti iyi heri, go Soul dwotwogonu atwa ubwa edingbe atatụ, ee zhe aa sukakanɛ atwa ugba wa A'amon nu ujasa nu uvwungwa ata dididi. Ee kwuni aŋ tụkwụna tebiye tutu uwaŋna 'waŋ hwɛɛ. Ibɛ po atwa na vwɛ garatagwụ bụtụ bụtụ gezhiji geri bwa bwooko.

12Nazhɛ atwa Isrɛl heŋteni Samuɛl, ɛɛ hiɛŋ, Cee kwuŋ atwa ata jɛmɛ la maa, Go Soul suu zha sha agwuma tu namɛɛ? Bɛcinjɛ aŋ ma maa ta kwụna aŋ!

13Go Soul jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, I zasa bụtụ be elele na ɛɛ zhɛ a kwụna hwayɛ ga o, iwɛnɛ ti yaa shɛ maa hwayɛ ga ibɛ AGWANGWAMA a lashaga atwa Isrɛl.

14Ga Samuɛl hiɛŋ atwa ata, Hwure ti zhe ma Gilgal maa tu bacɛngananɛ ma agwuma go Soul ibɛ.

15Ibɛ po atwa ata zhe Gilgal hwɛɛ aba, apata ɛɛ bɛcinjɛ sasana agwuma aba go Soul ibɛ na agba AGWANGWAMA. Apata du ee peni AGWANGWAMA ụrụpɛ wa amɛ-olom, apata du go Soul na atwa Isrɛl hwɛɛ bweji unyasa ụ'wụtụ.

1 Samuɛl Uhiiŋ 12

N-ndumwa mo Ongbo mu na Ga Samuɛl Dumanjɛ na Atwa ata

1Ga Samuɛl mbishi atwa Isrɛl hwɛɛ, bɛɛ hiɛŋ, N shɛlajɛ n-ndumwa mi hiŋ ni iyi elele nɛ ɛhi n hiɛŋ, Ngee hi peni agwuma na zhɛ ma hi untangana.

2Agwuma hiŋ ta namɛ ya ne hiŋ, maa ma hi 'yagaga, inee mi shɛ N injɛ ya, Ngaa shɛ ya tuhwaŋla tu baba. Miaụŋ mi mi ta kaa mu namɛ ne hiŋ. N hi 'yagajɛ te kwune na tuwaŋnɛ ti mi uuwa i ci aka ga.

3Gamba na, m mbishi ma ne eshe AGWANGWAMA keeni eshe agwuma hiŋ na bee dudugeni manɛbɛ. Gaaba Ngee leshiji buna bu bwaa? Gaaba Ngee leshiji izhinyɛci ibwɛɛ? Gaaba Ngaa njɛ umungwuta ni imwere tiyaa? Gaaba Ngee leshiji ukwuribi ugworo ni i'ɛlɛ ibwɛ maa mo lubicingo eshe mi nu bwaa? Duma ma ne eshe mi maa ma tụpa bụtụ ata iyi elele nɛ bɛɛ hiɛŋ N le bu.

4Atwa ata jishijɛ bụ, ɛɛ hieŋ, I zasa bụtụ be elele abɛ yɛ imwere kwo kaa abɛ njɛ umungwuta o, i zasa kaa du bụtụ be elele ebi leshiji iyi elele ni i'ɛlɛ ibwɛ o.

5Ga Samuɛl hiɛŋ aŋ, AGWANGWAMA keeni agwuma hiŋ na bee dudugeni manɛbɛ, aba shɛ eseyida na ashashɛ mi ne hiŋ maa N zasa tụwụma te elele no ofwo hiŋ o. Atwa ata jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Iiŋ, AGWANGWAMA ubwa shɛ ga useyida tu.

6Ga Samuɛl hiɛŋ aŋ, AGWANGWAMA na teri la Moses keeni Aron, ubwa na bɛcinjɛ la ogwunukwoshi hiŋ na cɛnjɛ ti Ijipti, ubwa shɛ useyida tu.

7Shikono ma epe zhirimi, maa Mo hi zwogono n-ndumwa ne eshe AGWANGWAMA ne titeyingeni tu na Ngɛɛ zhɛ me hi teyingeni iyi elele nɛ AGWANGWAMA ihi bicenji ni ibɛ keeni eshi hiŋ, tedure nu ugondu ubwa ụ'wụtụ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

8Aka na ete Jekob zhe la Ijipti, nazhɛ atwa Ijipti njɛ aŋ umungwuta, ibɛ po ogwunukwoshi hiŋ keri AGWANGWAMA ụhiɛŋshɛ, nazhɛ baa tumwananɛ aŋ Moses keeni Aron, aba bɛcinjɛ aŋ, ee suje aŋ aa namɛ ya na cɛnjɛ tu ga

9Ama isɛbwɛ ya AGWANGWAMA na shɛ Agwatana aba 'wi aŋ, iwɛbɛ po bee leni maa ge Sisɛra na shɛ uberezhe Jabin agwuma na jɛjɛ nu Hazo, keeni Afilistia, keeni agwuma Moab sukakanɛ aŋ nu ujasa maa e eri ogwunukwoshi hiŋ tụlasụ.

10Ee keri AGWANGWAMA ụhiɛŋshɛ, ɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA, tụ bụ njɛ iwɛwɛ, iwɛnɛ eti bi jineci, ata zhɛba ntatanuwaŋ mu tuwa tu na ɛɛ hiɛŋ Beal, keeni tuwa tu na ɛɛ hiɛŋ Ashtarot. Sukwu, iti leshiji ni i'ɛlɛ ya atwa i'ime tu, gabụ ɛti zhɛ ta zhɛba ya!

11Ibɛ po AGWANGWAMA tumwanɛ Jɛrubeal (ubwa shɛ ge Gidion), na Barak, keeni Jɛfta, keeni Gamba ga Samuɛl. Eti hi lesheji ni i'ɛlɛ ya atwa i'ime hiŋ geri elele; ibɛ po ahiɛ namɛ ya epe suu.

12Ama aka na ahiɛ kwụbɛ ti ga Nahash na shɛ agwuma A'amon ba jala maa ma hi sukakana, ehi jineci AGWANGWAMA na ga shɛ agwuma hiŋ, ɛhi n hiɛŋ, Iti peni agwuma na zhɛ ma tu untangana.

13Agwuma na ehi meme teleji na, hiɛ lụpɛ iwɛ ubwa, ibɛ po AGWANGWAMA ihi peni bu maa ma hi untangana.

14Yaa shɛ ahia sụma AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ inyɛsɛ ta agwuma hiŋ na ihi untanganɛ, maa hi na zhɛba bụ, maa hi na hwuga kaa unu ubwa, ehi te shi tigezhe nu unu ubwa tụpana, yaa shɛ ɛhi zhɛ hia 'wa bụ tutu, nazhɛ yɛɛ zhɛ ma hiɛ zhɛmana tebiye.

15Ama yaa shɛ ahiɛ zha shɛ hia hwuga-unu wa AGWANGWAMA, ɛhi zhɛ hi na ta tigezhe na andwa ubwa, asha AGWANGWAMA zhɛ ma hi sukakana ta agwuma hiŋ hwɛɛ.

16Ibɛ po shikono ma zhirimi maa hiɛ kwụbɛ iyi i'wɛtwɛ nɛ AGWANGWAMA zhɛ a nda ne eshe hiŋ.

17Shɛ ubwaza na hŋ? N zhɛ ma tabwa AGWANGWAMA maa kala uto maa eshilo ngbi. Aka na ahiɛ kwụbɛ ti ijɛ ɛtɛ njɛ hwayɛ, nazhɛ ɛhi zhɛ hia mapa maa hiɛ njɛ AGWANGWAMA iwɛwɛ i'wɛtwɛ iwɛnɛ ahiɛ lụpɛ bụ maa ma hi pana agwuma.

18Ga Samuɛl keri ga AGWANGWAMA ụhiɛŋshɛ, nazhɛ AGWANGWAMA keri ga uto, eshilo ngbi gu nụ ụjita ata gbaa. Nazhɛ inyɛsɛ ya AGWANGWAMA keeni inyɛsɛ Samuɛl shɛ atwa ata hwɛɛ aba tebiye.

19Ibɛ po atwa ata hwɛɛ hiɛŋ Samuɛl, Iyɛri, sukwu utu lụpajɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ iwe tu na shɛ miaụŋ mụ bụ mu ugondu, iwɛ maa kede to 'wo. Iwɛnɛ po tụ kwụbɛ maa ti keeni iwɛwɛ tu ugombo iwɛ agwuma na atu mama lụpajɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

20Ga Samuɛl jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Ta nda ma inyɛsɛ o, Okwo ta ahiɛ njɛ ijɛ iwɛ hwɛɛ, ta ganga ma AGWANGWAMA tu'wa o, ama na zhɛba bụ ma na amɛ hiŋ oko kpaaŋ.

21Ganga ma tuwa ta ata tɛ shɛ iyi tɛgadaga tu'wa, iwɛnɛ tu taa zasa ule, ti eri shi to bicingo bụtụ o, iwɛnɛ tu taa shɛ iyi tusashɛ.

22Iwɛnɛ po AGWANGWAMA zha shɛ o jinoko atwa ubwa iwɛ izeci ɛtɛ ibwɛ i'wɛtwɛ o. Bu nduwa ahaŋsa ubwa oko maa hiɛ shɛ atwa ubwa ikɛnyi ibwɛ.

23Inee mi shɛ, kede i n timeni kwukwuŋ maa ma nda AGWANGWAMA iwɛwɛ iwɛ adua njɛshɛ iwe hiŋ o. Ama N zhɛ mu no hi sokokono uhwaŋna ubiye keeni unaa na teni cɛŋ maa hi na 'wa.

24Na hwuga ma unu wa AGWANGWAMA, maa hi na zhɛba bụ na shɛmɛ shi hiŋ kpaaŋ. Ne teyinje ma iyi i'wɛtwɛ nɛ baa hiɛ ndanɛ.

25Ama yaa shɛ ahia ta tuhwulo ni iyi tugworozwo tɛnda, asha ɛ zhɛ me hi iricingo hwɛɛ ta agwuma hiŋ.

1 Samuɛl Uhiiŋ 13

Go Soul Jeshi Afilistia

1Go Soul namɛ shiywa buhanda te e meci bu, nazhɛ bee kwuni tugwama tiya. Baa yɛ tugwama ti Isrɛl shiywa shi yebi.

2Go Soul meme teleji etwenyi ugbaa-na-akpakwụ-a-ta (3,000), ugbaa-uko (2,000) namɛ nu bwa ni Mikmash na namɛ na cɛnjɛ ti Bɛtɛl. Baa tumwanɛ akpakwụ-a-ta no ofwo yɛu ibwɛ go Jonatan ni Gibia na namɛ na cɛnjɛ tu ụlamụ Bɛnjamin. Bee jicinji atwa vwɛ, bụtụ bụtụ ji ni ihwɛ ibwɛ.

3Go Jonatan kwụnɛ Afilistia ofwugwo ni Gibia, Afilistia hwụjɛ iwɛ ɛtɛ. Go Soul 'nyemeni utiitidi maa ga suyanɛ atwa elele na namɛ na cɛnjɛ ta ata, bɛɛ hiɛŋ, Ge Ehibru hwụjɛ maa a zhajɛ no ofwo ujasa.

4Ibɛ po atwa Isrɛl hwɛɛ hwụjɛ maa bwonu go Soul lasụ ufwugwo we ejeshi Afilistia nu ujasa, maa iwɛ ɛtɛ kaa du gwumanɛ Afilistia duwa. Ibɛ po atwa Isrɛl leni ụhiɛŋshɛ ata, aa zhajɛ ee keeni Soul ni Gilgal.

5Afilistia sotulonu maa a njɛ ujasa na atwa Isrɛl. Ihɛŋtu ya aba ujasa namɛ igbɛɛ-umpwa-ni-bɛ-tɛ (30,000), asụcɛ idɛkwɛ ya aba namɛ igbɛɛ-itɛtu (6,000), ufwugwo wa asaza aba ụ shɛ gana ahwayɛ Urefu. Ee zhe Mikmash na namɛ geri bu uwaŋna-banụ bu Bɛt-avɛn, ee jwe ugba wa aba apata.

6Aka na ta tusukakana ta ata tu hwuri atwa Isrɛl ikɛnyi, aa kwụbɛ maa eshe vweni aŋ, ibɛ po atwa oko mama intanɛ na a'ibwa, atwa oko mama intanɛ na apangwụ, atwa oko mama intanɛ no tuhwolu ta atayɛ, keeni a'ibwa meni,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7kwo kaa atwa oko keshi Urefu Jodan no ofwo na wee iri shi, ee zhe na cɛnjɛ tu
Gad keeni Giliad. Go Soul tuba ta namɛ ni Gilgal, ibɛ atwa vwɛ 'wa bụ hwɛɛ, aa
zhɛgɛdaga, iwɛnɛ ti inyɛsɛ shɛ aŋ.

8Go Soul 'yacɛ Samuɛl ijitɛ icenje gana na tu ga Samuɛl sekekeni bu la. Ama ga
Samuɛl kaa te ci shi waa o, ibɛ po atwa ata kwuni tụgaratagwụ maa e genji Soul.

9Go Soul hiɛŋ atwa ata, N sugeni ma iyi ụrụpɛ tuhwoŋzhingo keeni iyi ụrụpɛ wa
amɛ-olom, ee sugeni bu ga. Boo to ụrụpɛ ata tuhwoŋzhingo.

10Gunu na tu go Soul kwunanjɛ ụrụpɛ ata tuhwaŋzhingo tuta, ga Samuɛl pushe.
Go Soul ishijɛ bee teji bu uhwaŋna, boo to bu amuraba.

11Ga Samuɛl hiɛŋ Soul, Imbe nɛ kwuŋ abɛ njɛɛ? Go Soul jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ,
Atwamwa ta a garatagwụ maa e n genji, gabụ kaa bi ci shi no ogwungwu na ebi
ge shiri maa bi zhɛ bo to, Afilistia ta kaa ụlwatagwụ ni Mikmash.

12Ibɛ po Ngee heŋshi maa Afilistia e ci maa a n sukakanɛ nu ujasa epe ni Gilgal
ga. N ta tabwa sụ kaa AGWANGWAMA maa Ma mapa uwebiye ubwa o, ibɛ po
Ngaa mama njɛ iji Ngoo to ụrụpɛ ga tuhwoŋzhingo.

13Ga Samuɛl jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Bɛ njɛ iyi ụlagwụ, bụ hwụjɛ shɛ unu na
AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ubi peni o. Yaa shɛ abụ ga hwụjɛ-unu
ubwa, bi gɛ zhɛ mo bu shikicingono cɛnjɛ-ta-tugwama tụ bụ ti Isrɛl, ta ajalalo bu
unyizo-nom.

14Ama hwuwayɛ go bi zha shɛ ba ta ya tuhwulo na tugwama tụ bụ tiya o. Iwɛnɛ
po AGWANGWAMA dwolwokwokwo bụtụ na ce amɛ ubwa maa ya tugwama ta
atwa ubwa, iwɛnɛ ta abụ hwụjɛ shɛ unu ubwa ni iyi nɛ be bi peni-unu ibɛ.

Ejeshi Soul Twa sụ ufwugwo

15Tu ga Samuɛl beni ni Gilgal, bee hwuri Gibia na namɛ na cɛnjɛ ti Bɛnjamin. Go
Soul rɛcɛ ejeshi na ta namɛ nu bwa, aa shɛ gana atwa akpakwụ-atatụ (600).

16Go Soul ni yɛu ibwɛ go Jonatan keeni atwa na namɛ na aba jwe ugba wa aba ni
Gibia na namɛ na cɛnjɛ ti Bɛnjamin, Afilistia tuba jwe ugba wa aba ni Mikmash.

17Ejeshi Afilistia a na o tono ofwo eshigiri maa e bwereteji shimwono beni nu
ugba wa aba, oo momo dwotwogonu edingbe atatụ. Udingbe uko hwuri geri bu
Ofra na namɛ na cɛnjɛ tu Shual,

18udingbe uyebi hwuri geri bu Bɛt-horon, undingbe wa aba unya hwuri geri bu
Ulomu Zɛboim na namɛ geri bu ụshɛka.

19Bụlụma be elele zasaba ya na cɛnjɛ ti Isrɛl kwukwuŋ na aka ata, iwɛnɛ ta
Afilistia mama 'imɛ maa kede Ehibru njɛ otokwobi kwo kaa nsanu o.

20Ama atwa Isrɛl elele a zhagana Afilistia maa a na ulaga aŋ n-ngowo ma aba, ta
afwuya aba, to shigwubo sha aba unu-tupa, te eluwuzhe aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

21Ulumo na aa ulagana aŋ n-ngowo keeni afwuya ụ shɛ gana urinya uko, ulumo na aa paga aŋ ogwubo unu keeni iyi nɛ aa sapaga buna no okpongwu ụ shɛ gana arinya eyebi.

22Iwɛbɛ po bụtụ eri shi ba kwụbɛtana ya asaza Isrɛl a na 'wa Soul keeni yɛu ibwɛ go Jonatan utokwobi kwo kaa isɛnu na aka na tu ujasa layɛ, semi go Soul ni yɛu ibwɛ go Jonatan aba kiri 'yajɛ.

23Ejeshi Afilistia beni apata ee duri uhwaŋna Mikmash.

1 Samuɛl Uhiiŋ 14

Go Jonatan Sukakanɛ Afilistia

1Jitoo ko go Jonatan yɛu Soul hiɛŋ usemberi na wa 'waŋnana bụ i'wɛŋnɛ ibwɛ ujasa, Hwure ti keshi hileniye, ti zhe nu ugba we ejeshi Afilistia, ama bi mbishi shi tuba bishi bwa go Soul.

2Go Soul tuba zokwu no tupohondo ti Gibia nu ucilo ụ'wụwụ na ɛɛ hiɛŋ Pomɛgranati na namɛ ni Migron. Atwa na namɛ nu bwa apata shɛ gana atwa akpakwụ-atatụ (600).

3Ga Ahija yɛu Ahitub batagwụ Ikabod yɛu Finihas ata shɛ yɛu Ilai na shɛ bunongbo ba AGWANGWAMA nu Shailo, ubwa urigeni idikɛ ɛtɛ i tikpɛngbɛ. Atwa ata kaa mepi shi maa go Jonatan hwulwo.

4Uhwaŋna ata go Jonatan ba jala tudulo maa zha nu ugba we ejeshi Afilistia 'yajɛ atayɛ oko a'wụtụ eyebi a na kaa lacɛmɛ, a namɛ nu uhwaŋna ata zalụ hweehwe. Ɛ hiɛŋ izeci una uko Bozɛz, ɛɛ hiɛŋ izeci una uyebi Sinɛ.

5Una uko shikeni tuzuba tu uhwaŋna ata, wee peni eshe geri bu Mikmash, una uyebi shikeni tuta tu uhwaŋna ata, wee peni eshe geri bi Gibia.

6Go Jonatan hiɛŋ usemberi ata wa 'waŋnana bụ i'wɛŋnɛ ibwɛ ujasa, Hwure ti zhegeni ejeshi udenji wa Afilistia ga jeji shi teleyi, nekeshi AGWANGWAMA ma tu sumanɛ u'uno. Iwɛnɛ po i zasa iyi elele nɛ eri ya kapana AGWANGWAMA uhwaŋna maa bicingo atwa ubwa o, okwo ee gembi ufwugwo kwo kaa aa twa sụ ufwugwo.

7Nazhɛ bu'waŋnɛ ata bi i'wɛŋnɛ ibwɛ ujasa, hiɛŋ bụ, Nda gana elele na ubu kwụlanɛ, iwɛnɛ po N namɛ na bụ, iyi elele nɛ namɛ na ahaŋsa bụ, ibɛ du shɛ inee mi.

8Go Jonatan hiɛŋ bụ, Asha mizha ti keshi ti meme mbiseni Afilistia maa a tụ kwụbɛ.

9Yaa shɛ kaa ɛɛ ti hiɛŋ hwayɛ, Shikono ma apata uuwa i ci aka na atɛ zhajɛ pi hiŋ, nazhɛ ɛti zhɛ to shikono nu urubwo tu, ti zha shɛ ta zhagana aŋ ya o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

10Ama yaa shɛ kaa ɛɛ ti hiɛŋ hwayɛ, Munje ma pu tu, nazhɛ ɛti zhɛ to mungono aŋ. Iwɛnɛ po asha inɛ ɛtɛ ibɛ shɛ useyida na maa ta mapa maa AGWANGWAMA lwonuo maa ta ala aŋ tụlasụ.

11Ee zhe ee meme mbiseni ga Afilistia maa a kwụbɛ aŋ, Afilistia hiɛŋ, Kwụba ma Ehibru oko ye bananjɛ na a'ibwa ata aa ga swakacɛ e ci.

12Ejeshi ugba ata suyanɛ Jonatan keeni bu'waŋnɛ-bi-i'wɛŋnɛ ibwɛ ujasa, ɛɛ hiɛn aŋ, Munje ma no ofwo tu, maa to hi mbisono iyi ike epe. Nazhɛ go Jonatan hiɛŋ yɛu ɛtɛ ibwɛ, N 'wa, iwɛnɛ po AGWANGWAMA lwonuo maa atwa Isrɛl eri atwa ga tụlasụ.

13Go Jonatan to i'ɛlɛ ibwɛ keeni shilulo shɛ bwa na cɛnjɛ boo mungo, bu'waŋnɛ-bi-i'wɛŋnɛ ibwɛ ujasa 'wa bụ baa kwụna aŋ.

14Atwa na go Jonatan keeni bu'waŋnɛ-bi-i'wɛŋnɛ ibwɛ ujasa kwụnɛ na tusukakana ta ata ti hiiŋ, a shɛ gana atwa woshi, no tudwonu ta ashashɛ cɛnjɛ ta ata tɛ shɛ gana ogwu buhanda hweehwe.

15Ibɛ atwa na shɛ asaza a na namɛ nu ugba wa aba keeni anaa na namɛ ne ehilo a na a bwarataga shimwono kwuni tɛzhɛgɛda; iwɛnɛ ti inyɛsɛ shɛ aŋ, cɛnjɛ to zhingotu, ebe a'wụtụ meni aŋ tebiye.

A Lasụ Afilistia ee Gezhiji

16Nazhɛ a'iywa Soul a na namɛ ni Gibia na amɛ cɛnjɛ ti Bɛnjamin kwụbɛ ta Afilistia o gozhogo oo hwulo geri ye, ti geri na.

17Go Soul hiɛŋ atwa na namɛ nu bwa, Rɛta ma ejeshi tu maa hi mepi atwa na zasaba na ashashɛ tu. Ibɛ atwa ata rɛcɛ aŋ ga, nazhɛ oo to ugbe maa go Jonatan na bu'waŋnɛ-bi-i'wɛŋnɛ ibwɛ ujasa zasaba na aba o.

18Go Soul hiɛŋ Ahija na shɛ bunongbo, Shapɛ Ikpɛtɛ Unu-tutwa ya Agwatana epe. Iwɛnɛ po Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa ya Agwatana, i ga ta namɛ no ofwo atwa Isrɛl na aka ata.

19Gana na tu go Soul ta njɛ n-ndumwa no bunongbo ata, ibɛ tusukwutogwu tu na tu ga namɛ nu ugba wa Afilistia ta kaana gu ugombo. Ibɛ po go Soul hiɛŋ bunongbo ata, Ganga tugwo, aka ga ta shɛ shɛ aka na maa to hoŋtono AGWANGWAMA iwɛ o.

20Nazhɛ go Soul na atwa na namɛ nu bwa shɛdɛnjɛ, ee teni nu ujasa, aa sukakanɛ Afilistia a na momo josonu, oo momo sopogonu otokwobi abaaba. Tusukwutogwu tu na tu namɛ na ashashɛ aba tu zasa cwɛŋ o.

21Okwo Ehibru oko a na ga namɛ la na Afilistia anaa na du ge munji nu ugba wa aba, jishirijɛ ya aa namɛ na atwa Isrɛl na namɛ no Soul keeni Jonatan.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

22Gobwonu du ta atwa Isrɛl elele a na ga swakacɛ na cɛnjɛ ti ishɛmɛ Ifrem hwụjɛ maa bwonu Afilistia gezhigeni atwa Isrɛl, nazhɛ aa bananjɛ du ee urigeni aŋ nu usumwa ne eshe-bwo.

23Aa 'wa aŋ nu ujasa tutu ee keshici Bɛt-avɛn, gana AGWANGWAMA bicinji atwa Isrɛl jita ata ta.

Go Jonatan Bweji Unu na Go Soul ge Shiri

24Atwa Isrɛl lwegeji jita ata iwɛnɛ tu go Soul ge shiri-unu, bɛɛ hiɛŋ, Go unu-tukalana 'imɛ bụtụ be elele na yɛ hwayɛ iyimɛyɛ tobwolo uwaŋna te teni shi o, uuwa i ci aka na Ngaa njɛ itɛpwɛ no ofwo atwa i'ime mi. Iwɛbɛ po yaa zasa bụtụ be elele na hunganɛ iyimɛyɛ ye elele jita ata kwukwuŋ.

25Nazhɛ atwa ata hwɛɛ teni nu uwapa na i'wɛ'wɛ barɛ, iswɛ tɛ kaa barɛ na cɛnjɛ ta ata no ofwo elele.

26Ama aka na ta atwa ata teni nu uwapa ata, iswɛ tɛ kaa ye ngbenji ni i'wɛ'wɛ ɛtɛ, i zasa kaa bụtụ be elele na eri ba ya iŋ o, iwɛ maa unu-tukalana Soul wa ima bu hwayɛ.

27Go Jonatan kaa ga hwụjɛ shɛ unu ata bishi bwa ge keleni atwa ata o. Ibɛ po bee shiyeni ihiŋhiŋ bidingbengbere na baa ga 'waŋnɛ na azanga iswɛ ɛtɛ, baa yɛ ike. Gunu ata eshe bwa kezhe.

28Nazhɛ bụtụ bu ko na amɛ atwa ata hiɛŋ Jonatan, Bishi bu go zwono atwa inyɛsɛ, bɛɛ hiɛŋ, Go unu-tukalana 'imɛ bụtụ be elele na hunganɛ hwayɛ iyimɛyɛ. Kwụba atwa ga kaa lukwumenji harɛ eshe a nda aŋ vwuuŋ.

29Go Jonatan hiɛŋ, Bishi mi sugeni atwa cɛnjɛ tu tu ụbaụta ụ'wụtụ! Kwụba gana na te eshe mi kezhe iwɛnɛ tu Ngaa hunganɛ iswɛ gɛ ticwɛŋ!

30Yaa shɛ atwa tu ga yɛ yebe iyimɛyɛ ya atwa i'ime tu nɛ ee suje nu ujasa, i gɛ zhɛ yo dobogono aŋ tebiye. A ga zha shɛ suu a kaana Afilistia tụkwụna uhwuri gana ga?

31Atwa Isrɛl kwụnɛ Afilistia jita ata te kwuni ni Mikmash tutu Aijalon. Ugiriri kaa du keri atwa Isrɛl.

32Ee zhe kakayɛ ee suji i'wɛŋnɛ ɛtɛ ujasa yɛ, aa shɛrɛ agwụdụ, ni inɛ keeni miaụŋ mi inɛ na cɛnjɛ, aa yɛ usunda ibɛ te mehieŋ.

33Ee mbishi Soul, ɛɛ hiɛŋ, Hioko, atwa ga nduwa AGWANGWAMA iwɛwɛ, iwɛnɛ ta a yɛ usunda te mehieŋ. Go Soul jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, Ahiɛba atwa na njɛ cɛnjɛ tu ga umungwuta ụ'wụtụ! N jiringeni ma utayɛ uko ụ'wụtụ epe.

34Go Soul hiɛŋ aŋ, Zhaga ma na ashashɛ atwa ata maa hi mbishi aŋ, Bụtụ bụtụ ga zha shapɛ buna bu bwa keeni ụgwụdụ ubwa maa hiɛ shɛrɛ aŋ epe maa hiɛ yɛ aŋ. Kede tuba a njɛ ya AGWANGWAMA iwɛwɛ nu usunda tiya te mehieŋ mu bwa o. Ibɛ po bụtụ be elele zhe, baa shapɛ buna bu bwa, aa shɛrɛ aŋ nụ ụjita ata apata.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

35Go Soul meni AGWANGWAMA utukwu-ụrụpɛ, ubwa du kaa shɛ utukwu-ụrụpɛ uhiiŋ na bee meni AGWANGWAMA.

O To Unu-ụhwụjɛshɛ Jonatan Ugbe

36Go Soul hiɛŋ atwa ubwa, Mizha tu zwi ma maa tu sukakanɛ ma Afilistia nụ ụjita go, maa tu suji ma i'wɛŋnɛ ya aba tutu uvwungwa, maa tu kwụnɛ aŋ ma hwɛɛ kede tu weŋpeni ma hwayɛ bụtụ ba aba okwo bu ko. Ɛɛ hiɛŋ bụ, Nda iyi elele nɛ ebi heŋshi maa ibɛ ibi teneni cɛŋ. Onongbo jishijɛ, ɛɛ hiɛŋ, Hwure tu hweyigeni ma tugwo no ofwo AGWANGWAMA hiiŋ.

37Go Soul heŋteni Agwatana, bɛɛ hiɛŋ, Mo zwo suu maa ma sukakana Afilistia? Bi zhɛ bo lono hŋ maa atwa Isrɛl eri aŋ tụlasụ? Ama Agwatana jɛshɛjɛ shɛ bụ jita ata o.

38Go Soul hiɛŋ ehiu atwa ata, Kaanɛ ma izhɛ maa hi dwelekeci ofwo na iwɛwɛ gɛ atwa ga njɛ hwayɛ ga namɛ.

39N to AGWANGWAMA na shɛ buumwa, na kaa bo bicingo atwa, maa okwo yaa shɛ no ofwo yɛu mi go Jonatan yee dure, i shɛ tilɛɛ maa bɛ shɛ bo 'wo. Ama i zasa kwukwuŋ bụtụ be elele na jishijɛ bụ na ashashɛ atwa ata o.

40Go Soul hiɛŋ atwa ata, Shikono ma zalụ ye, Gamba ni yɛu mi go Jonatan to shikono tuba epe. Ibɛ atwa ata jishijɛ bụ ɛɛ hiɛŋ, Nda iyi elele nɛ ebi heŋshi maa ibi teneni cɛŋ.

41Iwɛbɛ po go Soul hiɛŋ, Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana atwa Isrɛl, iwembe po abụ n jɛshɛjɛ shɛ hwayɛ ga, Gamba yɛu gɛ bu ugonduu? Yaa shɛ Gamba n njɛ iwɛwɛ gɛ kwo kaa yɛu mi go Jonatan i njɛ iwɛwɛ ɛtɛ, Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana atwa Isrɛl, iti jishijɛ nu Urim ga. Ibɛ yaa 'imɛ Soul keeni Jonatan, ibɛ atwa Isrɛl benengeni.

42Go Soul hiɛŋ, 'waŋ ma ya icɛcɛ ɛtɛ iwe mi ni yɛu mi go Jonatan, ibɛ icɛcɛ 'imɛ Jonatan.

43Go Soul hiɛŋ Jonatan, M mbishi iyi nɛ abɛ njɛ. Go Jonatan jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, N nga hunganɛ iswɛ ike ticwɛŋ ni ihiŋhiŋ bidingbengbere ga Ngaa 'waŋnɛ. Gamba na, M mama 'imɛ maa go mo 'wo.

44Go Soul hiɛŋ Jonatan, O-Jonatan, Yaa shɛ ebu 'wi shi hwayɛ ga, asha ga Agwatana m peni ulwapɛ!

45Ama atwa ata jishijɛ Soul, ɛɛ hiɛŋ, Go Jonatan ga, ga lasagwụ atwa Isrɛl tụlasụ tu ga tụ 'wụtụ 'wụtụ hŋ ɛɛ zhɛ a kwụna hwayɛ ga? Inɛ ɛtɛ zha shɛ ya nda kwukwuŋ, tu to AGWANGWAMA na shɛ buumwa. Okwo bihiŋzhe bu uhiuhiu ubwa bu ko zha shɛ bo mushingwo maa laya na cɛnjɛ kwukwuŋ. Agwatana kaa ubwa mbiyeni bu upo baa lasụ tụlasụ ta ata hwayɛ ga. Gana atwa ata lesheji Jonatan upo bee 'wi shi jita ata ta.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

46Nazhɛ go Soul genji Afilistia tu'urugono nu usumwa, nazhɛ Afilistia gwuri na cɛnjɛ ta aba.

Go Soul Jeshi Ajasa na Anya Edenji

47Aka na tu go Soul yɛ tugwama ti Isrɛl, bɛ njɛ ajasa na atwa i'ime ibwɛ geri geri. Bi jeshi Amoab, bee jeshi A'amon, bee jeshi atwa Idụm, bee jeshi shɛgwuma shɛ Zoba, bee jeshi Afilistia. Ofwo elele bee zhe, ba lasatagwụ aŋ hwɛɛ.

48Bɛ njɛ teleyi tebiye, bụ kwụnɛ atwa Amalɛk, bee lesheji atwa Isrɛl ni i'ɛlɛ ya atwa na o sugo i'wɛŋnɛ ya aba nu ujasa.

49Nzeci mu miaụŋ-me-eyi mu Soul na: go Jonatan, ne Ishvi keeni Milkishua. Nzeci mu na mo o na: ɛ hiɛŋ inɛ ihiiŋ ge Mirab, ɛɛ hiɛŋ inɛ imɛwɛɛ ga Maikal.

50Ɛ hiɛŋ izeci biyikwo bwa ga Ahinoam, na shɛ yɛu-yo-o Ahimaz. Ɛ hiɛŋ izeci uberezhe we ejeshi ubwa ga Abnɛ na shɛ yɛu bishi bwa bu ko na ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ gɛ Nɛ.

51Ga Abiɛl ubwa meci Kish na shɛ bishi Soul, ubwa du meci Nɛ ata shɛ bishi Abnɛ.

52Go Soul jeshi Afilistia tebiye tutu tu'wo tu bwa. Aka elele na go Soul kwụbɛ bụtụ be elele na 'yajɛ ukpahiŋ kwo kaa na inshi ohwulu, bi zhɛ bɛ mbɛ bụ bo togwu bu ne ejeshi ubwa.

1 Samuɛl Uhiiŋ 15

Go Soul Jeshi Atwa Amalɛk

1Ga Samuɛl hiɛŋ Soul, Gamba AGWANGWAMA tumwanɛ maa mo bu dudugono manɛbɛ ma yɛ tugwama ta atwa ubwa Isrɛl. Iwɛ ecilo ata shɛlaga n-ndumwa mu na AGWANGWAMA zhɛ a duma.

2AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, N zhɛ ma pana atwa Amalɛk ulwapɛ, iwɛnɛ ta a sukakanɛ la atwa Isrɛl nu uhwaŋna, na aka na ta a banɛ na cɛnjɛ ti Ijipti.

3Zhaga sukakana atwa Amalɛk, maa iricinji iyi elele nɛ aa 'yajɛ, ta waŋpana aŋ kwukwuŋ. Ama kwụna aŋ te etwenyi, te eyikwo, ta miaụŋ mu na mu to subo, ti inɛ, ta agwụdụ, ti idɛkwɛ, tu nzhinyacɛ ma aba.

4Go Soul suyaganɛ ejeshi ubwa, baa rɛcɛ aŋ no ofwo na ɛɛ hiɛŋ, Tɛleim. Ejeshi atwa Isrɛl a na a zha tahaŋnụ ni ivwunɛ namɛ igbɛɛ-dipi-yebi (200,000), atwa Juda namɛ igbɛɛ-itɛ (10,000).

5Nazhɛ go Soul na atwa ubwa zhe nụ ụshɛpwụ wa atwa Amalɛk, ee gwubeji aŋ nu ulomu.

6Go Soul tumwanɛ maa ga tɛtaganɛ atwa Kin unu, bɛɛ hiɛŋ, Momo bogwu ma na ashashɛ atwa Amalɛk, iwɛ aka na ɛti zhɛ te hi iricingo hwɛɛ ta aba. Iwɛnɛ po eshi

© 2008 Bible Society of Nigeria.

hiŋ aba njɛ la atwa Isrɛl uwebiye na aka na ta a banɛ na cɛnjɛ ti Ijipti ee ci epe. Iwɛbɛ po atwa Kin beni na ashashɛ atwa Amalɛk.

7Go Soul lasụ atwa ata Amalɛk te kwune nu Havila tutu i ci Shu ata namɛ geri bu uwaŋna-banụ bi Ijipti.

8Baa 'imɛ Agag na shɛ agwuma atwa Amalɛk buumwa buumwa, bee iricinji tuba atwa vwɛ hwɛɛ nu utokwobi.

9Ama go Soul genji Agag tụkwụna, ta agwụdụ ebiye, ti inɛ ibiye, keeni oywoywo agwụdụ na hwuri a na vwɛ nụ ụzhɛ hwɛɛ. Ti iyi ibiye ye elele hwɛɛ; semi iyi elele nɛ te shi eshe maa a njɛ uhwara ni ibɛ kiri ee iricinji hwɛɛ.

Unu-hwụjɛshɛ Soul keeni Tugwama tu na tụ Vwụnjɛ Bụ

10Nazhɛ AGWANGWAMA mbishi Samuɛl, bɛɛ hiɛŋ,

11Amɛ mi hashɛganụ iwɛnɛ Ngaa njɛ Soul agwuma, iwɛnɛ ti bee n genji ya tu'wa, baa 'wa sụ ya unu na Ngee peni bu. Amɛ Samuɛl hashɛganụ tebiye, baa twanɛ AGWANGWAMA u'wo jita ata uuwa gi iyi yo holo.

12Ga Samuɛl gbatụ ti'ishijɛ nu uvwungwa dididi ti iyi heri, bee zhe pu Soul. Ee mbishi Samuɛl, ɛɛ hiɛŋ, Go Soul zhe Kamɛl, bee meme meni apata tuma tu ko tụ 'wụtụ. Nazhɛ bee beni apata bee zhe Gilgal.

13Ga Samuɛl zhegeni Soul, go Soul hiɛŋ Samuɛl, Ga AGWANGWAMA ubi peni-uwebiye, iwɛnɛ tu Ngaa nduwa iyi elele nɛ AGWANGWAMA m peni-unu ibɛ.

14Ga Samuɛl hiɛŋ bụ, Asha Imbe po tuba Ngaa ta hwuga n'ungwa ma agwụdụ keeni n'ungwa mi inɛɛ?

15Go Soul jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, No olugwo atwa Amalɛk eti suje iŋ, atwa ga zenji agwụdụ keeni inɛ nɛ hwuri inɛ vwɛ nụ ụzhɛ hwɛɛ iwɛ maa e peni AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ụrụpɛ. Ama ti iricinji iyi elele nɛ vwɛ hwɛɛ.

16Ga Samuɛl hiɛŋ Soul, Nama saiiŋ! N zhɛ mo bu mbiso iwɛ nɛ AGWANGWAMA ge me mbishi wenebe nụ ụjita. Go Soul hiɛŋ bu, Duma!

17Ga Samuɛl hiɛŋ bụ, Okwo abụ mama ngbaracɛ cwɛŋ ne eshe bu, shɛ gabụ suu bɛ shɛ uhiu wa alamụ atwa Isrɛl? Gabụ kaa AGWANGWAMA dudugeni manɛbɛ maa yɛ tugwama ti Isrɛl.

18Gabụ kaa AGWANGWAMA tumwanɛ, bɛɛ hiɛŋ, Zhaga iricingo atwa ata iwɛwɛ, a na shɛ atwa Amalɛk hwɛɛ. Jasa aŋ uuwa i ci aka na ebi iricinji aŋ hwɛɛ.

19Iwembe po tuba abụ hwụjɛ shɛ ya unu wa AGWANGWAMAA? Iwembe po abɛ njɛ izɛlɛgwu ebu suje ufwa ata ujasa ebi heshigeni amɛ AGWANGWAMAA?

20Go Soul jishijɛ Samuɛl, bɛɛ hiɛŋ, N hwụjɛ-unu wa AGWANGWAMA, Ngoo zhogwo kaa utumwa na baa n tumwanɛ, N imwa Agag ata shɛ agwuma atwa Amalɛk Ngoo shopwo bu epe, Ngoo iricingwo kaa atwa ata Amalɛk hwɛɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

21Ama atwa ga suje ufwa ujasa, ibɛ shɛ agwụdụ keeni inɛ ɛtɛ zhɛmanjɛ atɛ ga shɛ te iricingo hwɛɛ, ibɛ tuba ɛti zhɛ ta pana AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ụrụpɛ ni Gilgal ga.

22Ga Samuɛl hiɛŋ bụ, AGWANGWAMA suu a ndana arụpɛ tuhwoŋzhingo keeni arụpɛ vwɛ unyasa ụ'wụtụ uhwuri unu ubwa tuhwuga? Hioko, unu-tuhwuga zhɛmɛ wee hwuri ụrụpɛ tuta, tɛshɛlaga kaa tɛ zhɛmɛ tee hwuri maa kwụnanjɛ bụ agwụdụ na ngezeni nu ụzhɛ.

23Iwɛwɛ tigezhe tutana bụ, i nangwụ ne tukwupenyi, iwɛwɛ tuhwotono kaa nangwụ na tuwa tɛzhɛba. AGWANGWAMA ubu lacɛ maa shɛ agwuma du, iwɛnɛ ta abụ lacɛ n-ndumwa mu bwa.

24Go Soul hiɛŋ Samuɛl, N njɛ iwɛwɛ, iwɛnɛ ti Ngee bweji unu-tupana wa AGWANGWAMA keeni n-ndumwa mụ bụ du. Iwɛnɛ po inyɛsɛ ya atwa ga Ngaa njɛ ibɛ po Ngaa hwụjɛ-unu wa aba.

25Iwɛbɛ po Ama bụ tabwa hwuwayɛ go maa n gengeni iwɛwɛ mi, maa gwuri ne mi ti zhe Gilgal maa Ma zhɛba AGWANGWAMA apata.

26Ga Samuɛl jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, N zha shɛ mo gwulo ya na bụ o, iwɛnɛ to obu jinokwo n-ndumwa ma AGWANGWAMA, AGWANGWAMA kaa du ubi jineci maa kede shɛ ya agwuma Isrɛl o.

27Gana na ti ga Samuɛl bitirije maa hwulo ya, Go Soul 'imɛ izhɛmi utogwo ubwa, ibɛ waa dwa.

28Ga Samuɛl hiɛŋ bụ, AGWANGWAMA du bogwu cɛnjɛ-ta-tugwama tụ bụ hwayɛ ga, bee peni tu binya bụ bu ko, na tokwoci ubu hwuri.

29Ubwa na shɛ du ụjɛrụma wa atwa Isrɛl, jwe shi ụzagwụ o, bɛ jɛshɛrɛjɛ shɛ kaa du ahaŋsa o. Iwɛnɛ tu baa shɛ shɛ gana butugwumwa na bo sheyingo ahaŋsa.

30Go Soul jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, N njɛ iwɛwɛ. Ama okwo ti yaa shɛ bwonu, m mụnɛ waa ụjɛrụma ne eshe n-nyarɛ ma atwa ga mi keeni atwa Isrɛl hwɛɛ, maa tu gwuri atuba na bụ maa Ma zhɛba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ.

31Nazhɛ ga Samuɛl gwuri ga abana Soul ni Gilgal, ibɛ go Soul zhɛbɛ AGWANGWAMA.

32Ga Samuɛl peni atwa ata unu; bɛɛ hiɛŋ, N shapɛrɛganɛ ma Agag agwuma atwa Amalɛk epe. Ga Agag be ci pu Samuɛl na amɛ-olom a'wụtụ, bee heŋshi na amɛ ubwa, bɛɛ hiɛŋ, Amɛ-tụhaŋtụ na ɛɛ gɛ zhɛ ma n kwụna koshikwo caakwụ!

33Ga Samuɛl hiɛŋ Agag, Gana na tu utokwobi bu vwụngɛcɛnjɛ eyikwo vwɛ miaụŋ, gana ata du go nobu zhɛ ma bu vwunga hwayɛ ga na ashashɛ eyikwo. Ga Samuɛl hwuŋzerenji Agag wunzu wunzu ne eshe AGWANGWAMA ni Gilgal.

34Nazhɛ ga Samuɛl hwuri ujiyo nu Rama, go Soul du munji bee ji ni ihwɛ ibwɛ ni Gibia.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

35Ga Samuɛl kaa kwụbɛ shɛ ya agwuma Soul uuwa boo to 'wo, ama amɛ ubwa tuba hashɛganụ tebiye iwɛ Soul. Amɛ AGWANGWAMA kaa du hashɛganụ iwɛnɛ baa njɛ Soul agwuma atwa Isrɛl.

1 Samuɛl Uhiiŋ 16

Ga Samuɛl Dudugeni Devid Manɛbɛ maa Sha Agwuma

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Samuɛl, Aka naa amɛ-tụhaŋtụ na abi 'yajɛ iwɛ Soul zhɛ mo bu hwuwonowuuŋ? Kwụba, N lakwa bụ maa kede sha ya agwuma Isrɛl o. Zwono manɛbɛ na mahiuaŋ bụ pwomu, N zhɛ ma bu tumwana maa zhe ni ihwɛ Jɛsi na shɛ bụtụ bi Bɛtlɛhɛm, M momo tologwo agwuma na ashashɛ miaụŋ mu bwa me eyi.

2Ga Samuɛl heŋteni AGWANGWAMA, bɛɛ hiɛŋ, Gana naa Ngee eri ma zhaa? Yaa shɛ go Soul hwụjɛ iŋ, bi zhɛ ma n kwụna. Nazhɛ AGWANGWAMA jishijɛ bụ; bɛɛ hiɛŋ, Aka na ɛbi zhɛ, shapa yɛu buna, hiɛŋ aŋ, N zhajɛ maa ma pana AGWANGWAMA ụrụpɛ.

3Ebi ci, suyanɛ Jɛsi no ofwo ụrụpɛ ata, Gamba n zhɛ mo bu mbisono gana na ɛbi zhɛ ba nda. Bụtụ be elele na Ngee bi mbishi izeci ibwɛ, ga shɛ ubwa ebu n dudugeneni manɛbɛ.

4Ga Samuɛl njɛ ga gana na ta AGWANGWAMA peni bu unu, bee zhe bee ci Bɛtlɛhɛm. Ibɛ n-nyarɛ mụ ụshɛpwụ ata mi tɛjɛ bụ uhwaŋna na tɛzhɛgɛdaga, ɛɛ hiɛŋ bụ, Ulapiya hŋ abụ 'waŋnɛ?

5Bɛɛ jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Ulapiya yaa shɛ suu. N zhajɛ ma ma pana AGWANGWAMA ụrụpɛ. Mama njɛ ma shɛshɛshɛ maa hi n 'wa no ofwo ụrụpɛ ata. Baa njɛ Jɛsi shɛshɛshɛ ta miaụŋ mu bwa me eyi, nazhɛ baa suyaganɛ aŋ no ofwo ụrụpɛ ata.

6Aka na ta a zhajɛ, ga Samuɛl mbiyanɛ yɛu Jɛsi gɛ Ɛliab, bee heŋshi, bɛɛ hiɛŋ, Bụtụ ganana caakwụ AGWANGWAMA teri maa dudugono manɛbɛ na shikeni epe nu umbe ubwa.

7Ama AGWANGWAMA hiɛŋ Samuɛl, Ta ngbaraka tupohondo ta tu'waba tu bwa kwo kaa ugombo ubwa o, iwɛnɛ po N lakwa bụ. Shɛ gana na bụtụ ba kwụba Ama kwụba o. Bụtụ ba kwụba tupohondo ta tu'waba, ama amɛ Ama kwụba.

8Gɛ Jɛsi suyanɛ yɛu ibwɛ inyɛ, nɛ ɛɛ hiɛŋ ga Abinadab, bɛɛ hiɛŋ bụ ga zha no ofwo Samuɛl. Ga Samuɛl hiɛŋ bụ, Shɛ ubwa du AGWANGWAMA teri o.

9Nazhɛ gɛ Jɛsi hiɛŋ Shama ga zha. Ga Samuɛl hiɛŋ bụ, Awo, shɛ bụtụ ga du AGWANGWAMA teri o.

10Gɛ Jɛsi sugeni Samuɛl miaụŋ mu bwa me eyi mi cenje. Ga Samuɛl hiɛŋ bụ, I zasa bụtụ be elele na AGWANGWAMA teri na amɛ atwa ga o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

11Ga Samuɛl heŋteni Jɛsi, bɛɛ hiɛŋ, Miaụŋ mụ bụ me eyi na hwɛɛ hŋ? Gɛ Jɛsi jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Awo, bihiakana ba aba ta namba, ubwa kaa ba ngbaraska agwụdụ ne ehilo. Ga Samuɛl hiɛŋ bụ, Tumwana bụtụ maa ɛ zɛrijɛ bụ, iwɛnɛ po bee te ci shi epe hwayɛ, ti zha shɛ ta ta ụrụpɛ ga o.

12Gɛ Jɛsi tumwanɛ ga bụtụ, ɛɛ zɛrijɛ bu. Bi shenjemi hoŋzoo, eshe ubwa pilanụ, baa zhɛmɛ kaa usemberi. Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Samuɛl, Ubwa ganana, ishijɛ dudugeni bu manɛbɛ!

13Nazhɛ ga Samuɛl shepi mahiuaŋ ma ata manɛbɛ mu ge zweni bee dudugeni bu manɛbɛ ne eshe atagwụ ubwa. Nazhɛ Mpiala ma AGWANGWAMA mu zhajɛ mee ubi Devid nu ukpahiŋ ụ'wụtụ te kwuni jita ata zhɛ ya geri-be-eshe. Nazhɛ ga Samuɛl sanɛ ugwulwo nu Rama.

Ge Devid Ba 'Nyamangana Soul Aduma nu Umwamwa Ubwa

14Na aka ga ibɛ Mpiala ma AGWANGWAMA mi genji Soul, nazhɛ mpiala mụ wɛ tuba mu banɛ no olugwo AGWANGWAMA maa pana bụ ụbaụta ụ'wụtụ.

15Ibɛ po miaụŋ mu bwa mu ugondu mi hiɛŋ bụ, Kwụba ta mpiala mụ wɛ mu banɛ no olugwo Agwatana maa bụ pana ụbaụta.

16Iyɛri, iti peni-unu maa te bi ringenje bụtụ bu ko na shɛ bugwoni ba aduma ti'nyama, iwɛ maa aka elele na tu mpiala ma ata mụ wɛ mu banɛ no olugwo Agwatana maa bu zhaganɛ, maa tuba bu na bu 'nyamangana aduma ata, maa nama fwaaŋ sasana.

17Go Soul peni ga miaụŋ mu bwa mu ugondu unu, bɛɛ hiɛŋ, N ringenje ma bụtụ na shɛ bugwoni ba aduma ti'nyama maa hi n shapɛrɛganɛ bụ epe.

18Ibɛ po bụtụ bu ko na amɛ esemberi ata jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, N kwụbwa yɛu Jɛsi bụtụ ata bi Bɛtlɛhɛm. Bɛ shɛ bugwoni bi iyi ti'nyama, bee inshi kaa du ohwulu tebiye, bee 'yebi ujasa tɛnda, ba duma n-ndumwa kpeke, bɛ zhɛmɛ usemberi, AGWANGWAMA kaa namɛ nu bwa.

19Iwɛbɛ po go Soul tumwanɛ atumwa no ofwo Jɛsi, bɛɛ hiɛŋ bụ, N tumwananɛ yɛu ɛtɛ bu ge Devid, bu gata ba ngbaraka agwụdụ.

20Gɛ Jɛsi tumwanɛ ga Devid no ofwo Soul, baa 'waŋnanɛ Soul yɛu biywoywo, keeni izhinyɛci nɛ 'waŋnɛ iyimɛyɛ keeni ututu meni mụ tụ'walụ ta afwafwa.

21Ge Devid zhe ga no ofwo Soul, baa ndana bụ ugondu. Go Soul kaa bo lubo Devid tebiye, baa njɛ bụ ya bu'waŋnɛ-bi-i'wɛŋnɛ ibwɛ ujasa.

22Go Soul tumwanɛ atumwa no ofwo Jɛsi, bɛɛ hiɛŋ bụ, Lono maa ge Devid nama pi mi maa bu na ma ndana ugondu, iwɛnɛ tu baa n kwụlanɛ tebiye.

23Te kwuni na aka ata, aka elele tu mpiala ma ata mụ wɛ mu banɛ no olugwo Agwatana ma zhaganɛ Soul, ge Devid ba shapa aduma ubwa bo kwuno ti'nyama.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Nazhɛ mpiala ma ata ma ganga Soul, nazhɛ eshe ubwa e kezhe ba namanana fwaaŋ.

1 Samuɛl Uhiiŋ 17

Go Goliat bo Holono Atwa Isrɛl

1Na aka ata ibɛ Afilistia sotulonu ejeshi aba nu Soko na namɛ na cɛnjɛ tu Juda iwɛ ujasa. Ee jwe ugba wa aba ni Ɛfɛs-damim na namɛ na ashashɛ Soko na Azika.

2Go Soul na atwa Isrɛl tuba sotulonu, ee jwe ugba wa aba nu Ulomu Ila. Ee keleni Afilistia bụkpagwụ bu ujasa.

3Afilistia shikekeni ni ishɛmɛ ye, atwa Isrɛl tuba shikekeni ni ishɛmɛ nɛ, ulomu tuba shiyeni na ashashɛ aba.

4Ibɛ bụtụ bu ko bu ukpahiŋ ụ'wụtụ banɛ nu ugba wa Afilistia, ɛ hiɛŋ izeci ibwɛ go Goliat bụtụ bu Gat. Ụnjɛswa ubwa ụ shɛ gana imbele i'ɛlɛ icihiŋ na ashashɛ.

5Baa patanɛ ukata utumburɛ, bee hwuŋteni idikɛ utumburɛ. Uzhinono idikɛ ɛtɛ ibwɛ ụ shɛ ɛshɛkɛl igbɛɛ-iyebi-na-akpakwụ-a-ta (5,000).

6Abida ubwa shɛ utumburɛ, ee munje tutu ogbongboro ubwa. Isɛnu ibwɛ i shɛ utumburɛ, no shitutu shɛ bwa baa patana iŋ.

7Utata isɛnu ibwɛ i ci ụ'wụ'wụ na oo zwono tugwuno unyomo. Isɛnu ɛtɛ ibwɛ shɛ ụshɛmbɛrɛ na uzhinono ibɛ ụ shɛ ɛshɛkɛl akpakwụ-atatụ (600). Busaza na ba 'waŋnana bụ avwula ubwa ujasa bo hwulono bu umbe.

8Go Goliat shikeni baa uganana tụkpagwụ ta atwa Isrɛl, bɛɛ hiɛŋ, Iwembe po kwuŋ ahiɛ banɛ maa hi keri bụkpagwụ bu ujasaa? Shɛ Bufilistia suu Ngaa shɛ? Shɛ miaụŋ-mu-ugondu Soul suu ahiɛ shɛ? Vwɛ ma bụtụ hiŋ bu ko maa zwe pi mi maa ma nda ujasa nu bwa.

9Yaa shɛ bee eri hwayɛ baa n kwụnɛ, asha ti zhɛ ta sha ajama hiŋ. Ama yaa shɛ kaa Gamba n eri bu hwayɛ tụkwụna, asha ahiɛba hi zhɛ hia sha ajama tu a na zhɛ na tu ndana iyi.

10Bɛɛ hiɛŋ, Ahiɛba ejeshi atwa Isrɛl, Omo zwogono n-ndumwa hwayɛ ga. N vwɛjɛ ma bụtụ hiŋ bu ko maa Ma nda ujasa nu bwa.

11Aka elele na tu go Soul na atwa Isrɛl hwụjɛ n-ndumwa ma ata, asha ohwulu herikeni aŋ hwɛɛ, inyɛsɛ ya sha aŋ.

Ge Devid Teni nu Ugba we Ejeshi Soul

12Gɛ Jɛsi na shɛ bụtụ bu Ɛfrat na jɛjɛ ni Bɛtlɛhɛm na namɛ na cɛnjɛ tu Juda, ubwa kaa meci Devid. Gɛ Jɛsi kaa meci miaụŋ-me-eyi mu tụndatụ. Bɛ injɛ ya tebiye na aka na tu go Soul yɛ tugwama.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13Miaụŋ mi Jɛsi mu tatụ mu na mɛ shɛ n-nyarɛ na atwa vwɛ, mi zhe ujasa no Soul. Ɛ hiɛŋ izeci bụtụ na shɛ iyɛri ya aba, gɛ Ɛliab, ɛɛ hiɛŋ izeci bụtụ na 'wa bụ, ga Abinadab, ɛɛ hiɛn izeci bụtụ bu tatụ ga Shama.

14Ge Devid ubwa shɛ bihiakana ba aba na aka na ta atagwụ ata ubwa atatụ 'wa Soul.

15Ge Devid ba bana no olugwo Soul ba zha Bɛtlɛhɛm baa panɛ agwụdụ bishi bwa iyimɛyɛ.

16Gana go Goliat bo mbisogo ejeshi atwa Isrɛl n-ndumwa tu uvwungwa tụ ụrụmɛ ta, tutu ijitɛ buhanda.

17Gɛ Jɛsi hiɛŋ yɛu ibwɛ ge Devid, Shapa ipurɛ gɛ shini okolo oko keeni akara ga umpwa maa zhe kakayɛ maa panɛ atagwụ bụ a na namɛ nu ugba ujasa.

18Sugo du iyimɛyɛ gɛ namɛ umpwa ee untengenji no mosubo mi inɛ maa peni uberezhe ata untanganɛ ejeshi akpakwụ-a-ta (1,000) Kwubɛ du okwo atagwụ bụ namba lapiya, maa n 'waŋnɛ du useyida na zhɛ mo m mbisono maa a namba ga lapiya.

19Na aka ata kaa ibɛ go Soul na atagwụ Devid keeni atwa Isrɛl hwɛɛ zweni nu Ulomu Ila aa nda ujasa na Afilistia.

20Ge Devid gbatụ ti'ishijɛ nu uvwungwa dididi ti iyi heri, bee utegeni bi'iywa bu ko agwụdụ, bee suji iyimɛyɛ ɛtɛ baa sanɛ gana na te bishi bwa ge peni bu unu. Bee ci ugba wa atwa Isrɛl, gunu ga te e beni maa e keri bụkpagwụ bu ujasa, aa kala ukwuruwa ujasa.

21Ibɛ atwa Isrɛl shamanɛ geri aba, Afilistia shamanɛ geri aba, ibɛ ejeshi ata mama ngbarakanụ.

22Ge Devid tileneni bi'iywa bi i'wɛŋnɛ ya aba iyimɛyɛ ɛtɛ baa ga 'waŋnɛ. Bee hwuri bee teni na bụkpagwụ ata bu ujasa no ofwo atagwụ ubwa. Ba 'walụ atagwụ ubwa, bee heŋteni aŋ gana na tu ujasa shɛ.

23Ti ge Devid ta dumanga n-ndumwa na atagwụ ubwa, tu go Goliat banɛ na bụkpagwụ be ejeshi Afilistia bee ci, boo mbisogo atwa Isrɛl n-ndumwa gana na tu baa shana ba nda. Ge Devid hwụjɛ tu baa njɛ mụ.

24Aka elele na ta atwa Isrɛl kwụbɛ Goliat, inyɛsɛ ya sha aŋ, o no gozhogo hwɛɛ aba.

25 Ibɛ atwa Isrɛl mama hiaŋnụ, Hiɛ kwụbɛ shɛ ta bụtụ ga be ci hŋ? Be ci maa mbisogo atwa Isrɛl n-ndumwa gom.

26Ge Devid heŋteni atwa na dongonu bu, bɛɛ hiɛŋ, Imbe kwuŋ ɛɛ zhɛ a ndana bụtụ be elele na kwụnɛ Bufilistia ga be teleyi tu umudu maa pashɛnga atwa Isrɛl tutwa tu gaa? Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Bụtụ be elele na kaa kwụnɛ bụ, agwuma zhɛ a nda bụ bɛzhɛgba bụ 'wụtụ, bɛɛ zhɛ ba pana bụ du yɛu ibwɛ maa zana. Bɛɛ zhɛ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

ba bacɛnga du umwamwa bishi bwa nụ ụdalụ tụtụpa ni Isrɛl. Gaaba kwuŋ Bufilistia ga shɛ maa bu na twagaga ejeshi Agwatana uumwaa?

27Nazhɛ atwa ata jishijɛ bụ, ee mbishi bu n-ndumwa me ebe mu ko mu ko, ɛɛ hiɛŋ, Bụtụ be elele na kwụnɛ bụ, kazabana kazabana agwuma zhɛ a nda bụ.

28Ti gɛ Ɛliab na shɛ batagwụ ba aba hwɛɛ hwụjɛ ti ge Devid bo hwoyigono iwɛ na atwa ata, bee kwuni isɛbwɛ tɛnda ne Devid. Bɛɛ hiɛŋ bụ, Imbe ubu shapɛ epee? Gaaba bwaa abụ ganganɛ agwụdụ ata ticwɛŋ nụ ụshɛka ataa? M mepi tugworozwo tụ bụ keeni iyi nɛ namɛ na amɛ bụ; iwɛ maa kwụbɛ ujasa ga kiri ebu zwe epe.

29Ge Devid jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Imbe kwuŋ Ngaa nduwa yaa? Shi iheŋtene maa kwakwa Ngee heŋteni?

30Bee beni no olugwo bụtụ ata, bee zhegeni binya bụtụ, bee heŋteni bu iheŋtene ebe ike ike. Ibɛ atwa ata jishijɛ bụ du ajɛshɛgwa ebe oko oko.

31Aka na ta atwa ata hwụjɛ n-ndumwa mu na ge Devid jɛmɛ, ee zhe ee swegeni mu Soul, go Soul hiɛŋ ga suyananɛ bụ Devid.

32Ge Devid hiɛŋ Soul, Agwuma Tumaka! Kede ohwulu herikeni bụtụ be elele o. Gamba ga yɛu gɛ bu ugondu, N zhɛ ma zha ma nda ujasa na Bufilistia ga.

33Go Soul hiɛŋ Devid, Bi eri shi ba nda ujasa nu bwa o, bu ta shɛ yɛu tidice, inɛ ibwɛ shɛ bijeshi baa shɛ taa nɛ tiyɛu tu bwa.

34Ge Devid hiɛn Soul, Agwuma Tumaka! Gamba ga yɛu bu ugondu, Ma shana Ama ngbaraka agwụdụ bishi mi. Aka na te bizeci keeni ucwee zhajɛ ee shepi yɛu-ụgwụdụ,

35Ngaa 'wa bụ, Ngoo po bu iyi, Ngee leshiji yɛu-ụgwụdụ ata nu unu ubwa. Aka na bɛɛ ishijɛ maa ma n sukakana, Ngaa 'imɛ apa ubwa Ngoo po bu na cɛnjɛ Ngaa kwụnɛ bụ.

36Gamba ga yɛu bu ugondu, N kwunua te bizeci, tu ucwee; Bufilistia ga jeji shi teleyi zhɛ ba sha gana bu ko na amɛ aba hwayɛ ga, iwɛnɛ tu baa twagaga ejeshi Agwatana uumwa.

37Ge Devid hiɛŋ, Agwatana ata n lesheji la ne bizeci keeni ucwee, bi zhɛ du ma n lashɛga ni i'ɛlɛ Bufilistia ga. Go Soul hiɛn Devid, Zhaga, ga AGWANGWAMA nama na bụ!

38Nazhɛ go Soul hwuŋteni Devid i'wɛŋnɛ ibwɛ ujasa, bee peteni bu ukata ata utumburɛ nu uhiuhiu, bee hwuŋteni bu idikɛ ɛtɛ ya ashɛmbɛrɛ.

39Ge Devid rɛ utokwobi ebe Soul na azuba i'wɛŋnɛ ibwɛ ujasa, bee mekeni maa zha tahaŋnụ, bi eri shi ba zha o, iwɛnɛ tu boo to nyiwonowuŋ su ni ibɛ. Nazhɛ ge Devid hiɛŋ Soul, N eri shi ma zha ni i'wɛŋnɛ gɛ o, iwɛnɛ tu Ngoo to nyiwonowuŋ su ni ibɛ, ge Devid hwuceci iŋ bee tileni.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

40Ge Devid shepi bukwuto bu bwa bu u'iywa, bee zhe ni isese ike bee tenji atayɛ oko tigbelegbele a ta, bee zweni aŋ nu ulapa ubwa u'iywa; baa 'waŋnɛ ikwele ibwɛ, baa sala Bufilistia ata.

Ge Devid Eri Goliat

41Bufilistia ata ba kaanɛ izhɛ no ofwo Devid, bu'waŋnɛ ba avwula ubwa ujasa hwuleni bu umbe, baa kaana go tugwumwonu.

42Aka na tu baa mbiyanɛ, baa kwụbɛ Devid, baa kwụnanɛ bụ rishe, iwɛnɛ ti ge Devid ta shɛ yɛu tidice nɛ kaa zhɛmɛ kwakwa igbɛtɛtɛ.

43Bufilistia ata hiɛŋ Devid, Uwɛwɛ suu Ngaa shɛ, abụ n 'waŋnanɛ bukwuto? Bee keleni Devid unu ni izeci tuwa tu bwa.

44Bɛɛ hiɛŋ Devid, Zhajɛ pi mi, maa ma pana shanụnụ keeni isundɛ ehilo ru'wo rụ bụ.

45Ge Devid hiɛŋ Bufilistia ata, Bi me n teni nu utokwobi, ni isɛnu keeni ɛcibwɛ, ama Gamba ta tuba me bi teni ni izeci ya AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, ubwa shɛ Agwatana ejeshi Isrɛl, bu gata aba twagaga.

46AGWANGWAMA zhɛ mo bu shiyono ni i'ɛlɛ mi hwayɛ ga, N zhɛ ma bụ kwụna kaa hwayɛ ga maa Ma jaja uhiuhiu bu. N zhɛ kaa ma pana shanụnụ keeni isundɛ ehilo n'wo ma Afilistia hwayɛ ga maa a yɛ, iwɛ maa atwa cɛnjɛ tu unyizo kpaaŋ mepi maa Agwatana namba ga ni Isrɛl,

47Ga atwa ga sotulonu epe hwɛɛ mepi maa, Shɛ nu utokwobi kwo kaa ni isɛnu AGWANGWAMA o bicingo atwa ubwa o. Iwɛnɛ po ujasa ga ụ shɛ una wa AGWANGWAMA, bi zhɛ kaa mo hi zwono ni i'ɛlɛ tu hwɛɛ hiŋ.

48Aka na ta Bufilistia ata ishijɛ, bɛɛ sɛrɛ Devid, ge Devid gezhiji kakayɛ baa sala bụkpagwụ be ejeshi Afilistia maa nda ujasa nu bwa.

49Ge Devid keri u'ala nu ulapa ubwa, bɛɛ bwɛ utayɛ uko bee shiyeni uŋ ni ikwele ibwɛ, be vwurenji boo to Bufilistia ata ni itune. Utayɛ ata teni ni itune ibwɛ, go Goliat leyi bee ubi eshe na cɛnjɛ.

50Gana ge Devid lasụ Bufilistia ata nu utayɛ ikwele ta, tu boo to bu uŋ, baa kwụnɛ bụ. Ge Devid kaa 'waŋnɛ shɛ utokwobi o.

51Ge Devid gezhiji bee shikiteni Bufilistia ata, bee shepi utokwobi ebe ubwa, bee hwucice uŋ nu ufwutwa, bee jeji uhiuhiu ubwa nu bwa, baa kwụnɛ bụ. Aka na ta Afilistia vwɛ kwụbɛ maa bụtụ ba aba bu ukpahiŋ 'wi, ee gezheji.

52Ibɛ po atwa Isrɛl na atwa Juda ishijɛ, ee keri n'ungwa, ee gezhiji ee urigeni Afilistia tutu Gat keeni tutono to odubo Ɛkron. Afilistia na aa gwucanjɛ 'waŋtatangwụ nu uhwaŋna ata, te kwuni ni Sharaim tutu Gat keeni Ɛkron.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

53Aka na ta atwa Isrɛl gwure ee genji Afilistia tu'urugono, ee zhe ee suji i'wɛŋnɛ nɛ ge tileni nu ugba wa Afilistia.

54Ge Devid shepi uhiuhiu Bufilistia ata bee zhe Jɛrusalɛm. Ama bu zweni tuba i'wɛŋnɛ ujasa Bufilistia ata nu umwono ubwa.

55Aka na tu go Soul kwụbɛ ti ge Devid zhɛ maa sukakana Bufilistia ata, bee heŋteni uberezhe we ejeshi ubwa, bɛɛ hiɛŋ, Abnɛ, Yɛu aba na kwuuŋ? Ga Abnɛ jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Agwuma Tumaka! M mepi shi du o.

56Agwuma hiɛŋ bụ, Zhaga hwoyigono yɛu bụtụ na usemberi ga shɛ.

57Aka na ti ge Devid gwure nu ugba wa aba, na aba na ti bɛɛ kwunɛ Bufilistia ata, ga Abnɛ zɛrijɛ Devid no ofwo Soul, ge Devid ta kaa ta 'waŋnɛ uhiuhiu we ebe Bufilistia.

58Go Soul heŋteni Devid, bɛɛ hiɛŋ, E-semberi ga, yɛu aba kwuuŋ abɛ shɛɛ? Ge Devid jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, N shɛ yɛu bujama ata bụ gɛ Jɛsi ata namɛ ni Bɛtlɛhɛm.

1 Samuɛl Uhiiŋ 18

1Aka na ti ge Devid kwunanjɛ n-ndumwa tụdụmanga no Soul, nazhɛ ahaŋsa Jonatan mogwu ne Devid tebiye. Go Jonatan kaa lubi Devid tebiye gana na bee meme lubi.

2Te kwuni nụ ụjita ata, go Soul shepi Devid maa nama nu bwa, bi leni shi maa ge Devid ji ya ni ihwɛ bishi bwa o.

3Nazhɛ go Jonatan twa-unu ne Devid, iwɛnɛ tu boo lubo bu gana na bee meme lubi.

4Go Jonatan hwucici utogwo ubwa na bee ge urigeni bee peni uŋ Devid, ti i'wɛŋnɛ ibwɛ ujasa, tu utokwobi ubwa, tu uta ubwa keeni umazhɛya ubwa hwɛɛ.

5Ge Devid ba bana ba zha baa nda iyi elele nɛ go Soul tumwanɛ bụ maa nda, iyi elele kaa ya 'yagana bu ga eshe. Iwɛ ecilo ata du go Soul njɛ Devid uberezhe we ejeshi ubwa. Inɛ ɛtɛ kaa du kwụlanɛ atwamwa hwɛɛ ta anjɛ-ugondu Soul.

Go Soul Kwuni ya Isɛbwɛngwɛ tɛnda ne Devid

6Aka na ti ge Devid kwụnɛ Bufilistia ata, bee ci ya ujiyo na asaza vwɛ. Ibɛ eyikwo na namɛ na ashɛpwụ Isrɛl hwɛɛ banɛ ɛɛ tɛjɛ agwuma Soul uhwaŋna na shɛzunga shɛ unyasa, keeni tɛhiɛba, aa 'nyama shiduma keeni shikoko.

7Gana na te eyikwo ata momo loshogonu shɛzunga sha aba shɛ unyasa, ɛɛ hiɛŋ, Go Soul kwụnɛ atwa akpakwụ-a-ta a-ta (1,000). Ge Devid tuba kwụnɛ atwa igbɛɛ-itɛ itɛ. (10,000)

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

8Amɛ Soul hashɛganụ tebiye ni iwɛ ɛtɛ aa duma, ɛɛ hiɛŋ, Inɛ Soul i shɛ akpakwụ-a-ta a-ta gbaalụ, ama inɛ Devid i shɛ igbɛɛ-itɛ itɛ tukwugwu. Asha imbe bee te hwuri ya Devid namɛ swooŋ na cɛnjɛ-ta-tugwama tu ga kirii?

9Te kwuni nụ ụjita ata, go Soul ba kala Devid ashɛrɛnganɛ.

10Ti iyi heri ibɛ mpiala ma ata mụ wɛ mu banɛ no olugwo Agwatana mee ubi Soul eshigiri, boo golo golo na amɛ umwono ubwa gana bụsụmɛ-bụ-ụmpɛ. Ge Devid ba 'nyamangana bụ aduma gana na baa shana baa 'nyama. Go Soul ta kaa 'waŋnɛ isɛnu ibwɛ.

11Go Soul heŋshi na amɛ ubwa, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma ta bụ isɛnu gɛ maa i 'imɛ ụdatụ, ama ge Devid benengeni bu kpalụ yebi.

12Go Soul kaa ba nda inyɛsɛ Devid, iwɛnɛ ta AGWANGWAMA genji bu, baa namɛ tuba ne Devid.

13Iwɛbɛ po go Soul becinji Devid na agba ubwa, baa njɛ bụ uberezhe we ejeshi akpakwụ-a-ta (1,000). Ge Devid ba 'yagaga atwa ata ubwa, baa zha ujasa bee jiye.

14Iyi elele nɛ ge Devid ba nda kaa ya 'yagana bu eshe, iwɛnɛ ta AGWANGWAMA namɛ nu bwa.

15Aka na tu go Soul kwụbɛ maa iyi elele ya kaana Devid eshe ti'yagana, baa kaana du Devid inyɛsɛ tụsụma.

16Ama atwa elele na namɛ ni Isrɛl keeni atwa Juda hwɛɛ o lubo Devid, iwɛnɛ tu baa shɛ bɛ'yagajɛ na ba bana be gwure na ashashɛ aba.

17Na aka ata go Soul hiɛŋ Devid, N zhɛ ma bu pana yɛu gɛ mi ihiiŋ ge Mirab maa zeni iŋ; nda ohwulu bu oko maa mama 'imɛ ma ndanɛ AGWANGWAMA ujasa. Iwɛnɛ po go Soul heŋshi na amɛ ubwa, bɛɛ hiɛŋ, Kede i shɛ Gamba n kwụnɛ bụ o, ama ga shɛ Afilistia.

18Ge Devid jishijɛ Soul, bɛɛ hiɛŋ, Gaaba bwa Ngaa shɛɛ? Imbe bwa umwamwa ihwɛ bishi mi shɛ ni Isrɛl, i shɛ maa Gamba n zhɛ ma sha binua ba agwuma tukwugwuu?

19Ama aka na ta aka ci maa e peni ya Devid yɛu ebe Soul ge Mirab maa zana, ee shepi ya yɛu ɛtɛ ee peni bụtụ bu Mɛholat bu ko, na ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ, gɛ Edriɛl maa zana.

Ge Devid Zeni Yɛu Soul ga Maikal

20Iwɛ Devid kaa kwụlanɛ yɛu Soul yo o nɛ ɛɛ hiɛŋ, ga Maikal, ee mbishi Soul iwɛ ɛtɛ, amɛ Soul kaa lemi.

21Go Soul heŋshi na amɛ ubwa, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma pana Devid yɛu gɛ mi maa zana, iwɛ maa tuba Afilistia teni Devid u'ala tedure nu bwa. Iwɛbɛ po go Soul hiaaŋnanɛ Devid na aka yebi, Gabụ bi zhɛ ba sha binua mi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

22Go Soul peni anjɛ-ungondu ubwa unu, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Mbiso ma Devid swɛɛ maa, Hioko, iwɛ bụ kwụlanɛ agwuma, anjɛ-ugondu ubwa hwɛɛ kaa mo bu lubo du, i zhɛmɛ maa zeni yɛu ɛtɛ ibwɛ na aka ga.

23Anjɛ-ugondu Soul mbishi ga Devid n-ndumwa ma ata ne tusweci. Ge Devid jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Hi heŋshi ree maa iyi ticwɛŋ yaa shɛ maa bụtụ shɛ binua ba agwuma, harɛ maa ɛ hiɛŋ Gamba ga n shɛ bukofwo na beni shi urishi ni iyi elele.

24Nazhɛ anjɛ-ungondu Soul mbishi bu maa bwonu ge Devid jɛmɛ.

25Go Soul hiɛŋ aŋ, Zhaga mbiso ma Devid maa, Agwuma jeri shi iyi cɛnɛ ye elele ni i'ɛlɛ bu o, semi ihwumbwe teleyi ta Afilistia dipi-yebi (100) kiri baa jala maa peni bu, iwɛ maa tuba ndana agwuma itɛpwɛ no ofwo atwa i'ime ibwɛ. Go Soul ba nda inɛ gɛ iwɛ maa ga Afilistia teni Devid u'ala maa a kwụnɛ bụ.

26Aka na ta anjɛ-ungondu Soul mbishi Devid n-ndumwa ma ata, amɛ Devid lemi tebiye, baa jala ya du maa sha binua ba agwuma. Ge Devid ishijɛ bee suji atwa ubwa,

27tobwolo ụjita towo tu bwa u te ci shi o, bee zhe bɛɛ kwunɛ Afilistia kpakwụ, (200) baa jajajɛ ihwumbwe teleyi ta aba, bee suje iŋ no ofwo agwuma gana na tu ufwugwo na ee ge dweji bu namɛ, iwɛ maa tuba zana yɛu ibwɛ. Nazhɛ go Soul peni Devid yɛu ɛtɛ ibwɛ ga Maikal maa zana.

28Ama aka na tu go Soul kwụbɛ, bee mepi du kaa maa AGWANGWAMA namɛ ne Devid, yɛu ibwɛ ga Maikal du kaa yo lubo Devid.

29Ibɛ po baa kaana inyɛsɛ Devid tɛnda, boo to kaa Devid ni i'ime tutu.

30Na aka ata ejeshi Afilistia sugeni aŋ ujasa, aka elele kaa aa zhajɛ, ya kaana Devid eshe ti'yagana uhwuri anjɛ-ungondu Soul vwɛ hwɛɛ. Inɛ ɛtɛ ya kaana ya urishi ubwa tumburusonu.

1 Samuɛl Uhiiŋ 19

Go Jonatan ba Makana maa Lomicingo Bishi Bwa Amɛ

1Go Soul mbishi yɛu ibwɛ go Jonatan keeni anjɛ-ugondu ubwa hwɛɛ, maa ga kwụnɛ Devid. Ama go Jonatan kaa bo lubo Devid tebiye.

2Iwɛbɛ po go Jonatan mbishi Devid, bɛɛ hiɛŋ bụ, Go Soul bishi mi ma bụ jala tụkwụna. Iwɛ ecilo ata na nda pece, beyi ga nu uvwungwa zhaga swaka no ofwo na atwa zha shɛ ma bu kwụba.

3N zhɛ tuba ma bana mo shikono ne bishi mi ne ehilo ata abụ swacɛ, N zhɛ ma dumanga iwɛ bụ ne bishi mi. Iyi elele nɛ Ngee mepi, N zhɛ ma nda maa mepi iŋ du.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4Go Jonatan dumanga Devid ne eshe bishi bwa, bɛɛ hiɛŋ bụ, Ada, ta nda yɛu gɛ bu ugondu ge Devid iwɛwɛ o, iwɛnɛ tu ba bụ njɛ shɛ du iwɛwɛ, sasana ugondu we elele na baa bu ndana kaa mo bu mbiyono tebiye.

5Ubwa shiyeni uhiuhiu ubwa no tu'wo tụ 'wụtụ, baa kwụnɛ Bufilistia ata. AGWANGWAMA kaa lasagwụ atwa Isrɛl tụlasụ tụ 'wụtụ. Amɛ bụ kaa lemi la hwɛɛ na aka na abụ kwụbɛ iŋ. Iwɛmbe po tuba aba jala ya maa njɛ Devid na zasa tụwụma iwɛwɛ harɛ maa kwụnɛ bụ uzawa eciloo?

6Go Soul leni n-ndumwa mu na go Jonatan mbishi bu, harɛ bee shiri-unu, bɛɛ hiɛŋ, N to AGWANGWAMA, N zha shɛ ma kwụna ya Devid kwukwuŋ.

7Go Jonatan suyanɛ Devid, bee mbishi bu n-ndumwa mu ga hwɛɛ. Go Jonatan zɛrijɛ sasana Devid no ofwo Soul baa namɛ pu bwa gana na tu baa namɛ la cala.

Go Soul Mekeni sasana maa Kwụna Devid

8Aka na ujasa unya layananɛ, ge Devid zhe bee jeshi Afilistia, baa kwụnɛ aŋ tebiye, ibɛ po ee gezhigeni bu.

9Jitoo ko mpiala ma ata mụ wɛ mu zhaganɛ Soul sasana, tu baa jɛjɛ nu umwono ubwa. Baa 'waŋnɛ kaa isɛnu ibwɛ, ge Devid ba 'nyamangana bụ aduma.

10Go Soul heŋshi, bɛɛ hiɛŋ bi zhɛ ba ta Devid isɛnu ɛtɛ maa i 'imɛ ụdatụ ata, ama ge Devid benengeni, ibɛ po isɛnu hwuri yoo to ụdatụ. Ge Devid gezhiji bee genji bu.

Ga Maikal Mbiyeni Devid Nazhɛ bee Benengeni

11Gụnụ ụrụmɛ ata go Soul tumwanɛ atwa maa e zhe a shɛka Devid maa a kwụnɛ bụ ti iyi heri nu uvwungwa. Ama biyikwo Devid ga Maikal mbishi bu, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ ebi gezhiji shi, ɛ zhɛ ma bụ kwụna beyi ga nu uvwungwa.

12Ibɛ po ga Maikal becinji Devid na agbahwụ umwono ata, ge Devid benengeni bee hwuri.

13Ga Maikal shepi itɛtɛnuwɛŋ ike nɛ ga namɛ nu umwono ata bee wecicinji iŋ no ogodo. Bee peteni iŋ uhiuhiu nu utudu na aa njɛ ne tihiŋzhe ti iyweywe, bee urigeni iŋ du tugwuno.

14Aka na tu go Soul tumwanɛ atumwa maa ga shapɛ Devid, ga Miakal hiɛŋ aŋ, Ba gwuma.

15Go Soul tumwananɛ aŋ maa e gwuri ɛ kwubɛ Devid, bɛɛ hiɛŋ aŋ, N shapɛrɛganɛ bu ma epe hwɛɛ to ogodo ata ubwa, maa ma kwụna bụ.

16Aka na atumwa ata teni nu umwono ata, aa kwụbɛ ti itɛtɛnuwɛŋ ɛtɛ weci no ogodo, yee peteni uhiuhiu ibɛ nu utudu na aa njɛ ne tihiŋzhe ti iyweywe.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

17Go Soul hiɛŋ Maikal, Iwembe po ebi n helekeci, ebi leni maa bụtụ bi i'ime mi m benengenii? Ga Maikal jishijɛ Soul, bɛɛ hiɛŋ, Ubwa n hiɛŋ ga ma ganga bụ maa u hwulo shibwonu bi zhɛ ma n kwụna.

18Ti ge Devid benengeni Soul, bee gezhiji bee zhegeni Samuɛl nu Rama, bee swegeni bu iyi elele nɛ go Soul ba nda bụ. Ga Samuɛl ne Devid zhe aa namɛ nu Naiot.

19Ee mbishi Soul ɛɛ hiɛŋ, Ge Devid namba nu Naiot ata namɛ na cɛnjɛ tu Rama.

20Go Soul tumwanɛ atumwa maa ga shapɛ Devid. Aka na ta atumwa ata kwụbɛ ufwugwo we egesere a na a duma tigesere, tu ga Samuɛl kaa shikeni baa shɛ uhiu wa aba. Ibɛ Mpiala ma Agwatana mi 'yagajɛ atumwa ebe Soul, ee kwuni du tigesere tụdụmanga.

21Aka na te e mbishi Soul, baa tumwanɛ atumwa anya, a na ata kwuneneni tigesere tụdụma. Go Soul tumwananɛ atumwa anya a na ụtatụ, a na ata dumananɛ tigesere.

22Nazhɛ bee zhe ya Rama ni ikɛnyi ibwɛ, bee ci u'ibwa uko meni ụ'wụtụ na namɛ ni Siku, bee heŋteni apata, bɛɛ hiɛŋ, Cee kwuŋ ga Samuɛl keeni Devid namɛɛ? Bụtụ bu ko mbishi bu, bɛɛ hiɛŋ, A namɛ ni Naiot ata namɛ na cɛnjɛ tu Rama.

23Ti bee beni apata, bɛɛ zhɛ Naiot ata namɛ nu Rama, ibɛ Mpiala ma Agwatana mi kezhe mee ubi bu du, bee kwuni du tigesere tụdụma apata tutu bee ci Naiot ata.

24Bee ushiji tugwuno tu bwa bee kwuni du tigesere tụdụma ne eshe Samuɛl. Bee shiri mohondo uuwa gụ ụrụmɛ, uuwa gi iyi yo holo. Ibɛ atwa a duma ya te kwuni na aka ata, ɛɛ hiɛŋ, Go Soul suu namɛ du na ashashɛ egesere?

1 Samuɛl Uhiiŋ 20

Go Jonatan Mbiyeni Devid nu Naiot

1Ge Devid beni nu Naiot ata namɛ nu Rama, bee zhe no ofwo Jonatan, bee heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Imbe kwuuŋ Ngaa njɛɛ? Imbe kwuuŋ shɛ tụwụma ti mii? Iwɛwɛ imbe kwuuŋ Ngaa njɛ bishi bu upo baa ma n jala tụkwụnaa?

2Go Jonatan jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, I zha shɛ ya sha gana ata kwukwuŋ! Bi zha shɛ bo 'wo. I zasa iyi elele nɛ bishi mi zhɛ ba nda, okwo yaa 'nyanɛ kwo kaa yee gembi, i shɛ bi zha shɛ mo m mbiso iŋ o. Iwembe po bishi mi zhɛ ma n swakana iiŋ? Shɛ iwɛ-tɛkana yaa shɛ o.

3Ama ge Devid jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Ge shibi mepi tebiye maa bu mo n lubo duwa duwa. Ibɛ po bee heŋshi, bɛɛ hiɛŋ, Kede go Jonatan mepi iyi nɛ Ama imanga maa ma nda o, shibwonu i zhɛ ya gwumana bụ. Iwɛ-tɛkana Ama duma ne eshe AGWANGWAMA keeni eshe bu du, maa ivwunɛ mi patanɛ ya nu utwotwo!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4Go Jonatan jishijɛ Devid, bɛɛ hiɛŋ, Iyi elele nɛ aba jala, N zhɛ ma bu ndana iŋ.

5Ge Devid jishijɛ Jonatan, bɛɛ hiɛŋ, Kwụba, beyi ga ibɛ shɛ isene upiana ufwo tubanɛ, N nga shɛ shɛ kaa mo ngwulo iyimɛyɛ tiya na agwuma o. Ama n leneni maa Ma zha ma swaka na ambɛ uuwa i ci wanabeyiko nụ ụrụmɛ.

6Yaa shɛ bishi bu n kwụbɛ shɛ, mbiso bu maa, Ge Devid n lụpɛ bɛɛ hiɛŋ ba jala maa zha Bɛtlɛhɛm nụ ụshɛpwụ ubwa sukasuka. Iwɛnɛ po ụrụpɛ na aa ta uywa uywa nu umwamwa wa aba namba apata.

7Yaa shɛ bɛɛ hiɛŋ hwayɛ, I zhɛmɛ! Asha Gamba yɛu gɛ bu ugondu, N zhɛ ma 'yaga amɛ-olom. Ama yaa shɛ baa 'yajɛ hwayɛ isɛbwɛ, asha bu ma n haŋsagana ba ga maa ma nda iyi iwɛ.

8Iwɛ ecilo ata hioko inyɛmɛnyɛmɛ mi Gamba yɛu gɛ bu ugondu, iwɛnɛ po gabụ bu n tecinji nu unu-tutwa wa AGWANGWAMA na bụ. Ama yaa shɛ Gamba n-ndumwa mụ wụmɛ, asha n kwụnɛ ni ikɛnyi bụ, shibwonu iwembe po ɛbi zhɛ bu ma shapa no ofwo shibii?

9Go Jonatan hiɛŋ bụ, Kede i shɛ gana ata kwukwuŋ! Yaa shɛ Ngee mepi maa bishi mi ma bụ haŋsagana ba maa ma bu nda iyi iwɛ gom, N nga zha shɛ suu mo bu mbiso?

10Ge Devid hiɛŋ Jonatan, Gaaba tuba zhɛ mo m mbiso ti yaa shɛ ge shibi ibi jishijɛ ajɛshɛgwa awɛɛ?

11Go Jonatan hiɛŋ Devid, Hwure ti zhe ne ehilo, ee beni ga ee zhe ne ehilo hwɛɛ aba ebeyebi.

12Go Jonatan jishijɛ Devid, bɛɛ hiɛŋ, Ga AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl shɛ useyida tu! Yaa shɛ Ngaa yiganɛ iwɛ bụ no ofwo bishi mi beyi kwo kaa wanabeyiko, yaa shɛ masha mu bwa mɛ zhɛmɛ na bụ, N zhɛ ma tumwanɛ bụtụ bu ko maa e bi mbishi.

13Ama yaa shɛ yaa kwụlanɛ bishi mi maa ma bụ kwụna, yaa shɛ Ngee bi mbishi shi maa gezhiji maa zhe swaka, asha ga AGWANGWAMA m peni ulwapɛ. Ga AGWANGWAMA nama na bụ, gana na tu baa namɛ du ne bishi mi!

14Yaa shɛ Ngaa ta ya uraiŋ, asha n lubi tulubo ta AGWANGWAMA tɛ tɛcara, iwɛ maa kede mo 'wo.

15Aka elele na AGWANGWAMA iricinji hwuŋ atwa i'ime bu hwɛɛ, ta ganga atwa ihwɛ mi tulubo tɛ tɛcara tu unyizo-nom tulubo.

16To lono maa izeci mi go Jonatan beni ni ihwɛ bu gabụ ge Devid kwukwuŋ. Ga AGWANGWAMA ubu tụpananɛ itɛpwɛ nu uhiuhiu wa atwa i'ime bu gabụ ge Devid.

17Go Jonatan njɛ Devid maa shikicingo unu ubwa tishilo dimi maa bi zhɛ bo lubo bu, iwɛnɛ tu ubwa go Jonatan bo lubo Devid gana na tu boo momo lubo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18Go Jonatan hiɛŋ Devid, Beyi ga ibɛ shɛ isene upiana ufwo tubanɛ, ajɛjɛ bụ kaa zhɛ o shilo bohondo iwɛnɛ ta abụ zha shɛ ba nama.

19Wanabeyiko ɛ zhɛ a mapa ya kpataa maa bu zasaba o. Na aka ata zhaga swaka no ofwo ata abụ swacɛ la jita ata n-ndumwa mu ga mu kwuni, maa nama to dongonu atayɛ ata suteni apata.

20N zhɛ tuba ma 'waŋ a'inla atatụ to dongonu aŋ gana maa iyi ike Ngaa kwụbɛ Ama kala aŋ.

21Hioko, N zhɛ tuba ma tumwana yɛu ike, mɛ hiɛŋ bụ, Zhaga rinje a'inla ata. Yaa shɛ Ngɛɛ hiɛŋ bụ, A namɛ fwonu geri bu, suje aŋ, ecilo ibɛ shɛ maa bi bini, bi eri ba banɛ ya. M bu teji AGWANGWAMA na shɛ buumwa, maa asha i zasa iyi elele nɛ zhɛ ma bu nda ya o.

22Ama yaa shɛ Ngɛɛ hiɛŋ yɛu ɛtɛ, A'inla ata ta namɛ geri-be-eshe bu, zhaga suje aŋ. Asha AGWANGWAMA to bu unzo maa gezhiji.

23AGWANGWAMA zhɛ a nda kaa maa unu na otu momo shilonu nama tutu unyizo-nom.

24Ge Devid zhe baa swacɛ ga ni itimɛ ɛtɛ. Aka na ti isene upiana ufwo tubanɛ i ci, agwuma jɛjɛ maa ya iyimɛyɛ.

25Baa jɛjɛ ni iyi ya ajɛjɛ ubwa na swanɛ ụdatụ gana na tu baa shana ba gɛga. Go Jonatan tuba jɛjɛ ne eririri agba Soul, ga Abnɛ tuba jɛjɛ na bụ'aŋbụ Soul, ama ajɛjɛ Devid tuba shiri bohondo.

26Ama go Soul dumanɛ shɛ iwɛ ye elele jita ata o, bi heŋshi maa ge Devid meme heshigeni fweye ni iyi ike caakwụ upo baa zasa shɛshɛshɛ.

27Ama ni iyi tuholo ata isene upiana ufwo, ajɛjɛ Devid te shiri waa bohondo. Go Soul heŋteni yɛu ibwɛ go Jonatan, bɛɛ hiɛŋ bụ, Iwembe kwuŋ po yɛu jɛsi zhe shi maa ya iyimɛyɛ, tu wenebe, tu hwayɛ gaa?

28Go Jonatan jishijɛ Soul, bɛɛ hiɛŋ, Ge Devid n lụpɛ ta 'yajɛ ikɛnyi ma mo lonono bu maa zha Bɛtlɛhɛm.

29Bi hiɛŋ, Yaa shɛ obu mo lubo gom, asha n leneni kaa maa ma zha. Iwɛnɛ po ụrụpɛ uko namba atwa umwamwa mu zhɛ a ta nụ ụshɛpwụ ata. Ibɛ po atagwụ mi n tumwanɛ maa ma zhajɛ susu. N leneni maa ma zha mɛ kwubɛ atagwụ mi kaa. Ecilo ga po bee zhe shi maa ya iyimɛyɛ na bụ ta.

30Ibɛ po isɛbwɛ Soul munje bu nu uhiuhiu Jonatan, bɛɛ hiɛŋ bụ, Gabụ yɛu tusashɛ, nɛ biyikwo tigezhe meci. M mepi maa bu momo to ni yɛu gɛ jɛsi maa mama njɛ ezuye, tu go nobu na ubu meci du.

31Bi mepi shi ree maa yaa shɛ yɛu gɛ jɛsi ta ya uraiŋ nu unyizo ga, bi zha shɛ kwukwuŋ ba sha agwuma cɛnjɛ tu ga. Iwɛ ecilo ata tumwana bụtụ maa a n shapɛrɛganɛ bụ, maa Ma kwụna bụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

32Go Jonatan jishijɛ bishi bwa go Soul, bɛɛ hiɛŋ, Imbe kwuŋ baa njɛ upo ɛɛ zhɛ a kwụna bụụ?

33Na aka ata go Soul keri isɛnu ibwɛ maa kwụna Jonatan, ibɛ po go Jonatan mepi maa i ta namɛ na amɛ bishi bwa gom maa kwụna Devid.

34Go Jonatan ishijɛ ni isɛbwe i'wɛtwɛ bee genji iyimɛyɛ ɛtɛ tiya nụ ụjita ata uyebi isene ɛtɛ upiana ufwo. Iwɛnɛ po amɛ ubwa hashɛganụ tebiye iwɛ Devid, bishi bwa go Soul kaa du njɛ bụ ụpụrụsa.

35Ti iyi heri nu uvwungwa, go Jonatan zhagajɛ ni yɛu ike, bee zhe ne ehilo ata ee ge shiri la atwa abana Devid.

36Go Jonatan hiɛŋ yɛu ɛtɛ, Gozhigo zhaga suje a'inla ata Ngɛɛ zhɛ ma kala. Gana na ti yɛu ɛtɛ yo gozhigo, go Jonatan keri i'ilɛ yee henici yɛu ɛtɛ nu umbe ubwa.

37Aka na ti yɛu ɛtɛ ci ofwo ata a'inla ata namɛ, go Jonatan suyanɛ yɛu ɛtɛ, bɛɛ hiɛŋ bụ, A'inla ata ta namɛ geri-be-eshe bu!

38Go Jonatan suyananɛ yɛu ɛtɛ, bɛɛ hiɛŋ bụ, Zhaga, nda kakayɛ, to shikono apata o. Ibɛ yɛu ɛtɛ Jonatan zhe bee suje ga a'inla ata bee gwure no ofwo agwuma-ihwɛ ibwɛ go Jonatan.

39Yɛu ɛtɛ tuba mepi shi ecilo ijɛ ɛtɛ kwukwuŋ, semi ata Jonatan abana Devid kiri mepi iwɛ ɛtɛ.

40Go Jonatan peni yɛu ɛtɛ i'wɛŋnɛ ɛtɛ ibwɛ, bɛɛ hiɛŋ bụ, Sugo iŋ, zhaga jiyo nụ ụshɛpwụ.

41Gunu na ti yɛu ɛtɛ hwuri ujiyo, ge Devid banɛ tuta tu utukwu wa atayɛ ata, bee kwuzeni Jonatan, boo to itune ibwɛ na cɛnjɛ kpalụ tatụ, aa mama ruwanganụ, aa cwɛ-u'wo. Amɛ-tụhaŋtụ Devid gembi tebiye ee hwuri a na Jonatan.

42Na aka ata ibɛ go Jonatan hiɛŋ Devid, Zhaga na amɛ-olom, gana na otu momo shilonu-unu ni izeci ya AGWANGWAMA, ga AGWANGWAMA nama na ashashɛ mi na bụ keeni ashashɛ ajalalo mi na ajalalo bu tutu unyizo-nom. Nazhɛ ge Devid ishijɛ bee hwuri, go Jonatan du gwure ni ihwɛ.

1 Samuɛl Uhiiŋ 21

Ga Ahimɛlɛk ni Ibrɛd Tijilo

1Ge Devid zhe no ofwo Ahimɛlɛk na shɛ bunongbo na namɛ nu Nob. Ga Ahimɛlɛk banɛ, bɛɛ tɛjɛ Devid uhwaŋna na tɛzhɛgɛda. Bɛɛ hiɛŋ bụ, Iwembe po abụ zhajɛ gobuko, yaa zasa bụtụ be elele ibi shee?

2Ge Devid jishijɛ bunongbo ata ga Ahimɛlɛk, bɛɛ hiɛŋ, Agwuma n tumwanɛ utumwa uko u tusweci. Bɛɛ hiɛŋ, Kede bụtụ be elele mepi utumwa ga Ngaa bu tumwanɛ o, keeni iyi nɛ Ngɛɛ bi hiɛŋ njɛ o. N tutwagwanua du kaa atwa mi unu iwɛ ofwo na ɛti zhɛ ta twa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Imbe kwuŋ abɛ 'yajɛ hwuwayɛ goo? M panɛ kaa ibrɛd itɛ, kwo kaa iyi elele nɛ abɛ 'yajɛ epe.

4Bunongbo ata jishijɛ Devid, bɛɛ hiɛŋ, N zasa kaa ibrɛd yo ohondo epe o, semi ibrɛd tijilo kiri namba, ti yaa shɛ esemberi ata bụ te timengeni shi eyikwo hwuwayɛ.

5Ge Devid jishijɛ bunongbo ata, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛ-tɛkana, eyikwo tu gwumwonu su no tu o. Iwɛnɛ po esemberi ga a shana aa mama nda rụmbɛɛ okwo taa aka na ta a zha tahaŋnụ tu tukwakwa, gana naa ya i'wɛŋnɛ ya aba zha shɛ ya nama rụmbɛɛ tɛ ɛ zhɛ utumwa ga u ticinjii?

6Bunongbo ata panɛ bụ ga ibrɛd ɛtɛ tijilo, iwɛnɛ ti yaa zasa ibrɛd inyɛ nɛ namba semi inɛ ɛtɛ upwaŋ, ɛɛ pɛshinjɛ na agba AGWANGWAMA maa tuba ee peteni inɛ ifwo nɛ te vwengenji gu nụ ụjita ata tɛ ɛ pɛshinjɛ inɛ ɛtɛ.

7Bụtụ bu ko na amɛ anjɛ-ugondu Soul namba apata jita ata na aa njɛ ti'insu na agba AGWANGWAMA. Ɛ hiɛŋ izeci ibwɛ go Doɛg, bụtụ bi Idụm, ubwa shɛ uhiu wa a'iywa iyimabiga Soul.

8Ge Devid heŋteni Ahimɛlɛk, bɛɛ hiɛŋ, Bu zasa maa epe isɛnu ike kwo kaa utokwobi uko maa m peni? Iwɛnɛ po N 'waŋnɛ shɛ utokwobi kwo kaa i'wɛŋnɛ ujasa o, iwɛnɛ tu utumwa ga wa agwuma ụ shɛ ni izɛlɛgwu.

9Ga Ahimɛlɛk hiɛŋ Devid, I zasa utokwobi unya we elele namba epe o, semi utokwobi ala Goliat ata abụ kwụnɛ la nu ulomu Ila. E kwungwuri uŋ ba no tugwuno, waa swacɛ ba na aba idikɛ ɛtɛ tikpɛngbɛ onongbo a patanga na agba. Yaa shɛ aba jala uŋ, asha shapa. Ge Devid hiɛŋ bụ, I zasa du unaa na ta zhɛmɛ gana ubwa o, m panɛ uŋ!

10Ge Devid ishijɛ apata, bee gezhigeni Soul bee zhe pa Akish na shɛ agwuma Gat.

11Ibɛ anjɛ-ugondu agwuma ga Akish, hiɛŋ Akish, Shɛ ge Devid ganana hŋ i shɛ agwuma cɛnjɛ tu bwa? Shɛ ubwa hŋ eyikwo to azunga ta a hɛiba tɛhiɛba, ɛɛ hiɛŋ, Go Soul kwụnɛ atwa akpakwụ-ata a-ta, ge Devid tuba kwụnɛ atwa igbɛɛ-itɛ itɛ?

12Ge Devid shiyeni kaa n-ndumwa ma ata eshe tebiye, ibɛ po baa nda inyɛsɛ Akish agwuma ata Gat duwa.

13Ge Devid sheyinji masha mu bwa ne eshe aba. Ofwo elele na ee teni, bu na mama nda gana bụsụmɛ-bụ-ụmpɛ, bu na shɛlanga i'nyɛtɛ no odubo ụshɛpwụ, baa ganga mecemi mu bwa maa mu na zhɛnga tutu tizholu tu bwa.

14Ga Akish hiɛŋ anjɛ-ugondu ubwa, Hioko ma! Bụtụ ga ba sụma-ụmpɛ, iwembe po ahiɛ shapɛ bụ pi mii?

15Asụmɛ-ụmpɛ suu n 'nyananɛ upo ahiɛ n shapɛrɛganɛ bụtụ ga, maa bu na sụma-ụmpɛ mu bwa ne eshe mi tutu umwono mu?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1 Samuɛl Uhiiŋ 22

Ge Devid to Tuhwulo tu Usumwa Tutu

1Ti ge Devid beni nu Gat, bee zhe baa swacɛ nụ ụpangwụ uko na namɛ nụ ụshɛpwụ uko na ɛɛ hiɛŋ Adulam. Aka na ta atagwụ ubwa keeni atwa umwamwa bishi bwa hwụjɛ maa bu namba apata, ee zhe apata pu bwa.

2Atwa na a nda tiriri, na atwa na yɛ atashɛ, na atwa na ukekeshi iyi wa nda, zhe oo sotulonu pu bwa hwɛɛ aba. Ufwugwo wa aba ụ shɛ gana atwa akpakwụ-eyebi (400), ge Devid tuba shɛ uhiu wa aba.

3Ti ge Devid beni apata, bee zhe Mizpa na namɛ na cɛnjɛ tu Moab. Bɛɛ hiɛŋ agwuma Moab, Ma bụ tabwa, lono kaa maa bishi mi no bino mi gɛga no ofwo bu uuwa i ci aka na Ngee mepi iyi nɛ Agwatana zhɛ ma n ndana.

4Ge Devid genji ga bishi bwa to bino bwa pa agwuma ata Moab. Aa jɛjɛ apata nu bwa aka elele, ge Devid tuba hwuri baa swacɛ nụ ụpangwụ uko.

5Nazhɛ bigesere na ɛɛ hiɛŋ ga Gad, zhajɛ no ofwo Devid, bɛɛ hiɛŋ bụ, Ta nama epe nụ ụpangwụ ga o, bana epe maa zhe na cɛnjɛ tu Juda. Ge Devid beni ga apata bee zhe bee teni nu uwapa Hɛrɛt.

6Jitoo ko tu go Soul jɛjɛ ni Gibia nu ucilo ụ'wụ'wụ uko na ɛɛ hiɛŋ izeci ubwa Tamarisk, na shikeni ne bikpekwu bu uko. Baa 'waŋnɛ isɛnu ibwɛ, anjɛ-ugondu ubwa rungwutwonu bu. Ee mbishi bu apata maa o to Devid ugbe ta atwa na namɛ nu bwa.

7Go Soul hiɛŋ anjɛ-ugondu ubwa, a na shikekeni rungwutwonu bu, Shɛlaga ma ahiɛba atwa Bɛnjamin! Yɛu ɛtɛ Jɛsi zhɛ ma hi pana suu shihilo, nu ntuma ma afwafwa hwɛɛ hiŋ, maa ma hi nda eberezhe ejeshi ubwa akpakwụ-a-ta a-ta keeni a na dipi-yebi yebi?

8Ibɛ hŋ ahi ma n shɛka hwɛɛ hiŋ, yaa zasa bụtụ be elele na amɛ hiŋ m mbishi kwukwuŋ maa yɛu mi go Jonatan twa-unu ne Devid? I zasa kaa bụtụ be elele na iwe mi gwumanɛ na ashashɛ hiŋ, maa mo mbiso maa, Yɛu mi ya ta ba Devid ikɛnyi maa mo n gwubogo ne tusweci hwayɛ ga o.

9Nazhɛ go Doɛg, bụtụ bi Idụm na shikeni na ashashɛ anjɛ-ugondu Soul, jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, N kwụbɛ la Devid ti bee zhegeni Ahimɛlɛk yɛu Ahitub ata namɛ nu Nob.

10Ga Ahimɛlɛk bo hoŋtono AGWANGWAMA iwɛ Devid. Bee peni du Devid iyimɛyɛ keeni utokwobi ata Goliat Bufilistia ata.

Go Soul Kwụnɛ Ahimɛlɛk

11Ibɛ po agwuma go Soul tumwanɛ maa ga suyanɛ Ahimɛlɛk yɛu Ahitub na shɛ bunongbo, keeni atwa ihwɛ bishi bwa hwɛɛ, to onongbo elele na namɛ nu Nob. Aa zhajɛ ga hwɛɛ aba no ofwo agwuma.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

12Go Soul hiɛŋ Ahimɛlɛk, Ɛ-yɛu Ahitub, shɛlaga! Ga Ahimɛlɛk jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iyɛri mi, Gamba na.

13Go Soul heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Iwembe po abụ ma n shɛka ahiɛba na ni yɛu Jɛsi, harɛ ebi peni bu ibrɛd, keeni utokwobi, abụ lụpɛ du Agwatana iwɛ ubwa maa mo n gwubogo maa ma n kwụnaa?

14Ga Ahimɛlɛk jishijɛ agwuma ata, bɛɛ hiɛŋ, Gaaba shɛ bụtụ bɛ tɛcara na ashashɛ anjɛ-ugondu bu gana Devid na shɛ binua bụ keeni uhiu wa atwa na ma bu 'yakaa? Ubwa na atwa ihwɛ bu a muna ụjɛrụma hwɛɛ.

15Jita ata suu kiri Ngee kwuni Agwatana tụlụpa hiiŋ iwɛ ubwa? Awo! Kede agwuma n sweji utugbolo we elele Gamba yɛu gɛ bu ugondu o, kwo kaa atwa ihwɛ bishi mi o. Iwɛnɛ po Gamba yɛu gɛ bu ugondu, M mepi shi iyi elele kwukwuŋ iwɛ ibɛ o, ti inɛ ticwɛŋ ti inɛ i'wɛtwɛ o!

16Agwuma jishijɛ Ahimɛlɛk, bɛɛ hiɛŋ, Ahimɛlɛk, bɛ shɛ bo 'wo tilɛɛ, ta atwa ihwɛ bishi bu hwɛɛ.

17Ibɛ agwuma hiɛŋ a'iywa na shikekeni rungwutwonu bu, Zhaga kwụna ma onongbo ga AGWANGWAMA, iwɛnɛ ta a namɛ du ne Devid nu n-ndumwa mu ga. Ee mepi du kaa maa usumwa ge Devid bo gozhigo, e m mbishi shi kaa o. Ama anjɛ-ugondu ata agwuma zhe shi maa e timengeni onongbo ata AGWANGWAMA ni ikɛnyi aba o.

18Nazhɛ agwuma hiɛŋ Doɛg, Zhaga kwụna onongbo ata. Go Doɛg na shɛ bụtụ ata bi Idụm zhe ga baa kwụnɛ onongbo ata. Onongbo na baa kwụnɛ namɛ atwa dupu-nu-talacɛ-na-ba-a-ta (85), anaa na teni cɛŋ maa a na patana idikɛ ɛtɛ tikpɛngbɛ na agba.

19Go Soul du peni atwa ubwa unu maa ga kwụnɛ atwa elele na namɛ nu Nob ata onongbo ata namɛ hwɛɛ. Te eyikwo, te etwenyi, ta miaụŋ mu na mu ta gwụmwatangwụ, ta mu naa na mu to subo, ti inɛ, tu nzhinyacɛ, ta agwụdụ. A kwụnɛ aŋ hwɛɛ nu utokwobi.

20Ama yɛu-ye-eyi Ahimɛlɛk ike nɛ shɛ bụjalụ Ahitub, nɛ ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ ga Abiata benengeni, yee gezhiji yaa 'wa Devid.

21Ga Abiata mbishi Devid maa bwonu go Soul kwụnɛ onongbo AGWANGWAMA hwɛɛ nu Nob.

22Ge Devid hiɛŋ Abiata, M mepi te kwuni nụ ụjita ata tu Ngaa kwụbɛ Doɛg apata, maa bi zhɛ bo mbiso Soul iwe mi tilɛɛ. Gamba n shɛ ecilo tu'wo ta atwa ihwɛ bishi bu hwɛɛ.

23Ge Devid hiɛŋ bụ, Nama ne mi epe, ta nda inyɛsɛ o, bụtụ ata ba jalakaka uhiuhiu bu, ubwa du ba jalakaka unoo mu. Ama bi zhɛ tuba bo bino ta abu namɛ ne mi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1 Samuɛl Uhiiŋ 23

Ge Devid Bicinji Atwa na Jɛjɛ ni Keila

1Aka na te e mbishi Devid maa, Afilistia kepengeni ba ụshɛpwụ Keila nu ujasa, harɛ ee leshiji shihiu sha aba shi ufwo.

2Ge Devid heŋteni AGWANGWAMA, bɛɛ hiɛŋ, Ma zha suu ma sukakana Afilistia nu ujasa? AGWANGWAMA jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Zhaga sukakana aŋ, maa bicinji atwa ata Keila.

3Ama atwa Devid hiɛŋ bụ, Hioko, tu namɛ epe nu Juda ata nda inyɛsɛ, i zha shɛ tuba ya kaana tụwụmangwụ hŋ te eti zhe keila maa ta sukakana ejeshi Afilistia?

4Ge Devid heŋteni sasana AGWANGWAMA. AGWANGWAMA jishijɛ bụ, bɛ hiɛŋ, Ishijɛ maa zhe Keila, N zhɛ ma nda maa ukpahiŋ bụ lasụ una wa Afilistia.

5Ge Devid na atwa ubwa zhe Keila, aa njɛ ujasa na Afilistia. Aa kwụnɛ atwa ofwugwo na ashashɛ aba, ee suje inɛ ya aba. Gana ge Devid lesheji atwa na jɛjɛ ni Keila ta.

6Aka na tu ga Abiata yɛu Ahimɛlɛk gezhiji bee zhe pi Devid ni Keila, baa 'waŋnɛ idikɛ ɛtɛ i tikpɛngbɛ ti bɛɛ zhɛ.

7Ee mbishi Soul na aka ata, ɛɛ hiɛŋ, Ge Devid zhajɛ ba ni Keila. Go Soul hiɛŋ, Agwatana njɛ maa Mo tono bu ya u'ala na aka ga, iwɛnɛ ti bee meme kepi no tutono tu na bee teni ụshɛpwụ ata 'yajɛ uba keeni shidubo shɛ tukapa.

8Go Soul suyaganɛ atwa elele hwɛɛ maa e zhe Keila maa e hweri Devid ta atwa ubwa.

9Ti ge Devid hwụjɛ maa bwonu go Soul baa shɛka bụ ba, bɛɛ hiɛŋ Abiata na shɛ bunongbo, Shapɛ idikɛ ɛtɛ i tikpɛngbɛ epe.

10Na aka ata ge Devid hiɛŋ, Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana atwa Isrɛl, N hwụjɛ maa go Soul be ci ba ni Keila ga tilɛɛ maa iricingo uŋ iwe mi Gamba yɛu gɛ bu ugondu.

11Atwa ụshɛpwụ ga Keila zhɛ ma n shapa ga hŋ maa e peni Soul? Go Soul be ci ba ga hŋ gana na ti yɛu gɛ bu ugondu hwụjɛ? Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana atwa Isrɛl, ma bụ tabwa, n jishijɛ kaa! Ibɛ po AGWANGWAMA jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Go Soul be ci ba ga.

12Ge Devid heŋteni AGWANGWAMA, bɛɛ hiɛŋ, Asha atwa Keila zhɛ ma n shapa hwɛɛ ta atwa mi a pana ga Soul hŋ? AGWANGWAMA jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iiŋ ɛ zhɛ ma bụ shapa a pana bụ.

13Ge Devid na atwa ubwa na namɛ gana atwa akpakwụ-atatụ (600), beni ni Keila, ee zhe geri elele na ee eri a zha. Aka na tu go Soul hwụjɛ maa ge Devid bono ni Keila, bee genji ya apata tizha.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

14Ge Devid ta swacɛ nụ ụpangwụ ishɛmɛ ụshɛka cɛnjɛ ti Zif. Go Soul ba dwalakaka bụ iyi-heri. Ama Agwatana kaa leni shi maa tono Devid u'ala o.

Unu-tutwa Devid no Jonatan

15Ge Devid ba nda inyɛsɛ iwɛnɛ ti bee mepi maa go Soul ba dwalakaka bụ ba maa kwụna bụ, ibɛ po ge Devid namɛ nụ ụshɛka Zif ata namɛ nu Horɛsh.

16Go Jonatan yɛu ebe Soul ishijɛ bee zhegeni Devid nu Horɛsh, boo to bu ikɛnyi maa ga patana tijilanɛ ta Agwatana rishe.

17Go Jonatan hiɛŋ Devid, Ta nda inyɛsɛ o, bishi mi eri shi mo bu tono u'ala o. Gabụ kaa bi zhɛ ba ya tugwama ti Isrɛl tilɛɛ, Gamba kaa n zhɛ ma bụ 'wa. Bishi mi du kaa mepi gana ata.

18Aa twa apata unu hwɛɛ aba ebe yebi ne eshe AGWANGWAMA. Ge Devid jɛjɛ apata nu Horɛsh, go Jonatan tuba sanɛ ujiyo ni ihwɛ.

Tisharuwa tu na Atwa Zif Njɛ no ofwo Soul Iwɛ Devid

19Nazhɛ atwa Zif zhegeni Soul ni Gibia, ɛɛ hiɛŋ bụ, Ge Devid yɛu Jɛsi swacɛ ba no ofwo tu nụ ụpangwụ ata namɛ nu Horɛsh ni Ishɛmɛ Hakila, igɛtɛ namɛ tuta ti Jɛshimon.

20Gabụ agwuma, zhajɛ ya na aka ga, gana elele na ti yaa bụ kwụlanɛ maa zhajɛ, inee tu i shɛ maa tɛ bi imɛnjɛ bụ tilɛɛ.

21Go Soul hiɛŋ aŋ, Ga AGWANGWAMA ihi peni-uwebiye, iwɛnɛ ohio hioko inyɛmɛnyɛmɛ mi.

22Zhaga dwarɛ ma tugwo tebiye maa hi mepi ofwo na baa namɛ keeni bụtụ na kwụbɛ bụ apata gom. N hwụjɛ maa bɛ incɛ tebiye.

23Iwɛ inɛ tɛ zhaga hwalajɛ ma orubwo na baa swakaka hwɛɛ, nazhɛ hi gwure hi m mbishi ofwo na baa namɛ gom. Nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma zhagaga ne hiŋ. Yaa shɛ baa ta namba na cɛnjɛ ta ata, asha N zhɛ ma dwalakaka bụ no ofwo elele na ashashɛ cɛnjɛ tu Juda kpaaŋ.

24Ibɛ po atwa ata ishijɛ ee gwuri ni Zif, ee hwuleni Soul umbe. Ge Devid na atwa ubwa kaa namɛ nụ ụshɛka Maon na namɛ na Araba tuta tu Jɛshimon.

25Go Soul na atwa ubwa zhe maa e dwelekeci Devid. Ee mbishi Devid; iwɛbɛ po ge Devid zhe nu uparatayɛ uko na namɛ nụ ụshɛka Maon. Aka na te e mbishi du Soul, bee urigeni Devid, bee zhe nụ ụshɛka ata Maon.

26Go Soul na atwa ubwa namɛ na bụ'aŋbụ bi ishɛmɛ ɛtɛ geri bu ko, ge Devid na atwa ubwa du namɛ na bụ'aŋbụ bi ishɛmɛ ɛtɛ nụ ụzalụ uyebi. Ge Devid ba nda izɛlɛgwu maa banangana Soul keeni atwa Soul a na gwumwongonu maa a 'imɛ Devid na atwa na baa 'yajɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

27Gunu ata butumwa pushe no ofwo Soul, bɛɛ hiɛŋ bụ, Gwure kakayɛ! Afilistia ye tɛfulɛjɛ cɛnjɛ ta ata!

28Iwɛbɛ po go Soul genji ya Devid tu'urugono, bee gwuri maa nda ujasa na Afilistia. Iwɛbɛ po oo po apata izeci maa, Uparatayɛ-u-tubanangana.

29Ge Devid beni apata, bee zhe baa swacɛ nụ ụpangwụ uko na namɛ ni Ɛn-gɛdi.

1 Samuɛl Uhiiŋ 24

Ge Devid Genji Soul Tụkwụna

1Aka na tu go Soul gwure ti bee genji Afilistia tu'urugono. Ee mbishi bu, ɛɛ hiɛŋ, Ge Devid namba ba nụ ụshɛka Ɛn-gɛdi.

2Go Soul zenji etwenyi Isrɛl anaa na ngezeni hwɛɛ, atwa ugbaa-na-akpakwụ-a-ta (3,000), bee zhe maa dwalakaka Devid keeni atwa ubwa, geri bu umbe Uparatayɛ Shɛkarubana.

3Bee ci ụpangwụ uko na dongonu nsumo ma agwụdụ mu ko na mu namɛ nụ ụzalụ uhwaŋna ata. Baa vwụrɛ bee teni nụ ụpangwụ ata maa ta ụhinjanụ ta atwa ubwa hwɛɛ. Tobwolo ge Devid na atwa ubwa kaa namwawaŋ na amɛ ụpangwụ ata taa fwefweye.

4Nazhɛ atwa Devid hiɛŋ bụ, Hwayɛ ga, ibɛ shɛ ụjita ata AGWANGWAMA ubi mbishi la, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ mo bu utogono bụtụ bi i'ime bu maa teni bu u'ala, maa njɛ bụ gana elele na ubu kwụlanɛ. Ibɛ po ge Devid ishijɛ bee zhe swɛɛ bee jeji izhɛmi utogwo Soul.

5Na aba ibɛ nazhɛ amɛ Devid hashɛganụ tebiye, iwɛnɛ ti bee jeji izhɛmi utogwo Soul.

6Bɛɛ hiɛŋ atwa ubwa, Kede AGWANGWAMA leni maa Ma nda iyɛri mi ijɛ o, maa Ma mba u'ala mu ma nda bụtụ na AGWANGWAMA dudugeni manɛbɛ mu tugwama tiya iwɛwɛ o. Hiɛ kwụbɛ maa ubwa shɛ bụtụ na AGWANGWAMA dudugeni manɛbɛ maa ya tugwama!

7Gana ge Devid dumanjɛ n-ndumwa mu ga na atwa ubwa ta, bi peni shi aŋ ohwolu maa e timengeni Soul o. Go Soul ishijɛ be beni nụ ụpangwụ ata bee hwuri tahaŋnụ tu bwa.

8Na aba ibɛ nazhɛ ge Devid banɛ du nụ ụpangwụ ata, baa suyanɛ Soul, bɛɛ hiɛŋ bụ, Agwuma Zaacɛ! Go Soul mbiyanɛ ekwunyi, baa kwụbɛ ti ge Devid kwuzhi na cɛnjɛ, baa pana bụ ụjɛrụma wa agwuma.

9Ge Devid hiɛŋ bụ, Iwembe po obo shilo ụcɛbɛ nu n-ndumwa ma atwa na mo bu mbiso maa, Gamba ge Devid ma bụ shɛka maa ma bụ nda iyi iwɛɛ?

10Hioko, bi eri ba kwụba du ne eshe bu gana na ta AGWANGWAMA bi shiri hwayɛ ga no ofwo na maa Mo bu tono u'ala nụ ụpangwụ ga. Ibɛ po atwa mi oko n hiɛŋ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

ga ma bu kwụna. Ama m bi genji, Ngɛɛ hiɛŋ, N zha shɛ ma mba u'ala mu maa mo tumongono Iyɛri mi nɛ AGWANGWAMA dudugeni manɛbɛ ma tugwama o.

11Ada, kwụba de izhɛmi utogwo bu na Ngaa 'waŋnɛ, iwɛ-tɛkana, N jeji izhɛmi utogwo bu Ngee bi genji tụkwụna. Eshicigo, maa mepi du maa m bu heŋsegeni shi tuhaŋsa tụ wɛ kwukwuŋ, M bu njɛ shɛ kaa iwɛwɛ ye elele okwo ta abu ma n shɛka bana maa n kwụnɛ o.

12Ga shɛ AGWANGWAMA jɛmɛ ụshɛrɛya mu na bụ, ga shɛ AGWANGWAMA du n tụpajɛ itɛpwɛ nu uhiuhiu bu. Ama kede u'ala mu ubi timengeni kwukwuŋ.

13Atwa a'wụtụ shi ushi uko cala, ɛɛ hiɛŋ, Na amɛ ugworozwo tugworozwo ta banɛ du. Ama N zha shɛ mo bu tumongono kwukwuŋ.

14Gaaba kwuŋ agwuma Isrɛl banɛ bee urigeni nu usumwaa? Ụsụnyasụ uwɛwɛ ike maa? Okwo itekpe ike suu?

15Ga AGWANGWAMA jeji ụshɛrɛya na namɛ na ashashɛ mi na bụ, ga yalaga ụŋ, maa ma n kwụnangana ụŋ, maa ma n lashɛga du ni i'ɛlɛ bụ.

Go Soul Njɛ Gana maa bɛ Jɛshɛrɛjɛ ahaŋsa

16Aka na ti ge Devid hwuwi n-ndumwa mu ga tụdụmanga no Soul hwɛɛ, Go Soul hiɛŋ Devid, Ɛ-yɛu mi ge Devid, gabụ hŋ ba duma n-ndumwa mu go? Go Soul shepi rụhwụŋ ru bwa na azuba baa cwɛ-u'wo.

17Go Soul hiɛŋ Devid, Bɛ shɛ bụtụ bi tiririri ebu n hwuri. Iwɛbɛ po abu n tụpanɛ uwebiye tụlụkpashɛ ti iwɛwɛ nɛ Ama bu nda.

18Bi mbiseni iŋ hwayɛ ga caakwụ gana na abụ n njɛ uwebiye, ibɛ shɛ tụkwụna tu na abụ n kwụnɛ shɛ, na aka na ta AGWANGWAMA n shiri no ofwo na maa n teni u'ala.

19Gaaba zhɛ ba kwụba bụtụ bi i'ime ibwɛ zhɛ ba ganga bụ maa hwulo lapiyaa? Iwɛ ecilo ata, ga AGWANGWAMA ụbụ cɛpɛ uwebiye nɛ abụ n njɛ hwayɛ ga.

20Kwụba, M mepi maa gabụ bi zhɛ ba ya tugwama ti Isrɛl gom, ni i'ɛlɛ bu kaa tugwama ti Isrɛl ti zhɛ to shikono dimi.

21Ama n teji izeci ya AGWANGWAMA maa bi zha shɛ ba kwụna hwuŋ ajalalo mi na aba mi o, maa bi zha shɛ kaa du bo 'woricingo hwuŋ izeci mi ni ihwɛ bishi mi o.

22Ge Devid teji ga Soul izeci ya AGWANGWAMA. Nazhɛ go Soul hwuri ujiyo ni ihwɛ ibwɛ. Ama ge Devid na atwa ubwa tuba gwuleneni nụ ụpangwụ ata aa ga swakacɛ.

1 Samuɛl Uhiiŋ 25

Tu'wo tu Samuɛl

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1Na aka ga ibɛ ga Samuɛl 'wi, nazhɛ atwa Isrɛl sotulonu hwɛɛ aba oo to-ụkwụla iwɛ ubwa. Nazhɛ ee ni bu ni ihwɛ ibwɛ nɛ namɛ nu Rama.

Ge Devid Lụpɛ Nabal Iyimɛyɛ

Nazhɛ ge Devid ishijɛ baa sanɛ nụ ụshɛpwụ uko ɛɛ hiɛŋ Paran.

2Bụtụ bu ko namba nu Maon, ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ ga Nabal, bɛ shɛ udenji Kalɛb, na cɛnjɛ tu bwa tu namɛ nu Kamɛl. Bụtụ ata shɛ bɛzhɛgba tebiye, agwụdụ ubwa namɛ ugbaa-na-akpakwụ-a-ta (3,000), iyweywe ibwɛ namɛ akpakwụ-a-ta (1,000).

3Ɛ hiɛŋ izeci biyikwo bwa ga Abigail. Biyikwo ata eshiciji iyi tebiye, baa pilanụ kaa du igbɛtɛtɛ. Ama bwolo bwa 'yajɛ amiaụŋ keeni tụwụmanga tebiye. Ga Nabal ata kaa ba hwaga tihiŋzhe ta agwụdụ ubwa nu Kamɛl.

4Ti ge Devid namɛ nụ ụshɛka ata, baa hwụjɛ maa ga Nabal ba hwaga ba tihiŋzhe ta agwụdụ ubwa,

5baa tumwanɛ esemberi ubwa umpwa, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Zhaga ma no ofwo Nabal nu Kamɛl, hiɛŋ bụ ma, Ge Devid hiɛŋ ta bụ 'walụ.

6Gana ɛhi zhɛ hia 'walụ bụ na, hiɛŋ bụ ma, Ya urugbo te ilegeji, nama lapiya, ga atwa ihwɛ bu nama lapiya, ge iyi elele nɛ abɛ 'yajɛ nama lapiya.

7N hwụjɛ maa ba hwaga ba tihiŋzhe ta agwụdụ bụ. Ge Devid ba jala maa eshiciji maa a'iywa agwụdụ bụ namɛ la epe no tu, tɛ njɛ shɛ aŋ la iwɛwɛ ye elele o, i zasa kaa du iyi ya aba ye elele nɛ 'inɛ ta a ta namɛ la no tu epe nu Kamɛl ga o.

8Yaa shɛ ebi heŋteni esemberi ata bụ, ɛ zhɛ du mo bu mbiso. Iwɛbɛ po Ama jala maa njɛ esemberi ata mi tebiye. Iwɛnɛ po ti 'yajɛ isene ike hwayɛ ga, Ma bụ tabwa, maa panɛ kaa miaụŋ ma ata mụ bụ mu ugondu keeni yɛu gɛ bu ge Devid iyi elele nɛ abɛ 'yajɛ.

9Aka na te esemberi Devid zhe ee ci apata, ee mbishi Nabal utumwa na ge Devid tumwanɛ aŋ, aa shɛlanɛ bụ ya.

10Ga Nabal jishijɛ atumwa ebe Devid, bɛɛ hiɛŋ, Gaaba ɛɛ hiɛŋ, ge Devid goo? Gaaba ɛɛ hiɛŋ, yɛu go Jɛsii? Ajama na a banana shɛgwuma shi nhwaŋ ma aba eshe-hilo barɛ hwuwayɛ na cɛnjɛ tu ga!

11Ibɛ hŋ Ngɛɛ zhɛ ma pana atwa na Ngee mepi shi okwo olugwo na aa banɛ iyimɛyɛ mi, ne meni mi mi, keeni usunda na Ngaa kwunanjɛ ahwajɛ tihiŋzhe ta agwụdụ mi?

12Nazhɛ esemberi Devid gwure ee mbishi bu ijɛ hwɛɛ.

13Ge Devid peni atwa ubwa unu, bɛɛ hiɛŋ, Bụtụ bụtụ go umpo utokwobi ubwa ne embi, bụtụ bụtụ umpi ga utokwobi ubwa ne embi, ge Devid umpi du utokwo

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

ubwa ne embi. Atwa na 'wa bụ namɛ gana atwa akpakwụ-eyebi (400); atwa na vwɛ no ofwo na i'wɛŋnɛ ya aba tileni a shɛ gana atwa kpakwụ (200).

Ga Abigail Hwụjɛ maa Ga Nabal Lacɛ Ilupwɛ Devid

14Ama bụtụ bu ko na amɛ miaụŋ-mu-ugondu Nabal zhe bee mbishi Abigail, bɛɛ hiɛŋ bụ, Hioko ge Devid tumwanɛ atumwa ubwa a na banɛ nụ ụshɛka, maa a 'walụ agwuma-ihwɛ tu, ibɛ gɛnɛnɛ bee mbiseji aŋ n-ndumwa mụ wɛ.

15Atwa ata kaa a tɛ njɛ la tebiye aka na atu namɛ no ofwo aba. Tɛ njɛ shɛ ụbaụta we elele o, i zasa kaa iyi elele nɛ iti inanjɛ la ta atu namɛ na aba ne shihilo sha ata o.

16Aba ma tɛ jilanɛ tu uwaŋna tụ ụjita, aba ma tu ngbarakana agwụdụ tu uuwa atu ta banɛ apata.

17Iwɛ ecilo ata, mapa inɛ gɛ maa heŋshi du iyi nɛ ɛbi zhɛ ba nda. Atwa ata imwangwanua agwuma-ihwɛ gɛ tu iyi nɛ i shɛ maa a njɛ bụ, ta atwa ihwɛ ibwɛ hwɛɛ. Ubwa kaa hweteni tebiye, i zasa kaa bụtụ be elele baa jala maa hwuga-unu ubwa o!

18Ga Abigail njɛ izɛlɛgwu, bee suji tumbara tu mbrad kpakwụ, (200) bee shidinji meni mụ tụ'walụ ta afwafwa no otutu eyebi, keeni usunda wa agwụdụ a ta na oo nyoswo, ni ipurɛ nɛ shini shikolo shɛ ta, keeni okoko tụ'walụ ta afwafwa tu hwoo dipi-yebi (100), keeni akara tụ'walụ to owowo dipi-yebi. Bee suji i'wɛŋnɛ ɛtɛ bee petengeni iŋ nzhinyacɛ mu bwa.

19Biyikwo ata hiɛŋ esemberi ubwa, Mizha no mo hwulono ma, Gamba ta me ci ne ekwunyi hiŋ. Ama bi mbishi shi bwolo bwa ga Nabal.

20Tu baa suka izhinyɛci ɛtɛ ibwɛ, bee zhe bee ci tiringeni ti ishɛmɛ ike, baa kwụbɛ ti ge Devid be teni bu, ta atwa ubwa hwɛɛ, baa twa nu bwa.

21Na aka ata ge Devid hiɛŋ, Iwɛ-tɛkana ga, maa tɛgadaga Ngaa ngbarakanɛ la bụtụ ga iyi elele nɛ baa 'yajɛ nụ ụshɛka. I zasa kaa iyi ibwɛ ye elele nɛ 'inɛ la okwo ike o, ibɛ gɛ baa ma n tụpana ya tuba iyi iwɛ tụlụkpashɛ tu uwebiye nɛ Ngaa njɛ bụ la!

22Yaa shɛ Ngee weŋpeni butubwenyi okwo bu ko na ga Nabal 'yajɛ Ngaa kwụnɛ shɛ aŋ hwɛɛ nazhɛ iyi heri beyi, asha ga Agwatana n kwụnɛ.

23Aka na ti ga Abigail kwụbɛ Devid, bee kezhe kakayɛ na aba izhinyɛci ɛtɛ, bee kwuzeni Devid, bee ubi ụpɛshɛka ubwa na cɛnjɛ.

24Bee leyi nɛ ɛvwɛvwɛjɛ Devid, bɛɛ hiɛŋ bụ, Iyɛri mi, shɛlaga iwe mi! N leshiji tụwụma tu ga kpaaŋ, Gamba yɛu-ugondu gɛ bu yo o.

25Sukwu, kede iyɛri mi 'wa iwɛ Nabal ata hweteni o. Iwɛnɛ po gana ata ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ, gana ata du baa shɛ, ụlagwụ kaa shini na amɛ ubwa. Ama Gamba yɛu

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

gɛ bu ugondu, N zasaba aka na te esemberi ata abụ tumwanɛ utumwa ata zhajɛ o.

26Iyɛri mi, M bu teji AGWANGWAMA keeni uhiuhiu bu, maa gana na ta AGWANGWAMA ubu kepeni uhwaŋna maa kede kwụnɛ bụtụ be elele na zasa tụwụma o, kwo kaa maa kede njɛ itɛpwɛ ni i'ɛlɛ bu ikɛnyi bu o. Hwuwayɛ go, ga atwa elele na a dwalakaka uhiuhiu bu keeni atwa i'ime iyɛri mi hwɛɛ a shɛ gana Nabal maa e leshiji ulwapɛ.

27Iyɛri, sukwu Ma bụ tabwa maa leshiji upwaŋ ga Ngaa bu 'waŋnanɛ maa peni esemberi ga bụ.

28Iyɛri mi, ma bụ tabwa maa N gengeni tipindo ti mi Gamba yɛu gɛ bu ugondu. M mepi maa AGWANGWAMA zhɛ o shikicingo ihwɛ iyɛri mi dimi tutu, iwɛnɛ ta aba ndana AGWANGWAMA ajasa. Bi zha shɛ kwukwuŋ ba nda iyi iwɛ uuwa bu to 'wo.

29Iyɛri mi, yaa shɛ bụtụ be elele ishijɛ maa mo bu urugono maa dwalakaka uhiuhiu bu, AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ zhɛ ba swaka uŋ gana na bụtụ ba swaka iyi ibwɛ yo ogwumishi nɛ baa 'yajɛ maa u bini. Ama gabụ tuba bi zhɛ bu na 'waŋtatanga shihwulu sha atwa i'ime bu gana bụtụ na ba 'waŋ atayɛ ni ikwele.

30Iyɛri mi, aka elele na ta AGWANGWAMA ubu ndanɛ hwuŋ iyi ibiye ye elele nɛ bee bi shileni la unu ibɛ hwɛɛ, baa bɛ njɛ uhiu wa atwa Isrɛl,

31kede iyɛri mi to utamapa, kwo kaa ohwulu tuhoroko iwɛ tụkwụna ta atwa na zasa n-ndumwa-tụwụma, kwo kaa itɛpwɛ ikɛnyi bu tɛnda o. Iyɛri mi, aka elele na ta AGWANGWAMA ubu njɛ hwuŋ tebiye, yaa bụ zhɛmanɛ, sukwu, ne me teyinje oo.

32Ge Devid hiɛŋ Abigail, Go o zhemonjino AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl na ubu tumwanɛ maa n tɛjɛ uhwaŋna hwayɛ ga!

33Mo zhemonjino iwɛ bu tumapa, Omo bu zhemonjino du iwɛnɛ ebu n ngwuricinji maa kede Ma kwụna atwa na zasa n-ndumwa-tụwụma o, maa kede du Ma nda itɛpwɛ ikɛnyi mi o!

34AGWANGWAMA kwakwa n gwuricinji maa kede Ma bụ kwụna o. Yaa shɛ shɛ iwɛnɛ ɛbi njɛ izɛlɛgwu ɛbi n tɛjɛ uhwaŋna, shibwonu N ngo towo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana atwa Isrɛl na shɛ buumwa maa beyi ga nu uvwungwa, i ga zha shɛ ya 'yaga kwukwuŋ butubwenyi be elele na gɛ zhɛ ba vwana Nabal okwo bu ko.

35Ge Devid leshiji i'wɛŋnɛ ɛtɛ biyikwo ata ga 'wananɛ bụ. Bɛɛ hiɛŋ bụ, Zhaga jiyo na amɛ-olom, N hwụjɛ n-ndumwa mụ bụ. N zhɛ ma nda iyi nɛ abụ lụpɛ.

36Aka na ti ga Abigail gwuri no ofwo Nabal, tu ubwa ba nda isene ike unyasa ni ihwɛ ibwɛ, gana isene ya agwuma. Ga Nabal ba nda unyasa duwa iwɛnɛ ta

© 2008 Bible Society of Nigeria.

mayaga ma ngba bụ duwa. Iwɛbɛ po ga Abigail dumanɛ shɛ iwɛ ye elele nu bwa nụ ụrụmɛ ata uuwa gi iyi yo holo.

37Aka na ti iyi heri nu uvwungwa, ta mayaga mi Nabal mi hiŋ bu, eshe ubwa du kezhe, nazhɛ ga Abigail mbishi bu ijɛ hwɛɛ, ibɛ po ohwulu bwadụ bụ tebiye tebiye, bee 'wegeni ya tu'waba, bee shiri ya gana utayɛ.

38Ti yaa namɛ gana ijitɛ umpwa, ibɛ AGWANGWAMA po Nabal iyi, bee 'wi.

39Aka na ti ge Devid hwụjɛ maa ga Nabal 'wi, bɛɛ hiɛŋ, Mo zhemonjino AGWANGWAMA na tụpanɛ Nabal tutwa tu na baa n twagajɛ la. Ubwa du kaa n gwuricinji Gamba yɛu ibwɛ ugondu maa kede Ma nda iyi iwɛ o. AGWANGWAMA kaa peni Nabal ulwapɛ iwɛ iyi iwɛ ibwɛ nɛ baa njɛ. Nazhɛ ge Devid tumwanɛ atwa maa e mbiseje bu Abigail iwɛ, maa zana bụ.

40Aka na ta miaụŋ-mu-ugondu Devid mi zhe no ofwo Abigail nu Kamɛl, ɛɛ hiɛŋ bụ, Ge Devid utu tumwanɛ maa ta bụ shapɛ maa ma bụ zana.

41Ga Abigail kwuzeni miaụŋ-mu-ugondu Devid mu gata baa tumwanɛ, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Yɛu ibwɛ ugondu Ngaa shɛ, M mama 'imɛ maa Ma nda miaụŋ-mu-ugondu mi iyɛri ɛtɛ mi tebiye.

42Ga Abigail ishijɛ kakayɛ bee munji izhinyɛci ibwɛ, showo shɛ bwa shɛ ta, shɛ na sha ndana bụ iyi shi she bu. Baa zhagajɛ na atumwa ata ge Devid tumwananɛ bụ, baa cɛnɛ ya Devid.

43Ge Devid du zeneneni Ahinoam ata namɛ ni Jɛzrɛl; baa 'yajɛ ya eyikwo ata eyebi.

44Tobwolo go Soul shopwo yɛu ibwɛ ga Maikal na ge Devid ge zeni la, bee peni Paliti yɛu Laish uko namɛ nụ ụshɛpwụ uko na ɛɛ hiɛŋ, Galim.

1 Samuɛl Uhiiŋ 26

Atwa Zif Senji Devid ne Tidere

1Nazhɛ atwa Zif oko zhe no ofwo Soul ni Gibia, ɛɛ hiɛŋ bụ, Ge Devid ye swacɛ ne bikpekwu bu Hakila ata namɛ geri bu uwaŋna-banụ bu Jɛshimon.

2Go Soul zenji asaza atwa Isrɛl anaa na 'yebi ujasa tɛnda tebiye, atwa ugbaa-na-akpakwụ-a-ta (3,000), bɛɛ ishijɛ gunu ata bee zhe nụ ụshɛka Zif maa dwalakacɛ Devid.

3Go Soul jwe ugba ubwa ne bikpekwu bu Hakila ata namɛ ni ipɛlu uhwaŋna nu uwaŋna-banụ Jɛshimon. Ama ge Devid tuba ta namɛ nụ ụshɛka. Aka na tu baa hwụjɛ maa go Soul ta dwalakaka bụ ba nụ ụshɛka.

4Baa tumwanɛ eyeleji maa e hweyigeni okwo go Soul namba ga, ee mbishi bu, ɛɛ hiɛŋ, Go Soul namba ga gom.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

5Ge Devid ishijɛ bee zhe nu ugba ata go Soul namɛ, baa kwụbɛ ofwo na go Soul weci gom abana Abnɛ yɛu Nɛ, ata shɛ uberezhe we ejeshi ubwa. Go Soul weci tuba na ashashɛ ugba ata, boo woto malabụ, ejeshi ubwa tuba rungwutwonu bu.

Ge Devid Gengeneni Hwayɛ Soul Tụkwụna

6Ge Devid hiɛŋ Ahimɛlɛk Bihit ata keeni Joab batagwụ Abishai na ɛɛ hiɛŋ bino ba aba gɛ Zɛruwia, Gaaba na amɛ hiŋ ehie yebi zhɛ ma n 'wa maa to zwo nu ugba ata go Soul namɛɛ? Ga Abishai hiɛŋ bụ, Mizha ti zhe.

7Ge Devid keeni Abishai zhe ga no ofwo ejeshi ata nụ ụjita. Go Soul bo woto malabụ na ashashɛ ugba ata, isɛnu ibwɛ tɛ kaa shɛnjɛ na cɛnjɛ to dongonu uhiuhiu ubwa. Ga Abnɛ keeni ejeshi avwɛ hwɛɛ weteji oo rungwutwonu bu.

8Ga Abishai hiɛŋ Devid, Agwatana ubu utegeni bụtụ bi i'ime bu maa teni bu u'ala hwayɛ ga. Me ci ba ma sapa bụ isɛnu kpalụ ko gba maa i 'imɛ cɛnjɛ, N zha shɛ ma sapa bụ kpalụ yebi o!

9Ama ge Devid hiɛŋ Abishai, Ta kwụna bu o. Gaaba eri ba mba u'ala ubwa maa tumongono bụtụ na AGWANGWAMA dudugeni manɛbɛ, i shɛ n-ndumwa zha shɛ ma wụma bụụ?

10Ge Devid hiɛŋ, N to AGWANGWAMA na shɛ buumwa, maa AGWANGWAMA ubwa zhɛ ba kwụna bụ jitoo ko, kwo kaa ụjita tu'wo tu bwa we ci ba; kwo kaa bi zhɛ ba zha hwuŋ ujasa uko bɛɛ zhɛ be 'we nu bwa.

11Kede AGWANGWAMA leni maa mo tumongono bụtụ na bee dudugeni manɛbɛ ma tugwama o. Ama mushingo kwakwa isɛnu ɛtɛ shɛnjɛ no ofwo uhiuhiu ubwa keeni okoko ata ubwa meni, maa tu hwuri.

12Ge Devid shepi ga isɛnu ɛtɛ keeni okoko ata ge shi nu uhiuhiu ubwa, ee hwuri. Iwɛnɛ po AGWANGWAMA leni maa ga malabụ mụ 'wụtụ mɛ 'imɛ aŋ hwɛɛ, i zasa bụtụ be elele na zhinjɛ maa kwụba kwo kaa ma mapa iyi nɛ ya nda o.

13Ge Devid hwuri bee keshi ulomu ata, bee zhe bee shikeni ni ihiŋhiŋ ishɛmɛ ɛtɛ namɛ nụ ụzalụ uyebi taa dụlụ.

14Baa suyanɛ ejeshi Soul keeni Abnɛ yɛu Nɛ, bɛɛ hiɛŋ, Abnɛ, bi eri ba hwuga iwe mi maa n jishijɛ hŋ? Ga Abnɛ hiɛŋ, Gaaba nu bwa ba suyana agwumaa?

15Ge Devid jishijɛ Abnɛ, bɛɛ hiɛŋ bụ, Shɛ butubwenyi suu abɛ shɛ? Gaaba shɛ gana bụ na cɛnjɛ ti Isrɛl hwɛɛɛ? Iwembe po abɛ njɛ shɛ u'iywa Iyɛri bu na shɛ agwuma tebiyee? Kwụba ta bụtụ bu ko teni nu ugba ata hiŋ hwuwayɛ go maa kwụna Iyɛri bu na shɛ agwuma.

16Abnɛ, ijɛ abɛ njɛ zhɛshɛ o! N to AGWANGWAMA na shɛ buumwa maa hiɛ lanɛ no tu'wo hwɛɛ hiŋ, iwɛnɛ ta ahiɛ njɛ shɛ u'iywa wa agwuma-ihwɛ hiŋ na AGWANGWAMA dudugeni manɛbɛ ma tugwama. Kwụba ma de isɛnu ya

© 2008 Bible Society of Nigeria.

agwuma keeni okoko meni mu bwa na ga namɛ no ofwo ata bee shiri uhiuhiu ubwa.

17Tu go Soul eshiciji maa rụhwụŋ ri Devid nu, bɛɛ hiɛŋ bụ, Ɛ-yɛu mi ge Devid, Gabụ hŋ ba duma n-ndumwa mu go? Ge Devid jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Agwuma Zaacɛ! Gamba na.

18Ge Devid hiɛŋ bụ, Iwembe kwuŋ po obu mo urugono nu usumwa Gamba yɛu gɛ bu ugonduu? Imbe kwuŋ Ngaa bụ njɛɛ? Ni imbe kwuŋ Ngee bi pindenii?

19Agwuma Tumaka! Shɛlaga iwɛ mi Gamba na n shɛ yɛu bu ugondu na aka ga. Yaa shɛ AGWANGWAMA ubi ishicinjɛ maa n sukakanɛ, asha ga i shɛ upwaŋ na bɛɛ zhɛ ba lashɛga, ama yaa shɛ kaa atwa ibi shishingeni, asha go unu-tukalana wa AGWANGWAMA 'imɛ aŋ, iwɛnɛ te e n unzhi maa ma bana maa kede ma 'yaga urobwo we elele na ashashɛ iyi-yo-ogwu ya AGWANGWAMA o. Ɛɛ hiɛŋ ga ma zha maa mu na zhɛba tuwa.

20Iwɛ ecilo ata to lono maa mehieŋ mu tụkwụna ti mi mu 'waŋ na cɛnjɛ tu na tɛ shɛ shɛ ma tu ta AGWANGWAMA o. Iwɛnɛ po agwuma Isrɛl banɛ maa dwalakaka uhiuhiu mu gana bụtụ na ba nda tijala to orubo nu nshama.

21Nazhɛ Go Soul hiɛŋ Devid, Ɛ-yɛu mi, N njɛ iyi iwɛ, gwure ya, N zha shɛ ma bu shɛka ya o! Uraiŋ mu ubu shanɛ iyi yo ogwumishi, ibɛ po abụ n kwụnɛ shɛ nu ụjita go. Hioko, ụlagwụ bana Ama nda! N 'inɛ taa dụlụ.

22Ge Devid jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Agwuma Tumaka, isɛnu bu nɛ, tumwanɛ usemberi bu uko maa shapa iŋ.

23AGWANGWAMA ubwa ba tụpa atwa tiririri keeni atwa tɛcara titeni ta aba. Iwɛnɛ po AGWANGWAMA ge leni maa Mo bu tono u'ala hwayɛ ga, ama N zha shɛ tuba ma mba kwukwuŋ u'ala mu maa mo bu tumongono gabụ na AGWANGWAMA dudugeni manɛbɛ ma tugwama o.

24Gana na Ngee bi genji tụkwụna hwayɛ ga iwɛnɛ ta abụ n shanɛ iyi yo ogwumishi, gana ata du Ama jala maa ga uraiŋ mu shanɛ AGWANGWAMA iyi yo ogwumishi tebiye maa ma n lashɛga nu ụbaụta we elele kpaaŋ!

25Go Soul jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Ɛ-yɛu mi ge Devid, ga AGWANGWAMA ubu keeni uwebiye! Iyi elele nɛ ɛbi zhɛ ba nda i zhɛ ma bu 'yagana kaa eshe! Nazhɛ ge Devid hwuri geri bwa, go Soul du hwuri ujiyo ni ihwɛ ibwɛ.

1 Samuɛl Uhiiŋ 27

Ge Devid Namɛ na Afilistia

1Ge Devid mɛmɛ hiɛŋ, Go Soul zhɛ ma n kwụna jitoo ko. Iyi nɛ zhɛmɛ maa Ma nda i shɛ maa Mo gozhigo ma zha na cɛnjɛ ta Afilistia, nazhɛ go Soul zhɛ ma ganga ya tɛshɛka na cɛnjɛ ti Isrɛl, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma banangana bụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2Ge Devid ishijɛ ga, ta atwa ubwa akpakwụ-atatụ (600) a na namɛ nu bwa hwɛɛ,
ee zhe no ofwo Akish yɛu Maok ata shɛ agwuma Gat.

3Ge Devid jɛjɛ no ofwo Akish nu Gat ta atwa na namɛ nu bwa hwɛɛ, bụtụ bụtụ
'waŋnɛ atwa ihwɛ ibwɛ. Ge Devid 'waŋnɛ eyikwo bwa eyebi, ga Ahinoam yɛu ya
atwa Jɛzrɛl keeni Abigail ata shɛ bululo Nabal bụtụ ata bu Kamɛl.

4Tu go Soul hwụjɛ maa ge Devid gezhiji bee zhe Gat, bee genji bu ya tu'urugono.

5Ge Devid hiɛŋ Akish, Yaa shɛ iwe mi ụbụ kwụlanɛ, asha m peni ụshɛpwụ uko ne
shihilo maa Ma nama apata. Iwembe po Gamba na n shɛ yɛu bu ugondu Ngɛɛ zhɛ
ma nama nụ ụshɛpwụ tugwama uko uko na bụ na shɛ agwumaa?

6Iwɛbɛ po ga Akish peni bu ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ, Ziklag jita ata. Iwɛbɛ po Ziklag
ata shɛ ya ụshɛpwụ shɛ gwuma shu Juda taa hwayɛ.

7Bɛjɛjɛ Devid na cɛnjɛ ta Afilistia namɛ uywa uko ni ipiɛnɛ ineshi.

8Ge Devid na atwa ubwa munji ee tefuleji atwa Gɛshu, na atwa Gizi keeni atwa
Amalɛk, iwɛnɛ po atwa ata aba jɛjɛ la na cɛnjɛ ta ata cala tutu i ci Shu tutu Ijipti.

9Ge Devid kwụnɛ atwa cɛnjɛ ta ata hwɛɛ, bu weŋpeni shi iyi elele kwo kaa bụtụ
be elele o, te etwenyi te eyikwo, ama bu suje agwụdụ, ni inɛ, nu nzhinyacɛ, nu
nruhondo keeni otogwo bee gwure no ofwo Akish.

10Aka na ti ga Akish heŋteni Devid, bɛɛ hiɛŋ, Atwa ce bwa ebi ge tefuleji hwayɛ
nu ujasaa? Ge Devid jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Atwa ata namɛ tuta tu Juda, na atwa ata
namɛ tuta tu Jɛramɛil, keeni atwa ata namɛ tuta ti Kin.

11Ge Devid weŋpeni shi butubwenyi kwo kaa biyikwo be elele na eri bo mbiso
atwa Gat iyi nɛ bɛɛ njɛ keeni atwa ubwa o. Bee heŋshi, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛ aka na ɛɛ
zhɛ a duma iwɛ tu, ɛɛ zhɛ hiɛŋ, Bwonu ge Devid njɛ ba. Asha gana du baa nda ta
taa tu baa namɛ la hwayɛ na cɛnjɛ ta Afilistia.

12Ga Akish tɛtanɛ Devid rishe, bɛɛ hiɛŋ na ahaŋsa ubwa, Ge Devid mama njɛ bụtụ
bi i'ime ba atwa ubwa Isrɛl hwɛ hwɛɛ. Iwɛ ecilo ata, bi zhɛ tuba ba sha ya yɛu mi
ugondu aka elele.

1 Samuɛl Uhiiŋ 28

1Na aka ata ibɛ Afilistia sotulonu ejeshi aba maa a sukakanɛ atwa Isrɛl nu ujasa.
Ga Akish hiɛŋ Devid, Mapa maa gabụ na atwa bụ hi zhɛ hia nama geri tu nu ujasa
tɛnda.

2Ge Devid jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛ-tɛkana ga, bi zhɛ ba kwụba kaa iyi nɛ yɛu gɛ
bụ ugondu eri ya nda. Ga Akish hiɛŋ Devid, I zhɛmɛ tebiye! Asha gabụ Ngɛɛ zhɛ
ma nda bi'iywa mi tutu tu'wo tụ bụ.

Go Soul Zhegeni Bukwupenyi na ba Nda Tishino ni Ɛndo

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Ga Samuɛl uwo ya na aka ata, atwa Isrɛl hwɛɛ towo-ụkwụla ubwa, oo nuwoŋ bu nụ ụshɛpwụ ubwa Rama. Go Soul du kaa bocingwo anjɛ-tuwa elele te egesere tuwa hwɛɛ na cɛnjɛ ta ata.

4Ejeshi Afilistia sotulonu ee jwe ugba wa aba to dongonu ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ Shunem. Go Soul sotulonu du atwa Isrɛl hwɛɛ aba ee jwe ugba wa aba ni Ishɛmɛ Giboa.

5Aka na tu go Soul kwụbɛ ejeshi Afilistia, inyɛsɛ shɛ bụ, ohwulu herikeni bu duwa.

6Ibɛ po bee heŋteni AGWANGWAMA gana na i shɛ maa nda. Ama AGWANGWAMA jɛshɛjɛ shɛ bụ kwukwuŋ, okwo nụ ụwalabụ, kwo kaa nu Urim tu'waŋ kwo kaa ne egesere o.

7Go Soul hiɛŋ anjɛ-ugondu ubwa, N dwelekekeni ma biyikwo na shɛ bukwupenyi maa Ma zha mo hoŋtono bu iwɛ mi. Ibɛ po anjɛ-ugondu ubwa jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Hioko, bu ko namba ni Ɛndo.

8Go Soul meme sheyinji, bee urigeni i'wɛŋnɛ inyɛ, bee suji etwenyi ubwa eyebi baa sanɛ na aba no ofwo biyikwo ata nụ ụjita. Bɛɛ hiɛŋ biyikwo ata, N ndanɛ tishino maa m bacɛnganɛ bụtụ be elele na Ngaa bu suyananɛ hwayɛ izeci ibwɛ.

9Biyikwo ata jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Bi mepi tebiye iyi nɛ agwuma Soul njɛ na cɛnjɛ tu ga, gana na baa kwụnua la anjɛ-tuwa keeni egesere tuwa elele na cɛnjɛ tu ga hwɛɛ. Iwembe po obu mo bitono modugwulo maa a n kwụnɛɛ?

10Go Soul shileni biyikwo ata unu ni izeci ya AGWANGWAMA, bɛɛ hiɛŋ bụ, M bi teji AGWANGWAMA, maa i zasa ulwapɛ we elele kwukwuŋ zhɛ mo bu jitono iwɛ ijɛ.

11Nazhɛ biyikwo ata heŋteni Soul, bɛɛ hiɛŋ, Gaaba kwuŋ aba jala maa Ma bụ bacɛnganɛɛ? Go Soul jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, M bacɛnganɛ Samuɛl.

12Aka na te biyikwo ata kwụbɛ Samuɛl. Bee keri n'ungwa taawụụ, bɛɛ hiɛŋ Soul, Iwembe po ebi n helekecii? Mashaka gabụ bɛ shɛ go Soul!

13Agwuma hiɛŋ biyikwo ata, Ta nda inyɛsɛ o! Imbe abụ kwụbɛɛ? Bɛɛ jishijɛ Soul, bɛɛ hiɛŋ, N kwụbɛ bụtụ be e'uye bu ko tu bee mwe na cɛnjɛ.

14Go Soul hiɛŋ biyikwo ata, Gana naa kwuŋ baa shɛɛ? Biyikwo ata jishijɛ Soul, bɛɛ hiɛŋ, Bɛ shɛ iyɛri, bee ci ụbanụ, bee meme kwungure nu utogwo. Go Soul mepi ya maa ga Samuɛl ta. Bee kwuzhi na cɛnjɛ bee peni bu ụjɛrụma.

15Ga Samuɛl heŋteni Soul, bɛɛ hiɛŋ, Iwembe po abụ ma m pana tuzugaa? Iwembe po abụ m bɛcinjɛɛ? Go Soul jishijɛ Samuɛl, bɛɛ hiɛŋ, N namɛ ne tiriri tụ 'wụtụ. Iwɛnɛ po Afilistia ye n sugeni ujasa, Agwatana kaa n jineci ya, bu n jɛshɛjɛ shɛ ya okwo ne egesere kwo kaa na awalabụ o. Iwɛbɛ po Ngɛɛ bi bɛcinjɛ maa m mbishi iyi nɛ i shɛ maa Ma nda.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

16Ga Samuɛl jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iwembe po obu to mo hoŋtono iwɛɛ? Ta abu
kwụbwa maa AGWANGWAMA ubu jinokwo, baa shɛwa bụtụ bi i'ime bu.

17AGWANGWAMA ubu nduwa gana na tu baa n tumwanɛ la maa Mo bu mbiso.
Iwɛnɛ po AGWANGWAMA loshigwo cɛnjɛ-ta-tugwama ni i'ɛlɛ bu boo pwonuo
binya bu ge Devid.

18Gabụ bụ lacɛ maa hwụjɛ-unu na AGWANGWAMA ubi peni maa iricinji la atwa
Amalɛk hwɛɛ keeni iyi elele nɛ aa 'yajɛ. Iwɛbɛ po AGWANGWAMA ma bu nda ijɛ
hwuwayɛ ya.

19Shɛ inɛ ɛtɛ kiri o, AGWANGWAMA zhɛ mo bu utogo Afilistia maa e bi teni u'ala.
Beyi ga, tụ gabụ ta miaụŋ mụ bụ me eyi, hi zhɛ hia zhajɛ pi mi. AGWANGWAMA
zhɛ o lono maa ejeshi Afilistia e eri ejeshi atwa Isrɛl maa e teni aŋ u'ala du.

20Na aka ata go Soul leyi ya bee weci na cɛnjɛ kpanana, inyɛsɛ shɛ bụ duwa iwɛ
n-ndumwa ma ata ga Samuɛl mbishi bu. Ubwa du kaa zasa ya okwo ukpahiŋ o,
iwɛnɛ tu baa yɛ shɛ iyimɛyɛ, te kwuni nu uwaŋna ata tutu iyi heri.

21Biyikwo ata zhajɛ, baa kwụbɛ to ohwulu o horoko Soul, bɛɛ hiɛŋ Soul, Hioko,
N nge senji uraiŋ mu, Ngaa hwụjɛ-unu bu Gamba yɛu gɛ bu ugondu yo o, Ngaa
njɛ iyi nɛ ebi n eni tɛnda.

22Iwɛbɛ po Ama jala ma hwụjɛ ya du unu mu Gamba na n shɛ yɛu bu ugondu yo
o. Me ci ba ma sala inɛmɛ ike maa Ma bu ndana iyimɛyɛ maa yɛ maa 'yaga ikɛnyi
nu uhwaŋna tɛ ɛbi zhɛ ujiyo.

23Go Soul lacɛ, bɛɛ hiɛŋ bụ, N zha shɛ ma ya iyi elele o. Ama anjɛ-ugondu ubwa,
hwɛɛ te biyikwo ata uranjɛ bụ, nazhɛ bee leni unu wa aba. Ibɛ po bɛɛ ishijɛ na
cɛnjɛ baa jɛjɛ no ogodo.

24Biyikwo ata njɛ izɛlɛgwu baa kwụnɛ yɛu buna ike nɛ nyemi, bee ge umpi nu
umwono ata ubwa. Bee seri inɛmɛ baa fwɛŋ baa njɛ ibrɛd nɛ zasa Ifucingɛ ni ibɛ.

25Baa shapɛ iŋ bee shi na agba Soul keeni anjɛ-ugondu ubwa, aa yɛ. Nazhɛ ɛɛ
ishijɛ ee hwuri ujiyo na amɛ ụjita ata ba.

1 Samuɛl Uhiiŋ 29

Afilistia Lacɛ Devid ee Unzhi Bu

1Na aka ga ibɛ Afilistia suje ejeshi aba hwɛɛ oo sotulonu na Afɛk. Atwa Isrɛl tuba
jwe ugba wa aba to dongonu umɛzhinjɛ uko na namɛ ni Jɛzrɛl.

2Gana na te ehiu Afilistia a kashaka na atwa aba edingbe kpakwụ kpakwụ keeni
edingbe igbɛɛ igbɛɛ, Ge Devid na atwa ubwa keeni agwuma ga Akish tuba lɛ
ekwunyi na tɛkashɛka ta aba.

3Gana na te eberezhe ejeshi Afilistia kwụbɛ Devid, ɛɛ hiɛŋ, Imbe Ehibru ga a nda
epee? Ga Akish jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Ge Devid ga shɛ bɛnjɛ-bu-ugondu Soul ata shɛ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

agwuma Isrɛl na kaa. Bu namɛ ya ne mi epe i ci shiywa shɛ mbana, te kwuni taa aka na tu baa n layɛtanɛ epe, N ta kwụbɛtanɛ shɛ bụ tipindo te elele o.

4Ama eberezhe ejeshi Afilistia a nda isɛbwɛ na Akish. Afilistia ata hiɛŋ bụ, Jicingo bụtụ ga, go gwulo nụ ụshɛpwụ ata ebi peni bu, maa kede zha ujasa ga no tu o, iwɛ aka na bɛɛ zhɛ bɛ yinjɛ hwayɛ bu na tu sukakana nu ujasa ata. Iwɛnɛ po i zasa iyi nɛ bụtụ ga zhɛ ba nda maa amɛ agwuma-ihwɛ ibwɛ gwuriseni nu bwa o, semi maa ga kwụna atwa tu.

5Shɛ ge Devid ganana hŋ eyikwo momo loshogonu azunga na tɛhiɛba, ɛɛ hiɛŋ, Go Soul kwụnɛ atwa akpakwụ-a-ta a-ta, ge Devid tuba kwụnɛ atwa igbɛɛ-itɛ itɛ?

6Ga Akish suyanɛ Devid, bɛɛ hiɛŋ bụ, N to AGWANGWAMA, bu n shanɛ bụtụ bɛ tɛkana, yee ge ce gwu iwe mi, i ge me teneni cɛŋ maa na zha ujasa we elele ne mi, iwɛnɛ tu Ngaa ta bụ kwụbɛtanɛ shɛ iyi elele nɛ 'wanjɛ no ofwo bu, taa te ebi ci epe uuwa tɛ zhɛ taa hwayɛ. Ama tuba okwo ti yaa shɛ bwonu, shɛgwuma shɛ ga sha Afilistia shi te bi eshiciji shi o.

7Iwɛ ecilo ata, zhaga gwulo ni ihwɛ na amɛ-olom, iwɛ maa kede heshigeni hwayɛ shɛmɛ she ehiu Afilistia o.

8Ge Devid jishijɛ Akish, bɛɛ hiɛŋ, Imbe kwuŋ Ngaa bụ nduwaa? Iyɛri mi, imbe i shɛ iyi iwɛ nɛ obu towo ugbe no ofwo mi te kwuni taa na aka na Ama bu ndana ugondu uuwa i ci aka ga, Ngaa shɛ shɛ maa zha maa Ma sukakana atwa i'ime Iyɛri mi na shɛ Agwumaa?

9Ga Akish jishijɛ Devid, bɛɛ hiɛŋ, M mepi maa bu zasa unu-tusapa ne eshe mi o, bu n shanɛ maa butumwa ba Agwatana ba azuba. Ama okwo ti yaa shɛ bwonu eberezhe ejeshi Afilistia hiɛŋ, Bɛ shɛ shɛ ba zha ujasa ga na aba o.

10Asha beyi ga gbatụ ma ti'ishɛga nu uvwungwa dididi, tu gabụ keeni anjɛ-ugondu iyɛri bu a na abụ zhagajɛ yebe na aba, maa hi gbatụ beyi gunu na ti iyi kwuni tusuje.

11Ge Devid na atwa ubwa gbatụ ga ti'ishɛga nu uvwungwa dididi ti iyi heri, ee gwuri na cɛnjɛ ta Afilistia. Ama Afilistia tuba to tuhwulo ee zhe Jɛzrɛl.

1 Samuɛl Uhiiŋ 30

Atwa Amalɛk Tefuleji Ụshɛpwu ata Ɛɛ Hiɛŋ Ziklag

1Tɛ ɛ hiɛŋ jitaala, ta ata Devid ci Ziklag. Ibɛ atwa Amalɛk tefuleji atwa na namɛ tuta tu Juda keeni Ziklag nu ujasa, aa lasụ Ziklag, ee hwoŋzhinji uŋ nu ulwa.

2E suji te eyikwo keeni atwa elele na namɛ nụ ụshɛpwụ ata, ta atwa na gwụmwatangwụ, ta atwa na gembenji. Ama a kwụnɛ shɛ bụtụ be elele o, e suji aŋ buumwa buumwa ee hwuri.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

3Aka na ti ge Devid na atwa ubwa ci ụshɛpwụ ata, aa kwụbɛ maa o hwoŋzhingwo uŋ, aa imwa du eyikwo aba ta miaụŋ ma aba me eyi ta mu na mo o, oo hwulwo.

4Ge Devid na atwa ubwa suji rụhwụŋ ra aba na azuba aa cwɛ-u'wo uuwa i ci aka na ee lukwumenji, ee eri shi a twa ya.

5Ee suji du eyikwo Devid eyebi, ga Ahinoam yɛu ya atwa Jɛzrɛl keeni Abigail bululo Nabal bụtụ ata bu Kamɛl.

6Ama ge Devid namɛ ne tiriri tụ 'wụtụ, iwɛnɛ ta shɛmɛ sha atwa shɛ hashaganụ tebiye iwɛ miaụŋ ma aba me eyi na mu na mo o mu na ee suji. Ibɛ po atwa ata o zwono bu inyɛsɛ, ɛɛ hiɛŋ ɛ zhɛ a tagana bụ atayɛ. Ama AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ubwa a ta bụ tuba ikɛnyi.

7Ge Devid hiɛŋ Abiata bunongbo ata shɛ yɛu Ahimɛlɛk, N shapɛrɛganɛ idikɛ ɛtɛ i tikpɛngbɛ. Ga Abiata shapɛrɛganɛ ga Devid idikɛ ɛtɛ.

8Ge Devid heŋteni AGWANGWAMA, bɛɛ hiɛŋ, Ma 'wa hŋ ejeshi ga? N zhɛ mo jitono aŋ hŋ? AGWANGWAMA jishijɛ bụ; bɛɛ hiɛŋ, Zhaga urugono aŋ, bi zhɛ bo jitono aŋ tilɛɛ, bi zhɛ kaa bɛ lɛshijɛ atwa ata aa 'imɛ.

9Ge Devid na atwa ubwa akpakwụ-atatụ a na namɛ nu bwa ishijɛ aa sanɛ ga. Ee zhe ee ci isese Biso, ibɛ atwa aba oko a na lɛ ekwunyi zokwu apata.

10Ama ge Devid na atwa vwɛ akpakwụ-eyebi to tuhwulo aa 'wa atwa ata, atwa kpakwụ tuba kwu ne ekwunyi, iwɛnɛ te e lukwumenji tebiye, e eri shi a kasha ya isese ɛtɛ Biso.

11Nazhɛ atwa na zhagajɛ ne Devid kwụbɛ bụtụ bi Ijipti bu ko ne ehilo, ɛɛ zɛrijɛ bụ no ofwo Devid. Ee peni bu iyimɛyɛ baa yɛ, ee peni bu meni bee swe,

12ta akara tụ'walụ to owowo keeni tu'unto ta tụ'walụ ta afwafwa tu hwoo. Aka na tu baa yɛ ijɛ hwɛɛ, nazhɛ eshe ubwa kezhe, iwɛnɛ tu baa ga ta yɛ shɛ iyimɛyɛ i ci iwɛŋnɛ itɛtu keeni irụmɛ itɛtu tukwugwu.

13Ge Devid heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Gaaba kwuŋ ubu 'yajɛɛ? Cee kwuŋ abụ banɛɛ? Bụtụ ata jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Bijipti Ngaa shɛ, Ngaa shɛ yɛu-ugondu Amalɛk. Agwuma-ihwɛ mi n genji ne ekwunyi, iwɛnɛ tu u'waba n hwuwi shi te kwune taa jita neshi na hwayɛ.

14Bɛɛ hiɛŋ, Ti tefuleji la atwa cɛnjɛ ti Kɛrɛt a na namɛ tuta tu Juda keeni udenji Kalɛb, etu hwoŋzhinji du Ziklag hwɛɛ.

15Ge Devid heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Bi eri bu ma n zarɛga no ofwo ejeshi ata hŋ? Bɛɛ hiɛŋ Devid, Yaa shɛ ebi n teji Agwatana maa bu zha shɛ bu ma n kwụna o, abụ zha shɛ kaa du bu mo gwuricingono agwuma-ihwɛ mi, asha N zhɛ ma bu zarɛga no ofwo ejeshi ata.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16Ibɛ po bụtụ ata zeriji ga Devid ee zhe apata, aa kwụbɛ ta atwa ata mburusonu
na cɛnjɛ ta ata hwɛɛ, aa ya, aa swa, aa hiɛba tɛhiɛba, iwɛnɛ te e suje ufwa ụ'wụtụ
nu ujasa ata aa njɛ na Afilistia keeni cɛnjɛ tu Juda du.

17Ge Devid kwuni aŋ tụkwụna ti iyi ye suje tutu ụrụmɛ iyi tuholo na 'wa uŋ. I
zasa bụtụ aba okwo bu ko na benengeni o, semi esemberi oko akpakwụ-eyebi a
na munji nruhondo ma aba gezhiji, asha aba kiri benengeni.

18Ge Devid lɛshijɛ iyi elele nɛ atwa Amalɛk ge suji la hwɛɛ, te eyikwo ubwa eyebi.

19I zasa iyi elele nɛ kwu, ti inɛ ticwɛŋ, ti inɛ i'wɛtwɛ, ta miaụŋ-me-eyi, ta miaụŋ-
mo-o ma atwa ubwa, tu ufwa ujasa we elele na atwa Amalɛk ge suji la o, ge Devid
gwuricinje iyi elele kpaaŋ.

20Ge Devid du suje iyimabiga ye elele hwɛɛ keeni inɛ, ibɛ po atwa ubwa sụcɛ
iyimabiga ata ee hwuleni aŋ umbe. Aa duma, ɛɛ hiɛŋ, Ufwa ujasa na ge Devid suje
na.

21Ge Devid zhe bee ci atwa ala kpakwụ, a na kwu la ni isese Biso, iwɛnɛ te e
lukwumenji duwa, ee eri shi a 'wa la Devid. Aka na ti ge Devid bo gwumwongonu
na aba, ɛɛ tɛjɛ ata Devid na atwa na zhagajɛ nu bwa uhwaŋna, ge Devid du 'walụ
aŋ tebiye.

22Nazhɛ atwa oko tuwumanga keeni atwa tusashɛ a na zhe la ne Devid hiɛŋ, Ti
zha shɛ ta pana aŋ hwayɛ ufwa we elele na etu suje o, iwɛnɛ te e zhe shi la, semi
asha eyikwo aba keeni miaụŋ ma aba kiri bụtụ bụtụ zhɛ ba shapa bo hwulo.

23Ama ge Devid hiɛŋ aŋ, A-miaụŋ-mo-bino mi, hiɛ shɛ shɛ hia nda gana ata ni iyi
nɛ AGWANGWAMA iti peni o! Ubwa iti bicinji, bee leni ma ta lasụ ejeshi ata ga tu
sukakanɛ.

24Gaaba zhɛ bo lono n-ndumwa mu ga mi hiiŋ? Iwɛnɛ po gana na ta bụtụ na ge
zhe ujasa 'yajɛ, gobwonu du bụtụ na ga ngbaracɛ i'wɛŋnɛ shɛ ba 'yaga.
Dwotwogonu iŋ ma hwɛɛ ta nangatagwụ.

25Te kwuni nụ ụjita ata ibɛ ge Devid shiri undwa keeni okpogo ata. Atwa Isrɛl
kaa ta untanganɛ uŋ tutu taa hwayɛ.

26Aka na ti ge Devid ci Ziklag, baa tumwananɛ eyejilo ubwa a na shɛ n-nyarɛ mu
Juda i'wɛŋnɛ ɛtɛ ike, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Urobwo hiŋ na banɛ nu ufwa ujasa wa atwa
i'ime AGWANGWAMA ta.

27Baa tumwananɛ iŋ atwa Bɛtɛl, na atwa Ramot a na namɛ tuta ti Jati,

28keeni atwa na namɛ na Aroe, na atwa na namɛ ni Sifimot keeni atwa na namɛ
ni Ɛshitɛmoa,

29na atwa na namɛ nu Rakal, na atwa na namɛ na ashɛpwụ Ajɛramɛil keeni
ashɛpwụ Ekin,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

30keeni atwa na namɛ nu Homa, na atwa na namɛ nu Borashan, na atwa na namɛ ne Etak,

31na atwa na namɛ ni Hibron. Bu tumwanganɛ iŋ no ofwo elele na boo dulwogwo la na atwa ubwa hwɛɛ.

1 Samuɛl Uhiiŋ 31

Tu'wo tu Soul keeni Miaụŋ mu Bwa

1Na aka ga ibɛ Afilistia jeshi atwa Isrɛl ni Ishɛmɛ Gilboa, aa kwụnɛ atwa Isrɛl te gembi ufwugwo, ibɛ po atwa Isrɛl gezhigeni Afilistia.

2Afilistia urigeni aŋ, ee jiteni aŋ, aa kwụnɛ miaụŋ mu Soul me eyi mu tatụ; go Jonatan, na Abinadab keeni Malkishua.

3Ujasa ata kaa vwengengeni Soul eshe tebiye, ibɛ po ekeri a'inla jiteni bu, aa gwụcanjɛ bụ duwa na a'inla na oo to bu.

4Bɛɛ hiɛŋ usemberi na wa 'waŋnana bụ i'wɛŋnɛ ibwɛ ujasa, Hwucice utokwobi bu maa n kwụnɛ, iwɛ aka na atwa ga jeji shi teleyi zhɛ a zhajɛ hwayɛ maa a n kwụnɛ, maa a na ma nda asada. Ama usemberi ata tuba wa nda inyɛsɛ duwa duwa, bụ kwụnɛ shɛ bụ o. Iwɛbɛ po go Soul shɛnjɛ utokwobi ubwa, bee leyiteni uŋ.

5Aka na tu usemberi ata wa 'waŋnana bụ i'wɛŋnɛ ujasa kwụbɛ maa go Soul 'wi, bee leyiteni du utokwobi ubwa, bee 'wi no Soul.

6Gana go Soul, na miaụŋ mu bwa me eyi mu tatụ keeni atwa ubwa hwɛɛ, tu usemberi ata wa 'waŋnana bụ i'wɛŋnɛ ibwɛ ujasa 'wi waŋna ụjita uko ta.

7Aka na ta atwa Isrɛl oko a na ga jɛjɛ hileniye Ulomu ata Jɛzrɛl keeni atwa na ga namɛ hileniye Urefu Jodan kwụbɛ maa ejeshi atwa Isrɛl gezhiji. Go Soul na miaụŋ mu bwa mu tatụ mu 'wi, ee gezhiji du ee genji ashɛpwụ aba, ibɛ po Afilistia zhe aa jɛjɛ na ashɛpwụ ata.

8Aka na ta Afilistia zhe ni Ishɛmɛ Gilboa maa e tufwerenji i'wɛŋnɛ n'wo ma ata, oo to ru'wo ru Soul keeni miaụŋ mu bwa mu tatụ ugbe ti mee tilegeni ni ishɛmɛ ɛtɛ.

9Ee mwi uhiuhiu Soul, ee hwuceci i'wɛŋnɛ ibwɛ ujasa, aa tumwanganɛ tutumwa no ofwo elele na cɛnjɛ ta Afilistia ti teje, maa ge enengeni nsumo mu tuwa ta aba keeni atwa aba unabarɛ ata ubiye.

10Ibɛ po ee tileni i'wɛŋnɛ ibwɛ ujasa na amɛ isume tuwa ta ata ta aba ɛɛ hiɛŋ, Ashtarot. Nazhɛ oo to ru'wo ru bwa n-ngbalụ nụ ụdatụ uba ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ Bɛt-shan.

11Ama aka na ta atwa na jɛjɛ ni Jɛbɛsh-giliad hwụjɛ iyi nɛ Afilistia njɛ Soul.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

12Ibɛ po atwa aba a na inshi shihwulu tebiye ishijɛ hwɛɛ aba, ee zhe tahaŋnụ na amɛ ụjita, ee kezhicinje ru'wo ru Soul keeni n'wo mu miaụŋ mu bwa nu uba ata Bɛt-shan, ee suji mu ni Jɛbɛsh, ee hwoŋzhinji mu apata.

13Nazhɛ ee suji o'umpwo aba ee ni aŋ nu ucilo ụ'wụ'wụ ata ɛɛ hiɛŋ, Tamarisk na namɛ nụ ụshɛpwụ ata. Nazhɛ aa njɛ ezumi ijitɛ icenje.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2 Samuɛl Uyebi

2 Samuɛl Uyebi 1

Ge Devid Hwụjɛ Unabarɛ Tu'wo tu Soul

1Na aba na tu go Soul 'wi, ge Devid gwure ti bɛɛ kwunɛ atwa Amɛlɛk, baa jɛjɛ ni
Ziklag ijitɛ iyebi.

2Nụ ụjita ụtatụ, baa kwụbɛ bụtụ bu ko na banɛ nu ugba we ejeshi Soul. Tugwuno
tu bwa tu dwatwagwụ, ahwayɛ zwegeni bu nu uhiuhiu. Aka na ti bee ci Devid,
bee ubi ụpɛshɛka ubwa na cɛnjɛ baa 'walụ bụ a'walụ tugwama.

3Ge Devid heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Cee abụ banɛɛ? Bɛɛ jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, M banɛ
nu ugba we ejeshi atwa Isrɛl, tubananganɛ Ngaa bananganɛ bana.

4Ge Devid hiɛŋ bụ, M mbishi de gana na ujasa ata shɛ. Bɛɛ jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, Ejeshi
tu gezhigeni ujasa ata, aa kwụnɛ du kaa atwa tu gembi ufwugwo. A kwụnɛ du
Soul ti yɛu ibwɛ go Jonatan.

5Ge Devid heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Gana naa kwuŋ ebi mepi maa a kwụnɛ Soul ti yɛu
ibwɛ go Jonatann?

6Usemberi ata jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, N njɛ ikpɛsu tu Ngaa namɛ ni Ishɛmɛ Gilboa,
Ngaa kwụbɛ tu go Soul ba layɛtana isɛnu ibwɛ. Ngaa kwụbɛ kaa asụcɛ ihɛŋtu
ujasa, ta asụcɛ idɛkwɛ ya atwa i'ime tu, to o gwumwongonu nu bwa.

7Tu baa mbiyanɛ baa n kwụbɛ, baa n suyanɛ. Ngee leni bu, Ngɛɛ hiɛŋ bụ, Oo, Iyɛri
Gamba na.

8Bee n heŋteni, bɛɛ hiɛŋ, Gabụ gaaba na kwuuŋ? Ngɛɛ jishijɛ bụ, Ngɛɛ hiɛŋ, N shɛ
bụtụ ba Amalɛk.

9Bɛɛ n hiɛŋ, Kaanɛ izhɛ maa n kwụnɛ! Iwɛnɛ ta a n gwụcɛnjɛ tebiye, ihwungwɛ
mi kaa ta dwa sụ o.

10Ngee keeni ga izhɛ pu bwa Ngaa kwụnɛ bụ, iwɛnɛ ti Ngee mepi maa bi zha shɛ
kwukwuŋ bo bino ya gana na tu boo loyo. Nazhɛ Ngee peshinji udara ata bee ge
peteni nu uhiuhiu ubwa keeni ikereweŋ ɛtɛ baa ga shanɛ nu u'ala ubwa, ibɛ
gɛnɛnɛ Ngee suje epe no ofwo bu gabụ iyɛri mi.

11Ge Devid dwetweji tugwuno tu bwa, ta atwa elele na namɛ nu bwa du dwetweji
tugwuno ta aba hwɛɛ iwɛ amɛ-tụhaŋtụ.

12Oo to-ụkwụla, aa cwɛ-u'wo, aa njɛ ezumi tutu ụrụmɛ iwɛ Soul, ti iwɛ Jonatan
yɛu ibwɛ, ti iwɛ atwa AGWANGWAMA, keeni iwɛ ihwɛ Isrɛl, iwɛnɛ ta a kwụnɛ aŋ
no otokwobi.

13Ge Devid heŋteni usemberi ata na 'waŋnanɛ bụ unabarɛ ata, bɛɛ hiɛŋ bụ, Cee
kwuŋ abụ banɛɛ? Bɛɛ jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, N shɛ yɛu bụtụ ba Amalɛk bu ko na ba
nda ulashɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

14Ge Devid hiɛŋ bụ, Iwembe po inyɛsɛ bɛ shɛ shɛ maa kwụnɛ bụtụ na AGWANGWAMA dudugeni manɛbɛ mu tugwamaa?

15Ge Devid suyanɛ bụtụ bwa bu ko, bɛɛ hiɛŋ bụ, Zhaga kwụna bụ. Ibɛ bụtụ ata po bu ga iyi baa kwụnɛ bụ.

16Ge Devid hiɛŋ bụtụ ata, Tijama to tu'wo tụ bụ tu namɛ nu uhiuhiu bu. Iwɛnɛ po gabụ bɛ jɛmɛ nu unu bu maa gabụ bụ kwụnɛ bụtụ na AGWANGWAMA dudugeni manɛbɛ mu tugwama.

U'wo na Ge Devid Cwɛ iwɛ Soul Keeni iwɛ Jonatan

17Ge Devid twanɛ Soul keeni yɛu ibwɛ go Jonatan u'wo ga ụzhɛla.

18Bɛɛ hiɛŋ, Ge mbisegeni du atwa Juda azunga u'wo ata. E 'nyeci aŋ du nu utakada Jasha, ɛɛ hiɛŋ,

19Oo Isrɛl, kwụba gana na ta a kwụnɛ atwa bụ ụjɛrụma ne tikpekwu tụ bụ, kwụba gana na ta atwa ukpahiŋ 'waŋtatangwụ!

20Ta duma ma iwɛ ibɛ kwukwuŋ nu Gat, ta ananga iŋ ma kwukwuŋ ni ihwɛŋnɛ ya amɛ ụshɛpwụ Ashkɛlon, iwɛ aka na miaụŋ-mo-o ma Afilistia mi zhɛ ma nda unyasa, iwɛ aka na miaụŋ ma atwa ata na jeji shi teleyi mi zhɛ mu na busa.

21Kede eshilo ngbeni ya nshama mi Gilboa, okwo cime kede tu 'weleni mu ya kwukwuŋ. Ga cɛnjɛ tu ntuma ta muba tɛ shɛ undolo! Iwɛnɛ ti yaa shɛ apata aa njɛ shabula shɛ ujasa sha atwa ukpahiŋ ụpụrụsa. A shananjɛ shɛ ya kaa abula ujasa Soul manɛbɛ o.

22Uta Jonatan peni shi mehieŋ ma atwa na aa kwụnɛ keeni manɛbɛ ma atwa na 'yajɛ ikɛnyi ya aba o, utokwobi Soul kaa gwuri shi bohondo.

23Go Soul no Jonatan a mama kwulanganụ, oo momo lubonu okwo nu uraiŋ tiya kwo kaa no tu'wo, o bogwu su o. E vwengenji ee hwuri egbeji, aa 'yajɛ kaa ikɛnyi ee hwuri izeci.

24Ahiɛba miaụŋ-mo-o ma atwa Isrɛl, twana ma Soul u'wo, ubwa ihi urigeni i'wɛŋnɛ ishenje ya azhɛgba, ubwa kaa njɛ i'wɛŋnɛ hiŋ i tu'urugono tisemberi na azhɛnarɛya, keeni odworo.

25Kwụba ma gana na ta a kwụnɛ atwa ikɛnyi na ashashɛ ujasa, a kwụnɛ Jonatan, bee shiri ni ishɛmɛ.

26Ɛ-yɛu-bino mi go Jonatan, amɛ mi hashɛganụ iwɛ bụ tebiye, iwɛ bụ kaa n kwụlanɛ tebiye. Tulubo tu na ebu n lubi tu hwuleji, tu hwuri du tulubo tu na bụtụ bo lubo biyikwo.

27Kwụba ma gana na ta atwa ikɛnyi 'wegeni, ibɛ i'wɛŋnɛ ya aba ujasa njɛ ufwu.

2 Samuɛl Uyebi 2

© 2008 Bible Society of Nigeria.

E Dudugeni Devid Manɛbɛ maa Ya Tugwama tu Juda

1Na aba inɛ gɛ ge Devid heŋteni AGWANGWAMA, bɛɛ hiɛŋ, Ma zha suu nụ ụshɛpwụ uko na amɛ ashɛpwụ Juda? AGWANGWAMA jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iiŋ, zhaga. Ge Devid heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Una naa Ngɛɛ zhɛ ma zhaa? Agwangwama hiɛŋ bụ, Zhaga Hibron.

2Ge Devid zhe ga apata te eyikwo ubwa eyebi: ga Ahinoam, na baa zanɛ ni Jɛzrɛl, keeni Abigail ata shɛ bululo Nabal bụtụ ata bu Kamɛl.

3Ge Devid suji du atwa na namɛ pu bwa hwɛɛ, ta atwa na atwa ata 'yajɛ na amwamwa aba, aa jɛjɛ na ashɛpwụ na rungwutwonu Hibron.

4Nazhɛ atwa Juda zhajɛ ee dudugeni Devid manɛbɛ maa a njɛ bụ agwuma Juda. Aka na te e mbishi Devid maa bwonu atwa Jabɛsh-giliad ni ru'wo ru Soul,

5Baa tumwanɛ atumwa ni Jabɛsh-giliad, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Ga AGWANGWAMA ihi peni-uwebiye, iwɛnɛ ehi mepeni agwuma hiŋ go Soul iwɛ ehi ni bu.

6Ga AGWANGWAMA ihi mepeni iwɛ na tɛcara tu bwa! N zhɛ du kaa ma hi nda uwebiye iwɛnɛ ta ahiɛ njɛ ijɛ.

7Iwɛ ecilo ata, mama 'imɛ ma maa hi 'yaga ikɛnyi, iwɛnɛ agwuma hiŋ go Soul uwo, atwa Juda kaa n dudugwonuo manɛbɛ maa Ma sha agwuma aba.

Ge Ish-boshɛt Yɛ Tugwama ti Isrɛl

8Ga Abnɛ yɛu Nɛ na shɛ uberezhe we jeshi Soul, shepi Ish-boshɛt nu Mahanaim,

9baa njɛ bụ agwuma ni Giliad keeni agwuma Ashu keeni Jɛzrɛl keeni agwuma Ifrem keeni agwuma Bɛnjamin ta agwuma atwa Isrɛl hwɛɛ.

10Ge Ish-boshɛt yɛu ɛtɛ Soul namɛ shiywa buhanda te e meci bu nazhɛ bee kwuni tugwama ti Isrɛl tiya. Baa yɛ tugwama ta ata shiywa shi yebi, ama atwa ụlamụ Juda tuba 'wa Devid.

11Ge Devid yɛ tugwama tu Juda ni Hibron shiywa shi cenje ni ipiɛnɛ icihiŋ.

Ujasa Layanɛ Atwa Isrɛl na Atwa Juda

12Ga Abnɛ yɛu Nɛ keeni atwa ugondu Ish-boshɛt yɛu Soul beni ni Mahanaim ee zhe Gibion.

13Go Joab na ɛɛ hiɛŋ bino bwa gɛ Zɛruwia, keeni atwa ugondu Devid beni aa twa nu ukwokwo meni mu ko ni Gibion. Aa gɛgajɛ, atwa ye jɛjɛ hileniye atwa na jɛjɛ hileni na.

14Ga Abnɛ hiɛŋ Joab, Ge esemberi ga ishajɛ maa atwa ifelu ta kwụba. Go Joab jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, I zhɛmɛ, gɛ ishijɛ ga.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

15Aa mama rɛtanụ, atwa Bɛnjamin a na namɛ geri Ish-boshɛt yɛu Soul namɛ atwa umpwa-na-ba-eyebi, miaụŋ-mu-ugondu Devid mu namɛ atwa umpwa-na-ba-eyebi.

16Aa mama imanụ ohiuhiu, oo momo sopogonu otokwobi ni i'ɛŋbi, gabata aa 'waŋ na cɛnjɛ hwɛɛ aba ee 'wi zhiaaŋ. Ibɛ po oo po apata izeci ni Gibion maa, Helkat-hazurim.

17Ujasa ata vwi eshe jita ata tebiye, miaụŋ-mu-ugondu Devid kaa mu lasụ Abnɛ keeni atwa Isrɛl.

18Miaụŋ-me-eyi mu Zɛruwia mụ tatụ kaa mu namba apata: go Joab, na Abishai keeni Asahɛl. Ga Asahɛl kaa 'yebi usumwa tebiye gana ugwɛɛgwɛ.

19Ga Asahɛl urigeni Abnɛ ririri, bụ vwụrɛ shɛ okwo nu u'ala ubiye kwo kaa nu u'ala ugwulwo ti bee urigeni bu o.

20Ga Abnɛ mbiyanɛ ekwunyi, bɛɛ hiɛŋ bụ, Asahɛl, gabụ ree? Ga Asahɛl jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iiŋ, Gamba kaa.

21Ga Abnɛ hiɛŋ bụ, Vwula geri bu u'ala ubiye bu kwo kaa geri bu u'ala ugwulwo bu maa 'imɛ usemberi uko maa leshiji ufwa ubwa ujasa, maa n genji tu'wa! Ama ga Asahɛl vwụrɛ shɛ maa ganga bụ tu'urugono.

22Ga Abnɛ hiaaŋnanɛ Asahɛl, N genji tu'urugono! Iwembe po abu ma n nda iji maa Ma bu swalụpana na cɛnjɛɛ? Gana naa tuba Ngɛɛ zhɛ ma ala maa Ma twa hwayɛ eshe ni yɛu-bino bu go Joabuu?

23Ama ga Asahɛl lacɛ bụ tuganga, nazhɛ ga Abnɛ karɛ isɛnu ibwɛ mabaaba, yee sepi Asahɛl na amɛ yee pushe na aba; bee leyi apata bee 'wi gu nu urubwo ata. Atwa elele na kaa ci urubwo ata ga Asahɛl 'wi bee shiri, o shikono apata zhiiŋ.

24Ama go Joab na Abishai urigeni Abnɛ, aka na tu uwaŋna zhɛ utwonuo, ee ci bikpekwu bu ko na ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ, Ama, na namɛ geri bu uwaŋna-banụ bi Gia nu uhwaŋna ụshɛka Gibion.

25Nazhɛ atwa ụlamụ Bɛnjamin ụlwatagwụ no ofwo Abnɛ, ee shikeni urubwo uko ni ikpɛngwu-tutwa ni ihiŋhiŋ bikpekwu ata.

26Ga Abnɛ suyanɛ Joab, bɛɛ hiɛŋ bụ, Unyizo-nom suu ɛti zhɛ tu na mama kwụnanụ no otokwobi nu ujasa? Bi mepi shi suu maa ukwunanga ibɛ zhɛ wa wụmangwụ hwuŋ? Aka na kwuŋ ɛbi zhɛ bɛ hiɛŋ atwa bụ maa ge genji miaụŋ-mo-bino ma aba tu'urugonoo?

27Go Joab jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, N to Agwatana na shɛ buumwa maa yaa shɛ abu ga jɛmɛ shɛ iwɛ gɛ, atwa mi gɛ zhɛ mo hi urugono ahiɛba miaụŋ-mo-bino tu uuwa gi iyi yo holo beyi.

28Nazhɛ go Joab njɛ okowuya maa ga atwa ubwa genji ya atwa Isrɛl tu'urugono; nazhɛ ee genji ya uwuru.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

29Ga Abnɛ na atwa ubwa tenenji Araba jita ata; uuwa ee keshi Urefu Jodan, ti iyi heri ee kwuneneni tahaŋnụ uuwa uwaŋna shikeci nazhɛ ee ci Mahanaim.

30Tu go Joab genji Abnɛ tu'urugono, bee gwure, aka na tu boo sotulonu atwa ubwa hwɛɛ, nazhɛ boo to ugbe maa miaụŋ-mu-ugondu Devid umpwa-na-muba-mi-cinjishi mu zasaba o, atwa ata kaa namɛ swooŋ na Asahɛl.

31Ama miaụŋ-mu-ugondu Devid tuba mu kwụnɛ atwa ụlamụ Bɛnjamin a na ga shɛ atwa Abnɛ kpakwụ-ni-dipi-tɛtu-ne-eshe-umpwa (360).

32Nazhɛ go Joab na atwa ubwa shepi ru'wo ru Asahɛl ee ni ru nu u'uye bishi bwa na namɛ ni Bɛtlɛhɛm. Nazhɛ ee hwuri tahaŋnụ ta aba na amɛ ụjita ata, ibɛ iyi heleni aŋ ni Hibron.

2 Samuɛl Uyebi 3

1Ujasa layanɛ atwa ihwɛ Devid na atwa ihwɛ Soul, ujasa ata kaa ilegeji. Ama ge Devid ba kaana gu ukpahiŋ ti'yaga, ama atwa ihwɛ Soul tuba a kaana go tulwogo.

Miaụŋ-me-eyi mu na Ee Metenji Devid ni Hibron

(1 Shɛrụ 3:1-4)

2Ge Devid meci miaụŋ mi cihiŋ ni Hibron: ɛ hiɛŋ izeci inɛ ihiiŋ ga Amnon, ɛ hiɛŋ bino bwa ga Ahinoam, na shɛ yɛu ya atwa Jɛzrɛl.

3Ɛ hiɛŋ izeci inɛ iyebi ge Cileab, ɛɛ hiɛŋ bino bwa ga Abigail, ata shɛ bululo Nabal na namɛ la nu Kamɛl, ɛɛ hiɛŋ izeci inɛ itatụ ga Absalom, ɛ hiɛŋ bino bwa ge Meaka, ata shɛ yɛu Talmai agwuma Gɛshu.

4Ɛɛ hiɛŋ izeci inɛ ineshi ga Adonija, ɛ hiɛŋ bino bwa ga Hagit; ɛɛ hiɛŋ izeci inɛ itana, gɛ Shɛfatia, ɛ hiɛŋ bino bwa ga Abital;

5ɛɛ hiɛŋ izeci inɛ icihiŋ ge Itiream, ɛ hiɛŋ bino bwa ge Igila, ata shɛ biyikwo Devid bi nya. Ni Hibron ge Devid kaa meci miaụŋ ma ata hwɛɛ.

Ga Abnɛ Zhe boo Togwu ne Devid

6Gana na tu ujasa ata wa ta tuhwulo na ashashɛ atwa ihwɛ Devid na atwa ihwɛ Soul. Ga Abnɛ ba kaana gu ukpahiŋ ti'yaga, boo mbiyono atwa ihwɛ Soul.

7Go Soul kaa 'yajɛ la biyikwo bu ko bu magɛgashɛ, na ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ ge Rizpa, yɛu Aya. Ge Ish-boshɛt to Abnɛ, bɛɛ hiɛŋ bụ, Iwembe po ebi zhe ebu weci ne biyikwo bishi mi bu magɛgashɛɛ?

8N-ndumwa ma ata mi Ish-boshɛt mu gwumanɛ Abnɛ tebiye, bɛɛ hiɛŋ, Bi heŋshi suu maa N eri ma sanga Soul ne tidere? Bi heŋshi suu maa na atwa Juda Ngaa namɛ? N ta mapana atwa ihwɛ bishi bu iwɛ na tɛcara, ta miaụŋ-mo-bino mu bwa, te eyejilo ubwa tutu taa hwayɛ. Gamba kaa ma hi lashaga maa kede ge Devid ihi lasụ o. Ibɛ hŋ abụ ta ma shanangana iwɛ no ofwo biyikwo?

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

9Ga Agwatana m po iyi maa mo 'wo ti yaa shɛ Ngaa ụrɛcɛnganɛ shɛ Devid unu ata AGWANGWAMA shileni bu la.

10AGWANGWAMA shilwonuo la kaa Devid unu maa bi zhɛ ba lashɛga cɛnjɛ-ta-tugwama tu Soul keeni ajalalo ubwa maa nda Devid agwuma Isrɛl hwɛɛ tu Juda, te kwune nu Dan tutu Bɛshiba.

11Ge Ish-boshɛt kaa eri shi bɛ jishijɛ ya Abnɛ n-ndumwa me elele o, iwɛnɛ tu baa nda inyɛsɛ ibwɛ.

12Ga Abnɛ tumwanɛ atumwa no ofwo Devid ni Hibron, bɛɛ hiɛŋ bụ, Gaaba kwuŋ 'yajɛ cɛnjɛ tu gaa? Lono maa tu twa-unu atubana bụ, maa Ma bụ lasagwụ atwa Isrɛl maa Me bu sugeni aŋ hwɛɛ.

13Ge Devid jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, I zhɛmɛ, N zhɛ ma twa ga unu na bụ, ti yaa shɛ ɛbi zhɛ ba nda iyi nɛ Ngɛɛ zhɛ ma bụ lụpa. I shɛ tilɛɛ maa n shapɛrɛganɛ yɛu ɛtɛ Soul yo o ɛɛ hiɛŋ ga Maikal te be ci, shibwonu bi zha shɛ ba twa hwuŋ eshe ne mi o.

14Ge Devid tumwanɛ atumwa no ofwo Ish-boshɛt, bɛɛ hiɛŋ bụ, N gwuricingeni biyikwo ata mi ga Maikal, bu gata Ngaa njɛ la cɛnɛ tu bwa ni ihwumbwe teleyi ta Afilistia dipi-yebi, nazhɛ Ngee zeni bu.

15Ge Ish-boshɛt tumwanɛ bụtụ, bɛɛ lɛshijɛ ga biyikwo ata no olugwo bwolo bwa ga Paltiɛl yɛu Laish.

16Ama ga Paltiɛl bwolo ata bwa 'wa bụ, baa twa-u'wo tutu ụshɛpwụ uko na ɛɛ hiɛŋ izeci ubwa Bahurim. Ama aka na tu ga Abnɛ hiɛŋ bụ, Gwulo, nazhɛ bee gwuri ga.

17Ga Abnɛ zhegeni n-nyarɛ mi Isrɛl, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Hia jala la maa ge Devid shɛ agwuma hiŋ cala.

18Aka hiŋ na ya, iwɛnɛ ta AGWANGWAMA shilwonuo la Devid unu, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ mo bicingo atwa mi Isrɛl ni i'ɛlɛ ya Afilistia keeni atwa i'ime ya aba anya elele hwɛɛ tedure ni yɛu mi ugondu ge Devid.

19Ga Abnɛ du jɛmɛ n-ndumwa na atwa na shɛ ụlamụ Bɛnjamin, nazhɛ bee zhe Hibron maa mbishe Devid iyi nɛ ụlamụ Bɛnjamin keeni atwa Isrɛl heŋshi maa i zhɛmɛ maa a njɛ.

20Aka na ga Abnɛ medenji atwa woshi a na namɛ nu bwa zhe pi Devid ni Hibron, ge Devid ndanɛ aŋ iyimɛyɛ baa 'imɛ aŋ ugaiŋ.

21Ga Abnɛ hiɛŋ Devid, Agwuma-ihwɛ mi, N zhɛ mo hwulo hwuwayɛ go maa Mo sotulonu atwa Isrɛl hwɛɛ maa a twa-unu na bụ maa yɛ ya tugwama tutu ofwo elele na aba jala. Ge Devid leneni ga Abnɛ, Ga Abnɛ sanɛ na amɛ-olom.

Ga Joab Kwụnɛ Abnɛ

22Ti yaa namɛ aka fwalaa ibɛ miaụŋ-mu-ugondu Devid no Joab mu banɛ nu ujasa, aa 'waŋnɛ ufwa ujasa ụ'wụtụ na ee suje nu ujasa ata. Ama ga Abnɛ tuba zasaba

© 2008 Bible Society of Nigeria.

ya ne Devid ni Hibron na aka ata o. Iwɛnɛ po ge Devid tumwanua bụ boo hwulwo na amɛ-olom.

23Aka na tu go Joab ne ejeshi elele na namɛ nu bwa ci apata, ee mbishi bu maa, bwonu ga Abnɛ ga zhajɛ no ofwo agwuma Devid, boo gongwo bu boo hwulwo na amɛ-olom.

24Go Joab zhe pa agwuma, bɛɛ hiɛŋ bụ, Imbe nɛ bwa abɛ njɛɛ? Ga Abnɛ zhajɛ pụ bụ, iwembe po ebi genji bu boo hwulwo ujiyoo?

25Bi mepi shi suu maa ga Abnɛ yɛu ɛtɛ Nɛ zhajɛ maa ma bụ halakaka, maa mapa gana na tu ukpahiŋ we ejeshi bu namɛ kpaaŋ keeni maa mapa du iyi elele nɛ aba nda hwɛɛ.

26Aka na tu go Joab banɛ na agba Devid, baa tumwanɛ atumwa maa ga 'wa Abnɛ, ee zhe ee jiteni bu nu u'ibwa meni mi Sira, ee gwuricinje bu. Ama ge Devid kaa mepi shi maa iyi gɛnɛ go ya nda ba ya o.

27Aka na tu ga Abnɛ gwure, ni Hibron, go Joab zeriji bu geri bo odubo oko, gana maa bi zhɛ bo mbiso bu iwɛ ike tusweci, apata bee sepi bu iyi na amɛ baa kwụnɛ bụ tụlụkpashɛ ti yɛu-bino bwa ga Asahɛl, na ga Abnɛ kwụnɛ la.

28Na aba ibɛ nazhɛ ge Devid hwụjɛ unabarɛ ata, bɛɛ hiɛŋ, Tu Gamba, ta cɛnjɛ-ta-tugwama ti mi tu zasa n-ndumwa-tụwụma na agba AGWANGWAMA iwɛ tu'wo ta Abnɛ yɛu Nɛ o.

29Ga ulwapɛ ubwa patana nu uhiuhiu Joab keeni ihwɛ bishi bwa hwɛɛ. Ihwɛ Joab zha shɛ ya vwunga ugwumashɛ upanya, nụ ụngwụ-uwaŋna, no tu'wo tu utokwobi nu ujasa, keeni bɛyɛ bi imunɛ kwukwuŋ!

30Gana go Joab ni yɛu-bino bwa ga Abishai kwụnɛ Abnɛ tụlụkpashɛ ti yɛu-bino ba aba ga Asahɛl na ga Abnɛ kwụnɛ la nu ujasa ni Gibion ta.

31Ge Devid eni Joab keeni atwa na namɛ nu bwa maa ge dwetweji tugwuno ta aba, maa o urogono tugwuno tụ ụcɛnjɛ tɛnda maa o to-ụkwụla iwɛ Abnɛ. Nazhɛ agwuma Devid ni ikɛnyi ibwɛ du 'wa ikpɛtɛ ɛtɛ ru'wo ne ekwunyi.

32E ni Abnɛ ni Hibron; ibɛ agwuma twanɛ Abnɛ u'wo gboo nu u'uye ata Abnɛ. Gobwonu du atwa elele na namba apata cwɛ-u'wo.

33Nazhɛ agwuma ge Devid zunganganɛ Abnɛ azunga ga u'wo-ụzhɛla, bɛɛ hieŋ: Iwembe po ga Abnɛ 'wi gana alagwụụ?

34E umpi shi kaa i'ɛlɛ bu, E te shi kaa ivwunɛ bu ogbo; Ebu 'wi kwakwa gana bụtụ na ogworozwo kwụnɛ! Ibɛ po atwa ata hwɛɛ twaananɛ u'wo Abnɛ.

35Taa ti iyi ge heri hwayɛ atwamwa uranjɛ Devid maa ga ya iyimɛyɛ, ama bi shiri-unu, bɛɛ hiɛŋ, Ga Agwatana m peni ulwapɛ ti yaa shɛ Ngaa hunganɛ hwayɛ iyi elele tobwolo uwaŋna te teni shi o!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

36Ibɛ po atwa ata shɛlajɛ iwɛ ubwa, yee lemicinji aŋ kaa shɛmɛ. Iwɛ-tɛkana, shɛmɛ sha atwa ata shi lemi ni iyi elele nɛ agwuma njɛ apata.

37Ta atwa Devid hwɛɛ, ta atwa Isrɛl hwɛɛ eshiciji jita ata maa i'ɛlɛ ya agwuma zasaba na tụkwụna ta Abnɛ yɛu Nɛ o.

38Nazhɛ agwuma mbishi miaụŋ mu bwa mu ugondu, bɛɛ hiɛŋ, Hi mepi shi ree maa yɛu tugwama keeni buhwuri-bu-umbe bụ 'wụtụ 'wi hwayɛ ga ni Isrɛl?

39Okwo Gamba ga ee dudugeni manɛbɛ maa Ma sha agwuma, N lwegeji hwayɛ ga. Gamba miaụŋ mu ga mu Zɛruwia mɛ njɛ abwagara ga. Ga AGWANGWAMA tụpanɛ atwa na shɛ ogworozwo te teni cɛŋ no tugworozwo ta aba.

2 Samuɛl Uyebi 4

A Kwụnɛ Ish-boshɛt

1Aka na ti ge Ish-boshɛt yɛu Soul hwụjɛ maa a kwụnɛ Abnɛ ni Hibron, bu zasa ya u'waba-tihia o, ohwulu kaa horukono atwa Isrɛl hwɛɛ.

2Ge Ish-boshɛt yɛu ɛtɛ Soul 'yajɛ atwa eyebi a na shɛ eberezhe ejeshi ubwa. Ɛ hiɛŋ izeci bụtụ bu ko ge Beana, ɛɛ hiɛŋ izeci bụtụ bi yebi ge Rekab miaụŋ mu Rimon ata banɛ ni Biɛrot, bụtụ bụ ụlamụ Bɛnjamin. (Iwɛnɛ po a rɛcɛ du Biɛrot ata nụ ụlamụ Bɛnjamin.

3Atwa ata Biɛrot gezhiji, ee zhe Gitaim, aa shɛ apata alashɛ taa hwayɛ).

4Go Jonatan yɛu Soul meci yɛu-ye-eyi ike nɛ ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ gɛ Mɛfiboshɛt, na namɛ shiywa shɛ ta te e meci bu, na aka na ta a kwụnɛ Soul no Jonatan. Aka na tu unabarɛ tu'wo ta aba banɛ ni Jɛzrɛl wee ci aŋ, ibɛ bụtụ na ba biga bụ shepi bu bee gezhiji, ama gana na tu baa nda izɛlɛgwu, ibɛ po gɛ Mɛfiboshɛt benengeni bu bee leyi na cɛnjɛ, ibɛ po ivwunɛ ibwɛ dwotwogonu, baa shɛ ya ugwurukwu.

5Ge Rekab ne Beana miaụŋ mu Rimon ata shɛ Bubiɛrot ata ishijɛ aa sanɛ ni ihwɛ Ish-boshɛt. Ee ci apata geri bu uwaŋna tishikoko, na aka na tu baa 'waŋ ihwungwɛ nu uwaŋna ata.

6Ee teni taa na amɛ umwono ata gana maa iyimɛyɛ wit ɛɛ zhɛ a sarɛ apata. Ee sepi bu iyi ike na amɛ. Ge Rekab ni yɛu-bino bwa ge Beana gezhiji ee benengeni.

7Aka na ee teni nu umwono ata ge Ish-boshɛt bo woto, tu bwa weci no ogodo nu umwono ubwa u buweci bo woto malabụ, aa kwụnɛ bụ. Nazhɛ ee mwi uhiuhiu ubwa ee shepi uŋ ee hwuri, ee duri uhwaŋna Araba, ee zhe tahaŋnụ uuwa gi iyi yo holo.

8Aa shapɛ uhiuhiu ata Ish-boshɛt pa agwuma Devid ni Hibron, ɛɛ hiɛŋ bụ, Uhiuhiu Ish-boshɛt yɛu Soul, na shɛ la bụtụ ata bụ bi i'ime na ma bụ jala la tụkwụna na. AGWANGWAMA ubu tụpananɛ hwayɛ ga itɛpwɛ, gabụ agwuma-ihwɛ tu no ofwo Soul keeni atwa ihwɛ ibwɛ du.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

9Ge Devid jishijɛ Rekab ni yɛu-bino bwa ge Beana, a na shɛ miaụŋ mi Rimon ata
shɛ Bubiɛrot, bɛɛ hiɛŋ, N to AGWANGWAMA na shɛ buumwa na kaa ma n lashaga
ni iyi iwɛ ye elele hwɛɛ,

10aka na ta butumwa bu ko zhajɛ la ni Ziklag, bee m mbishi iwɛ tu'wo tu Soul.
Bee heŋshi maa unabarɛ ubiye baa n 'waŋnanɛ. Ngaa 'imɛ bụ, Ngaa kwụnɛ.
Itɛpwɛ nɛ Ngaa tụpanɛ bụ ta, iwɛ unabarɛ ubiye na baa 'waŋnɛ!

11Asha kpalụ mba tuba yɛɛ zhɛ ya wumana ogworozwo a na kwụnɛ bụtụ bi
tiririri taa nu umwono ubwa no ogodo ubwaa? N zhɛ ma tụpa itɛpwɛ tu'wo tu
bwa nu uhiuhiu hiŋ maa Ma hiɛ bacɛnga na cɛnjɛ tu unyizo!

12Ge Devid peni esemberi ubwa oko unu maa ga kwụnɛ aŋ, ibɛ po ee jejeji i'ɛlɛ
ya aba keeni ɛvwɛvwɛjɛ aba, nazhɛ ee sweteji aŋ ni ipɛlu ukwokwo uko na namɛ
ni Hibron. Ama e shepi tuba uhiuhiu ebe Ish-boshɛt ee ni uŋ nu u'uye Abnɛ ni
Hibron ata.

2 Samuɛl Uyebi 5

E Peni Devid Tugwama ti Isrɛl tu Juda Hwɛɛ

(1 Shɛrụ 11:1-9)

1Na aka ata alamụ Isrɛl hwɛɛ zhe pi Devid ni Hibron, ɛɛ hiɛŋ bụ, Kwụba, tɛ shɛ
mehieŋ mụ bụ keeni tu'waba tụ bụ.

2Okwo taa na aka na go Soul ta shɛ la agwuma tu, gabụ ba 'waŋna la atwa Isrɛl
ba zha ujasa be gwure. AGWANGWAMA kaa ubu shilwonuo la unu maa gabụ bi
zhɛ ba 'yagaga atwa ubwa maa shɛ du bi'iywa ba aba.

3Ibɛ po n-nyarɛ mi Isrɛl hwɛɛ mi zhajɛ no ofwo agwuma ge Devid ni Hibron. Ibɛ
agwuma twa-unu na aba ni Hibron ata ne eshe AGWANGWAMA, nazhɛ ee
dudugeni bu manɛbɛ maa sha agwuma atwa Isrɛl hwɛɛ.

4Ge Devid namɛ shiywa talacɛ te e meci bu nazhɛ bee kwuni tugwama tiya, baa
yɛ tugwama shiywa buhanda.

5Bɛ yɛ tugwama tu Juda ni Hibron shiywa shi cenje ni ipiɛnɛ icihiŋ, nazhɛ baa yɛ
tugwama ti Isrɛl hwɛɛ tu Juda shiywa talacɛ na shɛ ba shɛ tatụ.

Ge Devid Leshiji Jɛrusalɛm

(1 Shɛrụ 11:1-3)

6Ta aka ci, agwuma ge Devid zhe bee tefuleji Jɛrusalɛm na atwa ubwa. Ɛjɛbus na
namɛ apata ge heŋshi maa ge Devid eri shi ba lasụ ụshɛpwụ ata o. Ibɛ po ɛɛ hiɛŋ
bụ, Bi eri shi kwukwuŋ be teni epe, okwo sholubo no shigwurukwu shɛ baba shi
zhɛ sha bu vwurunga.

7Ama okwo ti yaa shɛ gana ata ge Devid leshiji uba Zayon, ibɛ po waa shɛ ya
ụshɛpwụ Devid.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

8Ge Devid mbishi atwa ubwa jita ata, bɛɛ hiɛŋ, Bụtụ be elele na zhɛ ba kwụna Ɛjɛbus, asha go dulo uhwaŋna ata meni mɛ zhinjɛ maa sukakana sholubo no shigwurukwu sha ata ge Devid to ni i'ime tebiye. Iwɛbɛ po aa duma taa hwayɛ, ɛɛ hiɛŋ, Sholubo no shigwurukwu shɛ zha shɛ sho tono umwamwa wa agwuma o.

9Na aba na ti ge Devid jɛjɛ nu uba ata, boo po uŋ izeci maa, Ụshɛpwụ Devid. Bee meni uŋ ụshɛpwụ tutu rungwutwonu uŋ, te kwune no ofwo na cɛnjɛ ta ata ti shini geri bu uwaŋna-banụ bi ishɛmɛ ɛtɛ.

10Ge Devid ba kaana gu ukpahiŋ ti'yaga tutu, iwɛnɛ ta AGWANGWAMA na shɛ Agwatana na Hwuri Kpaaŋ namɛ nu bwa.

11Ge Hiram agwuma Taya tumwananɛ Devid ezhibi osobu, ne eshebi i'wɛ'wɛ, keeni omo tuma, aba du meni Devid umwono ubwa.

12Ibɛ du po ge Devid mepi ya maa AGWANGWAMA shikicingwo bu maa sha agwuma atwa Isrɛl. Bee gembicinji du kaa cɛnjɛ-ta-tugwama tu bwa iwɛ tɛzhɛmana ta atwa ubwa Isrɛl.

13Ti ge Devid banɛ ni Hibron bee ci Jɛrusalɛm, nazhɛ bee keeni eyikwo magɛgashɛ ti'yaga keeni eyikwo anya tuzanɛ ni ihwɛ, bee keeni du miaụŋ-me-eyi na miaụŋ-mo-o tumata.

14Nzeci mu miaụŋ mu na bee meci nu Jɛrusalɛm na: ga Shamua, no Shobab, na Natan, na Sụlụmụn,

15ne Ibiha, nɛ Ɛlishua, nɛ Nɛfɛg, na Jafia,

16nɛ Ɛlishama, nɛ Ɛliada, keeni Ɛlifɛlɛt.

A Lasụ Afilistia

(1 Shɛrụ 14:8-17)

17Aka na ta Afilistia hwụjɛ maa bwonu ee dudugeni Devid manɛbɛ baa shɛ agwuma atwa Isrɛl hwɛɛ. Afilistia ata zhe hwɛɛ aba maa a dwalakacɛ bụ. Ama aka na ti ge Devid hwụjɛ iŋ, bee zwi nu uba.

18Aka na ta Afilistia ci ulomu uko na ɛɛ hiɛŋ, Rɛfaim, oo mburusonu nu bwa.

19Ge Devid heŋteni AGWANGWAMA, bɛɛ hiɛŋ, Ma zha suu maa Ma sukakana Afilistia? Bi zhɛ bo lono hŋ maa Ma ala aŋ tụlasụ? AGWANGWAMA jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iiŋ, zhaga sukakana aŋ! N zhɛ ma nda maa lasụ aŋ.

20Ge Devid zhe Beal-pɛrezim, apata baa lasụ Afilistia. Bɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA bweji atwa i'ime mi gana meni na mu bwadụ. Iwɛbɛ po oo po apata izeci maa, Beal-pɛrezim.

21Aka na ta Afilistia gezhiji, aa 'waŋtatanjɛ tuwa ta aba apata, ge Devid na atwa ubwa suji tu ee hwuri.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

22Afilistia gwuleneni nu Ulomu ata Rɛfaim oo mburusonu sasana nu bwa.

23Aka na ti ge Devid heŋteneni AGWANGWAMA, ibɛ AGWANGWAMA hiɛŋ bụ, Ta kapangana aŋ ma epe o, ama mama 'imɛ ma maa hi ringeni geri bi i'wɛ'wɛ ɛtɛ ɛɛ hiɛŋ Balsam nazhɛ hi sukanɛ aŋ.

24Aka na ahiɛ hwụjɛ e'inji ni ihiŋhiŋ i'wɛ'wɛ ɛtɛ Balsam, mama 'imɛ ma ya asha Gamba AGWANGWAMA ihi hwulwonuo umbe maa Ma kwụna ejeshi Afilistia.

25Ge Devid njɛ ga gana na ta AGWANGWAMA peni bu unu, baa kwụnɛ Afilistia te kwune ni Gibia tutu i ci Gɛzɛ.

2 Samuɛl Uyebi 6

A Shapɛ Ikpɛtɛ Unu-tatwa Ee Zhe Jɛrusalɛm

(1 Shɛrụ 13:1-14; 15:25—16:6,43)

1Ge Devid sotulonu sasana etwenyi elele na ee zenji ni Isrɛl, a namɛ igbɛɛ-umpwa-ni-bɛ-tɛ (30,000).

2Bɛɛ ishijɛ bee zeriji atwa ata namɛ nu bwa hwɛɛ, aa sanɛ Beala-Juda, maa a shapɛ Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa ya Agwatana, igɛtɛ aa suyana ni izeci ya AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ na jɛjɛ na ashashɛ iyi-uumwa ɛtɛ ya apiambɛ ɛtɛ patanganɛ ni Ikpɛtɛ ɛtɛ.

3Ibɛ ɛɛ vwɛ ikpɛtɛ ɛtɛ nu umwono Abinadab na patanɛ ni ishɛmɛ, ee shiyeni iŋ nụ ụhaŋtụ uko ufwo. Ibɛ ata Uza na Ahio a na shɛ miaụŋ mu Abinadab, a suka ụhaŋtụ ata

4ti Ikpɛtɛ ɛtɛ ya Agwatana, ga Ahio ubwa hwuleni iŋ umbe.

5Ge Devid na atwa Isrɛl hwɛɛ a nda tụlagwụ tu unyasa ụ'wụtụ, aa zunga azunga, aa 'nyama i'nyemi 'nyemi, oo hwulo ihwure hwure, aa pana AGWANGWAMA ụjɛrụma gana elele na tu ukpahiŋ wa aba namɛ hwɛɛ.

6Aka na te e ci akpakpata oko na namɛ nu Nakon, ibɛ inɛ ɛtɛ 'waŋnɛ Ikpɛtɛ ɛtɛ ya Agwatana twa udukwutwa, go Uza mbo u'ala ubwa baa ruwanɛ iŋ.

7Ibɛ po AGWANGWAMA njɛ isɛbwɛ no Uza, baa kwụnɛ bụ apata to dongonu Ikpɛtɛ ɛtɛ ya Agwatana, iwɛnɛ tu boo mbo u'ala ubwa bee timengeni Ikpɛtɛ ɛtɛ.

8Iwɛ ɛtɛ gwumanɛ Devid iwɛnɛ ta AGWANGWAMA njɛ isɛbwɛ no Uza. Ibɛ po oo po apata izeci maa, Pɛrɛz-uza tutu taa hwayɛ.

9Ge Devid njɛ inyɛsɛ ya AGWANGWAMA jita ata, bɛɛ hiɛŋ, Gana naa Ngɛɛ zhɛ Ma nda ya maa Ikpɛtɛ gɛ ya AGWANGWAMA i ci ofwo na Ngaa namɛɛ?

10Ge Devid heŋshi maa i kwụlanɛ shɛ bụ maa shapa ya Ikpɛtɛ ya AGWANGWAMA pu bwa nu Jɛrusalɛm o. Baa vwụrɛ bee shepi iŋ bee zhe ni ihwɛ Obɛd-idụm ata jɛjɛ nụ ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ Gat.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

11Ibɛ po Ikpɛtɛ ɛtɛ shi ni ihwɛ ɛtɛ Obɛd-idụm bụtụ ata bu Gat ipiɛnɛ itɛtu. AGWANGWAMA kaa peni Obɛd-idụm uwebiye ta atwa ihwɛ ibwɛ du hwɛɛ.

12Aka na te e mbishi agwuma ge Devid maa AGWANGWAMA peni Obɛd-idụm uwebiye, ti iyi elele nɛ baa 'yajɛ ni ihwɛ ibwɛ hwɛɛ, iwɛ Ikpɛtɛ ɛtɛ ya Agwatana. Ibɛ po ge Devid zhe bɛɛ vwɛ Ikpɛtɛ ɛtɛ ya Agwatana nu umwono Obɛd-idụm, bee shepi iŋ nu Jɛrusalɛm na shɛ ụshɛpwụ ubwa nu unyasa ụ'wụtụ tubwada.

13Aka na ta atwa na 'waŋnɛ Ikpɛtɛ ɛtɛ ya AGWANGWAMA zhe tahaŋnụ ahaŋpalụ ecihiŋ, bee shikicinji aŋ, boo to tugwo ụrụpɛ nu usemberi buna keeni yɛu buna nɛ nyemi.

14Ge Devid rɛ idikɛ ɛtɛ i tikpɛngbɛ ilinɛn ne embi ubwa, baa hiɛbagana AGWANGWAMA tɛhiɛba gana na tu ukpahiŋ ubwa namɛ hwɛɛ.

15Gana ge Devid keeni atwa Isrɛl hwɛɛ njɛ nazhɛ aa shapɛ Ikpɛtɛ ɛtɛ ya AGWANGWAMA maa e zhe Jɛrusalɛm ne ewili keeni akakacɛ tuhwulo ta.

16Gana na ti Ikpɛtɛ ɛtɛ ya AGWANGWAMA teni ụshɛpwụ ata Devid ụ'wụtụ. Ga Maikal yɛu-yo-o Soul hikeni ụgbahwụ, baa kwụbɛ ta agwuma ge Devid ba dwa angapa na tɛhiɛba nu umbe AGWANGWAMA, baa ngbaracɛ bụ cwɛŋ bana na amɛ ubwa.

17Ee tecinji Ikpɛtɛ ɛtɛ ya AGWANGWAMA nu udulo ata, ee shi iŋ nu urubwo na ge Devid ga ndanɛ iŋ. Nazhɛ ge Devid peni AGWANGWAMA arụpɛ tuhwoŋzhingo keeni arụpɛ amɛ-olom.

18Aka na ti ge Devid hwuwi arụpɛ tuhwoŋzhingo keeni arụpɛ amɛ-olom tuta, nazhɛ bee peni atwa ata uwebiye ni izeci ya AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ.

19Bee hweŋshi aŋ iyimɛyɛ hwɛɛ aba na shɛ atwa Isrɛl, te eyikwo te etwenyi. Bee peni du bụtụ bụtụ ukara uko keeni usunda tinyoso uko uko keeni tu'unto ta tụ'walụ ta afwafwa tu hwoo, nazhɛ bụtụ bụtụ sanɛ ujiyo ni ihwɛ ibwɛ.

Ga Maikal Mbiseji Devid N-ndumwa

20Aka na ti ge Devid ji ni ihwɛ ibwɛ maa 'walụ atwa umwamwa ubwa. Ga Maikal yɛu-yo-o Soul banɛ bɛɛ tɛjɛ bụ uhwaŋna, bɛɛ hiɛŋ bụ, agwuma Isrɛl meme peni ụjɛrụma hwayɛ ga duwa, harɛ bee meme shiri mohondo ne eshe miaụŋ-mu-ugondu mo o ma atwa ubwa shihwolu gana alagwụ. Ezuye shɛ shɛ bu du o.

21Ge Devid jishijɛ Maikal, bɛɛ hiɛŋ bụ, AGWANGWAMA na n teri maa Ma sha bi'yagajɛ ba atwa ubwa Isrɛl uhwuri bishi bu keeni atwa ihwɛ bishi bu, ubwa Ama hiɛbagana tɛhiɛba. N tɛ zhɛ kaa ma uranga AGWANGWAMA tɛhiɛba tɛhiɛbagana tutu.

22Ngɛɛ tɛ zhɛ kaa m mama kaana ụpụrụsa tụpana uhwuri gana ga maa n ngbaraka cwɛŋ ne eshe bu. Inɛ miaụŋ mi mi mu ugondu mo o mu na aba njɛ iwɛ aba, aba ma m pana ụjɛrụma te gembi duwa.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

23Ga Maikal yɛu ɛtɛ Soul yo o kaa zasa yɛu kwukwuŋ uuwa boo to 'wo.

2 Samuɛl Uyebi 7

Tigesere tu na Ga Natan Dumanganɛ Devid
(1 Shɛrụ 17:1-15)

1Ta agwuma Devid jɛjɛ ya ni ihwɛ ibwɛ, ta AGWANGWAMA peni bu ụhinjanụ ti bee benengeni atwa i'ime ibwɛ ye elele a na hogogonu bu.

2Ibɛ po agwuma Devid hiɛŋ bigesere ga Natan, kwụba de ti Ngee shiyeni ya nu umwono na oo mo no osobu, Ikpɛtɛ ya Agwatana tuba shi ya nu udulo.

3Ga Natan hiɛŋ bụ, Nda gana elele na namɛ na amɛ bụ, iwɛnɛ ta AGWANGWAMA namɛ na bụ.

4Nazhɛ AGWANGWAMA mbishi Natan n-ndumwa gu nụ ụrụmɛ ata, bɛɛ hiɛŋ bụ,

5Zhaga mbiso yɛu mi ugondu ge Devid maa, AGWANGWAMA hiɛŋ, Shɛ gabụ bi zhɛ bu ma mana umwono maa Ma nama o.

6Taa ti Ngɛɛ bɛcinjɛ la miaụŋ mi isrɛl ni Ijipti tutu i ci hwayɛ ga, N te shiyeni shi kwukwuŋ nu umwono, semi nu udulo Ama nama na aba no ofwo elele na Omo rungo na aba.

7Ofwo elele na Omo dulogo na atwa Isrɛl hwɛɛ, N ta dumanɛ shɛ iwɛ ne ehiu ụlamụ we elele a na Ngee peni-unu maa a ngbaraka atwa mi Isrɛl, maa Mɛ hiɛŋ aŋ, Iwembe po ehi m meni shi umwono no osobuu?

8Iyi nɛ ɛbi zhɛ bo mbiso yɛu mi ugondu ge Devid na, hiɛŋ bụ, Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, N hiɛŋ, M bu bɛcinjɛ nu u'iywa wa agwụdụ, Ngaa bɛ njɛ uhiu wa atwa mi Isrɛl.

9Ngaa namɛ kaa na bụ no ofwo elele na ebi zhegeji hwɛɛ, Ngaa bụ lasagwụ kaa du atwa i'ime bu hwɛɛ. N tɛ zhɛ kaa Ma nda maa izeci bu i shɛ izeci i'wɛtwɛ gana nzeci ma atwa ata a'wụtụ a'wụtụ a na namɛ na cɛnjɛ tu unyizo ga.

10N zhɛ ma talaga atwa mi Isrɛl ofwo na maa a nama, ofwo ikɛnyi aba na ɛɛ zhɛ a nama maa kede a na zuga aŋ ya o, maa kede atwa abwagara na sukakana aŋ ya kwukwuŋ gana na aa nda aŋ la o.

11Te kwuni taa na aka na Ngee teleji atwa mi Isrɛl a'yagajɛ, N zhɛ kaa ma bu lashaga na atwa i'ime bu elele. Shɛ inɛ ɛtɛ kiri o, Gamba AGWANGWAMA mo bu mbiso kpataa maa N zhɛ mo bu shikicingono du ihwɛ.

12Aka na ta aka bu ci ebu 'wi, ee bi ni ne eshi bu, N zhɛ ma tala bụtụ bu ko na amɛ miaụŋ mụ bụ me eyi maa ya tugwama. N zhɛ kaa mo shikicingono bu cɛnjɛ-ta-tugwama tu bwa.

13Bụtụ ata, ubwa zhɛ ma mana umwono, N zhɛ kaa du Mo shikicingo idwɛtwɛ tugwama tu bwa unyizo-nom.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

14N zhɛ ma sha bishi bwa, bɛɛ zhɛ du ba sha yɛu mi. Yaa shɛ baa njɛ iwɛwɛ, N zhɛ mo vwulo bu gana na emeci o vwulo miaụŋ nu udugwu.

15Ama N zha shɛ kaa ma pashɛnga tulubo ti mi ti tikpeke no olugwo ubwa kwukwuŋ, gana na Ngee peshinji tu no olugwo Soul na Ngee unzhi nu umbe bu o.

16Ti ihwɛ bu, ta cɛnjɛ-ta-tugwama tụ bụ ti zhɛ ta bu namana unyizo-nom. Idwɛtwɛ tugwama tụ bụ zhɛ yo shikono unyizo-nom.

17Ga Natan kaa du mbishi Devid iyi elele nɛ Agwatana kepishingeni bu gana na to ozobu ata shɛ hwɛɛ.

Ge Devid Njɛ Adua A'walụ

(1 Shɛrụ 17:16-27)

18Nazhɛ agwuma ge Devid teni nu umwono, baa jɛjɛ na agba AGWANGWAMA, bɛɛ hiɛŋ, Oo AGWANGWAMA Mokondo, gaaba Ngaa shɛ kwo kaa umwamwa mu, harɛ maa n sugeni ijɛ hwɛɛɛ?

19Oo AGWANGWAMA Mokondo, inɛ gɛ kaa du ta shɛ waa iyi ticwɛŋ ne eshe bu, harɛ ebi te me shileni kaa waa unu iwɛ ajalalo mi na tee ci ne ekwunyi mi. Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana, gana ata kaa aba nda na bụtụ aka elele, maa bụtụ kwụbɛ!

20Oo AGWANGWAMA Mokondo, Imbe kwuuŋ Ngee te eri mɛ bi hiɛɛŋ? Bu m mwopwo Gamba yɛu bu ugondu.

21Bɛ njɛ ijɛ i'wɛtwɛ 'wɛtwɛ hwɛɛ iwɛ unu na ebi shiri la keeni gana na ti yaa bu kwụlanɛ, ibɛ po du abɛ njɛ maa Ma mapa Gamba ga yɛu bu ugondu.

22Oo AGWANGWAMA Mokondo, Gabụ bi gembi, bu zasa kaa usara o. Agwatana anya kaa zasaba a na shɛ gana bụ, nu gana na atụ hwụjɛ na acɛbɛ tu ikɛnyi tu hwɛɛ o.

23I zasa udenji na ta namba na cɛnjɛ tu unyizo ga u ta shɛ gana atwa bụ Isrɛl, anaa na ɛbi lɛshijɛ na tijama maa njɛ aŋ atwa bu o. Iyi i'wɛtwɛ keeni arụhwajɛ na abụ ndanjɛ iwɛ aba, mburusonu urishi izeci bu nu unyizo hwɛ hwɛɛ. Gabụ bu unzenji atwa bụ a na ɛbi bɛcinjɛ ni Ijipti anya edenji, tatuwa ta aba maa tuba a shɛ atwa bụ kiri.

24Gabụ bi meme shikicingeni atwa bụ Isrɛl maa a shɛ atwa bụ ɛkɛnyi bu unyizo-nom. Oo AGWANGWAMA, gabụ kaa bɛ shɛ Agwatana aba.

25Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana, ụrɛcɛnga unu ata ebi shiri la iwɛ mi na shɛ yɛu bu ugondu keeni iwɛ ihwɛ mi unyizo-nom, nda iŋ nu gana na ta abɛ jɛmɛ la.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

26Nazhɛ urishi izeci bu zhɛ wa kaana ugombo unyizo-nom. Ibɛ atwa zhɛ ɛ hiɛŋ,
AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ ubwa shɛ Agwatana atwa Isrɛl. Nazhɛ ɛbi zhɛ
bo shikicingo ihwɛ mi Gamba yɛu bu ugondu ge Devid nu umbe bu.

27Oo AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, Gabụ bɛ shɛ Agwatana atwa Isrɛl. Gabụ
bu n kopishingwonuo ijɛ kpaaŋ, Gamba yɛu bu ugondu, ɛbi hiɛŋ, Bi zhɛ bu ma
ndana ihwɛ. Iwɛbɛ po Ngee inshi ohwulu Ama nda adua ga no ofwo bu.

28Oo AGWANGWAMA Mokondo, Gabụ bɛ shɛ Agwatana, n-ndumwa mụ bụ kaa
mɛ shɛ iwɛ-tɛkana. Gabụ kaa bi n shileni-unu iwɛ ijɛ ibiye kpaaŋ.

29Ma bụ lụpa maa ibu kwụlanɛ maa peni ihwɛ yɛu gɛ bu ugondu uwebiye, iwɛ
maa i na ta tuhwulo ne eshe bu tutu unyizo-nom. Oo Gabụ AGWANGWAMA na
shɛ Agwatana, gabụ kaa bi shilwo la unu ga, uwebiye bu kaa zhɛ na ta tuhwulo
ni ihwɛ yɛu gɛ bu ugondu tutu unyizo-nom.

2 Samuɛl Uyebi 8

Tulasụ tu na Ejeshi Devid Lasụ

(1 Shɛrụ 18:1-17)

1Na aba inɛ gɛ, nazhɛ agwuma Devid sukakanɛ Afilistia sasana, baa lasụ aŋ, bee
leshiji ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ, Mɛtɛg-ama ni i'ɛlɛ ya Afilistia.

2Ge Devid lasụ Amoab, bee beteji aŋ na cɛnjɛ iwɛlɛ itɛtu, baa kwụnɛ iwɛlɛ iyebi,
bee genji uwala uko. Ibɛ po Amoab namɛ ya ni i'ɛlɛ Devid aa tụpa bụ ụdalụ.

3Ge Devid du lasananụ Hadadizɛ yɛu Rihob ata shɛ agwuma ukpeleshi cɛnjɛ tu
Zoba, na aka na tu ga Hadadizɛ zhɛ maa hicinjɛ tugwama tu na baa yɛ la tuzuba
tu Urefu Yufretis.

4Ge Devid leshiji asụcɛ idɛkwɛ akpakwụ-atụndatụ-ni-dipi-yebi (1,700) no
olugwo ubwa keeni asaza igbɛɛ-umpwa (20,000) a na a zha tahaŋnụ ni ivwunɛ.
Nazhɛ bee jejeji tini ta agbarɛ ti idɛkwɛ nɛ ya suka ihɛŋtu ujasa hwɛɛ, semi dipi-
yebi kiri bee weŋpeni, inɛɛ nɛ waŋnɛ ihɛŋtu ujasa.

5Aka na ta Asiria a na namɛ nu Damaskos tumwanɛ ejeshi aba maa e mbiyeni
Hadadizɛ na shɛ agwuma Zoba. Ge Devid sukakanɛ aŋ, baa kwụnɛ atwa aba
igbɛɛ-umpwa-nu-boo-ko (22,000).

6Ge Devid tileni ejeshi ubwa na Aram na shɛ tugwungwu ta aba, ibɛ po atwa ata
shɛ ya ajama Devid, aa tụpa bụ ụdalụ. AGWANGWAMA kaa peni Devid maa ga
shɛ ubwa ba lasụ atwa i'ime ibwɛ no ofwo elele na bee teni.

7Ge Devid lesheji shabula shɛ ujasa shɛ na aa njɛ na azhɛnarɛya, shɛ na ejeshi
Hadadizɛ ga 'wananjɛ, bee suji shu nu Jɛrusalɛm.

8Agwuma Devid suje ɛtumburɛ na gembi tebiye ni Bita keeni Bɛrotai na shɛ
ashɛpwụ a'wụtụ a na ga Hadadizɛ ga untanganɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

9Aka na tu go Toi na shɛ agwuma Hamat hwụjɛ maa bwonu agwuma ge Devid
lasụ ejeshi Hadadizɛ hwɛɛ.

10Ibɛ po go Toi tumwanɛ yɛu ibwɛ go Joram no ofwo agwuma Devid maa 'walụ
bụ, maa mbisono bu du amɛ-olom ubwa iwɛnɛ tu baa njɛ ujasa na Hadadizɛ baa
lasụ bụ. Iwɛnɛ po ga Hadadizɛ ba shana baa sukakana Toi nu jasa aka elele. Go
Joram du 'waŋnanɛ Devid apwaŋ ofwugwo a na aa njɛ na azhɛnarɛya, na azụrụfa,
keeni ɛtumburɛ.

11Agwuma Devid du suji ijɛ ɛtɛ hwɛɛ bee tileneni AGWANGWAMA medenji
azụrụfa keeni azhɛnarɛya ata bee lesheji la na anya edenji elele na baa
lasatagwụ,

12te kwune ni Idụm, tu Moab, ta Amon, ta Afilistia, ta Amalɛk medenji i'wɛŋnɛ
Hadadizɛ yɛu Rihob na shɛ agwuma Zoba nɛ bɛɛ lɛshijɛ nu ujasa.

13Ge Devid du keeni urishi tubana na aka na ti bee jiye nɛ tukwunɛ tu na bɛɛ
kwunɛ atwa Idụm igbɛɛ-icinjishi (18,000) nu Ulomu manɛ.

14Ibɛ bee tileni ejeshi ubwa no ofwo elele ni Idụm, ibɛ po atwa Idụm hwɛɛ a shɛ
ya ajama ubwa. AGWANGWAMA kaa peni Devid ukpahiŋ maa bu na lasatagwụ
atwa i'ime ibwɛ no ofwo elele na bee teni.

15Ge Devid yɛ tugwama ta atwa Isrɛl hwɛɛ, ubwa kaa du njɛ gana elele na bee eri
maa bu na duma ụshɛrɛya wa atwa ubwa ne tiririri.

16Go Joab ata ɛɛ hiɛŋ izeci bino bwa gɛ Zɛruwia, ubwa shɛ uberezhe ubwa, ge
Jehoshafat yɛu Ahilud, ubwa tuba shɛ bụtụ na ba swaka titeyinje ti iyi elele nɛ ya
nda;

17ga Zadok yɛu Ahitub na Ahimɛlɛk yɛu Abiata, aba shɛ onongbo. Gɛ Sɛraya,
ubwa shɛ bi'nyeci bu umwono-ụshɛrɛya;

18ga Bɛnaya yɛu Jehoiyada, ubwa shɛ bi'iywa Devid, miaụŋ mi Devid tuba muba
mɛ shɛ onongbo.

2 Samuɛl Uyebi 9

Ge Devid Mepeni Mɛfiboshɛt Iwɛ

1Ge Devid heŋteni iheŋtene jitoo ko bɛɛ hiɛŋ, I ta 'yajɛ bụtụ be elele ta vwɛ ni
ihwɛ Soul maa Ma nda bụ uwebiye iwɛ ụjɛrụma Jonatan hŋ?

2I ta 'yajɛ la yɛu-ugondu ike nɛ ta namba ni ihwɛ Soul ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ ge Ziba.
Ibɛ aa suyanɛ bụ pa agwuma Devid, ibɛ agwuma heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Gabụ suu
bɛ shɛ ge Ziba? Bɛɛ jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Gamba ga yɛu bu ugondu na.

3Agwuma heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, I 'yajɛ bụtụ be elele ta vwɛ ni ihwɛ Soul maa Ma
nda bụ uwebiye ya Agwatana hŋ? Ge Ziba jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iiŋ, yɛu Jonatan ye
eyi ike ta namba. Ama ivwunɛ ibwɛ kwuswatagwụ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

4Agwuma heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Cee baa namɛɛ? Ge Ziba jishijɛ agwuma, bɛɛ hiɛŋ, Bu namɛ ni ihwɛ Maki yɛu-ye-eyi Amiɛl ata namɛ nu Lodɛba.

5Agwuma Devid tumwanɛ bụtụ ni ihwɛ ebe Maki yɛu-ye-eyi Amiɛl nu Lodɛba, aa shapɛ bụ.

6Aka na ti gɛ Mɛfiboshɛt, yɛu Jonatan na shɛ bụjalụ Soul pushe, bee kwuzeni Devid, baa 'walụ bụ a'walụ tugwama. Ge Devid hiɛŋ bụ, Ɛ-Mɛfiboshɛt. Bɛɛ jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Gamba yɛu bu ugondu na.

7Ge Devid hiɛŋ bụ, Ta nda inyɛsɛ o, N zhɛ ma bu nda uwebiye iwɛ ụjɛrụma bishi bu go Jonatan. N zhɛ du kaa me bu gwuricingeni cɛnjɛ te elele tu na tɛ shɛ la ma tu ugwunukwoshi bu go Soul hwɛɛ. Atubana bụ kaa ti zhɛ tu na ya iyimɛyɛ ikwede ike aka elele.

8Gɛ Mɛfiboshɛt kwuzeneni, baa 'walananụ bụ a'walụ tugwama, bɛɛ hiɛŋ bụ, Iwembe po abụ ta ma nda uwebiye Gamba na n hwuri shi okwo ru'wo ru uwɛwɛɛ?

9Nazhɛ agwuma suyanɛ Ziba yɛu ɛtɛ ugondu Soul, bɛɛ hiɛŋ bụ, M pwonuo Mɛfiboshɛt bụjalụ ba agwuma ihwɛ bụ, ti iyi elele nɛ go Soul ga 'yajɛ la keeni umwamwa ubwa hwɛɛ.

10Ama gabụ, na miaụŋ mụ bụ me eyi keeni miaụŋ mụ bụ mu ugondu, hi zhɛ hi na hwanga bụ itimɛ, maa hi ne sugeni bu iyimɛyɛ iwɛ maa tuba iyimɛyɛ namana bụjalụ ga ba agwuma-ihwɛ bu. Ama gɛ Mɛfiboshɛt ni ikɛnyi ibwɛ tuba zhɛ na ya iyimɛyɛ ikwede ike ne mi aka elele. Ge Ziba kaa 'yajɛ miaụŋ-me-eyi umpwa-na-muba-mu-ta keeni miaụŋ-mu-ugondu woshi.

11Ge Ziba jishijɛ agwuma, bɛɛ hiɛŋ, Iyi elele nɛ ebu m peni-unu Gamba yɛu bu ugondu, N zhɛ ma nda gana ata. Gabata gɛ Mɛfiboshɛt ba ya ga iyimɛyɛ ikwede ike ne Devid, gana yɛu nɛ agwuma Devid meci gom.

12Gɛ Mɛfiboshɛt kaa 'yajɛ yɛu-ye-eyi ike nɛ ɛɛ hiɛŋ izeci ibɛ ge Mika. Atwa elele na namɛ ni ihwɛ Ziba a shɛ ya miaụŋ-mu-ugondu Mɛfiboshɛt.

13Gabata gɛ Mɛfiboshɛt na ivwunɛ ibwɛ hwɛɛ bɛ iyebi kwuswatagwụ namɛ ya nu Jɛrusalɛm, baa ya iyimɛyɛ ikwede ike na agwuma aka elele.

2 Samuɛl Uyebi 10

A'amon Njɛ Eseci-i'ɛlɛ Devid Ezuye Duwa

(1 Shɛrụ 19:1-19)

1Na aba inɛ gɛ, agwuma A'amon ga Nahash 'wi, nazhɛ yɛu ibwɛ ye eyi ga Hanun yɛ ya tugwama tu bwa.

2Ge Devid hiɛŋ, N zhɛ ma nda Hanun yɛu Nahash uwebiye, gana na du te bishi bwa ma n nda la uwebiye. Ibɛ po ge Devid tumwanɛ ga miaụŋ mu bwa mu

© 2008 Bible Society of Nigeria.

ugondu maa a ingatanjɛ bụ iwɛ bishi bwa na 'wi. Ibɛ miaụŋ ma ata mu ugondu Devid mi zhe ga na cɛnjɛ ta A'amon.

3Ibɛ atwa ụjɛrụma A'amon hiɛŋ agwuma aba ga Hanun, Bi heŋshi ree maa ụjɛrụma ge Devid mụnɛ bishi bu upo baa tumwanɛ miaụŋ mu bwa mu ugondu maa a bụ ingatanjɛ? Bi heŋshi shi ree maa ge Devid tumwanɛ miaụŋ mu bwa mu ugondu maa e yelegeji ụshɛpwụ ga maa e mepi gana na waa shɛ, iwɛ maa zhajɛ maa ba lashɛga uŋ?

4Ga Hanun 'imɛ miaụŋ-mu-ugondu Devid baa 'nyanjɛ apadụ tizholu ta aba tutu ashashɛ hwɛɛ aba, nazhɛ bee begeteji tugwuno ta aba na ashashɛ tutu shi'unswa, nazhɛ bee genji aŋ ee hwuri.

5Aka na te e mbishi Devid iwɛ ɛtɛ, baa tumwanɛ atwa maa e teji atwa ata uhwaŋna. Agwuma hiɛŋ aŋ, ga a gɛga tugwo nu Jɛriko uuwa i ci aka na tizholu ta aba tu sabajɛ nazhɛ e jiye. Iwɛnɛ po a njɛ aŋ ezuye duwa.

6Aka na ta A'amon kwụbɛ maa a shɛ ya atwa i'ime Devid, ibɛ po aa njɛ ejeshi Asiria a na jɛjɛ ni Bɛt-rihob keeni Asiria a na jɛjɛ nu Zoba igbɛɛ-umpwa (20,000) ụgwụ, keeni a na Tob igbɛɛ-icihiŋ (12,000) keeni a na agwuma Meaka akpakwụ-a-ta (1,000) anaa na a zha tahaŋnụ ni ivwunɛ.

7Aka na ti ge Devid hwụjɛ iŋ, baa tumwanɛ Joab ne ejeshi na 'yajɛ ikɛnyi hwɛɛ.

8Ibɛ po A'amon banɛ ee keri bụkpagwụ ba aba bu ujasa nu unu wo odubo ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ. Nazhɛ atwa vwɛ a na shɛ Asiria, na atwa Tob keeni atwa agwuma Meaka keri bụkpagwụ ba aba bu ujasa nu udadarɛ ụshɛpwụ ata gwumwonu ne shihilo.

9Tu go Joab kwụbɛ maa ujasa hweri bu, ti geri bu umbe ti geri ba aba, bee zenji ejeshi anaa na 'yajɛ ukpahiŋ duwa ni Isrɛl ma e keleni Asiria bụkpagwụ bu ujasa.

10Bee suji tuba atwa vwɛ bee utegeni yɛu-bino bwa ga Abishai maa sha uhiu wa aba maa a sukakanɛ A'amon.

11Go Joab hiɛŋ bụ, Yaa shɛ Asiria zhɛ ma n lasụ hwayɛ, asha zhajɛ ma m mbiyeni. Yaa shɛ kaa A'amon zhɛ ma bụ lasụ hwayɛ, N zhɛ du ma zhajɛ maa Mo bu mbiyono.

12Nda ma ohwulu hiŋ oko maa hi shikono dimi! Mizha ti shanɛ ma ikɛnyi maa ti jeseni ma atwa tu keeni ashɛpwụ Agwatana tu ujasa. Ga AGWANGWAMA njɛ iyi nɛ shɛ ukwulana ubwa!

13Go Joab na atwa na namɛ nu bwa a kaana izhɛ maa a sukakanɛ Asiria nu ujasa, ibɛ Asiria gezhigeni bu.

14Aka na ta A'amon kwụbɛ maa Asiria gezhigeni Joab, ee gezhigeni du Abishai ee teni na amɛ ụshɛpwụ ata. Nazhɛ go Joab gwuri nu Jɛrusalɛm, bee genji ya A'amon tijasa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Ama aka na ta Asiria kwụbɛ maa atwa Isrɛl lasụ aŋ, iwɛbɛ po aa mama suyaganụ hwɛɛ aba aa ulwa urubwo uko.

16Ga Hadadizɛ ata shɛ agwuma tumwanɛ atwa no ofwo Asiria a na namɛ geri bu uwaŋna-banụ bu Urefu Yufretis, aa zhajɛ ni Hilam. Bụtụ na shɛ uhiu wa aba i shɛ go Shobak na shɛ uberezhe we jeshi Hadadizɛ na namɛ nu Zoba.

17Ti ge Devid hwụjɛ iŋ, boo sotulonu atwa Isrɛl hwɛɛ urubwo uko, ee keshi Urefu Jodan, bee zhe Hilam. Asiria keri bụkpagwụ ba aba bu ujasa maa a sukakanɛ Devid. Ee kwuni ya ujasa tɛnda.

18Asiria gezhigeni atwa Isrɛl. Ge Devid kwụnɛ Asiria a na shɛ asụcɛ ihɛŋtu ujasa akpakwụ-atatụ-ni-dipi-yebi (700) keeni asụcɛ idɛkwɛ igbɛɛ-woshi (40,000), nazhɛ aa gwụcɛnjɛ Shobak ata shɛ uberezhe wa atwa aba i'ime, bee 'wi apata.

19Aka na ta shɛgwuma shɛ na shɛ namɛ ni i'ɛlɛ Hadadizɛ hwɛɛ shɛ kwụbɛ ya maa atwa Isrɛl lasụ aŋ. Nazhɛ aa njɛ ya gana na maa ga amɛ-olom nama na ashashɛ aba na atwa Isrɛl, ibɛ po aa namɛ ya ni i'ɛlɛ ya atwa Isrɛl. Ibɛ po inyɛsɛ shɛ ya Asiria maa e mbiyeni A'amon aka elele.

2 Samuɛl Uyebi 11

Ge Devid na Bashiba

1Na aka bugbama na shɛ aka na shɛgwuma sha zha ujasa, ge Devid tumwanɛ Joab keeni atwa ubwa ugondu medenji atwa Isrɛl hwɛɛ, ee zhe aa lasụ A'amon. Ee leshiji ụshɛpwụ wa aba ụ'wụtụ na ɛɛ hiɛŋ, Raba. Ama ge Devid ni ikɛnyi ibwɛ tuba jɛjɛ nu Jɛrusalɛm.

2Jitoo ko tu uwaŋna nyinganɛ, ge Devid ishijɛ no ogodo ubwa, boo rungo no osokwu ukogo ubwa. Tu baa namɛ apata, baa kwụbɛ te biyikwo bu ko ba dula meni, biyikwo ata kaa pilanụ igbɛtɛtɛ tebiye.

3Ge Devid tumwanɛ butumwa maa e hweyigeni iwɛ biyikwo ata. Ibɛ bụtụ bu ko mbishi bu, bɛɛ hiɛŋ, Ga Bashiba yɛu-yo-o Ɛliam, biyikwo Uria ata shɛ Bihit ta kaa.

4Ge Devid tumwanɛ butumwa maa ga suyananɛ bụ biyikwo ata. Aa shapɛrɛganɛ bụ ga biyikwo ata, bee weci nu bwa. Nazhɛ biyikwo ata sanɛ ugwulwo ni ihwɛ ibwɛ (Gunu gatata kaa biyikwo ata ta banɛ ni iyi ciyikwo tu bwa).

5Na aba ibɛ biyikwo ata le ofubo, baa tumwanɛ butumwa maa ge mbishi Devid maa ubwa 'yajɛ ofubo.

6Ge Devid tumwanɛ utumwa no ofwo Joab, bɛɛ hiɛŋ bụ, N tumwananɛ Uria Bihit ata. Go Joab tumwanɛ ga Uria no ofwo Devid.

7Aka na tu go Uria ci pu bwa, ge Devid heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Go Joab, na asaza vwɛ tubaa? Gana naa tuba ujasa ata shɛɛ? Go Uria mbishi bu hwɛɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

8Nazhɛ ge Devid hiɛŋ Uria, Zhaga jiyo ni ihwɛ bu maa to ụhinjanụ dice. Go Uria beni ga nu umwono ata wa agwuma. Agwuma du tumwananɛ bụ upwaŋ uko ni ihwɛ ibwɛ.

9Go Uria tuba ji shi ni ihwɛ ibwɛ o, ama bu weci no odubo umwamwa ata wa agwuma ne ehiu miaụŋ-mu-ugondu ma agwuma-ihwɛ ibwɛ kpaaŋ.

10Aka na te e mbishi Devid maa go Uria ji shi ni ihwɛ ibwɛ o. Agwuma heŋteni Uria, bɛɛ hiɛŋ bụ, Ta abu banɛ na tahaŋnụ tu ga tụ ụdụlụ hŋ ebi ji shi ni ihwɛ bu?

11Go Uria jishijɛ Devid, bɛɛ hiɛŋ, Atwa Isrɛl, na atwa Juda zweni ba nu ujasa, hwɛɛ ti Ikpɛtɛ ya AGWANGWAMA, uberezhe mu go Joab na miaụŋ mu bwa mu ugondu, e tileni ba nu ugba no tupohondo. Ibɛ tuba Ngɛɛ zhɛ mo jiyo ni ihwɛ mi mu na ya, mu na swa, maa mo woto ne biyikwo mi? Ta abu ta namɛ bana aba hwungwa, N zha shɛ kwukwuŋ ma nda iyi gɛnɛ ɛtɛ o.

12Ge Devid hiɛŋ Uria, Asha nama tugwo epe hwayɛ ga i ci beyi nazhɛ Ma bu ganga maa hwuri ugwulwo. Go Uria jɛjɛ ga nu Jɛrusalɛm jita ata uuwa iyi heri.

13Ge Devid suyanɛ bụ maa ya iyimɛyɛ nu bwa, baa yɛ ga bee swe nu bwa, baa sụrɛ bụ mayaga harɛ maa ngba bụ. Aka na tụ ụrụmɛ shɛ, bee zhe bee weci na adugwa na miaụŋ-mu-ugondu ma agwuma-ihwɛ ibwɛ mu weci. Go Uria ji shi sasana ni ihwɛ ibwɛ maa woto.

14Ti iyi heri nu uvwungwa, ge Devid 'nyeci utakada bee peni Uria maa pana Joab.

15Iyi nɛ bee 'nyeci nu utakada ata na, bi hiɛŋ bụ, Shikicingo Uria geri bu umbe, no ofwo na ujasa vwi eshe tebiye, maa hi genji bu apata maa a kwụnɛ bụ.

16Gabata ga aka na tu go Joab ba lashɛga ụshɛpwụ ata, bee shikicinji Uria no ofwo na bee mepi maa atwa i'ime a na 'yajɛ ikɛnyi namɛ geri ata.

17Nazhɛ atwa ụshɛpwụ ata banɛ maa a njɛ ujasa no Joab, aa kwụnɛ ejeshi Devid oko, gobwonu du aa kwụnɛ Uria Bihit ata.

18Nazhɛ go Joab tumwananɛ Devid unabarɛ gana na ti iwɛ ujasa shɛ hwɛɛ.

19Bee sekekeni butumwa ata, bɛɛ hiɛŋ, Aka na ebi mbishi agwuma unabarɛ gana na tu ujasa shɛ hwɛɛ,

20yaa shɛ baa 'yajɛ isɛbwɛ, bee bi heŋteni, bɛɛ hiɛŋ, Iwembe po ehi hwuri hi gwumwonu nụ ụshɛpwụ ata maa hiɛ njɛ ujasa na abaa? Hi mepi shi suu maa ɛ zhɛ a patangana nụ ụdatụ maa a na hiɛ karɛ a'inla?

21Okwo hi teyinji shi ya suu gana na te biyikwo karɛ la bunoswo tu baa patanɛ nụ ụdatụ baa kwụnɛ Abimɛlɛk yɛu Jɛrub-shɛt ni Tɛbɛz. Iwembe po tuba ehi zhe ehi hwuri hi gwumwonu nụ ụdatụụ? Nazhɛ mbiso ya agwuma na aka ata maa, a kwụnɛ du yɛu bu ugondu go Uria Bihit ata.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

22Gabata butumwa ata sanɛ ga bee mbishi Devid utumwa we elele na go Joab ge
mbishi bu maa ga duma.

23Butumwa ata mbishi Devid, bɛɛ hiɛŋ, Atwa ata i'ime tu e tu hwuri ukpahiŋ, a
banɛ nụ ụshɛpwụ ata aa ti zhaganɛ no tupohondo maa a tu sukakanɛ. Ama tu
unzhi aŋ ee gwuri no odubo ụshɛpwụ ata.

24Ekeri a'inla aba patanganɛ nụ ụdatụ, aa ma tu karɛ a'inla, harɛ aa kwụnɛ miaụŋ
mụ bụ mu ugondu mu ko. A kwụnɛ du yɛu bu ugondu go Uria Bihit ata.

25Ge Devid hiɛŋ butumwa ata, Zhaga mbiso Joab maa, Gana utokwobi wa nda ta,
na tumama kwụnanụ, kede ohwulu ubu horukono ni iwɛ ɛtɛ o. Mbiso bu maa ga
shanɛ ikɛnyi maa a sukakanɛ ụshɛpwụ ata maa e leshiji uŋ.

Ge Devid Zeni Bashiba

26Aka na tu ga Bashiba biyikwo Uria hwụjɛ maa a kwụnɛ bwolo bwa, baa twanɛ
bwolo bwa u'wo.

27Aka na te e hwuwi ụcɛnjɛ Uria tɛnda, ge Devid tumwanɛ butumwa maa ga
shapɛ biyikwo ata ni ihwɛ ibwɛ. Bee zeni bu ya, bee meci yɛu-ye-eyi nu bwa. Ama
amɛ AGWANGWAMA lemi shi ni ijɛ ɛtɛ ge Devid njɛ o.

2 Samuɛl Uyebi 12

Ga Natan Mbishi Devid Utumwa ni Iwɛ Tumanganjɛ

1AGWANGWAMA tumwanɛ Natan utumwa no ofwo Devid. Aka na ti ga Natan ci
pu bwa, bɛɛ hiɛŋ bụ, Atwa oko eyebi namba la nụ ụshɛpwụ uko, bụtụ bu ko shɛ
bɛzhɛgba, bụtụ bi yebi tuba shɛ bukofwo.

2Bɛzhɛgba ata kaa 'yajɛ agwụdụ gembi ufwugwo tebiye.

3Ama bukofwo ata tuba zasa iyi elele kwukwuŋ, semi yɛu-ụgwụdụ ike gba nɛ
boo so kiri. Ba ima bụ u'ala tebiye, bɛɛ wɛnicinjɛ bụ, ni iyimɛyɛ ibwɛ, baa swa
meni nu ukwopi ubwa ukɛnyi ibwɛ, boo woto na agba ubwa. Baa njɛ bu gana yɛu
ibwɛ yo o.

4Jitoo ko bugaiŋ zhaganɛ bɛzhɛgba ata, bi shepi shi ụgwụdụ ubwa uko kwo kaa
buna bu bwa bu ko maa kwụnanga bugaiŋ ata bwa maa ima bụ ugaiŋ o. Ama yɛu-
ụgwụdụ ye ebe bukofwo 'yajɛ, ubwa bee shepi baa kwụnɛ, baa 'imɛ bugaiŋ bwa
ugaiŋ.

5Ibɛ po amɛ Devid hashɛganụ tebiye, bee kwuni isɛbwɛ tɛnda iwɛ n-ndumwa ma
ata ga Natan mbishi bu, iwɛ bụtụ ata njɛ iyi gɛnɛ ɛtɛ. Bɛɛ hiɛŋ Natan, N to
Agwatana na shɛ buumwa maa bụtụ ata ci tu'wo.

6Bụtụ ata shɛ bo gwuricingo ụgwụdụ ata maa du patana agwụdu eneshi no
tugwuricingo ta aba, iwɛnɛ tu baa njɛ iyi i ci'nyɛ i ci gana ata, baa zasa
inyɛmɛnyɛmɛ bụtụ ata shɛ bukofwo kwukwuŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7Ga Natan hiɛŋ Devid, Gabụ kaa bɛ njɛ ijɛ ɛtɛ. AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl hiɛŋ, M bu dudugeni manɛbɛ maa yɛ tugwama ti Isrɛl, Ngee bi lesheji no Soul.

8Ngee bi peni ihwɛ ya agwuma-ihwɛ ɛtɛ bu, Ngee bu utegeni te eyikwo ubwa; Ngaa bɛ njɛ agwuma cɛnjɛ ti Isrɛl keeni cɛnjɛ tu Juda. Yaa shɛ inɛ ɛtɛ ga bụ twa sụ, N ngɛ zhɛ ma bu kaana inɛɛ nɛ hwuri inɛ ɛtɛ.

9Iwembe po abụ ngbaracɛ n-ndumwa ma AGWANGWAMA cwɛŋ, abɛ njɛ iyi iwɛ gana ga ne eshe ubwaa? Gabụ bɛ njɛ maa ga A'amon kwụnɛ Uria Bihit ata nu ujasa nu utokwobi, nazhɛ ebi zeneneni biyikwo bwa!

10Te kwuni na aka ga, tu'wo tu utokwobi ti zha shɛ ta bana ni ihwɛ bu kwukwuŋ, iwɛnɛ ta abụ n ngbaracɛ cwɛŋ, ebi zeneneni kaa biyikwo ata Uria Bihit ata.

11Gamba AGWANGWAMA m bi keleni-unu maa, N zhɛ mɛ ishicinjɛ iyi iwɛ ni ihwɛ bu ikɛnyi bu maa ibu sukakanɛ. N zhɛ mo sugo eyikwo bu ne eshe bu, ma pana aŋ uyebi bu uko, bɛɛ zhɛ bo woto na aba ne eshe uwaŋna caakwụụ.

12Bɛ njɛ inɛɛ bu ne tusweci, ama N zhɛ tuba ma nda inɛ gɛ ne eshe uwaŋna maa atwa Isrɛl kpaaŋ kwụbɛ iŋ.

13Ge Devid hiɛŋ Natan, N njɛ AGWANGWAMA iwɛwɛ. Ga Natan jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA du ubu gongwonuo iwɛwɛ bụ, bu zha shɛ bo 'wo ya o.

14Ama okwo ti yaa shɛ gana ata, yɛu ɛtɛ ebi meci ne biyikwo ata zhɛ yo 'wo tilɛɛ, iwɛnɛ ta abụ mụnɛ atwa i'ime AGWANGWAMA ohwolu maa a njɛ iyi nɛ gwumanɛ bụ.

15Nazhɛ ga Natan sanɛ ujiyo ni ihwɛ ibwɛ.

Yɛu Ɛtɛ Devid 'Wi Ga

Ibɛ po AGWANGWAMA po yɛu ɛtɛ biyikwo Uria meci ne Devid iyi, yee leyi nụ ụngwụ.

16Ge Devid tabwa Agwatana maa nɛnga yɛu ɛtɛ. Baa njɛ ezumi, bee teni nu umwono ubwa boo woto na cɛnjɛ uuwa gu uvwungwa.

17Ehiu atwa na baa 'yajɛ ni ihwɛ ibwɛ zhegeni bu nu umwono ata, ee mekeni maa ɛ ishicinjɛ bụ na cɛnjɛ ta ata, baa lacɛ. Bɛ yɛ shɛ kaa du iyimɛyɛ na aba o.

18Ti yaa namɛ ijitɛ icenje, yɛu ɛtɛ 'wi. Ibɛ po miaụŋ mu bwa mu ugondu ma nda inyɛsɛ gana na maa e mbishi bu maa yɛu ɛtɛ 'wi. Ɛɛ hiɛŋ, Aka na ti yɛu gɛ te 'wi shi la, okwo ata njɛ n-ndumwa nu bwa, bụ hwụjɛ shɛ iwe tu o, gana naa eti eri to mbiso bu ya hwayɛ maa yɛu gɛ 'wii? Nekeshi bi eri mama kwụna hwayɛ o!

19Aka na ti ge Devid kwụbɛ ta miaụŋ mu bwa mu ugondu momo mbisonu n-ndumwa swɛɛ swɛɛ na acɛbɛ, bee mepi ya maa yɛu ɛtɛ 'wi. Ge Devid heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Yɛu ɛtɛ 'wi suu? Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Iiŋ, i 'wi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

20Na aka ata nazhɛ ge Devid ishijɛ na cɛnjɛ, baa dụrɛ meni, baa sukwutwa manɛbɛ, bee urigeni tugwuno ti biye. Nazhɛ bee zhe nu umwono wa AGWANGWAMA baa zhɛbɛ bụ. Ti bee gwure ni ihwɛ ibwɛ, bɛɛ hiɛŋ ga panɛ bụ iyimɛyɛ, ta a panɛ bụ iyimɛyɛ ɛtɛ, baa yɛ iŋ.

21Miaụŋ mu bwa mu ugondu mi hiɛŋ bụ, Imbe nɛ abɛ njɛɛ? Aka na ti yɛu gɛ te 'wi shi la, abụ lacɛ iyi tiya, abụ cwɛ-u'wo. Ama gunu na ti yɛu gɛ 'wi, ɛbi ishijɛ ya abɛ yɛ iyimɛyɛ!

22Ge Devid jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛ-tɛkana ga, N njɛ la ga ezumi, Ngaa cwɛ tu u'wo na aka na ti yɛu gɛ te 'wi shi la. N nge heŋshi la okwo nekeshi AGWANGWAMA zhɛ o hioko inyɛmɛnyɛmɛ mi maa kede yɛu gɛ 'wi o.

23Ama i uwo ya kaa, iwembe po Ngɛɛ tɛ zhɛ ma nda ezumi waaa? N te eri me gwuricinje iŋ hŋ? Jitoo ko Gamba n zhɛ ma zha no ofwo na yaa namɛ, ama i zha shɛ ye gwure ya no ofwo mi kwukwuŋ.

E Meci Sụlụmụn

24Ge Devid ingatanjɛ biyikwo bwa ga Bashiba. Bee zhe bee weci nu bwa, ee meci yɛu-ye-eyi, ge Devid po iŋ izeci tu go Sụlụmụn. AGWANGWAMA kaa lubi yɛu ɛtɛ.

25Iwɛnɛ ta AGWANGWAMA lubi yɛu ɛtɛ, ibɛ po ge Devid tumwanɛ bigesere ata ga Natan maa ga pa yɛu ɛtɛ izeci ti gɛ Jɛdidia, iwɛnɛ ta AGWANGWAMA lubi iŋ.

Ge Devid Leshiji Ụshɛpwụ wa A'amon ata Ɛɛ Hiɛŋ Raba

(1 Shɛrụ 20:1-3)

26Ti yaa namɛ aka fwalaa, go Joab sukakanɛ Raba ata shɛ ụshɛpwụ ụ'wụtụ na shɛ rishe ra ashɛpwụ vwɛ na cɛnjɛ ta A'amon, bee leshiji uŋ.

27Go Joab tumwanɛ atumwa no ofwo Devid, bɛɛ hiɛŋ, N tofulogwo Raba, Ngoo loshigwo ashɛpwụ ubwa anya a na 'yajɛ meni.

28Hwuwayɛ go sotulonu ya atwa vwɛ hwɛɛ maa hi tefuleji ụshɛpwụ ata maa hi leshiji uŋ, shibwonu yaa shɛ Gamba n leshiji uŋ ɛ zhɛ na suyana uŋ hwuŋ ni izeci mi.

29Ge Devid sotulonu ga atwa ata vwɛ hwɛɛ, ee zhe ee tefuleji ga ụshɛpwụ ata Raba, ee leshiji uŋ.

30Bɛɛ pɛshinjɛ udara nu uhiuhiu wa agwuma aba, bee peteni uŋ nu uhiuhiu ubwa. Uzhinono udara ata ụ shɛ bimenji bi tɛlɛnt bu uzhɛnarɛya uko. A njɛ uŋ tisemberi na atayɛ ebiye. Ge Devid suje ufwa ujasa nụ ụshɛpwụ ata te gembi tebiye.

31Bee suje atwa ụshɛpwụ ata maa a na bagaga i'wɛ'wɛ, keeni i'wɛ'wɛ tulogo, baa njɛ aŋ ni iji maa a na nda etemberi. Gabata du baa njɛ ashɛpwụ A'amon a na vwɛ hwɛɛ, nazhɛ ge Devid na atwa vwɛ ubwa gwuri nu Jɛrusalɛm hwɛɛ aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2 Samuɛl Uyebi 13

Ga Amnon Heshigeni Bụngwụfwụ bwa ga Tama

1Ga Absalom yɛu-ye-eyi Devid 'yajɛ bụngwụfwụ bu ko na pilanụ, ɛɛ hiɛŋ ga Tama. Ge Devid 'yaganane yɛu-ye-eyi inyɛ nɛ ɛɛ hiɛŋ ga Amnon. Ga Amnon kaa bo lubo yɛu ɛtɛ yo o ga Tama tebiye.

2Tukwulana tu na iwɛ yɛu ɛtɛ yo o kwụlanɛ Amnon tu hwuleji, ibɛ po baa mama njɛ ugwumashɛ iwɛ bụngwụfwụ ata bwa ga Tama. Ga Amnon kaa eri shi ba nda bụ iyi elele iwɛnɛ tu baa ta shɛ usapa.

3Ga Amnon kaa 'yajɛ biyejilo bu ko na 'yajɛ ti'inta tụ wɛ tebiye. Ɛ hiɛŋ izeci ibwɛ go Jonadab, bɛ shɛ yɛu buhongwu Devid ge Shimea.

4Go Jonadab hiɛŋ Amnon, Imbe kwuŋ ma bu nda, yaa shɛ maa ba 'nya ebu lwegeji iyi-heri ta abɛ shɛ kaa yɛu ya Agwumaa? Bi eri shi bu mo mbiso ree? Ga Amnon jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛ Tama ga shɛ bụngwụfwụ bi yɛu-bino mi ga Absalom n kwụlanɛ tebiye.

5Go Jonadab hiɛŋ bụ, Zhaga woto no ogodo, na nda gana maa ba gwuma. Aka na ge shibi zhajɛ maa ma bu kwụba, hiɛŋ bụ, Sukwu, hiɛŋ bụngwụfwụ mi ga Tama ga zhajɛ maa ma m panɛ iyimɛyɛ. Ma jala maa ga nda iyimɛyɛ ɛtɛ epe ne eshe mi maa Ma ngbaraka bụ tu baa nda iŋ, maa du ma m pananjɛ iŋ hwayɛ ni ikɛnyi ibwɛ.

6Ga Amnon njɛ ga gana bụtụ na ba gwuma, bee zhe bee weci no ogodo ubwa. Aka na ta agwuma Devid zhe maa kwụba bụ, ga Amnon hiɛŋ bụ, Sukwu, hiɛŋ bụngwụfwụ mi ga Tama ga zhajɛ maa ma n ndana akara oko ambana epe maa ma ngbaraka bụ tu baa nda aŋ, maa ma m pananjɛ aŋ du ni ikɛnyi ibwɛ.

7Ge Devid tumwanɛ ga bụtụ na beni nu umwamwa ubwa u tugwama, maa e mbishe Tama maa, Zhaga nu umwono ikwenyi bu ga Amnon maa ndanɛ bụ iyimɛyɛ.

8Ga Tama zhe ga nu umwono ikwenyi ɛtɛ ibwɛ ga Amnon, tu ubwa weci ga no ogodo ubwa. Ga Tama seri ga mihiuŋ baa fwɛŋ, bee hinjilenji mu baa njɛ ga akara ata ne eshe ubwa.

9Ga Tama zweneni bu akara ata nụ ụpalụ uko maa ya, ama bu lacɛ aŋ tiya. Bɛ hiɛŋ Tama, Bacɛnga atwa elele epe, ibɛ po atwa elele beni ga ee genji aŋ.

10Ga Amnon hiɛŋ Tama, Shapɛ akara ata epe nu umwono ga Ngee weci, maa na ma pananjɛ aŋ ni i'ɛlɛ bụ. Ga Tama shepi ga akara ata baa ga njɛ, bee zhe nu umwono buweci Amnon ikwenyi ibwɛ.

11Aka na ti bee shepirigeni bu aŋ maa ya, ga Amnon hiakwutanɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ bụ, A-bụngwụfwụ mi, hwure tu woto.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

12Ga Tama hiɛŋ bụ, E-kwenyi mi, ta ma nda ni iji o. Tupwaŋ tu gana ga tu ta njɛ shɛ la na cɛnjɛ ti Isrɛl kwukwuŋ o.

13Cee Ngɛɛ zhɛ mo shiyono uhiuhiu mu nụ ụpụrụsa gana gaa? Okwo gabụ, bi zhɛ du ba sha gana shɛlagwụ shɛ ga shi tugbom ni Isrɛl. Sukwu, lụpa agwuma, bi zha shɛ ma bu lakana maa n zeni o.

14Ama ga Amnon shɛlajɛ shɛ n-ndumwa mu Tama o, ukpahiŋ Amnon kaa uhwuri una yɛu ɛtɛ yo o. Baa njɛ bụ ni iji, bee weci nu bwa.

15Nazhɛ ga Amnon to Tama ni i'ime tebiye. I'ime nɛ boo to bu uhwuri ya tulubo tu na bee ge lubi bu la. Bɛɛ hiɛŋ Tama, Ishijɛ beni epe.

16Ga Tama jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Awo! E-kwenyi mi, ebi m becinji hwayɛ, asha inɛ ɛtɛ ibɛ wumanjɛ uhwuri inɛ gɛ abụ ga ma nduwa. Ama ga Amnon leni shi n-ndumwa mu na yɛu ɛtɛ yo o jɛmɛ o.

17Ga Amnon suyanɛ yɛu ike nɛ yaa ndana bụ ugondu, bɛɛ hiɛŋ bụ, Bacɛnga yɛu gɛ yo o epe no olugwo mi maa kepi odubo!

18Ibɛ yɛu ɛtɛ ibwɛ ugondu becinji bu ga nazhɛ bee kepi odubo. Ga Tama kaa hwuŋteni idikɛ ɛtɛ 'yajɛ i'ɛlɛ, yee zwe kaa tutu ɛvwɛvwɛjɛ ubwa. Ibɛ shɛ idikɛ nɛ miaụŋ-mo-o ma tugwama mu na mu ta shɛ asapa mo hwuŋtono na aka ata.

19Ga Tama dụrɛ uhiuhiu ubwa ma'alụ, bee dwetweji idikɛ ebe tuwururu bee ge urigeni, iwɛnɛ ta amɛ ubwa hashɛganụ, bee peteni i'ɛlɛ ibwɛ nu uhiuhiu baa twa-u'wo gboo ti bɛɛ zhɛ.

20Ibɛ po ikwenyi ibwɛ ga Absalom heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, A-bụngwụfwụ mi, ikwenyi bu ga Amnon suu weci na bụ? A-bụngwụfwụ mi sumongo, ikwenyi bu kaa baa shɛ. Ta nda isɛbwɛ o. Gabata ga Tama namɛ ni ihwɛ ikwenyi ibwɛ ga Absalom gana biyikwo na aa karɛ.

21Aka na ta agwuma Devid hwụjɛ iwɛ ɛtɛ hwɛɛ, amɛ ubwa hashɛganụ tebiye.

22Iwɛ bɛ po ga Absalom to Amnon ni i'ime tebiye, bu dumanɛ shɛ iwɛ ye elele nu bwa o, ta mu na mi biye, ta mu na mụ wɛ, iwɛ bụngwụfwụ bwa ga Tama na baa njɛ iji.

Ga Absalom Kwụnɛ Amnon

23Ta shiywa shi yebi mudu shi keshici ti ijɛ njɛ, ibɛ ahwajɛ tihiŋzhe ta agwụdụ Absalom namɛ ni Beal-hazo na gwumwonu na cɛnjɛ ti Ifrem. Ga Absalom suyaganɛ miaụŋ-me-eyi ma agwuma hwɛɛ maa a zhajɛ apata.

24Ga Absalom zhe pa agwuma, bɛɛ hiɛŋ bụ, Tumaka, Hioko, Ma hwaga ba tihiŋzhe ta agwụdụ mi. Ma bụ tabwa maa gabụ agwuma keeni atwa bụ shihwolu hiɛ zhajɛ no ofwo mi na shɛ yɛu bu ugondu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

25Agwuma jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Ɛ-yɛu mi, Ti zha shɛ ta zhajɛ hwɛɛ tu o, iwɛ aka
na i'wɛŋnɛ tu zhɛ mo bu hwulogo hwayɛ. Ama ga Absalom uranjɛ bụ, ama bu
lacɛ. Ibɛ po bee peni Absalom uwebiye, maa go hwulo.

26Ga Absalom hiɛŋ bụ, Yaa shɛ gana ata, asha ma bụ tabwa maa gɛ yɛu-bino mi
ga Amnon zhagaga no tu. Agwuma jishijɛ bụ, bɛ hiɛŋ, Iwembe po ga Amnon shɛ
ba zhagaga ne hiiŋ?

27Ti ga Absalom uranjɛ bụ uuwa i ci aka na agwuma leneni Amnon keeni miaụŋ
mu bwa me eyi hwɛɛ maa a zhagaga na Absalom.

28Ga Absalom mbishi miaụŋ mu bwa mu ugondu, bɛɛ hiɛŋ, Shɛlaga ma, aka elele
na ga Amnon swe hwayɛ mayaga mee iri bu tebiye, yaa shɛ Ngɛɛ hi hiɛŋ hwayɛ,
kwụna ma Amnon, kwụna bu ma ga, ta nda ma inyɛsɛ o. Shɛ Gamba suu n hi hiɛŋ.
Mama 'imɛ ma maa hi shanɛ ikɛnyi.

29Gabata miaụŋ-mu-ugondu Absalom mɛ njɛ ga Amnon gana na tu ga Absalom
ge peni aŋ unu. Gunu ata miaụŋ-me-eyi ma agwuma hwɛɛ mi ishijɛ, bụtụ bụtụ
munji budakwa bwa ee gezhiji.

30Aka na tɛ ɛ tɛ zhɛ nu uhwaŋna, ibɛ unabarɛ ci agwuma, ɛɛ hiɛŋ bụ, Bwonu oo
ga Absalom kwụnɛ miaụŋ mụ bụ hwɛɛ, i zasa inɛ ye elele benengeni o!

31Agwuma ishijɛ bee dwetweji tugwuno tu bwa, bee leyi na cɛnjɛ bee shiri iwɛ
amɛ-tụhaŋtụ na baa nda. Gobwonu du miaụŋ mu bwa mu ugondu mu na mu ga
namba apata nu bwa mu dwetweji tugwuno ta aba iwɛ amɛ-tụhaŋtụ.

32Ama go Jonadab yɛu Shimɛa na shɛ buhongwu Devid, hiɛŋ bụ, Iyɛri mi, a kwụnɛ
shɛ miaụŋ mụ bụ me eyi hwɛɛ o. Ga Amnon kiri 'wi. Ijɛ namɛ na ahaŋsa Absalom
te kwuni taa nụ ụjita ata la ga Amnon njɛ bụngwụfwụ bwa ga Tama iji bee weci
nu bwa.

33Gabụ iyɛri mi na shɛ agwuma, ta tɛtana unabarɛ ata rishe maa a kwụnɛ miaụŋ
mụ bụ me eyi hwɛɛ o, semi ga Amnon kiri aa kwụnɛ.

34Na aka ata ibɛ ga Absalom gezhiji. Ibɛ yɛu ike tisemberi nɛ ya ngbaraka apata,
shepi eshe baa mbiyanɛ, baa kwụbɛ ta atwa ofwugwo e zwe ishɛmɛ nu uhwaŋna
geri bu Horonaim.

35Go Jonadab hiɛŋ agwuma, Kwụba, miaụŋ mụ bụ muba me ci apata, gana na tu
Gamba na n shɛ yɛu bu ugondu go bu mbiswo. Gana ata ga kaa yaa shɛ gom.

36Gunu ata ti bee hwuwi n-ndumwa ma ata tụdụma, miaụŋ ma agwuma mu
pushe, mee tileni nu u'wo gboo, ibɛ du agwuma na miaụŋ mu bwa mu ugondu
hwɛɛ mi tileni nu u'wo gboo.

37Ama ga Absalom tuba gezhiji bee zhe pu Talmai yɛu-ye-eyi Amihud, na shɛ
agwuma Gɛshu, baa namɛ apata shiywa shɛ tatụ.

38Ama ge Devid to-ụkwụla yɛu ibwɛ ga Amnon te ilegeji.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

39Na aba na ta a ingatanjɛ agwuma Devid iwɛ tu'wo ti yɛu ibwɛ ga Amnon, yaa zuga ahaŋsa ubwa maa bana zha no ofwo yɛu ibwɛ ga Absalom maa kwubɛ bụ.

2 Samuɛl Uyebi 14

Go Joab Imanganjɛ Iwɛ Tugwure ta Absalom

1Go Joab yɛu Zɛruwia mepi maa agwuma Devid a jala maa ga Absalom gwure.

2Go Joab tumwanɛ bụtụ bu ko maa a shapɛrɛganɛ bụ biyikwo bu ko na incɛ, na namɛ nụ ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ Tɛkoa. Aka na te biyikwo ata pushe, go Joab hiɛŋ bụ, Mama njɛ gana maa ba nda ụcɛnjɛ iwɛ bụtụ bu ko na 'wi. Urugono tugwuno tụ ụcɛnjɛ tɛnda, ta sukwutwa manɛbɛ o, ta swamba tihiŋzhe tụ bụ o. Na nda gana bụtụ na ba nda ụcɛnjɛ cala cala.

3Na aka ata zhaga no ofwo agwuma maa mbishi bu n-ndumwa mu na Ngɛɛ zhɛ mo bu mbiso. Go Joab mbishi biyikwo ata n-ndumwa mu na baa shɛ ba duma hwayɛ.

4Aka na te biyikwo ata bu Tɛkoa zhe bee ci agwuma, bee kwuzeni bu, boo to itune ibwɛ na cɛnjɛ, bɛɛ hiɛŋ bụ, Agwuma Tumaka! M mbiyeni kaa!

5Agwuma heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Imbe kwuŋ aba jalaa? Biyikwo ata jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iyɛri mi, bululo Ngaa shɛ, bwolo mi 'wi.

6Gamba bujama ga bụ kaa N 'yajɛ la miaụŋ-me-eyi mi yebi, jitoo ko uwuru pa aŋ ne ehilo ebeyebi, i zasa bụtụ be elele kaa namba maa lashaga aŋ o, ibɛ po bụtụ bu ko kwụnɛ binya bwa.

7Hwuwai go atwa umwamwa ata hwɛɛ ma n zuga, ɛɛ hiɛŋ, Bɛcinjɛ yɛu ɛtɛ bu u kwụnɛ yɛu-bino bwa maa ta kwụna bụ du tụlụkpashɛ ti yɛu-bino bwa na baa kwụnɛ. Yaa shɛ kaa a kwụnɛ bụ, asha N zha shɛ ma 'yaga ya yɛu okwo ike o, asha N zha shɛ ma 'yaga ya igbɛtɛtɛ geri-be-eshe o. Bwolo mi du kaa zha shɛ ba 'yaga ya bụtụ na zhɛ ne teyinje izeci ibwɛ na cɛnjɛ tu unyizo ga o.

8Agwuma jishijɛ biyikwo ata, bɛɛ hiɛŋ, Zhaga jiyo, N zhɛ ma bụ twagwụ ifelu iwɛ n-ndumwa mu ga.

9Ama biyikwo ata hiɛŋ agwuma, Ga shɛ Gamba n-ndumwa-wụmɛ ta atwa ihwɛ bishi mi. Ama ga n-ndumwa tuba mɛ zhɛmɛ agwuma keeni idwɛtwɛ tugwama tu bwa.

10Agwuma hiɛŋ biyikwo ata, Yaa shɛ bụtụ be elele dumanɛ iwɛ ye elele na bụ, shapɛ bụ epe no ofwo mi, bụtụ ata zha shɛ ma bụ pana ya ụbaụta kwukwuŋ.

11Biyikwo ata hiɛŋ agwuma, Iyɛri mi, tabwa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ, maa kede atwa ihwɛ bishi mi a na a jala maa a njɛ itɛpwɛ iwɛ yɛu ɛtɛ mi aa kwụnɛ, njɛ ya iyi ike nɛ zhɛ ya kaana tụwụmangwụ na tụkwụna tu na ɛɛ zhɛ a kwụnanana yɛu mi nɛ ta vwɛ o. Agwuma jishijɛ biyikwo ata, bɛɛ hiɛŋ, M bu teji

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

AGWANGWAMA na shɛ buumwa, maa i zasa iyi iwɛ ye elele nɛ zhɛ yo tumongono yɛu bu kwukwuŋ okwo cwɛŋ.

12Biyikwo ata hiɛŋ, Iyɛri mi, lono kaa maa yɛu gɛ bu ugondu jɛmɛ iwɛ ike gba ya. Agwuma hiɛŋ bụ, Duma.

13Biyikwo ata hiɛŋ bụ, Asha iwembe po tuba abɛ njɛ atwa Agwatana iyi iwɛ gɛnɛ gɛɛ? Agwuma, bi meme peni n-ndumwa-tụwụma tedure nu n-ndumwa mu ga abɛ jɛmɛ, iwɛnɛ te ebi leneni shi yɛu bu nɛ ge gezhiji la maa jiye.

14Ti zhɛ to 'wo hwɛɛ tu; tɛ shɛ gana meni mu na aa 'wɛŋ na cɛnjɛ, mu naa na ee eri shi o sugo ya. Okwo Agwatana gwuricinji shi bụtụ na uwo maa yaanana uraiŋ o, ama agwuma tuba ge eri ba dwalakaka uhwaŋna na maa yɛu ibwɛ nɛ ee ge becinji la gwure ni ihwɛ.

15Gabụ Iyɛri mi nɛ shɛ agwuma, N zhajɛ maa mo bu mbiso iwɛ gɛ, iwɛnɛ ta atwa mo n zwono inyɛsɛ. Ibɛ po Ngee heŋshi Gamba yɛu gɛ bu ugondu, Ngɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ Ngee bi mbishi n-ndumwa mu ga gabụ agwuma, nekeshi bi eri ba nda iyi nɛ Ngaa bụ lụpɛ.

16Ngee heŋshi maa nekeshi Gabụ agwuma, bi zhɛ bu ma lashɛga Gamba yɛu gɛ bu ugondu, ni i'ɛlɛ bụtụ na ma n jala tụkwụna hwɛɛ ti yɛu mi ye eyi maa ta bana ya na cɛnjɛ tu na Agwatana ge peni atwa ubwa.

17Ngee heŋshi Gamba yɛu gɛ bu ugondu, Ngɛɛ hiɛŋ, N-ndumwa mụ bụ gabụ iyɛri gɛ mi, mi zhɛ mu mo n tufwurungo. Iwɛnɛ po Gabụ agwuma, bɛ shɛ gana butumwa ba Agwatana ba azuba, na kaa eri ba mapa tuswoswoswo ti iyi ibiye ni iyi iwɛ. Ga AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ nama na bụ!

18Agwuma jishijɛ biyikwo ata, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ mo bu hoŋtono iheŋtene ike, Ma jala kaa maa m mbishi hwayɛ iwɛ-tɛkana ye elele nɛ ebi mepi tilɛɛ. Biyikwo ata jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iyɛri mi, n heŋteni iyi elele nɛ aba jala.

19Agwuma heŋteni biyikwo ata, bɛɛ hiɛŋ bụ, Go Joab suu ubu zweneni ahaŋsa ga? Biyikwo ata jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iyɛri mi iwɛ-tɛkana ga, i zasa kwukwuŋ bụtụ be elele na eri ba jɛshɛrɛga iyi nɛ abɛ jɛmɛ gabụ iyɛri mi nɛ shɛ agwuma, okwo nu u'ala ubiye kwo kaa nu u'ala ugwulwo. Iwɛ-tɛkana ga, maa yɛu ɛtɛ bu ugondu go Joab ubwa m mbisegeni iwɛ gɛ Ama duma bana na bụ hwɛɛ.

20Yɛu bu ugondu go Joab, ubwa njɛ ijɛ iwɛ maa tuba ge iyi shikono te teni cɛŋ no ogwungwu ibɛ. Gabụ iyɛri mi kaa bɛ incɛ gana butumwa ba Agwatana ba azuba, ebi mepi kaa iyi elele nɛ teni na cɛnjɛ tu ga hwɛɛ.

21Agwuma hiɛŋ Joab, I zhɛmɛ tebiye, N zhɛ ma nda iyi nɛ aba jala. Zhaga jicinje yɛu ɛtɛ tisemberi ga Absalom.

22Go Joab ubi ụpɛshɛka ubwa na cɛnjɛ na agba agwuma, bɛɛ hiɛŋ bụ, Tumaka, baa shɛtana agwuma! Bɛɛ hiɛŋ bụ, M mepi maa amɛ bụ lemi ne mi, iwɛnɛ ta abu n ndanɛ iyi nɛ Ngaa bụ lụpɛ Gamba yɛu gɛ bu ugondu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

23Nazhɛ go Joab ishijɛ baa sanɛ Gɛshu bee gwuricinje Absalom nu Jɛrusalɛm.

24Agwuma hiɛŋ, Kede ga Absalom teni ni ihwɛ ibwɛ maa twa eshe nu bwa o. Ibɛ po ga Absalom genji ihwɛ ya agwuma, bee zhe baa namɛ ni ihwɛ ibwɛ ikɛnyi ibwɛ, bi zhe shi no ofwo na agwuma namɛ o.

Ga Absalom Kwunanjɛ Uwuru wa Aba ne Devid

25I zasa bụtụ na namɛ ni Isrɛl na beni urishi nụ ụzhɛ tisemberi gana Absalom. Te kwune no ohwulu uvwuna ubwa tutu munji uhiuhiu ubwa, bu ulwa hwɛɛ, bu zasa unu-tusapa o.

26Bi 'yajɛ tihiŋzhe tu uhiuhiu tebiye. Nu ukwunanga uywa kiri baa 'nyanga tụ na aka elele na ti tee unci duwa, ba manga uzhinono tihiŋzhe tu bwa tu baa 'nyanjɛ tụ ne bimenji ba agwuma, ta sha ɛshɛkɛl kpakwụ (200).

27Ga Absalom kaa 'yajɛ miaụŋ-me-eyi mu tatụ keeni yɛu-yo-o ike, nɛ ɛɛ hiɛŋ izeci ibɛ ga Tama, bu pilanụ biyikwo tebiye.

28Ga Absalom namɛ shiywa shi yebi tukwugwu nu Jɛrusalɛm, bi zhe shi kwukwuŋ na agba agwuma.

29Ga Absalom tumwanɛ maa go Joab zhajɛ maa tumwana bụ no ofwo agwuma, go Joab zhe shi o. Baa tumwananɛ bu uyebi ma ga zhajɛ, go Joab zhe shi sasana o.

30Ibɛ po ga Absalom hiɛŋ miaụŋ mu bwa mu ugondu, Hi mepi ehilo Joab, agata baa hwɛŋ iyimɛyɛ bali, atubana nu bwa tu to tugwungwu. Zhaga sapa aŋ ma ulwa. Ibɛ po miaụŋ-mu-ugondu Absalom mi zhe ga mee sepi ehilo Joab ulwa, ee hwoŋzhinji aŋ.

31Go Joab zhe ni ihwɛ Absalom, bee heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Imbe bwa po miaụŋ-mu-ugondu bu mi sepi ehilo mi ulwaa?

32Ga Absalom jishijɛ Joab, bɛɛ hiɛŋ, M bu tumwanɛ maa zhajɛ, abụ lacɛ tizhajɛ. N nga jala kaa maa ma bu tumwana no ofwo agwuma maa heŋteni bu maa, Imbe kwuŋ shɛ ule na Ngɛɛ gɛnjɛ Gɛshu Ngaa zhajɛ ya epee? I gɛ zhɛ yo dobogo maa i shɛ N ta namɛ apata. Ma jala maa njɛ gana na ebi eri maa Ma zha no ofwo agwuma. Yaa shɛ n-ndumwa mu n wụmɛ nu bwa, asha ga ma n kwụna.

33Nazhɛ go Joab zhe ga pa agwuma Devid, bee mbishi bu utumwa Absalom. Nazhɛ agwuma tumwanɛ maa a suyananɛ bụ Absalom. Ga Absalom zhajɛ ga pa agwuma, bee kwuzeni bu, nazhɛ agwuma ruwanɛ bụ na amuraba.

2 Samuɛl Uyebi 15

Tigezhe ta Absalom no Ofwo Devid

1Na aba inɛ gɛ, ga Absalom meme jelekeni ụhaŋtụ ujasa keeni idɛkwɛ keeni egezhiji usumwa dupu maa o no hwulono bu umbe.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2Iyi-heri ga Absalom ba gbatụ ti'ishijɛ nu uvwungwa ba zha bo shikono no odubo ata oo tono nụ ụshɛpwụ. Yaa shɛ bụtụ be elele 'waŋnɛ ụshɛrɛya, baa jala maa zha pa agwuma, ga Absalom bɛ hiɛŋ bụ, Cee abụ banɛɛ? Aka na ta bụtụ ata mbishi bu ụlamụ na baa banɛ, maa Yɛu gɛ bu ugondu banɛ nụ ụlamụ kazabana ni Isrɛl.

3Ga Absalom bɛ hiɛŋ bụtụ ata, N-ndumwa mụ bụ mu ga zhɛmɛ, mee teni kaa du cɛŋ, ama tuba i zasa ụtarụtụ wa agwuma namba maa hwuga hwayɛ n-ndumwa mụ bụ o.

4Ga Absalom ba kaana tihiɛŋ maa, Yaa shɛ aa ga ma njɛ kiri yebe bɛjɛmɛ-bụ-ụshɛrɛya na cɛnjɛ tu ga, maa bụtụ be elele yebe ga 'yajɛ n-ndumwa, maa ma n zhaganɛ N ngɛ zhɛ kaa maa dumangana bụ ụshɛrɛya u tishiriri.

5Aka na ta bụtụ be elele zhajɛ ma gwumwonu maa kwuzono bu, ga Absalom ba mba i'ɛlɛ ibwɛ bɛ ishicinjɛ bụtụ ata ba ruwanɛ bụ.

6Gabata ga Absalom njɛ atwa Isrɛl elele a na 'waŋnɛ n-ndumwa maa e zhe pa agwuma. Ni ibɛ kaa du bee bitereji shɛmɛ sha atwa ata ee leni iyi nɛ baa jɛmɛ.

7Ti yaa ulwa shiywa shi neshi, ga Absalom hiɛŋ agwuma, Iyɛri, Ma bụ tabwa, lono maa ma zha kaa Hibron maa mɛ njɛ iyi nɛ Ngee shileni la AGWANGWAMA unu.

8Iwɛnɛ po Gamba yɛu gɛ bu ugondu, N shileni la AGWANGWAMA unu na aka na Ngaa ta namɛ ni Gɛshu na namɛ na cɛnjɛ ta Aram, Ngɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ AGWANGWAMA N gwuricinji nu Jɛrusalɛm, N zhɛ mu na zhɛba bụ ni Hibron.

9Nazhɛ agwuma hiɛŋ bụ, Zhaga na amɛ-olom, bɛɛ ishijɛ baa sanɛ ga Hibron.

10Ama ga Absalom tumwanɛ atumwa ne tusweci no ofwo elele na ta alamụ Isrɛl teje, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Aka elele na ahiɛ hwụjɛ rụhwụŋ ru ukakacɛ, hiɛŋ ma gunu ata maa, Ga Absalom ubwa yɛ tugwama ni Hibron.

11Nazhɛ atwa kpakwụ (200) beni nu Jɛrusalɛm aa zhagajɛ na Absalom, iwɛ ụhiɛŋshɛ na aa suyanɛ aŋ maa ga a zhajɛ apata, ee zhe ga na ahaŋsa tukpataa, ama e mepi shi tuba iyi elele nɛ ga Absalom ba imanganga o.

12Aka na tu ga Absalom ba ta arụpɛ, baa tumwanɛ butumwa maa a suyanɛ Ahitofɛl na namɛ ni Gilo na kaa du ga shɛ bipeni ba agwuma Devid ahaŋsa, baa zhajɛ ga. Ibɛ tuhaŋsa ta ata ti ci'nyɛ ti keeni ukpahiŋ ti'yaga, atwa na namɛ na Absalom du a kaana ufwugwo tugombo.

Ge Devid na Atwa Ihwɛ Ibwɛ Gezhiji ee Beni nu Jɛrusalɛm

13Aka na ta butumwa zhe pi Devid bee mbishi bu, bɛɛ hiɛŋ, Shihaŋsa sha atwa Isrɛl hwɛɛ shɛ namɛ na Absalom.

14Ge Devid hiɛŋ ehiu anjɛ-ugondu ubwa a na namɛ nu bwa nu Jɛrusalɛm hwɛɛ, Ishijɛ ma kakayɛ maa ti beni ma epe, shibwonu ga Absalom be ci ba kakayɛ maa ma tu kwụna hwɛɛ ta atwa ụshɛpwụ ga nu utokwobi!

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

15Ibɛ po ehiu anjɛ-ugondu agwuma jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Atuba na tɛ shɛ miaụŋ-mu-ugondu bu, tu mama 'imɛ maa ta nda iyi elele nɛ abɛ jɛmɛ gabụ Iyɛri tu.

16Agwuma ishijɛ, ta atwa ihwɛ ibwɛ keeni ehiu anjɛ-ugondu ubwa hwɛɛ ee beni, semi eyikwo ubwa magɛgashɛ umpwa kiri bee genji maa a ngbaraka ihwɛ ibwɛ.

17Aka na ta agwuma beni nụ ụshɛpwụ ata medenji atwa elele na 'wa bụ, ee zhe ee ci ihwɛ ike nɛ namɛ imɛwɛɛ nụ ụshɛpwụ ata.

18Nazhɛ ehiu anjɛ-ugondu ubwa a na banɛ ni Kɛrɛt, keeni atwa Pɛlɛt, keeni Git, ufwugwo wa asaza ata hwɛɛ shɛ atwa akpakwụ-atatụ (600), a na she bu te kwune nu Gat, hwɛɛ aba keshici bu ee hwuleni bu umbe.

19Agwuma hiɛŋ Itai, ata banɛ Git, Iwembe po abụ tu 'waa? Gwulo maa gɛga na agwuma ata ofwo ga Absalom. Iwɛnɛ po bugaiŋ abɛ shɛ keeni bụtụ ti'ima, bu banɛ na cɛnjɛ tụ bụ ebi gezhije.

20Wenebe ebi te ci, Iwembe po Ngɛɛ zhɛ ma bu shapa gunu hwayɛ ga maa Mo kwuno urungo na bụụ? Gamba kaa N te mepi shi okwo geri na Ngɛɛ zhɛ ma ta o. Sugo atwa cɛnjɛ tụ bụ maa hi gwuri. Ga AGWANGWAMA hieci inyɛmɛnyɛmɛ bu na tɛcara tu bwa.

21Ama ge Itai jishijɛ agwuma, bɛɛ hiɛŋ, N to AGWANGWAMA keeni agwuma mi maa, Ofwo elele na ɛbi zhɛ, N zhɛ ma zhagaga na bụ, okwo nu uraiŋ tiya, kwo kaa tutu tu'wo.

22Ge Devid jishijɛ Itai, bɛɛ hiɛŋ bụ, I zhɛmɛ tebiye! Mizha kashɛka! Ge Itai ata keshici ga medenji atwa Devid hwɛɛ, keeni atwa aba na ta gwụmwatangwụ hwɛɛ.

23Nazhɛ atwa cɛnjɛ ta ata hwɛɛ tileni nu u'wo gboo iwɛnɛ ti ge Devid beni nụ ụshɛpwụ ata medenji atwa elele na 'wa bụ. Nazhɛ agwuma keshi isese Kɛdron, ee hwuri geri bu ụshɛka.

E Gwuricinje Ikpɛtɛ ya AGWANGWAMA nu Jɛrusalɛm

24Ga Abiata zhajɛ, ga Zadok zhajɛ du, medenji Alivai elele na 'waŋnɛ Ikpɛtɛ Unu-tutwa ya Agwatana. Ee shi iŋ, uuwa i ci aka na atwa ata beni nụ ụshɛpwụ ata hwɛɛ.

25Nazhɛ agwuma hiɛŋ Zadok, Shapa Ikpɛtɛ gɛ ya Agwatana maa gwuricinji iŋ na amɛ ụshɛpwụ. Yaa shɛ AGWANGWAMA zhɛ ma m mapana iwɛ, asha jitoo ko bi tɛ zhɛ me n gwuricinje maa Ma kwụba iŋ sasana, to ofwo ata yee shi.

26Ama yaa shɛ kaa baa zasa amɛ-olom ne mi, asha M mama 'imɛ maa ma n nda gana na kwụlanɛ bụ.

27Agwuma hiaaŋnanɛ Zadok ata shɛ bunongbo, Hioko, shapa yɛu bu ga Ahimaz keeni Jonatan yɛu Abiata maa hi gwuri na amɛ ụshɛpwụ na amɛ-olom.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

28N zhɛ tuba ma nama tugwo nụ ụpalanụ Urefu Jodan nụ ụshɛka uuwa i ci aka
na Ngaa hwụjɛ iyi nɛ ɛhi zhɛ hi mo mbiso.

29Ga Zadok na Abiata shepi ga Ikpɛtɛ ɛtɛ ya Agwatana ee gwuri nu Jɛrusalɛm, aa
jɛjɛ ya apata.

Amiaụŋ na Ga Ahitofɛl Njɛ Absalom

30Ama ge Devid munji Ishɛmɛ Buta, baa twa-u'wo ti bɛɛ zhɛ, bee peteni i'ɛlɛ nu
uhiuhiu ubwa, bɛɛ zhɛ ni ivwunɛ. Atwa na zhagajɛ nu bwa hwɛɛ, petengeni du
i'ɛlɛ no ohiuhiu aba, aa twagana u'wo tɛ ɛ zhɛ.

31Aka na te e mbishi Devid, ɛɛ hiɛŋ, Ga Ahitofɛl momo togwu na atwa tigezhe
Absalom. Ge Devid tabwa AGWANGWAMA, bɛɛ hiɛŋ, Ma bụ tabwa maa sheyinji
ahaŋsa tụpana Ahitofɛl maa ga a shɛ iyi ụlagwụ.

32Aka na ti ge Devid ci ihiŋhiŋ ishɛmɛ ɛtɛ, na shɛ ofwo na aa zhɛba Agwatana, go
Hushai na shɛ Bu'aki, banɛ bɛɛ tɛjɛ Devid uhwaŋna aa twa apata, tugwuno tu
bwa tu dwatwagwụ, uhiuhiu ubwa shɛ ga ahwayɛ.

33Ge Devid hiɛŋ bụ, Yaa shɛ abụ zhagajɛ hwayɛ ne mi, asha bi zhɛ bu ma n shana
i'wɛŋnɛ.

34Ama yaa shɛ ebu gwuri nụ ụshɛpwụ, maa mbishi Absalom maa, Oo agwuma, N
zhɛ ma sha ya yɛu bu ugondu gana na tu Ngaa shɛ la yɛu-ugondu shibi cala. Iwɛ
maa njɛ gana elele na ebi eri maa jɛshɛrɛjɛ ahaŋsa elele na ga Ahitofɛl ba pana
atwa.

35Shɛ ga Zadok keeni Abiata a na shɛ onongbo suu zhɛ a nama apata na bụ? No
mbiso aŋ iyi elele nɛ abụ hwụjɛ ni ihwɛ ya agwuma.

36Miaụŋ ma aba mi yebi mu namba apata na aba, ga Ahimaz yɛu Zadok, no
Jonatan yɛu Abiata, tumwanɛ aŋ pi mi maa e m mbishi iyi elele nɛ abụ hwụjɛ.

37Go Hushai na shɛ biyejilo Devid gwuri ga nụ ụshɛpwụ, gunu na tu ga Absalom
be teni nụ ụshɛpwụ ata du.

2 Samuɛl Uyebi 16

Ge Devid ne Ziba

1Aka na ti ge Devid keshici ihiŋhiŋ ishɛmɛ ɛtɛ fwalaa, baa twa ne Ziba ata shɛ
yɛu-ugondu Mɛfiboshɛt, tu baa 'waŋnɛ nzhinyacɛ mu na mu 'waŋnɛ tumbara tu
mbrad kpakwụ (200), keeni tu'unto ta afwafwa hwoo dipi-yebi (100) keeni otutu
meni mu tụ'walụ ta afwafwa dipi-yebi (100).

2Agwuma heŋteni Ziba, bɛɛ hiɛŋ, Cee ɛbi zhɛ ni i'wɛŋnɛ gɛ abụ 'waŋnɛɛ? Ge Ziba
jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, nzhinyacɛ mu ga mɛ shɛ iwɛ atwa ihwɛ bu gabụ agwuma,
maa a na suka, mbrad mu ga keeni tụ'walụ tu ga, tɛ shɛ iwɛ maa atwa ata na ya,
meni mu ga mɛ shɛ iwɛ aba maa a na swa na aka na te e lukwumi nụ ụshɛka.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

3Agwuma heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Cee bụjalụ ba agwuma-ihwɛ bu namɛɛ? Ge Ziba jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Bu namba nu Jɛrusalɛm, iwɛnɛ ti bɛɛ hiɛŋ, Hwayɛ ga ibɛ atwa Isrɛl zhɛ me n gwuricingeni Cɛnjɛ-ta-tugwama tu ugwunukwoshi mu go Soul.

4Agwuma hiɛŋ Ziba, Iyi elele nɛ gɛ Mɛfiboshɛt 'yajɛ, inɛɛ bi yaa shɛ. Ge Ziba jishijɛ agwuma, bɛɛ hiɛŋ, Tumaka! Yɛu-ugondu bu Ngaa shɛ. Agwuma lono maa hieci inyɛmɛnyɛmɛ mi gabụ iyɛri mi!

Ge Shimei Keleni Devid Unu

(2 Sam 19:16-23)

5Aka na ta agwuma ge Devid ci ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ Bahurim, ibɛ bụtụ bu ko banɛ nu umwamwa udenji Soul, ɛ hiɛŋ izeci ibwɛ ge Shimei yɛu-ye-eyi Gira, ba twagaga tutwa ti bee ci tubanɛ nụ ụshɛpwụ ata.

6Ge Shimei kwuni Devid atayɛ tukalanga keeni anjɛ-ugondu Devid kpaaŋ, okwo ta atwa Devid kpaaŋ keeni atwa ikɛnyi elele a na a 'yaka bụ, rungwutwonu bu tu u'ala ubiye tu u'ala ugwulwo.

7Ge Shimei ba twagaga bụ, bɛɛ hiɛŋ, Bana epe! Bana epe! Gabụ bụkwụnɛ ga ba atwa! Gabụ bụtụ ga bu tusashɛ!

8Gabụ ga bi leshiji Cɛnjɛ-ta-tugwama tu Soul, ibɛ po AGWANGWAMA ma bụ tụpana itɛpwɛ iwɛ atwa ofwugwo na abu kwụnɛ nu umwamwa Soul. Ibɛ po AGWANGWAMA peni yɛu bu ga Absalom Cɛnjɛ-ta-tugwama ta ata iwɛnɛ aba kwụna atwa, iwɛbɛ po abɛ njɛ ufwu!

9Ga Abishai yɛu Zɛruwia hiɛŋ agwuma, Iyɛri mi gabụ agwuma, iwembe po ru'wo ru ga ru uwɛwɛ ru ma bụ twagagaa? Lono maa ma zha mo mwo bu uhiuhiu!

10Agwuma hiɛŋ Abishai, Imbe i shɛ inee mi ne hiŋ ahiɛba miaụŋ mu Zɛruwiaa? Yaa shɛ AGWANGWAMA hiɛn bụ ga ma n twagaga, asha gaaba tuba eri bɛ hiɛŋ bụ, Iwembe po aba nda ijɛɛ?

11Ge Devid hiɛŋ Abishai keeni anjɛ-ugondu ubwa hwɛɛ, Yɛu mi nɛ shɛ tu'waba ti mi ti ikɛnyi mi ya dwalakaka uhiuhiu mu, asha shɛ inɛ bụtụ ga bu Bɛnjamin suu zhɛ ya wụmangwụ ya? AGWANGWAMA ubwa hiɛŋ bụ ga ma twagaga, ganga bụ ma maa ma n twagaga.

12Nekeshi AGWANGWAMA eri a kwụba hwuŋ tiriri ti mi maa ma n tụpana uwebiye tụlụkpahɛ ta tutwa tu ga baa ma n twagaga hwayɛ ga.

13Gabata ge Devid na atwa ubwa to tuhwulo ta tahaŋnụ ta aba nu uhwaŋna ata. Ama ge Shimei uranjɛ bụ tutwa, baa 'waŋ aŋ atayɛ, boo zwogono aŋ upwupwutu tu baa namɛ hileniye bụ'aŋbụ bi ishɛmɛ ɛtɛ.

14Agwuma na atwa ubwa hwɛɛ lukwumenji te e ci Urefu Jodan, oo to ụhinjanụ apata.

Ga Absalom Zhe Jɛrusalɛm

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

15Ga Absalom na atwa Isrɛl hwɛɛ zhagajɛ nu bwa ee teni Jɛrusalɛm, ga Ahitofɛl du zhagajɛ na aba.

16Aka na go Hushai Bu'aki ata na shɛ biyejilo Devid, zhe no ofwo Absalom, bɛɛ hiɛŋ Absalom, Agwuma, ya urugbo! Agwuma, ya urugbo!

17Ga Absalom heŋteni Hushai, bɛɛ hiɛŋ, Bụtụ tɛcara tisha no ofwo biyejilo bu na hŋ? Iwembe po abụ zhagajɛ shɛ nu bwaa?

18Go Hushai jishijɛ Absalom, bɛɛ hiɛŋ, Bụtụ be elele na AGWANGWAMA teri, bụtụ be elele na kaa atwa ga keeni atwa Isrɛl hwɛɛ teri, bụtụ ata Ngɛɛ zhɛ ma sha bụtụ bwa, pu bwa du kaa Ngɛɛ zhɛ ma nama.

19Bɛɛ hiɛŋ bu sasana, Gaaba kwuuŋ Ngɛɛ zhɛ ma ndana ugonduu? Shɛ yɛu ya agwuma-ihwɛ mi suu? Gana na tu Ngaa ndanɛ la bishi bu ugondu, gabata du Ngɛɛ zhɛ ma bu ndana ugondu.

20Ga Absalom hiɛŋ Ahitofɛl, Iti peni-ahaŋsa, imbe i shɛ maa ta ndaa?

21Ga Ahitofɛl jishijɛ Absalom, bɛɛ hiɛŋ, Zhaga woto ne eyikwo ata shibi magɛgashɛ, a gata bɛɛ gɛnjɛ maa a na ngbaraka ihwɛ ibwɛ. Nazhɛ atwa Isrɛl hwɛɛ zhɛ a mapa maa bu to ga shibi ni i'ime gom ta a hwụjɛ iŋ, ama u'waba tuba zhɛ wa hia atwa elele na ubu 'wa, nazhɛ tunama ta aba na bụ ti zhɛ ta kaana ikɛnyi.

22Ee zhe ee beteni Absalom umwono ata tugwuno ni ikete ɛtɛ ukogo umwono wa agwuma. Ga Absalom teni bee weci ne eyikwo bishi bwa magɛgashɛ ne eshe atwa ata hwɛɛ.

23Ahaŋsa tụpana elele na banɛ nu unu Ahitofɛl na aka ata, a shɛ gana n-ndumwa mu na Agwatana jɛmɛ. Iwɛbɛ po ge Devid na Absalom a nda ugondu na ahaŋsa elele na ga Ahitofɛl ba pana aŋ.

2 Samuɛl Uyebi 17

GA Ahitofɛl Peni Absalom Ahaŋsa maa ge Unzhi Devid

1Ga Ahitofɛl hiaaŋnanɛ Absalom, Lono maa ma tala etwenyi igbɛɛ-icihiŋ (12,000) maa to urugono Devid nụ ụjita go.

2N zhɛ ma sukakana bụ na aka na ti bee lukwumi, u'waba kwuswa bụ. N zhɛ mo zwono bu inyɛsɛ, nazhɛ atwa ubwa hwɛɛ zhɛ o gozhigo. Ama agwuma kiri Ama jala maa ma kwụna.

3N zhɛ ma nda inɛ ɛtɛ, maa tuba Me bu gwuricingeni atwa ubwa hwɛɛ, gana biyikwo na jiye ni ihwɛ bwolo bwa. Yaa shɛ bụtụ ata bu ko kiri aba jala tụkwụna 'wi, asha atwa vwɛ zhɛ a nama na amɛ-olom hwɛɛ.

4Ahaŋsa ata kaa kwụlanɛ Absalom keeni n-nyarɛ ma atwa Isrɛl hwɛɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

Go Hushai Peni Absalom Ahaŋsa maa ga Njɛ Ujasa

5Na aka ata ga Absalom hiɛŋ ga suyanɛ Hushai Bu'aki ata maa ta hwuga du iyi nɛ bɛɛ zhɛ ba duma.

6Aka na tu go Hushai pushe, ga Absalom hiɛŋ bụ, Ahaŋsa na ga Ahitofɛl iti peni na, ta nda suu gana na bɛɛ ti hiɛŋ, okwo bi 'yajɛ iyi nɛ ɛbi zhɛ ba duma?

7Go Hushai jishijɛ Absalom, bɛɛ hiɛŋ, Ahaŋsa go ga Ahitofɛl ihi peni na aka ga zhɛshɛ o.

8Bi mepi kaa maa ge shibi, na atwa ubwa e 'yebi ujasa tɛnda tebiye, a shɛ gana ucwee na we sure nyarɛrɛ te e suji oywoywo ubwa. Sasana ge shibi kaa 'yajɛ ahaŋsa tuto nu ujasa tɛnda tebiye, bu weci shi urubwo uko ne ejeshi ubwa nụ ụjita o.

9Okwo hwuwayɛ go, bu swacɛ ba fweye nu ụpangwụ uko kwo kaa nyapadụ. Gunu na ti ge Devid sukakanɛ atwa bụ, atwa elele na hwụjɛ iŋ, ɛ zhɛ ɛ hiɛŋ, A kwụnɛ ba atwa na ga 'wa Absalom.

10Aka ata okwo atwa na ge inshi shihwulu nu ujasa uhwuri atwa vwɛ hwɛɛ gana bizeci, ɛ zhɛ a nda ya inyɛsɛ, ohwulu zhɛ o horukono aŋ. Iwɛnɛ po atwa Isrɛl hwɛɛ mepi maa ge shibi shɛ bijeshi na 'yajɛ ukpahiŋ nu ujasa tɛnda tebiye, gobwonu du kaa atwa ubwa inshi shihwulu nu ujasa tɛnda tebiye.

11Ahaŋsa na Ngɛɛ zhɛ ma bụ pana na: Sotulonu atwa Isrɛl hwɛɛ no ofwo bu, te kwune nu Dan i ci Bɛshiba maa go ufwugwo wa aba ụ shɛ gana ahwayɛ itekwu, iwɛ maa suji aŋ maa zhe ujasa ni ikɛnyi bu.

12Ti zhɛ ta ta Devid ugbe no ofwo elele na baa namɛ, maa to ubo bu saiiŋ nu uzawa tumapa tu bwa. I zasa bụtụ be elele na zhɛ ba banangana o, tu bwa, ta atwa ubwa hwɛɛ.

13Yaa shɛ bee gezhiji bee teni kaa nụ ụshɛpwụ ata, atwa Isrɛl hwɛɛ zhɛ e suje ihwehwe o umpo bu, ta atwa ụshɛpwụ ata hwɛɛ maa e kekwuri aŋ.

14Nazhɛ ga Absalom na atwa Isrɛl hwɛɛ hiɛŋ, Ahaŋsa na go Hushai Bu'aki ata peni aŋ zhɛmɛ uhwuri a na Ahitofɛl. Ama AGWANGWAMA tuba njɛ maa ga a 'wa ahaŋsa Ahitofɛl, iwɛ maa tuba gɛ iyi iwɛ vwuteni Absalom.

Go Jonatan na Ahimaz Mbishi Devid maa go Gozhigo,

15Go Hushai mbishi Zadok na Abiata a na shɛ onongbo ahaŋsa na bee peni Absalom keeni n-nyarɛ mi Isrɛl hwɛɛ keeni ahaŋsa na ga Ahitofɛl peni aŋ du.

16Go Hushai mbishi aŋ sasana, bɛɛ hiɛŋ, Tumwanana ma Devid butumwa kakayɛ, hiɛŋ bu ma, kede zokwu hwayɛ nụ ụjita no ofwo ata aa kasha Urefu nụ ụshɛka o, ama ga nda gana elele na bee eri maa kasha Urefu ata Jodan hwɛɛ kakayɛ shibwonu ɛ zhɛ a ima bụ hwayɛ ta atwa ubwa hwɛɛ a kwụna aŋ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

17Go Jonatan yɛu Abiata na Ahimaz yɛu Zadok namɛ ni En-rogɛl aa nda ashilatụ. Iwɛnɛ po yɛu-ugondu yo o ike, ubwa ba shana bo mbiso aŋ iyi nɛ ya nda, nazhɛ aa zha du oo mbiso agwuma Devid, iwɛnɛ te e eri shi a kara maa a kwụbɛ aŋ na amɛ ụshɛpwụ ata.

18Ama usemberi uko kwụbɛ aŋ, bee zhe bee mbishi Absalom, ibɛ po ee gezhiji hwɛɛ aba ebeyebi, ee zhe ni ihwɛ Bubahurim bu ko, na kaa 'yajɛ u'ibwa meni nu ukpogwu ubwa, ee zhe ee teni nu u'ibwa ata aa swacɛ.

19Nazhɛ biyikwo bụtụ ata urigeni u'ibwa ata ni iyi ike nɛ shɛ gana adugwa, bee berishiji aŋ, bee geteni izɛgwu iyi ike na adugwa ata iwɛ maa kede bụtụ be elele mepi maa u'ibwa we elele namba apata o.

20Aka na ta anjɛ-ugondu Absalom zhajɛ ni ihwɛ ebe, ee heŋteni biyikwo ata, ɛɛ hiɛŋ bụ, Cee bwa ata Ahimaz no Jonatan namɛɛ? Biyikwo ata jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, O hwulwo oo koshwo isese ɛtɛ 'yajɛ meni. Ibɛ po atwa ata rinji aŋ, a kwụbɛ shɛ aŋ o, nazhɛ ee gwuri nu Jɛrusalɛm.

21Aka na ta atwa ata hwuri, nazhɛ ga Ahimaz no Jonatan bananjɛ nu u'ibwa ata, ee zhe ee mbishi agwuma Devid, ɛɛ hiɛŋ, Mama 'imɛ maa keshi Urefu ga kakayɛ, iwɛnɛ tu ga Ahitofɛl ba imanganga ba iyi iwɛ nɛ maa a bɛ njɛ.

22Ge Devid ishijɛ medenji atwa elele na namɛ nu bwa, ee kwuni tahaŋnụ ta aba, maa uuwa iyi heri, ee hwuwi Urefu ata Jodan tɛkasha hwɛɛ aba, i zasa bụtụ aba okwo bu ko na keshi shi o.

23Aka na ti ga Ahitofɛl kwụbɛ maa a 'wa sụ ahaŋsa na bee ge peni aŋ o, bee peteni izhinyɛci ibwɛ ufuridi, baa sanɛ nụ ụshɛpwụ ubwa. Aka na ti bee sutengeni i'wɛŋnɛ ibwɛ hwɛɛ, bee hwuri bee meme sweci bee 'wi. Ee ni bu nu u'uye bishi bwa.

Ge Devid Sotulonu Atwa Ubwa

24Ge Devid zhe Mahanaim na aka na du ga Absalom keshi Urefu Jodan na atwa Isrɛl hwɛɛ.

25Ga Absalom kaa nduwa Amasa uberezhe we jeshi ubwa, bee genji ya Joab na shɛ uberezhe we jeshi Devid. Ɛ hiɛŋ izeci bishi Amasa ge Itira, ata shɛ ụlamụ Ishmɛl, ɛ hiɛŋ izeci bino bwa ga Abigal yɛu-yo-o Nahash ata shɛ buhongwu Zɛruwia bino Joab.

26Ga Absalom na atwa Isrɛl jwe ugba wa aba na cɛnjɛ ti Giliad.

27Aka na ti ge Devid ci Mahanaim, go Shobi yɛu Nahash ata shɛ Bu'amon na banɛ nu Raba, na Maki yɛu Amiɛl, ata banɛ nu Lodɛba, na Bazilai ata banɛ nu Rogɛlim na namɛ ni Giliad.

28Aa 'waŋnanɛ aŋ shigodo, no nkwodo, ta nkwasha, to ohiu, tu ushikapa, ti inɛmɛ, ti ipurɛ, ti ikɛpɛ keeni igenyi,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

29ti iswɛ, to tu'unto to mosubo mi inɛ, ta agwụdụ keeni ukwumongwoyi. Atwa ga mepi maa imunɛ gwụmɛ Devid na atwa ubwa, ee lukwumenji, i'uyɛ kaa gwụmɛ aŋ nụ ụshɛka ata.

2 Samuɛl Uyebi 18

Tu'wo ta Absalom

1Nazhɛ ge Devid sotulonu atwa elele na namɛ nu bwa, bee teri eberezhe na zhɛ a untangana atwa akpakwụ-a-ta a-ta (1,000) keeni eberezhe na zhɛ a untangana atwa dipi-yebi yebi (100).

2Boo dwotwogonu aŋ orubwo atatụ maa e zhe ujasa. Go Joab ubwa shɛ uberezhe udungbe uko, ga Abishai yɛu Zɛruwia ata shɛ yɛu-bino Joab, ubwa shɛ uberezhe udungbe uyebi, nazhɛ ge Itai bụtụ ata bi Git, ubwa shɛ uberezhe udungbe ụtatụ. Agwuma mbishi ejeshi ata ubwa, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ du ma zha ujasa ne hiŋ.

3Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Ta kara maa zhe no tu o. Okwo ee tu urigeni hwayɛ, inee tu te shi aŋ o, okwo aa kwụnɛ hwayɛ kaa tudwonu tu tu ti yebi, inɛ ɛtɛ ta tatụlanụ sụ aŋ waa o. Ama ɛɛ hiɛŋ gabụ, bi ci atwa tu igbɛɛ-itɛ (10,000). I zhɛmɛ maa gɛga na amɛ ụshɛpwụ maa na tu tumwananɛ iyi ukekeshi nɛ zhɛ mo tu mbiyono.

4Nazhɛ agwuma jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Gana elele dee ehi heŋshi maa ibɛ zhɛmɛ, asha gana ata du Ngɛɛ zhɛ ma nda. Ibɛ po agwuma shikeni nụ ụzalụ bu ko bo odubo ata ụshɛpwụ, ejeshi ata tuba keshici bu hwɛɛ aba edingbe ata dipi-yebi yebi, ne edingbe akpakwụ-a-ta a-ta.

5Ibɛ po agwuma tɛtaganɛ Joab, na Abishai keeni Itai unu, bɛɛ hiɛŋ, Nda maa hwayɛ Absalom pece iwɛ mi oo. Ejeshi ata hwɛɛ aba du kaa hwụjɛ ta agwuma a tɛtagana eberezhe ata unu maa ga njɛ Absalom pece.

E Jeshi Ujasa nu Uwapa Ifrem Go Joab Kwụnɛ Absalom

6Aka na te ejeshi Devid beni ee zhe nu ugba ujasa, aa njɛ ujasa na atwa Isrɛl nu uwapa Ifrem.

7Ejeshi Devid lasụ atwa Isrɛl; atwa na ujasa yɛ jita ata hwuleji. Atwa na aa kwụnɛ jita ata a shɛ atwa igbɛɛ-umpwa (20,000).

8Ujasa ata mburusonu na cɛnjɛ ta ata hwɛɛ, atwa na 'wi nu uwapa ata jita ata e hwuri atwa na aa kwụnɛ no otokwobi.

Go Joab Kwụnɛ Absalom

9Ga Absalom twa na atwa Devid oko eshigiri tu baa suka budakwa bu bwa, ibɛ budakwa ata teni ekpekpeshi oko na barɛ apata. Ibɛ po uhiuhiu Absalom teni nu ushagada ụ'wụ'wụ ata uko, baa swacɛ ya apata rendee. Budakwa tuba duri nu ukaka ubwa boo to tuhwulo geri-be-eshe.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

10Nazhɛ bụtụ bu ko tuba kwụbɛ bụ, bee zhe bee mbishi Joab, bɛɛ hiɛŋ, N Kwubɛ Absalom tu baa swacɛ ba nu ushagada ukpekpeshi uko!

11Go Joab jishijɛ bụtụ ata, bɛɛ hiɛŋ, Imbe tɛ! Ubwa hŋ ɛbu kwubɛ gom? Iwembe po abụ kwụnɛ shɛ bụ apataa? N ngɛ zhɛ ma nda unyasa maa Ma bụ pana azụrụfa arinya umpwa keeni umazhɛya.

12Ama bụtụ ata jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Okwo ebi ge me peni azụrụfa arinya akpakwụ-a-ta, (1,000) N nga zha shɛ mo tumongono yebe yɛu ya agwuma o. Tu ga hwụjɛ hwɛɛ tu, ta agwuma ma bụ pana-unu, na Abishai keeni Itai, bɛɛ hiɛŋ, Ta nda ma hwayɛ usemberi ata ga Absalom iyi iwɛ iwe mi o.

13Ama yaa shɛ Ngaa nga hwụjɛ shɛ unu wa agwuma, Ngaa Kwụnɛ Absalom, agwuma gɛ zhɛ ba hwuga iŋ, iwɛnɛ ti iyi elele nɛ ya ndangana swakanɛ shɛ bụ. Okwo gabụ, bu ga zha shɛ ba ala maa n leshiji o.

14Go Joab hiɛŋ bụtụ ata, N zha shɛ ma nda ya aka mi ufwu na bu o. Bee shepi isɛnu nɛ 'yajɛ akatakpa atatụ, boo to Absalom na agba, tu ga Absalom ta swacɛ apata baa ta hwungwa nụ u'wụ'wụ ata ukpekpeshi.

15Nazhɛ asaza umpwa a na a 'waŋnana Joab i'wɛŋnɛ ibwɛ ujasa zhajɛ oo rungwutwonu Absalom, aa hwaŋzhɛnjɛ bụ tụkwụna.

16Go Joab njɛ okowuya, nazhɛ ejeshi genji ya atwa Isrɛl tu'urugono nu usumwa, iwɛnɛ tu go Joab lakanɛ aŋ ya.

17Ee shepi ru'wo ru Absalom ee keri ru nu ushapa uko ụ'wụtụ na namɛ nu uwapa ata, ee uregeni bu na atayɛ, oo to utukwu ụ'wụtụ nu bwa. Nazhɛ atwa Isrɛl gezhiji, bụtụ bụtụ ji ni ihwɛ ibwɛ.

18Aka na ga Absalom ta namɛ la, bee meme meni tuma tu ko tụ 'wụtụ nu Ulomu wa agwuma, bɛɛ hiɛŋ, N zasa yɛu maa e ne teyinje hwuŋ izeci mi tedure nu bwa o. Ibɛ po boo po tuma ta ata tu bwa izeci ibwɛ ikɛnyi ibwɛ maa, Tuma ta Absalom tutu taa hwayɛ.

Ga Ahimaz Mbishi Devid Tu'wo ta Absalom

19Ga Ahimaz yɛu Zadok hiɛŋ Joab, Lono maa mo gozhigo ma zha pa agwuma maa Me mbishe bu unabarɛ ga ubiye maa, AGWANGWAMA leshiji bu ni i'ɛlɛ ya atwa i'ime ibwɛ.

20Go Joab hiɛŋ bụ, Awo, bu ta zha shɛ ba shapa unabarɛ ata ubiye hwayɛ ga o, semi ga shɛ nyajita, kede i shɛ hwayɛ ga o, iwɛnɛ ti yɛu ya agwuma te 'wi.

21Go Joab hiɛŋ bụtụ bu ko bu Kush, Zhaga mbishe agwuma iyi nɛ abụ kwụbɛ. Nazhɛ bụtụ ata bu Kush kwuzeni Joab nazhɛ bee gezhiji bee hwuri.

22Ga Ahimaz yɛu ɛtɛ Zadok hiɛŋ Joab sasana, N leneni maa ma 'wa Bukush ga nu usumwa maa mɛ jimɛ unabarɛ ga du. Ama go Joab hiɛŋ bụ, Ɛ-yɛu mi, Imbe kwuŋ po aba jala maa zhee? Bi zha shɛ kaa ba 'yaga ule we elele iwɛ ibɛ o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

23Ga Ahimaz hiaaŋnanɛ Joab, okwo gana elele ti yaa shɛ, Ma jala maa mo gozhigo
Ma zha de. Nazhɛ go Joab hiɛŋ bụ, Zhaga gozhigo. Ga Ahimaz gezhiji bee duri
uhwaŋna udadarɛ, bee keshici Bukush ata.

24Na aka ata ge Devid jɛjɛ tuba na ashashɛ odubo amɛ na a na tupohondo tụ
ụshɛpwụ. Ibɛ bi'iywa bo odubo ata munji ni inekwu yo odubo ata ụshɛpwụ, bee
shepi eshe baa kwụbɛ ta bụtụ bu ko be gezhije bwooko.

25Bi'iywa ata kezhe bee zhe bee mbishi agwuma, agwuma hiɛn bụ, Yaa shɛ
bwooko be ci, asha unabarɛ ubiye baa 'waŋnɛ. Bụtụ ata bo gwumwonu go
tugwumwonu nu usumwa.

26Bi'iywa ata bụ ụshɛpwụ kwụbɛ ta binya bụtụ be gezhije sasana bwooko, bee
kezhe bee mbishi bi'iywa ata bo odubo, bɛɛ hiɛŋ bụ, Bụtụ bu ko ye sasana be
gezhije bwooko! Agwuma jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, Unabarɛ ubiye du bụtụ ata
'waŋnananɛ.

27Bi'iywa ata hiɛŋ, Bụtụ ga u hwure umbe nu usumwa sụbɛ Ahimaz yɛu Zadok.
Agwuma jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Ga Ahimaz shɛ bụtụ bi biye, unabarɛ ubiye du feye
baa 'waŋnɛ caakwụ.

28Ga Ahimaz zhajɛ pa agwuma, bee leyi bee ubeni na cɛnjɛ na agba agwuma. Baa
uganɛ, bɛɛ hiɛŋ agwuma, Iyi elele zhɛmɛ ya, agwuma tumaka! Shɛtana
AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ, iwɛnɛ baa njɛ ma lasụ atwa na ma bu
sukakana ne tigezhe!

29Agwuma heŋteni Ahimaz, bɛɛ hiɛn, Yɛu ɛtɛ tisemberi ga Absalom benegeni hŋ?
Ga Ahimaz jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iyɛri mi, aka na tu uhiu wa anjɛ-ugondu bu go
Joab n tumwanɛ utumwa ga, Ngaa kwụbɛ tusukwutogwu tu 'wụtụ, ama M mepi
shi kaa ijiji iyi nɛ yaa shɛ kpororo maa Ma duma iwɛ ibɛ o.

30Agwuma hiɛŋ bụ, shikono peye, bee zhe ga bee shikeni apata.

31Ti yaa namɛ fwalaa Bukush ata pushe na agba agwuma, bɛɛ hiɛŋ, Agwuma
Tumaka! M bu 'waŋnanɛ unabarɛ ubiye! AGWANGWAMA ubi leshiji hwayɛ ga
nu ukpahiŋ wa atwa elele na gɛ ishijɛ maa abụ sukakanɛ!

32Agwuma heŋteni Bukush ata, bɛɛ hiɛŋ, Yɛu ɛtɛ tisemberi ga Absalom
benengeni hŋ? Bukush ata jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, Iyɛri mi, I ga ma kwụlanɛ yebe maa
ga i shanɛ atwa i'ime ya agwuma-ihwɛ mi na shɛ agwuma keeni atwa elele na
ishijɛ maa a bụ sukakanɛ ni iyi iwɛ, maa a shɛ du gana yɛu ɛtɛ tisemberi.

33Amɛ-tụhaŋtụ shini amɛ agwuma. Bee munji nu umwono wa azuba na patanɛ
ni ihiŋhiŋ yo odubo ụshɛpwụ ata, baa twa-u'wo. Baa ugaga, bɛɛ hiɛŋ, Oo ɛ-yɛu
mi, ɛ-yɛu mi ga Absalom! Ɛ-yɛu mi ga Absalom! Yaa ga shɛ Gamba n 'wi
tụlụkpashɛ tụ bụ, amɛ mi gɛ zhɛ o lomo, ɛ-yɛu mi! Ɛ-yɛu mi ga Absalom!

2 Samuɛl Uyebi 19

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

Go Joab bo Vwulo Devid

1Ee mbishi Joab, εε hiεŋ, agwuma a twa ba u'wo, baa ta-ụkwụla iwε Absalom.

2Ibε po tụlasụ tụ ụjita ata tε jεshεrεjε ya ụkwụla-tuta no ofwo ejeshi Devid hwεε, iwεnε ta a hwụjε maa agwuma a ta ba ụkwụla iwε yεu ibwε.

3Ibε po ejeshi ata teni ya nụ ụshεpwụ swεε swεε gana ejeshi na ezuye shε tu ujasa lasụ aŋ.

4Agwuma urigeni eshe ubwa baa ugaga gboo, bεε hiεŋ, Ɛ-yεu mi ga Absalom! Ɛ-yεu mi ga Absalom! Ɛ-yεu mi!

5Go Joab teni nu umwono wa agwuma, bεε hiεŋ bụ, Bi peni hwayε ga atwa bụ, a na bicinji uhiuhiu bu, to ohiuhiu miaụŋ mụ bụ me eyi, to ohiuhiu miaụŋ mụ bụ mo o, to ohiuhiu eyikwo bu keeni ohiuhiu eyikwo bu magεgashε ezuye.

6Bo lubo atwa na mo bu imo, obo imo tuba atwa na mo bu lubo. N kwụbε iŋ hwayε ga no ofwo bu kpataa maa, iwε eberezhe bu ujasa, ti iwε ejeshi bu, ubu tatụlanụ sụ o. N eshiciji hwayε ga kpataa maa, yaa ga shε atuba tu 'wi hwεε tu, maa tuba ga Absalom nama, amε bụ gε zhε o lomo yebe.

7Ishijε hwuwayε go maa beni jεmε n-ndumwa mu na mi zhε ma hiεcεnga atwa bụ u'waba. Shibwonu M bu teji izeci ya AGWANGWAMA maa i zasa bụtụ okwo bu ko na zhε ba nama na bụ nụ ụjita go tutu uvwungwa o. Inε εtε kaa zhε ma bu wumanganụ uhwuri iyi iwε ye elele nε ya shana mo bu vwutongono te kwuni na cεnεnε tụ bụ uuwa i ci aka ga.

8Nazhε agwuma ishijε bee beni, baa jεjε no odubo ni iyi ya ajεjε ubwa. Aka na te e mbishi atwa ata hwεε εε hiεŋ, agwuma ye jεjε no odubo ụshεpwụ. Nazhε atwa ata zhajε hwεε aba oo sotulonu no ofwo ubwa.

N-nyarε mu Suyanε Devid maa Gwulo nu Jεrusalεm

Ti yaa namε fwalaa nazhε atwa Isrεl hwεε gezheji, bụtụ bụtụ ji ni ihwε ibwε.

9Nazhε atwa na shε alamụ Isrεl hwε hwεε kwuni uwuru abaaba, εε hiεŋ, agwuma Devid iti bicinji na atwa i'ime tu, bee ti leshiji ni i'εlε ya Afilistia, bee gezhigeni ya tuba Absalom bee beni na cεnjε tu ga.

10Ga Absalom ebe eti ge dudugeni manεbε maa sha agwuma, bu uwo ya nu ujasa. Iwembe po tuba yaa zasa bụtụ be elele na yiganε maa ge gwuricinje agwuma Devidii?

11Aka na tu n-ndumwa ma ata atwa Isrεl kpaaŋ dumanjε mi ci agwuma Devid, baa tumwanε ata Zadok na Abiata a na shε onongbo maa ge zhe e heŋteni n-nyarε mu Juda maa, Iwεmbe po i shε maa ahiεba hiε shε umεwεε nu gana na i shε maa e gwuricinje agwuma ni ihwε ibwεε?

12Ahiεba ebe hiε shε miaụŋ-mo-bino mi, na tu'waba ti mi, ne mehieŋ mi mi. Iwembe po i shε maa ahiεba hi lε yε ekwunyi ne tugwuricinje ti mii?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

13Ge Devid hiɛŋ Amasa, Shɛ atuba na bụ suu tɛ shɛ tu'waba tu ko keeni mehieŋ mu ko? Te kwuni hwuwayɛ go, gabụ Ngaa njɛ uberezhe we jeshi mi tụlụkpashɛ tu Joab. Yaa shɛ Ngaa njɛ shɛ gana ata, asha ga Agwatana n kwụnɛ!

14Ibɛ po shihaŋsa sha atwa Juda hwɛɛ shi togwu gana bụtụ bu ko, ee leni n-ndumwa mu bwa. Ibɛ po aa tumwanɛ utumwa maa ge e mbishi agwuma maa, ge gwure, ta miaụŋ mu bwa mu ugondu hwɛɛ.

15Gana na ta agwuma mwo ujiyo, atwa Juda tɛjɛ bu uhwaŋna tutu Gilgal maa e keshicinji bu nu Urefu Jodan.

Agwuma Devid Gengeni Shimei Iwɛwɛ Ibwɛ

16Na aka ata gbaa ge Shimei yɛu Gira ata shɛ bụtụ bu Bɛnjamin na banɛ nu Bahurim njɛ izɛlɛgwu, bee zhe kakayɛ baa zhagajɛ na atwa Juda bee teji agwuma Devid uhwaŋna.

17Baa 'waŋnɛ atwa na banɛ nụ ụlamụ Bɛnjamin atwa akpakwụ-a-ta (1,000). Ge Ziba na shɛ yɛu-ugondu ihwɛ ya agwuma soul zhajɛ du na miaụŋ mu bwa me eyi umpwa-na-muba-mu-ta keeni miaụŋ-mu-ugondu ubwa atwa woshi, aa njɛ kakayɛ ee ci Jodan na agba agwuma.

18Ee keshi Urefu ata no ofwo na iri shi maa ɛ kɛshicinjɛ atwa ihwɛ ya agwuma, maa a njɛ du iyi elele nɛ zhɛ yo lomicingo agwuma amɛ. Ge Shimei yɛu Gira keshi Jodan tobwolo agwuma te keshi shi o, bee leyi na agba agwuma,

19bɛɛ hiɛŋ agwuma, Agwuma Tumaka! N gengeni iwɛwɛ mi nɛ Ngaa bɛ njɛ la jita ata abụ banɛ nu Jɛrusalɛm, te teyinje iŋ kwukwuŋ ya.

20Iwɛnɛ po M mepi maa Gamba yɛu gɛ bu ugondu M bɛ njɛ iwɛwɛ, iwɛbɛ po Ngaa shɛ bụtụ bi hiiŋ na banɛ nụ ụlamụ Josɛf hwɛ hwɛɛ maa Mɛ bi tɛjɛ uhwaŋna hwayɛ ga, gabụ agwuma-ihwɛ mi na shɛ agwuma.

21Ga Abishai yɛu Zɛruwia jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, Ga kwụnɛ Shimei, iwɛnɛ tu baa twagajɛ la bụtụ na AGWANGWAMA dudugeni manɛbɛ maa sha agwuma.

22Ama agwuma jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Imbe shɛ inee mi ne hiŋ ahiɛba miaụŋ mu Zɛruwia maa hiɛ shɛ atwa i'ime mi hwayɛ gaa? E te eri a kwụna bụtụ bi Isrɛl be elele hwayɛ ga waa hŋ? M mepi shi suu maa Gamba n shɛ agwuma ni Isrɛl hwayɛ ga?

23Nazhɛ agwuma hiɛŋ shimei, M bi shileni-unu maa a zha shɛ ma bụ kwụna o.

Gɛ Mɛfiboshɛt Eshicingeni agwuma iwɛ Ubwa

24Gɛ Mɛfiboshɛt na shɛ bụjalụ Soul, zwi bee teji agwuma uhwaŋna. Bu fwoci shi okwo ɛvwɛvwɛjɛ ubwa o, bu nangwacanjɛ shɛ kaa okwo tizholu tu bwa o, bi nyashɛnjɛ shɛ okwo tugwuno tu bwa o, te kwuni la taa nụ ụjita na ta agwuma beni nu Jɛrusalɛm uuwa i ci aka na bee gwure lapiya o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

25Aka na ti gɛ Mɛfiboshɛt banɛ nu Jɛrusalɛm baa twa na agwuma, agwuma heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Ɛ-Mɛfiboshɛt, Iwembe po abụ zhagajɛ shɛ ne mii?

26Gɛ Mɛfiboshɛt jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Agwuma tumaka! Bi mepi du maa N shɛ ugwurukwu. Ibɛ po Ngɛɛ hiɛŋ yɛu mi ugondu ge Ziba maa ga patana ufuridi na aba izhinyɛci iwɛ maa Ma suka iŋ ma bụ 'wa maa ti zhagaga, bee n helekeci ya.

27Ama bu bu dwetwegeni ụzagwụ iwe mi gabụ agwuma-ihwɛ mi, gabụ kaa bu n shanɛ gana butumwa ba Agwatana ba azuba. Iwɛ ecilo ata nda iyi elele nɛ ibi teneni cɛŋ ne eshe bu.

28Agwuma-ihwɛ mi, i lanɛ yebe maa kwụnɛ atwa umwamwa ihwɛ bishi mi hwɛɛ, ama gabụ na kaa bi te me peni ohwolu waa maa Ma sha bụtụ bu ko na atwa na a kalanga u'ala na bụ ni ikwede ike ni iyimɛyɛ tiya. Uwebiye imbe Ngee te teni cɛŋ maa Ma bụ lụpa gabụ agwuma-ihwɛ mi maa n ndanɛɛ?

29Agwuma jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Imbe du abụ ta 'yajɛ tụdụma sasanaa? N dumwa, Ngɛɛ hiɛŋ, Dwotwogonu ma cɛnjɛ tu Soul ahiɛba na Ziba.

30Gɛ Mɛfiboshɛt jishijɛ agwuma, bɛɛ hiɛŋ, Ga ge Ziba suji tu maa 'yaga hwɛɛ bwooko. Ama gana na ebi jiye lapiya gabụ agwuma-ihwɛ mi, inɛ ɛtɛ i n gwumwa ya.

Ge Devid Njɛ Bazilai Uwebiye

31Ga Bazilai ata shɛ Bigiliad, banɛ du nu Rogɛlim baa zhajɛ maa she agwuma maa e keshi Jodan.

32Ga Bazilai ata kaa injɛ ya tebiye, bu namɛ shiywa dupu-nu-talacɛ te e meci bu (80). Bɛ shɛ du kaa bɛzhɛgba tebiye, ibɛ po bee peni agwuma iyimɛyɛ na aka na ta agwuma namɛ la nu Mahanaim.

33Agwuma hiɛŋ Bazilai, Hwure ti zhagaga ti zhe Jɛrusalɛm, maa Ma bụ untangana apata.

34Ama ga Bazilai jishijɛ agwuma, bɛɛ hiɛŋ, shiywa shɛ mba bwa Ngɛɛ tɛ zhɛ ma ya uraiŋ harɛ maa Ma bu 'wa nu Jɛrusalɛm gabụ agwumaa?

35N namwawaŋ shiywa dupu-nu-talacɛ te e m meci, N te eri suu ma mapa tuswoswoswo ti iyi iwɛ ni iyi ibiye wa? Gamba na N shɛ yɛu-ugondu bu, N te eri suu ma hwuga ụlatụ iyi nɛ Ama ya keeni iyi nɛ Ama swa? N te eri suu ma hwuga rụhwụŋ ra azunga etwenyi na a na eyikwo? Iyɛri mi, iwembe po Ngɛɛ tɛ zhɛ ma bu kaana ya i'wɛŋnɛ tijama ti mii?

36N lanɛ shɛ ya maa n njɛ uwebiye i ci gana ata ugombo. Iwɛ inɛ ɛtɛ N zhɛ me bi she kwakwa cwɛŋ maa Ma kasha Jodan ga nazhɛ Me gwure.

37Iyɛri mi, Ma bụ tabwa maa n leneni maa Mo gwulo mo 'wo no ofwo na u'uye bishi mi no bino mi namɛ. Ama yɛu mi ga Kimham na, Agwuma Tumaka! Shapa bụ maa bu na bu ndana ugondu, na nda bu tebiye gana na teni cɛŋ ne eshe bu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

38Agwuma jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma shapa Kimham maa zhagaga ne mi, maa
Ma nda bụ tebiye gana na aba jala. Iyi elele nɛ kaa aba jala maa Ma bu ndana, N
zhɛ ma bu ndana iŋ.

39Gana na ta atwa ata keshi Jodan ata, agwuma du keshi hwɛɛ aba, Nazhɛ
agwuma ruwanɛ Bazilai (baa njɛ bu ongbo), bee peni bu uwebiye. Nazhɛ ga
Bazilai hwuri ujiyo ni ihwɛ ibwɛ.

Atwa Juda na Atwa Isrɛl Njɛ Ashamanjɛ na Agwuma

40Aka na ta agwuma keshi hwɛɛ, ibɛ atwa Juda hwɛɛ keeni ashashɛ atwa Isrɛl
oko zhagajɛ na agwuma, boo to tuhwulo bee zhe Gilgal. Ga Kimham kaa du
zhagajɛ nu bwa.

41Nazhɛ atwa Isrɛl zhegeni agwuma hwɛɛ aba, ɛɛ hiɛŋ bụ, Agwuma Tumaka!
Iwembe po miaụŋ-mo-bino tu a na shɛ atwa Juda ubu zunji swɛɛ, ee bi keshicinji
Jodan, ta atwa umwamwa bụ keeni anjɛ-ugondu bu hwɛɛɛ?

42Ibɛ po atwa Juda hwɛɛ jishijɛ atwa Isrɛl, ɛɛ hiɛŋ, Tɛ njɛ iŋ iwɛnɛ ta agwuma
shɛ bụtụ tu. Iwembe po yaa hi gwumanɛɛ? I zasa iyimɛyɛ bee ti senji, i zasa kaa
upwaŋ we elele bee ti peni o.

43Ama atwa Isrɛl jishijɛ atwa Juda, ɛɛ hiɛŋ, okwo agwuma shɛ bụtụ hiŋ, ti 'yajɛ
tuba urobwo wa agwuma kpalụ umpwa eti hi hwuri. Iwembe po ahiɛ tu
ngbaracɛ cwɛɛŋ? Shɛ atuba suu tu kwuni iwɛ agwuma tugwuricinje tụdụma hiiŋ
ne hiŋ? Ama n-ndumwa ma atwa Juda mi 'yajɛ ikɛnyi tebiye ni iwɛ ɛtɛ uhwuri
atwa Isrɛl.

2 Samuɛl Uyebi 20

Ge Shiba 'Yagajɛ Atwa Isrɛl maa a Njɛ Tigezhe

1Bụtụ bu ko bu tusashɛ namba la, ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ ge Shiba, yɛu Bikri na shɛ
ụlamụ Bɛnjamin. Bee 'nyemeni utiitidi, bɛɛ hiɛŋ, Oo ahiɛba atwa Isrɛl, tu zasa
urobwo we elele ne Devid o, tu zasa kaa ogwu elele ni yɛu Jɛsi o. Bụtụ bụtụ go
jiyo ni ihwɛ ibwɛ.

2Iwɛbɛ po atwa Isrɛl hwɛɛ genji Devid aa 'wa Shiba. Ama atwa Juda tuba 'wa
Devid agwuma aba na tɛcara, te kwune nu Jodan tutu Jɛrusalɛm.

3Aka na ti ge Devid ci ihwɛ ibwɛ nu Jɛrusalɛm, bee suji eyikwo ubwa magɛgashɛ
umpwa, a gata bee ge tileni la maa a na ngbaraka ihwɛ ibwɛ, bee utegeni aŋ
bungbaracɛ na zhɛ na ngbaraka aŋ nu umwono na ee kepi aŋ gana olulo. Bu weci
shi kaa na aba o, ama ba pana aŋ iyimɛyɛ. Apata kaa ɛɛ zhɛ a nama tutu ụjita
tu'wo ta aba.

Go Joab Kwụnɛ Amasa

4Agwuma hiɛŋ Amasa, Suyanɛ atwa Juda maa o sotulonu no ofwo mi
waŋnabeyiko, tu gabụ du maa gwure na aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

5Ga Amasa zhe ga baa suyanɛ atwa Juda, ama bu gwuri shi ya tuba na aba na aka
na agwuma ge shileni bu o.

6Ibɛ po agwuma hiɛŋ Abishai, Ge Shiba ba jala maa ma tu nda iwɛwɛ uhwuri
gana na ga Absalom ɛtɛ njɛ la. Zhaga sugo miaụŋ mi mi mu ugondu maa hi 'wa
bụ, shibwonu bi zhɛ ba lashaga ashɛpwụ na 'yajɛ ikepi maa ma tu banangana.

7Ibɛ po atwa Joab, na atwa na shɛ ụlamụ Kɛrɛt, nụ ụlamụ pɛlɛt keeni asaza elele
na 'yajɛ ukpahiŋ nu ujasa beni nu Jɛrusalɛm aa 'wa Shiba yɛu Bikri. Ga Abishai,
ubwa shɛ uberezhe wa aba.

8Aka na te e ci utayɛ uko ụ'wụtụ na namɛ ni Gibion, apata ga Amasa twa na aba.
Go Joab kaa urigeni i'wɛŋnɛ ibwɛ ujasa, bee hwuŋteni utokwobi ubwa nu
ufwutwa, bee hwuŋteni uŋ nu umazhɛya ata bee umpi ne embi ubwa. Gana na
tu baa kaana izhɛ, ibɛ utokwobi ata hwucikwo nu ufwutwa.

9Go Joab hiɛŋ Amasa, Ɛ-yɛu-bino mi, bu namba lapiya kaa? Go Joab 'imɛ bizholu
Amasa nu u'ala ubwa ubiye maa ruwanɛ bụ.

10Ama ga Amasa tuba peni shi abashɛ maa go Joab untanganɛ ba utokwobi nu
u'ala ubwa ugwulwo, go Joab sepi bu uŋ na amɛ, evwi ubwa banɛ aa 'waŋ na
cɛnjɛ. Bee 'wi apata gu nu urubwo, go Joab du keeni shi bu uŋ ya tusapa o. Nazhɛ
go Joab ni yɛu-bino bwa ga Abishai 'wa Shiba yɛu Bikri.

11Bụtụ Joab bu ko tuba shikeni no ofwo ru'wo ru Amasa, baa uganɛ, bɛɛ hiɛŋ,
Bụtụ be elele na mepeni Devid iwɛ, bụtụ be elele na kaa namɛ no Joab, asha ga
'wa Joab!

12Ru'wo ru Amasa kaa ru hwuŋpilongwu ne mehieŋ mu bwa, ree shiri ne rishe
ru uhwaŋna ata ụ'wụtụ. Aka na ta bụtụ ata Joab kwụbɛ maa bụtụ be elele na ci
apata bo shikono, ibɛ po bee kekwuri ru apata bee keri ru ni itimɛ ike, bee
urigeni ru ukpasa uko.

13Aka na te e kekwuri ru'wo ru Amasa ee keri ru ni itimɛ ɛtɛ, nazhɛ atwa elele
'wa ya Joab maa e urigeni Shiba yɛu ɛtɛ Bikri.

A Kwụnɛ Shiba

14Ge Shiba kesheci tugwungwu ta alamụ Isrɛl hwɛɛ, bee zhe nụ ụshɛpwụ na ɛɛ
hiɛŋ, Abɛl una Bɛt-meaka, ibɛ atwa na shɛ udenji Bikri hwɛɛ sotulonu aa 'wa bụ
ee teni nu ụshɛpwụ ata.

15Ta atwa elele na 'wa Joab hwụjɛ maa ge Shiba namba nu ụshɛpwụ ata, ee zhe
ee hweri uŋ oo rungwutwonu. Oo hino uvwi uba ụshɛpwụ ata maa u hwuŋzwo.

16Biyikwo bu ko na incɛ namba nụ ụshɛpwụ ata, bee keri ụhiɛŋshɛ, bɛɛ hiɛŋ,
Shɛlaga ma! Shɛlaga ma! Mbiso ma Joab maa ga zhajɛ epe, Ma jala maa Mo mbiso
bu iwɛ ike.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

17Go Joab zhe ga pe biyikwo ata. Biyikwo ata heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Gabụ suu bɛ shɛ go Joab? Go Joab jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iiŋ, Gamba ganana. Biyikwo ata hiɛŋ bụ, Iyɛri mi Shɛlaga iwɛnɛ yɛu gɛ bu ugondu zhɛ mo bu mbiso. Go Joab hiɛŋ bụ, N shɛlajɛ.

18Biyikwo ata hiɛŋ bụ, A shana aa duma cala cala maa, Zhaga lɛshijɛ ajɛshɛgwa ahaŋsa na ubu inanjɛ no olugwo atwa na a pana bụtụ ahaŋsa, a na namɛ nụ ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ Abɛl. Gana aa nda ta aa kwụnanga iwɛ.

19N shɛ bụtụ bu ko na ashashɛ atwa amɛ-olom a na shɛ atwa tɛcara nụ ụshɛpwụ ga, ụ shɛ bino bi Isrɛl. Iwembe po tuba aba jala maa iricinji uŋ maa njɛ ụshɛpwụ na shɛ una wa AGWANGWAMA osomboo?

20Go Joab jishijɛ biyikwo ata, bɛɛ hiɛŋ, N zha shɛ mo iricingo ụshɛpwụ ga maa Ma nda uŋ osombo kwukwuŋ!

21Shɛ tuhaŋsa tu tu tu ta o. Yaa shɛ ahiɛ tɛ panɛ bụtụ ata ɛɛ hiɛŋ ge Shiba yɛu Bikri na banɛ ni ishɛmɛ Ifrem, na kwuni tigezhe tutana agwuma Devid, asha ti zhɛ ta ganga ụshɛpwụ ga. Biyikwo ata jishijɛ Joab, bɛɛ hiɛŋ, Ti zhɛ ta hiɛ kalanɛ uhiuhiu ubwa na azuba uba ga.

22Nazhɛ biyikwo ata zhegeni atwa elele na namɛ nu ụshɛpwụ ata na ti'inta tu bwa. Ee mushinje uhiuhiu Shiba aa kalanɛ uŋ ata Joab ni ihiŋhiŋ uba ata. Nazhɛ go Joab njɛ okowuya unaa na wo mbiso atwa ubwa maa ge genji ya ụshɛpwụ ata, nazhɛ bụtụ bụtụ gwuri ni ihwɛ ibwɛ. Ama go Joab tuba gwuri no ofwo agwuma nu Jɛrusalɛm.

Iwɛ Anjɛ-ugondu Devid

23Go Joab, ubwa shɛ uberezhe we jeshi atwa Isrɛl hwɛɛ, ga Bɛneiya yɛu Jahoiyada ubwa tuba shɛ uberezhe wa atwa na shɛ Ɛkɛrɛt keeni Ɛpɛlɛt.

24Ga Adoram ubwa tuba shɛ uhiu wa anjɛ-ugondu ukpahiŋ; ge Jehoshafat yɛu Ahilud ubwa tuba shɛ bi'intanɛ bi iyi elele nɛ ya nda;

25ge Shiva ubwa shɛ bi'nyeci bu umwono-ụshɛrɛya, ga Zadok na Abiata aba shɛ onongbo,

26ge Ira na banɛ ni Jai ubwa shɛ du bụtụ bu ko na ashashɛ onongbo Devid.

2 Samuɛl Uyebi 21

Agibion Njɛ Itɛpwɛ Uhiuhiu wa Aba

1Imunɛ i'wɛtwɛ tiya layɛ na aka tugwama ti Devid shiywa shɛ tatụ tukwugwu. Ibɛ po ge Devid zhegeni AGWANGWAMA ushaura iwɛ ibɛ, nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ bụ, n-ndumwa mụ wụmɛ Soul na atwa ihwɛ ibwɛ iwɛ Agibion na aa kwụnɛ la.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

2Ibɛ po agwuma suyanɛ Agibion. Agibion ata shɛ shɛ atwa Isrɛl o, ama a shɛ tuvwa ta A'amo a na atwa Isrɛl weŋpeni la ee shileni-unu maa a zha shɛ a kwụna aŋ o. Ama go Soul tuba heŋshi maa iricingo aŋ iwɛ maa lomicingo atwa Isrɛl na atwa Juda shɛmɛ.

3Ge Devid suyanɛ Agibion ata, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Imbe kwuŋ ahia jala maa Ma hi ndanaa? Iwɛnɛ ta Ama jala maa ma hi nangangana iwɛ iyi iwɛ nɛ aa hiɛ njɛ la, iwɛ maa tuba hi peni atwa AGWANGWAMA uwebiye.

4Agibion jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Azụrụfa na azhɛnarɛya eri shi a kwụnanga uwuru na utu namanɛ no Soul keeni atwa ihwɛ ibwɛ o. Ti jeri shi kaa du maa a kwụnɛ bụtụ bi Isrɛl be elele iwɛ ibɛ o. Ge Devid heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Asha imbe ahia jala maa Ma hi ndana yaa?

5Ɛɛ jishijɛ agwuma, ɛɛ hiɛŋ, Go Soul ata na iti iricinji la, bee ti heŋsegeni tuhaŋsa tụ wɛ, iwɛ maa kede bụtụ tu be elele vwɛ ya harɛ maa ta 'yaga ya ofwo elele ni Isrɛl ga o,

6ga a tu panɛ etwenyi ihwɛ ibwɛ ecenje maa ta swataga aŋ ne eshe AGWANGWAMA ni Gibia na shɛ ụshɛpwụ Soul ata AGWANGWAMA teri la. Nazhɛ agwuma jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma hiɛ panɛ aŋ.

7Ama ge Devid peni shi aŋ Mɛfiboshɛt bụjalụ ata Soul na shɛ yɛu Jonatan o, iwɛ unu-tishilo wa AGWANGWAMA na namɛ na ashashɛ Devid no Jonatan yɛu ɛtɛ Soul.

8Agwuma suji ga miaụŋ-me-eyi mi Rizpa na shɛ yɛu-yo-o nɛ ga Aiya meci no Soul, na Amoni keeni Mɛfiboshɛt, keeni miaụŋ-me-eyi mi Mirab yɛu Soul yo o mu ta mu na bee meci ne Edriɛl yɛu Bazilai na shɛ Bumɛholat.

9Ge Devid suji mu bee peni Agibion, ee sweteji aŋ ni ihiŋhiŋ ishɛmɛ ɛtɛ ne eshe AGWANGWAMA, hwɛɛ aba ebe cenje ata 'wi na aka oko. Tụkwụna ta aba tɛ shɛ na aka tukwunanga tu ushikapa tuhwa na shɛ tuba tukwuno ti iyimɛyɛ bale tugwubo.

Tuno tu N'wo ma Ata Soul no Jonatan

10Biyikwo Soul bu magɛgashɛ ge Rizpa yɛu Aiya, suji tuzuzu baa mama ndanɛ uhwuŋnu ni ihiŋhiŋ utayɛ ata n'wo ma ata mi tileni, baa jɛjɛ apata te kwuni na aka bɛ ɛhɛnɛnɛyɛ tutu i ci aka be eshilo ugbama. Bi leneni shi shanụnụ maa shɛ zhaganɛ n'wo ma ata na aka bu uwaŋna o, bi leneni shi kaa du isundɛ-ehilo maa i zhaganɛ mụ nụ ụjita o.

11Aka na ti ge Devid hwụjɛ iyi nɛ ge Rizpa yɛu ɛtɛ Aiya njɛ,

12bee zhe bee suje o'umpwo Soul, na a na yɛu ibwɛ go Jonatan bee beni no olugwo atwa Jɛbɛsh-giliad, a na ge zunje aŋ la swɛɛ na aka na ta a namɛ la no tupohondo ti Bɛt-shan, bee zhe no ofwo na Afilistia sweteji la n'wo ma aba nụ ụjita ata aa kwụnɛ Soul ni Gilboa.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13Ge Devid suji o'umpwo Soul keeni a na yɛu Soul go Jonatan, bee zenji du a na
atwa ata ecenje ee sweteji la.

14Ee ni o'umpwo Soul keeni a na yɛu ibwɛ go Jonatan nu u'uye bishi Soul ge Kish,
na namɛ ni Zila na cɛnjɛ ti Bɛnjamin. A njɛ ijɛ ɛtɛ hwɛɛ tedure nu unu-tụpana wa
agwuma. Na aba inɛ ɛtɛ nazhɛ Agwatana jishijɛ adua aba iwɛ atwa cɛnjɛ ta ata.

A Lasụ Ụgbandụ wa Afilistia nu Ujasa
(1 Shɛrụ 20:4-8)

15Ujasa namananɛ na ashashɛ Afilistia na atwa Isrɛl. Ge Devid suji ejeshi ubwa
ee zhe maa a sukakanɛ Afilistia, ge Devid lukwumi tebiye nu ujasa ata.

16Ụgbandụ uko namba, ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ ge Ishbi-bɛnob, na ba 'waŋna isɛnu nɛ
aa njɛ nu utumburɛ. Uzhinono ibɛ ụ shɛ ɛshɛkɛl kpakwụ-ni-dipi-yebi, (500) bee
umpi utokwobi ufwo ne embi ubwa, bee heŋshi maa bi zhɛ ba kwụna Devid.

17Ama ga Abishai yɛu Zɛruwia teni uwuru Devid, baa kwụnɛ ụgbandụ ata wa
Afilistia. Nazhɛ atwa Devid shileni bu unu, ɛɛ hiɛŋ bụ, Bɛ shɛ shɛ ba zha ya ujasa
no tu kwukwuŋ. Iwɛ maa kede atwa Isrɛl a bụ vwụnjɛ, gabụ na bɛ shɛ ashɛlatụ
aba o.

18Na aba inɛ gɛ Afilistia 'yaganan ujasa no ofwo oko na ɛɛ hiɛŋ Gob. Na aka ata
ibɛ ge Sibekai na shɛ Buhusha kwụnɛ ụgbandụ uko na ɛɛ hiɛŋ ga Saf.

19Ujasa unya layanɛ sasana Afilistia nu Gob, gɛ Ɛlihanan yɛu Jearɛ-origim na
banɛ ni Bɛtlɛhɛm kwụnɛ ụgbandụ uko na ɛɛ hiɛŋ go Goliat ata banɛ nu Gat. Utata
isɛnu Goliat ata nyemi i ci ụ'wụ'wụ na oo zwono tugwuno.

20Ujasa unya layɛ sasana nu Gat, no ofwo na ụgbandụ uko na gembi tebiye namɛ.
Ivwɛ bụtụ ata, ti inɛ i'ɛlɛ, ti inɛ ivwunɛ du namanjɛ icihiŋ, yaa namɛ ya woshi-ni-
bɛ-neshi hwɛɛ ibɛ. No olugwo agbandụ du baa banɛ.

21Aka na tu baa twajɛ atwa Isrɛl, Ibɛ po go Jonatan yɛu batagwụ Devid ge Shimei
kwụnɛ bụ.

22Atwa ata eneshi a shɛ ajalalo agbandụ ata namɛ nu Gat, ge Devid na atwa ubwa
kaa kwụnɛ aŋ.

2 Samuɛl Uyebi 22

Azunga Ashɛtwa na Ge Devid Zụnjɛ
(Shɛzu 18:1-50)

1Aka na ta AGWANGWAMA lesheji Devid ni i'ɛlɛ ya atwa i'ime ibwɛ ye elele hwɛɛ
keeni i'ɛlɛ Soul, nazhɛ baa zunganganɛ AGWANGWAMA azunga ga.

2Bɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA ubwa shɛ ijilɛni mi, ne bikepi mi keeni bileleji mi.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

3Agwatana mi, gabụ bɛ shɛ ofwo mi tuswaka, no ofwo bu Omo bino. Gabụ bu ma n jilanɛ gana abula ujasa; gabụ bu ma n lashaga maa Ma nama lapiya. Gabụ kaa bɛ shɛ Bibicinji mi; Gabụ bu ma n jilanɛ, bu mo m bicingo ni iyi ya abwagara.

4N keri AGWANGWAMA ụhiɛŋshɛ, bee m bicinji no olugwo atwa i'ime mi. Ubwa lanɛ na ashɛtwa!

5Adanga tu'wo n rungwutwonu hwɛɛ mu; uwururu meni na ma nda bụtụ ufwu n zweni inyɛsɛ.

6E'uye mo n horukono ohwulu hwɛ hwɛɛ mu, E'uye kaa m biteni modugwulo

7N keri AGWANGWAMA ụhiɛŋshɛ ne tiriri ti mi, Ngaa suyanɛ Agwatana mi maa mo m mbiyono. Bu namɛ taa nu umwono ubwa baa hwụjɛ rụhwụŋ ri mi, n'ungwa mi mi kaa mi teni acɛbɛ ubwa.

8Ibɛ po unyizo zhingotu waa njɛ bulama; okoshilo tụla zhingotu aa zhɛgɛda, iwɛnɛ ta Agwatana a nda isɛbwɛ.

9Nshikwo ma banɛ ni inyɛnu ibwɛ, bụratụ bu ulwa na bo hwoŋzhingo iyi kwunduu ba banɛ nu unu ubwa, no olugwo ubwa kaa akanga ulwa na o gorogo a banɛ.

10Bu bajɛ tụla bee kezhe, odomu cilwo kaa namɛ tuta tɛ ɛvwɛvwɛjɛ ubwa.

11Ubwa sụcɛ iyi-uumwa ya apiambɛ baa hiɛrɛ; baa patanɛ na apiambɛ mpiala mu uvwugo boo rungo.

12Bu meme urigeni tishi, cilwo tu na meni mi shini tu rungwutwonu bu.

13Akanga ulwa na o gorogo a banɛ nu uhioko-uhwaŋna ụ tụraawụụ na wa ta nu umbe ubwa.

14AGWANGWAMA keri uto na tụla, ibɛ po rụhwụŋ ra Bụtụ ata na Hwuri kpaaŋ, ra lashajɛ uŋ.

15Bi keri a'inla ubwa bee gereteji atwa i'ime ibwɛ; ibɛ po tiberere tɛ ɛbɛrɛ tu bweji aŋ nu usumwa tugozhigo.

16Icicɛ itekwu shiri ya caakwụ, okoshilo unyizo kaa banɛ nu ukpogwu na aka na ta AGWANGWAMA tezhigeni atwa i'ime ibwɛ, na rụhwụŋ ru bwa ru tugbada gbada ru na ru banɛ ni ihwungwɛ inyɛnu ibwɛ.

17Bee zucinje i'ɛlɛ ibwɛ tu baa namɛ taa na azuba baa n untanganɛ, bɛɛ m mbɛ, bɛɛ m bɛcinjɛ ne meni ma ata mi ileji duwa.

18Ubwa n leshiji ni i'ɛlɛ ya atwa i'ime mi a na 'yajɛ ukpahiŋ duwa, bee n leshiji du ni i'ɛlɛ ya atwa na n to ni i'ime, iwɛnɛ ta a 'yajɛ ukpahiŋ ee n hwuri.

19Aka na tu Ngaa namɛ na Abara-ne-ebe, nazhɛ ee n kepengeni, ama AGWANGWAMA tuba n shikicinji dimi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

20Ubwa m bɛcinjɛ, bee n shiri no ohwolu tukpotoo; iwɛnɛ ta amɛ ubwa lemi ne mi.

21AGWANGWAMA, ubwa n cɛpɛ titeni ti mi te teni cɛŋ ne tiririri ti mi, bee m peni-uwebiye, iwɛnɛ ti i'ɛlɛ mi namɛ shɛshɛshɛ.

22N untanganɛ ihwɛŋnɛ ya AGWANGWAMA, N njɛ shɛ kaa tugworozwo maa Ma ganga Agwatana mi o.

23Mo shiyono andwa ubwa elele eshe, N lacɛ shɛ kaa onu ubwa tụpana o.

24Ubwa mepi maa N zasa unu-tusapa o, Ngaa mama untangana kaa maa kede mu na nda iwɛwɛ o.

25Iwɛbɛ po AGWANGWAMA ma n tụpa titeni ti mi iwɛ tiririri ti mi, iwɛnɛ tu Ngaa namɛ shɛshɛshɛ ne eshe ubwa.

26Oo AGWANGWAMA, gabụ bɛ shɛ bụtụ bɛ tɛcara no ofwo atwa na ubu shanɛ atwa tɛcara, bu zasa kaa unu-tusapa pa atwa na zasa unu-tusapa o.

27Gabụ bu namanɛ atwa na namɛ rụmbɛɛ, rụmbɛɛ du, abu namanɛ atwa na zasa cara gana maa bu zasa du cara o.

28Gabụ bo bicingo atwa na meme zucinje, ama bu ngbaracɛ tuba atwa na momo mungicingo maa zucinje aŋ.

29Oo AGWANGWAMA, gabụ bɛ shɛ uhioko-uhwaŋna mu, Gabụ kaa bo unzo tishi ti mi hwɛɛ.

30Gabụ bu ma m pana ukpahiŋ maa Ma sukakana atwa i'ime mi, tedure na Agwatana mi kaa Ngee eri ma dwa ungapa ni ihiŋhiŋ uba.

31Uhwaŋna wa Agwatana ga kaa u ulwa kpaaŋ, onu-tishilogo AGWANGWAMA kaa a shɛ iwɛ-tɛkana. Ubwa shɛ abula ujasa atwa elele na a datana bụ.

32Gaaba ta shɛ Agwatana namɛ swooŋ na AGWANGWAMAA? Gaaba ta 'yajɛ ukpahiŋ namɛ swooŋ na Agwatanaa?

33Agwatana ga, ubwa shɛ bileleji mi na 'yajɛ ukpahiŋ, baa njɛ maa ga uhwaŋna mu nama lapiya.

34Ubwa njɛ maa gɛ ivwunɛ mi shikono dimi gana unabara, bee n shikicinji lapiya ni ihiŋhiŋ nshama.

35Ubwa mbisegeni i'ɛlɛ mi ujasa tɛnda, iwɛ maa aragbamụ mi eri okwo uta na aa njɛ nu utumburɛ tumba.

36Oo AGWANGWAMA, gabụ bu m peni abula ujasa ubino bu, gabụ kaa bu m mbiyeni upo Ngaa shɛ bụtụ bụ 'wụtụ duwa

37Gabụ bu ndanɛ ahaŋpalụ mi ohwolu na gembi, iwɛbɛ po Ngee sherimeni shi kwukwuŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

38N urigeni atwa i'ime mi nu usumwa, Ngee iricinji aŋ, N gwuri shi kaa maa ma ganga aŋ uuwa i ci aka na aa njɛ ufwu kpaaŋ.

39M po aŋ na cɛnjɛ, e eri shi ɛ ishijɛ ya; N fwụndacɛ aŋ, ee weteji ya tuta tɛ ɛvwɛvwɛjɛ mi.

40Gabụ kaa bu m peni ukpahiŋ iwɛ ujasa, maa Ma ala atwa i'ime mi tụlasatagwụ.

41Gabụ kaa bɛ njɛ maa ga atwa i'ime mi e n gezhigeni, Ngee iricinji kaa atwa na n to ni i'ime.

42A mbiyangana iwɛ bụtụ na zhɛ bo mbiyono aŋ, ama i zasa kaa bụtụ be elele bicinji aŋ o. Aa suyanɛ AGWANGWAMA, bi leni shi aŋ o.

43N nishi aŋ rukwu rukwu aa shɛ ya gana upwupwutu, Ngee rikeci aŋ gana udwodwo na namɛ ni ihwɛŋnɛ ya amɛ ụshɛpwụ.

44Gabụ bu n lesheji ni i'ɛlɛ ya atwa mi a na ma n kapangana, abụ n untanganɛ maa Ma sha agwuma anya edenji; atwa na Ngee te mepi shi la kwukwuŋ aba shɛ ya miaụŋ-mu-ugondu mu.

45Agaiŋ mo n kwuzono, gunu na ta a hwụjɛ rụhwụŋ ri mi, aa hwuga du unu mu.

46Agaiŋ ata zasa ya ohwulu tishito, a bananjɛ ni ijilɛni ya aba aa zhɛgɛdaga.

47AGWANGWAMA shɛ buumwa! Zhemonjino ma uparatayɛ ata mu! Go ugombo ụ'wụtụ ụ shɛ una wa Agwatana na kaa shɛ uparatayɛ na mo m bicingo!

48Agwatana, ubwa ba nda itɛpwɛ mi; bee tileni anya edenji nu ukaka mu.

49Ubwa n tufwurinji na atwa i'ime mi, Gabụ kaa bu n gembicinji maa Mo hwulo atwa i'ime mi, Gabụ kaa bu ma n lashaga na atwa abwagara.

50Iwɛ ecilo ga ibɛ po Ngɛɛ zhɛ Ma bụ shɛtana na ashashɛ anya edenji; maa Ma bụ zungangana azunga ashɛtwa.

51Ubwa ba lasagwụ agwuma ubwa tụlasụ tụ 'wụtụ; boo lubo kaa bụtụ ata bee dudugeni manɛbɛ maa sha agwuma tulubo ti tikpeke. Ubwa shɛ ge Devid keeni ajalalo ubwa unyizo-nom.

2 Samuɛl Uyebi 23

N-ndumwa Mi Devid mu Umɛwɛɛ

1N-ndumwa mu umɛwɛɛ mu na ge Devid yɛu Jɛsi dumanjɛ, n-ndumwa ma bụtụ na Agwatana gembicinji te zeci, ubwa shɛ bụtụ ata Agwatana Jekob dudugeni manɛbɛ maa ya tugwama, bụzụnjɛ ata azunga ubwa latụmanɛ atwa Isrɛl.

2Mpiala ma AGWANGWAMA ma duma iwɛ tedure ne mi, n-ndumwa mu bwa kaa mu namɛ nu unu mu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Agwatana Isrɛl dumanɛ iwɛ; ubwa ata na shɛ uparatayɛ wa atwa Isrɛl, m mbishi iwɛ, bɛɛ hiɛŋ, Agwuma elele na a untangana ofwo ne tiririri, na ba untangana ofwo ni inyɛsɛ ya Agwatana tụsụma,

4ubwa zhɛ ba sha gana uhioko-uhwaŋna na wa ta ti iyi ye suje nu uvwungwa, ubwa zhɛ ba sha gana uwaŋna na wa ta nu uvwungwa na tụla tu na tu zasa udomu, ubwa zhɛ ba sha gana eshilo na a nda maa ambɛ unshɛ na cɛnjɛ.

5Iiŋ, shɛ gana ata suu ihwɛ mi zhɛ yo shikono ririri na Agwatana? Iwɛnɛ po bu twawa-unu unyizo-nom ne mi, unu-tutwa na eri shi wa bwadụ kwukwuŋ, bi shiri-unu na zha shɛ wo sheyingo. Shɛ iyi nɛ suu Ama jala ta hwɛɛ? Ibɛ kaa zhɛ ya sha tɛzhɛmana ti mi, Agwatana kaa zhɛ ma n ndana iŋ tilɛɛ.

6Ama atwa elele na zasa Agwatana, a shɛ gana esepi na aa 'wɛŋ; i zasa bụtụ eri bo sugo aŋ ni i'ɛlɛ o.

7Semi bụtụ na meme umpenji na ashɛmbɛrɛ keeni isɛnu nɛ ee cimbeni nu utata, ubwa kiri zhɛ no tumongono aŋ, ɛ zhɛ kaa o hwoŋzhingo aŋ kwunduu.

Nzeci me Ejeshi Devid a na Beni Urishi

8Nzeci me ejeshi a na beni urishi na amɛ atwa na ge Devid 'yajɛ na: bụtụ bi hiiŋ shɛ go Joshɛb-ashɛbɛt, ata shɛ Butakɛmon, ubwa shɛ buhwuri-bu-umbe ba atwa ata atatụ. ibwɛ baa njɛ ujasa na atwa akpakwụ-eneshi (800), baa kwụnɛ aŋ kaa na aka ata oko.

9Bụtụ na 'wa bụ na ashashɛ atwa ata atatụ i shɛ gɛ Ɛleaza yɛu Dodo bụjalụ Ahohi. Bu namɛ la ne Devid nu ụjita ata ee mbiseji Afilistia a na sotulonu iwɛ ujasa n-ndumwa, ibɛ po atwa Isrɛl zeji-unu ee gwuri.

10Ama bi shikeni tuba dimi baa kwụnɛ Afilistia uuwa i ci aka na u'ala ubwa 'imɛtanɛ ya utokwobi wee eri shi wa bwacɛgwa uŋ. AGWANGWAMA kaa lasagwụ aŋ tụlasụ tụ 'wụtụ jita ata. Na aba na tu woo hwuwowu, nazhɛ atwa Isrɛl gwure no ofwo Ɛleaza maa e hwuceci i'wɛŋnɛ ujasa nu n'wo ma atwa ata aa kwụnɛ.

11Bụtụ bu urishi bu tatụ i shɛ ga Shama yɛu Egei ata shɛ Buhara. Na aka na Afilistia sotulonu ni Lehi, ne ehilo ata izhigwenyi barɛ. Ibɛ atwa Isrɛl gezhigeni Afilistia.

12Ama ga Shama shikeni dimi ni itimɛ ɛtɛ, baa twa ifelu, baa kwụnɛ Afilistia. AGWANGWAMA kaa lasagwụ aŋ tụlasụ tụ 'wụtụ jita ata.

13Na aka bɛ ɛhɛnɛnɛyɛ, ibɛ atwa atatụ beni na atwa talacɛ a na shɛ ehiu atwa vwɛ, ee zwi no ofwo na ge Devid namɛ nụ ụpangwụ Adulam. Na aka ata ufwugwo we ejeshi Afilistia tuba jwe ugba wa aba nu Ulomu Rɛfaim.

14Na aka ata ge Devid tuba namɛ ni ishɛmɛ ɛtɛ 'yajɛ ikepi, ejeshi Afilistia oko tuba namɛ ni Bɛtlɛhɛm.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Aka na ti i'uyɛ iri Devid, bɛɛ hiɛŋ, Bụtụ bu ko kiri ga ma salanɛ meni nu u'ibwa meni ata dongonu odubo tutuno ti Bɛtlɛhɛm N ngaa swa!

16Ibɛ po ejeshi ebe urishi atatụ zhe ee teni na ashashɛ ugba wa Afilistia pwaa, aa salanɛ Devid meni nu u'ibwa ata namɛ to dongonu odubo ata Bɛtlɛhɛm, aa shapɛ mụ ee gwure pi Devid. Ama ge Devid swe shi mu o, baa 'wanjɛ mụ AGWANGWAMA na cɛnjɛ.

17Bɛɛ hiɛŋ, Oo AGWANGWAMA, N eri shi ma swa meni mu ga kwukwuŋ! Iwɛnɛ po mɛ shɛ gana bụtụ na ba swa mehieŋ ma atwa ata njeri ohiuhiu aba no tu'wo! Ibɛ po baa lacɛ mụ tuswa. Iyi nɛ ejeshi ata atatụ a na beni urishi nu ukpahiŋ njɛ ta.

18Ga Abishai yɛu-bino Joab yɛu Zɛruwia, ubwa shɛ uhiu wa atwa ata talacɛ. Ni isɛnu ibwɛ baa njɛ ujasa na atwa kpakwụ-ni-dipi-yebi (300) baa kwụnɛ aŋ kaa. Ibɛ po baa shɛ ya bụtụ bu urishi na ashashɛ atwa atatụ.

19Ubwa hwuri atwa vwɛ nu urishi na ashashɛ atwa ata talacɛ, ibɛ po baa shɛ ya uberezhe wa aba. Ama bi ci shi tuba atwa ata atatụ nu urishi tubana o.

20Gɛ Bɛnaiya yɛu Jehoiyada na banɛ ni Kabiziɛl, shɛ bijeshi bi nya na beni urishi nu ujasa. Bɛ njɛ teleyi tu ufwugwo harɛ baa kwụnɛ Amoab eyebi a na 'yajɛ du ukpahiŋ nu ujasa tɛnda tebiye. Gụnụ ụjita ata uko uko bee zwi nu ushapa uko, bɛɛ kwunɛ bizeci nụ ụjita na tulomu ti ticwii tu namɛ tebiye.

21Baa Kwụnananɛ du bụtụ bi Ijipti bu ko na gembi tebiye na kaa 'waŋnɛ du isɛnu ibwɛ. Gɛ Bɛnaiya kaa kepengeni bu ne bidingbengbere bu bwa, bee leshiji isɛnu ni i'ɛlɛ bụtụ ata bi Ijipti baa kwụnɛ bụ ni ibɛ.

22Teleyi tu na gɛ Bɛnaiya yɛu Jehoiyada njɛ ta. Ibɛ po izeci ibwɛ beni urishi gana inɛ ya atwa ata talacɛ a na 'yajɛ ukpahiŋ.

23Bi beni urishi na ashashɛ atwa ata talacɛ, ama bi beni shi tuba urishi gana atwa ata atatụ o. Ibɛ po ge Devid njɛ bụ uhiu wa atwa na a ngbaraka bụ.

24Nzeci maa anya atwa na ashashɛ atwa ata talacɛ na ɛɛ zhɛ a imanjɛ epe: Ga Asahɛl yɛu-bino Joab, nɛ Ɛlihanan yɛu Dodo na banɛ ni Bɛtlɛhɛm,

25na Shama keeni Ɛlika a na banɛ nu Harod,

26ne Hilɛz na banɛ ni Pɛlɛt, ne Ira yɛu Ikɛsh na banɛ ni Tɛkoa,

27na Abiɛzɛ, na banɛ na Anatot, nɛ Mɛbunai na shɛ Buhushat,

28na Zalmon na shɛ Bu'aho, ne Meharai na banɛ ni Nɛtofa,

29ne Hilɛb yɛu Beana na banɛ ni Nɛtofa, ne Itai yɛu Ribai na banɛ ni Gibia nụ ụlamụ Bɛnjamin,

30nɛ Bɛnaiya na banɛ ni Pirataon, ne Hidai na banɛ ni isese Geash,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

31na Abialbon na shɛ Bu'abat, na Azmavɛt na banɛ nu Bahurim,

32nɛ Ɛliaba na banɛ nu Shalbon, na miaụŋ-me-eyi mu Jashɛn, no Jonatan,

33na Shama na shɛ Buhara, na Ahiam yɛu Shara na shɛ Buhara,

34nɛ Ɛlifɛlɛt yɛu Ahasbai na banɛ ni Meaka, nɛ Ɛliam yɛu Ahitofɛl na banɛ ni Gailo,

35nɛ Hɛzro na banɛ nu Kamɛl, ne Pearai na shɛ Bu'abi,

36ne Igal yɛu Natan na banɛ nu Zoba, ne Benai na shɛ Bugad,

37nɛ Zɛlɛk na shɛ Bu'amon, na Naharai na banɛ ni Bɛirot, na shɛ bu'waŋnɛ-bi-i'wɛŋnɛ ujasa Joab yɛu Zɛruwia,

38ne Ira keeni Garɛb a na shɛ E'it,

39no Uria na shɛ Bihit: hwɛɛ aba namɛ atwa talacɛ na atwa ecenje.

2 Samuɛl Uyebi 24

Ge Devid Rɛcɛ Atwa Isrɛl keeni Atwa Juda

1AGWANGWAMA 'yaganane isɛbwɛ na atwa Isrɛl, bee shishingeni Devid maa sukakana aŋ, bɛɛ hiɛŋ bụ, Zhaga rɛta atwa Isrɛl keeni atwa Juda.

2Ibɛ po agwuma eni Joab na shɛ uberezhe we jeshi ubwa ugondu ata, bɛɛ hiɛŋ bụ, Zhaga sugo ejeshi bu maa duleji alamụ Isrɛl hwɛɛ, te kwune nu Dan tutu i ci Bɛshiba maa rɛcɛ atwa maa Ma mapa gana na tu ufwugwo wa aba namɛ.

3Ama go Joab jishijɛ agwuma, bɛɛ hiɛŋ, Agwuma Tumaka! Ga AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ, njɛ maa atwa Isrɛl keeni ufwugwo i ci akpakwụ akpakwụ uhwuri gana na aa namɛ hwuwayɛ, maa du yɛ uraiŋ maa kwụbɛ iŋ ne eshe bu. Ama imbe tuba po iyɛri mi nɛ shɛ agwuma ya jala maa Ma nda ijɛɛ?

4Ama n-ndumwa ma agwuma mu lasụ mu na Joab keeni mu na me eberezhe ubwa. Nazhɛ ee beni na agba agwuma ee hwuri maa a rɛcɛ atwa Isrɛl.

5Ee hwuri ee keshi Urefu Jodan, ee jwe ugba wa aba geri bu Aroe, ibɛ shɛ ụshɛpwụ na namɛ na ashashɛ Ulomu no tugwungwu tɛ cɛnjɛ tu Gad. Ee beni apata ee hwuri Jazɛ na namɛ tuzuba.

6Oo to tuhwulo ee zhe Giliad keeni Kadɛsh na cɛnjɛ tɛ Ɛhit. Nazhɛ ee zhe Dan, ee beni nu Dan ee zhe geri bu Saidụn.

7Nazhɛ ee zhe tuta na ashɛpwụ na 'yagajɛ ikepi nu Taya, oo to tuhwulo ee zhegeji ashɛpwụ Ehiv elele hwɛɛ keeni Ekenan, ibɛ aa kwunanjɛ ni Biɛshiba na namɛ tuta tɛ cɛnjɛ ta atwa Juda.

8A namɛ ipiɛnɛ icinjishi ni ijitɛ woshi na tahaŋnụ ta aba, nazhɛ ee gwure nu Jɛrusalɛm na aba na te e hwuwe cɛnjɛ ta ata tudulogo hwɛɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9Go Joab mbishi agwuma ufwugwo wa atwa Isrɛl a na eri a nda ujasa, a namɛ atwa igbɛɛ-akpakwụ-eneshi (800,000), atwa Juda namɛ atwa igbɛɛ-akpakwụ-eyebi-ni-dipi-yebi (500,000).

AGWANGWAMA Eni Devid Tutala ti Iyi nɛ Baa Jala

10Na aba na ti ge Devid hwuwi tɛrɛcɛ tu ga, nazhɛ bimbisegeni-ba-amɛ ubwa peni bu n-ndumwa-tụwụma, bɛɛ hiɛŋ AGWANGWAMA, N njɛ iwɛwɛ i'wɛtwɛ ni ijɛ Ngaa njɛ! Sukwu Ma bụ tabwa maa n gengeni iwɛwɛ mi. N njɛ ụlagwụ ụ'wụtụ 'wụtụ.

11Aka na ti ge Devid zhinjɛ nu uvwungwa, ibɛ AGWANGWAMA mbishi Gad na shɛ bigesere na ba dumangana Devid tigesere, bɛɛ hiɛŋ bụ,

12Zhaga hiɛŋ Devid, AGWANGWAMA hiɛŋ, bi zhɛ mo bu tulonono iyi itɛtu maa teri ike inɛɛ nɛ aba jala na amɛ ibɛ maa ma bu ndana iŋ.

13Ga Gad zhajɛ ga no ofwo Devid bee mbishi bu iyi nɛ AGWANGWAMA jɛmɛ, bɛɛ hiɛŋ, Bi teri suu maa imunɛ layɛ na cɛnjɛ tu ga tụ bụ shiywa shɛ tatụ? Kwo kaa maa gezhigeni atwa i'ime bu ipiɛnɛ itɛtu te e bu urigeni? Kwo kaa maa ụngwụ tishikpe layɛ na cɛnjɛ tu ga tụ bụ ijitɛ itɛtu. Haŋsa tebiye maa m mbishi inɛɛ nɛ ebi teri maa Mo gwulo ma pana bụtụ na n tumwanɛ ajɛshɛgwa.

14Ge Devid jishijɛ Gad, bɛɛ hiɛŋ, N namɛ ne tiriri tụ 'wụtụ! Ga shɛ AGWANGWAMA iti peni ulwapɛ, iwɛnɛ tu boo hioko inyɛmɛnyɛmɛ duwa, maa kede i shɛ atwa iti peni ulwapɛ o.

Ụngwụ Tishikpe Layanɛ Atwa Isrɛl

15Gabata AGWANGWAMA kalanɛ ga atwa Isrɛl ụngwụ ata tishikpe, te kwuni nu uvwungwa tutu i ci aka na bee ge jwe. Atwa na ụngwụ ata kwụnɛ te kwuni nu Dan tutu i ci Biɛshiba namɛ igbɛɛ-talacɛ-ni-bɛ-tɛ (70,000).

16Aka na ta butumwa ba AGWANGWAMA ba azuba na ba kwụna atwa ata shikeni ni ipɛlu ya akpakpata Arauna ata shɛ Bujɛbus, bee sekeni u'ala ubwa maa iricingo atwa Jɛrusalɛm. Nazhɛ AGWANGWAMA sheyinji tuhaŋsa tu bwa nu ulwapɛ ata baa ga pana atwa ata, bɛɛ hiɛŋ butumwa ata, Ganga ya, inɛ ɛtɛ gwumwa, gwuricingo ya u'ala bụ!

17Aka na ti ge Devid kwụbɛ butumwa ata ba Agwatana na ba kwụna atwa ata, bɛɛ hiɛŋ AGWANGWAMA, Hioko, Gamba n njɛ iwɛwɛ, N njɛ iyi tugworozwo duwa. Ama imbe tuba atwa ga a na shɛ gana agwụdụ na mama zasa njɛɛ? Ma bụ tabwa maa ga shɛ Gamba kiri abụ sukakanɛ keeni atwa ihwɛ bishi mi.

Ge Devid Mo Utukwu-ụrụpɛ, Ụngwụ Tishikpe Hwuwowu

18Ga Gad zhe pi Devid nụ ụjita ata gbaa, bɛɛ hiɛŋ bụ, Zhaga mungo na akpakpata Arauna Bujɛbus ata maa meni AGWANGWAMA utukwu-ụrụpɛ apata.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

19Ge Devid munji bee zhe ga nu gana na ta AGWANGWAMA peni bu unu tedure na Gad.

20Aka na tu ga Arauna mbiyanɛ tuta, baa kwụbɛ agwuma keeni atwa ugondu ubwa te e munje ee ci no ofwo ubwa. Bee beni bee kwuzeni agwuma, bee ubi ụpɛshɛka ubwa na cɛnjɛ.

21Bee heŋteni agwuma, bɛɛ hiɛŋ, Agwuma Tumaka! Imbe ibu shapɛ no ofwo yɛu gɛ bu ugonduu? Ge Devid jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, N zhajɛ maa Ma sa akpakpata ga bụ maa ma mana AGWANGWAMA utukwu-ụrụpɛ epe, iwɛ maa ụngwụ ga tishikpe genji ya atwamwa.

22Ga Arauna hiɛŋ Devid, Agwuma Tumaka! Shapa aŋ maa njɛ uhwara na aba gana na ubu kwụlanɛ. Inɛ ye eyi nɛ maa peni AGWANGWAMA ụrụpɛ tuhwoŋzhingo, sugo du imbele ya akpakpata ga keeni i'wɛ'wɛ n'ilu mi inɛ gɛ maa shanɛ ulwa.

23Ga Arauna suji iŋ hwɛɛ bee peni agwuma, bɛɛ hiɛŋ bụ, Ga AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ leshiji ụrụpɛ ga bụ.

24Ama agwuma jishijɛ Arauna, bɛɛ hiɛŋ, Awo, N zhɛ ma bụ tụpa ukwuribi wa aba. N zha shɛ ma pana AGWANGWAMA na shɛ Agwatana mi ụrụpɛ ni iyi ya arahaŋ o. Ge Devid so akpakpata ata, ti inɛ ɛtɛ ye eyi baa cɛpɛ bụ azụrụfa arinya dupu.

25Nazhɛ bee meni AGWANGWAMA utukwu ata apata, nazhɛ boo to ụrụpɛ tuhwoŋzhingo keeni ụrụpɛ wa amɛ-olom. Ibɛ AGWANGWAMA hwụjɛ tutabwa tu na aa tabwa bụ iwɛ cɛnjɛ ta ata, nazhɛ ụngwụ ata ga namɛ ni Isrɛl hwuwowu ya.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1 Shɛgwuma Shi Hiiŋ 1

Ti'inga ta Agwuma Devid

1Aka ata agwuma ge Devid injɛ ya tebiye, okwo to o urugono bu tugwuno tu mpiala, mpiala kaa mu na sha bụ waa.

2Iwɛbɛ po miaụŋ mu bwa mu ugondu mi hiɛŋ bụ, Lono maa te bi ringenje yɛu-yo-o ike nɛ te mepi shi butubwenyi maa bu na nama na bụ maa bu na bu nɛnga; maa bu no woto du na bụ maa oholobwo ubwa na bụ pa.

3Ibɛ po ee rinji ga cɛnjɛ ti Isrɛl hwɛɛ iwɛ yɛu-yo-o nɛ pilanụ, aa kwụbɛ ga Abishag yɛu ya atwa Shunem, aa shapɛ bụ pa agwuma.

4Bɛ shɛ yɛu towo nɛ pilanụ tebiye, ubwa namɛ na agwuma maa bu na nɛnga bụ, ama agwuma togwu su nu bwa o.

Ga Adonija Dwelekeci Tugwama

5Ga Adonija, na ɛɛ hiɛŋ izeci bino bwa ga Hagit, mɛmɛ ishicinjɛ, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma sha agwuma. Baa imanganjɛ ihɛŋtu ujasa, na asụcɛ idɛkwɛ keeni atwa dupu maa o no hwulono bu umbe nu usumwa.

6Bishi bwa ge Devid te vwuri shi bu la kwukwuŋ taa ni ticwɛŋ tu bwa, harɛ maa mbiso bu okwo ụjita uko maa, Iwembe po abɛ njɛ ijɛ kwuuŋ? Ga Adonija zhɛmɛ usemberi tebiye, ubwa 'wa Absalom na tumata.

7Ga Adonija njɛ ushaura no Joab ata ɛɛ hiɛŋ izeci bino bwa ga Zɛruwia keeni Abiata na shɛ bunongbo, ee leni unu ubwa ee mbiyeni bu ga.

8Ama ga Zadok na shɛ bunongbo du, na Bɛnaya yɛu Jɛhoyada, na Natan na shɛ bigesere, ne Shimei keeni Rei keeni atwa ticinji a na shɛ atwa agwuma Devid a na 'yajɛ ukpahiŋ lacɛ maa a 'wa Adonija.

9Ga Adonija to ụrụpɛ na agwụdụ, ni inɛ ye eyi keeni miaụŋ mi inɛ mu na mi nyemenji nu utayɛ uko na dongonu Ɛn-rogɛl. Baa suyaganɛ miaụŋ ma agwuma Devid mụ vwɛ hwɛɛ keeni atwa Juda hwɛɛ a na shɛ ehiu atwa shihwolu nu ugondu wa agwuma.

10Ama bu suyanɛ shɛ Natan na shɛ bigesere, ti gɛ Bɛnaya, ta atwa agwuma a na 'yajɛ ukpahiŋ, ti yɛu-bino bwa go Sụlụmụn o.

11Ga Natan heŋteni Bashiba na shɛ bino Sụlụmụn, bɛɛ hiɛŋ, bụ, Bu ta hwụjɛ shɛ suu maa ga Adonija yɛu Hagit shɛwa ya agwuma nu uzawa tumapa ta agwuma Devid?

12N zhɛ ma bụ pana ahaŋsa gana na maa jinji uraiŋ bụ keeni una yɛu bu go Sụlụmụn du.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13Zhaga pa agwuma Devid, hiɛŋ bụ, agwuma Zaacɛ! Bi te me shileni shi la suu unu, ɛbi hiɛŋ, Yɛu bu go Sụlụmụn ubwa zhɛ ba ya tugwama, maa ubwa zhɛ ba gɛga ni idwɛtwɛ bụ na aba bụ? Asha iwɛmbe po tuba ga Adonija shɛ ya agwumaa?

14Ga Natan hiɛŋ bụ sasana, N zhɛ me teni nu umwono pa agwuma maa ma bu sha useyida nu n-ndumwa ma ata aba duma te ebi te shikeni aba njɛ n-ndumwa na agwuma Devid.

Ata Bashiba na Natan

15Ga Bashiba zhe ni igɛsɛjɛ pa agwuma, agwuma kaa injɛ tebiye na aka ata, iwɛbɛ po ga Abishag yɛu ɛtɛ Shunem ba nɛnga bụ la.

16Ga Bashiba kwuzhi baa 'walụ agwuma, agwuma hiɛŋ bụ, Imbe aba jalaa?

17Ga Bashiba jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iyɛri mi, bu n teji shi la suu AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ, ɛbi hiɛŋ, Go Sụlụmụn yɛu mi ubwa zhɛ ba ya hwuŋ tugwama na aba mi, maa ubwa zhɛ ba gɛga hwuŋ ni idwɛtwɛ mi?

18Ama hwuwayɛ go ga Adonija yɛwa ya tugwama nu uzawa umapa bụ, gabụ agwuma mi ihwɛ na shɛ agwuma.

19Boo towo ụrụpɛ ni inɛ ye eyi keeni miaụŋ mi inɛ mu na mi nyemenji keeni agwụdụ, baa suywanua miaụŋ-me-eyi ma agwuma hwɛɛ keeni Abiata na shɛ bunongbo keeni Joab na shɛ uberezhe we ejeshi bu, ama bu suyanɛ shɛ kaa yɛu bu ugondu go Sụlụmụn o.

20Agwuma Zaacɛ! Atwa Isrɛl hwɛɛ a bụ shɛlanɛ kaa maa mbishi aŋ bụtụ na zhɛ ba ya tugwama tu ga tụ bụ na aba bụ.

21Yaa shɛ abụ dumanɛ shɛ iwɛ ye elele, ebu 'wi hwuŋ ɛ zhɛ ma tu nda gana ajama atubana ni yɛu mi go Sụlụmụn.

22Gana na tu ga Bashiba ta njɛ n-ndumwa ma ata na agwuma, ga Natan na shɛ bigesere pushe.

23Ee mbishi agwuma, ɛɛ hiɛŋ, Ga Natan bigesere ye namɛ no tupohondo. Ga Natan teni bee kwuzhi, bee ubi eshe ubwa na cɛnjɛ na agba agwuma.

24Ga Natan heŋteni agwuma, bɛɛ hiɛŋ, Tumaka! Bu dumwa la suu maa ga Adonija ubwa zhɛ ba sha agwuma na aba bụ maa ubwa zhɛ ba gɛga ni idwɛtwɛ bụ?

25Harɛ ga Adonija zhogwo boo towo ụrụpɛ ni inɛ ye eyi ifwugwo keeni agwụdụ hwayɛ ga. Baa suyanɛ miaụŋ mụ bụ me eyi hwɛɛ, tu go Joab na shɛ uberezhe we ejeshi bu keeni Abiata na shɛ bunongbo. A namba hwuwayɛ go aa ya, aa swa nu bwa, aa ugaga, ɛɛ hiɛŋ, Adonija, Zaacɛ Tumaka Ya urugbo!

26Ama bu n suyanɛ shɛ Gamba yɛu-ugondu bu, tu ga Zadok na shɛ bunongbo, ti gɛ Bɛnaya yɛu Jɛhoyada, bu suyanɛ shɛ du Sụlụmụn o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

27Agwuma Zaacɛ! Gabụ hŋ bɛ njɛ ijɛ, yaa zasa kaa maa bo mbiso miaụŋ-mu-ugondu bu bụtụ na zhɛ ba gɛga ni idwɛtwɛ bụ maa ya tugwama tụ bụ?

Ge Devid Heŋshi iwɛ Sụlụmụn

28Nazhɛ agwuma ge Devid hiɛŋ, N suyananɛ ma Bashiba. Ga Bashiba teni, bee shikeni na agba agwuma.

29Agwuma shiri-unu, bɛɛ hiɛŋ, N to Agwatana na shɛ buumwa na kaa n lesheji ni i'ɛlɛ ya atwa i'ime mi hwɛɛ,

30N zhɛ ma nda gana na ti Ngee bi shileni la unu ne eshe AGWANGWAMA na shɛ Agwatana atwa Isrɛl, maa yɛu bu go Sụlụmụn ubwa zhɛ ba ya tugwama ti mi na aba mi, ubwa zhɛ ba gɛga ni idwɛtwɛ ɛtɛ mi.

31Ga Bashiba kwuzhi bee ubi eshe ubwa na cɛnjɛ na agba agwuma, bɛɛ hiɛŋ, Gɛ Iyɛri mi gabụ agwuma Devid, yɛ urugbo tutu unyizo-nom.

32Nazhɛ agwuma Devid hiɛŋ, N suyananɛ ma Zadok na shɛ bunongbo, na Natan na shɛ bigesere keeni Bɛnaya yɛu Jɛhoyada. Aa suyanɛ aŋ ga, aa zhajɛ pa agwuma.

33Agwuma hiɛŋ aŋ, Zhagaga ma na miaụŋ mi mi mu ugondu maa hi peteni Sụlụmụn na aba budakwa mi bi ikɛnyi mi, maa hi zhe Gihon nu bwa.

34Ga Zadok bunongbo keeni Natan bigesere dudugeni bu manɛbɛ nu uhiuhiu maa sha agwuma Isrɛl. Nazhɛ hi hwuri ukakacɛ, hi hiɛŋ, Zaacɛ Tumaka agwuma Sụlụmụn, ya urugbo te ilegeji!

35Nazhɛ hi 'wa bụ maa hi gwure nu bwa maa gɛga ni idwɛtwɛ mi, maa ya tugwama ti mi. Ubwa Ngee teri maa ya tugwama ti Isrɛl keeni ma tu tu Juda.

36Gɛ Bɛnaya yɛu Jɛhoyada jishijɛ agwuma, bɛɛ hiɛŋ, Ami! Ga AGWANGWAMA na shɛ Agwatana agwuma-ihwɛ mi na shɛ agwuma njɛ maa i shɛ gana ata ga.

37Ga Agwatana nama no Sụlụmụn maa gombicingo idwɛtwɛ tugwama tu bwa maa i hwuri idwɛtwɛ ya agwuma-ihwɛ mi ge Devid, gana na tu baa namɛ ni Iyɛri mi ge Devid na shɛ agwuma!

38Ga Zadok bunongbo, na Natan bigesere, nɛ Bɛnaya yɛu Jɛhoyada, keeni atwa na banɛ ni Kɛrɛt, ta atwa na banɛ ni Pɛlɛt zhe ee peteni ga Sụlụmụn na budakwa ba agwuma Devid, ee zhe Gihon nu bwa.

39Apata ga Zadok bunongbo vwɛ ahiuaŋ na manɛbɛ mu zweni nu umwono, bee dudugeni Sụlụmụn manɛbɛ nu uhiuhiu, nazhɛ ee hwuri ukakacɛ; nazhɛ atwa ata uganɛ hwɛɛ aba, ɛɛ hiɛŋ, Zaacɛ agwuma Sụlụmụn, ya urugbo te ilegeji!

40Ibɛ po atwa ata 'wa bụ hwɛɛ aba, oo hwulo akpasana, aa nda unyasa duwa, harɛ rundu ra aba rɛ njɛ cɛnjɛ bulama.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

41Aka na tu ga Adonija keeni atwa elele na namɛ nu bwa hwụjɛ iyi nɛ ya nda hwɛɛ, na aba na te e hwuwi iyimɛyɛ ɛtɛ tụlagwụ tiya, ta aka na tu go Joab hwụjɛ ukakacɛ, bɛɛ hiɛŋ, Imbe kwuŋ shɛ ecilo rundu ru go ru namɛ nụ ụshɛpwụ gaa?

42Go Jonatan yɛu Abiata bunongbo pushe tu baa ta njɛ n-ndumwa ma ata. Ga Adonija hiɛŋ bụ, Teni, M mepi maa bụtụ bu tandụ abɛ shɛ, unabarɛ uko ubiye fweye abu 'waŋnɛ caakwụ.

43Go Jonatan hiɛŋ bụ, Shɛ unabarɛ ubiye kwukwuŋ, agwuma-ihwɛ tu na shɛ agwuma Devid ubwa nduwa Sụlụmụn agwuma.

44Agwuma du kaa tumwanua Zadok bunongbo, na Natan bigesere, ti gɛ Bɛnaya yɛu Jɛhoyada, ta atwa Kɛrɛt keeni atwa Pɛlɛt, oo pwotwonuo bu na budakwa ba agwuma.

45Ga Zadok bunongbo keeni Natan bigesere dudugwonuo bu manɛbɛ ni Gihon. Ibɛ po ee beni apata aa bwada ya unyasa, ecilo ga upo rundu rɛ shɛnjɛ nụ ụshɛpwụ ga ta, harɛ ahia hwuga rụ.

46Go Sụlụmụn kaa jɛjɛ ba ni idwɛtwɛ tugwama tu bwa.

47Anjɛ-ugondu agwuma zhogwonuo du agwuma, ɛɛ hiɛŋ bụ, Ga Agwatana tu njɛ maa izeci Sụlụmụn beni urishi uhwuri inɛɛ bu: gɛ idwɛtwɛ ibwɛ du gembi uhwuri inɛɛ bu. Ibɛ po agwuma to bizhiri no ogodo ubwa.

48Nazhɛ bɛɛ hiɛŋ, Shɛtana ma AGWANGWAMA na shɛ Agwatana atwa Isrɛl, na leni maa ma kwụba ta bụtụ bu ukpogwu mu munji ni idwɛtwɛ tugwama ne eshe mi.

49Nazhɛ inyɛsɛ shɛ agaiŋ Adonija hwɛɛ, ɛɛ ishijɛ aa garatagwụ bụtụ bụtụ to geri bwa.

50Ga Adonija njɛ inyɛsɛ Sụlụmụn, bee gezhiji baa 'imɛ mahiuaŋ mu utukwu-ụrụpɛ.

51Ee mbishi Sụlụmụn, ɛɛ hiɛŋ, Ga Adonija ba nda ba inyɛsɛ bu. Ibɛ po bee zhe baa 'imɛ ba mahiuaŋ mu utukwu-ụrụpɛ, bɛɛ hiɛŋ, Ga agwuma ga Sụlụmụn n shileni-unu maa bi zha shɛ ma n kwụna nu utokwobi Gamba yɛu-ugondu ubwa o.

52Go Sụlụmụn hiɛŋ, Yaa shɛ bee meme mbiseni maa bɛ shɛ bụtụ bɛ tɛcara, asha bihiŋzhe bu bwa okwo bu ko zha shɛ ba laya na cɛnjɛ o, ama yaa shɛ oo to iyi tugworozwo ugbe no olugwo ubwa, asha bi zhɛ bo 'wo.

53Ibɛ po agwuma Sụlụmụn tumwanɛ atwa, ɛɛ swɛcijɛ bụ nu utukwu ata ụrụpɛ. Baa zhajɛ bee kwuzeni agwuma Sụlụmụn. Go Sụlụmụn hiɛŋ bụ, Zhaga gwulo ni ihwɛ bu.

1 Shɛgwuma Shi Hiiŋ 2

Ge Devid Tɛtaganɛ Sụlụmụn Unu

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1Aka na ti ge Devid gwumwonu tu'wo, baa tɛtaganɛ yɛu ibwɛ go Sụlụmụn unu,
bɛɛ hiɛŋ bụ,

2N gwumwongonu ya tu'wo. Nda ohwulu bu oko maa meme mbiseni maa bɛ shɛ
butubwenyi.

3No shiyono unu-tɛtɛtagana wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ eshe, maa
na nda ukwulana ubwa. Na untangana andwa ubwa, no shikpogo shɛ bwa keeni
onu-tupana ubwa gana na ti yee 'nyeci nu undwa Moses, nazhɛ iyi elele nɛ aba
nda zhɛ ma bu zhɛmana no ofwo elele na ebi zhe.

4Yaa shɛ aba hwuga-unu wa AGWANGWAMA, nazhɛ bɛɛ zhɛ bo shikicingo unu
na bee n shileni la, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ atwa ukpogwu bụ a hwụjɛ-unu mu, aa n 'wa
kaa na tɛcara na amɛ aba oko keeni ohwulu aba oko, asha ukpogwu bụ zha shɛ
wa vwunga bụtụ na zhɛ na ya tugwama ti Isrɛl kwukwuŋ.

5Bi mepi du kaa iyi nɛ go Joab yɛu Zɛruwia n njɛ, ibɛ shɛ gana na baa kwụnɛ
eberezhe ejeshi atwa Isrɛl eyebi, ga Abnɛ yɛu Nɛ keeni Amasa yɛu Jitɛ. Baa
kwụnɛ aŋ, baa 'wɛŋ mehieŋ ma aba, na aka na tu ujasa zasaba ya, iwɛ atwa na aa
kwụnɛ la nu ujasa. Baa kwụnɛ atwa na zasa tụwụma. Gamba ya n 'waŋnɛ tijama
ti ibɛ, Ama nda ụbaụta iwɛ ulwapɛ ibɛ.

6Gabụ bi mepi ya iyi nɛ shɛ maa njɛ na ti'inta tụ bụ, to lono maa 'wo tu'wo ta
amɛ-olom o.

7Ama na nda miaụŋ mu Bazilai bụtụ ata bi Giliad uwebiye, ga a shɛ atwa oko na
ashashɛ atwa na zhɛ na ya iyimɛyɛ na bụ ni ikwede ike. Iwɛnɛ po gana ata du aa
n njɛ la uwebiye aka na ti Ngee gezhigeni la yɛu-bino bu ga Absalom.

8Ge Shimei yɛu Gira bụtụ ata bu Bɛnjamin na banɛ nu Bahurim, bu ta namba du
na bụ. Ubwa la n keleni-unu ụ'wụtụ na aka na ti Ngee zhe Mahanaim, ama tuba
aka na tu baa n zhaganɛ nu Urefu Jodan, Ngee teji bu Agwatana, Ngɛɛ hiɛŋ, N zha
shɛ ma bụ kwụna ya nu utokwobi kwukwuŋ.

9Ama ta rɛta bụ gana bụtụ na zasa n-ndumwa-tụwụma o, gabụ bɛ shɛ bụtụ na
incɛ. Mapa iyi nɛ i shɛ maa njɛ bụ na ahaŋsa bụ. Kwụna bụ uzawa ụjita tuto.

Tu'wo ti Devid

10Ge Devid 'wi, ee ni bu nụ ụshɛpwụ ata ubwa.

11Agwuma Devid yɛ tugwama shiywa buhanda ni Isrɛl. Bɛ yɛ tugwama ni Hɛbron
shiywa shi cenje, nazhɛ baa yɛ tugwama nu Jɛrusalɛm shiywa talacɛ-na-shɛba-
shɛ-tatụ.

12Gana go Sụlụmụn yɛ tugwama te bishi bwa ge Devid ta. Cɛnjɛ-ta-tugwama tu
bwa kaa ti shikeni dimi.

A Kwụnɛ Adonija

© 2008 Bible Society of Nigeria.

13Nazhɛ ga Adonija na ɛɛ hiɛŋ bino bwa ga Hagit zhajɛ pu Bashiba bino Sụlụmụn.
Ga Bashiba hiɛŋ bụ, I te lemi hŋ? Bɛɛ jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iiŋ, i te lemi suu.

14Ga Adonija hiɛŋ bụ sasana, Ma jala maa mo bi mbiso iwɛ ike. Ga Bashiba hiɛŋ
bụ, Mizha duma.

15Ga Adonija hiɛŋ bụ, Bi mepi maa Gamba tugwama ti ge ci ya tiya. Atwa Isrɛl
hwɛɛ kaa du ga nda ashɛlatụ maa Ma ya tugwama, ama shɛ gana ata yaa shɛ ya
o, ama buhongwu mi ubwa yɛ ya tugwama, iwɛnɛ ti yaa banɛ no olugwo
AGWANGWAMA maa ga i shɛ gana ata.

16Ama N 'yajɛ tuba iyi ike Ama jala maa ma bụ lụpa, ta ma nyasa iŋ hwayɛ tuba
o. Ga Bashiba hiɛŋ bụ, Duma.

17Ga Adonija hiɛŋ bụ, Ma bụ lụpa maa hiɛŋ agwuma Sụlụmụn maa ma m pana
Abishag yɛu ɛtɛ yo o yaa atwa Shunem maa ma zana. Yaa shɛ gabụ bi hiɛŋ
Sụlụmụn, bi zha shɛ ba laka o.

18Ga Bashiba hiɛŋ bụ, I zhɛmɛ tebiye, N zhɛ mo mbiso agwuma utumwa bụ.

19Ga Bashiba teni ga nu umwono wa agwuma Sụlụmụn maa mbiso bu utumwa
Adonija. Agwuma ishijɛ, bɛɛ tɛjɛ bino bwa uhwaŋna, bee kwuzeni bu, nazhɛ bee
gwuri baa jɛjɛ ni idwɛtwɛ ibwɛ. Aa shapɛrɛganɛ bino ba agwuma iyi baa jɛjɛ nu
u'ala ubiye wa agwuma.

20Nazhɛ bino ba agwuma hiɛŋ agwuma, Ma jala maa ma bụ lụpa iyi ike i ticwɛŋ
bana. Ta ma nyasa iŋ hwayɛ o. Agwuma hiɛŋ bụ, Omu, lụpa iŋ, N zha shɛ ma bụ
nyasa iŋ o.

21Ga Bashiba hiɛŋ bụ, Lono kaa maa batagwụ bụ ga Adonija zeni Abishag yɛu ɛtɛ
yo o ya atwa Shunem?

22Ibɛ agwuma jishijɛ bino bwa, bɛɛ hiɛŋ, Iwembe bwa i shɛ maa ga Abishag kiri
aba lụpaga Adonija maa zanaa? Lụpaga bụ du tugwama maa ya tụ. Ubwa du kaa
shɛ batagwụ mi. Nu bwa du kaa ata Abiata bunongbo keeni Joab yɛu Zɛruwia
namɛ!

23Nazhɛ agwuma go Sụlụmụn to AGWANGWAMA, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ uraiŋ
Adonija cɛpɛ shɛ ilupwɛ gɛ ibwɛ, asha ga Agwatana n kwụnɛ.

24Hwuwayɛ go N to AGWANGWAMA na shɛ buumwa, ubwa na n shikicinji, bee
leni kaa du maa ma gɛga ni idwɛtwɛ bishi mi ge Devid na m peni ihwɛ gɛ, nu
gana na ti bee shileni bu la unu. Ga Adonija zhɛ bo 'wo hwayɛ ga tilɛɛ!

25Nazhɛ agwuma Sụlụmụn tumwanɛ Bɛnaya, yɛu Jɛhoyada maa ga kwụna
Adonija, boo po bu ga iyi bee 'wi.

E Unzhi Abiata

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

26Nazhɛ agwuma hiɛŋ bunongbo ga Abiata, Gwulo ne ehilo bu na Anatot, bi ge ci tu'wo, ama N ta zha shɛ ma bụ kwụna o. Iwɛnɛ po gabụ bu 'waŋnɛ la Ikpɛtɛ ya AGWANGWAMA na shɛ Agwatana na aka bishi mi ge Devid, abɛ njɛ ụbaụta we elele nu bwa.

27Ibɛ po go Sụlụmụn becinji Abiata no tunongbo ta AGWANGWAMA tisha, nazhɛ n-ndumwa ma ata Agwatana jɛmɛ la nu Shailo iwɛ ihwɛ Ilai na shɛ la bunongbo mi sɛ.

A Kwụnɛ Joab

28Aka na tu go Joab hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, bee gezhiji bee zhe nu Umwono wa AGWANGWAMA, baa 'imɛ mahiuaŋ mu utukwu-ụrụpɛ, iwɛnɛ tu baa namɛ la na Adonija, baa zasa na Absalom.

29Ee zhe ee mbishi agwuma Sụlụmụn, ɛɛ hiɛŋ, Go Joab gezhiji bee zhe nu Umwono wa AGWANGWAMA, baa 'imɛ ba mahiuaŋ mu utukwu-ụrụpɛ. Go Sụlụmụn tumwanɛ Bɛnaya yɛu Jɛhoyada, bɛɛ hiɛŋ bụ, Zhaga kwụna bụ.

30Gɛ Bɛnaya teni ga nu Umwono wa AGWANGWAMA, bɛɛ hiɛŋ Joab, agwuma hiɛŋ banɛ. Go Joab hiɛŋ bụ, Awo, epe Ngɛɛ zhɛ mo 'wo. Gɛ Bɛnaya banɛ bee mbishi agwuma maa gana go Joab hiɛŋ nu.

31Agwuma hiɛŋ Bɛnaya, Nda bụ gana ata baa jɛmɛ, kwụna bụ maa ni bu, iwɛ maa tụwụma ta atwa ata go Joab kwụnɛ la tɛ bɛzhɛngwa nu uhiuhiu mu keeni ihwɛ bishi mi.

32AGWANGWAMA zhɛ a tụpana bụ tụlụkpashɛ ta atwa ata eyebi baa kwụnɛ la nu utokwobi uzawa tumapa te bishi mi. Atwa ata eyebi aba shɛ ga Abnɛ yɛu Nɛ na shɛ la uberezhe we ejeshi atwa Isrɛl keeni Amasa yɛu Jitɛ, na shɛ la uberezhe we ejeshi atwa Juda. Atwa ata kaa shɛ la atwa tiririri ee hwuri bu.

33Ga tụwụma ta atwa ata baa kwụnɛ la tu nama nu uhiuhiu Joab keeni ukpogwu ubwa unyizo-nom. Ama AGWANGWAMA tuba zhɛ a pana Devid amɛ-olom, ta ajalalo ubwa, ti ihwɛ ibwɛ, ti idwɛtwɛ tugwama tu bwa unyizo-nom.

34Gɛ Bɛnaya yɛu Jɛhoyada munji ga baa kwụnɛ Joab, ee ni bu ni ihwɛ ibwɛ nɛ namɛ nụ ụshɛka.

35Nazhɛ agwuma njɛ Bɛnaya uberezhe we ejeshi ubwa tụlụkpashɛ tu Joab. Bee shepi Zadok na shɛ bunongbo bee shiyeni bu no ohwolu Abiata.

A Kwụnɛ Shimei Iwɛnɛ bee Bweji Unu na bee ge Shiri

36Nazhɛ agwuma tumwanɛ Shimei, bɛɛ hiɛŋ bụ, Zhaga ma umwono bu nu Jɛrusalɛm maa shiyono nu bwa apata, ta bana nụ ụshɛpwụ ata maa zhe ofwo elele o.

37Jita elele ebi beni ebi keshi isese Kidron, ɛ zhɛ ma bụ kwụna jita ata, tijama te mehieŋ mụ bụ kaa ti zhɛ ta patana nu uhiuhiu bu.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

38Ge Shimei hiɛŋ agwuma, Iyi nɛ abɛ jɛmɛ zhɛmɛ. Gamba yɛu bu ugondu N zhɛ ma nda gana na abɛ jɛmɛ gabụ Iyɛri mi nɛ shɛ agwuma. Ge Shimei namɛ ga nu Jɛrusalɛm te ilegeji, bi beni shi o.

39Na aba na ta shiywa shɛ tatụ shi keshici, ibɛ ajama Shimei eyebi gezhiji ee zhe pu Akish yɛu Maka, agwuma Gat. Ee mbishi Shimei maa ajama bu namba nu Gat.

40Ge Shimei ishijɛ bee peteni izhinyɛci ibwɛ ufuridi, bee zhegeni Akish nu Gat iwɛ ajama ubwa, bee jicinje aŋ.

41Aka na te e mbishi Sụlụmụn maa bwonu ge Shimei beni nu Jɛrusalɛm bee zhe Gat, boo gwulwo.

42Agwuma suyanɛ Shimei, bɛɛ hiɛŋ bụ, M bi mbishi shi la suu maa jita elele ebi beni nu Jɛrusalɛm ɛ zhɛ ma bụ kwụna tilɛɛ? Obu to la AGWANGWAMA, ɛbi hiɛŋ, Iyi nɛ Ngaa jɛmɛ zhɛmɛ, bi zhɛ ba hwuga-unu mu.

43Imbe po abu untanganɛ shɛ ya unu ata ebi shileni la AGWANGWAMA maa hwụjɛ-unu ata Ngee bi peni laa?

44Ibɛ po agwuma hiɛŋ Shimei, Bi mepi iyi iwɛ nɛ abɛ njɛ la bishi mi ge Devid na ahaŋsa bụ hwɛɛ. Iwɛ ecilo ata ibɛ AGWANGWAMA zhɛ ma bụ tụpana tụlụkpashɛ ti iyi iwɛ nɛ abɛ njɛ la du.

45Ama ɛ zhɛ ma m pana tuba uwebiye. Cɛnjɛ-ta-tugwama ti Devid kaa ti zhɛ to shikono dimi ne eshe AGWANGWAMA unyizo-nom.

46Ibɛ po agwuma hiɛŋ Bɛnaya yɛu Jɛhoyada, Zhaga kwụna Shimei. Bee zhe baa kwụnɛ bụ ga. Gabata Cɛnjɛ-ta-tugwama ta ata ti shikeni dimi ni i'ɛlɛ Sụlụmụn.

1 Shɛgwuma Shi Hiiŋ 3

Go Sụlụmụn Lụpɛ Ti'inta Ee Peni bu Ga

(2 Shɛrụ 1:1-13)

1Go Sụlụmụn ndanɛ Faro agwuma Ijipti iyi cɛnɛ, ibɛ po bee zeni yɛu Faro. Bee shiri bu tugwo nu ụshɛpwụ ata Devid, iwɛ maa hwuwo umwono ubwa, tu Umwono wa AGWANGWAMA keeni uba na rungwutwonu Jɛrusalɛm tuma hwɛɛ.

2Atwa ta ta la tugwo arụpɛ ne tikpekwu, iwɛnɛ te e te me shi la Umwono wa AGWANGWAMA.

3Go Sụlụmụn lubi AGWANGWAMA, baa 'wa kaa gana na bishi bwa ge Devid peni bu la unu, ama tuba ba ta arụpɛ, boo hwoŋzhingo iturɛre ne tikpekwu.

4Ta aka oko ci, agwuma zhe Gibion maa ta ụrụpɛ apata, iwɛnɛ ti yaa shɛ maa apata bikpekwu na zeci uhwuri ma tụ tụ vwɛ hwɛɛ namɛ, iwɛnɛ baa shana baa ta arụpɛ tuhwoŋzhingo akpakwụ akpakwụ nu utukwu-ụrụpɛ ata.

5Ni Gibion ata, ibɛ AGWANGWAMA bananɛ bụ caakwụ nụ ụwalabụ, tu boo woto malabụ nụ ụjita. Bɛɛ hiɛŋ bụ, N lụpɛ iyi nɛ aba jala maa Ma bụ pana.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Go Sụlụmụn jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Bu lubi la yɛu-ugondu bu ge Devid na shɛ bishi mi tebiye, iwɛnɛ ti bee zhe la tahaŋnụ nu umbe bu na tɛcara, baa shɛ kaa bụtụ bi tiririri, ahaŋsa ubwa kaa du namɛ oko na bụ. Ebu lubi bu kaa du tebiye, ibɛ po ebi peni bu yɛu maa gɛga ni idwɛtwɛ tugwama tu bwa hwayɛ ga.

7Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana mi, Gabụ bɛ njɛ maa ga tugwama te bishi mi ge Devid ti n temi okwo tu Ngaa ta shɛ yɛu nɛ ta gwumwa. Ngee te mepi shi gana na maa mu no dulo ni iyi tɛnda te teni cɛŋ.

8Gamba yɛu gɛ bu ugondu na kaa n namɛ na ashashɛ atwa na ebi teri, e gembi kaa ufwugwo ee hwuleji tɛrɛta.

9Iwɛ ecilo ata m peni kaa ti'inta maa Mo eshicigo gana na maa ma ala atwa ga bụ tu'untangana, maa du ma mapa ta a manganga tuswoswoswo ti iyi ibiye ni iyi iwɛ. Gaaba kwuŋ eri ba untangana atwa ga bụ i ci gana ga ufwugwoo?

10Amɛ Agwangwama lemi iwɛnɛ go Sụlụmụn lụpɛ bụ ijɛ.

11Ibɛ po Agwatana hiɛŋ bụ, Iwɛnɛ ti yaa shɛ inɛ gɛ abụ lụpɛ, abụ lụpɛ shɛ urugbo tiya, kwo kaa maa shɛ bɛzhɛgba kwo kaa maa atwa i'ime bu 'wi, ama bụ lụpɛ gana na maa no eshicigo tuswoswoswo ti iyi nɛ teni cɛŋ.

12N zhɛ ma bụ pana iyi nɛ abụ lụpɛ. N zhɛ ma bụ pana ti'inta keeni iyi ti'eshicigo. I ta zasa bụtụ na namwawaŋ la na intwa, kwo kaa bụtụ na tɛ zhɛ ba nama na tɛ zhɛ ba inta gana bụ kwukwuŋ.

13N zhɛ kaa du ma bụ pana ti iyi nɛ abụ n lụpɛ shɛ; ibɛ shɛ tɛzhɛgba keeni ụjɛrụma. I zha shɛ ya 'yaga ya agwuma na tɛ zhɛ a sha gana bụ kwukwuŋ uuwa bu to 'wo.

14Yaa shɛ aba hwuga-unu shikpogo shi mi, abu untanganɛ kaa andwa mi keeni onu-tupana mi gana bishi bu ge Devid, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma kaana uraiŋ bụ ụnjɛswa.

15Go Sụlụmụn zhinjɛ malabụ, yaa shɛ ụwalabụ boo wotogono. Bee gwuri nu Jɛrusalɛm, bee shikeni nu umbe Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa ya AGWANGWAMA, boo to apata ụrụpɛ tuhwoŋzhingo keeni arụpɛ amɛ-olom. Nazhɛ baa yɛ iyimɛyɛ unyasa na anjɛ-ugondu ubwa hwɛɛ.

Go Sụlụmụn Jeji Ụshɛrɛya na Gwụmɛ Tụdụma

16Jitoo ko awɛle oko eyebi zhajɛ ee shikekeni na agba agwuma go Sụlụmụn.

17Bu na bu ko hiɛŋ, Iyɛri mi, umwono uko etu zweni ne biyikwo ga, baa namba du kaa ti Ngee meci yɛu mi ye eyi ni ihwɛ ɛtɛ.

18Yaa namɛ Jitɛ itɛtu, ibɛ bee meci du yɛu ibwɛ ye eyi. Eteyebi kaa kiri tu zweni nu umwono ata, i zasa binya bụtụ iti keeni ya o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

19Ibɛ biyikwo ga leyiteni yɛu ibwɛ tu boo woto malabụ nụ ụjita, ibɛ po yɛu ibwɛ 'wi.

20Baa zhajɛ nụ ụjita tudwonu to Omo woto malabụ, bee shepi yɛu mi, bee shiri na agba ubwa, bee n shileni tuba ru'wo ri inɛ ibwɛ na agba mi.

21Aka na ti iyi heri, Ngɛɛ zhinjɛ maa Ma pana yɛu mi iyimɛyɛ nu uvwungwa go, tobwolo yɛu uwo! Ngee yeleji iŋ tebiye, Ngaa kwụbɛ maa shɛ yɛu mi Ngee meci na o.

22Ama biyikwo ata bi yebi hiɛŋ, Awo! Inee mi nɛ ta hwungwa; ama inɛɛ bu tɛ i 'wi. Biyikwo ebe bi hiiŋ lacɛ, bɛɛ hiɛŋ, Awo! Inee mi tɛ ta hwungwa, inɛɛ bu nɛ i 'wi. Gana aa nda ashamanjɛ na agba agwuma ta.

23Nazhɛ agwuma hiɛŋ, Bụtụ ata gɛ hiɛŋ, Yɛu mi nɛ ya hwungwa, ama inɛ ɛtɛ ibɛ shɛ inɛ bụtụ ye, bụtụ ye du hiɛŋ, Inee mi ye ta hwungwa, inɛ ibwɛ nɛ i 'wi.

24Nazhɛ agwuma hiɛŋ, M panɛ ma utokwobi. Aa panɛ ga agwuma utokwobi.

25Agwuma hiɛŋ, Jaja ma yɛu ɛtɛ ya hwungwa na ashashɛ, maa bụtụ bụtụ ba shapa ashashɛ geri bwa.

26Ama bino bi yɛu ɛtɛ ta hwungwa hiɛŋ agwuma, Pana bu ma yɛu ɛtɛ ta hwungwa, ta kwụna iŋ ma o! Iwɛnɛ tu boo lubo yɛu ɛtɛ ibwɛ tebiye. Ama biyikwo ata bi yebi hiɛŋ, Jaja iŋ ma na ashashɛ, tu gabụ, tu Gamba, za bụtụ yɛɛ zhɛ ya sha inɛ ibwɛ o!

27Nazhɛ agwuma jeji ụshɛrɛya ata, bɛɛ hiɛŋ, Pana ma biyikwo ata bi hiiŋ yɛu ɛtɛ ta hwungwa, ta kwụna iŋ ma o! Ubwa shɛ bino bi ibɛ gom.

28Aka na ta atwa Isrɛl hwɛɛ hwụjɛ gana na agwuma jeji ụshɛrɛya ata, aa mụnɛ bụ ụjɛrụma, iwɛnɛ ta a kwụbɛ caakwụ maa Agwatana ubwa peni bu ti'inta ta ata maa bu na jaja ụshɛrɛya ne tiririri.

1 Shɛgwuma Shi Hiiŋ 4

Anjɛ-ugondu Sụlụmụn ne Egwomina

1Go Sụlụmụn ubwa shɛ agwuma atwa Isrɛl hwɛɛ.

2Atwa na baa njɛ ehiu anjɛ-ugondu ubwa na: Ga Azaria yɛu Zadok, ubwa shɛ bunongbo;

3gɛ Ɛlihorɛf keeni Ahija miaụŋ mi Shisha, aba shɛ e'nyeci nu umwono ụshɛrɛya; gɛ Jɛhoshafat yɛu Ahilud, ubwa shɛ bi'nyeci bi iyi elele nɛ ya ndangana;

4gɛ Bɛnaya yɛu Jɛhoyada, ubwa shɛ uberezhe we ejeshi, ga Zadok keeni Abiata, aba shɛ onongbo.

5Ga Azaria yɛu Natan, ubwa shɛ uhiu we egwomina, ga Zabud yɛu Natan, ubwa shɛ bunongbo keeni bipeni ba agwuma ahaŋsa bi ticinji.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Ga Ahisha, ubwa shɛ iyɛri ya atwa na a nda ugondu nu ukpogwu wa agwuma; ga Adoniram yɛu Abda, ubwa shɛ iyɛri ya atwa na a nda ugondu ukpahiŋ.

7Go Sụlụmụn teri egwomina umpwa-na-ba-eyebi a na boo dwotwogonu aŋ maa a untangana cɛnjɛ cɛnjɛ umpwa-na-tuba-ti-yebi, aba du zhɛ na palaganɛ shɛgwuma keeni atwa ihwɛ ibwɛ iyimɛyɛ. Upiana uko ụ shɛ una bụtụ bu ko na amɛ uywa mudu.

8Nzeci ma atwa ata umpwa-na-ba-eyebi a na untanganɛ cɛnjɛ cɛnjɛ na: gɛ Bɛn-hu ubwa shɛ ugwomina cɛnjɛ ti Ifrem tu na tu patanɛ ni ishɛmɛ.

9Gɛ Bɛn-dɛkɛ, ubwa shɛ ugwomina nu Makaz, nu Shalbim, ni Bɛt-shɛmɛsh keeni Ɛlonibɛt-hanan.

10Gɛ Bɛn-hisɛd, ubwa shɛ ugwomina cɛnjɛ tu Arubot, nu Soko keeni cɛnjɛ ti Hɛfa hwɛɛ.

11Gɛ Bɛn-abinadab, ubwa shɛ ugwomina Do ata patanɛ na azuba. Ubwa du zeni Tafat yɛu Sụlụmụn.

12Ga Bana yɛu Ahilud, ubwa shɛ ugwomina Tajak, ti Migido keeni Bɛt-shian, tu ụpadụ na namɛ geri bu Zaretan tuzuba tu Jɛzrɛl hwɛɛ, te kwuni ni Bɛt-shian tutu i ci Abɛl-mɛhola, tutu i ci ụpadụ uyebi Jokimiam.

13Gɛ Bɛn-gɛbɛ, ubwa shɛ ugwomina Ramot na namɛ ni Giliad, tutu ụshɛpwụ Jai yɛu Manasɛ ata namɛ ni Giliad keeni cɛnjɛ tu Agob ta ata tu namɛ nu Bashan. Bi 'yajɛ ashɛpwụ a'wụtụ a'wụtụ dupu-ne-eshe-umpwa, anaa na oo rungwutwonu nu uba. Nɛ ɛtumburɛ aa njɛ akpa aba.

14Ga Ahinadab yɛu Ido, Ubwa shɛ ugwomina Mahanaim.

15Ga Ahimaz, ubwa shɛ ugwomina Naftali. Ubwa du zeni Basemata yɛu Sụlụmụn.

16Ge Beana yɛu Hushai, ubwa shɛ ugwomina Ashɛ keeni ashɛpwụ Bialot.

17Gɛ Jɛhoshafat yɛu Parua, ubwa shɛ ugwomina ni Isaka.

18Ge Shimei yɛu Ɛla, ubwa shɛ ugwomina ni Bɛnjamin.

19Ge Gebɛ yɛu Uri, ubwa shɛ ugwomina cɛnjɛ ti Giliad, apata la ge Sihon shɛ agwuma A'amon keeni agwuma Og bụtụ ata bu Bashan. Bụtụ bu ko namba na shɛ uhiu wa atwa ga umpwa-na-ba-eyebi hwɛɛ na cɛnjɛ tu Juda.

Ugombo Cɛnjɛ-ta-tugwama tu Sụlụmụn

20Ufwugwo wa atwa Juda keeni atwa Isrɛl ụ shɛ gana ahwayɛ itekwu. A ya, aa swa, aa namɛ na amɛ-olom.

21Cɛnjɛ-ta-tugwama tu Sụlụmụn ti imɛ edenji elele na namɛ te kwune nu Urefu Yufretis uuwa i ci cɛnjɛ ta Afilistia tutu tugwungwu ta atwa Ijipti. Ubwa aa tụpa ụdalụ, baa untanganɛ aŋ tutu tu'wo tu bwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

22Iyi-heri elele aa panɛ aŋ inɛmɛ nɛ shini nkwuronu dipi-yebi-nu-talacɛ, (130) no ohiu nkwuronu kpakwụ-nu-dupu-ne-eshe-umpwa-na-ba-eyebi (262).

23Inɛ ibwɛ nɛ aa biga ni ihwɛ, nɛ nyemenji namɛ umpwa, inɛɛ nɛ aa 'waŋna aa bana urungo na ambɛ namɛ woshi, keeni agwụdụ dipi-yebi (100). Inɛ ɛtɛ namɛ swooŋ na shɛnabara, ni ilibɛ, na shɛkazaruba, na shayụgwụ keeni iyi inyɛ gɛnɛ ɛtɛ.

24Iwɛnɛ po ubwa untanganɛ cɛnjɛ ta ata tu namɛ nu uwaŋna-banụ Urefu Yufretis, te kwune ni Tifsa uuwa i ci Gaza. Baa 'yajɛ kaa amɛ-olom na atwa na rungwutwonu bu geri ata hwɛɛ.

25Aka na go Sụlụmụn yɛ tugwama, atwa Juda keeni atwa Isrɛl, te kwune nu Dan tutu i ci Bɛ-shiba a zasa inyɛsɛ ye elele o. Bụtụ bụtụ 'yajɛ ehilo ubwa afwafwa, keeni a na owowo.

26Go Sụlụmụn mo nsumo igbɛɛ-woshi (40,000) iwɛ idɛkwɛ ibwɛ nɛ yo kokwulo ihɛŋtu ibwɛ ujasa keeni shimwono sha asụcɛ idɛkwɛ ɛtɛ igbɛɛ-icihiŋ (12,000).

27Atwa na baa njɛ egwomina cɛnjɛ tu bwa, aba a 'waŋnanɛ bụ iyimɛyɛ ibwɛ, ti inɛ ya atwa elele na a ya iyimɛyɛ na agwuma hwɛɛ. Bụtụ bụtụ 'yajɛ upiana ubwa na baa 'waŋnɛ inɛ ibwɛ. A panɛ aŋ iyi elele, i zasa iyi elele nɛ 'nyananɛ aŋ o.

28Egwomina ata aba du a 'waŋnɛ ushikapa keeni arɛya no ofwo elele na aa jala maa idɛkwɛ ɛtɛ ujasa na ya keeni iwɛ idɛkwɛ inyɛ du.

Ti'inta tụ 'Wụtụ tu na go Sụlụmụn 'Yajɛ

29Agwatana kaa peni Sụlụmụn ti'inta keeni iyi ti'eshicigo i'wɛtwɛ, ti iyi-tumapa nɛ hwuleji tụdụma.

30Ti'inta tu Sụlụmụn tu hwuri ti'inta ta atwa geri bu uwaŋna-banụ keeni atwa Ijipti hwɛɛ.

31Bɛ incɛ bee hwuri bụtụ be elele, ti ge Etan bụtụ ata bi Ezra, ti ge Heman, tu ga Kalkol hwɛɛ, tu ga Dada a na shɛ miaụŋ mu Mahol. Ibɛ po urishi ubwa mburusonu na ashashɛ edenji elele na rungwutwonu bu.

32Bi sheji eshi ugbaa-na-akpakwụ-a-ta (3,000), baa njɛ shɛzunga kpakwụ-na-shɛba-shɛ-ta (205).

33Baa jɛmɛ iwɛ i'wɛ'wɛ yo osobu nɛ namɛ ni Lebanon, to tu'unto tu na tɛ unshɛ nụ ụdatụ hwɛɛ. Baa jɛmɛ du iwɛ isundɛ ehilo, ta shanụnụ, ti iyi nɛ yo hombilo hwɛɛ, ti ijɛnɛ nɛ zweni ne meni.

34Shɛgwuma shi unyizo ga hwɛɛ shɛ hwụjɛ unabarɛ Sụlụumụn, ibɛ po aa tumwanganɛ atwa aba iwɛ maa a hwụjɛ iwɛ ti'inta tu bwa.

1 Shɛgwuma Shi Hiiŋ 5

Go Sụlụmụn Mama 'Imɛ maa Ma Umwono wa Agwatana

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

(2 Shɛrụ 2:1-18)

1Aka na ti ge Hiram ata shɛ agwuma Taya hwụjɛ maa e dudugeni Sụlụmụn manɛbɛ maa ya tugwama te bishi bwa ge Devid, baa tumwanɛ miaụŋ mu bwa mu ugondu pu Sụlụmụn, iwɛnɛ tu baa shɛ la biyejilo Devid.

2Go Sụlụmụn tumwanɛ utumwa pi Hiram, bɛɛ hiɛŋ bụ,

3Bi mepi du maa iwɛ tusukakana tu na atwa i'ime a na rungwutwonu bishi mi a sukakana bu la nu ujasa, iwɛbɛ po bee eri shi ba ma Umwono wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ubwa, uuwa i ci aka na Agwatana lasagwụ bụ atwa i'ime ibwɛ.

4Ama AGWANGWAMA na shɛ Agwatana mi m peni amɛ-olom na atwa elele, i zasa bụtụ bi i'ime kwo kaa bụtụ na zhɛ ma n sukakana o.

5Ibɛ po Ngaa njɛ ahaŋsa maa Ma ma Umwono wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana mi, gana na ti bee mbishi la bishi mi ge Devid, bɛɛ hiɛŋ bụ, Yɛu ɛtɛ bu Ngɛɛ zhɛ ma pana tugwama tụ bụ, ubwa zhɛ ma m mana umwono.

6Iwɛbɛ po Ama jala maa ɛ n dwɛjɛ osobu ata namɛ ni Lebanon. Atwa mi zhɛ a nda ugondu ata na atwa bụ, gana elele na ebi shikicinji ulumo, N zhɛ ma tụpa atwa bụ. Gabụ du bi mepi maa tu zasa atwa na 'yebi i'wɛ'wɛ tubagaga epe gana atwa Saidụn.

7Aka na ge Hiram hwụjɛ utumwa Sụlụmụn, amɛ ubwa lemi tebiye, bɛɛ hiɛŋ, Ge Zhemonjino AGWANGWAMA hwayɛ ga, gana na bee peni Devid yɛu nɛ incɛ maa ya tugwama tu bwa maa untangana kaa atwa na gembi ufwugwo i ci gana ga.

8Ge Hiram tumwanɛ utumwa no ofwo Sụlụmụn, bɛɛ hiɛŋ bụ, N hwụjɛ utumwa bụ, M mama 'imɛ maa ma nda iyi nɛ ɛbi n hiɛŋ, N zhɛ ma bu dwɛjɛ osobu keeni orokwo gana elele na aba jala.

9Miaụŋ mi mi mu ugondu mi zhɛ me suje iŋ a banɛ ni Lebanon o to itekwu, N zhɛ tuba mɛ cɛ iŋ ihwehwe me zweni iŋ ni itekwu maa ufwunga meni suje iŋ maa i ci ofwo na aba jala. Apata ɛbi zhɛ bo tufwurungo iŋ nazhɛ a 'wananjɛ iŋ. Iyi nɛ kiri n kwụlanɛ maa m panɛ, i shɛ iyimɛyɛ nɛ maa atwa ihwɛ mi yɛ.

10Gana ge Hiram ba pana Sụlụmụn osobu keeni orokwo gana na tu baa jala ta.

11Go Sụlụmụn peni Hiram azhɛka ohiu igbɛɛ-umpwa (20,000) iwɛ atwa ihwɛ ibwɛ keeni manɛbɛ ma buta gana agaruwa kpakwụ-nu-dupu-nu-woshi-na-ba-a-ta (275). Gana ata baa uranga Hiram i'wɛŋnɛ ɛtɛ tụpana uywa uywa.

12AGWANGWAMA peni Sụlụmụn ti'inta gana na ti bee shileni bu la unu. Go Sụlụmụn 'yajɛ amɛ-olom ne Hiram tebiye, ibɛ po aa twa-unu hwɛɛ aba ebeyebi.

Atwa Ugondu Ukpahiŋ a na go Sụlụmụn 'Yajɛ

13Nazhɛ agwuma Sụlụmụn zenji atwa igbɛɛ-umpwa-ni-bɛ-tɛ (30,000) na ashashɛ atwa Isrɛl hwɛɛ maa a na ndana bụ ugondu ukpahiŋ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

14Boo dwotwogonu aŋ orubwo atatụ, ibɛ po aa namɛ igbɛɛ-itɛ itɛ (10,000). A palaga tunama ni Lebanon, upiana uko atwa igbɛɛ-itɛ a nama ni Lebanon, nazhɛ a nama ni ihwɛ ipiɛnɛ iyebi. Ga Adoniram, ubwa shɛ uhiu wa atwa ata ugondu ukpahiŋ.

15Go Sụlụmụn 'yajɛ du atwa na namɛ igbɛɛ-buhanda (80,000) a na a shaba atayɛ na cɛnjɛ ti ishɛmɛ, nazhɛ atwa igbɛɛ-talacɛ-ni-bɛ-tɛ (70,000) tuba a 'wananga atayɛ ata.

16Baa 'Yajɛ atwa ugbaa-na-akpakwụ-ecihiŋ-ni-dipi-yebi (3,300) a na shɛ ehiu maa a na ngbaraka atwa ata a nda ugondu ata.

17Agwuma peni-unu maa ge suje atayɛ a'wụtụ a'wụtụ, a na zhanganjɛ, a na ee shebi, maa e shiri ukoshilo umwono ata.

18Omo-tuma Sụlụmụn, no omo-tuma Hiram, keeni atwa na namɛ nụ ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ Gibal, aba a bagaga i'wɛ'wɛ keeni atayɛ iwɛ umwono ata tuma.

1 Shɛgwuma Shi Hiiŋ 6

Go Sụlụmụn Mo Umwono ata wa Agwatana

1Ta atwa Isrɛl ulwa shiywa akpakwụ-eyebi-nu-dupu-nu-talacɛ (480) ta a banɛ ni Ijipti, go Sụlụmụn du ulwa shiywa shi neshi tu baa yɛ tugwama ti Isrɛl. Nazhɛ bee kwuni Umwono ata wa AGWANGWAMA tuma nu upiana Biyebi na ɛɛ hiɛŋ, Ziv.

2Ụnjɛswa wa amɛ Umwono ata agwuma Sụlụmụn meni AGWANGWAMA ụ shɛ avwuna dipi-yebi-nu-woshi (120), uholo ubwa ụ shɛ avwuna buhanda (40) uzoto ubwa ụ shɛ imbele i'ɛlɛ talacɛ (30).

3Umwono ata 'yajɛ angba no odubo. Ụnjɛswa wa aba ụ shɛ avwuna buhanda (40), uholo wa aba nangwụ nu ụnjɛswa, me'ilwo ma aba mɛ shɛ imbele i'ɛlɛ umpwa.

4Bu ndanɛ umwono ata agbahwụ na namɛ mwee mwee no tupohondo.

5Bee swenenji shimwono sha azuba na apada umwono ata keeni aba umwono ata ohwolu tijilo. Shimwono sha ata sha azuba shɛ na shi rungwutwonu umwono ata, shɛ namɛ tusata tụ tatụ, uzoto una una ụ shɛ avwuna ecenje na ashashɛ.

6Uholo cɛnjɛ tu umwono ata no ofwo ata zwi uhwuri ofwo vwɛ hwɛɛ; namɛ avwuna ecinjishi, uholo anaa na namɛ na ashashɛ umwono ata no ofwo ata zwi uhwuri ofwo vwɛ hwɛɛ namɛ avwuna umpwa-na-ba-eyebi, anaa na 'wa aŋ shɛ avwuna umpwa-na-ba-eneshi. Gabata umwono ata momo hwulosu uholo te kwune nu una uhiiŋ tutu una ụtatụ, iwɛ maa una una cimi tupatana nu unya uzawa ezhibi elele tishikocongo tuta.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7A shabɛ atayɛ umwono ata no ofwo na aa shaba atayɛ nazhɛ ee suje aŋ. Ibɛ po rundu ra ashamụ keeni shigwubo keeni i'wɛŋnɛ ugondu wa ashɛmbɛrɛ zasaba no ofwo ata aa ma Umwono ata.

8Odubo umwono ata uhiiŋ namɛ tuta tu umwono ata. A ndanɛ umwono ata wa ashashɛ keeni una ụtatụ ogbudu maa o no mungo shu.

9Gabata boo mo umwono ata bee hwuwi. Boo to ukogo ubwa gana ikete ne ezhibi ogbogolo osobu.

10Bu swenenji shimwono sha ata sha azuba nụ ụdatụ umwono ata wa Agwatana. Uzoto shimwono sha ata shi rungwutwonu umwono ata hwɛɛ ụ shɛ avwuna umpwa.

11Nazhɛ AGWANGWAMA mbishi Sụlụmụn, bɛɛ hiɛŋ,

12Yaa shɛ aba 'wa onu-tɛtɛtagana mi, aba hwuga-unu shikpogo shi mi, aba untangana kaa onu-tupana mi hwɛɛ, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma bu ndana iyi nɛ Ngee shileni la bishi bu ge Devid unu iwɛ umwono ga aba ma.

13Nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma nama na ashashɛ miaụŋ mi Isrɛl, N zha shɛ kaa ma ganga atwa mi Isrɛl kwukwuŋ.

14Gana ata go Sụlụmụn hwuwi umwono ata wa Agwatana tuma.

Tunangangana ta Amɛ Umwono ata wa Agwatana

(2 Shɛrụ 3:8-14)

15Bee sweni amɛ ụdatụ umwono ata ogbogolo osobu hwɛɛ ta cɛnjɛ tutu ikete ubwa. Nazhɛ bee tilegeni ogbogolo orokwo na cɛnjɛ ta amɛ umwono ata.

16No ogbogolo osobu bee jejeji shɛmɛ shi umwono ata nu ukwunanga ubwa te kwuni na cɛnjɛ uuwa munji i ci ikete ubwa. Ụnjɛswa ubwa ụ shɛ avwuna buhanda, (40) apata aba shɛ umwono wa amɛ na shɛ Ohwolu Tijilo na hwuri una we elele.

17Ụnjɛswa wa angba na namɛ no odubo umwono ata wa amɛ ụ shɛ avwuna dupu-nu-talacɛ (80).

18E sweni umwono ata wa amɛ ogbogolo osobu, nazhɛ ee zwi ufwoto shikoko keeni modwodwo no ogbogolo ata, iwɛbɛ po utayɛ we elele hikeni shi nu umwono ata maa bụtụ kwụbɛ.

19Baa nanganɛ du ohwolu tijilo umwono ata wa amɛ umɛwɛɛ maa bo sho Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa ya AGWANGWAMA nu bwa.

20Ụnjɛswa umwono ata wa amɛ ụ shɛ avwuna buhanda, (40) uholo ubwa ụ shɛ avwuna buhanda, (40) uzoto ubwa ụ shɛ imbele i'ɛlɛ woshi (20). Bee sweni amɛ ubwa azhɛnarɛya tụrụmbɛɛ hwɛɛ, nazhɛ boo mo utukwu-ụrụpɛ no ogbogolo osobu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

21Bee sweni ohwolu tijilo umwono ata wa amɛ azhɛnarɛya tụrụmbɛɛ, nazhɛ bee beci shɛgba sha azhɛnarɛya no odubo umwono ata wa amɛ.

22Gana ata ee sweni umwono ata wa amɛ azhɛnarɛya hwɛɛ. Bee sweni du utukwu-ụrụpɛ na namɛ no ohwolu ata tijilo azhɛnarɛya.

23Bee shebi ụsụbwa iyi-uumwa nɛ 'yajɛ apiambɛ iyebi nụ ụ'wụ'wụ buta, bee shikecenji iŋ no ohwolu tijilo umwono ata wa amɛ. Uzoto ibɛ shɛ imbele i'ɛlɛ umpwa.

24Apiambɛ inɛ inɛ i shɛ imbele i'ɛlɛ itɛ itɛ, te beni ni ihiŋhiŋ upiambɛ inɛ ike i ci ihiŋhiŋ upiambɛ inɛ iyebi i shɛ imbele i'ɛlɛ umpwa.

25Uzoto inɛ ike ụ shɛ imbele i'ɛlɛ umpwa, a nangwụ ni iyi elele.

26Iyi ya aba ye elele i shɛ ike ike hwɛɛ tu uzoto ibɛ, ụ shɛ imbele i'ɛlɛ umpwa umpwa.

27Bee shikecenji ụsụbwa ijɛ ɛtɛ uumwa nu umwono ata wa amɛ, ike namɛ zalụ ye, inɛ iyebi namɛ zalụ na. Inɛ ike berishiji upiambɛ ibɛ woo to ụdatụ, inɛ iyebi berishiji upiambɛ ibɛ woo to ụdatụ. Inee ye bɛrishijɛ upiambɛ ibɛ uyebi na azuba, inɛɛ nɛ bɛrishijɛ upiambɛ ibɛ uyebi na azuba, apiambɛ ata twa ya na ashashɛ umwono ata wa amɛ.

28Bee sweni iyi-uumwa ɛtɛ hwɛɛ bɛ iyebi azhɛnarɛya.

29Baa ndanjɛ ofwoto iyi-uumwa nɛ 'yagajɛ apiambɛ keeni ishiwɛ keeni modwodwo na adatụ umwono ata wa amɛ hwɛɛ, tu na tupohondo.

30Bee sweni ta cɛnjɛ tu umwono ata wa amɛ, tu una tupohondo azhɛnarɛya.

31Bee shebi ukpa na 'yajɛ tɛkapɛshɛnga ti yebi nụ ụ'wụ'wụ buta, bee shiyeni uŋ no odubo umwono ata wa amɛ na shɛ Ohwolu Tijilo na Hwuri hwɛɛ. Ogbogolo akpa ata 'yajɛ ogongo a ta.

32Baa njɛ ofwoto iyi-uumwa ɛtɛ 'yajɛ apiambɛ, ti ishiwɛ keeni modwodwo. Bee sweni iyi-uumwa ɛtɛ azhɛnarɛya, ti i'wɛ'wɛ ɛtɛ, to modwodwo ma ata hwɛɛ.

33Bee shebi ukpa na 'yajɛ ogongo eneshi nụ ụ'wụ'wụ buta, bee shiyeni uŋ no odubo umwono ata ụ'wụtụ.

34Bee shebi du akpa eyebi a na 'yajɛ tɛkapɛshɛnga ti yebi nụ ụ'wụ'wụ buta.

35Baa njɛ ofwoto iyi-uumwa ɛtɛ 'yajɛ apiambɛ keeni ishiwɛ keeni modwodwo na akpa ata, bee sweni iŋ azhɛnarɛya ta nangwụ hwɛɛ ibɛ.

36Bee jwe ukpogwu nu umbe umwono ata, bo rungwutwonu uŋ na tuma tu na ti shiyegeni ezhibi i'wɛ'wɛ yo osobu keeni atayɛ na ee shebi na ashashɛ tusata ta ata tụ tatụ te elele.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

37E shiri ukoshilo umwono ata wa AGWANGWAMA nu upiana Biyebi na εε hiεŋ Ziv, na aba na tu go Sụlụmụn yε tugwama yaa namε shiywa shi neshi.

38Tu go Sụlụmụn ulwa shiywa umpwa-nu-boo-ko tu baa yε tugwama, nu upiana Bụtụndatụ na εε hiεŋ, Bul, ibε umwono ata hwuwowu tuma nu gana na ta ti'imanganga tu bwa tu namε hwεε. Shiywa shi cenje go Sụlụmụn mo umwono ata nazhε bee hwuwi uŋ tuma hwεε.

1 Shεgwuma Shi Hiiŋ 7

Go Sụlụmụn Mo Umwono Ukεnyi Ibwε

1Go Sụlụmụn mo umwono ubwa, shiywa umpwa-na-shεba-shε-tatụ nazhε bee hwuwi uŋ tuma hwεε.

2Ɛ hiεŋ izeci umwono ata wa amε uko maa, Uwapa Lebanon, ụnjεswa ubwa ụ shε avwuna kpakwụ, (200) uholo ubwa ụ shε avwuna dipi-yebi, (100) nazhε uzoto ubwa ụ shε imbele i'εlε talacε (30). Baa shεrε atukpa ezhibi osobu shεwala shi neshi, bee petengeni abatanε osobu tusata tu tatụ. Ikete ubwa du shε ogbogolo osobu.

3Ufwugwo ibε shε buhanda-ni-bε-tε (45). Buwala be elele 'yajε atukpa umpwa-na-ba a-ta (15). Ni i'wε'wε yo osobu oo to ukogo ubwa gana ikete.

4Apadụ adatụ umwono ata eyebi 'yajε agbahwụ na shamanε iwεlε itεtu, oo momo pononu eshe.

5Shidubo shε bwa, ta agbahwụ ubwa hwεε 'yagajε ogongo eneshi. Agbahwụ adatụ upada ye namε shiriri na a na upada uyebi.

6Umwono unya uko namba na oo mo na atukpa. ụnjεswa ubwa ụ shε avwuna dipi-yebi (100), uholo ubwa ụ shε avwuna dupu-ne-eshe-umpwa (60). U 'yajε angba na atukpa untanganε ukogo wa aba.

7Bu mo du umwono iwε idwεtwε ibwε, nu bwa baa duma ụshεrεya. Ɛ hiεŋ izeci ubwa, Umwono ụshεrεya. Bee sweni uŋ ogbogolo osobu te kwune na cεnjε tutu i ci ikete ubwa.

8Umwono na bεε zhε na nama ụ shε gana ata uko uko na ma shε shε vwε, u namε na aba umwono ata ụshεrεya. Bu meni du yεu Faro na shε biyikwo bwa umwono gana ata uko uko.

9Na atayε na zhεmanjε tebiye oo mo shimwono sha ata, tu ukpogwu ata ụ'wụtụ, te kwuni nu ukoshilo ubwa uuwa i ci ihiŋhiŋ. E shebi aŋ na ashεmbεrε bishebi, aa lụbε aŋ, ta amε ta aba.

10Na atayε na gembenji a na zhεmanjε du aba ee shiri ukoshilo umwono ata. Ụnjεswa wo ono oko a shε avwuna woshi (20) onoo oko shε avwuna umpwa-na-ba-ecihiŋ (16).

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

11E petengeni atayɛ ebiye a na ee shebi te teni cɛŋ keeni ezhibi osobu na azuba ubwa.

12E seci ukpogwu ata ụ'wụtụ tusata tụ tatụ na atayɛ ata ee shebi, tusata tu ko tɛ shɛ ne ezhibi osobu. Gana ata du aa njɛ nu umwono ata wa agwuma keeni umwono ata wa amɛ keeni odubo umwono ata wa AGWANGWAMA.

Ge Hiram Nanganganɛ Umwono wa Agwatana
(2 Shɛrụ 3:15-17; 4:1-10)

13Agwuma Sụlụmụn tumwanɛ atumwa maa a suyananɛ bụ bụtụ ata bu Taya ɛɛ hiɛŋ ge Hiram.

14Ge Hiram ata shɛ yɛu bululo bu ko na shɛ ụlamụ Naftali. Bishi bwa shɛ bụtụ bu Taya. Ge Hiram ba nda ugondu nɛ ɛtumburɛ, bɛ shɛ bugwoni nu ugondu wɛ ɛtumburɛ tɛnda, bɛ incɛ, ahaŋsa kaa du ci bu nu ugondu ata wɛ ɛtumburɛ. Baa shaananɛ bugwoni ni iyi tuswoswoswo tɛndangana nɛ ɛtumburɛ. Ge Hiram zhajɛ ụhiɛŋshɛ wa agwuma Sụlụmụn, baa njɛ ugondu we elele na agwuma eni bu hwɛɛ.

15Ge Hiram njɛ atukpa ɛtumburɛ eyebi no odubo umwono ata wa Agwatana. Uzoto wa aba ụ shɛ imbele i'ɛlɛ umpwa-ni-bɛ-tindɛtu, (18) unyomo wa aba ụ shɛ ụnjɛswa uhwohwo wa avwuna eneshi (4) na eri wo rungwutwonu aŋ.

16Baa ndanɛ atukpa ata ɛtumburɛ okwukwusu nkwodo, bee peteni ni ihiŋhiŋ aba hwɛɛ. Uzoto ukwukwusu ata uko ụ shɛ imbele i'ɛlɛ itɛ. Gobwonu du uholo ubwa ụ shɛ, imbele i'ɛlɛ itɛ.

17Boo to shɛgba nu ukogo ata bee peteni na atukpa ata, una una 'yajɛ shɛgba shɛ bwa shi cenje.

18Gobwonu du baa njɛ atukpa iwɛlɛ iyebi boo rungwutwonu tuhwolu ta ata, maa urugono ukwukwusu ata patanɛ na azuba apomɛgranati. Gobwonu du baa ndaananɛ iwɛ ukwukwusu ata uyebi.

19Okwukwusu ata baa njɛ bee peteni na azuba atukpa ata sụbɛ modwodwo mo odurungwu. Uzoto wa aba ụ shɛ imbele i'ɛlɛ ineshi.

20E peteni okwukwusu ata na atukpa ata, keeni na azuba okwukwusu ata namɛ na bụ'aŋbụ bo tuhwolu ta ata tutu rungwutwonu. Apomɛgranati rungwutwonu ogongo ata, una una shɛ tusata ti yebi, una una kaa namɛ kpakwụ (200).

21Bee shikecenji atukpa ata ɛtumburɛ no odubo umwono ata wa Agwatana. Boo po a na ata shikeni tuta izeci maa, Jakin. Boo po a na ata shikeni tuzuba izeci maa, Boaz.

22Baa njɛ okwukwusu tusumbo tu na tụ sụbɛ modwodwo mo odurungwu, bee peteni ni ihiŋhiŋ atukpa ata. Gana baa kwunanjɛ ugondu wa atukpa ata ta.

Okwokwo Ɛtumburɛ
(2 Shɛrụ 4:2-5)

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

23Nazhɛ baa njɛ okwokwo nɛ ɛtumburɛ, me'ilwo ma aba mɛ shɛ imbele i'ɛlɛ umpwa, uholo unu wa aba ụ shɛ imbele i'ɛlɛ itɛ, ụnjɛswa uhwohwo na rungwutwonu acɛbɛ aba ụ shɛ imbele i'ɛlɛ talacɛ.

24E ndepengeni shikoko shɛ ɛtumburɛ tuta ti izhɛmi yo okwokwo ata, shɛ shɛ iwɛlɛ iyebi, shɛ swanɛ no okwokwo ata mɛrɛ, shɛ shɛ imbele i'ɛlɛ umpwa. Bee ndepengeni aŋ te teni cɛŋ no ohwolu elele.

25E peteni okwokwo ata na aba inɛ umpwa-ni-bɛyebi, nɛ oo mo nɛ ɛtumburɛ. Etwenyi inɛ ɛtɛ twatwagwụ na anya. Inɛ ɛtɛ itɛtu ngbaracɛ tuzuba, itɛtu ngbaracɛ uwaŋna-twonuo, itɛtu ngbaracɛ tuta, nazhɛ itɛtu ngbaracɛ uwaŋna-banụ yoo momo pononu uvwi hwɛɛ ibɛ, nazhɛ okwokwo ata patanɛ ya na ashashɛ aba.

26Me'inswo mo okwokwo ata mu hwuri me'inswo mo okwokwo elele i ci kpalụ tatụ. Acɛbɛ aba sụbɛ unu Ukwopi, a shɛ ụsụbwa tụbwadụ to modwodwo mo odurungwu. Okwokwo ata a ya meni mu nhilwo ugbaa-uko (2,000).

27Baa njɛ du ihɛŋtu i tukokwulo umpwa nɛ ɛtumburɛ, ụnjɛswa ibɛ ụ shɛ imbele i'ɛlɛ ineshi, uholo ibɛ ụ shɛ imbele i'ɛlɛ ineshi, uzoto ibɛ ụ shɛ imbele i'ɛlɛ itɛtu.

28Gana aa njɛ akatakpa aba na: a 'yajɛ, n'nlo, n'nlo ma aba mu patanɛ na shɛkpada sha aba.

29Baa njɛ ụsụbwa izeci, baa njɛ ụsụbwa inɛ ye eyi, keeni iyi-uumwa ɛtɛ 'yajɛ apiambɛ, bee peteni na azuba n'nlo ma ata mu patanɛ na shɛkpada sha ata. Boo mo n'nlo ma ata tuta keeni na azuba izeci ɛtɛ keeni inɛ ɛtɛ.

30Ụhaŋtụ ata we elele 'yajɛ ikɛgbɛ yɛ ɛtumburɛ ineshi keeni shokwuto shɛ ɛtumburɛ. Ụhaŋtụ ata we elele 'yajɛ esugwulumi ɛtumburɛ eneshi a na bee shikecenji, bee cimbengeni maa a jilanɛ ikɛgbɛ ɛtɛ ineshi. Gana ata du bee shikecenji tuzuba ti ibɛ. A njɛ iŋ tisemberi no modwodwo mu na mu barashagwụ.

31ụnjɛswa wa ashɛmbɛrɛ oko tikiri kiri na shikeni na azuba ihɛŋtu ɛtɛ ụ shɛ ombolo u'ala oko, nazhɛ ee zwi tuta, ombolo u'ala oko na ashashɛ. A njɛ aŋ ogongo, a njɛ shɛ aŋ kwururu o.

32Ikɛgbɛ ɛtɛ ineshi namɛ tuta, shokwuto shi ikɛgbɛ ɛtɛ shi to na ashɛmbɛrɛ ata shikekeni. Uzoto bukagba ata bu ko ụ shɛ imbele i'ɛlɛ iyebi na ashashɛ.

33Ikɛgbɛ ibɛ i shɛ gana ikɛgbɛ ihɛŋtu ujasa. Shokwuto shi ibɛ, tu ugba ibɛ, te ewiri ibɛ, tu uhobu ibɛ hwɛɛ i shɛ ɛtumburɛ.

34Atukpa eneshi namɛ tuta ti ihɛŋtu ɛtɛ a na untanganɛ iŋ, oo togwu atukpa ata aa shɛ ya iyi ike ni ihɛŋtu ɛtɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

35I 'yajɛ ụshɛmbɛrɛ uko u tukwururu na rungwutwonu ụhaŋtụ we elele. Uholo ubwa ụ shɛ ashashɛ ombolo u'ala uko, o togwu uŋ nu ụshɛmbɛrɛ ihɛŋtu ɛtɛ, yaa shɛ ya iyi ike.

36A njɛ atukpa ata keeni a na ata aa njɛ ihɛŋtu gom tisemberi no ofwoto iyi-uumwa ɛtɛ 'yajɛ apiambɛ, keeni izeci keeni ishiwɛ. Ofwo elele na ohwolu namɛ ba mana iŋ n'nlo ma ata hwɛɛ tutu rungwutwonu.

37Gana baa njɛ ihɛŋtu ɛtɛ tɛ. I namɛ iyiri uko hwɛɛ ibɛ. Tugombo ibɛ, tu uholo ibɛ nangwụ hwɛɛ.

38Nazhɛ baa njɛ agbamgbam ɛtumburɛ umpwa. Ụhaŋtụ we elele 'yajɛ ugbamgbam uko, una we elele eri wa ya meni mu nhilwo buhanda. Uholo una uko ụ shɛ imbele i'ɛlɛ ineshi.

39Bee tileni ihɛŋtu ɛtɛ, itɛ namɛ tuta tu umwono ata, bee tileni itɛ tuzuba tu umwono ata. Bee shiri okwokwo ata tuta tu umɛwɛɛ, to dongonu geri bu uwaŋna-banụ bu umwono ata.

Ti'imanjɛ ti I'wɛŋnɛ nɛ Aa Njɛ Ugondu ata

(2 Shɛrụ 4:11—5:1)

40Boo mo du sasana nkwasha, tu n-ngowo, ta agbamgbam. Gana ge Hiram kwunanjɛ ugondu we elele na agwuma Sụlụmụn eni bu hwɛɛ iwɛ Umwono ata wa AGWANGWAMA ta.

41Atukpa eyebi shikekeni keeni okwukwusu ata aa njɛ gana nkwodo patanganɛ na azuba atukpa ata. Agbahwụ tụpatakwụ patakwụ eyebi a shɛ iwɛ maa a njɛ okwukwusu ata nkwodo tisemberi na azuba atukpa ata.

42Apomɛgranati ata akpakwụ eyebi, (400) aa njɛ iwɛlɛ iyebi a shɛ iwɛ agbahwụ ata tupatakwụ patakwụ eyebi, una una ụ shɛ maa a njɛ okwukwusu ata nkwodo ee peteni na azuba atukpa ata tisemberi tutu rungwutwonu.

43Akatakpa ata umpwa, namɛ na agbamgbam ata umpwa.

44Okwokwo ata oko keeni inɛ ɛtɛ umpwa-ni-bɛ-iyebi namɛ tuta ta aba.

45Ge Hiram ndanɛ agwuma Sụlụmụn nkwasha, tu n-ngowo, ta agbamgbam iyi tizhizhongo hwɛɛ iwɛ Umwono ata wa AGWANGWAMA. Nɛ ɛtumburɛ na namɛ rụmbɛɛ kaa baa njɛ iŋ hwɛɛ.

46Nu udadarɛ Jodan, na namɛ na ashashɛ Sukot nu Zaretan, apata agwuma njɛ ijɛ hwɛɛ na cɛnjɛ-ti-i'wɛŋnɛ.

47Go Sụlụmụn menji shi ugombo ijɛ ɛtɛ kpaaŋ o, iwɛnɛ ti yee gembi ufwugwo duwa. E menji shi ya ufwugwo wɛ ɛtumburɛ na aa njɛ i'wɛŋnɛ ɛtɛ o.

48Go Sụlụmụn njɛ i'wɛŋnɛ elele nɛ namɛ nu Umwono ata wa AGWANGWAMA, tu utukwu-ụrụpɛ ata wa azhɛnarɛya, tu uteburu ata wa azhɛnarɛya iwɛ akara agba [AGWANGWAMA] tupatangana,

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

49te eteburu-asụtụla tupatangana umpwa a na aa njɛ na azhɛnarɛya tụrụmbɛɛ,
a na namɛ no ohwolu ata Tijilo na Hwuri hwɛɛ. A ta namɛ nu u'ala ubiye, a ta
namɛ nu u'ala ugwulwo, to modwodwo, ta asụtụla, ta shɛpashɛ,

50te ekwepi, ta shilumekeshi sha asụtụla, ta agbamgbam ata gembenji, ta
agbamgbam ata gwụmwatangwụ iwɛ iturɛre tuzwono, ta apalụ ata iwɛ ulwa
tutala, ti iyi ukpa umwono wa Agwatana na hwuri Ofwo vwɛ ne Tijilo Hwɛɛ
tukapa keeni akpa shimwono shu ukpogwu. Na azhɛnarɛya na namɛ rụmbɛɛ aa
njɛ i'wɛŋnɛ ɛtɛ hwɛɛ.

51Aka na ta agwuma Sụlụmụn hwuwi ugondu umwono ata wa AGWANGWAMA
tɛnda hwɛɛ, nazhɛ bee suje iyi elele nɛ bishi bwa ge Devid tileneni la Agwatana,
bee zweni iŋ no shimwono sha ata shi i'wɛŋnɛ, ta azụrụfa, ta azhɛnarɛya keeni
iyi-uhwugwa ukekeshi nɛ vwɛ hwɛɛ.

1 Shɛgwuma Shi Hiiŋ 8

E Tecinji Ikpɛtɛ Unu-tutwa nu Umwono ata wa AGWANGWAMA

(2 Shɛrụ 5:2—6:2)

1Nazhɛ agwuma Sụlụmụn suyanɛ n-nyarɛ mi Isrɛl hwɛɛ, te ehiu alamụ, ta
shɛgwuma shu nhwaŋ hwɛɛ, maa a ulwa no ofwo ubwa nu Jɛrusalɛm; iwɛ maa ɛ
bɛcinjɛ Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa ya AGWANGWAMA nu Zayon na shɛ Ụshɛpwụ
Devid.

2Ibɛ po atwa Isrɛl hwɛɛ ụlwatagwụ no ofwo agwuma Sụlụmụn na aka bi isene
unyasa, nu upiana Bicenje, na ɛɛ hiɛŋ, Etanim.

3Aka na tu n-nyarɛ mi Isrɛl mu ulwa hwɛɛ, nazhɛ onongbo shepi Ikpɛtɛ ɛtɛ.

4Aa shapɛ Ikpɛtɛ ɛtɛ ya AGWANGWAMA, onongbo keeni Alivai suji du tu udulo
ata tu'ulwatagwụ keeni i'wɛŋnɛ ɛtɛ tijilo ga namɛ apata hwɛɛ.

5Nazhɛ agwuma Sụlụmụn keeni tu'ulwa ta atwa Isrɛl a na namɛ pu bwa hwɛɛ
hwuleni Ikpɛtɛ ɛtɛ ya AGWANGWAMA umbe, maa a na ta arụpɛ ni inɛ keeni
agwụdụ na zasa tɛrɛta maa e mepi ufwugwo ibɛ.

6Nazhɛ onongbo shi Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa ya AGWANGWAMA no ohwolu ibɛ nu
umwono wa amɛ, na Hwuri una vwɛ ne Tijilo Hwɛɛ, tuta ta apiambɛ iyi-uumwa
ɛtɛ.

7Apiambɛ iyi-uumwa ɛtɛ ubi ikpɛtɛ ɛtɛ, apiambɛ aba urigeni Ikpɛtɛ ɛtɛ, ti imbele
ɛtɛ aa 'waŋna ikpɛtɛ ɛtɛ hwɛɛ.

8Ama imbele Ikpɛtɛ ɛtɛ njisanjɛ harɛ yee hikekeni no ofwo ata tijilo na namɛ nu
umwono ata wa amɛ. Ama i beni shi tuba no tupohondo maa bụtụ kwụbɛ iŋ o, i
ta namba apata taa hwayɛ.

9I zasa iyi elele nɛ zweni na amɛ Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa o, semi atayɛ ata
tụpatakwụ patakwụ eyebi, go Moses zweni la ni ibɛ ni Ishɛmɛ ɛtɛ Horɛb

© 2008 Bible Society of Nigeria.

AGWANGWAMA twa la unu na atwa Isrɛl kiri na aka na ta a banɛ la na cɛnjɛ ti Ijipti.

10Aka na to onongbo banɛ no Ohwolu ata Tijilo, nazhɛ udomu shini umwono ata wa AGWANGWAMA.

11Iwɛbɛ po onongbo eri shi o shikono apata maa a njɛ ugondu wa aba iwɛ udomu ata, iwɛnɛ tu ụjɛrụma wa AGWANGWAMA shini umwono ata wa AGWANGWAMA.

12Nazhɛ go Sụlụmụn hiɛŋ, AGWANGWAMA, Gabụ bi peteni uwaŋna na tụla, ebi teri kaa maa nama no odomu na 'yajɛ tishi.

13M bi meni umwono ga ụ'wụtụ maa ụ shɛ ofwo na maa nama unyizo-nom.

N-ndumwa mu na go Sụlụmụn Dumanjɛ na Atwa ata
(2 Shɛrụ 6:3-11)

14Ibɛ po agwuma jishirijɛ eshe ubwa geri na atwa ubwa namɛ, bee peni tu'ulwa ti Isrɛl hwɛɛ uwebiye na aka na tɛ ɛ ishijɛ ee shikekeni nu umbe ubwa.

15Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Shɛtana ma AGWANGWAMA na shɛ Agwatana atwa Isrɛl, na ụrɛcɛnjɛ iyi nɛ bee shileni la Devid bishi mi unu nu unu ubwa, bɛɛ hiɛŋ.

16Taa na aka na ti Ngɛɛ bɛcinjɛ la atwa mi Isrɛl ni Ijipti, i zasa ụshɛpwụ we elele na Ngee teri na alamụ Isrɛl hwɛɛ maa o mo umwono mu maa izeci mi nama apata o, semi ge Devid kiri Ngee teri maa sha uhiu wa atwa mi Isrɛl hwɛɛ.

17I kwụlanɛ la bishi mi ge Devid maa mana AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl umwono.

18Ama AGWANGWAMA hiɛŋ bụ, I zhɛmɛ ta abu 'yajɛ ahaŋsa maa m meni umwono.

19Ama shɛ gabụ tuba bi zhɛ bu ma m mana umwono ata o! Ama yɛu bu nɛ ɛbi zhɛ ba mata ni ikɛnyi bu, ubwa zhɛ ma m mana umwono ata.

20Ibɛ po Agwatana ụrɛcɛnjɛ ga n-ndumwa ma ata bee shileni la bishi mi unu. Gamba na n yɛ ya ga tugwama te bishi mi ni Isrɛl, Ngee meni ga kaa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl umwono ata.

21Ngaa ndanɛ Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa ya AGWANGWAMA ohwolu na maa i sho. Ibɛ shɛ Ikpɛtɛ ɛtɛ baa twa la unu no ogwunukwoshi tu aka na ti bɛɛ bɛcinjɛ aŋ na cɛnjɛ ti Ijipti.

Adua na go Sụlụmụn Njɛ
(2 Shɛrụ 6:12-42)

22Nazhɛ go Sụlụmụn zhe bee shikeni nu utukwu-ụrụpɛ wa AGWANGWAMA, ne eshe atwa Isrɛl hwɛɛ, bee suji i'ɛlɛ ibwɛ na azuba,

23bɛɛ hiɛŋ, Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana atwa Isrɛl, i zasa Agwatana na shɛ gana bụ o, okwo na azuba, okwo nu unyizo. Gabụ ba untangana unu bu tutwa

© 2008 Bible Society of Nigeria.

keeni tulubo tụ bụ ti tikpeke no ofwo miaụŋ-mu-ugondu bu a na ma bu 'wa na ahaŋsa aba oko hwɛɛ.

24Gabụ kaa bu untanganɛ unu na ebi shileni la bishi mi ge Devid na shɛ yɛu bu ugondu nu unu bu, ni i'ɛlɛ bu kaa abɛ njɛ maa i sɛ hwayɛ ga.

25Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl, untangana kaa unu na ebi shileni la bishi mi ge Devid na shɛ yɛu ɛtɛ bu ugondu. Ibɛ shɛ unu ata ebi shileni bu la, ɛbi hiɛŋ, Bi zha shɛ ba vwunga kwukwuŋ bụtụ na zhɛ na ya tugwama ti Isrɛl nu ukpogwu bụ, ti yaa shɛ miaụŋ mụ bụ ma pana abashɛ maa a na ma ndana iyi elele gana na ta abu n ndanɛ iyi.

26Oo Agwatana Isrɛl, ma bụ lụpa, lono maa go unu ata ebi shileni la yɛu ɛtɛ bu ugondu na shɛ bishi mi ge Devid u shikono dimi.

27Asha Agwatana zhɛ a nama ga na cɛnjɛ tu unyizo hŋ? Kwụba azuba na gembi uhwuri iyi elele a bụ twa sụ tunama o, gana naa ya umwono ga Ngoo mo eri mo bu gombo tunamaa?

28Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana mi, okwo ti yaa shɛ gana ata hwuga adua yɛu-ugondu bu keeni tutabwa tu bwa, shɛlaga n'ungwa mi mi keeni adua na Ama nda hwayɛ ga.

29Ge eshe bu na ngbaraka umwono ga tu ụjita tu uwaŋna, aba shɛ ofwo ata ɛbi hiɛŋ, Izeci mi zhɛ ya nama apata iwɛ maa na shɛlaga adua na yɛu gɛ bu ugondu zhɛ na nda epe.

30Na hwuga tutabwa ti yɛu gɛ bu ugondu keeni adua atwa bụ Isrɛl. Aka elele na aa zhajɛ maa a njɛ adua, hwuga adua aba ta abụ namɛ taa na azuba ata abɛ jɛjɛ, iwɛ maa gengeni aŋ iwɛwɛ ya aba.

31Yaa shɛ bụtụ be elele njɛ binya bwa iwɛwɛ, aa njɛ bụ maa ga ta-tuwa, baa zhajɛ nu utukwu-ụrụpɛ ga namɛ nu Umwono ga bụ, boo to-tuwa,

32asha hwulaga taa na azuba ata abu namɛ, maa jɛmɛ ụshɛrɛya miaụŋ mụ bụ mu ugondu. Bụtụ be elele na maa wụmɛ, pana bụ ulwapɛ na teni cɛŋ nu bwa, ama ganga bụtụ na n-ndumwa-zhɛmɛ, maa ndanɛ bụ te teni cɛŋ gana na te tiririri tu bwa tu namɛ.

33Aka elele na ta atwa i'ime atwa bụ Isrɛl lasụ aŋ iwɛnɛ ta a bɛ njɛ iwɛwɛ, yaa shɛ ɛɛ jishirijɛ pụ bụ ee leni-unu iwɛwɛ ya aba ni izeci bu, aa bụ tabwa nu Umwono ga,

34asha hwuga adua aba ta abu namɛ taa na azuba maa gengeni atwa bụ Isrɛl iwɛwɛ ya aba, maa gwuricinji aŋ sasana na cɛnjɛ tu na ebi peni la ogwunukwoshi aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

35Aka na atwa bụ bɛ njɛ iwɛwɛ, nazhɛ abɛ 'imɛ eshilo maa kede ngbo, yaa shɛ aa
jɛshɛrɛjɛ shɛhaŋsa aa zhajɛ nu Umowno ga, ee meme zucinje, aa njɛ adua, iwɛnɛ
abu sukakanɛ aŋ,

36hwuga adua aba ta abu namɛ taa na azuba maa gengeni miaụŋ mụ bụ mu
ugondu a na shɛ atwa Isrɛl iwɛwɛ ya aba. Mbisogono aŋ uhwaŋna bụ te teni cɛŋ.
Pana aŋ eshilo na cɛnjɛ tụ bụ tu na ebi peni aŋ maa a yɛ-ogwu tuba.

37Yaa shɛ imunɛ layɛ na cɛnjɛ tu ga, okwo ụngwụ uko ụwɛ u mburusonu, okwo
ulwa kwụnɛ iyimɛyɛ, okwo ugarɛrɛ ụ 'imɛ iyimɛyɛ, okwo ovworo, okwo a'nywa,
kwo kaa atwa i'ime atwa bụ Isrɛl sukakanɛ aŋ na ashɛpwụ aba, okwo tishikpe te
elele, kwo kaa iyiri ụngwụ we elele layɛ na ashashɛ aba;

38yaa shɛ bụtụ be elele kwo kaa atwa bụ Isrɛl hwɛ hwɛɛ njɛ adua aa bụ tabwa
iwɛnɛ ti yaa gwumanɛ aŋ, ee suje i'ɛlɛ ya aba aa sakanɛ iŋ geri bu Umwono ga
na adua aba,

39asha hwuga adua aba taa na azuba ata abu namɛ, maa gengeni aŋ iwɛwɛ ya
aba, maa mbiyeni aŋ du te teni cɛŋ nu gana na ebi mepi amɛ bụtụ bụtụ. Iwɛnɛ po
gabụ gobuko kiri bi mepi shɛmɛ sha atwa kpaaŋ,

40iwɛ maa a bụ mụnɛ ụjɛrụma na aka elele na ta a namɛ na cɛnjɛ tu ga ebi peni
la eshi tu.

41Gobwonu du, yaa shɛ bụtụ na shɛ shɛ bụtụ bụ bi Isrɛl na namɛ na cɛnjɛ ta ata
tu namɛ taa dụlụ, zhajɛ iwɛ izeci bu,

42iwɛnɛ ɛɛ zhɛ a hwuga iwɛ izeci ɛtɛ bu i'wɛtwɛ, keeni iwɛ ugondu bu ukpahiŋ
ụ'wụtụ na abu ndanɛ atwa bụ. Yaa shɛ kaa baa zhajɛ baa njɛ adua ni zeci bu nu
Umwono ga,

43hwuga du adua ubwa taa na azuba ata abu namɛ, maa ndanɛ bụ du iyi elele nɛ
baa bụ lụpɛ, iwɛ maa atwa unyizo ga kpaaŋ mepi izeci bu maa a bụ mụnɛ du
ụjɛrụma gana na ta atwa bụ Isrɛl ma bụ muna ụjɛrụma; iwɛ maa e mepi maa
Umwono ga Ngoo mo ụ shɛ iwɛ maa a na bu zhɛba nu bwa.

44Yaa shɛ kaa atwa bụ beni maa a njɛ ujasa na atwa i'ime ya aba geri elele na abụ
tumwanɛ aŋ. Yaa shɛ aa panɛ eshe aba geri bụ ụshɛpwụ ga bụ ebi teri keeni geri
bu Umwono ga Ngee bi meni aa njɛ adua,

45asha hwuga adua aba keeni tutabwa ta aba taa na azuba ata abu namɛ, maa
ndanɛ aŋ iyi elele nɛ aa bụ lụpɛ.

46Yaa shɛ aa bɛ njɛ iwɛwɛ, iwɛnɛ ti yaa zasa bụtụ na njɛ shɛ iwɛwɛ, amɛ bụ kaa
hashɛganụ na aba, ebi leni maa atwa i'ime ya aba eri aŋ maa e suji aŋ na cɛnjɛ ta
aba, okwo ta a dụlụmɛ, kwo kaa to o gwumwonu,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

47yaa shɛ ee teyinje na cɛnjɛ ta ata ta atwa i'ime ya aba a na aa shɛ ajama aba, yaa shɛ aa jɛshɛrɛjɛ-shihaŋsa sha aba aa bu tabwa okwo na cɛnjɛ ta ata ta atwa i'ime ya aba a na 'imɛ aŋ. Ɛɛ hiɛŋ, Tɛ njɛ iwɛwɛ, i'wɛtwɛ keeni tugworozwo.

48Yaa shɛ aa jɛshɛrɛjɛ-shihaŋsa sha aba na tɛkana no tugom na cɛnjɛ ta ata ta atwa i'ime ya aba a na 'imɛ aŋ, aa panɛ eshe aba geri ba cɛnjɛ tu ga ta aba ebi peni la ogwunukwoshi aba. Aa njɛ adua no ofwo bu, ibɛ shɛ ụshɛpwụ ata ebi teri keeni Umwono ga Ngee bi meni,

49asha hwuga adua aba keeni tutabwa ta aba ta abu namɛ taa na azuba, maa ndanɛ aŋ iyi elele nɛ aa bụ lụpɛ.

50Gangana atwa bụ iwɛwɛ keeni tipindo tu na ee bi pindeni, maa hieci inyɛmɛnyɛmɛ ya aba ne eshe atwa i'ime ya aba a na 'imɛ aŋ a na njɛ aŋ ajama aba, maa a njɛ uwanyi wa aba.

51Iwɛnɛ po atwa bụ aa shɛ, aba shɛ atwa na ɛbi bɛcinjɛ na cɛnjɛ ta ata ti Ijipti, tɛ shɛ gana ukwokwo ulwa ụshɛmbɛrɛ.

52Ge eshe bu kwụbɛ tutabwa tu na yɛu bu ugondu ma bu tabwa keeni tutabwa ta atwa bụ Isrɛl, maa no shilo acɛbɛ na aka elele na aa bụ suyanɛ.

53Iwɛnɛ po aba kiri ebi teri na amɛ edenji elele na namɛ nu unyizo ga maa a shɛ atwa bụ. Gana na ta abɛ jɛmɛ la nu unu yɛu bu ugondu go Moses. Oo AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, gabụ kaa bu bɛcinjɛ la ogwunukwoshi tu na cɛnjɛ ti Ijipti.

Go Sụlụmụn Peni Atwa ata Uwebiye na Adua Ubwa Umɛwɛɛ

54Aka na tu go Sụlụmụn hwuwi adua keeni AGWANGWAMA tutabwa hwɛɛ, bɛɛ ishijɛ bee genji utukwu-ụrụpɛ ata wa AGWANGWAMA bee ge kwuzhi, bee suji i'ɛlɛ ibwɛ na azuba.

55Ti bɛɛ ishijɛ bee shikeni, bee peni tusotulonu ta atwa Isrɛl hwɛɛ uwebiye na rụhwụŋ rụ 'wụtụ, bɛɛ hiɛŋ,

56Zhemonjino ma AGWANGWAMA na peni atwa ubwa Isrɛl ụhinjanụ gana na ti bee shiri la unu ibɛ. Iyi ibiye ye elele nɛ bee shiri la unu tedure ni yɛu ibwɛ ugondu go Moses, okwo ike ibɛ ngwuri shi o.

57AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu namɛ no tu gana na tu baa namɛ la ne eshi tu. Kede ma tu ganga kwo kaa maa mo ti jinoko kwukwuŋ.

58Ama gɛ jishirijɛ shɛhaŋsa shi tu maa shi gwure pu bwa, maa ta 'wa ihwɛŋnɛ ibwɛ, maa ta untangana du unu ubwa tụpana keeni andwa ubwa hwɛɛ, to onu ubwa tɛtɛtagana keeni iyi elele nɛ bee peni la eshi tu unu ibɛ hwɛɛ.

59Ga AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hwụjɛ tutabwa tu na Ngaa tabwa bụ tụ ụjita tu uwaŋna. Ga untangana iyi nɛ Gamba na n shɛ yɛu ibwɛ ugondu keeni atwa ubwa Isrɛl a jala nu gana na tu utakashɛ na wa ta aŋ namɛ iyi-heri.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

60Ga atwa elele na namɛ nu unyizo ga mepi maa AGWANGWAMA ubwa kiri shɛ Agwatana, i zasa binya ta namba ya o.

61Ama ga shihaŋsa shi hiŋ shi namana AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu hwɛɛ, maa hi 'wa andwa ubwa, maa du hi untangana onu na bee hi peni gana na ta ahia nda tutu i ci aka ga.

E Shileni Agwatana Umwono Ubwa
(2 Shɛrụ 7:4-10)

62Nazhɛ agwuma, na atwa Isrɛl elele na namɛ pu bwa peni AGWANGWAMA arụpɛ.

63Go Sụlụmụn peni AGWANGWAMA ụrụpɛ wa amɛ-olom ni inɛ yo o igbɛɛ-umwpa-nu-boo-ko (22,000) keeni agwụdụ igbɛɛ-dupu-ne-eshe-umpwa (120,000). Nazhɛ agwuma, na atwa ata hwɛɛ shileni AGWANGWAMA Umwono ubwa, aa njɛ uŋ tijilo.

64Nụ ụjita ata gbaa ibɛ agwuma Sụlụmụn njɛ ashashɛ ukpogwu ata namɛ nu umbe Umwono wa AGWANGWAMA shɛshɛshɛ ne tijilo tɛnda uŋ. Apata boo to ụrụpɛ tuhwoŋzhingo keeni ụrụpɛ tiya, keeni arụpɛ manɛbɛ mu usunda ata oo to ụrụpɛ wa amɛ-olom. Iwɛnɛ po utukwu ata ụrụpɛ utumburɛ na namɛ nu umbe AGWANGWAMA twa sụ maa u leshiji ụrụpɛ tuhwoŋzhingo, nu una tiya keeni manɛbɛ mụ ụrụpɛ ata wa amɛ-olom hwɛɛ o.

65Go Sụlụmụn na atwa Isrɛl kpaaŋ njɛ isene umwono wa Agwatana tishilono bu na aka ata. Ufwugwo ụ'wụtụ zhajɛ aa ụlwataganụ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu apata Jitɛ icenje icenje iyebi, ibɛ shɛ Jitɛ umpwa-ni-bɛ-neshi. A bananjɛ te kwune no tutono tu Hamat, tutu i ci isese Ijipti.

66Tụ ụjita ụtụndatụ u ci, nazhɛ agwuma genji atwa ata maa e hwuri ujiyo, ibɛ po atwa ata zhemonjino agwuma nazhɛ ee hwuri ujiyo. Unyasa shini na shɛmɛ sha aba keeni amɛ-olom iwɛ iyi ibiye nɛ AGWANGWAMA ndanɛ yɛu ibwɛ ugondu ge Devid keeni atwa ubwa Isrɛl.

1 Shɛgwuma Shi Hiiŋ 9

Agwatana Bananɛ Sụlụmụn Sasana
(2 Shɛrụ 7:11-22)

1Aka na tu go Sụlụmụn hwuwi Umwono wa AGWANGWAMA tuma hwɛɛ, ti ihwɛ ya agwuma keeni iyi elele nɛ baa jala tuma hwɛɛ.

2Nazhɛ AGWANGWAMA bananɛ bụ sasana caakwụ na aka yebi gana na baa bananɛ bụ la na aka hiiŋ ni Gibion.

3AGWANGWAMA hiɛŋ bụ, N hwụjɛ adua bụ keeni tutabwa ta ata abu n tabwa. N nduwa Umwono ga obu mo tijilo, Ngee shiri kaa izeci mi nu bwa unyizo-nom. Eshe mi keeni amɛ mi zhɛ a nama apata aka elele.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4Inɛɛ bụ i shɛ, yaa shɛ abu ma ndana iyi na tɛkana keeni ne tiririri ta ahaŋsa, gana na bishi bu ge Devid njɛ la, aba nda kaa iyi te teni cɛŋ, aba nda kaa iyi elele nɛ Ngee bi peni-unu, aba untangana kaa shikpogo shi mi keeni onu mi tɛtɛtagana hwɛɛ,

5nazhɛ Ngɛɛ zhɛ mo shikicingo idwɛtwɛ tugwama tụ bụ ni Isrɛl unyizo-nom, gana na Ngee shileni la bishi bu ge Devid unu, Ngɛɛ hiɛŋ bụ, Bụtụ na zhɛ na ya tugwama ti Isrɛl zha shɛ ba vwunga ni ihwɛ bu kwukwuŋ.

6Ama yaa shɛ ahiɛ jɛshɛrɛjɛ ehi n genji tu'wa, ta ahiɛba ta miaụŋ mi hiŋ, ahiɛ untanganɛ shɛ unu na Ngee hi peni keeni unu na Ngaa hiɛ tɛtaganɛ keeni andwa mi hwɛɛ, ehi zhe maa hi na zhɛba tuwa,

7asha N zhɛ ma bacɛnga atwa mi Isrɛl na cɛnjɛ ta ata Ngee peni aŋ la. Ngɛɛ zhɛ du kaa ma laka Umwono ga Ngaa njɛ tijilo ni izeci mi. Aka ata iwɛ atwa Isrɛl zhɛ ya shana atwa ushwa keeni iyi ya azunga.

8Umwono ga zhɛ wo hwuŋzwo wa sha uzagwuma; u zhɛ wa dama atwa elele na kwụbɛ uŋ tɛ ɛ zhɛ tɛkashɛka. Ɛ zhɛ na ta uŋ ashɛshɛrụwụŋ, ɛ hiɛŋ, Iwembe po AGWANGWAMA njɛ cɛnjɛ tu ga keeni Umwono ga gana gaa?

9Nazhɛ atwa ata zhɛ ɛ jishijɛ, ɛ hiɛŋ, Iwɛnɛ ta a lacɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana aba, na bɛcinjɛ la eshi aba na cɛnjɛ ti Ijipti, aa 'imɛ tuwa ta aba u'ala, aa zhɛba tụ, iwɛbɛ po AGWANGWAMA shapɛrɛganɛ aŋ abara ga ne ebe.

Unu-tutwa Sụlụmụn ne Hiram iwɛ Tuma
(2 Shɛrụ 8:1-18)

10Nu ukwunanga shiywa woshi shɛ na go Sụlụmụn ba ma shimwono shɛ ga shi yebi. Umwono ata wa AGWANGWAMA keeni ihwɛ ya agwuma.

11Ge Hiram na shɛ agwuma Taya panɛ Sụlụmụn i'wɛ'wɛ yo osobu keeni inɛ yo orokwo, ta azhɛnarɛya i ci gana na tu ukekeshi ibɛ ga nda bụ. Iwɛbɛ po agwuma Sụlụmụn peni bu ashɛpwụ a'wụtụ a'wụtụ woshi na cɛnjɛ ti Galili.

12Ama aka na ge Hiram banɛ nu Taya baa kwụbɛ ashɛpwụ ata go Sụlụmụn peni bu, i kwụlanɛ shɛ bụ o.

13Bɛɛ hiɛŋ bụ, Ɛ-yɛu-bino mi, ashɛpwụ imbe nɛ bwaa ebi m penii? Iwɛbɛ po aa ta suyana ashɛpwụ ata maa cɛnjɛ tu Kabul taa hwayɛ.

14Ge Hiram kaa tumwananɛ agwuma Sụlụmụn azhɛnarɛya arinya dipi-yebi-nu-woshi (120).

15Inɛ gɛ ibɛ shɛ ecilo no po agwuma Sụlụmụn njɛ atwa ni iji boo mo Umwono wa AGWANGWAMA keeni una ubwa umwono, keeni Milo, keeni uba na rungwutwonu ụshɛpwụ Jɛrusalɛm. Ni ibɛ du boo mo ashɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ Hazo, keeni Migido, keeni Gɛzɛ sasana.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16Agwuma Ijipti ga Faro leshiji ụshɛpwụ ata Gɛzɛ, bee sepi uŋ ulwa, baa kwụnɛ atwa Kenan a na ga jɛjɛ nu bwa. Bee peni uŋ yɛu ɛtɛ ibwɛ yo o go Sụlụmụn zeni gana upwaŋ na ti bɛɛ zhɛ tụmbụla.

17Ama go Sụlụmụn meeneni Gɛzɛ ata keeni Bɛt-horon ata namɛ tuta tu bwa,

18keeni Bealat keeni Tama ata namɛ nụ ụshɛka ata namɛ na cɛnjɛ tu Juda.

19Boo mo du ashɛpwụ i'wɛŋnɛ tuswaka, ta ashɛpwụ ata baa swaka ihɛntu ibwɛ ujasa, ta ashɛpwụ asụcɛ idɛkwɛ ibwɛ, to ofwo elele na baa jala maa ma nu Jɛrusalɛm, ti Lebanon keeni cɛnjɛ tu na baa untanganɛ nu ụhwada ubwa hwɛɛ.

20Atwa elele na shɛ A'amo, nɛ Ɛhit, nɛ Ɛpɛrɛz, na Ahiv keeni Ɛjɛbus, a na shɛ shɛ amamata Isrɛl a na ta vwɛ la na cɛnjɛ ta ata,

21miaụŋ ma aba tuba go Sụlụmụn njɛ ajama maa a na ndana bụ ugondu iji taa hwayɛ, iwɛnɛ ta atwa Isrɛl kwụnɛ shɛ aŋ la hwɛɛ na aka na te e leshiji cɛnjɛ ta ata na aba.

22Ama go Sụlụmụn tuba njɛ shɛ miaụŋ mi Isrɛl ajama ubwa o. Ama aba tuba shɛ ejeshi ubwa, nu n-nyarɛ ma anjɛ-ugondu ubwa, ne eberezhe ejeshi ubwa keeni ehiu ejeshi ubwa. Aba du untanganɛ ihɛŋtu ibwɛ ujasa keeni asụcɛ idɛkwɛ ibwɛ.

23Atwa na shɛ ehiu anjɛ-ugondu Sụlụmụn namɛ atwa akpakwụ-eyebi-ni-dipi-tɛtu (550).

24Na aba na ti yɛu Faro yo o nɛ shɛ biyikwo ba agwuma Sụlụmụn beni nụ ụshɛpwụ ata Devid ụ'wụtụ bee zhe nu umwono ata go Sụlụmụn meni bu, nazhɛ go Sụlụmụn mo Milo.

25Kpalụ tatụ go Sụlụmụn ba ta ụrụpɛ tuhwoŋzhingo, tu ụrụpɛ wa amɛ-olom na amɛ uywa uko, nu utukwu-ụrụpɛ ata bee meni AGWANGWAMA. Bo hwoŋzhingo du iturɛre nu utukwu-ụrụpɛ ata wa AGWANGWAMA. Gana baa hwaŋzhɛnjɛ ugondu umwono ata tɛnda ta.

26Agwuma Sụlụmụn njɛ ihɛŋtu tinyakpa nyakpa te gembi ufwugwo ni Ɛzion-gɛbɛ na dongonu Ɛlat na cɛnjɛ ti Idụm, na namɛ nụ ụpalanụ Itekwu Ishenje.

27Ge Hiram tumwanɛ atwa ubwa a na nyiwoŋnowuŋ ni itekwu maa a njɛ ugondu ata na anjɛ-ugondu Sụlụmụn.

28Ibɛ po ee zhe Ofi ni ihɛŋtu, ee suje azhɛnarɛya a na ulumo wa aba ụ shɛ gana arinya akpakwụ-eyebi-nu-woshi, (420) apata ee suje aŋ ee peni agwuma Sụlụmụn.

1 Shɛgwuma Shi Hiiŋ 10

Agwuma-o-o Shiba Zhajɛ Sụlụmụn Tụkwụba

(2 Shɛrụ 9:1-12)

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

1Aka na ta agwuma-o-o Shiba hwụjɛ urishi Sụlụmụn gana na baa untanganɛ izeci ya AGWANGWAMA, baa zhajɛ maa manga bụ ni iheŋtengene nɛ gwumanjɛ.

2Baa 'waŋnɛ du atwa ufwugwo a na a ndana bu ugondu, tu nruhondo mu na mu 'waŋnɛ manɛbɛ mụ ụhiụŋ ụlatụ, ta azhɛnarɛya na gembi tebiye keeni atayɛ ogwumishi, baa zhajɛ Jɛrusalɛm. Aka na ti bee ci Sụlụmụn bee mbishi bu iyi elele nɛ namɛ na ahaŋsa ubwa hwɛɛ.

3Go Sụlụmụn peni bu ajɛshɛgwa iyi elele nɛ bee heŋteni bu iwɛ ibɛ hwɛɛ, i zasa iyi nɛ 'yaganɛ agwuma Sụlụmụn ikɛnyi bee eshicigeni shi bu o.

4Aka na ta agwuma ata o o Shiba kwụbɛ ti'inta tu na go Sụlụmụn Incɛ, tu umwono na boo mo,

5ti iyimɛyɛ nɛ aa panɛ bụ nu uteburu ubwa, tu gana na tu miaụŋ mu bwa mu ugondu mu gɛgajɛ, tu gana na ta a'yacɛ ubwa a nda iyi keeni i'wɛŋnɛ nɛ ee uregeni hwɛɛ, ta atwa na a panɛ bu meni nu Ukwopi, ti iyi nɛ baa ta ụrụpɛ tuhwoŋzhingo nu Umwono wa AGWANGWAMA, ibɛ po ahaŋsa hwuwonowuŋ bu ya na amɛ ubwa.

6Bɛɛ hiɛŋ agwuma Sụlụmụn, Unabarɛ bụ na Ngaa hwụjɛ na cɛnjɛ ti mi, iwɛ iyi nɛ abu ndanjɛ keeni ti'inta tụ bụ hwɛɛ i shɛ iwɛ tɛkana ga.

7Ama N nga tɛtanɛ shɛ iŋ rishe maa iwɛ-tɛkana yaa shɛ o, semi ti Ngaa zhajɛ bana Ngaa kwụbɛ ya du ne eshe mi. N kwụbɛ maa e m mbishi shi du ta kpayawụ okwo na ashashɛ ti'inta tụ bụ keeni bɛzhɛgba na abɛ shɛ o.

8Eyikwo bu gwoje, ta miaụŋ-mu-ugondu bu mu na mo shikono na agba bụ, maa a na shɛlaga ti'inta tụ bụ gwoje du.

9Ge Zhemonjino AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ, ubwa na ubu teri maa yɛ tugwama ti Isrɛl, iwɛnɛ ta AGWANGWAMA lubi atwa Isrɛl unyizo-nom, ibɛ po baa bɛ njɛ agwuma aba maa na duma ụshɛrɛya u tishiriri gana na tu undwa ubwa jɛmɛ.

10Nazhɛ bee peni agwuma Sụlụmụn azhɛnarɛya arinya dipi-yebi-nu-woshi (120) keeni manɛbɛ mụ ụhiụŋ ubiye keeni atayɛ ogwumishi. I zasa kwukwuŋ aka na aa 'waŋnuanua agwuma Sụlụmụn manɛbɛ mụ ụhiụŋ ubiye i ci mu naa na agwuma ata o o Shiba 'waŋnanɛ bụ.

11Ihɛŋtu Hiram ifwugwo nɛ 'waŋnɛ azhɛnarɛya na banɛ nu Ofi, ibɛ du 'waŋnɛ i'wɛ'wɛ ɛtɛ ya akwụrụgba keeni atayɛ ata ogwumishi.

12Ibɛ po agwuma Sụlụmụn suji i'wɛ'wɛ ɛtɛ ya akwụrụgba baa njɛ atukpa a na a sa Umwono ata wa AGWANGWAMA keeni umwono ubwa. Ni ibɛ du kaa baa njɛ shɛduma keeni egwoje iwɛ azunga. Iyiri i'wɛ'wɛ ɛtɛ du kaa te teni shi la na cɛnjɛ ta ata o, i zasa kaa du ofwo na aa kwụbwa iŋ ya tutu taa hwayɛ o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

13Ibɛ po agwuma Sụlụmụn peni agwuma Shiba iyi elele nɛ ukekeshi ibɛ to bu gana na tu baa lụpɛ bụ. Inɛ ɛtɛ kaa namɛ swooŋ nu upwaŋ na baa njɛ bụ na amɛ iyi tɛzhɛgba ta tugwama tu bwa. Nazhɛ biyikwo ata gwuri na cɛnjɛ tu bwa ta anjɛ-ugondu ubwa hwɛɛ.

Uduciya wa Agwuma Sụlụmụn

(2 Shɛrụ 9:13-28)

14Ugombo wa azhɛnarɛya na go Sụlụmụn ba lashɛga na amɛ uywa uko a shɛ arinya akpakwụ-atatụ-nu-dupu-ne-eshe-umpwa-na-ba-ecihiŋ (666).

15Ana ata kaa namɛ swooŋ na anaa na a banɛ no olugwo ahinya keeni ahinya na a suka iyi, keeni shɛgwuma sha Arabia hwɛɛ, te egwomina cɛnjɛ ta ata kpaaŋ.

16Agwuma Sụlụmụn njɛ shabula shɛ ujasa shɛ na shi gembenji kpakwụ, abula ata oko gba a ya azhɛnarɛya na ulumo wa aba shɛ arinya akpakwụ-atatụ (600).

17Baa ndaananɛ shabula shɛ ujasa kpakwụ-ni-dipi-yebi (300) na azhɛnarɛya na ee jibi. Abula oko gba a ya ulumo wa azhɛnarɛya arinya dipi-tɛtu (150). Nazhɛ agwuma suji shabula sha ata hwɛɛ bee tileni shu nu umwono ata ɛɛ hiɛŋ izeci ubwa, Uwapa Lebanon.

18Agwuma du meeneni idwɛtwɛ ike i'wɛtwɛ ne ene adagba, bee sweni iŋ azhɛnarɛya na namɛ rụmbɛɛ.

19Idwɛtwɛ ɛtɛ 'yajɛ shigbudu shi cihiŋ shɛ na oo mungo iŋ, aa njɛ ụsụbwa uhiuhiu yɛu buna ni idwɛtwɛ ɛtɛ. Aa njɛ du iyi i'ɛlɛ tupatangana ni idwɛtwɛ ɛtɛ zalụ hweehwe. Izeci iyebi shikekeni ni ijɛ ɛtɛ i'ɛlɛ tupatangana.

20E shikecenji izeci umpwa-ni-bɛyebi, bu ko bo shikono nu ukwunanga shigbudu sha ata hwɛɛ ba shi cihiŋ. I ta zasa cɛnjɛ-ta-tugwama te elele kwukwuŋ ti 'yagawa la idwɛtwɛ gɛnɛ ɛtɛ.

21Iyi elele nɛ agwuma Sụlụmụn ba swa meni ni ibɛ i shɛ azhɛnarɛya. Agbamgbam na zweni nu umwono ata ɛɛ hiɛŋ, Uwapa Lebanon hwɛɛ a shɛ na azhɛnarɛya tụrụmbɛɛ aa njɛ aŋ. I zasa iyi elele nɛ aa njɛ na azụrụfa o, iwɛnɛ ta azụrụfa zasa la ụjɛrụma na aka agwuma Sụlụmụn okwo cwɛŋ.

22Iwɛnɛ po agwuma 'yajɛ du ihɛŋtu tinyakpa nyakpa nɛ aa haŋtana ni itekwu. Eheŋteni ubwa a zhagaga ne eheŋteni ihɛŋtu ya agwuma Hiram. Shiywa shɛ tatatụ eheŋteni ubwa e jiye, aa 'waŋnanɛ bụ azhɛnarɛya, na azụrụfa, te ene adagba, ta shamwa, te egbereji, to obonu to otwootwolwo hwɛɛ.

23Gana agwuma Sụlụmụn ngezengeni shɛgwuma shi unyizo ga hwɛɛ na bɛzhɛgba tisha keeni ti'inta ta.

24Ibɛ po atwa unyizo ga hwɛɛ a jalakaka Sụlụmụn maa a na hwuga n-ndumwa mi ti'inta tu na Agwatana peni bu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

25Ibɛ po du kaa bụtụ be elele be ci pu bwa, ba 'waŋnanɛ bụ upwaŋ wa azụrụfa, na azhɛnarɛya, no otogwo, ni i'wɛŋnɛ ujasa, ta manɛbɛ mu na mi 'yajɛ ụhiụŋ ubiye, ti idɛkwɛ swoswoswo, gana ata aa 'waŋnanɛ bụ kamụụ uywa uywa.

26Go Sụlụmụn sotulonu ihɛŋtu ibwɛ ujasa keeni asụcɛ idɛkwɛ ibwɛ. Ihɛŋtu ujasa nɛ baa 'yajɛ namɛ akpakwụ-e-cenje (1,400) keeni asụcɛ idɛkwɛ igbɛɛ-icihiŋ (12,000), bee tilegeni iŋ na ashɛpwụ a'wụtụ a'wụtụ a na boo mo iwɛ ihɛŋtu ibwɛ ujasa keeni Jɛrusalɛm na baa namɛ.

27Agwuma njɛ maa ga azụrụfa bala nu Jɛrusalɛm gana atayɛ na aka ubwa. I'wɛ'wɛ yo osobu barɛ gana odurungwu na shikekeni na ahangwụ.

28Ni Ijipti keeni Silisia apata ahinya agwuma Sụlụmụn ɛ sɛnjɛ bụ idɛkwɛ ibwɛ te gembi ufwugwo duwa.

29Ahinya agwuma ɛ sɛ ụhaŋtụ ujasa uko ni Ijipti gana azụrụfa arinya akpakwụ-atatụ (600), ɛ sɛ budakwa bu ko azụrụfa arinya dipi-tɛtu (150), a na sangana ya shɛgwuma shɛ Ɛhit keeni a na Siria.

1 Shɛgwuma Shi Hiiŋ 11

Go Sụlụmụn Vwụrɛ Bee Genji AGWANGWAMA Tu'wa

1Iwɛ eyikwo anya edenji kwụlanɛ agwuma Sụlụmụn, aba shɛ miaụŋ-mo-o ma Amoab, na mu na ma A'amon, na mu na ma Asaidụn keeni mu na mɛ Ɛhit. A na ata kaa namɛ swooŋ ni yɛu Faro nɛ bee zeni.

2Edenji ata aba kaa AGWANGWAMA hiɛŋ miaụŋ mi Isrɛl, Ta nda ma tụmbụla na aba o, iwɛ aka na ɛɛ zhɛ a jɛshɛrɛga-shihaŋsa shi hiŋ maa hi na nda tuwa ta aba. Ama aba kaa agwuma Sụlụmụn lubi waa.

3Eyikwo ubwa a na shɛ miaụŋ mi shɛgwuma namɛ akpakwụ-atatụ-ni-dipi-yebi (700), a na ata namɛ swooŋ ne eyikwo magɛgashɛ kpakwụ-ni-dipi-yebi (300) a na baa 'yajɛ. Eyikwo ata ubwa aba kaa jɛshɛrɛjɛ bụ ahaŋsa.

4Aka na tu go Sụlụmụn injɛ, eyikwo ata ubwa aba vwụrɛcɛnjɛ bụ maa bu na zhɛba tuwa. Ibɛ po baa patanɛ shɛ ya AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ubwa rishe gana bishi bwa ge Devid.

5Go Sụlụmụn ba zhɛba ya Ashtorɛt ata shɛ tuwa to o ta Asaidụn, baa zhɛba du tuwa ta A'amon tu na ɛɛ hiɛŋ Milkom, tu na tɛ shɛ iyi-tupwaŋ ya A'amon.

6Go Sụlụmụn njɛ AGWANGWAMA iwɛwɛ, bu 'wa sụ ya AGWANGWAMA na amɛ oko gana na bishi bwa ge Devid 'wa bu la o.

7Nazhɛ go Sụlụmụn meni Kemosh na shɛ tuwa tu tupwaŋ ta Amoab utukwu-ụrụpɛ ni ishɛmɛ ɛtɛ namɛ nu uwaŋna-banụ Jɛrusalɛm, bee meni du Molɛk na shɛ tuwa tu tupwaŋ ta A'amon utukwu-ụrụpɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

8Gobwonu du bee meni eyikwo ata anya edenji a na baa zanɛ hwɛɛ otukwu-arụpɛ maa o no hwoŋzhingo iturɛre na tuwa ta aba tu na aa ta arụpɛ.

9Nazhɛ amɛ AGWANGWAMA hashɛganụ no Sụlụmụn iwɛnɛ ta ahaŋsa ubwa jɛshɛrɛgwa bee genji bu tu'wa, ubwa na shɛ AGWANGWAMA atwa Isrɛl na kaa bananɛ bụ la caakwụ kpalụ yebi.

10Iwɛ ijɛ kaa gom baa tɛtaganɛ bu la unu maa bɛ shɛ shɛ ba 'wa tuwa o, ama bu untanganɛ shɛ unu ata AGWANGWAMA peni bu o.

11Iwɛbɛ po AGWANGWAMA hiɛŋ Sụlụmụn, Gana na ta ahaŋsa bụ lacɛ maa untangana unu mu tutwa keeni undwa na Ngee bi peni, N zhɛ mo dwonu cɛnjɛ-ta-tugwama tụ bụ ma pana tụ yɛu bu ugondu ike.

12Ama N zha shɛ ma nda iŋ na aka bu o, iwɛ ụjɛrụma bishi bu ge Devid, ama N zhɛ mo dwonu tu na aka na yɛu bu yɛ hwuŋ tugwama.

13Ama okwo ti yaa shɛ gana ata, N zha shɛ ma lashɛga cɛnjɛ ta ata hwɛ hwɛɛ o, ama N zhɛ ma pana yɛu bu ụlamụ uko du iwɛ ụjɛrụma yɛu mi ugondu ge Devid keeni iwɛ Jɛrusalɛm na Ngee teri.

Atwa I'ime Sụlụmụn ga Hadad keeni Rezon

14Ibɛ po AGWANGWAMA ishɛcɛnganɛ Sụlụmụn atwa i'ime maa a sukakanɛ bụ. Aba shɛ ga Hadad bụtụ bi Idụm na shɛ du ụlamụ tugwama ni Idụm.

15Aka na ti ge Devid ta namɛ la ni Idụm, go Joab na shɛ uberezhe we ejeshi ubwa zhe maa no n'wo, na aba na ta a lasụ atwa Idụm nu ujasa, aa kwụnɛ etwenyi Idụm hwɛɛ.

16Go Joab na atwa Isrɛl hwɛɛ namɛ apata ipiɛnɛ icihiŋ, uuwa i ci aka na te e hwuwi etwenyi Idụm tụkwụna hwɛɛ.

17Ibɛ po ga Hadad keeni atwa Idụm oko a na shɛ miaụŋ-mu-ugondu bishi bwa gezhiji ee zhe Ijipti, ga Hadad kaa ta shɛ la yɛu aka ata.

18Aa banɛ ni Midian aa zhajɛ Paran, ee suji atwa Paran ee zhe ni Ijipti pa agwuma Faro, ibɛ po agwuma Faro peni Hadad umwono, ti iyimɛyɛ keeni cɛnjɛ.

19Ga Faro lemeni Hadad amɛ tebiye, ibɛ po ga Faro peni bu ukwede ubwa bee zeni (ibɛ shɛ buhongwu biyikwo bwa) na ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ ga Tapɛnɛs.

20Ibɛ biyikwo Hadad na shɛ buhongwu Tapɛnɛs meci yɛu-ye-eyi na Hadad, oo po iŋ izeci tu ga Gɛnubat. Ibɛ batagwụ bwa ga Tapɛnɛs na ga Faro zeni wɛŋnicinjɛ yɛu ɛtɛ buhongwu bwa ni ihwɛ Faro na ashashɛ miaụŋ mu Faro.

21Aka na ti ga Hadad namɛ ni Ijipti baa hwụjɛ maa bwonu ge Devid 'wi, tu go Joab na shɛ uberezhe we ejeshi ubwa du uwo, nazhɛ baa lụpɛ Faro, bɛɛ hiɛŋ bụ, N leneni kaa maa Mo jiyo na cɛnjɛ ti mi.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

22Ga Faro hiɛŋ bụ, Imbe bwaa ibu 'nyananɛ upo aba jala maa gwuri na cɛnjɛ tụ bụụ? Ga Hadad jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, I zasa iyi elele n 'nyananɛ o, ama n leneni kwakwa maa Mo jiyo!

23Ibɛ po Agwatana ishɛcɛnganɛ Sụlụmụn bụtụ bi i'ime bi nya, ubwa shɛ ge Rezon yɛu Ɛliada, bu gata gezhigeni la agwuma-ihwɛ ibwɛ ga Hadadɛzɛ na shɛ agwuma Zoba.

24Ge Rezon sotulonu atwa ubwa, baa shɛ ya tuba uhiu wa aba maa a na nda tigezhe. Ge Devid kaa laswawa la Hadadizɛ harɛ baa kwụnɛ atwa ata namɛ na aba. Ge Rezon na atwa ebe ubwa zhe Damaskos, ibɛ atwa ata ubwa njɛ bụ agwuma Damaskos.

25Ge Rezon to atwa Isrɛl ni i'ime na aka na tu go Sụlụmụn ta yɛ tugwama, baa nda atwa Isrɛl umungwuta, ubwa du yɛ tugwama ta atwa Siria.

Gɛ Jɛroboam Teni Sụlụmụn Tigezhe

26Gɛ Jɛroboam yɛu Nebat na shɛ ụlamụ Ifrem na banɛ ni Zɛrɛda, na shɛ yɛu-ugondu Sụlụmụn, na ɛɛ hiɛŋ izeci bino bwa ga Zɛruwia, ishijɛ baa sukakanɛ agwuma Sụlụmụn.

27Ecilo uwuru ubwa na agwuma Sụlụmụn i shɛ iwɛnɛ go Sụlụmụn mo tuma tu ko, bee sukeni onungwu ụshɛpwụ wa agwuma Devid bishi bwa.

28Gɛ Jɛroboam kaa shɛ bijeshi bu ukpahiŋ. Tu go Sụlụmụn kwụbɛ maa gɛ Jɛruboam shɛ usemberi na eri ugondu tɛnda, ibɛ po bee teri bu maa sha uhiu wa atwa na a nda ugondu ukpahiŋ ni ihwɛ Josɛf.

29Aka na ti gɛ Jɛroboam beni nu Jɛrusalɛm, ibɛ bigesere na ɛɛ hiɛŋ, ga Ahija na shɛ bụtụ bu Shailo kwụbɛ bụ nu uhwaŋna. Ga Ahija kaa ge hwuŋteni utogwo uko ta shɛ ufwo, ebeyebi kaa kiri namba apata na aka ata.

30Ga Ahija dwetweji utogwo ebe ubwa ufwo bee ge hwuŋteni orubwo umpwa-na-ba-eyebi.

31Nazhɛ bɛɛ hiɛŋ Jɛroboam, Sugo orubwo umpwa maa 'yaga, iwɛnɛ po AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl dumwa, bɛɛ hiɛŋ, Kwụba, N zhɛ mo bogwu cɛnjɛ-ta-tugwama tu Sụlụmụn, gabụ kaa Ngɛɛ zhɛ ma pana alamụ umpwa.

32Ama go Sụlụmụn tuba zhɛ ba untangana ụlamụ uko gba iwɛ ụjɛrụma yɛu mi ugondu ge Devid keeni iwɛ Jɛrusalɛm na shɛ ụshɛpwụ ata Ngee teri na amɛ alamụ Isrɛl hwɛɛ.

33Ecilo no po Ngaa njɛ iŋ gana ata i shɛ iwɛnɛ tu baa lacɛ maa ma n 'wa, bee zhe baa zhɛba Ashtorɛt na shɛ tuwa to o ta Asaidụn keeni Kemosh na shɛ tuwa ta Amoab keeni Milkom na shɛ tuwa ta A'amon. Iwɛnɛ po bu hwụjɛ shɛ unu mu

© 2008 Bible Society of Nigeria.

maa bu na nda iyi nɛ teni cɛŋ ne eshe mi maa bu na untangana undwa mu keeni unu mu tụpana gana na bishi bwa ge Devid njɛ la o.

34Okwo ti yaa shɛ gana ata, N zha shɛ ma lashɛga bu tugwama hwɛ hwɛɛ o, bi zhɛ ba sha agwuma tutu tu'wo tu bwa, iwɛ ụjɛrụma Devid na shɛ yɛu mi ugondu nɛ Ngee teri la, na kaa untanganɛ la unu mu tụpana keeni unu mu tɛtɛtagana.

35Ama N zhɛ ma lashɛga tugwama ni i'ɛlɛ yɛu Sụlụmụn ma bụ pana maa shɛ agwuma alamụ umpwa.

36Ama N zhɛ ma pana yɛu Sụlụmụn ụlamụ uko maa ya tugwama tu bwa iwɛ maa kede ge Devid na shɛ yɛu mi ugondu vwụnjɛ bụtụ na zhɛ na ya tugwama tu Jɛrusalɛm na shɛ ụshɛpwụ ata Ngee teri maa a na ma zhɛba aka elele o.

37Gabụ kaa Ngɛɛ zhɛ ma nda maa yɛ tugwama ta atwa Isrɛl tutu i ci uce tugwungwu ta tuba gana elele na aba jala.

38Yaa shɛ aba hwuga-unu mu, aba nda kaa iyi elele te teni cɛŋ, aba untangana unu na Ama bu pana keeni unu na Ama bu tɛtagana, gana na ge Devid njɛ la. Nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma nama na bụ, maa ajalalo bu na ya tugwama ta atwa Isrɛl unyizo-nom, gana na tu Ngaa ndanɛ la Devid, gabụ Ngɛɛ zhɛ mo utogono atwa Isrɛl hwɛɛ.

39Ama N zhɛ kaa ma sukakana ajalalo Devid iwɛ iwɛwɛ nɛ go Sụlụmụn njɛ, i zha shɛ tuba ya sha unyizo-nom o.

40Iwɛ ecilo ata upo go Sụlụmụn mekeni gana na maa kwụna Jɛroboam. Ibɛ po gɛ Jɛroboam gezhiji bee zhe pi Shishak agwuma Ijipti, baa namɛ pu bwa ni Ijipti uuwa i ci aka na go Sụlụmụn 'wi.

Tu'wo tu Sụlụmụn
(2 Shɛrụ 9:29-31)

41Iyi elele nɛ go Sụlụmụn ndanjɛ hwɛɛ, ta ti'inta tu bwa, i 'nyeci shi suu nu utakada Shɛrụkwụkwụ shɛ Sụlụmụn hwɛɛ?

42Shiywa shɛ na go Sụlụmụn yɛ tugwama ti Isrɛl hwɛɛ shɛ namɛ buhanda.

43Ga Sụlụmụn 'wi ee ni bu nụ ụshɛpwụ bishi bwa ge Devid. Nazhɛ ge Rehoboam yɛu ibwɛ yɛ tugwama no ohwolu ubwa.

1 Shɛgwuma Shi Hiiŋ 12

Ge Rehoboam shɛ Agwuma Isrɛl

1Ge Rehoboam zhe Shɛkɛm no ofwo na atwa Isrɛl ụlwatagwụ hwɛɛ maa e peni bu tugwama.

2Gɛ Jɛroboam yɛu Nebat hwụjɛ iŋ, tu baa ta namɛ ni Ijipti aka ata, iwɛnɛ ti bee gezhigeni la Sụlụmụn, ibɛ po baa banɛ ni Ijipti, bee jiye.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Aa tumwanɛ atwa aa suyanɛ Jɛroboam, gɛ Jɛroboam na atwa Isrɛl hwɛɛ hiɛŋ Rehoboam,

4Bishi bu go Sụlụmụn ɛtɛ njɛ la umungwuta duwa, ama ta jala maa kede tuba ɛtɛ njɛ ya umungwuta i ci gana ata bishi bu ɛtɛ njɛ la o, nazhɛ ɛti zhɛ ta bụ ndana ugondu tutu.

5Bɛɛ hiɛŋ atwa ata, Zhaga ma, gwure ma waŋnabeyiko. Ibɛ po atwa ata gwuleji ga.

6Nazhɛ agwuma ge Rehoboam zhe baa lụpɛ ahaŋsa-tupana nu n-nyarɛ mu na ma ndana la bishi bwa go Sụlụmụn ugondu na aka na tu baa ta ya la uraiŋ, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Gana naa ahia jala maa mɛ jishijɛ atwa ataa?

7Ibɛ n-nyarɛ ma ata mi jishijɛ bụ, mɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ ebi peni aŋ ajɛshɛgwa na zhɛmɛ, ebi leni maa njɛ aŋ tebiye, bi zhɛ ba sha agwuma aba tutu.

8Ama bu lacɛ ahaŋsa ata n-nyarɛ mi peni bu, bee zhe no ofwo esemberi na shɛ asara ubwa a na a ndana bu ugondu maa e peni bu ahaŋsa.

9Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Gana naa Ngɛɛ zhɛ ma ndaa? Ajɛshɛgwa naa Ngɛɛ zhɛ ma pana atwa ata a jala maa ma salanana umungwuta wa abaa?

10Nazhɛ asara ubwa a na baa waŋnɛ na aba jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Mbiso aŋ maa, Buvwa mi bikɛriwɛŋzhɛ nyemi bee hwuri embi bishi mi.

11Bishi mi ihiɛ njɛ la umungwuta na gembi tebiye, ama N zhɛ tuba ma kaana uŋ ugombo. Bishi mi ihi vwuri la nu udugwu, ama N zhɛ tuba mo hi vwulo nu unaba unyeji.

12Tɛ ɛ hiɛŋ jitaala, ibɛ ge Jeroboam na atwa ata zhajɛ no ofwo Rehoboam hwɛɛ aba gana na ti bee peni aŋ la unu maa ge gwure waŋna beyiko.

13Ibɛ agwuma peni aŋ ajɛshɛgwa na wumanjɛ, iwɛnɛ tu baa lacɛ ahaŋsa na n-nyarɛ mi peni bu.

14Bee peni aŋ ajɛshɛgwa gana na te esemberi peni bu la ahaŋsa, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Bishi mi ihiɛ njɛ la umungwuta na gembi tebiye, ama N zhɛ tuba ma kaana uŋ ugombo. Bishi mi ihi vwuri la nu udugwu, ama N zhɛ tuba mo hi vwulo nu unaba unyeji.

15Agwuma leni shi ilupwɛ nɛ atwa ata lụpɛ bu o, iwɛnɛ ti yaa shɛ tuhaŋsa ta AGWANGWAMA, iwɛ maa ga n-ndumwa ma ata AGWANGWAMA dumwa la nu unu bigesere ga Ahija bụtụ ata bu Shailo iwɛ Jɛreboam yɛu Nebat mi sɛ.

16Gana na ta atwa Isrɛl hwɛɛ kwụbɛ maa agwuma lacɛ ilupwɛ ya aba. Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Imbe bwaa i shɛ inee tu ne Devidii? Iyi-yo-ogwu yɛu Jɛsi zha shɛ me ti ce o! Ahiɛba atwa Isrɛl, gwulogo ma nu nhwaŋ mi hiŋ. Ga ge Rehoboam mama untangana! Ibɛ po atwa Isrɛl jiyeji nu nhwaŋ ma aba.

17Ama ge Rehoboam yɛ tugwama ta atwa Isrɛl a na namɛ nu Juda kiri.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18Agwuma ge Rehoboam tumwanɛ Adoram na shɛ uhiu wa anjɛ-ugondu iji, ibɛ atwa Isrɛl hwɛɛ tegeni bu atayɛ aa kwụnɛ bụ. Ibɛ po agwuma ge Rehoboam munji ụhaŋtụ ubwa ujasa kakayɛ bee gwuri nu Jɛrusalɛm.

19Te kwuni taa na aka ata atwa Isrɛl ta sukakana ihwɛ Devid tutu taa hwayɛ.

20Aka na ta atwa Isrɛl hwɛɛ hwụjɛ maa gɛ Jɛroboam banɛ ni Ijipti bee gwure, aa suyanɛ bụ, ee peni bu tugwama ti Isrɛl hwɛɛ. I zasa atwa na 'wa umwamwa Devid o, semi ụlamụ Juda kiri.

Tigesere ti Shɛmaya

(2 Shɛrụ 11:1-4)

21Aka na ge Rehoboam ci Jɛrusalɛm, boo sotulonu ụlamụ Juda hwɛɛ keeni ụlamụ Bɛnjamin, bee zenji atwa igbɛɛ-dipi-tɛtu-nu-talacɛ (180,000) a na beni urishi nu ujasa maa a njɛ ujasa na atwa Isrɛl, maa tuba e gwuricingeni Rehoboam yɛu Sụlụmụn cɛnjɛ-ta-tugwama.

22Ama Agwatana tumwanɛ bigesere bwa gɛ Shɛmaya, bɛɛ hiɛŋ,

23Mbiso Rehoboam yɛu Sụlụmụn agwuma Juda, tu ụlamụ Juda keeni ụlamụ Bɛnjamin keeni atwa elele na vwɛ maa,

24AGWANGWAMA hiɛŋ, Ta sukakana ma miaụŋ-mo-bino hiŋ nu ujasa o. Bụtụ bụtụ go gwulo ni ihwɛ ibwɛ, ijɛ banɛ no olugwo mi. Ibɛ po atwa ata hwụjɛ-unu wa AGWANGWAMA, ee ji ga gana na ta AGWANGWAMA peni aŋ unu.

Gɛ Jɛroboam Genji AGWANGWAMA Tɛzhɛba

25Nazhɛ gɛ Jɛroboam jwe ụshɛpwụ Shɛkɛm ata namɛ ni ishɛmɛ cɛnjɛ ti Ifrem, baa namɛ apata. Apata bee beni bee jweeneni ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ, Pɛnuɛl.

26Gɛ Jɛroboam heŋshi na amɛ ubwa, bɛɛ hiɛŋ, Cɛnjɛ-ta-tugwama ti zhɛ to gwulo ni ihwɛ Devid.

27Yaa shɛ atwa ga zhe Jɛrusalɛm maa a na ta ụrụpɛ nu Umwono wa AGWANGWAMA, asha ɛ zhɛ a lashɛga tugwama ti mi o gwulo no ofwo agwuma-ihwɛ aba ge Rehoboam agwuma Juda maa tuba a n kwụnɛ.

28Na aba na ta agwuma heŋshi ahaŋsa ata, boo mo ntatanuwaŋ mu miaụŋ mi inɛ mi yebi na azhɛnarɛya. Bɛɛ hiɛŋ atwa ata, Ahiɛba atwa Isrɛl, hi lukwumi ya Jɛrusalɛm tizha, kwụba ma agwatana hiŋ na ihi bɛcinjɛ la na cɛnjɛ ti Ijipti na.

29Bee zhe bee shikicinji itɛtɛnuwɛŋ ɛtɛ ike ni Bɛtɛl, bee shikicinji inɛ iyebi nu Dan.

30Atwa a nda iwɛwɛ na tɛzha tu na aa zha maa a na zhɛba inɛ ɛtɛ namɛ ni Bɛtɛl, aa zha du tutu inɛ ɛtɛ namɛ nu Dan.

31Gɛ Jɛroboam du mengeni otukwu-ụrụpɛ ne tikpekwu, bee suji atwa elele na kwụlanɛ bụ, baa njɛ aŋ onongbo, okwo ta atwa ata shɛ shɛ ụlamụ wa Alivai.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

32Gɛ Jɛroboam shiri isene ike, tu upiana bụtụndatụ namɛ Jitɛ umpwa-ni-bɛ-tɛ, gana isene unyasa na aa nda nu Juda. Boo to arụpɛ nu utukwu-ụrụpɛ gana na du baa nda ni Bɛtɛl, baa taga ntatanuwaŋ mu miaụŋ mi inɛ mu na boo mo arụpɛ. Bee tileni onongbo ni Bɛtɛl maa a nama ne tikpekwu ta ata boo mo otukwu-ụrụpɛ.

33Bee zhe nu utukwu-ụrụpɛ ata boo mo ni Bɛtɛl tu upiana bụtụndatụ namɛ Jitɛ umpwa-ni-bɛ-tɛ, ibɛ shɛ aka na bee meme dweji ni ikɛnyi ibwɛ maa bu na ta ụrụpɛ iturɛre tuhwoŋzhingo. Bee shileni du miaụŋ mi Isrɛl aka na maa a na ya iyimɛyɛ isene.

1 Shɛgwuma Shi Hiiŋ 13

Tigesere tu na Bụtụ bu Juda Jɛmɛ iwɛ Josia

1AGWANGWAMA tumwanɛ bụtụ bu ko bu Juda na shɛ bigesere, bee zhe Bɛtɛl, bee jiteni Jɛroboam ti bee shikeni nu utukwu-ụrụpɛ maa hwoŋzhingo iturɛre.

2Nazhɛ bụtụ ata ba Agwatana uganane utukwu ata ụrụpɛ, bɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA hiɛŋ, Oo gabụ utukwu-ụrụpɛ, gabụ utukwu-ụrụpɛ! AGWANGWAMA hiɛŋ, ɛ zhɛ a mata yɛu-ye-eyi ike ni ihwɛ Devid, ɛɛ zhɛ a pa iŋ izeci tu go Josia. Ubwa zhɛ na ta hwuŋ arụpɛ no onongbo ga a ta ụrụpɛ epe pụ bụ, ubwa du zhɛ no hwoŋzhingo o'umpwo atwa nu uhiuhiu bu.

3Nazhɛ bigesere ata jɛmɛ nụ ụjita ata gbaa iwɛ useyida uko na zhɛ wa nda, bɛɛ hiɛŋ, Useyida ata AGWANGWAMA jɛmɛ iwɛ ubwa na maa: kwụba ma, utukwu-ụrụpɛ ga zhɛ wo hwuŋzwo, nazhɛ ma'alụ mu na mu patanɛ na azuba ubwa mi zhɛ ma garatagwụ.

4Aka na ta agwuma gɛ Jɛroboam hwụjɛ n'ungwa ma ata bigesere ata uganane utukwu-ụrụpɛ ata namɛ ni Bɛtɛl. Gɛ Jɛroboam sekeni bu u'ala, bɛɛ hiɛŋ, Ima ma bụtụ ata! Gunu ata u'ala ubwa hweteni, waa lacɛ ya tugwuricinje na agba ubwa.

5Eshigiri ibɛ utukwu-ụrụpɛ ata hwuŋzwo ga, ma'alụ mu bwa mu 'waŋ na cɛnjɛ gana na te bigesere ata ba Agwatana ga jɛmɛ utumwa na AGWANGWAMA ga tumwanɛ bụ.

6Ibɛ po agwuma hiɛŋ bigesere ata ba Agwatana, Sukwu, n ndanɛ kaa adua pa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ iwɛ maa u'ala mu zhɛmananɛ. Ibɛ po bigesere ata tabwa ga AGWANGWAMA, nazhɛ u'ala wa agwuma gɛ Jɛreboam zhɛmananɛ, waa shaananɛ gana na tu waa ga namɛ la.

7Nazhɛ agwuma gɛ Jɛroboam hiɛŋ bigesere ata, Hwure ti zhe ni ihwɛ mi maa yɛ iyimɛyɛ dice, maa ma bu panɛ du titeni tụ bụ.

8Ama bigesere ata jishijɛ agwuma, bɛɛ hiɛŋ bụ, Okwo ebu m peni ashashɛ uduciya na abu 'yajɛ ni ihwɛ bu, N zha shɛ ma zhagaga na bụ maa ma zha ni ihwɛ bu o. N zha shɛ du kaa ma ya iyi elele okwo maa ma swa iyi elele epe o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

9Iwɛnɛ po AGWANGWAMA m pwonuo-unu, bɛɛ hiɛŋ, Ta ya iyimɛyɛ, ta swa du kaa okwo meni, to dulo ya uhwaŋna ata ebi ge duri nu uzhagwu o.

10Ibɛ po bee duri ga uhwaŋna unya, bu duri shi ya una ata bee ge dure la ti bee ci Bɛtɛl o.

Bigesere bụ Ngwụshɛ na Namɛ ni Bɛtɛl

11Bigesere bu ko bụ ngwụshɛ bụ ụzagwụ namɛ la ni Bɛtɛl na aka ata. Ibɛ miaụŋ mu bwa me eyi mi mbishi bu iyi nɛ bigesere ata ba Agwatana njɛ ni Bɛtɛl jita ata. Ee mbishi du bishi ba aba iyi nɛ bigesere ata hiɛŋ agwuma.

12Bishi ba aba heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Uhwaŋna na bwaa boo too? Ibɛ miaụŋ mu bwa mi mbiseni bu uhwaŋna na bigesere ata ga banɛ nu Juda duri.

13Nazhɛ bɛɛ hiɛŋ miaụŋ mu bwa ge peteneni bu ufuridi na aba izhinyɛci ibwɛ. Ibɛ miaụŋ mi peteneni bu ga ufuridi na aba izhinyɛci ibwɛ, bee munji bu ga.

14Baa 'wa bigesere ata, bee jiteni bu, tu baa ta ụhinjanụ nu ucilo ukpekpeshi uko. Bee heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Gabụ suu bɛ shɛ bigesere ata banɛ nu Juda? Bụtụ ata jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iiŋ, Gamba.

15Bigesere ata bụ ngwụshɛ hiɛŋ bụ, Hwure tu gwuri ni ihwɛ mi maa yɛ iyimɛyɛ.

16Ama bigesere ata bu Juda jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, N zha shɛ mo gwulo ya na bu o, N zha shɛ du kaa ma ya iyimɛyɛ, okwo meni N zha shɛ du ma swa na bu nụ ụshɛpwụ ga o.

17Iwɛnɛ po AGWANGWAMA go mo mbiswo, bɛɛ hiɛŋ, Ta ya hwayɛ iyimɛyɛ, ta swa kaa du okwo meni apata o, kede du kaa mo dulo ya uhwaŋna na Ngee nge dure te me ci o.

18Bigesere ata bụ ngwụshɛ bi Bɛtɛl, hiɛŋ bụ, Bigesere du kaa Ngaa shɛ gana bụ. Butumwa ba AGWANGWAMA ba azuba m panɛ-unu maa me bu gwuricinje maa yɛ iyimɛyɛ maa swe du meni ni ihwɛ mi. Mashaka ụzagwụ bigesere ata bụ ngwụshɛ dwetwegeni bu.

19Nazhɛ bigesere ata bu Juda gwuri ga ni ihwɛ bigesere ebe bụ ngwụshɛ bụ ụzagwụ, baa yɛ iyimɛyɛ, bee swe du meni nu bwa.

20Ama gana na ta a ta jɛjɛ aa ya iyimɛyɛ, ibɛ AGWANGWAMA mbishi bigesere ata bụ ngwụshɛ ge gwuricinje bu na bu Juda n-ndumwa.

21Baa uganɛnɛ bigesere ebe bu Juda, bɛɛ hiɛŋ bụ, AGWANGWAMA hiɛŋ, Bu hwụjɛ shɛ unu ubwa o, bu untanganɛ shɛ kaa du unu na bee bi peni o.

22Ibɛ po ebi gwure abɛ yɛ iyimɛyɛ, ebu swe meni no ofwo na bɛɛ gɛ bi hiɛŋ, Ta ya, ta swa o. Iwɛ ecilo ata ɛ zhɛ ma bụ kwụna, a zha shɛ kaa o no ru'wo rụ bụ ne e'uye eshi bu o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

23Aka na te bigesere ata bu Juda hwuwi iyimɛyɛ tiya, bee hwuwi meni tuswa, nazhɛ bigesere ebe bụ ngwụshɛ peteneni bigesere ebe bu Juda bee ge gwuricinje ufuridi ni izhinyɛci ibwɛ.

24Gana na ti bɛɛ zhɛ nu uhwaŋna ata, ibɛ bizeci twa nu bwa, baa kwụnɛ bụ. Ru'wo ru bwa ri shiri nụ ụzalụ uhwaŋna ata, ibɛ po bizeci ata, ti izhinyɛci ɛtɛ shikiteni ru'wo ru bwa.

25Atwa na zhɛ tɛkashɛka kwụbɛ to ru'wo ru bwa ri shiri, bizeci shikiteni ru, ibɛ po atwa ata zhe aa jɛmɛ unabarɛ ubwa na amɛ ụshɛpwụ ata bigesere ata bụ ngwụshɛ namɛ.

26Aka na te bigesere ata bụ ngwụshɛ hwụjɛ iŋ, bɛɛ hiɛŋ, Ru'wo re bigesere ebe ga lacɛ unu wa AGWANGWAMA tuhwuga nu. AGWANGWAMA njɛ maa ge bizeci ata eŋsetenji bu maa kwụna bụ, gana na ta AGWANGWAMA go mbiswo bu.

27Nazhɛ bigesere ata bụ ngwụshɛ hiɛŋ miaụŋ mu bwa, Patana ma ufuridi na aba izhinyɛci mi. Ee peteneni bu ga.

28Nazhɛ bee zhe baa kwụbɛ ga to ru'wo ru bwa ri shiri nu uhwaŋna. Izhinyɛci tɛ kaa shikeni abana ne bizeci nụ ụzalụ uhwaŋna ata. Bizeci yɛ shɛ kaa ru'wo ra ata o, bụ kwụnɛ shɛ kaa du izhinyɛci ɛtɛ o.

29Bigesere ata shepi ru'wo ra ata bee peteni ru ni izhinyɛci ibwɛ, bee gwuri nụ ụshɛpwụ ubwa, iwɛ maa o to-ụkwụla iwɛ ubwa nazhɛ maa e ni ru.

30Bee ni bu ga nu u'uye ukɛnyi ibwɛ, boo to-ụkwụla iwɛ ubwa, (baa twanɛ bụ u'wo,) bɛɛ hiɛŋ, Ɛ-yɛu-bino mi, ngbo oo!

31Aka na ti bee hwuwi bu tuno, bee mbishi miaụŋ mu bwa me eyi, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ Ngee 'wi hwuŋ, n ni ma nu u'uye ga uko uko ee ni bụtụ ga ba Agwatana. Shamana ma o'umpwo mi na ana ubwa.

32Iwɛnɛ po tigesere ta AGWANGWAMA tu na baa dumanganɛ utukwu-ụrụpɛ na namɛ ni Bɛtɛl keeni nsumo mu na mu namɛ ne tikpekwu ta ata tu namɛ nu Samaria ti zhɛ tɛ sɛ tilɛɛ.

Gɛ Jɛroboam to Tuhwulo ti Iwɛwɛ nɛ Gembi Tɛnda

33Okwo ti ijɛ ndanjɛ bana, gɛ Jɛroboam jɛshɛrɛjɛ shɛ waa ahaŋsa ubwa maa bana ni iyi iwɛ ibwɛ o. Bu ta tala waa onongbo na amɛ atwa tukwakwa a na kwụlanɛ bụ maa a na ta ụrụpɛ no otukwu-ụrụpɛ na bee mengeni ne tikpekwu. Bụtụ be elele baa kwụbɛ ba jala maa sha bunongbo, ba nda bụ ga bunongbo.

34Iwɛ ijɛ ibɛ po ee iricinji hwayɛ ihwɛ Jɛroboam na cɛnjɛ tu unyizo hwɛ hwɛɛ.

1 Shɛgwuma Shi Hiiŋ 14

A Jɛmɛ Tu'wo ta Ahija Yɛu Jɛroboam Nazhɛ tee Ci

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

1Na aka ata gom ibɛ ga Abija yɛu Jɛroboam leyi nụ ụngwụ.

2Gɛ Jɛroboam hiɛŋ biyikwo bwa, Mama njɛ gana na maa kede atwa e bi mepi maa biyikwo mi abɛ shɛ o, maa tuba zhe nu Shailo pe bigesere ata, ɛɛ hiɛŋ ga Ahija, ubwa m mbiswo la maa Gamba n zhɛ ma sha agwuma atwa ga.

3Ɛbi zhɛ hwayɛ, 'waŋnana bụ tumbara tu mbrad umpwa, keeni akara oko keeni iswɛ no okoko, bi zhɛ me bi mbishe gana na yɛɛ zhɛ ya shana yɛu gɛ tu.

4Ibɛ po biyikwo Jɛroboam njɛ ga gana na to bwolo bwa peni bu unu, bee zhe no ofwo Ahija. Aka ata ga Ahija kaa shɛ ya iyɛri, eshe ubwa kwụbɛ shɛ ya uhwaŋna o.

5AGWANGWAMA kaa mbiswo Ahija, bɛɛ hiɛŋ, Biyikwo Jɛroboam ta be ci no ofwo bu maa hwoyigono iwɛ yɛu ibwɛ ye eyi nɛ ya gwuma. Yaa shɛ bee ci hwayɛ pụ bụ, hiɛŋ bụ, Kazabana kazabana. Iwɛnɛ po bu mɛmɛ njɛ maa kede e mepi maa biyikwo Jɛroboam baa shɛ o.

6Aka na tu ga Ahija hwụjɛ e'inji ubwa no odubo, bɛɛ hiɛŋ bụ, E-biyikwo Jɛroboam, teni. Iwembe po ɛbi mɛmɛ njɛ gana binya bụtụụ? A n tumwanɛ utumwa na zhanjɛ no ofwo bu.

7Zhaga mbiso Jɛroboam maa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana atwa Isrɛl hiɛŋ, Iwɛnɛ Ngee bu mungicinji maa shɛ agwuma atwa mi Isrɛl,

8Ngoo bogwu cɛnjɛ-ta-tugwama ti Devid Ngee bi peni, ibɛ po abɛ njɛ shɛ ya gana yɛu mi ugondu ge Devid, ubwa na untanganɛ la unu-tupana mu, baa n 'wa kaa na amɛ ubwa oko hwɛɛ, baa nda kaa iyi nɛ teni cɛŋ ne eshe mi kiri.

9Ama inɛɛ bu shɛ iyi iwɛ nɛ wumanjɛ uhwuri inɛɛ nɛ atwa na abu 'wa njɛ la kiri aba nda. Bi meme jelekeni tuwa, ebi meme meni ntatanuwaŋ, ɛbi ishicinjɛ isɛbwɛ mi, ebi n keri mabaaba bụ, aba zhɛba ya tuwa.

10Iwɛ ecilo ata upo Ngɛɛ zhɛ ma shapɛrɛganɛ umwamwa bụ iyi iwɛ. N zhɛ du ma kwụna etwenyi elele ni ihwɛ bu ni Isrɛl, ta ajama, ta amamata. N zhɛ mo hwoŋzhingo ihwɛ bu gana na oo hwoŋzhingo ubizo, uuwa i ci aka na yoo hwuwowu hwɛɛ.

11AGWANGWAMA dumwa, bɛɛ hiɛŋ, Bụtụ Jɛroboam be elele na 'wi na amɛ ụshɛpwụ, shiwawa shaaba shi zhɛ sha ya bụ. Bụtụ be elele na kaa 'wi na ambɛ, ogwulu aba zhɛ a ya bụ.

12Iwɛ ecilo ata, ishijɛ maa hwuri ujiyo ni ihwɛ bu. Aka elele na tu uvwuna bụ fwụnjɛ hwayɛ ụshɛpwụ ata, yɛu ɛtɛ zhɛ yo 'wo.

13Atwa Isrɛl hwɛɛ zhɛ a ta-ụkwụla iwɛ ubwa, ɛɛ zhɛ o no bu. Bwooko kiri shɛ bụtụ Jɛroboam na ɛɛ zhɛ o no, iwɛnɛ ti yaa shɛ bwooko kiri ɛ shɛ bụtụ bi ihwɛ Jɛroboam na AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl kwụbɛtanɛ iyi nɛ lemicinji bu amɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

14Shɛ inɛɛ ɛtɛ kiri o, AGWANGWAMA zhɛ mama jalakana bụtụ na zhɛ ba ya
tugwama ti Isrɛl, na kaa zhɛ ba bacɛnga umwamwa Jɛroboam, te kwuni na aka
ga.

15AGWANGWAMA kaa zhɛ o dubo atwa Isrɛl, ɛɛ zhɛ na zhɛgɛda gana eninjidegbe
na shikeni ne meni. Bi zhɛ bo unzo atwa Isrɛl maa e beni na cɛnjɛ tu ga ti biye
bee ge peni la ogwunukwoshi aba. Bɛɛ zhɛ ba garataga aŋ hileniye Urefu
Yufretis, iwɛnɛ tɛ ɛ ishicinjɛ isɛbwɛ ibwɛ tedure na tuwa to o tu na ɛɛ hiɛŋ,
Ashɛrim tu na aa nda.

16Bi zhɛ kaa bo jinoko atwa Isrɛl iwɛ iwɛwɛ elele nɛ gɛ Jɛroboam ndanjɛ, inɛɛ nɛ
bee eni du atwa Isrɛl iwɛwɛ ɛtɛ tɛnda.

Tu'wo ti Jɛroboam

17Nazhɛ biyikwo Jɛroboam ishijɛ bee hwuri ujiyo ni Tiza. Gunu na tu uvwuna
ubwa fwụnjɛ umwamwa ihwɛ ɛtɛ, ibɛ yɛu ɛtɛ dwa ihwungwɛ.

18Nazhɛ atwa Isrɛl hwɛɛ ni iŋ, oo to-ụkwụla iwɛ ubwa, te teni cɛŋ gana na ta
AGWANGWAMA ga dumwa tedure ni yɛu ibwɛ ugondu ga Ahija na shɛ bigesere.

19Iyi elele nɛ vwɛ ni iyi nɛ gɛ Jɛroboam ndanjɛ hwɛɛ, ta ajasa na bee jeshi, tu gana
na baa njɛ na tugwama tu na baa yɛ hwɛɛ, i 'nyeci shi suu nu utakada
shɛrụkwụkwụ shɛ shɛgwuma shi Isrɛl?

20Shiywa shɛ na gɛ Jɛroboam yɛ tugwama shɛ namɛ woshi-na-shɛba-shi-yebi,
nazhɛ bee 'wi. Nazhɛ yɛu ibwɛ ga Nadab yɛ tugwama no ohwolu ubwa.

Ge Rehoboam shɛ Agwuma Juda
(2 Shɛrụ 11:5—12:16)

21Ge Rehoboam yɛu Sụlụmụn namɛ shiywa buhanda-nu-boo-ko te e meci bu,
nazhɛ bee kwuni tugwama tiya nu Juda. Bɛ yɛ tugwama nu Jɛrusalɛm na shɛ
ụshɛpwụ na AGWANGWAMA teri na alamụ Isrɛl hwɛɛ maa a na zhɛba bụ. Ɛ hiɛŋ
izeci bino bwa ge Neama, na shɛ yɛu ya A'amon.

22Atwa Juda njɛ iyi iwɛ ne eshe AGWANGWAMA, ee vwunji amɛ ubwa maa 'yaga
isɛbwɛ ni iwɛwɛ nɛ aa njɛ, uhwuri inɛ ye elele nɛ eshi aba njɛ la.

23Ee meme meni du ofwo na zeteji keeni atayɛ na gembenji, keeni tuwa tu na ɛɛ
hiɛŋ, Ashɛrim ne tikpekwu te elele tu na ti 'yajɛ i'wɛ'wɛ turumo rumo.

24Awale eyi a na aa tụpa utashɛ namba du no ofwo ata aa zhɛba tuwa ta ata na
cɛnjɛ ta ata. A ndangana iyi-tupwaŋ ye elele nɛ edenji ata AGWANGWAMA
unzenji la atwa Isrɛl a nda la hwɛɛ.

25Ti ge Rehoboam yɛ tugwama yaa namɛ shiywa shɛ ta, nazhɛ ge Shishak na shɛ
agwuma Ijipti zhajɛ baa sukakanɛ atwa Jɛrusalɛm nu ujasa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

26Bee suji uduciya na ge zweni nu umwono wa AGWANGWAMA keeni uduciya ihwɛ ya agwuma hwɛɛ, boo togwu ta shabula shɛ ujasa shɛ na go Sụlụmụn njɛ la na azhɛnarɛya hwɛɛ bee hwuri.

27Iwɛbɛ po ge Rehoboam njɛ shabula shɛ ujasa shi nya nɛ ɛtumburɛ tụlụkpashɛ ta shɛ ba, bee utegeni ehiu atwa na a ngbaraka odubo ihwɛ ɛtɛ ya agwuma.

28Aka elele na ta agwuma zhɛ a bana maa tono nu Umwono wa AGWANGWAMA, a'iywa ata a 'waŋna shabula sha ata, nazhɛ e gwuricinje shu nu umwono ata aa ngbaraka.

29Iyi elele nɛ vwɛ ni iyi nɛ ge Rehoboam ndanjɛ na tugwama tu bwa keeni iyi elele nɛ baa ndanjɛ, i 'nyeci shi suu nu utakada shɛrụkwụkwụ shɛ shɛgwuma shi Juda?

30Gabata ujasa wa ta tuhwulo na ashashɛ Rehoboam abana Jɛroboam tutu.

31Ge Rehoboam 'wi gana eshi ubwa, ee ni bu nụ ụshɛpwụ Devid. Ɛ hiɛŋ izeci bino bwa ge Neama, na shɛ yɛu ya A'amon. Nazhɛ yɛu ibwɛ ga Abijam yɛ tugwama no ohwolu ubwa.

1 Shɛgwuma Shi Hiiŋ 15

Ga Abijam shɛ Agwuma Juda

(2 Shɛrụ 13:1—14:1)

1Ti gɛ Jɛroboam yɛu Nebat yɛ tugwama ti Isrɛl, yaa namɛ shiywa umpwa-na-shɛba-shɛ-tụndatụ, nazhɛ ga Abijam yɛ du tugwama tu Juda.

2Ga Abijam ata yɛ tugwama nu Jɛrusalɛm shiywa shɛ tatụ. Ɛ hiɛŋ izeci bino bwa ge Meaka yɛu Abishalom Uhwaŋna unya na aa 'nyata ta Absalom ta. (Kwụba du na buwala bu 10).

3Bɛ njɛ iwɛwɛ gana na bishi bwa ndanjɛ la hwɛɛ. Ahaŋsa ubwa patanɛ shɛ AGWANGWAMA rishe hwɛ hwɛɛ gana ugwunukwoshi ubwa ge Devid o.

4Ama iwɛ ụjɛrụma Devid, ibɛ po AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ubwa peni bu yɛu-ye-eyi maa ya tugwama tu bwa, ti bee 'wi nu Jɛrusalɛm keeni maa ala untangana Jɛrusalɛm lapiya.

5Ge Devid njɛ la iyi nɛ teneni AGWANGWAMA cɛŋ na tunama tu bwa, bu lacɛ shɛ unu we elele na AGWANGWAMA peni bu o, semi iyi nɛ baa njɛ la Uria Bihit ata kiri.

6Ujasa na namanɛ la ata Rehoboam abana Jɛroboam to tuhwulo tutu tu'wo ta Abijam.

7Iyi elele nɛ ta vwɛ ni iyi nɛ ga Abijam ndanjɛ hwɛɛ, e 'nyeci shi iŋ suu nu utakada Shɛrụkwụkwụ shɛ shɛgwuma shi Juda? Ujasa namanɛ atwa umwamwa Abijam na atwa umwamwa Jɛroboam.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

8Ga Abijam 'wi gana eshi ubwa, ee ni bu nụ ụshɛpwụ ata wa agwuma Devid. Nazhɛ yɛu ibwɛ ga Asa yɛ tugwama no ohwolu ubwa.

Ga Asa shɛ Agwuma Juda

(2 Shɛrụ 15:16—16:6,11-13)

9Ti ge Jɛroboam yɛ tugwama ti Isrɛl, yaa namɛ shiywa woshi, nazhɛ ga Asa yɛ tugwama tu Juda.

10Bɛ yɛ tugwama nu Jɛrusalɛm shiywa buhanda-nu-boo-ko. Ɛ hiɛŋ izeci bino bwa ge Meaka yɛu Abishalom.

11Ga Asa njɛ iyi nɛ teneni AGWANGWAMA cɛŋ gana ugwunukwoshi ubwa ge Devid.

12Bee unzhi awale ata eyi aa tụpa utashɛ, ta a na o o a na ga namɛ na cɛnjɛ ta ata nu nsumo ma ata aa ga zhɛba tuwa ta aba. Bee mushenji du tuwa ta ata bishi bwa go mo la hwɛɛ.

13Bee becinji ukaka ubwa ge Meaka maa kede sha ya e'uji agwuma o. Iwɛnɛ po ukaka ata ubwa mo tuwa ta ata tu tupwaŋ, ɛɛ hiɛŋ Ashɛra. Ga Asa bwereteji tuwa ta ata, bee hwoŋzhinji tu nu Ulomu Kidron.

14Ama bu hwuŋzhi shi otukwu-ụrụpɛ ata ee mengeni nu nshama o. Ama okwo ti yaa shɛ gana ata, ahaŋsa Asa kaa namɛ no ofwo AGWANGWAMA hwɛɛ uuwa i ci tu'wo tu bwa.

15Bee suji azhɛnarɛya keeni azụrụfa keeni iyi-uhwugwa inyɛ swoswoswo nɛ bishi bwa, tu bwa ni ikɛnyi ibwɛ, shileni la AGWANGWAMA unu maa bi zhɛ ba pana bụ, bee zweni iŋ ga nu Umwono ata wa AGWANGWAMA.

16Aka elele ujasa wa namana Asa na shɛ agwuma Juda ne Beasha na shɛ agwuma Isrɛl.

17Ge Beasha agwuma Isrɛl tefuleji atwa Juda nu ujasa, bee zhe boo mo Rama maa kede bụtụ bu Juda be elele teni kwo kaa banɛ ya no tugwungwu tu Asa agwuma Juda kwukwuŋ.

18Nazhɛ ga Asa agwuma Juda suji azhɛnarɛya keeni azụrụfa elele na ga ta vwɛ nu umwono uduciya ata namɛ nu Umwono wa Agwatana keeni a na umwono wa agwuma, bee utegeni yɛu ibwɛ ugondu ike. Nazhɛ agwuma ata ga Asa suji aŋ bee peni Bɛn-hadad agwuma Siria yɛu Tabrimon na shɛ bụjalụ Hɛzion na namɛ nu Damaskos, bɛɛ hiɛŋ bụ,

19Mizha tu twa-unu na bụ, gana na eshi tu twa la unu. M bi peni azhɛnarɛya na azụrụfa ga upwaŋ, zhaga bwada unu bu tutwa na agwuma Isrɛl ge Beasha iwɛ maa bacɛnga ejeshi ubwa na cɛnjɛ ti mi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

20Gɛ Bɛn-hadad leni iwɛ nɛ agwuma Juda ga Asa hiɛŋ bụ. Baa tumwanɛ ga eberezhe ejeshi ubwa maa e tefuleji ashɛpwụ Isrɛl. Ee leshiji Ijon, nu Dan, nu Abɛl-bɛt-meaka keeni cɛnjɛ ti Kinɛrot hwɛɛ ta cɛnjɛ tu Naftali.

21Aka na ti ge Beasha agwuma Isrɛl hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, bee genji ya Rama tuma, boo kwu ya ni Tiza.

22Nazhɛ agwuma Juda ga Asa enenji nu Juda hwɛɛ, bɛɛ hiɛŋ, 'Wananjɛ ma atayɛ keeni i'wɛ'wɛ ɛtɛ ge Beasha ga kapa yebe ụshɛpwụ ata Rama, bɛɛ hiɛŋ, kede bụtụ be elele vwɛ o. I'wɛŋnɛ ɛtɛ ibɛ ga Asa suji ya boo mo ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ Giba na cɛnjɛ ti Bɛnjamin keeni ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ Mizpa.

23Iyi inyɛ elele nɛ ga Asa ndanjɛ keeni ukpahiŋ ubwa keeni ashɛpwụ na bee mengeni hwɛɛ, i 'nyeci shi suu nu utakada Shɛrụkwụkwụ shɛ shɛgwuma shi Juda. Ama ụngwụ uko 'imɛ bụ nɛ ɛvwɛvwɛjɛ na aka ti'inga tu bwa.

24Ga Asa 'wi gana eshi ubwa, ee ni bu nụ ụshɛpwụ wa agwuma Devid, nazhɛ yɛu ibwɛ ge Jehoshafat yɛ tugwama no ohwolu ubwa.

Ga Nadab shɛ Agwuma Isrɛl

25Tu ga Asa yɛ tugwama nu Juda, yaa namɛ shiywa shi yebi, nazhɛ ga Nadab yɛu Jɛroboam yɛ tugwama ni Isrɛl, shiywa shi yebi.

26Bɛ njɛ AGWANGWAMA iwɛwɛ gana na te bishi bwa njɛ la du. Baa njɛ maa ga atwa Isrɛl njɛ du iwɛwɛ.

27Ge Beasha yɛu Ahija bụtụ bụ ụlamụ Isaka sukakanɛ bụ. Ge Beasha kwụnɛ bụ ni Gibɛton na shɛ ụshɛpwụ wa Afilistia na aka na ti ga Nadab keeni atwa Isrɛl hwɛɛ hweri Gibɛton.

28Tu ga Asa yɛ tugwama tu Juda, yaa namɛ shiywa shɛ tatụ, nazhɛ ge Beasha kwụnɛ Nadab, ibɛ po ge Beasha tuba yɛ tugwama no ohwolu ubwa.

29Gunu na tu baa yɛ tugwama ta ata hwɛɛ, baa kwụnɛ atwa ihwɛ Jɛroboam hwɛɛ. Bu weŋpeni shi okwo bụtụ be elele ni ihwɛ Jɛroboam kwukwuŋ, nu gana na ta AGWANGWAMA dumwa la nu unu bigesere na shɛ ga Ahija bụtụ ata bi Shilon.

30Iwɛ iwɛwɛ nɛ gɛ Jɛroboam njɛ keeni iwɛ inɛɛ nɛ bee zeriji atwa Isrɛl tɛnda du, ti iwɛ amɛ na bee heshigeni AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl, ibɛ po ijɛ kpaaŋ jiteni aŋ.

31Iyi nɛ ta vwɛ, ni iyi elele nɛ ga Nadab ndanjɛ hwɛɛ, i 'nyeci shi suu nu utakada Shɛrụkwụkwụ shɛ shɛgwuma shi Isrɛl?

32Ujasa wa bilana la ata Asa na shɛ agwuma Juda abana Beasha na shɛ agwuma Isrɛl aka elele tutu tu'wo ta aba.

Ge Beasha shɛ Agwuma Isrɛl

© 2008 Bible Society of Nigeria.

33Tu ga Asa yɛ tugwama tu Juda, yaa namɛ shiywa shɛ tatụ, nazhɛ ge Beasha yɛu Ahija yɛ tugwama ti Isrɛl keeni ma tu tu Tiza. Bɛ yɛ tugwama ta ata shiywa woshi-na-shɛba-shi-neshi.

34Bɛ njɛ du AGWANGWAMA iwɛwɛ gana Jɛroboam, bee zeriji du miaụŋ mi Isrɛl ni iwɛwɛ tɛnda.

1 Shɛgwuma Shi Hiiŋ 16

1AGWANGWAMA tumwananɛ Beasha n-ndumwa mu tuwumana, tedure ne Jehu, na shɛ yɛu Hanani, bɛɛ hiɛŋ bụ,

2Gamba m bi ishicinjɛ nu upwupwutu maa yɛ tugwama ta atwa mi Isrɛl. Ama bu 'wa ya masha mi Jɛroboam, ebi zeriji atwa mi Isrɛl maa a njɛ iwɛwɛ nɛ ishicinjɛ isɛbwɛ mi.

3Kwụba, N zhɛ ma bacɛnga Beasha, Ngɛɛ zhɛ du me iricingo atwa ihwɛ ibwɛ hwɛɛ, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma nda ihwɛ bu gana ihwɛ Jɛroboam yɛu ɛtɛ Nebat.

4Bụtụ bi ihwɛ Beasha be elele na 'wi nụ ụshɛpwụ, shiwawa shɛ ba shi zhɛ sha ya bụ, bụtụ bi ihwɛ ibwɛ be elele na kaa 'wi na ambɛ, ogwulu aba zhɛ a ya bụ.

5Iyi nɛ ta vwɛ ni iyi elele nɛ ge Beasha ndanjɛ keeni ukpahiŋ ubwa hwɛɛ, i 'nyeci shi suu nu utakada Shɛrụkwụkwụ shɛ shɛgwuma shi Isrɛl?

6Ge Beasha 'wi gana eshi ubwa, ee ni bu ni Tiza, nazhɛ yɛu ibwɛ gɛ Ɛla yɛ tugwama no ohwolu ubwa.

7Shɛ inɛ ɛtɛ kiri o, AGWANGWAMA tumwananɛ Beasha n-ndumwa mu tuwumana, tedure ne Jehu yɛu Hanani na shɛ bigesere keeni atwa ihwɛ ibwɛ, iwɛ iwɛwɛ nɛ baa njɛ AGWANGWAMA. Bɛ njɛ iwɛwɛ nɛ ishicinjɛ isɛbwɛ ya AGWANGWAMA gana na ti gɛ Jɛroboam njɛ la upo ee iricinji ihwɛ ibwɛ hwɛɛ.

Gɛ Ɛla shɛ Agwuma Isrɛl

8Tu ga Asa yɛ tugwama tu Juda, yaa namɛ shiywa woshi-na-shɛba-shi-cihiŋ, nazhɛ gɛ Ɛla yɛu Beasha yɛ du tugwama ti Isrɛl ni Tiza, shiywa shi yebi.

9Na aka ata ibɛ ge Zimri na shɛ bụtụ bu ko ne eberezhe na a ngbaraka ashashɛ ihɛŋtu ibwɛ ujasa, heŋsegeni bu maa sukakana bụ, aka na tu baa namɛ ni ihwɛ Aza na ba ngbaraka ihwɛ ya agwuma ni Tiza, baa swa mayaga.

10Ge Zimri teni nu umwono ata, boo po bu iyi baa kwụnɛ bụ. Ibɛ po baa yɛ ya tugwama no ohwolu ubwa. Na aka ata ibɛ ga Asa ulwa ya shiywa woshi-na-shɛba-shi-cenje tu baa yɛ tugwama tu Juda.

11Ama aka na ti ge Zimri yɛ tugwama, bee iricinji atwa ihwɛ Beasha hwɛɛ, bu weŋpeni shi butubwenyi okwo bu ko, ama bụ kwụnɛ aŋ hwɛɛ te eyejilo ubwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12Ge Zimri kwụnɛ atwa ihwɛ Beasha hwɛɛ gana na ta AGWANGWAMA mbiswo
la Beasha tedure nu unu bigesere ata ɛɛ hiɛŋ ge Jehu.

13Iwɛ iwɛwɛ nɛ ge Beasha keeni yɛu ibwɛ gɛ Ɛla njɛ, nɛ zeriji du miaụŋ mi Isrɛl
maa a njɛ iwɛwɛ. Ibɛ po AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl njɛ isɛbwɛ na
tuwa ta ata ta aba.

14Iyi nɛ ta vwɛ ni iyi elele nɛ gɛ Ɛla ndanjɛ hwɛɛ i 'nyeci shi suu nu utakada
Shɛrụkwụkwụ shɛ shɛgwuma shi Isrɛl?

Ge Zimri shɛ Agwuma Isrɛl

15Tu ga Asa yɛ tugwama tu Juda, yaa namɛ shiywa woshi-na-shɛba-shi-cenje,
nazhɛ ge Zimri yɛ tugwama ni Tiza Jitɛ icenje. Aka ata ibɛ ejeshi Isrɛl sukakanɛ
ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ, Gibɛton na namɛ na cɛnjɛ ta Afilistia.

16Aka na ta atwa na sotulonu nu ugba ujasa hwụjɛ maa ge Zimri sukakanɛ ba
agwuma, harɛ baa kwụnɛ bụ, ibɛ po atwa Isrɛl teri Omri na ga shɛ uberezhe we
ejeshi aba ne ehilo ata ujasa du maa sha agwuma Isrɛl.

17Nazhɛ go Omri, na atwa Isrɛl hwɛɛ beni ni Gibɛton nu bwa, ee hweri Tiza.

18Aka na ti ge Zimri kwụbɛ maa a lasụ ụshɛpwụ ata, bee teni kakayɛ nu umwono
wa agwuma taa na amɛ, bee sepi uŋ ulwa woo hwoŋni hwɛɛ tu bwa ata, bee 'wi.

19Iwɛwɛ nɛ baa ndanjɛ AGWANGWAMA gana Jɛroboam ibɛ du zeriji atwa Isrɛl
maa a njɛ iwɛwɛ.

20Iyi nɛ ta vwɛ ni iyi elele nɛ ge Zimri ndanjɛ keeni ti'imanganga te tigezhe tu na
baa njɛ, i 'nyeci shi suu nu utakada Shɛrụkwụkwụ shɛ shɛgwuma shi Isrɛl?

Go Omri shɛ Agwuma Isrɛl

21Nazhɛ atwa Isrɛl bogwu, tudwonu ta ashashɛ aba tu ko tu 'wa Tibini yɛu Ginat,
maa sha agwuma aba, tudwonu ta aba tụ vwɛ tuba tu 'wa Omri.

22Ama ụpadụ na 'wa Omri lasụ ụpadụ na 'wa Tibini yɛu Ginat. Ge Tibini 'wi,
nazhɛ go Omri yɛ tugwama.

23Tu ga Asa yɛ tugwama tu Juda, yaa namɛ shiywa talacɛ-nu-boo-ko, nazhɛ go
Omri yɛ tugwama ti Isrɛl, shiywa umpwa-na-shɛba-shi-yebi. Baa shɛ agwuma
Tiza shiywa shi cihiŋ.

24Ubwa so bikpekwu bu Samaria na bụtụ ata ɛɛ hiɛŋ gɛ Shɛmɛ, azụrụfa arinya
eyebi. Boo mo bikpekwu ata bee kepi bu, boo po bu izeci maa Samaria. Ibɛ du
kaa ga shɛ izeci bụtụ ata ga 'yajɛ la bikpekwu ata cala.

25Go Omri njɛ AGWANGWAMA iwɛwɛ uhwuri atwa na baa 'wa na tugwama tiya.

26Bu 'wa ụpapwụ Jɛroboam yɛu Nebat ni iwɛwɛ elele nɛ baa njɛ. Iwɛwɛ ibwɛ
zeriji atwa Isrɛl maa a njɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl iwɛwɛ, nɛ
ishicinjɛ isɛbwɛ ibwɛ no ofwo tuwa ta aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

27Iyi nɛ ta vwɛ ni iyi elele nɛ go Omri ndanjɛ hwɛɛ, tu ukpahiŋ ubwa, i 'nyeci shi suu nu utakada Shɛrụkwụkwụ shɛ shɛgwuma shi Isrɛl?

28Go Omri 'wi gana eshi ubwa, ee ni bu nu Samaria, nazhɛ yɛu ibwɛ ga Ahab yɛ tugwama no ohwolu ubwa.

Ga Ahab shɛ Agwuma Isrɛl

29Tu ga Asa yɛ tugwama tu Juda, yaa namɛ; shiywa talacɛ-na-shɛba-shɛ-tụndatụ, nazhɛ ga Ahab yɛu Omri yɛ tugwama ti Isrɛl. Ga Ahab yɛu ɛtɛ Omri yɛ tugwama ti Isrɛl nu Samaria shiywa woshi-na-shɛba-shi-yebi.

30Ga Ahab yɛu ɛtɛ Omri njɛ AGWANGWAMA iwɛwɛ uhwuri atwa elele na baa 'wa na tugwama tiya hwɛɛ.

31I ta shanɛ bụ waa iyi ticwɛŋ tu baa njɛ iwɛwɛ gana Jɛroboam, baa zananɛ Jɛzɛbɛl yɛu Etibeal, bụtụ bu Saidụn, ibɛ po baa zhɛba ya tuwa ta ata ɛɛ hiɛŋ Beal.

32Bi meni Beal ata isume, boo mo du utukwu-ụrụpɛ na amɛ isume ɛtɛ boo mo nu Samaria.

33Ga Ahab, ubwa du shebi itɛtɛnuwɛŋ ɛtɛ ɛɛ hiɛŋ, Ashɛra. Ga Ahab kaa njɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl iwɛwɛ nɛ ishicinjɛ isɛbwɛ ibwɛ, uhwuri shɛgwuma shɛ na shɛ yɛwa la tugwama hiiŋ nu bwa hwɛɛ.

34Na aka ubwa, gɛ Hiɛl bụtụ ata bu Bɛtɛl meeneni Jɛriko. Yɛu Hiɛl ye eyi ihiiŋ ga Abiram 'wi nu ukoshilo ụshɛpwụ ata tishilo, yɛu ibwɛ imɛwɛɛ gɛ Sɛgub 'wi no shidubo shu ụshɛpwụ ata tudwa, nu gana na ta AGWANGWAMA dumwa la nu unu Joshua yɛu Nụn.

1 Shɛgwuma Shi Hiiŋ 17

Agwatana Bɛjɛ Elaija Tedure na Agwaagwaa

1Ge Elaija bigesere ata banɛ ni Tishbi ata namɛ na cɛnjɛ ti Giliad, bɛɛ hiɛŋ Ahab, N to AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl na Ama ndana iyi, maa eshilo zha shɛ o ngbo, okwo cime ti zha shɛ ta 'wala kwukwuŋ uuwa i ci shiywa shɛ mbana, semi aka na ti Ngɛɛ hiɛŋ hwuŋ go ngbo.

2Nazhɛ AGWANGWAMA mbishi Elaija n-ndumwa, bɛɛ hiɛŋ,

3Bana epe, maa zhe geri bu uwaŋna-banụ, maa swaka ni isese Kɛrit, nɛ namɛ geri bu uwaŋna-banụ Jodan.

4Meni mi isese ɛtɛ ɛbi zhɛ bu na swa. M mbiswo du kaa Agwaagwaa maa ga a na bu 'waŋnanɛ iyimɛyɛ apata.

5Ge Elaija beni ga apata bee hwuri, gana na ta AGWANGWAMA mbishi bu. Baa namɛ ni isese ɛtɛ Kɛrit, nɛ namɛ geri bu uwaŋna-banụ Jodan.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Ibɛ agwaagwaa a 'waŋnanɛ bụ ga Iyimɛyɛ, tu usunda, nu uvwungwa keeni ụrụmɛ, baa swa kaa meni mi isese ɛtɛ.

7Ti yaa namɛ fwalaa, ibɛ meni mi isese ɛtɛ mu hwɛŋ, iwɛnɛ te eshilo ngbi shi na cɛnjɛ tu unyizo.

Ge Elaija no Bululo bu Zarefat

8Nazhɛ AGWANGWAMA mbishi Elaija n-ndumwa, bɛɛ hiɛŋ,

9Ishijɛ maa zhe Zarefat na namɛ nu Saidụn maa nama apata. M mbiswo bululo bu ko na namɛ apata maa bu na bu biga.

10Bɛɛ ishijɛ ga, baa sanɛ Zarefat. Aka na ti bee ci odubo ụshɛpwụ ata, baa kwụbɛ to bululo bu ko ba dwaga i'wɛ'wɛ, bɛɛ hiɛŋ bụ, Sukwu, m piɛ kaa meni cwɛŋ maa ma swa.

11Aka na to bululo ata zhɛ ga maa panɛ bu meni, bɛɛ hiɛŋ bụ sasana, Sukwu, n 'waŋnanɛ hwayɛ du iyimɛyɛ cwɛŋ bana.

12Ama bululo ata hiɛŋ bụ, N to AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ, maa N zasa iyimɛyɛ nɛ nduwa o, inɛmɛ nɛ kaa namba, namɛ nu ukwoto i'ɛlɛ kiri, i zweni ba ni ikele keeni muzhimi mi ticwɛŋ bana nu ubene. Ibɛ Ama dwagana i'wɛ'wɛ gɛ, iwɛ maa Mo jiyo ma nda iyi ni bɛ, maa ta ya ni yɛu mi ye eyi nazhɛ to 'wo ya.

13Ge Elaija jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Ta nda inyɛsɛ o, zhaga n ndanɛ tugwo akara oko cwɛŋ ni bɛ, maa n 'waŋnanɛ, nazhɛ njɛ ya inɛɛ bu ni yɛu bu.

14Iwɛnɛ po AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl hiɛŋ, Inɛmɛ ɛtɛ namɛ ni ikele ɛtɛ zha shɛ yo hwuwowu kwukwuŋ, muzhimi ma ata mu zweni nu ubene ata kaa mu zha shɛ mo hwuwowu du kwukwuŋ uuwa i ci aka na Agwatana zhɛ o lono maa eshilo ngbi na cɛnjɛ tu ga.

15Nazhɛ biyikwo ata zhe baa njɛ ga gana na ti ge Elaija hiɛŋ bụ. Nazhɛ biyikwo ata, ti ge Elaija keeni atwa biyikwo ata yɛ iyimɛyɛ ɛtɛ Jitɛ ifwugwo.

16Inɛmɛ ɛtɛ ge zweni ni ikele ɛtɛ hwuwowu su o, muzhimi ma ata mu zweni nu ubene ata kaa du mu hwuwowu su o, nu gana na ta AGWANGWAMA ga dumwa tedure nu unu Elaija.

17Na aba inɛ ɛtɛ, ibɛ yɛu-ye-eyi bululo ata leyi nụ ụngwụ, ụngwụ ata kaa 'yajɛ ikɛnyi duwa. Ibɛ po yɛu ɛtɛ 'wi.

18Nazhɛ biyikwo ata hiɛŋ Elaija, Imbe bwa kwuuŋ Ngaa bɛ njɛ gabụ bụtụ ga ba Agwatana, upo abu n zhaganɛ iwɛ maa n teyingeni iwɛwɛ mi no tu'wo tu na abɛ njɛ maa gɛ yɛu mi 'wii?

19Ge Elaija hiɛŋ bụ, M panɛ yɛu ɛtɛ bụ. Bee leshiji iŋ ni i'ɛlɛ biyikwo ata, be munji nu umwono ata wa azuba baa ga namɛ, bee shiri iŋ no ogodo ubwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

20Bee keri AGWANGWAMA ụhiɛŋshɛ, bɛɛ hiɛŋ, Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana mi, gabụ suu bu shapɛrɛganɛ ya bululo ga Ngaa namɛ pu bwa abara ga ne ebe maa gɛ yɛu ibwɛ 'wi?

21Bee meme nderishinji, bee ubeni yɛu ɛtɛ kpalụ tatụ, baa suyanɛ AGWANGWAMA, bɛɛ hiɛŋ, Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana mi, lono kaa maa ohwulu yɛu gɛ gwure na amɛ ubwa.

22Nazhɛ AGWANGWAMA hwụjɛ ga ilupwɛ Elaija, nazhɛ ohwulu yɛu ɛtɛ gwure sasana na amɛ ubwa.

23Ge Elaija shapɛ yɛu ɛtɛ bee zwe ni bɛ, bee peni bino bi bɛ. Ge Elaija hiɛŋ bụ, kwụba, yɛu bu nɛ i hiɛ.

24Nazhɛ biyikwo ata hiɛŋ Elaija, Hwuwayɛ go Ngee mepi ya maa gabụ ga bɛ shɛ bụtụ ba Agwatana, maa n-ndumwa ma Agwatana mu na aba duma kaa mɛ shɛ iwɛ-tɛkana.

1 Shɛgwuma Shi Hiiŋ 18

Ge Elaija Twa no Obadia

1Na aba na ti inɛ gɛ keshici, yaa namɛ shiywa shɛ tatụ, nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Elaija, Zhaga meme mbiseni Ahab, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma tumwanɛ eshilo maa ngbo na cɛnjɛ tu ga.

2Ge Elaija zhe bee meme mbiseni ga Ahab. Imunɛ nɛ atwa Samaria a ya na aka ata kaa hwuleji tebiye.

3Ga Ahab suyanɛ Obadia na 'yajɛ ụhwada i'wɛŋnɛ ihwɛ ya agwuma tungbaraka, go Obadia kaa ba muna AGWANGWAMA ụjɛrụma tebiye.

4Ibɛ po go Obadia intanɛ egesere AGWANGWAMA dipi-yebi, atwa dupu-dupu nu ụpangwụ, baa pana aŋ apata iyimɛyɛ keeni meni, na aka na ti gɛ Jɛzɛbɛl ba kwụna la egesere AGWANGWAMA oko.

5Ga Ahab hiɛŋ Obadia, Zhaga rungo ɛmɛzhinjɛ meni keeni olomu na namɛ na cɛnjɛ tu ga hwɛɛ, nekeshi ta kwụba ambɛ olom iwɛ idɛkwɛ mi keeni nzhinyacɛ mi mi, nekeshi ono oko o bino imunɛ gɛ.

6Ibɛ po oo dwotwogonu ga ofwo na ɛɛ zhɛ a zhagaga. Ga Ahab duri geri bwa bwooko, go Obadia duri geri bwa du bwooko.

7Aka na tu go Obadia zhɛ, baa twa ne Elaija, bi mepi bu kaa, bee ubi eshe ubwa na cɛnjɛ, bɛɛ hiɛŋ bụ, Gabụ agwuma-ihwɛ mi ge Elaija na hŋ?

8Ge Elaija hiɛŋ bụ, Gamba na. Zhaga mbishe Ahab agwuma-ihwɛ ɛtɛ bu maa, Ge Elaija namba epe.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

9Go Obadia jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛwɛ imbe bwa Ngaa bɛ njɛ upo aba jala maa agwuma Ahab n kwụnɛɛ?

10N to AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ, maa i zasa u'una na ta vwɛ agwuma-ihwɛ mi te bu dwelekeci shi o. Ofwo elele bee ci, ɛɛ hiɛŋ bụ, Bu zasaba epe o, bɛɛ hiɛŋ aŋ, N teji ma tuwa maa Ma mapa maa hiɛ kwụbɛ shɛ bụ ga o.

11Ibɛ hŋ ɛbi hiɛŋ maa Ma zha me mbishe Ahab maa, Ge Elaija namba epe?

12Yaa shɛ Ngee zhe hwayɛ Ngee mbishe Ahab maa bu namba epe, nazhɛ Mpiala ma AGWANGWAMA mi bi shepi mee zhe geri na Ngee mepi shi, nazhɛ Ngaa zhagajɛ na Ahab, baa bụ kwụbɛ shɛ, asha Gamba bɛɛ zhɛ ba kwụna. Okwo ta Ama muna AGWANGWAMA ụjɛrụma, Gamba yɛu gɛ bu ugondu taa nɛ ticwɛŋ ti mi.

13Agwuma-ihwɛ mi, bu ta hwụjɛ shɛ suu gana na Ngaa intanɛ egesere AGWANGWAMA dipi-yebi na aka na ti gɛ Jɛzɛbɛl ba kwụna aŋ la? Ngee sweci aŋ na apangwụ atwa dupu dupu, Ama pana aŋ iyimɛyɛ keeni meni.

14Ibɛ hŋ ɛbi mɛ hiɛŋ Ma zha me mbishe agwuma-ihwɛ bu maa, Ge Elaija namba epe? Bi zhɛ ma n kwụna hwayɛ.

15Ge Elaija hiɛŋ bụ, N to AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, ubwa na Ama ndana iyi, maa N zhɛ m momo mbisono Ahab hwayɛ ga tilɛɛ.

16Ibɛ po go Obadia zhe bee mbishe Ahab, nazhɛ ga Ahab zhe no ofwo Elaija.

Ga Ahab Twa ne Elaija ni Ishɛmɛ Kamɛl

17Aka na ga Ahab kwụbɛ Elaija, bɛɛ hiɛŋ bụ, Gabụ na hn? Gabụ ga ba pana atwa Isrɛl ụbaụta!

18Ge Elaija jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Shɛ Gamba ma pana atwa Isrɛl ụbaụta o, ama gabụ keeni atwa umwamwa bishi bu, iwɛnɛ ahiɛ lacɛ maa hiɛ hwụjɛ-unu na AGWANGWAMA ihi peni, ahia zhɛba tuwa ta ata ti Beal.

19N suyananɛ atwa Isrɛl hwuwayɛ go hwɛɛ maa a zhajɛ pi mi ni Ishɛmɛ Kamɛl, te egesere ata Beal akpakwụ-eyebi-nu-dupu (450) keeni egesere ata-tuwa tu Ashɛra akpakwụ-eyebi (400), agata a ya iyimɛyɛ nɛ Jɛzɛbɛl.

20Ga Ahab tumwanganɛ ga atwa Isrɛl hwɛɛ, te egesere maa a ulwa hwɛɛ ni Ishɛmɛ ɛtɛ Kamɛl.

21Ge Elaija zhe boo gwumwongonu na atwa ata, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Aka naa ɛhi zhɛ hia gangaa tunama na ahaŋsa e yeyebii? Yaa shɛ AGWANGWAMA i shɛ Agwatana, asha 'wa bu ma. Yaa shɛ kaa Beal i shɛ Agwatana, asha 'wa bu ma. Ama atwa ata Jɛshɛjɛ shɛ bụ iwɛ ye elele o.

22Nazhɛ ge Elaija hiɛŋ aŋ, Ngooko kiri n shɛ ya bigesere ba AGWANGWAMA na ta vwɛ. Ama egesere Beal namɛ tuba atwa akpakwụ-eyebi-nu-dupu (450)

© 2008 Bible Society of Nigeria.

23Suje ma inɛ ye eyi iyebi, maa egesere Beal shepi bu ko maa a kwụnɛ bụ, e seshenji bu, maa e petengeni bu ni i'wɛ'wɛ gɛ, ama kede e shiyeni ulwa o. N zhɛ du ma shapa bu na bi yebi ma kwụna bụ, Ma sashanga ma patangana bụ ni i'wɛ'wɛ gɛ, N zha shɛ du mo shiyono ulwa o.

24Nazhɛ ahiɛba na hiɛ shɛ egesere tuwa ti Beal hi zhɛ hia suyana izeci tuwa ti hiŋ, maa Ma suyana du izeci ya AGWANGWAMA mi. Agwatana elele na tumwanɛ hwayɛ ulwa, asha ubwa shɛ Agwatana tɛkana. Nazhɛ atwa ata hiɛŋ bụ, Ine go zhɛmɛ tebiye.

25Ge Elaija hiɛŋ egesere Beal, Ahiɛba hi gembi ufwugwo, mizha tala ma buna hiŋ hiiŋ maa hi imanganjɛ bụ, maa hiɛ suyanɛ izeci tuwa ti hiŋ, ama to shiyono ma ulwa ni i'wɛ'wɛ ɛtɛ o.

26Ee shepi ga buna na ee peni aŋ, aa imanganjɛ bụ ga, aa suyanɛ izeci tuwa ta aba ti Beal, te kwuni nu uvwungwa uuwa uwaŋna shikeci. Aa ugaga, ɛɛ hiɛŋ, Beal, iti jishijɛ! Ama a hwụjɛ shɛ ajɛshɛgwa elele o. Oo rungo utukwu ata ụrụpɛ oo mo na tɛhiɛba.

27Aka na tu uwaŋna shikeci ya, ge Elaija ba nda aŋ asada, bɛɛ hiɛŋ, Suyana bụ ma duwa duwa! Tuwa tu na tu lacɛmɛ kaa taa shɛ! Nekeshi ugondu feye taa nda, kwo kaa tahaŋnụ feye tee te zhe, kwo kaa urungo feye te e zhe, kwo kaa malabụ feye too woto, i shɛ i tilɛɛ maa hi zhingicinjɛ tụ!

28Gabata aa ugagajɛ uuwa, aa mama shɛlanga tu n-ngwuzhi keeni shasuka gana na ta a nda ti iwɛ gwumanɛ bụtụ nu uvwovwu wa aba, aa bananga ya mehieŋ shakpaa.

29Uuwa uwaŋna nyinganɛ, a ta nda waa rundu, ama i zasa kaa rụhwụŋ ru dumanɛ iwɛ, a hwụjɛ shɛ kaa ajɛshɛgwa elele o. I zasa kaa bụtụ peni abashɛ iwɛ aba o.

30Nazhɛ ge Elaija hiɛŋ atwa ata hwɛɛ, Kaanɛ ma izhɛ no ofwo mi, nazhɛ atwa ata keeni ga izhɛ oo gwumwongonu nu bwa. Baa nanganganɛ utukwu-ụrụpɛ ata wa AGWANGWAMA ee ge hwuŋzhi la.

31Bee suji atayɛ umpwa-na-ba-eyebi gana na tu ufwugwo wa alamụ miaụŋ-me-eyi mi Jekob namɛ, ubwa ata na AGWANGWAMA mbishi la, bɛɛ hiɛŋ, Te Isrɛl ɛɛ zhɛ ɛ hiɛŋ ya izeci bu.

32Na atayɛ ata aba boo mo utukwu-ụrụpɛ ni izeci ya AGWANGWAMA. Boo to ukpara boo rungwutwonu utukwu ata ụrụpɛ. Uholo ukpara ata eri wa ya gana meni mu ugaruwa uko.

33Bee shemeni i'wɛ'wɛ na azuba utukwu ata, bee seshenji buna ata, bee petengeni bu ni i'wɛ'wɛ ɛtɛ. Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Sarɛ ma meni nhilwo mi neshi hi zwegeni ni iyi ụrụpɛ ga tuhwoŋzhingo hwɛɛ, ti i'wɛ'wɛ gɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

34Bɛɛ hiɛŋ, ga njɛ karɛ yebi, ee keeni ga karɛ yebi. Baa hiaaŋnanɛ aŋ, Kaana ma karɛ tatụ. Ee keeni ga nụ ụtatụ.

35Ibɛ po meni ma ata ma fwunga ya nu utukwu ata ụrụpɛ shakpaa, mee shini du ukpara ata.

36Aka na tụ ụrụpɛ uwaŋna-ụrụmɛ ci ya tuta, ge Elaija bigesere ata kaanɛ izhɛ no ofwo utukwu ata. Baa njɛ adua, bɛɛ hiɛŋ, Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Abraham, na Agwatana Azik keeni Agwatana Jekob, lono maa ga atwa Isrɛl hwɛɛ mepi hwayɛ ga maa gabụ kiri bɛ shɛ Agwatana, Ngaa shɛ du kaa yɛu-ugondu bu. Gabụ bu n eni ijɛ tɛnda hwayɛ ga.

37Oo AGWANGWAMA, n jishijɛ, n jishijɛ maa atwa ga mepi hwayɛ ga maa gabụ bɛ shɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana, maa gwuricinje shɛmɛ sha aba no ofwo bu.

38Nazhɛ AGWANGWAMA tumwanɛ ulwa, woo hwoŋzhinji iyi ụrụpɛ ata hwɛɛ, ti i'wɛ'wɛ ɛtɛ, ta atayɛ ata, tu upwupwutu ata hwɛɛ. Wee senji du te meni ma ata mu ga fwunga nu ukpara ata shɛɛ.

39Aka na ta atwa ata kwụbɛ ijɛ hwɛɛ, ee ubi shishe sha aba na cɛnjɛ, ɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA ubwa shɛ Agwatana, AGWANGWAMA ubwa shɛ Agwatana.

40Nazhɛ ge Elaija peni aŋ unu, bɛɛ hiɛŋ, Imɛ ma egesere tuwa ti Beal hwɛɛ, kede bu na be elele ihi benengeni okwo bu ko. Ɛɛ imɛ aŋ ga, ge Elaija suji aŋ bee zucinji ni isese ɛtɛ ɛɛ hiɛŋ izeci bɛ, Kishon, apata baa kwụnɛ aŋ.

Eshilo Rimeni Ubata Kwunanjɛ ya

41Nazhɛ ge Elaija hiɛŋ Ahab, Zhaga ya ya iyimɛyɛ, maa swe du meni, eshilo a'wụtụ ta e ci.

42Ga Ahab sanɛ ga maa ya, maa swa. Ge Elaija tuba munji ni ihiŋhiŋ Ishɛmɛ ɛtɛ Kamɛl, bee meme zhire, bee shiyeni uhiuhiu ubwa nu ukaka ubwa.

43Bɛɛ hiɛŋ yɛu ibwɛ ugondu, Zhaga mbiyana de geri bi itekwu. Yɛu ibwɛ ugondu zhe ga baa mbiyanɛ, bee gwure, bɛɛ hiɛŋ bụ, N kwụbɛ shɛ kaa iyi elele. Ge Elaija hiɛŋ bụ, Gwulo sasana kpalụ cenje.

44Ni inɛ ɛtɛ icenje ya, ibɛ yɛu ɛtɛ hiɛŋ bụ, N kwubɛ udomu uko u ticwɛŋ na namɛ gana ubabasụ u'ala bụtụ, tu wee mwe ba geri bi itekwu ɛtɛ. Ge Elaija hiɛŋ bụ, Zhaga mbiso Ahab, maa ga imanganga ụhaŋtụ ubwa maa hwulo ujiyo, shibwonu eshilo zhɛ a kapa bụ hwayɛ.

45Ti yaa namɛ fwalaa eshilo rimeni cucucu, uvwugo kwuni tɛnda, nazhɛ eshilo a'wụtụ layɛ. Ga Ahab ji ni ihwɛ ibwɛ ni Jɛzrɛl.

46Ukpahiŋ wa AGWANGWAMA kaa namɛ ne Elaija, baa rɛ tugwuno tu bwa ne embi dimi, bee gezhiji, baa jɛrɛ Ahab odubo ata Jɛzrɛl tutono.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1 Shɛgwuma Shi Hiiŋ 19

Ge Elaija Gezhigeni Jɛzɛbɛl Bee Zhe ni Ishɛmɛ Sainai

1Tu ga Ahab mbishi Jɛzɛbɛl iyi elele nɛ ge Elaija njɛ, tu gana na ti ge Elaija kwụnɛ
egesere Beal hwɛɛ nu utokwobi.

2Ibɛ po gɛ Jɛzɛbɛl tumwanɛ atwa no ofwo Elaija, bɛɛ hiɛŋ bụ, Yaa shɛ Ngaa bụ
kwụnɛ shɛ beyi na aka gana ga, maa shɛ gana bụtụ bu ko na amɛ egesere ata abụ
kụnɛ, asha ga tuwa tu ga tu n kwụnɛ.

3Ti ge Elaija hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, baa njɛ inyɛsɛ uhiuhiu ubwa, bee gezhiji bee zhe
Biashiba na cɛnjɛ tu Juda. Apata bee shiri yɛu ibwɛ ugondu.

4Ge Elaija zhe tahaŋnụ uwaŋna uko mudu nụ ụshɛka, baa jɛjɛ nu ucilo ụ'wụ'wụ
uko isheshe, baa kalanga-unu, baa lụpɛ AGWANGWAMA, bɛɛ hiɛŋ, Shapa ya
uraiŋ mu, N zhɛshɛ Ngee hwuri eshi mi o!

5Nazhɛ bee weci apata bee leyi malabụ nu ucilo ụ'wụ'wụ ata. Nazhɛ butumwa-
ba-azuba zhingicinjɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ bụ, Zhinjɛ maa yɛ iyimɛyɛ.

6Baa mbiyanɛ, baa kwụbɛ ta akara oko na oo to, patanɛ nu utayɛ uko na
vwengenji keeni okoko meni tee shi no ofwo uhiuhiu ubwa. Baa yɛ iyimɛyɛ ɛtɛ,
bee swe du meni ma ata, bee leyeneni malabụ.

7Ibɛ po butumwa ba AGWANGWAMA ba azuba gwuleneni, bee timengeni bu na
aka yebi, bɛɛ hiɛŋ bụ, Ishijɛ maa yɛ iyimɛyɛ, iwɛnɛ po ofwo na ɛbi zhɛ ta dụlụmɛ.

8Bɛɛ ishijɛ ga, baa yɛ iyimɛyɛ ɛtɛ, bee swe du meni. Nazhɛ iyimɛyɛ ɛtɛ peni bu
ukpahiŋ, bee zhe tahaŋnụ Jitɛ buhanda tutu bee ci Ishɛmɛ ɛtɛ ya Agwatana, ɛɛ
hiɛŋ Sainai.

9Bee zhe bee ci ụpangwụ uko na namɛ apata, maa woto apata nụ ụrụmɛ ata.

AGWANGWAMA Bananɛ Elaija

Nazhɛ AGWANGWAMA heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Elaija, imbe aba nda epee?

10Bɛɛ jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, Ma tala isɛbwɛ ya AGWANGWAMA na shɛ Agwatana na
Hwuri Kpaaŋ tebiye, ama atwa Isrɛl lacɛ unu na abu twa la na aba, ee
hwuŋzetenji utukwu-ụrụpɛ bụ, aa kwụnananɛ egesere bu nu utokwobi. Ngooko
kiri N vwɛ ya, ibɛ gɛnɛnɛ aa ma jalanana tụkwụna!

11Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ bụ, Zhaga shikono nu umbe mu ni ihiŋhiŋ ishɛmɛ
ɛtɛ mi, N zhɛ ma kashɛka hwayɛ apata! Nazhɛ uvwugo ụ'wụtụ kwuni tɛnda,
ishɛmɛ ɛtɛ kwuni tubagatagwụ, atayɛ bwaratagwụ nu umbe AGWANGWAMA,
ama AGWANGWAMA kaa zasaba nu uvwugo ata o. Na aba uvwugo ata, cɛnjɛ ti
zhingotu, AGWANGWAMA kaa zasaba waa no tizhingotu ta ata ta cɛnjɛ o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

12Na aba na ta cɛnjɛ ti zhingotu, ulwa zhajɛ, AGWANGWAMA kaa zasaba sasana nu ulwa ata o. Na aba na tu ulwa ata hwoŋni, nazhɛ rụhwụŋ ru ko ru dumanɛ iwɛ saiiŋ.

13Aka na ti ge Elaija hwụjɛ rụhwụŋ ra ata, bee fwuleji ụpɛshɛka ubwa nu utogwo ubwa, bee beni nụ ụpangwụ ata, bee shikeni ya no tupohondo tu ụpangwụ ata. Ibɛ rụhwụn ra ata ri hiɛŋ bụ, Elaija, imbe aba nda epee?

14Bɛɛ jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, Ma tala isɛbwɛ ya AGWANGWAMA na shɛ Agwatana na Hwuri Kpaaŋ tebiye, ama atwa Isrɛl kaa lacɛ unu na abu twa la na aba, ee hwuŋzetenji utukwu-ụrụpɛ bụ, aa kwụnananɛ egesere bu nu utokwobi. Ngooko kiri n vwɛ ya, ibɛ gɛnɛnɛ aa ma jalanana tụkwụna.

15Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ bụ, Dulo uhwaŋna ata ụshɛka maa gwuri nu Damaskos. Yaa shɛ ebi ci apata, dudugono Hazaɛl manɛbɛ maa sha agwuma Siria.

16Dudugono du Jehu yɛu Nimshi manɛbɛ maa sha agwuma Isrɛl, nazhɛ dudugeni Elaisha yɛu Shafat bụtụ ata bụ Ebɛlmehola manɛbɛ maa sha bigesere ụlụkpashɛ bụ.

17Yaa shɛ bụtụ be elele benengeni utokwobi Hazaɛl, ge Jehu tuba zhɛ ba kwụna bụ, yaa shɛ kaa bụtụ ata benengeni utokwobi Jehu, ge Elaisha zhɛ ba kwụna bụ.

18Ama N zhɛ ma ganga atwa igbɛɛ-itɛtu-na-akpakwụ-a-ta (7,000) ni Isrɛl anaa na kwuzeni shi tuwa ti Beal, a ta ruwanɛ shɛ tụ du kwukwuŋ.

Ge Elaija Suyanɛ Elaisha

19Ti ge Elaija beni ga apata, baa kwụbɛ Elaisha yɛu Shafat, tu baa 'waŋnɛ inɛ iyebi yebi orubwo umpwa-ni-bɛyebi baa hwaŋ itimɛ ni ibɛ, baa 'wa iŋ ne ekwunyi. Baa namɛ tuba ni inɛ ɛtɛ imɛwɛɛ. Ge Elaija zhe bee ubi bu idikɛ ɛtɛ ibwɛ i tuwururu baa patanga na azuba.

20Ge Elaisha genji inɛ ɛtɛ, baa 'wa Elaija, bɛɛ hiɛŋ bụ, Sukwu, n leneni maa Ma zha mɛ njɛ bishi mi no bino mi ongbo tugwo nazhɛ me gwure maa Ma bu 'wa. Ge Elaija hiɛŋ bụ, I zhɛmɛ, zhaga, imbe kwuŋ Ngaa bɛ njɛɛ?

21Ge Elaisha gwuri ga, bee peshenji i'wɛ'wɛ ɛtɛ nu n'ilu mi inɛ ɛtɛ, baa kwụnɛ iŋ. Bee suji i'wɛ'wɛ ebe bee ge petengeni inɛ nu n'ilu, baa shanɛ ulwa ni bɛ, bee shiteji usunda inɛ ɛtɛ, bee penenji atwamwa aa yɛ. Nazhɛ baa 'wa ya Elaija baa ndana bu ugondu.

1 Shɛgwuma Shi Hiiŋ 20

Atwa Siria Sukakanɛ Atwa Isrɛl

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1Na aka ata ibɛ agwuma Siria, gɛ Bɛn-hadad sotulonu ejeshi ubwa hwɛɛ urubwo uko. Shɛgwuma shi nya talacɛ-na-shɛba-shi-yebi shɛ namɛ nu bwa, ti idɛkwɛ ya aba keeni ihɛŋtu ya aba ujasa. Bee munji baa sukakanɛ Samaria nu ujasa.

2Baa tumwanɛ atwa pu Ahab na shɛ agwuma Isrɛl, bɛɛ hiɛŋ bụ, Gɛ Bɛn-hadad hiɛŋ,

3Gamba n 'yajɛ azụrụfa bụ, ta azhɛnarɛya bụ, te eyekwo ata bụ ebiye keeni miaụŋ mụ bụ.

4Ibɛ po agwuma Isrɛl jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iyɛri mi, gabụ agwuma, gana ata ɛbi hiɛŋ, gana ata ga yaa shɛ. Gabụ ga bu n 'yajɛ, ti iyi nɛ Ngaa 'yajɛ hwɛɛ.

5Nazhɛ atumwa anya zhagananɛ, ɛɛ hiɛŋ, Gɛ Bɛn-hadad hiɛŋ, Iwɛ-tɛkana ga maa N tumwanɛ atumwa no ofwo bu, Ngɛɛ hiɛŋ, M panɛ azhɛnarɛya keeni azụrụfa bụ, te eyikwo bu, ta miaụŋ mụ bụ.

6Ama beyi na aka gana ga, N zhɛ ma tumwanɛ atwa mi ugondu, maa e hikekeni shimwono shɛ bụ, to shimwono sha atwa bụ ugondu hwɛɛ, maa e suje iyi ibiye ye elele nɛ ga bu kwụlanganɛ.

7Ibɛ po agwuma Isrɛl suyanɛ n-nyarɛ mɛ cɛnjɛ ta ata hwɛɛ, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Kwụba ma de gana na ta bụtụ ga ba jalakaka uwuru. Bu tumwanɛ atumwa ubwa hiiŋ, bɛɛ hiɛŋ, ma panɛ bụ eyikwo mi, ta miaụŋ mi mi, ta azụrụfa keeni azhɛnarɛya mi. N lakanɛ shɛ bu o.

8Nazhɛ n-nyarɛ ma ata keeni atwa vwɛ hwɛɛ hiɛŋ bụ, To lono, ta pana bụ o.

9Ibɛ po bee mbishi atumwa Bɛn-hadad, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Zhaga mbiso ma Iyɛri ɛtɛ mi, gɛ Bɛn-hadad na shɛ agwuma, hiɛŋ bụ ma, Gamba yɛu-ugondu bu, M bi leneni ni iyi nɛ abụ n lụpɛ la hiiŋ, ama N eri shi mo lono ya ni inɛ gɛ iyebi o. Ibɛ atumwa ata gwuri ee swegeni bu,

10Gɛ Bɛn-hadad tumwanɛ utumwa unya, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ me suje atwa na waŋnɛ maa e iricinji ụshɛpwụ ga bụ. Yaa shɛ upwupwutu Samaria tɛ zhɛ wo shino okwo ukwoto i'ɛlɛ ye ejeshi mi, asha ga tuwa tu m peteni ulwapɛ na hwuri gana ata!

11Ibɛ po agwuma Isrɛl jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Mbiso ma Bɛn-hadad maa, Busaza bu tɛkana bụshɛ shɛ hwuŋ ti bɛɛ tɛ zhɛ ujasa o, semi aka na tu baa kwunanjɛ tugwo ujasa.

12Aka na te e mbishi Bɛn-hadad utumwa ata no ofwo na baa swa mayaga na shɛgwuma shɛ nya nu ubodongom uko. Gɛ Bɛn-hadad hiɛŋ shɛgwuma sha ata, Mama 'imɛ ma maa tu sukakanɛ ma ụshɛpwụ ata. Aa mama 'imɛ ga, aa sukakanɛ ụshɛpwụ ata.

13Na aka ata, bigesere bu ko zhegeni Ahab agwuma Isrɛl, bɛɛ hiɛŋ bụ, Bụ kwụbɛ ufwugwo we ejeshi ga hŋ? Ama ta nda kaa inyɛsɛ ya aba o. N zhɛ ma nda maa eri aŋ tụlasụ, ni ibɛ ɛbi zhɛ ba mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

14Ga Ahab heŋteni bigesere ata, bɛɛ hiɛŋ bụ, Gaaba tuba zhɛ mo tu hwulono umbe nu ujasa gaa? Bigesere ata jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA hiɛŋ, Tedure ne esemberi na a ndana ugwomina na untanganɛ ekpeleshi cɛnjɛ tu ga ugondu. Ga Ahab heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Gaaba kwuuŋ zhɛ bo kwuno ujasa ata hiiŋ? Bigesere ata jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Gabụ!

15Nazhɛ ga Ahab sotulonu esemberi ata a ndana egwomina ata untanganɛ ekpeleshi cɛnjɛ ta ata ugondu urubwo uko hwɛɛ aba. Ufwugwo wa aba ụ shɛ atwa (kpakwụ-nu-talacɛ-na-ba-eyebi) (232). Nazhɛ boo sotulonu ejeshi atwa Isrɛl urubwo uko hwɛɛ aba, ufwugwo wa aba namɛ atwa igbɛɛ-itɛtu-na-akpakwụ-a-ta (7,000).

16Ee beni nu uwaŋna tishikoko, na aka na tu ga Bɛn-hadad te shiyeni nu ubodongom ata baa ta swa mayaga na shɛgwuma sha ata talacɛ-na-shɛba-shi-yebi shɛ na sho mbiyono bu.

17Ibɛ esemberi ebe a ndana egwomina ekpeleshi cɛnjɛ ugondu hwuri umbe hiiŋ. Ibɛ atumwa na gɛ Bɛn-hadad ga tumwanɛ gwuri, ee mbishi bu, ɛɛ hiɛŋ, Atwa oko banɛ ba nu Samaria aa zhajɛ.

18Bɛɛ hiɛŋ, Okwo yaa shɛ ulapiya aa 'waŋnɛ, ima aŋ ma buumwa buumwa, kwo kaa ujasa aa zhajɛ, ima aŋ ma buumwa buumwa.

19Nazhɛ esemberi ata a ndana egwomina ekpeleshi cɛnjɛ ugondu hwuri ga umbe, nazhɛ ejeshi atwa Isrɛl hwɛɛ 'wa aŋ ne ekwunyi.

20Bụtụ bụtụ na amɛ esemberi ata kwụnɛ bụtụ bwa bi ifelu. Ibɛ po atwa Siria gezhiji, nazhɛ atwa Isrɛl urigeni aŋ nụ usumwa. Ama gɛ Bɛn-hadad munji budakwa bee benengeni, medenji asụcɛ idɛkwɛ ibwɛ.

21Ibɛ po agwuma Isrɛl zhe bee suji idɛkwɛ keeni ihɛŋtu ujasa ya aba hwɛɛ. Baa kwụnɛ ejeshi atwa Siria tebiye.

22Nazhɛ bigesere ata zhe pa agwuma Isrɛl, bɛɛ hiɛŋ bụ, Zhaga mama 'imɛ tebiye maa shikicinji ejeshi bu ta 'yajɛ ikɛnyi tebiye. Iwɛnɛ po agwuma Siria zhɛ ma bụ sukakana sasana unywanywa na aka gana ga.

Atwa Siria Sukakanɛ Ahab na Aka Yebi

23Nazhɛ anjɛ-ugondu agwuma Siria, hiɛŋ bụ, Iwɛnɛ ta-tuwa ta aba tɛ shɛ tuwa tu nshama, ibɛ po ee tu hwuri ikɛnyi, ama ga shɛ nu udadarɛ ya eti jeshi aŋ, nazhɛ ɛti zhɛ ta ala aŋ.

24Gana ɛbi zhɛ ba nda na: Bwaga shɛgwuma sha ata no ohwolu aba hwɛɛ, maa zweni eberezhe ejeshi no ohwolu aba!

25Sotulonu ejeshi te gembi ufwugwo gana a na ala aa kwụnɛ, bụtụ bụtụ na budakwa bwa keeni ihɛŋtu ya aba ujasa, bụtụ bụtụ nu una ubwa ụhaŋtụ. Ti zhɛ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

ta nda ya ujasa na aba nu udadarɛ, ti zhɛ kaa ta lasụ aŋ ya gom. Bee leni ga n-ndumwa ma aba, baa njɛ ga gana ata ɛɛ hiɛŋ bụ.

26Tu unywanywa rinje, gɛ Bɛn-hadad sotulonu ga ejeshi ubwa urubwo uko, bee zhe Afɛk maa sukakana atwa Isrɛl.

27Ibɛ po atwa Isrɛl mama 'imɛ iwɛ ujasa, aa ụlwatagwụ, ee zhegeni atwa Siria. Nazhɛ atwa Isrɛl tileni nu ugba wa aba nu umbe atwa Siria gana orubwo iyweywe na gwụmwatangwụ ufwugwo ofwo eyebi kwurɛ kwurɛ. Ama atwa Siria tuba shidinji u'una ata nu ufwugwo wa aba.

28Nazhɛ bụtụ ba Agwatana bu ko zhe pa agwuma Isrɛl, bɛɛ hiɛŋ bụ, AGWANGWAMA hiɛŋ, Iwɛnɛ ta atwa Siria hiɛŋ, AGWANGWAMA shɛ tuwa tu nshama, bɛ shɛ shɛ tuwa tu ulomu o, iwɛbɛ po Ngɛɛ zhɛ mo bu utogono ejeshi atwa ga Siria a'wụtụ 'wụtụ maa eri aŋ hwɛɛ. Nazhɛ ɛbi zhɛ ba mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA gom.

29A namɛ ne ehilo ujasa ata Jitɛ icenje, atwa oko namɛ beye, anya atwa namɛ fwonu, aa mama ngbarakanụ. Ee kwuni ujasa nụ ụjita ata ucenje, nazhɛ atwa Isrɛl kwụnɛ atwa Siria igbɛɛ-dupu (100,000) jita ata uko gba, aba shɛ ejeshi na a zha tahaŋnụ ni ivwunɛ.

30Atwa vwɛ aba gezheji ee duri Afɛk, ibɛ uba ụshɛpwụ ata hwuŋzwo waa 'imɛ atwa igbɛɛ-umpwa-ni-bɛ-i-tɛtu-na-akpakwụ-a-ta (27,000) anaa na ga ta vwɛ. Gɛ Bɛn-hadad gezhiji du, bee teni nu umwono uko na ta namɛ nụ ụshɛpwụ ata.

31Nazhɛ anjɛ-ugondu Bɛn-hadad hiɛŋ bụ, Tụ hwụjɛ maa shɛgwuma shi Isrɛl shi 'yajɛ inyɛmɛnyɛmɛ, iwɛ ecilo ata sukwu, lono maa to urogono tugwuno tụ ụcɛnjɛ tɛnda, maa to umpo ihwehwe no ohiuhiu tu maa ta zhagana agwuma Isrɛl. Nekeshi bu ma tu ganga tụkwụna.

32Ee uregeni ga tugwuno tụ ụcɛnjɛ tɛnda, ee umpi ihwehwe no ohiuhiu aba, ee zhegeni agwuma Isrɛl, ɛɛ hiɛŋ bụ, Yɛu ɛtɛ bu ugondu, gɛ Bɛn-hadad hiɛŋ, Ma bụ tabwa maa genji bu tụkwụna. Agwuma jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Bu ta namba waa hŋ? Yɛu-bino mi baa shɛ!

33Atwa ata Bɛn-hadad a ga ngbarakacɛ kaa uhwaŋna maa ga Ahab zhɛ bɛ jishijɛ aŋ n-ndumwa ma amɛ-olom. Ama ti ga Ahab hiɛŋ aŋ gana ata, ibɛ atwa ata lɛshijɛ kakayɛ, ɛɛ hiɛŋ bụ, Iiŋ, gɛ Bɛn-hadad yɛu ɛtɛ bino bu! Ga Ahab jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Zhaga zɛrijɛ bu ma epe. Aka na ti gɛ Bɛn-hadad ci apata. Ga Ahab hiɛŋ bụ ge munje nụ ụhaŋtụ ubwa ujasa.

34Gɛ Bɛn-hadad hiɛŋ Ahab, N zhɛ me bu gwuricingeni ashɛpwụ ata bishi mi leshiji la ni i'ɛlɛ bishi bu. Bi eri du kaa ba ma umwono tihinya nu Damaskos gana na te bishi mi mo nu Samaria. Ga Ahab hiɛŋ bụ, N zha shɛ du ma bu kwụna ya iwɛ unu ga ebi shiri o. Ibɛ po aa twa-unu jita ata, bee genji bu bee hwuri ujiyo.

Bigesere Peni Ahab N-ndumwa-tụwụma

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

35Ibɛ po bụtụ bu ko na amɛ egesere, na to soso tigesere hiɛŋ binya bwa, AGWANGWAMA m peni-unu, bɛɛ hiɛŋ, M po iyi. Ama bụtụ ata tuba lacɛ maa pa bụ iyi.

36Bɛɛ hiɛŋ bụ, Gunu na te ebi beni hwayɛ epe, bizeci zhɛ ma bụ kwụna, iwɛnɛ ta abụ lacɛ unu wa AGWANGWAMA tuhwuga. Ti bee genji bu ga, gunu ata bizeci twa nu bwa, baa kwụnɛ bụ ga.

37Bigesere ata zhegeni binya bụtụ sashana, bɛɛ hiɛŋ bụ, Ma bụ tabwa, M po iyi! Nazhɛ bụtụ ata po bu ga iyi, baa gwụcɛnjɛ bụ.

38Nazhɛ bigesere ebe oo po iyi, umpi buzuzu ne eshe ubwa, maa kede e mepi bu o, bee zhe nu uhwaŋna, baa 'yacɛ agwuma Ahab.

39Gana na ta agwuma zhɛ tɛkashɛka, baa uganɛ, bɛɛ hiɛŋ agwuma, Yɛu-ugondu bu ge zhe ujasa, ibɛ bụtụ bu ko m peni bụtụ na ujasa yɛ igbɛtɛtɛ, baa n tɛtaganɛ-unu, bɛɛ hiɛŋ, Ngbaraka bụtụ ga tebiye. Yaa shɛ bee bi benengeni, asha N zhɛ ma bụ kwụna tụlụkpashɛ, shibwonu asha bi zhɛ ba tụpa ụzụrụfa urinya uko.

40Ama aka na Ama nda inyɛwɛŋ, baa n inanjɛ. Nazhɛ agwuma jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Asha gabụ du bu sweji n-ndumwa ta tụwụma tụ bụ hwɛɛ ya, asha gana ulwapɛ bụ zhɛ wa sha ta ya.

41Te bigesere ata tufwurinji buzuzu ebe ne eshe ubwa kakayɛ, agwuma kwụbɛ bụ, nazhɛ bee mepi bu ya maa bɛ shɛ bụtụ bu ko na amɛ egesere.

42Bigesere ata hiɛŋ agwuma, AGWANGWAMA hiɛŋ, Ɛ zhɛ ma bụ kwụna tụlụkpashɛ ta bụtụ ata Ngɛɛ bi hiɛŋ kwụna, abụ kwụnɛ shɛ. Atwa bụ du kaa zhɛ o 'wo tụlụkpashɛ ta atwa ubwa.

43Nazhɛ agwuma Isrɛl ji ni ihwɛ ibwɛ nu Samaria saiiŋ na amɛ-tụhaŋtụ a'wụtụ.

1 Shɛgwuma Shi Hiiŋ 21

Itimɛ ya Afwafwa Nabot

1Bụtụ bu ko namba la ni Jɛzrɛl, ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ ga Nabot. Bi 'yajɛ itimɛ ya afwafwa ike nɛ dongonu ụdatụ ihwɛ ya agwuma Samaria ga Ahab, na namɛ ni Jɛzrɛl.

2Ga Ahab hiɛŋ Nabot, M peni kaa itimɛ ɛtɛ bu ya afwafwa maa mu na hwaŋ uvwanga, iwɛnɛ ti yoo dongonu ihwɛ mi, maa tuba Ma bụ pana itimɛ ya afwafwa inyɛ, nɛ i zhɛmɛ uhwuri inɛ gɛ bu. Yaa shɛ kaa ukwuribi aba jala, N zhɛ ma bụ tụpa.

3Ama ga Nabot jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Kede AGWANGWAMA leni maa Ma bụ pana cɛnjɛ to ogwu ogwunukwoshi mi o!

4Iwɛ ɛtɛ gwumanɛ Ahab tebiye, bee gwuri ni ihwɛ ibwɛ saiiŋ iwɛ ajɛshɛgwa ata ga Nabot peni bu, bɛɛ hiɛŋ, N zha shɛ ma bụ pana cɛnjɛ to ogwu ogwunukwoshi

© 2008 Bible Society of Nigeria.

mi o. Ga Ahab weci no ogodo ubwa, bee peni eshe geri bụ ụdatụ, baa lacɛ iyimɛyɛ tiya iwɛnɛ tu baa nda isɛbwɛ.

5Gɛ Jɛzɛbɛl biyikwo bwa zhegeni bu, bee heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Imbe kwuuŋ i bụ kwụshɛ u'waba upo abụ lacɛ ti iyi tiyaa?

6Ga Ahab jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛnɛ Ngɛɛ hiɛŋ Nabot, ga ma m pana itimɛ ɛtɛ ibwɛ ya afwafwa maa mo sheyingono bu ni inyɛ, kwo kaa maa Ma pana bụ ukwuribi. Bɛɛ n jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, N zha shɛ ma bụ pana itimɛ ya afwafwa mi o.

7Biyikwo ata bwa gɛ Jɛzɛbɛl hiɛŋ bụ, Shɛ gabụ suu bɛ shɛ agwuma Isrɛl? Kede amɛ bụ hashɛganụ o. Ishijɛ maa yɛ iyimɛyɛ, N zhɛ ma bụ pana itimɛ ɛtɛ ya afwafwa Nabot bụtụ ata bi Jɛzrɛl!

8Gɛ Jɛzɛbɛl 'nyeci atakada ni izeci Ahab, bee peteni iŋ useyida Ahab, bee penenji n-nyarɛ mụ ụshɛpwụ ata keeni atwa na 'yajɛ ụjɛrụma na amɛ aba.

9Iyi nɛ bee 'nyeci na atakada ata hiɛŋ, Sotulonu ma atwa, maa hi shiri ụjita we ezumi tɛnda. Gɛgɛcɛnga ma Nabot no ohwolu ụjɛrụma.

10Jalakaka ma atwa oko tugbom eyebi maa hi shanɛ Nabot iwɛ. Hiɛŋ ma, Bu twajɛ Agwatana keeni agwuma. Nazhɛ hi becinji bu nụ ụshɛpwụ, hi tegeni bu atayɛ maa bo 'wo.

11Ibɛ po atwa ụshɛpwụ ata keeni n-nyarɛ ma aba, ta atwa na 'yajɛ ụjɛrụma njɛ ga gana na ti gɛ Jɛzɛbɛl hiɛŋ aŋ na atakada na bee ge 'nyeci gom.

12Ee jwe ga ụjita we ezumi tɛnda, aa gɛgɛcɛnjɛ Nabot no ohwolu ụjɛrụma.

13Nazhɛ atwa ebe tugbom eyebi zhajɛ ga, aa shanɛ bụ iwɛ ne eshe atwa ata, ɛɛ hiɛŋ, Ga Nabot twajɛ Agwatana keeni agwuma. Ee becinji bu ga nụ ụshɛpwụ ata, ee tegeni bu atayɛ aa kwụnɛ.

14Nazhɛ aa tumwanɛ Jɛzɛbɛl, ɛɛ hiɛŋ bụ, A kwụnua ya Nabot na atayɛ oo.

15Aka na ti gɛ Jɛzɛbɛl hwụjɛ maa a kwụnua Nabot na atayɛ. Bɛɛ hiɛŋ bwolo bwa ga Ahab, Zhaga sugo ya itimɛ ɛtɛ ya afwafwa Nabot, igɛtɛ baa ga lacɛ la maa ma bụ sangana. Ga Nabot zasaba ya o, bu uwo.

16Ga Ahab ishijɛ ga gunu ata maa lashɛga itimɛ ɛtɛ Nabot na aa kwụnɛ maa 'yaga iŋ.

Ge Elaija Peni Ahab N-ndumwa-tụwụma

17Ibɛ po AGWANGWAMA hiɛŋ Elaija, bụtụ ata bi Tishib.

18Ishijɛ maa zhe nu Samaria pa agwuma Ahab. Kwụba, bwee ye shiyeni ni itimɛ ya afwafwa Nabot igɛtɛ bee leshiji maa i shɛ inɛ ibwɛ.

19Hiɛŋ bụ, AGWANGWAMA hiɛŋ, Bụ kwụnɛ bụ ree ebi shepeneni ti iyi nɛ baa ga 'yajɛ? Mbiso Ahab maa, AGWANGWAMA hiɛŋ, Ofwo ata shiwawa shi senji

© 2008 Bible Society of Nigeria.

mehieŋ mu Nabot, apata du gom shiwawa shi zhɛ sho songo hwuŋ mehieŋ mụ bụ!

20Ga Ahab hiɛŋ Elaija, A-bụtụ mi bi i'ime, bu n teeneni ree ugbe? Ge Elaija jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, M bi teeneni ga kaa ugbe, iwɛnɛ ebi meme senji maa na nda AGWANGWAMA iwɛwɛ kiri.

21Kwụba, N zhɛ maa bụ shapɛrɛganɛ Abara-ne-ebe, N zhɛ ma bụ kwụna, nazhɛ mo iricingo etwenyi elele ni ihwɛ bu ni Isrɛl, ta ajama, ta amamata.

22N zhɛ ma nda ihwɛ bu gana ihwɛ Jɛroboam yɛu ɛtɛ Nebat keeni gana ihwɛ Beasha yɛu ɛtɛ Ahija, iwɛnɛ tɛ ɛbi ishicinjɛ isɛbwɛ mi, abɛ njɛ maa ga atwa Isrɛl njɛ iwɛwɛ.

23Inɛ Jɛzɛbɛl i shɛ AGWANGWAMA hiɛŋ, Shiwawa, shɛ ba shi zhɛ sha ya bụ ni Jɛzrɛl ata.

24Bụtụ Ahab be elele na 'wi na amɛ ụshɛpwụ, shiwawa shɛ ba shi zhɛ sha ya bụ, bụtụ bwa be elele na kaa 'wi na ambɛ, ogwulu aba zhɛ a ya bụ!

25I ta zasa binya bụtụ na meme sengeni iyi iwɛ tɛnda AGWANGWAMA gana Ahab kwukwuŋ, ubwa ata na biyikwo bwa gɛ Jɛzɛbɛl shishingeni maa nda iyi iwɛ.

26Bɛ njɛ iyi-tupwaŋ tedure na tuwa ta ata baa zhɛba gana na ta A'amon a na AGWANGWAMA unzenji la atwa isrɛl a zhɛba.

27Aka na ti ga Ahab hwụjɛ n-ndumwa mu ga hwɛɛ, bee dwetweji i'wɛŋnɛ nɛ bee ge urigeni, bee urigeni ya tugwuno tụ ụcɛnjɛ tɛnda ta amɛ-tuhaŋtụ, baa njɛ ezumi, boo rungo ya saiiŋ saiiŋ.

28Nazhɛ AGWANGWAMA mbishi Elaija Bitishib ata n-ndumwa, bɛɛ hiɛŋ,

29Bụ kwụbɛ hŋ gana na ga Ahab meme zucinje no ofwo mi? N zha shɛ ma nda ya iyi nɛ Ngee nge heŋshi maa ma nda na aka ubwa o, iwɛnɛ ti bee meme zucinje no ofwo mi, ama iyi iwɛ ɛtɛ hwɛɛ zhɛ ya nda ya na aka yɛu ibwɛ. Atwa ihwɛ ibwɛ aba Ngɛɛ zhɛ ma nda ijɛ ɛtɛ iwɛ hwɛɛ.

1 Shɛgwuma Shi Hiiŋ 22

Unu na ga Maikaya Tɛtaganɛ Ahab

(2 Shɛrụ 18:2-27)

1I ulwa shiywa shɛ tatụ ta atwa Siria njɛ shɛ ujasa na atwa Isrɛl.

2Ama nu uywa ata ụtatụ, ibɛ ge Jehoshafat agwuma Juda zhajɛ maa kwụba agwuma Isrɛl.

3Nazhɛ agwuma Isrɛl heŋteni atwa ubwa ugondu, bɛɛ hiɛŋ, Hi mepi hŋ maa atuba ti 'yajɛ Ramot-giliad? Atu namɛ bana saiiŋ eti leshiji shi uŋ ni i'ɛlɛ ya agwuma Siria.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

4Ibɛ po agwuma Ahab heŋteni Jehoshafat, bɛɛ hiɛŋ bụ, Bi zhɛ bi me n she hŋ maa ti zhe ujasa nu Ramot-giliad? Ge Jehoshafat jishijɛ agwuma Isrɛl, bɛɛ hiɛŋ, Gana na abɛ shɛ, ibɛ du Ngaa shɛ. Atwa mi kaa a shɛ gana atwa bụ, idɛkwɛ mi i shɛ gana idɛkwɛ bụ.

5Ama ge Jehoshafat hiɛŋ agwuma Isrɛl, Mizha ti heŋteni tugwo AGWANGWAMA hiiŋ.

6Ibɛ po agwuma Isrɛl sotulonu ga egesere ubwa hwɛɛ, ufwugwo wa aba ụ shɛ gana akpakwụ-eyebi (400). Bee heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Ma zha suu ma sukakana Ramot-giliad nu ujasa, okwo Ma gangaa? Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Zhaga AGWANGWAMA zhɛ mo bu utogo ụshɛpwụ ata.

7Ama ge Jehoshafat hiɛŋ bụ, Bigesere ba AGWANGWAMA bi nya zasaba ya suu epe maa ta kaana iwɛ tuhwoyigono nu bwa?

8Agwuma Isrɛl jishijɛ Jehoshafat, bɛɛ hiɛŋ, Bu ko ta namba, ɛɛ hiɛŋ ga Maikaya yɛu Imla. Ama iwɛ ubwa n kwụlanɛ shɛ o, iwɛnɛ tu baa jɛmɛ shɛ tigesere ti biye nu uhiuhiu mu kwukwuŋ, semi ma tụ tụ wɛ. Ge Jehoshafat hiɛŋ bụ, agwuma, tɛ hiɛŋ gana ata o!

9Nazhɛ agwuma Isrɛl suyanɛ yɛu ibwɛ ugondu ike, bɛɛ hiɛŋ bụ, Zhaga n suyananɛ Maikaya yɛu Imla kakayɛ.

10Na aka ata ibɛ agwuma Isrɛl na agwuma Juda ge Jehoshafat gɛgajɛ ya nu n-ndwụtwụ ma aba na akpakpata ata namɛ no odubo Samaria, ee uregeni otogwo aba tugwama. Egesere vwɛ hwɛɛ a dumangana aŋ tigesere.

11Bu na bu ko na ɛɛ hiɛŋ gɛ Zɛdɛkia yɛu Kenaana njɛ shihiuaŋ nụ ụshɛmbɛrɛ ni ikɛnyi ibwɛ, bɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA hiɛŋ, Ni ijɛ ibɛ ɛhi zhɛ hia gwucanga atwa Siria uuwa i ci aka na ahiɛ kwụnɛ aŋ hwɛɛ.

12Egesere ata hwɛɛ a dumanga tigesere, ɛɛ hiɛŋ, Zhaga sukakana Ramot-giliad, i zhɛ kaa ma bụ zhɛmana. Iwɛnɛ po AGWANGWAMA zhɛ a nda maa eri ụshɛpwụ ata.

13Butumwa na aa tumwanɛ maa suyanɛ Maikaya, hiɛŋ Maikaya, Egesere vwɛ hwɛɛ dumwa tigesere tu na ti lemicinji agwuma amɛ. Iwɛ ecilo ata, ma bụ tabwa du ma jɛmɛ hwayɛ tigesere ta amɛ-olom gana aba.

14Ama ga Maikaya jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, N to AGWANGWAMA na shɛ buumwa maa, iyi elele nɛ AGWANGWAMA n hiɛŋ ma duma, ibɛ Ngɛɛ zhɛ Ma duma.

15Aka na ti bee ci ga pa agwuma, agwuma hiɛŋ bụ, A-Maikaya, ta zha suu ta sukakana Ramot-giliad nu ujasa okwo ta ganga? Ga Maikaya jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Zhaga ma, hi zhɛ hia lasụ aŋ, AGWANGWAMA zhɛ a nda maa hi eri ụshɛpwụ ata.

16Agwuma heŋteni Maikaya, bɛɛ hiɛŋ, Kpalụ mbaa Ngɛɛ zhɛ ma bụ ana tuwa-tuta, nazhɛ maa m mbishi iwɛ-tɛkana ni izeci ya AGWANGWAMAA?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

17Nazhɛ ga Maikaya jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, N kwụbɛ atwa Isrɛl hwɛɛ ta a garatagwụ
nu nshama gana agwụdụ na zasa bi'iywa. Ibɛ po AGWANGWAMA hiɛŋ, Atwa ga
zasa a'yagajɛ o, ge ji nu nhwan ma aba na amɛ-olom.

18Na aka ata ibɛ agwuma Isrɛl hiɛŋ Jehoshafat, N nge bi mbishi shi hŋ maa bu
zha shɛ ma n dumangana tigesere ta amɛ-olom semi ma tụ tụ wɛ?

19Ga Maikaya hiɛŋ bụ, Shɛlaga ya iyi nɛ AGWANGWAMA jɛmɛ! Iwɛnɛ po N kwụbɛ
AGWANGWAMA tu baa jɛjɛ ni idwɛtwɛ ibwɛ, atumwa-azuba hwɛɛ shikekeni oo
rungwutwonu bu, tu u'ala ubiye, tu u'ala ugwulwo.

20Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ, Gaaba zhɛ ba halakaka Ahab maa zha sukakana
Ramot-giliad nu ujasa maa a kwụnɛ bụụ? Ibɛ po bụtụ bu ko jɛmɛ inee ye, binya
bụtụ ba duma inɛɛ nɛ.

21Nazhɛ mpiala mu ko mu kaanɛ izhɛ mee shikeni nu umbe AGWANGWAMA,
mɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma halakaka bụ.

22AGWANGWAMA heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Gana naa ɛbi zhɛ ba nda iiŋ? Bɛɛ hiɛŋ, N
zhɛ ma bana maa ma ana egesere ubwa ụzagwụ-tudwa hwɛɛ aba.
AGWANGWAMA hiɛŋ mpiala ma ata, Zhaga halakaka bụ, i zhɛ kaa ma bụ 'yagana
eshe.

23Gana AGWANGWAMA eni egesere ga bụ ụzagwụ-tudwa ta. AGWANGWAMA
kaa dumwa maa ehilo zhɛ mɛ bi yɛ!

24Nazhɛ gɛ Zɛdɛkia yɛu Kenana keeni izhɛ, boo po Maikaya uwaŋpɛ nu upada,
bɛɛ hiɛŋ bụ, Aka gana na bwa mpiala ma AGWANGWAMA mi beni no olugwo mi
maa zhajɛ pụ bụ maa jɛmɛ iwɛ na bụụ?

25Ga Maikaya hiɛŋ bụ, Jita na ɛbi zhɛ bo gozhigo maa swaka taa na amɛ umwono,
nazhɛ ɛbi zhɛ ba kwụba ijɛ.

26Nazhɛ agwuma Isrɛl hiɛŋ bɛnjɛ-bu-ugondu bwa bu ko, Ima ma Maikaya, hi
gwuricinji bu pa Amon na shɛ ugwomina ụshɛpwụ ga keeni Joash yɛu ya
agwuma.

27Hiɛŋ aŋ, agwuma hiɛŋ, Shiyono ma bụtụ ga nu umwono-tishi, ga shɛ akara
keeni meni kiri ahia pana bụ uuwa i ci aka na Ngee gwure lapiya.

28Ga Maikaya hiɛŋ bụ, Yaa shɛ ebi jiye lapiya, asha shɛ AGWANGWAMA n
tumwanɛ utumwa maa Ma duma iwɛ gɛ o! Bee keeni, bɛɛ hiɛŋ, Ahiɛba na hi namɛ
epe hwɛɛ, no shiyono ma iwɛ gɛ eshe tebiye.

Tu'wo tu Ahab
(2 Shɛrụ 18:28-34)

29Ibɛ po agwuma Isrɛl, na agwuma Juda ge Jehoshafat sanɛ ujasa nu Ramot-
giliad.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

30Nazhɛ agwuma Isrɛl, hiɛŋ Jehoshafat, N zhɛ mo sheyingo i'wɛŋnɛ mi maa mo urugono inyɛ, nazhɛ mo tono nu ujasa. Ama urugono tuba i'wɛŋnɛ bu tugwama. Ibɛ agwuma Isrɛl sheyinji ga i'wɛŋnɛ ibwɛ, bee teni nu ujasa.

31Ama agwuma Siria go mbiswo eberezhe na a suka ihɛŋtu ibwɛ ujasa atwa talacɛ-na-ba-eyebi, bɛɛ hiɛŋ aŋ, To tumongono ma hwayɛ bụtụ be elele o, okwo baa gwumwa kwo kaa bee gembi o, semi ga shɛ agwuma Isrɛl kiri.

32Ama aka na te ehiu ihɛŋtu ɛtɛ ujasa kwụbɛ Jehoshafat, ɛɛ hiɛŋ, agwuma Isrɛl na caakwụ. Aa 'wa bụ, ge Jehoshafat uganɛ.

33Nazhɛ ee mepi ya maa shɛ agwuma Isrɛl ta o, ee genji bu tu'urugono.

34Aka na ta bụtụ bu ko keri i'ilɛ ibwɛ gana tukalanga, yaa njɛ ikpɛsu yee duri na agbahwụ i'wɛŋnɛ ujasa ya agwuma Isrɛl, yoo to bu na bụ'aŋbụ. Bɛɛ hiɛŋ bụtụ na ba suka bụ nụ ụhaŋtụ ubwa ujasa, Vwula nụ ụzalụ maa m becinji nu ujasa ga, N eri ụngwụ duwa.

35Ujasa kaa vwi eshe jita ata tebiye, gana agwuma Isrɛl shiyeni nụ ụhaŋtụ ubwa ujasa, baa ngbarakacɛ atwa Siria ta. Mehieŋ mu bwa mo zwo tuta tụ ụhaŋtụ ubwa ujasa, maa uuwa ụrụmɛ shɛ, bee 'wi.

36Aka na tu uwaŋna zhɛ utwonuo, aa njɛ okowuya, ɛɛ hiɛŋ, Bụtụ bụtụ go jiyo nụ ụshɛpwụ ubwa keeni cɛnjɛ tu bwa.

37Aka na ta agwuma 'wi, ee jicinje bu nu Samaria, ee ni bu apata.

38Nazhɛ aa nyashɛnjɛ ụhaŋtụ ubwa ujasa nu ukwokwo Samaria, no ofwo ata awale na aa tụpa ukwuribi a dula meni, shiwawa shi senji mehieŋ mu bwa, gana na ta AGWANGWAMA dumwa la.

39Iyi nɛ ta vwɛ ni iyi elele nɛ ga Ahab ndanjɛ hwɛɛ, tu gana na tu boo mo umwono ne ene udagba, keeni ashɛpwụ na bee mengeni hwɛɛ, i 'nyeci shi suu nu utakada Shɛrụkeụkwụ shɛ shɛgwuma shi Isrɛl?

40Gana ga Ahab 'wi gana eshi ubwa ta, nazhɛ yɛu ibwɛ ga Ahazia yɛ tugwama no ohwolu ubwa.

Ge Jehoshafat shɛ Agwuma Juda

(2 Shɛrụ 20:31—21:1)

41Ga Ahab yɛ tugwama ti Isrɛl, yaa namɛ shiywa shi neshi, nazhɛ ge Jehoshafat yɛu Asa yɛ tugwama tu Juda.

42Ge Jehoshafat namɛ shiywa talacɛ-na-shɛba-shɛ-ta te e meci bu, nazhɛ bee kwuni tugwama tiya. Baa yɛ tugwama nu Jɛrusalɛm shiywa woshi-na-shɛba-shɛ-ta. Ɛ hiɛŋ izeci bino bwa ga Azuba yɛu Shilihi.

43Ge Jehoshafat 'wa ụpapụ bishi bwa ga Asa ni iyi elele nɛ baa njɛ hwɛɛ, bụ vwụrɛ shɛ maa ganga ụŋ o. Bɛ njɛ iyi nɛ kwụlanɛ AGWANGWAMA, ama tuba bu

© 2008 Bible Society of Nigeria.

hwuŋzetenji shi tikpekwu ta ata atwa a zhɛba tuwa ta aba o, apata oo hwoŋzhingo iturɛre.

44Ge Jehoshafat 'yajɛ amɛ-olom na agwuma Isrɛl.

45Iyi nɛ ta vwɛ ni iyi elele nɛ ge Jehoshafat ndanjɛ hwɛɛ, tu ukpahiŋ na baa 'yajɛ, ta ajasa na baa ndanjɛ hwɛɛ, i 'nyeci shi suu nu utakada Shɛrụkwụkwụ shɛ shɛgwuma shu Juda?

46Bee unzhi awale eyi keeni a na o o hwɛɛ, a na a pana tuwa ta aba arụpɛ no otukwu na ee genji tuhwuŋzotongo taa na aka na bishi bwa ga Asa ta namɛ la.

47Agwuma elele zasaba la ni Idụm, ama umadanga wa agwuma ubwa la untanganɛ cɛnjɛ ta ata.

48Agwuma ge Jehoshafat shebi ihɛŋtu tinyakpa nyakpa maa bi ne suje azhɛnarɛya na namɛ no Ofi, ama ihɛŋtu ɛtɛ tuba bwaratagwụ ni Ezion-gɛbɛ.

49Na aka ata ga Ahazia, yɛu Ahab, hiɛŋ Jehoshafat, Ga miaụŋ mi mi mu ugondu mi zhe tahaŋnụ na miaụŋ mụ bụ mu ugondu na amɛ ihɛŋtu. Ama ge Jehoshafat tuba lacɛ.

50Ge Jehoshafat 'wi gana eshi ubwa, ee ni bu nụ ụshɛpwụ bishi bwa ge Devid. Nazhɛ yɛu ibwɛ ge Jehoram yɛ tugwama no ohwolu ubwa.

Ga Ahazia shɛ Agwuma Isrɛl

51Ge Jehoshafat yɛ tugwama tu Juda, yaa namɛ shiywa umpwa-na-shɛba-shi-cenje, nazhɛ ga Ahazia yɛu Ahab yɛ tugwama ti Isrɛl nu Samaria shiywa shi yebi.

52Ga Ahazia njɛ AGWANGWAMA iwɛwɛ, gana bishi bwa keeni bino bwa keeni gana Jɛroboam yɛu Nebat na njɛ maa atwa Isrɛl njɛ iwɛwɛ.

53Bu to ụrụpɛ na tuwa ta ata ɛɛ hiɛŋ Beal, baa zhɛbɛ tụ, bɛɛ ishicinjɛ isɛbwɛ ya AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl gana na te bishi bwa njɛ la du gom gom.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2 Shɛgwuma Shi Yebi 1

Ge Elaija Abana na Agwuma Ahazia

1Na aba na ta agwuma Isrɛl ga Ahab 'wi, nazhɛ atwa Moab sukakanɛ atwa Isrɛl
ne tigezhe.

2Ga Ahazia na shɛ agwuma Isrɛl, bɛzhɛrungwa nu umwono ubwa wa azuba, na
namɛ nu Samaria baa layɛ, bee eri ụngwụ tebiye. Iwɛbɛ po baa tumwanɛ atumwa
maa e zhe no ofwo Beal-zɛbub na shɛ tuwa ta Afilistia, tu na tu namɛ nụ ụshɛpwụ
ata ɛɛ hiɛŋ Ekron, maa e hweyigeni okwo bi zhɛ ba zhɛmanana ụngwụ ubwa.

3Ama butumwa ba AGWANGWAMA ba azuba mbishi Elaija bụtụ ata bi Tishbi,
bɛɛ hiɛŋ, Ishijɛ maa zhe maa twa na atumwa agwuma Samaria, maa mbishi aŋ
maa, Agwatana suu zasaba ya ni Isrɛl upo ɛhi zhɛ hie hweyigeni iwɛ no ofwo
Beal-zɛbub na shɛ tuwa tụ ụshɛpwụ Ekron?

4Iwɛ ecilo ata AGWANGWAMA hiɛŋ, Bi zha shɛ be kezhe kwukwuŋ no ogodo ata
abụ patanɛ, ama bi zhɛ bo 'wo tilɛɛ! Ge Elaija hwuri ga

5Aka na ta atumwa gwure pu bwa, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Nanaa ehi gwulwo yaa?

6Atumwa ubwa jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Tu twa na bụtụ bu ko, bɛɛ ti hiɛŋ, Zhaga gwulo
ma pa agwuma ata ihi tumwanɛ utumwa, hiɛŋ bụ ma, Agwatana suu zasaba ya
ni Isrɛl upo ɛhi zhɛ hie hweyigeni iwɛ no ofwo Beal-zɛbub na shɛ tuwa te Ekron?
Iwɛ ecilo ata, bi zha shɛ be kezhe ya no ogodo ata abụ patanɛ o, ama bi zhɛ bo
'wo tilɛɛ!

7Agwuma heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Gana naa bụtụ go ihi mbishi n-ndumwa mu go
shɛɛ?

8Ɛɛ jishijɛ agwuma, ɛɛ hiɛŋ, Bu urigeni tugwuno tu na aa nɛ ne tihiŋzhe ti
iyimabiga, bee umpi embi ubwa bu'waba. Ibɛ po agwuma eshiciji, bɛɛ hiɛŋ aŋ,
Bụtụ go shɛ ge Elaija bụtụ ata bi Tishbi!

9Nazhɛ agwuma tumwanɛ uberezhe we ejeshi na untanganɛ atwa dupu, medenji
atwa ubwa dupu a na baa untanganɛ, bee zhe tuzuba no ofwo Elaija. Aka na ta a
kwụbɛ Elaija tu baa jɛjɛ ni ihiŋhiŋ ishɛmɛ ɛtɛ. Uberezhe ata hiɛŋ Elaija, A-bụtụ
ga ba Agwatana, Agwuma hiɛŋ, Zhajɛ.

10Ge Elaija jishijɛ uberezhe ata, bɛɛ hiɛŋ, Ama yaa shɛ Ngaa shɛ bụtụ ba
Agwatana gom, asha ga ulwa banɛ na azuba ubu hwoŋzhinji, ta atwa ga bụ dupu
hwɛɛ! Ulwa banɛ ga na azuba gunu ata wee hwoŋzhinji bu, medenji atwa ubwa
dupu.

11Agwuma tumwananɛ uberezhe unya na untanganɛ ejeshi dupu, medenji atwa
ubwa dupu. Bee munji bee zhe no ofwo Elaija, bɛɛ hiɛŋ bụ, A-bụtụ ga ba
Agwatana, agwuma hiɛŋ to kakayɛ!

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

12Ge Elaija jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ Ngaa shɛ bụtụ ba Agwatana gom, asha ga ulwa banɛ na azuba ubu hwoŋzhinji, ta atwa ga bụ dupu hwɛɛ! Ulwa banɛ ga na azuba gunu ata wee hwoŋzhinji bu, medenji atwa ata ubwa dupu.

13Na aba ibɛ, agwuma tumwananɛ uberezhe unya na untanganɛ ejeshi dupu nụ ụtatụ, nazhɛ uberezhe ata ụtatụ zhe bee munji no ofwo Elaija. Aka na ti bee ci, bee kwuzeni Elaija, baa lụpɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, A-Bụtụ ba Agwatana, ma bụ tabwa maa kwụbɛ inyɛmɛnyɛmɛ mi keeni inɛ miaụŋ mu ga mụ bụ mu ugondu dupu, maa iti genji tụkwụna!

14Kwụba ulwa banɛ la na azuba wee hwoŋzhinji atwa eyebi a na shɛ eberezhe na untanganɛ ejeshi dupu dupu a na ga zhajɛ la pụ bụ hiin, medenji atwa aba dupu dupu. Ama hioko tuba inyɛmɛnyɛmɛ mi.

15Nazhɛ butumwa ba AGWANGWAMA ba azuba hiɛŋ Elaija, Zhagaga nu bwa maa hi zwi, ta nda inyɛsɛ o. Ge Elaija ishijɛ baa zhagajɛ ga nu bwa, ee zhe no ofwo agwuma.

16Ge Elaija hiɛŋ agwuma, AGWANGWAMA hiɛŋ, Agwatana suu zasaba ya ni Isrɛl maa hweyigeni iwɛ nu bwa upo abụ tumwanɛ atwa maa e hweyigeni iwɛ no ofwo Beal-zɛbub na shɛ tuwa tu na tu namɛ ni Ekron? Iwɛ ecilo ata bi zha shɛ ba zhɛmanana ụngwụ ga bụ o, ama bi zhɛ bo 'wo tilɛɛ!

17Agwuma Ahazia 'wi ga nu gana na ta AGWANGWAMA ga dumwa tedure ne Elaija. Nazhɛ buhongwu bwa ge Jehoram yɛ tugwama no ohwolu ubwa, iwɛnɛ tu ga Ahazia zasa yɛu-ye-eyi. Ti ge Jehoram yɛu Jehoshafat yɛ tugwama tu Juda, yaa namɛ shiywa shi yebi, nazhɛ go Joram yɛ ma tu bwa.

18Iyi nɛ vwɛ ni iyi elele nɛ agwuma Ahazia ndanjɛ na tugwama tu bwa hwɛɛ, i 'nyeci shi suu nu utakada shɛrụkwụkwụ shɛ shɛgwuma shi Isrɛl?

2 Shɛgwuma Shi Yebi 2

E Shepi Elaija na Azuba

1Ti yee ci aka na ta AGWANGWAMA a jala maa shapa Elaija na azuba nu ujipo, ge Elaija ne Elaisha zhagajɛ nu uhwaŋna, ta a banɛ ni Gilgal.

2Ge Elaija hiɛŋ Elaisha nu uhwaŋna ata, Nama epe, iwɛnɛ ta AGWANGWAMA n tumwanɛ utumwa ni Bɛtɛl. Ama ge Elaisha jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, N to AGWANGWAMA, Ngoo bu to du, maa N zha shɛ ma bụ ganga o. Aa zhagajɛ ee ci Bɛtɛl.

3Ibɛ miaụŋ-me-eyi me egesere mu na mu namɛ ni Bɛtɛl mu banɛ aa zhajɛ pi Elaisha, ee heŋteni bu, ɛɛ hiɛŋ, Bi mepi hŋ maa AGWANGWAMA zhɛ a shapa agwuma-ihwɛ bụ maa ma bụ ganga hwayɛ ga? Ge Elaisha jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, M mepi, ima ma ilɛmɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4Ge Elaija hiaaŋnanɛ Elaisha, Gɛga epe, iwɛnɛ ta AGWANGWAMA n tumwanɛ utumwa nu Jɛriko. Ama ge Elaisha jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, N to AGWANGWAMA, Ngoo bu to du, maa N zha shɛ ma bụ ganga o. Aa zhagajɛ ee ci Jɛriko.

5Ibɛ miaụŋ-me-eyi me egesere mu na mu namɛ nu Jɛriko mu banɛ, ee zhe pi Elaisha, ee heŋteni bu, ɛɛ hiɛŋ, Bi mepi hŋ maa AGWANGWAMA zhɛ a shapa agwuma-ihwɛ bụ maa ma bụ ganga hwayɛ ga? Ge Elaisha jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, M mepi, ima ma ilɛmɛ.

6Ge Elaija hiɛŋ Elaisha, Gɛga epe, iwɛnɛ ta AGWANGWAMA n tumwanɛ utumwa nu Jodan. Ge Elaisha jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, N to AGWANGWAMA, Ngoo bu to du, maa N zha shɛ ma bụ ganga o. Oo to tuhwulo tu tahaŋnụ ta aba ebeyebi.

7Nazhɛ atwa dupu a na shɛ miaụŋ-me-eyi me egesere mu 'wa aŋ, ee shikekeni ni ipɛlu Urefu ata, taa dụlụ, aa ngbarakacɛ ata Elaija ne Elaisha te e shikekeni nụ ụpalanụ Urefu ata Jodan.

8Ge Elaija kwungwuri idikɛ ɛtɛ ibwɛ i tuwururu aa patanga na azuba, bee zweni iŋ ne meni ma ata, nazhɛ meni ma ata mu jajụ, mu ko mɛ shɛnjɛ beye, mu ko mɛ shɛnjɛ bana, ee keshi mu ni ivwunɛ na cɛnjɛ tu hwoo.

9Aka na te e keshi hwɛɛ, ge Elaija hiɛŋ Elaisha, N lụpɛ iyi nɛ aba jala maa Ma bụ ndana nazhɛ e n shepi na azuba maa Ma bụ ganga. Ge Elaisha jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Ma bụ tabwa maa ma 'yaga mpiala mu ga mụ bụ kpalụ yebi.

10Ge Elaija hiɛŋ bụ, Bụ lụpɛ ga kaa iyi nɛ gwụmɛ. Ama okwo ti yaa shɛ gana ata, yaa shɛ abụ n kwụbɛ hwayɛ te e n shepi Ngee beni no olugwo bu, asha mi zhɛ mo bu tomo. Ama yaa shɛ abụ n kwụbɛ shɛ, asha mi zha shɛ mo bu tomo.

11Gana na ta a zhagajɛ, aa njɛ n-ndumwa, eshigiri ụhaŋtụ ujasa ulwa, unaa na idɛkwɛ ulwa yo kokwulo zhajɛ, yo bogwu aŋ. Nazhɛ ujipo shepi Elaija na azuba.

12Ge Elaisha kaa kwụbɛ iŋ, baa uganɛ, bɛɛ hiɛŋ, Ada, ada! Gabụ na bɛ shɛ bilesheji ba atwa Isrɛl bụ 'wụtụ, bu hwulwo ree! Ge Elaisha kwụbɛ shɛ ya Elaija o. Ge Elaisha dwetweji tugwuno tu bwa.

13Bee zhe bee suji idikɛ ɛtɛ i tuwururu bwacɛgwa na tu'waba te Elaija, bee gwure, bee shikeni nụ ụpalanụ Urefu ata Jodan.

14Bee suji idikɛ ɛtɛ Elaija boo po iŋ ne meni ma ata, bɛɛ hiɛŋ, Ce AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Elaija namɛɛ? Aka na tu boo po iŋ ne meni, nazhɛ meni ma ata mụ jajụ, mu ko mɛ shɛnjɛ beye, mu ko mɛ shɛnjɛ bana, bee keshi mu ni ivwunɛ.

15Aka na ta miaụŋ ma ata me eyi me egesere dupu, mu na mu namɛ nu Jɛriko mụ kwụbɛ bụ, ti bɛɛ kɛshɛ no ofwo aba, ɛɛ hiɛŋ, Mpiala me Elaija mi kezhe nu uhiuhiu Elaisha! Nazhɛ ee teji bu uhwaŋna, ee kwuzeni bu.

16Ɛɛ hiɛŋ bụ, Kwụba miaụŋ mụ bụ mu ugondu atwa dupu a na 'yajɛ ukpahiŋ namba epe, lono maa ta zha ta dwalakacɛ agwuma-ihwɛ bụ, nekeshi mpiala ma

© 2008 Bible Society of Nigeria.

AGWANGWAMA mi shepi bu feye mee keri ni ihiŋhiŋ ishɛmɛ ike, kwo kaa nu ulomu uko. Ge Elaisha jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Awo, ta zhaga ma kwukwuŋ.

17Ama gana na ta a uranjɛ bụ uuwa ezuye du shɛ bụ ya, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Zhaga ma. Nazhɛ atwa ata dupu na amɛ aba zhe ee rinji bu tu nshama, to olomu, uuwa Jitɛ itɛtu, ama a kwụbɛ shɛ Elaija o.

18Nazhɛ ee gwure no ofwo Elaisha nu Jɛriko, bɛɛ hiɛŋ aŋ, N nge hi mbishi shi la maa ta zhaga ma hŋ?

Ge Elaisha Nanganɛ Meni

19Ibɛ po atwa Jɛriko oko zhegeni Elaisha, ɛɛ hiɛŋ bụ, Kwụba, ofwo na ụshɛpwụ ga tu namɛ zhɛmɛ, gabụ agwuma-ihwɛ tu, bụ kwụbɛ du, ama meni mu bwa mɛ zhɛshɛ o, ma nda maa eyikwo tu na basaga.

20Ge Elaisha hiɛŋ aŋ, N shapɛrɛganɛ ma ikele meni ike ifwo, maa hi zweni manɛ ni ibɛ. Aa shapɛrɛganɛ bụ iŋ ga.

21Ee zweni ga manɛ ni ibɛ, bee zhe no ofwo na meni ma ata mɛ zhinjɛ, baa 'wɛŋ manɛ ma ata, bɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA hiɛŋ, N nduwa maa meni mu ga mu nama ya rụmbɛɛ, mi zha shɛ ma kwụna ya bụtụ be elele o, mi zha shɛ kaa du ma nda ya maa biyikwo be elele beseji kwukwuŋ.

22Nazhɛ meni ma ata mɛ zhɛmɛ ya ga tutu taa hwayɛ. Gana na gɛ Elaisha jɛmɛ, gana ata ga yaa shɛ.

23Ti ge Elaisha beni apata, bee zhe bee munji Bɛtɛl. Aka na ti bɛɛ tɛ zhɛ nu uhwaŋna, miaụŋ mu ko me eyi mu banɛ nụ ụshɛpwụ ata, maa nda bụ asada, mɛɛ hiɛŋ, Zhaga mungo tuzuba, gabụ bụtụ ga bu uhiuhiu hwagwụ, mungo tuzuba, gabụ bụtụ ga bu uhiuhiu hwagwụ!

24Aka na ti ge Elaisha mbiyanɛ ekwunyi, baa kwụbɛ aŋ, bee keleni aŋ unu ni izeci ya AGWANGWAMA. Ibɛ po ecwee oko o o eyebi banɛ na tụ'wụ ta ata, gunu ata ee dwetweji miaụŋ ma ata, a namɛ atwa buhanda-na-ba-eyebi.

25Ti bee beni apata, boo to tuhwulo bee zhe ni Ishɛmɛ Kamɛl, tu baa banɛ apata, bee gwure nu Samaria.

2 Shɛgwuma Shi Yebi 3

Ujasa Namanɛ Atwa Isrɛl na Amoab

1Ge Jehoshafat yɛ tugwama tu Juda, yaa namɛ shiywa umpwa-na-shɛba-shɛ-tụndatụ, nazhɛ go Joram yɛu Ahab yɛ tugwama ti Isrɛl nu Samaria shiywa umpwa-na-shɛba-shi-yebi.

2Go Joram njɛ AGWANGWAMA iwɛwɛ, ama bɛ njɛ shɛ i ci bishi bwa no bino bwa o. Ubwa hwuŋzhi utukwu-ụrụpɛ tuwa ti Beal na bishi bwa mo la.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Ama tuba bu 'wa ụpapụ iwɛwɛ nɛ gɛ Jɛroboam yɛu Nebat njɛ la, nɛ zeriji miaụŋ mi Isrɛl maa a njɛ du iwɛwɛ, bi genji shi iŋ kaa o.

4Agwuma Moab gɛ Mɛsha ba biga agwụdụ, ibɛ po baa tụpa agwuma Isrɛl ụdalụ na agwụdụ igbɛɛ-dupu (100,000) keeni tihiŋzhe ta miaụŋ-ma-agwụdụ igbɛɛ-dupu (100,000) uywa uywa.

5Ama aka na ti ga Ahab na shɛ agwuma Isrɛl 'wi, nazhɛ agwuma Moab gɛ Mɛsha to tigezhe baa sukakanɛ agwuma Isrɛl.

6Gunu ata go Joram na shɛ agwuma beni nu Samaria boo sotulonu atwa Isrɛl hwɛɛ na aka ata.

7Baa tumwanɛ agwuma Juda ge Jehoshafat, bɛɛ hiɛŋ bụ, agwuma Moab na ma tu sukakana. Bi zhɛ bi me n she maa tu sukakanɛ bụ nu ujasa hŋ? Ge Jehoshafat hiɛŋ bụ, N zhɛ me bi she. N shɛ gana na abɛ shɛ, atwa mi shɛ gana atwa bụ, idɛkwɛ mi shɛ gana idɛkwɛ bụ.

8Ama agwuma Jehoshafat heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Uhwaŋna naa ɛti zhɛ to dulo maa ti zhegeni aaŋ? Go Joram jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Ga shɛ uhwaŋna ụshɛka Idụm.

9Ibɛ po agwuma Isrɛl, na agwuma Juda keeni agwuma Idụm zhe ujasa. Gana na ta a njɛ tirinje Jitɛ icenje, meni mu zasaba maa ejeshi aba keeni iyimabiga ya aba swe o.

10Nazhɛ agwuma Isrɛl hiɛŋ, Ebe ci ma o! AGWANGWAMA suyanɛ shɛgwuma shɛ ga shɛ tatụ maa atwa Moab eri aŋ kwakwa.

11Ama ge Jehoshafat hiɛŋ bụ, Bigesere ba AGWANGWAMA zasaba kwukwuŋ epe hŋ maa to hwoyigono iwɛ AGWANGWAMA nu bwa? Nazhɛ bụtụ bu ko na amɛ anjɛ-ugondu agwuma Isrɛl jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Ge Elaisha yɛu Shɛfat namba epe. Ubwa la shɛ yɛu-ugondu nɛ yo mbiyono Elaija.

12Ge Jehoshafat hiɛŋ, bɛ shɛ bigesere ba AGWANGWAMA bu tɛkana. Ibɛ po agwuma Isrɛl, ne Jehoshafat keeni agwuma Idụm zhegeni bu.

13Ge Elaisha hiɛŋ agwuma Isrɛl, Imbe shɛ inee mi na bụụ? Zhaga hwoyigono iwɛ ne egesere shibi keeni a na nobu! Ama agwuma Isrɛl jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Awo, kede i shɛ gana ata o. AGWANGWAMA suje shɛgwuma shɛ ga shɛ tatụ maa atwa Moab eri aŋ.

14Ge Elaisha hiɛŋ bụ, N to AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, na Ama ndana iyi, maa yaa shɛ shɛ iwɛnɛ Ngaa kwụbɛ Jehoshafat agwuma Juda, N nga zha shɛ ma hiɛ mbiyanɛ okwo timbiyanɛ o.

15Ama zhaga n ringenje ma bi'nyemi bu ko ba aduma hwuwayɛ go. Aka na te bi'nyemi ata ba aduma zhajɛ, bee kwuni aduma ti'nyama, nazhɛ ukpahiɛŋ wa AGWANGWAMA zwe nu uhiuhiu Elaisha.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16Bɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA hiɛŋ, N zhɛ mo shidingo isese gɛ ihwoo no okwokwo meni.

17AGWANGWAMA hiɛŋ, Okwo uvwugo njɛ shɛ, okwo eshilo ngbi shi kaa, ama meni kaa mi zhɛ mo shino ni isese ɛtɛ waa, maa hi swe ti iyimabiga hiŋ keeni inɛ hiŋ hwɛɛ.

18Inɛ ɛtɛ kaa shanɛ AGWANGWAMA iyi ticwɛŋ, Bi zhɛ du kaa bo lono maa hi eri Amoab.

19Hi zhɛ hia ala ashɛpwụ elele na ee kepenji keeni anaa na zhɛmanjɛ tụlasụ. Logo ma i'wɛ'wɛ ya aba i tụ'walụ ti biye ye elele hwɛɛ, sukokono ma ɛmɛzhinjɛ aba hwɛɛ, nazhɛ hi ubeni atayɛ na cɛnjɛ ta aba ti biye hwɛɛ.

20Ti iyi heri na aka bụ ụrụpɛ uvwungwa tuta, meni mu banɛ zalụ bi Idụm, mɛɛ fwunjɛ mee shini cɛnjɛ ta ata hwɛɛ.

21Aka na ta Amoab hwɛɛ hwụjɛ maa shɛgwuma sha ata shɛ tatụ she ci ba maa shɛ njɛ ujasa na aba, oo sotulonu atwa elele na olwo i'wɛŋnɛ ujasa tu'urugono. Ta atwa na gembenji, ta atwa na gwụmwatangwụ, ee shikekeni no tugwungwu ta cɛnjɛ ta aba.

22Ta Amoab gbatụ ti'ishijɛ nu uvwungwa dididi, aa kwụbɛ tu uwaŋna wa ta meni maa ata mu namɛ nu umbe wa aba, maa shanɛ aŋ gana mehieŋ, iwɛnɛ ti mee shenjemi.

23Ɛɛ hiɛŋ, Mehieŋ na, shɛgwuma shɛ ga shɛ tatụ shɛ mama kwụnanụ feye caakwụ nu ujasa. Ahiɛba Amoab, hwure ma tu suje ma i'wɛŋnɛ ya aba nɛ ujasa yɛ kwakwa!

24Ama aka na te e ci ugba wa atwa Isrɛl, atwa Isrɛl ishajɛ, aa kwụnɛ Amoab. Amoab gezhigeni aŋ, nazhɛ atwa Isrɛl tefuleji cɛnjɛ ta aba aa kwụnɛ aŋ.

25Gabata ee hwuŋzetenji ashɛpwụ ata hwɛɛ. Aka elele atwa Isrɛl ci hwayɛ cɛnjɛ ta Amoab te elele tu na tɛ zhɛmɛ, bụtụ bụtụ na amɛ atwa Isrɛl ba kala utayɛ uko na tuba. Ibɛ po atayɛ ubeni ya na cɛnjɛ ta ata hwɛɛ. Nazhɛ ee sukekeni ɛmɛzhinjɛ aba hwɛɛ, ee leji i'wɛ'wɛ ya aba i tụ'walụ ti biye hwɛɛ. Semi ụshɛpwụ ata wa aba na shɛ uhiu wa ashɛpwụ cɛnjɛ ta aba, ugata ɛɛ hiɛŋ izeci ubwa, Ki-hɛrɛs kiri ee gengeni atayɛ ubwa. Ama tuba ejeshi aba a na shɛ ekeri nkwolo zhe apata ee hweri uŋ, ee leshiji.

26Aka na ta agwuma Moab kwụbɛ maa ujasa ata vwengengeni bu eshe duwa, bee zenji atwa na 'waŋnɛ otokwobi, atwa akpakwụ-atatụ-ni-dipi-yebi (700) maa e bweji ne eririri agwuma Idụm maa tuba e duri apata, ama e eri shi o.

27Bee shepi ya yɛu ibwɛ ye eyi ihiiŋ nɛ gɛ zhɛ ya ya hwuŋ tugwama tu bwa, boo to ụrụpɛ tuhwoŋzhingo nu uba ụshɛpwụ ata. Ibɛ po inyɛsɛ i'wɛtwɛ i shɛ ya atwa Isrɛl, ee genji bu ee gwuri na cɛnjɛ ta aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2 Shɛgwuma Shi Yebi 4

Ge Elaisha Mbiyeni Bululo na shɛ Bukofwo

1Bululo bu ko na shɛ biyikwo bu usemberi uko na amɛ egesere twanɛ Elaisha u'wo jitoo ko, bɛɛ hiɛŋ bụ, Iyɛri, bwolo mi na shɛ la yɛu-ugondu bu 'wi, bi mepi du kaa gana na tu baa sụma la AGWANGWAMA inyɛsɛ. Ama bụtụ na baa yɛ la utashɛ zhajɛ maa sugo miaụŋ mi mi me eyi mi yebi maa nda mụ ajama ubwa tụlụkpashɛ tu utashɛ ata bwolo mi yɛ bụ la.

2Ge Elaisha heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Imbe aba jala maa Ma bụ ndanaa? M mbishi iyi nɛ abụ 'yajɛ ni ihwɛ bụ. Biyikwo ata jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, yɛu gɛ bụ ugondu yo o zasa iyi elele ni ihwɛ ibwɛ o, semi manɛbɛ mu ko mu zweni ba nu ubene uko cwɛŋ bana kiri.

3Ge Elaisha hiɛŋ bụ, Zhaga lụpajɛ agaruwa ohondo no olugwo ababɛshɛ bụ, gana elele tu ufwugwo wa aba eri wo to. Tɛ lupɛ cwɛŋ o.

4Sugo agaruwa ata maa teni nu umwono bu, maa mama kapɛ odubo ta miaụŋ ma ata mụ bụ me eyi hwɛɛ. Shapa manɛbɛ ma ata maa zwegeni mu na agaruwa ata hwɛɛ. Una we elele ebu zweni wee shini, shapa uŋ sho nụ ụzalụ.

5Ibɛ po biyikwo ata teni ga nu umwono ubwa na miaụŋ mu bwa, aa kapɛ odubo. Nazhɛ miaụŋ mu bwa tuba ma shɛkakanɛ bụ agaruwa ata boo zwogono manɛbɛ ma ata.

6Uuwa i ci aka na agaruwa ata shinenji hwɛɛ. Bɛɛ hiɛŋ yɛu ibwɛ ike, M panɛ unya. Yɛu ɛtɛ jishijɛ bụ, yɛɛ hiɛŋ, I zasa iyi elele namba ya o. Gunu ata manɛbɛ mi genji ya du tubanɛ.

7Bee zhe bee mbishi bụtụ ata ba Agwatana. Nazhɛ bụtụ ata ba Agwatana hiɛŋ bụ, Zhaga sanga manɛbɛ ma ata maa cɛpɛ utashɛ ata. Mu na me elele mụ bụ vwanɛ hwayɛ, asha nda ma uhwara na mu na ata na miaụŋ mụ bụ.

Ge Elaisha ne Biyikwo bu Shunem na Shɛ Bɛzhɛgba

8Jitoo ko ge Elaisha zhe nụ ụshɛpwụ uko na ɛɛ hiɛŋ, Shunem. Biyikwo bu ko namba nụ ụshɛpwụ ata ɛ shɛ bɛzhɛgba, ba shana baa uranga Elaisha maa ga ya iyimɛyɛ pu bwa. Ibɛ po aka elele ge Elaisha zhe tahaŋnụ geri ata, ba vwụla bụ, biyikwo ata kaa ba pana bụ iyimɛyɛ.

9Jitoo ko biyikwo ata hiɛŋ bwolo bwa, N eshiciji maa bụtụ ga bɛ vwurɛ pu tu ɛgbɛɛ bɛ shɛ bụtụ bi tijilo ba Agwatana.

10Mizha tu mo umwono na azuba ukogo umwono ga tu, maa ti shiri apata ogodo, nu uteburu, na akara keeni ụsụtụla, iwɛ maa aka elele tuba baa zhajɛ pu tu maa bu no zokwu apata.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

11Jitoo ko ge Elaisha zhe apata, boo to ụhinjanụ nu umwono ebe ee meni bu na azuba.

12Bɛɛ hiɛŋ yɛu ibwɛ ugondu ge Gehezai, Suyanɛ biyikwo ga bu Shunem. Baa suyanɛ bụ ga, biyikwo ata zhajɛ bee shikeni nu umbe Elaisha.

13Ge Elaisha hiɛŋ Gehezai, Mbiso biyikwo ga maa, N kwụbɛ maa iwe tu abɛ njɛ ụbaụta ga hwɛɛ. Imbe aba jala maa ma bụ ndanaa? Ba jala suu maa ma bụ dumangana n-ndumwa no ofwo agwuma, kwo kaa no ofwo uberezhe we ejeshi? Ama biyikwo ata jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, No ofwo atwa mi tugom Ngaa namɛ, ukekeshi iyi elele kaa n njɛ shɛ o.

14Ge Elaisha heŋteni Gehezai, bɛɛ hiɛŋ, Asha imbe kwuŋ Ngɛɛ zhɛ ma ndana bụ yaa? Ge Gehezai jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Biyikwo ga zasa du kaa yɛu ye elele o, bwolo bwa kaa injɛ ya.

15Ge Elaisha hiɛŋ bụ, Suyanɛ biyikwo ata de. Aka na ti ge Gehezai suyanɛ bụ, bee zhe bee shikeni no odubo.

16Ge Elaisha hiɛŋ bụ, Aka gana ga unywanywa, bi zhɛ ba mata yɛu-ye-eyi. Biyikwo ata jishijɛ Elaisha, bɛɛ hiɛŋ, Ee! Iyɛri mi, gabụ bụtụ ba Agwatana, ta ma halakaka, Gamba yɛu gɛ bụ ugondu o!

17Ti yaa namɛ fwalaa, biyikwo ata le ga ofubo, maa waa unywanywa rinje, i ci aka gana ata ti ge Elaisha ga jɛmɛ la, biyikwo ata meci ga yɛu-ye-eyi, gana na ti ge Elaisha ge mbishi bu la.

Ge Elaisha Hicinjɛ Yɛu-ye-eyi nɛ ge 'Wi

18Aka na ti yɛu ɛtɛ waŋnɛ, jitoo ko yaa 'wa bishi ne ehilo no ofwo atwa na ogwubo iyimɛyɛ.

19Eshigiri yɛu ɛtɛ uganan bishi bwa, bɛɛ hiɛŋ bụ, Ada, uhiuhiu ma n gwuma! Uhiuhiu ma n gwuma! Bishi bwa hiɛŋ yɛu ibwɛ ugondu ike, Shapa bụ jiyo no ofwo bino bwa.

20Aka na te e shepi iŋ po bino bi bɛ, bino 'waŋnɛ bụ, maa waa uwaŋna shikeci, yee 'wi.

21Bee shepi iŋ baa patanɛ no ogodo ebe bụtụ ata ba Agwatana, baa banɛ baa kapɛ odubo.

22Baa suyanɛ bwolo bwa, bɛɛ hiɛŋ bụ, Gɛ yɛu bụ ugondu ike zhajɛ ni izhinyɛci kakayɛ maa Ma zha pa bụtụ ata ba Agwatana maa Me gwure hwuwayɛ go.

23Bwolo bwa hiɛŋ bụ, Imbe bwa upo ɛbi zhɛ ba zhagana bụụ? Shɛ hwayɛ kaa Upiana Ufwo banɛ. Shɛ Ụjita-ụhinjanụ kaa hwayɛ. Biyikwo bwa jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Shɛ iwɛ o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

24Nazhɛ biyikwo ata peteni izhinyɛci ibwɛ ufiridi, bɛɛ hiɛŋ yɛu ibwe ugondu, Ta suka bu pece iwe mi o, semi ti Ngɛɛ bi hiɛŋ, ga nda pece.

25Ibɛ po baa shɛdɛnjɛ tahaŋnụ tu bwa bee ci ishɛmɛ Kamɛl no ofwo ata ge Elaisha namɛ. Gana na ti ge Elaisha kwụbɛ bụ ti bee ci taa dụlụ, bɛɛ hiɛŋ yɛu ibwɛ ugondu ge Gehezai, Kwụba, biyikwo ata bu Shunem ye be ci peye!

26Sukwu, Gozhigo maa teji bu uhwaŋna, hoŋtono bu hwayɛ okwo i te lemi. Hiɛŋ bụ, Bwolo bu tubaa? Yɛu bụ tubaa? Biyikwo ata jishijɛ Gehezai, bɛɛ hiɛŋ, I te lemi suu.

27Aka na ti bee ci ishɛmɛ ɛtɛ, no ofwo na ge Elaisha namɛ. Baa 'imɛ ɛvwɛvwɛjɛ Elaisha dimi. Ge Gehezai zhe maa shishingono bu beye. Ge Elaisha hiɛŋ bụ, Ganga bụ saiin amɛ ubwa hashɛganụ tebiye. AGWANGWAMA kaa te me swekeni iŋ, Bi te me mbiseni shi iŋ o.

28Biyikwo ata hiɛŋ Elaisha, Iyɛri mi, M bu lụpɛ la suu yɛu? M bụ hiaŋ shɛ la, Ta ma halakaka hŋ?

29Ge Elaisha hiɛŋ Gehezai, Urugono tugwuno tụ bụ hwungbɛ, maa shepi bukwuto mi, maa zhe apata kakayɛ. Okwo abụ twa hwayɛ na bụtụ be elele nu uhwaŋna, ta 'walụ bụ o, okwo bụtụ be elele du kaa ụbụ 'walụ, to lono bu o. Ebi ci hwayɛ apata, patana bukwuto ga mi nụ ụpɛshɛka yɛu ɛtɛ.

30Ama biyikwo ata hiɛŋ Elaisha, N to AGWANGWAMA, Ngoo bu to du, maa N zha shɛ ma bụ ganga o. Nazhɛ bɛɛ ishijɛ baa 'wa biyikwo ata.

31Ge Gehezai hwuleni aŋ, bee ci bee peteni bukwuto ata nụ ụpɛshɛka yɛu ɛtɛ. Ama yɛu ɛtɛ hwungwa sụ o, i njɛ shɛ okwo bulama o. Bee gwuri baa twa nu bwa, bɛɛ hiɛŋ bụ, Yɛu ɛtɛ ta hiɛ shɛ o.

32Aka na ti ge Elaisha ci apata, bee teni nu umwono ata, baa kwụbɛ to ru'wo ri yɛu ɛtɛ ri shiri no ogodo ubwa.

33Ee teni ebeyebi, nazhɛ bee kepi odubo. Baa tabwa AGWANGWAMA.

34Bee zhe baa patanɛ yɛu ɛtɛ, bee meme nderishinji, bee kwutenji unu ubwa nu una yɛu ɛtɛ, bee kwutenji eshe ubwa na a na yɛu ɛtɛ, bee petengeni i'ɛlɛ ibwɛ ni inɛ yɛu ɛtɛ, Nazhɛ tu'waba ti yɛu ɛtɛ tu kwuni tuvwongongo.

35Nazhɛ baa pashɛngwa, bee rinji umwono ata, bee zhe mabaaba, ba zha mesheeshe. Bee gwuri baa patanɛ yɛu ɛtɛ sasana, nazhɛ yɛu ɛtɛ njɛ ejishi kpalụ cenje, yɛɛ kɛpishinjɛ eshe ibɛ.

36Nazhɛ Ge Elaishi suyanɛ Gehezai, bɛɛ hiɛŋ bụ, Suyanɛ biyikwo ata bu Shunem. Ge Gehezai suyanɛ bụ ga. Aka na te biyikwo ata teni nu umwono ata, ge Elaisha hiɛŋ bụ, Shapa yɛu bụ.

37Nazhɛ biyikwo ata leyi na cɛnjɛ nɛ ɛvwɛvwɛjɛ Elaisha, nazhɛ bee shepi yɛu ibwɛ bee beni.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Inibi iwɛ Njɛ shɛ aŋ iyi Elele o

38Aka na ti ge Elaisha gwuleneni ni Gilgal, atwa a ya-imunɛ tebiye na aka ata. Gana na te esemberi ata a na shɛ egesere gɛgajɛ nu umbe ubwa. Bɛ hiɛŋ yɛu ibwɛ ugondu, Patana ikwɛshɛ gembi nu ulwa maa nɛ shɛpa iwɛ esemberi ga a na shɛ egesere.

39Nazhɛ bụtụ bu ko na amɛ aba zhe na ambɛ maa salajɛ abụba, bɛɛ kwubɛ ụkparɛ uko ni ishɛmɛ ɛtɛ, bee cwe tụ'walụ ti ikpɛri ɛtɛ zhutuu, boo togwu na abụba ebe. Aka na ti bee ci ihwɛ baa hwụŋshɛ aŋ hwɛɛ, ta tụ'walụ ta ata, bee zweni ni ikwɛshɛ ebe i shɛpa, ama e mepi shi kaa iyi nɛ yaa shɛ o.

40Aka na te e seleji shɛpa sha ata, ee suji shu ee kwuni tuswa. Aa uganɛ, ɛɛ hiɛŋ, A-Bụtụ ba Agwatana, iyi tu'wo namɛ na amɛ ikwɛshɛ gɛ shɛpa. E eri shi a swa shụ ya o.

41Ge Elaisha hiɛŋ aŋ, M panɛ ma ishɛbɛ ike. Aka na aa panɛ bụ iŋ, bee suji iŋ bee zweni ni ikwɛshɛ ɛtɛ, bɛɛ hiɛŋ, Salaga ma shɛpa maa atwa ga swe. Nazhɛ mangayɛ ma ata mu hwuwowu ya.

Tibiga ta Atwa Dipi-Yebi

42Na aka anya, bụtụ bu ko banɛ nụ ụshɛpwụ uko na ɛɛ hiɛŋ izeci ubwa, Beal-shalisha, baa 'waŋnanɛ Elaisha tumbara tu umbrad woshi, a na aa njɛ ni izɛgwu Bali inɛɛ nɛ i nɛ hiiŋ, keeni asuswa iyimɛyɛ lom, bee zweni aŋ nu ụzhɛka ubwa. Ge Elaisha hiɛŋ yɛu ibwɛ ugondu, Pana atwa ga iyimɛyɛ gɛ maa a yɛ.

43Ge Gehezai Heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Gana naa Ngee eri ma nda hwayɛ maa iyimɛyɛ gɛ botogwu atwa ga dipi-yebii? Ama ge Elaisha jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Pana atwa ata iyimɛyɛ ɛtɛ maa a yɛ. AGWANGWAMA hiɛŋ, Ɛ zhɛ a ya iŋ harɛ ya vwana aŋ.

44Yɛu ibwɛ ugondu sheni ga atwa ata iyimɛyɛ ɛtɛ nu umbe wa aba, aa yɛ ga, harɛ yaa vwanɛ aŋ, nu gana na ta AGWANGWAMA ga dumwa.

2 Shɛgwuma Shi Yebi 5

A Nɛnjɛ Neaman nụ Ụngwụ-uwaŋna

1Ge Neaman na shɛ uberezhe we ejeshi atwa Siria shanɛ agwuma ubwa bụtụ bụ tandụ tebiye, baa mụnɛ bu du ụjɛrụma duwa. Iwɛnɛ po tedure nu bwa AGWANGWAMA lasagwụ atwa Siria ujasa. Bɛ shɛ bugwoni nu ujasa tebiye, ama tuba ba gwuma ụngwụ-uwaŋna.

2Gana na ta a njɛ ujasa na atwa Isrɛl na aka oko, ɛɛ imɛ yɛu ike yo o ya atwa Isrɛl, baa namɛ ya ni i'ɛlɛ biyikwo Neaman baa ndana bụ iyi.

3Jitoo ko yɛu ɛtɛ yo o hiɛŋ agwuma-ihwɛ ɛtɛ ibwɛ o o, Yaa shɛ agwuma-ihwɛ gɛ mi kiri ge zhe yebe pe bigesere bu ko na namba nu Samaria! Bi gɛ zhɛ ba nɛnga bụ nụ ụngwụ ga ubwa uwaŋna.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4Aka na ti ge Neaman hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, bee zhe bee mbishi agwuma ubwa, bɛɛ hiɛŋ bụ, Gana yɛu-yo-o nɛ banɛ na cɛnjɛ ti Isrɛl jɛmɛ nu.

5Ibɛ po agwuma Siria hiɛŋ bụ, Zhaga, N zhɛ ma bụ pana utakada maa 'waŋna maa peni agwuma Isrɛl. Ge Neman sanɛ ga, baa 'waŋnɛ azụrụfa arinya umpwa-ni-bɛ-itɛ keeni azhɛnarɛya arinya igbɛɛ-itɛtu (6,ooo) keeni tugwuno tu tuswoswoswo umpwa.

6Aka na ti bee ci, bee peni agwuma Isrɛl utakada na hiɛŋ, Aka na tu utakada ga u bi ci, asha mapa maa Gamba n tumwanɛ Neaman yɛu mi ugondu iwɛ maa nɛnjɛ bụ nụ ụngwụ ubwa uwaŋna.

7Aka na agwuma Isrɛl rɛcɛ utakada ata, bee dwetweji i'wɛŋnɛ ibwɛ na amɛ ubwa na hashɛganụ, bɛɛ hiɛŋ, Gamba suu n shɛ Agwatana na ma kwụna, mɛ hicinjɛ du, upo baa tumwanɛ bụtụ ga bwa bụ ụngwụ-uwaŋna, maa Ma nɛnga bụ? Kwụba ma gana na ti bɛɛ mɛ m kpɛ nu uwuru!

8Ama aka na ti ge Elaisha na shɛ bụtụ ata ba Agwatana hwụjɛ maa agwuma Isrɛl dwetweji i'wɛŋnɛ ibwɛ, baa tumwanɛ bụtụ bu ko no ofwo agwuma, bɛɛ hiɛŋ, Hiɛŋ, agwuma, Iwembe po ebu dwetweji i'wɛŋnɛ bụụ? Hiɛŋ bụ ga zhajɛ pi mi, nazhɛ bɛɛ zhɛ ba mapa maa bigesere namba ni Isrɛl!

9Ge Neaman sanɛ ga no ofwo Elaisha, ti idɛkwɛ ibwɛ keeni ihɛŋtu ibwɛ ujasa, bee shikeni no odubo umwono Elaisha.

10Ge Elaisha tumwanɛ yɛu ibwɛ ugondu, bɛɛ hiɛŋ bụ, Zhaga mbiso Neaman maa ga zha maa dụla meni nu Urefu ga Jodan kpalụ cenje, nazhɛ u'waba ubwa zhɛ wa zhɛmanana shɛshɛshɛ.

11Ama iwɛ ɛtɛ gwumanɛ Neaman duwa. Baa sanɛ ujiyo ni isɛbwɛ, bɛɛ hiɛŋ, N nge heŋshi maa bi zhɛ ba banɛ tilɛɛ, maa shikono maa suyana AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ubwa, maa ma papalanga u'ala ubwa no ofwo ga ụngwụ ga uwaŋna namanjɛ na tu'waba ti mi maa ma nɛnga.

12Shɛ meni mu Abana keeni mu na mu Fapa na mu namɛ nu Damaskos suu mi debeji uhwuri meni ma atwa Isrɛl me elele? N nge eri shi suu ma dụla mụ maa mo fwono. Bee hwuri ujiyo ni isɛbwɛ keeni amɛ-tụhaŋtụ.

13Ama miaụŋ mu bwa mu ugondu mi zhegeni bu, mɛɛ hiɛŋ bụ, Ada, yaa shɛ bigesere ga gɛ bi hiɛŋ nda iyi ike gembi, bu ga zha shɛ suu ba nda iŋ? Inɛ gɛ bɛɛ bi hiɛŋ, Zhaga dụla meni kwakwa maa nama shɛshɛshɛ, ibɛ suu gwụmɛ ya?

14Iwɛbɛ po ge Neaman zhe, bee meme iricinji nu Urefu ata Jodan kpalụ cenje, nu gana na ta bụtụ ata ba Agwatana ge mbishi bu. Nazhɛ tu'waba tu bwa tɛ zhɛmananɛ gana tu'waba ti yɛu shenje, baa namananɛ shɛshɛshɛ.

15Aka na ti ge Neaman gwure no ofwo bụtụ ata ba Agwatana, medenji atwa na ga 'wa bụ hwɛɛ. Bee shikeni ya no ofwo Elaisha, bɛɛ hiɛŋ bụ, M mepi ya maa

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Agwatana anya zasaba no ofwo elele nu unyizo, semi ni Isrɛl kiri. Iwɛ ecilo ata ma bụ tabwa maa leshiji upwaŋ ga yɛu gɛ bụ ugondu ubu 'waŋnanɛ.

16Ama bigesere ata jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ bụ, N to AGWANGWAMA na Ama ndana iyi maa, N zha shɛ ma lashɛga iyi bu ye elele o. Baa uranjɛ bụ maa lashɛga iŋ, ama ge Elaisha lacɛ kaa.

17Ge Neaman hiɛŋ bụ, Asha lono maa idɛkwɛ gɛ iyebi 'waŋnana yɛu-ugondu gɛ bụ cɛnjɛ to ofwo na maa mu na zhɛba AGWANGWAMA. Yɛu gɛ bu ugondu zha shɛ ya pana ya tuwa ụrụpɛ tuhwoŋzhingo kwo kaa ụrụpɛ unya we elele o, semi AGWANGWAMA kiri.

18Iwɛ ecilo ata, ga AGWANGWAMA n gengeni Gamba yɛu gɛ bụ ugondu na aka na Ngee zhe pa agwuma-ihwɛ mi, ti bɛɛ zhɛ ni isume tuwa ti Rimon maa ba zhɛba tuwa ta ata, Ngee zhe du maa Ma zhɛba tụ nu bwa. Aka na Ngee kwuzhi ni isume ɛtɛ Rimon, ga AGWANGWAMA n gengeni inɛ ɛtɛ hwɛɛ!

19Ge Elaisha hiɛŋ bụ, Zhaga hwulo na amɛ-olom. Ge Neaman hwuri ga.

Izunde Gehezai keeni Ulwapɛ Ubwa

Aka na ti ge Neaman sanɛ, baa dụlụmɛ nu bwa fwalaa,

20ge Gehezai yɛu-ugondu bụtụ ata ba Agwatana ge Elaisha, heŋshi na amɛ ubwa, bɛɛ hiɛŋ, Kwụba, agwuma-ihwɛ mi genji Neaman bụtụ ga bi Siria, bi leshiji shi i'wɛŋnɛ elele ni i'ɛlɛ ibwɛ o. N to AGWANGWAMA, N zhɛ mo urugono bu nụ usumwa maa mɛ lɛshijɛ imeseyi i'wɛŋnɛ ike nu bwa.

21Ge Gehezai 'wa Neaman. Aka na ti ge Neaman kwụbɛ bụ tu baa 'wa bụ nụ usumwa, bee kezhe kakayɛ nụ ụhaŋtụ ubwa, bee teji bu uhwaŋna, bɛɛ hiɛŋ bụ, I te lemi hiŋ?

22Ge Gehezai jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, I te lemi suu. Ama agwuma-ihwɛ mi n tumwanɛ utumwa no ofwo bu, bɛɛ hiɛŋ, Esemberi egesere oko eyebi ye banɛ ni ishɛmɛ Ifrem, a zhaganɛ bụ hwuwayɛ go. Sukwu, m panɛ azụrụfa arinya ugbaa-uko-na-akpakwụ-a-ta keeni otogwo tuswoswoswo eyebi.

23Ge Neaman uranjɛ bụ maa ga lashɛga arinya igbɛɛ-itɛtu, ge Neaman umpeni bu azụrụfa arinya ata igbɛɛ-itɛtu na alapa eyebi keeni otogwo tuswoswoswo eyebi. Ge Neaman peteni miaụŋ mu bwa mu ugondu mi yebi, aa 'waŋnanɛ Gehezai, ee hwuleni bu umbe.

24Aka na te e ci ishɛmɛ ɛtɛ ge Gehezai namɛ, bee leshiji ya i'wɛŋnɛ ɛtɛ, bee zweni iŋ nu umwono ubwa, bɛɛ hiɛŋ aŋ ge gwuri, ee gwuri ga.

25Bee hwuri bee shikeni pa agwuma-ihwɛ ibwɛ. Ge Elaisha heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, E-Gehezai, cee ebi ge zhee? Ge Gehezai jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iyɛri mi, yɛu gɛ bụ ugondu kaa zhe shi ofwo elele.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

26Ama ge Elaisha hiɛŋ bụ, Ahaŋsa mi suu zhagajɛ shɛ na bụ tutu ofwo ata bụtụ ata kezhe nụ ụhantụ ubwa, bɛɛ bi tɛjɛ uhwaŋna? Aka na lanɛ maa bụtụ leshiji ukwuribi, no tugwuno, nu ntuma ma buta, nu ntuma ma shifwafwa, na agwụdụ, ni inɛ, na miaụŋ-mu-ugondu me eyi keeni miaụŋ-mu-ugondu mo o na suu?

27Iwɛ ecilo ata, ụngwụ-uwaŋna Neaman zhɛ ma bu zala tutu ukpogwu bụ unyizo-nom. Aka na ti ge Gehezai ishɛjɛ apata, ụngwụ ata uwaŋna zeri bu, baa cɛnjɛmɛ kwurwaa.

2 Shɛgwuma Shi Yebi 6

O To Ukashɛmbɛrɛ wo Ogwubo ugbe ne Meni

1Jitoo ko esemberi egesere a na ge Elaisha untanganɛ hiɛŋ bụ, Kwụba, ofwo ga atu namɛ na bụ a tu twa sụ o.

2Lono ma ta zha nu Jodan, maa bụtụ bụtụ tu jajɛ ụ'wụ'wụ, maa ta ma ofwo na maa ta nama. Ge Elaisha jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Zhaga ma.

3Ama bụtụ bu ko na amɛ aba uranjɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iti she kaa, atuba miaụŋ mu ga mụ bụ mu ugondu? Ge Elaisha jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ me hi she.

4Baa sanɛ ga na aba, ee ci Jodan, ee kwuni i'wɛ'wɛ tulogo.

5Ama gana na bụtụ bu ko bo lo ụ'wụ'wụ, ibɛ ukashɛmbɛrɛ wo ogwubo ubwa mushingwo wee leyi ne meni. Baa uganɛ, bɛɛ hiɛŋ, Iyɛri mi, Eye o! Tulupɛ Ngɛɛ ngɛ lupɛ ogwubo ga.

6Ge Elaisha heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Ce bwa ee leyii? Bụtụ ata mbiseni bu ofwo ata. Ge Elaisah jeji bungwzhɛ bu ko, bee keri bu ne meni ma ata. Nazhɛ ogwubo ata zhijɛ.

7Ge Elaisha hiɛŋ bụ, Shapa aŋ. Nazhɛ bụtụ ata mbo u'ala baa shapɛ aŋ.

Ge Elaisha Lubicinji Ejeshi Siria

8Aka na ta agwuma Siria a jala maa sukakana atwa Isrɛl nu ujasa; baa njɛ ushaura na anjɛ-ugondu ubwa, bɛɛ hiɛŋ aŋ, No ofwo kazabana kazabana Ngɛɛ zhɛ ma dwa ugba mu.

9Ama bụtụ ata ba Agwatana tumwanɛ bụtụ no ofwo agwuma Isrɛl, bɛɛ hiɛŋ bụ, To dulo ma ofwo kazabana kazabana o, iwɛnɛ te ejeshi atwa Siria zhɛ a dwa ugba wa aba apata.

10Ibɛ po agwuma Isrɛl tumwanɛ atwa oko maa ɛ kwubɛ ofwo ata bụtụ ata ba Agwatana ge mbishi bu iwɛ aba. Ge Elaisha ga tutwagwanua bụ unu iwɛ ofwo ata cebe, i ci kpalụ ko kwo kaa kpalụ yebi, ibɛ po agwuma werinji ya apata.

11Ibɛ po amɛ agwuma Siria hashɛganụ tebiye iwɛ ijɛ, baa suyanɛ ejeshi ubwa, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Gaaba namɛ na agwuma atwa Isrɛl na amɛ hiin?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12Nazhɛ bɛnjɛ bwa bu ugondu bu ko jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, agwuma, Zaaci! Bigesere ata ɛɛ hiɛŋ ge Elaisha, ubwa bo mbiso agwuma Isrɛl iyi elele nɛ aba duma taa na amɛ umwono bu ubuweci.

13Ibɛ po agwuma atwa Siria hiɛŋ aŋ, Zhaga dwalakacɛ ma ofwo na baa namɛ, maa Ma tumwana atwa maa ɛ imɛ bụ. Ee mbishi agwuma aba, ɛɛ hiɛ, Bu namɛ nu Dotan.

14Nazhɛ agwuma ata tumwanɛ asụcɛ idɛkwɛ keeni ihɛntu ujasa, te ejeshi a na gembi ufwugwo apata, ee zhe nụ ụjita, ee hweri ụshɛpwụ ata.

15Aka na ti yɛu-ugondu Elaisha gbatụ ụzhɛngwa nu uvwungwa dididi, baa banɛ, baa kwụbɛ te ejeshi a na patanganɛ idɛkwɛ, ta anaa na a suka ihɛntu ujasa rungwutwonu ụshɛpwụ wa aba. Bɛɛ hiɛŋ agwuma-ihwɛ ibwɛ, Iyɛri mi, Ebe ti meni o! Gana na ɛti zhɛ ta ndaa?

16Ge Elaisha jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Ta nda inyɛsɛ o, atwa na namɛ geri tu e hwuri atwa na namɛ geri aba.

17Nazhɛ ge Elaisha njɛ adua, bɛɛ hiɛŋ, Oo AGWANGWAMA, Ma bụ tabwa ma kepishinji eshe ubwa maa kwụba! Nazhɛ AGWANGWAMA kepishinji ga eshe yɛu ibwɛ ugondu, nazhɛ yɛu ɛtɛ ugondu Elaisha mbiyanɛ ishɛmɛ ɛtɛ, baa kwụbɛ idɛkwɛ ulwa keeni ihɛntu ujasa ulwa ti yee tileni yoo rungwutwonu Elaisha.

18Aka na ta atwa Siria zwe no ofwo Elaisha, ge Elaisha njɛ adua, bɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA, Ma bụ tabwa maa lubicinji atwa ga. AGWANGWAMA kaa hwụjɛ adua ata, bee lubicinji aŋ ga gana na ti ge Elaisha lụpɛ bụ.

19Nazhɛ ge Elaisha hiɛŋ atwa ata Siria, Shɛ uhwaŋna ata na o, shɛ ụshɛpwụ ata na kaa du o. Hwure ma N zhɛ mo hi sugo pa bụtụ ata ahia jala. Bee suji aŋ nu Samaria.

20Gunu na te e teni Samaria, ge Elaisha hiɛŋ, Oo AGWANGWAMA, kɛpishinjɛ ya shishe sha atwa ga maa a kwụbɛ uhwaŋna. Nazhɛ AGWANGWAMA kɛpishinjɛ ga shishe sha aba, aa kwụbɛ uhwaŋna, nazhɛ ee mepi ya maa e zweni na ashashɛ Samaria.

21Aka na ta agwuma Isrɛl kwụbɛ aŋ, Bɛɛ hiɛŋ, Elaisha, Ada, Ma kwụna aŋ suu? Ma kwụna aŋ suu?

22Ge Elaisha jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Ta kwụna aŋ o. Bi tɛ zhɛ suu ba kwụna waa atwa na ɛbi imɛ nu utokwobi bu kwo kaa nu uta bụ? Pana aŋ iyimɛyɛ maa a yɛ, te meni maa e swe maa e ji no ofwo agwuma-ihwɛ aba.

23Nazhɛ agwuma 'imɛ aŋ ugain ni iyimɛyɛ i'wɛtwɛ. Aka na ta a yɛ iyimɛyɛ, ee swe meni, bee genji aŋ ee ji no ofwo agwuma-ihwɛ aba. Te kwuni na aka ata, ejeshi Siria gwuri shi ya maa e hweri cɛnjɛ ti Isrɛl kakayɛ o.

Ejeshi Siria Hweri Samaria

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

24Na aba inɛ gɛ, nazhɛ gɛ Bɛn-hadad na shɛ agwuma Siria sotulonu ejeshi ubwa kpaaŋ, bee zhe bee hweri Samaria maa sukakana uŋ.

25Iwɛbɛ po imunɛ i'wɛtwɛ layɛ nu Samaria, iwɛnɛ ta atwa Siria hweri Samaria, imunɛ ɛtɛ kaa wumanjɛ duwa, harɛ aa sanga uhiuhiu budakwa uko azụrụfa arinya dupu-nu-talacɛ. Aa sanga tuwiŋ ti ikwerikwe tu na ti shini ukwoto i'ɛlɛ iyebi kwo kaa itɛtu, azụrụfa arinya a ta.

26Aka na ta agwuma Isrɛl zhɛ tɛkashɛka tu baa patanɛ nu uba ụshɛpwụ ata, biyikwo bu ko keleni bu n'ungwa, bɛɛ hiɛŋ, Oo Agwuma, Zaacɛ, m mbiyeni Kaa!

27Agwuma jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ AGWANGWAMA ubi mbiyeni shi, asha imbe Ngɛɛ zhɛ ma nda maa Mo bi mbiyonoo? Ni iyimɛyɛ suu, okwo ne meni mu tụ'walụ ta afwafwa?

28Agwuma hiɛŋ bụ sasana, Imbe kwuŋ ubu namanɛɛ? Biyikwo ata jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Biyikwo ga ubwa n hiɛŋ la, Shapɛ yɛu bụ maa tɛ yɛ, beyi tuba ta ya inee mi.

29Eti shiteji ga yɛu mi ye eyi atɛ yɛ. Iyi heri Ngɛɛ hiɛŋ bụ, Shapɛ ya yɛu bụ ye eyi maa tɛ yɛ, bee shepi ya inɛ ibwɛ baa intanɛ!

30Aka na ta agwuma hwụjɛ unu biyikwo ga, bee dwetweji i'wɛŋnɛ ibwɛ nɛ bee ge urigeni na amɛ-tụhwaŋtụ, ti bɛɛ zhɛ nu uba ata, ibɛ po atwamwa ngbarakacɛ bụ ti bee urigeni tugwuno tụ ụcɛnjɛ tɛnda, ti tee hikeni.

31Ibɛ po agwuma hiɛŋ, Yaa shɛ Ngee mushinji shi hwayɛ ga uhiuhiu Elaisha yɛu Shafat, asha ga Agwatana n kwụnɛ.

32Aka na ti ge Elaisha jɛjɛ ni ihwɛ ibwɛ, nu n-nyarɛ mu ko. Nazhɛ agwuma tumwanɛ bụtụ bu ko maa gɛ imɛ Elaisha. Ama ge Elaisha mbishi n-nyarɛ ma ata tobwolo butumwa ata te ci shi o, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Hiɛ kwụbɛ kaa ta bụkwụnɛ ga ba atwa tumwanɛ bụtụ maa ge e mwe uhiuhiu mu. Yaa shɛ butumwa ata ci hwayɛ epe, kapa ma odubo maa kede teni o! E'inji agwuma ubwa nu Ngaa hwụjɛ a 'wa bụ ne ekwunyi.

33Bi te hwuwi shi okwo n-ndumwa ma ata tụdụma hwɛɛ na aba o, ta butumwa ba agwuma zweni pu bwa. Bɛɛ hiɛŋ, Agwuma hiɛŋ, Kwụba ma, AGWANGWAMA ubwa po ụbaụta ga kpaaŋ iti jiteni, iwembe po Ngɛɛ tɛ zhɛ ma shɛlana waa AGWANGWAMA iwɛ maa nda iyi elelee?

2 Shɛgwuma Shi Yebi 7

1Ge Elaisha jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Shɛlaga iwɛ nɛ AGWANGWAMA jɛmɛ. AGWANGWAMA hiɛŋ, Beyi ga aka gana ga, ɛ zhɛ a sanga bimenji bi inɛmɛ ibiye bi ikele ike uzụrụfa urinya uko, ɛɛ zhɛ a sanga timenji ti iyimɛyɛ bali tu nkolo mi yebi uzụrụfa urinya uko no odubo tutono tu Samaria.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

2Nazhɛ umadanga wa agwuma jishijɛ bụtụ ata ba Agwatana, bɛɛ hiɛŋ, Kwụba, Okwo yaa shɛ AGWANGWAMA kepishinji azuba maa eshilo ngbi, i eri ya sha gana ata abụ jɛmɛ hŋ? Ge Elaisha jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Bi zhɛ ba kwụba iŋ ti yɛɛ zhɛ ya nda ne eshe bu, ama bi zha shɛ tuba ba ya iyimɛyɛ ɛtɛ okwo cwɛn o.

Ejeshi Siria A na ge Hweri Ụshɛpwụ ata Gezhiji

3Atwa Samaria oko eneshi namba a gwumanga ụngwụ-uwaŋna, aa gɛgajɛ no odubo tutono tu Samaria. Aa mama hiaŋnụ, Epe hŋ ɛti zhɛ ta nama uuwa i ci aka na ɛti zhɛ to 'wo?

4Yaa shɛ ɛti hiɛŋ hwayɛ, Ti zhe ma na amɛ ụshɛpwụ, imunɛ zhɛ ma tu kwụna. Yaa shɛ atɛ jɛjɛ kaa epe, ti zhɛ to 'wo waa. Yaa shɛ gana ata asha hwure ma ti zhe ma nu ugba wa atwa Siria. Ee ti genji hwayɛ tụkwụna, ta nama, aa tu kwụnɛ kaa hwayɛ, to 'wo ya.

5Ɛɛ ishijɛ ga tobwolo iyi te rimeni shi o, maa e zhe nu ugba wa atwa Siria. Aka na te e ci ipɛlu ugba wa atwa ata Siria, i zasa bụtụ namba apata okwo bu ko.

6AGWANGWAMA nduwa maa ge ejeshi atwa Siria hwụjɛ rundu ri ihɛntu ujasa keeni e'inji idɛkwɛ ujasa keeni a na ejeshi na gembi ufwugwo. Iwɛbɛ po aa mama hiaŋnụ, Agwuma Isrɛl nu utu sugeni shɛgwuma she Ehit keeni shɛgwuma shi Ijipti maa a tu sukakanɛ nu ujasa.

7Iwɛ ecilo ata atwa Siria gezhiji tu uwaŋna zhɛ utwonuo, ee genji shidulo sha aba, ti idɛkwɛ ya aba, tu nzhinyacɛ ma aba, ee genji kwakwa ugba wa aba gana ata, ee gezheji iwɛ ohiuhiu aba.

8Aka na ta agwumashɛ ata ụngwụ-uwaŋna eneshi ci ipɛlu ugba wa atwa Siria, ee teni nu udulo uko, aa yɛ iyimɛyɛ, ee swe meni. Ee suji azụrụfa, na azhɛnarɛya, keeni otogwo, ee zhe ee sweci. Ee teni sasana udulo unya, aa 'wananjɛ sasana i'wɛŋnɛ gana ebe, ee zhe ee sweci iŋ.

9Nazhɛ aa mama hiaŋnụ, Ijɛ ata nda zhɛshɛ o. Hwayɛ ga shɛ ụjita unabarɛ ubiye, atu namɛ tuba saiin. Yaa shɛ eti genji iŋ gana ga uuwa iyi heri, ebe zhɛ ma tu mana. Iwɛ ecilo ata hwure ma ti jimɛ ma nu ukpogwu wa agwuma.

10Ee zhe aa suyanɛ a'yacɛ odubo ụshɛpwụ ata, ee mbishi aŋ, ɛɛ hiɛŋ, Ti ge zhe nu ugba wa atwa Siria, tụ kwụbɛ shɛ bụtụ be elele o, okwo rụhwụŋ ra bụtụ bu ko gba tụ hwụjɛ shɛ o. Idɛkwɛ nu nzhinyacɛ kiri mu umpenji ba, shidulo sha ba shi tileni ba bohondo.

11Nazhɛ a'iywa ata ụshɛpwụ zhe, ɛɛ jimɛ nu ukpogwu wa agwuma.

12Nazhɛ agwuma ishijɛ nụ ụjita ata, bee zhe pa anjɛ-ugondu ubwa, bɛɛ hiɛŋ aŋ, N zhɛ mo hi mbiso iyi nɛ atwa Siria iti heŋseni. E mepi maa ta ya-imunɛ, ibɛ po ee benenji no shidulo sha aba aa swakacɛ na ambɛ, ɛɛ hiɛŋ, Aa banɛ hwayɛ nụ ụshɛpwụ maa e rinji iwɛ iyimɛyɛ, ti zhɛ ta ima aŋ ni i'ɛlɛ buumwa buumwa, nazhɛ to tono ya nụ ụshɛpwụ wa aba.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13Ibɛ po bɛnjɛ-bu-ugondu bu ko hiɛŋ bụ, Ebe kaa mwonuo atwa na namɛ nụ ụshɛpwụ ga, gana maa o uwo. Iwɛ ecilo ata ga tumwanɛ atwa oko a ta maa e suji idɛkwɛ itɛ nɛ ta vwɛ nụ ụshɛpwụ maa tuba e hweyigeni iyi nɛ namba apata. E'inji aba zhɛ a sụba e'inji atwa na imunɛ ya kwụna.

14Nazhɛ ee zenji ihɛntu ujasa iyebi keeni idɛkwɛ, ibɛ agwuma tumwanɛ atwa ata no ofwo ugba we ejeshi atwa Siria, maa mapa iwɛ nɛ namba apata. Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Zhaga Kwubɛ ma iyi nɛ teneni ejeshi ata.

15Aa sanɛ ga tutu Jodan, aa kwụbɛ to tugwuno keeni i'wɛŋnɛ swoswoswo, ti yaa barɛ nu uhwaŋna. Ibɛ shɛ i'wɛŋnɛ ɛtɛ atwa Siria 'waŋtatanjɛ nu uhwaŋna to o gozhogo. Nazhɛ atumwa ata gwure aa jɛmɛ utumwa pa agwuma.

16Nazhɛ atwa Isrɛl beni ee zhe ee suje i'wɛŋnɛ ya Asiria. Ee senji bimenji bi inɛmɛ ibiye bi ikele ike uzụrụfa urinya uko, ee senji timenji ti iyimɛyɛ Bali tu nkolo mi yebi uzụrụfa urinya uko, gana na ta AGWANGWAMA ga dumwa la.

17Nazhɛ agwuma teri umadanga ubwa uko maa ngbaraka odubo ụshɛpwụ, ama atwamwa rikeci bu, bee 'wi, nu gana na ta bụtụ ata ba Agwatana ga dumwa la, na aka na ta agwuma zhajɛ pu bwa.

18I teni ga gom gana na ti ge Elaisha ge mbishi la agwuma, bɛɛ hiɛŋ, Beyi aka gana ga, ɛ zhɛ a sanga inɛmɛ bimenji bi ikele ike uzụrụfa urinya uko, ɛɛ zhɛ a sanga timenji iyimɛyɛ bali tu nkolo mi yebi uzụrụfa urinya uko no odubo tutono tu Samaria.

19Nazhɛ umadanga wa agwuma jishijɛ la agwuma na aka ata, bɛɛ hiɛŋ, Okwo AGWANGWAMA kepishinji azuba maa eshilo ngbi, i eri ya sha gana ata hŋ? Ge Elaisha hiɛŋ bụ, Bi zhɛ ba kwụba iŋ ne eshe bu, ama tuba bi zha shɛ ba ya iŋ o.

20Gana ata ga kaa yaa njɛ bụ. Atwa ụshɛpwụ ata rikeci bu no odubo tutono tụ ụshɛpwụ ata, bee 'wi ga.

2 Shɛgwuma Shi Yebi 8

Biyikwo ata bu Shunem Jiye

1Na aka ata ge Elaisha mbishi biyikwo ata bɛɛ hicinjɛ la yɛu ibwɛ, bɛɛ hiɛŋ, Ishijɛ maa zhe no ofwo elele na ubu kwụlanɛ, ta atwa ihwɛ bụ hwɛɛ. Iwɛnɛ po AGWANGWAMA zhɛ a karɛ imunɛ-tiya na cɛnjɛ tu ga. Imunɛ ɛtɛ kaa zhɛ yo ilogogo i ci shiywa shi cenje.

2Nazhɛ biyikwo ata ishijɛ, baa njɛ ga gana na ta bụtụ ata ba Agwatana mbishi bu. Bɛɛ ishijɛ bee suji atwa ihwɛ ibwɛ hwɛɛ, baa sanɛ na cɛnjɛ ta Afilistia, baa namɛ apata shiywa shi cenje.

3Aka na ta shiywa sha ata shi cenje shɛ ulwa, nazhɛ biyikwo ata banɛ na cɛnjɛ ta Afilistia bee gwure nu Shunem. Bee zhe pa agwuma, baa lụpɛ agwuma maa e gwuricingeni bu ihwɛ ibwɛ keeni cɛnjɛ tu bwa.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

4Agwuma kaa a njɛ n-ndumwa ne Gehezai na shɛ yɛu-ugondu Elaisha na aka ata. Bee heŋteni Gehezai, bɛɛ hiɛŋ, M mbishi arụhwajɛ a'wụtụ elele na ge Elaisha nduwa.

5Gunu na ti ge Gehezai bo mbiso agwuma gana na ti ge Elaisha hicinjɛ la bụtụ na 'wi, gunu ata du biyikwo ata ge Elaisha hicinjɛ la yɛu ibwɛ pushe maa lụpa agwuma iwɛ ihwɛ ibwɛ, keeni iwɛ cɛnjɛ tu bwa. Ge Gehezai hiɛŋ agwuma, Zaacɛ tumaka! Biyikwo ata ge Elaisha hicinjɛ la yɛu ibwɛ ye eyi ɛtɛ 'wi la na. Yɛu ɛtɛ ibwɛ ge Ɛlaisha hicinjɛ la nɛ du.

6Nazhɛ agwuma heŋteni biyikwo ata iwɛ ɛtɛ, biyikwo ata swegeni bu ga. Nazhɛ agwuma teri uhiu wa anjɛ-ugondu ubwa uko, bɛɛ hiɛŋ bụ, Gwuricingeni ma biyikwo ga iyi elele nɛ i shɛ la inɛ ibwɛ keeni iyi elele nɛ ee jwe la na cɛnjɛ tu bwa, te kwune taa nụ ụjita ata bee genji la cɛnjɛ ta ata uuwa i ci ụjita ga uhwayɛ ga.

Ga Hazaɛl Kwụnɛ Bɛn-hadad Agwuma Siria

7Aka na ge Elaisha zhe Damaskos, na aka ata du gɛ Bɛn-hadad agwuma Siria ba gwuma. Ee mbishi Bɛn-hadad, ɛɛ hiɛŋ, Bụtụ ata ba Agwatana zhajɛ ba nụ ụshɛpwụ ga.

8Ibɛ po agwuma hiɛŋ bɛnjɛ bwa bu ugondu, ga Hazaɛl, 'Waŋna upwaŋ ga maa zhe no ofwo bụtụ ata ba Agwatana, maa hoŋtono AGWANGWAMA, okwo N zhɛ ma zhɛmanana ụngwụ ga?

9Ga Hazaɛl shepi ga upwaŋ ata bee hwuri, upwaŋ ata shɛ iyi ibiye iyiri swoswoswo nɛ namɛ nu Damaskos, nruhondo buhanda, aba 'waŋnanɛ bụ i'wɛŋnɛ ɛtɛ. Aka na bee ci, bee shikeni no ofwo Elaisha, bɛɛ hiɛŋ bụ, Yɛu ɛtɛ bụ ugondu gɛ Bɛn-hadad, ubwa n tumwanɛ utumwa no ofwo bu, bɛɛ hiɛŋ, mo bu hoŋtono okwo bi zhɛ ba zhɛmanana ụngwụ ubwa.

10Ge Elaisha jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Zhaga mbiso bu maa, Bi zhɛ ba zhɛmanana gom. Ama AGWANGWAMA tuba m mbiseni maa bi zhɛ kaa bo 'wo tilɛɛ.

11Ge Elaisha zweni Hazaɛl igbɛtɛtɛ zenji zenji uuwa ezuye du shɛ ya Hazaɛl. Ge Elaisha tileni ya du nu u'wo.

12Ga Hazaɛl heŋteni Elaisha, bɛɛ hiɛŋ, Iyɛri mi, Imbe bwa ibɛ njɛ aba twa ya u'woo? Ge Elaisha jishijɛ Hazaɛl, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛnɛ ti Ngee mepi iyi iwɛ nɛ ɛbi zhɛ ba nda atwa Isrɛl, gabụ bi zhɛ bo hwoŋzhingo ijilɛni ya aba, ɛbi zhɛ ba kwụna esemberi aba nu utokwobi, ɛbi zhɛ bo wuŋzorongo miaụŋ ma aba mu tuwee wee, ɛbi zhɛ ba bagataga eyikwo shifubo shɛmɛ.

13Ga Hazaɛl jishijɛ Elaisha, bɛɛ hiɛŋ, Iyɛri mi, Gana naa Ngɛɛ zhɛ ma ala iyi i ci gana go tɛnda Gamba ga uwɛwɛɛ? Ge Elaisha hiɛŋ bụ, AGWANGWAMA m mbiseni maa gabụ kaa bi zhɛ ba sha agwuma Siria.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

14Ga Hazaɛl genji Elaisha, bee gwuri pa agwuma-ihwɛ ibwɛ. Nazhɛ agwuma-ihwɛ ibwɛ heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Imbe bwaa ge Elaisha ibi mbishee? Ga Hazaɛl jishijɛ agwuma-ihwɛ ibwɛ, bɛɛ hiɛŋ, Bi hiɛŋ, bi zhɛ ba zhɛmanana ụngwụ bụ tilɛɛ.

15Ama ti iyi heri, ga Hazaɛl suji tugwuno ta ata ɛɛ hiɛŋ, ugbokwo-biywoywo, bee zweni tu ne meni, bee suji tu bee ubi agwuma ne eshe, ibɛ agwuma 'wi. Nazhɛ ga Hazaɛl yɛ tugwama no ohwolu ubwa.

Ge Jehoram shɛ Agwuma Juda

(2 Shɛrụ 21:1-20)

16Aka na go Joram yɛu Ahab agwuma Isrɛl yɛ tugwama ti Isrɛl, yaa namɛ shiywa shɛ ta, nazhɛ ge Jehoram yɛu Jehoshafat yɛ tugwama tu Juda.

17Bu namɛ shiywa talacɛ-na-shɛba-shi-yebi te e meci bu, nazhɛ baa yɛ tugwama nu Jɛrusalɛm shiywa shɛ tụndatụ.

18Bɛ njɛ AGWANGWAMA iwɛwɛ gana na ta shɛgwuma shi Isrɛl shɛ vwɛ shɛ njɛ, ubwa du zeni yɛu Ahab, baa njɛ iyi gana na ta atwa ihwɛ Ahab njɛ la.

19Ama okwo ti yaa shɛ gana ata, i kwụlanɛ shɛ AGWANGWAMA maa iricingo Juda iwɛ ụjɛrụma yɛu ibwɛ ugondu ge Devid, iwɛnɛ tu boo shilwonuo bu la unu, bɛɛ hiɛŋ, ukpogwu bụ zha shɛ wa vwungwa kwukwun bụtụ na zhɛ na ya tugwama o.

20Na aka ubwa ibɛ atwa Idụm meme leshiji ni i'ɛlɛ Juda aa 'yajɛ ya tugwama ta aba.

21Go Joram suji ihɛŋtu ibwɛ ujasa bee keshi, ta asụcɛ ihɛŋtu ibwɛ ujasa ee zhe Zai, apata ejeshi Idụm hweri aŋ. Baa kwụnɛ atwa Idụm a na ge hweri aŋ nụ ụjita ne ejeshi ubwa. Ibɛ po ejeshi ubwa gezheji ee jiyeji nu nhwaŋ ma aba.

22Te kwuni na aka ata ibɛ atwa Idụm bogwu ya na atwa Juda tutu taa hwayɛ.

23Iyi elele nɛ go Joram ndanjɛ na tugwama tu bwa hwɛɛ i 'nyeci shi suu nu utakada shɛrụkwụkwụ shɛ shɛgwuma shu Juda?

24Go Joram 'wi gana eshi ubwa, ee ni bu no ofwo eshi ubwa nụ ụshɛpwụ Devid. Nazhɛ ga Ahazia yɛu ibwɛ yɛ tugwama no ohwolu ubwa.

Ga Ahazia shɛ Agwuma Juda

(2 Shɛrụ 22:1-6)

25Aka na go Joram yɛu ɛtɛ Ahab agwuma Isrɛl yɛ tugwama ti Isrɛl, yaa namɛ shiywa umpwa-na-shɛba-shi-yebi, nazhɛ ga Ahazia yɛu Jehoram yɛ tugwama tu Juda.

26Ga Ahazia namɛ shiywa woshi-na-shɛba-shi-yebi te e meci bu, nazhɛ baa yɛ tugwama. Baa yɛ tugwama nu Jɛrusalɛm uywa uko. Ɛ hiɛŋ izeci bino bwa ga Atalia yɛu Ahab, ga Atalia tuba shɛ ya bụjalụ Omiri na shɛ la agwuma Isrɛl.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

27Ga Ahazia 'wa ụpapụ wa atwa ihwɛ Ahab du, ibɛ po baa njɛ AGWANGWAMA iwɛwɛ gana na ta atwa ihwɛ Ahab njɛ la, iwɛnɛ tu baa shɛ binua ba aba.

28Ga Ahazia zhe ujasa no Joram yɛu Ahab, oo gbodongonu agwuma atwa Siria ga Hazaɛl nu Ramot-giliad. Ibɛ po atwa Siria gwụcɛnjɛ Joram.

29Go Jorama agwuma Isrɛl gwuri ni Jɛzrɛl maa a nɛnjɛ bụ na andala ata wa atwa Siria gwụcanjɛ bụ nu Ramot, na aka na tu baa njɛ ujasa na agwuma ata Siria ga Hazaɛl. Nazhɛ agwuma Juda ga Ahazia yɛu Jehoram zhe maa kwụba Joram yɛu Ahab na tụgwụmashɛ tu bwa ni Jɛzrɛl.

2 Shɛgwuma Shi Yebi 9

E Dudugeni Jehu Manɛbɛ maa sha Agwuma Isrɛl

1Ge Elaisha bigesere ata suyanɛ bụtụ bu ko na amɛ esemberi ata shɛ egesere, bɛɛ hiɛŋ bụ, Urugono tugwuno tụ bụ maa shepi ikeke gɛ manɛbɛ mu zweni maa zhe Ramot-giliad.

2Ebi ci hwayɛ apata, rungo iwɛ Jehu yɛu Jehoshafat ata shɛ bụjalụ Nimshi. Mbiso bu maa gɛ gɛnjɛ miaụŋ-mo-bino bwa, zarɛga bụ maa hi teni taa na amɛ umwono ubwa.

3Nazhɛ dudugeni bu manɛbɛ. Nazhɛ hiɛŋ bụ, AGWANGWAMA hiɛŋ, M bu dudugeni manɛbɛ mu ga maa shɛ agwuma Isrɛl. Aka na ebu hwuwi, nazhɛ kapɛshɛnga ya odubo maa banɛ, gezhije, ta nda ti'insu o.

4Ibɛ po usemberi ata na shɛ bigesere zhe ga Ramot-giliad.

5Aka na ti bee ci apata, baa kwụbɛ te ehiu ejeshi gɛgajɛ. Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Ahiɛba eberezhe ejeshi, N 'yajɛ iwe ike Ama jala maa mo hi mbiso. Ge Jehu heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Gaaba aba jala na amɛ tuu? Butumwa ata jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iyɛri, gabụ ga bɛ shɛ uberezhe we ejeshi.

6Ge Jehu ishijɛ ga, bee teni taa na amɛ umwono ubwa, bigesere ata 'wa bụ bee dudugeni bu manɛbɛ. Bɛɛ hiɛŋ bụ, AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl hiɛŋ, M bu dudugeni manɛbɛ mu ga maa shɛ agwuma atwa ubwa a na shɛ atwa Isrɛl.

7Gabụ bi zhɛ be iricingo ihwɛ Ahab agwuma-ihwɛ ɛtɛ bụ hwɛɛ, maa Ma nda itɛpwɛ miaụŋ mi mi mu ugondu mu na mɛ shɛ egesere mi a na ge Jɛzɛbɛl kwụnɛ la keeni miaụŋ mi mi mu ugondu mi nya mu na baa kwụnananɛ.

8Ihwɛ Ahab zhɛ yo ilono hwɛɛ. N zhɛ ma kwụna butubwenyi be elele na namɛ ni ihwɛ Ahab ni Isrɛl, ta ajama, ta amamata.

9Ngɛɛ zhɛ kaa du ma nda ihwɛ Ahab gana na Ngaa njɛ ihwɛ Jɛroboam yɛu Nebat, keeni gana na Ngaa njɛ ihwɛ Beasha yɛu Ahija.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

10Shɛwawa shɛ ba shi zhɛ sha ya Jɛzɛbɛl ni Jɛzrɛl. Bi zha shɛ ba 'yaga bụtụ na zhɛ
bo no bu o. Aka na ti yɛu gɛ tisemberi hwuwi utumwa ubwa tụdụma, bee
kepishinji odubo baa banɛ bee gezhiji.

11Aka na ti ge Jehu banɛ, bee ci anjɛ-ugondu ubwa avwɛ, bụtụ bu ko na amɛ aba
heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, I te lemi hŋ baa ga bụ suyanɛ? Imbe bwa bụsụmɛ-bụ-ụmpɛ
ata zhajɛ pụ bụ bɛɛ hiɛɛŋ? Ge Jehu jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Hi mepi bu du ya kaa tu n-
ndumwa mu bwa.

12Atwa vwɛ ubwa hiɛŋ bụ, Ụzagwụ, iti mbishi iwɛ nɛ bee bi mbishe! Ge Jehu
mbishi aŋ; bɛɛ hiɛŋ, Bi hiɛŋ AGWANGWAMA ubu dudugeni manɛbɛ maa shɛ
agwuma Isrɛl.

13Gunu ata bụtụ bụtụ aba suji utogwo ubwa ee beri aŋ no ogbudu ata ge Jehu zhɛ
bo mungo, ee hwuri ukakacɛ, ɛɛ hiɛŋ, Ge Jehu shɛ ya agwuma oo!

Ge Jehu Kwụnɛ Joram keeni Ahazia

14Ge Jehu yɛu Jehoshafat ata shɛ bụjalụ Nimshi imanganɛ Joram maa kwụna bụ.
Aka ata go Joram na atwa Isrɛl hwɛɛ a nda ujasa na Hazaɛl agwuma Siria nu
Ramot-giliad.

15Aka ata agwuma Joram gwure ya ni Jɛzrɛl, iwɛnɛ ti bee beni la tugwumashɛ na
tụgwụcanga tu na atwa Siria gwụcanjɛ bụ na aka na ta a nda la ujasa na agwuma
Siria ga Hazaɛl nu Ramot. Ge Jehu hiɛŋ atwa vwɛ ubwa, Yaa shɛ yaa hiɛ kwụlanɛ
asha kede bụtụ be elele benengeni kwo kaa beni nụ ụshɛpwụ ga Ramot maa zha
Jɛzrɛl maa mbishe aŋ unabarɛ ga o.

16Ge Jehu teni ụhaŋtụ ubwa ujasa, bee zhe Jɛzrɛl, iwɛnɛ ti yaa shɛ apata go Joram
weci na tugwumashɛ tu bwa. Ga Ahazia agwuma Juda zhe maa kwubɛ Joram.

17Aka na ta bi'iywa na ba ngbaraka ụshɛpwụ ata Jɛzrɛl patanɛ na ashɛkpa, baa
kwụbɛ ti ge Jehu be ci, medenji atwa vwɛ ubwa, bee keri ụhiɛŋshɛ, bɛɛ hiɛŋ,
Udungbe wa atwa oko ye we ci. Go Joram hiɛŋ bụ, Tumwana bụsụcɛ ba budakwa
bu ko maa taga aŋ uhwaŋna, go hoŋtono aŋ, maa, I te lemi hŋ?

18Ibɛ po bụsụcɛ ba budakwa ata to ga uhwaŋna baa twa na aba, bɛɛ hiɛŋ aŋ,
agwuma hiɛŋ, I te lemi hŋ? Ge Jehu jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Imbe bwa ɛbi zhɛ ba nda
na amɛ-olomm? N 'wa na aba. Nazhɛ bi'iywa ata bo odubo jɛmɛ, bɛɛ hiɛŋ,
Butumwa ata ci aŋ, ama bi ci shi ba ya tuba ugwulwo.

19Ibɛ po agwuma tumwanɛ bụsụcɛ ba budakwa bi yebi, bee ci pa aba, bɛɛ hiɛŋ
aŋ, agwuma hiɛŋ, I te lemi hŋ? Ge Jehu jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Imbe bwa ɛbi zhɛ ba
nda na amɛ-olomm? N 'wa na aba.

20Bi'iywa ata bo odubo mbiseneni atwa vwɛ, bɛɛ hiɛŋ, Butumwa ata ci aŋ, ama
tuba bi ci shi ba ya ugwulwo. Bụtụ na ba suka ụhantụ ata sụbɛ Jehu yɛu Nimshi.
Ubwa ba suka ụhaŋtụ gana ata nu usumwa gana bụsụmɛ-bụ-ụmpɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

21Go Jorama hiɛŋ atwa ubwa, Imanganga ma ụhaŋtụ mu ujasa. Aa imanganjɛ uŋ ga. Nazhɛ go Jorama agwuma ata isrɛl keeni Ahazia agwuma Juda beni, bụtụ bụtụ shepi ụhaŋtụ ubwa ujasa, ee beni maa e teji Jehu uhwaŋna, aa twa nu bwa, na cɛnjɛ tu Nabot bụtụ ata bi Jezriɛl.

22Aka na go Joram kwụbɛ Jehu, bɛɛ hiɛŋ bụ, E-Jehu, I te lemi hŋ? Ge Jehu jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Amɛ-olom imbe bwaa obu to hoŋtono iwɛ abaa? Te ekwupenyi keeni tuwa tɛzhɛba tu na bino bu ge Jɛzɛbɛl suje hwɛɛ tu ta barɛɛ!

23Go Joram jɛshɛrɛjɛ ụhaŋtụ ubwa mabaaba, baa uganɛ, bɛɛ hiɛŋ, Oo Ahazia, ebe ti meni o!

24Ge Jehu mbo uta ubwa gana na tu ukpahiɛŋ ubwa namɛ hwɛɛ, bee keri i'ilɛ, boo to Joram na ashashɛ shitutu shɛ bwa. Ibɛ po i'ilɛ ɛtɛ teni tutu ihiulwe mehieŋ, bee zwi na amɛ ụhaŋtụ ubwa wɛɛ bee 'wi.

25Ge Jehu hiɛŋ Bidka, na ba suka bụ nụ ụhaŋtụ ubwa ujasa, Shapa bụ maa keri na cɛnjɛ ti itimɛ Nabot bụtụ ata bi Jezriɛl. Iwɛnɛ po N teyinje, maa aka na atụ 'wa la bishi bwa ga Nabot nụ ụhaŋtụ, AGWANGWAMA mbishi Ahab, bɛɛ hiɛŋ,

26Gana na Ngaa Kwụbɛ mehieŋ mu Nabot keeni mu na mu miaụŋ mu bwa wenebe, gana ata du Ngɛɛ zhɛ ma bụ tụpana, na cɛnjɛ tu ga gom. Iwɛbɛ po shapa bụ ma hi keri na cɛnjɛ ta ata tu Nabot iwɛ maa iwɛ nɛ AGWANGWAMA dumwa la sɛ.

27Aka na tu ga Ahazia agwuma Juda kwụbɛ maa eshe vwi, bee gezhiji nụ ụhaŋtụ ubwa, boo to geri bụ ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ, Bɛt-hagan. Ge Jehu urigeni bu, bɛɛ hiɛŋ, Ta bụ ma du i'ilɛ nụ ụhaŋtụ ata ubwa. Oo to bu ga i'ilɛ no tumungo to ofwo ata ɛɛ hiɛŋ izeci ya aba Gu, ata namɛ ni Ibleam. Ama ga Ahazia gezhiji bee ci Migido, apata nazhɛ bee 'wi.

28Nazhɛ anjɛ-ugondu ubwa shepi bu nụ ụhaŋtụ ujasa, ee zhe Jɛrusalɛm, ee ni bu nu u'uye we eshi ubwa ata namɛ nụ ụshɛpwụ wa agwuma Devid.

29Tu ga Ahazia yɛ tugwama tu Juda yaa namɛ shiywa umpwa-nu-boo-ko, nazhɛ go Joram yɛu Ahab Yɛ tugwama tu Juda.

Ge Jehu Kwụnɛ Jɛzɛbɛl Biyikwo ba Agwuma Ahab

30Aka na ge Jehu ci Jɛzrɛl, gɛ Jɛzɛbɛl hwụjɛ maa bu namba, bee shiyegeni eshe ubwa itezere, baa nanganɛ bihiŋzhe bwa, baa tapalajɛ ya eshe nụ ụgbahwụ ubwa, baa ngbarakacɛ uhwaŋna ụshɛpwụ ata.

31Aka na ti ge Jehu teni odubo ụshɛpwụ ata, gɛ Jɛzɛbɛl hiɛŋ bụ, Gabụ ge Zimri, gabụ ga bụ kwụnɛ agwuma-ihwɛ bụ, ulapiya hŋ abụ 'waŋnɛ?

32Ge Jehu mbiyanɛ azuba, bɛɛ hiɛŋ, Gaaba namɛ ne mii? Gaaba namɛ ne mii? Nazhɛ nvwala mu ko mi yebi kwo kaa mu tatụ mu na ma nda ugondu nu ukpogwu wa agwuma mu zucinje eshe aba aa kwụbɛ bụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

33Ge Jehu hiɛŋ aŋ, Karɛ ma biyikwo ata, aa karɛ bụ ga. Ibɛ po mehieŋ mu bwa mu zwegegeni uba ata keeni idɛkwɛ ɛtɛ. Ge Jehu mungenji ru'wo ru bwa.

34Aka na ti ge Jehu teni ni ihwɛ ɛtɛ, baa yɛ iyimɛyɛ, bee swe meni, nazhɛ bee peni atwa ubwa unu, bɛɛ hiɛŋ, Zhaga shapa ma biyikwo ata unu-tukalana 'imɛ, hi ni, iwɛnɛ tu baa shɛ yɛu ya agwuma.

35Ama aka na te e zhe apata, semi ukokolo uhiuhiu ubwa, nɛ ɛvwɛvwɛjɛ ubwa keeni ababasụ i'ɛlɛ ibwɛ kiri ee jiteni.

36Aka na ee gwuri, ee mbishi Jehu. Ge Jehu hiɛŋ aŋ, AGWANGWAMA dumwa la tedure nu unu bigesere bwa ge Elaija bụtụ ata bi Tishbi, bɛɛ hiɛŋ, Na cɛnjɛ ta ata ti Jɛzrɛl apata shiwawa shi zhɛ sha ya ru'wo ri Jɛzɛbɛl.

37Apata du kaa ru'wo ri Jɛzɛbɛl ri zhɛ ra sha ubizo, na cɛnjɛ ti Jɛzrɛl. A zha shɛ kaa ɛ hiɛŋ, Gɛ Jɛzɛbɛl na o. Iwɛnɛ ta a zha shɛ a mapa bụ ya.

2 Shɛgwuma Shi Yebi 10

A Kwụnɛ Miaụŋ-me-eyi ma Agwuma Ahab Dupu-nu-woshi

1Ga Ahab 'yajɛ miaụŋ-me-eyi dupu-nu-woshi nu Samaria. Ge Jehu 'nyeci atakada baa tumwanganɛ aŋ nu Samaria, no ofwo shɛgwuma shɛ ụshɛpwụ ata keeni n-nyarɛ keeni atwa na 'yagajɛ miaụŋ mu Ahab, bɛɛ hiɛŋ,

2Gunu na tu utakada ga uhi ci, ahiɛba na hi 'yagajɛ miaụŋ-me-eyi ma agwuma keeni ihɛŋtu ibwɛ ujasa, ti idɛkwɛ ibwɛ hwɛɛ, ta ashɛpwụ ata aa jilanɛ na tuma keeni i'wɛŋnɛ ujasa.

3Rungo ma yɛu-ye-eyi nɛ zhɛmɛ, nɛ mama 'yajɛ tebiye na amɛ miaụŋ ma agwuma-ihwɛ hiŋ, iwɛ maa ba twa ifelu ne mi maa dundo tugwama te bishi bwa, maa hi jinji du ihwɛ ya agwuma-ihwɛ ɛtɛ hiŋ.

4Ama inyɛsɛ shɛ ehiu Samaria tebiye. Ɛɛ hiɛŋ, Shɛgwuma shɛ ga shi yebi shi eri shi bu o, atuba suu ti zhɛ ta ala bụ ya?

5Ibɛ po bụtụ na shɛ agwuma-ihwɛ, na bụtụ na shɛ agwuma ụshɛpwụ keeni angbaracɛ miaụŋ ma ata, tumwanɛ bụtụ no ofwo Jehu, ɛɛ hiɛŋ, Miaụŋ mụ bụ mu ugondu atɛ shɛ, iyi elele nɛ abɛ jɛmɛ, ibɛ ɛti zhɛ ta nda. Ti zha shɛ kaa du ta pana bụtụ be elele tugwama o, ama ɛtɛ njɛ gana elele na ụbụ kwụlanɛ.

6Ge Jehu 'nyeteneni utakada uyebi, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Yaa shɛ ahiɛ namɛ ne mi gom, ɛhi zhɛ kaa hia hwuga-unu mu, asha suje ma ohiuhiu miaụŋ-me-eyi ma agwuma-ihwɛ hiŋ beyi ga aka gana go ni Jɛzrɛl. Miaụŋ ma ata ma agwuma Ahab dupu-nu-woshi kaa mu namɛ ni i'ɛlɛ n-nyarɛ mu ụshɛpwụ ata, aba kaa wɛŋnicinjɛ mụ.

7Aka na tu utakada ata ci aŋ, ee suji miaụŋ ma ata ma agwuma dupu-nu-woshi aa shɛrɛ mụ hwɛɛ muba, ee zweni ohiuhiu aba nu n-ngwumi, aa tumwananɛ Jehu ni Jɛzrɛl.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

8Aka na ta butumwa ata ci bee mbishi Jehu, εε hiεŋ, O sugwo ohiuhiu miaụŋ ma ata ma agwuma. Ge Jehu hiεŋ, Asha sutono aŋ ma orubwo eyebi no odubo ata ụshεpwụ uuwa i ci uvwungwa.

9Aka na ti iyi heri, bee zhe apata nu uvwungwa, bee shikeni, bεε hiεŋ atwa ata hwεε aba, Ahiεba n-ndumwa-zhεmε. Hioko ma, N sukakanε agwuma-ihwε mi go Joram Ngaa kwụnε bụ, ama gaaba tuba kwụnε atwa ga hwεεε?

10Mapa ma maa n-ndumwa mu na AGWANGWAMA dumwa la mi zha shε mo ngwulo okwo mu ko. Ibε shε iwε εtε baa dumwa la tedure iwε ihwε Ahab. AGWANGWAMA kaa nduwa iyi nε baa dumwa la nu unu bigesere bwa ge Elaija.

11Nazhε ge Jehu kwụnε atwa ata ihwε Ahab a na vwε hwεε ni Jεzrεl, ta atwa Ahab a na 'yajε ụhwada, ta atwa ubwa a na 'yajε ụmatụ nu bwa kpεm kpεm, to onongbo ubwa, bu weŋpeni shi bụtụ okwo bu ko.

12Ti ge Jehu beni ni Jεzrεl, bεε zhε Samaria, bee zhe bee ci ofwo oko na εε hiεŋ izeci ya aba Bεt-eked, (Ugba wa a'iywa-agwụdụ),

13baa twa na atwa Ahazia agwuma Juda, bεε hiεŋ aŋ, Atwa aba bwaa ahiε shεε? Atwa ata jishijε bụ, εε hiεŋ, Tε shε atwa Ahazia. Ibε po etu zwe maa ta 'walụ miaụŋ ma agwuma keeni miaụŋ mo biyikwo ata ba agwuma.

14Ge Jehu hiεŋ atwa ubwa, Ima aŋ ma buumwa buumwa, aa 'imε aŋ ga, aa kwụnε nu u'ibwa uko na namba nu ugba ata wa a'iywa-agwụdụ. A namε atwa buhanda-na-ba-eyebi, bi genji shi bụtụ okwo bu ko na amε aba o.

15Ti ge Jehu beni apata, baa twa ne Jehonadab yεu Rekab ye eyi, ti bee ci pu bwa. Ge jehu 'walụ bụ, bεε hiεŋ, bụ, Amε bụ yibwa namε oko ne mi hŋ gana na amε mi namε oko na bụ? Ge Jehonadab hiεŋ bụ, Gobwonu yaa shε. Ge Jehu hiεŋ bụ, Yaa shε gana ata, asha m panε u'ala bụ, bee peni bu ga, ge Jehu ishicinjε bụ, bee tecinji bu nụ ụhaŋtụ ubwa ujasa.

16Ge Jehu hiεŋ bụ, N 'wa maa kwụbε uzezeri na Ngaa 'yajε iwε AGWANGWAMA. Bee shepi bu nụ ụhaŋtụ ubwa ujasa.

17Aka na ti ge Jehu ci Samaria, baa kwụnε atwa na ga vwanε Ahab hwεε nu Samaria, bu weŋpeni shi bụtụ okwo bu ko. Gana na ta AGWANGWAMA ga dumwa la nu unu bigesere bwa ge Elaija.

Ge Jehu Kwụnε Atwa na a Zhεba Tuwa ti Beal

18Ge Jehu sotulonu atwa Samaria hwεε, bεε hiεŋ aŋ, Ga Ahab zhεbε la tuwa ti Beal cwεŋ, ama Gamba ge Jehu, N zhε tuba ma zhεba tụ duwa.

19Iwε ecilo ata, suyaganε ma egesere tuwa ti Beal hwεε, keeni atwa na a zhεba tụ hwεε, keeni onongbo tuba hwεε, kede bụtụ be elele na amε aba vwε o. N zhajε maa ma ta ụrụpε uko ụ'wụtụ na tuwa ti Beal. Bụtụ be elele na zasaba hwayε, ε

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

zhɛ a kwụna bụ. Ama ti'inta kaa ge Jehu ba nda iwɛ maa kwụna atwa elele na a zhɛba tuwa ta ata ti Beal.

20Ge Jehu hiɛŋ, Ananga ma tu'ulwa tụ 'wụtụ iwɛ tuwa ti Beal tɛzhɛba hwayɛ ga. Ibɛ po ee enenji ga.

21Ge Jehu tumwanganɛ atwa cɛnjɛ ti Isrɛl hwɛɛ, ibɛ po atwa elele na ga zhɛba tuwa ta ata ti Beal ụlwatagwụ hwɛɛ. I zasa bụtụ vwɛ okwo bu ko na zhe shi o. Aka na ee teni ni isume ɛtɛ Beal i'wɛtwɛ, atwa shini ni isume ɛtɛ i'wɛtwɛ pwomuu i zasa ohwolu elele na vwɛ o.

22Ge Jehu hiɛŋ bụtụ na ba ngbaraka umwono na oo zwono otogwo, Zhaga vwɛ otogwo maa atwa na a zhɛba Beal hwuŋtongono. Bụtụ ata zhe bɛɛ vwɛ ga otogwo ata.

23Ge Jehu teni ni isume ebe tuwa ti Beal abana Jehonadab yɛu ebe Rekab. Bɛɛ hiɛŋ atwa ata a zhɛba Beal, Mbiyangana ma hiɛ kwụbɛ, i zasa yɛu-ugondu ya AGWANGWAMA okwo ike namba na ashashɛ hiŋ epe o, semi atwa na a zhɛba Beal kiri.

24Nazhɛ ee teni maa e peni ya Beal ụrụpɛ keeni ụrụpɛ tuhwoŋzhingo. Ge Jehu shikecenji atwa dupu-nu-talacɛ (80) no tupohondo a na boo go mbiswo maa, Bụtụ be elele na amɛ hiŋ na leni hwayɛ maa bụtụ be elele na amɛ atwa na Ngɛɛ zhɛ me hi sugeni benengeni, asha ubwa zhɛ bo 'wo ụlụkpashɛ bụtụ ata benengeni.

25Gunu na ti ge Jehu hwuwi ụrụpɛ tuhwoŋzhingo tụpana hwɛɛ, bɛɛ hiɛŋ, a'iywa ata medenji ehiu anjɛ-ugondu, Zhaga tono ma na amɛ isume gɛ maa hiɛ kwụnɛ aŋ, kede bụtụ be elele ihi benengeni o. Ibɛ po aa kwụnɛ aŋ ga no otokwobi hwɛɛ. Nazhɛ bi'iywa ata keeni anjɛ ata ugondu teni aa bwajɛ aŋ aa 'waŋtatanjɛ no tupohondo. Na aba ibɛ nazhɛ ee teni taa na amɛ isume ɛtɛ Beal,

26aa bwajɛ atayɛ ata a'wụtụ a'wụtụ, a na ga shɛ atayɛ tijilo ni isume ɛtɛ, ee hwoŋzhinji aŋ.

27Nazhɛ ee hwuŋzhi du utukwu-ụrụpɛ Beal keeni isume tuba, aa njɛ isume ɛtɛ u'ibwa mpiala tu'waŋ, tutu taa hwayɛ.

28Gana ge Jehu iricinji tuwa ta ata ti Beal tɛzhɛba ni Isrɛl ta.

29Ama tuba ge Jehu njɛ iwɛwɛ nɛ ge Jɛroboam yɛu Nebat njɛ la, nɛ zeriji du atwa Isrɛl ni iwɛwɛ tɛnda. Ibɛ shɛ ntatanuwaŋ ma azhɛnarɛya mu na bee tileni ni Bɛtɛl keeni Dan.

30Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Jehu, Gana na ta abɛ njɛ iyi nɛ teni cɛŋ ne eshe mi, abɛ njɛ kaa ihwɛ Ahab gana na Ama jala gom, ukpogwu bụ ubwa zhɛ na ya tugwama ti Isrɛl tutu uwaŋnɛ wa aba uneshi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

31Ama ge Jehu kaa 'wa sụ undwa wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl tu'untangana na amɛ ubwa oko hwɛɛ o. Ama bi genji shi iwɛwɛ ɛtɛ ge Jɛroboam eni la atwa Isrɛl tɛnda o.

Tu'wo ti Jehu

32Na aka ata ibɛ AGWANGWAMA kwuni cɛnjɛ ti Isrɛl tumunanana. Ibɛ du kaa ga Hazaɛl leshiji cɛnjɛ ta atwa Isrɛl hwɛɛ.

33Te Kwuni nu uwaŋna-banụ cɛnjɛ ti Giliad hwɛɛ, tu Gad keeni atwa Rubɛn keeni atwa Manasɛ, te kwuni nu Aroe na namɛ nụ ụzalụ bu ulomu Anon, ibɛ shɛ Giliad keeni Bashan, bee leshiji hwɛɛ.

34Iyi nɛ ta vwɛ ni iyi elele nɛ ge Jehu ndanganɛ na tugwama tu bwa hwɛɛ, i 'nyeci shi suu nu utakada shɛrụkwụkwụ shɛ shɛgwuma shi Isrɛl?

35Ge Jehu 'wi gana eshi ubwa, ee ni bu nu Samaria. Nazhɛ ge Jehoahaz yɛu ibwɛ yɛ tugwama no ohwolu ubwa.

36Ge Jehu yɛ tugwama ti Isrɛl nu Samaria shiywa woshi-na-shɛba-shɛ-tụndatụ.

2 Shɛgwuma Shi Yebi 11

Ga Atalia shɛ Agwuma O o ni Isrɛl

(2 Shɛrụ 22:10—23:15)

1Aka na ga Atalia na shɛ bino Ahazia kwụbɛ maa a kwụnɛ yɛu ibwɛ, bɛɛ ishijɛ baa kwụnɛ du atwa ihwɛ agwuma hwɛɛ.

2Ama ge Jehosheba, yɛu-yo-o ya agwuma Joram na shɛ bụngwụfwụ Ahazia becinji Joash yɛu Ahazia na ashashɛ miaụŋ-me-eyi ma agwuma mu na ɛɛ zhɛ a kwụna, baa intanɛ bụ nu umwono ubwa buweci keeni bụtụ na zhɛ na ngbaraka bụ. Ibɛ po ga Atalia kwụbɛ shɛ bụ maa a kwụnɛ bụ.

3Ge Jehosheba intanɛ bụ nu umwono ata wa Agwatana shiywa shi cihiŋ, na aka ata tuba ibɛ ga Atalia shɛ agwuma cɛnjɛ ta ata hwɛɛ.

Ge Jehoiyada Peshinji Atalia na Tugwama

(2 Shɛrụ 23:1-21)

4Ti yaa namɛ shiywa shi cenje, ge Jehoiyada na shɛ bunongbo tumwanɛ bụtụ bu ko na atwa na a 'yaka agwuma keeni atwa na a 'yaka umwono wa agwuma, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Zhajɛ ma hwayɛ nu Umwono wa AGWANGWAMA. Baa twa-unu na aba nu umwono ata wa AGWANGWAMA, nazhɛ bee mbiseni aŋ yɛu ɛtɛ ya agwuma.

5Baa tɛtaganɛ aŋ unu, bɛɛ hiɛŋ, Iyi nɛ ɛhi zhɛ hia nda na: Aka na ahiɛ zhajɛ ugondu nụ Ụjita-ụhinjanụ, go udungbe hiŋ uko 'yaka ukpogwu wa agwuma.

6Go udungbe uyebi 'yaka odubo ata ɛɛ hiɛŋ Su, nazhɛ go udungbe hiŋ ụtatụ 'yaka odubo ata namɛ na aba a'iywa ata.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7Okwo udungbe uyebi na ga zasa nu ugondu nụ Ụjita-ụhinjanụ anaa na aa njɛ ni iji maa a zhajɛ, ɛ zhɛ du a 'yaka umwono wa AGWANGWAMA iwɛ agwuma ata.

8Rungwutwonu ma agwuma Joash, bụtụ bụtụ ge hwucice utokwobi ubwa maa 'waŋna ni i'ɛlɛ ibwɛ. Bụtụ be elele na zhajɛ hwayɛ pi hiŋ, kwụna bụ ma. Na 'wa ma agwuma ti bɛɛ zhɛ ụbanụ keeni ti bee ci utwonuo.

9Gabata eberezhe ata ejeshi njɛ ga gana na ge Jehoiyada bunongbo ata tɛtaganɛ aŋ unu. Nazhɛ ee suje ga atwa aba hwɛɛ, ta atwa na namɛ nu ugondu nụ Ụjita-ụhinjanụ, ta atwa na zasa nu ugondu nụ Ụjita-ụhinjanụ, aa zhajɛ pi Jehoiyada bunongbo ata.

10Nazhɛ bunongbo ata hweŋshi eberezhe ata ejeshi nsanụ keeni shabula shu ujasa shɛ na agwuma Devid 'yajɛ la, shɛ na shi ge tileni nu Umwono wa AGWANGWAMA.

11Ibɛ po a'iywa ata shikekeni ya bụtụ bụtụ 'waŋnɛ i'wɛŋnɛ ibwɛ ujasa. Ee shikekeni oo rungwutwonu agwuma, te kwune nụ ụzalụ tuta tu umwono ata tutu ụzalụ tuzuba, tutu utukwu-ụrụpɛ ata namɛ nu umwono wa Agwatana.

12Nazhɛ ge Jehoiyada bɛcinjɛ yɛu ɛtɛ ya agwuma, bee peteni bu udara, bee utegeni bu utakada ata unu-tutwa, aa njɛ bụ agwuma, nazhɛ ee dudugeni bu manɛbɛ. Ee pushi i'ɛlɛ, ɛɛ hiɛŋ, Agwuma Zaacɛ, ya urugbo tutu!

13Aka na ga Atalia hwụjɛ rundu ra a'iywa keeni rundu ra atwa ata hwɛɛ, baa zhaganɛ aŋ nu umwono ata wa AGWANGWAMA.

14Baa mbiyanɛ, baa kwụbɛ ta agwuma shikeni no ofwo ogbudu, gana na ti yaa ga shɛ iyi uvwovwu wa aba. Eberezhe ejeshi, ne ehwuri akakacɛ holongonu agwuma. Atwa cɛnjɛ ta ata hwɛɛ a bwada unyasa, oo hwulo akakacɛ. Ga Atalia dwetweji i'wɛŋnɛ ibwɛ na amɛ-tụhwaŋtụ, baa uganɛ, bɛɛ hiɛŋ, Tigezhe ma o! Tigezhe ma o!

15Ge Jehoiyada bunongbo ata mbishi eberezhe ejeshi, a na a ngbaracɛ ejeshi, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Bacɛnga bụ ma na ashashɛ hiŋ. Bụtụ be elele ba jala maa lashɛga bụ hwayɛ, kwụna bụ ma nu utokwobi! Bunongbo ata hiɛŋ aŋ, Ta kwụna bụ ma na amɛ Umwono wa AGWANGWAMA o.

16Aa 'imɛ bụ ga, ee ci ofwo ata idɛkwɛ yo tono ukpogwu wa agwuma, apata aa kwụnɛ bụ.

17Nazhɛ ge Jehoiyada shiri unu-tutwa na AGWANGWAMA keeni agwuma keeni atwa ata, maa ga a shɛ atwa AGWANGWAMA. Bee shileni du agwuma unu na atwa ata.

18Ibɛ po atwa cɛnjɛ ta ata hwɛɛ zhe ni isume tuwa ti Beal, ee hwuŋzhi iŋ, ee bwereteji utukwu-ụrụpɛ tuba keeni ntatanuwaŋ mu tuba rukwurukwu. Nazhɛ aa kwụnɛ Matan na ga shɛ bunongbo bu tuba nu umbe utukwu-ụrụpɛ ata tuba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Nazhɛ ge Jehoiyada bunongbo ata teri angbaracɛ oko iwɛ maa a na ngbaraka umwono wa AGWANGWAMA.

19Ge Jehioyada suji ehiu atwa ata, ta a'iywa agwuma, ta a'iywa ihwɛ ya agwuma, ee she agwuma tu baa banɛ nu Umwono ata wa AGWANGWAMA tutu ee ci umwono wa agwuma, atwa ata vwɛ hwɛɛ 'wa bụ. Agwuma teni no odubo a'iywa bee ci ihwɛ ibwɛ. Nazhɛ baa jɛjɛ ya ni idwɛtwɛ tugwama tu bwa.

20Nazhɛ atwa ata hwɛɛ bweji unyasa, ama ụshɛpwụ ata tuba namɛ saiiŋ iwɛnɛ ta a kwụnɛ Atalia ni ihwɛ ya agwuma.

21Go Joash namɛ shiywa shi cenje te e meci bu, nazhɛ bee kwuni tugwama tiya.

2 Shɛgwuma Shi Yebi 12

Go Joash shɛ Agwuma Juda

(2 Shɛrụ 24:1-16)

1Aka na ti ge Jehu ulwa shiywa shi cenje tu baa yɛ tugwama ti Isrɛl, nazhɛ go Joash yɛ tugwama tu Juda. Go Joash yɛ tugwama nu Jɛrusalɛm shiywa buhanda. Ɛ hiɛŋ izeci bino bwa ge Zibia yɛu ya atwa Biɛshiba.

2Go Joash njɛ iyi nɛ kwụlanɛ AGWANGWAMA nu uraiŋ ubwa tiya hwɛɛ, gana na ge Jehoiyada bunongbo tɛtaganɛ bụ la unu.

3Ama okwo ti yaa shɛ gana ata, bu hwuŋzetenji shi ofwo ata wa atwa ata a ta arụpɛ nu nshama o. Ibɛ po atwa ata uranjɛ arụpɛ tuta keeni iturɛre tuhwoŋzhingo nu nshama ma ata.

4Nazhɛ go Joash hiɛŋ onongbo, Na lashɛga ma ukwuribi i'wɛŋnɛ tijilo, tu ukwuribi we elele na ee leshiji na tɛrɛcɛ, tu una Umwono wa AGWANGWAMA, tu una wa apalajɛma na bụtụ shiri-unu, keeni upwaŋ u tukwulangana.

5Go bunongbo be elele na lashɛga una wa atwa na baa namanɛ maa bu na intana iwɛ maa a nanganɛ umwono wa Agwatana nu bwa no ofwo elele na umwono ata njɛ ufwu.

6Ama go Joash ulwa shiywa woshi-na-shɛba-shɛ-tatụ tu baa yɛ tugwama, onongbo ta nanganɛ shɛ waa umwono ata wa Agwatana no ofwo na waa njɛ ufwu o.

7Go Joash suyanɛ Jehoiyada bunongbo keeni onongbo na vwɛ, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Imbe bwa po ahiɛ ta nanganɛ shɛ umwono wa Agwatana no ofwo ata waa njɛ ufwuu? Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Ta lashɛga ma ya ukwuribi na atwa o, ama sugo uŋ ma hi peni atwa na zhɛ a nangana umwono ata wa Agwatana no ofwo ata waa njɛ ufwu.

8Onongbo ata leni maa a zha shɛ na swaka ya ukwuribi ni ikɛnyi aba o, a zha shɛ du kaa a nangana ya umwono ata ni ikɛnyi aba o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

9Ge Jehoiyada na shɛ bunongbo ata shepi ikpɛtɛ, bee beji azuba ibɛ, bee shi iŋ zalụ bu utukwu-ụrụpɛ nu u'ala ubiye odubo umwono ata wa AGWANGWAMA. Onongbo na a 'yaka odubo ata o zwono ukwuribi we elele na ee lesheji nu umwono wa AGWANGWAMA ni ikpɛtɛ ɛtɛ.

10Aka elele aa kwụbɛ maa ukwuribi zweni ba ni ikpɛtɛ ɛtɛ duwa, bi'nyeci ba agwuma keeni uhiu wo onongbo, a bwa uŋ a rɛta nazhɛ o zwogono uŋ na azhɛka.

11Nazhɛ a pana atwa na untanganɛ iwɛ ugondu umwono ata wa AGWANGWAMA tunangangana nu ukwuribi ata aa rɛcɛ. Ubwa aa tụpa eshebi i'wɛ'wɛ keeni omo tuma a na a nda ugondu nu umwono ata wa AGWANGWAMA,

12keeni atwa na a ma na atayɛ keeni eshebi atayɛ, nazhɛ aa sa i'wɛ'wɛ keeni atayɛ iwɛ umwono ata wa AGWANGWAMA tunangangana.

13A njɛ shɛ uhwara nu ukwuribi ata umwono wa AGWANGWAMA iwɛ maa o so agbamgbamụ ticwɛŋ cwɛŋ, ne shilumekeshi, na azụrụfa, na agbamgabam na gembenji, na akakacɛ okwo i'wɛŋnɛ ya azhɛnarɛya kwo kaa azụrụfa na namɛ nu umwono ata wa AGWANGWAMA o.

14Ukwuribi ata ubwa aa tụpa anjɛ-ugondu umwono ata wa AGWANGWAMA tunangangana.

15E heŋteni shi atwa na untanganɛ iwɛ ugondu ata maa a imanganjɛ gana na aa tụpa anjɛ-ugondu ukwuribi o, iwɛnɛ ta a shɛ atwa tɛcara.

16A njɛ shɛ ugondu ata nu ukwuribi na shɛ una ụrụpɛ tụwụma keeni una ụrụpɛ iwɛwɛ nu umwono wa AGWANGWAMA o, onongbo aba 'yajɛ una ata.

17Ga Hazaɛl agwuma Siria sukakanɛ ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ Gat nu ujasa, bee leshiji uŋ ni i'ɛlɛ ya Afilistia, baa mama 'imɛ maa sukakana du Jɛrusalɛm nu ujasa.

18Go Joash agwuma Juda suji i'wɛŋnɛ tijilo ye elele nɛ ge Jehoshafat, ne Jehoram keeni Ahazia shɛgwuma sha ata baa 'wa na tugwama tiya, shi tileni la nu umwono wa AGWANGWAMA keeni inɛɛ nɛ du bee tileni keeni i'wɛŋnɛ ya azhɛnarɛya elele nɛ namɛ ni i'wɛŋnɛ ibiye nɛ namɛ nu umwono ata wa AGWANGWAMA; baa tumwanɛ maa e peni Ahazɛl na shɛ agwuma Siria. Ibɛ po ga Ahazɛl genji ya Jɛrusalɛm tusukakana.

19Iyi nɛ ta vwɛ ni iyi elele nɛ go Joash ndanjɛ na tugwama tu bwa hwɛɛ, i 'nyeci shi suu nu utakada shɛrụkwụkwụ shɛ shɛgwuma shi Juda.

20Ehiu anjɛ-ugondu ubwa sukakanɛ bụ aa kwụnɛ bụ ni ihwɛ ibwɛ nɛ namɛ ni Milo nu uhwaŋna ata zhɛ Sila.

21Atwa na kwụnɛ bụ na: go Jozaka, yɛu Shimiɛt ne Jehozabad yɛu Shomɛ, a na shɛ anjɛ-ugondu ubwa. Go Joash 'wi, ee ni bu ne eshi ubwa nụ ụshɛpwụ wa agwuma Devid. Nazhɛ yɛu ibwɛ ga Amazia yɛ tugwama no ohwolu ubwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2 Shɛgwuma Shi Yebi 13

Ge Jehoahaz shɛ Agwuma Isrɛl

1Aka na go Joash yɛu Amazia ulwa shiywa woshi-na-shɛba-shɛ-tatụ tu baa yɛ tugwama tu Juda, nazhɛ ge Jehoahaz yɛu Jehu yɛ tugwama ti Isrɛl nu Samaria. Bɛ yɛ tugwama nu Samaria shiywa umpwa-na-shɛba-shi-cenje.

2Bɛ njɛ AGWANGWAMA iwɛwɛ nɛ zeriji du atwa Isrɛl maa a njɛ iwɛwɛ gana na ge Jɛroboam yɛu ɛtɛ Nebat njɛ la, bi genji shi o.

3Ibɛ po amɛ AGWANGWAMA hashɛganụ na atwa Isrɛl, bee suji aŋ, bee utegeni Ahazɛl agwuma Siria maa ala aŋ tutu yɛu ibwɛ gɛ Bɛn-hadad aka elele.

4Ge Jehoahaz tabwa AGWANGWAMA, ibɛ AGWANGWAMA hwụjɛ tutabwa tu bwa, iwɛnɛ tu baa kwụbɛ gana na aa nda miaụŋ mi Isrɛl umungwuta, agwuma Siria, ubwa kaa njɛ aŋ umungwuta ata ụ'wụtụ.

5Nazhɛ AGWANGWAMA peni atwa Isrɛl bileleji, nazhɛ ee benengeni ya atwa Siria. Nazhɛ aa namɛ ya na amɛ-olom gana na ta a namɛ la cala.

6Ama okwo ti yaa shɛ bwonu, e genji shi kaa iwɛwɛ ɛtɛ agwuma Jɛroboam njɛ la, nɛ kaa zeriji atwa Isrɛl maa a na nda iwɛwɛ o, ama a uranjɛ iŋ tɛnda, a ta nda waa tuwa ta ata ɛɛ hiɛŋ Ashɛra, tu gata ti shikeni nu Samaria.

7Ejeshi na vwanɛ Jehoahaz a na a suka idɛkwɛ hwuri shi ya atwa dupu o, keeni anaa na a suka ihɛŋtu ujasa umpwa keeni atwa ivwunɛ igbɛɛ-itɛ (10,000). Iwɛnɛ po agwuma Siria hwuwi aŋ tụkwụna, baa njɛ aŋ gana upwupwutu na tileni na akpakpata.

8Iyi nɛ ta vwɛ ni iyi elele nɛ ge Jehoahaz ndanjɛ na tugwama tu bwa hwɛɛ, keeni ukpahiŋ na baa njɛ, i 'nyeci shi suu nu utakada shɛrụkwụkwụ shɛ shɛgwuma shi Isrɛl?

9Ge Jehoahaz 'wi gana eshi ubwa, ee ni bu nu Samaria. Nazhɛ yɛu ibwɛ go Joash yɛ tugwama tu bwa.

Ge Jehoash shɛ Agwuma Isrɛl

10Aka na go Joash yɛ tugwama tu Juda, yaa namɛ shiywa talacɛ-na-shɛba-shi-cenje, nazhɛ ge Jehoash yɛu Jehoahaz yɛ tugwama ti Isrɛl nu Samaria. Bɛ yɛ tugwama tu Samaria shiywa umpwa-na-shɛba-shi-cihiŋ.

11Bɛ njɛ AGWANGWAMA iwɛwɛ, bi genji shi iwɛwɛ ɛtɛ ge Jɛroboam yɛu Nebat njɛ la, nɛ zeriji atwa Isrɛl ni iwɛwɛ tɛnda o, ama bu uranjɛ iŋ tɛnda.

12Iyi nɛ ta vwɛ ni iyi elele nɛ ge Jehoash ndanjɛ na tugwama tu bwa hwɛɛ, keeni ukpahiŋ na baa njɛ, tu baa sukakanɛ Amazia agwuma Juda, i 'nyeci shi suu nu utakada shɛrụkwụkwụ shɛ shɛgwuma shi Isrɛl?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

13Ti ge Jehoash 'wi gana eshi ubwa, nazhɛ ge Jɛroboam yɛu ibwɛ yɛ tugwama no ohwolu ubwa. E ni Jehoash nu Samaria no ofwo shɛgwuma shi Isrɛl.

Tu'wo te Elaisha

14Aka na ti ge Elaisha leyi nụ ụngwụ ụ'wụtụ, ti bɛɛ zhɛ tu'wo, ge Jehoash agwuma Isrɛl zhe pu bwa, baa twanɛ bụ u'wo, bɛɛ hiɛŋ, Ada, Ada, gabụ bɛ shɛ bilesheji ba atwa Isrɛl bụ 'wụtụ!

15Ge Elaisha hiɛŋ bụ, Shapa uta keeni a'inla, bee shepi ga uta keeni a'inla ata.

16Nazhɛ ge Elaisha hiɛŋ agwuma ata Isrɛl, Mba uta bụ, boo mbo uŋ ga. Ge Elaisha petenji i'ɛlɛ ibwɛ ni i'ɛlɛ ya agwuma.

17Bɛɛ hiɛŋ agwuma, Kapɛshɛnga ụgbahwụ, geri bu uwaŋna-banụ, agwuma kepishinji uŋ ga. Ge Elaisha hiɛŋ bụ, Kala i'ilɛ! Agwuma keri ga i'ilɛ ɛtɛ. Ge Elaisha hiɛŋ bụ, I'ilɛ ɛtɛ shɛ i'ilɛ tụlasụ tu na AGWANGWAMA lasụ atwa Siria, iwɛnɛ tɛ ɛbi zhɛ ba lasụ atwa Siria na Afɛk uuwa i ci aka na ebi iricinji aŋ hwɛɛ.

18Ge Elaisha hiɛŋ agwuma, Sugo a'inla ata, agwuma suji aŋ ga. Nazhɛ ge Elaisha hiɛŋ bụ, Ta aŋ na cɛnjɛ, boo to aŋ ga na cɛnjɛ kpalụ tatụ, bee genji ya.

19Ama amɛ Elaisha hashɛganụ nu bwa, bɛɛ hiɛŋ bụ, Bu ga shɛ ba ta aŋ yebe na cɛnjɛ kpalụ ta kwo kaa kpalụ cihiŋ. Nazhɛ ɛbi gɛ zhɛ ba lasụ yebe atwa Siria uuwa bo iricingo aŋ hwɛ hwɛɛ. Ama kpalụ tatụ kiri ya ɛbi zhɛ ba lasụ atwa ata Siria.

20Nazhɛ ge Elaisha 'wi, ee ni bu. Ejeshi Amoab a sukakana atwa Isrɛl nu ujasa na aka bu ugbama nu uywa we elele.

21Aka na ta atwa Isrɛl o no ru'wo ra bụtụ bu ko, eshigiri aa kwụbɛ tu udungbe we ejeshi Amoab we ci, ee keri ru'wo ra ata nu u'uye Elaisha ee gezhiji. Aka na to ru'wo ra ata ri timengeni o'umpwo Elaisha, ibɛ bụtụ ata hiɛ, bee shikeni.

Ujasa Namanɛ Atwa Siria

22Ga Hazaɛl agwuma Siria peni atwa Isrɛl ụbaụta na aka Jehoahaz agwuma Isrɛl tutu.

23Ama AGWANGWAMA o lubo kaa atwa ubwa Isrɛl duwa duwa, bee hieci kaa inyɛmɛnyɛmɛ ya aba, iwɛ unu na baa twa la na Abraham, na Azik, keeni Jekob, ibɛ po baa zha shɛ ba kwụna aŋ, baa zha shɛ kaa bo jinoko aŋ taa hwayɛ.

24Aka na ga Hazaɛl agwuma Siria 'wi, nazhɛ gɛ Bɛn-hadad yɛu ibwɛ yɛ tugwama no ohwolu ubwa.

25Ge Jehoash yɛu Jehoahaz leshiji ashɛpwụ a'wụtụ a'wụtụ, a na gɛ Bɛn-hadad yɛu Hazaɛl lesheji la ni i'ɛlɛ bishi bwa ge Jehoahaz. Kpalụ tatụ ge Jehoash lasụ bụ, bee leshigeneni ashɛpwụ ata a'wụtụ a'wụtụ atwa Isrɛl ga 'yajɛ la.

2 Shɛgwuma Shi Yebi 14

Ga Amazia shɛ Agwuma Juda

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

(2 Shɛrụ 25:1-24)

1Tu go Joash yɛu Joahaz yɛ tugwama ti Isrɛl, yaa namɛ shiywa shi yebi, nazhɛ ga
Amazia yɛu Joash yɛ tugwama tu Juda.

2Bu namɛ shiywa umpwa-na-shɛba-shɛ-ta, te e meci bu, nazhɛ bee kwuni
tugwama tiya. Baa yɛ tugwama tu Jɛrusalɛm shiywa woshi-na-shɛba-shi-
cinjishi. Ɛ hiɛŋ izeci bino bwa ge Jehoadin, na shɛ yɛu ya atwa Jɛrusalɛm.

3Bɛ njɛ iyi nɛ kwụlanɛ AGWANGWAMA, ama bɛ njɛ shɛ kaa i ci gana na
ugwunukwoshi ubwa ge Devid njɛ la o. Ama bu 'wa ụpapụ bishi bwa go Joash
gom gom.

4Bi genji du ofwo ata zeteji tuhwuŋzotongo gana na te bishi bwa genji la. Ibɛ po
atwa ata uranjɛ arụpɛ tuta, oo hwoŋzhingo iturɛre ne tikpekwu ta ata.

5Gunu ata tu baa yɛ tugwama hwɛɛ, baa kwụnɛ ehiu anjɛ-ugondu ubwa a na
kwụnɛ la bishi bwa.

6Ama bụ kwụnɛ shɛ miaụŋ ma aba o, gana na ti yee 'nyeci nu utakada undwa
Moses. Apata AGWANGWAMA tɛtaganɛ aŋ la unu, bɛɛ hiɛŋ, Eshi zha shɛ o 'wo
tu'wo ta miaụŋ ma aba o, miaụŋ kaa du mi zha shɛ mo 'wo tu'wo te eshi aba o.
Ama bụtụ bụtụ zhɛ bo 'wo tu'wo ti iwɛwɛ ikɛnyi ibwɛ.

7Ga Amazia kwụnɛ ejeshi atwa Idụm igbɛɛ-itɛ, (10,000) nu Ulomu Manɛ, bee
leshiji du ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ, Sɛla nu ujasa ata. Boo po uŋ ya izeci maa Joktiɛl,
gana ata aa ta suyana uŋ taa hwayɛ.

8Nazhɛ ga Amazia tumwanɛ atwa no ofwo Jehoash yɛu Jehoahaz bụjalụ Jehu, na
shɛ agwuma Isrɛl, bɛɛ hiɛŋ, Hwure tu momo ponu agba.

9Ama ge Jehoash agwuma Isrɛl jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Tụka ta ata tu namɛ ni
Lebanon, tu tumwanɛ butumwa no ofwo usobu ata namɛ du ni Lebanon, tɛ ɛ hiɛŋ
uŋ, Pana yɛu mi ye eyi yɛu bu yo o maa zana. Ama usunda ehilo uko na namɛ du
ni Lebanon ata zhɛ tɛkashɛka, wee rikeci tụka ta ata.

10Amazia, asha iwɛnɛ abụ lasụ ya atwa Idụm hwuwayɛ go, ibɛ po aba busa ya
gana na ụbụ kwụlanɛ. Ga ụjɛrụma ata abụ 'yagawa ubu gwumwa maa gɛga ya
saiiŋ ni ihwɛ bụ. Iwembe po aba bizhanjɛ uwuru iwɛ maa ebe bi meni ta atwa
Juda hwɛɛɛ?

11Ama ga Amazia hwụjɛ shɛ iwɛ ɛtɛ ge Jehoash agwuma Isrɛl mbishi bu o. Ge
Jehoash agwuma Isrɛl munji, bee tefuleji Amazia agwuma Juda nu ujasa, ni Bɛt-
shɛmɛsh na namɛ nu Juda.

12Nazhɛ atwa Isrɛl lasụ atwa Juda, atwa Juda gezhiji, bụtụ bụtụ ji ni ihwɛ ibwɛ.

13Ama ge Jehoash agwuma Isrɛl 'imɛ Amazia, boo to tuhwulo bee hwuŋzhi uba
Jɛrusalɛm te kwune no Odubo Ifrem uuwa i ci Odubo tiringeni. Ụnjɛswa ibɛ shɛ
gana avwụna akpakwụ-atatụ (600).

© 2008 Bible Society of Nigeria.

14Bee suji azhɛnarɛya keeni azụrụfa elele keeni i'wɛŋnɛ uhwara ye elele nɛ namɛ nu umwono wa AGWANGWAMA, keeni iyi ibiye ye elele nɛ zweni nu umwono wa agwuma, bee suji du atwa oko bee hwuri nu Samaria.

Tu'wo ti Jehoash

15Iyi nɛ ta vwɛ ni iyi elele nɛ ge Jehoash ndanjɛ na tugwama tu bwa hwɛɛ, tu ukpahiŋ ubwa keeni ujasa na baa njɛ na Amazia agwuma Juda, i 'nyeci shi suu nu utakada shɛrụkwụkwụ shɛ shɛgwuma shi Isrɛl.

16Ti ge Jehoash 'wi gana eshi ubwa, ee ni bu nu Samaria no ofwo shɛgwuma shi Isrɛl. Nazhɛ yɛu ibwɛ ge Jɛroboam yɛ tugwama no ohwolu ubwa.

Tu'wo ta Amazia

17Ga Amazia yɛu Joash agwuma Juda, bu ta yɛ uraiŋ shiywa umpwa-na-shɛba-shɛ-ta, na aba na ti ge Jehoash yɛu Jehoahaz agwuma Isrɛl 'wi.

18Iyi nɛ ta vwɛ, ni iyi elele nɛ ga Amazia ndanjɛ na tugwama tu bwa hwɛɛ, i 'nyeci shi suu nu utakada shɛrụkwụkwụ shɛ shɛgwuma shu Juda.

19A shɛka Amazia maa a sukakanɛ bụ nu Jɛrusalɛm. Bee gezhiji bee zhe Lakish; ama a 'wa bụ nu Lakish aa kwụnɛ bụ apata.

20Aa 'waŋnɛ ru'wo ru bwa na budakwa, ee jicinje ru nu Jɛrusalɛm, ee ni ru no ofwo eshi ubwa nụ ụshɛpwụ Devid.

21Nazhɛ atwa ata Juda hwɛɛ teri yɛu ibwɛ ga Azaria na namɛ shiywa umpwa-na-shɛba-shi-cihiŋ, te e meci bu, maa ya tugwama no ohwolu bishi bwa ga Amazia.

22Ga Azaria, ubwa meeneni ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ Ɛlat, bee gwuricinje uŋ, waa namɛ sasana na cɛnjɛ tu Juda na aba na te bishi bwa 'wi gana eshi ubwa.

Gɛ Jɛroboam Uyebi Yɛ Tugwama ti Isrɛl
(2 Shɛrụ 25:25-28)

23Ga Amazia yɛu ɛtɛ Joash yɛ tugwama tu Juda, yaa namɛ shiywa umpwa-na-shɛba-shɛ-ta, nazhɛ gɛ Jɛroboam yɛu Jehoash agwuma Isrɛl kwuni tugwama tiya nu Samaria, baa yɛ tụ shiywa buhanda-nu-boo-ko.

24Bɛ njɛ AGWANGWAMA iwɛwɛ; bi genji shi iwɛwɛ ɛtɛ gɛ Jɛroboam yɛu Nebat njɛ la, igɛtɛ zeriji atwa Isrɛl ni iwɛwɛ tɛnda du o.

25Bee leshiji cɛnjɛ ta atwa Isrɛl tutu i ci Odubo Hamat, tutu Itekwu Araba. Gana na ta AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl dumwa la tedure nu unu yɛu ibwɛ ugondu go Jona, yɛu Amitai na shɛ bigesere na banɛ Gat-hɛfɛ.

26AGWANGWAMA kwụbɛ gana na te tiriri ta atwa Isrɛl ti gembi, iwɛnɛ ti yaa zasa bụtụ ta vwɛ ya, ta bujama, tu umamata. I zasa bụtụ ta namba ya maa mbiyono atwa Isrɛl o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

27AGWANGWAMA kaa Jɛmɛ shɛ maa bi zhɛ bo 'woricingo izeci ya atwa Isrɛl nu
unyizo ga o, ibɛ po bee bicinji aŋ tedure nɛ Jɛroboam yɛu ɛtɛ Joash.

28Iyi nɛ ta vwɛ, ni iyi elele nɛ gɛ Jɛroboam ndanjɛ na tugwama tu bwa, keeni
ukpahiŋ ubwa hwɛɛ, tu gana na baa njɛ ujasa, tu gana na bee gwuricingeni atwa
Isrɛl cɛnjɛ ta aba tu Damaskos, keeni Hamat ata namɛ la ni i'ɛlɛ ya atwa Juda,
hwɛɛ ibɛ 'nyeci shi suu nu utakada shɛrụkwụkwụ shɛ shɛgwuma shi Isrɛl?

29Ti gɛ Jɛroboam 'wi gana eshi ubwa, a na shɛ shɛgwuma shi Isrɛl, nazhɛ gɛ
Zɛkaria yɛu ibwɛ yɛ tugwama no ohwolu ubwa.

2 Shɛgwuma Shi Yebi 15

Ga Azaria shɛ Agwuma Juda

(2 Shɛrụ 26:1-23)

1Ti gɛ Jɛroboam uyebi yɛ tugwama ti Isrɛl, yaa namɛ shiywa woshi-na-shɛba-
shi-cenje, nazhɛ ga Azaria yɛu Amazia yɛ tugwama tu Juda.

2Bu namɛ shiywa umpwa-na-shɛba-shi-cihiŋ, te e meci bu, nazhɛ bee kwuni
tugwama tiya. Baa yɛ tugwama nu Jɛrusalɛm shiywa dupu-na-shɛba-shi-yebi. Ɛ
hiɛŋ izeci bino bwa ga Jakoblia, yɛu ya atwa Jɛrusalɛm baa shɛ.

3Bu ndanɛ AGWANGWAMA iyi ibiye gana na te bishi bwa ga Amazia njɛ la kpaaŋ.

4Ama okwo ti yaa shɛ gana ata, bu hwuŋzetenji shi tikpekwu ta ata o. Atwa ata
ta uranjɛ arụpɛ tuta, keeni nturare tuhwoŋzhingo na tuba.

5Ibɛ po AGWANGWAMA peteni bu ụngwụ-uwaŋna, baa namɛ nu umwono ubwa
swooŋ uuwa boo to 'wo. Ama yɛu ibwɛ go Jotam, ubwa ngbaracɛ ukpogwu ubwa,
ubwa du ba duma tụ ụshɛrɛya wa atwa cɛnjɛ ta ata.

6Iyi elele nɛ ta vwɛ, ni iyi nɛ ga Azaria ndanjɛ na tugwama tu bwa hwɛɛ, i 'nyeci
shi suu nu utakada shɛrụkwụkwụ shɛ shɛgwuma shu Juda?

7Ti ga Azaria 'wi gana eshi ubwa, ee ni bu no ofwo eshi bwa nụ ụshɛpwụ Devid.
Nazhɛ yɛu ibwɛ go Jotam yɛ tugwama no ohwolu ubwa.

Gɛ Zɛkaria shɛ Agwuma Isrɛl

8Aka na tu ga Azaria ulwa shiywa talacɛ-na-shɛba-shɛ-tụndatụ tu baa yɛ
tugwama tu Juda, nazhɛ gɛ Zɛkaria yɛu Jɛroboam ata uyebi, yɛ du tugwama ti
Isrɛl nu Samaria, ipiɛnɛ icihiŋ.

9Bɛ njɛ AGWANGWAMA iwɛwɛ gana na eshi ubwa njɛ la, bi genji shi iwɛwɛ
Jɛroboam yɛu ɛtɛ Nebat, igɛtɛ zeriji la atwa Isrɛl ni iwɛwɛ tɛnda o.

10Ibɛ po ga Shalum yɛu Jabɛsh sukakanɛ bụ, baa kwụnɛ bụ ni Iblem, nazhɛ baa
yɛ ya tugwama tu bwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

11Iyi elele nɛ ta vwɛ, ni iyi nɛ gɛ Zɛkaria ndanjɛ na tugwama tu bwa hwɛɛ, i 'nyeci shi suu nu utakada shɛrụkwụkwụ shɛ shɛgwuma shi Isrɛl?

12Ijɛ kpaaŋ njɛ te teni cɛŋ nu gana na ta AGWANGWAMA shileni la Jehu unu, bɛɛ hiɛŋ, Ajalalo bu, aba zhɛ na ya tugwama ti Isrɛl uuwa i ci uwaŋnɛ wa aba uneshi. Gana ata ga kaa yaa shɛ.

Ga Shalum shɛ Agwuma Isrɛl

13Aka na tu ga Uzia ulwa shiywa talacɛ-na-shɛba-shi-cinjishi, tu baa yɛ tugwama tu Juda, nazhɛ ga Shalum yɛu Jabɛsh yɛ tugwama ti Isrɛl. Baa yɛ tugwama nu Samaria upiana uko.

14Gɛ Mɛnahɛm yɛu Gadi, beni ni Tiza, bee munji bee ci Samaria, baa sukakanɛ Shalum yɛu Jebɛsh nu uwuru, baa kwụnɛ bụ. Bee le tugwama tu bwa baa yɛ.

15Iyi elele nɛ ta vwɛ, ni iyi nɛ ga Shalum ndanjɛ na tugwama tu bwa hwɛɛ, keeni tusukakana tu na baa sukakanɛ atwa, i 'nyeci shi ba suu nu utakada shɛrụkwụkwụ shɛ shɛgwuma shi Isrɛl.

16Gɛ Mɛnahɛm tefuleji ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ, Tifza keeni atwa elele na zweni nụ ụshɛpwụ ata, keeni ababɛshɛ ubwa, te kwune ni Tiza, iwɛnɛ ta a lakanɛ bụ maa 'yaga aŋ. Bee begeteji shɛmɛ she eyikwo shifubo hwɛɛ.

Gɛ Mɛnahɛm shɛ Agwuma Isrɛl

17Tu ga Azaria ulwa shiywa talacɛ-na-shɛba-shi-cinjishi, tu baa yɛ tugwama tu Juda, nazhɛ gɛ Mɛnahɛm yɛu Gadi, yɛ tugwama ti Isrɛl. Baa yɛ tụ nu Samaria shiywa umpwa.

18Bɛ njɛ AGWANGWAMA iwɛwɛ uuwa boo to 'wo, bi genji shi iwɛwɛ Jɛroboam yɛu Nebat, igɛtɛ zeriji atwa Isrɛl ni iwɛwɛ tɛnda o.

19Go Pul agwuma Asiria sukakanɛ atwa Isrɛl nu ujasa, ibɛ po gɛ Mɛnahɛm peni bu azụrụfa atalɛnt akpakwụ-a-ta, (1,000) iwɛ maa mbiyono cɛnjɛ tu bwa tishikicingo maa ti 'yaga ukpahiŋ.

20Gɛ Mɛnahɛm lesheji ukwuribi na azhɛgba atwa Isrɛl, baa njɛ aŋ ni iji maa bụtụ bụtụ ga tụpa azụrụfa arinya dupu dupu maa e peni agwuma Asiria. Ibɛ po agwuma Asiria gwuri ya, bee timengeni shi cɛnjɛ ti Isrɛl.

21Iyi elele nɛ ta vwɛ, ni iyi nɛ gɛ Mɛnahɛm ndanjɛ na tugwama tu bwa hwɛɛ, i 'nyeci shi suu nu utakada shɛrụkwụkwụ shɛ shɛgwuma shi Isrɛl?

22Gɛ Mɛnahɛm 'wi gana eshi ubwa, nazhɛ yɛu ibwɛ gɛ Pɛkahia yɛ tugwama tu bwa.

Gɛ Pɛkahia shɛ Agwuma Isrɛl

23Ga azaria yɛ tugwama tu Juda, yaa namɛ shiywa dupu, nazhɛ gɛ Pɛkahia yɛu Mɛnahɛm yɛ tugwama ti Isrɛl nu Samaria shiywa shi yebi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

24Bɛ njɛ AGWANGWAMA iwɛwɛ, bi genji shi iwɛwɛ Jɛroboam yɛu ɛtɛ Nebat, igɛtɛ zeriji atwa Isrɛl maa a njɛ iwɛwɛ o.

25Na aka ata ibɛ uberezhe we ejeshi ubwa gɛ Pɛka yɛu Remalia sukakanɛ bụ nu Samaria no ofwo ijilɛni ihwɛ ya agwuma, apata gɛ Pɛka keeni atwa Giliad dupu tefuleji bu, gɛ Pɛka kwụnɛ bụ, bee leshiji tugwama tu bwa.

26Iyi elele nɛ ta vwɛ, ni iyi nɛ gɛ Pɛkahia ndanjɛ na tugwama tu bwa hwɛɛ, i 'nyeci shi suu nu utakada shɛrụkwụkwụ shɛ shɛgwuma shi Isrɛl?

Gɛ Pɛka shɛ Agwuma Isrɛl

27Tu ga Azaria yɛ tugwama tu Juda, yaa namɛ shiywa dupu-na-shɛba-shi-yebi, nazhɛ gɛ Pɛka yɛu Remalia yɛ tugwama ti Isrɛl nu Samaria shiywa woshi.

28Bɛ njɛ AGWANGWAMA iwɛwɛ, bi genji shi iwɛwɛ Jɛroboam yɛu ɛtɛ Nebat, igɛtɛ zeriji atwa Isrɛl ni iwɛwɛ tɛnda o.

29Aka ata gɛ Pɛka shɛ agwuma Isrɛl, ge Tiglat-pilɛsa, agwuma Asiria zhe bee leshiji ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ Ijon, keeni Abɛl-bɛt-meaka, keeni Janoa, keeni Kadɛsh, keeni Hazo, keeni Galili, keeni Giliad, ibɛ shɛ cɛnjɛ tu Naftali hwɛɛ. Bee suji aŋ na Asiria gana na tu ujasa yɛ aŋ.

30Go Hoshia yɛu Ela sukakanɛ Pɛka yɛu Remalia, baa kwụnɛ bụ, bee leshiji tugwama tu bwa baa yɛ, na aka ata tu go Jotam yɛu Uzia ulwa shiywa woshi tu baa yɛ tugwama tu Juda.

31Iyi elele nɛ ta vwɛ, ni iyi nɛ gɛ Pɛka ndanjɛ na tugwama tu bwa hwɛɛ, i 'nyeci shi suu nu utakada shɛrụkwụkwụ shɛ shɛgwuma shi Isrɛl?

Go Jotam shɛ Agwuma Juda

(2 Shɛrụ 27:1-9)

32Ti gɛ Pɛka yɛu Remalia agwuma Isrɛl ulwa shiywa shi yebi tu baa yɛ tugwama ti Isrɛl, nazhɛ go Jotam yɛu Uzia agwuma Juda yɛ tugwama tu Juda.

33Bu namɛ shiywa woshi-na-shɛba-shɛ-ta, te e meci bu, nazhɛ bee kwuni tugwama tiya. Baa yɛ tugwama nu Jɛrusalɛm shiywa umpwa-na-shɛba-shi-cihiŋ. Ɛ hiɛŋ izeci bino bwa ge Jerusha, yɛu Zadok.

34Bu ndanɛ AGWANGWAMA iyi ibiye gana na bishi bwa go Uzia njɛ la gom.

35Ama okwo ti yaa shɛ gana ata, bu hwuŋzetenji shi tikpekwu ta ata o. Atwa ta uranjɛ arụpɛ tuta, oo hwoŋzhingo iturɛre apata. Ubwa mo Odubo Umwono wa AGWANGWAMA, a na ata namɛ na azuba.

36Iyi elele nɛ ta vwɛ, ni iyi nɛ go Jotam ndanjɛ na tugwama tu bwa hwɛɛ, i 'nyeci shi suu nu utakada shɛrụkwụkwụ shɛ shɛgwuma shu Juda?

37Na aka ata ibɛ AGWANGWAMA tumwanɛ Rezin agwuma Siria keeni Pɛka yɛu Remalia, maa a sukakanɛ atwa Juda nu ujasa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

38Tu go Jotam 'wi gana eshi ubwa, ee ni bu no ofwo eshi ubwa nụ ụshɛpwụ Devid ugwunukwoshi ubwa, nazhɛ ga Ahaz yɛu ibwɛ yɛ tugwama no ohwolu ubwa.

2 Shɛgwuma Shi Yebi 16

Ga Ahaz shɛ Agwuma Juda

(2 Shɛrụ 28:1-27)

1Aka na ti gɛ Pɛka yɛu Remalia ulwa shiywa umpwa-na-shɛba-shi-cenje tu baa yɛ tugwama ti Isrɛl, nazhɛ ga Ahaz yɛu Jotam yɛ tugwama tu Juda.

2Ga Ahaz namɛ shiywa woshi te e meci bu, nazhɛ bee kwuni tugwama tiya. Baa yɛ tugwama tu Juda shiywa umpwa-na-shɛba-shi-cihiŋ nu Jɛrusalɛm. Bu ndanɛ shɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ubwa iyi nɛ teni cɛŋ, gana na tu ugwunukwoshi ubwa ge Devid njɛ la o.

3Ama bɛ njɛ gana na ta shɛgwuma shi Isrɛl shɛ vwɛ shɛ njɛ. Boo to ụrụpɛ tuhwoŋzhingo ni yɛu ibwɛ ye eyi. Iyi-tupwaŋ ɛtɛ kaa edenji ata Agwatana unzenji la miaụŋ mi Isrɛl a nda ta.

4Ba ta arụpɛ keeni iturɛre tuhwoŋzhingo ne ehiŋhiŋ tikpekwu, keeni ecilo i'wɛ'wɛ nɛ namanjɛ rumo rumo.

5Na aka ata ibɛ ge Rezin agwuma Siria keeni Pɛka yɛu Remalia, agwuma Isrɛl munji, ee zhe Jɛrusalɛm maa a njɛ ujasa na aba. Aa sukakanɛ Ahaz, ama e eri shi bu o.

6Aka ata tobwolo ge Rezin agwuma Siria loshigwonuo atwa Siria ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ, Elat, bee unzhi atwa Juda a na ga namɛ la apata hwɛɛ. Ibɛ po atwa Siria teni ụshɛpwụ ata aa jɛjɛ, a ta namaba apata taa hwayɛ.

7Ga Ahaz tumwanɛ Tiglat-pilɛsa, na shɛ agwuma Asiria, bɛɛ hiɛŋ bụ, N shɛ yɛu bu ugondu keeni yɛu bụ. Munje maa n lesheji ni i'ɛlɛ ya agwuma Siria keeni agwuma Isrɛl, a mbana ma n sukakana.

8Ga Ahaz sugeneni azụrụfa keeni azhɛnarɛya na namɛ nu umwono wa AGWANGWAMA, keeni anaa na namɛ ni i'wɛŋnɛ ibiye nɛ namɛ nu umwono wa agwuma, baa njɛ agwuma Asiria upwaŋ.

9Ibɛ po agwuma Siria leni n-ndumwa mu Ahaz. Nazhɛ agwuma Asiria sukakanɛ Damaskos, baa lasụ aŋ. Bee suji atwa Damaskos bee zhe Ki, nazhɛ baa kwụnɛ agwuma Rezin apata.

10Agwuma Ahaz zhe Damaskos pi Tiglat-pilɛsa agwuma Asiria, baa kwụbɛ utukwu-ụrụpɛ ata namɛ nu Damaskos, ga Ahaz tumwananɛ aŋ bunongbo, na ɛɛ hiɛŋ go Uria. ụsụbwa utukwu-ụrụpɛ ata keeni bimenji bu bwa keeni iyi ibwɛ ye elele i shɛ gana na aa nanganganɛ uŋ keeni gana na to o mo uŋ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

11Nazhɛ bunongbo ata go Uria mo utukwu-ụrụpɛ ata te teni cɛŋ gana na tu ga
Ahaz panɛ bụ ufwoto ubwa nu Damaskos, gana ata go Uria mo uŋ, nazhɛ ga Ahaz
gɛnjɛ Damaskos bee gwure.

12Aka na ta agwuma ga Ahaz banɛ nu Damaskos, baa kwụbɛ utukwu ata ụrụpɛ,
bee zhe boo dongonu uŋ, bee munji uŋ.

13Nazhɛ boo to ụrụpɛ tuhwoŋzhingo keeni ụrụpɛ tuswa nu bwa. Baa 'wɛŋ ụrụpɛ
ata tuswa nu bwa, bee zhizhenji mehieŋ mụ ụrụpɛ wa amɛ-olom nu utukwu ata.

14Nazhɛ bee shepi utukwu-ụrụpɛ utumburɛ na ga namɛ no ofwo
AGWANGWAMA, ugata ga namɛ nu umwono wa Agwatana na ashashɛ utukwu-
ụrụpɛ ubwa nu umwono wa AGWANGWAMA; bee shiri uŋ tuzuba tu utukwu-
ụrụpɛ ubwa.

15Nazhɛ agwuma Ahaz peni bunongbo ata go Uria unu, bɛɛ hiɛŋ bụ, Na ta ụrụpɛ
tuhwoŋzhingo uvwungwa keeni ụrụpɛ tiya ụrụmɛ keeni ụrụpɛ tuhwoŋzhingo
wa agwuma keeni ụrụpɛ ubwa u tiya keeni ụrụpɛ tuhwoŋzhingo wa atwa cɛnjɛ
ta ata kpaaŋ, keeni una tiya, keeni una tuswa wa aba nu utukwu ata ụ'wụtụ.
Nazhɛ zhizhongo mehieŋ mụ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo kpaaŋ keeni mehieŋ ma
arụpɛ vwɛ kpaaŋ ni ihiŋhiŋ utukwu ata. Ama utukwu ga utumburɛ, ụ shɛ unoo
mu maa mu no hwoyigono iwɛ nu bwa.

16Go Uria bunongbo ata njɛ gana na ta agwuma Ahaz peni bu unu hwɛɛ.

17Ibɛ po agwuma Ahaz mushenji ikɛgbɛ ɛtɛ shikekeni nụ ụzalụ umwono wa
Agwatana baa 'wɛŋ, bee suji agbamgbam ata i'ɛlɛ tusukwutwo, a na ga
patanganɛ ni ikɛgbɛ ɛtɛ. Bee peshinji okwokwo ata a'wụtụ, ga patanɛ na aba inɛ
ɛtɛ aa njɛ nɛ ɛtumburɛ, bee peteni nu utayɛ-tubala.

18Bee hwuŋzhi idwɛtwɛ ɛtɛ aa ga njɛ tuzuba tu uhwaŋna umwono wa
AGWANGWAMA, iwɛ Ụjita-ụhinjanụ, bee kepi odubo ata ge beni ni ihwɛ ya
agwuma i ci umwono wa AGWANGWAMA, iwɛ maa amɛ agwuma Asiria lemi nu
bwa.

19Iyi elele nɛ ga Ahaz ndanjɛ na tugwama tu bwa hwɛɛ i 'nyeci nu utakada Shɛ
rụkwụkwụ shɛ shɛgwuma shɛ Juda.

20Ga Ahaz 'wi ee ni bu ne e'uye shɛgwuma nụ ụshɛpwụ Devid, nazhɛ yɛu ibwɛ
gɛ Hɛzɛkia yɛ tugwama tu bwɛ.

2 Shɛgwuma Shi Yebi 17

Go Hoshia shɛ Agwuma Isrɛl

1Aka na ga Ahaz ulwa shiywa umpwa-na-shɛba-shi-yebi, tu baa yɛ tugwama tu
Juda, nazhɛ go Hoshia yɛu Ela yɛ tugwama ti Isrɛl nu Samaria, shiywa shi cinjishi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2Bɛ njɛ AGWANGWAMA iwɛwɛ, ama bi ci shi shɛgwuma shɛ na shi hwuri umbe nu bwa o.

3Ga Shalmanɛsɛ agwuma Asiria sukakanɛ bụ, baa lasụ bụ, ibɛ po tugwama tu Hoshia tu namɛ ya ni i'ɛlɛ ibwɛ. Go Hoshia baa tụpa bụ ụdalụ.

4Go Hoshia njɛ ushaura na agwuma Ijipti na ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ go So, maa mbiyono bu, ibɛ po amɛ shalmanɛsɛ agwuma Asiria hashɛganụ no Hoshia aka na boo to iŋ ugbe. Iwɛnɛ po bɛ cɛpɛ shɛ bụ ya ụdalụ ata baa ga tụpa bụ la uywa uywa o. Bee kepi Hoshia nu umwono-tishi.

5Agwuma Asiria tefuleji cɛnjɛ ta ata hwɛɛ, tutu bee munji Samaria, bee hweri uŋ, shiywa shɛ tatụ.

6Nu uywa ata ụtatụ, ibɛ go Hoshia ulwa shiywa shi cinjishi ta baa yɛ tugwama. Agwuma Asiria leshiji Samaria, bee suji atwa Isrɛl bee hwuri Asiria, bee tileni aŋ na cɛnjɛ tu Hala keeni Urefu Habo, na cɛnjɛ tu Gozan keeni na ashɛpwụ Mɛdɛs.

Iwɛwɛ nɛ Atwa Isrɛl na Atwa Juda Njɛ

7Samaria hwuŋzwo, iwɛnɛ ta atwa Isrɛl njɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana aba iwɛwɛ. Ubwa na bɛcinjɛ aŋ la na cɛnjɛ ti Ijipti, na lɛshijɛ aŋ kaa ni i'ɛlɛ Faro agwuma Ijipti a na a zhɛba tuwa.

8A nda iyi na masha mu na edenji ata Agwangwama unzenji la atwa Isrɛl a nda, keeni masha mu na shɛgwuma shi Isrɛl shi suje.

9Nazhɛ miaụŋ mi Isrɛl ma nda iyi tisweci nɛ teni shi cɛŋ ne eshe AGWANGWAMA na shɛ Agwatana aba. E mengeni sasana otukwu-ụrụpɛ ne tikpekwu ta ashɛpwụ ata aa namanjɛ hwɛɛ, te kwuni nụ ụshɛpwụ ticwɛŋ, uuwa i ci una ụ'wụtụ.

10Ee meme shikecengeni ntatanuwaŋ mu na aa zhɛba, keeni tuwa ta ata ɛɛ hiɛŋ Ashɛrim, ne tikpekwu te elele tu na ti zeteji keeni ecilo i'wɛ'wɛ ye elele nɛ namanjɛ rumo rumo.

11Nazhɛ oo hwoŋzhingo iturɛre ne tikpekwu, gana na edenji ata AGWANGWAMA unzenji aŋ la a nda. Aa nda iyi tugworozwo nɛ yɛ ishicinjɛ isɛbwɛ ya AGWANGWAMA.

12Nazhɛ aa zhɛba tuwa te ebe kaa AGWANGWAMA hiɛŋ aŋ, Ta na nda ma o.

13AGWANGWAMA tumwananɛ atwa Isrɛl keeni atwa Juda egesere maa a tɛtaganɛ aŋ unu. Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Ganga ma uhwaŋna ata hiŋ ụwɛ, maa hi na hwuga-unu mu na Ama hiɛ pana keeni unu na Ama hiɛ tɛtagana, te teni cɛŋ nu undwa we elele na Ngee peni la ogwunukwoshi hiŋ, ibɛ du kaa i shɛ inɛɛ nɛ Ngee hi utegeni tedure ne egesere mi.

14Ama a hwụjɛ shɛ iwɛ o, a shɛshɛpanɛ gana eshi aba a na tɛtanɛ shɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana aba rishe.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Nazhɛ aa lacɛ shikpogo sha AGWANGWAMA, keeni unu na baa twa la ne eshi aba, keeni unu na baa tɛtaganɛ aŋ. Nazhɛ aa 'wa iyi tisashɛ, ibɛ du po aa shɛ atwa tisashɛ, aa nda iyi nɛ edenji na rungwutwonu aŋ a nda, aba shɛ edenji ata AGWANGWAMA peni aŋ la unu maa kede a na nda iyi gana aba o.

16Nazhɛ aa lacɛ unu-tupana wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana aba hwɛɛ. Oo mo ntatanuwaŋ mu miaụŋ mi inɛ mi yebi, oo mo itɛtɛnuwɛŋ Ashɛra, aa zhɛba unyama iyi elele nɛ namɛ na azuba keeni tuwa ti Beal.

17Aa ta ụrụpɛ tuhwoŋzhingo na miaụŋ ma aba me eyi keeni mu na mo o, aa shɛga ụshɛga, aa nda tukwupenyi. Uraiŋ wa aba na aa ya, ụ shɛ iwɛ maa a na nda AGWANGWAMA iwɛwɛ kiri, maa 'yaga isɛbwɛ na aba.

18Ama AGWANGWAMA 'yajɛ isɛbwɛ na atwa Isrɛl tebiye, nazhɛ bee gereteji aŋ, maa kede bu na kwụba aŋ ya ne eshe ubwa o. I zasa ya ụlamụ we elele ta vwɛ na amɛ aba o, semi ụlamụ Juda kiri.

19Atwa Juda du untanganɛ shɛ unu na AGWANGWAMA na shɛ Agwatana aba a pana aŋ o, ama a 'wa du masha mu na atwa Isrɛl shapɛ.

20AGWANGWAMA jineci ụlamụ wa atwa Isrɛl hwɛɛ, bee peni aŋ ụbaụta, bee zweni aŋ ni i'ɛlɛ ya atwa shimiaụŋ, uuwa i ci aka na bee jeri shi maa ba kwụba aŋ ya okwo ne eshe ubwa.

21Aka na AGWANGWAMA bogwu la atwa Isrɛl ni ihwɛ Devid, ibɛ po atwa Isrɛl shepi Jɛroboam yɛu Nebat aa njɛ bụ agwuma aba. Gɛ Jɛroboam suji atwa Isrɛl maa kede a 'wa ya AGWANGWAMA o. Baa njɛ maa a na nda iwɛwɛ i'wɛtwɛ.

22Miaụŋ mi Isrɛl mu 'wa iwɛwɛ ye elele nɛ gɛ Jɛroboam njɛ la hwɛɛ, e genji shi iŋ o,

23uuwa i ci aka na AGWANGWAMA unzhi atwa Isrɛl, maa kede ba kwụba aŋ ya o, gana na tu baa dumwa la nu unu we egesere na shɛ miaụŋ mu bwa mu ugondu. Ibɛ po du ee suji atwa Isrɛl na ti'ima ee beni na cɛnjɛ ta aba, ee zhe Asiria tutu taa hwayɛ.

Atwa Asiria Namɛ ya ni Isrɛl

24Nazhɛ agwuma Asiria suje atwa na banɛ nu Babulon, nu Kuta, na Ava, nu Hamat hwɛɛ, ti Sifavaim, bee tileni aŋ na ashɛpwụ Samaria, no ofwo ata wa atwa Isrɛl namanjɛ la. Ee leshiji Samaria, aa namanjɛ ya ta ashɛpwụ ubwa.

25Aka na te e kwuni apata tunama hiiŋ, a njɛ shɛ inyɛsɛ ya AGWANGWAMA o. Ibɛ po AGWANGWAMA tumwananɛ aŋ izeci, yaa kwụnɛ atwa aba oko.

26Ibɛ po ee mbishi agwuma Asiria, ɛɛ hiɛŋ, Edenji ata ebi tileni na cɛnjɛ tu Samaria, e mepi shi undwa wa azhɛba cɛnjɛ ta ata o, ibɛ po baa tumwanɛ izeci, yaa kwụnɛ aŋ, iwɛnɛ te e mepi shi iyi nɛ azhɛba ata a ya.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

27Nazhɛ agwuma Asiria peni aŋ unu, bɛɛ hiɛŋ, Shapa ma bụtụ bu ko na amɛ onongbo ata ehi suje ni Isrɛl, maa zha nama apata, maa bu no mbisogono aŋ undwa wa azhɛba cɛnjɛ ta ata.

28Ibɛ po bunongbo bu ko na amɛ atwa ata ɛɛ bɛcinjɛ nu Samaria zhe baa namɛ ga ni Bɛtɛl, bee mbisegeni aŋ gana na maa a na zhɛba AGWANGWAMA.

29Ama edenji ata una una wa nda waa tuwa ta aba, na ashɛpwụ ata aa namanjɛ, ee zwegeni tu nu nsumo mu na atwa Samaria mengeni la ne tikpekwu.

30Atwa Babulon a nda tuwa tu ko tu na ɛɛ hiɛŋ izeci tuba, Sukot-benot, atwa Kut tuba a nda ma tu na ɛɛ hiɛŋ, Negal, atwa Hamat a nda ma tu na ɛɛ hiɛŋ Ashima.

31Atwa Ava a nda ma tu na ɛɛ hiɛŋ, Nibhaz keeni Tatak, nazhɛ atwa Sefav o hwoŋzhingo miaụŋ ma aba nụ ụrụpɛ, na tuwa ta ata ɛɛ hiɛŋ, Adramɛlɛk keeni Anamalɛk tu na tɛ shɛ tuwa ta Asefav.

32A nda du inyɛsɛ ya AGWANGWAMA, ama e teri tuba onongbo na zhɛ no hwulono aŋ umbe na arụpɛ tuta, nu nsumo mu na mu namanjɛ ne tikpekwu.

33A nda inyɛsɛ ya AGWANGWAMA, ama a zhɛba tuba tuwa ta aba, gana na ta a ga nda ne edenji aba, a na aa banɛ no olugwo aba.

34A ta nda gana na tu udenji wa aba wa nda la cala taa hwayɛ. A njɛ shɛ inyɛsɛ ya AGWANGWAMA o, a untanganɛ shɛ shikpogo, no onu-tɛtɛtagana, to onu-tupana keeni andwa ubwa a na bee peni la ajalalo Jekob, ata boo po izeci ti ge Isrɛl o.

35Aba shɛ atwa ata AGWANGWAMA twa-unu na aba, baa tɛtaganɛ aŋ unu, bɛɛ hiɛŋ, Ta zhɛba ma tuwa o, to kwuzono tu ma du o, ta ta ma kaa ụrụpɛ na tuba o.

36Ama na sụma ma AGWANGWAMA na ihi bɛcinjɛ la ni Ijipti nu ukpahiŋ ụ'wụtụ inyɛsɛ. Ubwa kiri ahiɛ shɛ hi no kwuzono, ubwa kiri ahiɛ shɛ hi na ta ụrụpɛ no ofwo ubwa.

37Na untangana ma unu na baa hiɛ tɛtaganɛ, no shikpogo shɛ bwa keeni undwa ubwa keeni unu ubwa tụpana, na bee hi 'nyeteni. Mama 'imɛ ma maa hi na nda uŋ aka elele, ta na sụma ma tuwa inyɛsɛ o.

38Kede unu na Ngaa twa ne hiŋ ihi 'wi isɛbwɛ o, ta na sụma ma tuwa inyɛsɛ o.

39Ama na sụma ma AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ inyɛsɛ, nazhɛ bɛɛ zhɛ ma hiɛ lashɛga ni i'ɛlɛ ya atwa i'ime hiŋ elele kpaaŋ.

40Ama okwo ti yaa shɛ gana ata, a hwụjɛ shɛ waa unu ubwa o, ama a ta waa tuhwulo na masha ma aba mụ ngwụshɛ.

41Ama okwo te edenji ata a nda inyɛsɛ ya AGWANGWAMA, a zhɛba waa ntatanuwaŋ ma aba, ta miaụŋ ma aba keeni ajalụ aba, gana na te eshi aba njɛ la, gana ata ajalụ aba a nda taa hwayɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2 Shɛgwuma Shi Yebi 18

Gɛ Hɛzɛkia shɛ Agwuma Juda

(2 Shɛrụ 29:1,2; 31:1)

1Aka na go Hoshia yɛu Ela agwuma Isrɛl ulwa shiywa shɛ tatụ tu baa yɛ tugwama ti Isrɛl, nazhɛ gɛ Hɛzɛkia yɛu Ahaz yɛ tugwama tu Juda.

2Bu namɛ shiywa woshi-na-shɛba-shɛ-ta te e meci bu, nazhɛ bee kwuni tugwama tiya. Baa yɛ tugwama nu Jɛrusalɛm shiywa woshi-na-shɛba-shi-cinjishi. Ɛ hiɛŋ izeci bino bwa, ga Abi, yɛu Zɛkaria.

3Bu ndanɛ AGWANGWAMA iyi nɛ teni cɛŋ, gana na tu ugwunukwoshi ubwa ge Devid njɛ la kpaaŋ.

4Bu hwuŋzetenji otukwu-ụrụpɛ tuwa, keeni iyi nɛ ee shikecenji aa zhɛba, bee jejeji itɛtɛnuwɛŋ Ashɛra. Ubwa du bwereteji uhwa ata go Moses njɛ la nu utumburɛ. Iwɛnɛ po miaụŋ mi Isrɛl mu go to hwoŋzhingono uŋ iturɛre, oo po uŋ izeci ɛɛ hiɛŋ, Nehushtan.

5Bu patanɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl rishe, ibɛ po yaa zasa bụtụ na shɛ gana bwa na amɛ atwa na hwuri umbe nu bwa na shɛgwuma shu Juda, kwo kaa na amɛ atwa na 'wa bụ.

6Bu datanɛ AGWANGWAMA tebiye, bi genji shi bu tu'wa o. Bu untanganɛ onu-tupana na AGWANGWAMA peni la Moses.

7Ibɛ po AGWANGWAMA namɛ nu bwa. Ofwo elele bee zhe, yaa zhɛmana bụ. Bu lacɛ maa agwuma Asiria 'yaga bụ, maa kede nama ni i'ɛlɛ ibwɛ o.

8Bu lasụ Afilistia, bee unzhi aŋ tutu Gaza, na shɛ cɛnjɛ ta aba. Bee leshiji tu, te kwune na ashɛpwụ ticwɛŋ cwɛŋ, uuwa i ci ashɛpwụ a'wụtụ a'wụtụ.

9Aka na gɛ Hɛzɛkia ulwa shiywa shi neshi tu baa yɛ tugwama, ibɛ shɛ aka na go Hoshia yɛu Ela agwuma Isrɛl ulwa shiywa shi cenje, tu baa yɛ tuba ma tu bwa tugwama. Nazhɛ ga Shalmanɛsɛ agwuma Asiria munji, baa sukakanɛ Samaria nu ujasa, bee hweri uŋ.

10Nu ukwananga uywa ụtatụ, ibɛ Samaria hwuŋzwo. Ibɛ du gɛ Hɛzɛkia ulwa shiywa shi cihiŋ tu baa yɛ tugwama, ibɛ tuba go Hoshia agwuma Isrɛl ulwa shiywa shi cinjishi tu baa yɛ tugwama, ee leshiji Samaria.

11Nazhɛ agwuma Asiria 'imɛ atwa Isrɛl bee suji aŋ na Asiria, bee tilegeni aŋ na cɛnjɛ tu Hala, keeni Gozan nụ ụpalanụ Urefu Habo keeni ashɛpwụ atwa Mɛdɛs,

12iwɛnɛ ta a hwụjɛ shɛ unu wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana aba. Ama a bwada unu na bee shileni aŋ keeni iyi elele nɛ go Moses yɛu ɛtɛ ugondu ya AGWANGWAMA peni aŋ la unu ibɛ, a hwụjɛ shɛ, a njɛ shɛ kaa du o.

Atwa Asiria Zweni Atwa Jɛrusalɛm Inyɛsɛ

(2 Shɛrụ 32:1-19; Ayiz 36:1-22)

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13Aka na ti gɛ Hɛzɛkia ulwa shiywa umpwa-na-shɛba-shi-neshi tu baa yɛ tugwama tu Juda, nazhɛ gɛ Sɛnakɛrib agwuma Asiria sukakanɛ ashɛpwụ Juda elele na 'yajɛ ikepi nu ujasa, bee leshiji aŋ hwɛɛ.

14Nazhɛ gɛ Hɛzɛkia tumwanɛ atumwa pi Sɛnakɛrib nu Lakish, bɛɛ hiɛŋ bụ, N njɛ iwɛwɛ. N gengeni cɛnjɛ ti mi, iyi elele kaa ebi n eni, N zhɛ ma nda iŋ. Nazhɛ agwuma Asiria hiɛŋ, ubwa ba jala azụrụfa i ci atalɛnt kpakwụ-ni-dipi-yebi (300) keeni azhɛnarɛya atalɛnt talacɛ (30) ni i'ɛlɛ Hɛzɛkia agwuma Juda.

15Gɛ Hɛzɛkia peni bu azụrụfa elele na namɛ nu umwono wa AGWANGWAMA hwɛɛ, keeni anaa na namɛ ni i'wɛŋnɛ ibiye nɛ namɛ nu umwono wa agwuma.

16Aka ata ibɛ gɛ Hɛzɛkia mushenji azhɛnarɛya na namɛ no odubo umwono wa AGWANGWAMA, bee suji anaa na bee ge sweni la ni i'wɛ'wɛ yo odubo umwono wa AGWANGWAMA ni ikɛnyi ibwɛ, bee peni agwuma Asiria.

17Nazhɛ agwuma Asiria tumwanɛ ehiu atwa shihwolu a na shɛ eberezhe ejeshi atatụ, aa banɛ nu Lakish, ee zhe Jɛrusalɛm, ne ejeshi ufwugwo maa a sukakanɛ Hɛzɛkia agwuma Juda. Aka na ee munji ee ci Jɛrusalɛm, aa zhajɛ, ee shikekeni nu umɛzhinjɛ na meni mu ukwokwo na namɛ tuzuba ma banɛ, mu gata mu namɛ nu uhwaŋna ofwo binyashɛnjɛ bo tugwuno.

18Aka na ee ci, aa suyanɛ Hɛzɛkia, ibɛ ehiu anjɛ-ugondu ubwa atatụ zhe apata pa aba. Ge Eliakim yɛu Hilkia, ubwa bo shiyono ihwɛ ya agwuma eshe, keeni Shɛbna, na shɛ bi'nyeci bu umwono-ụshɛrɛya, keeni Joa yɛu Asaf, ubwa bo shiyono atakada anabarɛ eshe.

19Ga Rabshakɛ na shɛ uhiu wa aba, hiɛŋ aŋ, Mbiso ma Hɛzɛkia, maa Agwuma ata a'wụtụ Asiria hiɛŋ, Imbe kwuŋ peni bu ohwulu tishitoo?

20Bi heŋshi suu okwo n-ndumwa mu unu kwakwa mɛ shɛ ijiji tumapa keeni ukpahiŋ nu ujasa? Gaaba bwaa ebi heŋshi maa bi zhɛ mo bu mbiyono upo aba ta tigezhe ne mii?

21Ama inɛ gɛ shɛ gana bụtụ na njɛ bukwuto bwa nu usanga, bukwuto ata kaa zhɛ ba bwadụ, ba bu sapa nu u'ala. Gana ata agwuma Ijipti ga Faro shanɛ bụtụ be elele na datanɛ bụ.

22Yaa shɛ kaa ɛhi hiɛŋ, AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu, otu to aba, shɛ ubwa gatata suu gɛ Hɛzɛkia bworotogwo otukwu-ụrụpɛ ubwa, bɛɛ hiɛŋ atwa Juda, Ga shɛ nu utukwu-ụrụpɛ ata namɛ nu Jɛrusalɛm kiri ahia zhɛba ya Agwatana?

23Iwɛ inɛ ɛtɛ, zhajɛ ma hwuwayɛ go, maa hi twa-unu na agwuma-ihwɛ mi na shɛ agwuma Asiria, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma hi pana idɛkwɛ ugbaa, (2,000) ti yaa shɛ ehi eri hio rungo atwa na maa a na suka iŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

24Gana naa ɛhi zhɛ hia ala okwo bụtụ na lwegeji uhwuri atwa vwɛ hwɛɛ na amɛ eberezhe ejeshi Asiria, ta ahiɛ datanɛ atwa Ijipti maa e hi peni ihɛŋtu ujasa keeni asụcɛ idɛkwɛɛ?

25Hi heŋshi suu maa N sukakanɛ ụshɛpwụ ga uzawa tulono ta AGWANGWAMA? Tobwolo ubwa n hiɛŋ, Zhaga sukakana cɛnjɛ tu ga maa iricinji tu.

26Ge Eliakim yɛu Hilkia keeni Shɛbna keeni Joa, hiɛŋ Rabshakɛ na shɛ uberezhe wa aba, Ga shɛ na Ru'aramaik aba duma n-ndumwa no tu na shɛ miaụŋ mụ bụ mu ugondu, ruba atụ hwụjɛ, ta duma Rihibru no tu o. Iwɛ aka na atwa na gɛgajɛ nu uba ga, zhɛ a hwuga hwayɛ.

27Ama uberezhe ata hiɛŋ aŋ, No ofwo hiŋ, keeni agwangwama hiŋ suu kiri agwangwama mi ga ma tumwanɛ utumwa? Shɛ to ofwo atwa na gɛgajɛ nu uba, a na zhɛ a ya tuwiŋ ta aba, a na zhɛ a swa meyingo ma ba ne hiŋ suu du?

28Nazhɛ uberezhe ata wa aba shikeni, baa uganɛ nazhɛ duwa ne Rihibru, bɛɛ hiɛŋ, Shɛlaga ma n-ndumwa mu na agwuma ata a'wụtụ Asiria jɛmɛ.

29Agwuma Asiria hiɛŋ, Kede gɛ Hɛzɛkia ihi helekeci o, bi eri shi ma hi lashɛga ni i'ɛlɛ mi o.

30Kede ma hi halakaka iwɛnɛ bɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA zhɛ mo tu bicingo, agwuma Asiria eri shi a lasụ ụshɛpwụ ga o.

31Ta hwuga ma unu Hɛzɛkia o. Agwuma Asiria n zhaganɛ, bɛɛ hiɛŋ, Tɛ njɛ ma ushaura wa amɛ-olom, iwɛ maa bụtụ bụtụ hiŋ yɛ tụ'walụ ta afwafwa ubwa keeni tụ'walụ to owowo ubwa, maa bụtụ bụtụ hiŋ swe meni mu ukwokwo ubwa.

32Semi aka na Ngaa zhajɛ, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ mo hi sugo na cɛnjɛ tu na tɛ shɛ gana me ti hiŋ. Cɛnjɛ tu na tɛ zhɛmɛ iyimɛyɛ izɛgwu, tu na tɛ 'yajɛ meni ma afwafwa, tu na tɛ 'yajɛ iyimɛyɛ, taa zhɛmɛ itimɛ ya afwafwa tuhwaŋ, taa zhɛmɛ itimɛ buta tuhwaŋ, tɛ 'yajɛ du iswɛ, maa hi na ya uraiŋ maa kede hi 'wi o. Ama ta hwuga ma n-ndumwa mi Hɛzɛkia na ma hi inzhɛnga o, iwɛnɛ bɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA zhɛ mɛ tu jwɛ o.

33I 'yajɛ suu edenji elele na azhɛba aba lowo cɛnjɛ ta aba ni i'ɛlɛ ya agwuma Asiria kwukwuŋ?

34Ce azhɛba atwa Hamat keeni a na Apad namɛ hwuwayɛɛ? Ce azhɛba atwa Sefav, na a na Hina keeni a na Iva namɛɛ? E eri suu a lashɛga Samaria ni i'ɛlɛ mi?

35Ce azhɛba cɛnjɛ ta ata kpaaŋ loshigwo cɛnjɛ ta aba ni i'ɛlɛ mii? Asha gana na ya tuba AGWANGWAMA zhɛ a ala maa lashɛga Jɛrusalɛm ni i'ɛlɛ mii?

36Ama atwa ata jɛshɛjɛ shɛ bụ n-ndumwa okwo mu ko. Iwɛnɛ po agwuma ga tutwagwanua aŋ unu, bɛɛ hiɛŋ, Tɛ jishijɛ bu ma hwayɛ o.

37Ge Eliakim yɛu Hilkia, na boo shiyono ihwɛ ya agwuma eshe, keeni Sebna, na shɛ bi'nyeci keeni Joa yɛu Asaf busweci ba atakada, dwetweji tugwuno ta aba na

© 2008 Bible Society of Nigeria.

amɛ-tụhaŋtụ, ee zhe pa agwuma Hɛzɛkia, ee mbishi bu n-ndumwa mu na ga Rabshakɛ na shɛ uberezhe ata dumanjɛ hwɛɛ.

2 Shɛgwuma Shi Yebi 19

Gɛ Hɛzɛkia Lụpɛ Ayizaya Ahaŋsa tụpana

(Ayiz 37:1-13)

1Aka na ta agwuma gɛ Hɛzɛkia hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, bee dwetweji tugwuno tu bwa na amɛ-tụhaŋtụ, bee urigeni tugwuno tụ ụcɛnjɛ tɛnda, bee teni nu umwono wa AGWANGWAMA.

2Baa tumwanɛ Eliakim na ba ngbaraka umwono wa agwuma keeni Shebna bi'nyeci, keeni ehiu onongbo pa Ayizaya yɛu Amoz, ee uregeni du tugwuno tụ ụcɛnjɛ tɛnda.

3Nazhɛ ɛɛ hiɛŋ Ayizaya, Agwuma Hɛzɛkia hiɛŋ, Hwayɛ ga shɛ ụjita wa amɛ-tụhaŋtụ keeni ụjita tɛtazhɛganɛ keeni ụjita ụpụrụsa, iwɛnɛ ta aka miaụŋ tumata ci, ama ukpahiŋ na maa e meci mu kaa zasaba ya o.

4Nekeshi AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ zhɛ a hwuga utumwa na agwuma Asiria tumwanɛ Rabshakɛ, na shɛ uberezhe ata uko maa pana Agwatana na shɛ buumwa ụpụrụsa, iwɛ maa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tazhɛganɛ bụ, iwɛ n-ndumwa ma ata baa dumanjɛ. Iwɛ ecilo ata, nda adua iwɛ tumwata ta atwa na ta vwɛ.

5Aka na te ehiu anjɛ-ugondu Hɛzɛkia zhe pa Ayizaya, aa jɛmɛ utumwa ata.

6Ga Ayizaya hiɛŋ aŋ, Zhaga mbiso ma agwuma-ihwɛ hiŋ, maa AGWANGWAMA hiɛŋ, Ta nda inyɛsɛ n-ndumwa ma ata abụ hwụjɛ maa agwuma Asiria n twagajɛ o.

7Kwụba, N zhɛ ma tumwananɛ bụ mpiala mu ko mu na mi zhɛ ma nda maa hwuga ɛ hiɛŋ ɛ hiɛŋ oko na zhɛ o gwuricingo bu na cɛnjɛ tu bwa. Nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma nda maa a kwụnɛ bụ nu utokwobi na cɛnjɛ tu bwa.

8Aka na tu ga Rabshakɛ na shɛ uberezhe ata uko beni nu Jɛrusalɛm, bee gwuri nu Lakish, bi jiteni shi ya agwuma o, iwɛnɛ ta agwuma hwulwo, baa na nda ujasa ni Lebna.

9Aka na ee mbishi bu, ɛɛ hiɛŋ, Gɛ Tɛhaka agwuma Itiopia zhɛ ba twa ifelu na bụ, baa tumwananɛ utumwa unya no ofwo Hɛzɛkia, bɛɛ hiɛŋ,

10Mbiso ma Hɛzɛkia agwuma Juda, maa Kede Agwatana na ahiɛ tɛtanɛ rishe ihi helekeci o, maa mo hi shilono-unu, maa agwuma Asiria eri shi a lashɛga Jɛrusalɛm o.

11Hi hwugwa iyi nɛ shɛgwuma sha Asiria shɛ nduwa la edenji elele, gana na ta a kwụnɛ aŋ hwɛɛ. Ahiɛba suu hi zhɛ hio ngozono ya?

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

12Azhɛba ata anya edenji bishi mi kwụnɛ la, leshiji aŋ la suu, aba shɛ atwa Gozan keeni a na Haran keeni a na Rezɛf keeni miaụŋ mi Idɛn na namɛ na Atalasa?

13Ce agwuma Hamat, na agwuma Apad, na agwuma Sefav, na agwuma Hena keeni agwuma Ira namɛ hwuwayɛɛ?

Adua Hɛzɛkia
(Ayiz 37:14-20)

14Gɛ Hɛzɛkia leshiji utakada ata atumwa agwuma Asiria 'waŋnɛ, baa rɛcɛ, bee teni nu umwono wa Agwatana, bee berishiji uŋ na agba AGWANGWAMA.

15Gɛ Hɛzɛkia njɛ adua no ofwo AGWANGWAMA, bɛɛ hiɛŋ, Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana atwa Isrɛl, gabụ na idwɛtwɛ bụ namɛ taa na azuba iyi-uumwa ɛtɛ 'yajɛ apiambɛ, gobuko kiri bɛ shɛ Agwatana cɛnjɛ-ta-tugwama tu unyizo ga hwɛɛ. Gabụ bɛ njɛ azuba, tu unyizo.

16AGWANGWAMA, shilo acɛbɛ bụ maa hwụjɛ adua mi, Oo AGWANGWAMA, m mbiyanɛ, maa n kwụbɛ. Hwuga de n-ndumwa mu na gɛ Sɛnakɛrib tumwanɛ, maa ma bụ pana ụpụrụsa, gabụ na bɛ shɛ Agwatana uumwa.

17Oo AGWANGWAMA, iwɛ-tɛkana ga, maa shɛgwuma sha Asiria shi hwuŋzwotongwo edenji ufwugwo keeni cɛnjɛ ta aba,

18oo hwuŋzwotongwo du azhɛba aba. Iwɛnɛ po azhɛba aa shɛ, iyi nɛ i'ɛlɛ bụtụ njɛ, na atayɛ keeni i'wɛ'wɛ tɛ, iwɛbɛ po aa njɛ iŋ ufwu.

19Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu, ma bụ tabwa hwuwayɛ go, iti leshiji ni i'ɛlɛ ibwɛ, iwɛ maa shɛgwuma shi unyizo ga hwɛɛ shi mepi maa gabụ kiri bɛ shɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana.

20Nazhɛ ga Ayizaya yɛu Amoz tumwananɛ agwuma Hɛzɛkia utumwa, bɛɛ hiɛŋ bụ, AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl hiɛŋ, N hwụjɛ adua na abɛ njɛ iwɛ Sɛnakɛrib, agwuma Asiria.

Utumwa na ga Ayizaya Tumwananɛ Agwuma Hɛzɛkia
(Ayiz 37:21-38)

21AGWANGWAMA dumwa n-ndumwa mu bwa, bɛɛ hiɛŋ, Gabụ gɛ Sɛnakɛrib, atwa Jɛrusalɛm a bụ ngbaracɛ cwɛŋ bana. Atwa ata Jɛrusalɛm, o zhingoto ohiuhiu aba to bo gozhigono aŋ iwɛ uhiuhiu bu.

22Gaaba kwuuŋ aba twagaga, aba nda sasana ụpụrụsaa? Gaaba kwuuŋ aba dumangana n-ndumwa ma tubusa, aba baranganɛ eshee? Ubwa shɛ Bụtụ ata bi Tijilo bi Isrɛl!

23Abụ tumwanɛ atumwa bụ maa a twagajɛ AGWANGWAMA, Nazhɛ ɛbi hiɛŋ, Ni ihɛŋtu ujasa ifwugwo Ngaa lasụ Ishɛmɛ Lebanon tutuu. Ngoo logwo ihiŋhiŋ yo osobu na njɛsanjɛ uhwuri inɛ vwɛ hwɛɛ, keeni orokwo na zhɛmanjɛ uhwuri a na vwɛ hwɛɛ, Ngoo twonuo amɛ uwapa Lebanon na inshi uhwuri ofwo vwɛ hwɛɛ, aba shɛ ofwo ata zhɛmɛ uhwuri ofwo vwɛɛ nu uwapa ata Lebanon.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

24Ngoo hinuo a'ibwa meni, Ngee swe meni ma cɛnjɛ ti nya, Ngoo tonongwo ohwulwo Ijipti nɛ ɛvwɛvwɛwjɛ mi, ibɛ po meni ma aba mu hwanganɛ.

25Bu ta hwụjɛ shɛ suu iwɛ maa N hoŋswo iwɛ ibɛ cala cala, Ngaa imwangwa iŋ cala cala? Hwuwayɛ Ngaa njɛ iŋ, maa hwuŋzetenji ya ashɛpwụ na 'yagajɛ ikepi maa njɛ aŋ obizo.

26Atwa na namɛ la apata zasa ukpahiŋ o, inyɛsɛ keeni ezuye 'imɛ aŋ. A shɛ gana ambɛ na unshɛ ni itimɛ, gana tusaba ta ambɛ olom, gana ambɛ na unshɛ no osokwu, uvwugo pushe wee mushenji aŋ.

27Ama M mepi ofwo na abụ namɛ, ta tubana tụ bụ, te titeni tụ bụ, keeni gana na abu ma n sukakana ni isɛbwɛ bụ ti'ishijɛ.

28Bu ma n sukakana, Ngaa hwụjɛ du tutwa tu na abu ma n twaga. N zhɛ mo bu shiyono akama ni inyɛnu, Mo bu shiyono uhiuhiu tɛga nu unu, nazhɛ Mo bu gwuricingo geri na abụ ga banɛ la.

29Nazhɛ ga Ayizaya hiɛŋ Hɛzɛkia, Tusakana ti iyi nɛ zhɛ ya nda na, tu uywa ga, keeni unywanywa, iyi nɛ mɛmɛ unsɛnjɛ na ambɛ ɛbi zhɛ ba ya. Ama nu uywa ụtatụ na zhɛ wa 'wa una ata, bila iyimɛyɛ bụ, jwɛ iŋ du. Bi zhɛ ba bila afwafwa bụ, ba ya du tụ'walụ ta aba.

30Ama atwa na benengeni nu Juda, zhɛ a zhɛmanga tu'waba gana ụ'wụ'wụ na tini tu bwa ti iri cɛnjɛ tebiye, na kaa wa 'wala tụ'walụ ti biye.

31Iwɛnɛ po nu Jɛrusalɛm, apata atwa tumwata zhɛ a banɛ, Nu Juda kaa udungbe na benengeni zhɛ wa banɛ. Ukwulana wa AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, ubwa kaa zhɛ wa ụrɛcɛnga ijɛ hwɛɛ.

32AGWANGWAMA jɛmɛ iwɛ agwuma Asiria, bɛɛ hiɛŋ, Bi zha shɛ be teni ụshɛpwụ ga kwukwuŋ, bi zha shɛ kaa ba karɛ okwo i'ilɛ mokondo nụ ụshɛpwụ ga kwukwuŋ. Bi zha shɛ kaa be teni na abula ubwa ujasa du o, okwo tuhwala, bi zha shɛ du ba hwala uŋ o.

33Uhwaŋna ata bee ge dure, ubwa du bɛɛ zhɛ bo gwulo, bi zha shɛ bo tono ụshɛpwụ ga o, AGWANGWAMA dumwa.

34N zhɛ ma lashaga ụshɛpwụ ga maa Ma jilanɛ ụŋ iwɛ ụjɛrụma mu keeni iwɛ ụjɛrụma yɛu mi ugondu ge Devid.

Tulashaga tụ Ụrụhwajɛ
(Ayiz 37:36-38)

35Nazhɛ butumwa ba AGWANGWAMA ba azuba beni nụ ụjita ata, baa kwụnɛ atwa igbɛɛ-dupu-na-buhanda-ni-bɛyebi-na-akpakwụ-a-ta (185,000) nu ugba we ejeshi atwa Asiria. Aka na ti iyi heri, atwa ata zhinjɛ, aa kwụbɛ tobwolo a shɛwa n'wo hwɛɛ.

36Ibɛ po gɛ Sɛnakɛrib agwuma Asiria beni apata bee ji, baa namɛ ni Ninivɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

37Ti yee ci jitoo ko, ti gɛ Sɛnakɛrib ba zhɛba Nisrok na shɛ tuwa tu bwa ni isume,
ibɛ miaụŋ mu bwa me eyi, ga Adramɛlɛk keeni Sharɛzɛ kwụnɛ bụ nu utokwobi,
ee gezhiji ee zhe Ararat. Nazhɛ ga Asahadon yɛu ibwɛ yɛ tugwama tu bwa.

2 Shɛgwuma Shi Yebi 20

Ụngwụ Hɛzɛkia Keeni Ụzhɛmanana Ubwa

(Ayiz 38:18,21-22; 2 Shɛrụ 32:24-26)

1Aka na tụ ụngwụ na 'yajɛ ikɛnyi to Hɛzɛkia, bɛɛ zhɛ tu'wo. Ibɛ po bigesere ga
Ayizaya yɛu Amoz zhe pu bwa, bɛɛ hiɛŋ bụ, AGWANGWAMA hiɛŋ, Sutongono
ihwɛ bụ, iwɛnɛ ta abi zha shɛ ba zhɛmanana ụngwụ ga bụ, semi bi zhɛ bo 'wo.

2Gɛ Hɛzɛkia peni eshe ubwa geri bu ụdatụ, baa njɛ adua, bɛɛ hiɛŋ,

3Oo AGWANGWAMA, Ma bụ tabwa, maa teyinje gana na Ama bụ jala, keeni gana
na Ngaa bụ ndanɛ iyi na tɛcara, na ahaŋsa oko kaa Ngaa bụ ndanɛ iyi ibiye. Nazhɛ
gɛ Hɛzɛkia cwɛ-u'wo duwa duwa.

4Nazhɛ AGWANGWAMA mbishi Ayizaya iwɛ, tobwolo bi te ci shi ashashɛ
ukpogwu ata o, bɛɛ hiɛŋ bụ,

5Gwulo, hiɛŋ Hɛzɛkia na shɛ agwuma atwa mi, maa AGWANGWAMA na shɛ
Agwatana bishi tu ge Devid hiɛŋ, N hwụjɛ adua bụ, Ngaa kwụbɛ du kaa malaba
mụ bụ, N zhɛ ma bụ nɛnga. Jita neshi hwayɛ, bi zhɛ bo gwulo nu umwono wa
AGWANGWAMA sasana.

6N zhɛ ma bụ kaana shiywa umpwa-na-shɛba-shɛ-ta. N zhɛ kaa ma bụ lashɛga ni
i'ɛlɛ ya agwuma Asiria, tụ ụshɛpwụ ga hwɛɛ. N zhɛ ma lashaga ụŋ iwɛ ụjɛrụma
mu keeni iwɛ una Devid yɛu mi ugondu.

7Ga Ayizaya hiɛŋ, Shapɛ ma tu'unto ta tụ'walụ tu uwowo tu na oo to na manɛbɛ,
maa hi ndepeni tu nu utwa ata u to bu, bi zhɛ ba zhɛmanana.

8Nazhɛ gɛ Hɛzɛkia hiɛŋ Ayizaya, Imbe zhɛ ya sha tusakana tu na Ngɛɛ zhɛ ma
mapa maa AGWANGWAMA zhɛ ma n nɛnga, Ngɛɛ zhɛ mo mungo sasana nu
umwono wa AGWANGWAMA jita neshi hwayɛɛ?

9Nazhɛ ga Ayizaya jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iyi nɛ zhɛ ya sha tusakana tu na tu banɛ
no olugwo AGWANGWAMA, maa mepi maa bi zhɛ ba nda iyi nɛ bee shiri-unu na.
Ba jala suu maa go uhwunu ga keeni izhɛ geri-be-eshe ahaŋpalụ umpwa, kwo
kaa maa u gwure ne ekwunyi ahaŋpalụ umpwa?

10Gɛ Hɛzɛkia jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, I zasa iwɛ maa uhwunu keeni izhɛ geri-be-eshe
ahaŋpalụ umpwa o; ama nda maa go uhwunu gwure ne ekwunyi ahaŋpalụ
umpwa.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

11Ga Ayizaya bigesere ata keri AGWANGWAMA ụhiɛŋshɛ, nazhɛ AGWANGWAMA gwuricinji ga uhwunu ata ne ekwunyi, ahaŋpalụ umpwa, nu gana na du tu woo go hwulwo geri bi ihwɛ ya agwuma ahaŋpalụ umpwa.

Ehweleji Iyi a na Banɛ nu Babulon
(Ayiz 39:1-8)

12Aka ata gɛ Mɛrodak-baladan yɛu Baladan, na shɛ agwuma Babulon 'nyeci utakada, baa tumwananɛ Hɛzɛkia upwaŋ tedure na atumwa ata ubwa, iwɛnɛ tu baa hwụjɛ maa gɛ Hɛzɛkia baa gwuma.

13Gɛ Hɛzɛkia leshiji aŋ, bee mbiseni aŋ iyi nɛ baa 'yajɛ nu umwono ubwa hwɛɛ, ta azụrụfa, ta azhɛnarɛya keeni iyi nɛ 'yajɛ ụhiụŋ ụlatụ keeni manɛbɛ mi biye keeni umwono na boo tulono i'wɛŋnɛ ibwɛ ujasa, keeni iyi elele nɛ namɛ nu umwono uduciya ubwa. I zasa iyi nɛ vwɛ ni ihwɛ ya agwuma kwo kaa na cɛnjɛ-ta-tugwama tu bwa, bee mbiseni shi aŋ o.

14Ga Ayizaya bigesere ata zhe pa agwuma Hɛzɛkia, bɛɛ hiɛŋ bụ, Imbe bwaa atwa ata ibi hiɛɛŋ? Ce bwa aa banɛ aa zhajɛ pụ bụụ? Gɛ Hɛzɛkia jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, A banɛ nu Babulon, ofwo ata kaa dụlụmɛ.

15Ga Ayizaya hiɛŋ bụ, Imbe bwaa aa kwụbɛ nu umwono buu? Gɛ Hɛzɛkia jishijɛ bụ bɛɛ hiɛŋ, M mbiseni aŋ iyi elele nɛ namɛ nu umwono mu. I zasa iyi ibiye ye elele nɛ namɛ nu umwono mu Ngee mbiseni shi aŋ o.

16Ga Ayizaya hiɛŋ Hɛzɛkia, Shɛlaga n-ndumwa mu na AGWANGWAMA jɛmɛ.

17Bi hiɛŋ, Kwụba, aka zhɛ o to ta atwa Babulon zhɛ o sugo iyi elele nɛ namɛ nu umwono bu hwɛɛ keeni iyi nɛ eshi bu swekeci la uuwa i ci hwayɛ ga. I zasa inɛɛ nɛ zhɛ ya vwa o, AGWANGWAMA dumwa.

18Nazhɛ ɛɛ zhɛ o sugo ta miaụŋ mụ bụ me eyi, mu na ee bi metenji, ɛ zhɛ a nda mụ nvwala maa a shɛ ehiu anjɛ-ugondu nu ukpogwu wa agwuma Babulon.

19Gɛ Hɛzɛkia hiɛŋ Ayizaya, n-ndumwa ma AGWANGWAMA mu na abɛ jɛmɛ mɛ zhɛmɛ. Iwɛnɛ po gɛ Hɛzɛkia heŋshi na ahaŋsa ubwa bɛɛ hiɛŋ, Iwɛmbe po amɛ-olom keeni tunama suu ti zha shɛ ta nama na aka ubwaa?

Ukwunanga Tugwama ti Hɛzɛkia
(2 Shɛrụ 32:32,33)

20Iyi elele nɛ ta vwɛ, na amɛ iyi nɛ gɛ Hɛzɛkia ndanjɛ na tugwama tu bwa hwɛɛ, tu ukpahiŋ ubwa, tu gana na boo mo ukwokwo meni keeni ulomu na wo shidingo ukwokwo ata ne meni, nazhɛ bee peni atwa ụshɛpwụ ata meni. I 'nyeci shi suu nu utakada shɛrụkwụkwụ shɛ shɛgwuma shu Juda?

21Gɛ Hɛzɛkia 'wi gana eshi ubwa, nazhɛ ga Manasɛ yɛu ibwɛ yɛ tugwama no ohwolu ubwa.

2 Shɛgwuma Shi Yebi 21

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Ga Manasɛ shɛ Agwuma Juda
(2 Shɛrụ 33:1-20)

1Ga Manasɛ namɛ shiywa umpwa-na-shɛba-shi-yebi te e meci bu, nazhɛ bee kwuni tugwama tiya. Baa yɛ tugwama nu Jɛrusalɛm shiywa dupu-na-shɛba-shɛ-ta. Ɛ hiɛŋ izeci bino bwa gɛ Hɛfziba.

2Bɛ njɛ AGWANGWAMA iwɛwɛ nɛ shɛ iyi-tupwaŋ tu na edenji na AGWANGWAMA unzenji la miaụŋ mi Isrɛl a nda la gom.

3Bee meeneni otukwu-ụrụpɛ ne tikpekwu anaa na gɛ Hɛzɛkia bishi bwa hwuŋzetenji la. Bee meeneni otukwu-ụrụpɛ tuwa ti Beal, baa njɛ ntatanuwaŋ ma Ashɛra gana na ga Ahab agwuma Isrɛl njɛ la, baa zhɛba unyama iyi ya azuba hwɛɛ.

4Nazhɛ boo mo utukwu-ụrụpɛ nu umwono wa AGWANGWAMA, unaa na AGWANGWAMA dumwa la maa nu Jɛrusalɛm ɛɛ zhɛ na ma zhɛba.

5Bee meni unyama iyi ya azuba otukwu-ụrụpɛ no okpogwu eyebi a na namɛ na amɛ umwono wa AGWANGWAMA.

6Boo to ụrụpɛ tuhwoŋzhingo ni yɛu ibwɛ ye eyi, baa nda tukwupenyi, baa nda tishino, baa shɛga ụshɛga, baa dumanga n-ndumwa na atwa e'uye. Bɛ njɛ AGWANGWAMA iyi iwɛ tebiye, bɛɛ ishicinjɛ bụ isɛbwɛ.

7Bee shikicinji itɛtɛnuwɛŋ Ashɛra na baa njɛ nu umwono ata AGWANGWAMA mbiswo la Devid keeni Sụlụmụn yɛu ibwɛ, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Umwono ga, keeni Jɛrusalɛm Ngee teri na amɛ alamụ Isrɛl hwɛɛ, maa a na ma zhɛba unyizo-nom.

8Nazhɛ Ngaa zha shɛ ma nda ya atwa Isrɛl maa a shɛ erinji na cɛnjɛ tu na Ngee peni eshi aba, ti yaa shɛ aa untanganɛ unu na Ngee peni aŋ, keeni undwa na yɛu mi ugondu go Moses peni aŋ.

9Ama a hwụjɛ shɛ iwɛ o, ibɛ po ga Manasɛ inzhɛnjɛ aŋ maa a na nda iyi iwɛ uhwuri edenji na AGWANGWAMA unzenji la miaụŋ mi Isrɛl.

10Nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa tedure na miaụŋ mu bwa mu ugondu mu na mɛ shɛ egesere, bɛɛ hiɛŋ,

11Tupwaŋ tu na ga Manasɛ agwuma Juda njɛ, baa njɛ du tugworozwo tu na tu hwuri A'amo a na namɛ la hiiŋ nu bwa, baa njɛ du maa atwa Juda njɛ iwɛwɛ na tuwa tu bwa.

12Iwɛ ecilo ata AGWANGWAMA hiɛŋ, N zhɛ ma shapɛrɛganɛ atwa Jɛrusalɛm keeni atwa Juda Abara-ne-ebe. Bụtụ be elele na kaa hwụjɛ iŋ, acɛbɛ zhɛ a nda bụ ngowuu.

13N zhɛ ma pana atwa Jɛrusalɛm ulwapɛ, gana na ti Ngee peni atwa Samaria ulwapɛ, gana na tu Ngaa njɛ Agwuma Isrɛl ga Ahab keeni ajalalo ubwa. N zhɛ ma

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

bacɛnga atwa nu Jɛrusalɛm hwɛɛ, Mo ubo Jɛrusalɛm gana ugbamgbam na ee wefweji ee ubi na cɛnjɛ maa u hweteni.

14Nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma bacɛnga tumwata ta atwa ga mi, maa Ma pana aŋ atwa aba i'ime, maa a shɛ gana iyimɛyɛ keeni ufwa ujasa ni i'ɛlɛ ya atwa i'ime ya aba.

15N zhɛ ma nda atwa mi ijɛ, iwɛnɛ ta a n njɛ iwɛwɛ, ee n heshigeni amɛ te kwuni taa nụ ụjita ata eshi aba banɛ la ni Ijipti tutu taa hwayɛ.

16Shɛ inɛ ɛtɛ kiri o, ga Manasɛ dudweji mehieŋ ma atwa tiririri a na gembi ufwugwo tebiye, harɛ mee shini Jɛrusalɛm, te kwune nu ukwunanga ụzalụ uko, i ci ukwunanga ụzalụ unya. Inɛ ɛtɛ ta namɛ waa swooŋ ni iwɛwɛ nɛ baa njɛ maa atwa Juda na nda AGWANGWAMA iwɛwɛ.

17Iyi inyɛ ye elele nɛ ta vwɛ ni iyi nɛ ga Manasɛ ndanjɛ na tugwama tu bwa hwɛɛ, keeni iyi elele nɛ baa njɛ, ti iwɛwɛ nɛ baa njɛ hwɛɛ. I 'nyeci shi suu nu utakada shɛrụkwụkwụ shɛ shɛgwuma shu Juda?

18Ga Manasɛ 'wi gana eshi ubwa, ee ni bu nụ ụdatụ ihwɛ ibwɛ, ni itimɛ Uza nɛ aa hwaŋ iyi tuswoswoswo. Nazhɛ ga Amon yɛu ibwɛ yɛ tugwama tu bwa.

Ga Amon shɛ Agwuma Juda
(2 Shɛrụ 33:21-25)

19Ga Amon namɛ shiywa woshi-na-shɛba-shi-yebi te e meci bu, nazhɛ baa yɛ tugwama. Baa yɛ tugwama nu Jɛrusalɛm shiywa shi yebi. Ɛ hiɛŋ izeci bino bwa, ga Mɛshulɛmɛt yɛu Haruz bụtụ bu Jotba.

20Bɛ njɛ AGWANGWAMA iwɛwɛ gana bishi bwa ga Manasɛ.

21Bu 'wa masha me bishi bwa hwɛɛ, baa zhɛbɛ tuwa gana na bishi bwa zhɛbɛ la du.

22Bi jineci AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ogwunukwoshi ubwa, bu 'wa sụ uhwanna wa AGWANGWAMA o.

23Anjɛ-ugondu ubwa imanganɛ bụ, aa kwụnɛ bụ nu umwono ubwa.

24Nazhɛ atwa cɛnjɛ ta ata hwɛɛ sukakanɛ atwa na kwụnɛ agwuma Amon, aa kwụnɛ aŋ du, nazhɛ ee peni Josia yɛu ibwɛ tugwama tu bwa.

25Iyi elele nɛ ta vwɛ, ni iyi nɛ ga Amon ndanjɛ na tugwama tu bwa hwɛɛ, i 'nyeci shi suu nu utakada shɛrụkwụkwụ shɛ shɛgwuma shu Juda.

26Nazhɛ ee ni Amon nu u'uye ubwa na namɛ ni itimɛ Uza. Nazhɛ go Josia yɛu ibwɛ yɛ tugwama tu bwa.

2 Shɛgwuma Shi Yebi 22

Go Josia shɛ Agwuma Juda
(2 Shɛrụ 34:1,2)

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1Go Josia namɛ shiywa shɛ tụndatụ te e meci bu, nazhɛ bee kwuni tugwama tiya. Baa yɛ tugwama nu Jɛrusalɛm shiywa talacɛ-nu-boo-ko. Ɛ hiɛŋ izeci bino bwa ge Jedida, yɛu Adaya bụtụ bu Bozkat.

2Bu ndanɛ AGWANGWAMA iyi nɛ teneni bu cɛŋ, baa njɛ gana na tu ugwunukwoshi ubwa ge Devid njɛ la. Bi genji shi unu wa Agwatana tuhwuga aka elele o.

Ge Hilkia To Utakada Undwa wa Agwatana Ugbe

(2 Shɛrụ 34:8-28)

3Aka na tu go Josia namɛ shiywa umpwa tu baa yɛ tugwama, baa tumwanɛ Shafan yɛu Azalia bụjalụ Mɛshulam na shɛ bi'nyeci bu umwono-ụshɛrɛya, bɛɛ hiɛŋ bụ,

4Zhaga mungo pi Hilkia na shɛ uhiu wo onongbo, mbiso bu maa ga rɛta ukwuribi ata angbaracɛ odubo umwono wa AGWANGWAMA loshogwo na atwa.

5Ga pana uŋ atwa ata untanganɛ ugondu umwono wa AGWANGWAMA, maa e peni uŋ atwa ata a nda ugondu umwono wa AGWANGWAMA maa a nanganganɛ ofwo elele na waa njɛ ufwu.

6Aba shɛ eshebi i'wɛ'wɛ, no omo tuma, to omo tuma ta atayɛ, ne eshebi atayɛ, keeni iwɛ i'wɛ'wɛ tusa, na atayɛ na ee shebi maa a nanganganɛ umwono ata.

7Tɛ hiɛŋ aŋ maa ga a imanganjɛ ukwuribi ata ehi utegeni aŋ o, iwɛnɛ po a njɛ iyi elele te teni cɛŋ na ahaŋsa tụrụmbɛɛ.

8Ge Hilkia, na shɛ uhiu wo onongbo hiɛŋ Shafan na shɛ bi'nyeci, N to utakada Undwa ugbe nu umwono wa AGWANGWAMA. Nazhɛ ge Hilkia peni Shafan utakada ata baa rɛcɛ uŋ.

9Nazhɛ ga Shafan gwure pa agwuma, bɛɛ hiɛŋ bụ, Miaụŋ-mu-ugondu bu mu vwuwa ukwuribi ata namɛ nu umwono wa Agwatana, oo pwonuo atwa na untanganɛ iwɛ ugondu ata umwono wa AGWANGWAMA tɛnda.

10Ga Shafan mbiseneni agwuma, bɛɛ hiɛŋ, Ge Hilkia bunongbo m panɛ utakada uko. Ga Shafan rɛtanjɛ uŋ agwuma.

11Aka na ta agwuma hwụjɛ n-ndumwa mu na mi 'nyeci nu utakada ata undwa, bee dwetweji otogwo ubwa na amɛ-tụhaŋtụ.

12Nazhɛ agwuma peni Hilkia na shɛ bunongbo keeni Ahikam yɛu Shafan keeni Akbo yɛu Maikaya, keeni Shafan bi'nyeci keeni Asaya bundanɛ ba agwuma ugondu unu, bɛɛ hiɛŋ aŋ.

13Zhaga hweyigeni ma iwɛ utakada ata oo to ugbe no olugwo AGWANGWAMA, iwɛ mi keeni iwɛ atwa ga, keeni iwɛ atwa Juda kpaaŋ. Isɛbwɛ nɛ AGWANGWAMA 'yajɛ no tu gembi duwa, iwɛnɛ te eshi tu hwụjɛ shɛ unu n-ndumwa mu na mi 'nyeci nu utakada ga, maa a na nda iyi elele nɛ 'nyeci nu ubwa iwe tu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

14Ge Hilkia, na shɛ bunongbo, na Ahikam, na Akbo, na Shafan, keeni Asaya, zhegeni ga Hulda bigesere ata bo o na shɛ biyikwo Shalum, yɛu Tikva bụjalụ Hahas. Bwolo bwa ga Shalum, ubwa ba ngbaraka umwono ata oo zwono otogwo. Go Hulda tuba namɛ nu Jɛrusalɛm, na shɛ uzhibu ufwo na aka ata, ee mbishi bu n-ndumwa ma ata.

15Go Hulda hiɛŋ aŋ, AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl hiɛŋ, Zhaga mbiso ma bụtụ ata ihiɛ tumwanɛ no ofwo mi maa,

16AGWANGWAMA hiɛŋ, N zhɛ me sugeni cɛnjɛ tu ga keeni atwa na namɛ na tuba hwɛɛ iyi iwɛ gana na ti yee 'nyeci nu utakada ata agwuma Juda rɛcɛ.

17Iwɛnɛ po e n jineci, oo hwoŋzhingono tuwa iturɛre, ɛɛ ishicinjɛ isɛbwɛ mi nu ugondu i'ɛlɛ ya aba, ibɛ po isɛbwɛ ɛtɛ mi yo gorogo na cɛnjɛ ta ata, i zha shɛ kaa yo 'wogo.

18Ama yaa shɛ inɛ agwuma Juda na ihiɛ tumwanɛ maa hi hweyigeni iwɛ pa AGWANGWAMA, zhaga mbiso bu ma maa, AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl hiɛŋ, Tedure nu n-ndumwa ma ata abụ hwụjɛ,

19iwɛnɛ ebi meme zucinje no ofwo mi hwɛɛ ta ahaŋsa bụ, na aka na ta abụ hwụjɛ iwɛ nɛ Ngaa jɛmɛ iwɛ cɛnjɛ tu ga keeni iwɛ atwa na jɛjɛ na tuba, maa epe zhɛ a sha osombo keeni ofwo na ee keleni-unu. N hwụjɛ tutabwa tụ bụ iwɛnɛ ebi dwetweji otogwo bu, abụ n twanɛ u'wo. Gamba AGWANGWAMA N dumwa.

20Iwɛbɛ po Ngɛɛ zhɛ mo lono maa teni e'uye na amɛ-olom. Eshe bu zha shɛ a kwụba iyi iwɛ nɛ Ngɛɛ zhɛ ma shapɛrɛganɛ ya cɛnjɛ tu ga o. Nazhɛ ee gwure ee mbishi agwuma utumwa ata.

2 Shɛgwuma Shi Yebi 23

Go Josia Becinji Tuwa Tɛzhɛba

(2 Shɛrụ 34:3-7,29-33)

1Nazhɛ agwuma tumwanganɛ maa ga suyananɛ bụ n-nyarɛ mu Juda keeni mu na mu Jɛrusalɛm hwɛɛ pu bwa.

2Nazhɛ agwuma, na atwa Juda, na atwa Jɛrusalɛm, to onongbo, te egesere, ta atwa vwɛ, ta atwa na gwụmwatangwụ, ta atwa na gembenji, hwɛɛ aba munji ee zhe nu umwono wa AGWANGWAMA. Nazhɛ agwuma rɛtanjɛ aŋ utakada ata Unu-tutwa, oo to ugbe swɛɛ, nu umwono wa AGWANGWAMA hwɛ hwɛɛ bwa.

3Agwuma shikeni to dongonu atukpa ata, bee shileni AGWANGWAMA unu, bɛɛ hiɛŋ, ubwa zhɛ ba 'wa AGWANGWAMA, ma untangana unu ubwa tụpana hwɛɛ, ti imbisegeni ibwɛ, tu unu ubwa tɛtɛgana, na amɛ ubwa hwɛɛ, to ohwulu ubwa hwɛɛ. Bɛɛ zhɛ du kaa ba nda gana na tu n-ndumwa mu unu ubwa tutwa mi 'nyeci nu utakada ata. Nazhɛ atwa ata hwɛɛ togwu nu bwa nu unu ata bee shiri.

Go Josia 'Wa Imbisegeni Undwa wa Agwatana

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4Nazhɛ agwuma peni Hilkia na shɛ uhiu wo onongbo unu, ta atwa na 'wa bụ, ta
a'iywa odubo, maa gɛ vwɛ i'wɛŋnɛ ɛtɛ aa ndanɛ la tuwa ti Beal, ti inɛ ɛtɛ aa ndanɛ
itɛtɛnuwɛŋ Ashɛra, ti inɛ ɛtɛ aa ndanɛ iyi tuswoswoswo nɛ namɛ na azuba, nɛ ge
zweni nu umwono wa AGWANGWAMA. Nazhɛ agwuma go Josia hwoŋzhinji iŋ
no tupohondo tu Jɛrusalɛm ne shihilo shɛ na shɛ namɛ nu Ulomu Kidron, ee suji
ma'alụ mi ibɛ ee zhe Bɛtɛl.

5Nazhɛ agwuma bwajɛ onongbo ata a zhɛba tuwa, a gata shɛgwuma shi teri la
maa o no hwoŋzhongo iturɛre ne tikpekwu tu Juda keeni tubabɛshɛ tu
Jɛrusalɛm. Baa bwajɛ du ta atwa ata o hwoŋzhingono tuwa ti Beal keeni uwaŋna
keeni upiana keeni mkpasu keeni iyi inyɛ ya azuba nɛ vwɛ iturɛre.

6Nazhɛ bee becinji itɛtɛnuwɛŋ Ashɛra nu umwono wa AGWANGWAMA, bee zhe
nu Ulomu Kidron no tupohondo tu Jɛrusalɛm, bee hwoŋzhinji iŋ apata. Nazhɛ
bee neci iŋ rukwurukwu gana upwupwutu, baa 'wɛŋ ma'alụ mi ibɛ ne e'uye
atalaka.

7Bee hwoŋzhinji du nsumo mu tuwa te eyi, ta ata tu namɛ nu umwono wa
AGWANGWAMA, no ofwo ata eyikwo a ndana itɛtɛnuwɛŋ ɛtɛ Ashɛra i'wɛŋnɛ
tuhwuŋtono.

8Bee suje onongbo elele a na ga namanjɛ na ashɛpwụ Juda, baa njɛ tikpekwu ta
ata onongbo ata go hwoŋzhongo la iturɛre ufwu, te kwuni nu Geba tutu i ci
Biɛshiba. Nazhɛ bee hwuŋzetenji du tikpekwu ta ata tu namanjɛ no shidubo shụ
ụswhɛpwụ, shɛ gata shi duri odubo Joshua na shɛ ugwomina ụshɛpwụ ata.
Shidubo sha ata shɛ namɛ nu u'ala ugwulwo wo odubo na shɛ a na ụshɛpwụ ata.

9Ama onongbo na a nda la iyi ne tikpekwu ta ata, zhe shi nu utukwu-ụrụpɛ wa
AGWANGWAMA na namɛ nu Jɛrusalɛm o, ama a ya du ibrɛd ɛtɛ zasa Ifucingɛ na
miaụŋ-mo-bino ma aba.

10Bee bwereteji du ofwo ata oto-ụrụpɛ ga zhɛba tuwa ta aba, tu gata ɛɛ hiɛŋ Tofɛt
tu na tu namɛ nu Ulomu Bɛn-hinom, iwɛ maa kede bụtụ be elele teji ya tuwa ta
ata ɛɛ hiɛŋ Molɛk ụrụpɛ ni yɛu ibwɛ ye eyi kwo kaa inɛ yo o apata o.

11Bee becinji du idɛkwɛ ɛtɛ shɛgwuma shu Juda shi suje la maa a na taga uwaŋna
ụrụpɛ, igɛtɛ ee tileni to dongonu umwono uhiu uko ugondu na ɛɛ hiɛŋ ga Natan-
mɛlɛk, bee hwoŋzhenji du ihɛŋtu ujasa nɛ ee ge peni aŋ iwɛ tɛzhɛba tu uwaŋna.

12Agwuma hwuŋzetenji otukwu-ụrụpɛ anaa na shɛgwuma shu Juda shi go mo la
ni ihiŋhiŋ umwono Ahab, keeni otukwu-ụrụpɛ anaa na ga Manasɛ go mo la no
okpogwu eyebi, a na namɛ nu umwono wa AGWANGWAMA. Bee neci aŋ apata
gana upwupwutu, baa 'wɛ upwupwutu ata nu Ulomu Kidron.

13Nazhɛ agwuma hwuŋzetenji tikpekwu ta ata go Sụlụmụn mengeni la nu
uwaŋna-banụ Jɛrusalɛm, tuta ti ishɛmɛ ɛtɛ ɛɛ hiɛŋ, Ishɛmɛ-tufwoso iwɛ tɛzhɛba
ti itɛtɛnuwɛŋ ɛtɛ ɛɛ hiɛŋ Ashtorɛt, nɛ shɛ tuwa to o, nɛ kaa shɛ iyi-tupwaŋ, nɛ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

shɛ du tuwa ta Asaidụn, keeni iwɛ Kemosh, na shɛ tuwa tu tupwaŋ ta Amoab keeni iwɛ tuwa ta ata ɛɛ hiɛŋ Molɛk, tu na tɛ shɛ iyi-tupwaŋ ya A'amon.

14Agwuma bwereteji du iyi nɛ ee ge shikecenji aa zhɛba keeni itɛtɛnuwɛŋ Ashɛra, baa supacanjɛ apata no o'umpwo atwa.

15Agwuma go Josia bwereteji du otukwu-ụrụpɛ keeni nsumo ma ata mu ga namanjɛ ne tikpekwu ti Bɛtɛl, mu gata gɛ Jɛroboam yɛu Nebat ata njɛ la maa miaụŋ mi Isrɛl mɛ njɛ iwɛwɛ mo la. Bee bwereteji du utukwu-ụrụpɛ ata namɛ ne bikpekwu bi nya. Bee mushenji du atayɛ ibɛ, bee neci iŋ gana upwupwutu, nazhɛ bee hwoŋzhinji itɛtɛnuwɛŋ Ashɛra.

16Aka na go Josia mbiyanɛ, baa kwụbɛ e'uye na namɛ ne embi ishɛmɛ ɛtɛ, baa tumwanɛ atwa, ɛɛ vwɛ o'umpwo ne e'uye ata, bee hwoŋzhinji o'umpwo ata nu utukwu-ụrụpɛ. Nazhɛ baa njɛ utukwu ata ụrụpɛ te teni cɛŋ nu n-ndumwa mu na AGWANGWAMA dumwa la tedure nu unu bụtụ bwa na jɛmɛ la iwɛ ɛtɛ.

17Nazhɛ agwuma heŋteni atwa oko, bɛɛ hiɛŋ, Atayɛ u'uye aba ta bwa Ngɛɛ kwubɛɛ? Atwa ata jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Atayɛ u'uye bụtụ ata ba Agwatana banɛ la nu Juda, bu gata jɛmɛ la tigesere ti iyi nɛ abɛ njɛ utukwu-ụrụpɛ ata namɛ ni Bɛtɛl.

18Nazhɛ bɛɛ hiɛŋ, Ganga bụ ma; kede bụtụ be elele timengeni o'umpwo ubwa o. Ibɛ po ee genji o'mpwo ubwa keeni o'umpwo bigesere ata banɛ la nu Samaria.

19Go Josia du hwuŋzetenji nsumo ma ata shɛgwuma shi Isrɛl shi mengeni la ne tikpekwu ta ashɛpwụ Samaria, mu gata mi ishicinjɛ isɛbwɛ ya AGWANGWAMA. Bɛ njɛ mụ du gana ata baa njɛ mu na mi Bɛtɛl kpaaŋ.

20Nazhɛ baa kwụnɛ onongbo ata a nda la ugondu no otukwu ata ụrụpɛ namɛ ne tikpekwu ta ata, bee hwoŋzhenji aŋ no o'umpwo atwa. Nazhɛ bee gwuri nu Jɛrusalɛm.

Go Josia Njɛ Isene Iyimɛyɛ Tɛkashɛka
(2 Shɛrụ 25:1-19)

21Nazhɛ agwuma peni atwa ubwa hwɛɛ unu, bɛɛ hiɛŋ, Ndana ma AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ Isene Tɛkashɛka gana na ti yee 'nyeci nu utakada ga unu-tutwa.

22Te kwuni na aka ajɛmɛ-ụshɛrɛya na untanganɛ la atwa Isrɛl, uuwa i ci aka shɛgwuma shi Isrɛl keeni shɛgwuma shu Juda, a ta njɛ shɛ ya Isene Tɛkashɛka gana ata o.

23Ama aka na tu go Josia namɛ shiywa umpwa-na-shɛba-shɛ-tụndatụ tu baa yɛ tugwama, Nazhɛ aa ndanɛ AGWANGWAMA Isene ɛtɛ itɛkashɛka nu Jɛrusalɛm.

AGWANGWAMA ta Nda Isɛbwɛ na Atwa Juda

24Shɛ inɛ ɛtɛ kiri o, go Josia unzeneni ashɛjɛ, na anjɛ-tishino keeni anjɛ-tuwa tu tuswoswoswo keeni iyi-tupwaŋ ye elele nɛ ga namɛ nu Juda keeni Jɛrusalɛm. Bɛ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

njɛ ijɛ ɛtɛ hwɛɛ iwɛ maa ụrɛcɛnga iyi elele nɛ 'nyeci nu utakada ata ge Hilkia na shɛ bunongbo to ugbe nu umwono wa AGWANGWAMA.

25I zasa agwuma na 'wa wa AGWANGWAMA gana Josia o, ta shɛgwuma shɛ na shi hwuri umbe nu bwa, ta ma shɛ na shi lɛ ekwunyi nu bwa o. Bu 'wa AGWANGWAMA na ahaŋsa ubwa oko hwɛɛ, tu ukpahiŋ ubwa hwɛɛ; na tunama tu bwa hwɛɛ, gana na tu undwa Moses 'nyeci.

26Ama okwo ti yaa shɛ gana ata, AGWANGWAMA kaa te genji shi isɛbwɛ ɛtɛ ibwɛ i'wɛtwɛ nɛ ga Manasɛ ishicinjɛ la, nɛ kaa yo gorogo nu Juda o.

27Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ, N zhɛ ma bacɛnga atwa Juda na agba mi gana na Ngee becinji la atwa Isrɛl, maa kede ma kwụuba aŋ ya ne eshe mi o. N zhɛ mo jinoko Jɛrusalɛm, ụshɛpwụ ata Ngee teri la keeni umwono ata mu Ngɛɛ hiɛŋ la apata ɛɛ zhɛ na ma zhɛba.

Ukwunanga Tugwama tu Josia

(2 Shɛrụ 25:20—36:1)

28Iyi elele nɛ ta vwɛ, ni iyi nɛ go Josia ndanjɛ na tugwama tu bwa hwɛɛ, i 'nyeci shi suu nu utakada shɛrụkwụkwụ shɛ shɛgwuma shu Juda?

29Aka na go Josia shɛ agwuma, nazhɛ ga Faro Niko na shɛ agwuma Ijipti munji maa mbiyono agwuma Asiria nu ujasa nu Urefu ata Yufretis. Aka na tu go Josia zhe maa twa nu bwa, nu ujasa ata, ga Faro Niko kwụbɛ Josia, ni Migido baa kwụnɛ bụ.

30Nazhɛ anjɛ-ugondu bwa shepi ru'wo ru bwa ee shiyeni ru nụ ụhaŋtụ ujasa, ee jicinji ru nu Jɛrusalɛm, ee ni bu nu u'uye ubwa u tugwama. Nazhɛ atwa cɛnjɛ ta ata teri Jehoahaz yɛu ibwɛ, ee peni bu tugwama tu bwa.

Ge Jehoahaz Shɛ Agwuma Juda

(2 Shɛrụ 36:2-4)

31Ge Jehoahaz namɛ shiywa woshi-na-shɛba-shɛ-tatụ te e meci bu, nazhɛ baa yɛ tugwama. Baa yɛ tugwama nu Jɛrusalɛm ipiɛnɛ itɛtu. Ɛ hiɛŋ izeci bino bwa ga Hamutal yɛu Jɛrɛmia bụtụ bu Libna.

32Bɛ njɛ AGWANGWAMA iwɛwɛ gana na ogwunukwoshi ubwa njɛ la hwɛɛ.

33Nazhɛ ga Faro Niko shiyeni Jehoahaz nu umwono-tishi na namɛ ni Ribla na cɛnjɛ tu Hamat maa kede sha ya agwuma Jɛrusalɛm o. Nazhɛ baa mụnɛ atwa Juda ụdalụ na maa a na tụpa bụ azụrụfa atalɛnt dipi-yebi keeni azhɛnarɛya utalɛnt uko.

34Ga Faro Niko agwuma ata Ijipti peni Eliakim yɛu Josia tugwama te bishi bwa go Josia, bee sheyinji izeci Eliakim ti ga Jehoiyakim. Ama tuba bi shepi Jehoahaz bee hwuri Ijipti, apata bee 'wi.

35Ge Jehoiyakim ba tụpa Faro ụdalụ na azụrụfa keeni azhɛnarɛya. Ge Jehoiyakim lesheji ụdalụ na cɛnjɛ ta ata maa tụpa Faro, gana na ga Faro peni bu unu. Bee

© 2008 Bible Society of Nigeria.

leshiji azụrụfa keeni azhɛnarɛya na atwa ata te teni cɛŋ gana na ta bụtụ bụtụ shɛ bɛzhɛgba iwɛ maa pana Faro.

Ge Jehoiyakim shɛ Agwuma Juda
(2 Shɛrụ 36:5-8)

36Ge Jehoiyakim namɛ shiywa woshi-na-shɛba-shɛ-ta te e meci bu, nazhɛ baa yɛ tugwama, Baa yɛ tugwama nu Jɛrusalɛm shiywa umpwa-nu-boo-ko. Ɛ hiɛŋ izeci bino bwa ge Zebida yɛu Pɛdaya bụtụ bu Ruma.

37Bɛ njɛ AGWANGWAMA iwɛwɛ gana na ogwunukwoshi ubwa njɛ la hwɛɛ.

2 Shɛgwuma Shi Yebi 24

1Aka na ge Nɛbukadnɛza agwuma Babulon yɛ tugwama, nazhɛ baa sukakanɛ cɛnjɛ tu Juda nu ujasa, baa njɛ Jehoiyakim na shɛ agwuma Juda yɛu ibwɛ ugondu, shiywa shɛ-tatụ. Ama ge Jehoiyakim ishijɛ boo to ya tigezhe, baa lacɛ maa sha ya yɛu-ugondu Nɛbukadnɛza.

2Iwɛnɛ po AGWANGWAMA tumwanɛ ejeshi Akaldia keeni a na Siria, ta a na Moab keeni ejeshi A'amon maa a sukakanɛ Juda, maa e hwuŋzhi uŋ, gana na ta AGWANGWAMA dumwa la nu unu we egesere a na shɛ miaụŋ mu bwa mu ugondu.

3Ijɛ jiteni ga atwa Juda, gana na ta AGWANGWAMA keleni la atwa Juda unu, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma bacɛnga aŋ maa kede ma kwụba aŋ ya kwukwuŋ ne eshe mi, iwɛ iwɛwɛ ye elele nɛ ga Manasɛ njɛ la hwɛɛ,

4keeni iwɛ atwa tiririri ufwugwo a na baa kwụnɛ. I kwụlanɛ shɛ kaa AGWANGWAMA maa gangana bụ iwɛwɛ ɛtɛ o.

5Iyi elele nɛ ta vwɛ, ni iyi nɛ ge Jehoiyakim ndanjɛ na tugwama tu bwa hwɛɛ, i 'nyeci shi suu nu utakada shɛrụkwụkwụ shɛ shɛgwuma shu Juda?

6Ge Jehoiyakim 'wi gana eshi ubwa, nazhɛ yɛu ibwɛ ge Jehoiyakin yɛ tugwama tu bwa.

7Agwuma Ijipti kaa beni shi ya na cɛnjɛ tu bwa maa sukakana atwa nu ujasa o, iwɛnɛ ta agwuma Babulon loshigwo la cɛnjɛ tu bwa te kwune ni isese Ijipti tutu Urefu Yufretis.

Ge Jehoiyakin Shɛ Agwuma Juda
(2 Shɛrụ 36:9,10)

8Ge Jehoiyakin namɛ shiywa umpwa-na-shɛba-shɛ-tụndatụ te e meci bu, nazhɛ bee kwuni tugwama tiya. Baa yɛ tugwama nu Jɛrusalɛm ipiɛnɛ itɛtu. Ɛ hiɛŋ izeci bino bwa ge Nehushta, yɛu Ɛlnatan bụtụ bu Jɛrusalɛm.

9Ge Jehoiyakin njɛ AGWANGWAMA iwɛwɛ, gana na te bishi bwa njɛ la hwɛɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10Na aka ata ibɛ eberezhe ejeshi Nɛbukadnɛza agwuma Babulon munji ee zhe ee hweri Jɛrusalɛm.

11Na aka ata te e hweri Jɛrusalɛm, na aka ata du gɛ Nɛbukadnɛza zhe Jɛrusalɛm ni ikɛnyi ibwɛ.

12Nazhɛ ge Jehoiyakin agwuma Juda, keeni bino bwa, ta anjɛ-ugondu ubwa, te eberezhe ejeshi ubwa, keeni n-nyarɛ mu bwa, e zhe no ofwo Nɛbukadnɛza agwuma Babulon, ee meme peni bu. Gɛ Nɛbukadnɛza 'imɛ aŋ, ge Jehoiyakin ulwa shiywa shɛ tụndatụ tu baa yɛ tugwama na aka ata, bee kepi bu nu umwono-tishi.

13Nazhɛ bee suji uduciya we elele na ge zweni nu umwono wa AGWANGWAMA, keeni iyi ibiye ye elele nɛ ga namɛ ni ihwɛ ya agwuma, bee bwereteji agbamgbam azhɛnarɛya, na go Sụlụmụn njɛ la maa a nama nu umwono wa AGWANGWAMA, nu gana na ta AGWANGWAMA dumwa la.

14Nazhɛ baa 'imɛ atwa Jɛrusalɛm bee suji aŋ hwɛɛ, te eberezhe ejeshi aba, ta atwa aba a na ga 'yajɛ ukpahiŋ nu ujasa hwɛɛ, ta anjɛ-ugondu i'ɛlɛ, ta alụma, semi atwa na tukofwo ta aba tu wumanjɛ kiri bee weŋpeni. Ufwugwo wa atwa na bee suji namɛ igbɛɛ-itɛ (10,000).

15Gɛ Nɛbukadnɛza 'imɛ Jehoiyakin, keeni bino bwa, te eyikwo ubwa, te ehiu anjɛ-ugondu ubwa keeni n-nyarɛ mɛ cɛnjɛ ta ata, keeni ehiu Juda hwɛɛ, bee suji aŋ bee hwuri Babulon na aba.

16Agwuma gɛ Nɛbukadnɛza 'imɛ atwa na ga 'yajɛ ukpahiŋ nu ujasa hwɛɛ. Ufwugwo wa aba namɛ igbɛɛ-itɛtu-na-akpakwụ-a-ta, (7,000) ta anjɛ-ugondu i'ɛlɛ, ta alụma, ufwugwo wa aba namɛ akpakwụ-a-ta (1,000), aba shɛ atwa na 'yajɛ ikɛnyi a na kaa eri a nda ujasa, aba bee suji bee hwuri.

17Gɛ Nɛbukadnɛza peni bishi Jehoiyakin bu ko na ɛɛ hiɛŋ ga Matania tugwama tu Jehoiyakin, bee sheyinji izeci Matania tu ga Zɛdɛkia.

Gɛ Zɛdɛkia shɛ Agwuma Juda

(2 Shɛrụ 36:11,12; Jɛrɛ 52:1-3a)

18Gɛ Zɛdɛkia namɛ shiywa woshi-nu-boo-ko te e meci bu, nazhɛ bee kwuni tugwama tiya. Baa yɛ tugwama nu Jɛrusalɛm shiywa umpwa-nu-boo-ko. Ɛ hiɛŋ izeci bino bwa ga Hamutal, yɛu Jɛrɛmia bụtụ bu Libna.

19Bɛ njɛ AGWANGWAMA iwɛwɛ, gana na ge Jehoiyakim njɛ la hwɛɛ.

20Iwɛ isɛbwɛ nɛ AGWANGWAMA a nda na atwa Jɛrusalɛm, keeni atwa Juda, ibɛ po ijɛ kpaaŋ vwutengeni aŋ, ibɛ du kaa po bee gereteji aŋ, maa e beni na agba ubwa.

2 Shɛgwuma Shi Yebi 25

E Hwuŋzhi Jɛrusalɛm

(2 Shɛrụ 36:13-21; Jɛrɛ 52:3b-11)

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

1Ti gɛ Zɛdɛkia yɛ tugwama tu bwa, yaa namɛ shiywa shi cinjishi, nazhɛ gɛ Nɛbukadnɛza agwuma Babulon, keeni ejeshi ubwa hwɛɛ munji, ee zhe ee jwe ugba wa aba no tupohondo tu uba Jɛrusalɛm. Ee hweri uŋ uuwa oo rungwutwonu nụ ụjita umpwa nu upiana Bu'umpwa.

2Gana ata aa uranjɛ ụshɛpwụ ata tuhwala, uuwa i ci aka na gɛ Zɛdɛkia ulwa shiywa umpwa-nu-boo-ko tu baa yɛ tugwama.

3Imunɛ i'wɛtwɛ layɛ nụ ụshɛpwụ ata tu upiana Bineshi namɛ Jitɛ icinjishi, iwɛbɛ po atwa gwushiji shi ya iyimɛyɛ maa a yɛ.

4Ibɛ po ee bweji uba ụshɛpwụ ata, nazhɛ agwuma keeni ejeshi gezhiji hwɛɛ aba nụ ụjita, ee duri odubo ata namɛ na ashashɛ ụshɛpwụ ni itimɛ ɛtɛ ya agwuma aa hwaŋ iyi tuswoswoswo. Gana na ta Akaldia rungwutwonu ụshɛpwụ ata hwɛɛ, ibɛ po ee duri uhwaŋna Araba.

5Ama ejeshi Babulon urigeni agwuma gɛ Zɛdɛkia, ee vwuteni bu nu udadarɛ Jɛriko, Nazhɛ ejeshi ubwa gezhiji hwɛɛ ee genji bu.

6Ta a 'imɛ ya agwuma, aa shapɛ bụ pa agwuma Babulon ni Ribla, nazhɛ agwuma Babulon jɛmɛ ụshɛrɛya ubwa.

7Nazhɛ aa kwụnɛ miaụŋ mi Zɛdɛkia me eyi ne eshe ubwa. Nazhɛ ee hwuceci eshe Zɛdɛkia, oo to bu ogbo ɛtumburɛ, aa shapɛ bụ nu Babulon.

E Hwuŋzhi Jɛrusalɛm tu Umwono wa Agwatana

(Jɛrɛ 52:12-23)

8Aka na tu upiana Butana ulwa Jitɛ cenje, gɛ Nɛbukadnɛza ulwa tuba shiywa umpwa-na-shɛba-shi-cinjishi tu baa yɛ tugwama tu bwa. Ge Nebuzaradan na shɛ bupeni ba agwuma ahaŋsa, keeni uhiu wa anjɛ-ugondu agwuma Babulon zhe Jɛrusalɛm.

9Nazhɛ bee hwoŋzhinji umwono wa AGWANGWAMA, keeni ihwɛ ya agwuma, keeni shimwono shi Jɛrusalɛm hwɛɛ, bee hwoŋzhinji du shimwono shɛ na shi gembenji hwɛɛ nu ulwa.

10Ibɛ po ejeshi Babulon kpaaŋ a na zhagajɛ nu uhiu ata wa angbaracɛ agwuma hwuŋzetenji uba ata rungwutwonu Jɛrusalɛm.

11Ge Nebuzaradan na shɛ uberezhe wa atwa na shɛ angbaracɛ agwuma suji atwa na ga vwɛ nu Jɛrusalɛm, keeni atwa na go hwulwo la pa agwuma Babulon keeni atwa vwɛ hwɛɛ, bee hwuri nu Babulon na aba.

12Ama uhiu we ejeshi ata genji atwa oko a na tukofwo ta aba tu hwuri atwa vwɛ hwɛɛ na cɛnjɛ ta ata, maa a nama na atwa na a nangangana shifwafwa keeni ahwɛŋ itimɛ.

13Akaldia bwereteji atukpa ata ɛtumburɛ ge shikekeni nu umwono wa AGWANGWAMA, keeni ikɛgbɛ ɛtɛ keeni okwokwo ata ga namɛ nu ukpogwu

© 2008 Bible Society of Nigeria.

umwono wa AGWANGWAMA rukwurukwu, nazhɛ ee suji ɛtumburɛ ata hwɛɛ ee hwuri Babulon.

14Nazhɛ ee suji nkwasha, keeni n-ngowo keeni shilumakeshi sha ata aa nda ugondu no tuzuzu ta asụtụla, keeni ekwoshi keeni agbamgbam ɛtumburɛ elele na aa nda uhwara nu umwono wa Agwatana.

15Nazhɛ uhiu wa a'iywa suji du ejejebi ata aa ga tala ulwa keeni agbamgbam ata gembenji keeni iyi nɛ aa njɛ na azhɛrnarɛya tụrụmbɛɛ keeni azụrụfa tụrụmbɛɛ.

16Atukpa ata ɛtumburɛ eyebi keeni okwokwo ata a'wụtụ, ni ikɛgbɛ ɛtɛ go Sụlụmụn shikecenji la nu ukpogwu umwono wa AGWANGWAMA, uhwuleji tumanga.

17Uzoto utukpa ata uko ụ shɛ avwuna woshi-na-ba-e-cenje, ukwukwusu ata aa njɛ nɛ ɛtumburɛ agata ee peteni na azuba atukpa ata, uzoto ubwa ụ shɛ avwuna eneshi-na-ashashɛ. I 'yajɛ agbahwụ ụ tụpatakwụ keeni ukwukwusu apomɛgranati na aa njɛ nɛ ɛtumburɛ, ee peteni ni ihiŋhiŋ atukpa ata eyebi.

A Njɛ Umwono wa AGWANGWAMA Ufwu Hwɛɛ

(Jɛrɛ 52:24-27)

18Nazhɛ uhiu wa angbaracɛ ata, suji ata Seraya na shɛ uhiu wo onongbo keeni Zɛfania na 'wa bụ keeni ehiu a'iywa shidubo, aba tatụ, baa njɛ aŋ ajama umwono-tishi.

19Bee teri bụtụ bu ko na amɛ atwa na ga shɛwa uhiu we ejeshi cebe keeni atwa a ta, a na a pana agwuma ahaŋsa, a na aa kwụbɛ nụ ụshɛpwụ ata, keeni bi'nyeci bu uberezhe we ejeshi na bo sotulonu atwa cɛnjɛ ta ata keeni atwa cɛnjɛ ta ata dupu-ne-eshe-umpwa a na namɛ nụ ụshɛpwụ ata.

20Nazhɛ ge Nebuzaradan na shɛ uhiu wa angbaracɛ, suji aŋ pa agwuma Babulon ni Ribla.

21Ibɛ po agwuma Babulon kwụnɛ aŋ ni Ribla ata namɛ na cɛnjɛ tu Hamat. Gana ee suji atwa Juda na cɛnjɛ ti nya ta.

A Kwụnɛ Gɛdalia na shɛ Ugwomina Juda

(Jɛrɛ 40:7-9; 41:1-3)

22Gɛ Nɛbukadnɛza teri Gɛdalia yɛu Ahikam, bụjalụ Shafan, maa sha ugwomina wa atwa na bɛɛ gɛnjɛ na cɛnjɛ tu Juda.

23Aka na te eberezhe ejeshi, ta atwa vwɛ aba a na ta mama 'yajɛ nu Juda hwɛɛ, hwụjɛ maa agwuma Babulon teri Gɛdalia maa sha Ugwomina wa aba, aa zhajɛ pi Gɛdalia ni Mizpa. Atwa na zhe pu bwa na: ge Ishmɛl yɛu Netania, no Johanan yɛu Karia, ne Seraya yɛu Tanhumɛt bụtụ bu Netofa keeni Jɛzania bụtụ bu Meaka.

24Nazhɛ gɛ Gɛdalia shileni atwa ata unu, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Ta nda ma inyɛsɛ ye ehiu atwa Babulon o, nama ma na cɛnjɛ tu ga, hi na ndana agwuma Babulon iyi, iyi elele kaa zhɛ ma hiɛ zhɛmana.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

25Ama ge Ishmɛl yɛu Netania na shɛ bụjalụ Elishama na shɛ ụlamụ tugwama, suji atwa umpwa be zhe baa kwụnɛ Gɛdalia nu upiana Bicenje keeni Eju keeni atwa na shɛ Akaldia a na namɛ no ofwo Gɛdalia ni Mizpa.

26Ibɛ po atwa na ta vwɛ, ta atwa ticwɛŋ cwɛŋ, ta atwa na gembenji keeni eberezhe ejeshi gezheji hwɛɛ, ee hwuri Ijipti, iwɛnɛ inyɛsɛ ya Akaldia shɛ aŋ.

Ge Jehoiyakin Banɛ nu Umwono-tishi
(Jɛrɛ 52:31-34)

27Aka na ti ge Jehoiyakin agwuma Juda ulwa shiywa talacɛ-na-shɛba-shi-cenje nu umwono-tishi, nazhɛ ge Ivil-mɛrodak agwuma Babulon hieci inyɛmɛnyɛmɛ Jehoiyakin agwuma Juda, bɛɛ bɛcinjɛ bụ nu umwono ata tishi ni Jitɛ woshi-ni-bɛ-cenje nu upiana Bu'umpwa-nu-ba-yebi. Uywa gatata du ge Ivil-mɛrodak yɛ tugwama.

28Ge Ivil-mɛrodak jɛmɛ n-ndumwa mi biye nu bwa, bee peni bu du idwɛtwɛ tugwama nɛ 'yajɛ ụjɛrụma uhwuri inɛ ya atwa vwɛ nu Babulon.

29Nazhɛ ge Jehoiyakin vwoceji i'wɛŋnɛ ibwɛ umwono-tishi, baa ya ya iyimɛyɛ na agwuma ɛgbɛɛ tutu i ci tu'wo tu bwa.

30Agwuma ata a tụpa bụ alụbashɛ ubwa keeni iyi nɛ shɛ urobwo ubwa, iyi-heri uuwa boo to 'wo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1 Shɛrụkwụkwụ Shi Hiiŋ

1 Shɛrụkwụkwụ Shi Hiiŋ 1

Ti'nyeci ta Shɛrụkwụkwụ te kwune na Adam I Ci Abraham

1Ga Adam meci sɛt, gɛ sɛt meci Inosh, ge Inosh meci Kenan,

2ge Kenan meci Mehelalel, ge Mehelalel meci Jerɛd,

3ge Jerɛd meci Inok ata du meci Mɛtusɛla; gɛ Mɛtusɛla meci Lamɛk,

4ata meci Noa. Ga Noa meci miaụŋ-me-eyi mụ tatụ: gɛ Shɛm, na Ham keeni Jafɛt.

5Miaụŋ-me-eyi mu Jafɛt na: go Gomɛ, na Magog, na Madai, na Javan, no Tubal, ne Mishɛk keeni Tiras.

6Miaụŋ-me-eyi mu Gomɛ na: ga Ashkɛnaz, ne Difat keeni Togama.

7Miaụŋ-me-eyi mu Javan na: ge Elaisha, na Tashish, ne Kitim keeni Rodanim.

8Miaụŋ-me-eyi mu Ham na: go Kush, ne Mizraim, no Put keeni Kenana.

9Miaụŋ-me-eyi mu Kush na: ge Seba, na Havila, na sabta, na Rama keeni Sabteka. Miaụŋ-me-eyi mu Rama na: ge Sheba keeni Dedan.

10Go Kush meci Nimrod, ubwa shɛ bụtụ ata bu ukpahiɛŋ na beni la urishi na cɛnjɛ tu unyizo hwɛ hwɛɛ.

11Ajalalo Ijipti na: ga Alud, na Anam, ne Elehab, na Anaftu,

12na Apatrus, na Akaslu. No olugwo aba Afilistia na Akafto banɛ.

13Miaụŋ mi Kenan me eyi na: ga Saidụn na shɛ yɛu ibwɛ ihiiŋ keeni Hɛt,

14nɛ Ɛjɛbus, na A'amon, na Agigash,

15nɛ Ɛhiv, na A'aki, ta Asain,

16na A'avad, ta Azema keeni Ahamat.

17Miaụŋ-me-eyi mi Shɛm na: ge Elam, na Ashu, na Apakshad, no Lud, na Aram, no Uz. No Hul, ne Gete keeni Mishɛk.

18Ga Apakshad meci Shela, ge shela meci Ebɛ.

19Ge Ebɛ meci miaụŋ-me-eyi mi yebi; oo po inɛ ike izeci ti gɛ Pɛlɛg. Iwɛnɛ po na aka ubwa atwa unyizo bogotogwu. Oo po inɛ iyebi izeci tu go Joktan.

20Miaụŋ-me-eyi mu Joktan na: ga Almodad, nɛ Shɛlɛf, na Hazamavɛt, nɛ Jɛra,

21na Hadoram, no Uzal, ne Dikla,

22ne Ebal, na Abimaɛl, ne Sheba,

23no Ofi, na Havila keeni Jobab. Atwa ga hwɛɛ aba shɛ ajalalo Joktan.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

24Amwamwa na kwune nɛ Shɛm uuwa i ci Abraham na: gɛ Shɛm, na Apakshad, ne Shela,

25ne Ebɛ, nɛ Pɛlɛt, ne Reu,

26ne Serug, na Naho, ne Tera,

27keeni Abram (na du ɛɛ hiɛŋ ya ga Abraham).

Umwamwa Ishmɛl na
(Umoz 25:12-16)

28Ga Abraham meci miaụŋ-me-eyi mi yebi, ga Azik abana Ishmɛl.

29Miaụŋ-me-eyi mi Ishmɛl na: ge Nebaiot (ubwa shɛ yɛu Ishmɛl ihiiŋ), ne Keda, na Abil, ne Mibsam,

30na Duma, na Masa, na Hadad, ne Tema,

31ne Jetu, na Nafish keeni Kɛdɛma.

32Ga Abraham zeni la biyikwo bi nya, na ɛɛ hiɛŋ gɛ Kɛtura, bu metenji bu miaụŋ-me-eyi mi cihiŋ: ge Zimra, no Jokshan, ne Midan, ne Midian, ne Ishbak keeni Shua. Go Jokshan meci miaụŋ-me-eyi mi yebi; ge Sheba keeni Didan.

33Ge Midian meci miaụŋ-me-eyi mu ta: ge Ifa, ne Ifɛ, na Hanok, na Abida keeni Ildea.

Umwamwa Isụ na
(Umoz 36:1-19)

34Yɛu Abraham ga Azik meci miaụŋ-me-eyi mi yebi, ge Isụ ne Isrɛl.

35Miaụŋ-me-eyi mi Isụ na: gɛ Ɛlifaz ne Reuyɛl, nɛ Jɛush, na Jalam keeni Kora.

36Gɛ Ɛlifaz, ubwa shɛ ugwunukwoshi wa atwa ga: ge Teman, no Oma, ne Zefi, na Gatam, ne Kenaz ne Tima keeni Amalɛk.

37Ge Reuyɛl tuba shɛ ugwunukwoshi wa ata Nehat, ne Zera, na Shama, keeni Miza.

Atwa na namɛ la ni Idụm hiiŋ
(Umoz 36:20-30)

38Miaụŋ-me-eyi mi Sei na: go Lotan, no shobal, ne Zibeon, na Ana, ne Dishon ne Ezɛ keeni Dishan.

39Miaụŋ-me-eyi mu Lotan na: go Hori keeni Homam. (Go Lotan 'yajɛ bụngwụfwụ na ɛɛ hiɛŋ ge Timna.)

40Miaụŋ-me-eyi mu Shobal na: ga Alian, na Manahat, ne Ebal, nɛ Shɛfi keeni Onam. Ge Zibeon 'yajɛ miaụŋ-me-eyi mi yebi: ga Aiya keeni Ana.

41Miaụŋ-me-eyi mu Ana na: ge Dishon, miaụŋ mi Dishon na: ga Hamran, ne Eshban, ne Itran keeni Keran.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

42Miaụŋ-me-eyi mi Ezɛ na: ge Bilhan, ne Zeavan keeni Jeakan, Miaụŋ mi Dishan
na: go Uz keeni Aran.

Shɛgwuma shi Idụm
(Umoz 36:31-43)

43Shɛgwuma shɛ ga shɛba shɛ yɛ la tugwama ni Idụm hiiŋ tobwolo shɛgwuma
shɛ ta zasaba la ni Isrɛl o: Ge Bela yɛu Beo na banɛ ni Dinhaba.

44Ti ge Bela 'wi, nazhɛ go Johab yɛu Zera na banɛ nu Bozra yɛ tugwama no
ohwolu ubwa.

45Tu go Jobab 'wi, nazhɛ go Husham na banɛ nu uzhibu Teman yɛ tugwama no
ohwolu ubwa.

46Tu ga Husham 'wi, nazhɛ ga Hadad yɛu Bedad na banɛ na Avit yɛ tugwama no
ohwolu ubwa. (Ubwa lasụ la Amidia nu ujasa na ee jeshi nu u'una wa Amoab).

47Tu ga Hadad 'wi, nazhɛ ga Samla na banɛ nu Masrɛka yɛ tugwama no ohwolu
ubwa.

48Tu ga Samla 'wi, nazhɛ ga Shual na banɛ nụ ụdakwụ Urefu Rehobot yɛ
tugwama no ohwolu ubwa.

49Tu ga Shual 'wi, nazhɛ ge Beal-hanan yɛu Akbo yɛ tugwama no ohwolu ubwa.

50Ti ge Beal-hanan 'wi, nazhɛ ga Hadad na banɛ nu Pau, yɛ tugwama no ohwolu
ubwa. (Ɛ hiɛŋ biyikwo bwa ge Mehetabɛl, yɛu Matrɛd na shɛ bujalụ Mezahab).

51Ga Hadad 'wi du. Shɛgwuma shi Idụm na: ge Timna, na Alva, nɛ Jɛtɛt

52no Oholibama, ne Ela, ne Pinon,

53ne Kinaz, ne Teman, ne Mibza,

54na Magdiɛl keeni Iram.

1 Shɛrụkwụkwụ Shi Hiiŋ 2

Miaụŋ-me-eyi mi Jekob ata Ɛɛ Hiɛŋ ge Isrɛl na
(Umoz 35:23-26)

1Miaụŋ-me-eyi mi Isrɛl na: gɛ Rubɛn, ne Simion, ne Livai, na Juda, ne Isaka, ne
Zebulon,

2na Dan, no Josɛf, nɛ Bɛnjamin, na Naftali, na Gad keeni Ashɛ.

3Miaụŋ-me-eyi mu ta go Juda meci hwɛ hwɛɛ. Biyikwo bwa ga Bat-shua, bu gata
shɛ yɛu ya atwa Kenan metenji bu miaụŋ-me-eyi mụ tatụ: gɛ Ɛ, no Onan, keeni
Shela. Agwangwama tuba kwụnɛ yɛu ɛtɛ ibwɛ ye eyi ihiiŋ gɛ Ɛ, iwɛnɛ tu baa shɛ
ugworozwo ne eshe AGWANGWAMA.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

4Go Juda meci du miaụŋ-me-eyi mi yebi nu ụtashɛ ubwa ga Tama, gɛ Pɛrɛz abana Zera.

5Gɛ Pɛrɛz meci miaụŋ-me-eyi mi yebi, gɛ Hɛzron keeni Hamul.

6Miaụŋ-me-eyi mi Zera na: ge Zera meci miaụŋ-me-eyi mu ta: ge Zimri, ne Etan, ne Heman, na Kalkol keeni Darida.

7Yɛu-ye-eyi Kami na: ga Aka, na kpɛnjɛ la atwa Isrɛl Abara-ne-ebe na aka oko, iwɛnɛ bee zunji iyi nɛ ee ge shileni Agwatana.

8Ge Etan meci yɛu-ye-eyi ike gba, ibɛ shɛ ga Azaria.

9Miaụŋ-me-eyi mi Hezron na: ge Jeramiɛl, na Ram keeni Kalɛb.

10Te kwune na Ram uuwa i ci Jɛsi: ga Ram meci Aminadab, ga Amidab meci Neshon na shɛ Agwuma ụlamụ Juda.

11Ge Neshon meci Salmon, ga Salmon meci Boaz.

12Go Boaz meci Obɛd, nazhɛ go Obɛd meci Jɛsi.

13Gɛ Jɛsi meci miaụŋ-me-eyi mi cenje: ge Eliab, na Abinadab, na Shama,

14ne Netanɛl, na Radai,

15no Ozɛm keeni Devid, gana aa mama 'wanụ na tumata ta.

16Bu meci du miaụŋ-mo-o mi yebi, gɛ Zɛruwia na Abigail. Yɛu Jɛsi yo o meci miaụŋ-me-eyi mu tatụ: ga Abishai, no Joab keeni Asahɛl.

17Yɛu ibwɛ yo o ga Abigail cɛnɛ Jɛtɛ, na shɛ ụlamụ Ishmɛl, ee meci yɛu-ye-eyi nɛ ɛɛ hiɛŋ ga Amasa.

Umwamwa Hezron na

18Yɛu Hezron ye eyi ga Kalɛb zeni Azuba, ee meci yɛu-yo-o nɛ ɛɛ hiɛŋ ge Jeriot. Bu meci sasana miaụŋ-me-eyi mu tatụ: ge Jeshɛ, no Shobab keeni Adon.

19Na aba na tu ga Azuba 'wi, ibɛ ga Kalɛb zeni Ifrat, ee meci yɛu-ye-eyi nɛ oo po izeci tu go Hu.

20Go Hu meci Uri, go Uri meci Bezalɛl.

21Aka na ti ge Hezron ci shiywa dupu-ne-eshe-umpwa (60) te e meci bu, bee zhe bee weci ni yɛu Maki, na shɛ bishi Giliad bee zeni bu. Ee meci yɛu-ye-eyi nɛ ɛɛ hiɛŋ gɛ Sɛgub,

22gɛ Sɛgub meci yɛu-ye-eyi nɛ ɛɛ hiɛŋ ga jai, ga Jai untanganɛ ashɛpwụ a'wụtụ a'wụtụ woshi-na-ba-atatụ nu ukpeleshi cɛnjɛ ti Giliad.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

23Ama gɛ Gɛshu keeni Aram leshiji ashɛpwụ aba a'wụtụ dupu-ne-eshe-umpwa (60) hwɛɛ ta ashɛpwụ Havot-jai keeni Kenat, ta ashɛpwu na hogogonu aŋ. Atwa na namɛ apata hwɛɛ aba, a shɛ ajalalo Maki bishi Giliad.

24Na aba na ti ge Hezron 'wi, yɛu ibwɛ ye eyi ga Kalɛb zeni Ɛfrat bululo bishi bwa. Ee meci yɛu-ye-eyi nɛ ɛɛ hiɛŋ ga Ashu, na shɛ bishi ba atwa na ɛɛ hiɛŋ Atekoa.

Umwamwa Jɛramiɛl na

25Gɛ Jɛramiɛl na shɛ yɛu Hezron, ihiiŋ meci miaụŋ-me-eyi mu ta: ga Ram yɛu ibwɛ ihiiŋ, no Buna, no Oren, no Ozɛm keeni Ahija.

26Gɛ Jɛramiɛl 'yajɛ biyikwo bi nya na ɛɛ hiɛŋ ga Atara, ubwa meci Onam.

27Ga Ram meci miaụŋ-me-eyi mu tatụ: ge Meaz, na Jamin keeni Ekɛ.

28Go Onam meci miaụŋ-me-eyi mi yebi: ga Shamai keeni Jada, ga Shamai du meci miaụŋ-me-eyi mi yebi: ga Nadab keeni Abishu.

29Ga Abishu zeni biyikwo na ɛɛ hiɛŋ ga Abihail, ee meci miaụŋ-me-eyi mi yebi: ga Aban keeni Molid.

30Batagwụ Abishu ga Nadab meci du miaụŋ-me-eyi mi yebi: gɛ Sɛlɛd na Apaim, ama ga Sɛlɛd meci shi yɛu ye elele nazhɛ bee 'wi o.

31Ga Apaim meci Ishi, ge Ishi meci Sheshan, ge Sheshan tuba meci Alai.

32Ga Jada buhongwu Shamai meci miaụŋ-me-eyi mi yebi: gɛ Jɛtɛ keeni Jonatan, ama gɛ Jɛtɛ meci shi yɛu ye elele nazhɛ bee 'wi o.

33Go Jonatan meci miaụŋ-me-eyi mi yebi: gɛ Pɛlɛt na Zaza. Atwa ga hwɛɛ a shɛ ajalalo Jeramiɛl.

34Ge Sheshan meci shi miaụŋ-me-eyi o. Miaụŋ-mo-o kiri bee meci. Bɛ 'yagajɛ bujama bu ko na shɛ bụtụ bi Ijipti, ɛɛ hiɛŋ ga Jaha.

35Ge Sheshan shepi yɛu ibwɛ yo o ike bee peni bujama ata bee zeni. Ee meci yɛu-ye-eyi ike nɛ ɛɛ hiɛŋ ga Atai.

36Ga Atai meci Natan, ga Natan meci Zabad,

37ga Zabad meci Iflal, ge Iflal meci Obɛd,

38go Obɛd meci Jehu, ge Jehu meci Azaria,

39ga Azaria meci Hɛlɛz, gɛ Hɛlɛz meci Eliasa

40ge Eliasa meci Sismai, ge Sismai meci Shalum,

41ga Shalum meci Jekamia, ge Jekamia meci Elishama.

Umwamwa Kalɛb Unya na

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

42Miaụŋ-me-eyi mu Kalɛb batagwụ Jeramiɛl na: ɛ hiɛŋ izeci inɛ ihiiŋ ge misha. Ge Misha meci Zif, ge Zif meci Marisha, ga Marisha meci Hibron.

43Miaụŋ-me-eyi mi Hibron na: go Kora, na Tapua, ne Rekɛm keeni Shema.

44Ge Shema meci Raham, ga Raham meci Jokiam. Ge Rekɛm na shɛ batagwụ Shema meci Shamai,

45ga Shamai meci Maon, ga Maon meci Bɛt-zu.

46Ga Kalɛb 'yajɛ biyikwo bu ko bu magɛgashɛ, ɛɛ hiɛŋ ge Ifa, bu meteneni miaụŋ-me-eyi mu tatụ nu bwa: ga Haran, no Moza keeni Gazɛz. Ga Haran du meci yɛu nɛ boo po izeci tu ga Gazɛz.

47Bụtụ bu ko na ɛɛ hiɛŋ ga Jadai meci miaụŋ-me-eyi mi cihiiŋ: ge Regɛm, no Jotam, ne Geshan, nɛ Pɛlɛt, ne Ifa keeni Sheaf.

48Ga Kalɛb 'yaganane biyikwo bu ko bu magɛgashɛ, ɛɛ hiɛŋ ga Meaka, bee metenji bu miaụŋ-me-eyi mi yebi: ge Shebe keeni Tihana.

49Biyikwo ata meteneni du miaụŋ-me-eyi na aka oko, aba shɛ ga Sheaf na jwe ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ Madmana; keeni Sheva na jwe ashɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ Makbena keeni Gibia. Ga Kalɛb meci yɛu-yo-o nɛ ɛɛ hiɛŋ ga Aksa.

50Ajalalo Kalɛb na sasana: Go Hu ubwa shɛ yɛu ibwɛ ihiiŋ, ɛ hiɛŋ biyikwo Hu ge Ifrat. Yɛu-ye-eyi Hu, ubwa jwe ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ Kiriat-jiarim,

51yɛu ibwɛ iyebi ga Salma, ubwa jwe ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ Bɛtlɛhɛm, inɛ itatụ ga Harif, ubwa jwe ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ Bɛt-gadɛ.

52Go Shobal ata Jwe Kiriat-jiarim, ubwa shɛ ugwunukwoshi wa atwa na namɛ nu Haroe, keeni ashashɛ atwa na namɛ ni Menuhot,

53keeni edenji ata namɛ ni Kiriat-jiarim. Te edenji Itri, ta a na Put, ta a na Shumot keeni edenji Mishra. Atwa ata banɛ nu Zora keeni Eshtaol, aa shɛ ya edenji ata.

54Ga Salma ata jwe Bɛtlɛhɛm, ubwa shɛ ugwunukwoshi wa atwa Netofa, na atwa Atrot-bet-joab keeni atwa Zo a na shɛ edenji eyebi a na namɛ nu Manahat.

55Edenji ga, aba shɛ edenji Tirat, ne Eshimiat keeni Sukat. Edenji ga keeni anaa na banɛ nu Hamat aba jwe ihwɛ Rekab.

1 Shɛrụkwụkwụ Shi Hiiŋ 3

Miaụŋ ma Agwuma Devid na

(2 Sam 3:2-5; 5:14-16; 1 Shɛrụ 14:4-7)

1Miaụŋ mi Devid me eyi na, nu mama 'wanụ wa aba gana na te e meci aŋ. E meci aŋ aka na tu baa namɛ ni Hibron; ga Amnon na ga Ahinoam na banɛ ni Jɛzrɛl meci, ubwa shɛ yɛu ibwɛ ihiiŋ, ga Daniɛl na ga Abigail na banɛ nu Kamɛl meci 'wa bụ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

2Na Absalom na ga Meaka na shɛ yɛu-yo-o Talmai Agwuma Gɛshu meci, na Adonija na ga Hagit meci

3na Shɛfatia na ga Abital meci, ne Itrɛm na ge Igla meci.

4E metenji aŋ Devid hwɛɛ aba ebe cihiŋ ni Hibron, na baa yɛ tugwama shiywa shi cenje ni ipiɛnɛ icihiŋ. Ge Devid yɛ tugwama nu Jɛrusalɛm shiywa talacɛ-na-shɛba-shɛ-tatụ.

5Biyikwo ata bwa ga Basheba, yɛu-yo-o Amiɛl metenji bu miaụŋ-me-eyi mi neshi apata: ge Shimia, no Shobab, na Natan, keeni Sụlụmụn.

6Ge Devid meteneni miaụŋ-me-eyi mi nya mi cinjishi: ge Ibha, ne Elishu ne Elifɛlɛt,

7no Noga, ne Nifɛf, na Jafia,

8nɛ Ɛlishama, nɛ Ɛliada keeni Ɛlifɛlɛt.

9Ge Devid meteneni miaụŋ-me-eyi mi nya ne eyikwo ubwa magɛgashɛ. Bee meci du yɛu-yo-o ike nɛ ɛɛ hiɛŋ ga Tama.

Umwamwa wa Agwuma Sụlụmụn na

10Go Sụlụmụn meci yɛu nɛ ɛɛ hiɛŋ ge Rehoboam, ga Abaija i shɛ yɛu ibwɛ, ga Asa i shɛ yɛu ibwɛ, ge Jehoshafat i shɛ yɛu ibwɛ.

11Ge Jehoram i shɛ yɛu ibwɛ, ga Ahazia i shɛ yɛu ibwɛ, go Joash i shɛ yɛu ibwɛ,

12ga Amazia i shɛ yɛu ibwɛ, ga Azaria i shɛ yɛu ibwɛ, go Jotam i shɛ yɛu ibwɛ,

13ga Ahaz i shɛ yɛu ibwɛ, gɛ Hɛzɛkia i shɛ yɛu ibwɛ, ga Manasɛ i shɛ yɛu ibwɛ,

14ga Amon i shɛ yɛu ibwɛ, go Josia i shɛ yɛu ibwɛ.

15Go Josia meci miaụŋ-me-eyi mi neshi: go Johanan, no Jehoiyakim, nɛ Zɛdɛkia keeni Shalum.

16Miaụŋ-me-eyi mi Jehoiyakim na: ge Jekonia i shɛ yɛu ibwɛ, gɛ Zɛdɛkia i shɛ yɛu ibwɛ.

Umwamwa wa Agwuma Jehoyakin na

17Umwamwa wa Agwuma Jehoiyakin na, ubwa shɛ Agwuma na atwa Babulon 'imɛ ee shiyeji nu umwono-tishi. Ge Jehoiyakin meci miaụŋ-me-eyi mi cenje: ge Shɛaltiɛl,

18na Malkiram, nɛ Pɛdaya, nɛ Shɛnaza, ne Jekamia, no Hoshama keeni Nedabia.

19Gɛ Pɛdaya, meci miaụŋ-me-eyi mi yebi: gɛ Zɛrubabɛl keeni shimei. Gɛ Zɛrubabɛl meci du miaụŋ-me-eyi mi yebi: ge Mɛshulam na Hanania; bu meci du yɛu-yo-o ike, ɛɛ hiɛŋ ge Shelomit.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

20Bu meteneni miaụŋ-me-eyi mi nya mu ta: ga Hashuba, no Ohel nɛ Bɛrɛkia, na Hasadia keeni Jushab-hɛsɛd.

21Ga Hanania meci miaụŋ-me-eyi mi yebi: gɛ Pɛlɛtia keeni Jeshaya. Ge Jeshaya meci Refaya, ge Refaya meci Anan, ga Anan meci Obadia, go Obadia meci Shɛkania.

22Ge Shekania meci yɛu-ye-eyi ike, ɛɛ hiɛŋ ge Shemaya ge Shemaya meci miaụŋ mu ta: ga Hatush, ne Igal, na Baria, na Niaria keeni Shafat.

23Ga Niaria meci miaụŋ-me-eyi mu tatụ: ge Elioyenai, ne Hizkia keeni Azrikam.

24Ge Elioyenai meci miaụŋ-me-eyi mi cenje: go Hodavia, nɛ Ɛliashib, nɛ Pɛlaya, na Akub, no Johanan, nɛ Dɛlaya keeni Anani.

1 Shɛrụkwụkwụ Shi Hiiŋ 4

Umwamwa Juda Unya na

1Ajalalo Juda na: gɛ Pɛrɛz, nɛ Hɛzron, na Kami, no Hu keeni Shobal.

2Go Shobal meci Reyaya, ge Reyaya meci ata Jahat, na Ahumai keeni Lahad, atwa ga aba shɛ ogwunukwoshi edenji na namɛ nu Zora.

3Miaụŋ-me-eyi mi Itam na: gɛ Jɛzrɛl, ne Ishma keeni Idibash. Ɛ hiɛŋ bụngwụfwụ ba aba ga Hazɛlɛlponi.

4Gɛ Pɛniɛl meci Gedo keeni Ɛzɛ ata jwe ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ Husha. Atwa ga aba shɛ umwamwa Hu yɛu-ye-eyi Ɛfrata na shɛ bụtụ na jwe ụshɛpwụ ata Bɛtlɛhɛm.

5Ga Ashu ata jwe ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ Tekoa, bi 'yajɛ eyikwo eyebi: gɛ Hɛla na Neara.

6Bu meci miaụŋ-me-eyi mi neshi ne biyikwo ata bwa ge Neara: aba shɛ ga Ahuzam, nɛ Hɛfɛ, nɛ Tɛmeni keeni Heahashtari.

7Ga Ashu du meci miaụŋ-me-eyi mu tatụ ne biyikwo bwa bi yebi gɛ Hɛla: gɛ Zɛrɛt, ne Izha, keeni Ɛtinan.

8Go Koz meci Anub keeni Zobɛba keeni amwamwa na banɛ nu udenji Ahahɛl na shɛ yɛu-ye-eyi Harum.

9Bụtụ bu ko namba ɛɛ hiɛŋ ga Jabɛz na beni urishi uhwuri atwa vwɛ nu umwamwa wa aba, bino bwa, ubwa po bu tu ga Jabɛz iwɛnɛ baa njɛ ụbaụta duwa na tumata tu bwa.

10Ama ga Jabɛz ata lụpɛ Agwatana Isrɛl, bɛɛ hiɛŋ, Oo Agwatana, M peni uwebiye, keeni cɛnjɛ tu na ti gembi. Nama ne mi maa na ma jɛlanɛ maa kede iyi elele nɛ eri ya nda maa ma hwuga-ụngwụ i n jiteni o. Agwatana kaa peni bu ga iyi nɛ baa lụpɛ bụ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

11Ge Kelub, yɛu-bino Shuha meci yɛu-ye-eyi ike, ɛɛ hiɛŋ gɛ Mɛhi. Gɛ Mɛhi meci Ɛshton,

12gɛ Ɛshton meci miaụŋ-me-eyi mu tatụ: gɛ Bɛt-rafa, na Pasia keeni Tɛhina. Gɛ Tɛhina ga, ubwa jwe ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ, ɛɛ hiɛŋ Nahash. Umwamwa wa atwa ga jɛjɛ ni Reka.

13Ge Kinaz meci miaụŋ-me-eyi mi yebi: go Otiniɛl nɛ Sɛraya, go Otiniɛl du meci miaụŋ-me-eyi mi yebi: ga Hatat no Mionotai.

14Go Mionotai meci Ofra. Gɛ Sɛraya meci Joab, go Joab ga ubwa jwe ulomu ata ɛɛ hiɛŋ Ge-harashim, iwɛnɛ ta atwa na namɛ apata a shɛ egwoni injɛɛ njɛɛ iyi i'ɛlɛ i tuswoswoswo.

15Ga Kalɛb yɛu Jɛfune meci miaụŋ-me-eyi mu tatụ: ge Iru, nɛ Ɛla keeni Neam, gɛ Ɛla tuba meci Kɛnaz.

16Gɛ Jɛhalɛlɛl meci miaụŋ-me-eyi mi neshi: ge Zif, ne Zifa, ne Tiria keeni Asarɛl.

17Ge Ezra meci miaụŋ-me-eyi mi neshi: ge Jitɛ, nɛ Mɛrɛd, ne Ifɛ keeni Jalon. Gɛ Mɛrɛd zeni Bitaya yɛu Faro agwuma Ijipti, ee meci yɛu-yo-o ike, ibɛ shɛ ge Miriam keeni miaụŋ-me-eyi mi yebi: ata Shamai ne Ishiba. Ge Ishiba ga, ubwa jwe ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ, ɛɛ hiɛŋ, Ishtɛmoa.

18Gɛ Mɛrɛd ga zeni du biyikwo bu ko bụ ụlamụ Juda, bee meci miaụŋ-me-eyi mu tatụ nu bwa: aba shɛ gɛ Jɛrɛd na jwe ụshɛpwụ uko ụ'wụtụ, ɛɛ hiɛŋ, Gedo; ne Hibɛ na jwe du ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ, ɛɛ hiɛŋ, Soko; keeni Jakutiɛl na jwe du ụshɛpwụ uko ụ'wụtụ, ɛɛ hiɛŋ, Zanoa.

19Go Hodia zeni bụngwụfwụ Naham. Umwamwa wa aba, ubwa jwe udenji Gam ata namɛ nụ ụshɛpwụ uko ụ'wụtụ, ɛɛ hiɛŋ, Keila keeni udenji Meakat a na namɛ nụ ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ, ɛɛ hiɛŋ, Ishtɛmoa.

20Ge Shimon meci miaụŋ-me-eyi mi neshi: ga Amnon, ne Rina, nɛ Bɛn-hanan keeni Tilon. Ge Ishi meci miaụŋ-me-eyi mi yebi: go Zohɛt, nɛ Bɛn-zohɛt.

21Gɛ Shɛla shɛ du yɛu-ye-eyi Juda. Gɛ Ɛ, na jwe ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ, ɛɛ hiɛŋ, Lɛka, bɛ shɛ udenji ubwa, ne Leada na jwe ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ, ɛɛ hiɛŋ, Marɛsha. Aba shɛ udenji wa anɛ-tugwono ti Ilinɛn, aba namɛ nụ ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ, ɛɛ hiɛŋ, Bɛt-ashbia;

22no Jokim keeni atwa na namɛ nụ ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ; ɛɛ hiɛŋ, Koziba; keeni ata Joash, ne Seraf a na yɛ la tugwama nu Moab keeni Jashubi-lɛhɛm. (Ti'nyeci tɛ ga tɛ shɛ ti'nyeci tụ ngwụshɛ)

23A shɛ la omo-nkwasha a na a ndana agwuma ugondu. A namɛ na ashɛpwụ ata, ɛɛ hiɛŋ, Netaim keeni Gɛdɛra.

Umwamwa Simion na
(Josh 19:2-10)

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

24Ge Simion meci miaụŋ-me-eyi mu ta: gɛ Nɛmuɛl, ne Jemin, na Jarib, nɛ Zɛra keeni Shaul.

25Ga Shaul meci Shalum, ge Mibsam i shɛ yɛu ibwɛ, ge Mishma i shɛ yɛu ibwɛ

26Ajalalo Mishma na: ga Hamuɛl i shɛ yɛu ibwɛ, ga Zaku i shɛ yɛu ibwɛ, ge Shimei i shɛ yɛu ibwɛ.

27Ge Shimei meci miaụŋ-me-eyi umpwa-na-muba-mi-cihiŋ keeni miaụŋ-mo-o mi cihiŋ, ama miaụŋ-mo-bino mu bwa mi meci shi miaụŋ mi gembi ufwugwo. Ibɛ po umwamwa Simion keeni shi ufwugwo gana na umwamwa Juda wa kaana.

28Ashɛpwụ aba a'wụtụ aa namanjɛ na: Bɛshiba, nu Molada, nu Haza-Shul,

29ni Bilha, ni Izɛm, nu Tolad,

30ni Bɛtuɛl, nu Homa, ni Ziklag,

31ni Bɛt, nu Makabot, nu Haza-suzim, ni Bɛt-biri, keeni Shearaim. A namɛ na ashɛpwụ ga uuwa i ci aka na Agwuma Devid yɛ tugwama.

32A namanjɛ sasana na ashɛpwụ a'wụtụ anya a ta: aba shɛ ni Itam, nu Ain, ni Rimon, nu Tokɛn keeni Ashan,

33keeni ashɛpwụ na gwụmwatangwụ a na hogogonu aŋ, tutu ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ, ɛɛ hiɛŋ, Bealat. Iyi nɛ ee 'nyetenji iwɛ amwamwa aba keeni ofwo aba na aa namɛ na.

34Etwenyi ga, aba shɛ ehiu amwamwa aba: Gɛ Mɛshobab, na Jamlɛk, no Josha yɛu Amazia,

35no Joɛl, ne Jehu (na shɛ bụjalụ Seraya, bujalalo Asiɛl), yɛu Joshibia,

36nɛ Ɛlioyenai, na Jakoba, nɛ Jɛshohaya, na Asaya, na Adiɛl, nɛ Jɛsimiɛl, nɛ Bɛnaya,

37ne Ziza bụjalụ Alon yɛu Shifai nu umwamwa Jɛdaya, ne Shimri keeni Shemaya.

38Atwa ga aa rɛtanjɛ nzeci ma aba, aba shɛ ehiu na amwamwa aba keeni nhwaŋ me eshi aba. Iwɛnɛ ta amwamwa aba a kaana ufwugwo tebiye,

39ibɛ po oo mburusonu ee hwuri geri bu uwaŋna-twonuo Gedo. Ibɛ shɛ geri bu uwaŋna-banụ bu ulomu maa e dwelekekeni agwụdụ aba ofwo tiyaga.

40E gwushiji cɛnjɛ ti biye, tu na ti gembi, tu na kaa ambɛ tuba zhɛmɛ tebiye. Tɛ shɛ cɛnjɛ ta amɛ-olom. Atwa na namɛ la na tuba shɛ ụlamụ Ham.

41Na aka Hɛzɛkia Agwuma Juda, ibɛ atwa ga aa rɛtanjɛ nzeci ma aba epe zhe Gera, aa njɛ shidulo shi tugwuno sha atwa na namɛ la apata ufwu. A kwụnɛ du edenji ata ɛɛ hiɛŋ, Meun a na namɛ la apata hwɛɛ. Ibɛ po aa namɛ ya apata, iwɛnɛ ta apata 'yajɛ ambɛ tebiye maa iyimabiga ya aba na ya.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

42Miaụŋ mi Ishi na: ge Pilatia, na Niaria, ne Rifaya keeni Uziɛl, aba untanganɛ atwa akpakwụ-eyebi-ni-dipi-yebi (500) a na banɛ nu udenji ga Simion, ee hwuri geri bu uwaŋna-banụ Idụm.

43Aba hwaŋzhɛnjɛ udenji wa Amalɛk na ge benengeni la swacɛ apata tụkwụna. Ata namba apata tutu taa hwayɛ.

1 Shɛrụkwụkwụ Shi Hiiŋ 5

Umwamwa Rubɛn na

1Umwamwa Rubɛn na shɛ yɛu Isrɛl ye eyi ihiiŋ na. A bɛzhɛnjɛ tụ'wụtụ tu bwa ta tumata ti hiiŋ tu na bee ge hwure la umbe, ee peteni ya miaụŋ-me-eyi mu Josɛf na shɛ du yɛu-ye-eyi Isrɛl, iwɛnɛ ti gɛ Rubɛn heshigeni la ogodo tụmbụla te bishi bwa.

2Okwo tu go Juda 'yajɛ ukpahiŋ bee hwuri miaụŋ-mo-bino bwa hwɛɛ, okwo ta bụtụ na kaa shɛ uhiu banɛ no olugwo ubwa, ama kaa go Josɛf ubwa ee peteni waa ụhwada tumata ti hiiŋ.

3Miaụŋ-me-eyi mu Rubɛn yɛu ɛtɛ Isrɛl ihiiŋ na: ga Hanok, na Palu, nɛ Hɛzron keeni Kami.

4Umwamwa Joɛl na: gɛ Shɛmaya i shɛ yɛu ibwɛ, go Gog i shɛ yɛu ibwɛ, ge Shimei i shɛ yɛu ibwɛ,

5ga Maika i shɛ yɛu ibwɛ, ge Riyaya i shɛ yɛu ibwɛ, ge Beal i shɛ yɛu ibwɛ,

6keeni Bira, na shɛ uhiu nu udenji wa Agwuma Siria, na ge Tiglat-pilnɛsa 'imɛ la bee kepi. Ge Beara, ubwa shɛ buhwuri-bu-umbe ba atwa Rubɛn.

7Ti'nyeci ta amwamwa atwa Rubɛn na shɛ ehwurembe nụ ụlamụ Rubɛn na: gɛ Jɛiyɛl, nɛ Zɛkaria,

8keeni Bela yɛu Azaz na shɛ yɛu Shema na shɛ bụjalụ Joɛl. Udenji ga jɛjɛ na Aroe no tugwungwu tu tuzuba ti Nebo keeni Beal-mion.

9Iyimabiga ya aba ya kaana ufwugwo ni Giliad, iwɛbɛ po oo botogwu cɛnjɛ ta ata tutu i ci tuzuba tụ ụshɛka ata twa nu Urefu Yufretis.

10Na aka Agwuma Soul, ibɛ ụlamụ Rubɛn sukakanɛ udenji Hagi nu ujasa, aa lasụ aŋ, ee leshegeji ohwolu na udenji ata Hagi ga namɛ la nu ukpekpe ata uwaŋna-banụ Giliad hwɛɛ.

Umwamwa Gad na

11Umwamwa ga Gad jɛjɛ na cɛnjɛ tu Bashan tuzuba tụ ụlamụ Rubɛn uuwa i ci uwaŋna-banụ Salɛka.

12Go Joɛl, ubwa shɛ uhiu udenji na hwuri umbe nu Bashan, ga Shafam 'wa, ge Jenai na Shafat 'wa aŋ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13Gana na ta amwamwa atwa vwɛ aba namɛ na: umwamwa Maikɛl, nu una Mɛshulam, nu una Sheba, nu una Jorai, nu una Jakan, nu una Zia keeni una Ibɛ. Hwɛɛ aba a shɛ amwamwa ecenje.

14Atwa ga aba shɛ umwamwa Abihail yɛu-ye-eyi Huri: go Huri shɛ yɛu Jaroa, ga Jaroa shɛ yɛu Giliad, ge Giliad shɛ yɛu Maikɛl, ga Maikɛl shɛ yɛu Jeshishai, ge Jeshishai shɛ yɛu Jado, ga Jado shɛ yɛu Buz,

15Ga Ahi yɛu Abdiɛl bụjalụ Guni, ubwa shɛ uhiu umwamwa wa aba.

16A Jɛjɛ na ashɛpwụ a'wụtụ a na namɛ no tugwungwu tu Bashan ni Giliad, keeni cɛnjɛ ta tiyaga tu Sharon.

17Ti'nyeci tɛ ga hwɛɛ tɛ njɛ tedure na atwa na shɛ eshishi aba, na aka Agwuma Juda go Jotam keeni na aka Agwuma Isrɛl ge Jeroboam.

18Ụlamụ Rubɛn, nu una Gad keeni ashashɛ ụlamụ Manasɛ, a na namɛ nu uwaŋna-banụ a 'yajɛ ejeshi Igbɛɛ-woshi-ni-bɛ-yebi-na-akpakwụ-atatụ-ni-dipi-tɛtu-ne-eshe-umpwa (44,760) a na ee mbisegeni gana na taa 'waŋna shabula shɛ ujasa, no otokwobi keeni itɛ tebiye tebiye.

19E sugeni edenji Hagi, nu una Jɛtu, nu una Nafishi keeni una Nodab ujasa.

20A patanɛ Agwatana rishe, aa lụpɛ bụ maa mbiyono aŋ. Agwatana kaa jishijɛ ga ilipwɛ ya aba, baa njɛ aŋ maa a lasụ udenji ata Hagi keeni edenji elele na ga twa-unu na aba maa e mbiyeni aŋ.

21Nruhondo ma atwa i'ime ya aba mu na ee suje, mu namɛ igbɛɛ-woshi-ni-bɛ-tɛ (50,000). Agwụdụ aba shɛ igbɛɛ-dipi-yebi-nu-woshi-ni-bɛ-tɛ (250,000). Nzhinyacɛ ma aba mu namɛ ugbaa-uko (2,000). Ɛ imɛ du atwa Igbɛɛ-dupu (100,000) buumwa buumwa nu ujasa ata.

22A kwụnɛ atwa i'ime ya aba te gembi ufwugwo, iwɛnɛ tu ujasa ata shɛ ujasa wa Agwatana. A namɛ apata uuwa i ci aka na aa 'imɛ aŋ ya du na tijama.

Ashashɛ Ụlamụ Manasɛ na

23Atwa na shɛ ashashɛ ụlamụ Manasɛ a na jɛjɛ nu uwaŋna-banụ, a jɛjɛ no tugwungwu tu Bashan uuwa i ci tuzuba tu Beal-hɛmon, ti Sɛni keeni Ishɛmɛ Hɛmon. Ufwugwo wa aba wa kaana ugombo tebiye.

24Atwa na shɛ ehiu amwamwa aba na: ge Ifɛ, ne Ishi, ne Iliɛl, na Aziriɛl, nɛ Jɛrɛmia, no Hodavia, keeni Jadiɛl. Atwa ga, hwɛɛ aba shɛ etwenyi na eri a nda teleyi nu ujasa, a na du kaa beni urishi na ashashɛ amwamwa aba.

25Atwa ga zasana Agwatana eshi aba cara o, e jineci bu, aa zhɛba ya tuwa ta anya denji tu na Agwatana bocingwonuo aŋ la na cɛnjɛ ta ata.

26Ibɛ po Agwatana ishicinjɛ Pul, agwuma Siria na du aa hiaaŋnanɛ ge Tiglat-pilnɛsɛ bee lesheji a'una aba, bee becinji ụlamụ Rubɛn, nu una Gad keeni ashashɛ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

ụlamụ Manasɛ a na namɛ tuzuba, baa gɛgɛcɛnjɛ aŋ nu Hala, tu Habo, tu Hara, keeni ụpalanụ Urefu Gozan tutu taa hwayɛ.

1 Shɛrụkwụkwụ Shi Hiiŋ 6

Amwamwa Alivai na

1Ge Livai meci miaụŋ-me-eyi mu tatụ: gɛ Gɛshom, no Kohat keeni Mɛrari.

2Go Kohat meci miaụŋ-me-eyi mi neshi: ga Amram, ne Izha, ne Hibron, keeni Uziɛl.

3Ga Amram meci miaụŋ-me-eyi mi yebi: ga Aron keeni Moses, bu meci du yɛu-yo-o ike, ubwa shɛ ge Miriam. Ga Aron meci miaụŋ-me-eyi mi neshi: Ga Nadab, na Abihu, nɛ Ɛleaza keeni Itama.

4Umwamwa Ɛleaza nu uwaŋnɛ uwaŋnɛ wa aba na: gɛ Ɛleaza meci Finihas, ge Finihas meci Abishua,

5ga Abishua meci Buki go Buki, meci Uzai,

6go Uzai meci Zɛrahia, gɛ Zɛrahia meci Mɛraiyot,

7ge Mɛraiyot meci Amaria, ga Amaria meci Ahitub,

8ga Ahitub meci Zadok, ga Zadok meci Ahimaz,

9ga Ahimaz meci Azaria, ga Azaria meci Johanan,

10go Johanan meci Azaria (ata njɛ la ugondu tunongbo nu umwono wa Agwatana ata agwuma Sụlụmụn mo nu Jɛrusalɛm),

11ga Azaria meci Amaria, ga Amaria meci Ahitub,

12ga Ahitub meci Zadok, ga Zadok meci Shalum,

13ga Shalum meci Hilkia, ge Hilkia meci Azaria,

14ga Azaria meci Sɛraya, gɛ Sɛraya meci Jehozadak.

15Ge Jehozadak ga, ubwa AGWANGWAMA leni maa agwuma Nɛbukadnɛza 'imɛ na atwa Juda keeni Jɛrusalɛm maa a shɛ ajama.

16Ge Livai meci miaụŋ-me-eyi mu tatụ: gɛ Gɛshom, no Kohat keeni Mɛrari.

17Hwɛɛ aba meci du miaụŋ-me-eyi. Gɛ Gɛshom meci Libini keeni Shimei.

18Go Kohat meci Amram, ne Izha, ne Hibron keeni Uziɛl;

19gɛ Mɛrari meci Mali keeni Mushi. Atwa ata aba shɛ amwamwa Alivai gana na tu nhwaŋ me eshi aba mu namanjɛ.

20Umwamwa Gɛrshom na: ge Libini i shɛ yɛu ibwɛ, ge Jehat i shɛ yɛu ibwɛ, ge Zima i shɛ yɛu ibwɛ,

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

21go Joa i shɛ yɛu ibwɛ, ge Ido i shɛ yɛu ibwɛ, gɛ Zɛra i shɛ yɛu ibwɛ, ge Jeatɛrai i shɛ yɛu ibwɛ.

22Ajalalo Kohat na: ga Aminadab i shɛ yɛu ibwɛ, go Kora i shɛ yɛu ibwɛ, ga Asi i shɛ yɛu ibwɛ,

23gɛ Ɛlkana i shɛ yɛu ibwɛ, gɛ Ɛbiasaf i shɛ yɛu ibwɛ, ga Asi i shɛ yɛu ibwɛ,

24ga Tahat i shɛ yɛu ibwɛ, go Uriɛl i shɛ yɛu ibwɛ, go Uzia i shɛ yɛu ibwɛ, ga Shaul i shɛ yɛu ibwɛ.

25Ajalalo Ɛlkana na: ga Amasai keeni Ahimot,

26gɛ Ɛlkana i shɛ yɛu ibwɛ, go Zofai i shɛ yɛu ibwɛ, ga Nahat i shɛ yɛu ibwɛ,

27gɛ Ɛliab i shɛ yɛu ibwɛ, gɛ Jɛroham i shɛ yɛu ibwɛ, gɛ Ɛlkana i shɛ yɛu ibwɛ, ga Samuɛl i shɛ yɛu ibwɛ.

28Miaụŋ mu Samuɛl me eyi na: go Joɛl, ubwa ee meci hiiŋ, na Abija buhongwu bwa.

29Umwamwa Mɛrari na: ga Mali, na Libini i shɛ yɛu ibwɛ ge Shimei i shɛ yɛu ibwɛ, go Uza i shɛ yɛu ibwɛ,

30ge Shimia i shɛ yɛu ibwɛ, ga Hagia i shɛ yɛu ibwɛ, ga Asaya i shɛ yɛu ibwɛ.

Azụnjɛ Umwono wa Agwatana na
(Josh 21:4-39)

31Atwa ga aba shɛ azụnjɛ ne e'nyemi a na ge Devid utegeni ugondu i'nyemi na azunga nu umwono wa AGWANGWAMA na aka na te e shepi Ikpɛtɛ Unu-tutwa apata.

32Ugondu wa aba ụ shɛ na amɛ udulo tu'ulwatagwụ uuwa i ci aka na agwuma Sụlụmụn mo Umwono wa AWANGWAMA nu Jɛrusalɛm.

33Atwa na untanganɛ ugondu ata medenji miaụŋ ma aba na: Umwamwa Kohat: ge Heman, ubwa shɛ buhwuri-bu-umbe ba azụnjɛ, ni yɛu Joɛl, ni yɛu Samuɛl,

34ni yɛu Ɛlkana, ni yɛu Jɛroham, ni yɛu Ɛliɛl, ni yɛu Toa,

35ni yɛu Zuf, ni yɛu Ɛlkana, ni yɛu Mahat, ni yɛu Amasai,

36ni yɛu Ɛlkana, ni yɛu Joɛl, ni yɛu Azaria, ni yɛu Zɛfania,

37ni yɛu Tahat, ni yɛu Asi, ni yɛu Ɛbiasaf, ni yɛu Kora,

38ni yɛu Izha, ni yɛu Kohat, ni yɛu Livai, ni yɛu Isrɛl.

39Yɛu-bino Heman nɛ togotogwu nu bwa nu ugondu tɛnda nu u'ala ubwa ubiye, i shɛ, ga Asaf yɛu Bɛrɛkia, ni yɛu Shimia,

40ni yɛu Maikɛl, ni yɛu Basea, ni yɛu Malkija,

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

41ni yɛu Ɛtini, ni yɛu Zera, ni yɛu Adaya,

42ni yɛu Ɛtani, ni yɛu Zima, ni yɛu Shimei,

43ni yɛu Jahat, ni yɛu Gɛshom, ni yɛu Livai.

44Atwa na shikeni nu u'ala wa aba ugwulwo nu ugondu tɛnda, aba shɛ miaụŋ-mo-bino ma aba, a na shɛ miaụŋ mi Mɛrari: gɛ Ɛtani yɛu Kish, ni yɛu Abdi, ni yɛu Maluk,

45ni yɛu Hashabia, ni yɛu Amazia, ni yɛu Hilkia,

46ni yɛu Amizi, ni yɛu Bani, ni yɛu Shimɛ,

47ni yɛu Mali, ni yɛu Mushi, ni yɛu Merari, ni yɛu Livai.

48Anya aba a na shɛ Alivai a namɛ nu ugondu na vwɛ no ofwo tɛzhɛba na amɛ udulo wa Agwatana.

Umwamwa Aron na

49Ga Aron nu umwamwa ubwa, aba a pana upwaŋ iturɛre, aba du a ta arụpɛ tuhwoŋzhingo nu utukwu-ụrụpɛ. Aba 'yajɛ i'wɛŋnɛ tɛzhɛba no ohwolu ata Tijilo me Tijilo keeni iwɛ arụpɛ iwɛwɛ ya atwa Isrɛl tu'urugono. A ndangana ijɛ hwɛɛ te teni cɛŋ nu gana na go Moses yɛu ɛtɛ ugondu ya AGWANGWAMA peni aŋ la unu ibɛ.

50Umwamwa Aron na: gɛ Ɛleaza i shɛ yɛu ibwɛ, ge Finihas i shɛ yɛu ibwɛ, ga Abishua i shɛ yɛu ibwɛ,

51go Buki i shɛ yɛu ibwɛ, go Uzi i shɛ yɛu ibwɛ, ge Zirahiɛya i shɛ yɛu ibwɛ,

52gɛ Mɛraot i shɛ yɛu ibwɛ, ga Amaria i shɛ yɛu ibwɛ, ga Ahitub i shɛ yɛu ibwɛ,

53ga Zadok i shɛ yɛu ibwɛ, ga Ahimazi i shɛ yɛu ibwɛ.

54Ofwo aba tunamanga nu gana na ta bɛjɛjɛ ba aba namanjɛ na amɛ tugwungwu ta aba na. Aba shɛ miaụŋ-me-eyi mu Aron a na shɛ umwamwa Kohat, iwɛnɛ ti yaa shɛ aba yɛ icɛcɛ ihiiŋ nɛ aa 'wɛŋ.

55Aba ee peni Hibron cɛnjɛ tu Juda, na cɛnjɛ ta tiyaga tu na tu rungwutwonu aŋ.

56Ama shihilo keeni ashɛpwụ ticwɛŋ cwɛŋ na rungwutwonu ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ, aba ee peni Kalɛb yɛu Jifune.

57Ashɛpwụ na ee peni amwamwa Aron na: Hibron na shɛ ashɛpwụ a'wụtụ u tuswaka, ni Libna nu Jati, keeni Eshtɛmoa,

58ni Hilɛn, ni Dɛbi,

59nu Ashan, nu Juta keeni Bɛt-shɛmɛsh, te shihilo sha aba shɛ na shɛ 'yajɛ ambɛ tiyaga.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

60Ashɛpwụ na ee peni ụlamụ Bɛnjamin na: Gibion, ni Gɛba, nu Alamɛt, keeni Anatot. Ashɛpwu na ee peni aŋ maa a gɛga hwɛɛ a shɛ ashɛpwụ umpwa-na-ba-atatụ medenji cɛnjɛ tu na ti 'yajɛ ambɛ tiyaga.

61Ni icɛcɛ tu'waŋ, ee peni umwamwa Kohat a na ta vwɛ ashɛpwụ aba umpwa, a na banɛ na ashashɛ ụlamụ Manasɛ.

62Ashɛpwụ na ee peni amwamwa udenji Gɛshom namɛ umpwa-na-ba-atatụ, a na ɛɛ vwɛ nụ ụlamụ Isaka, nu una Ashɛ, nu una Naftali, keeni una Manasɛ na namɛ nu Bashan.

63Ashɛpwụ na ee peni udenji Mɛrari a namɛ umpwa-na-ba-eyebi a na banɛ nụ ụlamụ Rubɛn, nu una Gad, keeni una Zɛbulon.

64Gana atwa Isrɛl peni Alivai ashɛpwụ aba a na aa gɛgajɛ, te shihilo shɛ na shɛ 'yajɛ ambɛ tiyaga shɛ na shi rungwutwonu ashɛpwụ ata a'wụtụ ta.

65Ni icɛcɛ tu'waŋ du ee peni aŋ ashɛpwụ na ɛɛ vwɛ nụ ụlamụ Juda, nu una Simion, keeni una Bɛnjamin; a gata aa jɛmɛ nzeci ma aba.

66I 'yajɛ atwa oko na amɛ amwamwa edenji Kohat a na ee peni ashɛpwụ a'wụtụ u tugwungwu ta aba na cɛnjɛ tụ ụlamụ Ifrem.

67E peni aŋ ashɛpwụ tuswaka: aba shɛ Shɛkɛm, ni Gɛzɛ medenji cɛnjɛ tu na tɛ 'yajɛ ambɛ tiyaga ni ishɛmɛ Ifrem,

68nu Jokmeam, ni Bɛt-horon,

69nu Ajalon keeni Ga-Rimon, medenji cɛnjɛ ta aba tu na ti 'yajɛ ambɛ tiyaga.

70Atwa Isrɛl vwɛ ashɛpwụ a'wụtụ na ashashɛ ụlamụ Manasɛ, aba shɛ Anɛ keeni Bileam ne shihilo sha aba shɛ na shɛ 'yajɛ ambɛ tiyaga ee peni atwa amwamwa Kohat a na ga ta vwɛ.

71Ashɛpwụ na ee peni amwamwa Gɛshom a na namɛ na cɛnjɛ ta ashashɛ ụlamụ Manasɛ na: aba shɛ Golan, nu Bashan keeni Ashtarot, medenji cɛnjɛ ta aba tu na ti 'yajɛ ambɛ tiyaga.

72E peni ụlamụ Isaka: Kadɛsh nu Daberat,

73nu Ramot keeni Anɛm, medenji cɛnjɛ ta aba tu na ti 'yajɛ ambɛ tiyaga

74Ashɛpwụ na ee peni ụlamụ Ashɛ na: Mahal, nu Abdon,

75nu Hukok keeni Rehob.

76Ashɛpwụ na ee peni ụlamụ Naftali na: Kadɛsh na namɛ nu Galili, nu Hamon, keeni kiriataim, medenji cɛnjɛ ta aba tu na ti 'yajɛ ambɛ tiyaga.

77Ashɛpwụ ga ɛɛ zhɛ a imanganjɛ tuta tu ga na cɛnjɛ ta aba tu na ti 'yajɛ ambɛ tiyaga tu na tu rungwutwonu aŋ, aba ee peni amwamwa edenji Mɛrari a na ga ta vwɛ. Nụ ụlamụ Zɛbulon ɛɛ vwɛ aŋ. Aba shɛ Rimono keeni Tabo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

78Ashɛpwụ na ee peni ụlamụ Rubɛn a namɛ nu uwaŋna-banụ Urefu Jodan ne eririri Jɛriko, tuba ti 'yajɛ Bɛzɛ, na namɛ nụ ụshɛka Jaza,

79ni Kɛdɛmot keeni Mɛfat.

80Ashɛpwụ na ee peni ụlamụ Gad na: Ramot na namɛ ni Giliad, nu Mahanaim,

81ni Hɛshbon keeni Jazɛ, medenji cɛnjɛ ta aba tu na ti 'yajɛ ambɛ tiyaga.

1 Shɛrụkwụkwụ Shi Hiiŋ 7

Umwamwa Isaka na

1Ga Isaka meci miaụŋ-me-eyi mi neshi: go Tola, no Pua, na Jashub keeni Shimron.

2Go Tola meci miaụŋ-me-eyi mi cihiŋ: go Uzi, nɛ Rɛfaya, nɛ Jɛriɛl, na Jamei, ne Ibisam keeni Shemuɛl. Aba shɛ shɛgwuma shu nhwaŋ sha amwamwa edenji Tola, aa shaananɛ du ejeshi na beni urishi. Ufwugwo wa aba na aa rɛcɛ na aka agwuma Devid shɛ atwa igbɛɛ-umpwa-nu-boo-ko-na-akpakwụ-atatụ (22,600).

3Go Uzi meci yɛu-ye-eyi ike, ɛɛ hiɛŋ ge Iziria, ge Iziria na miaụŋ mu bwa me eyi mi neshi: ga Maikɛl, no Obadia, no Joɛl keeni Ishaya hwɛɛ aba shɛ shɛgwuma shu nhwaŋ,

4E zeni eyikwo ofwugwo, ee meci du miaụŋ mu ufwugwo, iwɛbɛ po aa 'yajɛ etwenyi na shɛ ejeshi igbɛɛ-umpwa-ni-bɛ-tindɛtu (36,000).

5Gana na aa imanganjɛ ufwugwo we etwenyi na teni cɛŋ, a na shɛ ejeshi nụ ụlamụ Isaka shɛ etewnyi igbɛɛ-buhanda-ni-bɛ-tɛtu-na-akpakwụ-a-ta (87,000).

Amwamwa Bɛnjamin na

6Gɛ Bɛnjamin meci miaụŋ-me-eyi mu tatụ: gɛ Bɛla, nɛ Bɛkɛ keeni Jediayɛl.

7Gɛ Bɛla meci miaụŋ-me-eyi mu ta: gɛ Ɛzibon, no Uzi, no Uziɛl, nɛ Jɛrimot keeni Iri. A shɛ shɛgwuma shu nhwaŋ, aa shaananɛ ejeshi na beni urishi. Ụlamụ wa aba 'yajɛ etwenyi a na shɛ ejeshi igbɛɛ-umpwa-nu-boo-ko-nu-talacɛ-na-ba-eneshi (12,034).

8Gɛ Bɛkɛ meci miaụŋ-me-eyi mi cinjishi: gɛ Zɛmira, no Joash, nɛ Ɛliɛzɛ, ne Elioyinai, no Omiri, nɛ Jɛrɛmot, na Abija, na Anatot keeni Alɛmɛt,

9Ti'nyeci te etwenyi na shɛ ejeshi aba nu udenji wa aba namɛ igbɛ-umpwa-nu-ukpakwụ-uko (20,200).

10Ga Jadiayɛl meci yɛu-ye-eyi ike, ibɛ shɛ ge Bilhan, ama ge Bilhan meci miaụŋ-me-eyi mi cenje: ge Jeush, nɛ Bɛnjamin, ne Ehud, ne Kenaana, nɛ Zɛtan, na Tashish keeni Ahishaha.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

11Hwɛɛ aba shɛ shɛgwuma shu nhwaŋ, aa shaananɛ du ejeshi na beni urishi. Ụlamụ wa aba 'yajɛ etwenyi a na shɛ ejeshi igbɛɛ-itindɛtu-na-akpakwụ-ecihiŋ (17,200).

12Atwa Shupim na atwa Hupim a shɛ du miaụŋ-me-eyi mi I, go Hushim shɛ yɛu-ye-eyi Ahɛ.

Umwamwa Naftali na

13Ga Naftali meci miaụŋ-me-eyi mi neshi: ga Jaziɛl, no Guni, nɛ Jɛzɛ keeni Shalum, ge Bilha, ubwa shɛ ukaka wa aba.

Umwamwa Manasɛ na

14Miaụŋ-me-eyi mu Manasɛ na: ga Asiriɛl na biyikwo bwa bu magɛgashɛ na shɛ Bu'aram metenji bu. Biyikwo ata, ubwa du meci Maki ata meci Giliad.

15Ga Maki zenenji Hupim no Shupim eyikwo. Ɛ hiɛŋ izeci bụngwụfwụ bwa ge Meaka, ɛɛ hiɛŋ izeci yɛu-ye-eyi iyebi gɛ Zɛlofɛhad, miaụŋ-mo-o kiri gɛ Zɛlofɛhad meci.

16Ge Meaka biyikwo Maki meci yɛu-ye-eyi ike, boo po iŋ izeci ti gɛ Pɛrɛsh, boo po buhongwu bwa ti gɛ Shɛrɛsh. Ɛ hiɛŋ nzeci mu miaụŋ mu bwa me eyi mi yebi, go Ulam na Rakɛm,

17Go Ulam meci yɛu-ye-eyi ike nɛ ɛɛ hiɛŋ ge Bidan. Atwa ga hwɛɛ aba a shɛ ụlamụ Giliad yɛu-ye-eyi Maki bụjalụ Manasɛ.

18Bụngwụfwụ Giliad ga Hamolɛkɛt meci miaụŋ-me-eyi mu tatụ: ge Ishod, na Abiɛzɛ keeni Mala.

19Ge Shemida meci miaụŋ-me-eyi mi neshi: ga Ahian, nɛ Shɛkɛm, ne Lihi keeni Aniam.

Umwamwa Ifrem na

20Ajalalo Ifrem na: Go Shutɛla, nɛ Bɛrɛd yɛu ibwɛ, na Tahat yɛu ibwɛ, ne Ilada yɛu ibwɛ, na Tahat yɛu ibwɛ,

21na Zabad yɛu ibwɛ, no Shutɛla yɛu ibwɛ. Ge Ifrem ta 'yaganananɛ miaụŋ-me-eyi mi nya mi yebi: ge Ezɛ ne Iliad a na aa kwụnɛ la aka na ta a jala maa e zunji iyimabiga ya atwa Gat, a na ee meci na cɛnjɛ ta ata.

22Bishi ba aba ge Ifrem njɛ ụcɛnjɛ wa aba te ilegeji, ibɛ po miaụŋ-mo-bino mu bwa mi zhajɛ maa ingatanjɛ bụ.

23Bee weteneni ne biyikwo bwa, bee le ofubo, bee meci yɛu-ye-eyi. Oo po iŋ izeci ti gɛ Bɛria, iwɛ iyi iwɛ nɛ teneni aŋ nu umwamwa wa aba.

24Yɛu ibwɛ yo o ge Shera, ubwa jwe ashɛpwụ ata a'wụtụ ɛɛ hiɛŋ, Bɛt-horon a na namɛ ni ishɛmɛ keeni una ugodo keeni Uzɛn-shera.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

25Ge Rifa i shɛ yɛu ibwɛ, ne Rishɛf yɛu ibwɛ, nɛ Tɛla yɛu ibwɛ, na Tahan yɛu ibwɛ,

26na Ladan yɛu ibwɛ, na Amihud yɛu ibwɛ, nɛ Ɛlishama yɛu ibwɛ,

27no Nun yɛu ibwɛ, no Joshua yɛu ibwɛ.

28Cɛnjɛ tu na ee leshiji aa jɛjɛ, tɛ shɛ Bɛtɛl keeni ashɛpwụ na rungwutwonu uŋ, tutu uwaŋna-banụ Nearan keeni tutu uwaŋna-twonuo Gɛzɛ, keeni ashɛpwụ na rungwutwonu uŋ, ti Shɛkɛm keeni Aya keeni ashɛpwụ na rungwutwonu aŋ.

29Ụlamụ Manasɛ, aba untanganɛ ashɛpwụ a'wụtụ a'wụtụ Bɛt-shean, nu Tanak, ni Migido, nu Do keeni ashɛpwụ na rungwutwonu aŋ. No olugwo ga ibɛ ajalalo Josɛf yɛu Isrɛl gɛgajɛ.

Umwamwa Ashɛ na

30Miaụŋ mu Ashɛ na: ge Imina, ne Ishiva, ne Ishivi, keeni Bɛria keeni yɛu ibwɛ yo o ike ge Sera.

31Gɛ Bɛria meci miaụŋ-me-eyi mi yebi: gɛ Hibɛ, na Malkiɛl. Ga Malkiɛl, ubwa jwe ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ, Bizait.

32Gɛ Hibɛ meci miaụŋ-me-eyi mu tatụ: ga Jaflɛt, no Shomɛ, keeni Hotam. Bu meci du yɛu-yo-o ike, nɛ ɛɛ hiɛŋ izeci ibɛ go Shua.

33Ga Jaflɛt meci du miaụŋ-me-eyi mu tatụ: ga Pasak, ne Bimihal keeni Ashivat.

34Buhongwu bwa go Shomɛ, meci du miaụŋ-me-eyi mu tatụ: go Roga, ne Jehuba keeni Aram.

35Yɛu-bino bwa gɛ Hɛlɛm, meci miaụŋ-me-eyi mi neshi: go Zofa, ne Imina, nɛ Shɛlɛsh keeni Amal.

36Atwa umwamwa Zofa na: go Sua, na Hanɛfɛ, no Shual, nɛ Bɛri, ne Imira,

37nɛ Bɛzɛ, no Hod, na Shama, ne Shilisha, ne Itiran keeni Bira.

38Miaụŋ-me-eyi mi Jɛtɛ na: gɛ Jɛfune, ne Pispa keeni Ara,

39Miaụŋ mu Ula na: ga Ara, na Haniɛl keeni Rizia.

40Atwa ga hwɛɛ, aba shɛ atwa umwamwa Ashɛ. A shɛ atwa na beni urishi nu ujasa, a na kaa shɛ ehwurembe a na beni swooŋ. Umwamwa Ashɛ 'yajɛ etwenyi a na shɛ ejeshi igbɛɛ-umpwa-ni-bɛ-tɛtu (26,000).

1 Shɛrụkwụkwụ Shi Hiiŋ 8

Umwamwa Bɛnjamin na

1Gɛ Bɛnjamin meci miaụŋ-me-eyi mu ta: nzeci ma aba nu umama 'wanụ tumata ta aba na: ge Bela, na Ashibɛl, na Ahara,

2no Noha keeni Rafa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Umwamwa Bela shɛ ga Ada, ne Gera, na Abihud,

4na Abishua, na Naman na Ahoa,

5ne Gera, ne Shefufan keeni Huram.

6Umwamwa Ehud na, aba shɛ shɛgwuma shu nhwaŋ a na jɛjɛ ni Geba, nazhɛ aa 'imɛ aŋ ee hwuri Manahat aa njɛ aŋ ajama,

7aba shɛ ata Naman, na Ahija, keeni Gera na shɛ bishi ba ata Uza abana Ahihud.

8Ga Shaharaim becinji eyikwo ubwa, go Hushim keeni Beara.

9Bee zeni Hodɛsh, na aka na tu baa jɛjɛ nu u'una wa Amoab, bee meci miaụŋ-me-eyi mi cenje nu bwa: aba shɛ go Jobab, ne Zibia, ne Mesha, na Malkam,

10ne Jeuz, na Sakia, keeni Mima. Miaụŋ ma ata mu bwa hwɛɛ mɛ shɛ shɛgwuma shu nhwaŋ.

11Bu meteneni du miaụŋ-me-eyi no Hushim: aba shɛ ata Abitub keeni Ɛlpeal.

12Gɛ Ɛlpeal meci miaụŋ-me-eyi mu tatụ: Ge Ibɛ, ne Misham keeni Shɛmɛd. Gɛ Shɛmɛd, ubwa jwe ashɛpwụ ata a'wụtụ, a na ɛɛ hiɛŋ, Ono keeni Lod medenji ashɛpwụ na hogogonu aŋ.

13Ata Bɛria ne Shema, aba shɛ shɛgwuma shu nhwaŋ sha amwamwa na zokwu nụ ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ, ɛɛ hiɛŋ, Aijalon. Ibɛ tuba ee becinji atwa na ga jɛjɛ la nụ ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ, ɛɛ hiɛŋ, Gat.

14Umwamwa Bɛria shɛ ata Ahio, na Shashak, nɛ Jɛrɛmot,

15nɛ Zɛbadia, na Arad, nɛ Idɛ,

16na Maikɛl, ne Ishipa, keeni Joha.

17Umwamwa Ɛlpeal na: gɛ Zɛbadia, ne Mɛshulam, ne Hiziki, nɛ Hibɛ,

18ne Ishimerai, ne Izilia keeni Jobab.

19Umwamwa Shimei na: ga Jakim, ne Zikri, na Zabdai,

20nɛ Ɛlienai, no Zuletai, nɛ Ɛliɛl,

21na Adaya, nɛ Bɛraya, keeni Shimirat.

22Umwamwa Shashak na: ge Ishipan, ne Ibɛ, nɛ Ɛliɛl,

23na Abudon, ne Zikri, na Hanan,

24na Hanania, ne Ilam, na Antotija,

25ne Ifidɛiya keeni Pɛniɛl.

26Umwamwa Jɛroham na: ga Shamisherai, ne Sheharia, na Atalia,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

27ne Jearɛshia, ne Elaija keeni Zikri.

28Atwa ga hwɛɛ, aba shɛ ogwunukwoshi, na shɛgwuma shu nhwaŋ she ehiu uwaŋnɛ wa aba na namɛ nu Jɛrusalɛm.

29Gɛ Jɛiyɛl, ubwa jwe ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ, ɛɛ hiɛŋ, Gibion, baa jɛjɛ nu bwa. Ɛ hiɛŋ izeci biyikwo bwa ge Meaka.

30Ɛ hiɛŋ yɛu ibwɛ ye eyi ihiiŋ ga Abudon. Ɛɛ hiɛŋ miaụŋ mu bwa me eyi mu na mu vwɛ: go Zu, ne Kish, na Bali, nɛ Nɛ, na Nadab,

31ne Gedo, na Ahio, nɛ Zɛkɛ,

32ne Mikilot, na shɛ bishi Shemia. Aba du jɛjɛ todongonu edenji aba a na vwɛ nu Jɛrusalɛm.

33Gɛ Nɛ meci Kish, ge Kish, ubwa meci agwuma Soul. Go Soul meci miaụŋ-me-eyi mi neshi: go Jonatan, na Malkishua, na Abinadab keeni Ɛshbeal.

34Go Jonatan meci Mɛribeal ata meci mika.

35Ge Mika meci miaụŋ-me-eyi mi neshi: aba shɛ ge Piton, nɛ Mɛlɛk, na Taria keeni Ahaz.

36Ga Ahaz meci Jehoada, ge Jehoada meci Alɛmɛt, na Azmavet, keeni Zimri; ge Zimri meci Moza.

37Go Moza meci Binia, ge Binia meci Rafa, ga Rafa i shɛ yɛu ibwɛ, nazhɛ gɛ Ɛliasa i shɛ yɛu ibwɛ, ga Azɛl i shɛ yɛu ibwɛ.

38Ga Azɛl meci miaụŋ-me-eyi mi cihiŋ: ga Azrikam, no Bokerum, ne Ishmɛl, ne Shiaria, no Obadia keeni Hanan.

39Yɛu-bino Azɛl, ge Ishɛkɛ meci miaụŋ-me-eyi mu tatụ: ɛ hiɛŋ inɛ ihiiŋ, go Ulam, ɛɛ hiɛŋ inɛ iyebi, ge Jeush, ɛɛ hiɛŋ inɛ itatụ, gɛ Ɛlifɛlɛt.

40Umwamwa Ulam, a shɛ ejeshi a na beni urishi ni itɛ tu'waŋna. Miaụŋ mu bwa me eyi hwɛɛ ta ajalụ ubwa namɛ dipi-tɛtu (150). Atwa ga aa rɛtanjɛ hwɛɛ a shɛ atwa ụlamụ Bɛnjamin.

1 Shɛrụkwụkwụ Shi Hiiŋ 9

Atwa na Banɛ na Tijama tu Babulon Jiye nu Jɛrusalɛm na

1A rɛtanjɛ nzeci ma atwa Isrɛl hwɛɛ gana na ta amwamwa aba namanjɛ, ee 'nyeci iŋ nu utakada shɛgwuma shi Isrɛl. A 'imɛ atwa Juda na tijama, ee suji aŋ nu Babulon iwɛ uzawa tɛcara ta aba.

2Atwa na jiye hiiŋ a na gɛgananɛ na cɛnjɛ ta ata ta aba shɛ atwa Isrɛl, no onongbo, na Alivai keeni anjɛ-ugondu umwono wa Agwatana.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Anya atwa na bananjɛ nụ ụlamụ Juda, nu una Bɛnjamin, nu una Ifrem, keeni una Manasɛ, zhe aa jɛjɛ nu Jɛrusalɛm.

4Atwa umwamwa Juda a na jɛjɛ nu Jɛrusalɛm na: go Utai na shɛ yɛu Amihud bụjalụ Omri, na shɛ bujalalo Imri, na shɛ binyabɛshɛ Bani, na shɛ umwamwa Pɛrɛz yɛu Juda.

5Atwa Shilon shɛ ga: Asaya na shɛ yɛu ibwɛ ihiiŋ keeni miaụŋ mu bwa me eyi.

6Ge Jiɛl na ge Zera yɛu Juda meci, ubwa shɛ uhiu umwamwa wa aba. Ufwugwo wa atwa na banɛ nụ ụlamụ Juda a na aa rɛcɛ a shɛ atwa akpakwụ-atatụ-nu-dupu-na-buhanda (690).

7Umwamwa Bɛnjamin na: ga Salu yɛu Mɛshulam, gɛ Mɛshulam shɛ yɛu Hodavia, go Hodavia shɛ yɛu Hasenua.

8Ge Ibneiya yɛu-ye-eyi Jɛroham, ne Ila yɛu-ye-eyi Uzi bụjalụ Mikri. Gɛ Mɛshulam shɛ yɛu Shɛfatia, na shɛ yɛu Reɛl.

9Ufwugwo wa atwa na banɛ nụ ụlamụ Bɛnjamin hwɛɛ a shɛ atwa akpakwụ-eneshi-ni-dipi-tɛtu-na-ba-ecihiŋ (956). Etwenyi ga aa rɛtanjɛ nzeci ma aba hwɛɛ a shɛ shɛgwuma shu nhwaŋ me eshi aba.

10Onongbo na namɛ nu Jɛrusalɛm na: gɛ Jɛdaya, ne Jehoiyarib, na Jakin,

11na Azaria yɛu Hilkia, ge Hilkia shɛ yɛu Mɛshulam, gɛ Mɛshulam shɛ yɛu Zadok, ga Zadok shɛ yɛu Ahitub. (Ga Ahitub ga, ubwa shɛ uhiu wo onongbo nu umwono wa Agwatana,)

12na Adaya yɛu Jeroham na ogwunukwoshi ubwa shɛ ata Pashu na Malkija, ne measai yɛu Adiɛl, na ogwunukwoshi ubwa shɛ ata Jazera, nɛ Mɛshulam, nɛ Mɛshilɛmit keeni Imɛ.

13Onongbo na shɛ shɛgwuma shu nhwaŋ me eshi aba a shɛ atwa akpakwụ-atụndatụ-ni-dipi-tɛtu-na-atwa-umpwa (1,760). A shɛ egwoni nu ugondu wa aba na aa nda nu umwono wa Agwatana.

Alivai na Jɛjɛ nu Jɛrusalɛm na

14Atwa Livai na: Ge Shemaiya yɛu Hashub, na ogwunukwoshi ubwa shɛ ata Azrikam keeni Hashabia, na shɛ udenji umwamwa Merari,

15na Bakbaka, nɛ Hɛrɛsh keeni Galal, na Matania yɛu Mika, na ogwunukwoshi ubwa shɛ ata: Zakri keeni Asaf,

16no Obadia yɛu Shemaiya, na ogwunukwoshi ubwa shɛ ata: Gilal keeni Jedutan, nɛ Bɛrɛkia yɛu Asa bụjalụ Ɛlkana, na jɛjɛ no tugwungwu tụ ụshɛpwụ Netofa.

17A'iywa umwono wa Agwatana na: ga Shalum, na Akub, na Talmon, keeni Ahiman. Ga Shalum, ubwa shɛ uhiu wa aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18Te kwune na aka ata, aa jɛjɛ nu uwaŋna-banụ wo odubo agwuma, aba la a 'yaka odubo ugba ụlamụ wa Alivai.

19Ga Shalum yɛu Kore bụjalụ Ebiasaf, na atwa vwɛ ubwa a na shɛ udenji umwamwa Kora, aba untanganɛ igbɛtɛtɛ yo odubo udulo na AGWANGWAMA namɛ gana na to ogwunukwoshi aba a nda la, aka na ta a ngbaraka ugba ata wa AGWANGWAMA.

20Ge Finihaz yɛu Ɛleaza shɛwa la uhiu wa a'iywa odubo na aka oko, AGWANGWAMA kaa namɛ la nu bwa.

21Gɛ Zɛkaria yɛu Mɛshɛlemia shɛ la du bi'iywa bo odubo udulo tu'ulwatagwụ.

22Etwenyi na ee teri hwɛɛ maa a shɛ a'iywa shidubo, a shɛ atwa kpakwụ-na-atwa-umpwa-na-ba-eyebi (212). A rɛcɛ aŋ gana na ta a namɛ na ashɛpwụ na aa gɛgajɛ. Agwuma Devid na Samuɛl bigesere ata, aba utegeni la ogwunukwoshi aba ugondu ata.

23Ta aba ata, tu umwamwa wa aba na 'wa aŋ, aba a 'yaka ya shidubo shi Umwono ata wa AGWANGWAMA.

24A'iywa ata shidubo a namɛ azalụ eneshi: uwaŋna-banụ, nu uwaŋna-twonuo, nu tuzuba keeni tuta.

25Atwa na o mbiyono a'iywa ata a shɛ atwa aba ụmatụ wa ashɛpwụ aba. A palaga ugondu ata u'iywa tɛnda, ijitɛ icenje cenje.

26Ehiu a'iywa ata hwɛɛ aba ebeneshi, a shɛ Alivai, aba 'waŋnɛ tijama te elele iwɛ umwono wa Agwatana. Aba du ee utegeni uduciya we elele na ee suje nu Umwono ata.

27Aba jɛjɛ to gwumwongonu Umwono ata wa Agwatana tutu rungwutwonu uŋ, maa a na kapashanga shidubo shu umwono ata uvwungwa uvwungwa.

28Alivai na vwɛ aba untanganɛ iwɛ i'wɛŋnɛ nɛ aa ta ụrụpɛ. O hikokono iŋ aka na tɛ ɛ vwɛ iŋ maa a njɛ uhwara ni bɛ, ee hwuwi hwayɛ ɛ zhɛ o hikokono iŋ sasana tɛ ɛ zhɛ o gwuricingo iŋ.

29Atwa vwɛ aba oko, aba untanganɛ iwɛ i'wɛŋnɛ inyɛ i tijilo, keeni inɛmɛ, te meni ma afwafwa, ta manɛbɛ, ti iturɛre keeni iyi nɛ 'yagajɛ ụhiụŋ ụlatụ.

30Ama miaụŋ-me-eyi mo onongbo mu ko, aba o hiŋtotongo ijɛ ɛtɛ 'yajɛ ụhiụŋ ụlatụ.

31Bulivai na ɛɛ hiɛŋ, ga Matitia yɛu Shalum ihiiŋ, na shɛ udenji umwamwa Kora, ubwa untanganɛ ugondu wa agbagbada ụrụpɛ tɛnda.

32Atwa umwamwa Kohat oko, aba untanganɛ ugondu wa akara tijilo tɛnda iwɛ umwono wa Agwatana nụ Ụjita-ụhinjanụ we elele.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

33Amwamwa Alivai oko, aba shɛ atwa na untanganɛ ugondu i'wɛŋnɛ ya azunga keeni i'nyemi 'nyemi iwɛ umwono wa Agwatana. Ehiu amwamwa ata zweni na shɛmɛ shu umwono ata wa Agwatana, a zasa ya nu ugondu we elele tɛnda o, iwɛnɛ ta a suyana aŋ aka elele, tụ ụjita tu uwaŋna.

34Etwenyi ga aa rɛtanjɛ, aba shɛ ehiu amwamwa Alivai, gana na to ogwunukwoshi aba mama 'wanụ. Aba shɛ ehwurembe a na jɛjɛ nu Jɛrusalɛm.

Umwamwa wa agwuma Soul na

35Ge Jeiyɛl, ubwa jwe ụshɛpwɛ ata ụ'wụtụ, ɛɛ hiɛŋ, Gibion, baa jɛjɛ nu bwa. Ɛ hiɛŋ izeci biyikwo bwa ge Meaka.

36Ɛ hiɛŋ yɛu ibwɛ ye eyi ihiiŋ ga Abdon, ɛɛ hiɛŋ miaụŋ mu bwa mu vwɛ: go Zu, ne Kish, ne Bial, nɛ Nɛ, na Nadab,

37ne Geda, na Ahio, nɛ Zɛkaria keeni Miklot.

38Ge Miklot, ubwa shɛ bishi Shimiam. Umwamwa ubwa ụ vwɛ jɛjɛ nu Jɛrusalɛm, to gwumwonu amwamwa anya aba a na vwɛ.

39Gɛ Nɛ meci Kish, ge Kish meci Soul, go Soul meci Jonatan, na Malkishua, na Abinadab keeni Eshbeal.

40Go Jonatan meci Mɛribeal, ge Meribeal meci Mika.

41Miaụŋ-me-eyi mi Mika na: ge Piton, nɛ Mɛlɛk, na Taria keeni Ahaz,

42Ga Ahaz meci Jada, ga Jada meci Alɛmɛt, na Azimavɛt keeni Zimri. Ge Zimri meci Moza,

43go Moza meci Binia, ge Refaya i shɛ yɛu ibwɛ, gɛ Ɛliasa i shɛ yɛu ibwɛ, ga Azɛl i shɛ yɛu ibwɛ.

44Ga Azɛl meci miaụŋ-me-eyi mi cihiŋ, nzeci ma aba na: ga Azrikam, no Bokeru, ne Ishmɛl, ne Shearia, no Obadia keeni Hanan.

1 Shɛrụkwụkwụ Shi Hiiŋ 10

Tu'wo ta Agwuma Soul
(1 Sam 31:1-13; 2 Sam 1:4-12)

1Na aka ga ibɛ Afilistia sukakanɛ atwa Isrɛl nu ujasa; ama atwa Isrɛl gezhigeni aŋ. Aa kwụnɛ atwa Isrɛl duwa ni Ishɛmɛ Gilboa.

2Ejeshi Afilistia urigeni aŋ tebiye, ee jiteni Soul keeni miaụŋ mu bwa me eyi, aa kwụnɛ Jonatan, na Abinadab keeni Malkishua

3Ujasa ata vwengengeni Soul eshe tebiye, ibɛ po ekeri a'inla gwụcanjɛ bụ tebiye na a'inla.

4Go Soul hiɛŋ bụtụ na 'waŋnanɛ bụ i'wɛŋnɛ ujasa, Hwucice utokwobi bu ma n kwụnɛ, iwɛ maa kede Afilistia ga jeji shi teleyi e n jiteni maa a n njɛ hwayɛ

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

ụpụrụsa o. Ama inyɛsɛ shɛ bu'waŋnɛ ata bi i'wɛŋnɛ ibwɛ tebiye, ibɛ po baa lacɛ. Nazhɛ go Soul shɛnjɛ utokwobi ubwa ukanyi ubwa, bee leyiteni uŋ.

5Aka na ta bu'waŋnɛ-bi-i'wɛŋnɛ ibwɛ kwụbɛ maa go Soul 'wi, bee leyiteni du utokwobi ubwa, bee 'wi.

6Gabata go Soul na miaụŋ mu bwa me eyi mu tatụ e 'wi. Ibɛ du po atwa ihwɛ ibwɛ hwɛɛ e 'wi.

7Aka na ta atwa Isrɛl elele a na jɛjɛ nu ulomu kwụbɛ maa ejeshi Isrɛl gezhiji, aa kwụnɛ du kaa Soul na miaụŋ mu bwa, ee gezheji du ee genji ashɛpwụ ata aba. Nazhɛ Afilistia zhajɛ ee leshiji aŋ, aa gɛgajɛ.

8Ni iyi tuholo ujasa ata, nazhɛ Afilistia zhe maa e hwuceci i'wɛŋnɛ ya atwa ata ujasa yɛ, ee zhe tu n'wo ma ata Soul keeni miaụŋ mu bwa mi tilegeni ni Ishɛmɛ ɛtɛ Gilboa.

9Ee mwi uhiuhiu Soul, ee hwuceci i'wɛŋnɛ ibwɛ ujasa, Afilistia tumwanganɛ tutumwa nụ ụshɛpwụ maa e mbishe tatuwa ta aba, ta atwa aba, unabarɛ ata ubiye.

10Ee tileni i'wɛŋnɛ ibwɛ ujasa ni isume tuwa ta aba ike, ee sweci uhiuhiu ubwa ni isume tuwa ta aba, tu gata ɛɛ hiɛŋ, Dagon.

11Aka na ta atwa na jɛjɛ ni Jabɛsh na namɛ ni Giliad hwụjɛ iyi nɛ Afilistia njɛ Soul,

12ibɛ po etwenyi na eri a nda teleyi na amɛ aba zhe ee suje n'wo ma ata Soul na miaụŋ mu bwa mu tatụ, ee jiye nu Jabɛsh. Ee ni aŋ apata nu ucilo ukpekpeshi, aa njɛ ezumi ijitɛ icenje.

13Go Soul 'wi iwɛnɛ baa shanɛ shɛ AGWANGWAMA bụtụ bɛ tɛcara, bu untanganɛ shɛ unu na AGWANGWAMA peni bu o. Bi zhegeni la atwa e'uye maa o sokono bu uhwaŋna,

14bee genji AGWANGWAMA tizhagana. Ibɛ po AGWANGWAMA kwụnɛ bụ, bee shepi cɛnjɛ-ta-tugwama tu bwa bee utegeni Devid yɛu Jɛsi.

1 Shɛrụkwụkwụ Shi Hiiŋ 11

Ge Devid yɛ tugwama ti Isrɛl Keeni Juda

(2 Sam 5:1-5)

1Atwa Isrɛl hwɛɛ zhegeni Devid ni Hibron, ɛɛ hiɛŋ bụ, Tɛ shɛ tu'waba tu ko keeni mehieŋ mu ko na bụ.

2Aka na tu go Soul ta shɛ la agwuma tu, gabụ, ba 'yagaga atwa ga Isrɛl nu ujasa, nazhɛ du kaa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ ubu shileni-unu maa gabụ bi zhɛ ba sha hwuŋ bi'iywa ba atwa ubwa; ɛbi zhɛ du kaa ba sha uhiu wa aba.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

3Aka na tu n-nyarɛ mi Isrɛl hwɛɛ mu zhaganɛ Devid ni Hibron. Baa twa-unu na aba, ee dudugeni bu manɛbɛ, ibɛ po baa yɛ tugwama ti Isrɛl, gana na ta AGWANGWAMA shilwo la unu tedure na Samuɛl.

Agwuma Devid Leshiji Jɛrusalɛm

(2 Sam 5:6-10)

4Ge Devid na atwa Isrɛl hwɛɛ zhe aa sukakanɛ atwa na jɛjɛ nu Jɛrusalɛm nu ujasa. Ɛ tɛ hiɛŋ la Jɛrusalɛm maa Jɛbus na aka ata. Atwa na jɛjɛ la na cɛnjɛ ta ata hiiŋ, a ta jɛjɛ na tuba.

5Ɛjɛbus ata mbishi Devid, ɛɛ hiɛŋ, Bi eri shi kwukwuŋ be teni amɛ ụshɛpwụ ga. Ama ge Devid kaa eri bee leshiji Zayon, ti ikepi ibwɛ, ibɛ po ɛɛ hiɛŋ uŋ ya maa Ụshɛpwụ Devid.

6Ge Devid hiɛŋ, Bụtụ be elele na eri, uhwuri umbe, ụ kwụnɛ bụtụ hiiŋ na amɛ atwa ga Jɛbus, ubwa zhɛ ba sha uhiu we eberezhe ejeshi! Go Joab na ɛɛ hiɛŋ bino bwa gɛ Zɛruwia hwuri umbe, baa kwụnɛ bụtụ hiiŋ na amɛ Ɛjɛbus ata, ibɛ po baa shɛ ga uberezhe we ejeshi ata.

7Iwɛnɛ ti ge Devid zhe baa jɛjɛ ni ikepi ɛtɛ, ibɛ po ɛɛ hiɛŋ iŋ ya maa Ụshɛpwụ Devid.

8Bee keeni ụshɛpwụ ata tuhoricingo, boo rungwutwonu ikepi ɛtɛ ibwɛ na tuma. Go Joab tuba meeneni geri ata vwɛ nu ụshɛpwụ ata.

9Ge Devid ba kaana gu ukpahiɛŋ ti'yaga, iwɛnɛ ta AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ namɛ nu bwa.

Ejeshi Devid a na Beni Urishi na

(2 Sam 23:8-39)

10Nzeci me ejeshi Devid a na beni urishi a na aa rɛtanjɛ epe, medenji atwa Isrɛl a na vwɛ. E mbiyeni bu maa ya tugwama gana na ta AGWANGWAMA shilwo la unu, aa njɛ kaa maa ga cɛnjɛ-ta-tugwama tu bwa ti 'yaga ukpahiŋ.

11Bụtụ bi hiiŋ i shɛ ga Jashobiam, na banɛ nu umwamwa Hakmon, ubwa shɛ Iyɛri ye ejeshi ata atatụ, a na beni urishi. Ubwa jeshi atwa kpakwụ-ni-dipi-yebi, baa kwụnɛ aŋ hwɛɛ na aka ata oko ni isɛnu ibwɛ ibɛbɛ.

12Bụtụ na 'wa bụ na amɛ ehiu ata atatụ i shɛ gɛ Ɛleaza yɛu Dodo, na banɛ nu umwamwa Aho.

13Bu namba la ne Devid nu Pas-damim, na aka na ta Afilistia ụlwatagwụ iwɛ ujasa. Cɛnjɛ tu ko tu namba apata tu na iyimɛyɛ bali barɛ, apata atwa ata gezhigeni Afilistia.

14Ibɛ po bee shikeni na atwa ubwa na ashashɛ itimɛ ɛtɛ dimi, ee jeshi Afilistia. AGWANGWAMA kaa lasagwụ aŋ tụlasụ tụ 'wụtụ 'wụtụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Atwa atatụ na amɛ ehiu talacɛ, zhe pi Devid nu uparatayɛ ata namɛ to dongonu ụpangwụ Adulam. Na aka ata du ibɛ ejeshi Afilistia jwe ugba wa aba nu ulomu Refaim.

16Na aka ata ge Devid namɛ ni ikepi ɛtɛ 'yajɛ ikɛnyi. Urubwo wa Afilistia zhe tuba ee leshegeji Bɛtlɛhɛm.

17Ge Devid ba jala meni, bɛɛ hiɛŋ, Bụtụ bu ko kiri ga ma salanɛ meni nu u'ibwa ata namɛ no odubo Bɛtlɛhɛm, N nga swa.

18Nazhɛ ejeshi ata ikɛnyi atatụ teni ugba we ejeshi Afilistia pwaa, aa salanɛ Devid meni nu u'ibwa ata. Ama bu swe shi mu o, bee shepi mu baa 'wanjɛ AGWANGWAMA.

19Bɛɛ hiɛŋ, Kede Agwatana leni maa Ma swa mu o! I zhɛ ya sha gana maa mehieŋ me etwenyi ga teni tu'wo Ngee swe! Iwɛnɛ te e teni tu'wo nazhɛ aa sarɛ mụ. Ibɛ po bee genji mu tuswa. Teleyi tu na ejeshi ata urishi atatụ njɛ ta.

20Yɛu-bino Joab ga Abishai, ubwa shɛ uhiu we ejeshi ata talacɛ a na beni du urishi. Ubwa jeshi atwa kpakwụ-ni-dipi-yebi ni isɛnu ibwɛ, baa kwụnɛ aŋ hwɛɛ, ibɛ po bee beni ya urishi na amɛ ejeshi ata talacɛ.

21Ubwa beni urishi uhwuri atwa vwɛ na amɛ ejeshi ata urishi talacɛ. Ibɛ po baa shɛ uhiu wa aba, ama tuba bi te ci shi ejeshi ata atatụ nu urishi tubana o.

22Gɛ Bɛnaya yɛu Jehoiyada na banɛ nu Kabziɛl, bɛ shɛ du bijeshi bu urishi. Bu ndanjɛ teleyi tụ 'wụtụ tu ufwugwo, ta tụkwụna tu na baa kwụnɛ ejeshi oko a'wụtụ eyebi a na shɛ Amoab. Bi zhe la du nu ugodo, bɛɛ kwunɛ bizeci nụ ụjita na ofwo lemi cwii.

23Ubwa du kwụnɛ butubwenyi bu ko bi Ijipti na gembi tebiye, ụnjɛswa ubwa ụ shɛ agba bụtụ oko na ashashɛ, na 'waŋnɛ du kaa isɛnu ike nɛ i ci ga uzhibi ụ'wụ'wụ na oo zwono tugwuno. Gɛ Bɛnaya sukakanɛ bụ ne bidingbengbere, bee leshiji isɛnu bụtụ ata bi Ijipti ni i'ɛlɛ ibwɛ, baa kwụnɛ bụ ni isɛnu ikɛnyi ibwɛ.

24Teleyi tu na gɛ Bɛnaya yɛu Jehoiyada njɛ upo baa shɛ bụtụ bu ko na amɛ atwa ata urishi atatụ ta.

25Bi beni urishi ne ejeshi ata talacɛ, ama tuba a rɛcɛ shɛ bụ na atwa ata atatụ o. Ibɛ po ge Devid njɛ bụ uhiu wa atwa na a 'yaka bụ.

26Ejeshi oko a na beni swooŋ ni iyi tɛnda na: Ga Asahɛl yɛu-bino Joab, gɛ Ɛlhanan yɛu Dodo, na banɛ Bɛtlɛhɛm,

27ga Shamot na banɛ nu Haro, ne Helɛz na banɛ ni Pelon,

28ge Ira yɛu Ikɛsh na banɛ ni Tekoa, na Abiɛzɛ na banɛ nu Anatot,

29ge Sibekai na banɛ nu Husha, ne Ilai na banɛ nu Aho.

30Ga Maharai na banɛ ni Netofa, ne Helɛd yɛu Bɛana na banɛ du ni Netofa,

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

31ge Itai yɛu Ribai na banɛ ni Gibia na ashɛpwụ Bɛnjamin, nɛ Bɛnaya na banɛ ni Piraton,

32go Hurai na banɛ nu ulomu na dongonu Geash, na Abiel na banɛ na Abat,

33ga Azmavɛt na banɛ nu Baharum, nɛ Ɛliaba na banɛ nu Shabon,

34Miaụŋ-me-eyi mu Hashɛm na banɛ ni Gizon, no Jonatan yɛu Shagi na banɛ nu Hara,

35ga Ahiam yɛu Saka na banɛ nu Hara nɛ Ɛlifal yɛu U,

36ge Hifɛ na banɛ ni Mɛkɛrat, na Ahija na banɛ ni Pilon,

37ge Hezro na banɛ nu Kamɛl, ne Nearai yɛu Ɛzbai,

38go Joɛl yɛu-bino Natan, ne Mibha yɛu Hagri,

39gɛ Zɛlɛk na shɛ Bu'amon ne Neharai na banɛ ni Birot, ubwa ba 'waŋnana Joab yɛu Zɛruwia i'wɛŋnɛ ujasa,

40ge Ira na banɛ ni Itra, ne Gerɛb na banɛ ni It,

41go Uria na shɛ Bihɛt ne Zebad yɛu Alai,

42ga Adina yɛu Shiza na shɛ udenji Rubɛn, ubwa du shɛ uhiu udenji wa ata Rubɛn. Bi 'yajɛ du ejeshi talacɛ a na baa untanganɛ,

43ga Hanan yɛu Meaka, no Joshafat na banɛ ni Mitin,

44go Uzia na banɛ na Ashitera, na Shama keeni Jeiyɛl miaụŋ mu Hotam a na banɛ na Aroe,

45ge Jediayɛl yɛu Shimri, ni yɛu-bino bwa go Joha na banɛ ni Tiza,

46gɛ Ɛliel na banɛ nu Mahav, ne Jeribai keeni Joshavia miaụŋ mi Ɛlineam, ne Itima na banɛ nu Moab.

47Gɛ Ɛliel no Obɛd keeni Jasiɛl na banɛ ni Mezoba.

1 Shɛrụkwụkwụ Shi Hiiŋ 12

Ejeshi na Shɛ Umwamwa Bɛnjamin a Na 'Wa la Devid na

1Aka na ti ge Devid gezhigeni la Soul yɛu Kish, bee zhe baa namɛ ni Ziklag. Ejeshi ofwugwo a na 'yagawa ahaŋsa tuto nu ujasa a na du kaa shɛ ejeshi na bụtụ eri ba ta aba, zhajɛ aa namɛ nu bwa.

2A banɛ nụ ụlamụ Bɛnjamin na du go Soul shɛ. E 'yebi a'inla tɛkala keeni nkwolo tɛkala i'ɛlɛ hweehwe.

3Ga Ahiɛzɛ no Joash miaụŋ mi Shimea na banɛ ni Gibia aba shɛ ehiu aba. Ge Jiziel keeni Pilɛt miaụŋ mu Azimavɛt; gɛ Bɛraka keeni Jehu na banɛ na Anatot,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4ge Ishmaya na banɛ ni Gibion, bɛ shɛ bijeshi na beni urishi na ashashɛ atwa ata talacɛ. Baa shɛ du buhwuri-bu-umbe na amɛ atwa ata ikɛnyi talacɛ, nɛ Jɛrɛmia, na Jahaziɛl, no Johanan, no Jozabad, na banɛ ni Gɛdɛra

5gɛ Ɛluzai, nɛ Jɛrimot, na Bialia, ne Shimaria keeni Shɛfatia na banɛ nu Haruf;

6gɛ Ɛlkana, ne Ishia, na Azarɛl, no Joeze keeni Jashobiam na shɛ umwamwa Kora,

7go Joela keeni Zɛbadia, miaụŋ mi Jeroham na banɛ nu Gedo.

8Nzeci me ejeshi na beni urishi a na du kaa 'yajɛ ahaŋsa tuto nu ujasa, a na banɛ nụ ụlamụ Gad, togwu nu udungbe Devid aka na baa swacɛ la nụ ụshɛka. A shɛ egwoni na shabula shu ujasa keeni nsanu tu'waŋna, apɛshɛka aba a shɛ gana a na izeci, e vwegenji kaa nu usumwa gana ɛgwɛɛgwɛ.

9Gana shihwolu sha aba shɛ namɛ la na: ge Ezɛ, ubwa shɛ uhiiŋ, go Obadia shɛ uyebi, gɛ Ɛliab shɛ ụtatụ,

10ge Mishmana shɛ uneshi gɛ Jɛrɛmia shɛ utana,

11ga Atai shɛ ucihiŋ, gɛ Ɛliel shɛ ucenje,

12go Johanan shɛ ụtụndatụ, gɛ Ɛlizabad shɛ ucinjishi,

13gɛ Jɛrɛmia shɛ u'umpwa nazhɛ ga Makbana shɛ u'umpwa-nu-boo-ko.

14Atwa ga a na banɛ nụ ụlamụ Gad, atwa na gwumwa a shɛ eberezhe ejeshi dipi-yebi (100), atwa na gembi a shɛ eberezhe ejeshi akpakwụ-a-ta (1,000).

15Atwa ga aba keshi la Urefu Jodan ne Bihiiŋ bu uywa ata, aka ata du Urefu Jodan shini waa bwadụ, ee zhe ee gereteji atwa na ga jɛjɛ na ahwacɛ ubwa, tu uwaŋna-banụ tu uwaŋna-twonuo.

16Aka oko atwa beni nụ ụlamụ Bɛnjamin keeni una Juda, ee ci Devid no ofwo ikepi ɛtɛ baa swacɛ.

17Ge Devid beni bee zhegeni aŋ, bɛ hiɛŋ, Yaa shɛ na amɛ-olom ahiɛ zhajɛ maa hi m mbiyeni, asha hwure ma no ofwo na Ngaa namɛ maa hi nama no tu! Ama yaa shɛ ahiɛ zhajɛ maa hi n senji no ofwo atwa i'ime mi, okwo ti Ngee hi timengeni shi, Agwatana ogwunukwoshi tu tuba zhɛ a mapa iŋ, bɛɛ zhɛ kaa ba duma ụshɛrɛya hiŋ.

18Nazhɛ Mpiala mi kezhe nu uhiuhiu Amasai na shɛ uhiu wa atwa ata talacɛ, bɛɛ hiɛŋ, E-Devid, atwa bụ atɛ shɛ! Ɛ-yɛu Jesi, tu namɛ na bụ! Ge iyi ibi 'yagana eshe; ge iyi ibi 'yagana eshe, Ge iyi 'yagana atwa na mo bu mbiyono eshe! Iwɛnɛ po Agwatana bụ mo bu mbiyono ba. Nazhɛ ge Devid leshiji aŋ nu unyasa, bee peni aŋ shihwolu na amɛ ejeshi ubwa.

19Emeseyi etwenyi oko banɛ nụ ụlamụ Manasɛ, ee ci Devid, na aka ata, ibɛ bɛɛ zhɛ ne ejeshi Afilistia maa e jeshi agwuma Soul. (Bi mbiyeni shi kaa ga Afilistia

© 2008 Bible Society of Nigeria.

gom, iwɛnɛ ta shɛgwuma sha aba shɛ njɛ inyɛsɛ maa ba sanga aŋ hwayɛ no ofwo agwuma-ihwɛ ɛlɛ ibwɛ go Soul, iwɛbɛ po ee gwuricinji bu la.)

20Ejeshi na banɛ nụ ụlamụ Manasɛ a na togwu ne Devid ni Ziklag, aka na ti bee ci ugwulwo na: ga Adna, no Jozabad, ne Jediayɛl, na Maikɛl, no Jozabad, nɛ Ɛlihu, keeni Zeletai. Ụlamụ Manasɛ 'yajɛ eberezhe a na untanganɛ udungbe we ejeshi akpakwụ-a-ta a-ta (1,000).

21E mbiyeni Devid edingbe ejeshi ubwa tu'untangana iwɛ atwa na a sukakana edingbe ejeshi ubwa. Iwɛnɛ po a shɛ ejeshi na eri a nda teleyi. Nu ukwunanga ibɛ aa shɛ ya eberezhe na amɛ ejeshi ubwa.

22Iyi-heri ejeshi anya a banɛ aa kaana ejeshi Devid, ibɛ po aa shɛ ya ejeshi ofwugwo, aa 'yajɛ tu ukpahiɛŋ ụ'wụtụ gana ejeshi Agwatana.

Ufwugwo we Ejeshi Devid na

23Aka na ti ge Devid namɛ ni Hibron, ufwugwo we ejeshi na ee mbisegeni ujasa a na ci bu maa e mbiyeni bu maa ya tugwama no ohwolu Soul, gana na ta AGWANGWAMA shilwo la unu na:

24Etwenyi Juda, a na 'yebi taa 'waŋna shabula shu ujasa nu nsanụ tɛkala, a shɛ igbɛɛ-itɛtu-na-akpakwụ-eneshi (6,800).

25Etwenyi Simion, a na seshi ujasa tebiye a shɛ igbɛɛ-itɛtu-na-akpakwụ-ata-ni-dipi-yebi (7,100).

26Etwenyi Livai, a shɛ igbɛɛ-iyebi-na-akpakwụ-atatụ (4,600).

27Keeni atwa na 'wa Jehoiyada a na shɛ ehiu umwamwa Aron, a shɛ ugbaa-na-akpakwụ-atụndatụ-ni-dipi-yebi (3,700).

28Ejeshi na banɛ nu umwamwa Zadok, a na du eri a nda teleyi nu ujasa tebiye, a shɛ atwa woshi-na-ba-eyebi (22), atwa ga du kaa shɛ eberezhe ujasa hwɛɛ aba.

29Etwenyi na banɛ nụ ụlamụ Bɛnjamin, na shɛ ụlamụ ebe Soul gbaa, a shɛ ejeshi ugbaa-na-akpakwụ-a-ta (3,000), Pa'ụtụ aba a shɛ la atwa na namɛ ni ihwɛ Soul na tɛcara, nazhɛ aa banɛ.

30Etwenyi na banɛ nụ ụlamụ Ifrem, a shɛ ejeshi na beni urishi ne teleyi tɛnda nụ ụlamụ wa aba, a shɛ igbɛɛ-umpwa-na-akpakwụ-eneshi (20,800).

31Atwa na banɛ na ashashɛ ụlamụ Manasɛ, a na ee teri maa e zhe e peni Devid tugwama, a shɛ igbɛɛ-cinjishi (18,000).

32Etwenyi na banɛ nụ ụlamụ Isaka, a na mepi iyi nɛ atwa Isrɛl shɛ a nda na aka ibɛ, a shɛ eberezhe kpakwụ (200), a zhagajɛ na atwa aba na aa untanganɛ.

33Etwenyi na banɛ nụ ụlamụ Zɛbulon, a shɛ igbɛɛ-woshi-ni-bɛ-itɛ (50,000), a na shɛ ejeshi na 'yajɛ ahaŋsa tuto nu ujasa. Ɛ mɛmɛ imɛ maa a njɛ ujasa ni i'wɛŋnɛ ujasa ye elele maa e mbiyeni Devid na ahaŋsa oko.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

34Etwenyi na banɛ nụ ụlamụ Naftali 'waŋnɛ eberezhe akpakwụ-a-ta (1,000), aa
'waŋnɛ ejeshi na 'yebi ta a 'waŋna shabula shu ujasa, a na 'yebi du ta a kala
nsanụ, a namɛ igbɛɛ-umpwa-ni-bɛ-tindɛtu-na-akpakwụ-a-ta (37,000).

35Etwenyi na mɛmɛ imɛ iwɛ ujasa a na banɛ nụ ụlamụ Dan, a shɛ igbɛɛ-umpwa-
ni-bɛneshi-na-akpakwụ-atatụ (28,600).

36Etwenyi na banɛ nụ ụlamụ Ashɛ a na shɛ ejeshi a na ahaŋsa tuwo nu ujasa, a
shɛ igbɛɛ-woshi (40,000).

37Etwenyi na banɛ geri bu uwaŋna-banụ bu Jodan, nụ ụlamụ Rubɛn, nụ ụlamụ
Gad keeni ashashɛ ụlamụ Manasɛ, a na mɛmɛ imɛ ni i'wɛŋnɛ ujasa iyiri ye elele
a shɛ igbɛɛ-dupu-ne-eshe-umpwa (120,000).

38Ejeshi ga mama imanjɛ iwɛ ujasa hwɛɛ aba, ibɛ po ee zhe Hibron, na tumama
imanga maa e peni Devid tugwama ti Isrɛl. Atwa Isrɛl a na ta vwɛ du, a mama
'imɛ iwɛ ecilo ata gbaa.

39A namɛ apata ne Devid ijitɛ itɛtu, aa ya aa swa iyi nɛ atwa vwɛ aba imanganɛ
aŋ.

40Atwa bananjɛ taa tuzuba, na alamụ ata Isaka, nɛ Zɛbulon keeni Naftali, aa
'waŋnɛ iyimɛyɛ ni Idɛkwɛ, tu Nzhinyacɛ, tu nruhondo, ti inɛ, aa 'wananjɛ ti inɛmɛ
nɛ oo nokwo, to owowo, ta tụ'walụ ta afwafwa tu hwoo, ta mayaga, ta manɛbɛ
ma buta. A 'waŋnanɛ aŋ du inɛ, na agwụdụ maa a kwụnɛ a yɛ. A njɛ ijɛ iwɛ maa
e mbiseni unyasa na aa 'yajɛ nu u'una ata hwɛ hwɛɛ.

1 Shɛrụkwụkwụ Shi Hiiŋ 13

Ɛ Vwɛ Ikpɛtɛ Unu-tutwa ni Kiriat-jiarim

1Ge Devid twa ne eberezhe na untanganɛ ejeshi igbɛɛ igbɛɛ, ne ejeshi kpakwụ
kpakwụ.

2Nazhɛ bee mbishi atwa Isrɛl hwɛɛ, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ ehi leni, yaa shɛ du kaa
ukwulana wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu, asha tu tumwanganɛ ma
miaụŋ-mo-bino tu, mu na mu vwɛ nu u'una ga Isrɛl hwɛɛ. To onongbo, ta Alivai,
a na namɛ na ashɛpwụ aba, keeni atwa na namɛ na cɛnjɛ ta tiyaga maa ga a zhajɛ,
maa tu ulwa ma na aba epe.

3Nazhɛ ɛti zhɛ tu ma zha maa tɛ shapɛ ma Ikpɛtɛ ya Agwatana tu, nɛ atu ga 'wa
sụ la iwɛ ibɛ, aka na ta Agwuma Soul ta namɛ.

4Tuhaŋsa ta ata ti lemicinji atwa ata shɛmɛ hwɛɛ aba, ibɛ po ee leni bu.

5Ibɛ po ge Devid suyaganɛ atwa Isrɛl, aa bananjɛ no olugwo elele nu u'una ata
hwɛɛ, te kwune ni Shilo na shɛ Urefu Ijipti, tu Hamat na namɛ tuzuba, aa ulwa
maa ɛ vwɛ Ikpɛtɛ ɛtɛ ya Agwatana nɛ namɛ ni Kiriat-jiarim.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

6Ge Devid na atwa Isrɛl hwɛɛ zhe Biala, ubwa gatata shɛ Kiriat-jiarim na namɛ
nu Juda, maa a shapɛ Ikpɛtɛ ɛtɛ ya Agwatana nɛ aa suyana ni izeci ya
AGWANGWAMA na jɛjɛ taa ni idwɛtwɛ ibwɛ na azuba iyi-uumwa ɛtɛ 'yajɛ
apiambɛ.

7Ɛ vwɛ Ikpɛtɛ ɛtɛ ya Agwatana ni ihwɛ Abinadab, ee peteni iŋ nu ụhaŋtụ-cɛnjɛ
ufwo. Ata Uza abana Ahio, aba a suka ụhaŋtụ ata cɛnjɛ,

8Agwuma Devid keeni atwa ata hwɛɛ a pana Agwatana ụjɛrụma na tɛhiɛba gana
na te e eri. Aa zunga azunga, aa 'nyama i'nyemi 'nyemi gana shiduma, ta aganga,
to shikoko, ta apalụ, oo hwulo akakacɛ.

9Aka na te e ci akpakpata oko na namɛ ni Kidon, ibɛ buna ata ba mba ụhaŋtụ ata
cɛnjɛ twatwagwụ iyi ike, ibɛ po ikpɛtɛ ɛtɛ zhɛ ulayɛ, go Uza mbo u'ala maa
ruwanɛ iŋ.

10Gunu ata AGWANGWAMA njɛ isɛbwɛ no Uza, iwɛnɛ ti bee timengeni ikpɛtɛ ɛtɛ,
bee 'wi apata nu umbe Agwatana.

11Amɛ Devid hashɛganụ iwɛnɛ ta AGWANGWAMA njɛ isɛbwɛ no Uza, baa kwụnɛ
bụ. Ibɛ po aa ta suyana apata maa Pɛrɛz Uza tutu taa hwayɛ.

12Ibɛ po inyɛsɛ ya Agwatana shɛ ya Devid, bɛɛ hiɛŋ, Gana na Ngee te eri ma shapa
Ikpɛtɛ gɛ ya Agwatana maa i nama pi mii?

13Ibɛ po bee shepi shi iŋ ya maa zha nụ ụshɛpwụ ubwa. Ama bi genji iŋ ni ihwɛ
bụtụ bu ko na ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ go Obɛd-idụm, na shɛ bụtụ bu Gat.

14Yaa namɛ apata ipiɛnɛ itɛtu, ibɛ po AGWANGWAMA peni umwamwa Obɛd-
idụm uwebiye keeni iyi elele nɛ baa 'yajɛ.

1 Shɛrụkwụkwụ Shi Hiiŋ 14

Tuma ti Ihwɛ ya Agwuma Devid

1Na aka ga ibɛ agwuma Taya ge Hiram tumwananɛ agwuma Devid atumwa, baa
panɛ bụ ezhibi osobu, keeni omo tuma ta atayɛ, ne eshebi i'wɛ'wɛ maa ma ihwɛ
ibwɛ i tugwama.

2Ge Devid mepi maa AGWANGWAMA shikicinji bu maa ya tugwama ti Isrɛl, baa
njɛ du maa ga cɛnjɛ-ta-tugwama tu bwa tu na waŋna iwɛ atwa ubwa Isrɛl.

3Nu Jɛrusalɛm, apata ge Devid zeni eyikwo ofwugwo, bee keeni du miaụŋ-me-
eyi, na miaụŋ-mo-o mu ufwugwo tumata.

4Nzeci mu miaụŋ-me-eyi mu na bee meci nu Jɛrusalɛm na: ga Shamua, no
Shobab, na Natan, no Sụlụmụn,

5ne Iba, nɛ Ɛlishua, nɛ Ɛlipɛlɛt,

6no Noga, ne Nefɛg, na Jafia,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7nɛ Ɛlishama, ne Biɛliada keeni ɛlifɛlɛt.

Agwuma Devid Lasụ Afilistia Kpalụ Yebi
(2 Sam 5:17-25)

8Aka na ta Afilistia hwụjɛ maa e dudugeni Devid manɛbɛ maa ya tugwama ti Isrɛl hwɛ hwɛɛ. Ejeshi aba zhe maa ɛ imɛ bu. Ti ge Devid hwụjɛ iŋ, bee beni bee teji aŋ uhwaŋna.

9Na aka ata ibɛ Afilistia zhe kakayɛ ee keri bụkpagwụ nu ulomu Refaim.

10Ge Devid unseni Agwatana, bɛɛ hiɛŋ, Ma tafulaga suu Afilistia? Bi zhɛ tuba bu mo utogono aŋ kaa? Nazhɛ AGWANGWAMA jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iiŋ zhaga tafulaga aŋ! N zhɛ mo bu utogono aŋ.

11Ibɛ po ge Devid tefuleji aŋ ga ni Beal-perazim, baa lasụ aŋ. Bɛɛ hiɛŋ, Agwatana njɛ maa Mo tonono ejeshi a na shɛ atwa mi i'ime pwaa gana meni na mu bwadụ. Ibɛ po ɛɛ tɛ hiɛŋ apata taa hwayɛ maa, Beal-perazim.

12Aka na ta Afilistia bwadụ, ee gezheji, aa 'wɛŋ tuwa ta aba. Ge Devid hiɛŋ ge e hwoŋzhinji tu nu ulwa.

13Yaa namɛ fwalaa, Afilistia gwuleneni ee kwuneneni ulomu ata tusukakana.

14Ge Devid zhegeni Agwatana sasana ni iheŋtene, Agwatana jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Ta tafulaga aŋ ya epe o, ama rungono ma beye ma tefuleji aŋ to dongonu i'wɛ'wɛ ɛtɛ yo ofwucokwu.

15Aka na ahiɛ hwụjɛ e'inji ni ihiŋhiŋ yo ofucokwu ata, nazhɛ bana ma ya maa hi tefuleji aŋ nu ujasa, asha N hi hwulwonuo umbe maa Ma hiɛ lasagwụ ejeshi Afilistia.

16Ge Devid njɛ ga gana na ta Agwatana peni bu unu, ibɛ po bee eri bee unzhi Afilistia te kwuni ni Gibion tutu i ci Gɛzɛ.

17Urishi Devid mburusonu no ofwo elele na cɛnjɛ ta ata. Iwɛnɛ po AGWANGWAMA njɛ maa edenji elele njɛ inyɛsɛ ibwɛ.

1 Shɛrụkwụkwụ Shi Hiiŋ 15

Ti'imanganga maa E Jicinje Ikpɛtɛ Ɛtɛ

1Na aba na ti ge Devid meme meni shimwono nụ ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ, ɛɛ hiɛŋ, Ụshɛpwu Devid. Baa imanganjɛ du ofwo oko bee teni Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa udulo.

2Nazhɛ ge Devid hiɛŋ, I zasa bụtụ be elele i shɛ ba 'waŋnɛ Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa o, semi Alivai kiri. Iwɛnɛ po aba la AGWANGWAMA teri maa a na 'waŋna iŋ maa du a na ndana bụ iyi unyizo-nom.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

3Ge Devid suyanɛ atwa Isrɛl kpaaŋ maa a ulwa nu Jɛrusalɛm maa a shapɛ Ikpɛtɛ ya AGWANGWAMA no ofwo ata baa imanganɛ iŋ.

4Nazhɛ baa tumwanɛ atwa umwamwa Aron keeni Alivai.

5Go Uriɛl na shɛ uhiu, na banɛ nu umwamwa Kohat zhajɛ na miaụŋ-mo-bino mu bwa atwa dipi-yebi-nu-woshi (120).

6Ga Asaya na shɛ uhiu du suje miaụŋ-mo-bino mu bwa atwa kpakwụ-nu-woshi (220), a na banɛ nu umwamwa Merari,

7Go Joɛl na shɛ uhiu, suje miaụŋ-mo-bino mu bwa atwa dipi-yebi-nu-talacɛ (130), a na banɛ nu umwamwa Gɛshom.

8Ge Shemaya na shɛ uhiu, suje miaụŋ-mo-bino mu bwa atwa kpakwụ (200), a na banɛ nu umwamwa Ɛlizafan.

9Gɛ Ɛliɛl na shɛ uhiu, suje miaụŋ-mo-bino mu bwa atwa dupu-nu-talacɛ (80), a na banɛ nu umwamwa Hibron.

10Ga Aminadab na shɛ uhiu, suje miaụŋ-mo-bino mu bwa atwa dipi-yebi-ne-eshe-umpwa-na-atwa-eyebi (112), a na banɛ nu umwamwa Uziɛl.

11Ge Devid suyanɛ onongbo: ga Zadok, na Abiata keeni Alivai ecihiŋ: go Uziɛl, na Asaya, no Joɛl, ne Shemaya, nɛ Ɛliɛl keeni Aminadab.

12Bɛɛ hiɛŋ Alivai ata, Ahiɛba hiɛ shɛ ehwurembe amwamwa Alivai. Mama njɛ ma shɛshɛshɛ ne tijilo hwɛɛ ta anya hiŋ, iwɛ maa hiɛ shapɛ Ikpɛtɛ ya AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl maa i zhe no ofwo na Ngaa imanganɛ iŋ.

13Iwɛnɛ ahiɛ zasaba la na tɛshapɛ ti bɛ na aka ihiiŋ iwɛbɛ po isɛbwɛ ya AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu bwadụ pu tu, iwɛnɛ eti mepi shi gana na ga shɛ maa ta nda iwɛ ibɛ.

14Go onongbo na Alivai mama njɛ tijilo hwuwayɛ go, maa a shapɛ Ikpɛtɛ ɛtɛ ya AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl.

15Ni imbele Alivai 'waŋnɛ iŋ no shitutu sha aba gana na ta AGWANGWAMA peni aŋ la unu tedure no Moses.

Tutala ta Atwa na 'Yebi I'nyemi 'Nyemi

16Ge Devid hiɛŋ ehwurembe Alivai maa ge e eni atwa vwɛ aba maa a na zunga shɛzunga, maa atwa oko 'wa iŋ ni i'nyemi 'nyemi, na shiduma, no shikoko na apalụ.

17Ibɛ po Alivai teri Heman yɛu Joɛl, na miaụŋ-mo-bino mu bwa, ga Asaf yɛu Bɛrɛkia keeni Ɛtan yɛu Kushaya na shɛ udenji umwamwa Merari,

18ee medenji aŋ miaụŋ-mo-bino ma aba mu na mu 'wa aŋ no shihwolu ti'yaga, aba shɛ: gɛ Zɛkaria, ne Jeaziɛl, ne Shemiramot, ne Jehiɛl, no Uni, nɛ Ɛliab, nɛ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Bɛnaya, ne Measeiya, na Matitia, nɛ Ɛlifɛlɛhu, ne Mikneiya, no Obɛd-idụm keeni Jeiyɛl na shɛ bi'iywa bo odubo.

19Azụnjɛ na a 'nyama i'nyemi 'nyemi na: ge Heman, na Asaf keeni Itan, aba a 'nyama apalụ ata ɛtumburɛ.

20Gɛ Zɛkaria, na Aziɛl, nɛ emiramot, nɛ Jɛhiɛl, no Uni, nɛ Ɛliab, ne Measeiya keeni Bɛnaya, aba a 'nyama shiduma sha ata u'wo shɛba namɛ dumo dumo,

21ga Matitia, nɛ Ɛlifɛlɛhu, ne Miknɛiya, na Azazaya no Obɛd-idụm, ne Jeiyɛl keeni Azazai, aba a 'yagaga e'nyemi itɛ, nu gana na ti ge Sheminit bo sokokono aŋ.

22Ee teri Kenania maa ngbaraka azụnjɛ Alivai, iwɛnɛ tu baa shɛ bizhɛ ba azunga.

23Ee teri ata Ɛlkana abana Bɛrɛkia maa a shɛ angbaracɛ odubo ata Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa shi.

24Ee teri onongbo: ge Shebania, no Joshafat, ne Nitanɛl, na Amasai, nɛ Zɛkaria, nɛ Bɛnaya, keeni Ɛliɛzɛ, maa o no hwulo akakacɛ no ofwo ata Ikpɛtɛ ya Agwatana shi. Go Obɛd-idụm, nɛ Jɛhia, a shɛ du angbaracɛ odubo ata Ikpɛtɛ ɛtɛ shi.

E shepi Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa Ee Zhe Jɛrusalɛm

(2 Sam 6:12-22)

25Ibɛ po ge Devid nu n-nyarɛ mi Isrɛl keeni eberezhe ejeshi igbɛɛ igbɛɛ zhe ni ihwɛ Obɛd-idụm maa a shapɛ Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa ya AGWANGWAMA, nu unyasa ụ'wụtụ tubwada.

26Iwɛnɛ ta Agwatana o mbiyono Alivai na 'waŋnɛ Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa ya AGWANGWAMA, ibɛ po oo to ụrụpɛ ni inɛ ye eyi icenje keeni adagba ecenje.

27Ge Devid urigeni utogwo ilinɛn ɛtɛ aa nɛ tanɛ tanɛ, ta Alivai ata 'waŋnɛ Ikpɛtɛ ɛtɛ, ta azụnjɛ keeni e'nyemi hwɛɛ, ti ge Kenania na shɛ buhwuri ba aba bu umbe na azunga. Ge Devid hwuŋteni du idikɛ ɛtɛ tikpɛngbɛ aa patana na agba, ɛɛ hiɛŋ Efod.

28Gana atwa Isrɛl kpaaŋ shapɛ Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa ya AGWANGWAMA nu n'ungwa mu unyasa keeni ihwure hwure ya akakacɛ, na shihiụaŋ sha adagba, na apalụ ti'nyama, na shiduma keeni itɛ ti'nyama ta.

29Gana na ti Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa ya AGWANGWAMA ci ụshɛpwụ ata Devid. Ga Maikal yɛu-yo-o Soul hikeni ụgbahwụ, baa kwụbɛ ta agwuma Devid a bwada unyasa, baa hiɛba tɛhiɛba. Biyikwo ata ngbaracɛ bụ cwɛŋ bana na amɛ ubwa.

1 Shɛrụkwụkwụ Shi Hiiŋ 16

Arụpɛ Keeni Azunga

1Ibɛ ee tecinji Ikpɛtɛ ɛtɛ ya Agwatana nu udulo ata ge Devid teni iŋ. Nazhɛ ee peni du Agwatana arụpɛ tuhwoŋzhingo keeni arụpɛ amɛ-olom.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

2Aka na ti ge Devid hwuwi arụpɛ ga tuhwoŋzhingo keeni arụpɛ amɛ-olom tuta, bee peni atwa ata uwebiye ni izeci ya AGWANGWAMA.

3Nazhɛ bee hweŋshi atwa ata Isrɛl iyimɛyɛ kpaaŋ aba. Bee peni butubwenyi be elele keeni biyikwo be elele tu'unto ti ibrɛd ike, nu usunda na ee nyeshi keeni ukara tụ'walụ ta afwafwa tu hwoo.

4Ge Devid teri Alivai oko maa e hwuri umbe na tɛzhɛba ta AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl, na shɛzunga tuzunga keeni ashɛtwa no ofwo Ikpɛtɛ ɛtɛ ya AGWANGWAMA.

5Ee teri Asaf maa sha buhwuri-bu-umbe, gɛ Zɛkaria zhɛ no mbiyono bu. Ge Jeiyɛl, ne Shemiramot, nɛ Jɛhiɛl, na Matitia, nɛ Ɛliab, nɛ Bɛnaya, no Obɛd-idụm, keeni Jeiyɛl, aba zhɛ na 'nyama shiduma keeni itɛ. Ga Asaf, ubwa zhɛ na 'nyama apalụ.

6Onongbo eyebi: ge Bɛnaya, na Jahaziɛl, aba zhɛ no hwulo akakacɛ aka elele no ofwo Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa ya AGWANGWAMA.

7Iyi ihiiŋ nɛ ge Devid njɛ jita ata, i shɛ bu utegeni Asaf keeni atwa vwɛ ubwa Alivai maa a na zungangana AGWANGWAMA azunga a'walụ.

Azunga Ashɛtwa

8Ɛɛ hiɛŋ, Oo 'walụ ma AGWANGWAMA, suyana ma izeci ibwɛ, anangana ma edenji ugondu na baa njɛ!

9Zungangana bu ma, zungangana bu ma azunga ashɛtwa, duma ma ugondu wa arụhwajɛ na baa ndanjɛ.

10Ge izeci ɛtɛ ibwɛ i tijilo 'yaga ụjɛrụma; ga atwa kpaaŋ a na a zhɛba bụ na bwada unyasa.

11Zhagana ma AGWANGWAMA iwɛ maa mo hi mbiyono maa hi na zhɛba bụ tutu.

12Oo ahiɛba ajalalo Isrɛl, na hiɛ shɛ miaụŋ mu bwa mu ugondu, Oo ahiɛba miaụŋ-me-eyi mi Isrɛl, a na bee teri,

13Teyinje ma iyi tudama nɛ Agwatana ndanjɛ, na arụhwajɛ ubwa keeni ashɛrɛya na baa jɛmɛ.

14Ubwa shɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu, ashɛrɛya ubwa a shɛ iwɛ unyizo kpaaŋ.

15Be teyinje unu ubwa tụpana unyizo-nom, tu n-ndumwa mu na bee peni awaŋnɛ igbɛɛ igbɛɛ,

16tu unu ata baa twa la na Abraham, tatuwa ta ata bee teji la Azik.

17Bi shikicingeni iŋ Jekob maa i shɛ okpogo tugom, yaa shanɛ du Isrɛl ata i shɛ ge jekob unu-tutwa unyizo-nom.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18Bɛɛ hiɛŋ, Gabụ Ngɛɛ zhɛ ma pana cɛnjɛ ti Kenan, maa tɛ shɛ urobwo wo ogwu bu.

19Aka na aa twa sụ la ufwugwo, aa namɛ kaa cwɛŋ bana aa shɛ kaa alashɛ na cɛnjɛ ta ata;

20Aa shɛ kaa erinji na a'una a'una, Ee beni na cɛnjɛ ti ye o tono na ti nya.

21Ama bi leneni shi bụtụ be elele maa a njɛ aŋ tuhwulo. Bee tezhigeni shɛgwuma iwɛ aba.

22Bɛɛ hiɛŋ aŋ, To tumongono ma atwa mi a na Ngee teri o; ta nda ma kaa du egesere mi iyi iwɛ o.

23Ga cɛnjɛ tu unyizo hwɛɛ tu zungangaanɛ AGWANGWAMA azunga, na ananga ma anabarɛ ubino ubwa iyi-heri

24Anangana ma edenji kpaaŋ ụjɛrụma ubwa tu ugondu ubwa ukpahiɛŋ no ofwo atwa kpaaŋ!

25AGWANGWAMA gembi, bɛ shɛ kaa aa shɛtana te gembi du. Ubwa shɛ aa mụna ụjɛrụma uhwuri azhɛba elele.

26Tuwa ta anya denji tɛ shɛ ntatanuwaŋ kwakwa, ama AGWANGWAMA, ubwa karɛ azuba.

27Ubwa ụjɛrụma keeni igɛhi shɛ inɛ ibwɛ, ukpahiŋ keeni unyasa shini ofwo na baa namɛ.

28Ahiɛba atwa unyizo kpaaŋ, dumanga ma AGWANGWAMA, pana bụ ma ụjɛrụma ubwa iwɛ ikɛnyi ibwɛ.

29Pana ma AGWANGWAMA ụjɛrụma na teni cɛŋ ni izeci ibwɛ, sugeni bu ma iyi ụrụpɛ maa hiɛ zhajɛ na agba ubwa. Zhɛba ma AGWANGWAMA iwɛ ụzhɛ tijilo tu bwa.

30Ahiɛba atwa cɛnjɛ tu unyizo kpaaŋ, na zhɛgɛdaga ma nu umbe ubwa! E shikicinji unyizo dimi, u eri shi wa nda bulama o.

31Ga tụla tu na bwada unyasa, ga amɛ lemi cɛnjɛ tu unyizo. Ga a na duma na ashashɛ edenji maa AGWANGWAMA, ubwa shɛ agwuma.

32Ge itekwu keeni iyi elele nɛ namɛ na amɛ ibɛ no ngwulono, ge shihilo keeni iyi elele nɛ namɛ na shɛba na bwada unyasa!

33Nazhɛ i'wɛ'wɛ nɛ zweni nu uwapa zhɛ ya zunga azunga, AGWANGWAMA yɛɛ zhɛ ya zungangana azunga unyasa, iwɛnɛ ti bɛɛ zhɛ ba zhajɛ hwuŋ maa duma ụshɛrɛya unyizo.

34'Walụ ma AGWANGWAMA, iwɛnɛ po ubwa zhɛmɛ; tulubo tu bwa kaa tɛ shɛ unyizo-nom.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

35Hiɛŋ bu ma, Oo Agwatana, gabụ bibicinji tu, iti bicinji, iti jwɛ ne edenji, maa utu sotulonu urubwo uko, iwɛ maa ta bụ 'walụ duwa, maa ta shɛtana du izeci ɛtɛ bu i tijilo.

36Shɛtana ma AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl! Tutu unyizo zhe gwure! Nazhɛ atwa ata kpaaŋ hiɛŋ, Ami, aa shɛtanɛ AGWANGWAMA.

Anjɛ-ugondu keeni Angbaracɛ Ikpɛtɛ ɛtɛ

37Agwuma Devid njɛ Asaf keeni atwa vwɛ ubwa Alivai maa ga shɛ aba a untangana tɛzhɛba te elele tu na ta nda no ofwo ata ee shi Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa ya AGWANGWAMA. Apata aa shɛ a na nda ugondu wa aba iyi-heri.

38Go Obɛd-idụm yɛu Jɛdutun, ne etwenyi umwamwa ubwa dupu-ne-eshe-umpwa-na-atwa-atụndatụ (68) aba zhɛ no mbiyono aŋ, na aka na tu go Hosa, no Obɛd-idụm zhɛ na ngbaraka shidubo.

39Ge Devid genji Zadok na shɛ bunongbo, na anya ubwa onongbo, nu umbe udulo ata wa AGWANGWAMA, ne bikpekwu ata namɛ ni Gibion,

40maa a na pana AGWANGWAMA ụrụpɛ tuhwoŋzhingo uvwungwa we elele keeni ụrụmɛ we elele nu utukwu ata ụrụpɛ tuhwoŋzhingo gana na ti ye 'nyeci la nu undwa na AGWANGWAMA peni atwa Isrɛl.

41Atwa na namɛ na aba apata, a shɛ ge Heman, nɛ Jɛdutun, keeni atwa vwɛ a na ee teri cinji iwɛ azunga ashɛtwa tuzungangana AGWANGWAMA, iwɛ tulubo tu bwa tu unyizo-nom.

42Ge Heman keeni Jɛdutun, aba du untanganɛ akakacɛ tuhwulo na apalụ ti'nyama keeni i'nyemi 'nyemi nɛ vwɛ, nɛ aa 'nyama aka na ta a zunga shɛzunga shi tijilo. Miaụŋ-me-eyi mi Jɛdutun, aba ee tileni a ngbaraka shidubo.

43Nazhɛ atwa ata garatagwụ kpaaŋ aba, bụtụ be elele ji ni ihwɛ ibwɛ, agwuma Devid du ji bee peni atwa umwamwa ubwa uwebiye.

1 Shɛrụkwụkwụ Shi Hiiŋ 17

Utumwa na Agwatana Tumwanɛ Natan no Ofwo Agwuma Devid

(2 Sam 7:1-17)

1Aka ga ge Devid namɛ ni ihwɛ ibwɛ. Baa tumwanɛ Natan na shɛ bigesere jitoo ko maa ga zhajɛ, bɛɛ hiɛŋ bụ, Kwụba de, Gamba na n namɛ nu umwono na oo mo no osobu, Ikpɛtɛ Unu-tutwa ya AGWANGWAMA namɛ tuba nu udulo tugwuno!

2Ga Natan hiɛŋ bụ, Nda iyi elele nɛ namɛ na amɛ bụ, iwɛnɛ ta Agwatana namɛ na bụ.

3Gụnụ ụjita ata nazhɛ Agwatana mbishi Natan n-ndumwa, bɛɛ hiɛŋ,

4Zhaga mbiso yɛu mi ugondu ge Devid maa, N hiɛŋ, Shɛ gabụ bi zhɛ bu ma mana umwono maa Ma nama o!

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

5Aka na Ngɛɛ lɛshijɛ la atwa Isrɛl ni Ijipti uuwa i ci aka ga, N te shiyeni shi nu umwono, no shidulo shi tugwuno Ama nama. Ngaa ishɛjɛ no olugwo oko Ma zha no ofwo anya.

6Ofwo elele na eti zhe na miaụŋ mi Isrɛl, N ta hiaŋ shɛ buhwuri-bu-umbe ba aba be elele a na Ngaa njɛ a'iywa atwa mi Isrɛl, maa, Iwɛmbe po ehi m meni shi umwono no osobuu?

7Hwuwayɛ go, mbiso ya yɛu mi ugondu ge Devid maa, Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, N hiɛŋ, M bu bɛcinjɛ nu u'iywa wa agwụdụ ne ehilo tiyaga, Ngaa bɛ njɛ agwuma atwa mi Isrɛl.

8Ofwo elele na obu zhogwo, Ma nama na bụ, Nga ma bụ lasagwụ atwa bụ i'ime, gana na ta ba ta tuhwulo. N zhɛ ma bụ nda maa beni urishi gana shɛgwuma shɛ na shi hwuri ma shɛ shɛ vwɛ hwɛɛ na cɛnjɛ tu unyizo.

9N zhɛ ma pana atwa mi Isrɛl ofwo aba u tunama, N zhɛ ma gɛgɛcɛnga aŋ apata. Nazhɛ ɛɛ zhɛ a 'yaga nhwaŋ ma aba mi ikɛnyi aba, i zha shɛ ya 'yaga ya atwa elele na zhɛ na sukakana aŋ o. Ogworozwo zha shɛ na nda aŋ ya umungwuta gana ala cala o.

10Te kwuni taa na aka na Ngee tileneni atwa mi Isrɛl ajɛmɛ-ụshɛrɛya, N zhɛ kaa du me zucinje atwa i'ime bu hwɛɛ. Shɛ inɛ ɛtɛ kiri o, N zhɛ mo bu mbiso kpataa maa, Gamba AGWANGWAMA, N zhɛ ma nda maa 'yaga ihwɛ.

11Aka na ti ijitɛ bu ulwa hwuŋ, ebi ci ogwunukwoshi bu, N zhɛ mɛ ishicinjɛ bụtụ bu ukaka bụ bu ko maa tono ohwolu bu. Ubwa shɛ yɛu bụ ike, N zhɛ mo shikicingo tugwama tu bwa maa ti 'yaga ukpahiŋ.

12Ubwa zhɛ ma n mana umwono, N zhɛ ma nda kaa maa idwɛtwɛ tugwama tu bwa shikono unyizo-nom.

13N zhɛ ma sha bishi bwa, bɛɛ zhɛ du ba sha yɛu mi ye eyi. N zha shɛ kwukwuŋ ma ganga bụ tulubo; gana na Ngee genji atwa ata a na hwuri la umbe na bụ.

14N zhɛ mo shikicingo bu ni ihwɛ mi keeni cɛnjɛ-ta-tugwama ti mi unyizo-nom. Idwɛtwɛ tugwama tu bwa zha shɛ ya 'yaga uce o.

15Ga Natan mbishi Devid n-ndumwa mu ga ee kepishingeni bu kpaaŋ.

Ge Devid Njɛ Adua Ugwoje

(2 Sam 7:18-29)

16Nazhɛ agwuma Devid teni baa jɛjɛ na agba AGWANGWAMA, baa njɛ adua, bɛɛ hiɛŋ, Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana, gaaba Ngaa shɛ, tu umwamwa mu, harɛ maa n sugeni ijɛ kpaaaŋ?

17Oo Agwatana, inɛ gɛ kaa i ta shɛ waa iyi ticwɛŋ ne eshe bu. Gabụ kaa bu dumwa iwɛ geri-be-eshe bi ihwɛ yɛu gɛ bu ugondu. Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana, gabụ kaa bu mo gombicingo maa Ma bana urishi duwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18Imbe kwuuŋ ge Devid tɛ zhɛ mɛ bi hiɛŋ nụ ụjɛrụma na aba muna yɛu gɛ bu ugonduu? Bi mepi maa yɛu bu ugondu Ngaa shɛ, abu ta ma muna waa ụjɛrụma.

19Oo AGWANGWAMA, tuhaŋsa tụ bụ keeni ukwulana bụ yaa shɛ maa ndanɛ yɛu bu ugondu ijɛ kpaaŋ; maa m mbiseni ugombo mu na Ngɛɛ tɛ zhɛ Mo gombo geri-be-eshe.

20Oo AGWANGWAMA, i zasa bụtụ be elele na shɛ gana bụ o. Ti mepi aka elele maa gobuko gba bɛ shɛ Agwatana, nu gana na atụ hwụjɛ du na acɛbɛ tu.

21I zasa kaa udenji we elele namba nu unyizo u ta shɛ gana atwa bụ Isrɛl, a na ebi zhe ebu gwube na tijama maa njɛ aŋ atwa bụ o. Iyi ụrụhwajɛ i'wɛtwɛ nɛ abụ ndanɛ aŋ, mburusonu urishi izeci bu na cɛnjɛ tu unyizo hwɛɛ. Bu gwube atwa bụ ni Ijipti, obo unzongo aŋ anya edenji.

22Gabụ AGWANGWAMA ni ikɛnyi bụ, bɛ njɛ atwa Isrɛl atwa bụ unyizo-nom, abɛ shɛ ya Agwatana aba.

23Oo AGWANGWAMA, asha ụrɛcɛnga iyi elele nɛ ebi shiri la unu ibɛ iwɛ mi keeni iwɛ umwamwa mu, maa njɛ iyi nɛ ɛbi hiɛŋ bi zhɛ ba nda unyizo-nom.

24Iwɛ maa gɛ ijɛ njɛ maa urishi bu shikono te gembi unyizo-nom, nazhɛ atwa zhɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ ubwa shɛ Agwatana Isrɛl. Ibɛ po ɛbi zhɛ ba nda maa gɛ ihwɛ mi Gamba yɛu bụ ugondu shikono nu umbe bu dimi.

25Iwɛnɛ po gabụ Agwatana mi, bu kopishingwonuo yɛu gɛ bu ugondu ijɛ, ebi m mbishi kaa maa bi zhɛ ba nda maa Ma 'yaga ihwɛ. Ibɛ po Ngaa 'yajɛ eshe-hwoo maa ma bụ lụpa ilipwɛ gɛ.

26Ma bụ lụpa maa peni umwamwa mu uwebiye, maa i na ta tuhwulo ta tunama ne eshe bu tutu.

27Oo AGWANGWAMA gabụ bi peni aŋ uwebiye, ibɛ po uwebiye ata bụ zhɛ ya nama na aba unyizo-nom.

1 Shɛrụkwụkwụ Shi Hiiŋ 18

Tụlasụ tu na Agwuma Devid Lasatagwụ

(2 Sam 8:1-18)

1Ti yaa namɛ fwalaa agwuma Devid sukakanɛ Afilistia sasana nu ujasa, baa lasụ aŋ. Bee leshiji ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ, ɛɛ hiɛŋ, Gat keeni ashɛpwụ na gwụmwatangwụ a na rungwutwonu uŋ.

2Bu lasụ du atwa Moab, baa 'imɛ aŋ, aa tụpa bụ ụdalụ wa aba.

3Ge Devid sukakanɛ sasana agwuma Zoba ga Hadadizɛ na namɛ no tugwungwu tu Hamat. Iwɛnɛ po ga Hadadizɛ ba makakana maa lashaga tuzuba tu Yufretis.

4Ge Devid leshiji ihɛŋtu ibwɛ ujasa akpakwụ-a-ta (1,000), baa 'imɛ asụcɛ idɛkwɛ igbɛɛ-itɛtu-na-akpakwụ-a-ta (7,000), keeni ejeshi na a zha tahaŋnụ ni ivwunɛ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

igbɛɛ-umpwa (20,000). Baa shishajɛ idɛkwɛ ɛtɛ hwɛɛ tikpereci, bee weŋpeni dipi-yebi gbalụ iwɛ ihɛŋtu ujasa.

5Aka na ta Asiria na namɛ nu Damaskos tumwanɛ ejeshi aba maa e mbiyeni Hadadizɛ agwuma Zoba, ge Devid kwụnɛ Asiria ata igbɛɛ-umpwa-nu-boo-ko (22,000).

6Bee sutengeni ejeshi ubwa na cɛnjɛ ta aba tu Damaskos, na shɛ uhiu cɛnjɛ ta Asiria, aa shɛ ya atwa na namɛ nu ukaka ubwa, baa lashɛga aŋ ya ụdalụ. AGWANGWAMA njɛ maa ge Devid na lasatagwụ no ofwo elele na bee zhe.

7Ge Devid lesheji shabula shu ujasa sha azhɛnarɛya shɛ na ehiu ujasa Hadadɛzɛ ga 'waŋnɛ, bee suji shu nu Jɛrusalɛm.

8Bee suji du ɛtumburɛ a'wụtụ, a na ga Hadadɛzɛ ga untanganɛ la na ashɛpwụ ubwa a'wụtụ, a na ɛɛ hiɛŋ, Tibhat keeni Kun. (Ɛtumburɛ ata aba go Sụlụmụn suji baa njɛ okwokwo, na atukpa keeni i'wɛŋnɛ uhwugwa swoswoswo.)

9Aka na go Tou agwuma Hamat, hwụjɛ maa agwuma Devid lasụ ejeshi Hadadɛzɛ agwuma Zoba hwɛɛ,

10baa tumwananɛ bụ a'walụ keeni ugwoje, ta apwaŋ azhɛnarɛya, na azụrụfa keeni ɛtumburɛ, tedure ni yɛu ibwɛ ga Hadoram, iwɛnɛ ti ga Hadadɛzɛ ba shana baa sukakana Tou du nu ujasa na aka ofwugwo.

11Agwuma Devid suji upwaŋ ata bee tileneni aŋ AGWANGWAMA swooŋ, maa a na nda uhwara na aba, ta azhɛnarɛya, ta azụrụfa ata bee leshiji ne edenji Idụm, na A'amon, na Amoab, na Afilistia keeni Amɛlɛk a na baa lasatagwụ.

12Ga Abishai na ɛɛ hiɛŋ bino bwa gɛ Zɛruwia, lasụ atwa Idụm nu ulomu manɛ, baa kwụnɛ atwa igbɛɛ-icinjishi apata (18,000).

13Bee sutengeni edingbe ejeshi na cɛnjɛ ti Idụm hwɛɛ, ibɛ po atwa ata Idụm shɛ ya atwa na namɛ nu ukaka wa agwuma Devid. AGWANGWAMA njɛ kaa maa ge Devid lasatagwụ atwa no ofwo elele na bee teni.

14Ge Devid yɛ tugwama ti Isrɛl hwɛɛ, baa nda atwa ubwa te teni cɛŋ tebiye. Baa dumangana aŋ kaa ụshɛrɛya u tishiriri.

15Go Joab, ubwa shɛ uberezhe we ejeshi ubwa hwɛɛ, ge Jehoshafat yɛu Ahilud, ubwa tuba ba swaka ti'nyeci ti iyi elele nɛ ya ndangana.

16Ga Zadok yɛu Ahitub keeni Ahimɛlɛk yɛu Abiata, aba shɛ onongbo. Ga Shavisha, ubwa shɛ bi'nyeci bu umwono-ụshɛrɛya;

17gɛ Bɛnaya yɛu Jehoiyada, ubwa untanganɛ miaụŋ-me-eyi ma agwuma Devid; muba tuba mu untanganɛ shihwolu shɛ 'wụtu nu ugondu wa agwuma.

1 Shɛrụkwụkwụ Shi Hiiŋ 19

Ge Devid lasụ A'amon keeni Asiria

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

(2 Sam 10:1-19)

1Ti yee ci aka oko na ga Nahash agwuma A'amon 'wi, ibɛ yɛu ibwɛ ye eyi yɛ tugwama no ohwolu ubwa.

2Ge Devid hiɛŋ, N zhɛ ma nda Hanun uwebiye gana na te bishi bwa ga Nahash ma n nda la uwebiye. Ibɛ po ge Devid tumwanɛ atwa maa a 'walụ bụ no tu'wo te bishi bwa. Aka na te e ci A'amon, ee zhe no ofwo agwuma Hanun,

3Ama ehwurembe A'amon hiɛŋ Hanun, Bi heŋshi ree maa iwɛ a'walụ tu'wo te bishi bu ge Devid tumwanɛ atwa ga? Bi heŋshi shi ree maa bu tumwanɛ aŋ maa e hikekeni cɛnjɛ tu ga, maa e yeleji tu, maa lashɛga tụ?

4Iwɛ ecilo ata ga Hanun 'imɛ miaụŋ-mu-ugondu Devid, baa 'nyanjɛ aŋ, bee dwetweji otogwo aba ne eririri shɛpindwa sha aba, nazhɛ bee genji aŋ ee hwuri.

5Ibɛ po ezuye shɛ aŋ ya tebiye, e eri shi e jiye o. Aka na ta agwuma Devid hwụjɛ iyi nɛ jiteni aŋ, baa tumwanɛ atumwa maa ge mbishi aŋ, maa agwuma hiɛŋ, Kwu ma tugwo ni Jɛriko i ci aka na tizholu ti hiŋ tu sabajɛ.

6Aka na A'amon mepi maa o to Devid nu uwuru ni iyi nɛ aa njɛ. Ibɛ po ga Hanun na A'amon zhe ɛɛ njɛ atwa Aram a na namɛ nu Naharaim na atwa Aram Meaka keeni atwa Zoba ụgwụ atalɛnt azụrụfa akpakwụ-a-ta (1,000) maa a panɛ aŋ ihɛŋtu ujasa keeni asụcɛ ibɛ.

7Ihɛŋtu ɛtɛ ujasa igbɛɛ-umpwa-ni-bɛ-icihiŋ (32,000) keeni ejeshi a na agwuma Meaka panɛ aŋ ụgwụ, zhajɛ ee jwe ugba wa aba ni Mɛdiba. A'amon du bananjɛ na ashɛpwụ aba a'wụtụ, ɛɛ mɛmɛ imɛ iwɛ ujasa.

8Aka na ta agwuma Devid hwụjɛ ijɛ ya nda kpaaŋ, baa tumwanɛ Joab ne ejeshi ata ubwa kpaaŋ.

9Ibɛ po ejeshi A'amon zhe ee keri bụkpagwụ ba aba bu ujasa, no odubo Raba, ụshɛpwụ ata u'wụtụ, ubwa shɛ uhiu wa ashɛpwụ aba. Shɛgwuma shɛ na shɛ zhajɛ, shɛ mama namanjɛ no ofwo tukpataa na cɛnjɛ ta ata.

10Aka na tu go Joab kwụbɛ maa ejeshi atwa i'ime ibwɛ namɛ tu umbe ubwa, te ekwunyi ubwa, ibɛ po boo dwotwogonu ejeshi Isrɛl, bee suji anaa na mama 'yajɛ maa a na jasa ujasa na Asiria.

11Bee suji ejeshi ata vwɛ, bee utegeni yɛu-bino bwa ga Abishai maa sha uberezhe wa aba maa e jeshi A'amon.

12Go Joab hiɛŋ bụ, Yaa shɛ abụ kwụbɛ hwayɛ maa Asiria zhɛ ma n lasụ, zhajɛ maa m mbiyeni. Yaa shɛ Ngaa kwụbɛ du kaa maa A'amon zhɛ ma bụ lasụ, N zhɛ ma zhajɛ maa Mo bu mbiyono.

13'Yaga ikɛnyi keeni ohwulu tishito, maa ti jeshi ujasa ne teleyi iwɛ atwa tu keeni iwɛ ashɛpwụ a'wụtụ Agwatana tu. Ga Agwatana njɛ iyi nɛ kwụlanɛ bụ.

14Go Joab na atwa ubwa keeni izhɛ ee tefuleji ejeshi Asiria, aa bwadụ ee gezhiji.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Aka na te ejeshi A'amon kwụbɛ maa ejeshi Asiria gezheji, aa shɛdɛnjɛ du, ee gezhigeni Abishai yɛu-bino Joab, ee teni nụ ụshɛpwụ. Nazhɛ go Joab gwuri nu Jɛrusalɛm.

16Aka na ta Asiria kwụbɛ maa atwa Isrɛl lasụ aŋ, ee zhe e suje ejeshi na cɛnjɛ ta Asiria hileniye Urefu Yufretis aa njɛ Shofak na shɛ uberezhe we ejeshi Hadadɛzɛ uberezhe wa aba.

17Aka na agwuma Devid hwụjɛ iŋ, boo sotulonu ejeshi Isrɛl hwɛɛ urubwo uko, ee keshi Urefu Jodan, ee keri bụkpangwụ ba aba maa e tefuleji ejeshi Asiria. Ee kwuni ujasa tujasa,

18ibɛ ejeshi Isrɛl unzhi ejeshi Asiria. Ge Devid na atwa ubwa kwụnɛ asụcɛ ihɛntu ujasa Asiria igbɛɛ-itɛtu-na-akpakwụ-a-ta (7,000), keeni ejeshi ivwunɛ igbɛɛ-woshi (40,000). Aa kwụnɛ du uberezhe ata wa Asiria go Shofak.

19Aka na ta shɛgwuma shɛ na shɛ ga namɛ na Hadadɛzɛ shɛ kwụbɛ maa atwa Isrɛl lasụ aŋ, ee zhegeni agwuma Devid maa a kwunanjɛ iyi elele maa a shɛ yɛ atwa amɛ-olom, baa 'yajɛ aŋ ya. Asiria leni shi ya kwukwuŋ maa e mbiyeni A'amon.

1 Shɛrụkwụkwụ Shi Hiiŋ 20

Ge Devid Ieshiji Raba

(2 Sam 11:1; 12:26-31)

1Na aka bu ugbama, ibɛ shɛgwuma sha zha ujasa nu uywa. Go Joab suji ejeshi ubwa, bee zhe baa sukakanɛ A'amon, boo to tuhwulo bee hweri Raba, baa subwanya aŋ baa kwụnɛ aŋ. Agwuma Devid tuba zhe shi, ama bɛ jɛjɛ nu Jɛrusalɛm.

2Ge Devid peshinji udara nu uhiuhiu wa agwuma aba, bee peteni uŋ nu uhiuhiu ubwa. Uzhinono udara ata ụ shɛ utɛlɛnt uzhɛnarɛya uko. A njɛ uŋ tisemberi na atayɛ ogwumishi. Bee suje du sasana ufwa ujasa te gembi duwa nụ ụshɛpwụ ata.

3Bee suji atwa ụshɛpwụ ata, bee eni atwa oko i'wɛ'wɛ tɛshaba, atwa oko shɛ itimɛ tuhwaŋ, atwa oko shɛ idwɛgɛ no shigwubo. Gabata du bee eni A'amon. Nazhɛ bee gwuri nu Jɛrusalɛm na atwa ubwa.

E Jeshi Ujasa na Agbandụ Afilistia

(2 Sam 21:15-22)

4Na aba inɛ gɛ, ujasa layanɛ aŋ sasana na Afilistia ni Gɛzɛ. Aka atata ge Sibekai na banɛ Hushat kwụnɛ ụgbandụ ata ɛɛ hiɛŋ, ge Sipai, ibɛ po aa lasụ Afilistia.

5Ujasa unya layanɛ aŋ na Afilistia, nu bwa gɛ Ɛlihanan yɛu Jai kwụnɛ Lami, yɛu-bino Goliat na banɛ nu Gat, utata isɛnu ibwɛ u ci ụ'wụ'wụ na aa na tugwuno unyomo.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

6E jeshi ujasa unya sasana nu Gat, apata ụgbandụ uko na gembi namɛ. Ivwɛ ibwɛ i'ɛlɛ keeni inɛ ivwunɛ namanjɛ icihiŋ cihiŋ, yaa namɛ ya woshi-ni-bɛneshi hwɛɛ ibɛ. Bɛ shɛ ụlamụ wa agbandụ ala cala.

7Aka na tu baa twajɛ atwa Isrɛl, ibɛ po go Jonatan yɛu Shimea yɛu-bino Devid kwụnɛ bụ.

8Atwa ga ge Devid ne etwenyi ubwa kwụnɛ, a shɛ miaụŋ ma agbandụ nu Gat.

1 Shɛrụkwụkwụ Shi Hiiŋ 21

Ge Devid Rɛcɛ Ejeshi Ubwa

(2 Sam 24:1-25)

1Ge Setan sukakanɛ atwa Isrɛl na tɛnda tu na baa njɛ maa ga ge Devid rɛcɛ aŋ.

2Na aka ga, ge Devid hiɛŋ Joab keeni eberezhe ejeshi, Zhaga rɛta ma atwa cɛnjɛ ti Isrɛl hwɛɛ, te kwuni ni Biɛ-shiba tutu Dan, maa hi n gwuricingeni ajɛshɛgwa maa ma mapa ufwugwo wa aba.

3Ama go Joab jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, Ga AGWANGWAMA keeni atwa Isrɛl ufwugwo kpalụ kpakwụ kpakwụ uhwuri gana na ta a namɛ hwuwayɛ. Zaaci Tumaka! Iyɛri mi, shɛ miaụŋ mụ bụ mu ugondu suu aa shɛ hwɛɛ aba? Iwɛ mbe po tuba iyɛri mi ya jala maa nda ijɛɛ? Iwe mbe po aba jala maa peteni atwa Isrɛl n-ndumwa-tụwụmaa?

4Ama n-ndumwa ma agwuma mu lasụ mu na Joab, ibɛ po go Joab sanɛ, bee tenenji ofwo elele nu u'una ata Isrɛl, uuwa be gwure nu Jɛrusalɛm.

5Go Joab mbishi agwuma Devid ufwugwo wa atwa na shɛ ejeshi na namba. Bɛɛ hiɛŋ bụ, Atwa na shɛ etwenyi a na olwo a 'waŋna utokwobi nu ujasa ni Isrɛl hwɛɛ aba a shɛ ejeshi igbɛɛ-akpakwụ-a-ta-ni-igbɛɛ-dupu (1,100,000), a na Juda ejeshi a shɛ igbɛɛ-akpakwụ-eyebi-nu-talacɛ-ni-bɛ-tɛ (470,000).

6Iwɛnɛ tu go Joab leni shi n-ndumwa ma ata agwuma jɛmɛ, ibɛ po bee zhe shi maa ricɛ udenji Livai nu una Bɛnjamin.

7Amɛ Agwatana hashɛganụ ni iyi nɛ aa njɛ, iwɛbɛ po bee peni atwa Isrɛl ulwapɛ.

8Ge Devid hiɛŋ Agwatana, N njɛ iwɛwɛ i'wɛtwɛ 'wɛtwɛ ni iyi nɛ Ngaa njɛ! N njɛ iyi ụlagwụ ụ'wụtụ, Ma bụ tabwa maa suji tụwụma ti yɛu gɛ bu ugondu.

9Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ bigesere Devid ga Gad,

10Zhaga mbiso Devid maa, AGWANGWAMA hiɛŋ, N zhɛ ma bụ pana iyi itɛtu, maa teri inɛɛ nɛ Ngɛɛ zhɛ ma bụ ndana.

11Ga Gad zhe ga no ofwo Devid, bee mbishi bu, bɛɛ hiɛŋ, Iyi nɛ AGWANGWAMA hiɛŋ na, Tala inɛɛ nɛ aba jala.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

12Imunɛ-tiya shiywa shɛ tatụ suu, kwo kaa maa atwa i'ime hiŋ a hi lasụ maa a na hiɛ kwụna, to tu'urugono maa o no hi urogono ipiɛnɛ itɛtu, kwo kaa maa AGWANGWAMA leni maa utokwobi ubwa na shɛ ụngwụ tishikpe mburusonu na cɛnjɛ ti hiŋ, maa tumwanɛ butumwa bwa ba azuba maa mburusonu tu'wo ni Isrɛl hwɛɛ. Inɛ nɛɛ ebi teri na amɛ ibɛɛ? Maa Ma zha me mbishe bụtụ na n tumwanɛɛ?

13Ge Devid jishijɛ Gad, bɛɛ hiɛŋ, N namɛ ne tiriri tụ wụtụ! N jeri shi maa ga shɛ atwa n teni u'ala o. Ama ga shɛ AGWANGWAMA ni ikɛnyi ibwɛ n teni u'ala, iwɛnɛ po inyɛmɛnyɛmɛ ibwɛ gembi duwa.

14Ibɛ po AGWANGWAMA tumwanɛ ga ụngwụ ata tishikpe woo mburusonu na ashashɛ atwa Isrɛl hwɛɛ, ibɛ po atwa igbɛɛ-talacɛ-na-akpakwụ-a-ta 'wi (70,000).

15Nazhɛ AGWANGWAMA tumwanɛ butmwa bwa ba azuba maa iricingo Jɛrusalɛm, gana na ta butumwa ata bo iricingo uŋ ga, ta AGWANGWAMA kwụbɛ iŋ. Bee sheyinji tuhaŋsa tu bwa iwɛ iyi iwɛ ɛtɛ bɛɛ gɛ zhɛ ba nda. Nazhɛ bɛɛ hiɛŋ, butumwa ata ba azuba, I gwumwa, ganga ya. Ibɛ po butumwa ata shikeni na akpakpata Arauna ata shɛ Bi Jɛbus.

16Ge Devid shepi eshe, baa kwụbɛ butumwa ata ba AGWANGWAMA ti bee shikeni araranga, bee hwucice utokwobi ubwa, bee sekeni uŋ geri bu Jɛrusalɛm. Nazhɛ ge Devid nu n-nyarɛ ma atwa ata uregeni tugwuno tụ ụcɛnjɛ tɛnda, ee kwuzenji, ee ubi apɛshɛka aba na cɛnjɛ.

17Ge Devid hiɛŋ, Agwatana, Gamba kaa n njɛ iwɛwɛ ɛtɛ i'wɛtwɛ. Gamba kaa n eni aŋ maa a njɛ tɛrɛcɛ. Imbe tuba atwa ga shɛ gana agwụdụ njɛ yaa? Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana mi, Ma bụ tabwa maa ga shɛ Gamba ni ihwɛ bishi mi kiri abụ sukakanɛ, ama ganga atwa ga bụ tishikpe tupatana.

18Nazhɛ butumwa ata ba AGWANGWAMA ba azuba hiɛŋ Gad maa ga zha maa mbiso Devid, maa ga zha na akpakpata bụtụ ata ɛɛ hiɛŋ, ga Arauna maa mana AGWANGWAMA utukwu-ụrụpɛ apata.

19Ge Devid hwụjɛ-unu n-ndumwa ma ata AGWANGWAMA tumwanɛ Gad, bee zhe ga.

20Ga Arauna na miaụŋ mu bwa me eyi mi neshi namɛ na akpakpata aba oo dubo iyimɛyɛ wit. Aka na ga Arauna kwụbɛ butumwa ata, ibɛ po miaụŋ ma ata mu bwa mi neshi mi gezheji maa swakacɛ.

21Gunu na tu ga Arauna kwụbɛ agwuma Devid ti bee ci, bɛɛ gɛnjɛ akpakpata ata, baa zhajɛ bee kwuzeni bu, harɛ boo to itune ibwɛ na cɛnjɛ.

22Ge Devid hiɛŋ bụ, N sengeni kaa akpakpata ga bụ nu ulumo wa aba na ulwa maa Ma mana AGWANGWAMA utukwu-ụrụpɛ, iwɛ maa ụngwụ ga u tishikpe u mburusonu na atwa u hwuwowu.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

23Ga Arauna hiɛŋ bụ, Zaacɛ Tumaka, shapa! M bi peni aŋ, nda iyi elele nɛ ụbụ kwụlanɛ. M bi peni du inɛ gɛ ye eyi iwɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo nu utukwu-ụrụpɛ. Sugo ti imbele gɛ maa i shɛ i'wɛ'wɛ ulwa ụrụpɛ tuhwoŋzhingo, maa du suji iyimɛyɛ gɛ maa i shɛ iwɛ ụrụpɛ tiya na ɛbi zhɛ ba ta. M bi peni iŋ kpaaŋ.

24Ama agwuma jishijɛ Arauna, bɛɛ hiɛŋ, Awo, N zhɛ ma bụ tụpa ụtashɛ wa aba ta ulwa. N zha shɛ ma shapa iyi nɛ i shɛ inɛɛ bụ maa Ma pana AGWANGWAMA ụrụpɛ ni iyi ya arahaŋ o.

25Ibɛ po ge Devid cɛpɛ ga Arauna ukwuribi wa azhɛnarɛya arinya akpakwụ-atatụ 600 iwɛ akpakpata ata.

26Nazhɛ ge Devid meni AGWANGWAMA utukwu-ụrụpɛ apata, bee peni bu ụrụpɛ tuhwoŋzhingo keeni ụrụpɛ wa amɛ-olom. Baa suyanɛ AGWANGWAMA, bɛɛ jishijɛ bụ tedure nu ulwa na banɛ na azuba wee hwoŋzhinji iyi ɛtɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo nu utukwu ata ụrụpɛ.

27Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ butumwa ata ba azuba maa go gwuricingo utokwobi ubwa nu ufwutwa ubwa.

28Ti ge Devid kwụbɛ na aka ata maa AGWANGWAMA jishijɛ adua ubwa, boo to arụpɛ nu utukwu ata namɛ na akpakpata ata Arauna Bijɛbus ata.

29Iwɛnɛ po udulo na go Moses teni la AGWANGWAMA nụ ụshika keeni utukwu-ụrụpɛ ata namɛ la ne bikpekwu ata bi Gibion, u ta namba apata na aka ata.

30Ama ge Devid zhe shi apata maa lụpa Agwatana iyi o, iwɛnɛ tu baa nda inyɛsɛ utokwobi ata butumwa ata ba AGWANGWAMA ba azuba 'waŋnɛ.

1 Shɛrụkwụkwụ Shi Hiiŋ 22

1Ge Devid hiɛŋ, Epe ɛɛ zhɛ a ma Umwono wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana. Utukwu na atwa Isrɛl zhɛ na ta ụrụpɛ tuhwoŋzhingo na.

Ti'imanga tu Umwono wa Agwatana Tuma

2Agwuma Devid peni-unu maa, ga atwa elele na shɛ agaiŋ a na namɛ na cɛnjɛ ti Isrɛl ulwa. Bee eni aŋ ugondu. Atwa oko na amɛ aba a shaba atayɛ iwɛ maa o mo Umwono wa Agwatana.

3Bee peni ashɛmbɛrɛ gembi ufwugwo maa a njɛ okoto iwɛ akpa shidubo shu umwono ata keeni maa a njɛ ɛpɛpɛtɛ keeni ɛtumburɛ nɛ gembi duwa a na ee eri shi a manga okwo uzhinono wa aba ya.

4Baa twa na atwa Taya keeni atwa Saidụn, ɛɛ dwɛjɛ bụ ezhibi Osobu duwa, anaa na ee eri shi a rɛta okwo ufwugwo wa aba.

5Ge Devid heŋshi maa, Umwono ga wa Agwatana yɛu mi go Sụlụmụn zhɛ ba ma ụ shɛ wa pilanụ maa u beni urishi nu unyizo hwɛɛ. Ama gana na tu baa ta

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

gwumwa, ahaŋsa kaa du te ci shi bu o, ibɛ po Ngaa shɛ ma imangana uŋ. Ibɛ po ge Devid imanganjɛ ga i'wɛŋnɛ ifwugwo bee suteni nazhɛ bee 'wi.

6Baa suyanɛ yɛu ɛtɛ ibwɛ go Sụlụmụn, bee mbishi bu, bɛɛ hiɛŋ, Gabụ bi zhɛ ba mana AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl Umwono.

7Ge Devid hiɛŋ bụ, Ɛ-yɛu mi, i namɛ la na amɛ mi maa Ma mana AGWANGWAMA na shɛ Agwatana mi umwono na zhɛ wa pana bụ ụjɛrụma.

8Ama AGWANGWAMA m mbishi n-ndumwa mu bwa, bɛɛ hiɛŋ, Bu hwuri bu dudweji mehieŋ, ebu hwuri bu jwoswo ajasa ofwugwo. Iwɛnɛ obu dudwogwo mehieŋ duwa, na cɛnjɛ tu unyizo ne eshe mi, ibɛ po abu zha shɛ bu ma n mana umwono ata.

9Ama bi n shileni tuba unu, bɛɛ hiɛŋ, Bi zhɛ ba mata yɛu-ye-eyi nɛ zhɛ ya ya tugwama na amɛ-olom, iwɛnɛ ti Ngɛɛ zhɛ ma nda maa 'yaga amɛ-olom na atwa i'ime ibwɛ. Ɛ zhɛ ɛ hiɛŋ bu go Sụlụmụn, iwɛnɛ po na aka tugwama tu bwa Ngɛɛ zhɛ ma pana atwa Isrɛl amɛ-olom keeni tunama suu.

10Ubwa zhɛ ma mana umwono ata. Bi zhɛ ba sha yɛu mi, Ngɛɛ zhɛ du ma sha bishi bwa. N zhɛ mo shikicingo idwɛtwɛ tugwama tu bwa ni Isrɛl unyizo-nom.

11Hwuwayɛ go, ɛ-yɛu mi, ga AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ nama na bụ, ga nda maa unu na bee bi shileni la maa gabụ bi zhɛ ba mana bụ umwono, ubu 'yagana eshe.

12Ga AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ibi peni iyi ti'eshicigo keeni ti'inta maa untangana atwa Isrɛl gana na tu undwa ubwa namɛ.

13Yaa shɛ abụ untanganɛ andwa keeni shikpogo shɛ na AGWANGWAMA peni la Moses unu iwɛ atwa Isrɛl, nazhɛ iyi zhɛ ma bụ 'yagana eshe. Nda ahaŋsa bụ oko maa shikono dimi, ta nda inyɛsɛ o, kede ohwulu ubu horukono.

14Yaa shɛ inɛ umwono ga wa Agwatana, N nduwa tiriri tụ 'wụtụ Ngoo sutwonuo azhɛnarɛya atɛlɛnt igbɛɛ-dupu (100,000) ta azụrụfa atɛlɛnt igbɛɛ-akpakwụ-a-ta (1,000,000) iwɛ maa njɛ ugondu Umwono ata. Na aba inɛ ɛtɛ ɛtumburɛ ta barɛ, ta ashɛmbɛrɛ. N imwangwa du i'wɛ'wɛ, na atayɛ, ama bu ta shɛ ba kaana iŋ tuba.

15Gabụ kaa bi 'yajɛ anjɛ-ugondu iyiri ufwugwo. Eshebi atayɛ namba, eshebi i'wɛ'wɛ namba, to omo tuma ta atayɛ namba keeni atwa na 'yebi ugondu i'ɛlɛ iyiri swoswoswo a na eri a nda ugondu ne tugwoni,

16na azhɛnarɛya, na azụrụfa, nɛ ɛtumburɛ, na ashɛmbɛrɛ. Kwuno ya ugondu ata. Ga AGWANGWAMA nama na bụ.

E Peni Ehwurembe Isrɛl Unu iwɛ Timbiyono

17Ge Devid peni ehwurembe Isrɛl hwɛɛ unu maa ge mbiyeni yɛu ibwɛ go Sụlụmụn.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

18Bɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ namɛ ne hiŋ. Bee hi peni kaa amɛ-olom nu uhwaŋna we elele. Ubwa leni Ngaa lasatagwụ atwa na namɛ la na cɛnjɛ tu ga hwɛɛ. A shɛ ya hwuwayɛ go atwa na namɛ nu ukaka hiŋ keeni ukaka wa AGWANGWAMA.

19Ndana ma AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ iyi na amɛ hiŋ oko hwɛɛ, keeni ahaŋsa hiŋ hwɛɛ. Kwuno ma ya Umwono ata wa AGWANGWAMA tuma, iwɛ maa hi tecinji Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa ya AGWANGWAMA keeni i'wɛŋnɛ ɛtɛ i tijilo ya Agwatana ye elele nu umwono ata oo mo ni izeci ya AGWANGWAMA.

1 Shɛrụkwụkwụ Shi Hiiŋ 23

1Aka na ti ge Devid injɛ tebiye, nazhɛ bee peni yɛu ibwɛ go Sụlụmụn tugwama ti Isrɛl, maa ya tụ.

O Sotulonu Onongbo na Alivai

2Ge Devid sotulonu ehwurembe Isrɛl, to onongbo keeni Alivai hwɛɛ urubwo uko.

3Baa rɛcɛ Alivai a na shiywa sha aba shi kwune nu talacɛ munji, ibɛ ufwugwo wa aba ụ shɛ igbɛɛ-umpwa-ni-bɛ-cinjishi (38,000).

4Ge Devid hiɛŋ, Ga Alivai a shɛ igbɛɛ-umpwa-ni-bɛ-yebi (24,000), aba zhɛ no hikokono ugondu Umwono ata wa Agwatana. Atwa igbɛɛ-itɛtu (6,000), aba tuba zhɛ a sha e 'nyeci nu umwono ụshɛrɛya keeni ajɛmɛ-ụshɛrɛya.

5Ga atwa igbɛɛ-iyebi (4,000), a na nda u'iywa shidubo, ga atwa igbɛɛ-iyebi sasana a na shɛtana AGWANGWAMA ni i'wɛŋnɛ ɛtɛ i'nyemi Ngee peni iwɛ ashɛtwa ata kiri.

6Ge Devid dwotwogonu Alivai orubwo atatụ gana na ta amwamwa aba namɛ: umwamwa Gɛshom, nu una Kohat keeni una Merari.

7Miaụŋ-me-eyi mu Gɛshom na: ga Ladan keeni Shimei:

8Ga Ladan meci miaụŋ-me-eyi mu tatụ: gɛ Jɛhiɛl, ne zetam keeni Joɛl,

9Ge Shimei meci miaụŋ-me-eyi mu tatụ: ge Shelomit, na Hazhiɛl keeni Haran. Aba shɛ shɛgwuma shu nhwaŋ me eshi aba, te kwune na Ladan.

10Ge shimei meci miaụŋ-me-eyi mi neshi: ga Jahat, ne Ziza, ne Jeush keeni Bɛria.

11Na tụ'wụtụ ta aba, ga Jahat, ubwa hwure umbe, ge Ziza 'wa. Iwɛnɛ ti ge Jeush ne Bɛria zasa miaụŋ-me-eyi mi gembi ofwugwo, ibɛ po aa rɛcɛ aŋ maa a shɛ ukpogwu ata uko.

12Go Kohat meci miaụŋ-me-eyi mi neshi: ga Amram, ne Izha, ne Hibron keeni Uziɛl.

13Yɛu ibwɛ ihiiŋ ga Amram, ubwa meci ata Aron keeni Moses. (Ibɛ ee shiri Aron keeni umwamwa ubwa swooŋ unyizo-nom, maa a untangana i'wɛŋnɛ nɛ shɛ inɛ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

tijilo me tijilo, maa o no hwoŋzhingo iyi ụhiụŋ na aka na aa pana AGWANGWAMA ụrụpɛ, maa a na ndana bụ ugondu maa a na pana du atwa uwebiye ni izeci ya AGWANGWAMA.

14Ama o togwu miaụŋ-me-eyi mu Moses bụtụ ata ba Agwatana nụ ụlamụ wa Alivai)

15Go Moses meci miaụŋ-me-eyi mi yebi: gɛ Gɛshom nɛ Ɛliɛzɛ.

16Buhwuri-bu-umbe bu miaụŋ-me-eyi mu Gɛshom i shɛ gɛ Shɛbuɛl.

17Gɛ Ɛliɛzɛ meci yɛu-ye-eyi ike gba, ibɛ shɛ ge Rehabia, ge Rehabia tuba meci ya miaụŋ-me-eyi mu ufwugwo.

18Ge Izha meci yɛu-ye-eyi ike nɛ ɛɛ hiɛŋ, gɛ Shɛlomit, ubwa shɛ uhiu umwamwa ata.

19Ge Hibron meci miaụŋ-me-eyi mi neshi: ge Jeria, na Amaria, ne Jehaziɛl keeni Jekameam.

20Go Uziɛl meci miaụŋ-me-eyi mi yebi: ge Mika keeni Ishia.

21Ge Merari meci miaụŋ-me-eyi mi yebi: ga Mali keeni Mush. Ga Mali meci du miaụŋ-me-eyi mi yebi: gɛ Ɛleaza keeni Kish,

22Gɛ Ɛleaza 'wi, bu meci shi yɛu-ye-eyi ye elele o. Semi miaụŋ-mo-o. Ibɛ po miaụŋ mu bwa mo o mɛ cɛnɛ nkwoyi ma aba, a na shɛ miaụŋ-me-eyi me bishi ba aba bi tidice ge Kish.

23Miaụŋ-me-eyi mu Mushi na: ga Mali, ne Ede keeni Jɛrimot.

Ugondu wa Alivai na

24Ajalalo Livai na, nu gana na ta amwamwa aba namɛ. E 'nyeci izeci bụtụ be elele na tuwo shiywa woshi kwo kaa uhwuri ya te e meci bu, nụ ụlamụ wa aba hwɛɛ. Hwɛɛ aba kaa 'yajɛ upada na aa untanganɛ ugondu tɛnda nu umwono ata wa AGWANGWAMA.

25Ge Devid hiɛŋ, AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl peni atwa ubwa amɛ-olom, ibɛ du kaa po bɛɛ zhɛ ba nama nu Jɛrusalɛm unyizo-nom.

26Utakashɛ we elele zasaba ya maa Alivai na 'waŋna udulo ata tugwuno, AGWANGWAMA a nama, maa o no sugo i'wɛŋni'wɛŋni ye elele nɛ aa ta ụrụpɛ na amɛ ubwa o.

27Gana na ti ge Devid peni aŋ unu umɛwɛɛ, ibɛ po aa rɛcɛ Bulivai be elele na tuwo shiywa woshi kwo kaa uhwuri te e meci bu, maa kwuno ugondu tɛnda.

28Ugondu na ee eni aŋ na: maa o no mbiyono onongbo a na shɛ miaụŋ mu Aron ugondu nu Umwono ata wa AGWANGWAMA, maa o no shiyono okpogwu ata eshe, ta shɛmɛ shu bwa, iwɛ maa kede e leni maa iyi tijilo ye elele hashɛganụ o; keeni ugondu we elele na namɛ nu umwono ata wa Agwatana,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

29maa a untangana ugondu ibrɛd ɛtɛ aa patana nu uteburu, to mihiuŋ ma ata aa
ta ụrụpɛ tiya, ta agbagbada ata aa njɛ uzawa Ifucingɛ, ti iyi nɛ oo to nu ujebi keeni
inɛɛ nɛ aa shananjɛ manɛbɛ, maa a na manga du uzhinono keeni ugombo iyi nɛ
aa 'waŋnɛ nu umwono wa Agwatana maa o to ụrụpɛ ni ibɛ;

30maa o no shikono a na shɛtana AGWANGWAMA, maa a na 'walụ bụ uvwungwa
uvwungwa keeni ụrụmɛ ụrụmɛ.

31Aka elele na ɛɛ zhɛ a ta ụrụpɛ nụ Ụjita-ụhinjanụ, ta aka upiana ufwo keeni aka
bi isene ye elele, a 'yajɛ ufwugwo wa Alivai na aa tala maa a njɛ ugondu na aka
ata. Alivai, aba ee eni ugondu ụrụpɛ tuta pa AGWANGWAMA aka elele.

32Aba 'yajɛ i'wɛŋnɛ udulo ata u tu'ulwatagwụ tungbaraka keeni ohwolu ata tijilo,
maa o no mbiyono du miaụm-mo-bino ma aba a na shɛ umwamwa Aron ugondu
ụrụpɛ tuta nu umwono ata wa AGWANGWAMA.

1 Shɛrụkwụkwụ Shi Hiiŋ 24

O dwotwogonu Onongbo Orubwo eyebi

1Gana oo dwotwogonu miaụŋ-me-eyi mu Aron na: miaụŋ-me-eyi mu Aron mu
namɛ mi neshi: ga Nadab, na Abihu, nɛ Ɛleaza keeni Itama.

2Ga Nadab na Abihu 'wi hiiŋ ne bishi ba aba, e meci shi kaa miaụŋ me elele o. Ibɛ
po ohongwu aba gɛ Ɛleaza na Itama shɛ onongbo.

3Ge Devid dwotwogonu umwamwa Aron orubwo orubwo, bee eni aŋ ugondu
gana na to orubwo aba namanjɛ. Ata Zadok, na shɛ umwamwa Ɛleaza na
Ahimɛlɛk, na shɛ umwamwa Itama aba mbiyeni bu ugondu ata.

4O dwotwogonu umwamwa Ɛleaza orubwo umpwa-na-ba-ecihiŋ, umwamwa
Itama tuba namɛ orubwo atụndatụ; gana yaa shɛ na, iwɛnɛ ta shɛgwuma shu
nhwaŋ shu umwamwa Ɛleaza shi hwuri aŋ nu ufwugwo, ibɛ po yaa shɛ gana ata.

5Iwɛnɛ tu umwamwa Ɛleaza nu una Itama 'yajɛ atwa na eri a untangana ugondu
no ohwolu ata tijilo keeni atwa na eshiciji iyi ya Agwatana. Iwɛbɛ po aa 'wɛŋ
icɛcɛ maa e mepi ohwolu na bụtụ bụtụ zhɛ ba untangana iyi uzawa tumomo
hwulosu.

6Umwamwa Ɛleaza nu una Itama peleji icɛcɛ ɛtɛ tu'waŋ. Ge Shemaya yɛu-ye-eyi
Nɛtanɛl, na shɛ bi'nyeci ba Alivai, ubwa 'nyeci nzeci ma aba. Atwa na shɛ eseyida
na: agwuma, na anjɛ-ugondu ubwa, no bunongbo ga Zadok, na Ahimɛlɛk yɛu
Abiata, keeni ehiu amwamwa onongbo, ta a na Alivai hwɛɛ aba namba.

7Umama 'wanụ we ehwurembe aba gana na te e eni aŋ ugondu na: bụtụ bi hiiŋ
na yɛ icɛcɛ, i shɛ ge Jehoiyarib, bụtụ bi yebi shɛ ge Jedaya,

8bụtụ bu tatụ shɛ ga Harim, bụtụ bi neshi shɛ ge Seorim

9bụtụ bu tana shɛ ga Malkija, bụtụ bi cihiŋ shɛ ge Mijamin

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10bụtụ bi cenje shɛ ga Hakoz, bụtụ bụ tụndatụ shɛ ga Abija,

11bụtụ bi cinjishi shɛ ge Jeshua bụtụ bu umpwa shɛ ge Shekania

12bụtụ bu umpwa-nu-boo-ko shɛ gɛ Ɛliashib, bụtụ bu umpwa-nu-ba-yebi shɛ ga Jakim

13bụtụ ba umpwa-nu-ba-tatụ shɛ go Hupa bụtụ bu umpwa-nu-ba-neshi shɛ ge Jeshɛbeab

14bụtụ bu umpwa-nu-ba-tana shɛ ge Biliga bụtụ bu umpwa-nu-ba-cihiŋ shɛ ge Imɛ

15bụtụ bu umpwa-nu-ba-cenje shɛ gɛ Hɛzi bụtụ bu umpwa-nu-ba-tụndatụ shɛ ga Hapizɛz

16bụtụ bu umpwa-nu-ba-cinjishi shɛ gɛ Pɛtahia bụtụ bu woshi shɛ gɛ Jɛhɛzkɛl

17bụtụ bu woshi-nu-boo-ko shɛ ga Jakin bụtụ bu woshi-nu-ba-yebi shɛ ga Gamul

18bụtụ bu woshi-nu-ba-tatụ shɛ ge Delaya bụtụ bu woshi-nu-ba-neshi shɛ ge Meazia.

19Gana na ee teri aŋ maa a na nda ugondu nu mama 'wanụ nu umwono wa AGWANGWAMA ta. A nda uŋ nu gana na tu ugwunukwoshi wa aba ga Aron shileni aŋ undwa ubwa, gana na du ta AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl peni bu la unu.

20Shɛgwuma shu nhwaŋ shu umwamwa Livai shɛ na shɛ ta vwɛ na: ge Jedia na shɛ umwamwa amram na ge Shebaɛl meci;

21nu umwamwa Rehabia; i shɛ ge Ishia,

22nu umwamwa Izha na ge Shilomot meci, i shɛ ga Jahat.

23Miaụŋ-me-eyi mi Hibron nu gana na ta a mama 'wanụ na tumata na: ge Jeria, na Amaria, ne Jehezieɛl keeni Jɛkamiam;

24nu umwamwa Uziɛl na ge Mika meci, i shɛ ga Shami;

25nu umwamwa Uziɛl na ge Ishia yɛu-bino Mika meci, i shɛ gɛ Zɛkaria.

26Nu umwamwa Merari, i shɛ ga Mali, no Mushi keeni Jeazia.

27Miaụŋ-me-eyi mi Merari mu na mu banɛ no olugwo Jeazia na: ge Beno, no Shoham, na zaku keeni Ibirai.

28No olugwo Mali i shɛ: gɛ Ɛleaza, gɛ Ɛleaza kaa meci shi yɛu-ye-eyi ye elele o.

29Ge Kish meci yɛu-ye-eyi ike, ibɛ shɛ gɛ Jɛramɛil,

30go Mushi meci miaụŋ-me-eyi mu tatụ: ga Mali, ne Idɛ keeni Jɛrimot. Amwamwa Alivai ta.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

31Agwuma-ihwɛ elele keeni buhongwu bwa, aba a 'waŋ icɛcɛ iwɛ umwamwa wa aba, iwɛ ugondu na ee eni aŋ, nu gana na ta atwa aba a na shɛ onongbo a na banɛ nu umwamwa Aron 'wɛŋ. Ne eshe Agwuma Devid, na Zadok, na Ahimɛlɛk keeni shɛgwuma shu nhwaŋ sho onongbo keeni ma shɛ shɛ Alivai, ibɛ aa 'wɛŋ iŋ.

1 Shɛrụkwụkwụ Shi Hiiŋ 25

Azụnjɛ Umwono wa Agwatana na

1Ge Devid keeni eberezhe ejeshi teri amwamwa Asaf oko, nu una Heman, keeni una Jedutun, maa o no hwulo umbe na tɛzhɛba. A shɛ du a na duma tigesere, maa a na 'nyama apalụ, na shiduma. Atwa na ee teri maa o no hwulo umbe na tɛzhɛba ta ata na; tu ugondu gana na urubwo wa aba zhɛ na nda:

2Miaụŋ-me-eyi mu Asaf mi neshi: ga Zaku, no Josɛf, ne Netania, keeni Asarila, aba zhɛ na duma tigesere na aka elele na agwuma hiɛŋ aŋ. Ga Asaf, ubwa shɛ iyɛri ya aba.

3Miaụŋ-me-eyi mi Jedutun mi cihiŋ: gɛ Gɛdalia, ne Zeri, nɛ Jɛshaya, ne Shimei, na Hashabia keeni Matitia, aba zhɛ na duma tigesere, maa a na 'nyama du shiduma maa a na zungangana AGWANGWAMA azunga ashɛtwa keeni a'walụ.

4Miaụŋ-me-eyi mi Heman umpwa-na-muba-mi-neshi na: go Bukia, na Matania, no Uziɛl, no Shubaɛl, nɛ Jɛrimot, na Hanania, na Hanamei, nɛ Ɛliata, ne Gidalit, no Romamit-izɛ, no Joshibikasha, na Maloti, no Hoti keeni Mahaziot.

5Agwatana peni Heman na shɛ bigesere ba agwuma miaụŋ mu ga me eyi umpwa-na-muba-mi-neshi keeni miaụŋ-mo-o mu tatụ, gana na ti bee shileni bu la unu, iwɛ maa gombicingo Heman.

6Miaụŋ mu ga mu bwa hwɛɛ mɛ shɛ e'nyemi apalụ keeni shiduma keeni itɛ na aka tɛzhɛba nu umwono wa Agwatana. Bishi ba aba, ubwa shɛ buhwuri-bu-umbe ba aba. No ofwo agwuma ata Asaf, ne Jedutun keeni Heman a lashɛga unu-tupana.

7Etwenyi ga woshi-na-ba-eneshi, aba shɛ ɛzhɛ na shɛzunga, atwa vwɛ aba Alivai du shɛ azụnjɛ keeni e'nyemi na seshi. A shɛ egwoni na azunga tuzungangana AGWANGWAMA tebiye. Ufwugwo wa aba hwɛɛ shɛ kpakwụ-nu-dupu-nu-talacɛ-na-ba-atụndatụ (288).

8E teri ugondu na ee eni aŋ tɛnda ni icɛcɛ tu'waŋ, te esemberi, tu n-nyarɛ, te egwoni, ta atwa na to soso.

9O dwotwogonu etwenyi ga kpakwụ-nu-dupu-nu-talacɛ-na-ba-atụndatụ orubwo umpwa-na-ba-eyebi, nu gana na ta amwamwa aba namanjɛ. Urubwo we elele 'yajɛ buhwuri-bu-umbe ba aba. Gana na aa mama 'wanụ nu ugondu tɛnda na: bụtụ bụtụ na atwa ubwa umpwa-na-ba-eyebi: Bụtụ bi hiiŋ shɛ ga Asaf, ubwa 'wɛŋ icɛcɛ, ibɛ go Josɛf yɛ, Bụtụ bi yebi shɛ gɛ Gɛdalia,

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

10tatụ shɛ ga Zaku,

11neshi shɛ ge Iziri,

12tana shɛ ge Netania,

13cihiŋ shɛ go Bukia,

14cenje shɛ ge Jesarela,

15tụndatụ shɛ ge Jeshaya,

16cinjishi shɛ ga Matania,

17umpwa shɛ ge Shimei,

18umpwa-nu-boo-ko shɛ ga Azarel,

19umpwa-nu-ba-yebi shɛ ga Hashabio,

20umpwa-nu-ba-tatụ shɛ go Shubaɛl,

21umpwa-nu-ba-neshi shɛ ga Matitia,

22umpwa-nu-ba-tana shɛ gɛ Jɛrimot,

23umpwa-nu-ba-cihiŋ shɛ ga Hanania,

24umpwa-nu-ba-cenje shɛ go Joshibikasha,

25umpwa-nu-ba-tụndatụ shɛ ga Hanani,

26umpwa-nu-ba-cinjishi shɛ ga Maloti,

27woshi shɛ gɛ Ɛliata,

28woshi-nu-boo-ko shɛ go Hoti,

29woshi-nu-ba-yebi shɛ ge Gidalit,

30woshi-nu-ba-tatụ shɛ ga Mahaziot,

31woshi-nu-ba-neshi shɛ go Romamiti-izɛ.

1 Shɛrụkwụkwụ Shi Hiiŋ 26

Angbaracɛ Shidubo na

1Tudwotwogonu ta angbaracɛ shidubo na: Ge Meshelemia, yɛu-ye-eyi kore, banɛ nu umwamwa Asaf na shɛ udenji umwamwa kora.

2Ge Meshelemia meci miaụŋ-me-eyi mi cenje, gana aa mama 'wanụ na tumata na: gɛ Zɛkaria, gɛ Jɛdiayɛl, nɛ Zɛbadia, na Jatiniɛl,

3nɛ Ɛlam, ne Jehohanan keeni Elihoinai.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

4Go Obɛd-idụm na Agwatana peni uwebiye bee meci miaụŋ-me-eyi mu tụndatụ.
Nzeci ma aba gana na to o momo hwulosu tụ'wụtụ te e meci aŋ na: gɛ Shɛmaya,
ne Jehozabad, no Joa, na Saka, nɛ Nɛtanɛl,

5na Amiɛl na Isaka keeni Peuletia.

6Yɛu Obɛd-idụm ihiiŋ, gɛ Shɛmaya meci miaụŋ-me-eyi mi cihiŋ. Hwɛɛ aba a shɛ
ehwurembe nu umwamwa bishi ba aba, iwɛnɛ ta a shɛ etwenyi na eri iyi tɛnda
tebiye.

7Miaụŋ ma ata mi Shɛmaya na: go Otni, nɛ Pɛfɛl, no Obɛd, nɛ Ɛlizabad, ne Elihu,
keeni Semakia. Miaụŋ mu ga mu umɛwɛɛ mi yebi mi eri du iyi tɛnda tebiye.

8Umwamwa Obɛd-idụm 'yajɛ etwenyi dupu-ne-eshe-umpwa, (60) hwɛɛ aba, ta
miaụŋ ma aba me eyi, ta miaụŋ-mo-bino ma aba, a shɛ atwa na eri a nda iyi. Bụtụ
bụtụ na amɛ aba kaa teni cɛŋ nu ugondu ga tɛnda.

9Umwamwa Meshelemia 'yajɛ miaụŋ-me-eyi, na miaụŋ-mo-bino ma aba, hwɛɛ
aba kaa a shɛ etwenyi umpwa-na-ba-atụndatụ a na teni cɛŋ nu ugondu ga tɛnda.

10Nu umwamwa Merari, go Hosa namɛ; bi meci miaụŋ-me-eyi mi neshi: ge
Shimri (na bishi bwa njɛ bu uhiu wa atwa vwɛ okwo tu baa shɛ shɛ yɛu nɛ bee
meci hiiŋ.)

11Ne Hilkia, ne Tebalia keeni Zɛkaria. Atwa umwamwa Hosa a na shɛ angbaracɛ
umwono wa Agwatana shɛ atwa umpwa-na-ba-eyebi.

12O dwotwogonu angbaracɛ shidubo shu umwono wa Agwatana orubwo
orubwo, gana na ta amwamwa aba namanjɛ. E eni aŋ du ugondu nu Umwono ata
wa AGWANGWAMA gana na te e eni du miaụŋ-mo-bino ma aba.

13A 'wɛŋ icɛcɛ iwɛ umwamwa we elele maa e mepi odubo na ɛɛ zhɛ na ngbaraka,
okwo umwamwa ata gembi ufwugwo kwo kaa waa twa sụ.

14Ge Shelemia yɛ icɛcɛ nɛ aa 'wɛŋ iwɛ odubo uwaŋna-banụ, yɛu ibwɛ ye eyi gɛ
Zɛkaria na incɛ tebiye yɛ icɛcɛ nɛ aa 'wɛŋ iwɛ odubo tuzuba.

15Go Obɛd-idụm yɛ icɛcɛ nɛ aa 'wɛŋ iwɛ odubo tuta, miaụŋ mu bwa me eyi mɛ
yɛ icɛcɛ nɛ aa 'wɛŋ iwɛ shimwono shi i'wɛŋnɛ tuzwono.

16Ata Shupim no Hosa aba yɛ icɛcɛ iwɛ odubo uwaŋna-twonuo keeni a na
Shalekɛti na namɛ nu uhwaŋna ata munji tuzuba. O dwotwogonu aka na maa a
na nda u'iywa wa aba, na tu palaga.

17A'iywa ecihiŋ aba a nda ugondu nu uwaŋna-banụ iyi-heri, A'iywa aba eneshi
namɛ tuzuba. A'iywa aba eneshi namɛ no shimwono shi i'wɛŋnɛ iyi-heri, atwa
eyebi aba a ngbaraka umwono uko.

18A'iywa eneshi aba o shikono nu uhwaŋna ata dongonu ukpogwu ata namɛ nu
uwaŋna-banụ. Eyebi a nama nu ukpogwu ata gom.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

19Ugondu u'iywa shidubo na ee eni umwamwa Kora keeni una Merari ta.

Esweci Ukwuribi keeni Ugondu Unya nu Umwono wa Agwatana na

20Atwa vwɛ aba a na shɛ Alivai, aba untanganɛ umwono na oo zwono uduciya umwono wa Agwatana keeni shimwono shi i'wɛŋnɛ nɛ ee tileneni Agwatana swooŋ.

21Ga Ladan, ubwa shɛ ugwunukwoshi miaụŋ-me-eyi mu Ladan, na miaụŋ-me-eyi mu Gɛshom. Ubwa 'yajɛ te ehiu nhwaŋ me eshi a na shɛ atwa Gɛshom, tu umwamwa yɛu ibwɛ ye eyi ge Jehiɛli.

22Miaụŋ-me-eyi mi Jehiɛli, ge Zetam no Joɛl buhongwu bwa. Aba a ngbaraka shimwono shi i'wɛŋnɛ na amɛ umwono ata wa AGWANGWAMA.

23Atwa Amram, na atwa Izha, na atwa Hibron keeni atwa Uziɛl,

24na atwa Shebuɛl yɛu Gɛshom, na shɛ umwamwa Moses, ubwa shɛ uhiu wa anjɛ-ugondu a na ngbaracɛ shimwono sha ata shu uduciya,

25tedure ni yɛu-bino Gɛshom gɛ Ɛliɛzɛ ibɛ baa 'yajɛ ụmatụ nɛ Shɛlomit. Ge Rehabia i shɛ yɛu ibwɛ, ge Jeshia i shɛ yɛu ibwɛ, go Joram i shɛ yɛu ibwɛ, ge Zikri i shɛ yɛu ibwɛ, gɛ Shɛlomit i shɛ yɛu ibwɛ.

26Gɛ Shɛlomit ga keeni atwa umwamwa ubwa aba shɛ angbaracɛ uduciya we elele keeni apwaŋ na agwuma Devid, ne ehiu nhwaŋ me eshi, ne ehiu anjɛ-ugondu igbɛɛ igbɛɛ keeni a na akpakwụ akpakwụ, keeni eberezhe ejeshi tileneni Agwatana swooŋ.

27E suje emeseyi iyi nɛ ɛɛ yɛ nu ujasa ee tileni swooŋ maa a na nangangana Umwono wa AGWANGWAMA.

28Gɛ Shɛlomit keeni atwa umwamwa ubwa, aba ngbaracɛ iyi elele nɛ ee tileneni Agwatana swooŋ. Medenji apwaŋ na bigesere ata ga Samuɛl, no Soul yɛu Kish, na Abnɛ yɛu Nɛ, keeni Joab yɛu Zɛruwia tileni swooŋ.

Atwa Shihwolu keeni Ajɛmɛ-ụshɛrɛya na

29Ge Kenania, na shɛ umwamwa Izha, na miaụŋ mu bwa me eyi, aba ee eni ugondu no tupohondo tu umwono ata wa Agwatana: gana ti iyi nɛ ya ndangana ti'nyatanga, nụ ụshɛrɛya tụdụmangana atwa Isrɛl.

30Ga Hashabia, na shɛ umwamwa Hibron keeni atwa ubwa akpakwụ-atụndatụ-ni-dipi-yebi (1,700), aba namɛ nu ugondu tɛndana atwa nu uhwaŋna iwɛ ya Agwatana keeni uhwaŋna iyi tɛzhɛmana atwa na tunama ta aba ni Isrɛl, geri bu uwaŋna-twonuo bu Urefu Jodan. Atwa ga kpaaŋ aba a shɛ atwa na eri iyi tɛnda tebiye nu ugondu wa AGWANGWAMA keeni ugondu wa agwuma.

31Ge Jeria, ubwa shɛ buhwuri-bu-umbe bu umwamwa Hibron. Na aka na ti ge Devid ulwa shiywa buhanda tu baa yɛ tugwama, nazhɛ aa njɛ tudweri tu

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

umwamwa Hibron, oo to ejeshi na banɛ nu umwamwa ata na wa nda iyi tebiye ugbe. A namɛ ni Jɛzɛ na namɛ ni Giliad.

32Agwuma Devid teri shɛgwuma shu nhwaŋ shɛ na sha nda iyi tebiye ugbaa-na-akpakwụ-atatụ-ni-dipi-yebi (2,500), na amɛ atwa Jeria, bee peni aŋ maa a na nda ugondu we elele na imɛ iyi ya Agwatana. Aba a ngbaraka atwa Rubɛn, na atwa Gad, keeni ashashɛ ụlamụ Manasɛ.

1 Shɛrụkwụkwụ Shi Hiiŋ 27

Gana na Aa Imanganjɛ Ejeshi keeni Atwa Shihwolu na

1Nzeci ma shɛgwuma shu nhwaŋ mi Isrɛl na, te ehwurembe amwamwa, atwa igbɛɛ igbɛɛ keeni eberezhe atwa kpakwụ kpakwụ, ta anjɛ-ugondu a na untanganɛ cɛnjɛ keeni eberezhe ejeshi oko a na namɛ nu ugondu wa agwuma tɛnda ni iwɛ ye elele nɛ ya zhajɛ yo hwulo upiana upiana. A namɛ igbɛɛ-umpwa-ni-bɛ-yebi (24,000).

2Ga jashobiam, yɛu Zabdiel, ubwa shɛ uberezhe udungbe igbɛɛ ɛtɛ umpwa-ni-bɛ-yebi (24,000), nu upiana uhiiŋ.

3Nu umwamwa Pɛrɛz baa banɛ, baa shɛ du kaa uhiu we eberezhe ejeshi elele nu upiana ata.

4Go Dodai na shɛ umwamwa Ahohi, ubwa shɛ uberezhe udungbe igbɛɛ-umpwa-ni-bɛ-yebi (24,000) nu upaina uyebi. Ge Mikilot, ubwa shɛ bɛnjɛ bu bwa bu ugondu.

5Uberezhe na untanganɛ udungbe we ejeshi nu upiana ụtatụ, ubwa shɛ gɛ Bɛnaya, yɛu Jehoiyada na shɛ bunongbo. Ubwa shɛ uhiu we eberezhe ejeshi igbɛɛ-umpwa-ni-bɛ-yebi (24,000) nu udungbe ubwa.

6Gɛ Bɛnaya ata i shɛ bụtụ bu ko na amɛ atwa ata talacɛ a na 'yajɛ ukpahiŋ, ubwa du shɛ uhiu wa atwa ata talacɛ. Yɛu ibwɛ ye eyi ga Amizabad, ubwa untanganɛ udungbe wa atwa ubwa.

7Ga Asahɛl buhongwu Joab, ubwa shɛ uberezhe nu upiana uneshi. Na aka fwalaa yɛu ibwɛ gɛ Zɛbadia teni unu ubwa. Bu untanganɛ ejeshi igbɛɛ-umpwa-ni-bɛ-yebi (24,000) nu udungbe ubwa.

8Ga shamhut, bụtụ bi Izira, ubwa shɛ uberezhe we ejeshi nu upiana utana, bu untanganɛ ejeshi igbɛɛ-umpwa-ni-bɛ-yebi (24,000) nu udungbe ubwa.

9Ge Ira yɛu Ikɛsh bụtụ bu Tekoa, ubwa shɛ uberezhe we ejeshi nu upiana ucihiŋ, bu untanganɛ ejeshi igbɛɛ-umpwa-ni-bɛ-yebi (24,000) nu udungbe ubwa.

10Gɛ Hɛlɛz na shɛ umwamwa Ifrem na banɛ ni Pɛlon, ubwa shɛ uberezhe we ejeshi nu upiana ucenje, bu untanganɛ ejeshi igbɛɛ-umpwa-ni-bɛ-yebi (24,000) nu udungbe ubwa.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

11Ge Sibeka na banɛ nu Hushat, bɛ shɛ bụtụ bu umwamwa Zera, ubwa shɛ uberezhe we ejeshi nu upiana ụtụndatụ, bu untanganɛ ejeshi igbɛɛ-umpwa-ni-bɛ-yebi (24,000) nu udungbe ubwa.

12Ga Abiɛzɛ na banɛ nu Anatot, na cɛnjɛ tụ ụlamụ Bɛnjamin, ubwa shɛ uberezhe we ejeshi nu upiana ucinjishi, bu untanganɛ ejeshi igbɛɛ-umpwa-ni-bɛ-yebi (24,000) nu udungbe ubwa.

13Ga Maharai na banɛ ni Netofa na shɛ bụtụ bu umwamwa Zera, ubwa shɛ uberezhe we ejeshi nu upiana u'umpwa, bu untanganɛ ejeshi igbɛɛ-umpwa-ni-bɛ-yebi (24,000) nu udungbe ubwa.

14Gɛ Bɛnaya na banɛ ni Piraton na namɛ nụ ụlamụ Ifrem, ubwa shɛ uberezhe we ejeshi nu upiana u'umpwa-nu-boo-ko, bu untanganɛ ejeshi igbɛɛ-umpwa-ni-bɛ-yebi (24,000) nu udungbe ubwa.

15Gɛ Hɛlidai na banɛ ni Netofa, na shɛ bụtụ bu umwamwa Otiniɛl, ubwa shɛ uberezhe we ejeshi nu upiana u'umpwa-ni-bɛ-yebi, bu untanganɛ ejeshi igbɛɛ-umpwa-ni-bɛ-yebi (24,000) nu udungbe ubwa.

16Atwa na untanganɛ shihwolu shu ugondu na alamụ Isrɛl hwɛ hwɛɛ na: Nụ ụlamụ Rubɛn: i shɛ gɛ Ɛliɛzɛ yɛu Zikri, nụ ụlamụ Simion: i shɛ gɛ Shɛfatia yɛu meaka;

17nụ ụlamụ Livai; i shɛ ga Hashabia yɛu Kemiɛl; nụ ụlamụ Aron: i shɛ ga Zadok;

18nụ ụlamụ Juda: i shɛ gɛ Ɛlihu yɛu-bino Devid; nụ ụlamụ Isaka: i shɛ go Omri yɛu Maikɛl;

19nụ ụlamụ Zɛbulon: i shɛ ge Ishimaya yɛu Obadia; nụ ụlamụ Naftali: i shɛ gɛ Jɛrimot yɛu Ariɛl;

20nụ ụlamụ Ifrem: i shɛ go Hoshia yɛu Azazia; na ashashɛ ụlamụ Manasɛ: i shɛ go Joɛl yɛu Pɛdeiya;

21na ashashɛ ụlamụ Manasɛ na namɛ ni Giliad: i shɛ ge Ido yɛu Zekaria: nụ ụlamụ Bɛnjamin: i shɛ ge Jeasiɛl yɛu Abnɛ,

22nụ ụlamụ Dan: i shɛ ga Azarɛl yɛu Jɛroham. Atwa na shɛ anjɛ-ugondu a na untanganɛ alamụ Isrɛl ta.

23Iwɛ unu na AGWANGWAMA shiri la maa bi zhɛ ba nda atwa Isrɛl maa e gembi ufwugwo gana mkpasu ma azuba, iwɛbɛ po ge Devid rɛcɛ shɛ atwa elele na te ci shi shiywa woshi te e meci aŋ.

24Go Joab na ɛɛ hiɛŋ bino bwa gɛ Zɛruwia, kwuni la tɛrɛcɛ, ama bu hwuwi shi o, iwɛnɛ ti isɛbwɛ ya Agwatana kezhe no ohiuhiu atwa Isrɛl iwɛ tɛrɛcɛ ta ata. Iwɛbɛ po oo togwu su ufwugwo wa atwa ga nu una utakada Shɛrụkwụkwụ sha agwuma Devid.

Angbaracɛ Ihwɛ ya Agwuma na

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

25Ga Azmavɛt yɛu Adiel, ubwa ngbaracɛ shimwono shi i'wɛŋnɛ ihwɛ ya agwuma. Go Jonatan yɛu Uzia, ubwa ngbaracɛ shimwono shi i'wɛŋnɛ shɛ na shɛ namɛ nu ukpokpogwu wa ashɛpwụ a'wụtụ, ta a na ticwɛŋ cwɛŋ hwɛɛ, ta shɛ shɛkpa shɛ u'iywa.

26Ge Ezri yɛu Kelub, ubwa untanganɛ ahwɛŋ itimɛ.

27Ge Shimei na banɛ Rama, ubwa untanganɛ ntuma ma shifwafwa, ga Zabdi na banɛ ni Shifim, ubwa untanganɛ ugondu meni ma tụ'walụ ta afwafwa tɛnda na tụ'walụ tu na ee cwe keeni tuswaka ta muba.

28Ge Beal-hanan na banɛ ni Gɛdɛ, ubwa ngbaracɛ i'wɛ'wɛ buta, no owowo na namɛ ne embi nshama mu na mu namɛ nu uwaŋna-twonuo. Go Joash, ubwa ngbaracɛ ugondu manɛbɛ ma buta tu'wananjɛ.

29Ge Shitirai na banɛ nu Sharon, ubwa ngbaracɛ iyimabiga nu Sharon. Ga shafat yɛu Adilai, ubwa ngbaracɛ iyimabiga nɛ namɛ no olomu.

30Go Obil na shɛ bụtụ bu umwamwa Ishmɛl, ubwa ngbaracɛ nruhondo. Ge Jedeiya na banɛ nu Meronot, ubwa ngbaracɛ nzhinyacɛ mo o.

31Ge Jeziz na shɛ bụtụ bu umwamwa Hagi, ubwa ngbaracɛ unyama wa agwụdụ ni iyweywe. Atwa ga hwɛɛ aba a shɛ anjɛ-ugondu a na untanganɛ i'wɛŋnɛ ya agwuma Devid.

Atwa na a Pana Agwuma Devid Ahaŋsa na

32Bishi ba agwuma Devid bu ko, go Jonatan, ubwa shɛ bɛjɛmɛ-bu-ushaura na mepi iyi, na kaa shɛ bi'nyeci. Ubwa keeni Jehiɛl yɛu Hakmon, aba shɛ embisegeni miaụŋ-me-eyi ma agwuma.

33Ga Ahitofɛl, ubwa shɛ bɛjɛmɛ-bu-ushaura ba agwuma, no Hushai na shɛ bụtụ bu umwamwa Akiti, aba shɛ eyejilo agwuma.

34Ge Jehoiyada yɛu Bɛnaya, ubwa teni ụtarụtụ Ahitofɛl. Ga Abiata no Joab, aba shɛ ehiu eberezhe ejeshi ihwɛ ya agwuma.

1 Shɛrụkwụkwụ Shi Hiiŋ 28

Ti'imanganga ti Devid iwɛ Umwono wa Agwatana Tuma

1Ge Devid suyanɛ anjɛ-ugondu a na untanganɛ shihwolu ni Isrɛl hwɛɛ keeni atwa shihwolu sha alamụ maa ga ulwa nu Jɛrusalɛm. Ibɛ po anjɛ-ugondu cɛnjɛ-ta-tugwama ta ata, te ehiu amwamwa, te ehikekeni i'wɛŋnɛ keeni iyimabiga ya agwuma, ti inɛ miaụŋ mu bwa, ta atwa na a nda ugondu nu umwamwa wa agwuma hwɛɛ, te eberezhe ejeshi igbɛɛ igbɛɛ, te eberezhe ejeshi akpakwụ akpakwụ keeni atwa na aa rɛcɛ nu ukpahiŋ keeni atwa elele na beni urishi ne eshe-hwoo nu ujasa.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

2Nazhɛ agwuma Devid ishijɛ bee shikeni nu umbe wa aba, baa jɛmɛ n-ndumwa na aba, bɛɛ hiɛŋ, Shɛlaga maa ahiɛba miaụŋ-mo-bino mi keeni atwa cɛnjɛ ti mi. Ma jala la maa Ma mana Ikpɛtɛ Unu-tutwa ya AGWANGWAMA ofwo na yɛɛ zhɛ yo sho nom, keeni udusa na maa Agwatana tu na patangana ɛvwɛvwɛjɛ ubwa. N imwangwa maa ma ma uŋ.

3Ama Agwatana n hiɛŋ, Shɛ gabụ bi zhɛ bu ma mana umwono ata o, iwɛnɛ abɛ shɛ bijeshi bụ 'wụtụ na kaa dudwogwo mehieŋ ma atwa ofwugwo.

4Ama okwo ti yaa shɛ bwonu, AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl n teri keeni umwamwa bishi mi hwɛɛ maa Ma sha agwuma atwa Isrɛl unyizo-nom. Bee teri ụlamụ Juda maa ga a'yagajɛ na banɛ nu bwa. Bee teri umwamwa bishi mi na amɛ ụlamụ ata Juda. Ukwulana ubwa yaa shɛ maa ma n tala na ashashɛ miaụŋ-me-eyi me bishi mi maa ma m pana tugwama ti Isrɛl hwɛɛ.

5Na amɛ miaụŋ-me-eyi mu ufwugwo mu na AGWANGWAMA m peni hwɛɛ, go Sụlụmụn bee teri maa gɛga ni idwɛtwɛ cɛnjɛ-ta-tugwama tu bwa maa ba untangana atwa Isrɛl.

6AGWANGWAMA n hiɛŋ, Yɛu bu ye eyi go Sụlụmụn, ubwa zhɛ ma m mana umwono mu keeni okpogwu umwono ata. N teri bu maa sha yɛu mi, Ngɛɛ zhɛ du kaa ma sha bishi bwa.

7N zhɛ mo shikicingo cɛnjɛ-ta-tugwama tu bwa unyizo-nom ti yaa shɛ baa untanganɛ onu mi tụpana keeni andwa mi a na Ngee peni bu gana na tu baa nda hwuwayɛ.

8Ibɛ po Ama hiɛ tɛtagana-unu ne eshe atwa Isrɛl kpaaŋ keeni tusotulonu ta atwa AGWANGWAMA keeni tuhwuga ta Agwatana tu. N hi hiɛŋ, Na nda ma iyi elele nɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu iti peni-unu ibɛ, iwɛ maa cɛnjɛ ti ga ti biye tɛ shɛ me ti hiŋ, maa du awaŋnɛ hiŋ na ihi 'wa ne ekwunyi a yɛ ogwu tuba ni i'ɛlɛ hiŋ unyizo-nom.

Ge Devid bo Sokokono Sụlụmụn iwɛ

9Bɛɛ hiɛŋ Sụlụmụn, Ɛ-yɛu mi, bɛ shɛ ba mapa Agwatana shibi maa na ndana bụ iyi na amɛ bụ oko hwɛɛ, keeni tukwulangana ta ahaŋsa bụ. Iwɛnɛ po AGWANGWAMA ubwa ba dwalakaka iyi elele nɛ namɛ na amɛ bụtụ. Ubwa kaa mepi tuhaŋsa tu tu hwɛɛ keeni iyi nɛ utu kwụlanganɛ. Yaa shɛ ebi zhegeni bu, bi zhɛ ma bụ lashɛga, ama yaa shɛ abụ lacɛ bụ, bi zhɛ ma bụ ganga unyizo-nom.

10Bɛ shɛ ba mapa maa AGWANGWAMA ubu twolwo maa meni bu umwono na shɛ ohwolu tijilo. Hwuwayɛ go, nda ahaŋsa bụ oko maa shanɛ ikɛnyi maa njɛ ugondu ata.

11Nazhɛ ge Devid peni yɛu ibwɛ go Sụlụmụn ti'imanganga ta tuma to shimwono sha ata hwɛɛ. To shimwono shi i'wɛŋnɛ tuzwono, ta ma shɛ shɛ azuba, to shigongo sha amɛ, keeni ofwo ata oo urugono iwɛwɛ ya atwa.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

12Bee peni bu du ti'imanganga te elele tu na Mpiala mu zweni na ahaŋsa ubwa
iwɛ okpogwu shimwono sha ata, to shimwono shɛ na shi rungwutwonu aŋ hwɛɛ,
ta a na shimwono shi i'wɛŋnɛ umwono ata tuzwono, to shimwono sha aduciya
umwono ata wa Agwatana, keeni shimwono sha aduciya iyi nɛ ee tileneni
AGWANGWAMA swooŋ.

13Ge Devid du sekekeni bu gana na shɛ maa imanganga onongbo keeni Alivai
keeni ugondu we elele na shɛ wa nda nu umwono ata wa AGWANGWAMA keeni
i'wɛŋnɛ ye elele nɛ aa shɛ a nda uhwara ni ibɛ nu umwono ata.

14Bee peni aŋ ulumo wa azhɛnarɛya keeni azụrụfa na aa shɛ o sugo maa a njɛ
i'wɛŋnɛ ɛtɛ tuswoswoswo iwɛ ugondu we elele na ụ shɛ wa nda ni iyi uhwugwa
ya azhɛnarɛya keeni inɛ ya azụrụfa,

15tu ulumo wa azhɛnarɛya na ɛɛ zhɛ a nda eteburu-ụsụtụla keeni asụtụla aba
azhɛnarɛya, tu ulumo wa azụrụfa na ɛɛ zhɛ a nda eteburu-ụsụtụla keeni asụtụla
aba azụrụfa nu gana na tɛ ɛ zhɛ a nda uhwara nu uteburu ata ụsụtụla una una,

16tu ulumo wa azhɛnarɛya na ɛɛ zhɛ a nda uteburu we elele keeni una wa
azụrụfa iwɛ maa a na patangana akara ata tijilo,

17tu ulumo wa azhɛnarɛya tụrụmbɛɛ a na aa shɛ o sugo maa a njɛ nkwoshi mu
nsabwa, ta agbangbam keeni nkwodo, keeni nkwasha, keeni ulumo wa azụrụfa
na aa shɛ a nda agbangbam azụrụfa elele,

18ta azhɛnarɛya na aa nyashɛnjɛ rụmbɛɛ a na aa shɛ o sugo maa a njɛ utukwu-
ụrụpɛ na ɛɛ zhɛ no hwoŋzhingo iturɛre keeni anaa na ɛɛ zhɛ o sugo maa a njɛ
ụhaŋtụ iwɛ iyi-uumwa ɛtɛ berishiji apiambɛ i urigeni Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa ya
AGWANGWAMA.

19Ge Devid hiɛŋ, N 'nyeci ijɛ hwɛɛ gana na ti yaa banɛ ni i'ɛlɛ ya AGWANGWAMA
ni ikɛnyi ibwɛ yee n ci maa Ma nda uŋ gana na ta ti'imanganga tu bwa tu namɛ
hwɛɛ.

20Nazhɛ ge Devid hiɛŋ yɛu ibwɛ go Sụlụmụn, Mama 'imɛ maa njɛ ahaŋsa bu oko.
Kwuno ya ugondu ga, to lono maa iyi elele ubu ngwuricinji uŋ o. AGWANGWAMA
na shɛ Agwatana mi zhɛ a nama na bụ. Bi zha shɛ ma bụ ganga o, ama dee bi zhɛ
ba nama na bụ uuwa i ci aka na ebu hwuwi ugondu umwono ga u tɛzhɛba tu bwa
tuma.

21Edingbe edingbe onongbo na Alivai a mama imwa iwɛ ugondu we elele na oo
onuo aŋ nu umwono ata wa Agwatana. Egwoni ugondu i'ɛlɛ iyiri iyiri a mama
'imɛ maa e bi mbiyeni. Atwa ga kpaaŋ te ehwuri aba umbe ɛ zhɛ na hwuga-unu
we elele na aba pana aŋ.

1 Shɛrụkwụkwụ Shi Hiiŋ 29

Apwaŋ na Ee Peni Iwɛ Umwono wa Agwatana Tuma

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1Nazhɛ agwuma Devid mbishi tu'ulwa ta ata hwɛɛ, bɛɛ hiɛŋ, Yɛu mi go Sụlụmụn, ubwa Agwatana teri, ama bu ta shɛ kaa yɛu nɛ ahaŋsa te ci shi. Ugondu ga u shiri kaa ụ shɛ ugondu ụ'wụtụ 'wụtụ, iwɛnɛ po umwono ga shɛ shɛ umwono bụtụ o, ama una wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana waa shɛ.

2N nduwa gana na Ngee eri Ngee peni azhɛnarɛya, iwɛ ugondu wa azhɛnarɛya, na azụrụfa, iwɛ ugondu wa azụrụfa tɛ ɛtumburɛ, iwɛ ugondu wɛ ɛtumburɛ, ta ashɛmbɛrɛ, iwɛ ugondu wa ashɛmbɛrɛ, ti i'wɛ'wɛ, iwɛ ugondu i'wɛ'wɛ, ta atayɛ onɛkis iwɛ tɛta na agba, na atayɛ ogwumishi keeni atayɛ meni mi iyiri swoswoswo, tɛ ɛzhɛtɛ a na gembi iwɛ umwono wa Agwatana mi.

3Na aba inɛ ɛtɛ hwɛɛ, M peni du azụrụfa na azhɛnarɛya na Ngaa 'yajɛ te gembi ni ikɛnyi mi duwa iwɛ tulubo tu na Ngee lubi Umwono wa Agwatana mi, ibɛ po Ngee peni iŋ iwɛ umwono tijilo wa Agwatana mi.

4M pwonuo atalɛnt azhɛnarɛya a na Ofi ugbaa-na-akpakwụ-a-ta, (3,000) ta azụrụfa na aa nyashɛnjɛ rụmbɛɛ, atalɛnt igbɛɛ-itɛtu-na-akpakwụ-a-ta (7,000) iwɛ maa e sweni ụdatụ umwono ata,

5tu ugondu wa azhɛnarɛya, tu ugondu wa azụrụfa keeni iyi elele nɛ egwoni ugondu i'ɛlɛ zhɛ a nda. Gaaba yaa kwụlanɛ hwuwayɛ go maa mama pana AGWANGWAMA keeni iyi nɛ baa 'yajɛ hwɛɛɛ?

6Nazhɛ atwa na shɛ ehiu amwamwa, na atwa na untanganɛ shihwolu na alamụ Isrɛl, ne eberezhe ejeshi igbɛɛ igbɛɛ ne eberezhe ejeshi akpakwụ akpakwụ, keeni anjɛ-ugondu a na a ngbaraka i'wɛŋnɛ ya agwuma, e leni maa e peni iyi nɛ aa 'yajɛ na tukwulangana.

7Iyi nɛ ee peni iwɛ ugondu Umwono ata wa Agwatana na: atalɛnt azhɛnarɛya igbɛɛ-itɛ (10,000), na atalɛnt azụrụfa igbɛɛ-itɛ (10,000), na atalɛnt ɛtumburɛ igbɛɛ-icinjishi (18,000), keeni atalɛnt ashɛmbɛrɛ igbɛɛ-dupu (100,000).

8Atwa na 'yajɛ atayɛ ogwumishi peni aŋ iwɛ uduciya Umwono ata wa Agwatana. Ge Jehiɛl Bilivai na banɛ nu umwamwa Gɛshom, ubwa ee utegeni iŋ hwɛɛ ibɛ.

9Atwa ga peni AGWANGWAMA iyi na tukwulangana tu na tu banɛ na shɛmɛ sha aba hwɛɛ. Shɛmɛ sha atwamwa shi lemi iwɛ upwaŋ ụ'wụtụ 'wụtụ na ee peni. Amɛ agwuma Devid du kaa lemi hwɛ hwɛɛ.

Ge Devid Shɛtanɛ Agwatana

10Agwuma Devid shɛtanɛ AGWANGWAMA nu umbe tu'ulwa ta atwa ata kpaaŋ kpaaŋ, bɛɛ hiɛŋ, Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ugwunukwoshi tu ge Isrɛl, ga a na bụ shɛtana unyizo-nom, uuwa unyizo zhe gwure!

11Gabụ bi gembi tebiye, gabụ kaa bi 'yajɛ ikɛnyi, gabụ kaa bi shini nụ ụjɛrụma keeni urishi, keeni igɛhi. Iyi elele nɛ namɛ na azuba, tu unyizo hwɛɛ, i shɛ inɛɛ bu, Gabụ kaa bɛ shɛ agwuma na hwuri hwɛɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12No olugwo bu aduciya elele kpaaŋ a banɛ, ni ikɛnyi bu keeni ukpahiɛŋ bụ abụ untanganɛ iyi elele kpaaŋ. Gabụ kaa du bi eri bo gombicingo bụtụ, aba nda du kaa maa bụtụ ata 'yaga ikɛnyi.

13Agwatana tu, hwuwayɛ go, ta bụ 'walụ, ata shɛtana izeci ɛtɛ bu ụjɛrụma.

14Gaaba Ngaa shɛɛ, ataaba atwa mi shɛ maa ta ala tụpana iyi elele na tukwulangana gana gaa? Iyi elele kaa shɛ upwaŋ na banɛ no olugwo bu. Iyi nɛ shɛ inɛɛ bu, ibɛ eti bu gwuricingeni kwakwa sasana.

15Tɛ shɛ alashɛ keeni agaiŋ ne eshe bu, gana na ogwunukwoshi tu shɛ la. Ti eri shi ta banangana tu'wo, iwɛnɛ po ijitɛ tu i tunama na cɛnjɛ tu ga i shɛ ya gana uzhizhi na wa kashɛka.

16Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu, iwɛ maa ta ma umwono maa ta muna izeci ɛtɛ bu tijilo ụjɛrụma upo etu suje uduciya ga. No olugwo bu kaa yaa banɛ kpaaŋ, gabụ du kaa bɛ 'yajɛ iŋ hwɛɛ.

17Agwatana mi, M mepi maa, gabụ ba manga ahaŋsa bụtụ be elele, amɛ bụ kaa o lomo na atwa tɛcara. Na tɛcara keeni tukwulangana na ahaŋsa oko Ngee bi peni ijɛ hwɛɛ, Ngaa kwụbɛ du kaa gana na ta atwa ga bụ a ulwa epe, ee bi peni apwaŋ nu unyasa.

18Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ogwunukwoshi tu, ga Abraham, na Azik keeni Isrɛl. Gabụ kaa bɛ njɛ maa tumama pana tu ga ti ikɛnyi tu nama na shɛmɛ sha atwa ga bụ; gabụ du kaa bɛ njɛ maa a shɛ atwa tɛcara aka elele.

19Pana yɛu mi go Sụlụmụn uzezeri na ahaŋsa ubwa hwɛɛ maa nda iyi elele nɛ ebi peni-unu ibɛ, na andwa bụ keeni tiseyida tụ bụ, maa ma bụ mana umwono ga na Ngaa imwangwangwa hwɛɛ.

20Nazhɛ ge Devid hiɛŋ atwa tu'ulwa ta ata kpaaŋ, Shɛtana ma AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ! Nazhɛ tu'ulwa ta ata kpaaŋ tɛ shɛtanɛ ga AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ogwunukwoshi aba. Ee kwuzenji, ee peni AGWANGWAMA ụjɛrụma keeni agwuma.

Atwa Mepi maa go Sụlụmụn Ubwa Shɛ ya Agwuma

21Ni iyi-tuholo, ee peni AGWANGWAMA arụpɛ, ee peni bu du arụpɛ tuhwoŋzhingo: ni inɛ ye eyi akpakaụ-a-ta, (1,000) oo to na adagba akpakwụ-a-ta, oo to du na agwụdụ o o akpakwụ-a-ta, medenji arụpɛ aba tuswa, keeni arụpɛ anya te gembi iwɛ atwa Isrɛl kpaaŋ.

22A 'yajɛ unyasa ụ'wụtụ jita ata, gana na ta a yɛ ee swe na agba AGWANGWAMA. Aa dumananɛ na aka yebi maa go Sụlụmụn yɛu Devid, ubwa shɛ agwuma. Ee dudugeni bu manɛbɛ ni izeci ya AGWANGWAMA maa ubwa shɛ agwuma aba, ga Zadok tuba ubwa shɛ bunongbo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

23Gana go Sụlụmụn teni unu bishi bwa ge Devid, bee munji idwɛtwɛ ɛtɛ AGWANGWAMA shikicinji ta. Bɛ shɛ agwuma na yaa zhɛmanɛ tebiye, alamụ Isrɛl kpaaŋ a hwụjɛ-unu ubwa.

24Anjɛ-ugondu a na untanganɛ shihwolu hwɛɛ, te ejeshi keeni miaụŋ-me-eyi ma Agwuma Devid mu vwɛ kpaaŋ shiri-unu maa ɛ zhɛ a namana agwuma Sụlụmụn na tɛcara keeni ne timeme zucinje.

25AGWANGWAMA gembicinji Sụlụmụn ne eshe atwa Isrɛl hwɛɛ, baa njɛ maa ga ụjɛrụma ubwa uhwuri una wa agwuma elele na yɛwa la tugwama ni Isrɛl.

Tu'wo ti Devid

(1 Shɛgwu 2:10-12)

26Gana ge Devid yɛu Jɛsi yɛ tugwama ta atwa Isrɛl hwɛɛ ta.

27Bɛ yɛ tugwama tu bwa shiywa buhanda. Bɛ yɛ tugwama ni Hibron shiywa shi cenje, baa yɛ nu Jɛrusalɛm shiywa talacɛ-na-shɛba-shɛ-tatụ.

28Bɛ injɛ, shiywa shɛ bwa shɛ ulwa nazhɛ bee 'wi. Bɛ shɛ bɛzhɛgba, baa shɛ bụtụ na atwa mụnɛ ụjɛrụma. Yɛu ibwɛ go Sụlụmụn, ubwa yɛ tugwama tu bwa.

29Iyi nɛ Agwuma Devid ndanjɛ na tugwama tu bwa, te kwuni nu umozhigo tutu ukwunanga, i 'nyeci na Shɛrụkwụkwụ sha bụkwụbɛ-bu-uhwaŋna ga Samuɛl, keeni Shɛrụkwụkwụ she bigesere ga Natan, keeni Shɛrụkwụkwụ sha bụkwụbɛ-bu-uhwaŋna ga Gad,

30medenji tugwama tu bwa kpaaŋ, nu ukpahiɛŋ na baa 'yajɛ keeni iyi elele nɛ vwutengeni bu kpaaŋ, ta atwa Isrɛl keeni cɛnjɛ-ta-tugwama tu na tu rungwutwonu aŋ kpaaŋ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

2 Shɛrụkwụkwụ Shi Yebi

2 Shɛrụkwụkwụ Shi Yebi 1

Agwuma go Sụlụmụn Lụpɛ Ti'inta na Adua na Baa Njɛ

(1 Shɛgwu 3:1-15)

1Yɛu Devid go Sụlụmụn shikeni dimi na cɛnjɛ-ta-tugwama tu bwa tebiye, nazhɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ubwa namɛ nu bwa, baa njɛ bụ agwuma ukpahiŋ.

2Go Sụlụmụn mbishi atwa Isrɛl kpaaŋ n-ndumwa, te eberezhe ejeshi a na untanganɛ udungbe we ejeshi igbɛɛ igbɛɛ keeni a na kpakwụ kpakwụ, ta ajɛmɛ-ụshɛrɛya, te ehwurembe Isrɛl kpaaŋ, te ehwurembe amwamwa.

3Go Sụlụmụn na atwa tu'ulwa ta ata kpaaŋ zhe ne bikpekwu ata bi Gibion, iwɛnɛ tu udulo tu'ulwatagwụ wa Agwatana na go Moses yɛu-ugondu ya AGWANGWAMA to la nụ ụshɛka u ta namba apata.

4(Nu Jɛrusalɛm tuba ee shi Ikpɛtɛ ɛtɛ ya Agwatana, nu udulo ata ge Devid teni iŋ la, aka na bɛɛ bwɛ iŋ ni Kiriat-jiarim.)

5Agwuma Sụlụmụn keeni atwa ata zhɛbɛ AGWANGWAMA nu utukwu-ụrụpɛ ata wɛ ɛtumburɛ gɛ Bɛzalɛl yɛu-ye-eyi Uri bụjalụ Hu mo la ni Gibion nu umbe udulo ata AGWANGWAMA a nama.

6Go Sụlụmụn munji utukwu-ụrụpɛ ata aa njɛ nɛ ɛtumburɛ, na namɛ nu umbe AGWANGWAMA na amɛ udulo ata ụ tụ'ụlwatagwụ, boo to arụpɛ tuhwoŋzhingo ni iyimabiga akpakwụ-a-ta (1,000) nu bwa.

7Ibɛ du Agwatana bananɛ Sụlụmụn na amɛ ụjita ata, bɛɛ hiɛŋ bụ, Imbe aba jala maa Ma bụ panaa?

8Go Sụlụmụn hiɛŋ Agwatana, Bu lubi bishi mi ge Devid duwa, ebi leni maa Mo tono ụtarụtụ ubwa na tugwama tiya.

9Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana, nda iyi elele nɛ ebi shileni la bishi mi unu ibɛ. Bu m peni tugwama maa ma sha agwuma atwa na ufwugwo wa aba ụ shɛ gana upwupwutu ụ cɛnjɛ.

10Asha m peni ti'inta keeni iyi-tumapa nɛ waŋnɛ maa Ma ala atwa ga tu'untangana. Shibwonu gana na Ngɛɛ zhɛ ma ala maa Ma untangana atwa ga bụ i ci gana ga ufwugwoo?

11Nazhɛ Agwatana jishijɛ Sụlụmụn; bɛɛ hiɛŋ, Taa ti yaa shɛ iyi nɛ ibu kwụlanɛ na ahaŋsa bụ ta, yaa shɛ shɛ kaa maa tɛzhɛgba, okwo uduciya, okwo urishi, kwo kaa maa atwa i'ime bu 'wi, kwo kaa maa yɛ urugbo ta njɛshɛ abụ lụpɛ. Ama gana na abụ lụpɛ ti'inta keeni iyi-tumapa maa eri atwa mi na Ngaa bɛ njɛ agwuma aba tu'untangana.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

12N zhɛ ma bụ pana ti'inta keeni iyi-tumapa. N zhɛ ma bụ kaana ụzhɛgba, nu uduciya, bi zhɛ ba bana du urishi bo hwulo agwuma elele na yɛwa la tugwama nazhɛ abɛ yɛ bana. I zasa kaa agwuma elele na tɛ zhɛ a ya tugwama zhɛ a bana urishi gana bụ o.

Ukpahiŋ keeni Tɛzhɛgba ta Agwuma Sụlụmụn
(1 Shɛgwu 10:26-29)

13Go Sụlụmụn banɛ nu udulo ata ụ tu'ulwatagwụ ne bikpekwu ata bi Gibion, bee gwure nu Jɛrusalɛm. Baa untanganɛ atwa Isrɛl.

14Go Sụlụmụn meme suteneni ihɛŋtu ujasa akpakwụ-ecenje (1,400) keeni idɛkwɛ ujasa igbɛɛ-icihiŋ (12,000), Bee tilegeni ike na ashɛpwụ ihɛŋtu ujasa, bee tileni inɛ vwɛ pu bwa nu Jɛrusalɛm.

15Agwuma njɛ maa ga azụrụfa na azhɛnarɛya bala nu Jɛrusalɛm gana atayɛ. Ogbogolo osobu barɛ gana odurumi na barɛ ne ehilo.

16Atwa na a ndana agwuma tihinya, ɛ sɛnjɛ bụ Idɛkwɛ ni Ijipti keeni Kue.

17Aba ɛ sɛ ihiɛŋtu ujasa ni Ijipti, ụhaŋtụ ujasa uko ụ shɛ azụrụfa arinya akpakwụ-atatụ (600), aa sanga budakwa bu ko azụrụfa arinya dipi-tɛtu (150). Gobwonu du aa sangana shɛgwuma shɛ Ɛhɛt keeni shɛgwuma sha Asiria kpaaŋ.

2 Shɛrụkwụkwụ Shi Yebi 2

Ti'imanga tu Umwono wa Agwatana Tuma
(1 Shɛgwu 5:1-18)

1Na aka ga ibɛ agwuma Sụlụmụn heŋshi maa ma umwono wa Agwatana, na ɛɛ zhɛ na zhɛba AGWANGWAMA, baa jala du maa ma una ihwɛ ibwɛ.

2Bee jeri etwenyi igbɛɛ-talacɛ-ni-bɛ-tɛ (70,000) maa a na 'wananjɛ i'wɛŋnɛ ugondu, bee jeri etwenyi igbɛɛ-buhanda (80,000) maa e ne hine atayɛ na cɛnjɛ tu nshama. Bee jeri etwenyi ugbaa-na-akpakwụ-atụndatụ (3,600) maa o no hikokono ugondu ata.

3Go Sụlụmụn tumwanɛ atwa no ofwo agwuma Taya ge Hiram, bɛɛ hiɛŋ bụ, Ta tuhwulo ta tihinya tɛnda ne mi gana na abɛ njɛ la ne bishi mi ge Devid, ebi sengeni bu la ezhibi osobu boo mo umwono ubwa.

4Ma jala maa Ma mana AGWANGWAMA na shɛ Agwatana mi umwono. U zhɛ wa sha ofwo tijilo na ɛti zhɛ tu na zhɛba bụ nu ụrụpɛ iyi nɛ 'yajɛ ụhiụŋ ụlatụ tuhwoŋzhingo, keeni ofwo na ɛti zhɛ tu na pana bụ arụpɛ akara tijilo unyizo-nom. Apata zhɛ a sha ofwo na ɛti zhɛ tu na pana bụ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo uvwungwa uvwungwa keeni ụrụpɛ ụrụmɛ, tụ Ụjita-ụhinjanụ we elele. Ti zhɛ du tu na nda Isene Upiana Ufwo nu bwa, maa tu na nda iyi nu bwa ni ijitɛ tijilo ye elele maa tu na muna AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu ụjɛrụma. Bi peni atwa Isrɛl unu maa a na nda ijɛ unyizo-nom.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

5Ma jala maa go umwono ata wa Agwatana Ngɛɛ zhɛ ma ma u gembi, iwɛnɛ ta
Agwatana tu gembi bee hwuri tuwa te elele.

6Umwono gana na kwuuŋ bụtụ eri ba mana Agwatanaa? Okwo azuba na zeci
uhwuri ofwo vwɛ kpaaŋ twa sụ bu o. Gana na Ngee eri ma mana bụ umwonoo?
Ti yaa shɛ shɛ maa Ma ma kwakwa ofwo na ɛɛ zhɛ no hwoŋzhingono bu
iturɛree?

7N tumwananɛ bụtụ na shɛ bugwoni ba atayɛ tɛshaba, nụ ụlụma wa azhɛnarɛya,
na azụrụfa, nɛ ɛtumburɛ keeni ashɛmbɛrɛ, na kaa du 'yebi taa na tugwuno ti
shenje berebere keeni ma ti ti shenje howu keeni ma tu tu uduhwa ushi. Ubwa
zhɛ ba nda ugondu na anjɛ-ugondu i'ɛlɛ Juda keeni Jɛrusalɛm a na bishi mi ge
Devid teri la.

8M mepi gana na te eshebi bu i'wɛ'wɛ 'yebi ugondu, n dwɛjɛ ezhibi osobu, na
agwugwa keeni akwụrụgba ni Lebanon maa n tumwananɛ aŋ. M mama 'imɛ maa
ma tumwana miaụŋ mi mi mu ugondu maa e mbiyeni miaụŋ mụ bụ mu ugondu,

9no ogbogolo ata tɛshaba duwa. Iwɛnɛ po umwono ga wa Agwatana Ama jala
tuma zhɛ wo gombo tebiye, wɛɛ zhɛ kaa wa pilanụ du tebiye.

10N zhɛ ma bu tumwananɛ izɛgwu witi nɛ nokwo na azhɛka igbɛɛ-umpwa,
(20,000) ni izɛgwu bali, na azhɛka igbɛɛ-umpwa (20,000), ne meni ma afwafwa
nhiŋlwo igbɛɛ-umpwa (20,000) keeni manɛbɛ ma buta agaruwa igbɛɛ-umpwa
(20,000), iwɛ iyimɛyɛ ya anjɛ-ugondu bu.

11Nazhɛ agwuma Taya ge Hiram, 'nyatanɛ agwuma Sụlụmụn ajɛshɛgwa, bɛɛ
hiɛŋ, Iwɛnɛ ta AGWANGWAMA lubi atwa ubwa, ibɛ po baa bɛ njɛ agwuma aba.

12Ge Hiram hiɛŋ sasana, Zhemonjino ma AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl,
na njɛ azuba keeni cɛnjɛ. Bi peni agwuma Devid yɛu nɛ incɛ, nɛ kaa mepi iyi, na
kaa shɛ bugwoni, na imanganjɛ maa ma umwono wa Agwatana keeni una ubwa
umwono.

13N zhɛ ma bụ tumwananɛ Huram na incɛ, na shaananɛ bugwoni bu ugondu i'ɛlɛ.

14Bino bwa shɛ ụlamụ Dan, bishi bwa shɛ bụtụ bu Taya. Bi 'yebi injɛɛ njɛɛ na
azhɛnarɛya, ta azụrụfa, tɛ ɛtumburɛ, ta ashɛmbɛrɛ, ta atayɛ keeni i'wɛ'wɛ. Bi eri
ba nda iyi no tugwuno tu uduhwa ushi, keeni uduhwa ushenje ta ma ti ti shenje
howu keeni ihwehwe ilinɛn nɛ aa hiɛŋshɛ tanɛ tanɛ. Bi 'yebi iyiri i'nyɛtɛ ye elele
tɛta ni iyi, bee eri ba 'wa tusakakana te elele tu na ee peni bu. Ga nda ugondu
i'ɛlɛ na atwa bụ keeni atwa na ndanɛ la bishi bu na shɛ iyɛri mi ge Devid ugondu.

15Iyɛri mi, asha utu tumwananɛ ya izɛgwu ɛtɛ witi, ni inɛ bali, ne meni ma ata
ma afwafwa keeni manɛbɛ ma buta mu gata ebi shiri la unu.

16Ti zhɛ tɛ bu dwɛjɛ ezhibi osobu gana na aba jala ni Lebanon te umpe iŋ te zweni
ne meni maa i fwunjɛ i zwe tutu Jopa, apata tuba ɛbi zhɛ bo sugo iŋ ya bo hwulo
Jɛrusalɛm.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

E kwuni Ugondu Umwono wa Agwatana
(1 Shɛgwu 6:1-38)

17Agwuma Sụlụmụn rɛcɛ agaiŋ etwenyi a na jɛjɛ na cɛnjɛ ti Isrɛl, gana na te bishi bwa njɛ la tɛrɛcɛ. Agaiŋ na jɛjɛ ni Isrɛl shɛ igbɛɛ-dupu-nu-woshi-ni-bɛ-cihiŋ-na-akpakwụ-atụndatụ (153,600).

18Bee eni atwa igbɛɛ-talacɛ-ni-bɛ-itɛ (70,000) maa a na 'wananjɛ i'wɛŋnɛ ɛtɛ ugondu. Bee eni atwa igbɛɛ-buhanda (80,000) maa e ne hine atayɛ na cɛnjɛ tu nshama, bee teri etwenyi ugbaa-uko-na-akpakwụ-atụndatụ (3,600) maa a shɛ ehikekeni a na zhɛ na kwụba ugondu wa atwa ata okwo a nda ba ga ugondu ata.

2 Shɛrụkwụkwụ Shi Yebi 3

1Bishi ba agwuma Sụlụmụn ge Devid jolwo la ofwo na shɛ maa o mo umwono ata wa AGWANGWAMA. Ofwo ata shɛ ni Ishɛmɛ Moria, nɛ namɛ nu Jɛrusalɛm, no ofwo ata AGWANGWAMA bananɛ la bishi bwa ge Devid, na akpakpata Arauna, na shɛ Bijɛbus. Apata agwuma Sụlụmụn kwuni tuma.

2Tu baa yɛ tugwama, yaa namɛ shiywa shi neshi ni ipiɛnɛ iyebi ni ijitɛ iyebi nu upiana ata, nazhɛ bee kwuni tuma ta ata.

3Ụnjɛswa Umwono ata wa Agwatana go Sụlụmụn mo namɛ gana avwuna dupu-na-buhanda (90), uholo ubwa ụ shɛ gana avwuna talacɛ (30). Ibɛ shɛ bimenji bụ ngwụshɛ.

4Angba umwono ata namɛ gana na tu uholo ubwa namɛ, ibɛ shɛ avwuna talacɛ (30), uzoto wa angba ata ụ shɛ gana imbele i'ɛlɛ dipi-yebi-nu-woshi (120). E sweni amɛ umwono ata azhɛnarɛya tụrụmbɛɛ.

5E sweni amɛ umwono ata ụ'wụtụ ogbogolo agwugwa tutu rungwutwonu, nazhɛ ee sweni uŋ du azhɛnarɛya tụrụmbɛɛ, aa njɛ uŋ tisemberi ni i'nyɛtɛ ụsụbwa ishiwɛ keeni shɛgba.

6Agwuma njɛ umwono ata tisemberi na atayɛ ogwumishi, a na kaa pilanụ keeni azhɛnarɛya na ee suje na cɛnjɛ tu Pavaim.

7Azhɛnarɛya bee sweni adatụ umwono ata, ti i'wɛ'wɛ tuhada, ti i'wɛ'wɛ yo odubo hwɛɛ ta akpa. Anjɛ-ugondu i'ɛlɛ njɛ iyi-uumwa nɛ 'yajɛ apiambɛ.

8Ụnjɛswa Umwono ata wa amɛ na ɛɛ hiɛŋ ofwo Tijilo na Hwuri ofwo vwɛ hwɛɛ namɛ avwuna talacɛ (30), uholo ubwa namɛ avwuna talacɛ (30), gana na tu ụnjɛswa umwono ata namɛ hwɛ hwɛɛ ta. Bee sweni amɛ Umwono ata Tijilo na Hwuri ofwo vwɛ hwɛɛ azhɛnarɛya tụrụmbɛɛ atalɛnt arinya akpakwụ-atatụ (600).

9Azhɛnarɛya na kaa aa njɛ okoto a shɛ ɛshɛkɛl arinya dupu (50). E sweni du shimwono sha ata sha azuba azhɛnarɛya hwɛɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10Baa njɛ iyi-uumwa nɛ 'yajɛ apiambɛ iyebi, e sweni iŋ azhɛnarɛya maa e tileni iŋ no ohwolu ata Tijilo na Hwuri ofwo vwɛ hwɛɛ,

11Tutogotogwu tu ụnjɛswa wa apiambɛ iyi-uumwa ɛtɛ hwɛɛ tɛ shɛ imbele i'ɛlɛ woshi. Upiambɛ uko ụ shɛ imbele i'ɛlɛ itɛ, wee timengeni ụdatụ umwono ata, upiambɛ uyebi namɛ imbele i'ɛlɛ itɛ, wee timengeni upiambɛ iyi-uumwa iyebi, gabata yo momo pononu eshe.

12Gobwonu du upiambɛ bu na bi yebi ụ shɛ imbele i'ɛlɛ itɛ, wee timengeni ụdatụ umwono ata. Upiambɛ uyebi namɛ du imbele i'ɛlɛ itɛ, wee timengeni du upiambɛ iyi-uumwa ebe ihiiŋ.

13Apiambɛ iyi-uumwa gɛ namɛ imbele i'ɛlɛ woshi, yee shikekeni nɛ ɛvwɛvwɛjɛ ibɛ, yaa ngbaracɛ geri ba amɛ umwono ata ụ'wụtụ.

14A njɛ ibɛgɛlɛ umwono ata wa Agwatana no tugwuno ti ilinɛn tu na aa nɛ tanɛ tanɛ keeni iyi inyɛ nɛ ee shiyeni ushi uduhwa wa ababa, keeni uduhwa ushenje keeni una ushenje howu. Aa njɛ tụ du tisemberi ni iyi-uumwa ɛtɛ 'yajɛ apiambɛ.

Atukpa na Aa Njɛ nɛ Ɛtumburɛ Eyebi
(1 Shɛgwu 7:15-22)

15Bu mo atukpa eyebi nu umbe umwono ata wa Agwatana, uzoto wa aba ụ shɛ imbele i'ɛlɛ talacɛ-ni-bɛ-tɛ, uzoto ukwukwusu na oo to uhiuhiu una una ụ shɛ imbele i'ɛlɛ itɛ.

16Baa njɛ ihiŋhiŋ ya atukpa ata tisemberi na shɛgba shɛ na oo to na tụ'walụ ta Apomɛgranati dipi-yebi.

17Bee shikecenji atukpa ata na azalụ odubo umwono ata wa Agwatana, uko namɛ nu u'ala ubiye. Una uyebi namɛ nu u'ala ugwulwo. Boo po atukpa ata nzeci. Una ata namɛ nu u'ala ubiye, ubwa boo po ta Jakin, boo po una ata shikeni nu u'ala ugwulwo to Boaz.

2 Shɛrụkwụkwụ Shi Yebi 4

I'wɛŋnɛ Umwono wa Agwatana
(1 Shɛgwu 7:23-51)

1Baa njɛ utukwu-ụrụpɛ nɛ ɛtumburɛ, ụnjɛswa tu uholo ubwa ụ shɛ imbele i'ɛlɛ woshi, uzoto ubwa ụ shɛ imbele i'ɛlɛ umpwa.

2Bɛ njɛ du okwokwo ɛtumburɛ a na me'ilwo ma aba mɛ shɛ imbele i'ɛlɛ itɛ, uholo wa aba ụ shɛ imbele i'ɛlɛ umpwa, uhwohwo na ee menji u rungwutwonu aŋ ụ shɛ imbele i'ɛlɛ talacɛ.

3E peteni okwokwo ata na aba ufwoto inɛ ye eyi nɛ aa njɛ iwɛlɛ iyebi tutu rungwutwonu, yaa shɛ imbele i'ɛlɛ talacɛ. O togwu tuma to okwokwo ata ti inɛ ɛtɛ, taa shɛ tu ko.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4E peteni okwokwo ata na aba inɛ ɛtɛ umpwa-ni-bɛ-yebi. Itɛtu ngbaracɛ tuzuba, itɛtu ngbaracɛ uwaŋna-twonuo, itɛtu ngbaracɛ tuta, itɛtu ngbaracɛ uwaŋna-banụ. Yoo momo pononu i'undu hwɛɛ ibɛ, okwokwo ata tuba patanɛ na ashashɛ ibɛ.

5Me'inswo mo okwokwo ata mu hwuri okwokwo elele na inshi i ci okwo kpalụ tatụ. Tuma ta aba tu barɛshɛgwa unu gana modwodwo mo odurungwu. Ugombo okwokwo ata eri wa la meni mu nhiŋlwo ugbaa-na-akpakwụ-a-ta (3,000).

6Baa njɛ du agbamgbam umpwa maa o no zwono meni mu na ɛɛ zhɛ na nyashanga i'wɛŋnɛ iyi ụrụpɛ tuhwoŋzhingo. E shi agbamgbam ata a ta tuta, ee shi a ta tuzuba. Meni ma ata mu zweni no okwokwo ata a'wụtụ mɛ shɛ iwɛ maa onongbo na nda inyɛshɛnjɛ.

7Baa njɛ eteburu-asụtụla umpwa na azhɛnarɛya nu gana na ta ti'imanga ti ibɛ tu ga namɛ. Bee shi eteburu ata a ta nu umwono ata wa Agwatana ugata ụ'wụtụ. Bee suji eteburu ata a ta, bee tileni tuta, bee tileni a ta tuzuba.

8Bɛ njɛ du eteburu anya umpwa, bee shi eteburu ata a ta tuta bee shi eteburu ata a ta avwɛ tuzuba nu umwono ata wa Agwatana. Baa njɛ du agbamgbam gwụmwatangwụ dipi-yebi (100) na azhɛnarɛya.

9Baa ndanɛ onongbo ukpogwu keeni ukpogwu ụ'wụtụ, aa ndanɛ okpogwu ata shidubo. Ee sweni akpa shidubo sha ata ɛtumburɛ.

10Bee shi okwokwo ata nu usugwulumi ata namɛ nu uwaŋna-banụ umwono ata namɛ no tupohondo tu umwono ata wa Agwatana.

11Ge Hiram mo nkwasha, tu n-ngowo, ta agbamgbam gembenji ta a na gwụmwatangwụ. Bu hwuwi ugondu we elele na baa ga shɛ ba ndana agwuma Sụlụmụn nu umwono ata wa Agwatana:

12Baa njɛ atukpa eyebi keeni nkwodo mi yebi, Baa njɛ okwukwusu eyebi, bee peteni ni ihiŋhiŋ nkwodo ma ata mi yebi. Baa njɛ shɛgba shɛ tụpatakwụ patakwụ shi yebi maa shɛ njɛ nkwodo ma ata mɛ shɛ gana okwukwusu, mu gata mu patanɛ na azuba atukpa ata eyebi tisemberi.

13Baa njɛ apomɛgranati akpakwụ-eyebi (400) nɛ ɛtumburɛ shɛwala shi yebi iwɛ shɛgba sha ata shɛ tụpatakwụ patakwụ shi yebi, tumomo potongonu ta apomɛgranati ata ti yebi, tɛ shɛ iwɛ shɛgba sha ata shɛ tụpatakwụ patakwụ, ana ana, iwɛ maa a njɛ nkwodo mo okwukwusu ata eyebi a gata patanɛ na azuba atukpa ata tisemberi.

14Baa njɛ agbamgbam keeni iyi nɛ maa a na patangana aŋ.

15To okwokwo ata, ni inɛ ɛtɛ ye eyi umpwa-ni-bɛyebi aa njɛ maa okwokwo ata patana na azuba ibɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16Tu nkwasha, tu n-ngowo, to okwoshi nsabwa keeni i'wɛŋnɛ ibwɛ kpaaŋ. Go Huram-abi na shɛ uhiu wa anjɛ-ugondu i'ɛlɛ ndanjɛ ijɛ hwɛɛ baa lụbɛ iŋ nɛ ɛtumburɛ tebiye maa a njɛ uhwara ni ibɛ nu umwono ata wa AGWANGWAMA.

17Agwuma leni maa a njɛ ijɛ hwɛɛ nu ugodo cɛnjɛ-ti-i'wɛŋnɛ na namɛ na ashashɛ Sukot nu Zaretan nu udadarɛ Jodan.

18Go Sụlụmụn njɛ ijɛ te gembi ufwugwo tebiye, iwɛbɛ po ee eri shi a mapa ugombo wɛ ɛtumburɛ na njɛ ugondu ata kpaaŋ.

19Na azhɛnarɛya tụrụmbɛɛ go Sụlụmụn njɛ i'wɛŋnɛ ɛtɛ umwono wa Agwatana kpaaŋ: tu utukwu-ụrụpɛ, tu uteburu ata aa patana akara agba Agwatana;

20tu uteburu-ụsụtụla, ta asụtụla ata aa njɛ na azhɛnarɛya na pilanụ, asụtụla ata shɛ o no gorogo no ohwolu ata Tijilo gana na te e sekekeni aŋ,

21to modwodwo ma ata aa ndanjɛ ofwo ata tisemberi maa a pilanụ, ta asụtụla, ta shɛpashɛ sha ata; na azhɛnarɛya na hwuri a na vwɛ na tụrụmbɛɛ aa njɛ iŋ hwɛɛ,

22ta shilumekeshi sho tuzuzu ta asụtụla tuhwuŋtongono, ta agbamgbam a'wụtụ a'wụtụ, ti iyi meni tizhizhongo, ti iyi nɛ oo zwono manɛbɛ na asụtụla keeni ejejebi ulwa tutala, na azhɛnarɛya aa njɛ ijɛ ɛtɛ kpaaŋ. Ee sweni akpa tupohondo umwono ata wa Agwatana na a na ofwo ata Tijilo me Tijilo azhɛnarɛya.

2 Shɛrụkwụkwụ Shi Yebi 5

1Aka na tu go Sụlụmụn hwuwi ugondu umwono ata wa Agwatana hwɛɛ, nazhɛ bee zweni i'wɛŋnɛ ye elele nɛ bishi bwa ge Devid tileneni la AGWANGWAMA swooŋ, ta azụrụfa, ta azhɛnarɛya keeni i'wɛŋnɛ nɛ vwɛ hwɛɛ no shimwono shi i'wɛŋnɛ nu umwono ata wa Agwatana.

E Tecinji Ikpɛtɛ Unu-tutwa nu Umwono wa Agwatana

(1 Shɛgwu 8:1-21)

2Nazhɛ go Sụlụmụn suyanɛ n-nyarɛ mi Isrɛl, ne ehiu alamụ hwɛɛ, ta shɛgwuma shu nhwaŋ me eshi ma atwa Isrɛl maa a ulwa nu Jɛrusalɛm, maa ɛ vwɛ Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa ya AGWANGWAMA nu Zayon na shɛ Ụshɛpwụ Devid maa e tecinji iŋ nu umwono ata wa Agwatana,

3Atwa Isrɛl ulwa ga hwɛɛ aba na agba agwuma na aka Isene Shidulo nɛ aa nda nu upiana Bicenje.

4Aka na tu n-nyarɛ ma ata mi Isrɛl mu ulwa hwɛɛ, nazhɛ Alivai shapɛ Ikpɛtɛ ɛtɛ,

5aa shapɛ Ikpɛtɛ ɛtɛ, tu udulo ata u tụ'ụlwatagwụ keeni i'wɛŋni'wɛŋni ɛtɛ tijilo udulo ata hwɛɛ, nazhɛ onongbo na Alivai suje iŋ ee tecinji nu umwono ata wa Agwatana.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Nazhɛ Agwuma Sụlụmụn na atwa Isrɛl hwɛ hwɛɛ a na sotulonu na agba ubwa ulwa no ofwo ata Ikpɛtɛ ɛtɛ namɛ, oo to arụpɛ na agwụdụ keeni iyimabiga nɛ zasa ti'imanga kwo kaa tɛrɛta.

7Nazhɛ onongbo shepi Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa ya AGWANGWAMA ee tecinji iŋ nu umwono ata wa Agwatana. Ee shi iŋ no ofwo ata Tijilo na Hwuri ofwo vwɛ hwɛɛ, tuta ti iyi-uumwa ɛtɛ 'yajɛ apiambɛ.

8Iwɛnɛ po iyi-uumwa ɛtɛ berishiji apiambɛ aba, ee urugeni Ikpɛtɛ ɛtɛ keeni imbele ɛtɛ aa 'waŋna iŋ.

9Okwo ti imbele ɛtɛ njɛsanjɛ, e eri shi a kwụba iŋ no tupohondo, semi bụtụ na shikeni na amɛ na amɛ ofwo ata Tijilo kiri eri ba kwụba imbele ɛtɛ. I ta namba apata tutu taa hwayɛ

10I zasa iyi elele nɛ zweni na amɛ Ikpɛtɛ ɛtɛ o, semi atayɛ ata tụpatakwụ patakwụ eyebi go Moses zweni la taa ni Ishɛmɛ Horɛb, aka na ta AGWANGWAMA twa la unu na atwa Isrɛl na aka na ta a banɛ ni Ijipti.

Ụjɛrụma wa AGWANGWAMA

11Aka na to onongbo banɛ no olugwo ata Tijilo, aa mama njɛ shɛshɛshɛ, aa ulwa hwɛɛ aba, a 'wa sụ ya iwɛ urubwo tuswoswoswo na aa bananjɛ o.

12Alivai na shɛ azụnjɛ na: ga Asaf, ne Heman ne Jedutun keeni edenji amwamwa aba a na uregeni tugwuno ti ilinɛn tu na aa nɛ tanɛ tanɛ, ee shikekeni nu uwaŋna-banụ utukwu-ụrụpɛ, aa 'wananjɛ apalụ ti'nyama, na shiduma keeni shikoko. Onongbo dipi-yebi-nu-woshi (120) shikekeni na aba oo hwulo akakacɛ.

13Azụnjɛ, ne ehwuri akakacɛ, e zweni zhiaaŋ, ne e'nyemi apalụ keeni i'nyemi 'nyemi vwɛ na ashɛtwa na aa shɛtana AGWANGWAMA na azunga, ɛɛ hiɛŋ; Shɛtana ma AGWANGWAMA, iwɛnɛ po ubwa zhɛmɛ, tulubo tu bwa kaa tɛ shɛ unyizo-nom. Nazhɛ udomu shini Umwono ata wa AGWANGWAMA.

14Iwɛbɛ po onongbo eri shi o shikono ya maa o to tuhwulo ta tɛzhɛba, iwɛnɛ tụ ụjɛrụma wa AGWANGWAMA shini ya Umwono ata wa Agwatana.

2 Shɛrụkwụkwụ Shi Yebi 6

N-ndumwa mu na go Sụlụmụn Dumanjɛ na Atwa Ata

(1 Shɛgwu 8:12-21)

1Nazhɛ go Sụlụmụn hiɛŋ, AGWANGWAMA, bi hiɛŋ, bi zhɛ ba nama ne tishi to odomu.

2M bu mwonuo kaa umwono ụjɛrụma na gembi, ubwa shɛ ofwo ata maa nama unyizo-nom.

3Nazhɛ agwuma jɛshɛrɛjɛ baa panɛ tusotulonu ta atwa Isrɛl na shikekeni apata hwɛɛ eshe, bee peni aŋ uwebiye.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4Nazhɛ bɛɛ hiɛŋ, Zhemonjino ma AGWANGWAMA na shɛ Agwatana atwa Isrɛl!
Bɛ njɛ iyi nɛ bee shileni la bishi mi ge Devid unu nu unu ubwa, nu gana na bee
mbishi bu la, bɛɛ hiɛŋ,

5Te kwune na aka na Ngɛɛ bɛcinjɛ la atwa mi na cɛnjɛ ti Ijipti uuwa i ci aka ga, i
zasa olugwo elele na Ngee teri maa e m meni umwono, i zasa du kaa bụtụ be
elele na Ngee teri maa sha b'iywa ba atwa mi Isrɛl o.

6Ama N teri ya Jɛrusalɛm maa ụ shɛ ofwo na izeci mi zhɛ ya nama, Ngee teri
Devid maa sha agwuma atwa mi Isrɛl.

7I namɛ la na amɛ Bishi mi ge Devid maa ma umwono iwɛ izeci ya
AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl.

8Ama AGWANGWAMA hiɛŋ bishi mi ge Devid, I zhɛmɛ ta bu 'yajɛ tukwulana na
amɛ bụ maa m meni umwono,

9ama okwo ti yaa shɛ bwonu, shɛ gabụ bi zhɛ ba ma umwono ata o. Yɛu bu ye eyi
nɛ ebi meci ni ikɛnyi bu, ubwa zhɛ ma m mana umwono ata.

10AGWANGWAMA kaa untanganɛ unu ata ubwa tishilo: Ibɛ po Ngaa yɛ ga
tugwama ti Isrɛl no ohwolu bishi mi, Ngoo mwonuo kaa AGWANGWAMA na shɛ
Agwatana Isrɛl umwono ata ya.

11Ngoo shiwo du kaa Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa nɛ AGWANGWAMA twa la unu na
atwa Isrɛl apata.

Adua na go Sụlụmụn Njɛ maa Shilono Agwatana Umwono ata
(1 Shɛgwu 8:22-33)

12Nazhɛ go Sụlụmụn zhe bee shikeni nu umbe utukwu ata ụrụpɛ wa
AGWANGWAMA, geri-be-eshe bo tusotulonu ta ata ta atwa Isrɛl hwɛɛ, bee suji
i'ɛlɛ ibwɛ na azuba na adua.

13Go Sụlụmụn mo ogbudu ɛtumburɛ, ụnjɛswa wa aba keeni uholo wa aba ụ shɛ
avwuna ecenje na ashashɛ, uzoto wa aba ụ shɛ avwuna eneshi na ashashɛ. Bee
munji ogbudu ata no ofwo ata bụtụ be elele eri ba kwụba bụ. Ogbudu ata kaa
namɛ na ashashɛ ukpogwu ata u tupohondo. Bee kwuzhi no shilulo shɛ bwa, bee
suji i'ɛlɛ ibwɛ na azuba, ne eshe tusotulonu ta atwa Isrɛl kpaaŋ.

14Bɛɛ hiɛŋ, Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl, I zasa tuwa te elele tɛ shɛ
gana bụ, okwo na azuba kwo kaa nu unyizo. Aka na atwa bụ a bu namanɛ na
ahaŋsa oko, ba ndana aŋ iyi nɛ abu twa-unu na aba, obo lubo aŋ kaa duwa.

15Gabụ kaa bụ ụrɛcɛngwa iyi nɛ ebi shileni la yɛu bu ugondu nɛ shɛ bishi mi ge
Devid unu. Abu nduwa kaa du iyi elele nɛ abɛ jɛmɛ la hwɛɛ ni i'ɛlɛ bu hwayɛ ga.

16Gabụ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl, ụrɛcɛnga sasana unu ata ebi
shileni la yɛu bu ugondu nɛ shɛ bishi mi, ɛbi hiɛŋ bụ, Bi zha shɛ ba vwunga
kwukwuŋ bụtụ na zhɛ na ya tugwama ti Isrɛl nu ukpogwu bụ, ti yaa shɛ miaụŋ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

mụ bụ me eyi mi zhɛ ma untangana undwa mu we elele ne eshe mi gana na ta abụ untanganɛ la.

17Hwuwayɛ go, oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl, ge iyi elele nɛ ebi shileni la yɛu-ugondu bu ge Devid unu i sɛ gana ata.

18Oo Agwatana, bi eri ga tuba ba nama hŋ na ashashɛ atwa nu unyizo ga? Azuba hwɛ hwɛɛ a bu twa sụ maa nama o, ce tuba umwono ga Ngee bi meni eri ma bu twa yaa?

19Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana mi, hwulaga waa adua na yɛu gɛ bu ugondu ya nda no ofwo bu maa peni abashɛ n'ungwa mi mi maa n ndanɛ iyi nɛ Ama bụ tabwa iwɛ ibɛ na adua mi.

20Ge eshe bu na ngbaraka umwono ga, tụ ụjita tu uwaŋna, aba shɛ ofwo ata ebi teri maa izeci bu nama. Na shɛlaga iwe mi Gamba yɛu gɛ bu ugondu aka na Ngaa panɛ eshe mi geri bu uwmono ga, ta Ama nda adua.

21Na hwuga tutabwa ti yɛu gɛ bu ugondu keeni ma tu tu atwa bu Isrɛl na aka na atu panɛ eshe tu geri bwa, ata nda adua. Na hwuga adua tu ni ihwɛ ɛtɛ bu ya azuba maa na tu gangana.

22Yaa shɛ bụtụ bu ko njɛ binya bwa iwɛwɛ, aa shapɛ bụ nu utukwu-ụrụpɛ bụ na namɛ nu umwono ga maa ta-tuwa,

23asha shɛlaga ta abu namɛ na azuba maa dumanganɛ miaụŋ mụ bụ mu ugondu ụshɛrɛya ata. Pana bụtụ be elele na n-ndumwa mụ wụmɛ ulwapɛ te teni cɛŋ ni iyi nɛ baa njɛ, maa peni bụtụ na n-ndumwa mɛ zhɛmɛ ụzhɛ ubwa.

24Yaa shɛ atwa i'ime lasụ atwa bụ Isrɛl, iwɛnɛ ta a bɛ njɛ iwɛwɛ, yaa shɛ kaa aa jɛshɛrɛjɛ aa bu zhaganɛ nu umwono ga, ne timeme zucinje, aa bụ tabwa na adua maa gengeni aŋ,

25asha shɛlaga iwɛ ya aba ta abu namɛ na azuba. Gangana atwa bụ iwɛwɛ ya aba maa gwuricinje aŋ na cɛnjɛ tu na ebi peni aŋ la te kwune no ogwunukwoshi aba.

26Aka na abu nyashɛ atwa bụ eshilo, iwɛnɛ ta a bɛ njɛ iwɛwɛ, yaa shɛ aa jɛshɛrɛjɛ-ahaŋsa, aa zhajɛ ee peni eshe geri bu umwono ga, aa nda adua ni izeci bu, iwɛnɛ ebi peni aŋ ụbaụta,

27asha shɛlaga iwɛ ya aba taa na azuba maa gengeni miaụŋ mụ bụ mu ugondu iwɛwɛ ya aba, aba shɛ atwa ga Isrɛl, maa mbisegeni aŋ maa a na nda iyi nɛ teni cɛŋ. Nazhɛ lono maa eshilo ngbeni aŋ na cɛnjɛ tu ga tụ bụ ebi peni aŋ maa tɛ shɛ ma ta ba tutuu.

28Yaa shɛ imunɛ layɛ na cɛnjɛ tu ga, okwo yaa shɛ ụngwụ na wo mburusonu, kwo kaa ovworo, kwo kaa a'nywa, kwo kaa ugarɛrɛ, kwo kaa yaa shɛ atwa i'ime ya aba sukakanɛ aŋ na ashɛpwụ aba, okwo yaa shɛ igwumɛgwumɛ i namanɛ atwa bu, kwo kaa tishikpe te elele;

© 2008 Bible Society of Nigeria.

29Yaa shɛ bụtụ be elele na amɛ atwa ga bụ kwo kaa atwa bụ Isrɛl hwɛɛ sakanɛ i'ɛlɛ ibwɛ geri bu umwono ga bụ na adua na banɛ na amɛ ubwa oko na tugwumana tụ ụbaụta wa aba,

30asha hwuga adua aba, shɛlaga iwɛ ya aba ta abu namɛ ni ihwɛ ɛtɛ bu taa na azuba maa gengeni aŋ. Ndana bụtụ bụtụ te teni cɛŋ ni iyi elele nɛ baa njɛ, iwɛnɛ po gobuko gba bi mepi shɛmɛ sha atwa kpaaŋ,

31iwɛ maa atwa bụ na bụ sụma inyɛsɛ maa a na hwuga-unu bu aka elele ta a namɛ na cɛnjɛ tu na ebi peni ogwunukwoshi tu.

32Yaa shɛ bụtụ na namɛ nyapadụ taa dụlụ na kaa shɛ shɛ bụtụ bụ bi Isrɛl hwụjɛ iwɛ izeci gɛ bu i'wɛtwɛ keeni ugondu ukpahiɛŋ na aba ndangana nu u'ala ga bụ ukpahiŋ, baa zhajɛ maa nda shidua nu umwono ga,

33asha shɛlaga adua ubwa na azuba no ofwo ata abu namɛ, hwuga adua ubwa maa ndanɛ bụ iyi nɛ baa bụ lụpa. Iwɛ maa atwa unyizo hwɛɛ e mepi izeci bu, maa a na bu sụma inyɛsɛ gana atwa bụ Isrɛl. Nazhɛ ɛɛ zhɛ a mapa maa nu umwono ga Ngoo mo aa shɛ a na suyana izeci bu.

34Aka na abu tumwanɛ atwa bụ maa e zhe e jeshi atwa i'ime ya aba, yaa shɛ aa njɛ adua aa bu tabwa, no ofwo elele na aa namɛ, aa panɛ eshe aba geri bụ ụshɛpwụ ga ebi teri, na kaa umwono ga Ngee bi meni shikeni,

35asha na shɛlaga shidua sha aba keeni tutabwa ta aba, na azuba maa na pana aŋ iyi nɛ aa bụ lụpɛ.

36Yaa shɛ kaa aa bɛ njɛ iwɛwɛ, iwɛnɛ ti yaa zasa bụtụ be elele na njɛ shɛ iwɛwɛ. Nazhɛ ebi leni maa atwa i'ime ya aba lasụ aŋ na amɛ bụ tuhashɛganụ, maa a 'imɛ aŋ a shɛ ajama na cɛnjɛ ti nya, okwo ta a dụlụmɛ kwo kaa to o gwumwonu,

37yaa shɛ aa jɛshɛrɛjɛ-ahaŋsa na cɛnjɛ ta ata aa shɛ ajama, aa njɛ adua no ofwo bu, aa bụ tabwa, ee leni-unu iwɛwɛ ya aba, ɛɛ hiɛŋ, Tɛ njɛ iwɛwɛ, atu 'wanjɛ, atɛ njɛ iyi tugworozwo.

38Yaa shɛ aa jɛshɛrɛjɛ-ahaŋsa na shɛmɛ sha aba gom na cɛnjɛ ta ata ee suji aŋ aa njɛ ajama, aa njɛ adua no ofwo bu, aa panɛ eshe aba geri ba cɛnjɛ tu ga ebi peni la eshi aba keeni ụshɛpwụ ga ebi teri maa ge izeci bu nama, u ga Ngee bi meni umwono ga,

39asha shɛlaga adua aba, keeni tutabwa ta aba taa ni ihwɛ ɛtɛ bu ya azuba, maa du hieci inyɛmɛnyɛmɛ ya aba maa gengeni atwa bụ iwɛwɛ ɛtɛ ya aba aa ga bɛ njɛ.

40Oo Agwatana mi, ge eshe bu kwụbɛ, maa acɛbɛ bụ du hwụjɛ adua na ata nda epe.

41Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana, ishijɛ hwuwayɛ go maa teni no ofwo ata bụ ụhinjanụ, ahiɛbana ni Ikpɛtɛ gɛ bu ukpahiŋ. Oo AGWANGWAMA na shɛ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Agwatana, no urugono onongbo bu ubino, ga atwa bu tijilo na bwada unyasa iwɛ iyi ibiye bu.

42Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana, to jinoko bụtụ bụ na ebi dudugeni manɛbɛ mu tugwama tiya o. Ne teyinje tulubo ta ata tụ bụ tụ 'wụtụ ebu lubi yɛu bu ugondu ge Devid.

2 Shɛrụkwụkwụ Shi Yebi 7

A Njɛ Umwono wa Agwatana Tijilo

(1 Shɛgwu 8:62-66)

1Aka na tu go Sụlụmụn hwuwi adua ubwa tɛnda, nazhɛ ulwa banɛ na azuba woo hwoŋzhinji ijɛ ɛtɛ oo go to ụrụpɛ tuhwoŋzhingo keeni arụpɛ vwɛ hwɛɛ. Nazhɛ ụjɛrụma wa AGWANGWAMA shini nu umwono ata wa Agwatana.

2Onongbo eri shi o tono ya nu umwono ata wa AGWANGWAMA o, iwɛnɛ tụ ụjɛrụma wa AGWANGWAMA shini nu bwa.

3Aka na ta atwa Isrɛl kwụbɛ tu ulwa ata banɛ na azuba wee kezhe, ụjɛrụma wa AGWANGWAMA kaa wa ta nu umwono ata wa Agwatana. Aa 'waŋtatangwụ no tudubono ta angba umwono ata wa Agwatana, aa zhɛbɛ AGWANGWAMA, aa shɛtangana bụ, ɛɛ hiɛŋ, Ubwa zhɛmɛ, tulubo tu bwa kaa tu namɛ unyizo-nom.

4Nazhɛ agwuma keeni atwa ata hwɛɛ peni AGWANGWAMA ụrụpɛ.

5Nazhɛ agwuma Sụlụmụn to ụrụpɛ ni inɛ igbɛɛ-umpwa-nu-boo-ko (22,000) keeni agwụdụ igbɛɛ-dupu-ne-eshe-umpwa (120,000). Gana go Sụlụmụn, na atwa ata hwɛɛ shileni AGWANGWAMA umwono ata maa ụ shɛ tijilo ta.

6Onongbo shikekeni no ofwo na ee eni aŋ maa o shikokono, Alivai du shikekeni ee peni eshe geri aba, aa shɛtana Agwatana ni i'wɛŋnɛ ya azunga nɛ agwuma Devid njɛ la, bee tileni. Aa zunga azunga, ɛɛ hiɛŋ, Tulubo tu bwa tɛ shɛ unyizo-nom! Gana na ti ge Devid peni aŋ la unu. Nazhɛ onongbo hwuri akakacɛ aba, nazhɛ atwa Isrɛl kpaaŋ ishijɛ ee shikekeni.

7Go Sụlụmụn njɛ ukpogwu ata namɛ nu umbe umwono ata wa Agwatana tijilo. Boo to apata ụrụpɛ tuhwoŋzhingo, apata du bee hwoŋzhinji manɛbɛ mụ ụrụpɛ wa amɛ-olom. Bu to arụpɛ ata iwɛnɛ tu utukwu-ụrụpɛ ala boo mo nɛ ɛtumburɛ eri shi wa la ụrụpɛ tuhwoŋzhingo, na arụpɛ tiya hwɛɛ, ta manɛbɛ ma ata.

8Go Sụlụmụn na atwa ata kpaaŋ njɛ Isene ɛtɛ ijitɛ icenje. Unyama wa atwa na bananjɛ taa dụlụ te keshici tuzuba tu Hamat, ta tuta ti Ijipti ulwa kpirim.

9Nụ ụjita ụtụndatụ oo sotulonu tusotulonu ti ikɛnyi, iwɛnɛ ta a njɛ utukwu-ụrụpɛ tijilo, ijitɛ icenje du aa njɛ isene ɛtɛ.

10Ni iyi-tuholo na shɛ ụjita woshi-ni-bɛ-tɛtu nu upiana Bicenje, go Sụlụmụn jicenji atwa ata hwɛɛ nu nhwaŋ ma aba. Amɛ aba lemi, aa nda unyasa tebiye iwɛ uwebiye nɛ AGWANGWAMA peni atwa ubwa Isrɛl, ne Devid keeni Sụlụmụn.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

AGWANGWAMA Bananɛ Sụlụmụn Caakwụ
(1 Shɛgwu 9:1-9)

11Na aba na tu go Sụlụmụn hwuwi Umwono ata wa Agwatana keeni una ubwa
tuma hwɛɛ, keeni iyi elele nɛ baa imanganjɛ na ahaŋsa ubwa iwɛ Umwono ata
wa AGWANGWAMA keeni ihwɛ ibwɛ, ti yaa 'yaganɛ bu eshe kpaaŋ.

12Nazhɛ AGWANGWAMA bananɛ bụ caakwụ nụ ụjita. Bɛɛ hiɛŋ bụ, N hwụjɛ adua
bụ, Ngee leshiji kaa du Umwono ga maa ụ shɛ ofwo na ɛɛ zhɛ na ma pana arụpɛ.

13Aka elele Ngaa lacɛ maa eshilo ngbi kwo kaa Ngaa tumwanɛ ovworo maa a yɛ
iyimɛyɛ hiŋ, kwo kaa Ngee leni maa ụngwụ uko tishikpe mburusonu na ashashɛ
atwa mi,

14yaa shɛ atwa mi a na aa suyana ni izeci mi meme zucinje, aa njɛ adua no ofwo
mi, aa jɛshɛrɛjɛ ee genji tugworozwo tu na aa ga nda, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma hwuga
iwɛ ya aba tu Ngaa namɛ na azuba, maa Ma gangana aŋ iwɛwɛ ya aba. Nazhɛ du
Ngɛɛ zhɛ ma nɛnga sasana cɛnjɛ ta aba.

15N zhɛ ma mbiyanɛ Umwono ga, maa mu na hwuga shidua she elele shɛ na aa
nda nu bwa.

16Iwɛnɛ po Gamba n teri uŋ nazhɛ Ngaa njɛ uŋ tijilo maa ụ shɛ ofwo na izeci mi
zhɛ ya nama unyizo-nom. N zhɛ ma ngbaraka uŋ, acɛbɛ mi kaa zhɛ a nama apata
aka elele.

17Yaa shɛ abu ma n ndana iyi na tɛcara gana na bishi bu ge Devid n ndanɛ la, abu
untanganɛ kaa andwa mi keeni unu na Ama bụ pana, no onu mi tɛtɛtagana
kpaaŋ.

18Nazhɛ Ngɛɛ zhɛ mo shikicingo idwɛtwɛ tugwama tụ bụ dimi, nu gana na tu
Ngaa twa la unu ne bishi bu ge Devid, Ngɛɛ hiɛŋ, Bi zha shɛ ba vwunga kwukwuŋ
bụtụ na zhɛ na ya tugwama ti Isrɛl aka elele.

19Ama yaa shɛ ehi bweji undwa mu keeni iyi elele nɛ Ngee hi peni-unu ibɛ, ahia
zhɛba ya tuwa,

20asha N zhɛ ma hiɛ bacɛnga na cɛnjɛ tu ga, Mo jinoko du Umwono ga Ngaa njɛ
tijilo maa ụ shɛ yebe ofwo na izeci mi zhɛ ya nama. Atwa na namɛ no ofwo elele
zhɛ na nda uŋ asada, u zha shɛ kaa du wa 'yaga ya ụjɛrụma o.

21Umwono ga wa Agwatana na 'yajɛ hwayɛ ụjɛrụma gana ga, zhɛ wa dama hwuŋ
atwa elele na a kashɛka epe, harɛ ɛɛ zhɛ ɛ hiɛŋ, Iwembe po AGWANGWAMA njɛ
cɛnjɛ tu ga keeni Umwono ga gana gaa?

22Nazhɛ atwa ata zhɛ ɛ jishijɛ, ɛ hiɛŋ, Iwɛnɛ te e jineci AGWANGWAMA na shɛ
Agwatana aba, na bɛcinjɛ la ogwunukwoshi aba ni Ijipti. Hwuwayɛ bwonu tuwa
ya aa twa-unu na tuba, tuba du kaa aa zhɛba. Iwɛbɛ po AGWANGWAMA leni maa
abara ga ne ebe jiteni aŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2 Shɛrụkwụkwụ Shi Yebi 8

Iyi nɛ go Sụlụmụn Ndanjɛ
(1 Shɛgwu 9:10-28)

1Shiywa woshi go Sụlụmụn mo Umwono ata wa AGWANGWAMA ti ihwɛ ibwɛ nazhɛ bee hwuwi.

2Go Sụlụmụn meeneni du ashɛpwụ a'wụtụ a'wụtụ a na agwuma Hiram peni bu, nazhɛ baa gɛgacanjɛ atwa Isrɛl na aba.

3Go Sụlụmụn zhe bee lesheji cɛnjɛ tu Hamat-zoba.

4Boo mo Tadmo na namɛ nụ ụshɛka. Bee meeneni ashɛpwụ a'wụtụ a na namɛ nu Hamat maa a shɛ ashashɛ na ɛɛ zhɛ no sutono i'wɛŋnɛ ye elele.

5Go Sụlụmụn du meeneni ashɛpwụ na ɛɛ hiɛŋ, Bɛt-horon na namɛ ni Ishɛmɛ keeni Bɛt-horon na namɛ nu ugodo, boo mo du uba ata 'yajɛ ikɛnyi, baa ndanɛ uŋ shidubo keeni imbele tukapa,

6tụ ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ, Bealat keeni ashɛpwụ a'wụtụ na boo sutongono iyi elele nɛ aa lashajɛ, ta ashɛpwụ a'wụtụ a na bee tileni idɛkwɛ ibwɛ keeni ihɛŋtu ibwɛ ujasa. Bee mengeni tuma te elele tu na baa imanganjɛ maa ma nu Jɛrusalɛm, ti Lebanon keeni ofwo elele na cɛnjɛ tu bwa ti teje nu gana elele na baa jala.

7Atwa elele na ta vwɛ na ashashɛ Ekenan, nɛ Ɛhit, na A'amon, nɛ Ɛpɛrɛz, nɛ Ɛhiv keeni Ɛjɛbus hwɛɛ aba shɛ shɛ atwa Isrɛl o.

8Aba shɛ ajalalo anya denji ata wa atwa Isrɛl kwụnɛ shɛ la, na aka na te e leshiji cɛnjɛ ta ata. Aba go Sụlụmụn zweni nu ugondu tijama tɛnda, a ta nda tu ba tutu taa hwayɛ.

9Ama go Sụlụmụ zweni shi atwa Isrɛl nu ugondu ubwa u tijama o, ama aba tuba shɛ ejeshi, na atwa na untanganganɛ shihwolu, ne eberezhe ejeshi, na asụcɛ ihɛŋtu ujasa, keeni asụcɛ idɛkwɛ.

10Aba shɛ ehiu atwa shihwolu Sụlụmụn atwa kpakwụ-nu-dupu (250), aba shɛ atwa na o hikokono ugondu na atwa ata a nda no ofwo swoswoswo.

11Go Sụlụmụn bɛcinjɛ biyikwo ata ubwa ɛ shɛ yɛu ya agwuma Ijipti nụ ụshɛpwụ ata wa agwuma Devid, bee tecinji bu nu umwono na bee meni bu. Bɛɛ hiɛŋ, Bɛ shɛ shɛ ba nama ni ihwɛ Devid na shɛ agwuma Isrɛl o, iwɛnɛ to ofwo elele na Ikpɛtɛ Unu-tutwa namɛ la, a shɛ ofwo tijilo na hwuri ofwo vwɛ kpaaŋ.

Arụpɛ Tuhwoŋzhingo

12Go Sụlụmụn peni AGWANGWAMA ụrụpɛ tuhwoŋzhingo nu utukwu-ụrụpɛ ata boo mo nu umbe angba umwono ata wa AGWANGWAMA.

13Bu to arụpɛ ata gana na tu Undwa Moses jɛmɛ, iwɛ ụjita we elele: ibɛ shɛ iwɛ Ụjita-ụhinjanụ, ni Isene Upiana Ufwo, keeni iwɛ nsono mu tatụ mu na aa nda

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

uywa uywa. Ibɛ shɛ Isene Iyimɛyɛ nɛ zasa Ifucingɛ, ni Isene ya Alade, ni Isene Shidulo.

14Baa imanganjɛ onongbo, na Alivai, nu gana na te bishi bwa ge Devid shileji la undwa ibɛ. Ugondu wa aba ụ shɛ maa o no mbiyono onongbo, ta shɛzunga keeni ugondu wa aba na aa shɛ a na nda iyi-heri. Bee tilegeni du a'iywa shidubo no orubwo swoswoswo, gana na ti ge Devid bụtụ ata ba Agwatana peni aŋ la unu ibɛ.

15Onongbo, na Alivai, na a'iywa shidubo shu umwono wa Agwatana untanganɛ unu we elele na ge Devid peni aŋ la iwɛ shimwono sha ata oo zwono i'wɛŋnɛ keeni iwɛ iyi inyɛ.

16Aka ga ibɛ go Sụlụmụn kwunanjɛ ya ugondu ubwa hwɛɛ, te kwuni nu ukoshilo Umwono wa AGWANGWAMA tishilo uuwa i ci tukwunanga tu bwa. Ugondu ubwa kaa 'yaganɛ bu eshe kpaaŋ.

17Go Sụlụmụn zhe Ɛzion-gɛbɛ keeni Elat na namɛ nụ ụpalanụ itekwu ɛtɛ namɛ na cɛnjɛ ti Idụm.

18Nazhɛ agwuma Hiram tumwananɛ bụ ihɛŋtu tinyakpa nyakpa tedure nu uhiu wa anjɛ-ugondu ubwa, eheŋteni a na nyiwoŋnowuŋ ni itekwu, aba haŋtanɛ iŋ. E heŋteni iŋ na anjɛ-ugondu Sụlụnụn, ee zhe Ofi, ee sugeni Sụlụmụn azhɛnarɛya akpakwụ-eyebi-nu-dupu (450).

2 Shɛrụkwụkwụ Shi Yebi 9

Agwuma O o na Banɛ Shiba Zhe Sụlụmụn Tụkwụba

(1 Shɛgwu 10:1-13)

1Agwuma o o na banɛ Shiba hwụjɛ urishi wa agwuma Sụlụmụn, baa zhajɛ Jɛrusalɛm maa manga bụ ni i'unsengene nɛ gwumanjɛ tutala. Bu 'waŋnɛ du atwa gembi ufwugwo baa zhajɛ na aba, baa 'waŋnɛ nruhondo na mu 'waŋnɛ manɛbɛ mụ ụhiụŋ ụlatụ, ta atayɛ ogwumishi keeni azhɛnarɛya na gembi ufwugwo. Aka na ta a twa abana Sụlụmụn, bee heŋtengeni Sụlụmụn iheŋtengene ye elele nɛ namɛ na ahaŋsa ubwa.

2Go Sụlụmụn kaa peni bu ajɛshɛgwa hwɛɛ, i zasa iyi elele nɛ gwumanɛ bụ ajɛshɛgwa ibɛ tụpana o.

3Aka na ta agwuma ata o o Shiba kwụbɛ ti'inta tu Sụlụmụn keeni ihwɛ ibwɛ nɛ boo mo,

4ti iyiri iyimɛyɛ nɛ baa ya, to ofwo na ehiu ugondu ubwa a gɛga, tu gana na aa imanganjɛ anjɛ-ugondu ubwa, ti i'wɛŋnɛ ya aba i tu'urugono, ti i'wɛŋnɛ miaụŋ mu bwa mu ugondu mu na ma 'yaka bụ, keeni iyi nɛ baa ta arụpɛ tuhwoŋzhingo nu umwono wa AGWANGWAMA, yaa dama bụ, harɛ baa hwungwa ɛdicɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

5Bɛɛ hiɛŋ agwuma, Unabarɛ bụ na Ngaa nga hwuga na cɛnjɛ ti mi iwɛ iyi nɛ aba ndangana ba, keeni ti'inta tụ bụ, i shɛ ga iwɛ-tɛkana kpaaŋ!

6N nga tɛtanɛ shɛ iyi nɛ oo go mo mbiso rishe o, semi aka na tu Ngaa zhajɛ Ngaa kwụbɛ ni ikɛnyi mi. Bɛ incɛ uhwuri gana na oo go mo mbiso, e mbishi shi du i ci okwo ashashɛ ugombo ti'inta tụ bụ o.

7Atwa bụ gwoje tebiye! Atwa na shɛ anjɛ-ugondu bu a na o shikono na agba bụ aka elele maa a na hwuga n-ndumwa mi ti'inta tụ bụ gwoje!

8Go zhemonjino AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ! Bu bu lemeni amɛ na tugwama tu na bee bi peni, maa yɛ ni izeci ibwɛ. Iwɛnɛ po ubwa lubi atwa Isrɛl, baa jala maa a nama unyizo-nom, ibɛ po baa bɛ njɛ agwuma aba maa untangana undwa keeni ụshɛrɛya u tishiriri tụdụma.

9Nazhɛ biyikwo ata vwɛ apwaŋ na baa ga 'waŋnɛ, bee peni agwuma Sụlụmụn. Bee peni bu azhɛnarɛya dipi-yebi-nu-woshi (120), ta manɛbɛ mụ ụhiụŋ ụlatụ mu na mi gembi duwa keeni atayɛ ogwumishi. I zasa kwukwuŋ manɛbɛ mụ ụhiụŋ ụlatụ mu na mɛ zhɛmwa gana mu na go agwuma ata Shiba peni Agwuma Sụlụmụn.

10Atwa agwuma Hiram, na atwa agwuma Sụlụmụn a na 'waŋnɛ azhɛnarɛya a na banɛ nu Ofi, a 'waŋnɛ du i'wɛ'wɛ ya akwụrụgba keeni atayɛ ogwumishi.

11Go Sụlụmụn suji i'wɛ'wɛ ɛtɛ boo mo ogbudu maa o no mungo umwono ata wa AGWANGWAMA keeni una ubwa. Baa njɛ du egweje keeni shiduma, iwɛ azụnjɛ. A ta kwụbɛ shɛ la kwukwuŋ iyi gɛnɛ ɛtɛ na cɛnjɛ tu Juda.

12Agwuma Sụlụmụn peni agwuma ata Shiba iyi elele nɛ baa lụpɛ bụ. Inɛ ɛtɛ kaa namɛ swooŋ ni inɛɛ nɛ boo go pwonuo bu ụtarụtụ apwaŋ na bee ge leshiji ni i'ɛlɛ ibwɛ. Bee gwuri na cɛnjɛ tu bwa na atwa na ga 'wa bụ.

Uduciya wa Agwuma Sụlụmụn

(1 Shɛgwu 10:14-25)

13Uywa uywa ibɛ agwuma Sụlụmụn a lashɛga azhɛnarɛya akpakwụ-atatụ-nu-dupu-ne-eshe-umpwa-na-ba-ecihiŋ (666).

14Shɛgwuma sha Arabia keeni egwomina ekpekpe Isrɛl a 'waŋnanɛ bụ azhɛnarɛya, na azụrụfa, aa kaana ụdalụ na ahinya a tụpa bụ.

15Agwuma Sụlụmụn njɛ shabula shu ujasa shi gembenji kpakwụ (200) na azhɛnarɛya na ee jibi nụ ụshamụ. Azhɛnarɛya na baa njɛ abula ata oko a shɛ akpakwụ-atatụ (600), a na ee jibi nụ ụshamụ.

16Baa njɛ shabula shu ujasa shɛ na shɛ gwụmwatangwụ kpakwụ-nu-dupu (250) na azhɛnarɛya. Azhɛnarɛya kpakwụ-ni-dipi-yebi (300) baa njɛ abula ata oko, bee tileni shu ni igɛsɛji ibwɛ nɛ ɛɛ hiɛŋ Uwapa Lebanon.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

17Agwuma mo idwɛtwɛ ike i'wɛtwɛ ne ene udagba, bee sweni iŋ azhɛnarɛya tụrụmbɛɛ.

18A ndanɛ idwɛtwɛ ɛtɛ ogbudu ecihiŋ iwɛ tumungo ti ibɛ, nazhɛ ci idwɛtwɛ ɛtɛ. A njɛ du udusa ivwunɛ tupatangana na azhɛnarɛya, ee cimbeni ni idwɛtwɛ ɛtɛ. Idwɛtwɛ ɛtɛ du 'yajɛ ofwo i'ɛlɛ tupatangana zalụ hweehwe. A njɛ du izeci iyebi, ee shikicinji bu ko nụ ụzalụ uko, bu na bi yebi shikeni nụ ụzalụ uyebi idwɛtwɛ ɛtɛ.

19A njɛ du izeci umpwa-ni-bɛ-yebi ee shikecenji no ogbudu u tumungo ta ata ti cihiŋ. Bu ko shikeni nu uce ogbudu elele apada hweehwe, tumungo tumungo ti 'yajɛ bizeci. Idwɛtwɛ gɛnɛ ɛtɛ ta zasaba la kwukwuŋ na cɛnjɛ-ta-tugwama te elele.

20Na azhɛnarɛya aa njɛ iyi nɛ agwuma Sụlụmụn a swa meni hwɛɛ, ti i'wɛŋnɛ ye elele nɛ zweni ni igɛsɛji ɛtɛ ɛɛ hiɛŋ, Uwapa Lebanon, na azhɛnarɛya tụrụmbɛɛ aa njɛ iŋ hwɛɛ. Azụrụfa shɛ shɛ la iyi nɛ tatụlanụ bụtụ na aka agwuma Sụlụmụn o.

21Bi 'yajɛ ihɛŋtu i'wɛtwɛ 'wɛtwɛ nɛ aa haŋtana ne erefu a'wụtụ a'wụtụ. Eheŋteni ubwa a zhagaga ne eheŋteni agwuma Hiram. Shiywa shɛ tatatụ eheŋteni ubwa e jiye, aa 'waŋnanɛ bụ azhɛnarɛya na azụrụfa, te ene adagba, ne egbereji keeni obonu.

22Agwuma Sụlụmụn shɛ bɛzhɛgba, baa incɛ kaa bee hwuri agwuma elele nu unyizo.

23Shɛgwuma shi unyizo ga hwɛɛ sha zhaganɛ bụ maa a kwụbɛ ti'inta tu na Agwatana peni bu.

24Hwɛɛ aba a 'waŋnanɛ agwuma Sụlụmụn apwaŋ. A 'waŋnanɛ bụ i'wɛŋnɛ nɛ aa njɛ na azụrụfa keeni azhɛnarɛya, to otogwo, ti i'wɛŋnɛ ujasa, ta manɛbɛ mụ ụhiụŋ ụlatụ, ti idɛkwɛ, keeni nrakwumi uywa uywa.

25Agwuma Sụlụmụn 'yajɛ shimwono shɛ na baa shɛnda ihɛŋtu ibwɛ ujasa igbɛɛ-iyebi (4,000). Baa 'yajɛ asụcɛ idɛkwɛ ujasa igbɛɛ-icihiŋ (12,000). Bee tileni ike nu Jɛrusalɛm, inɛ vwɛ namanjɛ na ashɛpwụ swoswoswo.

26Bɛ shɛ agwuma na hwuri shɛgwuma shɛ vwɛ hwɛ hwɛɛ na cɛnjɛ tu na tu kwune nu Urefu Yufretis uuwa imɛ Afilistia, uuwa i ci cɛnjɛ ti Ijipti.

27Na aka tugwama tu bwa azụrụfa barɛ gana atayɛ nu Jɛrusalɛm, i'wɛ'wɛ yo osobu barɛ gana odurumi.

28Ɛ sɛnjɛ Sụlụmụn idɛkwɛ ni Ijipti keeni ofwo anya.

Gana na go Sụlụmụn Yɛ Tugwama
(1 Shɛgwu 11:41-43)

29Shɛrụkwụkwụ shi iyi nɛ vwɛ go Sụlụmụn ndanganɛ te kwuni nu umozhigo uuwa i ci ukwunanga tugwama tu bwa, i 'nyetenji shi suu nu utakada shɛrụkwụkwụ she bigesere ga Natan, keeni tigesere ta Ahija bụtụ ata bu Shailo

© 2008 Bible Society of Nigeria.

keeni no ozobu Ido bigesere ata du ba duma iwɛ gana na ta agwuma Jeroboam yɛu Nebat yɛ tugwama ti Isrɛl?

30Go Sụlụmụn yɛ tugwama ti Isrɛl hwɛɛ nu Jɛrusalɛm shiywa buhanda.

31Go Sụlụmụn 'wi gana eshi ubwa, ee ni bu nụ ụshɛpwụ wa agwuma Devid, nazhɛ yɛu ibwɛ ge Rehoboam yɛ tugwama tụlụkpashɛ tu bwa.

2 Shɛrụkwụkwụ Shi Yebi 10

Edenji Tuzuba Bogwu na Atwa Vwɛ

(1 Shɛgwu 12:1-20)

1Ge Rehoboam zhe Shɛkɛm, iwɛnɛ ta atwa Isrɛl hwɛɛ zhe apata maa e peni bu tugwama.

2Aka na ti ge Jeroboam yɛu-ye-eyi Nebat na gezhigeni la agwuma Sụlụmụn i zhe Ijipti hwụjɛ unabarɛ ga, bee jiye.

3Ibɛ po atwa Isrɛl tumwanɛ Jeroboam maa ga zhajɛ, ee zhegeni Rehoboam hwɛɛ ti ge Jeroboam, ɛɛ hiɛŋ Rehoboam,

4Ge shibi ɛtɛ njɛ la umungwuta na utu hwuleji, ama ta jala maa munananɛ ugondu ata umungwuta, nazhɛ ɛti zhɛ ta bu ndana ugondu.

5Ge Rehoboam hiɛŋ aŋ, M peni ma ijitɛ itɛtu nazhɛ gwure ma. Atwa ata genji bu ga ee hwuri.

6Nazhɛ agwuma ge Rehoboam zhegeni n-nyarɛ mu na ma ndana la bishi bwa go Sụlụmụn iyi tu baa ta ya uraiŋ, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Ahaŋsa imbe ahiɛ 'yajɛ maa hi m peni maa ma jɛshɛga atwa ataa?

7Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ ebi mepeni atwa ata iwɛ, ebi lemicinji aŋ shɛmɛ na ajɛshɛgwa bụ, nazhɛ ɛɛ zhɛ asha miaụŋ mụ bụ mu ugondu aka elele.

8Ama bi jineci ahaŋsa ata n-nyarɛ ma ata mi peni bu, bee zhegeni esemberi a na shɛ asara ubwa a na baa waŋnɛ na aba, agata a pana bụ ahaŋsa.

9Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Ahaŋsa imbe ɛhi zhɛ hi ma m pana maa ma jɛshɛga atwa ga a jala maa ma munanana umumgwuta na bishi mi ba nda aŋ laa?

10Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Iyi nɛ ɛbi zhɛ bo mbiso atwa ata ibi hiɛŋ, Ge shibi ɛtɛ njɛ la umungwuta na utu hwuleji, ta jala maa munananɛ uŋ. Hiɛŋ aŋ, Buvwa mi bikɛruwɛŋzhɛ nyemi bee hwuri embi bishi mi.

11Hiɛŋ aŋ, Bishi mi ihiɛ njɛ la umungwuta na gembi, N zhɛ tuba ma kaana uŋ ugombo. Bi hi jibi la nu udugwu, ama N zhɛ tuba mo hi dubo ya nu unaba unyeji.

Alamụ Isrɛl Umpwa Mama Sukakanụ

12Ti ijitɛ ɛtɛ itɛtu ulwa, ge Jeroboam na atwa ata gwure pa agwuma Rehoboam gana na ti bee mbishi aŋ la, bɛɛ hiɛŋ, M peni ma ijitɛ itɛtu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

13Agwuma jineci ahaŋsa na n-nyarɛ mi peni bu, bɛɛ bwɛjɛ atwa ata mazhanga tu
baa dumanga n-ndumwa na aba,

14nu gana na te esemberi ge peni bu ahaŋsa. Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Bishi mi ihiɛ njɛ la
umungwuta duwa, ama N zhɛ tuba ma kaana uŋ ugombo tebiye. Bi hi jibi la nu
udugwu, ama N zhɛ tuba mo hi dubo ya nu unaba unyeji!

15I shɛ ukwulana wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana maa iwɛ nɛ baa jɛmɛ la
nu unu bigesere ga Ahija i sɛ nu uhiuhiu Jeroboam yɛu Nebat, ibɛ po baa 'wa sụ
iwɛnɛ atwa ata hiɛŋ bụ.

16Aka na ta atwa ata Isrɛl hwɛɛ kwụbɛ maa agwuma hwụjɛ shɛ iwɛ ya aba o. Ɛɛ
jishijɛ agwuma, ɛɛ hiɛŋ, Urobwo imbe atɛ 'yajɛ na amɛ Devidii? Tu zasa kaa ogwu
ni yɛu Jesi o! Oo ahiɛba atwa Isrɛl, bụtụ bụtụ go gwulo nu umwono ubwa! Oo
gabụ ge Devid, ngbaraka ihwɛ bu! Ibɛ po atwa Isrɛl ji nu nhwaŋ ma aba kpaaŋ
aba.

17Ama ge Rehoboam shɛ agwuma atwa Isrɛl a na namɛ na ashɛpwụ Juda kiri.

18Nazhɛ agwuma ge Rehoboam tumwanɛ Adoniram na shɛ uhiu wa ajama, na ba
nda bụtụ iji nu ugondu tɛnda maa zha no ofwo atwa Isrɛl, ɛɛ kwunɛ bụ na atayɛ.
Iwɛbɛ po ge Rehoboam teni ụhaŋtụ ujasa, bee gezhiji bee zhe nu Jɛrusalɛm.

19Te kwuni na aka ata ibɛ po atwa Isrɛl lacɛ ya maa atwa ihwɛ Devid shɛ ya
agwuma aba tutu taa hwayɛ.

2 Shɛrụkwụkwụ Shi Yebi 11

Tigesere ti Shɛmaya

(1 Shɛgwu 12:21-24)

1Aka na ti ge Rehoboam ci Jɛrusalɛm, baa suyaganɛ atwa ụlamụ Juda keeni
ụlamụ Bɛnjamin. Bee zenji ejeshi a na ngezeni a na vwɛ nu ujasa, atwa igbɛɛ-
dupu-na-buhanda (180,000), iwɛnɛ tu baa mama 'imɛ maa jasa alamụ Isrɛl maa
e gwuricingeni bu cɛnjɛ-ta-tugwama ta ata.

2Ama AGWANGWAMA mbishi bigesere gɛ Shɛmaya n-ndumwa, bɛɛ hiɛŋ,

3Zhaga mbiso agwuma Rehoboam yɛu Sụlụmụn, ta atwa Isrɛl hwɛɛ, keeni ụlamụ
Juda nu una Bɛnjamin:

4maa AGWANGWAMA hiɛŋ, To mungo ma maa hiɛ njɛ ujasa na atwa Isrɛl a na
shɛ miaụŋ-mo-bino hiŋ o. Zhaga jiyo ma hwɛɛ hiŋ. Ijɛ banɛ nu ukwulana mu. Aa
hwụjɛ ga unu wa AGWANGWAMA, ibɛ po ee zhe shi ya maa e jeshi ujasa ne
Jeroboam.

Ge Rehoboam Mo Uba boo Rungwutwonu Ashɛpwụ Juda

5Ge Rehoboam namɛ nu Jɛrusalɛm, boo mo uba boo rungwutwonu ashɛpwụ
Juda.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Ashɛpwụ ata na: Bɛtlɛhɛm, Etam, Tekoa,

7Bɛt-zu, Soko, Adulam,

8Gat, Maresha, Zif,

9Adoraim, Lakish, Azɛka,

10Zora, Aijalon keeni Hebron. Ashɛpwụ ga a'wụtụ a'wụtụ boo rongonu nu uba, na amɛ Juda keeni Bɛnjamin ta.

11Bu mo uba na 'yajɛ ikɛnyi, baa jilanɛ aŋ, bee tilegeni ejeshi, ne eberezhe aba na ashɛpwụ ata. Baa njɛ du maa a na 'waŋnanɛ aŋ iyimɛyɛ, ta manɛbɛ ma buta keeni meni ma afwafwa.

12Bee tilegeni tu nsanụ keeni shabula shu ujasa na ashɛpwụ ata. Nu uhwaŋna ga bee eri baa njɛ maa untangana ụlamụ Juda keeni una Bɛnjamin.

Onongbo na Alivai Zhajɛ nu Juda

13Onongbo na Alivai bananjɛ no olugwo elele na aa ga namanjɛ na cɛnjɛ ti Isrɛl hwɛɛ aa zhajɛ pu bwa.

14Alivai ata gɛnjɛ ntuma ma aba keeni cɛnjɛ ta aba tu na ti 'yajɛ ambɛ tiyaga, aa zhajɛ nu Juda keeni Jɛrusalɛm, iwɛnɛ ti ge Jeroboam na miaụŋ mu bwa me eyi mi leneni shi aŋ maa a shɛ onongbo AGWANGWAMA.

15Ge Jeroboam teri onongbo ikɛnyi ibwɛ maa a na nda ugondu no ofwo ata wa atwa na mepi shi Agwatana a ta arụpɛ, maa a na zhɛba atumwa ibiri keeni ntatanuwaŋ me epi keeni mu na mi inɛ mu na boo mo.

16Ibɛ po atwa na mama 'imɛ kpeke na shɛmɛ sha aba maa a na zhɛba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl, bananjɛ na alamụ atwa Isrɛl hwɛɛ, ee zhe aa 'wa Alivai nu Jɛrusalɛm, iwɛ maa e beni udama maa a na pana AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ogwunukwoshi aba arụpɛ.

17Inɛ ɛtɛ keeni cɛnjɛ tu Juda ikɛnyi, ibɛ po aa 'wa agwuma Rehoboam yɛu Sụlụmụn shiywa shɛ tatụ. Aa namɛ nu bwa gana na ta a namɛ la na agwuma Devid keeni agwuma Sụlụmụn.

Umwamwa Rehoboam

18Ge Rehoboam zeni Mahalat yɛu Jerimot, ge Jerimot ata shɛ yɛu Devid. Ɛ hiɛŋ bino Mahalat ata, ga Abihail yɛu Ɛliab na shɛ bụjalụ Jɛsi.

19E meci miaụŋ-me-eyi mu tatụ aba shɛ: ge Jeush, nɛ Shɛmaria keeni Zaham.

20Na aba ibɛ, bee zeni Meaka yɛu Absalom, ee meci miaụŋ-me-eyi mi neshi: ga Abija, na Atai, ne Ziza keeni Shɛlomit.

21Eyikwo na ge Rehoboam zeni a na jɛjɛ ni ihwɛ ibwɛ namɛ umpwa-na-ba-atụndatụ, a na magɛgashɛ namɛ dupu-ne-eshe-umpwa. Bi meci miaụŋ-me-eyi

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

woshi-na-muba-mu-tụndatụ, bee meci mu na mo o dupu-ne-eshe-umpwa. Na amɛ eyikwo ata ubwa kpaaŋ, ga Meaka bee lubi uhwuri a na vwɛ hwɛɛ.

22Ɛɛ hiɛŋ na amɛ miaụŋ mu bwa, ga Abija na ga Meaka meci, ubwa bee teri na amɛ ohongwu ubwa maa sha yɛu ya agwuma nɛ zhɛ ya ya hwuŋ tugwama tu bwa.

23Ge Rehoboam incɛ, bee penenji miaụŋ mu bwa me eyi shihwolu, bee tilegeni aŋ na ashɛpwụ ụlamụ Juda keeni una Bɛnjamin hwɛɛ. Bee penenji aŋ iyi elele nɛ aa jala gana na tu utakashɛ to aŋ, bee zenenji aŋ du eyikwo ufwugwo.

2 Shɛrụkwụkwụ Shi Yebi 12

Atwa Ijipti Tefuleji Atwa Juda

(1 Shɛgwu 14:25-28)

1Gunu na ti ge Rehoboam shikecenji ụhwada cɛnjɛ-ta-tugwama tu bwa hwɛɛ, baa 'yajɛ ikɛnyi, nazhɛ baa lacɛ ya maa untangana undwa wa AGWANGWAMA, ta atwa Isrɛl a na namɛ nu bwa hwɛɛ.

2Ti ge Rehoboam yɛ tugwama, yaa namɛ shiywa shɛ ta, nazhɛ ge Shishak agwuma Ijipti ishijɛ, baa sukakanɛ Jɛrusalɛm nu ujasa, iwɛnɛ ta a hwụjɛ shɛ ya unu wa AGWANGWAMA na tɛcara.

3Ge Shishak 'waŋnɛ ejeshi ubwa a na 'yajɛ ihɛŋtu ujasa akpakwụ-ecihiŋ (1,200), ne ejeshi idɛkwɛ igbɛɛ-talacɛ (60,000) keeni ejeshi anya a na zasa tɛrɛta, a na bananjɛ ni Libia, tu Sukit keeni Itiopia.

4Bee lesheji ashɛpwụ ata Juda ee ge kepi nu uba, bee lesheji du ofwo tutu bee ci Jɛrusalɛm.

5Gɛ Shɛmaya na shɛ bigesere, zhegeni agwuma Rehoboam keeni ehiu Juda, a na ulwa nu Jɛrusalɛm, iwɛnɛ ta a nda inyɛsɛ Shishak. Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Utumwa na AGWANGWAMA n tumwanɛ no ofwo hiŋ na, bi hiɛŋ, Hi n jineci, iwɛbɛ po Ngee hi jinekeni du Shishak.

6Ibɛ po agwuma na atwa ata meme zucinje, ɛɛ hiɛŋ aba njɛ iwɛwɛ, ɛɛ hiɛŋ, Iyi nɛ AGWANGWAMA a nda teni cɛŋ.

7Aka na ta AGWANGWAMA kwụbɛ timeme zucinje ta aba, nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Shɛmaya, Zhaga mbiso aŋ, hiɛŋ aŋ, N zha shɛ mo iricingo aŋ ya o, iwɛnɛ te e leni maa aba njɛ iwɛwɛ. Ama aka na ge Shishak sukakanɛ aŋ, N zhɛ ma lashaga aŋ, N zha shɛ ma nda ya isɛbwɛ na atwa Jɛrusalɛm hwɛ hwɛɛ tedure ne Shishak o.

8Ge Shishak gɛ zhɛ ba ima aŋ, nazhɛ ɛɛ gɛ zhɛ a mapa tuswoswoswo tu na tu namɛ na bụtụ na ma n ndana iyi, na bụtụ na ba ndana shɛgwuma shɛ cɛnjɛ ti nya iyi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9Aka na ta agwuma Ijipti ge Shishak zhajɛ nu Jɛrusalɛm, bee suji uduciya umwono wa AGWANGWAMA keeni una ihwɛ ya agwuma. Bee suji du iyi elele, ta shabula sha ata shu ujasa sha azhɛnarɛya agwuma Sụlụmụn njɛ la.

10Ge Rehoboam njɛ shabula shɛ nya nɛ ɛtumburɛ, bee utegeni uhiu wa angbaracɛ shidubo shi ihwɛ ya agwuma maa e tileni shu ụtarụtụ ma shɛta ee suji la.

11Aka elele agwuma teni nu umwono wa AGWANGWAMA, angbaracɛ ata zhɛ ɛ bwɛ shabula sha ata a 'waŋna shụ, nazhɛ aa njɛ hwayɛ o gwuricingo shu.

12Aka na ti ge Rehoboam meme zucinje no ofwo AGWANGWAMA, iwɛbɛ po AGWANGWAMA kwụnɛ shɛ bụ, iwɛbɛ po du kaa iyi zhɛmanɛ atwa Juda.

Tikpendere tu Gana na ge Rehoboam yɛ Tugwama

13Ge Rehoboam yɛ tugwama nu Jɛrusalɛm, bee keeni ukpahiŋ ti'yaga na tugwama tu bwa. Bu namɛ shiywa buhanda-nu-boo-ko (41) te e meci bu nazhɛ bee kwuni tugwama tiya, baa yɛ tugwama nu Jɛrusalɛm shiywa umpwa-na-shɛba-shi-cenje, ubwa shɛ ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ AGWANGWAMA teri na cɛnjɛ ti Isrɛl hwɛ hwɛɛ maa ubwa zhɛ wa sha ofwo na bɛɛ zhɛ bo shilo izeci ibwɛ. Ɛ hiɛŋ izeci bino Rehoboam ge Neama, yɛu ya A'amon.

14Ge Rehoboam njɛ iyi iwɛ, iwɛnɛ tu baa mama 'imɛ shɛ maa nda ukwulana wa AGWANGWAMA na amɛ ubwa hwɛɛ.

15Iyi nɛ ge Rehoboam ndanjɛ no tukwuno ta tugwama tu bwa uuwa i ci tukwunanga tu bwa, i 'nyeci shi suu nu utakada shɛrụkwụkwụ she bigesere gɛ Shɛmaya keeni una bụkwụbɛ-bu-uhwaŋna ge Ido. Ge Rehoboam ne Jereboam momo josonu aka elele.

16Ge Rehoboam 'wi gana eshi ubwa, ee ni bu nụ ụshɛpwụ ata Devid, nazhɛ ga Abija yɛu ibwɛ yɛ tugwama tu bwa.

2 Shɛrụkwụkwụ Shi Yebi 13

Ga Abija Shɛ Agwuma Juda

(1 Shɛgwu 15:1-8)

1Ti ge Jeroboam ulwa shiywa umpwa-na-shɛba-shɛ-tụndatụ tu baa yɛ tugwama ti Isrɛl, nazhɛ ga Abija yɛ tugwama tu Juda.

2Bɛ yɛ tugwama shiywa shɛ tatụ nu Jɛrusalɛm. Ɛ hiɛŋ bino bwa ga Mikaya yɛu Uriɛl yɛu ya atwa Gibia. Ujasa layanɛ ata Abija ne Jeroboam.

3Ga Abija ishijɛ ne ejeshi ubwa igbɛɛ-akpakwụ-eyebi (400,000), ge Jeroboam keleni bu bụkpagwụ bu ujasa ne ejeshi ubwa igbɛɛ-akpakwụ-eneshi (800,000).

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4Ga Abija beni bee munji Ishɛmɛ Zɛmaraim nɛ namɛ na cɛnjɛ ti Ishɛmɛ Ifrem,
bee shikeni, baa suyanɛ Jeroboam keeni atwa Isrɛl hwɛɛ, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Shɛlaga
ma n-ndumwa mi mi.

5Hi mepi shi ree maa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana atwa Isrɛl twawa la unu
na zasa tụbwadụ ne Devid, maa ubwa zhɛ na ya tugwama ti Isrɛl hwɛɛ, ta ajalalo
ubwa unyizo-nom?

6Ge Jeroboam yɛu Nebat na kaa shɛ bɛnjɛ-bu-ugondu Sụlụmụn yɛu Devid to
tigezhe, boo bogwu no Sụlụmụn na shɛ agwuma-ihwɛ ibwɛ.

7Ibɛ po atwa oko tugbom zhe aa ulwa no ofwo ubwa, aa njɛ Rehoboam yɛu
Sụlụmụn iyi nɛ kwụlanɛ aŋ ni iji, iwɛnɛ baa ta shɛ la yɛu nɛ ahaŋsa te ci shi maa
lakana aŋ.

8Hwuwayɛ go, hiɛ mama 'imɛ ya maa hi jeshi cɛnjɛ-ta-tugwama tu na
AGWANGWAMA peni la umwamwa Devid, iwɛnɛ ahiɛ 'yajɛ ejeshi ufwugwo, tu
ntatanuwaŋ mi inɛ mu na ge Jeroboam njɛ la na azhɛnarɛya maa mɛ shɛ tuwa ti
hiŋ.

9Shɛ ahiɛba suu hi unzhi onongbo AGWANGWAMA a na shɛ umwamwa Aron,
ehi unzhi ta Alivai hwɛɛ? Ehi teri onongbo anya ụtarụtụ wa aba, gana na anya
edenji a nda. Bụtụ be elele na eri maa shapɛ yɛu buna be eyi kwo kaa adagba
ecenje, ɛ zhɛ a nda bụ shɛshɛshɛ maa sha bunongbo bi iyi nɛ shɛ shɛ Agwatana.

10Ama AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu, ubwa atu ta ndana iyi, tu ta lacɛ shɛ
bụ o. Onongbo na banɛ nu uwamwa Aron a ta nda ugondu wa aba, Alivai aba du
kaa to mbiyono aŋ.

11O hwoŋzhingono bu iturɛre, ti iyi ụrụpɛ, tu uvwungwa tụ ụrụmɛ we elele. Aa
pana bụ arụpɛ tiya nu uteburu ata namɛ shɛshɛshɛ. Ụrụmɛ ụrụmɛ oo zwono
asụtụla ata patanganɛ nu uteburu-ụsụtụla ata wa azhɛnarɛya ulwa. Ta nda iyi nɛ
AGWANGWAMA peni-unu ibɛ. Ama hiɛ lacɛ bu tuba.

12Agwatana ni ikɛnyi ibwɛ, ubwa shɛ bi'yagajɛ tu, onongbo namba epe na
akakacɛ aba. Aa mama 'imɛ maa a tu suyanɛ maa ta jasa ujasa ne hiŋ. Ta jasa ma
AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ogwunukwoshi hiŋ o! Hi eri shi hia lasụ bu o.

Ujasa Namanɛ Abija ne Jeroboam

13Na aka ga tobwolo ge Jeroboam twolwo ejeshi ubwa oko, ɛɛ jirɛ ejeshi Juda
geri ba aba, atwa vwɛ tuba peji aŋ agba.

14Aka na te ejeshi Juda mbiyanɛ ekwunyi aba, aa kwụbɛ tobwolo o hwolwo aŋ.
Ee keri AGWANGWAMA ụhiɛŋshɛ maa mbiyono aŋ, nazhɛ onongbo hwulupeni
akakacɛ aba.

15Ga Abija hwuleni ejeshi Juda umbe, ee keri ukwuruwa ujasa, aa uganɛ, nazhɛ
ee tefuleji aŋ, Ibɛ po Agwatana lasagwụ aŋ Jeroboam keeni ejeshi Isrɛl.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16Nazhɛ atwa Isrɛl gezhigeni atwa Juda, nazhɛ Agwatana leni maa ga ukpahiŋ wa atwa Juda u hwuri una wa atwa Isrɛl maa a 'imɛ aŋ.

17Ga Abija ne ejeshi ubwa kwụnɛ atwa Isrɛl na tụlasụ tu na aa lasụ aŋ. Aa kwụnɛ ejeshi Isrɛl a na ga 'yajɛ ikɛnyi igbɛɛ-akpakwụ-eyebi-ni-dipi-yebi (500,000).

18Gana atwa Juda lasụ atwa isrɛl iwɛnɛ to o to AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ogwunukwoshi aba aba ta.

19Ga Abija urugeni ejeshi Jeroboam, bee leshiji emeseyi ashɛpwụ ubwa a'wụtụ oko baa 'yajɛ, aba shɛ Bɛtɛl, ni Jɛshana keeni Ɛfron, ta ashɛpwụ ticwɛŋ cwɛnŋ a na rugwutwonu ashɛpwụ ata a'wụtụ.

20Ge Jeroboam zasa aka elele na baa 'yajɛ ya ukpahiŋ kwukwuŋ uuwa ga Abija to hwuwo tugwama tu bwa tiya o. Nu ukwunanga ibɛ AGWANGWAMA po bu iyi bee 'wi.

21Ga Abija tuba ba kaana ukpahiŋ ti'yaga. Bi 'yajɛ eyikwo umpwa-na-ba-eneshi, bee meci miaụŋ-me-eyi woshi-na-muba-mi-yebi keeni miaụŋ-mo-o umpwa-na-muba-mi-cihiŋ.

22Iyi nɛ vwɛ nɛ ga Abija ndanjɛ na tugwama tu bwa, ti iyi nɛ baa dumanjɛ hwɛɛ, i 'nyeci nu utakada shɛrụkwụkwụ she bigesere ge Ido.

2 Shɛrụkwụkwụ Shi Yebi 14

Ga Asa Shɛ Agwuma Juda

(1 Shɛgwu 15:11-12)

1Ga Abija 'wi, ee ni bu nụ ụshɛpwụ Devid. Nazhɛ yɛu ibwɛ ga Asa yɛ tugwama tu bwa. Cɛnjɛ-ta-tugwuma tu Asa tu namɛ na amɛ-olom shiywa umpwa.

2Ga Asa lemicinji AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ubwa amɛ, iwɛnɛ baa nda iyi ibiye keeni iyi nɛ teni cɛŋ.

3Ubwa hwuŋzetenji otukwu-ụrụpɛ tuwa keeni ofwo ata zeteji hwɛɛ, tu ntatanuwaŋ ma ata ee shebi na atayɛ, ti itɛtɛnuwɛŋ tuwa ta ata ɛɛ hiɛŋ Ashera.

4Bee peni atwa Juda unu maa ga 'wa ukwulana wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ogwunukwoshi aba, maa du a na nda iyi nɛ boo mbisogono aŋ, tu unu ubwa tụpana.

5Ubwa mushenji ofwo ata zeteji keeni otukwu-ụrụpɛ ata oo hwoŋzhongo iturɛre na cɛnjɛ tu Juda hwɛɛ. Iwɛbɛ po cɛnjɛ ta ata tu namɛ na amɛ-olom na aka tugwama tu bwa.

6Na aka ata ibɛ boo mo uba, bee kepi ashɛpwụ ata a'wụtụ a'wụtụ Juda. A namɛ shiywa shi gembi ufwugwo uzawa ujasa tujasa, iwɛnɛ ta AGWANGWAMA peni aŋ amɛ-olom.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7Bɛɛ hiɛŋ, atwa Juda, Mizha tu mo ma ashɛpwụ a'wụtụ a'wụtụ, maa ti kepi aŋ ma nu uba, ta tuma ta ashɛkpa, ga a 'yaga shidubo keeni imbele shidubo tukapa. Atuba kaa ti 'yajɛ cɛnjɛ tu ga, iwɛnɛ atɛ njɛ iyi nɛ kwụlanɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu. Ubwa tɛ jɛlanɛ, bee leni kaa maa ta nama suu geri elele. Oo mo ga tuma ta ata, iyi du kaa ya zhɛmana aŋ.

8Ga Asa 'yajɛ ejeshi igbɛɛ-kpakwụ-ni-dipi-yebi (300,000), a na banɛ nụ ụlamụ Juda, a 'yajɛ shabula shu ujasa keeni nsanụ. Anaa na banɛ nụ ụlamụ Bɛnjamin namɛ igbɛɛ-dipi-yebi-na-buhanda (280,000). A 'yajɛ shabula shu ujasa keeni itɛ kpaaŋ aba, ee seshi kaa ujasa, aa shɛ kaa etwenyi na eri teleyi tɛnda tebiye.

Ga Asa Lasụ Zera

9Ge Zera bụtụ bi Itiopia sukakanɛ Juda ne ejeshi igbɛɛ-akpakwụ-a-ta (1,000,000), ni ihɛŋtu ujasa kpakwụ-ni-dipi-yebi (300), aa zhajɛ uuwa ee ci Marisha.

10Ga Asa zhe baa twa nu bwa maa a njɛ ujasa, ibɛ atwa ata keri bụkpagwụ ba aba bu ujasa nu Ulomu Zɛfata, to dongonu Marisha.

11Ga Asa keri AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ubwa ụhiɛŋshɛ, bɛɛ hiɛŋ, Oo AGWANGWAMA, ibu zana iwɛ maa mbiyeni ejeshi na 'yajɛ ukpahiŋ o, gobwonu du yaa bu zasanasa iwɛ maa mbiyeni ejeshi na zasa ukpahiŋ. AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu, iti mbiyeni hwuwayɛ go. Iwɛnɛ po gabụ otu to aba, ni izeci bu atu banɛ maa ta nda ujasa ne ejeshi ga gembi ufwugwo gana ga. AGWANGWAMA, gabụ bɛ shɛ Agwatana tu, kede bụtụ be elele heŋshi maa bi eri ma bụ lasụ o.

12Aka na tu ga Asa ne ejeshi Juda sukakanɛ ejeshi Itiopia, nazhɛ AGWANGWAMA lasụ ejeshi Itiopia aa bwadụ nụ usumwa.

13Ga Asa ne ejeshi ubwa urigeni aŋ nụ usumwa uuwa i ci Gera. Atwa Itiopia 'wi hwɛɛ, i zasa bụtụ ba aba be elele na vwɛ o. AGWANGWAMA lasụ aŋ tedure ne ejeshi ubwa. Nazhɛ atwa Juda suji ufwa ujasa tebiye.

14E iricinji ashɛpwụ a'wụtụ a'wụtụ a na rungwutwonu Gera, iwɛnɛ ti inyɛsɛ ya AGWANGWAMA shɛ aŋ. Ejeshi ata Juda suje i'wɛŋnɛ nɛ gembi tebiye na ashɛpwụ ata ee irecenji.

15E zhe du aa sukakanɛ unyama wa a'iywa iyimabiga nu ugba wa aba, ɛɛ imɛ agwụdụ keeni nruhondo mu ufwugwo. Nazhɛ ee gwure nu Jɛrusalɛm.

2 Shɛrụkwụkwụ Shi Yebi 15

Bigesere ga Azaria Peni Asa Ahaŋsa

(1 Shɛgwu 15:13-16)

1Mpiala ma Agwatana mu namɛ na Azaria yɛu-ye-eyi Odɛd,

2bee zhe pu Asa. Bɛɛ hiɛŋ bụ, Asa, ta ahiɛba atwa Juda keeni atwa Bɛnjamin hwɛɛ, shɛlaga ma! AGWANGWAMA namɛ ne hiŋ uuwa i ci ụkwụmbwụ na ɛhi zhɛ

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

hia nama nu bwa. Yaa shɛ ehi jelekeci bu, hi zhɛ hia ta bu ugbe, ama yaa shɛ ehi jineci bu, bi zhɛ du mo hi jinoko.

3I ilegeji ya ta atwa Isrɛl 'wa sụ Agwatana tɛkana, aa namɛ ya uzawa onongbo a na go mbisogono aŋ iyi, a namɛ du uzawa undwa.

4Ama aka na te tiriri ti jiteni aŋ, nazhɛ ɛɛ jishirijɛ pa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana atwa Isrɛl, ee gwure pu bwa aa zhɛba bụ.

5Na aka ata i zasa la bụtụ be elele na eri be teni, kwo kaa eri ba bana kwakwa i shɛ a njɛ shɛ bụ iyi iwɛ kwo kaa ụbaụta o. Iwɛnɛ po cɛnjɛ te elele tu namɛ nụ ụbaụta keeni tusukwutogwu.

6Udenji ye wɛ ishijɛ wa sukakana udenji na, atwa cɛnjɛ cɛnjɛ ɛ ishijɛ a na mama sukakanụ. Iwɛnɛ po Agwatana ubwa leni maa ga ụbaụta keeni tusukakana ta ata ti jiteni aŋ.

7Ama 'yaga ma ukpahiŋ, kede u'waba ihi kwuswa o. Hi zhɛ hia lashɛga titeni tu ugondu ata ahia nda.

Gana na ga Asa Nanganganɛ Iyi

8Gana na tu ga Asa hwụjɛ tigesere tu na ga Azaria yɛu Odɛd jɛmɛ, ibɛ po u'waba hiɛ bụ. Nazhɛ bee zhe bee hwuŋzetenji ntatanuwaŋ ma ata mu namɛ na cɛnjɛ tu Juda keeni Bɛnjamin hwɛɛ, tu ntatanuwaŋ ma ata mu namɛ na ashɛpwụ a'wụtụ elele na bee lesheji nu nshama mɛ cɛnjɛ ti Ifrem. Nazhɛ baa nanganganɛ utukwu-ụrụpɛ wa AGWANGWAMA na namɛ nu ukpogwu umwono ata wa AGWANGWAMA.

9Ga Asa sotulonu atwa Juda, na atwa Bɛnjamin, ta atwa Ifrem, ta atwa Manasɛ keeni atwa Simion a na jɛjɛ na ashashɛ aba. Iwɛnɛ po ufwugwo wa atwa Isrɛl zhajɛ no ofwo ubwa, iwɛnɛ ta a kwụbɛ maa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ubwa namɛ nu bwa.

10Aa ulwa nu Jɛrusalɛm, ga Asa ulwa shiywa umpwa-na-shɛba-shɛ-ta ni ipiɛnɛ itɛtu tu baa yɛ tugwama na aka ata.

11E peni AGWANGWAMA arụpɛ jita ata, oo to arụpɛ ni inɛ akpakwụ-atatụ-ni-dipi-yebi (700) keeni agwụdụ igbɛɛ-itɛtu-na-akpakwụ-a-ta (7,000).

12Apata aa twa-unu maa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ogwunukwoshi aba ɛɛ zhɛ na zhɛba na shɛmɛ sha aba keeni shihwulu sha aba hwɛɛ.

13Bụtụ be elele na lacɛ maa zhɛba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl ɛ zhɛ a kwụna bụ, ta miaụŋ, ta atwa a'wụtụ, te etwenyi te eyikwo.

14Oo to izeci ya AGWANGWAMA na rụhwụŋ rụ 'wụtụ maa ɛ zhɛ a untangana unu ata aa twa. Ibɛ po aa uganɛ taawụụ ee hwuri akakacɛ keeni mahiuaŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Shɛmɛ sha atwa Juda shi lemi hwɛɛ, iwɛnɛ ta a twa-unu ata na amɛ oko hwɛɛ. A zhɛbɛ AGWANGWAMA na tukwulangana hwɛɛ, iwɛbɛ po bee peni aŋ amɛ-olom geri elele hwɛɛ.

16Agwuma ga Asa becinji ukaka ubwa maa kede sha ya e'uji agwuma o, iwɛnɛ tu baa njɛ ufwasa itɛtɛnuwɛŋ Ashɛra. Ga Asa jeji itɛtɛnuwɛŋ ɛtɛ bee kekebi iŋ wunzu wunzu, bee hwoŋzhinji owunzu ata ibɛ nu Ulomu Kidron.

17Okwo tu ga Asa hwuŋzetenji shi ofwo ata wa atwa na shɛ shɛ atwa Agwatana a ta arụpɛ hwɛɛ, bu shanɛ kaa AGWANGWAMA bụtụ bɛ tɛcara tutu tu'wo tu bwa.

18Bu suje i'wɛŋnɛ ye elele nɛ bishi bwa ga Abija tileneni la Agwatana, bee zweni iŋ nu Umwono wa Agwatana hwɛɛ, ti iyi nɛ aa njɛ na azhɛnarɛya, ti inɛɛ nɛ aa njɛ na azụrụfa nɛ du bee tileneni la Agwatana.

19Ujasa zana aŋ ya uuwa i ci aka na baa ulwa shiywa talacɛ-na-shɛba-shɛ-ta tu baa yɛ tugwama o.

2 Shɛrụkwụkwụ Shi Yebi 16

Ụlatụ Asa Abana Bɛn-hadad

(1 Shɛgwu 15:17-22)

1Tu ga Asa ulwa shiywa talacɛ-na-shɛba-shi-cihiŋ tu baa yɛ tugwama, nazhɛ ga Beasha agwuma Isrɛl zhajɛ baa sukakanɛ bụ nu ujasa. Bee kwuni Rama tukapa maa kede atwa na bana kwo kaa maa kede e ne teni Juda ya o.

2Ga Asa suji azụrụfa keeni azhɛnarɛya a na namɛ nu Umwono wa AGWANGWAMA keeni anaa na namɛ ni ihwɛ ibwɛ, bee peni Bɛn-hadad agwuma Siria nu Damaskos, baa tumwanɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ,

3Mizha tu twa-unu atubana bụ, gana na ti ge shibi twa la unu ne bishi mi. Iwɛbɛ po Ngaa bụ panɛ azhɛnarɛya keeni azụrụfa ata. Zhaga hwuwayɛ go bwada unu ata abu twa na Beasha agwuma Isrɛl, iwɛ maa bacɛnga ejeshi ubwa na cɛnjɛ ti mi.

4Gɛ Bɛn-hadad leni iyi nɛ agwuma ga Asa hiɛŋ bụ. Baa tumwanɛ uberezhe we ejeshi ubwa maa ga zha maa sukakana ashɛpwụ Isrɛl. Ibɛ po ee leshiji Ijon, tu Dan, ti Ebɛl-bɛt, ti Meaka hwɛɛ, ta ashɛpwụ a'wụtụ a'wụtụ a na namɛ na cɛnjɛ tu Naftali a na shɛ ofwo na ee ge zwegeni i'wɛŋnɛ ya aba.

5Aka na ta agwuma ge Beasha hwụjɛ iyi nɛ ya nda, bee genji ya ugondu ata baa ga nda nu Rama, ti ikepi ɛtɛ baa ga ma.

6Nazhɛ agwuma ga Asa suje atwa Juda hwɛɛ, bee eni aŋ maa ge suje atayɛ, te ezhibi i'wɛ'wɛ ɛtɛ ga Beasha ga nda ugondu nu Rama maa o mo uba Geba keeni Mizpa.

Bụkwụbɛ-bu-uhwaŋna ga Hanani Tɛtaganɛ Asa Unu

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

7Na aka ata ibɛ bụkwụbɛ-bu-uhwaŋna ga Hanani zhe, bɛɛ hiɛŋ, agwuma ga Asa,
Iwɛnɛ abụ datanɛ agwuma Siria ebi genji AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ,
iwɛbɛ po ejeshi Isrɛl e bi benengeni.

8Atwa Itiopia, na atwa Libia a zasa la suu ihɛŋtu ujasa, te ejeshi na gembi
ufwugwo, ta asụcɛ idɛkwɛ? AGWANGWAMA njɛ maa lasụ aŋ la iwɛnɛ to obu to
aba nu bwa.

9Eshe AGWANGWAMA ngbaracɛ ofwo elele na cɛnjɛ tu unyizo, ubwa kaa ba pana
atwa na meme zucingeni bu ukpahiŋ. Hioko ụlagwụ na ebi tilegeni, iwɛbɛ po ɛbi
zhɛ bu na jasa ya ujasa te kwuni na aka ga zhɛ ya geri-be-eshe.

10N-ndumwa ma ata mi heshigeni Asa amɛ tebiye, ibɛ po baa 'imɛ bụkwụbɛ ata
bu uhwaŋna bee keri bu nu umwono-tishi. Te kwuni na aka ata ya ga Asa kwuni
atwa shɛmiaụŋ tusukakana.

Ukwunanga Tugwama tu Asa
(1 Shɛgwu 15:23-24)

11Iyi nɛ ga Asa ndanjɛ na tugwama tu bwa hwɛɛ 'nyeci nu utakada shɛrụkwụkwụ
shɛ shɛgwuma shu Juda keeni una Isrɛl.

12Tu ga Asa ulwa shiywa talacɛ-na-shɛba-shi-cinjishi tu baa yɛ tugwama, nazhɛ
ụngwụ uko 'imɛ bụ ni ivwunɛ. Ama okwo tụ ụngwụ ata ubwa 'yajɛ ikɛnyi, bi
zhegeni shi AGWANGWAMA maa mbiyono bu o, semi awa-inibi baa zhagana.

13Tu ga Asa ulwa shiywa buhanda-nu-boo-ko tu baa yɛ tugwama, nazhɛ bee 'wi
gana eshi ubwa.

14Ee ni bu nu u'uye na bee meme hinenji la nụ ụshɛpwụ ata Devid ụ'wụtụ. A
sukwutwa ru'wo ru bwa iturɛre keeni manɛbɛ mụ ụhiụŋ maa e ni bu, nazhɛ aa
shanɛ ulwa ụ'wụtụ maa o to-ụkwụla tu'wo tu bwa.

2 Shɛrụkwụkwụ Shi Yebi 17

Ge Jehoshafat Yɛ Tugwama tu Juda

1Ge Jehoshafat yɛ tungwama no ohwolu bishi bwa, baa mama njɛ hwungbɛ maa
sukakana atwa Isrɛl.

2Baa gɛgacanjɛ ejeshi ubwa na ashɛpwụ a'wụtụ a'wụtụ Juda anaa na oo rongonu
nu uba, na cɛnjɛ tu Juda, ta ashɛpwụ na bishi bwa ga Asa lesheji la na cɛnjɛ ti
Ifrem.

3AGWANGWAMA kaa namɛ ne Jehoshafat iwɛnɛ tu baa 'wa gana na te bishi bwa
kwuni la tɛnda hiiŋ, baa lacɛ maa zhɛba itɛtɛnuwɛŋ Beal.

4Agwatana eshi ubwa baa ndanɛ ugondu, baa hwụjɛ-unu wa Agwatana, bɛ njɛ
shɛ iyi nu uhwaŋna na shɛgwuma shi Isrɛl shɛ vwɛ shɛ njɛ la o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

5Iwɛbɛ po AGWANGWAMA shikicinji cɛnjɛ-ta-tugwama ta ata ni i'ɛlɛ ibwɛ dimi. Atwa Juda hwɛɛ a pana Jehoshafat apwaŋ. Ibɛ po baa shɛ bɛzhɛgba tebiye, aa muna bụ du kaa ụjɛrụma duwa.

6I shanɛ bụ iyi unyasa maa bu na ndana AGWANGWAMA ugondu, iwɛbɛ po bee hwuŋzetenji ofwo ata zeteji keeni itɛtɛnuwɛŋ ɛtɛ Ashera namɛ nu Juda.

7Aka na baa ulwa shiywa shɛ tatụ tu baa yɛ tugwama, baa tumwanɛ anjɛ-ugondu ubwa oko: ga Bɛn-hail, no Obadia, nɛ Zɛkaria, ne Netanɛl keeni Maikaya; maa e zhe e mbisegeni atwa iyi na ashɛpwụ Juda.

8Alivai ecinjishi keeni onongbo eyebi aba 'wa aŋ. Alivai ata shɛ ge: Shemaya, ne Netania, nɛ Zɛbadia, na Asahɛl, nɛ Shɛmiramot, nɛ Jɛhonatan, na Adonija, no Tobija keeni Tob-adonija; onongbo shɛ: gɛ Ɛlishama keeni Jɛhoram.

9E shepi utakada undwa wa AGWANGWAMA ee tenenji ashɛpwụ Juda hwɛɛ oo mbisogono atwa iyi.

Urishi na ge Jehoshafat Beni

10Inyɛsɛ ya AGWANGWAMA 'imɛ atwa cɛnjɛ cɛnjɛ tu na tu rungwutwonu Juda kpaaŋ, ibɛ po ee zhe shi ya maa a sukakanɛ Jehoshafat nu ujasa.

11Afilistia oko 'waŋnanɛ Jehoshafat apwaŋ azụrụfa keeni apwaŋ anya a'wụtụ. Atwa Arab oko 'waŋnanɛ bụ adagba igbɛɛ-itɛtu-na-akpakwụ-atụndatụ-ni-dipi-yebi (7,700). Keeni epi igbɛɛ-itɛtu-na-akpakwụ-atụndatụ-ni-yebi (7,700).

12Gabata ge Jehoshafat ba kaana ukpahiɛŋ ti'yaga. Bee mengeni ijilɛni nɛ 'yajɛ ikɛnyi nu Juda keeni ashɛpwụ na gembenji iwɛ i'wɛŋnɛ tutulogono,

13to ofwo a'wụtụ a'wụtụ a na maa o no zwogono i'wɛŋnɛ ya aba nu Juda. Baa gɛgacanjɛ atwa ukpahiŋ a na 'yajɛ ahaŋsa tuto nu ujasa nu Jɛrusalɛm.

14Inɛ gɛ shɛ gana na ta amwamwa aba namanjɛ. Eberezhe na banɛ nu ukpogwu Juda na: ga Adna, ubwa shɛ uberezhe na untanganɛ ejeshi na beni urishi nu ukpahiŋ, igbɛɛ-kpakwụ-ni-dipi-yebi (300,000).

15Uberezhe na 'wa bụ ụ shɛ ge Jehohanan, ubwa untanganɛ ejeshi igbɛɛ-dipi-yebi-na-buhanda (280,000).

16Uberezhe ụ tatụ ụ shɛ ga Amasia yɛu Zikri, na meme peni maa ndana AGWANGWAMA ugondu na tukwulangana tu bwa. Ubwa untanganɛ ejeshi na beni urishi nu ukpahiŋ, igbɛɛ-dipi-yebi (200,000).

17Uberezhe na banɛ nu umwamwa Bɛnjamin ụ shɛ gɛ Ɛliada, bɛ shɛ uberezhe na beni swooŋ. Ubwa untanganɛ ejeshi igbɛɛ-dipi-yebi (200,000), i'wɛŋnɛ ya aba ujasa i shɛ shabula shu ujasa keeni itɛ.

18Uberezhe na 'wa bụ ụ shɛ ge Jehozabad na mama 'imɛ iwɛ ujasa, ubwa untanganɛ ejeshi igbɛɛ-dupu-na-buhanda (180,000).

© 2008 Bible Society of Nigeria.

19Etwenyi ga aba a ndana agwuma ugondu. A na ga kaa namɛ swooŋ na anaa na baa gɛgacanjɛ na ashɛpwụ na ee kepenji nu uba no ofwo elele na cɛnjɛ tu Juda.

2 Shɛrụkwụkwụ Shi Yebi 18

Unu-tutwa ata Ahab Abana Jehoshafat

(1 Shɛgwu 22:1-28)

1Ge Jehoshafat shɛ bɛzhɛgba, baa 'yajɛ du kaa ụjɛrụma tebiye. Aka ata ibɛ baa twa-unu na agwuma Isrɛl ga Ahab maa ga bụtụ bu ko nu umwamwa ubwa zeni biyikwo nu umwamwa wa agwuma Isrɛl ga Ahab.

2Na aba na ta shiywa shi ufwugwo shi keshici, ge Jehoshafat zhe nu ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ ɛɛ hiɛŋ Samaria maa kwubɛ Ahab. Ga Ahab kwunanjɛ bụ agwụdụ keeni inɛ ifwugwo, ti iwɛ atwa na she bu, baa 'imɛ aŋ ugaiŋ ụ'wụtụ. Bɛɛ hiɛŋ ga ge Jehoshafat ne ejeshi ubwa she bu maa e zhe a sukakanɛ ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ Ramot na namɛ ni Giliad.

3Ga Ahab agwuma Isrɛl hiɛŋ Jehoshafat agwuma Juda, Bi leni suu maa ti zhe tu sukakanɛ atwa Ramot Giliad atubana bụ? Ge Jehoshafat jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Gana na abɛ shɛ, gana ata du Ngaa shɛ, atwa mi kaa a shɛ gana atwa bụ. Ti zhɛ to bu mbiyono ujasa ata.

4Ge Jehoshafat hiɛŋ bụ sasana, Mizha ti zhegeni tugwo AGWANGWAMA maa tu hweyigeni iwɛ nu bwa.

Ahaŋsa na Egesere Tukata Peni Ahab

5Ibɛ po ga Ahab suyanɛ egesere, akpakwụ-eyebi (400), bee heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Ta zha suu ta sukakana Ramot-giliad nu ujasa okwo ta ganga? Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Zhaga sukakana uŋ ma. Agwatana zhɛ a nda maa hi lasụ uŋ.

6Ama ge Jehoshafat heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Asha i zasa bigesere ba AGWANGWAMA bi nya be elele ta namba ya kwukwuŋ hŋ maa to hwoyigono iwɛ nu bwa?

7Agwuma Isrɛl hiɛŋ Jehoshafat, Bụtụ bu ko ta namba, ɛɛ hiɛŋ, ga Maikaya, yɛu-ye-eyi Imla. Ama mo imo bu, iwɛnɛ tu baa n dumanganɛ shɛ tigesere ti biye semi ma tụ tụ wɛ kiri. Ge Jehoshafat hiɛŋ bụ, Agwuma, ta duma gana ata o.

8Nazhɛ agwuma Isrɛl suyanɛ bụtụ bu ko na ba nda ugondu nu umwamwa ata, bɛɛ hiɛŋ bụ, Zhaga suyanɛ Maikaya kakayɛ.

9Shɛgwuma sha ata shi yebi, agwuma Isrɛl, ne Jehoshafat agwuma Samaria, shi uregeni otogwo aba u tugwama, aa gɛgajɛ nu n-ndwụtwụ ma aba na akpakpata ata namɛ no tupohondo to odubo Samaria. Egesere ata hwɛɛ a dumangana aŋ tigesere nu umbe wa aba.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

10Gɛ Zɛdɛkia yɛu-ye-eyi Kenaana na shɛ bụtụ bu ko na amɛ egesere ata, njɛ ahiuaŋ nụ ụshɛmbɛrɛ, bɛɛ hiɛŋ, Ahab, AGWANGWAMA hiɛŋ, Ni ijɛ ɛbi zhɛ ba tagana atwa Siria uuwa i ci aka na ebi iricinji aŋ hwɛɛ.

11Gobwonu du egesere na vwɛ jɛmɛ hwɛɛ aba. Ɛɛ hiɛŋ bụ, Zhaga sukakana atwa Ramot-giliad, bi zhɛ kaa ba lasụ aŋ. AGWANGWAMA zhɛ ma bụ lasagwụ aŋ.

12Ibɛ butumwa ebe ge zhe maa suyanɛ Maikaya hiɛŋ bụ, Egesere avwɛ a dumangana ba agwuma tigesere ti biye maa bi zhɛ ba lasụ, i zhɛ ya zhɛma maa jɛmɛ du gana ata.

Ga Maikaya Jɛmɛ Tigesere tɛ Tɛkana

13Ama ga Maikaya hiɛŋ bụ, N to AGWANGWAMA maa iyi elele nɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana mi m mbishi hwayɛ, inɛ ɛtɛ Ngɛɛ zhɛ ma duma.

14Aka na ti bee ci agwuma, agwuma heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, A-Maikaya, ta zha suu ta sukakana Ramot-giliad okwo Ma ganga? Ga Maikaya jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Zhaga sukakana aŋ ma, hi zhɛ hia lasụ aŋ. Hi zhɛ hio tono aŋ u'ala.

15Ama agwuma hiɛŋ bụ, Karɛ mba Ngɛɛ zhɛ ma bu tabwa maa m mbishi iwɛ-tɛkana kiri ni izeci ya AGWANGWAMAA?

16Nazhɛ ga Maikaya jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, N kwụbɛ te ejeshi Isrɛl garatagwụ ni ishɛmɛ gana agwụdụ na zasa bi'iywa. Ibɛ po AGWANGWAMA hiɛŋ, Atwa ga zasa agwuma-ihwɛ o, hiɛŋ aŋ ge ji na amɛ-olom.

17Gunu ata agwuma Isrɛl hiɛŋ Jehoshafat, N nge bi mbishi shi hwayɛ maa bu n dumanganɛ shɛ tigesere ti biye hŋ? Iyi iwɛ kiri baa ma dumangana aka elele.

18Ga Maikaya to tuhwulo, bɛɛ hiɛŋ, Shɛlaga ma iyi nɛ AGWANGWAMA hiɛŋ! N kwụbɛ ta AGWANGWAMA jɛjɛ ni idwɛtwɛ ibwɛ na azuba, atumwa ubwa hwɛɛ shikekeni nu u'ala ubwa ubiye keeni u'ala ugwulwo.

19Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ, Gaaba eri ba zha maa halakaka agwuma Ahab maa zha Ramot na namɛ ni Giliad maa ɛ kwunɛ bụụ? Ibɛ po emeseyi atumwa ata jɛmɛ iyi ike, nazhɛ atwa vwɛ jɛmɛ inyɛwɛŋ.

20Nazhɛ mpiala mu ko mi zhajɛ mee shikeni no ofwo AGWANGWAMA, mɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma halakacɛ bụ, AGWANGWAMA heŋteni mu, bɛɛ hiɛŋ, Gana na ɛbi zhɛ ba ndaa?

21Mpiala ma ata mi jishijɛ, mɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma zha mo zwono ụzagwụ nu unu we egesere ubwa hwɛɛ. Ibɛ po AGWANGWAMA hiɛŋ bụ, Zhaga bi eri ba halakaka bụ ga, i zhɛ kaa ma bụ 'yagana eshe.

22Hioko AGWANGWAMA zwonuo ụzagwụ nu unu we egesere ga bụ. Ama AGWANGWAMA tuba ni ikɛnyi ibwɛ nduwa maa ebe bi meni.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

23Gɛ Zɛdɛkia yɛu Kenaana bigesere ata, zhe boo po Maikaya uwaŋpɛ nu upada,
bee heŋteni bụ, bɛɛ hiɛŋ, Aka gana na bwaa mpiala maa AGWANGWAMA mi n
genji maa jɛmɛ iwɛ na bụụ?

24Ga Maikaya jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Jita na ebi teni hwuŋ taa na amɛ umwono abụ
swacɛ, nazhɛ ɛbi zhɛ ba kwụba.

25Nazhɛ agwuma Isrɛl hiɛŋ bɛnjɛ-bu-ugondu ubwa bu ko, Ima Maikaya maa
shepi bu peni Amon na shɛ ugwomina ụshɛpwụ ga keeni Joash yɛu ya agwuma.

26Hiɛŋ aŋ, Agwuma hiɛŋ, Shiyono ma bụtụ ga nu umwono-tishi. Na pana bu ma
iyimɛyɛ ike i tingɛrɛngɛrɛ keeni meni kiri uuwa i ci aka na Ngee jiye lapiya.

27Ga Maikaya jwɛ unu, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ ebi jiye lapiya asha shɛ AGWANGWAMA
jɛmɛ n-ndumwa ne mi o! Bɛɛ hiɛŋ, Ma jala maa ga bụtụ be elele shiyeni n-
ndumwa mu ga eshe.

Tu 'wo tu Ahab
(1 Shɛgwu 22:29-35)

28Nazhɛ agwuma Isrɛl ga Ahab keeni agwuma Juda ge Jehoshafat zhe aa
sukakanɛ ga Ramot na namɛ ni Giliyad nu ujasa.

29Ga Ahab agwuma Isrɛl hiɛŋ Jehoshafat, N zhɛ m momo sheyingo tɛ ɛti zhɛ bana
ujasa ga. Urugono tuba i'wɛŋnɛ bu i tugwama, ibɛ po agwuma Isrɛl meme
sheyinji ga, bee zhe ujasa ata.

30Agwuma Siria peni eberezhe asụcɛ ihɛŋtu ibwɛ ujasa unu, bɛɛ hiɛŋ, Ta
sukakana ma hwayɛ bụtụ be elele o, semi ga shɛ agwuma Isrɛl kiri.

31Gana na ta a kwụbɛ agwuma Jehoshafat, hwɛɛ aba ge heŋshi maa agwuma Isrɛl
ta, aa jɛshɛrɛjɛ maa a sukanɛ bụ. Ama ge Jehoshafat uganɛ, ibɛ po
AGWANGWAMA leshiji bu, baa jɛshɛrɛjɛ atwa ata maa kede a sukakanɛ bu o.

32Aka na te eberezhe asụcɛ ihɛŋtu ujasa kwụbɛ maa shɛ agwuma Isrɛl ta o, ee
genji bu tu'urugono.

33Aka na te bijeshi bi Siria bu ko keri i'ilɛ gana tukalanga kwakwa, yee teni no
tuhwolu, ti i'wɛŋnɛ ujasa nɛ ga Ahab ge urigeni, yoo to bu. Baa uganɛ, bɛɛ hiɛŋ,
biheŋteni bu ụhaŋtụ ubwa ujasa, Jishirijɛ maa m becinji nu ujasa ga, N eri ụngwụ!

34Aka ata ujasa vwi eshe, okwo ti yaa shɛ gana ata agwuma Isrɛl ta ngbaracɛ waa
atwa Siria, ama aka na tu uwaŋna zhɛ utwonuo, baa dwa ihwungwɛ.

2 Shɛrụkwụkwụ Shi Yebi 19

Bigesere Tezhigeni Jehoshafat

1Ge Jehoshafat agwuma Juda jiye ni ihwɛ ibwɛ nu Jɛrusalɛm lapiya.

2Nazhɛ bụkwụbɛ-bu-uhwaŋna ge Jehu, yɛu-ye-eyi Hanani zhegeni agwuma, bɛɛ
hiɛŋ bụ, Bi heŋshi ree maa i zhɛmɛ maa mbiyeni ogworozwo maa nama du na

© 2008 Bible Society of Nigeria.

atwa na o imo AGWANGWAMA? AGWANGWAMA 'yajɛ isɛbwɛ na bụ tebiye ni iyi nɛ abɛ njɛ.

3Ama okwo ti yaa shɛ gana ata, i 'yajɛ iyi ibiye ike nɛ abɛ njɛ. Gabụ bu hwuŋzetenji ntatanuwaŋ mo o mu tuwa ta Ashera mu na atwa a zhɛba, ebi shikicinji ahaŋsa bụ maa 'wa ukwulana wa Agwatana.

Gana na ge Jehoshafat Nanganganɛ Iyi

4Okwo ta agwuma ge Jehoshafat namɛ nu Jɛrusalɛm, ba zha bee hikekeni atwa, bo kwuno ni Bɛshiba tutu i ci ukwunanga u'una Ishɛmɛ Ifrem. Iwɛ maa gwuricinje atwa no ofwo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ogwunukwoshi aba.

5Bee tilegeni ajɛmɛ-ụshɛrɛya na ashɛpwụ Juda elele na ee kepi nu uba.

6Baa tɛtaganɛ aŋ unu, bɛɛ hiɛŋ, Na nda ma pece nụ ụshɛrɛya na ahia duma. Ta na duma ma ụshɛrɛya nu ụhwada bụtụ o, ama ga shɛ nu una wa AGWANGWAMA, ubwa du kaa ba nama ne hiŋ nụ ụshɛrɛya we elele na ahia duma.

7Na sụma ma AGWANGWAMA inyɛsɛ maa hi na nda pece nụ ụshɛrɛya tụdụma. Iwɛnɛ po AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu jeri shi orugwusu o, kwo kaa atwa tuzanga kwo kaa ukwuribi ugworo tɛlashɛga o.

8Ge Jehoshafat teri Alivai, no onongbo keeni shɛgwuma sha amwamwa isrɛl nu Jɛrusalɛm maa a shɛ ajɛmɛ-ụshɛrɛya atwa na bwoji undwa wa AGWANGWAMA kwo kaa atwa na 'weji abaaba nu Jɛrusalɛm.

9Baa tɛtaganɛ aŋ unu, bɛɛ hiɛŋ, Hiɛ shɛ hi na sụma AGWANGWAMA inyɛsɛ nu ugondu hiŋ tɛnda, maa hi na hwuga-unu ubwa na tɛcara ni iyi elele nɛ ahia nda.

10Aka elele ta anya hiŋ banɛ nu unya ụshɛpwụ aa 'waŋnɛ n-ndumwa, okwo yaa shɛ iwɛ bụtụ tụkwụna, kwo kaa iwɛ undwa tubwada, kwo kaa iwɛ onu-tupana, kwo kaa iwɛ shikpogo. Hiɛ shɛ hi na tɛtagana aŋ unu nụ ụshɛrɛya ata ahia duma maa kede a 'wanganɛ ya AGWANGWAMA o. Yaa shɛ ahiɛ 'wanganɛ AGWANGWAMA, asha isɛbwɛ ya AGWANGWAMA zhɛ mo hi jitono, ta atwa vwɛ hiŋ. Ama yaa shɛ ahiɛ njɛ ugondu hiŋ tebiye, asha n-ndumwa zha shɛ ma hi wụma o.

11Ga Amaria na shɛ uhiu wo onongbo, ubwa 'yajɛ ụshɛrɛya iyi nɛ shɛ inɛ ya AGWANGWAMA tukwunanga. Ugwomina Juda ga Zɛbadia yɛu Ishmɛl, ubwa 'yajɛ ụshɛrɛya iyi nɛ teneni agwuma tukwunanga. Alivai tuba aba zhɛ na kwụba okwo a kwunanga ba ga n-ndumwa me elele te teni cɛŋ. Mama 'imɛ ma maa hiɛ njɛ te teni cɛŋ nu unu ga Ngaa hiɛ tɛtaganɛ. Ga AGWANGWAMA nama na atwa na shikeni ririri.

2 Shɛrụkwụkwụ Shi Yebi 20

Adua Jehoshafat

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

1Na aka oko ejeshi Amoab, ta a na A'amon keeni atwa Meun zhajɛ maa a sukakanɛ Jehoshafat nu ujasa.

2Ibɛ po atwa oko zhaganɛ Jehoshafat, ee mbishi bu, ɛɛ hiɛŋ, Unyama we ejeshi ụ'wụtụ banɛ ba ni Idụm keeni hileniye Itekwu. O tuwo du Hazazon-tama, (ubwa gatata shɛ Ɛn-gɛdi).

3Ibɛ po inyɛsɛ shɛ Jehoshafat, baa mama 'imɛ maa lụpa AGWANGWAMA iwɛ maa 'yagaga bụ. Bee peni-unu maa ga atwa njɛ ezumi nu u'una ata kpaaŋ.

4Ibɛ po atwa bananjɛ na ashɛpwụ Juda kpaaŋ, aa zhajɛ Jɛrusalɛm maa a lụpɛ AGWANGWAMA maa mbiyono aŋ.

5Ibɛ po atwa Jɛrusalɛm na atwa Juda sotulonu nu ukpogwu ata ufwo umwono wa Agwatana. Ama agwuma ge Jehoshafat zhe tuba bee shikeni nu umbe wa aba kpaaŋ,

6baa njɛ adua gbarɛ gbarɛ, bɛɛ hiɛŋ, Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ogwunukwoshi tu, bu namɛ na azuba abu untanganɛ edenji unyizo kpaaŋ. Gabụ bɛ 'yajɛ ukpahiɛŋ, ebi gembi kaa, i zasa kaa bụtụ be elele eri ma bụ lakana iyi nɛ ebi heŋshi o.

7Gabụ kaa bɛ shɛ Agwatana tu. Aka na ta atwa bu Isrɛl teni la cɛnjɛ tu ga, ebu unzenji aŋ atwa na ga jɛjɛ la na tuba, ebi shepi cɛnjɛ tu ga ebi peni ajalalo biyejilo bu ga Abraham, maa tɛ shɛ cɛnjɛ ta aba tutu unyizo-nom.

8A namwawaŋ epe, ee bi meni ohwolu tijilo maa a na bu muna ụjɛrụma, ɛɛ hiɛŋ,

9Yaa shɛ iyi iwɛ ye elele iti jiteni maa iti peni ụbaụta. Okwo yaa shɛ ujasa, kwo kaa ụngwụ tishikpe na wo mburusonu kakayɛ, kwo kaa imunɛ-tiya, ti eri ta zhajɛ nu Umwono ga izeci bu shiri maa to shikono na agba bụ nu umbe Umwono ga bụ, maa ta bụ lụpa iwɛ tiriri ta ata, ɛbi zhɛ kaa ba hwuga maa iti leshiji.

10A'amon, na Amoab keeni atwa Idụm a tu sukakanɛ hwuwayɛ go. Bi leneni shi la kaa ogwunukwoshi tu maa e tefuleji aŋ na aka na ta a banɛ ni Ijipti o. Ibɛ po ee werinji aŋ la, e iricinji shi aŋ kaa o.

11Hioko, gana aa tu tụpanɛ ta, a zhajɛ maa eti becinji na cɛnjɛ tu ga ebi ge ti peni maa tɛ shɛ iyi-yo-ogwu tu.

12Oo Agwatana tu! Tu zasa bụtụ maa mo ti mbiyono ne ejeshi ga ofwugwo ụ'wụtụ utu sukakanɛ o. Iti penenji aŋ ulwapɛ. Ti mepi shi iyi nɛ shɛ maa ta nda o, ama gabụ atɛ zhaganɛ maa iti mbiyeni.

13Etwenyi Juda hwɛɛ, te eyikwo aba ta miaụŋ ma aba shikekeni nu umbe Umwono ata wa Agwatana.

14Na aka ata ibɛ Mpiala ma AGWANGWAMA mu zhaganɛ Bulivai bu ko na, ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ, ga Jahaziɛl yɛu-ye-eyi Zɛkaria na shɛ bụtụ bu umwamwa Asaf na

© 2008 Bible Society of Nigeria.

shɛ udenji wa ata Matania, nɛ Jɛiyɛl keeni Bɛnaya, ti bee shikeni na ashashɛ tusotulonu ta ata.

15Ga Jahaziɛl hiɛŋ, Ahiɛba atwa Juda keeni Jɛrusalɛm, AGWANGWAMA hiɛŋ, Kede u'waba ihi kwuswa o, ta nda ma kaa okwo inyɛsɛ maa hi sukakanɛ ejeshi ga ufwugwo ụ'wụtụ o. Iwɛnɛ po ujasa ga shɛ shɛ unee hiŋ o, ama una wa Agwatana.

16Beyi ga ɛ zhɛ e munje nu ulomu Ziz. Sukakana aŋ ma ta ahiɛ twa na aba nu ukwunanga ulomu ụshɛka ata dongonu Jɛruɛl.

17Oo ahiɛba atwa Juda keeni atwa Jɛrusalɛm, shɛ ahiɛba hi zhɛ hia jasa ujasa ga o. Shikokono ma kwakwa no oluji hiŋ dimi maa hiɛ kwụbɛ ta AGWANGWAMA zhɛ ma hi lashaga. Ta nda ma inyɛsɛ o, kede ohwulu ihi horukono. Beyi ga bana ma maa hi sukakanɛ aŋ, AGWANGWAMA kaa zhɛ a nama ne hiŋ!

18Iwɛbɛ po agwuma Jehoshafat kwuzhi mɛkɛɛ harɛ boo to itune na cɛnjɛ, gobwonu du atwa ata kpaaŋ kwuzenji gana bwa aa zhɛbɛ AGWANGWAMA.

19Alivai amwamwa Kohat, no Kora ishijɛ, aa uganɛ taawụụ, aa shɛtanɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl.

20Ti iyi heri, atwa ata ishijɛ nu uvwungwa dididi maa e teni nụ ụshɛka ata dongonu Tɛkoa. Gana na ta a jala maa e kwuni tahaŋnụ ta aba, ge Jehoshafat mbishi aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Ahiɛba etwenyi Juda keeni a na Jɛrusalɛm! Patana ma AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ rishe, nazhɛ ɛhi zhɛ hia ala maa hi shikono dimi. Tɛtana ma iyi nɛ egesere ubwa ge hi mbishi rishe, nazhɛ yɛɛ zhɛ ma hi 'yagana eshe.

21Aka na ta agwuma hwuwi ushaura tụdụma na atwa ata hwɛɛ, nazhɛ bee teri atwa na zhɛ o hwulono ejeshi ata umbe maa a na zungangana AGWANGWAMA azunga, maa a na shɛtangana bụ iwɛ tijilo tu bwa, ɛɛ hiɛŋ, Shɛtana ma AGWANGWAMA! Iwɛnɛ po tulubo tu bwa tu namɛ unyizo-nom!

22Aka na te e kwuni azunga ashɛtwa tuzunga, nazhɛ AGWANGWAMA shikecenji ejeshi tusweci a na gwubegeji maa e tefuleji ejeshi A'amon, na a na Amoab keeni a na Ishɛmɛ Sei anaa na ga zhajɛ maa a sukakanɛ atwa Juda, aa kwụnɛ aŋ.

23Ejeshi A'amon, na a na Moab sukakanɛ ejeshi Sei, aa kwụnɛ aŋ hwɛɛ. Nazhɛ ɛɛ jishirijɛ aa mama kwụnanụ abaaba tebiye.

24Aka na te ejeshi Juda ci ashɛkpa ata namɛ nụ ụshɛka ata, aa mbiyanɛ unyama ata, aa kwụbɛ ta atwa i'ime ya aba tilegeni, tobwolo o uwo hwɛɛ aba, okwo bu ko gba benengeni shi o.

25Ge Jehoshafat ne ejeshi ubwa teni ugba wa aba maa e suji ufwa ujasa, e gwushiji iyimabiga ifwugwo, ti i'wɛŋnɛ iyiri iyiri, to tugwuno, keeni iyi yo ogwumishi swoswoswo. A namɛ nu ufwa ata ujasa tusutono ijitɛ itɛtu mudu, ama gana na ti yee gembi ufwugwo e eri shi o sugo iŋ hwɛɛ o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

26Nụ ụjita uneshi, aa ulwa nu Ulomu Bɛraka, aa shɛtanɛ AGWANGWAMA iwɛ iyi nɛ baa njɛ. Iwɛbɛ po ɛɛ hiɛŋ Ulomu ata maa, Bɛraka taa hwayɛ.

27Nazhɛ ge Jehoshafat 'yagajɛ atwa Juda keeni atwa Jɛrusalɛm hwɛɛ, ee gwuri nu Jɛrusalɛm, nu unyasa ụ'wụtụ tubwada, iwɛnɛ ta AGWANGWAMA lasagwụ aŋ atwa i'ime ya aba.

28Aka na ee ci ụshɛpwụ ata, a shamanɛ ee zhe nu Umwono wa AGWANGWAMA na shɛzunga, ti i'nyemi 'nyemi shiduma, ne egweje keeni akakacɛ.

29Nazhɛ inyɛsɛ ya Agwatana shɛ cɛnjɛ-ta-tugwama te elele tu na tụ hwụjɛ gana na ta AGWANGWAMA lasagwụ atwa Isrɛl atwa i'ime ya aba.

30Ge Jehoshafat yɛ tugwama tu bwa na amɛ-olom, iwɛnɛ ta Agwatana peni bu ụhinjanụ nu uhwaŋna we elele.

Ukwunanga Tugwama ti Jehoshafat
(1 Shɛgwu 22:41-50)

31Ge Jehoshafat namɛ shiywa talacɛ-na-shɛba-shɛ-ta, te e meci bu, nazhɛ baa yɛ tugwama tu Juda. Baa yɛ tugwama tu Jɛrusalɛm shiywa woshi-na-shɛba-shɛ-ta. Ɛ hiɛŋ izeci bino bwa ga Azuba yɛu Shihi.

32Bu 'wa uhwaŋna bishi bwa, bụ vwụrɛ shɛ maa ganga uŋ o. Bɛ njɛ iyi nɛ teni cɛŋ ne eshe AGWANGWAMA gana na te bishi bwa ga Asa njɛ la.

33Ama okwo ti yaa shɛ gana ata, e hwuŋzetenji shi ofwo ata zeteji atwa a zhɛba tuwa ta aba hwɛɛ o. Atwa ata zhɛbɛ shɛ Agwatana ogwunukwoshi aba na amɛ aba oko hwɛɛ o.

34E 'nyeci iyi elele nɛ ge Jehoshafat agwuma Juda ndanjɛ no tukwuno ta tugwama tu bwa uuwa i ci tukwunanga ta tuba nu utakada shɛrụkwụkwụ shi Jehu yɛu-ye-eyi Hanani. Shɛrụkwụkwụ sha ata shɛ shɛ emeseyi iyi nɛ shɛgwuma shi Isrɛl shi ndanjɛ la.

35Na aba inɛ gɛ, nazhɛ agwuma ge Jehoshafat twa-unu na Ahazia agwuma Isrɛl na ndanjɛ iyi tugworozwo ifwugwo.

36Abana nu bwa shebi ihɛŋtu tinyakpa nyakpa maa i zhe ni Itekwu Tashish, ee shebi ihɛŋtu tinyakpa nyakpa inyɛ na akpata Ezion-gɛbɛ.

37Ama gɛ Ɛliɛzɛ yɛu-ye-eyi Dodavahu na banɛ nu Mɛrisha dumanganɛ Jehoshafat tigesere, bɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA zhɛ a bwada ihɛŋtu ɛtɛ ehi shebi, iwɛnɛ abu twa-unu na Ahazia. Ibɛ po Ihɛŋtu ɛtɛ bwadụ ga, i zhe shi ya tahaŋnụ maa i ci Tashish kwukwuŋ.

2 Shɛrụkwụkwụ Shi Yebi 21

Ge Jehoram shɛ Agwuma Juda
(2 Shɛgwu 8:17-24)

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1Ge Jehoshafat 'wi gana eshi ubwa, ee ni bu ne eshi ubwa nụ ụshɛpwụ ata Devid.
Nazhɛ yɛu ibwɛ ge Jehoram yɛ tugwama no ohwolu ubwa.

2Ge Jehoram na shɛ yɛu ya agwuma Juda ge Jehoshafat, 'yajɛ ohongwu ecihiŋ:
aba shɛ ga: Azaria, ne Jehiɛl, nɛ Zɛkaria, na Azariahu, ne Mikaɛl keeni Shɛfatia.
Atwa ga hwɛɛ shɛ miaụŋ-me-eyi mi Jehoshafat na shɛ agwuma Isrɛl.

3Bishi ba aba hwoŋshi aŋ shigwu shụ 'wụtụ 'wụtụ sha azhɛnarɛya, na azụrụfa
keeni i'wɛŋnɛ inyɛ swoswoswo, keeni ashɛpwụ a'wụtụ a'wụtụ a na namɛ nu
Juda, a na ee kepenji nu uba. Ama ge Jehoshafat peni Jehoram cɛnjɛ-ta-tugwama
tu bwa, iwɛnɛ tu baa shɛ yɛu ibwɛ ihiiŋ.

4Aka na ta cɛnjɛ ta ata ti temi Jehoram hwɛɛ, bee shikicinji cɛnjɛ-ta-tugwama tu
bwa. Nazhɛ baa kwụnɛ ohongwu ubwa hwɛɛ nu utokwobi, te emeseyi atwa oko
a na ga shɛ ehiu ni Isrɛl.

5Ge Jehoram namɛ shiywa talacɛ-na-shɛba-shi-yebi te e meci bu, nazhɛ baa yɛ
tugwama, baa yɛ tugwama nu Jɛrusalɛm shiywa shɛ tụndatụ.

6Bu 'wa uhwaŋna shɛgwuma shi Isrɛl shɛ vwɛ gana na ti ihwɛ Ahab njɛ, iwɛnɛ ti
bee zeni yɛu Ahab, bɛ njɛ AGWANGWAMA iwɛwɛ.

7Ama okwo ti yaa shɛ bwonu, AGWANGWAMA jeri shi maa iricingo ihwɛ Devid,
iwɛnɛ tu baa twawa la unu ne Devid, bee shileni bu du kaa unu, bɛɛ hiɛŋ, Ajalalo
bu aba zhɛ na ya tugwama aka elele.

8Na aka ata ge Jɛhoram yɛ tugwama, ibɛ po atwa Idụm meme jeji nu Juda aa
mama 'yajɛ na cɛnjɛ ta aba.

9Ge Jehoram ne ejeshi ubwa suji ihɛŋtu ya aba ujasa, aa sukakanɛ atwa Idụm.
Nazhɛ ejeshi Idụm mo aŋ apata, ama a njɛ tudabara nụ ụjita nazhɛ aa bananganɛ.

10Na aka ata atwa Idụm meme jeji na atwa Juda aa mama 'yajɛ. Na aka ata oko
oko du kaa atwa ụshɛpwụ Libna meme jeji na atwa Juda, iwɛnɛ ti ge Jehoram
jineci AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ogwunukwoshi ubwa.

11Bu mengeni du ofwo na zeteji aa zhɛba tuwa ta aba nu nshama mu Juda. Bee
zeriji atwa Juda keeni atwa Jɛrusalɛm maa a njɛ AGWANGWAMA iwɛwɛ.

Bigesere gɛ Elaija Tɛtaganɛ Jɛhoram Unu

12Bigesere ge Elaija 'nyatanɛ Jɛhoram utakada, bɛɛ hiɛŋ: AGWANGWAMA na shɛ
Agwatana ogwunukwoshi bu ge Devid hiɛŋ, Bu 'wa sụ ihwɛŋnɛ shibi, ge
Jehoshafat kwo kaa ihwɛŋnɛ Asa na shɛ agwuma Juda o.

13Ama bi zhe abu 'wa ihwɛŋnɛ shɛgwuma shi Isrɛl, abɛ njɛ maa kede atwa Juda
keeni atwa Jɛrusalɛm 'wa AGWANGWAMA na tɛcara o, gana na ti ga Ahab na
atwa na yɛ tugwama no ohwolu ubwa njɛ maa kede atwa Isrɛl shɛ la du atwa
tɛcara o. Abụ kwụnɛ ohongwu bu, a na shɛ atwa ihwɛ bishi bu, a na kaa shɛ atwa
ebiye ubu hwuri.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

14Iwɛbɛ po AGWANGWAMA zhɛ a pana atwa bụ ulwapɛ, ta miaụŋ mụ bụ, te eyikwo bu. Bɛɛ zhɛ bo hwulupono iyi elele nɛ abɛ 'yajɛ maa i njɛ ufwu hwɛɛ.

15Ama inɛɛ bụ shɛ ụngwụ uko wa amɛ utu suu, ubwa zhɛ ma bu ta, uuwa i ci aka na shɛtwa shi zhɛ sha bu bananjɛ, shɛɛ zhɛ shɛ na wụmangwụ iyi-heri.

Tu'wo ti Jehoram

16Afilistia keeni atwa Arab oko namba jɛjɛ to dongonu ofwo ata wa atwa Itiopia oko zokwu nụ ụpalanụ. Ibɛ AGWANGWAMA ishicinjɛ aŋ maa e zhe a sukakanɛ Jehoram nu ujasa.

17Ee zhe ee tefuleji Juda, ee suji i'wɛŋnɛ nɛ ga namɛ ni hwɛ ya agwuma hwɛɛ. Ee suji du te eyikwo agwuma keeni miaụŋ mu bwa me eyi, aa njɛ aŋ ajama, semi ga Ahazia, yɛu ibwɛ ye eyi nɛ shɛ umɛwɛɛ kiri vwɛ.

18Na aba ijɛ hwɛɛ, nazhɛ AGWANGWAMA leni maa ga ụngwụ shɛtwa shɛ na shɛ zasa tɛzhɛmanana kwukwuŋ u to Jehoram taa ne evwi ubwa.

19Nu ukwunanga shiywa shi yebi, nazhɛ ụngwụ ata bɛcinjɛ shɛtwa sha ata, na aka umɛwɛɛ ibɛ agwuma 'wi nụ ụngwụ-tụhwụga ụ'wụtụ. Atwa ubwa shananɛ shɛ bụ ulwa ụjɛrụma tumuna gana na aa shana a shaanana ogwunukwoshi ubwa o.

20Ge Jehoram namɛ shiywa talacɛ-na-shɛba-shi-yebi te e meci bu, nazhɛ baa yɛ tugwama. Baa yɛ tugwama nu Jɛrusalɛm shiywa shɛ tụndatụ. I zasa bụtụ be elele yaa gwumanɛ ti bee 'wi o. E ni bu nụ ụshɛpwụ wa agwuma Devid, ama shɛ nu u'uye shɛgwuma o.

2 Shɛrụkwụkwụ Shi Yebi 22

Ga Ahazia Shɛ Agwuma Juda

(2 Shɛgwu 8:25-29; 9:21-28)

1Atwa Arab oko ishijɛ aa kwụnɛ miaụŋ-me-eyi ma agwuma Jehoram mi hiiŋ hwɛɛ, semi ga Ahazia yɛu ibwɛ imɛwɛɛ kiri benengeni. Ibɛ po atwa Jɛrusalɛm peni Ahazia tugwama te bishi bwa.

2Ga Ahazia namɛ shiywa woshi-na-shɛba-shi-yebi te e meci bu, nazhɛ bee kwuni tugwama tiya. Baa yɛ tugwama nu Jɛrusalɛm uywa uko. Ɛ hiɛŋ izeci bino bwa ga Atalia bụjalụ Omri.

3Ga Ahazia 'wa uhwaŋna na atwa umwamwa Ahab ndanjɛ iyi keeni gana na to bino bwa ga Atalia peni bu ahaŋsa, ibɛ zeriji bu ni iyi iwɛ tɛnda.

4Bɛ njɛ AGWANGWAMA iwɛwɛ, iwɛnɛ po aka na te bishi bwa 'wi, atwa oko banɛ nu umwamwa Ahab aa pana bụ ahaŋsa, ibɛ po ee kelegeji bu.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

5Gana na tu baa 'wa ahaŋsa na ee peni bu, ibɛ po bee zhe boo togwu na agwuma Isrɛl go Joram maa e jeshi Hazaɛl agwuma Siria. Ejeshi ata twa nu Ramot na namɛ ni Giliad, ibɛ Asiria gwụcɛnjɛ Joram nu ujasa ata.

6Ibɛ po bee gwuri ni Jezriɛl maa mama nɛnga na tụgwụcɛnga ta ata ɛɛ gwucinjɛ bu nu Ramot Giliad, na aka na ti bee zhe maa sukakana Hazaɛl agwuma Siria nu ujasa. Ibɛ po ga Ahazia yɛu Jehoram agwuma Juda zhe Jezriɛl maa kwubɛ Joram yɛu Ahab, iwɛnɛ tu baa arɛ la ụngwụ.

7Nu uhikwonuo ata ga Ahazia zhe Joram, ibɛ po Agwatana leni maa ga Ahazia leyi. Aka na tu ga Ahazia namɛ apata abana Joram, nazhɛ bụtụ bu ko na ɛɛ hiɛŋ ge Jehu, na shɛ yɛu-ye-eyi Nimshi sukakanɛ aŋ, ubwa kaa AGWANGWAMA ge dudugeni manɛbɛ maa iricingo ihwɛ Ahab.

8Gana na ti ge Jehu ba pana ụlamụ ata na yɛ tugwama ulwapɛ, bee jiteni ehwurembe Juda oko a na shɛ miaụŋ ma atwa Ahazia, te e she Ahazia na tahaŋnụ tu bwa, baa kwụnɛ aŋ apata hwɛɛ aba.

9Bee dwelekeci Ahazia, bɛɛ cɛ bu ugbe tu baa swacɛ nu Samaria. Ibɛ po ee shepi bu pi Jehu, baa kwụnɛ bụ. Ama e ni bu, ɛɛ hiɛŋ, Iwɛnɛ tu baa shɛ bụjalụ ba agwuma Jehoshafat na njɛ la ụkwụlana wa AGWANGWAMA na amɛ ubwa oko hwɛɛ. Ama i zasa bụtụ bu umwamwa Ahazia na ta vwɛ ya kwukwuŋ na te eri maa untangana cɛnjɛ-ta-tugwama ta ata o.

Ga Atalia shɛ Agwuma O o Juda
(2 Shɛgwu 11:1-3)

10Gunu na tu ga Atalia bino Ahazia hwụjɛ maa a kwụnɛ ba yɛu ibwɛ ga Ahazia, bee peni-unu maa ga a kwụnɛ du miaụŋ mu umwamwa wa agwuma Juda hwɛɛ.

11Ga Ahazia 'yajɛ bụngwụfwụ na ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ ge Jehosheba, na cɛnɛ bunongbo na ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ ge Jehoiyada. Ubwa bicinji yɛu-ye-eyi Ahazia ike nɛ ɛɛ hiɛŋ go Joash. Ubwa vwɛ bụ na amɛ miaụŋ mu umwamwa wa agwuma, mu na ɛɛ zhɛ a kwụna, baa intanɛ bụ nu umwono uko buweci. Baa pana bụ iyimɛyɛ apata. Ubwa bicinji bu na tụkwụna tu na ga Atalia ga jala maa kwụna bụ.

12Baa intanɛ apata nu umwono ata wa Agwatana abana na aba shiywa shi cihiŋ shɛ na ga Atalia yɛ tugwama.

2 Shɛrụkwụkwụ Shi Yebi 23

Atwa Lacɛ Atalia
(2 Shɛgwu 11:4-6)

1Na amɛ uywa ucenje, nazhɛ bunongbo ge Jehoiyada mbiseni ukpahiŋ ubwa. Baa twa-unu ne ehiu ejeshi kpakwụ kpakwụ: aba shɛ ga Azaria yɛu Jɛroham, ne Ishmɛl yɛu Jehohanan, na Azaria yɛu Obɛd, ne Measeiya yɛu Adaya keeni Ɛlishafat yɛu Zikri.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

2Ee duleji ashɛpwụ Juda hwɛɛ, ee suje Alivai elele, ta shɛgwuma shu nhwaŋ sha
amwamwa Isrɛl hwɛɛ nu Jɛrusalɛm.

3Aa ulwa nu Umwono wa Agwatana hwɛɛ aba, apata aa twa-unu na agwuma. Ge
Jehoiyada hiɛŋ aŋ, Yɛu ya agwuma ga 'wi nɛ! Ubwa kaa shɛ ba ya tugwama gana
na ta AGWANGWAMA shiri la unu maa gana yɛɛ zhɛ ya shana ụlamụ Devid na.

4Iyi nɛ ɛhi zhɛ hia nda na. Yaa shɛ onongbo na Alivai zhajɛ nu ugondu nụ Ụjita-
ụhinjanụ, go tudwonu ta aba tụ tatụ tu ngbaraka odubo umwono wa Agwatana,

5go tudwonu ta aba tụ tatụ ti nya tu ngbaraka ihwɛ ya agwuma, ge emeseyi aba
oko nama tuba no Odubo ata ɛɛ hiɛŋ, Ukoshilo. Ga atwa na vwɛ tuba ulwa nu
ukpogwu umwono wa Agwatana hwɛɛ.

6I zasa bụtụ be elele shɛ bo tono nu umwono wa Agwatana o, semi onongbo
keeni Alivai na namɛ nu ugondu jita ata kiri. E eri o tono, iwɛnɛ te e tileni aŋ
swooŋ, ama atwa vwɛ shɛ a untangana unu na AGWANGWAMA peni aŋ maa a
nama no tupohondo.

7Ga Alivai hwuceci otokwobi aba a 'waŋna maa o shikokono o rungwutwonu
agwuma maa a na 'yaka bụ. A shɛ a nama na agwuma no ofwo elele na bɛɛ zhɛ.
Bụtụ be elele na mekeni maa tono nu umwono ata wa Agwatana, ga a kwụnɛ bụ.

8Alivai na atwa Juda njɛ gana na ti ge Jehoiyada tɛtaganɛ aŋ unu. E leneni shi
atwa elele na zasa nu ugondu nụ Ụjita-ụhinjanụ maa e ji ni ihwɛ o. Eberezhe
ejeshi gɛgacanjɛ atwa na kwunanjɛ ugondu wa aba, ta atwa na te e ci maa e
kwuni ugondu wa aba.

9Ge Jehoiyada utegeni ehiu ejeshi a na untanganɛ atwa dipi-yebi nsanụ, ta
shabula shu ujasa shi Devid shɛ na shi ge tileni nu Umwono wa Agwatana, ta ma
shɛ na shi gembenji keeni ma shɛ na shɛ gwụmwatangwụ.

10Bee shikecenji ejeshi ata hwɛɛ, bụtụ bụtụ 'waŋnɛ i'wɛŋnɛ ibwɛ ujasa ni i'ɛlɛ
ibwɛ maa a na ngbaraka agwuma. Te kwuni nụ ụzalụ tuta tutu i ci tuzuba tu
umwono ata tutu rungwutwonu utukwu-ụrụpɛ keeni Umwono wa Agwatana.

11Nazhɛ ge Jehoiyada bɛcinjɛ yɛu ɛtɛ ya agwuma nu ukpogwu, bee peteni bu
udara tugwama nu uhiuhiu. Nazhɛ bee peni bu utakada undwa gana na agwuma
shɛ a untangana ofwo. Gana ata ee peni bu tugwama. Nazhɛ ge Jehoiyada na shɛ
bunongbo na miaụŋ mu bwa mu dudugeni bu manɛbɛ nu uhiuhiu, ee zweni
n'ungwa, ɛɛ hiɛŋ, Agwuma ya urugbo tutuu!

12Aka na ga Atalia hwụjɛ ta atwa a kalana agwuma n'ungwa, bee zhe kakayɛ no
ofwo na atwa ata ulwa nu Umwono wa Agwatana.

13Ga Atalia kwụbɛ agwuma ata ti bee shikeni no odubo umwono wa Agwatana,
no ohwolu ata aa njɛ iwɛ shɛgwuma, tu n-nyarɛ me ejeshi mu rungwutwonu bu
keeni ehwuri akakacɛ. Atwa ata hwɛɛ a ugaga n'ungwa mu unyasa, oo hwulo
akakacɛ, azụnjɛ umwono wa Agwatana, aba hwuleni atwa umbe ni i'nyemi na

© 2008 Bible Society of Nigeria.

tɛshɛtangana ta ata. Ibɛ po biyikwo ata dwetweji tugwuno tu bwa na amɛ-tụhaŋtụ, baa uganɛ, bɛɛ hiɛŋ, Tigezhe ma o! Tigezhe ma o!

14Ge Jehoiyada bunongbo ata bɛcinjɛ eberezhe ejeshi dipi-yebi, a na untanganɛ ufwugwo ata, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Bacɛnga bu ma na ashashɛ iwɛlɛ gɛ, bụtụ be elele na mekeni hwayɛ maa lashaga bụ, kwụna bụ ma. Iwɛnɛ po onongbo dumwa, ɛɛ hiɛŋ, Ta kwụna bụ ma na amɛ umwono wa AGWANGWAMA o.

15Aa 'imɛ bụ, ee shepi bu ni ihwɛ ya agwuma, aa kwụnɛ bụ no Odubo Budakwa na namɛ ni ihwɛ ɛtɛ ya agwuma.

Gana na ge Jehoiyada Nanganganɛ Iyi

(2 Shɛgwu 11:17-20)

16Ge Jehoiyada hiɛŋ agwuma keeni atwa ata kpaaŋ, go o togwu nu bwa nu unu-tutwa maa ɛ zhɛ a sha atwa AGWANGWAMA.

17Ee zhe ni isume tuwa ta ata ɛɛ hiɛŋ Beal, ee hwuŋzhi iŋ, ee bwereteji otukwu-ụrụpɛ tuba, tu ntatanuwaŋ mu tuba, oo togwu, tu ga Matan ata shɛ bunongbo bi Beal aa kwụnɛ nu umbe otukwu ata ụrụpɛ.

18Ge Jehoiyada tileni onongbo na Alivai maa a untangana ugondu Umwono wa Agwatana. A shɛ a na nda ugondu wa aba gana na agwuma Devid eni aŋ la, maa o no hwoŋzhingono AGWANGWAMA iyi ya arụpɛ gana na tu Undwa na go Moses peni aŋ la namɛ. Aba untanganɛ shɛzunga nu unyasa tubwada keeni iyi elele nɛ namɛ nu umwono ata wa Agwatana.

19Ge Jehoiyada tileni angbaracɛ no shidubo shu umwono wa AGWANGWAMA maa kede bụtụ be elele na zasa shɛshɛshɛ teni gana elele kwakwa o.

20Bee suji ehiu na untanganɛ ejeshi kpakwụ kpakwụ, na atwa na 'yajɛ izeci, ne egwomina atwa ata, keeni atwa cɛnjɛ ta ata kpaaŋ, ee she agwuma tu baa banɛ nu Umwono ata wa AGWANGWAMA. Ee teni no odubo ata namɛ na azuba, tutu ihwɛ ya agwuma, aa gɛgɛcɛnjɛ agwuma ni idwɛtwɛ ibwɛ i tugwama.

21Atwa ata kpaaŋ a bwada unyasa, ụshɛpwụ ata namɛ suu, iwɛnɛ ta a kwụnɛ Atalia nu utokwobi.

2 Shɛrụkwụkwụ Shi Yebi 24

Go Joash shɛ Agwuma Juda

(2 Shɛgwu 12:1-16)

1Go Joash namɛ shiywa shi cenje te e meci bu, nazhɛ bee kwuni tugwama tiya. Baa yɛ tugwama nu Jɛrusalɛm shiywa buhanda (40). Ɛ hiɛŋ izeci bino bwa ge Zibia, yɛu ya atwa Biɛshiba.

2Go Joash njɛ iyi nɛ kwụlanɛ AGWANGWAMA uuwa bunongbo ge Jehoiyada to 'wo.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

3Ge Jehoiyada zenenji bu eyikwo eyebi, e metenji bu miaụŋ-me-eyi ta mu na mo o.

4Ti yaa namɛ fwalaa go Joash mama 'imɛ maa nangangana Umwono wa AGWANGWAMA.

5Baa suyanɛ onongbo keeni Alivai, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Zhaga tonongo ma ashɛpwụ Juda maa hi lashajɛ ukwuribi na atwa elele maa a nanganganɛ Umwono ata wa Agwatana. Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Nda iŋ ma kakayɛ, ama Alivai tuba njɛ ya ti'insu.

6Ibɛ po agwuma suyanɛ Jehoiyada na shɛ uhiu wo onongbo, bɛɛ hiɛŋ bụ, Iwɛmbe po kwuuŋ abu 'wa sụ maa Alivai lashajɛ ukwuribi ata ụdalụ yɛu-ugondu ya AGWANGWAMA go Moses hiɛŋ la ga atwa Juda keeni atwa Jɛrusalɛm na tụpa iwɛ udulo ubwa na baa namaa?

7(Iwɛnɛ po miaụŋ-me-eyi mu Atalia, biyikwo ata bu tugworozwo mu bweji la umwono wa Agwatana, ee teni ee suji i'wɛŋnɛ tijilo nɛ ee ge tileni la nu umwono wa AGWANGWAMA, aa zhɛba ya tuwa ti Beal ni ibɛ.)

8Agwuma eni Alivai maa ga njɛ ikpɛtɛ maa e shi iŋ no odubo umwono ata wa AGWANGWAMA.

9Aa tumwanɛ atwa Juda keeni atwa Jɛrusalɛm maa ge sugeni AGWANGWAMA ukwuribi ata ụdalụ go Moses yɛu-ugondu ya Agwatana shileni la atwa Isrɛl taa nụ ụshɛka.

10Iwɛ ɛtɛ lemicinji kaa atwa ata shɛmɛ hwɛɛ, te ehwurembe aba, iwɛbɛ po aa 'wananjɛ ukwuribi wa aba ụdalụ, ee zweni ni ikpɛtɛ ɛtɛ uuwa i ci aka na ee shidinji iŋ.

11Aka elele Alivai a shapa ikpɛtɛ ɛtɛ no ofwo anjɛ-ugondu agwuma na 'yajɛ ụhwada ibɛ. Aka elele aa kwụbɛ maa ukwuribi ata gembi na amɛ ibɛ, nazhɛ bi'nyeci ba agwuma keeni ụtarụtụ uhiu wo onongbo zhɛ wo zwogo ukwuribi ata nazhɛ o gwuricingo ikpɛtɛ ɛtɛ no ohwolu ibɛ. Gana ata aa njɛ iyi-heri upo ee leshiji ukwuribi ụ'wụtụ.

12Nazhɛ Agwuma ne Jehoiyada o sugo ukwuribi ata aa pana atwa na untanganɛ ugondu ata inɛngɛngɛnɛ Umwono wa AGWANGWAMA, aa njɛ eshebi atayɛ, ne eshebi i'wɛ'wɛ keeni omo tuma ụgwụ maa a njɛ inɛngɛngɛnɛ ɛtɛ umwono wa AGWANGWAMA, ta anjɛ-ugondu ashɛmbɛrɛ keeni a na ɛtumburɛ, maa a nanganganɛ umwono ata wa AGWANGWAMA.

13Anjɛ-ugondu ata kpaaŋ aba shanɛ ikɛnyi ugondu wa aba, aa nanganganɛ Umwono ata wa Agwatana gana na waa shɛ la nu umozhigo, waa 'yajɛ ikɛnyi gana ala ihiiŋ.

14Aka na te e hwuwi inɛngɛngɛnɛ ɛtɛ hwɛɛ, ee suji ukwuribi ata vwɛ ee peni agwuma keeni Jehoiyada. Nazhɛ ee suji uŋ aa njɛ i'wɛŋnɛ inyɛ iwɛ Umwono wa AGWANGWAMA. Ti i'wɛŋnɛ ugondu wa arụpɛ tuhwoŋzhingo, ta agbamgbam

© 2008 Bible Society of Nigeria.

azhɛnarɛya, keeni azụrụfa. Gabata aa ụranjɛ arụpɛ tuhwoŋzhingo tụpana AGWANGWAMA tutu tu'wo ti Jehoiyada.

15Ge Jehoiyada injɛ tebiye, shiywa shɛ bwa shɛ ulwa, bu namɛ shiywa dipi-yebi-nu-talacɛ (130) te e meci bu nazhɛ bee 'wi.

16Ee ni bu nu u'uye shɛgwuma nụ ụshɛpwụ Devid, iwɛnɛ tu ugondu na baa ndanɛ atwa Isrɛl, keeni Agwatana keeni ihwɛ ibwɛ zhɛmɛ.

Tugworozwo tu Joash

17Gunu na ti ge Jehoiyada 'wi, ehiu Juda zhajɛ ee kwuzeni agwuma Joash, baa hwụjɛ-unu wa aba.

18Ee genji ya Agwatana tɛzhɛba nu Umwono wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ogwunukwoshi aba, ee kwuni ya tuwa tɛzhɛba, tu ntatanuwaŋ ma Ashɛra. Iwɛ tụwụma ti iwɛwɛ gɛ ya aba, ibɛ po AGWANGWAMA 'yajɛ isɛbwɛ na atwa Juda keeni atwa Jɛrusalɛm.

19Okwo ta AGWANGWAMA tumwanɛ egesere maa a tɛtaganɛ aŋ unu maa e gwure pu bwa, ama atwa ata lacɛ iwɛ tuhwuga.

20Nazhɛ Mpiala ma Agwatana mi 'yagajɛ Zɛkaria yɛu-ye-eyi Jehoiyada bunongbo. Bee zhe bee shikeni no ofwo ata atwa kpaaŋ eri a kwụba bụ, baa suyanɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA na shɛ Agwatana mo hi hoŋtono, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛmbe po ahiɛ lacɛ unu ubwa tuhwuga maa ebe ihi menii? Ahiɛba hi jineci AGWANGWAMA, iwɛbɛ du po bee hi jineci!

21Agwuma togwu na atwa na a nda ushaura maa a kwụnɛ Zɛkaria, iwɛbɛ po agwuma peni atwa ata unu maa ge tegeni bu atayɛ nu ukpogwu umwono wa AGWANGWAMA.

22Isɛbwɛ 'wi agwuma Joash iwɛ ugondu na ge Jihoiyada bishi Zɛkaria ndanɛ bụ la, ibɛ po baa kwụnɛ Zɛkaria. Ti gɛ Zɛkaria ba dwa ihwungwɛ, baa uganɛ, bɛɛ hiɛŋ, Ga AGWANGWAMA kwụbɛ iyi nɛ ahia nda maa ma hi tụpana itɛpwɛ ibɛ!

Ukwunanga Tugwama tu Joash

23Aka na tu ubwaza kwuni tihioŋ nu uywa ata, nazhɛ ejeshi Siria zhajɛ aa sukakanɛ Joash, ee zhe ee tefuleji atwa Juda keeni atwa Jɛrusalɛm. Aa kwụnɛ ehwurembe aba hwɛɛ. Ee suji ufwa ujasa hwɛɛ, aa tumwananɛ agwuma aba nu Damaskos.

24Ejeshi Siria yibwa twa sụ ufwugwo, ama kaa AGWANGWAMA leni maa a lasụ ejeshi Juda a na ge gembi ufwugwo, iwɛnɛ te e jineci AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ogwunukwoshi aba. Gana ee peni agwuma Joash ulwapɛ ta.

25Aka na ta atwa i'ime ya aba, gwụcɛnjɛ bụ tebiye, nazhɛ ee genji aŋ, ibɛ po anjɛ-ugondu ubwa eyebi meme heŋseji aa kwụnɛ bụ no ogodo ubwa tụlụkpashɛ ta

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

tụkwụna ti yɛu-ye-eyi Jihoiyada na shɛ bunongbo ata baa kwụnɛ. E ni bu nụ ụshɛpwụ Devid, ama tuba shɛ ne e'uye shɛgwuma o.

26(Atwa na heŋshi u kwụnɛ bụ, aba shɛ: ga Zabad, na ɛɛ hiɛŋ izeci bino bwa, ge Shimiat yɛu ya A'amon, nɛ Jɛhozabad, na ɛɛ hiɛŋ izeci bino bwa, ge Shimrit yɛu ya Amoab.)

27Atakada na ee 'nyeci iwɛ shɛgwuma, a 'yajɛ shɛrụkwụkwụ shi miaụŋ-me-eyi mu Joash, te tigesere tu na aa dumanganɛ bụ, tu gana na baa nanganganɛ Umwono wa Agwatana. Nazhɛ yɛu ibwɛ ye eyi ga Amazia yɛ tugwama tu bwa.

2 Shɛrụkwụkwụ Shi Yebi 25

Ga Amazia Shɛ Agwuma Juda

(2 Shɛgwu 14:2-6)

1Ga Amazia namɛ shiywa woshi-na-shɛba-shɛ-ta te e meci bu, nazhɛ bee kwuni tugwama tiya. Baa yɛ tugwama tu Jɛrusalɛm shiywa woshi-na-shɛba-shi-cinjishi. Ɛ hiɛŋ izeci bino bwa ge Jehoadin yɛu ya atwa Jɛrusalɛm baa shɛ.

2Bɛ njɛ iyi nɛ kwụlanɛ AGWANGWAMA, ama bɛ njɛ shɛ iŋ na ahaŋsa ubwa oko hwɛɛ o.

3Gunu na ti bee munji na tugwama ta ata kpaaŋ, baa kwụnɛ anjɛ-ugondu ata kwụnɛ la bishi bwa na shɛ la agwuma.

4Ama bu kwụnɛ shɛ miaụŋ ma aba o, iwɛ iyi nɛ AGWANGWAMA peni atwa unu nu Undwa Moses, nɛ hiɛŋ, A shɛ shɛ a kwụna eshi iwɛ iwɛwɛ nɛ miaụŋ ma aba mɛ njɛ o. A shɛ shɛ kaa du a kwụna miaụŋ iwɛ iwɛwɛ nɛ eshi aba njɛ o. Ama bụtụ be elele na njɛ iwɛwɛ, ubwa kiri shɛ bo 'wo, iwɛ iwɛwɛ ikɛnyi ibwɛ.

A Sukakanɛ Atwa Idụm nu Ujasa

(2 Shɛgwu 14:7)

5Ga Amazia sotulonu atwa Juda, boo dwotwogonu aŋ hwɛɛ, ta atwa Benjamin orubwo orubwo gana na ta amwamwa eshi aba namanjɛ. Bee jeri eberezhe na zhɛ a untangana orubwo ejeshi igbɛɛ igbɛɛ, no orubwo kpakwụ kpakwụ. Atwa na aa rɛcɛ aba shɛ atwa na shiywa sha aba shi tuwo woshi kwo kaa uhwuri ya. Ufwugwo we ejeshi ata hwɛɛ shɛ igbɛɛ-kpakwụ-ni-dipi-yebi (300,000). A shɛ ejeshi na ee zenji, a na 'yebi nsanụ tukala, na shabula shu ujasa tu'waŋna.

6Baa njɛ du ejeshi Isrɛl a na beni urishi nu ukpahiŋ igbɛɛ-dupu (100,000) ụgwụ na azụrụfa dipi-yebi (100).

7Ama bụtụ ba Agwatana bu ko zhegeni bu, bɛɛ hiɛŋ bụ, Oo agwuma, ta zhaga ne ejeshi ga Isrɛl o, iwɛnɛ po AGWANGWAMA zasaba na atwa Isrɛl a na banɛ ni Ifrem hwɛɛ o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

8Yaa shɛ ebi heŋshi maa aba zhɛ mo bu mbiyono nu ujasa, asha manga maa kwụbɛ. Agwatana ubwa 'yajɛ ukpahiŋ maa pana bụtụ maa lasụ, ubwa kaa du eri ba nda maa a lasụ bụtụ. Ubwa zhɛ ba nda maa ga atwa i'ime bu a bụ lasụ.

9Ga Amazia heŋteni bụtụ ata ba Agwatana, bɛɛ hiɛŋ, Gana na tuba Ngɛɛ zhɛ ma nda iwɛ ukwuribi ata Ngaa tupwa aaŋ? Nazhɛ bụtụ ata ba Agwatana jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA ubwa eri me bu gwuricingeni unaa na uhwuri gana ata.

10Iwɛbɛ po ga Amazia hiɛŋ ejeshi ata banɛ ni Ifrem maa ge e ji. Ama shɛmɛ sha aba shɛ hashaganụ na atwa Juda, ibɛ po ee hwuri ujiyo ni isɛbwɛ i'wɛtwɛ.

11Iwɛbɛ po ga Amazia mama 'imɛ bee hwuleni ejeshi ubwa umbe, bee zeriji aŋ nu Ulomu Manɛ. Apata aa kwụnɛ ejeshi Idụm, igbɛɛ-itɛ (10,000).

12Asaza Juda 'imɛ anya atwa igbɛɛ-itɛ (10,000) buumwa buumwa, ee mungicinji aŋ ni ihiŋhiŋ utayɛ uko ụ'wụtụ, aa 'wɛŋ aŋ na tụbagwụ tu utayɛ ata, ibɛ po utayɛ ata rukwuteji aŋ rukwu rukwu.

13Nazhɛ ejeshi ebe ga Amazia ge jicinji sukakanɛ atwa Juda no tugwungwu tu Samaria ni Bɛt-horon, aa kwụnɛ etwenyi ugbaa-na-akpakwụ-a-ta (3,000), ee suji i'wɛŋnɛ ifwugwo ee hwuri ujiyo.

14Tu ga Amazia jiye ti bɛɛ kwụnɛ atwa Idụm, bee suje tuwa ta aba, bee shikicinji tu boo kwuzono tu, baa taga tụ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo.

15Iwɛbɛ po amɛ AGWANGWAMA hashɛganụ na Amazia, baa tumwananɛ bụ bigesere bwa. Bigesere ata heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Iwembe po aba zhɛba tuwa tu na tu zasa ukpahiɛŋ maa ti leshiji atwa na 'yajɛ tụ ni i'ɛlɛ bụụ?

16Aka na te bigesere ata ta njɛ n-ndumwa, agwuma hiɛŋ bụ, Aka na kwuuŋ atụ bụ njɛ bipeni ba agwuma ahaŋsaa? Abu namɛ shɛ shiru, N zhɛ ma bụ kwụna. Ibɛ po bigesere ata namɛ ga shiru, ama bi hiɛŋ bụ, M mepi maa AGWANGWAMA heŋshi maa ma bụ kwụna, iwɛnɛ ebi leni shi ahaŋsa na Ama bụ pana, ibɛ po abɛ njɛ ijɛ.

Atwa Juda Sukakanɛ Atwa Isrɛl nu Ujasa

(2 Shɛgwu 14:8-20)

17Ga Amazia agwuma Juda, na atwa na a pana bụ ahaŋsa, heŋshi maa a sukakanɛ atwa Isrɛl nu ujasa. Nazhɛ baa tumwanɛ agwuma Isrɛl ge Jehoash, yɛu Jɛhoaz, bụjalụ Jehu, boo mbisogo bu n-ndumwa, bɛɛ hiɛŋ, Zhajɛ tu twa maa tu momo ponu agba.

18Ge Jehoash jishijɛ Amazia, bɛɛ hiɛŋ, Aka oko namba la, ukokoto uko u buka na namɛ ni Ishɛmɛ Lebanon tumwanɛ butumwa no ofwo usobu, wɛɛ hiɛŋ bụ, Pana yɛu mi ye eyi yɛu bu yo o maa zana. Ibɛ usunda we ehilo uko zhe wee rikeci buka ata ni ivwunɛ ibwɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

19Gabụ ga Amazia, ba busa iwɛnɛ abu lasụ atwa Idụm, ama ma bu pana ahaŋsa maa gɛga ni ihwɛ bu saiiŋ. Iwembe kwuŋ po ɛbu mɛmɛ kpɛnjɛ iyi nɛ zhɛ ma bu shapɛrɛganɛ ụbaụta ta atwa Juda hwɛɛɛ?

20Ama ga Amazia hwụjɛ shɛ iwɛ ɛtɛ o, iwɛnɛ ti yaa shɛ ukwulana wa Agwatana maa a lasụ Amazia, iwɛnɛ tu baa zhɛba tuwa ta atwa Idụm.

21Ibɛ po agwuma Isrɛl ge Jehoash zhe ga maa e jeshi ujasa na Amazia agwuma Juda, Aa twa ni Bɛt-shɛmɛsh na namɛ nu Juda.

22Nazhɛ atwa Isrɛl unzhi ejeshi Juda, ibɛ po ejeshi Juda gezheji ee ji nu nhwaŋ ma aba.

23Ge Jehoash 'imɛ Amazia bee shepi bu nu Jɛrusalɛm. Nazhɛ bee hwuŋzhi uba Jɛrusalɛm te kwuni no Odubo Ifrem tutu i ci Odubo tiringeni. Ụdụlụ ibɛ u ci gana avwuna akpakwụ-atatụ (600).

24Bee suji azhɛnarɛya na azụrụfa, ti i'wɛŋnɛ nɛ ge zweni nu Umwono wa Agwatana inɛɛ nɛ go Obɛd Idụm ga ngbaraka, tu uduciya na ga namɛ ni ihwɛ ya agwuma. Baa 'imɛ du atwa oko bee suji aŋ bee hwuri Samaria.

A Kwụnɛ Amazia
(2 Shɛgwu 14:15-20)

25Ga Amazia yɛu Joash agwuma Juda ta yɛ uraiŋ shiywa umpwa-na-shɛba-shɛ-ta, na aba na ta agwuma Isrɛl ge Jehoash yɛu Jehoahaz agwuma Isrɛl 'wi, nazhɛ bee 'wi du.

26Iyi nɛ ga Amazia ndanjɛ no tukwuno ta tugwama tu bwa tutu ukwunanga tuba, i 'nyeci shi suu nu utakada shɛrụkwụkwụ shɛ shɛgwuma shu Juda keeni Isrɛl?

27Te kwuni aka na bee teni AGWANGWAMA tigezhe, ibɛ du po ee kwuni tuhaŋsa maa a kwụnɛ bụ nu Jɛrusalɛm. Nu ukwunanga ibɛ, bee gezhiji bee hwuri Lakish. Ama atwa i'ime ibwɛ 'wa bụ aa kwụnɛ bụ apata,

28Aa shapɛ ru'wo ru bwa na budakwa, ee ni ru ne e'uye eshi ubwa nụ ụshɛpwụ Devid.

2 Shɛrụkwụkwụ Shi Yebi 26

Go Uzia Shɛ Agwuma Juda
(2 Shɛgwu 14:21-22; 15:1-7)

1Atwa Juda hwɛɛ teri Uzia yɛu Amazia nɛ ta namɛ shiywa umpwa-na-shɛba-shi-cihiŋ te e meci bu maa ya tugwama te bishi bwa.

2Na aba tu'wo te bishi bwa ga Amazia, go Uzia leshigeneni ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ, ɛɛ hiɛŋ, Ɛlat nazhɛ bee meeneni uŋ, bee gwuricingeni uŋ atwa Juda.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Go Uzia namɛ shiywa umpwa-na-shɛba-shi-cihiŋ te e meci bu, nazhɛ bee kwuni tugwama tiya. Baa yɛ tugwama nu Jɛrusalɛm shiywa dupu-na-shɛba-shi-yebi. Ɛ hiɛŋ izeci bino bwa ge Jekolia yɛu ya atwa Jɛrusalɛm baa shɛ.

4Bɛ njɛ iyi nɛ teni cɛŋ ne eshe AGWANGWAMA gana na te bishi bwa ga Amazia njɛ la kpaaŋ gom.

5Bu ndanɛ AGWANGWAMA iyi na tɛcara uuwa i ci tu'wo tu Zɛkaria na bo sokokono bu iwɛ inyɛsɛ ya Agwatana tɛnda. Gana na tu baa 'wa Agwatana na tɛcara, ibɛ du po Agwatana njɛ maa ge iyi na zhɛmana bụ.

6Go Uzia jeshi ujasa na Afilistia. Bee hwuŋzetenji uba wa ashɛpwụ ata a'wụtụ, ɛɛ hiɛŋ Gat, tu uba Jebine keeni uba Ashdod. Nazhɛ boo mo ụshɛpwụ uko ụ'wụtụ dongonu Ashdod keeni ofwo anya ni Filistia.

7Agwatana mbiyeni bu baa lasụ Afilistia, ta atwa Arab a na jɛjɛ nu Gubeal ti Meun hwɛɛ.

8A'amon a tụpa Uzia ụdalụ wa aba, bi 'yajɛ ukpahiŋ tebiye harɛ urishi ubwa mburusonu tutu Ijipti.

9Shɛ inɛ ɛtɛ kiri o, go Uzia mengeni shɛshɛkpa nu Jɛrusalɛm, no Odubo Tiringeni, to Odubo Ulomu hwɛɛ, te Tiringeni tu uba, bee kepi aŋ nu uba.

10Bi mengeni du shɛshɛkpa nụ ụshɛka, bee kepenji aŋ, bee hinenji du a'ibwa meni. Iwɛnɛ po bi 'yajɛ iyimabiga tebiye ne embi nshama keeni adadarɛ. Bi 'yajɛ ahwɛŋ ntuma nu ntuma mu bwa ma afwafwa keeni ananganganɛ afwafwa nu nshama keeni ofwo na cɛnjɛ ti 'yajɛ ugwungwu, iwɛnɛ boo lubo itimɛ tuhwaŋ.

11Go Uzia 'yajɛ ejeshi gembi ufwugwo a na mama 'imɛ iwɛ ujasa. E'nyeci ubwa a shɛ: ge Jeiyɛl keeni Measeiya, ga Hanania na shɛ bɛnjɛ-bu-ugondu wa agwuma, ubwa tuba shɛ bihikekeni ba aba.

12Ufwugwo we eberezhe ejeshi a na beni urishi nu ujasa a na namɛ nu nhwaŋ me eshi aba namɛ ugbaa-na-akpakwụ-atatụ (2,600).

13A 'yajɛ ejeshi igbɛɛ-dipi-tɛtu-ni-bɛ-tɛtu-na-akpakwụ-ecenje-ni-dipi-yebi (307,500) a na eri a jasa ujasa na atwa i'ime ya agwuma tebiye.

14Go Uzia jelekeni ejeshi ubwa, shabula shu ujasa, nu nsanụ, na akata ujasa, nu n-nduka mu ujasa, ti itɛ keeni [a'inla], tu nkwolo keeni atayɛ.

15Atwa ubwa a na shɛ egwoni njɛ iyi ike nɛ ya kala a'inla keeni atayɛ a'wụtụ a'wụtụ na shɛshɛkpa keeni ne esugwulumi uba nu Jɛrusalɛm. Urishi ubwa mburusonu no ofwo elele, baa 'yajɛ kaa ukpahiŋ ụ'wụtụ iwɛnɛ ta Agwatana o mbiyono bu.

E peni Uzia Ulwapɛ iwɛ Tubusa tu Bwa

16Gana na tu go Uzia 'yajɛ ukpahiɛŋ, baa kaana ya tubusa, ibɛ i shɛ ya ulayɛ ubwa. Bi shanɛ shɛ ya AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ubwa bụtụ bɛ tɛcara o, iwɛnɛ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

bee teni nu Umwono wa AGWANGWAMA maa hwoŋzhingo iturɛre nu utukwu na oo hwoŋzhingo iturɛre.

17Ga Azaria na shɛ bunongbo ishijɛ no onongbo AGWANGWAMA anya dupu-nu-talacɛ (80) a na 'yajɛ ikɛnyi, aa 'wa bụ nu umwono ata,

18aa lakanɛ bụ. Ɛɛ hiɛŋ bụ, Uzia! Bi teni shi cɛŋ maa hwoŋzhingeni AGWANGWAMA iturɛre o. Onongbo na shɛ ụlamụ Aron kiri ee teri maa a na nda iŋ. Bana no ohwolu ga tijilo. Hioko ta bɛ njɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ iwɛwɛ, AGWANGWAMA zha shɛ ma bụ muna ya ụjɛrụma o.

19Go Uzia shikeni nu umwono ata wa AGWANGWAMA to dogonu utukwu iturɛre tuhwoŋzhingo, baa 'waŋnɛ ujejebi maa hwoŋzhingo iturɛre. Amɛ ubwa hashɛganụ no onongbo ata, ibɛ po ụngwụ-uwaŋna banɛ bụ ni itune gunu urubwo ata.

20Aka na ti ga Azaria na shɛ uhiu wo onongbo keeni onongbo a na vwɛ kwụbɛ ụngwụ-uwaŋna na namɛ ni itune ibwɛ, aa njɛ bụ ni iji maa bana nu umwono ata. Bee beni ga ni izɛlɛgwu, iwɛnɛ ta AGWANGWAMA peni bu ulwapɛ.

21Gabata agwuma Uzia 'yajɛ ya ụngwụ-uwaŋna uuwa bo to 'wo nu bwa. Nu umwono ubwa kiri boo shiyono ya, bi teni shi ya cɛŋ maa tono nu umwono wa AGWANGWAMA o, ee leshiji ugondu we elele na baa ga shɛ bu na nda. Iwɛbɛ po yɛu ibwɛ ye eyi go Jotam ngbaracɛ ya ihwɛ ɛtɛ ya agwuma, baa untanganɛ ya atwa cɛnjɛ ta ata.

22Bigesere ga Ayizaya yɛu-ye-eyi Amos, ubwa 'nyeci iyi inyɛ nɛ agwuma Uzia ndanjɛ na tugwama tu bwa, no tukwuno ta tugwama tu bwa tutu i ci ukwunanga.

23Go Uzia 'wi gana eshi ubwa, ee ni bu na cɛnjɛ tu na oo no shɛgwuma, ama e ni shi bu ne e'uye na oo no shɛgwuma o, iwɛ ụngwụ-uwaŋna ata baa 'yajɛ. Nazhɛ yɛu ibwɛ go Jotam yɛ tugwama no ohwolu ubwa.

2 Shɛrụkwụkwụ Shi Yebi 27

Go Jotam shɛ Agwuma Juda

(2 Shɛgwu 15:32-38)

1Go Jotam namɛ shiywa woshi-na-shɛba-shɛ-ta te e meci bu, nazhɛ bee kwuni tugwama tiya. Baa yɛ tugwama nu Jɛrusalɛm shiywa umpwa-na-shɛba-shi-cihiŋ. Ɛ hiɛŋ izeci bino bwa ge Jɛrusha yɛu Zadok.

2Bɛ njɛ iyi nɛ teni cɛŋ ne eshe AGWANGWAMA gana bishi bwa go Uzia, ama bɛ njɛ shɛ iwɛwɛ iturɛre tuhwoŋzhingo nu Umwono wa AGWANGWAMA gana na bishi bwa njɛ la o. Ama atwa ata tuba to tuhwulo ti iwɛwɛ ya aba tɛnda.

3Go Jotam ubwa mo Odubo azuba Umwono wa AGWANGWAMA, baa ndaananɛ ugondu ụ'wụtụ geri ata ɛɛ hiɛŋ, Uba Ofɛl.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4Boo mo ashɛpwụ a'wụtụ a'wụtụ a na namɛ nu nshama mu Juda, boo mo du shimwono shɛ na shɛ 'yajɛ ofwo tugwubi keeni shɛshɛkpa nu nshama mu na mɛ 'yajɛ tụ'wụ.

5Go Jotam jeshi agwuma A'amon, baa lasụ aŋ te ejeshi ubwa. Baa njɛ A'amon ni iji maa a na tụpa bụ ụdalu: ta azụrụfa, na azhɛka ohiu keeni a na ushikapa wa azhɛka umpwa umpwa. A'amon cɛpɛ gana ata sasana nu uywa uyebi keeni uywa ụtatụ.

6Go Jotam ba kaana ukpahiŋ ti'yaga iwɛnɛ baa hwuga-unu wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ubwa na tɛcara.

7Iyi inyɛ nɛ go Jotam ndanjɛ na tugwama tu bwa, ta ajasa na bee jeshi, ta andwa na bee shileji hwɛɛ i 'nyeci nu utakada shɛrụkwụkwụ shɛ shɛgwuma shi Isrɛl keeni inɛ Juda.

8Go Jotam namɛ shiywa woshi-na-shɛba-shɛ-ta te e meci bu, nazhɛ bee kwuni tugwama tiya. Baa yɛ tugwama nu Jɛrusalɛm shiywa umpwa-na-shɛba-shi-cihiŋ.

9Go Jotam 'wi gana eshi ubwa, ee ni bu nụ ụshɛpwụ Devid. Nazhɛ yɛu ibwɛ ga Ahaz yɛ tugwama no ohwolu ubwa.

2 Shɛrụkwụkwụ Shi Yebi 28

Ga Ahaz shɛ Agwuma Juda

(2 Shɛgwu 16:1-4)

1Ga Ahaz namɛ shiywa woshi te e meci bu, nazhɛ bee kwuni tugwama tiya. Baa yɛ tugwama nu Jɛrusalɛm shiywa umpwa-na-shɛba-shi-cihiŋ. Bu 'wa sụ ụpapụ ubiye ugwunukwoshi ubwa ge Devid o. Ama bɛ njɛ iyi nɛ kwụlanɛ shɛ AGWANGWAMA.

2Bu 'wa ụpapụ shɛgwuma shi Isrɛl. Boo mo itɛtɛnuwɛŋ tuwa ti beal.

3Boo hwoŋzhingo iturɛre nu Ulomu Hinom, miaụŋ mu bwa me eyi baa kwunanga tuwa nụ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo. Baa nda iyi-tupwaŋ nɛ atwa na AGWANGWAMA unzenji la atwa Isrɛl na cɛnjɛ ta ata a nda la.

4Ga Ahaz ba ta arụpɛ, boo hwoŋzhingo iturɛre no ofwo ata zeteji ni ihiŋhiŋ tikpekwu, baa ta du arụpɛ na azhɛba i'wɛ'wɛ i lomu ye elele nɛ namɛ rumo rumo.

Ujasa wa Atwa Siria keeni Atwa Isrɛl

(2 Shɛgwu 16:5)

5Ibɛ po AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ubwa leni maa atwa Asiria lasụ bụ maa a 'imɛ du atwa Juda ufwugwo maa e suji aŋ nu Damaskos maa a njɛ aŋ ajama. Ee shepi bu ee peneneni agwuma Isrɛl na lasụ bụ, harɛ aa kwụnɛ atwa ubwa ufwugwo ụ'wụtụ.

6AGWANGWAMA leneneni maa agwuma Isrɛl ga Pika yɛu Remalia lasụ Ahaz, harɛ baa kwụnɛ ejeshi Juda a na eri a nda teleyi uhwuri atwa vwɛ hwɛɛ, atwa

© 2008 Bible Society of Nigeria.

igbɛɛ-dupu-ne-eshe-umpwa (120,000) jitoo ko gba, iwɛnɛ te e jineci AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ogwunukwoshi aba.

7Bijeshi bi Isrɛl bu ko namba, ɛɛ hiɛŋ ge Zikri, ubwa kwụnɛ yɛu ya agwuma Ahaz nɛ ɛɛ hiɛŋ ge Measeiya, tu ugwomina ihwɛ ya agwuma ga Azrikam, ti gɛ Ɛlkana na 'wa agwuma na ajɛjɛ ụhwada.

8Atwa Isrɛl 'imɛ atwa Juda a na shɛ anya aba, atwa igbɛɛ-dipi-yebi (200,000), te eyikwo, ta miaụŋ-me-eyi, ta miaụŋ-mo-o aa njɛ aŋ ajama. E suji du ti i'wɛŋnɛ ifwugwo ee gwuri nu Samaria.

9Bigesere bu ko namba la nu Samaria, ɛɛ hiɛŋ go Odɛd. Baa twa ne ejeshi Isrɛl te ci ujiyo na atwa ata Juda a na zhɛ a sha ajama aba. Gana na ta a jala maa e teni nụ ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Amɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ogwunukwoshi hiŋ hashɛganụ na atwa hiŋ Juda, ibɛ po bee leni maa hi lasụ aŋ, ama bụ hwụjɛ kaa gana na te ehi iricinje aŋ.

10Ahia jala maa hi ndaananɛ etwenyi te eyikwo Juda ta a na Jerusalɛm ajama hiŋ. Hi mepi shi ree maa hi nduwa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ iwɛwɛ du?

11Shɛlaga ma iwe mi! Ganga ma ajama ga a na shɛ miaụŋ-mo-bino hiŋ keeni angwụfwụ hiŋ maa e hwuri ujiyo, shibwonu AGWANGWAMA zhɛ ma hi pana ulwapɛ.

12Nazhɛ etwenyi oko eneshi a na shɛ ehiu ụlamụ Ifrem, aba shɛ: ata Azaria yɛu Jehohanan, nɛ Bɛrɛkia yɛu Mɛshilemot, nɛ Jɛhizkia yɛu Shalum keeni Amasa yɛu Hadlai lakanɛ ejeshi ata iyi nɛ ɛɛ njɛ.

13Ɛɛ hiɛŋ aŋ, Te teni ma ya epe na ajama ata o! Tu nduwa iwɛwɛ nɛ heshigeni amɛ AGWANGWAMA no tu, nɛ waŋnɛ maa ma tu pana ulwapɛ. Ahia jala maa hi ndaananɛ iyi nɛ zhɛ ya kaana tụwụma tu tu ugombo.

14Ibɛ po ejeshi ata gengeni atwa ata, te ehwurembe aba ajama ata keeni i'wɛŋnɛ ɛtɛ ufwa ujasa hwɛɛ.

15Ee teri etwenyi ata eneshi a na ee ge sweji nzeci ma aba, maa e peni ajama ata namɛ mohondo tugwuno na amɛ i'wɛŋnɛ ɛtɛ ufwa ee ge suje nu ujasa, ta shibida maa o hwuŋtongono. Ee peni aŋ iyimɛyɛ keeni iyi tuswa, aa shananjɛ andala aba manɛbɛ. Nazhɛ ee jicinji ajama ata na cɛnjɛ tu Juda nu Jeriko na shɛ ụshɛpwụ ishiwɛ. Ee petengeni atwa na eri shi tahaŋnụ nu nzhinyacɛ, nazhɛ atwa Isrɛl gwure nu Samaria.

Tụlasụ tu na Aa Lasụ Ahaz keeni Tu'wo tu Bwa
(2 Shɛgwu 16:7-9)

16Na aka ata ibɛ Agwuma Ahaz tumwanɛ atumwa no ofwo agwuma Siria maa go mbiyono bu.

17Atwa Idụm tefuleji atwa Juda aa 'imɛ atwa ufwugwo maa a njɛ aŋ ajama.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

18Na aka ata oko oko Afilistia tefuleji du ashɛpwụ Juda a na namɛ nu nshama mu geri bu uwaŋna-twonuo keeni tuta tu Juda. Ee leshiji ashɛpwụ a'wụtụ Bɛt-shɛmɛsh, na Aijalon keeni Gɛdɛrot keeni ashɛpwụ a'wụtụ Soko, ti Timna keeni Gimzo na ashɛpwụ aba ticwɛŋ cwɛŋ a na rungwutwonu aŋ, aa jɛjɛ ya apata tutuu.

19AGWANGWAMA zucinje atwa Juda iwɛ Ahaz agwuma Isrɛl, iwɛnɛ tu boo gombicingo tugworozwo nu Juda, baa shanɛ shɛ kaa AGWANGWAMA bụtụ bɛ tɛcara okwo cwɛŋ. Ibɛ po AGWANGWAMA a pana atwa Juda ụbaụta ata kpaaŋ.

20Iwɛbɛ po ge Tiglat-pilɛsɛ agwuma Siria lacɛ maa mbiyono bu, semi ụbaụta unya kiri ee keeni bu sasana.

21Okwo tu ga Ahaz bwajɛ i'wɛŋnɛ nu Umwono wa AGWANGWAMA, tu umwono wa agwuma keeni inɛ nhwaŋ me ehwurembe atwa ata bee peni agwuma ata Siria, taa hwayɛ agwuma ata Siria leni shi kaa maa mbiyono bu o.

Iwɛwɛ nɛ ga Ahaz Njɛ keeni Tu'wo tu Bwa

22Aka na te tiriri ta Ahaz ta kaana tụwụmangwụ, nazhɛ nazhɛ baa kaana AGWANGWAMA iwɛwɛ tɛnda.

23Baa taga tuwa ta Asiria tu na ti kelegeji bu arụpɛ. Bɛɛ hiɛŋ, Tuwa ta atwa Siria to mbiyono shɛgwuma sha aba, yaa shɛ Ngoo to arụpɛ na tuba, noko tu mo mbiyono du. Inɛ ɛtɛ kaa ibɛ nazhɛ shapɛrɛganɛ bụ tu'wo keeni atwa ubwa Isrɛl hwɛɛ.

24Shɛ inɛ ɛtɛ kiri o, ga Ahaz bwajɛ sasana i'wɛŋnɛ umwono wa Agwatana, bee bwereteji iŋ rukwu rukwu. Bee kepenji shidubo shu umwono wa AGWANGWAMA, bee mengeni otukwu-ụrụpɛ no shonungwu she elele nu Jɛrusalɛm.

25Bee mengeni ofwo na zeteji na ashɛpwụ elele nu Juda maa bu na ta arụpɛ tuhwoŋzhingo na tuwa, maa ishicinjɛ isɛbwɛ ya AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ogwunukwoshi ubwa nu uhiuhiu ubwa.

26Iyi inyɛ nɛ baa ndanjɛ hwɛɛ no tukwuno ta tugwama tu bwa uuwa i ci ukwunanga, i'nyeci nu utakada shɛrụkwụkwụ shɛ shɛgwuma shu Juda keeni inɛ Isrɛl.

27Ga Ahaz 'wi gana eshi ubwa, ee ni bu nu Jɛrusalɛm, ama shɛ nu u'uye shɛgwuma o. Nazhɛ yɛu ibwɛ gɛ Hɛzɛkia yɛ tugwama no ohwolu ubwa.

2 Shɛrụkwụkwụ Shi Yebi 29

Gɛ Hɛzɛkia shɛ Agwuma Juda

(2 Shɛgwu 18:1-3)

1Gɛ Hɛzɛkia namɛ shiywa woshi-na-shɛba-shɛ-ta te e meci bu, nazhɛ bee kwuni tugwama tiya. Baa yɛ tugwama nu Jɛrusalɛm shiywa woshi-na-shɛba-shi-cinjishi. Ɛ hiɛŋ izeci bino bwa ga Abija yɛu Zɛkaria.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

2Bu 'wa ụpapụ ugwunukwoshi ubwa ge Devid kpaaŋ, iwɛbɛ po baa njɛ iyi nɛ teni cɛŋ ne eshe AGWANGWAMA.

Gɛ Hɛzɛkia Njɛ Umwono wa Agwatana Shɛshɛshɛ

3Nu uywa ata gɛ Hɛzɛkia yɛ tugwama ne Bihiiŋ, bee kepeshenji shidubo shu Umwono wa Agwatana, baa nanganganɛ shụ.

4Baa suyanɛ udungbe wo onongbo, ta Alivai oko, aa ulwa nu ukpogwu ata namɛ geri bu uwaŋna-banụ bu umwono wa Agwatana,

5bɛɛ hiɛŋ aŋ, Ahiɛba Alivai, shɛlaga ma iwe mi, mama njɛ ma shɛshɛshɛ; maa hiɛ njɛ du Umwono wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ogwunukwoshi hiŋ shɛshɛshɛ. Bacɛnga ma iyi elele nɛ ge heshigeni uŋ la no ohwolu ata tijilo.

6Ogwunukwoshi tu zasana AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu cara o, iwɛbɛ po aa njɛ iyi nɛ heshigeni bu amɛ. E jineci bu sasana a 'wa sụ iwɛ ofwo na baa namɛ o, aa panɛ bụ aba.

7E kepi shidubo shu Umwono wa Agwatana, ee 'werecenji asụtụla ubwa, ee genji iturɛre tuhwoŋzhingo keeni arụpɛ tuhwoŋzhingo tuta no ofwo tijilo ta Agwatana Isrɛl.

8Iwɛbɛ po amɛ AGWANGWAMA hashɛganụ na atwa Juda keeni atwa Jɛrusalɛm. Iyi nɛ du kaa baa njɛ aŋ dama atwa, yee zweni kaa bụtụ be elele inyɛsɛ keeni ohwulu tuhoroko. Ahiɛba du kaa hiɛ kwụbɛ ijɛ tebiye ne eshe hiŋ.

9Iwɛ ijɛ kaa upo aa kwụnɛ eshi tu nu ujasa, aa 'imɛ eyikwo tu, ta miaụŋ mu tu me eyi to mu na mo o maa a njɛ aŋ ajama.

10Ma jala maa ma twa-unu na AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl, iwɛ maa kede amɛ ubwa hashɛganụ ya no tu o.

11A-miaụŋ mi mi me eyi, ta ngbaraka ma ijɛ cwɛŋ o, iwɛnɛ po ahiɛba AGWANGWAMA teri maa hi shikono na agba ubwa maa hi na ndana bụ iyi, maa hi no hwoŋzhingono bu iturɛre, maa hi na 'yagaga du atwa ga maa a na zhɛba bụ.

Alivai Njɛ Umwono wa Agwatana Tijilo

12Nazhɛ Alivai na ga namba apata ishijɛ. Atwa na banɛ nu umwamwa Kohat na: ga Mahat yɛu Amasai, no Joɛl yɛu Azaria; atwa na banɛ nu umwamwa Merari na: ge Kish yɛu Abidi, na Azaria yɛu Jɛhalɛlɛl; atwa na banɛ nu umwamwa Goshɛn na: go Joash yɛu Zima, ne Idɛn yɛu Joa.

13Atwa na banɛ nu ukpogwu Ɛlizafan na: ge Shimri keeni Jɛuwɛl. Atwa na banɛ nu umwamwa Asaf na: gɛ Zɛkaria keeni Matania.

14Atwa na banɛ nu umwamwa Heman na: ge Jehiɛl keeni Shimei atwa na banɛ nu umwamwa Jɛdutun na: gɛ Shɛmaya keeni Uziɛl.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Atwa ga sotulonu anya aba Alivai a na vwɛ, aa mama njɛ shɛshɛshɛ, nazhɛ ee kwuni Umwono wa Agwatana tijilo tɛnda gana na ta agwuma peni aŋ unu te teni cɛŋ nu n-ndumwa ma AGWANGWAMA.

16Nazhɛ onongbo teni na amɛ ohwolu tijilo Umwono wa Agwatana maa a njɛ uŋ shɛshɛshɛ. Aa bwajɛ iyi elele nɛ zasa shɛshɛshɛ nu ukpogwu Umwono ata wa AGWANGWAMA, onongbo suji iŋ ee becinji nụ ụshɛpwụ ata ɛɛ 'wɛŋ nu ulomu Kidron.

17E kwuni ugondu ata nụ ụjita uhiiŋ ne Bihiiŋ, yaa namɛ ijitɛ itindɛtu nazhɛ ee ci angba Umwono ata, aa ndaananɛ ijitɛ itindɛtu nazhɛ ee hwuwi. A njɛ ugondu tijilo tu Umwono ata wa Agwatana ijitɛ upwa-ni-bɛ-cihiŋ nazhɛ ee hwuwi uŋ hwɛɛ.

18Nazhɛ onongbo zhe ee mbishi agwuma Hɛzikia, ɛɛ hiɛŋ bụ, Tu hwuwo Umwono wa AGWANGWAMA tijilo tɛnda, tu uteburu ụrụpɛ tuhwoŋzhingo, ti i'wɛŋni'wɛŋni ibwɛ hwɛɛ, tu uteburu iyimɛyɛ tijilo, ti i'wɛŋni'wɛŋni ibwɛ hwɛɛ.

19Tu gwuricingwo du i'wɛŋnɛ ɛtɛ agwuma Ahaz bwajɛ la iwɛnɛ baa zasa cara na Agwatana, nazhɛ atu nduwa iŋ tijilo sasana. I tileni ba nu umbe utukwu-ụrụpɛ wa AGWANGWAMA hwɛɛ ibɛ.

Umwono wa AGWANGWAMA Tijilo Tɛnda

20Ti iyi heri, ibɛ agwuma Hɛzɛkia gbatụ ti'ishijɛ nu uvwungwa dididi, boo sotulonu anjɛ-ugondu ụshɛpwụ ata, nazhɛ ee teni nu Umwono ata wa AGWANGWAMA hwɛɛ aba.

21Aa 'waŋnɛ inɛ ye eyi icenje, na adagba ecenje, na miaụŋ-ma-agwụdụ mi cenje, ne epi ecenje, iwɛ maa o to ụrụpɛ iwɛwɛ icɛnjɛ ta ata, ti iwɛ ohwolu tijilo, ti iwɛ atwa Juda. Bee peni onongbo a na shɛ umwamwa Aron unu maa go to ụrụpɛ ni ibɛ nu utukwu-ụrụpɛ wa AGWANGWAMA.

22Inɛ, ibɛ onongbo kwụnɛ hiiŋ, nazhɛ aa kwụnɛ adagba, nazhɛ aa kwụnɛ miaụŋ-ma-agwụdụ, e zhizhenji mehieŋ ma aba hwɛɛ nu utukwu-ụrụpɛ.

23Nu ukwunanga ibɛ, nazhɛ ee suji epi ata pa agwuma keeni pa atwa ata sotulonu maa e petengeni aŋ i'ɛlɛ ya aba.

24Nazhɛ onongbo kwụnɛ epi ata, ee dudweji mehieŋ ma aba nu utukwu ata maa i shɛ ụrụpɛ iwɛwɛ tu'urugono iwɛ atwa ata Isrɛl kpaaŋ. Iwɛnɛ po agwuma, ubwa peni aŋ unu maa go to ụrụpɛ tuhwoŋzhingo keeni una iwɛwɛ iwɛ atwa Isrɛl hwɛɛ.

25Gana na ta Agwuma 'wa unu na AGWANGWAMA tɛtaganɛ la agwuma Devid tedure na Gad na shɛ bụkwụbɛ-bu-uhwaŋna ba agwuma keeni Natan bigesere ata; ibɛ po baa gɛgacanjɛ onongbo nu Umwono wa AGWANGWAMA, na shiduma sha aba, to shikoko sha aba keeni apalụ aba ti'nyama, iwɛnɛ tu unu ata tụpana banɛ no olugwo AGWANGWAMA tedure ne egesere ubwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

26Alivai shikekeni ni i'nyemi 'nyemi ɛtɛ ge Devid njɛ la uhwara ni ibɛ. Onongbo shikekeni du apata na akakacɛ aba.

27Nazhɛ gɛ Hɛzɛkia peni-unu maa ge e kwuni ụrụpɛ tuhwoŋzhingo tuta nu utukwu-ụrụpɛ. Gana na te e kwuni, nazhɛ atwa ata kwuni du AGWANGWAMA azunga ashɛtwa tuzungangana, akakacɛ kwuni du tuhwulo, e'nyemi kwuni du i'nyemi 'nyemi ya aba hwɛɛ.

28Bụtụ be elele na namba apata kwuni tɛzhɛba, shɛzunga shi to tuhwulo hwɛɛ ta akakacɛ tuhwulo, uuwa i ci aka na iyi ụrụpɛ tuhwoŋzhingo hwuwowu tuhwoŋtu hwɛɛ.

29Aka na ti iyi ụrụpɛ hwuwowu tuhwoŋtu hwɛɛ, nazhɛ agwuma Hɛzɛkia, medenji atwa ata namɛ nu bwa hwɛɛ kwuzenji, aa zhɛbɛ Agwatana.

30Nazhɛ Agwuma Hɛzhɛkia ne ehwurembe atwa ata eni Alivai maa ga a zunganganɛ AGWANGWAMA shɛzunga sha ashɛtwa shɛ na ata Devid na Asaf bụkwụbɛ ata bu uhwaŋna 'nyeci la. Aa zụnjɛ ga shɛzunga nu unyasa ụ'wụtụ tubwada. Ee kwuzenji, aa zhɛbɛ Agwatana.

Arụpɛ na Oo to nu Umwono wa Agwatana

31Nazhɛ gɛ Hɛzɛkia hiɛŋ atwa ata, Gana na ta ahiɛ namanɛ ya bana AGWANGWAMA rụmbɛɛ, asha kaanɛ ma izhɛ, maa hi sugeni ya AGWANGWAMA iyi ya arụpɛ, keeni apwaŋ a'walụ. Ibɛ po atwa na sotulonu apata suje ga iyi nɛ maa o to arụpɛ keeni apwaŋ a'walụ. Ibɛ po du atwa oko meme heŋseji ee suje iyi ya arụpɛ tuhwoŋzhigo na tukwulangana ta shɛmɛ sha aba.

32Ufwugwo iyi ụrụpɛ tuhwoŋzhingo nɛ tu'ulwa ta ata tu 'waŋnɛ i shɛ: inɛ ye eyi dupu-nu-woshi (70), na adagba dipi-yebi (100), na miaụŋ-ma-agwụdụ kpakwụ (200) ee peni AGWANGWAMA ụrụpɛ tuhwoŋzhingo.

33Ufwugwo iyimabiga nɛ ee tileni swooŋ iwɛ ụrụpɛ i shɛ: inɛ ye eyi akpakwụ-atatụ (600) keeni agwụdụ ugbaa-na-akpakwụ-a-ta (3,000).

34Gana na to onongbo twa sụ ufwugwo maa a kwụnɛ iyimabiga ɛtɛ kpaaŋ, iwɛbɛ po Alivai a na shɛ miaụŋ-mo-bino ma aba mi mbiyeni aŋ uuwa ee hwuwi ugondu ata. Nazhɛ onongbo kwuni tizhajɛ maa a mama njɛ shɛshɛshɛ. Iwɛnɛ po Alivai mama 'imɛ na tumama nda shɛshɛshɛ uhwuri onongbo.

35Iyi ụrụpɛ tuhwoŋzhingo gembi tebiye, medenji manɛbɛ mi iyi ụrụpɛ wa amɛ-olom keeni ụrụpɛ tuswa, inɛ ɛtɛ togotogwu na arụpɛ tuhwoŋzhingo. Gabata ɛɛ hicinjɛ tɛzhɛba tu Umwono wa AGWANGWAMA.

36Gɛ Hɛzɛkia na atwa ata kpaaŋ bweji unyasa, iwɛnɛ ta Agwatana mbiyeni aŋ, aa njɛ ijɛ hwɛɛ kakayɛ.

2 Shɛrụkwụkwụ Shi Yebi 30

Ti'imanganga ti Isene Tɛkashɛka

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

1Gɛ Hɛzɛkia tumwanɛ butumwa no ofwo atwa Isrɛl hwɛɛ keeni atwa Juda, bee
'nyeteni du atwa Ifrem keeni atwa Manasɛ atakada maa ga zhajɛ nu Umwono wa
AGWANGWAMA na namɛ nu Jɛrusalɛm, maa a ndanɛ AGWANGWAMA na shɛ
Agwatana Isrɛl Isene tɛkashɛka.

2Iwɛnɛ po Agwuma, na anjɛ-ugondu ubwa keeni atwa elele na ulwa nu
Jɛrusalɛm, njɛ ushaura maa ga njɛ Isene Tɛkashɛka ne Biyebi.

3Iwɛnɛ po e eri shi a nda Isene ɛtɛ na aka na ga shɛ aka ibɛ o, iwɛnɛ to onongbo
na mama njɛ shɛshɛshɛ twa sụ ufwugwo, atwa na kaa du ulwa nu Jɛrusalɛm twa
sụ ufwugwo.

4Tuhaŋsa ta ata tu kwụlanɛ agwuma keeni atwa tu'ulwa ta ata hwɛɛ.

5Ibɛ po aa tumwanganɛ atwa te kwuni nu Dan tutu i ci Biɛ-shiba maa ga ulwa ya
te gembi ufwugwo nu Jɛrusalɛm uhwuri gana na aa shana a ulwa ma a njɛ Isene
ɛtɛ Tɛkashɛka gana na tu undwa jɛmɛ iwɛ ibɛ.

6Nazhɛ Agwuma na anjɛ-ugondu ubwa tumwanganɛ atwa elele, maa ga atumwa
ata zhe nu Juda, ti Isrɛl hwɛɛ maa a suyanɛ atwa, ge mbishi aŋ du maa: Ahiɛba
atwa Isrɛl, a na bananganɛ na ti'ima ta atwa Siria. Gwure ma ya no ofwo
AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Abraham. Na Azik, ne Isrɛl, nazhɛ bɛɛ zhɛ du
be gwure pi hiŋ.

7Ta sha ma ya gana ogwunukwoshi hiŋ keeni atwa Isrɛl a na shanɛ shɛ
AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ogwunukwoshi aba atwa tɛcara o. Hiɛ kwụbɛ
du gana na ti bee peni aŋ ulwapɛ.

8Ta shɛshɛpana ma ya gana eshi hiŋ o, ama na hwuga ma unu wa
AGWANGWAMA, maa hiɛ zhajɛ nu Umwono ubwa na baa njɛ tijilo tu unyizo-
nom nu Jɛrusalɛm, maa hiɛ zhɛbɛ bụ iwɛ maa kede bu na 'yaga ya isɛbwɛ ne hiŋ
o.

9Yaa shɛ ehi gwure pa AGWANGWAMA, nazhɛ atwa na 'imɛ miaụŋ-mo-bino hiŋ
maa a shɛ ajama, zhɛ a mapana aŋ iwɛ maa ɛ gɛnjɛ aŋ maa e jiye na cɛnjɛ tu ga.
Iwɛnɛ po AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ mepi iwɛ, baa 'yajɛ kaa
inyɛmɛnyɛmɛ. Yaa shɛ ehi gwure pu bwa bi zhɛ ma hi lashɛganana.

10Atumwa ata tenenji ga ashɛpwụ elele na cɛnjɛ ti Ifrem hwɛɛ, ta ma tu Manasɛ,
ee zhe tutu ụlamụ Zɛbulon. Ama atwa ata hiɛnjɛ aŋ ilɛtu aa njɛ aŋ asada.

11Okwo ti yaa shɛ gana ata wa atwa oko a na namɛ nụ ụlamụ Ashɛ, nu una
Manasɛ, keeni una Zɛbulon e meme zucinje aa zhajɛ Jɛrusalɛm.

12Ukpahiŋ wa Agwatana namɛ na atwa Juda, ibɛ po boo togwu shihaŋsa sha aba,
nazhɛ ee leni maa a njɛ iyi nɛ agwuma na anjɛ-ugondu ubwa peni aŋ unu ibɛ
tedure nu n-ndumwa ma AGWANGWAMA.

A Njɛ Isene Tɛkashɛka

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13Atwa ufwugwo ụ'wụtụ ulwa nu Jɛrusalɛm ne Biyebi maa a njɛ Isene iyimɛyɛ nɛ zasa Ifucingɛ.

14Ee mushenji tugwo otukwu-ụrụpɛ ata wa atwa ata go hwoŋzhingo la iturɛre keeni iyi ya arụpɛ aba nu Jɛrusalɛm, ɛɛ 'wɛŋ nu Ulomu Kidron.

15Ti yaa namɛ ijitɛ umpwa-ni-bɛ-neshi ne Biyebi, nazhɛ oo to arụpɛ Isene Tɛkashɛka na miaụŋ-ma-agwụdụ. Ezuye shɛ onongbo na Alivai a na ta zasa shɛshɛshɛ, nazhɛ aa mama njɛ ya shɛshɛshɛ, nazhɛ ee eri maa o to ụrụpɛ tuhwoŋzhingo nu Umwono wa AGWANGWAMA.

16A namɛ no shihwolu sha aba gana na tu unu-tupana ibɛ namɛ nu Undwa Moses bụtụ ata ba Agwatana. Alivai shepi mehieŋ mi ijɛ ɛtɛ ya arụpɛ ee peni onongbo, ee zhizhenji mu nu utukwu-ụrụpɛ.

17Gana na tu ufwugwo wa atwa ata zasa rụmbɛɛ, ibɛ po ee eri shi a kwụna miaụŋ-ma-agwụdụ ni Isene ɛtɛ Tɛkashɛka, ibɛ po Alivai kwunanjɛ aŋ, maa e tileneni AGWANGWAMA agwụdụ ata.

18Unyama wa atwa na bananjɛ nụ ụlamụ Ifrem, nu una Manasɛ, nu una Isaka, keeni una Zɛbulon, a ta mama njɛ shɛ shɛshɛshɛ o, ama kaa a yɛ waa Isene ɛtɛ Tɛkashɛka. Ama gɛ Hɛzɛkia njɛ adua iwɛ aba, bɛɛ hiɛŋ, ga AGWANGWAMA na zhɛmɛ gengeni bụtụ be elele

19na shikicinji ahaŋsa ubwa maa 'wa Agwatana, ubwa shɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ogwunukwoshi ubwa, okwo ta a zasa bana shɛshɛshɛ te teni cɛŋ nu undwa wo ohwolu ata tijilo, aya gangana aŋ waa tedure ni iwɛ bu tumapa.

20AGWANGWAMA hwụjɛ adua Hɛzɛkia, bee gengeni aŋ ga.

21Atwa Isrɛl a na ulwa nu Jɛrusalɛm yɛ iyimɛyɛ ɛtɛ Isene nɛ zasa Ifucingɛ ijitɛ icenje nu unyasa ụ'wụtụ, ibɛ po Alivai, no onongbo a shɛtana AGWANGWAMA na shɛzunga iyi-heri gana na tu ukpahiŋ wa aba namɛ hwɛɛ.

22Gɛ Hɛzɛkia dumanga Alivai elele na 'yebi tɛzhɛba ta AGWANGWAMA tu'untangana. Iwɛnɛ po ijitɛ icenje ibɛ atwa ata yɛ iyimɛyɛ ɛtɛ ga shɛ urobwo wa aba nɛ ee ge shileni aŋ, ibɛ po ee peni arụpɛ amɛ-olom, oo zhemonjino AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ogwunukwoshi aba.

23Nazhɛ atwa tu'ulwa ta ata leni hwɛɛ aba maa ɛ tɛ zhɛ a yaanana isene ɛtɛ ijitɛ inyɛ icenje, aa yaananɛ iŋ ga ijitɛ ɛtɛ icenje nu unyasa.

24Gɛ Hɛzɛkia agwuma Juda vwɛ inɛ ye eyi akpakwụ-a-ta (1,000), na agwụdụ igbɛɛ-itɛtu-na-akpakwụ-a-ta (7,000) maa ga atwa ata kwụnɛ a yɛ. Nazhɛ anjɛ-ugondu ubwa bwaananɛ inɛ ye eyi akpakwụ-a-ta (1,000) na agwụdụ igbɛɛ-itɛ (10,000) ee keeni aŋ. Onongbo ufwugwo mama njɛ shɛshɛshɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

25Atwa elele na banɛ nu Juda, to onongbo, ta Alivai, ta atwa elele na banɛ ni Isrɛl,
ta agaiŋ na banɛ na cɛnjɛ ti Isrɛl, ta agaiŋ na jɛjɛ nu Juda, kpaaŋ aba bweji unyasa
ụ'wụtụ.

26Atwa na namɛ nu Jɛrusalɛm bweji unyasa ụ'wụtụ, iwɛnɛ po te kwune na aka
agwuma Sụlụmụn yɛu Devid agwuma Isrɛl, uuwa i ci aka ata, iyi gɛnɛ ɛtɛ ta njɛ
shɛ la ya kwukwuŋ.

27Nazhɛ onongbo na Alivai ishajɛ ee shikekeni, aa lụpɛ AGWANGWAMA maa
pana atwa ata uwebiye ubwa. Agwatana kaa hwụjɛ adua aba taa ni ihwɛ ɛtɛ ibwɛ
tijilo ya azuba.

2 Shɛrụkwụkwụ Shi Yebi 31

E Bwereteji Ofwo ata Zeteji aa ga Zhɛba Tuwa

1Aka na ti Isene ɛtɛ hwuwowu, nazhɛ atwa Isrɛl teni nụ ụshɛpwụ we elele na
namɛ nu Juda, ee bwereteji atayɛ ata ee ge shikecenji hwɛɛ, tu ntatanuwaŋ ma
ata ee ge meni tuwa ta ata ɛɛ hiɛŋ Ashɛra. Ee hwuŋzetenji du otukwu-ụrụpɛ
tuwa hwɛɛ, to ofwo ata aa ga zhɛba tụ. A njɛ ijɛ no ofwo elele nu Juda, ti Bɛnjamin,
ti Ifrem, keeni Manasɛ; nazhɛ atwa Isrɛl jiyeji na ashɛpwụ aba, bụtụ bụtụ ji ni
ihwɛ ibwɛ.

Apalajɛma iwɛ Tɛzhɛba

2Gɛ Hɛzɛkia nanganɛ sasana tunama to onongbo na Alivai iwɛ ugondu wa aba na
aa shɛ a na nda. Ugondu ata shɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo, nụ ụrụpɛ wa amɛ-olom
tuta, na tɛzhɛba hwɛɛ, ta ashɛtwa tɛshɛtana keeni a'walụ no shidubo sho
shimwono sha amɛ nu umwono na AGWANGWAMA a nama.

3Iyimabiga nɛ agwuma peni iwɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo na aa ta uvwungwa
uvwungwa tu una ụrụmɛ ụrụmɛ, ta arụpɛ na aa ta nụ Ụjita-ụhinjanụ, ta anaa na
aa ta ni Isene Upiana Ufwo keeni Nsono me elele mu na mi 'nyeci nu Undwa wa
AGWANGWAMA, bu vwɛ iŋ ni iyi nɛ baa 'yajɛ ni ikɛnyi ibwɛ.

4Nazhɛ agwuma peni atwa Jɛrusalɛm unu maa ge e suje upwaŋ ata ụ shɛ urobwo
wo onongbo na Alivai, iwɛ maa e peni aka aba hwɛɛ nu ugondu tɛnda gana na ti
yee 'nyeci nu Undwa wa AGWANGWAMA.

5Gunu na ta atwa Isrɛl hwụjɛ n-ndumwa ma ata, e suje apwaŋ aba, iyi izɛgwu nɛ
zhɛmɛ, te meni mụ tụ'walụ ta afwafwa, ta manɛbɛ ma buta, ti iswɛ, keeni tụ'walụ
te ehilo ti nya, e suje du iyi-a'umpwa iyi elele nɛ aa 'yajɛ te gembi tebiye.

6Atwa Isrɛl a na gɛgajɛ na ashɛpwụ a'wụtụ a'wụtụ Juda suje iyi-a'umpwa inɛ, na
agwụdụ aba, aa 'waŋnɛ du upwaŋ ụ'wụtụ ee tileneni aŋ AGWANGWAMA na shɛ
Agwatana aba swooŋ, ee suteni iŋ yoo to itulu nyakpaa.

7E kwuni apwaŋ ata tusuje na Bụtatụ, ee suje aŋ oo sutono uuwa i ci Bicenje.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

8Aka na ti gɛ Hɛzɛkia, na anjɛ-ugondu ubwa kwụbɛ ugombo iyi nɛ ee suje, aa shɛtanɛ AGWANGWAMA, nazhɛ aa dumanga atwa ubwa Isrɛl.

9Gɛ Hɛzɛkia heŋteni onongbo keeni Alivai iwɛ apwaŋ ata to itulu gana ata.

10Ibɛ uhiu wo onongbo ga Azaria na shɛ bụtụ bu umwamwa Zadok jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Taa ta atwa ga kwuni la hwayɛ apwaŋ aba tusuje nu Umwono wa AGWANGWAMA, iyimɛyɛ namba i tu waŋnɛ tiya, yaa vwa du duwa. Iwɛnɛ ta AGWANGWAMA peni atwa ubwa uwebiye, ibɛ po atɛ 'yajɛ ijɛ hwɛɛ.

Apwaŋ na Ee Suje iwɛ Alivai

11Gɛ Hɛzɛkia peni aŋ unu maa ga imanganjɛ shimwono shɛ na maa e zweni iyimɛyɛ ɛtɛ na amɛ shigongo shi Umwono wa AGWANGWAMA.

12Na amɛ oko ee suje apalajɛma ata, ti iyi-a'umpwa keeni apwaŋ tishilo swooŋ. Ee zweni iyimɛyɛ ɛtɛ upwaŋ, ti iyi-a'umpwa maa kede iyi elele njɛ iŋ o. Ee jeri Bulivai bu ko na ɛɛ hiɛŋ go Konania maa bu na ngbaraka iŋ, ee jeri yɛu-bino bwa ge Shimei maa sha uyebi ubwa.

13Nazhɛ agwuma Hɛzɛkia keeni Azaria na shɛ uhiu wo onongbo nu umwono wa Agwatana teri atwa umpwa: gɛ Jɛhiɛl, na Azazia, na Nahat, na Asahɛl, ne Jɛrɛmot, no Jozabad, nɛ Ɛliɛl, ne Ismakia, na Mahat ti gɛ Bɛnaya, maa o no hikokono ugondu Konania keeni yɛu-bino bwa ge Shimei.

14Go Korɛ yɛu Imna na shɛ, Bulivai na shɛ uhiu wa angbaracɛ Odubo Uwaŋna-banụ Umwono wa Agwatana, ubwa ee peni ugondu wa apwaŋ tukwulangana a na ee sugeni Agwatana tɛlashaga keeni tuhwoŋso ti iyi nɛ aa palaganɛ AGWANGWAMA, keeni apwaŋ tijilo na hwuri kpaaŋ.

15Alivai na o mbiyono bu ugondu ata na ashɛpwụ anya na onongbo namanjɛ na: ge Idɛn, ne Miniamin, nɛ Jɛshua, ne Shimaiya, na Amaria, tu ga Shɛkania. A pana anya aba Alivai du ta nangwụ gana na tu ugondu wa aba namanjɛ, ta atwa angwụshɛ keeni atwa ufwo.

16Ama shɛ gana na ta amwamwa aba namanjɛ o. A pana etwenyi elele na ulwa shiywa shɛ tatụ te e meci aŋ kwo kaa uhwuri, anaa na nzeci ma aba mi 'nyeci nu utakada wo ogwunukwoshi aba, a na du kaa 'yajɛ ugondu na aa untanganɛ nu Umwono wa Agwatana gana na to shihwolu sha aba shɛ namanjɛ.

17E peni onongbo na nzeci ma aba mi 'nyeci nu utakada wo ogwunukwoshi aba ugondu nu gana na ta amwamwa aba namanjɛ. Inɛ ya Alivai i shɛ bụtụ be elele na tuwo shiywa woshi kwo kaa hwuri te e meci bu, aba ee peni ugondu no orubwo orubwo aba.

18E 'nyeci nzeci ma aba hwɛɛ te eyikwo aba ta miaụŋ ma aba me eyi ta mu na mo o, tu ufwugwo wa atwa na namɛ na aba. Iwɛnɛ po a shɛ atwa na mama 'imɛ maa e meme tileni swooŋ na tɛcara aka elele.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

19Onongbo na namɛ na ashɛpwụ a'wụtụ a'wụtụ, aba ee peni umwamwa Aron, keeni ashɛpwụ na namɛ ne shihilo sha aba. Apata du ee 'nyeci nzeci ma amwamwa etwenyi na ee eni ugondu iyimɛyɛ ɛtɛ tuhwoŋso etwenyi na namɛ na amwamwa onongbo ta a na Alivai hwɛɛ.

20Gɛ Hɛzɛkia njɛ iyi nɛ zhɛmɛ, nɛ teni cɛŋ, nɛ kaa shɛ iyi tɛcara ne eshe AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ubwa tutu rungwutwonu Juda hwɛɛ.

21Iyi elele 'yaganɛ bu eshe, iwɛnɛ tu baa njɛ iyi elele nu ugondu umwono wa Agwatana ubwa tedure nu unu undwa tuhwuga keeni onu-tupana. Baa 'wa kaa Agwatana ubwa na amɛ oko hwɛɛ.

2 Shɛrụkwụkwụ Shi Yebi 32

Atwa Siria Zweni Atwa Jɛrusalɛm Inyɛsɛ

(2 Shɛgwu 18:13-17; 19:14-19,35-37; Ayiz 36:1-22; 37:8-38)

1Na aba na ti gɛ Hɛzɛkia ndanɛ AGWANGWAMA iyi na tɛcara, nazhɛ gɛ Sɛnakɛrib agwuma atwa Siria tefuleji Juda, bee hweri ashɛpwụ aba a'wụtụ a'wụtụ, nazhɛ bee heŋshi maa bi zhɛ mama lasagwụ aŋ.

2Aka na ti gɛ Hɛzɛkia kwụbɛ maa gɛ Sinakɛrib ba jala maa sukakana Jɛrusalɛm sasana nu ujasa,

3baa njɛ ushaura na anjɛ-ugondu ubwa keeni ejeshi ubwa maa go o to meni na ma fwunga no tupohondo tụ ụshɛpwụ ata, ee mbiyeni bu ga.

4Ibɛ anjɛ-ugondu ubwa suji atwa ufwugwo ụ'wụtụ oo to ɛmɛzhiɛnjɛ ata keeni nsoso ma aba hwɛɛ, meni ma aba mu fwụnjɛ shɛ ya o. Ɛɛ hiɛŋ, Kede shɛgwuma sha Asiria shi gwushiji meni mi gembi aŋ tuswa ta a zhajɛ o.

5Boo to ikepi ibwɛ ikɛnyi hwɛɛ, baa nanganɛ ofwo ata uba go hwuzotongwu, bee mengeni shɛshɛkpa na azuba ubwa, boo mo uba unya no tupohondo. Boo mo uba no ofwo ata ee shidinji osombo ala Jɛrusalɛm. Baa nje nsanụ mu ufwugwo ta shabula shu ujasa shu ufwugwo.

6Bee shikecengeni atwa ata shɛ eberezhe ujasa hwɛɛ, nazhɛ bɛɛ hiɛŋ ga a ulwa ya pu bwa nu ukpogwu wo odubo ụshɛpwụ ata. Bee keeni aŋ ikɛnyi nu n-ndumwa mu ga, bɛɛ hiɛŋ,

7Mama 'imɛ ma tebiye, ta nda ma inyɛsɛ ya agwuma Siria keeni ejeshi ata baa 'waŋnɛ o. Iwɛnɛ po bụtụ na namɛ no tu 'yajɛ ukpahiɛŋ bee hwuri atwa na baa 'yajɛ.

8Ejeshi na baa 'yajɛ a shɛ atwa, ama o noo tu shɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu atɛ 'yajɛ maa ma tu jasaga ujasa tu. N-ndumwa ma ata agwuma Juda gɛ Hɛzɛkia jɛmɛ, mɛ hiɛcɛnjɛ atwa ata u'waba tebiye.

Gɛ Sinakɛrib Ngbaracɛ Atwa Jɛrusalɛm Fufurɛnjɛ

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

9Ti ge Sinakɛrib te hweri cɛnjɛ tu Lakish, aa ta namɛ apata ne ejeshi ubwa, baa tumwanɛ anjɛ-ugondu ubwa no ofwo agwuma Hɛzɛkia keeni atwa Juda elele na namɛ nu bwa nu Jɛrusalɛm, bɛɛ hiɛŋ aŋ,

10Gamba gɛ Sinakɛrib agwuma Siria mo hi hoŋtono maa, Imbe kwuuŋ ihi peni ohwulu tishito upo ehi te zweni nu Jɛrusalɛm na Ngɛɛ zhɛ ma hwalaa?

11Gɛ Hɛzɛkia ihi mbishi maa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ zhɛ me hi bicingo ni i'ɛlɛ ya agwuma Siria. Gɛ Hɛzɛkia ma hiɛ halakaka, baa jala maa imunɛ ni i'uyɛ ihiɛ kwụnɛ.

12Hi mepi shi ree maa gɛ Hɛzɛkia hwuŋzetenji tikpekwu, tu ntatanuwaŋ mu tuwa keeni otukwu-ụrụpɛ tuba. Nazhɛ bɛɛ hiɛŋ atwa Juda keeni atwa Jɛrusalɛm, Na ta ma ya arụpɛ tuhwoŋzhingo nu utukwu-ụrụpɛ uko gba?

13Hiɛ kwụbɛ shɛ ree iyi nɛ ogwunukwoshi mi tu Gamba, atɛ njɛ anya edenji? Hiɛ kwụbwa suu tatuwa te edenji elele tu loshigwo aŋ ni i'ɛlɛ mi kwukwuŋ?

14Aka na bwaa tuwa ta atwa cɛnjɛ te elele tu loshigwo atwa tuba a na ogwunukwoshi mi iricinji no olugwo tuu? Asha iwɛmbe po ehi heŋshi maa Agwatana hiŋ eri ma hiɛ lashɛga ni i'ɛlɛ mii?

15Iwɛ ecilo ata to lono ma maa gɛ Hɛzɛkia ihi helekeci maa ma hi inzhɛnga nu uhwaŋna ata o. Ta tɛtana ma n-ndumwa mu bwa rishe o! I ta Zasa udenji we elele kwo kaa cɛnjɛ te elele tu na tuwa ta aba tu loshigwo aŋ ni i'ɛlɛ mi kwo kaa ni i'ɛlɛ eshi mi kwukwuŋ o. Gana ata du Agwatana ga hiŋ eri shi ma hiɛ lashɛga ni i'ɛlɛ mi.

16Atwa shihwolu Asiria dumanganɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana n-ndumwa mụ wɛ tebiye keeni Hɛzɛkia na shɛ yɛu ibwɛ ugondu nu n-ndumwa ma aba.

17Utakada na agwuma ata 'nyacɛ twajɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl tebiye. U hiɛŋ, Tuwa ta anya edenji ti eri shi ta lashɛga aŋ nu ukpahiŋ na Ngaa 'yajɛ o, gana ata du Agwatana Hɛzɛkia eri shi a lashɛga atwa ubwa no olugwo mi o.

18Ibɛ po atwa ubwa shihwolu keri n'ungwa ne Riju maa inyɛsɛ shɛ atwa Jɛrusalɛm a na patanganɛ nu uba maa u'waba du kwuswa aŋ, iwɛ maa kede i 'yagana bu iwɛ gana na maa lashɛga ụshɛpwụ ata o.

19A duma iwɛ Agwatana Jɛrusalɛm gana na ta a duma iwɛ tuwa ta anya edenji, tu ntatanuwaŋ ma aba mu na atwamwa a nda ni i'ɛlɛ.

20Nazhɛ agwuma Hɛzɛkia na Ayizaya yɛu Amoz na shɛ bigesere njɛ adua no ofwo Agwatana, aa uganan ɛ bụ maa mbiyono aŋ.

21Ibɛ po AGWANGWAMA tumwanɛ butumwa bwa ba azuba nu ugba we ejeshi agwuma Siria, baa kwụnɛ ejeshi Siria hwɛɛ, te ehiu ejeshi ata. Gana ata agwuma

© 2008 Bible Society of Nigeria.

ata ji ni Siria ne ezuye. Jitoo ko bee teni ni isume tuwa tu bwa, miaụŋ mu bwa me eyi mu ko mu kwụnɛ bụ no otokwobi.

22Gana AGWANGWAMA bicinji Hɛzɛkia keeni atwa Jɛrusalɛm ni i'ɛlɛ Sinakɛrib agwuma Siria ta, keeni i'ɛlɛ ya atwa aba i'ime anya. Bee leni maa ga atwa ata nama na amɛ-olom na cɛnjɛ tu na tu hogogonu aŋ hwɛɛ.

23Atwa gembi ufwugwo zhajɛ nu Jɛrusalɛm, aa 'waŋnanɛ AGWANGWAMA apwaŋ, aa 'waŋnanɛ du Hɛzɛkia agwuma Juda apwaŋ ogwumishi. Te kwuni na aka ata edenji ata hwɛɛ mụnɛ ya Hɛzɛkia ụjɛrụma.

Ụngwụ na gɛ Hɛzɛkia Gwụmɛ keeni Tubusa tu Bwa

(2 Shɛgwu 20:1-3,12-19; Ayiz 38:1-3; 39:1-8)

24Na aka ata gɛ Hɛzɛkia leyi nụ ụngwụ, baa vwɛ cwɛŋ maa i shɛ bu 'wi. Baa njɛ adua ibɛ po AGWANGWAMA ndanɛ bụ useyida maa bi zhɛ ba zhɛmanana.

25Okwo ti yaa shɛ gana ata, gɛ Hɛzɛkia njɛ shɛ ugwoje ni iyi nɛ AGWANGWAMA ndanɛ bụ iwɛ tubusa tu bwa o. Ibɛ po AGWANGWAMA njɛ isɛbwɛ nu bwa, nazhɛ atwa Juda, ta atwa Jɛrusalɛm njɛ ụbaụta iwɛ ibɛ.

26Okwo ti yaa shɛ bwonu gɛ Hɛzɛkia jɛshɛrɛjɛ-ahaŋsa nu ukwunanga ibɛ, ta atwa Jɛrusalɛm hwɛɛ, iwɛbɛ po AGWANGWAMA peni shi aŋ ya ulwapɛ na aka ubwa uuwa gɛ Hɛzɛkia to 'wo.

Gɛ Hɛzɛkia shɛ Bɛzhɛgba bee Beni Urishi

27Gɛ Hɛzɛkia 'yajɛ uduciya tebiye, bụtụ be elele ba muna bụ ụjɛrụma. Bi 'yajɛ shimwono shɛ na ee meni bu maa bu no zwono azhɛnarɛya ubwa, ta azụrụfa, ta atayɛ ogwumishi, ta manɛbɛ mụ ụhiụŋ ụlatụ, ta shabula shu ujasa, keeni i'wɛŋnɛ ibwɛ uhwara hwɛɛ.

28Bi 'yajɛ shimwono shɛ na ee meni bu boo zwono iyimɛyɛ ibwɛ, te meni mụ tụ'walụ ta afwafwa, ta manɛbɛ ma buta, tu nsumo mi inɛ ibwɛ; ti ikepi ya agwụdụ ubwa hwɛɛ.

29Na aba inɛ gɛ, Agwatana peni bu inɛ na agwụdụ tebiye, tu uduciya iyi inyɛ uuwa boo mo ashɛpwụ a'wụtụ a'wụtụ.

30Gɛ Hɛzɛkia, ubwa to ufwunga umɛzhinjɛ Gihon, baa jɛshɛrɛganɛ mu ufwunga maa fwunga ya nu uhwacɛ na teni nu uba Jɛrusalɛm. Iyi elele nɛ gɛ Hɛzɛkia njɛ 'yaganɛ bu eshe.

31Okwo aka na te eseci-i'ɛlɛ banɛ na cɛnjɛ tu Babulon aa zhajɛ maa e hweyigeni iwɛ iyi ụrụhwajɛ nɛ njɛ. Agwatana genji Hɛzɛkia maa manga bụ maa kwụba gana na ahaŋsa ubwa shɛ.

Ukwunanga Tugwama ti Hɛzɛkia

(2 Shɛgwu 20:20-21)

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

32Iyi inyɛ elele nɛ gɛ Hɛzɛkia ndanjɛ, ta tumama pana tu na bee meme peni
AGWANGWAMA, e 'nyeci iŋ hwɛɛ nu utakada shizobu she bigesere ga Ayizaya
yɛu Amoz keeni utakada shɛrụkwụkwụ shɛ shɛgwuma shi Juda keeni una Isrɛl.

33Gɛ Hɛzɛkia 'wi gana eshi ubwa, ee ni bu nu u'uye wa ajalalo Devid na patanɛ
ne bikpekwu. Atwa Juda, ta atwa Jɛrusalɛm hwɛɛ peni tu'wo tu bwa ụjɛrụma.
Nazhɛ yɛu ibwɛ ga Manasɛ yɛ tugwama no ohwolu ubwa.

2 Shɛrụkwụkwụ Shi Yebi 33

Ga Manasɛ shɛ Agwuma Juda

(2 Shɛgwu 21:1-9; 21:17,18)

1Ga Manasɛ namɛ shiywa umpwa-na-shɛba-shi-yebi te e meci bu, nazhɛ bee
kwuni tugwama tiya. Baa yɛ tugwama nu Jɛrusalɛm Shiywa dupu-na-shɛba-shɛ-
ta.

2Bɛ njɛ AGWANGWAMA iwɛwɛ, iwɛnɛ tu baa 'wa iyi-tupwaŋ nɛ edenji ata
AGWANGWAMA unzenji la atwa Isrɛl a ndangana.

3Bi meeneni ofwo ata oto-ụrụpɛ a zhɛba la tuwa ta aba, anaa na bishi bwa gɛ
Hɛzɛkia hwuŋzwotongwo la. Boo mo otukwu-ụrụpɛ maa a na taga itɛtɛnuwɛŋ
Beal ụrụpɛ. Boo mo ntatanuwaŋ mu tuwa to o ta ata ɛɛ hiɛŋ Ashɛra, baa zhɛba
tu mkpasụ.

4Boo mo otukwu-ụrụpɛ tuwa nu Umwono wa AGWANGWAMA, no ofwo ebe
AGWANGWAMA hiɛŋ, Nu Jɛrusalɛm izeci mi zhɛ ya nama unyizo-nom.

5Boo mo otukwu-ụrụpɛ na ɛɛ zhɛ na taga mkpasụ arụpɛ no okpogwu Umwono
wa AGWANGWAMA hwɛɛ aba eyebi.

6Boo to ụrụpɛ tuhwoŋzhingo na miaụŋ mu bwa me eyi nu Ulomu Hinom, ba nda
tuwa te tishino hwɛɛ, baa zhagana ashɛjɛ keeni ekwupenyi, ta atwa e'uye. Iwɛwɛ
nɛ baa njɛ AGWANGWAMA gembi tebiye, ibɛ po AGWANGWAMA njɛ isɛbwɛ nu
bwa.

7Bee shepi itɛtɛnuwɛŋ nɛ baa njɛ bee shikicinji iŋ nu Umwono ata wa Agwatana
na AGWANGWAMA mbishi la Devid keeni yɛu ibwɛ go Sụlụmụn, bɛɛ hiɛŋ, Nu
Umwono ga namɛ nu Jɛrusalɛm ubwa Ngee teri na amɛ cɛnjɛ ta alamụ Isrɛl hwɛɛ
maa apata Ngɛɛ zhɛ mo shilo izeci mi unyizo-nom.

8Yaa shɛ atwa Isrɛl hwụjɛ-unu mu, aa untanganɛ kaa unu mu tụpana, keeni
andwa mi, to shikpogo shi mi; a na Ngee peni la ogwunukwoshi aba tedure ni
yɛu mi ugondu go Moses, asha nazhɛ Ngaa zha shɛ mo lono maa e becinji aŋ ya
na cɛnjɛ tu ga Ngee peni la ogwunukwoshi aba.

9Ga Manasɛ 'yagajɛ atwa Juda keeni atwa na jɛjɛ nu Jɛrusalɛm maa a njɛ iwɛwɛ
nɛ gembi uhwuri okwo inɛɛ nɛ edenji na AGWANGWAMA unzenji la atwa Isrɛl
na cɛnjɛ ta ata nazhɛ atwa ubwa ci apata a nda la.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Ga Manasɛ Jɛshɛrɛjɛ-ahaŋsa

10Okwo ta AGWANGWAMA tɛtaganɛ Manasɛ keeni atwa ubwa unu, ama a lacɛ acɛbɛ tishilo.

11Ibɛ po AGWANGWAMA leneni eberezhe ejeshi agwuma Siria maa e tefuleji Juda. Aa 'imɛ Manasɛ ee shiyeni bu akama ni inyɛnu, oo to bu shigbo shɛ ɛtumburɛ, ee shepi bu ee hwuri Babulon.

12Aka na tu baa namɛ ne tiriri ta ata, nazhɛ bee meme zucinje tebiye, bee gwure bee leyiteni AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ogwunukwoshi ubwa.

13AGWANGWAMA hwụjɛ adua Manasɛ, bee peni bu ajɛshɛgwa adua ubwa no tulono tu na bee leneni bu maa gwulo nu Jɛrusalɛm maa yanana tugwama tu bwa. Inɛ ɛtɛ leni maa ga Manasɛ kwụbɛ maa AGWANGWAMA ubwa shɛ Agwatana gom.

14Ga Manasɛ keeni tuma tu uba ata u tupohondo namɛ nụ ụshɛpwụ ata Devid uzoto geri bu uwaŋna-twonuo Gihon. Te kwuni nu ulomu ata dongonu umɛzhinjɛ ata namɛ tuzuba to Odubo Bijana uuwa i ci ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ Ofɛl. Bee tilegeni eberezhe ejeshi a na untanganɛ orubwo ejeshi na ashɛpwụ ata Juda ee kepenji nu uba.

15Bee becenji tuwa ta anya edenji keeni ntatanuwaŋ ma ata bee tecenji la nu Umwono wa AGWANGWAMA. Bee hwuŋzetenji otukwu-ụrụpɛ ata aa taga la tuwa arụpɛ, a na ee mengeni ni ishɛmɛ ɛtɛ oo mo Umwono wa Agwatana nu Jɛrusalɛm. Bee becenji ijɛ ɛtɛ hwɛɛ baa 'wɛŋ iŋ no tupohondo tụ ụshɛpwụ ata.

16Bee gwuricinje utukwu-ụrụpɛ ata aa taga la AGWANGWAMA ụrụpɛ, boo to ụrụpɛ wa amɛ-olom tụ ụrụpɛ wa a'walụ nu bwa. Bee peni atwa ata Juda unu hwɛɛ aba maa ga a na zhɛba ya AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl.

17Okwo ta atwa ata ta ta arụpɛ no ofwo ata zeteji, ama tuba AGWANGWAMA kiri aa taga aŋ.

Ukwunanga Tugwama tu Manasɛ

(2 Shɛgwu 21:17-18)

18Iyi inyɛ nɛ ga Manasɛ ndanjɛ kpaaŋ, ta shidua shɛ na baa njɛ no ofwo Agwatana ubwa, te tigesere tu na akwụbɛ-uhwaŋna dumanganɛ bụ ni izeci ya AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl. E 'nyeci iŋ hwɛɛ nu utakada shɛrụkwụkwụ shɛ shɛgwuma shi Isrɛl.

19E 'nyeci adua na baa njɛ, na ajɛshɛgwa na Agwatana peni bu hwɛɛ, ti iwɛwɛ nɛ baa ndanjɛ nazhɛ baa jɛshɛrɛjɛ, to ofwo tuwa tɛzhɛba na bee mengeni, tu ntatanuwaŋ mu Ashɛra mu na boo mo, ta-tuwa ta ata baa zhɛbɛ. E 'nyeci iŋ hwɛɛ nu utakada shɛrụkwụkwụ sha akwụbɛ-uhwaŋna.

20Ga Manasɛ 'wi gana eshi ubwa, ee ni bu ni ihwɛ ya agwuma, nazhɛ yɛu ibwɛ ga Amon yɛ tugwama no ohwolu ubwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Ga Amon shɛ Agwuma Juda
(2 Shɛgwu 21:19-26)

21Ga Amon namɛ shiywa woshi-na-shɛba-shi-yebi te e meci bu, nazhɛ bee kwuni tugwama tiya. Baa yɛ tugwama nu Jɛrusalɛm shiywa shi yebi.

22Bɛ njɛ AGWANGWAMA iwɛwɛ gana bishi bwa ga Manasɛ, baa zhɛbɛ du tuwa ta ata bishi bwa zhɛbɛ la.

23Ama bi meme zucinji shi maa gwure pa AGWANGWAMA gana bishi bwa o; bɛ njɛ kaa iwɛwɛ duwa uhwuri bishi bwa.

24Anjɛ-ugondu Amon aba heŋshi maa ga kwụnɛ bụ, aa kwụnɛ bụ ga ni ihwɛ ibwɛ.

25Atwa cɛnjɛ ta ata aba kwụnɛ atwa elele na kwụnɛ la agwuma Amon, nazhɛ ee peni yɛu ibwɛ go Josia tugwama tu bwa.

2 Shɛrụkwụkwụ Shi Yebi 34

Go Josia shɛ Agwuma Juda
(2 Shɛgwu 22:1-2)

1Go Josia namɛ shiywa shɛ tụndatụ te e meci bu, nazhɛ bee kwuni tugwama tiya. Baa yɛ tugwama nu Jɛrusalɛm shiywa talacɛ-nu-boo-ko.

2Bɛ njɛ iyi nɛ lemicinji AGWANGWAMA amɛ, bu 'wa ụpapụ ugwunukwoshi ubwa ge Devid, baa untanganɛ andwa Agwatana gbam gbam.

Go Josia Sukakanɛ Tuwa Tɛzhɛba
(2 Shɛgwu 23:4-20)

3Tu go Josia yɛ tugwama, yaa namɛ shiywa shɛ tụndatụ, bu ta shɛ kaa yɛu tebiye, bee kwuni Agwatana ugwunukwoshi ubwa na shɛ agwuma Devid tɛzhɛba. Tu baa namɛ shiywa umpwa-na-shɛba-shi-yebi, bee kwuni ofwo ata aa zhɛba tuwa tuhwuŋzotongo, bee bwereteji ntatanuwaŋ mu tuwa to o ta ata ɛɛ hiɛŋ, Ashɛra hwɛɛ, tu ntatanuwaŋ mu tɛshaba keeni ntatanuwaŋ mu tuma.

4Bee peni atwa ubwa unu maa ge hwuŋzetenji ofwo ata aa zhɛba tuwa ti Beal, ee bwereteji to otukwu-ụrụpɛ a na ga patanɛ na azuba tuba, a na oo go hwoŋzhingono iturɛre. Ee neci itɛtɛnuwɛŋ ɛtɛ Ashɛra keeni tuwa tu vwɛ rukwu rukwu keeni ntatanuwaŋ mu vwɛ. Ee zhizhenji ne e'uye atwa ata a ta la arụpɛ na tuba.

5Bee hwoŋzhenji o'umpwo onongbo tuwa no otukwu-ụrụpɛ ata aa ga ta arụpɛ. Ni ijɛ baa ndanjɛ bana hwɛɛ, ibɛ baa nyashɛnjɛ Juda keeni Jɛrusalɛm waa namananɛ rụmbɛɛ.

6Bɛ njɛ du ijɛ na ashɛpwụ a'wụtụ ata Manasɛ, ta a na Ifrem hwɛɛ, ta a na Simion, tutu i ci tuzuba tu Naftali.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

7Bee hwuŋzetenji otukwu-ụrụpɛ tuwa ta Ashɛra, tu ntatanuwaŋ mu tuba na cɛnjɛ ti Isrɛl hwɛɛ. Bee neci tuwa ta aba rukwu rukwu, bee bwereteji otukwu-ụrụpɛ aba iturɛre tuhwoŋzhingo. Nazhɛ bee gwure nu Jɛrusalɛm.

Go Josia Nanganganɛ Umwono wa Agwatana
(2 Shɛgwu 22:3-20)

8Tu baa ulwa shiywa umpwa-na-shɛba-shɛ-tụndatụ tu baa yɛ tugwama, na aba na tu baa njɛ cɛnjɛ ta ata rụmbɛɛ hwɛɛ, tu Umwono wa Agwatana tedure na tuwa ta ata bee ngwuricinji tɛzhɛba. Nazhɛ baa tumwanɛ atwa atatụ: ga Shafan yɛu Azalia, na Maseiya na shɛ ugwomina Jɛrusalɛm, no Joa yɛu Joahaz na shɛ bi'nyeci bu unabarɛ, maa ga a nanganganɛ Umwono wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana.

9Alivai na shɛ angbaracɛ odubo peni Hilkia na shɛ uhiu wo onongbo ukwuribi ata ee lesheji nu Umwono wa Agwatana. E lesheji uŋ na atwa na bananjɛ na cɛnjɛ ti Ifrem, na ma tu Manasɛ keeni cɛnjɛ tu na tu ta vwɛ ni Isrɛl kpaaŋ keeni atwa Juda, ta atwa Bɛnjamin, tu Jɛrusalɛm hwɛɛ.

10Nazhɛ ee suji ukwuribi ata ee utegeni etwenyi ata atatụ a na shɛ ehikekeni anjɛ-ugondu umwono wa Agwatana tunangangana. Atwa ata aba a tụpa ananganganɛ Umwono ata wa Agwatana, a na kaa du o gwurocongo iyi nu urubwo ibɛ.

11Ee peni du eshebi keeni omo tuma ukwuribi ata maa o so atayɛ na oo shobwo, te ezhibi keeni ogbogolo iwɛ tuma to shimwono sha ata shɛgwuma shi Juda shi leni la maa ge hwuŋzetenji.

12Atwa na njɛ ugondu ata a shɛ atwa tɛcara gom. Alivai eneshi: ga Jahat, no Obadia na banɛ nu umwamwa Mirari, nɛ Zɛkaria keeni Mɛshulam na banɛ nu umwamwa Kohat, aba o hikokono aŋ. Alivai ata a shɛ egwoni ni i'nyemi 'nyemi keeni azunga,

13aba shɛ ehiu anjɛ-ugondu elele, aba kaa du o hikokono anjɛ-ugondu tuswoswoswo na atwa a nda. Atwa oko na amɛ aba shɛ e'nyeci iyi elele nɛ ya ndangana apata, keeni a'iywa shidubo.

14Gana na te e zhe maa ɛ vwɛ ukwuribi nu umwono ata (oo zwono i'wɛŋnɛ) na amɛ Umwono wa AGWANGWAMA, ge Hilkia bunongbo to Utakada Undwa wa AGWANGWAMA ugbe, ubwa shɛ undwa ata Agwatana peni la Moses.

15Ge Hilkia hiɛŋ Shafan na shɛ bi'nyeci, N to Utakada Undwa ugbe nu Umwono ga wa AGWANGWAMA, bee shepi uŋ bee peni Shafan.

16Ga Shafan tuba shepi uŋ no ofwo agwuma. Bee mbishi agwuma, bɛɛ hɛŋ, Miaụŋ-mu-ugondu bu ma nda ba iyi elele nɛ ebi eni aŋ tɛnda.

17O sugwo ukwuribi ata ga swacɛ nu Umwono wa AGWANGWAMA ee peni anjɛ-ugondu te ehikekeni aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18Ga Shafan ata mbishi agwuma, bɛɛ hiɛŋ, Utakada uko na ge Hilkia na shɛ bi'nyeci m panɛ, nazhɛ baa rɛtanjɛ uŋ agwuma maa agwuma hwụjɛ.

19Aka na ta agwuma hwụjɛ n-ndumwa mu undwa ata, bee dwetweji tugwuno tu bwa na amɛ-tụhaŋtụ na baa 'yajɛ.

20Bee peni ata Hilkia, na Ahikam yɛu Shafan, na Abdon yɛu Mikaiya, tu ga Shafan na shɛ bi'nyeci, keeni Asaiya na ba nama na agwuma unu, bɛɛ hiɛŋ,

21Zhaga hweyigeni ma iwɛ mi, ti iwɛ ya atwa ata ta vwɛ ni Isrɛl keeni Juda no olugwo AGWANGWAMA, iwɛ iyi nɛ 'nyeci nu utakada ga oo to ugbe. AGWANGWAMA 'yajɛ isɛbwɛ no tu duwa iwɛnɛ to ogwunukwoshi tu untanganɛ shɛ n-ndumwa ma AGWANGWAMA maa a njɛ iyi elele nɛ 'nyeci nu utakada ga.

22Ge Hilkia keeni atwa ata agwuma tumwanɛ zhegeni bigesere bu ko bo o na namɛ geri bu upada uyebi Jɛrusalɛm. (Bwolo bwa ga Shalum yɛu Tikhat bụjalụ Hahas, ubwa untanganɛ iwɛ otogwo umwono wa Agwatana). Ee swegeni biyikwo ata iyi nɛ teni.

23Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Zhaga gwulo mbiso ma bụtụ ata ihi tumwanɛ, maa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiɛŋ,

24AGWANGWAMA dumwa, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma pana Jɛrusalɛm ulwapɛ, ta atwa na namɛ nu bwa, tu unu-tukalana na 'nyeci nu utakada ata aa rɛtanjɛ agwuma Juda.

25E n jineci aa taga tuwa arụpɛ, ɛɛ ishicinjɛ isɛbwɛ mi ni iyi nɛ aa njɛ ni i'ɛlɛ ya aba. N 'yajɛ isɛbwɛ na atwa Jɛrusalɛm duwa, isɛbwɛ ɛtɛ kaa zha shɛ yo kozo.

26Yaa shɛ inɛ ya agwuma Juda na ihi tumwanɛ ni ikɛnyi ibwɛ, zhaga mbiso bu ma maa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl hiɛŋ, Bu hwugwa ya iyi nɛ 'nyeci nu utakada ata.

27AGWANGWAMA dumwa, bɛɛ hiɛŋ, Bu hwugwa du kaa gana na Ngee heŋshi maa Ma pana Jɛrusalɛm keeni atwa na zweni nu bwa ulwapɛ hwɛɛ. Ebi meme zucinje kaa na agba Agwatana, iwɛnɛ ta abu hwụjɛ iyi iwɛ nɛ Ngɛɛ zhɛ ma nda ofwo ata keeni atwa ata namɛ epe, ebi meme zucinje kaa no ofwo mi, ebu dwetweji tugwuno tụ bụ, abɛ cwɛ-u'wo, N hwụjɛ adua bụ.

28Iwɛbɛ po Ngɛɛ zhɛ mo ngwuricingo tugwo ulwapɛ ata Ngɛɛ ngɛ zhɛ ma pana Jɛrusalɛm keeni atwa ata namɛ nu bwa, semi na aba na te ebu 'wi hwuŋ. Iwɛnɛ po Ma jala maa ci hwuŋ ogwunukwoshi bu na amɛ-olom. Nazhɛ atwa ata gwure ee mbishi agwuma Josia utumwa ata.

Go Josia Shiri-unu maa Bi Zhɛ ba Hwuga-unu wa AGWANGWAMA

(2 Shɛgwu 23:1-20)

29Nazhɛ Agwuma Josia suyanɛ n-nyarɛ mu Juda keeni mu na mu Jɛrusalɛm hwɛɛ aa ulwa urubwo uko.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

30Ee teni nu Umwono wa AGWANGWAMA hwɛɛ aba, nazhɛ onongbo keeni Alivai 'wa aŋ hwɛɛ, ta atwa vwɛ aba, to okofwo, ta azhɛgba hwɛɛ. Nazhɛ agwuma rɛtanjɛ aŋ utakada ata unu-tutwa oo to ugbe nu Umwono wa AGWANGWAMA maa a hwụjɛ hwɛɛ aba.

31Bee shikeni no ohwolu ubwa tugwama, baa twa-unu na AGWANGWAMA maa bi zhɛ ba hwuga-unu ubwa, bɛɛ zhɛ du kaa ba untangana undwa ubwa keeni shikpogo shɛ bwa na amɛ ubwa oko hwɛɛ, ta ahaŋsa ubwa hwɛɛ. Bɛɛ zhɛ du kaa na nda iyi elele nɛ 'nyeci nu utakada ata.

32Baa njɛ maa atwa Bɛnjamin keeni bụtụ be elele na namba nu Jɛrusalɛm shiri-unu maa ɛ zhɛ a untangana unu na ee shiri. Gana ata atwa Jɛrusalɛm njɛ ga iyi elele nɛ aa twa-unu ibɛ na Agwatana eshi aba.

33Go Josia hwuŋzetenji ntatanuwaŋ ma ata mu tupwaŋ kpaaŋ, mu gata mu ga namɛ no ofwo elele na cɛnjɛ ta atwa Isrɛl ti teje. Baa lụpɛ atwa Isrɛl hwɛɛ maa ga shɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana aba kiri aa zhɛba. E genji shi ga kaa uhwaŋna wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana eshi aba tu'wa ya tutu tu'wo tu bwa o.

2 Shɛrụkwụkwụ Shi Yebi 35

Go Josia Njɛ Isene Tɛkashɛka

(2 Shɛgwu 23:21-23)

1Go Josia njɛ Isene Tɛkashɛka nu Jɛrusalɛm maa a mụnɛ AGWANGWAMA ụjɛrụma, te Bihiiŋ namɛ ijitɛ umpwa-ni-bɛneshi, aa kwụnɛ iyimabiga iwɛ ụrụpɛ isene ɛtɛ.

2Bee tileni onongbo nu ugondu wa aba na aa shɛ a nda nu Umwono wa AGWANGWAMA, bee peni aŋ ohwulu tishito maa a njɛ uŋ tebiye.

3Baa tɛtaganɛ Alivai a na shɛ embisegeni atwa Isrɛl kpaaŋ a na kaa du meme tileneni AGWANGWAMA swooŋ unu, bɛɛ hiɛŋ, Sho ma Ikpɛtɛ ɛtɛ tijilo nu Umwono ata wa Agwatana na agwuma Sụlụmụn, yɛu Devid na shɛ agwuma Isrɛl mo la. Hiɛ shɛ shɛ hi na 'waŋna iŋ ya no shitutu shi hiŋ maa hi no rungo ni ibɛ o. Hiɛ shɛ hi na ndana AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ iyi, maa hi na ndana du atwa Isrɛl iyi.

4Mama imanjɛ ma maa ga umwamwa umwamwa zhe no ohwolu ugondu wa aba te teni cɛŋ nu gana na ta agwuma Devid keeni yɛu ibwɛ nɛ shɛ agwuma Sụlụmụn 'nyeci la.

5Ahiɛba Alivai, momo dwotwogonu ma orubwo orubwo maa hi shikokono no ohwolu ata tijilo te teni cɛŋ nu gana na ta amwamwa atwa hiŋ Isrɛl namanjɛ maa hi no mbiyono aŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Ahiɛba hi zhɛ hia kwụna miaụŋ-ma-agwụdụ mi Isene Tɛkashɛka. Iwɛ ecilo ata zhaga ma maa hi mama njɛ rụmbɛɛ maa hi imanganɛ iyi ụrụpɛ maa tuba atwa vwɛ hiŋ 'wa unu na AGWANGWAMA peni la atwa ubwa tedure no Moses.

7Go Josia vwɛ iyimabiga ikɛnyi ibwɛ, agwụdụ, na miaụŋ-ma-agwụdụ, ni iyweywe igbɛɛ-umpwa-ni-bɛ-tɛ (30,000), ni inɛ ye eyi ugbaa-na-akpakwụ-a-ta (3,000) iwɛ atwa elele na namba apata maa o to ụrụpɛ tɛkashɛka.

8Anjɛ-ugondu ubwa palajɛ du iyi na tukwulangana, ee peni atwa ata keeni onongbo na Alivai. Nazhɛ anjɛ-ugondu a na untanganɛ Umwono wa Agwatana, aba shɛ ata Hilkia na shɛ uhiu wo onongbo, na Zɛkaria, tu ga Jɛhiɛl peni du onongbo apwaŋ agwụdụ ni iyweywe ugbaa-uko-na-akpakwụ-atatụ (2,600), keeni inɛ ye eyi kpakwụ-ni-dipi-yebi (300), iwɛ ụrụpɛ Isene ɛtɛ Tɛkashɛka.

9Go Konania, keeni miaụŋ-mo-bino mu bwa ge Shemaya ne Nitanɛl, medenji Hashabia, ne Jeiyɛl, tu go Jozabad a na shɛ ehiu Alivai. Ɛ vwɛ du agwụdụ, ni iyweywe igbɛɛ-iyebi-na-akpakwụ-a-ta (5,000), keeni inɛ ye eyi akpakwụ-eyebi-ni-dipi-yebi (500), iwɛ ụrụpɛ Isene ɛtɛ Tɛkashɛka.

Tu'untangana ti Isene Tɛkashɛka

10Gana na ta a imaganjɛ iyi elele iwɛ Isene ɛtɛ Tɛkashɛka ee hwuwi hwɛɛ, nazhɛ onongbo shikekeni no ofwo aba, Alivai shikekeni du ne edingbe edingbe aba.

11Aka na aa kwụnɛ agwụdụ ata Isene Tɛkashɛka keeni iyweywe, nazhɛ ee peni onongbo mehieŋ ee zhizhenji mu nu utukwu-ụrụpɛ, Alivai tuba fwụcɛ aŋ.

12Nazhɛ oo dwotwogonu iyimabiga ụrụpɛ tuhwoŋzhingo na amwamwa aba, maa o to ụrụpɛ ata gana na ti yee 'nyeci nu Undwa Moses. Gobwonu du aa njɛ ni inɛ ɛtɛ ye eyi.

13Onongbo nyeshi usunda ata ụrụpɛ Tɛkashɛka nu ulwa gana na tu undwa ibɛ hiɛŋ. Ee shiteji usunda ụrụpɛ tijilo nu nkwasha, keeni abuta, ta apalụ, ee zhe aa panɛ atwa ata hwɛɛ kakayɛ.

14Te e hwuwi inɛ ɛtɛ tɛnda, nazhɛ Alivai momo hwoŋsonu una wa aba usunda keeni onongbo a na shɛ umwamwa Aron. Iwɛnɛ po onongbo aba o hwoŋzhingo iyi ụrụpɛ nɛ shɛ oo hwoŋzhingo hwɛɛ, ta manɛbɛ tuhwoŋzhingo, te kwuni nu uvwungwa uuwa gụ ụrụmɛ.

15Azụnjɛ Alivai a na banɛ nu umwamwa Asaf namɛ du no ohwolu aba gana na ge Devid peni aŋ la unu: aba shɛ ata Asaf, ne Heman, ne Jedutun ata shɛ bụkwụbɛ-bu-uhwaŋna ba agwuma. A'iywa shidubo shu umwono wa Agwatana genji shi u'iywa wa aba o, iwɛnɛ ta Alivai na vwɛ a imangana aŋ tɛkashɛka ta aba.

16A njɛ iyi elele jita ata iwɛ tɛzhɛba ta AGWANGWAMA, ti Isene ɛtɛ Tɛkashɛka tɛnda, ta arụpɛ tuhwoŋzhingo a na oo to nu utukwu-ụrụpɛ, gana na ta agwuma Josia peni aŋ unu ibɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

17Atwa Isrɛl untanganɛ isene ɛtɛ Tɛkashɛka tɛnda ijitɛ icenje, aa njɛ du ti Isene iyimɛyɛ nɛ Zasa Ifucingɛ.

18Te kwune na aka bigesere ga Samuɛl, a ga ta njɛ shɛ la ya kwukwuŋ Isene Tɛkashɛka gana ga o. I Zasa kaa agwuma na nduwa la isene gɛ kwukwuŋ gana na agwuma Josia, no onongbo, na Alivai, ta atwa Juda, ta atwa Isrɛl keeni atwa Jɛrusalɛm njɛ iŋ na aka ata o.

19Ijɛ njɛ na aka na tu go Josia ulwa shiywa umpwa-na-shɛba-shɛ-tụndatụ tu baa yɛ tugwama.

Ukwunanga Tugwama tu Josia
(2 Shɛgwu 23:28-30)

20Na aba na tu go Josia shikecenji iyi elele nu umama 'wanụ nu umwono wa Agwatana, nazhɛ agwuma Ijipti ge Niko zhajɛ maa nda ujasa na Kakɛmish nu Urefu Yufretis. Go Josia ishijɛ maa sukakana bụ.

21Ama ge Niko tumwananɛ Josia atumwa, bɛɛ hiɛŋ, Gabụ Agwuma Juda, i zasa iyi elele shɛ inɛɛ bɛ nu ujasa ga Ama jasa o. N zhe shi maa ma nda ujasa na bụ o, ama semi na atwa i'ime mi. Agwatana du kaa n hiɛŋ ga ma shanɛ ikɛnyi nu bwa, iwɛ ecilo ata, ta lakana Agwatana o, shibwonu ubwa zhɛ ma bụ kwụna.

22Ama go Josia ta mama 'imɛ waa maa nda ujasa nu bwa. Baa lacɛ maa shɛlaga iyi nɛ Agwatana jɛmɛ tedure na agwuma Niko, bee sheyinji i'wɛŋnɛ ibwɛ maa kede e mepi bu o, baa sanɛ maa nda ujasa nu bwa nu udadarɛ Megido.

23Na aka ata aa nda ujasa ata, ekeri a'inla atwa Ijipti to agwuma Josia i'ilɛ. Nazhɛ bɛɛ hiɛŋ yɛu ibwɛ ugondu, M becinji nu ujasa, a n ngwụcɛnjɛ tebiye!

24Nazhɛ yɛu ibwɛ ugondu becinji bu nu ụhaŋtụ ata ubwa, bee shiyeni bu nu ụhaŋtụ ujasa unya na shɛ du una ubwa. Ee jicinji bu nu Jɛrusalɛm bee 'wi, ee ni bu nu u'uye eshi ubwa. Atwa Juda hwɛɛ, ta atwa Jɛrusalɛm to-ụkwụla iwɛ ubwa.

25Nazhɛ gɛ Jɛrɛmia twanɛ Josia u'wo-ụzhɛla. Yaa shɛ ya iyi uvwovwu wa azụnjɛ ni Isrɛl te etwenyi te eyikwo maa a na zunga azunga ata. Azunga ata namɛ na shɛzunga shu u'wo-ụzhɛla.

26E 'nyeci iyi elele nɛ go Josia ndanjɛ na tugwama tu bwa, ta tumama pana tu na bee meme peni AGWANGWAMA, tu gana na baa njɛ iyi nɛ 'nyeci nu Undwa wa AGWANGWAMA,

27e 'nyeci shɛrụkwụkwụ shi tukwuno tu bwa kpaaŋ tutu ukwunanga ubwa, nu utakada shɛrụkwụkwụ shɛ shɛgwuma shu Juda keeni maa shɛ shɛ Isrɛl.

2 Shɛrụkwụkwụ Shi Yebi 36

Go Johoahaz shɛ Agwuma Juda
(2 Shɛgwu 23:30-35)

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1Nazhɛ atwa cɛnjɛ ta ata shepi yɛu Josia go Johoahaz, ee peni bu tugwama te
bishi bwa nu Jɛrusalɛm.

2Go Johoahaz namɛ shiywa woshi-na-shɛba-shɛ-tatụ te e meci bu, nazhɛ bee
kwuni tugwama tiya. Baa yɛ tugwama nu Jɛrusalɛm ipiɛnɛ itɛtu.

3Nazhɛ Agwuma Ijipti ge Niko 'imɛ bụ, baa njɛ bụ bujama, iwɛbɛ po ge Niko njɛ
atwa Juda maa a na tụpa bụ ụdalụ azụrụfa arinya dipi-yebi nu uzhɛnarɛya urinya
uko.

4Ibɛ po agwuma Ijipti peni yɛu-bino Johoahaz gɛ Ɛliakim tugwama tu Juda keeni
Jɛrusalɛm. Bee sheyinji izeci ibwɛ ti ge Jehoiyakim. Ge Niko tuba shepi Johoahaz
ni Ijipti.

Ge Jehoiyakim shɛ Agwuma Juda

(2 Shɛgwu 23:36—24:7)

5Ge Jehoiyakim namɛ shiywa woshi-na-shɛba-shɛ-ta te e meci bu, nazhɛ bee
kwuni tugwama tiya. Baa yɛ tugwama nu Jɛrusalɛm shiywa umpwa-nu-boo-ko.
Bɛ njɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ubwa iwɛwɛ.

6Gɛ Nɛbukadnɛza agwuma Babulon zhajɛ bee tefuleji Juda, baa 'imɛ Jehoiyakim
boo to bu shigbo bee shepi bu bee hwuri Babulon.

7Gɛ Nɛbukadnɛza suji uduciya Umwono wa Agwatana bee tileni ni ihwɛ ibwɛ i
tugwama nu Babulon.

8Iyi elele nɛ ge Jehoiyakim njɛ na tugwama tu bwa, ta tupwaŋ tu na baa ndanjɛ
hwɛɛ, i 'nyeci nu utakada shɛrụkwụkwụ shɛ shɛgwuma shi Isrɛl keeni ma shɛ
shɛ Juda. Nazhɛ yɛu ibwɛ ge Jehoiyakin yɛ tugwama no ohwolu ubwa.

Ge Jehoiyakin shɛ Agwuma Juda

(2 Shɛgwu 24:8-17)

9Ge Jehoiyakin namɛ shiywa umpwa-na-shɛba-shɛ-tụndatụ te e meci bu, nazhɛ
bee kwuni tugwama tiya. Baa yɛ tugwama nu Jɛrusalɛm ipiɛnɛ itɛtu ni ijitɛ
umpwa. Bu ndaananɛ du AGWANGWAMA iwɛwɛ.

10Aka na tu ubwaza hiŋ, agwuma Nɛbukadnɛza 'imɛ Jehoiyakin baa njɛ bụ
bujama nu Babulon, bee sugeneni du uduciya Umwono wa AGWANGWAMA.
Nazhɛ gɛ Nɛbukadnɛza peni yɛu-bino Jehoiyakin gɛ Zɛdɛkia tugwama tu Juda, tu
Jɛrusalɛm du.

Gɛ Zɛdɛkia shɛ Agwuma Juda

(2 Shɛgwu 24:18-20; Jɛrɛ 52:1-3a)

11Gɛ Zɛdɛkia namɛ shiywa woshi-nu-boo-ko te e meci bu, nazhɛ bee kwuni
tugwama tiya. Baa yɛ tugwama nu Jɛrusalɛm shiywa umpwa-nu-boo-ko.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12Bɛ njɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ubwa iwɛwɛ, baa lacɛ maa meme zucinje maa shɛlaga n-ndumwa mu na AGWANGWAMA mbishi Jɛrɛmia na shɛ bigesere.

Tulaya tu Jɛrusalɛm
(2 Shɛgwu 24:18-20; Jɛrɛ 52:3b-11)

13Gɛ Zɛdɛkia to tigezhe no ofwo agwuma Nɛbukadnɛza na njɛ bụ la ni iji maa ta Agwatana maa bi zhɛ na hwuga-unu ubwa. Boo to ya tɛshɛshɛpana baa lacɛ maa jɛshɛrɛga-ahaŋsa maa gwure no ofwo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl.

14Shɛ ubwa kiri o, Ehiu onongbo kpaaŋ, keeni atwa vwɛ, a zasa cara sasana o, aa 'wananụ iyi-tupwaŋ nɛ anya edenji ata a nda, aa zhɛba tuwa ta aba. Ee heshigeni Umwono wa Agwatana, na AGWANGWAMA ga nduwa la tijilo ni ikɛnyi ibwɛ nu Jɛrusalɛm.

15AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ogwunukwoshi aba ụranjɛ aŋ egesere ubwa tutumwananɛ maa a na tɛtagana atwa ubwa unu, iwɛnɛ tu baa 'yajɛ uwanyi wa aba keeni uwanyi Umwono ubwa.

16Ama a nda atumwa ata Agwatana asada, aa hinga egesere ubwa ilɛtu, aa ngbaracɛ n-ndumwa mu bwa cwɛŋ, uuwa i ci aka na AGWANGWAMA 'yajɛ isɛbwɛ na atwa ata tebiye. E eri shi kaa a banangana ya o.

17Ibɛ po AGWANGWAMA suyananɛ aŋ agwuma Babulon, baa sukakanɛ aŋ. Agwuma ata kwụnɛ esemberi Juda, ta anaa na zweni taa na amɛ ohwolu tijilo na namɛ nu umwono wa Agwatana. Bɛ njɛ shɛ inyɛmɛnyɛmɛ bụtụ be elele o, te esemberi, to showo, tu n-nyarɛ tu n-ndawuŋ. Agwatana suji aŋ hwɛɛ bee utegeni Nɛbukadnɛza.

18Agwuma ata Babulon suji i'wɛŋni'wɛŋni umwono wa Agwatana, tu uduciya Umwono wa AGWANGWAMA, keeni uduciya ihwɛ ya agwuma ti inɛ ya anjɛ-ugondu ubwa, bee hwuri nu Babulon.

19Ee hwoŋzhinji Umwono wa Agwatana, tụ ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ, tu nhwaŋ ma shɛgwuma hwɛɛ, ta aduciya ibɛ, ee bweji uba Jɛrusalɛm. Aa njɛ du iyi elele nɛ ga 'yajɛ ụjɛrụma ufwu kpaaŋ.

20Bee suji atwa elele na ge benengeni tụkwụna ta ata, bee hwuri Babulon, baa njɛ aŋ miaụŋ mu bwa mu ugondu hwɛɛ, ta atwa umwamwa ubwa, uuwa i ci aka na agwuma Pɛsia ishijɛ.

21I teni iwɛ maa iyi nɛ AGWANGWAMA jɛmɛ tedure ne bigesere gɛ Jɛrɛmia i sɛ. Bi hiɛŋ, Cɛnjɛ tu ga ti zhɛ ta sha osombo shiywa dupu-nu-woshi, maa tu to ụhinjanụ, iwɛ shiywa sha ata shɛ ụhinjanụ aa ga untanganɛ shɛ.

Agwuma Sairos Peni Eju Unu maa ge E Gwuri
(Ezr 1:1-4)

22Nu uywa ata ga Sairos agwuma Pɛsia yɛ tugwama, nazhɛ AGWANGWAMA njɛ maa ge iyi nɛ baa dumwa la tedure nu unu Jɛrɛmia bigesere i sɛ. Ubwa njɛ maa

© 2008 Bible Society of Nigeria.

ga Sairos peni-unu ata, maa 'nyata uŋ du nu utakada, maa tumwangana uŋ no ofwo elele maa a rɛcɛ uŋ, maa atwa elele hwụjɛ maa:

23 Agwuma Pɛsia, ga Sairos, ubwa peni ga unu gana ata. Bɛɛ hiɛŋ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana azuba, ubwa m peni cɛnjɛ-ta-tugwama tu unyizo kpaaŋ, nazhɛ bee n eni maa ma mana bụ umwono nu Jɛrusalɛm na namɛ na cɛnjɛ tu Juda. Ahiɛba na hiɛ shɛ atwa ubwa kpaaŋ, zhaga ma apata. Ga AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ nama ne hiŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Ezra

Ezra 1

Ga Sairos Peni Eju Unu maa ge E Ji

1Nu uywa na ti ga Sairos yɛ tugwama ti Pɛsia, ibɛ du Agwatana njɛ maa ga n-ndumwa mu na baa dumwa la tedure bigesere ga Jɛrɛmia mi sɛ. Agwatana njɛ Sairos maa ga pana-unu unya na u 'wa una uhiiŋ, maa ga 'nyata uŋ du maa tumwangana maa a rɛcɛ uŋ kpataa na cɛnjɛ-ta-tugwama tu bwa kpaaŋ.

2Iyi nɛ ga Sairos agwuma Pɛsia jɛmɛ na, bi hiɛŋ, AGWANGWAMA na shɛ Agwatana azuba, bu nduwa maa Ma sha agwuma unyizo hwɛ hwɛɛ, bee n eni maa Ma mana bụ umwono nu Jɛrusalɛm na namɛ nu Juda.

3Ga Agwatana nama ne hiŋ ahiɛba na hiɛ shɛ atwa ubwa kpaaŋ maa hi munji Jɛrusalɛm maa hi meeneni umwono ata wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl, ubwa shɛ Agwatana na aa zhɛba nu Jɛrusalɛm.

4Yaa shɛ ukekeshi timbiyono to atwa ubwa elele maa e ji, asha ga anya aba mbiyeni aŋ na azụrụfa, na azhɛnarɛya, ni i'wɛŋnɛ ibiye nɛ to aŋ ukekeshi, ni iyimabiga, medenji apwaŋ u tukwulangana tụpana iwɛ umwono wa Agwatana na namɛ nu Jɛrusalɛm.

Tumama Imanga iwɛ Ujiyo

5Nazhɛ shɛgwuma shu nhwaŋ mu Juda keeni Bɛnjamin, a na shɛ onongbo keeni Alivai, keeni bụtụ be elele na Agwatana ishicinjɛ ahaŋsa ubwa, mama 'imɛ maa e zhe e meeneni umwono wa AGWANGWAMA na namɛ nu Jɛrusalɛm.

6Ibɛ po anya aba kpaaŋ mbiyeni aŋ, ee penenji aŋ i'wɛŋnɛ, ta azụrụfa, ta azhɛnarɛya, ti i'wɛŋnɛ ibiye, ti iyimabiga keeni iyi inyɛ nɛ shanɛ aŋ ukekeshi, medenji apwaŋ u tukwulangana iwɛ umwono ata.

7Ga Sairos gwuricingeni aŋ nkwodo no nkolo mu na agwuma gɛ Nɛbukadnɛza bɛcinjɛ la nu umwono wa AGWANGWAMA nu Jɛrusalɛm bee zweni ni isume tuwa tu bwa.

8Ga Sairos suje mu bee utegeni Mitrɛdat na shɛ uhiu wa angbaracɛ i'wɛŋnɛ ya agwuma, baa rɛcɛ iŋ maa pana Sheshbaza na shɛ ugwomina Juda.

9Ufwugwo i'wɛŋnɛ ɛtɛ nɛ: agbamgbam azhɛnarɛya namɛ talacɛ (30) agbamgbam azụrụfa namɛ akpakwụ-a-ta (1,000) apalụ azụrụfa namɛ woshi-na-ba-ecinjishi (29)

10nkwodo ma azhɛnarɛya mu namɛ talacɛ (30) nkwodo ma azụrụfa mu namɛ akpakwụ-eyebi-ne-eshe-umpwa (410) iyi uhwugwa inyɛ namɛ akpakwụ-a-ta (1,000).

11Iyi uhwugwa ya azhɛnarɛya keeni inɛ ya azụrụfa nɛ ge Sheshbaza 'waŋnɛ aka na tu baa zhagajɛ na atwa ata ti'ima anya a na banɛ nu Babulon e zhe Jɛrusalɛm

© 2008 Bible Society of Nigeria.

keeni iyi uhwugwa inyɛ, kpaaŋ ibɛ namɛ igbɛɛ-iyebi-na-akpakwụ-ecenje (5,400).

Ezra 2

Nzeci ma Atwa na Aa 'Imɛ La a na Jiye nu Jɛrusalɛm na Zɛrubabɛl na

1Atwa ti'ima ofwugwo e genji ukpeleshi cɛnjɛ tu Babulon, ee jiye nu Jɛrusalɛm keeni Juda. Bụtụ bụtụ ji nụ ụshɛpwụ ubwa. Aba shɛ atwa na gɛ Nɛbukadnɛza agwuma Babulon zweni la nu umwono-tishi nu Babulon.

2Ata Zɛrubabɛl, ne Jɛshua, ne Nɛhɛmaya, nɛ Sɛraiya, nɛ Riɛlaiya, no Modɛkai, ne Bilshan, ne Mispa, ne Bigvai, ne Rehum keeni Beana, aba shɛ ehwurembe atwa ata. Na amɛ atwa Isrɛl keeni ofwugwo wa atwa na namɛ na alamụ ata una una a na banɛ na ti'ima e jiye nu Jɛrusalɛm na:

3Miaụŋ mu Parosh mu namɛ ugbaa-ni-dipi-tɛtu-nu-woshi-na-muba-mi-yebi (2,172)

4Miaụŋ mu Shɛfatia mu namɛ kpakwụ-ni-dipi-tɛtu-nu-woshi-na-muba-mi-yebi (372).

5Miaụŋ mu Ara mu namɛ akpakwụ-atatụ-ni-dipi-tɛtu-nu-woshi-na-muba-mu-ta (775).

6Mu na Pahat-moab mu na mɛ shɛ umwamwa Jɛshua keeni Joab mu namɛ ugbaa-na-akpakwụ-eneshi-ne-eshe-umpwa-na-muba-mi-yebi (2,812).

7Mu na mi Ilam mu namɛ akpakwụ-ecihiŋ-nu-dupu-na-muba-mi-neshi (1,254).

8Mu na mu Zatu mu namɛ akpakwụ-eneshi-ni-dipi-yebi-na-buhanda-na-muba-mu-ta (945).

9Mu na mu Zakai mu namɛ akpakwụ-atatụ-ni-dipi-tɛtu-ne-eshe-umpwa (760).

10Mu na mu Bani mu namɛ akpakwụ-atatụ-na-buhanda-na-muba-mi-yebi (642).

11Mu na mi Bebai mu namɛ akpakwụ-atatụ-nu-woshi-na-muba-mu-tatụ (623).

12Mu na mu Azgad mu namɛ akpakwụ-ecihiŋ-nu-woshi-na-muba-mi-yebi (1,222).

13Mu na mu Adonikam mu namɛ akpakwụ-atatụ-nu-dupu-ne-eshe-umpwa-na-muba-mi-cihiŋ (666).

14Mu na mi Bigvai mu namɛ ugbaa-nu-dupu-na-muba-mi-cihiŋ (2,056).

15Mu na mu Adin mu namɛ akpakwụ-eyebi-nu-dupu-na-muba-mi-neshi (454).

16Mu na mu Atɛ mu na mɛ shɛ umwamwa Hɛzɛkia mu namɛ dupu-na-buhanda-na-muba-mu-tụndatụ (98).

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

17Mu na mi Bezai mu namɛ kpakwụ-ni-dipi-yebi-nu-woshi-na-muba-mu-tatụ (323).

18Mu na mu Jora mu namɛ dipi-yebi-ne-eshe-umpwa-na-muba-mi-yebi (112).

19Mu na mu Hashum mu namɛ kpakwụ-nu-woshi-na-muba-mu-tatụ (223).

20Mu na mi Giba mu namɛ dupu-na-buhanda-na-muba-mu-ta (95).

21Etwenyi na shɛ ogwunukwoshi aba a na namanjɛ na ashɛpwụ na 'wa a na aba jiye du: Atwa Bɛtlɛhɛm namɛ dipi-yebi-nu-woshi-na-atwaatatụ (123).

22Etwenyi Netofa namɛ dupu-na-atwa-ecihiŋ (56).

23Etwenyi Anatot namɛ dipi-yebi-nu-woshi-na-atwaatụndatụ (128).

24Etwenyi Azmavɛt namɛ buhanda-na-atwa-eyebi (42).

25Etwenyi Kiriat-jiarim, ni Cɛfira keeni Biɛrot namɛ atwa akpakwụ-atatụ-ni-dipi-yebi-na-buhanda-na-atwa-atatụ (743).

26Etwenyi Rama keeni Giba namɛ akpakwụ-atatụ-nu-woshi-nu-boo-ko (621).

27Etwenyi Mikmash namɛ dipi-yebi-nu-woshi-na-atwa-eyebi (122).

28Etwenyi Bɛtɛl keeni Ai namɛ kpakwụ-nu-woshi-na-atwa-atatụ (223).

29Etwenyi Nibo namɛ dupu-na-atwa-eyebi (52)

30Etwenyi Magbish namɛ dipi-tɛtu-na-atwa-ecihiŋ (156)

31Etwenyi Ilam anya namɛ akpakwụ-ecihiŋ-nu-dupu-na-atwa-eneshi (1,254)

32Etwenyi Harim namɛ kpakwụ-ni-dipi-yebi-nu-woshi (320)

33Etwenyi Lod, nu Hadid, keeni Ono namɛ akpakwụ-atatụ-ni-dipi-yebi-nu-woshi-na-atwa-a-ta (725)

34Etwenyi Jɛriko namɛ kpakwụ-ni-dipi-yebi-na-buhanda-na-atwa-a-ta (345)

35Etwenyi Sɛnea namɛ ugbaa-na-akpakwụ-atụndatụ-nu-talacɛ (3,630)

36Nzeci mo onongbo a na banɛ na ti'ima e jiye na: Miaụŋ mi Jɛdaiya na shɛ atwa ihwɛ Jɛshua mu namɛ akpakwụ-eneshi-ni-dipi-tɛtu-nu-woshi-na-muba-mu-tatụ (973)

37Miaụŋ mi Imɛ mu namɛ akpakwụ-a-ta-nu-dupu-na-muba-mi-yebi (1,052).

38Miaụŋ mu Pashu mu namɛ akpakwụ-ecihiŋ-na-buhanda-na-muba-mi-cenje (1,247).

39Miaụŋ mu Harim mu namɛ akpakwụ-a-ta-ne-eshe-umpwa-na-muba-mi-cenje (1,017).

© 2008 Bible Society of Nigeria.

40Mu na ma Alivai na: Miaụŋ mi Jɛshua keeni Kadmiɛl na shɛ umwamwa Hodavia mu namɛ dupu-nu-woshi-na-muba-mi-neshi (74).

41Mu na ma azụnjɛ na: Miaụŋ mu Asaf, mu namɛ dipi-yebi-nu-woshi-na-muba-mu-tụndatụ (128).

42Mu na ma a'iywa odubo uba na: Miaụŋ mu Shalum na miaụŋ mu Atɛ, na Talmon, na mu na mu Akub, na mu na mu Hatita, keeni mu na mu Shobai, kpaaŋ muba mu namɛ dipi-yebi-nu-talacɛ-na-muba-mi-cinjishi (139).

43Mu na ma anjɛ-ugondu umwono wa Agwatana na: Miaụŋ mi Ziha, na mu na mu Hasufa, na mu na mu Tabeot,

44na mu na mi Keros, na mu na mi Siaha, na mu na mu Padon,

45na mu na mi Lɛbana, na mu na mu Hagaba, na mu na mu Akub,

46na mu na mu Hagab, na mu na mu Shamlai, na mu na mu Hanan,

47na mu na mi Gidɛl, na mu na mu Gaha, na mu na mi Reyaiya,

48na mu na mi Rɛzin, na mu na mi Nɛkoda, na mu na mu Gazam,

49na mu na mu Uza, na mu na mu Pasia, na mu na mi Besai,

50na mu na mu Asna, na mu na mi Mɛunim, na mu na mi Nɛfisim,

51na mu na mu Bakbuk, na mu na mu Hakufa, na mu na mu Hahu,

52na mu na mu Bazlut, na mu na mi Mɛhida, na mu na mu Hasha,

53na mu na mu Bakos, na mu na mi Sisɛra, na mu na mi Tima

54na mu na mi Nɛzia keeni mu na mu Hatifa.

55Mu na ma anjɛ-ugondu Sụlụmụn a na banɛ na ti'ima na: Mu na mu Sotai, na mu na mu Hasofɛrɛt, na mu na mi Pɛruda,

56na mu na mi Jeala, na mu na mu Dakon, na mu na mi Gidɛl,

57na mu na mi Shɛfatia, na mu na mu Hatil, na mu na mu Pocɛrɛt-hazɛbaim, keeni mu na mi Ami.

58Tutogotogwu tu ofwugwo wa anjɛ-ugondu Umwono wa Agwatana keeni miaụŋ ma anjɛ-ugondu Sụlụmụn a na banɛ na ti'ima kpaaŋ namɛ kpakwụ-ni-dipi-tɛtu-na-buhanda-na-muba-mi-yebi (392).

59Anya atwa banɛ ni Tɛl-mila, ni Tɛl-hasha, ni Cɛrub, na Adan, keeni Imɛ, ee jiye. Ama a zasa iyi elele nɛ maa e mepi maa atwa Isrɛl aa shɛ o.

60Aba shɛ miaụŋ mi Dɛlaiya, na mu na mu Tobia, keeni mu na mi Nɛkoda, kpaaŋ muba mu namɛ akpakwụ-atatụ-nu-dupu-na-muba-mi-yebi (652).

© 2008 Bible Society of Nigeria.

61Onongbo Agwatana na: Miaụŋ mu Habaya, na mu na mu Hakoz keeni mu na mu Bazilai, (na zeni biyikwo nu umwamwa Bazilai una Giliad, ibɛ po baa yɛ ya izeci binua bwa ti ga Bazilai).

62Atwa ga zasa na atwa na aa rɛcɛ alamụ aba maa o to nhwaŋ me eshi aba ugbe o, ibɛ po ee leshiji shi aŋ maa a shɛ onongbo Agwatana, iwɛnɛ ta a zasa shɛshɛshɛ.

63Ibɛ po ugwomina we Eju mbishi aŋ maa kede a yɛ iyimɛyɛ tijilo me tijilo, uuwa i ci aka na bunongbo na ba 'waŋ iyi nɛ ɛɛ hiɛŋ Urim keeni Tumim ishijɛ.

64Tutogotogwu tu ofwugwo wa atwa ti'ima a na jiye namɛ igbɛɛ-woshi-nu-boo-ko-nu-kpakwụ-ni-dipi-tɛtu-ne-eshe-umpwa (42,360).

65Miaụŋ-mu-ugondu ma aba me eyi na mu na mo o mu namɛ igbɛɛ-itɛtu-na-akpakwụ-ecihiŋ-ni-dipi-yebi-nu-talacɛ-na-muba-mi-cenje (7,337) A 'yagananɛ du azụnjɛ eyi keeni a na oo kpakwụ na amɛ aba (200).

66A 'yajɛ idɛkwɛ akpakwụ-atatụ-ni-dipi-yebi-nu-talacɛ-ni-bɛ-cihiŋ (736) Keeni nrakwumi kpakwụ-na-buhanda-na-muba-mu-ta (245).

67Nruhondo ma aba mu namɛ akpakwụ-eyebi-nu-talacɛ-na-muba-mu-ta (435). Nzhinyacɛ ma aba mu namɛ igbɛɛ-itɛtu-na-akpakwụ-atatụ-ni-dipi-yebi-nu-woshi (6,720).

68Aka na atwa ata ti'ima ci umwono ata wa AGWANGWAMA, na namɛ nu Jɛrusalɛm, nazhɛ atwa oko a na shɛ shɛgwuma shu nhwaŋ peni apwaŋ u tukwulangana maa e mbiyeni umwono wa Agwatana na aa maanana nu uluji ubwa.

69Ee peni uduciya wa aba gana na e eri iwɛ ugondu ata. Ufwugwo wa azhɛnarɛya na ee peni namɛ timenji igbɛɛ-talacɛ-na-akpakwụ-a-ta (61,000). Ufwugwo wa azụrụfa na ee peni namɛ timenji igbɛɛ-iyebi-na-akpakwụ-a-ta (5,000) keeni n-nduka mo onongbo dipi-yebi (100).

70Gabata onongbo, ta Alivai keeni emeseyi atwa oko gɛgajɛ na amɛ Jɛrusalɛm kwo kaa to gwumwonu nu Jɛrusalɛm. A zụnjɛ, na anjɛ-ugondu umwono wa Agwatana gɛgajɛ na ashɛpwụ na gwumwongonu nu Jɛrusalɛm, nazhɛ atwa na vwɛ gɛgajɛ na ashɛpwụ na ogwunukwoshi aba namɛ la.

Ezra 3

E Meeneni Utukwu-ụrụpɛ

1Nu upiana Bicenje, bɛ atwa Isrɛl hwɛɛ gɛgajɛ na ashɛpwụ aba, oo sotulonu nu Jɛrusalɛm hwɛɛ aba gana maa bụtụ mokondo.

2Ibɛ po gɛ Jɛshua yɛu Jozadak na anya ubwa a na shɛ onongbo keeni Zɛrubabɛl yɛu Shɛaltiɛl na atwa umwamwa ubwa ishijɛ ee meeneni utukwu-ụrụpɛ wa

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Agwatana Isrɛl, maa a na ta arụpɛ tuhwoŋzhingo nu bwa, gana na ti yee 'nyeci nu undwa Moses bụtụ ata ba Agwatana.

3Okwo ti yaa shɛ gana ata, atwa ata ti'ima a na jiye a nda inyɛsɛ ya atwa na jɛjɛ na cɛnjɛ ta ata. Ibɛ po ee meeneni utukwu-ụrụpɛ nu uluji ubwa ụngwụshɛ. Nazhɛ ee kwuneneni arụpɛ aba uvwungwa keeni a na ụrụmɛ tuhwoŋzhingo nu bwa.

4A untanganɛ isene shidulo tɛnda gana na ti yee 'nyeci, aa pana arụpɛ tuhwoŋzhingo ụjijita gana na tu ofwugwo wo okpogo ibɛ namɛ te teni cɛŋ gana na maa a njɛ jita ata.

5Na aba inɛ ɛtɛ a ta arụpɛ aba tuhwoŋzhingo ɛgbɛ ɛgbɛ, ta arụpɛ upiana ufwo, keeni arụpɛ isene ya AGWANGWAMA ye elele inɛɛ nɛ ee shiri aka ibɛ, keeni apwaŋ u tukwulangana elele na ee sugeni AGWANGWAMA.

6Te kwuni nụ ụjita uhiiŋ nu upiana Bicenje, ee kwuni AGWANGWAMA arụpɛ tuhwoŋzhingo tụpana, ama e te shiri shi kaa ukoshilo umwono ata wa AGWANGWAMA o.

E Kwuneneni Umwono wa Agwatana Tuma

7E peni omo tuma keeni eshebi i'wɛ'wɛ ukwuribi; ee peni atwa Saidụn keeni atwa Taya iyimɛyɛ keeni iyi tuswa keeni manɛbɛ iwɛ maa e suje i'wɛ'wɛ yo osobu maa i banɛ ni Lɛbanon nụ ụpalanụ itekwu maa a zhajɛ nu Jopa, nu gana na ga Sairos agwuma Pɛsia peni aŋ ụhwada.

8Na aba na te e ci umwono wa Agwatana na namɛ nu Jɛrusalɛm ne Biyebi nu uywa uyebi, gɛ Zɛrubabɛl yɛu Shɛaltiɛl, ne Jɛshua yɛu Jozadak keeni miaụŋ-mo-bino ma aba mu vwɛ a na shɛ onongbo keeni Alivai keeni atwa elele na banɛ na ti'ima a na jiye nu Jɛrusalɛm, kwuni ugondu tɛnda. Ee teri Alivai a na shiywa sha aba shi tuwo woshi i zhɛ geri-be-eshe maa a na ngbaraka tuma ta ata tu umwono wa AGWANGWAMA.

9Gɛ Jɛshua na miaụŋ mu bwa me eyi na miaụŋ-mo-bino bwa keeni Kadmiɛl na miaụŋ mu bwa me eyi (aba shɛ umwamwa Hodavia) keeni miaụŋ mi Hɛnadad na miaụŋ ma aba me eyi na miaụŋ-mo-bino ma aba hwɛɛ, aba shɛ Alivai, oo togwu na tungbaraka ta anjɛ-ugondu umwono wa Agwatana.

10Aka na to omo tuma shiri ukoshilo umwono ata wa AGWANGWAMA, nazhɛ onongbo hwuŋtengeni n-nduka ma aba, ee suji akakacɛ aba, ta Alivai a na shɛ miaụŋ-me-eyi mu Asaf suji apalụ aba ashɛmbɛrɛ ti'nyama. Ee zhe no ofwo aba maa a shɛtana AGWANGWAMA, gana na ti ge Devid agwuma Isrɛl sekekeni aŋ la.

11Aa shɛtanɛ AGWANGWAMA na azunga, ɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA zhɛmɛ, tulubo tu na bee lubi atwa Isrɛl kaa tɛ shɛ unyizo-nom. Nazhɛ atwa ata hwɛɛ keleni AGWANGWAMA n'ungwa ma ashɛtwa, iwɛnɛ te e shiri ukoshilo umwono wa AGWANGWAMA.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12Ama okwo ta atwa vwɛ a kala n'ungwa mu unyasa, onongbo ofwugwo, na
Alivai keeni shɛgwuma shu nhwaŋ a na shɛ n-nyarɛ a na kaa kwụbɛ la umwono
wa Agwatana una ala u cala, ee tileni nu u'wo gboo.

13I zasa bụtụ be elele na eri ba mapa ya tuswoswoswo tu n'ungwa mu unyasa
keeni n'ungwa mu u'wo, iwɛnɛ ta atwamwa a nda rundu rụ 'wụtụ. Ibɛ po aa
hwụjɛ rundu ru n'ungwa ma aba taa dụlụ.

Ezra 4

Atwa Ifelu ya Aba Njɛ aŋ Ukwurishi

1Aka na atwa i'ime atwa Juda keeni Bɛnjamin hwụjɛ maa atwa ala aa 'imɛ jiye,
aa maanana ba umwono wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl.

2Aa zhajɛ no ofwo Zɛrubabɛl keeni ofwo shɛgwuma shu nhwaŋ me eshi, ɛɛ hiɛŋ,
Lono ma maa to hi mbiyono umwono ga wa Agwatana tuma, iwɛnɛ po ta zhɛba
du Agwatana ata ahia zhɛba, ata pana bụ kaa du arụpɛ te kwuni taa na aka na ti
ga Isahadon na shɛ agwuma Siria utu suje maa ta nama epe.

3Ama gɛ Zɛrubabɛl, ne Jɛshua keeni atwa vwɛ a na shɛ shɛgwuma shu nhwaŋ me
eshi atwa Isrɛl jishijɛ aŋ, ɛɛ hiɛŋ, I'ɛlɛ hiŋ zasaba na tuma tu umwono wa
Agwatana tu o, atuba kiri ti zhɛ ta mana AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu
umwono ga, gana na tu ga Sairos agwuma Pɛsia iti peni-unu.

4Nazhɛ atwa na ga jɛjɛ ya na cɛnjɛ ta ata kwụshɛ Eju u'waba, ee zweni aŋ inyɛsɛ
maa kede o to tuhwulo ta tuma ta ata o.

5Aa njɛ atwa ụhwada ụgwụ maa ga a sukakanɛ aŋ. Aa ụranjɛ iŋ tɛnda te kwuni
na aka tugwama tu Sairos agwuma Pɛsia tutu i ci aka tugwama tu Dairos
agwuma Pɛsia.

E 'Nyeteni Atɛzɛksis Utakada maa go Ngwuricingo Tuma tu Jɛrusalɛm

6No tukwuno ta tugwama ti Zɛksis, nazhɛ agwuma cɛnjɛ ta ata na shɛ bụtụ bi
i'ime ba atwa na jɛjɛ nu Juda keeni Jɛrusalɛm 'waŋnɛ utakada ata ee 'nyeci maa
a sukakanɛ aŋ.

7Sasana na aka Atɛzɛksis agwuma Pɛsia, ge Bishlam, ne Mitrɛdat, no Tobɛl keeni
atwa vwɛ aba ụlatụ, 'nyeteni Atɛzɛksis utakada. E 'nyeci utakada ata na rɛjɛmɛ
ra Aramaik iwɛ maa tuba a jɛshɛrɛjɛ uŋ na aka na aa rɛcɛ uŋ.

8Utakada ata ge Rehum, na shɛ bipeni-bu-unu keeni Shimshai bi'nyeci 'nyeteni
agwuma Atɛzɛksis iwɛ Jɛrusalɛm na: ɛɛ hiɛŋ,

9U banɛ no olugwo ata Rehum, na shɛ bipeni-bu-unu, na Shimshai, bi'nyeci, na
atwa aba ụlatụ, na ajɛmɛ-ụshɛrɛya keeni atwa na namɛ no shihwolu shụ 'wụtụ
'wụtụ ni Pɛsia, na atwa Babulon, na atwa Erɛk keeni Susa a na namɛ na cɛnjɛ ti
Ilam,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10hwɛɛ, te edenji na vwɛ a na ga Ashubanipa bụtụ ata bụ 'wụtụ becinji nu nhwaŋ ma aba, baa gɛgɛcɛnjɛ nụ ụshɛpwụ Samaria keeni ofwo na vwɛ nu ukpeleshi cɛnjɛ tu Yufretis.

11Tuzwogo tu utakada ata aa tumwananɛ agwuma Atɛzɛksis na, ti hiɛŋ: Utakada zhaga no ofwo agwuma Atɛzɛksis, u banɛ no olugwo miaụŋ mụ bụ mu ugondu a na shɛ atwa ụzalụ bu Yufretis.

12Ga agwuma mepi maa, Eju ata banɛ no olugwo bu a na zhajɛ pu tu, a jɛjɛ nu Jɛrusalɛm, a maanana ba ụshɛpwụ ata wa aba u tigezhe keeni tugworozwo. A hwaŋzhɛnga ba uba ubwa tuma, aa nangangana ba okoshilo ubwa.

13Ga agwuma mepi hwuwayɛ go maa, yaa shɛ ee meeneni ụshɛpwụ ata keeni uba ubwa, a zha shɛ o lono maa a cɛpɛ ukwuribi ụdalụ keeni ukwuribi ụhwada cɛnjɛ o. Inɛ ɛtɛ zhɛ ya nda maa ukwuribi ugondu cɛnjɛ-ta-agwuma salananụ.

14Hwuwayɛ go, gana na ati namɛ tɛta ti igɛhi bu, i zha shɛ ma tu kwulana maa ta kwụba tụ ụpụrụsa munji agwuma o. Iwɛbɛ po atụ bụ tumwananɛ utumwa ga maa to bu mbiso gabụ agwuma,

15iwɛ maa jelekeci utakada ata eshi bu a 'nyata la iyi cala. Bi zhɛ ba ta ugbe nu utakada ata gana na tụ ụshɛpwụ ata shɛ ụshɛpwụ tigezhe, waa pana kaa shɛgwuma keeni ekpeleshi cɛnjɛ amɛ-tụhaŋtụ. Atwa ubwa gwụmɛ tu'untangana aka elele. Ecilo ga po aa njɛ la ụshɛpwụ ata ufwu ta.

16Iwɛbɛ po oto bu mbiso gabụ agwuma maa, Yaa shɛ ee meeneni ga ụshɛpwụ ata, ee shikecenji uba ubwa sasana, ukpahiŋ bụ zha shɛ wa ala maa untangana ukpeleshi cɛnjɛ tu Yufretis o.

E Ngwuricinji Ugondu Jɛrusalɛm Tɛnda

17Ajɛshɛgwa na agwuma tumwanɛ na, bi hiɛŋ: No ofwo Rehum, na shɛ bipeni-bu-unu, ne Shimshai, bi'nyeci, keeni atwa aba ụlatụ a na jɛjɛ nu Samaria keeni atwa vwɛ aba a na namɛ zalụ bu Yufretis, okwu ma yoo.

18A n rɛtanjɛ utakada ata ahiɛ n tumwananɛ, aa jɛshɛrɛjɛ uŋ du.

19M pwonuo-unu maa e dwelekeci uŋ, oo to ga ugbe maa ụshɛpwụ ata ishɛgwa la na tusukakana ta shɛgwuma na aka cala, maa ụshɛpwụ ata 'yajɛ la tigezhe tu na tu karɛ amɛ-tụhaŋtụ.

20Shɛgwuma shɛ na shɛ 'yajɛ ukpahiŋ ụ'wụtụ shɛba la shɛ untanganɛ Jɛrusalɛm, shɛba la shɛ untanganɛ ukpeleshi cɛnjɛ tu Yufretis hwɛɛ. Shi lesheji la ukwuribi ụdalụ keeni ukwuribi ụhwada cɛnjɛ.

21Ibɛ po ahiɛ shɛ hia pana atwa ata unu maa ge genji ụshɛpwụ ata tumaanana uuwa i ci aka na Ngee peni aŋ unu unya.

22Nda iŋ ma kakayɛ iwɛ maa kede e zucinje ụhwada na Ngaa untanganɛ o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

23Gunu na ta a rɛtanjɛ Rehum, ne Shimshai keeni atwa aba ụlatụ utakada ata banɛ no olugwo Atɛzɛksis, aa sanɛ Jɛrusalɛm gunu ata, aa njɛ Eju ni iji maa ge genji ụshɛpwụ ata tumaanana.

24Ibɛ po ugondu umwono wa Agwatana na namɛ nu Jɛrusalɛm ngwuri tuma uuwa i ci uywa uyebi na ga Darius yɛ tugwama ti Pɛsia.

Ezra 5

Gɛ Zɛrubabɛl Kwuneneni Tuma ta Ata

1Na aka ata, ga Hagai na Zɛkaria, a na shɛ egesere, a na shɛ miaụŋ mi Ido, jɛmɛ tigesere no ofwo Eju a na namɛ nu Juda keeni Jɛrusalɛm ni izeci ya Agwatana Isrɛl, na untanganɛ aŋ.

2Aka na ti gɛ Zɛrubabɛl yɛu Shɛaltiɛl ne Jɛshua yɛu Jozadak hwụjɛ i'enenji ya aba, ee kwuni umwono wa Agwatana na namɛ nu Jɛrusalɛm tumaanana. Egesere ata Agwatana eyebi kaa namɛ na aba oo mbiyono aŋ.

3Na aka ata gbaa, ga Tatenai ugwomina ụzalụ bu Yufretis, ne Shitabozɛnai keeni anya aba a na namɛ no shihwolu, zhajɛ nu Jɛrusalɛm, ee heŋteni aŋ, ɛɛ hiɛŋ, Gaaba ihi peni ụhwada maa hi meeneni umwono ga wa Agwatana maa hi sotulongonu sasana tuma tu gaa?

4Ee heŋteni aŋ sasana iwɛ nzeci ma atwa elele na o mbiyono aŋ umwono ata tuma.

5Ama Agwatana ngbaracɛ n-nyarɛ me Eju, iwɛbɛ po ee ngwuricinji shi aŋ uuwa i ci aka na tu unabarɛ ibɛ ci Darius tutu i ci aka na tu baa 'nyatanɛ aŋ iyi nɛ shɛ ajɛshɛgwa ubwa.

Ga Tatenai 'Nyeteni Darius Utakada

6N-ndumwa mu utakada ata ga Tatenai na shɛ ugwomina cɛnjɛ tụ ụzalụ bu Yufretis, ne Shitabozɛnai keeni anya aba na namɛ no shihwolu tumwananɛ agwuma Darius na.

7N-dumwa mu na aa jɛmɛ nu utakada ata mi hiɛŋ, No ofwo agwuma Darius, ta bụ 'walụ tebiye.

8Ga agwuma mepi maa ti zhe nu ukpeleshi cɛnjɛ tu Juda, no ofwo umwono ata wa Agwatana a'wụtụ. Atwa ata a ma uŋ ba na atayɛ a'wụtụ a'wụtụ, oo shikwocwongwo kaa ezhibi nu uba ubwa. A 'imɛ ugondu ata u'ala tebiye, waa ta kaa tuhwulo tebiye tebiye.

9Eti heŋteni n-nyarɛ ma aba, ɛti hiɛŋ, Gaaba ihi peni ụhwada maa hi meeneni umwono ga wa Agwatana maa hi sotulonu tuma tu bwaa?

10Ti heŋteni aŋ du iwɛ nzeci ma aba, iwɛ maa ta bụ 'nyatanɛ maa to bu mbiso tu nzeci ma aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

11Gana na εε ti jishijε na, ε hiεŋ, Tε shε miaụŋ-mu-ugondu ma Agwatana azuba keeni cεnjε tu unyizo, Ta maanana umwono ga agwuma ata a'wụtụ Isrεl mowoŋ la cala, bee hwuwi na shiywa shu ofwugwo shε na shi koshikwo.

12Ama iwεnε te eshi tu njε maa ga Agwatana azuba 'yaga isεbwε na aba, ibε po bee zweni aŋ ni i'εlε Nεbukadnεza agwuma Babulon, Bukaldia ata. Ibε po agwuma ata njε la umwono ga ufwu, baa 'imε atwa ata bee hwuri Babulon.

13Okwo ti yaa shε bwonu nu uywa uhiiŋ na ti ga Sairos yε tugwama tu Babulon, nazhε agwuma Sairos iti peni ụhwada maa e meeneni umwono ga wa Agwatana.

14Okwo iyi uhwugwa ya azhεnarεya keeni inε ya azụrụfa umwono ga wa Agwatana, nε ge Nεbukadnεza becinji la nu umwono ga wa Agwatana na namε nu Jεrusalεm, bee suji bee zweni la ni isume tuwa tu bwa nu Babulon, ibε gεnεnε ga Sairos agwuma bεcinjε ni isume εtε Babulon bee utegeni bụtụ ata εε hiεŋ izeci ibwε ge Sheshbaza, ata bee teri maa sha ugwomina Juda.

15Ibε po agwuma mbishi bu, bεε hiεŋ, Sugo i'wεŋnε εtε maa gwuricinji iŋ nu umwono ata wa Agwatana namε nu Jεrusalεm, ge e meeneni umwono ata wa Agwatana nu uluji ubwa.

16Ge Sheshbaza ata, ubwa zhajε bee shileji okoshilo umwono wa Agwatana na namε nu Jεrusalεm. Te kwuni na aka ata uuwa i ci aka ga ata ma uŋ, u to hwuwowu su kaa tuma o.

17Yaa shε yaa zhεmanε agwuma, asha ge e dwelekeci iwε ibε nu umwono i'wεŋnε ya agwuma na namε nu Babulon, maa a kwụbε okwo gabata ga yaa shε, maa agwuma Sairos ubwa shiri ụhwada maa ge meeneni umwono ga wa Agwatana na namε nu Jεrusalεm. Ga agwuma tuba utu tumwananε iyi nε shε ukwulana ubwa ni iwε εtε.

Ezra 6

Tudwalakaka tu Darius Keeni Ajεshεgwa Ubwa

1Nazhε agwuma Darius eni atwa maa ge e dwelekeci ti'nyeci te titeyinje ta agwuma Sairos tu na aa intanε nu Babulon.

2Oo to ga utakada ata u tukwungwulo ugbe, nụ ụshεpwụ Ecibatana, na namε nu ukpeleshi cεnjε ti Midia. Iyi nε ee 'nyeci na amε ubwa na, ε hiεŋ,

3Nu uywa uhiiŋ na ti ga Sairos yε tugwama, ibε agwuma Sairos peni unu-tεtεtagana iwε umwono ata wa Agwatana namε nu Jεrusalεm, bεε hiεŋ: Ge e meeneni umwono ata wa Agwatana na shε ofwo na aa pana arụpε keeni ofwo na ee suje arụpε tuhwoŋzhingo. Ga ụnjεswa ubwa ụ shε ivwunε dupu-na-buhanda (90), go uholo ubwa ụ shε ivwunε dupu-na-buhanda du (90).

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4Ga tusata ta tuma tụ ụdatụ ubwa tu na sha tu tatụ na atayɛ a'wụtụ, nazhɛ ga tusata tu uzhibi tu ko tu na patana na azuba tusata ta ata ta atayɛ. Gɛ ɛ vwɛ ukwuribi nu umwono uduciya wa agwuma maa a cɛpɛ utashɛ ubwa hwɛɛ.

5Ge e gwuricinje i'wɛŋnɛ ya azhɛnarɛya ni inɛ ya azụrụfa ɛtɛ agwuma Nɛbukadnɛza suje la nu Babulon, maa e tileni iŋ sasana no ohwolu ibɛ na amɛ umwono ata wa Agwatana namɛ nu Jɛrusalɛm. Ibɛ shɛ nu umwono wa Agwatana na bɛɛ bɛcinjɛ iŋ la.

Ga Darius Peni-unu maa go Ugondu ata to Tuhwulo

6(Ibɛ po agwuma Darius tumwanɛ ajɛshɛgwa ga ubwa,) bɛɛ hiɛŋ, No ofwo Tatenai na shɛ ugwomina ukpeleshi cɛnjɛ tu Yufretis, ne Shitabozɛnai keeni atwa shihwolu shu ukpeleshi cɛnjɛ tu Yufretis. Ishɛga ma hi genji umwono ata,

7bwa ma i'ɛlɛ hiŋ nu ugondu umwono ata wa Agwatana Eju. Ga shɛ ugwomina we Eju keeni n-nyarɛ me Eju kiri mi meeneni umwono ata wa Agwatana nu urubwo ubwa.

8Ma hi pana-unu Sasana, ni iyi nɛ maa hiɛ ndanɛ n-nyarɛ ma ata me Eju iwɛ ugondu umwono ata wa Agwatana tumaanana. Bwɛ ma ukwuribi na agwuma ukwuribi ụdalụ na aa tụpa nu ukpeleshi cɛnjɛ tu Yufretis maa hiɛ cɛpɛ aŋ kakayɛ hwɛɛ, te teni cɛŋ gana na ta a njɛ ukwuribi wa aba ufwu, iwɛ maa kede iyi elele ngwuricinji ugondu ata o.

9Hiɛ shɛ hi na pana onongbo na namɛ nu Jɛrusalɛm iyi elele nɛ ee hi mbishi maa i 'nyananɛ aŋ. Ibɛ shɛ; inɛ ye eyi, na adagba, na agwụdụ iwɛ maa a na pana Agwatana azuba arụpɛ tuhwoŋzhingo, ti iyimɛyɛ izɛgwu nɛ ɛɛ hiɛŋ wit, ta manɛ, te meni mụ tụ'walụ ta afwafwa, keeni manɛbɛ iyi-heri iyi-heri uzawa tungwulo,

10iwɛ maa a na pana Agwatana azuba arụpɛ na a kwulana bụ tulashɛga, iwɛ maa a njɛ adua iwɛ ulapiya mu keeni iwɛ miaụŋ mi mi me eyi.

11Ma kaana unu ata tɛtɛtagana maa, Bụtụ be elele na lacɛ unu-tɛtɛtagana ga, ge e hwucice uzhibi ụ'wụ'wụ nu umwono ubwa maa e sepi bu, gɛ ihwɛ ibwɛ i shɛ ubizo.

12Ga Agwatana na teri apata maa izeci ibwɛ shilo, njɛ agwuma kwo kaa atwa elele na zhɛ a hashɛgana unu-tɛtɛtagana ga, na kaa zhɛ ba makana maa hwuŋzo umwono ata wa Agwatana ufwu. Gamba ga Darius, N shiri unu-tɛtɛtagana ga. I shɛ kaa tilɛɛ maa ga a hwụjɛ-unu ubwa tutu uce.

E Meeneni Umwono wa Agwatana aa Njɛ uŋ Tijilo

13Nazhɛ ga Tatenai na shɛ ugwomina, ne Shitabozɛnai keeni atwa vwɛ aba a na namɛ no shihwolu, njɛ te teni cɛŋ nu gana na ta agwuma Darius shikicinji unu ata tɛtɛtagana.

14Ibɛ po n-nyarɛ me Eju mu mo tuma ta ata, yaa zhɛmanɛ aŋ kaa, tedure ne tigesere tu na ga Hagai keeni Zɛkaria yɛu Ido jɛmɛ. E hwuwi umwono ata wa

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Agwatana tuma tedure nu unu-tupana wa Agwatana Isrɛl keeni nu unu-tɛtɛtagana Sairos, na Darius keeni Atɛzɛksis a na shɛ ehiu cɛnjɛ ti Pɛsia.

15Tu ga Darius yɛ tugwama, yaa namɛ shiywa shi cihiŋ, nụ ụjita ụtatụ nu upiana Ada, ibɛ Umwono ata hwuwowu tuma.

16Nazhɛ atwa Isrɛl a na shɛ onongbo, na Alivai keeni atwa vwɛ aba elele a na jiye na ti'ima, a njɛ umwono ata wa Agwatana tijilo nu unyasa tubwada.

17Iyi nɛ ee peni iwɛ tijilo tu umwono wa Agwatana tɛnda, i shɛ inɛ ye eyi dipi-yebi (100), na adagba kpakwụ (200), na agwụdụ akpakwụ-eyebi (400), iwɛ apwaŋ atwa Isrɛl kpaaŋ, ne epi umpwa-na-ba-eyebi (12) iwɛ ụrụpɛ iwɛwɛ ya alamụ Isrɛl umpwa-na-ba-eyebi (12).

18A imanganjɛ edingbe edingbe onongbo, no orubwo orubwo Alivai iwɛ ugondu tɛnda nu umwono wa Agwatana na namɛ nu Jɛrusalɛm gana na ti yee 'nyeci nu utakada Moses.

Iyimɛyɛ Tɛkashɛka

19Atwa ti'ima a na jiye, a njɛ titeyinje ti iyimɛyɛ tɛkashɛka nụ ụjita umpwa-ni-bɛneshi ne Bihiiŋ.

20Onongbo, na Alivai, a mama njɛ shɛshɛshɛ hwɛɛ aba tebiye. Alivai kwụnɛ agwụdụ nụ ụrụpɛ iyimɛyɛ ɛtɛ tɛkashɛka iwɛ atwa elele na banɛ na ti'ima jiye, ti iwɛ onongbo keeni iwɛ ikɛnyi aba hwɛɛ.

21Atwa na yɛ iyimɛyɛ ɛtɛ tɛkashɛka, aba shɛ atwa Isrɛl elele na banɛ na ti'ima jiye keeni atwa elele na lacɛ maa o momo togwu na atwa na a zhɛba tuwa, a na kaa namɛ na cɛnjɛ ta ata. Ibɛ po aa zhajɛ maa a zhɛbɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl.

22Aa untanganɛ du isene iyimɛyɛ uzawa Ifucingɛ tiya ijitɛ icenje nu unyasa tubwada. Iwɛnɛ po AGWANGWAMA pwonuo aŋ unyasa tubwada, iwɛnɛ baa jɛshɛrɛganɛ aŋ amɛ agwuma Asiria maa pana i'ɛlɛ ya aba ukpahiŋ nu ugondu tuma tu umwono wa Agwatana Isrɛl.

Ezra 7

Ge Ezra Zhajɛ Jɛrusalɛm

1Na aba na ti ijɛ kpaaŋ keshici, na aka na tu ga Atɛzɛksis yɛ tugwama ti Pɛsia. Ge Ezra dwelekeci ụlamụ we eshi ubwa uuwa i ci Aron na shɛ uhiu wo onongbo. Ge Ezra yɛu Sɛraya, bụjalụ Azaria, bujalalo Hilkia,

2na shɛ binyabɛshɛ Shalum, keeni ushishi wo ogwunukwoshi ubwa: ga Zadok, na Ahitub,

3na Amaria, na Azaria, nɛ Mɛraiyot,

4nɛ Zɛrahia, no Uzi, no Buki,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

5na Abishua, ne Finihas, nɛ Ɛleaza, keeni Aron uhiu wo onongbo.

6Ge Ezra ga banɛ nu Babulon. Bɛ shɛ bi'nyeci na kaa shɛ bugwoni na tumapa tu undwa na AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl peni Moses. Iwɛnɛ po AGWANGWAMA na shɛ Agwatana, ubwa namɛ nu bwa, ibɛ po agwuma peni bu iyi elele nɛ baa lụpɛ.

7Tu ga Atɛzɛksis yɛ tugwama, yaa namɛ shiywa shi cenje nazhɛ ge Ezra banɛ nu Babulon bee munji Jɛrusalɛm, ne emeseyi atwa Isrɛl oko, no onongbo, na Alivai, na azụnjɛ, na a'iywa odubo uba, keeni anjɛ-ugondu na amɛ umwono wa Agwatana.

8Nu uywa ata ucenje na ta agwuma yɛ tugwama, ɛɛ ishijɛ tahaŋnụ ta aba, aa banɛ nu Babulon nụ ụjita uhiiŋ ne Bihiiŋ.

9Ee ci Jɛrusalɛm nụ ụjita uhiiŋ na Butana iwɛnɛ to tulubo-ti-biye ta Agwatana ubwa tu namɛ nu bwa.

10Ge Ezra meme shiri swooŋ maa soso undwa wa AGWANGWAMA, maa du bu na nda uŋ, keeni maa bu no mbisogono atwa Isrɛl shikpogo shɛ bwa keeni unu-tɛtɛtagana na namɛ nu bwa hwɛɛ.

Utakada na ga Atɛzɛksis 'Nyeteni Ezra

11Tuzwogo tu utakada ata agwuma Atɛzɛksis 'nyeteni Ezra bunongbo, na shɛ bi'nyeci na kaa shɛ bugwoni na tumapa tu undwa keeni unu-tupana na AGWANGWAMA peni atwa Isrɛl na:

12Utakada ga banɛ no olugwo Atɛzɛksis na shɛ agwuma shɛgwuma, Zhaga no ofwo Ezra bunongbo, na shɛ bimbisegeni bu undwa wa Agwatana azuba: Ma bụ 'walụ duwa.

13Hwuwayɛ go, Ma pana unu-tɛtɛtagana ga maa bụtụ bi Isrɛl be elele na namɛ na cɛnjɛ-ta-tugwama ti mi, medenji onongbo keeni Alivai a na ya kwụlanɛ maa e munji e zhe Jɛrusalɛm, ga atwa ata zhe na bụ.

14Gamba keeni ajɛmɛ-ushaura mi ecenje, tụ bụ tumwanɛ maa hweyigeni okwo a hwuga ba unu undwa wa Agwatana bụ nu Jɛrusalɛm keeni Juda tebiye gana na zhɛ ma bụ tatụlanụ.

15Bɛ shɛ ba 'waŋna du apwaŋ u tukwulana azhɛnarɛya keeni azụrụfa anaa na agwuma keeni ajɛmɛ-ushaura ubwa peni Agwatana Isrɛl, ubwa na ofwo ubwa u tunama a shɛ nu Jɛrusalɛm.

16Bɛ shɛ du ba 'waŋna azụrụfa keeni azhɛnarɛya elele na ebi leshiji nu ukpeleshi cɛnjɛ tu Babulon hwɛɛ keeni apwaŋ u tukwulangana a na atwa Isrɛl keeni onongbo aba shiri-unu ee peni iwɛ umwono wa Agwatana aba na namɛ nu Jɛrusalɛm.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

17Sugo ukwuribi ata maa so inɛ ye eyi, na adagba, na agwụdụ, no mihiuŋ mụ ụrụpɛ tiya keeni meni mụ tụ'walụ ta afwafwa mụ ụrụpɛ tuswa maa peni ụrụpɛ nu utukwu-ụrụpɛ umwono wa Agwatana hiŋ na namɛ nu Jɛrusalɛm.

18Gabụ na atwa vwɛ bụ a na shɛ Eju, nda ma uhwara we elele na teni cɛŋ ne eshe hiŋ na azụrụfa keeni azhɛnarɛya ata vwɛ, nu gana na kwụlanɛ Agwatana hiŋ.

19Sugo iyi uhwugwa ye elele nɛ ee bi peni iwɛ ugondu umwono ata wa Agwatana bụ, maa tileni iŋ nu umbe Agwatana bụ na namɛ nu Jɛrusalɛm.

20Iyi elele nɛ to bu to ukekeshi iwɛ umwono wa Agwatana, bi eri bɛ bwɛ iŋ nu umwono uduciya wa agwuma.

21Gamba Agwuma ga Atɛzɛksis, m pwonuo angbaracɛ ukwuribi we elele na namɛ nu ukpeleshi cɛnjɛ tu Yufretis unu maa, Iyi elele nɛ ge Ezra na shɛ bunongbo, na shɛ du bi'nyeci bu undwa wa Agwatana azuba, ba jala no olugwo hiŋ, pana bu ma na tɛzhɛgɛdana,

22tutu azụrụfa azhɛka dipi-yebi (100), no nkwuronu mi iyimɛyɛ izɛgwu wit dipi-yebi, nu nhilwo mu meni mụ tụ'walụ ta afwafwa dipi-yebi, keeni agaruwa manɛbɛ ma buta dipi-yebi keeni manɛ mu na mu zasa tɛrɛta.

23Iyi elele nɛ Agwatana azuba peni-unu ibɛ, ga a njɛ iŋ ta ulwa iwɛ umwono ata ubwa. Shibwonu isɛbwɛ ibwɛ zhɛ ya sukakana atwa cɛnjɛ tu ga, ta agwuma keeni miaụŋ mu bwa.

24Hiɛ shɛ du hia mapa maa hi zasa ụhwada maa hi na lashɛga ukwuribi ụdalụ, nu una cɛnjɛ keeni una ụhwada ni i'ɛlɛ yo onongbo, na Alivai, na azụnjɛ, na a'iywa odubo uba, na anjɛ-ugondu umwono wa Agwatana, kwo kaa anjɛ-ugondu anya nu umwono ata wa Agwatana o.

25Gabụ ge Ezra, na nda uhwara na ti'inta tu na Agwatana bụ ibi peni, maa teri atwa shihwolu keeni ajɛmɛ-ụshɛrɛya a na mepi undwa wa Agwatana iwɛ maa a na duma ụshɛrɛya wa atwa elele na namɛ nu ukpeleshi cɛnjɛ tu Yufretis. Bụtụ be elele na mepi shi undwa ata, hiɛ shɛ hio mbisogono bu tilɛɛ.

26Bụtụ be elele na kaa hwụjɛ shɛ unu wa andwa Agwatana bụ, keeni unu wa andwa agwuma, ge peni bụtụ ata ulwapɛ, no tu'wo, okwo no tu'umpo maa bana na cɛnjɛ ta ata, okwo i'wɛŋnɛ ibwɛ tusugo, kwo kaa tukapa nu umwono-tishi.

Ge Ezra Shɛtanɛ Agwatana

27Ge Ezra hiɛŋ, Ga ashɛtwa shɛ a na AGWANGWAMA na shɛ Agwatana eshi tu! Ubwa shiyeni tukwulana na amɛ agwuma maa muna umwono wa AGWANGWAMA na namɛ nu Jɛrusalɛm ụjɛrụma nu uhwaŋna gana ga.

28Ubwa njɛ maa ge iwe mi kwụlanɛ agwuma, ta ajɛmɛ-ushaura ubwa keeni atwa ubwa shihwolu shụ 'wụtụ 'wụtụ elele. Iwɛnɛ po uwebiye ya AGWANGWAMA na

© 2008 Bible Society of Nigeria.

shɛ Agwatana mi namɛ ne mi, ibɛ po Ngaa 'yajɛ ikɛnyi, Ngoo sotulonu ehwurembe Isrɛl maa e ji ne mi.

Ezra 8

Ehwurembe na Banɛ nu Babulon a na Zhagajɛ ne Ezra e Ji

1Atwa ganana a shɛ shɛgwuma shu nhwaŋ me eshi aba, na amwamwa atwa na banɛ nu Babulon a na zhagajɛ ne mi e jiye, na aka agwuma Atɛzɛksis:

2Gɛ Gɛshom banɛ nu umwamwa Finihas, ga Daniɛl banɛ nu umwamwa Itama,

3ga Hatush yɛu Shɛkania banɛ nu umwamwa Devid, gɛ Zɛkaria banɛ nu umwamwa Parosh, etwenyi na aa rɛcɛ nu bwa namɛ dipi-tɛtu (150).

4Ge Ɛliɛhoenai yɛu Zɛrahia banɛ nu umwamwa Pahat-moab, medenji atwa kpakwụ (200) a na namɛ nu bwa

5gɛ Shɛkania yɛu Jahaziɛl banɛ nu umwamwa Zatu, medenji atwa kpakwụ-ni-dipi-yebi (300) a na namɛ nu bwa

6gɛ Ɛbɛd yɛu Jonatan banɛ nu umwamwa Adin, medenji atwa dupu (50) a na namɛ nu bwa

7gɛ Jɛshaya yɛu Atalia banɛ nu umwamwa Ilam, medenji atwa dupu-nu-woshi (70) a na namɛ nu bwa

8gɛ Zɛbadia yɛu Maikɛl banɛ nu umwamwa Shɛfatia, medenji atwa dupu-nu-talacɛ (80) a na namɛ nu bwa

9go Obadia yɛu Jɛhiɛl banɛ nu umwamwa Joab, medenji atwa kpakwụ-ne-eshe-umpwa-na-ba-atụndatụ (218) a na namɛ nu bwa

10gɛ Shɛlomit yɛu Josifia banɛ nu umwamwa Bani, medenji atwa dipi-tɛtu-ne-eshe-umpwa (160) a na namɛ nu bwa

11gɛ Zɛkaria yɛu Bebai banɛ nu umwamwa Bebai, medenji atwa woshi-na-ba-atụndatụ (28) a na namɛ nu bwa

12go Johanan yɛu Hakatan banɛ nu umwamwa Azgad, medenji atwa dipi-yebi-ne-eshe-umpwa (110) a na namɛ nu bwa

13ge Ilifɛlɛt, nɛ Jɛuwɛl keeni Shɛmia, a banɛ nu umwamwa Adonikam, medenji atwa dupu-ne-eshe-umpwa (60) a na namɛ na aba, aba shɛ atwa na jiye umɛwɛɛ;

14go Utai keeni Zaku, a banɛ nu umwamwa Bigvai, medenji atwa dupu-nu-woshi (70) a na namɛ na aba.

Tutala ta Atwa na maa A na Nda Ugondu nu Umwono wa Agwatana

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

15Ngoo sotulonu aŋ urubwo uko nu ụpalanụ uhwulwo ata wa fwunga geri bụ ụshɛpwụ Ahava. Atu namɛ apata nu ugba tu ijitɛ itɛtu. Aka na ti Ngee yelegeji atwa vwɛ keeni onongbo, Ngoo to ugbe maa Alivai zasaba na amɛ aba o.

16Iwɛbɛ po Ngaa tumwanɛ maa a suyanɛ Ɛliezɛ, na Ariɛl, na Shɛmaya, nɛ Ɛlnatan, na Natan, nɛ Jɛrib, nɛ Ɛlnatan, nɛ Zɛkaria keeni Mɛshulam, aba shɛ shɛgwuma shu nhwaŋ; keeni Joiyarib, nɛ Ɛlnatan du a na shɛ atwa na eshiciji iyi.

17Ngaa tumwanɛ aŋ no ofwo Ido na shɛ uhiu wa atwa na a twa-unu ni iyi tɛnda nu Kasifia. Ngee mbishi aŋ gana na i shɛ maa e mbishi Ido, na atwa aba ụlatụ a na shɛ anjɛ-ugondu nu umwono wa Agwatana na namɛ nu Kasifia, maa ga a tu tumwananɛ atwa na zhɛ na nda ugondu iwɛ umwono wa Agwatana tu.

18Tedure no tulubo-ti-biye ta Agwatana tu, tu na tu namɛ no tu, ibɛ po aa tu tumwananɛ Shɛrɛbia na shɛ Bulivai, na banɛ nu umwamwa Mali, yɛu Isrɛl. Bɛ shɛ bụtụ na eri iyi tɛnda, medenji miaụŋ mu bwa me eyi ta miaụŋ-mo-bino bwa umpwa-na-ba-atụndatụ (18) a na zhagajɛ nu bwa,

19keeni Hashabia, nɛ Jɛshaya na banɛ nu umwamwa Mɛrari keeni miaụŋ ma atagwụ aba no ohongwu aba woshi (20),

20medenji anjɛ-ugondu umwono wa Agwatana kpakwụ-nu-woshi (220), a na ge Devid, na atwa shihwolu shikicinji la maa a na ndana Alivai ugondu. E 'nyeci nzeci ma aba hwɛɛ.

Tumama Imanga maa E Ji nu Jɛrusalɛm

21Ngee enenji iwɛ ezumi tɛnda nụ ụpalanụ uhwulwo ata Ahava, iwɛ maa ti meme zucinje na agba Agwatana tu, maa ta lụpa bụ maa ma ti 'yagaga keeni maa ma ti jilanɛ na tahaŋnụ tu tu, ta miaụŋ mu tu keeni i'wɛŋnɛ tu hwɛɛ.

22Iwɛnɛ po i n shanɛ ezuye maa Ma lụpa agwuma maa ma tu pana emeseyi asaza keeni asụcɛ idɛkwɛ maa e ti lesheji na atwa i'ime tu nu uhwaŋna, iwɛnɛ otu mbiswo bu la, ɛti hiɛŋ, U'ala tulubo-ti-biye wa Agwatana tu wa patana bụtụ be elele na ba patana bu rishe, ama ba nda tuba isɛbwɛ i'wɛtwɛ na atwa elele na o jinoko bu.

23Ibɛ po atɛ njɛ ezumi, atu tabwa Agwatana tu maa ma ti jilanɛ, bɛɛ jishijɛ kaa adua tu.

24Nazhɛ Ngee teri Shɛrɛbia, na Hashabia na ashashɛ ehwurembe onongbo medenji anya aba, atwa umpwa.

25Ngee mengengeni aŋ azụrụfa, na azhɛnarɛya keeni iyi uhwugwa inɛɛ nɛ agwuma, na ajɛmɛ-ushaura ubwa keeni atwa shihwolu keeni atwa Isrɛl peni maa a njɛ uhwara ni bɛ na amɛ umwono wa Agwatana tu, Ngee peni onongbo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

26Ngee mengengeni aŋ sasana azụrụfa azhɛka akpakwụ-atatụ-nu-dupu (650) keeni iyi uhwugwa nɛ aa njɛ na azụrụfa azhɛka-dipi-yebi (100) keeni azhɛka azhɛnarɛya dipi-yebi (100).

27Nkwodo mɛ shɛ bimenji ba akpakwụ-a-ta (1,000), keeni iyi uhwugwa ibiye nɛ aa njɛ nɛ ɛtumburɛ na fwoni tebiye, inɛɛ nɛ ya ta, inɛɛ nɛ kaa i shɛ inɛ yo ogwumishi tebiye gana azhɛnarɛya.

28Ngee mbishi aŋ, Ngɛɛ hiɛŋ, Ta ahiɛba, ti iyi uhwugwa gɛ, hiɛ njɛ maa hi shileni iŋ AGWANGWAMA swooŋ. Azụrụfa keeni azhɛnarɛya a shɛ upwaŋ u tukwulangana na ee peni AGWANGWAMA na shɛ Agwatana eshi tu.

29Untangana aŋ ma tebiye uuwa i ci aka na ee menji uzhinono wa aba na amɛ na amɛ shigongo shu umwono wa AGWANGWAMA, ne eshe ehiu onongbo keeni Alivai keeni shɛgwuma shu nhwaŋ mi Isrɛl nu Jɛrusalɛm.

30Nazhɛ onongbo na Alivai suji ga azụrụfa, na azhɛnarɛya ata keeni iyi uhwugwa nɛ oo go mongwo uzhinono wa aba, ee zweni iŋ nu umwono wa Agwatana tu nu Jɛrusalɛm.

E Ci Jɛrusalɛm

31Atu banɛ nụ ụpalanụ uhwulwo ata Ahava nụ ụjita umpwa-ni-bɛyebi ne Bihiiŋ maa to hwulo nu Jɛrusalɛm. Agwatana tu kaa namɛ no tu, bee ti lesheji na atwa i'ime tu, keeni atwa na ge tu gwubeji nu uhwaŋna.

32Aka na eti ci Jɛrusalɛm, otu to ụhinjanụ ijitɛ itɛtu.

33Nụ ụjita uneshi, nazhɛ eti menji uzhinono wa azụrụfa, na azhɛnarɛya keeni iyi uhwugwa na amɛ umwono wa Agwatana tu, ee utegeni aŋ Mɛrɛmot yɛu Uria na shɛ bunongbo. Gɛ Ɛliaza yɛu Finihas namba, Alivai na keeni aŋ a shɛ go Jozabad yɛu Jɛshua, no Noadia yɛu Binui.

34A rɛcɛ ofwugwo ibɛ, te bimenji bu uzhinono ibɛ hwɛɛ, ee 'nyeci ofwugwo inɛ ye elele gunu ata.

35Nazhɛ atwa na aa 'imɛ la, a na jiye peni Agwatana Isrɛl arụpɛ tuhwoŋzhingo. Inɛ ye eyi namɛ umpwa-ni-bɛyebi (12), iwɛ atwa Isrɛl hwɛɛ, na adagba dupu-na-buhanda-na-ba-ecihiŋ (96), na agwụdụ dupu-nu-woshi-na-ba-ecenje (77) ne epi umpwa-na-ba-eyebi (12) iwɛ ụrụpɛ iwɛwɛ. Ijɛ hwɛɛ i shɛ iwɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo no ofwo AGWANGWAMA.

36Ee suji du i'wɛŋnɛ ụhwada inɛɛ nɛ agwuma ga panɛ aŋ la, ee peni egwomina keeni atwa shihwolu shu ukpeleshi cɛnjɛ tu Yufretis, nazhɛ atwa ata o mbiyono ya atwamwa keeni umwono wa Agwatana.

Ezra 9

Adua Ezra iwɛ Tụmbụla na Anya Edenji

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

1Na aba na ti ijɛ keshici hwɛɛ, nazhɛ emeseyi ehwurembe atwa Isrɛl oko zhajɛ pi mi, ɛɛ hiɛŋ, Atwa Isrɛl, to onongbo keeni Alivai o to momo bogwu su ni iyi-tupwaŋ ya atwa cɛnjɛ ti nya o. Aba shɛ Ekenan, nɛ Ɛhɛt, nɛ Ɛpɛrɛz, nɛ Ɛjɛbus, na A'amon, ne Ijipti keeni A'amo.

2Eju a zana miaụŋ ma aba mo o, ibɛ po atwa tijilo hiŋtotongwu ya na atwa cɛnjɛ ta ata tu rungwutwonu aŋ. Iwɛ-tɛkana, ehwurembe keeni atwa shihwolu aba hwuri umbe ne tipindo tu ga.

3Aka na tu Ngaa hwụjɛ iwɛ ijɛ, Ngee ensetenji otogwo mi, Ngee mushenji tihiŋzhe tu uhiuhiu mu keeni tizholu ti mi, Ngaa jɛjɛ ya na amɛ-tụhaŋtụ.

4Ngaa jɛjɛ apata na amɛ-tụhaŋtụ tutu i ci aka na maa e peni ụrụpɛ ụrụmɛ, ibɛ po atwa elele na a zhɛgɛdaga iwɛ n-dumwa mu na Agwatana Isrɛl jɛmɛ iwɛ iyi iwɛ nɛ atwa ti'ima a na jiye njɛ sotulonu pi mi.

5Aka na tụ ụrụmɛ shɛ, Ngɛɛ ishijɛ no olugwo ezumi mi no otogwo mi na ansatangwụ, Ngee zweni shilulo shi mi na cɛnjɛ, Ngee sugeni AGWANGWAMA mi i'ɛlɛ mi na azuba.

6Ngaa njɛ adua, Ngɛɛ hiɛŋ, Oo Agwatana mi, ezuye keeni ụpụrụsa na n shɛ, n leneni shi maa Ma shapɛ eshe mi na azuba maa Ma bụ mbiyanɛ o. Agwatana mi, iwɛwɛ nɛ ata ndangana hwuleji ugombo, tụwụma tu tu kaa tu za tɛrɛta o.

7Te kwuni na aka ogwunukwoshi tu tutu i ci aka ga, tu namɛ na tụwụma tụ 'wụtụ 'wụtụ. Iwɛ iyi nɛ ata ndangana kaa ibɛ po ee tu suji, ta shɛgwuma shi tu, to onongbo tu ee zweni ni i'ɛlɛ shɛgwuma shɛ nya, aa tu kwụnɛ, ee jinji i'wɛŋnɛ tu, ee tu suji atɛ shɛ ajama. Ụpụrụsa na tɛ shɛ hwuleji tutu taa hwayɛ.

8Hwuwayɛ go, gabụ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu, bi ti mbiseni tulubo tụ bụ ti biye na aka ga ticwɛŋ, abɛ njɛ kaa maa atwa tu oko benengeni na tijama, maa a nama dimi no ohwolu ga bụ tijilo. Agwatana tu, pana eshe tu uhioko-uhwaŋna. Gabụ kaa bi ti peni ihwungwɛ ifwo tu'waŋ, ta atu banɛ na tijama tu tu.

9Tɛ ga shɛ la ajama, ama bi ti genji shi maa to zwono na tijama ta ata o. Gabụ kaa bɛ njɛ shɛgwuma shi Pɛsia maa shi hieci inyɛmɛnyɛmɛ tu, ibɛ po bee ti leneni maa ta nama, maa ta maanana du umwono bu maa ta nangangana du ofwo ata go hwuŋzwotongwu la, maa ta nama nu Juda keeni Jɛrusalɛm na 'yajɛ uba na shɛ ijilɛni tu.

10Ama, Oo Agwatana tu, imbe ɛti zhɛ tɛ hiɛŋ hwuwayɛ go iwɛ ijɛ teni kpaaaŋ? Iwɛnɛ po atuba ti jineci onu bu tụpana,

11agata ebi ti peni tedure na miaụŋ mụ bụ mu ugondu mu na mɛ shɛ egesere, ɛbi hiɛŋ, Cɛnjɛ ta ata ɛti zhɛ ta lashɛga, tɛ shɛ cɛnjɛ tu na tu zasa shɛshɛshɛ tedure na atwa cɛnjɛ ta ata, ni iyi-tupwaŋ ya aba. Ibɛ shɛ inɛɛ nɛ ee shidinji tu ne tiri ta aba te kwune nu ukwunanga ụzalụ uko i ci ukwunanga ụzalụ uyebi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12Iwɛbɛ po ee ti mbishi maa kede miaụŋ mu tu mo o mu tuna miaụŋ ma aba me eyi o, kede kaa du miaụŋ ma aba mo o mu tuna miaụŋ mu tu me eyi o. Tɛ shɛ shɛ ta dwalakaka amɛ-olom aba kwo kaa tɛzhɛmana ta aba okwo aka elele o, iwɛ maa hi 'yaga ikɛnyi, maa hiɛ yɛ kaa iyi ibiye i cɛnjɛ ta ata maa hi gengeni du miaụŋ mi hiŋ iyi-yo-ogwu tuba unyizo-nom.

13Iyi iwɛ tu keeni tụwụma tu tu; ibɛ po ijɛ kpaaŋ iti vwutengeni, okwo ti yaa shɛ bwonu, gabụ Agwatana tu, bi ti peni shi kaa ulwapɛ na u ci iyi iwɛ nɛ atɛ njɛ o, ebi ti peneneni kaa tuvwa ta atwa ti ci gana ga.

14Asha gana na ɛti zhɛ ta bwadanana unu bu tụpana maa tu na ndaanana tụmbụla na atwa ga a nda iyi-tupwaaŋ? Yaa shɛ atɛ njɛ iŋ, bi zha shɛ suu ba nda isɛbwɛ no tu duwa maa iti iricinji, maa kede bụtụ be elele vwɛ ya?

15Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl, gabụ bu namɛ ririri, ama gabụ bi te ti genji maa ta vwa tu tu i ci hwayɛ ga. Hioko, atuba na tu namɛ na agba bụ na tụwụma tu tu. Ti teni shi kaa cɛŋ maa ta zhajɛ na agba bụ o.

Ezra 10

Unu Iwɛwɛ Tulono iwɛ Eyikwo Cɛnjɛ ti Nya na ee Zeni

1Aka na ti ge Ezra ba nda adua, boo lono-unu iwɛwɛ, baa twa-u'wo, baa mama pagana na cɛnjɛ nu umbe umwono wa Agwatana. Unyama wa atwa Isrɛl ụ'wụtụ 'wụtụ, te etwenyi, te eyikwo ta miaụŋ, ulwa oo rungwutwonu bu. Aba du a twa-u'wo gboo.

2Nazhɛ gɛ Shɛkania yɛu Jɛhiɛl, bụtụ bu ko na amɛ miaụŋ mi Ilam, jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ Ezra, Ti pindeni Agwatana tu, eti zeni eyikwo atwa cɛnjɛ ti nya a na tu rungwutwonu. Ama okwo ti yaa shɛ bwonu, ashɛlatụ kaa ta nambana atwa Isrɛl.

3Hwuwayɛ go, lono maa ta twa-unu na Agwatana tu, maa ta 'waŋ eyikwo ata hwɛɛ, ta miaụŋ ma aba, ti zhɛ ta nda gana na ti iyɛri mi keeni atwa na a muna unu-tupana wa Agwatana tu ụjɛrụma iti mbishi. Lono maa ta nda iŋ te teni cɛŋ nu undwa wa Agwatana.

4Ishijɛ; iwɛnɛ po iwɛ gɛ i shɛ iwɛ bụ, ti zhɛ kaa ta nama na bụ, ima-isɛbwɛ maa njɛ iŋ.

5Nazhɛ ge Ezra ishijɛ, bee eni ehiu onongbo, na a na Alivai keeni atwa ata hwɛɛ unu-tishilo maa aba zhɛ a nda gana na ti gɛ Shɛkania shileni aŋ iwɛ ɛtɛ. Ee shiri ga unu ata.

6Nazhɛ ge Ezra ishijɛ nu umbe umwono wa Agwatana, bee teni taa na amɛ umwono Jɛhohanan yɛu Ɛliashib. Aka na tu baa namɛ apata, bɛ yɛ shɛ iyimɛyɛ, bu swe shi meni o, iwɛnɛ tu baa ta ta-ụkwụla iwɛ tipindo ta atwa ti'ima.

7Ee enengeni atwa ti'ima elele a na namɛ nu Juda keeni Jɛrusalɛm hwɛɛ maa go sotulonu nu Jɛrusalɛm.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

8Ɛ hiɛŋ, Bụtụ be elele na zhe shi na amɛ ijitɛ gɛ itɛtu, ɛ zhɛ a lashɛga i'wɛŋnɛ ibwɛ hwɛɛ, ɛɛ zhɛ a gɛgɛcɛnga bụ swooŋ no tusotulonu ta atwa ti'ima, nu gana na ta atwa shihwolu nu n-nyarɛ jɛmɛ.

Tusotulonu nu Jɛrusalɛm

9Na amɛ ijitɛ ɛtɛ itɛtu, ibɛ atwa Juda keeni Bɛnjamin ụlwatagwụ nu Jɛrusalɛm hwɛɛ, nu ukpekiti umwono wa Agwatana, nụ ụjita woshi ne Bicinjishi. Ibɛ po atwa ata a zhɛgɛdaga hwɛɛ aba iwɛ iwɛ gɛ, keeni iwɛ eshilo a'wụtụ na o ngbo.

10Ge Ezra na shɛ bunongbo ata ishijɛ bee shikeni, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Hiɛ shɛ shɛ atwa tɛcara o, iwɛnɛ ehi zeni eyikwo cɛnjɛ ti nya, maa hi keeni tụwụma ti Isrɛl ugombo.

11Hwuwayɛ go, hiɛ shɛ hio lono-unu iwɛwɛ hiŋ pa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana eshi hiŋ, maa hiɛ njɛ ukwulana ubwa. Momo bogwu ma na atwa cɛnjɛ tu ga keeni eyikwo cɛnjɛ ta aba du.

12Nazhɛ atwa ata sotulonu apata, jishijɛ na rụhwụŋ rụ 'wụtụ hwɛɛ aba, ɛɛ hiɛŋ, Bi teni cɛŋ, i shɛ tilɛɛ maa ta nda gana na abɛ jɛmɛ.

13Ɛɛ hiɛŋ sasana, Ama atwa ga kaa gembi ofwugwo, eshilo kaa o ngbo duwa, ti eri shi kaa to shikono nu ukpogwu o. Iwɛ gɛ kaa eri shi yo hwuwowu jitoo ko kwo kaa ijitɛ eyebi o, iwɛnɛ ti i'ɛlɛ ya atwa ofwugwo namɛ ni iwɛwɛ gɛ.

14Ga atwa tu shihwolu gɛga nu Jɛrusalɛm maa a untangana iwɛ gɛ. Lono tuba maa bụtụ be elele na 'yajɛ biyikwo ba cɛnjɛ tu ga zhajɛ na aka na ee jwe, maa a zhagajɛ nu n-nyarɛ keeni ajɛmɛ-ụshɛrɛya ụshɛpwụ ubwa. Nu uhwaŋna ga kiri isɛbwɛ ya Agwatana i movwo nɛ ge tu ubi iwɛ iwɛ gɛ zhɛ ya pashɛngwa no tu.

15Semi go Jonatan yɛu Asahɛl keeni Jazeiya yɛu Tikva kiri lacɛ iwɛ ɛtɛ. Ibɛ po gɛ Mɛshulam keeni Shabɛtai Bulivai ata leni aŋ du.

16Ama atwa ti'ima a na jiye leni iwɛ ɛtɛ. Ge Ezra bunongbo ata teri atwa na shɛ shɛgwuma shu nhwaŋ na alamụ aba, ee 'nyeci nzeci ma aba hwɛɛ. Ee kwuni iwɛ ɛtɛ tudwalakaka nụ ụjita uhiiŋ na Bu'umpwa.

17Ti yaa namɛ ipiɛnɛ itɛtu, ee hwuwi tudwalakaka ta atwa elele na ge zeni la eyikwo cɛnjɛ ta ata.

Atwa na Namɛ na Tụmbụla ta Ata Ti hiŋtotongwu

18Nzeci ma atwa na shɛ amwamwa onongbo a na zeni eyikwo ata na: Nu umwamwa Jɛshua yɛu Jozadak keeni miaụŋ-mo-bino bwa, a shɛ ge Measaiya, nɛ Ɛliezɛ, na Jarib keeni Gɛdalia.

19Atwa ata shiri-unu hwɛɛ aba maa ɛ zhɛ a 'waŋ eyikwo ata, ibɛ po bụtụ bụtụ peni udagba iwɛ ụrụpɛ tụwụma tu bwa.

20Nu umwamwa Imɛ, i shɛ ga Hanani, nɛ Zɛbadia.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

21Nu umwamwa Harim, i shɛ ge Measaiya, nɛ Elaija, nɛ Shɛmaya, nɛ Jɛhiɛl keeni Uzia.

22Nu umwamwa Pashu, i shɛ gɛ Ɛlioyenai, ne Measaiya, ne Ishmɛl, nɛ Nɛtanɛl, no Jozabad keeni Ilasa.

23Na ashashɛ Alivai, i shɛ go Jozabad, ne Shimei, nɛ Kɛlaya (ubwa gatata shɛ ge Kelita), nɛ Pɛtahia, no Juda, nɛ Ɛliezɛ.

24Azụnjɛ, i shɛ gɛ Ɛliashib. A'iywa odubo uba, i shɛ ga Shalum, nɛ Tɛlɛm keeni Uri.

25Na ashashɛ atwa vwɛ Isrɛl: Nu umwamwa Parosh, i shɛ ga Ramia, ne Izia, na Malkija, ne Mijamin, nɛ Ɛliaza, na Malkija keeni Bɛnaya.

26Nu umwamwa Ilam, i shɛ ga Matania, nɛ Zɛkaria nɛ Jɛhiɛl, na Abdi, nɛ Jɛrɛmot keeni Elaija.

27Nu umwamwa Zatu, i shɛ gɛ Ɛlioyenai, nɛ Ɛliashib, na Matania, nɛ Jɛrɛmot, na Zabad keeni Aziza.

28Nu umwamwa Bebai, i shɛ gɛ Jɛhohanan, na Hanania, na Zabdai keeni Atlai.

29Nu umwamwa Benai, i shɛ gɛ Mɛshulam, na Maluk, na Adaya, na Jashub, ne Shial keeni Jɛrɛmot.

30Nu umwamwa Pahat-moab, i shɛ ga Adna, ne Cilal, nɛ Bɛnaya, ne Measaiya, na Matania, nɛ Bɛzalɛl, ne Binui keeni Manasɛ.

31Nu umwamwa Harim, i shɛ gɛ Ɛliezɛ, ne Ishija, na Malkija ne Shɛmaya, ne Shimion,

32nɛ Bɛnjamin, na Maluk keeni Shɛmaria.

33Nu umwamwa Hashum, i shɛ ga Matanai, na Matata, na Zabad, ne Elifɛlɛt, nɛ Jɛremai, na Manasɛ keeni Shimei.

34Nu umwamwa Bani, i shɛ ge Meadai, na Amram, no Uyɛl,

35nɛ Bɛnaya, nɛ Bɛdɛiya, nɛ Cɛluhi,

36na Vania, nɛ Mɛrɛmot, nɛ Ɛliashib,

37na Matania, na Matenai keeni Jeasu.

38Nu umwamwa Binui, i shɛ ge Shimei,

39nɛ Shɛlɛmia, na Natan, na Adaya,

40na Maknadebai, na Shashai, na Sharai,

41na Azarɛl, nɛ Shɛlɛmia, ne Shemaria,

42na Shalum, na Amaria keeni Josɛf.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

43Nu umwamwa Nebo, i shɛ gɛ Jɛiyɛl, na Matitia, na Zabad, ne Zebina, na Jadai,
no Joel, nɛ Bɛnaya.

44Atwa ga hwɛɛ aba, zeni eyikwo cɛnjɛ ta ata. Emeseyi ono oko kaa meci miaụŋ
na aba, ama a 'wɛŋ aŋ kaa ta miaụŋ ma ata.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Nehemaya

Nehemaya 1

Adua Nehemaya iwɛ Atwa Isrɛl

1N-ndumwa mi Nehemaya yɛu Hakalia na. Tu ga Atɛzɛksis yɛ tugwama ti Pɛsia,
yaa namɛ shiywa woshi nu upiana Cislɛv ibɛ du Ngaa namɛ nu Susa ụshɛpwụ ata
ụ'wụtụ na shɛ uhiuhiu cɛnjɛ ta ata.

2Ga Hanani, yɛu-bino mi ike zhajɛ medenji emeseyi atwa Juda oko; Ngee heŋteni
aŋ iwɛ Jɛrusalɛm keeni iwɛ Eju a na beni na ti'ima nu Babulon e ji.

3Ee m mbishi, ɛɛ hiɛŋ, Atwa cɛnjɛ ti nya a na namɛ apata a pana atwa ata ta vwɛ
na cɛnjɛ ta ata ụbaụta keeni ụpụrụsa ụ'wụtụ. Uba Jɛrusalɛm hwuŋzwo, ee
hwoŋzhenji kaa akpa uba hwɛɛ.

4Aka na tu Ngaa hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, Ngaa jɛjɛ Ngee kwuni u'wo-tutwa. Ngoo to-
ụkwụla maa ijitɛ imbɛnɛ, Ngaa njɛ ezumi, Ngaa njɛ adua pa Agwatana azuba.

5Ngɛɛ hiɛŋ, Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana azuba, na shɛ Agwatana
a'wụtụ 'wụtụ keeni bu na bi igɛhi, na kaa ba untangana unu bwa tutwa keeni
tulubo tu bwa ti biye pa atwa na o lubo bu a na kaa a untangana unu bwa tụpana.

6Shilo acɛbɛ, ge eshe bu kwụbɛ maa hwụjɛ adua na Ama nda na agba bụ, tu
uwaŋna tụ ụjita, Gamba yɛu gɛ bu ugondu iwɛ miaụŋ mụ bụ mu ugondu a na shɛ
miaụŋ mi Isrɛl. Gana na Omo lono-unu iwɛwɛ nɛ atwa Isrɛl a bɛ njɛ hwɛɛ, tu
Gamba du keeni atwa ihwɛ bishi mi.

7Tụ bụ njɛ iyi tugworozwo nɛ hwuleji. Tụ hwụjɛ shɛ kaa unu undwa bụ, to
shikpogo shɛ bụ keeni onu bu tụpana a na ebi peni yɛu bu ugondu go Moses o.

8Teyinje iwɛ nɛ ebi sekekeni la yɛu bu ugondu go Moses, ɛbi hiɛŋ, Yaa shɛ ahiɛ n
shanɛ shɛ atwa tɛcara, asha N zhɛ ma hi garataga hia nama na ashashɛ anya
edenji.

9Ama yaa shɛ ehi gwure pi mi, ahia nda iyi nɛ Ngee hi peni-unu ibɛ, asha nazhɛ
Ngɛɛ zhɛ me hi suje maa hiɛ banɛ no olugwo ata ee ge hi gereteji okwo tutu uce
unyizo mo sotulonu, maa Mo hi tulono no ofwo na Ngee teri maa izeci mi nama.

10Atwa ga kaa shɛ miaụŋ mụ bụ mu ugondu keeni atwa bụ a na ebu gwube tedure
nu ukpahiŋ bụ keeni ikɛnyi bu i'wɛtwɛ 'wɛtwɛ.

11Oo AGWANGWAMA, hwuga adua na yɛu gɛ bu ugondu ya nda keeni adua
miaụŋ mụ bụ mu ugondu mi nya a na ma bu muna ụjɛrụma. M peni ohwolu
hwayɛ ga, maa bụtụ ga hieci inyɛmɛnyɛmɛ mi. Gamba kaa ma pana agwuma
meni nu ukwopi.

Nehemaya 2

Agwuma Peni bu Ohwolu maa ga Zha maa Maanana Uba Jɛrusalɛm

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1Tu ga Atɛzɛksis ulwa shiywa woshi tu baa yɛ tugwama, nu upiana Nisan, aka na ti meni mụ tụ'walụ ta afwafwa mi shi nu umbe ubwa, Ngee shepi meni ma ata Ngee peni agwuma. N te heshigeni shi la kaa eshe mi na agba ubwa kwukwuŋ.

2Ibɛ po agwuma n heŋteni, bɛɛ hiɛŋ, Imbe po eshe bu hashɛganụụ? Shɛ ụngwụ kaa aba gwuma o. Shɛ inyɛwɛŋ o, inɛ gɛ shɛ amɛ-tụhaŋtụ. Ibɛ po inyɛsɛ i n shɛ tebiye.

3Ngɛɛ hiɛŋ agwuma, Ya urugbo tutu unyizo-nom! Iwembe po eshe mi zha shɛ a hashɛganụụ? Tụ ụshɛpwụ na e'uye eshi mi namɛ ụ shɛ osombo, ee hwoŋzhinji kaa akpa uba ubwa.

4Nazhɛ agwuma n heŋteni, bɛɛ hiɛŋ, Ilupwɛ imbe tuba aba ndaa? Ibɛ po Ngaa njɛ adua pa Agwatana azuba.

5Ngɛɛ jishijɛ agwuma ata, Ngɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ ya ga bu kwulana iwɛ maa hieci inyɛmɛnyɛmɛ mi, iwɛ maa n leneni maa ma zha Juda, nụ ụshɛpwụ ata e'uye eshi mi namɛ maa Ma maanana uŋ.

6Agwuma ta kaa jɛjɛ ne biyikwo bwa, bee n heŋteni, bɛɛ hiɛŋ, ijitɛ imbɛ ɛbi zhɛ bɛ yɛ na tahaŋnụ tụ bụụ? Aka naa ɛbi zhɛ be jiyee? I kwụlanɛ agwuma maa mo n lonono, Ngee shileni bu aka ugwulwo mu.

7Ngɛɛ hiɛŋ bụ sasana, Agwuma, yaa shɛ ya bụ kwụlanɛ, asha ge e m peni atakada iwɛ maa Ma pananga egwomina cɛnjɛ tu Yufretis, iwɛ maa e n leneni maa ma kashɛka tutu mo to Juda.

8Ngaa lụpɛ du maa e m peni utakada na Ngɛɛ zhɛ ma pana Asaf ata ba ngbaraka ehilo i'wɛ'wɛ ya agwuma, maa ma m pana i'wɛ'wɛ iwɛ maa Ma nda ogbogolo iwɛ shidubo shu umwono ata ụ'wụtụ u swanɛ umwono wa Agwatana keeni iwɛ uba ụshɛpwụ keeni iwɛ umwono na Ngɛɛ zhɛ mo shiyono ni ikɛnyi mi. Nazhɛ agwuma m peni, iwɛnɛ to tulubo-ti-biye ta Agwatana tu namɛ ne mi.

9Ibɛ po Ngaa sanɛ, agwuma du kaa tumwanɛ ehiu ejeshi keeni asụcɛ idɛkwɛ, aa zhagajɛ ne mi. Ngee zhe Ngee peni egwomina cɛnjɛ tu Yufretis atakada ata banɛ ni i'ɛlɛ ya agwuma.

10Aka na tu ga Sanbalat na shɛ Buhoron keeni Tobia Bu'amon, aba ata na shɛ atwa shihwolu, hwụjɛ unabarɛ iwɛ gɛ, yaa gwumanɛ aŋ duwa duwa, iwɛnɛ ta bụtụ bu ko zhajɛ baa jala maa nda iyi nɛ zhɛ ya zhɛmana miaụŋ mi Isrɛl.

Ge Nehemaya Yelegeji Uba Jɛrusalɛm

11Ti Ngee ci Jɛrusalɛm, Ngaa namɛ ijitɛ itɛtu apata.

12Ngɛɛ ishijɛ nụ ụjita medenji atwa ticwɛŋ oko na namɛ ne mi. M mbishi shi kaa bụtụ be elele iyi nɛ Agwatana mi n shiyeneni na amɛ maa Ma nda nu Jɛrusalɛm. I zasa kaa usunda we elele na atu 'waŋnɛ o, semi una ata Ama suka kiri.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

13Ngee duri Odubo Ulomu nụ ụjita, uuwa Ngee beni Ngee zhe geri bu umɛzhinjɛ we ecwee, geri bo Odubo Ubizo du, Ngaa kwụbɛ tu uba Jɛrusalɛm hwuŋzwotongwu, akpa uba kaa hwoŋnengenji hwɛɛ.

14Ngoo to tuhwulo Ngee zhe no Odubo Umɛzhinjɛ keeni Ukwokwo meni ma Agwuma, ama i zasa ofwo na maa usunda ata Ngaa patanɛ duri o.

15Ibɛ po Ngee zwi nu Ulomu Kɛdron nụ ụjita waa, Ngee yelegeji uba ata. Nazhɛ Ngee gwuri ne ekwunyi nu uhwaŋna ebe wo Odubo Ulomu, Ngee nge dure, Ngee gwuri nụ ụshɛpwụ.

16Ehiu mepi shi kaa ofwo na Ngee zhe, kwo kaa iyi nɛ Ngɛɛ njɛ, iwɛnɛ ti Ngee te mbishi shi okwo Eju, to onongbo, ta atwa ụjɛrụma, ta atwa shihwolu, kwo kaa atwa vwɛ a na shɛ anjɛ-ugondu.

17Ngɛɛ hiɛŋ aŋ, Hiɛ kwụbɛ ụbaụta na atu namɛ nu bwa, gana na tu Jɛrusalɛm shɛ osombo, akpa uba kaa hwoŋnengenji hwɛɛ. Hwure ma, tu mo ma uba Jɛrusalɛm, iwɛ maa kede ụpụrụsa ɛtɛ 'imɛ ya o.

18Ngee mbishi aŋ du gana na ta Agwatana namɛ ne mi keeni n-ndumwa mu na agwuma m mbishe. Ɛɛ jishijɛ, ɛɛ hiɛŋ, Mizha tu kwuni uŋ ma tumaanana. Ee kwuni ga ugondu ata ubiye tɛnda.

19Aka na tu ga Sanbalat no Tobia a na shɛ atwa shihwolu keeni Gɛshɛm na shɛ Bu'arab hwụjɛ iwɛ ibɛ. Ee tu kwuni ilɛtu ya asada tuhunga, aa tu ngbaracɛ cwɛŋ bana. Ɛɛ hiɛŋ, Imbe nɛ kwuuŋ ahia ndaa? Hia tana suu agwuma tigezhe?

20Ngɛɛ jishijɛ aŋ, Ngɛɛ hiɛŋ, Agwatana azuba, ubwa zhɛ ba nda maa iti 'yagana eshe, iwɛbɛ po ɛti ishijɛ atuba na tɛ shɛ miaụŋ mu bwa mu ugondu maa to kwuno uŋ tumaanana. Ama hi teni shi kaa cɛŋ maa hi 'yaga urobwo we elele kwo kaa titeyinje te elele nu Jɛrusalɛm ga o.

Nehemaya 3

E Kwuni Uba ata Tumaanana

1Gana na ee meeneni uba ụshɛpwụ ata na: Gɛ Ɛliashib na shɛ uhiu wo onongbo keeni anya ubwa onongbo, aba meeneni Odubo Agwụdụ. Aa njɛ uŋ tijilo, ee zweni akpa ubwa, aa njɛ aŋ tijilo tutu ashɛkpa dipi-yebi, (100) aa njɛ uba ata tijilo tutu ashɛkpa Hananɛl.

2Etwenyi Jɛriko, aba mo bụ'aŋbụ na 'wa aŋ, nazhɛ ga Zaku yɛu Imri 'wa aŋ na tuma na bụ'aŋbụ bi nya.

3Umwamwa Hasenea aba a maanana Odubo Bijana. Ee zweni ogbogolo ubwa keeni akpa ubwa, ti ikɛgbɛ ibwɛ keeni ezhibi odubo tukapa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4Gɛ Mɛrɛmot yɛu Uria, bụjalụ Hakoz, namɛ na bụ'aŋbụ na 'wa bụ baa nangana. Bụtụ na 'wa bụ na tunangana i shɛ gɛ Mɛshulam yɛu Bɛrɛkia bụjalụ Mɛshɛzabɛl, bụtụ na 'wa bụ na tunangana i shɛ ga Zadok yɛu Beana.

5Atwa na 'wa aŋ na bụ'aŋbụ bi nya tunangana i shɛ atwa Tɛkoa, ama atwa aba ụjɛrụma shiyeni shi i'ɛlɛ ya aba nu ugondu wa atwa na a ngbaraka aŋ o.

6Go Joiyada yɛu Pasea keeni Mɛshulam, yɛu Bɛsodaiya, nanganɛ Odubo Angwụshɛ, ee shikecenji ogbogolo ubwa, ee zweni akpa ubwa keeni ikɛgbɛ ibwɛ keeni ezhibi odubo tukapa.

7Bụtụ na 'wa bụ na tunangana i shɛ gɛ Mɛlatia Bigibion, keeni Jadon Bumɛronot, a na shɛ atwa Gibion, keeni Mizpa, a na zweni nụ ụhwada ugwomina ukpeleshi cɛnjɛ tu Yufretis.

8Bụtụ na 'wa bụ na bụ'aŋbụ bi nya tunangana i shɛ go Uziɛl yɛu Hahaya, na shɛ bụlụma ba azhɛnarɛya. Ga Hanania na shɛ bɛnjɛ bi iturɛre, ba nangana bụ'aŋbụ na 'wa bụ tutu ofwo ata uba heri.

9Gɛ Rɛfaya yɛu Hu, na shɛ uhiu ụzalụ uko na cɛnjɛ tu Jɛrusalɛm, zweni na bụ'aŋbụ na 'wa bụ aa nangana.

10Gɛ Jɛdaya, yɛu Harumaf, ba nangana bụ'aŋbụ na namɛ ririri ni ihwɛ ibwɛ. Ga Hatush yɛu Hashabnia, ba nangana bụ'aŋbụ na 'wa bụ.

11Ga Malkija yɛu Harim keeni Hashub yɛu Pahat-moab nanganɛ bụ'aŋbụ bi nya keeni ashɛkpa ata 'yajɛ u'ibwa ata aa shana ulwa tuta.

12Ga Shalum yɛu Halohɛsh, na shɛ uhiu ụzalụ uko na cɛnjɛ tu Jɛrusalɛm, nanganɛ bụ'aŋbụ na 'wa bụ, miaụŋ mu bwa mo o mi mbiyeni bu.

13Ga Hanun keeni atwa na jɛjɛ nu Zanoa, aba nanganɛ Odubo Ulomu. Oo mo aŋ, ee zweni akpa, ti ikɛgbɛ ibwɛ keeni ezhibi odubo tukapa. Aba du nanganɛ sasana uba bimenji bi imbele i'ɛlɛ akpakwụ-a-ta (1,000) tutu Odubo Ubizo.

14Ga Malkija yɛu Rɛkab, na shɛ uhiu ụzalụ uko na cɛnjɛ ti Bɛt-hakɛrɛm, ubwa nanganɛ Odubo Ubizo. Boo mo uŋ bee zweni akpa ubwa ti ikɛgbɛ ibwɛ, te ezhibi odubo tukapa.

15Ga Shalum yɛu Kolhoze, na shɛ uhiu ụzalụ uko na cɛnjɛ ti Mizpa, ubwa mo Odubo Umɛzhinjɛ. Bee peteni ukogo nu bwa, bee zweni akpa, ti ikɛgbɛ ibwɛ keeni ezhibi odubo tukapa. Ubwa du meeneni Uba Ukwokwo Shila, ni ipɛlu itimɛ ya agwuma, tutu ogbudu ata banɛ nụ ụshɛpwụ Devid u zwe apata.

16Bụtụ na 'wa bụ na tuma i shɛ ge Nehemaya yɛu Azbuk, na shɛ uhiu wa ashashɛ cɛnjɛ ti Bɛt-zu, ubwa mo tutu eririri u'uye Devid, tutu i ci ukwokwo meni ma ata aa njɛ, tutu sotulonu nu umwono we ejeshi.

Onongbo a na Njɛ Ugondu nu Uba

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

17Atwa na 'wa bụ na tunangana a shɛ Alivai, tedure na Rehum yɛu Bani. Na aba ubwa i shɛ ga Hashabia, na shɛ uhiu wa ashashɛ cɛnjɛ ti Keila, ba nangana iwɛ ukpeleshi cɛnjɛ tu bwa.

18Atwa na 'wa bụ na tunangana a shɛ miaụŋ-mo-bino ma aba, ibɛ shɛ ga Bavai yɛu Hɛnadad, na shɛ uhiu wa ashashɛ cɛnjɛ ti Keila nụ ụzalụ unya.

19Bụtụ na 'wa bụ na tunangana i shɛ gɛ Ɛzɛ yɛu Jɛshua, na shɛ uhiu Mizpa, ubwa mo bụ'aŋbụ bi nya ne eririri i'wɛŋnɛ ye ejeshi, tutu ofwo ata uba ringeni.

20Bụtụ na 'wa bụ i shɛ ga Baruk yɛu Zabai, ubwa nanganɛ bụ'aŋbụ bi nya nu uzezeri, te kwune ne tiringeni tu uba tutu odubo umwono Ɛliashib na shɛ uhiu wo onongbo.

21Bụtụ na 'wa bụ i shɛ gɛ Mɛrɛmot yɛu Uria bụjalụ Hakoz, ubwa nanganɛ bụ'aŋbụ bi nya, te kwune no odubo umwono Ɛliashib tutu i ci ukwunanga umwono ata.

22Atwa na 'wa bụ a shɛ onongbo a na namɛ nu udadarɛ Jɛrusalɛm, a nanganɛ i'ɛŋbi ifwugwo.

23Atwa na keshici aŋ a shɛ gɛ Bɛnjamin keeni Hashub, aba nanganɛ bụ'aŋbụ na namɛ nu umbe shimwono sha aba. Bụtụ na 'wa aŋ i shɛ ga Azaria yɛu Measaiya bụjalụ Anania, ubwa nanganɛ bụ'aŋbụ na namɛ nu umbe umwono ubwa.

24Bụtụ na 'wa bụ i shɛ ge Binui yɛu Hɛnadad, ubwa ba nangana bụ'aŋbụ bi nya, te kwune nu umwono Azaria tutu i ci tiringeni tu uba.

25Ga Palal yɛu Uzai, ubwa nanganɛ bụ'aŋbụ na 'wa bụ na aba, bee kwuni nu usugwulumi uba keeni ashɛkpa ata namɛ na azuba umwamwa wa agwuma, to dongonu umwamwa wa a'iywa. Bụtụ na 'wa bụ i shɛ gɛ Pɛdaya yɛu Parosh.

26Anjɛ-ugondu umwono wa Agwatana a na jɛjɛ nụ ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ Ofɛl, aba nanganɛ eririri Odubo Meni geri bu uwaŋna-banụ, tutu i ci ashɛkpa ata tuma ta aba tu banɛ.

Omo Tuma Anya

27Atwa na 'wa aŋ a shɛ atwa Tɛkoa, aba nanganɛ bụ'aŋbụ bi nya, te kwune na apanya ashɛkpa ata a'wụtụ tutu i ci uba ata dongonu Ofɛl.

28Onongbo aba a nangana azuba Odubo Budakwa, bụtụ bụtụ aba namɛ ne eririri umwono ukɛnyi ibwɛ.

29Bụtụ na 'wa aŋ i shɛ ga Zadok yɛu Imɛ, ubwa ba nangana ne eririri ihwɛ ibwɛ. Bụtụ na 'wa bụ na tunangana i shɛ gɛ Shɛmaya yɛu Shɛkania na shɛ bungbaracɛ bo Odubo Uwaŋna-banụ.

30Atwa na 'wa bụ a shɛ ga Hanania yɛu Shɛlɛmia keeni Hanun yɛu Zalaf icihiŋ, aba a nangana bụ'aŋbụ bi nya, uyebi wa aba ta. Bụtụ na 'wa aŋ i shɛ gɛ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Mɛshulam yɛu Bɛrɛkia, ubwa ba nangana bụ'aŋbụ na namɛ ne eririri shigongo shɛ bwa.

31Bụtụ na 'wa bụ i shɛ ga Malkija bụlụma ba azhɛnarɛya, ubwa ba nangana tutu i ci umwono wa anjɛ-ugondu umwono wa Agwatana keeni umwono wa ahinya a'wụtụ, ne eririri Odubo Tiyalaga, tutu i ci amɛ umwono ata namɛ na azuba tiringeni tu uba.

32Alụma keeni ahinya ata a'wụtụ, aba a nangana bụ'aŋbụ bu umɛwɛɛ, te kwune no olugwo amɛ umwono ata patanɛ na azuba tiringeni tu uba, tutu i ci Odubo Agwụdụ.

Nehemaya 4

Ga Sanbalat no Tobia a Jala maa e Ngwuricinji Ugondu ata

1Aka na tu ga Sanbalat hwụjɛ maa ta maanana ba uba, bee kwuni isɛbwɛ tɛnda, yaa gwumanɛ bụ duwa tebiye, bee tu kwuni ilɛtu tuhunga.

2Bee kwuni n-ndumwa tụdụma ne eshe anya ubwa, bɛɛ hiɛŋ, Imbe nɛ kwuuŋ asụnyasụ ga Eju a ndaa? Ɛ zhɛ e gwuricinje suu uba wa aba? Ɛ zhɛ a pana suu arụpɛ? E heŋshi suu maa ɛ zhɛ o hwuwo ugondu ga jitoo ko gba? E eri ɛ bɛcinjɛ suu atayɛ u tuma nu ubizo ata hwoŋnuo maa e gwuricinje aŋ?

3Go Tobia na namɛ nu bwa keeni tụdụma, bɛɛ hiɛŋ, ijɛ ɛtɛ oo mo, okwo inyenye munji apata bi zhɛ bo hwuŋzo uba ata wa aba wa atayɛ!

4Oo Agwatana tu, hwuga adua tu, iwɛnɛ ta a tu ngbaracɛ cwɛŋ. Gwuricingono aŋ tutwa ta aba no ohiuhiu ɛkɛnyi aba. Lono maa ga ujasa yɛ aŋ maa e suji aŋ e zhe na cɛnjɛ ta anya atwa.

5To urugono tụwụma ta aba o, to 'woricingo kaa iwɛwɛ ya aba nu umbe bu o, iwɛnɛ ta a ma tu twagaga atuba na tɛ shɛ omo tuma.

6Gana eti meeneni uba ata uuwa wee ci ashashɛ uzoto ubwa ta. Iwɛnɛ po atwa ata a nda ugondu ata na amɛ aba oko hwɛɛ.

7Ama aka na tu ga Sanbalat, no Tobia, na atwa Arabia, na A'amon keeni atwa Ashdod, hwụjɛ maa uba Jɛrusalɛm tunangana wa 'yaga ba eshe, waa ta tuhwulo, maa ofwo ata hwuŋzwotongwu la sotulongonowoŋ, ee kwuni isɛbwɛ tɛnda duwa duwa.

8Aa twa-unu hwɛɛ aba maa aba zhɛ a sukakana Jɛrusalɛm nu ujasa maa e bwereteji uŋ.

9Ama tɛ njɛ adua pa Agwatana tu, eti shikecenji a'iywa maa a na tu ngbaraka tụ ụjita tu uwaŋna iwɛ aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10Ibɛ po atwa Juda zụnjɛ azunga oko, ɛɛ hiɛŋ, I'wɛŋnɛ nɛ atu 'waŋnɛ i tu lukwucinji duwa Obukoto kaa te gembi tu'wananga Gana naa eti te eri ta ma uba hwayɛ gaa?

11Nazhɛ atwa i'ime tu hiɛŋ sasana, A zha shɛ a mapa, a zha shɛ a kwụba uuwa i ci aka na eti ci urubwo wa aba maa ta kwụna aŋ maa to ngwuricingo ugondu ata.

12Ibɛ po Eju na namɛ to dongonu ofwo na aa namɛ zhajɛ ee ti mbishi uhwuri kpalụ umpwa, ɛɛ hiɛŋ, A bananjɛ ba no olugwo elele na aa namanjɛ, ɛ zhɛ a zhajɛ maa a tu sukakanɛ.

13Iwɛbɛ po Ngaa gɛgacanjɛ atwa oko no tupohondo to ofwo ata uba ta waŋnɛ shɛ. N gɛgacanjɛ aŋ amwamwa amwamwa, maa a 'wananga otokwobi, nu nsanụ keeni itɛ ya aba.

14Tu Ngaa kwụbɛ maa shihwulu sho horoko atwa tu, Ngɛɛ ishijɛ Ngee shikeni, Ngee mbishi ehwurembe aba keeni atwa aba shihwolu keeni atwa ata vwɛ, Ngɛɛ hiɛŋ aŋ, Ta nda ma inyɛsɛ ya aba o. Ne teyinje ma AGWANGWAMA tu na gembi, na kaa 'yajɛ igɛhi, maa hi twa ifelu iwɛ miaụŋ-mo-bino hiŋ, ti iwɛ miaụŋ mi hiŋ me eyi na miaụŋ mi hiŋ mo o, ne eyikwo hiŋ keeni nhwaŋ mi hiŋ.

15Aka na ta atwa i'ime tu hwụjɛ maa ti mepi tuhaŋsa ta aba, maa kaa Agwatana tu nduwa tuhaŋsa ta aba iyi tisashɛ, nazhɛ etu gwuri no ofwo uba hwɛɛ tu, bụtụ bụtụ sanɛ no ofwo ugondu ubwa.

16Te kwuni nụ ụjita ata i zhɛ geri-be-eshe, tudwonu ta ashashɛ ta atwa mi oko o to tuhwulo tu ugondu tɛnda, tudwonu ta atwa na vwɛ ti shikeni ee urigeni i'wɛŋnɛ ujasa, aa 'wananjɛ nsanụ, na shabula shu ujasa keeni itɛ. Ehwurembe tu kaa meme peni no timbiyono ta atwa ata na amɛ oko hwɛɛ.

17Aba shɛ atwa ata a maanana uba ata. Atwa na 'wananjɛ i'wɛŋnɛ ugondu, a nda ugondu nu u'ala uko, aa untanganɛ i'wɛŋnɛ ujasa nu u'ala uyebi.

18Bụtụ be elele na ba ma tuma ta ata, bo hwuŋtono utokwobi ubwa ne embi ubwa. Ama bụtụ na bo hwulo ukakacɛ tuba namɛ pi mi.

19Ngee mbishi atwa ụjɛrụma, na atwa shihwolu keeni atwa na vwɛ, Ngɛɛ hiɛŋ, Ugondu ga mburusonu nu uba, otu bogotogwu kaa, bụtụ bụtụ dụlụmɛ na binya taa dụlụ.

20Olugwo elele na ahiɛ hwụjɛ rụhwụŋ ru ukakacɛ, ne hwure ma geri tu. Agwatana tu kaa zhɛ ma tu twagwụ ifelu.

21Gana tudwonu tu tu tu ko ta nda ugondu nu uba ata te kwuni ti iyi ye suje tutu i ci aka na mkpasu ma banɛ ta. Atwa tu oko kaa shikeni aa 'waŋnɛ nsanụ aa ma tɛ 'yaka.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

22Ngɛɛ hiɛŋ atwa ata sasana na aka ata, Ga bụtụ bụtụ no zokwu nu Jɛrusalɛm na atwa ugondu ubwa, iwɛ maa a tɛ shanɛ a'iywa nụ ụjita, maa tuba a shɛ anjɛ-ugondu nu uwaŋna.

23Gobwonu tu Gamba, ta miaụŋ-mo-bino mi, ta miaụŋ-mu-ugondu mu, ta a'iywa na ma tu ngbaraka, i zasa bụtụ be elele na bo hwucoko i'wɛŋnɛ ibwɛ i tu'urugono. Bụtụ bụtụ kaa 'waŋnɛ i'wɛŋnɛ ibwɛ ujasa ni i'ɛlɛ ibwɛ.

Nehemaya 5

Iwɛ Okofwo Gwumanɛ Nehemaya

1Na aka ga ibɛ etwenyi ne eyikwo aba a uganana miaụŋ-mo-bino ma aba a na shɛ Eju n'ungwa mụ 'wụtụ.

2Atwa oko na amɛ aba hiɛŋ, Atuba na miaụŋ mu tu me eyi keeni mu na mo o ti gembi ofwugwo, ti zhɛ ta jalakaka iyimɛyɛ izɛgwu maa ta ya maa ta nama uraiŋ.

3Anya atwa hiɛŋ, Ti zhɛ to shiyono cɛnjɛ tu ntuma mu tu keeni ntuma mu tu ma shifwafwa keeni shimwono shi tu ufwafwa, iwɛ maa ta 'yaga iyimɛyɛ, iwɛ imunɛ-tiya nɛ namɛ.

4Anya atwa ta namba waa, a na hiɛŋ, Tu unua ukwuribi maa ta tụpa ụdalụ wa agwuma ne shihilo shi tu keeni ntuma mu tu ma shifwafwa.

5Okwo ta tu'waba tu tu ne mehieŋ mu tu mɛ shɛ mu ko na atwa vwɛ tu a na shɛ Eju, okwo ta miaụŋ mu tu me eyi mɛ zhɛmanjɛ gana mu na ma aba. Ama kaa tu to zwono miaụŋ mu tu me eyi na mu na mo o na tijama waa. Miaụŋ mu tu mo o mu ko kaa mu ga shɛwa ajama cebe, tu zasa kaa ukpahiŋ we elele o, iwɛnɛ to tu pwonuo anya atwa cɛnjɛ tu ntuma mu tu keeni ntuma ma shifwafwa mu tu.

6Aka na tu Ngaa hwụjɛ n'ungwa mu ga keeni n-ndumwa mu ga mụ wɛ hwɛɛ. Ngaa njɛ isɛbwɛ tebiye.

7Ngee heŋshi iwɛ aba Ngooko Ngooko, Ngoo to atwa aba ụjɛrụma, keeni atwa shihwolu, Ngɛɛ hiɛŋ aŋ, Ahiɛba hia nda miaụŋ-mo-bino hiŋ umungwuta. Ngee dweji aŋ tu'ulwa tụ 'wụtụ maa a njɛ iyi ike iwɛ ibɛ.

8Ngɛɛ hiɛŋ aŋ, Tu nduwa gana elele na eti eri, otu sowonuonuo miaụŋ-mo-bino tu a na shɛ Eju anaa na ee ge sengeni anya edenji. Ahiɛba hia nda miaụŋ-mo-bino hiŋ a na shɛ Eju maa e meme senji pi hiŋ ni iji. Ibɛ po ehwurembe ata namɛ shiru, iwɛnɛ te e gwushiji shi iwɛ maa a jɛmɛ.

9Ngoo to tuhwulo, Ngɛɛ hiɛŋ aŋ, Iyi nɛ ahia nda teni shi cɛŋ o. Hi ga shɛ shɛ suu hia muna Agwatana ụjɛrụma maa hi becinji tutwa ta anya edenji a na shɛ atwa i'ime tu?

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

10Gamba, na miaụŋ-mo-bino mi keeni anjɛ-ugondu mu, ta unanga du atwa ata ukwuribi keeni iyimɛyɛ izɛgwu. Ma hi tabwa maa ti genji ma ukwuribi ata aa patanana bụtụ tulashɛga!

11Gwurocongono aŋ ma ntuma ma aba, tu ntuma ma aba ma afwafwa, tu ntuma ma aba ma buta keeni shimwono sha aba, tu ukwuribi ata ahiɛ mụnɛ aŋ dipi-yebi yebi, te shihiu, te meni mụ tụ'walụ ta afwafwa mu ufwo, keeni manɛbɛ hwuwayɛ hwuwayɛ go.

12Ɛɛ jishijɛ, ɛɛ hiɛŋ, Ti zhɛ to gwurocongono aŋ, ti zha shɛ du kaa ta jala iyi elele no olugwo aba ya o. Ti zhɛ kaa ta nda gana ga abɛ jɛmɛ. Nazhɛ Ngaa suyanɛ onongbo keeni atwa shihwolu, maa o to-tuwa, maa aba zhɛ a nda gana na te e shiri-unu ata.

13Ngee bibizhi du i'ɛlɛ keeni ɛvwɛvwɛjɛ mi, Ngɛɛ hiɛŋ, Gana ga du Agwatana zhɛ a nda ihwɛ keeni uduciya ụ bụtụ be elele na njɛ shɛ gana ga ti bee shiri-unu ga. Ge e bibizhi bụtụ gana ata maa nama ni i'ɛlɛ yo ohondo! Nazhɛ atwa tu'ulwa ta ata hwɛɛ hiɛŋ, Ami! Aa shɛtanɛ AGWANGWAMA. Nazhɛ atwa ata njɛ ga gana ata ee ge shiri-unu ata.

Ge Nehemaya Mepeni Aŋ Iwɛ

14Shɛ inɛ ɛtɛ kiri o, te kwuni nu uywa woshi i ci uywa talacɛ na ga Atɛzɛksis yɛ tugwama, te e n teri maa ma sha ugwomina Juda, na amɛ shiywa shɛ ga umpwa-na-shɛba-shi-yebi, N ta yɛ shɛ kwukwuŋ iyimɛyɛ nɛ ugwomina wa ya na miaụŋ-mo-bino mi o.

15Ogwomina na a yɛ hiiŋ ne mi a njɛ la atwa aba umungwuta, ee lesheji iyimɛyɛ ya aba, te meni mụ tụ'walụ ta afwafwa, keeni shizụrụfa buhanda. Okwo miaụŋ ma aba mu ugondu du mi 'yaganane ụhwada wa atwa ata. Ama N njɛ shɛ gana ata o, iwɛnɛ Ama sụma Agwatana inyɛsɛ.

16Iwɛ-tɛkana, M meme peni ugondu uba ga tɛnda, miaụŋ-mu-ugondu mu kaa ma ụlwatagwụ no ofwo ugondu hwɛɛ aba. Ti se shi kaa cɛnjɛ te elele o.

17Shɛ inɛ ɛtɛ kiri waa o, Eju keeni atwa shihwolu dipi-tɛtu a ya iyimɛyɛ ni ihwɛ mi. Atwa ga kaa namɛ swooŋ na anya edenji a na utu rungwutwonu.

18Iyi nɛ aa ma tu kwunanga iyi-heri i shɛ, buna bu ko na agwụdụ na nyemenji ecihiŋ keeni shalụma shi ofwugwo, ijitɛ umpwa elele kaa ee me n sugeni meni mụ tụ'walụ ta afwafwa. Ama okwo ti yee gembi gana ata, N leshiji shi waa kaa iyi nɛ ugwomina ga shɛ wa 'yaga o, iwɛnɛ ti i'wɛŋnɛ nɛ atwa ata 'waŋnɛ hwuleji aŋ duwa.

19Oo Agwatana mi, ne teyinje iwɛ nɛ Ngee mepeni atwa ga hwɛɛ.

Nehemaya 6

Unabarɛ Ụzagwụ na Aa Duma iwɛ Nehemaya

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1Aka na tu unabarɛ ata ci Sanbalat keeni Tobia, nɛ Gɛshɛm keeni atwa i'ime tu a na vwɛ, maa bwonu Ngoo mowoŋ uba ata sasana, waa zasa ya ofwo na ta haŋpɛ, tobwolo N te zweni shi kaa okwo akpa no shidubo.

2Ga Sanbalat nɛ Gɛshɛm tumwanɛ butumwa pi mi, ɛɛ hiɛŋ, Zhajɛ maa tu twa ma nụ ụshɛpwụ uko tukpataa nu Ono. Ama i namɛ kaa na shɛmɛ sha aba ma a n njɛ iyi iwɛ.

3Ngaa tumwananɛ aŋ ajɛshɛgwa gana ga, Ngɛɛ hiɛŋ, Ma nda epe ugondu ụ'wụtụ 'wụtụ, N eri shi me zwe o. Iwembe po Ngɛɛ zhɛ mɛ gɛnjɛ ugondu ga maa Me zwe pi hiŋ maa u ngwurii?

4Kpalụ neshi aa n tumwananɛ utumwa gana ata, gana ata kaa du Ngɛɛ jishijɛ aŋ nu una una.

5Nu utana, ga Sanbalat tumwanɛ yɛu ibwɛ ugondu ike, yaa 'waŋnɛ utakada na urigeni shi ni i'ɛlɛ ibwɛ.

6E 'nyeci na amɛ ubwa, ɛɛ hiɛŋ, A jɛmɛ na cɛnjɛ ti nya keeni Gɛshɛm maa bi 'yajɛ ahaŋsa na amɛ bụ keeni Eju avwɛ maa hiɛ lacɛ agwuma, asha iwɛbɛ po aba maanana uba ata. A jɛmɛ nu unabarɛ ata maa ibu kwụlanɛ maa shɛ agwuma aba.

7Ebi jeri du egesere iwɛ ma a na ananga iwɛ bụ nu Jɛrusalɛm maa, Agwuma namɛ nu Juda! Hwuwayɛ go ti zhɛ to gwuricingono agwuma unabarɛ ata. Iwɛbɛ po ata jala maa zhajɛ, iwɛ maa tɛ njɛ ma ushaura iwɛ ibɛ.

8Ngaa tumwananɛ bụ ajɛshɛgwa, Ngɛɛ hiɛŋ bụ, I zasa iyi elele nɛ ya nda ba ni ijɛ ɛtɛ abu dumanjɛ o; inɛ ɛtɛ shɛ gabụ bu mo amɛ, bɛ jɛmɛ iŋ ni ikɛnyi bụ.

9Iwɛnɛ po i kwụlanɛ aŋ hwɛɛ aba maa e tu zweni inyɛsɛ, ɛɛ hiɛŋ, I'ɛlɛ zhɛ yo lwogo aŋ nu ugondu ata wa aba, nazhɛ wɛɛ zhɛ wo kwu. Oo Agwatana, pana ya i'ɛlɛ mi ukpahiɛŋ hwuwayɛ go.

10Ngee teni nu umwono Shɛmaya, yɛu Dɛlaya, bụjalụ Mɛhɛtabɛl, na meme kepi odubo na amɛ umwono ubwa. Bɛɛ hiɛŋ, I shɛ tilɛɛ maa ti zhe nu umwono wa Agwatana maa tu swaka tu gabụ tu Gamba, ma ti kepenji shidubo, iwɛnɛ tɛ ɛ zhɛ a zhajɛ hwayɛ nụ ụjita maa a bụ kwụnɛ.

11Ama N hiɛŋ, Bụtụ gana mi hŋ zhɛ bo gozhigo? Okwo bụtụ gana mi hŋ zhɛ bo tono nu umwono wa Agwatana maa momo bicingo? N zha shɛ o.

12Ngee eshiciji maa shɛ Agwatana tumwanɛ bụ o, ama ni ikɛnyi ibwɛ baa ma n dumangana tigesere ta ata, iwɛnɛ tu go Tobia na Sanbalat njɛ bụ ụgwụ.

13A njɛ bụ ụgwụ maa mo n zwono inyɛsɛ maa Ma nda gana ata iwɛ maa Ma nda iwɛwɛ, iwɛ maa a untangana inɛ ɛtɛ maa i shɛ urishi ụwɛ, maa a 'yaga iyi nɛ ɛɛ zhɛ na ma twaga.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

14Oo Agwatana mi, ne teyinje Tobia keeni Sanbalat te teni cɛŋ nu ugondu ga wa aba keeni bigesere bo o go Noadia keeni egesere a na vwɛ du, a na yaa kwụlanɛ maa e n zweni inyɛsɛ.

O To Tuma tu Uba ata Uhiuhiu

15O mo uba ata ijitɛ dupu-ni-bɛyebi, oo to uŋ uhiuhiu nụ ụjita woshi-ni-bɛ-tɛ nu upiana Elul.

16Aka na ta atwa i'ime tu a na shɛ atwa cɛnjɛ ti nya a na utu rungwutwonu hwụjɛ iŋ, ee kwuni inyɛsɛ tɛnda, iwɛnɛ te e mepi maa Agwatana tu ubwa ti mbiyeni nu ugondu ata.

17Na aka ata du, atwa ụjɛrụma a na namɛ nu Juda a 'nyatangana Tobia atakada, go Tobia du kaa ba pana aŋ shɛjɛshɛgwa sha atakada aba aka elele.

18Iwɛnɛ po atwa ofwugwo nu Juda e meme umpi nu bwa na tuwa tuswa, iwɛnɛ tu baa shɛ binua Shɛkania yɛu Ara. Yɛu ibwɛ gɛ Jɛhohanan kaa zeneneni yɛu Mɛshulam na shɛ yɛu Bɛrɛkia.

19Nazhɛ atwa kaa mo m mbiso sasana iyi ibiye nɛ baa ndanjɛ, oo mbiso bu du kaa iwɛ mi nɛ Ama duma. Ibɛ po go Tobia n 'nyatanganɛ atakada maa mo n zwono inyɛsɛ.

Nehemaya 7

1Na aba na te e hwuwi uba tuma hwɛɛ, Ngee zweni akpa no shidubo, nazhɛ ee teri a'iywa shidubo, na azụnjɛ keeni Alivai.

2Ngee peni yɛu-bino mi ga Hanani keeni Hanania na shɛ uhiu ihwɛ ya agwuma ụhwada, maa a untangana Jɛrusalɛm. Iwɛnɛ po ga Hanania ga, bɛ shɛ bụtụ bɛ tɛcara, baa sụma kaa Agwatana inyɛsɛ uhwuri atwa ofwugwo.

3Ngee mbishi aŋ, Ngɛɛ hiɛŋ, Ta kapɛshɛnga ma shidubo shu Jɛrusalɛm o, semi aka na tu uwaŋna wo vwo. Ga shɛ kaa du aka na ta a'iywa te shikekeni apata nazhɛ ee kepenji shidubo, maa hi shiyeni ụ'wụ'wụ wo odubo tukapa ne eshe aba. Tala ma atwa na jɛjɛ nu Jɛrusalɛm maa a shɛ a'yacɛ, maa a gɛgacanjɛ atwa oko no ofwo ajɛjɛ ugondu wa aba, maa a gɛgacanjɛ atwa oko ne eririri nhwaŋ ma aba.

Nzeci ma Amwamwa na Jiye na Ti'ima na
(Ezr 2:1-70)

4Jɛrusalɛm kaa shɛ ụshɛpwụ na gembi tebiye, ama atwa na namɛ kaa nu bwa twa sụ ofwugwo, shimwono kaa shi te meeneni shi o.

5Gana Agwatana shiyeni iŋ na amɛ mi maa go Mo sotulonu atwa ụjɛrụma, na atwa shihwolu keeni atwa tukwakwa, iwɛ maa a rɛcɛ amwamwa aba ta. Ngoo to ti'nyeci ta amwamwa atwa na jiye la hiiŋ ugbe. Iyi nɛ ee 'nyeci na amɛ ibɛ Ngoo to ugbe na:

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Atwa ga aba shɛ atwa ukpeleshi cɛnjɛ tu Babulon a na banɛ na ti'ima jiye. Aba shɛ atwa na gɛ Nɛbukadnɛza agwuma Babulon 'imɛ la bee suji, a na jiye nu Jɛrusalɛm keeni nu Juda. Bụtụ bụtụ sanɛ nụ ụshɛpwụ ubwa.

7Atwa na shɛ ehwurembe aba na: gɛ Zɛrubabɛl, nɛ Jɛshua, ne Nehemaya, na Azaria, ne Reamia, na Nahamani, no Modɛkai, ne Bilshan, ne Mispɛrɛt, ne Bigvai, ne Nehum keeni Beana. Nzeci ma atwa Isrɛl na:

8Nu umwamwa Parosh, a shɛ atwa ugbaa-ni-dipi-tɛtu-nu-woshi-na-ba-eyebi (2,172).

9Atwa Shɛfatia a shɛ atwa kpakwụ-ni-dipi-tɛtu-nu-woshi-na-ba-eyebi (372).

10Atwa Ara a shɛ atwa akpakwụ-atatụ-nu-dupu-na ba-eyebi (652).

11Atwa Pahat-moab (a na shɛ umwamwa Jɛshua keeni Joab) a shɛ atwa ugbaa-na-akpakwụ-eneshi-ne-eshe-umpwa-na-ba-atụndatụ (2,818).

12Atwa Ilam a shɛ atwa akpakwụ-ecihiŋ-nu-dupu-na-ba-eneshi (1,254).

13Atwa Zatu a shɛ atwa akpakwụ-eneshi-na-buhanda-na-ba-a-ta (845).

14Atwa Zakai a shɛ atwa akpakwụ-atatụ-ni-dipi-tɛtu-ne-eshe-umpwa (760).

15Atwa Binui a shɛ atwa akpakwụ-atatụ-na-buhanda-na-ba-atụndatụ (648).

16Atwa Bebai a shɛ atwa akpakwụ-atatụ-nu-woshi-na-ba-atụndatụ (628).

17Atwa Azgad a shɛ atwa ugbaa-nu-kpakwụ-ni-dipi-yebi-nu-woshi-na-ba-eyebi (2,322).

18Atwa Adonikam a shɛ atwa akpakwụ-atatụ-nu-dupu-ne-eshe-umpwa-na-ba-ecenje (667).

19Atwa Bigvai a shɛ atwa ugbaa-nu-dupu-ne-eshe-umpwa-na-ba-ecenje (2,067).

20Atwa Adin a shɛ atwa akpakwụ-atatụ-nu-dupu-na-ba-a-ta (655).

21Atwa Atɛ a na shɛ umwamwa Hɛzɛkia a shɛ atwa dupu-na-buhanda-na-ba-atụndatụ (98).

22Atwa Hashum a shɛ atwa kpakwụ-ni-dipi-yebi-nu-woshi-na-ba-atụndatụ (328).

23Atwa Bizai a shɛ atwa kpakwụ-ni-dipi-yebi-nu-woshi-na-ba-eneshi (324).

24Atwa Harif a shɛ atwa dipi-yebi-ne-eshe-umpwa-na-ba-eyebi (112).

25Atwa Gibion a shɛ atwa dupu-na-buhanda-na-ba-a-ta (95).

26Atwa Bɛtlɛhɛm keeni Nɛtofa a shɛ atwa dipi-tɛtu-nu-talacɛ-na-ba-atụndatụ (188).

27Atwa Anatot a shɛ atwa dipi-yebi-nu-woshi-na-ba-atụndatụ (128).

© 2008 Bible Society of Nigeria.

28Atwa Bɛt-azmavɛt a shɛ atwa buhanda-na-ba-eyebi (42).

29Atwa Kiriat-jiarim, na atwa Cɛfaira keeni atwa Biɛrot a shɛ atwa akpakwụ-atatụ-ni-dipi-yebi-na-buhanda-na-ba-atatụ (743).

30Atwa Rama keeni atwa Giba a shɛ atwa akpakwụ-atatụ-nu-woshi-nu-boo-ko (621).

31Atwa Mikmash a shɛ atwa dipi-yebi-nu-woshi-na-ba-eyebi (122).

32Atwa Bɛtɛl keeni atwa Ai a shɛ atwa dipi-yebi-nu-woshi-na-ba-atatụ (123).

33Atwa Nebo unya a shɛ atwa dupu-na-ba-eyebi (52).

34Atwa Ilam unya a shɛ atwa akpakwụ-ecihiŋ-nu-dupu-na-ba-eneshi (1,254).

35Atwa Harim a shɛ atwa kpakwụ-ni-dipi-yebi-nu-woshi (320).

36Atwa Jɛriko a shɛ atwa kpakwụ-ni-dipi-yebi-na-buhanda-na-ba-a-ta (345).

37Atwa Lod, na atwa Hadid keeni atwa Ono a shɛ atwa akpakwụ-atatụ-ni-dipi-yebi-nu-woshi-nu-boo-ko (721).

38Atwa Sɛnea a shɛ atwa ugbaa-na-akpakwụ-ecinjishi-ni-dipi-yebi-nu-talacɛ (3,930).

39Onongbo a na shɛ miaụŋ mi Jɛdaya tedure nu umwamwa Jɛshua a shɛ atwa akpakwụ-eneshi-ni-dipi-tɛtu-nu-woshi-na-ba-atatụ (973).

40Atwa Imɛ a shɛ atwa akpakwụ-a-ta-nu-dupu-na-ba-eyebi (1,052).

41Atwa Pashu a shɛ atwa akpakwụ-ecihiŋ-na-buhanda-na-ba-ecenje (1,247).

42Atwa Harim a shɛ atwa akpakwụ-a-ta-ne-eshe-umpwa-na-ba-ecenje (1,017).

43Alivai a na shɛ miaụŋ mi Jɛshua (tedure na Kadmiɛl) a na shɛ umwamwa Hodiva a shɛ atwa dupu-nu-woshi-na-ba-eneshi (74).

44Azụnjɛ a na shɛ miaụŋ mu Asaf a shɛ atwa dipi-yebi-na-buhanda-na-ba-atụndatụ (148).

45A'iywa odubo uba, a na shɛ miaụŋ mu Shalum, na Atɛ, na Talmon, na Akub, na Hatita, na Shobai a shɛ atwa dipi-yebi-nu-talacɛ-na-ba-atụndatụ (138).

46A'iywa umwono wa Agwatana, a na shɛ miaụŋ mi Ziha, na Hasufa, na Tabeot,

47ne Keros, ne Sia, na Padon,

48nɛ Lɛbana, na Hagaba, na Shalmai,

49na Hanan, ne Gidɛl, na Gaha,

50nɛ Reayiya, nɛ Rɛzin, nɛ Nɛkoda,

51na Gazam, no Uza, na Pasia,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

52ne Bezai, nɛ Mɛunim, nɛ Nɛfushɛsim,

53na Bakbuk, na Hakufa, na Hahu,

54na Bazlit, nɛ Mɛhida, na Hasha,

55na Bakos, ne Sisɛra, ne Tima,

56nɛ Nɛzia, na Hatifa.

57Miaụŋ mu umwamwa ma anjɛ-ugondu Sụlụmụn, a na shɛ miaụŋ mu Sotai, no Sofɛrɛt, nɛ Pɛrida,

58ne Jeala, na Dakon, ne Gidɛl,

59nɛ Shɛfatia, na Hatil, no Pokɛrɛt-hazɛbaim keeni Amon.

60Miaụŋ-mu-ugondu umwono wa Agwatana keeni miaụŋ-mu-ugondu ma anjɛ-ugondu Sụlụmụn hwɛɛ a shɛ kpakwụ-ni-dipi-tɛtu-na-buhanda-na-ba-eyebi (392).

61Atwa na 'wa aŋ banɛ ni Tɛl-mila, ni Tɛl-hasha, ni Cɛrub, na Adon keeni Imɛ, ama a zasa iyi elele nɛ maa e mepi maa atwa Isrɛl aa shɛ o.

62Miaụŋ mi Dɛlaya, no Tobia, nɛ Nɛkoda a shɛ atwa akpakwụ-atatụ-na-buhanda-na-ba-eyebi (642).

63Atwa ga banɛ na ashashɛ onongbo a na shɛ miaụŋ mu Hobaya, na Hakoz keeni Bazilai

(na zeni biyikwo na miaụŋ-mo-o mu Bazilai una Giliad, ibɛ po baa yɛ ya izeci binua bwa ti ga Bazilai).

64E dwelekeci ofwo na maa a kwụbɛ ti'nyeci tu ụlamụ na aa banɛ, ama e te shi ugbe o, iwɛbɛ po ee becinji aŋ nu ugondu tunongbo, iwɛnɛ a shɛ atwa na zasa shɛshɛshɛ.

65Ugwomina hiɛŋ aŋ, Hiɛ shɛ shɛ hia ya iyimɛyɛ tijilo me tijilo, semi aka na ahiɛ 'yajɛ hwuŋ bunongbo na 'yebi Urim keeni Tumim tu'waŋ.

66Ufwugwo wa atwa na aa rɛcɛ a na banɛ na ti'ima jiye hwɛɛ a shɛ igbɛɛ-woshi-nu-boo-ko-nu-kpakwụ-ni-dipi-tɛtu-ne-eshe-umpwa (42,360).

67Medenji ajama aba eyi keeni a na o o a namɛ igbɛɛ-itɛtu-na-akpakwụ-ecihiŋ-ni-dipi-yebi-nu-talacɛ-na-ba-ecenje (7,337). A 'yajɛ du sasana eyikwo keeni etwenyi a na shɛ azụnjɛ kpakwụ-na-buhanda-na-ba-a-ta (245).

68Idɛkwɛ ya aba namɛ akpakwụ-atatụ-ni-dipi-yebi-nu-talacɛ-ni-bɛ-cihiŋ (736), nrakwumi ma aba mu namɛ kpakwụ-na-buhanda-na-muba-mu-ta (245).

© 2008 Bible Society of Nigeria.

69Nruhondo ma aba mu namɛ akpakwụ-eyebi-nu-talacɛ-na-muba-mu-ta (435), nzhinyacɛ ma aba mu namɛ igbɛɛ-itɛtu-na-akpakwụ-atatụ-ni-dipi-yebi-nu-woshi (6,720).

70Shɛgwuma shu nhwaŋ shi ko shi mbiyeni ugondu umwono wa Agwatana tumaanana. Ugwomina peni azhɛnarɛya akpakwụ-a-ta (1,000) nu nkwodo dupu (50) keeni i'wɛŋnɛ tuhwuŋtongono yo onongbo akpakwụ-eyebi-ni-dipi-yebi-nu-talacɛ (530).

71Shɛgwuma shu nhwaŋ shi ko shi peni azhɛnarɛya igbɛɛ-umpwa (20,000), keeni azụrụfa ugbaa-nu-kpakwụ (2,200) iwɛ maa e mbiyeni ugondu ata.

72Tutogwu ti iyi nɛ atwamwa no onongbo peni, tɛ shɛ azhɛnarɛya igbɛɛ-umpwa (20,000), azụrụfa namɛ ugbaa-uko (2,000), n-nduka mo onongbo mu namɛ dupu-ne-eshe-umpwa-na-muba-mi-cenje (67).

73To onongbo, ta Alivai, ta a'iywa odubo uba, ta azụnjɛ, ta anjɛ-ugondu umwono wa Agwatana, medenji atwa ohondo keeni atwa vwɛ a na shɛ atwa Isrɛl hwɛɛ aba gɛgajɛ ya na ashɛpwụ aba Juda.

Ge Ezra Rɛtanjɛ Atwa ata Undwa, Ee Eshicigeni aŋ

Ne Bicenje ibɛ atwa Isrɛl hwɛɛ gɛgajɛ na amɛ ashɛpwụ aba.

Nehemaya 8

1Ibɛ atwa ata sotulonu nu Jɛrusalɛm hwɛɛ aba, na amɛ kpogwu wo Odubo Meni. Ɛɛ hiɛŋ Ezra na shɛ bunongbo na shɛ du bi'nyeci bu undwa na AGWANGWAMA peni atwa Isrɛl tedure no Mosɛs, maa gɛ bwɛ utakada ata undwa.

2Ge Ezra shapɛ uŋ ga nụ ụjita uhiiŋ ne Bicenje no ofwo ata atwa ata sotulonu, te etwenyi, te eyikwo, ta miaụŋ mu na mu waŋnɛ maa mi eshiciji iwɛ.

3Baa rɛcɛ uŋ na amɛ kpogwu wo Odubo ata Meni kpataa, te kwuni nu uvwungwa dididi tutu uwaŋna shikeci, ne eshe etwenyi, te eyikwo keeni atwa elele na eri o eshicigo iwɛ. Atwa ata kaa shiri acɛbɛ aba tebiye nu utakada ata undwa.

4Ge Ezra bi'nyeci ata patanɛ no ogbudu na aa njɛ ni i'wɛ'wɛ iwɛ ibɛ cinji. Atwa na shikekeni geri bu u'ala ubwa ubiye na: ga Matitia, ne Shema, na Anaya, no Uria, ne Hilkia keeni Measaiya. Atwa na shikekeni geri bu u'ala ubwa ugwulwo na: gɛ Pɛdaya, ne Mishaɛl, na Malkija, na Hashum, na Hashbadana, nɛ Zɛkaria keeni Mɛshulam.

5Gana na ti ge Ezra patanɛ no ogbudu ata, bi zeci ya bee hwuri atwa ata hwɛɛ, ee zweni bu ya igbɛtɛtɛ. Gunu na ti bee kepishinji utakada ata, nazhɛ atwa ata ishijɛ, ee shikekeni hwɛɛ aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Ge Ezra shɛtanɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana a'wụtụ, nazhɛ atwa ata suji i'ɛlɛ ya aba na azuba, ee leni bu, ɛɛ hiɛŋ, Ami! Ami! Nazhɛ ee ubi eshe aba na cɛnjɛ aa zhɛbɛ AGWANGWAMA.

7Aka na atwa ata ishajɛ ee shikekeni no oluji aba, Alivai, a na shɛ gɛ Jɛshua, na Bani, nɛ Shɛrɛbia, na Jamin, na Akub, na Shabɛtai, no Hodaya, na Measaiya, nɛ Kɛlita, na Azaria, no Jozabad, na Hanan, nɛ Pɛlaya. Alivai eshicigeni atwa ata n-ndumwa mu undwa ata.

8A rɛcɛ utakada ata undwa wa Agwatana kpataa, ee eshicigeni aŋ ecilo ubwa iwɛ maa atwa ata eshiciji iyi nɛ aa rɛcɛ.

9Aka na ta atwa ata hwụjɛ iyi nɛ undwa ata jɛmɛ, ee kwuni u'wo-tutwa. Ibɛ po gɛ Nehemaya na shɛ ugwomina, ne Ezra na shɛ bunongbo, ne bi'nyeci bu undwa du keeni Alivai a na o eshicigono aŋ undwa ata, mbishi aŋ, ɛɛ hiɛŋ, Ụjita ga ụ shɛ ụjita tijilo ta AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ, iwɛbɛ po ahiɛ shɛ shɛ hia ta-ụkwụla kwo kaa hia twa-u'wo.

10Gɛ Nehemaya hiɛŋ aŋ, Zhaga ya ma iyimɛyɛ ɛtɛ hiŋ ibiye maa hi swe du meni mi hiŋ mụ ụlatụ. Tala ma inɛ ike maa hi peni atwa na njɛ shɛ iyimɛyɛ. Iwɛnɛ po hwayɛ ga shanɛ AGWANGWAMA tu ụjita tijilo. Kede shɛmɛ shi hiŋ shɛ hashɛganụ o. Iwɛnɛ po unyasa wa AGWANGWAMA ubwa shɛ ikɛnyi hiŋ.

11Ibɛ po Alivai ingatanjɛ atwa ata hwɛɛ, ɛɛ hiɛŋ aŋ, Nama ma shiru, iwɛnɛ tu hwayɛ ga shɛ ụjita tijilo. Kede shɛmɛ shi hiŋ shɛ hashɛganụ o.

12Nazhɛ atwa ata sanɛ ujiyo hwɛɛ aba maa a yɛ iyimɛyɛ, maa e swe meni nu unyasa ụ'wụtụ, maa du a tumwananɛ atwa vwɛ aba urobwo iyi nɛ aa 'yajɛ, iwɛnɛ te e eshiciji n-ndumwa mu na aa rɛtanjɛ aŋ.

A Njɛ Isene yo Obodongom

13Nụ ụjita uyebi upiana ata, ibɛ shɛgwuma shu nhwaŋ hwɛɛ, medenji onongbo keeni Alivai ụlwatagwụ pi Ezra, bi'nyeci ata, iwɛ maa a shɛlaga n-ndumwa mu undwa ata.

14Nazhɛ oo to ugbe maa i 'nyeci nu undwa ata AGWANGWAMA peni aŋ la tedure no Moses, maa atwa Isrɛl a shɛ o no zwono no obodongom na aka isene upiana Bicenje.

15Iwɛbɛ po ee enenji no ofwo elele nu Jɛrusalɛm keeni ashɛpwụ aba na gembenji keeni anaa na gwụmwatangwụ, ɛɛ hiɛŋ, Bana ma hi zhe ne tikpekwu, maa hi jwɛ shɛ'walụ sha buta keeni obwugwu, na abaga ishiwɛ keeni i'wɛ'wɛ uhwunu, maa hiɛ njɛ obodongom gana na ti yee 'nyeci.

16Atwa ata beni ga, aa 'wananjɛ shɛ'walụ shi i'wɛ'wɛ aa mama ndanɛ obodongom no okpogwu amwamwa aba, keeni ukpogwu umwono wa Agwatana keeni amɛ ukpogwu wo Odubo Meni keeni Odubo Ifrem.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

17Gobwonu du atwa ata ti'ima a na jiye hwɛɛ njɛ obodongom aba, ee zweni na aba. Te kwuni na aka Jɛshua yɛu Nụn uuwa i ci aka ga, atwa Isrɛl ga njɛ shɛ ya isene gɛ gana ata o. Ibɛ po aa njɛ ya unyasa ụ'wụtụ.

18Te kwuni nụ ụjita ata uhiiŋ tutu i ci ukwunanga isene ɛtɛ, ge Ezra ba rɛtanga aŋ utakada ata undwa wa Agwatana. A nda isene ɛtɛ ijitɛ icenje, ụjita ụtụndatụ ụ shɛ ụjita u tukwunanga, nu gana na tu undwa ibɛ namɛ.

Nehemaya 9

Atwa ata Lenenji-unu Iwɛwɛ nɛ Aa Ndanjɛ

1Tu upiana ata uko uko namɛ ijitɛ woshi-ni-bɛneshi, nazhɛ atwa Isrɛl ụlwatagwụ, aa njɛ ezumi, ee uregeni tugwuno tụ ụcɛnjɛ tɛnda, aa dula ahwayɛ no ohiuhiu aba.

2Ama atwa Isrɛl kaa momo bogwu na atwa ata cɛnjɛ ti nya hwɛɛ, ee shikekeni oo lonongo-unu iwɛwɛ ya aba keeni tugworozwo te eshi aba.

3I shɛ gana tu usaka, ta a rɛcɛ utakada ata undwa wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana aba, na auwa atatụ anya, ee lenenji-unu iwɛwɛ ya aba geri bu uwaŋna tishikoko, aa zhɛbɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana aba.

4Gɛ Jɛshua, na Bani, na Kadmiɛl, nɛ Shɛbania, no Buni, nɛ Shɛrɛbia, na Bani keeni Kanani shikekeni no ogbudu ata aa ndanɛ Alivai. Aa uganan ɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana aba taawụụ.

5Nazhɛ Alivai ata, gɛ Jɛshua, na Kadmiɛl, na Bani, na Hashabia, nɛ Shɛrɛbia, no Hodaya, nɛ Shɛbania, nɛ Pɛtahia, ɛɛ hiɛŋ, Ishijɛ ma hi zhemonjino AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ na namɛ tutu unyizo-nom uuwa unyizo zhe gwure Zhemonjino ma izeci ɛtɛ ibwɛ ụjɛrụma, ge e gembicinji iŋ te hwuri tizhemonjino keeni ashɛtwa elele hwɛɛ.

6Ɛɛ hiɛŋ, Gobuko bɛ shɛ AGWANGWAMA; gabụ bɛ njɛ azuba keeni mkpasu na mu namɛ na tụla. Gabụ bɛ njɛ cɛnjɛ keeni itekwu, ti iyi nɛ zweni ni bɛ hwɛɛ. Gabụ kaa ba pana iyi elele uraiŋ. Gabụ unyama wa azuba hwɛɛ wa zhɛba.

7Gabụ bɛ shɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana, na teri Abram, ɛbi bɛcinjɛ bu nu U na namɛ nu Kaldia; gabụ kaa bi sheyingeni bu Izeci ta Abraham.

8Gabụ bu to ugbe maa bụ bụ shanɛ bụtụ bɛ tɛcara, abu twa-unu nu bwa. Ebi shileni bu unu maa bi zhɛ ba pana bụ cɛnjɛ te edenji Ekenan, nɛ Ɛhɛt, na A'amo, nɛ Ɛpɛrɛz, nɛ Ɛjɛbus keeni Agigash, maa tɛ shɛ cɛnjɛ tu na ajalalo ubwa zhɛ a nama. Abu untanganɛ kaa unu bu tishilo, iwɛnɛ ta abɛ shɛ bụtụ bi tiririri.

9Gabụ kaa bụ kwụbɛ ụbaụta wo ogwunukwoshi tu ni Ijipti, abụ hwụjɛ kaa n'ungwa mu ụhiɛŋshɛ wa aba ni Itekwu Ishenje.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10Gabụ kaa bu ndanjɛ arụhwajɛ keeni iyi tudama nɛ sukakanɛ la Faro, ta atwa ubwa shihwolu hwɛɛ keeni atwa ubwa hwɛɛ, iwɛnɛ te ebi mepi maa o momo mungicingo no ofwo atwa bụ. Ibɛ po izeci bu beni urishi tutu taa hwayɛ.

11Gabụ kaa bi begeni atwa bụ itekwu ɛtɛ, ee keshi iŋ na cɛnjɛ tu hwoo. Ama me'ilwo mi ibɛ mu suji atwa ata ge urigeni aŋ, ee ileji gana na tu utayɛ wo ilo ne meni mụ 'wụtụ.

12Gabụ kaa ba 'yagaga atwa bụ nu udomu u tuwam na aka uwaŋna, aba 'yagaga aŋ kaa nu ulwa u tuwam na aka ụjita maa u peni aŋ uhioko-uhwaŋna nu uhwaŋna we elele na ee duri.

13Gabụ du bi kezhe bu patanɛ ni Ishɛmɛ Sainai, abɛ jɛmɛ n-ndumwa na aba ta abụ namɛ na azuba. Ebi peni aŋ andwa ashɛrɛya a na namɛ shiriri, a na kaa teni cɛŋ keeni shikpogo keeni onu-tupana a na zhɛmanjɛ.

14Gabụ kaa bɛ njɛ maa e mepi Ụjita-ụhinjanụ bụ u tijilo, ebi peni aŋ onu bu tụpana keeni shikpogo shɛ bụ keeni andwa bụ tedure ni yɛu bu ugondu go Moses.

15Gabụ kaa bi peni aŋ iyimɛyɛ ɛtɛ banɛ na azuba na aka bi imunɛ ya aba. Ebi peni aŋ kaa meni ma ata mu banɛ nu uparatayɛ na aka bi i'uyɛ ya aba. Ebi mbishi aŋ maa ge e zhe e leshiji cɛnjɛ ta ata ebi shileni aŋ la unu maa bi zhɛ ba pana aŋ.

16Ama ogwunukwoshi tu njɛ tigezhe keeni tɛshɛshɛpana, e shiri shi acɛbɛ nu unu ata ebi peni aŋ o.

17A lacɛ unu-tuhwuga, e teyinji shi ya kaa iyi ya arụhwajɛ nɛ abu ndanjɛ na ashashɛ aba o. A shɛ atwa na hweteni, ibɛ po ee teri buhwuri-bu-umbe bu ko maa gwuricingo aŋ na tijama ta aba ti Ijipti. Gabụ kaa bɛ shɛ Agwatana na ba gangana bụtụ iwɛ, no tulubo tụ bụ ti biye, ni iwɛ bụ tumapa keeni ti'insu ni isɛbwɛ tɛnda, tulubo tụ bụ kaa ti gembi. Iwɛbɛ po ebi jineci shi aŋ.

18Okwo aka na aa mama ndanɛ la itɛtɛnuwɛŋ ɛtɛ ụsụbwa yɛu buna, ɛɛ hiɛŋ, Agwatana tu na ti bɛcinjɛ na cɛnjɛ ti Ijipti na. AGWANGWAMA, gabụ kaa aa njɛ iwɛwɛ ɛtɛ duwa.

19Iwɛ-tumapa bụ i'wɛtwɛ leni shi maa jineci aŋ nụ ụshɛka ata o. Bi peshinji shi aŋ kaa udomu bu na wo mbisono aŋ uhwaŋna tu uwaŋna tụ ụjita o.

20Gabụ kaa bi peni aŋ mpiala mụ bụ mi biye maa mu no sokokono aŋ iyi. Bi becinji shi kaa mana bụ nu unu wa aba o, ebi peni aŋ meni iwɛ i'uyɛ nɛ gwụmɛ aŋ.

21Shiywa buhanda abu untanganɛ aŋ nụ ụshɛka, i zasa kaa iyi elele nɛ 'nyananɛ aŋ o, tugwuno ta aba kaa tɛ injɛ shɛ o, shivwɛvwɛjɛ sha aba kaa shɛ shanjɛ shɛ o.

22Gabụ bi leni maa a lasatagwụ edenji keeni cɛnjɛ cɛnjɛ-ta-tugwama, ibɛ shɛ cɛnjɛ cɛnjɛ tu na tu to tugwungwu na ma ta aba. Ee lesheji cɛnjɛ ti Hɛshbon tu

© 2008 Bible Society of Nigeria.

na ge Sihon shɛ agwuma tuba keeni cɛnjɛ tu Bashan tu na go Og shɛ agwuma tuba.

23Gabụ kaa bi peni aŋ maa e meci miaụŋ mu ofwugwo gana mkpasu, ebi tecinji aŋ na cɛnjɛ ta ata ebi teji la eshi aba maa bi zhɛ ba pana aŋ, ee leshiji tu ga kaa.

24Gabata miaụŋ ma aba mi zhe mee leshiji cɛnjɛ ta ata. Gabụ kaa bu lasagwụ aŋ atwa na jɛjɛ la na cɛnjɛ ta ata, aba shɛ Ekenan. Ebu utegeni aŋ kaa atwa ata medenji shɛgwuma sha aba keeni atwa cɛnjɛ ta ata, iwɛ maa a njɛ aŋ gana na kwụlanɛ aŋ.

25E lesheji du kaa ashɛpwụ na 'yagajɛ ikepi keeni cɛnjɛ tu na tɛ zhɛmanjɛ iyimɛyɛ; ee lesheji shimwono shɛ na i'wɛŋnɛ ibiye shinenji keeni ɛmɛzhinjɛ na oo go hinongwo la keeni ntuma ma shifwafwa keeni ntuma mi i'wɛ'wɛ nɛ ya 'wala tebiye. Gabata aa yɛ iyi, ee shigeji, nazhɛ ee nyemenji.

26Ama a hwụjɛ shɛ unu bu o, aa ma bụ tana tigezhe; aa panɛ undwa bu aba. Aa kwụnɛ egesere bu a na a tɛtagana aŋ unu maa e gwure pụ bụ, aa bụ dumangana n-ndumwa mụ wɛ duwa duwa.

27Iwɛbɛ po ebu utegeni aŋ atwa i'ime ya aba, aa njɛ aŋ umungwuta. Ama aka na ta a nda aŋ umungwuta; ee bi keri ụhiɛŋshɛ maa mbiyeni aŋ, abụ hwụjɛ kaa ta abụ namɛ na azuba. Inyɛmɛnyɛmɛ bu i'wɛtwɛ leni maa peni aŋ ehwurembe a na leshiji aŋ ni i'ɛlɛ ya atwa i'ime ya aba.

28Ama gunu na ta a hwungwa, aa bụ ndaananɛ iwɛwɛ. Iwɛbɛ po ebu zweni aŋ ni i'ɛlɛ ya atwa i'ime ya aba maa a 'yaga ụhwada wa aba. Ama aka na te e bi keri ụhiɛŋshɛ maa mbiyeni aŋ, abụ hwụjɛ kaa waa ta abụ namɛ na azuba, ebi leshiji aŋ heŋni heŋni iwɛ inyɛmɛnyɛmɛ bu.

29Gabụ kaa ba tɛtagana aŋ unu iwɛ maa e gwure no ofwo undwa bụ, ama a mama sata, aa lacɛ maa a hwụjɛ-unu bu. A lacɛ shikpogo shɛ bụ, ma shɛ na bụtụ ga shɛ ba ya uraiŋ tu baa ga untanganɛ shụ. No tuhwotono ta aba, aa bu panɛ shɛba, aa lacɛ maa a hwụjɛ-unu bu.

30Iwɛnɛ po shiywa shu ofwugwo aba tɛtagana aŋ unu ni isɛbwɛ ti'ima. Ebi peni egesere bu mpiala mụ bụ maa e mbishi aŋ. Ama e shiri shi waa acɛbɛ o, iwɛbɛ po ebi leni maa ga atwa cɛnjɛ ti nya eri aŋ.

31Okwo ti yaa shɛ gana ata, bi iricinji shi aŋ o, iwɛnɛ ti inyɛmɛnyɛmɛ bu hwuleji; ibɛ po ebi jineci shi aŋ. Iwɛnɛ po gabụ bɛ shɛ Agwatana tulubo-ti-biye na bo hioko inyɛmɛnyɛmɛ.

32Oo Agwatana tu, gabụ bɛ shɛ Agwatana a'wụtụ, na kaa 'yajɛ ikɛnyi, keeni bu na bi igɛhi, na kaa ba untangana unu bu tutwa keeni tulubo tụ bụ ti biye. To lono maa umungwuta keeni ụbaụta na shɛgwuma sha Asiria shɛ ma tu pana, ta shɛgwuma shi tu, te ehiu tu, to onongbo tu, te egesere tu, te eshi tu keeni atwa ga bu hwɛɛ, ụbụ shanɛ iyi ticwɛŋ, te kwuni na aka ata uuwa i ci hwayɛ ga o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

33Gabụ kaa bi teni cɛŋ ni iyi elele nɛ ebi leni maa iti jitengeni hwɛɛ. Gabụ bɛ shɛ
bụtụ bɛ tɛcara okwo aka na atɛ njɛ iwɛwɛ.

34Shɛgwuma shi tu, te ehiu tu, to onongbo tu keeni eshi tu, a untanganɛ shɛ
undwa bụ o, e shiri shi kaa acɛbɛ nu unu-tupana bụ keeni unu na aba tɛtagana
aŋ o.

35Okwo ta a namɛ na cɛnjɛ-ta-tugwama ta aba, aa ya tuwebiye na cɛnjɛ ta ata ti
'yajɛ ugwungwu, tu na ti gembi, tu na ebi peni aŋ, ama e genji shi waa iwɛwɛ ya
aba maa a na bụ zhɛba o.

36Hioko, ajama atɛ shɛ hwayɛ ga, na cɛnjɛ tu na ebi peni la eshi tu maa a yɛ
tụ'walụ ta tuba keeni tuwebiye ta tuba. Hioko, ajama kaa atɛ shɛ ya.

37Shɛgwuma shɛ na ebi ti peni maa shɛ 'yaga ụhwada tu, shɛba sho sugo ya
iyimɛyɛ nɛ banɛ ne shihilo shi tu, iwɛnɛ atɛ njɛ iwɛwɛ. Aba kaa 'yaganɛ
ụhwada iyimabiga tu, aa ma tɛ nda gana na kwụlanɛ aŋ. Tu namɛ ne tiriri tụ
'wụtụ.

Atwa ata Shiyeni I'ɛlɛ nu Unu-tutwa ata

38Iwɛ iyi nɛ teni hwɛɛ, ibɛ po atɛ njɛ unu-tutwa na 'yajɛ ikɛnyi, eti 'nyeci uŋ. Ibɛ
du po ehiu tu, na Alivai tu keeni onongbo tu shiyeni i'ɛlɛ ya aba na tuba.

Nehemaya 10

1Atwa na zweni i'ɛlɛ ya aba nu unu ata tutwa, a shɛ: ge Nehemaya yɛu Hakalia
na shɛ ugwomina, na Zɛdakia,

2nɛ Sɛraiya, na Azaria, nɛ Jɛrɛmia,

3na Pashu, na Amaria, na Malkija,

4na Hatush, nɛ Shɛbania na Maluk,

5na Harim, nɛ Mɛrɛmot, no Obadia,

6na Daniɛl, ne Ginɛton, na Baruk,

7nɛ Mɛshulam, na Abija, ne Mijamin,

8ne Meazia, ne Bilgai keeni Shɛmaya. Atwa ata a shɛ onongbo.

9Alivai na: Gɛ Jɛshua yɛu Azania keeni Binui na namɛ na miaụŋ mu Hɛnadad
keeni Kadmiɛl.

10Na miaụŋ-mo-bino ma aba, gɛ Shɛbania, no Hodia, nɛ Kɛlita, nɛ Pɛlaya, na
Hanan,

11ne Mika, ne Rehob, na Hashabia,

12na Zaku, nɛ Shɛrɛbia, nɛ Shɛbania,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

13no Hodia, na Bani keeni Bɛninu.

14Ehwurembe atwa ata na: Ga Parosh, na Pahat-moab, ne Ilam, na Zatu, na Bani,

15no Buni, na Azgad, ne Bebai,

16na Adonija, na Bigvai, na Adin,

17na Atɛ, nɛ Hɛzɛkia, na Azu,

18no Hodia, na Hashum, ne Bezai,

19na Harif, na Anatot, ne Nebai,

20na Magpiash, nɛ Mɛshulam, ne Hezi,

21nɛ Mɛshɛzabɛl, na Zadok, na Jadua,

22nɛ Pɛlatia, na Hanan, na Anaya,

23no Hosea, na Hanania, na Hashub,

24na Halohɛsh, ne Pilha, no Shobɛk,

25ne Rehum, na Hashabna, ne Measaiya,

26na Ahia, na Hanan, na Anan,

27na Maluk, na Harim keeni Beana.

Unu na Oo Momo Shilonu

28Atwa vwɛ Isrɛl na, to onongbo, ta Alivai, ta a'iywa shidubo shu uba, ta azụnjɛ, ta anjɛ-ugondu nu umwono wa Agwatana keeni atwa elele na hwụjɛ-unu undwa wa Agwatana, o momo bogwu na atwa cɛnjɛ ti nya hwɛɛ, te eyikwo aba keeni miaụŋ ma aba me eyi keeni mu na mo o, ta bụtụ be elele na eri be eshicigo iyi,

29atwa ga hwɛɛ o momo togwu na miaụŋ-mo-bino ma aba a na shɛ atwa ụjɛrụma. Oo to-tuwa maa go unu-tukalana 'imɛ aŋ ti yaa shɛ a 'wa sụ undwa wa Agwatana na bee peni aŋ tedure no Moses yɛu-ugondu ya Agwatana, maa ti zhɛ ta hwuga-unu undwa keeni ashɛrɛya keeni shikpogo she elele shɛ na AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu iti peni.

30Ti shiri-unu maa miaụŋ mu tu mo o mi zha shɛ ma tuna atwa cɛnjɛ ti nya a na utu rungwutwonu o, miaụŋ mu tu me eyi kaa du mi zha shɛ ma zanɛ miaụŋ ma aba mo o.

31Okwo atwa cɛnjɛ ta ata suje iyimɛyɛ kwo kaa iyi inyɛ ye elele nụ Ụjita-ụhinjanụ maa e ti sengeni, ti zha shɛ ta sa nụ Ụjita-ụhinjanụ o, kwo kaa nụ ụjita unya we elele na shɛ ụjita tijilo. Ti zha shɛ ta hwaŋ itimɛ na cɛnjɛ tu tu nu uywa ucenje we elele o, ti zhɛ du ta ganga atashɛ tulashaga.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

32Tu momo pononu-unu maa ti zhɛ tu na palajɛ iyi itatụ uywa uywa maa ta tụpa iwɛ ugondu we elele na wa nda nu umwono wa Agwatana tu.

33Iyi nɛ ɛti zhɛ tu na pana iwɛ tɛzhɛba nu umwono wa Agwatana na: akara tijilo a na aa patana nu uteburu, nu upwaŋ iyimɛyɛ iyi-heri, ni iyimɛyɛ maa a na ta ụrụpɛ tuhwoŋzhingo iyi-heri, na apwaŋ tijilo iwɛ Ijitɛ-ụhinjanụ, nu nsono mi ipiɛnɛ ifwo keeni nsono mi nya mu na ee shiri aka muba, iwɛ apwaŋ tijilo, ti iwɛ apwaŋ na maa e urigeni iwɛwɛ ya atwa Isrɛl; keeni iyi elele nɛ ukekeshi ibɛ to umwono wa Agwatana tu.

34Atuba onongbo, na Alivai keeni atwa vwɛ ti zhɛ tu na 'waŋ icɛcɛ uywa uywa iwɛ maa ta mapa ụlamụ na shɛ we suje i'wɛ'wɛ maa o no hwoŋzhingo arụpɛ na aa pana AGWANGWAMA Agwatana tu nu utukwu-ụrụpɛ nu gana na tu undwa ibɛ 'nyeci na aka na ee shiri.

35Ti leshiji du tijama maa ti ne suje tụ'walụ te shihilo shi tu ti hiiŋ, keeni tụ'walụ ti i'wɛ'wɛ ye elele maa ta zhajɛ nu umwono wa Agwatana tu uywa uywa.

36Ti zhɛ ti ne suje miaụŋ mu tu mu umbe, ni inɛ tu, na agwụdụ tu, ni iyimabiga tu, ni iyweywe tu no ofwo onongbo nu umwono wa Agwatana tu gana na ti ye 'nyeci nu undwa.

37Shɛ inɛ ɛtɛ kiri o, ti zhɛ du ti ne suje iyimɛyɛ ihiiŋ icɛnjɛ tu tu, keeni apwaŋ shihiu shi tu, keeni tụ'walụ ti i'wɛ'wɛ ye elele, ne meni mụ tụ'walụ ta afwafwa mu ufwo keeni manɛbɛ no ofwo onongbo, na shɛmɛ shu umwono wa Agwatana tu shɛ na oo zwono i'wɛŋnɛ. Ti zhɛ du ti ne suje iyi-a'umpwa i shihilo shi tu no ofwo Alivai. Iwɛnɛ po Alivai aba a lashɛga iyi-a'umpwa elele na ashɛpwụ tu nɛ ata nda ugondu nu ntuma mu tu hwɛɛ.

38Bunongbo na shɛ bujalalo Aron, bɛ shɛ ba nama na aka na ta Alivai a lashɛga iyi-a'umpwa ata. Nazhɛ Alivai zhɛ a bwaga iyi-a'umpwa na amɛ iyi-a'umpwa ata maa e zhe na shɛmɛ shu umwono wa Agwatana tu, shɛ na oo zwono i'wɛŋnɛ.

39Miaụŋ mi Isrɛl, ta Alivai zhɛ o sugo apalajɛma ata iyi izɛgwu, ne meni mụ tụ'walụ ta afwafwa mu ufwo, na manɛbɛ maa e zhe no shimwono shi i'wɛŋnɛ no ofwo ata iyi uhwugwa tijilo yo tulono, keeni ofwo ata onongbo, na a'iywa odubo uba, na azụnjɛ zweni maa a 'yaga urobwo wa aba. Ti zha shɛ to jinoko ya umwono wa Agwatana tu kwukwuŋ.

Nehemaya 11

Atwa na Jɛjɛ nu Jɛrusalɛm na
(1 Shɛrụ 9:1-17)

1Nazhɛ ehwurembe atwa ata jɛjɛ ya na amɛ Jɛrusalɛm; ama atwa vwɛ aba 'wɛŋ icɛcɛ iwɛ maa a bwajɛ atwa oko oko na amɛ atwa umpwa umpwa maa a gɛgaga na amɛ Jɛrusalɛm na shɛ ụshɛpwụ tijilo, maa atwa ecinjishi cinjishi a na vwɛ tuba gɛgaga na ashɛpwụ aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2Ibɛ po atwa ata dumanga atwa elele na ya kwụlanɛ a na kaa meme peni maa a gɛga nu Jɛrusalɛm.

3Atwa na jɛjɛ na ashɛpwụ aba ɛkɛnyi aba no ofwo i'wɛŋnɛ ya aba na: Aba shɛ atwa Isrɛl, no onongbo, na anjɛ-ugondu umwono wa Agwatana keeni miaụŋ ma anjɛ-ugondu Sụlụmụn. Ama atwa na shɛ ehiu ekpeleshi cɛnjɛ gɛgajɛ nu Jɛrusalɛm.

4Atwa na shɛ ụlamụ Juda, tụ ụlamụ Bɛnjamin a na jɛjɛ nu Jɛrusalɛm na. Atwa umwamwa Juda na: Ga Ataya yɛu Uzia na shɛ bụjalụ Zɛkaria. Eshi ubwa anya a na oo togotogwu na aba shɛ, ga Amaria, nɛ Shɛfatia keeni Mahalalɛl, na shɛ umwamwa yɛu Juda gɛ Pɛrɛz.

5Ge Measaiya yɛu Baruk nɛ shɛ bụjalụ Kolhoze. Eshi ubwa anya a na oo togotogwu na aba a shɛ, ga Hazaya, na Adaya, no Joiyarib keeni Zɛkaria a na shɛ umwamwa yɛu Juda ge Shila.

6Umwamwa Pɛrɛz u tukpororo na jɛjɛ nu Jɛrusalɛm namɛ atwa akpakwụ-eyebi-nu-dupu-ne-eshe-umpwa-na-ba-atụndatụ (468).

7Atwa na banɛ nu umwamwa Bɛnjamin na: Ga Salu yɛu Mɛshulam na shɛ bụjalụ Joɛd. Eshi ubwa anya a na oo togotogwu na aba a shɛ, gɛ Pɛdaya, no Kolaya, ne Measaiya, ne Itiɛl keeni Jɛshaya.

8Atwa na 'wa bụ a shɛ, ga Gabai, na Salai, a namɛ atwa akpakwụ-eneshi-ni-dipi-yebi-nu-woshi-na-ba-atụndatụ (928).

9Go Joɛl yɛu Zikri, ubwa shɛ buhwuri-bu-umbe ba aba, go Juda yɛu Hasanua tuba shɛ bụtụ bi yebi na 'yajɛ ụhwada ụshɛpwụ ata.

10Atwa na banɛ no olugwo onongbo na: gɛ Jɛdaya yɛu Joiyarib, na Jakin.

11Nɛ Sɛraya yɛu Hilkia na shɛ bụjalụ Mɛshulam. Eshi ubwa anya a na oo togotogwu na aba a shɛ, ga Zadok, nɛ Mɛraiyot keeni Ahitub na shɛ uhiu nu umwono wa Agwatana,

12keeni miaụŋ-mo-bino ma aba mu na ma nda ugondu na amɛ umwono ata wa Agwatana. A namɛ atwa kpakwụ-eneshi-nu-woshi-na-ba-eyebi (822), na Adaya yɛu Jɛroham bụjalụ Pɛlalia. Eshi ubwa anya a na oo togotogwu na aba, a shɛ, ga Amzi, nɛ Zɛkaria, na Pashu, na Malkija.

13Hwɛɛ aba namɛ atwa akpakwụ-na-buhanda-na-ba-eyebi (242), atwa ga a shɛ shɛgwuma shu nhwaŋ, na Amashai yɛu Azarɛl na shɛ bụjalụ Azai. Eshi ubwa anya a na oo togotogwu nu bwa a shɛ, gɛ Mɛshulemot, ne Imɛ.

14Asaza tukpororo a na namɛ nu umwamwa ata wa aba namɛ atwa dipi-yebi-nu-woshi-na-ba-atụndatụ (128). Buhwuri-bu-umbe ba aba bɛ shɛ ga Zabdiel yɛu Hagɛdolim.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

15Atwa na banɛ na Alivai na: gɛ Shɛmaya yɛu Hashub na shɛ bụjalụ Azrikam. Eshi ubwa anya a na oo togotogwu na aba a shɛ, ga Hashabia, no Buni.

16Ga Shabɛtai keeni Jozabad, aba shɛ atwa na zweni na amɛ ehwurembe Alivai, a na 'yajɛ igbɛtɛtɛ ugondu umwono wa Agwatana no tupohondo.

17Ga Matania yɛu Mika na shɛ bụjalụ Zabdai, na shɛ umwamwa Asaf. Ubwa bo hwulono azụnjɛ umbe na adua ugwoje tụpana. Ga Bakbukia, ubwa shɛ bụtụ bi yebi Matania, na Abda yɛu Shamua na shɛ bụjalụ Galal, na shɛ umwamwa Jɛdutun.

18Ufwugwo wa Alivai na jɛjɛ nu (Jɛrusalɛm) na shɛ ụshɛpwụ ata tijilo, hwɛɛ aba namɛ atwa kpakwụ-nu-dupu-nu-talacɛ-na-ba-eneshi (284).

19A'iywa odubo uba na: Ga Akub, na Talmon, keeni miaụŋ-mo-bino ma aba, hwɛɛ aba a shɛ atwa dipi-tɛtu-nu-woshi-na-ba-eyebi (172).

20Atwa Isrɛl a na vwɛ keeni onongbo keeni Alivai, a namanjɛ no ofwo i'wɛŋnɛ ya aba na ashɛpwụ anya a na namɛ nu Juda.

21Anjɛ-ugondu umwono wa Agwatana, a jɛjɛ nụ ụpadụ Jɛrusalɛm uko na ɛɛ hiɛŋ Ofɛl, ge Ziha ne Gishpa, aba o hikokono ugondu wa aba.

22Bụtụ na bo hikokono ugondu wa Alivai na jɛjɛ nu Jɛrusalɛm, i shɛ go Uzi yɛu Bani bụjalụ Hashabia. Eshi ubwa a na oo togotogwu na aba, a shɛ, ga Matania keeni Mika, bɛ shɛ bụtụ bu umwamwa Asaf. Aba shɛ umwamwa na 'yajɛ tijama ta azụnjɛ a na namɛ nu umwono wa Agwatana.

23Iwɛnɛ po i 'yajɛ unu na agwuma peni iwɛ aba, yaa 'yajɛ kaa urobwo na agwuma tileni iwɛ azụnjɛ gana na e eri na nda utakashɛ wa aba iyi-heri iyi-heri.

24Gɛ Pɛtahia yɛu Mɛshɛzabɛl na shɛ udenji Zɛra, nu umwamwa Juda, ubwa shɛ ụlụkpashɛ wa agwuma ni iwɛ ye elele nɛ teneni atwa Isrɛl a na namɛ nu umwono-ụshɛrɛya.

Ashɛpwu na Atwa Namanjɛ no Tupohondo tu Jɛrusalɛm

25Atwa ofwugwo gɛgajɛ na ashɛpwụ na gwumwongonu ne shihilo sha aba. Atwa na shɛ ụlamụ Juda jɛjɛ ni Kiriat-aba keeni shɛngwuwa shu bwa keeni Dibon na shɛngwuwa shu bwa keeni Jɛkabziɛl na shɛngwuwa shu bwa du,

26a jɛjɛ du na ashɛpwụ na ɛɛ hiɛŋ Jɛshua, nu Molada, ni Bɛt-pɛlɛt,

27nu Haza-shual, ni Biɛ-shiba na shɛngwuwa sha aba.

28A jɛjɛ du ni Ziklag keeni Mɛkona keeni shɛngwuwa sha aba,

29keeni Ɛn-rimon keeni Zora, nu Jamut,

30nu Zanoa, na Adulam keeni shɛngwuwa shɛ na shi gwumwongonu na aba. A jɛjɛ du nu Lakish keeni ekpekpe na gwumwongonu nu bwa, keeni Azika na shɛngwuwa shu bwa. Inɛ ɛtɛ i shɛ maa atwa Juda jɛjɛ no tugwungwu tu na tu

© 2008 Bible Society of Nigeria.

namɛ na ashashɛ Biɛ-shiba na namɛ nụ ụzalụ tuta keeni ulomu Hinom na namɛ nụ ụzalụ tuzuba.

31Atwa Bɛnjamin jɛjɛ ni Giba, ni Mikmash, na Aija, ni Bɛtɛl keeni shɛngwuwa shɛ na shi gwumwongonu na aba,

32keeni Anatot, nu Nob, na Anania,

33nu Hazo, nu Rama, ni Gitaim,

34nu Hadid, ni Zɛboim, ni Nɛbalat

35nu Lod, nu Ono keeni nu Ulomu wa anjɛ-ugondu i'ɛlɛ.

36Urubwo wa Alivai oko a na ga jɛjɛ la no tugwungwu tu Juda, a sụmɛ aa jɛjɛ ya na atwa Bɛnjamin.

Nehemaya 12

Onongbo keeni Alivai

1Atwa ga aba shɛ onongbo keeni Alivai a na banɛ na ti'ima jiye nɛ Zɛrubabɛl yɛu Shɛaltiɛl keeni Jɛshua, aba shɛ, gɛ Sɛraya, nɛ Jɛrɛmia, ne Ezra,

2na Amaria, na Maluk, na Hatush,

3nɛ Shɛkania, ne Rehum, nɛ Mɛrɛmot,

4ne Ido, ne Ginɛton, na Abija,

5ne Mijamin, ne Meadia, ne Bilga,

6nɛ Shɛmaya, no Joiyarib, nɛ Jɛdaya,

7na Salu, na Amok, ne Hilkia keeni Jɛdaya. Atwa ga aba shɛ ehwurembe na ashashɛ onongbo keeni miaụŋ-mo-bino ma aba na aka Jɛshua.

8Alivai shɛ: gɛ Jɛshua, ne Binui, na Kadmiɛl, nɛ Shɛrɛbia, no Juda keeni Matania, na shɛ buhwur-bu-umbe na azunga ugwoje tụpana keeni miaụŋ-mo-bino mu bwa.

9Ga Bakbukia, keeni Uno, miaụŋ-mo-bino ma aba mu modongwu aŋ nu ugondu wa aba wa azunga.

Ajalalo Jɛshua na Shɛ Uhiu wo Onongbo na

10Gɛ Jɛshua meci Joiyakim, go Joiyakim meci Ɛliashib, gɛ Ɛliashib meci Joiyada,

11go Joiyada meci Jonatan, go Jonatan meci Jadua.

Atwa ga Aba Shɛ Ehiu Edenji Onongbo

12Atwa ga aba shɛ la ehiu onongbo na aka Joiyakim Nu umwamwa Sɛraiya, i shɛ gɛ Mɛraya, una Jɛrɛmia, i shɛ, ga Hanania,

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13una Ezra, i shɛ, ga Mɛshulam, una Amaria, i shɛ, gɛ Jɛhohanan,

14una Maluki, i shɛ, go Jonatan, una Shɛbania, i shɛ, go Josɛf,

15una Harim, i shɛ, ga Adna, una Mɛraiyot, i shɛ, gɛ Hɛlkai,

16una Ido, i shɛ, gɛ Zɛkaria, una Ginɛton, i shɛ, gɛ Mɛshulam,

17una Abija, i shɛ, ge Zikri, una Miniamin, keeni una Moadia, i shɛ, ge Piltai,

18una Bilga, i shɛ, ga Shamua, una Shemaya, i shɛ, ge Jɛhonatan,

19una Joiyarib, i shɛ, ga Matanai, una Jɛdaya, i shɛ, go Uzai,

20una Salu, i shɛ, ga Kalai, una Amok, i shɛ, ge Ibɛ,

21una Hilkia, i shɛ, ga Hashabia, una Jɛdaya, i shɛ, gɛ Nɛtanɛl.

Ti'nyeci ta Amwamwa Onongbo keeni Alivai na

22A intanɛ t'inyeci ta shɛgwuma shu nhwaŋ ma Alivai keeni onongbo, na aka na atwa ga shɛ la ehiu onongbo: Aba shɛ gɛ Ɛliashib, no Joiyada, no Johanan keeni Jadua. Ti'nyeci tu nzeci mu ga tu hwuwowu ti'nyata na aka na ti ga Darius shɛ agwuma Pɛsia.

23E 'nyeci nzeci mu miaụŋ ma Alivai a na shɛ shɛgwuma shu nhwaŋ me eshi aba nu utakada shɛrụkwụkwụ tutu i ci aka Johanan na shɛ yɛu Ɛliashib.

Ugondu na Ee Eni Atwa Tɛnda nu Umwono wa Agwatana

24Atwa na shɛ ehwurembe na ashashɛ Alivai a shɛ: ga Hashabia, na Shɛrɛbia keeni Jɛshua yɛu Kadmiɛl, medenji miaụŋ-mo-bino ma aba a na mama ngbarakanụ ne eshici, oo momo loshogonu ta a shɛtana nu ugwoje tɛnda, gana na ta agwuma Devid bụtụ ata ba Agwatana peni aŋ la unu ibɛ.

25Ga Matania, na Bakbukia, no Obadia, nɛ Mɛshulam, na Talmon keeni Akub, aba shɛ a'iywa shidubo shu uba, a na a ngbaraka atwa na shɛ angbaracɛ shimwono shi i'wɛŋnɛ shɛ na shɛ namɛ no odubo uba.

26Atwa ga namba la apata na aka Joiyakim yɛu Jɛshua bụjalụ Jozadak, keeni na aka Nehemaya na shɛ ugwomina keeni aka Ezra na shɛ bunongbo na kaa shaananɛ bi'nyeci.

Gɛ Nehemaya Shileni Agwatana Uba Jɛrusalɛm

27Aka na maa e shileni Agwatana uba Jɛrusalɛm, nazhɛ ee jelekeci Alivai no ofwo elele na aa namanjɛ iwɛ maa e suje aŋ maa a untangana tijilo ta ata nu unyasa, nu ugwoje tụpana keeni azunga tuzunga, no shikoko ti'nyama keeni shiduma keeni egweje.

28Ibɛ po ee suje amwamwa Alivai a na shɛ azụnjɛ maa a bananjɛ no olugwo olugwo na aa ga namanjɛ tutu rungwutwonu Jɛrusalɛm, keeni maa a bananjɛ na ashɛpwụ na rungwutwonu Nɛtofa,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

29a banɛ du ni Bɛt-gilgal, aa banɛ ne shihilo shi Giba keeni Azmavɛt, aa zhajɛ.
Iwɛnɛ po azụnjɛ meme meni ashɛpwụ aba tutu rungwutwonu Jɛrusalɛm.

30Onongbo keeni Alivai mama njɛ shɛshɛshɛ; aa njɛ du atwamwa shɛshɛshɛ, to
shidubo shu uba keeni uba du.

31Ngoo sotulonu ehwurembe Juda ni ihiŋhiŋ uba, Ngee tileni aŋ maa a shɛ atwa
na 'yajɛ ụhwada wo orubwo a'wụtụ eyebi, maa o no rungo ụshɛpwụ ata nu
ugwoje tụpana. Urubwo uhiiŋ sanɛ geri bu u'ala ubiye ni ihiŋhiŋ uba geri bo
Odubo Ubizo.

32Atwa na 'wa aŋ a shɛ, go Hoshia keeni ashashɛ ehiu Juda,

33onongbo na 'wa aŋ nu urungo ata, a na o hwulo akakacɛ, a shɛ: ga Azaraya, ne
Ezra, nɛ Mɛshulam,

34no Juda, na Bɛnjamin, nɛ Shɛmaya, nɛ Jɛrɛmia,

35medenji du Zɛkaria yɛu Jonatan bụjalụ Shɛmaya. (Eshi ubwa a na oo
togotogwu nu bwa, a shɛ ga Matania, na Maikaya, na Zaku, na Asaf).

36Atwa na shɛ umwamwa ubwa, a na 'wa bụ a shɛ, gɛ Shɛmaya, na Azarɛl, ne
Milalai, ne Gilalai, ne Meayi, nɛ Nɛtanɛl, no Juda, na Hanani. Ge Ezra na shɛ
bi'nyeci, ubwa 'yagajɛ urubwo wa atwa elele na 'waŋnɛ i'wɛŋnɛ ya azunga
agwuma Devid, bụtụ ata ba Agwatana.

37Ee duri no Odubo Umɛzhinjɛ ee munji ogbudu ata aa zha nu Ụshɛpwụ Devid.
Ee keshici umwamwa umwono Devid, ee gwure nu uba no ofwo Odubo Meni
geri bu uwaŋna-banụ.

38Urubwo unya wa atwa na a pana ugwoje, hwuri geri bu u'ala ugwulwo, aa 'wa
ihiŋhiŋ uba, Ngaa 'wa aŋ medenji tudwonu ta ashashɛ atwa ata. Ee ti she eti
keshici Ashɛkpa ata 'yajɛ u'ibwa na aa shana ulwa tuta tutu ofwo ata Uba heri.

39Eti beni apata etu hwuri eti keshici Odubo Ifrem, no Odubo Jɛshana, no Odubo
Bijana, na Ashɛkpa Hananɛl, keeni Ashɛkpa dipi-yebi, eti ci Odubo Agwụdụ. Atu
kwunanjɛ turungo tu tu to dongonu Odubo Angbaracɛ.

40Gabata edingbe ata a na a pana ugwoje na amɛ Umwono wa Agwatana shikeni,
tu Gamba medenji ashashɛ atwa shihwolu a na namɛ ne mi,

41udungbe mu togotogwu no onongbo na o hwulo akakacɛ, aba shɛ: gɛ Ɛliakim,
ne Measaiya, ne Miniamin, na Maikaya, nɛ Ɛlioyenai, nɛ Zɛkaria, na Hanania.

42Atwa na 'wa aŋ a shɛ: ge Measaiya, nɛ Shɛmaya, nɛ Ɛliaza, no Uzai, nɛ
Jɛhohanan, na Malkija, ne Ilam keeni Izɛ. Gɛ Jɛzrahia; ubwa ba 'yagaga azụnjɛ,
rụhwụŋ ra azunga ubwa kaa ri zeci ree hwuri ma rụ rụ atwa vwɛ hwɛɛ.

43O to arụpɛ a'wụtụ a'wụtụ jita ata, ee bweji unyasa iwɛnɛ ta Agwatana eni aŋ
unyasa ụ'wụtụ 'wụtụ tubwada jita ata. Eyikwo, na miaụŋ bweji du unyasa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Gabata aa hwụjɛ rundu ru unyasa wa aba tubwada ru na rɛ shɛnjɛ nu Jɛrusalɛm taa dụlụ.

E Suje Azụnjɛ na A'iywa Shidubo iwɛ Tɛzhɛba

44Na aka ata ee teri etwenyi na zhɛ na ngbaraka shimwono shɛ na ɛɛ zhɛ no zwono i'wɛŋnɛ, iwɛ apalajɛma u tụ'walụ ti hiiŋ keeni iyi-a'umpwa, iwɛ ugondu Umwono wa Agwatana uywa uywa. Atwa ata aba 'yajɛ ya tijama gana na maa a na lɛshijɛ apalajɛma ne shihilo shɛ na shi gwumwongonu na ashɛpwụ iwɛ onongbo keeni iwɛ Alivai, inɛɛ nɛ Undwa shiri iwɛ ibɛ. Iwɛnɛ po atwa elele na namɛ nu Juda 'yajɛ unyasa nu ugondu wo onongbo keeni Alivai.

45A untanganɛ ugondu wa Agwatana aba keeni ugondu wa atwa tɛnda shɛshɛshɛ, gana na du ta azụnjɛ keeni a'iywa shidubo a njɛ ugondu wa aba, nu gana na ta agwuma Devid keeni yɛu ibwɛ go Sụlụmụn peni aŋ la unu ibɛ.

46Te kwuni cala cala na aka agwuma Devid keeni bi'nyeci ba shɛzunga ga Asaf, i 'yajɛ la atwa na o hwulo umbe na azunga ashɛtwa Agwatana keeni a na a'walụ

47Na aka Zɛrubabɛl keeni aka Nɛhɛmaya, atwa Isrɛl elele a palajɛ la iyi nɛ shɛ urobwo wa azụnjɛ keeni inɛ ya a'iywa shidubo shu umwono wa Agwatana iyi-heri. O tulono la du urobwo wa Alivai swooŋ, Alivai tuba o tulono urobwo miaụŋ mu Aron swooŋ.

Nehemaya 13

Atwa Isrɛl Bogwu na Atwa Cɛnjɛ ti Nya

1Jita ata aa rɛtanjɛ atwa ata utakada undwa Moses taawụụ, oo to ugbe ti yee 'nyeci nu bwa maa A'amon keeni Amoab shɛ shɛ e teni na tu'ulwa ta atwa Agwatana kwukwuŋ,

2iwɛnɛ te e teji shi la miaụŋ mi Isrɛl uhwaŋna ni iyimɛyɛ keeni meni na aka na ta a banɛ ni Ijipti, aa njɛ Balam ụgwụ maa kalana aŋ unu. Ama kaa Agwatana tu jɛshɛrɛjɛ unu ata tukalana waa shɛ ya uwebiye-tupana.

3Aka na ta atwa Isrɛl hwụjɛ ta a rɛcɛ undwa ata, oo bogotogwu atwa ata cɛnjɛ ti nya swooŋ na atwa Isrɛl.

Gɛ Nehemaya Gwurecenji Iyi Gana Ala Yaa ga Namɛ

4Ge Ɛliashib bunongbo, ubwa ee peni ụhwada shɛmɛ sho shimwono shi i'wɛŋnɛ nu umwono wa Agwatana tu, tobwolo aka ga te ci shi o. Ama gana na tu baa 'yajɛ ụmatụ no Tobia kpɛm kpɛm,

5baa imanganɛ bụ amɛ umwono uko ụ'wụtụ na aa shana o zwono apwaŋ iyi izɛgwu, ti iturɛre, ti i'wɛŋnɛ umwono wa Agwatana, ti iyi-a'umpwa izɛgwu, te meni mụ tụ'walụ ta afwafwa mu ufwo mu na ee ge peni iwɛ Alivai, na azụnjɛ, ta a'iywa shidubo keeni apalajɛma na aa nda iwɛ onongbo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Ama N zasaba nu Jɛrusalɛm na aka na ti ijɛ ya nda o. Iwɛnɛ po aka na tu ga Atɛzɛksis yɛ tugwama tu Babulon shiywa talacɛ-na-shɛba-shi-yebi, nazhɛ Ngee gwuri pa agwuma maa me mbishe bu. Ti yaa namɛ aka fwalaa na aba ibɛ, Ngaa lụpɛ agwuma, bee m peni ohwolu.

7Ti Ngee gwure nu Jɛrusalɛm, nazhɛ Ngoo to iyi iwɛ nɛ gɛ Ɛliashib njɛ ugbe iwɛ Tobia na bee leneni maa nama na amɛ umwono uko nu umwono wa Agwatana.

8Isɛbwɛ mi ishijɛ tebiye, Ngaa 'waŋtatanjɛ i'wɛŋnɛ Tobia no tupohondo hwɛɛ.

9Ngee eni aŋ maa ga a njɛ shɛmɛ shu umwono ata shɛshɛshɛ, nazhɛ Ngee gwurecenji iyi uhwugwa umwono wa Agwatana keeni apwaŋ iyimɛyɛ keeni iturɛre.

10Ngoo to du ugbe sasana maa e ge te peni shi ya Alivai iyi nɛ i shɛ urobwo wa aba o, iwɛbɛ po Alivai keeni azụnjɛ a na ga nda ugondu, bụtụ bụtụ gezhiji bee hwuri ne ehilo ubwa.

11Iwɛbɛ po Ngee tezhigeni atwa shihwolu, Ngɛɛ hiɛŋ aŋ, Iwembe po ee jineci umwono wa Agwatanaa? Ngee suje Alivai ata keeni azụnjɛ Ngee gwuricinji nu umwono ata wa Agwatana maa a na ndaanana ugondu wa aba.

12Nazhɛ atwa Isrɛl elele kwuni ya iyi-a'umpwa aba, iyimɛyɛ keeni meni mụ tụ'walụ ta afwafwa keeni manɛbɛ tusuje maa e zweni nu umwono i'wɛŋnɛ.

13Ngee jeri atwa na zhɛ na ngbaraka umwono ata i'wɛŋnɛ; aba shɛ: gɛ Shɛlɛmia bunongbo, na Zadok bi'nyeci bu undwa, nɛ Pɛdaya na shɛ Bilivai. Bụtụ na 'wa aŋ i shɛ, ga Hanan yɛu Zaku bụjalụ Matania. Iwɛnɛ po a rɛcɛ atwa ata maa a shɛ atwa tɛcara, ugondu wa aba ụ shɛ iyimɛyɛ tuhwoŋso anjɛ-ugondu ata, a na shɛ miaụŋ-mo-bino ma aba.

14Oo Agwatana mi, ne me teyinje, to 'woricingo kaa iyi nɛ Ngaa njɛ na tɛcara iwɛ umwono bu keeni iwɛ tɛzhɛba tụ bụ o.

E Kwuneneni Ụjita-ụhinjanu Tu'untangana

15Na aka ata, Ngaa kwụbɛ atwa Juda oko to o pilo meni mụ tụ'walụ ta afwafwa. Aa patanganɛ eshi ohiu, te meni mu tụ'walụ ta afwafwa, ta tụ'walụ ta afwafwa, ta tụ'walụ to owowo keeni i'wɛŋnɛ tuswoswoswo ye elele na shɛba shi nzhinyacɛ ma aba, ee jicinje iŋ nu Jɛrusalɛm nụ Ụjita-ụhinjanụ. Ngaa tɛtaganɛ aŋ unu maa kede a na sanga ya iyimɛyɛ ye elele nụ ụjita ata o.

16Atwa Taiya a na jɛjɛ nu Jɛrusalɛm du e suje ijɛnɛ keeni iyi udukwo swoswoswo aa sangana atwa Juda nu Jɛrusalɛm nụ Ụjita-ụhinjanụ.

17Ngaa tɛtaganɛ atwa ụjɛrụma Juda unu, Ngɛɛ hiɛŋ aŋ, Iyi ci'nyɛ imbe nɛ ahia ndaa? Kwụba ma ta ahia hashɛgana Ụjita-ụhinjanụ.

18Shɛ iyi nɛ ogwunukwoshi hiŋ njɛ la gbaa upo Agwatana utu sugeni iyi iwɛ gɛ hwɛɛ maa iti urigeni, medenji ụshɛpwụ ga na hŋ? Hwuwayɛ go, ɛhi ishicinjɛ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

sasana isɛbwɛ ya Agwatana nu uhiuhiu wa atwa Isrɛl tedure nụ Ụjita-ụhinjanụ na ahia hashɛgana.

19Iwɛbɛ po Ngee eni aŋ maa a na kapa shidubo shu uba Jɛrusalɛm tu Ụjita-ụhinjanụ we elele ta vwɛ beyi gunu na ti iyi kwuni turumono,

20Kpalụ ko kwo kaa kpalụ yebi ta ahinya keeni esenji iyi udukwo tuswoswoswo o zokwu no tupohondo tu Jɛrusalɛm hwɛɛ aba.

21Ngaa tɛtaganɛ aŋ unu, Ngɛɛ hiɛŋ, Iwembe po ehi zokwu no tupohondo tu ubaa? Ahiɛ ndaananɛ gana ga nyajita, N zhɛ ma hi ima. Te kwuni na aka ata e zhe shi ya nụ Ụjita-ụhinjanụ o.

22Ngee eni Alivai maa ga a mama njɛ shɛshɛshɛ, iwɛ maa e zhe a ngbaraka shidubo shu uba, maa a untangana Ụjita-ụhinjanụ ne tijilo. Oo Agwatana mi, ne me teyinje iwɛ inɛ gɛ du sasana, maa hieci inyɛmɛnyɛmɛ mi, nu gana na to tulubo tụ bụ ti biye tụ 'wụtụ tu namɛ.

23Na aka ata du Ngaa kwụbananɛ Eju oko ofwugwo a na zeni eyikwo Ashdod, ne eyikwo A'amon keeni eyikwo Amoab.

24Ashashɛ miaụŋ ma aba ma duma Ri'ashdod kwo kaa rɛjɛmɛ ri nya ru ko, e eri shi a duma Riju o.

25Ngee tezhigeni aŋ, Ngee keleni aŋ unu, Ngee jibi etwenyi aba oko, Ngee mushenji tihiŋzhe ta aba. Nazhɛ Ngee eni aŋ izeci ya Agwatana tuta maa, Hi zha shɛ hia pana ya miaụŋ mi hiŋ mo o maa miaụŋ ma aba me eyi mi zeni o, miaụŋ mi hiŋ me eyi kaa du mi zha shɛ ma zanɛ ya miaụŋ ma aba mo o, ta ahiɛba ni ikɛnyi hiŋ du o.

26Shɛ iwɛ tụmbụla tu gana ga hŋ go Sụlụmụn agwuma Isrɛl njɛ la iwɛwɛ? I zasa kaa agwuma elele na shɛ gana bwa na ashashɛ shɛgwuma she edenji ofwugwo. Agwatana kaa lubi bu, Agwatana kaa njɛ bụ maa sha agwuma Isrɛl hwɛ hwɛɛ. Ama okwo ti yaa shɛ bwonu, eyikwo ata anya edenji zeriji bu maa nda iwɛwɛ.

27Ti tɛ zhɛ suu to hi shilono acɛbɛ maa ta ndaanana iyi tugworozwo i'wɛtwɛ gɛnɛ ɛtɛ maa ta nda tụmbụla na anya edenji maa ta nda Agwatana tu iwɛwɛ?

28Yɛu Jɛhoiyada na shɛ bụjalụ Ɛliashib uhiu wo onongbo ike zeni yɛu Sanbalat Buhoron ata; iwɛbɛ po Ngee becinji bu no olugwo mi.

29Oo Agwatana mi, ne teyinje aŋ, iwɛnɛ po e heshigeni ugondu tunongbo keeni unu-tutwa wo onongbo na Alivai.

30Gana Ngaa njɛ aŋ shɛshɛshɛ ta, maa e beni ni iyi elele nɛ i shɛ iyi ya anya edenji. Ngoo dwotwogonu onongbo na Alivai iyi ya aba i tungbaraka maa ga atwa atwa nama nu ugondu wa aba.

31Ngaa imanjɛ gana na maa a na 'wananjɛ i'wɛ'wɛ nɛ maa o no hwoŋzhingo apwaŋ na aka ibɛ nɛ ee shiri keeni maa ga atwa na 'waŋnɛ apwaŋ aba ụ tụ'walụ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

ti hiiŋ inɛɛ nɛ i nɛ. Oo Agwatana mi, ne me teyinje iwɛ ijɛ hwɛɛ maa m peni-uwebiye.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Esta

Esta 1

Uduciya Keeni Tipilanụ ti Zɛksis

1Iyi nɛ njɛ na aka Zɛksis na, gɛ Zɛksis ga ubwa shɛ agwuma na 'yajɛ ụhwada we ekpeleshi cɛnjɛ dipi-yebi-nu-woshi-na-tuba-ti-cenje (127) te kwune na cɛnjɛ ti India tutu cɛnjɛ ti Itiopia.

2Na aka ata agwuma gɛ Zɛksis jɛjɛ ni idwɛtwɛ tugwama tu bwa nɛ namɛ nu Susa, na shɛ ụshɛpwụ ụ'wụtụ na hwuri a na vwɛ hwɛɛ na cɛnjɛ ti Pɛsia.

3Tu baa yɛ tugwama tu bwa, yaa namɛ shiywa shɛ tatụ, baa njɛ iyimɛyɛ unyasa i'wɛtwɛ iwɛ atwa elele na namɛ no shihwolu, ta amadanga ubwa. Ejeshi Pɛsia keeni a na Midia a ụlwatagwụ hwɛɛ, medenji egwomina keeni atwa na 'yagajɛ nzeci.

4Iwɛnɛ po ijitɛ dipi-tɛtu-nu-talacɛ (180) tukwugwu bee mbiseni aŋ ugombo uduciya cɛnjɛ-ta-tugwama tu bwa keeni tipilanụ tụ ụjɛrụma igɛhi ibwɛ.

5Aka na ti ijitɛ ɛtɛ keshici, nazhɛ agwuma peni aŋ iyimɛyɛ unyasa i'wɛtwɛ, ijitɛ icenje mudu, no tupohondo tu umwamwa ihwɛ ya agwuma. Ibɛ shɛ iwɛ atwa elele, ta atwa na gwụmwatangwụ, ta atwa na gembenji a na namɛ nu Susa ata shɛ ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ.

6A njɛ umwamwa ata ihwɛ ya agwuma tisemberi no tugwuno tu na aa nɛ ni ihwehwe uduhwa wa ababa keeni inɛ icɛnjɛ tuswataga. Oo to tu ni ihwehwe uduhwa ushenje na tɛkanɛ ta azụrụfa keeni na atukpa na aa njɛ na atayɛ ogwumishi a na 'yajɛ shihwolu mbwụụ mbwụụ. A njɛ n-ndụtwụ ma bɛjɛjɛ ma azhɛnarɛya keeni azụrụfa nu umwamwa ata ihwɛ ya agwuma, ee dibeni mu, ee gbelecenji mu na atayɛ acɛnjɛ, na a na eshenje, na a na uduhwa keeni a na eshi a na a ta ngara ngara.

7Ee zweneni aŋ meni mụ ụlatụ maa e swe no okwopi azhɛnarɛya a na namanjɛ udenji swoswoswo. Meni mụ ụlatụ ma agwuma ta kaa mu barɛ gana na ti ikɛnyi ibwɛ ci.

8E leneni bugaiŋ be elele maa swa meni ma ata te teni cɛŋ nu unu na agwuma peni aŋ, nu uhwaŋna na baa jala. Iwɛnɛ po agwuma peni anjɛ-ugondu ubwa unu maa ge e peni bụtụ bụtụ mu naa na baa jala.

9Biyikwo ba agwuma ga Vashti du ndanɛ eyikwo iyimɛyɛ unyasa i'wɛtwɛ nu umwamwa ata ihwɛ ya agwuma gɛ Zɛksis.

E Becinji Biyikwo ba Agwuma ga Vashti

10Tụ ụjita ata ucenje iyimɛyɛ unyasa i'wɛtwɛ ulwa, u'waba hiɛ agwuma Zɛksis na mayaga mu na bee swe. Bee peni nvwala mu bwa mi cenje: gɛ Mɛhuman, ne Bizta, na Habona, ne Bigta, na Abagta, ne Zita keeni Kakas unu,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

11maa ga a shapɛrɛganɛ bụ biyikwo bwa ga Vashti na agba ubwa, maa ge urigeni bu udara ubwa u tugwama, maa mbisono bu atwa ata keeni amadanga agwuma ụzhɛ ubwa, iwɛnɛ tu baa pilanụ igbɛtɛtɛ tebiye.

12Ama aka na tu nvwala ma agwuma mi mbishi biyikwo ba agwuma ga Vashti utumwa ata, ga Vashti biyikwo ba agwuma lacɛ tizhajɛ. Iwɛbɛ po agwuma njɛ isɛbwɛ tebiye.

13Agwuma kaa nyiwoŋnowuŋ tu boo go hoŋtono atwa na mepi undwa iheŋtene maa e peni bu ahaŋsa. Baa suyanɛ atwa na a pana bụ ahaŋsa, iwɛ maa mapa iyi nɛ baa shɛ ba nda.

14Atwa na kaa gwumwongonu na agwuma uhwuri atwa vwɛ hwɛɛ a shɛ: ga Kashina, ne Shita, nɛ Mɛrɛs, na Admata, na Tashish, na Masina keeni Mɛmukan. Atwa ga ecenje, aba shɛ atwa na baa shana bo hoŋtono iwɛ ɛgbɛɛ, iwɛ ma e peni bu ahaŋsa ta. Aba kaa shɛ atwa shihwolu shɛ 'wụtụ shi Pɛsia keeni Midia na cɛnjɛ-ta-tugwama ta agwuma ata.

15Bee heŋteni atwa ata, bɛɛ hiɛŋ, Gamba agwuma gɛ Zɛksis, N tumwanɛ nvwala mi mi no ofwo biyikwo mi ga Vashti, Ngee peni bu unu, ama bu lacɛ unu ata tuhwuga! Imbe tuba undwa hiɛŋ ga a njɛ bụụ?

16Gɛ Mɛmukan jishijɛ agwuma ne eshe amadanga agwuma, bɛɛ hiɛŋ, Shɛ agwuma kiri ga Vashti 'wanganɛ o, bu 'wanganɛ du amadanga agwuma hwɛɛ, keeni atwa elele na namɛ ne ekpeleshi cɛnjɛ-ta-agwuma ti Zɛksis hwɛɛ.

17Iwɛnɛ po unabarɛ iyi nɛ biyikwo ga ba agwuma njɛ, zhɛ wo tono eyikwo elele na shɛcɛbɛ, ibɛ du ɛɛ zhɛ na ngbaraka olwo aba cwɛŋ, ɛɛ zhɛ ɛ hiɛŋ, Agwuma gɛ Zɛksis peni la biyikwo bwa ga Vashti unu maa ga zhajɛ, bi zhe shi kaa.

18Nụ ụjita ga gbaa eyikwo na 'yajɛ izeci ni Pɛsia keeni Midia zhɛ a hwuga iyi nɛ biyikwo bu njɛ, ɛɛ zhɛ a nda du amadanga agwuma gana ata. Ibɛ po tungbaraka cwɛŋ keeni ụpụrụsa gana ga zha shɛ wa 'yaga uce o, nazhɛ olwo aba tuba zhɛ na nda isɛbwɛ duwa ne eyikwo aba.

19Yaa shɛ ya kwụlanɛ agwuma, asha go lono maa shikicingo unu-tupana, maa e 'nyeci uŋ na andwa Pɛsia keeni a na Midia, maa kede ga Vashti zhajɛ ya na agba agwuma Zɛksis kwukwuŋ. Ga agwuma peni biyikwo bi nya na zhɛmɛ uhwuri bu ohwolu ubwa. Kede e sheyinji ya kaa undwa ata kwukwuŋ.

20Aka na te e enenji ụshɛrɛya na agwuma kwunanjɛ no ofwo na cɛnjɛ cɛnjɛ-ta-tugwama tụ bụ ti teje hwɛɛ, nazhɛ eyikwo elele zhɛ na muna olwo aba ụjɛrụma, ta atwa na gembenji, ta atwa na gwụmwatangwụ.

21Ahaŋsa ata tụpana kaa kwụlanɛ agwuma keeni amadanga ubwa, nazhɛ agwuma njɛ gana na ti gɛ Mɛmukan shire.

22Iwɛbɛ po baa tumwanganɛ utakada ata ne ekpeleshi cɛnjɛ-ta-tugwama tu bwa hwɛɛ. Ti'nyeci tu bwa tɛ shɛ gana na te ti'nyeci ta cɛnjɛ te elele tu namɛ keeni

© 2008 Bible Society of Nigeria.

rɛjɛmɛ re elele. Ti'nyeci ta ata ti hiɛŋ, Butubwenyi be elele na shɛ agwuma-ihwɛ ibwɛ, ga shɛ ubwa du ba kwunanga iwɛ ye elele nụ ụhwada ubwa.

Esta 2

Edwelekeci Biyikwo na Shɛ ba Sha Biyikwo ba Agwuma

1Okwo na aba na ti inɛ gɛ heŋnici, aka na ti isɛbwɛ ya agwuma Zɛksis kezhi, bu ta untanganɛ waa tuhaŋsa ti iyi nɛ ga Vashti njɛ keeni undwa na bee enenji iwɛ ubwa.

2Ibɛ po miaụŋ-mu-ugondu ma agwuma mu na ma ndana bụ iyi, mi hiɛŋ, Lono maa a bu dwalakakanɛ miaụŋ-mo-o mu na mu pilanụ, mu na kaa mi te mepi shi etwenyi.

3Tala atwa bu shihwolu shɛ 'wụtụ ne ekpeleshi cɛnjɛ tụ bụ te elele, maa ge bu sugeni miaụŋ-mo-o mu na mu pilanụ hwɛɛ ni ihwɛ ya agwuma Susa. Ge utegeni mu Hɛgai na shɛ ivwɛlɛ ya agwuma nɛ ba ngbaraka umwono we eyikwo; maa e peni aŋ manɛbɛ mu na mu pilanụ maa a mama njɛ shɛshɛshɛ.

4Gɛ yɛu-yo-o nɛ ubu kwụlanɛ i shɛ biyikwo bu, tụlụkpashɛ ti Vashti biyikwo bu. Ahaŋsa ata kaa kwụlanɛ agwuma, baa njɛ ga gana ata.

5Biju bu ko namba la ni ihwɛ ya agwuma Susa, ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ go Modɛkai, yɛu Jai, na shɛ ụlamụ Bɛnjamin, bɛ shɛ bụtụ bu umwamwa Kish keeni Shimei.

6Go Modɛkai ata kaa shɛ bụtụ bu ko na atwa na gɛ Nɛbukadnɛza agwuma Babulon 'imɛ la na aka na tu baa 'imɛ Jɛhoiyakin agwuma Juda, bee becinji bu nu Jɛrusalɛm.

7Bi 'yajɛ yɛu bishi bwa ike nɛ ɛɛ hiɛŋ ge Esta, inɛɛ nɛ Ehibru ɛ hiɛŋ bu ga Hadasa. Yɛu ɛtɛ yo o kaa pilanụ igbɛtɛtɛ tebiye. Aka na te bishi bi yɛu ɛtɛ 'wi te bino bwa, go Modɛkai tuba shepi bu baa 'yagajɛ bụ gana ti yɛu ibwɛ ikɛnyi ibwɛ.

8Aka na ta atwamwa hwụjɛ unu-tupana wa agwuma keeni ụhwada na agwuma shiri, ibɛ po miaụŋ-mo-o mu ufwugwo mu ụlwatagwụ ni ihwɛ ya agwuma Susa, ee utegeni mu Hɛgai. Aa shapɛ du Esta nu umwamwa ata wa agwuma, ee utegeni bu Hɛgai na shɛ bungbaracɛ be eyikwo.

9Iwɛ yɛu ɛtɛ yo o kaa kwụlanɛ Hɛgai; bee kwuni bu iwɛ tumapana. Bee peni bu manɛbɛ mu na maa mama nda shɛshɛshɛ kakayɛ, medenji iyimɛyɛ ticinji nɛ shɛ urobwo ubwa. Bee peni bu showo shu bwa shi cenje, shɛ na shi teni cɛŋ nu bwa, shɛ na shɛ banɛ nu umwamwa wa agwuma. Bee becinji bu apata medenji showo shu bwa shi cenje, ee zhe no ohwolu na ngezeni a na vwɛ nụ ụzhɛ hwɛɛ na amɛ umwono we eyikwo.

10Ge Esta leni shi maa e mepi olugwo na baa banɛ keeni bụtụ na shɛ udenji ubwa o; iwɛnɛ tu go Modɛkai tutwagwanua bụ unu maa kede mbiso bụtụ be elele o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

11Ibɛ po go Modɛkai bo rungo nu ukpogwu ata umwono we eyikwo, bee ce beye, be ce bana iyi-heri, maa mapa gana na ti yɛɛ zhɛ ya shana Esta keeni gana na ɛɛ zhɛ a nda bụ.

Gɛ Zɛksis Teri Esta maa Sha Biyikwo Bwa

12Yɛu-yo-o kaa i shɛ ya ụrɛcɛnga ipiɛnɛ umpwa-ni-bɛyebi na tumama nangangana tụ ụzhɛ ubwa gana na tu undwa we eyikwo namɛ. Inɛ iturɛre muru i shɛ ipiɛnɛ icihiŋ, inɛ iturɛre inyɛ i shɛ ipiɛnɛ icihiŋ, nazhɛ yɛu ɛtɛ yo o zhɛ yo to bu maa e shepi bu no ofwo agwuma Zɛksis.

13Gana na yɛu-yo-o i shɛ ya zha no ofwo agwuma na. Ɛ zhɛ a pana bụ iyi tu'urugono ye elele nɛ baa jala ti bee beni nu umwono ata we eyikwo maa zha nu umwamwa wa agwuma.

14Yɛu ɛtɛ yo o zhɛ ya zha apata nụ ụrụmɛ, ama iyi heri nu uvwungwa, ɛ zhɛ a shapa bụ a zha na amɛ umwono unya nu umwono ata we eyikwo maa ga Shashgaz na ba ngbaraka eyikwo magɛgashɛ agwuma na ngbaraka bụ. Bu ta zha shɛ bo gwulo no ofwo agwuma o, semi aka na ti yaa kwụlanɛ agwuma, nazhɛ bɛɛ zhɛ ba suyana izeci ibwɛ.

15Aka na ta aka Esta, yɛu-yo-o Abihail na shɛ udenji Modɛkai nɛ bɛɛ wɛŋnicinjɛ gana yɛu ikɛnyi ibwɛ i ci maa tono no ofwo agwuma. Bụ lụpɛ shɛ kaa iyi elele o, semi iyi nɛ gɛ Hɛgai na shɛ ivwɛlɛ ɛtɛ ya agwuma na ba ngbaraka eyikwo peni bu ahaŋsa ibɛ. Iwɛ Esta kaa kwụlanganɛ bụtụ be elele na kwụbɛ bụ.

16Ti gɛ Zɛksis yɛ tugwama tu bwa, yaa namɛ shiywa shi cenje, nazhɛ ee shepi Esta ee zhe no ofwo agwuma gɛ Zɛksis na amɛ umwamwa tugwama, nu upiana Tɛbɛt na shɛ Bu'umpwa.

17Agwuma kaa lubi Esta tebiye uhwuri miaụŋ ma ata mo o mu vwɛ hwɛɛ. Bee peteni bu udara tugwama nu uhiuhiu, baa njɛ bụ biyikwo bwa tụlụkpashɛ tu Vashti.

18Nazhɛ agwuma njɛ iyimɛyɛ unyasa i'wɛtwɛ iwɛ Esta, baa suyaganɛ atwa shihwolu she ekpeleshi cɛnjɛ tu bwa hwɛɛ, keeni miaụŋ mu bwa mu ugondu. Bee peni aŋ ụhinjanụ uko, bee peni aŋ du apwaŋ gana na tu ukpahiŋ tugwama tu bwa ci.

Go Modɛkai Bicinji Uhiuhiu wa Agwuma Zɛksis

19Aka na to o sotulonu miaụŋ ma ata mo o mi te mepi shi etwenyi urubwo uko na aka yebi, go Modɛkai ta kaa jɛjɛ no odubo agwuma.

20Ge Esta kaa ta jɛmɛ shɛ udenji na baa shɛ kwo kaa atwa na shɛ atwa ubwa na aka ata o, nu gana na tu go Modɛkai tɛtaganɛ bu unu. Iwɛnɛ po baa hwuga-unu Modɛkai gana na tu baa nda la na aka na tu baa namɛ ni i'ɛlɛ ibwɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

21Na aka ata tu go Modɛkai jɛjɛ no odubo agwuma, ibɛ nvwala mi yebi: ge Bigtan nɛ Tɛrɛsh a na zweni na ashashɛ atwa na a 'yaka odubo amɛ umwono wa agwuma njɛ isɛbwɛ, aa jala maa a 'imɛ agwuma gɛ Zɛksis maa a kwụnɛ bụ.

22Go Modɛkai mepi iwɛ ɛtɛ, bee mbishi Esta biyikwo ba agwuma, ge Esta mbishi agwuma iwɛ ɛtɛ maa bwonu go Modɛkai mbishi bu.

23Aka na te e hweleji iwɛ ɛtɛ, aa kwụbɛ maa gana ata ga yaa shɛ. Ee suji aŋ hwɛɛ aba ebeyebi ata ee sweci aŋ nụ ụ'wụ'wụ. Ee 'nyeci kaa iwɛ ɛtɛ nu utakada shɛrụkwụkwụ na namɛ na agba agwuma.

Esta 3

Ge Heman Helekeci Agwuma maa ge Iricinji Eju

1Na aba inɛ gɛ, ibɛ agwuma Zɛksis gembicinji Heman yɛu Hamɛdata na udenji ubwa ụ shɛ Agag. Bee keeni ohwolu ubwa ugombo uhwuri a na bụtụ be elele na anjɛ-ugondu ubwa.

2Agwuma kaa peni atwa ubwa shihwolu elele unu maa go no kwuzono Heman maa a na muna bụ ụjɛrụma, aa nda ga kaa gana ata, semi go Modɛkai kiri kwuzeni shi bu maa pana bụ ụjɛrụma.

3Nazhɛ atwa shihwolu shu ugondu wa agwuma, a na namɛ no odubo ata agwuma, heŋteni Modɛkai, ɛɛ hiɛŋ bụ, Iwembe po abu hwụjɛ shɛ unu na agwuma penii?

4Ama gana na ta a duma iwɛ nu bwa iyi-heri, bɛ njɛ shɛ kaa iyi nɛ oo mbiso bu o. Bee mbishi aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Biju Ngaa shɛ, N sha shɛ mo kwuzono Heman o. Ee zhe ee mbishi Heman, iwɛ maa a kwụbɛ okwo n-ndumwa mu Modɛkai mi zhɛ ma 'yagana bụ eshe.

5Aka na ti ge Heman kwụbɛ maa go Modɛkai kwuzeni shi bu ga o, bi peni shi bu kaa ụjɛrụma o, ibɛ po isɛbwɛ Heman ishijɛ.

6Aka na ti bee mepi ya maa go Modɛkai shɛ Biju, bee heŋshi maa shɛ go Modɛkai kiri bɛɛ zhɛ ba kwụna ya o. Ama ge Heman dwelekeci uhwaŋna na maa iricingo Eju elele na namɛ na cɛnjɛ-ta-tugwama ti Zɛksis, a na shɛ atwa Modɛkai.

Ti'imanganga ti Heman maa Kwụna Modɛkai

7Ta agwuma Zɛksis yɛ tugwama tu bwa yaa namɛ shiywa umpwa-na-shɛba-shi-yebi, nu upiana Nisan, na shɛ Bihiiŋ. Aa shɛjɛ ụshɛga na ɛɛ hiɛŋ Pụ, na agba Heman iyi-heri iyi-heri maa e teri upiana keeni ụjita uko. Ibɛ icɛcɛ ɛtɛ 'imɛ upiana Ada.

8Ge Heman mbishi agwuma Zɛksis, bɛɛ hiɛŋ, Atwa oko namba a na mburusonu ba nu ukpeleshi cɛnjɛ-ta-tugwama tụ bụ no ofwo elele. Andwa aba namɛ swooŋ na atwa kpaaŋ, a hwụjɛ shɛ unu wa andwa bu o, to tumo iwɛ aba o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9Ama yaa shɛ yaa bụ kwụlanɛ gabụ agwuma, asha lono maa e 'nyeci utakada uko iwɛ maa e iricinji aŋ hwɛɛ. N zhɛ mo zwono ukwuribi wa azụrụfa arinya igbɛɛ-itɛ (10,000) nu umwono ukwuribi wa agwuma maa a cɛpɛ atwa na zhɛ a untangana ugondu ata tɛnda.

10Nazhɛ agwuma hwucice bukanɛ ba buvwa bwa bu gata aa nda ti'nyeci tu na ti beni ni i'ɛlɛ ya agwuma useyida bee peni Heman yɛu Hamɛdata na shɛ Bu'agag, na shɛ bụtụ bi i'ime be Eju.

11Nazhɛ agwuma hiɛŋ Heman, untangana ukwuribi ata bụ, ama tuba nda atwa ata gana na ụbụ kwụlanɛ.

12Ge Heman suyanɛ e'nyeci iyi agwuma nụ ụjita umpwa-ni-bɛ-tɛtu ne Bihiiŋ, bee peni azhɛgba agwuma, ne egwomina keeni atwa shihwolu a na untanganɛ ụhwada ukpeleshi cɛnjɛ te elele unu gana na i shɛ maa e 'nyeci ti'nyeci ta ata na rɛjɛmɛ ru udenji we elele na namɛ nu ukpeleshi cɛnjɛ te elele hwɛɛ. E 'nyeci tu ni izeci ya agwuma Zɛksis, aa njɛ tụ kaa useyida na bukanɛ ba agwuma.

13Aa tumwanganɛ utakada ata tedure na atumwa agwuma a na o sugo aŋ maa ge zhe ne ekpeleshi cɛnjɛ te elele, maa ge iricinji Eju hwɛɛ; ta miaụŋ, ta atwa na inganjɛ, ta miaụŋ mi shenje, te eyikwo, nu uwaŋna ụjita uko gba. Ibɛ shɛ nụ ụjita umpwa-ni-bɛ-tɛtu na bụvwụvwụ bi yebi, maa e suji du i'wɛŋnɛ ya aba a yɛ.

14E shiri tuzwogo te ti'nyeci ta ata maa ga shɛ unu-tupana nu ukpeleshi cɛnjɛ te elele. Ee enenji no ofwo atwa elele maa ga mama 'imɛ a 'yaka ụjita ata.

15Atwa na 'waŋnɛ aŋ sanɛ no ofwo elele ni izɛlɛgwu; tedure nu unu-tupana wa agwuma. Ɛɛ bɛcinjɛ unu ata tụpana nụ ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ, ɛɛ hiɛŋ, Susa. Nazhɛ agwuma ne Heman jɛjɛ maa e swe mayaga. Ama shihaŋsa sha atwa na jɛjɛ nụ ụshɛpwụ ata Susa tuba shi sukwutogonu aŋ.

Esta 4

Go Modɛkai ne Eju a Vwɛ To-ụkwụla

1Aka na tu go Modɛkai mepi ijɛ aa njɛ bana hwɛɛ, bee eŋsetenji tugwuno tu bwa, bee urigeni tugwuno tụ ụcɛnjɛ tɛnda baa dula ma'alụ, bee beni bee zhe na ashashɛ ụshɛpwụ ata bee tileni nu u'wo gboo, boo jirongono na cɛnjɛ.

2Bee zhe tutu odubo umwono wa agwuma, ama bi teni shi o, iwɛnɛ te e leneni shi bụtụ be elele na urigeni tugwuno tụ ụcɛnjɛ tɛnda maa tono no odubo ata.

3Ofwo elele na unu-tupana ata wa agwuma teni ne ekpeleshi cɛnjɛ ta ata, ụkwụla-tuta ụ'wụtụ nambana Eju, aa nda ezumi, aa twa-u'wo, aa kala n'ungwa. Atwa aba ofwugwo urigeni tugwuno tụ ụcɛnjɛ tɛnda, ee weteji na ma'alụ.

Go Modɛkai Lụpɛ Esta maa Mbiyono Aŋ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4Aka na to showo shi Esta keeni nvwala mu bwa mu zhajɛ ee mbishi bu iwɛ
Modɛkai, amɛ ubwa hashɛganụ tebiye. Baa tumwananɛ Modɛkai otogwo, iwɛ
maa e ushiji bu tugwuno ta ata tụ ụcɛnjɛ tɛnda, ama bi leshiji shi aŋ o.

5Nazhɛ ge Esta tumwanɛ maa ga suyananɛ bụ Hatak bụtụ bu uko na ashashɛ
nvwala ma agwuma, bu naa na ee shileni bu maa bu na ngbaraka bụ. Bee peni
bu unu, bɛɛ hiɛŋ, Zhaga no ofwo Modɛkai, hweyigeni iyi nɛ teneni bu upo baa
nda gana go.

6Ga Hatak beni ga bee zhe no ofwo Modɛkai, nụ ụshɛpwụ no odubo umwamwa
wa agwuma.

7Go Modɛkai mbishi bu iyi elele nɛ teneni bu keeni tugom tu ulumo ukwuribi na
ge Heman shiri-unu maa bi zhɛ ba tụpa atwa umwono ukwuribi wa agwuma iwɛ
ti'iricingo te Eju hwɛɛ.

8Go Modɛkai peni du Hatak tuzwogo tu utakada ata unu-tɛtɛtagana tu ko maa
pana Esta, ibɛ shɛ una ata ee hweŋshi na amɛ cɛnjɛ tu Susa, iwɛ maa ge iricinji
Eju hwɛɛ. Go Modɛkai hiɛŋ bụ, Swegeni Esta iyi elele hwɛɛ, bee eni Esta maa ga
zha na agba agwuma maa tabwa bụ, maa lụpa bụ iwɛ atwa ubwa.

9Ga Hatak zhe bee mbishi ga Esta n-ndumwa ma ata go Modɛkai mbishe bu.

10Nazhɛ ge Esta tumwananɛ Hatak utumwa maa go gwulo no ofwo Modɛkai maa
mbiso bu maa,

11Atwa elele na zweni no shihwolu shu ugondu wa agwuma keeni atwa
ukpeleshi cɛnjɛ-ta-tugwama tu ga, e mepi maa bụtụ be elele okwo biyikwo na
teni taa na amɛ umwamwa wa agwuma, na kaa aa suyanɛ shɛ, ụhwada na namba
iwɛ ubwa ụ shɛ uko gba, ubwa shɛ maa ga a kwụnɛ bụ. Uhwaŋna na kiri bụtụ eri
ba banangana ụ shɛ maa ga agwuma sakanɛ bụtụ ata bukwuto bu bwa ba
azhɛnarɛya, nazhɛ bụtụ ata zhɛ bo bino. Agwuma kaa ta zha shɛ ma n suyana
uuwa i ci ijitɛ gɛ talacɛ o.

12Aka na te e mbishi Modɛkai utumwa Esta.

13Go Modɛkai tumwanɛ ajɛshɛgwa gana ga no ofwo Esta, bɛɛ hiɛŋ, Ta haŋsa maa
bi zhɛ ba banangana uhwuri Eju na vwɛ, iwɛnɛ ta abu namɛ ni ihwɛ ya agwuma
o.

14Yaa shɛ abu namɛ saiiŋ na aka ga, asha nekeshi timbiyono keeni tubanangana
te Eju ti zhɛ ta banɛ nyapadụ, ama gabụ, na atwa ihwɛ bishi bu tuba hi zhɛ hio
ilono. Gaaba mepi okwo iwɛ ecilo gana ga upo abu namɛ no ohwolu gana ga na
aka gaa?

15Nazhɛ ge Esta tumwananɛ Modɛkai ajɛshɛgwa ga, bɛɛ hiɛŋ,

16Zhaga sotulonu Eju elele na namɛ nu Susa, maa hiɛ njɛ ezumi iwe mi. Ta ya ma
iyi elele o, ta swa ma o tutu ijitɛ itɛtu, tụ ụjita tu uwaŋna. Gamba no showo shi

© 2008 Bible Society of Nigeria.

mi, ti zhɛ du ta nda ezumi gana ata. Aka na ta ahiɛ njɛ gana ga, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ mo tonono agwuma, okwo tu undwa leni shi. Yaa shɛ Ngɛɛ zhɛ mo 'wo go mo 'wo.

17Go Modɛkai beni bee zhe baa njɛ iyi nɛ ge Esta peni bu unu ibɛ.

Esta 5

Ge Esta Tabwa Agwuma iwɛ Atwa Ubwa

1Ti yaa namɛ ijitɛ itɛtu, ge Esta urigeni i'wɛŋnɛ ibwɛ i tugwama, bee zhe bee shikeni nu umwamwa wa agwuma, ne eririri umwono na agwuma a gɛga ni idwɛtwɛ ibwɛ. Agwuma ta kaa jɛjɛ ga ni idwɛtwɛ i tugwama tu bwa, ne eririri odubo umwono ubwa.

2Aka na ta agwuma kwụbɛ Esta biyikwo bwa, ti bee shikeni nu umwamwa ata, amɛ agwuma lemi nu bwa; baa sakanɛ bụ bukwuto ata ba azhɛnarɛya baa ga 'waŋnɛ nu u'ala ubwa. Nazhɛ ge Esta keeni izhɛ bee timengeni ihiŋhiŋ bukwuto ata.

3Nazhɛ agwuma heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, E-biyikwo mi, ge Esta, imbe ụbụ kwụlanɛɛ? Imbe aba jala tụlụpaa? M mbishi, okwo yaa shɛ tutu ashashɛ cɛnjɛ-ta-tugwama ti mi, i zhɛ mo bu tomo.

4Ge Esta jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ yaa ga kwulana agwuma, maa yebe hiɛ zhajɛ hwayɛ ga ahiɛbana Heman no ofwo iyimɛyɛ unyasa nɛ Ngaa bụ ndanɛ.

5Nazhɛ agwuma peni Heman unu maa ga zhajɛ kakayɛ, iwɛ maa e zhe no ofwo Esta gana na ti ge Esta ba jala. Agwuma ne Heman zhe ga no ofwo iyimɛyɛ ɛtɛ ge Esta imanganjɛ.

6Nazhɛ agwuma heŋteni Esta sasana no ofwo iyimɛyɛ ɛtɛ, bɛɛ hiɛŋ, Imbe kwuuŋ aba jalaa? Ɛ zhɛ ma bụ pana iŋ. N zhɛ ma bụ pana iyi elele nɛ aba lụpa, okwo yaa shɛ tutu ashashɛ cɛnjɛ-ta-tugwama ti mi, ɛ zhɛ ma bụ pana iŋ.

7Ge Esta jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, Iyi nɛ Ama lụpa na.

8Agwuma, yaa shɛ ɛbi zhɛ bu ma m mapana iwɛ, yaa shɛ yaa bụ kwụlanɛ kaa maa m peni iyi nɛ Ama bụ lụpa, asha lono maa hi gwure beyi ga ahiɛbana Heman no ofwo iyimɛyɛ nɛ Ngɛɛ zhɛ ma hi imangana, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ mo bu mbiso iyi nɛ Ama jala.

Ge Heman ba Imanganga maa Kwụna Modɛkai

9Nazhɛ ge Heman beni apata jita ata nu unyasa keeni amɛ-olom a'wụtụ. Ama aka na tu baa kwụbɛ ya Modɛkai no odubo umwamwa wa agwuma, tu go Modɛkai ishɛjɛ shɛ maa pana bụ ụjɛrụma, nazhɛ isɛbwɛ ibwɛ ishijɛ no ofwo Modɛkai tebiye.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

10Okwo ti yaa shɛ gana ata, ge Heman 'imɛ-isɛbwɛ baa sanɛ ujiyo ni ihwɛ ibwɛ. Nazhɛ baa suyanɛ eyejilo ubwa keeni biyikwo bwa gɛ Zɛrɛsh maa o sotulonu urubwo uko.

11Ge Heman swegeni aŋ iwɛ uduciya ubwa, tụ ụjɛrụma ubwa, ti iwɛ miaụŋ mu ufwugwo mu na baa 'yajɛ keeni gana na ta agwuma gembicinji bu uhwuri bụtụ be elele na atwa shihwolu shu ugondu wa agwuma.

12Ge Heman teji shi apata o, boo to tuhwulo, bɛɛ hiɛŋ, Gamba kiri biyikwo ba agwuma ge Esta leneni maa Ma zhagajɛ na agwuma maa ta zha no ofwo iyimɛyɛ nɛ baa imanganjɛ. Bu ta ma n suyanɛ du sasana maa ta zha na agwuma beyi ga.

13Ama ijɛ hwɛɛ i n tatụlanụ sụ, tu Ngaa kwụbɛ tu go Modɛkai Biju ata ta jɛjɛ no odubo umwamwa wa agwuma o.

14Nazhɛ biyikwo bwa gɛ Zɛrɛsh keeni eyejilo ubwa hwɛɛ, hiɛŋ bụ, Lono maa gɛ ɛ jwɛ ụ'wụ'wụ a shɛnjɛ, go uzoto ubwa ụ shɛ imbele i'ɛlɛ dupu, maa mbishi agwuma beyi nu uvwungwa maa ge sweci Modɛkai nu bwa. Nazhɛ hwuri tuba maa 'wa agwuma no ofwo iyimɛyɛ ɛtɛ na amɛ-olom. N-ndumwa ma ata kaa mu kwụlanɛ Heman, bee eni aŋ ga ụ'wụ'wụ ata tɛshɛnda.

Esta 6

Agwuma Eni Heman maa Pana Modɛkai Ụjɛrụma

1Agwuma eri shi o woto malabụ nụ ụrụmɛ ata o, bee peni atwa ubwa unu maa ga shapɛrɛganɛ bụ utakada shɛrụkwụkwụ shi iyi nɛ njɛ la cala, aa rɛcɛ iŋ na agba agwuma.

2Oo to ugbe ti yee 'nyeci apata maa, go Modɛkai ubwa vwɛ la Bigtana keeni Tɛrɛsh uvwi, aba ata ebeyebi a na namɛ na ashashɛ nvwala ma agwuma a na zweni na atwa na a 'yaka odubo umwono wa agwuma, aba kaa a jalakaka la ohwolu maa a 'imɛ agwuma Zɛksis.

3Bee heŋteni, bɛɛ hiɛŋ, Ụjɛrụma imbe la kwuuŋ ee peni Modɛkai kwo kaa ule imbe la bee leshiji iwɛ ijɛ baa njɛɛ? Miaụŋ mu bwa mu ugondu mi jishijɛ bụ, mɛɛ hiɛŋ, I zasa la iyi elele nɛ aa ndanɛ bu o.

4Agwuma heŋteni, bɛɛ hiɛŋ, Gaaba kwuuŋ namba nu umwamwa ataa? Gunu gatata kaa ge Heman teni nu umwamwa umwono wa agwuma maa mbiso agwuma maa ge sweci ya Modɛkai nụ ụ'wụ'wụ ata baa ga shɛndwa iwɛ ubwa.

5Ibɛ miaụŋ mu bwa mu ugondu mi hiɛŋ bụ, Ge Heman kaa shikeni nu umwamwa ata. Agwuma peni-unu, bɛɛ hiɛŋ, Ge teni.

6Aka na ti ge Heman teni, agwuma heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Imbe kwuuŋ i lanɛ maa a ndanɛ bụtụ na Ama nda unyasa nu bwa, na kaa Ama jala maa ma pana ụjɛrụmaa? Ge Heman heŋshi na amɛ ubwa, bɛɛ hiɛŋ, Gaaba ta namba maa agwuma njɛ unyasa nu bwa, maa pana bụ ụjɛrụma te me hwurii?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7Bɛɛ jishijɛ agwuma, bɛɛ hiɛŋ, Bụtụ na agwuma a ndana unyasa, na kaa baa jala maa pana ụjɛrụma,

8ge suje otogwo tugwama anaa na agwuma a shana boo hwuŋtono keeni budakwa ata agwuma a suka keeni udara tugwama maa e peteni bụtụ ata nu uhiuhiu.

9Nazhɛ ga a shapɛ utogwo ata, na budakwa ata maa e utegeni bụtụ bu ko na 'yajɛ ụjɛrụma uhwuri atwa ụjɛrụma agwuma hwɛɛ, maa urugono bụtụ ata na agwuma a ndana unyasa, na kaa bee peni ụjɛrụma. Ge peteni bu na budakwa maa e duri ukpekiti ụshɛpwụ ga, maa a na ananga nu umbe ubwa maa, Gana ga aa nda bụtụ na agwuma a ndana unyasa, na kaa bee peni ụjɛrụma.

10Agwuma hiɛŋ Heman, Zhaga kakayɛ maa suje otogwo ata keeni budakwa ata, gana na abɛ jɛmɛ, maa ndanɛ Modɛkai Biju ata jɛjɛ no odubo agwuma. Kede ijɛ abɛ jɛmɛ iwɛ ibɛ okwo ike ngwuri o.

11Ge Heman suje ga otogwo ata keeni budakwa ata, bee urigeni Modɛkai otogwo ebe. Go Modɛkai munji budakwa, ge Heman hwuri umbe nu bwa, baa ananga, bɛɛ hiɛŋ, Gana aa ndana bụtụ na agwuma a nda unyasa nu bwa, na kaa bee peni ụjɛrụma na.

12Nazhɛ go Modɛkai gwure no odubo umwamwa wa agwuma sasana. Ama ge Heman fwuleji uhiuhiu ubwa ne ezuye, bee ji kakayɛ ni ihwɛ ibwɛ.

13Ge Heman swegeni biyikwo bwa gɛ Zɛrɛsh keeni eyejilo ubwa hwɛɛ iyi elele nɛ jiteni bu. Nazhɛ atwa ata ubwa shihaŋsa keeni biyikwo bwa gɛ Zɛrɛsh, hiɛŋ bụ, Taa tu go Modɛkai ga ebu kwuni ekwunyi tugwulo nu bwa ɛ shɛ Biju, asha bi zha shɛ ba ala bu ya o, gabụ kaa bi zhɛ ba laya nu umbe ubwa tilɛɛ!

14Gana na te e tileni apata aa ta dumanga n-ndumwa ma ata nu bwa, nvwala ma agwuma mu pushe, oo to Heman izɛlɛgwu maa e zhe no ofwo iyimɛyɛ ɛtɛ ge Esta imanganjɛ.

Esta 7

E Sweci Heman nụ Ụ'wụ'wụ ata Baa ga Shɛndanɛ Modɛkai

1Agwuma sanɛ ga abana Heman no ofwo iyimɛyɛ tiya ne Esta, biyikwo ba agwuma.

2Agwuma heŋteni Esta sasana, nụ ụjita uyebi, ta a swa meni mụ tụ'walụ ta afwafwa, bɛɛ hiɛŋ, Imbe kwuuŋ aba lụpaa? Ɛ zhɛ ma bụ pana iŋ. Imbe aba jalaa? Okwo tutu ashashɛ cɛnjɛ-ta-tugwama ti mi, i zhɛ kaa mo bu tomo.

3Nazhɛ biyikwo ba agwuma, ge Esta jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, Oo agwuma, yaa shɛ ebi eri bo hioko inyɛmɛnyɛmɛ mi, yaa shɛ kaa yaa bụ kwụlanɛ maa uraiŋ mu nama keeni uraiŋ wa atwa mi du sasana, asha iwe mi hwuwowu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4Iwɛnɛ po o tu songwo, tu Gamba, ta atwa mi, maa e ti iricinji, maa a tụ kwụnɛ,
maa a tɛ njɛ ufwu. Yaa ga shɛ maa ge e ti senji maa ta sha ajama eyi keeni ajama
o o kwakwa, N ngɛ zhɛ ma ima ilɛmɛ. Ama kaa bụtụ ata bi i'ime tu, bi eri shi tuba
ba pana agwuma tụlụkpashɛ tu ufwu na gɛ zhɛ ma bu nda o.

5Nazhɛ agwuma Zɛksis, heŋteni Esta biyikwo bwa, bɛɛ hiɛŋ, Gaaba taa? Ce bụtụ
gonu na zhɛ ba kara maa nda ijenu namɛɛ?

6Ge Esta jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, Bụtụ ata tu bi i'ime, na ma tɛ shɛka, ubwa shɛ ge Heman,
bụtụ ga bi ci'nyɛ! Nazhɛ inyɛsɛ 'imɛ Heman na agba agwuma keeni biyikwo ba
agwuma.

7Agwuma ishijɛ, bee beni nu umwono ata aa ga ya iyimɛyɛ ni isɛbwɛ i'wɛtwɛ,
bee zhe ni itimɛ ike nɛ namɛ nụ ụdatụ umwono ata ubwa. Ti ge Heman kwụbɛ
iyi iwɛ nɛ agwuma zhɛ a nda bụ, bɛɛ ishijɛ, bee shikeni maa lụpa Esta biyikwo
ba agwuma iwɛ uhiuhiu ubwa.

8Gunu na ta agwuma banɛ ni itimɛ ebe namɛ nụ ụdatụ ubwa, bee gwure nu
umwono we ebe aa ga ya iyimɛyɛ. Ge Heman tuba leyi no ogodo ebe ge Esta
momo mbo. Agwuma hiɛŋ, Gabụ hŋ bu sukakanɛ sasana biyikwo mi ni ifelu ne
eshe mi nu umwono mu? Gunu na tu n-ndumwa ma ata mu banɛ nu unu wa
agwuma, ibɛ nvwala ma agwuma mi zhajɛ mee urigeni Heman iyi ne eshe.

9Ga Habona na shɛ bụtụ bu ko na ashashɛ nvwala mu na ma nama na agba
agwuma, hiɛŋ sasana, Hioko ụ'wụ'wụ na uzoto ubwa ụ shɛ imbele i'ɛlɛ dupu
unaa na ge Heman ga shɛndwa iwɛ Modɛkai, na jɛmɛ la n-ndumwa mi biye iwɛ
agwuma, u te shikeni ba ni ihwɛ ibwɛ. Nazhɛ agwuma hiɛŋ, Swata bu ma nu bwa!

10Ee sweci ga Heman nụ ụ'wụ'wụ ata baa ga shɛndwa iwɛ Modɛkai. Nazhɛ
isɛbwɛ nɛ ge munje agwuma kezhi.

Esta 8

E Keeni Modɛkai Tugombicingo nu Ugondu Ubwa

1Nụ ụjita ata gbaa, agwuma Zɛksis shepi ihwɛ Heman, bụtụ ata bi i'ime be Eju,
bee peni biyikwo bwa ge Esta. Go Modɛkai zhajɛ na agba agwuma, iwɛnɛ ti ge
Esta dumwa ya gana na tu ụmatụ wa aba shɛ nu bwa.

2Ibɛ po agwuma hwucice bukanɛ bu bwa, bu gata bee leshiji ne Heman bee peni
Modɛkai. Nazhɛ ge Esta peni Modɛkai ihwɛ Heman maa sha uhiu ibɛ.

Ilupwɛ Esta

3Nazhɛ ge Esta zhajɛ bee leyi na agba agwuma sasana, baa tabwa bụ na malaba,
maa go ngwuricingo iyi iwɛ ɛtɛ ge Heman Bu'agag ata ge heŋsegeni Eju.

4Nazhɛ agwuma sakanɛ Esta bukwuto bu bwa ba azhɛnarɛya, ge Esta ishijɛ bee
shikeni na agba agwuma.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

5Bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ yaa bụ kwụlanɛ maa hieci inyɛmɛnyɛmɛ mi, yee teni kaa cɛŋ ne eshe bu, ti yaa shɛ iwe mi ụbụ kwụlanɛ, asha lono maa e 'nyeci utakada maa e ngwuricinji utakada ata ge Heman yɛu Hamɛdata na shɛ Bu'agag ata go 'nyotwo la maa ge iricinji Eju elele na namɛ ne ekpeleshi cɛnjɛ-ta-tugwama tụ bụ.

6Gana naa Ngee eri ma ima-isɛbwɛ maa Ma kwụba te ebe zhɛ a mana atwa mii? Kwo kaa gana naa Ngee eri ma ima-isɛbwɛ maa Ma kwụba to o iricingo atwa umwamwa muu?

7Nazhɛ agwuma Zɛksis jishijɛ biyikwo ata ubwa ge Esta, keeni Modɛkai Biju ata, bɛɛ hiɛŋ, Hioko, M pwonuo Esta ihwɛ Heman, oo swotwo bu kaa nụ ụ'wụ'wụ ata, iwɛnɛ tu baa sukakanɛ Eju.

8Ahiɛba ni ikɛnyi hiŋ, 'nyatana ma Eju utakada ni izeci mi, iwɛnɛ po ti'nyeci te elele ti'nyeci ni izeci mi, tu na kaa aa njɛ useyida na bukanɛ mi Gamba agwuma, i zasa ya bụtụ be elele na eri bo sheyingo tu o.

E Ngwuricinji Undwa ata

9Aa suyanɛ e'nyeci iyi agwuma na aka ata, nu upiana Sivan, na shɛ bụtatụ nụ ụjita woshi-ni-bɛ-tɛtu nu upiana ata. Ee 'nyeteni atwa elele nu gana na tu go Modɛkai peni Eju unu, ta azhɛgba agwuma, te egwomina keeni amadanga agwuma, a na namɛ ne ekpeleshi cɛnjɛ dipi-yebi-nu-woshi-na-aba-ecenje (127), a na kwune ni India tutu i ci Itiopia. E 'nyeteni atwa ukpeleshi cɛnjɛ te elele keeni atwa elele gana na te ti'nyeci ta aba tɛ shɛ, keeni gana na ta rɛjɛmɛ ra aba rɛ shɛ keeni Eju, gana na te ti'nyeci ta aba tɛ shɛ keeni gana na ta rɛjɛmɛ ra aba rɛ shɛ du.

10Go Modɛkai 'nyeci ti'nyeci ta ata ni izeci ya agwuma Zɛksis, bee peteni tu useyida na bukanɛ ba agwuma, baa tumwanganɛ tụ tedure na asụcɛ idɛkwɛ nɛ 'yebi usumwa tebiye, anaa na agwuma 'yajɛ iwɛ ugondu gana ata cinji.

11Agwuma leneni Eju na amɛ utakada ata maa go o momo sotulonu na ashɛpwụ a'wụtụ elele na aa namanjɛ urubwo uko, maa e meme lesheji, maa a njɛ iyi ufwu, maa a kwụnɛ ikwunɛ, maa e iricinji ukpahiŋ wa atwa elele keeni cɛnjɛ te elele tu na ta sukakana aŋ. Ta miaụŋ ma aba keeni eyikwo aba; maa ge suji i'wɛŋnɛ ya aba a yɛ.

12Ụjita ata ee dweji Eju maa ga njɛ ikwunɛ gɛ ne ekpeleshi cɛnjɛ-ta-tugwama ta agwuma Zɛksis hwɛɛ, ụ shɛ nụ ụjita umpwa-ni-bɛ-tɛtu nu upiana bụvwụvwụ bi yebi.

13Tuzwogo tu utakada undwa ata tɛ shɛ oo hwoŋso nu ukpeleshi cɛnjɛ te elele no ofwo atwa elele maa ge Eju mama 'imɛ jita ata maa a njɛ itɛpwɛ uhiuhiu wa aba no ofwo atwa i'ime ya aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

14Asụcɛ idɛkwɛ agwuma nɛ yo gozhigo tebiye beni ga, unu-tɛtɛtagana wa agwuma kaa wa ta aŋ izɛlɛgwu, woo shishongono aŋ. Ibɛ po ɛɛ bɛcinjɛ iwɛ ɛtɛ nu Susa na shɛ ụshɛpwụ ata shɛ uhiuhiu na cɛnjɛ ta ata.

15Go Modɛkai beni na agba agwuma, ti bee urigeni utogwo tugwama uduhwa keeni una ụcɛnjɛ, baa patanɛ kaa udara ata ụ'wụtụ wa azhɛnarɛya nu uhiuhiu ubwa keeni idikɛ ɛtɛ ilinɛn ibiye i nɛ ụlụma keeni inɛ uduhwa ushenje. Nazhɛ atwa ụshɛpwụ ata Susa keri ewili taawụụ, nu unyasa ụ'wụtụ tubwada.

16Eju 'yajɛ ya amɛ-olom, nu unyasa tubwada keeni ụjɛrụma.

17Ukpeleshi cɛnjɛ te elele keeni ụshɛpwụ ụ'wụtụ we elele na unu-tupana keeni unu-tɛtɛtagana ata wa agwuma teni, Eju 'yajɛ amɛ-olom keeni unyasa tubwada keeni isene Ụjita-ụhinjanụ. Atwa ofwugwo na ashashɛ atwa cɛnjɛ ta ata jɛshɛrɛjɛ ee teni Tiju, iwɛnɛ aa sụmɛ Eju inyɛsɛ.

Esta 9

Eju Kwụnɛ Atwa I'ime Aba

1Tụ ụjita ata umpwa-ni-bɛ-tɛtu nu upiana Ada na shɛ bụvwụvwụ bi yebi ci, oo mburusonu unu-tupana ata wa agwuma no ofwo elele. Nụ ụjita ata gbaa ibɛ atwa i'ime Eju ga shɛlanɛ maa aba zhɛ a 'yaga ụhwada we Eju gom, ama iwɛ ɛtɛ jɛshɛrɛjɛ ya, Eju aba 'yajɛ ya ụhwada wa atwa i'ime ya aba.

2Eju momo sotulonu urubwo uko na amɛ ashɛpwụ aba a'wụtụ elele, ne ekpeleshi cɛnjɛ-ta-agwuma ti Zɛksis hwɛɛ, maa a sukakanɛ atwa na ga jala maa e iricinji aŋ. I zasa kaa bụtụ be elele na eri bo shikono maa sukakana aŋ o, iwɛnɛ ta atwa na namɛ no ofwo elele a sụma aŋ ya inyɛsɛ.

3Eju ekpeleshi cɛnjɛ ta ata hwɛɛ, ta azhɛgba agwuma, te egwomina keeni anjɛ-ugondu agwuma mbiyeni Eju, iwɛnɛ aa nda inyɛsɛ Modɛkai.

4Iwɛnɛ po go Modɛkai shɛ ya bụtụ bụ 'wụtụ nu umwamwa wa agwuma. Urishi ubwa mburusonu ne ekpeleshi cɛnjɛ ta ata hwɛɛ. Bụtụ ata go Modɛkai ba kaana gu ugombo nụ ụjɛrụma ti'yaga.

5Eju kebi atwa i'ime ya aba no otokwobi, aa kwụnɛ aŋ, ee iricinji aŋ hwɛɛ. Aa njɛ atwa elele na go to aŋ ni i'ime gana elele na kwụlanɛ aŋ.

6Eju kwụnɛ etwenyi akpakwụ-eyebi-ni-dipi-yebi (500) nu Susa ata shɛ uhiu wa ashɛpwụ na cɛnjɛ ta ata.

7A kwụnɛ du miaụŋ-me-eyi mi Heman yɛu ɛtɛ Hamɛdata umpwa: ga Pashandata, na Dalfon keeni Aspata,

8no Porata, na Adalia keeni Aridata,

9na Pamashta, na Arisai, na Aridai, keeni Vaizata, ubwa ata na go to Eju ni i'ime.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10Ama e timengeni shi i'wɛŋnɛ ya aba tusugo.

E Sweteji Miaụŋ mi Heman Umpwa ni I'wɛ'wɛ

11Gunu ụjita ata gbaa ee mbishi agwuma ufwugwo we etwenyi na aa kwụnɛ nu Susa, na shɛ ụshɛpwụ ata ụ shɛ uhiu cɛnjɛ ta ata.

12Nazhɛ agwuma mbishi Esta biyikwo bwa, bɛɛ hiɛŋ, Eju kwụnua etwenyi akpakwụ-eyebi-ni-dipi-yebi nu Susa na shɛ ụshɛpwụ ata ụ shɛ uhiu, medenji miaụŋ-me-eyi mi Heman umpwa, asha gana na aa njɛ ya ne ekpeleshi cɛnjɛ-ta-agwuma tu na tụ vwɛɛ? Imbe ta shɛ ilupwɛ nɛ aba ndaa? Ɛ zhɛ kaa ma bụ pana. Imbe ta shɛ iyi nɛ abu ta jalananaa? Ɛ zhɛ kaa ma bụ ndana iŋ.

13Ge Esta jishijɛ agwuma, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ ya bụ kwụlanɛ gabụ agwuma, maa peni Eju na namɛ nu Susa ụhwada maa gana na aa njɛ unu-tɛtɛtagana ata hwayɛ ga, maa o to tuhwulo tu bwa sasana beyi ga, maa leneni aŋ maa e sweteji n'wo mu miaụŋ-me-eyi mi Heman umpwa ni i'wɛ'wɛ ɛtɛ.

14Agwuma peni aŋ ga unu maa ga a njɛ gana ata, ee peni aŋ ụhwada ata nu Susa, ee sweteji n'wo mu miaụŋ-me-eyi mi Heman umpwa ni i'wɛ'wɛ.

15Eju na namɛ nu Susa ụlwatagwụ sasana urubwo uko nụ ụjita umpwa-ni-bɛ-neshi nu upiana ata bụvwụvwụ bi yebi, aa kwụnananɛ etwenyi anya kpakwụ-ni-dipi-yebi (300) nu Susa, ama e timengeni shi i'wɛŋnɛ ya aba tusugo sasana o.

16Na aka ata, Eju anya a na namɛ ne ekpeleshi cɛnjɛ-ta-agwuma, ta ata sotulonu maa e meme lesheji, aa hwungwa ya na atwa i'ime ya aba. Aa kwụnɛ etwenyi na shɛ atwa i'ime ya aba igbɛɛ-talacɛ-ni-bɛ-cenje-na-akpakwụ-a-ta, (75,000) ama e timengeni shi i'wɛŋnɛ ya aba tusugo.

17A njɛ ijɛ nụ ụjita umpwa-ni-bɛ-tɛtu nu upiana Ada, na shɛ bụvwụvwụ bi yebi, oo to ụhinjanụ nụ ụjita umpwa-ni-bɛneshi, aa njɛ ụjita ata ụjita isene keeni ụjita unyasa tubwada.

18Eju na namɛ nu Susa ụlwatagwụ nụ ụjita umpwa-ni-bɛ-tɛtu, ni-bɛ-neshi keeni ni-bɛ-tɛ nu upiana ata uko uko, oo to ụhinjanụ, aa njɛ ụjita ata ụjita isene keeni ụjita unyasa tubwada.

19Iwɛbɛ po Eju na namanjɛ na ashɛpwụ na gwụmwatangwụ, a njɛ ụjita ata umpwa-ni-bɛ-neshi nu upiana ata bụvwụvwụ bi yebi ụjita isene ụhinjanụ, ụ shɛ ụjita na oo momo pononu apwaŋ iyimɛyɛ.

Tu'ulwa tụ Ụjita Isene Icɛcɛ Tu'waŋ

20Go Modɛkai 'nyeci titeyinje ti ijɛ hwɛɛ, baa tumwanganɛ utakada ata no ofwo Eju elele a na namanjɛ ne ekpeleshi cɛnjɛ-ta-agwuma ti Zɛksis, ta atwa na gwumwongonu, ta atwa na dụlụmanjɛ,

21maa go ono shiyono ụjita umpwa-ni-bɛ-neshi keeni-ni-bɛ-tɛ nu upiana Ada na shɛ bụvwụvwụ bi yebi eshe nu uywa uywa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

22Ijitɛ ɛtɛ ibɛ shɛ ijitɛ nɛ Eju hwungwa na atwa i'ime ya aba, keeni upiana ata aa jɛshɛrɛjɛ amɛ-tụhaŋtụ aba maa a shɛ amɛ-olom, na kaa ee beni nụ ụkwụla-tuta ee teni nu unyasa ubiye. Bee 'nyeteni aŋ maa go o no shiyono ijitɛ ɛtɛ eshe maa i shɛ ijitɛ isene unyasa tubwada keeni ijitɛ nɛ oo momo pononu iyimɛyɛ keeni okofwo apwaŋ tụpana.

23Eju leni maa o to tuhwulo nụ ụjita ata isene unyasa tɛnda gana na te e kwuni, aa nda kaa iyi nɛ go Modɛkai 'nyatanɛ aŋ.

24Iwɛnɛ po ge Heman ata yɛu Hamɛdata, Bu'agag ata na to Eju kpaaŋ ni i'ime, bee heŋsegeni Eju iwɛ maa iricingo aŋ hwɛɛ keeni iwɛ maa 'waŋ Pụ, iwɛ maa iricingo aŋ maa ndaanana aŋ ufwu.

25Ama aka na ti ge Esta zhajɛ na agba agwuma, nazhɛ agwuma eni atwa ubwa utakada ti'nyata, maa ge iyi iwɛ ɛtɛ ge Heman ge heŋsegeni Eju gwuri nu uhiuhiu ukɛnyi ibwɛ. Iwɛbɛ po ee sweci aŋ ni i'wɛ'wɛ ɛtɛ, tu bwa, ta miaụŋ mu bwa.

26Iwɛbɛ po oo po ijitɛ ɛtɛ iyebi izeci maa Pụrim, iwɛnɛ ti yaa banɛ ni izeci Pụ. Iwɛ iyi elele nɛ 'nyeci nu utakada ata Modɛkai keeni iwɛ iyi nɛ aa kwụbɛ keeni iwɛ iyi nɛ vwuteni aŋ,

27Eju meme shileni iŋ, ta miaụŋ ma aba keeni bụtụ be elele na teni Tiju. A shɛ o no shiyono ijitɛ ɛtɛ iyebi eshe uywa uywa na aka ibɛ nɛ ee shiri nu utakada ata.

28Awaŋnɛ elele, ta amwamwa elele, keeni ekpeleshi cɛnjɛ te elele a shɛ e ne teyinje ijitɛ ɛtɛ maa o no shiyono iŋ eshe nụ ụshɛpwụ we elele. Kede Eju genji isene ijitɛ ɛtɛ Pụrim tɛnda kwukwuŋ, kede kaa e genji titeyinje ti ijitɛ ɛtɛ na ashashɛ miaụŋ ma aba mu na mi tee ci o.

Timbisono tu Ụhwada Esta

29Nazhɛ biyikwo ata ba agwuma ge Esta, yɛu Abihail, medenji Modɛkai Biju ata, 'nyeci utakada na ụhwada Esta shini nu bwa hwɛɛ, iwɛ maa i keeni utakada ata go Modɛkai ge 'nyeci hiiŋ ukpahiŋ iwɛ Pụrim.

30Go Modɛkai tumwanganɛ utakada ata no ofwo elele na namɛ ne ekpeleshi cɛnjɛ-ta-agwuma ti Zɛksis dipi-yebi-nu-woshi-na-ba-ecenje (127). N-ndumwa ma ata mu bwa kaa mɛ shɛ amɛ-olom keeni iwɛ-tɛkana,

31maa go o no shiyono ijitɛ ɛtɛ Pụrim eshe na aka ibɛ nɛ ee shiri gom, ta miaụŋ ma aba me ekwunyi, nu gana na tu go Modɛkai Biju ata keeni biyikwo ba agwuma ge Esta shikicingeni aŋ iwɛ ezumi tɛnda keeni ụkwụla-tuta.

32Ibɛ po unu-tɛtɛtagana Esta shikicinji andwa iwɛ Pụrim ata dimi; ee 'nyeci uŋ nu utakada u titeyinje.

Esta 10

Ukpahiŋ Modɛkai tu Ugombo Ubwa

© 2008 Bible Society of Nigeria.

[1]Nazhɛ agwuma gɛ Zɛksis shiri iwɛ ukwuribi ụdalụ tụtụpa na cɛnjɛ ta ata keeni adakwụ Urefu ụ'wụtụ.

[2]Ugondu ukpahiŋ ubwa we elele, ti ikɛnyi nɛ baa 'yajɛ keeni tishidingo tu uzoto ụjɛrụma Modɛkai, inɛɛ nɛ agwuma gembicinji bu hwɛɛ; i 'nyeci shi suu nu utakada shɛrụkwụkwụ shɛ shɛgwuma she Emidia keeni Pɛsia?

[3]Hwuwayɛ go, go Modɛkai Biju ata, ubwa 'wa ya agwuma Zɛksis no ohwolu a'wụtụ ti'yaga. Iwɛ ubwa kaa kwụlanɛ atwa vwɛ ubwa a na shɛ Eju, aa muna bụ kaa ụjɛrụma ụ'wụtụ. Ba nda kaa ugondu ata iwɛ maa ge uwebiye temi atwa vwɛ ubwa, bo mbiso kaa atwa vwɛ ubwa a na shɛ Eju n-ndumwa ma amɛ-olomm hwɛɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Job

Job 1

Bụtụ bi Biye na Namɛ La nu Unyizo Iwɛwɛ

1Bụtụ bu ko namba la na cɛnjɛ tu Uz, na ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ go Job, bɛ shɛ bụtụ na ba zhɛba Agwatana, baa shɛ bụtụ bi tiririri. Bɛ shɛ bụtụ bi biye na jeri shi maa nda iyi elele nɛ shɛ iyi iwɛ.

2Bi meci miaụŋ-me-eyi mi cenje na mu na mo o mu tatụ.

3Bɛ 'yajɛ du agwụdụ igbɛɛ-itɛtu-na-akpakwụ-a-ta (7,000), nu nruhondo ugbaa-uko-na-akpakwụ-a-ta (3,000), ni inɛ akpakwụ-a-ta (1,000), nu nzhinyacɛ akpakwụ-eyebi-ni-dipi-yebi (500). Bi 'yajɛ du miaụŋ-mu-ugondu mi gembi ufwugwo, bɛ shɛ bɛzhɛgba bee hwuri bụtụ be elele na namɛ geri bu uwaŋna-banụ.

4Miaụŋ mu bwa me eyi ma palaga iyimɛyɛ isene tɛnda nu nhwaŋ ma aba, a shana du aa suyanɛ angwụfwụ aba atatụ maa a na ya a na swa na aba.

5Aka elele ta a kwunanjɛ isene ɛtɛ, go Job bɛ ishijɛ nu uvwungwa dididi ba ta ụrụpɛ iwɛ miaụŋ mu bwa ohiuhiu ohiuhiu aba maa nda aŋ shɛshɛshɛ. Ba ta ụrụpɛ ata iwɛ maa nekeshi miaụŋ mu bwa mɛ njɛ feye iwɛwɛ ike kwo kaa a twajɛ feye Agwatana nu umepiteshi. Gana go Job ba ta ụrụpɛ ata aka elele ta.

Ge Setan Mekeni Job Hiiŋ

6Jitoo ko atumwa-azuba Agwatana zhajɛ no ofwo AGWANGWAMA, ge Setan zhe du na aba. Ubwa gatata du ɛɛ hiɛŋ Ibiri.

7Nazhɛ AGWANGWAMA heŋteni Setan, bɛɛ hiɛŋ, Cee abu banɛɛ? Ge Setan jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Ma zha beye Ama zha bana, Mo rungo gbom na cɛnjɛ tu unyizo.

8Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Setan, Bu hoŋswo kwukwuŋ hŋ iwɛ yɛu mi ugondu go Job? I Zasa bụtụ be elele namba nu unyizo ɛ shɛ bụtụ bɛ tɛcara keeni bụtụ bi tiririri gana bwa o. Bu ma n sụma inyɛsɛ, bi jeri shi kaa maa bu na nda iyi elele nɛ shɛ iyi iwɛ o.

9Ge Setan jishijɛ AGWANGWAMA, bɛɛ hiɛŋ, Gbi suu go Job ma bu sụma inyɛsɛ?

10Gabụ ba jilanɛ bụ tu umwamwa ubwa hwɛɛ, ti iyi nɛ baa 'yajɛ. Iyi elele nɛ baa njɛ gabụ ba pana iŋ uwebiye, ebi peni bu kaa iyimabiga nɛ botogwu u'una ga kpaaŋ.

11Ama yaa shɛ ebi suji iyi nɛ baa 'yajɛ kpaaŋ, bi zhɛ ma bu twagaga ne eshe bu ba kwụba!

12Ibɛ po AGWANGWAMA hiɛŋ Setan, Inɛ go zhɛmɛ, M bi peni ukpahiŋ no ofwo iyi elele nɛ go Job 'yajɛ, ama bɛ shɛ shɛ tuba ba gwụcɛnga Job ni ikɛnyi ibwɛ o. Ge Setan beni ga na agba AGWANGWAMA bee hwuri.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Miaụŋ mu Job mu 'Wi, Udiciya Ubwa Njɛ Ufwu Kpaaŋ

13Jitoo ko miaụŋ mu Job me eyi ta mu na mo o ma ya iyimɛyɛ isene ni ihwɛ
batagwụ ba aba bụ 'wụtụ,

14bụtụ bu ko gezhije, bee mbishi Job utumwa, bɛɛ hiɛŋ, Ta hwaŋ itimɛ ni inɛ ne
ehilo, nzhinyacɛ tuba ma ya ambɛ dashɛ.

15Eshigiri Asabean pushe, aa sukakanɛ iŋ, ee zunji iŋ hwɛɛ. Oo togwu ta miaụŋ
mụ bụ mu ugondu aa kwụnɛ no otokwobi, Ngooko kiri m bananganɛ maa mo bu
mbiso iyi nɛ teni.

16Bi te hwuwi shi okwo n-ndumwa mu bwa tụdụma o, butumwa bi nya zweni,
bɛɛ hiɛŋ, Uto layɛ ba waa kwụnɛ agwụdụ bụ hwɛɛ, ta a'iywa aba, Ngooko kiri m
bananganɛ maa mo bu mbiso.

17Bu na ata te uteji shi okwo unu o, butumwa bi nya pushe, bɛɛ hiɛŋ, Edingbe
Akaldia atatụ pushe, aa tu sukakanɛ, ee suji nrohondo mụ bụ, aa kwụnɛ ta miaụŋ
mụ bụ mu ugondu hwɛɛ, asha Ngooko kiri m bananganɛ maa mo bu mbiso.

18Bu na ata te uteji shi okwo unu o, butumwa bi nya zweni, bɛɛ biɛŋ, Miaụŋ mụ
bụ me eyi keeni mu na mo o mu ga ya iyimɛyɛ isene ni ihwɛ batagwụ ba aba bụ
wụtụ,

19ibɛ uvwugo uko ụ'wụtụ banɛ nụ ụshɛka wee hwuŋzhi umwono ata, waa 'imɛ
aŋ ee 'wi hwɛɛ aba, Gamba kiri m bananganɛ maa mo bu mbiso.

20Go Job ishijɛ, bee dwetweji utogwo ubwa, baa 'nyanjɛ tukpala, iwɛ amɛ-
tụhaŋtụ na jeteni bu, bee ubi ụpɛshɛka ubwa na cɛnjɛ baa zhɛbɛ Agwatana.

21Bɛɛ hiɛŋ, Mohondo la bino mi m meci, mohondo du Ngɛɛ zhɛ mo gwulo.
AGWANGWAMA la m peni, ubwa du suji. Ge zhemonjino izeci ibwɛ.

22Okwo ti ijɛ vwutengeni Job hwɛɛ, bɛ njɛ shɛ iwɛwɛ maa twaga Agwatana kwo
kaa maa swaga bu utugbolo we elele o.

Job 2

Ge Setan Mekeni Job Sasana

1Jita na atumwa-azuba Agwatana zheeneni pa AGWANGWAMA, ge Setan du zhe
na aba.

2AGWANGWAMA heŋteni Setan, bɛɛ hiɛŋ, Cee abụ banɛɛ? Ge Setan jishijɛ bụ, bɛɛ
hiɛŋ, Ma zha beye Ama zha bana, Mo rungo gbom na cɛnjɛ tu unyizo.

3Nazhɛ AGWANGWAMA heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Bu hoŋswo iwɛ yɛu mi ugondu go
Job hŋ? I zasa bụtụ be elele namba nu unyizo ɛ shɛ bụtụ bɛ tɛcara keeni bụtụ bi
tiririri gana bwa o. Bu ma n sụma inyɛsɛ, bi jeri shi kaa maa nda iyi elele nɛ shɛ

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

iyi iwɛ o. Gabụ bu n uranjɛ maa mo bu lonono maa sukakanɛ bụ uzawa ecilo elele, ama go Job ta shɛ waa bụtụ bɛ tɛcara gana ala.

4Ge Setan jishijɛ AGWANGWAMA, bɛɛ hiɛŋ, Bụtụ eri ba vwunga iyi elele nɛ baa ga 'yajɛ, iwɛ maa uraiŋ ubwa tuba nama.

5Ama N heŋshi maa ebi timengeni tu'waba tu bwa, to o'umpwo ubwa maa ba hwuga-ụngwụ, bi zhɛ ma bu twagaga ne eshe bu ba kwụba!

6Iwɛbɛ po AGWANGWAMA hiɛŋ Setan, Ine go gwumwa, asha bwaata namɛ ni i'ɛlɛ bu, ama tuba bɛ shɛ shɛ bo tumongono uraiŋ ubwa o.

7Ge Setan ishijɛ ga bee beni na agba AGWANGWAMA, bee zweni Job akpakpacɛ na tu'waba tu bwa hwɛɛ, te kwune no ohwulu ivwunɛ uuwa munje omukomuko ubwa.

8Go Job zhe baa jɛjɛ na ma'alụ, bee shepi ujejebi baa hwaga andala ubwa.

9Biyikwo bwa hiɛŋ bụ, Bu ta untanganɛ waa tiririri tu ga tụ bụ hŋ? Ba twaga Agwatana hŋ maa 'wi?

10Go Job jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, ba duma n-ndumwa gana eyikwo na lagwụmɛ! Yaa shɛ ata lashɛga iyi ibiye no olugwo Agwatana tɛ shɛ shɛ suu ta lashɛga du inɛɛ nɛ gwụmɛ? Okwo na amɛ ijɛ hwɛɛ, go Job njɛ shɛ iwɛwɛ okwo nu n-ndumwa mu bwa o.

Eyejilo Job Atatụ Zhaganɛ Bụ

11Aka na te eyejilo Job atatụ: ge Eliafaz, na banɛ nụ ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ, Teman, ne Bildad na banɛ na cɛnjɛ tu Shua, keeni Zofa na banɛ na cɛnjɛ ti Neama, hwụjɛ ụbaụta na go Job ba nda, ee heŋshi maa ɛ zhɛ a ingatanjɛ bụ.

12Aka na ta a ta namɛ taa dụlụ, aa kwụbɛ Job, ama e eshiciji shi maa ubwa gatata o. Aka na te e mepi maa ubwa, ee kwuni u'wo-tutwa, oo jirongono na cɛnjɛ, ee dwetweji to otogwo aba iwɛ amɛ-tụhaŋtụ, aa dụla ahwayɛ.

13Nazhɛ aa jɛjɛ nu bwa ijitɛ icenje, e eri shi a dumana iwɛ ta a kwụbɛ ụbaụta na baa nda o.

Job 3

Go Job Zhegeni Agwatana nu Usweji-unu

1Go Job ubwa kwuni n-ndumwa tụdụma, bee keleni ụjita na ee meci bu unu.

2Go Job hiɛŋ,

3Agwatana, kalana ụjita ata ee m meci la unu; kalana ụrụmɛ ata ee le la ofubo mi unu!

4Agwatana, jɛshɛrɛga uwaŋna ụjita ata maa ụ shɛ tishi. Te teyinje ya kwukwuŋ ụjita ata, to lono kwukwuŋ maa uhioko-uhwaŋna to nụ ụjita ata o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

5Nda uŋ maa ụ shɛ tishi zhuuŋ; urugono uŋ odomu, ‘woricingo uwaŋna ubwa.

6'Woricingo ụrụmɛ ata na amɛ uywa ata, to lono maa a rɛcɛ uŋ ya o.

7Nda maa ụrụmɛ ata ụ shɛ gana bu'ulo, kede a hwụjɛ n'ungwa mu unyasa nu bwa kwukwuŋ.

8Mbiso ashɛjɛ maa ge keleni ụjita ata unu, aba shɛ atwa na mepi ta a 'yagaga buduwo.

9Kede ikpɛsu ya aasavwungwa to; kede du kaa iyi heri nụ ụjita ata o.

10Kalana ụjita ata unu iwɛnɛ tu wee leni maa e m meci, maa mu na nda ụbaụta keeni ụngwụ-tuhwuga.

11I ga ma n kwulana maa go mo 'wo la taa na amɛ bino mi; kwo kaa gunu na te e m meci la.

12Iwembe kwuŋ po bino mi n 'waŋnɛ la no n'unto mu bwaa? Iwembe kwuŋ po bee m peni la mosubo mu bwaa?

13Yaa shɛ Ngee nge 'wi la taa na aka ata, asha N namɛ hwayɛ nụ ụhinjanụ,

14Omo woto gana shɛgwuma keeni a'yagajɛ a na meeneni nhwaŋ ma shɛgwuma sha ala shɛ cala.

15Nazhɛ Ngɛɛ ngɛ zhɛ mu no woto gana miaụŋ mu tugwama mu na mi shidenji shimwono sha aba na azhɛnarɛya keeni azụrụfa.

16Kwo kaa maa mu no woto gana yɛu nɛ ee te meci shi.

17Okwo ogworozwo, a njɛ shɛ ya iwɛwɛ ne e'uye o, atwa na kaa lukwumi nu ugondu, a ta ya ụhinjanụ.

18Okwo yaa shɛ ajama a na zweni nu umwono-tishi, a 'yaga amɛ-olom, aa banangana tɛtazhagaganɛ keeni tɛnda gbezhe gbezhe.

19Bụtụ be elele na namɛ apata, ta atwa na beni urishi, ta atwa na atwa mepi shi, na aka umɛwɛɛ ajama kaa zhɛ a banangana ni i'ɛlɛ ya agwuma-ihwɛ aba.

20Iwembe kwuŋ po ebi leni maa ga atwa na ya uraiŋ ụ shɛbaraa? Iwembe po aba pana atwa na a hwuga-ụngwụ uhioko-uhwaŋnaa?

21A shɛlana tu'wo, ama e'wi shi kaa o; u'uye debegeni aŋ uhwuri uduciya we elele.

22A zasa amɛ-olom, semi aka na ee 'wi, ee ni aŋ;

23Agwatana sweci geri beshe aba, bee uregegeni iyi ya aba ye elele.

24Ụlụkpashɛ we ebe maa Mu na ya iyimɛyɛ, ibɛ gɛnɛnɛ Ama ta ya ụkwụla; N eri shi kaa ma ganga ti'nyongo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

25Iyi elele nɛ Ama nda inyɛsɛ ibɛ, inɛɛ nɛ kaa uriri ibɛ ma n sha, ibɛ mo vwutongono ya.

26N zasa amɛ-olom, N zasa kaa ụhinjanụ o, ụbaụta mu kaa zasa ukwunanga o.

Job 4

Ushaura wa Aba Uhiiŋ, ge Elifaz ba Njɛ N-ndumwa

(Job 4:1—14:22)

1Ge Elifaz Biteman ata, hiɛŋ,

2O-Job, N eri shi ma nama ya saiiŋ o, Yaa shɛ Ngaa dumanɛ hwayɛ iwɛ, amɛ bụ suu zhɛ a hashɛganụ?

3Bu mbiswogwonuo atwa ofwugwo iyi, obu pwonuo atwa na mama zasa ikɛnyi.

4Aka na bụtụ lweji, bee lukwumi, baa twa udukwutwa, n-ndumwa mụ bụ kaa ma hiɛcɛnga bụ u'waba maa shikono.

5Ama aka na ti yee bi ci ya maa njɛ ụbaụta, u'waba ụbụ kwuswa, yaa bu dama ya.

6Aba sụma kaa Agwatana inyɛsɛ, uraiŋ bụ kaa zasa unu-tusapa o; iwɛ inɛ ɛtɛ, bɛ shɛ ba nda ahansa bu oko, maa njɛ ashɛlatụ.

7Kwuno tuhaŋsa iwɛ aka na koshikwo. Cee bụtụ na zasa n-ndumwa-tụwụma keeni bụtụ bi tiririri nduwa ufwuu?

8N kwụbwa ta atwa bweji itimɛ iwɛwɛ, aa bɛrɛ izɛgwu tugworozwo; ibɛ po oo gwubo ya tugworozwo keeni iyi iwɛ.

9Agwatana njɛ aŋ ufwu tedure na tuhwungwatangwụ ti isɛbwɛ ibwɛ i'wɛtwɛ.

10O rungo gana izeci, ogworozwo tuba o ngwulo, ama Agwatana njɛ aŋ maa a nama saiiŋ, baa kwusatajɛ ene aba.

11E 'wi gana izeci nɛ kwụbɛ shɛ iyi elele maa aa kwụnɛ a yɛ, ibɛ po oywoywo aba garatagwụ hwɛɛ.

12E m mbishi utumwa uko swɛɛ, ɛdicɛ du kaa Ngaa hwụjɛ uŋ.

13I ma nda gana ozobu na aka na ta atwa 'waŋ malabụ nụ ụjita hwɛɛ,

14inyɛsɛ i n shɛ, Ama zhɛgɛda hwɛɛ to o'umpwo mi.

15Mpiala mu ko mu m po nụ ụpɛshɛka, ibɛ po tihiŋzhe ti mi ti ishajɛ, u'waba n njɛ hawụụŋ.

16Ngaa kwụbɛ ti iyi ike shikeni, Ngee zweni iŋ igbɛtɛtɛ, m mepi shi kaa iyi nɛ yaa shɛ o. Nazhɛ Ngaa hwụjɛ rụhwụŋ ru ko no ofwo ata tusaiiŋ, rɛɛ hiɛŋ,

17I 'yajɛ suu bụtụ eri ba sha bụtụ bi tiririri ne eshe Agwatana? Kwo kaa na eri ba nama rụmbɛɛ no ofwo bụtụ ata karɛ bụ?

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

18Agwatana patanɛ shɛ miaụŋ mu bwa mu ugondu rishe o; baa kwụbɛtana kaa du atumwa ubwa azuba ti'ina.

19Asha gana naa ya tuba bee eri ba patana iyi-uumwa nɛ shɛ gana ụ'nyasụ na zasa iwɛ tupwuswo na kaa wo woto nu umwono na ukoshilo ubwa patanɛ nu upwupwutu na oo mo na cɛnjɛ-ti'wɛŋnɛ, rishee?

20Butugwumwa eri ba sha buumwa nu uvwungwa, ama mawaa ụrụmɛ shɛ bo 'wo eshigiri.

21O sugo ya iyi elele nɛ baa ga 'yajɛ; okwo ti bee 'wi, ti'inta kaa tu ta twa sụ bụ taa hwayɛ waa o.

Job 5

1O-Job, kala de ụhiɛŋshɛ, maa kwụbɛ okwo bụtụ be elele zhɛ mɛ bi jishijɛ. I 'yajɛ butumwa ba Agwatana ba azuba be elele ebi eri ba zhagana hŋ?

2I shɛ iyi ụlagwụ maa na mama zuga ma 'wi nụ ụngwụ.

3N kwụbwa shɛlagwụ shɛ na shɛ namɛ suu, ama tuba N keleni nhwaŋ ma aba unu eshigiri.

4Miaụŋ ma aba me eyi mi zha shɛ ma banangana o; i zasa bụtụ be elele zhɛ ba lashaga aŋ nu umwono-ụshɛrɛya o.

5Atwa na imunɛ gwụmɛ, aba zhɛ a ya iyimɛyɛ shɛlagwụ; okwo yaa shɛ iyimɛyɛ nɛ aa hwɛŋ ne esepi, atwa na i'uyɛ gwụmɛ aba zhɛ na nda isɛbwɛngwɛ uduciya ubwa.

6Iyi iwɛ waŋnɛ shɛ na cɛnjɛ o; ụbaụta du kaa unshɛ shɛ na cɛnjɛ o.

7Awo! Bụtụ ubwa mama 'waŋnanɛ ụbaụta gana ta tubabazhɛ tu ulwa tu na ta hiɛla.

8Ngaa nga shɛ gana bụ, N ngɛ zhɛ ma zhagana Agwatana maa Me swegeni bu n-ndumwa mi mi.

9Ti eri shi te eshicigo iyi i'wɛtwɛ nɛ baa nda o, arụhwajɛ ubwa kaa zasa ukwunanga o.

10Ba nda maa eshilo ngbi na cɛnjɛ, boo lomicingo ntuma.

11Agwatana ubwa bo gombicingo atwa na meme zucinje, ubwa du ba pana atwa na a ta-ụkwụla unyasa.

12Ubwa bo ngwuricingo ti'imanganga ta atwa na a nda maa kede iyi elele 'yagana aŋ eshe o.

13Ubwa ba ima atwa ti'inta na ti'inta ta aba keeni nu ugondu wa aba, iwɛ maa ge iyi ya aba i kwu kakayɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

14Okwo nu uwaŋna ɛ zhɛ na hamba ofwo gana atwa na zweni ne tishi.

15Ama Agwatana ubwa tuba bo bicingo miaụŋ-me-e'weteji no tu'wo; boo bicingo atwa na mama zasa ni i'ɛlɛ ya atwa na a nda aŋ iji.

16Ubwa ba pana okofwo ashɛlatụ, baa nda maa ogworozwo 'imɛ ilɛmɛ.

17Bụtụ na Agwatana mbiseni ofwo na baa 'inɛ gwoje! Kede ibu gwụmanɛ ti bee bi tezhigeni o.

18Agwatana ubwa bo umpo andala na bee peteni bụtụ, yaa shɛ baa bụ gwụcɛjɛ, ubwa du zhɛ ma bụ nɛnga.

19Ubwa zhɛ no bu bicingo nụ ụngwụ tu'ala aka elele.

20Aka imunɛ layɛ, ubwa zhɛ ba nda maa yɛ uraiŋ, ubwa zhɛ ma bu jilanɛ maa kede a bụ kwụnɛ nu utokwobi na aka bu ujasa o.

21Agwatana ubwa zhɛ ma bu lashaga na tɛhashɛgana tu n-ndumwa mu unu wa atwa; ubwa kaa du zhɛ mo bu bicingo aka na tu ufwu tɛnda zhajɛ.

22Gabụ bi zhɛ bu na hinga abwagara ilɛtu keeni imunɛ-tiya, inyɛsɛ isundɛ mazhanga zha shɛ ma bu sha o.

23Itimɛ nɛ aba hwaŋ zha shɛ ya 'yaga atayɛ o; isundɛ mazhanga kaa zha shɛ ma bụ sukakana kwukwuŋ.

24Ɛbi zhɛ ba nama nu umwono bu na amɛ-olom; ɛbi zhɛ ba kwụba maa i zasa iyi nɛ zhɛ yo tumongono agwụdụ bụ o.

25Ɛbi zhɛ ba 'yaga miaụŋ mi gembi ufwugwo gana ambɛ na a saba ne ehilo.

26Ɛbi zhɛ ba ya uraiŋ uuwa ba inga gana ohiu na asanga aba lemi okwo ta a nɛ.

27O-Job, ti seshi ijɛ ni iyi tusoso duwa. Iwɛ-tɛkana kaa yaa shɛ, bɛ shɛ bo lono iŋ.

Job 6

Go Job Jishijɛ Ɛlifaz

1Go Job jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ,

2Yaa shɛ ee ge eri a manga uzhinono ụbaụta mu keeni amɛ-tụhaŋtụ mi ni iyi nɛ aa manga uzhinono iyi,

3u gɛ zhɛ wo zhinono wo hwulo ahwayɛ Urefu; nazhɛ n-ndumwa mu mazhanga mu na Ama duma mu ga zha shɛ ma bu dama o.

4Agwatana na Hwuri Kpaaŋ n eŋsetenji na a'inla mangayɛ, mangayɛ ma aba kaa mu mburusonu na tu'waba ti mi. Agwatana ubwa mo n holono.

5Aka na izhinyɛci gwushiji ambɛ baa ya, asha inɛ ibwɛ gwumwa bụ; buna du ba nama shiruu tu baa ya ambɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Ama gaaba eri ba ya inyimɛyɛ ulwambɛ, nɛ ee zweni shi manɛɛ? Ụlatụ imbe bụtụ ba hwuga no ofwo ata rɛnjɛ rɛ cɛnjɛmɛɛ?

7Iyimɛyɛ gɛnɛ ɛtɛ i n kwụlanɛ shɛ tiya o, iyi elele kaa Ngaa yɛ asha N suji ụngwụ.

8Iwembe kwuŋ po Agwatana m peni shi iyi nɛ Ngaa lụpɛɛ? Iwembe po baa jɛshɛjɛ shɛ adua mii?

9Iwɛ nɛ yaa kwụlanɛ bụ maa vwacaga u'ala ubwa ne mi maa mo 'wo!

10Yaa shɛ Ngee nge mepi ga maa bi zhɛ ma n ganga maa mo 'wo, okwo gana elele ta Ama hwuga-ụngwụ, N ngɛ zhɛ ma dwa yebe angapa nu unyasa. N ta lacɛ shɛ kaa iyi nɛ bee m peni-unu ibɛ o.

11Ikɛnyi nɛ kwuŋ Ngaa ta 'yajɛ waŋnɛ maa ma namaa? Ashɛlatụ imbe kwuŋ Ngaa ta 'yajɛ upo Ngaa ta shɛ ma nama waa?

12Nu utayɛ suu aa njɛ ukpahiŋ mu? Itumburɛ suu tu'waba ti mi tɛ shɛ?

13N zasa ya ikɛnyi nɛ waŋnɛ maa m momo bicingo; N zasa kaa ofwo Ngaa 'yajɛ maa ma zha maa e m mbiyeni o.

14Yaa shɛ Ngaa namɛ nụ ụbaụta gana ga, asha utakashɛ we eyejilo tɛkana n to, okwo Ngee jineci Agwatana, okwo Ngee jineci shi bu.

15Ahiɛba eyejilo mi, hi n helekeci, gana busoso na meni mu bwa mu hwɛŋ na aka na eshilo ngbi shi ya.

16Meni mo busoso ata kaa mu ga fwunga la mee gwuriseni suu.

17Aka na tu ubwaza hiŋ ya, oholobwo ishijɛ; meni ma ata mu hwɛŋ, busoso ata shiri ya kakarakwụ.

18Erinji lukwumi urungo meni; oo rungo nụ ụshɛka, i'uyɛ kwụnɛ aŋ.

19Erinji na banɛ ni Sheba keeni Tomas, a dwalakaka meni,

20ama ashɛlatụ aba shɛ gana busoso bu hwoo.

21Gana busoso ata ahiɛ n shanɛ du, hiɛ kwụbɛ tiriri ti mi, ibɛ po inyɛsɛ ihiɛ shɛ ehi gwuri.

22N hiɛ lụpɛ suu iyi elele, okwo i 'yajɛ suu bụtụ Ngɛɛ hiɛŋ, N tụpajɛ ma iyi tugwube?

23Kwo kaa N hi hiɛŋ suu, N lesheji ma na atwa i'ime mi kwo kaa na tijama?

24Inɛ gɛ gwumwa ya, m mbisegeni ma, maa hi m mbishi iyi nɛ Ngaa njɛ 'wanjɛ. Nazhɛ Ngɛɛ zhɛ Ma nama saiiŋ maa Ma hiɛ shɛlagana.

25N-ndumwa mu na mi teni cɛŋ ma kapɛshɛngwanụ bụtụ, ama n-ndumwa mu tusashɛ ahi ma n dumangana.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

26Yaa shɛ ebi heŋshi maa n-ndumwa mu na Ama duma mɛ shɛ n-ndumwa mu tɛgadaga; asha iwembe po tuba ɛbɛ jishijɛ n-ndumwa mu na mu zasa ulee?

27Bi zhɛ du ba 'waŋ icɛcɛ iwɛ bijama na shɛ bu'weteji maa mama njɛ bɛzhɛgba ne eshe eyejilo bu a tandụ!

28Mbiyana ụpɛshɛka mu. N zha shɛ ma bu dwana-ụzagwụ o.

29Iyi nɛ abu dumanjɛ gwumwa ya. Shikono ne tishiriri. Ta ma m pana n-ndumwa-tụwụma o. N teni cɛŋ.

30Ama bi heŋshi suu maa ụzagwụ Ama dwatwaga? Bi heŋshi suu maa N eri shi ma duma iyi nɛ teni cɛŋ?

Job 7

1Uraiŋ butugwumwa ụ shɛ gana bụtụ na ee eni ugondu iji, ijitɛ ibwɛ kaa i shɛ gana bụtụ na leshiji ụgwụ ugondu na 'yajɛ ikɛnyi tɛnda,

2gana bijama na ba jala uhwunu u tusuu; gana bɛnjɛ-bu-ugondu na 'yacɛ maa a cɛpɛ bụ utashɛ ubwa.

3I ci ipiɛnɛ ifwugwo ya tu Ngaa zasa iyi elele; ụngwụ Ama hwuga ụrụmɛ ụrụmɛ.

4Aka na Ngee weci maa ma laya malabụ, gana ata aka na kaana gi izhɛ, gana ata Ngoo no momo bitorogo, iyi ma lakana tusugo.

5Eshishi zwegeni na tu'waba ti mi, u'waba mu 'yagajɛ akwụrụkpa, andala mi a bananga twamwa.

6Ijitɛ mi ya kashɛka, N zasa kaa ashɛlatụ elele o, ya hanɛka wuru wuru uhwuri gana na ukwokworo uhwohwo ụ bɛnɛ-bu-tugwuno, wa nda hwuŋri hwuŋri.

7Oo Agwatana, teyinje maa ihwungwɛ mi, ibɛ shɛ uraiŋ mu; unyasa mu hwuwowo cebe.

8Tụkwụba tu ganana ahiɛ n kwụbɛ bana, hi zha shɛ hi ma n kwụba ya o, hi zhɛ hi na ma dwalakaka, asha n hwulwo cebe.

9Gana na udomu wa wafwagwụ woo hwuwowu, gobwonu du bụtụ bo 'wo umɛwɛɛ, bi zha shɛ kaa be gwure ya o.

10A zha shɛ a kwụba bụ ya okwo ni ihwɛ ibwɛ o, isɛbwɛ ibwɛ zhɛ yo 'wo atwa na ge mepi bu la.

11Awo! N zha shɛ ma nama saiiŋ o! Amɛ mi hashɛganụ, yaa n gwumanɛ. N shɛ ma dumana iwɛ.

12Iwembe kwuŋ po ahi ma 'yaka gana udegbee?

13N weci, Ama jala maa ma ta ụhinjanụ; Ama jala du iyi nɛ zhɛ ma n la nụ ụngwụ ga.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

14Ama ahiɛba, hi mo n zwono inyɛsɛ na awalabụ; ohi mo holono no shizobu

15iwɛ maa ma tala tumama swata uhwuri maa ma nama na tu'waba tu ga ne tiriri.

16Inɛ gɛ i n gwumwa ya, n lukwumi uraiŋ tiya. N genji ma. Uraiŋ mu tiya zasa ya ule o.

17Iwembe kwuŋ po bụtụ ubu shanɛ iyi tandụụ? Iwembe po aba pana abashɛ ni iyi nɛ baa ndaa?

18Gabụ bo hikokono bu uvwungwa uvwungwa; aba manga bụ aka elele.

19Asha bi zha shɛ ba mbiyana ree taa dụlụ maa ma twala okwo mecemi?

20Gabụ uhiu ga umwono-tishi, iwɛwɛ mi suu i bụ gwụcɛnjɛ? Iwembe po i shɛ maa Gamba abu ngbaracɛ ni iyi elele nɛ Ama ndaa? I'wɛŋnɛ i'wɛtwɛ suu Ngaa bu shanɛ?

21Bi eri shi suu bu ma gangana iwɛwɛ mi? Bi eri shi suu bu ma gangana tu'wanga ti mi? I vwɛ cwɛŋ ti Ngɛɛ zhɛ mo tono nu u'uye mu, bi zhɛ bu na ma dwalakaka, asha n hwulwo cebe.

Job 8

N-ndumwa mi Bildad mi Hiiŋ

1Ge Bildad jwɛ unu, bɛɛ biɛŋ,

2Bu kwunanjɛ suu ya n-ndumwa mu ga aba duma gana uvwugo?

3Agwatana kwukwuŋ ubi shi tishiriri; bi genji shi kwukwuŋ iyi nɛ teni cɛŋ tɛnda.

4Miaụŋ mụ bụ mɛ njɛ feye Agwatana iwɛwɛ; iwɛbɛ po bee peni aŋ ulwapɛ na teni cɛŋ ni iyi nɛ aa njɛ.

5Ama jɛshɛrɛga hwuwayɛ go maa lụpɛ Agwatana na Hwuri Kpaaŋ;

6yaa shɛ abɛ shɛ bụtụ bu tugom, abu namɛ kaa rụmbɛɛ, nazhɛ Agwatana zhɛ a zhajɛ maa mo bu mbiyono maa me bu gwuricingeni ihwɛ bu maa i shɛ utashɛ na baa bɛ cɛpɛ.

7Iyi nɛ Agwatana zhɛ ma bu pana na aka ata zhɛ yo hwulo inɛɛ nɛ ibu ndanɛ la ufwu.

8Mbiyana de maa kwụbɛ ti'inta ta atwa cala, haŋsa iwɛ iwɛ-tɛkana na ogwunukwoshi tu seshi.

9Uraiŋ tu namɛ kpendere, i zasa kaa iyi elele eti mepi o, ta hanɛka gana na tu uzhizhi wa hanɛka ofwo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10Ama lono maa atwa ti'inta a na namɛ cala e bi mbisegeni iyi, shɛlaga iyi nɛ aa jala tụdụma.

11Eninjidegbe eri shi a waŋna no ofwo na zasa meni o; bi eri shi kaa ba kwụba te e shikekeni no ofwo na shɛ shɛ udapa o.

12Yaa shɛ meni mu hwɛŋ, aba shɛ ambɛ na zhɛ o hwotono hiiŋ, asha a ta waŋnɛ shɛ kaa tudwa maa a njɛ uhwara na aba o.

13Atwa na zasa Agwatana na shɛmɛ sha aba, a shɛ gana eninjidegbe ata, ashɛlatụ aba o hwuwowu, gunu na ti isɛbwɛ ya Agwatana 'wi aŋ.

14Iyi nɛ aa patanɛ-rishe zasa iwɛ tubwadụ. Iyi nɛ kaa oo to aba i shɛ gana tudodokwuno ti igɛzu.

15O to aba no budodokwuno na ba dwa, aa datanɛ budodokwuno na eri shi ba la aŋ.

16Atwa ci'nyɛ a shɛ gana tu'untwo tu na tu unshɛ nu uwaŋna, gana tu'untwo tu na ti irije ni itimɛ,

17Tini ta tuba tu na hamba aparatayɛ, tu na twatwagwụ atayɛ ata.

18Yaa shɛ ebi zebi tu i zasa bụtụ zhɛ ba mapa maa tu ga namba la apata o.

19Ti nya ti zhɛ tɛ unshɛ nu urubwo ata, gana unyasa wa atwa ci'nyɛ ụ shɛ ta.

20Agwatana kwukwuŋ zha shɛ o jinoko atwa tɛcara; bi zha shɛ kaa du bo mbiyono kwukwuŋ atwa awɛ.

21Bi zhɛ ba nda maa hiɛnjɛ ilɛtu keeni maa uganɛ n'ungwa mu unyasa sasana.

22Ama ubwa zhɛ ba pana atwa na mo bu imo ezuye; nhwaŋ ma atwa tugworozwo kaa mi zhɛ mo ilono.

Job 9

Go Job Jishijɛ Bildad

1Go Job jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ,

2Iwɛ-tɛkana, M mepi gana ata gom. Ama gana naa tuba n-ndumwa mi eri ma zhɛma bụtụ na agba Agwatanaa?

3Gana naa bụtụ eri ba nda ashamanjɛ nu bwaa? Ubwa eri bo hoŋtono Iheŋtene i ci akpakwụ-a-ta (1,000) nɛ kaa zasa bụtụ na eri ba pana bụ ajɛshɛgwa ibɛ kwukwuŋ okwo oko.

4Agwatana incɛ tebiye, baa 'yajɛ kaa ukpahiŋ duwa; i zasa bụtụ be elele na eri ba sukakana bụ, yɛɛ zhɛ ya 'yagana bu eshe o.

5Ubwa bo mushongo nshama eshigiri, baa nda mu ufwu ni isɛbwɛ ibwɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Agwatana o zhingoto cɛnjɛ; boo zhingoto du aparatayɛ a na shɛ atukpa unyizo.

7Ubwa eri ba nda maa kede uwaŋna banɛ o, ubwa du eri ba nda maa kede mkpasu mu to nụ ụjita o.

8I zasa bụtụ mbiyeni Agwatana azuba tubarɛshɛga o, i zasa kaa du bụtụ bo mbiyono bu adanga itekwu turukoto.

9Agwatana ubwa njɛ ayiwale, ti ikpɛsu ɛtɛ i'wɛtwɛ namɛ tuzuba, ta ajalagashiwawa, tu mkpasu mu ụzalụ tuta.

10Ti eri shi to eshicigo iyi i'wɛtwɛ 'wɛtwɛ nɛ baa njɛ o, arụhwajɛ ubwa kaa zasa tɛrɛta o.

11Agwatana m palanganɛ, ama N eri shi kaa ma kwụba bụ o, baa ta tuhwulo tɛ tɛkashɛka, M peni shi kaa abashɛ ubwa o.

12Ba shapa iyi nɛ baa jala, i zasa bụtụ eri ba lakana bụ o; i zasa kaa du bụtụ eri bo hoŋtono bu maa, Imbe tɛ kwuuŋ aba ndaa o?

13Isɛbwɛ ya Agwatana shikeni aka elele. Ubwa ba bwarataga atwa ubwa i'ime, agata mbiyeni la udegbe ata maa u sukakanɛ bụ.

14Cee Ngɛɛ zhɛ ma banɛ nu n-ndumwa mu na maa mɛ jishijɛ Agwatanaa?

15Okwo yaa shɛ n-ndumwa mu ga ma n zhɛmɛ, iyi nɛ kiri Ngee eri ma nda yebe i shɛ maa ma lụpa maa Agwatana na shɛ bɛjɛmɛ-bụ-ụshɛrɛya mu hieci inyɛmɛnyɛmɛ mi.

16Okwo Ngaa nga suyanɛ bụ, bee leni maa ma dumana iwɛ, N tɛtanɛ shɛ rishe maa bi zhɛ ba shɛlaga iwɛ mi o.

17Ubwa tumwanɛ uvwugo maa u n hwelipi maa u n keeni tụgwụcanga uzawa iyi elele tɛnda.

18Bi leni shi maa ma 'waŋ ihwungwɛ o; ubwa njɛ maa i wụmanɛ uraiŋ mu duwa duwa.

19Okwo yaa ga shɛ iyi nɛ ɛɛ hiɛŋ ga a njɛ nu ukpahiŋ, ubwa kaa hwuri atwa kpaaŋ nu ukpahiŋ! Okwo yaa ga shɛ maa ma suyana bu ukara, gaaba eri ba nda bụ ni iji maa zhaa?

20Okwo tu Ngaa zasa n-ndumwa-tụwụma, Ngaa shɛ du kaa bụtụ bɛ tɛcara, ama n-ndumwa mi mi, mu ma m pana ya n-ndumwa-tụwụma; okwo tu Ngaa zasa unu-tusapa, ama kaa iyi elele nɛ Ama duma ma m pana ya n-ndumwa-tụwụma.

21N zasa unu-tusapa o, ama shɛ inɛ ɛtɛ i n to, iwɛnɛ tu Ngaa ngbaracɛ ya uraiŋ mu cwɛŋ bana.

22Iyi ike ike yaa shɛ ya, iwɛnɛ ti bɛɛ zhɛ bo iricingo ta atwa na n-ndumwa mu ga zhɛmɛ, ta atwa na n-ndumwa mụ wụmɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

23Aka na bụtụ na zasa unu-tusapa 'wi eshigiri, Agwatana a laya ni ilɛtu.

24Agwatana shepi unyizo bee peni ogworozwo. Bee lubicinji ajɛmɛ-ụshɛrɛya unyizo hwɛɛ. Yaa shɛ shɛ Agwatana njɛ iŋ, asha gaaba njɛ iŋ tubaa?

25Ijitɛ mi yo gozhigo ye hwuri bụtụ na bo gozhigo, i zasa kaa ụjita na zhɛmɛ okwo uko.

26Ya kashɛka gana ụhaŋtụ na wa kashɛka hwuŋri hwuŋri ne meni, ya kashɛka gana ugbeji na zhɛ wa ima azwɛ.

27Yaa shɛ Ngɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma ganga ya ụgagwụ tugagwuma, maa ma ganga ya eshe mi tɛhashɛgana maa mu na bwada ilɛtu,

28N zhɛ kaa waa mu na nda inyɛsɛ ụbaụta mu, iwɛnɛ po M mepi maa Agwatana zha shɛ ma m pana ya n-ndumwa-zhɛ o.

29Taa to o m pwonuo n-ndumwa-tụwụma, iwembe po Ngɛɛ tɛ zhɛ M mama kaana ụbaụta gadagaa?

30I zasa ukwo na eri wa fwata iwɛwɛ mi o.

31Agwatana zhɛ ma n kala nu u'ibwa tiri, okwo tugwuno ti mi ti zhɛ tu ma n shana iyi inyizhi.

32Yaa shɛ Agwatana ga shɛ butugwumwa gana mi, N Ngɛ zhɛ mɛ jishijɛ bụ; ti ge eri ta zha no ofwo ajɛmɛ-ụshɛrɛya maa atu dumanganɛ.

33Ama i zasa bụtụ na eri be teni na ashashɛ tu o, i zasa kaa bụtụ namba maa ma n dumangana ụshɛrɛya na Agwatana o.

34Agwatana, N genji ya ulwapɛ tụpana! N genji ya tuholono maa kede inyɛsɛ i n shɛ o.

35N zha shɛ ma nda inyɛsɛ bu o, N zhɛ ma dumana iwɛ iwɛnɛ ti Ngee mepi amɛ mi.

Job 10

Go Job Peni Abashɛ maa Agwatana Ubwa Karɛ Iyi Elele

1N lukwumi ya uraiŋ ụwɛ tiya. Iwɛbɛ po Ngɛɛ bwɛ nụ ụgagwụ, iwɛ maa Ma duma iyi nɛ i n gwumanɛ na amɛ mi.

2Agwatana, ta ma m pana n-ndumwa-tụwụma o. Imbe kwuŋ shɛ iyi iwɛ nɛ Ngaa njɛɛ? M mbishi.

3I teni suu cɛŋ maa na nda bụtụ umungwuta i ci gana ga? Maa na ngbaraka iyi nɛ abɛ njɛ ni ikɛnyi bu cwɛŋ gana ga? Maa na hingangana tuhaŋsa to ogworozwo ilɛtu.

4Gana na ata kwụba iyi, ibɛ suu aba kwụba du?

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

5Shiywa shɛ uraiŋ bụ tiya suu shɛ namɛ kpendere gana mo shi tu?

6Asha iwembe kwuŋ po abu ndanjɛ iwɛwɛ ye elele nɛ Ngaa njɛ useyida kpaaaŋ? Abu n shɛka ni iyi elele nɛ Ngaa njɛ i 'wanjɛɛ?

7Bi mepi maa n-ndumwa mu n wụmɛ shɛ o, ebi mepi du kaa maa N zasa bụtụ na eri ma n lashaga ni i'ɛlɛ bu o.

8Gabụ bu m mo ni i'ɛlɛ bu, ni i'ɛlɛ ɛtɛ bu sasana kaa abu ma n nda ufwu.

9Teyinje maa na cɛnjɛ-ti'wɛŋnɛ obu m mo, bi zhɛ suu bu ma bwarataga maa ma shaanana ya upwupwutu?

10Bi peni bishi mi ukpahiŋ maa ma mata; abɛ njɛ kaa maa ma waŋna ni igwune tumata bino mi.

11Gabụ bu mo tu'waba ti mi no o'umpwo mi keeni tini ti mi, nazhɛ ebu urigeni o'umpwo ata usunda keeni u'waba.

12Gabụ bu m peni uraiŋ, obu mo n lubo aka elele, iwɛ eshe na obu mo n shiyono, ibɛ po Ngaa ta ya uraiŋ.

13Ama hwuwayɛ Ngee mepi ya maa taa na aka ata aba imanganga ne tusweci maa n gwụcɛnjɛ.

14Gabụ bu ma ngbaraka maa kwụbɛ okwo N zhɛ ma nda iwɛwɛ nɛ abu zha shɛ bu ma n gangana.

15Gunu na tu Ngaa njɛ iwɛwɛ, ibɛ shɛ ya uwuru mu na bụ, ama aka na Ama nda la iyi nɛ teni cɛŋ, N zasa udumanga we elele o. N namɛ ne tiriri, ezuye kaa n shɛ.

16Okwo iyi elele ga ma 'yaganɛ eshe, gabụ kaa bu n 'imɛ gana bizeci; iwɛ maa n gwụcɛnjɛ, abu ndanjɛ du arụhwajɛ.

17Aka elele bi 'yajɛ eseyida na ma n sukakana; isɛbwɛ bu ne mi ya kaana gu ugombo; aka elele ba imanganga iyi ifwo maa n sukakanɛ.

18Agwatana, iwembe kwuŋ po ebi leni maa e m mecii? N nga lanɛ maa i shɛ n uwo yebe maa kede bụtụ be elele n kwụbɛ o.

19Maa Ngaa nga banɛ yebe ni igwune tumata, mo hwulo wuru nu u'uye, i gɛ zhɛ ya sha yebe iyi ike ike tu Ngaa nga zasaba.

20I vwɛ shɛ suu cwɛŋ maa i shɛ uraiŋ mu hwuwowu? N genji saiiŋ! N genji maa ma ya uraiŋ nu unyasa, na aka na n vwanɛ.

21I vwɛ cwɛŋ maa mo hwulo ya, N zha shɛ kwukwuŋ mo gwure ya, N zhɛ na cɛnjɛ tu na tɛ shɛ tishi zhuuŋ.

22Cɛnjɛ te tishi, no ohwunu, no ofwo na iyi elele sukwutogwu, ofwo na uhioko-uhwaŋna zasa ba kwukwuŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Job 11

Go Zofa Ubwa ba Duma N-ndumwa mu Ga

1Go Zofa na shɛ Bineamat ata jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ,

2Asha kede ree tɛ jishijɛ ya bwonu n-ndumwa mu ga mu ufwugwo abu dumanjɛ?
N-ndumwa mu ufwugwo tụdụmanga gana ga suu mi eri ma bu pana n-ndumwa-
zhɛ?

3O-Job, bi heŋshi ree maa ti eri shi tɛ bi jishijɛ? N-ndumwa mu ga ma asada hŋ
mi zhɛ ma tu nda maa kede ta dumana ya iwɛ nɛ zhɛ ma bu nda ezuye?

4Bi hiɛŋ n-ndumwa mu na abɛ jɛmɛ mɛ shɛ iwɛ-tɛkana; ɛbi hiɛŋ maa bu namɛ
rụmbɛɛ ne eshe Agwatana.

5I ga ma n kwulana kiri yebe maa Agwatana ibi jishijɛ!

6Ubwa gɛ zhɛ mo bu mbiso maa ti'inta ti gembi ihwɛŋnɛ ifwugwo; i 'yajɛ iyi nɛ
swakacɛ ba, inɛɛ nɛ butugumwa eri shi bo eshicigo. Ulwapɛ na Agwatana ma bu
pana bana u ta kpayawụ sụ ni iyi nɛ abɛ njɛ o.

7Bi eri suu ba ta uce keeni ogwungwu ugombo wa Agwatana keeni ukpahiŋ
ubwa ugbe?

8Tụla tu kpayawụ sụ nu uce wa Agwatana na Hwuri Kpaaŋ o, i keshici tumapa tụ
bụ. Agwatana ubwa mepi tu nhwaŋ-me-e'uye hwɛɛ, ama ɛɛ hiɛŋ gabụ bi mepi
shi o.

9Ugombo wa Agwatana uhwuri uholo cɛnjɛ tu unyizo; u heri wee hwuri okwo
itekwu.

10Yaa shɛ Agwatana ɛbɛ 'imɛ maa a jɛmɛ ụshɛrɛya bụ, gaaba namba eri ba lakana
bụụ?

11Agwatana mepi atwa na zasa uhwara; baa kwụbɛ ugondu wa aba u ci'nyɛ na
aa nda kpaaŋ.

12Shɛlagwụ shi zhɛ sho kwuno ya ti'inta gana izhinyɛci nɛ ee meci ni ihwɛ.

13O-Job, nangana amɛ bụ. Zhaga to Agwatana.

14Bacɛnga iwɛwɛ ɛtɛ namɛ ni i'ɛlɛ bu keeni iyi iwɛ ɛtɛ namɛ ni ihwɛ bu.

15Nazhɛ ɛbi zhɛ ba ala maa hirinje, maa shikono dimi uzawa inyɛsɛ.

16Nazhɛ ụbaụta bụ zhɛ wa bana na ahaŋsa bụ, gana meni mu na mu zhagajɛ mi
keshici ee teyinji shi ya.

17Nazhɛ uraiŋ bụ zhɛ no hioko uhwaŋna uhwuri uwaŋna tishikoko, nazhɛ tishi
tu na tu ga namɛ nu uraiŋ bụ ti zhɛ ta sha ya uhioko-uhwaŋna gana uvwungwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18Nazhɛ ɛbi zhɛ ba nama ya suu maa 'yaga ashɛlatụ; nazhɛ Agwatana zhɛ ma bu jilanɛ, maa ma bu pana du ụhinjanụ.

19Bi zha shɛ ba nda ya inyɛsɛ ya atwa i'ime bu o. Atwa ofwugwo zhɛ na bu lụpa maa mbiyeni aŋ.

20Ama ezuye zhɛ a sha ogworozwo; bi zhɛ ba kwụba maa a zha shɛ o gwushigo ofwo u tubanangana o. Ashɛlatụ aba a shɛ oko gba, ibɛ shɛ tu'wo tu na te teni aŋ.

Job 12

Go Job Jishijɛ Zofa

1Go Job jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ,

2Iiŋ, i zasa oruwo, atwa kaa ahiɛ shɛ. Aka elele ehi 'wi, ti'inta ti hiŋ ti zhɛ to 'wo ne hiŋ.

3Ama N incɛ du gana na ahiɛ incɛ; i zasa iyi elele nɛ Ngee hi ci shi ni ibɛ o, bụtụ be elele mepi iyi nɛ ahiɛ dumanjɛ.

4Eyejilo mi aba ma n hinga ya ilɛtu hwuwayɛ; a ma n hinga ilɛtu, okwo tu Ngaa shɛ bụtụ bi tiririri, Ngaa zasa kaa unu-tusapa we elele; ama i 'yajɛ kaa aka Agwatana jishijɛ la adua mi.

5I zasa ụbaụta we elele ihi namanɛ o, ama Gamba tuba ahia nda asada; bụtụ ebe ga zhagawa ulayɛ, ubwa sasana ohio shishongono.

6Ama ozundo, na atwa na zasa Agwatana na amɛ aba, a namɛ na amɛ-olom, okwo te e shepi ikɛnyi ya aba aa njɛ Agwatana aba.

7Okwo isundɛ ehilo, na shanụnụ, a ‘yajɛ iyi maa e bi mbisegeni duwa;

8hoŋtono iyi-uumwa nɛ namɛ na cɛnjɛ, i zhɛ mo bu mbiso; kwo kaa ijɛnɛ nɛ zweni ni itekwu, i zhɛ mo bu eshicigono.

9Ijɛ hwɛɛ mepi maa AGWANGWAMA ubwa njɛ aŋ.

10Agwatana ubwa untanganɛ uraiŋ iyi-uumwa ye elele; uraiŋ bụtụ be elele kaa namɛ nu ukpahiŋ i'ɛlɛ ibwɛ.

11Gana na ta bụratụ ba hwuga ụlatụ iyimɛyɛ, gobwonu du acɛbɛ a hwuga ụlatụ n-ndumwa tuhwuga.

12No olugwo n-nyarɛ ti'inta tu namɛ. No olugwo atwa na inganjɛ kaa iyi ti'eshicigo swacɛ.

13Agwatana incɛ, baa 'yajɛ kaa ukpahiŋ. Agwatana a kwụba iyi nɛ swacɛ, baa 'yajɛ kaa ukpahiŋ maa nda iyi.

14Yaa shɛ Agwatana bwereteji iyi, gaaba te eri ba maanana iiŋ? Yaa shɛ Agwatana shiyeni bụtụ nu umwono-tishi, gaaba eri bɛ jwɛ bụụ?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Ubata wa nama na aka na ta Agwatana jwe eshilo; meni ma zhagajɛ maa bwadụ
na aka na ta Agwatana kɛpishinjɛ mụ.

16Agwatana 'yajɛ ikɛnyi, baa lasụ kaa iyi elele; ta atwa na ee helekeci, ta atwa na
a halakaka atwa, hwɛɛ aba namɛ ni i'ɛlɛ ibwɛ.

17Ubwa ba lashɛga ti'inta ta shɛgwuma, baa nda maa a'yagajɛ na nda iyi gana
shɛlagwụ.

18Ubwa ba bizhanga shɛgwuma, baa nda aŋ ajama.

19Ubwa bo tufworongo onongbo i'wɛŋnɛ, baa 'waŋtatanga atwa na 'yajɛ
ukpahiŋ.

20Ubwa ba nda maa atwa na aa ga patanɛ-rishe 'imɛ ilɛmɛ, baa lashɛga ti'inta tu
n-nyarɛ.

21Ubwa ba pana atwa na namɛ no shihwolu ụpụrụsa; baa nda maa ukpahiŋ
shɛgwuma u hwuwowu.

22Ubwa ba nda maa ofwo na 'yajɛ tishi zhuuŋ, a 'yaga uhioko-uhwaŋna.

23Ubwa ba nda maa edenji gembi ufwugwo maa a 'yaga ti ikɛnyi, nazhɛ ba lasụ
aŋ baa nda aŋ ufwu.

24Ubwa ba nda a'yagajɛ aba shɛlagwụ, boo lono kaa maa go tusukwutogwu tɛ
'imɛ aŋ, ta ti'ina a na inanga;

25o no gwumwo gwumwo ne tishi, a na nda gologolo gana eswe-mayaga.

Job 13

1Eshe mi kwụbwa ijɛ kpaaŋ, acɛbɛ mi kaa hwugwa ijɛ, Ngee eshiciji iŋ du kaa.

2Iyi elele nɛ ehi mepi, M mepi iŋ du; i zasa iyi elele ehi n hwuri ni ibɛ o.

3Ama Bụtụ ata na Hwuri Kpaaŋ, Ama njɛ nu bwa, shɛ ahiɛba o; ubwa Ama jala
maa ma duma ụshɛrɛya nu bwa.

4Hi momo urogono nụ ụzagwụ-tudwa, hiɛ shɛ gana buwa-bi-inibi na eri shi ba
nɛnga kaa ugwumashɛ we elele.

5Yaa shɛ abu namɛ shiruu, bụtụ eri ba haŋsa maa ubwa incɛ!

6Shɛlaga ma, maa Me sweji n-ndumwa mi mi.

7Iwembe po ahia dwatwaga-ụzagwụụ? Hi heŋshi suu ma ụzagwụ hiŋ zhɛ wa
pana Agwatana titeni te elele?

8Ubwa suu ɛhi zhɛ hia lashaga? Hi zhɛ suu hia lashaga bụ nu umwono-ụshɛrɛya?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9Yaa shɛ Agwatana ihiɛ ngbaracɛ, i 'yajɛ suu iyi ibiye ye elele bɛɛ zhɛ ba ta ugbe no olugwo hiŋ? Hi heŋshi suu maa hi eri hia nda Agwatana alagwụ gana na ahia nda atwa?

10Okwo ta ahia zanga atwa ne tusweci, bi zhɛ kaa ma hiɛ tazhɛgana,

11ukpahiŋ ubwa keeni igɛhi ibwɛ zhɛ mo hi zwono inyɛsɛ.

12Eshi hiŋ tisho, a shɛ eshi tɛgadaga gana ma'alụ; ijilɛni hiŋ bwaratagwụ, gana cɛnjɛ-ti'wɛŋnɛ.

13Nama ma saiiŋ, M peni ma ohwolu maa ma duma n-ndumwa, ga ajɛshɛgwa muba a shɛ gana na aa shɛ a sha.

14M mama 'imɛ maa Ma njaraka uraiŋ mu.

15Okwo baa n kwụnɛ, ubwa waa kaa Ngaa ta ngbaracɛ. N zhɛ kaa me swegeni bu n-ndumwa mi mi ne eshe ubwa.

16Iwɛ-tɛkana maa inɛ gɛ eri mo m bicingo, iwɛnɛ ti yaa zasa ugworozwo we elele na eri wa kara maa paga Agwatana agba.

17Hwuwayɛ go, shɛlaga ma tebiye n-ndumwa mu na Ama hiɛ kapɛshɛngana.

18M mama 'imɛ maa Me sweji n-ndumwa mi mi, iwɛnɛ tu Ngaa 'yajɛ bụtụ na zhɛ ma m pana n-ndumwa-zhɛ.

19Gaaba namba eri ma n ta ni iwɛɛ? Yaa shɛ Ngaa namɛ shiruu, asha M mama 'imɛ maa mo 'wo.

20Agwatana, Me ci ba ma bụ lụpa iyi iyebi; maa m peni iŋ, maa kede ma bu swakana ya o;

21N genji ya ulwapɛ tụpana, to mo zwono inyɛsɛ maa kede no mo holono.

22Agwatana, n suyanɛ hiiŋ, maa mo bu lono, kwo kaa Me ci ba ma dumana iwɛ hiiŋ, maa tuba n jishijɛ.

23Imbe shɛ undwa mu tubwada keeni iwɛwɛ nɛ Ngaa njɛɛ? Imbe shɛ iyi iwɛ keeni iwɛwɛ nɛ ee m peni tụwụma ti ibɛɛ?

24Iwembe po abu n swakanɛɛ? Iwembe po abu ma n nda gana bụtụ bụ bi i'imee?

25Inyɛsɛ suu obu mo n zwono? N shɛ shɛ kaa iyi elele o, ama gana uwambɛ kwakwa Ngaa shɛ; gana ụndụrụ uhwoo aba sukakana.

26Bu m peni tụwụma ni iyi nɛ gwumanjɛ, ti iyi nɛ Ngaa ndanjɛ la tu Ngaa ta gwumwa hwɛɛ.

27Gabụ bu to ɛvwɛvwɛjɛ mi ashɛnjɛ; obo shiyono ahaŋpalụ elele na Ama shaparaga eshe, aba yalagaga du ta avwuna mi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

28Iwɛbɛ po Ngoo rukwutogwu gana ụ'wụ'wụ uhwoo na fwoshi kwo kaa gana utogwo na a'nyasụ yɛ.

Job 14

Tulwogo ta Butugwumwa

1Ijitɛ bụtụ na biyikwo meci twa sụ ufwugwo,

2 ụbaụta kaa hwuleji bu.

2Ba banɛ gana modwodwo, fwala ba lụmba, ba kashɛka gana uhwunu, bi zha shɛ kaa ba nama ya o.

3Agwatana, bi zhɛ ree du bu ma mbiyanɛ, maa jɛmɛ ụshɛrɛya mu?

4I zasa iyi tụrụmbɛɛ ye elele eri ya banɛ no olugwo iyi nɛ zasa rụmbɛɛ o.

5A imwangwa ijitɛ uraiŋ ubwa cebe, ti ipiɛnɛ nɛ baa shɛ ba nama hwɛɛ, boo shilwo aka ibɛ cebe, bi eri shi kaa ba kashɛka iŋ o.

6Iwɛbɛ po, ta mbiyana bu o, ganga bụ, iwɛ maa ba ya uraiŋ ubwa ụbaụta ti bee eri.

Yaa shɛ Bụtụ 'Wi, bi Tɛ Zhɛ Suu ba Namanana?

7Ụ'wụ'wụ na ee ri, u ta 'yajɛ ashɛlatụ, u zhɛ wa sabananɛ wa nama.

8Okwo te tini tu bwa tɛ injɛ na cɛnjɛ, okwo tu ukwudungwuru ubwa 'wi,

9meni kaa mu namanɛ uŋ, u zhɛ wa sabɛ gana ụ'wụ'wụ na aa ta shɛrɛ tufwo tufwo.

10Ama yaa shɛ bụtụ 'wi, asha ukwunanga uraiŋ ubwa ta; yaa shɛ ihwungwɛ ibwɛ dwawa, asha cee bɛɛ tɛ zhɛ ba nama yaa?

11Gana tu Urefu na fwụnjɛ shɛ ya, keeni gana ukwokwo na meni mu bwa mu hwɛŋ,

12gobwonu du atwa na o 'wo zha shɛ ɛ hiɛ ya. A zha shɛ kwukwuŋ ɛ zhinjɛ ya taa ta tụla tu ga tu ta namɛ, a zha shɛ ɛ zhinjɛ malabụ ma aba o.

13I n kwụlanɛ maa n sweci ne e'uye; maa Ma swaka apata uuwa i ci aka na isɛbwɛ bu hwuwowu, nazhɛ maa i 'yaga aka oko hwuŋ maa teyinje iwɛ mi.

14Yaa shɛ bụtụ 'wi, bi tɛ zhɛ be gwure maa yaanana uraiŋ hŋ? Ama N zhɛ ma 'yaka uuwa i ci aka na tụ ụbaụta ga hwuwowu.

15Nazhɛ ɛbi zhɛ bu ma n suyana, maa Mo bu lono; nazhɛ amɛ bụ zhɛ o lomo ne mi Gamba na abu karɛ.

16Nazhɛ ɛbi zhɛ bu na ngbaraka ya ahaŋpalụ elele na Ama shaparaga, ama tuba ta na ndangana iwɛwɛ nɛ Ama nda eseyida o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

17Gabụ bɛ shɛ bu ma gangana iŋ, maa nyashɛnjɛ iŋ; Gabụ bi zhɛ ba wafwaga
undwa mu we elele tubwada.

18Aka zhɛ o to tu nshama mi zhɛ mo hwuŋzwotongwu; nazhɛ atayɛ a'wụtụ zhɛ
o mushongwu.

19Meni mi zhɛ ma hwaga aparatayɛ, eshilo a'wụtụ zhɛ o sugo cɛnjɛ; gobwonu du
ɛbi zhɛ ba nda ashɛlatụ bụtụ na ba nda ufwu.

20Gabụ ba lasụ bụtụ, ibɛ po aba bacɛnga bu unyizo-nom; tu'wo tuba ta nda ya
ụpɛshɛka ubwa kwanya kwanya.

21Okwo yaa shɛ miaụŋ mu bwa mɛ 'yajɛ ya ụjɛrụma, asha bi mepi shi ya aka go,
a zha shɛ du kaa e mbishe bu ụpụrụsa na vwuteni aŋ o.

22Ụngwụ tu'waba tu bwa kiri baa hwuga ya, keeni amɛ-tụhaŋtụ ubwa kiri bee
mepi.

Job 15

N-ndumwa mi Elifaz mi Yebi

(Job 15:1—21:34)

1Nazhɛ gɛ Ɛlifaz Biteman ata jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ,

2O-Job, n-ndumwa mu tɛgadaga abu ma ti jishajɛ! Bụtụ bi ti'inta suu bɛ jishijɛ
hwuŋ n-ndumwa mo ohondo mu na mɛ shɛ gana uvwugo?

3I zasa bụtụ bi ti'inta na zhɛ na duma n-ndumwa gana na aba duma o. Okwo kaa
zhɛ no shikono na ashamanjɛ nu n-ndumwa mo ohondo gana ga ebi shikeni bana
o.

4Ama bɛ njɛ maa kede atwa sụmɛ Agwatana inyɛsɛ o, abɛ njɛ tumama pana tu
na atwa mama pana Agwatana ukwurishi.

5Iyi nɛ aba duma, ibɛ yo mbisono tugworozwo tụ bụ, aba makana maa mama
intanɛ nu n-ndumwa mi ti'inta.

6I zasa ule maa ma bu pana ya n-ndumwa-tụwụma o; n-ndumwa me elele na abɛ
jɛmɛ mu bu pwonuo tụwụma.

7Bi heŋshi suu maa gabụ bɛ shɛ bụtụ bi hiiŋ na ee meci? Okwo bu namwawaŋ la
suu aka na ta Agwatana njɛ nshama?

8Bu hwugwa la suu iyi elele nɛ Agwatana a haŋsa? Bi heŋshi maa gobuko gba kiri
suu bɛ incɛ?

9I zasa iyi elele nɛ ebi mepi eti mepi shi o. I zasa kaa iyi elele nɛ ebi eshiciji eti
eshiciji shi o.

10Ti seshi ti'inta tu tu no olugwo atwa na 'yajɛ tuhwaŋla; aba shɛ atwa ata ee
meci tobwolo e te meci shi la shibi o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

11Ti'ingatanga ta Agwatana tụ bụ twa sụ suu? Okwo kaa n-ndumwa mi tipece mu
na aa dumanga na bụ.

12Ama amɛ bụ hashɛganụ, abụ tụ karɛ ashɛrɛnganɛ.

13Amɛ bụ hashɛganụ na Agwatana, ibɛ po ebi teri ashamanjɛ ubwa.

14I 'yajɛ bụtụ eri ba sha bụtụ bụ tụrụmbɛɛ hŋ? Bụtụ na biyikwo meci eri ba sha
bụtụ bi tiririri hŋ?

15Yaa shɛ Agwatana patanɛ shɛ okwo atumwa ubwa azuba rishe; yaa shɛ azuba
zasa rụmbɛɛ ne eshe ubwa,

16asha imbe shɛ inɛ bụtụ na njɛ ufwu, na iwɛwɛ fwoshicinji, na ba swa iyi iwɛ
gana menii?

Ukwunanga Bụtụ bụ Wɛ

17O-Job, shɛlaga maa Mo bu eshicigono iyi nɛ Ngee mepi.

18Atwa na intanjɛ, aba m mbisegeni iwɛ-tɛkana na ee seshi no olugwo eshi aba,
i zasa iyi elele nɛ ee sweci o.

19Cɛnjɛ ta aba tu zasa agaiŋ o, i zasa kaa bụtụ be elele na namba maa bogwu aŋ
na Agwatana o.

20Ugworozwo na wa nda atwa vwɛ iji, bi zhɛ ba nama nụ ụngwụ-tuhwuga uuwa
bu to 'wo.

21Rundu ri inyɛsɛ bɛɛ zhɛ na hwuga na acɛbɛ ubwa, ashɛrɛ zhɛ na sukakana bụ
na aka na bee heŋshi maa i zasa iyi elele namba o.

22Bu zasa ya ashɛlatụ maa bi tɛ zhɛ ba banɛ ne tishi o, utokwobi ta kaa 'yacɛ bụ
maa ụ kwụnɛ bụ no ofwo oko,

23ibɛ po ogwulu a nda ashɛlatụ maa a yɛ ru'wo ru bwa. Bi mepi maa i zasa iyi
ibiye ta 'yacɛ bu ya geri-be-eshe o;

24ufwu tɛnda ụ'wụtụ kiri u 'yacɛ bu ba maa u sukakanɛ bụ gana agwuma na 'yajɛ
ikɛnyi.

25Gana yɛɛ zhɛ ya shana bụtụ na ba sakana Agwatana u'ala keeni bụtụ na ba tana
Agwatana na Hwuri Kpaaŋ tigezhe ta.

26Bụtụ ata bu tubusa keeni bụtụ bi tigezhe ishijɛ bee shepi abula ubwa ujasa na
azuba.

27Bee zhe maa sukakana Agwatana, iwɛnɛ tụ ụpɛshɛka ubwa 'yajɛ manɛbɛ, embi
ubwa kaa nyemi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

28Ubwa shɛ bụtụ ata lesheji ashɛpwụ ata a'wụtụ keeni shimwono sha ata
shɛgwangwama sha shɛba shi gezhigeni, ama tuba ujasa zhɛ wa nda ashɛpwụ
ata ufwu hwɛɛ to shimwono sha ata.

29Uzhɛgba ubwa zha shɛ wo ilogogo; i zasa iyi elele nɛ baa 'yajɛ i zhɛ yo ilogogo.
Okwo yaa shɛ uzhizhi ubwa, u zhɛ wa kashɛka.

30Bi zha shɛ ba banangana tishi o. Bi zhɛ ba sha gana ụ'wụ'wụ na a'walụ ubwa
hwoŋni, na uvwugo suji tusumbo tu bwa.

31Yaa shɛ baa lagwụmɛ maa patana iyi iwɛ rishe, asha ijɛ ɛtɛ iwɛ ibɛ zhɛ ya sha
itɛpwɛ ibwɛ.

32Bi zhɛ bo hwotono tobwolo aka ubwa te ci shi o; tuhwotono tu bwa ti zhɛ ta
sha gana a'walụ ụ'wụ'wụ na zha shɛ wa saba ya kwukwuŋ.

33Bi zhɛ ba sha gana ukparɛ ufwafwa na tụ'walụ tu bwa tu 'waŋ tobwolo tu ta nɛ
shɛ o; gana ụ'wụ'wụ buta na tusumbo tu bwa tu 'waŋ.

34Atwa na zasa Agwatana na shɛmɛ sha aba, a zha shɛ a 'yaga ajalalo na 'wa aŋ,
umwono we elele na kaa oo mo nu ukwuribi ugworo, ulwa ubwa zhɛ wo
hwoŋzhingo uŋ.

35Atwa ga aba a imanganga ụbaụta, aba kaa a nda iyi iwɛ, tuhalakaka ti shini na
shɛmɛ sha aba aka elele.

Job 16

Go Job Jishijɛ Elifaz

1Go Job jishijɛ bụ, bɛɛ biɛŋ,

2N hwugwa kaa n-ndumwa mu go; ti'ingatanga ti hiŋ tɛ shɛ iyi tiriri.

3Gabụ suu bi zhɛ bu na duma n-ndumwa nom? Okwo gabụ kiri suu bɛ shɛ bu na
duma n-ndumwa umɛwɛɛ?

4Abu ga shɛ gana mi, Ngaa nga shɛ tuba gana bụ, N nge eri du mu na duma ijɛ
aba duma bana hwɛɛ. N ngɛ zhɛ mu no zhingoto uhiuhiu mu na ti'inta, maa mu
na bu dumangana n-ndumwa mu ufwugwo.

5N nge eri maa ma bu ta ikɛnyi na ahaŋsa maa mu na duma n-ndumwa mu na mi
zhɛ na bu ingatanga.

Go Job Jɛmɛ iwɛ Isɛbwɛ ya Agwatana nɛ Namɛ nu Bwa

6Ama i zasa iyi elele nɛ Ngaa jɛmɛ mo m mbiyono, tunama shiruu kaa tu kwụshɛ
shɛ ụngwụ mu tuhwuga o.

7Oo Agwatana, gabụ bu n lukwucinji; gabụ bi leni maa umwamwa mu ileni.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

8Tukwanya kwanya tu na abɛ njɛ tu'waba ti mi hwɛɛ tɛ shɛ ya iyi i'ime mi. N vwɛ ya o'umpwo ababa nyawụụŋ, iwɛ inɛ ɛtɛ ibɛ po atwa hiɛŋ maa n-ndumwa mu n wụmɛ.

9Ni isɛbwɛ, ibɛ Agwatana n dwetweji ekpeleshi ekpeleshi, baa ma yana ene, baa n ngbarakacɛ igbɛtɛtɛ i'ime tɛta.

10Atwa mo n sumono; oo n rungwutwonu, aa ma pagana awaŋpɛ na apada.

11Agwatana n shepi bee utegeni atwa na lacɛ bụ, bee n keleni ogworozwo.

12N namɛ la na amɛ-olom, ama Agwatana 'imɛ urworwo mu bee n hwelupi, bee n hwuŋzerenji wuŋzu wuŋzu. Gamba Agwatana shepi baa njɛ tusakana ta atwa vwɛ,

13Ibɛ po baa ma tagana a'inla geri geri; a'inla na ma n aŋsatanga a na kaa ma n gwụcanga; bi hieci shi kaa inyɛmɛnyɛmɛ mi taa hwayɛ o.

14Bu ma n gwụcanga ga tụgwụcanga nom; baa ma n sukakana gana bijeshi na to bụtụ ni i'ime.

15Ma ta-ụkwụla, Ngee urigeni tugwuno tụ ụcɛnjɛ tɛnda, Ngaa jɛjɛ nu upwupwutu gana bụtụ na aa lasụ.

16N cwɛ-u'wo uuwa eshe mi shenjemi, uuwa eshe mi shanjɛ tundu tundu, aa jala tu'utogo,

17ama N zasa tụwụma iwɛ abwagara elele o, na amɛ oko kaa Ama nda adua mi no ofwo Agwatana.

Agwatana Namɛ na Azuba baa La Tiseyida

18A-cɛnjɛ tu unyizo, ta swaka tu'wanga te elele tu na aa n 'wanganɛ o! To lono kaa maa na nama saiiŋ nụ ụhiɛŋshɛ tishiriri na Ama suyana o!

19N 'yajɛ bụtụ bu ko na namba na azuba, na zhɛ bo shikono maa teni iwe mi.

20N shanɛ eyejilo mi iyi tutwa; ama Agwatana Omo dudwogono malaba mi mi.

21Ma jala bụtụ bu ko maa ma n lụpaga Agwatana gana na bụtụ ba lụpaga biyejilo bwa ilupwɛ.

22Shiywa shi mi shɛ vwɛ ya cwɛŋ, ti Ngɛɛ zhɛ ma ta uhwaŋna na Ngaa zha shɛ me gwure ya.

Job 17

1Ukwunanga uraiŋ mu gwumwongonu, ɛdicɛ du Ama hwungwa ya; i zasa iyi ta ma n vwanɛ ya o, semi u'uye kiri.

2N ngbarakacɛ gana na ta atwa ma n nda asada.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Agwatana, lashɛga n-ndumwa mi mi, iwɛnɛ tu Ngaa shɛ bụtụ bi tikpeke. I zasa
bụtụ ta namba maa lono iyi nɛ Ama duma o.

4Gabụ bu lubicinji shihaŋsa sha aba, e eri shi e eshicigo ya iyi elele o.

5Yaa shɛ bụtụ lacɛ biyejilo bwa iwɛ ukwuribi ugworo, eshe miaụŋ mu bwa zhɛ o
lubogono.

6Gamba ya n shɛ iyi tutwa; a zhajɛ oo mo n zwogono mecemi ne eshe.

7Eshe mi zhinengeni na amɛ-tụhaŋtụ, itwɛ tu'waba ti mi hwɛɛ i shɛ ya gana
uzhizhi.

8I dama atwa na hiɛŋ maa aba shɛ atwa tikpeke, ibɛ po ee m peni n-ndumwa-
tụwụma hwɛɛ aba, gana bụtụ na zasa Agwatana na amɛ ubwa.

9Atwa na shɛ atwa tiririri zhɛ na kaana gi izhɛ, atwa na amɛ aba namɛ shɛshɛshɛ
zhɛ na kaana gi ikɛnyi ti'yaga.

10Ama yaa shɛ aa zhajɛ oo n holongonu, N zha shɛ ma kwụba bụtụ na incɛ okwo
bu ko na ashashɛ aba o.

11Aka mi heŋnici; iyi elele nɛ Ngaa imanganjɛ ngwuri; ashɛlatụ mi hwulwo.

12Ama eyejilo mi tuba shepi ụjita aa njɛ uwaŋna; ɛɛ hiɛŋ maa uhioko-uhwaŋna
gwumwongonu, ama M mepi tuba maa N namɛ ne tishi.

13Ashɛlatụ na Ama nda ya kiri a shɛ maa ma zha ne e'uye, no ofwo na Ngɛɛ zhɛ
mo woto ne tishi.

14U'uye Ngɛɛ zhɛ mɛ hiɛŋ ubwa shɛ bishi mi, eshishi na ma n ya, aba tuba zhɛ a
sha bino mi na angwụfwụ mi.

15Imbe ta shɛ ashɛlatụ mii? Gaaba ta kwụbɛ ya ashɛlatụ mi elelee?

16Yaa shɛ Ngee teni hwuŋ ne e'uye, N zha shɛ ma 'waŋna ya ashɛlatụ elele apata
o.

Job 18

N-ndumwa mi Bildad mi Yebi

1Nazhɛ ge Bildad hiɛŋ,

2O-Job, asha bụtụ gana bu eri shi ba nama saiiŋ ree? Yaa shɛ abu ga 'imɛ ilɛmɛ, ti
gɛ zhɛ to bu mbiso iwɛ ike.

3Iwembe kwuŋ po ebi heŋshi maa tụ lagwụmɛ gana inɛɛ?

4Gabụ bu mama gwụcanga ni isɛbwɛ bu. Atwa suu zhɛ a bana na cɛnjɛ tu unyizo
iwɛnɛ ta aba nda isɛbwɛ? Nshama suu ɛbi hiɛŋ ga Agwatana mushenji nazhɛ maa
amɛ bu lemi?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

5Ɛ tɛ zhɛ o 'woricingo ụsụtụla wo ogworozwo; u zha shɛ kaa wo gorogo ya kwukwuŋ.

6Ụsụtụla na ge shi nu udulo ubwa 'weji, ibɛ po waa shɛ ya tishi.

7Avwuna ubwa ga 'imɛ la cɛnjɛ, ama ba twatwagwụ ya adukwutwa hwuwayɛ; tuhaŋsa tu bwa ti ikɛnyi ibwɛ tu po bu na cɛnjɛ.

8Bo tonongo igwune na tahaŋnụ tu bwa, ibɛ po yaa 'imɛ ivwunɛ ibwɛ.

9Ugwuru 'imɛ bụ nu ushikwuru, wee shikicinji bu.

10Modugwulo mi bici na cɛnjɛ; ee bici ugwuru nụ ụlamụ ubwa.

11Iyi inyɛsɛ yo holono bu no ofwo elele; i 'wa bụ nu uvwuna we elele na bee shepi.

12Bɛ shɛ la bɛzhɛgba, ama ba ya ya-imunɛ hwuwayɛ, abara-ne-ebe kaa ta 'yacɛ bụ nu uhwaŋna.

13Ụngwụ na wa kwụna bụtụ mburusonu na tu'waba tu bwa woo fwoshicinji i'ɛlɛ ibwɛ ti ivwunɛ ibwɛ hwɛɛ.

14Ɛ vwɛ bu nu udulo ubwa tugwuno na baa ga swacɛ la, bee peji ya agwuma u tuholono agba.

15Hwuwayɛ go bụtụ be elele eri ba nama ya nu udulo ubwa tugwuno, iwɛnɛ te e zhizhenji uŋ unibi maa ga ụngwụ we elele na ge eri wa ima bụtụ u 'wi!

16Tini tu bwa tụ lụmbɛ, ta a'walụ ubwa hweteni hwɛɛ.

17Urishi na bee ge beni la nụ ụshɛpwụ ubwa ta anya ashɛpwụ hwuwowo hwɛɛ. I zasa bụtụ te teyinje ya iwɛ ubwa o.

18Ɛ zhɛ a bacɛnga bụ na cɛnjɛ ta atwa na ta hwungwa, ɛ zhɛ a bacɛnga bụ nu uhioko-uhwaŋna maa tono ne tishi.

19Bu zasa ya ajalalo ne ekwunyi o, i zasa atwa na benengeni o.

20Atwa na namɛ geri bu uwaŋna-banụ uuwa i ci uwaŋna-twono hwụjɛ iyi nɛ jiteni bu, ibɛ po inyɛsɛ shɛ aŋ, ɛɛ bwɛ na tɛzhɛgɛda.

21Gana iyi yo jitono atwa awɛ keeni atwa na mepi shi Agwatana ta gom.

Job 19

Go Job Jishijɛ Bildad

1Go Job jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ,

2Iwembe kwuŋ po ahiɛ n uranjɛ n-ndumwa tuzwogonoo?

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

3Gana ga ahi ma n twaga ɛgbɛɛ; ezuye hiɛ shɛ shɛ na tutwa tu na ahi ma n twaga o.

4Okwo yaa shɛ Ngaa njɛ iyi nɛ 'wanjɛ, imbe kwuŋ shɛ inee hiiŋ?

5Hi heŋshi maa hiɛ zhɛmɛ ehi n hwuri, ahiɛ ngbaracɛ maa iwɛ iyi nɛ Ngaa njɛ ibɛ po ijɛ i n jiteni.

6Hiɛ kwụbɛ shɛ ree maa Agwatana njɛ ijɛ? Bu n biteni ugwuru, baa n 'imɛ.

7N keri n'ungwa iwɛ abwagara ga n jiteni, i zasa bụtụ shiri acɛbɛ o; Ngee keri n'ungwa taawụụ maa e m mbiyeni, ama a n dumanganɛ shɛ kaa ụshɛrɛya u tishiriri o.

8Agwatana sukeni uhwaŋna, iwɛbɛ po Ngee eri shi ma kashɛka; bu urigeni uhwaŋna mu ne tishi.

9Bu suji uduciya mu hwɛɛ, baa njɛ urishi mu ufwu.

10Bu n hwelipi geri elele. Bee mushinji ashɛlatụ mi, gana bee n genji Ngaa lụmbɛ uuwa maa mo hwulo ta.

11Amɛ Agwatana hashɛganụ, ibɛ po baa n sukakanɛ; baa n njɛ gana bụtụ na boo to ni i'ime nɛ wumanjɛ.

12Bu tumwanɛ ejeshi ubwa maa a n sukakanɛ, ee hinenji ashapa ee n gwubegeji, ee hweri udulo mu tugwuno.

13Agwatana njɛ maa miaụŋ-mo-bino mi mi n jineci; Ngaa shanɛ ya atwa na m mepi la bugaiŋ.

14Atwa mi hwulogwo; isɛbwɛ mi du 'wi ya eyejilo mi.

15Isɛbwɛ mi 'wi ta atwa na Ama ima la ugaiŋ ni ihwɛ mi; ajama mi o o ma n nda ya du gana bugaiŋ keeni bulashɛ.

16Okwo aka Ngaa suyanɛ yɛu mi ugondu, bu mo n sumongo; okwo Ngaa lụpɛ bụ maa mo mbiyono,

(bi zha shɛ mɛ n jishijɛ o).

17Biyikwo mi jeri shi maa hwuga ya okwo ụhiụŋ mi ihwungwɛ mi, miaụŋ-mo-bino mi kaa mi jeri shi ya maa mu gwumwonu ne mi o.

18Aka miaụŋ mu tuweewee mu n kwụbɛ mu na ma ngbaraka cwɛŋ, mu na ma hinga ti ilɛtu.

19Eyejilo ala mi i'ɛlɛ nu unu, o n to ya ni i'ime; atwa na Omo lubo la uhwuri atwa vwɛ hwɛɛ, aba ma n sukakana ya.

20O'umpwo ababa Ngaa vwɛ ya nyawụụŋ, ɛdicɛ Ngaa ta ya uraiŋ.

21Agwatana mo n dubo, ahiɛba hiɛ shɛ eyejilo mi! Kwụba ma inyɛmɛnyɛmɛ mi!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

22Iwembe kwuŋ po ahi ma n shɛka du gana na ta Agwatana ma n shɛkaa? Ụbaụta ga ehi m peni u gwumwa sụ ya hŋ?

23I ga ma n kwụlanɛ yebe maa bụtụ bu ko 'nyeci n-ndumwa mu ga mi mi nu utakada.

24Kwo kaa maa e 'nyeci mu yibwa ni i'ilɛ; ee ge 'nyeci mu nu utayɛ maa mu nama unyizo-nom.

25M mepi maa bileleji mi na shɛ buumwa namba na azuba. Bi zhɛ ma n lashaga na aka umɛwɛɛ.

26Okwo ụngwụ yɛ tu'waba ti mi, tu Ngaa ta namɛ na tu'waba tu ga, N zhɛ ma kwụba kaa Agwatana.

27N zhɛ ma kwụba bụ ne eshe mi, bu zha shɛ ma n shana bugaiŋ o; ahaŋsa mi lwegeji taa na amɛ mi.

28Hi dwelekeci iyi nɛ maa hi n sukakanɛ ni ibɛ, ɛhi hiɛŋ, Gana na kwuŋ ɛti zhɛ ta nda maa ta pana bụ ụbaụtaa?

29Ama nda ma pece hwuwayɛ go iwɛ utokwobi, iwɛnɛ tu utokwobi ata wa 'waŋnanɛ iwɛwɛ isɛbwɛ ya Agwatana; nazhɛ ɛhi zhɛ hia mapa maa ụshɛrɛya wa Agwatana namba.

Job 20

N-ndumwa mu Zofa mi Yebi

1Go Zofa na shɛ Buneamat ata jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ,

2O-Job, bi n heshigeni amɛ. N eri shi ma bu ganga ya tijishijɛ o.

3Ijɛ abɛ jɛmɛ bana, tutwa abu n twajɛ, ama M mepi gana na maa mɛ bi jishijɛ.

4Bi mepi maa te kwuni na aka cala cala na ta bụtụ teni na cɛnjɛ tu unyizo hiiŋ,

5i zasa ugworozwo we elele unyasa ubwa wo ilogogo.

6Okwo ugworozwo kaa eri wa waŋna te zeci, maa timengeni tụla, okwo baa waŋnɛ duwa harɛ uhiuhiu ubwa timengeni udomu,

7ama ɛ zhɛ o hwulupono bu gana ubwodolo. Atwa na ge mepi bu la zhɛ nɛ hiɛŋ, Geri naa bee hwurii?

8Bi zhɛ ba kashɛka gana ozobu ụjita, a zha shɛ a kwụba bu ya kwukwuŋ.

9Bi zha shɛ ba nama ya no ofwo ata baa shana ba nama o; atwa na ga kwụbwa bu la, zha shɛ a kwụba bụ ya o;

10miaụŋ mu bwa me eyi mi zhɛ ma nda okofwo uwebiye ni iyi nɛ bee zunje la ni i'ɛlɛ yo okofwo ata.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

11Tu'waba tu bwa tu na tu namɛ la lombwo lombwo, tu na tu mama 'yajɛ la, ti zhɛ ta sha upwupwutu na aka fwalaa.

12Okwo iyi iwɛ ga lacɛmɛ nu unu ubwa, baa ima iŋ na bụratụ bu bwa,

13bee eri shi bɛ 'nyɛ iŋ, maa i beni nu unu ubwa iwɛnɛ tu baa hwuga ụlatụ ibɛ,

14ama iyimɛyɛ tuba zhɛ ya gagwuma na amɛ ubwa, ụgagwụ ibɛ zhɛ wa sha gana mangayɛ mu uhwa.

15Ugworozwo wa gbajɛ uduciya na bee ge zunji; Agwatana bata bɛ vwɛ iŋ taa na amɛ ubwa.

16Iyi nɛ bụtụ ata bi ci'nyɛ tweri, i shɛ gana mangayɛ mu ugbezhi, ibɛ kaa zhɛ ya kwụna bụ.

17Bi zha shɛ ba ya uraiŋ maa kwụba manɛbɛ ma buta mu na ma fwunga gana erefu, kwo kaa mosubo keeni iswɛ nɛ ya fwunga gana erefu.

18Iyi nɛ baa njɛ ugondu ibɛ, zhɛ ya banangana bụ, bi zha shɛ ba 'yaga ohwolu maa ya uduciya ubwa o.

19Iwɛnɛ po ba nda okofwo umungwuta, bu 'wa sụ iwɛ aba o, bee leshiji shimwono shɛ na anya atwa mo.

20Iyi ibwɛ tudundo zha shɛ yo gombo bu kwukwuŋ, bi eri shi kaa momo bicingo tedure nu uduciya ubwa o.

21Bɛ yɛwa hwɛɛ, i zasa inɛɛ nɛ ta vwanɛ bụ ya o, ama tɛzhɛmana tu bwa tu kwunanjɛ ya.

22Na aka na ti iyi elele balanɛ bụ, na aka ata kaa gbaa ibɛ tiriri ti zhɛ to vwutono bu.

23Ga ya iyi elele nɛ baa jala karu ko! Agwatana zhɛ a pana bụ ulwapɛ na amɛ-tụhaŋtụ keeni isɛbwɛ i'wɛtwɛ,

24Yaa shɛ bee benengeni utokwobi, i'ilɛ itumburɛ tuba zhɛ ya ta bụ tubana.

25I'ilɛ ɛtɛ zhɛ ya aŋsatanga tu'waba tu bwa, ukashɛmbɛrɛ ibɛ zhɛ ya iba asụbụ ubwa, uriri kaa zhɛ wa ima bụ.

26Iyi elele nɛ bee ge sweci la nu umwono ubwa; zhɛ ya nda ufwu, ulwa na zasa bụtụ be elele na sepi uŋ, zhɛ wo hwoŋzhingo bu hwɛɛ tu umwamwa ubwa.

27Azuba bɛcinjɛ iwɛwɛ bụtụ ga, ibɛ cɛnjɛ tuba ti leshiji tiseyida ti iyi nɛ baa njɛ.

28Ti zhagajɛ tu na isɛbwɛ ya Agwatana zhɛ ya zhagajɛ gana meni, zhɛ yo sugo uduciya ubwa

29Iyi nɛ zhɛ yo jitono ogworozwo ta, Iyi nɛ Agwatana a imangana aŋ ta.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Job 21

Go Job Jishijɛ Zofa

1Go Job jishijɛ Zofa, bɛɛ hiɛŋ,

2Hwulaga iyi nɛ Ama njɛ, ti'ingatanga tu na Ama bu lụpa na kiri.

3M peni ohwolu maa Ma dumana iwɛ, yaa shɛ Ngee hwuwi hwayɛ, yaa bụ kwụlanɛ, nazhɛ n njɛ ya asada.

4Uwuru mu shɛ shɛ na bụtụ na zhɛ bo fwoso. N 'yajɛ ecilo ebiye na Ngaa zha shɛ ma ima-isɛbwɛ.

5M mbiyanɛ de. Inɛ gɛ ibaba i ta bu gwumwa sụ maa nama saiiŋ hŋ?

6Aka na Ama haŋsa iwɛ iyi nɛ i n jiteni, i n dama, iwɛbɛ po inyɛsɛ i n shɛ Ama zhɛgɛda.

7Iwembe kwuŋ po Agwatana leni maa ogworozwo na ya uraiŋ, maa a na inga, maa iyi na zhɛmana aaŋ?

8A ya kaa uraiŋ, miaụŋ ma aba ma waŋnɛ moo jitono aŋ, a 'yajɛ ta ajalụ.

9Agwatana kaa njɛ shɛ maa iyi iwɛ layɛ nu nhwaŋ ma aba o; a zasa kaa ụbaụta we elele o.

10Okwo inɛ ya aba ya waŋna, yaa mata uzawa tubasaga te elele.

11Miaụŋ ma aba ma swa ugwu gana oywoywo agwụdụ.

12Aa hiɛba tihiɛba na shiduma shɛ na aa ‘nyamangana aŋ keeni akpasana na oo hwulogono aŋ.

13A ya uraiŋ wa aba na amɛ-olom, oo 'wo saiiŋ uzawa ụbaụta we elele.

14Ogworozwo ata o mbiso Agwatana maa go worungo aŋ, e jeri shi maa e mepi iyi nɛ shɛ ukwulana ubwa ni iyi elele nɛ aa nda o.

15Gaaba shɛ Agwatana go u Hwuri Kpaaŋ, i shɛ maa ta zhɛbaa? Okwo ule imbe bwaa ɛti zhɛ ta ya na adua tɛnda no ofwo ubwaa?

16Ɛ hiɛŋ maa iyi elele zhɛmanɛ aŋ ni ikɛnyi ya aba, ama N jeri shi maa tuhaŋsa to ogworozwo tu gwumwonu ne mi o.

17Kpalụ mba oo 'woricingwo ụsụtụla wo ogworozwoo? Kpalụ mba abara-ne-ebe o jitono aaŋ? Agwatana zhɛ o hwoŋso aŋ ụngwụ-tuhwuga ni isɛbwɛ ibwɛ.

18Aka elele ɛ zhɛ a sha gana arɛya; kwo kaa gana afwụrɛkɛcɛ na uvwugo sujii.

19Hi hiɛŋ, Agwatana a pana yɛu ulwapɛ iwɛ iwɛwɛ nɛ bishi bwa njɛ. Awo! Ga Agwatana peni bụtụ na njɛ iwɛwɛ ɛtɛ ulwapɛ; go mbisono bu maa mapa maa ubwa njɛ bụ iŋ, iwɛ iwɛwɛ ibwɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

20Ga atwa na njɛ iwɛwɛ ɛtɛ leshiji ulwapɛ ibɛ, ga a hwụjɛ gana na ti isɛbwɛ ya
Agwatana na Hwuri Kpaaŋ zhanjɛ.

21Yaa shɛ bụtụ 'wi, bi te mepi suu okwo miaụŋ mu bwa ma nda ba unyasa?

22Bụtụ suu eri bo mbisogono Agwatana na ba duma ụshɛrɛya wa atwa na namɛ
no ohwolu a'wụtụ 'wụtụ iyi?

23Atwa oko a nama lapiya uuwa o to 'wo, bo 'wo asha i zasa kaa iyi elele nɛ njɛ
bụ o,

24tu'waba tu bwa ta nama lombwo, o'umpwo ubwa zha shɛ a 'yaga kaa iyi elele
nɛ njɛ aŋ o.

25Atwa oko kaa zasa unyasa kwukwuŋ, gana ata aa nama uuwa oo 'wo na amɛ-
tụhaŋtụ.

26Ama de tu'wo kaa ee 'wi hwɛɛ aba, ɛ zhɛ o no aŋ, eshishi kaa zhɛ a ya aŋ hwɛɛ
aba.

27M mepi tuhalakaka ta shihaŋsa shi hiŋ, keeni ti'imanganga ti hiŋ maa hiɛ n njɛ
iyi iwɛ.

28Hio hoŋtono, ɛhi hiɛŋ, Cee umwono bụtụ ata bụ 'wụtụ namɛ ya hwuwayɛ goo?
Ibɛ shɛ bụtụ ata na shɛ ugworozwo.

29Hi te heŋteni shi suu atwa na a zha tahaŋnụ nu uhwaŋna ata? Hi leshiji shi suu
unabarɛ na ee jiye nu bwa?

30Jita na Agwatana a nda isɛbwɛ, baa pana atwa ulwapɛ, bi zhɛ suu ba haba
ogworozwo?

31I zasa bụtụ na namba maa shana ogworozwo iwɛ o, kwo kaa na zhɛ ba tụpana
bụ iyi elele nɛ baa njɛ o.

32Aka na ee shepi bu hwuŋ nu u'uye ubwa na aa jilaganɛ tebiye,

33okwo atwa akpakwụ ofwugwo zhagaga na atwa na zhɛ e ne bu, ahwayɛ kaa de
aba zhɛ a patangana bụ na tu'waba.

34Ama ahiɛba! Hia makana maa hi n ingatanjɛ nu n-ndumwa mu tusashɛ!
Ajɛshɛgwa elele na ahi ma m pana a shɛ a na ụzagwụ.

Job 22

N-ndumwa mi Elifaz mu Tatụ
(22:1—31:40)

1Ge Elifaz lɛshijɛ, bɛɛ hiɛŋ,

2I 'yajɛ kwukwuŋ hŋ bụtụ na namba, kwo kaa bụtụ na incɛ uhwuri atwa vwɛ
hwɛɛ, na Agwatana eri a nda uhwara nu bwa?

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

3I 'yajɛ suu titeni te elele tu na Agwatana teni ne tiririri tu na aba nda? Okwo iyi bu nɛ aba nda nɛ zasa unu-tusapa suu 'yaganɛ bụ ule we elele?

4Iwɛnɛ aba sụma Agwatana inyɛsɛ suu upo boo bu vwulo kwo kaa baa bu manga?

5Awo, shɛ iwɛ tugworozwo tụ bụ suu? Iwɛwɛ nɛ abu ndanjɛ zasa uce o.

6Bo tufwurungo yɛu bino bu tugwuno, obo shilo bu mohondo iwɛ utashɛ na baa bɛ yɛ.

7Aba nyasa atwa na lukwumenji meni mu tuswa, aba laka maa peni atwa na imunɛ gwụmɛ iyimɛyɛ maa a yɛ.

8Iwɛ ukpahiŋ bu keeni iwɛ ohwolu na abu 'yajɛ ibɛ po aba jala maa leshegeji cɛnjɛ tu ga hwɛɛ.

9Shɛ olulo kiri abu lacɛ timbiyono, ama ba lashaga du e'weteji iyi ni iji, aba nda aŋ tawɛ tawɛ.

10Modugwulo mu ta mu bu hogogonu ya hwuwayɛ go, ibɛ po uriri ụbụ 'imɛ ya eshigiri.

11Ofwo ta ubu shanɛ ya tishi kpirimi, bi eri shi ba kwụba ya uhwaŋna o, meni du kaa mu zhagajɛ mee bu suji.

12Shɛ taa na azuba na zeci uhwuri ofwo vwɛ hwɛɛ suu Agwatana namɛ, bee zucinje eshe ubwa baa mbiyanɛ mkpasu, okwo tu maa namɛ na azuba?

13Ibɛ hŋ obu to hoŋtono waa maa, Imbe Agwatana mepi? Odomu sweci bu, gana naa bee te eri ba duma ụshɛrɛya tuu?

14Bi heŋshi ree maa odomu ata tuzhuuŋ lakanɛ bụ ofwo tụkwụba, tu baa zha tahaŋnụ no tugwungwu ta tụla na cɛnjɛ?

15Bi tɛ zhɛ suu ba 'wa uhwaŋna na ogworozwo towo la?

16Okwo ta aka aba te ci shi, meni mu zhagajɛ mee suji aŋ.

17Atwa ata, aba hiɛŋ Agwatana, Ishɛga maa iti genji, imbe Bụtụ ata na Hwuri Kpaaŋ eri ma tu ndaa?

18Ama Agwatana kaa ba nda maa iyi zhɛmanɛ aŋ waa. N eri shi mo eshicigo tuhaŋsa to ogworozwo.

19Atwa tiririri namɛ na amɛ-olom, atwa na n-ndumwa-zhɛmɛ a hinga ilɛtu na aka na aa kwụbɛ ta a pana ogworozwo ulwapɛ.

20Ɛɛ hiɛŋ, Iyi elele nɛ ogworozwo 'yajɛ njɛ ufwu hwɛɛ, ulwa hwoŋzhinji inɛ ye elele nɛ ga ta vwɛ.

Ge Elifaz Uranjɛ Job iwɛ Ahaŋsa-tɛjɛshɛrɛga

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

21O-Job, 'yaga amɛ-olom na Agwatana, ta nda bụ bụtụ bụ bi i'ime o; yaa shɛ abu
'yajɛ amɛ-olom nu bwa, nazhɛ bɛɛ zhɛ ma bu pana uwebiye.

22'Wa iyi nɛ boo bu sokokono; untangana n-ndumwa mu bwa na amɛ bụ.

23Bɛ shɛ bi meme zucinje maa gwure pa Agwatana, maa genji iyi iwɛ ye elele nɛ
aa nda ni ihwɛ bu.

24'Waŋ azhɛnarɛya ata bụ; ‘waŋ azhɛnarɛya ata bụ ebiye no busoso bu hwoo.

25Nazhɛ Agwatana na Hwuri Kpaaŋ zhɛ a sha azhɛnarɛya bụ, ga shɛ ubwa du shɛ
azụrụfa bụ ogwumishi, a na ɛbi zhɛ bu momo sutonono.

26Nazhɛ ɛbi zhɛ bu na patana Agwatana rishe aka elele. Ɛbi zhɛ du ba ta ugbe
maa ubwa shɛ umɛzhinjɛ wa amɛ-olom bu.

27Aka na abɛ njɛ adua, bi zhɛ mɛ bi jishijɛ, nazhɛ ɛbi zhɛ bu na nda iyi nɛ ebi shiri-
unu ibɛ.

28Iyi elele nɛ aba nda zhɛ ma bu 'yagana eshe, nazhɛ uhioko-uhwaŋna zhɛ na ta
nu uhwaŋna bụ.

29Agwatana ubwa be kezhicinje atwa na mama sata, boo gombicingo tuba atwa
na meme zucinje.

30Bi zhɛ ma bụ lashɛga, ti yaa shɛ n-ndumwa mụ bụ zhɛmɛ, ti yaa shɛ iyi nɛ aba
nda teni kaa cɛŋ.

Job 23

Go Job Jishijɛ Elifaz

1Go Job jishijɛ Elifaz, bɛɛ hiɛŋ,

2N ta ta waa tigezhe, Eme swegeni Agwatana unu mu N eri shi ma nama saiiŋ ni
i'nye nɛ Omo 'nyongo.

3Ngee nge mepi ofwo na Ngee eri ma ta bu ugbe, Ngee nge mepi du gana na maa
Mo to apata.

4N ngɛ zhɛ me swegeni bu n-ndumwa mi mi, maa Me swegeni bu du ofwo na n-
ndumwa mɛ n zhɛmɛ.

5Ma jala maa Ma mapa iyi nɛ bɛɛ zhɛ mɛ n hiɛŋ, keeni gana na bɛɛ zhɛ mɛ n
jishijɛ.

6Agwatana suu zhɛ ma n sukakana nu ukpahiŋ ubwa ụ'wụtụ na baa 'yajɛ? Awo,
bi zhɛ ba shɛlaga n-ndumwa mu na Ama njɛ.

7N shɛ bụtụ bi tikpeke; N eri mo lono iyi nɛ Agwatana hiɛŋ; ubwa zhɛ ba duma
iwɛ mi maa, N zasa tụwụma te elele na aka elele o, asha iwɛ hwuwowu.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

8N dwelekeci Agwatana geri bu uwaŋna-banụ, bu zasaba apata o; Ngee dwelekeci bu geri bu uwaŋna-twonuo, N kwụbɛ shɛ bu du o.

9Agwatana a nda ugondu tuzuba keeni tuta ama N ta kwụbɛ shɛ bu kaa taa hwayɛ o.

10Agwatana kaa mepi uvwuna we elele na Ngee shepi; yaa shɛ bee m menji, bi zhɛ ba kwụba maa N namɛ rụmbɛɛ gana azhɛnarɛya.

11N 'wa uhwaŋna na bee teri shiriri. N vwụrɛ shɛ geri elele o.

12Ma nda iyi nɛ bee m peni-unu ibɛ aka elele. Ukwulana ubwa kiri Ngaa 'wa, ama shɛ unoo mu o.

13Bi sheyinji shi, i zasa bụtụ na eri ba laka bu kwo kaa na eri ba lakana bu iyi nɛ baa jala tɛnda o.

14Bi zhɛ ba nda iyi nɛ baa n imanganɛ; iyi nɛ baa n imanganɛ kaa gembi ufwugwo.

15Iwɛbɛ po Ngaa sụmɛ bụ inyɛsɛ aka na ti Ngee heŋshi iwɛ gɛ.

16Agwatana na Hwuri Kpaaŋ n kwụshɛ u'waba. Bee n zweni du kaa inyɛsɛ.

17Okwo to ofwo shɛ tishi, ti eri shi ta nda maa ma ima ilɛmɛ o. Tishi ta ata tu tuzhuuŋ tu ubi ụpɛshɛka mu.

Job 24

Go Job ta Uranjɛ N-ndumwa

1Iwembe kwuŋ po Agwatana shiri shi aka ụshɛrɛya tụdụma, keeni ụjita tishiriri iwɛ atwa na a ndana bụ iyii?

2Atwa o mushongo okwo eseyida na aa shɛrɛ no tugwungwu maa e keeni cɛnjɛ ta aba ugombo; oo zundo agwụdụ oo togwu na a na aba.

3Aa lashaga idɛkwɛ nɛ miaụŋ-me-e'weteji ga 'yajɛ, aa lashɛga buna be eyi bo bululo uuwa i ci aka na bululo ata cɛpɛ utashɛ wa aba.

4E leneni shi okofwo maa iyi nɛ shɛ inɛ ya aba temi aŋ o. Oo urugono atwa na zasa iyi nu usumwa.

5Gana okofwo zweni nụ ụshɛka uhwoo iwɛ urungo iyimɛyɛ gana nzhinyacɛ ta, a zasa ofwo na ee eri o gwushigo iyimɛyɛ maa e peni miaụŋ ma aba o.

6A dwa iyimɛyɛ nu ntuma mu na mɛ shɛ shɛ mu na aba, nu ntuma mo ogworozwo kaa oo two tụ'walụ ta afwafwa.

7Ụjita shi, gana ata oo wotogo a zasa iyi maa o urugono, a zasa iyi nɛ maa a mama jilanɛ nu mpiala ma ata o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

8Eshilo no dubo aŋ nu nshama, gabata aa suswanga na aparatayɛ maa a shɛ ijilɛni ya aba.

9Atwa ata ɛ ci'nyɛ ndepeshenji miaụŋ mu na mu zasa eshi no mosubo aa njɛ aŋ ajama, ee lesheji miaụŋ mo okofwo tụlụkpashɛ tu ụtashɛ na aa yɛ aŋ.

10Ama okofwo ata beni uzawa tugwuno tumama jilanɛ, okwo ta a dwa ohiu, a na ya waa imunɛ.

11A nda manɛbɛ ma buta, ne meni ma tụ'walụ ta afwafwa, ama i'uyɛ kaa ta kwụna aŋ waa.

12Atwa na eri-ụngwụ nụ ụshɛpwụ uko ụ'wụtụ o ngwulo, atwa na zhɛ tu'wo na ugagaga, ama Agwatana kaa 'wa sụ iwɛ adua aba o.

13I 'yajɛ atwa oko jeri shi uhioko-uhwaŋna; e eshiciji shi uŋ kwo kaa a 'wa sụ uŋ o.

14Ụjita shi hwɛɛ, bụkwụnɛ bɛ ishijɛ maa kwụna bukofwo keeni atwa na zasa iyi, nụ ụjita ata du boo zundo izunde.

15Buwɛle ba ganga tugwo maa ụjita shi; bo urugono ụpɛshɛka ubwa maa kede bụtụ be elele mepi bu o.

16Nụ ụjita ibɛ ozundo a bwarataga shimwono, ama iyi heri a swakaka.

17A nda inyɛsɛ uhioko-uhwaŋna, ama tishi tuba ti shanɛ aŋ iyi ya aba tuholo.

Atwa Iwɛwɛ a Shɛ Gana Tufwuno te Tiri

18Meni ma zhagajɛ moo sugo ogworozwo, unu-tukalana wa Agwatana wa ima cɛnjɛ ta aba; a zha shɛ a nda ya ugondu ni itimɛ ya aba ya afwafwa o.

19Gana na atayɛ-eshilo o no no oholobwo, gobwonu du bụtụ bi iwɛwɛ bo no baa bana na ashashɛ atwa na a ya uraiŋ.

20Okwo bino bwa na meci bu zha shɛ be teyinje ya iwɛ ubwa, eshishi a ya bụ, ba nda ufwu gana ụ'wụ'wụ na leyi.

21Ijɛ ye jitono bu, iwɛnɛ tu baa njɛ olulo tawɛ tawɛ, keeni iwɛnɛ bee mepeni shi o'ulo iwɛ.

22Agwatana a nda atwa a'wụtụ ufwu ni ikɛnyi nɛ baa 'yajɛ. Agwatana ubwa ba nda ugondu, ibɛ po ogworozwo o 'wo.

23Agwatana eri o lono maa bu na ta ụhinjanụ suu, ama bu ngbarakacɛ bu kaa aka elele.

24Tɛzhɛmana to ogworozwo ti ilegeji shi o, taa namɛ aka fwalaa ta lụmba gana tu'unto, gana ungbongbozu rihiu ru na ɛɛ cushinjɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

25I 'yajɛ suu bụtụ na eri ba laka maa shɛ gana ga ijɛ shɛ? I 'yajɛ hŋ bụtụ na eri ba duma maa ụzagwụ Ngee jwe?

Job 25

N-ndumwa mi Bildad mu Tatụ I Zasa Bụtụ na Shɛ Bụtụ bi Tiririri na Agba Agwatana o

1Ge Bildad bụtụ ata bu Shuha, dumananɛ iwɛ, bɛɛ hiɛŋ,

2Agwatana ubwa 'yajɛ ụhwada, i shɛ tilɛɛ maa ga atwa kpaaŋ na sụma bụ inyɛsɛ; bu untanganɛ cɛnjɛ-ta-tugwama tu bwa ta azuba na amɛ-olom.

3I 'yajɛ suu bụtụ na eri ba rɛta atumwa ubwa azuba a na a ndana bu iyi? I 'yajɛ suu ofwo na uhioko-hwaŋna wa Agwatana te shi?

4Gana naa bụtụ na biyikwo meci eri ba sha bụtụ bi tiririri ne eshe Agwatanaa? Gana naa bee eri ba nama rụmbɛɛ?

5Okwo upiana te shi raawụụ ne eshe ubwa o, mkpasu kaa du mu zasa rụmbɛɛ o.

6Asha imbe kwuŋ butugwumwa na shɛ utwatwa, na shɛ iyi-uumwa eri ba shaa? Imbe kwuŋ beye butugwumwa ci ne eshe Agwatanaa?

Job 26

Go Job Jishijɛ bildad

1Go Job jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ,

2Gabụ bu m mbiyeni tebiye, Gamba bukofwo na mama zasa!

3Gabụ bu m peni-ahaŋsa na zhɛmɛ; bu m mbisegeni iyi, Gamba alagwụ!

4Gaaba ebi heŋshi maa bi zhɛ ba hwuga n-ndumwa mụ bụụ? Gaaba kwuŋ ibi peni n-ndumwa mu ga maa jɛmɛ mụụ?

5Atwa na 'wi a zhɛgɛda te e zweni ne meni mu na mu namɛ na cɛnjɛ.

6Nhwaŋ-me-e'uye mu namɛ nu ukpogwu ne eshe Agwatana, i zasa iyi elele nɛ urigeni aŋ ne eshe ubwa o.

7Agwatana berishiji tụla tuzuba, bee sweci cɛnjɛ tu unyizo araranga.

8Agwatana kwunguri meni no odomu, baa untanganɛ mụ, mu bwadụ sụ okwo ti mee zhineni o.

9Ubwa bo urugono ụpɛshɛka upiana tu woo rungwutwonu hwɛɛ. Tedure no odomu ubwa na bee berishiji.

10Ubwa beci bi'nyata ni itekwu, bi'nyata ata ubwa bogwu uhioko-uhwaŋna ne tishi.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

11Aka na bee tezhigeni atukpa ata untanganɛ tụla, ibɛ po taa njɛ bulama, inyɛsɛ shɛ tụ, taa zhɛgɛda.

12Ni ikɛnyi nɛ baa 'yajɛ baa lasụ itekwu, ne tugwoni tu bwa, baa kwụnɛ usunda ata ụ'wụtụ namɛ ne meni ɛɛ hiɛŋ, Udegbe.

13Ni ihwungwɛ ibwɛ boo wofwoji tụla taa namɛ ya kpataa, ni i'ɛlɛ ɛtɛ ibwɛ baa kwụnɛ uhwa ata u ontongonu la.

14Iyi nɛ kiri aa dumanjɛ cwɛŋ inɛɛ nɛ imɛ ukpahiŋ ubwa ta, iyi nɛ atu hwụjɛ ne tuswɛɛ ta. Gaaba eri ba mapa gana na ugombo wa Agwatana namɛ gomm?

Job 27

Go Job to Tuhwulo tu N-ndumwa

1Go Job jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ,

2N to Agwatana na shɛ buumwa na du kaa Hwuri Kpaaŋ, na n dumanganɛ shɛ tishiriri, na njɛ maa iyi wumanɛ uraiŋ mu,

3uuwa i ci ụkwụmbwụ na Agwatana a jala maa ma ya uraiŋ mo togoo?

4Iyi iwɛ kwukwuŋ zha shɛ ya banɛ nu unu mu, bụratụ mi kaa zha shɛ ba dwa-ụzagwụ o.

5N zha shɛ kwukwuŋ mɛ hiɛŋ maa hi teni cɛŋ. N zhɛ mo shikono ne tiririri ti mi maa n-ndumwa mɛ n zhɛmɛ uuwa i ci ụjita mu tu'wo.

6N zhɛ mo shikono dimi ma nama ririri, amɛ mi kaa namɛ rumbɛɛ.

7Ga atwa na ma n sukakana ni ifelu leshiji ulwapɛ gana ogworozwo na zasa ririri.

8Imbe kwuŋ zhɛ ya sha ashɛlatụ atwa na zasa Agwatana na shɛmɛ sha aba na aka na ta Agwatana a jala uraiŋ wa abaa?

9Yaa shɛ ụbaụta zhajɛ, Agwatana suu zha hwuga n'ungwa ma aba?

10A ga shɛ a 'yaga tukwulangana tu unyasa na baa pana atwa; a ga shɛ a na nda adua no ofwo ubwa aka elele.

11Me ci ba Me hi mbisogono gana na tu ukpahiŋ wa Agwatana gembi, maa ma hiɛ kapɛshɛngana iyi nɛ Agwatana na Hwuri Kpaaŋ imanganjɛ.

12Awo, hi kwụbwa du kaa ni ikɛnyi hiŋ. Iwembe kwuŋ po tuba ahi ta duma n-ndumwa mu tusashɛɛ?

13Gana Agwatana a pana atwa na shɛ ogworozwo a na njɛ abwagara ulwapɛ na.

14E eri a mata miaụŋ-me-eyi mu ufwugwo ama ɛ zhɛ a kwụna mu hwɛɛ nu ujasa, iyimɛyɛ kwukwuŋ zha shɛ ya twa miaụŋ ma aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Ụngwụ zhɛ wa kwụna atwa aba elele a na benegeni, okwo olulo aba zha shɛ a ta-ụkwụla iwɛ tu'wo ta aba o.

16Okwo ugworozwo 'yajɛ azụrụfa na hwuleji tɛrɛta; baa 'yajɛ du tugwuno duwa bee hwuri bụtụ be elele,

17ama anya atwa a na shɛ atwa tiririri, aba zhɛ o urogono tugwuno ta ata, atwa na shɛ atwa tikpeke aba zhɛ a 'yaga azụrụfa ata.

18Ugworozwo wa ma shimwono gana na igɛzu ya bata tudodokwuno kwo kaa gana idile nɛ bi'iywa to ne ehilo.

19Bee weci nu bwa gana bɛzhɛgba kpalụ ko gba, bɛɛ zhinjɛ, asha uduciya ubwa zasaba ya o.

20Uriri zhɛ wa ima bụ eshigiri gana meni na ma zhagajɛ; ujipo tuba zhɛ wo sugo bu nụ ụjita.

21Uvwugo uwaŋna-banụ zhɛ wo sugo bu ba bana ni ihwɛ ibwɛ;

22uvwugo ata zhɛ wo sugo bu uzawa inyɛmɛnyɛmɛ ibwɛ tihioko; okwo bee mekeni gana na bee eri maa ba banangana.

23Uvwugo ata zhɛ no vwungo ofwo gana na tu boo gozhigo; u no zwono bu inyɛsɛ nu ukpahiŋ na wa nda iyi ufwu na waa 'yajɛ.

Job 28

Go Job to Tuhwulo tu N-ndumwa

1I 'yajɛ a'ibwa oko na oo hino azụrụfa; yaa 'yajɛ du ofwo na aa nyashɛnga azhɛnarɛya nu ulwa.

2Atwa o hino ashɛmbɛrɛ na cɛnjɛ, oo nicingo atayɛ maa ɛɛ vwɛ ashɛmbɛrɛ eshenje.

3Atwa a dwalakaka iyi te iri taa tuta, aa dwalakaka iyi taa na amɛ cɛnjɛ. O hino atayɛ-tubala na swakacɛ taa na amɛ na amɛ cɛnjɛ.

4Ta dụlụmɛ keshici ofwo na bụtụ namɛ, kwo kaa keshici ofwo na uvwuna bụtụ eri wa fwunda. Atwa e iricingo shekwute na cɛnjɛ. A nda ugondu apata obo ko obo ko. A untangana uhwohwo nu u'ibwa a na hwuŋta uŋ.

5Iyimɛyɛ ya waŋna na cɛnjɛ, ama e sheyinji iyi elele gana maa tuta tu ulwa yaa namɛ.

6Atayɛ na namɛ na cɛnjɛ tu unyizo; a 'yajɛ atayɛ ebiye a na ɛɛ hiɛŋ, Safaya. Ubwodolo wa aba 'yajɛ azhɛnarɛya.

7I zasa ucepi na mepi uhwaŋna na zhe na a'ibwa ata o, I zasa du kaa ugwulu na hilwa zhe apata o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

8I zasa bizeci kwo kaa isundɛ mazhanga ye elele towo uhwaŋna ata atwa te shi kwukwuŋ.

9Atwa o hino uparatayɛ na wumanjɛ uhwuri a na vwɛ, oo hino embi nshama.

10Gana na te e hini uparatayɛ ata, oo to utayɛ wo ogwumishi ugbe.

11O hino ofwo na urefu wɛ zhinjɛ, ɛɛ bɛcinjɛ iyi elele nɛ ga swacɛ, ee suje iŋ no ofwo uhioko-uhwaŋna.

Ofwo na Ti'inta tu Tugom ta Banɛ

12Ama cee tuba ɛti zhɛ ta ta ti'inta ugbee? Cee ɛti zhɛ to soso maa te eshicigo iyii?

13E eri shi a ta ti'inta ugbe na ashashɛ atwa o. I zasa bụtụ mepi ule tuba o.

14Urefu na iri hiɛŋ, Tu zasaba pi mi o; itekwu hiɛŋ, Tu zasaba no ofwo mi o.

15E eri shi kaa a sa tụ na azụrụfa, kwo kaa na azhɛnarɛya tishɛshɛshɛ o.

16Azhɛnarɛya tishɛshɛshɛ keeni atayɛ ogwumishi, eri shi o to ulumo tuba o.

17Tu hwuri iyi ihwungwɛ hwungwɛ nɛ aa njɛ okwo na azhɛnarɛya; tee hwuri utayɛ ubiye na ɛɛ hiɛŋ, Safaya.

18Ulumo ti'inta uhwuri utayɛ wo ogwumishi we elele tebiye kwo kaa odworo elele.

19A zha shɛ a manga ti'inta nu utayɛ wo ogwumishi we elele kwo kaa na azhɛnarɛya tishɛshɛshɛ o. Ulumo ijɛ hwɛɛ shɛ shɛ aa manga na ti'inta o.

20Asha cee kwuŋ ti'inta ta banɛ yaa? Cee eti eri to soso iyi ti'eshicigoo?

21I zasa iyi-uumwa ye elele nɛ eri ya kwụba tụ o. Okwo yaa shɛ shanụnụ shɛ na sha hila,

22okwo tu'wo nu ufwu tɛnda, e leni maa ɛ hiɛŋ ɛ hiɛŋ kwakwa aa hwuga.

23Agwatana kiri mepi, ubwa mepi ofwo na ee eri ɛ kwubɛ ti'inta.

24Iwɛnɛ po ubwa ba kwụba unyizo hwɛɛ, ubwa kaa ba kwụba iyi elele nɛ namɛ tuta ta tụla tɛ ga.

25Aka na Agwatana peni uvwugo ukpahiŋ, bee heŋshi gana na urefu na iri ụ shɛ wo to ugombo.

26Aka na Agwatana heŋshi ofwo na eshilo shɛ o no ngbo, keeni geri na uto ụ shɛ wo dulo;

27aka ata ibɛ baa kwụbɛ ti'inta, bee menji ulumo tuba. Ibɛ po bɛɛ bɛcinjɛ tụ no tulono tu bwa.

28Agwatana hiɛŋ atwa, AGWANGWAMA inyɛsɛ tụsụma, ibɛ shɛ ti'inta, iyi iwɛ kaa tuganga, ibɛ shɛ iyi ti'eshicigo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Job 29

Go Job to Tuhwulo tu Usweji-unu Ubwa Umɛwɛɛ

1Go Job to tuhwulo tu n-ndumwa, bɛɛ hiɛŋ,

2I n kwụlanɛ maa tu'waba ti mi tu gwuri yebe maa tɛ shɛ gana aka ala Agwatana ta ma n 'yaka.

3AGWANGWAMA namɛ la ne mi na aka ata, baa ma m pana uhioko-uhwaŋna to Omo rungo ne tishi.

4Iyi ta ma n zhɛmanɛ la na aka ata, Agwatana jilanɛ la ihwɛ mi iwɛ tiyejilo ti mi nu bwa.

5Agwatana na Hwuri Kpaaŋ namɛ la ne mi na aka ata, maiụŋ mi mi mu mo n holongonu la hwɛɛ aba.

6Inɛ mi, ni iyweywe mi 'yajɛ la mosubo tebiye, i'wɛ'wɛ mi buta ya waŋna la na cɛnjɛ tu na ti 'yajɛ atayɛ uhwuri ofwo vwɛ hwɛɛ.

7Aka elele Ngee zhe la no odubo ụshɛpwụ ata, Ngaa jɛjɛ na ashashɛ n-nyarɛ,

8esemberi a vwula gwunu na ta a n kwụbɛ, n-nyarɛ ma ishajɛ mu ma m muna ụjɛrụma.

9Ehiu atwa ata a nama saiiŋ a ima onu aba.

10Okwo bụtụ na hwuri aŋ hwɛɛ, zhɛ ba ima ilɛmɛ, bi zha shɛ ba dumana iwɛ ye elele o.

11Bụtụ be elele na n kwụbwa kwo kaa na hwugwa iwe mi, bi 'yajɛ iyi ibiye nɛ bɛɛ zhɛ ba duma iwɛ iyi nɛ Ngaa nduwa la.

12Ibɛ shɛ maa aka na okofwo a ugaga, Mo mbiyono aŋ; Omo mbiyono du miaụŋ-me-e'weteji mu na mu zasa geri na maa mu hwuri.

13Atwa na namɛ ne tiriri tebiye ma n shɛtana, Ngee mbiyeni du olulo maa e gwushiji ofwo na maa a swaka.

14Ma nda iyi mi ne tiririri, te teni cɛŋ ta zhɛmɛ, maa tiririri ti mi tɛ shɛ gana ureweni mu.

15Gamba la n shɛ eshe sholubo; Ngaa shɛ la ivwunɛ yo okwuturu.

16N shɛ la gana bishi bo kofwo; Ama nama na agaiŋ na ụbaụta jiteni.

17M bwereteji la ukpahiŋ wa atwa shimiaụŋ; Ngee lesheji atwa na aa ga 'imɛ.

18Ma nda la ashɛlatụ aka elele maa Ma ya uraiŋ te ilegeji, maa Mo 'wo ni ihwɛ mi na ti'ingatanga.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

19N shɛ la gana ụ'wụ'wụ na tini tu bwa ti 'yajɛ meni aka elele, na du kaa a'walụ ubwa a 'wala cime aka elele.

20Ụjɛrụma mu wa kaana la gu ugombo, ukpahiŋ mu kaa wa sha ufwo aka elele.

21Aka elele Ama pana la atwa ahaŋsa, a nama saiiŋ, a shɛlaga iyi nɛ Ama duma;

22Aka Ngee hwuwi hwayɛ iwɛ mi tụdụma, asha i zasa bụtụ tɛ zhɛ ba ‘yaga ya iyi inyɛ maa kaana o. N-ndumwa mi mi mo tonongo aŋ na shɛcɛbɛ,

23bụtụ be elele ba lashɛga mụ, gana na afwashɛ a lashɛga eshilo ugbama.

24Mu na hinga aŋ ilɛtu musɛɛ, aka elele na ta a zasa ya gana elele maa a njɛ. Ụpɛshɛka mu na ụ shɛ gu unyasa ubaba, wa ta aŋ ikɛnyi.

25N untanganɛ aŋ Ama haŋsagana aŋ iwɛ; N 'yagajɛ aŋ gana na agwuma a 'yagaga ejeshi ubwa; Ma ingatanga aŋ ni iyi iwɛ ye elele nɛ yo jitono aŋ.

Job 30

Go Job Ubwa ta Duma N-ndumwa O To Job ni I'ime Aa Njɛ bụ Asada

1Ama hwuwayɛ go atwa na n ci shi tusara ma n nda ya asada! Eshi aba lanɛ shɛ la maa e mbiyeni okwo shiwawa, na agwụdụ mi tungbaraka o.

2Ule imbe Ngɛɛ tɛ zhɛ ma ya ni i'ɛlɛ ya atwa na ukpahiŋ wa aba hwuwowoo?

3A shɛ okofwo a'wụtụ, anaa na imunɛ ya kwụna, harɛ aa ya ụhwụla nụ ụjita na cɛnjɛ tu hwoo, no ofwo na atwa zasaba.

4O mushongo iyi nɛ shikekeni ne ehilo, aa ya, ti ishiwɛ nɛ shikekeni inɛɛ nɛ kaa lacɛmɛ shɛ tiya kwukwuŋ!

5Nu n'ungwa ibɛ atwa o unzo aŋ maa e beni na ashashɛ atwa, gana atwa na o unzo ozundo.

6Na apangwụ aa nama, keeni a'ibwa na namɛ no tuhwolu ta aparatayɛ.

7A na ugaga ne ehilo gana isundɛ ehilo, oo momo tonu oo ubogono no okokoto tuka.

8E becinji atwa na zasa uhwara we elele a na kaa du ee mepi shi na cɛnjɛ tu ga.

9A zhajɛ ya hwuwayɛ go aa ma n hinga ilɛtu; N shanɛ shɛ aŋ ya iyi elele o, semi iyi ya asada kiri Ngaa shanɛ aŋ.

10Gamba aa ngbaracɛ cwɛŋ bana, e heŋshi maa a zhɛmɛ ee n hwuri duwa; aa zhajɛ du oo mo zwogono mecemi ne eshe.

11Iwɛnɛ Agwatana n lwogwocenji, Ngee eri shi ti'ishijɛ, ibɛ po aa ma n sukakana ni isɛbwɛ ya aba ti'ishijɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12Atwa ga ma n sukakana ti geri-be-eshe; ee m biteni modugwulo nu uhwaŋna; ee n hweri oo rungwutwonu.

13E kepi ofwo na Ngee ngee eri mo dulo maa ma banangana, aa jala maa a n njɛ ufwu, i zasa kaa bụtụ namba maa ba lakana aŋ o.

14E dure ofwo na ijilɛni mi haŋpɛ, ee teni sururu; ibɛ po aa zhajɛ ee n ubi, aa jala maa e m bwereteji.

15Tiriri ti n iri ya; iyi nɛ i n zhɛmanɛ la hwulwo gana uvwugo, urishi mu na Ngee beni la hwulwo du gana udomu.

16N gwumwonu ga tu'wo; ụbaụta mu kaa lacɛ tuhwuwowu.

17Aka na ụjita shi hwɛɛ, to o'umpwo mi na ma gwumanga. Ụngwụ na mo n cwomwo lacɛ tuhwuwowu.

18Agwatana zukpanɛ i'ilu idikɛ mi, baa njɛ idikɛ mi kwanya kwanya.

19Ubwa n keri nu udwodwo, Ngaa shɛ ya gana upwupwutu keeni ma'alụ.

20Oo Agwatana, M bu suyanɛ, ama bu n jɛshɛjɛ shɛ o; aka na Ngaa njɛ adua no ofwo bu, bu 'wa sụ iwe mi o.

21Bu n bwɛjɛ mazhanga; abu n sukakanɛ nu ukpahiŋ bụ.

22Ebi leni maa uvwugo n suji, abu ma m pagana na cɛnjɛ nu uvwugo ata ụ'wụtụ.

23M mepi maa bi zhɛ bu ma shapa no ofwo tu'wo, tuba tɛ shɛ iyi nɛ zhɛ yo jitono bụtụ be elele.

24Iwembe po abu ta sukakanɛ bụtụ na aa lasawaa? Bụtụ na eri shi ba nda ya iyi elele, semi maa ba lụpa maa e hieci inyɛmɛnyɛmɛ ibwɛ kiri.

25N cwɛŋ shɛ la suu u'wo na atwa na namɛ nụ ụbaụta? Amɛ mi a hashɛganụ iwɛ atwa na shɛ okofwo.

26Ma nda ashɛlatụ unyasa keeni uhioko-uhwaŋna, ama ụbaụta keeni tishi, ibɛ n temi ya.

27Oruwo nụ ụngwụ-tuhwuga n eŋsetenji; ụbaụta mu wa kaana ugombo iyi-heri.

28Mo rungo ne tishi uzawa uhioko-uhwaŋna uwaŋna; Ngee shikeni nu ufwugwo Ama lụpa maa e m mbiyeni.

29N shɛ ya gana batagwụ ba Aka, Ngaa shɛ bụtụ na namɛ na ashashɛ Ozhikwukwu. Ama kala n'ungwa ma amɛ-tụhaŋtụ, na rụhwụŋ rụ 'wụtụ.

30Tu'waba ti mi tɛ jɛshɛrɛjɛ taa shɛ ti shi; Ụngwụ mpiala tisha wo hwoŋzhongo tu'waba ti mi.

31Ofwo na Ama hwuga la i'nyemi 'nyemi keeni ihwure hwure unyasa, apata shɛ ya ofwo ụkwụla-tuta keeni u'wo-tutwa gboo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Job 31

Go Job to Tuhwulo

1N shiri-unu ta 'yajɛ ikɛnyi maa, N zha shɛ ma ngbaraka yɛu-yo-o nu ukwekeyi ụwɛ o.

2Imbe kwuŋ Agwatana na Hwuri Kpaaŋ utu ndanɛɛ? Gana na baa tụpa butugwumwa iyi nɛ baa njɛɛ?

3Ubwa ba tumwananɛ atwa na 'wanjɛ ufwu tɛnda, baa tumwananɛ ogworozwo abara-ne-ebe.

4Agwatana mepi iyi elele nɛ Ama nda; baa kwụbɛ kaa uvwuna we elele na Ngee shepi.

5N to-tuwa maa N ta njɛ shɛ tugworozwo; N te helekeci shi du kaa atwa vwɛ o.

6Ga Agwatana m menji ne bimenji bi tiririri, nazhɛ bɛɛ zhɛ ba kwụba maa N zasa tụwụma o.

7Yaa shɛ Ngaa vwụrɛ Ngee genji uhwaŋna na teni cɛŋ, kwo kaa Ngee leni maa iyi iwɛ i n helekeci, yaa shɛ iwɛwɛ njɛ i'ɛlɛ mi tiri,

8asha ga iyimɛyɛ mi izɛgwu i njɛ ufwu, kwo kaa ga anya atwa yɛ iyimɛyɛ nɛ Ngaa hwɛŋ.

9Yaa shɛ Ngaa njɛ ukwedeyi biyikwo bu uyebi mu, kwo kaa Ngee zhe Ngaa swacɛ Ngaa 'yacɛ bụ no odubo ubwa,

10asha ge biyikwo mi ndanɛ binya bụtụ tiyikwo, maa anya atwa du woto nu bwa.

11Ga ajɛmɛ-ụshɛrɛya peni bụtụ na njɛ iwɛwɛ tugworozwo gɛnɛ ɛtɛ ulwapɛ.

12I zhɛ ya sha gana ulwa na wo hwoŋzhingo iyi, na wa nda iyi ufwu, maa u hwoŋzhinji iyi elele nɛ Ngaa 'yajɛ.

13Yaa shɛ Ngaa ngbaracɛ yɛu-ugondu mu ye eyi keeni inɛ yo o cwɛŋ, na aka na ta a n 'waŋnanɛ usweji-unu wa aba,

14asha gana naa Ngɛɛ zhɛ ma nda ta Agwatana n zhaganɛɛ? Yaa shɛ bee n heŋteni iwɛ ibɛ, gana naa Ngɛɛ zhɛ mɛ jishijɛ bụụ?

15Agwatana ata n karɛ, ubwa kaa du karɛ miaụŋ-mu-ugondu mu.

N ta Yɛ shɛ Bụtụ be Elele Imwere o

16N ta lacɛ shɛ maa mo mbiyono okofwo kwukwuŋ; N te leni shi du kaa maa ụpụrụsa 'imɛ olulo kwukwuŋ.

17Kwo kaa maa Mo lono maa imunɛ kwụnɛ miaụŋ-me-e'weteji tu Ngaa 'yajɛ iyimɛyɛ Ama ya o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

18Taa na cɛnɛnɛ tu bwa, Ngɛɛ wɛŋnicinjɛ bụ gana te bishi mi. Gamba kaa mo mbisono bu uhwaŋna te kwune ni igwune i tumata i bino bwa.

19Yaa shɛ Ngaa kwụbɛ bụtụ na ukekeshi wa nda, keeni bukofwo na eri shi ba sa tugwuno maa urugono,

20Ma pana bu tugwuno tu na aa nɛ ne tihiŋzhe ta agwụdụ mi. Nazhɛ bu ma dumanga na amɛ ubwa oko hwɛɛ.

21Yaa shɛ Ngaa yɛwa yɛu-bu'weteji imwere, iwɛnɛ Ngee mepi maa n-ndumwa eri ma n zhɛma na agba ụshɛrɛya,

22asha ga u'ala mu dwonu; ga ụ sashɛngwa nu ututu mu.

23Iwɛnɛ po Ma nda inyɛsɛ ulwapɛ wa Agwatana, N eri shi kwukwuŋ Ma nda iyi gɛnɛ ɛtɛ, iwɛ maa abara-ne-ebe Agwatana no mo n holono.

24M patanɛ shɛ uzhɛgba rishe o.

25N zasa du kaa tubusa iwɛ uduciya mu o.

26N ta zhɛbɛ shɛ uwaŋna iwɛnɛ tu woo vwo, kwo kaa upiana iwɛnɛ tu waa pilanụ tebiye o.

27A ta ma inzhɛnjɛ shɛ maa Ma zhɛba iŋ, kwo kaa maa Mo sugono iŋ i'ɛlɛ mi na azuba maa Ma pana iŋ ụjɛrụma o.

28Iwɛwɛ gɛnɛ ɛtɛ shɛ aa pana ulwapɛ no tu'wo; ashamanjɛ Agwatana na Hwuri Kpaaŋ tutala yaa shɛ.

29N ta njɛ shɛ unyasa na aka na tụ ụbaụta vwuteni atwa i'ime mi kwukwuŋ, kwo kaa maa amɛ mi lemi aka na ti iyi iwɛ jiteni aŋ o.

30N ta njɛ shɛ du kaa iwɛwɛ na adua tɛnda maa Ma kalana aŋ unu kwukwuŋ.

31Atwa na n ndwanua ugondu mepi maa, Ma biga agaiŋ aka elele.

32Ma suyanɛ ezhe-tahaŋnụ ni ihwɛ mi, N leni shi maa o woto nu ukpekiti ụshɛpwụ o.

33Atwa vwɛ a makana iwɛwɛ ya aba tuswaka ama N te sweci shi inee mi kwukwuŋ.

34N ta njɛ shɛ kwukwuŋ inyɛsɛ iwɛ iyi nɛ atwa zhɛ a duma o; N ta zasa kaa saiiŋ kwo kaa maa Mo shiyono nu umwono, iwɛnɛ Ama nda inyɛsɛ ya asada aba o.

35Asha i zasa ree bụtụ zhɛ ba shɛlaga iyi nɛ Ama duma? N to-tuwa maa iyi elele nɛ Ama duma, i shɛ iwɛ-tɛkana; Ga Agwatana na Hwuri Kpaaŋ n jishijɛ. Yaa shɛ ee ge 'nyeci iyi nɛ atwa ga ma n sukakana ni ibɛ maa Ma kwụba,

36N ngɛ zhɛ ma patana iŋ no shitutu shi mi mu na busa; N ngɛ zhɛ ma patana iŋ nu uhiuhiu mu gana udara.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

37N zhɛ Me swegeni Agwatana iyi elele nɛ Ngaa nduwa, maa Mo shikicingo uhiuhiu mu na agba ubwa.

38Yaa shɛ izunde Ngee zunji cɛnjɛ tu na Ama hwaŋ itimɛ, yaa shɛ tɛlashɛga Ngee leshiji tu ni i'ɛlɛ ya agwuma tuba,

39yaa shɛ kaa Ngaa yɛwa iyimɛyɛ nɛ waŋnɛ na tuba, iwɛ maa afwashɛ na hwɛŋ iŋ tuba yɛ imunɛ,

40asha tụlụkpashɛ tu na maa ohiu, nu ushɛkapa waŋnɛ ni ibɛ, asha ga shɛ tu'unto no okolokwu-shɛngala leshegeji iŋ. N-ndumwa mu Job mu hwuwowu.

Job 32

N-ndumwa me Elihu na

(Job 32:1—37:24)

1Iwɛnɛ tu go Job mepi gom maa n-ndumwa mɛ zhɛmɛ bụ na ahaŋsa ubwa, ibɛ po atwa ata atatụ jɛshɛjɛ shɛ bụ ya.

2Ama bụtụ bu ko na ɛɛ hiɛŋ ge Elihu, yɛu-ye-eyi Barakɛl, na shɛ Bubuz, nu umwamwa Ram na shikeni dashɛ. Bi eri shi ba ima-isɛbwɛ, iwɛnɛ tu go Job mama pana n-ndumwa-zhɛ, baa pana tuba Agwatana n-ndumwa-tụwụmao.

3Amɛ ubwa du hashɛganụ ne eyejilo ata Job atatụ. A zasa ya kaa ajɛshɛgwa elele maa e peni Job o, iwɛbɛ po yaa shɛ maa Agwatana 'wanjɛ.

4Iwɛnɛ ti ge Elihu shɛ yɛu na ashashɛ aba, ibɛpo baa 'yacɛ maa e hwuwi tugwo mu na aba n-ndumwa tụdụma hwɛɛ.

5Aka na tu baa kwụbɛ maa atwa ata atatụ eri shi ɛ jishijɛ ya Job o, iwɛbɛ po amɛ ubwa hashɛganụ;

6nazhɛ bee kwuni ya mu na bwa n-ndumwa tụdụma. Bɛɛ hiɛŋ, N ta shɛ usemberi, ahiɛ shɛ kaa n-nyarɛ, iwɛbɛ po inyɛsɛ i n shɛ maa Mo hi mbiso iyi nɛ Ngee heŋshi.

7Nazhɛ Ngɛɛ mɛmɛ hiɛŋ, N shɛ ma dumana iwɛ, iwɛ maa ahiɛba na hiɛ shɛ n-nyarɛ, maa hi bwɛ du ti'inta ti hiŋ.

8Ama mpiala ma Agwatana na Hwuri Kpaaŋ, ma zhajɛ pa atwa, maa pana aŋ ti'inta.

9Shɛ ti'inga ta nda maa bụtụ incɛ o, kwo kaa maa bụtụ mepi iyi nɛ teni cɛŋ o.

10Hwuwayɛ go Ma jala maa hi shɛlaga iwɛ mi. Me ci ba me hi mbiso iyi nɛ Ngee heŋshi.

11N namɛ saiiŋ Ngaa shɛlajɛ aka na ahia njɛ n-ndumwa; Ngaa ngbaracɛ ta ahia dwalakaka n-ndumwa mi ti'inta.

12M peni abashɛ, Ngaa hwụjɛ ofwo na ahiɛ njɛ ụsasụ; hi ta lacɛ shɛ iyi nɛ go Job jɛmɛ o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13Gana naa ehi eri hiɛ hiɛŋ maa hi towo ti'inta ugbee? Agwatana zhɛ ɛ jishijɛ Job,
iwɛnɛ ehi loywogwogwo ahiɛ njɛ ụsasụ.

14Ne hiŋ go Job ba njɛ, shɛ ne mi o, ama N zha shɛ tuba mɛ jishijɛ bụ gana hiŋ o.

15O-Job, n-ndumwa mụ bụ mu po aŋ na cɛnjɛ; a zasa ajɛshɛgwa elele maa e bi
peni o.

16Ma 'yaka aŋ wa suu ta a namɛ shiruu? E shikekeni ya kaa apata, a zasa iyi elele
maa a jɛmɛ o.

17Awo, N zhɛ ma pana ajɛshɛgwa mi, maa Mo bu mbiso du iyi nɛ Ngee heŋshi.

18N eri shi ma ima ya isɛbwɛ o; ahaŋsa mi ma n tɛtaga maa Ma dumana iwɛ.

19Yaa shɛ Ngaa zasa ohwolu maa Ma duma n-ndumwa, asha N zhɛ mo pwuswo
gana okoko na ee zweni mayaga mu ufwo.

20I shɛ tilɛɛ maa Ma dumana iwɛ maa Ma hwungwa, N zhɛ mɛ kɛpishinjɛ unu mu
maa Ma pana ajɛshɛgwa.

21I zasa bụtụ Ngɛɛ zhɛ ma nama nu bwa na ashamanjɛ ga o; i zasa kaa bụtụ be
elele Ngɛɛ zhɛ ma dumangana unu-ụlatụ o.

22N 'ye shi du ta a dumangana bụtụ unu-ụlatụ o, yaa shɛ Ngaa dumanganɛ bụtụ
unu-ụlatụ, asha Agwatana zhɛ ma m pana ulwapɛ kakayɛ.

Job 33

Ge Elihu ta Njɛ N-ndumwa

1O-Job, shɛlaga iyi nɛ Ngaa 'yajɛ maa Ma duma hwɛɛ.

2M mama 'imɛ maa Ma duma iyi nɛ namɛ na amɛ mi.

3N-ndumwa mi mi mɛ shɛ n-ndumwa mu tugom hwɛɛ, iwɛ-tɛkana du kaa Ama
duma.

4Mpiala ma Agwatana mu n karɛ, muba du kaa mu m peni uraiŋ na Ama
hwungwa.

5Yaa shɛ ebi eri, asha n jishijɛ. Imanganga n-ndumwa mu na abɛ 'yajɛ.

6Iyi ike atɛ shɛ ne eshe Agwatana, na cɛnjɛ-ti'wɛŋnɛ oo tu mo.

7Iwɛbɛ po abɛ shɛ shɛ ba nda inyɛsɛ mi; N zha shɛ Mo bu hwulo nu ukpahiŋ o.

8Iyi nɛ Ngaa hwụjɛ abɛ jɛmɛ na, bi hiɛŋ,

9N zasa tụwụma o; i zasa kaa tipindo te elele Ngaa njɛ o. N namɛ rụmbɛɛ, N zasa
iwɛwɛ ye elele o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

10Ukpaakpa kwakwa Agwatana ma n sukakana, baa ma n nda gana bụtụ bwa bi i'ime.

11Ubwa to ivwunɛ mi ashɛnjɛ; baa ngbaraka iyi elele nɛ Ama nda.

12O-Job, N zhɛ mo bu mbiso maa bu 'wanjɛ. Agwatana gembi bee hwuri bụtụ be elele.

13Iwembe po aba shana Agwatana iwɛ, maa bɛ jɛshɛjɛ shɛ n-ndumwa me elele mu na atwa swegeni buu?

14Okwo ta Agwatana a uranga n-ndumwa tụdụma, i zasa bụtụ ba 'wa iwɛ iyi nɛ baa duma o.

15Okwo aka na atwa o woto malabụ nụ ụjita, Agwatana a duma iwɛ na awalabụ keeni shizobu.

16Baa nda maa a shɛlaga iyi nɛ baa jɛmɛ, inyɛsɛ ya sha aŋ nu unu na baa tɛtagana aŋ.

17Agwatana a duma iwɛ na atwa maa e genji iwɛwɛ tɛnda maa lashaga aŋ du na tumama sata.

18Bi zha shɛ bo lono maa a njɛ ufwu o; ubwa bo bicingo aŋ okwo no tu'wo.

19Agwatana o vwulo bụtụ okwo tedure nụ ụngwụ na baa patana bụ, baa nda maa bụtụ ata na hwuga-ụngwụ na tu'waba tu bwa.

20Iyimɛyɛ ya kwulana bụtụ ata ba gwụma tiya, ama okwo iyimɛyɛ ɛtɛ ga lacɛmɛ, ya shana bu ya maa iyi iwɛ.

21Ba 'nya kokorokwu, ba vwa o'umpwo ababa nyawụụŋ;

22ohwulu ubwa no gwumwongonu ya tu'wo, keeni atwa na a 'waŋnanɛ bụ utumwa u tu'wo ta ata.

23Nekeshi butumwa ba Agwatana ba azuba bu ko ba banɛ yibwa na amɛ atwa vwɛ ubwa igbɛɛ ifwugwo maa cɛ bu i'ɛlɛ, ubwa be teyingeni atwa vwɛ iyi nɛ aa shɛ a nda.

24Butumwa ata ba Agwatana ba azuba zhɛ bo hioko inyɛmɛnyɛmɛ ibwɛ, bɛ hiɛŋ, Kala bụ! Bu ta shɛ shɛ bo 'wo. Iyi nɛ Ngɛɛ zhɛ ma tụpa iwɛ ubwa maa hi keri bu na.

25Tu'waba tu bwa ti zhɛ ta waŋnɛ sasana, ta 'yaganana ukpahiŋ gana yɛu tisemberi.

26Aka na baa njɛ adua, Agwatana zhɛ ɛ jishijɛ bụ; bɛɛ zhɛ ba zhɛba Agwatana nu unyasa. Agwatana kaa zhɛ e gwuricingeni bụtụ ata tiririri tu bwa sasana.

27Bi zhɛ ba duma ne eshe ofwugwo maa, N njɛ la iwɛwɛ. N njɛ shɛ la iyi nɛ teni cɛŋ o, ama Agwatana kaa te me genji Ngaa ta ya uraiŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

28Ubwa lacɛ maa ma zha ne e'uye, iwɛbɛ po Ngaa ta ya hwayɛ uraiŋ.

29Agwatana a ndana bụtụ ijɛ na aka ofwugwo.

30Boo bicingo uraiŋ bụtụ maa kede tono ne e'uye o, baa pana bụ uhioko-uhwaŋna uraiŋ na tunama tu bwa.

31O-Job, shɛlaga iyi nɛ Ama njɛ; ima ilɛmɛ maa Ma duma n-ndumwa.

32Ama yaa shɛ abɛ 'yajɛ iyi nɛ maa jɛmɛ, duma iŋ ma hwuga; Yaa shɛ ebi teni hwayɛ cɛŋ, N zhɛ mo lono nu unyasa.

33Yaa shɛ kaa abu zasa, asha shɛlaga iwe mi, maa Mo bu mbisogono ti'inta.

Job 34

Ge Elihu to to Tuhwulo

1Ge Elihu hiɛŋ,

2Ahiɛba atwa ti'inta, shɛlaga ma n-ndumwa mi mi. Shɛlaga ma n-ndumwa mi mi, ahiɛba na hi mepi iyi.

3Ụcɛbɛ wa hwuga n-ndumwa, gana na ta bụratụ ba hwungana iyimɛyɛ.

4Mizha ti heŋshi ma iyi nɛ zhɛmɛ keeni iyi nɛ teni cɛŋ ni ikɛnyi tu.

5Go Job hiɛŋ maa n-ndumwa mɛ zhɛmɛ bụ, Agwatana lacɛ maa dumangana bụ ụshɛrɛya u tishiriri.

6Bɛɛ hiɛŋ, Iwembe po Ngɛɛ zhɛ ma dwa-ụzagwụ maa mɛ hiɛŋ maa N 'wanjɛɛ? A n gwụcɛnjɛ tebiye, i zasa kaa iwɛwɛ ye elele nɛ Ngaa njɛ o.

7Hiɛ kwụbwa kwukwuŋ bụtụ na shɛ gana ga Job hŋ? Bu mụnɛ shɛ Agwatana ụjɛrụma o.

8I kwụlanɛ bụ maa bu na nda iyi na atwa ci'nyɛ, boo rungo na atwa iwɛwɛ.

9Bɛɛ hiɛŋ, Ukwulana wa Agwatana tɛnda zasana butugwumwa ule we elele o.

A Lacɛ Unu na Go Job Sweji

10Ahiɛba atwa na eshiciji iyi, shɛlaga ma iwe mi, Agwatana na Hwuri Kpaaŋ suu eri a nda iyi tugworozwo? Ge iyi iwɛ tɛnda dụlụmɛ no olugwo ubwa.

11Ubwa ba tụpa atwa iyi nɛ aa njɛ, baa nda aŋ te teni cɛŋ nu gana na ga shɛ maa a njɛ aŋ.

12Iwɛ-tɛkana maa Agwatana na Hwuri Kpaaŋ njɛ shɛ iyi tugworozwo kwukwuŋ.

13Bi zha shɛ kaa du bo ubo ụshɛrɛya u tishiriri kwukwuŋ. I 'yajɛ suu bụtụ peni Agwatana ukpahiŋ? Bụtụ suu teri bu maa ga untangana unyizo kpaaŋ?

14Yaa shɛ Agwatana leshiji ihwungwɛ nɛ atwa a hwungwa,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15asha bụtụ be elele na namɛ nu unyizo zhɛ bo 'wo, bɛɛ zhɛ kaa bo gwulo nu upwupwutu sasana.

16Yaa shɛ abɛ incɛ, asha shɛlaga n-ndumwa mi mi.

17Bụtụ na bo imo ụshɛrɛya u tishiriri tụdụma suu eri ba untangana ofwo? Bi zhɛ suu ba pana Agwatana tiririri na kaa Hwuri Kpaaŋ n-ndumwa-tụwụma?

18Agwatana ubwa ba pana shɛgwuma keeni a'yagajɛ n-ndumwa-tụwụma; na aka na te e teni shi cɛŋ kwo kaa aa njɛ tugworozwo.

19Bu zasa na shɛgwuma keeni azhɛgba a na a sukakana okofwo; iwɛnɛ po ubwa karɛ aŋ hwɛɛ aba.

20Bụtụ eri bo 'wo nụ ụjita eshigiri. Agwatana ubwa ba pa atwa iyi, ibɛ po aa nda ufwu; ubwa ba kwụna atwa na 'yajɛ ukpahiŋ uzawa i'ɛlɛ butugwumwa be elele.

21Agwatana a ngbaraka iyi elele nɛ atwa a nda keeni uvwuna we elele na atwa a shapa.

22I zasa tishi tu na tu waŋnɛ maa tu sweci bụtụ bi iwɛwɛ maa kede Agwatana kwụbɛ bu o.

23Utakashɛ te shi Agwatana maa shilono aŋ aka na shɛ maa duma ụshɛrɛya wa aba o.

24Utakashɛ iyi tuhwoyigono te shi bu nazhɛ bacɛnga a'yagajɛ maa zwono anya atwa no ohwolu aba o.

25Iwɛnɛ po bu mwopwo iyi nɛ aa njɛ; iwɛbɛ po ba bizhanga aŋ, baa bwarataga aŋ nụ ụjita.

26Ubwa ba pana aŋ ulwapɛ iwɛ tugworozwo ta aba, no ofwo na atwa kpaaŋ eri a kwụba aŋ,

27iwɛnɛ te e genji bu tu'wa; aa 'wa sụ unu ubwa tụpana.

28A nda okofwo iji maa a uganan ɛ Agwatana, Agwatana kaa a hwuga n'ungwa ma aba mu na aa ugaga maa mbiyono aŋ.

29Yaa shɛ Agwatana heŋshi shi maa nda iyi elele, asha i zasa bụtụ eri ba dumangana bụ n-ndumwa me elele o. Yaa shɛ kaa baa intanɛ ụpɛshɛka ubwa, asha i zasa bụtụ na eri ba kwụba bu o, okwo yaa shɛ udenji mudu baa njɛ iŋ kwo kaa bụtụ mokondo.

30I zasa iyi elele nɛ edenji zhɛ a ala tɛnda maa kede atwa ga mepi shi Agwatana, a na a nda aŋ tuhwulo na untangana aŋ o.

31O-Job, bu lwonuo-unu iwɛwɛ bu no ofwo Agwatana maa shileni bu unu maa bi zha shɛ ba nda ya iwɛwɛ hŋ?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

32Bu lụpwa Agwatana maa, M mbiseni ụsasụ mu hŋ? Bi leni tuba maa genji ya iyi
iwɛ tɛnda kaa?

33Ta abu lacɛ bana iyi nɛ Agwatana njɛ, bi eri tuba ba 'yaka bụ maa nda iyi nɛ aba
jala kaa? Tuhaŋsa tɛ shɛ ma tụ bụ, shɛ me ti mi o. Iti mbishi ya hwuwayɛ go, iyi
nɛ ebi heŋshi.

34Atwa elele na eshiciji iyi keeni atwa elele na incɛ, a na hwụjɛ n-ndumwa mi mi,
ɛ zhɛ ɛ hiɛŋ,

35Go Job ba duma n-ndumwa no tugbodu; i zasa kaa iyi elele nɛ baa jɛmɛ i shɛ iyi
tandụ o.

36Haŋsa iyi nɛ go Job jɛmɛ; bi zhɛ ba kwụba maa bɛ jishijɛ n-ndumwa gana
ogworozwo.

37Tigezhe tu bwa ta kaana iwɛwɛ ibwɛ ugombo ne eshe tu hwɛɛ, boo puso i'ɛlɛ
baa kaana Agwatana n-ndumwa mụ wɛ tudumangana.

Job 35

Ge Elihu to to Tuhwulo tu N-ndumwa

1Nazhɛ ge Elihu hiɛŋ,

2O-Job, bi heŋshi suu maa bi teni cɛŋ? Bi hiɛŋ suu Agwatana zhɛ ma bụ pana n-
ndumwa-zhɛ?

3Okwo bi zhɛ suu bo hoŋtono Agwatana maa, Imbe kwuŋ shɛ ule mu, kwo kaa
imbe tuba shɛ titeni ti mi tu Ngaa njɛ shɛ iwɛwɛɛ?

4N zhɛ mɛ bi jishijɛ te eyejilo bu du hwɛɛ.

5Mbiyana tụla! Kwụba gana na to odomu dụlụmɛ na bụ!

6Yaa shɛ abɛ njɛ iwɛwɛ, imbe yɛɛ zhɛ ya nda Agwatanaa? Okwo ebu bweji undwa
kpalụ gembi ufwugwo, i 'yajɛ suu iyi elele nɛ zhɛ ya nda bụ?

7Yaa shɛ abɛ shɛ bụtụ bi tiririri, asha imbe ebi mbiyeni Agwatana ni ibɛɛ? Okwo
i 'yajɛ suu iyi elele nɛ ukekeshi ibɛ to Agwatana no olugwo bu?

8Atwa vwɛ a na iwɛ iwɛwɛ bu to, aba du a ya ule tiririri ti iyi nɛ aba nda.

9Aka na aa nda atwa tuhwulo, o no 'nyongo; a na ugaga maa bụtụ bu ko zhajɛ
maa mbiyono aŋ.

10I zasa kaa bụtụ okwo bu ko na hiɛŋ, Cee Agwatana na n karɛ, ubwa na ma m
pana amɛ-olom okwo nụ ụjita, na aka bụ ụbaụta mu namɛɛ?

11E zhegeni shi Agwatana na mo tu mbisogono iyi maa ta inta, uhwuri usunda
ehilo kwo kaa shanụnụ she elele o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12A ugaga maa e mbiyeni aŋ, ama Agwatana kaa jɛshɛjɛ shɛ aŋ o, iwɛnɛ ta a busa,
aa shɛ kaa atwa tugworozwo.

13Iwɛ-tɛkana maa Agwatana hwụjɛ shɛ n'ungwa ma aba mu tugadaga o;
Agwatana na Hwuri Kpaaŋ kaa peni shi abashɛ iwɛ n'ungwa ma aba o.

14O-Job, bi hiɛŋ ree maa bi eri shi ba kwụba Agwatana o; no ofwo ubwa kaa
ụshɛrɛya bụ namɛ, asha bɛ shɛ ba ima-isɛbwɛ maa shɛlana bụ tilɛɛ.

15Bi heŋshi maa Agwatana peni shi bụtụ ulwapɛ o, maa ubwa 'wa sụ du iwɛ
iwɛwɛ kpororo.

16N-ndumwa mu na abu uranjɛ tụdụma, mɛ shɛ iwɛ tɛgadaga. I shiri ya caakwụ
maa bi mepi shi iyi nɛ aba duma o.

Job 36

Ge Elihu ta Uranjɛ N-ndumwa

1Ge Elihu to tuhwulo, bɛɛ hiɛŋ,

2Ima isɛbwɛ maa shɛlaga waa tugwo iyi nɛ Ama duma tụlụkpashɛ ta Agwatana.

3M mepi iyi tebiye, ni iyi nɛ Ngee mepi, ibɛ du Ngɛɛ zhɛ Mo mbisono maa
Agwatana na n karɛ bɛ shɛ bụtụ bi tiririri.

4I zasa iyi elele nɛ Ngaa jɛmɛ na bụ i shɛ ụzagwụ o. Bụtụ na iyi ibwɛ tumapa ulwa,
ubwa ganana namɛ na bụ.

5Agwatana 'yajɛ ikɛnyi tebiye! I zasa kaa bụtụ be elele na baa ngbaracɛ cwɛŋ
bana o. Ti'inta tu bwa keeni iyi ibwɛ tumapa gembi duwa.

6Bi leneni shi atwa na shɛ ogworozwo, maa a na ya uraiŋ te ilegeji o, ama ba
ndana tuba okofwo iyi ne tishiriri aka elele.

7Bi peshinji shi eshe ubwa no olugwo atwa tiririri o; ubwa kaa bo lono maa a
untangana ofwo gana shɛgwuma; boo lono maa a na muna aŋ ụjɛrụma unyizo-
nom.

8Ama yaa shɛ oo to atwa shigbo, aa untanganɛ aŋ maa a na nda ụbaụta iwɛ iyi nɛ
ɛɛ kpɛ,

9asha Agwatana ubwa bo mbisono aŋ undwa wa aba tubwada keeni tumama
sata ta aba.

10Ubwa ba kapɛshɛnga acɛbɛ aba maa a hwụjɛ evwuri na boo vwulo aŋ keeni
unu na baa pana aŋ, iwɛ maa a jɛshɛrɛjɛ e genji iyi iwɛ ya aba.

11Yaa shɛ aa hwụjɛ-unu wa Agwatana, aa ndanɛ bụ iyi, nazhɛ ɛɛ zhɛ a ya uraiŋ
wa aba na amɛ-olom, maa iyi du zhɛmanɛ aŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12Ama yaa shɛ aa hwụjɛ shɛ unu ubwa, asha ɛ zhɛ a kwụna aŋ nu utokwobi, o
'wo nu uzawa tumapa.

13Atwa na zasa Agwatana na amɛ aba, a 'yaga amɛ-tụhaŋtụ nom, okwo baa ta aŋ
shigbo, a zha shɛ a nda adua maa e mbiyeni aŋ o.

14O 'wo ne tisemberi, a kwunanga uraiŋ wa aba tiya nụ ụpụrụsa.

15Ama Agwatana tuba o mbisogono okofwo iyi tedure nụ ụbaụta na aa nda, baa
kapɛshɛnga kaa eshe aba tedure ne tiriri ta aba.

16Okwo Agwatana gɛ bi bɛcinjɛ ne tiriri tụ bụ, bee bi shiri no ofwo na namɛ suu;
anaa na iyimɛyɛ ibu balanɛ cɛiŋ.

17Ama hwuwayɛ go gabụ na ba lashɛga ya ulwapɛ keeni ụshɛrɛya na teni cɛŋ no
tugworozwo tu na abɛ njɛ.

18Nda ya pece maa kede ukwuribi ugworo tɛlashɛga ubu helekeci o. Okwo kaa
maa uzhɛgba tisha ụbụ inzhɛnjɛ o.

19Okwo abu uganɛ maa e bi mbiyeni, a zha shɛ kaa ma bu lashaga o; ikɛnyi nɛ
abɛ 'yajɛ kpaaŋ eri shi kaa ma bu lashaga ya ne tiriri tụ bụ o.

20Kede iyi turumono ibu kwụlanɛ, na aka na te edenji elele zhɛ a nda ufwu o.

21Nda pece maa kede jɛshɛrɛjɛ maa teni ni iyi iwɛ o; ụbaụta ga ubu jitwonuo ụ
shɛ iwɛ maa beni nu bwa.

22Teyinje gana na tu ukpahiŋ wa Agwatana gembi; ubwa shɛ bimbisegeni na
hwuri hwɛɛ.

23I zasa bụtụ be elele na eri bo mbiso Agwatana iyi nɛ shɛ maa nda o, kwo kaa
na eri ba shana bụ iwɛ maa bɛ njɛ iyi iwɛ o.

Ugondu wa Agwatana Tụdụmanga

24Atwa a shɛtana bụ aka elele iwɛ iyi nɛ baa nda; gobwonu du abɛ shɛ ba shɛtana
bụ.

25Bụtụ be elele kwụbwa iyi nɛ baa njɛ; ama i zasa kaa bụtụ eshiciji iŋ kwukwuŋ.

26Ti eri shi ta mapa ugombo ubwa hwɛ hwɛɛ o. Okwo kaa maa ta rɛta ufwugwo
shiywa shɛ bwa o.

27Agwatana o sugo meni na cɛnjɛ, baa nda mụ maa mɛ shɛ eshilo na o ngbo.

28Ubwa bo lono maa ge eshilo na banɛ nu udomu maa ngbono atwa elele.

29I zasa bụtụ mepi gana na odomu o rungo; kwo kaa gana na uto wa nda wa kala
na tụla tu na Agwatana namɛ o.

30Ubwa njɛ maa ɛbɛrɛ na nda na tụla, ama me'ilwo mi itekwu kaa mɛ shɛ tishi
zhuuŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

31Gana na baa biga atwa na, ba pana aŋ iyimɛyɛ nɛ gembi.

32Baa ima ɛbɛrɛ ni i'ɛlɛ ibwɛ, baa pana aŋ unu maa ga a na twatwagwụ tugwungwu.

33Uto ubwa wa ananga iwɛ uvwugo na we ci, Ibɛ po inɛ ya mapa du maa we ci ba ga.

Job 37

1Uto wa nda maa ohwulu na ma nda bwuu bwuu.

2Shɛlaga ma rụhwụŋ ra Agwatana hwɛɛ hiŋ, hwulaga ma uto na banɛ nu unu ubwa.

3Ba nda maa ɛbɛrɛ na baga tụla, te kwuni nu umokwuno mɛ cɛnjɛ uuwa ici uce tuba.

4Na aba na ta a hwugwa rụhwụŋ ru n'ungwa, tedure nu uto ata ụ shɛ rụhwụŋ ri igɛhi ibwɛ, bi zha shɛ kaa bo gwuricingo ru ya o.

5Tedure nu unu-tupana wa Agwatana, ibɛ po iyi tudama ya ndangana, ti iyi ya arụhwajɛ nɛ eti eri shi to eshicigo.

6Ubwa ba pana atayɛ-eshilo unu maa ga a na 'waŋ na cɛnjɛ, ubwa kaa ba nda maa eshilo no ngbo, tɛ ɛgbɛrɛshɛ, ta bu na bụ 'wụtụ.

7Ubwa ba nda maa bụtụ be elele genji ugondu tɛnda; boo mbisono aŋ maa e mepi maa ubwa ba nda iŋ.

8Isundɛ ye ehilo yo tonongo na a'ibwa aba maa o zwono apata.

9Ujipo wa banɛ tuta, ugbofworo tuba wa banɛ tuzuba.

10Ihwungwɛ ya Agwatana ibɛ yo hwulupono meni, ibɛ po moo 'wo moo hwotono kakarakwụ gana utayɛ.

11Ubwa togotogwu meni bee zweni mu no odomu, ubwa kaa ba baga tụla nɛ ɛbɛrɛ.

12Ubwa bo sokokono iŋ gana na maa i no rungo no ofwo elele na unyizo teje, maa i na nda iyi elele nɛ bee peni iŋ unu.

13Agwatana ubwa bo lomicingo unyizo ne eshilo; bee eri kaa du ba pana atwa ulwapɛ ne eshilo; kwo kaa maa mbisono aŋ tulubo tu bwa.

14O-Job, nda de zhiiŋ maa shɛlaga; haŋsa de iwɛ iyi ya arụhwajɛ nɛ Agwatana a nda.

15Bi mepi hŋ gana na Agwatana a pana iŋ unu, nazhɛ ɛbɛrɛ a nda na tụla?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16Bi mepi suu gana na odomu a fwunga na tụla, keeni iyi tudama nɛ Agwatana a nda ni iyi ibwɛ tumapa nɛ ulwa nụ ụzhɛ?

17Awo, oholobwo kiri aba hwuga na aka na tu mpiala ma banɛ tuta maa mu vwengicinji cɛnjɛ.

18Bi eri hŋ bo mbiyono Agwatana tụla tubarɛshɛga maa tɛ shɛ gana irɛtɛ ụshɛmbɛrɛ?

19Iti mbisegeni iyi nɛ shɛ maa tɛ hiɛŋ Agwatana; shihaŋsa shi tu shi libegeni, tu zasa iyi elele nɛ maa ta duma o.

20A lụpa hwuŋ suu maa ma jala maa ma duma n-ndumwa na Agwatana? I 'yajɛ suu bụtụ be elele ba jala maa a njɛ bụ ufwu?

21Uhioko-uhwaŋna uwaŋna wa ta raawụụ na tụla, aka elele na tu uvwugo suji odomu na tụla, tụraawụụ tu uhioko-uhwaŋna ata to hwulogo maa bụtụ mbiyanɛ uŋ.

22Ụzalụ tuzuba wa sha gana azhɛnarɛya na a ta, ibɛ po igɛhi ụjɛrụma wa Agwatana mo tu zwono inyɛsɛ.

23Ukpahiŋ wa Agwatana hwuleji maa to gwumwonu nu bwa; ubwa ba nda iyi ne tiririri, baa duma ụshɛrɛya wa atwa ne tishiriri; bi zha shɛ ba nda atwa umungwuta o.

24Iwɛbɛ po bụtụ be elele ba nda inyɛsɛ ibwɛ, iwɛnɛ tu baa 'wa sụ iwɛ atwa na hiɛŋ maa a incɛ na shɛmɛ sha aba.

Job 38

AGWANGWAMA Jishijɛ Job N-ndumwa nu Ujipo

1Nazhɛ AGWANGWAMA jishijɛ Job n-ndumwa na amɛ ujipo, bɛɛ hiɛŋ,

2Gaaba abɛ shɛ obu mo n hoŋtono iwɛ ti'inta ti mi, no tugbodu tụ bụ, keeni n-ndumwa mụ bụ mo hondoo?

3Ishijɛ maa shikono, gana na ta abɛ shɛ butugwumwa, maa jishijɛ iheŋtene nɛ Ngɛɛ zhɛ mo bu hoŋtono.

4Cee kwuŋ abụ namɛ la aka na Ngaa njɛ unyizoo? Yaa shɛ ebi mepi asha m mbishi.

5Gaaba heŋshi gana na waa shɛ wo gomboo? Gaaba mengenji uŋ ne bimenji na aa manga iyii? Bi eri bɛ jishijɛ iheŋtene ɛtɛ kaa?

6Ni imbe atukpa na untanganɛ cɛnjɛ tu unyizo ga patanɛɛ?

7Mkpasu ma twa maa zunga azunga ti iyi rimeni, atumwa Agwatana azuba tuba uganɛ n'ungwa mu unyasa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

8Gaaba kwuŋ kepi odubo maa ge itekwu shikono, aka na tu waa ibwa na asụbwụ cɛnjɛɛ?

9Gamba n urigeni la itekwu ɛtɛ no odomu; Ngee fwulegeji iŋ ne tishi.

10Gamba n shileni itekwu ɛtɛ ogwungwu; Ngaa ndanɛ iŋ shidubo shɛ na shɛ 'yajɛ tukapa.

11Ngee mbishi iŋ maa, Uce bu na, ta kaana ya izhɛ o! Epe adanga ga bụ ukpahiŋ a shɛ o togo.

12O-Job, i 'yajɛ kwukwuŋ aka na obu pwonuo-unu maa ga ụjita shi hŋ taa ta abu namɛ la hwayɛ?

13Bi hiɛwaŋ kwukwuŋ maa ge iyi heri hŋ nazhɛ yee heri na cɛnjɛ tu unyizo maa vwɛ ogworozwo uvwi no ofwo na aa swakacɛ?

14Iyi ɛtɛ tuholo yɛ vwɛ iyi elele maa i shilo caakwụ gana utogwo na ee kwungwuri, yo tulono caakwụ gana i'nyɛtɛ nɛ oo to na cɛnjɛ-ti'wɛŋnɛ.

15Uhioko-uhwaŋna uwaŋna kwụlanɛ shɛ ogworozwo; iwɛnɛ waa lakana aŋ iyi ya abwagara aba tɛnda.

16Bu twonuo suu nu umɛzhinjɛ na namɛ na amɛ itekwu ɛtɛ? Okwo bu zhogwo suu tahaŋnụ ni icicɛ itekwu?

17I 'yajɛ suu bụtụ ubu mbiswonuo odubo nhwaŋ-me-e'uye na shɛ tishi zhuuŋ?

18Bi mepi suu gana na unyizo gembi wee teje? Yaa shɛ ebi mepi ijɛ kpaaŋ, asha n jishijɛ.

19Bi mepi suu olugwo na uhioko-uhwaŋna wa banɛ; kwo kaa olugwo na tishi ta banɛ?

20Bi eri suu bo mbisono aŋ ofwo na aa shɛ o togo, kwo kaa maa gwuricinji aŋ sasana?

21M mepi kaa maa bi eri, iwɛnɛ to o bu mwotwo la na aka ata, abu zhɛlwa kaa shiywa shu ufwugwo.

22Bu twonuo kwukwuŋ umwono na Ngee sweci tulomu keeni atayɛ-eshilo hŋ?

23N intanɛ iŋ iwɛ ụjita ifelu, keeni iwɛ ụjita ujasa.

24Bi mepi suu olugwo na uwaŋna wɛ ishijɛ nazhɛ waa banɛ? Kwo kaa olugwo na uvwugo uwaŋna-banụ wa banɛ nazhɛ woo mburusonu nu unyizo?

25Gaaba kwuŋ keleni eshilo na o ngbo uhwaŋnaa? Gaaba tuba hengeni ɛbɛrɛ keeni oto uhwaŋnaa?

26Gaaba kwuŋ ba nda maa eshilo no ngbo no ofwo na atwa zasabaa?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

27Gaaba kwuŋ bo lomicingo cɛnjɛ tu na tu hweteni ta jala meni, iwɛ maa ambɛ unshɛɛ?

28Te eshilo, te cime, a 'yajɛ suu eshi na meci aŋ?

29Gaaba shɛ bino be meni mu na mo hwotono gana utayɛɛ? Gaaba meci mpiala mu tucwii mu na ma banɛ na azubaa?

30Mu gata ma hwacɛnga meni maa mɛ shɛ gana utayɛ, mu gata du ma hwacɛnga ta azuba itekwu ɛtɛɛ?

31Bi eri suu bo umpo ayiwale urubwo uko; kwo kaa ba dwa uhwohwo na umpi ajalagashiwawa?

32Bi eri suu bi nɛ bɛcinjɛ mkpasu na aka muba, kwo kaa maa no sokokono ucwee ata ụ'wụtụ, to oywoywo ubwa uhwaŋna?

33Bi mepi suu undwa na namɛ na azuba? Bi eri suu bu na nda undwa ata na cɛnjɛ tu unyizo ga?

34Bi eri suu ba uganana odomu maa eshilo e bi ngbeni?

35Bi eri suu ba tumwana ɛbɛrɛ utumwa maa aa njɛ, e gwure no ofwo bu, maa ɛ bi hiɛŋ, Tu nduwa iyi nɛ ebi ti eni?

36Gaaba kwuŋ zweni ti'inta taa na amɛ na amɛ bụtụụ? Kwo kaa peni-ahaŋsa bụtụ iyi ti'eshicigoo?

37Gaaba ti'inta tu bwa tu waŋnɛ maa rɛta odomuu? Gaaba eri be zhire tụla maa eshilo 'waaŋ?

38Eshilo e indono upwupwutu nazhɛ waa sha ulakpa.

39Bi eri suu bɛ kwunɛnjɛ izeci usunda maa i yɛ, maa e shigeji to oywoywo aba hwɛɛ na

40aka na te e weteji na a'ibwa aba ee gwubegeji iyi?

41Gaaba kwuŋ ba biga agwaagwaa aka na ti imunɛ gwụmɛ oywoywo aba oo rungo aa ma n uganana iwɛ iyimɛyɛɛ?

Job 39

1Bi mepi suu aka na ogburudu a mata? Bu ngbarakawa kwukwuŋ hŋ ta bụlụba ba mata?

2Ba rɛta suu ipiɛnɛ nɛ ofubo aba o ilogogo nazhɛ aa mata? Ba mapa suu aka na ɛɛ zhɛ tumata?

3Ba mapa hŋ aka na oo ubono nazhɛ yɛu ya aba ya 'waŋ?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4Na ambɛ miaụŋ ma aba ma waŋna maa mama 'yaga, nazhɛ mo hwulo geri na kwụlanɛ mụ; mi zha shɛ kaa me gwure ya no ofwo aba o.

5Gaaba kwuŋ bo tufwurungo bɛshɛmba na namɛ na ambɛ nazhɛ baa mama 'yagaa? Gaaba bo tufwurungo aŋ maa o no rungo gbomuu?

6Gamba m peni aŋ ehilo maa a shɛ ihwɛ ya aba, Ngee leneni aŋ maa a nama nu udadarɛ ata u manɛ.

7A dụlụmɛ no rundu rụ ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ, i zasa kaa bụtụ be elele na eri ba biga aŋ, maa a na hwuga-unu ubwa o.

8Nshama muba mɛ shɛ ofwo aba tiyaga, a na aa ya iyi, apata oo rungo ambɛ olom maa a na ya.

9Binemi be eyi suu eri ma bu ndana ugondu? I zhɛ suu ya kwulana bụ maa bu no woto ni isume iyimabiga bu, okwo ụrụmɛ uko gba?

10Bi eri suu ba ta bụ uhwohwo maa bu na hwaŋ itimɛ, kwo kaa maa bu no kokwulo n-ngowo mu na maa bwarataga alakpa ni itimɛ?

11Bi eri suu ba datana bụ iwɛ ukpahiŋ na baa 'yajɛ maa ma bu ndana ugondu ukpahiŋ na abi 'yajɛ?

12Ubwa suu abu ngbaracɛ maa ma bu 'wananganɛ iyimɛyɛ bu maa mo bu zwonono iŋ nu urubwu bu?

13Okwo gana elele tu ugbaanjɛ wa piasa apiambɛ ubwa nu unyasa, ama tuba a shɛ suu apiambɛ tulubo?

14Ugbaanjɛ wa 'waŋ anjɛ ubwa na cɛnjɛ maa oholobwo cɛnjɛ vwongicinji aŋ.

15Ubwa ni ikɛnyi ibwɛ heŋshi shi maa bụtụ bu ko eri ba fwunda aŋ, kwo kaa maa usunda uko we ehilo eri wo rukoto aŋ o.

16Ba nda gana maa anjɛ ata shɛ shɛ a na ubwa o, i te shi bu okwo baa njɛ ụbaụta ata gbi o.

17Gamba n njɛ bụ maa sha alagwụ; M peni shi bu ti'inta o.

18Ama aka bee kwuni usumwa, bu na hinga budakwa keeni bụtụ ba suka bụ ilɛtu.

19O-Job, gabụ suu bɛ njɛ idɛkwɛ maa i 'yaga ikɛnyi, okwo gabụ suu bu ndanɛ iŋ izeci ɛtɛ patanɛ na azuba n'ilu ma aba?

20Gabụ suu ba nda aŋ maa a na hiranga gana ovworo maa o no holono atwa no tungwulono ta aba?

21A na hwaga cɛnjɛ ne eswenyi aba nu ulomu; o hwulo maa a twa na atwa na umpi i'wɛŋnɛ ujasa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

22E mepi shi inyɛsɛ tɛnda o, i zasa kaa utokwobi na eri wo gwuricingo aŋ ne ekwunyi o.

23Ɛ vwɛ na tɛzhɛgɛda maa e hwuri, na aka elele na ee hwulipeni ukakacɛ, a shɛdɛnga nu usumwa, a ta tuhwulo, e eri shi o shikono ya urubwo uko.

24I'wɛŋnɛ ujasa nɛ a sụcɛ ibɛ pagajɛ, ya nda zhakwụ zhakwụ, i na nda mbaraa mbaraa nu uwaŋna.

25Aka elele ee hwulupeni ukakacɛ, ɛ zhɛ o ngwulono, a hwuga ụhiụŋ ujasa tobwolo o to gwumwonu su nu bwa o, a hwuga du te eberezhe a pana-unu.

26No ofwo bu suu ucepi wo soso uhilwa na aka na ti bee berishiji apiambɛ ubwa bɛɛ zhɛ tuta?

27Gabụ suu ugbeji wa 'yaka maa peni bu unu nazhɛ maa ta tuhwurugwo tu bwa nu nshama?

28Ba ma ihwɛ ibwɛ nu utayɛ na zeci uhwuri a na vwɛ hwɛɛ, no ofwo na zhɛmɛ, a na zeci uhwuri a na vwɛ hwɛɛ, aba a sha ijilɛni ibwɛ.

29Apata baa na kwụba ofwo elele na dụlụmɛ; to ofwo na gwumwonu maa kwụna usunda na maa ya.

30Egbeji o rugwutwonu ru'wo, oywoywo aba tuba na swa mehieŋ.

Job 40

AGWANGWAMA ta Njɛ N-ndumwa

1AGWANGWAMA hiɛŋ Job,

2Bụtụ na ba twa ifelu na Agwatana na Hwuri Kpaaŋ, ubwa suu zhɛ bo sokokono bu iyi? Ga bụtụ ata ba sapa Agwatana unu jishijɛ iŋ ya.

Go Job jishijɛ

3Go Job jishijɛ AGWANGWAMA, bɛɛ hiɛŋ,

4AGWANGWAMA, N jɛmɛ n-ndumwa mụ ụlagwụ. Gana naa kwuŋ Ngee te eri mɛ jishijɛɛ? N zha shɛ ma dumana ya iyi elele o.

5N dumwa n-ndumwa mu na Ngaa ngaa shɛ shɛ ma duma kpalụ ko, N zha shɛ mɛ jishijɛ ya kpalụ yebi o.

AGWANGWAMA Heŋteni Job Iheŋtengene

6Nazhɛ AGWANGWAMA dumananɛ n-ndumwa no Job na amɛ uvwugo ata, bɛɛ hiɛŋ,

7Ishijɛ shikono gana na ta abɛ shɛ butubwenyi, maa jishijɛ iheŋtengene mi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

8Ba jala suu maa jɛmɛ ụshɛrɛya mu maa N shɛ shɛ bụtụ bi tishiriri, maa Gamba
n 'wanjɛ ebi teni tuba cɛŋ?

9Bi 'yajɛ suu ikɛnyi gana na Ngaa 'yajɛ? Rụhwụn rụ bụ suu ri eri ra ugana gana
me ri mi ru na rɛ shɛ gana uto?

10Yaa shɛ gana ata asha ishijɛ maa meme peni ụjɛrụma maa na busa, meme peni
igɛhi keeni ụjɛrụma.

11Mbiyana de atwa ata a mama sata, zhaga zucinje aŋ ni isɛbwɛ bu.

12Iiŋ mizha, mbiyana aŋ maa kezhicinje aŋ; bwarataga ogworozwo no ofwo ata
ee shikekeni.

13Togotogwu aŋ hwɛɛ maa sweci aŋ nu upwupwutu, umpo apɛshɛka aba nu
nhwaŋ-me-e'uye.

14Gamba n zhɛ ma sha bụtụ bi hiiŋ na zhɛ ma bu dumanga, maa Mo lono maa
gabụ bu lasụ aŋ ga ni ikɛnyi bu.

15Mbiyana de maa kwụbɛ udegbe ata Ngaa njɛ, Gamba n karɛ bụ gana na Ngaa
bụ karɛ du. Ba ya ambɛ gana buna,

16ama kwụba de ikɛnyi nɛ baa 'yajɛ na tu'waba tu bwa keeni gana na tu'waba tu
bwa ti 'yajɛ ukpahiŋ!

17Utwenyi ubwa shikeni gana usobu, tini to n'unto mu bwa kaa ti 'yajɛ ikɛnyi.

18O'umpwo ubwa 'yajɛ ikɛnyi gana utumburɛ, akatakpa ubwa shɛ gana okwuto
ụshɛmbɛrɛ.

19Ubwa shɛ usunda na wa dama bụtụ uhwuri una vwɛ hwɛɛ na amɛ iyi-uumwa
mi, bụtụ na karɛ bụ ubwa kiri eri ba lasụ bụ nu utokwobi.

20Nu nshama mu na isundɛ ye ehilo ya nanga tụlagwụ, apata ambɛ na shɛ
iyimɛyɛ ibwɛ a saba.

21Bo ubono nu ukokoto tuka, baa swaka na amɛ eninjidegbe nu uhwulwo.

22Tuka ta ata, ti ikpɛri ɛtɛ ya sha uhwunu ubwa nu uhwulwo ata, nu uhwunu ata
boo ubono, wo urugono bu ya kpirimi.

23Inyɛsɛ urefu na wa zhagajɛ shɛ shɛ bụ o, i te shi bu okwo urefu Jodan wo tono
bu nu unu o.

24Gaaba eri bo utogo bu eshe maa ima bụụ? Kwo kaa gaaba eri ba ima inyɛnu
ibwɛ nu ugwuruu?

Job 41

1Bi eri suu ba ima buduwo na akama na aa ima bijana kwo kaa bo umpo bụratụ
bu bwa nu uhwohwo?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2Bi eri suu boo shiyono bu uhwohwo ni inyɛnu, kwo kaa ba sapa bụ akama na apa?

3Bi zhɛ suu na bụ lụpa maa keri bu? Kwo kaa bi zhɛ suu ma bụ tabwa maa hieci inyɛmɛnyɛmɛ ibwɛ?

4Bi zhɛ suu ba twa-unu na bụ maa mo bu shilono-unu maa bi zhɛ ma bu ndana iyi unyizo-nom?

5Bi eri suu ba ta bụ uhwohwo gana ụnụnụ maa ajama bụ o o na nanga tụlagwụ nu bwa?

6Ahinya suu zhɛ o lumo bu? Okwo ɛ zhɛ suu a jajaga bụ maa e senji?

7Bi eri suu ba ta bụ ụtagwụ, kwo kaa bo rukwutogo uhiuhiu ubwa nu ụcakwụrụmwa?

8Yaa shɛ ebi timengeni bu kpalụ ko gba, bi zha shɛ du kaa ba kwabilana ya o; isɛbwɛ ifelu nɛ ɛhi zhɛ hia twa du kaa zha shɛ mo bu 'wo kwukwuŋ.

9Bụtụ be elele na kwụbɛ buduwo, inyɛsɛ ya sha bụ, ba layagaga na cɛnjɛ.

10Yaa shɛ ee timengeni bu, bi 'yajɛ mazhanga; i zasa bụtụ na zhɛ ba manga maa ishicinjɛ bu o.

11Gaaba Ngaa yɛ utashɛ Ngaa shɛ ma tụpaa? Gamba kaa n 'yajɛ iyi elele nɛ namɛ na cɛnjɛ tu unyizo ga hwɛɛ.

12Me ci ba mo hi mbiso gana na buduwo shɛ, maa Mo hi mbiso du gana na bee gembi keeni gana na baa 'yajɛ ukpahiŋ.

13I zasa bụtụ eri bo ushogo ashasha ubwa o; kwo kaa na eri ba bwarataga ashɛnjɛ na ubeni nu uhiuhiu ubwa o.

14Gaaba eri ba haŋpɛshɛnga apa ubwa, te ene ubwa shamanɛɛ?

15Iyi nɛ shɛ gana shabula shɛ ujasa momo potongonu na aba ubwa; yaa mama imanụ kpam, yaa 'yajɛ ikɛnyi gana utayɛ.

16Ana ana togwu na anya kpam, okwo mpiala mi eri shi mo tono na ashashɛ aba o.

17I mama imanụ, i zasa iyi nɛ namba i eri ya pashanga iŋ kwukwuŋ.

18Yaa shɛ baa njɛ ejishi, ulwa wa banɛ busu busu, eshe ubwa a ta gana ezezeji uwaŋna.

19Bụratụ bu ulwa bo gorogo nu unu ubwa, tubabazhɛ tu na nda badabada.

20Nshikwo ma banɛ ni inyɛnu ibwɛ, gana nshikwo ma ambɛ na ee zweni na a'alụ na ikwɛshɛ patanɛ.

21Ihwungwɛ ibwɛ ya sapa iyi ulwa; bụratụ bu ulwa ba banɛ nu unu ubwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

22I'ilu ibwɛ 'yajɛ ikɛnyi; iwɛbɛ po uriri ubwa wa ima atwa elele na twa nu bwa, inyɛsɛ ya sha aŋ.

23Tu'waba tu bwa tụ sụlụpanɛ, taa 'yajɛ ikɛnyi hwɛ hwɛɛ, tu hweteni, taa 'yajɛ ikɛnyi gana ụshɛmbɛrɛ na njɛ shɛ bulama.

24Agba ubwa hweteni, aa shɛ gana inɛnɛ, a 'yajɛ ikɛnyi a njɛ shɛ bulama kwukwuŋ.

25Aka baa njɛ bulama, uriri ubwa wa ima okwo atwa na 'yajɛ ikɛnyi uhwuri atwa vwɛ, a zasa iyi nɛ eri ya la aŋ ni inyɛsɛ ya aba o.

26I zasa utokwobi na eri wa gwụcɛnga bụ o; i zasa kaa du isɛnu kwo kaa i'ilɛ kwo kaa ụtagwụ na eri wa nda bụ iyi elele o.

27Ụshɛmbɛrɛ shanɛ bụ gana usanga, utumburɛ kaa shanɛ bụ gana ụ'wụ'wụ na fwoshi.

28I zasa i'ilɛ nɛ eri yo unzo bu maa gozhigo; atayɛ ikwele a na aa ta bụ shanɛ bụ gana afwụrɛkɛcɛ.

29Obwugwu kaa shanɛ bụ gana ụụrɛya, aka na atwa a ta bụ shɛtagwụ; ilɛtu kwakwa baa na hinga aŋ.

30Ashasha amɛ ubwa a shɛ gana ejejebi; a hwaga udwodwo ụ'wụtụ gana n-ngowo mu na oo to nụ ụshɛmbɛrɛ zhɛzhɛzhɛ.

31Ba nda maa itekwu na nda wuya wuya gana meni mu na ma gwụzhajɛ, baa nda maa u no fwuno gana muzhimi mu na mi shiteji ni ikwɛshɛ.

32Ụlamụ na baa kala ne ekwunyi ubwa, wa ta gana uwaŋna, ba nda maa itekwu 'yaga tufwuno tɛ cɛnjɛ.

33I zasa iyi elele nɛ namɛ na cɛnjɛ tu unyizo i shɛ aa manga nu bwa o; bɛ shɛ iyi-uumwa nɛ zasa inyɛsɛ.

34Bu ngbaracɛ okwo usunda ehilo we elele na wa busa uhwuri una vwɛ hwɛɛ cwɛŋ bana. Ubwa shɛ agwuma ni iyi-uumwa ye elele nɛ ya busa.

Job 42

Go Job Jishijɛ Agwatana

1Go Job jishijɛ AGWANGWAMA, bɛɛ hiɛŋ,

2M mepi maa bi eri ba nda iyi elele; i zasa kaa bụtụ be elele na eri bo ngwuricingo iyi elele nɛ abu imanganjɛ maa njɛ o.

3Bi hiɛŋ kede ma kara Mo bu hoŋtono iwɛ ti'inta tụ bụ o, iwɛnɛ tu Ngaa shɛ bugbodu bụ 'wụtụ. N jɛmɛ iwɛ iyi nɛ Ngee eshiciji shi, ibɛ shɛ iyi tudama nɛ i n hwuleji tumapa.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

4Aka na aba njɛ n-ndumwa, ɛbi hiɛŋ ma shɛlaga maa mɛ bi jishijɛ iheŋtene bu.

5N nga hwuga la kwakwa unabarɛ bụ, ama M bụ kwụbɛ ya ne eshe mi.

6Ezuye iyi nɛ Ngaa jɛmɛ kpaaŋ n shɛ, iwɛbɛ po Ngee teni nu upwupwutu keeni ma'alụ.

Ụrụpɛ Tuhwoŋzhingo na Eyejilo Job to iwɛ Job

7Aka na ta Agwatana hwuwi n-ndumwa tụdụma no Job, bɛɛ hiɛŋ, Elifaz, Amɛ mi hashɛganụ na bụ, te eyejilo bu eyebi, iwɛnɛ ta ahiɛ jɛmɛ shɛ iwɛ-tɛkana iwe mi gana na ti yɛu mi ugondu go Job jɛmɛ.

8Sugo ma inɛ ye eyi icenje, na adagba ecenje, hi zhe no ofwo Job maa hi to ụrụpɛ iwɛ uhiuhiu hiŋ. Nazhɛ go Job zhɛ ma hi ndana adua. N zhɛ ma hwuga adua ubwa, iwɛ maa Ma hi ganga ụpụrụsa na Ngɛɛ ngɛ zhɛ Ma hi pana. Hiɛ jɛmɛ shɛ iwɛ-tɛkana iwe mi gana na baa jɛmɛ o.

9Nazhɛ ge Elifaz na shɛ Bitiman, ne Bildad na shɛ Bishuhi keeni Zofa na shɛ Bineamat, njɛ iyi nɛ AGWANGWAMA hiɛŋ aŋ ga a njɛ, ibɛ po AGWANGWAMA jishijɛ adua Job.

Tuwebiye tu Job ti I'wɛŋnɛ tu Gwuleni bu

10Na aba na tu go Job ndanɛ eyejilo ubwa atatụ adua bee hwuwi, nazhɛ AGWANGWAMA gwuricingeni bu tɛzhɛmana tu bwa sasana. Bee peni bu iyi gana na baa ga 'yajɛ la kpalụ yebi.

11Miaụŋ-mo-bino Job, ta angwụfwụ ubwa, te eyejilo ala ubwa zhajɛ bụ tụkwụba hwɛɛ aba. Aa yɛ iyimɛyɛ isene unyasa nu bwa ni ihwɛ ibwɛ. Aa jɛmɛ tugwumana ta aba ni iyi nɛ AGWANGWAMA shapɛrɛganɛ la Job, nazhɛ aa ingatanjɛ bụ. Ee peni bu ukwuribi keeni tɛkanɛ ta azhɛnarɛya hwɛɛ aba.

12AGWANGWAMA peni Job uwebiye nu ukwunanga uraiŋ ubwa tiya uhwuri gana na bee peni bu la na aka ihiiŋ. Go Job 'yajɛ agwụdụ igbɛɛ-icenje (14,000), baa 'yajɛ nruhondo igbɛɛ-itɛtu, 6,000, ni inɛ akpakwụ-a-ta (1,000), nu nzhinyacɛ akpakwụ-a-ta (1,000).

13Bi meci miaụŋ-me-eyi mi cenje, na mu na mo o mu tatụ.

14Boo po yɛu ibwɛ yo o ihiŋ ge Jemima, boo po inɛ iyebi ge Kezia, boo po inɛ itatụ ge Keren-hapuk.

15I zasa eyikwo na pilanụ nụ ụzhɛ nu unyizo hwɛ hwɛɛ gana miaụŋ ma ata mu Job mo o. Bishi ba aba peni aŋ du iyi-yo-ogwu nɛ shɛ urobwo wa aba gana na ti bee peni nkwonyi ma aba.

16Go Job yaananɛ uraiŋ shiywa dipi-yebi-na-buhanda na aba ata. Bɛ yɛ uraiŋ, harɛ baa kwụbɛ miaụŋ mu bwa, na ajalụ ubwa, na ajalalo ubwa keeni anyabɛshɛ ubwa hwɛɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

17Bɛ injɛ cɛjɛɛ nazhɛ bee 'wi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 1

UTAKADA UHIIƊ
1—41
Unyasa Tugom ụ Bụtụ ba Agwatana

1Bụtụ na zhe shi tahaŋnu na ahaŋsa na ogworozwo a pana bụ, na kaa 'wa sụ iyi nɛ atwa iwɛwɛ a nda, na kaa momo togwu su na anjɛ-a-sada gwoje.

2Ama ba nda unyasa nu Undwa wa AGWANGWAMA, baa ta kaa aza ubwa tu uwaŋna tụ ụjuta.

3Bɛ shɛ gana ụ'wụ'wụ na aa bɛrɛ ni ipɛlu meni unaa na wa 'wala na aka na teni cɛŋ, Ambɛ ubwa zha shɛ o hwotono, iyi elele nɛ baa nda kaa ya zhɛmana bụ.

4Ogworozwo shɛ shɛ gana ata o, ama a shɛ gana afwụrɛkɛcɛ anaa na uvwugo wo sugo.

5Iwɛbɛ po n-ndumwa mi zha shɛ ma zhɛma ogworozwo nu ụjita ụshɛrɛya, atwa iwɛwɛ kaa zha shɛ o tono na tu'ulwa ta atwa tiririri o.

6AGWANGWAMA mepi gana na maa bu na jilanɛ atwa tiririri, ama uhwaŋna na ogworozwo to zhɛ wo sugo aŋ nu ufwu tɛnda.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 2

Agwuma na AGWANGWAMA Teri

1Iwembe po edenji a imanganga iyi iwɛɛ? Atwamwa a haŋsa iyi yo ohondoo?

2Shɛgwuma shi unyizo shi meme shemeni, ehiu momo togwu urubwo uko maa a sukakanɛ AGWANGWAMA keeni bụtụ bwa na bee teri, ɛɛ hiɛŋ,

3Mizha tu dwetweji ma ashɛnjɛ aba, ti meme tufwerenji ma no shigbo sha aba.

4AGWANGWAMA jɛjɛ ni idwɛtwɛ ibwɛ na azuba baa hinga aŋ ilɛtu, baa nda tuhaŋsa ta ata ta aba asada.

5Bi zhɛ ba duma iwɛ na aba ni isɛbwɛ, bɛɛ zhɛ bo holono aŋ ni isɛbwɛ ibwɛ ti'ishijɛ, bɛ hiɛŋ,

6N shikicingwo agwuma mi ne bikpekwu mi bi tijilo bu Zayon.

7N zhɛ ma ananga okpogo AGWANGWAMA. Bɛɛ n hiɛŋ, Gabụ bɛ shɛ yɛu mi, hwayɛ ga Ngee bi meci.

8Abụ n lụpɛ, N zhɛ ma bu pana edenji maa a shɛ iyi-yo-ogwu bu, gabụ kaa bi zhɛ ba 'yaga cɛnjɛ tu unyizo ga hwɛɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9Gabụ bi zhɛ ba bwarataga aŋ no bukwuto bu ụshɛmbɛrɛ, ɛbi zhɛ kaa bo rukwutogo aŋ gana ikwɛshɛ nɛ oo mo na cɛnjɛ.

10Ibɛ po, oo ahiɛba shɛgwuma, inta ma, ahiɛba ehiu cɛnjɛ tu unyizo, soso ma iyi ni ijɛ.

11Na ndana ma AGWANGWAMA iyi ni inyɛsɛ tụsụma, bwada ma unyasa na tɛzhɛgɛdaga.

12Kwuzono ma Yɛu ɛtɛ ye eyi, shibwonu bi zhɛ ba nda isɛbwɛ ne hiŋ, ɛhi zhɛ hio ilono kaa eshigiri. Iwɛnɛ po isɛbwɛ ibwɛ yɛ ishijɛ kakayɛ, Atwa elele na baa jilanɛ gwoje.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 3

Ohwulu oko Ti'yaga na Agba Tupaga Bụtụ bi I'ime

Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA Aka na tu boo Gozhigono Yɛu Ibwɛ ga Absalom.

1Oo AGWANGWAMA, atwa i'ime mi gembi ufwugwo! Atwa na kaa ma n sukakana gembi ufwugwo du.

2Atwa gembi ufwugwo a duma iwe mi, ɛɛ hiɛŋ, Agwatana kaa zha shɛ o mbiyono bu.

3Ama oo AGWANGWAMA, gabụ kaa bɛ shɛ abula ujasa na n rungwutwonu, gabụ kaa bɛ shɛ ụjɛrụma mu, keeni bụtụ na ma n pana ụjɛrụma.

4N keri AGWANGWAMA ụhiɛŋshɛ iwɛ maa mo mbiyono, bɛɛ n jishijɛ ne bikpekwu bu bwa bi tijilo.

5N weci Ngee leyi malabụ; Ngɛɛ zhinjɛ sasana, iwɛnɛ ta AGWANGWAMA ma n untangana.

6N njɛ shɛ inyɛsɛ ya atwa igbɛɛ-itɛ (10,000) anaa na meme shemeni uuwa n rungwutwonu.

7Oo AGWANGWAMA, ishijɛ! Oo Agwatana mi, N leshiji! Gabụ bi pegeni atwa i'ime mi iyi na apada kpaaŋ, gabụ kaa bu dwotwogonu shine sho ogworozwo.

8AGWANGWAMA ubwa ba lashɛga atwa ubwa; AGWANGWAMA, pana atwa bu uwebiye!

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 4

Adua na Amɛ Ụjita

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: ni iyi ya Azunga Ti'nyama nɛ 'Yajɛ Ihwehwe: Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1Oo Agwatana mi tiririri, N jishijɛ na aka na tu Ngaa bu suyanɛ na adua mi! Gabụ bu n jelekeni ohwolu, na aka na tu Ngaa namɛ ne tiriri. Hioko inyɛmɛnyɛmɛ mi, maa hwụjɛ adua mi.

2Oo ahiɛba atwa ga, aka naa ɛhi zhɛ hia ganga ụjɛrụma mu ụpụrụsa tupanaa? Aka naa ɛhi zhɛ hia ganga n-ndumwa mo ohondo keeni ụzagwụ tudwalakakaa?

3Ama teyinje ma maa AGWANGWAMA momo tologwo atwa tiririri; baa hwuga kaa aka na Ngaa suyanɛ bụ.

4Nda ma isɛbwɛ, ama ta nda ma iwɛwɛ o; haŋsa ma iwɛ ijɛ ta 'yajɛ ikɛnyi na aka na ehi weteji no shigodo shi hiŋ saiiŋ.

5Pana ma AGWANGWAMA arụpɛ na teni cɛŋ, maa hiɛ patana bụ rishe.

6Atwa ofwugwo a nda ba adua, ɛɛ hiɛŋ, Oo AGWANGWAMA, iti keeni uwebiye tụpana. Utu mbiyanɛ ni igbɛtɛtɛ bu iwɛ tumapa!

7Ama unyasa na ebu zweni na amɛ mi uhwuri unaa na ɛɛ zhɛ a 'yaga aka na ti iyimɛyɛ keeni meni mu tụ'walụ ta afwafwa mu balanɛ aŋ.

8Aka na Ngee weci, N zhɛ ma laya malabụ na amɛ-olom. Oo AGWANGWAMA, gobuko bu ma ngbaraka maa mo bino.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 5

Adua Uvwungwa iwɛ Timbiyono

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: nɛ yo Hwulo Akpasana: Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA.

1Oo AGWANGWAMA shɛlaga n-ndumwa mi mi, maa hwụjɛ tungwulo ti mi.

2Agwatana mi na Agwuma mi, shɛlaga n'ungwa mi mi maa m mbiyeni, iwɛnɛ po pụ bụ Ama nda adua mi!

3Oo AGWANGWAMA, gabụ ba hwuga rụhwụŋ ri mi nu uvwungwa uvwungwa; gabụ Ama pana arụpɛ mi tu uwaŋna kwuni tubanɛ, ibɛ po Ngaa shɛlanɛ ya ajɛshɛgwa bụ.

4Iwɛnɛ po bɛ shɛ shɛ Agwatana na a nda unyasa no tugworozwo; bi leneni shi kaa iyi iwɛ maa i nama na agba bụ o.

5Atwa ishɛkɛ kaa eri shi o shikono ne eshe bu o; gabụ kaa bo imo atwa elele na a nda iyi iwɛ.

6Gabụ be iricingo ejwe-ụzagwụ kpaaŋ; AGWANGWAMA kaa a nda inyizhi ya atwa na a kwụna atwa keeni ehelekeci.

7Ama iwɛ tulubo ta ata tụ bụ tụ 'wụtụ ibɛ po Ngee eri mo tono nu umwono bu; N eri ma bụ zhɛba nu umwono bu tijilo maa Mo bu kwuzono ni inyɛsɛ tụsụma.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

8Oo AGWANGWAMA, na ma n 'yagaga ne tiririri tụ bụ, iwɛ atwa i'ime mi! Nda uhwaŋna bu gbelee maa mo dulo.

9Bi eri shi ba tɛtana iyi nɛ aa duma rishe o; iyi ufwu tɛnda kiri i shini na shɛmɛ sha aba. Orworwo aba a shɛ u'uye na haŋpɛ, ni irɛtu ya aba aa duma n-nduma mu tuhalakaka.

10Oo Agwatana, pana aŋ n-ndumwa-tụwụma, ga tuhaŋsa ta aba tu 'waŋtatanjɛ aŋ. Unzo aŋ maa e beni na agba bụ iwɛ andwa aba ofwugwo tubwada, iwɛ tuhwotono ta aba pụ bụ.

11Ama ga atwa elele na ubu to aba na bwada unyasa; ga a na zunga azunga unyasa aka elele. Na jilanɛ atwa na o lubo izeci bu. Gabụ kaa bi zhɛ bo gombicingo aŋ.

12Oo AGWANGWAMA gabụ kaa ba pana atwa tiririri uwebiye; iwɛ bụ tumapa kaa ibɛ ya jilanɛ aŋ gana abula ujasa.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 6

Adua iwɛ Inyɛmɛnyɛmɛ Tihioko na Aka Ụbaụta

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: nɛ ya 'Nyama iyi nɛ 'Yajɛ Ihwehwe: Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA.

1Oo AGWANGWAMA, ta ma tazhɛganɛ ni isɛbwɛ bu o! To mo vwulo kaa ni isɛbwɛ bu ti'ishijɛ o!

2Oo AGWANGWAMA, hioko inyɛmɛnyɛmɛ mi, iwɛnɛ ti Ngee lwegeji! N nɛnjɛ, iwɛnɛ to o'umpwo mi zweni arụkwa.

3Ohwulu ma n nda bwuu bwuu tebiye. Ama Oo AGWANGWAMA, aka naa ɛbi zhɛ bu mo m mbiyonoo?

4Oo AGWANGWAMA, zhajɛ maa n leshiji; M bicinji tedure no tulubo ta ata tụ bụ ti biye.

5Iwɛnɛ po atwa na uwo e bi teyinji shi ya o; gaaba te eri ma bu shɛtana ne e'uyee?

6N lwegeji no tungwulo ti mi; malaba mi mi mo lomicingo ogodo mi nu ụrụmɛ we elele; malaba mi mi mo lomicingo utudu mu uhiuhiu.

7Eshe mi shanjɛ, iwɛ amɛ mi na hashɛganụ, nu u'wo na Ama twa tedure ni iyi nɛ atwa i'ime mi ma n nda kpaaŋ.

8Ahiɛba atwa na a nda ugondu ụwɛ kpaaŋ, ishɛga ma no olugwo mi; iwɛnɛ po AGWANGWAMA a hwuga rụhwụŋ ru u'wo mu.

9AGWANGWAMA a shɛlaga tutabwa tu na Ama tabwa bụ, iwɛ maa mo m mbiyono; AGWANGWAMA kaa zhɛ ɛ jishijɛ adua mi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10Ezuye kaa zhɛ a sha atwa i'ime mi kpaaŋ, ohwulu kaa zhɛ o horukono aŋ, tusukwutogwu ti zhɛ to unzo aŋ eshigiri kakayɛ.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 7

Adua iwɛ Bụtụ na Aa 'Wanganɛ

Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA iwɛ Kush na shɛ Bubɛnjamin.

1Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana mi, gabụ bu ma n jilanɛ; N leshiji maa m bicinji no olugwo atwa na mo n urugono nu usumwa,

2ejimi aka na ɛɛ zhɛ ma n aŋsatanga gana bizeci, iwɛnɛ ta bụtụ be elele zasaba maa ma n lashaga.

3Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana mi, yaa shɛ orugwusu namɛ ni i'ɛlɛ mi,

4kwo kaa Ngaa cɛpɛ biyejilo mi itɛpwɛ iwɛ, kwo kaa Ngaa yɛ bụtụ bi i'imɛ mi imwere zawa ecilo elele, yaa shɛ Ngaa njɛ iyi elele na amɛ ijɛ,

5asha lono maa ga atwa i'ime mi e n urigeni maa e n vwuteni, lonono aŋ maa o m po na cɛnjɛ maa a n kwụnɛ, maa e keri uhiuhiu mu nu upwupwutu.

6Oo AGWANGWAMA, ishijɛ, ni isɛbwɛ bu, meme shikicinji maa sukakanɛ isɛbwɛ ya atwa i'ime mi; Oo Agwatana mi, shanɛ ikɛnyi! Tishiriri kiri tɛ shɛ iyi nɛ aba jalakaka.

7Suje tu'ulwatagwụ ta atwamwa kpaaŋ maa o sotulonu maa o bu rungwutwonu; maa nama na azuba maa na 'yagaga aŋ.

8AGWANGWAMA ubwa ba duma ụshɛrɛya wa atwamwa. Oo AGWANGWAMA, duma ụshɛrɛya mu nu gana na te tiririri ti mi tu namɛ keeni gana na tɛ tishɛshɛshɛ tu namɛ na amɛ mi.

9Oo Gabụ bɛ shɛ Agwatana tiririri na ba manganga shɛhaŋsa keeni shɛmɛ sha atwa. Ngwuricingo abwagara atwa tugworozwo, maa shikicinji tuba atwa tiririri.

10Agwatana ubwa shɛ ijilɛni mi; ubwa bo bicingo kaa atwa na shɛmɛ sha aba shɛ namɛ ririri.

11Agwatana ubwa shɛ bɛjɛmɛ-bụ-ụshɛrɛya bi tishiriri, ubwa kaa ba pana bụtụ bu tugworozwo n-ndumwa-tụwụma aka elele.

12Yaa shɛ bụtụ jɛshɛrɛjɛ shɛ ahaŋsa maa bana ni ihwɛŋnɛ ibwɛ iwɛ, Agwatana zhɛ a lụba utokwobi ubwa; bɛɛ zhɛ kaa ba tɛtana uta ubwa maa mba uŋ karu ko;

13bu imwangwa i'wɛŋnɛ ibwɛ i tu'wo, baa vwanua a'inla ubwa mangayɛ ngoro ngoro.

14Hioko, ogworozwo le ofubo iyi iwɛ; aa nda ya tulumongwu tu ụbaụta, ibɛ po ee meci ụzagwụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Ogwuru na ee biteni anya atwa, a 'imɛ aŋ kaa ni ikɛnyi aba.

16Iyi iwɛ ya aba ya pana aŋ ulwapɛ ni ikɛnyi aba, abwagara aba ɛkɛnyi aba a pana aŋ ụngwụ-tuhwuga.

17Ma 'walụ AGWANGWAMA iwɛ tiririri tu bwa, ibɛ po Ama zungangana izeci ya AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ azunga ashɛtwa.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 8

Ụjɛrụma wa Agwatana keeni Ugombo u Butugwumwa

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA.

1Oo AGWANGWAMA, na shɛ Agwangwama tu, unyizo kpaaŋ kwụbwa igɛhi bu! Gabụ kaa bi shikicingwo ụjɛrụma bụ te keshici azuba.

2Miaụŋ mi tidice dice, na Miaụŋ mi shenje mu ma bu shɛtangana. Bu hwungwa, iwɛnɛ atwa i'ime bu, eri shi ma bụ lasụ. Gabụ kaa bo ngwuricingo atwa elele na ma bu sukakana.

3Aka na Ngaa mbiyanɛ tụla tu na abɛ njɛ, tu upiana keeni mkpasu mu na ebi petengeni no ohwolu muba;

4Imbe bụtụ ta shɛ ebi te teyinje buu? Okwo kaa abu ta 'wa iwɛ bụtụ bo ohondoo?

5Ama gabụ kaa bɛ njɛ bụ ta 'nyanɛ maa kede nangwụ na bụ o. Gabụ kaa bi peteni bu udara ụjɛrụma nu una tumuna.

6Gabụ bi teri bu maa sha uhiu iyi elele nɛ abu karɛ; abɛ njɛ bụ maa ga 'yaga ụhwada iyi elele:

7ta agwụdụ, ti inɛ keeni isundɛ ehilo du;

8ta shanụnụ shɛ na sha hila, ti ijɛnɛ keeni iyi-uumwa nɛ zweni ni itekwu.

9Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwangwama tu, igɛhi bu kaa botogwu cɛnjɛ tu unyizo kpaaŋ!

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 9

Agwatana Tɛshɛtana iwɛ Tɛlashɛga

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ:: Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA.

1N zhɛ ma shɛtana AGWANGWAMA na amɛ mi oko hwɛɛ. N zhɛ kaa ma ananga iwɛ iyi i'wɛtwɛ nɛ baa ndanjɛ.

2Iwɛ bu upo Ngɛɛ zhɛ ma zunga azunga nu unyasa, Agwatana Mokondo, N zhɛ ma bu zungangana azunga ashɛtwa.

3Aka na ebi hikeni, ibɛ po atwa i'ime mi gwuri aa twa udukwutwa aa waŋ na cɛnjɛ, aa njɛ ufwu.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

4Gabụ bu untanganɛ ụshɛrɛya mu u tishiriri, bɛ jɛjɛ kaa ni idwɛtwɛ bu aba duma ụshɛrɛya ne tishiriri.

5Gabụ ba tazhɛganɛ edenji, gabụ kaa bo iricingo ogworozwo; gabụ kaa bu 'wericinji izeci ya aba uuwa unyizo zhe gwure.

6Atwa i'ime tu o hwuwowu ufwu tɛnda mbowuu, gabụ kaa bi iricinji ashɛpwụ aba hwɛɛ; titeyinje ta aba kaa tu zasaba ya okwo cwɛŋ o.

7Ama AGWANGWAMA jɛjɛ tuba ni idwɛtwɛ ibwɛ unyizo-nom, bee shikicinji idwɛtwɛ ibwɛ maa duma ụshɛrɛya;

8Ubwa zhɛ ba duma ụshɛrɛya unyizo ne tishiriri, ubwa kaa zhɛ ba jaja ụshɛrɛya wa atwamwa te teni cɛŋ.

9AGWANGWAMA ubwa shɛ ijilɛni ya atwa na aa nda umungwuta, baa shɛ ijilɛni ya aba na aka ụbaụta.

10Oo AGWANGWAMA, atwa na bi mepi kaa zhɛ a tɛtana izeci bu rishe; bi zha shɛ kaa bo jinoko atwa na ma bu dwalakaka o.

11Zungangana ma AGWANGWAMA na 'yagajɛ Zayon azunga ashɛtwa! Mbiso ma atwa kpaaŋ iyi nɛ baa njɛ!

12Ubwa na ba tụpana itɛpwɛ mehieŋ, be teyinje, isɛbwɛ n'ungwa ma atwa na a nda ụbaụta kaa 'wi shi bu o.

13Oo AGWANGWAMA, hioko inyɛmɛnyɛmɛ mi! Kwụba ụbaụta na atwa i'ime mi ma m pana! Oo AGWANGWAMA, n leshiji no tu'wo,

14iwɛ maa mo shikono nu umbe atwa Jɛrusalɛm, maa mo mbiso aŋ iyi nɛ po Ama bu shɛtangana kpaaŋ. N zhɛ ma bwada unyasa iwɛnɛ ebi m bicinji.

15Edenji 'waaŋnanụ nu ushapa na ee ge hini; ugwuru ukɛnyi wa aba kaa imananɛ aŋ nu uvwuna.

16AGWANGWAMA meme mbiseni maa e mepi bu tedure na ashɛrɛya tishiriri na baa duma. Ugondu wo ogworozwo kaa ụ shɛ ugwuru na wa imanana aŋ.

17No tu'wo ɛɛ zhɛ o tulono ogworozwo, keeni edenji elele na lacɛ Agwatana kpaaŋ.

18A zha shɛ a haŋnɛcɛngana atwa na zasa iyi rishe aka elele o, Ashɛlatụ okofwo kaa zha shɛ a ina tutu o.

19Oo AGWANGWAMA, ishijɛ! To lono maa atwa e bi kepengeni o! Ga a jɛmɛ ụshɛrɛya we edenji nu umbe bu!

20Oo AGWANGWAMA, zwono aŋ inyɛsɛ! Nda maa edenji mepi maa atwa kwakwa aa shɛ!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 10

Adua iwɛ Timbiyono

1Oo AGWANGWAMA, iwembe po ebi shikeni taa dụlụụ? Iwembe po abu mama intanɛ na aka na atu namɛ nụ ụbaụtaa?

2Ogworozwo a nda unyangana, aa shɛka okofwo; ima aŋ nu ugwuru na aa njɛ ni ikɛnyi aba.

3Ogworozwo a busa iwɛ ukwulana wa aba ụwɛ, bụtụ bu ko tuba bo dundo unu-tukalana, ibɛ po baa lacɛ AGWANGWAMA.

4Iwɛ ya AGWANGWAMA te shi ogworozwo. A haŋsa na tumama sata ta aba, ɛɛ hiɛŋ, Agwatana zasaba o.

5Iyi elele 'yaganɛ ogworozwo eshe; e eshiciji shi kaa ashɛrɛya bụ o, gabụ kaa ba hinga atwa i'ime bu kpaaŋ ilɛtu ya asada.

6A haŋsa na shɛmɛ sha aba, ɛɛ hiɛŋ, I zasa iyi elele nɛ zhɛ mo ti zhingoto, amɛ-tụhaŋtụ kaa zha shɛ mo ti jitono kwukwuŋ.

7Aka elele n-ndumwa ma aba mɛ shɛ tutwa, na tuhalakaka keeni ụzagwụ-tudwa. Bụratụ ba aba 'yajɛ izɛlɛgwu na n-ndumwa mi i'ime keeni mu na mụ wɛ tụdụma.

8A mama intanɛ na ashɛpwụ, ee gwubeji atwa na zasa tụwụma maa a kwụnɛ aŋ. Eshe aba a 'wa atwa na 'yajɛ usu swɛɛ swɛɛ.

9A swacɛ ee gwubeji gana bizeci. E ubegeni ee gwubegeji maa a 'imɛ bukofwo, a ima aŋ nu ugwuru wa aba maa a na mbata aŋ.

10O ubogono, oo kwuzongo, atwa aba ikɛnyi kaa o idongono atwa na 'yajɛ usu.

11Ugworozwo jɛmɛ na amɛ ubwa, bɛɛ hiɛŋ, Isɛbwɛ 'wi Agwatana! Bu uteji eshe ubwa, bi zha shɛ kaa ma n kwụba kwukwuŋ!

12Oo AGWANGWAMA, ishijɛ maa heŋpi u'ala bụ! Oo Agwatana, teyinje iwɛ atwa na a nda ụbaụta.

13Iwembe po ugworozwo ngbaracɛ Agwatana cwɛɛŋ? Bɛɛ hiɛŋ na amɛ ubwa maa, Bu zha shɛ kaa mo n hoŋtono.

14Gabụ kaa bụ kwụbɛ; ebi mepi kaa amɛ-tụhaŋtụ atwa ụbaụta, bu mama 'imɛ kaa aka elele maa mbiyeni aŋ. Ụsụnyasụ meme shiyeni ni i'ɛlɛ bu; gabụ kaa bɛ shɛ bimbiyeni ba miaụŋ-me-e'weteji.

15Bwarataga aragbamụ ogworozwo keeni atwa na a nda iyi iwɛ. Pana aŋ ulwapɛ iwɛ tugworozwo ta aba, uuwa i ci aka na aa zha shɛ a nda iŋ ya.

16AGWANGWAMA ubwa shɛ agwuma tutu unyizo-nom; edenji zhɛ a nda hwuŋ ufwu na cɛnjɛ tu bwa.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

17Oo AGWANGWAMA, gabụ bi zhɛ ba hwuga iyi nɛ kwụlanɛ atwa ụbaụta, gabụ kaa bi zhɛ ba kaana aŋ ikɛnyi. Gabụ kaa bi zhɛ ba shɛlaga n'ungwa ma aba.

18Gabụ bi zhɛ ba mapana atwa na aa nda umungwuta keeni miaụŋ-me-e'weteji iwɛ, nụ ụshɛrɛya aba tụdụma, iwɛ maa kede butugwumwa na bo 'wo njɛ ya iyi ici'nyɛ o.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 11

AGWANGWAMA Ubwa Shɛ Ofwo Tu Tuswaka

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA.

1AGWANGWAMA ubwa shɛ ofwo mi tuswaka; gana naa ebi te eri bu mɛ n hiɛŋ, Hila gana ụnụnụ maa zhe nu nshamaa?

2Iwɛnɛ to ogworozwo tutwanua itɛ ya aba, oo botwonuo kaa a'inla aba ni itɛ ne tishi maa o to atwa tiririri.

3Yaa shɛ okoshilo iyi elele hwuŋzwotongwu, asha imbe bụtụ bi tiririri te eri ba nda yaa?

4AGWANGWAMA namɛ nu umwono ubwa tijilo, idwɛtwɛ ya AGWANGWAMA kaa namɛ na azuba; baa ngbaraka kaa atwa no ofwo elele; bee mepi kaa iyi nɛ aa nda.

5AGWANGWAMA ubwa ba manganga atwa tiririri keeni ogworozwo, boo imo kaa atwa na o lubo abwagara.

6Ubwa zhɛ bɛ 'wɛnjɛ ogworozwo akanga ulwa keeni tuwiŋ-tu-uwaŋna; bɛɛ zhɛ kaa ba pana aŋ ulwapɛ na mpiala mu na mo hwoŋzhingo bụtụ.

7AGWANGWAMA shɛ tiririri, boo lubo kaa atwa na a nda ugondu tiririri; atwa na kaa shikeni ririri aba zhɛ a nama na agba ubwa.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 12

1AGWANGWAMA, iti mbiyeni! Iwɛnɛ po bụtụ bi biye okwo bu ko vwɛ shɛ ya o; e eri shi o gwushigo ya atwa tɛcara na ashashɛ atwa o.

2Kpaaŋ aba momo dwotwogonu-ụzagwụ; oo momo holokokonu nu unu-ụlatụ.

3Oo AGWANGWAMA, nda maa ga atwa na a duma unu-ụlatụ a 'imɛ ilɛmɛ! Utogo onu atwa na a duma ishɛkɛ,

4aba shɛ atwa na ɛ hiɛŋ, n-ndumwa mu tu mi zhɛ mu ma tu pana iyi nɛ ata jala. Ti zhɛ ta duma iyi nɛ i tu kwụlanɛ, i zasa kaa bụtụ na eri mo tu ngwuricingo.

5Ama AGWANGWAMA jɛmɛ, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma zhajɛ, iwɛnɛ ta a nda atwa na zasa iyi umungwuta, aa shɛka kaa atwa na o 'nyongo nụ ụngwụ-tuhwuga. N zhɛ ma pana aŋ ya ofwo ulapiya a na ga dwa aŋ eshe.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6N-ndumwa ma AGWANGWAMA mɛ shɛ n-ndumwa mu tụrụmbɛɛ; gana azụrụfa
na aa nyashɛnjɛ kpalụ cenje nu ulwa ụ'wụtụ.

7Ogworozwo barɛ no ofwo elele, bụtụ bụtụ aba kaa ba shɛtangana iyi nɛ shɛ iyi
iwɛ.

8Oo AGWANGWAMA, na tu ngbaraka lapiya aka elele, na ti intana iwɛ atwa gana
ata oo.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 13

Adua iwɛ Timbiyono ta AGWANGWAMA

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA.

1AGWANGWAMA, ụkwụmbwụ naa isɛbwɛ mi zhɛ mo bu 'wo yo too? Unyizo-
nom suu? I ci ụkwụmbwụ naa ɛbi zhɛ bu mama intana maa kede ma bu kwụbaa?

2I ci ụkwụmbwụ naa yaa shɛ i tilɛɛ maa ma ima-isɛbwɛ na amɛ-tụhaŋtụụ? I ci
ụkwụmbwụ naa ụngwụ-tuhwuga zhɛ wo shino amɛ mi tu uwaŋna tụ ụjita nazhɛ
maa u hwuwowuu? I ci ụkwụmbwụ naa atwa i'ime mi zhɛ ma n lasụụ o togoo?

3Oo AGWANGWAMA, na shɛ Agwatana mi, M mbiyanɛ maa n jishijɛ; N
gwuricingeni ukpahiŋ mu, shibwonu N zhɛ mo 'wo.

4To lono maa atwa i'ime mi hiɛŋ, Tụ fwụjɛ bu kaa o. To lono maa ma laya maa
atwa i'ime mi bweji unyasa o.

5M patanɛ tulubo tụ bụ ti tikpeke rishe; N zhɛ ma nda unyasa iwɛnɛ to bu mo m
bicingo.

6Oo AGWANGWAMA, N zhɛ ma bu zungangana azunga, iwɛnɛ ta abu n zhɛmanɛ.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 14

1Alagwụ jɛmɛ na amɛ na amɛ ubwa, bɛɛ hiɛŋ, Agwatana zasaba o. Kpaaŋ aba
tenengenji ụdamụ, aa nda iyi-tupwaŋ bụtụ na ba nda iyi ibiye zasaba okwo bu
ko.

2AGWANGWAMA namɛ na azuba, bee zucinje igbɛtɛtɛ ibwɛ no ofwo atwa, maa
kwụba okwo i 'yajɛ bụtụ be elele na incɛ, na kaa ba jalakaka Agwatana.

3Kpaaŋ aba 'inɛ, kpaaŋa ba tenengenji ụdamụ; bụtụ na aba nda iyi ibiye zasaba
okwo bu ko.

4Atwa ga a nda ugondu ụwɛ kpaaŋ aba mepi shi suu? Atwa ga a ya atwa mi gana
atwa na a ya usunda, a suyanɛ shɛ suu izeci mi na adua aba?

5Apata kaa uriri ụ'wụtụ zhɛ wa ima aŋ, iwɛnɛ ta Agwatana namɛ na atwa tiririri.

6Atwa na a nda iyi iwɛ, a pana tuhaŋsa ta atwa na iwɛ aba tatụlanụ sụ atwa ezuye,
ama AGWANGWAMA tuba ubwa shɛ ijilɛni ya aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7Ma nda adua maa ga tụlashɛga ta atwa Isrɛl tu banɛ nu Zayon! Amɛ-olom zhɛ a namana atwa Isrɛl na aka na ta AGWANGWAMA njɛ hwuŋ maa ge iyi elele zhɛmanɛ aŋ sasana. Ge Jekob zhɛ ba bwada hwuŋ unyasa.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 15

Tunamana Agwatana nu Uraiŋ Tijilo

Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA.

1Oo Agwatana, gaaba eri ba nama nu umwono buu? Gaaba zhɛ ma bu zhɛba ni ishɛmɛ ɛtɛ bu tijiloo?

2Ubwa shɛ bụtụ na zasa unu-tusapa ni iyi elele, na kaa ba nda iyi nɛ teni cɛŋ aka elele, na kaa ba duma iwɛ-tɛkana na amɛ oko hwɛɛ.

3Na kaa dwetwegeni shi anya ubwa ụzagwụ. Bu 'wanganɛ shɛ eyejilo ubwa o, na kaa mburusonu su tutwa tu na baa twaga anya ubwa.

4Ba ngbaraka atwa na a laka Agwatana cwɛŋ, ama ba muna atwa na a sụma AGWANGWAMA inyɛsɛ ụjɛrụma. Baa nda iyi elele nɛ bee shiri-unu ibɛ, okwo gana elele ti yaa gwụmɛ.

5Bu unanjɛ shɛ atwa ukwuribi maa lashɛga tụpatana o, na leshiji shi kaa ukwuribi maa ubo ụshɛrɛya ụ bụtụ na n-ndumwa mɛ zhɛmɛ. Bụtụ be elele na ba nda iyi gɛnɛ gɛ, a zha shɛ o zhingoto bu kwukwuŋ.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 16

Adua iwɛ Ohwulu Oko Ti'yaga

Azunga Ticinji na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA ni iyi ya Azunga.

1Oo Agwatana, N jilanɛ; iwɛnɛ ti yaa shɛ gabụ Ngaa patanɛ-rishe iwɛ maa ma nama lapiya.

2N hiɛŋ AGWANGWAMA, Gabụ bɛ shɛ Agwangwama mi; iyi ibiye ye elele nɛ Ngaa 'yajɛ banɛ no olugwo bu.

3Atwa tijilo na namɛ na cɛnjɛ ta ata, aba 'yajɛ izeci urishi ubiye! Aba kaa shɛ unyasa mu na uhwuri iyi elele kpaaŋ.

4Atwa na teri tuwa ni izɛlɛgwu, a mama kaana ụngwụ-tuhwuga ufwugwo. N zha shɛ kaa ma ta arụpɛ na aba o; N zha shɛ kaa du ma zhɛba tuwa ta ata ta aba o.

5AGWANGWAMA, gabụ kiri Ngaa 'yajɛ, gabụ kaa bu ma m pana iyi ukekeshi mu kpaaŋ; geri-be-eshe mi kpaaŋ kaa namɛ ni i'ɛlɛ bụ.

6Apwaŋ na ebi m penenji hwuleji tụdụma, aa zhɛmanjɛ kaa tebiye!

7Mo zhemonjino AGWANGWAMA na ma m pana ahaŋsa; okwo nụ ụjita amɛ mi mo n sokono uhwaŋna.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

8AGWANGWAMA ubwa Omo hwuricingo umbe aka elele; bu gwumwongonu ne mi, i zasa iyi nɛ te eri ma n nda ya bulama o.

9Ma nda ugwoje keeni unyasa, ibɛ po Ngaa hwungwa ya suu hwɛ hwɛɛ mu.

10Gabụ bu ma n jilanɛ upo Ngee te 'wi shi, bi zha shɛ kaa bo lono maa Bụtụ bụ bi Tijilo fwoshi o.

11Gabụ kaa bu mo m mbisono uhwaŋna na wa zarɛga bụtụ nu uraiŋ; eshe bu kaa mo n shidingo nu unyasa, nu u'ala bụ ubiye kaa tuwebiye tu unyizo-nom tu namɛ.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 17

Bụtụ na Zasa Tụwụma na Agba Agwatana

Adua na ge Devid njɛ

1Oo AGWANGWAMA, shɛlaga ilupwɛ mi i tiririri; shilo acɛbɛ nu n'ungwa mi mi! Shɛlaga adua mi a na Ama nda na tɛkana!

2Gabụ bi zhɛ ba duma ụshɛrɛya mu ni iwɛ-tumapa, iwɛnɛ te ebi mepi iyi nɛ teni cɛŋ.

3Gabụ kaa bi mepi amɛ mi, gabụ kaa bu me n hikeni okwo nụ ụjita; gabụ kaa bu ma m manga hwɛ hwɛɛ mu, obu to kaa ugbe maa tuhaŋsa tụ wɛ tu zasaba na amɛ mi kwukwuŋ.

4Iyi iwɛ tụdụma beni shi nu unu mu gana atwa vwɛ o; Ma hwuga kaa onu andwa bu, M meme hiŋci shi kaa na atwa na a nda abwagara o.

5Aka elele Ma zha tahaŋnụ ni ihwɛŋnɛ bu, ɛvwɛvwɛjɛ mi kaa sherimeni shi ni ibɛ o.

6Oo Agwatana, M bu suyanɛ na adua mi, iwɛnɛ tɛ ɛbi mɛ n jishijɛ. Ibɛ po m mbiyanɛ maa shɛlaga n-ndumwa mi mi.

7Kapɛshɛnga tulubo ta ata tụ bụ tụ 'wụtụ maa iti bicinji; na bụ'aŋbụ bụ ata swaka lapiya iwɛ atwa i'ime tu.

8Na ma intana gana bụzagwụ be rishe rụ bụ; na ma swaka nu uhwuŋnu wa apiambɛ bụ,

9iwɛ ogworozwo na ma n sukakana, aba shɛ o'uwowo i'ime a na n rugwutwonu.

10A zasa inyɛmɛnyɛmɛ tihioko, a duma ishɛkɛ.

11O n rungwutwonu hwuwayɛ go, ti geri elele na Ngee duri, aa dwalakaka ohwolu na maa o m po na cɛnjɛ.

12A shɛ gana izeci, e n gwubeji, aa jala kaa maa e n seshenji wunzu wunzu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

13Oo AGWANGWAMA, ishijɛ maa tefuleji atwa i'ime mi maa fwụjɛ aŋ! N leshiji no olugwo ogworozwo tedure nu utokwobi bu.

14Oo AGWANGWAMA, M bicinji no olugwo atwa na uraiŋ wa aba tiya ụ shɛ nu unyizo ga kiri, a na kaa 'yajɛ iyi elele nɛ aa jala. Pana aŋ ulwapɛ nu ụbaụta na ebi sutengeni iwɛ aba; ga u gembi ti iwɛ miaụŋ ma aba, maa unoo uko ụ vwɛ iwɛ ajalụ aba du!

15Yaa shɛ inee mi, N zhɛ ma bu kwụba iwɛnɛ tu Ngaa bu 'wanganɛ shɛ; aka na Ngɛɛ zhinjɛ, tunama na agba bu ti zhɛ tu mo n shidingo nu unyasa.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 18

Azunga Devid iwɛnɛ tu Baa Lasụ

(2 Sam 22:1-51)

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ:: Azunga na ge Devidi yɛu-ugondu ya AGWANGWAMA Zunganganɛ AGWANGWAMA nu n-ndumwa mu ga, nụ ụjita na ta AGWANGWAMA lɛshijɛ bụ ni i'ɛlɛ ya atwa i'ime ibwɛ keeni i'ɛlɛ Soul:

1Oo AGWANGWAMA, mo bu lubo! Gabụ bu ma m pana ukpahiŋ.

2AGWANGWAMA ubwa shɛ uparatayɛ mu, ne bikepi mi keeni bileleji mi. Agwatana mi ubwa shɛ ijilɛni mi, pu bwa Omo bino lapiya. Ubwa ma n jilanɛ gana abula ujasa; ubwa mo m bicingo maa ma nama lapiya.

3N suyanɛ AGWANGWAMA, nazhɛ bee m bicinji no olugwo atwa i'ime mi. Shɛtana ma AGWANGWAMA!

4Ihwehwe i tu'wo i n rungwutwonu kpaaŋ, ufwu tɛnda me n suleni gana adanga meni.

5Ihwehwe ye u'uye kaa i m peleji hwɛɛ, modugwulo mo tu'wo kaa mu n zweni inyɛsɛ.

6N suyanɛ AGWANGWAMA na amɛ tiriri ti mi; Ngaa uganan ɛ Agwatana mi iwɛ maa mo m mbiyono. Baa hwụjɛ kaa rụhwụŋ ri mi taa na amɛ umwono ubwa, n'ungwa mi mi kaa mi teni acɛbɛ ubwa.

7Cɛnjɛ tu unyizo tɛ zhɛgɛjɛ too zhingotu; okoshilo nshama du o zhingotu, aa nda bulama, iwɛnɛ ta Agwatana a nda isɛbwɛ.

8Nshikwo mu banɛ ni inyɛnu ibwɛ mee munji, ibɛ bụratụ bu ulwa na bo hwoŋzhingo iyi kwunduu keeni akanga ulwa banɛ nu unu ubwa.

9Bu bajɛ tụla bee kezhe, odomu a na shɛ tishi kaa namɛ tuta tɛ ɛvwɛvwɛjɛ ubwa.

10Ba suka acɛrɛb baa hiɛla; baa patanɛ na apiambɛ uvwugo baa zhajɛ fiuu.

11Bi meme urigeni tishi, odomu cilwo kaa rugwutwonu bu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12Atayɛ-eshilo keeni ezezeji ulwa banɛ nɛ ɛbɛrɛ na namɛ nu umbe ubwa ee beji odomu ata tishi.

13AGWANGWAMA du keri uto na tụla; ibɛ po aa hwụjɛ ruhwụŋ ra Bụtụ ata Hwuri Kpaaŋ tu baa dumanɛ iwɛ na atayɛ-eshilo keeni akanga ulwa.

14Bi keri a'inla ubwa, bee gereteji atwa i'ime ibwɛ; bee unzhi aŋ ne ezezeji ɛbɛrɛ.

15Oo AGWANGWAMA, aka na ebi tezhigeni atwa i'ime bu, ebu ngwuleni aŋ, nazhɛ icicɛ itekwu shiri gbii, ibɛ po okoshilo unyizo kaa tileni ya caakwụ tedure ni ihwungwɛ inyɛnu bu.

16AGWANGWAMA namɛ na azuba bee n ce, ibɛ po baa n untanganɛ; bɛɛ m bɛcinjɛ ne meni mu ufwugwo mu na mi iri.

17Ubwa n leshiji ni i'ɛlɛ ya atwa i'ime mi a na 'yagajɛ ikɛnyi, keeni atwa elele na mo n imo; iwɛnɛ ee n hwuri nu ukpahiŋ.

18Aka na Ngaa namɛ nụ ụbaụta, ibɛ aa ma n kapangana; ama AGWANGWAMA tuba ubwa ma n sa.

19Ubwa m mbiyeni Ngaa banɛ no olugwo mazhanga; bee m bicinji iwɛnɛ ta amɛ ubwa lemi ne mi.

20AGWANGWAMA ma n tụpa titeni ti mi te teni cɛŋ ne tiririri ti mi; bee m peni uwebiye iwɛnɛ tu Ngaa zasa n-ndumwa-tụwụma.

21Iwɛnɛ po N hwụjɛ-unu undwa wa AGWANGWAMA; N njɛ shɛ kaa tugworozwo maa ma ganga Agwatana mi o.

22N untanganɛ kaa andwa ubwa kpaaŋ; N genji shi kaa onu ubwa tụpana tu'wa o.

23N zasa unu-tusapa na agba ubwa o, Ngaa mama untangana kaa maa kede ma nda iwɛwɛ o.

24Ibɛ po baa ma m pana titeni ti mi te teni cɛŋ ne tiririri ti mi, iwɛnɛ ti bee mepi maa N zasa n-ndumwa-tụwụma ne eshe ubwa o.

25Oo AGWANGWAMA, gabụ bu namɛ cara pa atwa na ubu namanɛ cara; gabụ bu zasa unu-tusapa pa atwa na zasa unu-tusapa.

26Gabụ bu namɛ rụmbɛɛ pa atwa na namɛ rụmbɛɛ; ama bo mbisono ogworozwo maa bɛ shɛ bụtụ aba bi i'ime.

27Gabụ bo bicingo atwa na meme zucinji, ama bo zucingo tuba atwa na momo mungicingo.

28Oo AGWANGWAMA, gabụ bu ma m pana uhioko-uhwaŋna; gabụ kaa ba garataga tishi ti mi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

29Gabụ bu ma m pana ukpahiɛŋ maa ma kapangana atwa i'ime mi keeni ukpahiɛŋ na maa mo ngozono tijilajɛ ta aba.

30Ugondu wa Agwatana ulwa ga kpaaŋ nụ ụzhɛ; n-ndumwa mu bwa kaa mɛ shɛ iwɛ-tɛkana! Ubwa shɛ abula ujasa pa atwa elele na a dwalakaka tijilanɛ tu bwa.

31Gaaba shɛ Agwatanaa? Semi AGWANGWAMA. Gaaba kaa shɛ ofwo mi tibinoo? Semi Agwatana tu kiri.

32Agwatana na ma m pana ikɛnyi baa shɛ, ubwa ba nda maa ga uhwaŋna mu nama fwaaŋ.

33Ubwa ba nda maa gɛ ivwunɛ mi vwengenji gana ugwɛɛgwɛ; ubwa kaa ma m ngbaraka lapiya na nshama.

34Ubwa mo mbisogono ujasa iwɛ maa ma ala kala i'ilɛ nu uta na ‘yajɛ ikɛnyi.

35Tɛjɛlanɛ tụ bụ tu ba tu mo bicingo, u'ala ubiye bu kaa du mo n shikicingo dimi; tumomo zucingo tụ bụ, tu ba ti n gembicinji.

36Gabụ bo horicingo ụlamụ na Omo dulo, iwɛ maa kede ɛvwɛvwɛjɛ mi sherimeni o.

37N urigeni atwa i'ime mi nu usumwa; Ngee vwuteni aŋ; N genji shi aŋ kaa uuwa i ci aka na Ngee iricinji aŋ hwɛɛ.

38M po aŋ na cɛnjɛ, iwɛ maa kede ɛ ishijɛ ya kwukwuŋ; N fwụjɛ aŋ ee weteji nu ukaka mu.

39Gabụ kaa bu m peni ukpahiŋ iwɛ ujasa, gabụ kaa bi tileni atwa i'ime mi tuta tu ukaka mu.

40Gabụ bɛ njɛ maa ga atwa i'ime mi e n gezhigeni, ibɛ po Ngee iricinji atwa na mo imo.

41A kala bụtụ timbiyono ụhiɛŋshɛ, i zasa kaa bụtụ okwo bu ko na bicinji aŋ o; a suyanɛ AGWANGWAMA, bɛ jɛshɛjɛ shɛ aŋ kwukwuŋ.

42N neci aŋ gana inɛmɛ nɛ uvwugo wo sugo; Ngee rikeci aŋ gana udwodwo na namɛ nu ukpekiti.

43Gabụ bu n leshiji no olugwo atwa, abɛ n njɛ kaa uhiu we edenji; atwa na Ngee te mepi shi, aba ma ndana ugondu.

44Gunu na ta a hwụjɛ ti Ngɛɛ hiɛŋ aŋ iwɛ, a hwuga-unu mu; aba shɛ agaiŋ na mo n kwuzono.

45A zasa ya ikɛnyi, a banɛ na tɛkapa ta aba na tɛzhɛgɛdaga.

46AGWANGWAMA shɛ buumwa! Shɛtana ma bileleji mi! Gombicingo ma Agwatana na mo m bicingo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

47Ubwa ma n lasagwụ atwa i'ime mi; bee tileni kaa edenji nu ukaka mu.

48Ubwa n leshiji du no olugwo atwa i'ime mi. Gabụ kaa bu mo gombicingo maa mo hwulo atwa i'ime mi, abu ma n lashaga kaa na atwa abwagara.

49Oo AGWANGWAMA, iwɛbɛ po Ama bu shɛtana na ashashɛ edenji; Ma bụ zungangana kaa azunga ashɛtwa.

50Agwatana peni agwuma ubwa tụlasụ tụ 'wụtụ; ibɛ po bee hieci inyɛmɛnyɛmɛ bụtụ bwa na bee dudugeni manɛbɛ mu tugwama, ubwa shɛ ge Devid keeni ajalalo ubwa unyizo-nom.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 19

Ugondu wa Agwatana keeni Ụjɛrụma Ubwa

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ:: Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA.

1Tụla to mbisono ụjɛrụma wa Agwatana kpataa! Araranga kaa du o mbisono ugondu i'ɛlɛ ibwɛ.

2Uwaŋna uwaŋna wa anangana uwaŋna na 'wa uŋ; ụrụmɛ ụrụmɛ kaa wa uranga ụrụmɛ na 'wa uŋ timbiso.

3A dumanɛ shɛ iwɛ, okwo kaa n-ndumwa, a hwụjɛ shɛ kaa okwo rụhwụŋ ra aba o.

4Ama rụhwụŋ ra aba kaa ri beni ree zhe nu unyizo kpaaŋ, uce cɛnjɛ tu unyizo kaa hwụjɛ rụ. Agwatana njɛ uwaŋna bee peteni uŋ na tụla.

5Wa banɛ gana bwolo biyikwo bu ufwo na ba banɛ nu unyasa uvwungwa uvwungwa, ụ shɛ gana bụtụ bu ukpahiŋ na ba hwungwatangwụ maa kwuno usumwa ubwa wa acɛjɛla.

6Wa banɛ nu uce tụla zalụ bu ko woo tono nu uce tụla zalụ yebi uhioko-uhwaŋna ubwa wa ta iyi elele.

7Undwa wa AGWANGWAMA ulwa nụ ụzhɛ kpaaŋ; waa pananana kaa bụtụ ikɛnyi ifwo. Unu-tupana wa AGWANGWAMA kaa lanɛ maa a tɛtana uŋ rishe, wa pana atwa na ahaŋsa ci shi ti'inta.

8Andwa AGWANGWAMA kaa teni cɛŋ, atwa elele na a hwuga-unu wa aba, amɛ aba o lomo tebiye. Onu-tupana AGWANGWAMA namɛ ririri, a pana ahaŋsa bụtụ ti'eshicigo.

9AGWANGWAMA inyɛsɛ tụsụma, i shɛ iyi tishɛshɛshɛ, ɛ zhɛ kaa a sụma bu iŋ unyizo-nom. Ashɛrɛya na AGWANGWAMA a duma kaa namɛ ririri; ee teni kaa cɛŋ.

10A zhɛmɛ kaa ee hwuri okwo azhɛnarɛya tụrụmbɛɛ; a lacɛmɛ kaa ee hwuri iswɛ nɛ namɛ shɛshɛshɛ, nɛ ye ngbenji na azanga.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

11Aba ma n tɛtagana-unu gana na i shɛ maa ma nama Gamba yɛu bu ugondu; unu wa aba tuhwuga i shɛ titeni tụ 'wụtụ.

12I zasa bụtụ eri ba mapa ti'ina ti ikɛnyi ibwɛ o. AGWANGWAMA, n leshiji na tụwụma tu na Ngee mepi shi.

13Na ma kapana uhwaŋna iwɛwɛ i tukwurimi tɛnda Gamba yɛu bu ugondu; to lono kaa maa i shɛ ibɛ zhɛ na ma 'yagaga o. Nazhɛ Ngaa zha shɛ ma 'yaga unu-tusapa, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma banangana undwa na wumanjɛ tubwada.

14Ga n-ndumwa mu unu mu ne titeyinje ta amɛ mi, tụ bụ kwụlanɛ tɛlashɛga. Oo AGWANGWAMA, gabụ bɛ shɛ bikepi mi keeni tugwube ti mi.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 20

Adua iwɛ Tụlasụ

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA.

1Ga AGWANGWAMA ubu jishijɛ na aka na abu namɛ nụ ụbaụta! Ga Agwatana Jekob ubu jilanɛ!

2Ga ma bu tumwananɛ timbiyono tu na ti zhɛ ta banɛ no ohwolu tijilo, maa kaa ma bu panɛ iyi nɛ zhɛ ma bu sa, nɛ kaa zhɛ ya banɛ ni Ishɛmɛ Zayon!

3Ge teyinje apwaŋ bu elele kpaaŋ, maa ga arụpɛ bụ tuhwoŋzhingo kwụlanɛ bụ tɛlashɛga.

4Ga ma bu pana iyi nɛ ma bu dwa eshe, maa kaa nda maa ga tuhaŋsa tụ bụ kpaaŋ tụ bụ 'yagana eshe!

5Nazhɛ ɛti zhɛ ta kalana tụlasụ tụ bụ n'ungwa mu unyasa, maa kaa to shikicingo igɛrigɛ tu ni izeci ya Agwatana tu! Ga AGWANGWAMA ubu ụrɛcɛnganɛ ilupwɛ bu kpaaŋ!

6Hwuwayɛ go M mepi maa AGWANGWAMA ubwa bo bicingo agwuma ubwa na bee teri; ubwa kaa bɛ jishijɛ bu taa na azuba ubwa tijilo, ubwa kaa ba pana bụ tụlasụ tụ 'wụtụ tu na tu dure ukpahiŋ u'ala ubwa ubiye.

7Atwa oko tɛtanɛ ihɛŋtu ya aba ujasa rishe, anya atwa oko kaa tɛtanɛ idɛkwɛ ya aba rishe; ama tu patanɛ tuba izeci ya AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu rishe.

8Atwa gana ata zhɛ a twa udukwutwa a laya; ama ti zhɛ tuba tɛ ishijɛ to shikono dimi.

9Oo AGWANGWAMA, pana agwuma tụlasụ; iti jishijɛ na aka na atụ bụ suyanɛ.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 21

AGWANGWAMA Tɛshɛtana iwɛ Tụlasụ

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

1Oo AGWANGWAMA, agwuma a nda unyasa iwɛ ukpahiŋ na ebi peni bu; ba bwada kaa unyasa, iwɛnɛ ebi mbiyeni bu maa lasatagwụ!

2Gabụ bi shiyeni tukwulana na amɛ ubwa; gabụ kaa bi peni bu iyi nɛ baa lụpa.

3Gabụ bu 'waŋnanɛ bụ uwebiye i'wɛtwɛ ifwugwo; ebi peteni bu kaa udara wa azhɛnarɛya nu uhiuhiu.

4Bụ bụ lụpɛ uraiŋ, ebi peni bu uŋ, ubwa shɛ uraiŋ urugbo tiya tutu unyizo-nom.

5Ụjɛrụma ubwa gembi tedure no timbiyono tụ bụ; gabụ kaa bi peteni bu urishi keeni igɛhi.

6Ewebiye na ebi peni bu namɛ nu ubwa tutu unyizo-nom; tunama na agba bu kaa to shidingo bu nu unyasa ụ'wụtụ.

7Agwuma patanɛ AGWANGWAMA rishe, tedure kaa ni inyɛmɛnyɛmɛ bụtụ ata Hwuri Kpaaŋ, i zasa iyi elele nɛ zhɛ yo zhingoto bu o.

8U'ala bụ zhɛ wa ima atwa i'ime bu kpaaŋ; u'ala bụ ubiye kaa zhɛ wa ima bụtụ be elele na ubu to ni i'ime.

9Gabụ kaa bi zhɛ ba nda aŋ ufwu gana ulwa ụ'wụtụ, na aka na te ebi hikeni. AGWANGWAMA zhɛ a twala aŋ ni isɛbwɛ ibwɛ; ulwa kaa zhɛ wo hwoŋzhingo aŋ kwunduu.

10Gabụ bi zhɛ bo iricingo ajalalo aba na cɛnjɛ tu unyizo, ta atwa aba ekwunyi maa e beni na ashashɛ miaụŋ ma atwa.

11Ɛ zhɛ ma bụ haŋsagana maa abɛ njɛ iyi iwɛ, ama kaa i zha shɛ ya 'yagana aŋ eshe o.

12Gabụ bi zhɛ ba ta aŋ a'inla bụ, ɛbi zhɛ kaa ba nda aŋ maa e bitiriji maa ebi gezhigeni.

13Oo AGWANGWAMA, ta bụ shɛtana iwɛ ukpahiŋ ata bụ ụ'wụtụ! Ti zhɛ ta zunga azunga maa ta shɛtana ukpahiŋ ata bụ.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 22

N'ungwa mụ Ụngwụ-tuhwuga keeni Azunga Ashɛtwa

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA.

1Agwatana mi, Agwatana mi, iwembe po ebi n jinecii? Iwembe po abụ dụlụmɛ ne mi ebi m mbiyeni shii? Ebi mbiyeni shi kaa n'ungwa mu tungwulo ti mii?

2Oo Agwatana mi, M bu keri ụhiɛŋshɛ nu uwaŋna, ama bu n jɛshɛjɛ shɛ o; N zasa kaa ụhinjanụ nụ ụjita, tedure nụ ụhiɛŋshɛ na Ama kala o.

3Ama kaa bɛ jɛjɛ ba na ajɛjɛ bu tijilo, gabụ na atwa Isrɛl a shɛtana.

4Gabụ kaa eshi tu patanɛ-rishe; e bi peteni rishe, ibɛ po ebi bicinji aŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

5Gabụ aa uganane, ibɛ po ee bini; gabụ aa patanɛ-rishe, bu pe shi aŋ kaa aba na cɛnjɛ o.

6Ama utwatwa Ngaa shɛ, shɛ bụtụ o; atwa m ngbaracɛ cwɛŋ, aa ma hinga ilɛtu.

7Atwa elele na n kwụbɛ a na ma n nda asada; a na ma n ta ashɛshɛrụwụŋ, o no zhingoto ohiuhiu aba.

8Ɛɛ hiɛŋ gabụ na bu patanɛ AGWANGWAMA rishe, ga AGWANGWAMA ibi bicinji. Yaa shɛ iwɛ ubwa kwụlanɛ AGWANGWAMA, asha ga lashɛga bu.

9Okwo ti yaa shɛ gana ata, gabụ kaa bu m bɛcinjɛ ni igwune tumata lapiya; gabụ kaa bu n njɛ maa ma bu patana-rishe taa na aka na Ngoo to subo bino mi.

10Gabụ ee n keleni taa na aka na te e m meci, taa te bino mi m meci, gabụ bɛ shɛ Agwatana mi.

11Ta dụlụma ne mi o! Iwɛnɛ po ụbaụta gwumwongonu, bụtụ bi timbiyono be elele kaa zasaba o.

12Atwa i'ime ofwugwo o n rungwutwonu gana esemberi inɛ, o n rugwutwonu kpaaŋ aba, gana inɛ nɛ 'yajɛ ikɛnyi nu Bashan.

13A n kapɛshɛnganɛ onu aba gana bizeci na bo ngwulo na kaa ba aŋsatanga iyi.

14Ukpahiŋ mu zasaba ya o, u 'waŋwaŋ gana meni mu na aa 'wɛŋ na cɛnjɛ. O'umpwo mi kpaaŋ shɛshagwụ ni itwɛ ya aba; amɛ mi ni gana manɛbɛ-manyɛshɛ.

15Urworwo mu hweteni gana ujejebi, bụratụ mi swanɛ na tụpala te ene mi ta azuba; gabụ kaa bu n wecicinji nu upwupwutu tu'wo.

16Iiŋ, shiwawa shu n holongonu; tu'ulwa ta atwa na a nda iyi iwɛ tu n rungwutwonu mwɛ; a ibatajɛ i'ɛlɛ mi keeni ɛvwɛvwɛjɛ mi.

17N eri ma rɛta o'umpwo mi hwɛɛ. Atwa i'ime mi e n hwucekeni shishe sha aba ni igbɛtɛtɛ.

18O dwotwogonu otogwo mi abaaba, aa 'wɛŋ icɛcɛ iwɛ idikɛ mi.

19Oo AGWANGWAMA, ta dụlụma ne mi o! Oo gabụ na bu ma m pana ukpahiŋ, zhajɛ kakayɛ maa n lesheji!

20M bicinji maa kede utokwobi u m po; bicingo uraiŋ mu no olugwo ukpahiŋ shiwawa shɛ ga!

21N lesheji nu unu izeci gɛ; N zasa bụtụ maa mo m bicingo ni inemi gɛ ukpahiŋ o.

22N zhɛ ma anangana miaụŋ-mo-bino mi izeci bu. N zhɛ kaa ma bu shɛtana na ashashɛ tu'ulwatagwụ ta aba:

© 2008 Bible Society of Nigeria.

23Ahiɛba na hia sụma AGWANGWAMA inyɛsɛ, shɛtana bu ma! Ahiɛba ajalalo
Jekob, pana bu ma ụjɛrụma! Ahiɛba atwa Isrɛl, zhɛba bu ma!

24Iwɛnɛ po bu ngbaracɛ shɛ okofwo keeni atwa ụbaụta cwɛŋ o, bɛ njɛ shɛ kaa
okwo inyizhi ya aba o; bi peni shi aŋ aba o, ama aka na aa suyanɛ bu, bɛ jishijɛ
aŋ.

25N zhɛ ma bu shɛtana na aka na ta tu'ulwa tu ulwa kpaaŋ iwɛ iyi nɛ abu nduwa;
N zhɛ kaa ma bu pana arụpɛ na Ngee shiri-unu ne eshe atwa na ma bu sụma
inyɛsɛ.

26okofwo kaa zhɛ a ya iyimɛyɛ gana na gembi aŋ; atwa na kaa zhajɛ pa
AGWANGWAMA, zhɛ a shɛtana bụ. Ga i zhɛmanɛ aŋ unyizo-nom!

27Edenji elele kpaaŋ zhɛ e teyinje AGWANGWAMA. Ụpadụ we elele na cɛnjɛ tu
unyizo zhɛ we gwure no ofwo ubwa; amwamwa edenji elele kpaaŋ zhɛ a zhɛba
bụ.

28AGWANGWAMA ubwa shɛ agwuma, ubwa kaa untanganɛ edenji elele.

29Atwa unyangana kpaaŋ zhɛ o kwuzono bu; atwa elele na kaa zhɛ o zwo nu
upwupwutu ɛ zhɛ o kwuzo na agba ubwa. Keeni atwa elele na eri shi a ya uraiŋ
ni ikɛnyi aba.

30Awaŋnɛ na te e ci geri-be-eshe ɛ tɛ zhɛ a ndana bụ iyi; atwa kaa tɛ zhɛ a duma
iwɛ AGWANGWAMA no ofwo uwaŋnɛ na te e ci.

31Ɛ tɛ zhɛ a anangana atwa na ee te meci shi tɛlashɛga tu bwa; maa
AGWANGWAMA ubwa bo bicingo atwa ubwa.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 23

AGWANGWAMA Ubwa Shɛ Bi'iywa Mi

Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA.

1AGWANGWAMA ubwa shɛ bi'iywa mi, ukekeshi iyi elele zha shɛ ma n nda ya o.

2Ubwa bo lono maa mo woto ne ehilo na 'yajɛ ambɛ olom, ubwa kaa ma n zarɛga
no ofwo na meni mu tusuu mu namɛ.

3Ubwa ma m pana ukpahiŋ ufwo. Ubwa kaa ma n 'yagaga ni ilɛmu nɛ teni cɛŋ,
iwɛ izeci ibwɛ.

4Okwo Ama zha tahaŋnụ nu Ulomu Uzhizhi Tu'wo, N zha shɛ ma nda inyɛsɛ iyi
iwɛ o; iwɛnɛ ta abu namɛ ne mi; okwuto bu u'iywa keeni bidingbengbere bu,
ubwa ma n ingatanga.

5Gabụ bu ma n imangana iyimɛyɛ ibiye ne eshe atwa i'ime mi: gabụ kaa bu m
munɛ ụjɛrụma gana maa bugaiŋ bu, ukwopi mu shini waa hialụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Iwɛ-tɛkana M mepi maa uwebiye bu keeni inyɛmɛnyɛmɛ bu zhɛ ya nama ne mi tutu ukwunanga uraiŋ mu; N zhɛ kaa ma nama nu umwono wa AGWANGWAMA unyizo-nom.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 24

Azunga na Aa Zunganganɛ Agwuma Ụjɛrụma

Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA.

1Cɛnjɛ tu unyizo tɛ shɛ ma tɛ ta AGWANGWAMA, keeni iyi elele nɛ zweni na tuba; tu unyizo keeni atwa na jɛjɛ nu bwa.

2Ubwa shiri okoshilo ubwa na azuba ntokwu, bee shikicinji uŋ na azuba Urefu.

3Gaaba teni cɛŋ maa mungo ni ishɛmɛ ya AGWANGWAMAA? Gaaba kaa zhɛ bo shikono no ohwolu ubwa tijiloo?

4Semi bụtụ na i'ɛlɛ ibwɛ namɛ shɛ, na kaa amɛ ubwa namɛ rụmbɛɛ, na kaa zhɛbɛ shɛ ntatanuwaŋ kwo kaa na te shi tuwa tụ ụzagwụ.

5Ubwa AGWANGWAMA zhɛ a pana uwebiye, bɛɛ zhɛ kaa bo bicingo bu; ubwa Agwatana zhɛ a duma iwɛ ubwa maa bu zasa n-ndumwa-tụwụma o.

6Atwa gana ata aba zhɛ a zhajɛ pa Agwatana, a na kaa zhɛ o tono na agba Agwatana Jekob.

7Kapashanga ma akpa ata kpataa! Kapashanga ma shidubo shɛ ngwụshɛ! Maa Agwuma ụjɛrụma teni.

8Gaaba shɛ agwuma ata ụjɛrụmaa? Ubwa shɛ AGWANGWAMA na 'yajɛ ikɛnyi keeni ukpahiŋ, Ubwa shɛ AGWANGWAMA na a lasatagwụ nu ujasa.

9Kapashanga ma akpa ata kpataa! Kapashanga ma shidubo sha ata shɛ ngwụshɛ! Maa Agwuma ụjɛrụma teni.

10Gaaba shɛ Agwuma ata ụjɛrụmaa? AGWANGWAMA na 'yajɛ iyi kpaaŋ, ubwa shɛ Agwuma ata ụjɛrụma!

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 25

Adua iwɛ Ti'yagaga keeni Tijilanɛ

Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA.

1Oo AGWANGWAMA, gabụ Ngoo momo shikicingono na adua mi;

2oo Agwatana mi, gabụ Ngaa patanɛ-rishe, N leshiji ne ezuye u tụlasụ; to lono maa atwa i'ime mi a n hiɛnjɛ ilɛtu o.

3Iwɛ-tɛkana, kede ezuye shɛ bụtụ na ma bu patana-rishe okwo bu ko, ama ge ezuye shɛ atwa na ma bu tana tigezhe.

4Oo AGWANGWAMA, M mbisegeni ihwɛŋnɛ bu; M mbiseni ilɛmu bu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

5M mbisegeni maa mu na ya uraiŋ te teni cɛŋ gana na ti iwɛ-tɛkana bu namɛ, iwɛnɛ ti yaa shɛ gabụ bɛ shɛ Agwatana mi, no mo m bicingo. Gabụ kaa Ngaa patanɛ-rishe aka elele.

6Oo AGWANGWAMA, teyinje iwɛ bu tumapa keeni inyɛmɛnyɛmɛ bu nɛ obo hioko te kwune cala cala.

7Oo AGWANGWAMA, te ne teyingenji iwɛwɛ mi keeni undwa mu tubwada na Ngaa njɛ ne tisemberi ti mi o, ama ne me teyinje ni inyɛmɛnyɛmɛ bu tihioko, keeni uwebiye bu!

8AGWANGWAMA ubwa shɛ bụtụ bi tiririri na kaa zhɛmɛ, iwɛbɛ po boo sokokono atwa iwɛwɛ uhwaŋna na maa e duri.

9Ubwa bo mbisono atwa tusaiiŋ uhwaŋna na teni cɛŋ, boo mbisogono aŋ kaa ukwulana ubwa.

10Na tɛcara keeni ni inyɛmɛnyɛmɛ ibwɛ, baa 'yagaga atwa elele na a untangana unu ubwa tutwa a na kaa a hwuga-unu wa andwa ubwa.

11Oo AGWANGWAMA, n gengeni tụwụma ti mi iwɛ izeci bu, iwɛnɛ ti yee gembi tebiye.

12Atwa na a sụma AGWANGWAMA inyɛsɛ, aba du o soso no ofwo ubwa maa e mepi uhwaŋna na maa e duri.

13Aba iyi zhɛ na zhɛmana aka elele, miaụŋ ma aba kaa mi zhɛ ma lashɛga cɛnjɛ ta ata.

14AGWANGWAMA shɛ biyejilo ba atwa na a sụma bụ inyɛsɛ, a na kaa bee swegeni unu ubwa tutwa.

15AGWANGWAMA ubwa eshe mi ngbaracɛ, iwɛnɛ ti yaa shɛ ubwa kiri ma n lashaga ni iyi mazhanga.

16AGWANGWAMA, m mbiyanɛ, maa hieci inyɛmɛnyɛmɛ mi, iwɛnɛ Ngaa namɛ ngooko, Ngaa shɛ kaa bụtụ bụ ụbaụta.

17Salanana kaa amɛ-tụhaŋtụ na namɛ na amɛ mi, maa m bɛcinjɛ ne tiriri ti mi.

18Na yalaga ụbaụta mu keeni tiriri ti mi, maa kaa n gengeni iwɛwɛ nɛ Ama nda kpaaŋ.

19Yalaga ufwugwo na atwa i'ime mi gembi, yalaga gana na oo mo n imo duwa.

20Na ngbaraka uraiŋ mu maa m bicinji; to lono maa ezuye n shɛ o. Gabụ bɛ shɛ bikepi mi.

21Ge tiririri keeni tɛcara ti mi ti n leshiji, iwɛnɛ tu Ngaa bu patanɛ-rishe.

22Oo Agwatana, bicingo atwa bu Isrɛl maa a banɛ na shɛmɛ-shɛ-tụhaŋtụ sha aba!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 26

Adua Bụtụ na Zasa N-ndumwa-tụwụma

Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA.

1Oo AGWANGWAMA, duma ụshɛrɛya mu, iwɛnɛ tu Ngaa zasa n-ndumwa-tụwụma, iwɛnɛ ta Ama nda iyi nɛ teni cɛŋ Ngaa bu patanɛ kaa rishe na amɛ mi hwɛ hwɛɛ.

2Oo AGWANGWAMA, m menji, m mekeni; na yalaga ukwulana mu keeni tuhaŋsa ti mi.

3Inyɛmɛnyɛmɛ bu tihioko ibɛ hwuri umbe ne mi; tɛcara tụ bụ kaa tu ma n 'yagaga aka elele.

4M meme hiŋci shi na atwa tusashɛ o; N njɛ shɛ kaa iyi elele na atwa tɛnda-te-eshe o.

5Mo imo tutogotogwu na atwa na a nda iyi iwɛ, N jɛjɛ shɛ kaa no ogworozwo.

6AGWANGWAMA, N fwotwo i'ɛlɛ mi maa mo mbisono maa N zasa n-ndumwa-tụwụma o, ibɛ po Omo rungo utukwu-ụrụpɛ bụ na tɛzhɛba.

7Ma zunga azunga a'walụ, Ama duma kaa iwɛ ugondu bu u tudama kpaaŋ.

8Oo AGWANGWAMA, Mo lubo umwono wa ajɛjɛ bụ, ibɛ shɛ ofwo na ụjɛrụma bụ wa nama.

9Ta ma nda ufwu medenji atwa iwɛwɛ o; ama m becinji no ohwolu akwụnɛ-atwa,

10aba shɛ atwa na a nda ugondu ụwɛ aka elele, a na kaa mama 'imɛ aka elele maa e leshiji ukwuribi ugworo.

11Ama yaa shɛ Gamba, Maa nda iyi nɛ teni cɛŋ; hioko inyɛmɛnyɛmɛ mi maa m bicinji!

12M benengeni atwa elele na a nda bụtụ umungwuta; N zhɛ mo zhemonjino AGWANGWAMA no tusotulonu ta atwa ubwa.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 27

Adua iwɛ Ashɛtwa

Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA.

1AGWANGWAMA ubwa shɛ uhioko-uhwaŋna mu, keeni ubino mu; N zha shɛ ma nda ya inyɛsɛ bụtụ be elele o. AGWANGWAMA ubwa shɛ bikepi mi, N zha shɛ ma nda ya inyɛsɛ kwukwuŋ.

2Aka na ta atwa awɛ e n kepengeni, atwa ifelu mi na atwa i'ime mi mekeni maa a n kwụnɛ, ɛ zhɛ a twa udukwutwa aa 'waŋ na cɛnjɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

3Okwo yaa shɛ ejeshi kpaaŋ kpaaŋ o n rungwutwonu, N zha shɛ ma nda inyɛsɛ o; okwo yaa shɛ atwa i'ime e n kepengeni, ohwulu mi kaa zhɛ a nama oko waa.

4N lụpɛ AGWANGWAMA iyi ike gba; iyi ike gba kiri Ama dwalakaka. Ibɛ shɛ tunama nu umwono wa AGWANGWAMA tutu tu'wo ti mi, no ofwo iyi ibwɛ ụrụhwajɛ nɛ pilanụ, maa ma lụpa du ti'yagaga tu bwa.

5Ubwa ma n intana nu uhwuŋnu ubwa, na aka bụ ụbaụta; ubwa kaa ma n untangana nu umwono ubwa lapiya, baa nda kaa maa ma patana nu uparatayɛ ubwa suu.

6Ibɛ po Ngɛɛ zhɛ ma lasụ atwa i'ime mi a na n rungwotwonu. N zhɛ kaa mu na kala n'ungwa mu unyasa tubwada ta Ama shɛkana arụpɛ na amɛ umwono ubwa. N zhɛ ma zunga, maa ma shɛtana AGWANGWAMA.

7Oo AGWANGWAMA, aka na Ngaa bu suyanɛ, hwuga! Hioko inyɛmɛnyɛmɛ mi maa n jishijɛ!

8Aka na ɛbi hiɛŋ, Zhajɛ maa n zhɛbɛ, Ngɛɛ jishijɛ, Ngɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA, N zhɛ ma zhajɛ,

9Oo Agwatana na shɛ ubino mu, ta mama intana maa kede ma bu kwụba o! Ta nda isɛbwɛ ne mi o; ta ma n kala kaa, Gamba yɛu gɛ bu ugondu o. Oo Agwatana Bibicinji mi, gabụ bu mo m mbiyono; ta ma ganga, to mo jinoko kaa o!

10Okwo bishi mi no bino mi eri mo n jinoko, ama AGWANGWAMA tuba ubwa ma n ima u'ala.

11Oo AGWANGWAMA, M mbisegeni andwa bu, maa n eshicigeni kaa unu bu tụpana na 'yajɛ ulapiya, iwɛnɛ tu Ngaa 'yajɛ atwa i'ime ufwugwo.

12To mo n jinokono atwa i'ime mi, a na ma n la tiseyida tụ ụzagwụ, na tuhwungwatangwụ ta aba ta abwagara o.

13N tɛtanɛ rishe maa N zhɛ ma ya uraiŋ maa ma kwụba ụzhɛ wa AGWANGWAMA, nu unyizo ga.

14Patana AGWANGWAMA rishe. ‘Yaga rishe-tɛtɛtana, ta ganga ashɛlatụ ubwa o. Patana AGWANGWAMA rishe tutuu.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 28

Adua iwɛ Timbiyono

Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA.

1Oo AGWANGWAMA, bikepi mi, M bu suyanɛ. To mo sumongo! Yaa shɛ abu n jishijɛ shɛ, asha N zhɛ ma nama na ashashɛ atwa na zhɛ o zwo ne e'uye.

2Hwuga rụhwụŋ ru n'ungwa mi mi aka na Ama bu tabwa iwɛ timbiyono, aka na Ngee sekeni i'ɛlɛ mi geri ba amɛ umwono bu tijilo me tijilo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3To mo togotogwu no ogworozwo na tụwụma tụpana, medenji atwa na a nda iyi iwɛ, a na kaa n-ndumwa mu unu wa aba mu lacɛmɛ no ofwo anya aba o, ama i'ime kaa namba na shɛmɛ sha aba.

4Pana aŋ ulwapɛ iwɛ iyi nɛ aa njɛ, keeni iwɛ ugondu wa aba ụwɛ na aa njɛ. Tụpana aŋ iwɛ iyi elele nɛ shɛ ugondu ụwɛ na aa ndanjɛ ni i'ɛlɛ ya aba; pana aŋ iyi nɛ teni cɛŋ na aba!

5Iwɛnɛ te e peni shi abashɛ ugondu na AGWANGWAMA njɛ; kwo kaa iyi nɛ baa njɛ ni i'ɛlɛ ibwɛ; ibɛ po bɛɛ zhɛ ba pana aŋ ulwapɛ; bɛɛ zhɛ kaa be iricingo aŋ unyizo-nom.

6Shɛtana ma AGWANGWAMA! Iwɛnɛ po bu hwụjɛ n'ungwa mu na Ngee keri bu iwɛ timbiyono.

7AGWANGWAMA ubwa shɛ ikɛnyi mi keeni ijilɛni mi; ubwa Ngaa patanɛ-rishe na amɛ mi, ubwa m mbiyeni, ibɛ po amɛ mi lemi tebiye. N zhɛ ma shɛtana bụ na azunga unyasa tubwada.

8AGWANGWAMA ubwa shɛ ikɛnyi ya atwa ubwa; ubwa kaa shɛ bikepi na bo bicingo bụtụ bwa na bee teri.

9AGWANGWAMA, bicingo atwa bu, maa peni atwa na shɛ anaa bu uwebiye. Sha bi'iywa ba aba, maa 'imɛ aŋ u'ala unyizo-nom.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 29

Rụhwụŋ ra AGWANGWAMA na Amɛ Uvwugo Ụ'wụtụ

Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA.

1Ahiɛba atwa azuba, shɛtana ma AGWANGWAMA; shɛtana ma ụjɛrụma keeni ukpahiŋ ubwa.

2Shɛtana ma izeci tɛzhɛgba ta AGWANGWAMA; kwuzongo ma nu umbe Bụtụ ata bi Tijilo hiɛ zhɛbɛ bụ.

3Rụhwụŋ ra AGWANGWAMA ru patanɛ ne meni mu ufwugwo; Agwatana ụjɛrụma ba kala uto, ntokwu ma lashajɛ rụhwụŋ ru bwa.

4Rụhwụŋ ra AGWANGWAMA ri 'yajɛ ukpahiŋ duwa, rụhwụŋ ra AGWANGWAMA kaa rɛ shɛ igɛhi i baba.

5Rụhwụŋ ra AGWANGWAMA ru dwotwogonu i'wɛ'wɛ yo osobu okwo osobu ata namɛ nu uwapa Lebanon.

6Bɛ njɛ nshama mu Lebanon maa mu jwe angapa gana esemberi inɛ, baa njɛ maa gɛ Ishɛmɛ Hemon hiranjɛ gana usemberi binemi.

7Rụhwụŋ ra AGWANGWAMA ru ba ra nda maa ubɛrɛ beji tụla berere.

8Rụhwụŋ ru bwa ri zhingeci ụshɛka, ubwa zhingeci ụshɛka Kadɛsh.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9Rụhwụŋ ra AGWANGWAMA ri zhingeci i'wɛ'wɛ ye ekpekpeshi, ra lụbanjɛ ambɛ i'wɛ'wɛ ɛtɛ na aka na ta bụtụ be elele na namɛ nu umwono wa Agwatana uganɛ, ɛɛ hiɛŋ, Ga Ụjɛrụma shɛ una wa Agwatana!

10AGWANGWAMA yɛ tugwama te meni mu ufwugwo mu na ma zhagajɛ; bɛ yɛ tugwama gana agwuma unyizo-nom.

11Ga AGWANGWAMA peni atwa ubwa ukpahiŋ, ga AGWANGWAMA peni atwa ubwa uwebiye na amɛ-olom!

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 30

AGWANGWAMA Ubwa shɛ Bimbiyeni Mi

Azunga maa e Shileni Agwatana Umwono Ubwa. Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA.

1Oo AGWANGWAMA, Ma bụ shɛtana, iwɛnɛ te ebi m bicinji, bi leneni shi kaa atwa i'ime mi maa a n hiɛnjɛ ilɛtu ya asada o.

2Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana mi, M bi keri ụhiɛŋshɛ iwɛ maa m mbiyeni; ibɛ abu n nɛnjɛ.

3Oo AGWANGWAMA, gabụ bu n vwɛ nu u'uye. N ngo hwulwo Ngoo zuwo taa tuta, ama gabụ bu gwuricinje uraiŋ mu.

4Ahiɛba atwa tɛcara kpaaŋ, zungangana ma AGWANGWAMA azunga ashɛtwa! Teyinje ma iyi nɛ Bụtụ ata bi Tijilo nduwa, maa hiɛ 'walụ izeci ibwɛ tijilo.

5Isɛbwɛ ibwɛ ilegeji shi okwo cwɛŋ o, inyɛmɛnyɛmɛ ibwɛ tuba ya nama tutuu. Nekeshi malaba mi zhɛ ma fwunga nụ ụrụmɛ, ama unyasa tuba zhɛ wa zhajɛ nu uvwungwa.

6Yaa shɛ inee mi, gana na ti yaa n zhɛmanɛ, ibɛ Ngɛɛ hiɛŋ, A zha shɛ mo n zhingoto kwukwuŋ.

7Oo AGWANGWAMA, gabụ bu n zhɛmanɛ; gabụ kaa bu n jilanɛ gana uba na shɛ ishɛmɛ. Ama kaa bu n intananɛ ya ụpɛshɛka bụ, ibɛ po Ama nda inyɛsɛ.

8Oo AGWANGWAMA, gabụ Ngee keri ụhiɛŋshɛ; ma bụ tabwa maa hieci inyɛmɛnyɛmɛ mi:

9Imbe shɛ titeni to tu'wo ti mi pụ bụụ? Imbe zhɛ ya sha ule ti Ngee teni nu u'uyee? Utwotwo u'uye mu te eri ma bụ shɛtana suu? U te eri wa ananga tɛcara tụ bụ suu?

10Oo AGWANGWAMA, hwuga kaa, maa hieci inyɛmɛnyɛmɛ mi! AGWANGWAMA, M mbiyeni!

11Gabụ kaa bi sheyinji ụkwụla mu tuta maa ụ shɛ ya tɛhiɛba tu unyasa tubwada; gabụ bu suji ụngwụ mu tuhwuga, ebi n shidinji ya nu unyasa ụ'wụtụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12Amɛ mi zha shɛ a nama shiru o, ama maa ma bụ zungangana azunga ashɛtwa. AGWANGWAMA, gabụ bɛ shɛ Agwatana mi, N zhɛ ma bụ pana a'walụ tutu unyizo-nom.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 31

Adua Agwatana Tupatana Rishe na Aka Tiriri

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA

1Oo AGWANGWAMA, N zhajɛ pụ bụ, to lono maa e m peni ezuye kwukwuŋ. Gabụ bɛ shɛ Agwatana tiririri; ma bụ tabwa, m bicinji!

2Hwuga iwɛ mi! M bicinji hwuwayɛ go! Sha bikepi mi maa n jilanɛ; keeni uba mu maa m bicinji!

3Iiŋ, gabụ bɛ shɛ uparatyɛ mu keeni uba mu; N 'yagaga maa no mo sokono uhwaŋna, iwɛ izeci bu.

4N leshiji nu ugwuru na ee m biteni, N intanɛ iwɛ iyi mazhanga, iwɛnɛ ta abɛ shɛ ofwo mi tuswaka.

5Ni i'ɛlɛ bu Ngee shiyeni mpiala mi mi. Oo AGWANGWAMA, gabụ kaa bu me n gwube; gabụ bɛ shɛ Agwatana tɛcara.

6Mo imo atwa na a zhɛba tuwa tu na tɛ shɛ iyi tusashɛ, ama gabụ tuba Ngaa patanɛ-rishe.

7Ma nda unyasa, Ama bwada kaa unyasa iwɛ inyɛmɛnyɛmɛ bu tihioko. Gabụ kaa bụ kwụbɛ ụbaụta mu; ebi mepi kaa amɛ-tụhaŋtụ mi.

8Gabụ kaa bi leni shi maa ga atwa i'ime mi e n teni u'ala; gabụ kaa bu m peni tumama 'yaga maa ma zha ofwo elele na Ama jala.

9Oo AGWANGWAMA, hioko inyɛmɛnyɛmɛ mi, iwɛnɛ tu Ngaa namɛ ne tiriri; eshe mi lukwumi iwɛ u'wo ụ'wụtụ na Ama twa; N lukwumi ya hwɛ hwɛɛ mu, to ohwulu mi ta tu'waba ti mi.

10N hweteni tedure nu ụngwụ-tuhwuga, tụwụma ti mi kaa tu munananɛ ukpahiŋ mu. Shɛmɛ-shɛ-tụhaŋtụ shi mi kpaaŋ shi n logwocenji hwɛɛ; okwo o'umpwo mi zweni arụkwa hwɛɛ.

11N shɛ iyi tutwa no ofwo atwa i'ime mi, inɛ anya mi ibɛ du wumanjɛ ya; atwa mi tumapa a nda inyɛsɛ mi; aka na a n kwụbɛ nu ukpekiti ụshɛpwụ, o no mo gozhigono.

12Atwa elele keri ya eye mi gana maa N uwo; Ngaa shɛ ya gana ejejebi na aa wɛŋ.

13N hwụjɛ ta atwa i'ime mi a dumanga swɛɛ swɛɛ, ɛɛ hiɛŋ, Iyi inyɛsɛ rungwutwonu bu geri elele hwɛɛ. A ma n haŋsagana iwɛ, a jala maa a n kwụnɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

14Oo AGWANGWAMA, gabụ Ngaa patanɛ-rishe; N hiɛŋ, Gabụ kaa bɛ shɛ Agwatana mi.

15Aka mi namɛ ni i'ɛlɛ bu; n leshiji ni i'ɛlɛ ya atwa i'ime mi keeni i'ɛlɛ ya atwa na ma n shɛka.

16Mbiyanɛ bujama ga bụ na amɛ-olom; m bicinji tedure ni inyɛmɛnyɛmɛ bu tihioko.

17Oo AGWANGWAMA, M bu suyanɛ, to lono maa ezuye n shɛ o, ge ezuye shɛ ogworozwo; ge e zwi ne e'uye maa kede e eri ya iwɛ tudumana o.

18Nda maa ejwe-ụzagwụ 'imɛ ilɛmɛ, ta atwa elele na a nda unyangana, a na mama sata na azuba, a na a duma iyi iwɛ nu uhiuhiu wa atwa tiririri.

19Iyi ibiye nɛ kaa abu intananɛ atwa na ma bu sụma inyɛsɛ i gembi! Bụtụ be elele kaa mepi gana na ta abɛ zhɛmɛ tebiye, gabụ kaa bɛ shɛ ijilɛni nɛ ba lashaga atwa na ubu patanɛ-rishe.

20Gabụ bu intanɛ aŋ na agba bu, iyi elele kaa zha shɛ ya nda aŋ ya na ti'imangana tu na atwa a imangana aŋ o; abu intanɛ aŋ nu uhwuŋnu bu ulapiya maa e benengeni tutwa ta atwa i'ime ya aba.

21Ga ashɛtwa shɛ a na AGWANGWAMA! Ubwa m mbiseni tulubo tu bwa tu ụrụhwajɛ na aka na te e n hweri e n kepengeni du!

22Inyɛsɛ i n shɛ iwɛnɛ ti Ngee heŋshi maa okwo bu n unzhi maa ma bana na agba bụ. Ama bu hwụjɛ n'ungwa mi mi na aka na Ngaa bu suyanɛ maa m mbiyeni.

23Ahiɛba atwa tijilo kpaaŋ, lubo ma AGWANGWAMA. AGWANGWAMA a jilanɛ atwa tɛcara, ama ba pana anjɛ unyangana ulwapɛ gana na teni cɛŋ na aba.

24Ahiɛba na hia shɛtana AGWANGWAMA kpaaŋ, shana ma ikɛnyi maa hiɛ 'imɛ-isɛbwɛ.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 32

Adua Unu Iwɛwɛ Tulono Keeni Tugangana

Azunga Tugwoni na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA ni iyi Ti'yama

1Atwa na ee gengeni iwɛwɛ ya aba gwoje, a na kaa ee urigeni undwa wa aba tubwada.

2Bụtụ na AGWANGWAMA zha shɛ a rɛta iwɛwɛ ibwɛ bu naa na kaa beni na tuhalakaka gwoje.

3Aka na Ngee leni shi unu iwɛwɛ mi, mo lukwumo tedure nu n'ungwa mu na Ama ugaga tutu ụrụmɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4AGWANGWAMA, gabụ bu ma m pana ulwapɛ tu uwaŋna tụ ụjita; ukpahiŋ mu hwuŋtanɛ gana ofwo olom na hweteni ya hwɛ hwɛɛ tedure no oholobwo ubwaza.

5N leni-unu iwɛwɛ mi no ofwo bu; N sweci shi kaa iyi iwɛ mi o. N hiɛŋ, N zhɛ mo lono-unu undwa mu tubwada no ofwo bu, gabụ AGWANGWAMA; gabụ kaa bu n gengeni tụwụma ti mi kpaaŋ.

6Iwɛ ecilo ata, ga atwa na shɛ a naa bu na nda adua no ofwo bu na aka tiriri ta aba; aka na tu ụbaụta suleni aŋ gana meni na ma zhagajɛ, u zha shɛ wo to aŋ o.

7Gabụ bɛ shɛ ofwo mi tuswaka, gabụ bu ma lashɛga nụ ụbaụta. Ma zungangana Ubino bu azunga taawụụ, iwɛnɛ abu n jilanɛ.

8AGWANGWAMA hiɛŋ, N zhɛ mo bu sokokono maa mo bu mbisogono uhwaŋna na shɛ maa duri; Ngɛɛ zhɛ kaa du ma bu pana ahaŋsa ne eshe mi na namɛ na bụ.

9Ta sha ma gana budakwa kwo kaa izhinyɛci nɛ shɛ maa e shiyeni shi bu ashɛnjɛ nu unu keeni bu'waba, i shɛ bi zha shɛ bo tumo tu'untangana o.

10Ogworozwo zhɛ a nda ụbaụta ufwugwo; ama inyɛmɛnyɛmɛ ya AGWANGWAMA ibɛ jilanɛ atwa na patanɛ bu rishe.

11Ahiɛba atwa tiririri, ga amɛ hiŋ lemi, maa hi bweji du unyasa, ahiɛba na hia hwuga-unu wa AGWANGWAMA, kala ma n'ungwa mu unyasa iwɛ iyi nɛ baa njɛ!

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 33

Azunga Ashɛtwa AGWANGWAMA

1Ahiɛba atwa tiririri kpaaŋ, kala ma n'ungwa mu unyasa iwɛ iyi nɛ AGWANGWAMA njɛ; ahiɛba na hia hwuga-unu ubwa kpaaŋ, shɛtana bu ma.

2Shɛtana ma AGWANGWAMA na shiduma, zungangana bu ma azunga nu uta na 'yajɛ ihwehwe umpwa.

3Zungangana bu ma azunga ofwo, ‘nyama ma aduma ata ne tugwoni, maa hi keri n'ungwa mu unyasa taawụụ!

4Iwɛnɛ po n-ndumwa ma AGWANGWAMA mɛ shɛ iwɛ-tɛkana, ugondu ubwa we elele kaa ụ shɛ u na tɛcara.

5AGWANGWAMA o lubo tiririri keeni ụshɛrɛya na teni cɛŋ; inyɛmɛnyɛmɛ ibwɛ tihioko kaa shini cɛnjɛ tu unyizo.

6AGWANGWAMA karɛ azuba tedure nu unu ubwa tụpana, tedure nu n-ndumwa mu na baa jɛmɛ kaa uwaŋna, nu upiana keeni mkpasu mu namɛ.

7Ubwa sotulonu ntokwu kpaaŋ urubwo uko; bee kepi me'ilwo mu ntokwu no shimwono shɛ bwa shi i'wɛŋnɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

8Ga cɛnjɛ tu unyizo kpaaŋ tu sụmɛ AGWANGWAMA inyɛsɛ, ga atwa elele na zweni nu unyizo kpaaŋ a mụnɛ bụ ụjɛrụma.

9Aka na tu baa jɛmɛ iwɛ, ibɛ po unyizo namɛ; ubwa peni-unu nazhɛ iyi elele banɛ kpataa.

10AGWANGWAMA ubwa bo ngwuricingo tuhaŋsa te edenji; ubwa kaa ba nda maa kede ti'imanga ta ba ti 'yagana aŋ eshe o.

11Ti'imanga tu bwa to shikono unyizo-nom; tuhaŋsa tu bwa kaa to ilogogo tutu unyizo zhe gwure.

12Edenji na AGWANGWAMA shɛ Agwatana aba gwoje. Atwa na bee teri maa a shɛ a na ubwa ikɛnyi ibwɛ gwoje.

13AGWANGWAMA namɛ na azuba bee zucinje igbɛtɛtɛ ibwɛ, baa kwụbɛ miaụŋ ma atwa kpaaŋ.

14Ni idwɛtwɛ ɛtɛ ibwɛ baa jɛjɛ baa mbiyanɛ atwa elele na namɛ na cɛnjɛ tu unyizo.

15Ubwa njɛ shɛmɛ sha aba hwɛɛ, bee mepi kaa iyi elele nɛ aa nda.

16Agwuma lasụ sụ iwɛ ukpahiŋ we ejeshi ubwa o; busaza kaa ngezengeni shi atwa iwɛ ikɛnyi nɛ baa 'yajɛ o.

17Budakwa bu ujasa zha shɛ ba ta eshe maa lasụ o; ukpahiŋ wa aba ụ'wụtụ kaa eri shi wo bicingo bụtụ o.

18Hioko ma, eshe AGWANGWAMA ngbaracɛ atwa na a sụma bụ inyɛsɛ, aba shɛ atwa na a patana tulubo tu bwa ti tikpeke rishe.

19Bo bicingo aŋ no tu'wo; baa untangana aŋ maa kede e 'wi na aka imunɛ-tiya o.

20AGWANGWAMA ubwa atɛ shɛlanɛ; ubwa shɛ ijilɛni keeni bimbiyeni tu.

21Iiŋ, ta nda unyasa iwɛ ubwa, izeci ibwɛ tijilo kaa atu patanɛ-rishe.

22Oo AGWANGWAMA, lono maa go tulubo tụ bụ tụ 'wụtụ tu nama no tu, gana na ti yaa shɛ gabụ atɛ shɛlanɛ.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 34

Azunga Ashɛtwa keeni Eshe Tupatana Agwatana

Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA, na Aka na tu Baa Mama njɛ gana Bụsụmɛ-bu-umpɛ no Ofwo Abimɛlɛk. Ibɛ po ga Abimɛlɛk Unzhi bu, Bee beni Apata bee Hwuri

1N zhɛ mu na 'walụ AGWANGWAMA aka elele; Ma uranga ashɛtwa ubwa tutuu.

2N zhɛ ma shɛtana bụ iwɛ iyi nɛ baa njɛ; ga atwa na aa nda umungwuta a hwụjɛ maa amɛ aba lemi!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3M mbiyeni ma AGWANGWAMA ụjɛrụma tụpana; maa ti gembicinji ma izeci ibwɛ zhiaaŋ!

4N lụpɛ AGWANGWAMA, bɛɛ n jishijɛ; bee n leshiji kaa ni inyɛsɛ mi hwɛɛ.

5Atwa na aa njɛ umungwuta, a mbiyanɛ bu, ibɛ po amɛ aba lemi; ezuye kaa zha shɛ a sha aŋ kwukwuŋ.

6Bụtụ na zasa bụtụ, suyanɛ bụ, bɛɛ jishijɛ bụ; bee leshiji bu na amɛ-tụhaŋtụ ubwa hwɛɛ.

7Atumwa-azuba AGWANGWAMA a ngbaraka atwa na a sụma bụ inyɛsɛ, ibɛ po bee leshiji aŋ.

8Manga AGWANGWAMA maa kwụbɛ gana na tu baa zhɛmɛ! Atwa na baa shɛ bikepi ba aba gwoje!

9Oo sụma ma AGWANGWAMA inyɛsɛ, ahiɛba atwa ubwa tijilo, i zasa iyi elele nɛ zhɛ ya vwunga atwa na a sụma bụ inyɛsɛ o!

10Okwo izeci, imunɛ ya gwuma aŋ na aka na ti iyimɛyɛ 'nyananɛ aŋ; ama i zasa iyi ibiye nɛ zhɛ ya 'nyanana atwa na a patana AGWANGWAMA rishe o.

11A-miaụŋ mi mi, zhajɛ ma, shilo ma acɛbɛ nu n-ndumwa mi mi, N zhɛ me hi mbisogono gana na aa sụma AGWANGWAMA inyɛsɛ.

12Ba jala suu uraiŋ ubiye tiyaa? Ba jala suu urugbo tiya keeni amɛ-olom?

13Asha ganga n-ndumwa mụ wɛ tụdụma keeni ụzagwụ-tudwa.

14Ishɛga maa genji iyi iwɛ, maa na nda iyi ibiye; shana ikɛnyi maa 'wa amɛ-olom tutuu.

15AGWANGWAMA a ngbaraka atwa tiririri, baa shɛlaga kaa n'ungwa ma aba.

16Ama ba kala atwa na a nda iyi iwɛ ashɛrɛnganɛ, iwɛ maa kede e teyinje iwɛ aba na cɛnjɛ tu unyizo.

17Aka na ta atwa tiririri suyanɛ AGWANGWAMA iwɛ maa mbiyono aŋ, bi zhɛ ba hwuga, bɛɛ zhɛ kaa ba lashɛga aŋ nụ ụbaụta wa aba hwɛɛ.

18AGWANGWAMA gwumwongonu na atwa na shɛmɛ sha aba shɛ hashaganụ, boo bicingo kaa atwa na iyi nɛ aa njɛ cala gwumanɛ tebiye.

19Yaa shɛ bụtụ bi tiririri 'yajɛ amɛ-tụhaŋtụ iwɛ ụbaụta ufwugwo na vwutengeni bu, AGWANGWAMA tuba o bicingo bu nu bwa kpaaŋ;

20ba untangana bu hwɛ hwɛɛ; u'umpwo ubwa okwo uko zha shɛ wa bwadụ o.

21Iyi iwɛ zhɛ ya kwụna ogworozwo; ɛ zhɛ kaa a pana atwa na a ta atwa tiririri ni i'ime n-ndumwa-tụwụma.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

22AGWANGWAMA e gwube miaụŋ mu bwa mu ugondu; n-ndumwa kaa mi zha shɛ ma wụma atwa na ba shɛ bikepi ba aba okwo bụtụ bu ko gba o.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 35

AGWANGWAMA Ubwa ba Lashɛga Atwa na Mama Zasa

Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA

1Oo AGWANGWAMA, sukakana atwa na ma n sukakana du, twa ifelu na atwa na a twa ifelu ne mi!

2Shapa abula ujasa keeni i'wɛŋnɛ ujasa ya ashɛmbɛrɛ, zhajɛ maa n lesheji!

3Shapa isɛnu bu keeni ụtagwụ bụ maa sukakanɛ atwa na n urigeni nu usumwa! N shileni-unu maa bi zhɛ bu mo bicingo.

4Ga atwa na ma n jala tụkwụna leyegeji maa ezuye shɛ aŋ! Ge iyi sukwutogonu atwa na ma n haŋsagana iyi iwɛ maa e gwuri mabaaba!

5Ga a shɛ gana afwụrɛkɛcɛ na uvwugo wo sugo, iwɛnɛ ta butumwa ba AGWANGWAMA ba azuba urigeni aŋ nu usumwa!

6Ga uhwaŋna wa aba ụ shɛ tishi, gɛ irɛrɛ shericinji uŋ na aka na ta butumwa ba AGWANGWAMA ba azuba bo unzo aŋ!

7O mo m bitono ugwuru zawa ecilo, oo mo n hinongo ushapa maa ma laya nu bwa N njɛ shɛ kaa iyi elele o.

8Ama ufwu tɛnda zhɛ wo vwutono aŋ tobwolo e te mepi shi o; ugwuru wa aba na ee bici ni ikɛnyi aba kaa zhɛ wa ima aŋ, ɛ zhɛ a 'waŋ nu ufwu wa aba tɛnda!

9Nazhɛ amɛ mi zhɛ o lomo no ofwo AGWANGWAMA; u'waba kaa zhɛ ma n hia iwɛnɛ ti bee m bicinji.

10N zhɛ mɛ hiɛŋ AGWANGWAMA na amɛ mi oko hwɛɛ maa, I zasa bụtụ okwo bu ko na shɛ gana bụ o. Gabụ ba lashaga bụtụ na mama zasa ni i'ɛlɛ bụtụ na hwuri bu ikɛnyi, keeni okofwo ni i'ɛlɛ ya atwa na a nda aŋ umungwuta.

11Atwa awɛ ma dumangana tiseyida tu tukata; aa ma n shanangana iwɛ ni iyi nɛ Ngee mepi shi iwɛ ibɛ.

12A n cɛpɛ itɛpwɛ iwɛ tụlụkpashɛ ti iyi ibiye, ibɛ po Ngee iri ya nu udwodwo.

13Ama aka na ta a gwumanga, Ngee urigeni tugwuno tụ ụcɛnjɛ tɛnda; Ngee meme shiyeni ne ezumi tɛnda; Ngoo to bizhiri Ngaa njɛ adua,

14M mama njɛ gana biyejilo ba aba keeni yɛu-bino ya aba na adua mi tɛnda. Mo rungo mehihiri nụ ụkwụla-tuta, gana ta bụtụ na ba ta-ụkwụla iwɛ bino bwa.

15Ama aka na tụ ụbaụta n vwuteni, aa nda unyasa hwɛɛ aba, o sotulonu yworworwo aa ma n nda asada; oo mo n kwuto, e n genji shi kaa tudwatwaga o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16A ma n kaana asada tɛnda gana ta bụtụ bu tusashɛ, aa pa ivwɛ ya aba rine ni
i'ime nɛ oo n to.

17AGWANGWAMA, i ci ụkwụmbwụ naa ɛbi zhɛ ba ngbaraka kwakwaa? N lesheji
na tukapangana ta aba; bicingo uraiŋ mu ni izeci gɛ!

18Nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma bu 'walụ no tusotulonu tụ 'wụtụ ta atwa bụ; N zhɛ kaa ma
bu shɛtana ne eshe aba kpaaŋ.

19To lono maa ma laya maa atwa i'ime mi a na shɛ ejwe-ụzagwụ a n hiɛnjɛ ilɛtu
o. To lono kaa maa atwa na mo n imo gbi a hiɛnjɛ ụngwụ mu tuhwuga ilɛtu reeree
o.

20A jɛmɛ shɛ n-ndumwa nu uhwaŋna wa amɛ-olom; ama a ma amɛ nụ ụzagwụ
we elele iwɛ atwa na 'yajɛ amɛ-olom, a na kaa o lubo atwa.

21A ma n shanangana iwɛ, aa ugaga, ɛɛ hiɛŋ, Eebɛ! Tụ kwụbɛ kaa iyi nɛ abɛ njɛ!

22Oo AGWANGWAMA, bụ kwụbɛ kaa ijɛ hwɛɛ. Iwɛbɛ po oo AGWANGWAMA, ta
nama shiruu o; ta dụlụma kaa ne mi o!

23Oo AGWANGWAMA, mɛmɛ zhingicinjɛ, maa n lesheji; Agwatana mi, ishijɛ maa
jɛmɛ ụshɛrɛya iyi nɛ aa ma n nda!

24Oo AGWANGWAMA, m peni n-ndumwa-zhɛ ne tiririri tụ bụ; to lono kaa maa
atwa i'ime mi a n hiɛnjɛ ilɛtu o.

25To lono maa a mama hianụ, Iiŋ, tu vwuteni bu kaa, mizha tɛ njɛ bu ma gana na
utu kwụlanɛ kwakwa o!

26Ga atwa na a hinga tiriri ti mi ilɛtu e leyegeji hwɛɛ aba maa o sukwutogwu; ge
ezuye keeni ụpụrụsa urigeni atwa elele na mama zhɛzhɛna maa aba zhɛmɛ n
hwuri!

27Ga atwa na a jala maa n-ndumwa mɛ n zhɛmɛ a na kala n'ungwa mu unyasa na
amɛ-olom, maa a na duma aka elele maa, AGWANGWAMA gembi tebiye! Amɛ
ubwa lemi ti iyi 'yaganɛ yɛu ibwɛ ugondu eshe!

28Nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma ananga tiririri tụ bụ, N zhɛ kaa ma bu dumanga tutu ụrụmɛ.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 36

Ogworozwo Twa Eshe no Tulubo ta Agwatana

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Azunga na ge Devid, Yɛu-ugondu ya AGWANGWAMA
Zunganganɛ AGWANGWAMA

1Iwɛwɛ ya duma iwɛ taa tuta ta amɛ ugworozwo; gana na tu baa lacɛ Agwatana,
bụ sụmɛ shɛ kaa Agwatana inyɛsɛ ne eshe ubwa o.

2Iwɛnɛ po bi heŋshi te gembi ni ikɛnyi ibwɛ maa Agwatana zha shɛ a ta iwɛwɛ
ibwɛ ugbe maa pana iŋ tụwụma o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

3N-ndumwa mu bwa mɛ shɛ no tugworozwo; ụzagwụ kaa hwuleji bu tudwa; bɛ incɛ shɛ ya maa nda iyi ibiye o.

4Ba imanganga iyi iwɛ ti bee weci no ogodo ubwa; i zasa iyi ibiye nɛ baa nda o, bu lacɛ shɛ iyi iwɛ ye elele kwukwuŋ.

5Oo AGWANGWAMA, tulubo tụ bụ ti tikpeke ti ce azuba; tɛcara tụ bụ kaa ti timengeni tụla.

6Tiririri tụ bụ tɛ shɛ gana nshama mụ 'wụtụ 'wụtụ; ashɛrɛya na aba kwunanga kaa a shɛ gana me'ilo mi itekwu. Oo AGWANGWAMA, gabụ kaa ba ima atwa, keeni isundɛ ehilo u'ala.

7Oo Agwatana, tulubo tụ bụ ti tikpeke tɛ shɛ iyi yo ogwumishi! Uhwuŋnu wa apiambɛ bụ kaa ubwa wa jilanɛ atwa bụ.

8A ya iyimɛyɛ unyasa ni iyimɛyɛ i'wɛtwɛ nɛ ebi peni aŋ; gabụ kaa bi leni maa ge tuwebiye tụ bụ tu balana aŋ gana Urefu.

9Iwɛnɛ po no olugwo bu uraiŋ we elele wɛ zhinjɛ; iwɛ uhioko-uhwaŋna bu kaa upo ata kwụba uhwaŋna.

10No lubo atwa na ubu mepi tutu maa na ndana kaa atwa na shɛmɛ sha aba shɛ namɛ ririri iyi ibiye.

11To lono maa atwa tumama sata e n rikeci o, kwo kaa maa ogworozwo e n urigeni nu usumwa o.

12Kwụba ofwo na anjɛ iyi iwɛ 'waŋtatangwụ ejwe-cibɛ kaa zha shɛ a ala ti'ishɛjɛ apata ya o.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 37

Iyi kaa Zhɛ ya Zhɛmana Atwa Tiririri

Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA

1Kede amɛ bụ hashɛganụ iwɛ iyi nɛ ogworozwo a nda o; Ta nda kaa isɛbwɛngwɛ na atwa na a nda iyi nɛ teni shi cɛŋ o.

2Ɛ zhɛ a inanga eshe hwuwayɛ hwuwayɛ gana ambɛ na hweteni; ɛ zhɛ o 'wo gana ambɛ olom na lụmbɛ.

3Patana AGWANGWAMA rishe maa na nda iyi ibiye; nazhɛ ɛbi zhɛ ba nama na cɛnjɛ ta ata maa bini.

4Dwalakaka unyasa bụ na amɛ AGWANGWAMA, nazhɛ bɛɛ zhɛ ma bu pana iyi nɛ ya kwulana amɛ bụ.

5Meme peni AGWANGWAMA hwɛ hwɛɛ bụ; patana bu rishe, nazhɛ bɛɛ zhɛ mo bu mbiyono,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6ubwa kaa zhɛ ba nda maa ge tiririri tụ bụ tu na ta raawụụ gana uhioko-uhwaŋna, maa tutono cɛn tụ ụshɛrɛya bụ tu na ta gana uwaŋna na wo vwo.

7Ima-isɛbwɛ maa shɛlana iyi nɛ AGWANGWAMA zhɛ a nda; kede amɛ bụ hashɛganụ iwɛ atwa na iyi zhɛmanɛ kwo kaa atwa na shɛ ogworozwo a na tuhaŋsa ta aba ti 'yaganɛ eshe o!

8Ganga tugwumana keeni isɛbwɛ tɛnda; amɛ-tụhaŋtụ kiri yaa shapɛ.

9Atwa na patanɛ AGWANGWAMA rishe aba zhɛ a lashɛga cɛnjɛ ta ata, ama ɛ zhɛ o unzo ogworozwo na tuba.

10I vwɛ cwɛŋ to ogworozwo zha shɛ a nama ya; okwo aba jalakaka aŋ, bi zha shɛ ba kwụba aŋ ya.

11Ama atwa na meme zucinje zhɛ a lashɛga cɛnjɛ ta ata, ɛ zhɛ kaa a ya uraiŋ wa aba na tɛzhɛmana keeni amɛ-olom.

12Ugworozwo wa haŋsagana bụtụ bi tiririri iyi iwɛ, baa pa buvwa bwa rine ni i'ime tɛta bụ.

13Ama AGWANGWAMA ba hinga ogworozwo ilɛtu, iwɛnɛ ti bee mepi maa ụjita ti'ilono ta aba wo gwumwongonu ba kakayɛ.

14Ogworozwo hwucwokwo otokwobi aba, o mbowo kaa itɛ ya aba maa a kwụnɛ okofwo keeni atwa na zasa iyi, maa kaa e iricinji atwa na a nda iyi nɛ teni cɛŋ.

15Ama otokwobi aba zhɛ a kwuna aŋ ni ikɛnyi aba, itɛ ɛtɛ ya aba kaa zhɛ yo dwotwogonu.

16Iyi ticwɛŋ nɛ bụtụ bi tiririri 'yajɛ, i zhɛmɛ yee hwuri uduciya we elele na ogworozwo 'yajɛ.

17AGWANGWAMA zhɛ a lashɛga kaa ukpahiŋ wo ogworozwo, ama bi zhɛ tuba bo shikicingo una wa atwa wa tiririri.

18AGWANGWAMA zhɛ a ngbaraka atwa na zasa unu-tusapa; cɛnjɛ ta ata kaa ti zhɛ ta sha iyi-yo-ogwu aba tutu unyizo-nom.

19Ezuye zha shɛ a sha aŋ na aka awɛ o, iyi kaa zhɛ ya balana aŋ okwo na aka imunɛ-tiya.

20Ama ogworozwo zhɛ a nda ufwu; atwa i'ime AGWANGWAMA zhɛ a inanga eshe gana tusumbo ta ambɛ; ɛ zhɛ o hwuwowu gana nshikwo.

21Ugworozwo zhɛ na una iyi, bi zha shɛ kaa ba ala tụtụpa kwukwuŋ, ama bụtụ bi tiririri zhɛ na pana atwa apwaŋ kwakwa ni iwɛ tumapa.

22Atwa na AGWANGWAMA peni uwebiye aba zhɛ a lashɛga cɛnjɛ ta ata, ama ɛ zhɛ tuba o unzo atwa na bee keleni-unu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

23AGWANGWAMA ubwa ba zarɛga bụtụ nu uhwaŋna na maa dulo, ubwa kaa bo shikicingo atwa na o lomicingo bu amɛ dimi.

24Okwo ee leyi, a zha shɛ o woto apata o, iwɛnɛ ta AGWANGWAMA zhɛ ɛ ishicinjɛ aŋ.

25N shɛwa la usemberi, uuwa Nga injɛ ya hwuwayɛ, N ta kwụbɛ shɛ kaa ta AGWANGWAMA jineci bụtụ bi tiririri kwukwuŋ; kwo kaa ta miaụŋ mu bwa ma lụpa iyimɛyɛ o.

26Aka elele ubwa ba pana atwa iyi arahaŋ, ubwa kaa ba unanga atwa iyi, miaụŋ mu bwa kaa mi zhɛ me gwoje.

27Ishɛga no olugwo iyi iwɛ, na nda iyi ibiye, nazhɛ ajalalo bu zhɛ a nama na cɛnjɛ ta ata unyizo-nom.

28AGWANGWAMA o lubo ụshɛrɛya u tishiriri, bi zha shɛ kaa bo jinoko atwa ubwa tijilo. Ubwa ba jilanɛ atwa tiririri unyizo-nom, ama bi zhɛ tuba bo unzo ajalalo ogworozwo.

29Atwa tiririri zhɛ a lashɛga cɛnjɛ ta ata, ɛ zhɛ a gɛga na tuba unyizo-nom.

30Bụtụ bi tiririri ba duma n-ndumwa ma ahaŋsa tuto, aka elele bụratụ bu bwa kaa ba duma iyi nɛ namɛ ririri.

31Ba untangana undwa wa Agwatana ubwa na amɛ ubwa, bi zha shɛ kaa ba gangaa uŋ kwukwuŋ.

32Ugworozwo wo gwubogo bụtụ bi tiririri, bu na jala maa kwụna bụ.

33AGWANGWAMA zha shɛ o lono kaa maa kalana bụ ukpahiŋ wa atwa i'ime ibwɛ kwo kaa maa gwushigo tụwụma tu na bɛɛ zhɛ ba pana bụ na aka na ti bee menji bu o.

34Shɛlana AGWANGWAMA, untangana unu ubwa tụpana; bi zhɛ mo bu gombicingo na cɛnjɛ ta ata bɛɛ zhɛ ma bu pana, bi zhɛ kaa ba kwụba to ogworozwo a nda ufwu.

35N kwụbwa la ugworozwo uko na 'yajɛ ukpahiŋ duwa; bɛ njɛshɛ bee hwuri bụtụ be elele, gana ụ'wụ'wụ usobu na shikeni nu uwapa Lebanon;

36ti yaa namɛ fwalaa Ngee keshici apata, bu zasaba ya o; Ngee jelekeci bu, N kwụbɛ shɛ bụ ya o.

37No shiyono bụtụ na zasa unu-tusapa eshe, nazhɛ ɛbi zhɛ ba mapa bụtụ bi tiririri; bụtụ ba amɛ-olom kaa ba 'yaga ajalalo ne ekwunyi.

38Ama atwa iwɛwɛ zhɛ o ilono hwɛɛ aba, ɛɛ zhɛ kaa o iricingo du ajalalo ogworozwo.

39AGWANGWAMA o bicingo atwa tiririri, baa jilanɛ aŋ kaa na aka ụbaụta.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

40AGWANGWAMA o mbiyono aŋ baa lashɛga aŋ; boo bicingo aŋ no olugwo ogworozwo, iwɛnɛ ta a zhagana bu iwɛ maa sha bikepi ba aba.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 38

Adua Bụtụ bu Ụbaụta

Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA, iwɛ Titeyinje tu Upwaŋ

1Oo AGWANGWAMA, ta ma tazhɛganɛ ni isɛbwɛ bu o, ta ma pana kaa ulwapɛ ni isɛbwɛ bu ti'ishijɛ o.

2Iwɛnɛ po gabụ bu n ngwụcɛnjɛ na a'inla bụ; u'ala bụ kaa mo n dubo.

3Iwɛ isɛbwɛ bu ibɛ po Ama hwuga-ụngwụ ụ'wụtụ na tu'waba ti mi; o'umpwo mi hwɛ hwɛɛ kaa zasa ya ulapiya iwɛ iwɛwɛ mi nɛ Ama nda o.

4Iwɛwɛ mi i m mɛcɛ gana meni mu na ma zhagajɛ; ibɛ po yaa shɛ ya i'wɛŋnɛ nɛ i n hwuleji tu'waŋna.

5Ụlagwụ mu upo andala mi a yaga aa bana twamwa.

6Andala ata aba ontonu i'ilu mi, yaa n njɛ ikwuke; Ibɛ po Ama ta-ụkwụla uuwa gụ ụrụmɛ.

7Ụngwụ u tuvwongongo mo n hwoŋzhongo, i vwɛ cwɛŋ maa i shɛ N 'wi.

8N lukwumi hwɛ hwɛɛ, N eri shi mo shikono to; ohwulu ma n nda kpokpokpo, Omo 'nyongo iwɛnɛ Ama hwuga-ụngwụ.

9Oo AGWANGWAMA, bi mepi iyi nɛ ma n dwa eshe kpaaŋ; bu hwụjɛ kaa i'nye nɛ Omo 'nyongo kpaaŋ.

10Ohwulu ma n nda bwuu bwuu, N zasa ya kaa ikɛnyi o, eshe mi kwụbɛ shɛ ya uhwaŋna cara o.

11Eyejilo mi keeni anya mi o gwumwonu su ya ne mi o, okwo atwa ukpogwu mu gom e shikekeni taa dụlụ ne mi iwɛ andala mi.

12Atwa na ma n jala tụkwụna e m biteni ogwuru, atwa ata na a jala maa a n gwụcɛnjɛ a ma n dumangana iyi iwɛ; aa ma n haŋsagana iwɛ amɛ-tuma uuwa gụ ụrụmɛ.

13Ama N shɛ gana akwụrụ na eri shi a hwuga iwɛ, Ngaa shɛ gana igwureni nɛ eri shi ya dumana iwɛ.

14N shɛ gana bụtụ na peni shi ajɛshɛgwa, gana maa N hwụjɛ shɛ o.

15Oo AGWANGWAMA, gabụ Ngaa shɛlanɛ; Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana mi, gabụ bi zhɛ bu mɛ n jishijɛ.

16Iwɛnɛ po ma bụ tabwa, to lono maa ma nda ụbaụta maa atwa i'ime mi bweji apalatụ o, to lono kaa maa ma laya maa a bụshɛ o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

17Iwɛnɛ po N zhagawa ulayɛ cebe, ma hwuga-ụngwụ tebiye aka elele.

18Mo lono-unu iwɛwɛ mi, amɛ mi kaa hashɛganụ tebiye iwɛ iyi iwɛ mi nɛ Ngaa njɛ.

19Atwa i'ime mi 'yajɛ ulapiya, aa 'yajɛ kaa ikɛnyi, ee gembi kaa ufwugwo to o mo n imo zawa ecilo.

20Atwa na ma n sukakana aba ma n tụpana itɛpwɛ iwɛ tụlụkpashɛ ti iyi ibiye nɛ Ngaa njɛ iwɛnɛ ta Ama jala maa ma nda iyi nɛ teni cɛŋ.

21Oo AGWANGWAMA, to mo jinoko! Oo Agwatana mi, ta dụlụma ne mi o!

22Oo AGWANGWAMA na shɛ Bibicinji mi, nda kakayɛ maa m mbiyeni hwuwayɛ go!

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 39

Bụtụ bu Ụbaụta na bo Lono-unu Iwɛwɛ

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ go Judutun Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA

1N hiɛŋ, N zhɛ ma nda pece ni iyi nɛ Ama nda iwɛ maa kede bụratụ mi na ma ana iwɛwɛ tɛnda o; N zhɛ mo utogo unu mu na aka na ta atwa awɛ gwumwongonu ne mi.

2N namɛ shiruu, N dumanɛ shɛ n-ndumwa okwo mu ko, kwo kaa iyi ibiye ye elele o! Ama ụbaụta mu kiri wa kaana tụwụmangwụ,

3amɛ-tụhaŋtụ shini amɛ mi. Gana na ta Ama haŋsa, gobwonu du kaa amɛ-tụhaŋtụ mi a kaana ugombo; N eri shi ma ganga kaa tụlụpa o.

4Oo AGWANGWAMA, M mbiseni ukwunanga uraiŋ mu, keeni ufwugwo ijitɛ mi; M mbishi gana na tu uraiŋ mu zhɛ wa kwunanga kakayɛ.

5Hioko gana na abɛ njɛ urugbo mu maa u nama kpendere! I shɛ maa uraiŋ mu tiya kaa ubu shanɛ shɛ iyi elele o. Iwɛ-tɛkana okwo bụtụ be elele na ba hwungwa, bɛ shɛ gana mpiala mi inyɛnu kwakwa,

6iwɛ-tɛkana bụtụ hwuri shi uzhizhi o! Iyi elele nɛ kaa baa nda i shɛ bohondo; bo sutongono uduciya, ama bi mepi shi kaa bụtụ na zhɛ ba 'yaga uŋ.

7AGWANGWAMA, imbe kwuuŋ Ngaa ta shɛlanɛ yaa? Gabụ kaa bɛ shɛ ya ashɛlatụ mi.

8M bicinji nu undwa mu tubwada kpaaŋ, to lono maa shɛlagwụ shɛ na ma hinga ilɛtu o.

9N zhɛ ma nama shiruu, N zha shɛ ma dumana n-ndumwa okwo mu ko, iwɛnɛ ti yaa shɛ gabụ bɛ n njɛ gana ata.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

10Ta ma kaana ya ulwapɛ tụpana o! N zhɛ mo 'wo iwɛ ifelu nɛ u'ala bụ n sukakanɛ ni ibɛ.

11Aka na aba pana bụtụ ulwapwɛ na tɛtazhagagana iwɛ iwɛwɛ ibwɛ, nazhɛ ɛbi zhɛ ba nda uduciya ubwa ufwu gana ụ'nyasụ. Iwɛ-tɛkana bụtụ hwuri shi mpiala na ma banɛ ni inyɛnu o.

12Oo AGWANGWAMA, hwuga adua mi, shɛlaga kaa n'ungwa mi mi; to sumongo u'wo mu o! N shɛ gana eshi mi kpaaŋ; gana ta bulashɛ na zhɛ ba kashɛka kakayɛ.

13N genji Ngooko iwɛ maa ma 'yaga amɛ-olom oko cwɛŋ, nazhɛ mo hwulo maa kede ma nama ya o!

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 40

Ukwulana wa AGWANGWAMA Tɛnda nu Unyasa

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ. Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA

1N 'imɛ-isɛbwɛ tebiye Ngaa 'yacɛ AGWANGWAMA; nazhɛ bee n zhileni acɛbɛ, baa hwụjɛ kaa n'ungwa mi mi.

2Ubwa n vwɛ nu ushapa tu'wo, no olugwo udwodwo, bee shikicinji ɛvwɛvwɛjɛ mi nu uparatayɛ dimi.

3Ubwa m mbisegeni maa ma zunga azunga ofwo, azunga tɛshɛtana Agwatana tu. Atwa ofwugwo na kwụbɛ iŋ, inyɛsɛ zhɛ ya sha aŋ, nazhɛ ɛɛ zhɛ a patana AGWANGWAMA rishe.

4Atwa na patanɛ AGWANGWAMA rishe gwoje, a na vwụrɛ shɛ maa e zhegeni ntatanuwaŋ, a na kaa momo togwu su na atwa na a zhɛba tuwa tu tukata.

5Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu, iyi nɛ abu tu ndwanua gembi ufwugwo; i zasa bụtụ na namba eri ba manga na bụ o! Gabụ kaa bɛ tɛ imanganɛ iyi i'wɛtwɛ nɛ gembi ufwugwo. N eri shi kwukwuŋ me sweji iŋ kpaaŋ ibɛ, ufwugwo ibɛ hwuleji ugombo!

6Ta arụpɛ, ta apwaŋ, a bu kwụlanɛ shɛ ya o; bụ lụpɛ shɛ ya kaa ụrụpɛ tuhwoŋzhingo kwo kaa arụpɛ na zhɛ o sugo iwɛwɛ o. Ama gabụ bu m peni acɛbɛ na maa ma hwuga iwɛ bu.

7Nazhɛ Ngɛɛ hiɛŋ, Gamba na; iwɛ mi kaa 'nyeci nu utakada ata bụ u tukwungwulo.

8Oo Agwatana mi, mo lubo ukwulana bụ tɛnda! N untanganɛ kaa undwa bụ na amɛ mi.

9Oo AGWANGWAMA, ma duma anabarɛ ebiye bu na tu'ulwatagwụ ta atwa bu kpaaŋ maa gabụ bi ti bicinji. Bi mepi du kaa maa N zha shɛ ma ganga iŋ tụdụma kwukwuŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10M mama untanganane shɛ anabarɛ ebiye ubino bu iwɛ mi ngooko; aka elele a duma iwɛ tɛcara tụ bụ keeni iwɛ timbiyono tụ bụ. Aka na ta atwa bụ ụlwatagwụ kpaaŋ N genji shi iwɛ tɛcara keeni iwɛ tulubo tụ bụ tụ 'wụtụ tụdụma o.

11Oo AGWANGWAMA, ta ganga inyɛmɛnyɛmɛ mi tihioko kwukwuŋ. Go tulubo tụ bụ ti tikpeke keeni tɛcara tụ bụ tu na ma ngbaraka tutuu.

Adua iwɛ Timbiyono
(Shɛzu 70:1-5)

12Ụbaụta ufwugwo n rungwutwonu, u hwuleji ti'imanjɛ! Iwɛwɛ mi i n vwuteni ya, N eri shi ma kwụba ya okwo uhwaŋna o; i gembi ufwugwo yee hwuri tihiŋzhe tu uhiuhiu mu, M mama zasa ya o.

13Oo AGWANGWAMA, n leshiji hwuwayɛ go! Oo AGWANGWAMA, nda kakayɛ maa m mbiyeni!

14Ge ezuye shɛ atwa na ma n jala tụkwụna hwɛɛ aba maa ge iyi elele sukwutwogonu aŋ. Ga atwa na yaa kwụlanɛ maa ge iyi iwɛ i n vwutengeni, e gwuri mabaaba maa ụpụrụsa 'imɛ aŋ.

15Ga atwa na ma n nda acacambura e leyegeji maa ezuye shɛ aŋ!

16Ama ga atwa elele na ma bụ 'wa e bweji unyasa na amɛ-olom; ga atwa na o lubo ubino bu a na duma aka elele maa, AGWANGWAMA ubwa gembi.

17Oo AGWANGWAMA, N shɛ bukofwo keeni bụtụ bi tiriri, ama isɛbwɛ mi kaa ibu 'wi shi o. Gabụ bɛ shɛ Bileleji mi na Agwatana mi; njɛ kakayɛ maa m mbiyeni!

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 41

Adua na Aka bu Ụngwụ
No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA

1Atwa na iwɛ okofwo ya gwumana gwoje; AGWANGWAMA kaa zhɛ a lashɛga aŋ jita na ụbaụta vwuteni aŋ.

2AGWANGWAMA zhɛ a jilanɛ aŋ, bɛɛ zhɛ kaa ba ngbaraka araiŋ aba; ubwa zhɛ bo lomicingo aŋ shɛmɛ na cɛnjɛ ta ata; bi zha shɛ bo jinokono aŋ atwa i'ime ya aba maa a njɛ aŋ gana na kwụlanɛ aŋ o.

3AGWANGWAMA zhɛ o mbiyono aŋ na aka bụ ụngwụ wa aba; bi zhɛ kaa bo gwuricingono aŋ ulapiya wa aba ngbɛrɛ.

4Oo AGWANGWAMA, N hiɛŋ, M bɛ njɛ iwɛwɛ; hioko inyɛmɛnyɛmɛ mi maa n nɛnjɛ.

5Atwa i'ime mi a dumanga na shɛmiaụŋ sha aba, ɛɛ hiɛŋ, Aka na kwuuŋ bɛɛ zhɛ bo 'wo maa izeci ibwɛ 'inɛɛ?

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

6Atwa ata a zhajɛ pi mi a shɛ shɛ atwa mi ebiye o, a ma n dumangana n-ndumwa mu tusashɛ, o sotulonu unabarɛ mu ụwɛ, a bana ya o no mburusonu uŋ no ofwo elele.

7Atwa na mo n imo hwɛɛ o momo mbisonu iwɛ mi swɛɛ swɛɛ; aa ma imangana iyi nɛ wumanjɛ.

8Ɛ hiɛŋ, Ụngwụ tu'wo 'imɛ bụ, bi zha shɛ bɛ ishijɛ ya na adugwa ata kwukwuŋ kaa.

9Te biyejilo mi bu tandụ bu naa na Ngee nge mepi amɛ ubwa hwɛɛ, ubwa kaa du ba ya iyimɛyɛ ne mi, bi jishirijɛ ya du baa ma n tagana uvwuna.

10Ama Oo AGWANGWAMA, hioko inyɛmɛnyɛmɛ mi, maa n gwuricingeni ulapiya mu, iwɛ maa ma tụpana atwa i'ime mi.

11Yaa shɛ aa n lasụ sụ, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma mapa maa iwe mi ubu kwụlanɛ.

12Gabụ kaa bu ma untangana maa mo shikono, iwɛnɛ Ama nda iyi nɛ teni cɛŋ; gabụ kaa bu mo n shikicingo na agba bu unyizo-nom.

13Shɛtana ma AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl; te kwuni na aka ga tutu unyizo-nom! Ami! Ami!

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 42

UTAKADA UYEBI

Shɛzu 42—72

Adua Bụtụ na Bogwu na Atwa Ubwa

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Azunga-Ụzhɛla na Miaụŋ-me-eyi mu Kora mu Zunganganɛ AGWANGWAMA

1Gana na ta bụlụba ba hwungwatangwụ baa sala meni mu uhwulwo mu na ma fwunga, Oo Agwatana, gobwonu du mɛ bi sɛrɛ.

2I'uyɛ bu i n gwụmɛ, gabụ Agwatana uumwa. Aka na kwuŋ Ngɛɛ zhɛ ma zhajɛ maa ma twa eshe na bụ, gabụ Agwatanaa?

3Ma ugaga tu uwaŋna tụ ụjita, malaba mi mi kiri mɛ shɛ iyimɛyɛ mi; atwa i'ime mi mo n hoŋtono aka elele, ɛ hiɛŋ, ce kwuuŋ Agwatana ata bụ namɛ yaa?

4Amɛ mi a hashɛganụ tebiye aka na Ngee teyinje iyi nɛ koshikwo, aka na Ngaa zhagajɛ nu unyama wa atwa, eti zhe nu umwono wa Agwatana; Ngee zeriji aŋ na tahaŋnụ tizha, unyama wa atwa na shɛmɛ sha aba shi lemi, a zunga azunga, aa ugaga, aa shɛtana Agwatana.

5Iwembe po amɛ mi hashɛganụụ? Iwembe po Ngaa 'yajɛ amɛ-tụhaŋtụụ? N zhɛ ma shɛlana Agwatana, Ngɛɛ zhɛ kaa ma shɛtana bụ sasana, ubwa shɛ Bibicinji mi keeni Agwatana mi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Oo Agwatana mi, ohwulu ma n nda bwuu bwuu, na amɛ ti'ima tu ga, ibɛ po Ngaa jɛshɛrɛjɛ tuhaŋsa ti mi pu bwa.

7Ubwa tumwanɛ ụngwụ-tuhwuga maa u n urigeni gana adanga; tusukwutogwu tu ma n uganana gana meni na ma zhagajɛ, gana meni na ma kala udundu maa bizharangwụ ni Ishɛmɛ Hemon keeni bikpekwu bu Miza moo zuborogono nu Urefu Jodan.

8Ga AGWANGWAMA m mbiseni tulubo tu bwa ti tikpeke nu uwaŋna, iwɛ maa tuba Ma zunga azunga nụ ụjita, na adua tɛnda pa Agwatana na 'yajɛ uraiŋ mu.

9N hiɛŋ Agwatana na shɛ ijilɛni mi, Iwembe po isɛbwɛ mi ibu 'wii? Iwembe po mo rungo nụ ụkwụla-tuta iwɛ umungwuta na atwa i'ime mi shɛmiaụŋ ma n ndaa?

10Tutwa ta aba tu ma n gwụcanga tedure ni iheŋtene nɛ a n uranjɛ, ɛɛ hiɛŋ, Ce kwuuŋ Agwatana ata bu namɛ yaa?

11Iwembe po amɛ mi hashɛganụụ? Iwembe po Ngaa 'yajɛ amɛ-tụhaŋtụụ? N zhɛ ma shɛlana Agwatana, N zhɛ kaa ma shɛtana bụ sasana, Ubwa shɛ Bibicinji mi na Agwatana mi.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 43

(Shɛzunga 42 shɛ ba shi to to tuhwulo epe)

1Oo Agwatana, m peni n-ndumwa-zhɛ iwɛnɛ tu Ngaa zasa n-ndumwa-tụwụma, maa n tụpananɛ itɛpwɛ no ofwo atwa na ubu patanɛ shɛ rishe; n leshiji no olugwo atwa na shɛ ehelekeci keeni atwa na jɛmɛ shɛ ụshɛrɛya u tishiriri!

2Gabụ kaa bɛ shɛ Agwatana na Ngaa datanɛ; iwembe po ebi n jinecii? Iwembe po mo rungo nụ ụkwụla-tuta iwɛnɛ atwa i'ime mi ma n nda umungwutaa?

3Tumwanɛ uhioko-uhwaŋna keeni iwɛ-tɛkana bụ; maa o no mo mbisono uhwaŋna maa e n gwuricinje ni ishɛmɛ bu tijilo keeni umwono bu na abu namɛ!

4Oo Agwatana, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma zha nu utukwu-ụrụpɛ bụ; no olugwo na amɛ-olom mi a'wụtụ a banɛ. Oo Agwatana na shɛ Agwatana mi, N zhɛ ma 'nyama ugweje mu maa ma bu zungangana azunga.

5Iwembe po amɛ mi hashɛganụụ? Iwembe po Ngaa namɛ na amɛ-tụhaŋtụụ? N zhɛ ma shɛlana Agwatana, N zhɛ kaa ma shɛtana bụ sasana, ubwa shɛ Bibicinji mi na Agwatana mi.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 44

Adua iwɛ Tɛjɛlanɛ

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Azunga-Ụzhɛla na Miaụŋ-me-eyi mu Kora mu Zunganganɛ AGWANGWAMA

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1Oo Agwatana, tu hwugwa na acɛbɛ tu, eshi tu utu mbiswo iwɛ ugondu ụ'wụtụ na abɛ njɛ la na aka aba, ibɛ shɛ na aka cala cala.

2Gana na ebu unzhi la anya edenji ni ikɛnyi bu, nazhɛ ebi shikicinji kaa atwa bu na cɛnjɛ ta aba; gana na ebi peni anya edenji ata ulwapɛ, abɛ njɛ tuba maa ga i zhɛmanɛ atwa bu ikɛnyi bu.

3Shɛ nu utokwobi la atwa bu leshiji cɛnjɛ ta ata o; a lasụ sụ tụ kaa nu ukpahiŋ ikɛnyi ya aba o; semi nu ukpahiŋ bụ keeni ikɛnyi u'ala bụ, na tunama te eshe bu ibɛ mbiseni caakwụ maa bu lubi aŋ.

4Gabụ bɛ shɛ Agwuma mi na Agwatana mi, gabụ bi peni atwa bu ukpahiŋ u tụlasụ,

5tedure nu ukpahiŋ ata bu kaa ibɛ po eti rikeci atwa i'ime tu. Tedure ni izeci bu kaa atu lasatagwụ atwa na ga tu sukakana.

6N tɛtanɛ shɛ uta mu rishe o kwo kaa utokwobi mu maa ibɛ eri mo m bicingo;

7ama gabụ bi ti bicinji no olugwo atwa i'ime tu, ebi rikeci kaa atwa na ma tu sukakana.

8Ti zhɛ tu na bu shɛtana aka elele maa tu na bu 'walụ unyizo-nom.

9Ama bi ti jeneci ya kaa hwuwayɛ, ebi leni maa kaa e ti rikeci; gabụ kaa bi zhe shi ya tahaŋnụ ne ejeshi tu o.

10Gabụ bu po eti gezhigeni atwa i'ime tu, ibɛ po ee suji i'wɛŋnɛ tu hwɛɛ iwɛ ikɛnyi aba.

11Gabụ bi leni maa a tɛ shɛrɛ gana agwụdụ; gabụ kaa bi ti gereteji maa ta zha na cɛnjɛ ta anya edenji.

12Gabụ bi senji atwa bụ nu ulumo ticwɛŋ gana maa bi heŋshi iwɛ aba maa ule wa aba twa sụ o.

13Anya tu kwụbɛ iyi nɛ abɛ tɛ njɛ, ibɛ po aa ma tu nda asada, aa ma tu hinga kaa ilɛtu.

14Gabụ bɛ njɛ maa ụpụrụsa ɛtɛ 'imɛ na ashashɛ anya edenji; aa ma tu nda asada na azhɛkwa.

15N namɛ nụ ụpụrụsa aka elele; ezuye kaa 'imɛ eshe mi

16tedure na asada keeni tutwa tu na Ama hwuga no olugwo atwa i'ime mi.

17Okwo ti ijɛ iti vwutengeni kpaaŋ, isɛbwɛ bu kaa iti 'wi shi o; tu bweji shi kaa unu na abu twa no tu o.

18Ti genji shi kaa tɛcara tu tu na bụ o; ti genji shi kaa unu wa andwa bu tuhwuga o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

19Okwo ti yaa shɛ gana ata gabụ bi ti gengeni ecwee, tu zasa kaa bụtụ maa mo ti
mbiyono; ebi ti jinekeni tishi tu na tu hwuri mo'inswo.

20Yaa shɛ eti genji Agwatana tu tɛzhɛba, oto sugono tuwa ta anya edenji i'ɛlɛ tu
na adua,

21aga sha bu towo iŋ ugbe, iwɛnɛ ebi mepi iyi tusweci nɛ namɛ na shɛmɛ shi tu.

22Ama iwɛ bu kiri aa ma tu kwụna tutu ụrụmɛ, aa ma tu nda gana agwụdụ na aa
shɛla.

23Oo AGWANGWAMA, zhinjɛ! Iwembe po obo woto malabụụ? Mɛmɛ ishicinjɛ!
To tu jinoko unyizo-nom o!

24Iwembe po abu ma tu swakanaa? Kede isɛbwɛ ụbaụta tu keeni umungwuta na
aa tɛ nda ubu 'wi o!

25Ti leyi na cɛnjɛ otu hwuŋpilongwu; ee ti rikeci nu upwupwutu.

26Zhajɛ maa iti mbiyeni! Iti bicinji tedure no tulubo tụ bụ tụ 'wụtụ!

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 45

Azunga Towo ta Agwuma

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Azunga-Ụzhɛla na Miaụŋ-me-eyi mu Kora mu Zunganganɛ AGWANGWAMA; Azunga Tulubo

1N-ndumwa ma shɛzunga shɛ na shɛ pilanụ mi shini ahaŋsa mi, gana na Ngaa
imanganjɛ shụ iwɛ agwuma. Gana bi'intwa be ti'nyeci bi biye, bụratụ mi mama
'imɛ maa shilo-ụzhɛla ne tugwoni.

2Gabụ bu pilanụ igbɛtɛtɛ bu hwuri miaụŋ ma atwa hwɛɛ; n-ndumwa mụ bụ mɛ
shɛ tulubo ti biye tu baba, iwɛbɛ po Agwatana ma bu pana uwebiye tutu unyizo-
nom.

3Oo gabụ agwuma ikɛnyi; Hwuŋtono utokwobi bu no okpongwu bu, gabụ bi 'yajɛ
ụjɛrụma keeni igɛhi!

4Patana igɛhi bu maa na suka maa zhe no ofwo tụlasụ iwɛ iwɛ-tɛkana bu keeni
tiririri tụ bụ! Ukpahiŋ bụ zhɛ ma bu lasagwụ tụlasatagwụ tụ 'wụtụ 'wụtụ!

5A'inla bu lacɛmɛ ibɛ po ee tegeni shɛgba sha atwa i'ime bu ee tenenji; ibɛ po du
edenji 'waŋ nɛ ɛvwɛvwɛjɛ bu.

6Cɛnjɛ-ta-tugwama tu na Agwatana ubu peni ti zhɛ ta nama tutu unyizo-nom.
Gabụ kaa bi zhɛ ba sha agwuma atwa bu ne tiririri.

7Gabụ bo lubo tiririri obo imo tugworozwo. Iwɛbɛ po Agwatana na shɛ
Agwatana bu, ubu teri bee bu keeni unyasa ụ'wụtụ tududugono uhwuri
shɛgwuma shɛ vwɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

8Ụhiụŋ iturɛre muru keeni alos keeni kezia namɛ no otogwo bu; rụhwụŋ ri i'nyemi 'nyemi nɛ aa 'nyama nu ukpogwu ihwɛ nɛ oo mo ne ene adagba ru bu lemicinji amɛ tebiye.

9Miaụŋ ma shɛgwuma mu zweni na ashashɛ eyikwo bu ụjɛrụma, ibɛ po biyikwo ba agwuma tuba shikeni nu u'ala ubiye idwɛtwɛ bu, bee urigeni i'wɛŋnɛ nɛ ee ndepengeni azhɛnarɛya na ngezeni nu ụzhɛ kpaaŋ.

10Oo e-biyikwo ba agwuma, shɛlaga iwɛ mi, ga isɛbwɛ ya atwa na abu 'yajɛ ụmatụ na aba keeni ihwɛ bishi bu ibu 'wi.

11Tupilanụ tụ bụ ti zhɛ ta nda maa ga iwɛ bụ kwụlanɛ agwuma; ubwa shɛ agwuma-ihwɛ bu, ibɛ po yaa shɛ i tilɛɛ maa na hwuga-unu ubwa.

12Atwa Taya zhɛ ma bu 'waŋnanɛ apwaŋ; azhɛgba zhɛ a makana maa a lasụ iwɛ bu tumapa.

13Yɛu-yo-o ya agwuma namɛ nu ukpogwu wa agwuma, bu pilanụ tebiye! A nɛ utogwo ubwa ni ihwehwe ya azhɛnarɛya.

14Bu urigeni utogwo ti'nyeci tu tuswoswoswo ibɛ po ee zeriji bu no ofwo agwuma, onyotumo ubwa a na te mepi shi etwenyi 'wa bụ, ibɛ po ee suje aŋ du no ofwo ubwa na shɛ agwuma.

15E zeriji aŋ ee teni nu ukpogwu wa agwuma nu unyasa keeni amɛ-olom.

16Gabụ agwuma mi, miaụŋ-me-eyi mu ufwugwo mu na ɛbi zhɛ ba 'yaga, muba mi zhɛ mo tono ụtarụtụ we eshi bu gana shɛgwuma, gabụ kaa bi zhɛ ba nda aŋ maa a shɛ ehiu na cɛnjɛ tu unyizo hwɛɛ.

17N zhɛ ma nda maa ga awaŋnɛ elele ne bi teyinje tutu unyazo-nom. Ibɛ po atwa elele zhɛ ma bụ shɛtana tutu uuwa unyizo zhe gwure.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 46

Agwatana Ubwa shɛ Bikepi ba Atwa Ubwa

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Azunga Tulubo na Miaụŋ-me-eyi mu Kora mu Zunganganɛ AGWANGWAMA

1Agwatana ubwa shɛ bikepi tu keeni ukpahiŋ tu, bu namɛ no tu aka elele maa mo tu mbiyono na aka ụbaụta.

2Iwɛbɛ po atɛ zha shɛ ta nda ya inyɛsɛ, okwo yaa shɛ cɛnjɛ tu unyizo ga to zhingotu, nshama kaa mo mushongwu maa waŋtatangwụ ne me'ilwo mi itekwu;

3okwo yaa shɛ ntokwu, mo ngwulo mo fwuno, okwo kaa nshama mo zhingotu iwɛ abwagara muba.

4I 'yajɛ Urefu na awapa ubwa njɛ maa shɛmɛ sha atwa ụshɛpwụ wa Agwatana shi lemi, no ofwo tijilo ụ Bụtụ ata na Hwuri Kpaaŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

5Agwatana namɛ na amɛ ụshɛpwụ ata, a zha shɛ e iricingo uŋ kwukwuŋ, Agwatana kaa zhɛ o mbiyono uŋ na aka na ti iyi ye suje berebere.

6Uriri 'imɛ edenji, cɛnjɛ cɛnjɛ-ta-tugwama too zhingotu; Agwatana keri uto, ibɛ po cɛnjɛ tu unyizo ti yebi.

7AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ namɛ no tu; Agwatana Jekob kaa ubwa shɛ bikepi tu.

8Zhajɛ ma hiɛ kwụbɛ iyi nɛ AGWANGWAMA njɛ, kwụba ma tu baa njɛ cɛnjɛ tu unyizo ga osombo.

9Ubwa ngwuricinji ajasa nu unyizo kpaaŋ; boo dwotwogonu itɛ, baa kwusatajɛ nsanụ, bee zweni shabula shu ujasa nu ulwa.

10Bɛɛ hiɛŋ, Ganga ma ya ifelu tutwa, mapa ma maa Gamba Agwatana na, N gembi na ashashɛ edenji; bu naa na gembi uhwuri unyizo kpaaŋ.

11AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ namɛ no tu; Agwatana Jekob kaa ubwa shɛ bikepi tu.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 47

Agwatana Ubwa shɛ Agwuma Cɛnjɛ tu Unyizo

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Azunga na Miaụŋ-me-eyi mu Kora mu Zunganganɛ AGWANGWAMA

1Ahiɛba atwa kpaaŋ, puso ma i'ɛlɛ hiŋ nu unyasa tubwada! Shɛtana ma Agwatana nu n'ungwa ma azunga!

2Iwɛnɛ po AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, ubwa shɛ aa sụma inyɛsɛ; ubwa shɛ agwuma a'wụtụ na yɛ tugwama tu unyizo kpaaŋ.

3Ubwa ma tu lasagwụ atwamwa; baa njɛ kaa maa ta untangana edenji.

4Ubwa ti teleji cɛnjɛ tu na atu namɛ na tuba, tuba tɛ shɛ iyi unyangana nɛ atwa ubwa a na boo lubo 'yajɛ.

5Agwatana munji ni idwɛtwɛ ibwɛ. Ibɛ po aa kala n'ungwa mu unyasa na rụhwụŋ ra akakacɛ taawụụ, gana na ta AGWANGWAMA munji ni idwɛtwɛ ɛtɛ ibwɛ.

6Zungangana ma Agwatana azunga ashɛtwa! Shɛtangana bu ma na azunga! Shɛtangana ma agwuma tu na azunga, shɛtangana bu ma na azunga!

7Agwatana ubwa kaa shɛ agwuma unyizo kpaaŋ; shɛtangana bu ma na shɛzunga!

8Agwatana jɛjɛ ni idwɛtwɛ ibwɛ tijilo; baa yɛ tugwama te edenji.

9Ehiu edenji sotulonu medenji atwa Agwatana Abraham. Ubwa 'yajɛ ukpahiŋ ụ'wụtụ na uhwuri una we ejeshi elele kpaaŋ; ubwa kaa untanganɛ ụhwada na gembi tebiye.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 48

Azunga na Aa Zunganganɛ Zayon na shɛ Ishɛmɛ ya Agwatana
Azunga na Miaụŋ-me-eyi mu Kora mu Zunganganɛ AGWANGWAMA

1AGWANGWAMA gembi duwa, ga a shɛtana bu du te gembi tebiye nụ ụshɛpwụ ata wa Agwatana tu, ne bikpekwu bwa bi tijilo.

2Zayon Ishɛmɛ ɛtɛ ya Agwatana zeci yaa pilanụ kaa; ụshɛpwụ ata wa agwuma a'wụtụ shapɛrɛganɛ atwa unyizo kpaaŋ unyasa.

3Agwatana mbiswonuo maa tibicingo tu namba kaa na amɛ na amɛ ikepi ụshɛpwụ ata.

4Shɛgwuma shi momo sutulonu urubwo uko, aa zhajɛ maa e kepengeni Ishɛmɛ ɛtɛ Zayon.

5Ama aka na ta a kwụbɛ iŋ, yaa dama aŋ; inyɛsɛ shɛ aŋ, ee gezhiji.

6Tɛzhɛgɛda ti inyɛsɛ tɛ 'imɛ aŋ apata, ibɛ po amɛ kwuni aŋ tụlụmanga gana biyikwo na zhɛ ba mata yɛu.

7Ebi iricinji aŋ gana ihɛŋtu tinyakpa nyakpa nɛ banɛ nu Tashish, ebu bwereteji aŋ nu uvwugo na banɛ geri bu uwaŋna-banụ.

8Tu hwugwa iŋ, atu kwụbwa iŋ ya nụ ụshɛpwụ ata wa Agwatana tu, na shɛ AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ; Agwatana ubwa kaa zhɛ ba ngbaraka ụshɛpwụ ata maa u nama lapiya unyizo-nom.

9Oo Agwatana, tu hoŋswo iwɛ tulubo ta ata tụ bụ tụ 'wụtụ na amɛ umwono ata bu.

10Oo Agwatana, atwamwa ma bu dumanga no ofwo elele, urishi bu kaa botogwu cɛnjɛ tu unyizo kpaaŋ. Gabụ kaa bu untanganɛ ofwo elele ne tiririri.

11Ga shɛmɛ sha atwa Zayon shi lemi! Ga unyasa tubwada nama na ashɛpwụ Juda; iwɛnɛ ta abɛ jɛmɛ ashɛrɛya na teni cɛŋ!

12Ahiɛba atwa Agwatana, zhaga ma tahaŋnụ maa hi rinji Zayon maa kaa hiɛ rɛcɛ shɛshɛkpa shɛ bwa;

13mapa ma uba ubwa, manga ma tukapanga tu bwa, iwɛ maa hi mbishi uwaŋnɛ na te e ci, maa:

14Agwatana ga, ubwa shɛ Agwatana tu uuwa unyizo zhe gwuere; ubwa zhɛ ma ti 'yagaga tutu unyizo-nom.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 49

Uduciya Tupatana-rishe i Shɛ Iyi Ụlagwụ
No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Azunga na Miaụŋ-me-eyi mu Kora mu Zunganganɛ AGWANGWAMA

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

1Ahiɛba atwamwa kpaaŋ, hwuga ma inɛ gɛ! Shɛlaga ma ahiɛba na hiɛ jɛjɛ na cɛnjɛ tu unyizo kpaaŋ,

2ta atwa na gwụmwatangwụ, ta atwa na gembenji, ta azhɛgba, to okofwo hwɛɛ!

3Nu unu mu Ngɛɛ zhɛ ma dumanga n-ndumwa mɛ ti'inta, N zhɛ tuba mɛ bɛcinjɛ iyi ti'eshicigo na amɛ mi.

4N zhɛ ma nyɛngɛcɛnga acɛbɛ mi no ofwo eshi tisho, mɛ bɛcinjɛ tuba ecilo eshi mi nu ugweje ti'nyama.

5Iwɛmbe po Ngɛɛ zhɛ ma nda inyɛsɛ na aka ụbaụta, na aka na ta atwa i'ime mi o n rungwutwonuu?

6Aba shɛ atwa na patanɛ uduciya wa aba rishe, a na kaa a duma ishɛkɛ iwɛ iyi ya aba ti'yaga nɛ hwuleji aŋ.

7Iwɛ-tɛkana i zasa bụtụ na eri meme gwube kwukwuŋ; i zasa kaa du bụtụ na eri ba tụpa Agwatana ulumo uraiŋ ubwa o.

8Iwɛnɛ po ulumo u tugwube tu uraiŋ bụtụ u hwuleji ugombo. Iyi nɛ baa 'yajɛ maa tụpa zha shɛ ya waŋna kwukwuŋ

9maa i lakanɛ bụ tizha ne e'uye, maa nama apata unyizo-nom o.

10Iiŋ, bụtụ be elele eri ba kwụba maa okwo bụtụ bi ti'inta bo 'wo, gana na du ta shɛlagwụ na atwa na teshi eshe o 'wo. Ɛ zhɛ kaa a gangana anya aba uduciya wa aba kpaaŋ.

11Okwo ta a 'yagawa la cɛnjɛ ta aba ti ikɛnyi aba, e'uye, aba shɛ ya nhwaŋ ma aba unyizo-nom; apata kaa ɛɛ zhɛ a nama ya tutuu.

12Ugombo ụjɛrụma u bụtụ eri shi wo bicingo bu no tu'wo; bi zhɛ bo 'wo waa gana isundɛ ye ehilo.

13Iyi nɛ ye teneni atwa na mama patanɛ-rishe ta, urobwo wa atwa na amɛ aba lemi ni iyi ya aba ti'yaga na,

14ukwunanga wa aba ụ shɛ tu'wo gana agwụdụ, tu'wo kaa ti zhɛ ta sha bi'iywa ba aba. Atwa tiririri zhɛ o rukoto aŋ, gana na tu'waba ta aba ti zhɛ to fwoso kakayɛ ne e'uye na shɛ nhwaŋ ma aba!

15Ama Agwatana tuba zhɛ me n gwube; ubwa kaa zhɛ mo m bicingo nu ukpahiŋ tu'wo.

16Kede ibu gwumanɛ aka na ta bụtụ bu ko shɛ bɛzhɛgba, tu uduciya ubwa wa kaana ugombo duwa o;

17bi zha shɛ bo sugo uŋ hwuŋ na ka na ti bee 'wi o; ụjɛrụma ata ubwa kaa zha shɛ wa 'wa bụ nu u'uye o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18Okwo yaa shɛ amɛ bụtụ lemi na tunama tu uraiŋ ga, atwa a dumanga bu iwɛnɛ
ti iyi elele ya zhɛmana bụ,

19bi zhɛ bo togwu ne eshi ubwa hwɛɛ ne e'uye na tishi tu unyizo-nom tu namɛ.

20Ugombo ụjɛrụma bụtụ eri shi wo bicingo bu no tu'wo; bi zhɛ kaa bo 'wo waa
gana usundɛ we ehilo.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 50

Tɛzhɛba tɛ Tɛkana na ma tu Tukata

Azunga na ga Asaf Zunganganɛ AGWANGWAMA

1Agwatana na Hwuri Kpaaŋ, ubwa shɛ AGWANGWAMA, ba duma iwɛ; baa
suyanɛ cɛnjɛ tu unyizo hwɛ hwɛɛ te kwune nu uwaŋna-banụ tutu uwaŋna-
twonuo.

2Agwatana a ta nu Zayon, ubwa shɛ ụshɛpwụ ata tupilanụ tu bwa tu ulwa nụ
ụzhɛ.

3Agwatana tu e ci ba, ama bu zha shɛ ba nama shiruu o; ulwa na wo hwoŋzhingo
iyi kwunduu namɛ nu umbe ubwa, uvwugo ụ'wụtụ na wa sha bụtụ inyɛsɛ kaa
rungwutwonu bu.

4Ba suyana azuba keeni cɛnjɛ tu unyizo ti bɛɛ zhɛ baa duma ụshɛrɛya wa atwa
ubwa.

5Bɛɛ hiɛŋ, Sotulonu ma atwa mi tɛcara pi mi, aba shɛ atwa na a twa-unu ne mi
tedure nụ ụrụpɛ tuta.

6Ibɛ po azuba enenji maa Agwatana ubwa shɛ tiririri, maa ubwa du kaa ba
kwunanga ụshɛrɛya.

7Oo ahiɛba atwa mi, shɛlaga ma, N zhɛ ma dumana iwɛ; N zhɛ ma hi la tiseyida
tu na ti zhɛ tu ma hi wumana, ahiɛba atwa Isrɛl, Gamba Agwatana, na shɛ
Agwatana hiŋ na.

8N hi tezhigeni shi iwɛ arụpɛ hiŋ o; hi me n sugeni kaa apwaŋ tuhwoŋzhingo aka
elele.

9Okwo ti yaa shɛ gana ata, N jeri shi inɛ ye eyi nu nsono mi hiŋ o, kwo kaa epi
nsumo mi hiŋ o;

10Gamba n 'yajɛ isundɛ elele nɛ zweni nu uwapa, keeni inɛɛ nɛ namɛ ne tikpekwu
ti igbɛɛ igbɛɛ.

11M mepi shanụnụ she elele shɛ na sha hila kpaaŋ, Gamba kaa n 'yajɛ iyi-uumwa
ye elele nɛ yo rungo ne ehilo.

12Yaa shɛ imunɛ i n gwụmɛ, N zha shɛ mo hi mbiso, iwɛnɛ tu unyizo keeni iyi
elele nɛ zweni nu bwa i shɛ inee mi.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13Ma ya suu usunda inɛ, okwo ma swa mehieŋ mi iyweywe?

14Ga shɛ ụrụpɛ wa a'walụ ahiɛ ma m pana Gamba Agwatana hiŋ, maa peni Bụtụ ata Hwuri Kpaaŋ iyi nɛ ehi shileji-unu ibɛ kpaaŋ.

15N suyanɛ ma na aka na ta amɛ-tụhaŋtụ ihi vwuteni, N zhɛ ma hi lashaga, nazhɛ ɛhi zhɛ hi ma m pana ụjɛrụma.

16Ama Agwatana hiɛŋ ogworozwo, Imbe bwa shɛ inee hiŋ no onu mi tụpana ehie sweji aaŋ? Iwembe bwa po ahia dumanga iwɛ unu mu tutwaa?

17Iwɛnɛ po hi jeri shi maa mo hi vwulo; hi jineci kaa n-ndumwa mi mi.

18Ahiɛba hiɛ shɛ eyejilo ozundo elele na ahiɛ kwụbɛ, ohi momo togwu na anjɛ-tuwɛle.

19Aka elele n-ndumwa mi ci'nyɛ kiri aba duma; gabụ kaa bu ngwuri shi ụzagwụ-tudwa kwukwuŋ.

20Gabụ bo gbozhigo yɛu-bino bu aka elele, gabụ kaa ba shana yɛu nɛ go nobu meci iwɛ.

21Gabụ bu nduwa ijɛ kpaaŋ, N dumanɛ shɛ iwɛ ye elele o, iwɛbɛ po ebi heŋshi maa N shɛ gana bụ. Ama hwuwayɛ go M bu tazhɛganɛ, ma bu barɛshɛgana iŋ kaa nu umbe bu kpataa.

22Shiyono ma ijɛ eshe, ahiɛba na isɛbwɛ mi 'wi, shibwonu N zhɛ ma hi nda ufwu, i zasa kaa bụtụ be elele namba maa ma hiɛ lashaga o.

23A'walụ tusuje a shɛ ụrụpɛ na ma m pana ụjɛrụma, N zhɛ kaa mo bicingo atwa elele na a hwuga-unu mu tilɛɛ.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 51

Adua iwɛ Tugangana

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Azunga Devid, na Aka na ga Natan Zhaganɛ bụ na aba na ti ge Devid Weci na Batsheba

1Oo Agwatana, hioko inyɛmɛnyɛmɛ mi, gana na to tulubo tụ bụ ti tikpeke tu namɛ. ‘Woricingo undwa mu tubwada hwɛɛ tedure ni inyɛmɛnyɛmɛ ɛtɛ bu i'wɛtwɛ!

2Nyashɛnga iyi iwɛ mi hwɛɛ maa n njɛ shɛshɛshɛ ni iwɛwɛ mi!

3Iwɛnɛ po M mepi andwa mi tubwada; Eme teyinje kaa iwɛwɛ mi aka elele.

4Gabụ gobuko kiri Ngaa njɛ iwɛwɛ ɛtɛ, N nduwa kaa ijɛ ɛtɛ nɛ shɛ iyi iwɛ ne eshe bu. Iwɛbɛ po ebi teni cɛŋ maa jɛmɛ ụshɛrɛya mu; gabụ kaa n-ndumwa mɛ zhɛmɛ te bu m peni n-ndumwa-tụwụma.

5Hioko, ni iyi iwɛ bino mi le ofubo mi; N shɛ kaa bụtụ bi iwɛwɛ taa nụ ụjita na e m meci.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Iyi nɛ i shɛ iwɛ-tɛkana ibɛ aba jalakaka na amɛ na amɛ mi; iwɛ ecilo ata shidingo ti'inta tụ bụ taa tuta ta amɛ mi.

7M besheji ni hisop maa ma nama shɛshɛshɛ; N nyashɛnjɛ maa ma cɛnjɛma pawụụ uhwuri bizhe,

8Lono maa ma hwuga rụhwụŋ ru unyasa keeni ma rụ rụ amɛ-olom; iwɛ maa okwo o'umpwo mi na ebu bwereteji, a na bwadanana unyasa.

9Pashɛnga eshe bu ni iwɛwɛ mi, wafwaga iyi iwɛ mi kpaaŋ.

10Oo Agwatana, n ndanɛ amɛ tishɛshɛshɛ, maa kaa zweni mpiala mu ufwo mu naa na mi teni cɛŋ na amɛ mi.

11Ta ma bacɛnga na agba bụ o; ta bacɛnga kaa Mpiala mụ bụ mi Tijilo na amɛ mi o.

12N gwuricingeni unyasa ata ubino bu, maa m peni mpiala mụ bụ mu tukwulangana maa mi n shikicinji dimi.

13Nazhɛ Ngɛɛ zhɛ mo mbisogono atwa na a bwada andwa bụ iyi, maa atwa iwɛwɛ gwure pụ bụ.

14Oo Agwatana, no mo bicingo maa kede mu na kwụna atwa na zasa tụwụma o, gabụ kaa bɛ shɛ Agwatana na mo m bicingo, maa mu na zungangana tiririri tụ bụ a zunga.

15Oo AGWANGWAMA, m mbiyeni maa ma ala iwɛ tụdụmana, iwɛ maa Mu na bu shɛtana.

16Iwɛnɛ po bi jeri shi ya arụpɛ o, shibwonu N ngɛ zhɛ ma bu pana aŋ; amɛ bụ kaa lemi shi na arụpɛ tuhwoŋzhingo.

17Oo Agwatana, ahaŋsa timeme zucinje ibɛ shɛ ụrụpɛ mu; bu zha shɛ kaa bo jinoko bụtụ na meme zucinje, na kaa jɛshɛrɛjɛ ahaŋsa o.

18Oo Agwatana, mapana atwa bu Zayon iwɛ maa ndanɛ uŋ iyi ibiye; maanana uba Jɛrusalɛm.

19Nazhɛ amɛ bụ zhɛ o lomo na arụpɛ ebiye, keeni arụpɛ bu tuhwoŋzhingo; keeni esemberi inɛ nɛ ɛɛ zhɛ ma bu kwunanga nu utukwu-ụrụpɛ bụ.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 52

Agwatana Ubwa Untanganɛ Ofwo

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Azunga-ụzhɛla na ge Devid Zụnjɛ na aka na tu go Doɛg Bi'idụm ata zhe bee Mbishe Soul, bɛɛ hiɛŋ, Ge Devid Hwulwo ni ihwɛ Ahimɛlɛk

1Oo a-bụtụ bu ukpahiŋ, iwembe po aba busa ni iyi iwɛ nɛ abɛ njɛ bụtụ ba Agwatanaa? Tulubo ta Agwatana tu namɛ tutuu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2Gabụ ba imangana atwa vwɛ bu iyi iwɛ; bụratụ bụ lacɛmɛ gana asuka u'nyanga.
Ụzagwụ-tudwa kaa shini na amɛ bụ aka elele.

3Obo lubo kaa iyi iwɛ uhwuri iyi ibiye, keeni ụzagwụ uhwuri iwɛ-tɛkana tụdụma.

4Oo gabụ bihelekeci, na bo lubo n-ndumwa mu na ma nda atwa ufwu tụdụma!

5Gabata du Agwatana zhɛ ma bu nda ufwu unyizo-nom; bi zhɛ ma bụ ima maa ma bu bacɛnga ni ihwɛ bu; bi zhɛ mo bu unzo maa beni nu unyizo wa atwa na a hwungwa.

6Atwa tiririri zhɛ a kwụba iŋ ɛɛ zhɛ a nda inyɛsɛ; nazhɛ ɛɛ zhɛ ma bu hinga ilɛtu, ɛɛ zhɛ ɛ hiɛŋ,

7Hioko ma, bụtụ ganana datanɛ shɛ Agwatana maa bino, ama bu patanɛ iyi ibwɛ i'wɛtwɛ ti'yaga rishe, baa dwalakaka ofwo ubwa u tuswaka tedure nu uduciya ubwa.

8Ama N shɛ gana ụ'wụ'wụ buta na wa saba na amɛ umwono wa Agwatana; M patanɛ tulubo tu bwa ti tikpeke rishe unyizo-nom uuwa unyizo zhe gwure.

9Agwatana, N zhɛ ma bụ 'walụ aka elele iwɛ iyi nɛ abɛ njɛ; N zhɛ ma ananga ne eshe atwa bụ tijilo, maa gabụ bɛ zhɛmɛ.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 53

Tugworozwo ta Butugwumwa

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Azunga Ụzhɛla na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA

1Shɛlagwụ shi mɛmɛ hiɛŋ, Agwatana zasaba o. E teni ụdamụ kpaaŋ aba, a nda iyi iwɛ nɛ pilanụ sụ; bụtụ na ba nda iyi ibiye zasaba okwo bu ko.

2Agwatana namɛ na azuba baa mbiyanɛ miaụŋ ma atwa maa kwụba okwo i 'yajɛ bụtụ be elele na incɛ, na kaa ba dwalakaka Agwatana tu'wa.

3Hwɛ hwɛɛ aba vwulwagwa; hwɛ hwɛɛ aba a 'wa iyi tisashɛ. Bụtụ na ba nda iyi ibiye zasaba okwo bu ko gba zasaba o.

4AGWANGWAMA heŋteni iheŋtene, bɛɛ hiɛŋ, E mepi shi suu? Atwa ata a nda iyi iwɛ, ogbodu suu aa shɛ? Uraiŋ wa aba tiya ụ shɛ atwa mi tiya gana na ta a ya iyimɛyɛ, a n suyanɛ shɛ suu?

5Ama nazhɛ uriri ụ'wụtụ zhɛ wa 'ima aŋ, unaa na ta 'imɛ shɛ aŋ la gana ata kwukwuŋ, iwɛnɛ ta Agwatana zhɛ a garataga o'umpwo atwa i'ime atwa ubwa. Agwatana jineci aŋ, ibɛ po ezuye zhɛ a sha aŋ.

6Oo gana na ma nda adua maa go tibicingo tu banɛ nu Zayon tu zhajɛ no ofwo atwa Isrɛl. Na aka na ta Agwatana gwuricingeni atwa ata tɛzhɛmana ta aba sasana; ge Jekob zhɛ ba bwada unyasa, amɛ Isrɛl kaa zhɛ o lomo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 54

Adua iwɛ Tɛjɛlanɛ maa Kede Atwa I'ime Teni bu U'ala o

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Azunga ụzhɛla na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA ni iyi Ti'nyama nɛ 'Yajɛ Ihwehwe, na Aka na ta Atwa Zif Zhe no Ofwo Soul, ɛɛ hiɛŋ bụ, Ge Devid ye kaa Swacɛ pu tu

1Oo Agwatana, m bicinji tedure ni izeci bu, n tufwurinji tedure nu ukpahiŋ bu!

2Oo Agwatana, hwuga adua mi; shɛlaga n-ndumwa mi mi kpaaŋ!

3Iwɛnɛ po atwa tumama sata e ci maa e n kepengeni; atwa shɛmiaụŋ kaa a jalakaka maa a n kwụnɛ; aba shɛ atwa na hwuricinji shi Agwatana umbe ni iyi ya aba kpaaŋ.

4Hioko, Agwatana ubwa shɛ bimbiyeni mi; AGWANGWAMA ubwa kaa ba untangana uraiŋ mu maa u nama.

5Ga Agwatana gereteji o'umpwo atwa i'ime ibwɛ. Ubwa kaa zhɛ bo tulono aŋ ne ezuye, iwɛnɛ ti bee jineci aŋ.

6Oo AGWANGWAMA, N zhɛ ma bu pana ụrụpɛ na tukwulangana; N zhɛ kaa ma bu dumanga iwɛnɛ ta abɛ zhɛmɛ.

7Gabụ kaa bu ma n lashɛga na amɛ-tụhaŋtụ mi elele kpaaŋ, Ngaa ngbaracɛ kaa to o rukoto atwa i'ime mi.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 55

Adua Bụtụ na Biyejilo Bwa Sengeni Atwa I'ime Ibwɛ

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Azunga ụzhɛla na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA ni iyi Ti'nyama nɛ 'Yajɛ Ihwehwe

1Oo Agwatana, hwuga adua mi; Ta ngbaraka tutabwa ti mi cwɛŋ o!

2Shɛlaga iwɛ mi maa n jishijɛ; shɛmɛ-shɛ-tụhaŋtụ shɛ n lasatagwụ.

3N-ndumwa mu na atwa i'ime mi mo m mbisogo mu hwuleji ugombo, umungwuta na ogworozwo ma n nda kaa m bwereteji. Iwɛnɛ po e me sugeni shɛmɛ-shɛ-tụhaŋtụ; a nda isɛbwɛ ne mi oo mo 'imo kaa.

4Uriri u n 'imɛ tebiye, inyɛsɛ tu'wo kaa i n shɛ tebiye.

5Inyɛsɛ keeni tɛzhɛgɛda i n 'imɛ; tuholono tu n lasụ.

6Ibɛ po Ngɛɛ hiɛŋ, Oo Ngaa nga 'yajɛ apiambɛ gana ikwucime, N ngɛ zhɛ ma hila maa ma dwalakaka ofwo ụhinjanụ.

7N ngɛ zhɛ ma hila taa dụlụ maa ma ma ihwɛ mi nụ ụshɛka.

8N ngɛ zhɛ m mama ndana idile maa ma banangana uvwugo ga ụ'wụtụ keeni eshilo na rimeni.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

9Oo AGWANGWAMA, sukwutogo rɛjɛmɛ ra atwa i'ime mi! N kwụbɛ abwagara
keeni tukobu kobu nụ ụshɛpwụ ata,

10o rungwutwonu uba ubwa tu uwaŋna tụ ụjita, ee shidinji uŋ na alaacɛ keeni
amɛ-tụhaŋtụ.

11Ufwu tɛnda kaa namba geri elele; umungwuta keeni amɛ tuma barɛ ne
ekpekiti.

12Yaa ga shɛ bụtụ mi bi i'ime bu ko ga ma n twagajɛ, N ngɛ zhɛ ma ima-isɛbwɛ;
yaa ga shɛ bụtụ na ma n sukakana mo mbisogo ishɛkɛ, N ngɛ zhɛ ma swakana
bụ.

13Ama kaa gabụ bụtụ mi bi yebi, binya mi, biyejilo mi be eligidi.

14Atubana bụ ta shana ta dumanga ushaura ụlatụ na binya, ta shana ta twa
ikpɛngwu zhiaaŋ nu umwono wa Agwatana.

15Ga atwa i'ime 'wi tobwolo aka aba te ci shi o; ge e zwi ne e'uye buumwa
buumwa! Iyi iwɛ namɛ nu nhwaŋ ma aba keeni shɛmɛ sha aba.

16Ama N suyanɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana maa mo m mbiyono, ubwa
kaa zhɛ mo m bicingo.

17Uswejinu mu keeni ti'nyongo ti mi to mungo pu bwa, tu uvwungwa, tu uwaŋna
keeni ụjita; bi zhɛ kaa ba hwuga rụhwụŋ ri mi.

18Bi zhɛ me n jicinje lapiya na ajasa na Ama nda na atwa i'ime a na gembi
ufwugwo tebiye.

19Agwatana na jɛjɛ ni idwɛtwɛ ibwɛ unyizo-nom, zhɛ ba hwuga iwɛ mi, bɛɛ zhɛ
kaa ba fwuga aŋ; iwɛnɛ ta a lacɛ tisheyingo, a njɛ shɛ kaa inyɛsɛ ya Agwatana o.

20Bụtụ mi bi yebi kepengeni eyejilo ubwa; be bweji onu na be ge shileji.

21N-ndumwa mu bwa mi gbelemi gana bụgụga, ama i'ime kaa namba na amɛ
ubwa; n-ndumwa mu bwa mu namɛ nɛnjɛɛ, gana manɛbɛ, ama ma shɛla kaa
bụtụ gana utokwobi.

22'Wanga AGWANGWAMA shɛmɛ-shɛ-tụhaŋtụ shɛ bụ, bi zhɛ ma bu lashaga; bi
zha shɛ bo lono kwukwuŋ maa a fwụjɛ atwa tiririri.

23Ama oo Agwatana, gabụ bi zhɛ bo zucingo akwụnɛ ata wa atwa keeni ejwe ata
ụzagwụ ne e'uye tobwolo e te ci shi okwo ashashɛ uraiŋ wa aba tiya o. Ama yaa
shɛ Gamba, N zhɛ ma bụ patana-rishe.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 56

Adua Rishe-tupana Agwatana

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA na Aka na ta Afilistia 'Imɛ bụ na Amɛ Gat

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1Oo Agwatana, hioko inyɛmɛnyɛmɛ mi, iwɛnɛ ta atwa ma n kapangana ni ifelu; atwa i'ime mi kaa ma n shɛka aka elele.

2Atwa i'ime mi ma n kapangana uuwa gụ ụrụmɛ, atwa na kaa ma n sukakana ni ifelu na tumama sata gembi ufwugwo tebiye.

3Oo AGWANGWAMA, aka na Ama nda inyɛsɛ, gabụ Ama patana-rishe.

4Agwatana Ngaa patanɛ-rishe N njɛ shɛ inyɛsɛ o; Ma shɛtana bụ. Imbe butugwumwa bu tukwakwa eri ma n ndaa?

5Atwa i'ime mi o pingotongo n-ndumwa mi mi uuwa gụ ụrụmɛ; aka elele a na imanganga maa a n gwụcɛnjɛ.

6O sotulongonu no ofwo tusweci; aa ngbaraka iyi elele nɛ ma nda; a shɛlanɛ maa a n kwụnɛ.

7Oo Agwatana, tụpana aŋ iyi iwɛ nɛ aa nda; 'waŋtatanga atwa ata ni isɛbwɛ bu!

8Bi mepi ohwulu mi tuhoroko; gabụ kaa ba rɛta malaba mi mi. I 'nyeci shi suu nu utakada bụ?

9Asha nụ ụjita na Ngaa bu suyanɛ, nazhɛ atwa i'ime mi zhɛ o gwulo mabaaba. M mepi inɛ gɛ: iwɛnɛ ta Agwatana shɛ bi nee mi.

10Ma shɛtana Agwatana iwɛ n-ndumwa mu bwa mu na baa jɛmɛ. Ma shɛtana AGWANGWAMA iwɛ unu bwa na bee shiri.

11Agwatana ata Ngaa patanɛ-rishe, N zha shɛ kaa ma nda inyɛsɛ o. Imbe butugwumwa eri ma n ndaa?

12Oo Agwatana, N zhɛ ma bu pana iyi nɛ Ngee shiri-unu ibɛ; N zhɛ kaa ma bu pana upwaŋ mu wa a'walụ.

13Gabụ kaa bu n leshiji no tu'wo, maa kede e n kelegeji o. Ibɛ po ma zha tahaŋnụ na agba Agwatana, na amɛ uhioko-uhwaŋna uraiŋ.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 57

Tulubo ta Agwatana Keeni Tɛcara tu Bwa

(Shɛzu 108:1-5)

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA na Aka na ti bee Gezhigeni Soul baa Swacɛ nụ ụpangwụ. Na rụhwụŋ ru na ri hiɛŋ, Te Iricingo iyi Elele Kpaaŋ o

1Oo Agwatana, hioko inyɛmɛnyɛmɛ mi, hioko inyɛmɛnyɛmɛ mi kaa; iwɛnɛ ti yaa shɛ gabụ bɛ shɛ bikepi bo ohwulu mi. Uhwuŋnu wa apiambɛ bụ ubwa shɛ ijilɛni mi, uuwa i ci aka na uvwugo ga wa nda iyi ufwu keshici.

2N keri Agwatana na Hwuri Kpaaŋ ụhiɛŋshɛ, ubwa shɛ Agwatana na ma m pana iyi ukekeshi mu ye elele.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Ubwa kaa zhɛ mɛ n jishijɛ tu baa namɛ na azuba maa mo m bicingo; bi zhɛ kaa ba pana atwa na ma n nda umungwuta ezuye. Agwatana zhɛ ma n tumwananɛ tulubo tu bwa ti tikpeke keeni tɛcara tu bwa.

4Atwa i'ime o n rungwutwonu, a shɛ gana izeci nɛ ya ya bụtụ. Shine sha aba shɛ shɛ gana nsanụ keeni a'inla; irɛtu ya aba lacɛmɛ gana otokwobi.

5Oo Agwatana, mbisono ugombo bu na keshici tụla keeni ụjɛrụma bụ maa uhwuri una cɛnjɛ tu unyizo kpaaŋ.

6Atwa i'ime mi tileni igwune maa a n 'imɛ; tiriri ti n iri ya. E hini ushapa nu uhwana mu, ama aba kaa 'waananụ nu bwa ni ikɛnyi aba.

7Oo Agwatana, ahaŋsa mi shikeni dimi, a njɛ shɛ bulama o. N zhɛ ma bu zungangana azunga ashɛtwa!

8Ohwulu mi, zhinjɛ! Aduma mi keeni ugweje mu zhinjɛ ma! Gamba du n zhɛ ma gbatụ ụzhɛngwa.

9Oo AGWANGWAMA, N zhɛ ma bụ 'walụ na ashashɛ atwamwa; N zhɛ ma bu zungangana azunga na ashashɛ edenji.

10Tulubo tụ bụ ti tikpeke ti gembi tee ce azuba; tɛcara tụ bu kaa ti timengeni tụla.

11Oo Agwatana, mbisono ugombo bu na keshici tụla keeni ụjɛrụma bụ na uhwuri cɛnjɛ tu unyizo kpaaŋ.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 58

Adua iwɛ Ulwapɛ na Ɛɛ Zhɛ a Pana Ogworozwo

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA, bɛɛ hiɛŋ, Te iricingo iyi Elele Kpaaŋ o

1Ahiɛba ehiu, hia duma ba n-ndumwa mu na mu namɛ ririri kaa? Hia duma ba ụshɛrɛya wa atwa kpaaŋ te teni cɛŋ kaa?

2Awo! Semi iyi iwɛ tɛnda kiri ahia haŋsa, ahia nda abwagara ɛ ci'nyɛ na cɛnjɛ tu unyizo.

3Atwa na shɛ ogworozwo 'inɛ te kwuni taa na amɛ ono aba; a dwa-cibɛ te kwuni taa nụ ụjita na ee meci aŋ.

4Mangayɛ mu na mɛ shɛ gana mu na ma ahwa mi shini na shɛmɛ sha aba; ee sukekeni shɛcɛbɛ sha aba gana uluwu na shɛ akwụrụ,

5na hwụjɛ shɛ rụhwụŋ ra bɛnjɛ bu nlayɛ, kwo kaa anjɛ tishino a na shɛ egwoni iyi elele.

6Oo Agwatana, kwusataga shine shi unu wa aba, Oo AGWANGWAMA, mushongo agacɛ mangayɛ mi izeci ɛtɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7Ga a inanjɛ eshe gana meni mu na ma hwuŋtana; ga a lụmbɛ gana ambɛ na namɛ nụ ụzalụ uhwaŋna.

8Ga a shɛ gana ugodowuŋ na wa bana ụsharamụ; ga a shɛ gana yɛu nɛ 'wi nazhɛ ee meci iŋ inɛɛ nɛ eshe ibɛ kwụbɛ shɛ uhioko-uhwaŋna u tupohondo.

9Ɛ zhɛ o gwubo aŋ gana ambɛ tobwolo e te mepi shi o; Agwatana zhɛ o hwulupono aŋ ni isɛbwɛ ibwɛ mangayɛ, na aka na aa ta hwungwa.

10Atwa tiririri zhɛ na bwada unyasa aka na aa kwụbɛ ta a tụpana atwa iwɛwɛ iyi nɛ aa nda; ɛ zhɛ o rukoto mehieŋ mo ogworozwo.

11Atwa zhɛ ɛ hiɛŋ, Ule nambana ga atwa tiririri gom; Agwatana ga namba baa duma ụshɛrɛya unyizo ga gom.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 59

Adua iwɛ Tunama Lapiya

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA, na Rụhwụŋ rụ na ri hiɛŋ, Te iricingo iyi Elele Kpaaŋ o. Ibɛ shɛ na Aka na tu go Soul Tumwanɛ Atwa maa o Gwubogo Ihwɛ ibwɛ maa Kwụna bụ

1Oo Agwatana mi, n leshiji no olugwo atwa i'ime mi; n jilanɛ iwɛ atwa na ma kapangana.

2N leshiji no olugwo atwa ata awɛ; n lesheji no olugwo akwụnɛ ata wa atwa.

3Oo AGWANGWAMA, hioko! E gwubeji maa a n kwụnɛ; atwa ata shimiaụŋ a n ụlwataganụ. I shɛ shɛ maa n njɛ iwɛwɛ kwo kaa m bweji undwa kwukwuŋ o,

4Oo AGWANGWAMA, i shɛ shɛ maa N 'yajɛ tụwụma te elele upo a nda kakayɛ maa a mama imanjɛ maa e n kepengeni o.

5AGWANGWAMA na shɛ Agwatana na Hwuri Kpaaŋ, zhajɛ maa m mbiyeni; Agwatana Isrɛl, kwụba ni ikɛnyi bu! Ishijɛ maa peni atwa na shɛ oto-ụrụpɛ ulwapɛ! Te hioko inyɛmɛnyɛmɛ ya atwa na o mbiyono atwa i'ime mi o!

6E gwure nụ ụrụmɛ we elele, ee sure nyarɛrɛ gana shiwawa, ta a hwala ụshɛpwụ ata.

7Shɛlaga tutwa ta aba keeni tuhaŋsagana tụ wɛ tu na aa ma n haŋsagana. Irɛtu ya aba i shɛ gana otokwobi, aba kaa a haŋsa waa maa i zasa bụtụ ba hwuga iwɛ nɛ aa duma o.

8Oo AGWANGWAMA, gabụ ba hinga aŋ ilɛtu; aba nda kaa oto ata ụrụpɛ kpaaŋ asada.

9M patanɛ ukpahiŋ bu rishe; Oo Agwatana, gabụ bɛ shɛ bikepi mi.

10Agwatana mi zhɛ a zhajɛ pi mi no tulubo tu bwa ti tikpeke; bi zhɛ bo lono maa ma ngbaraka to o rukoto atwa i'ime mi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

11Oo AGWANGWAMA, ta kwụna aŋ o, shibwonu isɛbwɛ zhɛ yo 'wo atwa mi; gabụ na bɛ shɛ abula ujasa tu, garataga aŋ maa zucinji aŋ nu ukpahiŋ bụ.

12Iwɛwɛ namɛ na shɛmɛ sha aba; ibɛ po n-ndumwa mu unu wa aba kpaaŋ mɛ shɛ du iwɛwɛ; ga tumama sata ta aba tɛ 'imɛ aŋ! Iwɛnɛ ta a twaga tutwa, aa dwa-ụzagwụ,

13Iricingo aŋ ni isɛbwɛ bu; iricingo aŋ hwɛ hwɛɛ aba maa kede a nama ya o. Nazhɛ bụtụ be elele zhɛ ba mapa maa Agwatana ubwa ga 'yajɛ ụhwada ni Isrɛl, maa kaa ụhwada ubwa u zhe tutu rungwutwonu unyizo kpaaŋ.

14E gwure nụ ụrụmɛ, ee sure nyarɛrɛ gana shiwawa, gana na aa hwala ụshɛpwụ ata.

15O rungo gbom gana na aa jalakaka iyimɛyɛ, o no ngwulo ni isɛbwɛ ti yaa shɛ ee gwushiji shi iyi nɛ shiji aŋ.

16Ama N zhɛ ma zungangana ukpahiŋ bụ azunga; N zhɛ ma zungangana tulubo tụ bụ ti tikpeke azunga gbada gbada nu uvwungwa we elele. Iwɛnɛ ti yaa shɛ gabụ bɛ shɛ bikepi mi keeni uhwuŋnu mu na aka ụbaụta mu.

17N zhɛ ma bu zungangana azunga ashɛtwa, gabụ bileleji mi. Agwatana mi na shɛ bikepi mi, ubwa shɛ Agwatana na mo n lubo duwa.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 60

Adua iwɛ Tulashɛga

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA maa Mbisogono Atwa, na Aka na tu baa Twa ifelu na Atwa Aram-naharaim keeni Atwa Aram-zoba. Ibɛ shɛ Aka na tu go Joab gwure ti bɛ Kwunɛ Atwa Idụm Igbɛɛ-icihiŋ (12,000) nu Ulomu-manɛ

1Oo Agwatana, bi ti jineci, abụ tụ 'wɛŋ; abu nduwa isɛbwɛ no tu; utu gwuricinje pụ bụ.

2Gabụ bi zhingiteni cɛnjɛ tu ga, ebi beji tu hwaa; nangangana ya tubagatagwụ ta tuba, iwɛnɛ ti tɛ ɛ zhɛ ta 'waŋtatangwụ.

3Gabụ bɛ njɛ maa ga atwa bu swe ụbaụta ụ'wụtụ; oo rungo ya golo golo gana atwa na mayaga ma ngba.

4Gabụ bi shikicingeni atwa na ma bu sụma inyɛsɛ igɛrigɛ iwɛ maa e berishiji iŋ maa e benengeni tu'wo ta a'inla.

5Iti bicinji tedure nu u'ala bụ ukpahiŋ; jishijɛ adua tu, iwɛ maa atwa bụ a na obo lubo e benengeni.

6Agwatana jɛmɛ n-ndumwa no ohwolu ubwa tijilo, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ mo bogotogwu Shɛkɛm na tụlasụ maa mo dwotwogonu atwa mi Ulomu Sukot.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7Gamba n 'yajɛ Giliad, keeni Manasɛ du; ge Ifrem ubwa shɛ ukata mu, go Juda ubwa shɛ okwuto mi tugwama.

8Go Moab i shɛ igbɛɛnibwɛ mi; N zhɛ ma 'wanga Idụm abida mi. N zhɛ ma kalana Afilistia n'ungwa mu tụlasụ?

9Oo Agwatana, gaaba zhɛ mo n tocingo nụ ụshɛpwụ ata 'yajɛ tukapaa? Gaaba zhɛ ma n zarɛga ni Idụm?

10Oo Agwatana, asha bi ti jineci ga mbowuu ree? Oo Agwatana, bu zhagajɛ shɛ kaa ne ejeshi tu maa e beni na bu o.

11Iti mbiyeni na atwa i'ime tu; iwɛnɛ to timbiyono ta bụtụ ti te shi eshe!

12Agwatana namɛ geri tu, ti zhɛ kaa ta lasụ; ubwa zhɛ ba 'waŋtatanga atwa i'ime tu hwɛɛ.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 61

Adua Bụtụ na Ukekeshi Tijilanɛ To

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA ni iyi Ti'nyama nɛ 'Yajɛ Ihwehwe

1Oo Agwatana, hwuga n'ungwa mi mi; shɛlaga adua mi!

2N namɛ taa dụlụ ni ihwɛ mi, Ngaa bu suyanɛ aka na tu ugiriri n keri. N zeriji no ofwo uparatayɛ ata na Ngɛɛ zhɛ mo bino.

3Iwɛnɛ po gabụ bɛ shɛ ijilɛni mi, keeni ashɛkpa mi na ma n lashaga na atwa i'ime mi.

4Lono maa ma nama no ohwolu bu tijilo unyizo-nom; lono maa mo bino nu uhwuŋnu wa apiambɛ bụ.

5Oo Agwatana, bu hwugwa kaa onu na Ngee shileji, gabụ kaa bu m peni iyi-yo-ogwu ya atwa na ma bu muna ụjɛrụma.

6Kaana uraiŋ wa agwuma unjɛswa; ga shiywa shu bwa shɛ nama tutu awaŋnɛ elele.

7Oo Agwatana, lono maa ga gɛga ni idwɛtwɛ ụhwada bụ unyizo-nom; na ngbaraka bu tedure no tulubo tụ bụ ti tikpeke keeni tɛcara tụ bụ.

8Iwɛ maa mu na bu zungangana azunga ashɛtwa aka elele, gana na ma bụ pana onu na Ngee shileji iyi-heri elele.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 62

Ohwulu Oko Ti'yaga na Agwatana Tɛshɛlana

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

1N namɛ shiruu Ngaa shɛlanɛ Agwatana maa mo m bicingo; no olugwo ubwa kiri ubino mu zhɛ wa banɛ.

2Ubwa kiri ma n jilanɛ maa mo m bicingo; ubwa shɛ bileleji mi, a zha shɛ ma n kalagaga kwukwuŋ.

3Ụkwụmbwụ naa yɛɛ zhɛ yo ilogogo tɛ ɛhi zhɛ hia kapangana bụtụ ata zasa ikɛnyi gana uba na bwaratagwụ kpaaŋ hiiŋ?

4Hia jala maa hi bizhirinjɛ bụ no olugwo ụjɛrụma ubwa kiri; ahia nda unyasa nụ ụzagwụ-tudwa. Hia duma n-ndumwa mi tizhemonjino nu unu hiŋ, ama hia twaga bụ kaa na shɛmɛ shi hiŋ.

5Agwatana kiri Ngaa datanɛ; ubwa kaa du Ngaa shɛlanɛ.

6Ubwa kiri ma n jilanɛ, ubwa du mo m bicingo; ubwa shɛ bileleji mi, a zha shɛ kaa mo n zhingoto kwukwuŋ.

7Ubino mu keeni ụjɛrụma mu namɛ no ofwo Agwatana; ubwa shɛ ijilɛni mi nɛ 'yajɛ ikɛnyi keeni ofwo mi tuswaka.

8Oo ahiɛba atwa mi, patana ma Agwatana rishe aka elele. Mbiso bu ma shɛmɛ-shɛ-tụhaŋtụ shi hiŋ kpaaŋ, iwɛnɛ po ubwa shɛ bikepi tu.

9Atwa kpaaŋ shɛ gana mpiala mu na ma banɛ ni inyɛnu; ta atwa na gembenji ta atwa na gwụmwatangwụ, e te shi eshe o. Ebu zweni aŋ ne bimenji, e shini shi bimenji o, e ci shi okwo mpiala mu na ma banɛ ni inyɛnu uzhinono.

10Ta patana abwagara rishe o; ta 'yaga ashɛlatụ titeni ni iyi yo orugwusu o; okwo uduciya bu wa kaana ugombo, ta datana uŋ o.

11N hwugwa uhwuri karu ko, ta Agwatana hiɛŋ, ubwa kiri 'yajɛ ukpahiŋ.

12Bɛɛ hiɛŋ tulubo tu bwa tu namɛ kpeke. Oo AGWANGWAMA, gabụ kaa ba tụpa bụtụ bụtụ gana na tu ugondu ubwa namɛ.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 63

Ohwulu na I'uyɛ ya Agwatana Gwụmɛ

Azunga na ge Devid Zungangana AGWANGWAMA tu baa Namɛ nụ Ụshɛka Juda

1Oo Agwatana, gabụ bɛ shɛ Agwatana mi, Ma bu jalakaka, i'uyɛ bu gwụmɛ ohwulu mi. Ukekeshi bu to tu'waba ti mi hwɛ hwɛɛ; gana ta cɛnjɛ tu na tu lukwumi tu na tu hweteni, iwɛnɛ taa zasa meni.

2Lono maa ma bu kwụba no ohwolu bu tijilo; lono maa ma kwụba ukpahiŋ bụ keeni ụjɛrụma bụ na abɛ 'yajɛ.

3Iwɛnɛ to tulubo tụ bụ ti tikpeke tɛ zhɛmɛ tee hwuri uraiŋ, ibɛ po kaa Ngɛɛ zhɛ ma bu shɛtana.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4N zhɛ mo bu zhemonjino tutu tu'wo ti mi; N zhɛ me bu sugeni i'ɛlɛ mi na azuba
tedure na adua tɛnda.

5Ohwulu mi zhɛ o shigo gana na ta manɛbɛ keeni tuwebiye to shino ni iyi, N zhɛ
ma bu shɛtana na shɛzunga shɛ unyasa tubwada.

6Aka na Ngee weci no ogodo mi, me bi teyinje, Ama haŋsa kaa iwɛ bụ uuwa gi iyi
yo holo;

7iwɛnɛ ti yaa shɛ gabụ bu mo m mbiyono aka elele. Ma zunga azunga unyasa nu
uhwuŋnu wa apiambɛ bụ.

8Gabụ ohwulu mi swanɛ; u'ala ubiye bu kaa n untanganɛ.

9Ama atwa ata na a jalakaka maa a inzhɛnjɛ uraiŋ mu, ɛ zhɛ o zwo o tono tuta te
e'uye.

10Ɛ zhɛ a kwụna aŋ nu utokwobi nu ujasa, ogwusu kaa zhɛ a ya n'wo ma aba.

11Ama agwuma zhɛ a bwada unyasa; iwɛnɛ ta Agwatana peni bu ukpahiŋ maa
lasụ. Atwa elele na kaa o shilogo-onu ni izeci ya Agwatana, ɛ zhɛ a shɛtana bụ,
ama ɛ zhɛ tuba o utogo onu ejwe-ụzagwụ.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 64

Adua iwɛ Atwa I'ime a na a Hwala Bụ

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA

1Oo Agwatana, hwuga uswejinu mu, N namɛ na amɛ-tụhaŋtụ! Ma nda inyɛsɛ ya
atwa i'ime mi, m bicinji!

2N leshiji no olugwo iyi iwɛ nɛ ogworozwo ma n imangana keeni rundu ru
unyama wa atwa na a nda iyi iwɛ.

3A lụba irɛtu ya aba gana otokwobi, aa dwa a'inla aba, ibɛ shɛ n-ndumwa mu na
ma gwụcɛnga bụtụ tụdụma.

4A kala a'inla ata aba no olugwo na aa swakacɛ maa o to bụtụ na zasa n-ndumwa-
tụwụma; a kala bu aŋ eshigiri zawa inyɛsɛ.

5A mama hicanganụ u'waba na ti'imanganga tụ wɛ! Aa haŋsa iwɛ ofwo na ɛɛ zhɛ
o bitogo ogwuru aba. Ɛɛ hiɛn, I zasa bụtụ be elele ụtụ kwụbɛ o.

6A nduwa tuhaŋsa ta aba tụ wɛ, ɛɛ hiɛŋ, Tụ ụrụcɛngwa ti'imanganga tu tu ti
ci'nyɛ hwɛɛ. Amɛ bụtụ keeni ahaŋsa ubwa swacɛ taa dụlụ.

7Ama Agwatana zhɛ a tagana aŋ a'inla ubwa; ɛ zhɛ a ala ụngwụ eshigiri.

8Bi zhɛ ba nda aŋ ufwu iwɛ n-ndumwa ma ata ma aba; atwa elele na kwụbɛ aŋ,
ɛ zhɛ na nda aŋ asada na azhɛkwa.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

9Atwa kpaaŋ zhɛ a nda inyɛsɛ, ɛɛ zhɛ a haŋsa iwɛ iyi nɛ Agwatana njɛ; ɛɛ zhɛ kaa a ananga ugondu ubwa.

10Atwa tiririri kpaaŋ zhɛ a bwada unyasa iwɛ iyi nɛ AGWANGWAMA nduwa. Ɛ zhɛ o gwushigo ofwo tuswaka maa e bini no ofwo ubwa; atwa na shɛmɛ sha aba shɛ namɛ ririri kpaaŋ zhɛ a shɛtana bụ.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 65

Agwatana Tɛshɛtana Keeni A'walụ

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA

1Oo Agwatana, gabụ bi teni cɛŋ maa ta bụ shɛtana nu Zayon maa ta ụrɛcɛnga onu na eti bi shilegeni,

2iwɛnɛ aba hwuga shidua. Ibɛ po atwa ofwo elele zhɛ a zhajɛ pụ bụ

3ne tusweji ti iwɛwɛ ya aba. Aka na andwa tu tubwada a tụ lasụ, ama gabụ kaa bi ti gengeni aŋ.

4Atwa na ebi teri gwoje, agata ebu suje maa a nama nu umwamwa bu, Amɛ tu zhɛ o lomo ni iyi ibiye nɛ zweni nu umwono bu, ibɛ shɛ uwebiye umwono bu tijilo.

5Gabụ bi ti jishijɛ tedure na tụlasụ tu na ebi ti peni, abu ndanjɛ iyi ya arụhwajɛ maa iti bicinji. Atwa elele na namɛ nu unyizo kpaaŋ ta atwa ụdụlụ a na keshi ntokwu a bu patanɛ-rishe.

6Ni ikɛnyi nɛ abɛ 'yajɛ ibɛ ebi shikecenji nshama nu urubwo muba, ebi mbiseni ukpahiŋ bụ ụ'wụtụ.

7Gabụ bu ngwuricinji n'ungwa mu ntokwu keeni rundu ra shɛdanga; gabụ du bu ngwuricinji rundu ra atwa.

8Tudama tɛ 'imɛ unyizo kpaaŋ kpaaŋ iwɛ iyi i'wɛtwɛ nɛ abɛ njɛ. Ugondu na abɛ njɛ u eni cɛnjɛ tu unyizo n'ungwa mu unyasa tukala te kwune nu uce cɛnjɛ tu unyizo uzalụ uko tutu ukwunanga uzalụ uyebi.

9Gabụ bi mbiseni cɛnjɛ iwɛ bu tumapa tedure ne eshilo na abu tumwanɛ; abɛ njɛ tu maa ti 'yaga ugwungwu. Gabụ bi shidenji ohwulwo ne meni; gabụ ba pana cɛnjɛ izɛgwu tibila. Gana abɛ njɛ iŋ ta:

10Gabụ bu tumwanɛ eshilo a'wụtụ ni itɛmɛ ɛtɛ ee bweji maa meni mi yebiji tubwada ta ata; gabụ kaa bi debecenji cɛnjɛ ti ibɛ nɛ ɛgbɛrɛshɛ iwɛ maa ge iyi nɛ kwuni tu'unshɛ waŋnɛ.

11Tuwebiye ti iyimɛyɛ tudwa nɛ aba pana ti gembi duwa! Ofwo elele na ebi duri, tɛzhɛmana tu namba.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

12Unyama wa agwụdụ shini ne ehilo tiyaga; bụ'aŋbụ be tikpekwu shini nu unyasa.

13Agwụdụ barɛ ne shihilo; iyimɛyɛ izɛgwu shini no olomu. Iyi elele ya kala n'ungwa keeni shɛzunga shɛ unyasa.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 66

Agwatana Tɛshɛtana iwɛ Iyi nɛ Baa Ndanjɛ

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Azunga Tuzungangana AGWANGWAMA

1Ahiɛba atwa unyizo kpaaŋ, shɛtana ma Agwatana nu n'ungwa mu unyasa tubwada.

2Zungangana ma ụjɛrụma izeci ibwɛ azunga; pana bụ ma ashɛtwa ụjɛrụma!

3Hiɛŋ ma Agwatana, Iyi nɛ abu ndanjɛ gembi tebiye! Ukpahiŋ bụ kaa gembi duwa harɛ atwa i'ime bu kwuzenji nu umbe bu ni inyɛsɛ.

4Atwa unyizo kpaaŋ a bu zhɛba; aa bu shɛtana na azunga, aa shɛtangana izeci bu na azunga.

5Zhajɛ ma hiɛ kwụbɛ iyi nɛ Agwatana njɛ, bɛ njɛ iyi i'wɛtwɛ 'wɛtwɛ na ashashɛ atwa.

6Ubwa hwuŋcɛnjɛ la itekwu, upo yaa shɛ cɛnjɛ tu hwoo; ibɛ po eshi tu keshi itekwu ɛtɛ ni ivwunɛ. Apata etu bweji unyasa iwɛ iyi nɛ baa njɛ.

7Ubwa 'yajɛ ụhwada unyizo-nom tedure nu ukpahiŋ ubwa; ne eshe ubwa kaa baa ngbaraka edenji. Kede atwa tigezhe ne munje bu o.

8Oo ahiɛba atwa kpaaŋ, shɛtana ma Agwatana tu; ga a hwụjɛ rụhwụŋ ra ashɛtwa hiŋ.

9Ubwa utu untanganɛ atu ta ya uraiŋ, bi leni shi kaa maa ta sharumana o.

10Oo Agwatana, gabụ bi ti menji gana na a nyashɛnga azụrụfa nu ulwa, gabata du ebi ti menji.

11Gabụ bi ti tecinji na tijama, ebi ti peteni kaa i'wɛŋnɛ nɛ zhineni no ohiuhiu tu.

12Gabụ bi leni maa ga atwa i'ime tu na tu suka; tu duri ulwa keeni tizhagajɛ te meni, ama okwo ti yaa shɛ gana ata, gabụ bu tu suje no ofwo tukpotoo.

13N zhɛ ma bu 'waŋnanɛ arụpɛ tuhwoŋzhingo nu umwono bu; N zhɛ ma bu tụpa unu na Ngee shiri.

14N zhɛ ma bu pana iyi nɛ Ngaa dumwa la maa N zhɛ ma bu pana na aka na tu Ngaa namɛ na amɛ-tụhaŋtụ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

15N zhɛ ma bu pana agwụdụ nụ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo nu utukwu-ụrụpɛ; N zhɛ ma ta ụrụpɛ ata ne esemberi inɛ keeni iyweywe, maa nshikwo ma aba mu munji na agba bụ.

16Ahiɛba na hia sụma Agwatana inyɛsɛ kpaaŋ, zhajɛ ma hi shɛlaga, maa mo hi mbiso iyi nɛ baa n ndanɛ.

17N keri bu n'ungwa taawụụ iwɛ maa mo m mbiyono; Ngaa shɛtana bụ na shɛzunga.

18Yaa shɛ Ngaa ngbaracɛ iwɛwɛ na amɛ mi, AGWANGWAMA ga zha shɛ a hwuga iwɛ mi o.

19Ama iwɛ-tɛkana, Agwatana kaa hwụjɛ iwɛ mi; baa shɛlajɛ kaa rụhwụŋ ra adua mi.

20Mo zhemonjino Agwatana, iwɛnɛ ti bee jineci shi adua mi, bi leshiji shi kaa tulubo tu bwa ti tikpeke no olugwo mi o.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 67

Agwatana Ubwa ba 'Yagaga Udenji Ata

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Azunga na aa Zunganganɛ AGWANGWAMA ni iyi Ti'nyama nɛ 'Yajɛ Ihwehwe

1Agwatana, hioko inyɛmɛnyɛmɛ tu maa iti peni uwebiye; utu mbiyanɛ ni iwɛ bu tumapa,

2iwɛ maa unyizo kpaaŋ mepi uhwaŋna bụ; iwɛ maa edenji elele mepi ubino bu.

3Oo Agwatana, ga atwamwa a bu shɛtana; ga atwamwa a bu shɛtana kpaaŋ!

4Ge edenji a njɛ unyasa maa a zụnjɛ azunga unyasa, iwɛnɛ ta aba duma ụshɛrɛya wa atwamwa ne tishiriri, gabụ kaa ba 'yagaga edenji elele na namɛ na cɛnjɛ tu unyizo.

5Oo Agwatana, ga atwamwa a bu shɛtana; ga atwamwa a bu shɛtana kpaaŋ!

6Cɛnjɛ ti meci iyimɛyɛ i tuba; Agwatana na shɛ Agwatana tu, bu tu pwonuo kaa uwebiye.

7Agwatana utu pwonuo uwebiye; ga atwa kpaaŋ no ofwo elele a sụmɛ bụ inyɛsɛ!

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 68

Azunga Tụlasụ iwɛ Ubino wa Agwatana

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA

1Ga Agwatana ishijɛ maa garataga atwa i'ime ibwɛ. Ga atwa na to bu ni i'ime gezhigeni bu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2Gana na tu uvwugo wo sugo nshikwo, gobwonu du obo unzo aŋ; gana na ta manɛbɛ manyɛshɛ mo no nu ulwa, gobwonu du ogworozwo zhɛ a nda ufwu na agba Agwatana!

3Ama amɛ atwa tiririri zhɛ o lomo, ɛɛ zhɛ a bwada unyasa na agba Agwatana; u'waba zhɛ wa hia aŋ, ɛɛ zhɛ a kala n'ungwa mu unyasa!

4Zungangana ma Agwatana azunga, shɛtana ma izeci ibwɛ na azunga; shapɛrɛgana ma Bụtụ ata ba suka odomu rụhwụŋ ra azunga na azuba. Ɛ hiɛŋ izeci ibwɛ AGWANGWAMA, nda ma unyasa na agba ubwa!

5Agwatana na namɛ na ajɛjɛ ubwa tijilo, ubwa ba ngbaraka e'weteji, ubwa kaa ba jilanɛ olulo.

6Agwatana ubwa ba pana bụtụ na zasa bụtụ ihwɛ maa nama, baa bacɛnga kaa ajama nu umwono-tishi nu unyasa maa a mama 'yaga, ama atwa tigezhe zhɛ a nama na cɛnjɛ tu undolo.

7Oo Agwatana, aka na ebu hwuri umbe na atwa bụ, aka na aba zha tahaŋnụ, obo dulogo ụshɛka,

8cɛnjɛ ti zhingotu, tụla ti 'wɛŋ eshilo, iwɛ tɛzhajɛ ta Agwatana Sainai, na shɛ Agwatana Isrɛl.

9Oo Agwatana, gabụ bɛ njɛ maa ge eshilo na gembi ngbi maa hiɛciɛngananɛ cɛnjɛ tụ bụ tu na ti ge 'wi.

10Atwa bụ mo nhwaŋ ma aba na tuba; aba pana okofwo iyi ukekeshi wa aba na amɛ uwebiye bu.

11AGWANGWAMA ubwa ba pana-unu, ibɛ po ugombo tukaana ụ shɛ una unyama wa atwa na ‘waŋnɛ unabarɛ ubwa o mburusonu, ɛɛ hiɛŋ.

12Shɛgwuma ne ejeshi aba gezhiji! Ibɛ po eyikwo na namɛ ni ihwɛ dwotwogonu i'wɛŋnɛ nɛ ujasa yɛ.

13Aka na ehi weteji nu nsumo ma agwụdụ, hiɛ shɛ gana nkwucimo mu na ee sweni azụrụfa a na kaa ee sweni azhɛnarɛya tungarangara na cɛhiɛŋzhɛ ta aba.

14Aka na ta Agwatana na Hwuri Kpaaŋ gereteji shɛgwuma ni Ishɛmɛ Zalmon, bɛɛ 'wɛŋ tulom apata.

15Oo gabụ ishɛmɛ ɛtɛ i'wɛtwɛ Bashan; Oo nshama mu Bashan mu na mi zeteji!

16Ahiɛba nshama mu na mi zeteji, iwembe po ahia kala ishɛmɛ nɛ kwụlanɛ Agwatana maa gɛga ashɛrɛganɛɛ? AGWANGWAMA kaa zhɛ a gɛga apata unyizo-nom!

17AGWANGWAMA banɛ ni Ishɛmɛ Sainai bee teni no ohwolu tijilo ni ihɛŋtu ujasa nɛ gembenji; inɛɛ nɛ ufwugwo ibɛ i shɛ igbɛɛ igbɛɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18Gabụ bu munji taa no ofwo na zeci, ebi zeriji atwa na ujasa ga lasụ nụ ụhaŋtụ bụ ụ cɛnjɛ; ebi lesheji apwaŋ no olugwo atwa tigezhe. AGWANGWAMA Agwatana kaa zhɛ a gɛga apata.

19Ge e zhemonjino AGWANGWAMA na ma tu 'waŋnana i'wɛŋnɛ iyi-heri elele; ubwa kaa shɛ Agwatana na mo ti bicingo.

20Agwatana tu shɛ Agwatana na bo bicingo bụtụ; ubwa shɛ AGWANGWAMA Agwatana tu, na ma tu lashaga no tu'wo.

21Agwatana kaa zhɛ a bwarataga ohiuhiu atwa i'ime ibwɛ tilɛɛ, aba shɛ atwa ata a ta tuhwulo ni ihwɛŋnɛ iwɛwɛ ya aba tutuu.

22AGWANGWAMA dumwa, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ mɛ bɛcinjɛ atwa i'ime bu maa a banɛ nu Bashan maa e gwure; N zhɛ mɛ bɛcinjɛ aŋ ne me'ilwo mi itekwu maa e gwure,

23iwɛ maa fwundacɛ mehieŋ ma aba, keeni maa shiwawa shi hiŋ shi senji mu gana elele na aa jala.

24Oo Agwatana, atwa kpaaŋ kwụbɛ tufwundaka ta tahaŋnụ tụ bụ, keeni tubana tụ bụ maa bɛ shɛ Agwatana keeni agwuma mi, maa teni no ohwolu bu tijilo.

25Azụnjɛ hwuri umbe, e'nyemi iyi lɛ ekwunyi, miaụŋ-mo-o mu na ma 'nyama shikoko mu zweni tuba na ashashɛ. Ɛɛ hiɛŋ,

26Shɛtana ma Agwatana na tu'ulwatagwụ ta atwa ubwa tụ 'wụtụ 'wụtụ; ahiɛba ajalalo Jekob kpaaŋ shɛtana ma AGWANGWAMA!

27Gɛ Bɛnjamin, na shɛ ụlamụ na 'nyanɛ hwɛɛ, ubwa banɛ hiiŋ, nazhɛ urubwo we ehwurembe Juda 'wa, atwa na 'wa aŋ shɛ ehwurembe Zɛbulon keeni a na Naftali.

28Oo Agwatana, mbisono ukpahiŋ bụ, ubwa shɛ ukpahiŋ ata na abɛ njɛ la uhwara iwɛ tu.

29Shɛgwuma shɛ bụ 'waŋnanɛ apwaŋ iwɛ umwono bu na namɛ nu Jɛrusalɛm.

30Tazhɛgana atwa Ijipti a na shɛ gana isundɛ ehilo nɛ zweni ne eninjidegbe; tazhɛgana edenji ata na shɛ gana inɛ ye eyi, uuwa i ci aka na ee bu kwuzeni hwɛɛ aba maa e bi peni azụrụfa aba. Garataga atwa ata o lubo ujasa tɛnda!

31Lono maa gɛ ɛtumburɛ banɛ ni Ijipti; lono maa atwa Etiopia e bu sugeni i'ɛlɛ ya aba na azuba kakayɛ, gabụ Agwatana.

32Ahiɛba cɛnjɛ cɛnjɛ-ta-tugwama tu unyizo, zungangana ma Agwatana azunga; shɛtana ma Agwangwama na azunga,

33ubwa shɛ bụtụ na ba suka azuba na namba cala cala; hioko, bu tumwanɛ rụhwụŋ ru bwa ru na ri 'yajɛ ikɛnyi gana uto.

34Ananga ma ukpahiŋ wa Agwatana na igɛhi ibwɛ ubi atwa Isrɛl, ukpahiŋ ubwa kaa namɛ na tụla.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

35Oo Agwatana, igɛhi bu hwuleji ta abu banɛ no ohwolu bu tijilo, gabụ bɛ shɛ Agwatana atwa Isrɛl! Ubwa kaa ba pana atwa ubwa ikɛnyi keeni ukpahiŋ. Ge e zhemonjino Agwatana!

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 69

N'ungwa iwɛ Timbiyono

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA

1Oo Agwatana, m bicinji! Iwɛnɛ po meni mu munje me ci urworwo mu.

2Gamba na mo ilo nu udwodwo na iri, no ofwo na cɛnjɛ tu zasa ikɛnyi; N zhijɛ no ofwo na meni mi iri, tizhagajɛ ta muba kaa tɛ m mɛcɛ, too mo n sugo.

3N lukwumi nu n'ungwa iwɛ timbiyono, urworwo mu sụpanɛ. N hwuceci eshe mi Ngaa ngbaracɛ uhwaŋna iwɛ maa m mbiyeni.

4Atwa na o n to ni i'ime uzawa ecilo gembi ufwugwo ee hwuri tihiŋzhe tu uhiuhiu mu. Atwa i'ime a duma ụzagwụ iwe mi; a 'yajɛ ikɛnyi, aa jala maa a n kwụnɛ. A ma nda ni iji maa mo gwuricingo iyi nɛ Ngee nge zunji shi.

5Oo Agwatana, gabụ bi mepi ụlagwụ mu; tụwụma ti mi kaa tụ bụ swakanɛ shɛ o.

6Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana na Hwuri Kpaaŋ; to mo lonono maa ma nda atwa na ubu tɛtanɛ rishe ezuye o! Oo Agwatana Isrɛl, to mo lonono kaa maa ma nda atwa na ma bu zhɛba ụpụrụsa o!

7Iwɛnɛ po iwɛ bu upo aa ma n twagaga, ibɛ po ezuye urigeni eshe mi.

8Ibɛ po Ngaa shanɛ miaụŋ-mo-bino mi gana bugaiŋ, Ngaa shanɛ kaa atwa ukpogwu mu gana bụtụ ba cɛnjɛ ti nya.

9Iwɛnɛ po tɛzhɛgɛdana ti iwɛ umwono bu tu ma n ya; tutwa tu na kaa aa ma bụ twaga tu n layɛtanɛ.

10Aka na Ama twa-u'wo Ama nda ezumi, nazhɛ atwamwa ma n twagaga.

11Aka na Ama nda ụcɛnjɛ, Ngee urigeni tugwuno tụ ụcɛnjɛ tɛnda, nazhɛ aa ma hinga ya ilɛtu.

12Atwa na jɛjɛ ne ekpekiti ụshɛpwụ a dumanga iwe mi, eswe-mayaga o n to azunga.

13Oo AGWANGWAMA, inee mi shɛ, pụ bụ Ama nda adua; Oo Agwatana, n jishijɛ na aka na ibi teneni cɛŋ. N jishijɛ iwɛ tulubo ta ata tụ bụ ti tikpeke tụ 'wụtụ, keeni iwɛnɛ aba ụrɛcɛnga onu bu tishilo.

14M bicinji maa kede mo ilo nu udwodwo ga o; n leshiji na atwa i'ime mi, n leshiji ne me'ilwo mi meni mu ga tedure na tɛcara tụ bụ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

15To lono maa tɛzhagajɛ te meni tu n suji o; to lono kaa maa mo ilo ne me'ilwo kwo kaa maa mo zwo nu u'uye o.

16Oo AGWANGWAMA, n jishijɛ, iwɛnɛ to tulubo tụ bụ ti tikpeke tɛ zhɛmɛ; gwure pi mi gana na ti iwɛ tumapa bụ gembi tebiye.

17Ta ma n swakana Gamba yɛu gɛ bu ugondu o; N namɛ na amɛ-tụhaŋtụ a'wụtụ, nda kakayɛ maa n jishijɛ!

18Zhajɛ maa n leshiji; n gwube na atwa i'ime mi.

19Gabụ bi mepi tutwa tu na aa ma n twaga, te ezuye mi keeni ụpụrụsa mu; gabụ kaa bi mepi atwa i'ime mi kpaaŋ.

20Tutwa tu na aa ma n twagaga ti heshigeni amɛ mi tebiye, ibɛ po ahaŋsa mi gembi ufwugwo. N jelekeci bụtụ na maa yigana, okwo bu ko zasaba o; keeni bụtụ na maa ma n ingatanga, ama N kwụbɛ shɛ okwo bu ko.

21Aka na ti imunɛ i n gwụmɛ, mangayɛ ee m peni, aka na ti i'uyɛ i n gwụmɛ, ee m peni meni mu na mi sembi.

22Gɛ iyimɛyɛ ya aba i shɛ ugwuru; ga tiyabwada ta aba tɛ shɛ tuhwuŋzwo ta aba.

23Ge eshe 'wi aŋ tishi maa kede a kwụbɛ uhwaŋna o! Nda aŋ maa a shɛ nkwuko aka elele!

24Dudugono aŋ isɛbwɛ bu; gɛ isɛbwɛ bu tumunje jiteni aŋ.

25Go urubwo wa aba ụ shɛ osombo, maa kede bụtụ be elele vwɛ ya no shidulo sha aba o.

26Iwɛnɛ po a shɛka atwa ata ebi peni ulwapɛ; aa dumanga ushaura iwɛ ụbaụta wa atwa ata na abụ gwụcanjɛ. Iwɛ maa e keeni amɛ-tụhaŋtụ nu ụngwụ wa aba tuhwuga ugombo.

27Na kaangana aŋ ulwapɛ tụpana; to lono maa a 'yaga ụpadụ we elele nu ubino bu o.

28'Woricingo nzeci ma aba nu utakada bụ uraiŋ; kede e 'nyeci nzeci ma aba na atwa bu tiririri o.

29Ama ma nda ụbaụta nụ ụngwụ-tuhwuga; Oo Agwatana, n shepi na azuba maa m bicinji!

30N zhɛ ma shɛtana Agwatana na azunga; N zhɛ ma ananga ugombo ubwa tedure na a'walụ.

31Inɛ ɛtɛ zhɛ yo lomicingo AGWANGWAMA amɛ uhwuri maa ma pana bụ buna be eyi, upwaŋ uhwuri ụrụpɛ tuta nu ugborofwu buna.

32Ga atwa na aa nda umungwuta kwụbɛ iŋ maa amɛ aba lemi; gɛ i hicinjɛ shɛmɛ sha atwa na a zhɛba Agwatana.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

33Iwɛnɛ po AGWANGWAMA a shɛlagana atwa na ukekeshi iyi wa nda, bi keri shi kaa eye iwɛ atwa ubwa na namɛ nu umwono-tishi o.

34Ga azuba keeni cɛnjɛ tu unyizo shɛtana Agwatana, tu ntokwu keeni iyi elele nɛ zweni na muba.

35Iwɛnɛ po Agwatana zhɛ o bicingo atwa Zayon, bɛɛ zhɛ kaa ba maanana ashɛpwụ ata Juda. Atwa ubwa kaa zhɛ a gɛga apata, ɛɛ zhɛ a 'yaga cɛnjɛ ta ata;

36miaụŋ ma ajama ubwa mi zhɛ ma ya ogwu u tuba, atwa na kaa o lubo bu zhɛ a nama na tuba.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 70

Adua iwɛ Tɛlashɛga ni l'ɛlɛ ya Atwa l'ime

(Shɛzu 40:13-17)

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA iwɛ Titeyinje tu Upwaŋ

1Oo Agwatana, ga ibu kwụlanɛ maa n leshiji! Oo AGWANGWAMA, nda kakayɛ maa m mbiyeni!

2Ge ezuye shɛ atwa na a jalakaka uhiuhiu mu tiya, kede e mepi ijiji iyi nɛ aa nda o! Ga atwa na a nda unyasa iwɛ amɛ-tụhaŋtụ na n vwuteni gwuri mabaaba maa ụpụrụsa 'imɛ aŋ; aba shɛ atwa ata yaa kwụlanɛ maa ga ma ala ụngwụ!

3Ge ezuye 'imɛ atwa na mo pusogono apalatụ na tu'waŋtatangwụ ta aba!

4Ga shɛmɛ sha atwa na ma bu jala shi lemi maa e bwoji unyasa! Ga atwa na o lubo ubino bu a na duma aka elele maa, Agwatana gembi!

5Ama N shɛ bukofwo N zasa kaa iyi o; Oo Agwatana, zhajɛ pi mi kakayɛ! Gabụ bɛ shɛ bimbiyeni mi keeni bileleji mi; Oo AGWANGWAMA, te ilegeji o!

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 71

Adua Bụtụ na Injɛ

1Oo AGWANGWAMA, N zhajɛ pụ bụ maa shɛ bikepi mi; to lono maa ezuye n shɛ kwukwuŋ!

2N leshiji iwɛnɛ ta abu namɛ ririri, maa m mbiyeni. Shilo acɛbɛ bu no ofwo mi maa m bicinji!

3Sha ukpahiŋ ubino mu keeni ikepi mi nɛ 'yajɛ ikɛnyi maa n jilanɛ; gabụ bɛ shɛ bikepi mi.

4Oo Agwatana mi, n leshiji no ogworozwo, keeni atwa shɛmiaụŋ a na shɛ atwa awɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

5Oo AGWANGWAMA, gabụ Ngaa shɛlanɛ, oo AGWANGWAMA, gabụ Ngaa patanɛ-rishe, te kwune ne tisemberi ti mi.

6Gabụ Ngee leyiteni taa te e m meci; gabụ kaa bu ma n jilanɛ te kwune nụ ụjita na bino mi m meci. Gabụ Ngɛɛ zhɛ ma shɛtana tutuu.

7N shanɛ atwa ufwugwo iyi tụdụma, iwɛnɛ ta abɛ shɛ bikepi mi na 'yajɛ ikɛnyi.

8Ma bu shɛtana duwa, Ama ananga ụjɛrụma bụ uuwa gụ ụrụmɛ.

9Ta ma kala na aka ti'inga ti mi o, to mo jinoko kaa na aka na tu ukpahiŋ mu salananụ o.

10Iwɛnɛ po atwa i'ime mi a dumanga iwe mi, atwa na kaa a jalakaka uhiuhiu mu a twatwagwụ iwe mi.

11Ɛɛ hiɛŋ, Agwatana jineci bu; ge e urigeni bu maa a 'imɛ bụ, iwɛnɛ po i zasa bụtụ zhɛ ba la bụ o.

12Oo Agwatana, ta dụlụma ne mi o; Oo Agwatana mi, nda kakayɛ maa m mbiyeni!

13Ga atwa na ma n kapangana leyegeji maa e ileni. Ge ezuye keeni ụpụrụsa 'imɛ atwa na a jala maa a n gwụcɛnjɛ.

14Ama gabụ kaa Ngaa shɛlanɛ aka elele, N zhɛ kaa mu na bụ kaana tɛshɛtana ɛgbɛɛ.

15N zhɛ mu na duma iwɛ ugondu bu tiririri keeni ubino bu, uuwa gụ ụrụmɛ, okwo ti Ngee eri shi me eshicigo ufwugwo ibɛ kpaaŋ.

16Oo AGWANGWAMA Mokondo, N zhɛ ma bụ shɛtana iwɛ ugondu ukpahiŋ na abɛ njɛ; Gobuko kiri Ngɛɛ zhɛ ma ananga tiririri tụ bụ.

17Oo Agwatana, gabụ bu m mbisegeni iyi taa na tiyɛu ti mi, N ta ananga kaa ugondu bu ụrụhwajɛ ufwugwo.

18Oo Agwatana, okwo Ngaa injɛ, Ngaa unshɛ tuhwaŋla, to mo n jinoko, uuwa i ci aka na Ngee enengeni awaŋnɛ na te e ci ukpahiŋ bụ ụ'wụtụ.

19Oo Agwatana, tiririri tụ bụ, ti ce tụla. Oo Agwatana, gabụ kaa bu ndwangwanua iyi i'wɛtwɛ; gaaba shɛ gana bụụ?

20Gabụ bu n tumwananɛ shɛmɛ-shi-tụhaŋtụ keeni ụbaụta, ama gabụ kaa bi zhɛ be gwuricinje ikɛnyi mi; gabụ kaa bi zhɛ bu ma untangana maa kede mo tono ne e'uye o.

21Gabụ bi zhɛ bu mo gombicingo duwa; gabụ kaa bi zhɛ bu ma ingatanga sasana.

22Oo Agwatana mi, N zhɛ ma bu shɛtana na aduma gom; N zhɛ ma shɛtana tɛcara tụ bụ. Nu ugweje mu Ngɛɛ zhɛ ma bu zungangana azunga, gabụ Bụtụ bi Tijilo bi Isrɛl.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

23N zhɛ ma kala n'ungwa mu unyasa, na aka na Ama bu zungangana azunga
ashɛtwa no ohwulu mi kpaaŋ, iwɛnɛ te ebi n leshiji.

24N zhɛ ma duma iwɛ tiririri tụ bụ tutuu ụrụmɛ, iwɛnɛ ta atwa na ga jala maa a
n gwụcɛnjɛ leyegeji, ụpụrụsa kaa 'imɛ aŋ.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 72

Adua Tɛnda iwɛ Agwuma Azunga na go Sụlụmụn Zunganganɛ AGWANGWAMA

1Oo Agwatana, mbisogono agwuma maa bu na duma ụshɛrɛya ne tishiriri tụ bụ;
pana yɛu ɛtɛ tugwama tishiriri tụ bụ.

2Ga bu na duma ụshɛrɛya wa atwa bụ ne tishiriri, keeni una wo okofwo te teni
cɛŋ!

3Ga nshama keeni tikpekwu tu 'waŋnanɛ atwa tɛzhɛmana keeni tiririri!

4Ga agwuma rɛjɛ iyi iwɛ nɛ atwa zhɛ a nda okofwo, ga lashɛga atwa na zasa iyi,
maa lasụ atwa na a nda aŋ umungwuta!

5Ga atwa bụ a bɛ zhɛbɛ te ilegeji i ci gana na tu uwaŋna wa ta, tutu i ci gana na tu
upiana wa pana uhioko-uhwaŋna tutu awaŋnɛ na te e ci.

6Ga agwuma shɛ gana eshilo na o ngbo ne shihilo, keeni gana ɛgbɛrɛshɛ na o
zhizhongo cɛnjɛ.

7Ge tiririri tu bwa tu waŋnɛ na aka uraiŋ ubwa tiya, ga amɛ-olom bala cɛiŋ tutu
i ci aka na tu upiana 'wi.

8Ga cɛnjɛ-ta-tugwama tu bwa ti kwune ni itekwu ike i ci iteku inyɛ, te kwune nu
Urefu Yufretis i ci akwunanga cɛnjɛ tu unyizo!

9Ga alamụ atwa na namɛ nụ ụshɛka o kwuzono bu, maa atwa i'ime ibwɛ senji
upwupwutu!

10Ga shɛgwuma shi Tashish keeni shɛgwuma shi shihilo shɛ na tụpa bụ adalụ, ga
shɛgwuma shi Shiba keeni Siba shɛ na 'waŋnanɛ bụ apwaŋ!

11Ga shɛgwuma she elele kpaaŋ shi 'waŋ na agba ubwa, ge edenji kpaaŋ a ndanɛ
bu iyi.

12Iwɛnɛ po ubwa ba lashɛga atwa na zasa iyi, to okofwo keeni atwa na ee jineci,
na aka na aa suyanɛ bụ.

13Ubwa bo hioko inyɛmɛnyɛmɛ ya atwa na lwegeji keeni okofwo, boo bicingo
kaa atwa na zasa iyi.

14Ubwa be gwube araiŋ aba na atwa orugwusu keeni atwa abwagara; araiŋ aba
shanɛ bụ iyi yo ogwumishi tebiye ne eshe ubwa.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

15Ga agwuma yɛ urugbo! Ga a panɛ bụ azhɛnarɛya na banɛ ni Shiba! Ga a na
ndana bu adua tutuu, ga Agwatana peni bu uwebiye aka elele!

16Go ohiu bala cɛiiŋ na cɛnjɛ ta ata; ge e vwurenji aŋ ni ihiŋhiŋ nshama; ga
tụ'walụ ta aba tɛ shɛ gana a na uwapa Lebanon; ga atwa shini na ashɛpwụ ata
gana na ta ambɛ o shino ne shihilo!

17Ge izeci ibwɛ nama unyizo-nom, go urishi ubwa uranga tunama gana uwaŋna!
Ga atwa momo pononu uwebiye tedure nu bwa, ge edenji elele zhemonjino bu!

18Ge e zhemonjino AGWANGWAMA, na shɛ Agwatana atwa Isrɛl! Bwooko kiri ba
nda iyi tudama.

19Ge e zhemonjino izeci ɛtɛ ibwɛ ụjɛrụma unyizo-nom! Ga ụjɛrụma ubwa shini
cɛnjɛ tu unyizo hwɛ hwɛɛ! Ami! Ami!

20Ukwunanga shidua shi Devid, yɛu Jɛsi ta!

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 73

UTAKADA ỤTATỤ
Shɛzu 73—89
Uce u Tɛzhɛmana to Ogworozwo
Azunga na ga Asaf Zunganganɛ AGWANGWAMA

1Iwɛ-tɛkana Agwatana zhɛmanɛ atwa na shikeni ririri, aba shɛ atwa na shɛmɛ
sha aba shɛ namɛ rụmbɛɛ.

2Ama i ga vwɛ cwɛŋ maa ma twa udukwutwa; i ga vwɛ cicimwɛiŋ maa ma
sharumana,

3Iwɛnɛ tu Ngaa njɛ isɛbwɛngwɛ na atwa unyangana, na aka na tu Ngaa kwụbɛ ti
iyi ya zhɛmana ogworozwo.

4Iwɛnɛ po a njɛ shɛ ụbaụta nụ ụngwụ-tuhwuga o, tu'waba ta aba kaa ti 'yajɛ
ulapiya hwungbɛ.

5A zasa amɛ-tụhaŋtụ gana atwa vwɛ o; a njɛ shɛ kaa ụbaụta gana na atwa vwɛ a
nda o.

6Gabata aa untanganɛ unyangana wa aba gana shɛgba shi i'ilu; oo urugono
abwagara gana utogwo.

7Shishe sha aba shɛ shanjɛ iwɛ unyomongo wa aba, ụlagwụ wa fwunga na shɛmɛ
sha aba.

8A hinga atwa vwɛ ilɛtu keeni iyi iwɛ tu dumanga; a nda unyangana a haŋsagana
anya aba maa a njɛ aŋ umungwuta.

9A dumangana Agwatana na namɛ na azuba iyi iwɛ, aa mama sata no ofwo atwa
na namɛ nu unyizo,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10Iwɛbɛ po atwa a dumanga aŋ du, iwɛnɛ aa kwụbɛ shɛ tụwụma ta aba.

11Ɛɛ hiɛŋ, Gana na Agwatana eri a mapaa? Bụtụ ata na Hwuri Kpaaŋ zhɛ ba ta suu ugbe?

12Gana ata du ogworozwo shɛ. Iyi balanɛ aŋ cɛiiŋ, aa kaana gi iyi ti'yaga aka elele.

13Asha tɛgadaga suu Ngaa mama nda rụmbɛɛ maa kede i'ɛlɛ mi na nda iwɛwɛ?

14Oo Agwatana, gabụ bɛ njɛ maa ma nda ụbaụta uuwa gụ ụrụmɛ; abụ ma m pana ulwapɛ uvwungwa uvwungwa.

15Yaa shɛ Ngɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma duma gana ga, asha N nga zha shɛ ma sha ya yɛu tɛkana nu uwaŋnɛ miaụŋ mụ bụ o.

16Ama aka na ti Ngee heŋshi gana na maa me eshicigo ijɛ, i shɛ maa i n hwuleni ikɛnyi,

17uuwa i ci aka na ti Ngee zhe no ohwolu tijilo Agwatana; nazhɛ Ngee eshiciji ukwunanga wo ogworozwo.

18Iwɛ-tɛkana, gabụ bi zhɛ bo zwono aŋ no ofwo na sheremenji; gabụ kaa bi zhɛ ba nda maa a 'waŋtatangwụ nu ufwu tɛnda.

19Na aka ticicimwɛiŋ ibɛ ɛɛ zhɛ e ilono hwɛɛ aba, inyɛsɛ nɛ a nda zhɛ yo sugo aŋ ngbalaa!

20Ɛ zhɛ a sha gana bụtụ na wetegeni ụwalabụ ti bɛɛ zhinjɛ malabụ. Oo AGWANGWAMA, aka na ɛbi ishijɛ, bi zha shɛ ba kwụba aŋ ya o.

21Aka na ta amɛ mi vwundotongwu aka na ti yaa ma gwucanga na amɛ,

22Ngaa shɛ gana bugbodu na eshiciji shi iyi elele; ibɛ po Ngaa shɛ gana usunda ehilo no ofwo bu.

23Okwo ti yaa shɛ gana ata N namɛ na bụ aka elele; gabụ kaa bu untanganɛ u'ala ubiye mu.

24Gabụ bu mo m mbisono uhwaŋna no tusokokono tụ bụ, na aba ibɛ gabụ bi zhɛ bu ma n lashɛga no ofwo ụjɛrụma.

25Gaaba Ngaa 'yajɛ na azubaa? Semi gabụ. I zasa kaa iyi elele nɛ i n kwụlanɛ na cɛnjɛ tu unyizo namɛ swooŋ na bụ o.

26Tu'waba ti mi keeni ahaŋsa mi eri o lwogo, ama Agwatana ubwa shɛ ukpahiŋ mu keeni urobwo mu unyizo-nom.

27Iwɛnɛ po atwa ata na ibi jineci, ɛ zhɛ a nda ufwu mbowuu; gabụ kaa bi zhɛ be iricingo atwa na ubu shanɛ shɛ cara.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

28Ama yaa shɛ Gamba, i n zhɛmanɛ maa mo dongonu Agwatana, iwɛ maa ga AGWANGWAMA na shɛ Agwatana i shɛ bikepi mi iwɛ maa ma ananga ugondu we elele na baa njɛ kpaaŋ!

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 74

Adua iwɛ Tulashɛga ta Cɛnjɛ ta Aba

Azunga-ụzhɛla na ga Asaf Zunganganɛ AGWANGWAMA

1Oo Agwatana, Iwembe po ebi ti Jineci mbowuu? Bi zhɛ suu ba nda isɛbwɛ na atwa bu ɛkɛnyi bu unyizo-nom?

2Teyinje atwa bu na ebi meme teleji cala cala iwɛ ikɛnyi bu, aba ata na ebu gwube na tijama maa a shɛ ụlamụ bụ! Teyinje Ishɛmɛ Zayon, no ofwo na abɛ jɛjɛ la.

3No rukoto atwa ga njɛ ufwu mbowuu na tahaŋnụ tụ bụ; atwa i'ime tu iricinji iyi elele no ohwolu bu tijilo.

4Atwa i'ime bu a kala n'ungwa mụ tụlasụ na amɛ umwono bu; ee shikecenji n-ngarɛga ma aba apata maa mɛ shɛ useyida ụ tụlasụ ta aba.

5Abụ ngbaracɛ aŋ aa nda gana etwenyi na hempi shigwubo maa e leji i'wɛ'wɛ uwapa.

6Ɛ zhɛ a bagataga tɛmbɛrɛ ti i'wɛ'wɛ no shigwubo sha aba keeni ashamụ.

7E sepi ofwo bu tijilo ulwa, maa o hwuŋzwo na cɛnjɛ, ee heshigeni ofwo na aa ga bu zhɛba.

8A jala maa a tu kwukwutanganɛ hwɛɛ; e hwoŋzhenji ofwo tijilo elele na cɛnjɛ ta ata.

9Tu kwụbɛ shɛ ya eseyida tu o, bigesere be elele kaa zasaba ya o, i zasa kaa bụtụ be elele na ashashɛ tu na mepi ụkwụmbwụ na yɛɛ zhɛ yo togo.

10Oo Agwatana, aka naa atwa i'ime tu zhɛ ma bu ganga ilɛtu tihingaa? Ɛ zhɛ a twaga suu izeci bu unyizo-nom?

11Iwembe po abu lacɛ maa iti mbiyenii? Iwembe po ebu hwuceci i'ɛlɛ bu no tuu?

12Ama oo Agwatana, gabụ kaa bɛ shɛ agwuma tu taa nu umozhigo, gabụ kaa bu mo tu bicingo aka elele.

13Nu ukpahiŋ bụ ụ'wụtụ obu bogotogwu itekwu; ebi bwereteji ohiuhiu edegbe ata namɛ ne meni ma ata.

14Gabụ bu bwereteji ohiuhiu Buduwo ata. Ebi peni bu iyi-uumwa ụshɛka maa sha iyimɛyɛ ya aba.

15Gabụ bi kepeshenji ɛmɛzhinjɛ keeni nsoso maa mu fwụnjɛ; gabụ kaa bu hwuŋcanjɛ erefu na helenji.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

16Gabụ bu karɛ uwaŋna keeni ụjita; Gabụ bi shikicinji uŋwana nu upiana no ofwo ata aa namɛ.

17Gabụ bi imanganjɛ tugwungwu ta cɛnjɛ tu unyizo hwɛɛ, abɛ njɛ ushwo nu uvwaza.

18Oo AGWANGWAMA, teyinje gana na atwa i'ime ma bu hinga ilɛtu, atwa tusashɛ kaa abu ngbaracɛ cwɛŋ.

19To jinoko atwa bu maa atwa i'ime ya aba a na 'yajɛ shimiaụŋ suji aŋ o; kede isɛbwɛ ya atwa bu a na aa shɛka ibu 'wi o!

20Ne teyinje unu na abu twa no tu; iwɛnɛ ta atwa abwagara shidinji ofwo tishi ta cɛnjɛ tu ga kpaaŋ na tuswakaka.

21To lono maa ezuye shɛ atwa na aa nda umungwuta o; lono maa okofwo na atwa na zasa iyi na bu shɛtana.

22Oo Agwatana, ishijɛ maa meme le ni iyi nɛ aa ma bu nda! Teyinje maa atwa tusashɛ a bu hinga ilɛtu uuwa gụ ụrụmɛ!

23Kede isɛbwɛ n'ungwa ma atwa i'ime bu a na a nda isɛbwɛ ibu 'wi o, atwa bu ifelu uranjɛ rundu tɛnda aka elele!

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 75

Tishiriri tụ Ụshɛrɛya wa Agwatana

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Azunga na ga Asaf Zunganganɛ AGWANGWAMA, na Rụhwụŋ ru na ri hiɛŋ, Te Iricingo iyi Elele Kpaaŋ o

1Oo Agwatana, ta bu shɛtana, ta bu shɛtana! Ta ananga tugombo tụ bụ, ata duma iwɛ ugondu wa arụhwajɛ na abɛ njɛ.

2Agwatana hiɛŋ, N shilwo aka na maa ma duma ụshɛrɛya, N zhɛ kaa ma duma uŋ ta zhɛmɛ.

3Okwo iyi-uumwa ye elele ya zhɛgɛda, cɛnjɛ tu unyizo kaa to zhingotu, N zhɛ kaa mo shikicingo okoshilo ubwa dimi.

4M mbiswo atwa ishɛkɛ, Ngɛɛ hiɛŋ, Ta duma ma ya ishɛkɛ o, Ngɛɛ hiɛŋ ogworozwo, Ta mama sata ma ya o.

5Ta mama sata ma no ofwo Bụtụ ata ba azuba o; keeni n-ndumwa tụdụmanga ni i'ilu tumbata o.

6Tugombicingo ta bụtụ ti beni shi geri bu uwaŋna-banụ kwo kaa geri bu uwaŋna-twonuo, kwo kaa nụ ụshɛka o;

7semi Agwatana na ba duma ụshɛrɛya ubwa ne tishiriri, ubwa bo zucingo bụtụ bu ko maa gombicingo tuba binya bụtụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

8AGWANGWAMA 'waŋnɛ ukwopi nu u'ala ubwa, meni mu tụ'walụ ta afwafwa mu na mi sembi kaa mi shini nu bwa, isɛbwɛ ibwɛ ibɛ shɛ tufwuno ta muba. Baa 'wɛŋ mụ, nazhɛ ogworozwo elele swe mu, e swe mu hwɛɛ ti icicɛ.

9Ama N zhɛ ma bwada unyasa unyizo-nom, N zhɛ ma zungangana Agwatana Jekob azunga ashɛtwa.

10Ubwa zhɛ ba bwarataga ukpahiŋ wo ogworozwo, ama tuba ukpahiŋ wa atwa tiririri zhɛ na kaana ugombo.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 76

Ukpahiŋ wa Agwatana Lasụ

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Azunga na ga Asaf Zunganganɛ AGWANGWAMA ni iyi Ti'nyama nɛ 'Yajɛ Ihwehwe

1E mepi Agwatana na cɛnjɛ tu Juda, ee peni kaa izeci ibwɛ ụjɛrụma na ashashɛ atwa Isrɛl.

2Bi 'yajɛ ihwɛ nu Jɛrusalɛm; baa jɛjɛ ni Ishɛmɛ Zayon.

3Apata baa kwusatajɛ a'inla atwa i'ime, ta shabula sha aba shɛ ujasa keeni otokwobi aba, ti i'wɛŋnɛ ya aba ujasa hwɛɛ.

4Oo Agwatana, ụjɛrụma bụ gembi duwa! Igɛhi nɛ abɛ 'yajɛ ta abu banɛ nu nshama ma ata mu unyizo-nom, ibɛ shɛ ofwo ata ebi rikeci atwa bu ifelu.

5Asaza aba na ga 'imɛ-isɛbwɛ vwụnjɛ iyi elele nɛ aa ga 'yajɛ, hwuwayɛ go e leyi ya malabụ mo tu'wo; tu ukpahiŋ wa aba keeni tugwoni ta aba kpaaŋ tɛ shɛ ya bohondo.

6Oo Agwatana Jekob, aka na abu tazhɛganɛ aŋ, ibɛ po e leyegeji ee 'wi, ti idɛkwɛ keeni asụcɛ ibɛ.

7Ama AGWANGWAMA, atwa kpaaŋ ma bu sụma inyɛsɛ. I zasa bụtụ okwo bu ko na eri bo shikono na agba bụ na aka na ti isɛbwɛ bu ishijɛ o.

8Gabụ bɛ njɛ maa e mepi ụshɛrɛya na aba duma na azuba; ibɛ po unyizo wa nda inyɛsɛ, waa 'imɛ ilɛmɛ shiruu

9na aka na ɛbi ishijɛ maa shikicinji ụshɛrɛya bụ, maa bicinji atwa na aa nda umungwuta na cɛnjɛ tu unyizo ga kpaaŋ.

10Ashɛtwa kiri atwa na aba nda isɛbwɛ na aba zhɛ na bu kaana tụpana tilɛɛ. Gabụ tuba bi zhɛ ba ganga isɛbwɛ bu tɛnda no ofwo atwa na ta vwɛ nu ujasa ata.

11Pana ma AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ iyi nɛ ehi shileni bu unu ibɛ; ahiɛba na hi gwumwongonu kpaaŋ, suje ma apwaŋ hiŋ kpaaŋ no ofwo Bụtụ ata lanɛ ni inyɛsɛ tụsụma.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

12Ubwa be zucinje miaụŋ mu tugwama mu na ma nda unyangana, ubwa na bo holono shɛgwuma shɛ cɛnjɛ tu unyizo.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 77

Agwatana Tusuyana na Aka Tiriri

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Azunga na ga Asaf Zunganganɛ AGWANGWAMA

1N uganane Agwatana taawụụ, N uganane bụ taawụụ, ibɛ po baa hwụjɛ rụhwụŋ ri mi.

2N zhegeni AGWANGWAMA na aka tiriri ti mi. Ngee suji i'ɛlɛ mi na azuba uuwa gi iyi yo holo, ohwulu mi kaa lacɛ ti'ingatanga.

3Aka na Eme teyinje Agwatana, Ngee ngwuleni; Ama ta aza, u'waba n kwuswa.

4Gabụ bu untanganɛ ololobo eshe mi maa kede mo utogo aŋ uuwa iyi heri; amɛ mi hashɛganụ te hwuleji n-ndumwa tụdụma.

5Ma haŋsa iwɛ aka ụngwụshɛ na koshikwo, keeni shiywa shɛ na shɛ namɛ cala cala.

6Ma haŋsa tuhaŋsa tu na ti 'yajɛ ikɛnyi nụ ụjita; Ngoo to aza, Ngee meme heŋteni, Ngɛɛ hiɛŋ,

7Asha AGWANGWAMA zhɛ mo tu jinoko suu mbowuu? Asha amɛ ubwa zha shɛ o lomo ya no tu kwukwuŋ ree?

8Tulubo tu bwa ti tikpeke to kwu suu unyizo-nom? Onu ubwa tishilogo zhɛ o kwu suu tutuu?

9Isɛbwɛ inyɛmɛnyɛmɛ tihioko 'wi suu Agwatana? Isɛbwɛ suu leshiji ohwolu iwɛ ubwa tumapa?

10Ibɛ po Ngɛɛ hiɛŋ, Tugwumana ti mi tu na, Agwatana na Hwuri Kpaaŋ sheyinji masha mu bwa.

11AGWANGWAMA, N zhɛ me teyinje iyi i'wɛtwɛ nɛ abu ndanjɛ; N zhɛ me gwuricinje tudama tu na abɛ njɛ la cala.

12N zhɛ mu na ta aza iwɛ iyi elele nɛ abu nduwa; N zhɛ kaa me teyinje ugondu bu ukpahiŋ kpaaŋ.

13Oo Agwatana, uhwaŋna bu shɛ una tijilo. Agwatana naa shɛ a na a'wụtụ gana bu na shɛ Agwatana tuu?

14Gabụ bɛ shɛ Agwatana na ba nda ugondu wa arụhwajɛ; gabụ bi mbiseni ukpahiŋ bụ na ashashɛ atwamwa.

15Nu ukpahiŋ bụ ebi bicinji atwa bụ, aba shɛ ajalalo Jekob keeni a na Josɛf.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16Oo Agwatana, aka na meni mu ufwugwo mụ bụ kwụbɛ, ibɛ po maa njɛ inyɛsɛ, iiŋ, me'ilwo mi itekwu du mu zhingotu.

17Odomu 'wɛŋ eshilo, oto a kala na tụla, ɛbɛrɛ begeteji ofwo geri geri.

18Rundu ro oto bu ro jirongwu, ɛbɛrɛ na a nda peni unyizo uhioko-uhwaŋna; cɛnjɛ tɛ zhɛgɛjɛ too zhingotu.

19Uhwaŋna tahaŋnụ tụ bụ kaa duri itekwu, aba kasha kaa itekwu nɛ iri, ama e eri shi a kwụba kaa avwuna bụ o.

20Gabụ bu 'yagajɛ la atwa bu gana agwụdụ tedure no Moses keeni Aron.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 78

Agwatana a 'Yagaga Atwa Ubwa

Azunga-Ụzhɛla na ga Asaf Zunganganɛ AGWANGWAMA

1Oo atwa mi, shilo ma acɛbɛ ni imbisegeni mi; shɛlaga ma n-ndumwa mi mi tebiye!

2N zhɛ me ushije unu mu nu n-ndumwa tumanganjɛ; N zhɛ ma duma iyi tusweci nɛ namba cala,

3ibɛ shɛ iyi nɛ atu hwugwa, eti mepi, igɛtɛ eshi tu o tu mbiswo la.

4Ti zha shɛ ta nyasa iŋ miaụŋ mu tu o; ti zhɛ to mbiso uwaŋnɛ na te e ci; iwɛ ukpahiŋ wa AGWANGWAMA keeni ugondu ubwa ụ'wụtụ we elele keeni iyi ya arụhwajɛ nɛ baa ndanjɛ.

5Ubwa peni atwa Isrɛl andwa, bee peni ajalalo Jekob onu. Bee sekekeni ogwunukwoshi tu maa ge e mbisegeni miaụŋ ma aba andwa ubwa;

6iwɛ maa uwaŋnɛ na u 'wa aŋ e seshi iŋ, iwɛ maa e mbishi du miaụŋ ma aba.

7Nu uhwaŋna ga du e eri a patana Agwatana rishe, maa kede isɛbwɛ iyi nɛ baa nduwa i 'wi aŋ o; ama iwɛ maa a na hwuga-unu wa andwa ubwa aka elele.

8Maa kede a shɛ gana ogwunukwoshi aba, a na shɛ uwaŋnɛ tigezhe na hwụjɛ shɛ unu o, a na rishe ra aba tupatana Agwatana ri shikeni shi dimi o, a na kaa shanɛ shɛ bu atwa tɛcara o.

9Atwa Ifrem a na 'waŋnɛ itɛ keeni a'inla, e gezhiji nụ ụjita na ujasa ci.

10A untanganɛ shɛ unu wa aba tutwa na Agwatana o, a lacɛ unu undwa ubwa tuhwuga.

11Isɛbwɛ iyi nɛ baa njɛ 'wi aŋ, ta arụhwajɛ na aa kwụbɛ tu baa njɛ.

12Ogwunukwoshi aba, ngbaracɛ Agwatana tu baa nda arụhwajɛ nu udadarɛ Zoan na cɛnjɛ ti Ijipti.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13Ubwa beji itekwu bee duricinji aŋ nu ubwa; baa njɛ maa ge meni mi shikono gana uba.

14Baa 'yagaga aŋ nu udomu na namɛ wam na aka bu uwaŋna; uhioko-uhwaŋna ulwa kaa wa namana aŋ nụ ụjita uuwa gi iyi yo holo.

15Bee kepishinji aparatayɛ nụ ụshɛka, bee peni aŋ meni mu na mu banɛ no ofwo na iri.

16Ubwa njɛ maa go uhwulwo banɛ nu uparatayɛ, baa njɛ maa ge meni mu fwụnjɛ gana Urefu.

17Okwo ti yaa shɛ gana ata, a ta waa tuhwulo ni iwɛwɛ tɛnda Agwatana, aa nda tigezhe no ofwo Bụtụ ata na Hwuri Kpaaŋ.

18E menji Agwatana na shɛmɛ sha aba tedure na akpala iyimɛyɛ nɛ aa njɛ.

19Aa dumanganɛ Agwatana n-ndumwa mụ wɛ, ɛɛ hiɛŋ, Agwatana eri ma tu panɛ iyimɛyɛ nụ ụshɛka ga hŋ?

20Iwɛ-tɛkana bi jibi uparatayɛ nazhɛ meni mu sukwurukwo maa fwụnjɛ; bi te eri du ma tu pana iyimɛyɛ maa ma tu pana usunda hiŋ?

21Aka na ta AGWANGWAMA hwụjɛ iŋ, yaa gwụmanɛ bụ duwa duwa; baa sukakanɛ atwa ubwa Isrɛl ni isɛbwɛ nɛ ‘yajɛ ikɛnyi tebiye,

22iwɛnɛ ta a tɛtanɛ shɛ bụ rishe; a patanɛ shɛ kaa ukpahiŋ ubwa na wo bicingo aŋ rishe o.

23Ama kaa bɛ jɛmɛ iwɛ na tụla tu na tu namɛ na azuba, bee peni shidubo sha tuba unu maa ga shɛ kapɛshɛngwa;

24bɛɛ 'wɛŋnjɛ aŋ mana maa a yɛ, bee peni aŋ kaa iyimɛyɛ nɛ banɛ na azuba.

25Gabata aa yɛ iyimɛyɛ ya atumwa-azuba, Agwatana kaa peni aŋ iyi elele nɛ aa jala.

26Ubwa du njɛ maa go uvwugo uwaŋna-banụ u vwunji na azuba, nu ukpahiŋ ubwa bee vwunji uvwugo u tuta;

27bɛɛ 'wɛnjɛ aŋ usunda gana ahwayɛ, maa ga shanụnụ sha apiambɛ shɛ balana aŋ gana ahwayɛ ntokwu.

28Bee leni maa ga shɛ 'waŋ na ashashɛ ugba wa aba, tutu rungwutwonu ofwo elele na aa namanjɛ.

29Ibɛ po aa yɛ ee shigeji tebiye, iwɛnɛ ti bee peni aŋ iyi nɛ aa njɛ akpala ibɛ.

30Ama okwo ti iyimɛyɛ ɛtɛ te cimbengeni no onu aba, ukwedeyi wa aba kaa te genji shi aŋ waa o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

31Ibɛ po Agwatana njɛ isɛbwɛ na aba, baa kwụnɛ atwa aba oko a na 'yajɛ ikɛnyi uhwuri atwa vwɛ hwɛɛ, aba shɛ esemberi atwa Isrɛl ebiye.

32Na amɛ ijɛ hwɛɛ, a ta nda waa iwɛwɛ; okwo ta arụhwajɛ ga ndanjɛ, a patanɛ shɛ bu waa rishe o.

33Ibɛ po baa kwunanjɛ iyi ya aba tuholo gana ihwungwɛ, baa njɛ shiywa sha aba maa shi no holono aŋ.

34Aka elele na tu baa kwụnɛ atwa aba oko, atwa vwɛ aba e gwure pu bwa; a jɛshɛrɛga-shihaŋsa, a nda adua tugom pu bwa.

35E teyinje maa Agwatana ubwa shɛ ijilɛni ya aba, maa Agwatana na Hwuri Kpaaŋ ubwa be gwube aŋ.

36Ama n-ndumwa ma aba kpaaŋ mɛ shɛ unu-ụlatụ aa dumangana bu; a dwatwagana bu cibɛ nu n-ndumwa ma aba.

37Shɛmɛ sha aba shɛ zasa kpekee no ofwo ubwa o; a shɛ shɛ atwa tɛcara nu unu ubwa tutwa o.

38Ama Agwatana kaa hieci inyɛmɛnyɛmɛ ya atwa ubwa. Bee gengeni aŋ iwɛwɛ ya aba, bi iricinji shi aŋ o. Bo gwuricingo isɛbwɛ ibwɛ ɛgbɛ ɛgbɛɛ bɛ ishɛcɛnjɛ shɛ isɛbwɛ ɛtɛ ibwɛ o.

39Bee teyinje maa butugwumwa kwakwa aa shɛ, aa shɛ kaa gana uvwugo na wa kashɛka, unaa na kaa zha shɛ we gwure ya.

40A tana bu tigezhe nụ ụshɛka ɛgbɛɛ; kpalụ umbaa ee heshigeni bu amɛ apataa?

41E mekekeni Agwatana, ɛɛ ishicinjɛ isɛbwɛ ya Agwatana Tijilo Isrɛl.

42Isɛbwɛ ukpahiŋ ubwa ụ'wụtụ 'wi aŋ keeni ụjita na bee gwube aŋ la na atwa i'ime ya aba,

43aka na tu baa njɛ ugondu ubwa ukpahiŋ ni Ijipti, keeni arụhwajɛ ubwa ne shihilo shi Zoan.

44Bee sheyinji erefu aba aa shɛ mehieŋ, iwɛ maa kede atwa Ijipti 'yaga meni mu tuswa o.

45Baa tumwananɛ aŋ ishi nɛ sukwurukwo yee heshigeni shɛmɛ sha aba tebiye, keeni azhɛgwa a na heshigeni cɛnjɛ ta aba.

46Baa tumwanɛ ovworo maa a yɛ iyimɛyɛ ya aba maa eshishi fwoshicinji tụ'walụ te shihilo sha aba hwɛɛ.

47Bee iricinji ikpɛri shifwafwa sha aba na atayɛ-eshilo, baa kwụnɛ i'wɛ'wɛ yo owowo aba na mpiala mu na ma kwụna iyi izhizhi kpakara.

48Ubwa kwụnɛ unyama inɛ ya aba na atayɛ-eshilo, baa kwụnɛ unyama wa agwụdụ aba no oto.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

49Bee peteni aŋ tiriri tụ 'wụtụ 'wụtụ ti bee dudugeni aŋ isɛbwɛ ɛtɛ ibwɛ 'yajɛ ikɛnyi, i zhaganɛ aŋ gana atumwa tu'wo.

50Bu gwuricinji shi isɛbwɛ ɛtɛ ibwɛ o, bi hebi shi kaa araiŋ aba no tu'wo, ama bụ kwụnɛ aŋ ne tishikpe.

51Baa kwụnɛ miaụŋ mu umbe me eyi ma amwamwa atwa Ijipti kpaaŋ.

52Nazhɛ baa 'yagajɛ atwa ubwa gana na bi'iywa-ba-agwụdụ ba 'yagaga agwụdụ ubwa; bee duricinji aŋ nụ ụshɛka.

53Bee zeriji aŋ pecee, iwɛbɛ po aa zasa inyɛsɛ; ama itekwu kwungwuri atwa i'ime ya aba.

54Bee suje aŋ na cɛnjɛ tu bwa te tijilo, no ofwo nshama mu na baa lasatagwụ ni ikɛnyi ibwɛ.

55Bee unzenji aŋ edenji anya nu umbe wa aba; bee peni aŋ cɛnjɛ ta aba maa tɛ shɛ urobwo wa aba maa a 'yaga baa gɛgɛcɛnjɛ alamụ Isrɛl no shimwono sha aba.

56Ama kaa a njɛ waa tigezhe na Agwatana na Hwuri Kpaaŋ, harɛ ee menji bu, a hwụjɛ shɛ unu wa andwa ubwa o.

57Ama o to tigezhe gana eshi aba a na shɛ shɛ atwa tɛcara; a shɛ atwa tuhalakaka gana uta na ontonu.

58A njɛ bu maa ga 'yaga isɛbwɛ no ofwo ofwo na aa zhɛba tuwa ta aba; a njɛ bu maa ga 'yaga isɛbwɛngwɛ nu ntatanuwaŋ ma aba mɛ tɛshaba.

59Aka na ta Agwatana kwụbɛ iŋ, baa njɛ isɛbwɛ, ibɛ po bee jineci atwa ubwa Isrɛl hwɛɛ.

60Boo jinokwo ofwo ubwa u tunama nu Shailo, tu umwono ubwa na baa ga namɛ la na ashashɛ atwa ata.

61Bee leneni atwa i'ime tu, ee leshiji Ikpɛtɛ Unu-tutwa, tu ụsụbwa ukpahiŋ ubwa keeni ụjɛrụma ubwa.

62Bɛ njɛ isɛbwɛ na atwa ubwa ikɛnyi ibwɛ, bee leneni atwa i'ime ya aba maa ga a kwụnɛ aŋ.

63A kwụnɛ miaụŋ mi tisemberi nu ujasa, miaụŋ mu towo mu zasa ya atwa na maa a tuna o.

64A kwụnɛ onongbo aba nu utokwobi, e leneni shi kaa olulo aba maa o to-ụkwụla iwɛ aba o.

65Nazhɛ AGWANGWAMA zhinjɛ ya gana bụtụ na go woto malabụ, gana bụtụ bi ikɛnyi na meni ma afwafwa mi eni n'ungwa.

66Ibɛ po bee shishingeni atwa na ga sukakana aŋ mabaaba; bee zweni aŋ ne ezuye unyizo-nom.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

67Ama bi jineci ajalalo Josɛf, bi teri shi kaa ụlamụ Ifrem,

68ama bi teri ụlamụ Juda keeni Ishɛmɛ Zayon nɛ bee lubi.

69Apata boo mo Umwono ubwa gana ihwɛ ibwɛ ya azuba, baa njɛ iŋ maa i shikono dimi lapiya gana ta cɛnjɛ ti ikɛnyi ibwɛ unyizo-nom.

70Bee teri Devid yɛu ibwɛ ugondu, bɛɛ bɛcinjɛ bu nu u'iywa wa agwụdụ,

71no olugwo na baa ga ngbaraka agwụdụ ubwa, baa njɛ bụ Agwuma atwa Isrɛl, maa sha bi'iywa ba atwa Agwatana.

72Baa ngbaracɛ aŋ na amɛ tukpataa, baa 'yagajɛ aŋ ne tugwoni.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 79

U'wo-tutwa iwɛ Jɛrusalɛm na Ee Iricinji

Azunga na ga Asaf Zunganganɛ AGWANGWAMA

1Oo Agwatana, atwa na a zhɛba tuwa teneni cɛnjɛ tụ bụ; ee heshigeni umwono bu tijilo; ee hwuŋzetenji Jɛrusalɛm.

2Ee peni ogwulu tu'waba ta miaụŋ mụ bụ mu ugondu maa a yɛ, ee peni isundɛ ehilo tu'waba ta atwa bụ tijilo maa i yɛ aŋ.

3E dudweji mehieŋ ma atwa bu gana meni; mehieŋ ma fwunga gana meni moo rungwutwonu Jɛrusalɛm, i zasa kaa bụtụ na vwɛ maa no n'wo ma aba o.

4Edenji na utu rungwutwonu ma tu twaga, aa ma tu hinga ilɛtu, aa ma tu nda asada.

5Oo AGWANGWAMA, bi zhɛ ba nda suu isɛbwɛ no tu unyizo-nom? Isɛbwɛ bu suu zhɛ ya uranga tuhwoŋtu gana ulwa?

6Ga shɛ edenji ata a bɛ zhɛbɛ shɛ ebu dudugeni isɛbwɛ bu, keeni cɛnjɛ cɛnjɛ-ta-tugwama tu na tɛ njɛ shɛ adua ni izeci bu!

7Iwɛnɛ po a kwụnɛ ajalalo Jekob a na shɛ atwa bu; aa njɛ cɛnjɛ ta aba osombo.

8Ta tu pana ulwapɛ iwɛ iwɛwɛ nɛ ogwunukwoshi tu njɛ o; hioko inyɛmɛnyɛmɛ tu hwuwayɛ, tu zasa ya ashɛlatụ elele o.

9Oo Agwatana, iti mbiyeni maa iti bicinji, iti le, maa iti gengeni iwɛwɛ tu, iwɛ ụjɛrụma izeci bu!

10Iwembe po azhɛbɛ tuwa zhɛ mo tu mbiso maa, ce Agwatana hiŋ namɛ yaa? Lono maa ta kwụba ulwapɛ na ɛbi zhɛ ba pana edenji iwɛ mehieŋ mu miaụŋ mụ bụ mu ugondu mu na ee dudweji.

11Shɛlaga ti'nyongongo ta atwa na zweni nu umwono-tishi; maa jwɛ atwa na ee peni n-ndumwa-tụwụma mo tu'wo tedure nu ukpahiŋ ata bụ ụ'wụtụ!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12AGWANGWAMA, gwuricingono edenji itɛpwɛ ya aba kpalụ cenje, iwɛ tutwa tu
na aa bu twagajɛ.

13Nazhɛ ɛti zhɛ ta bụ 'walụ atuba na tɛ shɛ unyama wa agwụdụ bụ, tutu unyizo-
nom, ti zhɛ tu na bụ shɛtana tutu awaŋnɛ na te e ci.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 80

Agwatana Tusuyana iwɛ Timbiyono

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Azunga Tiseyida na ga Asaf zunganan̄ɛ AGWANGWAMA

1Oo a-bi'iywa ba atwa Isrɛl, shɛlaga iwɛ tu; hwuga iwɛ tu, gabụ bi'yagajɛ ba atwa
Josɛf a na shɛ gana agwụdụ bụ! Gabụ na bɛ jɛjɛ ni idwɛtwɛ bu, na azuba iyi-
uumwa nɛ 'yajɛ apiambɛ,

2abu mama kapɛshɛngana alamụ Ifrem, nɛ Bɛnjamin, keeni Manasɛ. Iti mbiseni
ukpahiŋ bụ. Zhajɛ maa iti bicinji!

3Oo Agwatana, utu gwuricinje! Iti mbiseni inyɛmɛnyɛmɛ bu, maa to bino!

4Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana a'wụtụ 'wụtụ, bi zhɛ suu ba nda isɛbwɛ
na atwa bụ tutuu, abɛ zha shɛ ba hwuga ya shidua sha aba?

5Gabụ bi ti peni ụngwụ-tuhwuga ụ'wụtụ, maa malaba mu tu mu na fwunga nu
u'wo ụ'wụtụ na ata twa.

6Gabụ bi leni maa ge edenji na utu rungwutwonu a sukakanɛ cɛnjɛ tu tu ni ifelu,
maa atwa i'ime tu na ti hinga ilɛtu ya asada.

7Oo Agwatana a'wụtụ 'wụtụ, utu gwuricije! Hioko inyɛmɛnyɛmɛ tu, maa to bino!

8Gabụ bu bɛcinjɛ atwa bu a na shɛ gana ukparɛ ufwafwa ni Ijipti; ebi unzhi edenji
anya, ebi tileni aŋ na cɛnjɛ ta aba.

9Gabụ bi hengecengeni aŋ ofwo na maa a na kaana tuwaŋna; ibɛ po ivwunɛ ya
aba 'imɛ cɛnjɛ aa kaana ufwugwo tugombo na cɛnjɛ ta ata hwɛɛ.

10Ukpahiŋ wa aba urigeni tugwama tu na tɛ shɛ gana nshama; shɛ'walụ shɛ bwa
shi ubi agbandụ a na shɛ gana i'wɛ'wɛ yo osobu.

11Tububaga ta aba ti zhe tutu Itekwu Meditaranian, tutu Urefu Yuferetis.

12Iwembe po ebu hwuŋzhi ikepi nɛ go rungwutwonu aŋ, iwɛ maa atwa elele na
a kashɛka aŋ na nda aŋ gana elele na kwụlanɛ aaŋ?

13Shɛlụma sho rukoto aŋ, isundɛ ehilo ivwɛ ya ya aŋ.

14Oo Agwatana na Hwuri Kpaaŋ, gwure pu tu! Utu mbiyanɛ ta abu namɛ na
azuba; zhajɛ maa bicinji atwa bụ!

15Zhajɛ maa bicinji atwa bụ a na shɛ gana ukparɛ ufwafwa ata abɛ shɛrɛ la nu
u'ala bu ubiye, ibɛ shɛ ufwafwa ata umere ɛbi wɛnicinjɛ maa u 'yaga ikɛnyi!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16Atwa i'ime tu sepi aŋ ulwa, ee kekebi aŋ; kala aŋ ashɛrɛnganɛ ni isɛbwɛ bu maa iricinji aŋ.

17Ama untangana atwa na ebi teri maa jilanɛ aŋ, aba shɛ udenji ata abɛ njɛ maa ubu 'yagana ikɛnyi.

18Nazhɛ atɛ zha shɛ ta bu ganga ya kwukwuŋ; iti peni uraiŋ, maa ta bu shɛtana.

19Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana na Hwuri Kpaaŋ, utu gwuricinje! Hioko inyɛmɛnyɛmɛ tu, maa iti bicinji!

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 81

Uwebiye ya Agwatana no Ofwo Atwa Isrɛl a na Gwụmɛ Ti'yagaga

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ:: Azunga na ga Asaf Zunganganɛ AGWANGWAMA

1Uganana ma Agwatana na ma tu pana ikɛnyi n'ungwa mu unyasa; zungangana ma Agwatana Jekob azunga ashɛtwa!

2Jwɛ ma azunga taawụụ no okoko ti'nyama, keeni rụhwụŋ rụ ụlatụ nu ugweje keeni aduma ti'nyama.

3Hwulupono ma ukakacɛ iwɛ ụjita isene, aka na tu upiana ufwo banɛ keeni aka na tu upiana sepi uvwi cɛnjɛ.

4Inɛ gɛ shɛ undwa no ofwo atwa Isrɛl, yaa shɛ kaa okpogo Agwatana Jekob.

5Baa njɛ iŋ iyi unu-tɛtɛtagana no ofwo Josɛf; aka na tu boo rungo na cɛnjɛ ti Ijipti. Ngaa hwụjɛ rụhwụŋ ru ko ru na Ngee mepi shi, rɛɛ hiɛŋ,

6M bu peshinji i'wɛŋnɛ ɛtɛ zhinengeni na aba bu; Ngɛɛ bi shishijɛ kaa i'wɛŋnɛ ɛtɛ ye etemberi.

7Aka na abu namɛ ne tiriri, abu n suyanɛ, Ngee bu hwucice; tu Ngaa namɛ no ohwolu mi tusweci, Ngɛɛ bi jishijɛ nu uto.

8Oo atwa mi, shɛlaga ma unu mu tɛtɛtagana, ahiɛba atwa Isrɛl. I n kwụlanɛ maa hiɛ shɛlaga iwe mi.

9Hiɛ shɛ shɛ hia zhɛba tuwa te elele kwukwuŋ.

10Gamba n shɛ AGWANGWAMA Agwatana hiŋ, na ihi bɛcinjɛ na cɛnjɛ ti Ijipti. Kapɛshɛnga ma unu hiŋ kpataa, maa ma hiɛ pananjɛ iyimɛyɛ.

11Ama atwa mi shiri shi acɛbɛ ni iwe mi o, atwa Isrɛl kaa hwụjɛ shɛ unu mu o.

12Ibɛ po Ngee leneni aŋ maa o to ihwɛŋnɛ ya aba i tigezhe, maa a njɛ iyi elele nɛ kwụlanɛ aŋ.

13Gana na yaa n kwụlanɛ maa atwa mi hwụjɛ iwe mi; i n kwụlanɛ duwa maa atwa mi Isrɛl a 'wa uhwaŋna mu!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

14N ngɛ zhɛ me zucinje atwa i'ime ya aba kakayɛ; maa Mɛ yinjɛ ma sukakana atwa na a pana aŋ ụbaụta.

15Atwa na mo n imo zhɛ o kwuzo na agba mi ni inyɛsɛ; ulwapɛ wa aba kaa ụ shɛ unyizo-nom.

16Ama tuba N zhɛ ma hi biga ni iyimɛyɛ wit nɛ fwoni leelee, maa hi shiji ne meni mi iswɛ mu na mu banɛ ne ehilo.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 82

E Tezhigeni Aŋ iwɛ Ụshɛrɛya wo Orugwusu na aa Duma

Azunga na ga Asaf Zunganganɛ AGWANGWAMA

1Agwatana ubwa untanganɛ ushaura wa azuba; baa kwunanga ụshɛrɛya u tuwa; bɛɛ hiɛŋ,

2Hiɛ shɛ shɛ hia duma ụshɛrɛya wo orugwusu kwukwuŋ; hiɛ shɛ shɛ kaa hia 'yaga atwa tuzanga no ogworozwo kwukwuŋ!

3Duma ma ụshɛrɛya wo okofwo keeni una miaụŋ me 'weteji ne tishiriri; nda ma atwa ata zasa iyi keeni atwa ata mama zasa tebiye.

4Lashɛga ma atwa ata ikɛnyi ci shi keeni atwa ata zasa iyi ni i'ɛlɛ yo ogworozwo.

5A zasa iyi-tumapa keeni ti'eshicigo, o rungo na amɛ tishi; cɛnjɛ tu unyizo ti teni ụdamụ kpaaŋ.

6Ahiɛba miaụŋ ma Agwatana na Hwuri Kpaaŋ, N hiɛŋ, Hiɛ shɛ tuwa hwɛɛ hiŋ.

7Ama kaa hi zhɛ hio 'wo gana atwa, araiŋ hiŋ zhɛ a kwunanga gana a na miaụŋ mu tugwama.

8Oo Agwatana, zhajɛ maa jɛmɛ ụshɛrɛya unyizo; edenji kpaaŋ a shɛ a naa bụ.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 83

Adua iwɛ Tụlasụ ta Atwa I'ime Isrɛl

Azunga na ga Asaf Zunganganɛ AGWANGWAMA

1Oo Agwatana, ta nama shiruu o; to sumongo, oo Agwatana ta nama kaa saiiŋ o!

2Hioko, atwa i'ime bu a nda ofwo kobu kobu; atwa ata na mo bu imo ɛ ishijɛ ne tigezhe.

3Aa haŋsagana atwa bu iwɛ ne tusweci; aa imangana atwa na aba jilanɛ maa e teni aŋ u'ala.

4Ɛɛ hiɛŋ, Hwure ti iricinji ma udenji wa aba, iwɛ maa kede e teyinje ya izeci ya atwa Isrɛl kwukwuŋ.

5Iiŋ, o momo lononu na tuhaŋsagana ta aba, aa ma bu twatwaganụ unu:

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6ta atwa Idụm, na atwa Ishmɛl, na Amoab keeni Ahag;

7atwa Gibal, na A'amon keeni A'amalɛk, keeni Afilistia medenji atwa na jɛjɛ nu Taya.

8Atwa Asiria du togwu na aba; a na shɛ ukpahiŋ wa ajalalo Lot.

9Nda aŋ gana na abɛ njɛ la Amidian, keeni gana na abɛ njɛ la Sisera keeni Jebin nu Urefu Kishon.

10Gabụ bi iricinji aŋ ni Ɛn-do, ibɛ po tu'waba ta aba tu fwoshi na cɛnjɛ ta ata.

11Nda ehwurembe aba iyi nɛ abɛ njɛ la Orɛb ne Zib; iricingo ehiu aba hwɛɛ gana na abɛ njɛ la Ziba keeni Zalmuna,

12a na hiɛn, Ti zhɛ ta lashɛga cɛnjɛ ta Agwatana maa ta 'yaga ni ikɛnyi tu.

13Oo Agwatana mi, garataga aŋ gana upwupwutu, keeni gana na tu uvwugo wo sugo afwụrɛkɛcɛ.

14Gana na ulwa wo songo uwapa, gana na ta bụratụ bu ulwa bo hwoŋzhingo nshama.

15Unzo aŋ nu uvwugo bu ụ'wụtụ ụwɛ, maa no holono aŋ nu ujipo bu.

16Oo AGWANGWAMA, nda maa ge ezuye 'imɛ shishe sha aba, nda aŋ maa a na nda adua ni izeci bu.

17Go uriri bu iricinji aŋ unyizo-nom; ga ụpụrụsa ụ'wụtụ njɛ aŋ ufwu kpaaŋ.

18Ge e mepi maa gabụ kiri bɛ shɛ AGWANGWAMA, na kaa Hwuri Kpaaŋ na cɛnjɛ tu unyizo.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 84

Ashɛlatụ iwɛ Ohwolu Tijilo Agwatana

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Azunga na Miaụŋ-me-eyi mu Kora mu Zunganganɛ AGWANGWAMA

1Oo AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, hioko gana na ofwo na abu namɛ pilanụ tebiye!

2Ma jala maa ma nama apata tebiye! I ma n dwa eshe maa ma nama nu umwono wa AGWANGWAMA. Maa ma zungangana Agwatana uumwa azunga unyasa na tunama ti mi kpaaŋ.

3Oo AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, Agwuma mi, na Agwatana mi, Okwo acaarụ a ta tuhwurugwo, agagale kaa 'yajɛ ihwɛ ya aba; aa intana oywoywo aba to dongonu otukwu-ụrụpɛ bụ.

4Atwa na zweni nu umwono bu, a na ma bu zungangana azunga ashɛtwa aka elele gwoje.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

5Atwa na aba pana ukpahiŋ bụ, a na shikicinji shɛhaŋsa sha aba no turungo ni Ishɛmɛ Zayon gwoje.

6Gana na ta a kashɛka ulomu uhwoo Beka, ibɛ po apata shɛ ɛmɛzhinjɛ; eshilo ugbama shidinji apata no okwokwo meni.

7Ikɛnyi ya aba ya kaana ugombo tɛ ɛ zhɛ; ɛ zhɛ a kwụba Agwatana shɛgwatana nu Zayon.

8AGWANGWAMA na shɛ Agwatana na Hwuri Kpaaŋ, hwuga adua mi, Oo Agwatana Jekob, shilo acɛbɛ!

9Oo Agwatana, pana Agwuma tu uwebiye, Agwuma ata bu ebi dudugeni manɛbɛ mu tugwama.

10Tunama nu umwono bu okwo jitoo ko gba tɛ zhɛmɛ tee hwuri tunama ijitɛ akpakwụ-ta nyapadụ. Tungbaraka to odubo umwono wa Agwatana mi tu n kwụlanɛ, tee hwuri maa ma nama na amɛ shimwono sho ogworozwo.

11AGWANGWAMA ubwa shɛ ijilɛni tu, na Agwuma tu ụjɛrụma, bu ma tu pana uwebiye keeni ụjɛrụma. AGWANGWAMA nyashɛ shɛ atwa na a zha tahaŋnụ ne tiririri iyi ibiye ye elele o.

12Oo AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, Atwa na ubu patanɛ-rishe gwoje!

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 85

Adua Inyɛmɛnyɛmɛ Tihiokono Atwa Isrɛl

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Azunga na Miaụŋ-me-eyi mu Kora mu Zunganganɛ AGWANGWAMA

1AGWANGWAMA, gabụ bi hieci inyɛmɛnyɛmɛ ɛcɛnjɛ tụ bụ gabụ kaa bu gwuricingeni atwa Isrɛl tɛzhɛmana ta aba.

2Gabụ bi gengeni atwa bụ iwɛwɛ nɛ aa njɛ, ebu urigeni kaa iyi iwɛ ya aba kpaaŋ.

3Gabụ bi genji isɛbwɛ tɛnda na aba, ebu gwuricinji kaa isɛbwɛ ɛtɛ bu i'wɛtwɛ.

4Oo Agwatana, Bibicinji tu, utu gwuricinje sasana, ganga ya amɛ bụ tụhaŋtụ no tu!

5Bi zhɛ suu ba nda isɛbwɛ no tu unyizo-nom? Bi zhɛ suu ba uranga isɛbwɛ bu tutu awaŋnɛ na te e ci kpaaŋ?

6Bi zha shɛ suu bu mo tu vwongicingo sasana, iwɛ maa atuba na tɛ shɛ atwa bụ maa ta bụ shɛtana?

7Oo AGWANGWAMA, iti lubi no tulubo tụ bụ tụ 'wụtụ, maa iti bicinji.

8N shɛlajɛ iyi nɛ AGWANGWAMA Agwatana zhɛ hiɛŋ, bi zhɛ mo tu mbiso n-ndumwa ma amɛ-olom atuba na tɛ shɛ atwa ubwa, aba shɛ atwa ubwa tijilo a na gwure pu bwa na shɛmɛ sha aba hwɛɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9Ubino ubwa gwumwongonu pa atwa na a sụma bụ inyɛsɛ, iwɛ maa ga ụjɛrụma nama na cɛnjɛ tu tu.

10Tulubo ti tikpeke ti zhɛ ta twa na tɛcara; tiririri na amɛ-olom ti zhɛ tu mama ruwanganụ.

11Tɛcara ta bụtụ ti zhɛ ta bana na cɛnjɛ maa tu munji, tiririri ta Agwatana tu na tu namɛ na azuba ti zhɛ ta mbiyanɛ tuta.

12Iiŋ, AGWANGWAMA zhɛ a nda maa iti zhɛmanɛ, ibɛ po cɛnjɛ tu tu ti zhɛ ta kaana iyimɛyɛ tumata.

13Tiririri ti zhɛ to hwulono AGWANGWAMA umbe maa tu na kalana bụ ụlamụ.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 86

Adua na ge Devid Njɛ. Adua iwɛ Tulashɛga

1AGWANGWAMA, shilo ụcɛbɛ maa n jishijɛ, iwɛnɛ tu Ngaa shɛ bukofwo, Ngaa zasa kaa iyi.

2M bicinji, iwɛnɛ Ngaa shɛ bụtụ bụ; m bicinji, iwɛnɛ tu Ngaa shɛ yɛu bu ugondu, Ngaa bu patanɛ kaa rishe.

3Oo AGWANGWAMA, hioko inyɛmɛnyɛmɛ mi; iwɛnɛ po gabụ Ama uganana tutu ụrụmɛ.

4Oo AGWANGWAMA, m peni unyasa, Gamba yɛu bu ugondu, iwɛnɛ to ohwulu mi namɛ pụ bụ.

5Oo AGWANGWAMA, gabụ bɛ tɛ zhɛmanɛ, abu ma tu gangana kaa iwɛ, tulubo tụ 'wụtụ ti shini amɛ bụ iwɛ atwa elele na ma bu kala ụhiɛŋshɛ.

6Oo AGWANGWAMA, shɛlaga adua mi; hwuga n'ungwa mu tutabwa ti mi.

7M bu suyanɛ na aka ụbaụta mu, gabụ bɛ jishijɛ shidua shi mi.

8Oo AGWANGWAMA, i zasa tuwa tu na tɛ shɛ gana bụ o, i zasa kaa ma tu na tu nduwa ugondu na abu nduwa o.

9Oo AGWANGWAMA, edenji elele na abu karɛ, ɛ zhɛ a zhajɛ o kwuzo nu umbe bu, ɛɛ zhɛ ma bu pana ụjɛrụma.

10Iwɛnɛ po gabụ bu hwuleji, aba ndangana kaa iyi ya arụhwajɛ, gobuko kiri bɛ shɛ Agwatana.

11Oo AGWANGWAMA, m mbisegeni uhwaŋna bụ, iwɛ maa ma zha tahaŋnụ na tɛkana tụ bụ; lono maa ma bu sụma inyɛsɛ na amɛ mi hwɛɛ.

12Oo AGWANGWAMA Agwatana mi, N zhɛ ma bụ shɛtana na amɛ mi kpaaŋ; N zhɛ kaa ma bu pana ụjɛrụma unyizo-nom.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

13Tulubo tụ bụ ti tikpeke ti gembi duwa pi mi! Gabụ kaa bi lɛshijɛ ohwulu mi maa
a banɛ ne e'uye na iri.

14Oo Agwatana, atwa abwagara e ci ba maa a n sukakanɛ; urubwo wa atwa ata
shimiaụŋ a jalakaka maa a yɛ uhiuhiu mu, atwa ata kaa ibi shikicinji shi nu umbe
wa aba o.

15Oo AGWANGWAMA, ama gabụ bɛ shɛ Agwatana inyɛmɛnyɛmɛ keeni tulubo ti
biye, ba nda ti'insu ni isɛbwɛ tɛnda, tulubo ti tikpeke keeni tɛcara kaa ti gembi
pụ bụ.

16Gwure pi mi maa hieci inyɛmɛnyɛmɛ mi; m peni ikɛnyi maa m bicinji, Gamba
yɛu bu ugondu nɛ bujama bu bo o meci.

17AGWANGWAMA, m mbiseni useyida iwɛ bu tumapa, iwɛ maa atwa na mo n
imo a kwụbɛ, maa ezuye shɛ aŋ, iwɛnɛ te ebi m mbiyeni keeni abu n ingatanjɛ.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 87

Azunga na Miaụŋ-me-eyi mu Kora mu Zunganganɛ Uhiuhiu Tutono na Tunama ni Ishɛmɛ Zayon AGWANGWAMA.

1AGWANGWAMA mo ụshɛpwụ ubwa ni ishɛmɛ tijilo;

2AGWANGWAMA o lubo Jɛrusalɛm uhwuri ofwo elele na vwɛ ni Isrɛl.

3Oo ahiɛba na hiɛ jɛjɛ nụ ụshɛpwụ wa Agwatana, shɛlaga ma iyi i'wɛtwɛ 'wɛtwɛ
nɛ baa duma iwɛ hiŋ.

4N zhɛ mo togotogwu Ijipti nu Babulon aka na ta Ama imanjɛ edenji na a hwuga-
unu mu; Ngɛɛ zhɛ maa rɛta atwa na jɛjɛ nu Jɛrusalɛm na ashashɛ Afilistia, nu
Taya keeni Itiopia.

5Ɛ zhɛ a duma iwɛ Zayon, ɛ hiɛŋ, Aba 'yajɛ te epe, ta apata; Agwatana na Hwuri
Kpaaŋ kaa zhɛ a nda uŋ maa u 'yaga ikɛnyi.

6AGWANGWAMA kaa zhɛ a imanjɛ atwamwa, bɛɛ zhɛ bo togotogwu aŋ kpaaŋ
maa a shɛ ya miaụŋ mu Jɛrusalɛm.

7Azunga aba, na tɛhiɛba ta aba, nu Zayon i shɛ ofwo na ewebiye-tu-tupana kpaaŋ
ɛ zhinjɛ.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 88

N'ungwa iwɛ Tibicingo no Tu'wo

Azunga na Miaụŋ-me-eyi mu Kora mu Zunganganɛ AGWANGWAMA No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Ụzhɛla na ge Heman na shɛ Bu'ezrahi bo shilo.

1Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana mi, Ma ugaga uuwa gụ ụrụmɛ iwɛ maa m
bicinji, Ama ugaga nu umbe bu nụ ụjita.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2Hwuga adua mi, shɛlaga n'ungwa mi mi.

3Shɛmɛ-shɛ-tụhaŋtụ shu ufwugwo shi mo n vwutongono, ibɛ po Ngoo gwumwongonu tu'wo.

4N shɛ bụtụ bu ko na aa rɛcɛ na ashashɛ atwa na zhɛ nu u'uye N zasa ya ikɛnyi o,

5gana ta bụtụ bu ko na ashashɛ atwa na ee jinekeni tu'wo, gana ta bụtụ na aa kwụnɛ na weci nu u'uye, gana ta atwa ata na ebi teyinji shi ya iwɛ aba kwukwuŋ, iwɛnɛ to o bocingwo aŋ ni i'ɛlɛ bu.

6Gabụ bu n keri taa ne me'ilwo mu u'ibwa ata iri tutu tutu, na amɛ ushapa ata tishi tu bwa keeni me'ilwo mu bwa mu hwuri ofwo vwɛ kpaaŋ.

7Isɛbwɛ bu i m patanɛ te zhineni, gabụ kaa bu n kwungwuri na adanga isɛbwɛ ɛtɛ bu.

8Gabụ bɛ njɛ maa ga atwa mi tumapa dụlụmɛ ne mi; gabụ kaa bɛ njɛ maa kede e cimi ya iwe mi o. E n kepi odubo, N eri shi ma banangana ya o,

9ụngwụ-tuhwuga wa kaana eshe mi tulubicingo. AGWANGWAMA, iyi-heri Ama bu suyana; Ngee bu sugeni kaa i'ɛlɛ mi na azuba.

10Shɛ gabụ suu ba nda arụhwajɛ iwɛ atwa na 'wi? Ɛ tɛ zhɛ suu ɛ hiɛ maa a bu shɛtana?

11A duma suu iwɛ tulubo ta ata tụ bụ ti tikpeke nu u'uye, kwo kaa tɛcara tụ bụ no ofwo atwa ata njɛ ufwu?

12A mapa suu arụhwajɛ bụ ne tishi? Okwo a mapa suu timbiyono tụ bụ ti tibicingo na cɛnjɛ ta ata ti isɛbwɛ tu'wo?

13Oo AGWANGWAMA, ama Gamba ma bu kala n'ungwa maa m mbiyeni; adua mi mo bu to nu uvwungwa we elele.

14Oo AGWANGWAMA, iwembe po ebi n kerii? Iwembe po abu ma intanana ụpɛshɛka bụụ?

15Te kwuni na tuwaŋnɛ ti mi, Ma nda ụbaụta Ngoo gwumwongonu ya tu'wo; N lwegeji tedure nu ulwapɛ na abu ma m pana.

16Isɛbwɛ bu i'wɛtwɛ i n kwụkwụtanganɛ; tukapangana tụ bụ tụ 'wụtụ 'wụtụ tɛ n njɛ ufwu.

17I n rungwutwonu gana tɛzhagajɛ te meni, yo gwumwongonu ne mi geri geri aka oko zhiaaŋ.

18Gabụ bɛ njɛ maa ga atwa mi tulubo keeni eyejilo mi e n jineci; tishi kiri tɛ shɛ ya uyebi mu.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 89

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

Unu na Agwatana Twa ne Devid

Azunga Ụzhɛla na ge Etan na shɛ Bu'ezrahi Zụnjɛ

1Oo AGWANGWAMA, N zhɛ ma zungangana tulubo tụ bụ ti tikpeke azunga
unyizo-nom; N zhɛ ma anangana awaŋnɛ elele tɛcara tụ bụ nu unu mu.

2M mepi maa tulubo tụ bụ ti tikpeke tu namɛ unyizo-nom, tɛcara tụ bụ kaa ti
shikeni dimi gana tụla.

3Gabụ bi hiɛŋ, N nduwa unu-tutwa na bụtụ mi na Ngee teri; N shilwonuo kaa yɛu
mi ugondu ge Devid unu, Ngɛɛ hiɛŋ,

4N zhɛ mo shikicingo ajalalo bu unyizo-nom, N zhɛ kaa Ma nda maa idwɛtwɛ
tugwama tụ bụ namana awaŋnɛ elele.

5Oo AGWANGWAMA, ga atwa na namɛ na azuba shɛtana arụhwajɛ bụ; ga
tu'ulwa ta atwa tijilo ti shɛtana tɛcara tụ bụ.

6Gaaba namba na tụla ụ sụbɛ AGWANGWAMAA? Gaaba namba na ashashɛ atwa
azuba i shɛ gana AGWANGWAMAA?

7A sụma AGWANGWAMA inyɛsɛ na ashashɛ ajɛmɛ-ushaura tijilo; aa sụma bu
inyɛsɛ uhwuri atwa elele na rungwutwonu bu.

8Oo AGWANGWAMA Agwatana, na Hwuri Kpaaŋ, i zasa bụtụ okwo bu ko na 'yajɛ
ikɛnyi gana bụ o; Oo AGWANGWAMA, bɛ shɛ bụtụ tɛcara ni iyi elele kpaaŋ.

9Gabụ bɛ 'yajɛ ụhwada ukpahiŋ itekwu, gabụ kaa bo gwurusono isɛbwɛ ya
adanga ibɛ.

10Gabụ bu kwụkwụtanganɛ udegbe ata gana ru'wo, gabụ kaa bi gereteji atwa
i'ime bu nụ ụragbamụ ata bụ ikɛnyi.

11Gabụ bɛ 'yajɛ azuba, cɛnjɛ tu unyizo kaa du tɛ shɛ ma tụ bụ; gabụ bɛ njɛ unyizo
keeni iyi elele nɛ zweni nu bwa.

12Gabụ bu karɛ tuzuba keeni tuta; Ishɛmɛ Tebo keeni Ishɛmɛ Hemon ma bu
shɛtana na azunga unyasa.

13Bi 'yajɛ ukpahiŋ duwa, ikɛnyi ụragbamụ bụ kaa gembi tebiye.

14Tiririri keeni ụshɛrɛya tishiriri ibɛ shɛ ukoshilo cɛnjɛ-ta-tugwama tụ bụ; iyi
elele nɛ aba nda kaa yo mbisono tulubo tụ bụ ti tikpeke keeni tɛcara tụ bụ.

15Oo AGWANGWAMA, atwa na ma bu zhɛba na shɛzunga gwoje, aba shɛ atwa
ata kaa o rungo nu uhioko-uhwaŋna iwɛ-tumapa bụ!

16Iwɛ bu upo aa bwada unyasa tutu ụrụmɛ, tiririri tụ bụ kaa tuba to gombicingo
aŋ.

17Gabụ bɛ shɛ ụjɛrụma wa aba keeni ukpahiŋ wa aba, tedure ni iwɛ bu tumapa
kaa ebi gembicinji ukpahiŋ tu.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

18Oo AGWANGWAMA, gabụ bi teri bụtụ na shɛ ijilɛni tu, gabụ Agwatana Tijilo Isrɛl kaa bi ti peni agwuma tu.

Unu na Agwatana Shileni Devid

19Gabụ bɛ jɛmɛ iwɛ na bụtụ bụ bu tɛcara no ozobu cala, ɛbi hiɛŋ, Gamba m peni busaza ata bu urishi ukpahiŋ. Gamba kaa m peni bụtụ ata Ngee teri na ashashɛ atwa idwɛtwɛ tugwama.

20Gamba n njɛ yɛu mi ugondu ge Devid agwuma tedure na manɛbɛ me tijilo mu na Ngee dudugeni bu.

21I'ɛlɛ mi zhɛ ya untangana bu aka elele, ụragbamụ mu kaa zhɛ wa nda bu maa 'yaga ikɛnyi tutuu.

22Atwa i'ime ibwɛ zhɛ a sukakana bụ, i zha shɛ kaa ya 'yagana aŋ eshe kwukwuŋ; ogworozwo kaa zha shɛ a ala bụ o.

23N zhɛ ma kwụkwụtangana atwa na a sukakana bụ, N zhɛ kaa ma kwụna bụtụ be elele na bo imo bu.

24Tɛcara ti mi, no tulubo ti mi ti tikpeke ti zhɛ ta nama nu bwa. N zhɛ kaa ma pana bụ ukpahiŋ maa bu na lasụ aka elele.

25N zhɛ ma kaana cɛnjɛ-ta-tugwama tu bwa ugombo te kwune ni itekwu, i ci Urefu.

26Bi zhɛ ma n uganana, bɛ hiɛŋ, Gabụ bɛ shɛ Bishi mi na Agwatana mi; gabụ bɛ shɛ ukpahiŋ mu ne Bibicinji mi.

27N zhɛ ma nda bu yɛu mi ye eyi ihiiŋ, keeni agwuma na hwuri shɛgwuma kpaaŋ na cɛnjɛ tu unyizo.

28Tulubo ti mi ti tikpeke ti zhɛ ta untangana bụ aka elele, unu mu tutwa kaa zhɛ wa nama nu bwa unyizo-nom.

29N zhɛ mo shikicingo umwamwa ubwa unyizo-nom, idwɛtwɛ ibwɛ kaa zhɛ yo ilogogo gana tụla.

30Ama yaa shɛ ajalalo ubwa 'wa sụ undwa mu, aa untanganɛ shɛ kaa onu mi tụpana,

31yaa shɛ kaa iwɛ shikpogo shi mi te shi aŋ, aa untanganɛ shɛ kaa onu mi tupananga.

32Asha N zhɛ ma pana aŋ ulwapɛ no bukwuto iwɛ andwa aba tubwada, N zhɛ kaa ma pana aŋ ụbaụta no odugwu iwɛ iyi iwɛ ya aba.

33Ama N zha shɛ tuba ma pashɛnga bụ tulubo ti mi ti tikpeke o, kwo kaa maa ma panɛ onu na Ngee shileni bu aba o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

34N zha shɛ ma bwada unu mu tutwa nu bwa o, kwo kaa maa mo sheyingo unu
na Ngee shileni bu o.

35N shilwonuo bu unu kpalụ ko iwɛ aka kpaaŋ tedure ni izeci mi tijilo; N zha shɛ
kaa ma dwatwagana Devid ụzagwụ o.

36Ajalalo ubwa zhɛ a nama unyizo-nom, N zhɛ ma ngbarakana bu cɛnjɛ-ta-
tugwama tu bwa tutu uwaŋna to tono.

37Ti zhɛ ta nama tutu gana upiana, tiseyida tu bwa tɛ tɛcara tu namɛ na tụla.

U'wo-tutwana Tulaya ta Agwuma

38Ama gabụ bɛ njɛ isɛbwɛ na agwuma bu na ebu dudugeni manɛbɛ ma tugwama,
abu lacɛ bu, ebi jeneci bu ya.

39Ebu bweji unu bu tutwa ni yɛu bu ugondu, ebu hwuŋpilenji udara ubwa nu
upwupwutu.

40Gabụ bu hwuŋzetenji uba ụshɛpwụ ubwa hwɛɛ, ebu hwuŋzetenji kaa
tukapanga tu bwa.

41Atwa elele na a kashɛka apata o zundo ya iyi ibwɛ; anya ubwa kpaaŋ a hinga
bu ilɛtu ya asada.

42Gabụ bi gembicinji ukpahiŋ wa atwa na a sukakana bụ, gabụ kaa bɛ njɛ maa ga
atwa i'ime ibwɛ kpaaŋ a na bwada unyasa.

43Gabụ bɛ njɛ maa kede i'wɛŋnɛ ibwɛ ujasa 'yagana bu eshe o; ebi leni kaa maa
ga a lasụ bụ nu ujasa.

44Gabụ bi leshiji okwuto ubwa ni i'ɛlɛ ibwɛ, ebi kelegeji idwɛtwɛ ibwɛ na cɛnjɛ.

45Gabụ bɛ ingɛcɛnjɛ bụ tobwolo aka ti'inga tu bwa ge te ci shi o; ebu urigeni bu
ụpụrụsa.

Adua iwɛ Tɛlashɛga

46Oo AGWANGWAMA, bi zhɛ suu bu mama intana unyizo-nom? I ci ụkwụmbwụ
naa isɛbwɛ bu zhɛ yo gorogo gana ulwaa?

47Oo AGWANGWAMA, teyinje gana na tu uraiŋ mu namɛ kpendere; teyinje maa
gabụ bụ tụ karɛ hwɛɛ tu na ti zhɛ to 'wo!

48Gaaba zhɛ ba nama na zha shɛ bo 'woo? Gaaba eri bɛ lɛshijɛ ohwulu ubwa ne
e'uyee?

49AGWANGWAMA, ce tulubo tụ bụ ti tikpeke tụ ngwụshɛ tu namɛɛ? Tu gata ebi
shileni la Devid unu na tɛcara tụ bụ.

50Oo AGWANGWAMA, ne teyinje tutwa tu na aa twaga yɛu bu ugondu; keeni
gana na Ngaa 'waŋnɛ tutwa ta atwa kpaaŋ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

51Oo AGWANGWAMA, atwa i'ime bu a twaga agwuma bụ na ebu dudugeni manɛbɛ mu tugwama. Aa twaga bu no ofwo elele na bee duri.

52Ge tizhemonjino tɛ shɛ ma tu ta AGWANGWAMA unyizo-nom! Ami! Ami!

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 90

UTAKADA UNESHI
Shɛzu 90—106
Adua Moses Bụtụ ata ba Agwatana
Agwatana na 'Wi shi na Bụtụ na bo 'Wo

1Oo AGWANGWAMA, gabụ bɛ shɛ ihwɛ tu i tunama na awaŋnɛ elele.

2Gabụ kaa bɛ shɛ Agwatana na namɛ tutu unyizo-nom. Nazhɛ abu karɛ nshama, abɛ njɛ maa ga cɛnjɛ tu unyizo tu nama.

3Gabụ bi hiɛŋ ga bụtụ gwuri ni iyi nɛ baa ga shɛ la; ebi sheyinji bu ga, bee gwuri nu upwupwutu!

4Shiywa akpakwụ-ata shɛ bu shanɛ maa ụjita uko gba; ụ shɛ gana ti wenebe na koshikwo, waa shɛ gana ta auwa na njɛshɛ shɛ na amɛ ụjita.

5Gabụ bu tu suji gana ufwunga meni mu na mu zhagajɛ; ti ilegeji shi uhwuri ụwalabụ o. Tɛ shɛ gana ambɛ na a saba nu uvwungwa,

6a na a waŋna, tusumbo ta aba ta bwadụ, ama ụrụmɛ shɛ o hwotono o 'wo ya.

7Isɛbwɛ bu iti iricinji; uriri isɛbwɛ ɛtɛ bu i'wɛtwɛ u tɛ 'imɛ.

8Gabụ bi tileni iwɛwɛ tu nu umbe bu, iwɛwɛ tu tusweci kaa namɛ nu uhioko-uhwaŋna na ebi eri ba kwụba.

9Iwɛnɛ po isɛbwɛ bu munananɛ uraiŋ tu tiya; waa lụmba, waa kwunanga swɛɛ swɛɛ.

10Shiywa shi tu kpaŋ kpaaŋ shɛ shɛ dupu-nu-woshi, yaa shɛ atɛ 'yajɛ ikɛnyi, nazhɛ shɛɛ zhɛ sha sha dupu-nu-talacɛ; okwo ti yaa shɛ gana ata kaa amɛ-tụhaŋtụ keeni ụngwụ-tuhwuga kiri shaa tu 'waŋnanɛ; hwuwayɛ hwuwayɛ go ti zhɛ to 'wo, asha inee tu kwunanjɛ.

11Gaaba mepi ukpahiŋ isɛbwɛ bu kpaaaŋ? Gaaba mepi inyɛsɛ gɛnɛnɛ isɛbwɛ bu i'wɛtwɛ zhɛ ya 'waŋnɛɛ?

12Iti mbisegeni gana na tu uraiŋ tu namɛ kpendere, iwɛ maa ta inta na shɛmɛ shi tu.

13Oo AGWANGWAMA, ụkwụmbwụ gana naa isɛbwɛ bu zhɛ yo ilogogoo? Hioko inyɛmɛnyɛmɛ ya atwa na shɛ miaụŋ mụ bụ mu ugondu!

14No tu shidingo no tulubo tụ bụ ti tikpeke nu uvwungwa uvwungwa iwɛ maa tu na zunga azunga, maa tu na bwada unyasa tutu tu'wo tu tu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Iti peni unyasa te gembi i ci gana na ebi ti peni amɛ-tụhaŋtụ; kwo kaa i ci shiywa shɛ na eshe tu kwụbajɛ iyi iwɛ hwɛɛ.

16Lono maa atuba na tɛ shɛ miaụŋ mụ bụ mu ugondu ta kwụba ugondu bu ukpahiŋ; lono maa ga miaụŋ mu tu mụ kwụbɛ ụjɛrụma ata bụ ụ'wụtụ.

17AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu, utu ubi ni iwɛ-tumapa bu; shikicingo ugondu na ata nda ni i'ɛlɛ tu, ge iyi elele nɛ ata nda iti 'yagana eshe.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 91

Agwangwama Ubwa shɛ Bikepi Tu

1Bụtụ be elele na ba zha pa AGWANGWAMA Mokondo iwɛ tijilanɛ; na kaa ba gɛga nu uhwuŋnu Bụtụ ata na Hwuri Kpaaŋ;

2ubwa eri bɛ hiɛŋ AGWANGWAMA, Gabụ bɛ shɛ bikepi mi keeni ijilɛni mi; na Agwatana mi na Ngaa patanɛ-rishe.

3Iwɛnɛ po ubwa zhɛ ma bu la ni iyi mazhanga nɛ swacɛ; keeni ụngwụ ụwɛ na wa kwụna bụtụ.

4Ubwa zhɛ mo bu urugono apiambɛ ubwa, u'ala ubwa ti'ima zhɛ mo bu bicingo. Tɛcara tu bwa kaa ti zhɛ ta sha abula ujasa na zhɛ ma bu jilanɛ.

5Bi zha shɛ ba nda inyɛsɛ iyi nɛ yo holono bụtụ nụ ụjita; kwo kaa a'inla na aa 'waŋ nu uwaŋna o.

6Kwo kaa ụngwụ ụwɛ na wo rungo ne tishi; kwo kaa iyi iwɛ nɛ ya nda iyi ufwu na aka bu uwaŋna kpataa o.

7Okwo atwa akpakwụ-ata a 'waŋtatangwụ na bụ'aŋbụ bụ; okwo atwa igbɛɛ-itɛ a 'waŋtatangwụ geri bu u'ala ubiye bu, ama i zha shɛ mo bu tumongono.

8Tungbaraka kiri ɛbi zhɛ ba ngbaraka ta a tụpana ogworozwo iyi iwɛ ya aba.

9Iwɛnɛ ta AGWANGWAMA shɛ bikepi bu, Agwatana na Hwuri Kpaaŋ kaa ubwa shɛ ijilɛni bu;

10i zasa iyi iwɛ ye elele nɛ zhɛ mo bu ubo; tishikpe kaa ti zha shɛ to gwumwonu ni ihwɛ bu o.

11Ubwa zhɛ ba pana atumwa ubwa azuba unu maa a na bu ngbaraka, maa a na bu 'yaka no ofwo elele na ɛbi zhɛ.

12Ɛ zhɛ ma bu sa ni i'ɛlɛ ya aba maa kede ɛvwɛvwɛjɛ bu twatwagwụ atayɛ o.

13Gabụ bi zhɛ bo rukoto bizeci keeni ugbezhi, ɛbi zhɛ ba fwundaka kaa yɛu bizeci keeni uhwa mangayɛ nɛ ɛvwɛvwɛjɛ bụ.

14Agwatana hiɛŋ, N zhɛ mo bicingo atwa na mo n lubo, Ngɛɛ zhɛ kaa ma jilanɛ atwa na mepi maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Aka na a n suyanɛ, N zhɛ mɛ jishijɛ aŋ; aka na aa namɛ nụ ụbaụta, N zhɛ ma nama na aba. Ngɛɛ zhɛ kaa ma la aŋ maa ma pana aŋ ụjɛrụma.

16N zhɛ ma tụpa aŋ urugbo tiya, maa ụ shɛ ule wa aba; Ngɛɛ zhɛ kaa mo bicingo aŋ.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 92

Azunga Ashɛtwa iwɛ Uwebiye ya AGWANGWAMA

Azunga Tuzungangana AGWANGWAMA iwɛ Ụjita-ụhinjanụ

1I zhɛmɛ duwa maa ta nda ugwoje wa AGWANGWAMA, Oo Agwatana na Hwuri Kpaaŋ, ta zungangana izeci bu azunga ashɛtwa;

2maa ta ananga tulubo tụ bụ ti tikpeke nu uvwungwa we elele; keeni tɛcara tụ bụ nụ ụrụmɛ we elele,

3tedure nu uta ti'nyama na azunga, na aduma, medenji urwondwo nu ugwoje ti'nyama.

4Oo AGWANGWAMA, ugondu bụ ụ'wụtụ u m peni unyasa; Ma zunga azunga nu unyasa iwɛ ugondu na abɛ njɛ ni i'ɛlɛ bu.

5Oo AGWANGWAMA, ugondu bu gembi duwa! Tuhaŋsa tụ bụ kaa ti iri tebiye!

6Alagwụ eri shi a mapa ijɛ o; bụtụ na eshiciji shi iyi kaa eri shi bo eshicigo iŋ o:

7okwo ogworozwo a waŋna gana ambɛ, ya zhɛmana kaa anjɛ iyi iwɛ; okwo ti yaa shɛ gana ata, ɛ zhɛ e iricingo aŋ hwɛɛ aba unyizo-nom,

8ama gabụ oo AGWANGWAMA, bu patanɛ na azuba unyizo-nom.

9Oo AGWANGWAMA, hioko, atwa i'ime bu kpaaŋ zhɛ a nda ufwu; ɛ zhɛ kaa a garataga ogworozwo elele.

10Gabụ bɛ njɛ maa ma 'yaga ikɛnyi gana binemi; gabụ kaa bi n teri maa Ma sha inɛɛ bu.

11N kwụbwa tu'waŋtatangwụ ta atwa i'ime mi, Ngaa hwụjɛ kaa n'ungwa mo ogworozwo.

12Atwa tiririri zhɛ na saba gana ishiwɛ; ɛ zhɛ na waŋna gana osobu uwapa Lebanon.

13A shɛ gana i'wɛ'wɛ nɛ aa bɛrɛ nu umwono wa AGWANGWAMA, aa saba nu umwono wa Agwatana tu.

14I ta 'wala okwo ti yaa injɛ, aka elele i lemi, yaa 'yajɛ kaa ikɛnyi.

15Inɛ gɛ yo mbisono maa AGWANGWAMA namɛ ririri, maa orugwusu elele zasaba pu bwa na shɛ ijilɛni mi o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 93

Igɛhi ya AGWANGWAMA

1AGWANGWAMA ba ya tugwama. Bee urigeni igɛhi ibwɛ keeni ikɛnyi ibwɛ. Cɛnjɛ tu unyizo ti shikeni dimi, i zasa iyi nɛ eri ya nda tụ bulama o.

2Oo AGWANGWAMA, idwɛtwɛ bu shikeni dimi te kwuni taa nu umozhigo, gabụ kaa bu namba tutu unyizo-nom.

3Oo AGWANGWAMA, me'ilwo mu ntokwu mɛ ishicinjɛ rụhwụŋ ra muba; maa kala udundu.

4AGWANGWAMA ubwa untanganɛ ụhwada wa azuba, bee gembi kaa bee hwuri udundu itekwu, bi 'yajɛ ukpahiŋ bee hwuri adanga itekwu!

5Oo AGWANGWAMA, andwa bu namɛ tutuu, umwono bu kaa shɛ tijilo gom, uuwa unyizo zhe gwure.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 94

Agwatana Timbiso maa Nda Itɛpwɛ

1Oo AGWANGWAMA, gabụ bɛ shɛ Agwatana na shɛ bɛcɛpɛ bi itɛpwɛ, kɛpishinjɛ isɛbwɛ bu!

2Gabụ bɛ shɛ bɛjɛmɛ-bụ-ụshɛrɛya ba atwa kpaaŋ; ishijɛ maa peni atwa unyangana itɛpwɛ nɛ teni cɛŋ na aba.

3AGWANGWAMA, i ci ụkwụmbwụ gana naa ogworozwo zhɛ a busaa? I ci ụkwụmbwụ gana naa ɛɛ zhɛ a ganga unyasaa?

4I ci ụkwụmbwụ gana naa atwa ci'nyɛ zhɛ a nda unyangana keeni tubusa ti iyi ya aba i ci'nyɛɛ?

5Oo AGWANGWAMA, a kwụkwụtangana atwa bụ; aa nda atwa na shɛ a naa bụ umungwuta.

6A kwụna olulo keeni alashɛ, aa kwụna kaa du miaụŋ-me-e'weteji;

7ɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA kaa ụtụ kwụbɛ shɛ; Agwatana atwa Isrɛl kaa peni shi abashɛ.

8Atwa mi, iwembe po ahiɛ shɛ shɛlagwụ ehi eshiciji shi iyii? Aka na kwuŋ ɛhi zhɛ hia intaa?

9Agwatana na njɛ acɛbɛ, bi eri shi suu ba hwuga iwɛ? Ubwa na njɛ eshe, bi eri shi suu ba kwụba uhwaŋna?

10Ubwa na ba ngbaraka edenji, bi zha shɛ suu ba pana aŋ ulwapɛ? Ubwa na bo mbisogono atwa elele iyi, bu zasa suu iyi-tumapa ye elele?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

11AGWANGWAMA mepi tuhaŋsa ta bụtụ, bee mepi kaa gana na ta tuhaŋsa ta aba tu na ti te shi eshe tɛ shɛ.

12Oo AGWANGWAMA, bụtụ na obo sokokono iwɛ gwoje, ubwa shɛ bụtụ ata na obo mbisogono undwa bụ!

13Gabụ bi peni bu ụhinjanụ na aka ba amɛ-tụhaŋtụ, uuwa i ci aka na ee hini ushapa maa u 'imɛ ogworozwo.

14AGWANGWAMA zha shɛ o jinoko kaa atwa ubwa kwukwuŋ; bi zha shɛ kaa ba 'waŋ atwa na shɛ a na ubwa o.

15Ụshɛrɛya u tishiriri tụdụma zhɛ we gwure sasana, nazhɛ atwa ata tiririri kpaaŋ zhɛ a 'wa uŋ.

16Gaaba zhɛ bɛ ishijɛ maa ma n sukakanana ogworozwoo? Gaaba zhɛ bo shikono geri mi maa kapana anjɛ iyi iwɛ uhwaŋnaa?

17Yaa shɛ AGWANGWAMA ge me mbiyeni shi, aga sha ohwulu mi hwulwo kakayɛ maa a nama ne e'uye.

18Aka na Ngɛɛ hiɛŋ, Uvwɛvwɛjɛ mu wa sharumana, Oo AGWANGWAMA, gabụ bu n so no tulubo tụ bụ ti tikpeke maa Mo shikono.

19Aka na to ohwulu tuhoroko ufwugwo ma n zuga, ti'ingatanga tụ bụ tuba ta nda maa ohwulu mi kezhe.

20Gabụ bi cimi shi iwɛ ajɛmɛ-ụshɛrɛya orugwusu, anaa na o shilo undwa na teni shi cɛŋ,

21a na a twatwagwụ-unu maa a sukakanɛ atwa tiririri, aa pana atwa na i'ɛlɛ ya aba zasa ni iwɛ n-ndumwa-tụwụma no tu'wo.

22Ama AGWANGWAMA ubwa shɛ bikepi mi; Agwatana mi ubwa kaa shɛ ijilɛni mi.

23Ubwa zhɛ ba pana aŋ ulwapɛ iwɛ tugworozwo ta aba, bi zhɛ kaa be iricingo aŋ iwɛ iwɛwɛ ya aba nɛ aa nda; AGWANGWAMA Agwatana tu zhɛ be iricingo aŋ.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 95

Azunga Ashɛtwa AGWANGWAMA

1Oo zhajɛ ma, maa tɛ shɛtana ma AGWANGWAMA! Mizha tu zunganganɛ ma Agwatana na mo ti bicingo azunga unyasa!

2Hwure ti zhe ma na agba ubwa na a'walụ; hwure tu ndanɛ bu ma rundu ru unyasa na azunga ashɛtwa!

3AGWANGWAMA ubwa shɛ Agwatana a'wụtụ, keeni Agwuma a'wụtụ na hwuri tuwa te elele.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

4Ni i'ɛlɛ ibwɛ me'ilwo ma cɛnjɛ tu unyizo mu zweni; ubwa kaa du i 'yaganane nshama mu na mi zeteji.

5Ubwa 'yajɛ itekwu, iwɛnɛ po ubwa njɛ iŋ; i'ɛlɛ ibwɛ kaa du njɛ cɛnjɛ tu hwoo.

6Oo zhajɛ ma, tu to ma bizhiri maa tɛ zhɛbɛ bụ ma, mizha tu kwuzo ma nu umbe AGWANGWAMA na ɛtɛ njɛ!

7Iwɛnɛ po ubwa shɛ Agwatana tu, atuba kaa tɛ shɛ atwa ubwa a na baa 'ima u'ala, keeni agwụdụ ubwa a na baa biga. Oo shɛlaga ma hwayɛ ga iyi nɛ baa duma!

8Ta ta ma tɛshɛshɛpana gana na eshi hiŋ njɛ la ni Meriba, gana na aa njɛ la jita ata nu ụshɛka Massa,

9na aka na eshi hiŋ e m menji o, ee m mekeni du, okwo ta a kwụbɛ ugondu na Ngaa ndanɛ aŋ.

10Shiywa buhanda Ngaa 'waŋnɛ uwaŋnɛ ata, ibɛ po Ngɛɛ hiɛŋ, Atwa ga a 'inɛ na shɛmɛ sha aba, a 'wa sụ kaa ihwɛŋnɛ mi o.

11Iwɛbɛ po Ngee shiri-unu ni isɛbwɛ mi, Ngɛɛ hiɛŋ, Hi zha shɛ hio tono cɛnjɛ ta ata Ngɛɛ ngɛ zhɛ ma hi pana ụhinjanụ na tuba kwukwuŋ.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 96

A Tu Suyanɛ maa Ta Zhɛba AGWANGWAMA

(1 Shɛrụ 16:23-33)

1Oo zungangana ma AGWANGWAMA azunga ofwo! Ahiɛba atwa cɛnjɛ tu unyizo kpaaŋ zungangana ma AGWANGWAMA azunga!

2Zungangana ma AGWANGWAMA azunga, zhemonjino ma izeci ibwɛ; ananga ma anabarɛ tibicingo tu na bee ti bicinji iyi-heri.

3Ananga ma ụjɛrụma ubwa na ashashɛ edenji, tu ugondu ubwa ụ'wụtụ na ashashɛ atwa kpaaŋ.

4AGWANGWAMA hwuleji, ubwa shɛ aa shɛtana te zeci duwa; ubwa shɛ aa sụma inyɛsɛ uhwuri tuwa te elele.

5Tuwa ta atwa edenji elele, tɛ shɛ ntatanuwaŋ, ama AGWANGWAMA ubwa karɛ azuba.

6Ụjɛrụma ni igɛhi rungwutwonu bu; ukpahiŋ keeni tupilanụ shini ohwolu ubwa tijilo.

7Ahiɛba atwa cɛnjɛ tu unyizo kpaaŋ, shɛtana ma AGWANGWAMA; shɛtana ma ụjɛrụma keeni ukpahiŋ ubwa.

8Shɛtana ma tɛzhɛgba ta AGWANGWAMA; ‘waŋnɛ ma upwaŋ maa hiɛ zhajɛ hi teni okpogwu ubwa!

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

9Zhɛba ma AGWANGWAMA ne tijilo tu na tu pilanụ; ahiɛba atwa cɛnjɛ tu unyizo kpaaŋ, zhɛgɛda ma nu umbe ubwa!

10Mbiso ma edenji elele maa AGWANGWAMA ubwa shɛ agwuma! Ukoshilo cɛnjɛ tu unyizo shikeni dimi no ofwo na wee eri shi wa nda bulama kwukwuŋ; ubwa kaa zhɛ ba duma ụshɛrɛya wa atwamwa ne tishiriri.

11Ga atwa azuba na bwada unyasa, ga amɛ atwa cɛnjɛ tu unyizo lemi; ge itekwu na ugaga medenji iyi elele nɛ shini ni ibɛ;

12ge shihilo shɛ na nda unyasa, medenji iyi elele nɛ namɛ na shɛ ba. Nazhɛ i'wɛ'wɛ ye ehilo kpaaŋ zhɛ ya kala n'ungwa mu unyasa

13ɛ zhɛ a zunga azunga nu umbe AGWANGWAMA, iwɛnɛ ti bee ci ba maa duma ụshɛrɛya cɛnjɛ tu unyizo. Ubwa zhɛ ba duma ụshɛrɛya unyizo ne tishiriri, keeni ụshɛrɛya wa atwamwa na tɛkana.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 97

Ukpahiŋ keeni Ụhwada wa AGWANGWAMA

1AGWANGWAMA ubwa shɛ Agwuma, ga cɛnjɛ tu unyizo tɛ njɛ unyasa! Ga amɛ adakwụ ntokwu lemi!

2Odomu keeni tishi tu rungwutwonu bu; ba duma ụshɛrɛya ubwa ne tishiriri keeni te teni cɛŋ.

3Ulwa hwuri umbe nu bwa, wee hwoŋzhinji atwa i'ime a na rungwutwonu bu.

4Ɛbɛrɛ ubwa aba o hiokono unyizo uhwaŋna; cɛnjɛ tu unyizo tu kwụbɛ aŋ, ibɛ po taa zhɛgɛda.

5Nshama mi ni gana manɛbɛ-manyɛshɛ nu umbe AGWANGWAMA, nu umbe AGWANGWAMA na 'yajɛ cɛnjɛ tu unyizo kpaaŋ.

6Azuba a ananga tiririri tu bwa, atwa elele kwụbɛ ụjɛrụma ubwa.

7Ezuye shɛ atwa elele na a zhɛba tuwa, tuwa te elele tu to bizhiri nu umbe AGWANGWAMA.

8Oo AGWANGWAMA, atwa Zayon a hwụjɛ, ibɛ po amɛ aba lemi, ibɛ du po miaụŋ-mo-o mu Juda ma bwada unyasa, iwɛ ashɛrɛya bụ na aba duma.

9AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, gabụ bɛ yɛ tugwama tɛ cɛnjɛ tu unyizo kpaaŋ; gabụ bi gembi duwa bu hwuri tuwa te elele.

10AGWANGWAMA o lubo atwa na o imo iyi iwɛ; baa jilanɛ araiŋ atwa ubwa tijilo; baa lashɛga aŋ ni i'ɛlɛ yo ogworozwo.

11Uhioko-uhwaŋna wa ta no ohiuhiu atwa tiririri, atwa na shɛmɛ sha aba shɛ namɛ rụmbɛɛ gwoje.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12Ahiɛba atwa tiririri kpaaŋ, na bwada ma unyasa iwɛ iyi nɛ AGWANGWAMA nduwa! Ne teyinje ma iyi nɛ Agwatana tijilo nduwa, maa hi 'walụ bụ.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 98

Ga a Shɛtana AGWANGWAMA Tiririri

Azunga Tuzungangana AGWANGWAMA

1Oo zungangana ma AGWANGWAMA azunga ofwo; iwɛnɛ tu baa nduwa iyi ya arụhwajɛ! Tedure nu ukpahiŋ ubwa keeni ikɛnyi ibwɛ tijilo, ibɛ po baa lasatagwụ atwa i'ime ibwɛ.

2AGWANGWAMA njɛ maa e mepi tụlasụ tu bwa, bee kepishingeni edenji kpataa maa ubwa ‘yajɛ ukpahiŋ u tibicingo.

3Bee teyinje kaa tulubo tu bwa ti tikpeke keeni tɛcara tu bwa ni ihwɛ ya atwa Isrɛl. Ahiɛba atwa elele no ofwo elele, hi kwụbwa tụlasụ ta Agwatana tu.

4Ahiɛba atwa cɛnjɛ tu unyizo kpaaŋ, zungangana ma AGWANGWAMA azunga unyasa; shɛtana bu ma na shɛzunga keeni n'ungwa mu unyasa tukala taawụụ!

5Shɛtangana ma AGWANGWAMA na azunga! ‘Nyama ma aduma!

6Hwulo ma akakacɛ keeni shihiuaŋ, maa hi keleni AGWANGWAMA na shɛ agwuma tu n'ungwa mu unyasa!

7Ge itekwu uganɛ, medenji iyi-uumwa ye elele nɛ zweni na amɛ ibɛ; ta cɛnjɛ tu unyizo medenji iyi elele nɛ zweni na tuba, zunga ma azunga!

8Ge erefu pushi i'ɛlɛ ya aba; ge tikpekwu ti jwɛ azunga unyasa zhiaaŋ nu umbe AGWANGWAMA,

9iwɛnɛ ti bee ci ba maa duma ụshɛrɛya cɛnjɛ tu unyizo ga. Bi zhɛ ba duma ụshɛrɛya wa atwa unyizo ne tishiriri, keeni una wa atwa, na tɛkana.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 99

Shɛtana ma Agwatana Tijilo

1AGWANGWAMA a ya tugwama; ga atwa na zhɛgɛda! Bɛ jɛjɛ ni idwɛtwɛ ibwɛ, na azuba iyi-uumwa ɛtɛ 'yajɛ apiambɛ, ibɛ po cɛnjɛ tu unyizo to zhingotu!

2AGWANGWAMA gembi tebiye nu Zayon; ubwa kaa patanɛ na azuba edenji elele.

3Bụtụ be elele zhɛ ba shɛtana ugombo ubwa keeni izeci ɛtɛ ibwɛ igɛhi! Tijilo tɛ shɛ ma tu bwa!

4Agwuma ukpahiŋ, gabụ bo lubo iyi nɛ teni cɛŋ; gabụ bi shikicinji ụshɛrɛya u tishiriri ni Isrɛl; gabụ bu shapɛ tiririri keeni iwɛ-tɛkana.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

5Shɛtana ma AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu. Zhɛba bu ma ni idwɛtwɛ ibwɛ! Tijilo tɛ shɛ ma tu bwa!

6Go Moses na Aron namɛ na ashashɛ onongbo ubwa, ga Samuɛl du namɛ na ashashɛ atwa na njɛ adua pu bwa. A suyanɛ AGWANGWAMA, bɛɛ jishijɛ aŋ.

7Ubwa namɛ nu udomu ata u tuwam baa jɛmɛ n-ndumwa na aba; a hwụjɛ-unu wa andwa ubwa keeni onu-tupana na bee peni aŋ.

8Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu, gabụ bi jishijɛ atwa bu; gabụ bi mbiseni aŋ maa bɛ shɛ Agwatana na ba gangana aŋ, okwo te ebi peni aŋ ulwapɛ iwɛ iwɛwɛ ya aba nɛ aa njɛ.

9Zhemonjino ma AGWANGWAMA tu, zhɛba bu ma ni ishɛmɛ ibwɛ tijilo; AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu shɛ tijilo!

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 100

Azunga Ashɛtwa keeni a na Unyasa

Azunga Tuzungangana AGWANGWAMA iwɛ Upwaŋ

1Ahiɛba atwa unyizo kpaaŋ, ndana ma AGWANGWAMA rundu ru unyasa!

2Ndana ma AGWANGWAMA iyi nu u'waba tihia! Zhajɛ ma na agba ubwa na shɛzunga!

3Ne teyinje ma maa AGWANGWAMA ubwa shɛ Agwatana! Ubwa ɛtɛ njɛ, inɛ ibwɛ atɛ shɛ ya; atwa ubwa atɛ shɛ ya, keeni agwụdụ ubwa a na ba pana iyimɛyɛ.

4Tono ma shidubo shɛ ubwa maa hiɛ njɛ ugwoje ubwa. Tono ma umwamwa ubwa na ashɛtwa! 'Walụ bu ma, zhemonjino bu ma!

5Iwɛnɛ po AGWANGWAMA ubwa zhɛmɛ; tulubo tu bwa ti tikpeke tɛ shɛ unyizo-nom, tɛcara tu bwa kaa tu namɛ tutu awaŋnɛ elele.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 101

Amɛ Tụrụmbɛɛ

Azunga na ge Devid Zungangan̄ɛ AGWANGWAMA

1Oo AGWANGWAMA, N zhɛ ma bu zungangana azunga tɛcara keeni a na tishiriri.

2N zhɛ mo shiyono uhwaŋna bụ na zasa unu-tusapa eshe. Oo aka naa ɛbi zhɛ ba zhajɛ pi mii? N zhɛ mu na zha tahaŋnụ na amɛ na namɛ rụmbɛɛ ni ihwɛ mi.

3N zha shɛ mo shikicingo iyi elele nɛ i shɛ iyi ibiri nu umbe mu kwukwuŋ. Mo imo ugondu wa atwa na a vwula a ganga Agwatana; N zha shɛ mo tumo iwɛ aba o.

4Amɛ tu'ubogo zhɛ a dụlụma no olugwo mi; N zha shɛ kaa mo shiyono i'ɛlɛ mi ni iyi iwɛ o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

5N zhɛ ma nda bụtụ be elele na bo gbozhigo binya bwa swɛɛ swɛɛ ufwu. N zha shɛ mo tumo iwɛ bụtụ na ba nda unyangana na kaa mama sata o.

6N zhɛ mo hioko inyɛmɛnyɛmɛ ya atwa na shanɛ Agwatana atwa tɛcara maa a nama ne mi. Atwa na shɛ atwa tɛkana gom gom aba ɛɛ zhɛ o lonono maa a na ma n ndana iyi.

7I zasa bihelekeci na zhɛ ba nama nu umwono mu o; bujwe-bụ-ụzagwụ kaa zha shɛ bo ilogogo na agba mi o.

8N zhɛ mu no iricingo ogworozwo nu uvwungwa we elele, na cɛnjɛ ta ata tu tu, maa Ma bacɛnga anjɛ iyi iwɛ kpaaŋ maa e beni nụ ụshɛpwụ wa AGWANGWAMA.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 102

Ụbaụta ufwugwo na Bi'nyeci ba Shɛzunga ba Nda

Adua Bụtụ bu ko na aa Pana Ụbaụta, na Aka na te eshe a nda bu Vwuuŋ, na kaa bo Tulonono AGWANGWAMA Uswejinu Ubwa

1Oo AGWANGWAMA, shɛlaga adua mi, maa kaa hwụjɛ u'wo mu maa m mbiyeni!

2Ta pashɛnga eshe bu no olugwo mi na aka na Ngaa namɛ ne tiriri o, shilo acɛbɛ ni iwe mi; n jishijɛ kakayɛ na aka na Ngaa bu suyanɛ!

3Uraiŋ mu wa kashɛka gana nshikwo mu ulwa; o'umpwo mi kaa o hwoŋno gana ulwa wa apitwa.

4Ohwulu ma n nda kpokpokpo, Omo hwotono gana ambɛ hwoo; isɛbwɛ iyimɛyɛ mi tiya i n 'wi ya.

5Iwɛnɛ Omo 'nyongo duwa, ibɛ po o'umpwo mi swanɛ na tu'waba ti mi.

6N shɛ gana ugwulu ụshɛka, gana uzhikwukwu na ee genji no ofwo na shɛ osombo.

7N weci, Ngɛɛ zhinjɛ, Ngaa shɛ gana ụcaarụ na patanɛ no osokwu bwooko gba.

8Atwa i'ime mi ma n twagaga uuwa gụ ụrụmɛ, atwa na ma n nda asada kaa a twaga tutwa ni izeci mi.

9Ma'alụ muba Ama ya gana iyimɛyɛ, malaba muba mo hiŋtotongwu ne meni mu na Ama swa,

10iwɛnɛ ta amɛ bụ vwengenji ni isɛbwɛ nɛ aba nda ne mi; gabụ kaa bi n shepi na azuba, ebi n keri na cɛnjɛ.

11Uraiŋ mu shɛ gana uzhizhi ụrụmɛ; N hweteni gana ambɛ.

Tuswaka tu Zayon na Amɛ Agwatana

12Oo AGWANGWAMA, gabụ bɛ shɛ agwuma unyizo-nom; awaŋnɛ elele zhɛ ne bi teyinje.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13Gabụ bi zhɛ bɛ ishijɛ maa hieci inyɛmɛnyɛmɛ Zayon; aka ci ya maa hieci
inyɛmɛnyɛmɛ ibwɛ; aka na ee ge shiri ci ya.

14Atayɛ ubwa kwụnɛ miaụŋ mụ bụ mu ugondu; upwupwutu ubwa kaa njɛ maa
e hieci inyɛmɛnyɛmɛ ibwɛ.

15Edenji zhɛ a nda inyɛsɛ izeci ya AGWANGWAMA, shɛgwuma shɛ cɛnjɛ tu
unyizo kpaaŋ shi zhɛ sha sụma ụjɛrụma ubwa inyɛsɛ.

16Iwɛnɛ po AGWANGWAMA zhɛ a maanana Zayon, bɛɛ zhɛ kaa ba kapɛshɛnga
ụjɛrụma ubwa.

17Ubwa zhɛ ba hwuga adua atwa ubwa a na ee jineci, bɛɛ zhɛ kaa ba shɛlaga
tutabwa ta aba.

18Ge e 'nyeteni awaŋnɛ na te e ci iyi nɛ AGWANGWAMA nduwa, iwɛ maa atwa
na ee te meci shi shɛtana AGWANGWAMA.

19AGWANGWAMA namɛ no ofwo ubwa tijilo a na zeci, baa mbiyanɛ, tu baa namɛ
na azuba ata, baa kwụbɛ cɛnjɛ tu unyizo,

20maa hwuga i'nye nɛ oo 'nyongo, maa kaa tufwurungo atwa ata ee ge tileneni
tu'wo;

21iwɛ maa ga atwa ata enenji izeci ya AGWANGWAMA nu Zayon, maa a shɛtana
bu nu Jɛrusalɛm,

22na aka na ta atwamwa ụlwatagwụ, keeni cɛnjɛ cɛnjɛ-ta-tugwama maa a zhɛbɛ
AGWANGWAMA.

Shiywa sha Agwatana ni Ijitɛ Bụtụ

23AGWANGWAMA legwecenji ikɛnyi mi na aka na tu Ngaa ta waŋnɛ; baa
munananɛ urugbo mu.

24Oo Agwatana mi, ta ma n shapa hwuwayɛ tobwolo N ta injɛ shɛ o. Gabụ shiywa
shɛ bụ shɛ namɛ unyizo-nom!

25Gabụ kaa bi shiri ukoshilo cɛnjɛ tu unyizo cala cala, gabụ kaa bɛ njɛ azuba ni
i'ɛlɛ bu.

26Ɛ zhɛ a inanga eshe, ama gabụ bu namba tutuu; ɛ zhɛ a inga kpaaŋ aba gana
utogwo. Gabụ bi zhɛ bo sheyingongo aŋ gana na bụtụ bo sheyingo tugwuno, ɛ
zhɛ kaa a kashɛka;

27ama bu namɛ gana ala abu namɛ, shiywa shɛ bụ kaa shɛ zasa uce o.

28Miaụŋ ma ajama bụ mi zhɛ ma nama lapiya; ajalalo aba kaa zhɛ o shikonono
nu umbe bu dimi.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 103

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Tuwebiye ta AGWANGWAMA

Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA

1Oo N zhɛ mo zhemonjino AGWANGWAMA no ohwulu mi kpaaŋ; ge iyi elele nɛ zweni na amɛ mi zhemonjino izeci ibwɛ i tijilo!

2N zhɛ mo zhemonjino AGWANGWAMA no ohwulu mi kpaaŋ, kede isɛbwɛ tulubo tu bwa ibu 'wi o.

3Ubwa n gengeni iwɛwɛ mi kpaaŋ, baa nɛnjɛ kaa ụngwụ mu kpaaŋ.

4Ubwa be gwube araiŋ tu ne e'uye, tulubo tu bwa ti tikpeke keeni inyɛmɛnyɛmɛ ibwɛ, i shɛ gana udara na bee peteni no ohiuhiu tu.

5Ubwa bo shidingo uraiŋ mu tiya ni iyi ibiye, iwɛ maa mu na sha usemberi ni ikɛnyi ti'yaga gana ugbeji.

6AGWANGWAMA a duma ụshɛrɛya wa atwa na aa nda umungwuta ni iwɛ ibwɛ tumapa, ibɛ po baa pana aŋ n-ndumwa-ụzhɛ.

7Ubwa kepishingeni Moses ihwɛŋnɛ ibwɛ, baa njɛ kaa maa ga atwa Isrɛl kwụbɛ ugondu ubwa ụ'wụtụ.

8AGWANGWAMA 'yajɛ inyɛmɛnyɛmɛ keeni tulubo-ti-biye, ba nda ti'insu ni isɛbwɛ tɛnda, tulubo ti tikpeke kaa ti shini na amɛ ubwa.

9Bu uranjɛ shɛ bụtụ tɛtazhɛgana ɛgbɛɛ o, bu untanganɛ shɛ kaa isɛbwɛ ibwɛ tɛnda unyizo-nom.

10Bɛ tɛ njɛ shɛ te teni cɛŋ gana na ti iwɛwɛ tu namɛ o, bụ tụ tụpanɛ shɛ kaa gana na ti iyi iwɛ tu namɛ o.

11Gana na tu uzoto tụla namɛ na cɛnjɛ, gobwonu du ugombo tulubo tu bwa ti tikpeke tu namɛ na atwa na a sụma bụ inyɛsɛ.

12Gana na tu uwaŋna-banụ dụlụmɛ nu uwaŋna-twonuo, gobwonu du undwa tu tubwada na bee suji dụlụmɛ no tu.

13Gana na te bishi ba mapana miaụŋ mu bwa iwɛ, gobwonu du AGWANGWAMA a mapana atwa na a sụma bụ inyɛsɛ iwɛ.

14Ubwa mepi ni iyi nɛ aa tɛ njɛ; bee teyinje kaa maa upwupwutu atɛ shɛ.

Tulubo ti Tikpeke ta AGWANGWAMA

15Inɛ bụtụ shɛ, uraiŋ ubwa shɛ gana ambɛ; ba waŋna gana na modwodwo me ehilo ma waŋna;

16yaa shɛ uvwugo njɛ na muba, asha mu hwulwo, i zasa bụtụ na zhɛ ba mapa ya okwo urubwo na maa ga namɛ o.

17Ama tulubo ta AGWANGWAMA ti tikpeke tu namɛ tutu unyizo-nom no ofwo atwa na a sụma bụ inyɛsɛ, tiririri tu bwa kaa tu namɛ tutu awaŋnɛ elele,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18a na a untangana unu ubwa tutwa a na kaa e teyinje maa a na nda iyi nɛ bee peni aŋ unu ibɛ.

19AGWANGWAMA shikicinji idwɛtwɛ ibwɛ na azuba, ubwa kaa shɛ agwuma cɛnjɛ-ta-tugwama te elele.

20Ahiɛba atumwa Agwatana azuba a na 'yajɛ ukpahiŋ ụ'wụtụ, a na hia nda iyi nɛ bee hi peni-unu ibɛ, a na hio shilo acɛbɛ ni iyi nɛ AGWANGWAMA a duma, zhemonjino bu ma!

21Zhemonjino ma AGWANGWAMA, ahiɛba unyama wa azuba kpaaŋ, ta ahiɛba anjɛ iyi ibwɛ, a na a nda ukwulana ubwa!

22Zhemonjino ma AGWANGWAMA, ahiɛba iyi-uumwa ibwɛ kpaaŋ, tutu ofwo na ụhwada ubwa teje.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 104

Agwatana Ubwa Karɛ Cɛnjɛ tu Unyizo

Oo N zhɛ mo Zhemonjino AGWANGWAMA no Ohwulu mi Kpaaŋ

1Oo N zhɛ mo zhemonjino AGWANGWAMA no ohwulu mi kpaaŋ! Oo AGWANGWAMA Agwatana mi, gabụ bi gembi duwa! Gabụ kaa bu urigeni ụjɛrụma keeni igɛhi,

2gabụ bu meme urigeni uhioko-uhwaŋna gana utogwo, gabụ kaa bu berishiji azuba gana umwono-tugwuno,

3obu mo ihwɛ bu na azuba meni mu ufwugwo. Gabụ bɛ njɛ odomu gana ihɛŋtu ujasa, aba suka kaa apiambɛ uvwugo.

4Gabụ bɛ njɛ maa uvwugo ụ shɛ atumwa bu, maa ge ezezeji ɛbɛrɛ a shɛ miaụŋ mụ bụ mu ugondu.

5Gabụ bi shikicinji cɛnjɛ tu unyizo dimi no okoshilo tuba, iwɛ maa kede tɛ njɛ bulama o.

6Gabụ bu urigeni tu ne me'ilwo gana utogwo; meni mi sheji na azuba nshama.

7Evwuri bu upo mee gezhiji, mụ hwụjɛ rundu ru uto bu, maa njɛ kakayɛ mee hwuri.

8Mụ fwụnjɛ ni ihiŋhiŋ nshama mee zwi no olomu, no ofwo na abɛ njɛ iwɛ muba.

9Gabụ bi shileni mu ogwungwu iwɛ maa kede mi eri tɛkashɛka o, iwɛ maa kede mu urigeni cɛnjɛ tu unyizo sasana o.

10Gabụ bɛ njɛ maa ga mbila mu na fwunga no olomu, ma fwunga na ashashɛ nshama,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

11maa pana isundɛ ehilo ye elele meni maa i swe; ibɛ po ogburudu o hiŋcingo i'uyɛ ya aba.

12Shanụnụ sha ta tuhwurugwo ni i'wɛ'wɛ nɛ dongonu mu; shaa zunga azunga na shɛ'walụ shi ibɛ.

13Gabụ bu tumwananɛ nshama eshilo na banɛ na tụla, ibɛ po tụ'walụ tu ugondu bu ti shini cɛnjɛ tu unyizo.

Tụ'walụ tu Unyizo

14Gabụ bɛ njɛ maa ga ambɛ unshɛ iwɛ iyimabiga, keeni tububa iwɛ maa bụtụ no vwolo, iwɛ maa bɛcinjɛ iyimɛyɛ na cɛnjɛ,

15keeni meni ma afwafwa maa u'waba hiɛ bụ ti bee swe mu, na manɛbɛ, maa ụpɛshɛka ubwa na ta, keeni iyimɛyɛ maa i peni bu ikɛnyi.

16Eshilo ngbeni i'wɛ'wɛ yo osobu nɛ namɛ nu uwapa Lebanon tebiye, ibɛ shɛ i'wɛ'wɛ ya AGWANGWAMA nɛ baa bɛrɛ ni ikɛnyi ibwɛ.

17Ni ibɛ shanụnụ sha ta tuhwurugwo; ni i'wɛ'wɛ ɛtɛ ya agwugwa, ibɛ agbaanjɛ a ta tuhwurugwo ta aba.

18Tilegbe tɛ shɛ ofwo na shɛkarubana sha nama; aparatayɛ aba shɛ ofwo na ɛgwumbɛ a swaka.

19Gabụ bu karɛ upiana iwɛ ti'imanga ta aka; uwaŋna kaa mepi aka tutono tu bwa.

20Gabụ bɛ njɛ ụjita, ne tishi kaa isundɛ ye ehilo nɛ namɛ nu uwapa kpaaŋ ya bananjɛ.

21Miaụŋ mi izeci mo ngwulo iwɛ iyi nɛ maa aa kwụnɛ a yɛ, a jalakaka iyimɛyɛ ya aba nɛ ɛbi zhɛ ba pana aŋ.

22Aka na tu uwaŋna banɛ, o gwulo o wotogo na a'ibwa aba.

23Nazhɛ atwa tuba a bana a zha nu ugondu wa aba, a uranga ugondu wa aba tɛnda tutu ụrụmɛ.

Agwatana Ubwa ba Untangana Uraiŋ Bụtụ

24Oo AGWANGWAMA, gabụ bɛ njɛ iyi nɛ gembi ufwugwo tebiye! Na ti'inta tụ bụ tụ 'wụtụ kaa abɛ njɛ iŋ hwɛɛ! Iyi nɛ abu karɛ shini cɛnjɛ tu unyizo.

25Itekwu i'wɛtwɛ, nɛ gembi nɛ kaa heri namba, apata iyi-uumwa nɛ hwuleji tɛrɛta zweni, ti nɛ i'wɛtwɛ 'wɛtwɛ, ti nɛ gwụmwatangwụ.

26Apata ihɛŋtu i tinyakpa nyakpa ya kashaka, keeni buduwo ata abɛ njɛ maa bu na nanga tụlagwụ na amɛ ubwa.

27Gabụ ijɛ kpaaŋ ngbarakacɛ maa peni aŋ iyimɛyɛ ya aba na aka na ukekeshi to aŋ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

28Aka na ebi peni aŋ, ɛ zhɛ a ya iŋ; aka na ebi peni aŋ iyimɛyɛ bu, ɛ zhɛ o shigogo.

29Aka na ebi genji aŋ, ɛ zhɛ a nda inyɛsɛ; yaa shɛ kaa abu vwɛ ihwungwɛ ya aba, ɛ zhɛ o 'wo, o gwulo nu upwupwutu na aa ga banɛ la.

30Aka na ebu hwulupeni aŋ mpiala mụ bụ, nazhɛ aa 'yajɛ uraiŋ, ibɛ po abu ndaananɛ cɛnjɛ taa shɛ tu ufwo.

31Ga ụjɛrụma wa AGWANGWAMA nama unyizo-nom, ga amɛ AGWANGWAMA lemi nu ugondu we elele na baa njɛ!

32Ubwa mbiyanɛ cɛnjɛ tu unyizo, ibɛ po taa zhɛgɛda, bee timengeni nshama, maa bana nshikwo.

33N zhɛ ma zungangana AGWANGWAMA azunga tutu ụjita tu'wo ti mi; N zhɛ ma shɛtana Agwatana mi na azunga gana na tu Ngaa ta hwungwa.

34Ga aza mi tɛta lemicinji bu amɛ, iwɛnɛ ta Ama bwada unyasa na amɛ AGWANGWAMA.

35Ga atwa iwɛwɛ ileni na cɛnjɛ tu unyizo, maa kede ogworozwo nama ya o! Oo N zhɛ mo zhemonjino AGWANGWAMA no Ohwulu mi Kpaaŋ! Shɛtana ma AGWANGWAMA!

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 105

AGWANGWAMA Teyinje Unu na Baa Twa la na Atwa Ubwa

1Oo 'walụ ma AGWANGWAMA; ananga ma ugombo ubwa. Mbiso ma edenji iyi nɛ baa nduwa!

2Zungangana ma AGWANGWAMA azunga ashɛtwa. Duma ma iwɛ ugondu ụrụhwajɛ na baa nduwa!

3Ge izeci ɛtɛ ibwɛ i tijilo 'yaga ụjɛrụma. Ga shɛmɛ sha atwa na a zhɛba AGWANGWAMA shɛ na bwada unyasa!

4Jalakaka ma AGWANGWAMA ti ikɛnyi ibwɛ hwɛɛ, keeni eshe ubwa tutuu!

5Oo ahiɛba ajalalo Abraham na shɛ yɛu ibwɛ ugondu, ahiɛba miaụŋ-me-eyi mi Jekob na bee teri.

6Ne teyinje ma ugondu ubwa u tudama na baa nduwa, ta arụhwajɛ ubwa, keeni ashɛrɛya ubwa na baa jɛmɛ nu unu ubwa.

7Ubwa shɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu; onu ubwa tụpana namɛ na cɛnjɛ tu unyizo ga hwɛɛ.

8Ubwa ba untangana unu ubwa tutwa unyizo-nom, ibɛ shɛ unu ubwa na bee peni awaŋnɛ akpakwụ-ata,

9ibɛ shɛ unu na baa twa la na Abraham; keeni unu ubwa na bee shileni la Azik.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10Anaa na bee shikicingeni Jekob maa a shɛ okpogo, a shanɛ atwa Isrɛl unu-
tutwa unyizo-nom.

11Bɛɛ hiɛŋ, Gabụ Ngɛɛ zhɛ ma pana cɛnjɛ ti Kenan maa tɛ shɛ urobwo bu na ɛbi
zhɛ ba 'yaga.

12Aka na ta tɛrɛta tu ufwugwo wa atwa Isrɛl tu twa sụ ufwugwo, iwɛnɛ ta a shɛ
alashɛ na cɛnjɛ ta ata ti Kenan,

13oo rungo gbom, ee beni nu udenji uko, o tono nu udenji unya; ee beni na cɛnjɛ
tu ko o tono na cɛnjɛ ti nya.

14Ama Agwatana leni shi kaa maa bụtụ be elele njɛ aŋ umungwuta o. Bee
tezhigeni shɛgwuma iwɛ aba,

15bɛɛ hiɛŋ, To tumongono ma atwa mi anaa na Ngee teri o. Ta nda ma egesere
mi iyi iwɛ o!

16Aka na ta AGWANGWAMA tumwanɛ imunɛ-tiya na cɛnjɛ ta aba, bee suji
iyimɛyɛ ya aba kpaaŋ.

17Ama bu tumwanɛ bụtụ bu ko nu umbe wa aba, ubwa shɛ go Josɛf ata ee senji
la maa sha bujama.

18Ɛvwɛvwɛjɛ ubwa a gwumanga bu no shigbo shɛ na oo to bu, e shiyeni i'ilu ibwɛ
nụ ụshɛmbɛrɛ;

19uuwa i ci aka na ti iyi nɛ baa jɛmɛ sɛ, n-ndumwa ma AGWANGWAMA mi
mbiseni caakwụ maa bi teni cɛŋ.

20Nazhɛ agwuma Ijipti tumwanɛ maa ge tufwurinji bu, ibɛ po uhiu wa atwa ata
genji bu maa mama 'yaga;

21baa njɛ bu ya agwuma-ihwɛ ibwɛ, keeni uhiu i'wɛŋnɛ ibwɛ kpaaŋ,

22maa bu no sokokono anjɛ-ugondu agwuma iyi gana na kwụlanɛ bụ, maa kaa
mbisogono n-nyarɛ mu bwa ti'inta.

Atwa Isrɛl ni Ijipti

23Ge Jekob zhe ni Ijipti; boo zokwu na cɛnjɛ tu Ham.

24AGWANGWAMA peni atwa ubwa miaụŋ mu ufwugwo duwa, baa njɛ aŋ maa a
'yaga ikɛnyi uhwuri atwa i'ime ya aba.

25Baa njɛ maa ga atwa Ijipti o to atwa ubwa ni i'ime, maa a njɛ miaụŋ mu bwa
mu ugondu ti'inta.

26Ibɛ po baa tumwanɛ yɛu ibwɛ ugondu go Moses, keeni Aron a na bee teri.

27A njɛ ugondu u tudama tedure nu ukpahiŋ wa Agwatana, aa njɛ du arụhwajɛ
ni Ijipti.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

28Agwatana tumwanɛ tishi na cɛnjɛ ta ata,

29Bee sheyinji erefu aba aa shɛ mehieŋ, baa kwụnɛ ijɛnɛ ya aba hwɛɛ.

30Azhɛgwa shini cɛnjɛ ta aba, to shimwono she buweci she ehiu aba.

31Agwatana peni-unu, ibɛ po ishi na akwarụkwata sukwurukwo, oo rungwutwonu cɛnjɛ ta aba kpaaŋ.

32Baa tumwananɛ aŋ atayɛ-eshilo keeni ɛbɛrɛ na cɛnjɛ ta aba kpaaŋ.

33Baa njɛ ikpɛri ya afwafwa keeni owowo aba ufwu, bee seshenji i'wɛ'wɛ nɛ namɛ na cɛnjɛ ta aba hwɛɛ.

34Baa dumanɛ iwɛ, nazhɛ ovworo keeni ekpikpikpi-ovworo a na zasa tɛrɛta zhajɛ; aa yɛ tububa ta cɛnjɛ ta aba hwɛɛ; aa yɛ du tụ'walụ ti iyimɛyɛ nɛ aa bɛrɛ na cɛnjɛ ta aba hwɛɛ.

35Baa kwụnɛ miaụŋ-me-eyi mu umbe ma amwamwa atwa Ijipti mu naa na ee meci ne tisemberi ta aba kpaaŋ.

Tubana keeni Ti'inanga

36Nazhɛ baa 'yagajɛ atwa Isrɛl ee beni; ee suji azụrụfa keeni azhɛnarɛya.

37A 'yajɛ kaa ulapiya keeni ukpahiŋ hwɛɛ aba.

38Atwa Ijipti a nda unyasa te e beni, iwɛnɛ ti inyɛsɛ ya aba ga shɛ aŋ.

39Bee berishiji udomu wee urigeni aŋ, keeni ulwa na wa pana aŋ uhioko-uhwaŋna nụ ụjita.

40A lụpɛ bụ, bee sugeni aŋ shorubo, bee peni aŋ iyimɛyɛ i tishigwo nɛ banɛ na azuba.

41Ubwa kepishinji uparatayɛ, ibɛ po meni mu bwa mụ fwụnjɛ na cɛnjɛ ta ata tu hwoo gana Urefu.

42Iwɛnɛ po bi teyinje unu na bee shileni la yɛu ibwɛ ugondu ga Abraham.

43Ibɛ po baa 'yagajɛ atwa ubwa na bee teri ee beni, a zụnjɛ azunga, ee keri n'ungwa mu unyasa.

44Bee peni aŋ cɛnjɛ cɛnjɛ ta anya edenji; ibɛ po ee leshiji tụ'walụ ti iyi nɛ atwa ata njɛ tire ti ibɛ,

45iwɛ maa atwa ubwa hwụjɛ-unu wa andwa ubwa, maa kaa a untangana onu ubwa tụpana kpaaŋ. Shɛtana ma AGWANGWAMA!

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 106

Azunga Titeyinje

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

1Shɛtana ma AGWANGWAMA! Oo 'walụ ma AGWANGWAMA, iwɛnɛ po ubwa zhɛmɛ; tulubo tu bwa ti tikpeke kaa tɛ shɛ unyizo-nom!

2Gaaba eri ba duma iwɛ iyi i'wɛtwɛ nɛ AGWANGWAMA njɛɛ? Gaaba eri ba shɛtana bụ ta lanɛɛ?

3Atwa na a hwuga-unu na bee peni aŋ; a na kaa a nda iyi nɛ teni cɛŋ aka elele gwoje!

4Oo AGWANGWAMA, ne me teyinje, aka na aba mapana atwa bụ iwɛ; m mbiyeni na aka na aba lashɛga aŋ;

5iwɛ maa Ma kwụba tɛzhɛmana ta atwa bụ na ebi teri, iwɛ maa Ma bwada unyasa iwɛ amɛ-olom na udenji bu 'yajɛ, iwɛ maa Mu na busa na atwa na shɛ a naa bụ.

Iwɛwɛ nɛ Atwa Isrɛl Njɛ no Ofwo Itekwu Ishenje

6Ta atuba, te eshi tu, tụ bụ njɛ iwɛwɛ; tɛ njɛ iyi iwɛ, atɛ njɛ tugworozwo.

7Aka na eshi tu namɛ la ni Ijipti, e eshiciji shi ugondu u tudama na abɛ njɛ kpaaŋ o; e teyinji shi kaa ugombo tulubo tụ bụ ti tikpeke o, ama a njɛ tigezhe no ofwo bu na shɛ Bụtụ ata na Hwuri Kpaaŋ ni itekwu ɛtɛ Ishenje.

8Ama kaa gabụ bi bicinji aŋ iwɛ izeci bu, iwɛ maa mbiseni aŋ ukpahiŋ ata bụ ụ'wụtụ.

9Gabụ bi peni Itekwu ɛtɛ Ishenje unu, ibɛ po yaa hwɛŋ; ebi keshicinji atwa bụ na cɛnjɛ tu hwoo.

10Gana ebi bicinji aŋ ni i'ɛlɛ ya atwa na a sukakana aŋ ta, ebi leshiji aŋ maa e beni nu ukpahiŋ wa atwa i'ime ya aba.

11Ibɛ po meni mu suji atwa na ge urigeni aŋ; okwo bụtụ ba aba bu ko vwɛ shɛ o.

12Nazhɛ atwa bụ tɛtanɛ n-ndumwa mụ bụ rishe; nazhɛ aa bu shɛtanɛ na azunga.

13Ama isɛbwɛ ugondu na abɛ njɛ 'wi aŋ kakayɛ; a bu 'yacɛ shɛ maa peni aŋ ahaŋsa o.

14Akparɛ munje aŋ tebiye nụ ụshɛka ata, ee bi menji nu udadarɛ ata;

15ebi peni aŋ iyi nɛ aa bụ lụpɛ, ama kaa bu tumwanɛ ụngwụ ụwɛ na ashashɛ aba.

16Aka na te etwenyi na namɛ nu ugba tu'ula ta ata njɛ isɛbwɛngwɛ no Moses, keeni Aron, bụtụ ata bi tijilo ba AGWANGWAMA,

17ibɛ po cɛnjɛ tɛ kapɛshɛngwa tee tweri Detan, taa mɛcɛ aŋ abana na atwa Abiram.

18Ulwa zweeneni no ohiuhiu atwa aba; ibɛ po bụratụ bu ulwa ata hwoŋzhinji ogworozwo ata.

Yɛu Buna ya Azhɛnarɛya nɛ Aa Njɛ ni Ishɛmɛ Horɛb

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

19A njɛ itɛtɛnuwɛŋ yɛu buna ni Ishɛmɛ Horɛb; aa zhɛbɛ itɛtɛnuwɛŋ ɛtɛ oo mo.

20E sheyinji ụjɛrụma wa Agwatana ni itɛtɛnuwɛŋ buna na baa ya ambɛ.

21Isɛbwɛ bu nɛ bicinji aŋ tedure nu ugondu bu ukpahiŋ na abɛ njɛ ni Ijipti 'wi aŋ.

22Ibɛ shɛ arụhwajɛ na abu ndanjɛ na cɛnjɛ tu Ham, keeni iyi igɛhi nɛ abu ndanjɛ nu ụpalanụ Itekwu ɛtɛ Ishenje.

23Iwɛbɛ po ɛbi hiɛŋ bi zhɛ bo iricingo aŋ, ama go Moses, na shɛ yɛu bu ugondu nɛ ebi teri, ubwa shikeni maa ma bu lakana maa kaa sheyingo isɛbwɛ ɛtɛ bu maa kede iricingo aŋ o.

24Nazhɛ aa lacɛ cɛnjɛ ta ata tu unyasa, iwɛnɛ aa tɛtanɛ shɛ unu na ebi shileni aŋ gabụ Agwatana rishe.

25O ngwulongongo te e zweni no shimwono sha aba, a hwụjɛ shɛ kaa unu bu gabụ AGWANGWAMA o.

26Iwɛbɛ po ebi keleni aŋ unu maa bi zhɛ ba nda aŋ maa e 'wegeni nụ ụshɛka ata,

27Maa njɛ ajalalo aba maa a garatagwụ na ashashɛ anya edenji, maa kaa e 'wegeni na cɛnjɛ cɛnjɛ.

28Nazhɛ oo momo togotogwu na tuwa ti Beɛl piụ, aa yɛ iyi nɛ oo to ụrụpɛ na tuwa tu na tɛ shɛ u'uwowo.

29Ibɛ po iyi nɛ aa nda vwunji isɛbwɛ bu gabụ AGWANGWAMA, nazhɛ ụngwụ u tishikpe bwadụ na ashashɛ aba.

30Ama ge Finihas ishijɛ bee shikeni, bee peni tụwụma ta ata ulwapɛ, nazhɛ tishikpe ta ata tu hwuwowu.

31Ibɛ po ee teyinje bu iwɛ iyi ibiye nɛ baa njɛ, te kwuni na awaŋnɛ oko i ci awaŋnɛ anya, unyizo-nom.

32Atwa ata ishicinjɛ isɛbwɛ bu gabụ AGWANGWAMA no ofwo meni ma ata mu Mɛriba, ibɛ po go Moses leshiji amɛ-tụhaŋtụ tụlụkpashɛ ta aba.

33Iwɛnɛ po ee heshigeni amɛ ubwa, ibɛ po n-ndumwa mi izɛlɛgwu mu bananganɛ bụ nu unu.

34A kwụnɛ shɛ kaa atwa ata shɛ shɛ atwa bụ gabụ Agwatana, gana na tu gabụ na bɛ shɛ AGWANGWAMA ge peni aŋ unu maa ga a njɛ o,

35ama e meme hiŋci na aba na tụmbụla, oo soso iyi ya aba nɛ ibu 'wa sụ gabụ Agwatana.

36Atwa bụ a zhɛba tuwa ta aba, ibɛ po inɛ ɛtɛ shɛ ya ugwuru na 'imɛ aŋ.

37Aa kwunanga ntatanuwaŋ mi Kenan miaụŋ ma aba me eyi na mu na mo o na arụpɛ aba;

© 2008 Bible Society of Nigeria.

38aa kwụna miaụŋ ma aba me eyi keeni mu na mo o mu na mu zasa tijama, mu
na aa ta ụrụpɛ na tuwa ta atwa Kenan; nazhɛ tụkwụna ta ata ti heshigeni ya cɛnjɛ
ta ata.

39Gobwonu du ugondu wa aba na a ndangana heshigeni aŋ, ibɛ po aa bu shanɛ
shɛ ya atwa tɛcara.

40Nazhɛ isɛbwɛ bu gabụ AGWANGWAMA ishijɛ no ofwo atwa bu, ibɛ po atwa bu
ubu shanɛ ya iyi inyizhi;

41ebi zweni aŋ ni i'ɛlɛ ya anya denji, ibɛ po atwa i'ime ya aba 'yajɛ ya ụhwada wa
aba.

42Atwa i'ime ya aba njɛ aŋ umungwuta, ee meme tileni tuta tu ukpahiŋ wa aba
hwɛ hwɛɛ.

43Gabụ bi lesheji aŋ kpalụ gembi ufwugwo, ama kaa e teri waa maa a na bu tana
tigezhe, ibɛ po iwɛwɛ ya aba yo zucingo aŋ.

44Okwo ti yaa shɛ gana ata, gabụ AGWANGWAMA ba hwuga n'ungwa ma aba,
ebi mepi kaa tiriri ta aba.

45Iwɛ aba, ebe teyinje unu bu tutwa, ebi hieci kaa inyɛmɛnyɛmɛ ya aba nu gana
na tu ugombo tulubo tụ bụ ti tikpeke tu namɛ.

46Abɛ njɛ kaa maa gɛ inyɛmɛnyɛmɛ ya aba i shɛ atwa elele na ge zweni aŋ na
ti'ima.

47Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu, iti bicinji, iti bɛcinjɛ na ashashɛ edenji
maa utu sotulonu urubwo uko, iwɛ maa ta nda ugwoje bu, maa kaa ta shɛtana
izeci ɛtɛ bu tijilo.

48Zhemonjino ma AGWANGWAMA, na shɛ Agwatana atwa Isrɛl, te kwuni
hwuwayɛ tutu unyizo-nom! Ga atwa kpaaŋ hiɛŋ, Ami! Shɛtana ma
AGWANGWAMA!

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 107

UTAKADA UTANA
Shɛzu 107—150
Unu-Tishilo iwɛ Tugwube ta Atwa Ubwa

1Oo 'walụ ma AGWANGWAMA, iwɛnɛ po ubwa zhɛmɛ; tulubo tu bwa ti tikpeke
kaa tɛ shɛ unyizo-nom!

2Ga atwa na AGWANGWAMA gwube na duma gana ata, aba shɛ atwa ata bee
gwube na amɛ-tụhaŋtụ aba,

3Ana ba bacanjɛ na cɛnjɛ tu uwaŋna-banụ, nu uwaŋna-twonuo, keeni tuzuba na
tuta, bo sotulonu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4Atwa oko a inanga nu udadarɛ undolo ata, e gwushiji shi uhwaŋna na zhɛ nu ụshɛpwụ ata maa a nama o.

5Imunɛ keeni i'uyɛ ya kwụna aŋ; o 'wogono izhilwe.

6Nazhɛ ee keri AGWANGWAMA ụhiɛŋshɛ na amɛ-tụhaŋtụ aba, nazhɛ bee leshiji aŋ ne tiriri ta aba.

7Bee zeriji aŋ ee duri uhwaŋna na ndarɛshɛngwa, tutu ee ci ụshɛpwụ ata maa a nama.

8Ga a 'walụ AGWANGWAMA iwɛ tulubo tu bwa ti tikpeke, iwɛnɛ tu baa ndanɛ miaụŋ ma atwa iyi i'wɛtwɛ!

9Bi hiŋcinji i'uyɛ ya atwa na ya gwụmɛ, baa njɛ maa atwa na imunɛ ga gwụmɛ shiji ni iyi ibiye.

10Atwa oko jɛjɛ ne tishi ti tizhuuŋ, ajama a nda ụbaụta ne shigbo shɛ na oo to aŋ,

11iwɛnɛ ta a njɛ tigezhe nu unu-tupana wa Agwatana na Hwuri Kpaaŋ, aa lacɛ kaa tusokokono tu bwa.

12Ugondu ukɛnyi legwecenji aŋ; aa 'waŋtatangwụ, a zasa bụtụ na maa mbiyono aŋ o.

13Nazhɛ ee keri AGWANGWAMA ụhiɛŋshɛ na amɛ-tụhaŋtụ aba, nazhɛ bee leshiji aŋ ne tiriri ta aba.

14Bɛɛ bɛcinjɛ aŋ ne tishi ta ata ti tizhuuŋ, bee dwetweji shigbo shɛ na oo go to aŋ wɛŋzhɛ wɛŋzhɛ.

15'Walụ ma AGWANGWAMA, iwɛ tulubo tu bwa ti tikpeke, iwɛnɛ tu baa ndanɛ miaụŋ ma atwa iyi i'wɛtwɛ!

16Ubwa bwereteji akpa ashɛmbɛrɛ, bee jejeji ashɛmbɛrɛ ata aa ta shidubo.

17Atwa aba oko a shɛ shɛlagwụ tedure ni iwɛwɛ nɛ aa ndanjɛ, a nda ụbaụta iwɛ iyi iwɛ ya aba.

18A njɛ inyizhi iyimɛyɛ ye elele, ibɛ po oo gwumwonu tu'wo.

19Nazhɛ ee keri AGWANGWAMA ụhiɛŋshɛ na amɛ-tụhaŋtụ aba, nazhɛ bee leshiji aŋ ne tiriri ta aba.

20Baa dumanɛ n-ndumwa mu bwa, baa nɛnjɛ aŋ, bee leshiji aŋ nu ufwu ata tɛnda.

21Ga a 'walụ AGWANGWAMA, iwɛ tulubo tu bwa ti tikpeke, iwɛ iyi i'wɛtwɛ nɛ baa ndanɛ miaụŋ ma atwa!

22Ge e peni bu arụpɛ ugwoje tɛnda, maa e enenji iyi nɛ baa njɛ na azunga unyasa!

23Atwa oko zwi ni itekwu ni ihɛŋtu tinyakpa nyakpa, aa nda tihinya ta aba ne meni ma ata mụ 'wụtụ;

© 2008 Bible Society of Nigeria.

24a kwụbɛ iyi nɛ AGWANGWAMA njɛ, ibɛ shɛ ugondu ubwa u tudama no ofwo na ileji.

25Iwɛnɛ po bu dumanɛ iwɛ, bɛɛ ishicinjɛ uvwugo ụ'wụtụ, unaa na ishicinjɛ adanga itekwu.

26Wo mungicingo ihɛŋtu ɛtɛ na azuba, wee zucinje iŋ tutu me'ilwo. Tunama ne ebe gana ata, atwa ata zasa ya isɛbwɛ-ti'ima o.

27A zha tahaŋnụ tomu tomu, aa twatwagwụ iyi gana atwa na mayaga ma ngba, a zasa ahaŋsa elele ya o.

28Nazhɛ ee keri AGWANGWAMA ụhiɛŋshɛ na amɛ-tụhaŋtụ aba, nazhɛ bee leshiji aŋ ne tiriri ta aba.

29Ubwa njɛ maa go uvwugo ụ'wụtụ gwuriseni, maa adanga itekwu 'imɛ ilɛmɛ.

30Nazhɛ amɛ aba lemi iwɛnɛ ta a namɛ suu, bee suji aŋ no ofwo na aa ga jala tizha.

31Ga a 'walụ AGWANGWAMA iwɛ tulubo tu bwa ti tikpeke, iwɛnɛ tu baa ndanɛ miaụŋ ma atwa iyi i'wɛtwɛ!

32Ge e enenji ugombo ubwa ụ'wụtụ na tu'ulwa ta atwa ata, maa a shɛtana bụ no tusotulonu tu n-nyarɛ.

33AGWANGWAMA hwụŋcɛnjɛ erefu kpaaŋ, bee kepeni ɛmɛzhinjɛ uhwaŋna maa kede a fwụnjɛ o.

34Baa njɛ cɛnjɛ tu na tu ga zhɛma la iyimɛyɛ maa tɛ shɛ undolo, iwɛ tugworozwo ta atwa na jɛjɛ na tuba.

35Baa jɛshɛrɛjɛ cɛnjɛ tụ ụshɛka maa tɛ shɛ okwokwo na meni mo shogo, maa ɛmɛzhinjɛ na fwunga na cɛnjɛ tu hwoo.

36Ubwa leni maa ga atwa ata imunɛ ya kwụna gɛga apata, ee jwe u'una wa aba maa a nama.

37Ee jwe shihilo, aa bɛrɛ ikpɛri ya afwafwa, ee cwi iyimɛyɛ nɛ gembi duwa.

38Ubwa peni atwa ata uwebiye, ibɛ po aa kaana tumata duwa duwa, bu ngwuricinji shi kaa iyimabiga ya aba ufwugwo tukaana o.

39Aka na ta atwa Agwatana a 'nyana, oo zwo tedure na amiaụŋ, nu umungwuta keeni ụbaụta na a nda aŋ,

40bee peteni atwa ata a nda aŋ amiaụŋ ata ụpụrụsa, baa njɛ aŋ maa a na inanga no ofwo na uhwaŋna zasaba.

41Ama bi ishicinjɛ atwa ga zasa iyi maa e beni nụ ụbaụta wa aba, baa njɛ amwamwa aba maa a na kaana ugombo gana unyama wa agwụdụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

42Atwa tiririri kwụbɛ ijɛ, ibɛ po amɛ aba lemi; ama unu wo ogworozwo we elele
'imɛ ilɛmɛ.

43Ga atwa elele na incɛ na haŋsa iwɛ ijɛ kpaaŋ; ge e peni abashɛ iwɛ tulubo ta
AGWANGWAMA ti tikpeke.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 108

Azunga Ohwulu Oko Tunama na Agwatana
(Shɛzu 57:7-11; 60:5-12)
Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA

1Oo Agwatana, amɛ mi namɛ kpekee! N zhɛ ma zunga azunga maa ma bu
shɛtana! Ohwulu mi zhinjɛ malabụ!

2Oo ugwoje mu keeni aduma mi, zhinjɛ ma! N zhɛ mɛ zhingicinjɛ uwaŋna!

3Oo AGWANGWAMA, N zhɛ ma bu 'walụ na ashashɛ atwamwa, N zhɛ ma bu
zungangana azunga na ashashɛ edenji.

4Tulubo tụ bụ ti tikpeke ti gembi tee henici azuba, tɛcara tụ bụ kaa ti ce tụla.

5Oo Agwatana, mbisono ugombo bu na tụla! Keeni ụjɛrụma bụ na cɛnjɛ tu unyizo
kpaaŋ!

6Ga u'ala bụ ubiye u ti bicinji maa jishijɛ adua mi, iwɛ maa atwa na obo lubo
benengeni!

7Agwatana shiri-unu no ohwolu ubwa tijilo na tụlasụ tu bwa, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ mo
dwotwogonu Shɛkɛm, N zhɛ kaa ma mangangana atwa Ulomu Sokot.

8Gamba n 'yajɛ Giliad, Gamba du n 'yajɛ Manasɛ; Ge Ifrem shɛ utukpa uhiuhiu
mu; go Juda shɛ bukwuto mi.

9Go Moab shɛ igbɛ nɛ Omo sukwuto i'ɛlɛ mi; ge Idụm Ngɛɛ zhɛ ma 'wanga abida
mi; N zhɛ ma kalana Afilistia n'ungwa mụ tụlasụ.

10Gaaba zhɛ ma n shapa nụ ụshɛpwụ na 'yajɛ tukapaa? Gaaba zhɛ ma n zarɛga ni
Idụmm?

11Oo Agwatana, shɛ gabụ suu bi ti jeneci? Bu zhagajɛ shɛ kaa ne ejeshi tu maa
beni na aba o.

12Iti mbiyeni na atwa i'ime tu, iwɛnɛ te timbiyono ta bụtụ ti te shi eshe!

13Ti zhɛ ta lasụ atwa i'ime tu, iwɛnɛ ti bɛɛ zhɛ bo rukoto atwa na ma tu sukakana.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 109

Agwatana N'ungwa Tukalana iwɛ Timbiyono
No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

1Oo Agwatana na Ama zhɛba, ta nama shiruu o!

2Ogworozwo keeni ehelekeci n kapɛshɛnganɛ onu aba, aa kabagana atwa ụzagwụ iwe mi.

3A dumanga iyi iwɛ iwe mi, ma n kapangana uzawa ecilo.

4O mo n imo okwo to Omo lubo aŋ, Ama nda kaa du adua iwɛ aba.

5A ma n tụpana iyi iwɛ iwɛ iyi ibiye nɛ Ama nda, n to kaa ni i'ime iwɛ tulubo tu na Omo lubo atwa.

6Tala atwa na tenengenji ụdamụ maa a jɛmɛ ụshɛrɛya bụtụ bi i'ime mi, ga atwa i'ime ibwɛ shananganɛ bụ iwɛ.

7Aka na ta a jɛmɛ ụshɛrɛya ubwa, ge peni bu n-ndumwa-tụwụma, ga adua ubwa a shɛ iwɛwɛ!

8Kede uraiŋ ubwa ilogogo; ga binya bụtụ leshiji ajɛjɛ ugondu ubwa!

9Ga miaụŋ mu bwa mɛ shɛ e'weteji, ge biyikwo bwa shɛ bululo!

10Ga miaụŋ mu bwa mụ vwụnjɛ ihwɛ maa mu na lụpa iyi; ge e unzhi aŋ maa e beni no osombo ihwɛ ya aba!

11Ga bụtụ na boo so nu ukwuribi ubwa leshiji iyi elele nɛ baa 'yajɛ; ga agaiŋ cwi tụ'walụ ti iyi nɛ baa hwɛŋ!

12Kede ba 'yaga bụtụ be elele na zhɛ ba mapana bu iwɛ kwukwuŋ, kwo kaa bụtụ na zhɛ bo hioko inyɛmɛnyɛmɛ ye e'weteji na baa 'wɛŋ ne ekwunyi ubwa o!

13Ga ajalalo ubwa 'wi hwɛɛ; ga uwaŋnɛ na 'wa aŋ 'wericinji nzeci ma aba!

14Ge e ne teyinje iyi iwɛ ye eshi ubwa nu umbe AGWANGWAMA, kede e 'wericinji kaa iwɛwɛ bino bwa o!

15Ga AGWANGWAMA ne teyinje iwɛwɛ ya aba aka elele; ama kede e teyinje iwɛ aba ni ikɛnyi aba na cɛnjɛ tu unyizo!

16Bụtụ ata heŋshi shi iwɛ iwɛ-tumapana bụtụ kwukwuŋ; ama ba shɛka okofwo, na atwa na zasa iyi keeni atwa na shɛmɛ sha aba shi hwuwowu tɛhashaganụ maa kwụna aŋ.

17Bu lubi atwa unu-tukalana; go unu-tukalana 'imɛ bụ du! Bi jeri shi maa pana atwa uwɛbiye o; kede uwɛbiye temi bu du o!

18Bi meme urigeni unu-tukalana gana idikɛ, ga u ileji na tu'waba tu bwa gana meni, maa u tenenji no o'umpwo ubwa gana manɛbɛ!

19Ga ụ shɛ gana utogwo na bee meme kwungwuri nu bwa, maa u no umpo bu aka elele gana umazhɛya!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

20AGWANGWAMA, pana atwa na ma n shanangana iwɛ ulwapɛ, aba shɛ atwa ata na ma n dumangana iyi iwɛ!

21Ama gabụ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana mi, m mbiyeni gana na te ebi shiri-unu, maa n leshiji iwɛ ụzhɛ tulubo tụ bụ ti tikpeke!

22N shɛ bukofwo keeni bụtụ na zasa iyi, a n gwụcɛnjɛ taa tuta ta amɛ mi.

23N koshikwo gana uzhizhi uwaŋna-ụrụmɛ; a ma n lubinga gana na uvworo wa lubinga iyi.

24Shilulo shi mi shi lwegeji ne ezumi tɛnda, tu'waba ti mi tɛ 'nyɛ tu zasa ya usunda o.

25N shanɛ atwa na ma n shanangana iwɛ iyi tutwa; aka na aa n kwụbɛ, o no zhingoto ohiuhiu aba.

26Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana mi, m mbiyeni! M bicinji iwɛ tulubo ta ata tụ bụ ti tikpeke!

27Oo AGWANGWAMA, nda maa ga atwa i'ime mi mepi maa gabụ bu mo m bicingo!

28A ma n kalana-unu, ama gabụ tuba bu ma m pana-uwebiye! Ge ezuye shɛ atwa na ma n shɛka; maa Gamba yɛu gɛ bu ugondu mu na nda tuba unyasa!

29Ga ụpụrụsa urigeni atwa na ma n shanangana iwɛ gana tugwuno; ge ezuye kwungwuri aŋ gana utogwo!

30Nu unu mu Ngɛɛ zhɛ ma nda ugwoje wa AGWANGWAMA duwa duwa; N zhɛ kaa ma shɛtana bu na ashashɛ unyama wa atwa ufwugwo.

31Ubwa ba lashaga bukofwo maa bicingo bu ni i'ɛlɛ ya atwa na a pana bụ n-ndumwa-tụwụma no tu'wo.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 110

1AGWANGWAMA mbishi agwuma-ihwɛ mi, bɛɛ hiɛŋ, Gɛga nu u'ala ubiye mu, uuwa i ci aka na Ngaa njɛ atwa i'ime bu udusa wɛ evwɛvwɛjɛ bụ tupatangana.

2AGWANGWAMA zhɛ o horicingo cɛnjɛ-ta-tugwama tụ bụ te kwune nu Zayon, iwɛ maa ga shɛ gabụ bi 'yajɛ ụhwada wa atwa i'ime bu!

3Nụ ụjita na ɛbi zhɛ ba twa ifelu na atwa i'ime bu, atwa bụ zhɛ mama pana arahaŋ. Esemberi bu zhɛ a zhajɛ no ofwo bu ni ishɛmɛ ɛtɛ i tijilo, gana te cime tu uvwungwa dididi.

4AGWANGWAMA shilwo-unu ụ'wụtụ, bi zha shɛ kaa bo sheyingo ya, bɛɛ hiɛŋ, Gabụ bi zhɛ ba sha bunongbo bu unyizo-nom no ohwolu Mɛlkɛsɛdɛk.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

5AGWANGWAMA na namɛ geri bu u'ala ubiye bu; ubwa zhɛ bo rukoto shɛgwuma na aka na ti isɛbwɛ ibwɛ ishijɛ.

6Ubwa zhɛ ba duma ụshɛrɛya we edenji, maa sutongono n'wo ma atwa ata gana utukwu, bɛɛ zhɛ kaa ba kwụkwụtangana ehiu cɛnjɛ tu unyizo kpaaŋ.

7Agwuma zhɛ a swa meni mu uhwulwo na namɛ nu uhwaŋna ata, maa ba 'yaga ikɛnyi maa u lasụ.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 111

Ugondu wa AGWANGWAMA Ụ'wụtụ 'Wụtụ

1Shɛtana ma AGWANGWAMA. N zhɛ ma nda ugwoje wa AGWANGWAMA na amɛ mi hwɛɛ, na amɛ atwa ubwa na shikeni to, keeni na tu'ulwa kpaaŋ.

2Ugondu na AGWANGWAMA ndanjɛ gembi tebiye, atwa na a nda unyasa nu ugondu ata a jala maa e eshicinji uŋ kpaaŋ.

3Ugondu ubwa shini nụ ụjɛrụma keeni igɛhi, tiririri tu bwa kaa tu namɛ unyizo-nom.

4Ubwa njɛ maa ti ne teyinje ugondu ata ubwa ụrụhwajɛ; AGWANGWAMA 'yajɛ tulubo ti biye keeni inyɛmɛnyɛmɛ.

5Ubwa ba pana atwa na a sụma bụ inyɛsɛ iyimɛyɛ; bee teyinje kaa unu ubwa tutwa unyizo-nom.

6Ubwa mbiseni atwa ubwa ugombo ukpahiŋ ubwa; tedure na cɛnjɛ ta anya edenji tu na bee peni aŋ.

7Ugondu na baa ndanjɛ ni i'ɛlɛ ibwɛ, ụ shɛ tɛcara keeni tiririri; onu ubwa tụpana kpaaŋ teni kaa cɛŋ,

8e shikeni tutu unyizo-nom, a njɛ aŋ na tɛcara keeni ne tiririri.

9Ubwa gwube atwa ubwa; baa twa-unu-unyizo-nom na aba. Izeci ibwɛ jirimi yee hwuleji kaa!

10Inyɛsɛ tụsụma AGWANGWAMA ibɛ shɛ tukwuno ta ti'inta; atwa elele na a 'wa onu ubwa tụpana, aba o eshicigo iyi tebiye. Ubwa shɛ aa shɛtana unyizo-nom!

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 112

Tɛzhɛmana ta Atwa Tiririri

1Shɛtana ma AGWANGWAMA. Bụtụ na ba sụma AGWANGWAMA inyɛsɛ gwoje, ubwa shɛ bụtụ na ba nda unyasa no onu ubwa tụpana!

2Ajalalo bụtụ ata zhɛ a 'yaga ukpahiŋ na cɛnjɛ ta ata; ɛ zhɛ a pana bụtụ na shikeni ririri uwebiye.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

3Iyi ti'yaga keeni uduciya zhɛ yo zwono nu umwono ubwa; tiririri tu bwa kaa ti zhɛ to shikono unyizo-nom.

4Uhioko-uhwaŋna wa ta ne tishi iwɛ bụtụ na shikeni ririri; iwɛ atwa na o hioko inyɛmɛnyɛmɛ ya atwa, a na mepi iwɛ, a na namɛ ririri.

5I zhɛ ya zhɛmana bụtụ na ba unanga bụtụ iyi na amɛ oko, na kaa ba nda ugondu ubwa na tɛkana.

6A zha shɛ a nda bụtụ bi tiririri bulama kwukwuŋ; ɛ zhɛ kaa e teyinje bu unyizo-nom.

7Bɛ njɛ shɛ inyɛsɛ ya anabarɛ awɛ a na ba hwuga o; rishe ru bwa tɛtɛtana kaa ri shikeni dimi, iwɛnɛ baa patanɛ AGWANGWAMA rishe.

8Ohwulu herikeni shi bu, bɛ njɛ shɛ kaa inyɛsɛ o, ba ngbaraka maa kwụba tɛ ɛ zhɛ a lasatagwụ atwa i'ime ibwɛ.

9Baa pana okofwo iyi arahaŋ kwakwa; iwɛ-tumapa ubwa kaa kwu su kwukwuŋ, bi zhɛ ba 'yaga ukpahiŋ, ɛɛ zhɛ kaa a muna bụ ụjɛrụma.

10Ogworozwo zhɛ a kwụba iŋ, ɛɛ zhɛ a nda isɛbwɛ; ɛ zhɛ a ya ene, a zha shɛ kaa a nama ya; ashɛlatụ aba kaa zhɛ a ina mbowuu.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 113

AGWANGWAMA Tɛshɛtana na Azunga iwɛ Uwebiye Ubwa

1Shɛtana ma AGWANGWAMA! Oo ahiɛba miaụŋ-mu-ugondu ma AGWANGWAMA, shɛtana ma izeci ibwɛ!

2Ge e zhemonjino izeci ya AGWANGWAMA te kwuni na aka ga i zhɛ tutu unyizo-nom!

3Ge e zhemonjino izeci ya AGWANGWAMA te kwune nu uwaŋna-ubanụ tutu uwaŋna-utwonuo!

4AGWANGWAMA ubwa ba untangana edenji elele kpaaŋ, ụjɛrụma ubwa kaa zeci woo hwuri azuba!

5Gaaba shɛ gana AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tuu? Bɛ jɛjɛ no ofwo na zeci uhwuri ofwo elele kpaaŋ,

6bee zucinje igbɛtɛtɛ ibwɛ maa kwụba azuba keeni cɛnjɛ tu unyizo.

7Ubwa ishicinjɛ okofwo nu upwupwutu, bɛɛ pɛshinjɛ atwa na zasa iyi nu ubizo,

8baa njɛ aŋ maa a gɛga na miaụŋ mu tugwama, aba shɛ miaụŋ mu tugwama ma atwa ubwa.

9Ubwa jelekeni biyikwo na shɛ bu'ulo ihwɛ, baa njɛ maa ga amɛ ubwa lemi tedure na miaụŋ mu na bee peni bu. Shɛtana ma AGWANGWAMA!

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 114

Azunga Ụbanụ Miaụŋ mi Isrɛl ni Ijipti

1Aka na atwa Isrɛl beni ni Ijipti, aka na ta ajalalo Jekob genji cɛnjɛ ta ata tu udenji unya,

2Ụlamụ Juda ụ shɛ ya atwa tijilo AGWANGWAMA, atwa Isrɛl aba shɛ iyi ibwɛ nɛ baa 'yajɛ ya.

3Itekwu Ishenje kwụbɛ aŋ yee gezhiji, Urefu Jodan gwuri mabaaba u fwụnjɛ shɛ ya o.

4Tilegbe ta swa gwu gana adagba, tikpekwu ta nda tụlagwụ gana miaụŋ-ma-agwụdụ.

5Oo Itekwu, imbe teni ebi gezhijii? Oo Jodan, imbe po ebu gwuri mabaaba abụ fwụnjɛ shɛ yaa?

6Oo e-tilegbe, imbe po ahia swa gwu gana adagbaa? Oo e-tikpekwu, imbe po ahia nda tụlagwụ gana miaụŋ-ma-agwụdụụ?

7Oo gabụ cɛnjɛ tu unyizo, na zhɛgɛda na agba AGWANGWAMA, na shɛ Agwatana Jekob,

8na bo sheyingo uparatayɛ maa ụ shɛ ukwokwo meni, bo sheyingo utayɛ umudu maa ụ shɛ umɛzhinjɛ meni.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 115

Ga Ụjɛrụma ụ Shɛ Una wa Agwatana Booko Gba

1Shɛ atuba o, Oo AGWANGWAMA, shɛ atuba o, semi izeci bu aba pana ụjɛrụma, iwɛ tulubo tụ bụ ti tikpeke keeni tɛcara tụ bụ!

2Iwembe po edenji mo tu hoŋtono, ɛɛ hiɛŋ, Cee Agwatana hiŋ namɛɛ?

3Agwatana tu namɛ na azuba; bu nduwa iyi elele nɛ kwụlanɛ bụ.

4Ntatanuwaŋ ma aba mɛ shɛ azụrụfa na azhɛnarɛya, i'ɛlɛ ya atwa kaa i njɛ mụ.

5Mi 'yajɛ unu, mu dumanɛ shɛ iwɛ, mi 'yajɛ eshe, mu kwụbɛ shɛ uhwaŋna.

6Mi 'yajɛ acɛbɛ, mụ hwụjɛ shɛ iwɛ; mi 'yajɛ n'nyanụ, mụ hwụjɛ shɛ ụhiụŋ.

7Mi 'yajɛ i'ɛlɛ, mi eri shi ma nda iyi; mi 'yajɛ ivwunɛ, mi zhe shi tahaŋnụ; i zasa kaa rụhwụŋ re elele ra banɛ nu orworwo muba o.

8Atwa elele na njɛ mụ a shɛ gana muba du; ta atwa na du a patana mụ rishe.

9Oo ahiɛba atwa Isrɛl, patana ma AGWANGWAMA rishe! Ubwa mo hi mbiyono, baa ma hiɛ jilanɛ kaa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10Oo ahiɛba onongbo Agwatana, patana ma AGWANGWAMA rishe! Ubwa mo hi mbiyono, baa ma hiɛ jilanɛ kaa.

11Ahiɛba na hia sụma AGWANGWAMA inyɛsɛ, patana bu ma rishe hwɛɛ hiŋ! Ubwa mo hi mbiyono, baa ma hiɛ jilanɛ kaa.

12AGWANGWAMA me ti teyinje, bɛɛ zhɛ ma tu pana kaa uwebiye; bi zhɛ ba pana atwa Isrɛl uwebiye; bi zhɛ ba pana du onongbo uwebiye;

13bi zhɛ ba pana bụtụ be elele na ba sụma bụ inyɛsɛ uwebiye, ta atwa na gwụmwatangwụ, ta atwa na gembenji.

14Ga AGWANGWAMA ihi keeni ugombo, ta ahiɛba keeni miaụŋ mi hiŋ!

15Ga AGWANGWAMA na njɛ azuba keeni cɛnjɛ tu unyizo ihi peni uwebiye!

16Azuba shɛ a na AGWANGWAMA, ama bi peni miaụŋ ma atwa cɛnjɛ tu unyizo.

17N'wo mu shɛtanɛ shɛ AGWANGWAMA o, ta atwa na zweni ne e'uye.

18Ama atuba na tu ta ya uraiŋ ti zhɛ te zhemonjino AGWANGWAMA, te kwuni na aka ga tutu unyizo-nom. Shɛtana ma AGWANGWAMA!

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 116

Bụtụ na Agwatana Bicinji no Tu'wo, Ga Shɛtana Agwatana

1Mo lubo AGWANGWAMA iwɛnɛ tu baa hwụjɛ rụhwụŋ ru tutabwa ti mi kpaaŋ.

2Iwɛnɛ ti bee zhire acɛbɛ ubwa pi mi, iwɛbɛ po Ngɛɛ zhɛ mu na suyana bụ tutu tu'wo ti mi.

3Ihwehwe tu'wo i m peleji hwɛɛ; ụngwụ-tuhwuga we e'uye kaa u n untanganɛ dimi dimi; Ma kwụba ụbaụta keeni tiriri.

4Nazhɛ Ngaa suyanɛ AGWANGWAMA, Ngɛɛ hiɛŋ, Oo AGWANGWAMA, Ma bu tabwa, m bicinji!

5AGWANGWAMA 'yajɛ tulubo ti biye keeni tiririri, Agwatana tu kaa o hioko inyɛmɛnyɛmɛ bụtụ.

6AGWANGWAMA ubwa ba jilanɛ atwa na mama zasa; aka Ngaa namɛ na mazhanga, ubwa mo m bicingo.

7Oo ohwulu mi, gwure no ofwo ụhinjanụ bụ; iwɛnɛ ta AGWANGWAMA ubu zhɛmwanua.

8AGWANGWAMA ubwa m bicinji no tu'wo; maa kede eshe mi banɛ malaba o, maa kede ɛvwɛvwɛjɛ mi kaa twa udukwutwa o.

9Gabata Ama zha tahaŋnụ nu umbe AGWANGWAMA, na cɛnjɛ ta atwa na a ya uraiŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10Okwo aka na Ngɛɛ hiɛŋ, A n kwụkwụtanganɛ hwɛ hwɛɛ mu, N untanganɛ kaa rishe ri mi tɛtɛtana dimi,

11okwo aka na tu Ngaa jɛmɛ ni inyɛsɛ mi, Ngɛɛ hiɛŋ, I zasa bụtụ be elele na shɛ aa patana-rishe o.

12Imbe kwuŋ Ngɛɛ zhɛ ma pana AGWANGWAMA iwɛ iyi ibiye ye elele nɛ baa n ndanɛɛ?

13N zhɛ ma 'wananɛ AGWANGWAMA upwaŋ meni ma afwafwa, maa ma 'walụ bụ iwɛnɛ bee m bicinji.

14N zhɛ ma tụpa AGWANGWAMA unu na Ngee shileni bu ne eshe atwa ubwa kpaaŋ.

15Tu'wo ta atwa na patanɛ AGWANGWAMA rishe, ta gwumana bụ tebiye.

16AGWANGWAMA, yɛu-ugondu bu Ngaa shɛ, Ma bu ndana iyi gana na bino mi njɛ la gom. Gabụ kaa bu m bicinji no tu'wo.

17N zhɛ ma bu pana ụrụpɛ ugwoje tɛnda, maa Ma nda adua ni izeci bu.

18N zhɛ ma tụpa AGWANGWAMA unu na Ngee shileji, ne eshe atwa ubwa kpaaŋ,

19no ohwolu bu tijilo nu Jɛrusalɛm. Shɛtana ma AGWANGWAMA!

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 117

Shɛtana Ma Agwatana iwɛ Tulubo tu Bwa ti Tikpeke

1Shɛtana ma AGWANGWAMA ahiɛba edenji kpaaŋ! Zhemonjino bu ma ahiɛba atwa kpaaŋ!

2Tulubo ta AGWANGWAMA ti tikpeke ti gembi duwa no ofwo tu; tɛcara tu bwa kaa tu namɛ unyizo-nom. Shɛtana ma AGWANGWAMA!

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 118

Tulubo-ti-biye ta AGWANGWAMA tɛ Shɛ Unyizo-nom

1Oo 'walụ ma AGWANGWAMA, iwɛnɛ po ubwa zhɛmɛ; tulubo tu bwa ti tikpeke kaa ta nama unyizo-nom!

2Ga atwa Isrɛl jɛmɛ maa, Tulubo tu bwa ti tikpeke ta nama unyizo-nom.

3Go onongbo Agwatana jɛmɛ maa, Tulubo tu bwa ti tikpeke ta nama unyizo-nom.

4Ga atwa na a sụma AGWANGWAMA inyɛsɛ jɛmɛ maa, Tulubo tu bwa ti tikpeke ta nama unyizo-nom.

5N suyanɛ AGWANGWAMA ne tiriri ti mi; bɛɛ n jishijɛ, bee n tufwurinji.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6AGWANGWAMA namɛ ne mi, N zha shɛ ma nda inyɛsɛ o; imbe bụtụ be elele eri ma n ndaa?

7AGWANGWAMA namɛ ne mi maa mo m mbiyono; N zhɛ ma ngbaraka ta a lasatagwụ atwa i'ime mi.

8I zhɛmɛ maa patana AGWANGWAMA rishe uhwuri maa datana butugwumwa.

9I zhɛmɛ maa patana AGWANGWAMA rishe uhwuri maa datana miaụŋ mu tugwama.

10Atwa i'ime ufwugwo e n hweri o n rungwutwonu; Ngee iricinji aŋ kaa hwɛɛ tedure nu ukpahiŋ wa AGWANGWAMA!

11E n hweri o n rungwutwonu geri geri; Ngee iricinji aŋ kaa hwɛɛ tedure nu ukpahiŋ wa AGWANGWAMA

12O sukwurukwo o n rungwutwonu gana iswɛ; ama e hwoŋni kakayɛ gana tɛka tu na ulwa 'imɛ, Ngee iricinji aŋ kaa hwɛɛ tedure nu ukpahiŋ wa AGWANGWAMA!

13E n shishingeni duwa maa ma laya, ama AGWANGWAMA ubwa m mbiyeni.

14AGWANGWAMA ubwa shɛ ikɛnyi mi keeni azunga mi; ubwa m bicinji.

15Shɛlaga n'ungwa mu unyasa u tụlasụ; na amɛ umwono wa atwa AGWANGWAMA: U'ala wa AGWANGWAMA na 'yajɛ ikɛnyi kaa ubwa njɛ iŋ!

16U'ala ata ukpahiŋ wa AGWANGWAMA ubwa utu lasagwụ, u'ala ubwa ukpahiŋ ubwa njɛ ujasa!

17N zha shɛ mo 'wo, ama N zhɛ ma nama, maa ma ananga iyi nɛ AGWANGWAMA njɛ.

18AGWANGWAMA n vwuri ta 'yajɛ ikɛnyi; ama bu n kwụnɛ shɛ kaa o.

19N kepishingeni shidubo shi Umwono wa Agwatana, maa Mo tono ma 'walụ AGWANGWAMA!

20Odubo AGWANGWAMA na; atwa tiririri kiri o dulo aŋ maa e teni na amɛ.

21AGWANGWAMA, ma bụ 'walụ iwɛnɛ abụ hwụjɛ iwe mi; abɛ shɛ kaa ubino mu.

22Utayɛ na omo tuma jineci' ubwa shɛ ya utayɛ ụtandụ tebiye iwɛ usugwulumi u tuma.

23Inɛ gɛ banɛ no olugwo AGWANGWAMA, iyi ụrụhwajɛ kaa ya shɛ ne eshe tu!

24Ụjita ụ tụlasụ ta AGWANGWAMA na, ga amɛ tu lemi maa ta bwada unyasa nu bwa!

25Oo AGWANGWAMA, ta bu tabwa, iti bicinji! Oo AGWANGWAMA, lono maa iyi elele iti 'yagana eshe!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

26Ge uwebiye i shɛ inɛ bụtụ na be ci ni izeci ya AGWANGWAMA! To bu zhemonjino nu Umwono wa AGWANGWAMA.

27AGWANGWAMA ubwa shɛ Agwatana, bu tu pwonuo uhioko-uhwaŋna; ‘waŋna ma a'wa'walụ i'wɛ'wɛ maa hi kwuni isene, maa hi no rungo utukwu-ụrụpɛ.

28Gabụ bɛ shɛ Agwatana mi, ma bụ 'walụ; N zhɛ ma ananga ugombo bu.

29Oo 'walụ ma AGWANGWAMA, iwɛnɛ baa zhɛmɛ; tulubo tu bwa ti tikpeke ta nama unyizo-nom!

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 119

Ge Peni Atwa na Untanganɛ Undwa wa AGWANGWAMA Uwebiye

1Atwa na araiŋ aba namɛ shɛshɛshɛ, anaa na kaa a 'wa undwa wa AGWANGWAMA te teni cɛŋ gwoje.

2Atwa na a untangana onu ubwa tụpana, anaa na kaa a hwuga-unu ubwa na shɛmɛ sha aba tutu uce gwoje.

3Anaa na a 'wanjɛ shɛ kwukwuŋ, ama a zha tahaŋnụ ni ihwɛŋnɛ ya AGWANGWAMA!

4Oo AGWANGWAMA, gabụ bi ti peni andwa bụ, ebi ti peni-unu maa tu na hwuga-unu wa aba na tɛcara.

5Oo maa ihwɛŋnɛ mi shikono kpeke, iwɛnɛ Ama untangana shikpogo shɛ bụ!

6Yaa shɛ Ama untangana onu bu tụpana kpaaŋ, asha ezuye zha shɛ ma n sha ya o.

7Aka na Ngee seshi ashɛrɛya bụ tiririri, N zhɛ ma bu shɛtana na amɛ tụrụmbɛɛ.

8N zhɛ mo shiyono andwa bụ eshe. Aya, to mo jinoko kwukwuŋ!

Unu Undwa wa AGWANGWAMA Tuhwuga

9Gana naa yɛu tisemberi eri ya untangana uhwaŋna ubwa maa u nama rụmbɛɛ? Semi tedure na tu'untangana to onu bu tụpana.

10Ma makana maa ma bu ndana iyi na amɛ mi hwɛɛ; n untangana maa kede ma ganga unu wa andwa bu tuhwuga o.

11N untanganɛ n-ndumwa mụ bụ na amɛ mi; iwɛ maa kede ma bu nda iwɛwɛ o.

12Oo AGWANGWAMA, Ma bu shɛtana; m mbisegeni ihwɛŋnɛ bu!

13N zhɛ ma uranga andwa na banɛ nu unu bu kpaaŋ tu'ananga.

14Ma nda unyasa na tu'wa to onu bu tụpana, e hwuri uduciya ụ'wụtụ ti'yaga.

15Ma ta aza iwɛ tusokokono tụ bụ; eshe mi kaa a ngbaraka imbisegeni bu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16Ma nda unyasa no shikpogo shɛ bụ; isɛbwɛ yo onu bu tụpana kaa zha shɛ mo n 'wo.

Amɛ-olom Ti'yaga nu Undwa wa AGWANGWAMA

17Na ma nda tebiye, Gamba yɛu gɛ bu ugondu, iwɛ maa Ma ya uraiŋ maa Ma hwuga-unu n-ndumwa mụ bụ.

18Kapɛshɛnga eshe mi, maa Ma kwụba iyi i'wɛtwɛ nɛ zweni nu undwa bụ.

19Bulashɛ Ngaa shɛ na cɛnjɛ tu unyizo; ta ma swakana onu bu tụpana o!

20Amɛ mi o hwoŋno aka elele na tijalakaka maa Ma mapa ashɛrɛya bu kpaaŋ.

21Gabụ ba tazhɛgana anjɛ unyangana, unu-tukalana kaa patanɛ atwa na o worungo onu bu tụpana.

22N leshiji na tutwa keeni tusumono ta aba; iwɛnɛ ta Ama untangana andwa bụ.

23Okwo ehiu gɛgajɛ aa ma n haŋsagana iyi iwɛ, ama yɛu gɛ bu ugondu kaa yo shiyono ahaŋsa ubwa no shikpogo shɛ bụ.

24Tusokokono tụ bụ kaa tu ma m pana unyasa, tuba kaa tu ma m pana ahaŋsa.

Adua iwɛ Ti'eshicigo tu Undwa wa AGWANGWAMA

25N wetiteni upwupwutu mɛkɛɛ; n ishicinjɛ gana na te ebi shiri la unu!

26N jɛmɛ iyi elele nɛ Ngaa njɛ, ɛbi n jishijɛ kaa; m mbisegeni ihwɛŋnɛ bu!

27M mbiyeni maa Me eshicigo andwa bụ; maa Mu na ta aza iwɛ ugondu bu ụ'wụtụ 'wụtụ.

28Amɛ-tụhaŋtụ nicinji ohwulu mi hwɛɛ; m peni ikɛnyi gana na te ebi shiri la unu!

29Na ma untangana maa kede Mo dulo uhwaŋna na 'wanjɛ o; hioko inyɛmɛnyɛmɛ mi maa m mbisegeni undwa bụ!

30N teri uhwaŋna unu-tuhwuga, Ngee shikicinji kaa andwa ashɛrɛya bụ nu umbe mu.

31Oo AGWANGWAMA, N 'wawa tusokokono tụ bụ, to lono maa ezuye n shɛ ya o!

32Ma hwungwatangwụ na tu'wa to onu bu tụpana; iwɛnɛ ɛbi zhɛ bu ma n kaana ti'eshicigono!

Tunamana Uhwaŋna wa AGWANGWAMA

33Oo AGWANGWAMA, m mbisegeni ecilo andwa bụ; maa Ma untangana aŋ tutu uce.

34N eshicigeni, iwɛ maa Ma untangana undwa bụ; maa Mo shiyono uŋ eshe na amɛ mi kpaaŋ.

35N njɛ maa Ma untangana onu bu tụpana; iwɛnɛ po aba ma m pana amɛ-olom.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

36M peni tukwulana tu unu wa andwa bụ tuhwuga; uhwuri bɛzhɛgba tisha!

37Pashɛnga eshe mi na tungbaraka ti iyi tisashɛ; maa kaa m peni uraiŋ ni ihwɛŋnɛ bu.

38N shikicingeni unu-tishilo bu dimi, Gamba yɛu gɛ bu ugondu; unaa na ụ shɛ iwɛ atwa na ma bu sụma inyɛsɛ.

39Pashɛnga tutwa tu na Ama nda inyɛsɛ u tuba nu uhiuhiu mu; iwɛnɛ ta andwa ashɛrɛya bụ zhɛmɛ tebiye!

40Hioko, Ma jala maa mu na hwuga-unu na ebu m peni; m peni uraiŋ ufwo ne tiririri tụ bụ!

Ubino Dure Undwa wa Agwatana

41Oo AGWANGWAMA, m mbiseni gana na tulubo tụ bụ ti tikpeke tu namɛ ne mi; m bicinji nu gana na te ebi shiri-unu;

42nazhɛ Ngɛɛ zhɛ mɛ jishijɛ atwa na ma n twagaga, iwɛnɛ tu Ngaa tɛtanɛ n-ndumwa mụ bụ rishe.

43Ga n-ndumwa ma ata mu tɛkana mu na nama nu unu mu aka elele; iwɛnɛ Ama nda ashɛlatụ ashɛrɛya bụ.

44N zhɛ ma uranga undwa bụ tu'untangana, uuwa unyizo zhe gwure;

45N zhɛ ma ya uraiŋ na tumama 'yaga tu na tu ulwa kpaaŋ; iwɛnɛ Ama hwuga-unu imbisegeni bu.

46N zhɛ kaa ma anangana shɛgwuma onu bu tụpana; N zha shɛ kaa ma nda ezuye o.

47Iwɛnɛ po N to amɛ-olom ugbe no onu bu tụpana; anaa na Omo lubo.

48Ma muna onu bu tụpana ụjɛrụma, Omo lubo aŋ kaa, N zhɛ kaa mu na ta aza shikpogo shɛ bụ.

Ashɛlatụ Keeni Ti'ingatanga Namɛ nu Undwa wa Agwatana

49Teyinje unu na ebi n shileni la, Gamba yɛu gɛ bu ugondu; unaa na abɛ njɛ maa Ma shɛlana.

50Inɛ ɛtɛ ibɛ ma n ingatanga nụ ụbaụta mu; iwɛnɛ tu unu bu tụpana ma m pana uraiŋ.

51Anjɛ unyangana ma n nda asada aka elele; ama kaa N vwụrɛ shɛ maa Ma ganga undwa bụ o.

52Oo AGWANGWAMA, aka na Ngee teyinje andwa ashɛrɛya bụ angwụshɛ; aba ma n ingatanga.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

53Aka na Ngaa kwụbɛ to ogworozwo a bwada-undwa bụ; isɛbwɛ yo shino amɛ mi.

54Shikpogo shɛ bụ shɛ ba shɛ shɛ shɛzunga shi mi; no turungo ti mi tu unyizo ga.

55Oo AGWANGWAMA, me bi teyinje nụ ụjita, Ama haŋsa kaa iwɛ undwa bụ.

56N to amɛ-olom mi ugbe, iwɛnɛ Ama untangana onu bu tụpana.

Tumomo Shilono Undwa wa AGWANGWAMA

57Oo AGWANGWAMA, gabụ kiri Ama jala; N shiri-unu maa Ma untangana n-ndumwa mụ bụ kpaaŋ.

58Ma bụ lụpa na amɛ mi hwɛɛ, maa hieci inyɛmɛnyɛmɛ mi, nu gana na te ebi shiri la unu!

59Aka na Ama haŋsa iwɛ ihwɛŋnɛ bu, Ibɛ po Ngɛɛ mɛmɛ nyingicinjɛ maa Ma 'wa tusokokono tụ bụ.

60Ma nda izɛlɛgwu uzawa ti'insu maa Ma untangana onu bu tụpana.

61Okwo to ogworozwo e m biteni modugwulo; isɛbwɛ undwa bụ kaa i n 'wi shi o.

62Mɛ zhinjɛ nụ ụjita tudwonu maa Ma bụ shɛtana; iwɛnɛ ta andwa ashɛrɛya bụ namɛ ririri.

63N shɛ biyejilo ba atwa elele na ma bụ sụma inyɛsɛ; aba shɛ atwa na a untangana imbisegeni bu.

64Oo AGWANGWAMA, tulubo tụ bụ ti tikpeke ti shini cɛnjɛ tu unyizo ga; m mbisegeni shikpogo shɛ bụ!

Ule na Namɛ nu Undwa wa AGWANGWAMA

65Oo AGWANGWAMA, gabụ ba untangana unu bu tishilo; abu ma n nda kaa tebiye, Gamba yɛu gɛ bu ugondu.

66M mbisegeni ashɛrɛya bụ ebiye tụdụma keeni iyi-tumapa; iwɛnɛ Ngaa tɛtanɛ onu bu tụpana rishe.

67Iwɛnɛ Ama shana Ama inanga; ibɛ po ebi m peni ulwapɛ, ama Ma hwuga ya unu n-ndumwa mụ bụ hwuwayɛ.

68Gabụ bɛ zhɛmɛ tebiye, ebi mepi kaa iwɛ tebiye; m mbisegeni shikpogo shɛ bụ.

69Anjɛ unyangana a kaba ụzagwụ nu uhiuhiu mu, ama Ma untangana kaa imbisegeni bu na amɛ mi kpaaŋ.

70E eshiciji shi iwɛ tugwumana na shɛmɛ sha aba o, ama Ma nda unyasa nu undwa bụ.

71Ulwapɛ mu u n zhɛmanɛ, iwɛ maa Mo soso shikpogo shɛ bụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

72Undwa na banɛ nu unu bu u n zhɛmanɛ; woo hwuri ukwuribi we elele na namɛ nu unyizo ga kpaaŋ.

Tiririri tu Undwa wa AGWANGWAMA

73Gabụ bu n karɛ, gabụ kaa bu ma ngbaraka; m peni iyi ti'eshicigo, iwɛ maa Mo soso andwa bụ.

74Atwa ata ma bu sụma inyɛsɛ, ɛ zhɛ a nda unyasa na aka na ta n kwụbɛ, iwɛnɛ Ngaa patanɛ unu-tishilo bu rishe.

75Oo AGWANGWAMA, M mepi maa ashɛrɛya bụ teni cɛŋ; abu ma m pana ulwapɛ iwɛnɛ abɛ shɛ bụtụ bɛ tɛcara.

76Go tulubo tụ bụ ti tikpeke tu n ingatanjɛ; nu gana na ebi n shileni-unu, Gamba yɛu gɛ bu ugondu.

77Hioko inyɛmɛnyɛmɛ mi, maa Ma ya uraiŋ; iwɛnɛ ta Ama nda unyasa nu undwa bụ.

78Ge ezuye shɛ anjɛ unyangana, iwɛnɛ a ma m patana iwɛ alaacɛ; yaa shɛ inee mi, N zhɛ mu na ta aza imbisegeni bu.

79Ga atwa na ma bu sụma inyɛsɛ gwure no ofwo mi; iwɛ maa e mepi onu bu tụpana kpaaŋ aba.

80To lono maa amɛ mi 'yaga tụwụma no shikpogo shɛ bụ, iwɛ maa kede ezuye n shɛ o!

Tijalakaka ta Ti'ingatanga

81AGWANGWAMA, N lukwumi na ashɛlatụ iwɛ maa m bicinji; n-ndumwa mụ bụ kaa Ngaa patanɛ-rishe.

82Eshe mi lukwumi na ti'yaka ti iyi nɛ ebi shiri-unu ibɛ; aka na Ngee heŋteni, Ngɛɛ hiɛŋ, Aka na kwuŋ ɛbi zhɛ bu ma n ingatangaa?

83N shɛ ya gana ututu meni ma afwafwa na zasa ya uhwara ee keri; ama kaa isɛbwɛ onu bu tụpana i n 'wi shi o.

84Uuwa i ci ụkwụmbwụ naa, yaa shɛ tilɛɛ maa Ma bụ shɛlanaa? Aka naa ɛbi zhɛ ba pana atwa na ma n shɛka ulwapɛɛ?

85Aba shɛ atwa ata unyangana, a na a 'wa sụ undwa bụ; e hini ashapa maa Ma laya.

86Onu bu tụpana a shɛ iwɛ-tɛkana kpaaŋ, m mbiyeni we atwa na ma n shɛka alaacɛ!

87I vwɛ cwɛŋ maa a n kwụnɛ na cɛnjɛ tu unyizo ga; ama N jineci shi kaa imbisegeni bu o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

88Untangana uraiŋ mu tedure no tulubo tụ bụ ti tikpeke; iwɛ maa Ma untangana andwa bụ.

Undwa wa Agwatana Shikeni Dimi

89Oo AGWANGWAMA, n-ndumwa mụ bụ mi shikeni dimi na azuba unyizo-nom.

90Tɛcara tụ bụ kaa tu namɛ na awaŋnɛ elele. Gabụ bi shikicinji cɛnjɛ tu unyizo upo tee shikeni ga dimi.

91Tedure nu unu bu tụpana ibɛ po iyi elele te shikeni taa hwayɛ; iwɛnɛ ti iyi elele kpaaŋ i shɛ miaụŋ mụ bụ mu ugondu.

92Yaa shɛ shɛ iwɛnɛ tu undwa bụ shɛ ucilo unyasa mu; aga sha N uwo nụ ụbaụta mu.

93N zha shɛ ma kala imbisegeni bu kwukwuŋ; iwɛnɛ po tedure ni ibɛ ebi m peni uraiŋ.

94Inɛɛ bu Ngaa shɛ; m bicinji; iwɛnɛ tu Ngoo jolokwokwo imbisegeni bu.

95Ogworozwo gwubeji maa a n kwụnɛ; ama Ma ta aza andwa bụ.

96N kwụbwa maa iyi elele 'yajɛ uce; ama unu bu tụpana zasa ogwungwu o.

Tulubo tu Undwa wa AGWANGWAMA

97Oo hioko gana na Omo lubo undwa bụ! Ubwa shɛ aza mi tuta tutu ụrụmɛ.

98Unu bu tụpana namɛ ne mi aka elele; ubwa ma n nda maa Ma inta mo hwulo atwa i'ime mi.

99N eshiciji iyi Ngee hwuri embisegeni mi kpaaŋ; iwɛnɛ Ama ta aza tusokokono tụ bụ.

100N incɛ Ngee hwuri n-nyarɛ, iwɛnɛ Ama untangana imbisegeni bu.

101Ma bacɛnga ɛvwɛvwɛjɛ mi nu uhwaŋna iyi iwɛ ye elele, iwɛ maa tuba Ma untangana iwɛ bụ.

102N vwụrɛ shɛ maa Ma ganga shikpogo shɛ bụ o; iwɛnɛ po gabụ bu m mbisegeni iyi.

103Kwụba gana na tu n-ndumwa mụ bụ mu lacɛmɛ tu Ngaa hwunganɛ mụ; mu lacɛmɛ nu unu mu mee hwuri iswɛ!

104Tedure ni imbisegeni bu kaa Ngaa 'yajɛ ti'eshicigo; iwɛbɛ po Omo imo uhwaŋna tukata we elele.

Undwa wa Agwatana Ubwa Shɛ Uhioko-uhwaŋna wɛ Ɛvwɛvwɛjɛ Mi

105N-ndumwa mụ bụ muba mɛ shɛ ụsụtụla na mo m mbisono uhwaŋna; muba kaa mɛ shɛ uhioko-uhwaŋna nụ ụlamụ na Omo dulo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

106N shilwo-unu, Ngoo shikicingwo uŋ kaa dimi na amɛ mi; maa N zhɛ Mo shiyono andwa bụ tiririri eshe.

107Oo AGWANGWAMA, ụbaụta mu hwuleji ugombo, m peni uraiŋ nu gana na abɛ jɛmɛ nu n-ndumwa mụ bụ!

108Oo AGWANGWAMA, lashɛga apwaŋ ashɛtwa mi, maa m mbisegeni andwa bụ.

109Uraiŋ mu njarɛ ni i'ɛlɛ mi aka elele; ama kaa N keri shi eye nu undwa bụ o.

110Ogworozwo e m biteni ugwuru, ama M pieji shi kaa andwa bụ tu'untangana o.

111Onu bu tụpana aba shɛ ogwu mi unyizo-nom; iwɛ-tɛkana, aba shɛ unyasa wa amɛ mi.

112M mama 'imɛ gom maa ma hwuga-unu wa andwa bụ tutu uce uraiŋ mu.

Undwa wa AGWANGWAMA ụ Shɛ Ofwo Tuswaka

113Mo imo atwa na ubu shanɛ shɛ atwa tɛcara; ama tuba Mo lubo undwa bụ.

114Gabụ bɛ shɛ ikepi mi keeni ijilɛni mi, N shɛlanɛ ya unu bu tishilo.

115Ishɛga ma no olugwo mi ahiɛba anjɛ iyi iwɛ; iwɛ maa Ma untangana onu-tupana Agwatana mi.

116No mo shikicingo dimi nu gana na te ebi shiri-unu, maa Ma ya uraiŋ; to lono maa ezuye n shɛ na ashɛlatụ mi na Ama nda o!

117Na ma untangana dimi, maa Ma nama lapiya; iwɛ maa Ma ngbaraka shikpogo shɛ bụ aka elele!

118Gabụ bo jinoko atwa elele na hwụjɛ shɛ unu wa andwa bụ; Iiŋ, tuhalakaka ta aba kaa tɛ shɛ bohondo.

119Gabụ ba 'waŋ ogworozwo na cɛnjɛ tu unyizo ga kpaaŋ gana aswala; iwɛbɛ po Omo lubo tuba andwa bụ.

120Iwɛ bu Ama zhɛgɛda ni inyɛsɛ, inyɛsɛ kaa i n shɛ iwɛ ashɛrɛya bụ na aba duma.

Unu Undwa wa AGWANGWAMA Tuhwuga

121N nduwa iyi ibiye nɛ kaa teni cɛŋ, to mo jinokono atwa i'ime mi o.

122Shilo-unu maa bi zhɛ bu na nda yɛu gɛ bu ugondu tebiye; to lonono atwa tisashɛ maa a n njɛ umungwuta o.

123Eshe mi lukwumi nu uhwaŋna tungbaraka iwɛ tibicingo tụ bụ; keeni iwɛ tisɛ tu unu bu tiririri tishilo.

124Nda yɛu gɛ bu ugondu te teni cɛŋ gana na to tulubo tụ bụ ti tikpeke tu namɛ; maa m mbisegeni onu bu tụpana.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

125Yɛu bu ugondu Ngaa shɛ, m peni ti'eshicigo, iwɛ maa Ma mapa imbisegeni bu!

126Oo AGWANGWAMA, aka ci ya maa njɛ iyi ike; iwɛnɛ ta atwa bweji undwa bụ.

127Mo lubo onu bu tụpana uhwuri gana na Omo lubo azhɛnarɛya; iwɛ-tɛkana uhwuri azhɛnarɛya na namɛ shɛshɛshɛ tebiye.

128Iwɛbɛ po Ngaa 'wa imbisegeni bu kpaaŋ, Omo imo ihwɛŋnɛ tukata ye elele.

Adua iwɛ Ukwulana Undwa wa Agwatana Tu'untangana

129Imbisegeni bu hwuri ụzhɛ, iwɛbɛ po Ama untangana iŋ na amɛ mi kpaaŋ.

130Tɛkapɛshɛnga ti iwɛ bu ta pana bụtụ uhioko-uhwaŋna; tuba kaa ta pana atwa na hwuwi shi ti'inta.

131N kepishinji unu mu Ama hwungwatagwụ, iwɛ onu bu tụpana a na Ama jala.

132M mbiyanɛ, maa hieci inyɛmɛnyɛmɛ mi, gana na aba shana aba nda na atwa na o lubo izeci bu.

133Na ma untangana maa kede ma laya nu gana na ebi shiri-unu; to lono kaa maa iyi iwɛ 'yaga ụhwada mu o.

134Ne me gwube no olugwo atwa na ma n nda umungwuta; iwɛ maa Ma 'wa onu bu tụpana.

135Nda maa eshe bu na ta nu uhiuhiu yɛu gɛ bu ugondu, maa m mbisegeni andwa bụ.

136Malaba mi mi ma fwunga gana Urefu, iwɛnɛ ta atwa untanganɛ shɛ undwa bụ.

Undwa wa AGWANGWAMA Namɛ Ririri

137Oo AGWANGWAMA, gabụ bu namɛ ririri, andwa bụ kaa teni cɛŋ.

138Andwa na obo shilogo namɛ ririri kpaaŋ aba; aa shɛ kaa a na tɛcara.

139Isɛbwɛ mi mo hwoŋzhongo gana ulwa, iwɛnɛ ta atwa i'ime mi keri n-ndumwa mụ bụ kpaaŋ.

140Unu bu tishilo namɛ rụmbɛɛ! Ibɛ po Omo lubo uŋ tebiye Gamba yɛu gɛ bu ugondu!

141N namɛ cwɛŋ, iwe mi kaa tatụlanụ sụ bụtụ o; ama kaa N jineci shi imbisegeni bu o.

142Tiririri tụ bụ tɛ shɛ unyizo-nom, undwa bụ kaa ụ shɛ iwɛ-tɛkana aka elele.

143Amɛ-tụhaŋtụ keeni tiriri tu n vwuteni, ama onu bu tụpana aba ma m pana unyasa.

144Tusokokono tụ bụ tu namɛ ririri unyizo-nom; m peni ti'eshicigo maa Ma ya uraiŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Adua iwɛ Tɛlashɛga

145Oo AGWANGWAMA, Ma bụ kala ụhiɛŋshɛ na amɛ mi kpaaŋ; n jishijɛ kaa! N zhɛ kaa Ma untangana onu bu tụpana.

146M bi keri ụhiɛŋshɛ; m bicinji, iwɛ maa Mo shiyono andwa bụ eshe.

147M bụ suyanɛ tobwolo uwaŋna te beni shi o; Ngaa shɛlanɛ unu na ebi shiri.

148N weci shi malabụ uuwa gi iyi yo holo; iwɛ maa Mu na ta aza unu na ebi shiri.

149Oo AGWANGWAMA, hwuga rụhwụŋ ri mi, iwɛ tulubo tụ bụ ti tikpeke; untangana uraiŋ mu ni inyɛmɛnyɛmɛ bu tihioko.

150Atwa shɛmiaụŋ a na ma n shɛka, o gwumwongonu ya ne mi ciiŋ ciiŋ; ama kaa a dụlụmɛ nu undwa bụ.

151Oo AGWANGWAMA, gabụ bu gwumwonu ne mi ciiŋ ciiŋ; onu bu tụpana kaa kpaaŋ a shɛ a na tɛkana.

152N seshi iwɛ tusokokono tụ bụ cala, gabụ bɛ njɛ tụ maa ti ilogogo unyizo-nom.

Undwa wa Agwatana Tu'untangana na Amɛ Ụbaụta

153Mbiyanɛ ụbaụta mu maa n leshiji, iwɛnɛ ti Ngee keri shi undwa bụ.

154Na ma jilanɛ nụ ụshɛrɛya mu maa n gwube; m bicinji gana na te ebi shiri-unu!

155Ogworozwo dụlụmɛ nu ubino bu, iwɛnɛ te e dwelekeci shi shikpogo shɛ bụ.

156Ama iwɛ-tumapa bụ gembi duwa; hioko inyɛmɛnyɛmɛ mi maa m bicinji te teni cɛŋ na andwa bụ!

157Atwa i'ime mi, na atwa na ma n shɛka gembi ufwugwo; ama kaa N 'wanjɛ shɛ andwa bụ tu'untangana o.

158Mo sumono atwa na shɛ shɛ atwa tɛcara; iwɛnɛ aa untanganɛ shɛ onu bu tụpana.

159AGWANGWAMA, kwụba de gana na Omo lubo imbisegeni bu. Tulubo tụ bụ kaa ti sheyinji shi o, iwɛ ecilo ata untangana uraiŋ mu.

160Tutogotogwu tu n-ndumwa mụ bụ kpaaŋ kpaaŋ tɛ shɛ iwɛ-tɛkana; ashɛrɛya bụ kaa kpaaŋ a shɛ unyizo-nom.

Amɛ-olom Ti'yaga nu Undwa wa Agwatana Tu'untangana

161Miaụŋ mu tugwama ma n shɛka uzawa ecilo, ama Ma muna kaa n-ndumwa mụ bụ ụjɛrụma.

162Ma bwada unyasa nu n-ndumwa mụ bụ, gana ta bụtụ na gwushiji ufwa ujasa uko ụ'wụtụ 'wụtụ.

163Mo imo tukata Ama nda kaa inyizhi tuba, ama Mo lubo tuba undwa bụ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

164Ma bụ dumanga kpalụ cenje iyi-heri, iwɛ ashɛrɛya bụ tiririri.

165Atwa na o lubo undwa bụ, a 'yajɛ amɛ-olom na ulwa kpaaŋ; i zasa kaa iyi elele nɛ eri ya kalagaga aŋ o.

166Oo AGWANGWAMA, M bu shɛlanɛ maa m bicinji, Ma nda kaa unu na ebi m peni te teni cɛŋ.

167Ma hwuga-unu imbisegeni bu, Omo lubo iŋ kaa na amɛ mi kpaaŋ.

168N untanganɛ unu na ebi m peni keeni tusokokono tụ bụ; gabụ kaa ba kwụba iyi elele nɛ Ama nda.

Adua iwɛ Ti'eshicigo

169Oo AGWANGWAMA, lono maa ga n'ungwa mi mi mi bi ce, iwɛ maa m mbiyebi; m peni ti'eshicigo te teni cɛŋ nu n-ndumwa mụ bụ!

170Lono maa ga tutabwa ti mi ti bi ce; n leshiji te teni cɛŋ nu unu na ebi shiri.

171N zhɛ mu na bu shɛtana aka elele, iwɛnɛ ebi m mbisegeni shikpogo shɛ bụ.

172N zhɛ mu na zungangana n-ndumwa mụ bụ azunga, iwɛnɛ to onu bu tụpana kpaaŋ teni cɛŋ.

173Mama 'imɛ maa m mbiyeni aka elele, iwɛnɛ tu Ngaa 'wa onu bu tụpana.

174Oo AGWANGWAMA, kwụba gana na tu ubino bu ma n dwa eshe; N gwushiji kaa amɛ-olom nu undwa bụ.

175M peni uraiŋ tiya, maa Ma bụ shɛtana, ga andwa ashɛrɛya bụ e m mbiyeni.

176N 'inɛ gana ụgwụdụ na 'inɛ; zhajɛ maa n dwelekeci Gamba yɛu gɛ bu ugondu, iwɛnɛ ti Ngee jineci shi andwa bụ.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 120

Adua iwɛ Tulashɛga
Shɛzunga shɛ Tɛzhɛba

1N keri AGWANGWAMA ụhiɛŋshɛ ne tiriri ti mi; bɛɛ n jishijɛ kaa.

2Oo AGWANGWAMA, n leshiji ne ejwe-ụzagwụ keeni ehelekeci.

3Ahiɛba ehelekeci, imbe Agwatana zhɛ ma hi ndaa? Imbe i shɛ ulwapɛ na bɛɛ zhɛ ma hi panaa?

4Bi zhɛ ma hi pana ulwapɛ na a'inla asaza a na lacɛmɛ tebiye; keeni na akanga ulwa.

5Hi zhɛ hia nda hwuŋ adangboo, iwɛnɛ Ngoo zokwu na ashashɛ hiŋ gana ta bụtụ na zokwu ni Mishɛk; kwo kaa gana maa na ashashɛ atwa Kida!

6N hwuri n ilegeji tunama na ashashɛ atwa na o imo amɛ-olom.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

7N shɛ bụtụ ba amɛ-olom; ama aka na Ngaa dumanɛ iwɛ, inɛ ya aba i shɛ iwɛ ujasa tɛnda kiri!

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 121

AGWANGWAMA Ubwa Shɛ Ijilɛni Tu
Shɛzunga shɛ Tɛzhɛba

1N shepi eshe mi na azuba Ngaa mbiyanɛ nshama. Cee kwuŋ bimbiyeni mi zhɛ ba banɛɛ?

2Bimbiyeni mi zhɛ ba banɛ no olugwo AGWANGWAMA; ubwa na njɛ azuba keeni cɛnjɛ tu unyizo.

3Bi zha shɛ bo lono maa leyi o; bụtụ ata ma bu jilanɛ kaa weci shi malabụ o.

4Hioko, bụtụ ata ba jilanɛ atwa Isrɛl, te shi ozhilwo; bi zha shɛ kaa bo woto malabụ o.

5AGWANGWAMA ubwa shɛ ijilɛni bu; Bu namɛ na bụ'aŋbụ bụ maa ma bụ jilanɛ.

6Uwaŋna zha shɛ ma bụ ta na aka bu uwaŋna, kwo kaa upiana na aka bụ ụjita o.

7AGWANGWAMA zhɛ ma bụ jilanɛ iwɛ iyi iwɛ ye elele; bi zhɛ kaa ma bụ jilanɛ maa nama lapiya.

8AGWANGWAMA zhɛ a jilanɛ tubana tụ bụ, keeni tugwure tụ bụ, te kwuni na aka ga tutu unyizo zhe gwure.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 122

Amɛ-olom Jɛrusalɛm
Shɛzunga shɛ Tɛzhɛba shɛ na ge Devid Zụnjɛ

1Amɛ mi lemi aka na ɛɛ n hiɛŋ, Hwure ti zhe nu umwono wa AGWANGWAMA!

2Hwuwayɛ go atuba na kaa ti shikeni, na amɛ odubo Jɛrusalɛm!

3Jɛrusalɛm shɛ ụshɛpwụ ụ'wụtụ na ee meeneni ta pilanụ keeni no tutogotogwu tu na ti shikeni dimi.

4Apata alamụ atwa Isrɛl o mungo iwɛ maa a 'walụ AGWANGWAMA, nu gana na ti bee peni aŋ unu.

5Apata ajɛmɛ-ụshɛrɛya atwa Isrɛl gɛgajɛ nu ndwụtwụ mi ihwɛ Devid maa a jɛmɛ ụshɛrɛya wa atwa.

6Nda ma adua iwɛ amɛ-olom Jɛrusalɛm. Ga i zhɛmanɛ atwa na mo bu lubo!

7Ga amɛ-olom nama na amɛ na amɛ uba hiŋ, maa ulapiya kaa nama na amɛ na amɛ amwamwa shɛgwuma shi hiŋ!

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

8N zhɛ mɛ hiɛŋ, Ga amɛ-olom namana Jɛrusalɛm iwɛ miaụŋ-mo-bino mi keeni eyejilo mi!

9Ma nda adua maa ga ibu zhɛmanɛ, iwɛ umwono wa AGWANGWAMA Agwatana tu.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 123

Azunga Ohwulu Oko Ti'yaga na Agwatana
Shɛzunga shɛ Tɛzhɛba

1AGWANGWAMA, gabụ Ngaa shapɛ eshe na azuba Ngaa mbiyanɛ; na azuba no ofwo ata abɛ jɛjɛ ni idwɛtwɛ bu.

2Oo AGWANGWAMA, hioko gana na ta miaụŋ-mu-ugondu ma datana agwuma-ihwɛ ya aba; keeni gana na ti yɛu-ugondu yo o ya datana agwuma-ihwɛ ibwɛ o o, gobwonu du ɛti zhɛ ta bu patana-rishe gabụ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu, tutu i ci aka na ebi hieci inyɛmɛnyɛmɛ tu.

3Oo AGWANGWAMA, hioko inyɛmɛnyɛmɛ tu, hioko inyɛmɛnyɛmɛ tu; iwɛnɛ po a tu ngbaracɛ cwɛŋ te hwuleji.

4Azhɛgba ma tu nda asada cebe, atwa unyangana kaa a tu ngbaracɛ cwɛŋ.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 124

A'walụ Agwatana na ba La Atwa Ubwa
Shɛzunga shɛ Tɛzhɛba shɛ na ge Devid Zụnjɛ

1Yaa shɛ shɛ iwɛnɛ AGWANGWAMA namɛ no tu, ga atwa Isrɛl jɛmɛ du gana ga maa,

2Yaa shɛ shɛ iwɛnɛ AGWANGWAMA namɛ no tu, na aka na ta atwa i'ime tu e ti kepengeni,

3asha ɛ gɛ zhɛ ma tu twala buumwa buumwa, na aka na ti isɛbwɛ ya aba munje aŋ;

4nazhɛ ufwunga meni u gɛ zhɛ mo tu sugo, meni kaa mi gɛ zhɛ mu ma ti mita;

5nazhɛ isɛbwɛ ufwunga gɛ zhɛ me ti iricingo yebe.

6Ti zhemonjino ma AGWANGWAMA, iwɛnɛ bee leni shi maa ma tu pana aŋ maa e ti iricinji!

7Ti benengeni gana ụnụnụ na benengeni ugwuru bijala; ugwuru dwonu, ibɛ po eti benengeni ya!

8AGWANGWAMA na njɛ azuba keeni cɛnjɛ tu unyizo, ubwa ti mbiyeni.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 125

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

AGWANGWAMA Ubwa Shɛ Ijilɛni ya Atwa Ubwa
Shɛzunga shɛ Tɛzhɛba

1Atwa na patanɛ AGWANGWAMA rishe a shɛ gana Ishɛmɛ Zayon; inɛɛ nɛ eri shi ya nda bulama, ama i zhɛ yo shikono unyizo-nom.

2Gana na tu nshama mu rongonu Jɛrusalɛm, gobwonu du AGWANGWAMA rongonu atwa ubwa, te kwuni na aka ga tutu unyizo-nom.

3Iwɛnɛ po shɛ ogworozwo zhɛ a 'yaga ụhwada cɛnjɛ ta atwa tiririri aka elele o; shibwonu asha atwa tiririri zhɛ na nda iyi nɛ teni shi cɛŋ.

4Oo AGWANGWAMA, ndana atwa ebiye iyi ibiye, keeni atwa na a hwuga-unu andwa bụ!

5Ama aka na aba pana ogworozwo ulwapɛ, pana du atwa na jeneci imbisegeni bu ulwapɛ! Ga amɛ-olom Nama ni Isrɛl!

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 126

AGWANGWAMA Gwuricingeni Zayon Tuwebiye
Shɛzunga shɛ Tɛzhɛba

1Aka na ta AGWANGWAMA gwuricinje atwa ti'ima nu Zayon, i zhɛ ma ti shana gana ụwalabụ!

2Nazhɛ ilɛtu tihinga zhɛ yo shino nu unu tu; irɛtu tu kaa zhɛ ya kala n'ungwa mu unyasa; nazhɛ edenji zhɛ na duma na ashashɛ aba, ɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA ndwanua aŋ iyi i'wɛtwɛ.

3Iwɛ-tɛkana, AGWANGWAMA ga kaa utu ndwanua iyi i'wɛtwɛ; amɛ tu kaa lemi tebiye!

4Oo AGWANGWAMA, utu gwuricinje na cɛnjɛ tu tu; gana na te eshilo o gwuricingo meni no ofwo na Urefu ga hwɛŋ la!

5Ga atwa na bɛrɛ izɛgwu na malaba, e gwubi iŋ nu n'ungwa mu unyasa!

6Atwa na 'waŋnɛ izɛgwu tibila a na kaa beni nu u'wo-tutwa; ɛ zhɛ e jiye na azunga unyasa, iwɛnɛ te e suje eshi aba ee jicinje.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 127

Ugondu na Agwatana Zasaba nu Bwa ụ Shɛ Tɛgadaga
Shɛzunga shɛ Tɛzhɛba shɛ na go Sụlụmụn Zụnjɛ

1Yaa shɛ shɛ AGWANGWAMA a ma umwono, asha atwa na a ma uŋ a nda ụbaụta gadaga; yaa shɛ shɛ kaa AGWANGWAMA a ngbaraka ụshɛpwụ, asha a'iywa ubwa o ngwulo malabụ gadaga.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

2I shɛ iyi tɛgadaga maa gbatụ ti'ishijɛ nu uvwungwa dididi; maa njɛ ugondu tutu ụjita iwɛ iyimɛyɛ. AGWANGWAMA ubwa ba pana atwa na bo o lubo iyi; okwo na aka na to o woto malabụ.

3Miaụŋ mɛ shɛ iyi-yo-ogwu nɛ banɛ no olugwo AGWANGWAMA; mɛ shɛ kaa titeni tu na tu banɛ no olugwo AGWANGWAMA.

4Miaụŋ mu na ee metenji bụtụ na tuwaŋnɛ tu bwa; mɛ shɛ gana a'inla na busaza 'waŋnɛ ni i'ɛlɛ ibwɛ.

5Bụtụ na shidinji abagwụ ubwa na a'inla gana ata gwoje. Ezuye zha shɛ a sha bụ na aka na tu ba twa na atwa i'ime ibwɛ no ofwo ụshɛrɛya o.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 128

Umwamwa na wa Sụma Agwatana Inyɛsɛ Gwoje

Shɛzunga shɛ Tɛzhɛba

1Bụtụ be elele na ba sụma AGWANGWAMA inyɛsɛ; na kaa ba hwuga-unu wa andwa ubwa gwoje!

2Shihilo shɛ bụ shi zhɛ sha bu 'walana tụ'walụ; amɛ bụ kaa zhɛ o lomo, yɛɛ zhɛ kaa ma bụ zhɛmana.

3Biyikwo bu na namɛ ni ihwɛ bu, zhɛ ba sha gana ukparɛ ufwafwa na wa 'wala tebiye; miaụŋ mụ bụ me eyi kaa mi zhɛ ma sha gana i'wɛ'wɛ buta imere nɛ rungwutwonu ofwo na aba ya iyimɛyɛ.

4Hioko, gana ata du ɛɛ zhɛ a pana bụtụ na ba hwuga-unu wa AGWANGWAMA uwebiye tilɛɛ.

5Ga AGWANGWAMA ubu peni uwebiye nɛ banɛ nu Zayon! Maa kwụbɛ tɛzhɛmana tu Jɛrusalɛm tutu ukwunanga uraiŋ bụ!

6Bi zhɛ ba nama maa kwụbɛ ajalụ bụ. Ga amɛ-olom nama ni Isrɛl!

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 129

Ge Ezuye Shɛ Atwa na a Sukakana Atwa Isrɛl

Shɛzunga shɛ Tɛzhɛba

1Ge ge Isrɛl na shɛ ge Jekob iti mbishi gana na ta atwa i'ime ibwɛ a nda bụ umungwuta te kwuni ne tisemberi tu bwa.

2Iwɛ-tɛkana, te kwuni ne tisemberi ti mi; ibɛ atwa i'ime mi ma n nda umungwuta duwa duwa, ama e eri shi kaa ma n lasụ o.

3E kekebi aba mi cɛiiŋ; aa njɛ aŋ gana igwunɛ itimɛ.

4AGWANGWAMA shɛ bụtụ bi tiririri, ubwa n jwɛ na tijama to ogworozwo.

5Ge ezuye shɛ atwa elele na o to Ishɛmɛ Zayon ni i'ime maa e gwuri mabaaba!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Lono maa kpaaŋ aba a shɛ gana ambɛ na unshɛ nu ukogo; anaa na zhɛ o hwotono tobwolo e te hwuwi shi uwaŋna o.

7A zha shɛ kaa o shino i'ɛlɛ bụtụ na ba hwa aŋ o; kwo kaa maa a waŋnɛ alwa tu'umpo.

8I zasa bụtụ na zhɛ ba kashɛka apata na zhɛ bɛ hiɛŋ aŋ, Ga AGWANGWAMA ihi peni uwebiye o! Ta bu pana uwebiye ni izeci ya AGWANGWAMA!

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 130

AGWANGWAMA Tɛshɛlana
Shɛzunga shɛ Tɛzhɛba

1Oo AGWANGWAMA, tu Ngaa namɛ ne me'ilwo mu uzawa ashɛlatụ mi, Ngaa bụ suyanɛ!

2Oo AGWANGWAMA, hwuga n'ungwa mi mi! Shɛlaga tutabwa ti mi maa m mbiyeni!

3Oo AGWANGWAMA, yaa shɛ abu ga 'nyata iwɛwɛ nɛ ata nda; gaaba gɛ zhɛ ba banangana tụwụmaa?

4Ama gabụ kaa bi ti gengeni iŋ, iwɛ maa tuba tu na bu sụma inyɛsɛ.

5N 'yacɛ AGWANGWAMA, Ngaa ngbaracɛ uhwaŋna maa mo mbiyono. N-ndumwa mu bwa kaa Ngaa patanɛ-rishe.

6N shɛlanɛ AGWANGWAMA uhwuri gana na a'iywa a shɛlana iyi-tuholo, iiŋ, uhwuri okwo gana na a'iywa a shɛlana iyi-tuholo.

7Oo atwa Isrɛl, shɛlana ma AGWANGWAMA! Tulubo tu bwa ti tikpeke ti gembi; i kwụlanɛ bụ kaa maa bicingo atwa ubwa aka elele.

8Ubwa kaa zhɛ be gwube atwa ubwa Isrɛl ni iwɛwɛ ye elele nɛ aa njɛ.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 131

Azunga Timeme Zucinje
Shɛzunga shɛ Tɛzhɛba shɛ na ge Devid Zụnjɛ

1Oo AGWANGWAMA, M meme mungicinji shi ya o, N njɛ shɛ kaa umama kwụba ya o, M meme menji shi ya kaa ni iyi nɛ tudama ti ibɛ tu n hwuleji ugombo.

2Ama M meme zucinje, Ngee gwuriseni, gana na yɛu ya nama saiiŋ na agba bino bwa; Gabata du amɛ mi namɛ saiiŋ gana yɛu ishenje nɛ jwe mosubo.

3Oo ahiɛba atwa Isrɛl, patana ma AGWANGWAMA rishe, te kwuni hwuwayɛ tutu unyizo-nom.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 132

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Ge Devid ni Ikpɛtɛ ya AGWANGWAMA
Shɛzunga shɛ tɛzhɛba

1Oo AGWANGWAMA, ne teyinje Devid ni iwɛ-tumapa ubwa; keeni egiri na bee le ni iyi nɛ gwumanjɛ kpaaŋ.

2AGWANGWAMA, ne teyinje unu na bee shiri, keeni tuta tu na boo bu to gabụ bụtụ Jekob bu ukpahiŋ, bɛɛ hiɛŋ,

3N zha shɛ mo tono nu umwono mu, kwo kaa maa Mo mungo no ogodo mi o.

4N zha shɛ Mo woto malabụ, kwo kaa ozhilwo N zha shɛ ma ta o,

5uuwa i ci aka na Ngee bi jelekeni ofwo bɛjɛjɛ gabụ AGWANGWAMA, ibɛ shɛ ofwo na maa bụtụ ata Jekob bu ukpahiŋ nama.

6Hioko, tụ hwụjɛ iwɛ Ikpɛtɛ ɛtɛ Unu-tutwa ni Efrata; Otu to iŋ kaa ugbe ne shihilo shi Jearim.

7Ɛti hiɛŋ, Mizha ti zhe ma nu umwono wa AGWANGWAMA; mizha tɛ zhɛbɛ bu ma nu umbe udusa ata baa patangana ɛvwɛvwɛjɛ ubwa!

8Oo AGWANGWAMA, zhajɛ nu Umwono bu ụhinjanụ, medenji Ikpɛtɛ ɛtɛ; nɛ i shɛ ukpahiŋ bụ.

9Go onongbo bu na nda iyi tiririri aka elele; ga atwa bu tijilo na kala n'ungwa mu unyasa!

10Gabụ bi shileni la yɛu bu ugondu ge Devid unu, to jinoko agwuma bu na ebu dudugeni la manɛbɛ mu tugwama o.

11AGWANGWAMA shileni Devid unu u tugom, unaa na baa zha shɛ bo sheyingo ya, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma gɛgɛcɛnga yɛu bu ye eyi ike nɛ banɛ ne emenyi bu ni idwɛtwɛ bu.

12Yaa shɛ miaụŋ mụ bụ mi zhɛ ma untangana unu mu tutwa keeni onu na Ngee peni aŋ, anaa na Ngɛɛ zhɛ Mo mbisogono aŋ, asha miaụŋ ma aba mi zhɛ ma gɛga ni idwɛtwɛ bu unyizo-nom.

13Iwɛnɛ po AGWANGWAMA twolwo Zayon; i kwụlanɛ bụ maa ụ shɛ ofwo ubwa u tunama: bɛɛ hiɛŋ,

14Epe i shɛ ofwo na Ngɛɛ zhɛ mu na ta ụhinjanụ unyizo-nom; epe N kwụlanɛ maa ma 'yaga ụhwada wa aba.

15N zhɛ ma pana Zayon iyi nɛ ukekeshi ibɛ u to uŋ te gembi; N zhɛ kaa mo shidingo shɛmɛ sho okofwo ubwa ni iyimɛyɛ.

16N zhɛ mu no bicingo onongbo ubwa aka elele; atwa ubwa tijilo kaa zhɛ na kala n'ungwa mu unyasa.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

17Epe Ngɛɛ zhɛ ma nda bụtụ bu ko na amɛ ajalalo Devid agwuma ukpahiŋ; epe Ngɛɛ zhɛ ma imangana agwuma na Ngee dudugeni manɛbɛ mu tugwama ụsụtụla.

18N zhɛ mo urugono atwa i'ime ibwɛ ne ezuye; ama udara na zhɛ wa patana nu uhiuhiu ubwa tuba zhɛ na ta.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 133

Tutogwu ta Miaụŋ-mo-bino mu Tulubo

Shɛzunga shɛ Tɛzhɛba shɛ na ge Devid Zụnjɛ

1Hioko de gana na ti yaa zhɛmɛ keeni ya pilanụ, maa miaụŋ-mo-bino mu nama urubwo uko no tutogotogwu!

2I shɛ gana manɛbɛ ma buta mo ogwumishi mu gata ee dudugeni Aron nu uhiuhiu, mu na mɛ fwurɛ no tuzholu tu bwa, tutu i'ilu utogwo ubwa!

3I shɛ gana cime tu nshama mu Hemon, tu na ta 'waŋ ne tikpekwu tu Zayon. Apata AGWANGWAMA shileni bu unu uwebiye-tupana, iwɛ uraiŋ unyizo-nom.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 134

Uwebiye-tupana iwɛ Bi'iywa bụ Ụjita

Shɛzunga shɛ tɛzhɛba

1Ahiɛba miaụŋ-mu-ugondu ma AGWANGWAMA, zhajɛ ma kpaaŋ, ahiɛba na hia ndana bụ iyi, na amɛ Umwono ubwa nụ ụjita, maa hiɛ shɛtana bụ.

2Sugo ma i'ɛlɛ hiŋ na azuba na amɛ ohwolu ubwa tijilo maa hi zhemonjino AGWANGWAMA!

3Ga AGWANGWAMA na njɛ azuba keeni cɛnjɛ tu unyizo ihi peni-uwebiye nɛ banɛ nu Zayon!

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 135

Azunga Ashɛtwa AGWANGWAMA

1Shɛtana ma AGWANGWAMA! Shɛtana ma izeci ya AGWANGWAMA, ahiɛba miaụŋ-mu-ugondu ma AGWANGWAMA, shɛtana bu ma,

2ahiɛba na hi shikeni na amɛ umwono wa AGWANGWAMA, na amɛ okpogwu Umwono wa Agwatana tu!

3Shɛtana ma AGWANGWAMA, iwɛnɛ po ubwa zhɛmɛ, shɛtangana ma izeci ibwɛ na azunga, iwɛnɛ bee mepi iwɛ!

4AGWANGWAMA ubwa meme teleji Jekob iwɛ ikɛnyi ibwɛ; atwa Isrɛl a shɛ inɛ ibwɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

5M mepi maa AGWANGWAMA gembi tebiye, maa Agwangwama tu kaa gembi
bee hwuri tuwa te elele kpaaŋ.

6Iyi elele nɛ kwụlanɛ AGWANGWAMA ibɛ baa nda, na azuba keeni cɛnjɛ tu
unyizo, nu ntokwu keeni tuta te me'ilwo me elele.

7Ubwa ishicinjɛ odomu nu uce cɛnjɛ tu unyizo, ubwa kaa njɛ ɛbɛrɛ iwɛ eshilo
tungbo, bɛɛ vwɛ uvwugo nu umwono i'wɛŋnɛ ibwɛ.

8Ubwa kwụnɛ miaụŋ mu umbe mi Ijipti kpaaŋ; ta atwa, ti iyimabiga.

9Apata baa njɛ arụhwajɛ keeni iyi tudama maa pana Faro ulwapɛ, ta anjɛ-ugondu
ubwa hwɛɛ.

10Ubwa iricinji edenji ata, baa kwụnɛ kaa shɛgwuma shu ukpahiŋ,

11Ge Sihon, agwuma A'amo, no Og, agwuma Bashan, keeni cɛnjɛ-ta-tugwama ti
Kenan kpaaŋ.

12Ibɛ po bee peni atwa ubwa Isrɛl cɛnjɛ ta aba, ubwa peni aŋ maa a 'yaga tụ.

13Oo AGWANGWAMA, izeci bu namɛ unyizo-nom; awaŋnɛ elele kpaaŋ zhɛ ne bi
teyinje.

14AGWANGWAMA zhɛ a lashɛga atwa ubwa, bɛɛ zhɛ kaa ba mapana miaụŋ mu
bwa mu ugondu iwɛ.

15Tuwa te edenji tɛ shɛ azụrụfa na azhɛnarɛya, ugondu na i'ɛlɛ bụtụ njɛ taa shɛ.

16Tɛ 'yajɛ onu, tu dumanɛ shɛ iwɛ, tɛ 'yajɛ eshe, tụ kwụbɛ shɛ uhwaŋna,

17Tɛ 'yajɛ acɛbɛ, tu hwụjɛ shɛ iwɛ; ti eri shi ta hwungwa okwo ihwungwɛ.

18Ga atwa elele na njɛ tụ keeni atwa na patanɛ tụ rishe a shɛ gana tuwa ta ata aa
njɛ!

19Oo ahiɛba atwa Isrɛl, shɛtana ma AGWANGWAMA; Oo ahiɛba onongbo,
shɛtana ma AGWANGWAMA!

20Oo ahiɛba Alivai, shɛtana ma AGWANGWAMA; ahiɛba na hia sụma
AGWANGWAMA inyɛsɛ, shɛtana bu ma!

21Ge e zhemonjino AGWANGWAMA nu Zayon; ubwa na jɛjɛ nu Jɛrusalɛm!
Shɛtana ma AGWANGWAMA!

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 136

N-ndumwa mu tụdụmanga Arụhwajɛ Agwatana

1Oo 'walụ ma AGWANGWAMA, iwɛnɛ po ubwa zhɛmɛ, tulubo tu bwa ti tikpeke
tɛ shɛ unyizo-nom.

2Oo 'walụ ma Agwatana shɛgwatana, tulubo tu bwa ti tikpeke tɛ shɛ unyizo-nom.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Oo 'walụ ma AGWANGWAMA shɛgwangwama, tulubo tu bwa ti tikpeke tɛ shɛ unyizo-nom.

4Bwooko kiri ba nda arụhwajɛ a'wụtụ 'wụtụ; tulubo tu bwa ti tikpeke tɛ shɛ unyizo-nom.

5Na ti'inta tu bwa baa njɛ azuba, tulubo tu bwa ti tikpeke tɛ shɛ unyizo-nom.

6Ubwa berishiji cɛnjɛ tu unyizo na azuba meni; tulubo tu bwa ti tikpeke tɛ shɛ unyizo-nom.

7Ubwa njɛ uwaŋna keeni upiana, tulubo tu bwa ti tikpeke tɛ shɛ unyizo-nom.

8Uwaŋna ubwa 'yajɛ ụhwada iyi-tuholo, tulubo tu bwa ti tikpeke tɛ shɛ unyizo-nom.

9Upiana nu mkpasu aba 'yajɛ ụhwada ụjita; tulubo tu bwa ti tikpeke tɛ shɛ unyizo-nom.

10Ubwa kwụnɛ miaụŋ-me-eyi mu umbe mi Ijipti; tulubo tu bwa ti tikpeke tɛ shɛ unyizo-nom.

11Ubwa bɛcinjɛ atwa Isrɛl ni Ijipti; tulubo tu bwa ti tikpeke tɛ shɛ unyizo-nom.

12Bɛ njɛ iŋ ni i'ɛlɛ ibwɛ keeni aragbamụ ubwa ukpahiŋ; tulubo tu bwa ti tikpeke tɛ shɛ unyizo-nom.

13Ubwa beji Itekwu Ishenje; tulubo tu bwa ti tikpeke tɛ shɛ unyizo-nom.

14Bee keshicinji atwa ubwa na ashashɛ ibɛ; tulubo tu bwa ti tikpeke tɛ shɛ unyizo-nom.

15Ama bu kwụnɛ agwuma Ijipti keeni ejeshi ubwa ni Itekwu ɛtɛ Ishenje; tulubo tu bwa ti tikpeke tɛ shɛ unyizo-nom.

16Ubwa zeriji atwa ubwa ee pushi ụshɛka; tulubo tu bwa ti tikpeke tɛ shɛ unyizo-nom.

17Ubwa kwụnɛ shɛgwuma sha ata shu ukpahiŋ ụ'wụtụ; tulubo tu bwa ti tikpeke tɛ shɛ unyizo-nom.

18Ubwa kwụnɛ shɛgwuma sha ata shi urishi; tulubo tu bwa ti tikpeke tɛ shɛ unyizo-nom.

19Bu na bu ko shɛ ge Sihon, agwuma A'amo; tulubo tu bwa ti tikpeke tɛ shɛ unyizo-nom.

20Bu na bi yebi shɛ go Og, agwuma Bashan; tulubo tu bwa ti tikpeke tɛ shɛ unyizo-nom.

21Bee peni atwa ubwa cɛnjɛ ta aba; tulubo tu bwa ti tikpeke tɛ shɛ unyizo-nom.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

22Bee peni tu Isrɛl na shɛ yɛu ibwɛ ugondu; tulubo tu bwa ti tikpeke tɛ shɛ unyizo-nom.

23Ubwa me ti teyinje na aka na oto zwo; tulubo tu bwa ti tikpeke tɛ shɛ unyizo-nom.

24Ubwa utu jwɛ na atwa i'ime tu; tulubo tu bwa ti tikpeke tɛ shɛ unyizo-nom.

25Ubwa ba pana iyi-uumwa ye elele iyimɛyɛ; tulubo tu bwa ti tikpeke tɛ shɛ unyizo-nom.

26Oo 'walụ ma Agwatana azuba; tulubo tu bwa ti tikpeke tɛ shɛ unyizo-nom.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 137

Azunga Tiriri Atwa na Ee Suji nu Babulon

1Nụ ụpalanụ we erefu Babulon, apata atɛ jɛjɛ; atɛ cwɛ-u'wo aka na eti teyinje iwɛ Zayon.

2Tu sweteji egweje tu ni i'wɛ'wɛ nɛ ɛɛ hiɛŋ izeci ibɛ willo.

3Iwɛnɛ po apata atwa na tɛ 'imɛ iti eni shɛzunga; ibɛ po atwa na ma tu pana ụngwụ-tuhwuga iti eni shɛzunga, ɛɛ hiɛŋ, Utu zunganganɛ ma azunga Zayon oko!

4Gana naa eti eri ta zunga azunga AGWANGWAMA na cɛnjɛ ta agaiiŋ?

5Oo Jɛrusalɛm, yaa shɛ isɛbwɛ bu i n 'wi; asha kede u'ala mu ubiye eri ya aduma ti'nyama kwukwuŋ!

6Yaa shɛ Ngee bi teyinji shi gabụ Jɛrusalɛm, Ngee bi shikicinji shi kaa maa shɛ unyasa mu uhwuri iyi elele kpaaŋ; asha kede bụratụ mi cimi ya azunga tuzunga nu unu mu kwukwuŋ!

7Oo AGWANGWAMA, teyinje iyi nɛ atwa Idụm njɛ la nụ ụjita ata ee leshiji Jɛrusalɛm. Teyinje gana na ta a uranjɛ tụdụma, ɛɛ hiɛŋ, Hwuŋzotongo uŋ ma tutu okoshilo ubwa!

8Oo Babulon, ɛ zhɛ mo bi iricingo. Bụtụ be elele na ubu tụpanɛ iyi nɛ abɛ tɛ njɛ zhɛ be gwoje!

9Ga bụtụ na suji miaụŋ mụ bụ mi shenje, na kaa bwedeji mu nu uparatayɛ njɛ ugwoje!

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 138

AGWANGWAMA Ubwa Shɛ Agwatana Tɛcara

Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1Oo AGWANGWAMA, Ma bụ 'walụ na amɛ mi oko hwɛɛ; Ma bụ shɛtana na azunga
ne eshe tuwa te elele.

2N kwuzhi Ngaa ngbaracɛ geri bu umwono bu tijilo; maa Ma bụ 'walụ; iwɛ tulubo
tụ bụ ti tikpeke keeni tɛcara tụ bụ, iwɛnɛ te ebi mbiseni maa izeci bu keeni n-
ndumwa mụ bụ mu hwuri iyi elele nu ugombo.

3Nụ ụjita na Ngaa bu suyanɛ, gabụ bi n jishijɛ, ebi n keeni ikɛnyi nɛ banɛ nu
kpahiŋ bu.

4Oo AGWANGWAMA, shɛgwuma shi unyizo kpaaŋ shi zhɛ shɛ ma bụ shɛtana;
iwɛnɛ ta a hwụjɛ n-ndumwa mu unu bu.

5Ɛ zhɛ a zunga azunga iwɛ iyi nɛ abu nduwa; keeni iwɛ ụjɛrụma ata bụ ụ'wụtụ.

6AGWANGWAMA, okwo te ebi zeci ebu hwuri iyi elele, bi te peni waa abashɛ iwɛ
atwa na gwụmwatangwụ; atwa unyangana kaa eri shi a bụ swakana o.

7Okwo aka na Ngaa namɛ na ashashɛ ihiɛŋmɛ, gabụ kaa ba untangana uraiŋ mu.
Gabụ bi zhɛ ba ndarɛshɛnga u'ala bụ maa sukakanɛ atwa i'ime mi, ukpahiŋ bụ
kaa zhɛ mo m bicingo.

8AGWANGWAMA, bi zhɛ kaa ba ụrɛcɛnga iyi elele nɛ ebi n shileni-unu ibɛ. Oo
AGWANGWAMA, tulubo tụ bụ ti tikpeke tɛ shɛ unyizo-nom. Ụrɛcɛnga ugondu
ata ebu kwuni tɛnda.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 139

Adua Butɛtanɛ-be-rishe

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA

1Oo AGWANGWAMA, gabụ bo hikokono amɛ mi, gabụ kaa bu m mepi!

2Gabụ bu mepi aka na Ngaa jɛjɛ, na aka na Ngɛɛ ishijɛ; gabụ kaa ba manganga
tuhaŋsa tu na tu namɛ na amɛ mi kpaaŋ taa dụlụ.

3Gabụ ba kwụba aka na Ama bana, kwo kaa aka na Ngee weci; gabụ bu mepi iyi
elele nɛ Ama nda.

4Oo AGWANGWAMA okwo Ngaa ta dumanɛ shɛ iwɛ, asha bu mwopwo iyi nɛ
Ngɛɛ zhɛ ma duma cebe.

5Gabụ bu n hogogonu geri elele kpaaŋ, gabụ kaa bu m peni u'ala bụ.

6Iyi bu tumapa i n hwuleni me'ilwo; i keshici ti'eshicigo ti mi.

7Cee Ngee eri ma zha maa Ma bu bananganaa? Cee kaa Ngee eri mo gozhigono
eshe buu?

8Yaa shɛ Ngee munji na azuba, bu namba apata; yaa shɛ kaa Ngee zhe maa Mo
woto ne e'uye; bu namba apata!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9Yaa shɛ Ngaa hiɛrɛ Ngee zhe tutu uwaŋna-ụbanụ itekwu; kwo kaa maa Ma zha
ma nama nu ukwunanga uwaŋna-utwonuo;

10okwo yaa shɛ apata, bu namba maa n 'yagaga; u'ala ubiye bu kaa zhɛ ma n
untangana.

11Yaa shɛ Ngɛɛ hiɛŋ, Ge tishi tu n urigeni, maa go uhioko-uhwaŋna mu shɛ ụjita,

12okwo tishi, tụ bụ shanɛ shɛ kaa tishi o, ụjita kaa wa ta raawụụ gana uwaŋna no
ofwo bu; iwɛnɛ te tishi nu uhioko-uhwaŋna tɛ shɛ iyi ike no ofwo bu.

13Gabụ bɛ njɛ i'wɛŋnɛ ya amɛ mi, gabụ kaa bu togotogwu itwɛ mi taa ni igwune
tumata bino mi.

14Ma bụ shɛtana, iwɛnɛ po gabụ bɛ shɛ aa sụma inyɛsɛ, iwɛ uhwaŋna ụrụhwajɛ
na abu n karɛ; ugondu bu zhɛmɛ kpaaŋ, waa dama kaa bụtụ. M mepi inɛ ɛtɛ na
amɛ mi tebiye tebiye.

15Aka na ta a njɛ o'umpwo mi, e cimbengeni aŋ tebiye ni igwune tumata bino mi;
aka na Ama waŋna apata ne tusweci, bi mepi maa N namba apata waa,

16bu n kwụbɛ nazhɛ ee m meci. Ijitɛ nɛ ee n dweji kpaaŋ 'nyeci nu utakada bụ,
nazhɛ inɛ ye elele ibɛ kwuni.

17Oo Agwatana, tuhaŋsa tụ bụ tu n shanɛ iyi yo ogwumishi tebiye; tumba
tutogotogwu ta tuba tu namɛɛ?

18Yaa shɛ Ngaa rɛcɛ tụ, tu hwuri ahwayɛ ufwugwo. Aka na Ngɛɛ zhinjɛ malabụ,
N ta namɛ kaa na bụ waa.

19Oo Agwatana, i n kwụlanɛ tebiye maa kwụnɛ ogworozwo; maa edudweji ata
mehieŋ e n genji!

20Aba mo bu zwogono n-ndumwa mu tugworozwo; aa dumangana kaa izeci bu
iyi iwɛ.

21Oo AGWANGWAMA, mo imo atwa ata mo bu imo tebiye! M ngbaracɛ kaa atwa
na ma bụ tana tigezhe cwɛŋ bana!

22Mo imo aŋ tutu i ci uce. N rɛcɛ aŋ maa a shɛ atwa i'ime mi.

23Oo Agwatana, n yeleji, maa mepi amɛ mi! M menji maa mepi tuhaŋsa ti mi!

24Dwalakaka maa kwụbɛ okwo iyi tugworozwo namba na amɛ mi maa n zeriji
nu uhwaŋna unyizo-nom!

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 140

Adua Tɛjilanɛ iwɛ Tusukakana ta Atwa I'ime

No Ofwo Iyɛri ya Azụnjɛ: Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1Oo AGWANGWAMA, n le no olugwo atwa awɛ, n untangana lapiya iwɛ atwa shɛbwagara,

2a na a haŋsa iyi iwɛ na shɛmɛ sha aba aka elele; a na ɛ ishicinjɛ ujasa aka elele.

3Irɛtu ya aba i shɛ gana ene ahwa a na a kwụna bụtụ. N-ndumwa mu unu wa aba mɛ shɛ gana mangayɛ me egbezhi.

4Oo AGWANGWAMA, n leshiji ni i'ɛlɛ yo ogworozwo; n untangana iwɛ atwa shɛbwagara, anaa na ma n haŋsagana maa a n 'imɛ nu ugwuru wa aba.

5Atwa unyangana e m biteni ugwuru, e biteji modugwulo keeni igwune nụ ụzalụ uhwaŋna iwe mi, maa a n 'imɛ.

6Ibɛ po Ngɛɛ hiɛŋ AGWANGWAMA, gabụ bɛ shɛ Agwatana mi; Oo AGWANGWAMA, shilo ụcɛbɛ na tutabwa ti mi!

7Oo AGWANGWAMA Mokondo, gabụ bɛ shɛ bileleji mi bu ukpahiŋ, gabụ bi intanɛ la uhiuhiu mu nụ ụjita ujasa.

8Oo AGWANGWAMA, ta pana ogworozwo iyi nɛ aa jala o; to lono kaa maa tuhaŋsa ta aba tụ wɛ ti 'yagana aŋ eshe o!

9To lono maa atwa i'ime mi a n lasụ o; gɛ iyi iwɛ nɛ aa ma n 'imangana gwuri no ohiuhiu aba!

10Ga akanga ulwa 'waŋ no ohiuhiu aba, ga a 'wɛŋ aŋ na ashapa, a na aa zha shɛ a banɛ ya kwukwuŋ!

11Kede iyi 'yagana atwa na a patana bụtụ iwɛ alaacɛ eshe o; gɛ iyi iwɛ vwuteni atwa abwagara, maa i iricinji aŋ kakayɛ!

12AGWANGWAMA, M mepi maa gabụ ba lashaga okofwo; gabụ kaa ba dumangana atwa na zasa iyi ụshɛrɛya u tishiriri.

13Iwɛ-tɛkana, atwa tiririri zhɛ a shɛtana izeci bu; aba kaa zhɛ a nama na agba bụ.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 141

Ti'yagaga na Ashashɛ Tumanga

Azunga na ge Devid zungangane AGWANGWAMA

1Oo AGWANGWAMA, M bu suyanɛ, m mbiyeni kakayɛ! Shilo ụcɛbɛ aka na Ngaa bu suyanɛ!

2Lashɛga adua mi nu umbe bu gana iturɛre; gɛ i'ɛlɛ mi tusugo na azuba i shɛ gana ụrụpɛ ụrụmɛ!

3Oo AGWANGWAMA, shikicingo bungbaracɛ nu unu mu; na untangana ihwumbwe mi!

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

4N untangana maa kede Mu na jala iyi nɛ 'wanjɛ tɛnda o; maa kede Mu no togwu
na atwa awɛ no tugworozwo ta aba tɛnda o. To lono maa Mu na ya iyimɛyɛ nsono
ma aba o!

5Lono maa ga bụtụ bi biye no mo n vwulo maa bu na ma tazhɛganɛ nu uwanyi,
ama to lono maa Ma lashɛga ụjɛrụma na ogworozwo ma m muna o, iwɛnɛ ta
adua mi a sukakana tugworozwo ta aba aka elele.

6Aka na te e peni aŋ atwa na zhɛ a pana aŋ n-ndumwa-tụwụma; nazhɛ ɛɛ zhɛ a
mapa maa n-ndumwa ma AGWANGWAMA mɛ shɛ iwɛ-tɛkana.

7O'umpwo aba zhɛ a garatagwụ nu unu u'uye; gana uparatayɛ na bụtụ bu ko
begeteji bee vwurenji na cɛnjɛ ta ata.

8Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana mi, gabụ eshe mi ngbarakacɛ zenji zenji,
gabụ Ngaa datanɛ, ta ma kalana tu'wo!

9N untangana maa kede Ma laya no ogwuru na ee m biteni o; keeni modugwulo
mu na anjɛ iyi iwɛ e m biteni o!

10Lono maa ogworozwo 'waŋ no ogwuru ɛkɛnyi aba; maa tuba ma kashɛka
lapiya.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 142

Adua Bujama bu Umwono-tishi

Ge Devid bo shilo-Ụzhɛla na Adua, na Amɛ Ụpangwụ na bee Shiyeni

1N keri AGWANGWAMA ụhiɛŋshɛn na rụhwụŋ ri mi, na rụhwụŋ ri mi kaa Ngaa
tabwa AGWANGWAMA maa mo m mbiyono.

2N tileni uswejinu mu nu umbe ubwa, Ngee mbishi bu kaa amɛ-tụhaŋtụ mi
kpaaŋ.

3Aka na ti yaa vwɛ cwɛŋ maa i shɛ N 'wi, gabụ kaa bu mepi uhwaŋna mu! Atwa
i'ime mi, e n neni ugwuru nụ ụlamụ na Omo dulo.

4Aka na tu Ngaa mbiyanɛ geri bu u'ala ubiye, Ngaa ngbaracɛ; ama i zasa bụtụ na
mepi iwe mi o; N zasa ya kaa ofwo tudata o, i zasa kaa bụtụ na iwe mi to.

5Oo AGWANGWAMA, gabụ Ngee keri ụhiɛŋshɛ, Ngɛɛ hiɛŋ, Gabụ bɛ shɛ ijilɛni mi,
gabụ kiri Ama jala nu uraiŋ na Ama ya.

6Shɛlaga n'ungwa mi mi maa m mbiyeni, iwɛnɛ ti Ngee iri, Ngee eri shi kaa me
mwe ya! N leshiji na atwa na ma n shɛka, iwɛnɛ te e n hwuri ikɛnyi!

7M bɛcinjɛ ne tiriri ti mi, iwɛ maa Ma shɛtana izeci bu! Iwɛ uwebiye nɛ abu n
ndanɛ.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 143

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Adua Bụtụ na Namɛ ne Tiriri
Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA

1Oo AGWANGWAMA, hwuga adua mi! Shɛlaga tutabwa ti mi ne tiririri tụ bụ; n jishijɛ na tɛcara tụ bụ!

2To mo tocingo Gamba yɛu gɛ bu ugondu nụ ụshɛrɛya o; iwɛnɛ ti yaa zasa bụtụ na ba hwungwa na namɛ ririri ne eshe bu.

3Iwɛnɛ po bụtụ mi bi i'ime n shishingeni Ngee leyi na cɛnjɛ; baa ma kwụkwụtangana ya, baa n gɛgɛcɛnjɛ ne tishi gana atwa ata na uwo la cala cala.

4Ibɛ po Ngaa shɛ gana bụtụ na 'wi izhilwe na amɛ na amɛ mi; ohwulu mi shikeni shi ya kwukwuŋ.

5N teyinje ijitɛ ingwụshɛ, Ama ta aza iyi elele nɛ abu nduwa, Ama haŋsa iyi elele nɛ i'ɛlɛ bu nduwa kpaaŋ.

6M bu sugeni i'ɛlɛ mi na azuba; i'uyɛ bu i n gwụmɛ gana ta cɛnjɛ tu hwoo.

7Oo AGWANGWAMA, nda kakayɛ maa n jishijɛ! Ahaŋsa mi ngbaracɛ shɛ ya uhwaŋna we elele o. Ta ma intanana ụpɛshɛka bụ o, iwɛ aka na Ngɛɛ zhɛ ma sha gana atwa na ee ni nu u'uye.

8Lono maa Mu na hwuga iwɛ, ne me teyingeni tulubo ta ata tụ bụ ti tikpeke uvwungwa uvwungwa; iwɛnɛ tu Ngaa bu patanɛ-rishe. Gabụ kaa Eme mungicingeni ohwulu mi; m mbiseni uhwaŋna na maa mu no dulo.

9Oo AGWANGWAMA, n le no olugwo atwa i'ime mi! N gezhije maa ma swaka pụ bụ!

10M mbisegeni maa Ma nda ukwulana bụ, iwɛnɛ po gabụ bɛ shɛ Agwatana mi! Ga Mpiala mụ bụ mi biye mi n zeriji nụ ụlamụ na nangwụ ndalụụ!

11Oo AGWANGWAMA, untangana uraiŋ mu iwɛ izeci bu! M bɛcinjɛ na amɛ-tụhaŋtụ ne tiririri tụ bụ!

12Nda atwa i'ime mi maa a 'imɛ ilɛmɛ, no tulubo ta ata tụ bụ ti tikpeke; maa iricinji atwa elele na ma n sukakana, iwɛnɛ po yɛu bu ugondu Ngaa shɛ.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 144

Azunga Bijeshi bu Ujasa
Azunga na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA

1Zhemonjino ma AGWANGWAMA na shɛ ijilɛni mi! Ubwa m mbisegeni ujasa, ba n imanganjɛ kaa iwɛ ifelu.

2Ubwa shɛ ijilɛni mi keeni ofwo mi tuswaka; ubwa shɛ uba mu keeni bileleji mi, ubwa shɛ abula mi ujasa, ubwa Ngaa datanɛ maa mo bino. Ubwa tileni atwamwa nu ukaka mu.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

3Oo AGWANGWAMA, imbe bwa bụtụ shɛ abu ta haŋsa iwɛ ubwaa? Kwo kaa yɛu bụtụ nɛ abu ta 'wa iwɛ ubwaa?

4Bụtụ shɛ gana ihwungwɛ nɛ ya banɛ ni inyɛnu; ijitɛ tunama tu bwa i shɛ gana uzhizhi na wa kashɛka kwakwa.

5Oo AGWANGWAMA, dwatwajɛ tụla maa kezhe! Tumongono nshama maa mi bɛcinjɛ nshikwo!

6Tumwanɛ ɛbɛrɛ bu maa e gereteji atwa i'ime bu; karɛ aŋ a'inla bu maa e gezhiji!

7Banɛ na azuba maa kezhe, m mbo, maa Ma banɛ ne meni mu ga mi iri, maa n leshiji; m bicinji nu ukpahiŋ wa atwa cɛnjɛ ti nya.

8Anaa na jɛmɛ shɛ iwɛ-tɛkana kwukwuŋ, u'ala wa aba ubiye ụ shɛ u'ala tukata.

9Oo Agwatana, N zhɛ ma bu zungangana azunga ofwo. N zhɛ ma bu 'nyamangana uta na 'yajɛ ihwehwe umpwa na azunga mi.

10Gabụ bɛ njɛ maa ga shɛgwuma shɛ lasụ atwa i'ime ya aba. Ebi leshiji yɛu bu ugondu ge Devid.

11M bicinji no olugwo atwa i'ime mi umungwuta. N leshiji nu ukpahiŋ wa atwa cɛnjɛ ti nya, anaa na i'ɛlɛ ya aba ibiye i shɛ i'ɛlɛ tukata.

12Ga miaụŋ mu tu me eyi mɛ shɛ gana okokoto na hwuwi uwaŋna ne tisemberi ta aba. Ga miaụŋ mu tu mo o mɛ shɛ gana atayɛ na ee shebi maa a njɛ ukpogwu wa agwuma tiseberi.

13Go orubwu tu shinenji ni iyimɛyɛ i tuswoswoswo; ga agwụdụ tu na mata miaụŋ igbɛɛ-itɛ-itɛ ne shihilo shi tu.

14Gɛ inɛ tu na matanana duwa duwa uzawa tubasaga kwo kaa ufwu tɛnda. Kede n'ungwa me tiriri mu nama ne ekpekiti tu o!

15Atwa na uwebiye namanɛ gana ga gwoje! Atwa na AGWANGWAMA shɛ Agwatana aba gwoje!

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 145

Iwɛ-tumapa ya AGWANGWAMA

Azunga Ashɛtwa na ge Devid Zunganganɛ AGWANGWAMA

1Agwatana mi, na Agwuma mi, N zhɛ ma ananga ugombo bu. N zhɛ kaa mo bu zhemonjino uuwa unyizo zhe gwure.

2N zhɛ mo bu zhemonjino iyi-heri; Ma shɛtana kaa izeci bu uuwa unyizo zhe gwure.

3AGWANGWAMA gembi, bɛ shɛ aa shɛtana du te gembi; ugombo ubwa keshici ti'eshicigo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4Uwaŋnɛ uko zhɛ wo zhemonjino ugondu bu tutu uwaŋnɛ na 'wa uŋ; ɛ zhɛ kaa a ananga iyi i'wɛtwɛ nɛ abɛ njɛ.

5Ɛ zhɛ a duma iwɛ ụjɛrụma bụ keeni igɛhi bu; N zhɛ mu na ta aza iwɛ iyi i'wɛtwɛ nɛ abu ndanjɛ.

6Atwamwa zhɛ na duma iwɛ ugondu bu ụ'wụtụ na hwuleji; N zhɛ kaa ma ananga ugombo bu.

7Ɛ zhɛ a duma urishi ugombo uwebiye bu; ɛ zhɛ kaa a zunga azunga tiririri tụ bụ taawụụ.

8AGWANGWAMA mepi iwɛ, boo hioko kaa du inyɛmɛnyɛmɛ; bɛ njɛ shɛ izɛlɛgwu ni isɛbwɛ tɛnda, ama tulubo ti tikpeke ti gembi pu bwa.

9AGWANGWAMA zhɛmanɛ bụtụ be elele, iwɛ tumapa ubwa kaa namɛ ni iyi elele nɛ baa njɛ.

10Oo AGWANGWAMA, iyi elele nɛ abu karɛ zhɛ ma bu shɛtana; atwa bu tijilo kpaaŋ kaa zhɛ mo bu zhemonjino!

11Ɛ zhɛ a duma iwɛ ụjɛrụma cɛnjɛ-ta-tugwama tụ bụ; ɛ zhɛ kaa na nda ushaura ukpahiŋ bụ,

12iwɛ maa bụtụ be elele mepi iyi i'wɛtwɛ nɛ abu ndanjɛ; maa e peni igɛhi cɛnjɛ-ta-tugwama tụ bụ ụjɛrụma.

13Cɛnjɛ-ta-tugwama tụ bụ tɛ shɛ ma tu tu unyizo-nom; Ụhwada bụ kaa namɛ tutu awaŋnɛ elele na te e ci. AGWANGWAMA shɛ bụtụ bɛ tɛcara nu unu we elele na bee shileji; keeni tulubo ti biye ni iyi elele nɛ baa ndanjɛ.

14AGWANGWAMA ubwa bo mbiyono atwa elele na namɛ na amɛ-tuhaŋtu; ubwa kaa bɛ ishicinjɛ atwa elele na 'waŋtatangwụ. Ubwa ba nda maa atwa na to bizhiri hirinje.

15Gabụ kaa ba pana eshe elele na ubu zweni igbɛtɛtɛ iyimɛyɛ na aka na tu ukekeshi ibɛ to aŋ.

16Gabụ ba kapɛshɛnga u'ala bụ, iwɛ maa iyi-uumwa ye elele 'yaga iyi nɛ aa jala te gembi aŋ.

17AGWANGWAMA shɛ bụtụ bi tiririri ni iyi elele nɛ baa nda kpaaŋ, bee mepi kaa iwɛ ni iyi elele nɛ baa nda.

18AGWANGWAMA gwumwongonu pa atwa elele na a suyana bụ; aba shɛ atwa elele na a suyana bu na amɛ aba oko.

19Ubwa ba pana atwa elele na a sụma bụ inyɛsɛ iyi elele nɛ to aŋ ukekeshi; baa hwuga kaa du n'ungwa ma aba, boo bicingo aŋ du.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

20AGWANGWAMA ubwa ba untangana atwa elele na o lubo bu; ama bo iricingo tuba ogworozwo elele.

21Unu mu zhɛ wa shɛtana AGWANGWAMA aka elele; ge iyi elele nɛ baa karɛ zhemonjino izeci ibwɛ tijilo unyizo-nom uuwa unyizo zhe gwure.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 146

Ikɛnyi Tɛta maa Patana Agwatana Rishe

1Shɛtana ma AGWANGWAMA! Oo ohwulu mi, shɛtana AGWANGWAMA!

2N zhɛ ma shɛtana AGWANGWAMA tutu i ci aka na Ngee 'wi. N zhɛ ma zungangana Agwatana mi azunga ashɛtwa tu uraiŋ mu ta namɛ bana.

3Ta patana ma miaụŋ mu tugwama rishe o, keeni yɛu bụtụ nɛ eri shi mo bu bicingo.

4Aka na ihwungwɛ ibwɛ dwa, bi zhɛ bo gwulo na cɛnjɛ tu bwa; nụ ụjita ta gbaa ibɛ tuhaŋsa tu bwa te elele tu kwunanjɛ.

5Bụtụ na 'yajɛ Agwatana Jekob maa mbiyono bu gwoje; na kaa ba shɛlana AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ubwa.

6Ubwa karɛ azuba, na cɛnjɛ tu unyizo, keeni itekwu; keeni iyi elele nɛ zweni ni ibɛ. Ubwa kaa ba untangana tɛcara tu bwa aka elele;

7baa duma kaa ụshɛrɛya wa atwa na aa nda umungwuta ni iwɛ tumapa; ubwa kaa ba pana atwa na imunɛ gwụmɛ iyimɛyɛ. AGWANGWAMA ubwa bɛ bɛcinjɛ ajama nu umwono-tishi;

8bee ushije eshe olubo. Ubwa bɛ ishicinjɛ atwa na waŋtatangwụ; bo lubo atwa tiririri.

9AGWANGWAMA ubwa ba ngbaraka agaiŋ na namɛ na cɛnjɛ tu tu; ubwa kaa ba ngbaraka olulo keeni miaụŋ-me-e'weteji; ama bo hwuŋzo tuhaŋsa to ogworozwo.

10AGWANGWAMA zhɛ a ya tugwama unyizo-nom, Oo gabụ ge Zayon, Agwatana bụ, zhɛ a ya tugwama ta awaŋnɛ elele. Shɛtana ma AGWANGWAMA!

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 147

Ugombo wa AGWANGWAMA, no Tulubo tu Bwa ti Biye

1Shɛtana ma AGWANGWAMA! I zhɛmɛ maa ta zungangana Agwatana tu azunga ashɛtwa. I shɛ iyi ibiye, yee teni kaa cɛŋ maa a shɛtana bụ.

2AGWANGWAMA a maanana Jɛrusalɛm; bee gwuricinje kaa atwa Isrɛl na ee ge suji la na cɛnjɛ ti nya.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Ubwa ba nɛnga atwa na shɛmɛ sha aba shɛ hashaganụ, ubwa kaa bo umpo ofwo na aa gwụcanjɛ aŋ.

4Ubwa mepi ufwugwo mkpasu, boo po mu nzeci kpaaŋ muba.

5AGWANGWAMA tu gembi, ukpahiŋ ubwa kaa uhwuleji; ti'eshicigo tu bwa ti keshici gana na maa e menji tu.

6AGWANGWAMA ɛ ishicinjɛ atwa na ge zwi, ama bo hwumpilongo tuba ogworozwo na cɛnjɛ.

7Zungangana ma AGWANGWAMA azunga ashɛtwa, ‘nyamangana ma Agwatana tu aduma na azunga!

8Ubwa urigeni tụla no odomu, ubwa ba panɛ cɛnjɛ tu unyizo eshilo, ubwa kaa njɛ maa ambɛ unshɛ ne tikpekwu.

9Ubwa ba pana isundɛ ehilo iyimɛyɛ, ubwa kaa ba biga oywoywo agwaagwaa na aka na ta a ugaga.

10Shɛ nu ukpahin idɛkwɛ baa 'yajɛ amɛ-olom; shɛ na asaza na 'imɛ-isɛbwɛ kaa unyasa namɛ o;

11ama amɛ-olom AGWANGWAMA a shɛ iwɛ atwa na a sụma bụ inyɛsɛ; keeni atwa na patanɛ tulubo tu bwa ti tikpeke rishe.

12Oo ahiɛba atwa Jɛrusalɛm, shɛtana ma AGWANGWAMA! Oo ahiɛba atwa Zayon, shɛtana ma Agwatana hiŋ!

13Iwɛnɛ po ubwa ba pana imbele nɛ aa kapa shidubo shɛ bụ ukpahiŋ; ubwa kaa ba pana miaụŋ mu na mi te zweni na amɛ na amɛ bu uwebiye.

14Ubwa ba nda maa ga amɛ-olom nama no tugwungwu tụ bụ; ubwa ba nda maa shiji ni inɛmɛ yo ohiu wit i tileelee.

15Ubwa tumwananɛ cɛnjɛ tu unyizo unu ubwa tụpana; ibɛ po iyi nɛ baa jɛmɛ ya nda kakayɛ kakayɛ.

16Ubwa 'wɛŋ tulomu ta ata tɛ cɛnjɛmɛ paawụụ gana bizhe, bee gereteji uzhikwozhikwo na we ngbenji maa ụ shɛ gana ma'alụ.

17Ubwa 'wɛŋ atayɛ-eshilo gana ɛzhɛtɛ. Gaaba eri bo shikono no molomo ma abaa?

18Ubwa tumwanɛ n-ndumwa mu bwa, mee nicinji atayɛ ata eshilo hwɛɛ; ubwa njɛ maa ga mpiala mɛ njɛ, ibɛ po meni mụ fwụnjɛ.

19Ubwa kepishingeni atwa Isrɛl n-ndumwa mu bwa; bee peni aŋ du shikpogo shɛ bwa keeni andwa ashɛrɛya tụdụma.

20Bu ndanɛ shɛ edenji anya elele ijɛ kwukwuŋ; e mepi shi andwa ashɛrɛya ubwa o. Shɛtana ma AGWANGWAMA!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 148

Masha mɛ Tɛshɛtana AGWANGWAMA

1Shɛtana ma AGWANGWAMA! Ahiɛba na hiɛ namɛ na azuba, shɛtana ma AGWANGWAMA, nama ma no ofwo na zeci maa hiɛ shɛtana bụ!

2Ahiɛba atumwa ubwa azuba kpaaŋ, shɛtana bụ ma; shɛtana bu ma ahiɛba ejeshi ubwa azuba kpaaŋ!

3Gabụ uwaŋna, nu upiana shɛtana bụ ma, ahiɛba mkpasu mu na ma ta raawụụ, shɛtana bu ma kpaaŋ!

4Shɛtana bu, gabụ azuba na hwuri ofwo vwɛ nu uzoto kpaaŋ; keeni meni mu na mu zweni na azuba tụla!

5Ga a shɛtana izeci ya AGWANGWAMA kpaaŋ aba! Iwɛnɛ po ubwa peni-unu nazhɛ aa karɛ ijɛ ɛtɛ kpaaŋ.

6Tedure nu unu ubwa tụpana ibɛ po ee cimbengeni iŋ kpaaŋ no ofwo ata yaa namanjɛ unyizo-nom; ubwa shileni iŋ ogwungwu na zasa tɛkashɛka.

7Ahiɛba edegbe na zweni ni itekwu, keeni ofwo na ileji biuŋ biuŋ na cɛnjɛ tu unyizo kpaaŋ; shɛtana ma AGWANGWAMA;

8ulwa, na atayɛ-eshilo, ni isno ata lemi cwii keeni odomu, nu uvwugo ụ'wụtụ ụrɛcɛnga ma unu na bee peni tuhwuga.

9Nshama keeni tikpekwu kpaaŋ, ta tụ'walụ ti i'wɛ'wɛ keeni osobu kpaaŋ shɛtana bu ma!

10Ti isundɛ ehilo keeni inɛ kpaaŋ, ti iyi nɛ yo hombilongo na cɛnjɛ keeni shanụnụ shɛ na sha hila!

11Ta shɛgwuma shɛ cɛnjɛ tu unyizo keeni atwamwa kpaaŋ; ta miaụŋ ma shɛgwuma keeni ehiu cɛnjɛ tu unyizo kpaa!

12Ta ahiɛba esemberi keeni eyikwo hwɛɛ, ta atwa na inganjɛ keeni miaụŋ; shɛtana bụ ma!

13Ga a shɛtana izeci ya AGWANGWAMA kpaaŋ aba! Iwɛnɛ po izeci ibwɛ gembi yee hwuri mu na mu vwɛ kpaaŋ, ụjɛrụma ubwa kaa zeci wee keshici cɛnjɛ tu unyizo keeni azuba.

14Ubwa peni atwa ubwa ukpahiŋ; iwɛ maa atwa ubwa kpaaŋ na shɛtana bụ, iwɛnɛ ti iwɛ atwa Isrɛl tɛtajɛ bu tebiye. Shɛtana ma AGWANGWAMA!

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 149

Tulubo ta AGWANGWAMA na Atwa Isrɛl

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

1Shɛtana ma AGWANGWAMA! Zungangana ma AGWANGWAMA azunga ofwo; shɛtana bu ma na tu'ulwa ta atwa ubwa tɛcara!

2Ga atwa Isrɛl njɛ unyasa iwɛ bụtụ ata karɛ aŋ; ga miaụŋ mu Zayon, mu bweji unyasa iwɛ Agwuma aba!

3Shɛtana ma izeci ibwɛ na tɛhiɛba, ‘Nyama ma apalụ keeni shiduma na ashɛtwa ubwa!

4Amɛ AGWANGWAMA o lomo na atwa ubwa, baa muna atwa na meme zucinje ụjɛrụma, boo bicingo aŋ kaa tutu uce.

5Ga atwa tijilo Agwatana bweji unyasa nụ ụjɛrụma wa aba; ga a zụnjɛ azunga unyasa uuwa gi iyi yoholo.

6Ga ashɛtwa Agwatana nama no orworwo aba taawụụ; maa otokwobi na lacɛmɛ apada hweehwe nama ni i'ɛlɛ ya aba,

7maa a cɛpɛ itɛpwɛ yo ohiuhiu aba no ofwo edenji; maa e peni atwamwa ulwapɛ;

8maa e umpi shɛgwuma sha aba na ashɛnjɛ; maa e umpi atwa aba na 'yajɛ nzeci ne shigbo sha ashɛmbɛrɛ;

9maa a jɛmɛ ụshɛrɛya wa aba nu gana na tu wee 'nyeci! Inɛ gɛ i shɛ ụjɛrụma wa atwa tɛcara kpaaŋ. Shɛtana ma AGWANGWAMA!

Shɛzunga Tuzungangana Agwangwama 150

Ge Iyi Elele Shɛtana AGWANGWAMA

1Shɛtana ma AGWANGWAMA! Shɛtana ma Agwatana na amɛ ohwolu ubwa tijilo; Shɛtana ma ukpahiŋ ubwa na namɛ na azuba!

2Shɛtana bu ma iwɛ iyi i'wɛtwɛ ye elele nɛ baa ndanjɛ; shɛtana bu ma te teni cɛŋ gana na tu ugombo ubwa u ce!

3Shɛtana bu ma na rụhwụŋ ra akakacɛ tuhwulo, shɛtana bu ma nu uta ti'nyama keeni aduma!

4Shɛtana bu ma no shikoko keeni tɛhiɛba; shɛtana bu ma ne egweje keeni akpasana!

5Shɛtana bu ma ni i'ɛlɛ tupuso shɛtana bu ma ni i'ɛlɛ tupuso duwa!

6Ge iyi elele nɛ ya hwungwa i shɛtana AGWANGWAMA! Shɛtana ma AGWANGWAMA!

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

Utakadawe Eshi

Utakadawe Eshi 1

Uhwara na Eshi 'Yajɛ

1Eshi na go Sụlụmụn yɛu Devid agwuma Isrɛl sheji;

2maa atwa mepi ti'inta keeni tusokokono tu na oo sokokono aŋ iyi, maa bụtụ eshiciji du n-ndumwa mu tusweci.

3Maa o bu sokokono iyi nu uhwaŋna na teni cɛŋ ne tiririri, na tunama nu uhwaŋna tɛkana, keeni ụshɛrɛya u tishiriri tụdụma.

4Maa e mbisegeni bụtụ na ahaŋsa ci shi iyi pecee, maa yɛu nɛ ta waŋnɛ mepi iyi, maa ala du iyi tumanganga.

5Eshi ga eri a nda maa bụtụ ba ahaŋsa na hwụjɛ aŋ, na kaana iyi tusoso, maa bụtụ ba ahaŋsa na sha bugwoni,

6maa eshicigo eshi keeni n-ndumwa mu tusweci, maa mapa du n-ndumwa ma bụtụ bi ti'inta keeni mu na mu tumanganjɛ.

Ahaŋsa na Ee Peni Esemberi

7AGWANGWAMA inyɛsɛ tụsụma, ibɛ shɛ tukwuno ti iyi-tumapa. Ama shɛlagwụ shɛ ngbaracɛ ahaŋsa keeni unu-tɛtɛtagana cwɛŋ bana.

8Ɛ-yɛu mi ye eyi, na hwuga-unu na bishi bu ma bụ tɛtagana, ta na laka kaa imbisegeni bino bu o.

9Ibɛ zhɛ ya sha ufworo na maa peteni nu uhiuhiu bu, keeni ikwɛmbɛ nɛ maa shana ni i'ilu bu, maa na zhɛma igbɛtɛtɛ.

Unu-tɛtɛtagana iwɛ Abwagara

10Ɛ-yɛu mi ye eyi, yaa shɛ atwa iwɛwɛ ma bu halakaka, to lono.

11Yaa shɛ ɛɛ bi hiɛŋ, Hwure tu swaka ma; maa tu duduji ma mehieŋ ma bụtụ bu ko, kwo kaa hwure tu gwubogo ma bụtụ na zasa n-ndumwa-tụwụma!

12Ɛɛ hiɛŋ, Hwure tu tweri aŋ ma buumwa buumwa, gana u'uye, maa tɛ yɛ aŋ ma gana u'ibwa

13Maa tu gwusheji ma uduciya wo ogwumishi we elele na ata jala, maa to shidongo shimwono shi tu ni iyi nɛ atu lashajɛ na atwa!

14Togwu iyi nɛ abɛ 'yajɛ no tu, maa arɛta tu shɛ oko ni iyi elele.

15Ɛ-yɛu mi, to lono maa 'wa aŋ o, meme becinji na aba hwɛ hwɛɛ.

16Iwɛnɛ po a njɛ shɛ ti'insu ni iyi iwɛ tɛnda o, ama a nda tuba izɛlɛgwu ne mehieŋ tududwogo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

17I zasa ule maa tileneni ụnụnụ na aba jala ti'ima igwune tu baa bu ngbarakacɛ o.

18Ama atwa gana ata gwubegeji iwɛ mehieŋ mi ikɛnyi aba; e ubegeni, aa shɛka araiŋ ikɛnyi aba!

19Aka elele iyi tɛlashaga atwa na abwagara ya ya ohiuhiu atwa na a nda abwagara du. Iyi nɛ ye teneni bụtụ be elele na ba nda abwagara ta.

A Suyanɛ Atwa maa A 'yaga Ahaŋsa

20Ti'inta ta kala n'ungwa no shonungwu, taa ugana taawụụ no ofwo udukwo,

21taa ugana taawụụ no odubo uba, taa suyana atwa no ofwo na atwa sotulonu no odubo ụshɛpwụ.

22Oo Ahiɛba atwa na hwuwi shi, aka naa ɛhi zhɛ hia ganga uhwuwishi hiiŋ? Ahiɛba anjɛ shɛsada, aka naa ɛhi zhɛ hia ganga shɛsada shi hiiŋ? Shɛlagwụ kaa sho imo iyi-tumapa.

23Ahi ga pana abashɛ nu uvwi na ɛɛ mɛ hi vwɛ, N ngɛ zhɛ ma hi bacɛnganɛ tuhaŋsa ti mi. N ngɛ zhɛ ma nda maa hi mepi n-ndumwa mi mi.

24N hi suyanɛ, hiɛ shɛlajɛ shɛ o, Ngaa hiɛ sakanɛ u'ala mu, hi shiri shi acɛbɛ maa hiɛ zhajɛ o.

25Iwɛnɛ ahiɛ lacɛ ahaŋsa na Ngee hi peni, ahiɛ lacɛ du maa Ma hiɛ nangangana.

26N zhɛ du ma hi hinga hwuŋ ilɛtu, na aka na ta abara-ne-ebe ihi vwuteni, Ngɛɛ zhɛ ma hi nda hwuŋ asada na aka na ti iyi ike mo hi holono,

27ta aka na inyɛsɛ ihiɛ shɛ gana mpiala mụ 'wụtụ mu na ma sha bụtụ, ta aka na ebe ihi meni gana ujipo, ta aka na te tiriri keeni ụngwụ-tuhwuga ihiɛ namanɛ du.

28Nazhɛ ɛhi zhɛ hi ma n suyana, ama N zha shɛ mɛ hi jishijɛ; hi zhɛ hi na ma dwalakaka maa Mo hi mbiyono, hi zha shɛ kaa hi ma n ta ugbe o.

29Iwɛnɛ ehi to iyi-tumapa ni i'ime, ahiɛ lacɛ kaa maa hiɛ sụmɛ AGWANGWAMA inyɛsɛ.

30Iwɛnɛ ehi leshiji shi ahaŋsa elele na Ngee hi peni, ahiɛ lacɛ kaa evwuri na Omo hi vwulo.

31Iwɛnɛ po iyi nɛ teni cɛŋ ni iyi nɛ ahia nda, ibɛ zhɛ me hi jitongono, iyi nɛ ahia nda ni ikɛnyi hiŋ kaa ibɛ zhɛ ma hi pana amɛ-tụhaŋtụ.

32Ugwulwo ukwunyi wa atwa na hwuwi shi zhɛ wa kwụna aŋ, shɛlagwụ shi zhɛ shɛ mama kwụna iwɛnɛ tɛɛ hiɛŋ e meme gembi.

33Ama bụtụ be elele na ba hwuga-unu mu, ubwa zhɛ ba banangana, bi zha shɛ kaa ba nda inyɛsɛ iwɛ iyi nɛ zhɛ ya gwụcɛnga bụ o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Utakadawe Eshi 2

Ule Ti'inta

1Ɛ-yɛu mi, yaa shɛ ebi leni maa na 'wa n-ndumwa mu na Omo bu mbiso, obo shiyono kaa unu na Ama bu pana eshe,

2ebi shiri kaa acɛbɛ maa na hwuga ti'inta tu na ta banɛ na ahaŋsa mi, obo shiyono kaa ahaŋsa bu ni iyi ti'eshicigo,

3iwɛ-tɛkana, yaa shɛ aba uganana iyi geri-be-eshe tụkwụba, aba dwalakaka kaa iyi ti'eshicigo tebiye,

4yaa shɛ ebi dwelekeci iŋ tebiye gana na ta bụtụ ba dwalakaka azụrụfa kwo kaa gana uduciya na ee sweci,

5nazhɛ ɛbi zhɛ bo eshicigo iyi nɛ shɛ AGWANGWAMA inyɛsɛ tụsụma, nazhɛ ɛbi zhɛ ba ta iyi-tumapa ya Agwatana ugbe.

6AGWANGWAMA ubwa ba pana bụtụ ti'inta, no olugwo ubwa kaa iyi-tumapa keeni iyi ti'eshicigo ya banɛ hwɛɛ.

7Ubwa ba pana atwa tiririri ti'inta, ubwa kaa du shɛ abula ujasa atwa na a zha tahaŋnụ na tɛcara.

8Ubwa ba jilanɛ atwa tiririri, ubwa kaa du ba untangana uhwaŋna wa atwa ubwa tijilo.

9Nazhɛ ɛhi zhɛ hio eshicigo tiririri keeni ụshɛrɛya u tishiriri keeni iyi elele nɛ zhɛmɛ tɛnda.

10Ti'inta ti zhɛ te teni na amɛ bụ, iyi-tumapa bu kaa zhɛ mo bu lomicingo amɛ.

11Tụkwụba tụ bụ ti iyi geri-be-eshe keeni ti'eshicigo tụ bụ ti zhɛ tu na bu jilanɛ.

12Ti'inta tụ bụ ti zhɛ tɛ bi jwɛ no olugwo atwa awɛ, tɛɛ zhɛ kaa du ta bu lashajɛ no olugwo atwa n-ndumwa mi ci'nyɛ.

13Aba shɛ atwa ata o jinoko ihwɛŋnɛ tiririri, maa a na zha tahaŋnụ ni ihwɛŋnɛ ya aba i tishi.

14Aba shɛ atwa na a nda unyasa ni iyi iwɛ tɛnda, aba a ndana masha mụ wɛ unyasa.

15Aba shɛ atwa na iyi elele ya aba nɛ aa nda ontongonu, iyi ya aba ye elele nɛ aa nda teni shi cɛŋ kwukwuŋ.

Tahaŋnụ Tizha nu Uhwaŋna Ti'inta

16Nazhɛ ɛbi zhɛ ba banangana biyikwo ata bo ogbototu, bu gata shɛ bihelekeci, bu gata n-ndumwa mu bwa mu lacɛmɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

17Bu gata gɛnjɛ bwolo ata bwa bi hiiŋ baa cɛnɛ la tu baa ta waŋnɛ, isɛbwɛ unu
na baa twa la na Agwatana ubwa 'wi bu ya.

18Yaa shɛ obu to uhwaŋna ihwɛ ibwɛ, asha bu to uhwaŋna tu'wo, ihwɛ ibwɛ kaa
tizha i shɛ gana bụtụ na zhɛ ne e'uye.

19I ta zasa bụtụ na zhogwonuo bu u gwure, maa ta uhwaŋna uraiŋ ya o.

20Iwɛ ecilo ata, bɛ shɛ bu na 'wa uhwaŋna wa atwa ebiye, maa na ya uraiŋ u
tiririri.

21Atwa tiririri keeni atwa tɛcara aba zhɛ a nama na cɛnjɛ ta ata maa a yɛ ogwu
tuba.

22Ama ɛ zhɛ a kwụna ogworozwo na cɛnjɛ ta ata, ɛɛ zhɛ du o unzo atwa na shɛ
shɛ atwa tɛcara na tuba.

Utakadawe Eshi 3

Uwebiye nɛ Ti'inta ta 'Waŋnɛ

1Ɛ-yɛu mi ye eyi, kede isɛbwɛ imbisegeni mi ubu 'wi o, ama na untangana unu
na Ama bu pana aka elele.

2Ibɛ kaa zhɛ ma bu kaana urugbo tiya, yɛɛ zhɛ kaa du ma bu 'waŋnanɛ
tɛzhɛmana tụ 'wụtụ.

3To lono maa iwɛ-tɛkana keeni tɛcara tu bu benengeni kwukwuŋ, ama na shana
tụ ni i'ilu bu, maa no shiyono tu du na amɛ bụ.

4Nazhɛ atwa zhɛ ma bu mapana iwɛ, ibɛ du ɛbi zhɛ ba 'yaga urishi ubiye na
Agwatana bụ.

5Patana Agwatana rishe na ahaŋsa bu hwɛɛ, kede shɛ ti'eshicigo tụ bụ aba
datana o.

6Ne teyinje AGWANGWAMA bu ni iyi elele nɛ aba nda, nazhɛ bɛɛ zhɛ ma bu
'yagaga nu uhwaŋna na teni cɛŋ.

7Ta mama shana bụtụ bi ti'inta ni ikɛnyi bu o. Ama na sụma AGWANGWAMA
inyɛsɛ, maa no gozhigono iyi iwɛ tɛnda.

8Nazhɛ yɛɛ zhɛ ya nɛnga tu'waba tụ bụ, yɛɛ zhɛ kaa yo sugo ụngwụ bụ tuhwuga.

9Na muna AGWANGWAMA ụjɛrụma maa na pana bụ iyi elele nɛ ehilo bu ubu
metenji hiiŋ;

10nazhɛ ɛbi zhɛ bu no shidongo orubwu bu ni iyimɛyɛ harɛ a na ta ukata ibɛ du
meni mụ bụ mu tụ'walụ ta afwafwa mi zhɛ mu na bu balana.

11Ɛ-yɛu mi, ta na ngbaraka tuvwulo tu na AGWANGWAMA mo bu vwulo cwɛŋ o,
to lukwumo kaa aka na tu baa bu tɛtagana-unu o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12AGWANGWAMA o vwulo bụtụ na boo lubo, gana na te bishi bi yɛu ba nda ni yɛu nɛ amɛ ubwa o lomo ni ibɛ.

13Bụtụ na incɛ gwoje, ubwa du shɛ bụtụ na eshiciji iyi.

14Iwɛnɛ po ti 'yaganɛ bu titeni tu na tu hwuri titeni ta azụrụfa, taa 'yaganɛ bu kaa ule tee hwuri ule na azhɛnarɛya 'yajɛ.

15Ti'inta tɛ shɛ iyi yo ogwumishi uhwuri okwo utayɛ na ɛɛ hiɛŋ rubi. I zasa iyi elele nɛ ubu kwụlanɛ ebi eri ba manga na tuba o.

16Ti'inta tu 'waŋnɛ urugbo tiya nu u'ala ubiye, taa 'waŋnɛ tuba uduciya keeni ụjɛrụma tumuna nu u'ala ugwulwo.

17Ihwɛŋnɛ ti'inta hwɛɛ ya pana bụtụ tuwebiye tiya, abu 'wa tụ kaa bi zhɛ ba 'yaga amɛ-olom.

18Ti'inta ti shanɛ atwa na ruwanɛ tụ ụ'wụ'wụ uraiŋ, atwa na kaa untanganɛ tụ gbam gwoje.

19Tedure na ti'inta ibɛ AGWANGWAMA shiri ukoshilo unyizo ga, tedure ni iyi ti'eshicigo kaa bee tileni tụla.

20Na ti'inta tu bwa baa njɛ erefu, ubwa du njɛ maa eshilo na banɛ na tụla.

Ti'inta ta 'Waŋnanɛ Bụtụ Ụjɛrụma

21Ɛ-yɛu mi, na untangana ti'inta keeni ahaŋsa tuto, to lono maa ti bi benengeni o.

22Tuba ti zhɛ ta kaana uraiŋ bụ ụnjɛswa, tɛɛ zhɛ kaa ta nda i'ilu bu tisemberi.

23Nazhɛ ɛbi zhɛ bu na nda iyi bu ye elele no ohwulu bu oko, bi zha shɛ du kaa bu na nda utegidi no ofwo elele na obo dulogo.

24Okwo aka ebu weci, inyɛsɛ zha shɛ ma bu sha o, ebu weci, malabụ mi zhɛ na bu latụmana.

25Kede ohwulu no bu horoko iwɛ ufwu tɛnda na wa zhaganɛ ogworozwo eshigiri gana uvwugo ụ'wụtụ o.

26AGWANGWAMA ubwa zhɛ ba nda maa ohwulu bu shikono dimi, ubwa kaa du zhɛ ma bu untangana maa kede teni na tijama ta atwa o.

27Aka na iyi ibu namanɛ, ta nyasa atwa na lanɛ maa njɛ aŋ uwebiye o.

28Tɛ hiɛŋ binya bụ, Zhaga, beyi gwure, maa Ma bu pana iyi nɛ ubu shanɛ ukekeshi, ta abu 'yajɛ kaa ijɛ ɛtɛ o.

29Ta na haŋsagana binya bụ na ubu tɛtanɛ rishe ahaŋsa awɛ na tunama tu bwa na bu o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

30To 'wogo na bụtụ be elele gbi uzawa ecilo, tu baa bu njɛ shɛ kaa iyi iwɛ ye elele o.

31Ta nda isɛbwɛngwɛ na atwa na a nda abwagara o, kede kaa du i na bu dwa eshe maa na nda iyi nɛ aa nda o.

32Atwa ɛ ci'nyɛ shanɛ AGWANGWAMA iyi-tupwaŋ, ama ohwulu ubwa tuba namɛ oko no ofwo atwa tɛcara.

33AGWANGWAMA a kalana ihwɛ yo ogworozwo unu, ama ba pana tuba ihwɛ ya atwa tiririri uwebiye.

34Ba nda atwa na mama sata asada, baa pana tuba atwa na meme zucinje uwebiye.

35Atwa na incɛ zhɛ na kaana urishi tubana nụ ụjɛrụma ti'yaga, ama ụpụrụsa ụ shɛlagwụ tuba zhɛ na kaana ugombo.

Utakadawe Eshi 4

Ti'inta ti 'Yajɛ Ule

1A-miaụŋ mi mi me eyi, na hwuga ma unu imbisegeni ye eshi hiŋ, no shilo ma kaa acɛbɛ tebiye maa hi no eshicigo iyi.

2Iyi nɛ Omo hi sokokono i shɛ iyi ibiye, to jinoko ma kaa imbisegeni mi o.

3Aka na tu Ngaa ta shɛ la yɛu ticwɛŋ Ngaa namɛ ni i'ɛlɛ bishi mi, Ngooko kaa bino mi meci,

4bishi mi m mbisegeni, bɛɛ hiɛŋ, Na untangana n-ndumwa mi mi na ahaŋsa bụ dimi; untangana unu na Ama bu pana maa yɛ uraiŋ.

5Kede n-ndumwa mi mi mu no hi 'wo isɛbwɛ maa hi genji mu o, inta ma, maa hi no eshicigo iyi nɛ namɛ geri-be-eshe.

6To jinoko ma ti'inta, nazhɛ tɛɛ zhɛ ta hi ngbaraka, no lubo tu ma, nazhɛ tɛɛ zhɛ tu na hi 'yaka.

7Ti'inta tu hwuri iyi elele, iwɛ ecilo ata, na inta ma. Okwo ahiɛ 'yajɛ inyɛ iyi ye elele, ne eshicigo ma iyi.

8No lubo tu ma tebiye, nazhɛ tɛɛ zhɛ tu no hi gombicingo, na ruwanɛ tu ma, nazhɛ tɛɛ zhɛ ta hiɛ 'waŋnanɛ ụjɛrụma tumuna.

9Ti'inta ti zhɛ ta hi patana tisemberi to tulubo ti biye no ohiuhiu hiŋ. Tɛ ɛ zhɛ kaa ta hi pana udara na pilanụ.

Tuswoswoswo ta Atwa na Incɛ no Ogworozwo

10Ɛ-yɛu mi, na shɛlaga n-ndumwa mi mi, na untangana n-ndumwa mu na Ama dumanga na bu maa yɛ uraiŋ te ilegeji.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

11M bu mbiswogwonuo uhwaŋna ti'inta, Ngoo bu sokwokwonuo tiririri.

12Aka na aba zha tahaŋnụ, i zasa iyi elele zhɛ ma bu nda ukwurishi o, okwo obo gozhigo, bi zha shɛ kaa ba twa udukwutwa o.

13Na untangana iyi nɛ Ngoo bu sokwokwonuo dimi, to lono maa ibu benengeni o; no shiyono iŋ eshe tebiye, iwɛnɛ ti yɛɛ zhɛ ya sha uraiŋ bu tiya.

14To momo togwu ni iyi nɛ ogworozwo a imanganga o, ta na 'wa kaa uhwaŋna wa atwa awɛ o.

15Ganga uŋ, ta 'wa uŋ o, vwula maa genji uŋ, hwulo geri na ɛbi zhɛ.

16Ogworozwo eri shi o woto malabụ o, semi aka na ta a njɛ iyi iwɛ, malabụ mi zha shɛ ma gwuma aŋ kwukwuŋ semi aka na ta a njɛ bụtụ bu ko umungwuta.

17Tugworozwo tɛ shɛ gana iyimɛyɛ ya aba, abwagara tuba a shɛ gana mayaga ma aba.

18Ama iyi elele nɛ bụtụ bi tiririri ba nda, i namɛ kpataa gana na ti iyi ye suje, ya kaana tunama kpataa gana uhioko-uhwaŋna na wa ta rawụụ ti iyi heri.

19Ama iyi elele nɛ ogworozwo a nda, i shɛ gana bụtụ na ba nda iyi ne tishi tụ 'wụtụ, a kwụbɛ shɛ uhwaŋna maa e mepi iyi nɛ aa twatwagwụ o.

20Ɛ-yɛu mi, na hwulaga n-ndumwa mi mi tebiye, no shilo kaa acɛbɛ tebiye ni iyi nɛ Ama duma.

21To lono maa mụ bụ inanjɛ o, ne teyinje mu, maa intanɛ mụ na amɛ bụ tebiye,

22ma pana kaa atwa na 'yajɛ mụ uraiŋ, maa nɛnga kaa du tu'waba ta aba hwɛɛ.

23No shiyono ahaŋsa bu eshe tebiye, apata tuhaŋsa tu uraiŋ tɛ zhinjɛ.

24Ta na duma n-ndumwa mu na mu ontongonu o, ga n-ndumwa mu tugbom mi beni nu unu bu hwɛ hwɛɛ.

25Ge eshe bu na ngbaraka umbe bu ririri, gɛ igbɛtɛtɛ bu nama geri-be-eshe bu ririri.

26No shiyono iyi elele nɛ aba nda eshe tebiye maa iyi elele nɛ aba nda ibu 'yagana eshe.

27Kede ahaŋsa bụ na ta beye bana o, meme becinji ni iyi iwɛ tɛnda hwɛ hwɛɛ.

Utakadawe Eshi 5

Unu-tɛtɛtagana iwɛ Tuwɛle

1Ɛ-yɛu mi, no shilo acɛbɛ na ti'inta ti mi, maa na shɛlaga ti'eshicigo ti mi.

2Nazhɛ ɛbi zhɛ ba mapa gana na maa na nda masha mụ bụ tebiye, maa nɛ bɛcinjɛ ti'eshicigo tụ bụ nu n-ndumwa mu na aba duma.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3N-ndumwa mo biyikwo ata bo ogbototu mu lacɛmɛ gana iswɛ, ihwumbwe ibwɛ kaa gbelemi yee hwuri iyi nɛ aa shananjɛ manɛbɛ ma buta.

4Ama ukwunanga n-ndumwa mu bwa gagwụmɛ gana bugasa, maa lacɛmɛ kaa gana utokwobi na lacɛmɛ tebiye.

5Ɛvwɛvwɛjɛ ubwa zwi tutu tu'wo, ahaŋpalụ ubwa keshici ee zhe ne e'uye.

6Bi shiri shi ụcɛbɛ nu n-ndumwa mu uhwaŋna uraiŋ o, ihwɛŋnɛ ibwɛ vwụlajɛ geri geri, ubwa ni ikɛnyi ibwɛ eri shi bo eshicigo iŋ hwɛɛ o.

7Oo a-miaụŋ mi mi me eyi, shɛlaga ma n-ndumwa mi mi, ta ganga ma kaa n-ndumwa mu unu mu o.

8Kede uhwaŋna hiŋ gwumwongonu nu una ubwa kwukwuŋ, to gwumwonu ma kaa no odubo umwono ubwa o.

9Yaa shɛ ehi zhe, asha anya atwa zhɛ a lashɛga ụjɛrụma hiŋ, atwa na zasa inyɛmɛnyɛmɛ bụtụ zhɛ mo hi tono i'ɛlɛ.

10Iwɛ aka na agaiŋ zhɛ o sugo uduciya hiŋ hwɛɛ, nazhɛ iyi nɛ ahiɛ njɛ ugondu ibɛ zhɛ ya zha ni i'ɛlɛ ya atwa cɛnjɛ ti nya.

11Ahiɛba tuba hi zhɛ hi no 'nyongo ya nu ukwunanga uraiŋ hiŋ ibɛ shɛ aka na ta ahiɛ injɛ ya.

12Na aka ata ɛhi zhɛ hiɛ hiɛŋ, Kwụba gana na ti Ngee imi la evwuri na oo mo n vwulo Ngaa ngbaracɛ la kaa uvwi na ɛɛ mɛ n vwɛ cwɛŋ.

13N hwụjɛ shɛ la unu we embisegeni mi o, N shiri shi la kaa acɛbɛ ni iyi nɛ atwa mo n sokokono.

14Ngee meme pushiteni ya nu ukwunanga ufwu tɛnda umɛwɛɛ, na amɛ tusotulonu ta tu'ulwa.

Tụmbụla tu Unyasa keeni Tijama tụ Bụ

15Na swa meni mo okwokwo bu, mu naa na mɛ fwunjɛ nu u'ibwa meni mụ bụ.

16I zhɛmɛ suu maa ɛmɛzhinjɛ bụ na garatagwụ ni ihwɛnɛ ụshɛpwụ? Maa uhwulwo bu na fwunga nu ugba tụlagwụ?

17Ga shɛ gobuko kiri bi yajɛ mụ, to gbodongonu mu na agaiŋ o.

18Ge peni ibilɛ meni mụ bụ uwebiye, na nda unyasa ne biyikwo ata bu ebi zeni te kwuni na aka tuwaŋnɛ tụ bụ.

19Gana unabara wo o na pilanụ tebiye, go tulubo tu na obo lubo shosubo shu bwa tu na bu pana unyasa ụ'wụtụ aka elele.

20Ɛ-yɛu mi, iwembe po iwɛ biykwo ata bo ogbototu ubu kwulanganɛɛ? Iwembe po aba ruwanɛ biyikwo ata mama sangana anya atwaa?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

21Eshe AGWANGWAMA a kwụba ihwɛŋnɛ nɛ bụtụ be elele ba nda iyi, baa ngbaraka kaa ofwo elele na bụtụ be elele bo dulo.

22Iwɛwɛ ugworozwo zhɛ ya ima bu gana ugwuru, iwɛwɛ nɛ baa nda kaa zhɛ ya untangana bụ dimi gana ihwehwe.

23Bi zhɛ bo 'wo iwɛnɛ te evwuri twa sụ bụ, bi zhɛ kaa ba ina iwɛ ụlagwụ ubwa ụ'wụtụ.

Utakadawe Eshi 6

Unu-tɛtɛtagana iwɛ Atashɛ keeni iwɛ Uruna

1Ɛ-yɛu mi, i 'yajɛ suu bụtụ be elele na ebi teni tijama tu bwa iwɛ atashɛ na binya bụtụ yɛ?

2N-ndumwa mu unu bu suu mụ bụ bizhanganɛ iwɛ, mee bu umpi gana uhwohwo?

3Ɛ-yɛu mi, iyi nɛ abɛ shɛ ba nda maa benengeni, gana na ta binya bụtụ ubu twonuo u'ala na. Asha zhaga kakayɛ maa meme zucinje na agba bụtụ ata maa ma bu ganga!

4Ta na mama pana malabụ tuwoto, kwo kaa ozhilwo tuta o.

5No momo bicingo gana na usunda ehilo momo bicingo ni i'ɛlɛ bijala, keeni gana na ụnụnụ momo bicingo ni i'ɛlɛ bibici-bu-ugwuru.

6Zhaga no ofwo shesumo, gabụ ụsụnyasụ ga, maa seshi gana na aa nda maa incɛ.

7A zasa buhwuri-bu-umbe, a zasa kaa agwuma, kwo kaa uhiu ugondu o.

8Ama a swakaka kaa iyimɛyɛ ya aba taa na aka bu ugbama, aa 'waŋnanga iyimɛyɛ ya aba taa na aka na ti iyimɛyɛ jiye nu ubwaza.

9Oo a sụnyasụ, ụkwụmbwụ naa ɛbi zhɛ bo woto apataa? Aka naa ɛbi zhɛ bɛ zhinjɛ malabụ ma ata mụ bụụ?

10Malabụ tuwoto cwɛŋ, no ozhilwo tuta cwɛŋ, keeni i'ɛlɛ tishana na agba maa to ụhinjanụ cwɛŋ,

11gobwonu du tukofwo ti zhɛ ta bu zhaganɛ gana ashɛrɛ, nazhɛ ukekeshi iyi zhɛ ma bu ta gana maa bijeshi bu ujasa ubu zhaganɛ.

Unu Tɛtɛtagana iwɛ Uwuru Tibila

12Ogworozwo na shɛ atwa tusashɛ, o rungo aa kaba ụzagwụ.

13Baa njɛ eshe pɛ, ba mba uvwuna sụrụrụ, ba sakana u'ala ubwa geri bu ko maa ma bu halakaka.

14Na amɛ ubwa na namɛ biribiri, aba baa haŋsa iyi iwɛ, baa karɛ du tubogwu aka elele.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Gabata du ufwu tɛnda zhɛ wo jitono bu eshigiri, na aka fwalaa ɛ zhɛ a gwụcɛnga bụ eshigiri, uzawa tɛzhɛmanana.

16Iyi icihiŋ namba nɛ AGWANGWAMA to ni i'ime, iyi icenje namba nɛ shanɛ bụ iyi-tupwaŋ.

17Tumomo mungicingo, nụ ụzagwụ-tudwa, ni i'ɛlɛ nɛ yo dudwogo mehieŋ ma bụtụ na zasa tụwụma,

18na ahaŋsa na a imanganga iyi tugworozwo tɛnda, ni ivwunɛ nɛ zegeri ni iyi iwɛ tɛnda,

19nu useyida tukata tisha, keeni bụtụ na ba kalanɛ miaụŋ-mo-bino tubogwu.

Unu-tɛtɛtagana iwɛ Tuwɛle

20Ɛ-yɛu mi, na untangana unu na bishi bu ma bu pana, to jinoko kaa imbisegeni nobu o.

21Intana iŋ na amɛ bu aka elele, ga i sụlụpanɛ ahaŋsa bu dimi.

22Ibɛ zhɛ no bu sokokono uhwaŋna na aka na aba zha tahaŋnụ, ibɛ du zhɛ na bu ngbaraka aka na obo woto malabụ, nazhɛ ɛbi zhɛ bu na dumanga ushaura iwɛ ibɛ tɛɛbi zhinjɛ malabụ.

23Unu-tupana ụ shɛ gana ụsụtụla na wa ta, imbisegeni i shɛ gana uhioko-uhwaŋna, unu-tɛtɛtagana tuba ụ shɛ gana uhwaŋna na wa zarɛga bụtụ nu uraiŋ.

24Ibɛ zhɛ na bu lashaga ne biyikwo ata bo ogbototu, keeni unu-ụlatụ biyikwo ata shɛ birinji.

25Ta nda ukwedeyi ụzhɛ ubwa na ahaŋsa bu o, to lono du kaa maa ololobo eshe ubwa ubu helekeci o.

26E eri a sa buwɛle okwo ni iyi ticwɛŋ nɛ i shɛ gana ukara, ama buwɛle ata ubwa kaa ba shɛka uraiŋ u butubwenyi ata gom.

27Bụtụ suu eri ba ndapana ulwa na agba ubwa i shɛ tugwuno tu bwa ti zha shɛ to hwoŋno?

28Okwo bụtụ suu eri bo rukoto akanga ulwa, i shɛ ɛvwɛvwɛjɛ ubwa zha shɛ o hwoŋno?

29Asha gana ata du yaa shanɛ bụtụ be elele na weci ne biyikwo binya bwa; I zasa bụtụ be elele na timengeni biyikwo binya bụtụ na zhɛ ba banangana ulwapɛ kwukwuŋ.

30Iwɛ bụtụ na zunji iyimɛyɛ ti imunɛ gwụmɛ bụ suu tatụlanụ atwa?

31Yaa shɛ aa 'imɛ bụ, bi zhɛ ba tụpa iŋ orubwo ecenje, bi zhɛ kaa be suje iyi elele nɛ baa 'yajɛ ni ihwɛ ibwɛ maa tụpa iŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

32Bụtụ na ba nda tuwɛle incɛ shɛ o, bụtụ be elele na kaa ba nda tụ, ubwa ni ikɛnyi ibwɛ mama nda ufwu.

33Ubwa mama gwụcɛnga, baa mama nda kaa du ụpụrụsa na zha shɛ wo hwuwowu kwukwuŋ.

34Yaa shɛ tulogotu ti ishicinjɛ isɛbwɛ butubwenyi, bi zha shɛ ba mbiyanɛ ya ekwunyi ti bɛɛ zhɛ ba nda itɛpwɛ o.

35Okwo ee peni bu iyi elele maa ganga, bi zha shɛ ba lashɛga iŋ o. Okwo ee peni bu kaa apwaŋ gembi ufwugwo, amɛ ubwa zha shɛ o gwurusono waa o.

Utakadawe Eshi 7

I Shɛ iyi Ụlagwụ maa Meme Peni Biyikwo ata bo Ogbototu

1Ɛ-yɛu mi ye eyi, untangana n-ndumwa mi mi, na intana unu na Ama bu pana na amɛ bụ.

2Na untangana unu mu tụpana maa yɛ uraiŋ, na ima iyi nɛ Omo bu mbisogono u'ala gana bụzagwụ be rishe rụ bụ.

3No umpo iŋ ni ivwɛ bu, ge mi 'nyeci na amɛ bụ.

4Ga ti'inta tụ bụ shanɛ gana bụngwụfwụ bụ, ge iyi-tumapa ibu shanɛ gana biyejilo bu be eligidi.

5Ibɛ zhɛ ma bu lashaga ni i'ɛlɛ biyikwo ata bo ogbototu, bu gata shɛ birinji, bu gata bu unu-ụlatụ.

Unu-Tɛtɛtagana iwɛ Biyikwo Ata bu Masha mụ Wɛ

6N duricinji igbɛtɛtɛ mi na agbahwụ keeni owowo umwono mu,

7Ngaa kwụbɛ usemberi uko na eshiciji shi iyi, na ashashɛ esemberi na hwuwi shi.

8Tu baa kashɛka nu uhwaŋna na gwumwongonu ne eseshi uhwaŋna na zhɛ nu umwono biyikwo ata,

9Na aka na ti iyi kwuni turumono. Nụ ụrụmɛ, nụ ụjita, na aka na tishi tu namɛ.

10Ngaa kwụbɛ te biyikwo bu ko twa nu bwa, biyikwo ata njɛ tisemberi tɛ buwɛle, baa 'yajɛ du ahaŋsa tuhalakaka na amɛ ubwa.

11Biyikwo ata shɛ budumanjɛ keeni ugworozwo, ivwunɛ ibwɛ 'imɛ shɛ cɛnjɛ ni ihwɛ ibwɛ o.

12Aka oko ba nama nu uhwaŋna, aka oko kaa ba nama no ofwo udukwo keeni eseshi elele maa 'yaka bụtụ bu ko tilɛɛ.

13Nazhɛ biyikwo ata 'imɛ bụtụ ata, baa ruwanɛ bu, bee kwutenji unu ubwa nu una ubwa, baa ngbarakacɛ ụpɛshɛka ubwa zenjizenji, bɛɛ hiɛŋ bụ,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

14N towo arụpɛ mi, Ngaa nduwa iyi nɛ Ngee nge shileji onu ibɛ hwayɛ ga.

15Iwɛbɛ po Ngaa banɛ hwuwayɛ go maa Ma twa na bụ, maa Ma bu dwalakaka no tugom. M bu to kaa ugbe!

16N urugwonuo ogodo mi tugwuno ti Ijipti tu na ti 'yajɛ i'nyɛtɛ swoswoswo.

17N zhizhongwo ogodo mi nturare mu na ɛɛ hiɛŋ, muru, na alos keeni cinamon.

18Hwure tu momo lubonu ya tutu uvwungwa, maa tɛ njɛ unyasa no tulubo.

19Bwolo mi zasaba ni ihwɛ o, bi zhe tahaŋnụ tu na tụ dụlụmɛ.

20Bi shepi arɛta ukwuribi baa sanɛ, bi zhɛ be jiye hwuŋ taa na aka na tu upiana sepi uvwi cɛnjɛ.

21Nu n-ndumwa mi biye mu na biyikwo ata dumanjɛ, mɛ njɛ maa bụtụ ata leni maa biyikwo ata shishingeni bu nu unu ubwa ụlatụ.

22Gunu ata bụtụ ata 'wa bu ga sungbo sungbo, gana buna na zhɛ no ofwo bụtụ na zhɛ ba shɛla bụ, kwo kaa gana alagwụ na oo to ogbo ni i'ɛlɛ maa e shepi bu no ofwo na ɛɛ zhɛ o vwulo bu.

23Gana ụnụnụ na shanɛ ikɛnyi maa zha no ofwo na ee ge biteni bu ugwuru, bi mepi shi kaa maa iwɛ uhiuhiu ubwa ee ge bici uŋ o. Uuwa i ci aka na oo to bu i'ilɛ tubana na asụbwụ.

24Hwuwayɛ go, oo A-miaụŋ mi mi me eyi, shɛlaga maa iwɛ mi, maa kaa hi shiri acɛbɛ nu n-ndumwa mu unu mu.

25To lono ma maa ahaŋsa hiŋ 'wa ahaŋsa ubwa o, ta ina ma kaa maa hi 'wa masha mu bwa okwo cwɛŋ o.

26Atwa na baa gwụcangwa nazhɛ bee jineci aŋ gembi ufwugwo, iwɛ-tɛkana, bu kwụnua kaa unyama wa atwa ofugwo.

27Umwono ubwa shɛ uhwaŋna na zhe ne e'uye, u zwi wee zhe no shigongo shi umwono tu'wo.

Utakadawe Eshi 8

A Bu Suyanɛ maa Incɛ

1Ti'inta suu tu suyanɛ shɛ ụhiɛŋshɛ? Iyi ti'eshicigo suu keri shi ba ụhiɛŋshɛ taawụụ?

2Ti shikeni ba ni ihiŋhiŋ nshama, geri bu uhwaŋna, keeni eseshi.

3Ti'inta ta suyana ụhiɛŋshɛ no odubo na teni nụ ụshɛpwụ, keeni ipɛlu yo odubo ata; tɛɛ hiɛŋ,

4Oo ahiɛba atwa ga, ahiɛba Ama suyana, miaụŋ ma atwa Ama kala ụhiɛŋshɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

5Oo ahiɛba atwa na hwuwi shi, soso ma ti'inta, oo ahiɛba shɛlagwụ, no shilo ma acɛbɛ tebiye.

6Shɛlaga ma, iwɛ tandụ nɛ Ngɛɛ zhɛ ma duma, N zhɛ ma duma iyi nɛ teni cɛŋ nu unu mu.

7N zhɛ ma duma iwɛ-tɛkana nu unu mu, n-ndumwa mu tugworozwo kaa mɛ shanɛ unu mu iyi-tupwaŋ.

8N-ndumwa mu unu mu hwɛɛ mu namɛ ririri, mu pingwotongwu su, mu ontongonu su kaa o.

9Mi teneni atwa na o eshicigo iyi cɛŋ, atwa na mepi iyi kaa sepi shi mu unu o.

10Ga shɛ tusokokono ti mi ehi teri uhwuri azụrụfa, tala ma iyi-tumapa uhwuri azhɛnarɛya na namɛ rụmbɛɛ.

11Ti'inta tu hwuri utayɛ wo ogwumishi, i zasa iyi elele nɛ aba nda ukwedeyi ibɛ inɛɛ nɛ ebi eri ba manga na tuba o.

12Gamba ga ti'inta, N eshiciji iyi, Ngoo to iyi-tumapa keeni ahaŋsa ti'yaga ugbe.

13AGWANGWAMA inyɛsɛ tụsụma, yo lono maa no imo iyi iwɛ, N to tubusa, na tumama sata, ni iyi iwɛ tɛnda keeni tuhalakaka ni i'ime.

14Gamba ma pana bụtụ ahaŋsa, keeni ti'inta ti biye, N eshiciji iyi, Ngaa 'yajɛ kaa ikɛnyi.

15Gamba m po shɛgwuma sha ya tugwama, ibɛ po ehiu o shilogo andwa na teni cɛŋ,

16Gamba mo mbiyono miaụŋ mu tugwama upo aa untangana ofwo, ta atwa a'wụtụ unyizo ga hwɛɛ, oo shilogo andwa.

17Mo lubo atwa na mo n lubo, atwa na ma n jalakaka no tugom, aba kaa ma n ta ugbe.

18Tɛzhɛgba keeni ụjɛrụma namɛ no ofwo mi, tu uduciya keeni tɛzhɛmana tu na to ilogogo.

19Tụ'walụ ti mi tu hwuri azhɛnarɛya tụrụmbɛɛ, iyi nɛ Ama pana bụtụ kaa du zhɛmɛ yee hwuri azụrụfa na namɛ shɛshɛshɛ.

20N to uhwaŋna tiririri, keeni ilɛmu nɛ namɛ ririri.

21Ma dula atwa na mo n lubo uduciya, Omo shidongo shimwono sha aba nu uwebiye-tupana.

22AGWANGWAMA ubwa n karɛ taa nu umozhigo mu ugondu ubwa, ibɛ shɛ ugondu ubwa uhiiŋ na baa njɛ cala cala.

23A n karɛ taa nu usara na koshikwo, taa nu umozhigo nazhɛ unyizo ga namɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

24A n karɛ tobwolo ntokwu mu ta zasaba la o, taa na aka na ɛmɛzhinjɛ elele ta zasaba maa a fwụnjɛ.

25N namwawaŋ nazhɛ oo mo nshama, N namwawaŋ du nazhɛ tikpekwu tu namɛ,

26N namwawaŋ du nazhɛ Agwatana njɛ unyizo, tu ntuma keeni cɛnjɛ tu unyizo.

27N namba ti bee shikicinji tụla, Ngaa namba aka na tu baa shɛrɛ bi'nyata bu uce meni mu ntokwu.

28Taa aka na bee ubeni odomu na tụla, taa aka na bee shikicinji ofwo na meni mu na mi iri mɛ zhinjɛ,

29taa aka na bee shileni itekwu ogwungwu maa kede meni mi keshici ofwo na bee peni mu unu o. N namba na aka na bee shiri ukoshilo unyizo.

30Aka ata Ngaa namɛ nu bwa gana yɛu ibwɛ i ticwɛŋ nɛ bɛɛ wɛnicinjɛ, ba nda kaa unyasa ne mi iyi-heri, Ama bwada du unyasa no ofwo ubwa aka elele.

31Ma ndana unyizo ubwa hwɛɛ unyasa, Ngaa 'yajɛ amɛ-olom iwɛ miaụŋ ma atwa.

32A-miaụŋ mi mi me eyi, shɛlaga ma ya iwɛ mi, atwa na a 'wa ihwɛŋnɛ mi gwoje.

33Shɛlaga ma tusokokono ti mi, to jinoko tu ma o, maa hiɛ incɛ.

34Bụtụ na ba shɛlaga iwɛ mi gwoje, ubwa shɛ bụtụ na ba gɛga no odubo mi iyi-heri, na kaa ba nda ashɛlatụ no odubo ihwɛ mi.

35Bụtụ be elele na n to ugbe, asha bụtụ ata to du uraiŋ ugbe, nazhɛ AGWANGWAMA zhɛ o hioko inyɛmɛnyɛmɛ ibwɛ.

36Ama bụtụ be elele na n te shi ugbe, asha bu mama gwụcɛnjɛ. Atwa elele na kaa n to ni i'ime, asha tu'wo tuba oo lubo.

Utakadawe Eshi 9

Ti'inta nụ Ụlagwụ

1Ti'inta tu mwowoŋ umwono tuba, too shikwocwongwo atukpa tuba ecenje.

2Taa shɛlwa iyimabiga, too hiŋtwotwongwo icisu ne meni ma afwafwa mu tuba, too shiwo iyimɛyɛ tuba.

3Taa tumwanɛ miaụŋ-mo-o mu tuba mu ugondu maa mi zhe nu nshama mu na mu hwuri mu na mu vwɛ uzoto nụ ụshɛpwụ ata hwɛɛ, taa kala ụhiɛŋshɛ, tɛɛ hiɛŋ,

4Ga atwa elele na hwuwi shi zhajɛ epe! Ta atwa elele na ahaŋsa ci shi, ga zhajɛ.

5Zhajɛ ma, maa hiɛ yɛ iyimɛyɛ, maa hi swe du meni ma afwafwa mu na Ngoo hiŋtwotwongwo.

6Ganga ma uhwuwishi hiŋ, maa hiɛ yɛ uraiŋ, na 'wa ma uhwaŋna iyi ti'eshicigo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7Bụtụ be elele na bo mbisogono alagwụ iyi maa tono cɛŋ, asha bu mama twaga, Bụtụ be elele na kaa tazhɛganɛ ugworozwo, bu mama gwụcanga tụgwụcanga tu na tu zha shɛ ta zhɛmanana ya.

8To mbisono bụtụ ba asada ti'inta o, bi zhɛ ma bu ta ni i'ime. Ama aba tazhɛgana bụtụ na incɛ, nazhɛ bɛɛ zhɛ ma bu kaana tulubo.

9No sokokono bụtụ na incɛ iyi, nazhɛ bɛɛ zhɛ na kaana ti'inta. Obo mbisogono kaa bụtụ bi tiririri iyi, nazhɛ bɛɛ zhɛ na kaana iyi tusoso.

10AGWANGWAMA inyɛsɛ tụsụma, ibɛ shɛ umozhigo mi ti'inta, Bụtụ ata bi Tijilo tumapa kaa, ibɛ shɛ iyi tusweci ti'eshicigo.

11Gamba n zhɛ ma kaana ijitɛ i tunama tụ bụ ufwugwo, nazhɛ shiywa shu urugbo bu tiya shi zhɛ sha kaana ugombo.

12Yaa shɛ abɛ incɛ, bi zhɛ ba ya ule ti'inta ta ata tụ bụ, ama yaa shɛ abɛ shɛ alagwụ, gobuko bi zhɛ ba nda ụbaụta.

13Rundu tɛnda rɛ shɛ ugondu biyikwo na lagwụmɛ, i zasa iyi elele bee mepi o, bi mepi shi kaa okwo ezuye o.

14Ba gɛga no odubo ihwɛ ibwɛ, ni iyi ya ajɛjɛ nɛ zeci uhwuri inɛ vwɛ hwɛɛ nụ ụshɛpwụ ata.

15Bu na suyagana atwa na a kashaka, aba shɛ atwa na to uhwaŋna ofwo na ɛɛ zhɛ shiriri.

16Bɛɛ hiɛŋ atwa elele na hwuwi shi, Teni ma epe hwɛɛ, ta atwa na lagwụmanjɛ!

17Bɛɛ hiɛŋ, Meni mu na ee zunje, mu lacɛmɛ, iyimɛyɛ nɛ kaa aa yɛ ne tusweci zhɛmɛ yee hwuri inɛ vwɛ.

18Ama bi mepi shi maa atwa na uwo namba apata o, bi mepi shi du kaa maa agaiŋ ubwa zweni ba nu nhwaŋ-me-e'uye o.

Utakadawe Eshi 10

Eshi na go Sụlụmụn Sheji

1Eshi na go Sụlụmụn sheji na, bɛɛ hiɛŋ, Yɛu nɛ incɛ ya nda maa bishi bwa 'yaga unyasa. Ama yɛu nɛ lagwụmɛ, ya pana bino bwa amɛ-tụhaŋtụ.

2Uduciya na bụtụ 'yajɛ no orugwusu zasa ule, ama tiririri to bicingo bụtụ no tu'wo.

3AGWANGWAMA leni shi maa imunɛ kwụnɛ bụtụ bi tiririri o, ama bi zha shɛ bo lono tuba maa ge iyi nɛ ogworozwo a jala temi aŋ o.

4Uruna wa nda bụtụ bukofwo, ama ugondu tɛnda wa nda bụtụ bɛzhɛgba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

5Yɛu elele nɛ yo sutongono iyimɛyɛ nu ubwaza, incɛ, ama yɛu nɛ yo woto malabụ na aka na to o gwubo iyimɛyɛ, ya karɛ ụpụrụsa.

6A pana bụtụ bi tiririri uwebiye, ama n-ndumwa ma abwagara kiri ugworozwo wa duma aka elele.

7Titeyinje tu na ee teyinje bụtụ bi tiririri, ibɛ shɛ uwebiye ubwa. Ama ɛ zhɛ o 'woricingo izeci ugworozwo.

8Bụtụ na incɛ ba nda iyi gana na aa tɛtaganɛ bu unu ibɛ, ama atwa na a dumanga n-ndumwa mụ ụlagwụ, ɛ zhɛ a nda ufwu.

9Bụtụ be elele na ba zha tahaŋnụ nu uhwaŋna tɛcara ba banangana iyi iwɛ, ama bụtụ ba ahaŋsa tibiribiri zhɛ ba banɛ uvwi.

10Bụtụ na ba karɛ bụtụ ashɛrɛnganɛ nu n-ndumwa, ba karɛ uwuru, ama bụtụ na ba tazhɛganɛ bụtụ nu ukpogwu, ba karɛ amɛ-olom.

11N-ndumwa mụ bụtụ bi tiririri, mɛ bɛcinjɛ uraiŋ. Ama ugworozwo shɛ n-ndumwa ma abwagara mu baba baa duma.

12I'ime yɛ ishicinjɛ uwuru, ama ilubwe yo urogono tipindo te elele.

13Atwa na mepi iyi aba a duma n-ndumwa mu na mi teni cɛŋ, ama a swananga tuba atwa na eshiciji shi iyi udugwu na apindwa.

14Atwa na incɛ aba mepi iyi tebiye, ama urokwoto wa alagwụ wɛ mbɛnjɛ bụ ụlayɛ.

15Uduciya na bɛzhɛgba 'yajɛ ubwa shɛ ukpahiŋ na wa jilanɛ ụshɛpwụ, ama tukofwo ta nda bukofwo ufwu.

16Tụtụpa tu na aa tụpa bụtụ bi tiririri, ta zarɛga bu nu uraiŋ, ama iwɛwɛ tɛnda tuba ibɛ shɛ titeni to ogworozwo.

17Bụtụ na bo lono maa e mbisegeni bu iyi, asha ubwa to uhwaŋna uraiŋ, ama bụtụ be elele na ba laka maa ɛ vwɛ bu uvwi, bi zhɛ na ina.

18Bụtụ be elele na ba swaka i'ime, bi 'yebi du ụzagwụ-tudwa duwa, bụtụ na kaa bo gbozhigo bụtụ, lagwụmɛ.

19Yaa shɛ n-ndumwa mu bu hwuleji, gobwonu du ɛbi zhɛ bu na dumanga iwɛwɛ, ama bụtụ na ba ima unu ubwa, ubwa incɛ.

20N-ndumwa mu bụtụ bi tiririri mɛ shɛ gana azụrụfa na namɛ rụmbɛɛ, ama ahaŋsa ugworozwo te shi eshe o.

21N-ndumwa mu bụtụ bi tiririri mo lomicingo atwa ufwugwo shɛmɛ, ama shɛlagwụ sho 'wo iwɛ ahaŋsa aba ci shi.

22Uwebiye nɛ AGWANGWAMA a pana bụtụ, ya nda bụtụ ata bɛzhɛgba. Bi zha shɛ kaa bo hiŋtotongo amɛ-tụhaŋtụ nu ụzhɛgba ata o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

23Alagwụ ubwa bo lubo iyi iwɛ tɛnda, ama bụtụ na incɛ bo lubo masha mi biye.

24Iyi nɛ ya sha ugworozwo inyɛsɛ, ibɛ tuba zhɛ ya pana bụtụ bi tiririri iyi nɛ baa jala.

25Okwo uvwugo ubaba ụ njɛ, ugworozwo zha shɛ wa ala tishikono, ama atwa tiririri tuba zhɛ o shikono dimi unyizo-nom.

26Gana na te meni na mi sembi ma nda bụtụ ene yigwu yigwu, keeni gana na tu nshikwo mo tono bụtụ ne eshe, gobwonu du buruna shanɛ atwa elele na a tumwana bu utumwa.

27AGWANGWAMA inyɛsɛ tụsụma, ya kaana uraiŋ bụtụ ụnjɛswa, ama ɛ zhɛ a munanana tuba shiywa sho ogworozwo.

28Iyi nɛ bụtụ bi tiririri ba nda ashɛlatụ ibɛ, zhɛ yo tomo bu, ama iyi nɛ ugworozwo ngbaracɛ uhwaŋna ibɛ zha shɛ yo tomo bu o.

29AGWANGWAMA ubwa shɛ ijilɛni ya atwa na a nda iyi tiririri, ama bi zhɛ tuba bo iricingo atwa na a nda iyi iwɛ.

30A zha shɛ a bacɛnga atwa tiririri na cɛnjɛ tu uraiŋ o, ama a zha shɛ o lono tuba maa ogworozwo nama na cɛnjɛ ta ata o.

31Bụtụ bi tiririri, ubwa ba duma n-ndumwa mu na mɛ incɛ, ama ɛ zhɛ o ngwuricingo n-ndumwa ma atwa na a halakaka bụtụ.

32Bụtụ bi tiririri mepi iyi nɛ teni cɛŋ tụdụma, ama n-ndumwa mo ogworozwo ma halakaka bụtụ.

Utakadawe Eshi 11

Bụtụ bi Tiririri na Bụtụ na 'Wa Sụ Agwatana

1Bimenji bo orugwusu shanɛ AGWANGWAMA iyi-tupwaŋ, ama bimenji na teni cɛŋ shanɛ bu iyi unyasa.

2Aka na ta tubusa tu kwuni, ibɛ du ụpụrụsa we teni, ama bụtụ na meme zucinje, ubwa incɛ.

3Tɛcara ta atwa tɛkana ta 'yagaga aŋ, ama ubiribiri wa atwa tugbom wo iricingo aŋ nu ufwu tɛnda.

4Tɛzhɛgba tu zasa ule nụ ụjita wa amɛ-tụhaŋtụ o, ama tiririri to bicingo bụtụ no tu'wo.

5Tiririri ta atwa na zasa unu-tusapa, ta nda maa ge iyi elele nɛ aa nda nama du ririri. Ama tugworozwo ta kalagaga ugworozwo.

6Tiririri ta atwa tiririri ta lashɛga aŋ, ama ukwedeyi wa atwa tugbom wa ima aŋ gana ugwuru.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7Aka na tu ugworozwo 'wi, asha ashɛlatụ iyi nɛ baa ga nda hwuwowu du. Iyi nɛ kaa atwa na 'wa sụ Agwatana ngbaracɛ uhwaŋna ibɛ ya sha tɛgadaga.

8O bicingo bụtụ bi tiririri nụ ụbaụta, ama ụbaụta ata tuba ubwa wo jitono ogworozwo.

9Bụtụ na 'wa sụ Agwatana, ba nda binya bwa ufwu nu unu, ama bụtụ bi tiririri zhɛ ba banangana iŋ iwɛnɛ tu baa 'yajɛ iyi-tumapa.

10Aka na yaa zhɛmanɛ bụtụ bi tiririri, atwa ụshɛpwụ ubwa a bwada unyasa. Ama aka na tuba ugworozwo 'wi, asha amɛ atwa ụshɛpwụ ubwa lemi hwɛɛ.

11Uwebiye nɛ ee peni bụtụ bi tiririri, ya kaana ụshɛpwụ ugombo, ama n-ndumwa mu ugworozwo mo hwuŋzo ụshɛpwụ ata.

12Bụtụ na ahaŋsa 'nyananɛ, ubwa ba nda binya bwa asada, ama bụtụ na eshiciji iyi, ba ima unu ubwa gbam.

13Bụtụ na ba bana urungo nu unabarɛ, bɛ vwɛ iyi tusweci uvwi, ama bụtụ bɛ tɛcara ba intana iyi tusweci dimi.

14Udenji we elele na zasa bi'yagajɛ, udenji ata zhɛ wa laya, ama ofwo na atwa na a haŋsa iwɛ gembi ufwugwo, tumama lashaga ta nama apata.

15Bụtụ be elele na ba la bugaiŋ i'ɛlɛ, bi zhɛ ba nda ụbaụta iwɛ ibɛ tilɛɛ, ama bụtụ na cimi shi ma bu na la atwa i'ɛlɛ, ubwa zhɛ ba banangana.

16Biyikwo na mepi iwɛ, 'yajɛ ụjɛrụma, ama uduciya kiri atwa na a nda abwagara a 'yaga.

17Bụtụ na lemi-amɛ ba ya ule wa amɛ-olom, ama bụtụ ba amiaụŋ mama nda iwɛwɛ.

18Tuhalakaka tuba tɛ shɛ utashɛ na aa tụpa ugworozwo, ama bụtụ na ba nda iyi tiririri ɛ zhɛ a tụpa bụ utashɛ na teni cɛŋ.

19Bụtụ na shɛ bụtụ bi tiririri gom zhɛ ba 'yaga uraiŋ, ama bụtụ na ba 'wa iyi iwɛ tɛnda, bo tono tu'wo.

20Atwa ahaŋsa tibiribiri shanɛ AGWANGWAMA iyi-tupwaŋ, ama ba nda unyasa na atwa na zasa unu-tusapa.

21Mapa inɛ gɛ gom, maa ogworozwo zha shɛ a banangana ulwapɛ kwukwuŋ, ama ɛ zhɛ tuba a lashaga atwa tiririri nu ulwapɛ ata.

22Biyikwo na pilanụ nụ ụzhɛ, na kaa zasa ahaŋsa ebiye, bɛ shɛ gana bukanɛ ba azhɛnarɛya na ee hwuŋteni ikemi ni inyɛnu.

23Ukwunanga iyi nɛ atwa tiririri a nda ashɛlatụ ibɛ, i shɛ iyi ibiye, ama iyi nɛ ogworozwo ngbaracɛ uhwaŋna ibɛ ya kwunanga na amɛ-tụhaŋtụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

24Bụtụ na ba pana atwa iyi arahaŋ, ubwa kaa zhɛ na kaana iyi ti'yaga, ama bụtụ
na ba nda tuwumanga, ubwa ba sha ya bukofwo.

25Bụtụ na ba pana atwa apwaŋ, zhɛ na kaana bɛzhɛgba tisha, bụtụ na kaa bo
mbiyono atwa vwɛ, ubwa du ɛɛ zhɛ no mbiyono.

26Atwa a kalana bụtụ na ba swakaka iyimɛyɛ na lacɛ maa sangana atwa vwɛ unu,
ama a dumanga tuba bụtụ na bɛ vwɛ maa bu na sangana atwa vwɛ.

27Bụtụ na ba jala iyi ibiye zhɛ ba 'yaga uwaŋna-ubiye, ama bụtụ na ba dwalakaka
iyi iwɛ, ubwa du iyi iwɛ zhɛ yo jitono.

28Bụtụ be elele na tɛtanɛ uzhɛgba ubwa rishe, ubwa zhɛ ba vwunga nazhɛ, ama
bụtụ bi tiririri zhɛ na saba gana ambɛ olom.

29Bụtụ na ba kalanɛ atwa ihwɛ ibwɛ uwuru, bi zha shɛ ba 'yaga iyi elele nu
ukwunanga ubwa o. Alagwụ kaa zhɛ a sha bujama ba bụtụ na incɛ.

30Iyi nɛ bụtụ bi tiririri ba nda i shɛ gana ụ'wụ'wụ uraiŋ ama ebweji-undwa, a
vwungɛcɛnga atwa uraiŋ.

31Yaa shɛ aa tụpana atwa tiririri iyi nɛ aa nda nu unyizo ga, asha gabata du ɛɛ
zhɛ a pana atwa iwɛwɛ keeni ogworozwo ulwapɛ tilɛɛ.

Utakadawe Eshi 12

Unu-tɛtɛtagana iwɛ Iyi-tumapa

1Bụtụ be elele na bo lubo evwuri na oo vwulo bu, asha ubwa ba jala iyi-tumapa.
Ama bụtụ na bo imo uvwi na ɛɛ vwɛ bu, asha ahaŋsa ci shi bu o.

2AGWANGWAMA a mapana bụtụ bi biye iwɛ, ama ba pana tuba bụtụ na 'yajɛ
tuhaŋsa tụ wɛ n-ndumwa-tụwụma.

3Tugworozwo ti shikicinji shi bụtụ o, ama bụtụ bi tiririri tuba zhɛ bo shikono
dimi.

4Biyikwo bi biye ubwa shɛ ụjɛrụma bwolo bwa, ama biyikwo na ba nda bwolo
bwa ezuye, bɛ shɛ gana ụngwụ wa asuswa na wo fwoshicingo o'umpwo bwolo
bwa.

5Tuhaŋsa ta bụtụ bi tiririri, tɛ shɛ iyi ibiye, ama ahaŋsa na ugworozwo wa pana
bụtụ a shɛ tuhalakaka.

6N-ndumwa mo ogworozwo mɛ shɛ iwɛ mehieŋ ma atwa tududwogo, ama n-
ndumwa ma bụtụ bi tiririri mo bicingo atwa.

7Ogworozwo zhɛ a laya, a zha shɛ kaa a nama ya o, ama umwamwa wa atwa
tiririri zhɛ wo shikono tutuu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

8A dumanga bụtụ te teni cɛŋ na ti'inta tu bwa ti biye, ama a ta tuba atwa ahaŋsa tibiribiri ni i'ime.

9I zhɛmɛ maa mama njɛ bụtụ bo ohondo maa 'yaga yɛu bu ugondu, uhwuri maa mama njɛ bụtụ bu ko bụ 'wụtụ na kaa zasa iyi maa ya.

10Bụtụ bi tiririri ba ima iyimabiga ubwa u'ala, ama iwɛ tumapa yo ogworozwo tuba i shɛ amiaụŋ.

11Bụtụ na ba hwaŋ itimɛ, ubwa ba 'yaga iyimɛyɛ duwa, ama bụtụ na ba nda aka ubwa ufwu nu ugondu na te shi eshe, bụ lagwụmɛ.

12Iyi iwɛ kiri ogworozwo a jala tɛnda, ama tini ta atwa tiririri to shikono dimi.

13N-ndumwa mu bụtụ na shɛ ugworozwo mo umpo bu ni ikɛnyi ibwɛ, ama atwa tiririri mama bacɛnga na amɛ-tụhaŋtụ.

14Iyi ibiye yo tomo bụtụ tedure nu n-ndumwa mu unu ubwa, ugondu na kaa bụtụ njɛ ni i'ɛlɛ ibwɛ we gwuricingeni bu titeni tu bwa.

15Iyi nɛ alagwụ a nda teneni bu cɛŋ ne eshe ubwa, ama bụtụ na incɛ bo shilo acɛbɛ ni iyi nɛ aa pana bu ahaŋsa ibɛ.

16Alagwụ a nda maa e mepi amɛ-tụhaŋtụ ubwa kakayɛ, ama bụtụ na incɛ 'wa sụ okwo iwɛ tutwa tu na aa twaga bu o.

17Bụtụ na ba duma iwɛ-tɛkana, ba la tiseyida tɛ tɛcara, ama bụtụ na ba la tiseyida tu tukata, ba halakaka atwa.

18N-ndumwa ma bụtụ na mbiyanɛ shɛ ekwunyi tu baa duma iwɛ, ma gwụcɛnga bụtụ gana utokwobi. Ama n-ndumwa ma bụtụ na incɛ, ma nɛnga bụtụ.

19N-ndumwa ma atwa na a duma iwɛ-tɛkana, mo shikono tutu unyizo-nom, ama n-ndumwa me ejwe-ụzagwụ mi ilegeji shi okwo cwɛŋ.

20Atwa na a haŋsa iyi iwɛ a halakaka bụtụ, ama atwa na a imanganga iyi ibiye aba zhɛ a 'yaga unyasa.

21Iyi iwɛ zha shɛ no jitono atwa tiririri o, ama amɛ-tụhaŋtụ o jitono ogworozwo aka elele.

22N-ndumwa me ejwe-ụzagwụ mi shanɛ AGWANGWAMA iyi-tupwaŋ, ama ba nda tuba unyasa na atwa na a nda iyi tɛcara.

23Bụtụ na incɛ ba swaka iyi ibwɛ tumapa, ama shɛlagwụ tuba sho shilo ụlagwụ wa aba nu ukpogwu caakwụ.

24Bụtụ na ba nda ugondu ta 'yajɛ ikɛnyi, ubwa zhɛ ba ya tugwama, ama buruna zhɛ ba sha bujama na ɛɛ zhɛ na ana ugondu ni iji.

25Tuzuga ta bacɛnga unyasa na amɛ bụtụ, ama n-ndumwa ma amɛ-olom ma hiɛcɛnga bụtụ u'waba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

26Bụtụ bi tirirri bo mbisono binya bwa uhwaŋna ubiye, ama uhwaŋna na ogworozwo to, wa inzhɛnga aŋ.

27Buruna eri shi ba 'yaga iyi nɛ kwụlanɛ bụ o, ama bụtụ na shanɛ ikɛnyi nu ugondu tɛnda, ubwa zhɛ ba sha bɛzhɛgba bụ 'wụtụ.

28Tirirri ta shapa bụtụ nu uraiŋ, ama tugworozwo ta shapa bụtụ no tu'wo.

Utakadawe Eshi 13

Gana na maa Bụtụ shɛ Bɛzhɛgba Duwa

1Yɛu nɛ incɛ ya hwuga-unu na bishi bwa ba tɛtagana bụ, ama anjɛ-asada shiri shi acɛbɛ na tɛtazhagana tu na aa tazhagana aŋ o.

2N-ndumwa mu bụtụ bi biye ma nda maa gwushigo iyimɛyɛ, ama atwa abwagara keeni atwa tuhalakaka mama nyasa iyi.

3Bụtụ na ba ima unu ubwa, ba jilanɛ uraiŋ ubwa, ama bụtụ na lukwumi shi n-ndumwa, mama bizhanganɛ iwɛ.

4Iyi nɛ buruna ba jalakaka zha shɛ yo tomo bu uuwa bu to 'wo, ama iyi elele nɛ bụtụ na momo sho nu ugondu tɛnda ba jala, i zhɛ yo tomo bu.

5Atwa tirirri o imo ụzagwụ-tundwatwaga, ama ogworozwo a nda iyi nɛ ya shapɛrɛganɛ aŋ ezuye keeni ụpụrụsa.

6Tirirri ta untangana bụtụ na namɛ ririri; ama tugworozwo to hwuŋzo atwa iwɛwɛ.

7Bụtụ bu ko mama nda gana bɛzhɛgba, ubwa kaa zasa iyi elele o, ama bụtụ bu ko tuba mama nda gana bukofwo, asha ubwa kaa shɛ bɛzhɛgba bụ 'wụtụ.

8Bɛzhɛgba eri be gwube uhiuhiu ubwa tedure nu uduciya na baa 'yajɛ, ama bukofwo zasa tuba iyi elele maa meme gwube o.

9Atwa tirirri a shɛ gana uhioko-uhwaŋna na wa ta raawụụ, ama ogworozwo shɛ gana ụsụtụla na e 'wericinji.

10Iyi nɛ kiri tumama sata ta karɛ i shɛ uwuru, ama atwa na a lashɛga ahaŋsa na aa pana aŋ, a kaana ti'inta ti'yaga.

11Uduciya na bụtụ 'yajɛ nu uwaŋna ụjita uko gba, gana ata du wɛɛ zhɛ wo hwuwowu. Ama bụtụ na ba mwata kwurɛ kwurɛ, bi zhɛ na kaana ti'yaga.

12Yaa shɛ iyi nɛ bụtụ ga nda ashɛlatụ ibɛ ngwuri, i eri ya kala bu nụ ụngwụ, ama yaa shɛ iyi nɛ bụtụ ga jala temi bu, amɛ ubwa zhɛ o lomo tebiye.

13Bụtụ na ba ngbaraka iyi nɛ oo sokokono bu cwɛŋ, mama kwụna, ama bụtụ na ba untangana unu na aa pana bụ, zhɛ ba lashɛga ule.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

14Imbisegeni bụtụ na incɛ, i shɛ gana uraiŋ na wɛ zhinjɛ, maa bụtụ benengeni modugwulo mo tu'wo.

15Iyi-tumapa ya shapɛrɛganɛ bụtụ ụjɛrụma, ama iyi nɛ atwa na zasa rishe-tɛtɛtana a nda, ya zarɛga aŋ nu ufwu tɛnda.

16Bụtụ na incɛ ba nda iyi ibwɛ ni iyi-tumapa, ama alagwụ ɛ bɛcinjɛ ụlagwụ ubwa caakwụ.

17Butumwa bụ wɛ bo zwono atwa nụ ụbaụta, ama bu na bɛ tɛcara ba 'waŋnɛ amɛ-olom.

18Tukofwo keeni ụpụrụsa zhɛ wo jitono bụtụ na ba haŋnɛcɛngana iyi nɛ oo sokokono bu rishe, ama bụtụ na bo lono maa ɛ vwɛ bu uvwi, ubwa ɛɛ zhɛ a muna ụjɛrụma.

19Yaa shɛ iyi nɛ ga dwa bụtụ eshe temi bu, asha ohwulu ubwa zhɛ e kezhe, ama shɛlagwụ shi jeri shi maa e genji iyi iwɛ tɛnda o.

20Bụtụ be elele na ba zhagaga na bụtụ na incɛ, bi zhɛ du ba inta, ama biyejilo ba shɛlagwụ zhɛ ba hwuga-ụngwụ.

21Uwaŋna-wɛ wa 'wa atwa iwɛwɛ no ofwo elele na ee duri, ama tuba tɛzhɛmana aa tụpa atwa tiririri.

22Bụtụ bi biye bo shilono ajalụ ubwa ogwu, bụtụ bi tiririri kaa ubwa zhɛ bo sugo uduciya wo ogworozwo.

23Okwo itimɛ bukofwo zhɛmɛ iyimɛyɛ duwa, ama atwa orugwusu aba zhɛ o sugo iŋ hwɛɛ.

24Bụtụ na jibi shi yɛu ibwɛ nu udugwu, asha bi lubi shi yɛu ɛtɛ ibwɛ o, ama bụtụ na bo lubo yɛu ibwɛ, momo sho ni yɛu ɛtɛ tuvwulo.

25Okwo atwa tiririri a ya iyimɛyɛ oo shigogo, ama imunɛ tuba zhɛ na kwụna ogworozwo.

Utakadawe Eshi 14

Atwa Tiririri Abana no Ogworozwo

1Biyikwo na incɛ mo ihwɛ ibwɛ, ama alagwụ tuba o hwuŋzotongo inɛ ibwɛ ni i'ɛlɛ ikɛnyi ibwɛ.

2Bụtụ na ba sụma AGWANGWAMA inyɛsɛ, ubwa du ba nda iyi ibwɛ ye elele te teni cɛŋ, ama bụtụ na ahaŋsa ubwa namɛ biribiri ba ngbaraka AGWANGWAMA cwɛŋ.

3N-ndumwa ma alagwụ mɛ shɛ gana udugwu na maa e swenenji bu na apindwa, ama n-ndumwa ma atwa tiririri, ma lashaga aŋ tuba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4Ofwo na inɛ zasaba, iyimɛyɛ zha shɛ ya nama o, ama tedure nu ukpahiŋ inɛ, ibɛ po iyimɛyɛ ya bala.

5Useyida tɛkana jwe shi ụzagwụ o, ama useyida tukata ubwa wa dwa-ụzagwụ.

6Bụtụ na mama sata ba dwalakaka ti'inta, bu gwushiji shi kaa okwo tu ko gba o, ama iyi-tumapa zasana bụtụ na eshiciji iyi iwɛ okwo cwɛŋ o.

7Ishɛga maa genji alagwụ, iwɛnɛ ti yaa zasa iyi elele nɛ n-ndumwa mu bwa mi zhɛ mo bu mbisogono.

8Bụtụ na incɛ ba halagaga iyi elele nɛ baa nda, ama tuhaŋsa ta shɛlagwụ tɛ shɛ iwɛ tuhalakaka kiri.

9Shɛlagwụ sha nda bụtụ na mama bacɛnga ni iwɛwɛ ibwɛ asada, ama ya zhɛmana tuba atwa tiririri.

10Bụtụ be elele mepi aka na ta amɛ ubwa hashɛganụ, aka na kaa amɛ ubwa lemi, i zasa bụtụ be elele na eri bo dwotwogonu unyasa na baa 'yajɛ na amɛ ubwa nu bwa.

11Ɛ zhɛ o hwuŋzo umwono ugworozwo, ama udulo ụ bụtụ bi tiririri tuba zhɛ na kaana ụzhɛ.

12I 'yajɛ uhwaŋna na ụ shɛ maa u teneni bụtụ cɛŋ, ama ukwunanga ubwa wa zarɛga bụtụ no tu'wo.

13Okwo bụtụ 'yajɛ amɛ-tụhaŋtụ a'wụtụ, bi eri na hinga kaa ilɛtu waa. Ukwunanga unyasa kaa shɛ amɛ-tụhaŋtụ.

14Ɛ zhɛ a tụpa atwa tusashɛ te teni cɛŋ ni iyi nɛ aa nda hwɛɛ, ɛɛ zhɛ du kaa a tụpa atwa ebiye te teni cɛŋ ni iyi ibiye nɛ aa njɛ.

15Bụtụ na hwuwi shi ba tɛtana iyi elele rishe, ama bụtụ na incɛ, ba yalaga tugwo iyi nazhɛ nda iŋ.

16Bụtụ na incɛ ba sụma AGWANGWAMA inyɛsɛ, ibɛ po boo gozhigono iyi iwɛ, ama alagwụ a nda iyi ni izɛlɛgwu iwɛnɛ ti iyi iwɛ tɛnda gwumanɛ shɛ bụ.

17Bụtụ na 'yajɛ isɛbwɛ, bo mbisono ụlagwụ ubwa caakwụ tedure ni iyi nɛ baa nda, ama bụtụ na incɛ ba ima-isɛbwɛ.

18Iyi ụlagwụ kiri yo tomo bụtụ na hwuwi shi, ama iyi-tumapa tuba ibɛ shɛ ụjɛrụma ụ bụtụ na incɛ.

19Atwa awɛ zhɛ no kwuzono atwa ebiye, ogworozwo tuba zhɛ no kwuzo no shidubo sha atwa tiririri.

20Okwo bukofwo ga 'yajɛ atwa, ɛ zhɛ o jinoko bu du hwɛɛ, ama bɛzhɛgba tuba ba 'yaga eyejilo ufwugwo.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

21Bụtụ be elele na ba ngbaraka binya bwa cwɛŋ ba nda iwɛwɛ, ama bụtụ na ba mapana okofwo iwɛ, bu gwoje.

22Shɛ ti'ina suu atwa na a imanganga iyi iwɛ inɛ? Ama atwa na meme zucinje keeni atwa tɛcara, aba a imanganga iyi ibiye.

23Ụbaụta tɛnda nu ugondu 'yajɛ ule, ama bɛjɛjɛ kwakwa maa na dumanga n-ndumwa zhɛ ma bu shapɛrɛganɛ tukofwo.

24Ụjɛrụma, ubwa shɛ tɛzhɛgba ta atwa na incɛ, ama a mapa alagwụ tedure na masha mu bwa.

25Bụtụ na ba la tiseyida tɛ tɛkana, bo bicingo atwa, ama bụtụ na ba la tiseyida tụ ụzagwụ, ba sanga atwa.

26Bụtụ na ba sụma AGWANGWAMA inyɛsɛ, ohwulu ubwa namɛ oko, miaụŋ mu bwa du kaa mi zhɛ ma 'yaga ofwo tuswaka.

27Uraiŋ tiya nambana atwa na a sụma AGWANGWAMA inyɛsɛ, yoo bicingo du bụtụ no modugwulo mo tu'wo.

28Unyama wa atwa, ubwa shɛ ụjɛrụma wa agwuma, ama yaa shɛ unyama wa atwa zasaba, yɛu ya agwuma zha shɛ ya sụba iyi elele o.

29Bụtụ na eshiciji iyi duwa njɛ shɛ isɛbwɛ kakayɛ o, ama bụtụ na ba nda izɛlɛgwu ni isɛbwɛ tɛnda, bo shilo ụlagwụ ubwa nu ukpogwu caakwụ.

30Amɛ-olom na bụtụ 'yajɛ a pana tu'waba tu bwa ulapiya, ama isɛbwɛngwɛ i shɛ gana ụngwụ na wo fwoshicingo o'umpwo.

31Bụtụ na ba nda bukofwo tuhwulo, asha ba ngbaraka bụtụ na karɛ aŋ cwɛŋ, ama bụtụ be elele na ba mapana okofwo iwɛ, asha ubwa ba muna Agwatana ụjɛrụma.

32Iyi nɛ ogworozwo a nda, ye zucinje aŋ, ama atwa tɛkana o gwushigo ofwo tuswaka tedure ne tiririri ta aba.

33Ti'inta tɛ jɛjɛ na amɛ bụtụ na eshiciji iyi, ama shɛlagwụ shi mepi shi iyi nɛ ɛɛ hiɛŋ ti'inta o.

34Tiririri to gombicingo udenji, ama iwɛwɛ tɛnda ya shapɛrɛganɛ atwa elele tutwa.

35Amɛ agwuma o lomo ni yɛu-ugondu nɛ incɛ, ama ba nda tuba isɛbwɛ ni yɛu nɛ ya nda iyi nɛ ya shapɛ ezuye.

Utakadawe Eshi 15

N-ndumwa ma Bụtụ na Incɛ

1Ajɛshɛgwa tipecee o gwurusono isɛbwɛ, ama tɛtazhɛganɛ tɛ ishicinjɛ isɛbwɛ bụtụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2N-ndumwa mu bụtụ na incɛ mo mbisogono bụtụ iyi-tumapa, ama n-ndumwa ma shɛlagwụ mɛ vwɛ ụlagwụ wa aba caakwụ.

3Eshe AGWANGWAMA kwụbɛ ofwo elele hwɛɛ, aa ngbaracɛ kaa iyi elele nɛ ogworozwo a nda keeni atwa ebiye du.

4N-ndumwa mi tipecee mɛ shɛ gana ụ'wụ'wụ uraiŋ, ama n-ndumwa mu tuhalakaka mo sukwutogo ahaŋsa bụtụ.

5Alagwụ a laka iyi nɛ bishi bwa bo sokokono bu, ama bụtụ na incɛ ubwa bo lono maa e mbisegeni bu iyi nɛ teni cɛŋ.

6Atwa tiririri a intana uduciya wa aba, ama bino bu ukwuribi bo ogworozwo bɛ shɛ amɛ-tụhaŋtụ.

7N-ndumwa ma atwa na incɛ mo mburusonu iyi-tumapa, ama ahaŋsa shɛlagwụ shɛ shɛ gana ata o.

8Ụrụpɛ wo ogworozwo shanɛ AGWANGWAMA iyi-tupwaŋ, ama ba nda tuba unyasa na adua atwa tiririri.

9Uhwaŋna wo ogworozwo shanɛ AGWANGWAMA iyi-tupwaŋ, ama bo lubo tuba atwa na a jala iyi tiririri.

10Ɛ zhɛ o vwulo bụtụ be elele na keri uhwaŋna ubiye tebiye, ama bụtụ be elele na jeri shi maa e mbisegeni bu iyi nɛ baa njɛ, ubwa zhɛ bo 'wo.

11Gana na tu nhwaŋ-me-e'uye mu swakanɛ shɛ AGWANGWAMA, asha shɛ amɛ butugwumwa eri a swakana bu ya o.

12Bụtụ na ba halakaka atwa, jeri shi maa ɛ vwɛ bu uvwi o, ubwa kaa zha shɛ ba zhagana bụtụ na incɛ uhwuri bu maa pana bu ahaŋsa o.

13Ụpɛshɛka bụtụ wo mbisono atwa amɛ-olom na baa 'yajɛ, ama amɛ-tụhaŋtụ na bụtụ 'yajɛ o sukwutogo ahaŋsa ubwa.

14Ahaŋsa bụtụ na eshiciji iyi a jalakaka iyi-tumapa, ama ụlagwụ kiri wa banɛ nu unu u shɛlagwụ.

15Iyi-heri ibɛ iyi ya wumana atwa na a nda anya aba umungwuta, ama bụtụ na ba uranga iyimɛyɛ unyasa tiya amɛ ubwa o lomo tutuu.

16I zhɛmɛ maa 'yaga iyi cwɛŋ maa na sụma AGWANGWAMA inyɛsɛ, uhwuri maa 'yaga uducinya duwa na amɛ-tụhaŋtụ.

17Shipa sha abuba tiya na amɛ-olom, shɛ zhɛmɛ uhwuri usunda buna na 'yajɛ manɛbɛ tiya na atwa i'ime.

18Bụtụ na ba nda isɛbwɛ duwa ba karɛ tubogwu, ama bụtụ na ba ima-isɛbwɛ ba karɛ amɛ-olom.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

19Esepi aba a kapa uhwaŋna u buruna, ama ụlamụ ụ bụtụ bi tiririri wa sha ukpekiti u tukpotoo.

20Yɛu nɛ incɛ yo lomicingo amɛ bishi bwa, ama alagwụ a ngbaraka bino bwa cwɛŋ.

21Atwa na ahaŋsa ci shi a nda unyasa ni iyi ụlagwụ wa aba, ama bụtụ na eshiciji iyi ba nda iyi nɛ teni cɛŋ aka elele.

22Iyi nɛ aa imanganjɛ yo ngwulo tɛnda iwɛnɛ ee peni shi atwa ahaŋsa, ama yaa shɛ atwa na a pana atwa haŋsa gembi ufwugwo, i zhɛ ya 'yagana aŋ eshe.

23Ajɛshɛgwa tụpana te teni cɛŋ a shɛ iyi unyasa, n-ndumwa tụdụma kaa na aka na teni cɛŋ, mɛ shɛ iyi ibiye tebiye.

24Uhwaŋna ụ bụtụ bi tiririri, wo mungicingo bu maa tono nu uraiŋ, maa banangana tutono nu nhwaŋ-me-e'uye.

25AGWANGWAMA o hwuŋzo umwono bụtụ na mama sata, ama ubwa tuba ba ngbarakana bululo cɛnjɛ tu bwa tutu uce tuba.

26Tuhaŋsa to ogworozwo tɛ shanɛ AGWANGWAMA iyi-tupwaŋ, ama n-ndumwa ma atwa tụrụmbɛɛ mo lomicingo bu amɛ.

27Bụtụ be elele na bo dundo titeni to orugwusu, be sugeni ukpogwu ubwa amɛ-tụhaŋtụ, ama bụtụ na bo imo ukwuribi ugworo tulashɛga, ubwa zhɛ ba ya uraiŋ.

28Bụtụ bi tiririri ba haŋsa tugwo ajɛshɛgwa na teni cɛŋ tụpana, ama unu ugworozwo wɛ bɛcinjɛ iyi iwɛ.

29AGWANGWAMA dụlụmɛ no ogworozwo, ama bo shilo tuba acɛbɛ na adua atwa tiririri.

30Igbɛtɛtɛ ya amɛ-olom yo shidingo unyasa na amɛ bụtụ; unabarɛ ubiye kaa wa kaana o'umpwo bụtụ ukpahiŋ.

31Bụtụ na bo shilo acɛbɛ ni iyi nɛ oo mbisogono bu te teni cɛŋ, ubwa zhɛ ba nama na ashashɛ atwa na incɛ.

32Bụtụ be elele na ba ngbaraka iyi nɛ oo sokokono bu cwɛŋ, bu mama nda iwɛwɛ. Ama bụtụ be elele na ba lashɛga evwuri na oo vwulo bu, ubwa zhɛ bo eshicigo iyi.

33Bụtụ na ba sụma AGWANGWAMA inyɛsɛ, ubwa zhɛ bo soso ti'inta, bụtụ na kaa meme zucinje nazhɛ bɛɛ zhɛ ba 'yaga ụjɛrụma.

Utakadawe Eshi 16

AGWANGWAMA a Manga iyi Elele nɛ Bụtụ ba Nda

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1Ti'imanganga tɛ shɛ inɛ ya ahaŋsa butugwumwa, ama n-ndumwa ma AGWANGWAMA muba mɛ shɛ ajɛshɛgwa na ulwa.

2Ihwɛŋnɛ nɛ bụtụ ba nda iyi teneni bu cɛŋ ne eshe ubwa, ama AGWANGWAMA a manga iyi nɛ namɛ na ahaŋsa bụtụ upo baa nda iyi.

3Utogono AGWANGWAMA ugondu we elele na aba imanganga, nazhɛ ti'imanganga ta ata tụ bụ ti zhɛ ta bu 'yagana eshe.

4Iyi elele nɛ AGWANGWAMA njɛ 'yaganɛ bu ecilo, okwo yaa shɛ ogworozwo, a njɛ aŋ iwɛ maa a njɛ aŋ ufwu jitoo ko.

5Tumama sata tɛ shanɛ AGWANGWAMA iyi-tupwaŋ, mapa gom maa bi eri shi ba banangana ulwapɛ na ɛɛ zhɛ ma bu pana tɛnda o.

6Tedure na tɛkana keeni tɛcara yo lono maa e gengeni bụtụ iwɛwɛ ibwɛ, aka na ata sụma kaa AGWANGWAMA inyɛsɛ, nazhɛ ɛti zhɛ tu no gozhigono iyi iwɛ.

7Aka na ti ihwɛŋnɛ nɛ bụtụ ba nda iyi yo lomicingo AGWANGWAMA amɛ, nazhɛ AGWANGWAMA zhɛ na nda du maa okwo atwa i'ime bụtụ ata 'yaga amɛ-olom nu bwa.

8I zhɛmɛ maa bụtụ 'yaga iyi cwɛŋ nu uhwaŋna tiririri, uhwuri maa bụtụ 'yaga iyi duwa nu uhwaŋna wo orugwusu.

9Butugwumwa ba imanganga iyi nɛ baa jala tɛnda na ahaŋsa ubwa, ama AGWANGWAMA ubwa zhɛ bo sokokono bu gana na maa tɛnda ti bɛ ti 'yaga eshe.

10Agwuma a duma n-ndumwa nu ụhwada na baa 'yajɛ, baa kwunanga kaa n-ndumwa me elele uzawa tishiriri tu'ubo.

11AGWANGWAMA a jala timenji te elele tu na tu namɛ ririri keeni ma tu na tu nangwụ, te timenji tu uzhinono iyi elele nɛ teni cɛŋ.

12Iyi iwɛ tɛnda shanɛ shɛgwuma iyi-tupwaŋ, ne tiririri ibɛ idwɛtwɛ tugwama yo shikono.

13Agwuma a nda unyasa na bụtụ na ba duma iwɛ ne tiririri. Boo lubo kaa du bụtụ na ba duma iwɛ te teni cɛŋ.

14Isɛbwɛ ya agwuma ibɛ shɛ butumwa bo tu'wo, ama bụtụ na incɛ, ubwa eri bo kozhicingo isɛbwɛ ɛtɛ.

15Uhioko-uhwaŋna we eshe agwuma ụ shɛ gana uraiŋ iwɛ-tumapa ubwa kaa i shɛ gana cilwo te eshilo ɛhɛnɛnɛyɛ.

16Ti'inta tɛ zhɛmɛ tee hwuri azhɛnarɛya, yaa zhɛmɛ kaa maa bụtụ teri iyi ti'eshicigo uhwuri azụrụfa.

17Pa'ụtụ iyi nɛ bụtụ bi biye ba nda, ya haba iyi iwɛ, bụtụ na kaa bo shiyono iyi nɛ baa nda eshe tebiye, baa jilanɛ uraiŋ ubwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18Tumama sata ta nda bụtụ ufwu, tubusa kaa ta kalagaga bụtụ.

19I zhɛmɛ maa ne meme zucinje maa shɛ yibwa bukofwo, uhwuri maa no dwotwogonu iyi nɛ ogworozwo a lashajɛ.

20I zhɛ ya zhɛmana bụtụ na bo lono maa o no sokokono bu iwɛ, bụtụ na kaa ba patana AGWANGWAMA rishe gwoje.

21Atwa na incɛ aba aa suyana maa aba du 'yebi iyi tumanganga, n-ndumwa ma amɛ-olom kaa ma kaana ohwolu bụtụ ugombo.

22Ti'inta ti shanɛ bụtụ na incɛ tụ gana umɛzhinjɛ uraiŋ, ama ụlagwụ wa pana shɛlagwụ ulwapɛ.

23Atwa na incɛ a haŋsa tugwo iwɛ nazhɛ a jɛmɛ iŋ, n-ndumwa mu unu wa aba kaa ma kaana aŋ tugombicingo.

24N-ndumwa ma amɛ-olom mɛ shɛ gana azanga iswɛ, ma latụmana kaa atwa na a hwuga mụ, maa shanɛ du tu'waba ta aba ulapiya.

25I 'yajɛ ihwɛŋnɛ nɛ i shɛ maa i teneni bụtụ cɛŋ, ama ukwunanga ibɛ tuba i shɛ ihwɛŋnɛ i tu'wo.

26Iyi nɛ kwụlanɛ bụtụ, ibɛ ya ana bu ugondu, iwɛnɛ tu bee jeri shi maa ya-imunɛ.

27Atwa tusashɛ aba du a haŋsa iyi iwɛ, n-ndumwa ma aba kaa mɛ shɛ gana ulwa na wo gorogo.

28Bụtụ ba ahaŋsa tibiribiri bo tulono uwuru, tisharuwa kaa to bogwu eyejilo na go momo lubonu.

29Bụtụ ba abwagara ba halakaka binya bwa, baa zarɛga bụ kaa nu uhwaŋna na zhɛshɛ.

30Bụtụ be elele na ma bu kala ashɛrɛnganɛ, asha ba bu haŋsagana iyi iwɛ, bụtụ be elele na kaa jeri shi maa dumana iwɛ, bo lono maa ge iyi iwɛ teni.

31Tuhwaŋla, tuba tɛ shɛ ụjɛrụma iyɛri, bụtụ bu uraiŋ tiririri ubwa kaa ba 'yaga tụ.

32Isɛbwɛ-ti'ima zhɛmɛ yee hwuri ukpahiŋ tɛnda nu ujasa, bụtụ na kaa ba ima-isɛbwɛ gbamụ bu hwuri bụtụ na lesheji ashɛpwụ a'wụtụ nu ujasa.

33Atwa a 'waŋ icɛcɛ maa e mepi ukwulana wa Agwatana, ama AGWANGWAMA tuba ubwa bɛ bɛcinjɛ ajɛshɛgwa ibɛ.

Utakadawe Eshi 17

N-ndumwa mi Biye na N-ndumwa mu Tukata

1Uzhokwu na hweteni tiya ungwusangwusa ni ihwɛ ya amɛ-olom, debeji uhwuri iyimɛyɛ ye eligidi tiya ni ihwɛ nɛ lukwumi shi uwuru.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2Bujama na incɛ zhɛ ba sha agwuma-ihwɛ yɛu tisashɛ nɛ ga shɛ umamata, bujama ata kaa du zhɛ ba ya ogwu na aba gana maa bɛ shɛ ya umamata.

3Nu ulwa aa manga azhɛnarɛya keeni azụrụfa, ama AGWANGWAMA tuba ubwa ba manga shɛmɛ sha atwa.

4Bɛnjɛ bi iyi iwɛ ba hwuga-unu wo ogworozwo, ejwe-ụzagwụ tuba a hwuga-unu we ejwe-ụzagwụ du.

5Bụtụ be elele na ba nda bukofwo asada, asha bụtụ na karɛ bu baa twaga. Bụtụ be elele na kaa ba nda unyasa ta Abara-ne-ebe njɛ bụtụ, a zha shɛ a ganga bụ uzawa ulwapɛ tụpana o.

6Ajalụ shanɛ ogwunukwoshi aba udara, eshi miaụŋ tuba shanɛ miaụŋ ụjɛrụma.

7N-ndumwa mi biye mi teneni shi alagwụ cɛŋ o, gobwonu du n-ndumwa mu tusashɛ mi teneni shi agwuma cɛŋ.

8Ukwuribi ugworo shanɛ atwa na a pana uŋ gana iyi tishino. Maa geri elele bee duri ga i zhɛmanɛ bụ.

9Bụtụ na ba gangana bụtụ iyi iwɛ nɛ aa njɛ bụ, asha ba jala maa atwa no lubo bu, ama bụtụ na bo ndopilono iwɛ, bo bogwu tiyejilo to tulubo.

10Tɛtazhɛganɛ tu kpalụ ko gba ti gembi bụtụ na eshiciji iyi, uhwuri odugwu dipi-yebi na ɛɛ zhɛ a swananga alagwụ.

11Iwɛ tigezhe kiri atwa awɛ a haŋsa aka elele, iwɛbɛ po ɛɛ zhɛ a tumwananɛ aŋ butumwa ba amiaụŋ.

12I debeji maa bụtụ twa nu ucwee na ee suji miaụŋ mu bwa, uhwuri maa bụtụ twa na alagwụ.

13Yaa shɛ bụtụ ubu njɛ uwebiye, aba tụpana bu tuba iyi iwɛ, iyi iwɛ zha shɛ ya bana ni ihwɛ bu kwukwuŋ.

14Tukwuno tu uwuru tɛ shɛ gana ukwokwo meni mu na mi keri uhwacɛ, nda maa ngwuricinji uŋ tu woo to mburusonu su.

15Bụtụ na peni bụtụ na n-ndumwa ga wụmɛ n-ndumwa-zhɛ, nazhɛ bee peni bụtụ na n-ndumwa ga zhɛmɛ n-ndumwa-tụwụma, hwɛɛ ibɛ iyebi shanɛ AGWANGWAMA iyi-tupwaŋ.

16Ule imbe alagwụ zhɛ a ya tu baa 'waŋnɛ ukwuribi ni i'ɛlɛ ibwɛ maa sa ti'inta, ta ahaŋsa kaa twa sụ bụụ?

17Tulubo te biyejilo ta nama aka elele, a mata buhongwu bụtụ iwɛ ụjita uwuya.

18Bụtụ na ahaŋsa twa sụ kiri zhɛ momo shiyono ufwafwa, maa la binya bwa na ga yɛ utashɛ i'ɛlɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

19Bụtụ be elele na bo lubo undwa tubwada, asha bo lubo du uwuru, bụtụ be elele
na kaa ba ma odubo ubwa te zeci, bu mama suyananɛ ufwu tɛnda.

20Iyi zhɛmanɛ shɛ bụtụ ba amɛ tibiribiri o, i zhɛ kaa ya wumana bụtụ na ba
halakaka atwa nu n-ndumwa mu bwa.

21Yɛu nɛ lagwụmɛ ya hashɛgana amɛ bishi bwa, bishi bi yɛu nɛ amɛ ubwa suji
shi kaa zasa unyasa o.

22Unyasa ti'yaga duwa ụ shɛ gana unibi na wa pana bụtụ ulapiya, ama amɛ-
tụhaŋtụ ti'yaga aka elele, a incɛnga okwo o'umpwo bụtụ.

23Bɛjɛmɛ-bụ-ụshɛrɛya bo orugwusu, ba lashɛga ukwuribi ugworo ne tusweci,
iwɛ maa ubo n-ndumwa ma bụtụ bi tiririri.

24Bụtụ na eshiciji iyi ba ngbaraka ofwo na ti'inta tu namɛ ririri, ama alagwụ a
mbiyangana ofwo elele tutu ukwunanga cɛnjɛ tu unyizo.

25Yɛu nɛ lagwụmɛ ya pana bishi bwa amɛ-tụhaŋtụ, baa hashɛgana kaa du amɛ
bino bwa.

26I zhɛshɛ maa e peni bụtụ na n-ndumwa zhɛmɛ ulwapɛ o. Izhɛshɛ kaa du maa
o no kwuto bụtụ bụ ụjɛrụma o.

27Bụtụ be elele na eshiciji iyi, ba munanana unu nu n-ndumwa, bụtụ na kaa mepi
iyi ba nama suu.

28Okwo yaa shɛ alagwụ, e eri du o mbisogono bu ti'inta ti yaa shɛ baa namɛ saiiŋ,
bɛɛ zhɛ du kaa ba mapa iyi, ti yaa shɛ baa 'imɛ unu ubwa.

Utakadawe Eshi 18

N-ndumwa ma Bụtụ na Incɛ na Mu na ma Bụtụ na Lagwụmɛ

1Bụtụ na jeri shi maa togwu na atwa vwɛ, asha ba jala iyi nɛ kwụlanɛ bụ booko,
bi zha shɛ kaa du bo lono ụshɛrɛya tiririri na atwa vwɛ jɛmɛ o.

2Iyi ti'eshicigo shanɛ shɛ alagwụ iyi unyasa o, semi iyi nɛ bee heŋshi kiri baa nda
unyasa iwɛ ibɛ.

3Tugworozwo tuba ta 'waŋnɛ bụtụ tungbaraka cwɛŋ, ụjɛrụma mụnɛ shɛ bụtụ,
ya 'waŋnɛ ụpụrụsa.

4N-ndumwa mu unu bụtụ mɛ shɛ gana meni mu na mi iri, ti'inta kaa tɛ shɛ gana
meni mu uwapa mu na ma fwunga wuru wuru.

5I zhɛshɛ maa na ta ugworozwo na aba o, i zhɛshɛ kaa du maa no ubo ụshɛrɛya
ụ bụtụ bi tiririri o.

6N-ndumwa ma alagwụ ma bila uwuru, maa 'waŋnanɛ bu du kaa ijibi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7Unu wa alagwụ wa bɛzhanganɛ bụ iwɛ, n-ndumwa mu bwa kaa mɛ shɛ gana modugwulo mu na ma imanana bu ni ikɛnyi ibwɛ.

8N-ndumwa ma bụtụ bu tuzwamɛ mɛ shɛ gana owuŋzu iyimɛyɛ nɛ yo tonongo bụtụ taa na tu'waba.

9Bụtụ na 'yajɛ asụsụbagwụ nu ugondu ubwa tɛnda, bɛ shɛ buhongwu ba bụtụ na ba nda iyi ufwu.

10Izeci ya AGWANGWAMA i shɛ gana ashɛkpa na 'yajɛ ikɛnyi, ibɛ po atwa tiririri a datana aŋ oo bino.

11Uduciya na bɛzhɛgba 'yajɛ shanɛ bụ gana ụshɛpwụ ubwa ụ'wụtụ, waa shanɛ bụ du kaa gana uba na zeci maa ụ jilanɛ bụ.

12Yaa shɛ tumama sata tu hwuleji bụtụ, asha ti zhɛ ta kalagaga bụ. Ama bụtụ na meme zucinji, ubwa ba 'yaga ụjɛrụma.

13Bụtụ na ba pana bụtụ ajɛshɛgwa tobwolo bu te hwuwi shi iwɛ nɛ aa njɛ nu bwa tuhwuga o, asha bo mbisono atwa ụlagwụ ubwa, baa mama pana kaa du ezuye.

14Ahaŋsa bụtụ eri a ima-isɛbwɛ nụ ụngwụ, ama gaaba eri ba ima-isɛbwɛ ta amɛ-tụhaŋtụ hwuleji buu?

15Ahaŋsa bụtụ na eshiciji iyi a jala iyi-tumapa, acɛbɛ bụtụ na incɛ kaa a jala iwɛ tɛshɛlaga.

16Upwaŋ na bụtụ 'waŋnɛ maa pana bụtụ bụ 'wụtụ, wa kapɛshɛngana bụ uhwaŋna maa kwụba bụtụ ata bụ 'wụtụ kakayɛ.

17Aka na bụtụ bi hiiŋ sweji n-ndumwa ni ihwɛ ya agwuma, ya sha maa ubwa n-ndumwa ma ata mɛ zhɛmɛ, semi aka na bụtụ na baa 'yajɛ uwuru nu bwa sweji hwayɛ du una ubwa.

18Icɛcɛ tu'waŋ ya kwunanga uwuru, yaa dwa kaa du ashamanjɛ a'wụtụ na atwa ga 'yajɛ.

19Isɛbwɛ yɛu-bino nɛ yɛu-bino bwa pindeni 'yajɛ ikɛnyi yee hwuri uba na rungwutwonu ụshɛpwụ ụ'wụtụ, uwuru kaa shɛ gana imbele nɛ aa kapa odubo umwono ụ'wụtụ.

20N-ndumwa mu unu bụtụ mɛ mbɛnjɛ bụ iyimɛyɛ nɛ zhɛ yo shigo bu.

21N-ndumwa ma bụtụ ma kaana bụ uraiŋ tiya, mee eri du kaa ma kwụna bụ. Gabụ na ba duma mụ, mama 'imɛ maa leshiji iyi elele nɛ eri ma bu zhaganɛ iwɛ muba.

22Bụtụ na gwushiji biyikwo bu tuzana, bu gwushiji iyi ibiye, Ubwa kaa du AGWANGWAMA zhɛ a mapana iwɛ.

23Bukofwo ba lụpa inɛ ibwɛ ne tumeme zucinje, ama bɛzhɛgba bɛ jishijɛ inɛ ibwɛ na abwagara.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

24Tiyejilo tu ko tu namba tɛ shɛ tiyejilo te eshe kwakwa, ama tiyejilo tu ko kaa tu namba ti 'yajɛ ikɛnyi tu hwuri okwo yɛu-bino.

Utakadawe Eshi 19

Tuswoswoswo ta Tɛzhɛgba no Tukofwo

1Bukofwo na zasa unu-tusapa ni iyi elele nɛ baa nda, zhɛmɛ bee hwuri alagwụ na a halakaka atwa nu n-ndumwa mu unu ubwa.

2I zhɛshɛ maa bụtụ nama uzawa iyi-tumapa o, bụtụ na kaa ivwunɛ ibwɛ hwuri izɛlɛgwu, bi le shi tu baa inzhɛnganɛ uhwaŋna o.

3Aka na tụ ụlagwụ wa atwa oko njɛ aŋ ufwu, nazhɛ o kwuno ya AGWANGWAMA unu-tusapa.

4Tɛzhɛgba te sugeni bụtụ eyejilo ofwo ufwugwo ama tukofwo tuba ta vwungɛcɛnga bụtụ okwo eyejilo ticwɛŋ na baa ga 'yagawa.

5Useyida tukata zha shɛ wa banangana ulwapɛ o, bikebi bụ ụzagwụ kaa zha shɛ ba banangana ugbe tɛta o.

6Bụtụ bụtụ ba jala maa ga bụtụ na ba mapana atwa iwɛ no lubo bu, bụtụ bụtụ kaa du ba jala maa ba sha biyejilo ba bụtụ na ba pana atwa apwaŋ.

7Yaa shɛ atwa na bukofwo ga 'yajɛ ụmatụ na aba jineci bu hwɛɛ, asha bi eri shi ba manga ya ụkwụmbwụ na eyejilo ubwa eri a dụlụma nu bwa o! Okwo bee urigeni aŋ ni ilupwɛ, a zha shɛ e gwure o.

8Bụtụ na incɛ momo lubo, iyi kaa zhɛ na kaana bụtụ na be eshicigo iyi tɛzhɛmana duwa.

9Useyida tukata zha shɛ wa banangana ulwapɛ o, bikebi bụ ụzagwụ kaa zhɛ ba nda ufwu mbowuu.

10I teni shi cɛŋ maa iyi balana alagwụ o, gobwonu du yee teni shi cɛŋ maa bujama untangana ehiu cɛnjɛ.

11Bụtụ na 'yajɛ ahaŋsa, njɛ shɛ izɛlɛgwu ni isɛbwɛ tɛnda o, gobwonu du yaa shanɛ bụ iyi ụjɛrụma tu baa 'wa sụ iwɛ iyi iwɛ nɛ atwa a nda bụ.

12Isɛbwɛ ya agwuma i shɛ gana bizeci na bo ngwulo, iwɛ ubwa tumapa kaa i shɛ gana cime tu na tu 'weri na ambɛ.

13Yɛu nɛ lagwụmɛ i shɛ ụlayɛ bishi bwa, uwuru biyikwo na shɛ bu'weji kaa ụ shɛ gana eshilo na uranjɛ tulayajɛ kɛtɛ kɛtɛ kɛtɛ.

14Shimwono keeni uduciya ụ shɛ ogwu na bụtụ ba ya no olugwo atwa na meci bu. Ama tuba AGWANGWAMA ubwa ba pana bụtụ biyikwo na incɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Uruna wa kala bụtụ malabụ mụ 'wụtụ, bụtụ na kaa jeri shi maa nda ugondu, ubwa zhɛ na ya-imunɛ.

16Bụtụ na ba untangana unu na Agwangwama a pana bụ, bo bicingo uraiŋ ubwa, ama bụtụ na ba ngbaraka uŋ cwɛŋ, ubwa zhɛ bo 'wo.

17Bụtụ na ba nda bukofwo uwebiye, asha AGWANGWAMA baa unanga iyi, AGWANGWAMA kaa zhɛ a tụpa bụ iyi nɛ baa njɛ.

18No vwulo yɛu bu na aka na tu baa ta gwumwa, ti bɛɛ tɛ zhɛ ba hwuga iwɛ, yaa shɛ ebu vwuri shi bu, asha bo shishingono bu nu ufwu tɛnda.

19Bụtụ na 'yajɛ isɛbwɛ duwa, ubwa du ɛɛ zhɛ a pana ulwapɛ ibɛ, yaa shɛ kaa ebi lesheji bu nu ulwapɛ ata kpalụ ko, asha bi zhɛ ba lashaganana bụ sasana.

20Na shɛlaga ahaŋsa na aa bu pana, no lono iyi nɛ oo bu sokokono iwɛ maa incɛ iwɛ geri-be-eshe.

21Okwo bụtụ ba imanganga iyi ifwugwo na ahaŋsa ubwa, ama AGWANGWAMA ubwa zhɛ a tala inɛɛ nɛ i shɛ ya 'yaga eshe.

22Iyi nɛ aa jala no olugwo bụtụ, i shɛ bụtụ bɛ tɛcara tisha, bukofwo kaa debeji bee hwuri bujwe-bụ-ụzagwụ.

23AGWANGWAMA inyɛsɛ tụsụma, ya nda maa bụtụ yɛ urugbo duwa, bụtụ ata kaa zhɛ ba bana na amɛ-tụhaŋtụ, bɛɛ zhɛ ba ta ụhinjanụ suu, iyi iwɛ kaa zha shɛ ya zhaganɛ bụ o.

24Bụtụ na uruna ubwa hwuleji, aka na bee keri u'ala ni ikwede, bi zha shɛ ba ala maa bwɛ uŋ ya maa shiyono nu unu ubwa o.

25Swananga bụtụ tugbom iyi, nazhɛ bụtụ na hwuwi shi zhɛ bo soso iyi maa inta, nɛ bwɛ bụtụ na eshiciji shi iyi uvwi, nazhɛ bɛɛ zhɛ ba mapa iyi.

26Yɛu nɛ njɛ abwagara ne bishi bwa, nɛ kaa becinji bino bwa, bɛ shɛ yɛu nɛ ya karɛ ezuye keeni tutwa ni ihwɛ.

27Ɛ-yɛu mi, yaa shɛ abu lacɛ iyi nɛ Omo bu sokokono, asha iyi-tumapa zhɛ ma bu inanga.

28Useyida tugbom wa nda ụshɛrɛya u tishiriri asada, iyi iwɛwɛ kiri ugworozwo wa jala maa bu na duma nu unu ubwa.

29N-ndumwa-tụwụma mu shilowo iwɛ atwa tugbom, ihwelupi kaa shilowo iwɛ shɛpindwa shɛ shɛlagwụ.

Utakadawe Eshi 20

Tɛcara ta Bụtụ bi Tiririri

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1Mayaga ma ana bụtụ maa sha bɛnjɛ-ba-asada, ubarasa tuswa kaa wa ana bụtụ maa sha bu'weji. Bụtụ be elele na mayaga mɛ inzhɛnjɛ, asha bɛ incɛ shɛ o.

2Isɛbwɛ ya agwuma i shɛ gana bizeci na bo ngwulo, bụtụ be elele na kaa ishicinjɛ iŋ asha uraiŋ ubwa baa inzhɛnga.

3I shɛ iyi ụjɛrụma pa bụtụ na jeri shi uwuru, ama alagwụ elele 'yajɛ izɛlɛgwu nu uwuru.

4Bụtụ ba asụsụbagwụ na hwɛŋ shɛ itimɛ na aka bu ushwo, okwo ubwaza hiŋ hwuŋ, bi zha shɛ ba 'yaga iyi nɛ maa gwubo.

5Iyi nɛ namɛ na amɛ bụtụ i shɛ gana meni mu na mi iri, ama bụtụ na eshiciji iyi kiri eri bɛ bɛcinjɛ iŋ.

6Atwa ofwugwo mama nda gana maa a shɛ atwa tɛcara gom, ama gaaba eri bo gwushigo bụtụ ata bɛ tɛcara gomm?

7Bụtụ bi tiririri na zasa unu-tusapa, na tunama tu bwa, miaụŋ mu bwa mu na mu 'wa bụ ne ekwunyi mu gwoje.

8Agwuma na jɛjɛ ni idwɛtwɛ ibwɛ maa duma ụshɛrɛya, okwo tipɛpɛpɛ te eshe ubwa tu baba to unzo iyi iwɛ ye elele.

9Gaaba eri bɛ hiɛŋ, N nyashɛnjɛ amɛ mi aa namɛ shɛ, Ngaa namɛ ya rụmbɛɛ uzawa iwɛwɛɛ?

10Te bimenji bu umudu, te bimenji bu uzhinono bo orugwusu bi shanɛ AGWANGWAMA iyi-tupwaŋ hwɛɛ ibɛ iyebi.

11Okwo yɛu ticwɛŋ momo mbisono maa e mepi bu tedure ni iyi nɛ baa nda, okwo iyi nɛ baa njɛ zhɛmɛ yee teni kaa cɛŋ.

12AGWANGWAMA ubwa njɛ ta acɛbɛ na a hwuga iwɛ, te eshe na a kwụba uhwaŋna hwɛɛ.

13To no lubo malabụ o, shibwonu bi zhɛ ba sha hwuŋ bukofwo. Na kɛpishinjɛ eshe bu, nazhɛ ɛbi zhɛ ba 'yaga iyimɛyɛ te bi gembi.

14Bụtụ na ba sa iyi, bɛ hiɛŋ, Ulumo hwuleji, ulumo hwuleji, ama bee hwuri hwayɛ hwɛɛ bu na duma ya ishɛkɛ iwɛ ibɛ.

15Azhɛnarɛya keeni atayɛ na zhanganjɛ barɛ ba du, ama n-ndumwa mi iyi-tumapa mu na bụtụ ba duma mɛ shɛ gana tisemberi to ogwumishi.

16Bụtụ be elele na leni maa la bugaiŋ i'ɛlɛ, bɛ shɛ ba lashɛga bụ utogwo, go utogwo ata shɛ iyi ufwafwa iwɛ unu na bee shiri iwɛ bugaiŋ ata bee le i'ɛlɛ.

17Iyimɛyɛ nɛ bụtụ leshiji binya bwa no orugwusu latụmanɛ bụ na aka ata, ama ukwunanga ibɛ zhɛ ya shana bụ gana bụtụ na ba ya ɛzhɛtɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18Yaa shɛ aba imanganga maa njɛ iyi, na lashɛga ahaŋsa ebiye na aa bu pana. Yaa shɛ kaa aba nda ujasa, asha 'yaga bụtụ na zhɛ na bu 'yagaga.

19Busharuwa bɛ vwɛ iyi tusweci uvwi, iwɛ ecilo ata na mama bacɛnga na atwa na a duma n-ndumwa mu na mu zasa ogwungwu.

20Bụtụ be elele na keleni bishi kwo kaa bino bwa unu, ga uraiŋ ubwa kwunanjɛ gana ụsụtụla na ee 'wericinji na amɛ tishi tụ 'wụtụ.

21Iyi-yo-ogwu nɛ bụtụ yɛ ni izɛlɛgwu tobwolo aka ibɛ ge te ci shi o, i zhɛ ya ngba bụ hwuŋ nu ukwunanga ibɛ.

22Tɛ hiɛŋ, N zhɛ ma tụpana iyi iwɛ nɛ bụtụ n njɛ o, ama 'yaka AGWANGWAMA maa mo bu mbiyono.

23AGWANGWAMA o imo timenji to orugwusu, keeni bimenji bu uzhinono na teni shi cɛŋ.

24AGWANGWAMA ubwa bo sokokono ahaŋpalụ tu uhwaŋna, shibwonu gana naa bụtụ be elele ge eri ba mapa uhwaŋna ubwaa?

25To hwulo izɛlɛgwu ni iyi elele nɛ aba jala maa peni AGWANGWAMA upwaŋ o, maa kede to hwuŋ utamapa na aka ukwunanga o.

26Agwuma na incɛ o unzo ogworozwo, boo dubo aŋ no bumbolo bo ohiu ijibi, uzawa inyɛmɛnyɛmɛ ya aba tihioko.

27Ụsụtụla wa AGWANGWAMA wo hioko uhwaŋna maa kwụba iyi elele nɛ namɛ na ahaŋsa bụtụ, okwo tutu i'wɛŋnɛ ibwɛ ya amɛ.

28Tulubo keeni tɛcara, tuba ta lashɛga agwuma, tiririri kaa tuba to shikicingo idwɛtwɛ tugwama tu bwa dimi.

29Ukpahiŋ, ubwa shɛ ụjɛrụma we esemberi ama tuhwaŋla tuba tɛ shɛ tụpilanụ ta n-nyarɛ!

30Ijibi nɛ ya gwucanga bụtụ, ya bacɛnga iyi iwɛ, tukwuto kaa ta bashaga iyi nɛ ga namɛ taa na amɛ na amɛ.

Utakadawe Eshi 21

Iyi nɛ Shɛ Uduciya wo Ogworozwo

1Amɛ agwuma namɛ ni i'ɛlɛ ya AGWANGWAMA, ubwa ba yingacanga aŋ geri na kwụlanɛ bụ, gana na baa yingacanga meni mu uhwulwo mu na ma fwunga.

2Uhwaŋna we elele na bụtụ ba nda iyi, teneni bu cɛŋ ne eshe ubwa, ama AGWANGWAMA tuba ubwa ba manganga iyi nɛ namɛ na amɛ bụtụ.

3Iyi tiririri tɛnda keeni ụshɛrɛya na teni cɛŋ tụdụma, kwụlanɛ AGWANGWAMA uhwuri arụpɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4Umama kwụba keeni tubusa tu na tɛ shɛ uhioko-uhwaŋna wo ogworozwo, ụ shɛ iwɛwɛ.

5Ti'imanganga ta bụtụ na eshiciji iyi ta 'waŋnanɛ bụ tɛzhɛmana duwa, ama yaa shɛ izɛlɛgwu ibu hwuleji, ya bu 'waŋnanɛ tukofwo.

6Uduciya na bụtụ ba 'yaga tedure nụ ụzagwụ-tudwa, ụ shɛ gana uzhikwozhikwo na zasa iwɛ tuhwuwowu, na kaa wa zarɛganɛ bụtụ tu'wo.

7Abwagara ogworozwo zhɛ o sugo aŋ, iwɛnɛ ta a laka maa a na nda iyi tiririri.

8Atwa na a nda iyi nu uhwaŋna na teni shi cɛŋ, aba n-ndumwa ma wụma, ama ugondu na atwa tiririri a nda teni cɛŋ.

9I debeji maa data na apanya umwono, uhwuri maa shiyono na amɛ umwono ahiɛba na ne biyikwo na shɛ bu'weji.

10Ugworozwo wo lubo iyi iwɛ tɛnda, bu zasa kaa inyɛmɛnyɛmɛ uyebi ubwa o.

11Aka na ee peni bụtụ bu umama kwụba ulwapɛ, nazhɛ bụtụ na hwuwi shi zhɛ bo eshicigo iyi. Aka na ee mbisegeni bụtụ na incɛ iwɛ, bi zhɛ ba kaana iyi-tumapa.

12Agwatana na shɛ bụtụ bi tiririri mepi gana na ti ihwɛ ugworozwo shɛ, ubwa kaa zhɛ bo zucingo ugworozwo ata no ofwo ufwu tɛnda.

13Bụtụ be elele na bo utogo acɛbɛ ubwa to bukofwo ba twana bu u'wo, ɛ zhɛ du o sumongo bu hwuŋ na aka na tu baa twa una ubwa u'wo.

14Upwaŋ u tusweci wa kwusa isɛbwɛ, ukwuribi ugworo kaa wo gwurusono isɛbwɛ nɛ ga 'yajɛ ikɛnyi.

15Aka na aa jɛmɛ ụshɛrɛya nu uhwaŋna tishiriri, atwa ebiye a nda unyasa, ohwulu tuba o horoko atwa na a nda iyi iwɛ.

16Bụtụ be elele na ti'inta tu bwa tu lakanɛ iyi ti'eshicigo, asha ụhinjanụ ubwa zhɛ wa nama na atwa e'uye.

17Bụtụ na bo lubo gi iyimɛyɛ ibiye tiya, bi zhɛ ba sha bukofwo, bụtụ na kaa du bo lubo mayaga keeni manɛbɛ, bi zha shɛ ba sha bɛzhɛgba kwukwuŋ.

18No ogworozwo ɛɛ zhɛ e gwube atwa tiririri, na atwa na zasa rishe-tɛtɛtana tuba ɛɛ zhɛ e gwube atwa tɛkana.

19I debeji maa mama namanga gobuko okwo nụ ụshɛka, uhwuri maa zeni biyikwo na 'yajɛ isɛbwɛ na kaa shɛ bu'weji.

20Iyimɛyɛ ye eligidi keeni manɛbɛ mu barɛ ni ihwɛ bụtụ na incɛ, ama shɛlagwụ sha waŋtanga inɛ ya aba kakayɛ.

21Bụtụ na ba 'wa tiririri keeni iwɛ-tumapa, bi zhɛ ba ya uraiŋ te ilegeji, atwa kaa du zhɛ a muna bụ ụjɛrụma.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

22Bụtụ na incɛ ba lashɛga ụshɛpwụ na atwa ukpahiŋ ge jwe, bo hwuŋzo uba wa aba ukɛnyi na aa ga patanɛ-rishe.

23Bụtụ na ba ima unu ubwa gbam nu n-ndumwa, ba banangana tijama.

24Ɛ hiɛŋ izeci bụtụ tugbom keeni bụtụ na momo mungicingo, ga Mamakwụba, tumama sata kiri tɛ shɛ inɛ ya aba aka elele.

25Ukwulana u buruna wa kwụna bụ, iwɛnɛ ti i'ɛlɛ ibwɛ cimi shi ugondu tɛnda.

26Iyi-heri bu na jalakaka gana na maa 'yaga iyi, ama bụtụ bi tiririri tuba na pana atwa apwaŋ uzawa i'ɛlɛ tumunanana.

27Ụrụpɛ wo ogworozwo shanɛ AGWANGWAMA iyi-tupwaŋ, i zhɛ kaa ya kaana aŋ tuwumanganụ ti yaa shɛ oo to uŋ ni iwɛ na amɛ.

28Tiseyida ta bụtụ bu tukata, ti zhɛ ta nda ufwu, ama tiseyida ta bụtụ na hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, ti zhɛ to shikono tutuu.

29Ugworozwo wa nda iyi ne eshehwoo aka elele, ama bụtụ bi tiririri ba yalaga tugwo iyi nazhɛ nda iŋ.

30I zasa ti'inta, ni iyi ti'eshicigo keeni iyi ti'imanganga nɛ eri ya sukakana inɛ ya AGWANGWAMA kwukwuŋ.

31Bi eri ba vwana a'inla mangayɛ iwɛ ụjita ujasa, ama tụlasụ tuba tu namɛ ni i'ɛlɛ ya AGWANGWAMA.

Utakadawe Eshi 22

Ule na Izeci Ibiye 'Yajɛ

1Izeci ibiye ti'yaga uhwuri uduciya, ụjɛrụma tumuna kaa uhwuri azụrụfa keeni azhɛnarɛya.

2Ta bɛzhɛgba, to bukofwo, o sotulonu urubwo uko, AGWANGWAMA kaa karɛ aŋ hwɛɛ aba.

3Yaa shɛ bụtụ na incɛ kwụbɛ iyi nɛ ya kwụna bụtụ, bi zhɛ ba swaka, ama bụtụ na hwuwi shi tuba zhɛ na sala iŋ uuwa ya nda bụ ufwu.

4Titeni te timeme zucinje keeni inyɛsɛ tụsụma AGWANGWAMA i shɛ: tɛzhɛgba, nụ ụjɛrụma tumuna keeni uraiŋ.

5Iyi nɛ ogworozwo a nda, ya 'wananɛ aŋ ụngwụ-tu'ala na shɛ gana modugwulo keeni esepi, ama i zha shɛ tuba yo gwumwongonu na bụtụ na momo shiyono eshe o.

6Mbisogono yɛu bu iyi nɛ teni cɛŋ tɛnda tu baa ta gwumwa, okwo baa injɛ hwuŋ bi zha shɛ ba kala iŋ o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7Okofwo aba shɛ ajama azhɛgba, atwa na unɛ bụtụ iyi, aba shɛ ajama atwa ata unanjɛ aŋ ijɛ ɛtɛ.

8Amɛ-tụhaŋtụ zhɛ o jitono bụtụ na ba bila tugworozwo, yaa shɛ baa nda atwa vwɛ umungwuta, bi zhɛ ba nda ufwu.

9I zhɛ ya zhɛmana bụtụ na lemi-amɛ, iwɛnɛ tu boo dwotwogonu iyimɛyɛ ibwɛ no okofwo.

10Bacɛnga bụtụ ba asada, nazhɛ uwuru, ni ifelu keeni tutwa ti zhɛ to hwuwowu apata.

11Bụtụ na amɛ ubwa namɛ rụmbɛɛ aka elele, na kaa ba duma n-ndumwa ma amɛ-olom, ubwa zhɛ ba sha biyejilo ba agwuma.

12AGWANGWAMA o shiyono atwa na mepi iyi eshe, ama ba haŋnɛcɛngana tuba atwa na shɛ shɛ atwa tɛcara rishe.

13Buruna jɛjɛ ni ihwɛ ibwɛ, bɛɛ hiɛŋ, Bizeci namba no tupohondo, yaa shɛ Ngee beni hwayɛ, bi zhɛ ma n kwụna.

14N-ndumwa mo biyikwo ata bo ogbototu mɛ shɛ gana ushapa na iri, ama bụtụ na AGWANGWAMA a nda isɛbwɛ nu bwa, ubwa zhɛ ba laya nu bwa.

15Ụlagwụ shini na amɛ yɛu, ama bidingbengbere be evwuri, ubwa ba bacɛnga uŋ taa dụlụ nu bwa.

16Bụtụ na ba nda okofwo umungwuta maa bu na kaana uduciya ubwa ugombo, ta bụtụ na ba pana azhɛgba apwaŋ, ɛ zhɛ a sha hwuŋ okofwo hwɛɛ aba.

N-ndumwa mu na Atwa Ti'inta Talacɛ Dumanjɛ

17Shilo ụcɛbɛ maa hwụjɛ iyi nɛ bụtụ bi ti'inta jɛmɛ. No shiyono iyi nɛ Omo bu mbisogono eshe.

18Yaa shɛ aba intana iŋ na amɛ bụ, aba duma iŋ kpaaŋ nu unu bu, nazhɛ yɛɛ zhɛ ma bụ zhɛmana.

19Gabụ gom Omo mbisogono hwayɛ ga maa, ga shɛ AGWANGWAMA aba patana-rishe.

20N te bi 'nyeteni shi suu iyi talacɛ nɛ Ngaa jɛmɛ iwɛ iyi-tumapa keeni ahaŋsa ebiye tụpana?

21Mo bu mbisono iyi nɛ teni cɛŋ keeni inɛɛ nɛ shɛ iwɛ-tɛkana, iwɛ maa peni atwa na ubu tumwanɛ utumwa ajɛshɛgwa tɛkana.

Bụtụ bi hiiŋ

22Ta nda bukofwo orugwusu iwɛnɛ tu baa zasa iyi o, ta pana kaa bụtụ n-ndumwa-tụwụma nụ ụshɛrɛya tụdụma iwɛnɛ tu ba shɛ bukofwo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

23AGWANGWAMA ubwa zhɛ ba dumangana aŋ ụshɛrɛya, ubwa du kaa zhɛ ba lashaga i'wɛŋnɛ ya atwa elele na lesheji aŋ la iyi.

Bụtụ bi yebi

24Ta ya tiyejilo na bụtụ na 'yajɛ isɛbwɛ o, to momo togotogwu kaa du na bụtụ na isɛbwɛ ibwɛ leshi iwɛ ti'ishijɛ o,

25iwɛ aka na ɛbi zhɛ bo sugo masha mu bwa, maa meme shiyeni na tijama.

Bụtụ bụ tatụ

26To momo shiyono ufwafwa maa shɛ bile-bi-i'ɛlɛ ba atwa na a ya atashɛ o.

27Yaa shɛ abu zasa iyi maa cɛpɛ hwuŋ utashɛ ata, ɛ zhɛ a shapa okwo ogodo bu na obo woto.

Bụtụ bi neshi

28To mushingo useyida tugwungwu ta cɛnjɛ na ogwunukwoshi bu shikicinji la cala o.

Bụtụ bu tana

29Bu kwụbwa suu bụtụ na shɛ bugwoni nu ugondu ubwa? Ubwa zhɛ bo shikono na agba agwuma maa ndana bụ ugondu. Bi zha shɛ kaa ba ndana atwa na a nda iyi ne tusweci ugondu o.

Utakadawe Eshi 23

Bụtụ bi cihiŋ

1Aka na abɛ jɛjɛ maa yɛ iyimɛyɛ na bụtụ na shɛ uhiu, no shiyono bụtụ na baa shɛ eshe.

2Yaa shɛ abu zasa iyimɛyɛ nɛ maa na ya maa no shigo, asha meme petenji igwuzhi nu urworwo.

3Ta nda ukwedeyi iyimɛyɛ ibwɛ ibiye o, iwɛnɛ ti iyimɛyɛ ɛtɛ ya halakaka bụtụ.

Bụtụ bi cenje

4Ta mama incɛnga kaa na tumakana gana na maa shɛ bɛzhɛgba o, ama inta maa ga shɛ isɛbwɛ aba ima.

5Aka na abu ngbaracɛ ụzhɛgba ata bụ, fwalaa wo hwuwowu, wa sha maa u 'yajɛ apiambɛ nazhɛ waa hiɛrɛ gana ugbeji na hiɛrɛ na tụla.

Bụtụ bu tụndatụ

6Ta ya iyimɛyɛ bụtụ bu tuwumanga o, ta nda du ukwedeyi iyimɛyɛ ibwɛ o.

7Iwɛnɛ po ba haŋsa iwɛ ulumo na boo so iŋ aka elele, okwo bɛɛ bi hiɛŋ, Ya, swa, unu kwakwa bee bu jwe, amɛ ubwa lemi shi na bu o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

8Bi zhɛ ba gbaga iyi ticwɛŋ nɛ abɛ yɛ, asha kaa bu 'walawa bụ gadaga.

Bụtụ bi cinjishi

9Ta nda ushaura u tusweci na alagwụ o, shibwonu bi zhɛ ba ngbaraka n-ndumwa mụ bụ mi ti'inta cwɛŋ.

Bụtụ bu umpwa

10To Mushingo useyida tugwungwu ta cɛnjɛ na ee shikicinji cala cala o. Ta lashɛga kaa du cɛnjɛ ti yɛu-bu'weteji, iwɛnɛ tu baa zasa ya bishi o.

11Bileleji ba aba 'yajɛ ikɛnyi, ubwa zhɛ bo tono uwuru wa aba maa ma bu sukakana.

Bụtụ bu umpwa-nu-boo-ko

12No shiyono iyi nɛ Omo bu sokokono eshe, maa no shilo acɛbɛ ni iyi-tumapa nɛ Omo bu mbisogono.

Bụtụ bu umpwa-nu-ba-yebi

13To ngwulo yɛu bu tuvwulo, okwo ebu kwuci bu ne bidingbengbere, bi zha shɛ bo 'wo.

14Yaa shɛ obo dubo bu ne bidingbengbere, asha nazhɛ obo bicingo uraiŋ ubwa no tu'wo.

Bụtụ bu umpwa-nu-ba-tatụ

15Ɛ-yɛu mi, Yaa shɛ abɛ incɛ, amɛ mi zhɛ o lomo tebiye.

16Yaa shɛ aba duma kaa n-ndumwa mu na mi teni cɛŋ, N zhɛ ma 'yaga unyasa na ce amɛ mi.

Bụtụ bu umpwa-nu-ba-neshi

17Ta na ta atwa iwɛwɛ ni i'ime na amɛ na amɛ bu o, ama na ta tuhwulo ti inyɛsɛ tụsụma AGWANGWAMA aka elele.

18Yaa shɛ aba nda gana ata nazhɛ geri-be-eshe bu zhɛ ma bu zhɛmana tilɛɛ, iyi nɛ aba nda ashɛlatụ ibɛ kaa zha shɛ yo kwu kwukwuŋ.

Bụtụ bu umpwa-nu-ba-ta

19Ɛ-yɛu mi, no shilo ụcɛbɛ maa incɛ, no shiyono iyi ibiye nɛ aba nda eshe.

20To no momo hiŋto ne eswe-mayaga o, kwo kaa na atwa na shɛ ayɛ usunda te hwuleji o.

21Iwɛnɛ po eswe-mayaga, na atwa na hwụjɛ shɛ iyimɛyɛ tiya zhɛ a sha okofwo, malabụ ma aba tuwoto mi zhɛ ma ana aŋ tuzuzu tu'urugono.

Bụtụ bu umpwa-nu-ba-cihiŋ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

22Na hwuga iwɛ bishi bu iwɛnɛ ti bee bi meci, to jinoko kaa bino bu okwo aka na baa injɛ o.

23Aka na abɛ 'yajɛ iwɛ-tɛkana, keeni ti'inta keeni ti'eshicigo, te sheyingo tu ni iyi inyɛ o.

24Unyasa ụ bụtụ na meci yɛu tiririri gembi tebiye, amɛ bụtụ na meci yɛu nɛ incɛ kaa o lomo duwa.

25Na nda iyi nɛ yo lomicingo bishi bu no bino bu amɛ, maa go nobu na ubu 'waŋnɛ na bwada unyasa!

Bụtụ bu umpwa-nu-ba-cenje

26Ɛ-yɛu mi, m peni amɛ bụ, no shiyono ihwɛŋnɛ mi eshe tebiye.

27Biyikwo ata bo ogbototu bɛ shɛ gana ushapa na iri, birinji ata shɛ gana u'ibwa meni na namɛ mwee.

28Ba shɛka bụtụ gana ashɛrɛ, ubwa ba nda atwa maa a na kaana atwa tusashɛ tisha na ashashɛ atwa.

Bụtụ bu umpwa-nu-ba-tụndatụ

29Gaaba ba nda Adangbooo? Gaaba 'yajɛ amɛ-tụhaŋtụụ? Gaaba bo 'wogoo? Gaaba aa gwụcɛnjɛ gadagaa? Gaaba eshe ubwa 'weni mehieeŋ?

30Aba shɛ atwa ata a jɛjɛtana mayaga mu na ee hiŋtetenji.

31Ta mbiyana mayaga okwo mee shenjemi, okwo moo fwuno nu ukwopi, okwo to tufwuno ta muba tu gwuriseni o.

32Nu ukwunanga muba mi zhɛ ma bu lụma gana uhwa, mɛɛ zhɛ no bu mungo gana bụtụ na ugbezhi lụmɛ,

33Eshe bu zhɛ na kwụba iyi nɛ ma bu dama, ahaŋsa bu zhɛ no sukwutogwu biribiri.

34Na aka ata bi zhɛ ba sha gana bụtụ na weci na ashashɛ itekwu, na kaa patanɛ nụ ụ'wụ'wụ we elema.

35Ɛbi zhɛ bɛ hiɛŋ, O m po iyi, a n gwụcɛnjɛ shɛ kaa o! Ee n jibi, n hwụjɛ shɛ kaa ụngwụ o! Aka na Ngɛɛ zhinjɛ, N zhɛ ma bananana urungo mayaga mi nya.

Utakadawe Eshi 24

Bụtụ bu umpwa-nu-ba-cinjishi

1Ta na ta atwa awɛ ni i'ime o, ama kede iwɛ tunama na ashashɛ aba ubu kwụlanɛ du o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2Iwɛnɛ po iwɛ abwagara kiri aa haŋsa aka elele, a bizhanjɛ uwuru nu n-ndumwa ma aba.

Bụtụ bu woshi

3O shilo ukoshilo umwono ni iyi ti'eshicigo, ama na ti'inta tuba aa ma uŋ.

4Ni iyi-tumapa oo shidingo uduciya wo ogwumishi nu umwono, keeni iyi elele nɛ yo lomicingo bụtụ amɛ.

Bụtụ bu woshi-nu-boo-ko

5Ti'inta tu hwuri bụtụ na 'yajɛ ukpahiŋ duwa, gobwonu du iyi-tumapa hwuri bụtụ na 'yajɛ ikɛnyi.

6Bɛ shɛ ba imanganga iyi tebiye nazhɛ kwuni ujasa, bɛ shɛ kaa ba 'yaga atwa ufwugwo na ma bu pana ahaŋsa nazhɛ ɛbi zhɛ ba lasụ nu ujasa ata.

Bụtụ bu woshi-nu-ba-iyebi

7Ti'inta tu hwulegeni alagwụ ugombo maa eshicigo, okwo atwa ụlwatagwụ no odubo ụshɛpwụ maa a jɛmɛ ụshɛrɛya, ubwa ata zha shɛ bo gwushigo iwɛ maa duma o.

Bụtụ bu woshi-nu-ba-tatụ

8Bụtụ be elele na ba imanganga iyi iwɛ tɛnda aka elele, ɛ zhɛ ɛ hiɛŋ izeci ibwɛ ge Bitileni-bu-uwuru.

9Ti'imanganga ta atwa awɛ tɛ shɛ iwɛwɛ, bụtụ ba asada kaa shanɛ atwa iyi-tupwaŋ.

Bụtụ bu woshi-nu-ba-neshi

10Yaa shɛ aba zhɛgɛda na aka bi ifelu, asha ukpahiŋ ubu 'nyananɛ ga gom.

Bụtụ bu woshi-nu-ba-ta

11Nda maa lashajɛ atwa na ee suji no ofwo na ɛ zhɛ a kwụna aŋ, maa gwuricinje atwa ata a sala ofwo na ɛɛ zhɛ a shɛla aŋ.

12Yaa shɛ ɛbi hiɛŋ, Ti mepi shi iwɛ ijɛ o, asha bụtụ ata ba manga ahaŋsa bụtụ suu kwụbɛ shɛ iŋ? Okwo bụtụ ata ba ngbaraka uraiŋ bụ suu mepi shi iŋ? Shɛ ubwa suu zhɛ ba tụpa bụtụ bụtụ te teni cɛŋ gana na ta bụtụ bụtụ njɛ?

Bụtụ bu woshi-nu-ba-cihiŋ

13Ɛ-yɛu mi, na ya iswɛ, iwɛnɛ ti yaa zhɛmɛ, abu hwunganɛ meni ma ata me ngbenji na azanga, mi zhɛ ma bu latụmana.

14Mapa du maa gobwonu ti'inta tụ bụ zhɛmanɛ, yaa shɛ abɛ incɛ, bi zhɛ ba 'yaga ashɛlatụ iwɛ geri-be-eshe. Ashɛlatụ ata bụ kaa za tungwulo.

Bụtụ bu woshi-nu-ba-cenje

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15To no gwubogo bụtụ gana na tu ugworozwo wa sukakana ihwɛ bụtụ bi tiririri o, ta tafwulaga kaa ihwɛ ibwɛ na abwagara o.

16Okwo bụtụ bi tiririri leyi kpalụ cenje, bi tɛ zhɛ bɛ ishijɛ waa, ama usu ugworozwo wa kalagaga bu uzawa u'ishɛgwa.

Bụtụ bu woshi-nu-ba-tụndatụ

17Ta nda unyasa te tiriri ti jiteni bụtụ bụ bi i'ime o, kede kaa du amɛ bu lemi na aka na tu baa twa udukwutwa o.

18Iwɛ aka na AGWANGWAMA zhɛ a kwụba iŋ amɛ ubwa zhɛ a hashɛganụ, bɛɛ zhɛ ba pashɛnga ya isɛbwɛ ibwɛ nu uhiuhiu ubwa.

Bụtụ bu woshi-nu-ba-cinjishi

19Kede ohwulu ubu horukono iwɛ atwa na a nda iyi iwɛ o, ta nda kaa du isɛbwɛngwɛ no ogworozwo.

20Iwɛnɛ po ugworozwo zasa ashɛlatụ iwɛ geri-be-eshe, bu zasa kaa du igbɛtɛtɛ geri-be-eshe ya o.

Bụtụ bu talacɛ

21Ɛ-yɛu mi, na sụma AGWANGWAMA inyɛsɛ keeni agwuma, ta na laka unu wa aba tuhwuga o.

22Iwɛnɛ po Abara-ne-ebe eri o jitono aŋ eshigiri hwɛɛ aba ebe yebi, ama gaaba kaa mepi iyiri ti'iricingo tu na e eri a 'waŋnanɛ bụtụụ?

Tụdụma ta Atwa Ti'inta Anya

23Iyi nɛ bụtụ bi ti'inta dumananɛ na, bi hiɛŋ, I zhɛshɛ maa bɛjɛmɛ-bụ-ụshɛrɛya na zanga atwa nụ ụshɛrɛya tụdụma o.

24Bụtụ be elele na peni bụtụ na n-ndumwa ga wụmɛ n-ndumwa zhɛ, atwa vwɛ zhɛ a kalana bu unu. Anya edenji kaa zhɛ a nda inyizhi ubwa.

25Ama i zhɛ ya zhɛmana atwa na a tazhɛganɛ ugworozwo. Ɛ zhɛ kaa a pana aŋ uwebiye i'wɛtwɛ.

26Ajɛshɛgwa ebiye a shɛ gana turuwanɛ tu unyasa.

27Hwuwo tugwo ugondu na abu 'yajɛ nu ukpogwu keeni unaa na namɛ ne ehilo bu, nazhɛ kwuni ya umwono bu tuma.

28Ta shana uyebi bu iwɛ gadaga o, ta na halakaka kaa du bụtụ o.

29Tɛ hiɛŋ, N zhɛ ma nda bu du gana na baa n njɛ o, kwo kaa N zhɛ ma tụpana bu iyi nɛ baa n njɛ o!

30N duri itimɛ buruna, keeni itimɛ bụtụ na ahaŋsa 'nyananɛ,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

31Ngaa kwụbɛ te esepi leshegeji iŋ, yee unci tebiye, uba ibɛ wa atayɛ hwuŋzotongwu ni ibɛ hwɛɛ.

32Aka na tu Ngaa kwụbɛ iŋ, Ama haŋsa iwɛ ibɛ, ibɛ po yoo n sokokono iwɛ, yɛɛ hiɛŋ,

33Malabụ tuwoto cwɛŋ, no ozhilwo tuta cwɛŋ, ni i'ɛlɛ tishana na agba maa to ụhinjanụ cwɛŋ,

34gobwonu du tukofwo ti zhɛ ta bu zhaganɛ gana bɛshɛrɛ, ibɛ ukekeshi iyi zhɛ mo bu kwuno tuta gana bijeshi.

Utakadawe Eshi 25

Eshi Anya a na go Sụlụmụn Sheji

1Eshi anya a na go Sụlụmụn sheji anaa na atwa Hɛzɛkia agwuma Juda zweji.

2Iyi ti'intana i shɛ ụjɛrụma wa Agwatana, iyi tudwalakaka kaa i shɛ ụjɛrụma u shɛgwuma.

3Gana na ta tụla tụ dụlụmɛ, cɛnjɛ kaa du ti iri, gobwonu du bụtụ eri shi ba dwalakaka shɛhaŋsa shɛ shɛgwuma maa mepi iyi nɛ aa haŋsa.

4Yaa shɛ ee becinji tiri na azụrụfa, nazhɛ bụlụma ba aba zhɛ ba nda iyi uhwugwa nɛ 'yajɛ ụjɛrụma na aba tebiye.

5Gobwonu du yaa shɛ ee becinji ogworozwo na agba agwuma nazhɛ idwɛtwɛ cɛnjɛ-ta-tugwama ta agwuma ata zhɛ yo shikono ne tiririri.

6To no momo gombicingo na agba agwuma o, ta na mama pana kaa ohwolu a tandụ na ashashɛ atwa a'wụtụ o.

7I zhɛmɛ maa ga i shɛ ubwa bi hiɛŋ, Munje epe, uhwuri maa mo bu zucingo ne eshe bụtụ ata bụ ụjɛrụma.

8Ta nda izɛlɛgwu nu umwono-ụshɛrɛya tizha o, iwɛ aka na binya bu zhɛ ma bu pana hwayɛ ezuye, abu zha shɛ kaa ba mapa ya iyi nɛ maa njɛ.

9Yaa shɛ abi 'yajɛ ashamanjɛ na binya bụ, kwunanga aŋ ma ehie yebi. Ta na nda maa vwɛ iyi tusweci binya bụtụ uvwi o.

10Iwɛ aka na bụtụ be elele na hwụjɛ iŋ, zhɛ ba mapa ya maa bi eri shi ba intana iyi tusweci o, nazhɛ yɛɛ zhɛ ya pana izeci bu ezuye na zasa uce.

11N-ndumwa mi biye mu na bụtụ jɛmɛ na aka muba, mɛ shɛ gana azụrụfa na ee hiŋtetenji na azhɛnarɛya.

12Unu na bụtụ na incɛ ba tɛtagana bụtụ na yaa kwụlanɛ maa shɛlaga, uhwuri atakwụ kwo kaa i'wɛŋnɛ tisemberi nɛ aa njɛ na azhɛnarɛya tụrụmbɛɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

13Butumwa bɛ tɛcara na ba hiɛcɛnga agwuma-ihwɛ ibwɛ u'waba, bɛ shɛ gana meni mu na mu gwuriseni suu na aka bu ugbofworo na oo gwubo iyimɛyɛ.

14Bụtụ na ba duma ishɛkɛ na kaa peni shi bụtụ upwaŋ, bɛ shɛ gana udomu keeni uvwugo na zasa eshilo.

15Ni isɛbwɛ-ti'ima aa kwusa isɛbwɛ ya agwuma, n-ndumwa mi tipece kaa mi eri ma lasụ isɛbwɛ i'wɛtwɛ nɛ bụtụ na shɛ uhiu ga 'yajɛ na bụtụ.

16Yaa shɛ abu kwụbɛ iswɛ, ya iŋ ta bu gwumwa, shibwonu yee bu hwuleji bi zhɛ ba gbaga.

17Ta na zhagana binya bụ ɛgbɛ ɛgbɛɛ o, shibwonu bi zhɛ bo shingo bu, nazhɛ bɛɛ zhɛ ma bu ta ya ni i'ime.

18Bụtụ na ba la binya bwa tiseyida tu tukata, bɛ shɛ gana ụtagwụ, kwo kaa utokwobi, kwo kaa i'ilɛ nɛ aa lụbɛ tebiye.

19Bụtụ na te shi eshe tudatana ti iwɛ tandụ ubu vwuteni, bɛ shɛ gana bụtụ na bo cwomwo iyi ne rine ru na ra gwuma kwo kaa tahaŋnụ tizha nu uvwuna na dwonu.

20Bụtụ na ba zungangana bụtụ na amɛ ubwa hashɛganụ azunga, bɛ shɛ gana bụtụ na ushiji utogwo ubwa nụ ụjita na mpiala ma kwụna bụtụ, kwo kaa gana bụtụ na zhizhenji undala ubwa meni mi ilemi.

21Yaa shɛ imunɛ ya kwụna bụtụ bi i'ime bu, pana bu iyimɛyɛ maa ya, yaa shɛ kaa i'uyɛ iri bu, pana bu meni maa swa.

22Nazhɛ ezuye zhɛ no hwoŋzhongo bu gana maa akanga ulwa obo zwogono bu nu uhiuhiu. AGWANGWAMA kaa zhɛ ma bu pana titeni ti ibɛ.

23Gana na tu uvwugo na wa banɛ tuzuba wa 'waŋnɛ eshilo, gobwonu du bụtụ bu tusharuwa ba bila uwuru.

24I debeji maa data na apanya umwono, uhwuri maa hi gbodongonu umwono uko tuzwono ahiɛbana ne biyekwo na shɛ bu'weji.

25Unabarɛ ubiye na banɛ taa dụlụ ụ shɛ gana meni mu na mi lemi suu mu na ma kwusa i'uyɛ.

26Bụtụ bi tiririri na ba pana ugworozwo ohwolu maa nda tugworozwo, bɛ shɛ gana umɛzhinjɛ kwo kaa gana u'ibwa meni na 'yajɛ udwodwo kwo kaa ukwara.

27I zhɛshɛ maa bụtụ na ya iswɛ te hwuleji bu o, gobwonu du yaa zhɛshɛ maa bụtụ na dwalakaka ụjɛrụma binya bwa.

28Bụtụ na mama zasa bɛ shɛ gana ụshɛpwụ na uba ubwa hwuŋzwotongwu, na kaa zasa ya ubwukoto na shikeni kwukwuŋ.

Utakadawe Eshi 26

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Alagwụ Abana nụ Ụlagwụ Ubwa

1Gana na tulomu keeni eshilo zhɛshɛ nu uvwaza na atwa o gwubo iyimɛyɛ, gobwonu du alagwụ lanɛ shɛ nu ụjɛrụma tumuna.

2Gana na tu ụcaarụ keeni ugagale wa nda apiambɛ aba ta a hila, gobwonu du unu-tukalana na teni shi cɛŋ eri shi wa ima bụtụ na njɛ shɛ iyi nɛ maa unu-tukalana 'imɛ bụ.

3Gana na unaba ụ shɛ iwɛ budakwa, keeni gana na arɛta unu a shɛ iwɛ izhinyɛci, gobwonu du bukwuto shɛ iwɛ alagwụ tudubo na apindwa.

4Ta pana alagwụ ajɛshɛgwa na teni cɛŋ nụ ụlagwụ ubwa o, iwɛ aka na ɛbi zhɛ ba sha gana bwa du.

5Yaa shɛ ebi peni shi alagwụ ajɛshɛgwa te teni cɛŋ nụ ụlagwụ ubwa, bi zhɛ ba haŋsa maa ubwa incɛ ne eshe ubwa.

6Bụtụ na ba tumwana alagwụ utumwa, bɛ shɛ gana bụtụ na ivwunɛ ibwɛ jajagwụ, na kaa meme sugeni amɛ-tụhaŋtụ a'wụtụ.

7Eshi na alagwụ o sho a shɛ gana ugwurukwu na ivwunɛ ibwɛ ci shi cɛnjɛ.

8Bụtụ na ba muna alagwụ ụjɛrụma, bɛ shɛ gana bụtụ na bo umpo utayɛ ni ikwele.

9Eshi na alagwụ o sho a shɛ gana buswe-bu-mayaga na buka sepi nu u'ala.

10Ugondu ụụgwụ tu'ana alagwụ na a kashɛka kwo kaa bụtụ na mayaga mi iri, i shɛ gana bikeri bi i'ilɛ na hwuri u'ala na bụtụ.

11Alagwụ na a uranga ụlagwụ ubwa tuhwungbo, bụ sụbɛ uwɛwɛ nɛ gwuleneni maa swa tugba tu na bee ge gbeji.

12Okwo alagwụ debeji bee hwuri bụtụ na heŋshi maa ti'inta tu bwa ti ikɛnyi ibwɛ kiri ti gembi bu.

13Buruna bɛ hiɛŋ, Bizeci namba nu uhwaŋna! Bizeci bu mazhanga bo ngwulo ba ni ihwɛŋnɛ ụshɛpwụ.

14Gana na ta a kapɛshɛnga ukpa aa kapanana, gobwonu du buruna momo bitorogo no ogodo ubwa.

15Buruna keri u'ala ni ikwede, bi eri shi bɛ vwɛ uŋ ya maa shiyono uŋ nu unu ubwa o.

16Buruna heŋshi maa bɛ incɛ bee hwuri atwa ecenje a na a pana bụtụ ajɛshɛgwa na teni cɛŋ.

17Bụtụ na bo tono uwuru na shɛ shɛ una ubwa, bɛ shɛ gana bụtụ na 'imɛ uwɛwɛ nɛ ya kashɛka kwakwa shɛcɛbɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18Bụtụ na ba halakaka uyebi ubwa, na heŋshi maa tụlagwụ kwakwa baa nda, nu bwa,

19bɛ shɛ gana bụsụmɛ-bụ-ụmpɛ na ba 'waŋ ulwa u tuvwuto kwo kaa a'inla mangayɛ.

20Yaa shɛ i'wɛ'wɛ zasaba nu ulwa, ulwa ata zhɛ wo 'wogo, gobwonu du yaa shɛ tisharuwa tu zasaba, uwuru zhɛ wa gwumwa.

21Gana na ti ilile keeni ụ'wụ'wụ wa ta unu nu ulwa, gobwonu du bu'weji bo tulono uwuru.

22N-ndumwa ma bụtụ bu tuzwamɛ mɛ shɛ gana owuŋzu iyimɛyɛ nɛ yo tonongo bụtụ taa na tu'waba.

23Bụtụ na ba duma n-ndumwa mu unu-ụlatụ, na ma banɛ na amɛ ugworozwo, mɛ shɛ gana ikwɛshɛ nɛ ee shidinji ne tiri tu na aa hwajɛ na azụrụfa.

24Bụtụ na bo imo bụtụ, bu mama intana nu n-ndumwa mu unu ubwa, tuhalakaka kaa ti shini nu unu ubwa.

25Okwo baa duma n-ndumwa mi biye, ta tɛtana bụ rishe o, iwɛnɛ ti iyi-tupwaŋ icenje shini na amɛ ubwa.

26Bi eri ba intana i'ime keeni tuhalakaka na amɛ ubwa, ama iyi tugworozwo tu bwa tu na baa nda zhɛ yɛ bɛcinjɛ iŋ nu ukpogwu caakwụ.

27Bụtụ na bo hinongo binya bwa ushapa, ubwa kaa zhɛ ba layanana nu bwa. Bụtụ na kaa bo tulonono anya ubwa usharamu maa e sherimeni, ubwa zhɛ ba sharumana ba layanana.

28Bujwe-bụ-ụzagwụ ba gwụcanga atwa na boo imo nụ ụzagwụ ubwa tudwatwaga, ugondu ụ bụtụ bu unu-ụlatụ kaa ụ shɛ ofwo tuhwuŋzotongo.

Utakadawe Eshi 27

Ti'inta ti Iwɛ Hwayɛ ga keeni Iwɛ Beyi

1Ta busa iwɛ beyi o, iwɛnɛ te bi mepi shi iyi nɛ me bi teni okwo hwayɛ ga.

2Ga shɛ anya atwa ma bu dumanga, kede i shɛ unu bu ukɛnyi bu o, ga shɛ agaiŋ, kede i shɛ gabụ bu mama dumanga ni ikɛnyi bu o.

3Atayɛ zhineni, ahwayɛ du zhineni, ama amɛ-tụhaŋtụ na alagwụ o tulono zhineni ee hwuri ijɛ ɛtɛ hwɛɛ ibɛ iyebi.

4Isɛbwɛ-tɛnda i shɛ amiaụŋ, isɛbwɛ-ti'ishicinjɛ kaa i shɛ gana ulwa na wo hwoŋzhingo iyi, ama gaaba eri bo shikono na agba bụtụ bi isɛbwɛngwɛɛ?

5Tɛtazhɛganɛ tu ukpogwu ti debeji tee hwuri tulubo te tusweci.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Tụgwụcɛnga te biyejilo bu bɛ tɛcara, ti debeji tee hwuri amuraba turuwanɛ na
bụtụ bụ bi i'ime zhɛ ma bu ta.

7Bụtụ na shiji zhɛ ba laka okwo iswɛ tiya, ama bụtụ na imunɛ ta gwụmɛ, okwo
iyi nɛ gagwụmɛ latụmanɛ bụ tiya.

8Bụtụ na 'inɛ na genji ihwɛ ibwɛ, bụ sụbɛ ụnụnụ na 'inɛ genji du tuhwurugwo tu
bwa.

9Gana na ta manɛbɛ keeni iturɛre 'yajɛ ụhiụŋ ubiye na yo lomicingo bụtụ amɛ,
gobwonu du ahaŋsa ebiye na biyejilo bụtụ ba pana bụ shɛ.

10To jinoko biyejilo bu kwo kaa biyejilo shibi o, ta zhagana yɛu-bino bu na aka
na ta amɛ-tụhaŋtụ ubu jiteni o. Biyejilo na gwumwonu na bụ, ubwa ubu zhɛmanɛ
uhwuri batagwụ bụ na dụlụmɛ na bụ.

11Ɛ-yɛu mi, na inta, maa amɛ mi lemi, iwɛ maa du ma ala pana atwa elele na ma
n ngbaraka cwɛŋ ajɛshɛgwa.

12Yaa shɛ bụtụ na incɛ kwụbɛ iyi nɛ ya kwụna bụtụ bi zhɛ ba swaka, ama bụtụ
na hwuwi shi tuba zhɛ na sala iŋ uuwa ya nda bu ufwu.

13Bụtụ be elele na leni maa la bugaiŋ i'ɛlɛ, ga lashɛga utogwo ubwa, go utogwo
ata shɛ iyi ufwafwa iwɛ unu ata bee shiri iwɛ bugaiŋ ata bee le i'ɛlɛ.

14A'walụ na bụtụ 'walụ binya bwa na rụhwụŋ rụ 'wụtụ ru na ri zhingicinjɛ bụ
malabụ nu uvwungwa, rɛ shɛ gana unu-tukalana.

15Uwuru biyikwo na shɛ bu'weji sụbɛ ɛgbɛrɛshɛ na uranjɛ tulayajɛ kɛtɛ kɛtɛ
kɛtɛ.

16Bụtụ na ba makana bu tulashaga, bɛ shɛ gana bụtụ na ba makana uvwugo
ti'ima, kwo kaa gana bụtụ na ba makana maa fwulogo manɛbɛ nu u'ala ubwa.

17Gana na tụ ụshɛmbɛrɛ wa lụba unya, gana ata du atwa momo mbisogonu iwɛ.

18Bụtụ be elele na ba hwaŋ itimɛ yo owowo, bi zhɛ ba ya tụ'walụ ta aba, gobwonu
du ɛɛ zhɛ a muna bụtụ na ba ima agwuma-ihwɛ ibwɛ u'ala ụjɛrụma.

19Gana na ta bụtụ ba kwụba ihiringishi ụpɛshɛka ubwa ne meni caakwụ,
gobwonu du ahaŋsa bụtụ o mbisono bu bụtụ na baa shɛ caakwụ.

20Gana na to tu'wo keeni nhwaŋ-me-e'uye shiji shi [na atwa tutwala], gobwonu
du eshe bụtụ lukwumi shi igbɛtɛtɛ.

21Gana na ta a manga azhɛnarɛya keeni azụrụfa nu ulwa, gobwonu du aa manga
bụtụ nu urishi ubwa tubana.

22Okwo obu togwu alagwụ ni iyimɛyɛ, ebi zweni no onunu, ebi nishi bu na alala,
bi eri shi ba bacɛnga ụlagwụ na amɛ ubwa kwukwuŋ.

23No shiyono agwụdụ bu keeni inɛ bu eshe tebiye, maa na mapa aŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

24Gana na ta tɛzhɛgba tɛ shɛ shɛ unyizo-nom, gobwonu du udara shɛ shɛ iwɛ uwaŋnɛ we elele.

25Aka na ee gwubeji ambɛ, ono ofwo zhɛ ɛ unshɛ, ee suji kaa ambɛ ni ishɛmɛ, apata ɛɛ zhɛ o tulono.

26A nda tugwuno ne tihiŋzhe ta agwụdụ, aa sanga tuba iyweywe maa o so itimɛ.

27Bi zhɛ bu no pilo mosubo mi iyweywe bu nɛ ubu vwanɛ, maa na swa mụ ta atwa ukpogwu bụ keeni miaụŋ mụ bụ mu ugondu mo o.

Utakadawe Eshi 28

Ogworozwo na Atwa Tiririri

1Ugworozwo zhɛ no gozhigo asha i zasa kaa bụtụ be elele urigeni bu o, ama bụtụ bi tiririri tuba inshi ohwulu gana bizeci.

2Aka na te ehiu gembi ufwugwo na cɛnjɛ, ibɛ po undwa tubwada wa nama na cɛnjɛ ta ata, ama aka na ta bụtụ na eshiciji iyi, na kaa mepi iyi untanganɛ undwa, nazhɛ cɛnjɛ ta ata ti zhɛ to shikono tebiye.

3Buhwuri-bu-umbe na ba nda bukofwo umungwuta, bɛ shɛ gana eshilo usagba na weŋpeni shi iyimɛyɛ ye elele.

4Atwa na o jinoko undwa, aba kiri a dumanga ogworozwo, ama atwa na a hwuga-unu undwa, aba o imo ogworozwo.

5Atwa awɛ eshiciji shi ụshɛrɛya u tishiriri o, ama atwa na 'wa AGWANGWAMA, eshiciji uŋ hwɛ hwɛɛ.

6Bukofwo na zasa unu-tusapa debeji bee hwuri bɛzhɛgba na shɛ shɛ bụtụ bu tɛkana.

7Yɛu nɛ ya hwuga-unu undwa incɛ, ama bụtụ na momo togotogwu na atwa tusashɛ ba pana bishi bwa ụpụrụsa.

8Bụtụ na ba kaana uduciya ubwa ugombo ni i'wɛŋnɛ ibwɛ tusangana atwa ta zhanjɛ, asha binya bụtụ na zhɛ no hioko inyɛmɛnyɛmɛ yo okofwo ubwa boo sutonono uduciya ata ubwa.

9Bụtụ na hwụjɛ shɛ unu undwa, adua ubwa du shanɛ AGWANGWAMA iyi-tupwaŋ.

10Bụtụ be elele na ba zarɛga bụtụ bi tiririri nu uhwaŋna ụwɛ, bi zhɛ bo tono du na tijama ti ikɛnyi ibwɛ. Ama atwa na zasa unu-tusapa, aba zhɛ a ya ogwu na zhɛmɛ tebiye.

11Bɛzhɛgba na heŋshi maa ubwa incɛ ne eshe ubwa, ama bukofwo na eshiciji iyi tuba zhɛ ba ta ti'inta ta ata tu bwa ugbe.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12Aka na ta bụtụ bi tiririri yɛ tugwama, atwa elele a nda unyasa, ama aka na tu ugworozwo yɛ tugwama, atwa zhɛ na mama intangana.

13I zha shɛ ya zhɛmana bụtụ na bo urogono iwɛwɛ ibwɛ o, ama ɛ zhɛ o hioko inyɛmɛnyɛmɛ bụtụ na leni-unu iwɛwɛ ibwɛ, na kaa genji iŋ ya tɛnda.

14Bụtụ na ba sụma AGWANGWAMA inyɛsɛ aka elele gwoje, ama ebe zhɛ a mana bụtụ na ba ta amɛ ubwa tɛshɛshɛpana.

15Ugworozwo na shɛ agwuma atwa na mama zasa, bɛ shɛ gana bizeci na bo ngwulo kwo kaa gana ucwee na wa nda isɛbwɛ.

16Agwuma na zasa inyɛmɛnyɛmɛ ya atwa, eshiciji shi iyi elele o, ama bụtụ na bo imo titeni to orugwusu, bi zhɛ ba ya urugbo te ilegeji.

17Bụtụ be elele na shɛ bụkwụnɛ-ba-atwa, n-ndumwa mụ wụmɛ bụ, bi zhɛ ba sha birinji tutu tu'wo tu bwa, kede bụtụ be elele kaa mbiyeni bu o.

18Bụtụ na zasa unu-tusapa zhɛ ba banangana tijama, ama bụtụ na ba nda iyi ne tibiribiri, zhɛ bo tono tijama eshigiri.

19Bụtụ na ba hwaŋ itimɛ na cɛnjɛ tu bwa, zhɛ ba 'yaga iyimɛyɛ duwa, ama bụtụ na momo togwu na atwa tusashɛ zhɛ ba sha bukofwo tebiye.

20Ɛ zhɛ na pana atwa tɛcara uwebiye duwa, ama bụtụ na ba nda izɛlɛgwu maa sha bɛzhɛgba, ɛ zhɛ a pana bụ ulwapɛ tilɛɛ.

21Atwa tuzanga nụ ụshɛrɛya zhɛshɛ o, ama atwa oko kaa a nda iyi iwɛ, iwɛ iyimɛyɛ nɛ twa sụ aŋ.

22Bụtụ na 'yajɛ ukwedeyi, ba nda izɛlɛgwu maa sha bɛzhɛgba, ama bi mepi shi maa tukofwo ti 'yacɛ bu ba geri-be-eshe o.

23Ɛ zhɛ o hioko inyɛmɛnyɛmɛ bụtụ na ba tazhɛganɛ bụtụ, uhwuri bụtụ na ba dumanga unu-ụlatụ kwakwa.

24Bụtụ na ba nda bishi bwa no bino bwa orugwusu, bɛɛ hiɛŋ, Shɛ iwɛwɛ yaa shɛ o, bu nangwụ na atwa na a nda ofwo ufwu.

25Bɛnjɛ ba acɛjɛla ba bila uwuru, ama i zhɛ ya zhɛmana bụtụ be elele na ba patana AGWANGWAMA rishe.

26Bụtụ na mama tɛtana-rishe lagwụmɛ, ama bụtụ na ba nda iyi ibwɛ na ti'inta, ubwa zhɛ bo bino.

27Iyi zha shɛ ya 'nyanana bụtụ na ba nda okofwo uwebiye kwukwuŋ, ama atwa ufwugwo zhɛ a kalana bụtụ na hieci shi inyɛmɛnyɛmɛ ya aba unu.

28Aka na ogworozwo yɛ tugwama, atwamwa na mama swakaka, ama aka na aa bɛzhɛngwa na tugwama, nazhɛ atwa tiririri zhɛ o mungo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Utakadawe Eshi 29

Tugwama ta Bụtụ bi Tiririri

1Bụtụ na oo vwulo ɛgbɛ ɛgbɛɛ na ba kaana go tuhwotono, jitooko bi zhɛ ba nda
ufwu eshigiri zawa tɛzhɛmanana.

2Aka na atwa tiririri untanganɛ ụhwada, atwa elele a bwada unyasa, ama aka na
ogworozwo munji na tugwama, atwa elele o 'nyongongo.

3Bụtụ na bo lubo ti'inta, bo lomicingo bishi bwa amɛ, ama bụtụ na momo togwu
na awale, zhɛ ba nda uduciya ubwa ufwu.

4Tedure ne tiririri tụdụma ibɛ agwuma o shikicingo u'una ubwa, ama aka na
agwuma a nda ukwedeyi ukwuribi ugworo tulashɛga, asha bi zhɛ bo hwuŋzo
u'una ata ubwa.

5Bụtụ be elele na ba dumangana uyebi ubwa unu-ụlatụ, asha igwune boo
tulonono bu nɛ ɛvwɛvwɛjɛ ubwa.

6Iwɛwɛ ya atwa iwɛwɛ ya imanana aŋ gana modugwulo, ama atwa tiririri tuba
mama 'yajɛ maa a zụnjɛ azunga unyasa.

7Atwa tiririri a dumangana okofwo ụshɛrɛya na teni cɛŋ, ama ogworozwo mepi
shi inɛ ɛtɛ o.

8Atwa tugbom a garataga ụshɛpwụ, ama atwa na incɛ o 'worocongo isɛbwɛ.

9Yaa shɛ bụtụ na incɛ suji alagwụ ụshɛrɛya, alagwụ ata zhɛ na fwụkanɛ, bɛɛ zhɛ
na hinga ilɛtu, ofwo zha shɛ a nama shiru o.

10Atwa na a hwungwatagwwụ iwɛ atwa tụkwụna, aba a ta bụtụ na zasa unu-
tusapa ni i'ime, ama atwa tiririri tuba zhɛ na jilanɛ bụ.

11Alagwụ ɛ bɛcinjɛ isɛbwɛ ibwɛ hwɛɛ, ama bụtụ na incɛ ba ima-isɛbwɛ ibwɛ
gbam.

12Yaa shɛ uhiu wa atwa wo shilo acɛbɛ ubwa nu n-ndumwa mụ ụzagwụ, anjɛ-
ugondu ubwa zhɛ a sha du ejwe-ụzagwụ hwɛɛ aba.

13Iyi nɛ togotogwu bukofwo na bụtụ na ba nda bu umungwuta, i shɛ iwɛnɛ ti yaa
shɛ AGWANGWAMA ubwa peni aŋ eshe hwɛɛ aba ebeyebi.

14Yaa shɛ bɛjɛmɛ-bụ-ụshɛrɛya ba duma ụshɛrɛya wo okofwo ne tiririri, bi zhɛ
bo ilogogo na tugwama tu bwa tiya.

15Bidingbengbere be evwuri, ba nda maa bụtụ incɛ, ama yɛu nɛ aa ngbaracɛ
kwakwa zawa evwuri, ba shapɛrɛganɛ bino bwa ezuye.

16Aka na tu ugworozwo untanganɛ ụhwada, undwa tubwada zhɛ na kaana
ugombo, ama bụtụ bi tiririri tuba zhɛ ba ngbaraka tu ulayɛ wee teni bu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

17No vwulo yɛu bu, nazhɛ bɛɛ zhɛ ma bu zhɛmana, nazhɛ du amɛ bu zhɛ o lomo nu bwa.

18Ofwo elele na ozobu zasaba, atwa zhɛ na nda ufwu. Ama atwa na a untangana undwa wa Agwatana, aba zhɛ o gwoje.

19Yɛu-ugondu hwụjɛ shɛ evwuri unu wo ohondo, okwo bee eshiciji iŋ, bi zha shɛ ba nda iŋ o.

20Okwo alagwụ debeji bee hwuri bụtụ na ba duma n-ndumwa ni izɛlɛgwu.

21Yaa shɛ aba pana yɛu-ugondu bu iyi elele nɛ baa jala kwakwa na aka cɛnɛnɛ tu bwa, bi zha shɛ ba ala hwuŋ iwɛ ubwa na aka bu ukwunanga o.

22Bụtụ na le shi ta amɛ ubwa hashɛganụ, bɛ ishicinjɛ uwuru, bụtụ bi isɛbwɛ kaa le shi tu ba njɛ iwɛwɛ ifwugwo.

23Ɛ zhɛ e zucinje bụtụ na mama sata, ɛɛ zhɛ tuba a muna bụtụ na meme zucinje ụjɛrụma.

24Bụtụ na shɛ uyebi buzundo, ba nda uhiuhiu ubwa ukɛnyi ibwɛ ufwu, Okwo baa hwụjɛ ta a zha buzundo ata-tuwa, bi zha shɛ kaa bɛ vwɛ bu uvwi o.

25Inyɛsɛ bụtụ tɛnda ya bizhanganɛ bụtụ tijama, ama bụtụ na ba patana AGWANGWAMA rishe, ubwa zhɛ ba banangana.

26Atwa ufwugwo a jala maa agwuma na mapana aŋ iwɛ, ama AGWANGWAMA kiri a dumangana bụtụ ụshɛrɛya u tishiriri.

27Bụtụ bi tiririri cimi shi iwɛ bụtụ bo orugwusu o, bụtụ bo orugwusu kaa du cimi shi iwɛ bụtụ bi tiririri o.

Utakadawe Eshi 30

N-ndumwa mu na Ga Agu Dumanjɛ

1N-ndumwa mi tigesere mu na ga Agu yɛu-ye-eyi Jakɛ dumanjɛ na, ga Agu mbishi Itiɛl keeni Ukal, bɛɛ hiɛŋ.

2N lagwụmɛ, Ngee hwuri atwa elele, N eshiciji shi iyi nɛ atwa eshiciji o.

3N seshi shi ti'inta o, m mepi shi kaa Bụtụ ata bi tijilo.

4Gaaba mungwo na azuba u gwuree? Gaaba fwulogwo uvwugo nu ubwabwasu u'ala ubwaa? Gaaba kwungwulwo meni nu utogwo ubwaa? Gaaba njɛ ukwunanga unyizo hwɛɛɛ? Gaaba ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛɛ? Gaaba ɛɛ hiɛŋ izeci yɛu ibwɛ ye eyii? M mbishi ma ti yaa shɛ ehi mepi bu.

5N-ndumwa me elele na Agwatana jɛmɛ mɛ shɛ iwɛ-tɛkana, ubwa kaa shɛ abula ujasa atwa elele na a swaka pu bwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Ta kaangana n-ndumwa mu bwa o, shibwonu bi zhɛ mo bu vwulo, bɛ bu vwɛ uvwi nụ ụzagwụ bụ.

Eshi a Nya na

7Oo AGWANGWAMA, iyi iyebi Ama bụ lụpa, ta ma nyasa iŋ kaa nazhɛ mo 'wo:

8Bacɛnga tuhalakaka keeni ụzagwụ nu unu mu taa dụlụ, to lono maa ma sha bukofwo kwo kaa bɛzhɛgba te hwuleji o. Ama na ma pana iyimɛyɛ nɛ n to ukekeshi iyi-heri kiri.

9Iwɛ aka na Ngɛɛ zhɛ ma sha bɛzhɛgba duwa, Ngɛɛ zhɛ ma tala ashamanjɛ bụ, mɛ hiɛŋ, Gaaba shɛ AGWANGWAMAA? Iwɛ aka na kaa du Ngɛɛ zhɛ ma sha bukofwo, Ngɛɛ zhɛ mu na nda ya izunde maa ma pana izeci bu ụpụrụsa.

10Ta hashɛgana yɛu-ugondu no ofwo agwuma-ihwɛ ibwɛ o, shibwonu bi zhɛ ma bu kalana-unu, ibɛ unu ata tukalana kaa zhɛ ma bu ima.

11Atwa oko namba a kalana eshi aba unu, a njɛ shɛ kaa du ugwoje ono aba o.

12Atwa na heŋshi maa aba namɛ rụmbɛɛ, ne eshe aba, aba kaa meme fwoci shi maa e beni ne tiri ta aba o.

13Atwa oko namba a patana eshe aba na azuba, a na heŋshi maa ụzhɛ aa zhɛmɛ.

14Atwa oko namba shine sha aba shɛ shɛ gana otokwobi, anaa na kaa shɛpa sha aba shɛ shɛ gana n-ngwuzhi maa a kwụnɛ okofwo na cɛnjɛ tu unyizo, maa du atwa na zasa iyi beni na ashashɛ atwamwa.

15Uswabiya 'yajɛ miaụŋ-mo-o mi yebi mu na ma ugaga, mɛ hiɛŋ, M peni! M peni! Iyi itɛtu namba nɛ shiji shi, Iyi ineshi kaa namba nɛ iyi gembi shi.

16Ihwɛ-ye-e'uye, no biyikwo na shɛ bu'ulo, na cɛnjɛ tuhwoo tu na kaa eshilo ngbeni shi keeni ulwa, a jɛmɛ shɛ kwukwuŋ maa, I n gembi ya hwayɛ.

17Agwaagwaa na namɛ nu ulomu aba zhɛ a bwaga eshe bụtụ be elele na ba nda bishi bwa asada, na kaa mụnɛ shɛ bino bwa ụjɛrụma. Ogwulu tuba aba zhɛ a ya ru'wo ru bwa.

18Iyi itɛtu namba nɛ tudama ti ibɛ tu n hwulegeni ugombo. Iyi ineshi namba nɛ Ngee eshiciji shi tebiye:

19Gana na ugbeji wa hila na tụla, nu gana na uhwa wo hombilo na atayɛ, nu gana na ụhaŋtụ ata tinyakpa mepi uhwaŋna ubwa ni itekwu, keeni gana na yɛu tisemberi ni yɛu towo a nda masha ma aba.

20Gana na buwɛle ba nda na: okwo baa yɛ iyi, bee wofwoji hwayɛ unu ubwa, bɛ hiɛŋ, N ta njɛ shɛ iyi elele 'wanjɛ ga o.

21Iyi itɛtu namba nɛ yo zhingoto unyizo, Iyi ineshi namba nɛ kaa eri shi ya ima-isɛbwɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

22Bujama na shɛ agwuma, na alagwụ na iyimɛyɛ balanɛ,

23ne biyikwo na cɛnɛ, na iwɛ ubwa kaa kwụlanɛ shɛ bwolo bwa, keeni bujama bo o na leshiji biyikwo na ga shɛ agwuma-ihwɛ ibwɛ tụmbụla.

24Iyi ticwɛŋ cwɛŋ ineshi namba nu unyizo nɛ kaa incɛ tebiye.

25Shosumo shɛ shɛ iyi-uumwa nɛ zasa ukpahiŋ, ama kaa a swaka iyimɛyɛ ya aba taa nu ubwaza.

26Ɛgwumbɛ a shɛ usunda na zasa ukpahiŋ, ama kaa o hino a'ibwa aba nu uparatayɛ.

27Ovworo zasa agwuma o, ama o rungo kaa nu umama 'wanụ

28Ukwagwa shɛ iyi nɛ bụtụ eri ba ima ni i'ɛlɛ, ama kaa bo rungo okwo ni ihwɛ ya agwuma.

29Iyi itɛtu namba mama 'wanụ nu ugombo keeni tahaŋnụ ta aba. Iyi ineshi namba mama 'wanụ na angapa tudwa.

30Bizeci na hwuri usunda ehilo we elele nu ukpahiŋ, na kaa gezhigeni shi usunda unya we elele,

31nu ukokoro na wa zha tahaŋnụ tu unyangana, keeni upi, keeni agwuma na atwa ubwa, ne ejeshi ubwa rungwutwonu aa 'yaka.

32Yaa shɛ abu mama lagwụcɛngwa, na tumama sata, yaa shɛ kaa abu imwangwa iyi iwɛ tɛnda, asha pa tugwo unu bu iyi.

33Yaa shɛ ebu vwunji mosubo mi inɛ, manɛbɛ mi zhɛ ma banɛ, obu po kaa inyɛnu iyi, mehieŋ mi zhɛ ma banɛ, gobwonu du ɛbi ishicinjɛ isɛbwɛ, uwuru zhe we mwe.

Utakadawe Eshi 31

Iyi nɛ Bino ba Agwuma Lɛmuɛl Mbisegeni Bu

1N-ndumwa mi tigesere mu na gɛ Lɛmuɛl agwuma jɛmɛ tedure ne tigesere tu na bino bwa mbisegeni bu na:

2Oo ɛ-yɛu mi, oo ɛ-yɛu mi nɛ banɛ ni igwune mi tumata, Oo ɛ-yɛu mi nɛ shɛ ajɛshɛgwa adua mi.

3Ta nda ukpahiŋ bu ufwu no ofwo eyikwo, kwo kaa ihwɛŋnɛ bu no ofwo atwa na kokobwo ta shɛgwuma o.

4Oo Ɛ-Lɛmuɛl, i zhɛshɛ ma shɛgwuma shɛ na swa mayaga o, i zhɛshɛ kaa du maa ehwurembe no lubo mayaga mi ikɛnyi tuswa o.

5Iwɛ aka na ɛɛ zhɛ a swa mayaga isɛbwɛ iyi nɛ undwa jɛmɛ zhɛ yo 'wo aŋ, ɛɛ zhɛ o ubo ụshɛrɛya wa atwa na mama zasa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Ga shɛ atwa na zhɛ ihwungwɛ tudwa ebi peni mayaga, keeni atwa na namɛ ne tiriri tụ 'wụtụ.

7Ge swe maa isɛbwɛ tukofwo ta aba 'wi aŋ, maa kede e teyinje ya iwɛ tiriri ta aba tụ 'wụtụ o.

8Dumangana atwa na eri shi n-ndumwa tụdụma n-ndumwa, iwɛ tirririri ta atwa elele na zasa bụtụ na eri bo mbiyono aŋ.

9Dumangana aŋ ụshɛrɛya u tishiriri, na jilanɛ atwa na teni cɛŋ keeni atwa na zasa iyi elele.

10Gaaba eri bo gwushigo biyikwo bu tuzana na ahaŋsa ubwa zhɛmɛɛ? Bɛ zhɛmɛ tebiye bee hwuri atayɛ ogwumishi.

11Bwolo bwa zha shɛ ba 'yaga ohwulu tuhoroko nu bwa o, iyi elele kaa zha shɛ ya 'nyanana bụ du o.

12Iyi ibiye kiri baa ndana bụ, bɛ njɛ shɛ bụ iyi iwɛ tutu tu'wo tu bwa o.

13Ba shana ikɛnyi nu ugondu i'ɛlɛ tɛnda ne tihiŋzhe ta agwụdụ keeni tizhe.

14Bɛ shɛ gana ihɛŋtu tinyakpa nyakpa ya anjɛ tihinya, be suje iyimɛyɛ ibwɛ no olugwo na dụlụmɛ.

15Ba gbatụ ti'ishijɛ tobwolo iyi te suji shi o, maa ndana atwa ihwɛ ibwɛ iyimɛyɛ. Bo hwoŋso miaụŋ mu bwa mu ugondu mo o ugondu na shɛ maa a njɛ.

16Ba yalagaga cɛnjɛ nazhɛ baa sa tụ, ne titeni tu bwa ibɛ baa hwaŋ itimɛ ibwɛ ya afwafwa.

17Bu mama 'imɛ maa nda ugondu ubwa, aragbamụ ubwa kaa 'yajɛ ikɛnyi iwɛ maa nda ugondu ubwa.

18Bụ kwụbɛ maa tihinya tu bwa ti 'yajɛ ule. Ụsụtụla ubwa kaa 'weji shi nụ ụjita o.

19Ubwa ba untangana mezeri nu u'ala ubwa, baa hiŋsa ihwehwe ibwɛ nazhɛ baa na tugwuno tu bwa ni ikɛnyi ibwɛ.

20Ba pana okofwo keeni atwa na zasa iyi apwaŋ tebiye tebiye.

21Bɛ njɛ shɛ inyɛsɛ iwɛ atwa ihwɛ ibwɛ okwo aka na ofwo lemi cwii o, iwɛnɛ tu baa 'yajɛ tugwuno tu na ti inshi maa urugono aŋ hwɛɛ.

22Ubwa ba na tugwuno tu na boo ubo no ogodo ubwa, boo urugono tugwuno ti ilinɛn tu na aa nɛ ni ihwehwe uduhwa ishenje.

23A muna bwolo bwa ụjɛrụma tebiye no odubo ụshɛpwụ, tu baa jɛjɛ nu n-nyarɛ mɛ cɛnjɛ ta ata.

24Ba nda otogwo no tugwuno ti ilinɛn keeni amazhɛya, baa sangana ahinya.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

25Bi 'yajɛ ukpahiŋ keeni ụjɛrụma, bɛ njɛ shɛ inyɛsɛ iwɛ geri-be-eshe o.

26Aka elele na baa duma n-ndumwa, bi zhɛ ba mapa maa bɛ shɛ biyikwo na incɛ, imbisegeni iwɛ-tumapa ibɛ ya banɛ nu unu ubwa.

27Ba ngbaraka atwa ihwɛ ibwɛ tebiye. Bɛ yɛ shɛ kaa iyimɛyɛ bụtụ na 'yajɛ asụsụbagwụ o.

28Miaụŋ mu bwa ma nda ugwoje ubwa, bwolo bwa du kaa ba dumanga bụ, bɛɛ hiɛŋ:

29Eyikwo ufwugwo a nda tebiye na tụmbụla ta aba, ama gabụ kaa bi ngezeni aŋ hwɛɛ.

30Iyi ibiye tɛnda ya halakaka bụtụ, ụzhɛ kaa wo hwuwowu, ama biyikwo na ba sụma AGWANGWAMA inyɛsɛ, bɛ shɛ aa dumanga.

31Tụpa bụ ma utashɛ na teni cɛŋ nu ugondu we elele na baa njɛ, ga atwa elele na sotulonu no odubo ụshɛpwụ na dumanga bụ, iwɛ ugondu ubwa ubiye.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Bi’enenji

Bi’enenji 1

Uraiŋ Shɛ Iyi Tɛgadaga

1N-ndumwa mu na Bi'enenji na shɛ yɛu Devid ata yɛ la tugwama nu Jɛrusalɛm jɛmɛ na.

2Bi'enenji ga hiɛŋ, Tɛgadaga, tɛ tɛgadaga, tɛ shɛ tɛgadaga, iyi elele i shɛ tɛgadaga.

3Imbe i shɛ ule tire tu na bụtụ ba nda tire ti ibɛ kpaaŋ tuta tu uwaŋna gaa?

4Uwaŋnɛ uko wa kashɛka, uwaŋnɛ unya we teni, ama unyizo namɛ kaa unyizo-nom.

5Uwaŋna wa banɛ, uwaŋna wo tono, wo tono no ofwo ebe waa ga banɛ ni izɛlɛgwu.

6Uvwugo wo mungo tuzuba, wee zwe tuta, wo rungo uuwa we gwuleneni nu urubwo ebe.

7Ohwulwo elele a fwunga oo zwo ni itekwu, itekwu kaa te shini shi taa hwayɛ o. Ohwulwo ata a fwunga oo gwulo no ofwo na aa ga banɛ la.

8Iyi elele ya nda ugondu uuwa yo lukwumo, ulukwu na unu eri shi wa duma, eshe a ngbaraka igbɛtɛtɛ, ama igbɛtɛtɛ kaa twa sụ eshe o, acɛbɛ a hwuga iwɛ uuwa, iwɛ tuhwuga kaa twa sụ acɛbɛ o.

9Iyi nɛ namɛ la cala, ibɛ tɛ zhɛ ya nama sasana. Iyi nɛ nduwa la cala ibɛ kaa tɛ zhɛ ya ndaanana. I zasa iyi nɛ i shɛ iyi ifwo tuta tu uwaŋna ga o.

10I 'yajɛ suu iyi ike nɛ bụtụ bu ko eri bɛ hiɛŋ, Kwụba, ijɛ i shɛ iyi ifwo? Awo, ijɛ ɛtɛ namwawaŋ la cala tobwolo e te bu meci shi o.

11I zasa bụtụ na teyinje iyi nɛ nduwa la i koshikwo, atwa na te ci kaa du zha shɛ e teyinje hwuŋ iyi nɛ tɛ zhɛ ya nda te kwuni na aka ga uuwa i ci aka aba o.

Ti'inta tɛ Shɛ Iyi Tɛgadaga

12Gamba ga N shɛ Bi'enenji, N yɛwa la tugwama ti Isrɛl nu Jɛrusalɛm.

13M meme peni maa N zhɛ ma dwalakaka iyi, maa Mo hikokono iyi tedure na ti'inta, maa Ma kwụba iyi elele nɛ aa njɛ tuta ta azuba ga. Ngoo to ugbe maa ugondu na Agwatana eni miaụŋ ma atwa ụ shɛ ugondu wa amɛ-tụhaŋtụ.

14N kwụbɛ iyi elele nɛ aa nda tuta tu uwaŋna ga, hioko ma, i shɛ iyi tɛgadaga. I shɛ uvwugo tu'urugono nu usumwa.

15Hi eri shi hia ndarɛshɛnga iyi nɛ ontonowoŋ, hi eri shi kaa hia rɛta iyi nɛ zasaba o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

16Nazhɛ Ngɛɛ mɛmɛ hiɛŋ, N 'yagawa la ti'inta, Ngee hwuri bụtụ be elele na yɛwa la tugwama nu umbe mu nu Jɛrusalɛm. M mepi iyi nɛ ti'inta tɛ shɛ hwɛɛ, ti iyi-tumapa na ahaŋsa mi.

17Ibɛ po Ngee meme shi na ahaŋsa mi maa ma mapa ti'inta, nụ ụlagwụ tu ụmpɛ-tụsụma hwɛɛ. Ama N to ugbe maa ijɛ hwɛɛ i shɛ uvwugo tu'urugono nu usumwa.

18Gana na ti'inta tụ bụ ti ci, gana ata du ahaŋsa bụ ofwugwo namɛ, gana na ta aba kaana iyi-tumapa, gobwonu du amɛ-tụhaŋtụ bụ a kaana ugombo.

Bi'enenji 2

1N heŋshi na amɛ na amɛ mi, Ngɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma nda maa ma nama na amɛ-olom, nu unyasa. Ama N to ugbe maa iyi tɛgadaga yaa shɛ waa.

2Ngoo to du ugbe maa ilɛtu i shɛ iyi ụlagwụ, amɛ-olom du kaa ndanɛ shɛ bụtụ iyi ibiye ye elele o.

3Ngee mekeni na amɛ mi, maa M momo lomicingo amɛ na mayaga tuswa, Ngaa ruwanɛ ụlagwụ. Ahaŋsa mi kaa ta ma n 'yagaga waa na ti'inta, uuwa i ci aka na Ama jala maa ma kwụba iyi ibiye nɛ miaụŋ ma atwa ma nda tuta ta azuba ga, ni ijitɛ gɛ ya aba i twa sụ ufwugwo.

4Ngaa mama ndanɛ iyi i'wɛtwɛ 'wɛtwɛ nɛ gembi ufwugwo; M meme meni shimwono, Ngaa hwɛŋ itimɛ ya afwafwa.

5Ngaa mama hwanjɛ itimɛ nu ukpogwu, Ngaa bɛrɛ i'wɛ'wɛ nɛ ya 'wala tụ'walụ iyiri swoswoswo.

6Ngee meme dweji ukwokwo meni maa mi nɛ fwunjɛ maa mu no zwogono i'wɛ'wɛ ɛtɛ ya waŋna gana uwapa.

7Ngoo so ajama eyi na ajama o o, yaa 'yajɛ du ajama na ee meci ni ihwɛ mi. Ngaa 'yajɛ inɛ keeni agwụdụ uhwuri bụtụ be elele na namɛ nu Jɛrusalɛm hiiŋ ne mi.

8Ngee meme suteneni du azhɛnarɛya na azụrụfa a na Ngɛɛ vwɛ no shimwono shɛ uduciya ụ shɛgwuma keeni ekpeleshi cɛnjɛ ta ata. Ngee suteni azụnjɛ, etwenyi ne eyikwo aa ma zungangana shɛzunga, Ngaa 'yajɛ kaa eyikwo magɛgashɛ a na eri a kwulana etwenyi.

9M beni kaa urishi Ngee hwuri bụtụ be elele na namɛ nu Jɛrusalɛm hiiŋ ne mi; ti'inta ti mi kaa tu ta namɛ ne mi.

10Iyi elele nɛ eshe mi a jala, Ma pana aŋ. M mama nyashɛ shɛ kaa amɛ-olom elele o. Ma 'yaga kaa unyasa ni iyi elele nɛ Ngaa njɛ, inɛ ɛtɛ ibɛ shɛ titeni ti mi iwɛ ugondu mu kpaaŋ.

11Nazhɛ Ngee heŋshi iwɛ iyi elele nɛ Ngaa nduwa ni i'ɛlɛ mi, tu gana na Ngee meme shi na tɛnda ti ibɛ, Ngee eshiciji ya maa i zasa iyi elele nɛ yaa shɛ o. I shɛ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

uvwugo tu'urugono nu usumwa, na shɛ kaa iyi tɛgadaga tuta tu uwaŋna ga. Ta Alagwụ, ta Bụtụ na Incɛ, ɛ Zhɛ o 'Wo Tilɛɛ.

12Nazhɛ Ngee gwure, Ngee kwuni tuhaŋsa iwɛ ti'inta, nu ụmpɛ-tụsụma keeni ụlagwụ. Imbe kwuuŋ agwuma elele na iyi 'yaganɛ eshe te eri a nda namɛ swooŋ ni iyi nɛ shɛgwuma shɛ vwɛ shɛ nduwa laa?

13Nazhɛ Ngaa kwụbɛ maa, ti'inta tɛ zhɛmɛ tee hwuri ụlagwụ, gana na tu uhioko-uhwaŋna zhɛmɛ wee hwuri tishi.

14Eshe bụtụ na incɛ namɛ nu uhiuhiu ubwa, ama alagwụ a zha tahaŋnụ ne tishi. Ama M mepi du kaa maa iyi ike ike ibɛ zhɛ yo jitono aŋ hwɛɛ aba.

15Nazhɛ Ngee heŋshi na amɛ na amɛ mi, Ngɛɛ hiɛŋ, Iyi ike ike nɛ yo jitono shɛlagwụ, ibɛ du kaa mo n jitono. Asha imbe shɛ ule ti'inta tu na Ngaa incɛ ya banaa? Ngee meme peni ajɛshɛgwa, Ngɛɛ hiɛŋ, I zasa okwo ike, iyi tɛgadaga yaa shɛ.

16I zasa bụtụ na zhɛ be teyinje atwa na incɛ, i zasa du kaa bụtụ na zhɛ be teyinje shɛlagwụ o. Iwɛnɛ po isɛbwɛ ya aba zhɛ yo 'wo atwa elele na aka na aka ci. Tu'wo tu ko tu ko ɛɛ zhɛ, ta shɛlagwụ, ta atwa na incɛ.

17Iwɛbɛ po Omo imo uraiŋ ga, iwɛnɛ ti iyi elele nɛ nduwa tuta tu uwaŋna ga, i m peni amɛ-tụhaŋtụ a'wụtụ. Kpaaŋ ibɛ kaa i shɛ iyi tɛgadaga, uvwugo tu'urugono nu usumwa yaa shɛ.

18Amɛ mi hashɛganụ iwɛ iyi elele nɛ Ngaa njɛ tire ti ibɛ tuta tu uwaŋna ga, iwɛnɛ ti Ngee mepi maa bụtụ na zhɛ ma n 'wa hwuŋ ne ekwunyi Ngɛɛ zhɛ ma gangana iŋ.

19Okwo bụtụ bi ti'inta kwo kaa alagwụ bɛɛ zhɛ ba sha gaaba mepii? Ubwa kaa zhɛ ba sha agwuma iyi elele nɛ Ngaa njɛ tire ti ibɛ. Ibɛ kaa i shɛ iyi elele nɛ Ngaa njɛ na ti'inta ti mi tuta tu uwaŋna ga hwɛɛ. Inɛ gɛ shaananɛ iyi tɛgadaga.

20Iwɛbɛ po Ngee sheyinji ahaŋsa mi, Ngee kwuni utamapa tuta, iwɛnɛ Ngaa njɛ tire te elele nu ugondu tuta tu uwaŋna ga.

21Iwɛnɛ po bụtụ ba nda tire ti iyi na ti'inta tu bwa hwɛɛ, ti iyi ibwɛ tumapa, te tugwoni tu bwa, ba gangana iŋ kwakwa bụtụ na njɛ shɛ la tire ti ibɛ, maa bu na hwuga ụlatụ ibɛ. Inɛ gɛ shaananɛ tɛgadaga, i shɛ kaa iyi iwɛ i'wɛtwɛ.

22Imbe tuba bụtụ gwushiji ya ne tire tu bwa, nu ugondu ubwa, keeni ulukwu ubwa kpaaŋ tuta tu uwaŋna gaa?

23Gana elele ta bụtụ ata yɛ uraiŋ bee ci, iyi elele nɛ baa njɛ peni shi bu amɛ-olom elele o, semi amɛ-tụhaŋtụ kiri. Okwo nụ ụjita ahaŋsa ubwa kaa zasa ụhinjanụ o. Ijɛ hwɛɛ shaananɛ iyi tɛgadaga.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

24Iyi nɛ ngezeni no ofwo bụtụ hwɛɛ i shɛ maa ga ya, maa swa keeni maa bwada unyasa ni iyi elele nɛ bee gwushiji ne tire tu na baa njɛ. Ama N kwụbɛ maa ijɛ hwɛɛ banɛ ni i'ɛlɛ ya Agwatana.

25Gaaba eri bo gwushigo maa ya maa bu na bwada unyasa ti yaa shɛ shɛ no olugwo ubwa yaa banɛɛ?

26Agwatana ubwa ba pana atwa na o lomicingo bu amɛ ti'inta, ti iyi-tumapa keeni unyasa hwɛɛ. Ubwa ba nda maa ga atwa iwɛwɛ na nda ugondu, maa a 'yaga iyi nɛ ee eri a swaka, maa tuba sugo iŋ maa pana atwa na o lomicingo bu amɛ. Inɛ gɛ hwɛɛ shaananɛ iyi tɛgadaga, i shɛ uvwugo tu'urugono nu usumwa.

Bi'enenji 3

Aka iwɛ iyi elele

1Iyi elele 'yajɛ aka, iyi elele nɛ aa nda tuta tu uwaŋna ga, i 'yajɛ aka ibɛ.

2Bɛ njɛ aka tumata, na aka tu'wo aka tibila, na aka tudwa ti iyi nɛ aa ga bɛrɛ la,

3aka tụkwụna, na aka tɛnɛnga, aka tuhwuŋzotongo, na aka tumaanana,

4Aka u'wo-tutwa, na aka ilɛtu tihinga, aka ụkwụla-tuta, na aka tɛhiɛba,

5aka atayɛ tugarataga, na aka atayɛ tusutono, aka bụtụ turuwanɛ, na aka bụtụ tugozhigono,

6Aka iyi tudwalakaka, na aka iyi ti'inanga, aka tuswaka, na aka tu'waŋ,

7Aka tudwatwaga, na aka tutogono, aka tunama saiɛŋ, na aka n-ndumwa tụdụmanga,

8Aka tulubo, na aka i'ime, aka ujasa, na aka amɛ-olom.

9Imbe kwuŋ bɛnjɛ-bu-ugondu ba ya ule ibɛ ne tire tu na baa ndaa?

10N kwụbɛ ụbaụta na Agwatana zweni miaụŋ ma atwa nu bwa.

11Ubwa njɛ iyi elele ta pɛlanụ na aka ibɛ. Ubwa du shiyeni iyi yo oruru na ahaŋsa butugwumwa, ama bụtụ kaa eri shi ba ta iyi nɛ Agwatana nduwa te kwuni nu umozhigo uuwa i ci ukwunanga ugbe o.

12Ibɛ po Ngoo to ugbe maa, i zasa iyi elele nɛ ta zhɛmanɛ ya atwa uhwuri unyasa tɛnda keeni maa a na nda iyi ibiye ye elele nɛ ee eri a nda nu uraiŋ wa aba tiya o.

13Upwaŋ wa Agwatana du kaa yaa shaananɛ maa bụtụ be elele yɛ maa swa keeni maa amɛ ubwa lemi tedure ne tire te elele tu na baa nda.

14M mepi maa iyi elele nɛ Agwatana njɛ, i zhɛ ya nama unyizo-nom, i zasa kaa iyi elele nɛ ee eri a kaana iŋ, i zasa kaa du iyi elele nɛ ee eri a munanana ni ibɛ o. Agwatana ubwa njɛ iŋ gana ata maa atwa na sụma bụ inyɛsɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Iyi elele nɛ njɛ, nduwa la, inɛɛ nɛ kaa tɛ zhɛ ya nda nduwa la cala. Agwatana a nda maa gɛ ijɛ ɛtɛ ike ike na ndaanana.

Uzawa Tiririri nu unyizo

16Ngaa kwụbɛ sasana tuta tu uwaŋna ga, maa ofwo na ụshɛrɛya na teni cɛŋ tụdụma ga shɛ wa nama, ama tugworozwo ya ta nama apata; ofwo na tiririri tɛ ga shɛ ta nama yebe, ama tuba tugworozwo tu namba ya.

17Ibɛ po Ngaa jɛmɛ na amɛ na amɛ mi, Ngɛɛ hiɛŋ, Agwatana ubwa zhɛ ba duma ụshɛrɛya wa atwa tiririri tu na wo ogworozwo hwɛɛ. Iwɛnɛ po iyi elele zhɛ ya 'yaga aka ibɛ, ugondu we elele kaa zhɛ wa 'yaga aka ubwa.

18Ngee heŋshi du na amɛ mi, Ngɛɛ hiɛŋ, Agwatana a manga atwa, maa e mepi maa a shɛ gana usunda ehilo.

19Iyi nɛ yo jitono butugwumwa, ijɛ ɛtɛ ike ike kaa du yo jitono usunda ehilo. Bụtụ bo 'wo, usunda ehilo wo 'wo. Ihwungwɛ ike ike kaa aa 'yajɛ, i zasa iyi elele nɛ bụtụ debeji bee hwuri usunda ehilo. Iwɛnɛ po iyi elele i shɛ tɛgadaga.

20Ofwo oko oko ɛɛ zhɛ, hwɛɛ aba kaa banɛ nu upwupwutu, nu upwupwutu ata kaa du ɛɛ zhɛ o gwulo.

21Gaaba mepi gom maa ohwulu bụtụ o mungo na azuba, ohwulu usunda ehilo tuba o tono na cɛnjɛɛ?

22Ibɛ po Ngaa kwụbɛ maa iyi nɛ kiri zhɛmanɛ bụtụ i shɛ maa ga nda uhwara ni iyi nɛ baa 'yajɛ tedure nu ugondu na baa njɛ, maa ba 'yaga unyasa, iwɛnɛ po urobwo ubwa ta. Gaaba te eri be gwuricinje bu hwuŋ maa bu na kwụba iyi nɛ ya nda na aba ubwaa?

Bi'enenji 4

1Ibɛ po Ngaa mbiyanɛ, Ngaa kwụbɛ tuhwulo tu na aa nda atwa tuta tu uwaŋna ga. Atwa ga aa nda tuhwulo a twa-u'wo, a zasa kaa bụtụ maa ingatanga aŋ o. Atwa na a nda aŋ tuhwulo kaa 'yajɛ ukpahiŋ, ibɛ po aa zasa bụtụ maa ingatanga aŋ.

2Ibɛ po Ngee heŋshi maa atwa na uwo a na hwulwo, e gwoje ee hwuri atwa na ta namɛ a na ta hwungwa.

3Ama atwa na debeji uhwuri aŋ hwɛɛ aba shɛ atwa na ee te meci shi kwukwuŋ, a na ta kwụbɛ shɛ iyi iwɛ nɛ ya nda tuta tu uwaŋna ga.

4Nazhɛ Ngaa kwụbɛ maa ugondu tire we elele keeni tugwoni te elele tu banɛ no olugwo bụtụ na ba nda isɛbwɛngwɛ na binya bwa. Ama ijɛ kaa shaananɛ iyi tɛgadaga, i shɛ uvwugo tu'urugono nu usumwa.

5Alagwụ o zwono i'ɛlɛ ibwɛ na agba bu na mama ya.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6I debeji maa 'yaga iyi nu ukwotwo u'ala uko pwom maa 'yaga amɛ-olom, uhwuri maa 'yaga iyi okwotwo i'ɛlɛ iyebi pwom ne tire tɛnda, na shɛ kaa uvwugo tu'urugono nu usumwa.

7Ngaa kwụbɛ sasana iyi ike nɛ shɛ iyi tɛgadaga tuta tu uwaŋna ga.

8Bụtụ bu ko namɛ bwooko, bu zasa bụtụ be elele o, bu zasa yɛu, bu zasa kaa yɛu-bino o, ama bu namɛ kaa nu ugondu tɛnda aka elele. Uduciya na baa 'yajɛ kaa twa sụ bụ o. Ubwa kaa heŋteni shi maa, Iwɛ aba kwuŋ Ama nda tire tu ga nom, Ngaa lacɛ maa ma pana u'waba mu ụhinjanụụ? Ijɛ du shɛ iyi tɛgadaga, yaa shɛ du uhwaŋna na zhɛshɛ maa bụtụ nama.

9Atwa eyebi zhɛmɛ ee hwuri bụtụ bu ko, iwɛnɛ tɛ ɛ zhɛ a nda tire duwa ee hwuri bụtụ mokondo.

10Yaa shɛ bụtụ bu ko leyi, bụtụ bi yebi zhɛ bɛ ishicinjɛ bụ. Ama i zhɛ ya wumana bụtụ na bo rungo bwooko, yaa shɛ bee leyi, bu zasa bụtụ maa ishicinjɛ bu o.

11Sasana yaa shɛ atwa eyebi weci, bụtụ bụtụ zhɛ na hwatụ oholobwo binya, ama gana na bụtụ mokondo eri bo gwushigo oholobwo maa hwatụụ?

12Okwo bụtụ bu ko eri ba lasụ bụtụ mokondo, atwa eyebi tuba zhɛ o ngozono bu tufwuga. Uhwohwo imɛsɛ itɛtu gwụmɛ tudwa.

13I debeji maa bụtụ shɛ usemberi na shɛ bukofwo na kaa incɛ, uhwuri maa shɛ iyɛri nɛ shɛ agwuma na leshiji shi kaa ahaŋsa elele na aa pana bụ.

14Usemberi gana ata eri wa banɛ okwo nu umwono-tishi maa ba ya tugwama, okwo te e meci bu no tukofwo.

15Ngaa kwụbɛ atwa elele na namɛ tuta tu ga tu uwaŋna, to o rungo aa 'wa yɛu tisemberi i bụtụ bu ko nɛ zhɛ yo mungo tugwama te bishi bwa.

16Bi eri ba untangana atwa igbɛɛ ifwugwo, uwaŋnɛ unya tuba ishijɛ hwuŋ iwɛ ubwa zha shɛ ya kwulana aŋ, ɛ zhɛ o jinoko bu. Ijɛ hwɛɛ i shɛ iyi tɛgadaga. I shɛ uvwugo tu'urugono nu usumwa.

Bi'enenji 5

Nda Pece nu Unu-tishilo

1Na nda pece nu umwono wa Agwatana tutono. Tugwumwongonu keeni tɛshɛlaga, tɛ zhɛmɛ tee hwuri ụrụpɛ tuta na shɛlagwụ. Ibɛ po ee mepi shi maa a nda ba iyi iwɛ.

2Kede unu bu uhwuri izɛlɛgwɛ o; kede kaa du amɛ bụ hwuri a nda kakayɛ ni iwɛ tụdụma na Agwatana o. Agwatana namɛ na azuba, abu namɛ tuba nu unyizo. Ibɛ po ga n-ndumwa mụ bụ mu na gwumwa ufwugwo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Gana na ta bụtụ bo wotogono awalabụ ti iyi ifwugwo namanɛ bụ, gana ata du ụlagwụ bụtụ zhɛ wa banɛ tu n-ndumwa mu hwuleji bu ufwugwo.

4Yaa shɛ ebi shileni Agwatana unu, ta nda ti'insu ti ibɛ tɛnda o. Iwɛnɛ po Agwatana zasa amɛ-olom na shɛlagwụ o. Nda iyi nɛ ebi shiri-unu ibɛ.

5I zhɛmɛ maa genji unu-tishilo, uhwuri maa shiri-unu maa ngwuri uŋ tụtụpa.

6To lono maa njɛ iwɛwɛ nu n-ndumwa mu na aba duma o. Iwɛ maa kede i shɛ tumama lashaga hwuŋ ɛbi zhɛ bu mama lashaga na butumwa bu umwono wa Agwatana o, maa hiɛŋ bụ, Ti'ina la Ngaa 'inɛ n-ndumwa mu unu ata tishilo. Iwɛ maa kede Agwatana njɛ isɛbwɛ ne mi, maa nda ugondu na Ngaa njɛ ni i'ɛlɛ mi ufwu o.

7Aka na awalabụ a kaana ufwugwo tuwotogono, gobwonu du udumanga wo ohondo wa kaana ufwugwo; ijɛ hwɛɛ i shɛ iyi tɛgadaga. Ama na sụma Agwatana inyɛsɛ.

Uraiŋ ụ Shɛ iyi Tɛgadaga

8Yaa shɛ abụ kwụbɛ ta atwa na untanganɛ shihwolu ne ekpeleshi cɛnjɛ a nda okofwo tuhwulo, aa dumanganɛ shɛ aŋ kaa ụshɛrɛya u tishiriri, kede iyi gɛnɛ ɛtɛ ibu dama o. Iwɛnɛ po bụtụ na untanganɛ ohwolu na zeci uhwuri aŋ ba ngbaraka aŋ ba. I ta 'yajɛ ba waa kaa atwa na hwuri aŋ hwɛɛ aba a na untanganɛ aŋ.

9Iyimɛyɛ nɛ cɛnjɛ tɛ bɛcinjɛ ibɛ atwa kpaaŋ a ya, okwo shɛgwuma, tijwɛ ti ibɛ du aa datanɛ.

10Bụtụ be elele na bo lubo ukwuribi, ukwuribi twa sụ bụ kwukwuŋ, bụtụ na kaa bo lubo tɛzhɛgba, iyi twa sụ bụ ti'yaga kwukwuŋ. Ijɛ hwɛɛ i shɛ iyi tɛgadaga.

11Gana na ti iyi nɛ abɛ 'yajɛ ya kaana ugombo, gana ata du atwa na zhɛ na ya iŋ zhɛ na kaana ufwugwo. Asha imbe tuba shɛ urobwo wa agwuma ibɛɛ? Urobwo ubwa ụ shɛ tụkwụba ta ata baa kwụbɛ iŋ ne eshe ubwa kiri.

12Malabụ mu latumanɛ bɛnjɛ-bu-ugondu, okwo baa yɛ iyimɛyɛ cwɛŋ kwo kaa duwa, ama uduciya na bɛzhɛgba 'yajɛ leneni shi bu maa bu no woto malabụ o.

13Iyi ike i tugwumana iwɛ Ngaa kwụbɛ tuta tu ga tu uwaŋna na, atwa a swaka uduciya wa aba iwɛ ukekeshi geri-be-eshe,

14Nazhɛ uduciya ata wo tono ya ụdamụ na tihinya tu ko tụ wɛ, bi zha shɛ ba 'yaga hwuŋ ya iyi nɛ maa gangana miaụŋ mu bwa o.

15Mohondo la bụtụ banɛ na amɛ bino bwa, gana na tu baa banɛ la, gana ata du bɛɛ zhɛ bo hwulonono. I zasa iyi elele bɛɛ zhɛ ba 'waŋna ni i'ɛlɛ ibwɛ ne tire tu na baa njɛ la o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16Ijɛ shaananɛ tugwumana tụ wɛ. Gana na bụtụ teni la nu unyizo ga, gana ata du bɛɛ zhɛ ba bananana, imbe tuba i shɛ ya ule tire tu na baa nda la hwayɛ maa ima uvwugoo?

17Tunama tu bwa tɛ shɛ iyi tiya ne tishi, na amɛ-tụhaŋtụ, na ahaŋsa ofwugwo keeni ụngwụ-tụhwụga.

18Iyi ike Ngoo to ugbe na: maa i zhɛmɛ, yee teni kaa cɛŋ maa bụtụ yɛ iyi, keeni maa swa iyi elele nɛ baa njɛ tire ti ibɛ maa hwuga ụlatụ nu uraiŋ ga u tikpendere Agwatana peni bu tuta tu uwaŋna ga. Iyi nɛ kiri i shɛ urobwo butugwumwa ta.

19Bụtụ be elele na Agwatana peni tɛzhɛgba keeni uduciya, bee leneni bu kaa maa ya iŋ, maa hwuga ụlatụ, asha bu gwoje tu baa hwụjɛ ụlatụ iyi nɛ baa njɛ tire ti ibɛ. Inɛ ɛtɛ i shɛ upwaŋ na banɛ no olugwo Agwatana ta.

20Taa ta Agwatana leneni bu baa 'yajɛ unyasa, i zha shɛ ya ta bụ ya iwɛnɛ tu uraiŋ ubwa twa sụ ụnjɛswa o.

Bi'enenji 6

1N kwụbananɛ iyi iwɛ inyɛ tuta tu uwaŋna ga, inɛɛ nɛ kaa i iri atwa.

2Bụtụ na Agwatana peni tɛzhɛgba, tu uduciya keeni ụjɛrụma, yaa zha shɛ kaa ya 'yaga iyi elele nɛ 'nyananɛ bụ nu uraiŋ ubwa, ama Agwatana kaa zha shɛ o lonono bu ya maa hwuga ụlatụ iyi nɛ baa 'yajɛ o. Ama bugaiŋ ya ba ya iŋ maa hwuga ụlatụ ibɛ. Inɛ gɛ i shɛ iyi tɛgadaga, ya gwumana kaa bụtụ tebiye.

3Yaa shɛ bụtụ meci miaụŋ dipi-yebi, baa yɛ uraiŋ gboogbo, gana elele ti bee ilegeji, yaa shɛ baa yɛ shɛ iyi nɛ baa 'yajɛ, ee ni shi bu kaa tuno tụ ụjɛrụma, N hiɛŋ, Okwo yɛu tubasaga debeji yee hwuri bu.

4Baa shɛ ya kaa iyi tɛgadaga, bee teni kaa ne tishi, ibɛ tishi tu urigeni izeci ibwɛ.

5Okwo tu baa kwụbɛ shɛ uwaŋna, bee te mepi shi du kaa iyi elele. Ubwa kaa 'yajɛ ụhinjanụ waa uhwuri bụtụ ebe.

6Okwo baa namɛ shiywa akpakwụ-a-ta kpalụ yebi, bụ hwụjɛ shɛ kaa ụlatụ uraiŋ tiya o. Shɛ urubwo uko waa hŋ ɛɛ zhɛ?

7Tire te elele bụtụ ba nda, tɛ shɛ iwɛ unu ubwa kiri, ama kaa iyimɛyɛ ta twa sụ bụ waa o.

8Ule imbe kwuŋ bụtụ bi ti'inta 'yajɛ bee hwuri alagwụụ? Ule imbe kwuŋ bukofwo zhɛ ba ya ti bee mepi gana na maa mama nda bee hwuri iyi vwɛ nɛ ya hwungwaa?

9Iyi nɛ eshe a kwụba zhɛmɛ yee hwuri urungo tubana iwɛ iyi inyɛ nɛ ma bu dwa eshe. Inɛ gɛ i shɛ du tɛgadaga keeni uvwugo tu'urugono nu usumwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10Iyi elele nɛ namɛ, 'yagawa izeci cala. Iyi elele kaa bụtụ shɛ, o mwopwo iŋ cebe, i zasa kaa bụtụ na eri ba kapana bụtụ be elele na hwuri bu ni ikɛnyi uhwaŋna o.

11Gana na tu n-ndumwa mu hwuleji, gobwonu du maa zasa ule. Ule imbe tuba maa ta 'yaganɛ bụtụụ?

12Gaaba eri ba mapa iyi nɛ zhɛmanɛ bụtụ nu uraiŋ ga u tikpendere, na shɛ kaa uraiŋ tɛgadaga, na wa kashɛka gana uhwuŋnuu? Gaaba te eri be mbishe bu iyi nɛ zhɛ ya nda tuta tu uwaŋna ga, tu boo hwulwoo hwuuŋ?

Bi'enenji 7

Tuhaŋsa iwe Uraiŋ

1Izeci ibiye zhɛmɛ yee hwuri manɛbɛ mụ ụhiụŋ ubiye mu na mu zhanjɛ duwa. Ụjita tu'wo du kaa zhɛmɛ woo hwuri ụjita tumata.

2I zhɛmɛ maa bụtụ zhe ni ihwɛ nɛ atwa a ta-ụkwụla uhwuri maa zhe ni ihwɛ nɛ aa nda ikwusɛ'uyɛ. Iwɛnɛ po atwa na ta hwungwa zhɛ no momo toyingonu maa tu'wo tɛ 'yacɛ aŋ ba hwɛɛ aba.

3Amɛ-tụhaŋtụ zhɛmɛ ee hwuri ilɛtu tihinga; eshe bu yibwa zhɛ a nama kperi kperi, ama tuba i zhɛ ya babɛrɛnga ti'eshicigo tụ bụ.

4Amɛ bụtụ bi ti'inta namɛ nụ ụkwụla-tuta aka elele, ama amɛ alagwụ namɛ nu unyasa nom.

5I zhɛmɛ maa bụtụ na incɛ ubu tazhɛganɛ uhwuri azunga shɛlagwụ tɛshɛlaga.

6Ilɛtu ya alagwụ 'yajɛ rundu gana esepi na o hwoŋno nu ulwa na ikwɛshɛ patanɛ. Iyi tɛgadaga kaa yaa shaananɛ.

7Yaa shɛ bụtụ bi ti'inta yɛ bụtụ imwere, asha bu mama njɛ alagwụ, yaa shɛ kaa bee leshiji ukwuribi ugworo, asha bi tecinji masha mu bwa ụdamụ.

8Ukwunanga iyi elele zhɛmɛ yee hwuri tukwuno ti ibɛ, isɛbwɛ-ti'ima kaa zhɛmɛ yee hwuri tumama sata.

9Ta nda izɛlɛgwu ni isɛbwɛ-tɛnda o, iwɛnɛ ta shɛlagwụ shi le shi iwɛ isɛbwɛ-tɛnda.

10To hoŋtono maa hiɛŋ, Iwembe kwuŋ po aka cala debeji ee hwuri aka gaa? Iheŋtene ɛtɛ bu beni shi na ahaŋsa ti'inta o.

11Ti'inta tɛ zhɛmɛ, tɛ shɛ gana iyi-yo-ogwu, taa 'yaganɛ kaa atwa na kwụbɛ uwaŋna ule.

12Ti'inta ta jilanɛ bụtụ, gana na tu ukwuribi wa jilanɛ bụtụ. Ti'inta to bicingo atwa na incɛ tụ, inɛ gɛ ibɛ shɛ ule iyi-tumapa.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13Haŋsa iwɛ iyi nɛ Agwatana njɛ. Gaaba eri ba ndarɛshɛnga iyi nɛ Agwatana ontonowooŋ?

14Aka elele na iyi ibu zhɛmanɛ, nda unyasa, aka elele du kaa ụbaụta ubu zhaganɛ, na haŋsa maa Agwatana ubwa ubu tumwananɛ la unyasa ata, ubwa du kaa ba tumwanɛ ụbaụta. I zasa bụtụ eri ba mapa iyi nɛ zhɛ ya nda nu umbe ubwa o.

15N kwubwa iyi elele kpaaŋ nu uraiŋ ga mu u tɛgadaga. Bụtụ bi tiririri bo 'wo ne tiririri tu bwa, ugworozwo kaa du wa ya uraiŋ te ilegeji no tugworozwo tu bwa.

16Kede tiririri tụ bụ tu hwuleji o, kede du kaa ti'inta tụ bụ tu hwuleji, shibwonu bi zhɛ bu mama nda ufwu.

17Kede tugworozwo tụ bụ tu hwuleji o, to hwulo du kaa bu lagwụmɛ o. Shibwonu bi zhɛ bo 'wo uzawa ụjita tuto.

18I zhɛmɛ maa teri ike maa genji inɛ iyebi, ama bụtụ na ba sụma Agwatana inyɛsɛ bi eri ba nda iŋ hwɛɛ.

19Ti'inta ta pana bụtụ bi ti'inta ukpahiŋ uhwuri shɛgwuma umpwa shɛ na shɛ namɛ nụ ụshɛpwụ.

20I zasa bụtụ bi tiririri na namba nu unyizo ba nda iyi ibiye na njɛ shɛ iwɛwɛ kwukwuŋ.

21Ta na shɛlaga n-ndumwa mu na atwa a dumanga kpaaŋ o. Shibwonu jitoo ko bi zhɛ ba hwuga ti yɛu bu ugondu ma bu twaga.

22Gabụ du bi mepi na amɛ bụ maa, bu twagwa atwa na aka gembi ufwugwo.

23Na ti'inta ti mi Ngee mengenji ijɛ hwɛɛ. N heŋshi maa ma inta, ama tuba i n hwuri ikɛnyi.

24Iyi elele ti'inta tɛ shɛ, tɛ shɛ iyi nɛ dụlụmɛ, taa shɛ kaa iyi nɛ iri, ti iri ga kaa tebiye, gaaba eri ba ta tu ugbee?

25Ngee meme peni maa ma mapa-iyi, ti iyi tusoso. Ngee heŋshi maa Ma jalakaka, maa mo hikokono iyi nɛ ti'inta tɛ shɛ hwɛɛ, ti iyi ti'eshicigo ifwugwo, keeni maa ma mapa ụlagwụ na namba no tugworozwo, hwɛɛ tu ụmpɛ mụ ụlagwụ.

26Nazhɛ Ngoo to iyi nɛ wumanjɛ uhwuri tu'wo ugbe, ibɛ shɛ biyikwo ata tulubo tu bwa ta ima bụtụ gana modugwulo keeni igwune, na du kaa turuwanɛ tu bwa ta ima bụtụ gana shigbo. Butubwenyi be elele na ba nda iyi nɛ yo lomicingo Agwatana amɛ, ubwa kiri zhɛ ba banangana bụ. Ama bi zhɛ tuba ba ima atwa iwɛwɛ.

27Bi'enenji ga hiɛŋ, Gana na Ngoo to ijɛ ugbe, i shɛ iyi ike tɛkaana ni inyɛ maa ma mapa gana na ti iyi elele ya nda.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

28N jelekeci inɛ vwɛ ama N te shi ugbe o. Semi butubwenyi bi tiririri bu ko gba kiri Ngoo to ugbe na ashashɛ etwenyi akpakwụ-a-ta na tijalakaka ti mi. Ama N kwụbɛ shɛ biyikwo bi tiririri okwo bu ko gba na amɛ aba o.

29Iyi Ngoo to ugbe na maa, Agwatana njɛ bụtụ ririri, ama bụtụ meme umpenji ya ni iyi ifwugwo tɛnda.

Bi'enenji 8

1Gaaba shɛ gana bụtụ bi ti'intaa? Gaaba mepi ecilo iyi ti'eshicigoo? Ti'inta ta nda maa ụpɛshɛka bụtụ na ta. To shoyingo kaa tikperi kperi te eshe ubwa.

Na Hwuga ma Unu wa Agwuma

2N hiɛŋ, Na hwuga ma unu unu-tupana wa agwuma, iwɛnɛ te hi shiri-unu tijilo na agba Agwatana.

3Ta bana na agba agwuma ni izɛlɛgwu o, to shikono du kaa iwɛ iyi iwɛ tɛnda o. Iwɛnɛ po agwuma eri a nda iyi elele nɛ kwụlanɛ bụ.

4Agwuma a nda iyi nu ụhwada na baa 'yajɛ, gaaba twa maa hoŋtono bu maa, Iwembe po abɛ njɛ ijɛɛ?

5Bụtụ na ba hwuga-unu unu ubwa tụpana, ubwa du iyi nɛ ya gwumana bụtụ zha shɛ yo jitono. Bụtụ bi ti'inta zhɛ ba mapa aka na maa nda iŋ, tu gana na shɛ maa nda iŋ.

6Okwo ta amɛ-tụhaŋtụ ụ bụtụ iri bu, iwɛ ye elele kaa 'yajɛ aka na teni cɛŋ hwɛɛ, tu uhwaŋna na teni cɛŋ maa a njɛ iŋ!

7I zasa bụtụ mepi iyi nɛ tɛ zhɛ ya nda o, gaaba kaa eri bo mbiso binya bwa iyi nɛ tee cii?

8I zasa bụtụ na 'yajɛ ukpahiŋ maa untangana mpiala, kwo kaa ụhwada maa ngozono ụjita tu'wo tu bwa o. Gana na ti yaa zasa bụtụ na eri ba bɛzhɛnga aka ujasa, gobwonu du tugworozwo ti zha shɛ ta ganga atwa na meme peni tu tɛnda.

Bụtụ bi Iwɛwɛ na Bụtụ bi Tiririri

9Aka na Ngaa kwụbɛ ijɛ hwɛɛ, Ama haŋsa iwɛ iyi elele nɛ ya nda tuta tu uwaŋna ga, ibɛ po Ngoo to ijɛ ugbe, maa i 'yajɛ aka atwa oko mama njɛ shɛgwangwama sha anya aba, maa tuba atwa ata na ndana aŋ ụbaụta.

10Nazhɛ Ngaa kwụbananɛ du to ogworozwo na atwa na a shana o tono ofwo tijilo, a bananananɛ, nazhɛ aa dumanga aŋ nụ ụshɛpwụ ata aa njɛ iŋ la gbaa. Inɛ gɛ shaananɛ iyi tɛgadaga.

11Gana na ta a jɛmɛ shɛ ụshɛrɛya wa atwa na a nda iyi iwɛ kakayɛ kakayɛ, ibɛ du po atwa shikicinji shihaŋsa sha aba maa a na nda gi iyi iwɛ aka elele.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12Okwo bụtụ bi iwɛwɛ njɛ iyi iwɛ i ci kpalụ dipi-yebi bu na ya waa uraiŋ te ilegeji. M mepi kaa tuba maa i zhɛ ya zhɛmana atwa na a sụma Agwatana inyɛsɛ, iwɛnɛ ta a sụma bụ inyɛsɛ nu umbe ubwa.

13Ama i zha shɛ tuba ya zhɛmana ogworozwo. Uraiŋ wa aba zhɛ wa kashɛka kakayɛ gana uhwuŋnu, iwɛnɛ ta a njɛ shɛ inyɛsɛ ya Agwatana.

14I 'yajɛ ba iyi ike tɛgadaga ya nda nu unyizo ga, aka oko atwa tiririri a lashɛga ulwapɛ wo ogworozwo, nazhɛ ogworozwo tuba a lashɛga ule wa atwa tiririri. N hiɛŋ ijɛ shaananɛ iyi tɛgadaga.

15N le tiseyida gom maa bụtụ ga shɛ bu na mama hwụjɛtana ụlatụ, iwɛnɛ po amɛ-olom na kiri baa 'yajɛ nu uraiŋ ga a shɛ maa ya, maa swa, maa hwuga ụlatụ tuta tu uwaŋna ga. Bụtụ eri ba nda ijɛ, ne tire tu na baa nda nu uraiŋ ga Agwatana peni bu nu unyizo ga tutu ukwunanga ubwa.

16Aka na Ngee mekeni maa Ma inta, kwo kaa maa Mo soso gana na ti iyi ya ndangana nu unyizo, ma ta ya ugbe maa, asha bụtụ shɛ bo ngwulo malabụ, tu uwaŋna tụ ụjita.

17Nazhɛ Ngaa kwụbɛ iyi elele nɛ Agwatana nduwa. Okwo abɛ njɛ gana elele ta 'yajɛ ikɛnyi, bi eri shi ba ta tu ugbe o. Atwa ti'inta eri ɛ hiɛŋ maa aba mepi, ama e mepi shi kaa o.

Bi'enenji 9

1Ibɛ po Ngee heŋshi iwɛ ijɛ tebiye na amɛ mi, Ngaa kwụbɛ gana na ta bụtụ bi tiririri, na bụtụ bi ti'inta keeni ugondu wa ba namɛ ni i'ɛlɛ ya Agwatana. Ama i zasa kaa bụtụ na mepi okwo tulubo keeni i'ime 'yacɛ bụ ba o. I zasa kaa bụtụ be elele na mepi iyi nɛ namanɛ bụ nu umbe ubwa o.

2Iyi ike ike ibɛ shileni atwa tiririri no ogworozwo, ta atwa biye, ta atwa awɛ, ta atwa na namɛ rụmbɛɛ, ta atwa na zasa rụmbɛɛ, ta atwa na a ta ụrụpɛ ta atwa na te shi ụrụpɛ. Bụtụ bi biye debeji shi bee hwuri bụtụ bi iwɛwɛ o, bụtụ na to-tuwa debeji shi bee hwuri bụtụ na ba nda inyɛsɛ tuwa-tuta o.

3Iyi nɛ shɛ iyi iwɛ nɛ namɛ ni iyi elele nɛ ya nda tuta tu uwaŋna ga na, ibɛ shɛ maa iyi ike ike ibɛ i zhɛ no jitono atwa hwɛɛ. Gana elele na ta atwa yɛ uraiŋ, iyi iwɛ shini na shihaŋsa sha aba keeni ụmpɛ, eshigiri tu'wo ta shapa aŋ ya.

4Ama bụtụ be elele na ta namɛ na atwa na ta hwungwa nu unyizo, bi 'yajɛ ashɛlatụ. Uwɛwɛ nɛ ta hwungwa debeji bee hwuri bizeci na uwo.

5Atwa na ta hwungwa mepi maa ɛ zhɛ o 'wo, ama atwa na uwo mepi shi ya kaa du iyi elele o. A zasa ya kaa ule we elele o, iwɛ aba uwo atwa isɛbwɛ hwɛɛ.

6Tulubo ta aba, ti i'ime ya aba, ti isɛbwɛngwɛ ya aba 'wi du na aba hwɛɛ. A zha shɛ a nda ya iyi elele nɛ atwa vwɛ a nda tuta tu uwaŋna ga o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7Mizha ya iyimɛyɛ bu na amɛ-olom, swa meni mụ bụ mụ tụ 'walụ ta afwafwa maa 'yaga amɛ-olom, iwɛnɛ tu ugondu bu teneni Agwatana cɛŋ.

8No urugono i'wɛŋnɛ nɛ cɛnjɛmɛ aka elele, na sụkwụtwa uhiuhiu bu manɛbɛ ɛgbɛɛ.

9Na nama nu unyasa no biyikwo ata ebu lubi na tunama tụ bụ nu uraiŋ ga ụ shɛ iyi tɛgadaga, u ga Agwatana ubu peni tuta tu uwaŋna ga. Na nda unyasa ni ijitɛ gɛ i tɛgadaga, iwɛnɛ po iyi nɛ kiri i shɛ urobwo bu ne tire tu na aba nda tuta tu uwaŋna ga ta.

10Iyi elele nɛ aba nda, na nda iŋ gana elele na tu ukpahiŋ bụ namɛ hwɛɛ, iwɛnɛ tu ugondu tɛnda, ni iwɛ tuhaŋsa, ni iyi-tumapa, keeni ti'inta zasaba ya nu nhwaŋ-me-e'uye, na shɛ ofwo na ɛbi zhɛ.

11N kwụbananɛ inyɛwɛŋ tuta tu uwaŋna ga, maa shɛ ga atwa na 'yebi usumwa izɛlɛgwɛ kiri a ya tumanga tu usumwa o, shɛ ejeshi ujasa a na 'yajɛ ukpahiŋ kiri a lasụ nu ujasa o, shɛ atwa na incɛ kiri a 'yaga iyi maa a na ya uraiŋ o, shɛ atwa na 'yajɛ ahaŋsa kiri a sha azhɛgba o, shɛ atwa na teni cɛŋ kiri o mungo no ohwolu a'wụtụ o, ama uwaŋna ụwɛ keeni ikpɛsu yo jitono bụtụ be elele.

12Shɛ inɛ ɛtɛ kiri o, i zasa bụtụ na mepi aka ubwa o. Gana ụnụnụ na aa 'imɛ nu ugwuru eshigiri, kwo kaa gana ta bijana na aa 'imɛ ni igwune ya amiaụŋ, gana ata du aka awɛ a ima miaụŋ ma atwa eshigiri gana ugwuru zawa tumapa ta aba.

Tuhaŋsa ŋa Ame Tinta Keeni Ụlagwụ

13I 'yajɛ inyɛwɛŋ nɛ Ngaa kwụbananɛ nɛ shɛ tusakana ta ti'inta tuta tu uwaŋna ga, i n shanɛ kaa iyi nɛ n tatụlanụ duwa.

14Ụshɛpwụ uko u ticwɛŋ namba la atwa twa sụ ufwugwo nu bwa o. Agwuma oko ukpahiŋ zhajɛ bee hweri uŋ boo rungwutwonu, baa jala maa e bweji uba ubwa maa e teni uŋ.

15Bukofwo bu ko na incɛ tebiye namba nu ụshɛpwụ ata, ubwa bicinji atwa ụshɛpwụ ata, ama i zasa kwukwuŋ bụtụ na teyinje ya iwɛ ubwa.

16Ibɛ po Ngɛɛ hiɛŋ, Ti'inta tɛ zhɛmɛ tee hwuri ukpahiŋ, okwo ti yaa zasa yibwa bụtụ na teyinje iwɛ bukofwo ata kwo kaa peni abashɛ iwɛ ubwa.

17I zhɛmɛ maa bụtụ shɛlaga n-ndumwa mu tusaiiŋ mu na bụtụ bi ti'inta jɛmɛ, uhwuri maa bụtụ shɛlaga n'ungwa mu na agwuma a kala na ashashɛ shɛlagwụ.

18Ti'inta tɛ zhɛmɛ tee hwuri i'wɛŋnɛ ujasa, ama bụtụ bi iwɛwɛ bu ko gba kaa eri ba nda iyi ibiye ifwugwo ufwu kpaaŋ.

Bi'enenji 10

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

1Gana na ti ishi ru'wo ya nda manɛbɛ mụ ụhiụŋ mi biye mu na mu zweni nu ubene ufwu, gobwonu du ụlagwụ u ticikwure wa lasatagwụ ti'inta keeni ụjɛrụma.

2Amɛ bụtụ bi ti'inta a sala geri bi iyi nɛ teni cɛŋ tɛnda, ama amɛ alagwụ tuba a sala geri bi iyi iwɛ tɛnda.

3Iyi ụlagwụ nɛ alagwụ a nda ibɛ zhɛ yɛ vwɛ bu uvwi na atwa elele na baa twa na aba nu uhwaŋna, ibɛ po ɛɛ zhɛ a mapa ya maa alagwụ baa shɛ.

4Yaa shɛ amɛ agwuma bụ hashɛganụ na bụ, ta ganga ugondu bu o, bi eri ma bu gangana ti yaa shɛ ebi meme zucinje suu.

5Iyi iwɛ ike namba Ngaa kwụbɛ tuta tu uwaŋna ga, ta bụtụ na ga shɛ uhiu bɛ ishicinjɛ ti'ina;

6shɛlagwụ shɛba aa pana ohwolu na zeci nu ụhwada, ama azhɛgba tuba jɛjɛ no ohwolu na gwumwa.

7N kwụbɛ ta ajama a suka idɛkwɛ, miaụŋ-ma-tugwama tuba ma zha tahaŋnụ ni ivwunɛ gana ajama.

8Bụtụ be elele na hini ushapa, ubwa zhɛ ba layanana nu bwa, bụtụ na kaa 'yɛbɛ ụdatụ, ubwa uhwa zhɛ wa lụmanana.

9Bụtụ be elele na ba nda ugondu atayɛ tɛshaba, ubwa utayɛ zhɛ wa ta, bụtụ na kaa ba nda ugondu i'wɛ'wɛ tubagaga, apata du bɛɛ zhɛ ba ala-ụngwụ ubwa.

10Yaa shɛ ogwubo bu 'wi ụlatụ, ebi pe shi aŋ unu, asha bi zhɛ bɛ bɛcinjɛ ukpahiŋ bụ duwa nazhɛ maa eri iyi tijaja na aba. Ama ti'inta ta nda maa ge iyi 'yagana bụtụ eshe.

11Yaa shɛ bụtụ 'yajɛ uwasa na wa kapa unu ahwa maa kede a lụmɛ bu o, yaa shɛ bee genji uhwa ata unu tukapa, uhwa ata zhe waa lụmɛ bụ, nazhɛ bee kepi ya uhwa ata unu, asha imbe shɛ ule uwasa ata ubwaa?

12N-ndumwa mu na ma banɛ nu unu bụtụ bi ti'inta mɛ shɛ n-ndumwa mu na ma pana bụ amɛ-olom, ama alagwụ mama nda ufwu nu n-ndumwa mu unu ubwa.

13Tukwuno tu n-ndumwa mu unu ubwa ta sha ụlagwụ, ama tukwunanga tu n-ndumwa mu bwa hwayɛ ta sha ya ụmpɛ mu tugworozwo.

14Alagwụ lukwumi shi n-ndumwa o. I zasa kaa bụtụ na mepi iyi nɛ ye teni bu o. Gaaba kaa namɛ na amɛ eri mo ti mbiso iyi nɛ zhɛ ya nda na aba tuu?

15Ugondu na alagwụ njɛ lukwucinji bu duwa, ibɛ po bee mepi shi ya okwo uhwaŋna ihwɛ ibwɛ.

16Cɛnjɛ te elele agwuma tuba ta shɛ yɛu, tu na kaa miaụŋ mu tugwama mu tuba ma swa ikwusɛ'uyɛ nu uvwungwa, cɛnjɛ ta ata ti zhɛ ta nda hwuŋ adangboo!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

17Ama cɛnjɛ te elele tu na agwuma tuba shɛ yɛu ya atwa na mama 'yajɛ, miaụŋ mu tugwama mu tuba kaa ma ya iyimɛyɛ na aka na teni cɛŋ, aa mama 'imɛ, ee swe shi mayaga maa mu na ngba aŋ, cɛnjɛ ta ata tu gwoje.

18Tedure na bụtụ ba asụsụbagwụ ibɛ po ukogo umwono ubwa we teni eshilo, tedure kaa na bụrụna ibɛ po umwono ata zhɛ wo hwuŋzwo na amɛ.

19Ikwusɛ'uyɛ ya pana bụtụ unyasa, mayaga tuswa kaa ma pana bụtụ amɛ-olom, ama ukwuribi kaa ubwa wa nda iyi elele kpaaŋ.

20Ta twaga agwuma okwo na ahaŋsa bụ o, ta twaga kaa bɛzhɛgba okwo na amɛ umwono bu buweci o. Iwɛnɛ po shanụnụ shi zhɛ sho sugo n-ndumwa ma ata mụ bụ, iyi-uumwa ya apiambɛ kaa zhɛ ye mbishe aŋ iyi nɛ abɛ jɛmɛ.

Bi'enenji 11

Iyi nɛ Bụtụ bi Ti'inta ba nda

1Hwoŋso iyimɛyɛ bu arahaŋ tutu keshi Urefu, bi zhɛ ba kwụbanana iŋ hwuŋ na aka fwalaa.

2Hwoŋso iŋ i ci orubwo ecenje kwo kaa atụndatụ, iwɛnɛ te bi mepi shi Abara-ne-ebe na eri o jitono hwuŋ cɛnjɛ tu unyizo ga.

3Yaa shɛ odomu hwungbi meni, ɛ zhɛ e duduje eshilo na cɛnjɛ. Yaa shɛ kaa ụ'wụ'wụ leyi tuzuba kwo kaa tuta, u zhɛ wo shilo no ofwo ata wee leyi.

4Bụtụ be elele na bo shiyono uvwugo eshe, bi zha shɛ ba bila iyi o, bụtụ be elele na du kaa ba ngbaraka odomu, bi zha shɛ bo gwubo hwuŋ iyi elele o.

5Gana na te ebi mepi shi uhwaŋna uvwugo, kwo kaa gana na yɛu ya nda yaa waŋna na amɛ biyikwo bo ofubo, gana ata du ebi eri shi bo eshicigo ugondu wa Agwatana ga njɛ iyi elele.

6Bila izɛgwu bu tu uvwungwa keeni ụrụmɛ du, iwɛnɛ po bu zha shɛ ba mapa inɛɛ nɛ zhɛ ya zhɛma hwuŋ, okwo inee ye, kwo kaa inɛ gɛ ahoo. Okwo i zhɛ ya zhɛma hwɛɛ ibɛ, bi mepi shi o.

7Uhioko-uhwaŋna zhɛmɛ tebiye, yaa shɛ kaa du iyi unyasa maa bụtụ kwụbɛ uwaŋna.

8Na nda ugwoje na shiywa shi ufwugwo shɛ na abu yɛwa uraiŋ na shɛ ba kpaaŋ. Gana elele ta bụtụ yɛ uraiŋ, bɛ shɛ be teyinje maa ebu 'wi hwuŋ, nazhɛ ɛbi zhɛ bo ilogogo uhwuri aka na abɛ yɛ la uraiŋ. Iyi elele nɛ ya zhajɛ kaa i shɛ tɛgadaga.

Atwa na ta waŋnɛ Ahaŋsa Tupana

9Oo gabụ usemberi, na nda unyasa ta abu ta waŋnɛ bana. Ga amɛ bụ lemi na aka tisemberi tụ bụ, maa na nda iyi nɛ amɛ bụ a jala, keeni iyi nɛ eshe bu a kwụba,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

ama mapa tuba maa Agwatana zhɛ a duma hwuŋ ụshɛrɛya bụ ni iyi elele nɛ abɛ njɛ.

10Iwɛ ecilo ata, bacɛnga ahaŋsa ofwugwo na amɛ bụ, maa becinji du iyi elele nɛ shɛ ụngwụ na tu'waba tụ bụ. Iwɛnɛ po cɛnɛnɛ no tugborofu tɛ shɛ iyi tɛgadaga hwɛɛ ibɛ.

Bi'enenji 12

ɛ ya amɛ-tụhaŋtụ keeni shiywa sha ata shɛ wɛ sho gwumwonu ɛbi zhɛ bi nɛ hiɛŋ hwuŋ, N zasa amɛ-olom nu uraiŋ mu i ci.

2Ibɛ shɛ aka na uhioko-uhwaŋna, nu uwaŋna, nu upiana keeni mkpasu mi zhɛ mo 'wo tishi, odomu eshilo kaa du zha shɛ e gwure ya o.

3Na aka na ta angbaracɛ umwono a zhɛgɛda, aka na atwa na ga 'yajɛ ikɛnyi zhɛ o lwogo lɛgbɛ lɛgbɛ, aka na tu n'nana mi genji ya inɛkɛ iwɛnɛ tu maa twa sụ ya ufwugwo, na aka na ta atwa na o durocongo igbɛtɛtɛ na agbahwụ a kaana tulubono.

4Ta aka na to shidubo shi ihwɛŋnɛ ụshɛpwụ shi kepenji, aka na to rundu ri inɛkɛ ro zwo;

5na aka na atwa a nda inyɛsɛ ofwo na namɛ kpese, iyi nɛ yo holono atwa ta kaa namɛ ni ihwɛŋnɛ ụshɛpwụ, aka na ti i'wɛ'wɛ yo olmond ya nda tusumbo, na aka na ta a'nywa momo kokwulo, akpala iyi elele zhɛ o hwuwowu. Nazhɛ bụtụ zhɛ bo hwulo ya ni ihwɛ ibwɛ nɛ bɛɛ zhɛ ba nama u mɛwɛɛ, nazhɛ atwa na a ta-ụkwụla zhɛ o shino ni ihwɛŋnɛ ụshɛpwụ.

6Ne teyinje iŋ tobwolo uhwohwo wa azụrụfa u ta dwa sụ o, aka na ti ikwede ya azhɛnarɛya ta bwadụ sụ, aka na tu uhwohwo na ɛɛ cijɛ meni nu u'ibwa u ta dwa sụ, na aka na ti ihiulwe meni i ta bwadụ sụ nu u'ibwa ata meni.

7Nazhɛ upwupwutu zhɛ wo gwulo na cɛnjɛ ta ata waa banɛ la, ihwungwɛ tuba zhɛ yo gwulo no ofwo Agwatana ata ge shiyeni iŋ la.

8Bi'enenji ga hiɛŋ, Iyi tɛgadaga ma tɛgadaga, iyi elele i shɛ tɛgadaga.

Ukwunanga Iyi Elele nɛ Bụtụgwụmwa ba Nda

9Iwɛnɛ bi'enenji ga incɛ, ibɛ po bee mbisegeni atwa iyi nɛ bee mepi. Bi seshi eshi ofwugwo tisho nazhɛ bee menji aŋ, bee shemeni aŋ nu umama 'wanụ.

10Bi'enenji ga dwelekeci n-ndumwa ma anyingatụ, ama n-ndumwa mu na bee 'nyeci mɛ shɛ n-ndumwa mi tiririri keeni mu na mɛ tɛcara.

11N-ndumwa ma atwa ti'inta mɛ shɛ gana shekwute shɛ na a'iywa-agwụdụ a ngbaraka agwụdụ aba. Eshi na oo sotulonu a shɛ gana okoto na bi'iywa-ba-agwụdụ bu ko gba suje oo to ni iyi ta 'yajɛ ikɛnyi dimi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12Ɛ-yɛu mi ye eyi, na nda pece ni iyi elele nɛ uhwuri inɛ gɛ, atakada ti'nyata zasa uce o, iyi tusoso te hwuleji kaa ya ingɛcɛnga bụtụ.

13Tu hwugwa ya iyi elele kpaaŋ. Na sụma Agwatana inyɛsɛ maa na untangana unu ubwa tụpana, iwɛnɛ po ugondu na kiri butugwumwa shɛ ba nda ta.

14Agwatana zhɛ be suje iyi elele nɛ atwa njɛ no ofwo ụshɛrɛya, ti iyi nɛ aa nda ne tusweci hwɛɛ, okwo yaa zhɛmɛ okwo yaa zhɛshɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Azunga Shɛzunga

Azunga Shɛzunga 1

1Shɛzunga shɛ na shɛ pilanụ tebiye shɛ na go Sụlụmụn zụnjɛ.

Azunga ehiiŋ

Biyikwo Ata Hiɛŋ,

2N ruwanɛ maa kwutenji unu bu nu unoo mu, iwɛnɛ to tulubo tụ bụ tụ n kwụlanɛ tee hwuri meni mụ tụ'walụ ta afwafwa.

3Izeci bụ shɛ gana iturɛre nɛ aa 'wɛŋ, nɛ yɛ bɛcinjɛ ụhiụŋ ibɛ ubiye, na tuhwuga tu na bụtụ ba hwuga iŋ. Ibɛ po iwɛ bụ kwụlanɛ showo!

4Agwuma, n shepi kakayɛ maa tɛ zhagaga; N shepi maa ti zhe no shigongo shu umwono bu. Ti zhɛ ta gala, ta bwada unyasa na bụ, ti zhɛ ta dumanga tulubo tụ bụ uhwuri meni mụ tụ'walụ ta afwafwa. Iwɛbɛ po eyikwo o bu lubo tebiye!

5Ahiɛba eyikwo Jɛrusalɛm, N shɛ bi shi, ama N zhɛmɛ tebiye, N shɛ bi shi gana udulo Kɛda, ama N zhɛmɛ gana ibɛgɛlɛ tugwuno tu umwono Sụlụmụn.

6Ta ma ngbaraka ma cwɛŋ iwɛnɛ Ngaa shɛ bi shi o, iwɛnɛ po uwaŋna n kwụnɛ bi shi. Nkwonyi mi mi mi 'yajɛ isɛbwɛ ne mi, ibɛ po ee n eni ugondu ni itimɛ ya afwafwa. Itimɛ mi ya afwafwa kaa du zweni na ambɛ.

7O-tulubo ti mi, m mbishi ofwo na ɛbi zhɛ bo sugo hwayɛ agwụdụ bụ na tiyaga. Cee ɛbi zhɛ ba ta hwayɛ ụhinjanụ tu uwaŋna 'waaŋ? Iwɛ maa kede mu no bu rungo hwayɛ no ofwo a'iywa-agwụdụ anya o. Butubwenyi Ata Hiɛŋ,

8Gabụ ga bụ pilanụ bu hwuri eyikwo vwɛ, bi mepi shi suu ofwo ata? Zhaga 'wa ụlamụ ata iyimabiga, zhajɛ hwayɛ no ofwo ata gwumwongonu ni idile ɛtɛ ya a'iywa-agwụdụ, maa na pana hwayɛ iyweywe bụ iyimɛyɛ.

9Bu ma n dwa eshe gana ta buna bo o na bo kokwulo ihɛŋtu ujasa Faro.

10Shɛtakwụ sha acɛbɛ bụ shɛ njɛ maa apada bụ pilanụ, tụmbụ ti i'ilu bu kaa tɛ njɛ i'ilu bu tisemberi.

11Ama ti zhɛ ta bụ ndana shɛtakwụ sha azhɛnarɛya keeni ikwɛmbɛ ya azụrụfa.

Biyikwo Ata Hiɛŋ,

12Agwuma mi weci no ogodo ubwa, mpiala kaa mu suji ụhiụŋ iturɛre ibiye moo mburusonu.

13Bụtụ ga mi bu tulubo, bu n shanɛ gana ikeke nɛ ee zweni iturɛre, gana na ti bee weci na agba mi.

14Bụtụ ga mi bu tulubo, bu n shanɛ gana modwodwo mu na ma barashagwụ ni itimɛ ya afwafwa Ɛngɛdi.

Butubwenyi Ata Hiɛŋ,

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

15E-keke mi ya agba, hioko gana na ta bụ pilanụ tebiye, eshe bụ zhɛmɛ, aa ta ngere ngere gana ikwucime!

Biyikwo Ata Hiɛŋ,

16Hioko gana na ta bụ zhɛmɛ tebiye, gabụ bi ngezeni atwa vwɛ; mo bu lubo kaa tebiye! Ambɛ na ta saba sunɛ sunɛ, aba zhɛ a sha ogodo tu.

17I'wɛ'wɛ yo osobu ibɛ zhɛ ya sha ezhibi umwono tu, no orokwo tuba ɛti zhɛ ta nda abata ubwa.

Azunga Shɛzunga 2

1N shɛ gana modwodwo mi ishɛkpɛcɛ mu na mu namɛ nu ukwoswo na ɛɛ hiɛŋ, Sharon, gana modwodwo mu na mu namɛ no olomu nshama.

Butubwenyi ata Hiɛŋ,

2Gana na modwodwo mi ishɛkpɛcɛ mu na mi shikeni na ashashɛ esepi mɛ shɛ, gana ata du biyikwo ga na shɛ ikeke mi ya agba namɛ na ashashɛ eyikwo vwɛ.

Biyikwo Ata Hiɛŋ,

3Butubwenyi ga iwɛ ubwa n kwulanganɛ uhwuri a na vwɛ hwɛɛ, bi shikeni ne etwenyi vwɛ gana ụ'wụ'wụ na ɛɛ hiɛŋ, Apul na shikeni nu uwapa. N lubi bɛjɛjɛ nu uhwuŋnu ubwa, tụ'walụ tu bwa kaa tu n latụmanɛ tebiye.

4Bu n suyanɛ nu umwono ubwa na ba ya iyimɛyɛ, bee shikicinji igɛrigɛ nɛ mbiseni gana na tu boo mo n lubo.

5M panɛ tụ'walụ ta ata ta afwafwa tu hwoo ma Ma ya maa ikɛnyi mi gwure, n keeni ikɛnyi na tụ'walụ tụ ụ'wụ'wụ ata ɛɛ hiɛŋ, Apul! M mama zasa ya ni iwɛ bụ nɛ n kwulanganɛ o.

6M peteni uhiuhiu mu nu u'ala ubwa ugwulwo, ibɛ po baa n ruwanɛ nu u'ala ubwa ubiye.

7Ahiɛba eyikwo Jɛrusalɛm, n shileni ma unu; ta ma tuwa kakayɛ gana na tu unabara keeni bụlụba bo gozhigo ni zɛlɛgwu maa hi zha shɛ hia karɛ iyi elele nɛ zhɛ yo sukwutogo tukwulangana tu na atu mama kwulanganụ o.

Azunga eyebi
Biyikwo Ata Hiɛŋ,

8N hwụjɛ rụhwụŋ ra bụtụ ata iwɛ ubwa n kwụlanganɛ! Ti bee mungenji nshama bee ci, bee gezhije nu nshama ma ata, bee ci pi mi.

9Bụtụ ga iwɛ ubwa n kwụlanganɛ, bɛ shɛ gana unabara, baa shɛ gana biywoywo ba bụlụba. Bwe ye shikeni nụ ụdatụ, be hikekeni nụ ụgbahwụ umwono, bee zweni apata gbɛtɛtɛ zenji zenji.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

10Bụtụ ata iwɛ ubwa n kwulanganɛ Butubwenyi ata Hiɛŋ, Ekeke mi ya agba, zhajɛ yaa, hwure ti zhagaga, bu n hwuleni bụtụ be elele.

11Ubwaza hiŋ ya, eshilo dwawa;

12modwodwo mu bwadawa ne shihilo. Aka azunga tuzunga na; tụ hwụjɛ shɛzunga shu nkwucimo ne shihilo.

13Owowo kwuni tuna; mpiala mo buso ụhiụŋ tusumbo ta afwafwa tu na ta bwadụ Ekeke mi ya agba, zhajɛ yaa, hwure ti zhagaga, bu n hwuleni bụtụ be elele.

14Oo e-kwucime mi nɛ swacɛ na tụbagwụ tu uparatayɛ, keeni ofwo tusweci na namɛ ne embi nshama. Me ci ba de ma kwụba ụpɛshɛka ata bụ n kwulanganɛ, maa Ma hwụga de rụhwụŋ ra ata rụ bụ ro lomicingo bụtụ amɛ.

15Iti imanjɛ n-nyonyo to oywoywo aba hwɛɛ, maa kede a njɛ afwafwa ga tu zweni no tusumbo ufwu o.

Biyikwo Ata Hiɛŋ,

16Bụtụ mi bu tulubo shɛ bi nee mi, Ngaa shɛ du kaa bu na bwa. Bu suji iyi bwɛ mabiga tiyaga na ashashɛ modwodwo mi ishɛkpɛcɛ.

17Uuwa i ci aka na iyi kwuni tusuje, tishi to gozhigo. A-bụtụ mi bu tulubo, gwure gana unabara, gana biywoywo ba bụlụba na namɛ nu nshama mu rugɛd.

Azunga Shɛzunga 3

1To mo woto no ogodo mi, ụrụmɛ ụrụmɛ, mu no wotogono awalabụ bụtụ ata iwɛ ubwa n kwulanganɛ; N dwelekeci bu, ama N kwụbɛ shɛ bụ kaa o

2Ngee beni urungo ubwa nụ ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ, Omo dulogo ihwɛŋnɛ ụshɛpwụ ata, to shonungwu, Ama dwalakaka bụtụ ata iwɛ ubwa n kwulanganɛ. N dwelekeci bu, ama N eri shi ma ta bụ ugbe o.

3Ibɛ po a'yacɛ na o rungo ụshɛpwụ ata n kwụbɛ. Ngee heŋteni aŋ, Ngɛɛ hiɛŋ, Hiɛ kwụbɛ suu bụtụ ata iwɛ ubwa n kwulanganɛ?

4Gunu ata ti Ngee genji aŋ, Ngaa kwụbɛ bụ. Ngaa 'imɛ bụ, N leneni shi bu maa hwulo ya o, uuwa Ngee shepi bu nu umwono bino mi, nu umwono na ee m meci.

5Ahiɛba eyikwo Jɛrusalɛm, ma hi tabwa ta 'yajɛ ikɛnyi; ta ma tuwa kakayɛ, gana na unabara na bụlụba bo gozhigo ni izɛlɛgwu, maa hi zha shɛ hia karɛ iyi elele nɛ zhɛ yo sukwutogo tukwulangana tu na atu mama kwulanganụ o.

Azunga atatụ

Biyikwo Ata Hiɛŋ,

6Imbe nɛ kwuuŋ banɛ nụ ụshɛka ye ci tuu, gana nshikwo na mi 'yajɛ ụhiụŋ iturɛre nɛ ahinya a sangaa?

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

7Go Sụlụmụn ye aa 'waŋnɛ nụ ụhaŋtụ ubwa ujasa be ci, Ejeshi na a 'yaka bụ dupu-ne-eshe-umpwa aba 'wa bụ, aba shɛ ejeshi na ngezeni ana vwɛ hwɛɛ ni Isrɛl.

8Hwɛɛ aba shɛ egwoni nu utokwobi tu'waŋna; a shɛ ejeshi na beni urishi nu ujasa, Buna buna hwuŋteni utokwobi ubwa no okpongwu; iwɛ iyi nɛ eri ya sukakana aŋ nụ ụjita.

9A 'waŋnɛ agwuma Sụlụmụn nụ ụhaŋtụ ujasa na ee shebi nụ ụ'wụ'wụ uwapa Lebanon, na ngezeni inɛ vwɛ hwɛɛ nu ụzhɛ.

10E sweni atukpa ubwa azụrụfa; ee sweni ukogo ubwa azhɛnarɛya na azuba. Ee urigeni shɛkara shɛ bwa tugwuno ti shenje ti biye tu na eyikwo Jɛrusalɛm nɛ.

11Ahiɛba eyikwo Zayon, zhajɛ ma hiɛ kwụbɛ agwuma Sụlụmụn. Bu patanɛ udara na bino bwa peteni bu nu uhiuhiu nụ ụjita na baa njɛ la towo, na shɛ ụjita ubwa wa amɛ-olom.

Azunga Shɛzunga 4

Butubwenyi Ata Hiɛŋ,

1E-keke mi ya agba, hioko de gana na abụ pilanụ tebiye! Ụzhɛ ụpɛshɛka bụ wa ta na amɛ owowo ata ebu urigeni. Tihiŋzhe tụ bụ ta nda yayaya gana iyweywe nɛ ye zwe Ishɛmɛ Giliad.

2Ene bu cɛnjɛmɛ gana agwụdụ na aa hwajɛ tihiŋzhe, ana aa nyashɛnjɛ, kpaaŋ aba kaa meci ɛdɛngwurɛbɛ. I zasa ma ru na ru mushingwo okwo ru ko; a ta ulwa hwɛɛ aba.

3Ihwumbwe bu i shɛ gana ihwehwe ishenje, i zhɛmɛ tebiye ta aba njɛ n-ndumwa. Agawa bụ a ta hongo hongo gana igbɛlɛ, no owowo ata ebu urigeni.

4I'ilu bu i shɛ gana ashɛkpa Devid, i namɛ kiriri, yee gbelemi yaa shanɛ shɛgba shɛ na shɛ shɛ gana shabula shu ujasa akpakwụ-a-ta.

5Osubo bu shɛ gana oywoywo shɛnabara, gana ɛdɛngwurɛbɛ ilibɛ nɛ ya ya iyi na ashashɛ modwodwo mi ishɛkpɛcɛ.

6N zhɛ ma nama ni ishɛmɛ ɛtɛ oo hwoŋzhingo iturɛre muru, keeni bikpekwu ata oo hwoŋzhingo iturɛre ụhiụŋ ụlatụ, uuwa i ci aka na ti iyi suji kpataa, mpiala mu uvwungwa mo hwulo lololo.

7E-keke mi ya agba, bu pilanụ tebiye, bu zasa unu-tusapa o!

8E-biyikwo mi bu ufwo, banɛ nu nshama mu Lebanon tu hwuri; banɛ ni Lebanon maa zhajɛ pi mi. Kezhe ni ihiŋhiŋ ishɛmɛ ɛtɛ ɛɛ hiɛŋ izeci bɛ, Amana; kezhe du ni ihiŋhiŋ ishɛmɛ Sɛni keeni ishɛmɛ Hɛmon, mu na mɛ shɛ ofwo na izeci, ne egebi o woto na apangwụ aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9E-biyikwo mi bu ufwo, a-bụngwụfwụ mi, na tɛtajɛ ahaŋsa mi, igbɛtɛtɛ ye eshe bu keeni shɛgba sha ata abụ shanɛ ni i'ilu bu, shɛ ma n insa hwɛɛ.

10E-biyikwo mi bu ufwo, a-bụngwụfwụ mi, tukwulana tu na abu n kwulanganɛ ti n ce tebiye. Bu n kwụlanɛ duwa ebu hwuri meni mụ tụ'walụ ta afwafwa; ụlatụ bụ na Ama hwụga uhwuri ụhiụŋ iturɛre elele.

11E-biyikwo mi bu ufwo, ụlatụ iswɛ namɛ ni ihwumbe bu; bụratụ bụ n shanɛ gana iswɛ keeni mosubo. Tugwuno tụ bụ ti 'yajɛ ụhiụŋ ubiye Lebanon.

12E-biyikwo mi bu ufwo, a-bụngwụfwụ mi, bɛ shɛ gana itimɛ i tusweci, itimɛ nɛ oo rungwutwonu nu uba, nɛ 'yajɛ umɛzhinjɛ ticinji;

13iyi ya saba apata tebiye. Iyi ya waŋna ni bɛ gana itimɛ nɛ aa hwɛŋ apomegranati, a na a 'wala tụ'walụ ti biye. Modwodwo mu na ɛɛ hiɛŋ, Hena keeni manɛbɛ mu nad mu 'nyanɛ shɛ o,

14manɛbɛ mu nad keeni iyi nɛ ɛɛ hiɛŋ Safron, tu calamus keeni cinamon hwɛɛ, ti iturɛre iyiri elele 'nyanɛ shɛ apata o. Iturɛre muru, na alos, ya waŋna apata hwɛɛ, ta ambɛ na 'yajɛ ụhiụŋ ụlatụ.

15Gabụ bɛ shɛ gana ɛmɛzhinjɛ ata o zwogono itimɛ meni, keeni ohwulwo na meni ma fwunga keeni nsoso mu na meni ma muba ma banɛ nu nshama mu Lebanon.

Biyikwo Ata Hiɛŋ,

16A-mpiala mu tuzuba, zhinjɛ. A-mpiala mu tuta, zhaga vwungo ni itimɛ mi; ga mpiala mu suji ụhiụŋ biye maa mu mburusonu mu. Ga bụtụ mi bu tulubo zhajɛ ni itimɛ ɛtɛ ibwɛ. Maa ya tụ'walụ tu na ti ngezeni hwɛɛ na amɛ ibɛ.

Azunga Shɛzunga 5

Butubwenyi Ata Hiɛŋ,

1E-biyikwo mi bu ufwo, a-bụngwụfwụ mi, N twonuo ni itimɛ ɛtɛ mi. Ngoo sugwo manɛbɛ mi mi mụ ụhiụŋ ubiye, ti iturɛre mi, Ama swa te meni mi iswɛ mi, Ama ya ta azanga ibɛ; Ama swa meni mi mi mụ tụ'walụ ta afwafwa, to mosubo mi mi.

Biyikwo Ata Hiɛŋ

Ahiɛba na hi mama kwulanganụ, ya ma, maa hi swe uuwa i ci aka na tumama kwulanganụ ti hiŋ ti hi iri gana atwa na swe mayaga!

Azunga eneshi
Showo shi Jerusalɛm shi Hiɛŋ,

2To Omo woto malabụ, ahaŋsa mi tuba weci shi o. Ngee wetegeni ụwalabụ, bụtụ mi na n kwulanganɛ po ukpa mu iyi.

Butubwenyi Ata Hiɛŋ,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

A-bụngwụfwụ mi, e-keke mi ya agba, n kepishingeni odubo, e-kwucime mi, o-tulubo ti mi tu na tu zasa unu-tusapa. Uhiuhiu mu 'weri cime, tihiŋzhe ti mi ti lemi shakpaa.

Biyikwo Ata Hiɛŋ,

3N bocogwo i'wɛŋnɛ mi, Mo hwuŋtono iŋ suu sasana? Ngoo fwotwo du kaa ɛvwɛvwɛjɛ mi, Ma ndaanana aŋ suu tiri?

4Aka na bụtụ mi bu tulubo timengeni ukpa, nazhɛ iwɛ ubwa n kwuni tɛtɛtaga na amɛ mi, Ngee heŋshi maa bu to gwumwonu,

5Ngɛɛ ishijɛ maa ma kapɛshɛngana bụ odubo maa teni. I'ɛlɛ mi, ti ivwɛ mi 'yajɛ iturɛre, Ngee kepishinji ya odubo. Ngaa untanganɛ ya ụ'wụ'wụ ata ukpa.

6Gana na ti Ngee kepishingeni tulubo ti mi odubo, tobwolo bu hwulwo cebe. Ibɛ po ohwulu m po ya iyi Ngee dwelekeci bu, N kwụbɛ shɛ bụ ya o; Ngaa suyaganɛ bụ, N hwụjɛ shɛ ya ilɛmɛ ibwɛ o.

7Ibɛ po a'yacɛ na o rungo nụ ụshɛpwụ ata n kwụbɛ; ee n hwelipi, aa m bwuranjɛ, a'yacɛ uba ụshɛpwụ ata leshiji idikɛ mi.

8Ahiɛba eyikwo Jɛrusalɛm, ma hi tabwa, maa yaa shɛ ahiɛ kwụbɛ bụtụ ata mi bu tulubo, mbiso bu ma maa, Gamba na N zhɛ tu'wo iwɛ tulubo tu bwa. Eyikwo ata Hiɛŋ,

9E-biyikwo ga pilanụ uhwuri a na vwɛ nụ ụzhɛ, bwolo ata bụ mo bu lubo suu uhwuri a na vwɛ? Imbe kwuŋ bee hwuri a na vwɛ ni bɛ, upo abu ma tu tabwa iwɛ ubwaa?

Biyikwo Ata Hiɛŋ,

10Bwolo ata mi bu tulubo, bɛ zhɛmɛ tebiye, baa 'yajɛ kaa ikɛnyi; bwooko kiri beni swooŋ na amɛ atwa igbɛɛ-itɛ.

11Ụpɛshɛka ubwa shɛ gana azhɛnarɛya tụrụmbɛɛ, wee gbelemi. Tihiŋzhe tu bwa ta nda yayaya, tee shijimi gana ugwaagwaa.

12Eshe ubwa zhɛmɛ tebiye gana ikwucime nɛ shikeni nụ ụpalanụ busoso na ba fwunga, gana ikwucime nɛ ee fwoci no mosubo, bee shikeni ya nu uhwulwo

13Agawa ubwa zhɛmɛ gana itimɛ nɛ aa hwɛŋ ambɛ na 'yajɛ ụhiụŋ umuru, ihwumbwe ibwɛ shɛ gana modwodwo mi ishɛkpɛcɛ, ba sukwutwa iŋ iturɛre.

14E zwi aragbamu ubwa tebiye, aa shanɛ aŋ shi'umwo shɛ na aa njɛ tisemberi na azhɛnarɛya. Tu'waba tu bwa ti gbelemi gana rine ru udagba ru na aa njɛ tisemberi na atayɛ na pilanụ tebiye.

15N'unto mu bwa mɛ shɛ gana atukpa atayɛ na ee peteni akpada na aa njɛ na azhɛnarɛya. Ụjɛrụma ubwa gembi gana nshama mu Lebanon mu na mi 'yajɛ i'wɛ'wɛ yo osobu nɛ ngezeni inɛ vwɛ hwɛɛ nụ ụzhɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16Ebu kwutenji unu bu nu una ubwa, ba hwụga ụlatụ; iyi ibwɛ ye elele kaa i n kwụlanɛ. Ahiɛba showo shi Jɛrusalɛm, gana bwolo ata bu tulubo shɛ ta.

Azunga Shɛzunga 6

Eyikwo Ata Hiɛŋ,

1E-biyikwo ga ngezeni a na vwɛ nụ ụzhɛ. Cee bwolo ata bụ bu tulubo hwurii? Iti mbishi uhwaŋna na bwolo ata bụ bu tulubo to, iwɛ maa to bu mbiyono bu urungo.

Biyikwo Ata Hiɛŋ,

2Bwolo ata mi bu tulubo ipi ne ehilo ubwa, no ofwo ata ambɛ na 'yajɛ ụhiụŋ ubiye shikekeni. Ba pana ba iyi bwɛ mabiga iyimɛyɛ ne ehilo, bee cwe modwodwo ma ata mi ishɛkpɛcɛ.

3Bụtụ ata mi bu tulubo, bɛ shɛ bi nee mi, Ngaa shɛ du bu na bwa, ba pana ba iyi bwɛ mabiga iyimɛyɛ na ashashɛ modwodwo ma ata mi ishɛkpɛcɛ.

Azunga Atana

Butubwenyi Ata Hiɛŋ,

4E-keke mi ya agba, bu pilanụ tebiye gana Jɛrusalɛm, iwɛ bụ i n kwụlanɛ gana Tiza na shɛ ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ, iwɛ bụ ce ahaŋsa mi tebiye, gana ejeshi ata o vwurongo n-ngarɛga ma aba

5Ta ma ngbaraka o, pana eshe bu beye, eshe bu mo n holono. Tihiŋzhe tụ bụ ta nda yayaya gana iyweywe nɛ ye zwe Ishɛmɛ Giliad.

6Ene bụ cɛnjɛmɛ gana unyama wa agwụdụ na aa ta nyashɛnjɛ beyi beyi. Kpaaŋ aba kaa meci ɛdɛngwurɛbɛ, I zasa kaa ma ru na ru mushingwowo okwo ru ko, ama a ta ulwa hwɛɛ aba.

7Agawa bụ a ta hongo hongo gana igbɛlɛ na amɛ owowo ata ebu urigeni.

8Okwo agwuma zeni eyikwo dupu-ne-eshe-umpwa, baa 'yajɛ eyikwo magɛgashɛ dupu-nu-talacɛ, keeni showo shɛ na shi te mepi shi etwenyi, shɛ na shi zasa tɛrɛta!

9Ama ikwucime mi, na shɛ bụtụ mi, bwooko gbalụ kiri n kwụlanɛ, ubwa du kaa Ngee lubi gana elele. Bwooko gbalụ bino bwa meci, bɛ shɛ yɛu nɛ bino bwa bo lubo duwa. Eyikwo vwɛ kwụbɛ bụ, aa dumanga bụ. Eyikwo agwuma, ne eyikwo ubwa magụgashɛ to bu azunga ashɛtwa.

10Gaaba na kwuuŋ ba nda igbɛtɛtɛ mbowu mbowu gana iyi nɛ ye sujee? Bu pilanụ, baa ta rawụ rawụ gana uhioko-uhwaŋna uwaŋna kwo kaa una upiana. Igɛhi ibwɛ i shɛ gana n-ngarɛga me ejeshi

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

11M beni Ngee zwi nu ulomu ata, maa Mɛ kwubɛ i'wɛ'wɛ ya ɛtɛ ya 'wala ni itimɛ ɛtɛ, maa Mɛ kwubɛ du tusaba ta afwafwa, keeni tusumbo ti i'wɛ'wɛ apomegranati.

Eyikwo Ata Hiɛŋ

12M peni shi abashɛ na aka na ta tukwulangana ti mi ti n shikicinji na amɛ ụhaŋtụ ujasa u miaụŋ mu tugwama ma atwa mi o.

13Ɛ-yɛu-yo-o Shulam, gwure, gwure no ofwo tu, gwure, gwure maa to bu zwono igbɛtɛtɛ.

Biyikwo Ata Hiɛŋ,

Iwembe po ahia jala maa hi ngbarakaka yɛu-yo-o Shulam tu baa hiɛba tɛhiɛba na ashashɛ orubwo azụnjɛ eyebii?

Azunga Shɛzunga 7

Butubwenyi Ata Hiɛŋ,

1Ɛ-yɛu-yo-o ya agwuma, hioko gana na abụ pilanụ! Ɛvwɛvwɛjɛ bụ lanɛ na abida. Tikɛhwɛ tụ bụ tɛ shɛ gana iyi nɛ anjɛ-ugondu-i'ɛlɛ zwi tu mo zwo.

2U'wobi bu shɛ gana ugbamgbam meni mụ tụ'walụ ta afwafwa, na ee zweni manɛbɛ mụ ụhiụŋ ubiye mu na mu hwuwowu su kwukwuŋ. Embi bu shɛ gana ushi ruhiu ru na oo rungwutwonu no modwodwo mi ishɛkpɛcɛ.

3Osubo bu shɛ gana shɛnabara shi yebi, keeni gana ɛdɛngwɛrɛbɛ ilibɛ.

4I'ilu bu shɛ gana ashɛkpa na aa njɛ ne ene udagba. Eshe bu shɛ gana ukwokwo meni na mu namɛ nu Hɛshbon, mu na mu dongonu odubo ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ. Inyɛnu bụ pilanụ gana ashɛkpa Lebanon a na eshici aba ngbaracɛ geri bu Damaskos.

5Uhiuhiu bu patanɛ adara na shɛ gana Ishɛmɛ Kamɛl, tufwulwa te tihiŋzhe tụ bụ ta ta gana uduhwa ushenje, tụpilanụ tu na taa pilanụ ta insa shɛgwuma tebiye.

6Hioko gana na ta abɛ zhɛmɛ, abụ pilanụ tebiye; tukwulana tu na aba kwulana bụtụ to lomicingo bụtụ amɛ.

7Ụnjɛswa bụ ụ shɛ gana bishiwa osubo bu a shɛ gana tụ'walụ tu na ti 'yajɛ okoko.

8N hiɛŋ, N zhɛ mo mungo bishiwa ga maa Ma untangana abaga ubwa. Go osubo bu a shɛ gana okoko tụ'walụ ta afwafwa tu na tu namɛ cwụsụ cwụsụ, ihwungwɛ bụ i shɛ gana ụhiụŋ tụ'walụ tụ ụ'wụ'wụ na ɛɛ hiɛŋ, Apul,

9unu bu shɛ gana meni mụ tụ'walụ ta afwafwa mu na mi ngezeni mu na mu vwɛ nụ ụzhɛ.

Biyikwo Ata Hiɛŋ,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Asha ge meni mu ga mụ tụ'walụ ta afwafwa mụ fwụnjɛ maa mi ci bụtụ ata mi bu tulubo, ga mụ fwụnjɛ pecee ni ihwumbwe ibwɛ maa mi tenenji te ene ubwa hwɛɛ.

10Bụtụ ata mi bu tulubo Ngaa namanɛ iwɛ mi kaa kwulanganɛ bụ.

11E-biyikwo mi bu tulubo, hwure ti beni urungo no tupohondo tụ ụshɛpwụ maa tu weci na ashɛpwụ ticwɛŋ cwɛŋ

12Mizha tụ gbatụ ti'ishijɛ maa tu kwubɛ afwafwa, okwo o kwunuo tusaba, okwo tusumbo ta aba tu bwadawa, maa tu kwubɛ okwo i'wɛ'wɛ apomagranati kwunuo tusumbo. Apata Ngɛɛ zhɛ Mo bu mbisono gana na iwɛ bụ i n kwulanganɛ.

13A-bụtụ mi bu tulubo, ụ'wụ'wụ ata ɛɛ hiɛŋ, Mandraks, wɛ bɛcinjɛ ụhiụŋ ubwa ubiye. Ebi zhe no odubo tu, bi zhɛ bɛ kwubɛ tụ'walụ ti biye tu tuswoswoswo, ta ma tu tu ufwo, ta ma tụ tụ ngwụshɛ, gabụ kaa Ngee tileneni tu hwɛɛ.

Azunga Shɛzunga 8

1Abụ ga shɛ kiri yebe ikwenyi mi, maa i shɛ yebe mosubo mo bino mi kiri ebu ge subi. Yaa shɛ Ngaa nga twa na bụ nu uhwaŋna, N ngɛ zhɛ ma bụ ruwanɛ maa mo kwutongo unu mu nu unaa bụ, i zasa bụtụ gɛ zhɛ ma ngbaraka yebe cwɛŋ o.

2N ngɛ zhɛ ma bu shapa yebe nu umwono bino mi, apata ɛbi gɛ zhɛ bu mo mbisogono iyi nɛ shɛ tulubo. N ngɛ zhɛ ma bụ pana meni mụ tụ'walụ ta afwafwa mu na ee zweni manɛbɛ mụ ụhiụŋ ụlatụ, te meni mụ tụ'walụ ta afwafwa mu na aa njɛ na apomagranati maa swe.

3Maa Ma patana uhiuhiu mu nu u'ala ubwa ugwulwo, maa ma n ruwanɛ tuba nu u'ala ubwa ubiye.

4Ahiɛba eyikwo Jɛrusalɛm, Ma hi tabwa, maa kede hiɛ karɛ iyi elele nɛ zhɛ yo sukwutogo tukwulangana tu na atu mama kwulanganụ o.

Azunga ecihiŋ

5Gaaba ye kwuuŋ banɛ nụ ụshɛka be cii? Bu gata wetiteni bụtụ bwa bu tuluboo? Biyikwo Ata Hiɛŋ, Nu ucilo ụ'wụ'wụ ata ɛɛ hiɛŋ, Apul Ngɛɛ bi zhingicinjɛ, apata go nobu le ofubo bu, apata kaa du baa njɛ tulumongwu nazhɛ bee bi meci.

6N sweni na amɛ bụ, gana useyida, keeni useyida na swanɛ nu uragbamụ bụ. Tulubo ti 'yajɛ ikɛnyi gana tu'wo, Isɛbwɛngwɛ tuba ya twala iyi gana u'uye. To gorogo gana bụratụ bu ulwa too hwoŋno rowu rowu gana ulwa na 'yajɛ ikɛnyi.

7Meni mu ufwugwo mi eri shi mo 'woricingo tulubo; i zasa kaa meni mu na mi eri ma zhagajɛ maa mu suji tu. Ama yaa shɛ kaa bụtụ mekeni maa sa tulubo nu uduciya ubwa hwɛɛ, asha ụpụrụsa zhɛ wa sha iyi nɛ bee ge peni maa sa tụ.

Nkwonyi mo Biyikwo Ata mi Hiɛŋ,

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

8Tɛ 'yajɛ bụngwụfwụ na ta gwumwa, na ta bwadajɛ mosubo. Yaa shɛ bụtụ zhajɛ maa duma ulapiya ubwa, gana na ɛti zhɛ ta nda iwɛ ubwaa?

9Yaa shɛ baa ga shɛ uba, ti gɛ zhɛ ta mana bụ ashɛkpa azụrụfa. Ama yaa shɛ baa ga shɛ kaa odubo, ti gɛ zhɛ ta kapa bụ nu ukpa wo osobu.

Biyikwo Ata Hiɛŋ,

10Uba kaa Ngaa shɛ, mosubo mi mi mu ba kaa mɛ shɛ shɛshɛkpa shɛ uba ata. Bụtụ mi bu tulubo mepi maa ubwa n gwumwa, Ngaa 'yajɛ du kaa amɛ-olom nu bwa.

Butubwenyi Ata Hiɛŋ,

11Go Sụlụmụn 'yajɛ itimɛ ya afwafwa no ofwo ata ɛɛ hiɛŋ Baal-hamon. I 'yajɛ atwa na a ngbaraka iŋ, bu na bu na ba tụpa azụrụfa akpakwụ-a-ta iwɛ tụ'walụ ta aba.

12Ama itimɛ ɛtɛ i shɛ inee mi! Urobwo wa atwa na a ngbaraka tụ'walụ ti bɛ ụ shɛ azụrụfa kpakwụ; O-Sụlụmụn, gabụ bi 'yajɛ azụrụfa ata akpakwụ-a-ta.

13Oo gabụ na bu namɛ ni itimɛ ɛtɛ, eyejilo mi a jala maa a shɛlaga rụhwụŋ rụ bụ ni itimɛ ɛtɛ. Ga ma hwuga du rụhwụŋ ra ata rụ bụ.

Biyikwo Ata Hiɛŋ,

14A-bụtụ mi bu tulubo, zhajɛ ya pi mi kakayɛ gana unabara, gana biywoywo ba bụlụba na namɛ ni ihiŋhiŋ ishɛmɛ ɛtɛ nvwanga mi ibɛ mi 'yajɛ ụhiụŋ ụlatụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Ayizaya

Ayizaya 1

1Ozobu na ga Ayizaya yɛu-ye-eyi Amoz kwụbɛ iwɛ iyi nɛ zhɛ yo jitongono atwa Juda nu Jɛrusalɛm, na aka na ata Uzia, no Jotam, na Ahaz keeni Hɛzɛkia yɛ tugwama tu Juda.

Tigezhe tu na Aa Dumanganɛ Atwa Agwatana

2AGWANGWAMA hiɛŋ, Oo gabụ cɛnjɛ tu unyizo, hwuga, oo gabụ azuba shɛlaga! Miaụŋ mu na Ngɛɛ wɛŋnicinjɛ mi n teni tigezhe.

3Buna mepi agwangwama ubwa, izhinyɛci mepi ofwo na agwangwama ubwa a pana bu iyimɛyɛ, ama atwa mi Isrɛl mepi shi, e eshiciji shi kaa iyi elele o.

4Ahiɛba udenji ga hi nyiwoŋnowuŋ ni iwɛwɛ, ahiɛba atwa ga iyi iwɛ tecinji ụdamụ, iwɛwɛ hiŋ me hi mbombilo! Ehi jineci AGWANGWAMA, ahiɛ ngbaracɛ Bụtụ ata bi Tijilo bi Isrɛl cwɛŋ, ahiɛ panɛ bụ shɛba shi hiŋ.

5Iwembe kwuŋ po ehi to tuhwulo ne tigezhee? Hia jala suu maa e hi peni ulwapɛ? Ahiɛba atwa Isrɛl, hi olwo-ụngwụ nu uhiuhiu hiŋ hwɛɛ, ugiriri kaa u hi keri hwɛ hwɛɛ hiŋ.

6I zasa ofwo elele tu'waba ti hiŋ ti 'yajɛ ulapiya o, te kwune nu uhiuhiu uuwaa i ci ohwulu uvwuna hiŋ. Iyi gwudarajɛ tu'waba ti hiŋ hwɛɛ, ahiɛ 'yajɛ andala na tu'waba ti hiŋ hwɛɛ, iyi rukwuteji du tu'waba ti hiŋ hwɛɛ. A nyashɛnjɛ shɛ kaa andala ata hiŋ o, e umpi shi aŋ kaa o. I zasa kaa unibi me elele ee hi liseni na aba o.

7U'una hiŋ shɛ osombo, ee hwoŋzhenji ashɛpwụ hiŋ a'wụtụ a'wụtụ kwunduu. Ne eshe hiŋ kaa agaiŋ zhajɛ ee hi leshiji cɛnjɛ ti hiŋ, aa njɛ tụ osombo.

8Asha Jɛrusalɛm kiri vwɛ ya, gana idile nɛ oo to ne ehilo afwafwa gana uhwuŋnu na aa njɛ ne ehilo na aa hwɛŋ tugbongo, gana ụshɛpwụ na ee hweri oo rungwutwonu.

9Yaa shɛ AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ ga njɛ shɛ maa atwa oko na amɛ aba benengeni, asha ɛ gɛ zhɛ a nda atwa Jɛrusalɛm ufwu hwɛ hwɛɛ, gana na aa njɛ la Sụdụm keeni Gụmụra.

Agwatana a Jala Uraiŋ Tijilo

10Ahiɛba ehiu Sụdụm, hwulaga ma n-ndumwa mu na AGWANGWAMA a njɛ ne hiŋ, ahiɛba atwa Gụmụra, pana ma abashɛ ni iyi nɛ Agwatana tu me hi mbisogono.

11Bi hiɛŋ, Hi heŋshi ree maa Ma jala arụpɛ ga ofwugwo ahi Ma m pana? Adagba na ahi ma m pana arụpɛ tuhwoŋzhingo, ta manɛbɛ mi iyimabiga hiŋ nɛ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

zhɛmanjɛ, mu n hwuleji ya du. N lukwumi ne mehieŋ mi inɛ ye eyi, na mu na mu miaụŋ-ma-agwụdụ keeni mu na me epi.

12Gaaba kwuŋ ihi hiɛŋ n 'waŋnanɛ ma ijɛ na aka na ehie ci maa hi mɛmɛ bɛcinjɛ pi mi, maa hi no rukoto umwamwa muu?

13Ta na ma 'waŋnanɛ ma ya ijɛ ɛtɛ ụrụpɛ i tɛgadaga o. Iturɛre hiŋ i n shanɛ ya iyi-tupwaŋ. Iwɛwɛ hiŋ tecinji tụ'ụlwatagwụ ti hiŋ ụdamụ, ti isene upiana ufwo, ti inɛ Ụjita-ụhinjanụ, ta tụ'ụlwatagwụ ti hiŋ ta bụtụ ata ahia zhɛba, N eri shi ma mbiyanɛ tu ya o.

14Mo imo isene ɛtɛ hiŋ upiana ufwo keeni ijitɛ ɛtɛ i tijilo nɛ ahia nda, i shɛ i'wɛŋnɛ nɛ Ngee lukwumi tu'waŋna.

15Aka na ehi suji i'ɛlɛ hiŋ na azuba, N zha shɛ Ma hiɛ mbiyanɛ o, okwo gana elele ahiɛ njɛ shidua, N zha shɛ ma hwuga o, iwɛnɛ ti i'ɛlɛ hiŋ i shɛ ge mehieŋ.

16Mama njɛ ma shɛshɛshɛ, maa hi becinji iyi iwɛ nɛ ahia nda. Ganga ma iyi iwɛ tɛnda.

17Soso ma iyi nɛ teni cɛŋ tɛnda. Ga shɛ ụshɛrɛya u tishiriri ahia duma, no mbiyono ma atwa na aa nda umungwuta pana ma miaụŋ me e'weteji iyi elele nɛ i shɛ inɛ aba, hi no mbiyono olulo.

Tugwube Kwo kaa Ti'iricingo

18AGWANGWAMA hiɛŋ, Zhajɛ ma ti heŋshi ma zhiaaŋ. Okwo iwɛwɛ hiŋ shenjemi howuu, i zhɛ ya cɛnjɛma paawụụ gana bizhe Okwo yee shenjemi gana biza, i zhɛ ya cɛnjɛma paawụụ gana egbeyi ụgwụdụ

19Yaa shɛ yaa hiɛ kwụlanɛ maa hiɛ hwụjɛ-unu mu, asha ahiɛba hi zhɛ hia ya iyi ibiye nɛ cɛnjɛ tu ga tɛ bɛcinjɛ.

20Ama yaa shɛ kaa ahiɛ lacɛ, ahia ta waa tigezhe, asha utokwobi ubwa zhɛ wa nda iwɛ hiŋ, Gamba AGWANGWAMA N dumwa.

AGWANGWAMA Peni Jɛrusalɛm N-ndumwa-tụwụma

21Kwụba ma gana na tụ ụshɛpwụ ala tɛcara ụ shɛ ya gana buwɛle! Na aka oko atwa tiririri aba shini la nu bwa, aa duma ụshɛrɛya u tishiriri, ama hwuwayɛ go akwụnɛ-atwa, aba zweni ya nu bwa.

22Gabụ Jɛrusalɛm, bɛ shɛ la gana azụrụfa, ama hwuwayɛ go bɛ shɛ ya gana ụshɛmbɛrɛ na 'wi, bɛ shɛ la gana meni mụ tụ'walụ ta afwafwa, ama hwuwayɛ bɛ shɛ ya gana meni mụ tụ'walụ ta afwafwa mu na ee hiŋtetenji ne meni mo ohondo.

23Shɛgwuma shɛ bụ shɛ shɛ atwa tigezhe keeni eyejilo ozundo. A namɛ na apwaŋ keeni ukwuribi ugworo tɛlashaga. E lesheji shi miaụŋ me e'weteji nu umwono ụshɛrɛya o, kwo kaa olulo e leni shi maa a na shɛlagana aŋ ta a 'waŋnɛ n-ndumwa o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

24Iwɛbɛ po shɛlaga ma iyi nɛ AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, na shɛ Agwatana Isrɛl na 'yajɛ ukpahiŋ ba duma: Bi hiɛŋ, N zhɛ ma tụpana atwa i'ime mi maa Ma banangana aŋ.

25N 'yajɛ iyi nɛ Ngɛɛ zhɛ ma bu nda, N zhɛ ma bu nyashɛnga gana na aa nyashɛnga ụshɛmbɛrɛ nu ulwa, N zhɛ ma nyashɛnga tiri tụ bụ hwɛɛ.

26N zhɛ me bu gwuricingeni ajɛmɛ-ụshɛrɛya keeni ajɛmɛ-ushaura gana na ta bu 'yajɛ la cala, nazhɛ ɛɛ zhɛ ɛ hiɛŋ, Jɛrusalɛm shɛ Ụshɛpwụ tiririri keeni Ụshɛpwụ tɛcara.

27Iwɛnɛ ta AGWANGWAMA shɛ Bɛjɛmɛ-bụ-ụshɛrɛya bi tiririri, iwɛbɛ po bɛɛ zhɛ be gwube Zayon, ta bụtụ be elele na namba apata na jɛshɛrɛjɛ-ahaŋsa.

28Ama bi zhɛ bo iricingo atwa tigezhe keeni atwa na a nda bu iwɛwɛ; bɛɛ zhɛ ba nda atwa elele na jineci bu ufwu.

29Ezuye zhɛ ma hi sha iwɛnɛ ahia zhɛba i'wɛ'wɛ ye ekpekpeshi, ụpụrụsa kaa zhɛ ma hiɛ sha iwɛ ntuma ma ata ehi teri na adatụ hiŋ.

30Hi zhɛ hia lụmba gana ambɛ ukpekpeshi ata keeni gana iyi nɛ aa bɛrɛ ni itimɛ ɛtɛ ee zwegeni shi meni.

31Gana na ta bubabazhɛ bu ulwa bo hwoŋzhingo alaamɛ, gana ata du iyi iwɛ nɛ atwa na 'yajɛ ukpahiŋ a nda zhɛ ya nda aŋ ufwu. I zasa kaa bụtụ be elele na zhɛ ba ala maa ngwuricingo ufwu aba tɛnda o.

Ayizaya 2

Amɛ-olom Unyizo-nom

(Maik 4:1-3)

1N-ndumwa mu na mu kapɛshɛngwanụ Ayizaya yɛu-ye-eyi Amoz iwɛ atwa Juda keeni Jɛrusalɛm na:

2Aka zhɛ o to hwuŋ, ti ishɛmɛ nɛ oo mo umwono wa AGWANGWAMA zhɛ yo zoto yo hwulo nshama me elele. Ɛ zhɛ a kaana iŋ uzoto uhwuri ishɛmɛ elele kpaaŋ. Nazhɛ edenji ofwugwo zhɛ na fwụrụganɛ iŋ.

3Ibɛ du po atwa ofwugwo zhɛ a zhajɛ, ɛ hiɛŋ, Mizha tu munji ma ishɛmɛ ya AGWANGWAMA nu umwono Agwatana Isrɛl, iwɛ maa mo tu mbisogono ihwɛŋnɛ ibwɛ; maa ta zha tahaŋnụ ni ilɛmu ibwɛ. Iwɛnɛ po ni Zayon, apata undwa ubwa zhɛ wa banɛ; N-ndumwa ma AGWANGWAMA mi zhɛ ma banɛ nu Jɛrusalɛm.

4Ubwa zhɛ ba dumangana edenji ụshɛrɛya na namɛ na ashashɛ aba. bɛɛ zhɛ ba kwunangana atwa ofwugwo iwɛ nɛ namanɛ aŋ. Ɛ zhɛ a jɛshɛrɛga otokwobi aba maa a shɛ n-ngowo ɛɛ zhɛ a jɛshɛrɛga nsanu ma aba maa mɛ shɛ afwuya, Edenji zha shɛ a jasa ya ujasa o, a zha shɛ du kaa o soso ya ujasa tujasa o.

A Uranjɛ Atwa Ihwɛ Jekob maa a Jɛshɛrɛjɛ Shihaŋsa

© 2008 Bible Society of Nigeria.

5Ahiɛba atwa ihwɛ Jekob, mizha ti zhe ma tahaŋnụ nu uhioko-uhwaŋna wa AGWANGWAMA.

6Oo AGWANGWAMA tu, bi jineci atwa bụ, aba shɛ atwa ihwɛ Jekob! Iwɛnɛ ee meme gengeni tishino tu na tu banɛ geri bu uwaŋna-banụ tɛnda, aa shɛ du kaa ashɛjɛ gana Afilistia, aa 'wa iyi uvwovwu ya agaiŋ.

7Azụrụfa keeni azhɛnarɛya barɛ na cɛnjɛ ta aba, uduciya wa aba u hwuleji tɛrɛta. Idɛkwɛ barɛ na cɛnjɛ ta aba, ihɛŋtu ya aba ujasa hwuleji tɛrɛta.

8Tuwa tu barɛ na cɛnjɛ ta aba, keeni iyi nɛ oo mo ni i'ɛlɛ ya aba maa a na zhɛba.

9Ɛ zhɛ e zucinje bụtụ be elele, ɛɛ zhɛ a nda aŋ kaa ezuye. AGWANGWAMA, ta gangana aŋ o.

10Ɛ zhɛ a swakaka na apangwụ aparatayɛ nu nshama, kwo kaa ɛ zhɛ o hino a'ibwa na cɛnjɛ maa e benengeni tuholono ta AGWANGWAMA, maa a swakaka maa kede a kwụbɛ ukpahiŋ keeni ụjɛrụma ubwa o!

11Ụjita ata ci hwuŋ, ɛ zhɛ e zucinje bụtụ be elele na mama sata, ɛɛ zhɛ kaa a nda bụtụ be elele na ba busa ufwu. Aka ata AGWANGWAMA kiri ɛɛ zhɛ o gombicingo.

12Ụjita ata ci hwuŋ, AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ zhɛ e zucinje bụtụ be elele na 'yajɛ ukpahiŋ, keeni bụtụ be elele na ba busa, na kaa meme mungicinji te zeci.

13Ubwa zhɛ bo logo osobu ata Lebanon a njɛsanjɛ hwɛɛ, te ekpekpeshi ata shikekeni mworo mworo na cɛnjɛ tu Bashan.

14Bɛɛ zhɛ ba nangwacanga tingbekwu ta ata ti zeteji hwɛɛ, keeni nshama ma ata mɛ shɛ tilegbe hwɛɛ,

15ta ashɛkpa elele na zeci, keeni ụdatụ tuma ti ijilɛni elele.

16Bɛɛ zhɛ be irocongo ihɛŋtu ɛtɛ meni i tinyakpa nyakpa, ti iyi nɛ pilanụ na cɛnjɛ ta ata.

17Ụjɛrụma bụtụgwụmwa zhɛ wo hwuwowu, ɛ zhɛ a nda tubusa ta bụtụ ufwu nụ ụjita ata. AGWANGWAMA bwooko kiri ɛɛ zhɛ o gombicingo jita ata.

18Tuwa te elele ti zhɛ ta bana hwɛɛ.

19Atwa zhɛ no gozhogo nụ ụjita ata, a zha na apangwụ aparatayɛ, kwo kaa na a'ibwa cɛnjɛ maa a swakaka maa e benengeni tuholono ta AGWANGWAMA. Ɛ zhɛ a makana maa a swakaka iwɛ ukpahiŋ keeni iwɛ ụjɛrụma ubwa, na aka na baa zhajɛ maa nda unyizo bulama.

20Ụjita ata ci hwuŋ, ɛ zhɛ a 'waŋ tuwa ta ata ta ba aa njɛ na azụrụfa keeni azhɛnarɛya, ɛ zhɛ a gangana tụ egbebe no okorobwubwu.

21Atwa zhɛ o gozhogo a swakaka na a'ibwa keeni tubagatagwụ ta aparatayɛ iwɛ maa e benengeni tuholono tu bwa maa e gezhigeni ukpahiŋ keeni ụjɛrụma ubwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

22Ta patana ma ya atwagwumwa a na o fwoso rishe o. Imbe kwuŋ baa waŋnɛɛ?

Ayizaya 3

Ụbaụta ụ'wụtụ Layɛ nu Jɛrusalɛm

1Na aka ga ibɛ Agwangwama, na shɛ AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ a jala maa bacɛnga iyi elele keeni bụtụ be elele na atwa ga ga datanɛ Jɛrusalɛm keeni nu Juda, bɛɛ zhɛ ba dwacɛnga iyimɛyɛ ya aba tɛzhajɛ keeni meni ma aba,

2bi zhɛ ba bacɛnga atwa aba a na beni urishi, te ejeshi aba, ta ajɛmɛ-ụshɛrɛya aba, te egesere aba, ta ashɛjɛ aba, tu n-nyarɛ ma aba,

3te eberezhe atwa dupu dupu, ta atwa na 'yajɛ ụjɛrụma, ta ajɛmɛ-ushawura aba, ta anjɛ-tishino a na o shikocongo iyi nɛ aa ndangana no tishino ta aba.

4N zhɛ ma nda maa miaụŋ ma aba me eyi mɛ shɛ atwa shihwolu. Miaụŋ ma aba mi shenje mu ba mi zhɛ ma sha tuba ogwomina aba.

5Atwa zhɛ na mama ndanụ umungwuta, bụtụ bụtụ zhɛ na sukakana binya bwa, uyebi ye zhɛ na sukakana uyebi na. Atwa na ta waŋnɛ zhɛ na sukakana atwa na hwuri aŋ. Atwa na ci shi anya zha shɛ na muna atwa na hwuri aŋ ụjɛrụma o.

6Aka oko zhɛ o to hwuŋ, tu umwamwa uko zhɛ wa tala bụtụ bu ko na amɛ aba, ɛ hiɛŋ bụ, Gabụ bɛ 'yajɛ tugwuno to tu'urugono, asha sha agwuma tu, maa untangana tuhwuŋzwotongwu tu ubizo ga.

7Ama bi zhɛ bɛ jishijɛ aŋ jita ata, bɛ hiɛŋ, Awo! N zha shɛ ma sha bɛnɛnjɛ hiŋ o. N zasa du kaa okwo iyimɛyɛ, to tugwuno tu tu'urugono. Ta ma nda ma agwuma hiŋ o!

8Iiŋ, Jɛrusalɛm twawa udukwutwa, Juda kaa zhɛ tuhwuŋzwo! A sukakana AGWANGWAMA nu n-ndumwa mu unu aba, ti iyi elele nɛ aa nda, a twajɛ ụjɛrụma we eshe ubwa.

9Apɛshɛka aba le tiseyida ta tụwụma ta aba. A njɛ iwɛwɛ caakwụ gana atwa Sụdụm, ɛ zhɛ a nda hwuŋ adangboo! E ci ya ufwu tɛnda, aba kaa meme sugeni abara ata ne ebe.

10Mbiso atwa tiririri maa, Iyi zhɛ ya zhɛmana aŋ, ɛ zhɛ na ya tụ'walụ ti iyi nɛ aa njɛ.

11Ama ogworozwo zhɛ a nda adangboo, iwɛnɛ tɛ ɛ zhɛ a nda aŋ iyi nɛ aa njɛ atwa.

12Miaụŋ ma ba ma nda atwa mi umungwuta, eyikwo aba, aba shɛ a'yagajɛ atwa mi. Ahiɛba atwa mi, a'yagajɛ hiŋ ma hi inzhɛnga, iwɛbɛ po ee mepi shi uhwaŋna na shɛ maa hi to.

AGWANGWAMA a Duma Ụshɛrɛya wa Atwa Ubwa

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13AGWANGWAMA munji no ohwolu ubwa, nu umwono-ụshɛrɛya, baa mama 'imɛ maa duma ụshɛrɛya wa atwa ubwa.

14AGWANGWAMA zhɛ o tono maa duma ụshɛrɛya n-nyarɛ keeni una a'yagajɛ atwa ubwa. Bɛɛ zhɛ bɛ hiɛŋ, Hi leshiji ehilo afwafwa mi ni tilɛɛ, ehi shidenji shimwono shi hiŋ ni iyi nɛ ahiɛ lashajɛ okofwo.

15I teni shi cɛŋ maa hiɛ njɛ atwa mi tuhwulo, maa hi na ya okofwo imwere o. Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ N dumwa.

A Tɛtaganɛ Eyikwo Jɛrusalɛm Unu

16AGWANGWAMA hiɛŋ, Kwụba ma gana na te eyikwo Jɛrusalɛm a busa! Oo sumono ofwo, oo rungo. O sho i'undu aa vwala shimbi nu urungo aka elele maa atwa na kwụba aŋ. E mbe shi ahaŋpalụ na tahaŋnụ ta aba o, ibɛ po shi'umwo shɛ na aa shananjɛ ni i'ilu ivwunɛ shɛ na nda rundu gana ogogolo.

17Ibɛ po Ngɛɛ zhɛ ma patana eyikwo ata Zayon andala nu ntuno ma aba, Ngɛɛ zhɛ mo shilo ofwo aba u tusweci mohondo.

18Jitoo ko AGWANGWAMA zhɛ a lashaga ijɛ ɛtɛ eyikwo Jɛrusalɛm a busa iwɛ ibɛ, ibɛ shɛ shi'umwo sha ata aa shana ni i'ilu ivwunɛ ya aba, ta ma shɛ ta aa ta nu uhiuhiu, ta ma shɛ ta aa shana nu n'ilu ma aba,

19ta ma shɛ ta aa shana ni imbele i'ɛlɛ ya aba. Bi zhɛ ba lashɛga shụ hwɛɛ; to owowo ata oo urugono apɛshɛka aba,

20ta akata aba, tu nlayɛ ma ata mi tishino aa shana na aragbamụ, te shimbi sha aba;

21ta tɛkanɛ ta ata aa shana ni ivwɛ ya aba keeni n-nyanu ma aba;

22tu n-nduka ma aba mi biye, to otogwo, ti i'wɛŋnɛ ya aba elele nɛ oo hwuŋtongono, ta shɛrɛta sha aba;

23tu nrata ma aba, to otogwo aba ilinɛn, te ereweni aba, to shiwowo sha aba.

24Tụlụkpashɛ maa a sukwutwa manɛbɛ mi biye, ama mu naa na ụhiụŋ muba zhɛshɛ mu ba ɛɛ zhɛ na sukwutwa. Tụlụkpashɛ maa e umpi amazhɛya ne shimbi sha aba, ama ihwehwe ɛɛ zhɛ no umpo; tụlụkpashɛ maa e shi tihiŋzhe, tukpala ɛɛ zhɛ na 'nyanga ya; tụlụkpashɛ maa o no urogono tugwuno ti biye, tuzuzu ɛɛ zhɛ no urogono; ụzhɛ wa aba zhɛ wa jɛshɛrɛga wa sha ya ezuye.

25Ɛ zhɛ a kwụna etwenyi bu nu utokwobi, ujasa du kaa zhɛ wa ya ejeshi bu a na ge beni urishi.

26Shidubo shɛ ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ shi zhɛ sha twa-u'wo, shɛ na ta-ụkwụla, ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ ni ikɛnyi ibwɛ zhɛ wa sha gana biyikwo na jɛjɛ na cɛnjɛ mohondo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Ayizaya 4

1Aka ata ci hwuŋ, eyikwo ecenje zhɛ o gbokwu butubwenyi bu ko gba, ɛ hiɛŋ bụ, Aya, lono maa shɛ bwolo tu. Ama ti zhɛ tu na mama biga, tu na sa tugwuno tu tu ni ikɛnyi tu, iwɛ maa ta banangana ụpụrụsa uzawa bwolo.

Ɛ Zhɛ a Pana Atwa Ubwa a na Vwanganɛ Uwebiye Sasana

2Aka zhɛ o to ta AGWANGWAMA zhɛ a nda ambɛ elele, tụ ụ'wụ'wụ elele maa u waŋnɛ te gembi maa u pilanụ tebiye. Nazhɛ atwa Isrɛl a na benengeni hwɛɛ, zhɛ a 'yaga unyasa, a na busa na tụ'walụ tu na cɛnjɛ ta ata tɛ bɛcinjɛ.

3Na aka ata bụtụ be elele na benengeni, na ta vwɛ nu Jɛrusalɛm, aba ɛɛ zhɛ ɛ hiɛŋ atwa tijilo, ibɛ shɛ bụtụ be elele na ee 'nyeci izeci ibwɛ na amɛ atwa na ta hwungwa nu Jɛrusalɛm.

4AGWANGWAMA zhɛ a fwata miaụŋ-mo-o mu Zayon, bɛɛ zhɛ ba wafwaga mehieŋ mu na mi tegeni Jɛrusalɛm nu ukpahiŋ ụshɛrɛya ubwa na shɛ gana ulwa.

5Nazhɛ AGWANGWAMA zhɛ a karɛ udomu nshikwo na zhɛ wo urugono Ishɛmɛ Zayon hwɛɛ, ta atwa na ulwa apata nu uwaŋna. Bụratụ bu ulwa zhɛ bo urugono aŋ jita ata nu ụjita. Ụjɛrụma Agwatana zhɛ wo urugono ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ hwɛɛ, wɛɛ zhɛ wo urugono uŋ sasana na azuba.

6Ụjɛrụma ata ubwa zhɛ wa sha uhwuŋnu ụshɛpwụ ata na aka bo oholobwo uwaŋna, wɛɛ zhɛ wa sha ofwo tuswaka keeni uhwuŋnu ubwa na aka be eshilo keeni uvwugo ụ'wụtụ.

Ayizaya 5

N-ndumwa Tumnganjɛ iwɛ Itimɛ ya Afwafwa

1N zhɛ ma zungangana bụtụ ata Ngee lubi azunga iwɛ itimɛ ibwɛ ya afwafwa: Biyejilo mi bu ko namba la jwe itimɛ ya afwafwa ni ishɛmɛ nɛ cɛnjɛ ti 'yajɛ ugwungwu.

2Tu baa hwɛŋ itimɛ ɛtɛ, bee tenji atayɛ ibɛ baa 'wɛŋ; Baa bɛrɛ izɛgwu ya afwafwa nɛ zhɛmɛ uhwuri inɛ vwɛ. Baa njɛ ashɛkpa maa bi'iywa na patana, Bee hini u'ibwa iwɛ tụ'walụ ta afwafwa tiniso. Baa 'yacɛ ya maa tụ'walụ ta afwafwa ata tɛ nɛ, ama afwafwa ata 'weri ya tụ'walụ tụ wɛ.

3Ibɛ po biyejilo ata mi hiɛŋ, Ahiɛba atwa na namɛ nu Jɛrusalɛm keeni Juda, jaja ma ụshɛrɛya mu atuba na ni itimɛ gɛ mi ya afwafwa.

4I 'yajɛ suu iyi elele nɛ ta vwɛ Ngaa ndanɛ shɛ itimɛ gɛ mi? Iwembe tuba po itimɛ gɛ 'weri ya tụ'walụ ta afwafwa tụ wɛ; yaa shɛ shɛ tụ'walụ ti biye tu na Ngaa ga nda ashɛlatụ tubaa?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

5Me ci ba mo hi mbiso iyi nɛ Ngɛɛ zhɛ ma nda itimɛ gɛ mi ya afwafwa. N zhɛ mo mushongo ikepi ibɛ, Mo hwuŋzo du uba ata go rongonu iŋ, maa iyimabiga teni maa i yɛ iyi elelel nɛ namɛ ni itimɛ gɛ maa e rikeci iŋ du.

6N zhɛ ma ganga iŋ maa i unci; N zha shɛ ma jajaga a'walụ aba a na zhɛshɛ o; N zha shɛ kaa du mo vwolo aŋ o. Go tu'unto keeni tuka ti leshegeji iŋ; N zhɛ ma pana odomu tụla unu maa kede eshilo ngbeni iŋ o.

7Ihwɛ Isrɛl ibɛ shɛ itimɛ ɛtɛ ya afwafwa ya AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ; atwa Juda aba tuba shɛ afwafwa ata baa bɛrɛ. Bu ga ngbaracɛ aŋ maa ɛ zhɛ na duma ụshɛrɛya u tishiriri; ama mehieŋ ya oo dudwogo. Bu ga ngbaracɛ aŋ maa ɛ zhɛ na nda iyi ne tiririri, ama n'ungwa mi tiriri ya ma nama.

Adangboo iwɛ Ụshɛrɛya wa Atwa Juda

8Ahiɛba na hio sotulongonu shimwono na shɛ nya, keeni ntuma tusotulongonu na mi nya mu na ahi ga 'yagawa, uuwa i ci aka na ohwolu zha shɛ a nama ya maa anya atwa nama. Hi zhɛ hia nda hwuŋ adangboo! Ahiɛba kiri hi zhɛ hia nama ya na cɛnjɛ ta ata.

9N hwụjɛ ta AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, Shimwono shɛ ga shɛ 'wụtụ 'wụtụ, shɛ na shɛ pilanụ, shi zhɛ sha sha bohondo.

10Afwafwa ata aa bɛrɛ ni itimɛ ɛtɛ i ci gana ogwu kpakụ-nu-dupu zalụ hweehwe a zha shɛ ɛ bɛcinjɛ kaa meni mụ tụ'walụ mi shini okwo ihilwe uwapa ike gba o izɛgwu ɛtɛ ya agbamgbamụ ofwugwo aa bɛrɛ, i zha shɛ ya mata hwuŋ maa i shini okwo ikwureni ike gba o.

11Ahiɛba na hiɛ ishijɛ nu uvwungwa dididi, maa hi kwuni mayaga tuswa, tutu ụrụmɛ, maa mayaga na hi ngba, hi zhɛ hia nda hwuŋ adangboo!

12Ahiɛba na hia 'yaga shiduma, to shikoko, te egwoje, ta akpasana hwɛɛ, ta mayaga, na tụlagwụ tu nsono mi hiŋ. Ama hi eshiciji shi kaa iyi nɛ AGWANGWAMA a nda, kwo kaa maa hiɛ kwụbɛ ugondu i'ɛlɛ ibwɛ o.

13Iwɛbɛ po ahiɛba atwa mi, ɛ zhɛ ma hi 'wananga maa hiɛ shɛ ajama, iwɛnɛ ehi eshiciji shi iyi elele. A'yagajɛ hiŋ zhɛ o 'wo imunɛ, ama i'uyɛ tuba zhɛ ya kwụna atwa vwɛ hiŋ.

14Imunɛ ya aba gwụmɛ nhwaŋ-me-e'uye, ibɛ po e'uye heŋpishinji unu kpahaaŋ, ibɛ shɛgwuma shi Jɛrusalɛm keeni ofwugwo wa atwa ata 'waŋ ni ibɛ.

15Ɛ zhɛ a nda bụtụ be elele ụpụrụsa, ɛɛ zhɛ e zucinje du atwa elele na a busa.

16Ama AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ mbiseni ugombo ubwa ni iyi nɛ baa njɛ te teni cɛŋ, bɛɛ bɛcinjɛ du tijilo tu bwa nụ ụshɛrɛya wa atwa ubwa na baa jɛmɛ ne tishiriri.

17No shisombo sha ashɛpwụ ata a'wụtụ ibɛ miaụŋ-ma-agwụdụ mi zhɛ mo gwushigo ambɛ tiya, oywoywo iyweywe zhɛ o gwushigo du ofwo tiyaga.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18Atwa na a mbacɛ iyi iwɛ na tukata gana ihwehwe, a na a mbacɛ iwɛwɛ gana maa nu uhwohwo na shɛ ungbakwo, ɛ zhɛ a nda hwuŋ adangbaoo!

19Hi hiɛŋ re ga AGWANGWAMA shanɛ ikɛnyi maa nda iyi nɛ bɛɛ hiɛŋ bi zhɛ ba nda, maa ta kwụba. Ga Bụtụ ata bi Tijilo bi Isrɛl njɛ iyi nɛ baa imanganjɛ maa ta kwụba iyi nɛ namɛ na amɛ ubwa.

20Atwa na hiɛŋ, Iyi iwɛ ibɛ shɛ iyi ibiye, iyi ibiye tuba ibɛ shɛ iyi iwɛ, a na sheyinji tishi nu uhioko-uhwaŋna, ee sheyinji uhioko-uwhaŋna ne tishi, a na sheyinji iyi ụgagwụ nụ ụlatụ, ee sheyinji iyi ụlatụ nụ ụgagwụ, ɛ zhɛ a nda hwuŋ adangboo!

21Atwa na heŋshi na shɛmɛ sha aba maa a incɛ duwa, a na kaa heŋshi na tụkwụba ta aba maa aba mepi iyi tebiye, ɛ zhɛ a nda hwuŋ adangboo!

22Atwa na beni urishi na mayaga mo mbono tuswa, a na 'yajɛ ikɛnyi, a na kaa zasa inyɛsɛ na mayaga tihiŋtotongo, ɛ zhɛ a nda hwuŋ adangboo!

23Ama iwɛ ukwuribi ugworo kiri ohio lono maa bụtụ na n-ndumwa-wụmɛ benengeni, hi leni shi maa hi dumanganɛ bụtụ na n-ndumwa mɛ zhɛmɛ ụshɛrɛya u tishiriri o.

24Iwɛbɛ po ɛhi zhɛ hia sha gana ti'enyi tu na bụratụ bu ulwa bo songo keeni gana ambɛ hwoo a na kwukwushi nu ulwa, gana ata du tini ta aba ti zhɛ to fwoso, tusumbo ta aba ti zhɛ ta hila gana ubwodolo; iwɛnɛ te hi jineci n-ndumwa ma AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, na shɛ Bụtụ bi Tijilo bi Isrɛl.

25Iwɛbɛ po AGWANGWAMA a nda isɛbwɛ na atwa ubwa, bee heŋpi u'ala ubwa maa pana aŋ ulwapɛ. Nshama mi zhɛ ma nda bulama, ibɛ po n'wo ma atwa na 'wi mi zhɛ mo tulogono ne ekpekiti gana aswala. Okwo ti yaa shɛ gana ata, isɛbwɛ ya AGWANGWAMA i to hwuwowu su o, bi tɛ zhɛ ba haŋpa waa u'ala ubwa maa pana aŋ ulwapɛ.

26AGWANGWAMA zhɛ a suyana edenji ni igɛrigɛ nɛ bee shepirigeni aŋ na azuba. Bo hwulogono aŋ ubi maa a bananjɛ na akwunanga cɛnjɛ tu unyizo. Ibɛ po ɛɛ zhɛ e puseji kakayɛ, ni izɛlɛgwu!

27I zasa kaa bụtụ be elele na amɛ aba lukwumi; i zasa kaa bụtụ twa okwo udukwutwa na amɛ aba o. E weci shi malabụ, e te shi kaa okwo ozhilwo. Okwo umazhɛya embi aba kaa rofwugwo su; okwo umanga ubida aba kaa dwa sụ o.

28A'inla aba latụmanjɛ, aa tɛtaganɛ kaa itɛ ya aba hwɛɛ. Ogwogwozwo idɛkwɛ ya aba hwetegeni gana a'urungwa, ikɛgbɛ ihɛŋtu ya aba ujasa yo rungo gana ujipo.

29Ejeshi aba o ngwulo gana izeci nɛ kwụnɛ usunda o mbombilo uŋ no ofwo na maa kede bụtụ be elele leshiji uŋ nu unu aba o.

30Ụjita ata ci hwuŋ, ɛ zhɛ no ngwulono Isrɛl gana itekwu. Kwụba de u'una ga! U namɛ ne tishi keeni tiriri! Tishi tu na tɛ shɛ gana odomu tu tweri uhioko-uhwaŋna.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Ayizaya 6

Agwatana Ubwa Teri Ayizaya maa sha Bigesere

1Nu uywa na agwuma Uzia 'wi, nu uywa ata Ngaa kwụbɛ AGWANGWAMA tu baa jɛjɛ ni idwɛtwɛ ibwɛ nɛ zeci, i gembi tebiye, izhɛmi utogwo ubwa rungwutwonu umwono Agwatana.

2Iyi-uumwa nɛ yo gorogo gana ulwa shikekeni yoo rungwutwonu bu, inɛ inɛ 'yajɛ apiambɛ ecihiŋ, inɛ inɛ urigeni ụpɛshɛka ibɛ na apiambɛ eyebi, inɛ inɛ urigeni ɛvwɛvwɛjɛ ibɛ na apiambɛ eyebi, inɛ inɛ ya hila na apiambɛ eyebi.

3Aa mama suyaganụ, ɛɛ hiɛŋ: Tijilo, tijilo, tijilo, AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ shɛ tijilo! Ụjɛrụma ubwa kaa shini unyizo hwɛ hwɛɛ.

4Ukpahiŋ rụhwụŋ ra aba njɛ akpa umwono Agwatana bulama hwɛɛ, tu ukoshilo ubwa njɛ bulama, nazhɛ nshikwo mi shini umwono ata Agwatana.

5Ngɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma nda adangboo! Iwɛnɛ tu n-ndumwa mu unu mu mu zasa shɛshɛshɛ; Ngaa namɛ du kaa na ashashɛ atwa na n-ndumwa mu unu aba mu zasa shɛshɛshɛ. Ngaa kwụbɛ kaa sasana Agwuma, na shɛ AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ!

6Nazhɛ iyi-uumwa ɛtɛ ike hirɛ yaa zhajɛ pi mi, yaa 'waŋnɛ ukanga ulwa na yɛɛ pɛshinjɛ nu utukwu-ụrụpɛ na apashɛ.

7Yee n sepi ukanga ata ulwa ni ihwumbwe, nazhɛ yɛɛ hiɛŋ, Hioko, ijɛ timengeni ihwumbwe bu, hwuwayɛ go e suji tụwụma tụ bụ, ee bi gengeni kaa du iwɛwɛ bu.

8Nazhɛ Ngaa hwụjɛ rụhwụŋ ra Agwangwama, ti rɛɛ hiɛŋ, Gaaba Ngɛɛ zhɛ ma tumwana utumwaa? Gaaba zhɛ ba sha butumwa tuu? Nazhɛ Ngɛɛ jishijɛ, Ngɛɛ hiɛŋ, Gamba na, N tumwanɛ!

9Nazhɛ bɛɛ n hiɛŋ, Zhaga mbiso atwa ga, hiɛŋ aŋ: Tɛshɛlaga ahia shɛlaga nom, hi eshiciji shi, tu ngbaraka ahia ngbaraka kwakwa, hiɛ kwụbɛ shɛ kaa o.

10Nazhɛ bɛɛ n hiɛŋ, Nda maa kede shɛmɛ sha atwa ga shi mepi iyi elele o, nda aŋ shɛkwụrụ, maa njɛ aŋ sholubo, iwɛ maa kede a kwụbɛ uhwaŋna o, maa kede a hwụjɛ iwɛ, maa kede du kaa e eshiciji o, shibwonu ɛ zhɛ a kwụba ne eshe aba, ɛɛ zhɛ a hwuga na shɛcɛbɛ sha aba, ɛɛ zhɛ o eshicigo na shɛmɛ sha aba, ɛɛ zhɛ a zhɛmanana.

11Nazhɛ Ngee heŋteni bu, Ngɛɛ hiɛŋ, Agwangwama, i ci aka gana naa kwuŋ ijɛ zhɛ ya sha gana gaa? Bɛɛ jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, Uuwa i ci aka na ashɛpwụ ga a'wụtụ a'wụtụ a shɛ shisombo, shimwono sha ata shɛ zasa ya atwa zweni na shɛba, cɛnjɛ ta ata hwɛɛ tɛ shɛ osombo taa zasa ya uhwara.

12N zhɛ ma bacɛnga atwa ata maa e suji aŋ taa dụlụ na tijama, maa ma nda cɛnjɛ tu ga osombo hwɛɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

13Okwo oo dwotwogonu atwa ata orubwo umpwa, okwo orubwo vwɛ hwɛɛ zasaba, okwo yaa shɛ urubwo uko vwɛ na cɛnjɛ ta ata, ɛ zhɛ a kwụna aŋ waa; ɛ zhɛ a sha gana ukwudungwuru ụ'wụ'wụ ukpekpeshi na ee ri, na kwuneneni tusaba. Ukwudungwuru ga u kwuneneni bana tusaba ụ shɛ tukwuno tu na atwa tijilo kwuneneni tunama na cɛnjɛ ta aba.

Ayizaya 7

Utumwa wa Ashɛlatụ na ga Ayizaya Mbishi Agwuma Ahaz

1Aka na tu ga Ahaz yɛu-ye-eyi Jotam bujalụ Uzia yɛ tugwama tu Juda, ibɛ ujasa layɛ, ge Rezin agwuma Siria, na Pika yɛu-ye-eyi Remalia agwuma Isrɛl sukakanɛ Jɛrusalɛm nu ujasa, ama e eri shi maa e leshiji uŋ o.

2Aka na te e mbishi atwa ihwɛ Devid, ɛɛ hiɛŋ, Asiria twa-unu na atwa Isrɛl, ee suteni ba no tugwungwu ti Isrɛl, ibɛ po inyɛsɛ shɛ bụ ta atwa ubwa hwɛɛ, harɛ aa zhɛgɛda gana i'wɛ'wɛ uwapa nɛ mpiala mo zhingoto.

3Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Ayizaya, Zhaga ma no ofwo agwuma Ahaz ni yɛu bu ye eyi ga Shia-jeshub. Hi zhɛ hia twa nu bwa ne ehilo ata anɛ-tugwuno a nda ugondu, nu ukporo ata meni mɛ fwunjɛ mo zwo nu ukwokwo ata namɛ tuzuba.

4Hiɛŋ bụ ga mama nda hinjɛ, ga nama saiiŋ, kede inyɛsɛ shɛ bụ o, kede kaa ohwulu horukono bu o. Iwɛnɛ po isɛbwɛ ya agwuma ge Rezin na atwa ubwa Siria na agwuma Pika hwuri shi ulwa tɛngwuzhɛ ti yebi tu na ta nda nshikwo.

5Atwa Siria na atwa Ifrem keeni yɛu Remalia hwɛɛ, heŋshi maa abụ kwụnɛ.

6Ɛ hiɛŋ, ɛ zhɛ a tafwulaga Juda, o zwono aŋ inyɛsɛ maa tubogwu tu layɛ na ashashɛ aba, atwa atwa suji urubwo aba, maa tuba e mungicinji yɛu-ye-eyi Tebɛl ni idwɛtwɛ maa sha agwuma aba.

7Ama iyi nɛ AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ jɛmɛ na, bi hiɛŋ, I zha shɛ ya 'yaga eshe o, i zha shɛ kaa yɛ sɛ o.

8Iwɛnɛ po Damaskos ubwa shɛ uhiu cɛnjɛ ti Siria, agwuma ge Rezin kaa ubwa shɛ uhiu Damaskos. Na amɛ shiywa dupu-ne-eshe-umpwa-na-shɛba-shɛ-ta, (65) ɛ zhɛ a bwarataga atwa Ifrem rukwu rukwu, a zha shɛ a vwa u waŋnɛ maa a shɛ ya u'una o.

9Samaria kaa ubwa shɛ uhiu cɛnjɛ ti Ifrem. Yaa shɛ rishe rụ bụ tɛtɛtana ru zasa ikɛnyi, asha bi eri shi bo shikono dimi o.

Useyida Imanuɛl

10AGWANGWAMA tumwananɛ Ahaz utumwa unya, bɛɛ hiɛŋ,

11Lụpa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ maa ma bu pana useyida na zhɛ wa banɛ taa na amɛ e'uye na iri kwo kaa taa na azuba na zeci.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12Ga Ahaz jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, N zha shɛ ma lụpa useyida elele o. N zha shɛ kaa du ma manga AGWANGWAMA o.

13Iwɛbɛ po ga Ayizaya hiɛŋ bụ, Hwuwayɛ go, shɛlaga, gabụ na bɛ shɛ bụtụ bi ihwɛ Devid. I shɛ iyi iwɛ maa lukwucinji atwa na 'imɛ-isɛbwɛ, bi zhɛ suu du bo lukwucingo Agwatana mi ni isɛbwɛ ibwɛ ti'ima?

14AGWANGWAMA ni ikɛnyi ibwɛ zhɛ ma hi pana yibwa useyida. Yɛu-yo-o nɛ te mepi shi butubwenyi zhɛ ya la ofubo, yɛɛ zhɛ ya mata yɛu-ye-yi, yɛɛ zhɛ ya pa iŋ izeci ti ga Imanuɛl

15Yaa shɛ yɛu ɛtɛ waŋnɛ, bee mepi ta a laka iyi iwɛ maa tala iyi ibiye, bi zhɛ na ya manɛbɛ-manyɛshɛ keeni iswɛ

16Cɛnjɛ ta shɛgwuma shɛ ga shi yebi shi mo hi zwono inyɛsɛ ti zhɛ ta sha osombo nazhɛ aka ata yɛu ɛtɛ zhɛ ya laka iyi iwɛ maa tala iyi ibiye i ci.

17AGWANGWAMA zhɛ ma bu pana ụbaụta na gembi, te kwune na aka na cɛnjɛ-ta-tugwama ti Ifrem tu bogwu na cɛnjɛ tu Juda, ụbaụta na u ci gana ata u ta zasaba la kwukwuŋ, ubwa zhɛ ba pana atwa bụ ụbaụta, hwɛɛ tu umwamwa bishi bu. Ubwa zhɛ bɛ zɛrijɛ agwuma Siria.

18Aka ata ci hwuŋ, ubi tuhwulo ubwa zhɛ wa sha useyida na AGWANGWAMA zhɛ na suyana atwa Ijipti, nazhɛ ɛɛ zhɛ e gezheji wuu gana ishi a kashajɛ ahwacɛ urefu Nayɛl, atwa Siria zhɛ a banɛ na cɛnjɛ ta aba gana iswɛ.

19Ɛ zhɛ a swakaka no olomu, ta apangwụ keeni aparatayɛ, ɛ zhɛ a nama no okokoto tɛka, to olomu meni keeni ehilo elele.

20Aka ata ci hwuŋ AGWANGWAMA zhɛ ɛ kɛshicinjɛ agwuma Siria na 'yebi u'nyanga taa nu Yufretis! Ibɛ bɛɛ zhɛ ma hi 'nyanga tizholu, bu ma hi 'nyanga tukpala hwɛɛ, te tihiŋzhe ti ivwunɛ hiŋ, ta tu'waba ti hiŋ hwɛɛ.

21Aka ata ci hwuŋ, okwo yaa shɛ yɛu buna ike gba keeni iyweywe iyebi bụtụ 'yajɛ,

22i zhɛ ya 'yaga mosubo mu na mi gembi bu. Tumwata tu na tu vwɛ ti zhɛ ta 'yaga manɛbɛ-manyɛshɛ maa a na ya, keeni iswɛ maa a na ya.

23Aka ata ci hwuŋ, ntuma ma afwafwa mu na mɛ zhɛmanjɛ, mu na afwafwa shikekeni na muba i ci ecilo akpakwụ-a-ta, (1,000) mu na kaa du ulumo mu ba eri wo to azụrụfa ɛshɛkɛl akpakwụ-a-ta, mi zhɛ mo unto na ambɛ keeni esepi.

24U'una ata zhɛ wa 'yaga tu'unto, te esepi zhɛ ɛ unshɛ nu bwa, harɛ atwa zhɛ na zha tijala apata ni itɛ ya aba keeni a'inla.

25Nshama mu na aa hwaŋ la afwafwa mi zhɛ mo unto ne esepi, i zasa bụtụ zhɛ ba ala maa tono apata ya o. I zhɛ ya sha ofwo na inɛ na agwụdụ a yaga.

Ayizaya 8

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

Tɛzhajɛ tu Ujasa keeni Tɛlashɛga

1Nazhɛ AGWANGWAMA n hiɛŋ, Shapa ugbogolo uko na heri maa 'nyeci ti'nyeci te gembenji tu na tu waŋnɛ maa bụtụ be elele eri ba rɛta. Iyi nɛ ɛbi zhɛ ba 'nyata na: Mahɛ-shalal-hash-baz

2Jala atwa tɛcara eyebi, bunongbo ga Uzia na Zɛkaria yɛu-ye-eyi Jɛbɛrɛkia maa a shɛ eseyida mi.

3Yaa namɛ fwalaa Ngee zhe no ofwo bigesere bu ko bo o, bee le ga ofubo. Aka na ti bee meci yɛu-ye-eyi. Nazhɛ AGWANGWAMA n hiɛŋ, Pa iŋ izeci tu ga Mahɛ-shalal-hash-baz.

4Agwuma Siria zhɛ o sugo aduciya Damaskos hwɛɛ tu na Samaria, nazhɛ maa yɛu ɛtɛ waŋnɛ maa ala bino ne bishi tusuyana.

5Nazhɛ AGWANGWAMA m mbiseneni,

6bɛɛ hiɛŋ, Iwɛnɛ atwa ga lacɛ meni mu ukwokwo Shailo mu na ma fwunga pece, aa ndana agwuma Rezin na agwuma Pika unyasa

7Ibɛ po Gamba Agwangwama ni ikɛnyi mi Ngɛɛ zhɛ mɛ zɛrijɛ agwuma atwa Siria, te ejeshi ubwa hwɛɛ maa a sukakanɛ Juda. Ɛ zhɛ na ta tuhwulo gana na tu Urefu Yufretis wa bwadụ aka na tu waa zhagajɛ.

8Ɛ zhɛ na fwunga nu Juda gana meni mu na mu zhagajɛ, mɛ yɛ iyi elele tutu orworwo. Oo Imanuɛl Apiambɛ ubwa na bee berishiji jɛlanɛ cɛnjɛ ta ata.

9Ahiɛba edenji, ulwa ma iwɛ ujasa maa hi na nda inyɛsɛ! Ahiɛba na hiɛ dụlụmanjɛ, shɛlaga ma. Mama 'imɛ ma iwɛ ujasa, ama tuba na nda ma inyɛsɛ!

10Imanganga ma iyi, ama tuba i zha shɛ ya 'yaga eshe o. Duma ma n-ndumwa tebiye gana na ihi kwulanɛ. Ama i zhɛ ya sha iwɛ tɛgadaga; iwɛnɛ po Agwatana namɛ no tu.

AGWANGWAMA Tɛtaganɛ Egesere Unu

11Ibɛ po AGWANGWAMA n tɛtaganɛ-unu ta 'yajɛ ikɛnyi, maa kede ma 'wa uhwaŋna na atwa ga to. Bɛɛ hiɛŋ,

12To lono iwɛ iyi elele nɛ atwa ga imanganjɛ o, ta nda du kaa inyɛsɛ iyi nɛ aa nda inyɛsɛ ibɛ o.

13Teyinje maa, Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ N jirimi, Gamba abɛ shɛ bu na sụma inyɛsɛ.

14Iwɛ tijilo tu ga ti mi tụ 'wụtụ 'wụtụ, ibɛ po Ngaa shɛ utayɛ na atwa a twa udukwutwa nu bwa. Ngaa shɛ gana ugwuru na zhɛ wa ima atwa cɛnjɛ tu Juda keeni Isrɛl ta atwa Jɛrusalɛm hwɛɛ.

15Atwa ofwugwo zhɛ a twa udukwutwa; ɛ zhɛ a 'waŋ a bwaratagwụ. Ɛ zhɛ a ima aŋ nu ugwuru.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Unu-tupana maa a Patana AGWANGWAMA Rishe

16Ahiɛba na hiɛ shɛ eseshi-iyi mi, untangana ma utumwa ga Agwatana m peni maa hi sweci uŋ du.

17AGWANGWAMA swakanɛ atwa ihwɛ Jekob, ama N zhɛ ma tɛtana bụ rishe, mu na nda ashɛlatụ ubwa.

18Gamba, na miaụŋ mu na AGWANGWAMA m peni. AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, na idwɛtwɛ ibwɛ patanɛ ni Ishɛmɛ Zayon ubwa ɛtɛ njɛ atumwa uumwa no ofwo atwa Isrɛl.

19Ama atwa zhɛ mɛ hi hiɛŋ, Zhagana ma ashɛjɛ a na a duma unu-ụlatụ no tungwulo ta aba tu na oo ngwulo maa ahiɛ dumanganɛ tigesere. Ɛ zhɛ mɛ hi hiɛŋ, Tɛ shɛ ta hiɛ dumangana tigesere maa hi hwụjɛ iyi nɛ mpiala ma atwa na uwo ma duma iwɛ atwa na ta hwungwa.

20Ajɛshɛgwa na ahiɛ shɛ hiɛ jishijɛ aŋ na, maa, Shɛlaga ma iyi nɛ AGWANGWAMA me hi mbisogono. Ta Shɛlagana ma ashɛjɛ o, iyi nɛ oo mo hi mbiso zha shɛ me hi mbiyono.

21Atwa zhɛ no rungo gbom na cɛnjɛ ta ata, nu u'waba tukwuswa keeni imunɛ. Iwɛ imunɛ ɛtɛ, na amɛ-tụhaŋtụ, ibɛ ɛɛ zhɛ na twaga agwuma aba keeni Agwatana aba. Ɛ zhɛ a ngbaraka tụla,

22kwo kaa o zwono cɛnjɛ igbɛtɛtɛ, i zasa kaa iyi elele ɛɛ zhɛ a kwụba o, semi tiriri keeni tishi tụ 'wụtụ tu na ee zweni aŋ na tuba kiri.

Ayizaya 9

1 I zasa uhwaŋna we elele na amɛ-tụhaŋtụ eri a namana atwa ata zweni ne tiriri o. Cɛnjɛ tụ ụlamụ Zɛbulon na ma tụ ụlamụ Naftali tu na ụpụrụsa shɛwa la, ama ozhibu ata zhɛ a 'yaga ya ụjɛrụma na aka fwalaa na te ci. Ụjɛrụma ata kaa zhɛ wa banɛ geri bi itekwu, ti hileniye Jodan, tu Galili na atwa na shɛ shɛ Eju jɛjɛ la.

2 Atwa na a zha la tahaŋnụ ne tishi, a 'yajɛ ya uhioko-uhwaŋna ụ'wụtụ 'wụtụ. A namɛ la na cɛnjɛ tu uzhizhi tu'wo ama uhioko-uhwaŋna wa ta aŋ ya.

3AGWANGWAMA, gabụ kaa bi peni aŋ amɛ-olom a'wụtụ; gabụ bɛ njɛ maa a 'yaga unyasa A bwada unyasa ni iyi nɛ abɛ njɛ, gana na ta atwa a nda unyasa na aka na ta a dwa iyimɛyɛ ya aba kwo kaa aka na to o dwotwogonu uduciya na ɛɛ yɛ nu ujasa.

4Gabụ kaa bu jwɛ aŋ nu uhwohwo tijama na ge umpi aŋ keeni bukwuto ata go dubo shitutu sha aba. Gabụ bu fwụjɛ udenji ata ga zuga atwa bụ, a na kaa ga nda aŋ umungwuta, gana na abu lasụ la ejeshi Amidia cala cala

5Ɛ zhɛ o hwoŋzhingo shibida sha atwa na shɛ shɛ Eju, tu n-nduka ma ata ma aba mehieŋ mi tegeni, nu ulwa.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

6E ti metenji yɛu! Ee ti peni yɛu-ye-eyi! Ukpahiŋ keeni ụhwada zhɛ wa nama ni i'ɛlɛ ibwɛ. Ɛ zhɛ ɛ hiɛŋ bụ, Bɛjɛmɛ-bu-ushawura bi biye Agwatana ikɛnyi, Bishi bu unyizo-nom, Agwuma amɛ-olom.

7Tugwama tu bwa ti zhɛ tu na kaana ugombo. Cɛnjɛ-ta-tugwama tu bwa ti zhɛ ta nama na amɛ-olom tutuu. Ubwa zhɛ ba ya tugwama no ohwolu agwuma Devid, Ubwa zhɛ bo shikono nu ukpahiŋ ubwa te teni cɛŋ nụ ụshɛrɛya u tishiriri, te kwuni na aka ga uuwa i ci ukwunanga. Tɛzhɛgɛdana ta AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ tuba ti zhɛ ta nda ijɛ hwɛɛ.

AGWANGWAMA 'Yajɛ Isɛbwɛ na Atwa Isrɛl

8AGWANGWAMA tumwananɛ Jekob n-ndumwa mu ko maa mu sukakanɛ bụ, mɛɛ zhɛ kaa ma patana nu uhiuhiu Isrɛl.

9Atwa Isrɛl hwɛɛ, ta bụtụ be elele na namɛ nu Samaria, zhɛ ba mapa maa ubwa njɛ ijɛ. Hwuwayɛ go, a namɛ na tubusa keeni tumama sata, iwɛbɛ po ɛɛ hiɛŋ,

10Ne etemberi na ee tweni oo mo la shimwono shɛ ga shi hwuŋzwotongwu; ama ti zhɛ ta maanana shụ ya tuba na atayɛ. Ezhibi odurumi la ɛɛ jwɛ, ama ti zhɛ to zwono ya tuba osobu tụlụkpashɛ to odurumi.

11Ibɛ po AGWANGWAMA ishicinjɛ atwa i'ime Rezin maa a sukakanɛ aŋ.

12Asiria gwubegeji nu uwaŋna-banụ, Afilistia gwubegeji nu uwaŋna-twonuo maa a 'imɛ atwa Isrɛl. Okwo ti yaa shɛ gana ata isɛbwɛ ya AGWANGWAMA i to hwuwowu su waa o, bi te heŋpi waa u'ala ubwa maa pana aŋ ulwapɛ.

13Okwo ta AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ peni aŋ ulwapɛ, atwa Isrɛl a ta jɛshɛrɛjɛ shɛ waa maa e gwuri no ofwo ubwa o.

14Nu uwaŋna ụjita uko gba, ibɛ AGWANGWAMA zhɛ a jaja uhiuhiu keeni utwenyi Isrɛl; bɛɛ zhɛ ba jaja ubaga bishiwa, te bininjidegbe.

15Atwa aba a na inganjɛ na atwa aba ụjɛrụma, aba shɛ uhiuhiu, egesere na o mbisogono atwa ụzagwụ, aba tuba shɛ utwenyi!

16Atwa na hwuleni atwa ga umbe inzhɛnjɛ aŋ, iyi ike tuba tweri atwa elele na aa ga 'yagajɛ.

17Iwɛbɛ po AGWANGWAMA zasa unyasa ne esemberi aba a na ta waŋnɛ, bi zha shɛ du kaa bo hioko inyɛmɛnyɛmɛ miaụŋ-me-e'weteji keeni olulo, iwɛnɛ ta atwa ata hwɛɛ mepi shi Agwatana, aa shɛ kaa ogworozwo. Iyi elele nɛ kaa aa duma i shɛ iyi iwɛ. Isɛbwɛ ya AGWANGWAMA i to hwuwowu su kwukwuŋ, ama bi te heŋpi waa u'ala ubwa maa pana aŋ ulwapɛ.

18Tugworozwo to gorogo na shɛmɛ sha atwa ata gana ulwa na wo gorogo ne esepi keeni ikpɛɛnci. To gorogo gana ulwa uwapa na wɛ ishicinjɛ nshikwo mụ 'wụtụ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

19Tedure ni isɛbwɛ ya AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, ibɛ po cɛnjɛ ta ata tu hwoŋni, atwa shɛ ya gana tɛngwuzhɛ tu na to hwoŋno nu ulwa; i zasa kaa bụtụ be elele na hebi yɛu-bino bwa o.

20Atwa a ya iyi nɛ aa lashajɛ nu u'ala ubiye, imunɛ ya kwụna aŋ waa, aa ya tu u'ala ugwulwo, e shiji shi kaa o. Ibɛ po bụtụ bụtụ ba ya usunda yɛu ibwɛ

21Atwa Manasɛ na atwa Ifrem mama sukakanụ, oo togwu hwɛɛ aba aa sukakanɛ atwa Juda. Isɛbwɛ ya AGWANGWAMA kaa i to hwuwowu su taa hwayɛ o, bi te heŋpi waa u'ala maa pana aŋ ulwapɛ.

Ayizaya 10

1Ahiɛba na hio shilogo andwa orugwusu, ta atwa na a 'nyatanga shikpogo shɛ umungwuta, hi zhɛ hia nda hwuŋ adangboo;

2ti iwɛnɛ ahia lashaga okofwo iyi nɛ ga shɛ inɛ aba, hi dumanganɛ shɛ aŋ kaa ụshɛrɛya u tishiriri o. Gana ahia lashaga miaụŋ-me-e'weteji no olulo i'wɛŋnɛ ya aba ta.

3Gana naa ɛhi zhɛ hia nda hwuŋ ta Agwatana ihi peni ulwapɛɛ? Gana naa ɛhi zhɛ hia nda hwuŋ tu baa hiɛ suyananɛ ufwu tɛnda taa nu u'una na dụlụmɛɛ? Cee ɛhi zhɛ hio gozhigo hwuŋ maa e hi mbiyenii? Cee ɛhi zhɛ hia swaka hwuŋ aduciya ata hiiŋ?

4Ɛ zhɛ ma hi kwụna nu ujasa kwo kaa ɛ zhɛ no hi mbombilo gana ajama. Okwo ti yaa shɛ gana ata, isɛbwɛ ya AGWANGWAMA i to hwuwowu su o, bi te heŋpi waa u'ala ubwa maa ma hi pana ulwapɛ.

Agwuma Cɛnjɛ ti Siria Shɛ Iyi Ugondu ya Agwatana

5AGWANGWAMA hiɛŋ, Adooyi iwɛ atwa Siria; a na Ngaa njɛ bukwuto bi isɛbwɛ mi, aba Ngaa njɛ bidingbengbere bi isɛbwɛ mi ti'ishijɛ.

6N tumwanɛ atwa Siria maa a sukakanɛ edenji ata zasa Agwatana, aba shɛ atwa ata n heshigeni amɛ. N tumwanɛ aŋ maa a lashajɛ i'wɛŋnɛ ya aba, maa ee zunje du i'wɛŋnɛ ya aba, maa e rikeci aŋ du sasana ni ihwɛŋnɛ gana udwodwo.

7Ama agwuma atwa Siria imanganjɛ shɛ gana ata o, ahaŋsa ubwa kaa du heŋshi shi gana ata o. Ama bi heŋshi maa nda edenji ofwugwo ufwu, maa iricingo aŋ hwɛɛ.

8Ba duma ishɛkɛ, bɛɛ hiɛŋ, Uberezhe mu we elele ụ shɛ agwuma?

9N leshiji kaa ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ, Kalno, tu Kacɛmish, ta ashɛpwụ Hamat keeni Apad. Ngee leshiji Samaria tu Damaskos.

10N heŋpi u'ala mu maa ma pana atwa cɛnjɛ tu na ta zhɛba tuwa, a na tuwa ta aba tigembi ofwugwo te e hwuri ma tu ta atwa Jɛrusalɛm keeni Samaria ulwapɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

11N nduwa Samaria ufwu ta tuwa ta aba hwɛɛ, gana ata du Ngɛɛ zhɛ ma nda
Jɛrusalɛm, ta azhɛba na aa zhɛba apata.

12Ama AGWANGWAMA hiɛŋ, Aka na Ngee hwuwi hwuŋ iyi nɛ Ama nda ni Ishɛmɛ
Zayon keeni Jɛrusalɛm, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma pana agwuma atwa Siria ulwapɛ
iwɛnɛ baa duma Ishɛkɛ keeni iwɛ tubusa ta ata tu bwa.

13Agwuma ata atwa Siria a duma ishɛkɛ, bɛɛ hiɛŋ, Gamba ni ikɛnyi mi N njɛ iŋ. N
'yajɛ ukpahiŋ, Ngaa incɛ, Ngee mepi iyi. Ngee bwereteji tugwungwu te edenji,
Ngee suji iyimɛyɛ ɛtɛ ee ge suteni. N rikeci atwa na namɛ apata gana buna be eyi.

14Edenji unyizo ga a shɛ gana tuhwurugwo tụ ụnụnụ, ibɛ po Ngee suji uduciya
wa aba gana bụtụ na boo sugo anjɛ na ee jineci. I zasa kaa iyi elele heŋpishinji
apiambɛ ibɛ maa i n unzhi o, i zasa kaa iyi elele zhɛ ma n ta ugwugwa o!

15Ama AGWANGWAMA hiɛŋ, Ogwubo suu eri ɛ hiɛŋ maa aba hwuri bụtụ na
'waŋnɛ aŋ ba dwaga idwɛgɛ? Icele suu eri yɛ hiɛŋ i hwuri bụtụ na 'waŋnɛ iŋ ba
shaba ụ'wụ'wụ? Udugwu eri shi wa haŋpa bụtụ o, ama bụtụ ubwa ba haŋpa
udugwu.

16Iwɛbɛ po Agwangwama na shɛ AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ zhɛ a
tumwananɛ ejeshi bu ụngwụ u ti'nyangana, u zhɛ no hwoŋzhongo aŋ na tu'waba,
ɛ zhɛ no hwoŋnongongo gana ulwa.

17Agwatana na shɛ uhioko-uhwaŋna wa atwa Isrɛl, zhɛ a sha ulwa. Bụtụ ata bi
Tijilo bi Isrɛl zhɛ ba sha ulwa na wo gorogo, u zhɛ wo hwoŋzhingo iyi elele hwɛɛ,
te esepi ti ikpɛɛnci nu uwaŋna ụjita uko gba.

18U zhɛ wa nda uwapa na inshi tebiye ufwu hwɛɛ, tu ntuma mi zhɛ ma nda ufwu
hwɛɛ, gana na tu ụngwụ ụ'wụtụ wa incɛnga bụtụ kokorokwu.

19I'wɛ'wɛ nɛ zhɛ ya vwa zha shɛ ya twa ofwugwo, okwo yɛu ticwɛŋ zhɛ ya ala iŋ
tɛrɛta.

Tumwata ti Isrɛl Kiri ti Zhɛ to Bino

20Aka oko zhɛ o to hwuŋ ta atwa Isrɛl a na benengeni a na ta vwɛ zha shɛ a ala
ya maa a datana udenji wa atwa ata ga vwɛ la cwɛŋ maa a njɛ aŋ ufwu hwɛɛ. Ama
ɛ zhɛ a patana ya AGWANGWAMA na shɛ Bụtụ bi Tijilo bi Isrɛl rishe na tɛkana.

21Tumwata ta atwa Isrɛl ti zhɛ te gwure no ofwo Agwatana aba na Hwuri Kpaaŋ.

22Okwo ta atwa Isrɛl gembi ufwugwo gana ahwayɛ itekwu, ama tumwata ta aba
kiri ti zhɛ te gwure. Ufwu tɛnda kaa 'yacɛ aŋ ba, e teni ga kaa cɛŋ nu ufwu ata
tɛnda.

23AGWANGWAMA Mokondo zhɛ a shapɛrɛganɛ u'una ga kpaaŋ ufwu tɛnda, gana
na tu ba dumwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

24AGWANGWAMA Mokondo, hiɛŋ atwa ubwa, a na namɛ nu Zayon, Ta nda ma
inyɛsɛ ya atwa Siria o, okwo ta a hiɛ pagana imbele, ee heŋpi kaa tidingbengbere
gana na ta atwa Ijipti ma hi nda la o.

25I vwɛ cwɛŋ ti Ngɛɛ zhɛ ma hi ganga ya ulwapɛ tupana, na aka ata nazhɛ Ngɛɛ
zhɛ ma nda aŋ ufwu.

26Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, N zhɛ mo dubo aŋ no bumbolo gana
na Ngee jibi la atwa Midia nu uparatayɛ Orɛb. N zhɛ ma patana bidingbengbere
mi ni itekwu, N zhɛ ma haŋpa bu ma pa aŋ gana na Ngaa njɛ la ni Ijipti.

27Aka ata ci hwuŋ, N zhɛ ma pashɛnga i'wɛŋnɛ ibwɛ no shitutu shi hiŋ, hi zha shɛ
hia nama ya na tijama ta atwa Siria, uhwohwo aba u tijama zha shɛ mo hi umpo
ya, iwɛnɛ tɛ ɛhi zhɛ hio nyomongo ya.

28Ejeshi atwa i'ime leshiji Ayat na shɛ ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ! Ee duleji Migron! Ee
tilegeni iyimɛyɛ ya aba ni Mikmash!

29E keshi ugodo ata, ee weci ni Giba! Inyɛsɛ shɛ atwa na jɛjɛ nu Rama, ibɛ po
atwa na namɛ ni Gibia ụshɛpwụ wa agwuma Soul gezheji.

30Zwono ma nu n'ungwa ahiɛba atwa Galim! Ahiɛba atwa Leisha shɛlaga ma! Ga
atwa Anatot lɛshijɛ n'ungwa ma ata!

31Atwa Madmina, na atwa Gɛbim o gozhogo oo dundo ohiuhiu aba.

32Atwa ata i'ime o to kwu nụ ụshɛpwụ Nub hwayɛ ga, apata ee unteni Ishɛmɛ
Zayon ukwu keeni Jɛrusalɛm ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ.

33Kwụba, Agwangwama na shɛ AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ zhɛ be suje aŋ
ba sashanga aŋ gana na tu u'walụ ụ'wụ'wụ wa swaŋ. Atwa na hwuri atwa vwɛ
hwɛɛ ta atwa na hwuri atwa vwɛ na tubusa, ɛ zhɛ a vwala aŋ, e zucinje aŋ.

34AGWANGWAMA zhɛ o logo aŋ gana na oo logo i'wɛ'wɛ no ogwubo taa na amɛ
uwapa, ɛ zhɛ a laya gana na tu ụ'wụ'wụ na uhwuri inɛ vwɛ nu uwapa Lebanon
wa laya.

Ayizaya 11

Cɛnjɛ ta Amɛ-olom

1Tusaba tu ko ti zhɛ ta sabɛ nu ukwudungwuru Jɛsi a'walụ oko zhɛ ɛ unshɛ ne
tini tu bwa.

2Mpiala ma AGWANGWAMA mi zhɛ ma patana nu uhiuhiu ubwa, muba mɛ shɛ:
Mpiala mi ti'inta, na mu na mi iyi ti'eshicigo, Mpiala mu ushaura, na mu na mu
ukpahiŋ; Mpiala mi iyi-tumapa, na mu na mi inyɛsɛ tụsụma AGWANGWAMA.

3Bi zhɛ ba 'yaga unyasa ni inyɛsɛ tụsụma AGWANGWAMA. Bi zha shɛ na duma
ụshɛrɛya ubwa ni iyi nɛ baa kwụbɛ kwo kaa inɛɛ nɛ baa hwụjɛ o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

4Ubwa zhɛ ba dumangana okofwo ụshɛrɛya u tishiriri, bɛɛ zhɛ na kwunangana atwa tusaiiŋ unyizo ga ụshɛrɛya wa aba te teni cɛŋ. No bukwuto bu unu ubwa bɛɛ zhɛ na pana atwa unyizo ulwapɛ; ni ihwungwɛ nɛ ya banɛ ni inyɛnu ibwɛ bɛɛ zhɛ ba kwụna ogworozwo.

5Tishiriri tuba ti zhɛ ta sha umazhɛya ubwa, tɛcara tuba ti zhɛ ta sha amila embi ubwa.

6Ogwusu na agwụdụ zhɛ na nama urubwo uko na amɛ-olom, Ugebi zhɛ no wotogo no oywoywo iyweywe. Oywoywo inɛ ni izeci zhɛ na ya iyimɛyɛ urubwo uko, Miaụŋ mu tuweewee aba zhɛ na ngbaraka aŋ.

7Inɛ ne ecwee zhɛ na ya iyimɛyɛ urubwo uko, oywoywo inɛ ne ecwee ata zhɛ no wotogo urubwo uko na amɛ-olom. Izeci zhɛ na ya ambɛ gana inɛ.

8Yɛu nɛ to subo zhɛ na nanga tụlagwụ nu u'ibwa uluwu; yɛu nɛ te jwe unu no mosubo zhɛ na kalanga u'ala nụ ụpangwụ ugbezhi, a zha shɛ a nda aŋ kaa iyi elele o.

9I zasa iyi mazhanga kwo kaa iyi iwɛ nɛ zhɛ ya nama ni Ishɛmɛ ɛtɛ tijilo Zayon o, AGWANGWAMA tumapa zhɛ bala na cɛnjɛ te elele, gana na te meni mu ubi ni itekwu.

Gɛ Masɛya zhɛ Be Gwuricinje Atwa Isrɛl

10Ụjita we ci ba, te bini ata Jesi zhɛ bo shikono, bɛɛ zhɛ ba shana atwa igɛrigɛ. Edenji zhɛ na dwalakaka bụ maa a mụnɛ bụ ụjɛrụma.

11Yaa shɛ ụjita ata ci hwuŋ, AGWANGWAMA zhɛ ɛ bɛcinjɛ atwa ubwa a na to kwu ni Siria keeni Ijipti nu ukpahiŋ ubwa, ta atwa na to kwu na cɛnjɛ tu Patrus, ti Itiopia ti Ilam, tu Babulon, tu Hamat, ta adakwụ itekwu

12AGWANGWAMA zhɛ a shapɛrɛgana aŋ igɛrigɛ na azuba maa i shanɛ edenji useyida maa bi zhɛ ba 'wananjɛ atwa ata ubwa Isrɛl na atwa Juda, ba bacanjɛ aŋ ne esugwulumi e neshi unyizo.

13Isɛbwɛngwɛ ya atwa Isrɛl zhɛ yo hwuwowu, ɛ zhɛ a bacɛnga atwa i'ime Juda. Atwa Isrɛl zha shɛ na nda ya isɛbwɛngwɛ na atwa Juda o, atwa Juda du kaa zha shɛ ata ya atwa Isrɛl ni i'ime o.

14Ɛ zhɛ o togwu a sukakana Afilistia geri bu uwaŋna-twonuo, ɛɛ zhɛ o sugo atwa na namɛ geri bu uwaŋna-banụ. Ɛ zhɛ a lasụ atwa Idụm, na Amoab, A'amon zhɛ a hwuga-unu wa aba.

15AGWANGWAMA zhɛ a hwuŋcɛnga ihiŋhiŋ itekwu Ijipti, bɛɛ zhɛ ba tumwana uvwugo na vwengenji maa u hwụŋcɛnjɛ Urefu Yufretis Bi zhɛ ba waŋpana ohwulwo ticwɛŋ cwɛn e cenje, iwɛ maa bụtụ be elele eri tikɛshɛ.

16Uhwaŋna tukpotoo zhɛ wa namana atwa Isrɛl na Asiria maa a banɛ, gana na tu wa namanɛ la ogwunukwoshi aba aka na taa banɛ ni Ijipti.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Ayizaya 12

Azunga A'walụ iwɛ Ubino wa Agwatana

1Ụjita we ci ba tɛ bi zhɛ ba zunga azunga ga, bɛ hiɛŋ, Oo AGWANGWAMA, Ma bụ shɛtana! Bi 'yajɛ la isɛbwɛ ne mi, ama hwuwayɛ bu n ingatanjɛ, bu zasa ya isɛbwɛ ne mi o.

2Agwatana ubwa shɛ ubino mu; N zhɛ ma patana bụ rishe, N zha shɛ ma nda inyɛsɛ o. AGWANGWAMA na shɛ Agwatana, ubwa m peni ukpahiŋ ti ikɛnyi hwɛɛ; ubwa shɛ bibicinji mi na Ama zungangana azunga.

3Gana na te meni mu ufwo mi shanɛ bụtụ na i'uyɛ gwụmɛ unyasa, gobwonu du atwa Agwatana a bwada unyasa aka na ti bee bicinji aŋ.

4Ụjita uko we ci ba, tɛ hi zhɛ hia zunga, hiɛ hiɛŋ, 'Walụ ma AGWANGWAMA! Suyana bu ma maa me hi mbiyono! Mbiso ma edenji iyi nɛ baa njɛ kpaaŋ! Anangana aŋ ma gana na bee gembi!

5Zungangana ma AGWANGWAMA azunga, iwɛ iyi i'wɛtwɛ nɛ baa njɛ. Go unyizo kpaaŋ hwụjɛ unabarɛ ata.

6Ga bụtụ be elele na namɛ nu Zayon uganɛ na azunga unyasa maa, Bụtụ ata bi Tijilo bi Isrɛl bi gembi tebiye, ubwa kaa ba nama na ashashɛ atwa ubwa.

Ayizaya 13

Agwatana Zhɛ a Pana Babulon Ulwapɛ

1Utumwa na Agwatana tumwanɛ Ayizaya yɛu-ye-eyi Amoz iwɛ atwa Babulon na: utumwa ata hiɛŋ.

2Shapa ma igɛrigɛ ujasa na azuba ni ihiŋhiŋ ishɛmɛ nɛ cɛnjɛ ti ibɛ tu 'wi! Uganana ma ejeshi ata; ndana aŋ ma useyida nu u'ala tɛshapa na azuba maa e mepi maa o twonuo shidubo shɛ ụshɛpwụ atwa ụjɛrụma.

3Gamba ni ikɛnyi mi m pwonuo atwa mi tijilo unu, Ngaa suywanua ejeshi mi a na 'yajɛ ikɛnyi maa a njɛ isɛbwɛ iwe mi, aba shɛ atwa na a bwada unyasa tu Ngaa lasụ.

4Hwulaga ma rundu ru na ru namɛ nu nshama, rundu ru unyama ụ'wụtụ 'wụtụ, rundu re edenji, na atwa cɛnjɛ cɛnjɛ a na ụlwatagwụ. AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ a imanganga ejeshi ubwa iwɛ ujasa.

5Ɛ zhɛ a banɛ na a'una na dụlụmanjɛ, taa nu ukwunanga unyizo. AGWANGWAMA e ci ba na tumama ima ti isɛbwɛ ibwɛ maa nda u'una ata ufwu hwɛɛ.

6Kwuno ma tijirongwu nụ ụngwụ-tuhwuga! Ụjita wa AGWANGWAMA gwumwonu, ubwa shɛ ụjita ata AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ zhɛ a 'waŋnɛ ti'iricingo tu u'una ata hwɛ hwɛɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7Ibɛ po atwa zhɛ o utogo unu aba ni i'ɛlɛ ya aba, ahaŋsa bụtụ be elele zhɛ a garatagwụ.

8Inyɛsɛ zhɛ ya ima aŋ, nazhɛ ụngwụ na aa hwuga zhɛ wa lasụ aŋ, gana biyikwo na ụngwụ tumata to. Ɛ zhɛ momo zwononu igbɛtɛtɛ ni inyɛsɛ, shishe sha aba shi zhɛ shi no gorogo gana ulwa.

Ụjita u Tɛzhajɛ ta AGWANGWAMA

9Ụjita ata wa AGWANGWAMA we ci ba, ụ shɛ ụjita wa amiaụŋ keeni isɛbwɛ i movwo. Bi zhɛ ba nda unyizo osombo, bɛɛ zhɛ ba nda bụtụ-bi-iwɛwɛ be elele ufwu.

10Ikpɛsu ye elele, ta ayiwale, zha shɛ a ta o, uwaŋna zhɛ wo 'wo tishi tu waa banɛ. Upiana zha shɛ wa ta o.

11AGWANGWAMA hiɛŋ, N zhɛ ma pana unyizo ulwapɛ iwɛ iwɛwɛ ibwɛ, to ogworozwo iwɛ iwɛwɛ ya aba. N zhɛ me zucinje bụtụ be elele na ba busa, ma pana bụtụ na ba nda umama tatụlanụ keeni atwa shɛmiaụŋ ulwapɛ,

12N zhɛ ma nda maa atwa 'nyananjɛ uhwuri azhɛnarɛya tụrụmbɛɛ, Ngɛɛ zhɛ ma nda maa bụtụgwụmwa 'nyananjɛ uhwuri azhɛnarɛya Ofi.

13Iwɛbɛ po Ngɛɛ zhɛ ma nda maa azuba zhingotu, ibɛ po ukoshilo unyizo zhɛ wa nda bulama, taa tuta nụ ụjita ata Ngɛɛ zhɛ mɛ bɛcinjɛ isɛbwɛ mi, Gamba N shɛ AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ.

14Agaiŋ na namɛ nu Babulon zhɛ o gozhogo a zha nu u'una wa aba, ɛ zhɛ a garatagwụ gana shidwamwa shɛ na sho gozhigono ajala, gana agwụdụ na zasa bi'iywa, a zha no ofwo atwa cɛnjɛ ta aba.

15Bụtụ be elele na ee jicinje, ɛ zhɛ a sapa bụ iyi; bụtụ be elele na kaa aa 'imɛ, ɛ zhɛ a kwụna bụ nu utokwobi.

16Ne eshe aba ɛɛ zhɛ a jajaga miaụŋ ma aba, ɛ zhɛ a lashaga shimwono sha aba, ɛɛ zhɛ o woto ne eyikwo aba ni iji.

Atwa Mɛdɛs Hwuŋzhi Babulon

17AGWANGWAMA hiɛŋ, N zhɛ mɛ ishicinjɛ atwa Mɛdɛs a na 'wa sụ iwɛ azụrụfa, iwɛ azhɛnarɛya kaa tatụlanụ sụ aŋ o

18Ni itɛ keeni a'inla aba ɛɛ zhɛ a kwụna atwa na ta waŋnɛ. A zha shɛ a kwụba inyɛmɛnyɛmɛ miaụŋ mi shenje keeni miaụŋ mu tuweewee o.

19Cɛnjɛ tu Babulon tuba ti ngezeni nụ ụzhɛ hwɛɛ; atwa na 'yajɛ tụ a duma ishɛkɛ tuba. Ama Gamba na N shɛ AGWANGWAMA N zhɛ mo iricingo Babulon gana na Ngee iricinji la Sụdụm keeni Gụmụra!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

20I zasa bụtụ be elele na zhɛ ba nama ya apata kwukwuŋ. I zasa kaa Bu'arab be elele na banɛ urungo, zhɛ ba ta udulo ubwa tugwuno apata ya o. I zasa kaa bi'iywa-ba-agwụdụ be elele zhɛ bo sugo agwụdụ ubwa tiyaga apata ya o.

21U zhɛ wa sha osombo na isundɛ ye ehilo yo woto, to ofwo na ogwogworugwoni a ta tuhwurugwo ta aba. Nzhiminɛ mi zhɛ ma nama apata, ogburudu zhɛ na swa ugwu apata.

22Shɛshɛkpa keeni shimwono sha ata shi ihwɛ ya agwuma shɛ pilanụ shi zhɛ shɛ na lashajɛ n'ungwa mo ogwusu, na aka. Aka Babulon ci ya! Ijitɛ ibwɛ zha shɛ yo ilogogo ya o.

Ayizaya 14

Atwa na Banɛ na Ti'ima Jiye

1AGWANGWAMA zhɛ o hioko inyɛmɛnyɛmɛ ya atwa ubwa Isrɛl, bɛɛ zhɛ ba tala aŋ maa a shɛ atwa ubwa. Bi zhɛ bo lono maa a nama sasana na cɛnjɛ ta aba, nazhɛ agaiŋ du zhɛ a zhajɛ a nama na aba.

2Edenji ofwugwo zhɛ o mbiyono atwa Isrɛl maa e gwuri na cɛnjɛ ta aba, edenji ata zhɛ a sha du ajama atwa Isrɛl. Atwa Isrɛl zhɛ a ima atwa na 'imɛ aŋ la, ɛɛ zhɛ a untangana atwa na a nda aŋ la umungwuta.

3AGWANGWAMA zhɛ a pana atwa ubwa Isrɛl ihwungwɛ-tu'waŋ nụ ụngwụ wa aba tụhwụga keeni ụbaụta wa aba, tu ugondu ata ụbaụta aa nda aŋ ni iji maa a shɛ a nda uŋ.

4Aka na baa njɛ iŋ hwuŋ, hi zhɛ hi na nda agwuma Babulon asada. Hiɛ hiɛŋ: Agwuma ga amiaụŋ leyegeji! Bi zha shɛ kaa ba nda ya atwa elele tuhwulo

5AGWANGWAMA kwusatajɛ bukwuto bo ogworozwo, te bidingbengbere be ehiu,

6ata ga nda la atwa ga tuhwulo na amɛ-tụhaŋtụ isɛbwɛ ya aba, e ge te shi kaa ụhinjanụ na tɛshɛka te edenji ata aa 'imɛ o.

7Hwuwayɛ go unyizo hwɛɛ namɛ ya nụ ụhinjanụ keeni amɛ-olom, ibɛ po bụtụ be elele ba zunga ya azunga nu unyasa.

8I'wɛ'wɛ orokwo ni i'wɛ'wɛ osobu nɛ namɛ ni Lebanon ya nda unyasa iwɛ agwuma ata leyi. Iwɛnɛ ti yaa zasa bụtụ be elele na tɛ zhɛ bo logo iŋ ya taa ta agwuma ata zasaba ya!

9Nhwaŋ-me-e'uye ma ta agwuma Babulon amuraba. Abaratụ atwa na 'yajɛ la ukpahiŋ nu unyizo ishijɛ oo rungo. Abaratụ shɛgwuma ishajɛ nu n-ndwụtwụ ma aba.

10Hwɛɛ aba hiɛŋ bụ, Bɛ shɛ ya du bụtụ na mama zasa gana na atɛ shɛ! Bɛ shɛ ya du bụtụ bu ko gana tu!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

11A bu muna la ụjɛrụma na azunga, ti i'nyemi shiduma, ama hwuwayɛ go gabụ
na bu namɛ ya ne e'uye. Bu weci no ogodo tufwuno ee bu urigeni ya atwatwa
gana tugwuno.

12Agwuma Babulon, gabụ unagbajɛ, yɛu ya aasavwungwa, bu banɛ taa na azuba
abu layɛ! Bu lasatagwụ la edenji na aka na keshici, ama o bu po ya na cɛnjɛ
hwuwayɛ.

13Bi heŋshi la na amɛ bụ, ɛbi hiɛŋ, N zhɛ mo mungo taa na azuba, N zhɛ mo
shikicingo idwɛtwɛ mi na azuba te zeci uhwuri nkpasu ma Agwatana. N zhɛ ma
gɛga ni ishɛmɛ ɛtɛ namɛ taa tuzuba, no ofwo na aa ụlwatagwụ.

14Ɛbi hiɛŋ, N zhɛ mo mungo taa na azuba ma kashɛka odomu, N zhɛ m mama nda
gana Bụtụ ata Hwuri Kpaaŋ.

15Ama hioko te e bu zucinje tutu e'uye, tutu u'ibwa ata iri tutu tutu.

16Atwa na 'wi zhɛ mo bu zwono igbɛtɛtɛ, ɛ zhɛ a haŋpa tu unu. Ɛ zhɛ o unsono, ɛ
hiɛŋ, Shɛ bụtụ gana na maa zhingeci la unyizo ga, na du njɛ maa cɛnjɛ tu zwono
tuwiŋ-urogo ni inyɛsɛ?

17Shɛ bụtụ; gana na maa njɛ la ashɛpwụ a'wụtụ a'wụtụ ufwu, na du njɛ la unyizo
osombo? Shɛ bụtụ gana na maa leni shi la maa ajama ubwa mama 'yaga kwo kaa
leneni shi aŋ la maa e ji nu nhwaŋ ma aba?

18Shɛgwuma shi unyizo hwɛɛ shi weteji ne e'uye aba a na zhɛmanjɛ tebiye,

19Ama gabụ ta bu zasa ya u'uye, ee keri ru'wo rụ bụ maa ru fwoshi. N'wo me
ejeshi a na aa kwụnɛ nu ujasa, muba mu urigeni ru'wo rụ bụ, aa 'wɛŋ mụ nu
u'ibwa utayɛ-tubala ee rikeci.

20Iwɛnɛ ta abɛ njɛ u'una bụ ufwu, abụ kwụnɛ kaa atwa bụ, a zha shɛ mo bu no
gana shɛgwuma shɛ vwɛ o. I zasa kaa bụtụ be elele nu umwamwa ata bụ u ci'nyɛ
zhɛ bo bino kwukwuŋ.

21Ge e kwuni atwa tɛshɛla! Miaụŋ-me-eyi ma agwuma mi gɛ zhɛ mo 'wo iwɛ
iwɛwɛ yo ogwunukwoshi aba. I zasa kaa bụtụ be elele na amɛ aba zhɛ ba ya
tugwama nu unyizo kwo kaa zhɛ ba ala maa dwa okwo ụshɛpwụ; u'wụtụ we
elele o.

22AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, N zhɛ ma sukakana Babulon Mo
hwuŋzo uŋ. N zha shɛ ma ganga iyi elele o, ta miaụŋ, i zasa iyi elele zhɛ ya
banangana o, Gamba AGWANGWAMA N dumwa.

23N zhɛ ma nda Babulon maa ụ shɛ udapa, ogwogworugwoni aba zhɛ a nama
apata. N zhɛ mo sugo Babulon ni isheshe nɛ zhɛ yo sugo iyi elele shɛshɛshɛ ma
'waŋ. Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ N dumwa.

Agwatana Zhɛ a Nda Atwa Siria Ufwu

© 2008 Bible Society of Nigeria.

24AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ shilwo-unu, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma nda iyi nɛ
Ngaa imanganjɛ. Iyi nɛ Ngee heŋshi maa ma nda, N zhɛ ma nda iŋ.

25N zhɛ ma kwụna atwa Siria na cɛnjɛ ti mi ti Isrɛl, mo idongono aŋ nu nshama
mi mi. N zhɛ ma dwa uhwohwo tijama ta atwa Siria ne shimbi sha atwa mi, ti
i'wɛŋnɛ ɛtɛ aa ga shɛ a 'waŋna.

26Iyi nɛ Ngee heŋshi iwɛ unyizo hwɛ hwɛɛ na, N hoŋpwo kaa u'ala mu maa ma
pana edenji ulwapɛ.

27AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hoŋswo maa nda ijɛ; gaaba eri bo
ngwuricingo iiŋ? Bu hoŋpwo kaa u'ala ubwa maa pana atwa ulwapɛ, i zasa bụtụ
namba eri ba lakana bu o.

Agwatana Zhɛ a Nda Afilistia Ufwu

28Utumwa na ee enenji nu uywa ata agwuma Ahaz 'wi na.

29Ahiɛba Afilistia, bukwuto ata ma hi hwalụpa la dwonuowoŋ, ama tuba ta
bwada ma unyasa o. Yaa shɛ uhwa uko 'wi, bu naa na zhanjɛ uhwuri bu, ubwa
zhɛ bo tono ohwolu ubu na ata 'wi. Anjɛ uhwa kaa ɛ bujɛ ba ugbezhi.

30Bukofwo na hwuri okofwo vwɛ hwɛɛ no tukofwo zhɛ bo gwushigo iyimɛyɛ,
bụtụ na zasa iyi zhɛ bo woto suu. Ama N zhɛ tuba ma kwụna kaa atwa bụ ni
imunɛ tiya, yɛɛ zhɛ ya hwaŋzhɛnga atwa na ga vwɛ.

31Oo odubo, kala n'ungwa, Oo gabụ ụshɛpwụ, ugana taawụụ; Oo ahiɛba Afilistia,
gɛ inyɛsɛ ihi nicinji hwɛɛ hiŋ! Nshikwo mu banɛ ba tuzuba, bụtụ na kaa ivwunɛ
ibwɛ zegeri shi zasaba na bụkpagwụ ba aba o.

32Gana naa ɛti zhɛ tɛ jishijɛ atumwa ga banɛ ni Filistia zhajɛ a na zhajɛ no ofwo
tuu? Ti zhɛ to mbiso aŋ maa AGWANGWAMA ubwa jwe Zayon, apata atwa ubwa
a na a nda ụbaụta gwushiji ofwo tuswaka suu.

Ayizaya 15

Agwatana Zhɛ a Nda Moab Ufwu

1Utumwa atwa Moab na. A njɛ ashɛpwụ Ari, keeni Kiri ufwu jitoo ko gbalụ, ibɛ
po cɛnjɛ tu Moab tɛ 'imɛ ilɛmɛ hwɛɛ.

2Atwa namɛ ni Dibon munji ee zhe na shɛrugbada sha tuwa ta aba aa twa-u'wo.
Atwa Moab a twana ashɛpwụ Nebo keeni Mɛdiba u'wo gboo nụ ụngwụ-tụhwụga.
A 'nyanjɛ tukpala, aa hwajɛ tizholu ta aba hwɛɛ.

3Atwa na uregeni tugwuno tụ ụcɛnjɛ tɛnda oo rungo ni ihwɛŋnɛ ya amɛ
ụshɛpwụ, keeni okpogwu na atwa a ụlwatagwụ nụ ụshɛpwụ ata, keeni shisokwu
sho shimwono, aa ta-ụkwụla aa twa-u'wo.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

4Atwa Hɛshbon na atwa Ɛlialɛ, uganɛ taawụụ, atwa na namɛ taa nu Jahaz hwụjɛ n'ungwa ma aba. Iwɛbɛ po ejeshi Moab uganɛ taawụụ, aa zhɛgɛdaga, shihwulu sho horoko aŋ.

5Ma twana Moab u'wo na amɛ mi! Atwa ubwa a na benengeni gezheji ee zhe Zoya tutu Ɛglat-shɛlishiya. Umeseyi uko munji nu uhwaŋna Luhit, aa twa-u'wo tɛ ɛ zhɛ, atwa oko gezhiji ee zhe Horonaim, aa ugagaga iwɛ ti'ilono ta aba.

6Busoso bu Nimrim hwɛŋ, ambɛ na shikekeni nu bwa lụmbɛ, i zasa ya uwambɛ ulom te shikeni ba o.

7Iwɛbɛ po atwa ata suji i'wɛŋnɛ ya aba nɛ ee ge sutengeni duwa, ee gezhiji ee keshi busoso bi Willos.

8U'wo-tutwa mburusonu no ofwo elele no tugwungwu tu Moab. A hwuga u'wo wa aba taa ni Ɛglaim tutu Beɛrilim.

9Urefu ụshɛpwụ Dibon shenjemi howuu ne mehieŋ, i ta 'yajɛ kaa iyi nɛ wụmanjɛ Ngaa ta intanɛ iwɛ atwa ụshɛpwụ ata Dibon Bizeci zhɛ ba ima bụtụ be elele na ta vwɛ na kaa benengeni nu Moab.

Ayizaya 16

Tumama Sata tu Moab keeni Tulaya tu Bwa

1Atwa Moab banɛ ni Sɛla, ee dure uhwaŋna ụshɛka, aa 'waŋnɛ miaụŋ-ma-agwụdụ, aa zhajɛ ni Ishɛmɛ Zayon maa a njɛ bụtụ na yɛ tugwama nu Jɛrusalɛm upwaŋ.

2Eyikwo Moab namɛ no ofwo na urefu Anon iri shi, oo rungo gbom aa zha beye ee gwuleneni, gana shanụnụ shɛ na ee unzhi no tuhwurugwo ta aba.

3Ɛɛ hiɛŋ atwa Juda, Iti mbishi ma iyi nɛ atɛ shɛ ta nda, itɛ jɛlanɛ ma gana uhwuŋnu ụ'wụtụ na aka bo oholobwo uwaŋna. Lono ma maa ta ta ụhinjanụ nu uhwuŋnu hiŋ. Tɛ shɛ atwa cɛnjɛ ti nya a na bananganɛ ụbaụta na namba. Utu sweci ma no ofwo na bụtụ be elele eri shi ma tu ta ugbe.

4Lono ma maa ta nama na cɛnjɛ ti hiŋ. Iti lesheji ma ni i'ɛlɛ ya atwa na a jala maa a tụ kwụnɛ. Tuhwulo tɛnda atwa, ta atwa ufwu tɛnda zhɛ yo hwuwowu, nazhɛ atwa ata na o hwuŋzotongo cɛnjɛ ta ata zhɛ o hwulo.

5Nazhɛ bụtụ bu umwamwa Devid bu ko zhɛ ba ya tugwama, bi zhɛ ba untangana atwa na tɛcara keeni no tulubo. Bi zhɛ ba 'yaga izɛlɛgwu ne tiririri tɛnda, bi zhɛ ba dwalakaka maa duma ụshɛrɛya ne tishiriri.

6Atwa Juda hiɛŋ, Tụ hwụjɛ tubusa ta atwa Moab. Eti mepi maa a shɛ atwa tumama sata keeni ehelekeci, ama tubusa ta aba keeni ihelekeci ya aba kaa i shɛ tɛgadaga.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7Atwa Moab a twa-u'wo, oo jirongono na cɛnjɛ iwɛ ụbaụta na aa nda. Ɛ zhɛ a twa-u'wo hwɛɛ aba, ti yaa shɛ ee teyinje iyimɛyɛ ibiye nɛ aa ya la ni Ki-hɛrɛs Ɛ zhɛ o unzo aŋ ni i'ɛlɛ yo ohondo.

8A njɛ ntuma ma ata mu gwumwongonu ni Hɛshbon ufwu, aa njɛ du ntuma ma afwafwa mu Sibma ufwu, ntuma ma ata meni mụ tụ'walụ ta afwafwa ma muba ma shana ma ima shɛgwuma she edenji. Afwafwa muba kaa barashagawa la tutu Jazɛ, tutu uwaŋna-banụ ụshɛka, ti geri bu uwaŋna-twonuo uuwa i ci itekwu.

9Ma twana afwafwa Sibma u'wo gana na Ngaa twanɛ Jazɛ. Malaba mi mi ma fwunga iwɛ Hɛshbon keeni iwɛ Ɛlialɛ, iwɛnɛ ti yaa zasa iyi elele aa 'yajɛ ya maa e jwe iwɛ maa amɛ atwa ata lemi o.

10I zasa bụtụ be elele amɛ ubwa lemi iwɛ ntuma ma ata mu zasa ya ugwungwu elele o. I zasa kaa bụtụ bo niso ya tụ'walụ ta afwafwa maa nda meni ma aba o; n'ungwa ma aba mu unyasa mu hwuwowu ya

11Mo 'nyongo na amɛ-tụhaŋtụ iwɛ Maob gana ugwoje na aa 'nyama, Ngaa 'yajɛ tugwumana iwɛ Ki-hɛrɛs.

12Atwa Moab momo lukwucingo na tizha nu ụhangwụ keeni nsumo ma tuwa ta aba maa a njɛ adua, ama a zha kaa apata gadaga.

13Utumwa na AGWANGWAMA tumwananɛ atwa Moab cebe ta.

14Hwuwayɛ go AGWANGWAMA hiɛŋ, I vwɛ shiywa shɛ tatụ cam tu uduciya ata atwa Moab ụ'wụtụ 'wụtụ zhɛ wo hwuwowu. Atwa ofwugwo a na namɛ nu bwa; tumwata ta aba kiri ti zhɛ ta banangana. Ɛ zhɛ kaa o lwogo lɛgbɛ lɛgbɛ.

Ayizaya 17

Agwatana Zhɛ a Pana Atwa Damaskos keeni Atwa Isrɛl Ulwapɛ

1Utumwa na shɛ iwɛ Damaskos na: Hioko, Damaskos zha shɛ wa sha ya ụshɛpwụ ụ'wụtụ kwukwuŋ; ama u zhɛ wa sha ubizo wa aswala.

2Atwa sụmɛ ee genji ashɛpwụ Aroe Ɛ zhɛ a sha ofwo na agwụdụ ni inɛ zhɛ na yaga, i zasa kaa bụtụ zhɛ bo unzo aŋ o.

3Ikepi ya atwa Isrɛl zhɛ ya ishɛga, Damaskos kaa zha shɛ mama 'yaga ya o. Nazhɛ ụjɛrụma wa atwa ata Siria zhɛ wo hwuwowu gana na tu una wa atwa Isrɛl hwuwowu. Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ N dumwa.

4AGWANGWAMA hiɛŋ, Ụjita we ci ba, tɛ ɛ zhɛ e zucinje ụjɛrụma wa atwa Isrɛl, ibɛ po tinyomongo ta tu'waba ta aba ti zhɛ ta 'nya.

5Cɛnjɛ ti Isrɛl ti zhɛ ta sha gana itimɛ nɛ ee gwubi ehiu ibɛ ee jwe, gana bụtụ na njɛ tumwata nu Ulomu Refaim, wee tileni ya bohondo.

6Atwa tumwata aba kiri zhɛ a vwa. Isrɛl zhɛ ya sha gana ụ'wụ'wụ buta na ee cwi tụ'walụ tu bwa hwɛɛ, semi ti yebi kwo kaa tụ tatụ kiri tu ta vwɛ taa ne bilibe,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

keeni ti neshi kwo kaa tu ta na a'walụ ata namɛ tuta. Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl N dumwa.

7Ụjita ata ci hwuŋ, atwa zhɛ a pana abashɛ iwɛ bụtụ ata karɛ aŋ, ɛ zhɛ a ngbaraka Bụtụ ata bi Tijilo bi Isrɛl ne eshe aba.

8A zha shɛ a 'wa ya iwɛ otukwu-ụrụpɛ ata oo mo ni i'ɛlɛ ya aba o, kwo ka rishe tupatana ụ'wụ'wụ ata ee shikicinji ni i'ɛlɛ ya aba na shɛ uzhɛba ata ɛɛ hiɛŋ, Ashɛra o, to otukwu ata iturɛre tuhwoŋzhingo.

Tuholono ta Atwa Tusukakana

9Ụjita ata ci hwuŋ, atwa zhɛ a sụma a bana na ashɛpwụ a'wụtụ a na 'yajɛ ikepi tebiye tebiye gana ashɛpwụ ata Ɛhiv, a na A'amon beni la te e gezhigeni atwa Isrɛl.

10Ahiɛba atwa Isrɛl, isɛbwɛ ya Agwatana na ihi bicinji la ihi 'wi, bu gata ihiɛ jɛlanɛ la gana utayɛ-tubala. Ehi suji sasana ntuma mi hiŋ ahiɛ njɛ tijilo, iwɛ ɛtɛ maa hi na zhɛba azhɛba.

11Ama okwo iyi nɛ ahiɛ bɛrɛ unshɛ, yee kwuni ba tusumbo jita ata ahiɛ bɛrɛ iŋ, i zha shɛ ya 'wala maa hi jwe o. Ụbaụta kiri zhɛ wa nama keeni ụngwụ na zasa tuhwuwowu.

A lasụ Edenji na To Aŋ ni I'ime

12Edenji ofwugwo a na 'yajɛ ukpahiŋ, a ugajɛ ba ee ci gana adanga Itekwu nɛ yo ngwulo, gana adanga na a twatwagwụ na anya.

13Edenji ata e munje ba ge tumunje gana adanga na e gezhije, ama Agwatana tezhigeni aŋ, ibɛ po ee bitiriji ugwulwo, e unzhi aŋ, ee gezhiji taa ni ishɛmɛ gana ubwodolo, gana aswala na ujipo suji.

14E zweni atwa inyɛsɛ nụ ụjita, maa uuwa iyi heri a zasaba ya o. Gana yɛɛ zhɛ ya shana bụtụ be elele na ba lashaga cɛnjɛ tu tu ta.

Ayizaya 18

Utumwa u Tuwumana na Aa Tumwananɛ Atwa Itiopia

1I 'yajɛ cɛnjɛ tu na tu namɛ hileniye erefu Itiopia, a hwụjɛ rundu ra apiambɛ iyi nɛ ya hila apata.

2Apata eseci-i'ɛlɛ cɛnjɛ ta ata a na aa tumwanɛ teni ụhaŋtụ na aa njɛ ne eninjidegbe, ɛɛ kɛshɛ urefu Nayɛl. Gwulo ma nu nhwaŋ mi hiŋ, ahiɛba atwa ga vwengenji! Gwulo ma nu utumwa ata na cɛnjɛ ta ata ti hiŋ urefu bogwu, nu udenji ata hiŋ 'yajɛ ikɛnyi, no ofwo atwa ata hiŋ njɛsanjɛ, a gata tu'waba ta aba tu namɛ lombwo lombwo, a gata atwa unyizo hwɛɛ a nda inyɛsɛ ya aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Bụtụ be elele na namɛ nu unyizo, ga shɛlaga! Ngbaraka ma maa hiɛ kwụbɛ igɛrigɛ ɛtɛ ɛɛ zhɛ a shapa na azuba taa ne bilibe bu nshama! Shɛlaga ma maa hiɛ hwụjɛ ukakacɛ na ɛɛ zhɛ o hwulo!

4Nazhɛ AGWANGWAMA n hiɛŋ, N zhɛ ma nama no ofwo mi na azuba saiiŋ, gana na te cime ta 'wala nụ ụjita, na aka bo oholobwo na aa dwa iyimɛyɛ, gana na tu uwaŋna wo kwuno tuvwo pece ti iyi heri.

5Aka na ta afwafwa sumbi, tusumbo ta aba ta 'waŋ, tụ'walụ ta aba tu kwuni ya tuna; ɛ zhɛ a jaja okoko ata u tụ'walụ na agbalụ. Nazhɛ ɛɛ zhɛ a jajaga yaa a'wa'walụ ata ga barashagwụ hwɛɛ.

6Ɛ zhɛ o tulonono aŋ shanụnụ keeni isundɛ ye ehilo nu nshama hwɛɛ aba. Ogwulu zhɛ na ya aŋ nu ushwo, isundɛ ye ehilo zhɛ na ya aŋ nu ubwaza.

7Aka zhɛ o to tɛ ɛ zhɛ a 'waŋnanɛ AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ apwaŋ na zhɛ a banɛ na cɛnjɛ ta ata erefu bogwu, no olugwo udenji ata 'yajɛ ukpahiŋ, ɛ zhɛ a banɛ no olugwo atwa ata njɛsanjɛ a na tu'waba ta aba tu namɛ lombwo lombwo, a gata aa nda inyɛsɛ ya aba nu unyizo hwɛɛ. Ɛ zhɛ a zhajɛ ni Ishɛmɛ Zayon, no ofwo na aa zhɛba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ.

Ayizaya 19

Tigesere tu Tuwumana Atwa Ijipti

1Utumwa na Agwatana tumwananɛ atwa Ijipti na, bi hiɛŋ, AGWANGWAMA zhɛ a zhajɛ ni Ijipti, bɛɛ zhɛ bɛ sucɛ udomu na wo gozhigo hwuŋri hwuŋri. Tuwa ta atwa Ijipti ta zhɛgɛda na agba ubwa, shihwulu shɛ bwadụ atwa Ijipti hwɛɛ.

2AGWANGWAMA hiɛŋ, N zhɛ ma kalanɛ atwa Ijipti ujasa abaaba. Yɛu-bino zhɛ ya jasa yɛu-bino bwa, ubabɛshɛ uko zhɛ wa jasa ubabɛshɛ ubwa. Ụshɛpwụ uko zhɛ wɛ ishijɛ wa jasa ụshɛpwụ unya, cɛnjɛ-ta-tugwama tu ko ti zhɛ ta sukana cɛnjɛ-ta-tugwama ti nya.

3N zhɛ ma garataga shihaŋsa sha atwa Ijipti maa ma nda iyi elele nɛ aa imanganjɛ ufwu. Ɛ zhɛ a zhagana tuwa ta aba maa ti mbiyeni aŋ, ɛɛ zhɛ a zhagana ashɛjɛ maa atwa e'uye sumanɛ aŋ u'uno.

4N zhɛ mo sugo atwa Ijipti ma pana agwuma na wụmɛ amɛ, agwuma na zhanjɛ maa untangana aŋ. Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ N dumwa.

5Meni mu urefu Nayɛl mi zhɛ ma hwaŋ, cɛnjɛ tu urefu ata ti zhɛ to hwotono hwɛɛ.

6Olomu meni zhɛ o hwotogono hwɛɛ, te eninjidegbe hwɛɛ, ta ambɛ na unshɛ nu ụpalanụ urefu ata zhɛ a lụmba.

7Iyi elele nɛ aa ga bɛrɛ nu ukwoswo urefu ata Nayɛl zhɛ yo hwotono, mpiala mi zhɛ mo sugo iŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

8Ekwuzhi zhɛ no 'nyongo, ɛ zhɛ na twa-u'wo. Shɛkama sha aba, ti igwune ya aba zhɛ ya nama gadaga.

9Atwa na a zaga tizhe, zhɛ a nda ụbaụta gbii, anɛ tugwuno ti ilinɛn ti biye, zhɛ a nama ni i'ɛlɛ yo hondo.

10Anɛ tugwuno hwɛɛ, te egwoni ugondu i'ɛlɛ zhɛ a nama gadaga, ɛ zhɛ a 'yaga tuzuga na shɛmɛ sha aba.

11A'yagajɛ atwa Zayon lagwụmanjɛ! Atwa na incɛ uhwuri atwa vwɛ hwɛɛ ni Ijipti peni atwa vwɛ ahaŋsa ụlagwụ! Gana naa kwuŋ po ee mbishi agwuma Ijipti maa aba shɛ atwa ti'inta, a na shɛ eseshi-iyi shɛgwuma sha ala shɛ cala shi mepi shi iyi tebiyee?

12Gabụ agwuma Ijipti, cee epeni ata bụ shihaŋsa shɛ ti'inta namɛɛ? Ge e bi mbishi iyi nɛ AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ imanganjɛ iwɛ Ijipti.

13A'yagajɛ Zayon, na a na Mɛfis lagwụmanjɛ! A ga shɛ a 'yagaga udenji ata, ama a inzhɛnjɛ aŋ.

14AGWANGWAMA njɛ aŋ maa ga shihaŋsa sha aba shi sukwutogwu. Iwɛbɛ po atwa Ijipti a nda iyi nɛ teni shi cɛŋ, aa nda gologolo gana atwa na mayaga ma ngba, a na kaa sherimeni a 'waŋ na tugba tu na ee gbeji.

15I zasa kaa iyi elele atwa Ijipti eri a nda o; tu uhiuhiu, tu utwenyi, tu ubaga kwo kaa bininjidegbe.

16Aka zhɛ o to ta atwa Ijipti zhɛ a sha gana eyikwo. Inyɛsɛ zhɛ na sha aŋ, ɛ zhɛ na zhɛgɛdaga, iwɛnɛ ta a kwụbɛ ta AGWANGWAMA mama 'imɛ maa pana aŋ ulwapɛ.

17Atwa Ijipti zhɛ na nda inyɛsɛ cɛnjɛ tu Juda; bụtụ be elele ee teyingeni iwɛ Juda, inyɛsɛ zhɛ ya sha bụ, iwɛ iyi nɛ AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ imanganjɛ maa nda atwa Ijipti.

18Aka ata ci hwuŋ, ashɛpwụ a'wụtụ a'wụtụ Ijipti ɛ tɛ zhɛ na duma Rikenan, na ashɛpwụ aba. Atwa ata zhɛ a ta tuwa ni izeci ya AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ maa ɛ zhɛ a 'wa bụ. Ɛ zhɛ a pa ụshɛpwụ ata uko izeci maa, Ụshɛpwụ uwaŋna.

19Na aka ata, utukwu-ụrụpɛ wa AGWANGWAMA zhɛ wo shikono na cɛnjɛ ti Ijipti keeni utukpa ata utayɛ ee shikicingeni bu no ogwungwu cɛnjɛ ti Ijipti.

20Ijɛ zhɛ ya sha ụtarụtụ keeni useyida u tunama ta AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ na cɛnjɛ ti Ijipti. Yaa shɛ aa nda atwa ata umungwuta apata, aa suyanɛ AGWANGWAMA maa mbiyono aŋ, bi zhɛ ba tumwanɛ bileleji bu ko maa lashaga aŋ.

21AGWANGWAMA zhɛ mama bacɛnganɛ atwa Ijipti, nazhɛ ɛɛ zhɛ a mapa bu maa a na zhɛba bụ, maa a na 'waŋnanɛ bụ iyi ụrụpɛ keeni apwaŋ. Ɛ zhɛ o shilogono bu onu ta 'yajɛ ikɛnyi, ɛɛ zhɛ kaa na nda iyi nɛ ee shiri-unu ibɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

22AGWANGWAMA zhɛ a pana atwa Ijipti ulwapɛ, na aka ata bi zhɛ ba nɛnga aŋ.
Ɛ zhɛ a zhajɛ pu bwa, bɛɛ zhɛ kaa ba hwuga ilipwɛ ya aba, nazhɛ bɛɛ zhɛ ba nɛnga
aŋ.

23Aka ata ci hwuŋ, uhwaŋna tukpotoo zhɛ wa namana atwa Ijipti na atwa Siria.
Atwa cɛnjɛ ta ata zhɛ no momo zhogogonu ụkafwụ, edenji ata eyebi zhɛ na zhɛba
Agwatana urubwo uko.

24Aka ata ci hwuŋ, atwa Isrɛl zhɛ o togwu na atwa Ijipti ta atwa Siria, edenji ata
a tatụ zhɛ a sha uwebiye ya atwa unyizo hwɛɛ.

25AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ zhɛ a pana aŋ uwebiye, bɛ hiɛŋ, Ahiɛba atwa
mi Ijipti, ahiɛba atwa Siria a na Ngaa njɛ ni i'ɛlɛ mi; ahiɛba atwa Isrɛl a na shɛ
atwa mi na Ngee teri; N zhɛ ma hi pana uwebiye.

Ayizaya 20

Asiria Zhɛ a Lasụ Ijipti

1Agwuma Siria, ga Sagon peni uberezhe ubwa na untanganɛ ejeshi hwɛɛ unu,
baa sukakanɛ ụshɛpwụ Afilistia uko ụ'wụtụ, na ɛɛ hiɛŋ, Ashdod, bee leshiji uŋ.

2Na aka ata ibɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa na Ayizaya yɛu Amoz, bɛɛ hiɛŋ
bụ, Hwuciko idikɛ ɛtɛ ụcɛnjɛ tɛnda ebu urigeni keeni abida ata ebu hwuŋteni nɛ
ɛvwɛvwɛjɛ bụ. Bee hwuceci ga, boo rungo ya mohondo tu uzawa abida.

3Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ, Gana na ti yɛu mi ugondu ga Ayizaya rinji
mohondo, tu uzawa abida shiywa shɛ tatụ. I shɛ useyida iyi nɛ zhɛ yo jitono
hwuŋ atwa Ijipti na atwa Itiopia.

4Gobwonu du agwuma Siria zhɛ o sugo hwuŋ ajama na baa 'imɛ na a'una ga eyebi
mohondo bo hwulo. Te esemberi, ta atwa na inganjɛ, ɛ zhɛ a zha tahaŋnụ
mohondo uzawa abida. Shɛpindwa sha aba shi zhɛ sho tulogono nu ukpogwu,
maa ezuye shɛ atwa Ijipti.

5Ezuye zhɛ a sha atwa na ga patanɛ atwa Itiopia rishe, a na ga duma ishɛkɛ ya
atwa Ijipti, ahaŋsa aba zhɛ a garatagwụ.

6Aka ata ci hwuŋ, atwa na namɛ nu ụpalanụ na cɛnjɛ ta Afilistia zhɛ hiɛŋ, Kwụba
ma de iyi nɛ jiteni atwa ebe atɛ ga patanɛ rishe maa eti leshiji na agwuma Siria!
Gana naa ɛti tɛ zhɛ ta banangana ya banaa?

Ayizaya 21

Ozobu Tuhwuŋzwo tu Babulon

1Utumwa na aa tumwananɛ ụshɛka ata namɛ nụ ụpalanụ itekwu na, ɛ hiɛŋ, Gana
na tu ujipo wa banɛ zalụ tuta, woo sugo ụshɛka, gobwonu du busukakanɛ zhɛ ba
banɛ na cɛnjɛ tu na ta sha atwa inyɛsɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2N kwụbɛ ozobu iyi nɛ ya sha bụtụ inyɛsɛ nɛ ndanjɛ, ozobu atwa tusanga keeni ufwu tɛnda. Oo ahiɛba ejeshi Ilam, sukakana aŋ ma! Ejeshi Midia, tafwulaga ma ashɛpwụ ata a'wụtụ a'wụtụ! Agwatana zhɛ a kwunanga i'nye ɛtɛ atwa Babulon karɛ.

3Iyi nɛ Ngaa kwụbɛ ni iyi nɛ Ngaa hwụjɛ no ozobu ata, i n zweni inyɛsɛ nụ ụngwụ-tụhwụga, na tu'waba ti mi, ụngwụ ata ụ shɛ gana ụngwụ tumata tu na tu to biyikwo bo ofubo.

4Ohwulu mo n horoko, inyɛsɛ i n shɛ, Ama zhɛgɛda. N nga jala maa ga ụrụmɛ shɛ, i zasa kaa iyi elele yaa n ndanɛ o, inyɛsɛ kiri yee n zweni.

5No ozobu ata Ngaa kwụbɛ ta a njɛ iyimɛyɛ maa a 'imɛ atwa tụlagwụ ugaiŋ, ee beri shɛdugwa maa agaiŋ ata gɛgaga. Aka na ta a ya iyimɛyɛ ɛtɛ, aa swa iyi tuswa. Eshigiri unu-tupana banɛ, wɛɛ hiɛŋ, Ahiɛba eberezhe, nangangana ma shabula shi hiŋ shu ujasa!

6Nazhɛ AGWANGWAMA n hiɛŋ, Zhaga shikicingo bi'iywa, mbiso bu maa iyi elele nɛ baa kwụbɛ hwayɛ, ga duma.

7Yaa shɛ baa kwụbɛ etwenyi na patanganɛ idɛkwɛ ta a shamanɛ, atwa e yeyebi, keeni etwenyi na shamanɛ ɛ sucɛ nruhondo nu nzhinyacɛ, go shilo ụcɛbɛ tebiye, maa shɛlagana aŋ tebiye.

8Ibɛ bi'iywa ata suyanɛ ga ụhiɛŋshɛ, bɛɛ hiɛŋ, Iyɛri, M patanɛ na ashɛkpa ata Ama nda u'iywa tu uwaŋna tụ ụjita.

9Eshigiri! Ngaa kwụbɛ etwenyi na patanganɛ idɛkwɛ ta a shamanɛ, atwa e yeyebi. Ibɛ bi'iywa ata jɛmɛ unabarɛ ata, bɛɛ hiɛŋ, Babulon hwuŋzwo, u hwuŋzwo! Tuwa ta ata aa zhɛba tu bwaratagwụ na cɛnjɛ hwɛɛ.

10Ahiɛba atwa mi Isrɛl, e hi jibi gana ohiu, ama N hi mbiswo ya unabarɛ ubiye na Ngaa hwụjɛ no olugwo AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, na shɛ Agwatana Isrɛl.

Utumwa na ụ Shɛ iwɛ Atwa Idụm keeni iwɛ Atwa Arabia

11Utumwa na aa tumwananɛ atwa Idụm na: Bụtụ bu ko bi Sei n suyanɛ, bɛɛ hiɛŋ, A-bi'iywa, i ci aka naa kwuŋ iyi zhɛ yo holoo? M mbishi de, aka naa iyi zhɛ yo holoo?

12Ngɛɛ jishijɛ bụ, Ngɛɛ hiɛŋ, Iyi zhɛ yo holo de, ama ụjita kaa zhɛ wo shoonono, yaa shɛ abu ta jala maa heŋteni, bi eri be gwure maa heŋteni sasana.

13Utumwa na aa tumwananɛ atwa Arabia na, ɛ hiɛŋ: Ahiɛba ahinya Didan a na a ta urubwo nu uwapa Arabia,

14Pana ma atwa ata i'uyɛ gwụmɛ a na zhajɛ pi hiŋ meni. Oo ahiɛba atwa cɛnjɛ ti Tema, pana ma atwa ata bananganɛ tu'wo tu ujasa iyimɛyɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Atwa ata gezhigeni utokwobi na wa jala aŋ tụkwụna, e gezhigeni itɛ ɛtɛ aa tɛtanɛ maa o to aŋ a'inla, e gezhigeni ụbaụta ujasa.

16Nazhɛ AGWANGWAMA n hiɛŋ, I vwɛ uywa uko gba tu urishi ata edenji Kɛda ge beni la zhɛ wo hwuwowu.

17Ekeri a'inla ata a shɛ etwenyi Kɛda, a na eri a nda teleyi, ama tumwata ta aba kiri ti zhɛ ta vwa. Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl N dumwa.

Ayizaya 22

Utumwa na Aa Tumwananɛ Jɛrusalɛm

1Utumwa na aa tumwananɛ Ulomu ata wo Ozobu na, ɛɛ hiɛŋ, Imbe kwuŋ tenii? Imbe kwuŋ po ehi munji no shisokwu sho shimwonoo?

2Ụshɛpwụ ata sobilonu gboshoo, aa nda rundu, aa ugagaga. Atwa ata hiŋ a na 'wi, shɛ nu ujasa tɛnda kaa ee 'wi o.

3Ehwurembe hiŋ gezheji tobwolo atwa i'ime to gwumwonu su na aba o; a 'imɛ aŋ, tobwolo e te keri shi okwo i'ilɛ ike gba o.

4Iwɛbɛ po Ngɛɛ hiɛŋ, N genji, maa Ma twa-u'wo wa atwa mi na 'wi hwɛɛ tebiye tebiye. Ta ma ingatanga o.

5Aka ga shɛ aka bi inyɛsɛ tɛnda, aka na atwa namɛ na tụlasụ tu na aa lasụ aŋ keeni tusukwutogwu nu Ulomu ata wo Ozobu. AGWANGWAMA Mokondo kaa utu tumwananɛ iŋ hwɛɛ maa iti jitengeni. Uba ụshɛpwụ hwuŋzwowo, ibɛ po nshama ma lashajɛ n'ungwa mu na atwa a kala maa e mbiyeni aŋ.

6Ejeshi na banɛ na cɛnjɛ ti Ilam sucɛ idɛkwɛ aa zhajɛ, ɛɛ mɛmɛ imɛ na shɛbagwụ sha a'inla aba, ti itɛ ya aba hwɛɛ. Ejeshi ata a na banɛ na cɛnjɛ ti Kiri, a nangwangwanua shabula sha aba shu ujasa.

7Ihɛŋtu ujasa shinuo olomu ata Juda ebiye; ejeshi na patanganɛ idɛkwɛ shikekeni no shidubo shu Jɛrusalɛm.

8Ijilɛni Juda hwuŋzwotongwu hwɛɛ. Aka na ti yoo hwuŋzwo ibɛ po ɛbu vwɛ i'wɛŋnɛ ujasa nɛ ge zweni nu umwono ata ɛɛ hiɛŋ, Uwapa

9Hiɛ kwụbɛ tubagatagwụ tu ofwugwo nu uba ata Jɛrusalɛm, ibɛ po ehi shi okwokwo meni geri ata namɛ tuta.

10Nazhɛ ehi hikekeni shimwono shu Jɛrusalɛm hwɛɛ, ehi hwuŋzetenji shi ko, ahiɛ bwajɛ atayɛ maa hi mo uba ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ.

11Ehi hini ukwokwo nụ ụshɛpwụ ata maa meni ma ata mɛ fwunjɛ nu ukwokwo ata ụngwụshɛ mu sho. Ama hi peni shi abashɛ Agwatana na imanganjɛ la ijɛ, na kaa leni maa gɛ ijɛ i njɛ o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

12AGWANGWAMA Mokondo na Hwuri Kpaaŋ, ma hiɛ suyana la jita ata maa hi to ụkwụla, maa hiɛ cwɛ-u'wo, maa hiɛ 'nyanjɛ tukpala, maa hi urogono tugwuno tu ụcɛnjɛ tɛnda.

13Ama tuba ilɛtu ahia hinga, ahia nanga tụlagwụ. Hia kwụna inɛ na agwụdụ maa hiɛ yɛ, ahia swa ta mayaga. Ɛhi hiɛŋ, Ti zhɛ ta ya, ta swa! Iwɛnɛ po ti zhɛ to 'wo beyi ga.

14AGWANGWAMA Mokondo na Hwuri Kpaaŋ ni ikɛnyi ibwɛ jɛmɛ n-ndumwa ne mi, bɛɛ hiɛŋ, Okwo uuwa o to 'wo, a zha shɛ a gangana aŋ iyi iwɛ ya aba kwukwuŋ. Gamba AGWANGWAMA Mokondo na Hwuri Kpaaŋ, N dumwa.

Utumwa na Aa Tumwananɛ Shɛbna

15Nazhɛ AGWANGWAMA Mokondo na Hwuri Kpaaŋ, n hiɛŋ, Zhagana Shɛbna, na untanganɛ ihwɛ ya agwuma, hiɛŋ bụ,

16Gaaba kwuŋ ebi heŋshi maa bɛ shɛɛ? Gaaba bi hiɛŋ hino u'uye bu nu upada ishɛmɛ gɛ 'yajɛ uparatayɛɛ?

17Okwo ta abɛ shɛ bụtụ bi ikɛnyi, AGWANGWAMA kaa zhɛ ma bu ima dimi ba bu bacɛnga.

18Bi zhɛ mo bu kwungwulo kpụkpụrụkpụ gana ukahwa, ba bu shapa bo vwurungono taa nu u'una na heri uhwuri una ga. Apata ɛbi zhɛ bo 'wo no ofwo ihɛŋtu ɛtɛ ujasa aba busa iwɛ ibɛ. Iwɛnɛ te ebi peni i'wɛŋnɛ ihwɛ ya agwuma-ihwɛ bu ezuye.

19N zhɛ ma bu bwa nu ugondu bu, Me bu zucinje no ohwolu na namɛ taa tuta.

20Ibɛ po AGWANGWAMA hiɛŋ Shɛbna, Aka ata ci hwuŋ, N zhɛ ma tumwana maa a n suyananɛ yɛu mi ugondu gɛ Ɛliakim yɛu-ye-eyi Hilkia.

21N zhɛ mo hwuŋtono bu utogwo bu, mo umpo bu umazhɛya bụ, ma pana bụ ụhwada ata abɛ 'yajɛ la hwɛɛ. Ubwa zhɛ ba shana atwa Jɛrusalɛm, ta atwa Juda hwɛɛ gana bishi ba aba.

22N zhɛ ma pana bụ ụhwada tugwama ta ajalalo Devid, N zhɛ ma pana bụ a'inla isɛbwɛ shimwono shu ugondu. Una elele bee kepishinji, i zasa bụtụ be elele zhɛ ba kapa o, una elele kaa be kepi, i zasa bụtụ be elele na zhɛ ba kapɛshɛnga o.

23N zhɛ mo shikicingo bu dimi no ohwolu ubwa gana n-ngbalụ mu na oo to na cɛnjɛ. Tedure nu bwa kaa ɛɛ zhɛ a muna umwamwa ubwa hwɛɛ ụjɛrụma.

24Ubwa zhɛ ba 'waŋna i'wɛŋnɛ ya atwa na baa 'yajɛ ụmatụ na aba hwɛɛ, ta atwa na datanɛ bụ, ubwa zhɛ ba paga aŋ hwɛɛ no shitutu shɛ bwa. Ɛ zhɛ a swatagaga bu no shitutu gana nkwasha, nu nkwodo mu na ee sweteji ni igbɛlu!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

25AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, Aka ata ci hwuŋ, igbɛlu nɛ ge cimbeni la dimi, zhɛ na rɛkatụ, ya laya. Ibɛ du kaa zhɛ ya sha ukwunanga iyi elele nɛ ga swacɛ ni ibɛ. AGWANGWAMA dumwa.

Ayizaya 23

Utumwa na Aa Tumwananɛ Taya

1Utumwa na aa tumwananɛ Taya na, ɛ hiɛŋ: Oo ahiɛba eheŋteni ihɛŋtu Tashish, zwono ma nu u'wo gboo nụ ụngwụ hiŋ tụhwụga, maa hi beni ni itekwu! Iwɛnɛ po akpata ata ihwɛ hiŋ ga namɛ nu Taya njɛ ufwu, to shimwono sha aba hwɛɛ, to ofwo ata ɛɛ gɛ zɛtɛ ihɛŋtu ya aba hwuŋzwotongwu. Hi zhɛ hia hwuga unabarɛ ata aka na ti ihɛŋtu hiŋ banɛ ni Saipros. Yee jiye.

2Oo ahiɛba atwa na patanɛ nụ ụdakwụ urefu, nama ma saiiŋ; oo ahiɛba ahinya Saidụn, na atwa na urungo nu urefu njɛ azhɛgba.

3Ne meni ma ata mụ 'wụtụ ibɛ po izɛgwu iyi nɛ namɛ nụ ụpalanụ Shaiho banɛ, iyi nɛ kaa ɛɛ jwɛ nu Urefu Nayɛl, ni ibɛ atwa Taya o gwushigo ukwuribi wa aba. Ibɛ po waa shɛ ya udukwo edenji.

4Oo gabụ Saidụn, ge ezuye ubu shɛ! Iwɛnɛ po itekwu dumwa iwɛ, ikepi itekwu hiɛŋ, M meci shi la miaụŋ me elele o. N waŋnɛcɛnjɛ shɛ la du kaa okwo miaụŋ-me-eyi kwo kaa mu na mo o.

5Okwo atwa Ijipti, ɛ zhɛ a zhɛgɛdana, ya dama aŋ aka na ta a hwụjɛ maa a njɛ Taya ufwu.

6Oo ahiɛba atwa ụdakwụ urefu, zwono ma nu u'wo gboo, nụ ụngwụ hiŋ tụhwụga! Gozhigo ma hi keshi Tashish!

7Ụshɛpwụ gana na suu atwa Taya a ndana unyasa, ugata ee jwe la cala cala? Ụshɛpwụ gana na maa atwa na namɛ la taa dụlụ kɛshɛ la urefu maa e jwe maa tuba a mama 'yaga?

8Gaaba kwuŋ imanganjɛ maa nda Taya ata beni la urishi na adara ebiye, unaa na ahinya ubwa a shɛ atwa na aa mụnɛ la ụjɛrụma nu unyizo hwɛ hwɛɛ ijɛɛ?

9AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ ubwa imanganjɛ iŋ. Bu imanganjɛ iŋ maa gɛ ishɛkɛ ya aba nɛ aa duma iwɛ iyi nɛ aa njɛ hwuwowu, keeni maa zucinje atwa aba ụjɛrụma.

10Oo ahiɛba atwa Tashish na fwunga ma na cɛnjɛ ti hiŋ gana Urefu Nayɛl, ofwo na maa hi nɛ zɛtɛ ihɛŋtu hiŋ zha shɛ a nama ya o.

11AGWANGWAMA heŋpi u'ala ubwa boo powo urefu, ibɛ po bee lesheji cɛnjɛ tu ufwugwo. Bee peni-unu maa ge bweji ikepi ɛtɛ Fonikia ikɛnyi.

12Gabụ ụshɛpwụ Saidụn, unyasa ata bu hwuwowu, a nda atwa bụ umungwuta, okwo ee gezhiji ee zhe Saipros, a zha shɛ a banangana waa kaa o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13Shɛ atwa Siria o, ama atwa Babulon aba leneni isundɛ ye ehilo maa i leshiji
Taya. Atwa Babulon aba mo shɛshɛkpa sha ata maa e lesheji ụshɛpwụ ata, ibɛ po
ee hwuŋzetenji ijilɛni ya atwa Taya, aa njɛ ụshɛpwụ ata osombo.

14Oo ahiɛba eheŋteni ihɛŋtu itekwu, zwono ma nu u'wo gboo, iwɛ tugwumana ti
hiŋ; bana ma nu urefu! A nduwa ụshɛpwụ ebe ikepi ibwɛ ga 'yajɛ ikɛnyi ehi go
to aba ufwu.

15Aka zhɛ o to ti iwɛ Taya zhɛ yo 'wo atwa isɛbwɛ shiywa dupu-nu-woshi, ibɛ
shɛ shiywa shɛ na agwuma shɛ shɛ a ya uraiŋ. Yaa shɛ shiywa shɛ ata shi keshici
hwuŋ, Taya zhɛ wa sha gana buwɛle na jwɛ azunga, bɛɛ hiɛŋ:

16Shapa aduma bụ, bana urungo nụ ụshɛpwụ, gabụ buwɛle na isɛbwɛ bu 'wi
atwa. Na 'nyama aduma bụ, na zunga shɛzunga shi ofwugwo sasana iwɛ maa
etwenyi teyinje iwɛ bụ sasana.

17Yaa shɛ shiywa sha ata dupu-nu-woshi shɛ ulwa hwuŋ, AGWANGWAMA zhɛ o
lono maa ga Taya gwuleneni na tihinya ta ala tu bwa, nazhɛ cɛnjɛ cɛnjɛ-ta-
tugwama tu unyizo hwɛɛ ti zhɛ tu na ndaanana bụ ụgwụ maa bu na ndaanana
tuwɛle tu bwa.

18Ukwuribi we elele bee leshiji na tihinya ta ata tu bwa, ɛ zhɛ o sugo uŋ a pana
AGWANGWAMA. Shɛ ubwa zhɛ na swaka uŋ, ama atwa na a zhɛba
AGWANGWAMA aba zhɛ o sugo uŋ a sa iyimɛyɛ keeni tugwuno tu tu'urugono te
elele tu na aa jala.

Ayizaya 24

AGWANGWAMA Zhɛ a Duma Ụshɛrɛya Unyizo Hwɛɛ

1AGWANGWAMA zhɛ a nda unyizo ufwu hwɛɛ, ba nda uŋ osombo. Bi zhɛ bo ubo
uŋ wo bitirigwo maaracɛnjɛ, ba garataga atwa na namɛ nu bwa.

2Gana ijɛ zhɛ ya sha na: gana na yaa namanɛ atwa ohondo, gobwonu du yaa
namanɛ onongbo, gana na yaa namanɛ ajama, gobwonu du yaa namanɛ
shɛgwuma-shi-ihwɛ, gana na yaa namanɛ ajama o o, gobwonu du yaa namanɛ
shɛgwuma-shi-ihwɛ sha aba sho o, gana na yaa namanɛ atwa na a sa iyi,
gobwonu du yaa namanɛ atwa na a sanga iyi, gana na yaa namanɛ atwa na a
unanga atwa iyi, gobwonu du yaa namanɛ atwa na a una iyi, gana na yaa namanɛ
atwa aa 'yajɛ utashɛ, gobwonu du yaa namanɛ atwa na 'yajɛ utashɛ.

3Unyizo zhɛ wo hwuŋzwo hwɛɛ, wa sha osombo. AGWANGWAMA na Hwuri
Kpaaŋ ubwa dumwa, i zhɛ kaa ya nda gom.

4Cɛnjɛ tụ lụmbɛ, tee hweteni. Unyizo hwɛ hwɛɛ lukwumi, cɛnjɛ tu fwoshi hwɛɛ
ta tụla.

5Atwa heshigeni unyizo tedure nu undwa Agwatana na aa untanganɛ shɛ keeni
tubwada tu na ee bweji unu ata unyizo-nom baa ga twa la na aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Iwɛbɛ po Agwatana keleni unyizo unu, ibɛ po atwa a lashɛga itɛpwɛ iyi nɛ aa njɛ. Atwa tumwata aba ta ya uraiŋ.

7Tụ'walụ ta afwafwa tụ lụmbɛ, iwɛbɛ po meni mụ tụ'walụ ta afwafwa mu barɛ shɛ ya. Atwa na 'yajɛ la unyasa, aba 'yajɛ ya amɛ-tụhaŋtụ.

8Iwɛbɛ po i'nyemi ɛtɛ ya aba ibiye nɛ aa 'nyama la, na shiduma keeni aganga 'imɛ ya ilɛmɛ.

9I zasa bụtụ ba zungangana ya meni mụ tụ'walụ ta afwafwa azunga unyasa o; i zasa kaa bụtụ ba hwuga ya ụlatụ muba o.

10Ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ hwuŋzwo, waa shɛ ya osombo ibɛ po atwa swakacɛ no shimwono sha aba aa kapanjɛ shidubo maa kede bụtụ be elele teni o.

11Atwa a ugagaga ni ihwɛŋnɛ ụshɛpwụ, iwɛnɛ te meni mụ tụ'walụ ta afwafwa mu zasaba ya. Unyasa wa aba hwuwowu unyizo-nom; e kepi uhwaŋna ubwa na cɛnjɛ ta ata.

12Ụshɛpwụ ata hwuŋzwo, aa kwusatajɛ akpa ubwa.

13Gana yɛɛ zhɛ ya shana udenji elele nu unyizo hwɛɛ na: I zhɛ ya sha gana tụ'walụ ta buta tu na oo tuwo keeni gana afwafwa na oo tuwo tụ'walụ ta aba, ta tumwata ta aba hwɛɛ.

14Atwa na benengeni, aba zhɛ na zunga azunga nu unyasa. Atwa na namɛ nu uwaŋna-twonuo, aba zhɛ na duma gana na ta AGWANGWAMA 'yajɛ igɛhi,

15Atwa na namɛ nu uwaŋna-banụ aba zhɛ na shɛtana bụ, atwa na namɛ nụ ụpalanụ itekwu, aba zhɛ na shɛtana AGWANGWAMA, na shɛ Agwatana Isrɛl.

16Tụ hwụjɛ azunga ashɛtwa taa nu uce unyizo, ɛɛ hiɛŋ, Ga ụjɛrụma ụ shɛ una Bụtụ ata bi Tiririri. Ama yaa shɛ Gamba, N hiɛŋ, Ti'nya Ama 'nya, ti'nya Ama 'nya! Adangboo aba shɛ e nee mi. Tụwụmangwụ atwa a wụmangwụ na atwa tusanga ne tidere. Tidere ta aba kaa ta kaana ga tụwụmangwụ!

17Oo ahiɛba atwa unyizo hwɛɛ, hwulaga ma iwe mi! Iyi mazhanga namba, e hinenji ba ashapa, ogwuru biteji ba aa hiɛ 'yacɛ.

18Bụtụ be elele mekeni maa gozhigono mazhanga ma ata, bi zha ba laya nu ushapa, bụtụ be elele na kaa benengeni ushapa, ɛ zhɛ a ima bụ nu ugwuru. Eshilo zhɛ o zuzugwo na tụla, bo ngbo nu unyizo, ibɛ po ukoshilo unyizo zhɛ wa nda bulama.

19Unyizo zhɛ wa bagatagwụ, wa bwaratagwụ, nazhɛ wa bagwụ kparara, u zhɛ wo zhingotu duwa duwa.

20Unyizo zhɛ na ta beye u na ta bana gana bụtụ na mayaga ma ngba, u zhɛ wa bingwa gana udulo na mpiala mụ 'wụtụ mɛ bɛnjɛ. Iwɛwɛ ibwɛ zhineni tebiye; u zhɛ wa laya; u zha shɛ wɛ ishijɛ ya kaa kwukwuŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

21Aka zhɛ o to ta AGWANGWAMA zhɛ a pana akpahiŋ na namɛ na azuba, ta anaa
na namɛ nu unyizo keeni shɛgwuma sha aba hwɛɛ ulwapɛ.

22AGWANGWAMA zhɛ o sotulonu shɛgwuma urubwo uko nu ushapa, gana atwa
na namɛ nu umwono-tishi. Bi zhɛ bo zwono aŋ nu umwono-tishi uuwa i ci aka
na maa e peni aŋ ulwapɛ.

23Upiana zhɛ wo 'wo tishi, uwaŋna zha shɛ wa ta ya, iwɛnɛ ta AGWANGWAMA
na Hwuri Kpaaŋ zhɛ ba sha agwuma. Bi zhɛ ba ya tugwama ni Ishɛmɛ Zayon nɛ
namɛ nu Jɛrusalɛm, nazhɛ n-nyarɛ ma atwa ata mi zhɛ ma kwụba ụjɛrụma ubwa.

Ayizaya 25

Azunga Tɛshɛtana AGWANGWAMA

1Oo AGWANGWAMA, gabụ bɛ shɛ Agwatana mi; N zhɛ ma bu muna ụjɛrụma, ma
shɛtana izeci bu. Bu nduwa iyi tudama ifwugwo; Bɛ njɛ iyi nɛ abu imanganjɛ cala
cala na tɛcara.

2Gabụ bu hwuŋzetenji ashɛpwụ ata a'wụtụ a'wụtụ, abɛ njɛ aŋ shisombo, ebu
hwuŋzetenji ijilɛni ya aba. Nhwaŋ ma ata atwa i'ime tu mengeni mu zasaba ya o,
a zha shɛ kaa a maanana mu ya kwukwuŋ.

3Edenji na 'yajɛ ikɛnyi zhɛ na bụ shɛtana; Ɛ zhɛ na bu sụma inyɛsɛ na ashɛpwụ
edenji ata shɛmiaụŋ.

4Okofwo, na atwa na mama zasa gezhije no ofwo bu ibɛ po ee benengeni aka ata
bu ụbaụta. Gabụ kaa bɛ shɛ umwono aba na aka bu mpiala ma ata mụ 'wụtụ,
keeni uhwuŋnu aba u tusuu na aka bo oholobwo. Atwa ata shɛmiaụŋ sukakanɛ
aŋ gana ubwadawara na wa nda na aka bu ugbofworo.

5Gana ubata, na cɛnjɛ tuhwoo. Ama AGWANGWAMA, gabụ kaa bɛ njɛ maa atwa
i'ime tu 'imɛ ilɛmɛ; abɛ njɛ maa ga atwa ata shɛmiaụŋ 'imɛ ilɛmɛ na azunga aba,
gana na tu udomu wa nda maa uwaŋna na go vwo gwuriseni.

Agwatana Imanganjɛ Iyimɛyɛ maa Ima Atwa Ugaiŋ

6AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ zhɛ a imangana edenji unyizo kpaaŋ iyimɛyɛ
ibiye maa ima aŋ ugaiŋ epe, ni Ishɛmɛ gɛ Zayon. Bi zhɛ ba ndana aŋ iyimɛyɛ ibiye,
te meni mụ tụ'waulụ ta afwafwa mi biye maa ima aŋ ugaiŋ.

7Ni ishɛmɛ gɛ kaa bɛɛ zhɛ bo ushigo usikidi ata ee ge pipi aŋ nu bwa, keeni
owowo ata ee ge urigeni edenji elele gana udomu.

8AGWANGWAMA Mokondo na Hwuri Kpaaŋ zhɛ ba nda tu'wo ufwu unyizo-
nom! Ubwa zhɛ ba wafwaga malaba ne eshe bụtụ be elele, bɛɛ zhɛ kaa bo sugo
tutwa ta atwa ubwa nu unyizo hwɛɛ. AGWANGWAMA ni ikɛnyi ibwɛ, ubwa
dumwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9Ụjita ata ci hwuŋ, bụtụ be elele zhɛ bɛ hiɛŋ, Ubwa shɛ Agwatana tu! Ubwa atu patanɛ rishe cebe, iwɛbɛ po bee ti leshiji. Ubwa shɛ AGWANGWAMA! Ubwa atu patanɛ rishe, hwuwayɛ go amɛ tu lemi, unyasa kaa shini shɛmɛ shi tu, iwɛnɛ bee ti bicinji.

10AGWANGWAMA zhɛ a jilanɛ Ishɛmɛ Zayon, ɛ zhɛ a ta Moab ivwunɛ gana na aa ta ti'enyi ivwunɛ na cɛnjɛ.

11Ɛ zhɛ a mba i'ɛlɛ ya aba gana atwa na zhɛ a nda ataga ne meni, ama Agwatana zhɛ e zucinje aŋ, ibɛ po i'ɛlɛ ya aba zhɛ yo ilo, a zha shɛ a ala maa e meme mbiyeni ya o.

12Ubwa zhɛ ba nda ijilɛni ya atwa Moab ufwu hwɛɛ, tu uba ata wa aba oo mo te zeci, bi zhɛ bo ubo aŋ upwupwutu.

Ayizaya 26

Azunga Unyasa Tubwada na Cɛnjɛ tu Juda

1Ụjita ata ci hwuŋ, atwa zhɛ a zunga azunga ga na cɛnjɛ tu Juda, ɛ hiɛŋ: Ụshɛpwụ ata tu ụ'wụtụ 'yajɛ ukpahiŋ! Agwatana ni ikɛnyi ibwɛ ubwa ba lashaga uba ubwa!

2Kapɛshɛnga ma odubo ụshɛpwụ ata maa udenji ata u tiririri teni, ubwa shɛ udenji ata wa untangana rishe-tɛtɛtana.

3AGWANGWAMA, pana atwa na shikeni dimi na shihaŋsa sha aba keeni atwa na ubu patanɛ-rishe amɛ-olom na ulwa.

4Patana ma AGWANGWAMA rishe unyizo-nom; iwɛnɛ po AGWANGWAMA na shɛ Agwatana, ubwa shɛ uparatayɛ unyizo-nom.

5Ubwa kezhicinje atwa na jɛjɛ nu bwa a na mama sata; baa njɛ ashɛpwụ ata ukpahiŋ aa namɛ ufwu, bee hwuŋzetenji uba ubwa, aa 'waŋtatangwụ na cɛnjɛ, waa shɛ ya upwupwutu.

6Atwa ala aa nda la tuhwulo, o tono tu ya aa kashɛka, ibɛ po okofwo o rukoto uŋ ya nɛ ɛvwɛvwɛjɛ aba.

7AGWANGWAMA, gabụ ba ndana atwa tiririri uhwaŋna, uhwaŋna wa atwa ata tiririri kaa nangwụ gbelee.

8Oo AGWANGWAMA, tụ bụ shɛlanɛ nu uhwaŋna ashɛrɛya bụ titeyinje ti izeci bu kiri tu ma tu dwa eshe.

9Iwɛ bu ma n tɛtaga tebiye nụ ụjita; ahaŋsa mi kaa ma bụ jala nu uvwungwa; aka abɛ jɛmɛ hwuŋ ụshɛrɛya wa atwa unyizo, nazhɛ ɛɛ zhɛ o soso iyi nɛ shɛ tiririri.

10Okwo ta ba mapana bata ogworozwo iwɛ, e seshi shi kaa tiririri kwukwuŋ. Okwo na cɛnjɛ tu ga ta atwa tiririri, a ta nda waa iyi nɛ 'wanjɛ; aa lacɛ maa e mepi ugombo bu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

11Oo AGWANGWAMA, okwo te bi heŋpi u'ala bụ na azuba, ama atwa i'ime kwụbɛ shɛ kaa o. AGWANGWAMA, nda maa ezuye shɛ aŋ, lono maa a njɛ ụbaụta. Ga ulwapɛ ata ga shɛ iwɛ atwa i'ime bu hwoŋzhinji aŋ. Mbisono aŋ gana na tulubo tu na ebu lubi atwa bụ ti gembi.

12Oo AGWANGWAMA, gabụ bi zhɛ ba nda maa ge iyi iti zhɛmanɛ; iyi elele nɛ eti gwushiji, asha tɛnda tụ bụ yaa shɛ.

13Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu, shɛgwangwama shɛ na shɛ namɛ swooŋ na bụ, shɛ ba shɛ tu untanganɛ la, ama gobuko gba kaa bɛ shɛ AGWANGWAMA tu.

14Hwuwayɛ go, o uwo, a zha shɛ kaa a ya ya uraiŋ o; a zha shɛ kaa ɛ hiɛ ya o, gabụ kaa bi peni aŋ ulwapɛ, abɛ njɛ aŋ ufwu du. Gabụ kaa bu 'wericinji titeyinje ta aba hwɛɛ.

15Oo AGWANGWAMA, gabụ bɛ njɛ maa udenji tu keeni ugombo, ebi keeni tugwungwu tu bwa tuhoricingo upada elele, ibɛ po aa bụ mụnɛ ụjɛrụma.

Ashɛlatụ Namba nɛ Tihiɛ

16Oo AGWANGWAMA, gabụ bi peni atwa bụ ulwapɛ, nụ ụngwụ-tụhwụga kaa aa njɛ adua no ofwo bu.

17Oo AGWANGWAMA, gabụ bɛ njɛ maa ta ugana, gana na to biyikwo na ụngwụ tumata to, ba ugana.

18Tu namɛ nụ ụngwụ ata tụhwụga, ata jala tu'wo, ama i zasa kaa iyi elele ɛti vwɛ o. Tu zasa tụlasụ te elele iwɛ cɛnjɛ tu tu o; Atwa na jɛjɛ na cɛnjɛ tu unyizo kaa ‘waŋtatangwụ sụ o.

19Atwa tu na uwo, ɛ tɛ zhɛ a ya uraiŋ sasana! Tu'waba ta aba ti tɛ zhɛ tɛ ishijɛ. Ahiɛba ata hi zweni nu upwupwutu, zhinjɛ ma, zunga ma azunga nu unyasa. Gana na te cime to lomicingo cɛnjɛ tu unyizo nu uvwungwa, gobwonu du AGWANGWAMA tɛ zhɛ ɛ hicinjɛ atwa na uwo cala cala.

20Ahiɛba atwa mi, tono ma no shimwono shi hiŋ, hi kapanjɛ shidubo. Swakaka ma tugwo uuwa i ci aka na isɛbwɛ ya Agwatana hwuwowu.

21AGWANGWAMA zhɛ a banɛ na azuba na shɛ ofwo ubwa u tu nama, ba zhajɛ maa pana atwa unyizo ulwapɛ iwɛ iwɛwɛ ya aba. Ɛ zhɛ ɛ vwɛ atwa na kwụnɛ la atwa ne tusweci uvwi, cɛnjɛ tɛ zha shɛ kaa ta swaka ya mehieŋ mu na ee dudweji la na tuba o.

Ayizaya 27

Tɛlashɛga ta Atwa Isrɛl

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1Ụjita ata ci hwuŋ, AGWANGWAMA zhɛ a shapa utokwobi ata ubwa ụ'wụtụ, na kaa 'yajɛ ikɛnyi, na kaa lacɛmɛ tebiye maa pa buduwo ata bo gozhigo. Ubwa shɛ buduwo ata ba ta ukwuka; maa kwụna du udegbe ata namɛ ni itekwu.

2Jita ata nazhɛ AGWANGWAMA zhɛ a zunga azunga iwɛ itimɛ ibwɛ ya afwafwa nɛ baa 'yajɛ amɛ-olom ni ibɛ bɛ hiɛŋ,

3Gamba ma ngbaraka iŋ, Mo zwogono iŋ meni nom, Ama 'yaka iŋ tụ ụjita tu uwaŋna, iwɛ maa kede bụtụ be elele njɛ aŋ iyi iwɛ o.

4N zasa ya isɛbwɛ ni itimɛ ɛtɛ ya afwafwa o. Ama yaa shɛ esepi, ni ikpɛɛnci unshɛ ni itimɛ ɛtɛ, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ mo hwoŋzhingo aŋ hwɛɛ.

5Yaa shɛ atwa i'ime atwa mi a jala maa Ma jilanɛ aŋ, asha ga njɛ maa Ma 'yaga amɛ-olom na aba. Iiŋ, ga njɛ maa Ma 'yaga amɛ-olom na aba.

6Ni ijitɛ ɛtɛ nɛ yee ci atwa Isrɛl, a na shɛ ajalalo Jekob zhɛ a 'yaga tini gana ụ'wụ'wụ, nazhɛ ɛɛ zhɛ a bubaga a nda to tusumbo. Nazhɛ tụ'walụ tu na ee 'weri ti zhɛ to shino unyizo.

7AGWANGWAMA suu pwonuo atwa Isrɛl ulwapɛ gana na baa pana atwa i'ime aba? Bu kwụnua aŋ suu gana na baa kwụna atwa na a kwụna aŋ?

8Ulwapɛ na AGWANGWAMA a pana atwa ubwa ụ shɛ ti'ima tu na boo lono maa a 'imɛ aŋ nu ujasa maa a shɛ ajama. Baa bacɛnga aŋ gana na uvwugo ụ'wụtụ wa banɛ nu uwaŋna-banụ woo sugo iyi.

9Semi aka na atwa Isrɛl njɛ atayɛ ata oto-ụrụpɛ, a na shɛ gana ụhwụla ufwu maa e bwereteji aŋ rukwu rukwu, maa e hwuŋzetenji otukwu ata ụrụpɛ oo hwoŋzhingo iturɛre, ti i'wɛ'wɛ ɛtɛ aa shɛrɛ i shɛ usubwa tuwa ta ata to o ɛɛ hiɛŋ Ashɛra. Aka na ti ijɛ ɛtɛ hwɛɛ zasaba ya, nazhɛ ɛɛ zhɛ a gangana Isrɛl iwɛwɛ ibwɛ.

10Ụshɛpwụ ata oo mo la ijilɛni oo rungwutwonu, ụ shɛ ya osombo. Atwa beni ee genji uŋ, wee tileni ya gana ụshɛka. Waa shɛ ya ofwo na inɛ ya yaga, ofwo na oo rungo aa ta ụhinjanụ.

11Shɛ'walụ shɛ i'wɛ'wɛ ɛtɛ shi hwetegeni sha sashangwụ, ibɛ po eyikwo a dwaga iŋ ya aa shana ulwa. Iwɛnɛ ta atwa ata zasa ya iyi elele nɛ ee eshiciji. Agwatana na karɛ aŋ kaa zha shɛ a nda uwanyi aba maa kwụba inyɛmɛnyɛmɛ ya aba o.

12Nụ ụjita ata, AGWANGWAMA zhɛ ɛ zɛrijɛ atwa ubwa maa a banɛ nu Urefu Yufretis maa e zhe no tugwungwu ta cɛnjɛ ti Ijipti, bi zhɛ ba zanganjɛ atwa ubwa bo sotulonu aŋ, gana bụtụ na ba hikita afwa maa afwụrɛkɛcɛ beni no ohiu.

13Ụjita ata ci hwuŋ, nu ukakacɛ ɛɛ zhɛ a suyana atwa Isrɛl a na namɛ na ti'ima na Asiria, ti Ijipti maa e jiyeji. Ɛ zhɛ e jiye a zhɛba AGWANGWAMA nu Jɛrusalɛm, ni Ishɛmɛ ɛtɛ ibwɛ i tijilo.

Ayizaya 28

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Eswe-mayaga a na Namɛ ni Ifrem Zhɛ a Nda Hwuŋ Adangboo

1Cɛnjɛ ti Isrɛl ti zhɛ ta nda hwuŋ adangboo! Ụjɛrụma aba zhɛ wa lụmba gana modwodwo, gana adara na ehwurembe aba a na mayaga ma ngba patanganɛ a shɛ ta. A busa tebiye iwɛ adara ata ebiye aa patanganɛ, ama mayaga kaa ma ngba aŋ, ee tilegeni ya gana atwa na 'wi!

2AGWANGWAMA 'yajɛ bụtụ bu ko bu ukpahiŋ na kaa 'yajɛ ikɛnyi na mama 'imɛ maa sukakana aŋ. Bi zhɛ ba zhajɛ gana atayɛ-eshilo, gana eshilo tụ'walụ. Bi zhɛ ba zhajɛ gana meni mu na ma zhagajɛ, mɛ 'yajɛ kaa ufwunga tebiye; ibɛ po bɛɛ zhɛ ba lashɛga cɛnjɛ ta ata hwɛɛ.

3Ɛ zhɛ o rukoto adara tumama sata te ehwurembe Isrɛl ata mayaga ma ngba nɛ ɛvwɛvwɛjɛ.

4Ụjɛrụma wa a'yagajɛ ata zhɛ wa lụmba, wo hwuwowu eshigiri, gana tụ'walụ to owowo tu na tɛ nɛ hiiŋ, ee cwi aa yɛ tụ ba gunu ata.

5Ụjita zhɛ wo to ta AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ zhɛ a sha gana udara ụjɛrụma wa atwa ubwa a na benengeni, keeni ikwele nɛ pilanụ no ofwo atwa na ta vwanganɛ.

6Bi zhɛ bo shidingo ajɛmɛ-ụshɛrɛya nu mpiala mụ ụshɛrɛya u tishiriri tụdụma; bɛɛ zhɛ bo shidingo atwa na shikeni no odubo ụshɛpwụ, o unzo ejeshi nu mpiala mu ukpahiŋ.

Ga Ayizaya ne Egesere Juda a na Mayaga ma Ngba

7Okwo egesere, no onongbo, a swa du mayaga, harɛ maa ngba aŋ, aa nda gologolo. A swa mayaga keeni iyi tuswa nɛ 'yajɛ ikɛnyi, aa twatwagwụ adukwutwa, iyi elele sukwutwogonu aŋ. Egesere eri shi o eshicigo ozobu na Agwatana a pana aŋ o, onongbo kaa eri shi a duma ụshɛrɛya elele na aa 'waŋnanɛ aŋ o, iwɛnɛ ta mayaga ma ngba aŋ.

8Ofwo elele na aa jɛjɛ, a shɛ tugba hwɛɛ, i zasa ofwo elele vwɛ nu ukwara o.

9A ma n gagwụmana, ɛɛ hiɛŋ, Ata aba kwuŋ bụtụ ata hiɛŋ maa ubwa bo mbisogono iyii? Gaaba bwa ba jala utumwa ata ubwaa? Miaụŋ mu na mu te jwe unu no mosubo kiri utumwa ata ubwa zhɛmanɛ!

10Ba jala maa bu no ti mbisogono a, a, maa bu no ti mbisogono shɛwala shi ye, shɛwala shɛ na, epe cwɛŋ, peye cwɛŋ.

11Asha AGWANGWAMA zhɛ e suje agaiŋ ata ahiɛ hwụjɛ shɛ rɛjɛmɛ ra aba, maa e mbisegeni atwa ubwa iyi.

12Bi peni atwa na lukwumi ụhinjanụ, baa hiɛ ingatanjɛ hwɛɛ hiŋ, ama hi lacɛ kaa waa maa hiɛ shɛlagana bụ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13Iwɛbɛ po AGWANGWAMA zhɛ mo hi mbisogono a, a, bu mo hi mbisono shɛwala shi ye, shɛwala shɛ na, epe cwɛŋ, peye cwɛŋ. Uvwuna elele ehi shepi, hi zhɛ hia twa udukwutwa. Hi zhɛ hia ala-ụngwụ, ɛ zhɛ ma hi ima no ogwuru.

14Ahiɛba anjɛ shɛsada, a na yɛ tugwama ta atwa ata nu Jɛrusalɛm, shɛlaga ma maa hiɛ hwụjɛ iyi nɛ AGWANGWAMA jɛmɛ.

15Hia duma ishɛkɛ maa hi twawa-unu no tu'wo, ehi momo lononu ne e'uye. Hi heŋshi ree maa yaa shɛ tu'wo ti zhajɛ hwuŋ, hi zhɛ hia banangana iwɛnɛ ta ahiɛ datanɛ ụzagwụ tudwa keeni tuhalakaka.

16Iyi AGWANGWAMA Mokondo na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ na, bi hiɛŋ, N zhɛ ma ma ukoshilo na 'yajɛ ikɛnyi, na kaa zhɛ wo shikono dimi nu Zayon. Nu bwa Ngɛɛ zhɛ ma patana utayɛ usugwulumi na 'yajɛ ikɛnyi nu bwa du Ngɛɛ zhɛ ma 'nyata, maa, Bụtụ na 'yajɛ rishe-tɛtɛtana ru na ri shikeni dimi, ohwulu zha shɛ o horoko bu o.

17Tiririri tuba ti zhɛ ta sha uhwohwo na ɛɛ zhɛ a manganga ukoshilo ata, tɛcara, tuba ti zhɛ ta sha bumenji bu bwa tɛndarɛshɛnga. atayɛ-eshilo, aba zhɛ o sugo ụzagwụ ata ahiɛ ga datanɛ, meni mi zhɛ ma zhagajɛ mo sugo tuhalakaka ti hiŋ, tu gata tɛ ga shɛ ijilɛni hiŋ.

18Unu ata ahi ga twa la no tu'wo, zhɛ wa bwadụ, tumomo lononu ti hiŋ nu nhwaŋ-me-e'uye ti zhɛ ta garatagwụ. Aka elele tu'wo ti zhajɛ, ti zhɛ to hi sugo.

19Ti zhɛ tu na hi kwụna heni heni, tu uvwungwa, tu uwaŋna. Utumwa elele ehi leshiji no olugwo Agwatana zhɛ na hi shana iyi inyɛsɛ!

20I zhɛ ma hi shana gana bụtụ na mekeni eweci no ogodo na twa sụ unjɛswa maa ndarɛshɛnga ivwunɛ ibwɛ, na kaa tugwuno ti heri shi maa tu botogwu bu tu'urugono.

21AGWANGWAMA zhɛ ɛ ishijɛ ba nda abwagara gana na baa njɛ la ni Ishɛmɛ Pɛrazim keeni ulomu Gibion, bi zhɛ ba ụrɛcɛnga iyi elele nɛ baa mama imanganjɛ maa nda. ijɛ ɛtɛ kaa i shɛ iyi tudama, nɛ kaa shɛ du iyi ifwo.

22Ta shapa ma unu ga Ama hiɛ tɛtɛgana maa hiɛ njɛ uŋ iyi itɛjɛ o, yaa shɛ yaa hiɛ shanɛ iyi itɛjɛ, asha i zhɛ ya gwuma maa hi benengeni. N hwụjɛ ta AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ heŋshi maa nda u'una ga ufwu hwɛ hwɛɛ.

N-ndumwa Tumanganjɛ iwɛ Buhwɛŋ bi Itimɛ

23Na shɛlaga ma n-ndumwa mu na Ama duma; na pana ma abashɛ iyi nɛ Omo hi mbiso.

24Bufwashɛ suu ba uranga hwuŋ ugwubwo tɛnda aka elele? Ba uranga suu tubwada tɛnda aka elele?

25Yaa shɛ bee bweji itimɛ ɛtɛ bee hwuwi, bi zhɛ ba bila ivwɛgɛ keeni ikɛpɛ. Ba bila ohiu geri aba, nazhɛ ba bila ushɛkapa geri bwa bi eri ba bila iyi inyɛ geri ibɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

26Ubwa mepi gana na maa nda ugondu ubwa, iwɛnɛ ta Agwatana mbisegeni bu.

27Bi zha shɛ ba shapa bumbolo na hwuri uzhinono maa dubo ivwɛgɛ keeni ikɛpɛ o, ama bi zhɛ ba shapa bumbolo na gwumwa uzhinono.

28Bi zha shɛ kaa ba uranga ohiu tudubo maa a bwaratagwụ o, ubwa mepi kaa gana na maa dubo aŋ ni idɛkwɛ ɛtɛ yo dubo ohiu maa kede izɛgwu ya aba bwaratagwụ o

29Ti'inta tu ga hwɛɛ tu banɛ no olugwo AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ. Agwatana, ubwa ba imanganga iŋ na ti'inta tu bwa; iwɛbɛ kaa po ya 'yaga eshe aka elele.

Ayizaya 29

Iyi nɛ Zhɛ ya Nda nu Jɛrusalɛm

1Ariɛl, Ariɛl, bi zhɛ ba nda hwuŋ adangboo, gabụ ụshɛpwụ ata ge Devid jɛjɛ la! Ga a na kaana uywa nu unya, ge isene na ta tuhwulo no turungo.

2Okwo ti yaa shɛ gana ata, N zhɛ ma kalanɛ Ariɛl tiriri, u'wo tutwa, no tijirongono zhɛ ya shɛnda nụ ụshɛpwụ ata, u zhɛ ma n shana gana Ariɛl gom.

3N zhɛ ma bu hwala mo rungwutwonu, ma bu kalana bụkpagwụ maa ma bu sukakana.

4Jɛrusalɛm zhɛ wa sha gana bụtụ na 'wi na ba jala maa dumana iwɛ nu nhwaŋ-me-e'uye, gana bụtụ na ni unu ubwa nu upwupwutu ba jala kaa ma dumana iwɛ. Rụhwụŋ rụ bụ ri zhɛ ra suba rụhwụŋ rụ ụbaratụ, ri zhɛ ra banɛ na cɛnjɛ, na amɛ upwupwutu ata ɛbi zhɛ bu na duma iwɛ swɛɛ swɛɛ.

5Agaiŋ ata sukakanɛ la Jɛrusalɛm, ɛ zhɛ a hiɛla fwuuŋ eshigiri gana ubwodolo. Ejeshi ata aba a na kaa ma bu sha la inyɛsɛ, ɛ zhɛ a hiɛla eshigiri gana afwụrɛkecɛ, na aka na ebi ge heŋshi shi.

6AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ zhɛ a zhajɛ no oto keeni cɛnjɛ tizhingotu maa ma bu lashaga. Bi zhɛ ba tumwanɛ uvwugo ụ'wụtụ keeni ulwa na wo songo ofwo.

7Nazhɛ unyama we ejeshi edenji a na ga sukakana Ariɛl kpaaŋ, ti ikepi ibwɛ maa e peni bu tiriri, ti i'wɛŋnɛ ujasa ya ba, ti iyi elele ya ba hwɛɛ zhɛ ya ishɛga gana ụwalabụ, i zhɛ ya sha gana ozobu na bụtụ kwụbɛ nụ ụjita.

8I zhɛ ya shana unyama we edenji ata na ga sukakana Jɛrusalɛm gana bụtụ na imunɛ gwụmɛ tebiye, bee wetegeni ụwalabụ, baa yɛ iyimɛyɛ, ama aka na bɛɛ zhinjɛ ya, baa ta hwuga waa imunɛ ye ebe ga gwụmɛ bụ. Kwo kaa gana bụtụ na i'uyɛ gwụmɛ tebiye, bee wetegeni ụwalabụ bee swe meni, i'uyɛ hiŋ bu, ama aka na bɛɛ zhinjɛ, baa zhɛnganan ni i'uyɛ ye ebe ga gwụmɛ bụ.

I Shɛ Iyi Ụlagwụ maa Mekeni Agwatana Tusukakana

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9Na ta ma tuhwulo nụ ụlagwụ! Na ta ma tuhwulo nu ulubwo! Na nda ma gologolo gana atwa na mayaga ma ngba keeni iyi tuswa nɛ 'yajɛ ikɛnyi, tobwolo kaa i zasa iyi elele nɛ ehi swe o.

10AGWANGWAMA ihi dudugwonuo mpiala mu na ma kala bụtụ malabụ mụ 'wụtụ. Bee utegeji shishe shi hiŋ ahiɛba egesere, bee lubicinji shishe sha akwụbɛ-uhwaŋna.

11Ozobu ga hwɛɛ a hiɛ shanɛ gana n-ndumwa mu na mi 'nyeci nu utakada na ee kepi. Ebi shepi uŋ no ofwo bụtụ na ge 'yebi tɛrɛta, ɛbi hiɛŋ bụ, Sukwu, N rɛtanjɛ kaa. Bi zhɛ bɛ hiɛŋ, N eri shi ma rɛta uŋ o, iwɛnɛ te e kepi uŋ.

12Ebi zhegeni kaa bụtụ na 'yeshi tɛrɛta, ɛbi hiɛŋ bụ, Rɛta uŋ. Bi zhɛ mɛ bi hiɛŋ, N 'yeshi o.

13AGWANGWAMA hiɛŋ, Atwa ga ma n zhɛba nu n-ndumwa mu unu aba kwakwa, ama shɛmɛ sha aba shɛ dụlụmɛ ne mi. Iwɛ ya Agwatana aba tɛnda i shɛ gana na te e seshi nu uhiuhiu kwakwa keeni gana na ti iyi uvwovwu ya atwa namɛ ibɛ aa nda.

14Iwɛ inɛ ɛtɛ N zhɛ ma ndana aŋ sasana iyi ike i tudama nu umama 'wanụ. Atwa na ga incɛ, ɛ zhɛ a sha ya shɛlagwụ, atwa na kaa ge mepi iyi, a zha shɛ a mapa ya iyi elele o.

15Atwa na a nda iyi ne tusweci, a na heŋshi maa AGWANGWAMA kwụbɛ shɛ aŋ o, ɛ zhɛ a nda hwuŋ adangboo! A nda iyi ya aba ne tusweci, aa nda iyi ne tishi, aa haŋsa maa i zasa bụtụ kwụbɛ aŋ o, ɛ hiɛŋ du maa, Gaaba kwụbɛ iyi nɛ ata ndaa? Gaaba mepi iiŋ?

16Gaaba hwuri binyaa? Bumo-bu-nkwasa suu; kwo kaa cɛnjɛ-ti'wɛŋnɛ? Iyi nɛ bụtụ njɛ suu eri yɛ hiɛŋ bụ, Shɛ gabụ bɛ n njɛ? Okwo iyi nɛ aa njɛ suu eri yɛ hiɛŋ bụtụ ata njɛ iŋ, Bụ lagwụmɛ?

Ashɛlatụ iwɛ Geri be Eshe

17Gana na tɛ ɛ hiɛŋ, Na aka fwalaa, uwapa Lebanon na ge inshi zhɛ wa sha ehilo na a zhɛma iyi, ehilo na a zhɛma iyi zhɛ a sha uwapa na inshi.

18Ụjita ata ci hwuŋ, shɛkwụrụ shi zhɛ sha hwuga ta a rɛcɛ utakada ata; sholubo shɛ na shɛ ga kwụbɛ shɛ uhwaŋna, shi zhɛ sho ushigwo shishe a kwụba ya uhwaŋna.

19Okofwo zhɛ a bwada unyasa na AGWANGWAMA, atwa na meme zucinje zhɛ a 'yaganana unyasa na Bụtụ ata bi Tijilo bi Isrɛl.

20Ama inɛ ya atwa elele na a nda atwa tuhwulo, na atwa na ngbaracɛ Agwatana cwɛŋ, zhɛ ya kwunanga. Ɛ zhɛ kaa a kwụna bụtụ-bi-iwɛwɛ be elele.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

21Agwatana zhɛ a kwụna atwa na o gbozhigo anya aba, na atwa na a laka maa e peni anjɛ-iwɛwɛ ulwapɛ, ta atwa na a la tiseyida tụ ụzagwụ; a naa na a lakana atwa tɛkana maa a 'yaga tutono ta aba cɛŋ.

22Iwɛbɛ po AGWANGWAMA na gwube la Abraham nụ ụbaụta, jɛmɛ iwɛ ihwɛ Jekob, bɛɛ hiɛŋ, Ahiɛba atwa mi a na shɛ ụlamụ Isrɛl, ụpụrụsa zha shɛ ma hiɛ ima ya kwukwuŋ; ezuye kaa du zha shɛ ma hiɛ sha ya o.

23Aka na ahiɛ kwụbɛ hwuŋ miaụŋ mu na Ngɛɛ zhɛ ma hi pana, nazhɛ ɛhi zhɛ hia mapa maa Gamba n shɛ Bụtụ ata bi Tijilo bi Isrɛl. Hi zhɛ hi ma n muna ụjɛrụma, hi ma n sụma kaa du inyɛsɛ.

24Atwa na ge eshiciji shi iyi na shihaŋsa sha aba, ɛ zhɛ o eshicigo ya; atwa na kaa ga gagwumanga, zhɛ o lono ya maa e sekekeni aŋ iyi.

Ayizaya 30

A Twa-unu u Tɛgadaga na Atwa Ijipti

1AGWANGWAMA jɛmɛ, bɛɛ hiɛŋ, Atwa na ma n tana tigezhe, a na a 'wa iyi nɛ Ngaa imanganjɛ shɛ, a na kaa a twa-unu na beni shi na mpiala mi mi, a na kaa a kaangana iwɛwɛ tɛnda; ɛ zhɛ a nda hwuŋ adangboo!

2E zhe maa atwa Ijipti mbiyeni aŋ, a n hiaŋ shɛ kaa tugwo. A patanɛ uhwuŋnu wa agwuma Ijipti rishe maa jɛlanɛ aŋ.

3Ama ezuye kaa zhɛ a sha aŋ, iwɛnɛ ta agwuma ata Ijipti zasa ukpahiŋ na waŋnɛ maa mbiyono aŋ. Ibɛ po tɛjɛlanɛ ta ata atwa Ijipti gɛ zhɛ a jɛlanɛ aŋ, ti zhɛ ta pana aŋ ụpụrụsa.

4Okwo ta atwa na shɛ rishe ra cɛnjɛ ta aba namɛ nu Zayon, atumwa aba ticinji kaa tuwo Hanes

5atwa Juda zhɛ a ta kaa utamapa maa aba ga zha shɛ a patana udenji ata na shɛ shɛ aa ta aba rishe o. A shɛ udenji na aa ga ngbaracɛ maa e eri o mbiyono aŋ; ama tuba ezuye keeni ụpụrụsa jiteni aŋ ya.

6Utumwa na Agwatana tumwananɛ isundɛ ye ehilo nɛ namɛ tuta na: bi hiɛŋ, Atwa ata a na shɛ eseci-i'ɛlɛ cɛnjɛ ta ata zhɛ tahaŋnụ, ee teni u'una uko u mazhanga, no ofwo na izeci ye eyi ni izeci yo o, na agbakara, ne egbezhi keeni akwụbwụ a na a hila namɛ. Upwaŋ na ụ shɛ i'wɛŋnɛ nɛ zhanjɛ keeni aduciya aba, ubwa aa 'waŋnanɛ udenji ata na eri shi wo mbiyono okwo otwondwo nruhondo keeni nzhinyacɛ ma aba.

7Timbiyono ta atwa Ijipti tɛ shɛ gadaga. Iwɛbɛ po Ngoo po aŋ izeci ya asada maa ụ shɛ Rahab; nɛ ecilo ibɛ shɛ tunama kwakwa.

Ɛ Zhɛ a Pana Tigezhe tu Juda Ulwapɛ

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

8Agwatana hiɛŋ, Zhaga 'nyata usubwa wa atwa ga nu utakada, duma iyi nɛ aa njɛ, iwɛ maa ti'nyeci ti iyi iwɛ nɛ atwa ga a nda tu nama iwɛ aka na te ci, maa tɛ shɛ useyida unyizo-nom.

9A shɛ atwa tigezhe aka elele, a shɛ ejwe-ụzagwụ aka elele, aa laka maa a na shɛlaga tusokokono ta AGWANGWAMA.

10O mbiso akwụbɛ-uhwaŋna, ɛ hiɛŋ, Ta kwụba ma ya shizobu o! Ɛɛ hiɛŋ egesere, To tu mbiso ma ya tigesere tu na ti teni cɛŋ o! No tu mbiso ma iyi nɛ ata jala maa ta hwuga. Iti genji ma maa ta nama na tuhalakaka tu tu.

11Iti genji ma, ta tu nda ma ukwurishi o. Ti jeri shi maa ta hwuga ya iwɛ Bụtụ ata bi Tijilo bi Isrɛl o.

12Iwɛbɛ po Bụtụ ata bi Tijilo bi Isrɛl hiɛŋ, Hiɛ kwụnanɛ iyi nɛ Ngɛɛ hi hiɛŋ rishe, ehi to aba ne tigezhe keeni tuhalakaka.

13Ibɛ po n-ndumwa mɛ hiɛ wụmɛ. Hiɛ shɛ gana ụdatụ na bagwụ, na njarɛ wa jala tuhwuŋzwo, hi zhɛ hio hwuŋzwo eshigiri gbudugbudu.

14Hi zhɛ hia bwadụ gana ikwɛshɛ nɛ oo mo na cɛnjɛ-ti'wɛŋnɛ, nɛ tubwadụ ti ibɛ tu wụmangwụ, i zasa kwukwuŋ okwo ujebi na waŋnɛ maa e teri ulwa. Okwo kaa unaa na maa e sheni alụma meni o.

15AGWANGWAMA Mokondo, na shɛ Bụtụ ata bi Tijilo bi Isrɛl, hiɛŋ, atwa ata, Gwure ma hi to ụhinjanụ, nazhɛ ɛhi zhɛ hio bino, tunama saiiŋ maa hi m patana rishe; nazhɛ ɛhi zhɛ hia 'yaga ikɛnyi, hia nama suu. Ama hiɛ lacɛ iŋ hwɛɛ ibɛ!

16Ama ti imanganga ahia imanganga gana na maa hi benengeni atwa hiŋ i'ime, ni idɛkwɛ nɛ 'yebi usumwa tebiye. Hi teni kaa cɛŋ, ifelu i tubanangana ga i shɛ maa hi zweni! Hi heŋshi maa idɛkwɛ hiŋ eri yo gozhigo kakayɛ, ama inɛ ya atwa na ihi urigeni tuba 'yebi usumwa yee hwuri inee hiŋ!

17Atwa hiŋ akpakwụ-a-ta zhɛ o gozhigono bijeshi ba atwa i'ime hiŋ bu ko gba ta a kwụbɛ bụ, ejeshi atwa i'ime hiŋ a-ta gbalụ kaa zhɛ mo hi urugono nu usumwa hwɛ hwɛɛ hiŋ. I zasa iyi ejeshi hiŋ nɛ zhɛ vwa kwukwuŋ, semi igɛrigɛ ɛtɛ shikeni ni ihiŋhiŋ ishɛmɛ kiri.

Agwatana Shileni Atwa na Jɛshɛrɛjɛ-shihaŋsa Unu

18AGWANGWAMA ta 'yacɛ waa maa hioko inyɛmɛnyɛmɛ hiŋ. Bu mama 'imɛ maa nda uwanyi hiŋ, iwɛnɛ po AGWANGWAMA na shɛ Agwatana, ubwa shɛ bɛjɛmɛ-bụ-ụshɛrɛya u tishiriri. Atwa elele na kaa patanɛ AGWANGWAMA rishe gwoje.

19Ahiɛba atwa ga namɛ nu Jɛrusalɛm, hiɛ zha shɛ hia twa ya u'wo. AGWANGWAMA 'yajɛ uwanyi hiŋ, yaa shɛ ahiɛ suyanɛ bụ kaa maa mo hi mbiyono, bi zhɛ ba hwuga, bu mɛ hi jishijɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

20Okwo ta AGWANGWAMA ihi peni iyimɛyɛ keeni meni mụ tụ'walụ ta afwafwa, ama bi zhɛ kaa ba nama ne hiŋ maa mo hi mbisogono iyi, shɛ tudwalakaka ɛhi zhɛ hi na dwalakaka bu ya o.

21Okwo yaa shɛ ahiɛ 'inɛ ehi to geri bu u'ala ubiye kwo kaa geri bu u'ala ugwulwo, bi zhɛ ma hi suyana maa mo hi mbisono uhwaŋna, maa uhwaŋna na, ga shɛ ubwa ehi duri.

22Hi zhɛ hio sugo tuwa ta ata ti hiŋ aa njɛ na azhɛnarɛya, ta mu tu ta ee sweni azụrụfa hia 'waŋ tụ gana aswala, hiɛ hiɛŋ tụ, Zhaga beye!

23Aka elele ahiɛ bɛrɛ iyimɛyɛ hiŋ, AGWANGWAMA zhɛ a nda maa eshilo ngbeni iŋ maa i waŋnɛ, bɛɛ zhɛ ba nda maa i meci tebiye. Ehilo tiyaga zhɛ a balana inɛ hiŋ du tebiye.

24Inɛ ye eyi, ni idɛkwɛ nɛ ma hi hwanga itimɛ zhɛ na ya iyimɛyɛ nɛ ee zweni manɛ keeni ambɛ na ee siseji ni isele tebiye.

25Ɛ zhɛ a kwụna atwa i'ime hiŋ nụ ụjita na ɛɛ zhɛ a lashaga ijilɛni ya aba, meni mi zhɛ mɛ zhinjɛ ni ishɛmɛ elele keeni bikpekwu be elele mu na fwunga.

26Uhioko-uhwaŋna upiana zhɛ wa sha gana una uwaŋna, uwaŋna tuba zhɛ wo hioko uhwaŋna uhwuri gana na woo go hioko la kpalụ cenje. Gana na woo hioko la cebe uhwaŋna jitɛ icenje, ibɛ tu ba wɛɛ zhɛ wo hioko ya jitoo ko gba. Ijɛ zhɛ ya nda aka na ta AGWANGWAMA umpi andala atwa ubwa a na baa gwụcanjɛ la, baa nɛnjɛ aŋ.

Agwatana Zhɛ a Pana Atwa I'ime Atwa Isrɛl Ulwapɛ

27E eri a hwuga iwɛ ukpahiŋ keeni iwɛ ụjɛrụma wa AGWANGWAMA taa dụlụ. Nshikwo nu ulwa wo mbisono gana na ti isɛbwɛ ibwɛ namɛ. Baa dumanɛ iwɛ, n-ndumwa mu bwa mu no gorogo gana bụratụ bu ulwa na wo hwoŋzhingo iyi kwunduu.

28Ihwungwɛ ibwɛ i shɛ gana meni mu uwururu mu na mɛ shɛŋ tutu orworwo. Ubwa zhɛ bo susogo edenji no ti'iricingo, bɛɛ zhɛ kaa bo zwono atwa na a inzhɛnga atwa ashɛnjɛ nu unu.

29Ama ahiɛba atwa Agwatana, hi zhɛ hia 'yaga unyasa gana na ta ahia 'yaga nụ ụrụmɛ ata ahia nda isene tijilo. Hi zhɛ hia 'yaga amɛ-olom gana atwa na suji akpasana aba zhɛ nu umwono wa AGWANGWAMA, na shɛ bileleji bi Isrɛl.

30AGWANGWAMA zhɛ o lono maa ga bụtụ be elele hwụjɛ rụhwụŋ ru bwa rụ 'wụtụ maa e mepi ukpahiŋ na isɛbwɛ ibwɛ 'yajɛ. Ulwa zhɛ no gorogo, odomu zhɛ o ubo ofwo kpirimi, eshilo-atayɛ zhɛ no ngbo, te eshilo tụ'walụ a na 'yajɛ ikɛnyi duwa.

31Inyɛsɛ zhɛ ya ima atwa Siria ta a hwụjɛ rụhwụŋ ra AGWANGWAMA, iwɛnɛ te e mepi ukpahiŋ na ulwapɛ ubwa 'yajɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

32Gana na ta AGWANGWAMA o dubo aŋ aka aka, gana ata du aa 'nyama aganga aba na shiduma sha aba. Agwatana ni ikɛnyi ibwɛ ubwa zhɛ ba jasa atwa Siria.

33O towo itulu cebe ni i'wɛ'wɛ te zeci, te iri du maa a shanɛ ulwa maa e hwoŋzhinji agwuma Ihwungwɛ ya AGWANGWAMA nɛ i shɛ gana uhwulwo, ibɛ zhɛ yo hwulupono bụratụ bu ulwa ata maa i'wɛ'wɛ ɛtɛ to unu.

Ayizaya 31

Atwa Ijipti Tudatana i Shɛ Iyi Ụlagwụ

1Atwa na zhɛ maa atwa Ijipti mbiyono aŋ, zhɛ a nda hwuŋ adangboo! Ejeshi ofwugwo a na atwa Ijipti 'yajɛ, aba oo to aba, na asụcɛ idɛkwɛ ya aba, ni ihɛŋtu ya aba ujasa. Ama e te shi AGWANGWAMA na shɛ Bụtụ bi Tijilo bi Isrɛl aba o, okwo tizha e zhe shi maa ɛ hiɛŋ bụ, Iti mbiyeni o.

2Ama bɛ incɛ, bee mepi kaa iyi nɛ baa nda. Ubwa tumwananɛ aŋ tu'wo, bee peni ogworozwo ulwapɛ na bɛɛ gɛ zhɛ ba pana aŋ, ta atwa ata a jɛlanɛ aŋ hwɛɛ.

3Atwa Ijipti shɛ shɛ Agwatana o, ama atwa gwumwa aa shɛ. Idɛkwɛ ɛtɛ kaa shɛ shɛ mpiala mu ko, ama idɛkwɛ tukwakwa yaa shɛ. Yaa shɛ AGWANGWAMA njɛ iyi nɛ bɛɛ zhɛ ba nda, nazhɛ udenji ata ga 'yajɛ ukpahiŋ zhɛ wa bwadụ, nazhɛ una ata mama zasa oo go mbiyono zhɛ wa laya du. Ɛ zhɛ o togwu aŋ a nda aŋ ufwu hwɛɛ aba.

4Nazhɛ AGWANGWAMA n hiɛŋ, Gana elele ta a'iywa zweneni bizeci na 'imɛ usunda n'ungwa, i zasa iyi elele to bu kwukwuŋ, n'ungwa ma aba mi eri shi ma ishɛcɛnga bu o. Gobwonu du yaa zasa iyi elele namba nɛ eri ya ishɛcɛnga AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ na tijɛlanɛ tu na baa jɛlanɛ Ishɛmɛ Zayon.

5Gana na tụ ụnụnụ wa hwakana tuhworugwo tu bwa maa kede iyi elele timengeni oywoywo ubwa o, gobwonu du Gamba na N shɛ AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ zhɛ a jɛlanɛ Jɛrusalɛm, maa ma lashaga uŋ.

A Suyanɛ Aŋ maa a Patana AGWANGWAMA Rishe

6AGWANGWAMA hiɛŋ, Oo ahiɛba atwa Isrɛl, hi n njɛ iwɛwɛ, iwɛnɛ ahiɛ lacɛ iyi nɛ Ngaa jɛmɛ. Ama gwure ma ya no ofwo mi hwuwayɛ go!

7Aka zhɛ o to tɛ hi zhɛ hia 'waŋ tuwa ta ata tɛ shɛ iwɛwɛ, tu gata ehi mo na azụrụfa keeni azhɛnarɛya.

8Ɛ zhɛ a kwụna atwa Siria nu utokwobi ujasa, shɛ ujasa na kaa bụtụgwụmwa ba jasa o. Shɛ utokwobi u bụtụgwụmwa kaa zhɛ wa ya aŋ o. Atwa Siria zhɛ o gozhigo nu ujasa, ɛ zhɛ a ima esemberi aba o zwono aŋ nu ugondu tijama.

9Uparatayɛ ubwa zhɛ wo gozhigono tuholono tu mazhanga tu na baa kwụbɛ, ibɛ po eberezhe aba ujasa zhɛ o gozhigo a ganga igɛrigɛ ya aba ujasa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

AGWANGWAMA na ulwa ubwa namɛ nu Zayon, na kaa ukwokwo ulwa ubwa wo gorogo nu Jɛrusalɛm, ubwa jɛmɛ.

Ayizaya 32

Tiririri tu Bwa tu Ulwa Kpaaŋ

1Hioko ma, agwuma oko zhɛ a ya hwuŋ tugwama, bɛɛ zhɛ ba untangana atwa ne tiririri, nazhɛ atwa na namɛ no shihwolu zhɛ na dumangana atwa ụshɛrɛya ne tishiriri.

2Bu na bu na na amɛ aba zhɛ ba sha gana umwono tuswaka na aka bu uvwugo keeni ofwo tuswaka ne eshilo mpiala. Ɛ zhɛ a sha gana uhwulwo na wa fwunga nụ ụshɛka, gana uparatayɛ na namɛ nu uhwuŋnu cɛnjɛ tu na bụtụ zasaba.

3Eshe atwa na kwụbɛ zha shɛ o utogo ya, shɛcɛbɛ sha atwa na hwụjɛ kaa shi zhɛ sha shɛlaga.

4Shihaŋsa sha atwa na a nda izɛlɛgwu shi zhɛ sho eshicigo iyi, irɛtu ya atwa na ga 'yajɛ tugbudu zhɛ ya duma iyi nɛ namɛ na shɛmɛ sha aba raawụụ.

5A zha shɛ kwukwuŋ ɛ hiɛŋ ya maa alagwụ shɛ bụtụ bu tandụ, i zasa kaa bụtụ zhɛ ba muna ya bụtụ na sugeni shi iwɛ ụjɛrụma o.

6Alagwụ a duma n-ndumwa mụ ụlagwụ, baa haŋsa maa bu na nda iyi nɛ shɛ iyi iwɛ. Iyi nɛ baa nda, tu n-ndumwa mu na baa duma mɛ shɛ tutwa no ofwo AGWANGWAMA. Bi peni shi kaa atwa na imunɛ gwụmɛ iyimɛyɛ maa a yɛ o, atwa na i'uyɛ gwụmɛ, bi peni shi aŋ kaa meni maa e swe o.

7Bụtụ na lagwụmɛ bɛ shɛ bụtụ bi ci'nyɛ na du ba nda iyi iwɛ, ba haŋsa maa u kwụna okofwo nụ ụzagwụ tudwatwaga, baa lakana aŋ maa iyi nɛ shɛ inɛ aba temi aŋ.

8Ama bụtụ na shɛ bụtụ bụ ụjɛrụma, ba nda iyi na tɛcara, boo shikono kaa dimi ni iyi nɛ teni cɛŋ tɛnda.

Ụshɛrɛya keeni Tugwuricinje

9Ahiɛba eyikwo na namɛ na amɛ-olom suu, ishijɛ ma hiɛ hwụjɛ iwe mi, ahiɛba miaụŋ-mo-o mu na hi meme gembi, shɛlaga ma iyi nɛ Ama njɛ.

10Ahiɛba eyikwo na hi meme gembi, ugiriri zhɛ ma hiɛ kala. Iwɛnɛ po afwafwa zha shɛ a 'wala maa hi jicinje ni ihwɛ o.

11Ahiɛba na hi ga namɛ na amɛ-olom suu, na zhɛgɛda ma, ahiɛba na hi meme gembi, rufwogo ma tugwuno ti hiŋ maa hiɛ rɛ tugwuno tụ ụcɛnjɛ tɛnda ne shimbi shi hiŋ.

12Na pa ma shɛgba shi hiŋ iyi iwɛnɛ ta a njɛ ntuma ma ata ufwu, tu ntuma ma ata ma shifwafwa mi biye mu na mu ta 'yajɛ ugwungwu.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13Esepi ni ikpɛɛnci ibɛ ya waŋna ya na cɛnjɛ ta atwa mi. Twana ma shimwono sha ata atwa a ndana la unyasa u'wo, tụ ụshɛpwụ ata atwa shini la.

14Atwa zhɛ a bana ni ihwɛ ya agwuma, ɛɛ zhɛ a bana nụ ụshɛpwụ ata ga shɛ uhiu u'una ata kpaaŋ kpaaŋ. Nhwaŋ keeni ashɛkpa ata aa ga nda la u'iywa zhɛ o hwuŋzwo hwɛɛ unyizo-nom. Shɛnabara na agwụdụ aba zhɛ o gwushigo ya apata ofwo maa a na yaga.

15Ama Agwatana zhɛ ma tu tumwananɛ sasana Mpiala mu bwa. Cɛnjɛ tu na ti ge tileni la gadaga, ti zhɛ ta shaanana cɛnjɛ ti biye, nazhɛ shihilo shi zhɛ sha matanana iyimɛyɛ ibiye.

16Tiririri keeni ụshɛrɛya u tishiriri tụdụma zhɛ wa nama no ofwo elele na cɛnjɛ ta ata.

17Bụtụ be elele zhɛ na nda iyi tiririri na amɛ-olom keeni tunama tu tusuu ti zhɛ ta nama na cɛnjɛ ta ata unyizo-nom.

18Atwa Agwatana zhɛ a nama uzawa oruwo elele, nhwaŋ ma aba mi zhɛ ma sha nhwaŋ ma amɛ-olom keeni ofwo tubanangana.

19Ama atayɛ-eshilo kaa zhɛ na dwatwaga uwapa, oo hwuŋzotongo ashɛpwụ a'wụtụ a'wụtụ. Gabụ du bi zhɛ bɛ hiɛŋ ge e meeneni Jɛrusalɛm maa e shileneni ukoshilo umwono Agwatana.

20Unyasa na atwa zhɛ a 'yaga iwɛ meni mu na mi zhɛ ma bala iwɛ iyi nɛ aa bilajɛ keeni ofwo tiyaga ebiye a na zhɛ a nama no ofwo elele iwɛ idɛkwɛ keeni iwɛ inɛ zhɛ wo gombo tebiye.

Ayizaya 33

Ti'ilono ta Atwa na a Sanga Anya Aba ne Tidere

1Gabụ na ba nda iyi ufwu, a bɛ njɛ shɛ kaa ufwu o, gabụ na ba sanga atwa, i zasa kaa bụtụ bi senji o, bi zhɛ ba nda hwuŋ adangboo! Iwɛnɛ ta aka zhɛ o to, aka na ebi genji hwuŋ iyi tɛnda ufwu, ɛ zhɛ tuba ma bu nda ya ufwu; aka na ebi genji atwa tusanga, nazhɛ ɛɛ zhɛ ma bu sanga.

2Oo AGWANGWAMA, hioko inyɛmɛnyɛmɛ tu. Gabụ ata nda ashɛlatụ. Na tu pana ukpahiŋ iyi-heri, no ti bicingo na aka tiriri.

3Aka na abu dumanɛ iwɛ na rụhwụŋ rụ bụ gana uto, ibɛ po atwamwa bwadụ nu usumwa, aka na ɛbi ishijɛ, ibɛ po edenji garatagwụ.

4Ibɛ po atɛ hiɛrɛ wuu gana ovworo etu zweni i'wɛŋnɛ ya aba nɛ ee genji, etu suje iyi nɛ ujasa yɛ.

5AGWANGWAMA gembi tebiye! Ubwa kaa namɛ no ofwo na zeci. Ubwa zhɛ bo shidingo Jɛrusalɛm nụ ụshɛrɛya u tishiriri keeni tiririri.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Ubwa ba nda maa hi shikono dimi. Ubwa bo shikicingo atwa ubwa aka elele, baa pana aŋ ti'inta keeni iyi-tumapa. Uduciya wa aba ụ'wụtụ ubwa shɛ tụsụma tu na aa sụma AGWANGWAMA inyɛsɛ.

7Etwenyi aba a na eri a nda teleyi, a kala ụhiɛŋshɛ maa e mbiyeni aŋ. Atwa na shɛ eseci-i'ɛlɛ cɛnjɛ ta aba a na a jala amɛ-olom a twa-u'wo gboo.

8Atwa te shi ya ihwɛŋnɛ ɛtɛ ya aba i'wɛtwɛ o, iwɛbɛ po yee tileni ya bohondo. Unu na aa ga twa la bwadụ tumomo lononu ta aba tu hwuŋzwo. I zasa bụtụ be elele aa mụnɛ ya ụjɛrụma o.

9Cɛnjɛ ta ata, ta ta ya ụkwụla, tee tileni ya gadaga. Uwapa Lebanon hweteni, cɛnjɛ ta ata tu Sharon ti ga 'yajɛ la ugwungwu tebiye tu 'wi ya, i'wɛ'wɛ ya 'waŋ ambɛ nu Bashan keeni Ishɛmɛ Kamɛl.

AGWANGWAMA Tɛtaganɛ Atwa I'ime Ibwɛ Unu

10AGWANGWAMA hiɛŋ, N zhɛ mɛ ishijɛ ya hwuwayɛ. N zhɛ ma kaana ugombo hwuwayɛ, ɛ zhɛ kaa mo n gombicingo.

11Hi le ofubo afwụrɛkɛcɛ, ehi meci ya arɛya ihwungwɛ nɛ ahia hwungwa i shɛ ulwa na mo hi hwoŋzhingo kwunduu

12Hi zhɛ hia bwaratagwụ gana atayɛ na ee nyeshi maa a njɛ ukawaŋ, gana esepi na ee kekebi ee hwoŋzhinji nu ulwa kwunduu.

13Ga atwa na dụlụmanjɛ, ta atwa na gwumwongonu a hwụjɛ iyi nɛ Ngaa njɛ maa e mepi ukpahiŋ mu.

14Inyɛsɛ shɛ anjɛ-iwɛwɛ u Zayon, aa zhɛgɛdaga, ɛɛ hiɛŋ, Ulwapɛ Agwatana ụ shɛ gana ulwa na wo hwoŋno unyizo-nom. I 'yajɛ tuba bụtụ be elele na amɛ tu na eri ba banangana ulwa gana ata wo hwoŋzhingo iyi kwunduu hŋ?

15Hi eri hia banangana ti yaa shɛ ahia zha tahaŋnụ ti tiririri, ahia duma kaa iyi nɛ teni cɛŋ. Ahia laka okofwo imwere tiya tedure nu ukpahiŋ hiŋ na ahiɛ 'yajɛ, ahia laka ukwuribi ugworo tulashɛga. Ahia laka tutogwu na atwa na heŋshi maa e dudweji mehieŋ ma atwa, ta atwa na heŋshi maa a njɛ iyi iwɛ elele.

16Nazhɛ ɛhi zhɛ hia banangana, hi zhɛ hia nama suu gana atwa na zweni ni ijilɛni nɛ 'yajɛ ikɛnyi. Hi zhɛ hia 'yaga iyimɛyɛ, hi na ya, te meni hi na swa.

Tibicingo keeni Unyasa na ge Mɛsɛya Zhɛ ba 'Waŋnɛ

17Hi zhɛ hia kwụbanana agwuma ebiye na zhɛ a ya tugwama ta cɛnjɛ tu na tu namɛ geri geri.

18Ti teyinje kwakwa ɛhi zhɛ hie teyinje, hiɛ hiɛŋ, Cee bile-bụ-ụdalụ namɛɛ? Cee ehiu atwa shihwolu namɛɛ? Cee bɛrɛcɛ ba shɛshɛkpa namɛɛ?

19Hi zha shɛ hia kwụba ya atwa ata tumama sata a na ma hi dumangana la rɛjɛmɛ no tugbudu, ru na ehi eshiciji shi o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

20Kwụba ma Zayon, ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ, atu ma nda la nsono mu tu mi iwɛ ya Agwatana. Kwụba ma Jɛrusalɛm! Ụ shɛ ofwo tunama na amɛ-olom. U zhɛ wa sha gana udulo tugwuno na ee mwi shi kwukwuŋ, e mwi shi i'wɛ'wɛ udulo ata o, e rufeji shi kaa ihwehwe ibwɛ o.

21AGWANGWAMA zhɛ mo tu mbisono igɛhi ibwɛ. Ti zhɛ ta nama ni ipɛlu erefu keeni ohwulwo na helenji, ama ihɛŋtu ɛtɛ i tinyakpa nyakpa zha shɛ ya kashɛka apata o

22AGWANGWAMA ni ikɛnyi ibwɛ, ubwa zhɛ a sha agwuma tu, ubwa zhɛ ma tu untangana, bu na tu dumangana ụshɛrɛya, ubwa zhɛ mo ti bicingo.

23Iyi elele nɛ swatajɛ ni ihɛŋtu ɛtɛ hwɛɛ i shɛ tɛgadaga; e eri shi o mburusonu ni ihɛŋtɛnɛ o! Ti zhɛ ta lashɛga uduciya we ejeshi ata atwa tu i'ime, i zhɛ ya bala cɛnyii harɛ okwuturu du zhɛ no gwushogo urobwo aba.

24I zasa bụtụ be elele na namɛ na cɛnjɛ tu ga tu tu zhɛ bɛ hiɛŋ ba gwuma o. Ɛ zhɛ a gangana atwa iwɛwɛ ya aba hwɛɛ.

Ayizaya 34

AGWANGWAMA Zhɛ a Duma Ụshɛrɛya we Edenji

1Oo ahiɛba edenji, zhajɛ ma kpaaŋ! Ulwa ma maa hiɛ shɛlaga. Go unyizo kpaaŋ, ta atwa elele na namɛ nu bwa zhajɛ epe maa a shɛlaga.

2AGWANGWAMA 'yajɛ isɛbwɛ i'wɛtwɛ ne edenji elele, te ejeshi aba. Bi peni aŋ n-ndumwa-tụwụma, bɛɛ zhɛ ba kwụna aŋ.

3A zha shɛ o no n'wo ma aba o, mi zhɛ mo tulogono gana ata mu no fwoso, mu na nda ụhiụŋ gboshoo. Nshama ma ata mi zhɛ mo shonjomo ne mehieŋ ma aba.

4Uwaŋna, nu upiana, tu nkpasu zhɛ mo no ma 'waŋ na cɛnjɛ, unyizo zhɛ wo kwungwulwo gana igweze, nkpasu mi zhɛ ma 'waŋtangwụ gana ambɛ afwafwa kwo kaa gana ambɛ owowo na a 'waŋ.

Tusakana ti Idụm

5AGWANGWAMA lubwa utokwobi ubwa na azuba, bɛɛ zhɛ ba shɛla atwa Idụm a na bee peni n-ndumwa-tụwụma, bɛɛ zhɛ ba kwụna aŋ.

6Mehieŋ keeni manɛbɛ ma aba mi zhɛ ma swana nu utokwobi ubwa, gana mehieŋ keeni manɛbɛ mo oywoywo agwụdụ, ni iyweywe nɛ oo to ụrụpɛ keeni manɛbɛ mu mkpokpolo ma adagba. Nu Bozra ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ, apata AGWANGWAMA zhɛ a ta ụrụpɛ ata, na cɛnjɛ ti Idụm kaa bɛɛ zhɛ ba nda ikwunɛ ɛtɛ i'wɛtwɛ 'wɛtwɛ.

7Atwa zhɛ no jirongwu gana inemi keeni oywoywo inɛ, cɛnjɛ ti zhɛ to shonjomo howuu ne mehieŋ, manɛbɛ mi zhɛ ma swana na tuba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

8Aka gatata AGWANGWAMA zhɛ o bicingo Zayon maa tụpana iyi nɛ atwa i'ime aba njɛ aŋ la.

9Erefu Idụm zhɛ a jɛshɛrɛga ukotolo, cɛnjɛ ta aba ti zhɛ ta sha tuwiŋ-tu-uwaŋna. U'una ata zhɛ wo hwoŋno hwɛɛ wa sha gana ukotolo.

10U zhɛ no hwoŋno tụ ụjita tu uwaŋna, u zhɛ na nda nshikwo unyizo-nom. Cɛnjɛ ta ata ti zhɛ ta sha osombo nu usara elele na waŋnɛ. I zasa bụtụ zhɛ bo dulo maa tono tu okwo tutono kwukwuŋ ya.

11Ecepi keeni igbe aba zhɛ a nama apata, ozhikwukwu, na agwaagwaa aba zhɛ a lashagaga cɛnjɛ ta ata. Ubwa zhɛ ba bata uhwohwo iyi tusukwutogwu nu ubwa keeni meni ma tuma tundarɛshɛnga. AGWANGWAMA zhɛ a ndaanana cɛnjɛ ta ata osombo gana na tu taa shɛ la nazhɛ aa njɛ unyizo.

12Za bụtụ zhɛ ba ya tugwama na amɛ ubwa o, ehwurembe ubwa zhɛ a bananga nu bwa hwɛɛ.

13Esepi no tu'unto aba zhɛ ɛ unshɛ nu nhwaŋ ma shɛgwuma, ta ashɛpwụ ata oo mo nu uba, ibɛ po aka, no ozhikwukwu, aba zhɛ a nama ya na aba.

14Isundɛ ye ehilo zhɛ no rungo apata a na swa ugwu, iyi-uumwa nɛ yo rungo nụ ụjita, ibɛ zhɛ no momo loshogonu n'ungwa, apata zhɛ a sha ofwo na ogburudu zhɛ na ta ụhinjanụ.

15Ozhikwukwu zhɛ na ta tuhwurugwo ta aba apata, a na 'waŋ shɛnjɛ, ɛ nɛ bwujɛ oywoywo aba, a na nɛnga aŋ apata. Egbeji zhɛ na ụlwatagwụ apata, bu na bu na no bwolo bwa.

16Dwalakaka nu utakada ata AGWANGWAMA 'nyeci maa rɛcɛ iyi nɛ wɛɛ hiɛŋ iwɛ iyi-uumwa gɛ. I zasa iyi-uumwa gɛ okwo ike i zhɛ ya ina o, i zasa kaa du inɛɛ nɛ zha shɛ ya 'yaga uyebi ibɛ o. AGWANGWAMA pwonuo-unu maa ga i shɛ gana ata. Mpiala mu bwa mu ba mi zhɛ mo sotulonu aŋ urubwo uko.

17AGWANGWAMA zhɛ o dwotwogonu aŋ cɛnjɛ ta ata, bo utogono tu inɛ inɛ. Ɛ zhɛ a nama na cɛnjɛ ta ata nu uwaŋnɛ aba we elele, ti zhɛ ta sha ma ta aba unyizo-nom.

Ayizaya 35

O shilwo-unu iwɛ Tugwure nu Zayon

1Ụshɛka keeni cɛnjɛ tu hwoo zhɛ wa bwada unyasa. Iyi nɛ ya nda tusumbo tụ 'wụtụ zhɛ ya saba ne shihilo shɛ ụshɛka.

2Ụshɛka zhɛ na zunga azunga, u na kala n'ungwa mu unyasa. U zhɛ wa pilanụ gana nshama mu Lebanon. I zhɛ ya 'yaga ugwungwu gana ntuma mi Ishɛmɛ Kamɛl keeni Sharon. Bụtụ be elele zhɛ ba kwụba ụzhɛ wa AGWANGWAMA; ɛ zhɛ a kwụba ụjɛrụma wa AGWANGWAMA keeni igɛhi ya Agwatana tu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Na ta ma i'ɛlɛ nɛ lukwumi ikɛnyi, keeni shilulo shɛ na shi lwegeji shɛ na sha zhɛgɛda.

4Mbiso ma atwa elele na u'waba kwuswa maa, Shikono ma dimi, kede inyɛsɛ ihiɛ shɛ o! Agwatana hiŋ e ci ba maa mo hi bicingo; bi zhɛ ba zhajɛ maa nda itɛpwɛ, maa pana atwa i'ime hiŋ ulwapɛ.

5Sholubo shi zhɛ sha kwụba uhwaŋna, shɛkwụrụ shi zhɛ sha hwuga iwɛ.

6Okwuturu zhɛ na dwa angapa nu unyasa gana ilibɛ, n-ngwuronu mi zhɛ mu na ugaga n'ungwa mu unyasa taawụụ. Meni mi zhɛ ma ibwa nụ ụshɛka, ohwulwo zhɛ a nama nu uzhi.

7Uhwayɛ ata wo vwongongo, zhɛ wa sha ukwokwo meni. Ɛmɛzhinjɛ meni zhɛ a bala na cɛnjɛ tu hwoo. Ambɛ meni keeni eninjidegbe zhɛ nɛ unshɛ no ofwo ata aka a nama la.

8Uhwaŋna ụ'wụtụ zhɛ wa nama apata, ɛ zhɛ ɛ hiɛŋ uŋ, Uhwaŋna Tijilo. I zasa bụtụ-bu-iwɛwɛ be elele na zhɛ ba ta uŋ o; i zasa kaa alagwụ elele na zhɛ a inzhɛnga ya atwa na to uŋ o

9Izeci zha shɛ ya nama apata o; i zasa kaa usunda mazhanga elele zhɛ wo dulo uŋ o. Uhwaŋna ata ubwa atwa na AGWANGWAMA gwube zhɛ a ta tɛ ɛ zhɛ ujiyo.

10Ɛ zhɛ o to Jɛrusalɛm nu unyasa, a na zunga, a na ugaga n'ungwa mu unyasa. Ɛ zhɛ a 'yaga unyasa unyizo-nom; ụngwụ-tụhwụga na amɛ-tụhaŋtụ zha shɛ a nama ya apata unyizo-nom.

Ayizaya 36

Asiria Zweni Atwa Jɛrusalɛm Inyɛsɛ

(2 Shɛgwu 18:13-27; 2 Shɛrụ 32:1-19)

1Ti gɛ Hɛzɛkia ulwa shiywa umpwa-na-shɛba-shi-neshi tu baa yɛ tugwama tu Juda, nazhɛ gɛ Sɛnakɛrib agwuma Asiria tefwuleji ashɛpwụ ata Juda ee kepi nu uba tebiye nu ujasa, bee leshiji aŋ.

2Ibɛ po agwuma Asiria peni uberezhe ubwa unu, bɛɛ hiɛŋ, Sugo ejeshi gembi ufwugwo maa duri Lakish maa zhe Jɛrusalɛm maa hiɛŋ agwuma Hɛzɛkia go lono maa mama pana aŋ. Ejeshi ata zokwu nu uhwaŋna ofwo ata anɛ tugwuno a nda ugondu, to dongonu busoso ata meni mɛ zhinjɛ tuzuba.

3Nazhɛ atwa Juda atatụ, gɛ Ɛliakim yɛu-ye-eyi Hilkia na untanganɛ ihwɛ ya agwuma, na Shɛbna na shɛ bi'nyeci bu umwono-ụshɛrɛya, no Joa yɛu-ye-eyi Asaf, na shɛ bi'nyeci bi iyi nɛ maa e sweci iwɛ titeyinje, ee zhe no ofwo ubwa.

4Ga Rabshakɛ hiɛŋ aŋ, Mbiso ma agwuma Hɛzɛkia maa, Agwuma ata a'wụtụ atwa Siria hiɛŋ, Imbe kwuŋ abu ngbaracɛ upo abɛ 'yajɛ ohwulu tishitoo?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

5Bi heŋshi ree maa n-ndumwa mo hondo mi zhɛ ma sha gana ukpahiŋ we ejeshi?
Gaaba kwuŋ ebi heŋshi maa bi zhɛ mo bu mbiyono upo abu ma n sukakanaa?

6Atwa Ijipti abu ngbaracɛ maa o bu mbiyono, ama timbiyono ta aba ti zhɛ ta sha
gana bụtụ na njɛ bukwuto bwa ne eninjidegbe, bi zhɛ ba bwadụ ba bu shɛlanga
nu u'ala. Gana ata du agwuma Ijipti ga Faro zhɛ ba shana bụtụ be elele na datanɛ
bụ.

7Nazhɛ uhiu we eberezhe ata Asiria to tuhwulo, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ ɛbi n hiɛŋ, Tu
datanɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu. Shi tikpekwu tu bwa, no otukwu-
ụrụpɛ ubwa ta la suu gɛ Hɛzɛkia hwuŋzwotongwo, nazhɛ bee mbishi atwa Juda
keeni Jɛrusalɛm, bɛɛ hiɛŋ, Nu utukwu-ụrụpɛ ga uko gba ɛɛ zhɛ na ta ya ụrụpɛ?

8Zhajɛ maa twa-unu na agwuma-ihwɛ mi na shɛ agwuma Asiria. N zhɛ ma bu
pana idɛkwɛ ugbaa uko, ti yaa shɛ ebi eri bo gwushigo atwa na zhɛ a suka iŋ.

9Bi ci shi okwo uberezhe we ejeshi agwuma ihwɛ mi Asiria na 'nyanɛ mɛwɛɛ nụ
ụjɛrụma o, nazhɛ aba jala maa ga atwa Ijipti a bu tumwananɛ ihɛŋtu ya aba ujasa,
na asụcɛ aba idɛkwɛ.

10Shɛ inɛ ɛtɛ kiri o, bi heŋshi ree maa shɛ AGWANGWAMA m peni ukpahiŋ upo
Ngaa sukakanɛ cɛnjɛ tụ bụ, Ngaa njɛ tụ ufwu? AGWANGWAMA ni ikɛnyi ibwɛ, n
hiɛŋ, Zhaga sukakana tụ maa njɛ tụ ufwu.

11Gɛ Ɛliakim, na Shɛbna keeni Joa, hiɛŋ uberezhe ata, Tụ hwụjɛ Ru'aram, ga shɛ
ruba aba duma no tu. Ta duma Riju o; iwɛ maa kede atwa ga shikekeni nu ụdatụ
ga hwɛɛ hwụjɛ o.

12Bɛɛ jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Hi heŋshi suu maa ahiɛba na agwuma hiŋ kiri agwuma-
ihwɛ mi n tumwanɛ maa mo mbiso n-ndumwa mu ga? Awo! Ma njɛ du na atwa
ga gɛgajɛ nu uba ga. Ɛ zhɛ a ya tuwiŋ ta aba, ɛɛ zhɛ a swa meyingo ma aba, gana
na ɛhi zhɛ hia ya tuwiŋ ti hiŋ, ɛhi zhɛ du hia swa meyingo mi hiŋ.

13Nazhɛ ga Rabshakɛ ishijɛ, baa jɛmɛ ya Riju gbada gbada, bɛɛ hiɛŋ, Hwulaga ma
iyi nɛ agwuma ata a'wụtụ Asiria me hi mbiso.

14Bu ma hiɛ tɛtagana-unu maa kede hi leni maa gɛ Hɛzɛkia ihi helekeci o. Gɛ
Hɛzɛkia eri shi mo hi mbiyono.

15To lono ma maa mo hi shishingono maa hi datana AGWANGWAMA o. Ta haŋsa
ma maa AGWANGWAMA zhɛ me hi bicingo, bɛɛ zhɛ ba laka maa ejeshi Asiria
leshiji ụshɛpwụ hiŋ o.

16Ta hwulagana ma Hɛzɛkia o, agwuma Asiria hiɛŋ, Yaa shɛ ahiɛ banɛ nụ
ụshɛpwụ ga hiŋ, ahiɛ zhajɛ maa hi nama nu bwa, bi zhɛ me hi lonono maa ga
bụtụ bụtụ na ya tụ'walụ ta afwafwa keeni owowo ubwa, maa hi na swa du meni
ma a'ibwa hiŋ;

© 2008 Bible Society of Nigeria.

17uuwa i ci aka na agwuma ihi meni hwuŋ u'una na zhɛ wa sha gana una ga hiŋ gom. Ofwo na afwafwa barɛ maa hi na nda meni ma aba, no ofwo na ohiu barɛ maa hi na nda iyimɛyɛ.

18To lono ma maa gɛ Hɛzɛkia ihiɛ njɛ shɛlagwụ maa hi leni maa AGWANGWAMA zhɛ me hi bicingo. I 'yagawa azhɛba elele na bicingwo u'una aba ni i'ɛlɛ ya agwuma Asiria kwukwuŋ hŋ?

19Cee azhɛba Hamat, na a na Apad namɛ hwuwayɛɛ? Cee azhɛba Sɛfavaim namɛ hwuwayɛɛ? E eri o bicingo suu Samaria ni i'ɛlɛ mi?

20Aka na kwuŋ azhɛba a'una ga bicingwo aŋ la ni i'ɛlɛ ya agwuma tuu? Asha imbe kwuŋ po ehi heŋshi maa AGWANGWAMA eri o bicingo Jɛrusalɛm ni i'ɛlɛ ya agwuma tuu?

21Ibɛ po atwa ata namɛ shiruu, a jɛshɛjɛ shɛ bụ iwɛ elele o, iwɛnɛ ti gɛ Hɛzɛkia go pwonuo aŋ unu, bɛɛ hiɛŋ, Nama ma hwayɛ shiruu, tɛ jishijɛ bu ma o.

22Nazhɛ amɛ Ɛliakim, na Shɛbna keeni Joa hashɛganụ, ee dwetweji otogwo aba iwɛ amɛ-tụhaŋtụ, ee mbishi agwuma Hɛzɛkia iyi nɛ uberezhe ata ga Rabshakɛ dumanjɛ hwɛɛ.

Ayizaya 37

Gɛ Hɛzɛkia Lụpɛ Ayizaya maa Pana bụ Ahaŋsa

1Gunu na ta agwuma Hɛzɛkia hwụjɛ n-ndumwa mu ga, bee dwetweji otogwo ubwa na amɛ-tụhaŋtụ, bee urigeni tugwuno tụ ụcɛnjɛ tɛnda. Nazhɛ bee hwuri nu umwono wa AGWANGWAMA.

2Baa tumwanɛ Ɛliakim na untanganɛ ugondu ihwɛ ya agwuma, na Shɛbna na shɛ bi'nyeci bu umwono-ụshɛrɛya keeni ehiu onongbo no ofwo bigesere ga Ayizaya yɛu Amoz, aba du uregeni tugwuno tụ ụcɛnjɛ tɛnda.

3Utumwa baa tumwanɛ aŋ no ofwo Ayizaya na, bi hiɛŋ, Hwayɛ ga shɛ ụjita u tiriri. E ti peni ulwapɛ, ụpụrụsa kaa u tɛ shɛ. Tɛ shɛ gana biyikwo na 'yajɛ ofubo na kaa aka ubwa tumata ci, ama bu zasa ya kaa ikɛnyi nɛ waŋnɛ maa mata o.

4Agwuma Asiria tumwanɛ uhiu we eberezhe ubwa maa twagaga Agwatana uumwa. Ga AGWANGWAMA bụ hwụjɛ tutwa tu ga maa pana atwa na njɛ tụ ulwapɛ. Iwɛ ecilo ata, nda adua no ofwo Agwatana iwɛ tumwata ta atwa tu a na ta vwɛ.

5Aka na tu ga Ayizaya hwụjɛ utumwa wa agwuma Hɛzɛkia,

6baa tumwananɛ bụ ajɛshɛgwa ga, bɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA hiɛŋ, Ta nda inyɛsɛ n-ndumwa ma ata mụ wɛ abụ hwụjɛ agwuma Asiria n dumanganɛ o.

7AGWANGWAMA zhɛ a nda maa agwuma ata hwụjɛ unabarɛ uko na zhɛ wo gwuricingo bu na cɛnjɛ tu bwa, maa a kwụnɛ bụ apata nu utokwobi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Atwa Asiria Zweneneni Aŋ Inyɛsɛ
(2 Shɛgwu 19:8-19)

8Aka na tu uhiu we eberezhe ata atwa Siria hwụjɛ maa agwuma Asiria ishɛgwa nu Lakish bee zhe Libna baa nda ujasa na aba, bee zhe apata maa kwubɛ bụ.

9Utumwa ata zhe wee ci agwuma Asiria gɛ Sɛnakɛrib, ɛɛ hiɛŋ, Ga Tihaka bụtụ bi Itiopia suje ba ejeshi Ijipti bee ci maa sukakana aŋ. Aka na ta agwuma ata hwụjɛ n-ndumwa ma ata, baa 'nyatanɛ agwuma Juda gɛ Hɛzɛkia utakada, bɛɛ bụ,

10Azhɛba ata abu datanɛ ree ubu mbishi maa bu zha shɛ bo tono i'ɛlɛ mi? To lono maa e bi helekeci o.

11Bu hwugwa iyi nɛ shɛgwuma sha Asiria shɛ ndanjɛ a'una na bee irecenji hwɛɛ. Bi heŋshi ree maa bi eri ba banangana?

12Ogwunukwoshi mi irecenji ashɛpwụ Gozan hwɛɛ, tu Haran hwɛɛ, ti Rɛzɛf, baa kwụnɛ Bɛtɛdɛn na namɛ la ni Tɛlasa, i zasa atwa elele azhɛba aba eri o bicingo.

13Cee agwuma Hamat, na a na Apad, na a na Sɛfavaim, na a na Hɛna keeni a na Iva namɛ hwuwayɛɛ?

Adua Hɛzɛkia no Ofwo AGWANGWAMA

14Agwuma Hɛzɛkia leshiji utakada ata ni i'ɛlɛ ya atumwa ata, baa rɛcɛ uŋ. Nazhɛ bee munji nu umwono wa AGWANGWAMA, bee berishiji uŋ nu umbe AGWANGWAMA.

15Gɛ Hɛzɛkia njɛ adua pa AGWANGWAMA, bɛɛ hiɛŋ,

16Oo AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, Agwatana Isrɛl, gabụ na bɛ jɛjɛ ni idwɛtwɛ bu na azuba, na ashashɛ iyi-uumwa ɛtɛ 'yajɛ apiambɛ. Gobuko gba bɛ shɛ Agwatana na untanganɛ cɛnjɛ-ta-tugwama tu unyizo hwɛɛ; gabụ bɛ njɛ cɛnjɛ, ta tụla hwɛɛ.

17Oo AGWANGWAMA, zhire acɛbɛ bụ maa hwụjɛ, oo AGWANGWAMA, hɛŋpishinjɛ eshe bu maa kwụbɛ. Hwulaga hwuwayɛ go n-ndumwa me elele mu na gɛ Sɛnakɛrib tumwanɛ maa ma bu twagaga gabụ Agwatana uumwa.

18AGWANGWAMA, iwɛ-tɛkana ga, ti mepi maa shɛgwuma sha Asiria shɛ nduwa edenji gembi ufwugwo ufwu, aa njɛ cɛnjɛ ta aba shisombo kpaaŋ,

19ee hwoŋzhenji azhɛba aba a na shɛ shɛ Agwatana, ama ntatanuwaŋ mu na bụtụ njɛ na atayɛ keeni i'wɛ'wɛ maa shɛ.

20Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu, hwuwayɛ go iti bicinji ni i'ɛlɛ ya atwa Siria, iwɛ maa cɛnjɛ-ta-tugwama tu unyizo kpaaŋ ti mepi maa gabụ kiri bɛ shɛ Agwatana.

Unu-tishilo iwɛ Tɛlashɛga
(2 Shɛgwu 19:28-37; 2 Shɛrụ 32:20-21)

© 2008 Bible Society of Nigeria.

21Nazhɛ ga Ayizaya yɛu Amoz tumwananɛ agwuma Hɛzɛkia utumwa, bɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl hiɛŋ, Adua ata abɛ njɛ pi mi iwɛ Sɛnakɛrib agwuma Asiria,

22n-ndumwa mu na AGWANGWAMA jɛmɛ iwɛ ubwa na, bi hiɛŋ, A-Sɛnakɛrib, ụshɛpwụ Zayon zhɛ ma bu hinga ilɛtu ya asada, wa bu ngbaraka cwɛŋ bana. U zhɛ na bu ndana azhɛkwa ne ekwunyi bu to bo gozhigo.

23Gaaba kwuŋ ebi heŋshi maa ubwa aba twagaga, aba nda asada, ɛbɛ bwɛjɛ rụhwụŋ ru ugadagba, obo sugono eshe bu na azubaa? Bu n mụnɛ shɛ ụjɛrụma o, Gamba Bụtụ ata bi Tijilo bi Isrɛl.

24Gabụ bu tumwanɛ miaụŋ mụ bụ mu ugondu maa e m mbiseji ishɛkɛ, ɛbi hiɛŋ, Ni ihɛŋtu mi ujasa nɛ gembi ufwugwo Ngee leshiji nshama mu Lebanon mu na mi zeteji mu hwuri mu na mụ vwɛ hwɛɛ. Aba busa, ɛbi hiɛŋ, N lwogwo osobu na njɛsanjɛ uhwuri a na vwɛ, to orokwo a na ngezeni a na vwɛ nụ ụzhɛ hwɛɛ. Ɛbi hiɛŋ, N twonuo taa na amɛ na amɛ uwapa ata.

25Aba busa, ɛbi hiɛŋ, N hine a'ibwa meni Ngee swe mu na cɛnjɛ ta anya atwa. Ɛbi hiɛŋ, Ni ivwunɛ ye ejeshi mi Ngaa hwụŋcɛnjɛ Urefu Nayɛl.

26Asha bu ta hwụjɛ shɛ suu maa, Gamba n imanganjɛ la ijɛ ɛtɛ cala cala? Ama na aka ga Ngaa njɛ iŋ ya. Gamba m bi peni ukpahiŋ ata maa hwuŋzetenji ashɛpwụ ata a'wụtụ a'wụtụ oo mo maa a shɛ ubizo wɛ ɛzhɛtɛ.

27Atwa na namɛ la na aba, a zasa ukpahiŋ elele o, e zweni aŋ inyɛsɛ, ezuye shɛ aŋ. A shɛ gana ambɛ na namɛ ne ehilo kwo kaa gana ambɛ na unshɛ no osokwu ukogo a na oholobwo uwaŋna kwụnɛ tobwolo e te hwuwi shi uwaŋna o.

28Ama M mepi bɛjɛjɛ bụ, na tubana tụ bụ, ne tugwure tụ bụ, Ngee mepi gana na aba nda abwagara no ofwo mi.

29E m mbishi iwɛ abwagara ata bụ keeni tubusa ta ata tụ bụ, iwɛbɛ po Ngɛɛ zhɛ mo bu shiyono akama ni inyɛnu hwuwayɛ go, Mo bu shiyono ashɛnjɛ nu unu maa mo bu gwuricingo nu uhwaŋna ata abu ga banɛ la.

Agwatana Ụrɛcɛnjɛ Unu Ubwa Tishilo

30Ga Ayizaya hiɛŋ agwuma Hɛzɛkia, Tusakana ti iyi nɛ zhɛ ya nda na. Nu uywa ga keeni unywanywa iyi nɛ mɛmɛ unsɛnjɛ na cɛnjɛ ɛhi zhɛ hia ya, ama nu uywa utatụ, hi zhɛ hia bila iyimɛyɛ hiŋ hia dwa, hia bila afwafwa hiŋ hia ya tụ'walụ ta aba.

31Atwa na benengeni nu Juda zhɛ a zhɛmanga tu'waba gana ụ'wụ'wụ na tini tu bwa ti iri cɛnjɛ tebiye, na kaa wa 'wala tụ'walụ.

32Atwa na vwanganɛ zhɛ a banɛ nu Jɛrusalɛm, atwa na benengeni zhɛ a banɛ ni Ishɛmɛ Zayon. Tɛzhɛgɛdana ta AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, tuba kaa ti zhɛ ta ụrɛcɛnga iŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

33Iyi AGWANGWAMA jɛmɛ iwɛ agwuma Asiria na, bi hiɛŋ, Bi zha shɛ kwukwuŋ be teni ụshɛpwụ ga, okwo i'ilɛ mokondo bi zha shɛ kwukwuŋ ba karɛ uŋ. I zasa kaa bijeshi na 'waŋnɛ abula ujasa na zhɛ bo gwumwonu nu ụshɛpwụ ga okwo tugwumwongonu. I zasa kaa atwa elele na zhɛ a hwala uŋ maa e leshiji uŋ o.

34Bi zhɛ bo gwulo nu uhwaŋna ata baa ga banɛ la uzawa ụshɛpwụ ga tutono. Gamba na N shɛ AGWANGWAMA N dumwa.

35N zhɛ ma jɛlanɛ ụshɛpwụ ga maa mo bicingo uŋ, iwɛ ụjɛrụma mu keeni iwɛ yɛu mi ugondu ge Devid.

36Nazhɛ butumwa ba AGWANGWAMA ba azuba zhe nụ ụjita baa kwụnɛ ejeshi Asiria igbɛɛ-dupu-na-buhanda-ni-bɛ-yebi-na-akpakwụ-a-ta (185,000). Iyi heri n'wo ma aba kiri mi tilegeni apata pipipi!

37Nazhɛ agwuma Asiria gɛ Sɛnakɛrib gwuri bee zhe Ninivɛ.

38Ama jita na baa ta ụrụpɛ ni isume tuwa tu bwa, tu na ɛɛ hiɛŋ Nisrok, ibɛ miaụŋ mu bwa me eyi mi yebi, ga Adramɛlɛk, na Sharɛzɛ mɛ shɛrɛ bụ nu utokwobi, ee gezhiji ee zhe na cɛnjɛ ta Ararat. Ibɛ po yɛu ibwɛ ye eyi ga Isahadon yɛ tugwama tu bwa.

Ayizaya 38

Ụngwụ to Hɛzɛkia Baa Njɛ Adua

(2 Shɛgwu 20:1-11; 2 Shɛrụ 32:24-26)

1Na aka ata ibɛ ụngwụ to agwuma Hɛzɛkia, bɛɛ zhɛ tu'wo. Ga Ayizaya bigesere ata yɛu Amoz zhe maa kwubɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ bụ, Iyi nɛ AGWANGWAMA hiɛŋ na, bi hiɛŋ, Imanganga ihwɛ bu, iwɛnɛ abi zha shɛ ba zhɛmanana ụngwụ ga, ama bi zhɛ bo 'wo.

2Gɛ Hɛzɛkia peni eshe ubwa geri bụ ụdatụ, baa njɛ adua no ofwo AGWANGWAMA, bɛɛ hiɛŋ,

3Oo AGWANGWAMA, Ma bụ tabwa, teyinje gana na Ngaa bụ ndanɛ ugondu na tɛcara keeni na tumama pana na amɛ mi hwɛɛ; Ngaa njɛ kaa iyi nɛ i bu kwụlanɛ aka elele. Bee kwuni u'wo-tutwa gboo.

4Nazhɛ AGWANGWAMA peni Ayizaya unu, bɛɛ hiɛŋ,

5Zhaga mbiso Hɛzɛkia, hiɛŋ bụ, Iyi nɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ugwunukwoshi bu ge Devid hiɛŋ na, bi hiɛŋ, N hwụjɛ adua bụ, Ngaa kwụbɛ kaa u'wo na abɛ cwɛ, N zhɛ ma bu kaana uraiŋ tiya shiywa umpwa-na-shɛba-shɛ-ta geri be eshe.

6N zhɛ mo bu bicingo tụ ụshɛpwụ ga Jɛrusalɛm ni i'ɛlɛ ya agwuma Asiria, N zhɛ ma jɛlanɛ uŋ du.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

7Ga Ayizaya hiɛŋ bụ, Iyi nɛ zhɛ ya sha useyida maa AGWANGWAMA zhɛ a nda iyi nɛ bee shiri-unu na.

8Bi zhɛ bo gwuricingo uwaŋna ne ekwunyi ahaŋpalụ umpwa, zhaga nu umwono ata wa azuba ga Ahaz mo, no ofwo ata aa manga uzhizhi uwaŋna, bi zhɛ ba kwụba Ibɛ po AGWANGWAMA gwuricinji ga uwaŋna ne ekwunyi ahaŋpalụ umpwa.

Ashɛtwa Hɛzɛkia iwɛ Ụngwụ na Baa Zhɛmananɛ

9Aka na ti gɛ Hɛzɛkia agwuma Juda zhɛmananɛ ụngwụ ubwa, bee 'nyeci azunga ga ashɛtwa, bɛɛ hiɛŋ,

10N nge heŋshi okwo no tukwuno tu uraiŋ mu Ngɛɛ zhɛ ma zha nu nhwaŋ-me-e'uye, maa kede Ma ya ya uraiŋ ga mu o.

11N nge heŋshi okwo N zha shɛ ma kwụba ya AGWANGWAMA nu unyizo ga o. Okwo kaa bụtụ be elele na ta hwungwa o.

12E jeji uraiŋ mu waa kwunanjɛ, gana udulo tugwuno na ee hwuŋzhi; gana tugwuno tu na ee jeji na akpanga na aa ga na tụ. N nge heŋshi okwo Agwatana zhɛ a kwunanga ya uraiŋ mu.

13N cwɛ-u'wo nụ ụjita iwɛnɛ Ama hwuga-ụngwụ, Gana maa bizeci ba bwarataga o'umpwo mi kpaaŋ. N nge heŋshi okwo Agwatana zhɛ a kwunanga uraiŋ mu.

14Rụhwụŋ ri mi rụ sụpanɛ, raa namɛ dumo dumo, Omo ngwulo gana ikwucime. Eshe mi lukwumi azuba tungbaraka. Oo AGWANGWAMA m bicinji nụ ụbaụta ga.

15AGWANGWAMA ubwa njɛ iŋ. Imbe Ngaa 'yajɛ maa mɛ hiɛɛŋ? Amɛ mi hashɛganụ, ibɛ po Ngee eri shi ya malabụ

16Oo AGWANGWAMA, gabụ gobuko kiri Ngɛɛ zhɛ ma namana, N nɛnjɛ maa Ma ya uraiŋ.

17Hioko tugwumana ti mi ti zhɛ ta jɛshɛrɛga ta sha amɛ-olom. Gabụ kaa bi bicinji uraiŋ mu nu ushapa ufwu tɛnda, Abu 'wɛŋ iwɛwɛ mi kpaaŋ geri ba aba bụ.

18Atwa e'uye eri shi ma bụ 'walụ o; tu'wo kaa ti eri shi ta bụ shɛtana o. Atwa na uwo eri shi a patana ya tɛcara tụ bụ rishe o.

19Atwa na ta hwungwa aba ma bụ shɛtana, Gana na Ama bụ shɛtana hwuwayɛ go. Eshi o mbiso miaụŋ ma aba gana na abɛ shɛ bụtụ bɛ tɛcara.

20AGWANGWAMA ubwa n nɛnjɛ. Ti zhɛ ta 'nyama shiduma maa ta bụ shɛtana na azunga, Ta zunga azunga ashɛtwa nu umwono bu uuwa i ci aka na eti 'wi.

21Nazhɛ ga Ayizaya mbishi agwuma Hɛzɛkia maa go nuso ambɛ owowo maa ndapana nu utwa ata ubwa, bi zhɛ ba zhɛmanana.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

22Nazhɛ agwuma Hɛzɛkia heŋteni, bɛɛ hiɛŋ, Imbe tuba zhɛ ya sha tusakana maa
N tɛ zhɛ mo tono nu umwono wa AGWANGWAMAA?

Ayizaya 39

Atumwa Ticinji a na Banɛ nu Babulon
(2 Shɛgwu 10:12-19)

1Aka ata agwuma Babulon ga Mɛrodak-aladan yɛu-ye-eyi Babulon hwụjɛ maa
agwuma Hɛzɛkia gwụmɛ tebiye baa zhɛmananɛ, ibɛ po baa 'nyatanɛ bụ utakada
baa panɛ atumwa ubwa ticinji medenji upwaŋ.

2Gɛ Hɛzɛkia to atumwa ata amuraba nu unyasa, bee mbisegeni aŋ uduciya ubwa
hwɛɛ, ta azụrụfa ubwa ta azhɛnarɛya, ta manɛbɛ mu bwa mo ogwumishi, ta mu
naa na mi 'yajɛ ụhiụŋ ubiye, bee mbiseni aŋ du ti i'wɛŋnɛ ibwɛ ujasa hwɛɛ. I zasa
iyi elele nɛ vwɛ no shimwono shɛ bwa shi i'wɛŋnɛ, to ofwo elele na cɛnjɛ tu bwa
tu namɛ bee mbisegeni shi aŋ o.

3Bigesere ga Ayizaya zhegeni agwuma Hɛzɛkia, bee heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Cee
kwuŋ atwa ga banɛɛ? Imbe kwuŋ ɛɛ bi hiɛɛŋ? Gɛ Hɛzɛkia jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, A banɛ
taa nu u'una na dụlụmɛ, taa nu Babulon aa banɛ.

4Ga Ayizaya heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Imbe aa kwụbɛ ni ihwɛ gɛ buu? Gɛ Hɛzɛkia
jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, A kwụbɛ iyi elele nɛ namɛ ni ihwɛ mi, i zasa iyi elele namɛ no
shimwono shi mi shi i'wɛŋnɛ Ngee mbiseni shi aŋ o.

5Nazhɛ ga Ayizaya hiɛŋ agwuma Hɛzɛkia, Hwulaga n-ndumwa mu na
AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ jɛmɛ,

6Aka zhɛ o to tɛ ɛ zhɛ o sugo iyi elele nɛ namɛ no shimwono shɛ bụ shi i'wɛŋnɛ
hwɛɛ nu Babulon, iyi nɛ ogwunukwoshi bu kwuni la hwayɛ tuswaka uuwa i ci
hwuwayɛ. I zasa iyi elele zhɛ ya vwa o.

7Ti meseyi ajalalo bu a na ɛɛ tɛ zhɛ ma bu matanga gom, a na zhɛ a sha u'waba
bụ, ne mehieŋ mụ bụ, ɛ zhɛ o sugo aŋ a nda aŋ nvwala mu na mi zhɛ mu na nda
ugondu ni ihwɛ ya agwuma Babulon.

8Agwuma Hɛzɛkia heŋshi maa n-ndumwa mu ga mi zha shɛ mɛ sɛ na aka ubwa
o, ama bi zhɛ ba 'yaga amɛ-olom keeni tusuu uuwa bu to 'wo, iwɛbɛ po bɛɛ jishijɛ
Ayizaya, bɛɛ hiɛŋ, n-ndumwa mu na AGWANGWAMA jɛmɛ mɛ zhɛmɛ.

Ayizaya 40

N-ndumwa ma Anyingatụ

1Agwatana tu hiɛŋ, Ingatanga ma atwa mi, ingatanga aŋ ma!

2Ta ma atwa Jɛrusalɛm ikɛnyi. Mbiso aŋ ma maa ụbaụta ata aa nduwa gwumwa
ya; e gengeni aŋ ya du iwɛwɛ ya aba. N pwonuo aŋ ulwapɛ na teni cɛŋ ni iwɛwɛ
ya aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Rụhwụŋ ra bụtụ bu ko ra ugaga, rɛɛ hiɛŋ, Kalana ma AGWANGWAMA uhwaŋna nụ ụshɛka! Hangana ma Agwatana tu uhwaŋna u tukpotoo nu uzhi.

4Shidongo ma olomu elele; bwarataga ma nshama, hi hwuŋzetenji tingbekwu; nangwacanga ma cɛnjɛ tu tukporo kporo, maa ofwo elele nagwụ ndalụụ.

5Nazhɛ ụjɛrụma wa AGWANGWAMA zhɛ wa banɛ, nazhɛ bụtụgwụmwa be elele zhɛ ba kwụba uŋ. AGWANGWAMA dumwa ni ikɛnyi ibwɛ.

6N hwụjɛ rụhwụŋ ru ko ri n hiɛŋ, Ananga utumwa ga! Ngee heŋteni, Ngɛɛ hiɛŋ, Utumwa imbe Ngɛɛ zhɛ ma anangaa? Rɛɛ hiɛŋ, Ananga maa, Tu'waba ta atwa kpaaŋ tɛ shɛ gana ambɛ; ụjɛrụma u tuba ụ shɛ gana modwodwo ma ambɛ.

7Ambɛ a lụmba, modwodwo ma aba ma 'waŋ, aka na AGWANGWAMA tumwanɛ uvwugo maa u vwuji aŋ, atwa ilegeji shi ya uhwuri ambɛ o.

8Iwɛ-tɛkana, ambɛ a lụmba, modwodwo ma aba ma 'waŋ, ama n-ndumwa ma Agwatana tu mu namɛ tutu unyizo-nom.

9Oo gabụ Jɛrusalɛm, mungo ni ishɛmɛ nɛ zeci tebiye maa enenji anabarɛ ebiye Ugana duwa gana na ta rụhwụŋ rụ bụ ri ci, gabụ ga bu 'waŋnanɛ Zayon anabarɛ ebiye. Duma, ta nda inyɛsɛ o. Mbiso ashɛpwụ Juda maa Agwatana aba e ci ba!

10Hioko AGWANGWAMA Mokondo e ci ba maa untangana ofwo nu ukpahiŋ. Itɛpwɛ nɛ bɛɛ zhɛ ba tụpa bụtụ bụtụ gana na tu baa njɛ namɛ ni i'ɛlɛ ibwɛ.

11Ubwa zhɛ ba untangana iyimabiga ibwɛ gana bi'iywa-ba-agwụdụ; bɛɛ zhɛ bo sotulonu miaụŋ-ma-agwụdụ, ba 'waŋna aŋ nu ụragbamụ ubwa; bi zhɛ bo hwulono ono aba umbe pece pece.

Agwatana Isrɛl Zasa Usara o

12Gaaba eri ba manganga meni mi itekwu nu ukwoto u'ala ubwaa? Okwo gaaba eri ba manga uholo tụla ni i'ɛlɛ ibwɛɛ? I 'yajɛ suu bụtụ eri bo zwono cɛnjɛ tu unyizo ga nu ukwopi. Okwo gaaba eri ba manga uzhinono nshamaa?

13Gaaba eri ba mapa amɛ AGWANGWAMA maa mbiso bu iyi nɛ baa shɛ ba ndaa? Gaaba eri bo sokokono bu iyi kwo kaa eri ba pana bụ ahaŋsaa?

14Gaaba kwuŋ AGWANGWAMA a nda ushaura nu bwa iwɛ maa mapa kwo kaa maa eshicigo, kwo kaa maa soso gana na baa shɛ ba nda iyii?

15Edenji a shɛ gana meni mu na me ngbe na abwaka, a shɛ gana upwupwutu na zhineni shi ne bumenji ne eshe AGWANGWAMA, ubwa menji adakwụ erefu aa namɛ hɛkɛlɛ gana upwupwutu.

16isundɛ ye ehilo nɛ namɛ nu uwapa Lebanon waŋnɛ shɛ maa e teji Agwatana tu ụrụpɛ o, i'wɛ'wɛ ibwɛ kaa twa sụ ufwugwo maa a shanɛ ulwa ụrụpɛ tuhwoŋzhingo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

17Edenji shɛ shɛ iyi elele ne eshe ubwa o; bu ngbaracɛ aŋ gana iyi nɛ zasa uhwara.

Agwatana Uumwa Shɛ Shɛ Aa Manga na Tuwa o

18Gaaba kwuŋ ee eri a manga Agwatana nu bwaa? Okwo ni imbe kwuŋ ee eri a manga bụụ?

19Bɛ shɛ shɛ gana tuwa tu na anjɛ-ugondu-i'ɛlɛ njɛ o. Bɛ shɛ shɛ kaa gana tuwa tu na alụma sweni azhɛnarɛya ee shikicinji nu u'ibwa na aa njɛ na azụrụfa o.

20Bụtụ be elele na zasa azụrụfa na azhɛnarɛya ba jala ụ'wụ'wụ na gwụmɛ tufwoso. Ba jala bishebi na 'yebi ishebi maa shabana bụ itɛtɛnuwɛŋ nɛ zha shɛ ya laya.

21Bi te mepi shi suu? E te bi mbishi shi suu cala cala? Bu ta hwụjɛ shɛ suu gana na unyizo kwuni?

22Bụtụ ata jɛjɛ ni idwɛtwɛ ibwɛ taa na azuba na tụla, ubwa njɛ ụŋ; bu ngbaracɛ atwa na namɛ nu bwa, a shanɛ bụ gana shosumo. Ubwa berishiji tụla gana tugwuno tu na aa swata no odubo, gana udulo tugwuno.

23Ubwa zucinje shɛgwuma shɛ na shɛ 'yajɛ ukpahiŋ, baa njɛ ehiu cɛnjɛ tu unyizo iyi yo ohondo.

24A shɛ gana iyi nɛ te kwuni tu'unshɛ, nɛ te kwuni tini tɛta. Aka na AGWANGWAMA tumwanɛ oholobwo, yee hweteni, mpiala suji iŋ gana arɛya.

25Bụtụ ata bi Tijilo hiɛŋ, Asha na aba kwuŋ ehi eri hi ma m mangaa? I ta 'yajɛ waa suu bụtụ ta namba i shɛ gana mi?

26Mbiyana de tụla! Gaaba kwuŋ njɛ mkpasu ma ata abụ kwụbɛɛ? Bụtụ ata ba bacanjɛ mụ mu ko mu ko gana ejeshi, ba suyana mụ inɛ inɛ ni izeci ibɛ, bi mepi ufwugwo muba! Ukpahiŋ ubwa gembi duwa, i zasa kwukwuŋ inɛɛ nɛ inua na amɛ muba!

Agwatana Unyizo-nom Baa Shɛ

27Oo ahiɛba atwa Jekob, iwembe kwuŋ po ɛhi hiɛŋ, Uhwaŋna hiŋ swakanɛ AGWANGWAMAA? Oo ahiɛba atwa Isrɛl, iwembe kwuŋ po ɛhi hiɛŋ, I te shi bu ta a tu dumanganɛ shɛ ụshɛrɛya u tishiririi?

28Hi te mepi shi suu? Hi ta hwụjɛ shɛ maa? AGWANGWAMA ubwa shɛ Agwatana unyizo-nom; ubwa karɛ unyizo hwɛɛ. Bu lukwumi shi, bu lweji shi kaa, za bụtụ kaa eri ba ta ti'eshicigo tu bwa ugbe.

29Ubwa ba pana atwa na lweji ta atwa na lukwumi ukpahiŋ.

30Okwo esemberi o lwogo; atwa na ta waŋnɛ kaa o lukwumo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

31Ama atwa na patanɛ AGWANGWAMA rishe maa mbiyono aŋ, zhɛ na 'yaganana ukpahiŋ ufwo. Ɛ zhɛ ɛ ishijɛ na apiambɛ aba gana egbeji; ɛ zhɛ no gozhigo, a zha shɛ o lukwumo; ɛ zhɛ na zha tahaŋnụ, a zha shɛ kaa o lwogo.

Ayizaya 41

Agwatana Shileni Atwa Isrɛl Unu

1Agwatana hiɛŋ, Ahiɛba na hiɛ namɛ na adakwụ erefu, nama ma saiiŋ maa hiɛ hwulaga! Ge edenji 'yaganana ukpahiŋ ufwo, ga a mama 'imɛ maa e shepi n-ndumwa nu umwono-ụshɛrɛya; tu ulwa ma apata maa tụ kwụbɛ ma bụtụ na teni cɛŋ.

2Gaaba kwuŋ zɛrijɛ bụtụ ata bu uwaŋna-banụ ba lasatagwụ atwaa? Bu gata njɛ maa bu na fwugaga atwa no ofwo elele na bee teni. Gaaba kwuŋ njɛ bụ maa lasụ shɛgwuma ne edenjii? Utokwobi ubwa bweleji aŋ gana maa ambɛ aa shɛ. A'inla ubwa gereteji aŋ gana ujipo na wa garataga arɛya.

3Bu urigeni aŋ nu usumwa, baa 'wa aŋ, i zasa kaa iyi elele njɛ bụ o, bu 'wa aŋ ni izɛlɛgwu nu uhwaŋna ata bee te te shi la kwukwuŋ!

4Gaaba kwuŋ njɛ maa gɛ ijɛ i njɛɛ? Gaaba kwuŋ heŋshi iwɛ iyi nɛ njɛ cala inɛɛ nɛ i shɛ ya hwayɛ shɛrụkwụkwụụ? Gamba AGWANGWAMA, N namba apata taa nu umozhigo, Gamba AGWANGWAMA, N zhɛ kaa ma nama tutu ukwunanga.

5Atwa na patanganɛ taa na adakwụ erefu kwụbɛ iyi nɛ Ngaa njɛ. Inyɛsɛ shɛ aŋ, aa zhɛgɛdaga; ibɛ po aa ulwa hwɛɛ aba, aa zhajɛ.

6Bụtụ bụtụ bo mbiyono binya bwa, bụtụ bụtụ bɛ hiɛŋ yɛu-bino bwa, Ima-isɛbwɛ.

7Bishebi bi i'wɛ'wɛ ba dumanga bụlụma ba azhɛnarɛya, Bugbelecenji ba tuwa ba ta tụ okoto. Ɛ hiɛŋ ya, Kaayɛ! Tuswana ta tuba tɛ zhɛmɛ, ee ndepengeni ya tuwa ta ata ni iyi, oo to tu okoto maa ti 'yaga ikɛnyi.

8Gabụ yɛu mi ugondu, ge Isrɛl, gabụ ge Jekob Ngee teri, ahiɛba hiɛ shɛ ajalalo biyejilo mi ga Abraham.

9Gamba n hi bɛcinjɛ taa nu ukwunanga cɛnjɛ tu unyizo; Ngaa hi suyanɛ kaa taa nu usugwulumi tuba na dụlụmɛ, Ngɛɛ hi hiɛŋ, Ahiɛba hiɛ shɛ miaụŋ mi mi mu ugondu, N hi jineci shi o!

10N namɛ na bụ, ta nda inyɛsɛ o! To lono maa iyi elele i bu zweni inyɛsɛ o. Gamba n shɛ Agwatana bụ! N zhɛ mo bu mbiyono, maa ma bu ta ikɛnyi; N zhɛ ma bu untangana nu u'ala mu ubiye u tiririri maa shikono to.

Ge Isrɛl Zhɛ Ba Lasụ Atwa Ubwa Ifelu

11Hioko, ezuye keeni ụpụrụsa zhɛ wo jitono atwa elele na ma bu ta nu uwuru. Atwa na kaa ma bụ sukakana ni ifelu, a zha shɛ a sha iyi elele o, ɛ zhɛ o 'wo

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12Atwa ata bu ifelu zhɛ a ina nu unyizo. Okwo ebu dwelekeci aŋ, bi zha shɛ ba kwụba aŋ o. Atwa na kaa me bu sugeni ujasa, a zha shɛ a suba iyi elele o.

13Gamba n shɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ; M bu to ikɛnyi, Ngɛɛ hiɛŋ, N zhɛ mo bu mbiyono, ta nda inyɛsɛ o.

14AGWANGWAMA hiɛŋ, E-Isrɛl, okwo gana elele ta bu 'nyanɛ, abu namɛ cwɛŋ, ta nda inyɛsɛ o, N zhɛ mo bu mbiyono. Gamba Bụtụ ata bi Tijilo bi Isrɛl, Gamba kaa n hi gwube.

15N zhɛ ma hi nda gana bumbolo bi ijibi bu ufwo bu naa na 'yajɛ ikɛnyi, na kaa zhineni tebiye. Hi zhɛ hio dubo nshama hio hwuŋzotongo mu. Nshama mi zhɛ ma bwaratagwụ rukwurukwu ma sha upwupwutu.

16Gabụ bi zhɛ ba piasa aŋ nu mpiala; ibɛ po uvwugo zhɛ wo sugo aŋ, nazhɛ mpiala mụ 'wụtụ mi zhɛ ma garataga aŋ. Nazhɛ ɛhi zhɛ hia 'yaga unyasa iwɛnɛ Ngaa shɛ Agwatana hiŋ; ɛhi zhɛ hi ma n shɛtana, Gamba Bụtụ ata bi Tijilo bi Isrɛl.

Agwatana Zhɛ a Nda maa I Zhɛmanɛ Atwa Isrɛl

17Yaa shɛ utakashɛ meni to atwa mi, aa jala mụ na aka na to orworwo aba hweteni, i'uyɛ gwụmɛ aŋ, nazhɛ Gamba na n shɛ AGWANGWAMA aba Ngɛɛ zhɛ mɛ jishijɛ adua aba; Gamba Agwatana Isrɛl, N zha shɛ mo jinoko aŋ o.

18N zhɛ ma nda maa erefu fwụnjɛ nu nshama mu hwoo; ɛmɛzhinjɛ tuba zhɛ na fwunga no olomu. N zhɛ ma nda maa okwokwo meni nama na ashɛka. Cɛnjɛ tu hwoo ti zhɛ ta sha ɛmɛzhinjɛ.

19N zhɛ ma nda maa osobu unshɛ na ashɛka, keeni ɛshɛkpɛcɛ, na atụla-ishɛmɛ, ta buta. I'wɛ'wɛ uwapa zhɛ yɛ unshɛ nụ ụshɛka, te eyigo, ta agbagbada, to orokwo.

20Atwa zhɛ a kwụba ijɛ, ɛɛ zhɛ a mapa maa Gamba AGWANGWAMA N njɛ iŋ. Ɛ zhɛ o eshicigo maa Bụtụ ata bi Tijilo bi Isrɛl, ubwa njɛ upo ijɛ cimi.

Agwatana Dumwa Iyi nɛ Zhɛ ya Nda Geri be Eshe

21AGWANGWAMA na shɛ Agwuma Isrɛl hiɛŋ, Ahiɛba azhɛba edenji, zhajɛ ma nu n-ndumwa mi hiŋ. Suje ma iyi elele nɛ ahiɛ 'yajɛ, maa hi meme lesheji!

22Zhajɛ ma epe maa hi ti mbishi iyi nɛ tɛ zhɛ ya nda geri be eshe, iwɛ maa yaa njɛ hwuŋ ta mapa. Iti mbishi ma iyi nɛ ndanjɛ la cala maa ta haŋsa iwɛ ibɛ. Iti mbishi ma iyi nɛ shɛ ecilo ibɛ, duma ma iyi nɛ te e ci kpataa.

23Iti mbishi ma iyi nɛ ta namɛ geri be eshe, nazhɛ ɛti zhɛ ta mapa maa hiɛ shɛ ga azhɛba! Nda ma iyi ibiye ike kwo kaa abara ne ebe oko; utu zweni ma inyɛsɛ keeni tuholono!

24Ta ahiɛba, ti iyi nɛ ahia nda i shɛ iyi tɛgadaga; atwa elele na ihi teri maa a na hiɛ zhɛba, a shɛ iyi-tupwaŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

25N teri bụtụ bu ko na namɛ geri bu uwaŋna-banụ; N zhɛ ma shapɛ bụ maa
kwune tusukakana tuzuba. Ubwa zhɛ bo rukoto shɛgwuma gana udwodwo, gana
na to bumo-bu-nkwasha ba fwaŋ cɛnjɛ-ti'wɛŋnɛ.

26Gaaba na amɛ hiŋ jɛmɛ la maa iyi gɛnɛ gɛ zhɛ ya nda, iwɛ maa tɛ hiɛŋ bụ,
Jejesuwaa? I zasa bụtụ be elele na jɛmɛ la iwɛ ibɛ o. I zasa kaa bụtụ hwụjɛ la ta
hiɛ dumanɛ iwɛ o okwo ike o!

27Gamba na n shɛ AGWANGWAMA, Gamba m mbishi la atwa Zayon unabarɛ ga
hiiŋ. Gamba n tumwanɛ utumwa maa e mbishi atwa Jɛrusalɛm unabarɛ ubiye!

28Aka na Ngaa mbiyanɛ azhɛba ata, i zasa a na elele 'yajɛ iyi nɛ maa a jɛmɛ o; i
zasa kaa du a na jishijɛ iheŋtene nɛ Ngee heŋteni aŋ o.

29Azhɛba ata hwɛɛ a shɛ iyi tɛgadaga, i zasa iyi elele nɛ e eri a nda kwukwuŋ;
tuwa ta ata tu lwegeji, tu zasa kaa ukpahiŋ elele o.

Ayizaya 42

Yɛu-ugondu ya AGWANGWAMA

1AGWANGWAMA hiɛŋ, Hioko, yɛu mi ugondu nɛ Ngaa untanganɛ maa shikono
dimi, bụtụ mi na Ngee teri, na kaa amɛ mi lemi nu bwa. N zhɛ ma patana bụ
Mpiala mi mi, ubwa zhɛ ba dumangana edenji elele ụshɛrɛya u tishiriri.

2Bi zha shɛ ba ugana, bi zha shɛ kaa ba shapa okwo rụhwụŋ na azuba; bi zha shɛ
ba dumanga n-ndumwa gbarɛ gbarɛ nu uhwaŋna o.

3Bi zha shɛ ba hwaŋzhɛnga bininjidegbe na bwaratagwụ o, bi zha shɛ kaa bo
'woricingo buzuzu bu ụsụtụla na ba bana nshikwo. Ama ubwa zhɛ ba 'waŋnanɛ
atwa kpaaŋ ụshɛrɛya u tishiriri nu una tɛcara.

4Ugiriri zha shɛ wa kala bụ, u'waba kaa zha shɛ wa kwuswa bụ o, ubwa zhɛ bo
shikicingo ụshɛrɛya u tishiriri nu unyizo. Atwa na jɛjɛ la na cɛnjɛ tu ụdakwụ
urefu zhɛ a shɛlana undwa ubwa.

5Agwatana njɛ azuba, bee berishiji aŋ; ubwa njɛ cɛnjɛ, ti iyi elele nɛ namɛ na
tuba. Ubwa peni atwa na namɛ nu unyizo ihwungwɛ keeni uraiŋ. Iwɛbɛ po
AGWANGWAMA hiɛŋ yɛu ibwɛ ugondu,

6Gamba AGWANGWAMA, M bu suyanɛ ne tiririri, Ngaa bu untanganɛ maa ma bu
ngbaraka. Tedure na bụ, Ngɛɛ zhɛ ma twa-unu na atwa tedure na bụ kaa Ngɛɛ
zhɛ ma pana edenji uhioko-uhwaŋna.

7Gabụ bi zhɛ be usheji sholubo shishe, maa bɛcinjɛ atwa na zweni na tijama tu
umwono-tishi, keeni tutufwurungo ta atwa na jɛjɛ ne tishi.

8Gamba kiri n shɛ AGWANGWAMA, izeci mi tɛ. N zha shɛ mo dwotwogonu
ụjɛrụma mu na azhɛba elele o; N zha shɛ kaa mo lono maa ntatanuwaŋ mu
tɛshaba me elele mi 'yaga ụjɛrụma mu o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9Iyi nɛ Ngaa jɛmɛ la cala cala i sɛ ya nazhɛ. N zhɛ me hi mbiso iyi ifwo nazhɛ maa i kwuni tɛnda.

Azunga Ashɛtwa na Aa Zunganganɛ AGWANGWAMA

10Zungangana ma AGWANGWAMA azunga ofwo; Go unyizo hwɛɛ shɛtana bụ na azunga! Ahiɛba na hia zha tahaŋnụ ni itekwu keeni iyi elele nɛ zweni ni bɛ, shɛtana bụ ma. Ta adakwụ urefu, ta ahiɛba na hiɛ jɛjɛ na aba, zungangana bụ ma azunga!

11Ga ụshɛka, na ashɛpwụ na namɛ nu bwa shɛtana Agwatana; keeni ozhibu ata ge Keda jɛjɛ. Ga atwa na namɛ nụ ụshɛpwụ Sila uganɛ n'ungwa mu unyasa ni ihiŋhiŋ nshama ma aba!

12Ga atwa na jɛjɛ na adakwụ urefu shɛtana AGWANGWAMA; maa e peni bu ụjɛrụma!

13AGWANGWAMA beni maa jasa ujasa gana bụtụ na beni urishi nu ujasa; bu mama 'imɛ, baa hwungwatangwụ iwɛ ujasa. Bee keri ukwuruwa ujasa, bee mbiseni atwa i'ime ibwɛ ukpahiŋ ubwa.

Agwatana Shiri-unu maa Bi Zhɛ Bo Mbiyono Atwa Ubwa

14Agwatana hiɛŋ, I ilegeji ya tu Ngaa namɛ saiiŋ, Ngaa jɛshɛjɛ shɛ atwa mi. Ama hwuwayɛ go, N uganɛ ya gana biyikwo na zhɛ tumata, Ngee zweni giri, Ngaa 'imɛ gbam.

15N zhɛ mo hwuŋzotongo nshama, Ma hwacɛnga ti i'wɛ'wɛ; N zhɛ ma nda okwoswo urefu gana ụshɛka maa Ma hwuŋcɛnga okwokwo meni me elele mu na aa 'yajɛ.

16N zhɛ ma 'yagaga sholubo shi mi nu uhwaŋna na ee te te shi la kwukwuŋ. N zhɛ ma jɛshɛrɛga tishi ta aba maa tɛ shɛ ya uhioko-uhwaŋna, maa Ma nangwụcɛngana aŋ u'una na namɛ la kporo kporo nazhɛ e ci. Unu Ngee shiri ta. N zha shɛ kaa mo jinoko aŋ o.

17Ɛ zhɛ e zucinje atwa elele na patanɛ tuwa rishe, a na kaa a zhɛba ntatanuwaŋ; ɛ zhɛ a nda aŋ kaa ụpụrụsa.

Atwa Isrɛl Lubegeni Aa Kwụrụmanjɛ

18AGWANGWAMA hiɛŋ, Ahiɛba atwa mi na hiɛ kwụrụmanjɛ, shɛlaga ma! Ahiɛba na hi lubegeni, ngbaraka ma tebiye!

19Gaaba te lubeni namɛ swooŋ ni yɛu mi ugonduu? Kwo kaa ta kwụrụmɛ gana bụtụ na Ngaa tumwanɛ utumwaa? Gaaba te lubeni gana bụtụ na meme shiri iwe mii? Kwo kaa lubeni gana yɛu-ugondu ya AGWANGWAMAA?

20Ba kwụba iyi ifwugwo, bi shiyeni shi iŋ kaa eshe o. Acɛbɛ ubwa kapɛshɛngwa, ama bu hwụjɛ shɛ kaa iyi elele o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

21Amɛ AGWANGWAMA lemi iwɛ tiririri tu bwa, iwɛbɛ po bee gembicinji undwa ubwa, baa jala maa ga atwa ubwa mụnɛ ụŋ ụjɛrụma.

22Ama aba shɛ atwa na ee suji i'wɛŋnɛ ya aba, aa njɛ aŋ orugwusu; e kepi aŋ hwɛɛ aba nu u'ibwa, ee sweci aŋ nu umwono-tishi, a shɛ ya iyimɛyɛ ya atwa, a zasa kaa bụtụ maa jwɛ aŋ, a shɛ ufwa wa atwa, a zasa kaa bụtụ na eri bɛ hiɛŋ, Gwuricingo aŋ ma o.

23Gaaba eri ba shɛlaga ijɛ na ashashɛ hiiŋ? Te kwuni na aka ga i zhɛ ya geri be eshe, hi zhɛ hi na nda ya iyi nɛ ahiɛ hwụjɛ kaa?

24Gaaba kwuŋ peni atwa Isrɛl atwa na 'imɛ aaŋ? Shɛ AGWANGWAMA ga suu atɛ njɛ iwɛwɛ? Iwɛnɛ te e zhe shi tahaŋnụ nu uhwaŋna ubwa, aa hwụjɛ shɛ kaa unu undwa ubwa.

25Ibɛ po baa tɛ njɛ maa ta hwuga-ụngwụ ukpahiŋ isɛbwɛ ibwɛ, maa ta nda ụbaụta nu ujasa. Isɛbwɛ ibwɛ gereji na cɛnjɛ ti Isrɛl gana ulwa, ama ti mepi shi kaa iyi nɛ ya nda o; i zasa kaa iyi elele nɛ eti seshi ni ibɛ kwukwuŋ maa ta inta ya o.

Ayizaya 43

Tulubo ta Agwatana ti Zhɛ te Gwube Atwa Ubwa

1Oo ahiɛba atwa Isrɛl, AGWANGWAMA na ihiɛ karɛ hiɛŋ, Ta nda ma inyɛsɛ o, N zhɛ me hi gwube. N hi suyanɛ ni izeci hiŋ, atwa mi kaa ahiɛ shɛ.

2Okwo ehi teni meni mu ufwugwo mu na mi iri, N zhɛ ma nama ne hiŋ; okwo ehi teni erefu, a zha shɛ mo hi sugo. Okwo aka ehi teni nu ulwa, hi zha shɛ hio hwoŋno. Bụratụ bu ulwa ata kaa zha shɛ mo hi songo.

3Gamba n shɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ, Gamba n shɛ Bụtụ ata bi Tijilo bi Isrɛl na shɛ bibicinji hiŋ. N suji atwa Ijipti Ngee hi peni maa e hi bicinji, ti Itiopia keeni Shiba maa a shɛ ụtarụtụ hiŋ.

4N zhɛ mo sugo edenji elele kpaaŋ ma hi pana maa a shɛ usheyinji hiŋ keeni usheyinji shihwulu shi hiŋ, iwɛnɛ ahi n shanɛ atwa ogwumishi keeni iwɛnɛ Ngee hi lubi, Ngee hi peni kaa ụjɛrụma.

5Ta nda ma inyɛsɛ o, iwɛnɛ Ngaa namɛ ne hiŋ! N zhɛ ma bwajɛ atwa hiŋ a na namanjɛ geri bu uwaŋna-banụ hwɛɛ, ti geri bu uwaŋna-twonuo maa me hi jicinje.

6N zhɛ mɛ hiɛŋ atwa tuzuba, Ganga aŋ ma, Mo mbiso atwa tuta, mɛ hiɛŋ, Ta untangana ma atwa mi o. Ahiɛba na hiɛ dụlụmanjɛ, gwuricinje ma miaụŋ mi mi me eyi; ahiɛba na hi namɛ nu ukwunanga unyizo, gwuricinje ma miaụŋ mi mi mo o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7Bụtụ be elele na aa suyana ni izeci mi, Gamba n karɛ bụ, Gamba m mo bu, Ngaa njɛ bụ maa ma m muna ụjɛrụma.

AGWANGWAMA Teri Atwa Isrɛl maa A Shɛ Useyida Ubwa

8Agwatana hiɛŋ, N gwuricingeni ma atwa ata mi 'yajɛ eshe, a na kwụbɛ shɛ kaa uhwaŋna, keeni atwa ata mi 'yajɛ acɛbɛ, a na hwụjɛ shɛ kaa iwɛ.

9Ge edenji kpaaŋ ulwa urubwo uko, ga atwamwa sotulonu kpaaŋ maa e heŋteni aŋ iheŋtene. Gaaba na amɛ aba eri ba duma iwɛ iyi nɛ ye ci geri be eshee? Bu na naa na amɛ aba iti enengeni iwɛ iyi nɛ koshikwoo? Ge e suje eseyida aba maa e le tiseyida okwo e teni cɛŋ, maa e le aŋ tiseyida maa n-ndumwa ma aba mɛ shɛ iwɛ-tɛkana.

10AGWANGWAMA hiɛŋ, Ahiɛba atwa Isrɛl, ahiɛba hiɛ shɛ eseyida mi; Gamba n hi teri maa hiɛ shɛ miaụŋ mi mi mu ugondu, iwɛ maa hi m mepi, maa hi n tɛtana-rishe, maa hi mepi maa Gamba kiri n shɛ Agwatana. Yaa shɛ shɛ Gamba, Agwatana anya zasaba ya o. I zasa bu naa na namwawaŋ la o, i zasa kaa bu naa na tɛ zhɛ ba nama ya o.

11Gamba Ngooko kiri n shɛ AGWANGWAMA, bibicinji binya zasaba ya namɛ swooŋ ne mi o.

12AGWANGWAMA hiɛŋ, N dumwa kpataa, Ngoo bicingwo Ngoo onongwo; i zasa azhɛba agaiŋ a na namba na ashashɛ hiŋ na nduwa ijɛ o. Ahiɛba kaa hiɛ shɛ eseyida mi.

13Gamba n shɛ AGWANGWAMA na namba cala cala, i zasa bụtụ na eri ba lashɛga iyi ni i'ɛlɛ mi o; i zasa kaa du bụtụ eri bo sheyingo iyi nɛ Ngaa dumwa o.

E Gwube Atwa Isrɛl maa A Banɛ nu Babulon

14AGWANGWAMA na shɛ Bugwubi hiŋ, na shɛ Bụtụ ata bi Tijilo bi Isrɛl hiɛŋ, N zhɛ ma tumwana ejeshi maa a sukakanɛ Babulon maa tuba hi bini; N zhɛ ma bwada akpa ashɛpwụ ata, ibɛ po n'ungwa ma atwa na jɛjɛ nu bwa mi zhɛ ma sha u'wo ụzhɛla tutwa.

15Gamba n shɛ AGWANGWAMA, na shɛ Bụtụ hiŋ bi Tijilo. Gamba n hi karɛ, ibɛ po Ngaa shɛ Agwuma hiŋ.

16AGWANGWAMA na keri uhwaŋna ata keshi itekwu, na du shiri ụlamụ ata keshi meni ma ata mu ukpahiŋ,

17ubwa zeriji ejeshi ofwugwo, a na 'yajɛ ti ihɛŋtu ujasa, ni idɛkwɛ, ne ejeshi na beni urishi, no ofwo ti'ilono, o kwu, ee 'wericinji aŋ gana buzuzu bụ ụsụtụla.

18Ama AGWANGWAMA hiɛŋ, Ta uranga ma iyi nɛ koshikwo, te teyinje ma kaa du iyi nɛ teni la cala cala o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

19Ngbaraka ma maa hiɛ kwụbɛ iyi ifwo nɛ Ngɛɛ zhɛ ma nda. I na nda du kaa cebe, ehi eri du kaa hia kwụba iŋ okwo hwuwayɛ go! N zhɛ ma kala uhwaŋna nụ ụshɛka, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma hi ndana ohwulwo meni na cɛnjɛ tu undolo.

20Okwo isundɛ ye ehilo zhɛ ma m muna ụjɛrụma, aka na agbaanjɛ ma n shɛtana iwɛnɛ tu Ngaa njɛ maa meni mu nama nụ ụshɛka, maa ohwulwo na fwunga na cɛnjɛ tu undolo, maa atwa mi a na Ngee teri 'yaga meni maa a na swa.

21Aba shɛ atwa na Ngɛɛ mɛmɛ kɛlɛnjɛ, maa a na ma n shɛtana!

Atwa Isrɛl Njɛ Iwɛwɛ Iwɛnɛ Aa Njɛ shɛ Ugwoje

22AGWANGWAMA hiɛŋ, Oo e-Jekob, okwo ti yaa shɛ gana ata bu n suyanɛ shɛ ya o, Oo e-Isrɛl, bu n lukwumeni ya.

23Hi n 'waŋnanɛ shɛ ya kaa agwụdụ maa hi n peni ụrụpɛ tuhwoŋzhingo; hi m mụnɛ shɛ kaa ụjɛrụma na arụpɛ o. N hi peteni shi ya kaa i'wɛŋnɛ maa na ma m panɛ ma iyi ụrụpɛ tiya o, N hi lukwucinji shi ya kaa maa na ma m panɛ ma iturɛre o.

24Hi n senji shi kaa iturɛre, kwo kaa maa hi n lemicinji amɛ na manɛbɛ mi iyimabiga ya arụpɛ hiŋ o. Ama iwɛwɛ hiŋ i n shanɛ i'wɛŋnɛ, ehi mo n lukwucingo ni iyi nɛ 'wanjɛ tɛndangana.

25Gamba kaa n ta shɛ Agwatana na ma wafwaga andwa hiŋ tubwada, N zha shɛ kaa me teyinje ya iwɛwɛ hiŋ o.

26Sweji ma n-ndumwa mi hiŋ maa tɛ jɛmɛ mu ma zhiaaŋ, sweji ma maa e mepi bụtụ na n-ndumwa mɛ zhɛmɛ!

27Bishi ata hiŋ bi hiiŋ njɛ iwɛwɛ, atwa na namɛ na ashashɛ mi ne hiŋ e m pindeni.

28Iwɛbɛ po Ngee heshigeni miaụŋ mu tugwama mo ohwolu mi tijilo, iwɛbɛ po du kaa Ngee keleni Jekob ufwu tɛnda mbowuu, Ngee leni kaa maa ga ge Isrɛl shɛ iyi tutwa.

Ayizaya 44

Agwatana Peni Udenji ata Uwebiye

1AGWANGWAMA hiɛŋ, Oo ɛ-yɛu mi ugondu ge Jekob, gabụ ge Isrɛl na Ngee teri,

2Gamba n shɛ AGWANGWAMA na ɛbɛ njɛ, Ngoo bu mo taa ni igwune tumata, Ngɛɛ zhɛ kaa mo bu mbiyono. N hiɛŋ, Oo gabụ ge Jekob na shɛ yɛu mi ugondu, ta nda inyɛsɛ o; keeni Jɛrusalɛm na Ngee teri.

3N zhɛ ma 'waŋ meni na cɛnjɛ tu na i'uyɛ gwụmɛ. Ma nda maa ohwulwo na fwunga na cɛnjɛ tu hwoo. N zhɛ mo dudugono ajalalo hiŋ Mpiala mi mi; maa ma pana atwa hiŋ a na ihi 'wa ne ekwunyi uwebiye mu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4Ɛ zhɛ na saba gana ambɛ na oo zwogono meni tebiye, gana i'wɛ'wɛ ɛtɛ ɛɛ hiɛŋ
popula nɛ shikekeni nu uhwulwo na meni ma fwunga.

5Bụtụ na zhɛ bɛ hiɛŋ, N shɛ bụtụ ba AGWANGWAMA. Bụtụ ye zhɛ na mama
suyana ni izeci Jekob. Ɛ zhɛ a zhajɛ o togwu na atwa Isrɛl. Bụtụ binya zhɛ ba
'nyata nu ụragbamụ ubwa, bɛɛ hiɛŋ, Bụtụ ba AGWANGWAMA Ngaa shɛ, bu na
mama suyana maa bɛ shɛ bụtụ bu ko na amɛ atwa Isrɛl.

Agwatana Zhɛ a Duma Ụshɛrɛya wa Atwa na a Zhɛba Ntatanuwaŋ

6AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl, na kaa be gwube aŋ, na shɛ
AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, ubwa hiɛŋ, Gamba n shɛ umozhigo keeni
ukwunanga. I zasa Agwatana anya ta namba ya namɛ swooŋ ne mi o.

7I ta 'yajɛ suu binya bụtụ na shɛ gana mi? Asha ga duma iŋ; ga duma kpataa, ga
zhajɛ nu umbe mu. Gaaba kwuŋ eri ba duma ijɛ ndanjɛ bana te kwune nu
umozhigo tutu i ci ukwunangaa?

8Atwa mi, ta nda ma inyɛsɛ o! Hi mepi maa te kwune na aka atwa angwụshɛ tutu
i ci aka ga, N jɛmɛ la iyi nɛ zhɛ ya ndangana, ahiɛba hiɛ shɛ eseyida mi. I ta 'yajɛ
suu agwatana oko ukpahiŋ ta namba Ngaa ta hwụjɛ shɛ iwɛ ubwa?

Ntatanuwaŋ mɛ Shɛ Iyi Ụlagwụ

9Atwa elele na a nda ntatanuwaŋ, a shɛ atwa tusashɛ, ntatanuwaŋ ma ata ma aba
aa nda kaa mɛ shɛ iyi tɛgadaga. Atwa na a zhɛba ntatanuwaŋ ma ata, a shɛ
sholubo keeni ogbodu, ụpụrụsa kaa zhɛ wa sha aŋ tilɛɛ.

10I zhɛshɛ maa bụtụ shepi ụshɛmbɛrɛ maa nda tuwa kwo kaa itɛtɛnuwɛŋ nɛ ɛɛ
zhɛ na zhɛba gana Agwatana o!

11Ɛ zhɛ a ngbaraka atwa na a zhɛba iŋ cwɛŋ bana. Atwa na a ma tuwa ta ata a shɛ
bụtụgwụmwa. Ga a zhajɛ maa o sotulonu maa e menji aŋ, uriri kaa zhɛ wa ima
aŋ, ụpụrụsa zhɛ wa sha aŋ.

12Bụlụma ba shapa ụshɛmbɛrɛ bo shiyono nu ulwa maa nda iyi nu bwa. Ba shapa
ụshamụ nu u'ala ata ubwa ukpahiŋ, bo dubo uŋ maa ụ shɛ gana na baa jala. Tu
baa nda ugondu ata, ti imunɛ ti i'uyɛ ya gwuma bụ, bo lukwumo du.

13Bishebi bi i'wɛ'wɛ ba manganga ụ'wụ'wụ, ba nda uŋ useyida nụ ụhwụla, nazhɛ
ba shaba ụŋ ni i'wɛŋnɛ ibwɛ ugondu; ya suba ya bụtụgwụmwa. Gana na
bụtụgwụmwa shɛ gom ibɛ baa nda iŋ maa i pilanụ tebiye maa shikicingo iŋ nu
umwono ubwa

14Bi eri bɛ jwɛ osobu maa nda uhwara, kwo kaa bɛ jwɛ ukpekpeshi kwo kaa
ugwugwa nu uwapa; kwo kaa ba shɛla usobu ata ba 'yaka maa eshilo no ngbono
uŋ maa u waŋnɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Nụ ụ'wụ'wụ ebe bụtụ ba hwatụ, ubwa baa shapa baa shabanana tuwa. Ba shapa geri bu ko bu na hwatụ, bu na nda te tiyikwo, ba shapa geri ta vwɛ ba nda tuwa maa bu na zhɛba tụ.

16Ni i'wɛ'wɛ ɛtɛ ike ibɛ baa shana ulwa, boo nyoso usunda, baa ya, baa hwuga ụlatụ. Ubwa baa hwatụ harɛ bɛ hiɛŋ, Ihiiŋ, mpiala mu go mu m beni; kaayɛ, ulwa go zhɛmɛ.

17Nazhɛ ba shapa ụ'wụ'wụ ata ta vwɛ ba shaba ya tuwa, bu no kwuzono tu, bu na zhɛba tụ. Bu na nda adua no ofwo tuba, bɛ hiɛŋ, Gabụ bɛ shɛ ụzhɛba mu, m bicinji!

18Atwa gana ga zasa iyi elele ee mepi maa e eshiciji iyi nɛ aa nda o. Ubwa uteji shishe sha aba maa kede a kwụbɛ uhwaŋna o, ta shihaŋsa sha aba maa kede e eshiciji iwɛ-tɛkana o.

19Bishebi ba tuwa jɛjɛ shɛ maa haŋsa kwo kaa maa eshicigo maa ụ'wụ'wụ ga Ama shana ulwa, Ama nda tiyikwo na tɛmbɛrɛ tu bwa, Omo nyoso tu usunda mu, Ama ya. Tuvwa tu ụ'wụ'wụ ata na Ngee shebi tuwa. Uzhibi ụ'wụ'wụ ata na Omo kwuzono!

20Bụtụ ga ba ya ma'alụ, tuhalakaka tu na ee helekeci bu, tɛ inzhɛnjɛ bụ, bi eri shi kaa momo bicingo ya o. Ubwa kaa zha shɛ bo lono maa tuwa ta ata baa 'waŋnɛ ni i'ɛlɛ ibwɛ tɛ shɛ iyi ụzagwụ o.

AGWANGWAMA Ubwa Shɛ Bikeri keeni Bibicinji

21AGWANGWAMA hiɛŋ, Gabụ ge Jekob, ne teyinje maa yɛu mi ugondu abɛ shɛ. Gamba m bu karɛ maa shɛ yɛu mi ugondu, isɛbwɛ bu zha shɛ mo n 'wo kwukwuŋ.

22N sugwo undwa bụ tubwada na shɛ gana udomu na inshi, keeni iwɛwɛ bu nɛ shɛ gana uzhikwozhikwo na inshi. Gwure no ofwo mi, Gamba m bu gwubwo.

23Oo gabụ azuba, zunga azunga unyasa! Ugana ma, oo ahiɛba ogodo unyizo a na ileji tebiye. Oo ahiɛba nshama, kala ma n'ungwa mu unyasa na azunga taawụụ, ta ahiɛba i'wɛ'wɛ uwapa keeni i'wɛ'wɛ elele! AGWANGWAMA gwubwo atwa Jekob, atwa Isrɛl kaa zhɛ a pana bụ ụjɛrụma.

24Gamba n shɛ AGWANGWAMA na karɛ iyi elele kpaaŋ, Gamba Ngooko m berishiji azuba. Aka na Ngaa njɛ cɛnjɛ tu unyizo ga, gaaba namba la ne mii?

25N njɛ ashɛjɛ shɛlagwụ, Ngee gereteji iyi nɛ atwa shihaŋsa a kwụba. Ngaa lacɛ n-ndumwa ma atwa ti'inta, Ngee mbiseni maa ti'inta ta aba tɛ shɛ ụlagwụ.

26Ubwa shikicinji n-ndumwa mu na yɛu ibwɛ ugondu jɛmɛ dimi, iwɛ iyi nɛ ye ci geri be eshe. Baa ụrɛcɛnjɛ kaa iyi nɛ atumwa ubwa dumwa la iwɛ geri be eshe. Bee mbishi atwa Jɛrusalɛm, bɛɛ hiɛŋ, Atwa tɛ zhɛ a namanana nu bwa, ɛɛ tɛ zhɛ a maanana du ashɛpwụ Juda.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

27Tedure nu unu mu tupana Ngaa hwụŋcɛnjɛ meni mo ofwo ata ileji. N zhɛ kaa ma hwụŋcɛnga erefu bu.

28Ubwa hiɛŋ Sairos, Gabụ bi zhɛ bu ma untanganana ofwo; gabụ kaa bi zhɛ ba ụrɛcɛnga iyi nɛ Ama jala maa i njɛ. Gabụ du bi zhɛ bɛ hiɛŋ ge e meeneni Jɛrusalɛm maa e shileneni ukoshilo umwono wa Agwatana.

Ayizaya 45

AGWANGWAMA Teri Sairos

1AGWANGWAMA na teri Sairos maa ya tugwama, Ngaa untanganɛ u'ala ubwa ubiye, maa Ma lasatagwụ edenji nu umbe ubwa; bu tumwanɛ bu maa lashaga shɛgwuma ukpahiŋ aba; AGWANGWAMA zhɛ a kapashangana bụ shidubo sha ashɛpwụ wụtụ a'wụtụ. AGWANGWAMA hiɛŋ Sairos,

2Gamba ni ikɛnyi mi N zhɛ ma bu hangana uhwaŋna, maa Ma nangwacanga nshama N zhɛ ma bwarataga shidubo shɛ ɛtumburɛ Ma kwusataga imbele ɛtɛ ya ashɛmbɛrɛ.

3N zhɛ ma bu pana i'wɛŋnɛ ɛtɛ banɛ ne tishi, keeni uduciya ata namɛ no ofwo tusweci; nazhɛ ɛbi zhɛ ba mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA, sasana maa Agwatana ata Isrɛl ubu suyanɛ ni izeci bu.

4Gamba m bi teri maa mbiyeni yɛu mi ge Isrɛl ugondu, aba shɛ atwa ata mi Ngee teri. M bi peni ụjɛrụma ụ'wụtụ tebiye, okwo te bu m mepi shi bata.

5Gamba n shɛ AGWANGWAMA; Agwatana anya elele zasaba ya o. N zhɛ ma bu pana ikɛnyi ɛtɛ utakashɛ ibɛ ubu to, okwo te bu m mepi shi bata.

6N njɛ ijɛ iwɛ maa bụtụ be elele na namɛ nu uce unyizo te kwune nu uwaŋna-banụ tutu i ci uwaŋna-twonuo mepi maa Gamba kiri n shɛ AGWANGWAMA, maa i zasa Agwatana anya ta namba ya o.

7Gamba n karɛ uhioko-uhwaŋna te tishi hwɛɛ. Gamba mɛ zhɛ ne tuwebiye keeni abara ne ebe. Gamba AGWANGWAMA n njɛ ijɛ hwɛɛ.

8N zhɛ ma hi tumwananɛ tiririri maa ti ngbe na tụla gana eshilo ga cɛnjɛ tu unyizo tu kapɛshɛngwa maa ubino unshɛ. Nazhɛ tumama 'yaga ne tiririri ti zhɛ tu na saba na cɛnjɛ; Gamba AGWANGWAMA N nduwa ijɛ.

I Shɛ iyi Ụlagwụ maa Bụtụ na Twa Ifelu na Agwatana

9Bụtụ na ba twa ifelu ne bikeri bu bwa zhɛ ba nda hwuŋ adangboo, keeni ikwɛshɛ nɛ oo mo na cɛnjɛ-ti-'i'wɛŋnɛ ta bụtụ na mo iŋ nɛ shɛ gana mu na mụ vwɛ. Cɛnjɛ-ti'i'wɛŋnɛ suu ti eri to hoŋtono bumo-bi-ikwɛshɛ ɛtɛ maa, Imbe nɛ kwuŋ aba maa? Ikwɛshɛ suu eri yɛ hiɛŋ bumo bi ibɛ maa, Bi 'yeshi tuma o?

10Bụtụ na hiɛŋ bino bwa, ofubo imbe kwu abɛ 'yajɛɛ? Kwo kaa bishi bwa maa, Imbe nɛ kwu ebi mecii? Bụtụ ata zhɛ ba nda hwuŋ adangboo!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

11AGWANGWAMA na shɛ Bụtụ ata bi Tijilo bi Isrɛl, na kaa njɛ bụ, hiɛŋ, Bi eri suu bu mo n hoŋtono iwɛ miaụŋ mi mi? Kwo kaa maa m peni-unu iwɛ ugondu na Ngaa shɛ ma nda ni i'ɛlɛ mi iwɛ geri be eshe?

12Gamba n karɛ cɛnjɛ tu unyizo, Ngaa karɛ bụtụgwụmwa maa nama na tuba. Nu ukpahiŋ mu Ngee berishiji azuba; Ngaa untanganɛ uwaŋna, nu upiana tu mkpasu hwɛɛ.

13Gamba ni ikɛnyi mi N ishicinjɛ Sairos maa nda iyi ne tiririri ti mi maa ụrɛcɛnga kaa iyi nɛ Ngee heŋshi keeni maa nangangana iyi. N zhɛ ma ndarɛshɛnga uhwaŋna elele na baa ta. Bi zhɛ ba maanana ụshɛpwụ ata mu ụ'wụtụ, ubwa shɛ Jɛrusalɛm, maa bɛ bɛnjɛ atwa ata mi aa 'imɛ la; i zasa bụtụ njɛ bụ ụgwụ kwo kaa peni bu ukwuribi ugworo maa nda ijɛ o. AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ ubwa jɛmɛ.

Atwa na Shɛ Shɛ Eju Jɛshɛrɛjɛ ee Zhe Pa Agwatana Atwa Isrɛl

14AGWANGWAMA hiɛŋ Isrɛl, Uduciya Ijipti hwɛɛ tu una Itiopia zhɛ wa sha unaa bụ, atwa ata njɛsanjɛ, a na namɛ ni Siba zhɛ a sha ajama bụ ɛ zhɛ ma bụ 'wa na ashɛnjɛ na obu to aŋ. Ɛ zhɛ mo bu kwuzono a duma nu unu aba, ɛ hiɛŋ, Agwatana na namɛ na bụ, ubwa kiri shɛ Agwatana; binya zasaba ya namɛ swooŋ nu bwa o.

15Oo Agwatana Isrɛl, na bo bicingo atwa ubwa, iwɛ-tɛkana gabụ bɛ shɛ Agwatana na mama intana.

16Ezuye zhɛ a sha atwa elele na a nda tuwa; ụpụrụsa kaa zhɛ wa ima aŋ hwɛɛ aba.

17Ama AGWANGWAMA bicinji atwa Isrɛl nu ubino unyizo-nom, ezuye kwo kaa ụpụrụsa zha shɛ wa sha atwa ubwa kwukwuŋ unyizo-nom.

18AGWANGWAMA na karɛ azuba ubwa shɛ Agwatana! Ubwa karɛ cɛnjɛ tu unyizo, ubwa njɛ uŋ tebiye wee ilegeji. Bɛ njɛ shɛ uŋ osombo, semi ofwo na maa atwa nama. Ubwa gatata hiɛŋ, Gamba kiri n shɛ AGWANGWAMA, Agwatana anya elele zasaba ya o.

19N jɛmɛ shɛ n-ndumwa ne tusweci o, N sweci shi du kaa tuhaŋsa ti mi ne tishi o. N hiaŋ shɛ maa ga atwa Isrɛl n dwelekeci no osombo. Gamba n shɛ AGWANGWAMA, iwɛ-tɛkana Ama duma; Gamba ma nda maa atwa mepi iyi nɛ teni cɛŋ.

A Suyanɛ Edenji maa E Bicinji Aŋ

20AGWANGWAMA hiɛŋ, Ahiɛba edenji, ulwa ma urubwo uko, hwɛɛ hiŋ na hi benengeni ulayɛ cɛnjɛ ta ata. Atwa na o rungo na tuwa ta aba tu na aa njɛ ni i'wɛ'wɛ, a nda adua no ofwo azhɛba na eri shi o bicingo aŋ; i zasa iyi elele nɛ kaa atwa ata mepi o!

21Zhajɛ ma hiɛ njɛ ukara no ofwo ajɛmɛ-ụshɛrɛya. Ga atwa na aa suyanɛ ukara twa maa e heŋshi. Gaaba kwuŋ jɛmɛ la iwɛ iyi nɛ tɛ zhɛ ya ndaa? Shɛ Gamba na

© 2008 Bible Society of Nigeria.

n shɛ AGWANGWAMA suu? Agwatana anya kaa zasaba namɛ swooŋ ne mi o, Agwatana tiririri na o bicingo atwa ubwa Ngaa shɛ. Agwatana anya elele zasaba ya o.

22Ahiɛba atwa unyizo kpaaŋ, zhajɛ ma no ofwo mi maa hi bini. Gamba kiri n shɛ Agwatana, binya zasaba ya o.

23Unu mu tishilo ụ shɛ una tɛkana, i zasa iyi elele nɛ zhɛ ye sheyingo uŋ o. N shiri-unu gom na bụtụ gana na Ngaa shɛ: Bụtụ be elele zhɛ mo n kwuzono, bo shilo-unu maa bi zhɛ meme zucinje no ofwo mi.

24Ɛ zhɛ a duma iwe mi, ɛ hiɛŋ, Tedure na AGWANGWAMA kiri tiririri keeni ikɛnyi namɛ, ama ụpụrụsa zhɛ wa sha atwa na mo n imo.

25AGWANGWAMA kiri ubwa zhɛ ba pana ajalalo Isrɛl tiririri keeni tugombicingo.

Ayizaya 46

Tuswoswoswo ta Tuwa tu Babulon na AGWANGWAMA

1Atwa a zhɛba la tuwa ti Beal keeni Nɛbo ama hwuwayɛ go nzhinyacɛ ma 'waŋnɛ tu ya, tɛ shɛ ya i'wɛŋnɛ nɛ iri iyimabiga.

2E shikeni ee kwuzhi hwɛɛ aba, tuwa ta ata ti eri shi tu momo bicingo; a 'imɛ tụ ee suji tu ee hwuri. Ukwunanga tuwa tu Babulon ta!

3Ahiɛba ajalalo Jekob, shɛlaga ma, ta ahiɛba atwa mi Isrɛl na ta vwɛ hwɛɛ. Gamba ma hi ima u'ala te kwuni na aka na ee hi meci.

4Okwo ta ahiɛ inganjɛ ahiɛ 'yajɛ tuhwaŋla, Gamba n ta hi untangana ma hi ima u'ala; Gamba n hi karɛ, N zhɛ du kaa ma hi ima u'ala. N zhɛ me hi mbiyono maa Me hi bicingo.

5AGWANGWAMA hiɛŋ, Na aba kwuuŋ ɛhi zhɛ hi ma m mangaa? I ta 'yajɛ waa bụtụ ta namba eri ba manga ne mi hŋ?

6Atwa a kapashanga alapa aba oo zuzwogo azhɛnarɛya, aa manga uzhinono azụrụfa. A nda bụlụma ba azhɛnarɛya ụgwụ maa ndana aŋ tuwa; nazhɛ oo kwuzono tu a na zhɛba tụ:

7A 'waŋna tụ no shitutu sha aba; ofwo elele na ee shiri tu apata taa nama, ti eri shi ta kaana ya izhɛ o. Okwo bụtụ njɛ adua no ofwo tuba ti eri shi to bicingo aŋ na mazhanga me elele o.

8Ahiɛba ebweji-undwa ne teyinje ma ijɛ maa hi shiyeni iŋ na shihaŋsa shi hiŋ, na haŋsa ma iwɛ iyi nɛ Ngaa nduwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9Ne teyinje ma iyi nɛ teni la cala cala; mapa ma maa Gamba Ngooko kiri n shɛ Agwatana, i zasa anya namba o, Gamba n shɛ Agwatana, i zasa bụtụ shɛ gana mi o.

10Taa nu umozhigo Ngaa jɛmɛ iyi nɛ yɛɛ zhɛ ya sha; N dumwa cala cala iyi nɛ zhɛ ye teni. N jɛmɛ maa iyi nɛ Ngaa imanganjɛ zha shɛ yo ngwulo kwukwuŋ, iyi elele nɛ dee Ngee heŋshi maa N zhɛ ma nda, ibɛ Ngɛɛ zhɛ ma nda.

11Ma suyana bụtụ na zhɛ ba banɛ nu uwaŋna-banụ bi zhɛ be sure gana ucepi, bi zhɛ ba banɛ na cɛnjɛ tu na tụ dụlụmɛ maa ụrɛcɛnga iyi nɛ Ngaa imanganjɛ. Iyi nɛ Ngaa jɛmɛ, ibɛ zhɛ ya nda. N dumwa, i zhɛ kaa ya nda gom.

12Hwulaga ma, ahiɛba atwa ga hwụjɛ shɛ iwɛ, ahiɛba na hiɛ dụlụmɛ ne tiririri.

13N zhɛ mɛ mbɛ tiririri maa tu gwumwongonu, tụ dụlụmɛ shɛ kwukwuŋ. Ubino mu zha shɛ wɛ njɛ ti'insu o. N zhɛ mo bicingo Zayon; iwɛ Isrɛl na shɛ ụjɛrụma mu.

Ayizaya 47

Ɛ Zhɛ A Duma Ụshɛnɛya Babulon

1AGWANGWAMA hiɛŋ, Oo gabụ ụshɛpwụ Babulon, bɛzhɛngwa ni idwɛtwɛ ɛtɛ bu, gɛga nu upwupwutu na cɛnjɛ. Oo gabụ Kaldia na shɛ gana yɛu-yo-o. Bɛ shɛ la gana usapa, ụshɛpwụ ata aa lasụ sụ, bu zasa ya tu'waba tu tulombwo lombwo, keeni uraiŋ ubiye tiya o. Bujama abɛ shɛ ya hwuwayɛ go!

2Shapɛ inɛnɛ! Naka inɛkɛ! Ushigo owowo ata ebu urigeni ụpɛshɛka bụ! Rufwugo tugwuno ta ata tụ bụ te embi ti biye! Sugo ipete bu na azuba, to urugono ivwunɛ bu o; maa keshi ohwulwo.

3Atwa zhɛ ma bụ kwụba mohondo; ɛɛ zhɛ a kwụba ezuye na ụbụ shɛ. N zhɛ ma nda itɛpwɛ, i zasa bụtụ be elele eri ma n lakana o.

4Bụtụ ata bi Tijilo bi Isrɛl, ubwa utu gwube; bɛɛ ti jwɛ eti benengeni, AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ!

5AGWANGWAMA hiɛŋ Babulon, Gɛga saiiŋ ne tishi; a zha shɛ ɛ bi hiɛŋ ya maa bɛ shɛ agwuma-o-o cɛnjɛ cɛnjɛ-ta-tugwama o!

6N 'yajɛ isɛbwɛ na atwa mi; N njɛ shɛ aŋ ya atwa mi o. Ngee suji aŋ Ngee hi peni, hiɛ kwụbɛ shɛ inyɛmɛnyɛmɛ ya aba o; okwo atwa na inganjɛ, hiɛ njɛ aŋ amiaụŋ.

7Bi ge heŋshi maa bi zhɛ ba sha agwuma-o-o cɛnjɛ cɛnjɛ-ta-tugwama unyizo-nom; bi teyinji shi ya ijɛ na amɛ bụ, gana na ijɛ zhɛ ya kwunanga o.

8Hwulaga, gabụ na bo lubo amɛ-olom, Gabụ na bi heŋshi maa bi bini, i zasa ya iyi bu to. Bu meme gembicinji gana Agwatana, ɛbi hiɛŋ maa i zasa bụtụ ta shɛ ya gana bu o. Bi heŋshi maa bu zha shɛ ba sha ya bululo kwukwuŋ. Kwo kaa maa miaụŋ mụ bụ mu zha shɛ mo 'wo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9Ama na aka fwalaa, ijɛ iyebi zhɛ mo bu jitono jitoo ko gba. Okwo ta ba nda
tishino tụ bụ, bwolo bu zhɛ bo 'wo ta miaụŋ mụ bụ hwɛɛ.

10No tugworozwo tụ bụ tɛnda, ebi heŋshi maa i zasa ya iyi bu to; ebi heŋshi maa
i zasa bụtụ ubu kwụbɛ o. Ti'inta tụ bụ keeni iyi bu tumapa i bu inzhɛnjɛ, iwɛbɛ
po ɛbi mɛmɛ hiɛŋ, Gamba n shɛ Agwatana, i zasa bụtụ shɛ ya gana mi o.

11Shɛbara shi zhɛ sho bu jitono, tishino tụ bụ ti eri shi to ngwuricingo iŋ o. Ufwu
zhɛ ma bu nda; ufwu na ebu wetegeni shi okwo ụwalabụ ubwa kwukwuŋ!

12Swaka tuwa tụ bụ, te tishino tụ bụ, tu nlayɛ mụ bụ hwɛɛ; iyi nɛ aba nda ta taa
na tuwaŋnɛ tụ bụ. Nekeshi i mo bu mbiyono; okwo noko ba ala maa zweni atwa
i'ime bu inyɛsɛ.

13Okwo ta a bu pana shihaŋsa, bu zasa waa ukpahiŋ o. Ga atwa ata bu shihaŋsa
zhajɛ maa e bi bicinji, aba shɛ atwa ata o soso mkpasu, a na a manga ozhibu
azuba a na mo bu mbiso iyi nɛ zhɛ ya nda caakwụ.

14Ɛ zhɛ a sha gana ti'enyi, ibɛ po ulwa zhɛ wo hwoŋzhingo aŋ! A zha shɛ a ala
maa e meme bicinji, ulwa ata zhɛ wo hwulo vwengenji, ụ shɛ shɛ kaa ulwa u
tụhwatụ o.

15Iyi ibiye nɛ kiri ee eri ma hi ndana ta, atwa ata shihaŋsa aba zhagana la hwayɛ
taa te e bi meci. Ɛ zhɛ ma bu ganga o hwulo geri na ɛɛ zhɛ, i zasa bu na zhɛ ba
vwa maa mo bu bicingo.

Ayizaya 48

Iyi nɛ Agwatana a Duma yɛ Sɛ

1Oo atwa ihwɛ Jekob, hwulaga ma ijɛ, ahiɛba na hi mama suyana ni izeci Isrɛl;
ahiɛba na hiɛ banɛ ne emenyi Juda Hi to izeci ya AGWANGWAMA maa hi zhɛ hia
zhɛba Agwatana Isrɛl, ama hiɛ njɛ shɛ kaa iyi nɛ ahiɛ jɛmɛ okwo ike gba o.

2Ahi ta busa taa hwayɛ maa hiɛ shɛ miaụŋ mụ ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ u tijilo, ɛhi
hiɛŋ ma Agwatana Isrɛl ehi to aba, bu gata ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ AGWANGWAMA na
Hwuri Kpaaŋ.

3AGWANGWAMA hiɛŋ Isrɛl, N dumwa la iyi nɛ zhɛ ya nda cala cala, nazhɛ Ngaa
njɛ iŋ eshigiri.

4M mepi maa hi zhɛ hia sha atwa na hwụjɛ shɛ iwɛ, hi zhɛ hia 'yaga ikɛnyi gana
ụshɛmbɛrɛ, hi zhɛ hia laka tukwushɛ gana utumburɛ.

5Iwɛbɛ po Ngaa dumwa cala cala iwɛ iyi nɛ te ci geri be eshe hiŋ, Gamba ma duma
iyi nɛ zhɛ ya nda nazhɛ i njɛ. Iwɛ maa kede hi heŋshi maa tuwa ti hiŋ nu
ntatanuwaŋ mu tɛshaba keeni mu na mu tuma mi hiŋ mɛ njɛ iŋ o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Iyi nɛ Ngaa dumanjɛ la hwɛɛ nduwa; hiɛ shɛ hio lono maa iyi nɛ Ngaa jɛmɛ la teni cɛŋ. Hwuwayɛ go N zhɛ me hi mbiso iyi ifwo nɛ ye ci, iyi nɛ Ngaa ta jɛmɛ shɛ iwɛ ibɛ cala.

7Hwuwayɛ Ma nda maa ga i njɛ; yaa ga shɛ iyi gɛnɛ gɛ nduwa la, hi gɛ zhɛ hiɛ hiɛŋ, Tu mwopwo iŋ.

8M mepi maa hiɛ shɛ atwa na a sanga anya ne tidere, ama e mepi maa atwa tigezhe ahiɛ shɛ; taa te e hi meci la hwayɛ. Iwɛbɛ po ahi ta hwụjɛ shɛ iwɛ ijɛ kwukwuŋ, n-ndumwa mi ibɛ kaa mi te teni shi na shɛcɛbɛ shi hiŋ o.

9Iwɛnɛ po Ma nda ti'insu ti isɛbwɛ mi tɛnda iwɛ izeci mi, Ngaa 'imɛ-isɛbwɛ iwɛ ashɛtwa mi; N untanganɛ iŋ maa kede Ma hiɛ bacɛnga o.

10N hi menji nụ ụbaụta nu ulwa, gana na aa nyashɛnga azụrụfa nu ulwa. Ama N kwụbɛ maa hi teni shi cɛŋ; o.

11N njɛ iŋ iwɛ ikɛnyi mi, iwɛ ikɛnyi mi kaa Ngaa njɛ iŋ; N zha shɛ kaa mo lono maa e heshigeni izeci mi o kwo kaa maa mo dwotwogonu ụjɛrụma mu na binya bụtụ be elele o.

Agwatana Tumwanɛ Sairos maa Sukakana Babulon

12AGWANGWAMA hiɛŋ, Oo ahiɛba atwa Jekob keeni atwa Isrɛl, Ngaa suyanɛ, shɛlaga ma iwe mi! Gamba n shɛ Agwatana, na shɛ umozhigo nu ukwunanga, Ngooko N shɛ Agwatana kiri.

13Ni i'ɛlɛ mi Ngee shiri ukoshilo unyizo, nu u'ala ubiye mu kaa Ngee berishiji azuba. Aka na Ngaa suyanɛ cɛnjɛ tu unyizo keeni tụla, aa zhajɛ gunu ata aa ulwa.

14Ulwa ma hwɛɛ hiŋ maa hiɛ shɛlaga! I zasa tuwa te elele ti eri ta duma maa bụtụ ga Ngee teri zhɛ ba sukakana Babulon; iyi nɛ Ama jala ibɛ bɛɛ zhɛ ba nda.

15Gamba n dumanɛ iwɛ, Ngaa suyanɛ bụ; Gamba n 'yagajɛ bụ, Ngee leni maa ge iyi 'yagana bu eshe.

16Hwuwayɛ go gwumwongonu ma maa hiɛ hwụjɛ iyi nɛ Ngaa jɛmɛ. Te kwuni taa nu umozhigo, Ma duma n-ndumwa kpataa, Ama nda kaa maa ga n-ndumwa mi mi mu na sha iwɛ-tɛkana. Hwuwayɛ go AGWANGWAMA Mokondo n tumwanɛ utumwa atubana nu Mpiala mu bwa.

Iyi nɛ AGWANGWAMA Imanganjɛ iwɛ Atwa Ubwa

17Bụtụ ata bi Tijilo bi Isrɛl, na shɛ AGWANGWAMA na ihi gwube hiɛŋ, Gamba n shɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ, ubwa ata na ba jala maa mo hi mbisogono iyi iwɛ maa ihiɛ zhɛmanɛ, ubwa kaa du mo hi sokono uhwaŋna na shɛ maa hi to.

18Yaa shɛ ahiɛ ga shɛlajɛ unu mu tupana! Nazhɛ uwebiye gɛ zhɛ na hiɛ fwungana gana uhwulwo na hwuŋ shɛ! Tiririri ti gɛ zhɛ tu ma hiɛ zhaganɛ gana adanga itekwu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

19Ajalalo hiŋ zhɛ o gombo ufwugwo gana ahwayɛ urefu, Ngɛɛ zhɛ du kaa ma nda maa kede e hi becinji, maa kede e hi iricinji du ne eshe mi o.

20Bana ma hi genji Babulon, bana ma arahaŋ! Na ugaga ma nu unabarɛ ata nu unyasa; ananga iŋ ma no ofwo elele maa: AGWANGWAMA ubwa gwube yɛu ibwɛ ugondu ge Jekob!

21Aka na ta AGWANGWAMA 'yagajɛ la atwa ubwa nụ ụshɛka na hweteni na kaa du vwengenji, i'uyɛ kwụnɛ shɛ aŋ o. Bɛ njɛ maa meni mu banɛ nu uparatayɛ iwɛ aba; bee beji uparatayɛ ata, ibɛ po meni mu fwụnjɛ.

22AGWANGWAMA hiɛŋ, Amɛ-olom zha shɛ a namana ogworozwo.

Ayizaya 49

Yɛu-ugondu ya AGWANGWAMA nɛ Ee Utegeni Ugondu

1Ahiɛba edenji na namɛ na adakwụ urefu, ta ahiɛba atwa na dụlụmanjɛ, shɛlaga ma! AGWANGWAMA n suyanɛ nazhɛ ee m meci, ubwa m po izeci taa na aka tumata ti mi.

2Ubwa njɛ maa ga n-ndumwa mi mi mu lacɛmɛ gana utokwobi, baa n intanɛ nu uhwuŋnu i'ɛlɛ ibwɛ, Ubwa n njɛ gana bi'intwa bi i'ilɛ nɛ ee jwe, ee cimbeni maa e keri.

3Bɛɛ n hiɛŋ, E-Isrɛl, yɛu mi ugondu abɛ shɛ, iwɛ bu po atwa zhɛ ma m pana ụjɛrụma.

4N ngɛ hiɛŋ N nduwa ugondu, ama kaa u n zasana ule we elele o! N njɛ ugondu nu ukpahiŋ mu, ama kaa tɛgadaga yaa shɛ, i zasa ule we elele o. AGWANGWAMA Ngɛɛ zhɛ ma tɛtana-rishe, maa ma n lashaga; Agwatana kaa zhɛ ma n tụpa utashɛ iyi nɛ Ngaa njɛ.

5AGWANGWAMA ubwa m mo, nazhɛ ee m meci; baa n njɛ yɛu ibwɛ ugondu maa Me gwuricinje atwa Jekob, maa Mo sotulononu bu atwa Isrɛl a na garatagwụ. AGWANGWAMA ubwa ma m pana ụjɛrụma; no olugwo Agwatana kaa ikɛnyi mi ya banɛ.

6AGWANGWAMA n hiɛŋ, Ita twa sụ ta bɛ shɛ yɛu mi ugondu o, maa ishicinjɛ ụlamụ Jekob; kwo kaa maa gwuricinje atwa Isrɛl a na benengeni o. Ama N zhɛ ma bụ nda du uhioko-uhwaŋna we edenji, iwɛ maa e bicinji atwa unyizo hwɛ hwɛɛ.

7Bụtụ ata bi Tijilo, na shɛ Bugwubi ba atwa Isrɛl hiɛŋ, Bụtụ ata edenji ngbaracɛ fufurɛnjɛ, na kaa du edenji a nda inyizhi ubwa, na shɛ yɛu-ugondu shɛgwuma: Shɛgwuma shi zhɛ sha kwụba te e bi genji, nazhɛ ɛɛ zhɛ ɛ ishijɛ maa a bu mụnɛ ụjɛrụma; miaụŋ ma tugwama mi zhɛ ma kwụba iŋ, ɛɛ zhɛ o kwuzongo a bu muna ụjɛrụma. Ijɛ zhɛ ya nda iwɛnɛ ta AGWANGWAMA twolwo yɛu ibwɛ ugondu. Bụtụ ata bi Tijilo bi Isrɛl kaa zhɛ ba nda iyi nɛ bee shileji-onu ibɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Tugwuricinje ta Atwa Isrɛl

8AGWANGWAMA mbishi atwa ubwa, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ aka ci maa Me hi bicingo,
N zhɛ mo hi mbisono iwɛ nɛ Ngee hi mepeni, Mɛ jishijɛ kaa n'ungwa me
timbiyono mu na ahia kala. N zhɛ ma hi ngbaraka, maa Ma hiɛ jɛlanɛ; iwɛbɛ po
Ngɛɛ zhɛ ma twa-unu na atwa kpaaŋ tedure ne hiŋ. N zhɛ mo lono maa hi nama
sasana na cɛnjɛ tu ga ti hiŋ tu ga shɛ osombo.

9N zhɛ mɛ hiɛŋ atwa na aa ga 'imɛ na tijama maa, Hwulo ma arahaŋ! Mɛ hiɛŋ
atwa na zweni ne tishi, Banɛ ma hi zhɛ nu uhioko-uhwaŋna! Ɛ zhɛ na ya iyimɛyɛ
tɛ ɛ zhɛ ni ihwɛŋnɛ gana agwụdụ na a yaga nu nshama mu na mu namɛ ngbala
ngbala.

10Imunɛ, ti i'uyɛ zha shɛ ya gwuma aŋ kwukwuŋ. Uwaŋna, no oholobwo ụshɛka
zha shɛ o ilo aŋ ya o, iwɛnɛ po bụtụ na bo hioko inyɛmɛnyɛmɛ ya aba ubwa zhɛ
ba 'yagaga aŋ. Bi zhɛ ba 'yagaga aŋ no ofwo mɛzhinjɛ meni.

11N zhɛ ma kala uhwaŋna ụ'wụtụ nu nshama Ma imangana atwa mi uhwaŋna
maa e zhe tahaŋnụ.

12Hioko, atwa oko zhɛ a bananjɛ ta dụlụmanjɛ, ɛ zhɛ a banɛ tuta, a banɛ tuzuba,
a banɛ na cɛnjɛ ta Aswan tu na tu namɛ tuzuba.

13Oo ga azuba jwɛ azunga! Go unyizo uganɛ n'ungwa mu unyasa! Ga nshama mu
bwadụ na azunga! AGWANGWAMA zhɛ a ingatanga atwa ubwa; bɛɛ zhɛ ba nda
uwanyɛ wa atwa ubwa a na a nda ụbaụta.

Tulubo tu na Agwatana lubi Zayon ti Shikeni kpeke

14Ama atwa Zayon hiɛŋ, AGWANGWAMA iti jineci! Iwɛ tu 'wi bu isɛbwɛ.

15Iwɛbɛ po AGWANGWAMA jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, Isɛbwɛ yɛu shenje nɛ to subo suu
eri yo ‘wo bino bi ibɛ? Bi zha shɛ suu ba kwụba inyɛmɛnyɛmɛ yɛu ɛtɛ bee meci?
Okwo yaa shɛ isɛbwɛ yɛu eri yo 'wo bino bi ibɛ, ama isɛbwɛ hiŋ tuba eri shi mo
n 'wo kwukwuŋ.

16Hioko, N 'nyotwo iwɛ bụ na abwabwasụ i'ɛlɛ mi, uba bụ kaa namɛ nu umbe mu
tutu unyizo-nom.

17Atwa na zhɛ ma bu maanana, zhɛ a 'yaga izɛlɛgwu o hwulo atwa na mo bu
hwuŋzo, atwa na kaa ma bụ nda osombo, zhɛ a ishɛga a bu ganga.

18Mbiyangana maa kwụbɛ iyi nɛ ya ndangana! Atwa bụ a ulwa ba kpaaŋ, e ci ba
ujiyo pụ bụ! AGWANGWAMA hiɛŋ, M momo to gom, gabụ bi zhɛ bo urugono aŋ
gana iyi tisemberi. Ɛbi zhɛ ba la aŋ ne embi gana na yɛu-yo-o nɛ zhɛ tụmbụla ya
busa iwɛ ikwɛmbɛ ibwɛ.

19Okwo te e bu hwuŋzhi la abɛ shɛ osombo, ama cɛnjɛ tụ bụ ti tileni bohondo; bi
zha shɛ ba twa ya atwa na e ci maa a nama na bụ o. Ibɛ po ɛɛ zhɛ o unzo tuba
atwa na ge bu hwuŋzetenji la taa dụlụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

20Nazhɛ atwa bu na ee meci na aka ti'ima zhɛ mɛ bi hiɛŋ jitoo ko, Cɛnjɛ tu ga tu twa sụ ya o, ta jala ohwolu maa ta kaana shimwono tuma maa ta nama!

21Nazhɛ ɛbi zhɛ bu mɛmɛ hiɛŋ, Gaaba kwuŋ m metenji miaụŋ mu ga hwɛɛɛ? Miaụŋ mi mi mu uwo la, M meci shi la kaa mi nya o. E m becinji la, aa n 'imɛ na tijama, gaaba kwuŋ ya wɛŋnicinjɛ miaụŋ mu gaa? Ngooko gba la kaa n vwɛ ya. Cee tuba mu na ga miaụŋ mu banɛ yaa?

Ụjɛrụma wa Atwa Isrɛl Gwure no Ofwo Aba

22AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ atwa ubwa, Hioko ma, N zhɛ ma suyana edenji nu u'ala, Ngɛɛ zhɛ ma ishɛcɛnganɛ atwamwa igɛrigɛ mi; nazhɛ ɛɛ zhɛ me hi jicingeni miaụŋ mi hiŋ me eyi na mu na mo o no shitutu sha aba.

23Shɛgwuma shi zhɛ shɛ ma bu shana gana eshi bu, shɛgwuma-sho-o shi zhɛ shɛ ma bu shana gana ono bu. Ɛ zhɛ mo bu kwuzono, a ta ntuno ma aba na cɛnjɛ; ɛ zhɛ o songo upwupwutu wɛ ɛvwɛvwɛjɛ bụ. Nazhɛ ɛbi zhɛ ba mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA. Ezuye kaa zha shɛ a sha atwa elele na ma n 'yaka kwukwuŋ.

24Gaaba eri bo sugo i'wɛŋnɛ bijeshi bu ukpahiiŋ? Gaaba eri ba lashɛga bujama bu umwono-tishi ni i'ɛlɛ ụhwada na 'imɛ bụụ?

25Ama gana AGWANGWAMA jishijɛ na, bɛɛ hiɛŋ, Iyi nɛ zhɛ ya nda gom na. Ɛ zhɛ a lashɛga bujama bu umwono-tishi ni i'ɛlɛ bijeshi bu ukpahiŋ, ɛɛ zhɛ a lashɛga du i'wɛŋnɛ ni i'ɛlɛ ụhwada na 'yajɛ iŋ. N zhɛ ma jasa bụtụ be elele na ma bụ jasa; maa Mo bicingo miaụŋ mụ bụ.

26N zhɛ ma nda atwa na ma bụ nda umungwuta maa a yɛ usunda tu'waba ti ikɛnyi aba; ɛ zhɛ a swa mehieŋ ma aba mi ikɛnyi aba maa mu na ngba aŋ gana mayaga. Nazhɛ bụtụgwụmwa be elele zhɛ ba mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA, ne Bibicinji bu na me bu gwube. Ɛ zhɛ a mapa maa Gamba n shɛ Bụtụ ata bi Jekob bu ukpahiŋ.

Ayizaya 50

Iwɛwɛ Bogwu Atwa Isrɛl na Agwatana Aba

1AGWANGWAMA hiɛŋ, M bu becinji suu gana bụtụ na becinji biyikwo bwa? Bi heŋshi suu maa M bu senji na tijama gana bụtụ na senji miaụŋ mu bwa maa mɛ shɛ ajama? Awo, iwɛ iwɛwɛ bu upo ee bi genji maa shɛ bijama; iwɛ undwa bu tubwada upo ee bi becinji.

2Iwembe kwuŋ po bụtụ be elele zasaba aka na Ngee zhe no ofwo aba maa Mo bicingo aaŋ? Iwembe kwuŋ po ee leni shi aka na Ngaa suyanɛ aaŋ? N zasa suu ukpahiŋ na waŋnɛ maa me gwube bụtụ? Okwo N zasa suu ikɛnyi maa mo lashɛga bụtụ? N eri ma hwuŋcɛnga itekwu tedure nu unu mu tupana ubaba, maa Ma nda

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

maa erefu a shɛ ụshɛka, iwɛ maa usunda na zweni nu bwa u 'wi i'uyɛ iwɛnɛ meni mu zasaba.

3N eri ma nda maa tụla tɛ shɛ tishi gana maa ta ta-ụkwụla iwɛ bụtụ na 'wi.

Unu Yɛu-ugondu ya AGWANGWAMA Tụhwụga

4AGWANGWAMA Mokondo ubwa m peni bụratụ bi iyi tusokokono, iwɛ maa Ma mapa n-ndumwa mu na maa mu na ta atwa na lwegeji ikɛnyi. Ubwa mɛ n zhingicinjɛ nu uvwungwa we elele, bɛɛ kɛpishinjɛ kaa acɛbɛ mi maa Mu na shɛlaga iyi nɛ bɛɛ zhɛ mo m mbisogono.

5AGWANGWAMA Mokondo kepishinji acɛbɛ mi, N te shi tigezhe o, N genji shi bu du kaa maa Mo gwulo.

6M peni atwa na mo n dubo aba mi. N lakanɛ shɛ aŋ kaa tutwa tu na aa ma n twagaga o, N lakanɛ shɛ aŋ du kaa aka na to o mushongo tizholu ti mi o, oo mo zwogono du mecemi nụ ụpɛshɛka.

7Iwɛnɛ ta AGWANGWAMA Mokondo mo m mbiyono, ibɛ po ụpụrụsa zha shɛ ma n sha. Iwɛbɛ po Ngaa ngbaracɛ ofwo na Ngɛɛ zhɛ ririri. M mepi kaa maa ezuye zha shɛ ma n sha o.

8Bụtụ na zhɛ ma m pana n-ndumwa-zhɛ, kaa gwumwongonu ciiŋ ciiŋ. Gaaba te eri ma n shana iwɛɛ? Mizha tu momo ponu agba; gaaba shɛ ya busukakanɛ mii? Asha ga kaanɛ izhɛ pi mi!

9AGWANGWAMA Mokondo ni ikɛnyi ibwɛ ubwa ma n lashaga gaaba te eri ma m pana ya n-ndumwa-tụwụmaa? Ɛ zhɛ a inga hwɛɛ aba gana tugwuno; a'nyasụ zhɛ a ya aŋ.

10Ahiɛba na hia sụma AGWANGWAMA inyɛsɛ, a na kaa hia hwuga-unu yɛu ibwɛ ugondu, uhwaŋna na ehi to eri wa 'yaga tishi gom, iwɛnɛ tu uhioko-uhwaŋna zasaba, ama tuba patana ma AGWANGWAMA rishe; datana ma Agwatana hiŋ.

11Ahiɛba na hia sapa ulwa hwɛɛ hiŋ, ahiɛ mama jalakanɛ shɛmwa shɛ ulwa shɛ na sho gorogo; Zhaga no rungo ma nu uhioko-uhwaŋna ulwa ata hiŋ, keeni tugorogo ta shɛmwa shɛ ulwa ata ehi buci. Iyi nɛ ɛhi zhɛ hia lashɛga ni i'ɛlɛ mi nɛ; hi zhɛ hio wotogo na amɛ-tụhaŋtụ a'wụtụ.

Ayizaya 51

Ikɛnyi Tɛkaana maa a Patana Agwatana Rishe

1AGWANGWAMA hiɛŋ, N shɛlagana ma, ahiɛba na hia sala tiririri, ahiɛba na hi ma n dwalakaka. Mbiyana ma uparatayɛ ata ɛɛ hi jwɛ keeni ofwo ata ee hi hine.

2Haŋsa ma iwɛ ugwunukwoshi hiŋ ga Abraham, keeni iwɛ Sara na ahiɛ shɛ ajalalo ubwa. Aka na Ngaa suyanɛ la Abraham, bu ta zasa la yɛu ye elele o, ama

© 2008 Bible Society of Nigeria.

M peni bu uwebiye, Ngee peni bu du miaụŋ; Ngaa njɛ maa ajalalo ubwa gembi ufwugwo.

3N zhɛ ma nda uwanyi Jɛrusalɛm, ta atwa elele na namɛ no shisombo shɛ bwa. Okwo ta cɛnjɛ tu ga tu bwa tɛ shɛ ụshɛka, N zhɛ ma nda tụ maa tɛ shɛ gana itimɛ Idɛn. N zhɛ ma nda cɛnjɛ ta ata tu bwa tu 'wi maa tɛ shɛ gana itimɛ ya AGWANGWAMA. Unyasa keeni amɛ-olom zhɛ wa nama apata, ta shɛzunga sha ashɛtwa hwɛɛ keeni a'walụ na ɛɛ zhɛ na ma 'walụ.

4Ahiɛba atwa mi, shɛlaga ma, shɛlaga ma iyi nɛ Ngɛɛ hiɛŋ, ahiɛba edenji mi: Undwa uko zhɛ wa banɛ no olugwo mi; ụshɛrɛya mu u tishiriri zhɛ wa pana atwa uhioko-uhwaŋna.

5Tiririri ti mi kaa tu gwumwongonu ciiŋ ciiŋ; ubino mu kaa namwawaŋ nu uhwaŋna. Gamba ni ikɛnyi mi N zhɛ ma 'waŋnanɛ edenji ụshɛrɛya u tishiriri. Atwa na namɛ na cɛnjɛ ta adakwụ urefu zhɛ ma n shɛlana; a n 'yacɛ, aa ma n nda ashɛlatụ maa Mo bicingo aŋ.

6Mbiyana ma azuba; hi mbiyanɛ tuta ta cɛnjɛ tu unyizo! Azuba zhɛ a wafwagwụ gana nshikwo; unyizo zhɛ wa inga gana tugwuno, atwa ubwa kaa zhɛ o 'wo gana ishi. Ama ubino na Ngɛɛ zhɛ Ma 'waŋnɛ zhɛ wa nama unyizo-nom; tiririri ti mi kaa ti zha shɛ ta 'yaga ukwunanga o.

7Ahiɛba na hi mepi iyi nɛ teni cɛŋ, n shɛlagana ma, ahiɛba na undwa mu shikeni na shɛmɛ shi hiŋ. Ta nda ma inyɛsɛ aka na ta atwa ma hi nda asada kwo kaa aa ma hi twagaga o.

8A'nyasụ zhɛ a ya aŋ gana tugwuno; eshishi zhɛ a ya aŋ gana tihiŋzhe ta agwụdụ! Ama ubino na Ngɛɛ zhɛ ma 'waŋnɛ, zhɛ wa nama unyizo-nom. Tiririri ti mi kaa ti zhɛ ta nama na awaŋnɛ elele.

9AGWANGWAMA, zhinjɛ, zhinjɛ, maa mbiseni ikɛnyi bu! Zhinjɛ gana aka ala cala, gana aka awaŋnɛ ala angwụshɛ. Gabụ la bu hwuŋzerenji udegbe ata wuŋzu wuŋzu; abu ibatajɛ buduwo ata.

10Gabụ kaa bụ hwụŋcɛnjɛ itekwu ɛtɛ; ibɛ shɛ meni ma ata mi iri duwa; ebi keri uhwaŋna na amɛ itekwu ɛtɛ i iri iwɛ maa atwa ata ebu gwube la e keshi.

11Atwa ata ebi bicinji, ɛ zhɛ o to Jɛrusalɛm na amɛ-olom, a na zunga shɛzunga, a na ugaga n'ungwa mu unyasa. Ɛ zhɛ a 'yaga unyasa unyizo-nom, ɛ zhɛ a banangana amɛ-tụhaŋtụ, tụ ụngwụ-tụhwụga unyizo-nom.

AGWANGWAMA Zhɛ o Bicingo Atwa Ubwa

12AGWANGWAMA hiɛŋ, Gamba ma hi ingatanga. Iwembe po ɛhi zhɛ hia nda inyɛsɛ bụtụ na bo 'wo; na shɛ yɛu bụtụ nɛ shɛ gana ambɛɛ?

13Isɛbwɛ ya AGWANGWAMA na ubu karɛ suu i bu 'wi? Bu gata berishiji azuba, na du kaa shiri ukoshilo unyizo? Iwembe po inyɛsɛ isɛbwɛ ya atwa na ma bu nda

© 2008 Bible Society of Nigeria.

umungwuta ma bu sha unyizo-nomm? Ti inɛ ya atwa na mama 'imɛ maa a hiɛ kwụnɛɛ? Isɛbwɛ ya aba zha shɛ me bi ce ya kwukwuŋ.

14I vwɛ cwɛŋ tɛ ɛ zhɛ a 'waŋ atwa na ga namɛ na tijama; ɛ zhɛ a ya uraiŋ te ilegeji, ɛ zhɛ kaa a 'yaga iyimɛyɛ elele nɛ to aŋ utakashɛ.

15Gamba n shɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ; Gamba n vwuji itekwu, Ngaa njɛ maa adanga ubwa na ugaga; ɛ hiɛŋ izeci mi, AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ!

16Gamba n zweni n-ndumwa mi mi nu unu bu, Ngee bu fwuleji nu uhwuŋnu u'ala mu. Gamba m berishiji azuba Ngee shiri ukoshilo unyizo; Ngɛɛ hiɛŋ atwa Zayon; Ahiɛba hiɛ shɛ atwa mi!

Ụbaụta Jɛrusalɛm Kwunanjɛ

17Ahiɛba atwa Jɛrusalɛm, zhinjɛ ma! Mɛmɛ zhingicinjɛ ma maa hi ishijɛ! Hi swowo isɛbwɛ ya AGWANGWAMA, yaa hi ngba gana atwa na mayaga ma ngba, hi swowo iŋ hwɛɛ tutu icicɛ, yaa hi ngba ahia nda ya gologolo.

18I zasa bụtụ namba maa ma hi 'yagaga o, i zasa kaa bụtụ namba na ashashɛ atwa hiŋ maa ma hi untangana u'ala o.

19Shɛbara shi yebi shi hi jiteni: A njɛ cɛnjɛ ti hiŋ ufwu nu ujasa, imunɛ kwụnɛ atwa hiŋ sasana. I zasa kaa bụtụ namba maa ma hi ingatanga o

20Atwa hiŋ ta 'waŋtatangwụ, tilegeni ne eseshi ihwɛŋnɛ, iwɛnɛ te e lwegeji; a shɛ gana bụlụba na aa 'imɛ nu uhwohwo. A hwụjɛ ụngwụ isɛbwɛ ya AGWANGWAMA keeni tɛtazhɛgana ta Agwatana bụ.

21Shɛlaga ma ahiɛba na hia nda ụbaụta. Ahiɛba na hia nda gologolo gana atwa na swe mayaga, shɛ mayaga kaa ehi swe o.

22AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ ihi lesheji, bɛɛ hiɛŋ, Hioko, N zhɛ ma lashɛga ukwopi ata isɛbwɛ mi Ngee hi peni la. Hi zha shɛ hia swa ya mayaga ma ata mu ma hi nda la gologolo.

23Atwa na ma hi sukakana ya Ngɛɛ zhɛ ma pana uŋ. Aba shɛ atwa ata mo hi wococongo ni ihwɛŋnɛ, agata mɛ hi hiɛŋ la, Wotogo ma gana aswala maa to mungongo gana aswala. Ibɛ po ahiɛ njɛ shɛba shi hiŋ gana cɛnjɛ keeni gana ihwɛŋnɛ, maa tuba ono hi mungongo a na kashaka.

Ayizaya 52

Agwatana Zhɛ e Gwuricinje Jɛrusalɛm

1Oo gabụ Zayon, zhinjɛ, zhinjɛ, mama 'imɛ maa 'yaga ikɛnyi! Oo gabụ Jɛrusalɛm, ụshɛpwụ ga u tijilo, meme urigeni otogwo bu a na pilanụ. Atwa na jeji shi teleyi keeni atwa na zasa shɛshɛshɛ, zha shɛ e teni ya na amɛ bụ kwukwuŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2Oo gabụ Jɛrusalɛm, meme bweceji maa benengeni! Ishijɛ na cɛnjɛ, bibizo upwupwutu ata bu maa gɛga ya ni idwɛtwɛ bu Ahiɛba ajama Zayon, dwatwaga ma ashɛnjɛ ata ee hi umpi.

3AGWANGWAMA hiɛŋ, E hi senji la arahaŋ, ɛ zhɛ du me hi gwube zawa ukwuribi elele.

4AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Aka na ehi zhe la Ijipti, ahiɛ shɛ agaiŋ, tuhaŋsa ti hiŋ ti ikɛnyi hiŋ yaa shɛ la nazhɛ ehi zhe. Ama atwa Asiria a hiɛ 'imɛ ni iji, i zasa kaa iyi elele aa cɛpɛ iwɛ hiŋ o.

5AGWANGWAMA hiɛŋ, Iyi nɛ Ngaa hwụjɛ na, e suji atwa mi arahaŋ, atwa na kaa untanganɛ aŋ a nda aŋ asada AGWANGWAMA jɛmɛ. A uranjɛ izeci mi n-ndumwa mụ wɛ tudumangana tutu ụrụmɛ.

6Iwɛbɛ po atwa mi zhɛ a mapa izeci mi. Aka na aka ata ci hwuŋ, ɛ zhɛ a mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA, maa Gamba du n jɛmɛ n-ndumwa na aba.

Unyasa iwɛ Tụlasụ ta Atwa na Aa 'Imɛ

7Hioko ma, gana na ti yaa pilanụ tebiye maa a kwụbɛ butumwa na ‘waŋnɛ anabarɛ ebiye amɛ-olom, bo mburusonu! Baa anangana Zayon, bɛɛ hiɛŋ, Agwatana bụ ubwa shɛ Agwuma!

8Shɛlaga, atwa bụ a na a 'yacɛ ụshɛpwụ ata, a ugaga n'ungwa mu unyasa! Iwɛnɛ ee eri a kwụba tugwure ta AGWANGWAMA nu Zayon ne eshe aba!

9Ahiɛba shisombo shi Jɛrusalɛm, Zwono ma nu n'ungwa mu unyasa na a zunga zhiaaŋ! Iwɛnɛ po AGWANGWAMA gwube Jɛrusalɛm, Baa ingatanjɛ kaa atwa ubwa.

10AGWANGWAMA mbiswonuo ukpahiŋ ubwa u tijilo ne eshe edenji elele kpaaŋ; ibɛ po cɛnjɛ tu unyizo hwɛ hwɛɛ ti zhɛ ta kwụba ubino wa Agwatana tu.

11Banɛ ma! Banɛ ma apata! Hwɛɛ hiŋ na hi 'waŋnɛ iyi uhwugwa ya AGWANGWAMA. To tumongono ma iyi nɛ zasa shɛshɛshɛ o. Banɛ ma apata ne tijilo.

12Hiɛ shɛ shɛ hia banɛ ni izɛlɛgwu na aka ga o; shɛ ti'ina kaa ɛhi zhɛ hia ina o. Ama AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ ubwa zhɛ mo hi hwulono umbe, Agwatana Isrɛl, ubwa kaa zhɛ ma hiɛ ngbaraka ne ekwunyi hiŋ.

Ụbaụta keeni Tugombicingo ti Yɛu-ugondu

13AGWANGWAMA hiɛŋ, Ugondu zhɛ wa 'yagana yɛu mi ugondu eshe. Ɛ zhɛ a muna bụ ụjɛrụma duwa o gombicingo bu te zeci tebiye.

14Bi zhɛ ba dama atwa ofwugwo aka na ta a kwụbɛ bụ usubwa ubwa sheyinji harɛ baa sụbɛ shɛ ya bụtụgwụmwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Ama bi zhɛ ba dama edenji ofwugwo hwuwayɛ go, tudama tu bwa ti zhɛ ta ima shɛgwuma a zha shɛ a ala okwo n-ndumwa. Ɛ zhɛ a kwụba iyi nɛ ee te mbishi shi aŋ la, ɛɛ zhɛ o eshicigo iyi nɛ aa ta hwụjɛ shɛ la.

Ayizaya 53

Atwa Kwụbɛ Yɛu ɛtɛ Ugondu

1Nazhɛ atwa ata jishijɛ, ɛɛ hiɛŋ, Gaaba tɛtanɛ iwɛ nɛ atɛ jɛmɛ rishee? Gaaba eri ba kwụba u'ala wa AGWANGWAMA ni ijɛɛ?

2Ukwulana wa AGWANGWAMA yaa shɛ maa gɛ yɛu ibwɛ ugondu waŋnɛ gana ụ'wụ'wụ umere na wa ta tini na cɛnjɛ tu hwoo. Bu zasa ụjɛrụma kwo kaa ụzhɛ elele iwɛ maa ta 'wa iwɛ ubwa o. I zasa kaa iyi elele nɛ baa 'yajɛ nɛ ya dwa bụtụ eshe o, i zasa iyi elele nɛ baa 'yajɛ nɛ eri ma ti insa o.

3Atwamwa ngbaracɛ bụ cwɛŋ, ee jineci bu bɛ 'imɛ-isɛbwɛ ụbaụta keeni ụngwụ-tụhwụga. I zasa bụtụ mbiyanɛ bu okwo timbiyana o; tu kwụnanɛ bụ rishe, bụ tụ tatụlanụ sụ o.

Agwatana Kwụbɛ Yɛu-Ugondu

4Ama bɛ njɛ ụbaụta na atɛ ga shɛ ta nda, baa hwụjɛ-ụngwụ na atɛ ga shɛ ta hwuga. Ama ti heŋshi maa Agwatana ubwa peni bu ulwapɛ keeni ụbaụta ata baa nda.

5Ama tuba iwɛ undwa na etu bweji aa gwụcanjɛ bụ, e rukwuteji bu iwɛ iyi iwɛ nɛ atɛ njɛ. Ti 'yajɛ amɛ-olom tedure nu ulwapɛ na ee peni bu, na tugwucanga tu na aa gwụcanjɛ bụ, ibɛ po atɛ zhɛmananɛ.

6Hwɛɛ tu tɛ shɛ gana agwụdụ na 'inɛ, bụtụ bụtụ vwụrɛ boo to uhwaŋna ubwa. Ama AGWANGWAMA peteni bu tijama tu tu kpaaŋ.

Atwa Kwụbɛ Tu'wo tu Bwa

7A njɛ bu umungwuta, ee peni bu ụbaụta; ama bu dumanɛ shɛ iwɛ o. E zeriji bu gana yɛu-ụgwụdụ nɛ ɛɛ zhɛ a shɛla, gana ụgwụdụ na ɛɛ zhɛ a hwaga tihiŋzhe tu bwa, ama bu dumanɛ shɛ iwɛ elele o.

8A njɛ bụ umungwuta, ee peni bu n-ndumwa-tụwụma, maa bɛ shɛ bo 'wo ibɛ po ee zeriji bu ga maa a kwụnɛ bụ, i zasa uwaŋnɛ ubwa elele na iwɛ iyi nɛ jiteni bu gwụmanɛ gana na te e becinji bu na cɛnjɛ ta atwa na a ya uraiŋ o. E pegeni bu iyi iwɛ undwa na atwa mi bweji.

9Okwo tu baa zasa abwagara elele, baa zasa kaa okwo tuhalakaka te elele nu unu ubwa. O togwu kaa waa tu'wo tu bwa no ogworozwo ee ni bu kaa nu u'uye waa azhɛgba.

Agwatana Kwụbɛ Tu'wo tu Bwa

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

10Okwo ti yaa shɛ gana ata; i shɛ ukwulana wa AGWANGWAMA maa e kwuci bu,
maa e peni bu amɛ-tụhaŋtụ; tu'wo tu bwa tɛ shɛ ụrụpɛ iwɛ iwɛwɛ. Ibɛ po bɛɛ
zhɛ ba kwụba ajalalo ubwa; bi zhɛ ba ya urugbo te ilegeji, tedure ni i'ɛlɛ ibwɛ kaa
ukwulana wa AGWANGWAMA zhɛ wa 'yaga eshe.

11Na aba na tu baa yɛ uraiŋ ụbaụta, nazhɛ bɛɛ zhɛ ba kwụba titeni tụ ụbaụta ata
ohwulu ubwa njɛ amɛ ubwa kaa zhɛ o lomo. Tedure ni iyi ibwɛ tumapa ibɛ po
yɛu mi ugondu i tiririri zhɛ ya pana atwa ofwugwo n-ndumwa-zhɛ; ubwa kaa
zhɛ ba 'waŋna ulwapɛ wa aba.

12Iwɛbɛ po Ngɛɛ zhɛ Mo dwotwogonu urobwo ubwa, na ashashɛ atwa a'wụtụ Bi
zhɛ bo dwotwogonu kaa ufwa ujasa na atwa ikɛnyi, iwɛnɛ ti bee duduji ohwulu
ubwa no tu'wo, aa rɛcɛ bụ kaa na atwa na bweji undwa. Okwo ti yaa shɛ gana ata
ubwa kaa 'waŋnɛ iwɛwɛ ya atwa ofwugwo, ibɛ po baa nda kaa a'walụ iwɛ ebweji
undwa.

Ayizaya 54

Uwebiye tupana na Dure ni Yɛu-ugondu

1AGWANGWAMA hiɛŋ, Oo gabụ Jɛrusalɛm, na shɛ la gana bu'ulo na meci shi yɛu;
ama hwuwayɛ go zunga ya azunga, kala ya n'ungwa mu unyasa, gabụ na bɛ njɛ
shɛ la tulumongwu tu tumata. Hwuwayɛ go miaụŋ me biyikwo na ee henicingeni
rishe mi gembi ufwugwo mee hwuri biyikwo na bwolo bwa ta untanganɛ!

2Kaana umwono ata abu namɛ uholo; kaana ihwehwe ibwɛ unjɛswa maa keeni
n-ngbalụ mu bwa ikɛnyi tuta.

3Gabụ bi zhɛ ba kaana tugwungwu tụ bụ tuhoricingo zalụ bu u'ala ubiye keeni
u'ala ugwulwo; atwa bụ zhɛ a lashɛganana cɛnjɛ ta ata edenji gɛgajɛ. Atwa zhɛ o
shino na ashɛpwụ a'wụtụ a'wụtụ a na ga shɛ la shisombo.

4Ta nda inyɛsɛ o, a zha shɛ ma bu nda ya ụpụrụsa o; ezuye kaa zha shɛ ma bu sha
ya o. Uzawa tɛcara tụ bụ aka na abu ta waŋnɛ la gana yɛu towo, zhɛ mo bu 'wo
isɛbwɛ, keeni tunama tu na abu namɛ la gobuko gana bululo.

5Bụtụ na ụbụ karɛ ubwa zhɛ ba sha bwolo bu, ɛ hiɛŋ izeci ibwɛ, AGWANGWAMA
na Hwuri Kpaaŋ. Bụtụ ata bi Tijilo bi Isrɛl ubwa me bu gwube; ɛ hiɛŋ bụ,
Agwatana na untanganɛ unyizo hwɛ hwɛɛ.

6E-Isrɛl, bɛ shɛ gana biyikwo na ta waŋnɛ, na ba nda tiriri tebiye na ahaŋsa ubwa
iwɛnɛ to bwolo keri bu. Ama AGWANGWAMA ubu suyanɛ maa gwure pu bwa,
bɛɛ hiɛŋ:

7M bu genji la na aka ticicimwɛiŋ kwakwa; ama N zhɛ me bu gwuricinje ni iwɛ
tumapa nɛ gembi tebiye.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

8AGWANGWAMA na ubu gwube hiɛŋ, N njɛ la isɛbwɛ, Ngee bi genji na aka
ticicimwɛiŋ fwalaa, ama N zhɛ ma bu mapana ya iwɛ tedure no tulubo tu unyizo-
nom.

9Inɛ gɛ i n shanɛ gana aka ala Noa, N shiri la unu na aka Noa maa meni mu Noa
mu zha shɛ mo sugo ya unyizo kwukwuŋ. Hwuwayɛ go N shiri du unu maa N zha
shɛ ma nda ya isɛbwɛ na bụ o; N zha shɛ kaa ma bụ tazhɛganɛ ya o.

10Okwo nshama mo zhingotu, tikpekwu to hwuŋzwotongwu, ama tulubo ti mi ti
tikpeke tu na Ngee bu lubi ti zha shɛ to zhingotu kwukwuŋ. Unu mu wa amɛ-
olom tutwa kaa zha shɛ wo hwuŋzwo kwukwuŋ. Gana AGWANGWAMA na ubu
mepeni iwɛ hiɛŋ ta.

Jɛrusalɛm na We Ci

11AGWANGWAMA hiɛŋ, Oo Jɛrusalɛm, gabụ bụtụ bu ụbaụta na uvwugo wa
'waŋnanga na azuba, ụshɛpwụ na zasa bụtụ maa ma bu ingatanga. N zhɛ mo
shilonono ukoshilo bu na atayɛ usafaya, Ngɛɛ zhɛ ma ma ụdatụ bụ na atayɛ
itezere.

12N zhɛ ma ma ikerikeje bu na atayɛ rubi, shidubo shɛ bụ shɛ ba Ngɛɛ zhɛ ma ma
na atayɛ kabunkɛl, Ma ma uba na zhɛ mo bu rungwutwonu hwɛɛ na atayɛ
ogwumishi.

13Gamba ni ikɛnyi mi N zhɛ mo mbisogono miaụŋ mụ bụ me eyi kpaaŋ iyi, N zhɛ
ma nda maa ge iyi zhɛmanɛ aŋ duwa maa a 'yaga amɛ-olom.

14Tishiriri tuba ti zhɛ to bu shikicingo dimi. Bi zhɛ ba banangana tusukakana taa
dụlụ, bi zha shɛ ba nda inyɛsɛ o, iyi tuholono kaa zha shɛ yo gwumwonu na bụ
o.

15Yaa shɛ bụtụ be elele ụbụ sukakanɛ asha i'ɛlɛ mi zasaba o. Bụtụ be elele na kaa
ụbụ sukakanɛ ubwa zhɛ ba layanana.

16Hioko, Gamba n karɛ bụlụma na ba shana ulwa, na ba nda i'wɛŋnɛ ujasa.
Gamba du n karɛ bijeshi ata ba 'waŋna i'wɛŋnɛ ɛtɛ maa kwụna atwa.

17Ama i zasa i'wɛŋnɛ ujasa ye elele nɛ aa njɛ iwɛ bụ nɛ zhɛ ma bụ gwụcɛnga o,
gabụ kaa bi zhɛ ba 'yaga ajɛshɛgwa maa peni bụtụ be elele na ụbụ shanɛ iwɛ. N
zhɛ kaa ma lashaga miaụŋ mi mi mu ugondu maa ma pana aŋ tụlasụ.
AGWANGWAMA ubwa dumwa.

Ayizaya 55

Agwatana Suyanɛ Atwa na I'uyɛ Gwụmɛ

1AGWANGWAMA hiɛŋ, Bụtụ be elele na i'uyɛ iri ga zhajɛ no ofwo meni! Bụtụ na
kaa zasa ukwuribi, ga zhajɛ maa tala iyi nɛ maa ya! Zhajɛ ma maa hi teri meni
mụ tụ'walụ ta afwafwa keeni mosubo uzawa ukwuribi keeni uzawa ulumo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2Imbe kwuŋ po ahia nda ukwuribi hiŋ ufwu iwɛ iyi nɛ shɛ shɛ iyimɛyɛɛ? Iwembe kwuŋ po ahia nda ugondu iwɛ iyi nɛ shiji shi bụtụụ? Shɛlaga ma iwe mi tebiye maa kaa hiɛ njɛ unyasa no tinyomongo.

3Ahiɛba atwa mi, shɛlaga ma iwe mi hwuwayɛ go; zhajɛ ma no ofwo mi nazhɛ ɛhi zhɛ hia ya uraiŋ! N zhɛ ma twa-unu unyizo-nom ne hiŋ maa ma hi pana uwebiye ata Ngee shileni la Devid unu.

4Hioko, Gamba n njɛ bụ useyida wa atwamwa, maa ba sha bi'yagajɛ keeni bi peni ba atwamwa unu.

5Hwuwayɛ go gabụ bi zhɛ ba suyana edenji na ebi te mepi shi; anaa na ubu mepi shi la na aka oko. Hwuwayɛ go edenji ata te bi mepi la, ɛ zhɛ e gezhije pụ bụ maa o togwu na bụ, iwɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ, na shɛ Bụtụ ata bi Tijilo bi Isrɛl. N zhɛ ma bu pana ụjɛrụma, Mo bu gombicingo du.

Tugangana tụ 'Wụtụ

6Zhaga no ofwo AGWANGWAMA gana na ebi eri ba ta bụ ugbe, suyana bụ gana na tu boo to gwumwonu.

7Go ugworozwo genji tugworozwo tu bwa, ga bụtụ na zasa ririri genji tuhaŋsa tu bwa tụ wɛ, Ge gwure no ofwo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu; bo hioko inyɛmɛnyɛmɛ, baa gangana kaa bụtụ iwɛ kakayɛ.

8AGWANGWAMA hiɛŋ, Tuhaŋsa ti mi tɛ shɛ shɛ gana me ti hiŋ o, ihwɛŋnɛ mi kaa namɛ swooŋ ni inee hiŋ.

9Gana na ta azuba dụlụmɛ na cɛnjɛ, gobwonu du tuhaŋsa ti mi tụ dụlụmɛ ne me ti hiŋ.

10Gana na eshilo keeni tulomu ta ata ti ticwii ta banɛ na azuba, tee gwuri shi gadaga, ama ti zhɛ to lomicingo cɛnjɛ. Ma nda maa gɛ iyimɛyɛ waŋnɛ maa i meci izɛgwu iwɛ tibila keeni iwɛ iyimɛyɛ tiya.

11Gobwonu du n-ndumwa mu na Ngaa jɛmɛ mi zhɛ ma sha, mi zha shɛ me gwure pi mi gadaga o, semi mi zhɛ ma nda iyi elele nɛ Ngɛɛ hiɛŋ mụ ga mɛ njɛ. Iyi elele nɛ kaa Ngaa tumwanɛ mụ, i zhɛ ya 'yagana mụ eshe.

12Hi zhɛ hia banɛ nu Babulon nu unyasa, ɛ zhɛ mɛ hi bɛcinjɛ nụ ụshɛpwụ ata na amɛ-olom. Nshama keeni tikpekwu mi zhɛ ma kala azunga, i'wɛ'wɛ ye elele nɛ namɛ ne ehilo zhɛ yo puso i'ɛlɛ ya aba.

13Orokwo zhɛ o shikokono no ofwo na ishɛkpɛcɛ shikekeni hwuwayɛ go; atụla-ishɛmɛ zhɛ ɛ unshɛ no ofwo na tuka ti ge shikekeni. Useyida ga zhɛ wa nama unyizo-nom! Iyi nɛ zhɛ ne teyingeni atwa iyi nɛ AGWANGWAMA njɛ ta.

Ayizaya 56

Te Edenji Zhɛ a Sha Atwa na Uwebiye Zhɛ yo Tomo

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1AGWANGWAMA hiɛŋ atwa ubwa, Na untangana ma undwa ụshɛrɛya u tishiriri keeni tiririri, iwɛnɛ po i dụlụmɛ shɛ ya ti Ngɛɛ zhɛ mo hi bicingo maa Ma hiɛ lashɛga hwuwayɛ hwuwayɛ o.

2N zhɛ ma pana atwa na untanganɛ undwa Ụjita-ụhinjanụ, a na bweji shi uŋ uwebiye. N zhɛ ma pana du atwa na njɛ shɛ iyi iwɛ elele uwebiye.

3Kede bugaiŋ na togwu na atwa AGWANGWAMA hiɛŋ, AGWANGWAMA zha shɛ mo n lonono maa Ma zhɛba bụ na atwa ubwa o. Kede kaa bụtụ na shɛ ivwɛlɛ heŋshi du maa bi eri shi ba sha bụtụ bu ko na atwa Agwatana, iwɛnɛ ti bee eri shi ba mata miaụŋ o.

4AGWANGWAMA hiɛŋ, Yaa shɛ nvwala ma untangana Ụjita-ụhinjanụ, aa nda kaa iyi nɛ mo n lomicingo amɛ, aa untanganɛ kaa unu mu tutwa na tɛcara,

5asha ɛ zhɛ ne teyinje aŋ tu nzeci ma aba nu umwono mu na namɛ na amɛ uba, inɛ ɛtɛ zhɛmɛ yee hwuri miaụŋ-me-eyi na mu na mo o tumata. N zhɛ ma pa aŋ izeci nɛ zha shɛ yo 'wogo kwukwuŋ unyizo-nom.

6AGWANGWAMA hiɛŋ agaiŋ na togwu na atwa ubwa, a na o lubo bu, a na kaa a ndana bu iyi, a na untanganɛ Ụjita-ụhinjanụ keeni unu ubwa tutwa:

7N zhɛ me hi suje nu Zayon, ni ishɛmɛ mi tijilo, maa ma hi pana unyasa nu umwono mu wa adua. N zhɛ ma lashɛga arụpɛ tuhwoŋzhingo keeni arụpɛ vwɛ nu utukwu-ụrụpɛ mu. Ɛ zhɛ ɛ hiɛŋ umwono mu maa umwono wa adua iwɛ edenji elele.

8AGWANGWAMA Mokondo na jicinje atwa ubwa Isrɛl na ti'ima, shiri-unu, bɛɛ hiɛŋ, N tɛ zhɛ be suje atwa anya a na namɛ swooŋ na atwa ata oo sugwo la maa Ma kaana aŋ.

E Peni A'yagajɛ Isrɛl N-ndumwa-tụwụma

9AGWANGWAMA hiɛŋ, Ahiɛba isundɛ ye ehilo, zhajɛ ma hwɛɛ hiŋ, zhajɛ ma hiɛ yɛ iyimɛyɛ, ahiɛba isundɛ nɛ zweni nu uwapa hwɛɛ.

10Bɛɛ hiɛŋ, A'yagajɛ na ga shɛ a tɛtagana atwa mi unu, lubegeni hwɛɛ aba! I zasa iyi elele ee mepi o. A shɛ gana shiwawa shɛ na shi ngwushi shi, ama e weteji, oo wotogono awalabụ. Gana na ee lubi malabụ hwuleji!

11A shɛ gana shiwawa shɛ na shi 'yajɛ ikpɛri, i'wɛtwɛ, a na iyimɛyɛ twa sụ kwukwuŋ. A'yagajɛ ata eshiciji shi iyi elele o. Bụtụ bụtụ ba aba ba nda iyi nɛ kwụlanɛ bụ, bụtụ bụtụ ba jalakaka iyi ibwɛ ikɛnyi ibwɛ kiri.

12Eswe ga mayaga hiɛŋ, Mizha ti rinje ma mayaga, maa tu swe ma mu na me elele na atụ kwụbɛ! Beyi ga zhɛ o dobogo uhwuri hwayɛ ga.

Ayizaya 57

E Peni Atwa Isrɛl N-ndumwa-tụwụma iwɛ Tuwa tu na Aa Zhɛba

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1Yaa shɛ bụtụ bi tiririri 'wi, i zasa bụtụ yaa ta, maa ba haŋsa iyi elele o. Ama aka na ee suji atwa ata na meme tileneni Agwatana, i zasa bụtụ be elele eshiciji maa atwa ga tiririri ee suji bana i zasa abara ne ebe elele te eri o tumongono aŋ ya o.

2Atwa na a zha tahaŋnụ ti tiririri, a 'yajɛ amɛ-olom, oo to ụhinjanụ te e 'wi, ee weci no ogodo ata aba tu'wo saiiŋ.

3Zhajɛ ma epe ahiɛba miaụŋ ma anjɛ-tishino, na ajalalo anjɛ-tuwɛle keeni atwa na meme sengeni tu, maa a jɛmɛ ụshɛrɛya hiŋ,

4Gaaba kwuŋ ahia nda asadaa? Gaaba kwuŋ ohio sumono, ɛhiɛ bwɛjɛ bụratụụ? Shɛ miaụŋ ma atwa tigezhe suu ahiɛ shɛ? Shɛ umamata we ejwe-ụzagwụ suu ahiɛ shɛ?

5Hia zhɛba tuwa tu ufwasa, ne buweci na ohio woto ne eyikwo nu ucilo i'wɛ'wɛ ye ekpekpeshi keeni ụ'wụ'wụ u turumo rumo elele. Ahia ta ụrụpɛ na miaụŋ mi hiŋ na apangwụ atayɛ a na namɛ no olomu.

6Hi suje atayɛ tigbele gbele no olomu, apata ahiɛ njɛ aŋ azhɛba na maa hi na zhɛba. Hia pana aŋ arụpɛ tuswa keeni arụpɛ tiya. Hi heŋshi ree maa amɛ mi lemi ni ijɛ ɛtɛ?

7Hio mungo nshama mu na mi zeteji maa hi cɛ ụrụpɛ maa hiɛ njɛ du tuwɛle.

8Hia swataga tuwa ta ata ti hiŋ tu tusashɛ gunu na ehi teni no shidubo shi hiŋ. Hi n lacɛ; ohio tufworongo tugwuno ti hiŋ ohio mungo no shigodo shi hiŋ, ohio woto na awɛle hiŋ a na ahia tụpa utashɛ te ehi weci na aba. Apata ohio hiŋcingo ukwodeyi hiŋ na ihi 'wa.

9Hia sụkwụtwagwụ manɛbɛ mi hiŋ, uhwuri gana na ahi ga sukwutwa, ahia zhagana tuwa ta ata ɛɛ hiɛŋ Molɛk maa hi na zhɛba tụ. Hia tumwana atumwa hiŋ ta dụlụmɛ tutu nhwa-me-e'uye maa e hi ringenje tuwa tu na maa hi na zhɛba.

10Hi momo lukwucingo nu urungo tuwa, ama hi te shi kaa ụhinjanụ. Hi heŋshi maa tuwa ta ata ti hiŋ tu tusashɛ tu ma hi pana ikɛnyi ifwo, iwɛbɛ po ehi lukwumi shi.

11AGWANGWAMA hiɛŋ, Imbe kwuŋ tuwa ta ata tɛ shɛ upo ahia nda inyɛsɛ tuba, ahi ma dwatwagana ụzagwụ, isɛbwɛ mi du ihi 'wi hwɛ hwɛɛɛ? Shɛ iwɛnɛ suu Ngaa namɛ saiiŋ cebe upo ahi n sụmɛ shɛ inyɛsɛ?

12N zhɛ mɛ vwɛ tiririri ta ata ti hiŋ uvwi keeni iyi nɛ ahia nda. Tuwa ta ata ti hiŋ kaa ti eri shi to hi mbiyono.

13Aka na ahiɛ uganɛ maa e hi mbiyeni, ga tuwa ta ata ti hiŋ ehi sutengeni, ti hi bicinji! Uvwugo zhɛ wo sugo tu wa 'waŋ! Ama bụtụ na m patanɛ-rishe, ubwa zhɛ ba 'yaga cɛnjɛ tu ga, ubwa kaa du zhɛ ba ya ogwu ishɛmɛ ɛtɛ mi i tijilo.

Ɛ Zhɛ a Nda Uwanyi wa Atwa na Jɛshɛrɛjɛ-shihaŋsa

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

14AGWANGWAMA hiɛŋ, Ga atwa mi gwure no ofwo mi. Mushongo ma iyi udukwutwa elele nu uhwaŋna wa aba! Hanga ma ihwɛŋnɛ, hi nanganganɛ iŋ!

15Gamba n shɛ Bụtụ ata bi Tijilo na Hwuri Kpaaŋ na namɛ unyizo-nom. N namɛ no ofwo na zeci a na jirimi du kaa, N namɛ du na atwa na meme zucinje a na jɛshɛrɛjɛ, iwɛ maa Ma ala hiɛcɛnganɛ shihaŋsa sha aba keeni ashɛlatụ aba.

16Gamba m peni atwa mi uraiŋ iwɛbɛ po Ngaa zha shɛ mu na suyana aŋ ya ukara, okwo isɛbwɛ N zha shɛ ma 'yaga ya na aba unyizo-nom o, iwɛ aka na ugiriri zhɛ wa kala atwa ebe Ngee peni uraiŋ

17N 'yajɛ isɛbwɛ na aba iwɛ iwɛwɛ ya aba keeni uzezeri wa aba, iwɛbɛ po Ngee peni aŋ ulwapɛ nazhɛ Ngee jineci aŋ. Ama a shɛshɛpana oo to tuhwulo ni iyi nɛ kwụlanɛ aŋ tɛnda.

18N kwụbɛ iyi nɛ aa njɛ, ama N zhɛ ma nɛnga aŋ. N zhɛ mo hwulono aŋ umbe maa Mo mbiyono aŋ, N zhɛ ma ingatanga atwa na a ta-ụkwụla.

19AGWANGWAMA hiɛŋ, Gamba m peni atwa elele amɛ-olom, ta atwa na gwumwongonu hwɛɛ, ta atwa na dụlụmanjɛ! N zhɛ ma nɛnga atwa mi.

20Ama ogworozwo shɛ gana adanga itekwu, anaa na mpiala ma 'wananga, a na te te shi ụhinjanụ kwukwuŋ, meni mi ibɛ me suje ta aswala tu udwodwo.

21Agwatana mi hiɛŋ, ogworozwo zasa amɛ-olom o.

Ayizaya 58

Ezumi Tɛkana Keeni anaa na 'Wanjɛ

1AGWANGWAMA hiɛŋ, Ugana gana elele na ebi eri, ta munanana rụhwụŋ o! Ugana duwa gana ukakacɛ! Mbiso atwa mi Isrɛl tigezhe ta aba keeni iwɛwɛ ya aba!

2A ma n zhɛba iyi-heri, ɛɛ hiɛŋ i kwụlanɛ aŋ maa e mepi ihwɛŋnɛ mi maa a untangana kaa andwa mi. Ɛɛ hiɛŋ a jala maa ma pana aŋ andwa tishiriri, maa a 'yaga amɛ-olom ta a ma n zhɛba.

3Atwa ata heŋteni iheŋtene, ɛɛ hiɛŋ, Iwembe po bwa atɛ shɛ tu na nda ezumi ta AGWANGWAMA utu mbiyanɛ shɛɛ? Iwembe po bwa atɛ shɛ tu na ya imunɛ ti bee peni shi abashɛ tuu? AGWANGWAMA hiɛŋ aŋ, Na aka ata ahia nda ezumi gbaa, ibɛ du ahia ndaanana iyi nɛ ihi kwulanganɛ hi na nda anjɛ-ugondu hiŋ umungwuta.

4Ezumi na ahia nda a shɛ na abwagara, hi no 'wogo, hi na twatwagwụ ifelu keeni okwu na wumanjɛ tumomo tonu. Hi heŋshi suu maa ezumi tɛnda nu uhwaŋna gana ga zhɛ a nda maa Ma hwuga adua hiŋ na azuba?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

5Aka na ahia nda ezumi uwaŋna uko, hi na mama pana ụbaụta; hia ta bizhiri gana ambɛ na ubwo, hia bala tuzuzu keeni ma'alụ maa hi wotogo. Shɛ iyi nɛ suu ɛhi hiɛŋ ezumi ta? Hi heŋshi ree maa amɛ mi zhɛ o lomo ni ibɛ?

6Ezumi na Ama jala na: bwacaga ma ashɛnjɛ ata ehi to atwa ata ahia nda umungwuta, keeni tijama ta ata tu zasa ririri tupatana atwa. Ganga ma atwa ata ahia nda umungwuta maa e hwuri arahaŋ.

7Na pana ma atwa na imunɛ gwụmɛ iyimɛyɛ, hi no lonono okofwo a na zasa nhwaŋ maa a nama nu nhwaŋ mi hiŋ. Na pana ma atwa na zasa iyi tu'urugono tugwuno, ta na laka ma maa hi no mbiyono atwa hiŋ o.

8Nazhɛ tulubo ti mi ti zhɛ tu ma hi ta gana usaka, nazhɛ du andala hiŋ zhɛ o 'wo kakayɛ. Nazhɛ tiririri ti hiŋ ti zhɛ ta nama ne hiŋ aka elele. Nazhɛ ụjɛrụma wa AGWANGWAMA kaa zhɛ ma hiɛ jɛlanɛ geri elele.

9Yaa shɛ ahiɛ njɛ adua, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ mɛ hi jishijɛ. Ti yaa shɛ ehi genji atwa umungwuta tɛnda, ehi genji amiaụŋ tɛnda hwɛɛ, keeni n-ndumwa mụ wɛ tụdụmanga kpaaŋ,

10Yaa shɛ ahia pana atwa na imunɛ gwụmɛ iyimɛyɛ, ahia pana du kaa atwa na ukekeshi to iyi nɛ aa jala, nazhɛ tishi tu na ti hi rungwutwonu ti zhɛ ta sha uhioko-uhwaŋna na wa ta raawụụ gana uwaŋna.

11N zhɛ mu na hi 'yaka aka elele, mu na hi pana iyi ibiye elele. N zhɛ ma hi ta ikɛnyi maa hi nama lapiya. Hi zhɛ hia sha gana itimɛ nɛ 'yajɛ meni tebiye, gana umɛzhinjɛ meni na hwuŋ shɛ kwukwuŋ.

12Atwa hiŋ zhɛ a maanana iyi nɛ hwuŋzwotongwu la cala, ɛɛ zhɛ a maanana iŋ nu ukoshilo ala ụngwụshɛ. Ɛ zhɛ ma hi mapa maa ahiɛba hiɛ shɛ atwa na meeneni uba na hwuŋzwo la, a na meeneni du to shimwono sha ata shi hwuŋzwotongwu la.

Ule Ụjita-ụhinjanụ Tu'untangana

13AGWANGWAMA hiɛŋ, Yaa shɛ ahiɛ njɛ Ụjita-ụhinjanụ tijilo, ahiɛ njɛ shɛ iyi nɛ shɛ inee hiŋ nụ ụjita ata; yaa shɛ ahiɛ njɛ ụjita u tijilo iyi tandụ, ahiɛ mụnɛ uŋ ụjɛrụma maa hi genji tahaŋnụ tizha, tu ugondu tɛnda, ehi genji n-ndumwa mo ohondo tụdụmanga nu bwa,

14nazhɛ ɛhi zhɛ hia kwụba unyasa na nambana bụtụ na ma n ndana ugondu. N zhɛ ma nda maa ahiɛ mụnɛ du ụjɛrụma nu unyizo hwɛɛ, nazhɛ ɛhi zhɛ hia ya tuwebiye ta cɛnjɛ ta ata Ngee peni la ugwunukwoshi hiŋ ge Jekob. Gamba AGWANGWAMA N jɛmɛ.

Ayizaya 59

Iwɛwɛ Kepeni Atwa Isrɛl Uhwaŋna maa e Leshiji Aŋ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1Ta haŋsa ma maa AGWANGWAMA zasa ikɛnyi nɛ waŋnɛ maa mo hi bicingo, ta haŋsa ma du kaa maa bụ kwụrụmɛ bee eri shi ba hwuga n'ungwa mu na ahia kala bụ maa mo hi mbiyono!

2Ama iyi iwɛ hiŋ ibɛ ihi bogwu na Agwatana hiŋ, iwɛwɛ hiŋ kaa ibɛ peshinji ụpɛshɛka ubwa no olugwo hiŋ upo baa hwụjɛ shɛ aka na ahia zhɛba bụ.

3Iwɛnɛ po mehieŋ mi heshigeni i'ɛlɛ hiŋ, n-ndumwa mɛ hiɛ wụmɛ, ihwumbwe hiŋ ya kaba-ụzagwụ, irɛtu hiŋ ya dumanga n-ndumwa hinihini.

4Hia suyana atwa ụshɛrɛya, shɛ nu uhwaŋna tishiriri o. Ụzagwụ tudwa ubwa ahia ta aba maa n-ndumwa mɛ hiɛ zhɛmɛ. Hia bila uwuru, ahia kwunanga ni iwɛ tusashɛ.

5Ɛ bujɛ ba anjɛ ugbezhi, aa hiŋsa ba tudodokwuno ti igɛzu. Bụtụ be elele na kaa yɛ anjɛ ata, bi zhɛ bo 'wo, aka na kaa rɛnjɛ ra ata ru ko ru bwadụ, ri zhɛ rɛ bujɛ ugbezhi!

6Ama tudodokwuno ta ata aa hiɛŋshɛ ti eri shi ta sha iyi tu'urugono, atwa kaa eri shi momo urugono ugondu ata wa aba o. Ugondu wa aba ụ shɛ iyi iwɛ, iyi nɛ aa nda ni i'ɛlɛ ya aba i shɛ abwagara.

7E 'yebi usumwa ni ivwunɛ ya aba maa a njɛ iyi iwɛ; ee 'yebi izɛlɛgwu maa e dudweji mehieŋ ma atwa na zasa n-ndumwa-tụwụma. Tuhaŋsa ta aba tɛ shɛ tuhaŋsa ti iyi iwɛ, iyi tuhwuŋzotongo nu ufwu tɛnda ibɛ shɛ ugondu wa aba aka elele.

8E mepi shi uhwaŋna wa amɛ-olom, a jɛmɛ shɛ kaa ụshɛrɛya u tishiriri no ofwo elele na aa namɛ o. Ihwɛŋnɛ ya aba ontongonu, i zasa kaa bụtụ zhɛ ba ta ihwɛŋnɛ ɛtɛ i zhɛ be gwure na amɛ-olom o.

Atwa Isrɛl Leni-unu Iwɛwɛ ya Aba

9Iwɛbɛ po atɛ jɛmɛ shɛ ụshɛrɛya u tishiriri kwukwuŋ, tiririri kaa ti ti ci shi o. Ta jalakaka uhioko-uhwaŋna, ama tishi kiri tu namɛ no ofwo elele. Ata dwalakaka uhioko-uhwaŋna u turaawụụ, ama ta zha kaa tahaŋnụ no ofwo tizhuuŋ.

10Ta papalanga i'ɛlɛ tu nụ ụdatụ gana sholubo. Ata twatwagwụ adukwutwa nu uwaŋna gana aka na ti iyi kwuni turumono berebere, tu namɛ na ashashɛ atwa na 'yajɛ ikɛnyi, atɛ shɛ kaa gana atwa na 'wi

11Inyɛsɛ tɛ shɛ, oto ngwulo gana ecwee, ata ugaga gu n'ungwa gana nkworukwo, ata jalakaka ụshɛrɛya u tishiriri, u zasaba kaa okwo uko, ata jalakaka ubino, ama kaa ụ dụlụmɛ no tu.

12AGWANGWAMA, undwa tu tubwada uhwuri ufwugwo no ofwo bu. Iwɛwɛ tu kaa ma tu la tiseyida tụ wɛ, tu'wanganga tu tu kaa tu namɛ pu tu, eti mepi kaa iyi iwɛ tu kpaaŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

13Tu bu teni tigezhe, eti bi jineci, atɛ lacɛ maa ta bu 'wa. Ta nda atwa vwɛ umungwuta, atɛ ishɛjɛ eti bi genji. Tuhaŋsa tu tu tu 'wanjɛ, n-ndumwa mu tu mɛ shɛ ụzagwụ.

14E unzhi ụshɛrɛya u tishiriri, tiririri kaa tu gwumwongonu su ya o. Iwɛ-tɛkana kaa kwu nu ukpekiti, tɛcara kaa tu zasa ya ohwolu apata o.

15Iwɛnɛ ta tɛcara tu twa sụ, iwɛbɛ po okwo bụtụ na hiɛŋ bu zha shɛ ba nda iyi iwɛ o, ba sha ya bụtụ na bweji undwa.

AGWANGWAMA Mama 'Imɛ maa Gwube Atwa Zayon

AGWANGWAMA kwụbɛ ijɛ, ibɛ po amɛ ubwa hashɛganụ iwɛnɛ tụ ụshɛrɛya u tishiriri zasaba ya.

16I dama bụ iwɛnɛ tu baa kwụbɛ shɛ bụtụ na eri bo mbiyono atwa na aa nda umungwuta. Iwɛbɛ po bɛɛ zhɛ ba lashaga atwa ubwa nu ukpahiŋ ubwa maa a lasụ.

17Bu urigeni tiririri gana ụshɛmbɛrɛ wa agba, boo hwuŋtono tụlasụ nu uhiuhiu ubwa gana ukata ụshɛmbɛrɛ. Bee urigeni itɛpwɛ tɛnda gana utogwo, bee meme kwungwuri na tɛzhɛgɛdana gana idɛsici.

18Bi zhɛ ba tụpa atwa te teni cɛŋ ni iyi nɛ aa njɛ: bi zhɛ ba tụpa atwa na a sukakana bụ ụbaụta ụ'wụtụ. Bi zhɛ ba pana atwa i'ime ibwɛ ulwapɛ ni isɛbwɛ ibwɛ ti'ishijɛ, bɛɛ zhɛ ba tụpa atwa na namɛ na adakwụ urefu tụlụkpashɛ ti iyi nɛ aa njɛ.

19Atwa zhɛ na nda inyɛsɛ ibwɛ te kwune nu uwaŋna-banụ tutu uwaŋna-twonuo iwɛ ukpahiŋ na baa 'yajɛ. Bi zhɛ ba zhajɛ gana meni mu na ma zhagajɛ keeni gana uvwugo ụ'wụtụ.

20AGWANGWAMA hiɛŋ atwa ubwa, N zhɛ ma zhajɛ Jɛrusalɛm maa Me hi gwube ahiɛba atwa ihwɛ Jekob a na jɛshɛrɛjɛ genji iwɛwɛ ya aba.

21AGWANGWAMA hiɛŋ, N twawa-unu ne hiŋ: N hi peni mpiala mi mi, Ngee hi peni n-ndumwa mi mi, mi zha shɛ kaa ma bana nu unu hiŋ o, okwo no onu miaụŋ mi hiŋ keeni onu ajalụ hiŋ o. AGWANGWAMA hiɛŋ, Gana yɛɛ zhɛ ya sha ta te kwuni na aka ga tutu unyizo-zhe-gwure.

Ayizaya 60

Ụjɛrụma na Jɛrusalɛm Zhɛ wa 'Yaga

1Gabụ Jɛrusalɛm ishijɛ maa uhioko-uhwaŋna bu to, iwɛnɛ tu uhioko-hwaŋna bu tuwo, ụjɛrụma wa AGWANGWAMA kaa wa ta nu uhiuhiu bu!

2Hioko, tishi ti zhɛ to ubo cɛnjɛ tu unyizo, tishi tụ 'wụtụ kaa ti zhɛ ta ima anya edenji. Ama uhioko-uhwaŋna wa AGWANGWAMA zhɛ na ta na bụ, ụjɛrụma ubwa kaa zhɛ wa banɛ caakwụ pụ bụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Edenji zhɛ a zhaganɛ uhioko-uhwaŋna bụ. Shɛgwuma shi zhɛ sha zhaganɛ tuta tụ bụ tụ tụraawụụ.

4Mbiyangana tutu ubu rungwutwonu maa kwụbɛ iyi nɛ ya ndangana: Atwa bụ ulwa maa e jiye! Miaụŋ mụ bụ me eyi mi zhɛ ma banɛ taa dụlụ; ɛ zhɛ a 'waŋnɛ miaụŋ mụ bụ mo o nụ ụragbamụ gana miaụŋ mi shenje.

5Nazhɛ unyasa zhɛ wo shino amɛ bụ ta bụ kwụbɛ ijɛ. Bi zhɛ bu na zhɛgɛda iwɛ amɛ-olom na abɛ 'yajɛ. Gabụ ɛɛ zhɛ e sugeni uduciya we edenji; ɛ zhɛ e suje uŋ taa hileniye itekwu.

6Nruhondo mu ufwugwo mi zhɛ ma zhajɛ ma bala na cɛnjɛ tụ bụ, to oywoywo nruhondo zhɛ a banɛ ni Midian keeni Ifa. Ɛ zhɛ a banɛ ni Shiba kpaaŋ, a 'waŋnɛ azhɛnarɛya keeni iturɛre. Atwa zhɛ na duma anabarɛ iwɛ ashɛtwa AGWANGWAMA.

7Ɛ zhɛ me bu sugeni agwụdụ na zhɛ a banɛ ni Keda, keeni adagba na zhɛ a banɛ ni Nebaiot. Maa e bi teji ụrụpɛ nu utukwu-ụrụpɛ na zhɛ wa kwulana AGWANGWAMA tulashɛga nu umwono ubwa. Nazhɛ AGWANGWAMA zhɛ a nda maa umwono ubwa 'yaga ụjɛrụma na waa ta zasa la kwukwuŋ.

8Atwa cee na kwuŋ a hila wuu gana udomuu, kwo kaa gana nkwucimo mu na mi jiye no tuhwurugwo ta abaa?

9Atwa na jɛjɛ na adakwụ urefu kaa zhɛ ma n shɛlana tilɛɛ. Ihɛŋtu meni i tinyakpa nyakpa nɛ banɛ nu Tashish zhɛ ye hwure umbe; i zhɛ ya 'waŋnɛ miaụŋ mụ bụ me eyi taa dụlụ ye jicinje, medenji azụrụfa na azhɛnarɛya aba, maa a mụnɛ izeci ya AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ, na shɛ Bụtụ ata bi Tijilo bi Isrɛl ụjɛrụma. Ubwa ata na njɛ maa edenji kpaaŋ a bụ mụnɛ ụjɛrụma.

Tɛzhɛmana ta Atwa Agwatana tu na tu Hwuri Hwɛɛ

10AGWANGWAMA hiɛŋ Jɛrusalɛm, Agaiŋ zhɛ a maanana uba bụ, Shɛgwuma sha aba shi zhɛ sha bu ndana ugondu, okwo ti Ngee bi jibi la ni isɛbwɛ mi, ama N zhɛ mo bu lubo, Mo hioko kaa inyɛmɛnyɛmɛ bu.

11Shidubo shɛ bụ shi zhɛ sha kapashangwụ, a zha shɛ a kapanga shụ ya tụ ụjita tu uwaŋna o, iwɛ maa shɛgwuma she edenji shi ne bu sugeni uduciya wa aba maa e suje shɛgwuma sha aba maa shɛ 'wa aŋ.

12Ama edenji elele na lacɛ maa a bu ndanɛ ugondu, ɛ zhɛ a kwụna aŋ hwɛɛ. Cɛnjɛ-ta-tugwama ta aba ti zhɛ ta sha osombo.

13Ɛ zhɛ ɛ jwɛ i'wɛ'wɛ ibiye nɛ namɛ nu uwapa Lebanon, no oyigo, na agbagbada keeni agwugwa, maa e meeneni ohwolu mi tijilo, maa ụshɛpwụ mu na shɛ ofwo ɛvwɛvwɛjɛ mi tupatangana 'yaga ụjɛrụma.

14Miaụŋ-me-eyi ma atwa na ma bu nda la umungwuta mi zhɛ ma zhajɛ mo bu kwuzono, ɛ zhɛ ma bu muna ụjɛrụma. Atwa na bu ngbaracɛ la cwɛŋ zhɛ a zhajɛ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

hwɛɛ aba o kwuzongo nɛ ɛvwɛvwɛjɛ bụ. Ɛ zhɛ mɛ bi hiɛŋ, Ụshɛpwụ ụ'wụtụ wa AGWANGWAMA, Zayon shɛ ụshɛpwụ ụ'wụtụ ụ Bụtụ ata bi Tijilo bi Isrɛl.

Zayon Ufwo 'Yajɛ Igɛhi

15Okwo te e bi jineci la ee bi imi, yaa zasa kaa bụtụ be elele bo dulo ya pụ bụ, N zhɛ ma nda maa 'yaga igɛhi unyizo-nom. Maa shɛ ofwo unyasa unyizo-nom nu uwaŋnɛ we elele.

16Edenji na shɛgwuma zhɛ na bu biga, gana na ti yɛu yo subo mosubo ma agba bino bwa. Nazhɛ ɛbi zhɛ ba mapa gom maa Gamba AGWANGWAMA m bu bicinji, ba mapa maa Bụtụ ata Jekob bu ukpahiŋ ubwa ubu gwube.

17N zhɛ ma bụ pana azhɛnarɛya ụlụkpashɛ we ɛtumburɛ, azụrụfa ụlụkpashɛ we ashɛmbɛrɛ, ɛtumburɛ ụlụkpashɛ i'wɛ'wɛ, Ma bụ pana ashɛmbɛrɛ ụlụkpashɛ wa atayɛ. Ehiu bu zha shɛ na bu nda ya umungwuta o; N zhɛ ma nda maa ehiu a bu untangana ne tiririri keeni amɛ-olom.

18A zha shɛ a hwuga ya rundu ra abwagara na cɛnjɛ tụ bụ kwukwuŋ. Ufwu tɛnda zha shɛ wo hwuŋzo ya u'una bụ o. Bi zhɛ ba pa uba bụ izeci nɛ ɛɛ hiɛŋ, Ubino; ba pa shidubo shɛ bụ izeci nɛ ɛɛ hiɛŋ, Ashɛtwa.

19Shɛ uwaŋna zhɛ no bu hiokono ya uhwaŋna nu uwaŋna o. Okwo tụraawụụ tu upiana ti zha shɛ ta sha ya uhioko-uhwaŋna bụ nụ ụjita o Ama Gamba AGWANGWAMA, N zhɛ ma sha uhioko-uhwaŋna bụ unyizo-nom, Gamba Agwatana bụ kaa N zhɛ ma sha ụjɛrụma bụ tutuu.

20Uwaŋna bụ zha shɛ wo tono ya o, upiana bụ kaa zha shɛ wo 'wo ya tishi o. Gamba AGWANGWAMA, N zhɛ ma sha uhioko-uhwaŋna bụ unyizo-nom. Ụjita ụkwụla bụ tuta zhɛ wo hwuwowu ya.

21Atwa bụ zhɛ a sha atwa tiririri hwɛɛ aba. Aba zhɛ a 'yaga cɛnjɛ tu ga unyizo-nom. Gamba m bɛrɛ aŋ, maa a shɛ tu'unshɛ tu ugondu na i'ɛlɛ mi njɛ, maa e mbiseni atwa elele ụjɛrụma mu.

22Okwo bụtụ bu ko kwo kaa umwamwa hiŋ na ga 'nyanɛ uhwuri a na vwɛ hwɛɛ, ɛ zhɛ o gombo gana udenji na 'yajɛ ukpahiŋ ụ'wụtụ. Yaa shɛ aka na teni cɛŋ ci hwuŋ, N zhɛ ma nda maa ijɛ njɛ kakayɛ. Gamba n shɛ AGWANGWAMA!

Ayizaya 61

Anabarɛ Ebiye Ubino

1AGWANGWAMA Mokondo m peteni Mpiala mu bwa. Bu n dudugeni manɛbɛ, maa Ma anangana okofwo anabarɛ ebiye, baa n tumwanɛ maa Ma nɛnga atwa na shɛmɛ sha aba shɛ hashɛganụ, maa Ma anangana atwa na namɛ na tijama tutufwurungo ta aba, keeni tibɛcinjɛ ta ajama na zweni nu umwono-tishi.

2Maa Ma ananga iwɛ uywa iwɛ-tumapa ya AGWANGWAMA, iwɛ ụjita na Agwatana tu zhɛ a nda itɛpwɛ, maa Ma ingatanga atwa na a ta-ụkwụla hwɛɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Maa Ma pana atwa na a ta-ụkwụla nu Zayon udara ụ tụlasụ, tụlụkpashɛ ta ma'alụ, maa e peni aŋ manɛbɛ mu unyasa, maa e genji ya ụkwụla-tụta. Maa pana aŋ otogwo na pilanụ maa e genji ya amɛ-tụhaŋtụ. Ɛ zhɛ na suyana aŋ maa ekpekpeshi tiririri, gana i'wɛ'wɛ nɛ AGWANGWAMA bɛrɛ ni ikɛnyi ibwɛ. Ɛ zhɛ na pana bụ ụjɛrụma hwɛɛ aba.

4Ɛ zhɛ a maanana ashɛpwụ ata hwuŋzwotongwu la cala cala, ɛɛ zhɛ ɛ ishicinjɛ shisombo sha ala shɛ ngwụshɛ, ɛɛ zhɛ a nangangana ashɛpwụ ata hwuŋzwotongwowo la, iwɛ awaŋnɛ ofwugwo.

5Ahiɛba atwa mi, agaiŋ zhɛ na hi ndana ugondu. Atwa cɛnjɛ ti nya aba zhɛ a sha a'iywa-agwụdụ hiŋ. Ɛ zhɛ na hwaŋ ntuma mi hiŋ, o no vwolo ntuma mi hiŋ ma shifwafwa.

6Ɛ zhɛ mɛ hi hiɛŋ onongbo AGWANGWAMA, Miaụŋ-mu-ugondu ma Agwatana tu. Nu uduciya we edenji ɛhi zhɛ hi na ya iyi. Hi zhɛ hi na busa iwɛnɛ tu waa shɛ unee hiŋ.

7Ezuye nụ ụpụrụsa na ihiɛ shɛ la hwuwowu ya. Hi zhɛ hia nama ya na cɛnjɛ ti hiŋ, Uduciya hiŋ zhɛ wa kaana ugombo kpalụ yebi; Unyasa hi zhɛ wa nama unyizo-nom.

8AGWANGWAMA hiɛŋ, Mo lubo ụshɛrɛya u tishiriri, Omo imo orugwusu keeni undwa tubwada. N zhɛ ma pana atwa mi ule wa aba na tɛcara; Ma twa-unu unyizo-nom na aba.

9Ajalalo aba zhɛ a bana urishi na ashashɛ atwa elele a na shɛ edenji. Bụtụ be elele na kwụbɛ aŋ bi zhɛ ba mapa maa atwa na Ngee peni uwebiye ta.

Tiririri tu na ti Zhɛ ta Namana Edenji Elele

10Jɛrusalɛm hiɛŋ, Ma nda unyasa duwa duwa na AGWANGWAMA, ohwulu mi a bwada unyasa na Agwatana mi. Iwɛnɛ po ubwa n urigeni ubino gana i'wɛŋnɛ i tu'urugono, bee n urigeni tiririri gana utogwo, gana bwolo biyikwo bu ufwo na mɛmɛ njɛ tisemberi, kwo kaa gana biyikwo bu ufwo na meme urigeni i'wɛŋnɛ nɛ zhanganjɛ.

11Gana na ti izɛgwu yɛ unshɛ, yaa waŋna ni itimɛ nɛ aa bɛrɛ iŋ, gobwonu du AGWANGWAMA Mokondo zhɛ a nda maa tiririri keeni udumanga namana edenji elele kpaaŋ.

Ayizaya 62

Tugwuricinje tu Zayon

1N zhɛ ma dumana iwɛ maa Ma ta Jɛrusalɛm ikɛnyi; N zha shɛ ma nama saiiŋ iwɛ Jɛrusalɛm o, uuwa i ci aka na tiririri tu bwa ta ta gana usaka, ubino ubwa kaa wa ta gana ulopu na wa ta raawụụ nụ ụjita.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

2Gabụ Jɛrusalɛm, edenji zhɛ a kwụba ta ba lasụ! Shɛgwuma she elele shi zhɛ sha kwụba ụjɛrụma bụ. Ɛ zhɛ na bu suyana ni izeci ifwo, Ibɛ shɛ izeci ɛtɛ AGWANGWAMA ubu po ni ikɛnyi ibwɛ.

3Bi zhɛ ba shana AGWANGWAMA gana udara na pilanụ. Ɛbi zhɛ ba shana Agwatana bụ gana ukata tugwama.

4A zha shɛ ma bu suyana ya maa bụtụ na ee jineci o. A zha shɛ kaa a suyana ya cɛnjɛ tụ bụ maa osombo. Ama ɛ zhɛ ma bu suyana maa, Unyasa mu namɛ na amɛ ubwa. Ɛ zhɛ kaa du a suyana cɛnjɛ tụ bụ maa, cɛnjɛ tu na ti 'yajɛ bwolo. Iwɛnɛ po AGWANGWAMA 'yajɛ ya unyasa na bụ. Ubwa kaa zhɛ ba sha gana bwolo baa cɛnjɛ tụ bụ.

5Bụtụ na ubu karɛ ubwa zhɛ ma bu zana gana usemberi na zeni biyikwo bwa na ta shɛ usapa, gana na to bwolo bu ufwo ba nda unyasa ne biyikwo bwa bu ufwo, gobwonu du Agwatana zhɛ na nda unyasa na bụ.

Ụjɛrụma Ụ'wụtụ na Zayon Zhɛ wa 'Yaga

6Gabụ Jɛrusalɛm, N shikecenji a'iywa nu uba bụ; A zha shɛ a nama saiiŋ, tụ ụjita tu uwaŋna o. Ɛ zhɛ ne teyingeni AGWANGWAMA iwɛ onu ubwa tishilo. A shɛ shɛ o lonono bu maa ta ụhinjanụ o.

7A shɛ shɛ kaa a pana bụ ụhinjanụ o, semi aka na ti bee gwuricinje Jɛrusalɛm, Baa njɛ uŋ ụshɛpwụ ụ'wụtụ na unyizo hwɛ hwɛɛ wa shɛtana.

8AGWANGWAMA shiri-unu ụ'wụtụ, bɛɛ hiɛŋ, Bi zhɛ ba nda iŋ nu ukpahiŋ ubwa: Atwa i'ime bu zha shɛ a ya ya iyimɛyɛ bụ o. Agaiŋ kaa zha shɛ a swa ya meni mụ bụ ma afwafwa o.

9Ama ahiɛba na hiɛ bɛrɛ la iyimɛyɛ ɛtɛ, ahiɛba hi jweeneni iŋ. Ahiɛba hi zhɛ hia ya iŋ hia shɛtana AGWANGWAMA; Ahiɛba na hi bweri la hi cweeneni du afwafwa ata. Ahiɛba du hi zhɛ hia swa meni ma aba nu kpogwu wo ohwolu ata mi tijilo.

10Ahiɛba atwa Jɛrusalɛm, bana ma no tupohondo tụ ụshɛpwụ maa hi hengeni atwa hiŋ na e ci ujiyo uhwaŋna! Hangana aŋ ma uhwaŋna kpotoo, mushongo ma atayɛ! Shikicingono aŋ ma igɛrigɛ maa edenji mepi.

11Maa AGWANGWAMA a anangana cɛnjɛ tu unyizo kpaaŋ maa: Mbiso ma atwa Jɛrusalɛm, Maa AGWANGWAMA e ci ba maa mo hi bicingo, Hioko titeni tu bwa tu namɛ nu bwa, tutupana tu bwa kaa tu namɛ nu umbe ubwa.

12Ɛ zhɛ mɛ hi hiɛŋ, Atwa Tijilo Agwatana. Atwa na AGWANGWAMA gwube. Ɛ zhɛ ɛ hiɛŋ Jɛrusalɛm maa Ụshɛpwụ Ụ'wụtụ na Agwatana Lubi, Ụshɛpwụ Na Agwatana Jineci shi ya.

Ayizaya 63

Uywa na AGWANGWAMA a Tupana, Bee Gwube

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1Gaaba na kwuŋ banɛ nu Bozra na shɛ ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ namɛ ni Idomm? Gaaba na kwuŋ hwuŋteni i'wɛŋnɛ ishenje be ci nu ukpahiŋ keeni ikɛnyii? Ubwa shɛ Gamba na n 'yajɛ ukpahiŋ maa Mo bicingo, Gamba ta me ci maa Ma ananga tụlasụ ti mi.

2Iwembe kwuŋ po tugwuno tụ bụ ti shenjemi gana bụtụ na bo pilo tụ'walụ ta afwafwa no onunuu?

3Nazhɛ AGWANGWAMA jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, Gamba m piri edenji gana tụ'walụ ta afwafwa, i zasa bụtụ zhajɛ maa mo mbiyono. M piri aŋ ni isɛbwɛ mi, iwɛbɛ po mehieŋ ma aba mi tegeni tugwuno ti mi.

4N heŋshi maa aka ci ya maa Me gwube atwa mi. Aka du ci ya maa Ma pana atwa i'ime aba ulwapɛ.

5I n dama aka na Ngaa mbiyanganɛ, Ngaa kwụbɛ maa i zasa bụtụ namba maa mo mbiyono. Ama ni isɛbwɛ mi, Ngee meme shi Ngaa lasụ atwa i'ime mi Ngooko.

6Ni isɛbwɛ mi Ngee piri edenji, Ngee bwereteji aŋ. Ngaa 'wɛŋ mehieŋ ma aba na cɛnjɛ.

AGWANGWAMA Zhɛmanɛ Atwa Isrɛl

7N zhɛ ma duma iwɛ tulubo ta Agwatana tu na tu ngwuri shi kwukwuŋ; Ma shɛtana bụ iwɛ iyi elele nɛ baa tu ndanɛ hwɛɛ. Bi peni atwa Isrɛl uwebiye iwɛ inyɛmɛnyɛmɛ ibwɛ keeni tulubo tu bwa tụ 'wụtụ.

8AGWANGWAMA hiɛŋ, Atwa mi aa shɛ; a zha shɛ ma n halakaka o. Iwɛbɛ po bee bicinji aŋ.

9Ụbaụta we elele aa njɛ, bɛ njɛ du na aba. Butumwa-ba-azuba na namɛ na agba ubwa, ubwa bicinji aŋ. No tulubo tu bwa keeni uwanyi ubwa bee gwube aŋ. Ubwa bo shiyono aŋ la eshe cala.

10Ama e teni bu tigezhe ee heshigeni amɛ Mpiala mu bwa mi Tijilo. Iwɛbɛ po AGWANGWAMA shɛ bụtụ aba bi i'ime bee jeshi aŋ.

11Nazhɛ ee teyinje aka na koshikwo, na aka Moses yɛu-ugondu ya AGWANGWAMA, ee unseni, ɛɛ hiɛŋ, Cee kwuŋ bụtụ ala bicinji a'yagajɛ atwa ubwa ni itekwu ɛtɛ namɛɛ? Cee kwuŋ bụtụ ata peni aŋ la Mpiala mu bwa mi Tijilo namɛɛ?

12Cee kwuŋ bụtụ ala njɛ la iyi i'wɛtɛ 'wɛtwɛ nu ukpahiŋ ubwa tedure no Moses, bu gata to la itekwu ɛtɛ, baa 'yagajɛ atwa ubwa ee keshi, maa bana urishi unyizo-nom namɛ yaa?

13Bu gata 'yagajɛ aŋ la no ofwo na ileji, ee zhe tahaŋnụ ni ivwunɛ gana idɛkwɛ, oo rungo nụ ụshɛka a twa sụ kaa udukwutwa o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

14Gana na oo sugo inɛ na cɛnjɛ tu na ti 'yajɛ ugwungwu, gana ata du
AGWANGWAMA peni atwa ubwa ụhinjanụ tedure nu Mpiala mu bwa. Bi 'yagajɛ
atwa ubwa, ibɛ po aa mụnɛ izeci ibwɛ ụjɛrụma.

Adua iwɛ Inyɛmɛnyɛmɛ keeni Timbiyono

15AGWANGWAMA, utu mbiyanɛ kaa, ta bu namɛ taa na azuba, no ofwo ata bu
tijilo a na 'yajɛ ụjɛrụma. Imbe kwuŋ po iwɛ tu ibi te shi yaa? Cee ukpahiŋ bụ
namɛɛ? Cee tulubo nu uwanyi bụ namɛɛ? Ta tu kwụnana rishe o

16Gabụ bɛ shɛ bishi tu, okwo to ogwunukwoshi tu ga Abraham ne Jekob e ti mepi
shi, ee ti eshiciji shi, ama oo AGWANGWAMA gabụ bɛ shɛ bishi tu, gabụ kaa bu
me tu gwube cala cala aka elele iwɛ izeci bu.

17Iwembe kwuŋ po ebi leni maa ta ina ta ganga uhwaŋna bụụ? Iwembe kwuŋ po
obu to shɛmɛ shi tu tɛshɛshɛpana uuwa atụ vwụrɛ atụ bụ sụmɛ shɛ ya inyɛsɛɛ?
Gwure iwɛ atwa na ma bu ndana yibwa iyi, iwɛ atwa ata a na shɛ atwa bụ aka
elele.

18Atwa bụ tijilo aba 'yajɛ la ohwolu ata bụ tijilo na aka ticwɛŋ, nazhɛ atwa tu
i'ime rikeci ohwolu ata bụ tijilo

19Bɛ tɛ njɛ gana maa bu ta tu untanganɛ shɛ la kwukwuŋ, gana maa tu ta shɛ shɛ
la ya atwa bụ.

Ayizaya 64

Tụwụma ta Bụtụ na Agba Agwatana

1Ɛbi gɛ jwɛ yebe tụla maa zwe. Nshama mi gɛ zhɛ ma bu kwụba mɛ bwɛ na
tɛzhɛgɛda iwɛnɛ inyɛsɛ bu shɛ mụ.

2Mi gɛ zhɛ mu na zhɛgɛda gana meni mu na ma gwuzhajɛ nu ulwa na aa shanɛ
nɛ tɛngwuzhɛ. Zhajɛ maa mbiseni atwa i'ime bu ukpahiŋ bụ, maa njɛ edenji maa
a na zhɛgɛda no ofwo bu!

3Aka na abu zhajɛ la abɛ njɛ iyi tudama nɛ eti ge heŋshi shi la; nshama mụ bụ
kwụbɛ inyɛsɛ bụ shɛ mụ maa zhɛgɛjɛ na agba bụ.

4I zasa bụtụ be elele kwụbwa kwo kaa hwugwa la iwɛ Agwatana elele na shɛ
gana bụ, na ndwanua atwa na a nda ashɛlatụ ubwa iyi nɛ abụ tụ ndanɛ o.

5Gabụ ba lashɛga atwa na a nda unyasa ni iyi nɛ teni cɛŋ tɛnda. Aba shɛ atwa na
teyinje gana na aba jala aŋ maa a nama. Bi 'yajɛ isɛbwɛ no tu, ama tu to waa
tuhwulo ata nda iwɛwɛ; gana na tuba eti eri to binoo?

6Ama kpaaŋ tu tɛ shɛ gana iyi nɛ zasa shɛshɛshɛ; tiririri tu tu kpaaŋ tɛ shɛ gana
tuzuzu tu ukwara, kpaaŋ tu tɛ shɛ gana ambɛ na a lụmba, iwɛwɛ tu shɛ gana
uvwugo na ma tu lubinga.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7I zasa bụtụ be elele na ubu suyanɛ na adua ubwa o; i zasa kaa bụtụ zhajɛ no ofwo bu iwɛ maa mbiyeni bu o. Bu meme sweci maa kede ta bu kwụba o, ebi ti jineci iwɛ iwɛwɛ tu.

Jɛrusalɛm shɛ Osombo

8Ama oo AGWANGWAMA, gabụ bɛ shɛ bishi tu. Atuba tɛ shɛ gana cɛnjɛ-ti'wɛŋnɛ, abɛ shɛ tuba gana bumo-bi-ikwɛshɛ. Gabụ bu tu karɛ.

9Oo AGWANGWAMA, ta nda isɛbwɛ te hwuleji no tu o, ta untangana kaa iwɛwɛ tu unyizo-nom o. Atwa bụ atɛ shɛ, hioko inyɛmɛnyɛmɛ tu kaa.

10Ashɛpwụ bụ tijilo a shɛ gana ụshɛka, okwo Zayon ụ shɛ gana ụshɛka, Jɛrusalɛm ụ shɛ osombo na atwa jineci.

11Umwono ata tu wa Agwatana u tijilo na kaa pilanụ na ogwunukwoshi tu ma bụ shɛtana la hwoŋni. Ofwo na oto lubo la hwɛɛ hwuŋzwotongwu.

12Oo AGWANGWAMA, ijɛ hwɛɛ i bu gwumanɛ shɛ ree? I zasa ree iyi nɛ ɛbi zhɛ ba nda, bi zhɛ ree bo lono maa ta nda ụbaụta na utu hwuleji?

Ayizaya 65

Ulwapɛ na Agwatana Peni Atwa Tigezhe

1AGWANGWAMA hiɛŋ, N nga mama 'imɛ maa Mɛ jishijɛ adua atwa mi, ama a njɛ shɛ kaa adua o. Ngaa mama 'imɛ maa M momo mbisono aŋ, ama e mekeni shi kaa okwo tumakana maa e n dwelekeci o. Udenji ga njɛ shɛ adua no ofwo mi, okwo tu Ngaa mama 'imɛ aka elele maa Mɛ jishijɛ aŋ maa, Gamba na, N zhɛ mo hi mbiyono.

2M berishiji i'ɛlɛ mi aka elele maa Ma lashɛga atwa ga tigezhe a na hwụjɛ shɛ iwɛ anaa na a nda iyi elele nɛ teni shi cɛŋ, o to uhwaŋna wa aba aa nda gi inɛɛ nɛ kwụlanɛ aŋ.

3Atwa ga ɛ ishicinjɛ isɛbwɛ mi ne eshe mi aka elele. A ta arụpɛ nu ntuma mu shɛdatụ sha aba, oo hwoŋzhingo iturɛre no otukwu-ụrụpɛ tuwa.

4A zha ne e'uye nụ ụjita maa e hweyigeni iwɛ na atwa e'uye. A ya usunda nkomu, aa swa shipa shɛ na aa nɛ nu usunda na oo to arụpɛ na tuwa.

5Nazhɛ ɛɛ hiɛŋ atwa vwɛ aba, Kaana ma izhɛ no olugwo tu, to tu tumongono ma o, ti jirimi! N eri shi ma ngbaraka atwa gana ata o, isɛbwɛ mi yo hwoŋno na aba gana ulwa na 'weji shi.

6N hoŋswo iwɛ ulwapɛ aba, ulwapɛ aba kaa shɛwa iyi nɛ 'nyotwo i shiri nu umbe mu. N zha shɛ ma gangana aŋ iyi nɛ aa njɛ o, ama N zhɛ ma tupana aŋ ta ulwa,

7iwɛwɛ nɛ aa njɛ hwɛɛ ti iwɛwɛ yo ogwunukwoshi aba. O hwoŋzhingo iturɛre na shɛrugbada sha tuwa shɛ na shɛ namɛ nu nshama, ibɛ po aa ma n dumangana n-

© 2008 Bible Society of Nigeria.

ndumwa mụ wɛ. Iwɛbɛ po Ngɛɛ zhɛ ma tupana aŋ te teni cɛŋ gana na ti iyi nɛ aa njɛ la namɛ kpaaŋ.

Ụshɛrɛya u Tishiriri Keeni Una wo Orugwusu tụdụma

8AGWANGWAMA hiɛŋ, I zasa bụtụ be elele ba nda tụ'walụ ta afwafwa ti biye ufwu o; ama meni mụ tụ'walụ ta afwafwa aa nda na tuba. Gana ata du Ngaa zha shɛ ma nda atwa mi ufwu kpaaŋ, N zhɛ mo bicingo atwa na ma n ndana iyi.

9N zhɛ ma pana atwa Jekob a na shɛ ụlamụ Juda uwebiye. Ajalalo aba, aba zhɛ a 'yaga cɛnjɛ ti mi tu nshama. Atwa mi a na Ngee teri maa a na ma n ndana iyi, aba zhɛ a nama apata.

10Atwa mi a na ma n dwalakaka, aba zhɛ o sugo agwụdụ keeni inɛ ya aba maa a na yaga nu udadarɛ na ɛɛ hiɛŋ, Sharon keeni ulomu Eko.

11Ama ahiɛba na hi n lacɛ, hi ngbaracɛ kaa Zayon ishɛmɛ ɛtɛ mi tijilo cwɛŋ, hia zhɛba tuwa ta ata ɛɛ hiɛŋ Gad keeni ma tu ta ɛɛ hiɛŋ Meni, tuwa ta ata ta pana bụtụ uwaŋna-ubiye keeni iyi nɛ ye teneni bụtụ.

12Iyi nɛ zhɛ me hi teneni i shɛ, tu'wo tu utokwobi, iwɛnɛ ehi n leni shi aka na Ngaa hiɛ suyanɛ, ahiɛ lacɛ tishɛlaga, aka na ta Ma njɛ ne hiŋ. Hi teri maa hiɛ lacɛ unu mu, ahia nda gi iyi iwɛ nɛ i n kwụlanɛ shɛ.

13Iwɛbɛ po Omo hi mbiso maa, Hioko ma, miaụŋ mi mi mu ugondu mu na kaa ma hwuga-unu mu, aba zhɛ a 'yaga iyi nɛ maa a yɛ keeni iyi nɛ maa e swe tebiye, i zhɛ ya balana aŋ cɛiiŋ. Ama imunɛ, ti i'uyɛ zhɛ na hiɛ kwụna. Ɛ zhɛ a 'yaga unyasa, ama ụpụrụsa tuba zhɛ wa sha unee hiŋ.

14Ɛ zhɛ na zunga azunga iwɛ unyasa na shini na shɛmɛ sha aba, ama hi zhɛ tuba hia 'yaga amɛ-tụhaŋtụ, hi na twa-u'wo, hi na ugagaga iwɛ ụngwụ na ahia hwuga.

15Izeci hiŋ zhɛ ya sha unu-tukalana no ofwo atwa na Ngee teri, ama Gamba AGWANGWAMA Mokondo, N zhɛ ma hi kwụna. Ama N zhɛ ma pa miaụŋ mi mi mu ugondu izeci ifwo.

16Bụtụ be elele na ba lụpa maa e peni bu uwebiye na cɛnjɛ ta ata, ɛ zhɛ a pana bu uwebiye ni izeci ya Agwatana tɛkana. Bụtụ be elele na kaa bo shilo-unu, bi zhɛ bo shilo uŋ ni izeci ya Agwatana tɛkana. Iwɛnɛ po ụbaụta ala u cala hwulwo, wee 'wi du kaa atwa isɛbwɛ, waa inangwa kaa du eshe mi.

Unyasa u Tɛkarɛ tu Ufwo

17AGWANGWAMA hiɛŋ, N zhɛ ma karɛ azuba ofwo keeni unyizo ufwo. Iyi nɛ nduwa la cala zhɛ yo 'wo atwa isɛbwɛ hwɛɛ. I zha shɛ ye teni ya okwo na ahaŋsa bụtụ o.

18Na bwada ma unyasa nom iwɛ iyi nɛ Ngaa karɛ. Unyasa zhɛ wa bala nu Jɛrusalɛm ufwo na Ngaa karɛ; shɛmɛ sha atwa ubwa shi zhɛ sho lomo duwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

19Unyasa zhɛ wo shino du na amɛ mi iwɛ Jɛrusalɛm keeni iwɛ atwa na namɛ nu bwa. U'wo-tutwa zha shɛ wa nama ya apata o, okwo n'ungwa me tiriri me elele mi zha shɛ ma nama ya apata o.

20Miaụŋ mi shenje mi zha shɛ mu no 'wo ya na tiyɛu o, atwa zhɛ na ya uraiŋ wa aba gboogbo. Atwa na yɛ uraiŋ shiywa dipi-yebi, ɛ zhɛ hiɛŋ aŋ a ta shɛ esemberi mesemese. Bụtụ 'wi tu baa ta namɛ shiywa sha ata dipi-yebi, asha unu Ngee keleni bu.

21Atwa zhɛ na ma shimwono, ɛɛ zhɛ a nama na shɛba. Ɛ zhɛ na bila afwafwa, ɛɛ zhɛ na swa meni ma aba.

22Atwa mi zha shɛ a Ma ya shimwono maa anya atwa zwono na shɛba o. A zha shɛ du kaa a bila ya iyi maa anya atwa na ya iŋ o. Atwa mi a na Ngee teri zhɛ a ya uraiŋ gboogbo gana i'wɛ'wɛ. Ɛ zhɛ a ya iyi nɛ aa njɛ ụbaụta ibɛ.

23Ugondu na aa nda zhɛ wa 'yagana aŋ eshe, abara ne ebe kaa zha shɛ e teneni miaụŋ ma aba o. N zhɛ ma pana aŋ uwebiye, ta ajalalo aba hwɛɛ, ta aka na te e ci.

24N zhɛ mɛ jishijɛ adua aba tobwolo e te hwuwi shi aŋ tɛnda o.

25Ogwusu zhɛ na ya iyi urubwo uko na agwụdụ; izeci zhɛ na ya ambɛ gana inɛ, ahwa zha shɛ a lụma ya bụtụ o. I zasa iyi elele nɛ zhɛ ya sha iyi mazhanga nɛ zhɛ ya gwụcɛnga bụtụ nɛ zhɛ ya nama ya nu Zayon na shɛ ishɛmɛ mi tijilo. AGWANGWAMA dumwa.

Ayizaya 66

Tɛzhɛba tɛ Tɛkana na ma tu Tukata

1AGWANGWAMA hiɛŋ, Azuba aba shɛ idwɛtwɛ mi, cɛnjɛ tu unyizo tɛ shɛ udusa we ɛvwɛvwɛjɛ mi. Umwono imbe ɛhi tɛ zhɛ hi ma manaa? Ofwo gana naa Ngee te eri ma namaa?

2AGWANGWAMA hiɛŋ, Gamba ni ikɛnyi mi n njɛ ijɛ hwɛɛ, nazhɛ yaa namɛ. Amɛ mi o lomo na atwa na meme zucinje, a na jɛshɛrɛjɛ-shihaŋsa, a na ma n sụma inyɛsɛ anaa na kaa a zhɛgɛdana n-ndumwa mi mi.

3Bụtụ be elele na ba shɛla buna be eyi, bɛ shɛ gana bụtụ na ba kwụna bụtụgwụmwa, bụtụ be elele na to ụrụpɛ ni yɛu-ụgwụdụ, bɛ shɛ gana bụtụ na bo pingo i'ilu uwɛwɛ; ta bụtụ na to ụrụpɛ tiya no mihiuŋ, bɛ shɛ gana bụtụ na ba pana ụrụpɛ ne mehieŋ mu nkomu; kwo kaa bụtụ na bo hwoŋzhingo iturɛre nu ụrụpɛ titeyinje, bɛ shɛ gana bụtụ na bo zhemonjino ntatanuwaŋ. I kwụlanɛ aŋ maa e teri ihwɛŋnɛ ikɛnyi aba maa a na nda unyasa ni iyi-tupwaŋ tɛnda.

4Iwɛbɛ po Ngɛɛ zhɛ ma kalanɛ aŋ du abara ne ebe a gata a nda maa inyɛsɛ shɛ aŋ, iwɛnɛ ti yaa zasa bụtụ be elele na leni ụhiɛŋshɛ na Ama suyana aŋ, i zasa kaa

© 2008 Bible Society of Nigeria.

bụtụ be elele na shɛlajɛ aka na Ama njɛ n-ndumwa o. A nda iyi iwɛ ne eshe mi, ee teri maa a na nda iyi nɛ i n kwụlanɛ shɛ.

Tunama te Edenji

5Shɛlaga ma maa hiɛ hwụjɛ iyi nɛ AGWANGWAMA hiɛŋ, ahiɛba na hia sụma bụ inyɛsɛ, hia hwuga kaa unu ubwa: Bi hiɛŋ, Iwɛnɛ ahiɛ shɛ atwa mi tɛcara, atwa hiŋ ikɛnyi hiŋ zhɛ mo hi imo, ɛɛ zhɛ ma hiɛ bacɛnga iwɛ izeci mi. Ɛ zhɛ na hi nda asada, ɛ hiɛŋ, Ga AGWANGWAMA mbiseni ụjɛrụma ubwa maa me hi bicingo, iwɛ maa ta kwụba ta hia bwada unyasa. Ama ụpụrụsa tuba zhɛ wa ima aŋ ni ikɛnyi aba!

6Shɛlaga Ma! Rundu ra ata ru tutaawụụ ru namɛ nu ụshɛpwụ, rundu ra ata ru namɛ nu umwono wa Agwatana, rɛ shɛ rundu ra AGWANGWAMA na a tupana atwa i'ime ibwɛ itɛpwɛ!

7Ụshɛpwụ mu tijilo ụ shɛ gana biyikwo na meci yɛu-ye-eyi eshigiri u zawa ụngwụ tumata, yɛu ɛtɛ 'waŋ uzawa tulumongwu.

8I 'yajɛ kwukwuŋ bụtụ kwụbwa kwo kaa hwugwa iyi gɛnɛ go hŋ? Hi hwugwa kwukwuŋ te e meci u'una jitoo ko gba hŋ? Hi hwugwa kwukwuŋ te e meci udenji gunu ata hŋ? Ama kaa Zayon njɛ shɛ tulumongwu te ilegeji kwukwuŋ nazhɛ wee meci miaụŋ mu bwa me eyi o.

9AGWANGWAMA hiɛŋ, Gamba ebe ma nda maa e meci yɛu kakayɛ, Gamba suu ya ma laka tumata? Agwatana bu hiɛŋ, Gamba ebe ma nda maa yɛu 'waŋ, Gamba suu ya ma kapa igwune tumata?

10Bwada ma unyasa nu Jɛrusalɛm, bwada ma unyasa nu ubwa, hwɛɛ hiŋ na hio lubo ụshɛpwụ ga ụ'wụtụ! Bwada ma unyasa nu bwa hwuwayɛ go, hwɛɛ hiŋ na hi towo la ụkwụla iwɛ ubwa.

11Maa hi togotogwu na ti'ingatanga tu bwa maa ti hi gembi, gana yɛu nɛ yo subo agba bino bwa, maa hi bɛcinjɛ ụjɛrụma ata ubwa ụ'wụtụ, maa hiɛ yɛ tɛzhɛmana tu bwa.

12AGWANGWAMA hiɛŋ, N zhɛ ma nda maa tɛzhɛmana ti hiŋ tɛ shɛ unyizo-nom; uduciya we edenji zhɛ wɛ fwunjɛ maa u hi zhaganɛ gana urefu na zhagajɛ na u hwuŋ shɛ ya. Hi zhɛ hia sha gana yɛu nɛ bino bi ibɛ bo lubo tebiye baa nɛnga, bee shepi iŋ baa 'waŋnɛ baa ndana iŋ tụlagwụ no unto mu bwa.

13N zhɛ ma hi ingatanga nu Jɛrusalɛm, gana na bino bi yɛu ba ingatanga yɛu ibwɛ.

14Aka na ahiɛ kwụbɛ ti ijɛ ya nda hwuŋ, amɛ hiŋ zhɛ o lomo; i zhɛ ma hi hiɛcɛnga u'waba maa hi 'yaga unyasa, o'umpwo hiŋ zhɛ na saba gana ambɛ o lom. Nazhɛ ɛhi zhɛ hia mapa maa, Gamba AGWANGWAMA mo mbiyono atwa na shɛ miaụŋ mi mi mu ugondu. Atwa i'ime mi aba Ngɛɛ zhɛ ma nda ya isɛbwɛ na aba.

Ulwa Ụshɛrɛya

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

15AGWANGWAMA zhɛ a zhajɛ nu ulwa. Bi zhɛ bɛ sucɛ ujipo na shɛ gana ihɛŋtu ibwɛ ujasa maa pana atwa na baa 'yajɛ isɛbwɛ na aba ulwapɛ ni isɛbwɛ ibwɛ ti'ishijɛ.

16Nu ulwa keeni utokwobi bɛɛ zhɛ ba pana atwa unyizo hwɛɛ a na n-ndumwa mụ wụmɛ ulwapɛ. Bɛɛ zhɛ ba kwụna kaa atwa ofwugwo.

17AGWANGWAMA hiɛŋ, Ukwunanga wa atwa na mama nyashɛnga shɛshɛshɛ maa a zhɛbɛ tuwa gwumwongonu ya, a na o ipo ne shihilo sha adatụ aba a na a ya usunda nkomu, to shokwuzo keeni iyi-tupwaŋ ye elele.

Agwatana 'Yajɛ Ụjɛrụma na Ashashɛ Atwa Ubwa

18M mepi iyi nɛ aa haŋsa keeni iyi nɛ aa nda. Gamba ta me ci maa mo sotulonu edenji ata hwɛɛ keeni rɛjɛmɛ re elele. Aka na aa ulwa, ɛ zhɛ a mapa iyi nɛ Ngee eri ma nda nu ukpahiŋ mu, ɛɛ zhɛ a kwụba ụjɛrụma mu.

19Ɛ zhɛ a mapa maa Gamba m peni aŋ ulwapɛ. Ama N zhɛ ma waŋpana atwa oko na amɛ aba maa Ma tumwana aŋ taa dụlụ na cɛnjɛ ta adakwụ urefu tu na tu ta hwụjɛ shɛ urishi mu, a na ta kwụbɛ shɛ du kaa ụjɛrụma mu keeni ukpahiŋ mu. N zhɛ ma tumwana aŋ nu Tashish, ti Libiya ti Lidia na 'yajɛ egwoni ekeri-a'inla, tu Tubal, ti Grik. Na ashashɛ edenji ga ɛɛ zhɛ a ananga ụjɛrụma mu.

20Ɛ zhɛ e jicinje miaụŋ-mo-bino hiŋ ta a banɛ na ashashɛ edenji ata, maa a n 'waŋnanɛ aŋ gana iyi ụrụpɛ. Ɛ zhɛ e suje aŋ ni ishɛmɛ mi tijilo Jɛrusalɛm, ɛɛ zhɛ e suje aŋ ni idɛkwɛ, nu nzhinyacɛ hwɛɛ, tu nruhondo hwɛɛ, ti ihɛŋtu ujasa hwɛɛ gana na ta atwa Isrɛl a 'waŋnɛ iyi ụrụpɛ tiya nu umwono wa Agwatana ni iyi uhwugwa nɛ namɛ shɛshɛshɛ.

21AGWANGWAMA hiɛŋ, N zhɛ ma nda atwa oko onongbo na amɛ aba, atwa oko zhɛ a sha Alivai.

22Gana na ta cɛnjɛ tu unyizo tu ufwo na azuba ofwo zhɛ ilogogo nu ukpahiŋ mu, gobwonu du ajalalo hiŋ keeni izeci hiŋ zhɛ ye ilogogo.

23Atwa na zhɛ a banɛ ne edenji elele zhɛ a zhajɛ nu Jɛrusalɛm maa a n zhɛbɛ na aka isene upiana ufwo we elele, nụ Ụjita-ụhinjanụ we elele, AGWANGWAMA jɛmɛ.

24Gana na te e hwuri, ɛ zhɛ a kwụba n'wo ma atwa na n teni tigezhe. Eshishi na zhɛ na ya aŋ zha shɛ o 'wo, ulwa na kaa zhɛ no hwoŋzhingo aŋ zha shɛ wo 'wogo. Ofwo ata zhɛ a shana bụtụgwụmwa be elele ofwo inyizhi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Jɛrɛmia

Jɛrɛmia 1

Gɛ Jɛrɛmia

1N-ndumwa mi Jɛrɛmia yɛu Hilkia, na shɛ bụtụ bu ko na amɛ onongbo, a na namɛ
la na Anatot, na cɛnjɛ ti Bɛnjamin.

2Go Josia yɛu Amon yɛ tugwama tu Juda, yaa namɛ shiywa umpwa-na-shɛba-
shɛ-tatụ, nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa nɛ Jɛrɛmia.

3Baa dumananɛ n-ndumwa nu bwa na aka na tu go Jehoiyakim yɛu Josia yɛ
tugwama tu Juda, na aba ibɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa nu bwa kpalụ
gembi ufwugwo, uuwa i ci uywa umpwa-nu-boo-ko ti gɛ Zɛdɛkia yɛu Josia yɛ
tugwama tu Juda. Nu upiana utana nu uywa ata, ibɛ ee suji atwa Jɛrusalɛm na
ti'ima.

Ụhiɛŋshɛ na Agwatana Suyanɛ Jɛrɛmia

4Nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa ne mi, bɛɛ hiɛŋ,

5Gamba m bi teri tobwolo a ta zasa la ofubo bu o, Ngee bi shiri swooŋ tobwolo e
te bi meci shi o, maa shɛ bigesere be edenji.

6Nazhɛ Ngɛɛ jishijɛ bụ, Ngɛɛ hiɛŋ, Aŋ, aaŋ! AGWANGWAMA na shɛ Agwatana,
hioko, N te mepi shi gana na aa duma n-ndumwa o, N te hwuri n shɛ yɛu nɛ ta
gwumwa.

7Ama AGWANGWAMA n hiɛŋ, Tɛ hiɛŋ maa, bi te hwuri bɛ shɛ yɛu nɛ ta gwumwa
o, bɛ shɛ ba zha no ofwo atwa elele na Ngaa bụ tumwanɛ pa aba, bɛ shɛ kaa bo
mbiso aŋ n-ndumwa me elele na Ngee bi peni-unu muba.

8AGWANGWAMA hiɛŋ, Ta nda inyɛsɛ ya aba o, N zhɛ ma nama na bụ maa ma bụ
lashaga.

9Nazhɛ AGWANGWAMA ndɛrishinjɛ u'ala ubwa bee timengeni unu mu, bɛɛ n
hiɛŋ, Shɛlaga, M bu pwonuo n-ndumwa mu na mɛ shɛ i tilɛɛ maa jɛmɛ.

10Kwụba, hwayɛ ga, M bu utwogwonuo ụhwada we edenji keeni cɛnjɛ cɛnjɛ-ta-
tugwama, maa mushenji tu, maa hwuŋzetenji tu, maa irecenji tu keeni maa
'waŋtatanjɛ tụ, iwɛ maa mo tuma keeni maa bɛrɛ iyi.

Shizobu shi Yebi

11Nazhɛ AGWANGWAMA n heŋteni, bɛɛ hiɛŋ, Ɛ-Jɛrɛmia, imbe abụ kwụbɛɛ? Ngɛɛ
jishijɛ bụ, Ngɛɛ hiɛŋ, N kwụbɛ a'walụ ụ'wụ'wụ almond.

12Nazhɛ AGWANGWAMA n hiɛŋ, Bụ kwụbɛ ga tebiye, M ngbaracɛ maa ma kwụba
okwo n-ndumwa mi mi mi zhɛ mɛ sɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13Nazhɛ AGWANGWAMA dumananɛ n-ndumwa ne mi na aka yebi, bee n heŋteni, bɛɛ hiɛŋ, Imbe abụ kwụbɛɛ? Ngɛɛ jishijɛ bụ, Ngɛɛ hiɛŋ, N kwụbɛ ikwɛshɛ nɛ meni ma gwụzhaga na amɛ ibɛ inɛɛ nɛ zhilwo uvwi ibɛ peni tuzuba.

14Nazhɛ AGWANGWAMA n hiɛŋ, Ufwu tɛnda zhɛ wa gwụzhajɛ zalụ tuta maa u vwuteni atwa elele na jɛjɛ na cɛnjɛ tu ga.

15Ma suyana edenji elele a na namɛ zalụ bu uwaŋna-banụ maa ga zhajɛ. Shɛgwuma sha aba shi zhɛ sho shikocongo n-ndwụtwụ ma aba no shidubo shi Jɛrusalɛm uuwa rungwutwonu uba, uuwa rungwutwonu ashɛpwụ Juda.

16N zhɛ ma pana atwa mi ulwapɛ, iwɛnɛ ta a njɛ iwɛwɛ, e n jineci, aa pana ntatanuwaŋ arụpɛ, aa zhɛba tuwa tu na aa njɛ ni i'ɛlɛ ya aba.

17Ɛ-Jɛrɛmia, mama 'imɛ gbam, zhaga mbiso aŋ iyi elele nɛ Ngee bi peni-unu maa jɛmɛ. Hwuwayɛ go ta nda ya inyɛsɛ ya aba o, shibwonu N zhɛ ma bu nda maa njɛ inyɛsɛ na aka na abu namɛ na aba.

18Ɛ-Jɛrɛmia shɛlaga! Bụtụ be elele na namɛ na cɛnjɛ tu ga, ta shɛgwuma shu Juda, te ehiu, to onongbo keeni atwa vwɛ, ɛ zhɛ ma bu sukakana. Ama tuba N zhɛ ma bu pana ukpahiŋ maa shikitono aŋ; bi zhɛ ba shana aŋ gana ụshɛpwụ ụ'wụtụ na 'yajɛ ikepi, gana utukpa ụshɛmbɛrɛ, keeni gana uba utumburɛ.

19Ɛ zhɛ a twa ifelu na bụ, ama a zha shɛ kaa ma bụ ala tufwuga o, iwɛnɛ ti Ngɛɛ zhɛ ma nama na bụ maa ma bu lashaga. Gamba AGWANGWAMA, N dumwa.

Jɛrɛmia 2

Uzawa Tɛcara ti Isrɛl

1AGWANGWAMA m mbishi, bɛɛ hiɛŋ,

2Zhaga anangana bụtụ be elele na namɛ nu Jɛrusalɛm utumwa ga maa, N teyinje tɛcara tụ bụ na aka na abu ta shɛ la usemberi, gana na obu mo n lubo la na aka ihiiŋ na ta ata nda tụmbụla, bu n 'wa no tudulogo tụ ụshɛka, no tudulogo ta cɛnjɛ tu na aa bɛrɛ shɛ iyi.

3E-Isrɛl, Gamba Ngooko kiri m bu 'yajɛ; gabụ bɛ shɛ iyi mi tijilo nɛ Ngaa 'yajɛ. Bụtụ be elele na ibi timengeni, N zhɛ ma tumwananɛ bụ ụbaụta, n-ndumwa kaa mi zhɛ ma wụma bụ. Gamba AGWANGWAMA, N dumwa

4Oo ahiɛba ajalalo Jekob keeni alamụ Isrɛl, shɛlaga ma n-ndumwa mu na AGWANGWAMA jɛmɛ.

5AGWANGWAMA hiɛŋ, Orugwusu imbe eshi hiŋ n kwụbɛtanɛ upo e n genji taa dụlụ, aa 'watatagwụ tuwa tu tusashɛ, maa aba du ni ikɛnyi aba a shɛ iyi tusashɛɛ?

6A hiaŋshɛ maa, Ce AGWANGWAMA na iti bɛcinjɛ la na cɛnjɛ ti Ijipti, na ti ‘yagajɛ nụ ụshɛka, na cɛnjɛ tu uzhi, keeni a'ibwa, na cɛnjɛ tu ubata keeni tishi tu mo inswo, na cɛnjɛ tu na bụtụ be elele duri shi, tu na bụtụ be elele zasaba namɛɛ?

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

7N suje aŋ Ngee tecinji na cɛnjɛ tu na iyi barɛ, maa a yɛ tụ'walụ keeni iyi ibiye ye elele nɛ namɛ na tuba. Ama aka na te e teni na tuba, ee heshigeni cɛnjɛ ti mi, aa njɛ iyi-tupwaŋ ni iyi-yo-ogwu mi.

8Onongbo heŋteni shi maa, Ce kwuŋ AGWANGWAMA namɛɛ? Atwa na untanganɛ undwa, e m mepi shi; ehiu bweji undwa mu; egesere a duma iwɛ ni izeci Beal, aa zhɛba tuwa tu tusashɛ.

Udumanga na AGWANGWAMA 'Yajɛ na Atwa Ubwa

9Iwɛbɛ po AGWANGWAMA jɛmɛ, bɛɛ hiɛŋ, N ta 'yajɛ udumanga ne hiŋ, N zhɛ mo 'wogo na miaụŋ mi hiŋ, keeni ajalụ hiŋ.

10Zhaga ma geri bu uwaŋna-banụ, na cɛnjɛ tụ ụdakwụ Urefu Saipros, maa hiɛ tumwanɛ bụtụ bu ko maa zha geri bu uwaŋna-twonuo na cɛnjɛ ti Kida. Hi zhɛ hia kwụba maa iyi gɛnɛ gɛ i ta njɛ shɛ la kwukwuŋ.

11Edenji o sheyingo suu tuwa ta aba, okwo ti ta shɛ shɛ iyi tɛkana? Ama atwa mi o mo n sheyingo, Gamba Agwatana na m peteni aŋ ụjɛrụma, iwɛ tuwa tu na ti eri shi ta ndana aŋ iyi elele.

12Iwɛbɛ po Ama pana tụla unu, Gamba AGWANGWAMA, maa go ti zhingotu, maa tɛ njɛ iyi tudama keeni iyi nɛ yo horukono bụtụ ohwulu iwɛ ijɛ,

13iwɛnɛ ta atwa mi njɛ iyi iwɛ iyebi: e n jineci Gamba na n shɛ umɛzhinjɛ meni mu uraiŋ, ee meme hinenji a'ibwa meni, a'ibwa na bwaratagwụ, anaa na meni mi eri shi mo sho na aba kwukwuŋ.

Iyi nɛ Vwuteni Atwa Isrɛl iwɛ Uzawa Tɛcara ta Aba

14Ge Isrɛl suu shɛ bujama na oo so? Bɛ shɛ suu yɛu-ugondu nɛ ee meci ni ihwɛ? Asha iwembe po ya tuba atwa i'ime ibwɛ a shapa bụ gana ufwa ujasaa?

15O ngwulono bu gana izeci; aa njɛ cɛnjɛ tu bwa osombo, ee hwuŋzetenji ashɛpwụ ubwa hwɛ hwɛɛ, uzawa bụtụ tunama ya.

16Shɛ inɛ ɛtɛ kiri o, etwenyi Mɛfis keeni a na Tapanhis e bwereteji ukokolo uhiuhiu ubwa.

17Ahiɛba atwa Isrɛl, shɛ ahiɛba suu hi mɛmɛ kpɛnjɛ inɛ gɛ ni ikɛnyi hiŋ? No tijinoko tu na ehi n jineci Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana, na aka na ta Ama hi 'yagaga nu uhwaŋna ata.

18Hwuwayɛ go, imbe i shɛ ule na ahiɛ yɛ na tizha ti Ijipti maa, hi swe meni mu Urefu Nayɛl yaa? Kwo kaa imbe i shɛ ule na ahiɛ yɛ na tizha ta Asiria, maa hi swe suu meni mu Urefu Yufretis?

19Tugworozwo ti hiŋ, tuba ti zhɛ tu ma hi pana ulwapɛ, tugwulo ti hiŋ ne ekwunyi maa hi n genji, ti zhɛ to hi vwulo. Hi zhɛ hia mapa, ɛhi zhɛ hia kwụba maa i shɛ iyi iwɛ keeni iyi nɛ wumanjɛ maa hi n jineci Gamba AGWANGWAMA

© 2008 Bible Society of Nigeria.

na shɛ Agwatana hiŋ, maa hi nama ya zawa tɛcara ne mi. Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ N dumwa.

Ɛ Zhɛ a Pana Atwa Isrɛl Ulwapɛ iwɛ Tuwa tu na Aa Zhɛba

20AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, Ahiɛba atwa Isrɛl, hi lacɛ ụhwada mu cala, ehi jineci unu mu tuhwuga maa hi na ma zhɛba. Ahia zhɛba tuwa ni ihiŋhiŋ tikpekwu, keeni ecilo i'wɛ'wɛ turumo rumo ye elele.

21Gamba n hi bɛrɛ gana bụzagwụ bu ufwafwa bu umudu na Ngee teri, bu naa na zhɛmɛ tebiye. Ama mbiyana ma de iyi nɛ ahiɛ shɛ ya! Hiɛ shɛ ya gana ukparɛ ufwafwa we ehilo na fwoshi.

22AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiɛŋ, Okwo ahiɛ dụrɛ meni nu ukwo we elele na 'yajɛ ikɛnyi uhwuri una vwɛ hwɛɛ, N tɛ zhɛ ma kwụba waa tiri ta tụwụma ti hiŋ.

23Gana na ehi eri hiɛ hiɛŋ maa hi meme heshigeni shi, maa hi zhɛbɛ shɛ tuwa ti Beal kwukwuuŋ? Mbiyana ma iwɛwɛ nɛ ahiɛ njɛ nu ulomu ata, kwụba ma iyi nɛ ahiɛ njɛ. Hiɛ shɛ gana biywoywo bi irihende yo o nɛ yo gozhigo beye bana,

24hiɛ shɛ gana izhinyɛci ye ehilo yo o nɛ yo sumono mpiala mu ukwedeyi ubwa nụ ụshɛka. Gaaba te eri bo ngwuricingo ukwedeyi ata ubwa na aka ataa? I zasa izhinyɛci ye eyi ye elele nɛ tɛ zhɛ ya nda ya ụbaụta maa dwalakaka bụ o, ɛ zhɛ a ta bu ugbe ta aka ci maa o woto nu bwa.

25Ahiɛba atwa Isrɛl, ta buranga ma shivwɛvwɛjɛ shi hiŋ kwo kaa maa urworwo hiŋ hweteni ni i'uyɛ na tuwa tụ'watatagwụ o. Ama hi hiɛŋ, Awo! Ti eri shi te gwure ya o, iwɛnɛ oto lubo tuwa ta ata ta agaiŋ, tuba kaa ɛti zhɛ ta 'wa.

Atwa Isrɛl Mɛmɛ Kpɛnjɛ Ulwapɛ

26AGWANGWAMA hiɛŋ, Gana na te ezuye a sha buzundo na aka na ta a i'mɛ bụ; gabata du ezuye zhɛ a sha atwa Isrɛl elele, ta aba, ta shɛgwuma sha aba, te ehiu aba, to onongbo aba, te egesere aba.

27Ụpụrụsa zhɛ ma hi ima kpaaŋ hiŋ, gabụ na bi hiɛŋ ụ'wụ'wụ, Gabụ bɛ shɛ bishi mi, Ɛbi hiɛŋ utayɛ, Gabụ bɛ shɛ bino mi. Iyi nɛ zhɛ mo hi vwutono iwɛnɛ ehi n genji, ehi gwuri shi pi mi na: Aka na ahiɛ namɛ na amɛ-tụhaŋtụ, hi zhɛ hi mɛ n hiɛŋ, Zhajɛ iti bicinji kaa!

28Ce tuwa ta ata ahi mama ndanɛ ti tilenii? Aka na ahiɛ namɛ na amɛ-tụhaŋtụ, yaa shɛ tuwa ta ata ti eri, gɛ ti ishijɛ maa ti hi bicinji! Oo ahiɛba atwa Juda, tuwa ti hiŋ ti gembi ufwugwo i ci gana na ta ashɛpwụ hiŋ gembi ufwugwo.

29AGWANGWAMA hiɛŋ, Iwembe po ahi ma n gagwụmanaa? Hi ma n tana kaa tigezhe hwɛɛ hiŋ.

30Tɛgadaga Ama hi pana ulwapɛ, hi leni shi maa mo hi mbisogono iwɛ o. Hia kwụna egesere hiŋ nu utokwobi, gana na bizeci ba abwagara ba kwụna iyi.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

31Ahiɛba atwa Isrɛl, shɛlaga ma iwɛnɛ Ngaa jɛmɛ. Ụshɛka suu Ngaa hiɛ shanɛ,
okwo gana cɛnjɛ te tishi tu na ti inshi? Asha iwembe po ya atwa mi hiɛŋ, Tu
mama 'yajɛ ya, ti zha shɛ te gwure ya pụ bụ kwukwuuŋ?

32Isɛbwɛ suu eri yo 'wo yɛu-yo-o nɛ ta cɛnɛ shɛ iwɛ i'wɛŋnɛ ibwɛ i tisemberi?
Kwo kaa isɛbwɛ suu eri yo 'wo biyikwo bu ufwo iwɛ i'wɛŋnɛ ibwɛ i tu'urugono
no towo tu bwa? Ama kaa isɛbwɛ mi 'wi atwa mi aka na zasa ya tɛrɛta.

33Hiɛ njɛ ti'imanganga ti hiŋ ta zhɛmɛ tebiye, iwɛ maa hi jelekeci tulubo, maa hi
mbisogono du okwo eyikwo ɛ ci'nyɛ tugwoni ta ata ti hiŋ.

34Okwo mehieŋ mo okofwo keeni atwa na i'ɛlɛ ya aba zasaba na tijama, o to mu
ugbe no tugwuno ti hiŋ, okwo ta ahiɛ 'imɛ shɛ aŋ ta a bwada shimwono. Ama kaa
okwo ta ahiɛ njɛ ijɛ hwɛɛ,

35ɛbi hiɛŋ, I'ɛlɛ mi zasaba na tijama o, isɛbwɛ ya AGWANGWAMA zha shɛ ya
zhajɛ pi mi kwukwuŋ. Ama Gamba AGWANGWAMA, N zhɛ ma bu pana ulwapɛ
iwɛnɛ ebi teri ashamanjɛ, ɛbi hiɛŋ, N njɛ shɛ iwɛwɛ o.

36I bu shanɛ iyi ticwɛŋ to bo sheyingongo uraiŋ bụ na tụ'watatagwụ ta-tuwa te
edenji anya. Ezuye zhɛ ma bu sha ni Ijipti, gana na ta a bɛ shɛ la na Asiria.

37Iwɛ ecilo ga ibɛ ɛbi zhɛ ba banɛ apata ni i'ɛlɛ tupatangana nu uhiuhiu, iwɛnɛ
po Gamba AGWANGWAMA, N jinokwo atwa ata a na abu ta patanɛ-rishe, tu'wa
tu na abu 'wa tụ, ti eri shi ta nda maa ibu zhɛmanɛ o.

Jɛrɛmia 3

Uzawa Tɛcara ta Atwa Isrɛl

1AGWANGWAMA hiɛŋ, Yaa shɛ bụtụ becinji biyikwo bwa, biyikwo ata beni no
olugwo ubwa baa cɛnɛ binya bụtụ. Bi tɛ zhɛ suu be jicinje bu sasana? Inɛ ɛtɛ suu
zha shɛ ya hashɛgana cɛnjɛ hwɛ hwɛɛ? Ama ahiɛba atwa Isrɛl, hiɛ cɛnɛ olwo
ofwugwo, hwuwayɛ go hia jala kaa maa hi gwure no ofwo mi.

2Shapa ma eshe maa hi mbiyanɛ ihiŋhiŋ tikpekwu! Cee ee weci shi ne hiiŋ? Hi
ubegeni nụ ụzalụ uhwaŋna ahiɛ 'yacɛ atwa hiŋ tulubo gana Bu'arab na ba nda
ashɛlatụ maa pana atwa ụbaụta nụ ụshɛka. Hi heshigeni cɛnjɛ tu ga na tuwɛle ti
hiŋ.

3Iwɛbɛ po eshilo ngbi shi, okwo ɛgbɛrɛshɛ kaa njɛ shɛ o. Okwo ti yaa shɛ gana
ata, bụtụ be elele na ihiɛ kwụbɛ, hiɛ shɛ gana buwɛle, hiɛ lacɛ kaa maa hiɛ njɛ
ezuye.

4Hwuwayɛ hi mɛ n hiɛŋ, Bishi tu, gabụ bu mo tu lubo cala cala, taa nɛ tiyɛu tu tu.

5Atwa Isrɛl, hi mo n hoŋtono, ɛhi hiɛŋ, Ba nda suu isɛbwɛ tutu? Ba untangana
suu iwɛ unyizo-nom? Ama ahiɛba kaa hia nda iyi iwɛ gana elele na ehi eri hia
nda.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Atwa Isrɛl na Atwa Juda a shɛ a Jɛshɛrɛjɛ-shihaŋsa

6Na aka na go Josia shɛ agwuma, AGWANGWAMA m mbishi, bɛɛ hiɛŋ, Bu kwụbɛ iyi nɛ atwa Isrɛl a na shɛ shɛ biyikwo bi tɛcara njɛ hŋ? E n genji ee zhe ne bikpekwu be elele na zeci keeni ucilo ụ'wụ'wụ we elele na namɛ rumo rumo, aa mama njɛ gana biyikwo na meme sengeni etwenyi.

7N nge heŋshi maa na aba na ta a njɛ ijɛ kpaaŋ, ɛ zhɛ e gwure pi mi tilɛɛ, ama e gwuri shi o. Bụngwụfwụ bwa go Juda na shɛ shɛ biyikwo bɛ tɛcara bụ kwụbɛ iŋ.

8Go Juda du kaa kwụbɛ ti Ngee 'nyeteni atwa Isrɛl utakada u tubacɛnga, Ngee unzhi aŋ iwɛnɛ ee n genji aa nda tuwɛle. Ama go Juda bụngwụfwụ Isrɛl na shɛ shɛ du biyikwo bɛ tɛcara, bɛ njɛ shɛ waa inyɛsɛ o. Baa shɛ du bɛnjɛ-bu-tuwɛle.

9Tuwɛle tu bwa kaa tɛ shanɛ bụ iyi ticwɛŋ, bee heshigeni cɛnjɛ na tuwɛle tu bwa tedure na tɛzhɛba ta atayɛ keeni ma ti ti i'wɛ'wɛ.

10Gamba AGWANGWAMA N dumwa, Ngɛɛ hiɛŋ, Okwo ti ijɛ shɛ gana ga kpaaŋ, go Juda, bụngwụfwụ Isrɛl, na shɛ shɛ biyikwo bɛ tɛcara, ubwa kiri gwure pi mi na tɛnda te eshe, shɛ no tukpororo.

11Ibɛ po AGWANGWAMA n hiɛŋ, Okwo ti ge Isrɛl n genji, bu mbiseni tudobogo ta tụwụma tu bwa bee hwuri Juda na shɛ shɛ bụtụ bɛ tɛcara.

12AGWANGWAMA hiɛŋ, Zhaga mbiso Isrɛl maa, Gabụ ge Isrɛl na zasa cara, gwure pi mi. Iwɛnɛ po Mo hioko inyɛmɛnyɛmɛ, N zha shɛ ma nda isɛbwɛ o. N zha shɛ kaa ma uranga isɛbwɛ tɛnda na bụ tutu unyizo-nom o.

13Gamba AGWANGWAMA N dumwa, Ngɛɛ hiɛŋ, Lono tụwụma te tigezhe tu na abɛ njɛ no ofwo mi na shɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ. Iwɛnɛ po ecilo i'wɛ'wɛ turumo rumo elele aba obo lubo keeni tuwa ta agaiŋ, ama bụ hwụjɛ shɛ unu mu o.

14Ahiɛba atwa na shɛ shɛ atwa tɛcara, gwure ma pi mi; Gamba n hi 'yajɛ. N zhɛ ma shapa bụtụ hiŋ bu ko nụ ụshɛpwụ ụshɛpwụ keeni atwa hiŋ eyebi yebi nu umwamwa umwamwa; maa mo hi gwuricingo ni Ishɛmɛ Zayon.

15N zhɛ ma hi pana angbaracɛ a na kwụlanɛ ahaŋsa mi, ɛ zhɛ kaa ma hi ngbaraka na ti'inta keeni ti'eshicigo.

16Nazhɛ aka na ta ahia kaana ufwugwo na cɛnjɛ ta ata atwa zha shɛ na dumanga ya iwɛ Ikpɛtɛ mi Unu Tutwa o. Iwɛ ibɛ kaa du zha shɛ ye teni ya na shihaŋsa sha aba o, a zha shɛ kaa du e teyinje ya iwɛ ibɛ o, ukekeshi ibɛ kaa du zha shɛ wa ta aŋ o, a zha shɛ kaa a ndaanana ya inyɛ o.

17Aka na ta aka ata ci hwuŋ, ɛ zhɛ nɛ hiɛŋ, Jɛrusalɛm, ubwa shɛ Idwɛtwɛ ya AGWANGWAMA, edenji elele zhɛ o sotulonu apata maa a na ma n zhɛba. A zha shɛ na nda ya iyi iwɛ nɛ shɛmɛ sha aba shɛ na shi hweteni sha ana aŋ tɛnda o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18Aka ata ci hwuŋ, atwa Isrɛl zhɛ a zhagaga na atwa Juda, hwɛɛ aba zhɛ a banɛ
na ti'ima nụ ụzalụ tuzuba, ɛɛ zhɛ e gwure na cɛnjɛ tu na Ngee peni la eshi aba
maa tɛ shɛ iyi-yo-ogwu ya aba umɛwɛɛ.

Tuwa ta Atwa Agwatana

19AGWANGWAMA hiɛŋ, Ahiɛba atwa Isrɛl, Ma jala maa ma hi lashɛga gana
miaụŋ-me-eyi, maa ma hi pana cɛnjɛ tu unyasa ụ'wụtụ, cɛnjɛ tu na tu pilanụ tu
hwuri cɛnjɛ te elele tu na tu namɛ nu unyizo ga kpaaŋ. Ma jala maa hi nɛ mɛ hiɛŋ,
Bishi tu, maa kede hi n genji ya kwukwuŋ.

20Oo ahiɛba atwa Isrɛl, gana na te biyikwo na shɛ shɛ biyikwo bɛ tɛcara ba bana
bwolo bwa, gobwonu du ahiɛ n shanɛ shɛ atwa tɛcara. Gamba AGWANGWAMA,
N dumwa.

Ụhiɛŋshɛ iwɛ Ahaŋsa-tɛjɛshɛrɛga

21A hwụjɛ rụhwụŋ keeni u'wo wo orogwu tɛnda wa atwa Isrɛl ni ihiŋhiŋ
tikpekwu, iwɛnɛ ta a namɛ nu uraiŋ iwɛwɛ tɛnda, isɛbwɛ ya AGWANGWAMA na
shɛ Agwatana aba kaa 'wi aŋ.

22Oo ahiɛba miaụŋ mi mi me eyi, gwure ma, N zhɛ ma hiɛ nɛnga uzawa tɛcara ti
hiŋ. Ɛhi hiɛŋ, Iiŋ, ti zhɛ te gwure ga pa AGWANGWAMA, iwɛnɛ po ubwa shɛ
Agwatana tu.

23Iwɛ-tɛkana, tɛzhɛba tu tu ta-tuwa ni ihiŋhiŋ tikpekwu, ti ti mbiyeni shi
kwukwuŋ. Semi AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu, ubwa kiri bo mbiyono
atwa Isrɛl.

24Ama tɛzhɛba ti Beal, na shɛ tuwa te ezuye, tụ tụ vwụngɛcɛnjɛ agwụdụ, ti inɛ, ta
miaụŋ-me-eyi, ta miaụŋ-mo-o keeni iyi elele nɛ eshi tu njɛ la ugondu iwɛ ibɛ te
kwuni taa na aka na atɛ ta shɛ la miaụŋ mu gwụmwatangwụ.

25Go to woto na ezuye tu, maa ga ụpụrụsa ụ tɛ 'imɛ. Iwɛnɛ ta atɛ njɛ
AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu iwɛwɛ, ta atuba te eshi tu, te kwuni na
cɛnɛnɛ tu tu uuwa i ci aka ga; tụ hwụjɛ shɛ kaa unu wa AGWANGWAMA tu
kwukwuŋ.

Jɛrɛmia 4

1AGWANGWAMA hiɛŋ, Oo ahiɛba atwa Isrɛl, Yaa shɛ ɛhi zhɛ hie gwure, asha
gwure ma pi mi. Ti yaa shɛ ahiɛ 'wɛŋ ntatanuwaŋ ma ata Omo imo, maa hi n
shanɛ ya atwa tɛcara,

2yaa shɛ ɛhi zhɛ hio shilo-unu na tɛkana, te teni cɛŋ, keeni ne tiririri. Maa hi hiɛŋ,
Tu to AGWANGWAMA. Nazhɛ edenji zhɛ ma n lụpa maa Ma pana aŋ uwebiye,
nazhɛ ɛɛ zhɛ ma n shɛtana.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Ibɛ po AGWANGWAMA o mbiso atwa Juda keeni atwa na jɛjɛ nu Jɛrusalɛm, bɛɛ hiɛŋ, Bwada ma ntuma mi hiŋ mu na mu ge bweji shi; ta bila ma izɛgwu hiŋ na ashashɛ esepi o.

4Oo ahiɛba etwenyi Juda keeni atwa na jɛjɛ nu Jɛrusalɛm, untangana ma unu mu tutwa, Gamba AGWANGWAMA, meme shiri ma swooŋ iwe mi. Yaa shɛ ahiɛ njɛ shɛ gana ata, asha isɛbwɛ mi zhɛ mo hi hwoŋzhingo gana ulwa; iwɛ iyi iwɛ nɛ ahiɛ njɛ. I zhɛ yo hwoŋno, i zha shɛ kaa ya 'yaga bụtụ na maa 'woricingo iŋ o.

Abara ne Ebe Zhɛ a Banɛ Tuzuba

5'Nyamana ma utiitidi tutu rungwutwonu cɛnjɛ tu ga! Ugana ma taawụụ! Mbiso ma atwa Juda keeni atwa na jɛjɛ nu Jɛrusalɛm maa ge e zhe na ashɛpwụ a'wụtụ a na 'yajɛ uba.

6Sakana ma igɛrigɛ hiŋ geri bu Zayon! Gozhigo ma maa hi benengeni! Iwɛnɛ ta AGWANGWAMA zhɛ a shapɛ abara-ne-ebe a na zhɛ a banɛ tuzuba keeni ufwu tɛnda ụ'wụtụ na hwuleji.

7Bɛnjɛ be edenji ufwu bonuo gana bizeci no olugwo na baa ga swacɛ; bee ci ba maa iricingo atwa Juda. Ashɛpwụ a'wụtụ Juda zhɛ o hwuŋzwotongwu, i zasa bụtụ okwo bu ko na zhɛ ba nama na aba o.

8Iwɛbɛ po urugono ma tugwuno tụ ụcɛnjɛ tɛnda, twa ma u'wo, ugana ma gboo; iwɛnɛ ti isɛbwɛ ya AGWANGWAMA nɛ i vwengenji gwuri shi maa iti genji.

9AGWANGWAMA hiɛŋ, Shihwulu shi zhɛ sha bwadụ hwuŋ shɛgwuma, te ehiu jita ata; ohwulu zhɛ a pa onongbo iyi, tudama ti zhɛ ta ima egesere.

10Nazhɛ Ngɛɛ hiɛŋ, Aŋ, aŋ, AGWANGWAMA Mokondo, bi helekeci atwa Jɛrusalɛm hwɛ hwɛɛ! Ɛbi hiɛŋ, Amɛ-olom zhɛ a nama ne hiŋ, ama utokwobi kaa yɛ ya uraiŋ wa aba.

11Aka ata ci hwuŋ, ɛ zhɛ o mbiso atwa Jɛrusalɛm, ɛ hiɛŋ, Mpiala mu mo vwo mi zhɛ ma banɛ nụ ụshɛka mɛɛ zhɛ mo vwugo geri aba. Mi zha shɛ ma sha mpiala mi tipece pece mu na mo sugo afụrɛkɛcɛ kiri o,

12mɛ shɛ uvwugo na banɛ no olugwo AGWANGWAMA, u zhɛ wa 'yaga ukpahiŋ uhwuri gana ata! AGWANGWAMA ni ikɛnyi ibwɛ ba ananga ụshɛrɛya na zhɛ wo vwutono atwa ubwa.

Atwa I'ime Hweri Juda

13Hioko, bụtụ bi i'ime ta be ci gana odomu uvwugo ụ'wụtụ. Ihɛŋtu ibwɛ ujasa i shɛ gana ujipo; idɛkwɛ ibwɛ ye sure vwuuŋ uhwuri egbeji. Ti zhɛ ta nda hwuŋ adangboo, iwɛnɛ eti ileni atɛ njɛ ufwu.

14Ahiɛba atwa Jɛrusalɛm, nyashɛnga ma iyi iwɛ hiŋ maa i beni na shɛmɛ shi hiŋ, iwɛ maa e hi bicinji. Uuwa i ci ụkwụmbwụ naa ɛhi zhɛ hia untangana tuhaŋsa ti iwɛwɛ hio togoo?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Atumwa banɛ nu Dan keeni tikpekwu ti Ifrem, aa duma unabarɛ ụwɛ.

16A zhajɛ maa a tɛtaganɛ edenji unu, a banɛ na cɛnjɛ tu na tụ dụlụmɛ. Atwa ga i'ime zhɛ a kalana ashɛpwụ Juda n'ungwa.

17Ɛ zhɛ o rungwutwonu Jɛrusalɛm gana atwa na a 'yaka ehilo, iwɛnɛ atwa ubwa teni AGWANGWAMA tigezhe. AGWANGWAMA, ubwa dumwa.

18Ahiɛba atwa Juda, uhwaŋna na uraiŋ hiŋ namɛ, nu gana na ahia nda iyi, ibɛ ihi sugeni ijɛ kpaaŋ maa ihi urigeni, iyi iwɛ hiŋ gembi tebiye, tigezhe ti hiŋ kaa ti tecinji tunama ti hiŋ ụdamụ hwɛ hwɛɛ.

Tugwumana ti Jɛrɛmia iwɛ Atwa Ubwa

19Tugwumana ti shini amɛ mi, ohwulu ma n nda kpo kpo kpo tebiye! Ahaŋsa mi sukwutwogwu, N eri shi ma nama saiiŋ o, iwɛnɛ tu Ngaa hwụjɛ rundu ru utiitidi, keeni ukwuruwa ujasa.

20Anabarɛ ofwo ti'iricingo a mama 'wanụ, iwɛnɛ ta cɛnjɛ ta ata tu hwuŋzwo hwɛ hwɛɛ. Eshigiri aa njɛ shimwono shi tu ufwu; tugwuno tu na Ngee sweci no odubo tu dwatwagwụ wɛŋzhɛ wɛŋzhɛ.

21Ụkwụmbwụ naa yaa shɛ i tilɛɛ maa kede ma kwụba igɛrigɛ ujasa keeni utiitidi tuhwugaa?

22Atwa mi shɛ ogbodu, e m mepi shi kaa o; a shɛ miaụŋ mu na mu lagwụmanjɛ, e eshiciji shi iyi elele o; a shɛ egwoni ni iyi iwɛ tɛnda, e mepi shi kaa iyi nɛ teni cɛŋ tɛnda o.

Gɛ Jɛrɛmia Kwụbɛ Ufwu Tɛnda na we Ci no Ozobu

23M mbiyanɛ cɛnjɛ tu unyizo; tɛ shɛ gana bu'ulo na uleni ofwo gbi; Ngaa mbiyanɛ tụla, uhioko-uhwaŋna zasaba na tuba o.

24Ngaa mbiyanɛ nshama; tu ma nda bulama, tikpekwu te elele to zhingotu mesheeshe mabaaba.

25Ngaa mbiyanɛ, N kwụbɛ shɛ bụtụ be elele na vwɛ o; shanụnụ she elele shɛ hiɛrɛ hwɛɛ.

26Ngaa kwụbɛ ta cɛnjɛ ta ata tu ga 'wala tụ'walụ duwa tɛ shɛ ya undolo, ashɛpwụ na namɛ na tuba hwuŋzwotongwu hwɛɛ. AGWANGWAMA ubwa njɛ ijɛ ɛtɛ ni isɛbwɛ ibwɛ i movwo.

27(AGWANGWAMA hiɛŋ, Cɛnjɛ tu unyizo ti zhɛ ta sha osombo hwɛɛ, ama shɛ ni inɛ ɛtɛ baa kwunanjɛ ufwu tuba tɛnda o.)

28Cɛnjɛ ti zhɛ ta ta-ụkwụla; tụla ti zhɛ tu no 'wo tishi. AGWANGWAMA ubwa dumwa. Bi zha shɛ kaa bo sheyingo ahaŋsa ubwa o. Bu hoŋswo iŋ boo hwuwo, bi zha shɛ kaa bo ngwuricingo iŋ o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

29Bụtụ bụtụ zhɛ bo gozhigo iwɛ rundu ra asụcɛ idɛkwɛ keeni ekeri a'inla, Atwa oko zhɛ o gozhigo na amɛ uwapa, atwa vwɛ zhɛ mama intana na aparatayɛ. Ụshɛpwụ we elele zhɛ wa nama bohondo, i zasa kaa bụtụ be elele na tɛ zhɛ ba nama ya na amɛ aba sasana o.

30Ahiɛba atwa Jɛrusalɛm, hiɛ njɛ ufwu! Iwembe po ehi meme urigeni tugwuno tu uduhwa ushenjee? Iwembe po ɛhi mɛmɛ njɛ tisemberi na azhɛnarɛya ehi shiyegeni eshe hiŋ itezeree? Hi mɛmɛ imɛ zumi zumi gadaga! Atwa hiŋ ilubwe e hi jinokwo, aa jala kaa maa a hiɛ kwụnɛ.

31N hwụjɛ n'ugwa, gana te biyikwo na tulumongwu tu tumata tɛ 'imɛ, keeni n'ugwa mu tukparara gana te biyikwo na ba mata yɛu ibwɛ ihiiŋ. Mashaka n'ungwa ma atwa Jɛrusalɛm a na o zwogono ihwungwɛ, oo mbo i'ɛlɛ ya aba, ɛɛ hiɛŋ, Ebe ti meni o! E mbeye e ci maa a tụ kwụnɛ o!

Jɛrɛmia 5

Iwɛwɛ ya Atwa Jɛrusalɛm

1Ahiɛba atwa Jɛrusalɛm, no dulogo ma ihwɛŋnɛ ụshɛpwụ hiŋ nu usumwa! Na mbiyangana ma beye bana! Maa hi mama kwụbanụ! Dwalakaka ma to ofwo udukwo! Hi eri suu hio gwushigo okwo bụtụ bu ko na ba nda iyi nɛ teni cɛŋ, na kaa ba makana maa shana AGWANGWAMA bụtụ bɛ tɛcara! Yaa shɛ ehi eri hio gwushigo, asha AGWANGWAMA zhɛ a gangana atwa Jɛrusalɛm iwɛwɛ ya aba.

2Okwo ta a ta-tuwa, ɛ hiɛŋ, N to AGWANGWAMA, ama kaa a ta tụ nụ ụzagwụ.

3Iwɛ-tɛkana kaa kiri AGWANGWAMA a jalakaka. Bi jibi aŋ, a hwụjɛ shɛ ụngwụ o; boo po aŋ na cɛnjɛ, ama a lacɛ maa a incɛ. E hweteni gana utayɛ, e jeri shi maa a jɛshɛrɛjɛ-shihaŋsa maa e genji iwɛwɛ ya aba o.

4Nazhɛ Ngee heŋshi, Ngɛɛ hiɛŋ, Atwa ga a shɛ atwa tiriri, keeni ogbodu gom. A nda iyi gana shɛlagwụ; e mepi shi iyi nɛ AGWANGWAMA a jala maa a njɛ, keeni iyi nɛ Agwatana aba a dwalakaka o.

5N zhɛ ma zha no ofwo atwa ata a'wụtụ, maa ma duma iwɛ na aba. Iwɛnɛ po e mepi iyi nɛ AGWANGWAMA a jala maa a njɛ, keeni iyi nɛ Agwatana aba a jalakaka. Ama kpaaŋ aba a shɛ iyi ike, a lacɛ ụhwada wa AGWANGWAMA, aa lacɛ kaa maa a hwụjɛ-unu ubwa.

6Iwɛbɛ po izeci zhɛ ya banɛ nu uwapa maa i kwụnɛ aŋ, ogwusu zhɛ a banɛ nu uzhi maa e rikeci aŋ. Egebi zhɛ o gwubogo aŋ na ashɛpwụ aba kpaaŋ, iwɛ maa bụtụ aba be elele na zhɛ ba bana maa e seshenji bu wunzu wunzu; iwɛnɛ ta andwa aba tubwada e hwuri ufwugwo, kpalụ gembi ufwugwo kaa aa ganga Agwatana taa dụlụ.

7AGWANGWAMA heŋteni, bɛɛ hiɛŋ, Gana naa Ngee eri ma gangana atwa mi iwɛwɛ ya abaa? E n jineci, aa zhɛba tuwa tu na tɛ shɛ shɛ iyi tɛkana. Okwo Ngee

© 2008 Bible Society of Nigeria.

peni aŋ iyi elele nɛ to aŋ ukekeshi hwɛɛ, a na nda waa tuwɛle, aa pana aka aba no shimwono sha awɛle.

8O rungo gana idɛkwɛ nɛ shigeji, bụtụ bụtụ na nda ukwedeyi biyikwo bu uyebi ubwa.

9AGWANGWAMA hiɛŋ, N zha shɛ suu ma pana aŋ ulwapɛ iwɛ ijɛ kpaaŋ? N zha shɛ suu m mama ndana itɛpwɛ nu uhiuhiu udenji gana ga?

10N zhɛ ma tumwanɛ atwa i'ime maa e kekebi shihilo sha shifwafwa sha atwa mi, ama kede e iricinji shu tuba hwɛ hwɛɛ o. N zhɛ mɛ hiɛŋ aŋ maa ge e kekebi shɛ'walụ, iwɛnɛ ta shɛ'walụ sha ata shɛ shɛ shɛ me shi mi.

11Atwa Isrɛl keeni atwa Juda, a n shanɛ shɛ ya atwa tɛcara kwukwuŋ okwo cwɛŋ. Gamba AGWANGWAMA N dumwa.

AGWANGWAMA Jineci Atwa Isrɛl

12Atwa AGWANGWAMA teri ashamanjɛ ukpahiŋ ubwa, ɛɛ hiɛŋ, Bi zha shɛ kaa ba nda iyi elele kpororo. Iyi elele zha shɛ mo tu vwutono, ti zha shɛ kaa ta kwụba ujasa kwo kaa imunɛ-tiya o.

13Ɛɛ hiɛŋ, Egesere shɛ shɛ iyi elele o, semi uvwugo kwakwa aa shɛ, a duma utumwa wa aba nu uzawa ụhwada wa AGWANGWAMA. Ga a njɛ ufwu!

14Ibɛ po AGWANGWAMA na shɛ Agwatana na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, Iwɛnɛ ta atwa ga dumanjɛ iyi gɛnɛ gɛ, N zhɛ ma nda n-ndumwa mi mi maa mɛ shɛ gana ulwa nu unu bu. Atwa ga tuba zhɛ a sha gana i'wɛ'wɛ, ulwa kaa zhɛ wo hwoŋzhingo aŋ kwunduu.

15Iwɛ AGWANGWAMA jɛmɛ na, bi hiɛŋ, Oo ahiɛba atwa Isrɛl, N zhɛ ma hiɛ shapɛrɛganɛ udenji uko na dụlụmɛ maa u hi sukakanɛ, udenji na u inshi ohwulu, udenji na namba cala cala, udenji na ahiɛ hwụjɛ shɛ rɛjɛmɛ ru bwa, unaa na kaa ehi eshiciji shi iyi nɛ aa duma.

16Shɛbagwụ sha aba shɛ shɛ gana u'uye na haŋpɛ, a 'yajɛ ukpahiŋ hwɛɛ aba,

17ɛ zhɛ a ya iyi shihilo shi hiŋ keeni iyimɛyɛ hiŋ hwɛɛ, ɛ zhɛ a ya miaụŋ mi hiŋ me eyi na miaụŋ mi hiŋ mo o; ɛ zhɛ a ya agwụdụ keeni inɛ hiŋ; ɛ zhɛ e iricingo shifwafwa keeni i'wɛ'wɛ yo owowo hiŋ. Ɛ zhɛ a lashaga ashɛpwụ hiŋ a na 'yajɛ ikepi; anaa na ahi ga patanɛ-rishe tedure na asaza aba.

Ecilo no Po Agwatana a Pana Atwa Ubwa Ulwapɛ

18AGWANGWAMA hiɛŋ, Okwo ti yaa shɛ gana ata na aka ata, N zha shɛ me iricingo atwa mi hwɛ hwɛɛ o.

19Aka na ehi heŋteni, ɛhi hiɛŋ, Iwembe po kwuŋ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu ɛtɛ njɛ ijɛ kpaaaŋ? Gabụ gɛ Jɛrɛmia, mbiso aŋ maa, Gana na te ehi n genji ahia zhɛba tuwa ta agaiŋ na cɛnjɛ ta aba ti ikɛnyi aba, gabata du ɛhi zhɛ hia ndana agaiŋ iyi na cɛnjɛ tu na tɛ shɛ shɛ me ti hiŋ!

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

20AGWANGWAMA hiɛŋ, Mbiso atwa ihwɛ Jekob, mbiso atwa Juda maa,

21Shɛlaga ma inɛ gɛ, ahiɛba ogbodu a na eshiciji shi iyi, hi 'yajɛ eshe ama hiɛ kwụbɛ shɛ uhwaŋna o, hi 'yajɛ acɛbɛ, ama hiɛ hwụjɛ shɛ iwɛ o.

22Iyi nɛ AGWANGWAMA jɛmɛ na, bi hiɛŋ, Hi n sụmɛ shɛ ree inyɛsɛ? Hiɛ zhɛgɛjɛ shɛ ree na agba mi? Gamba n njɛ maa ga ahwayɛ a shɛ tugwungwu ti itekwu; Ngee shiri uce na wee eri shi wa kashɛka; Okwo wee meme shepi na azuba, u eri shi wa kasha hileniye ye o; okwo adanga ubwa a ugaga 'nyụụ; e eri shi o hwuŋzo tu o.

23Ama atwa ga 'yajɛ shihaŋsa shɛ na shi hweteni keeni ma shɛ shɛ tigezhe, a vwụrɛ ee n genji, oo to uhwaŋna ukɛnyi aba.

24A ta mama hiaŋ shɛ kwukwuŋ maa, Tụ sụmɛ ma AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu inyɛsɛ; ubwa na ma tu pana eshilo na aka na teni cɛŋ, te eshilo ugbama te eshilo ɛhɛnɛnɛyɛ. Ubwa kaa mo tu shilono shɛka shi iyimɛyɛ tijicinje ni ihwɛ uywa uywa.

25Iyi iwɛ hiŋ vwụrɛcɛnjɛ ijɛ kpaaŋ maa kede ihi temi ya o; iwɛwɛ nɛ ahia ndangana gwuricinji tɛzhɛmana ti hiŋ.

26Ogworozwo namɛ na ashashɛ atwa mi: e weteji ee gwubegeji gana etwenyi na biteji modugwulo maa a 'imɛ shanụnụ; e biteji ogwuru aba maa a 'imɛ atwa.

27Gana na ta bijala bo shidingo ikeji ibwɛ na shanụnụ; gobwonu du ee shidenji shimwono sha aba ni i'wɛŋnɛ nɛ aa lashaga atwa. Iwɛbɛ po a shɛ azhɛgba keeni atwa ukpahiŋ duwa,

28iwɛbɛ po oo nyomongo aa namɛ lombwo lombwo. A munananɛ shɛ i'ɛlɛ no tugworozwo tɛnda o. A untanganɛ shɛ iyi nɛ i zhɛmɛ o; a jɛmɛ shɛ ụshɛrɛya miaụŋ-me-'weteji kwo kaa una wo okofwo ne tishiriri o.

29AGWANGWAMA hiɛŋ N zha shɛ suu ma pana atwa ga ulwapɛ iwɛ ijɛ kpaaŋ? N zha shɛ suu m mama ndana itɛpwɛ nu udenji gana ga?

30Iyi tuholono keeni iyi tudama i njɛ na cɛnjɛ tu ga;

31egesere a duma tigesere tu tukata, onongbo kaa a nda ugondu wa aba nu gana na te egesere mbishi aŋ. Atwa mi kaa du lacɛ shɛ iŋ o; ama gana naa ɛhi zhɛ hia nda na aka na tu ukwunanga ibɛ cii hwuuŋ?

Jɛrɛmia 6

Atwa I'ime Rungwutwonu Jɛrusalɛm

1Oo ahiɛba atwa Bɛnjamin, gozhigo ma maa hi beni nu Jɛrusalɛm maa hi benengeni! 'Nyamana ma utiitidi nu Tɛkoa, maa hi shikicinji igɛrigɛ ni Bɛt-hakɛrɛm; iwɛnɛ ta abara-ne-ebe a'wụtụ keeni ti'ilono tu banɛ ba tuzuba.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

2Ụshɛpwụ Zayon pilanụ, ɛ zhɛ kaa e iricingo uŋ.

3A'iywa-agwụdụ zhɛ a zhajɛ na agwụdụ aba, ɛɛ zhɛ a bata shimwono sha aba kpaaŋ o rungwutwonu uŋ; bụtụ bụtụ zhɛ bo sugo agwụdụ ubwa na tiyaga nu urubwo ubwa.

4Ɛ zhɛ ɛ hiɛŋ, Mama 'imɛ ma maa tu sukakanɛ ma Jɛrusalɛm nu ujasa! Ishijɛ ma maa tu sukakanɛ uŋ ma nu uwaŋna go! Nazhɛ ɛɛ zhɛ ɛ hiɛŋ, Ti zhɛ ta nda hwuŋ adangboo, iwɛnɛ ta aka keshici ya, iwɛnɛ po uzhizhi uwaŋna-twonuo ubwa njɛshɛ ya.

5Ishijɛ ma, maa tu sukakanɛ uŋ ma nụ ụjita, maa to irocongo ashɛpwụ aba a na 'yajɛ ikepi.

U'waba Hiɛ Ehweri

6AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ peni shɛgwuma, sha ata unu, bɛɛ hiɛŋ, Logo ma i'wɛ'wɛ ibwɛ; kala ma bụkpagwụ hi hweri Jɛrusalɛm. I shɛ tilɛɛ maa e peni ụshɛpwụ ga ulwapɛ; iwɛnɛ po afwuruma shini na amɛ ubwa hwɛ hwɛɛ.

7Gana na tu umɛzhinjɛ wɛ zhinjɛ meni mu ufwo aka elele, gobwonu du tugworozwo ta aba ta sha tu ufwo tu ufwo aka elele. N hwụjɛ abwagara ubwa keeni iyi nɛ aa nda ufwu, i zasa iyi elele Ngaa kwụbɛ na amɛ ubwa o, semi ụngwụ keeni tụgwụcɛnga kiri.

8Oo ahiɛba atwa Jɛrusalɛm, lono ma maa ụbaụta ga ihi peni ya ti'inta shibwonu N zhɛ mo hi jinoko; Ngɛɛ zhɛ ma nda ụshɛpwụ hiŋ osombo, maa a shɛ ofwo na bụtụ be elele zha shɛ ba nama ya.

9AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, Ɛ zhɛ a mwata atwa Isrɛl a na ta vwɛ cwɛŋ gana na aa mwata tụ'walụ ta afwafwa. I zhɛmɛ maa leshiji bụtụ be elele na ebi eri ba lashɛga, ta aka ta namɛ.

10Ngɛɛ jishijɛ, Ngɛɛ hiɛŋ, Gaaba zhɛ bo shilo ụcɛbɛ na aka na Ama duma iwɛ na aba maa Ma tɛtagana aŋ unuu? E hweteni, aa lacɛ kaa maa a shɛlaga utumwa bụ; a hunga n-ndumwa mu na ɛbi n hiɛŋ maa ma duma ilɛtu.

11AGWANGWAMA, isɛbwɛ nɛ abɛ 'yajɛ na aba, yo hwoŋno du na amɛ mi, N eri shi ma untangana iŋ ya na amɛ mi o. Nazhɛ AGWANGWAMA n hiɛŋ, Dudugono isɛbwɛ mi nu uhiuhiu miaụŋ mi tidice dice mu na mi tileni ni ihwɛŋnɛ ụshɛpwụ; keeni no tusotulonu te esemberi du. Iwɛnɛ tɛ ɛ zhɛ o sugo aŋ o zwono nu umwono-tishi te etwenyi te eyikwo, a zha shɛ a haba tu n-ndawuŋ, tu n-nyarɛ o.

12Ɛ zhɛ a pana anya atwa shimwono sha aba, te shihilo keeni eyikwo aba du hwɛɛ; N hoŋpwo u'ala mu maa Ma pana atwa cɛnjɛ tu ga ulwapɛ. Gamba AGWANGWAMA N dumwa.

13Te kwuni na atwa na gwụmwatangwụ tutu atwa na gembenji, bụtụ bụtụ ba nda tudundo ti iyi yo orugwusu; te egesere to onongbo a ya atwamwa imwere.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

14A kwụna andala atwa mi pere pere, ɛ hiɛŋ, Iyi elele zhɛmɛ ya kpaaŋ! Ama asha
i zasa kaa iyi elele nɛ zhɛmɛ o.

15Ezuye shɛ aŋ suu iwɛnɛ ta a njɛ iyi-tupwaŋ gɛnɛ gɛ? Awo, ezuye shɛ shɛ aŋ
okwo cwɛŋ; e mepi shi to o kwudo okwo shishe sha aba o. Iwɛbɛ po ɛɛ zhɛ a
'waŋtatangwụ gana na ta atwa aba 'waŋtwatwangwawa na aka na Ngɛɛ zhɛ ma
pana aŋ ulwapɛ. Inɛ ɛtɛ ibɛ zhɛ ya sha ukwunanga wa aba. Gamba
AGWANGWAMA N dumwa.

Atwa Isrɛl Lacɛ Ahaŋsa-tɛjɛshɛrɛga

16Iyi nɛ AGWANGWAMA jɛmɛ na atwa ubwa na, bi hiɛŋ, Shikono ma ne eseshi
ihwɛŋnɛ, maa hi mbiyanganɛ, maa hi heŋteni iwɛ ilɛmu ingwụshɛ, no ofwo na
uhwaŋna ubiye namɛ, maa hi zhe tahaŋnụ nu bwa, maa hi 'yaga amɛ-olom. Ama
ɛ hiɛŋ, Awo, ti zha shɛ ta zha tahaŋnụ nu una ata o.

17Nazhɛ AGWANGWAMA teri a'iywa maa o no shilo acɛbɛ na rụhwụŋ ru utiitidi
ru na ro mbiso atwa iwɛ! Ama ɛ hiɛŋ, Ti zha shɛ to shilo acɛbɛ o.

18Iwɛbɛ po AGWANGWAMA hiɛŋ, Ahiɛba edenji, shilo ma acɛbɛ ni iyi nɛ zhɛ ye
teneni aŋ maa hiɛ incɛ.

19Ahiɛba atwa cɛnjɛ tu unyizo, shɛlaga ma! N zhɛ ma shapɛrɛganɛ atwa ga abara-
ne-ebe, maa a shɛ itɛpwɛ ugondu wa aba ụwɛ. Iwɛnɛ te e shiri shi ụcɛbɛ nu n-
ndumwa mi mi, ee jineci kaa undwa mu.

20Imbe shɛ ecilo iturɛre nɛ ee n sugeni nɛ banɛ ni Shibaa? Okwo kaa edekwuci
na banɛ na cɛnjɛ tu na tu dụlụmɛɛ? N leshiji shi arụpɛ hiŋ u tuhwoŋzhingo
kwukwuŋ, N jeri shi kaa arụpɛ hiŋ elele o.

21Iwɛbɛ po Ngɛɛ zhɛ mo shilono atwa ga utayɛ udukwutwa nu umbe wa aba maa
a twatwagwụ uŋ. Te eshi aba, ta miaụŋ ma aba me eyi, te eyejilo aba, te eyebi aba
ɛ zhɛ a nda ufwu hwɛɛ. Iyi nɛ AGWANGWAMA dumwa ta.

Ejeshi na Banɛ na Cɛnjɛ ti Nya Zhɛ e Iricingo Aŋ

22AGWANGWAMA hiɛŋ, Hioko, atwa e ci ba a na zhɛ a banɛ na cɛnjɛ tu tuzuba; a
shɛ udenji na 'yajɛ ukpahiŋ, a na kaa mɛmɛ imɛ iwɛ ujasa; ɛ zhɛ a banɛ taa dụlụ.

23A 'waŋnɛ ba itɛ keeni nsanu ma aba; a 'yajɛ shimiaụŋ, e hieci shi inyɛmɛnyɛmɛ
bụtụ o. Rundu ru n'ungwa ma aba rɛ shɛ gana rundu ri itekwu, ta a suka idɛkwɛ
ya aba. Oo ahiɛba atwa Zayon, ɛ mɛmɛ imɛ maa a hiɛ sukanɛ nu ujasa. Atwa
Jɛrusalɛm hiɛŋ,

24Tu hwugwa unabarɛ wa aba; i'ɛlɛ tu zasa ya ikɛnyi o, tiriri tɛ tɛ 'imɛ, nụ ụngwụ-
tuhwuga, gana te biyikwo na zhɛ ba mata yɛu.

25Ta bana ma maa hi zhe ni itimɛ o, to rungo ma kaa okwo ni ihwɛŋnɛ o; atwa
i'ime ɛ mɛmɛ imɛ ba no otokwobi; o holono ofwo geri elele.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

26Ibɛ po AGWANGWAMA hiɛŋ, Ahiɛba atwa mi, Urogono ma tugwuno tụ ụcɛnjɛ tɛnda; no jirongono ma na ma'alụ; ta ma ụkwụla gana bụtụ na yɛu ibwɛ ye eyi mokondo 'weni. Twa ma u'wo gboo; iwɛnɛ ta bụtụ ata na zhɛ me hi iricingo hwɛ hwɛɛ me hi teni ba eshigiri.

27Gabụ gɛ Jɛrɛmia, manga atwa mi, gana na tɛ ɛbi gɛ zhɛ ba manga iyi nɛ aa njɛ nụ ụshɛmbɛrɛ; maa kwụbɛ iyi nɛ aa sụbɛ.

28Kpaaŋ aba hweteni ne tigezhe, a 'yajɛ ikɛnyi gana utumburɛ keeni ụshɛmbɛrɛ. E tenengenji ụdamụ kpaaŋ aba, o rungo gbom, aa nda tuzwamɛ no ofwo elele.

29O hwupo azuga duwa duwa, ulwa ubwa kaa wo hwoŋno gana ujigo; ama bundala ata kaa ba nda ufwu, bi ni shi nu ulwa ata maa bu na fwunga o. Tinyashɛnga ta atwa ga ti zasa eshe, iwɛnɛ te e becinji shi atwa ata awɛ.

30Ɛ zhɛ na suyana aŋ maa, Azụrụfa na aa lacɛ, iwɛnɛ ta AGWANGWAMA jinokwo aŋ.

Jɛrɛmia 7

Tɛzhɛba tu Tukata ti Teshi Eshe o

1N-ndumwa mu na AGWANGWAMA mbishi Jɛrɛmia na, bi hiɛŋ,

2Zhaga shikono no odubo umwono wa AGWANGWAMA maa enenji utumwa ga apata maa, Ahiɛba atwa Juda kpaaŋ, a na e teni no odubo ga maa hiɛ zhɛbɛ AGWANGWAMA, hwuga ma iwɛ nɛ AGWANGWAMA jɛmɛ.

3Iyi nɛ AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, na shɛ Agwatana atwa Isrɛl jɛmɛ na, bi hiɛŋ, Nangangana ma ihwɛŋnɛ hiŋ keeni ugondu hiŋ, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ mo hi lonono maa hi nama na cɛnjɛ tu ga.

4Ta tɛtana ma n-ndumwa ma ata mu tuhalakaka rishe o; mu gata mi hiɛŋ, Umwono wa AGWANGWAMA na, Umwono wa AGWANGWAMA na, Umwono wa AGWANGWAMA na.

5Yaa shɛ ahiɛ nanganganɛ ihwɛŋnɛ hiŋ keeni ugondu hiŋ gom; ehi genji atwa tuzanga nụ ụshɛrɛya tụdụma na ashashɛ bụtụ bu ko na binya bwa,

6ehi genji bugaiŋ, keeni yɛu-bu'weteji, keeni bululo orugwusu tɛnda, ehi genji mehieŋ ma atwa na i'ɛlɛ ya aba zasaba ni iwɛ tududwogo, ehi genji tuwa ta agaiŋ tu na ti zhɛ ti me hi iricingo tɛzhɛba.

7Nazhɛ kiri Ngɛɛ zhɛ mo hi lonono maa hi nama na cɛnjɛ tu ga Ngee peni la eshi hiŋ maa a 'yaga unyizo-nom.

8Hioko ma, hi tɛtanɛ n-ndumwa mu tuhalakaka mu tɛgadaga rishe.

9Ohio zundo izunde, ahia kwụna atwa, ahia ta-tuwa tụ ụzagwụ, ahia pana Beal arụpɛ, ahia zhɛba tuwa tu na ehi te mepi shi la cala.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10Hi heŋshi ree maa nazhɛ ehi eri hia zhajɛ maa hi shikono na agba mi maa hi shikono nu Umwono ga mu maa hi hiɛŋ, E ti bicinji. E hi bicinji maa hiɛ njɛ imbe bwaa? Maa hi na nda ijɛ tupwaŋ kpaaŋ suu?

11AGWANGWAMA hiɛŋ, Hi heŋshi suu maa Umwono ga mu ụ shɛ ụpangwụ maa ashɛrɛ na swaka? N kwụbɛ iyi nɛ ahia nda ni ikɛnyi mi.

12Zhaga ma ni Shailo, na shɛ ofwo ihiiŋ na Ngee teri maa a na ma n zhɛba, ma hiɛ kwụbɛ iyi nɛ Ngaa njɛ iwɛ tugworozwo ta atwa mi Isrɛl.

13AGWANGWAMA hiɛŋ, Iwɛnɛ ahiɛ njɛ ijɛ kpaaŋ; ehi shiri shi kaa acɛbɛ okwo tu Ngaa jɛmɛ n-ndumwa ne hiŋ ta 'yajɛ ikɛnyi ɛgbɛ ɛgbɛ, hi leni shi kaa ụhiɛŋshɛ mu na aka na Ngaa hiɛ suyanɛ o.

14Ibɛ po Ngɛɛ zhɛ du Ma nda Umwono ga mu ahi patanɛ-rishe, ta cɛnjɛ tu ga Ngee peni la eshi hiŋ hwɛɛ ta ahiɛba, ijɛ ɛtɛ Ngaa njɛ la nu Shailo gbaa.

15N zhɛ mo hi unzo maa hi beni na agba mi gana na Ngee unzhi la miaụŋ-mo-bino hiŋ mu na mɛ shɛ atwa Ifrem.

16Ibɛ po AGWANGWAMA hiɛŋ, Ɛ-Jɛrɛmia, Ta nda adua iwɛ atwa ga o. Ta ugana, ta nda kaa adua tụlụkpashɛ ta aba o; to tono orogwu iwɛ aba o, iwɛnɛ tu Ngaa zha shɛ ma shɛlaga iyi nɛ aba duma.

17Bụ kwụbɛ shɛ suu iyi nɛ aa nda na ashɛpwụ Juda keeni ni ihwɛŋnɛ ụshɛpwụ Jɛrusalɛm?

18Miaụŋ ma dwajɛ i'wɛ'wɛ, eshi aba tuba a shana ulwa, eyikwo a hwata mihiuŋ maa a njɛ akara iwɛ agwuma-o-o azuba, a 'wanga tuwa meni mu tụ'walụ ta afwafwa nụ ụrụpɛ wa aba u tuswa, iwɛ maa ɛ ishicinjɛ isɛbwɛ mi!

19Gamba AGWANGWAMA suu ɛɛ ishicinjɛ isɛbwɛ? Shɛ abaaba suu mɛmɛ ishicinjɛ isɛbwɛ maa e meme ubi ezuye?

20Gamba AGWANGWAMA Mokondo, N zhɛ mɛ 'wɛŋ isɛbwɛ ɛtɛ mi vwengenji nu Umwono ga. N zhɛ mɛ 'wɛnjɛ iŋ atwa, ti isundɛ, ti i'wɛ'wɛ du, keeni iyimɛyɛ nɛ ya 'wala na cɛnjɛ. Isɛbwɛ mi shɛ gana ulwa na zha shɛ wa 'yaga bụtụ be elele na zhɛ bo 'woricingo iŋ.

21Iyi nɛ Gamba na N shɛ AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, na shɛ Agwatana Isrɛl jɛmɛ na, N hiɛŋ, Togotogwu ma arụpɛ hiŋ tuhwoŋzhingo medenji arụpɛ hiŋ avwɛ, maa hiɛ yɛ usunda wa aba gana elele na ihi kwụlanɛ.

22Aka na Ngɛɛ bɛcinjɛ la eshi hiŋ na cɛnjɛ ti Ijipti, M peni shi aŋ unu we elele iwɛ arụpɛ tuhwoŋzhingo keeni arụpɛ avwɛ o.

23Ama unu na Ngee peni aŋ na, N hiɛŋ, Na hwuga ma unu mu, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma sha Agwatana hiŋ, ɛhi zhɛ hia sha atwa mi. Na zhaga ma tahaŋnụ ni ihwɛŋnɛ nɛ Ngee hi peni-unu, iwɛ maa ihi zhɛmanɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

24Ama a hwụjɛ shɛ unu mu, a shɛlajɛ shɛ kaa iwɛ mi o; semi iyi elele nɛ shɛmɛ
sha ata sha aba shi hweteni, shɛ na shɛ zhɛshɛ sho mbisogono aŋ kiri aa nda. Ibɛ
po oo gwulo ne ekwunyi, e keeni shi ugombo geri-be-eshe.

25Te kwuni nụ ụjita na Ngɛɛ bɛcinjɛ la ogwunukwoshi hiŋ na cɛnjɛ ti Ijipti tutu i
ci hwayɛ ga, N uranjɛ miaụŋ mi mi mu ugondu a na shɛ egesere tu tumwanɛ no
ofwo aba maa a tɛtaganɛ aŋ unu ta 'yajɛ ikɛnyi tebiye tebiye.

26Okwo ti yaa shɛ gana ata, e shiri shi acɛbɛ, a shɛlajɛ shɛ kaa iwɛ mi o, a kaana
go tuhwotono no tugworozwo ee hwuri eshi aba.

27Ɛ-Jɛrɛmia, okwo yaa shɛ ebi mbishi aŋ n-ndumwa mu ga kpaaŋ, a zha shɛ a
shɛlaga iwɛ bụ waa, okwo abu suyanɛ aŋ, a zha shɛ mo bu lono.

28Mbiso aŋ maa, A shɛ udenji na lacɛ maa a hwụjɛ-unu mu, Gamba
AGWANGWAMA na shɛ Agwatana aba maa, e leshiji kaa tusokokono ti mi. A jɛmɛ
shɛ tɛkana, iwɛ-tɛkana zasaba ya no onu wa aba o.

Iwɛwɛ I'wɛtwɛ nɛ Aa Njɛ nu Ulomu Hinom

29Ahiɛba atwa Jɛrusalɛm, ta ma ụkwụla, ‘nyanga ma tukpala maa hiɛ 'wɛŋ
tihiŋzhe. Twa ma u'wo-ụzhɛla ni ihiŋhiŋ tikpekwu, iwɛnɛ Gamba
AGWANGWAMA, Ngee jineci kaa uwaŋnɛ ga Ama nda isɛbwɛ nu bwa.

30Iyi nɛ Ngaa jɛmɛ Gamba AGWANGWAMA na, N hiɛŋ, Atwa Juda njɛ iyi iwɛ ne
eshe mi. E shikecenji ntatanuwaŋ nu Umwono mu na aa suyana ni izeci mi, ee
heshigeni uŋ.

31O mo otukwu-ụrụpɛ a na zeteji nu Ulomu yɛu-ye-eyi Hinom, na ɛɛ hiɛŋ izeci
ubwa, Tofen maa o no hwoŋzhingo miaụŋ ma aba me eyi na mu na mo o nu ụrụpɛ
tuta nu ulwa. M peni shi aŋ kaa unu maa ga njɛ iŋ o, i teni shi kaa du na ahaŋsa
mi kwukwuŋ.

32Ibɛ po aka zhɛ o to ta a zha shɛ a suyana uŋ ya Tofen kwo kaa Ulomu yɛu-ye-
eyi Hinom, ama ɛ zhɛ ɛ hiɛŋ uŋ ya, Ulomu, wa atwa tụkwụna. Apata ɛɛ zhɛ no no
atwa, iwɛnɛ to ofwo anya zha shɛ a nama ya maa o no no aŋ.

33N'wo ma aba mi zhɛ ma sha iyimɛyɛ shanụnụ keeni isundɛ ehilo, i zha shɛ ya
'yaga bụtụ be elele na kaa zhɛ bo unzo shu maa kede a yɛ aŋ o.

34N zhɛ ma kapa uhwaŋna ilɛtu, nu unyasa, na amɛ-olom, na rụhwụŋ ro bwolo
bu ufwo keeni biyikwo bu ufwo nụ ụshɛpwụ Juda keeni ihwɛŋnɛ ụshɛpwụ
Jɛrusalɛm, iwɛnɛ cɛnjɛ ta ata ti zhɛ ta sha ya ụshɛka.

Jɛrɛmia 8

1Iyi nɛ Ngaa jɛmɛ Gamba AGWANGWAMA na, N hiɛŋ, Na aka ata, ɛ zhɛ a bwajɛ
o'umpwo shɛgwuma shu Juda, to o'umpwo atwa shihwolu, ta a na onongbo, ta a
na egesere, ta a na atwa na jɛjɛ la nu Jɛrusalɛm ne e'uye aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2A zha shɛ o no aŋ o, ama o'umpwo ata tuba aba zhɛ a sha ugwungwu na zhɛ wo tulono na cɛnjɛ. Ɛ zhɛ a garataga aŋ nu uwaŋna, nu upiana, keeni nu mkpasu mu na atwa ata o lubo la, aa 'watatagwụ, aa ndana la iyi, aa zhagana la nu ushaura, mu gata aa zhɛba.

3Tuvwa ta atwa udenji ga ụwɛ, tu namanjɛ no ofwo ofwo na Ngee gereteji aŋ, ɛ zhɛ a tala maa e 'wi uhwuri maa a uranga tunama waa. Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ N dumwa.

Iwɛwɛ Tɛnda keeni Ulwapɛ Ibɛ

4Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ, Hoŋtono atwa ga, hiɛŋ aŋ, Anda bụtụ leyi bi zha shɛ suu bɛ ishijɛ ya? Okwo kaa bụtụ 'inɛ uhwaŋna, bi zha shɛ suu be gwure ya?

5Asha iwembe po tuba atwa mi a vwula oo gwulo ne ekwunyi tutu aa ma ganga, ee gwuri shii? A untanganɛ tuhalakaka dimi aa lacɛ tugwure.

6N shɛlajɛ tebiye, ama hiɛ jɛmɛ shɛ iwɛ-tɛkana o. I zasa bụtụ be elele hiŋ to utamapa maa ganga tugworozwo tu bwa o. I zasa bụtụ hiŋ okwo bu ko meme heŋteni maa, Imbe kwuŋ upo Ngaa njɛ iyi iwɛ gɛɛ. Bụtụ bụtụ ba ta tuhwulo tu uhwaŋna ukɛnyi ibwɛ tu'wa, gana budakwa na bo gozhigo ba sala ofwo ujasa.

7Okwo agbaanjɛ na a hiɛla, e mepi aka aba u tugwure, tu nkworukwo, ta acaarụ keeni amunya e mepi aka aba u tubana ne tugwure. Ama ahiɛba atwa mi, hi mepi shi shikpogo shi mi o.

8Gana naa ehi eri hiɛ hiɛŋ maa hi incɛ, ehi mepi andwa mii? Hioko ma, e 'nyeci ti'nyeci to orugwusu oo shoyingwo andwa ata, maa a shɛ ụzagwụ.

9Ezuye shɛ atwa hiŋ a na ga incɛ; e sukwuteji aŋ, ibɛ po aa 'imɛ aŋ nu ugwuru. E jineci kaa n-ndumwa mi mi; ti'inta tu naa aa ta 'yajɛ waa?

10Iwɛbɛ po Ngɛɛ zhɛ ma pana anya atwa eyikwo aba, N zhɛ ma pana atwa ofwo shihilo sha aba. Iwɛnɛ ta bụtụ bụtụ na amɛ aba ba makana maa 'yaga titeni nu uhwaŋna wo orugwusu, ta atwa a'wụtụ a'wụtụ ta atwa tidice dice; bụtụ bụtụ shɛ bihelekeci, te egesere to onongbo.

11A kwụna andala atwa mi pere pere, ɛ hiɛŋ, iyi elele zhɛmɛ ya kpaaŋ! Ama asha i zasa kaa iyi elele i zhɛmɛ o.

12Ezuye shɛ aŋ suu iwɛnɛ ta a njɛ iyi-tupwaŋ gɛnɛ ɛtɛ? Awo, ezuye shɛ shɛ aŋ okwo cwɛŋ o; e mepi shi to o kwudo okwo shishe sha aba o. Iwɛbɛ po ɛɛ zhɛ a 'waŋtatangwụ na aka na Ngɛɛ zhɛ ma pana aŋ ulwapɛ gana na atwa aba a 'waŋtwatwangwawa, inɛ ɛtɛ ibɛ zhɛ ya sha ukwunanga wa aba. Gamba AGWANGWAMA, N dumwa.

13Ma jala maa mo sotulonu atwa mi, gana na ta bụtụ bo sotulonu iyi ibwɛ ye ehilo; ama a shɛ gana ukparɛ ufwafwa na zasa tụ'walụ; kwo kaa gana ụ'wụ'wụ uwowo na zasa tụ'walụ, ambɛ ubwa kaa du lụmbɛ. Iwɛbɛ po Ngee leneni atwa

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

tupohondo maa e leshiji cɛnjɛ ta aba. Iyi nɛ Ngaa dumwa ta Gamba AGWANGWAMA.

14Atwa Agwatana heŋteni iheŋtene, ɛɛ hiɛŋ, Iwembe po atɛ jɛjɛ shiruu? Hwure ti gezhiji ma maa ti zhe ma na ashɛpwụ na 'yajɛ ikepi. Maa to 'wo apata. Iwɛnɛ po AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu, bi ti peni n-ndumwa-tụwụma maa to 'wo; bee ti peni mangayɛ maa ta swa, iwɛnɛ ta atɛ njɛ bụ iwɛwɛ.

15Tɛ shɛlanɛ amɛ-olom, ama i zasa iyi ibiye i zhajɛ o, atɛ shɛlanɛ tɛnɛnjɛ, tuholono kiri ti zhajɛ.

16Atwa i'ime tu tuwo Dan, tụ hwụjɛ ti idɛkwɛ ya aba yo ngwulo. Cɛnjɛ to zhingotu na aka na ti idɛkwɛ ya aba gwumwonu. Atwa ata i'ime tu a zhajɛ maa e iricinji cɛnjɛ tu tu keeni iyi elele nɛ namɛ na tuba, tụ ụshɛpwụ ata tu keeni atwa elele na zweni nu bwa.

17AGWANGWAMA hiɛŋ, Ngbaraka ma, N zhɛ ma hiɛ tumwananɛ ahwa na ashashɛ hiŋ, egbezhi na mangayɛ ma aba mụ hwụjɛ shɛ uwasa, aba zhɛ ma hi lụmanga.

Amɛ-tụhaŋtụ Jɛrɛmia iwɛ Atwa Ubwa

18Amɛ-tụhaŋtụ mi eri shi o hwuwowu o, amɛ ma n gwuma.

19Shɛlaga ma! N hwụjɛ n'ungwa ma atwa mi no ofwo elele na cɛnjɛ tu ga ti teje, ɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA suu zasaba ya nu Zayon? Agwuma Zayon suu zasaba ya apata? Nazhɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwuma aba jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Iwembe po ɛɛ n ishicinjɛ isɛbwɛ tedure nu ntatanuwaŋ ma aba mu tɛshabaa? Keeni tuwa ta agaiŋ tu na oo kwuzonoo?

20Atwa ata uganɛ, ɛɛ hiɛŋ, Aka bu ushwo koshikwo, aka iyi ye ehilo tijicinje koshikwo, ama e te ti bicinji shi kaa o.

21Amɛ mi o hwoŋno iwɛ atwa mi na a pɛpɛtanganɛ; ma ta-ụkwụla, iwɛnɛ ti yaa n dama hwɛ hwɛɛ.

22Unibi suu zasaba ni Giliad? Awa-unibi suu zasaba ya apata? Asha iwembe po atwa mi ta zhɛmananɛ shɛɛ?

Jɛrɛmia 9

Aba Tupanɛ AGWANGWAMA Keeni Itɛpwɛ Ibɛ

1Oo, ye ge cimi yebe maa go uhiuhiu mu shɛ umɛzhinjɛ meni, maa eshe mi shɛ ibilɛ malaba, iwɛ maa ma twa-u'wo tu uwaŋna tụ ụjita iwɛ atwa mi na aa kwụnɛ.

2Oo, ye ge cimi yebe maa Mo gwushigo ofwo oko nụ ụshɛka, maa Ma ishɛga ma ganga atwa mi. Iwɛnɛ po kpaaŋ aba a shɛ urubwo wa anjɛ-tuwɛle keeni atwa na shɛ shɛ atwa tɛcara.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

3A mama 'imɛ maa a na dwa-ụzagwụ aka elele, a untanganɛ cɛnjɛ tu ga no orugwusu, shɛ iwɛ-tɛkana o. Iwɛbɛ po AGWANGWAMA hiɛŋ, Atwa ga, a nda ee beni ni iyi iwɛ ike o tono ni inyɛ, e m mepi shi ya Gamba na n shɛ Agwatana aba o.

4Bụtụ bụtụ ga bu na nda pece na binya bwa, i zasa bụtụ be elele na eri ba tɛtana ya yɛu-bino bwa rishe o; iwɛnɛ ti yɛu-bino ye elele i shɛ ya bihelekeci gana Jekob, bụtụ bụtụ kaa ba dumangana binya bwa n-ndumwa mụ wɛ.

5Atwa ata a halakaka anya aba, i zasa bụtụ be elele na ba duma iwɛ-tɛkana o; e mbisegeni irɛtu ya aba ụzagwụ-tudwa; a jɛshɛrɛjɛ shɛ ahaŋsa maa e genji iwɛwɛ ya aba tɛnda o.

6A uranjɛ abwagara tɛnda aka elele, aa uranjɛ tuhalakaka nom. AGWANGWAMA hiɛŋ atwa ubwa jineci bu.

7Iwɛbɛ po AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, N zhɛ ma nyashɛnga atwa mi, maa Ma manga aŋ. Atwa mi nduwa iyi iwɛ, imbe Ngee te eri ma nda ya na abaa?

8Irɛtu ya aba shɛ gana a'inla na 'wi, a dwa-ụzagwụ aka elele. Bụtụ bụtụ ba duma n-ndumwa ma amɛ-olom na binya bwa, ama tuba asha kaa ba imangana bu ba iyi iwɛ na amɛ ubwa.

9Ibɛ po AGWANGWAMA heŋteni, bɛɛ hiɛŋ, N zha shɛ suu ma pana aŋ ulwapɛ iwɛ ijɛ aa ndanjɛ? N zha shɛ suu ma tụpana udenji gana ga itɛpwɛ iwɛ ikɛnyi mi?

Uwo Tuzwono iwɛ Tuhwuŋzwo tu Jɛrusalɛm

10N hiɛŋ, N zhɛ ma twa-u'wo, Ngɛɛ zhɛ ma ugaga iwɛ nshama; N zhɛ ma twa-u'wo-ụzhɛla iwɛ tiyaga ta cɛnjɛ tu ga, iwɛnɛ to o sopwo tu ulwa, i zasa bụtụ be elele na ba kashɛka ya ba apata o. Atwamwa hwụjɛ shɛ ya n'ungwa mi iyimabiga, ti isundɛ ehilo keeni shanụnụ o, e gezhiji, oo hwulwo.

11AGWANGWAMA hiɛŋ, N zhɛ ma nda Jɛrusalɛm maa ụ shɛ utukwu ubizo, ofwo na maa aka na nama. Ashɛpwụ Juda zhɛ a sha osombo na bụtụ be elele zha shɛ ba nama ya.

12Ngee heŋteni AGWANGWAMA, Ngɛɛ hiɛŋ, Iwembe kwuŋ po cɛnjɛ tu ga tɛ njɛ ufwu, tee hweteni gana ụshɛka, iwɛ maa kede bụtụ be elele keshici ya na tubaa? Gaaba incɛ maa bo eshicigo ijɛɛ? Gaaba abụ 'yajɛ maa eshicigeni ijɛ maa bụtụ ata mbishi atwa vwɛɛ?

13Nazhɛ AGWANGWAMA jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, Ijɛ kpaaŋ teni iwɛnɛ ta atwa mi jineci undwa mu na Ngee shileni aŋ. A hwụjɛ shɛ unu mu, e shiyeni shi kaa undwa mu eshe o.

14Ama shihaŋsa sha aba shi hweteni, aa zhɛba tuwa ti Beal gana na te eshi aba mbisegeni aŋ maa ga a njɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Iwɛ ecilo ata, shɛlaga ma iyi nɛ Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ na kaa shɛ Agwatana Isrɛl zhɛ a nda: N zhɛ ma nda atwa mi ni iji maa a yɛ iyimɛyɛ nɛ gagwụmɛ gana bugasa, maa e swe du meni mu na mɛ shɛ gana mangayɛ.

16N zhɛ ma garataga aŋ na ashashɛ edenji na ee mepi shi, kwo kaa a na eshi aba mepi shi, N zhɛ kaa mo urugono aŋ nu utokwobi uuwa i ci aka na Ngee iricinji aŋ hwɛ hwɛɛ.

Atwa Jɛrusalɛm Uganɛ iwɛ Timbiyono

17AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, Haŋsa ma iwɛ iyi nɛ teni! Suyana ma eyikwo na 'yebi ụkwụla-tuta maa a zhajɛ, tumwana ma eyikwo na shɛ egwoni azunga ru'wo tuno maa a zhajɛ.

18Ibɛ po atwa ata hiɛŋ, Mbiso aŋ maa gɛ ɛ njɛ kakayɛ maa a tu zunganganɛ azunga ru'wo tuno, uuwa i ci aka na malaba ma fwunga ne eshe tu, maa malaba mu n'ungwa mi lemicinji ololobo eshe tu.

19Shɛlaga ma rụhwụŋ ru n'ungwa mu Zayon, ri hiɛŋ, Tɛ njɛ ufwu! Ụpụrụsa tɛ 'imɛ hwɛɛ! I shɛ tilɛɛ maa ta ganga cɛnjɛ tu tu; shimwono shi tu shi hwuŋzwotongwu.

20Ngɛɛ hiɛŋ, Oo ahiɛba eyikwo, shɛlaga ma iyi nɛ AGWANGWAMA jɛmɛ, maa hi shiri acɛbɛ nu n-ndumwa mu unu ubwa. Mbisogono ma miaụŋ mi hiŋ mo o gana na to o zwono u'wo, maa hi mbisegeni eyejilo hiŋ gana na ta a zunga azunga ru'wo tuno.

21Tu'wo tu dure na agbahwụ tu, tee teni no okpogwu tu; iwɛ maa kede a kwụbɛ ya miaụŋ ni ihwɛŋnɛ ụshɛpwụ o, maa kede a kwụbɛ ya du miaụŋ mi tisemberi no ofwo udukwo.

22Iyi nɛ AGWANGWAMA m mbishi maa ma duma na, bi hiɛŋ, N'wo ma atwa mi mi zhɛ mo tulogono ne shihilo gana aswala ubizo, gana ohiu na ejwe aba gengenji ne ekwunyi, anaa na bụtụ be elele suteni shi ya urubwo uko.

23AGWANGWAMA hiɛŋ, Kede atwa ti'inta bụshɛ iwɛ ti'inta ta aba o, kede kaa atwa ukpahiŋ bụshɛ iwɛ ukpahiŋ wa aba o, kede azhɛgba bụshɛ du iwɛ uduciya wa aba o.

Ti'inta tɛ Tɛkana Tuba ta Mapa AGWANGWAMA

24Ama yaa shɛ bụtụ be elele ba jala maa bu na busa, asha ga bu na busa iwɛnɛ bee m mepi keeni iwɛnɛ bee n eshiciji, iwɛnɛ to tulubo ti mi tu namɛ kpeke, Gamba kaa ma nda iyi tiririri keeni inɛɛ nɛ teni cɛŋ. Ijɛ ibɛ i shɛ inɛɛ nɛ mo n lomicingo amɛ. Gamba AGWANGWAMA N dumwa.

25AGWANGWAMA hiɛŋ, Hioko ma, aka e ci ba, ti Ngɛɛ zhɛ ma pana atwa na jeji teleyi, ta atwa na jeji shi teleyi ulwapɛ kpaaŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

26Ta atwa Ijipti, ta atwa Juda, ta atwa Idụm, ta atwa Amon, ta atwa Moab, keeni atwa na namɛ nụ ụshɛka, a na a hwaga tihiŋzhe ta aba. Edenji ga hwɛɛ jeji shi teleyi o. Shɛmɛ sha atwa Isrɛl hwɛɛ shi beni shi kaa swooŋ na atwa ga o.

Jɛrɛmia 10

Tuwa Tɛnda Keeni Tɛzhɛba tu Tugom

1Oo ahiɛba atwa ihwɛ Isrɛl, shɛlaga ma n-ndumwa mu na AGWANGWAMA mo hi mbiso,

2AGWANGWAMA hiɛŋ, Ta 'wa ma iyi nɛ edenji a ndangana o; kede shihaŋsa shi hiŋ shɛ garatagwụ tedure iwɛ eseyida na namɛ na tụla o, okwo te edenji a nda inyɛsɛ ibɛ.

3Edenji a zhɛba tuwa ti i'wɛ'wɛ nɛ ɛɛ jwɛ nu uwapa, ee shebi iŋ ni icele, ibɛ shɛ ugondu na i'ɛlɛ bụtụ njɛ.

4A njɛ iŋ tisemberi na azụrụfa keeni azhɛnarɛya; e cici iŋ no okoto iwɛ maa kede i leyegeji o.

5Tuwa ta ata ta aba tɛ shɛ gana uzhizhi ụ'wụ'wụ na ee shikicinji ne ehilo u'iywa maa u zweni shanụnụ inyɛsɛ kwakwa; i eri shi ya dumana kaa iwɛ o; tishapa aa shapa iŋ iwɛnɛ ti yee eri shi ya zha tahaŋnụ ni ikɛnyi ibɛ. Ta nda ma inyɛsɛ ibɛ o; i eri shi ma hi nda iyi iwɛ ye elele o, i eri shi kaa du ma hi ndana iyi ibiye ye elele o.

6Oo AGWANGWAMA, i zasa bụtụ na shɛ gana bụ o; gabụ bi gembi, ugondu ụ'wụtụ 'wụtụ na aba nda, wo mbisono ugombo bu ụ'wụtụ.

7Gaaba zha shɛ ma bu sụma inyɛsɛ, gabụ agwuma edenji kpaaaŋ? Gabụ bi teni cɛŋ maa a bụ mụnɛ ụjɛrụma. I zasa bụtụ be elele na namba ta shɛ gana bụ na ashashɛ atwa ti'inta ne edenji elele kwo kaa na ashashɛ shɛgwuma sha aba o.

8A lagwụmanjɛ hwɛɛ aba, e eshiciji shi kaa iyi elele o. Imbe kwuŋ ntatanuwaŋ ma ata ma aba mi i'wɛ'wɛ, mi eri mo mbisogono aaŋ?

9E sweni tuwa ta ata ta aba azụrụfa na banɛ ni Tashish, keeni azhɛnarɛya na banɛ nu Ufaz. Kpaaŋ ibɛ i shɛ ugondu i'ɛlɛ bụtụ keeni ugondu bụlụma ba azhɛnarɛya; i'wɛŋnɛ nɛ ee urigeni iŋ, i shɛ uduhwa wa ababa keeni uduhwa ushenje; kpaaŋ ibɛ i shɛ ugondu we egwoni i'ɛlɛ.

10Ama AGWANGWAMA, gabụ bɛ shɛ Agwatana tugom, gabụ kaa bɛ shɛ Agwatana uumwa, keeni agwuma unyizo-nom. Aka na aba nda isɛbwɛ, unyizo kpaaŋ wa zhɛgɛda; edenji eri shi a ima-isɛbwɛ ti isɛbwɛ bu ishijɛ o.

Agwatana Uumwa na Tuwa tu Uwowo

© 2008 Bible Society of Nigeria.

11Mbiso aŋ n-ndumwa mu ga maa: Tuwa ta ata ti keri shi cɛnjɛ tu unyizo keeni azuba, ti zhɛ ta nda ufwu kpaaŋ. Ti zha shɛ ta nama ya no ofwo elele kwukwuŋ na cɛnjɛ tu unyizo.

12AGWANGWAMA ubwa karɛ cɛnjɛ tu unyizo tedure nu ukpahiŋ ubwa; na ti'inta tu bwa kaa bee shiri okoshilo unyizo; ne ti'eshicigo tu bwa bee berishiji azuba.

13Aka na ti bee peni-unu, ibɛ po meni mu na mu namɛ na azuba mɛ njɛ rundu; bee suje odomu na ga namɛ na akwunanga cɛnjɛ tu unyizo. Ubwa ba nda maa ɛbɛrɛ na baga tụla ne eshilo; ubwa tumwanɛ uvwugo maa u banɛ no olugwo na i'wɛŋnɛ ibwɛ zweni.

14Atwa elele incɛ shɛ, e eshiciji shi du kaa iyi o; ezuye zhɛ a sha hwuŋ alụma tuwa ta azhɛnarɛya; iwɛnɛ tu ntatanuwaŋ ma ata aa njɛ mɛ shɛ ụzagwụ, mu zasa ihwungwɛ, uraiŋ kaa zaba na muba o.

15A shɛ iyi tɛgadaga, a zha shɛ a tatụlanụ bụtụ o; ɛ zhɛ a nda ufwu aka na ta AGWANGWAMA zhajɛ maa pana aŋ ulwapɛ.

16Agwatana na teri Jekob namɛ swooŋ na tuwa tu ga hwɛ hwɛɛ, iwɛnɛ po ubwa karɛ iyi elele, atwa Isrɛl aba shɛ ụlamụ ubwa u ticinji na baa 'yajɛ. Ɛ hiɛŋ i zeci ibwɛ AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ.

Tɛzhajɛ tu Ulwapɛ tụpana

17Oo ahiɛba atwa Jɛrusalɛm, e hi hweri! Sutongono ma iyi nɛ ahiɛ 'yajɛ na cɛnjɛ tu ga.

18AGWANGWAMA zhɛ ma hi bacɛnga na cɛnjɛ tu ga; bi zhɛ mo hi bibizo tebiye uuwa i ci aka na bụtụ be elele zha shɛ ba vwa ya. Gana AGWANGWAMA dumwa ta.

19Atwa Jɛrusalɛm uganɛ, ɛɛ hiɛŋ, Adangboo, a tụ gwụcanjɛ tebiye! Tụgwụcanga tu tu kaa tu hwuleji tɛnɛnjɛ. Ti ge heŋshi kaa maa ti eri ta la-egiri tuba tu'waŋna!

20O mushongwo shidulo shi tu, ihwehwe nɛ ge umpi shu dwatwagwawa. Miaụŋ mu tu mu tu gongwo hwɛɛ; i zasa ya bụtụ be elele na ta vwɛ maa shikocongo shidulo shi tu sasana o; i zasa ya kaa bụtụ be elele na ta namba maa swataga tugwuno to shidubo na shɛ ba o.

21Ngɛɛ hiɛŋ, A'yagajɛ tu lagwụmanjɛ; e dwelekeci shi kaa ahaŋsa tụpana no olugwo AGWANGWAMA o. Ecilo go po yaa zhɛmanɛ shɛ aŋ ta, ibɛ po agwụdụ aba garatagwụ.

22Shɛlaga ma! Anabarɛ tuwo! Rundu re ejeshi a'wụtụ ru bonuo na cɛnjɛ tu tuzuba, ree ci ba; maa a njɛ ụshɛpwụ Juda osombo, maa a shɛ ofwo na aka zhɛ na nama.

23Oo AGWANGWAMA, M mepi maa ofwo na maa bụtụ no dulo zasa ni i'ɛlɛ ikɛnyi ibwɛ o, i zasa kaa bụtụ na eri ba untangana uraiŋ ubwa ni ikɛnyi ibwɛ o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

24Oo AGWANGWAMA, nangangana kaa atwa bụ; ama ta nda iŋ maa i tu hwuleji
ikɛnyi kwo kaa maa i ti peni ulwapɛ na aka na aba nda isɛbwɛ o; iwɛ aka na ɛbi
zhɛ bu ma tu hwaŋzhɛnga ya.

25Gɛ isɛbwɛ bu hwuri geri be edenji ata ubu mepi shi; keeni no ofwo atwa na ụbụ
zhɛbɛ shɛ. Iwɛnɛ po a kwụnua atwa bụ; oo iricingwo kaa atwa bụ hwɛ hwɛɛ; a
nduwa cɛnjɛ tu tu osombo.

Jɛrɛmia 11

E Bweji Unu-tutwa Ibɛ po Ulwapɛ Zhajɛ

1N-ndumwa mu na AGWANGWAMA m mbishi Gamba gɛ Jɛrɛmia na, bi hiɛŋ,

2Shɛlaga n-ndumwa mu unu-tutwa ga. Mbiso atwa Juda keeni atwa na jɛjɛ nu
Jɛrusalɛm,

3hiɛŋ aŋ, Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl, N hiɛŋ, Unu-tukalana
zhɛ wa ima bụtụ be elele na hwụjɛ shɛ unu unu ga tutwa.

4Ubwa shɛ unu ata Ngaa twa la no ogwunukwoshi hiŋ na aka na ti Ngɛɛ bɛcinjɛ
aŋ na cɛnjɛ ti Ijipti, tu na tɛ shanɛ aŋ la gana ụshɛmbɛrɛ na vwengenji. Ngɛɛ hiɛŋ
aŋ, Na hwuga ma unu mu maa hi na nda iyi elele nɛ Ngee hi peni-unu ibɛ. Ngee
mbishi aŋ, Ngɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ ahia hwuga-unu mu, asha hi zhɛ hia sha atwa mi,
Ngɛɛ zhɛ ma sha du Agwatana hiŋ.

5Nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma nda iyi nɛ Ngee shileni la ogwunukwoshi hiŋ unu, maa N
zhɛ ma hi pana cɛnjɛ ta ata tuwebiye tu barɛ keeni ugwungwu; tuba tɛ shɛ cɛnjɛ
tu ga ahiɛ 'yajɛ ya hwuwayɛ. Ngɛɛ jishijɛ, Ngɛɛ hiɛŋ: AGWANGWAMA, ga i shɛ
gana ata.

6Nazhɛ AGWANGWAMA m mbishi, bɛɛ hiɛŋ, Zhaga na ashɛpwụ Juda keeni
ihwɛŋnɛ ụshɛpwụ Jɛrusalɛm. Ananga utumwa ga mu apata. Hiɛŋ aŋ, Shɛlaga ma
n-ndumwa mu unu ata tutwa maa hiɛ hwụjɛ kaa unu muba.

7Aka na Ngɛɛ bɛcinjɛ la ogwunukwoshi hiŋ ni Ijipti, N tɛtaganɛ aŋ unu tebiye
tebiye, Ngɛɛ hiɛŋ, Na hwuga ma unu mu, Ngaa uranjɛ aŋ kaa unu ata tɛtɛtagana
tutu i ci taa hwayɛ.

8Ama e shiri shi acɛbɛ maa a hwụjɛ-unu o, bụtụ bụtụ uranjɛ tuhwotono ta amɛ
ubwa keeni iyi iwɛ ibwɛ tɛnda gana ala ta a namɛ cala. M peni aŋ unu maa ga a
untangana unu ata tutwa, ama a lacɛ. Ibɛ po Ngee sugeni aŋ alwapɛ we elele na
'nyeci nu unu ata tụpana.

9Nazhɛ AGWANGWAMA m mbishi sasana, bɛɛ hiɛŋ, Atwa Juda keeni atwa na jɛjɛ
nu Jɛrusalɛm ma n twatwaganu-unu.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

10E gwuleneni ni iwɛwɛ yo ogwunukwoshi aba a na lacɛ la unu mu tuhwuga; aa zhɛbɛ tuwa. Ta atwa Isrɛl, ta atwa Juda e bweji unu na Ngaa twa la no ogwunukwoshi aba.

11Iwɛbɛ po Ngɛɛ hiɛŋ Gamba AGWANGWAMA, N zhɛ ma shapɛrɛganɛ aŋ ufwu tɛnda, na ee eri shi a banangana. Aka na kaa a n suyanɛ maa mo mbiyono aŋ, N zha shɛ ma shɛlaga iwɛ ya aba o.

12Nazhɛ atwa Juda keeni atwa na jɛjɛ nu Jɛrusalɛm zhɛ a zhagana tuwa ta ata aa shana a ta arụpɛ na tuba, ɛɛ zhɛ a uganana tụ iwɛ maa ti mbiyeni aŋ. Ama tuwa ta ata kaa ti zha shɛ ta ala maa ti mbiyeni aŋ na aka na tu ufwu ata tɛnda zhajɛ o.

13Atwa Juda 'yajɛ tuwa tu ufwugwo nu gana na du ta ashɛpwụ aba gembi ufwugwo, atwa na jɛjɛ nu Jɛrusalɛm shikecenji otukwu-ụrụpɛ ufwugwo iwɛ Beal, nu gana na tu ufwugwo ihwɛŋnɛ ụshɛpwụ ya aba namɛ.

14Gabụ gɛ Jɛrɛmia, ta ma tabwa ya na adua bụ iwɛ atwa ga o. Aka na aa namɛ nụ ụbaụta, okwo a n suyanɛ maa mo mbiyono aŋ, N zha shɛ ma hwuga iwɛ ya aba o.

15AGWANGWAMA hiɛŋ, Atwa na Omo lubo, a nduwa iyi iwɛ nɛ gembi ufwugwo. Tutono cɛŋ ti imbe aa ta 'yajɛ maa a nama nu Umwono muu? E heŋshi suu maa e eri o ngwuricingo ufwu tɛnda na we teni aŋ tedure no onu aba tishilogo keeni isundɛ ya arụpɛ aba? Inɛ ɛtɛ suu eri ya pana aŋ amɛ-olom?

16M po aŋ la izeci na aka oko maa ụ'wụ'wụ buta na 'yajɛ ambɛ olom zhiuuŋ, unaa na kaa 'weri tụ'walụ tu na tu pilanụ duwa; ama hwuwayɛ, N zhɛ ma sapa ambɛ ubwa ulwa gana to rundu ru uto maa ma kwụsataga a'wa'walụ ubwa.

17Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, M bɛrɛ la Isrɛl keeni Juda, ama hwuwayɛ Ma duma iwɛ ufwu wa aba tɛnda. Ama aba ni ikɛnyi aba kaa meme sugeni ijɛ, iwɛnɛ ta a njɛ iyi nɛ 'wanjɛ; a njɛ maa ma 'yaga isɛbwɛ na aba tedure na arụpɛ na aa pana Beal.

A Twatwaganụ Jɛrɛmia Unu

18AGWANGWAMA m mbiseni maa ma mapa unu na atwa i'ime mi ma n twatwaganụ, M mepi iŋ kaa. Ubwa kaa m mbiseni iyi nɛ aa nda hwɛɛ.

19N shɛ gana yɛu-ụgwụdụ nɛ namɛ suu, nɛ ee becinji maa e zhe no ofwo tụkwụna, M mepi shi kaa maa iwe mi aa twatwagwụ-unu iwɛ maa e mepi iyi iwɛ nɛ maa a n njɛ o. Ɛɛ hiɛŋ, Mizha ti jeji ma ụ'wụ'wụ ata na aka na tu waa ta 'yajɛ tụ'walụ; mizha ti becinji bu ma na cɛnjɛ ta atwa na a ya uraiŋ.

20Nazhɛ Ngɛɛ hiɛŋ, Oo AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, gabụ na ba duma ụshɛrɛya na namɛ shiriri gabụ kaa ba manga shɛmɛ sha atwa keeni shihaŋsa sha aba. Ni i'ɛlɛ bu Ngee shiyeni iwe mi; N ngbaracɛ ya gana na ɛbi zhɛ ba nda itɛpwɛ mi no ofwo atwa ata.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

21Iwɛbɛ po AGWANGWAMA jɛmɛ iwɛ ne etwenyi Anatot a na a jalakaka maa a n kwụnɛ, bɛɛ hiɛŋ, ɛ hiɛŋ, Ta tu dumangana ya tigesere ni izeci ya AGWANGWAMA o, shibwonu ti zhɛ ta bu kwụna ni ikɛnyi tu.

22Ibɛ po AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ jɛmɛ, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma pana aŋ ulwapɛ! Esemberi aba zhɛ o 'wo nu utokwobi ujasa; imunɛ-tiya zhɛ ya kwụna miaụŋ ma aba me eyi na mu na mo o.

23N shilwo uywa na maa ma shapɛrɛganɛ atwa Anatot ufwu wa aba tɛnda, aka na aka ata ci, i zasa bụtụ aba be elele zhɛ ba vwa ya o.

Jɛrɛmia 12

Gɛ Jɛrɛmia Heŋteni AGWANGWAMA Iheŋtene

1AGWANGWAMA, yaa shɛ maa Ma nda ashamanjɛ n-ndumwa mi mi na bụ, gabụ kaa mɛɛ zhɛ ma zhɛma. Ama kaa N zhɛ mo bu hoŋtono waa iwɛ tiririri. Iwembe po iyi elele ya zhɛmana ogworozwoo? Iwembe po iyi elele ya 'yagana atwa na shɛ shɛ atwa tɛkana eshee?

2Gabụ bu karɛ aŋ, ee shikeni dimi; a waŋna, aa mata miaụŋ. Aka elele a na duma uwebiye bu, ama kaa iwɛ bụ zasaba na shɛmɛ sha aba o.

3Ama AGWANGWAMA, bu m mepi; aba kwụba kaa iyi nɛ Ama nda, keeni gana na ti Ngee bu lubi. Mbata aŋ gana agwụdụ na ee suji no ofwo na ɛɛ zhɛ a kwụna aŋ; ngbaraka aŋ uuwa i ci aka na i shɛ aka tụkwụna ta aba.

4Ụkwụmbwụ naa cɛnjɛ tu tu ti zhɛ to togo tuhwotonoo? Ambɛ ehilo tu elele lụmbɛ. Ti isundɛ keeni shanụnụ sho 'wo iwɛ tugworozwo ta atwa tu. Aba shɛ atwa na hiɛŋ, Agwatana kaa kwụbɛ shɛ ukwunanga tu u geri-be-eshe o.

Ajɛshɛgwa na Agwatana Peni Bu

5Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ, Gabụ gɛ Jɛrɛmia, yaa shɛ ebu lukwumi usumwa tugozhigo na atwa, asha gana na ebi eri bo gozhigo ni idɛkwɛɛ? Yaa shɛ kaa ebi eri shi bo shikono to nu u'una u tukpataa, asha gana na ɛbi zhɛ ba nda nu ukokoto ụpalanụ Jodan yaa?

6Okwo miaụŋ-mo-bino bu, na atwa umwamwa bụ, a ma bu dumangana ba n-ndumwa mụ wɛ na aba bụ; ta tɛtana aŋ ya rishe okwo aa duma uwebiye bu ne eshe bu o.

7AGWANGWAMA hiɛŋ, N jinokwo atwa mi Isrɛl; Ngaa lakwa kaa atwa cɛnjɛ ti mi; Ngoo zwonuo kaa atwa mi na Omo lubo ni i'ɛlɛ ya atwa i'ime ya aba.

8Atwa mi na Ngee teri, o mo n imo; aa ma uganana gana bizeci na bo ngwulo nu uwapa. Ibɛ po Ngoo to aŋ ni i'ime.

9Atwa mi shɛ gana ụnụnụ na ecepi holongonu geri elele maa aa 'imɛ a yɛ. Suyanɛ isundɛ ehilo ye elele maa i zhajɛ i yɛ iyimɛyɛ unyasa ụ'wụtụ!

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

10A'iywa-agwụdụ na gembi ufwugwo njɛ itimɛ ya afwafwa mi ufwu kpaaŋ; ee
rikeci iyimɛyɛ ye ehilo mi; aa njɛ maa ehilo mi ebiye a shɛ ya ụshɛka.

11A jɛshɛrɛjɛ aŋ maa a shɛ ụshɛka, osombo na hweteni aa shɛ ya ne eshe mi.
Cɛnjɛ ta ata kpaŋ kpaaŋ tɛ shɛ ya uzhi, I zasa bụtụ be elele na iwɛ tuba to.

12Atwamwa bananjɛ na cɛnjɛ te tikpekwu, ti geri bu uzhi kpaaŋ; atwa ata zhajɛ
maa e suji i'wɛŋnɛ. Ngaa tumwanɛ ujasa, wee iricinji cɛnjɛ ta ata; i zasa bụtụ
okwo bu ko na eri ba nama ya na amɛ-olom.

13Atwa mi bɛrɛ ohiu, ama esepi ya ee gwubi; a shanɛ ikɛnyi nu ugondu tɛnda,
ama kaa i zasana aŋ ule we elele o. Ashɛlatụ iwɛ iyimɛyɛ ya aba tijicinje a shɛ ya
ezuye. Isɛbwɛ ya AGWANGWAMA nɛ vwengenji kaa i njɛ iŋ.

Unu na AGWANGWAMA Shileni Ababɛshɛ Atwa Isrɛl

14AGWANGWAMA hiɛŋ, N 'yajɛ iyi nɛ Ngɛɛ zhɛ ma duma iwɛ ababɛshɛ atwa Isrɛl
a na njɛ cɛnjɛ tu na Ngee peni atwa mi Isrɛl ufwu. N zhɛ ma bacɛnga ogworozwo
ata na cɛnjɛ ta aba gana na ta bụtụ bo mushongo iyi nɛ aa bɛrɛ hwɛɛ te tini ti ibɛ,
N zhɛ kaa ma lashɛga atwa Juda ni i'ɛlɛ ya aba.

15Ama na aba na ti Ngee suji aŋ, N zhɛ mo hioko inyɛmɛnyɛmɛ ya aba. N zhɛ me
gwuricingo udenji una una na cɛnjɛ tu bwa keeni u'una ubwa.

16Yaa shɛ ee leni maa a 'wa uhwaŋna iyi tɛndana Agwatana atwa mi na ahaŋsa
aba oko keeni maa a na ta-tuwa maa, Ni izeci ya AGWANGWAMA, nu gana na to
o mbiswogwonuo la atwa mi aka oko maa ga a na ta-tuwa ti Beal; asha ɛ zhɛ a
sha du atwa mi oko, yɛɛ zhɛ kaa ya zhɛmana aŋ.

17Ama yaa shɛ udenji we elele hwụjɛ shɛ unu mu, asha N zhɛ ma nda uŋ ufwu,
maa mo iricingo uŋ hwɛ hwɛɛ. Gamba AGWANGWAMA N dumwa.

Jɛrɛmia 13

N-ndumwa Tumanganjɛ iwɛ Tugwuno te Embi

1AGWANGWAMA m mbishi, bɛɛ hiɛŋ, Zhaga sa tugwuno te embi ti ilinɛn maa rɛ
ne embi bu; bɛɛ hiɛŋ kede mo lono maa ti timengeni meni o.

2Ngoo so ga tugwuno ta ata te embi nu gana na ta AGWANGWAMA n sokokono,
Ngaa rɛ tụ ga ne embi mi.

3Nazhɛ AGWANGWAMA dumananɛ iwɛ ne mi na aka yebi, bɛɛ hiɛŋ,

4Shapa tugwuno ta ata obu so abɛ rɛ ne embi bu, maa zhe nu Urefu Yufretis maa
intanɛ tụ na tụbagwụ tu ko tu uparatayɛ.

5Ngee zhe ga Ngaa intanɛ tụ to dongonu Urefu ata Yufretis, nu gana na ta
AGWANGWAMA m peni-unu.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

6Na aba na ti yee ilegeji, nazhɛ AGWANGWAMA m mbishi, bɛɛ hiɛŋ, Gwulo ni Yufretis maa bwɛ tugwuno ta ata te embi Ngee bi peni la unu maa intanɛ apata.

7Ngee gwuri ga ni Yufretis, Ngɛɛ bwɛ tugwuno ta ata no olugwo ata Ngaa intanɛ tụ la, Ngaa kwụbɛ maa tu fwoshi, tɛ zhɛshɛ ya uhwara tɛnda o.

8Nazhɛ AGWANGWAMA m mbishi sasana, Bɛɛ hiɛŋ,

9Gana ga Ngɛɛ zhɛ me iricingo unyangana u Juda keeni unyangana ụ'wụtụ wa atwa Jɛrusalɛm.

10Atwa ga awɛ a na lacɛ unu mu tuhwuga, ɛ zhɛ a sha gana tugwuno ta ata te embi tɛ njɛ ufwu hwɛ hwɛɛ. A nda iyi no tuhwotono ta shɛmɛ sha aba, aa zhɛba tuwa aa ndana tụ iyi.

11AGWANGWAMA hiɛŋ, Gana na to tugwuno ta ata te embi ta sụlụpana embi dimi, gabata du Ngaa njɛ maa ga atwa Isrɛl kpaaŋ keeni atwa Juda a n sụlụpanɛ dimi. N njɛ ijɛ iwɛ maa a shɛ atwa mi a na zhɛ ne me sugeni ashɛtwa, nụ ụjɛrụma tumuna; ama a hwụjɛ shɛ kaa unu mu o.

N-ndumwa Tumanganjɛ iwɛ Otutu Meni ma Afwafwa

12Nazhɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl n hiɛŋ, Zhaga, mbiso atwa Isrɛl maa go ututu meni ma afwafwa we elele u shini ne meni ma afwafwa. Ɛ zhɛ mɛ bi jishijɛ, ɛ hiɛŋ, Ti ge mepi shi suu maa ututu meni maa afwafwa we elele ụ shɛ wo shino ne meni ma afwafwa?

13Nazhɛ ɛ bi zhɛ bo mbiso aŋ, bɛ hiɛŋ, Gamba AGWANGWAMA, N hiɛŋ, N zhɛ ma sụla atwa cɛnjɛ tu ga meni ma afwafwa uuwa i ci aka na maa ngba aŋ: ta shɛgwuma shɛ na shɛ jɛjɛ ni idwɛtwɛ Devid, to onongbo, te egesere keeni atwa elele na namɛ nu Jɛrusalɛm.

14AGWANGWAMA hiɛŋ, N zhɛ ma swananga bụtụ bụtụ na binya bwa, te eshi, ta miaụŋ-me-eyi hwɛɛ. N zha shɛ ma nda uwanyi kwo kaa inyɛmɛnyɛmɛ ya aba o, okwo iwɛ tumapa zasaba nɛ zhɛ ma n kapana aŋ tụkwụna o.

Gɛ Jɛrɛmia Tɛtaganɛ Aŋ Unu maa e Genji Unyangana

15Ahiɛba atwa Isrɛl, AGWANGWAMA dumwa iwɛ, bɛɛ hiɛŋ, To momo mungicingo ma o.

16Muna ma AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ ụjɛrụma, tobwolo bi te keri shi tishi o, tobwolo hi ta twa sụ udukwutwa nu nshama o; tobwolo bi te sheyinji shi uhioko-uhwaŋna na ahiɛ ga shɛlanɛ maa ụ shɛ tishi ti tizhuuŋ o.

17Ama yaa shɛ ahiɛ shɛlajɛ shɛ iwɛ ubwa, asha N zhɛ ma twa-u'wo ne tusweci iwɛ unyangana hiŋ na ahia nda; N zhɛ kaa ma twa-u'wo gboo, maa malaba mi mi mu na fwunga, iwɛnɛ te e suji agwụdụ AGWANGWAMA e zhe na ti'ima.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

18Ibɛ po AGWANGWAMA n hiɛŋ, Mbiso agwuma keeni bino bwa maa; pashangwụ ma nụ n-ndwụtwụ mi hiŋ, iwɛnɛ po adara hiŋ a na pilanụ pashangwawa no ohiuhiu hiŋ.

19O hwolwo ashɛpwụ na namɛ tuta tu Juda, i zasa bụtụ okwo bu ko na eri ba bana ya o; o sugwo atwa Juda kpaaŋ oo hwulwo na cɛnjɛ ti nya, i zasa bụtụ okwo bu ko ta vwɛ ya o.

20Gabụ gɛ Jɛrɛmia, shapa eshe maa kwụbɛ, atwa i'ime hiŋ banɛ ba tuzuba ee ci! Cee agwụdụ ata ee bu utegeni maa 'imɛ u'ala namɛɛ? Agata aba busa iwɛ aba.

21Imbe ɛbi zhɛ bɛ hiɛŋ na aka na ta atwa na ebi ge heŋshi maa aba shɛ eyejilo bu, a bụ lasụ, aa shɛ ya a'yagajɛ bụụ? Bi zhɛ bu na hwuga ya ụngwụ gana te biyikwo na ụngwụ tumata to.

22Yaa shɛ ebi meme heŋteni, ɛbi hiɛŋ, Iwembe kwuŋ po ijɛ kpaaŋ i n vwutengenii? Asha iwɛnɛ ti iwɛwɛ bu hwuleji ugombo. Iwɛbɛ po tugwuno tụ bụ tu dwatwagwụ, aa ma bụ nda ya u'ala-tuhwulo.

23Bụtụ bi shi suu eri ba nda maa tu'waba tu bwa ti shenjemi? Kwo kaa ugebi suu eri wo sheyingo tubana tu bwa? Yaa shɛ ee eri a nda gana ata, asha nazhɛ ehi eri du hia nda iyi nɛ teni cɛŋ ahiɛba na hi nyiwonowuŋ ni iyi iwɛ tɛnda.

24AGWANGWAMA zhɛ ma hi garataga gana na tu uvwugo na banɛ nụ ụshɛka wo sugo afụrɛkɛcɛ.

25AGWANGWAMA hiɛŋ, Inɛ gɛ ibɛ zhɛ ya sha urobwo hiŋ. Inɛ gɛ ibɛ be heŋshi maa ma hi nda, iwɛnɛ ti isɛbwɛ ibwɛ ihi 'wi, ahiɛ tɛtanɛ kaa tuwa tu tukata rishe.

26AGWANGWAMA hiɛŋ, N zhɛ mo bu tufwurungo tugwuno, maa mo bu shilo mohondo ne ezuye.

27N hi kwụbwa ta ahia nda iyi nɛ Omo imo. N hi kwụbwa ta ahia 'watatagwụ tuwa ne tikpekwu keeni shihilo, gana bụtụ na ba nda ukwedeyi maa ba 'wa biyikwo bu uyebi ubwa kwo kaa gana uwɛwɛ nɛ yo yingono biyikwo. Oo ahiɛba atwa Jɛrusalɛm, hi zhɛ hia nda hwuŋ adangboo! Aka naa ɛhi zhɛ hia nama shɛshɛshɛɛ?

Jɛrɛmia 14

Aka bu Ubata Ụ'wụtụ 'Wụtụ

1AGWANGWAMA m mbishi iwɛ Gamba gɛ Jɛrɛmia, tedure iwɛ ubata, bɛɛ hiɛŋ,

2Atwa Juda a ta-ụkwụla; iwɛnɛ ta atwa na zweni na ashɛpwụ aba weteji na cɛnjɛ aa twagana-u'wo gboo, n'ungwa ma atwa Jɛrusalɛm kaa mo mungo te zeci duwa.

3Atwa ụjɛrụma tumwanɛ miaụŋ ma aba mu ugondu maa a dwalakacɛ meni; ee zhe no ofwo a'ibwa meni, a kwụbɛ shɛ meni o; ee gwure no nhilwo mo ohondo. U'waba kwuswa aŋ, yoo sukwutwogonu aŋ, aa intanɛ apɛshɛka aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4Cɛnjɛ tu bagatagwụ iwɛnɛ te eshilo ngbi shi, afwashɛ 'yajɛ shɛmɛ-shɛ-tụhaŋtụ tebiye, ibɛ po aa intana apɛshɛka aba.

5Okwo shinabara sho jinoko miaụŋ ma aba mu na ee te meci beyi beyi, iwɛnɛ ta ambɛ zasaba.

6Ntuno mu patanganɛ ne tikpekwu moo zwogono ihwungwɛ gana aka; eshe aba kwụbɛ shɛ ya uhwaŋna o, iwɛnɛ ta a zasa iyimɛyɛ.

7Atwa mi ma n kala n'ungwa, ɛɛ hiɛŋ, Okwo iwɛwɛ tu nɛ ata ndangana ma tu pana n-ndumwa-tụwụma, Oo AGWANGWAMA, iti mbiyeni kaa nu gana na ebi shiri la unu. Tụ bụ panɛ aba kpalụ gembi ufwugwo; tụ bụ njɛ ga kaa iwɛwɛ.

8Gabụ kiri atwa Isrɛl shɛlanɛ; gabụ kaa bu mo ti bicingo na aka bu ụbaụta ụ'wụtụ. Iwembe po abɛ shɛ ya gana bugaiŋ na cɛnjɛ tu tu, kwo kaa gana ta bụtụ na zhɛ tahaŋnụ na vwurɛ maa bo woto maa iyi heri kwakwaa?

9Iwembe po abɛ shɛ ya gana ta bụtụ na ee shepi na mepi shi ecilo ibɛɛ? Gana ta busaza na zasa ya ukpahiŋ maa bicingo atwa ubwaa? Oo AGWANGWAMA, gabụ kaa bu namɛ no tu gom! Atwa bụ kaa atɛ shɛ; to ti jinoko.

10AGWANGWAMA jɛmɛ iwɛ atwa ga, bɛɛ hiɛŋ, E lubi to o mo n gozhigono, e eri shi mama untangana o. Iwɛbɛ po amɛ mi lemi shi na aba. N zhɛ me teyinje tu'wanganga tu na a njɛ maa Ma pana aŋ ulwapɛ iwɛ iwɛwɛ nɛ aa ndanjɛ.

11Nazhɛ AGWANGWAMA m mbishi, bɛɛ hiɛŋ, Ta nda ya adua iwɛ tɛzhɛmana ta atwa ga o.

12Okwo aa njɛ ezumi, N zha shɛ ma shɛlaga n'ungwa ma aba o, okwo ee m peni kaa arụpɛ tuhwoŋzhingo keeni arụpɛ tiya, N zha shɛ ma lashɛga aŋ o. Semi ga ma kwụna aŋ nu ujasa, ni imunɛ-tiya keeni ụngwụ ụwɛ.

Egesere Tukata iwɛ Amɛ-olom

13Nazhɛ Ngɛɛ hiɛŋ, Oo AGWANGWAMA Mokondo, bi mepi maa egesere o mbiso atwa ga, ɛɛ hiɛŋ, Ujasa ci shi ba o, hi zha shɛ kaa hia ya-imunɛ o. Iwɛ-tɛkana, N zhɛ ma hi pana amɛ-olom u tugom na cɛnjɛ tu ga.

14Nazhɛ AGWANGWAMA n jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, Egesere ata a dwa-ụzagwụ ni izeci mi; shɛ Gamba n tumwanɛ aŋ o, M peni shi aŋ kaa unu we elele o; M mbishi shi aŋ kaa n-ndumwa okwo mu ko. Shɛ no olugwo mi ozobu ata aa duma iwɛ banɛ o; tigesere ta ata ta aba tɛ shɛ iyi tusashɛ, tɛ shɛ iyi nɛ ee heŋshi ni ikɛnyi aba.

15Gamba AGWANGWAMA mo bu mbiso iyi nɛ Ngɛɛ zhɛ ma nda egesere ata a na a duma iwɛ ni izeci mi tobwolo shɛ Gamba kaa n tumwanɛ aŋ o, ɛ hiɛŋ, Ujasa, ni imunɛ-tiya zha shɛ ya nama na cɛnjɛ tu ga o. N zhɛ tuba ma kwụna aŋ nu ujasa keeni imunɛ-tiya.

16Inɛ ya atwa ata ee mbishi tigesere i shɛ, ta aba, te eyikwo aba, ta miaụŋ ma aba me eyi, ta miaụŋ ma aba mo o, ɛ zhɛ o 'wo ni imunɛ-tiya keeni ujasa. N'wo ma

© 2008 Bible Society of Nigeria.

aba mi zhɛ mo tulono ni ihwɛŋnɛ ụshɛpwụ Jɛrusalɛm, a zha shɛ a 'yaga bụtụ okwo bu ko na zhɛ bo no aŋ o. N zhɛ ma pana aŋ ụbaụta tụlụkpashɛ ti iyi iwɛ nɛ aa nda.

17Nazhɛ AGWANGWAMA m peni-unu maa mo mbiso atwa ata, maa Mɛ hiɛŋ aŋ, Ga malaba mu na fwunga ne eshe mi tụ ụjita tu uwaŋna, maa kede ma ganga u'wo-tutwa kwukwuŋ, iwɛnɛ ta atwa mi shɛ gana yɛu-yo-o nɛ ta shɛ usapa, nɛ eri ụngwụ duwa, a gwụcɛnjɛ aŋ te hwuleji.

18Aka na Ngee beni Ngee zhe ne shihilo, Ngaa kwụbɛ n'wo ma atwa na ujasa kwụnɛ; aka na ti Ngee zhe na ashɛpwụ, Ngaa kwụbɛ atwa na imunɛ-tiya kwụnɛ. Te egesere to onongbo a ta tuhwulo nu ugondu wa aba, ama e mepi shi kaa iyi nɛ aa nda o.

Atwa Ata Tabwa AGWANGWAMA

19Oo AGWANGWAMA, bi jineci suu atwa Juda hwɛ hwɛɛ? Bu to suu atwa Zayon ni i'ime? Iwembe po abụ tụ gwụcɛnjɛ te hwuleji tɛnɛnjɛɛ? Tɛ shɛlanɛ amɛ-olom, ama i zasa iyi ibiye ye elele nɛ i njɛ kaa o; atɛ shɛlanɛ tɛnɛnjɛ, ama tuholono kiri oo mo tu holono ya.

20Oo AGWANGWAMA, ti mepi tugworozwo tu tu; keeni tụwụma to ogwunukwoshi tu, iwɛnɛ po tụ bụ njɛ ga iwɛwɛ.

21Teyinje kaa onu na ebi shileji la, ta tu ngbaraka cwɛŋ o; ta pana kaa idwɛtwɛ bu ụpụrụsa o, ta bwada kaa unu na abu twa la no tu o.

22I zasa tuwa te edenji tu tusashɛ okwo tu ko ti eri ta tumwanɛ eshilo; tụla ni ikɛnyi tuba ti eri shi tɛ ‘wɛŋ ɛgbɛrɛshɛ o. Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu, gabụ kiri atɛ shɛlanɛ, iwɛnɛ ti yaa shɛ gabụ kiri bi eri ba ndangana ijɛ hwɛɛ.

Jɛrɛmia 15

Ụshɛrɛya Ụ'wụtụ na we Teni Atwa Juda

1Nazhɛ AGWANGWAMA n hiɛŋ, Okwo yaa shɛ go Moses, na Samuɛl ge shikeni epe maa e teni orogwu ne mi, N nga zha shɛ mo hioko inyɛmɛnyɛmɛ ya atwa ga kwukwuŋ. Bacɛnga aŋ ne eshe mi maa e hwuri.

2Yaa shɛ ee bi heŋteni, ɛɛ hiɛŋ, Cee ɛti zhɛ to hwuloo? Mbiso aŋ maa, AGWANGWAMA hiɛŋ: Atwa oko zhɛ o hwulo no ofwo na ụngwụ ụwɛ zhɛ wa kwụna aŋ! Anya atwa zhɛ o hwulo no ofwo na ujasa zhɛ wa kwụna aŋ! Atwa oko zhɛ o hwulo no ofwo na imunɛ-tiya zhɛ ya kwụna aŋ! Ɛ zhɛ o sugo anya atwa oko nu umwono-tishi!

3Gamba AGWANGWAMA N hoŋswo maa N zhɛ ma tumwananɛ aŋ anjɛ-iyi-ufwu ihwɛŋnɛ ineshi: ɛ zhɛ a kwụna aŋ nu ujasa; shiwawa shi zhɛ sha aŋsatanga tu'waba ta aba; shanụnụ shi zhɛ sha ya aŋ, isundɛ ehilo kaa zhɛ ya ya inɛɛ nɛ vwɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

4N zhɛ ma nda maa a shanɛ atwa elele na namɛ nu unyizo kpaaŋ iyi uriri iwɛ iyi nɛ gɛ Hɛzɛkia yɛu Manasɛ njɛ nu Jɛrusalɛm na aka na tu baa shɛ la agwuma Juda.

5AGWANGWAMA hiɛŋ, Ahiɛba atwa Jɛrusalɛm, Gaaba zhɛ bo hioko inyɛmɛnyɛmɛ hiiŋ? Gaaba iwe hiŋ zhɛ ya gwumanaa? Gaaba zhɛ bo shikono maa hoŋtono maa, Gana naa ahiɛ shɛɛ?

6Hi n jinokwo; ahi uranjɛ tugwulo ne ekwunyi; iwɛbɛ po Ngee heŋpi u'ala mu maa ma hi pa, maa me hi iricingo. Iwɛnɛ po N lukwumi ya isɛbwɛ-ti'ima.

7N hi peshinji na abula maa hi namanga na amɛ ụshɛpwụ we elele na namɛ na cɛnjɛ tu ga, gana na uvwugo wo sugo iyi. Ngee hi iricinji, ahiɛba atwa mi, Ngaa kwụnɛ miaụŋ mi hiŋ iwɛnɛ te ehi genji shi ihwɛŋnɛ hiŋ iwɛ.

8N keeni olulo ufwugwo na cɛnjɛ ti hiŋ uhwuri ahwayɛ na namɛ ni itekwu. N kwụnɛ esemberi hiŋ nu uwaŋna tishikoko, Ngaa njɛ maa ono aba njɛ tiriri. Ngee sugeni aŋ ụngwụ-tuhwuga keeni tuholono eshigiri.

9Ihwungwɛ munje biyikwo na vwụnjɛ miaụŋ mu bwa mi cenje, bee 'wi izhilwe, iwɛnɛ ti ihwungwɛ munje bu, uwaŋna ubwa jɛshɛrɛjɛ waa shɛ ya ụjita; ezuye keeni ụpụrụsa shɛ bụ. N zhɛ mo lonono atwa i'ime hiŋ maa a hi hwaŋzhɛnjɛ ahiɛba na hi ta vwɛ. Gamba AGWANGWAMA N dumwa.

Gɛ Jɛrɛmia Zhegeni AGWANGWAMA nu Uswejinu

10Adooyi, bụtụ ba amɛ-tụhaŋtụ Ngaa shɛ! Iwembe po bino mi m meci nu unyizo gaa? Mo 'wogo, Ama twa ifelu na bụtụ be elele na namɛ na cɛnjɛ tu ga. N unanjɛ shɛ bụtụ be elele ukwuribi o, N unɛ shɛ kaa du bụtụ be elele o; ama kaa atwa ma n kalangana waa unu.

11Oo AGWANGWAMA, go unu wa aba tukalangana n 'imɛ ti yaa shɛ Ngaa bu ndanɛ shɛ iyi tebiye, ti yaa shɛ Ngaa bu tabwa sụ iwɛ atwa i'ime mi na aka na ta a namɛ na amɛ-tụhaŋtụ keeni ne tiriri.

12(I zasa bụtụ be elele na eri bo dwonu ụshɛmbɛrɛ o, harɛ maa ɛ hiɛŋ ụshɛmbɛrɛ na banɛ tuzuba na hiŋtetenji nu utumburɛ.)

13Nazhɛ AGWANGWAMA n hiɛŋ, N zhɛ ma nda maa e suji uduciya keeni uzhɛgba hiŋ maa ụ shɛ ufwa ujasa iwɛ iwɛwɛ ye elele nɛ ahiɛ njɛ tutu uce cɛnjɛ tu ga kpaaŋ.

14N zhɛ ma hi nda maa hiɛ shɛ ajama atwa i'ime hiŋ, na cɛnjɛ tu na ehi te mepi shi la, iwɛnɛ ti isɛbwɛ mi i shɛ gana ulwa, i zhɛ kaa no hwoŋno tutu unyizo-nom.

Inyɛmɛnyɛmɛ Shɛ Jɛrɛmia iwɛ Ikɛnyi Ibwɛ

15Nazhɛ Ngɛɛ hiɛŋ, Oo AGWANGWAMA, gabụ bi eshiciji. Ne teyinje iwe mi, maa n lesheji. Lono maa njɛ itɛpwɛ mi pa atwa na ma n shɛka. Ta ima-isɛbwɛ na aba maa tụkwụna ti mi ti 'yagana aŋ eshe o. Teyinje maa iwɛ bụ upo aa ma n twaga.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana na Hwuri Kpaaŋ, aka na tu n-ndumwa
mụ bụ mu zhajɛ, Ngaa yɛ mụ, n-ndumwa ma ata mụ bụ kaa mu peni amɛ mi
unyasa keeni amɛ-olom. Ni izeci bu kaa aa ma n suyana.

17N jɛjɛ shɛ nu urubwo wa atwa amɛ-olom, maa mu na bwada unyasa na aba o.
M mama gɛgajɛ Ngooko, iwɛnɛ tu u'ala bụ u m patanɛ, ebi shidinji kaa isɛbwɛ na
amɛ mi.

18Iwembe po Ngaa uranjɛ ụbaụta tɛndaa? Iwembe po andala mi a yaga, aa lacɛ
tulomoo? Bi zhɛ suu bu ma n kwusa u'waba gana isese nɛ meni mi ibɛ ma hwaŋ
nu ubwaza?

19Ibɛ po AGWANGWAMA jishijɛ gana ga, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ abɛ jɛshɛrɛjɛ-ahaŋsa,
N zhɛ me bu gwuricinje maa shɛ yɛu mi ugondu sasana. Yaa shɛ aba duma kaa
n-ndumwa mu na mu to eshe, maa shɛ shɛ mu na mu tusashɛ, asha gabụ bi zhɛ
ba sha bigesere mi sasana. Atwa ga zhɛ e gwure pụ bụ, bi zha shɛ tuba bo gwulo
pa aba o.

20N zhɛ ma bụ nda maa shanɛ aŋ gana uba utumburɛ. Ɛ zhɛ ma bụ sukakana ni
ifelu, ama a zha shɛ kaa ma bu ala o. N zhɛ ma nama na bụ maa ma bu ngbaraka
lapiya.

21N zhɛ ma bu lashaga no olugwo ogworozwo, maa me bu gwube ni i'ɛlɛ ya atwa
abwagara. Gamba AGWANGWAMA N dumwa.

Jɛrɛmia 16

Aka Ebe-tumana

1Nazhɛ AGWANGWAMA dumananɛ n-ndumwa ne mi, bɛɛ hiɛŋ,

2Ta zana biyikwo, ta mata kaa du miaụŋ-me-eyi na miaụŋ-mo-o no ofwo gana ga
o.

3Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ, N zhɛ mo bu mbiso iyi nɛ zhɛ ye teneni miaụŋ-me-
eyi na miaụŋ-mo-o mu na ee meci epe keeni iyi nɛ zhɛ ye teneni ono keeni eshi
na meci aŋ na cɛnjɛ tu ga.

4Ụngwụ u tu'wo zhɛ wa kwụna aŋ. I zha shɛ kaa ya 'yaga bụtụ na zhɛ ba ta-
ụkwụla iwɛ aba, kwo kaa na zhɛ bo no aŋ o. N'wo ma aba mi zhɛ mu momo
potongonu gana ugwungwu cɛnjɛ. Ɛ zhɛ a kwụna aŋ nu ujasa keeni imunɛ-tiya,
n'wo ma aba mi zhɛ ma sha iyimɛyɛ shanụnụ keeni isundɛ ehilo.

5Iyi nɛ AGWANGWAMA jɛmɛ na, bi hiɛŋ, Ta kara maa teni nu umwono na aa ta-
ụkwụla o. Kede amɛ bụ hashɛganụ kaa iwɛ bụtụ be elele o. N zha shɛ ma pana ya
atwa mi uwebiye na amɛ-olom, kwo kaa tulubo ti mi ti tikpeke keeni
inyɛmɛnyɛmɛ mi o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

6Ta azhɛgba, to okofwo, ɛ zhɛ o 'wo na cɛnjɛ tu ga, ama a zha shɛ kaa a 'yaga bụtụ be elele na zhɛ bo no aŋ, kwo kaa na zhɛ ba ta-ụkwụla iwɛ aba o. I zasa bụtụ be elele na kaa zhɛ ba nda ụcɛnjɛ, kwo kaa na zhɛ mama 'nyanga tukpala iwɛ aba o.

7I zasa bụtụ be elele na zhɛ ba pana bụtụ na bụtụ bwa bu tulubo 'weni iyimɛyɛ kwo kaa iyi tuswa maa ingatanga bu o. I zasa kaa bụtụ be elele na zhɛ ba yigana bụtụ na bishi no bino bwa 'weni o.

8To tono nu umwono na atwa a ya iyimɛyɛ isene unyasa o. Ta gɛga kaa du na aba maa yɛ maa swe na aba o.

9Shɛlaga iyi nɛ Gamba na N shɛ AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, na shɛ Agwatana Isrɛl zhɛ a duma. N zhɛ mo ngwuricingo rụhwụŋ ru unyasa, na amɛ-olom keeni ma ru u'waba tihia ro bwolo bu ufwo keeni biyikwo bu ufwo. N zhɛ ma nda iŋ ne eshe bu ta abu ta namɛ.

10Aka na ebi mbishi atwa ga ijɛ hwɛɛ, yaa shɛ ee bi heŋteni, ɛɛ hiɛŋ, Iwembe po AGWANGWAMA heŋshi maa ma tu pana ulwapɛ ụwɛ i ci gana gaa? Imbe kwuŋ shɛ iyi i ci'nyɛ keeni iwɛwɛ nɛ atɛ njɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tuu?

11Nazhɛ mbiso aŋ maa, AGWANGWAMA hiɛŋ, Eshi hiŋ e n genji, aa zhɛba tuwa, aa ndana tụ iyi. Ee n jineci, a hwụjɛ shɛ unu undwa mu o.

12Ama tuba hiɛ njɛ iyi nɛ wumanjɛ uhwuri inɛ ye eshi hiŋ. Kpaaŋ hiŋ hi 'wa uhwaŋna tuhwotono ti hiŋ, ahia nda iyi iwɛ, hiɛ hwụjɛ shɛ kaa unu mu o.

13Iwɛbɛ po Ngɛɛ zhɛ ma hiɛ bacɛnga na cɛnjɛ tu ga maa Ma hi 'waŋ na cɛnjɛ tu na ehi mepi shi, hwɛɛ te eshi hiŋ. Apata ɛhi zhɛ hia zhɛba tuwa, tu uwaŋna tụ ụjita. N zha shɛ mo hioko kaa inyɛmɛnyɛmɛ hiŋ o.

Unu-tishilono iwɛ Tubanɛ na Ti'ima

14Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ, Aka e ci ba ta atwa zha shɛ a ta ya izeci mi, maa ɛ hiɛŋ, N to Agwatana uumwa na bɛcinjɛ atwa Isrɛl na cɛnjɛ ti Ijipti.

15Ama ɛ zhɛ nɛ hiɛŋ, N to Agwatana uumwa na bɛcinjɛ atwa Isrɛl na cɛnjɛ tu tuzuba keeni cɛnjɛ ta a'una elele kpaaŋ no olugwo na Ngee gereteji aŋ la. N zhɛ kaa me gwuricinje aŋ nu u'una wa aba no ofwo cɛnjɛ tu na Ngee peni la eshi aba. Gamba AGWANGWAMA, N dumwa.

Tɛzhajɛ tu Ulwapɛ

16Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ, N zhɛ ma tumwanɛ ekwuzhi ufwugwo maa a 'imɛ atwa ga. Nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma tumwanɛ ajala ufwugwo maa a njɛ tijala ta aba ni ishɛmɛ ye elele keeni bikpekwu be elele maa a bacanjɛ aŋ na apangwụ na namɛ na aparatayɛ.

17N kwụbɛ iyi elele nɛ aa nda. I zasa iyi elele nɛ n swakanɛ o; iwɛwɛ nɛ aa ndangana swacɛ shɛ kaa ne eshe mi o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18N zhɛ ma nda maa e leshiji itɛpwɛ iwɛwɛ ya aba keeni tugworozwo ta aba kpalụ yebi, iwɛnɛ te e heshigeni cɛnjɛ ti mi nu ntatanuwaŋ mu na mu zasa uraiŋ gana n'wo ma atwa, ee shidinji tu na tuwa ta aba tu tupwaŋ.

Adua Jɛrɛmia iwɛ Rishe-tupatana AGWANGWAMA

19Oo AGWANGWAMA, gabụ bu ma n jilanɛ, gabụ kaa bu ma m pana ikɛnyi; gabụ bu mo m mbiyono na aka amɛ-tụhaŋtụ mi. Edenji zhɛ a bananjɛ nu ukwunanga cɛnjɛ tu unyizo, ɛɛ zhɛ ɛ hiɛŋ, Eshi tu zasa iyi elele semi tuwa tu tukata keeni ntatanuwaŋ mu na mi te shi eshe kiri.

20Bụtụ suu eri mama ndana Agwatana? Awo, okwo baa njɛ, e eri shi a sha Agwatana ma Agwatana o.

21Asha iwɛbɛ po AGWANGWAMA hiɛŋ, N zhɛ ma nda maa edenji mepi ukpahiŋ mu keeni ugombo mu, na aka ga keeni na aka elele; maa e mepi maa Gamba N shɛ AGWANGWAMA.

Jɛrɛmia 17

Iwɛwɛ Juda keeni Ulwapɛ Ibɛ

1AGWANGWAMA hiɛŋ, Ahiɛba atwa Juda, e 'nyeci iwɛwɛ hiŋ na bukwa bụ ụshɛmbɛrɛ; ee seberenji utayɛ Daimond ee 'nyeci na shɛmɛ shi hiŋ keeni mahiuaŋ mo otukwu-ụrụpɛ hiŋ.

2Okwo miaụŋ mi hiŋ me teyinje otukwu-ụrụpɛ keeni ụsụbwa tuwa ta ata ɛɛ hiɛŋ, Ashɛra, tu gata aa njɛ ee shikecenji ni ihiŋhiŋ tikpekwu, to dongonu i'wɛ'wɛ ɛtɛ turumo rumo,

3keeni ihiŋhiŋ nshama mu na mu namɛ na cɛnjɛ tu udadarɛ we ehilo. N zhɛ ma nda maa ga atwa i'ime hiŋ suji uduciya keeni uzhɛgba hiŋ gana ufwa ujasa iwɛ iwɛwɛ ye elele nɛ ahiɛ njɛ na cɛnjɛ ti hiŋ kpaaŋ.

4Hi zhɛ hia pana atwa i'ime hiŋ ogwu cɛnjɛ tu ga Ngee hi peni, N zhɛ ma hi nda maa hi na ndana atwa i'ime hiŋ iyi na cɛnjɛ tu na ehi mepi shi kwukwuŋ, iwɛnɛ ti isɛbwɛ mi i shɛ gana ulwa, i zhɛ kaa no gorogo unyizo-nom.

Iyi Tuswoswoswo nɛ AGWANGWAMA Dumanjɛ

5AGWANGWAMA hiɛŋ, N zhɛ ma kalana bụtụ na vwụrɛ n genji unu, na patanɛ ukpahiŋ butugwumwa na bo 'wo rishe.

6Bɛ shɛ gana ukokoto na namɛ nụ ụshɛka, na wa waŋna nụ ụshɛka uhwoo, na cɛnjɛ ta manɛ tu na iyi inyɛ ye elele ụnshɛ shɛ. I zasa iyi ibiye ye elele nɛ zhɛ ya zhaganɛ bụ kwukwuŋ.

7Ama N zhɛ ma pana bụtụ na ma n patana-rishe na kaa njɛ ohwulu ubwa oko ne mi uwebiye.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

8Bɛ shɛ gana ụ'wụ'wụ na aa bɛrɛ ni ipɛlu meni, unaa na tini tu bwa tu zwi nu uhwulwo. Ụ njɛ shɛ inyɛsɛ ubata, ambɛ ubwa kaa namɛ yakwaa aka elele; Okwo eshilo ngbi shi i te shi uŋ o; u zhɛ na 'wala waa aka elele.

9Amɛ bụtụ 'yajɛ tuhalakaka ee hwuri iyi elele, ụngwụ wa aba wa sha bụtụ inyɛsɛ, ụ hwụjɛ shɛ unibi, gaaba kaa eri ba mapa aaŋ?

10Gamba AGWANGWAMA, ma dwalakaka iyi nɛ namɛ na shihaŋsa sha atwa, Ama manga kaa shɛmɛ sha atwa. Ma tụpa bụtụ bụtụ te teni cɛŋ nu uhwaŋna na baa namɛ, te teni cɛŋ kaa ni iyi nɛ baa nda.

11Bụtụ na ba sha bɛzhɛgba nu uhwaŋna wo orugwusu, bụ sụbɛ ụnụnụ na wa hwakana anjɛ na ba 'wɛŋ shɛ. Bi zhɛ ba vwunga uduciya ata ubwa na ashashɛ uraiŋ ubwa tiya, bi zhɛ kaa ba sha alagwụ na aka ukwunanga ubwa.

12Ohwolu tijilo Agwatana tu a shɛ gana idwɛtwɛ ụjɛrụma, i shikeni ni ishɛmɛ nɛ zeci te kwuni nu umozhigo.

13Oo AGWANGWAMA, gabụ atwa Isrɛl shɛlanɛ; atwa elele na ubu jineci ezuye zhɛ a sha aŋ. Ɛ zhɛ o hwuwowu gana izeci nɛ ee 'nyeci nu upwupwutu, iwɛnɛ te e bi jineci gabụ AGWANGWAMA na shɛ umɛzhinjɛ meni mu uumwa.

Gɛ Jɛrɛmia Lụpɛ AGWANGWAMA iwɛ maa Mbiyono Bu

14Oo AGWANGWAMA, n nɛnjɛ maa Ma zhɛmanana hwɛɛ; m bicinji maa Mo bino gom. Gabụ kaa Ama shɛtana!

15Nazhɛ atwa ata n hiɛŋ, Cee n-ndumwa ma AGWANGWAMA mu namɛɛ? Ga zhajɛ na muba hwuwayɛ go!

16Ama AGWANGWAMA, M bu uranjɛ shɛ maa shapɛrɛganɛ aŋ iyi iwɛ kwukwuŋ; i n kwụlanɛ shɛ du kaa maa i 'yaga aka na ɛbi zhɛ ba pana aŋ amɛ-tụhaŋtụ o. AGWANGWAMA, bi mepi ijɛ; iyi elele nɛ kaa banɛ nu unu mu ibu swakanɛ shɛ o.

17To no mo holono; gabụ bɛ shɛ ofwo mi tuswaka aka na ụbaụta zhajɛ.

18AGWANGWAMA, ga ụpụrụsa 'imɛ atwa na ma n shɛka, maa u n hebi tuba. Zwono aŋ ohwulu tuhoroko, ama kede tuba ohwulu no mo horoko. Shapɛrɛganɛ aŋ iyi iwɛ maa bwereteji aŋ wunzu wunzu.

Ụjita-ụhinjanụ Eshe Tishiyono

19Nazhɛ AGWANGWAMA m mbishi, bɛɛ hiɛŋ, Zhaga shikono no odubo ata shɛgwuma shu Juda sho tono, shaa bana. Na aba ibɛ zhaga shikono no odubo elele na namɛ nu Jɛrusalɛm.

20Mbiso shɛgwuma keeni atwa Juda kpaaŋ keeni bụtụ be elele na namɛ nu Jɛrusalɛm a na o tono no shidubo sha ata, maa, Hwuga ma n-ndumwa ma AGWANGWAMA.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

21AGWANGWAMA hiɛŋ, Yaa shɛ ohio lubo araiŋ hiŋ, asha ta 'waŋna ma i'wɛŋnɛ ye elele nụ Ụjita-ụhinjanụ maa hi duri shidubo sha ata shi Jɛrusalɛm kwukwuŋ.

22Ta 'waŋna ma i'wɛŋnɛ ye elele maa hi beni no shimwono shi hiŋ nụ Ụjita-ụhinjanụ o. Ta nda ma kaa du ugondu we elele nụ Ụjita-ụhinjanụ kwukwuŋ. Ne teyinje uŋ ma maa ụ shɛ ụjita tijilo, gana na Ngee peni la eshi hiŋ unu.

23Ama okwo ti yaa shɛ gana ata, eshi hiŋ shiri shi acɛbɛ ni iwe mi o, a shɛlajɛ shɛ kaa iwe mi o. Ama e hweteni; a hwụjɛ shɛ unu mu maa e seshi no olugwo mi o.

24AGWANGWAMA hiɛŋ, Yaa shɛ ahia hwuga-unu mu tebiye, ahiɛ 'waŋnɛ shɛ i'wɛŋnɛ ye elele maa hi duri shidubo shɛ ụshɛpwụ ga nụ Ụjita-ụhinjanụ. Ehi shiyeni kaa Ụjita-ụhinjanụ eshe ne tijilo maa kede hiɛ njɛ ugondu we elele kwukwuŋ jita ata o.

25Nazhɛ shɛgwuma shɛ na shɛ jɛjɛ ni idwɛtwɛ Devid shi zhɛ sho tono shidubo shi Jɛrusalɛm, ne ehiu aba. Atwa Juda keeni atwa Jɛrusalɛm, ɛ zhɛ a suka ihɛŋtu ujasa keeni idɛkwɛ hwɛɛ aba, atwa kaa zhɛ no shino nu Jɛrusalɛm unyizo-nom.

26Atwa zhɛ a bananjɛ na ashɛpwụ Juda, ɛɛ zhɛ a bananjɛ na shɛngwuwa shɛ na shi rungwutwonu Jɛrusalɛm; ɛɛ zhɛ a bananjɛ no tugwungwu ti Bɛnjamin, ɛɛ zhɛ a bananjɛ ne embi tikpekwu, ɛɛ zhɛ a bananjɛ na cɛnjɛ tu nshama, ɛɛ zhɛ a bananjɛ tuta tu Juda. Ɛ zhɛ a 'waŋnanɛ Umwono mu arụpɛ tuhwoŋzhingo keeni arụpɛ avwɛ, nụ ụrụpɛ tiya, ni iturɛre keeni apwaŋ a'walụ.

27Ama yaa shɛ ahiɛ hwụjɛ shɛ unu mu maa hi shiyeni Ụjita-ụhinjanụ eshe ne tijilo, maa kede hi na 'waŋna i'wɛŋnɛ ye elele maa hi duri shidubo shi Jɛrusalɛm nụ ụjita ata kwukwuŋ. Asha N zhɛ ma sapa shidubo shi Jɛrusalɛm ulwa. Ulwa ata kaa zhɛ wo hwoŋzhingo ofwo ofwo nu Jɛrusalɛm, i zasa kaa bụtụ be elele zhɛ ba ala uŋ tu'woricingo.

Jɛrɛmia 18

N-ndumwa Tumanganjɛ iwɛ Bumo-bu-nkwasha na Cɛnjɛ-ti-i'wɛŋnɛ

1N-ndumwa mu na AGWANGWAMA m mbishi na, bi hiɛŋ,

2Zhaga zwo maa zhe nu umwono bumo-bu-nkwasha, apata Ngɛɛ zhɛ ma bu kapɛshɛngana utumwa mu.

3Ngee zhe Ngee zwi ga nu umwono bumo-bu-nkwasha, apata Ngaa kwụbɛ to bumo ata bu nkwasha ba nda ugondu nu ugbogolo na baa fwaŋ cɛnjɛ-ti-i'wɛŋnɛ.

4Aka elele na ti iyi nɛ bo mo na cɛnjɛ ta ata ti i'wɛŋnɛ bwadanụ bụ ni i'ɛlɛ, ba shapanana cɛnjɛ ta ata ba ma inyɛ iyi nɛ kwụlanɛ bụ.

5Nazhɛ AGWANGWAMA m mbishi, bɛɛ hiɛŋ,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Oo ahiɛba atwa Isrɛl, N eri shi suu ma hi nda gana na to bumo ga bu nkwasha njɛ na cɛnjɛ tu ga ti i'wɛŋnɛ? Hiɛ namɛ ni i'ɛlɛ mi gana na ta cɛnjɛ-ti-i'wɛŋnɛ tu namɛ ni i'ɛlɛ bumo ga bu nkwasha.

7Yaa shɛ Ngaa jɛmɛ iwɛ aka elele maa, N zhɛ mo mushingo udenji uko kwo kaa cɛnjɛ-ta-tugwama tu ko maa Mo hwuŋzotongo tu, maa Me iricingo tu.

8Ama yaa shɛ udenji ata jɛshɛrɛjɛ-ahaŋsa we genji iyi iwɛ nɛ waa ga nda, asha N zha shɛ ma nda uŋ ya iyi nɛ Ngee nge heŋshi maa Ma nda uŋ o.

9Yaa shɛ kaa Ngɛɛ hiɛŋ, N zhɛ mo shikicingo kwo kaa Ma ma udenji we elele kwo kaa cɛnjɛ-ta-tugwama tu ko,

10ama yaa shɛ udenji ata hwụjɛ shɛ unu mu, waa nda kaa iyi iwɛ, asha N zha shɛ ma ndana uŋ iyi nɛ Ngee nge heŋshi maa N zhɛ ma ndana uŋ o.

11Hwuwayɛ go mbiso atwa Juda keeni atwa na jɛjɛ nu Jɛrusalɛm maa, AGWANGWAMA hiɛŋ, M mama imanga ba maa Ma hi pana ulwapɛ. Bụtụ bụtụ ga ganga tunama ni iwɛwɛ maa hi sheyinji masha mi hiŋ keeni iyi nɛ ahia nda.

12Ama ɛ zhɛ ɛ jishijɛ, ɛ hiɛŋ, Awo, Inɛ ɛtɛ zasa eshe o? Ti zhɛ ta nama no tuhwotono tu tu. Bụtụ bụtụ tu zhɛ ba 'wa gana na ta ahaŋsa ubwa awɛ a jala.

Atwa Ata Lacɛ AGWANGWAMA

13Iwɛbɛ po AGWANGWAMA hiɛŋ, Hoŋtono udenji we elele okwo iyi gɛnɛ gɛ nduwa la, gaaba hwugwa iyi gɛnɛ gɛ kwukwuuŋ? Atwa Isrɛl njɛ iyi nɛ wumanjɛ tebiye!

14Uparatayɛ ata u zeci ni Lebanon namwawaŋ kwukwuŋ uzawa tulom ti ticwii suu? Awapa ata lemi cwii nu nshama ma aba, a hwaŋ suu kwukwuŋ?

15Ama kaa isɛbwɛ mi 'wi atwa mi; aa ta ụrụpɛ iturɛre tuhwoŋzhingo na tuwa. A twa udukwutwa nu uhwaŋna ata ee duri, a 'wa sụ ya uhwaŋna ala ụngwụshɛ o; a zha tahaŋnụ ni ihwɛŋnɛ nɛ henji shi.

16A njɛ maa ge iyi no holono cɛnjɛ tɛ ga, maa a kwụnanɛ tụ rishe unyizo-nom. Atwa elele na a kashɛka tụ, ɛ zhɛ a zhɛgɛdana iwɛ iyi nɛ aa kwụbɛ; ɛ zhɛ o zhingoto ohiuhiu aba iwɛ iyi nɛ dama aŋ.

17N zhɛ ma garataga atwa mi nu umbe atwa i'ime ya aba, gana na tu uvwugo uwaŋna-banụ wo sugo upwupwutu. N zhɛ ma panɛ aŋ aba; N zha shɛ mo mbiyono aŋ na aka na tu ufwu tɛnda zhaganɛ aŋ o.

18Ama atwa ata hiɛŋ, Hwure tɛ njɛ ma Jɛrɛmia iyi ike! Onongbo zhɛ a nama aka elele maa o no tu sokokono iwɛ, atwa na incɛ, aba ma tu pana ahaŋsa, egesere aba a duma utumwa wa Agwatana. Hwure tu twatwaganụ bu ma unu, maa kede tu hwulaga ma ya iyi nɛ baa duma o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

19Iwɛbɛ po Ngɛɛ hiɛŋ, Oo AGWANGWAMA, Hwuga iyi nɛ Ngɛɛ zhɛ ma duma, shɛlaga kaa du iyi nɛ atwa i'ime mi ma n dumangana.

20Iyi iwɛ suu aa tụpana hwuŋ iwɛ iyi ibiye? Ama kaa e hini u'ibwa maa Ma laya nu bwa. Teyinje aka na Ngaa zhajɛ pụ bụ iwɛ aba, iwɛ maa kede njɛ aŋ iyi iwɛ ni isɛbwɛ bu o.

21AGWANGWAMA, iwɛ ecilo ata lono maa gɛ imunɛ-tiya kwụnɛ miaụŋ ma aba; ga a kwụnɛ aŋ nu ujasa. Ge eyikwo aba vwụnjɛ olwo keeni miaụŋ; ga ụngwụ ụwɛ kwụnɛ etwenyi aba, ga a kwụnɛ esemberi aba nu ujasa.

22Tumwanɛ unyama uko ụ'wụtụ 'wụtụ maa u leshiji nhwaŋ ma aba uzawa timbiso; go uriri 'imɛ aŋ maa a uganɛ. E hini u'ibwa maa Ma laya, ee biteji ogwuru maa a n 'imɛ.

23Ama oo AGWANGWAMA, gabụ bi mepi unu na aa ma n twatwaganụ maa a n kwụnɛ. Ta gangana aŋ iyi iwɛ ya aba o, kede kaa isɛbwɛ iwɛwɛ ya aba ibu 'wi o. 'Waŋ aŋ na cɛnjɛ, nda aŋ iyi nɛ gwụmɛ na aka na aba nda isɛbwɛ.

Jɛrɛmia 19

N-ndumwa Tumanganjɛ iwɛ Okwokwo na Bwadụ

1Nazhɛ AGWANGWAMA m mbishi, bɛɛ hiɛŋ, Zhaga sɛ ikwɛshɛ i cɛnjɛ-ti-i'wɛŋnɛ. Sugo n-nyarɛ ma atwa ata mu ko keeni ehiu onongbo,

2maa duri odubo ejejebi, maa beni zhe nu Ulomu Hinom. Apata ɛbi zhɛ ba ananga utumwa na Ngɛɛ zhɛ mo bu mbiso.

3AGWANGWAMA m mbishi, bɛɛ hiɛŋ, Mbiso shɛgwuma shu Juda keeni atwa na jɛjɛ nu Jɛrusalɛm maa, Shɛlaga ma iyi nɛ AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ na shɛ Agwatana Isrɛl jɛmɛ, bi hiɛŋ, N zhɛ ma shapɛrɛganɛ ofwo ga iyi iwɛ, inɛɛ nɛ zhɛ ya nda bụtụ be elele na hwụjɛ iŋ ohwulu bwuu bwuu.

4N zhɛ ma nda ijɛ iwɛnɛ ta atwa ga e n jineci ee heshigeni ofwo ga tedure na arụpɛ na aa shɛkana tuwa tu na kaa ee mepi shi, te eshi aba, ta shɛgwuma shu Juda. E hwuwi atwa na i'ɛlɛ ya aba zasaba na tijama tụkwụna,

5ee meni tuwa ti Beal otukwu-ụrụpɛ iwɛ maa o no hwoŋzhingo miaụŋ ma aba na arụpɛ tuta. Shɛ Gamba kaa m peni aŋ unu maa ga a njɛ iŋ o; i teni shi kaa du okwo na ahaŋsa mi o.

6Iwɛ ecilo ata AGWANGWAMA hiɛŋ, Aka e ci ba ta a zha shɛ a suyana ya epe maa Tofɛt kwo kaa Ulomu Hinom. Ama u zhɛ wa sha ya ulomu na aa kwụna atwa.

7No ofwo ga Ngɛɛ zhɛ mo ngwuricingo tuhaŋsa te elele tu na atwa Juda keeni atwa Jɛrusalɛm heŋshi. N zhɛ ma nda maa ga atwa i'ime ya aba keeni atwa na a shɛka aŋ eri aŋ tụkwụna nu ujasa. N zhɛ ma pana shanụnụ keeni isundɛ ya ambɛ n'wo ma aba maa mɛ shɛ iyimɛyɛ ya aba.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

8N zhɛ ma shapɛrɛganɛ ụshɛpwụ ga ti'ilono tu na tu hwuleji iwɛ maa bụtụ be
elele na ba kashɛka uŋ vwurenji uhiuhiu ubwa iwɛnɛ ti yaa dama aŋ.

9Atwa i'ime a na zhɛ o rungwutwonu ụshɛpwụ ata, ɛ zhɛ a kwụna atwa na zweni
nu bwa. Tedure na tuhwala tu na ɛɛ zhɛ a hwala aŋ keeni tiriri tu na ti zhɛ to
hwulogo aŋ, ibɛ po atwa na zweni nụ ụshɛpwụ ata zhɛ na mama yanụ, hwɛɛ tu
usunda miaụŋ ma aba me eyi keeni una miaụŋ ma aba mo o.

10Nazhɛ AGWANGWAMA n hiɛŋ, Bwada ikwɛshɛ ɛtɛ ne eshe atwa ata zhagajɛ na
bụ,

11Mbiso aŋ maa AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, hiɛŋ, N zhɛ ma bwada atwa
ga keeni ụshɛpwụ ga, nazhɛ ɛɛ zhɛ a sha gana ikwɛshɛ gɛ i cɛnjɛ-ti-i'wɛŋnɛ inɛɛ
nɛ e eri shi o togotogwu ya. Atwa ata zhɛ o no n'wo ma atwa nu Tofɛt iwɛnɛ ti
yaa zha shɛ ya 'yaga ya ofwo anya na maa e ni aŋ.

12AGWANGWAMA jɛmɛ, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma nda ụshɛpwụ ga ta atwa na jɛjɛ nu
bwa maa a shɛ gana Tofɛt.

13Tu nhwaŋ mu Jɛrusalɛm, tu nhwaŋ ma shɛgwuma shu Juda, iwɛ-tɛkana, tu
nhwaŋ me elele mu na oo hwoŋzhingono iyi elele nɛ namɛ na azuba iturɛre keeni
ofwo na aa 'wanga tuwa mayaga, hwɛɛ aba zha shɛ a nama shɛshɛshɛ o, ɛ zhɛ a
sha gana Tofɛt.

14Nazhɛ Ngaa banɛ nu Tofɛt, ibɛ shɛ ofwo ata AGWANGWAMA ga ma tumwanɛ
maa Ma duma utumwa ubwa. Ngee zhe Ngee shikeni nu ukpogwu Umwono wa
Agwatana, Ngee mbishi atwa ata hwɛɛ, Ngɛɛ hiɛŋ,

15AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, na shɛ Agwatana Isrɛl, dumwa, bɛɛ hiɛŋ,
Hioko ma, N zhɛ ma shapɛrɛganɛ ụshɛpwụ ga medenji shɛngwuwa shɛ bwa
ulwapɛ na Ngaa dumwa la maa N zhɛ ma pana uŋ, iwɛnɛ te e hweteni, ee shiri
shi kaa acɛbɛ ni iyi nɛ Ngaa jɛmɛ.

Jɛrɛmia 20

Ifelu Jɛrɛmia Abana Pashhu na shɛ Bunongbo

1Aka na to Bunongbo ga Pashhu yɛu-ye-eyi Ima, na shɛ uhiu wa anjɛ-ugondu nu
Umwono wa AGWANGWAMA, hwụjɛ ta Ma duma tigesere tu ga,

2bee n jibi, boo n to ashɛnjɛ maa e n shiri to dongonu odubo Bɛnjamin nu
Umwono wa AGWANGWAMA.

3Ti iyi heri nu uvwungwa, na aba na tu ga Pashhu n tufwurinji ashɛnjɛ ata, Ngɛɛ
hiɛŋ bụ, AGWANGWAMA ubu pe shi ya izeci ti ga Pashhu. Ɛ hiɛŋ izeci nɛ boo bu
po ya, go Tuholono-tu-namɛ-geri-elele.

4AGWANGWAMA jɛmɛ ni ikɛnyi ibwɛ, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma bu nda maa no momo
holono te eyejilo bu hwɛɛ. Bi zhɛ kaa ba ngbaraka tu utokwobi wa atwa i'ime ya
aba zhɛ wa kwụna aŋ kpaaŋ. N zhɛ mo zwono atwa Juda kpaaŋ nụ ụhwada wa

© 2008 Bible Society of Nigeria.

agwuma Babulon. Bi zhɛ bo sugo aŋ bo zwono nu umwono-tishi na cɛnjɛ tu bwa, maa tuba shɛla aŋ nu utokwobi.

5Shɛ inɛ ɛtɛ kiri o, N zhɛ du mo lonono atwa i'ime maa e suji uduciya we elele na ga namɛ nụ ụshɛpwụ ga, maa e jinji iyi elele keeni i'wɛŋni'wɛŋni we elele nɛ aa ga 'yajɛ, tu uduciya shɛgwuma shu Juda, maa e suji iyi elele e hwuri nu Babulon.

6Gabụ ga Pashhu, ɛ zhɛ du ma bu ima ta atwa umwamwa bụ hwɛɛ, maa e zhe Babulon. Apata ɛbi zhɛ bo 'wo, ɛ zhɛ mo bu no medenji eyejilo ata bụ elele a na ebi mbishi tigesere tụ ụzagwụ tu ufwugwo.

Gɛ Jɛrɛmia Mbishi AGWANGWAMA Uswejinu Ubwa

7Oo AGWANGWAMA, gabụ bu n helekeci, ibɛ po ee n helekeci du. Bi 'yajɛ ikɛnyi ebu n hwuri, ikɛnyi bu kaa hwuri inee mi. N shɛ ya iyi ilɛtu pa bụtụ be elele; aa ma n nda asada uuwa gụ ụrụmɛ.

8Iwɛnɛ po aka elele na Ama ananga iwɛ, mu na kala n'ungwa maa, Abwagara! Keeni Ti'iricingo tu ta te e ci o! Iwɛnɛ po aka na Ama duma n-ndumwa ma AGWANGWAMA, a na ma n nda asada, a na ma twaga aka elele.

9Ama aka na Ngɛɛ hiɛŋ, N zha shɛ me teyinje ya AGWANGWAMA o, N zha shɛ kaa du ma duma ya iwɛ ni izeci ibwɛ o, utumwa bụ kaa shɛ gana ulwa no wo hwoŋno taa tuta ta amɛ mi. Ma makana ta 'yajɛ ikɛnyi maa Ma ima-isɛbwɛ, ama N zha shɛ kaa ma ala maa Mo gwuricingo uŋ o.

10N hwụjɛ ta atwa ofwugwo a duma swɛɛ swɛɛ, ɛɛ hiɛŋ, Iyi tuholono namɛ geri elele! Eyejilo mi tugom kpaaŋ, ɛ hiɛŋ, Mizha ti mbishi ma atwa ụhwada iwɛ ubwa, mizha tɛ jɛmɛ ma iwɛ ubwa! A ngbaracɛ uhwaŋna maa ga Ma laya. Ɛɛ hiɛŋ, Nekeshi ɛ zhɛ a halakaka bụ, nazhɛ ɛti zhɛ ta ala bụ, ti zhɛ kaa ta tụpa itɛpwɛ uhiuhiu tu nu bwa.

11Ama gabụ AGWANGWAMA, bu namɛ geri mi, bi 'yajɛ ukpahiŋ ebi gembi kaa, atwa elele na kaa ma n shɛka, ɛ zhɛ o kwu hwɛɛ. Ụpụrụsa kaa zhɛ wa ima aŋ unyizo-nom, iwɛnɛ ti yaa zha shɛ ya 'yagana aŋ eshe. Isɛbwɛ ụpụrụsa wa aba kaa zha shɛ yo 'wo aŋ kwukwuŋ.

12Oo AGWANGWAMA, gabụ na bu Hwuri Kpaaŋ, gabụ ba manga atwa ne tiririri; bi mepi iyi nɛ namɛ na shɛmɛ keeni shihaŋsa sha aba. Iwɛ ecilo ata, lono maa ma kwụba tɛ ɛbi zhɛ ba nda itɛpwɛ mi no ofwo atwa i'ime mi, iwɛnɛ ti yaa shɛ gabụ Ngee utegeni iwe mi.

13Zungangana ma AGWANGWAMA azunga! Shɛtana ma AGWANGWAMA! Ubwa ba lashaga atwa na aa nda alaacɛ ni i'ɛlɛ ya atwa na a nda aŋ iyi iwɛ.

14Go unu-tukalana 'imɛ ụjita na ee m meci. Kede e peni ụjita na bino mi m meci uwebiye o!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Go unu-tukalana 'imɛ bụtụ na ‘waŋnanɛ bishi mi unabarɛ maa, E bi metenji yɛu-ye-eyi, baa njɛ maa ga 'yaga unyasa duwa!

16Ga bụtụ ata shɛ gana ashɛpwụ ata AGWANGWAMA iricinji uzawa inyɛmɛnyɛmɛ. Ga hwuga n'ungwa mụ ụngwụ-tuhwuga nu uvwungwa, maa hwuga urishi rundu ru ujasa nu uwaŋna,

17iwɛnɛ tu baa n kwụnɛ shɛ taa ni igwune tumata i bino mi, maa igwune tumata i bino mi i shɛ yebe u'uye mu.

18Iwembe kwuŋ po Ngaa banɛ ni igwune tumataa? Iwɛ maa Ma 'yaga amɛ-tụhaŋtụ keeni ụngwụ-tuhwuga, maa Ma kwunanga uraiŋ mu tiya nụ ụpụrụsa kiri hŋ?

Jɛrɛmia 21

Agwatana Jishijɛ Adua Zɛdɛkia

1Gɛ Zɛdɛkia agwuma Juda tumwanɛ Pashhu yɛu-ye-eyi Malkia keeni bunongbo gɛ Zɛfania yɛu-ye-eyi Maseiya pi mi maa a lụpɛ ilupwɛ gɛ: ɛɛ hiɛŋ,

2Sukwu utu lụpajɛ AGWANGWAMA, iwɛnɛ ti gɛ Nɛbukadnɛza agwuma Babulon keeni ejeshi ubwa hweri ụshɛpwụ ga nu ujasa. Nekeshi AGWANGWAMA ma tu ndana ụrụhwajɛ ubwa uko maa gɛ Nɛbukadnɛza iti genji.

3Ngee mbishi atwa na aa ga tumwanɛ pi mi, Ngɛɛ hiɛŋ,

4Zhaga mbiso ma Zɛdɛkia, maa, AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl dumwa, bɛɛ hiɛŋ, Ɛ-Zɛdɛkia, N zhɛ ma fwuga ejeshi ata bụ, a na sukakanɛ agwuma Babulon keeni ejeshi ubwa. N zhɛ mo sugo i'wɛŋnɛ ya asaza bụ ma ta itulu na ashashɛ ụshɛpwụ ata.

5Gamba ni ikɛnyi mi N zhɛ ma bu sukakana ni ifelu nu ukpahiŋ mu hwɛ hwɛɛ, ti isɛbwɛ mi tɛnda keeni isɛbwɛ mi nɛ vwengenji.

6N zhɛ ma kwụna bụtụ be elele na namɛ nụ ụshɛpwụ ata; ụngwụ ụwɛ na wumanjɛ zhɛ wa kwụna ta atwa, ti iyimabiga.

7AGWANGWAMA hiɛŋ, Na aba inɛ ɛtɛ, N zhɛ mo lonono agwuma Nɛbukadnɛza, na atwa i'ime hiŋ, a na a shɛka araiŋ hiŋ maa a hiɛ 'imɛ hwɛɛ hiŋ, ta anjɛ-ugondu bu, ta atwa bụ a na benengeni ujasa, ni imunɛ-tiya keeni atwa na ụngwụ ụwɛ kwụnɛ shɛ. Gɛ Nɛbukadnɛza zhɛ ma hi kwụna. Bi zha shɛ ba waŋpana bụtụ hiŋ be elele, bi zha shɛ kaa ba nda okwo uwanyi hiŋ, bi zha shɛ kaa bo hioko inyɛmɛnyɛmɛ bụtụ hiŋ be elele o.

8Nazhɛ AGWANGWAMA m mbishi, bɛɛ hiɛŋ, Mbiso atwa ata, hiɛŋ aŋ, Shɛlaga ma! N hi tileneni ihwɛŋnɛ iyebi maa hi teri, una uko zhe nu uraiŋ una uyebi zhe no tu'wo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9Bụtụ be elele na jɛjɛ na amɛ ụshɛpwụ ga, ɛ zhɛ a kwụna bụ nu ujasa kwo kaa ni imunɛ-tiya kwo kaa nụ ụngwụ ụwɛ. Ama bụtụ be elele na beni be leyiteni atwa Babulon, a na hweri ụshɛpwụ ga, a zha shɛ a kwụna bụ o. Gana elele ti yaa shɛ bi zhɛ ba banangana tu uraiŋ ubwa hwɛɛ.

10AGWANGWAMA hiɛŋ, N hwuwo tuhaŋsa ti mi maa, N zha shɛ ma haba ụshɛpwụ ga o, semi N zhɛ me iricingo uŋ. Agwuma Babulon zhɛ a lashɛga uŋ, bɛɛ zhɛ bo hwoŋzhingo uŋ kwunduu.

Ụshɛrɛya na Patanɛ Ihwɛ Tugwama tu Juda

11Shɛ inɛ ɛtɛ kiri o, zhaga ni ihwɛ tugwama tu Juda, hiɛŋ aŋ, Shɛlaga ma n-ndumwa mu na AGWANGWAMA jɛmɛ,

12bi hiɛŋ, Oo ahiɛba atwa ihwɛ Devid, shɛlaga ma iyi nɛ AGWANGWAMA jɛmɛ, bi hiɛŋ, Na duma ma ụshɛrɛya u tishiriri iyi-heri. Na lashaga ma bụtụ na aa nda orugwusu ni i'ɛlɛ bụtụ na ba nda bụ orugwusu. Yaa shɛ ahiɛ njɛ shɛ gana ata, asha iyi iwɛ nɛ ahia nda zhɛ ya nda maa gɛ isɛbwɛ mi gereji gana ulwa nɛ kaa ee eri shi o 'woricingo.

13Ahiɛba na hiɛ jɛjɛ nu Jɛrusalɛm, hiɛ jɛjɛ te zeci na azuba olomu, gana uparatayɛ na shikeni nu udadarɛ. Ɛhi hiɛŋ, I zasa bụtụ be elele na eri ba bwada ikepi tu maa teni maa ma tu kapangana o. Ama Gamba AGWANGWAMA, N hiɛŋ, N zhɛ tuba ma hi kapangana ni ifelu.

14N zhɛ ma hi pana ulwapɛ iwɛ iyi nɛ ahiɛ njɛ. N zhɛ tuba ma sapa ofwo hiŋ ulwa. Ulwa ata kaa zhɛ wo hwoŋzhingo iyi elele nɛ rungwutwonu apata. Gamba AGWANGWAMA N dumwa.

Jɛrɛmia 22

Utumwa na gɛ Jɛrɛmia Mbishi Tugwama tu Juda

1Nazhɛ AGWANGWAMA m mbishi, bɛɛ hiɛŋ, Zhaga no ofwo agwuma Juda, mbiso aŋ n-ndumwa mu ga, maa,

2Oo gabụ agwuma na jɛjɛ ni idwɛtwɛ Devid, ta anjɛ-ugondu bu keeni atwa na e teni no shidubo shɛ ga, shɛlaga ma iyi nɛ AGWANGWAMA jɛmɛ.

3Iyi nɛ AGWANGWAMA jɛmɛ na, bi hiɛŋ, Na duma ma ụshɛrɛya u tishiriri, maa hi na nda iyi nɛ namɛ ririri. Lashɛga ma bụtụ na aa nda umungwuta ni i'ɛlɛ bụtụ na ba nda bụ umungwuta. Ta nda ma bugaiŋ, ne bu'weteji keeni bululo umungwuta kwo kaa alaacɛ o, ta kwụna ma kaa bụtụ na i'ɛlɛ ibwɛ zasa na tijama epe o.

4Yaa shɛ ahia nda gana na Ngee hi peni-unu ga gom, asha nazhɛ shɛgwuma shɛ na shɛ jɛjɛ ni idwɛtwɛ Devid shi zhɛ shi nɛ sucɛ ihɛŋtu ya aba ujasa keeni idɛkwɛ ya ba maa o no dulo no shidubo shu ukpogwu ga. Ta aba, ta anjɛ-ugondu aba keeni atwa aba hwɛɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

5AGWANGWAMA hiɛŋ, Ama yaa shɛ ahiɛ 'wa sụ unu ga tụpana, asha N hi teji uhiuhiu mu maa umwono ga zhɛ wa sha osombo.

6Gamba AGWANGWAMA, N hiɛŋ, Okwo ihwɛ tugwama tu Juda i n shanɛ iyi nɛ pilanụ gana ta cɛnjɛ ti Giliad keeni gana tu nshama mu Lebanon; ama kaa N tɛ zhɛ ma nda iŋ maa i shɛ osombo gana ofwo na bụtụ be elele zha shɛ ba nama.

7N zhɛ ma tumwanɛ atwa na zhɛ a nda apata ufwu. Ɛ zhɛ a 'waŋnɛ shigwubo hwɛɛ aba, maa e leji atukpa ata osobu a na pilanụ, maa a 'wɛŋ aŋ nu ulwa.

8Na aba ibɛ agaiŋ ofwugwo a na a kashɛka apata zhɛ no momo hoŋtongonu, ɛ hiɛŋ, Iwembe po AGWANGWAMA njɛ ụshɛpwụ ga maa ụ shɛ ya gana gaa?

9Nazhɛ ɛɛ zhɛ ɛ jishijɛ, ɛ hiɛŋ, Iwɛnɛ te e jineci unu-tutwa wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana aba, aa zhɛba ya tuwa tu na aa ndana iyi.

Tigesere tu Jɛrusalɛm iwɛ Joahaz

10Ahiɛba atwa Juda, Ta twana ma bụtụ na 'wi u'wo; ta ta ma kaa du ụkwụla iwɛ tu'wo tu bwa o. Ama twana ma bụtụ na aa 'imɛ, ee shepi na cɛnjɛ ti nya u'wo gboo; iwɛnɛ te e shepi bu, baa zha shɛ be gwure ya kwukwuŋ, baa zha shɛ kaa ba kwụba ya cɛnjɛ tu na ee meci bu na tuba kwukwuŋ.

11AGWANGWAMA jɛmɛ iwɛ Joahaz, (ubwa atata shɛ ga Shalum) yɛu Josia, agwuma Juda na yɛ tugwama na ajɛjɛ bishi bwa, bɛɛ hiɛŋ, Bu bwonuo epe, bi zha shɛ kaa be gwure ya epe kwukwuŋ.

12Bi zhɛ kaa bo 'wo na cɛnjɛ ta ata ee shepi bu, bi zha shɛ kaa ba kwụba ya cɛnjɛ tu ga Kwukwuŋ.

13Bụtụ na mo umwono ubwa nu uzawa tiririri, na kaa mo umwono ubwa wa azuba no orugwusu; na kaa ba ana atwa cɛnjɛ tu bwa ugondu wa arahaŋ, na kaa cɛpɛ shɛ aŋ utashɛ wa aba, bi zhɛ ba nda hwuŋ adangboo!

14Bụtụ na hiɛŋ, N zhɛ m mama mana umwono uko ụ'wụtụ, unaa na shɛmɛ shɛ bwa sha azuba shi zhɛ sho holongo. Bee zweni umwono ata ubwa ewundu, baa njɛ akwurwa ubwa ni i'wɛ'wɛ yo osobu, baa njɛ uŋ tisemberi ne meni mi shenje; bi zhɛ ba nda hwuŋ adangboo!

15Bi heŋshi suu maa yaa shɛ obu mo umwono bu ni i'wɛ'wɛ yo osobu, waa zhɛmɛ kaa tebiye wo hwuri ma shɛ shɛ atwa vwɛ, ibɛ suu i zhɛ ma bu nda maa shɛ agwuma ebiye? Bishi bu yɛ la uraiŋ ubiye tebiye. Aka elele kaa ba nda la iyi tiririri keeni iyi ibiye, iyi elele nɛ baa nda kaa ya zhɛmana bụ.

16Ba shana baa duma ụshɛrɛya wo okofwo tu na wa atwa na mama zasa te teni cɛŋ, iyi elele kaa zhɛmanɛ bụ la hwɛɛ. Iyi nɛ ɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA tumapa ta.

17Ama inɛɛ bu shɛ ule wo orugwusu tiya kiri eshe bu ngbaracɛ; aba kwụna bụtụ na zasa tijama, aba nda atwa bụ umungwuta keeni abwagara. AGWANGWAMA dumwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Tigesere ti iwɛ Jehoiyakim

18Iwɛbɛ po AGWANGWAMA jɛmɛ iwɛ Jehoiyakim yɛu Josia agwuma Juda, bɛɛ hiɛŋ, I zasa bụtụ be elele na zhɛ ba ta-ụkwụla iwɛ tu'wo tu bwa kwo kaa na zhɛ hiɛŋ, Adooyi, ɛyɛu-bino mi, iwɛ gɛ wumanjɛ o! I zasa kaa bụtụ be elele na zhɛ ba twana bụ u'wo kwo kaa zha ugana iwɛ ubwa, zhɛ bɛ hiɛŋ, Oo agwuma-ihwɛ mi! Agwuma-ihwɛ mi oo!

19Tukokwulo ɛɛ zhɛ o kokwulo bu maa e becinji bu no odubo Jɛrusalɛm maa e keri bu no tupohondo, gana izhinyɛcɛ, ɛɛ zhɛ o no bu.

20Ahiɛba atwa Jɛrusalɛm, zhaga ma ni Lebanon maa hi uganɛ, zhaga ma na cɛnjɛ tu Bashan maa hi keri n'ungwa; na suyana maa ụhiɛŋshɛ nu nshama mu Abarim, iwɛnɛ ta a lasawa atwa na go bu lubo hwɛɛ.

21AGWANGWAMA jɛmɛ iwɛ na bụ, na aka na ti yaa ta bụ zhɛmanɛ la, ama bu lacɛ la acɛbɛ tishilo. Gana aba nda ta te kwuni na cɛnɛnɛ tụ bụ; maa bi zha shɛ ba hwuga-unu wa AGWANGWAMA kwukwuŋ.

22Uvwugo zhɛ wo sugo a'iywa bụ hwɛɛ, ujasa zhɛ wa ya eyejilo bu ebiye, ezuye keeni ụpụrụsa zhɛ wa sha ụshɛpwụ bụ iwɛ tugworozwo tụ bụ te elele.

23Gabụ ta ba ta ụhinjanụ suu na ashashɛ i'wɛ'wɛ yo osobu nɛ ee suje nu Lebanon; ama i'nye nɛ ɛbi zhɛ bo 'nyongo na aka na tụ ụngwụ-tuhwuga ubu zhaganɛ zhɛ yo hwulogo, ụngwụ ata tuhwuga zhɛ wa sha gana una biyikwo na tumata tu to.

Ụshɛrɛya wa Agwatana na Zhɛ wo Vwutono Jehoiyakim

24Ibɛ po AGWANGWAMA mbishi agwuma Jehoiyakin yɛu ya agwuma Juda, ge Jehoiyakim, bɛɛ hiɛŋ, M momo to, Ngɛɛ hiɛŋ, Okwo yaa shɛ abu ga shɛ bukanɛ bu useyida na shanɛ nu u'ala ubiye mu, N ngɛ zhɛ mo bu hwuciko waa,

25maa ma bu pana atwa na aba nda inyɛsɛ ya aba, aba shɛ atwa na ma bu jala tụkwụna. N zhɛ ma bu pana Nɛbukadnɛza agwuma Babulon keeni asaza ubwa.

26N zhɛ ma hi nda maa e hi suji na ti'ima ni iji, tu go nobu. Ɛ zhɛ mo hi sugo na cɛnjɛ tu na ee hi meci shi, apata ɛhi zhɛ hio 'wo hwɛɛ ba ehieyebi.

27I zhɛ na hi dwa eshe maa hi kwụbananɛ cɛnjɛ tu ga, ama hi zha shɛ kaa hie gwure ya na tuba kwukwuŋ.

28N hiɛŋ suu, Agwuma go Konia (ubwa atata shɛ gɛ) Jɛhoiyakin i shɛ gana ikwɛshɛ nɛ bwadụ aa 'wɛŋ, inɛɛ nɛ bụtụ be elele jeri shi ya? Iwembe po aa 'imɛ bụ, ta miaụŋ mu bwa ee zhe na cɛnjɛ tu na ee mepi shii?

29Oo a-cɛnjɛ, a-cɛnjɛ, a-cɛnjɛ! Shɛlaga iyi nɛ AGWANGWAMA a duma;

30Gamba AGWANGWAMA N dumwa, Ngɛɛ hiɛŋ, ‘Nyata iwɛ bụtụ ga, gana bụtụ na zasa yɛu, gana bụtụ na iyi elele zha shɛ ya 'yagana eshe. Bi zha shɛ ba 'yaga ajalalo a na zhɛ a gɛga ni idwɛtwɛ Devid maa ya tugwama tu Juda o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

Jɛrɛmia 23

Atwa na ta Vwɛ keeni Agwuma Tugom

1AGWANGWAMA hiɛŋ, A'iywa na iricinji agwụdụ mi na tiyaga, ee gereteji aŋ, ɛ zhɛ a nda hwuŋ adangboo!

2Iwɛbɛ po AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl jɛmɛ iwɛ a'iywa-agwụdụ a na ga shɛ a ima agwụdụ aba u'ala, bɛɛ hiɛŋ, Hiɛ 'imɛ shɛ agwụdụ mi u'ala o; ehi gereteji aŋ ehi unzhi aŋ. Hwuwayɛ go N zhɛ ma hi pana du ulwapɛ iwɛ iyi iwɛ nɛ ahiɛ njɛ.

3N zhɛ ma zanganjɛ agwụdụ mi a na vwanganɛ maa a banɛ na a'una elele na Ngee gereteji aŋ la, maa Me gwuricinje aŋ na cɛnjɛ ti ikɛnyi aba. Ɛ zhɛ a mata miaụŋ mu ufwugwo, ɛɛ zhɛ kaa na kaana ufwugwo tugombo.

4N zhɛ ma tala a'iywa anya a na zhɛ a ima aŋ u'ala. A zha shɛ a nda ya inyɛsɛ, okwo ohwulu zha shɛ a nda aŋ ya bwuu bwuu o. Gamba AGWANGWAMA N dumwa.

5AGWANGWAMA hiɛŋ, Hioko, aka e ci ba, ti Ngɛɛ zhɛ ma hiɛ ishicinganɛ a'walụ oko tiririri. Bi zhɛ ba sha agwuma na zhɛ a inta na atwa tu'untangana, ubwa zhɛ bo shikicingo iyi te teni cɛŋ keeni tiririri na cɛnjɛ tu ga kpaaŋ.

6Aka na tu baa shɛ hwuŋ agwuma, atwa Juda zhɛ o bino, ibɛ du atwa Isrɛl zhɛ a nama na amɛ-olom suu. Ɛ zhɛ a pa bụ izeci maa, AGWANGWAMA Bibicinji tu.

7Iwɛbɛ po AGWANGWAMA hiɛŋ, Hioko, aka e ci ba, ta atwa zha shɛ a ta ya izeci mi maa ɛ hiɛŋ, N to Agwatana uumwa na bɛcinjɛ atwa Isrɛl na cɛnjɛ ti Ijipti.

8Ama ɛ zhɛ na ta ya izeci mi, ɛ hiɛŋ, N to Agwatana uumwa na bɛcinjɛ atwa Isrɛl na cɛnjɛ tụ tuzuba keeni a'una we elele na bee gereteji aŋ la. Nazhɛ ɛɛ zhɛ a gɛga ya na cɛnjɛ ti ikɛnyi aba.

Tigesere ti Jɛrɛmia iwɛ Egesere Tukata

9Amɛ mi hashɛganụ tebiye iwɛ egesere ga, Ma zhɛgɛda hwɛɛ to o'umpwo mi; N shɛ gana bụtụ na mayaga ma ngba, iwɛ AGWANGWAMA, iwɛ n-ndumwa mu bwa mi tijilo, ibɛ po Ngaa shɛ gana bụtụ na mayaga mu hwuleji tu bee swe.

10Anjɛ-tuwɛle, aba barɛ ya na cɛnjɛ tu ga; a namɛ nu uraiŋ tugworozwo aa inzhɛnjɛ ukpahiŋ wa aba. Iwɛ unu na kaa AGWANGWAMA keleni aŋ, ibɛ po cɛnjɛ tu ga ta ta-ụkwụla, ibɛ po du ambɛ na iyimabiga ga ya nụ ụshɛka hweteni hwɛɛ. Azhɛbɛ-ntatanuwaŋ.

11AGWANGWAMA hiɛŋ, Te egesere, to onongbo, a shɛ shɛ atwa mi o; N jitwonuo aŋ, iwɛnɛ ta a nda iyi iwɛ taa na amɛ Umwono mu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12Iwɛbɛ po ihwɛŋnɛ nɛ oo to zhɛ yo shoromo, yɛɛ zhɛ ya sha tishi; N zhɛ ma nda maa e sherimeni maa a 'waŋ na cɛnjɛ. N zhɛ me sugeni aŋ ufwu tɛnda; na aka na tu ulwapɛ wa aba tụpana ci hwuŋ. Gamba AGWANGWAMA, N dumwa.

13N kwụbɛ iwɛwɛ ye egesere Samaria; a duma tigesere ni izeci Beal, aa inzhɛnjɛ atwa mi.

14Ama N kwụbɛ egesere Jɛrusalɛm ta a nda iyi nɛ wumanjɛ: aa nda tuwɛle, aa dwa-ụzagwụ; aa ta atwa ata ikɛnyi maa a na nda iyi nɛ 'wanjɛ, ibɛ po yaa zasa bụtụ be elele na genji tugworozwo tu bwa. A n shanɛ atwa na zhɛshɛ hwɛ hwɛɛ aba gana atwa Sụdụm keeni Gụmụra.

15Iwɛbɛ po Ngaa jɛmɛ iwe egesere ata Jɛrusalɛm, Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, Ngɛɛ hiɛŋ: N zhɛ ma pana aŋ iyimɛyɛ nɛ gagwụmɛ gana bugasa maa a yɛ, N zhɛ kaa ma pana aŋ du meni mu na mɛ shɛ gana mangayɛ maa e swe, iwɛnɛ to o mburusonu Agwatana tulaka na cɛnjɛ ta ata kpaaŋ.

Utumwa we Egesere ata Tukata

16Nazhɛ AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ atwa Jɛrusalɛm, Ta shɛlaga ma iyi nɛ egesere ata a duma o; o shidingo shɛmɛ shi hiŋ na ashɛlatụ tɛgadaga. Oo mo hi mbiso shizobu shɛ na ee heŋshi na shɛmɛ sha aba, shɛ inɛɛ nɛ Ngaa jɛmɛ o.

17A uranjɛ atwa ata na lacɛ maa a shɛlaga iwɛ nɛ Ngaa jɛmɛ timbiso, ɛɛ hiɛŋ, Iyi elele zhɛ ma hiɛ zhɛmana. Oo mbiso atwa ata a na hweteneni AGWANGWAMA, ɛɛ hiɛŋ, I zasa iyi iwɛ ye elele nɛ zhɛ ma hi nda kwukwuŋ.

18N hiɛŋ, I zasa bigesere be elele na amɛ aba mepi tusweci ta ahaŋsa AGWANGWAMA kwukwuŋ. I zasa bu na be elele na amɛ aba na hwugwa kwo kaa eshicigwo utumwa ubwa, kwo kaa na shɛlajɛ na kaa peni acɛbɛ ubwa ni iyi nɛ bɛɛ hiɛŋ kwukwuŋ.

19Isɛbwɛ ya AGWANGWAMA i shɛ gana ujipo, gana ubwadawara na zhɛ wo vwungo no ohiuhiu ogworozwo ata.

20Isɛbwɛ ɛtɛ ibwɛ zha shɛ yo togo, semi aka na tu baa njɛ iyi nɛ bee heŋshi maa nda. Na aba ibɛ nazhɛ atwa ubwa zhɛ e eshicigo ijɛ tebiye.

21Ibɛ po AGWANGWAMA hiɛŋ, Shɛ Gamba n tumwanɛ egesere ata o, ama kaa e gezhiji ee zhe waa. M peni shi aŋ kaa utumwa o, ama kaa a duma waa tigesere ni izeci mi.

22Ama yaa shɛ ee ge mepi tusweci ta tuhaŋsa ti mi, asha ɛ gɛ zhɛ a anangana atwa mi utumwa mu, asha o go sheyingwo aŋ yebe maa e beni nu uhwaŋna wa aba ụwɛ keeni iyi iwɛ nɛ aa nda.

Awalabụ Egesere Tukata

© 2008 Bible Society of Nigeria.

23AGWANGWAMA hiɛŋ, Gamba n shɛ Agwatana na gwumwongonu, shɛ Agwatana na dụlụmɛ o.

24I 'yajɛ suu ofwo elele na bụtụ eri ba swaka Ngaa zha shɛ ma kwụba bụ? Hi mepi shi suu ma N botogwu ofwo elele? Ta azuba tu unyizo.

25N hwụjɛ iyi nɛ egesere ata a duma, a duma tigesere tụ ụzagwụ ni izeci mi, ɛɛ hiɛŋ, N wetegeni awalabụ, N wetegeni awalabụ!

26Ụkwụmbwụ naa ụzagwụ zhɛ wa nama na shɛmɛ she egesere ata ụzagwụ, a na a duma tigesere tụ ụzagwụ, a na a duma tigesere tu tuhalakaka na amɛ aba tumaa?

27E heŋshi maa awalabụ na oo momo mbisonu zhɛ a nda maa gɛ isɛbwɛ mi 'wi atwa ata, gana na ti isɛbwɛ mi 'wi la eshi aba ee hwuri no ofwo Beal.

28AGWANGWAMA hiɛŋ, Ge bigesere na wetegeni ụwalabụ, jɛmɛ maa ụwalabụ Ngee wetegeni, ama ga bu naa na hwụjɛ n-ndumwa mi mi, jɛmɛ mu na amɛ tɛcara. A manga hwuŋ suu arɛya ni izɛgwu yo ohiu?

29N-ndumwa mi mi mɛ shɛ gana ulwa, maa shɛ gana ụshamụ na wa bwarataga aparatayɛ rukwu rukwu.

30AGWANGWAMA hiɛŋ, Mo imo egesere ata o sugo n-ndumwa ma anya aba a ananga gana maa n-ndumwa mi mi.

31AGWANGWAMA hiɛŋ, Mo imo du egesere ata a duma n-ndumwa mi ikɛnyi aba, ɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA jɛmɛ.

32Shɛlaga iyi nɛ Ngaa jɛmɛ, Gamba AGWANGWAMA, N hiɛŋ, Mo imo egesere ata a duma awalabụ aba a na kaa shɛ ụzagwụ ubaba! A duma awalabụ ata maa a inzhɛnjɛ atwa mi, ibɛ po du aa duma aŋ ni izɛlɛgwu zawa tuhaŋsa. N tumwanɛ shɛ aŋ, N eni shi aŋ kaa maa ge e zhe o, iwɛbɛ po n-ndumwa ma aba mi mbiyeni shi atwa ata kwukwuŋ. Gamba AGWANGWAMA N dumwa.

I'wɛŋnɛ nɛ i 'Iri AGWANGWAMA

33Ibɛ po AGWANGWAMA n hiɛŋ, Aka na bụtụ mi bu ko kwo kaa bigesere kwo kaa bunongbo, ubu heŋteni, bɛɛ hiɛŋ, Imbe kwuŋ i shɛ i'wɛŋnɛ ɛtɛ i iri AGWANGWAMAA? Mbiso bu maa, Ahiɛba hiɛ shɛ i'wɛŋnɛ ɛtɛ baa 'waŋnɛ. N zhɛ kaa ma hi pashɛnga ma kala.

34Yaa shɛ kaa bụtụ mi bu ko kwo kaa bigesere kwo kaa bunongbo, baa jɛmɛ n-ndumwa ma ata, bɛɛ hiɛŋ, I'wɛŋnɛ ya AGWANGWAMA, N zhɛ ma pana bụ ulwapɛ ta atwa ihwɛ ibwɛ hwɛɛ.

35Ama gana na bụtụ bụtụ shɛ bo hoŋtono binya bwa kwo kaa bụtụ bwa na maa, Imbe kwuŋ AGWANGWAMA jishijɛɛ? Imbe kwuŋ AGWANGWAMA jɛmɛɛ?

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

36Shibwonu kede a jɛmɛ ya n-ndumwa ma ata mi hiɛŋ, I'wɛŋnɛ ya AGWANGWAMA kwukwuŋ. Iwɛnɛ po n-ndumwa mụ bụtụ bụtụ mi ikɛnyi ibwɛ, muba mɛ shɛ i'wɛŋnɛ ibwɛ nɛ i iri bu. Atwa ontongonu n-ndumwa ma Agwatana aba, na shɛ Agwatana uumwa, na shɛ AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ.

37Gabụ gɛ Jɛrɛmia, hoŋtono de egesere ata maa, Ajɛshɛgwa imbe kwuŋ AGWANGWAMA ihi penii? Imbe kwuŋ AGWANGWAMA hiɛɛŋ?

38Ama yaa shɛ ahiɛ jɛmɛ n-ndumwa ma ata mi hiɛŋ, I'wɛŋnɛ ya AGWANGWAMA. AGWANGWAMA hiɛŋ, Iwɛnɛ ahiɛ jɛmɛ n-ndumwa ma ata mi hiɛŋ, I'wɛŋnɛ ya AGWANGWAMA, Gamba kaa n ngo hi mbiswo, Ngɛɛ hiɛŋ, Tɛ hiɛŋ ma ya, I'wɛŋnɛ ya AGWANGWAMA o.

39N zhɛ ma zanganga aŋ ga gom, ta aba, tụ ụshɛpwụ ata wa aba Ngee peni aŋ keeni eshi aba, Ma 'waŋtatanga aŋ taa dụlụ maa e beni na agba mi.

40N zhɛ me sugeni aŋ ezuye keeni ụpụrụsa unyizo-nom inɛɛ nɛ isɛbwɛ ibɛ zha shɛ yo 'wo aŋ kwukwuŋ.

Jɛrɛmia 24

N-ngwumi ma Tụ'walụ to Owowo mi Yebi

1Na aba na ta agwuma Babulon gɛ Nɛbukadnɛza, 'imɛ agwuma Juda gɛ Jɛhoiyakin yɛu Jɛhoiyakim ee beni nu Jɛrusalɛm ee zhe Babulon hwɛɛ, te ehiu Juda, ta anjɛ-ugondu i'ɛlɛ, keeni alụma, nazhɛ AGWANGWAMA m mbiseni n-ngwumi ma tụ'walụ to owowo mi yebi ti mee sheji nu umbe Umwono wa AGWANGWAMA.

2Igwumi ihiiŋ zweni tụ'walụ to owowo ti biye tu na tɛ nɛ hiiŋ; inyɛ zweni tụ'walụ to owowo tu na tɛ zhɛshɛ tiya okwo cwɛŋ.

3Nazhɛ AGWANGWAMA n heŋteni, bɛɛ hiɛŋ, Gabụ gɛ Jɛrɛmia, Imbe abụ kwụbɛɛ? Ngɛɛ jishijɛ bụ, Ngɛɛ hiɛŋ, tụ'walụ to owowo, ti biye tu na tɛ zhɛmɛ tiya tebiye, keeni tụ'walụ to owowo tụ wɛ, tu na tɛ zhɛshɛ tiya okwo cwɛŋ.

4Nazhɛ AGWANGWAMA m mbishi n-ndumwa mu bwa, bɛɛ hiɛŋ,

5Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl, N zhɛ ma rɛta atwa go Juda aa 'imɛ, a na Ngaa njɛ maa e beni epe e zhe na cɛnjɛ tu Babulon, maa aba shɛ gana tụ'walụ ta ata to owowo ti biye.

6N zhɛ mo shiyono aŋ rishe maa me gwuricinje aŋ na cɛnjɛ tu ga. N zhɛ ma ma aŋ, N zha shɛ mo hwuŋzotongo aŋ o; N zhɛ ma bɛla aŋ, N zha shɛ kaa mo mushongo aŋ o.

7N zhɛ ma pana aŋ amɛ na 'yajɛ tukwulana ta tumapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA. Nazhɛ ɛɛ zhɛ a sha atwa mi, Ngɛɛ zhɛ ma sha du Agwatana aba, iwɛnɛ tɛ ɛ zhɛ e gwure no ofwo mi na amɛ aba oko hwɛɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

8Yaa shɛ inɛ Zɛdɛkia agwuma Juda, keeni shɛgwuma shɛ na shi rungwutwonu bu, keeni atwa Jɛrusalɛm a na ta vwɛ na cɛnjɛ tu ga kwo kaa anaa na ishɛjɛ e zhe ni Ijipti, Gamba AGWANGWAMA N zhɛ ma nda aŋ hwɛɛ aba maa a shɛ gana tụ'walụ ta ata to owowo tɛ zhɛshɛ tiya kwukwuŋ okwo cwɛŋ.

9N zhɛ me suje iyi iwɛ mo urugono aŋ maa uriri 'imɛ edenji unyizo ga kpaaŋ. Atwamwa zhɛ na nda aŋ asada, ɛɛ zhɛ na hinga aŋ ilɛtu, ɛ zhɛ a sha iyi tu'waŋshɛ, ɛ zhɛ na kalangana aŋ unu no ofwo elele na Ngee gereteji aŋ.

10N zhɛ me sugeni aŋ ujasa, ni imunɛ-tiya keeni ụngwụ ụwɛ maa u urigeni aŋ uuwa i ci aka na ee ileni hwɛɛ na cɛnjɛ ta ata Ngee peni aŋ keeni eshi aba.

Jɛrɛmia 25

Ti'ima ta Atwa Juda Shiywa Dupu-nu-woshi

1Ti yaa ulwa shiywa shi neshi ti gɛ Jɛhoiyakim yɛu Josia shɛ agwuma Juda, Ngaa hwụjɛ n-ndumwa mu na mu banɛ no olugwo AGWANGWAMA iwɛ atwa Juda kpaaŋ. (Ibɛ shɛ nu uywa uhiiŋ na ti ga Nɛbukadnɛza shɛ agwuma Babulon.)

2Ngɛɛ hiɛŋ atwa elele na namɛ nu Juda keeni atwa na jɛjɛ nu Jɛrusalɛm,

3I ulwa ya hwayɛ shiywa talacɛ-na-shɛba-shɛ-tatụ te kwune nu uywa u'umpwa-nu-ba-tatụ na tu go Josia yɛu Amon yɛ tugwama tu Juda uuwa i ci hwayɛ ga. AGWANGWAMA mo m mbiso iwɛ, N hi ngwuri shi kaa timbiso ti iyi nɛ baa jɛmɛ kwukwuŋ. Ama hi shiri shi acɛbɛ o.

4Okwo ta AGWANGWAMA uranjɛ miaụŋ mu bwa mu ugondu a na shɛ egesere tu tumwanɛ, hi shiri shi acɛbɛ hiŋ ni ibɛ o.

5E hi mbishi, ɛɛ hiɛŋ, Gwure ma maa hi genji tugworozwo ti hiŋ keeni iyi iwɛ nɛ ahia nda, iwɛ maa hi nama na cɛnjɛ tu na AGWANGWAMA ihi peni keeni eshi hiŋ maa hi 'yaga tu unyizo-nom.

6Ee hi mbishi, ɛɛ hiɛŋ, Ta zhɛba ma tuwa o, ta ndana tu ma iyi o. Tɛ ishicinjɛ ma isɛbwɛ ya AGWANGWAMA tedure na tuwa tu na ahiɛ njɛ ni i'ɛlɛ hiŋ o. Nazhɛ baa zha shɛ ma hi pana ulwapɛ.

7Ama AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa ni ikɛnyi ibwɛ, bɛɛ hiɛŋ, Hiɛ lacɛ n-ndumwa mu bwa tɛshɛlaga. Ama hiɛ njɛ maa ga 'yaga isɛbwɛ na tuwa ta ata ahiɛ njɛ ni i'ɛlɛ hiŋ, ahiɛba hi meme peteni ulwapɛ ubwa ni ikɛnyi hiŋ.

8Iwɛbɛ po AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ,

9N zhɛ ma tumwanɛ ụlamụ we elele na namɛ tuzuba keeni yɛu mi ugondu gɛ Nɛbukadnɛza agwuma Babulon. N zhɛ me suje aŋ maa a sukakanɛ atwa na namɛ nu Juda keeni edenji elele na shɛ anya aba. N zhɛ me iricingo udenji ga keeni anya aba maa ma nda aŋ ufwu mbowuu, N zhɛ ma nda maa uriri 'imɛ aŋ keeni tutwa tu unyizo-nom. Gamba AGWANGWAMA N dumwa.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

10Shɛ inɛ ɛtɛ kiri o, N zhɛ ma bacɛnga rụhwụŋ ru unyasa, na rụhwụŋ ra amɛ-olom, na rụhwụŋ ro bwolo be eyikwo keeni biyikwo bu ufwo, keeni rundu ri inɛkɛ, keeni uhioko-uhwaŋna ụsụtụla.

11Cɛnjɛ tu ga ti zhɛ ta sha osombo keeni ubizo, edenji ga zhɛ a ndana agwuma Babulon iyi shiywa dupu-nu-woshi.

12Na aba na ta shiywa sha ata dupu-nu-woshi shɛ ulwa, N zhɛ ma pana agwuma Babulon ulwapɛ keeni udenji ata, iwɛ iwɛwɛ ya aba du. N zhɛ me iricingo cɛnjɛ ta ata maa tɛ shɛ osombo unyizo-nom Gamba AGWANGWAMA N dumwa.

13N zhɛ me sugeni cɛnjɛ ta ata tuwumana te elele tu na Ngaa jɛmɛ iwɛ tuba, keeni tigesere ta tuwumana te elele tu na gɛ Jɛrɛmia dumanganɛ edenji ata hwɛɛ, tu na kaa ti 'nyeci nu utakada ga hwɛɛ.

14Edenji ufwugwo keeni shɛgwuma shɛ 'wụtụ 'wụtụ shi zhɛ sha nda aŋ ajama aba. N zhɛ ma tụpana aŋ du tụlụkpashɛ te teni cɛŋ nu ugondu na aa njɛ ni ikɛnyi aba.

Ukwopi Isɛbwɛ ya Agwatana

15Ibɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl m mbishi, bɛɛ hiɛŋ, Lashɛga Ukwopi ga meni mu tụ'walụ ta afwafwa mi isɛbwɛ mi shini nu bwa nu u'ala mu. Shapa uŋ zhaga no ofwo edenji elele na Ngaa bu tumwanɛ no ofwo aba, nda aŋ maa e swe mu.

16Aka na ee swe mu, ɛ zhɛ na nda golo golo, a zha shɛ a mapa ya ahaŋsa aba iwɛ ujasa na Ngɛɛ zhɛ ma tumwananɛ aŋ.

17Ngee leshiji ga ukwopi ata nu u'ala wa AGWANGWAMA, Ngee peni uŋ edenji elele na AGWANGWAMA n tumwanɛ no ofwo aba, Ngaa njɛ aŋ maa e swe mu.

18Ta atwa Jɛrusalɛm keeni atwa ashɛpwụ Juda elele hwɛɛ, ta shɛgwuma shɛ bwa keeni ehiu ubwa, e swe mu ni iji, iwɛ maa a shɛ osombo maa uriri 'imɛ aŋ, iwɛ maa atwa na suyana aŋ ni izeci tutwa gana na ta a nda aŋ tutu hwayɛ ga.

19Nzeci ma anya atwa elele na zhɛ a swa ukwopi ata na: agwuma Ijipti ga Faro na miaụŋ mu bwa mu ugondu keeni ehiu ubwa keeni atwa ubwa kpaaŋ;

20atwa Ijipti kpaaŋ keeni agaiŋ Ijipti kpaaŋ; ta shɛgwuma shɛ cɛnjɛ tu Uz kpaaŋ; ta shɛgwuma sha ashɛpwụ Filistia, kpaaŋ aba shɛ atwa Ashkɛlon, nu Gaza, ni Ɛkron, keeni atwa na vwɛ na Ashdod;

21ta atwa Idụm, nu Moab, keeni miaụŋ-me-eyi mu Amon kpaaŋ;

22ta shɛgwuma shɛ Taya keeni Saidụn kpaaŋ; na shɛgwuma shu ukwoswo itekwu kpaaŋ

23na ashɛpwụ Dedan, ni Tema, keeni Buz; keeni atwa elele na a hwaga tihiŋzhe kpende kpende;

© 2008 Bible Society of Nigeria.

24ta shɛgwuma sha Arabia hwɛɛ; ta shɛgwuma shɛ na shi togotogwu na alamụ
na jɛjɛ nụ ụshɛka;

25na shɛgwuma shi Zimri kpaaŋ, na shɛgwuma shi Ilam kpaaŋ, keeni shɛgwuma
she Midia kpaaŋ;

26ta shɛgwuma shɛ tuzuba kpaaŋ, ta ma shɛ na shɛ dụlụmanjɛ keeni ma shɛ na
shi gwumwongonu, na tumama 'wanụ. Udenji we elele na namɛ na cɛnjɛ tu
unyizo zhɛ wa swa mu. Na aba hwɛɛ nazhɛ agwuma Babulon zhɛ a swa mu.

27Nazhɛ AGWANGWAMA m mbishi, bɛɛ hiɛŋ, Mbiso atwa ata maa, Gamba
AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ na shɛ Agwatana Isrɛl, ma pana aŋ unu maa ge
e swe mu uuwa i ci aka na maa ngba aŋ aa gbagaga, aa layaga e eri shi ya ti'ishijɛ,
iwɛ ujasa na Ngaa tumwanɛ maa u sukakanɛ aŋ.

28Yaa shɛ aa lacɛ kaa maa e leshiji uŋ nu u'ala bụ maa e swe, asha mbiso aŋ maa
AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ ubwa dumwa, bɛɛ hiɛŋ, Hiɛ shɛ hia swa uŋ
tilɛɛ.

29N zhɛ mo kwuno ugondu mu u ti'iricingo tɛnda nụ ụshɛpwụ mu ukɛnyi mu. Hi
heŋshi suu maa hi zhɛ hio hwulo uzawa ulwapɛ tụpana? Awo, ɛ zhɛ ma hi pana
ulwapɛ. Iwɛnɛ po N zhɛ ma tumwananɛ atwa cɛnjɛ tu unyizo kpaaŋ ujasa. Gamba
AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, N dumwa.

AGWANGWAMA Ubwa shɛ Butupanɛ bi Itɛpwɛ

30Gabụ, gɛ Jɛrɛmia, bɛ shɛ ba dumangana aŋ tigesere tu na ti zhɛ ta wumana aŋ
nu n-ndumwa mu ga kpaaŋ. Mbiso atwa ata maa, AGWANGWAMA zhɛ o
ngwulono na azuba, tungwulono ta ata tu bwa ti zhɛ ta banɛ taa na amɛ ofwo
ubwa bɛjɛjɛ bi tijilo. Bi zhɛ bo ngwulono atwa ubwa ta 'yajɛ ikɛnyi duwa; bi zhɛ
ba ugana gana bụtụ na bo rukoto tụ'walụ ta afwafwa. Bụtụ be elele na namɛ na
cɛnjɛ tu unyizo zhɛ ba hwuga mụ.

31Uce cɛnjɛ tu unyizo zhɛ wa lashajɛ rụhwụŋ ra ata. AGWANGWAMA 'yajɛ
ụshɛrɛya abana ne edenji. Bi zhɛ kaa be suje atwa elele no ofwo tumanga, maa
kwụna ogworozwo. AGWANGWAMA dumwa.

32AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, Hioko, iyi iwɛ ye ci ba nɛ zhɛ yo
vwutono udenji udenji, uvwugo ụ'wụtụ momo sotulonu ba taa nu uce cɛnjɛ tu
unyizo.

33Jita ata n'wo ma atwa na AGWANGWAMA kwụnɛ mi zhɛ ma garatagwụ te
kwune nu uce cɛnjɛ tu unyizo geri bu uko i ci unya. I zasa bụtụ na zhɛ ba ta-
ụkwụla iwɛ aba o, a zha shɛ kaa o sugo aŋ maa e ni o. Ɛ zhɛ o tulono na cɛnjɛ
gana ugwungwu ubizo.

34Ahiɛba ehwurembe, ugana ma, ahiɛba a'iywa atwa mi, ugana ma taawụụ! Ta
ma ụkwụla maa hi no jirongono nu upwupwutu. Iwɛnɛ po aka ci ya maa a hiɛ
kwụnɛ, ɛ zhɛ kaa ma hiɛ kwụna gana adagba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

35Ahiɛba a'iywa, hi zasa uhwaŋna na maa hi gezhiji o, ahiɛba ehwurembe, hi zasa ofwo elele na maa hi benengeni o.

36Hwuga n'ungwa ma a'iywa-agwụdụ, keeni u'wo u shɛgwangwama shɛ unyama wa agwụdụ! Iwɛnɛ po AGWANGWAMA nduwa ehilo tiyaga ta aba ufwu,

37amɛ-olom aba kaa kwu iwɛ isɛbwɛ ya AGWANGWAMA nɛ vwengenji.

38AGWANGWAMA kaa jinokwo atwa ubwa gana bizeci na genji ụpangwụ ubwa. Tuholono tu ujasa keeni isɛbwɛ ya AGWANGWAMA nɛ vwengenji jɛshɛrɛjɛ cɛnjɛ tu ga maa tɛ shɛ ụshɛka.

Jɛrɛmia 26

A 'Imɛ Jɛrɛmia Ee Genji Bu

1Gunu na ti gɛ Jɛhoiyakim yɛu Josia yɛ tugwama tu Juda, ibɛ AGWANGWAMA m mbishi, bɛɛ hiɛŋ,

2Shikono nu ukpogwu Umwono wa AGWANGWAMA maa enenji iyi elele nɛ Ngee bi peni-unu ibɛ no ofwo atwa na banɛ na ashɛpwụ Juda kpaaŋ a na zhajɛ maa a n zhɛbɛ nu umwono mu. Ta waŋpana n-ndumwa me elele okwo mu ko.

3Nekeshi atwa ata zhɛ e shilo acɛbɛ maa e genji iyi iwɛ ya aba. Yaa shɛ ee genji, asha N zhɛ mo sheyingo ahaŋsa mi maa ma ganga ti'iricingo ta aba tu na Ngaa nga imanjɛ iwɛ tugworozwo te elele tu na aa ndangana.

4Nazhɛ AGWANGWAMA m mbishi, bɛɛ hiɛŋ, Mbiso atwa ata maa, AGWANGWAMA hiɛŋ, I shɛ tilɛɛ maa hi hwụjɛ-unu mu tedure na tu'wa tu undwa mu na Ngee hi peni,

5keeni tɛshɛlaga tu n-ndumwa me elele na miaụŋ mi mi mu ugondu a na shɛ egesere anaa na Ngaa hiɛ uranjɛ tutumwananɛ mo hi mbiso tebiye. Hiɛ hwụjɛ shɛ kaa unu iyi nɛ oo mo hi mbiso kwukwuŋ.

6Yaa shɛ ahiɛ uranjɛ unu-hwụjɛshɛ, asha N zhɛ ma nda Umwono ga iyi nɛ Ngaa njɛ Shailo, nazhɛ edenji elele na namɛ nu unyizo ga zhɛ na twaga izeci ụshɛpwụ ga.

7Onongbo, ne egesere, keeni atwa elele hwụjɛ tu Ngaa dumanjɛ n-ndumwa mu ga hwɛɛ nu Umwono wa AGWANGWAMA.

8Ama gunu na ti Ngee hwuwi n-ndumwa me elele na AGWANGWAMA m peni-unu muba tụdụma hwɛɛ, ibɛ po a n 'imɛ, aa uganɛ, ɛɛ hiɛŋ, Bi ci tụkwụna iwɛ ijɛ!

9Iwembe po abɛ jɛmɛ tigesere ni izeci ya AGWANGWAMA, ɛbi hiɛŋ, Umwono ga wa AGWANGWAMA zhɛ wa sha gana Shailo maa ụshɛpwụ ga ụ'wụtụ zhɛ wa sha osombo na bụtụ be elele zha shɛ ba nama ya nu bwaa? Nazhɛ unyama wa atwa ata kpaaŋ ụlwatagwụ oo n rungwutwonu na amɛ umwono wa AGWANGWAMA.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

10Aka na te ehiu Juda hwụjɛ iyi nɛ teni, aa bananjɛ kakayɛ nu umwono wa agwuma ee zhe nu Umwono wa AGWANGWAMA aa jɛjɛ no odubo ofwo Umwono ata.

11Nazhɛ onongbo keeni egesere mbishi ehiu keeni atwa ata hwɛɛ, ɛɛ hiɛŋ, Bụtụ ga ci tu'wo, iwɛnɛ baa jɛmɛ tigesere tụ wɛ iwɛ ụshɛpwụ tu. Hiɛ hwụjɛ kaa du na acɛbɛ hiŋ tu baa jɛmɛ.

12Nazhɛ Ngɛɛ hiɛŋ ehiu keeni atwa ata kpaaŋ maa, AGWANGWAMA n tumwanɛ maa ma ananga n-ndumwa mu tuwumana me elele na ahiɛ hwụjɛ Ngaa dumanganɛ Umwono ga keeni ụshɛpwụ ga.

13I shɛ tilɛɛ maa hi sheyinji maa hi genji uhwaŋna na ahiɛ namɛ keeni iyi nɛ ahia ndangana, hiɛ shɛ hia hwuga-unu wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ tilɛɛ. Nazhɛ AGWANGWAMA zhɛ e sheyingo ahaŋsa ubwa maa ganga ti'iricingo tu na bɛɛ gɛ hiɛŋ bi zhɛ me hi iricingo.

14Yaa shɛ inee mi, ni i'ɛlɛ hiŋ Ngaa namɛ! N njɛ ma gana elele na ihi kwụlanɛ keeni iyi nɛ ihi teneni cɛŋ.

15Ama mapa ma inɛ gɛ gom; maa yaa shɛ ahiɛ n kwụnɛ, asha ta ahiɛba keeni atwa ụshɛpwụ ga, hiɛ 'yajɛ n-ndumwa-tụwụma na tụkwụna ta bụtụ na zasa tụwụma, iwɛnɛ ti yaa shɛ AGWANGWAMA ubwa n tumwanɛ maa mo hi mbiso n-ndumwa mu ga hwɛɛ maa hiɛ hwụjɛ.

16Nazhɛ ehiu ata keeni atwa ata hwɛɛ aba hiɛŋ onongbo ne egesere, Bụtụ ga shɛ shɛ aa kwụna o, iwɛnɛ po ni izeci ya AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu baa jɛmɛ n-ndumwa no tu.

17Na aba ibɛ, n-nyarɛ mu ko mi ishijɛ mee shikeni mee mbishi atwa ata a na sotulonu apata hwɛɛ, ɛɛ hiɛŋ,

18Ga Maika Bumoresɛt ata jɛmɛ la tigesere na aka Hɛzɛkia agwuma Juda, bee mbishi atwa kpaaŋ, bɛɛ hiɛŋ, Iyi nɛ AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ jɛmɛ na, bi hiɛŋ, Ɛ zhɛ a hwaŋ itimɛ nu Zayon gana ehilo, u Jɛrusalɛm kaa zhɛ wa sha utukwu ubizo, ukerikeje Umwono wa Agwatana kaa zhɛ wa sha uwapa.

19Agwuma gɛ Hɛzɛkia keeni atwa Juda kpaaŋ kwụnɛ shɛ ya Maika o. Ama gɛ Hɛzɛkia njɛ inyɛsɛ ya AGWANGWAMA baa lụpɛ bụ maa ga mapana bụ iwɛ. Ibɛ po AGWANGWAMA sheyinji ahaŋsa ubwa bee genji iyi iwɛ nɛ bɛɛ gɛ hiɛŋ bi zhɛ ba shapɛrɛganɛ aŋ. Hwuwayɛ go ti zhɛ tu mama shapɛrɛganɛ iyi iwɛ nɛ i tu hwuleji ni ikɛnyi tu.

Tụkwụna tu Uria

20Binya bụtụ bu ko namba la, ɛɛ hiɛŋ go Uria yɛu Shɛmaiya na banɛ ni Kiriat-jiarim, na jɛmɛ n-ndumwa mi iwɛ tuwumana tụ ụshɛpwụ ga keeni udenji ga, gana na gɛ Jɛrɛmia jɛmɛ du gbaa.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

21Aka na ta Agwuma gɛ Jɛhoiyakim keeni asaza ubwa keeni ehiu ubwa kpaaŋ
hwụjɛ n-ndumwa mu na go Uria jɛmɛ, ibɛ po agwuma mekeni maa ga a kwụnɛ
bụ. Ama go Uria hwụjɛ; baa njɛ inyɛsɛ, bee gezhiji bee zhe Ijipti.

22Agwuma gɛ Jɛhoiyakim tumwanɛ waa atwa oko ni Ijipti maa ga a shapɛ Uria,
aba shɛ ga Ɛlnatan yɛu Akbo keeni atwa vwɛ ubwa.

23Ɛɛ imɛ ga Uria ni Ijipti aa shapɛ bu no ofwo agwuma Jɛhoiyakim, baa kwụnɛ
bụ nu utokwobi, bee keri ru'wo ru bwa nu ukpogwu no ofwo na oo no atalaka.

24Ama iwɛnɛ ti ga Ahikam yɛu Shafan namɛ ne mi, ibɛ po ee m peni shi atwa ata
maa a n kwụnɛ.

Jɛrɛmia 27

A jɛmɛ Tigerese ta Tụlasụ ti Nɛbukadnɛza

1Gunu na ti gɛ Zɛdɛkia yɛu Josia yɛ tugwama tu Juda, nazhɛ AGWANGWAMA m
mbishi n-ndumwa, bɛɛ hiɛŋ,

2Mama ndanɛ ụ'wụ'wụ-i'ilu na agbadangara u'waba keeni una ụ'wụ'wụ maa
hwuŋteni uŋ ni i'ilu bu.

3Nazhɛ AGWANGWAMA m mbishi, bɛɛ hiɛŋ, Tumwanana shɛgwuma shi Idụm,
na shɛgwuma shi Moab, na shɛgwuma sha Amon, na shɛgwuma shi Taya keeni
shɛgwuma shi Saidụn utumwa tedure na alụkpashɛ aba a na zhajɛ Jɛrusalɛm
maa a kwụbɛ agwuma gɛ Zɛdɛkia.

4Nazhɛ AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ na shɛ Agwatana Isrɛl m mbishi, bɛɛ
hiɛŋ, Pana aŋ unu maa ge e mbishi shɛgwuma sha aba maa AGWANGWAMA hiɛŋ,

5Tedure nu ukpahiŋ mu keeni ikɛnyi mi i'wɛtwɛ Ngaa karɛ unyizo keeni
butugwumwa, keeni isundɛ elele nɛ namɛ na cɛnjɛ tu unyizo. Ngee peni iŋ bụtụ
be elele na Ngee teri.

6Gamba n zweni edenji ga kpaaŋ ni i'ɛlɛ yɛu mi ugondu gɛ Nɛbukadnɛza agwuma
Babulon, Gamba kaa n njɛ maa okwo isundɛ ehilo na ndana bụ iyi.

7Edenji elele zhɛ na ndana bụ iyi, ɛɛ zhɛ a ndana yɛu ibwɛ iyi keeni bụjalụ bwa,
uuwa i ci aka na tu udenji ukɛnyi ibwɛ zhɛ wa laya. Nazhɛ udenji ubwa zhɛ wa
ndana edenji na 'yajɛ ukpahiŋ keeni shɛgwuma shɛ 'wụtụ 'wụtụ iyi du.

8Ama yaa shɛ udenji we elele kwo kaa cɛnjɛ-ta-tugwama te elele ti zha shɛ tu
momo shilo tuta tu ụhwada ubwa, asha N zhɛ ma pana udenji ata ulwapɛ tedure
nu ujasa, ni imunɛ-tiya, keeni ụngwụ ụwɛ, uuwa i ci aka na Ngɛɛ zhɛ mo lonono
Nɛbukadnɛza maa iricingo uŋ hwɛ hwɛɛ.

9Ta shɛlagana ma egesere hiŋ, na ashɛjɛ hiŋ, ne ewetegeni awalabụ hiŋ, kwo kaa
atwa na hiɛŋ maa aba a suyana atwa e'uye kwo kaa anjɛ-tishino hiŋ o. Hwɛɛ aba
mo hi mbiso maa to momo shilo ma tuta ta agwuma Babulon o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10Aba ma hi halakaka, ɛ zhɛ kaa ma hi nda maa e hi suji taa dụlụ maa hi beni na cɛnjɛ ti hiŋ. N zhɛ ma hi bacɛnga, hi zhɛ kaa hie ilono hwɛɛ hiŋ.

11Ama udenji we elele na meme shiri tuta tụ ụhwada wa agwuma Babulon maa u ndana bụ iyi, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ mo lonono uŋ maa u gɛga na cɛnjɛ ti ikɛnyi ibwɛ, maa u na hwaŋ tụ maa u nama apata. Gamba AGWANGWAMA N dumwa.

Unu-tishilo iwɛ Ti'ima Keeni Tugwure ta Aba

12Ngee mbishi agwuma Juda gɛ Zɛdɛkia iwɛ ɛtɛ ike ike, Ngɛɛ hiɛŋ bụ, Meme shiri tuta tụ ụhwada wa agwuma Babulon, maa na ndana bụ iyi, ta atwa ubwa, maa yɛ uraiŋ.

13Iwembe po ɛbi zhɛ bo 'wo nu ujasa keeni imunɛ-tiya keeni ụngwụ ụwɛ ta atwa bụ hwɛɛɛ? Ijɛ ɛtɛ ibɛ AGWANGWAMA jɛmɛ maa i zhɛ yo vwutono udenji we elele na meme shiri shi tuta tụ ụhwada wa agwuma Babulon.

14Ta shɛlagana egesere ata mo bu mbiso maa, Ta mama gangana bu o. Tigesere tụ ụzagwụ aa ma bụ dumangana.

15AGWANGWAMA ni ikɛnyi ibwɛ hiɛŋ, Shɛ Gamba n tumwanɛ aŋ maa ahi dumanganɛ tigesere ta ata tụ ụzagwụ ni izeci mi o. Inɛ ɛtɛ i shɛ iwɛ maa Mo hi unzo maa a hiɛ kwụnɛ, ta ahiɛba te egesere ata mo hi mbiso ụzagwụ ga kpaaŋ.

16Ngee mbishi onongbo keeni atwa ata kpaaŋ, Ngɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA hiɛŋ, Ta shɛlagana ma egesere ata hiɛŋ, I zha shɛ ye ilogogo ti iyi uhwugwa Umwono wa AGWANGWAMA zhɛ ya banɛ nu Babulon ye gwure o. Tigesere tụ ụzagwụ aa ma hi dumangana.

17Ta shɛlagana aŋ ma o! Meme shiri ma tuta ta agwuma Babulon maa hiɛ yɛ uraiŋ! Iwɛ maa kede ụshɛpwụ ga shɛ osombo.

18Yaa shɛ aa shɛ egesere gom yaa shɛ kaa n-ndumwa ma AGWANGWAMA mu namɛ na aba, asha ga a njɛ orogwu no ofwo AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, maa kede lono maa iyi uhwugwa nɛ i vwɛ nu Umwono wa AGWANGWAMA keeni umwono wa agwuma Juda keeni Jɛrusalɛm i zhe ya nu Babulon o.

19Aka na agwuma Nɛbukadnɛza shepi Jekonia yɛu Jɛhoiyakim agwuma Juda bee zhe Babulon, keeni ehwurembe Juda keeni Jɛrusalɛm,

20bee genji atukpa, no okwokwo itumburɛ, tụ ụhaŋtụ ata cɛnjɛ, keeni iyi uhwugwa Umwono wa Agwatana ike nɛ vwɛ.

21AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ na shɛ Agwatana Isrɛl jɛmɛ iwɛ iyi uhwugwa nɛ i vwɛ nu Umwono wa AGWANGWAMA keeni umwono wa agwuma Juda keeni Jɛrusalɛm, bɛɛ hiɛŋ,

22Ɛ zhɛ o sugo iŋ nu Babulon, i zhɛ kaa ya nama apata uuwa i ci aka na Ngee peni abashɛ iwɛ ibɛ. Nazhɛ Ngɛɛ zhɛ me gwuricinje iŋ maa Mo tulono iŋ sasana epe. Gamba AGWANGWAMA N dumwa.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

Jɛrɛmia 28

Gɛ Jɛrɛmia Vwɛ Bigesere ga Hanania Uvwi

1Ti gɛ Zɛdɛkia yɛ tugwama tu Juda, yaa namɛ shiywa shi neshi ni ipiɛnɛ itɛ, nu uywa ata gbaa, nazhɛ ga Hanania yɛu Azu na shɛ bigesere na banɛ ni Gibion, jɛmɛ iwɛ ne mi na amɛ Umwono wa AGWANGWAMA, ne eshe onongbo keeni eshe atwa ata kpaaŋ, bɛɛ hiɛŋ,

2AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, na shɛ Agwatana Isrɛl, jɛmɛ bɛɛ hiɛŋ, N kwuswa ukpahiŋ ụhwada wa agwuma Babulon.

3Na amɛ shiywa shɛ ga shi yebi, N zhɛ me gwuricinje iyi uhwugwa Ummwono wa AGWANGWAMA nɛ gɛ Nɛbukadnɛza agwuma Babulon suji la epe bee zhe nu Babulon kpaaŋ.

4N zhɛ du me gwuricinje agwuma Juda gɛ Jɛkonia yɛu Jɛhoiyakim, medenji atwa Juda elele na aa 'imɛ la ee zhe nu Babulon. Iiŋ, N zhɛ ma kwusataga ukpahiŋ ụhwada wa agwuma Babulon. Gamba AGWANGWAMA, N dumwa.

5Ngɛɛ hiɛŋ Hanania ne eshe onongbo, keeni eshe atwa elele na shikekeni nu Umwono ata wa AGWANGWAMA:

6Ga i shɛ gana ata! N heŋshi maa AGWANGWAMA zhɛ a nda ijɛ! N tɛtanɛ kaa rishe tebiye maa bi zhɛ ba nda maa ge tigesere tụ bụ ti sɛ maa u gwuricinje iyi uhwugwa Umwono wa AGWANGWAMA keeni atwa elele na ee ge suji la ee zhe Babulon maa a shɛ ajama.

7Ama okwo ti yaa shɛ gana ata, shɛlaga waa iwɛ nɛ Ngɛɛ zhɛ mo bu mbiso medenji atwa ga kpaaŋ maa hwụjɛ.

8Egesere na jɛmɛ la iwɛ cala hiiŋ ne mi tu gabụ, a jɛmɛ tigesere, ɛɛ hiɛŋ, Ujasa, ni imunɛ-tiya keeni ụngwụ ụwɛ zhɛ ya zhaganɛ edenji ofwugwo keeni cɛnjɛ cɛnjɛ-ta-tugwama tu ukpahiŋ ụ'wụtụ.

9Ama semi aka na te tigesere te bigesere ata jɛmɛ tigesere ta amɛ-olom ti sɛ nazhɛ ɛɛ zhɛ a pana abashɛ maa AGWANGWAMA ga tumwanɛ bigesere ata gom.

10Nazhɛ ga Hanania vwociji ụ'wụ'wụ ata i'ilu ni i'ilu mi baa kwusatajɛ uŋ wunzu wunzu,

11Ga Hanania jɛmɛ ne eshe atwa ata kpaaŋ, bɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA hiɛŋ, Gana ga Ngɛɛ zhɛ ma kwusataga du ụ'wụ'wụ ata i'ilu agwuma gɛ Nɛbukadnɛza hwuŋteni nu n'ilu mu udenji we elele. N zhɛ kaa ma nda iŋ na amɛ shiywa shɛ ga shi yebi. Nazhɛ Ngaa ishɛjɛ Ngee hwuri.

12Na aba na tu ga Hanania bigesere ata kwusatajɛ ụ'wụ'wụ ata ni i'ilu Jɛrɛmia, yee ci aka oko, AGWANGWAMA m mbishi, bɛɛ hiɛŋ,

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13Zhaga mbiso Hanania maa: AGWANGWAMA hiɛŋ, Bi eri abu kwusatajɛ ụ'wụ'wụ-i'ilu na shɛ ụ'wụ'wụ tukwakwa, ama tuba N zhɛ ma nda ya ụtarụtụ ubwa nụ ụshɛmbɛrɛ.

14AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ na shɛ Agwatana Isrɛl, dumwa, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ mo shiyono edenji ga kpaaŋ ụ'wụ'wụ-i'ilu ụshɛmbɛrɛ iwɛ maa a ndanɛ agwuma Babulon gɛ Nɛbukadnɛza iyi. Okwo isundɛ ehilo zhɛ ya ndana Nɛbukadnɛza iyi.

15Ngee mbishi bigesere ga Hanania ijɛ, Ngee keeni Ngɛɛ hiɛŋ, Gabụ ga Hanania, shɛlaga! Shɛ AGWANGWAMA ubu tumwanɛ o, aba nda maa ga atwa ga tɛtana ụzagwụ rishe.

16Ibɛ po AGWANGWAMA jɛmɛ ni ikɛnyi ibwɛ, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma bụ bacɛnga na cɛnjɛ tu unyizo. Uywa ga zha shɛ wo hwuwowu o, bi zhɛ bo 'wo iwɛnɛ te ebi mbishi atwa ga maa ge e teni AGWANGWAMA tigezhe.

17Ga Hanania ga 'wi nu upiana ucenje nu uywa ata gbaa.

Jɛrɛmia 29

Utakada na gɛ Jɛrɛmia 'Nyeteni Eju na Zweni na Ti'ima

1N 'nyeteni onongbo, ne egesere, nu N-nyarɛ ma atwa ata keeni atwa elele na vwɛ a na gɛ Nɛbukadnɛza 'imɛ nu Jɛrusalɛm bee kepi nu Babulon utakada.

2N 'nyeci uŋ na aba na ta a 'imɛ agwuma gɛ Jɛhoiyakim, to bino bwa, tu nvwala, te ehiu Juda keeni a na Jɛrusalɛm, ta anjɛ-ugondu i'ɛlɛ keeni alụma, ee becinji aŋ nu Jɛrusalɛm.

3Ata Ɛlasa yɛu Shafan keeni Gɛmaria yɛu Hilkia aba Ngee peni utakada ata, aba gɛ Zɛdɛkia Agwuma Juda tumwanɛ no ofwo Nɛbukadnɛza agwuma Babulon. Utakada ata hiɛŋ.

4AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ na shɛ Agwatana Isrɛl, bo mbiso atwa elele na bee leni maa gɛ Nɛbukadnɛza 'imɛ nu Jɛrusalɛm bee suji nu Babulon, bɛɛ hiɛŋ:

5Ma ma shimwono maa hi zwono na shɛ ba. Bila ma iyimɛyɛ nu ntuma maa hiɛ yɛ ijɛ ɛtɛ ahiɛ bɛrɛ.

6Zana ma eyikwo maa hi meci miaụŋ-me-eyi na miaụŋ-mo-o. Ga miaụŋ mi hiŋ me eyi du mi zeni eyikwo. Pana ma miaụŋ hiŋ mo o tụmbụla maa e meci miaụŋ-me-eyi na miaụŋ-mo-o. I shɛ tilɛɛ maa hi na kaana ufwugwo tugombo maa kede i shɛ ti'nyana ahia 'nyana o.

7Na ndana ma ụshɛpwụ ata Ngaa hiɛ tumwanɛ maa hiɛ shɛ ajama ugondu ubiye. Ndana aŋ ma adua pi mi, yaa shɛ yaa zhɛmanɛ aŋ, asha i zhɛ ma hiɛ zhɛmana du.

8Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl, ma hiɛ tɛtagana-unu maa to lonono ma egesere ata namɛ na ashashɛ hiŋ kwo kaa anya atwa a na mama njɛ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

ashɛjɛ maa a jɛmɛ iyi nɛ ye ci geri-be-eshe maa e hi helekeci o. Ta na shɛlagana ma ewetegeni ata awalabụ o.

9Ɛ zhɛ no hi mbiso azagwụ ni izeci mi. Shɛ Gamba kaa n tumwanɛ aŋ o. Gamba AGWANGWAMA, N dumwa.

10AGWANGWAMA hiɛŋ, Aka na ta shiywa sha ata dupu-nu-woshi shɛ ulwa hwuŋ nu Babulon, N zhɛ me hi mbisono tugwumana ti mi iwe hiŋ maa ma ụrɛcɛnga unu mu tishilo maa me hi jicinje epe.

11Ngooko kiri m mepi ti'imanganga tu na Ngaa 'yajɛ iwe hiŋ, ti'imanganga maa me hi sugeni tɛzhɛmana, shɛ tuwumana o, ti'imanganga maa me hi sugeni ashɛlatụ geri-be-eshe na ahia nda.

12Nazhɛ ɛhi zhɛ hi ma n suyana. Hi zhɛ hia zhajɛ hia nda adua pi mi, N zhɛ kaa mɛ hi jishijɛ.

13Hi zhɛ hi ma n dwalakaka, ɛhi zhɛ kaa hi ma n ta ugbe, iwɛnɛ ɛhi zhɛ hi ma n dwalakaka na amɛ hiŋ oko hwɛɛ.

14AGWANGWAMA hiɛŋ, Hi zhɛ hi ma n ta ugbe, N zhɛ kaa me hi gwuricingeni ugwoje hiŋ. N zhɛ ma hi zanganjɛ na cɛnjɛ te elele keeni ofwo elele na Ngee hi gereteji la, N zhɛ me hi gwuricinje na cɛnjɛ tu na Ngee hi becinji la ehi zhe na ti'ima. Gamba AGWANGWAMA N dumwa.

15Hi hiɛŋ maa AGWANGWAMA ihi peni egesere nu Babulon.

16Shɛlaga ma iyi nɛ AGWANGWAMA jɛmɛ iwɛ agwuma na untanganɛ cɛnjɛ-ta-tugwama tu na ge Devid untanganɛ la keeni iwɛ atwa ụshɛpwụ ata, a na shɛ miaụŋ-mo-bino hiŋ a na ee suji shi na ti'ima ne hiŋ.

17AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, N zhɛ me sugeni aŋ ujasa, ni imunɛ-tiya keeni ụngwụ ụwɛ, N zhɛ kaa ma nda aŋ gana tụ'walụ to owowo tu na tu fwoshi ti cimi shi tiya kwukwuŋ.

18N zhɛ mo urugono aŋ nu ujasa, ni imunɛ-tiya keeni ụngwụ ụwɛ, nazhɛ uriri wa aba zhɛ wa ima edenji elele na namɛ nu unyizo ga iwɛ iyi nɛ ɛɛ zhɛ a kwụba. Uriri wa aba zhɛ no cicitogono atwa no ofwo elele na Ngee gereteji aŋ iwɛ iyi nɛ zhɛ ye jitono aŋ. Atwa zhɛ na nda aŋ asada, ɛɛ zhɛ na suyana aŋ ni izeci tutwa.

19Ijɛ zhɛ yo vwutono aŋ iwɛnɛ ta a hwụjɛ shɛ unu utumwa na Ngaa uranjɛ aŋ tu tumwananɛ tedure na miaụŋ mi mi mu ugondu a na shɛ egesere. A lacɛ tɛshɛlaga.

20Ahiɛba na Ngaa tumwanɛ maa a hiɛ 'imɛ nu Babulon hwɛɛ, shɛlaga ma iyi nɛ Ngaa jɛmɛ Gamba na n shɛ AGWANGWAMA.

21AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ na shɛ Agwatana Isrɛl jɛmɛ iwɛ Ahab yɛu Kolaya keeni Zɛdɛkia yɛu Masɛiya, a na ma hi dumangana tigesere tụ ụzagwụ ni

© 2008 Bible Society of Nigeria.

izeci mi. Bɛɛ hiɛŋ ubwa zhɛ bo zwono aŋ nu ukpahiŋ i'ɛlɛ Nɛbukadnɛza agwuma Babulon, bu naa na zhɛ ba kwụna aŋ ne eshe hiŋ.

22Iwɛ aba po atwa na aa 'imɛ nu Jɛrusalɛm maa a shɛ ajama nu Babulon a jala maa e keleni bụtụ unu, ɛ zhɛ ɛ hiɛŋ, Ga AGWANGWAMA ụbụ njɛ gana Zɛdɛkia keeni gana Ahab, anaa na agwuma Babulon nyeshi nu ulwa buumwa buumwa!

23Ijɛ zhɛ yo vwutono aŋ iwɛnɛ tu n-ndumwa mụ wụmɛ aŋ iwɛ iwɛwɛ i ci'nyɛ nɛ aa njɛ nɛ tuwɛle tɛnda ne eyikwo anya aba keeni ụzagwụ na ee dwetweji ni izeci mi, shɛ Gamba kaa n tumwanɛ aŋ o. Ijɛ teneni shi ukwulana mu cɛŋ o; M mepi iyi nɛ aa njɛ, Gamba kaa ma sukakana aŋ ne tiseyida ti ibɛ. AGWANGWAMA dumwa.

Utakada na Ee 'Nyeteni Shɛmaiya

24AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, na shɛ Agwatana Isrɛl, m peni utumwa, bɛɛ hiɛŋ, Mbiso Shɛmaiya bụtụ ata bu Nɛhɛlam,

25na tumwanɛ utakada ni izeci ibwɛ no ofwo atwa Jɛrusalɛm hwɛɛ keeni ofwo bunongbo gɛ Zɛfania yɛu Masɛiya keeni ofwo onongbo na vwɛ hwɛɛ, bɛɛ hiɛŋ:

26AGWANGWAMA ụbụ njɛ bunongbo na ajɛjɛ Jɛhoiyada, gabụ kaa bɛ shɛ ya uhiu nu Umwono ga wa AGWANGWAMA. Ugondu bu waa shɛ maa na ta bụsụmɛ-bụ-mpɛ be elele na mama nda gana maa bigesere ashɛnjɛ maa o to bu ụshɛmbɛrɛ na rongonu i'ilu ibwɛ.

27Iwembe po tuba abɛ njɛ shɛ Jɛrɛmia bụtụ ata bu Anatot na ba duma tigesere no ofwo hiŋ ijɛ ɛtɛɛ?

28I shɛ tilɛɛ maa e kepeni bu uhwaŋna iwɛnɛ tu boo mbiswo atwa na namɛ na ti'ima nu Babulon maa ɛ zhɛ a ima aŋ maa a shɛ ajama apata te ilegeji maa go mo shimwono, maa o zwono, maa a bɛrɛ iyimɛyɛ nu ntuma maa a yɛ iyi nɛ aa bɛrɛ.

29Gɛ Zɛfania na shɛ bunongbo n rɛtanjɛ utakada ata Ngaa hwụjɛ.

30Nazhɛ AGWANGWAMA m mbishi n-ndumwa mu bwa, bɛɛ hiɛŋ,

31Tumwanana atwa ti'ima a na namɛ nu Babulon hwɛɛ utumwa ga iwɛ Shɛmia na namɛ ni Nɛhɛlam, maa Gamba AGWANGWAMA N zhɛ ma pana Shɛmia ulwapɛ keeni ajalalo ubwa hwɛɛ. Shɛ Gamba n tumwanɛ bụ o, ama bu mo hi mbiso iwɛ gana maa bigesere baa shɛ, baa hiɛ njɛ maa hi tɛtana ụzagwụ rishe.

32Bi zha shɛ ba 'yaga ajalalo na ashashɛ hiŋ o. Bi zha shɛ kaa ba nama ya maa kwụba iyi ibiye nɛ Ngɛɛ zhɛ ma ndana atwa mi o, iwɛnɛ boo mbiswo aŋ maa ga a njɛ tigezhe ne mi. Gamba AGWANGWAMA N dumwa.

Jɛrɛmia 30

Unu na AGWANGWAMA Shiri iwɛ Ugwulwo wa Atwa Isrɛl

1Ibɛ po AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2m mbishi, bɛɛ hiɛŋ: 'Nyata n-ndumwa me elele na Ngee bi mbishi nu utakada.

3Aka zhɛ o to, Gamba AGWANGWAMA N jɛmɛ. Ti Ngɛɛ zhɛ me gwuricingeni atwa mi Isrɛl keeni atwa Juda ugwoje wa aba, N zhɛ du me gwuricinje aŋ na cɛnjɛ tu ga Ngee peni la eshi aba, ɛ zhɛ kaa a lashɛganana tụ maa a 'yaga. Gamba AGWANGWAMA N dumwa.

4Nazhɛ AGWANGWAMA mbishi atwa Isrɛl keeni atwa Juda, bɛɛ hiɛŋ,

5N hwụjɛ n'ungwa mu tuholono, n'ungwa mi inyɛsɛ, shɛ mu na ma amɛ-olom o.

6Hwuwayɛ go nda tugwo zhiiŋ maa heŋshi! Butubwenyi eri bo kwuzo suu maa mata yɛu? Asha iwembe po Ngaa kwụbɛ te butubwenyi be elele ba ta i'ɛlɛ ne embi gana biyikwo na kwuzhi maa mata yɛuu? Iwembe po bụtụ be elele hwuceci eshee?

7Ụjita na wumanjɛ we ci ba; i zasa ụjita unya na ɛɛ zhɛ a manga nu bwa o; u zhɛ wa sha aka tiriri ta atwa mi, ama kaa ɛ zhɛ a vwa waa.

8AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ: Aka na aka ata ci hwuŋ, N zhɛ ma kwusataga ụ'wụ'wụ-i'ilu ata rongonu n'ilu ma aba maa mo tufwurungo ashɛnjɛ ata oo to aŋ, a zha shɛ a sha ya ajama cɛnjɛ cɛnjɛ ti nya kwukwuŋ.

9Ama ɛ zhɛ na ma ndana ya iyi, Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana aba, keeni bujalalo Devid na Ngɛɛ zhɛ ma gɛgɛcɛnga ni idwɛtwɛ ibwɛ maa sha agwuma.

10Oo ahiɛba atwa Jekob na shɛ yɛu mi ugondu, ta nda ma inyɛsɛ o; Oo ahiɛba atwa Isrɛl, kede ohwulu ihi horukono. N zhɛ mɛ hi lɛshijɛ na cɛnjɛ tu na tụ dụlụmɛ, na cɛnjɛ ta ata aa ga hiɛ 'imɛ la. Hi zhɛ hie jiye hia nama na amɛ-olom; hi zhɛ hia nama suu, i zasa bụtụ be elele zhɛ me hi zwono ya inyɛsɛ o.

11N zhɛ ma zhajɛ maa mo hi bicingo. N zhɛ me iricingo edenji elele na Ngee hi gereteji la no ofwo aba, ama N zha shɛ tuba me hi iricingo. N zha shɛ kaa mo hi lonono maa hi hwuri uzawa ulwapɛ tụpana o; ama na aba na Ngee hi peni ulwapɛ, i zhɛ mo n tonono ya cɛŋ. Gamba AGWANGWAMA, N dumwa.

12Ibɛ po AGWANGWAMA hiɛŋ atwa ubwa, Andala hiŋ zha shɛ a hwuga unibi o, tụgwụcɛnga ti hiŋ kaa ti zha shɛ ta zhɛmanana o.

13I zasa bụtụ be elele zhɛ ba 'wa iwɛ hiŋ o, i zasa unibi na zhɛ wa nɛnga andala hiŋ o, ashɛlatụ zasaba ya iwɛ tɛnɛnjɛ tụ bụ o.

14Isɛbwɛ bu 'wi atwa bụ tulubo hwɛɛ; a 'wa sụ ya iwɛ bụ o. Ma bụ kapangana gana bụtụ bi i'ime mi; ulwapɛ bụ wumanjɛ iwɛnɛ ti iwɛwɛ bu gembi ufwugwo, tugworozwo tụ bụ kaa tu hwuleji.

15Ta gagwumanga ya iwɛ ụngwụ bụ tu'ala o; bi zha shɛ ba zhɛmanana ya o. Gamba m bi peni ulwapɛ gana ata, iwɛnɛ ti iwɛwɛ bu gembi ufwugwo tugworozwo tụ bụ kaa tu hwuleji.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16Ama hwuwayɛ, atwa elele na yɛ iyi bu, ɛ zhɛ a ya du inɛ ya aba, atwa elele na ubu to ni i'ime, ɛ zhɛ a ima aŋ maa a shɛ ajama, Atwa elele na ma bu nda orugwusu ɛ zhɛ a nda aŋ du orugwusu, Atwa elele na kaa o sugo i'wɛŋnɛ bu a ya, ɛ zhɛ o sugo du i'wɛŋnɛ ya aba maa a yɛ.

17N zhɛ ma bu nɛnga sasana; N zhɛ kaa ma kwụna andala bụ, okwo atwa i'ime bu hiɛŋ, E keri Zayon; i zasa bụtụ be elele na 'wa ya iwɛ ubwa o. Gamba AGWANGWAMA, N dumwa.

E Gwuricingeni Jekob Ugwoje Ubwa

18AGWANGWAMA hiɛŋ, N zhɛ mo gwuricingono Jekob ugwoje shimwono shɛ bwa, N zhɛ mo hioko inyɛmɛnyɛmɛ umwamwa we elele; ɛ zhɛ a maanana Jɛrusalɛm nu uluji ubwa, ɛ zhɛ a maanana umwamwa wa agwuma ubwa no ofwo na waa namɛ la.

19Atwa na namɛ apata zhɛ a zunga azunga ashɛtwa; ɛɛ zhɛ a kala n'ungwa mu unyasa. Uwebiye mu zhɛ na kaana aŋ ufwugwo tugombo; uwebiye mu kaa zhɛ wa patana aŋ ụjɛrụma.

20N zhɛ me gwuricingeni udenji ata ukpahiŋ wa aba ụngwụshɛ, ɛ zhɛ o shikicingo uŋ sasana dimi; N zhɛ ma pana atwa elele na a nda aŋ umungwuta ulwapɛ.

21Udenji wa aba ubwa zhɛ wa sha bi'yagajɛ ba aba, uhiu wa aba ubwa zhɛ wa sha bụtụ bi ikɛnyi aba. Bi zhɛ mo n dongonu na aka na Ngaa suyanɛ bụ, gaaba 'yajɛ eshe-hwoo maa zhajɛ ta a suyanɛ shɛ bụụ?

22Ɛ zhɛ a sha atwa mi, N zhɛ kaa ma sha Agwatana aba. Gamba AGWANGWAMA N dumwa.

23Hioko, isɛbwɛ ya AGWANGWAMA shɛ uvwugo ụ'wụtụ, uvwugo na u vwengenji zhɛ wo puswo no ohiuhiu ogworozwo.

24Isɛbwɛ ɛtɛ ya AGWANGWAMA i movwo zha shɛ ya kwunanga o, semi aka na yaa njɛ iyi nɛ bee heŋshi kpaaŋ. Na aka na yee ci, nazhɛ atwa ubwa zhɛ o eshicigo ijɛ kpataa.

Jɛrɛmia 31

Ujiyo wa Amwamwa Isrɛl

1AGWANGWAMA hiɛŋ, Aka e ci ba ti Ngɛɛ zhɛ ma sha Agwatana alamụ Isrɛl hwɛɛ, aba du kaa zhɛ a sha atwa mi.

2Nụ ụshɛka Ngee hieci inyɛmɛnyɛmɛ ya atwa na benengeni tu'wo tu utokwobi. Na aka na ta atwa Isrɛl a jalakaka ụhinjanụ,

3ibɛ po Ngaa bananɛ aŋ caakwụ taa dụlụ. Mo lubo atwa ata Isrɛl aka elele, iwɛbɛ po Ngaa bu uranjɛ tulubo ti tikpeke tulubo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4N tɛ zhɛ ma bu ma na aka oko sasana. Hi tɛ zhɛ hio sugo shikoko shi ti'nyama
sasana aka oko maa hiɛ hiɛbɛ tɛhiɛba tu unyasa tubwada.

5Bi tɛ zhɛ ba hwaŋ sasana itimɛ ya afwafwa aka oko nu nshama mu Samaria, ta
atwa na hwɛŋ mụ kaa zhɛ a ya tụ'walụ ta afwafwa ata aa bɛrɛ.

6Ụjita we ci ba aka na a'iywa zhɛ a suyana ụhiɛŋshɛ ne tikpekwu ti Ifrem, ɛɛ zhɛ
ɛ hiɛŋ, Mizha tu munji ma Zayon, no ofwo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu.

7AGWANGWAMA hiɛŋ, Zungangana ma Jekob azunga unyasa, kalana ma
agwuma edenji n'ungwa taawụụ. Zunga ma azunga hiŋ ashɛtwa, ananga ma, maa
hi hiɛŋ, AGWANGWAMA bicingwo atwa ubwa; bee leshiji atwa elele na ga vwɛ
ni Isrɛl.

8Hioko, N zhɛ me suje aŋ maa a banɛ nu u'una u tuzuba, N zhɛ ma zanganjɛ aŋ
kaa maa a bananjɛ nu uce unyizo maa Mo sotulonu aŋ urubwo uko. To sholubo
keeni okwuturu zhɛ a zhagajɛ na aba, te eyikwo na 'yajɛ shifubo keeni anaa na
gwumwonu tumata. Ɛ zhɛ e gwure epe, a sha udenji ụ'wụtụ.

9Atwa mi zhɛ e gwure nu u'wo-tutwa, na tutabwa gana na tu Ngaa 'yagajɛ aŋ maa
e gwure. N zhɛ ma zarɛga aŋ no ohwulwo na 'yajɛ meni, nu uhwaŋna na namɛ
gbele gbele, a zha shɛ a twa udukwutwa o. Iwɛnɛ ti yaa shɛ Gamba n shɛ bishi
Isrɛl, ge Ifrem kaa shɛ yɛu mi ye eyi ihiiŋ.

10AGWANGWAMA hiɛŋ, Oo ahiɛba edenji, shɛlaga ma iwe mi, maa hi enenji kaa
n-ndumwa mi mi na cɛnjɛ ta apalanụ tu na tụ dụlụmɛ, maa, Bụtụ na gereteji la
atwa Isrɛl, ubwa du kaa zhɛ ba zanjɛ aŋ maa 'yagaga aŋ gana na ta bi'iywa-ba-
agwụdụ ba 'yagaga agwụdụ ubwa.

11Gamba n jwɛ Jekob na tijama, Ngee gwube kaa Isrɛl ni i'ɛlɛ udenji na uhwuri
bu ikɛnyi.

12Ɛ zhɛ a zhajɛ ni ishɛmɛ Zayon maa a zụnjɛ azunga unyasa tubwada, amɛ aba
zhɛ o lomo na apwaŋ mi, ibɛ shɛ apwaŋ ohiu ne meni ma afwafwa, keeni a na
manɛbɛ ma buta, na apwaŋ agwụdụ keeni inɛ. Ɛ zhɛ a sha gana itimɛ nɛ oo
zhizhongo meni; ɛ zhɛ a 'yaga iyi elele nɛ ukekeshi ibɛ go to aŋ.

13Nazhɛ miaụŋ-mo-o mu na mu ta shɛ asapa mi zhɛ ma hiɛba tɛhiɛba na amɛ-
olom, etwenyi, ne esemberi keeni n-nyarɛ zhɛ a bwada unyasa. N zhɛ ma
ingatanga aŋ, ma jɛshɛrɛga ụkwụla wa aba tuta maa ụ shɛ unyasa, maa amɛ-
tụhaŋtụ aba a shɛ ya amɛ-olom.

14N zhɛ mo shidingo shɛmɛ sho onongbo ni iyimɛyɛ i'wɛtwɛ; maa ge iyi ukekeshi
we elele gembi atwa mi. Gamba, AGWANGWAMA N dumwa.

Ugwulwo wa Atwa Ifrem

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

15Ibɛ AGWANGWAMA hiɛŋ, A hwụjɛ rụhwụŋ nu Rama, Rụhwụŋ ru u'wo u tugboo. Ge Rechɛl ba twa-u'wo iwɛ miaụŋ mu bwa; baa lacɛ ti'ingatanga, iwɛnɛ tu ma zasaba ya.

16AGWANGWAMA hiɛŋ, Ganga n'ungwa, wafwaga malaba ne eshe bu. Ugondu we elele na abɛ njɛ u zha shɛ wo ngwulo tụtụpa o; ɛ zhɛ a banɛ na cɛnjɛ ta atwa i'ime ya aba e gwure. AGWANGWAMA dumwa.

17AGWANGWAMA hiɛŋ, Ashɛlatụ ta namba geri-be-eshe iwɛ bụ; miaụŋ mụ bụ mi tɛ zhɛ me jiye nu u'una wa aba. Gamba AGWANGWAMA, N dumwa.

18N hwụjɛ ta atwa Ifrem jɛmɛ na amɛ-tụhaŋtụ aba, ɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA, tɛ shɛ gana usunda na zasa ni ihwɛ, ama gabụ bi ti mbisegeni unu-tuhwuga. Utu gwuricinje; tu mama 'imɛ maa te gwure no ofwo bu, na shɛ AGWANGWAMA tu.

19Iwɛnɛ po na aba na eti bi genji, ti yaa namɛ fwalaa, ata jala maa te gwure. Na aba na ebi ti peni ulwapɛ, nazhɛ yaa tu gwumanɛ otu po shɛgba shi tu iyi. Ezuye keeni ụpụrụsa ɛtɛ 'imɛ, iwɛnɛ atɛ njɛ la iwɛwɛ ne tisemberi tu tu.

20Gabụ ge Ifrem, gabụ bɛ shɛ yɛu mi tugom, yɛu nɛ Omo lubo tebiye. Aka elele na Ngee teyinje izeci bu, asha Ma haŋsa iwɛ bu no tulubo. Ahaŋsa mi namɛ na bụ aka elele; N zhɛ kaa mo hioko inyɛmɛnyɛmɛ bu.

21Meme shikecengeni iyi ye eseyida nu uhwaŋna, mama ndanɛ iyi nɛ zhɛ no bu sokokono ihwɛŋnɛ; shiyono ukpekiti ata ụ'wụtụ eshe tebiye, ubwa shɛ uhwaŋna ata ebi ge dure la.

22Ahiɛba atwa na zasa rishe-tɛtɛtana, i ci ụkwụmbwụ naa ɛhi zhɛ hia ganga tizhingotuu? Ma nda ba iyi ike ifwo keeni iyi nɛ namɛ swooŋ, i shɛ iyi tuswooŋ, maa biyikwo, ubwa ba jilanɛ ya butubwenyi.

Ugwulwo wa Atwa Juda

23AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, na shɛ Agwatana Isrɛl hiɛŋ, Aka na Ngee gwuricinje hwuŋ atwa ga na cɛnjɛ ta aba, ɛ zhɛ kaa a duma sasana na cɛnjɛ tu Juda keeni na ashɛpwụ ubwa, ɛ hiɛŋ, Ga AGWANGWAMA peni ishɛmɛ tiririri nɛ namɛ nu Jɛrusalɛm uwebiye, aba shɛ ofwo ata tijilo baa namɛ!

24Atwa zhɛ a nama nu Juda keeni ashɛpwụ ubwa, ahwɛŋ itimɛ zhɛ a nama keeni a'iywa na o rungo iwɛ agwụdụ aba.

25N zhɛ ma nda maa ga atwa ata na lukwumi a 'yaga ukpahiŋ ufwo, maa ga atwa na imunɛ logwecenji shiji ni iyimɛyɛ.

26Nazhɛ atwa ata zhɛ hiɛŋ, N leyi malabụ, Ngɛɛ zhinjɛ Ngaa shaananɛ bu ufwo hwungbɛ.

27Gamba AGWANGWAMA N hiɛŋ, Aka e ci ba ti Ngɛɛ zhɛ mo shidingo cɛnjɛ ti Isrɛl keeni Juda na atwa keeni isundɛ ehilo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

28Gana na tu Ngaa ngbaracɛ aŋ la Ngee mushenji aŋ, Ngee hwuŋzhi aŋ, Ngee bwereteji aŋ, Ngee iricinji aŋ Ngaa 'waŋtatanjɛ aŋ du, gobwonu du gom Ngɛɛ zhɛ ma ngbaraka aŋ maa ma bila aŋ maa ma ma aŋ.

29Aka na ta aka ata ci hwuŋ, atwamwa zha shɛ ɛ hiɛŋ ya maa, Eshi, aba yɛ tụ'walụ ta afwafwa tu na ti sembi, ene tuba a nda miaụŋ yigwi yigwi o.

30Ama kaa bụtụ be elele na yɛ tụ'walụ ta afwafwa ta ata ti sembi ubwa ene zhɛ na nda yigwi yigwi; bụtụ bụtụ kaa zhɛ bo 'wo iwɛ iwɛwɛ ikɛnyi ibwɛ.

Unu Ufwo Tutwa

31AGWANGWAMA hiɛŋ, Aka e ci ba ti Ngɛɛ zhɛ ma twa-unu ufwo na atwa Isrɛl keeni atwa Juda.

32U zha shɛ wa sha ya gana una ala Ngaa twa ne eshi aba na aka na ti Ngɛɛ imɛ aŋ u'ala Ngɛɛ bɛcinjɛ aŋ na cɛnjɛ ti Ijipti o. Okwo tu Ngaa shɛ gana bwolo ba aba, a untanganɛ shɛ unu ata tutwa o. AGWANGWAMA dumwa.

33Gana unu ata ufwo Ngɛɛ zhɛ ma twa na atwa Isrɛl, zhɛ wa sha na: AGWANGWAMA hiɛŋ, N zhɛ mo zwono undwa mu na shɛmɛ sha aba, Ma 'nyata uŋ kaa na shihaŋsa sha aba. N zhɛ ma sha Agwatana aba, aba du kaa zhɛ a sha atwa mi.

34I zasa bụtụ na zhɛ bo mbisogono ya binya bwa AGWANGWAMA tumapa o, iwɛnɛ tɛ ɛ zhɛ ma m mapa hwɛɛ aba, te kwune na atwa na gwụmwatangwụ tutu atwa na gembenji. AGWANGWAMA hiɛŋ, N zhɛ ma gangana aŋ iwɛwɛ nɛ aa ndanjɛ, N zha shɛ kaa du me teyinje ya iwɛwɛ ya aba kwukwuŋ.

35Iyi nɛ AGWANGWAMA hiɛŋ na, ubwa ba pana aŋ uwaŋna na aka bu uwaŋna, maa upiana nu mkpasu mu na ta nụ ụjita. Ubwa vwunji itekwu maa adanga ubwa na ugaga; ɛ hiɛŋ izeci ibwɛ, AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ.

36AGWANGWAMA hiɛŋ, Yaa shɛ undwa ga ee shikicinji eri wa ishɛga ne eshe mi, asha nazhɛ ajalalo Isrɛl eri shi a sha ya du udenji ne eshe mi tutu unyizo-nom.

37Iyi nɛ AGWANGWAMA jɛmɛ na, bi hiɛŋ, Gana na e eri shi a manga azuba keeni gana na ee eri shi a dwalakaka ukoshilo u cɛnjɛ tu unyizo, gabata du Ngee eri shi mo jinoko udenji Isrɛl kwukwuŋ iwɛ iyi nɛ aa njɛ. AGWANGWAMA dumwa.

38AGWANGWAMA hiɛŋ, aka e ci ba, tɛ ɛ zhɛ a maanana Jɛrusalɛm hwɛɛ, maa ụ shɛ ụshɛpwụ mu ụ'wụtụ, te kwune na ashɛkpa Hananɛl geri bu tuta tutu i ci Odubo ata Tiringeni.

39Uhwohwo tugwungwu tu bwa zhɛ wa bana apata geri bu uwaŋna-twonuo mbwụụ wa zha ne bikpekwu bu Garɛb maa u ringeni tutu i ci Goa.

40Ulomu ata u ma'alụ mu n'wo ma atwa hwɛɛ, keeni cɛnjɛ ta ata oo no n'wo, tu na ti tileni no ofwo shihilo shi Kɛdron nu uwaŋna-banụ tutu i ci tiringeni to

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Odubo Budakwa, ɛ zhɛ ma n ndana aŋ tijilo. A zha shɛ o hwuŋzotongo ya ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ o, a zha shɛ kaa du e iricingo uŋ ya kwukwuŋ.

Jɛrɛmia 32

Gɛ Jɛrɛmia So Ehilo

1Ti gɛ Zɛdɛkia yɛ tugwama tu Juda, yaa namɛ shiywa umpwa, gɛ Nɛbukadnɛza yɛ tugwama tu Babulon, yaa namɛ shiywa umpwa-na-shɛba-shɛ-tụndatụ, nazhɛ AGWANGWAMA m mbishi n-ndumwa mu bwa.

2Na aka ata ibɛ ejeshi agwuma Babulon hweri Jɛrusalɛm, ee n kepi nu ukpogwu umwamwa wa agwuma Juda.

3Agwuma gɛ Zɛdɛkia n kepi apata, bɛɛ hiɛŋ, Iwembe po abɛ jɛmɛ tigesere maa AGWANGWAMA hiɛŋ, N zhɛ mo lonono agwuma Babulon maa ala ụshɛpwụ ga ụ'wụtụ tulashɛga,

4maa agwuma gɛ Zɛdɛkia kaa zha shɛ ba bananganaa? Asha ɛ zhɛ a shapa bụ a pana agwuma Babulon; bɛɛ zhɛ ba twa eshe nu bwa, bɛɛ zhɛ kaa ba dumanga n-ndumwa nu bwa.

5Bɛɛ zhɛ kaa ba shapa Zɛdɛkia nu Babulon, bɛɛ zhɛ ba nama apata uuwa i ci aka na Ngee hikeni bu. Okwo baa twa ifelu na atwa Babulon, i zha shɛ ya 'yagana bu kaa eshe o. Gamba AGWANGWAMA N dumwa.

6Gɛ Jɛrɛmia hiɛŋ, AGWANGWAMA kaa m mbishi,

7maa ga Hanamɛl yɛu Shalum na shɛ bishi mi bu ko zhɛ ba zhajɛ pi mi maa ma n lụpa maa ma sa ehilo ata ubwa namɛ na Anatot, asha Gamba n teni cɛŋ maa ma saanana aŋ iwɛ ikɛnyi mi.

8Nazhɛ ga Hanamɛl zhajɛ ga pi mi no ofwo ata ukpogwu umwono-ụshɛrɛya, nu gana na ta AGWANGWAMA mbishi bu, bɛɛ hiɛŋ, Sa ehilo ata mi namɛ na Anatot, na cɛnjɛ ti Bɛnjamin, iwɛnɛ ti yaa shɛ gabụ bi teni cɛŋ maa seeneni aŋ maa 'yaga aŋ ni ikɛnyi bu. Ibɛ po Ngee mepi maa n-ndumwa ma ata AGWANGWAMA ga jɛmɛ ne mi mɛ shɛ ga iwɛ tugom.

9Ngoo so ga ehilo ata ni i'ɛlɛ Hanamɛl na shɛ yɛu bishi mi bu ko, Ngee menji ulumo ukwuribi na ụ shɛ maa ma tụpa bụ, waa shɛ azụrụfa arinya umpwa-na-ba-ecenje.

10Ngee shiyeni i'ɛlɛ nu utakada tiseyida, Ngee kepi uŋ, Ngaa suyanɛ eseyida, Ngee menji ukwuribi ata ne bimenji bu ukwuribi.

11Nazhɛ Ngee suji atakada ata tiseyida, tu una ata ee sweni, ugata unu-tutwa na ee 'nyeci zweni nu bwa keeni una ata kapɛshɛngwa,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12Ngee peni Baruk yɛu Nɛria nɛ shɛ bụjalụ Maseiya. Ngee peni bu aŋ ne eshe Hanamɛl keeni eshe eseyida ata ge shiyeni i'ɛlɛ nu utakada ata iyi nɛ Ngoo so keeni eshe atwa na jɛjɛ nu ukpogwu ata umwono-ụshɛrɛya.

13Ngee mbishi Baruk ne eshe aba hwɛɛ, Ngɛɛ hiɛŋ,

14AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ na shɛ Agwatana Isrɛl, hiɛŋ, Sugo unu-tutwa ga hwɛɛ, tu una unu-tutwa iyi nɛ Ngoo so na e sweni keeni una ata kapɛshɛngwa, maa zweni aŋ ni ikwɛshɛ ɛtɛ oo mo na cɛnjɛ-ti-i'wɛŋnɛ, iwɛ maa o ilogogo shiywa shi ufwugwo geri-be-eshe.

15Iwɛbɛ po AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ na shɛ Agwatana Isrɛl hiɛŋ, Ɛ zhɛ a sa shimwono, ne shihilo keeni ntuma ma shifwafwa sasana na cɛnjɛ tu ga.

Adua Jɛrɛmia

16Na aba na ti Ngee peni Baruk yɛu-ye-eyi Nɛria utakada ata unu-tutwa iyi nɛ Ngoo so, Ngaa njɛ adua pa AGWANGWAMA, Ngɛɛ hiɛŋ,

17AGWANGWAMA na shɛ Agwatana, gabụ bɛ njɛ tụla, ta cɛnjɛ tedure nu ukpahiŋ bụ ụ'wụtụ; keeni u'ala ata bụ ndarɛshɛngwa. I zasa iyi elele nɛ ibu ngezeni tɛnda o.

18Gabụ bu mbiswonuo atwa akpakwụ ufwugwo tulubo tụ bụ tụ 'wụtụ, obu pwonuo kaa du atwa ufwugwo ulwapɛ iwɛwɛ nɛ eshi aba njɛ. Gabụ bɛ shɛ Agwatana a'wụtụ keeni bu na bu ukpahiŋ kpaaŋ; ɛ hiɛŋ izeci bu AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ.

19Gabụ ba nda ti'imanganga tu na tɛ incɛ keeni iyi i'wɛtwɛ. Gabụ ba kwụba iyi elele nɛ atwamwa a nda, gabụ kaa ba tụpa aŋ te teni cɛŋ na tɛnda ta aba.

20Gabụ kaa bɛ njɛ la arụhwajɛ keeni iyi tudama ni Ijipti cala cala, gabụ kaa bu ta nda iŋ taa hwayɛ, to ofwo atwa Isrɛl keeni na ashashɛ edenji elele, iwɛbɛ po ee bi mepi no ofwo elele hwɛɛ.

21Tedure na arụhwajɛ bụ o tugom keeni iyi tudama ifwugwo nɛ herikeni atwa i'ime tu shihwulu, ibɛ po abɛ njɛ ukpahiŋ bụ ụ'wụtụ ɛbi bɛcinjɛ atwa Isrɛl na cɛnjɛ ti Ijipti.

22Gabụ kaa bi peni aŋ cɛnjɛ tu ga tuwebiye tu barɛ keeni ugwungwu, nu gana na ebi shileni la eshi aba unu maa bi zhɛ ba pana aŋ.

23Ama aka na te e teni cɛnjɛ tu ga, ee leshiji tu, a hwụjɛ shɛ ya unu bu okwo maa a na nda iyi nɛ teni cɛŋ nu undwa bụ o; a njɛ shɛ ya iyi elele nɛ ebi eni aŋ tɛnda o. Iwɛbɛ po ebu sugeni aŋ ufwu ga tɛnda kpaaŋ.

24Atwa Babulon momo sutengeni otukwu otukwu oo rungwutwonu ụshɛpwụ ata maa e leshiji uŋ, ee hweri aŋ. Ibɛ po ujasa, ni imunɛ-tiya, keeni ụngwụ ụwɛ zhɛ ya nda maa ụshɛpwụ ata teni ni i'ɛlɛ ya aba. Gabụ du bụ kwụbɛ ya maa iyi elele nɛ abɛ jɛmɛ la kpaaŋ i sɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

25Oo AGWANGWAMA Mokondo, okwo ti yaa shɛ gana ata gabụ kaa bi n hiɛŋ ga ma sa la ehilo ata ne eshe eseyida ata, okwo ta atwa Babulon zhɛ a lashɛga ụshɛpwụ ata.

AGWANGWAMA Jishijɛ Jɛrɛmia

26Nazhɛ AGWANGWAMA n jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ,

27Gamba n shɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana atwa kpaaŋ. I zasa iyi elele nɛ n ngezeni tɛnda o.

28N zhɛ mo utogono Nɛbukadnɛza agwuma Babulon ụshɛpwụ ga keeni ejeshi ubwa; ɛ zhɛ a lashɛga uŋ,

29ɛɛ zhɛ a sapa uŋ ulwa. Ɛ zhɛ o hwoŋzhingo uŋ hwɛɛ, to shimwono sha ata oo hwoŋzhingono Beal iturɛre no okogo shɛ ba keeni arụpɛ tuswa na a 'wanga tuwa ta aba maa ɛ ishicinjɛ isɛbwɛ mi.

30AGWANGWAMA hiɛŋ, te kwuni nu umozhigo mu ụrụkwụkwụ ra atwa Isrɛl keeni atwa Juda, a ma hashɛgana amɛ, ɛɛ ishicinjɛ isɛbwɛ mi tedure ni iyi nɛ aa nda ni i'ɛlɛ ya aba.

31Atwa ụshɛpwụ ga njɛ maa gɛ isɛbwɛ mi gereji te kwuni nụ ụjita na ee jwe uŋ. N hoŋswo maa N zhɛ me iricingo uŋ kpaaŋ maa kede Ma kwụba uŋ ya o,

32iwɛ iyi iwɛ ye elele nɛ atwa Isrɛl na atwa Juda njɛ maa ɛ ishicinjɛ isɛbwɛ mi, ta shɛgwuma sha aba, te ehiu aba, to onongbo aba keeni egesere aba a nda, te etwenyi Juda keeni atwa na jɛjɛ nu Jɛrusalɛm.

33A m panɛ shɛ ba sha aba; okwo tu Ngaa uranjɛ aŋ timbisogono, a shɛlajɛ shɛ maa e seshi o.

34E suji du tuwa ta ata ta aba tu tupwaŋ e tileni tu na amɛ Umwono na oo mo iwɛ tɛzhɛba ti mi, ee heshigeni uŋ.

35E meni Beal otukwu-ụrụpɛ nu ulomu Hinom, maa a na ta ụrụpɛ na miaụŋ ma aba me eyi keeni mu na mo o na tuwa tu Molɛk. M peni shi aŋ unu maa ga a njɛ ijɛ o, i teni shi okwo na ahaŋsa mi maa ga a njɛ iyi gɛnɛ ɛtɛ maa e eni atwa Juda iwɛwɛ tɛnda o.

Unu-tishilo na 'Yajɛ Ashɛlatụ

36Nazhɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl m mbishi, bɛɛ hiɛŋ, Ɛ-Jɛrɛmia, atwa hiɛŋ, Ujasa, ni imunɛ-tiya, keeni ụngwụ ụwɛ zhɛ wa nda maa ga ụshɛpwụ ga teni ni i'ɛlɛ ya agwuma Babulon. Shɛlaga hwuwayɛ go inyɛ iyi nɛ Ngɛɛ zhɛ mɛ hiɛŋ.

37N tɛ zhɛ ma zanganjɛ atwa ata maa a bananjɛ na cɛnjɛ te elele tu na Ngee gereteji aŋ la ni isɛbwɛ mi i'wɛtwɛ, N zhɛ me suje aŋ me gwuricinje maa a nama epe nu ulapiya suu.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

38Nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma sha Agwatana aba, ɛɛ zhɛ du a sha atwa mi.

39N zhɛ ma pana aŋ ahaŋsa oko gba keeni uhwaŋna uko gba; iwɛ maa a na ma sụma inyɛsɛ unyizo-nom, iwɛ tɛzhɛmana ti ikɛnyi aba keeni iwɛ tɛzhɛmana tu miaụŋ mu na ɛɛ tɛ zhɛ a mata hwuŋ.

40N zhɛ ma twa-unu unyizo-nom na aba. N zha shɛ ma ganga aŋ iyi ibiye tɛndana kwukwuŋ. Ngɛɛ zhɛ du ma nda maa a na ma sụma inyɛsɛ na amɛ aba oko, iwɛ maa kede a vwụrɛ ya maa e n genji kwukwuŋ.

41N zhɛ mu na ndana aŋ iyi ibiye nu unyasa, Ngɛɛ zhɛ kaa mo shikicingo aŋ dimi na cɛnjɛ tu ga, na tɛcara na amɛ mi oko keeni ohwulu mi oko unyizo-nom.

42Gana na Ngee sugeni la atwa ga iyi iwɛ gɛ i'wɛtwɛ kpaaŋ, gabata du Ngɛɛ zhɛ ma ndana aŋ iyi ibiye ye elele nɛ Ngee shileni aŋ unu ibɛ gbaa.

43Atwamwa a duma maa, Cɛnjɛ tu ga ti zhɛ ta sha gana ụshɛka, ofwo na atwa keeni isundɛ elele zha shɛ a nama ya, ɛɛ zhɛ a pana tụ atwa Babulon. Ama ɛ tɛ zhɛ kaa a sa shihilo na cɛnjɛ tu ga sasana na aka oko.

44Atwa tɛ zhɛ a sa tụ, ɛɛ tɛ zhɛ o shiyono i'ɛlɛ nu utakada unu-tutwa, ɛ zhɛ a swana uŋ, ne eshe eseyida. Ijɛ zhɛ ya nda no tugwungwu ta cɛnjɛ ti Bɛnjamin, keeni ashɛpwụ na rungwutwonu Jɛrusalɛm, ta ashɛpwụ Juda, ta ashɛpwụ na namɛ na cɛnjɛ ti ishɛmɛ, to ofwo embi ishɛmɛ, keeni tuta tu Juda. N zhɛ me gwuricingeni atwa ata ugwoje wa aba na cɛnjɛ ta aba. Gamba AGWANGWAMA, N dumwa.

Jɛrɛmia 33

Unu-tishilo Unya iwɛ Ugwulwo nu Jɛrusalɛm

1Aka na tu Ngaa ta kapɛ nu ukpogwu ata umwono-ụshɛrɛya, ibɛ AGWANGWAMA dumananɛ n-ndumwa mu bwa ne mi na aka yebi.

2Ibɛ AGWANGWAMA na karɛ cɛnjɛ, na njɛ tụ na kaa shikicinji tu no ofwo na taa namɛ, jɛmɛ n-ndumwa ne mi. Ubwa na ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ AGWANGWAMA, bɛɛ hiɛŋ,

3N suyanɛ, N zhɛ kaa mɛ bi jishijɛ; N zhɛ kaa mo bu mbiso iyi tusweci i'wɛtwɛ nɛ ebi mepi shi.

4Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl, N hiɛŋ, I zasa ule maa beni maa sukakanɛ atwa Babulon a na meme sutengeni otukwu otukwu a na hweri shimwono shi Jɛrusalɛm keeni shimwono sha shɛgwuma shɛ Juda maa e hwuŋzetenji shu ni ifelu o.

5Asha inɛ ɛtɛ zhɛ ya sha maa ụshɛpwụ ata kwakwa ɛɛ zhɛ e shidingo nu n'wo ma atwa ata a na Ngɛɛ zhɛ ma kwụna ni isɛbwɛ mi ti'ishijɛ. M pwonuo ụshɛpwụ ga aba, iwɛ iyi iwɛ nɛ atwa na zweni nu bwa njɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Ama tuba N zhɛ ma nɛnga ụshɛpwụ ga keeni atwa na zweni nu bwa maa me gwuricinje ulapiya wa aba. N tɛ zhɛ mo mbisono aŋ amɛ-olom a'wụtụ 'wụtụ keeni tishikono ti tidimi.

7N zhɛ me gwuricingeni atwa Juda keeni atwa Isrɛl ugwoje wa aba tebiye, N zhɛ kaa ma maanana aŋ maa a shɛ gana ala aa namɛ cala.

8N zhɛ ma nyashɛnga aŋ shɛshɛshɛ maa e beni ni iwɛwɛ ɛtɛ aa n njɛ la. N zhɛ kaa ma gangana aŋ iwɛwɛ ya aba nɛ aa ndanjɛ keeni tigezhe ta aba.

9Nu Jɛrusalɛm ibɛ zhɛ ya sha olugwo na unyasa, nụ ụjɛrụma tumuna keeni tubusa ti mi ti zhɛ ti nɛ zhinjɛ; nazhɛ edenji elele na namɛ nu unyizo ga zhɛ a nda inyɛsɛ mi, ɛɛ zhɛ a zhɛgɛdaga aka na ta a hwụjɛ iwɛ iyi ibiye nɛ Ngaa ndanɛ atwa Jɛrusalɛm keeni iwɛ tɛzhɛmana tu na Ngaa shapɛrɛganɛ ụshɛpwụ ga.

10AGWANGWAMA hiɛŋ, Atwamwa a duma, ɛɛ hiɛŋ, Ofwo ga a shɛ gana ụshɛka, i zasa atwa kwo kaa isundɛ elele nɛ namba nu bwa o. E teni kaa cɛŋ. Ashɛpwụ Juda keeni ihwɛŋnɛ ụshɛpwụ Jɛrusalɛm i shɛ bohondo; ta atwa ti isundɛ zasaba ni ibɛ o. Ama kaa hi tɛ zhɛ hia hwuganana

11n'ungwa mu unyasa keeni rụhwụŋ ru unyasa wa amɛ-olom ni iyimɛyɛ towo no ofwo ga hwɛɛ. Hi tɛ zhɛ hia hwuga ta atwa a zunga azunga ta a 'waŋnanɛ Umwono mu apwaŋ ugwoje; ɛɛ zhɛ ɛ hiɛŋ, ‘Walụ ma AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, iwɛnɛ po ubwa zhɛmɛ, tulubo tu bwa tụ 'wụtụ kaa tɛ shɛ unyizo-nom. N tɛ zhɛ me gwuricingeni cɛnjɛ tu ga ugwoje u tuba tebiye gana na ti yaa namanɛ tụ la cala. Gamba AGWANGWAMA, N dumwa.

12AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, Cɛnjɛ tu ga tɛ shɛ gana ụshɛka, tu na atwa keeni isundɛ zasaba, tiyaga ti zhɛ ta namanana na tuba, ɛ zhɛ a sha ofwo na a'iywa-agwụdụ eri no sugo agwụdụ aba.

13Ta ashɛpwụ cɛnjɛ ti ishɛmɛ, te embi ishɛmɛ, ta tuta tu Juda, no tugwungwu ti Bɛnjamin, ta ashɛpwụ ticwɛŋ cwɛŋ na rungwutwonu Jɛrusalɛm keeni ashɛpwụ Juda, a'iywa-agwụdụ tɛ zhɛ a rɛtanana hwuŋ agwụdụ aba apata aka oko. Gamba AGWANGWAMA, N dumwa.

Tugwure ta Shɛgwuma Keeni Onongbo

14Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ, Aka e ci ba ti Ngɛɛ zhɛ ma ụrɛcɛnga unu na Ngee shileni la atwa Isrɛl keeni atwa Juda.

15Na aka ata N zhɛ ma tala bụtụ na zhɛ ba sha agwuma tiririri na ajalalo Devid. Agwuma ata zhɛ na nda iyi nɛ teni cɛŋ keeni iyi nɛ namɛ ririri na cɛnjɛ ta ata kpaaŋ.

16Ɛ zhɛ a lashɛga atwa Juda keeni atwa Jɛrusalɛm maa a nama nu ulapiya suu. Ɛ zhɛ ɛ hiɛŋ izeci ụshɛpwụ ata, AGWANGWAMA ubwa shɛ Tiririri tu tu.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

17Gamba AGWANGWAMA n hiɛŋ, Ge Devid zha shɛ ba vwunga bụtụ na zhɛ ba gɛga ni idwɛtwɛ maa ya tugwama ta atwa Isrɛl kwukwuŋ.

18Aka elele onongbo zhɛ na banɛ nụ ụlamụ Livai maa a n ndanɛ iyi maa a na ma pana arụpɛ tuhwoŋzhingo, na arụpɛ tiya keeni arụpɛ avwɛ.

19Ibɛ AGWANGWAMA m mbishi, bɛɛ hiɛŋ,

20N twawa-unu atubana na aka bu uwaŋna keeni ụjita, iwɛ maa a nama na aka aba na teni cɛŋ; unu ata tutwa kaa eri shi wa bwadụ kwukwuŋ.

21Nu uhwaŋna ata du uko uko Ngaa twa-unu ni yɛu mi ugondu ge Devid maa bi zhɛ ba 'yaga ajalalo na zhɛ na ya tugwama aka elele, Ngaa twa du unu no onongbo a na shɛ ụlamụ Livai, maa ɛ zhɛ na ma n ndana iyi aka elele; onu ata tutwa kaa eri shi wa bwadụ kwukwuŋ.

22N zhɛ kaa mu na kaana ufwugwo wa ajalalo yɛu mi ugondu ge Devid ugombo keeni ufwugwo wo onongbo a na banɛ nụ ụlamụ Livai ugombo, iwɛ maa kede bụtụ eri aŋ tɛrɛta gana na ta bụtụ eri shi ba rɛta mkpasu ma tụla keeni ahwayɛ ukwoswo itekwu o.

23Nazhɛ AGWANGWAMA m mbishi, bɛɛ hiɛŋ,

24Bi shiyeni yibwa eshe gana na atwamwa a duma hŋ, ɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA jineci atwa Isrɛl keeni atwa Juda, a na shɛ amwamwa eyebi a na bee ge teri? Ibɛ po atwamwa ngbaracɛ ya atwa mi fwufwurɛnjɛ, a 'wa sụ ya iwɛ aba maa a ta shɛ udenji ụ tandụ o.

25Ama Gamba AGWANGWAMA, n hiɛŋ, Yaa shɛ Ngaa nga twa sụ unu na aka bu uwaŋna keeni ụjita, keeni shikpogo sha tụla na cɛnjɛ,

26asha nazhɛ yebe Ngɛɛ zhɛ ma laka ajalalo Jekob keeni a na Devid yɛu mi ugondu, N nga zha shɛ du ma tala bụtụ bu ko na ajalalo Devid maa ya tugwama ta ajalalo Abraham, na Azik, keeni Jekob. N zhɛ mo hioko inyɛmɛnyɛmɛ ya atwa mi, maa me gwuricingeni aŋ sasana ugwoje wa aba duwa duwa.

Jɛrɛmia 34

Gɛ Zɛdɛkia Bweji Unu-tishilo

1AGWANGWAMA m mbishi n-ndumwa mu bwa na aka na tu unyama we ejeshi a na banɛ no olugwo edenji elele meme peni Nɛbukadnɛza agwuma Babulon maa ɛ cɛ bu i'ɛlɛ, na tusukakana tu Jɛrusalɛm keeni shɛngwuwa shɛ bwa.

2Na aka ata AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl m mbishi, bɛɛ hiɛŋ, Zhaga mbiso Zɛdɛkia agwuma Juda maa, Gamba AGWANGWAMA, n zhɛ ma nda maa agwuma Babulon eri ụshɛpwụ ga, bi zhɛ kaa bo hwoŋzhingo uŋ kwunduu nu ulwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Bi zha shɛ kaa ba banangana; ɛ zhɛ ma bu ima maa e bi peni bu. Eshe hiŋ zhɛ a twa na anya hwɛɛ be ehieyebi, ɛbi zhɛ kaa ba dumanga n-ndumwa nu bwa, ɛbi zhɛ ba sana nu Babulon.

4Gabụ gɛ Zɛdɛkia, shɛlaga iyi nɛ Ngaa jɛmɛ iwɛ bụ. A zha shɛ kaa ma bụ kwụna nu ujasa o.

5Bi zhɛ bo 'wo na amɛ-olom, gana na atwa hwoŋzhingeni eshi bu a na shɛ shɛgwuma nu umbe bu iturɛre na aka na te e ni aŋ, nu uhwaŋna ata du uko uko ɛɛ zhɛ mo bu hwoŋzhingono iturɛre. Ɛ zhɛ a ta-ụkwụla iwɛ bụ, ɛɛ zhɛ ɛ hiɛŋ, Adooyi, Agwuma tu 'wi! Gamba AGWANGWAMA, N dumwa.

6Ngee mbishi agwuma Zɛdɛkia n-ndumwa mu ga kpaaŋ nu Jɛrusalɛm,

7na aka na te ejeshi agwuma Babulon a sukakana ụshɛpwụ ata. Ejeshi ata du a sukakana ashɛpwụ na ɛɛ hiɛŋ, Lakish keeni Azika, aba kaa kiri shɛ ashɛpwụ na 'yajɛ ikepi a na vwɛ nu Juda.

Alaacɛ na Aa Njɛ Ajama ata Ehibru

8AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa nɛ Jɛrɛmia tobwolo agwuma gɛ Zɛdɛkia keeni atwa Jɛrusalɛm hwɛɛ a twawa-unu maa ge e enenji maa e genji

9ajama aba a na shɛ Ehibru, ta a na eyi keeni a na o o, iwɛ maa kede bụtụ aba be elele 'yaga ya binya bwa bi Isrɛl maa sha bujama o.

10Ibɛ po atwa ata kpaaŋ keeni miaụŋ ma aba mu tugwama leni maa e genji ajama aba maa kede a njɛ aŋ ya ajama kwukwuŋ sasana. Ee genji aŋ ga.

11Ama na aba ibɛ, ee sheyinji tuhaŋsa ta aba ee suji aŋ sasana aa njɛ aŋ ajama ni iji.

12Nazhɛ AGWANGWAMA m mbishi n-ndumwa, bɛɛ hiɛŋ,

13Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl, N hiɛŋ, Mbiso atwa ata maa; N twa la unu ne eshi hiŋ na aka na Ngɛɛ bɛcinjɛ aŋ na cɛnjɛ ti Ijipti na shɛ umwono tijama. Ngee mbishi aŋ, Ngɛɛ hiɛŋ,

14Nu uywa ucenje we elele a shɛ a ganga bujama be Bihibru be elele na ndanɛ aŋ iyi shiywa shi cihiŋ. Ama eshi hiŋ shɛlajɛ shɛ, e shiri shi kaa acɛbɛ ni iyi elele nɛ Ngaa jɛmɛ o.

15Semi ni ijitɛ gɛ imbɛnɛ i keshici ibɛ ehi sheyinji shihaŋsa shi hiŋ ahiɛ njɛ iyi nɛ n kwụlanɛ. Ehi leni hwɛɛ hiŋ maa hi genji anya hiŋ Isrɛl maa e hwuri, nazhɛ ahi twa-unu ne eshe mi, na amɛ Umwono na aa suyana ni izeci mi.

16Ama na aba ibɛ ehi sheyinji sasana shihaŋsa shi hiŋ, hi m mụnɛ shɛ ụjɛrụma o. Ehi sugeneni ajama eyi na ajama o o a na ehi go gongwo la hwɛɛ hiŋ, gana na ihi kwụlanɛ, ahiɛ njɛ aŋ sasana ajama ni iji.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

17Iwɛbɛ po Gamba AGWANGWAMA, Ngɛɛ hiɛŋ, Hi hwụjɛ shɛ unu mu o. Hi peni shi anya hiŋ Isrɛl ohwolu maa a mama 'yaga o. Asha i zhɛmɛ ya tebiye, N zhɛ ma hi pana tumama 'yaga: tumama 'yaga tu na maa hi 'wi nu ujasa, nụ ụngwụ ụwɛ, keeni ni imunɛ-tiya. N zhɛ ma nda maa ge iyi no hi holono na cɛnjɛ cɛnjɛ-ta-tugwama te elele tu na tu namɛ nu unyizo ga tedure ni iyi nɛ Ngɛɛ zhɛ ma hi nda.

18Ta miaụŋ mu tugwama mu Juda keeni muna mu Jɛrusalɛm, nu nvwala, to onongbo, medenji atwa cɛnjɛ ta ata hwɛɛ, a twa-unu ne mi tedure na tahaŋnụ tizha na ashashɛ yɛu buna be eyi na ee jeji na ashashɛ. Ama kaa e bweji unu ata tutwa, a untanganɛ shɛ uŋ o.

19Gabata du Ngɛɛ zhɛ ma nda atwa ata gana na ta a njɛ ni yɛu ɛtɛ buna be eyi.

20N zhɛ ma nda maa atwa i'ime ya aba a na a jala aŋ tụkwụna eri aŋ, shanụnụ keeni isundɛ ehilo zhɛ ya ya n'wo ma aba.

21N zhɛ du ma nda maa atwa na a jala agwuma Juda gɛ Zɛdɛkia keeni ehiu ubwa tụkwụna eri aŋ. N zhɛ ma nda maa ejeshi agwuma Babulon, anaa na ge hi genji ya tusukakana eri aŋ.

22N zhɛ ma pana aŋ unu, maa ge gwure nụ ụshɛpwụ ga. Ɛ zhɛ a sukakana uŋ, ɛɛ zhɛ a lashɛga uŋ, maa e hwoŋzhinji uŋ nu ulwa. N zhɛ ma nda maa ga ashɛpwụ Juda a shɛ gana ụshɛka na bụtụ be elele zasaba. Gamba AGWANGWAMA N dumwa.

Jɛrɛmia 35

Gɛ Jɛrɛmia na Atwa Rɛkab

1Aka na ti gɛ Jɛhoiyakim yɛu Josia shɛ agwuma Juda, nazhɛ AGWANGWAMA m mbishi n-ndumwa, bɛɛ hiɛŋ,

2Zhaga no ofwo udenji wa atwa Rɛkab maa jɛmɛ n-ndumwa na aba. Nazhɛ maa tecinje aŋ na amɛ tijajaga tu Umwono wa AGWANGWAMA tu uko maa peni aŋ mayaga maa e swe.

3Ngee zhe ga Ngee suje tụ'ụrɛcɛnga tu udenji wa atwa Rɛkab hwɛ hwɛɛ, ga Jeazania yɛu (Jɛrɛmia unya,) na shɛ yɛu Habazinia keeni miaụŋ-mo-bino bwa keeni miaụŋ mu bwa me eyi hwɛɛ.

4Ngee suje aŋ nu Umwono wa AGWANGWAMA. Ngee tecinji aŋ na amɛ tijaja tu umwono Hanan yɛu Igdalia. Amɛ umwono ata namɛ na azuba amɛ umwono Measɛiya yɛu Shalum, na ba ngbaraka odubo, u dongonu shɛmɛ sho shimwono she ehiu anya.

5Nazhɛ Ngee shidenji mayaga ne ekwepi keeni nkolo mu mayaga Ngee sheji mu nu umbe atwa Rɛkab, Ngɛɛ hiɛŋ aŋ, Swa ma mayaga mu ga.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Ama ɛ jishijɛ, ɛɛ hiɛŋ, Tu swe shi mayaga o. Iwɛnɛ tu ugwunukwoshi tu go Jonadab yɛu Rɛkab, bu tu tɛtaganɛ-unu maa kede ta swa mayaga me elele kwukwuŋ ta miaụŋ mu na ɛti zhɛ ta mata hwɛɛ.

7Bee ti mbishi du sasana maa kede ta ma shimwono, kede ta hwaŋ itimɛ, kede ta bila afwafwa o. Bee ti peni-unu maa ga tu na nama no shimwono shi tugwuno aka elele, iwɛ maa ta nama na cɛnjɛ tu ga atɛ shɛ gana agaiŋ te ilegeji.

8Tụ hwụjɛ kaa unu iyi elele nɛ go Jonadab iti peni-unu ibɛ hwɛɛ. Ibɛ po etu swe shi mayaga ni ikɛnyi tu kwukwuŋ, te eyikwo tu, ta miaụŋ mu tu me eyi kwo kaa miaụŋ mu tu mo o.

9Ti me shi ga shimwono maa to zwono, tu zweni no shimwono shi tugwuno, tu zasa ntuma ma shifwafwa, tu zasa shihilo kwo kaa ohiu o.

10Tụ hwụjɛ ga kaa unu iyi elele nɛ ugwunukwoshi tu go Jonadab iti peni etu zweni ga kaa no shimwono shi tugwuno.

11Ama aka na agwuma gɛ Nɛbukadnɛza tefuleji cɛnjɛ ta ata, ibɛ po eti heŋshi maa ta zhajɛ nu Jɛrusalɛm maa to gozhigono ejeshi Babulon keeni a na Siria. Ecilo go po atu namɛ nu Jɛrusalɛm ta.

Uzawa Tɛcara ta Atwa Juda

12Nazhɛ AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ na shɛ Agwatana Isrɛl,

13m mbishi, bɛɛ hiɛŋ, Zhaga mbiso atwa Juda keeni atwa Jɛrusalɛm maa, Gamba AGWANGWAMA, mo hi hoŋtono maa, Iwembe po ahiɛ lacɛ iwe mi tɛshɛlaga maa hi hwụjɛ-unu tusokokono ti mii?

14Ajalalo Jonadab hwụjɛ-unu na bee peni aŋ maa kede e swe mayaga, tutu i ci aka ga, i zasa bụtụ aba be elele na ba swa mu na me elele o. Ama N hiɛ uranjɛ iwɛ timbiso, hiɛ hwụjɛ shɛ kaa unu mu o.

15Ngaa uranjɛ egesere elele na shɛ miaụŋ mi mi mu ugondu tu tumwanɛ no ofwo hiŋ, e hi mbiswo maa hi genji uhwaŋna hiŋ ụwɛ maa hi njɛ iyi nɛ teni cɛŋ. A hi tɛtwagwanua-unu maa kede hi na zhɛba tuwa maa hi na ndana tu iyi o, iwɛ maa tuba hi zhe hi nama na cɛnjɛ ta ata Ngee hi peni, te eshi hiŋ hwɛɛ. Ama hi shiri shi acɛbɛ maa hi shɛlaga iwe mi o.

16Ajalalo Jonadab na shɛ yɛu Rɛkab hwụjɛ-unu na ugwunukwoshi wa aba peni aŋ. Ama ahiɛba atwa ga, hiɛ hwụjɛ shɛ unu mu o.

17Iwɛbɛ po Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, na kaa shɛ Agwatana Isrɛl, hiɛŋ, N zhɛ me sugeni atwa Juda keeni atwa Jɛrusalɛm hwɛɛ ufwu ata tɛnda Ngee shiri la unu ubwa. N zhɛ ma hi nda ijɛ iwɛnɛ ehi shiri shi acɛbɛ na aka na Ama duma iwɛ ne hiŋ, hi n jɛshɛjɛ shɛ kaa aka na Ngaa hiɛ suyanɛ o.

18Nazhɛ Ngee mbishi udenji wa atwa Rɛkab maa, AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, na shɛ Agwatana Isrɛl, dumwa bɛɛ hiɛŋ, Hiɛ hwụjɛ-unu na

© 2008 Bible Society of Nigeria.

ugwunukwoshi hiŋ go Jonadab ihi peni; ahi 'wa kaa tusokokono tu bwa kpaaŋ, ahiɛ njɛ iyi elele nɛ bee hi peni-unu ibɛ.

19Iwɛbɛ po Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ na shɛ Agwatana Isrɛl, Ngɛɛ hiɛŋ, Ụlamụ Jonadab yɛu Rɛkab zha shɛ wa vwunga kwukwuŋ bụtụ na zhɛ na ma ndana iyi aka elele o.

Jɛrɛmia 36

Ga Baruk Rɛcɛ Utakada ata u Tukwungwulo na Amɛ Umwono wa Agwatana

1Ti gɛ Jɛhoiyakim yɛu Josia yɛ tugwama tu Juda, yaa namɛ shiywa shi neshi, nazhɛ AGWANGWAMA m mbishi, bɛɛ hiɛŋ,

2Jala utakada uko u tukwungwulo maa 'nyeci iyi elele nɛ Ngee bi mbishi iwɛ Isrɛl keeni iwɛ Juda keeni iwɛ edenji elele nu bwa. 'Nyata iyi elele nɛ Ngee bi mbishi te kwuni na aka ihiiŋ na Ngaa jɛmɛ n-ndumwa na bụ na aka na tu go Josia yɛ tugwama, uuwa i ci aka ga.

3Nekeshi aka na ta atwa Juda hwụjɛ iwɛ ufwu tɛnda we elele na Ngee heŋshi maa N zhɛ me sugeni aŋ, ɛ zhɛ a jɛshɛrɛga maa e genji ihwɛŋnɛ ya aba iwɛ. Nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma gangana aŋ tugworozwo ta aba keeni iwɛwɛ ya aba.

4Ngaa suyanɛ ga Baruk yɛu Nɛria Ngee mbishi bu iyi elele nɛ AGWANGWAMA m mbishi. Ga Baruk 'nyeci iŋ hwɛɛ nu utakada ata.

5Na aba ibɛ nazhɛ Ngee peni Baruk tusokokono tu ga ti hiɛŋ, E n leneni shi ya maa mo tono nu Umwono wa AGWANGWAMA o.

6Ama Ma jala maa ga shɛ gabụ bi zhe apata na aka anya a na atwa ata a nda ezumi. Gabụ bi zhɛ ba rɛta utakada ata gbarɛgbarɛ, iwɛ maa a hwụjɛ iyi elele nɛ AGWANGWAMA m mbishi, igɛtɛ Ngee bu swegeni. Rɛta iŋ no ofwo na bụtụ be elele eri ba hwuga, ta atwa Juda a na bananjɛ na ashɛpwụ aba e teni apata.

7Nekeshi a tabwa AGWANGWAMA maa a jɛshɛrɛjɛ e beni ni ihwɛŋnɛ ya aba iwɛ, iwɛnɛ ta AGWANGWAMA dumwa maa bi zhɛ bo dudugono atwa ga isɛbwɛ ɛtɛ ibwɛ i'wɛtwɛ nɛ vwengenji.

8Ga Baruk rɛcɛ ga n-ndumwa ma ata ma AGWANGWAMA nu Umwono wa AGWANGWAMA gana na ti Ngɛɛ hiɛŋ bu ga nda gom gom.

9Ti gɛ Jɛhoiyakim yɛu Josia yɛ tugwama tu Juda, yaa namɛ shiywa shɛ ta, nazhɛ atwa ata njɛ ezumi nu upiana bicinjishi, maa ga AGWANGWAMA hieci inyɛmɛnyɛmɛ ya aba. Atwa na njɛ ezumi ata aba shɛ atwa elele na namɛ nu Jɛrusalɛm keeni atwa na banɛ na ashɛpwụ Juda a na zhajɛ apata.

10Aka na ta atwa ata hwɛɛ hwụjɛ iyi elele nɛ ga Baruk rɛcɛ ni iyi nɛ 'nyeci nu utakada ata gana na ti Ngee mbishi bu. Bɛ rɛcɛ uŋ na amɛ Umwono wa AGWANGWAMA na amɛ umwono Gɛmaria yɛu Shafan, nɛ shɛ bi'nyeci bu

© 2008 Bible Society of Nigeria.

umwono-ụshɛrɛya. Ama umwono ubwa namɛ na azuba umwono-ụshɛrɛya to dongonu tutono to Odubo Ufwo.

A Rɛtanjɛ Ehiu Utakada ata

11Aka na tu ga Mayikaya yɛu Gɛmaria bụjalụ Shafan, hwụjɛ tu ga Baruk rɛcɛ iyi nɛ AGWANGWAMA jɛmɛ nu utakada ata kpaaŋ.

12Bee zhe no ofwo shɛgwuma shɛ na shɛ namɛ na amɛ umwono bi'nyeci bụ ụshɛrɛya, no ofwo na atwa na shɛ ehiu gɛgajɛ hwɛɛ. Gɛ Ilishama, bi'nyeci bụ ụshɛrɛya, na Dɛlaiya yɛu Shɛmaiya, nɛ Ɛlnatan yɛu Akbo, nɛ Gɛmaria yɛu Shafan, nɛ Zɛdɛkia yɛu Hanania, keeni ehiu anya na namba apata hwɛɛ.

13Ga Maikaya mbishi aŋ iyi elele nɛ baa hwụjɛ tu ga Baruk rɛtanjɛ atwa ata nu utakada ata u tukwungwulo.

14Nazhɛ ehiu ata tumwanɛ Jɛhudi, yɛu (Nɛtania bụjalụ Shɛlɛmia, na shɛ bujalalo Kushi) maa go mbiso Baruk maa ga shapɛ utakada ata baa rɛtanjɛ atwa ata. Ga Baruk shapɛrɛganɛ aŋ ga.

15Ɛɛ hiɛŋ bụ, Gɛga, ụtụ rɛtanjɛ utakada ata. Ga Baruk rɛcɛ uŋ ga.

16Na aba na tu baa rɛcɛ uŋ, aa mama mbiyanganụ, inyɛsɛ shɛ aŋ, ɛɛ hiɛŋ Baruk, Ti zhɛ to mbiso agwuma iwɛ gɛ tilɛɛ.

17Nazhɛ ɛɛ hiɛŋ bụ, Iti mbishi gana na abɛ njɛ ebi 'nyeci ijɛ hwɛɛ? Gɛ Jɛrɛmia suu ubu swegeni iŋ?

18Ga Baruk jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Gɛ Jɛrɛmia ubwa n swegeni n-ndumwa mi ibɛ nazhɛ Ngee 'nyeci mu ne meni me ti'nyeci nu utakada ga.

19Nazhɛ ɛɛ hiɛŋ bụ, Zhaga swaka ma ahiɛbana Jɛrɛmia maa kede bụtụ be elele mepi ofwo na ahiɛ namɛ kwukwuŋ.

Shɛgwuma shi Hwoŋzhinji Utakada ata

20Ibɛ po ehiu ata shiri utakada ata na amɛ umwono Elishama, na shɛ bi'nyeci bụ ụshɛrɛya, ee zhe no ofwo na agwuma a duma ụshɛrɛya, ee mbishi agwuma iyi elele.

21Nazhɛ agwuma tumwanɛ Jɛhudi maa ga shapɛ utakada ata. Baa shapɛ uŋ ga baa banɛ na amɛ umwono Elishama, baa rɛtanjɛ uŋ agwuma keeni ehiu elele na shikekeni a na rungwutwonu bu.

22Aka bu ushwo yaa shɛ, ibɛ po agwuma jɛjɛ nu ukpogwu ubwa na baa gɛga na aka bu ushwo no ofwo ulwa.

23Gunu na ti gɛ Jɛhudi hwuwi apashɛ atatụ kwo kaa eneshi tɛrɛta, ibɛ agwuma begeteji uŋ ni igwuzhi ike nɛ namɛ cwɛŋ, bee suji baa 'wɛŋ nu ulwa. Baa uranjɛ ijɛ ɛtɛ tɛnda uuwa i ci aka na utakada ata mudu hwoŋni hwɛɛ nu ulwa ata.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

24Ama ta agwuma, ta miaụŋ ma agwuma mu ugondu mu na mu namɛ pu bwa a na hwụjɛ n-ndumwa mu ga kpaaŋ, a njɛ shɛ inyɛsɛ, a njɛ shɛ kaa iyi elele nɛ sụbɛ maa a 'yagajɛ amɛ-tụhaŋtụ maa e dwetweji tugwuno ta aba o.

25Okwo ti ge Elnatan, nɛ Dɛlaiya, keeni Gɛmaria lụpɛ agwuma maa kede hwoŋzhingo utakada ata o, bi shiri shi kwukwuŋ acɛbɛ nu n-ndumwa ma aba o.

26Ibɛ po agwuma peni Jɛramiɛl na shɛ yɛu ya agwuma unu, ti gɛ Sɛraiya yɛu Azriɛl keeni Shɛlɛmia yɛu Abdɛil, maa ga a n 'imɛ keeni bi'nyeci mi ga Baruk. Ama AGWANGWAMA iti intanɛ.

Gɛ Jɛrɛmia 'Nyeci Utakada u Tukwungwulo Unya

27Na aba na ta agwuma gɛ Jɛhoiyakim hwoŋzhinji utakada ata, Ngee swegeni la Baruk iwɛ ubwa, ibɛ po AGWANGWAMA m mbishi, bɛɛ hiɛŋ,

28Shapa utakada u tukwungwulo unya maa 'nyeci iyi elele nɛ namɛ la nu una ata uhiiŋ ugata go Jehoiyakim agwuma Juda hwoŋzhinji.

29Nazhɛ AGWANGWAMA m mbishi maa mo mbiso agwuma, mɛ hiɛŋ, Bu hwoŋzhinji utakada ata, ebi heŋteni Jɛrɛmia ɛbi hiɛŋ, Iwembe po ebi 'nyeci, ɛbi hiɛŋ, Agwuma Babulon zhɛ a zhajɛ maa iricingo cɛnjɛ tu ga, maa kwụna atwa keeni isundɛ nɛ namɛ na tubaa?

30Iwɛbɛ po hwuwayɛ go, Gamba AGWANGWAMA, M bi hiɛŋ gabụ agwuma Jɛhoiyakim, maa I zasa bujalalo bu be elele zhɛ ba ya tugwama ta cɛnjɛ-ta-tugwama ti Devid kwukwuŋ. Ɛ zhɛ a kala ru'wo rụ bụ no tupohondo no ofwo na rɛɛ zhɛ ra gatana nu uwaŋna, maa mpiala mụ kwụnɛ rụ nụ ụjita.

31N zhɛ ma bụ pana ulwapɛ, ta ajalalo bu, te ehiu bu iwɛ iwɛwɛ ye elele nɛ abu ndanjɛ hwɛɛ. Tụ gabụ, ta atwa Jɛrusalɛm keeni atwa Juda. I zasa atwa elele na shɛlajɛ unu na Ngaa tɛtaganɛ aŋ o, iwɛbɛ po Ngɛɛ zhɛ me hi sugeni iyi elele nɛ Ngaa dumwa maa i zhɛ mo hi zwono inyɛsɛ hwɛɛ hiŋ.

32Nazhɛ Ngee shepi utakada u tukwungwulo unya Ngee peni bi'nyeci mi ga Baruk, bee 'nyeci iyi elele nɛ Ngee swegeni bu. Bi 'nyeci iyi elele nɛ ga namɛ la nu utakada ala uhiiŋ, ugata agwuma Juda gɛ Jɛhoiyakim hwoŋzhinji la nu ulwa. N-ndumwa ma ata mu ko mu ko Ngee swegeni bu la medenji n-ndumwa mi nya mu ufwugwo mu na mɛ shɛ gana ata ee keeni na mu na ata.

Jɛrɛmia 37

A 'Imɛ Jɛrɛmia Ee Shiyeni nu Umwono-tishi

1Gɛ Nɛbukadnɛza agwuma Babulon njɛ Zɛdɛkia yɛu Josia maa ya tugwama tu Juda na ajɛjɛ Konia yɛu Jɛhoiyakim.

2Ama kaa ti gɛ Zɛdɛkia, ta miaụŋ mu bwa mu ugondu keeni atwa cɛnjɛ ta ata a hwụjɛ shɛ unu n-ndumwa ma ata AGWANGWAMA n tumwanɛ no ofwo aba o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Ibɛ po agwuma gɛ Zɛdɛkia tumwanɛ Jɛhukal yɛu Shɛlɛmia keeni bunongbo gɛ Zɛfania yɛu Masɛiya, ɛɛ hiɛŋ, Nda adua pa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana iwɛ tu.

4E te me shiyeni shi la nu umwono-tishi na aka ata o, N to momo rungongo la na ashashɛ atwa ata.

5Aka na te ejeshi Babulon hwolwo Jɛrusalɛm, ama aka na te ejeshi ata Babulon hwụjɛ maa ejeshi atwa Ijipti kɛshɛ ba tugwungwu ti Ijipti, ibɛ po ejeshi Babulon gwuri ee genji ya Jɛrusalɛm.

6Nazhɛ AGWANGWAMA m mbishi, Gamba na n shɛ bigesere, bɛɛ hiɛŋ,

7Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl, N hiɛŋ, Hiɛŋ Zɛdɛkia, agwuma Juda na ubu tumwanɛ maa hweyigeni iwɛ ne mi, hiɛŋ bụ. Ejeshi atwa Ijipti e ci ba maa e bi mbiyeni, ama ɛ zhɛ kaa ujiyo.

8Nazhɛ atwa Babulon zhɛ e gwure a sukakana ụshɛpwụ ga, ɛ zhɛ kaa a lashɛga uŋ, ɛɛ zhɛ kaa o hwoŋzhingo uŋ nu ulwa.

9Gamba AGWANGWAMA, ma bu tɛtagana-unu maa, Ta mama halakaka maa heŋshi maa atwa Babulon zha shɛ e gwure ya kwukwuŋ o, ɛ zhɛ e gwure tilɛɛ.

10Okwo yaa shɛ abu lasụ ejeshi Babulon kpaaŋ, maa i shɛ atwa na aa gwụcanjɛ kiri vwɛ, ee weteji no shimwono sha aba shi tugwuno, atwa ata ɛ tɛ zhɛ ɛ ishijɛ maa e hwoŋzhinji waa ụshɛpwụ ata kwunduu.

11Ibɛ po ejeshi atwa Babulon gwuri ee genji Jɛrusalɛm, iwɛnɛ ejeshi atwa Ijipti e teni aŋ.

12Ngaa ishɛjɛ Ngee genji Jɛrusalɛm Ngee zhe no tugwungwu ta cɛnjɛ ti Bɛnjamin maa ma lashɛga urobwo cɛnjɛ tu na tɛ shɛ una umwamwa mu.

13Ama aka na ti Ngee ci tutono to Odubo Bɛnjamin, bɛnjɛ-bu-ugondu na shɛ uhiu wa asaza na namɛ apata, na ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ ge Irija, yɛu Shɛlɛmia bụjalụ Hanania n 'imɛ, bɛɛ hiɛŋ, Gabụ ba jala maa iti genji maa zhe no ofwo atwa Babulon.

14Ngɛɛ jishijɛ bụ, Ngɛɛ hiɛŋ, Shɛ gana ata yaa shɛ o! N zha shɛ ma hi ganga maa ma zha no ofwo atwa Babulon o. Ama ge Irija, shɛlajɛ shɛ iwɛ mi o. Bu n genji shi o, baa n 'imɛ, bee n shepi no ofwo ehiu.

15Aa njɛ isɛbwɛ ne mi tebiye, ee peni atwa unu maa ge e n jibi, ee n kepi nu umwono Jonatan, na shɛ bi'nyeci bụ ụshɛrɛya, bu gata aa njɛ umwono ubwa umwono-tishi.

16Ee n shiyeni tuta ta cɛnjɛ no ohwolu oko na namɛ mwee Ngaa namɛ apata te ilegeji.

17Na aba ibɛ agwuma gɛ Zɛdɛkia tumwanɛ bụtụ pi mi ee n shepi nu umwamwa ubwa, bee n heŋteni apata swɛɛ, bɛɛ hiɛŋ, I 'yajɛ utumwa we elele na banɛ no

© 2008 Bible Society of Nigeria.

olugwo AGWANGWAMA suu? Ngɛɛ jishijɛ bụ, Ngɛɛ hiɛŋ, I 'yajɛ, Ngee medenji, Ngɛɛ hiɛŋ, Agwuma Babulon zhɛ ma bu ala.

18Nazhɛ Ngee heŋteni bu, Ngɛɛ hiɛŋ, Imbe kwuŋ i shɛ iyi i ci'nyɛ nɛ Ngaa bɛ njɛ kwo kaa anjɛ-ugondu bu kwo kaa atwa bụ, upo ebi n shiyeni nu umwono ga tishii?

19Imbe kwuŋ teneni egesere a na ubu mbishi la maa, agwuma Babulon zha shɛ mɛ bu tɛfulɛjɛ keeni ụshɛpwụ ga ụ'wụtụụ?

20Hwuwayɛ go, Ma bụ tabwa gabụ agwuma mi igɛhi, maa shiri ụcɛbɛ maa njɛ iyi nɛ Ngɛɛ zhɛ ma bụ lụpa. Sukwu, to mo gwuricingo nu umwono-tishi ata namɛ nu umwono Jonatan ya o. Yaa shɛ ebu n gwuricinji apata, N zhɛ mo 'wo tilɛɛ.

21Ibɛ po agwuma peni-unu maa e n kepi ya na amɛ ukpogwu umwono-ụshɛrɛya. Ngaa namɛ apata, aa ma m pana tu'unto ti ibrɛd tu ko iyi-heri no olugwo atwa na a nda iŋ uuwa i ci aka na ibrɛd hwuwowu nụ ụshɛpwụ ata hwɛɛ.

Jɛrɛmia 38

E Shiyeni Jɛrɛmia nu U'ibwa Meni na 'Yajɛ Udwodwo

1Tu ga Shɛfatia yɛu Matan, nɛ Gɛdalia yɛu Pashu, no Jukal yɛu Shɛlɛmia, keeni Pashhu yɛu Malkia hwụjɛ maa Mo mbiso ba atwa maa,

2AGWANGWAMA hiɛŋ, Ujasa, ni imunɛ-tiya keeni ụngwụ ụwɛ zhɛ wa kwụna bụtụ be elele na jɛjɛ nụ ụshɛpwụ ga. Ama a zha shɛ a kwụna bụtụ be elele na meme gengeni atwa Babulon o; ama uraiŋ ubwa zhɛ wa banangana tilɛɛ.

3Omo mbisonono aŋ, maa AGWANGWAMA hiɛŋ, N zhɛ ma pana ejeshi atwa Babulon ụshɛpwụ ga maa e leshiji uŋ.

4Nazhɛ ehiu ata zhe no ofwo agwuma, ɛɛ hiɛŋ bụ, I shɛ tilɛɛ maa ga a kwụnɛ bụtụ ga. N-ndumwa mu na baa duma mo lwogwocongo asaza na zweni nụ ụshɛpwụ ga, gabata du kaa baa ndaanana iŋ no ofwo bụtụ be elele na ta vwɛ nụ ụshɛpwụ ga. Bi mekeni shi gana na maa mbiyono atwa ga o; semi iyi iwɛ kiri baa jala maa bu na nda aŋ.

5Nazhɛ agwuma gɛ Zɛdɛkia jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛ-tɛkana ga, bu namɛ ni i'ɛlɛ hiŋ, asha nda bu ma gana na ihiɛ kwụlanɛ; N zha shɛ ma hi lakana o.

6Ee n shepi ga oo to ihwehwe ee n shiyeni nu u'ibwa meni mi yɛu ya agwuma ga Malkia na namɛ na amɛ ukpogwu umwono-ụshɛrɛya. U'ibwa ata zasa meni o, semi udwodwo kiri, Ngee iri ya nu undwodwo ata.

Ɛ Bɛcinjɛ Jɛrɛmia nu U'ibwa ata Udwodwo

7Okwo ti yaa shɛ gana ata, aka na ti gɛ Ɛbɛd-mɛlɛk na shɛ Butiopia, na shɛ ivwɛlɛ nɛ ya nda ugondu nu umwamwa wa agwuma, hwụjɛ maa bwonu ee n shiyeni nu

© 2008 Bible Society of Nigeria.

u'ibwa meni. Agwuma ta kaa jɛjɛ ba duma ụshɛrɛya nu umwono-ụshɛrɛya na namɛ no Odubo Bɛnjamin.

8Gɛ Ɛbɛd-mɛlɛk beni ni ihwɛ ya agwuma bee zhe apata, bɛɛ hiɛŋ agwuma,

9Agwuma mi igɛhi, iyi nɛ atwa ga njɛ teni shi cɛŋ o. Igɛtɛ ee shiyeni Jɛrɛmia bigesere ata nu u'ibwa meni, no ofwo na imunɛ zhɛ ya kwụna bụ tilɛɛ, iwɛnɛ ti iyimɛyɛ zasaba ya nụ ụshɛpwụ ga.

10Nazhɛ agwuma peni Ɛbɛd-mɛlɛk unu, bɛɛ hiɛŋ, Sugo etwenyi atatụ epe maa e zhe na bụ maa hi bɛcinjɛ Jɛrɛmia bigesere ata nu u'ibwa ata tobwolo bi te 'wi shi o.

11Ibɛ po gɛ Ɛbɛd-mɛlɛk suji ga atwa ata bee zhe nu umwono i'wɛŋnɛ na namɛ nu umwamwa wa agwuma, bee suje tuzuzu boo to tu ni ihwehwe ɛtɛ bee zucinje tu pi mi ni ihwehwe ɛtɛ.

12Gɛ Ɛbɛd-mɛlɛk, Butiopia ata n hiɛŋ, Ruwanɛ tuzuzu ta ata na apalatụ bụ, iwɛ maa kede ihwehwe ɛtɛ ibu bwụranjɛ o. Ngaa njɛ ga gana ata,

13Ɛɛ m mbɛ, ɛɛ m bɛcinjɛ nu u'ibwa ata. Na aba ibɛ nazhɛ ee n shiyeni ya na amɛ ukpogwu umwono-ụshɛrɛya.

Gɛ Zɛdɛkia Lụpɛ Ahaŋsa tụpana no Olugwo Jɛrɛmia

14Na aka anya u tukpororo nazhɛ agwuma gɛ Zɛdɛkia tumwanɛ maa a n shapɛ pu bwa no ofwo odubo atatụ Umwono wa AGWANGWAMA. Bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ mo bu hoŋtono iheŋtene ike, ma jala kaa maa m mbishi iwɛ-tɛkana hwɛɛ.

15Ngɛɛ jishijɛ bụ, Ngɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ Ngee bi mbishi hwayɛ iwɛ-tɛkana, bi zha shɛ bu ma n kwụna hŋ? Okwo Ngee bi peni kaa ahaŋsa, bi zha shɛ ba shɛlaga kwukwuŋ.

16Nazhɛ agwuma gɛ Zɛdɛkia n shileni-unu ne tusweci, bɛɛ hiɛŋ, N to AGWANGWAMA na njɛ shihwulu shi tu, na ti peni du uraiŋ, maa N zha shɛ ma bụ kwụna o, kwo kaa maa ma bụ pana atwa na a jala maa a bu kwụnɛ o.

Gɛ Jɛrɛmia Peni Zɛdɛkia Ahaŋsa

17Nazhɛ Ngee mbishi Zɛdɛkia maa AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, na shɛ Agwatana Isrɛl, hiɛŋ, Yaa shɛ ebi meme gengeni ehiu atwa Babulon, asha uraiŋ bụ zhɛ wo bino, a zha shɛ kaa du o hwoŋzhingo ya ụshɛpwụ ga o. Asha tu gabụ ta atwa umwamwa bụ hi zhɛ hio bino hwɛɛ.

18Ama yaa shɛ ebi meme gengeni shi aŋ, asha ɛ zhɛ a pana atwa Babulon ụshɛpwụ ga, ɛɛ zhɛ kaa o hwoŋzhingo uŋ, tụ gabụ kaa bi zha shɛ ba banangana aŋ kwukwuŋ.

19Ama agwuma jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Ma nda inyɛsɛ ya atwa u'una tu, a na ti genji e zhe no ofwo atwa Babulon. Nekeshi ɛ zhɛ mo n shiyono ni i'ɛlɛ ya aba maa a n njɛ umungwuta.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

20Gɛ Jɛrɛmia hiɛŋ bụ, A zha shɛ mo bu shiyono ni i'ɛlɛ ya aba o. Ma bụ lụpa maa hwụjɛ-unu utumwa ga wa AGWANGWAMA; nazhɛ iyi elele zhɛ ma bụ zhɛmana, nazhɛ uraiŋ bụ zhɛ wo bino.

21Ama yaa shɛ abu lacɛ maa meme gengeni aŋ, asha iyi nɛ AGWANGWAMA m mbiseni no ozobu na:

22N kwụbɛ te e suji eyikwo elele na vwɛ nu umwono wa agwuma Juda ee zhe no ofwo ehiu agwuma Babulon. Shɛlaga iyi nɛ aa duma tɛ ɛ zhɛ: ɛ hiɛŋ, Eyejilo ebiye agwuma a inzhɛnjɛ bụ, aba o shilono bu iwɛ. Ibɛ po ɛvwɛvwɛjɛ ubwa iri ya nu udwodwo hwuwayɛ, eyejilo ata ubwa kaa genji bu ya.

23Nazhɛ Ngee keeni, Ngɛɛ hiɛŋ, Ɛ zhɛ o sugo eyikwo bu hwɛɛ, ta miaụŋ mụ bụ me eyi a pana atwa Babulon, gabụ ni ikɛnyi bu bi zha shɛ kaa ba banangana aŋ o. Agwuma Babulon kaa zhɛ mo bu shiyono nu umwono-tishi, ɛ zhɛ kaa o hwoŋzhingo ụshɛpwụ ga kwunduu.

24Nazhɛ gɛ Zɛdɛkia jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, To lono maa bụtụ be elele mepi ushaura ga tu o, bi zha shɛ kaa du bo 'wo.

25Yaa shɛ ehiu hwụjɛ maa N dumanjɛ n-ndumwa na bụ, ɛ zhɛ a zhajɛ maa e bi heŋteni iwɛ nɛ atɛ jɛmɛ. Ɛ zhɛ mo bu shilono-unu maa a zha shɛ ma bu kwụna o, ti yaa shɛ ebi mbishi aŋ iyi elele hwɛɛ.

26Mbiso aŋ kwakwa maa, N lụpɛ agwuma maa kede mo n gwuricingo nu umwono-tishi Jonatan maa mo 'wo apata o.

27Nazhɛ ehiu ata kpaaŋ aba zhajɛ ga pi mi, ee n heŋteni, Ngee mbishi aŋ ijebe agwuma ge me mbishi gom gom maa ma duma. I zasa inyɛ iyi elele nɛ e eri a nda ya o, iwɛnɛ ti yaa zasa bụtụ be elele na hwụjɛ ushaura ata.

28Nazhɛ aa n untanganɛ nu ukpogwu ata umwono-ụshɛrɛya uuwa i ci aka na te e leshiji Jɛrusalɛm.

Jɛrɛmia 39

Tulaya tu Jɛrusalɛm

1Ti gɛ Zɛdɛkia yɛ tugwama tu Juda, yaa namɛ shiywa shi cinjishi ni ipiɛnɛ umpwa, nazhɛ agwuma Babulon gɛ Nɛbukadnɛza zhajɛ ne ejeshi ubwa hwɛ hwɛɛ, ee tefuleji Jɛrusalɛm.

2Ti gɛ Zɛdɛkia yɛ tugwama ta ata yaa namɛ shiywa umpwa-nu-boo-ko ni ipiɛnɛ ineshi ni ijitɛ icinjishi, ee hwuŋzhi uba ụshɛpwụ ata.

3Aka na te e leshiji Jɛrusalɛm, nazhɛ ehiu a'wụtụ a'wụtụ agwuma Babulon, a na hwuri anjɛ-ugondu avwɛ hwɛɛ nụ ụjɛrụma zhajɛ, aa gɛgajɛ na ashashɛ odubo, aba shɛ gɛ Nɛgal-sarɛzɛ, na Samga-nibo, na Sasɛcim, na shɛ Burabsaris keeni Nɛgal-sarɛzɛ unya, na shɛ Burabmag.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

4Aka na ta agwuma gɛ Zɛdɛkia na asaza ubwa kpaaŋ kwụbɛ aŋ, ee mekeni maa e gezhiji e beni nụ ụshɛpwụ ata nụ ụjita. Ee beni, ee duri uhwaŋna itimɛ ya agwuma, ee duri uhwaŋna ata namɛ na ashashɛ aba eyebi, ee gezhiji ee zhe geri ba Araba.

5Ama ejeshi Babulon urigeni aŋ nu usumwa, ee jiteni Zɛdɛkia nụ ụdadarɛ Jɛriko, aa 'imɛ bụ, ee shepi bu no ofwo Nɛbukadnɛza agwuma Babulon ni Ribla no ogwungwu cɛnjɛ tu Hamat, apata gɛ Nɛbukadnɛza jɛmɛ ụshɛrɛya ubwa baa kwunanjɛ.

6Ni Ribla ata ibɛ agwuma Babulon kwụnɛ miaụŋ-me-eyi mu Zɛdɛkia ne eshe ubwa, baa kwụnɛ du atwa elele na 'yajɛ ụjɛrụma nu Juda hwɛɛ.

7Na aba ibɛ bee hwuceci eshe Zɛdɛkia, boo to bu ashɛnjɛ, ee shepi bu ee zhe Babulon.

8Na aka ata, nazhɛ atwa Babulon hwoŋzhinji umwono wa agwuma keeni shimwono sha atwamwa, nazhɛ ee hwuŋzetenji uba Jɛrusalɛm.

9Nu ukwunanga ibɛ, gɛ Nɛbuzaradan na shɛ uhiu wa angbaracɛ, suji atwa na ga ta vwɛ nụ ụshɛpwụ ata bee kepi aŋ nu umwono-tishi nu Babulon, medenji atwa na genji la Juda du a na 'wa bụ.

10Na aka ata gɛ Nɛbukadnɛza genji atwa oko a na shɛ okofwo a na zasa kaa iyi elele na cɛnjɛ tu Juda, bee peni aŋ ntuma ma shifwafwa keeni shihilo.

E Keri Jɛrɛmia

11Ama gɛ Nɛbukadnɛza agwuma Babulon peni Nɛbuzaradan na shɛ uhiu wa angbaracɛ unu iwɛ Jɛrɛmia, bɛɛ hiɛŋ bụ,

12Shapa Jɛrɛmia maa 'imɛ bụ u'ala tebiye. Ta nda bụ iyi iwɛ o, ama na ndana bụ iyi elele nɛ baa bụ lụpɛ.

13Iwɛbɛ po gɛ Nɛbuzaradan, te ehiu a na shɛ: gɛ Nɛbushazban na shɛ Burasaris keeni Nɛgal-sarɛzɛ medenji ehiu avwɛ a na shɛ anjɛ-ugondu wa agwuma Babulon hwɛɛ,

14ɛɛ m bɛcinjɛ nu ukpogwu ata umwono-ụshɛrɛya. Ee n uteji ni i'ɛlɛ Gɛdalia yɛu Ahikam bụjalụ Shafan, a na zhɛ ma ngbaraka maa mo to ihwɛ lapiya. Gabata Ngaa jɛjɛ ya na ashashɛ atwa ata.

Ashɛlatụ na Gɛ Ɛbɛd-mɛlɛk 'Yajɛ

15Aka na tu Ngaa ta namɛ nu umwono-tishi nu ukpogwu umwono ata ụshɛrɛya, ibɛ AGWANGWAMA m mbishi n-ndumwa mu bwa, bɛɛ hiɛŋ,

16Zhaga mbiso Ɛbɛd-mɛlɛk Butiopia ata maa, AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, na shɛ Agwatana Isrɛl hiɛŋ, N zhɛ ma nda gana na tu Ngaa jɛmɛ gom, N zhɛ mo iricingo ụshɛpwụ ga, shɛ tɛzhɛmana yɛɛ zhɛ ya zhɛmana aŋ o. Ama aka na ti ijɛ zhɛ ya nda, bi zhɛ ba nama apata, ɛbi zhɛ ba kwụba iŋ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

17Ama Gamba AGWANGWAMA, N zhɛ tuba ma bu jilanɛ, a zha shɛ mo bu shiyono ni i'ɛlɛ ya atwa ata aba nda inyɛsɛ ya aba o.

18N zhɛ mo bu bicingo tilɛɛ, a zha shɛ kaa ma bụ kwụna o. Uraiŋ bụ zhɛ wa banangana iwɛnɛ a bu m patanɛ-rishe. Gamba AGWANGWAMA, N dumwa.

Jɛrɛmia 40

E Genji Jɛrɛmia Baa Jɛjɛ no Ofwo Gɛdalia

1Nazhɛ AGWANGWAMA m mbishi n-ndumwa, na aba na ti gɛ Nɛbuzaradan, na shɛ uhiu wa angbaracɛ, n tufwurinji nu Rama. O n to la ashɛnjɛ, ee n shepi apata medenji anya atwa elele na beni nu Jɛrusalɛm keeni Juda a na ee suji ee zweni nu umwono-tishi nu Babulon.

2Nazhɛ uhiu ata wa angbaracɛ, n suyanɛ nụ ụzalụ uko, bɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ, dumwa la iwɛ ti'iricingo tụ ụshɛpwụ ga,

3Hwuwayɛ go, bu nduwa kaa iyi nɛ baa ga jɛmɛ la maa bi zhɛ ba nda. Ijɛ kpaaŋ teni iwɛnɛ ta atwa njɛ AGWANGWAMA iwɛwɛ, aa lacɛ unu ubwa tuhwuga.

4Hwuwayɛ go mo bu tufwurungo ashɛnjɛ ga oo go bu to ni i'ɛlɛ maa mama 'yaga ya. Yaa shɛ yaa bụ kwụlanɛ maa zhagaga ne mi maa ti zhe Babulon, bi eri ba zha, N zhɛ kaa ma bu ima u'ala apata tebiye. Yaa shɛ kaa yaa bụ kwụlanɛ shɛ maa zhe, asha ganga tizha. Cɛnjɛ tu ta ti bi tileneni, tala ofwo elele na ụbụ kwụlanɛ maa zhe.

5Gana na tu Ngaa ta jɛshɛjɛ shɛ bụ, gɛ Nɛbuzaradan hiɛŋ, Zhaga gwulo no ofwo Gɛdalia yɛu Ahikam, bụjalụ Shafan, na agwuma Babulon njɛ ugwomina ashɛpwụ Juda. Bi eri ba gɛga no ofwo ubwa na ashashɛ atwa ata, shibwonu bi eri kaa ba zha ofwo elele na ebi heŋshi maa bi zhɛ ba zha. Na aba ibɛ bee m peni apwaŋ, ti iyimɛyɛ ike maa ma 'waŋna. Bee n genji Ngee hwuri.

6Ngee zhe Ngaa jɛjɛ no ofwo Gɛdalia ni Mizpa, Ngaa namɛ na ashashɛ atwa ata ta vwɛ na cɛnjɛ ta ata.

A Njɛ Gɛdalia Ugwomina Juda
(2 Shɛgwu 25:22-24)

7Aka na ehiu keeni asaza Juda oko meme peni shi atwa Babulon. Aka na ta a hwụjɛ maa agwuma Babulon njɛ Gɛdalia yɛu Ahikam ugwomina cɛnjɛ ta ata, bee shiri bu maa sha bungbaracɛ be etwenyi, ne eyikwo, aba shɛ atwa ata na shɛ okofwo na hwuri atwa vwɛ kpaaŋ na cɛnjɛ ta ata, a na ee suji shi la nu Babulon.

8Ibɛ po gɛ Ishmɛl yɛu Nɛtania, no Johanan yɛu Karia, nɛ Sɛraya yɛu Tanhumɛt, miaụŋ mi Ifai a na banɛ nu Nɛtofa, nɛ Jɛzania a na banɛ ni Me-akat, ee zhe no ofwo Gɛdalia medenji atwa aba ni Mizpa.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

9Gɛ Gɛdalia hiɛŋ aŋ, Ma hi pana-unu mu maa ta nda ma inyɛsɛ tumama gangana
atwa Babulon. Gɛga ma na cɛnjɛ tu ga, na ndana ma agwuma Babulon iyi, nazhɛ
iyi elele zhe ma hiɛ zhɛmana.

10N zhɛ tuba ma gɛga ni Mizpa maa ma sha ụlụkpashɛ hiŋ na aka na ta atwa
Babulon zhajɛ epe. Ama hi eri hia mwata meni ma afwafwa, keeni tụ'walụ keeni
manɛbɛ ma buta, maa hi nama na ashɛpwụ na ehi eri hia nama.

11Na aka ata nazhɛ atwa Isrɛl elele a na namɛ nu Moab, na Amon, ni Idụm, keeni
cɛnjɛ ti nya, hwụjɛ maa bwonu agwuma Babulon leneni atwa Isrɛl oko maa a
gɛga nu Juda, maa bwonu du baa njɛ Gɛdalia ugwomina wa aba.

12Ibɛ po Eju gɛnjɛ ofwo ofwo na aa ga garatagwụ la ee gwuleji nu Juda. Ee zhe no
ofwo Gɛdalia ni Mizpa, apata ee suje meni ma afwafwa keeni tụ'walụ tụ 'wụtụ.

13Na aba inɛ gɛ, go Johanan keeni eberezhe asaza a na meme gengeni shi la atwa
Babulon zhajɛ no ofwo Gɛdalia ni Mizpa,

14ɛɛ hiɛŋ bụ, Bi mepi shi suu maa ga Bealis agwuma A'amon ubwa tumwanɛ
Ishmɛl maa ma bụ kwụna? Ama gɛ Gɛdalia tɛtanɛ shɛ iwɛ ɛtɛ rishe o.

15Nazhɛ go Johanan hiɛŋ bụ swɛɛ, Lono maa ma zha ma kwụna Ishmɛl, i zasa
bụtụ be elele zhɛ ba mapa bụtụ na njɛ iŋ o. Iwembe po bee leni maa a bụ kwụnɛɛ?
Iwɛ maa Eju elele na ubu rungwutwonu garatagwụ, maa iyi iwɛ jiteni atwa elele
na ta vwɛ nu Juda?

16Ama gɛ Gɛdalia yɛu Ahikam jishijɛ Johanan yɛu Karia, bɛɛ hiɛŋ, Ta nda gana
ata o! Iyi nɛ abɛ jɛmɛ iwɛ Ishmɛl shɛ shɛ iwɛ-tɛkana o.

Jɛrɛmia 41

Gɛ Ishmɛl Kwụnɛ Gɛdalia

(2 Shɛgwu 25:25-26)

1Ti yaa namɛ ipiɛnɛ icenje, gɛ Ishmɛl yɛu Nɛtania, bụjalụ Elishama, na shɛ bụtụ
bu ko na atwa umwamwa wa agwuma na kaa shɛ bụtụ bu ko na amɛ ehiu atwa
shihwolu agwuma, zhe ni Mizpa medenji atwa umpwa maa ɛ kwubɛ Gɛdalia. Aka
na ta a yɛ iyimɛyɛ hwɛɛ urubwo uko ni Mizpa ata,

2gɛ Ishmɛl yɛu Nɛtania, medenji atwa umpwa a na zhagajɛ nu bwa hwuceci
otokwobi aba, aa kwụnɛ Gadalia yɛu Ahikam bụjalụ Shafan, ubwa na agwuma
Babulon ga njɛ ugwomina cɛnjɛ ta ata.

3Gɛ Ishmɛl du kwụnananɛ atwa Isrɛl elele na ga namɛ nɛ Gɛdalia ni Mizpa keeni
asaza Babulon a na ga namɛ apata.

4Ni iyi tuholo ibɛ, ti yaa ta zasa bụtụ be elele na mwopwo iwɛ tụkwụna ti Gɛdalia,

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

5ibɛ po atwa dupu-nu-talacɛ banɛ ni Shɛkɛm, ni Shailo keeni Samaria, aa 'nyanjɛ tizholu ta aba, ee dwetweji tugwuno ta aba, aa mama shɛlanjɛ i'nyɛtɛ. Ee suji arụpɛ tiya keeni iturɛre maa e peni apwaŋ nu Umwono wa AGWANGWAMA.

6Gɛ Ishmɛl yɛu ɛtɛ Nɛtania beni ni Mizpa bee zhe no ofwo aba, baa twa-u'wo ti bɛɛ zhɛ. Aka na ti bee ci ofwo aba, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Sukwu, teni ma hiɛ kwụbɛ Gɛdalia yɛu Ahikam.

7Gunu na te e teni na amɛ ụshɛpwụ ata, gɛ Ishmɛl keeni atwa ebe ubwa kwụnɛ aŋ, baa 'wɛŋ n'wo ma aba nu u'ibwa meni.

8Ama atwa oko umpwa namba nu urubwo ata a na hiɛŋ Ishmɛl, Sukwu, ta tụ kwụna o! Tu sweci ba izɛgwu wit, keeni inɛ bali, keeni manɛbɛ ma buta, keeni meni mi iswɛ ne shihilo. Iwɛbɛ po bee genji aŋ tụkwụna na atwa vwɛ aba.

9U'ibwa ata meni gɛ Ishmɛl 'wɛŋ n'wo ma atwa ata baa kwụnɛ kaa gembi tebiye. Agwuma ga Asa ubwa hini uŋ la na aka na ta agwuma Isrɛl ga Beasha tefuleji bu. Gɛ Ishmɛl shidinji kaa u'ibwa ata nu n'wo ma atwa ata.

10Nazhɛ gɛ Ishmɛl 'imɛ miaụŋ-mo-o ma agwuma keeni atwa elele na ga vwɛ ni Mizpa, anaa na gɛ Nɛbuzaradan na shɛ uhiu wa angbaracɛ ge tileni la maa gɛ Gɛdalia yɛu Ahikam na ngbaraka aŋ. Gɛ Ishmɛl yɛu Nɛtania 'imɛ aŋ bee zweni nu umwono-tishi, bu kwune taa geri be eririri u tugwungwu ta A'amon.

11Ama tu go Johanan yɛu Karia keeni eberezhe ejeshi a na namɛ nu bwa kpaaŋ hwụjɛ iyi i ci'nyɛ nɛ gɛ Ishmɛl yɛu Nɛtania njɛ.

12Ibɛ po ee suji etwenyi aba hwɛɛ aa 'wa bụ, ee jiteni bu to dongonu ukwokwo meni mu ko mụ 'wụtụ mu na mu namɛ ni Gibion.

13Aka na ta atwa na gɛ Ishmɛl gɛ imɛ kwụbɛ Johanan keeni eberezhe ejeshi elele na namɛ nu bwa, aa njɛ unyasa,

14ibɛ po etwenyi ata gɛ Ishmɛl gɛ imɛ ni Mizpa hwɛɛ jishirijɛ ee gezhiji ee zhe no ofwo Johanan yɛu Karia.

15Ama gɛ Ishmɛl keeni atwa ubwa atụndatụ benengeni Johanan ee gezhiji, ee zhe na cɛnjɛ ta A'amon.

16Nazhɛ go Johanan yɛu Karia medenji eberezhe ejeshi elele na namɛ nu bwa suji atwa elele na gɛ Ishmɛl ga 'imɛ la ni Mizpa bee hwuri, na aba na tu baa kwụnɛ Gɛdalia yɛu Ahikam, ta asaza, te eyikwo, ta miaụŋ keeni nvwala a na bee suji tu baa banɛ ni Gibion.

17A nda inyɛsɛ ya atwa Babulon iwɛnɛ ti gɛ Ishmɛl yɛu Nɛtania kwụnɛ Gɛdalia yɛu Ahikam, na agwuma Babulon ga njɛ la ugwomina na cɛnjɛ ta ata.

18Ibɛ po ee beni apata maa e zhe Ijipti iwɛ maa e gezhigeni atwa Babulon. Ee zhe aa jɛjɛ nu uhwaŋna, ni Gɛrut Cimham, na dongonu Bɛtlɛhɛm.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Jɛrɛmia 42

Atwa ata Lụpɛ Jɛrɛmia maa ga Ndana aŋ Adua

1Nazhɛ eberezhe ejeshi hwɛɛ, tu go Johanan yɛu Karia keeni Azaria yɛu Hoshia,
zhajɛ, ta atwa na gwụmwatangwụ keeni atwa na gembenji,

2ɛɛ n hiɛŋ, Sukwu utu ndanɛ iyi nɛ ata bụ lụpa! Utu ndanɛ adua pa
AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ. Nda adua iwe tu na tu ta vwɛ hwɛɛ. Ti
gembi la ufwugwo cala; ama tụ vwɛ ya cwɛŋ hwuwayɛ, gabụ du bụ kwụbɛ ne
eshe bu.

3Nda adua iwɛ maa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ iti mbiseni uhwaŋna
na maa to dulo keeni iyi nɛ shɛ maa ta nda.

4Ngɛɛ jishijɛ aŋ, Ngɛɛ hiɛŋ, Asha I zhɛmɛ tebiye. N zhɛ ma nda adua pa
AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu, te teni cɛŋ nu gana na ahi lụpɛ gom, iyi
elele nɛ baa jɛmɛ, N zhɛ mo hi mbiso. N zha shɛ ma hi swakana iyi elele o.

5Nazhɛ ɛɛ n hiɛŋ, Ga AGWANGWAMA shɛ useyida tu u tɛkana keeni una tɛcara,
ti yaa shɛ atụ hwụjɛ shɛ unu iyi elele nɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana bụ iti
eni tɛnda.

6Okwo yaa tu kwụlanɛ kwo kaa yaa tụ kwụlanɛ shɛ, ti zhɛ ta hwuga-unu wa
AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu, na atụ bụ lụpɛ maa njɛ adua pu bwa. Iyi
elele zhɛ ma tɛ zhɛmana ti yaa shɛ atụ hwụjɛ-unu ubwa.

Ajɛshɛgwa AGWANGWAMA na Adua Jɛrɛmia

7Na aba na ti yaa namɛ ijitɛ umpwa, nazhɛ AGWANGWAMA m mbishi n-ndumwa
mu bwa.

8Nazhɛ Ngaa suyanɛ Johanan yɛu Karia, te eberezhe ejeshi a na namɛ nu bwa
hwɛɛ, keeni atwa ata kpaaŋ, ta atwa na gwụmwatangwụ, ta atwa na gembenji.

9Ngɛɛ hiɛŋ aŋ, AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl, bu gata ahiɛ n tumwanɛ
ilupwɛ pu bwa, bi hiɛŋ,

10Yaa shɛ yaa hiɛ kwụlanɛ maa hi nama na cɛnjɛ tu ga, asha N zhɛ ma hi ma, N
zha shɛ kaa mo hi hwuŋzo; N zhɛ ma hi bila, N zha shɛ kaa mo hi mushongo.
Iwɛnɛ po ti'iricingo tu na Ngee hi iricingwo tu n gwumanɛ tebiye.

11Ganga ma ya inyɛsɛ ya agwuma Babulon tɛnda. N namɛ ne hiŋ, Ngɛɛ zhɛ kaa
mo hi bicingo maa ma hi lashɛga ni i'ɛlɛ ibwɛ.

12Iwɛnɛ po mo hioko inyɛmɛnyɛmɛ hiŋ, N zhɛ du mo lono maa ubwa ata hieci
inyɛmɛnyɛmɛ hiŋ maa mo hi lonono maa hi ji na cɛnjɛ ti hiŋ. Gamba
AGWANGWAMA N dumwa.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13I shɛ tilɛɛ maa hi hwụjɛ-unu wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ ahiɛba
atwa na ta vwɛ nu Juda maa hi nama na cɛnjɛ tu ga.

14Ta kara ma maa hi hiɛŋ, Awo, ti zhɛ ta zha ta nama ni Ijipti, no ofwo na atɛ zha
shɛ ta twa ya eshe nu ujasa o, kwo kaa atɛ zha shɛ ta hwuga ya ụhiɛŋshɛ utiitidi
maa hwure ma hi zhe ujasa kwo kaa imunɛ-tiya o.

15Oo ahiɛba na hi ta vwɛ nu Juda, yaa shɛ ɛhi hiɛŋ gana ata, asha AGWANGWAMA
na Hwuri Kpaaŋ na shɛ Agwatana Isrɛl, hiɛŋ, Yaa shɛ ehi shikicinji shihaŋsa shi
hiŋ maa hi zhe hi nama ni Ijipti,

16asha nazhɛ ujasa ata ahia nda inyɛsɛ ubwa zhɛ mo hi vwutono, keeni imunɛ
ɛtɛ tiya ohwulu ibɛ ihi herikeni zhɛ ma hi 'wa apata, hi zhɛ kaa hio 'wo ni Ijipti.

17Atwa elele na shikicinji shihaŋsa sha aba maa e zhe a nama ni Ijipti, ɛ zhɛ o 'wo,
nu ujasa kwo kaa ni imunɛ-tiya kwo kaa nụ ụngwụ ụwɛ. I zasa bụtụ be elele na
zhɛ ba vwa na amɛ aba o, i zasa kaa bụtụ be elele na zhɛ ba banangana iyi iwɛ nɛ
Ngɛɛ zhɛ me sugeni aŋ o.

18Nazhɛ AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, na shɛ Agwatana Isrɛl hiɛŋ, Gana na
Ama nda isɛbwɛ te gembi nu uhiuhiu wa atwa Jɛrusalɛm, gabata du Ngɛɛ zhɛ ma
nda isɛbwɛ te gembi nu uhiuhiu hiŋ gom ti yaa shɛ ehi zhe ni Ijipti. Hi zhɛ hia
sha iyi uriri; atwamwa zhɛ ma hi nda atwa tusashɛ, ɛ zhɛ na hi suyana ni izeci
tutwa. Hi zha shɛ kaa hia kwụba ya cɛnjɛ tu ga kwukwuŋ.

19Nazhɛ Ngoo to tuhwulo, Ngɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA ihi mbishi ahiɛba na hi ta
vwɛ nu Juda, bɛɛ hiɛŋ, Ta zhaga ma ni Ijipti ya o. Gabata du kaa Ama hiɛ tɛtagana-
unu hwuwayɛ go,

20maa asha hi teni utegidi ụ'wụtụ. Iwɛnɛ po hi n tumwanɛ pa AGWANGWAMA
na shɛ Agwatana hiŋ, ɛ hi hiɛŋ, Utu ndanɛ adua pa AGWANGWAMA na shɛ
Agwatana tu, ehi shiri kaa unu maa hi zhɛ hia nda iyi elele nɛ bee hi peni-unu
ibɛ.

21Ama hwuwayɛ go N hi mbiswo ya, ama hi hwụjɛ shɛ kaa unu iyi elele nɛ
AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu n tumwanɛ maa mo hi mbiso.

22Asha teyinje ma maa hi zhɛ hio 'wo nu ujasa, ni imunɛ-tiya, keeni nụ ụngwụ
ụwɛ na cɛnjɛ ta ata ahia jala maa hi zhe maa hi nama tilɛɛ.

Jɛrɛmia 43

E Shepi Jɛrɛmia ni Ijipti

1Aka na ti Ngee hwuwi n-ndumwa me elele mu na AGWANGWAMA na shɛ
Agwatana atwa ata n tumwanɛ maa mo mbiso aŋ tụdụma kpaaŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2Nazhɛ ga Azaria yɛu Hoshia keeni Johanan yɛu Karia keeni atwa abwagara hwɛɛ, n hiɛŋ, Ụzagwụ ebu jwe. AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu ubu tumwanɛ shɛ maa mɛ ti hiɛŋ, Ta zhaga ma Ijipti maa hi nama o.

3Ga Baruk yɛu Nɛria ubwa ubu ishicinjɛ maa utu sukakanɛ, iwɛ maa atwa Babulon e ti teni u'ala maa a tụ kwụnɛ kwo kaa maa e tu suji nu Babulon.

4Ibɛ po yaa zasa bụtụ be elele na hwụjɛ-unu wa AGWANGWAMA maa a gɛga na cɛnjɛ tu Juda, tu go Johanan, te eberezhe ejeshi keeni atwa ata hwɛɛ.

5Nazhɛ go Johanan yɛu Karia keeni eberezhe ejeshi kpaaŋ suji atwa elele na ga vwɛ nu Juda ee hwuri ni Ijipti, medenji atwa elele na ga garatagwụ la no ofwo edenji anya a na ge gwuleji.

6E suji atwa elele te etwenyi, te eyikwo, ta miaụŋ-me-eyi keeni miaụŋ-mo-o ma agwuma, a na gɛ Nɛbuzaradan na shɛ bungbaracɛ be ehiu atwa ge utegeni la Gɛdalia yɛu Ahikam, na shɛ bụjalụ Shafan, ti ga Baruk yɛu Nɛria tu Gamba du na n shɛ bigesere.

7A hwụjɛ shɛ unu na AGWANGWAMA peni aŋ o, ibɛ po ee hwuri ni Ijipti tutu ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ ɛɛ hiɛŋ izeci ubwa Tapanhis.

Gɛ Nɛbukadnɛza Zhɛ be Iricingo Atwa Ijipti

8Nazhɛ AGWANGWAMA m mbishi n-ndumwa mu bwa nu Tapanhis ata, bɛɛ hiɛŋ,

9Sugo atayɛ oko a'wụtụ maa ni aŋ na cɛnjɛ no ofwo idwɛtwɛ yo odubo ata oo tono nu umwamwa ihwɛ Faro nụ ụshɛpwụ ga, lono maa atwa Isrɛl oko kwụbɛ ta aba nda iŋ.

10Nazhɛ mbiso aŋ maa, Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ na shɛ Agwatana Isrɛl hiɛŋ, N zhɛ ma shapɛ yɛu mi ugondu gɛ Nɛbukadnɛza agwuma Babulon no ofwo ga, maa u patana idwɛtwɛ ibwɛ na atayɛ ga ebi ni epe, nazhɛ bɛɛ zhɛ ba barɛshɛga umwono tugwuno wa agwuma na azuba aba.

11Gɛ Nɛbukadnɛza zhɛ ba zhajɛ ba lasụ atwa Ijipti. Atwa na ụngwụ ụwɛ shɛ wa kwụna, ɛ zhɛ o 'wo nụ ụngwụ ụwɛ, atwa na kaa shɛ aa ima, ɛ zhɛ a ima aŋ maa e kepi aŋ nu umwono-tishi, atwa na kaa ujasa shɛ wa kwụna, ɛ zhɛ o 'wo nu ujasa.

12N zhɛ kaa ma sapa nsumo ma tuwa ti Ijipti ulwa. Nazhɛ agwuma ata Babulon zhɛ bo hwoŋzhingo tuwa ta ata ta aba kwo kaa maa sugo tu. Gana na ta bi'iywa-ba-agwụdụ ba bwaga akwarukwata no tugwuno tu bwa hwɛɛ, gabata du agwuma Babulon zhɛ ba lasụ cɛnjɛ ti Ijipti maa lasatagwụ tụ hwɛ hwɛɛ, maa hwulo kwakwa na amɛ-olom.

13Bi zhɛ ba bwarataga atukpa ata tijilo oo mo na atayɛ agata namɛ no ofwo ụsụbwa ata uwaŋna, na namɛ ni Ijipti, bi zhɛ kaa bo hwoŋzhingo nsumo mu tuwa ta atwa Ijipti.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Jɛrɛmia 44

Utumwa na AGWANGWAMA Tumwananɛ Atwa Isrɛl ni Ijipti

1Nazhɛ AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, na shɛ Agwatana Isrɛl, jɛmɛ n-ndumwa ne mi iwɛ atwa Isrɛl elele na jɛjɛ ni Ijipti, na ashɛpwụ Migdol, nu Tapanhis, ni Mɛmfis keeni ụpadụ tuta ta cɛnjɛ ta ata, bɛɛ hiɛŋ,

2Ahiɛba ni ikɛnyi hiŋ hiɛ kwụbɛ gana na Ngee iricinji Jɛrusalɛm keeni ashɛpwụ anya elele na namɛ nu Juda. Okwo taa hwayɛ a ta shɛ osombo, i zasa bụtụ be elele jɛjɛ ba na aba o,

3iwɛnɛ ta atwa aba njɛ tugworozwo, aa njɛ maa ma 'yaga isɛbwɛ. A ta arụpɛ, aa zhɛba tuwa tu na ee mepi shi kwukwuŋ, ta ahiɛba te eshi hiŋ.

4Aka elele Ma hi tumwananɛ egesere na shɛ miaụŋ mi mi mu ugondu, a na mo hi mbiso maa ta nda ma iyi gɛnɛ gɛ i ci'nyɛ nɛ Omo imo.

5Ama hiɛ hwụjɛ shɛ, hiɛ shɛlajɛ shɛ kaa kwukwuŋ. Hi genji shi tugworozwo keeni arụpɛ hiŋ awɛ a na ahia ta na tuwa o.

6Ibɛ po Ama nda isɛbwɛ duwa duwa na ashɛpwụ Juda keeni ihwɛŋnɛ ụshɛpwụ Jɛrusalɛm, Ngee sepi aŋ ulwa. A ta shɛ ba shisombo taa hwayɛ keeni iyi uriri.

7Hwuwayɛ go, Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ na shɛ Agwatana Isrɛl, mo hi hoŋtono maa, Iwembe kwuŋ po ahi mama nda iyi iwɛ i ci gana gaa? Hia jala suu maa hi iricinji etwenyi, ne eyikwo, na miaụŋ, ta miaụŋ mi shenje, iwɛ maa kede atwa hiŋ elele vwɛ ya?

8Iwembe po ahia ta arụpɛ, ahia zhɛba tuwa epe ni Ijipti maa ma 'yaga isɛbwɛ no ofwo ga ahiɛ zhajɛ maa hi namaa? Hia nda suu inɛ gɛ iwɛ maa hi meme iricinji kwakwa, iwɛ maa udenji we elele na namɛ na cɛnjɛ tu unyizo a hiɛ njɛ atwa tusashɛ maa a na hi suyana ni izeci tutwa?

9Isɛbwɛ tugworozwo tu na eshi hiŋ, na shɛgwuma shu Juda keeni eyikwo aba ta ahiɛba keeni eyikwo hiŋ njɛ hwɛɛ nu Juda keeni ihwɛŋnɛ ụshɛpwụ Jɛrusalɛm, ihi 'wi suu?

10Hi te meme zucinji shi waa taa hwayɛ o. Hi m mụnɛ shɛ kaa ụjɛrụma kwo kaa maa hi nama te teni cɛŋ na andwa na Ngee hi peni keeni eshi hiŋ o.

11Iwɛbɛ po Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, na shɛ Agwatana Isrɛl, Ngɛɛ hiɛŋ, N zhɛ mɛ yinjɛ maa me iricingo atwa elele na namɛ nu Juda.

12Yaa shɛ inɛ ya atwa Juda a na ta vwɛ, a na kaa shikicinji shihaŋsa sha aba maa e zhe a nama ni Ijipti, N zhɛ ma kwụba tɛ ɛ zhɛ e ilono hwɛɛ aba. Hwɛɛ aba, ta atwa na gembenji ta atwa na gwụmwatangwụ, ujasa ni imunɛ-tiya zhɛ ya kwụna aŋ ni Ijipti. Ɛ zhɛ a sha iyi uriri; atwamwa zhɛ a nda aŋ atwa tusashɛ, ɛ zhɛ na suyana aŋ ni izeci tutwa.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13N zhɛ ma pana atwa ata jɛjɛ ni Ijipti ulwapɛ, gana na Ngee peni Jɛrusalɛm ulwapɛ nu ujasa, ni imunɛ-tiya keeni ụngwụ ụwɛ gom.

14Ibɛ po yaa zasa bụtụ be elele na ashashɛ atwa Juda a na ta vwɛ a na kaa zhe ni Ijipti maa a nama, na zhɛ ba banangana kwo kaa zhɛ ba vwa kwukwuŋ. I zasa kaa bụtụ aba okwo bu ko na zhɛ be gwure nu Juda, no ofwo na kwụlanganɛ aŋ maa a namanana o. I zasa bụtụ be elele na zhɛ be gwure o, semi atwa ticwɛŋ a na benengeni kiri.

15Nazhɛ etwenyi elele na ge mepi maa eyikwo aba a ta arụpɛ na tuwa, keeni eyikwo elele na ge shikekeni apata, medenji atwa Isrɛl elele a na ga namɛ tuta ti Ijipti a na shɛ unyama ụ'wụtụ, hwɛɛ aba ɛɛ n hiɛŋ,

16Tu lacɛ maa ta shɛlaga n-ndumwa mu na ebi ti mbishi ni izeci ya AGWANGWAMA.

17Ti zhɛ ta nda iyi elele nɛ eti shiri-unu maa ti zhɛ ta nda. Ti zhɛ tu no hwoŋzhingono agwuma tu o o azuba iturɛre, ɛti zhɛ tu na 'wanga bụ arụpɛ tuswa, nu gana na ta atɛ njɛ la ne eshi tu, keeni shɛgwuma shi tu, keeni ehiu tu na ashɛpwụ Juda keeni ni ihwɛŋnɛ ụshɛpwụ Jɛrusalɛm. Nazhɛ iyimɛyɛ iti balanɛ la, iyi elele kaa itɛ zhɛmanɛ la, tu zasa la ụbaụta we elele o.

18Ama taa aka na eti genji iturɛre tuhwoŋzhingono agwuma ata tu o o azuba, atu 'wanjɛ shɛ bụ ya arụpɛ tuswa, ibɛ po atu zasa ya du iyi elele, ibɛ du po atwa tu o 'wo nu ujasa keeni imunɛ-tiya.

19Nazhɛ eyikwo keeni tụdụma, ɛɛ hiɛŋ, Aka na etu hwoŋzhengeni agwuma-o-o iturɛre, atɛ njɛ akara tu, etu unci aŋ gana ụsụbwa wa agwuma-o-o azuba, atu 'wanjɛ bụ arụpɛ tuswa, shɛmɛ sho olwo tu shi lemi tebiye ni iyi nɛ ata nda.

20Nazhɛ Ngɛɛ hiɛŋ etwenyi keeni eyikwo elele a na m peni ajɛshɛgwa gana ata kpaaŋ aba maa,

21Hi heŋshi suu maa AGWANGWAMA mepi shi, kwo kaa bi keri suu eye iwɛ iturɛre ɛtɛ ehi hwoŋzhinji na ashɛpwụ Juda keeni ihwɛŋnɛ ụshɛpwụ Jɛrusalɛm, te eshi hiŋ, ta shɛgwuma shi hiŋ, keeni atwa cɛnjɛ ta ata kpaaŋ?

22Iwɛnɛ ta AGWANGWAMA eri shi a ima ya isɛbwɛ no tugworozwo ti hiŋ keeni iyi nɛ ahia nda, ibɛ po cɛnjɛ ti hiŋ tɛ ta shɛ ya osombo, taa zasa bụtụ be elele na namɛ na tuba, taa shɛ iyi uriri, atwamwa a suyana tụ ni izeci tutwa tutu taa hwayɛ.

23Iwɛnɛ ohio hwoŋzhingono tuwa iturɛre ahia nda du AGWANGWAMA iwɛwɛ, ahiɛ hwụjɛ shɛ unu ubwa maa hi 'wa andwa ubwa keeni unu ubwa tɛtɛtagana keeni shikpogo shɛ bwa kpaaŋ, ibɛ po ijɛ iwɛ ihi vwutengeni hwuwayɛ kpaaŋ.

Ɛ Zhɛ a Lasụ Ijipti

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

24Ngee mbishi atwa ata kpaaŋ, medenji eyikwo gbaa, iyi elele nɛ AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, na shɛ Agwatana Isrɛl, mbishi atwa Juda a na namɛ ni Ijipti, maa bi hiɛŋ,

25Ta ahiɛba te eyikwo hiŋ, hi shileni agwuma-o-o azuba unu na 'yajɛ ikɛnyi, maa hi zhɛ hi no hwoŋzhingono bu iturɛre, maa hi na 'wanga bụ arụpɛ tuswa, ahiɛ untanganɛ kaa ga unu ata hiŋ tishilo. Asha i zhɛmɛ tebiye! Untangana ma unu ata ehi shiri maa hi na nda gana na ahiɛ jɛmɛ!

26Iwɛ ecilo ata, shɛlaga ma unu na Ngee hi shileni ahiɛba atwa Juda a na namɛ ni Ijipti kpaaŋ, AGWANGWAMA hiɛŋ, N to izeci ɛtɛ mi i'wɛtwɛ, Gamba AGWANGWAMA maa: N zha shɛ mo lonono ya bụtụ hiŋ be elele maa shilo-unu ni izeci mi maa, N to AGWANGWAMA Mokondo!

27N zhɛ ma ngbaraka atwa Juda elele a na namɛ na cɛnjɛ ti Ijipti, i zha shɛ kaa ya sha iwɛ tɛzhɛmana o, ama iwɛ tụwụmana. Ujasa, kwo kaa ụngwụ ụwɛ zhɛ me hi iricingo hwɛɛ. Uuwa i ci aka na bụtụ hiŋ be elele zha shɛ ba vwa ya.

28Ama atwa hiŋ ti cwɛŋ a na bananganɛ tu'wo tu ujasa a na banɛ na cɛnjɛ ti Ijipti, aba zhɛ e gwure na cɛnjɛ tu Juda. Nazhɛ atwa ata a na vwɛ zhɛ a mapa n-ndumwa mu bụtụ na mɛ shɛ mu na mu tɛkana, okwo mi nee mi kwo kaa mu na aba.

29Gamba AGWANGWAMA, N zhɛ mo hi mbisono caakwụ maa N zhɛ ma hi pana ulwapɛ no ofwo ga. Unu na kaa Ngee shiri maa N zhɛ me hi iricingo zhɛ wɛ sɛ nu uhiuhiu hiŋ tilɛɛ.

30N zhɛ ma nda maa atwa i'ime agwuma Ijipti ga Faro Hofra a na a jala bụ tụkwụna eri bu, gana na Ngaa njɛ la maa gɛ Nɛbukadnɛza agwuma Babulon eri Zɛdɛkia agwuma Juda na kaa shɛ bụtụ bwa bi i'ime na ba jala bụ tụkwụna.

Jɛrɛmia 45

Unu na Agwatana Shileni Baruk

1Ti ge Jehoiyakim yɛu Josia yɛ tugwama tu Juda, yaa namɛ shiywa shi neshi, nazhɛ ga Baruk yɛu Nɛria 'nyeci iyi elele nɛ Ngee swegeni bu nu utakada ata. Ngee mbishi bu, Ngɛɛ hiɛŋ,

2AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl, hiɛŋ, Oo A-Baruk,

3bi hiɛŋ ree, N zhɛ ma nda hwuŋ adangboo! Iwɛnɛ ta AGWANGWAMA keeni ụngwụ mu tuhwuga ugombo. N lukwumi no tungwulo, N gwushiji shi ụhinjanụ we elele kwukwuŋ o!

4Ama Gamba AGWANGWAMA, n hiɛŋ, Mbiso bu maa, AGWANGWAMA hiɛŋ, Mo hwuŋzotongo iyi nɛ Ngoo ngo mowoŋ, Omo mushongo kaa iyi nɛ Ngaa nga bilwa. N zhɛ kaa ma nda ijɛ na cɛnjɛ tu unyizo hwɛɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

5Ba dwalakaka suu tɛnɛnjɛ tu ko ti ticinji iwɛ uhiuhiu bu? Ta dwalakaka o. N zhɛ me sugeni atwa kpaaŋ abara-ne-ebe, ama okwo gana elele ti yaa shɛ, uraiŋ bụ zhɛ wa banangana no ofwo elele na ebi teni. Gamba AGWANGWAMA, N dumwa.

Jɛrɛmia 46

Tigesere tu na Aa Jɛmɛ iwɛ Ijipti

1AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa ne mi iwɛ edenji.

2Bee kwuni ni Ijipti. Iyi nɛ baa jɛmɛ iwɛ ejeshi Faro Niko agwuma Ijipti, na gɛ Nɛbukadnɛza agwuma Babulon lasụ nu Kachemish ata dongonu Urefu Yufretis na aka na ti yaa namɛ shiywa shi neshi ti gɛ Jɛhoiyakim yɛu Josia yɛ tugwama tu Juda, bɛɛ hiɛŋ,

3Atwa shihwolu Ijipti a ugaga, ɛɛ hiɛŋ, Imanga ma shabula shu ujasa maa hi zhe ujasa!

4Ahiɛba asụcɛ idɛkwɛ, zwono ma idɛkwɛ hiŋ ashɛnjɛ maa hi patangana iŋ! Dwa ma tụkpagwụ, patangana ma akata ujasa! Lụba ma nsanu mi hiŋ! Urugono ma i'wɛŋnɛ ujasa!

5Ama AGWANGWAMA heŋteni, bɛɛ hiɛŋ, Imbe tɛ kwuŋ Ngaa kwụbɛɛ? Ohwulu herikeni aŋ, ee gwure. O kwuto asaza aba na shɛ ba; inyɛsɛ hwuleji aŋ, ee gezhiji gana elele na te e eri, a mbiyanɛ shɛ kaa ekwunyi o; tuholono tu namɛ geri elele.

6Atwa na ge 'yebi usumwa tugozhigo duwa, e eri shi o ngozono; asaza na inshi shihwulu kaa eri shi a banangana o. A twa udukwutwa tuzuba tụ ụpalanụ Urefu Yufretis aa 'waŋ na cɛnjɛ.

7Gaaba fwụcɛkanɛ gana Urefu Nayɛl gana Urefu na wa fwunga na ahwacɛ ubwaa?

8Atwa Ijipti aba ishijɛ gana Urefu Nayɛl, gana Urefu na wa fwunga na ahwacɛ ubwa. Atwa Ijipti hiɛŋ, Ti zhɛ tɛ ishijɛ maa to ubo unyizo; ti zhɛ te iricingo ashɛpwụ keeni atwa na jɛjɛ na amɛ aba.

9Pana idɛkwɛ unu maa i hwuri maa e kekwuri ihɛŋtu ujasa! Tumwana asaza ikɛnyi: etwenyi na banɛ ni Itiopia keeni Put, a na 'waŋnɛ shabula shu ujasa. Keeni egwoni ekeri a'inla a na banɛ nu Lud.

10Ụjita ata shɛ una wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana na Hwuri Kpaaŋ: jita ata ibɛ bɛɛ zhɛ ba nda itɛpwɛ; jita ata bɛɛ zhɛ ba pana atwa i'ime ibwɛ ulwapɛ. Utokwobi ubwa zhɛ wa ya aŋ uuwa i ci aka na yee gembi uŋ, u zhɛ wa swa kaa mehieŋ ma aba uuwa i ci aka na ma ngba uŋ. Jita ata ibɛ AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ zhɛ a ta arụpɛ tuzuba tụ ụpalanụ Urefu Yufretis.

11Ahiɛba atwa Ijipti, zhaga ma Giliad maa hi dwalakacɛ unibi! Inibi nibi hiŋ kpaaŋ kaa lacɛmɛ shɛ o; i zasa iyi elele nɛ te eri ma hi nɛnga ya o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

12Edenji hwugwa iwɛ ezuye hiŋ; bụtụ be elele kaa hwugwa ta ahia ugaga. Busaza bu ko ba twatwagwụ binya, hwɛɛ aba ebeyebi kaa a 'waŋ na cɛnjɛ.

Tigesere tɛ Tɛzhajɛ ti Nɛbukadnɛza

13Aka na ti gɛ Nɛbukadnɛza agwuma Babulon be ci maa tafwulaga Ijipti, ibɛ po AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa ne mi, bɛɛ hiɛŋ,

14Ananga na ashɛpwụ Ijipti, aba shɛ: Migdol, ni Mɛmfis, keeni Tapanhis maa: Mama 'imɛ ma maa hi meme lesheji; ujasa zhɛ wo iricingo iyi elele nɛ ahiɛ 'yajɛ!

15Iwembe po tuwa ti hiŋ tu na ɛɛ hiɛŋ Apis ti leyegejii? Iwembe po tuwa ti hiŋ ta buna be eyi ti eri shi to shikonoo? AGWANGWAMA ubwa shishingeni tu tee leyi!

16Asaza hiŋ twa udukwutwa aa 'waŋ; bu na bu na bɛ hiɛŋ binya bwa, Nda kakayɛ! Mizha ti ji ma no ofwo atwa tu keeni cɛnjɛ tu na ee ti meci maa ti benengeni ma utokwobi wa atwa na ma tu nda umungwuta!

17Pa ma agwuma Ijipti ga Faro izeci ya asada, nɛ ɛɛ hiɛŋ, go Rundu-rɛ-shɛshɛ-iyi-elele-o na kaa genji ohwolu na baa ga 'yajɛ la.

18Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, N shɛ agwuma. Gamba n shɛ Agwatana uumwa. Gana na ta ashɛkpa ishɛmɛ Tebo namɛ na azuba nshama mu vwɛ keeni gana na ti Ishɛmɛ Kamɛl shikeni te zeci ye hwuri itekwu, gobwonu du ikɛnyi bụtụ na zhɛ ma bụ tɛfwulɛjɛ zhɛ ya sha.

19Ahiɛba atwa Ijipti, mama 'imɛ ma, ɛ zhɛ mo hi zwono nu umwono-tishi! Mɛmfis zhɛ wa sha ụshɛka, osombo na bụtụ be elele zha shɛ ba nama.

20Ijipti shɛ gana unasa buna na pilanụ, unaa na bishi na banɛ tuzuba na ba ta bụtụ tefwuleji.

21Okwo asaza na baa njɛ ụgwụ, a shɛ gana miaụŋ mi inɛ, e eri shi o mbiyono bu o. E shikeni shi maa a twa ifelu o; a panɛ aba, ee gezhiji kpaaŋ aba. Ụjita ufwu wa aba tɛnda u ci ya, ibɛ shɛ ụjita ti'ilono ta aba.

22Atwa Ijipti gezhiji, a nda tulama gana tulama tu uhwa, iwɛnɛ te ejeshi atwa i'ime ya aba e teni aŋ. Ee tefwuleji bu no shigwubo, gana etwenyi na o logo i'wɛ'wɛ,

23anaa na e iricingo uwapa na inshi. Okwo tu ufwugwo we etwemyi aba hwuleji tɛrɛta; ta asaza aba kaa hwuri ovworo nu ufwugwo.

24Ezuye kaa shɛ atwa Ijipti waa; atwa na banɛ tuzuba lasụ aŋ. Gamba, AGWANGWAMA, N dumwa.

Tigesere ti iwɛ Isrɛl

25AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, na shɛ Agwatana Isrɛl, hiɛŋ, N zhɛ ma pana A'amon, na shɛ tuwa ti Tɛbɛs ulwapɛ, medenji Faro ti Ijipti keeni tuwa tu bwa

© 2008 Bible Society of Nigeria.

keeni shɛgwuma shɛ bwa. N zhɛ ma shapa agwuma Ijipti ga Faro keeni atwa elele na patanɛ bụ rishe,

26Ma nda maa atwa na a jala aŋ tụkwụna eri aŋ, aba shɛ agwuma Babulon gɛ Nɛbukadnɛza keeni ejeshi ubwa. Ama na aba ibɛ atwa zhɛ a nama sasana ni Ijipti, gana na aa namɛ la cala. Gamba, AGWANGWAMA, N dumwa.

AGWANGWAMA Zhɛ o Bicingo Atwa Ubwa

27Oo E-Jekob, yɛu mi ugondu, ta nda ma inyɛsɛ o, Oo ahiɛba atwa Isrɛl, kede ohwulu ihi horukono. N zhɛ mɛ hi lɛshijɛ maa hi banɛ na cɛnjɛ ta ata tụ dụlụmɛ, tuba tɛ shɛ cɛnjɛ ta ata ahiɛ shɛ ajama. Hi zhɛ hie jiye nu nhwaŋ mi hiŋ maa hi nama na amɛ-olom; hi zhɛ hia nama suu, i zasa kaa bụtụ be elele zhɛ mo hi holono.

28AGWANGWAMA hiɛŋ, Oo E-Jekob, ta nda inyɛsɛ gabụ yɛu mi ugondu o, iwɛnɛ tu Ngaa namɛ na bụ. N zhɛ me iricingo edenji ata Ngee hi gereteji la no ofwo aba kpaaŋ, ama tuba N zha shɛ me hi iricingo hwɛ hwɛɛ o. N zha shɛ kaa du ma hi ganga ulwapɛ tụpana o; ama aka na Ngee hi peni ulwapɛ, n-ndumwa kaa zhɛ ma n zhɛma.

Jɛrɛmia 47

Tigesere tu Tuwumana tu na Baa Dumanganɛ Afilistia

1AGWANGWAMA m mbishi n-ndumwa iwɛ Afilistia, tobwolo agwuma Ijipti ta tefwuleji shi la Gaza o,

2bɛɛ hiɛŋ, Hioko! Meni mi zhɛ ma fwukanɛ tuzuba, mɛɛ zhɛ ma fwunga gana Urefu na wa zhagajɛ. Mi zhɛ mo ubo cɛnjɛ keeni iyi elele nɛ namɛ na tuba, ta ashɛpwụ keeni atwa elele na namɛ na aba. Atwamwa zhɛ na suyana atwa timbiyono; bụtụ be elele na namɛ na cɛnjɛ tu unyizo zhɛ na kala n'ungwa gboo.

3Ɛ zhɛ a hwuga e'inji ogwogwozwo idɛkwɛ, keeni rundu ri ihɛŋtu ujasa, keeni rundu ri ikɛgbɛ. Eshi miaụŋ eri shi e gwure iwɛ miaụŋ ma aba o, iwɛnɛ ti i'ɛlɛ ya aba zasa ya ikɛnyi.

4Aka ci ya maa e iricinji Afilistia, maa e becinji atwa timbiyono elele a na ga ta vwɛ nu Taya keeni Saidụn. Gamba AGWANGWAMA, n zhɛ me iricingo Afilistia hwɛɛ, ta atwa elele na banɛ nu ukwoswo meni mu Kafto.

5Ụngwụ-tuhwuga ụ'wụtụ vwuteni atwa Gaza, atwa Ashkɛlon kaa namɛ shiruu. Ụkwụmbwụ naa tuba atwa vwɛ ni Filistia zhɛ a kwunanga ụkwụla wa aba tutaa?

6Gabụ, utokwobi wa AGWANGWAMA, ugana! Bi zhɛ suu ba uranga atwa tukaba tutuu? Gwulo nu ufwutwa bụ, shiyono apata saiiŋ maa na ta ụhinjanụ!

7Ama gana naa kwuŋ we eri wa ta ụhinjanụ, ti Ngee te peni uŋ ugondu tɛndaa? M peni uŋ unu maa u tefwuleji Ashkɛlon keeni atwa na namɛ nụ ụpalanụ itekwu.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

Jɛrɛmia 48

Tigesere te Ti'ilono tu Moab

1Iyi nɛ AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, na shɛ Agwatana Isrɛl jɛmɛ iwɛ Moab
na, bi hiɛŋ, Atwa ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ, Nebo zhɛ a nda hwuŋ adangboo, iwɛnɛ te
e iricinji ashɛpwụ ubwa kpaaŋ! E leshiji Kiriataim, ikepi ibwɛ i'wɛtwɛ
hwuŋzwotongwu, ibɛ po ezuye shɛ ya atwa na zweni nu bwa;

2tipilanụ tu Moab tu hwuwowu. Atwa i'ime kaa loshigwo Hɛshbon oo
hoŋswogwonuo kaa udenji Moab maa e iricinji uŋ. Ụshɛpwụ Madmɛn zhɛ wa
ima ilɛmɛ; Ejeshi zhɛ e suleni uŋ maa a sukakanɛ uŋ.

3Atwa Horonaim uganɛ, ɛɛ hiɛŋ, E ti iricinji, aa tɛ njɛ osombo!

4E iricingwo Moab hwɛɛ; a hwụjɛ n'ungwa mu miaụŋ mi tidice dice.

5Hwuga rụhwụŋ rụ ụngwụ wa aba tuhwuga nu uhwaŋna ata munji u zhe Luhit,
n'ungwa me tiriri mu namɛ nu uhwaŋna ata zwi nu Horonaim.

6Ɛɛ hiɛŋ, Gozhigo ma kakayɛ iwɛ uhiuhiu hiŋ. Gozhigo ma gana izhinyɛci ụshɛka!

7Gabụ go Moab, bu patanɛ ukpahiŋ bụ keeni uduciya bụ rishe, ama kaa ɛ zhɛ ma
bụ lasụ; tuwa ta ata tụ bụ ɛɛ hiɛŋ Kimosh ti zhɛ nu umwono-tishi medenji ehiu
tuba keeni onongbo tuba.

8Ti'ilono ti zhɛ ta zhaganɛ ụshɛpwụ we elele eshigiri, i zasa ụshɛpwụ okwo uko
zhɛ wa banangana o, ta atwa na jɛjɛ no olomu zhɛ a nda ufwu, atwa na kaa jɛjɛ
nụ ụdadarɛ zhɛ e ilono hwɛɛ. Gamba AGWANGWAMA, N dumwa.

9Hinongo ma atwa Moab u'uye iwɛnɛ tɛ ɛ zhɛ e iricingo aŋ hwuwayɛ hwuwayɛ.
Ashɛpwụ ubwa zhɛ a sha shisombo, i zha shɛ ya 'yaga bụtụ be elele zhɛ ba nama
ya apata o.

10Go unu-tukalana 'imɛ bụtụ na njɛ shɛ ugondu wa AGWANGWAMA na ahaŋsa
ubwa oko hwɛɛ! Go unu-tukalana 'imɛ bụtụ na dudweji shi mehieŋ nu utokwobi
ubwa!

E Iricinji Ashɛpwụ Moab Hwɛɛ

11Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ, Atwa Moab a ta ụhinjanụ suu aka elele, a ta 'imɛ
shɛ aŋ maa e zhe nu umwono-tishi kwukwuŋ. Moab shɛ gana meni ma afwafwa
mu na mi zhi mu vwundwotongwu su, e te zweji shi bu ni ihiulwe ike maa e
zweni ni inyɛ kwukwuŋ. Ụlatụ ubwa u ta njɛ shɛ ufwu kwukwuŋ, abu hunganɛ,
bu ta shɛ gana ala baa shɛ cala.

12Hioko, aka e ci ba ti Ngɛɛ zhɛ maa tumwanɛ atwa maa e zweji Moab gana meni
ma afwafwa. Nhilwo mu bwa mi zhɛ ma sha bohondo, ɛ zhɛ kaa a bwarataga mụ
hwɛɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

13Na aka ata nazhɛ ezuye zhɛ a sha atwa Moab na tuwa ti Kimosh, gana na du te ezuye shɛ atwa Isrɛl ni Bɛtɛl, na shɛ gana Agwatana na aa ga patanɛ-rishe.

14Ahiɛba etwenyi Moab, iwembe po ahi mama nda atwa urishi, gana asaza na 'yajɛ eshe-hwoo a na 'yebi ujasaa?

15E iricinji atwa Moab keeni ashɛpwụ ubwa; aa kwụnua esemberi ubwa a na pilanụ. Gamba Agwuma, na shɛ AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, N dumwa.

16Tulaya tu Moab tu gwumwonu; tuhwuŋzwo tu bwa kaa te e ci ba ni izɛlɛgwu kakayɛ.

17Ahiɛba na hi gwumwonu nu udenji ata, ta ma ụkwụla iwɛ ubwa, ibɛ shɛ ahiɛba atwa elele na hi mepi urishi ubwa. Hiɛŋ ma, Adooyi! Hioko ma te bidingbengbere bu uberezhe dwonu; hioko ma to bukwuto bụ ụjɛrụma dwonu!

18Ahiɛba na hi namɛ ni Dibon, kezhe ma maa hi gɛnjɛ ohwolu hiŋ ụjɛrụma tumuna maa hi gɛga na cɛnjɛ nu upwupwutu; iwɛnɛ ta atwa na zhɛ e iricingo Moab e ci ba maa a hiɛ sukakanɛ, ɛ zhɛ kaa o hwuŋzotongo ikepi ibwɛ nɛ 'yajɛ ikɛnyi.

19Ahiɛba na hiɛ jɛjɛ na Aroe, shikokono ma nu uhwaŋna maa hi ngbaraka; hoŋtono ma atwa ata e gezhije, maa, Imbe tenii?

20Ɛ zhɛ mɛ hi jishijɛ, ɛ hiɛŋ, Moab hwuŋzwowo, twana ma ụpụrụsa ubwa u'wo. Ananga iŋ ma nụ ụpalanụ Urefu Anon, maa e iricingwo Moab hwɛɛ!

21Ụshɛrɛya jiteni ashɛpwụ na namɛ tuzuba geri bụ ụdadarɛ: aba shɛ Holon, nu Jaza, keeni Maf-at,

22ti Dibon, ti Nibo, keeni Bɛt-diblataim,

23ti Kiriataim, ti Bɛt-gamul, keeni Bɛt-mion,

24ti Kiriot, keeni Bozra. Ụshɛrɛya ata kaa jiteni ashɛpwụ Moab elele, ta anaa na dụlụmanjɛ keeni anaa na gwumwongonu.

25E mushinji mahiuaŋ mu Moab, ee bwereteji ụragbamụ ubwa. Gamba AGWANGWAMA, N dumwa.

Ɛ Zhɛ e Zucinje Moab

26Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ, Nda maa mayaga mɛ 'imɛ Moab, iwɛnɛ tu boo momo mungicingo no ofwo mi. Go Moab zhɛ no jirongono na tụgba tu bwa, atwa kaa zhɛ na hinga bụ ilɛtu.

27A-Moab, ge Isrɛl suu ubu shanɛ shɛ la iyi ya asada? Bu namɛ la suu na ashashɛ unyama wa ashɛrɛ, upo obo zhingoto uhiuhiu bu na aka elele na aba duma iwɛ ubwa?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

28Ahiɛba atwa na jɛjɛ nu Moab, ganga ma ashɛpwụ hiŋ! Zhaga nama ma na ashashɛ aparatayɛ! Sha ma gana ikwucime nɛ to tuhwurugwo tu bwa nụ ụpangwụ na namɛ nu ulomu.

29Go Moab ta ba nda unyangana tebiye! N hwụjɛ kaa unyangana na baa nda, na tumama sata tu bwa keeni atwa tumomo mungicingo na aa shɛ, gana na aa haŋsa iwɛ ikɛnyi aba kiri.

30Gamba AGWANGWAMA, N hiɛŋ, M mepi tumama sata ta aba. Ishɛkɛ ya aba kaa i shɛ iyi tɛgadaga, iyi nɛ kaa aa nda zha shɛ ye ilogogo.

31Iwɛbɛ po Ama twa-u'wo iwɛ bụtụ be elele na namɛ nu Moab, Ama ta-ụkwụla iwɛ atwa Ki-hɛrɛs.

32Ma ugaga iwɛ atwa Sibma, uhwuri u'una wa atwa Jazɛ. Gabụ ụshɛpwụ Sibma, bɛ shɛ ukparɛ ufwafwa na shɛ'walụ shɛ bwa shi keshi Itekwu Tu'wo, yee zhe tutu Jazɛ. Ama a nduwa tụ'walụ tụ bụ tu uvwaza keeni okoko tụ'walụ ta afwafwa bụ ufwu.

33O bocingwo amɛ-olom keeni unyasa na cɛnjɛ ti biye tu Moab. N lacɛ maa meni ma afwafwa mụ fwụnjɛ no shonunu shɛ na oo pilo meni ma afwafwa. I zasa bụtụ be elele na zhɛ ba nda ya meni ma afwafwa maa e keri n'ungwa mu unyasa o.

34Atwa Hɛshbon keeni atwa Eleɛlɛ uganɛ e eri kaa a hwuga n'ungwa ma aba tutu Jahaz. Atwa na namɛ nu Zoa eri a hwuga mụ, a hwụjɛ mụ kaa tutu i ci Horonaim keeni Iglat-shilishaya. Iwɛnɛ po meni mi isese Nimrim mụ hwɛŋ.

35N zhɛ mo ngwuricingo atwa Moab iturɛre ya aba tuhwoŋzhingo no ofwo ata aa nda tɛzhɛba swoswoswo keeni arụpɛ tuta no ofwo tuwa ta aba. Gamba AGWANGWAMA, N dumwa.

36Iwɛbɛ po Ama ta-ụkwụla na amɛ mi iwɛ Moab keeni iwɛ atwa Ki-hɛrɛs, gana bụtụ na ba zungangana ru'wo ru na ɛɛ zhɛ o no azunga nu ukpasana, iwɛnɛ ta a vwungwa iyi elele nɛ aa 'yajɛ la.

37A 'nyanjɛ ohiuhiu aba tukpala hwɛɛ aba, aa hwajɛ tuzholu ta aba. E kekebi i'ɛlɛ ya aba hwɛɛ, bụtụ bụtụ rɛ tugwuno tụ ụcɛnjɛ tɛnda ne embi ubwa.

38Ụkwụla-tuta ubaba kiri namɛ no shisokwu keeni amwamwa Moab hwɛɛ, iwɛnɛ ti Ngee bweji Moab gana ikwɛshɛ nɛ bụtụ be elele jeri shi ya.

39Hioko tu Moab bwaratagwụ! Hioko ta a ugaga gboo! Ụpụrụsa 'imɛ Moab. U hwuŋzwotongwu, ibɛ po edenji elele na rungwutwonu uŋ a hunga uŋ ilɛtu ya asada, waa shɛ iyi uriri. Gamba AGWANGWAMA, N dumwa.

Moab Zasa Tubanangana o

40AGWANGWAMA hiɛŋ, Udenji uko zhɛ we suleni Moab vwuuŋ gana ugbeji na berishiji apiambɛ ubwa.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

41Ɛ zhɛ kaa a lashaga ashɛpwụ aba na 'yajɛ tukapanga. Jita ata ohwulu zhɛ o horukono asaza Moab gana te biyikwo na tumata tu to.

42Ɛ zhɛ e iricingo Moab hwɛɛ maa kede ụ shɛ ya udenji kwukwuŋ, iwɛnɛ tu woo momo mungicingo no ofwo mi.

43Tuholono, na ashapa, keeni ogwuru aba zhɛ ma hi ima ahiɛba atwa Moab. AGWANGWAMA dumwa.

44Bụtụ be elele na mekeni maa banangana tuholono ta ata, bi zhɛ ba laya nu ushapa, bụtụ be elele na kaa banɛ nu ushapa, ugwuru zhɛ wa ima bụ, iwɛnɛ ta AGWANGWAMA dwowo aka ti'ilono tu Moab.

45Atwa na o rungo gbom shikekeni nu uhwunu Hɛshbon, a zasa ya kaa ikɛnyi, iwɛnɛ tu ulwa bonuo ni Hɛshbon, bụratụ bu ulwa kaa bo gorogo nu umwono Sihon, woo hwoŋzhingwo itune Moab keeni ukokolo uhiuhiu bụtụ na ba nda rundu ri ishɛkɛ.

46A-Moab, bi zhɛ ba nda hwuŋ adangboo! Iwɛnɛ po atwa na a zhɛba tuwa ta ata ɛɛ hiɛŋ Kimosh o ilwonuo hwɛɛ, aa imwa miaụŋ ma aba me eyi na mu na mo o ee zweni nu umwono-tishi.

47AGWANGWAMA hiɛŋ, N tɛ zhɛ me gwuricingeni Moab ugwoje ubwa sasana na aka na te e ci. Ijɛ AGWANGWAMA jɛmɛ bana hwɛɛ i zhɛ yo vwutono Moab.

Jɛrɛmia 49

AGWANGWAMA Zhɛ a Duma Ụshɛrɛya wa A'amon

1Iyi nɛ AGWANGWAMA jɛmɛ iwɛ A'amon na, bi hiɛŋ, Ge Isrɛl suu zasa ya miaụŋ-me-eyi? I zasa suu bụtụ be elele na namba ya maa ya ogwu cɛnjɛ ta ata? Iwembe po ee leneni atwa na a zhɛba tuwa tu na ɛɛ hiɛŋ, Milkom maa e teni tugwungwu ta cɛnjɛ tụ ụlamụ Gad maa a gɛga na ashɛpwụ tubaa?

2Iwɛbɛ po AGWANGWAMA hiɛŋ, Aka e ci ba ti Ngɛɛ zhɛ ma nda maa atwa na jɛjɛ nụ ụshɛpwụ na shɛ uhiu na cɛnjɛ tu Raba, a hwụjɛ ukwuruwa ujasa, ɛ zhɛ kaa a nda uŋ osombo, ɛɛ zhɛ o hwoŋzhingo ozhibwu ubwa nu ulwa kwunduu. Na aka ata nazhɛ atwa Isrɛl zhɛ a lashɛga cɛnjɛ ta aba ni i'ɛlɛ ya atwa na leshiji tu la no olugwo aba, AGWANGWAMA dumwa.

3Oo ahiɛba atwa Hɛshbon, ugana ma! E iricingwo atwa na jɛjɛ nu Ai! Oo ahiɛba eyikwo atwa na jɛjɛ nu Raba, zhaga ta ma ụkwụla! La ma tugwuno tụ ụcɛnjɛ tɛnda ne shimbi. Gozhigo ma geri geri iwɛ tusukwutogwu tu na tu namɛ, tuwa ta ata ti hiŋ ɛɛ hiɛŋ Milkom ti zhɛ nu umwono-tishi, to onongbo tuba keeni ehiu tuba.

4Iwembe po ahia duma ishɛkɛ iwɛ olomu hiiŋ ahiɛba na hiɛ shɛ shɛ atwa tɛcaraa? Ikɛnyi hiŋ kaa kwu. Iwembe po ahi ta patanɛ ukpahiŋ hiŋ rishe, ɛhi hiɛŋ, Gaaba zhɛ ba kara maa ma bụ sukakanaa?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

5AGWANGWAMA hiɛŋ, N zhɛ mo hi holono geri geri. Hi zhɛ hio gozhogo hwɛɛ hiŋ. Bụtụ bụtụ zhɛ no gozhigo iwɛ uhiuhiu ubwa. I zasa bụtụ be elele na zhɛ bo sotulonu ya anyama asaza hiŋ kwukwuŋ.

6Ama na aba ibɛ N zhɛ ma nda maa i zhɛmanɛ A'amon sasana. Gamba AGWANGWAMA, N dumwa.

Tigesere ta Tuwumana ti Idụm

7Iyi nɛ AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ jɛmɛ iwɛ Idụm na, bi hiɛŋ, Atwa Idụm suu zasa ya ti'inta tụ ụshɛrɛya tụdụma? Atwa aba a na a pana aŋ shihaŋsa mbishi shi aŋ ya suu iyi nɛ maa a njɛ? A 'wɛŋ suu ti'inta ta aba hwɛɛ?

8Ahiɛba atwa Didan, jɛshɛrɛga ma hi gezhiji! Swaka ma na apangwụ na ileji! Iwɛnɛ po N zhɛ mo iricingo ajalalo Isụ, iwɛnɛ ta aka ci ya maa ma pana aŋ ulwapɛ.

9Yaa shɛ atwa na o two tụ'walụ ta afwafwa cwi tu, a zha shɛ suu a waŋpana a na tumwata nu ukparɛ ata? Yaa shɛ kaa ozundo zhajɛ nụ ụjita, shɛ gana na gembi aŋ suu ɛɛ zhɛ o sugo iyi nɛ aa jala?

10Ama N tuferenji ajalalo Isụ tugwuno hwɛ hwɛɛ, Ngee usheji ofwo ata aa ga swakacɛ, iwɛ maa kede a swakaka ya o. E iricingwo atwa Idụm hwɛɛ. I zasa bụtụ be elele vwɛ ya na amɛ aba o.

11N tileneni miaụŋ mụ bụ me e'weteji, N zhɛ ma ngbaraka aŋ. Olulo bu kaa eri ma n datana.

12AGWANGWAMA hiɛŋ, Yaa shɛ atwa na ga lanɛ shɛ ulwapɛ tụpana swe ukwopi ulwapɛ ata tụpana, asha bi heŋshi suu maa bi zhɛ ba banangana ulwapɛ ata? Awo, bɛ shɛ ba lashɛga ulwapɛ ata tilɛɛ!

13AGWANGWAMA hiɛŋ, M momo to maa ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ, Bozra zhɛ wa sha iyi uriri keeni ụshɛka; atwamwa zha hunga uŋ ilɛtu, ɛɛ zhɛ na suyana uŋ ni izeci tutwa. Ashɛpwụ na gwumwongonu nu bwa hwɛɛ zhɛ o hwuŋzotongwu, ɛɛ zhɛ a sha osombo unyizo-nom.

14M mbiswo Idụm, Ngɛɛ hiɛŋ, N loshigwo utumwa na banɛ no olugwo AGWANGWAMA. Bu tumwanua butumwa maa e mbishi edenji maa go o sotulonu ejeshi aba maa a mama 'imɛ maa a bụ sukakanɛ.

15AGWANGWAMA hiɛŋ, N zhɛ ma bu nda maa nama cwɛŋ na ashashɛ edenji, bụtụ be elele kaa zhɛ ma bu ngbaraka cwɛŋ bana.

16AGWANGWAMA hiɛŋ, Tumama sata tụ bụ ti bi helekeci. I zasa bụtụ be elele na zhɛ ba nda inyɛsɛ bu i ci gana na ebi ge heŋshi maa ɛ zhɛ ma bu sụma inyɛsɛ o. Bi meme shiyeni na tụbagwụ tu uparatayɛ, ni ihiŋhiŋ ishɛmɛ ɛtɛ zeci; ama kaa okwo abu namɛ no ofwo ata zeci nɛhwɛɛŋ gana ugbeji, N zhɛ kaa me bu zucinje waa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

17AGWANGWAMA hiɛŋ, Ti'ilono tu na ti zhɛ ta zhaganɛ Idụm ti zhɛ to hwulogo, ma tu na bụtụ be elele na ba kashɛka apata zhɛ bo zhingoto uhiuhiu ubwa, uriri kaa zhɛ wa ima aŋ.

18Iyi nɛ teneni Sụdụm nu Gụmụra keeni ashɛpwụ anya aba zhɛ yo vwutono du Idụm gbaa, na aka na tɛ ɛ zhɛ e iricingo aŋ medenji ashɛpwụ na gwumwongonu na aba. I zasa bụtụ be elele na zhɛ ba nama ya apata kwukwuŋ. Gamba AGWANGWAMA, N dumwa.

19Gana na te bizeci ba banɛ na tụ'wụ tu na ti inshi nụ ụpalanụ Urefu Jodan maa mungo na cɛnjɛ tu na ambɛ olom tiyaga namɛ, gabata du Ngɛɛ zhɛ ma zhajɛ maa mo unzo atwa Idụm eshigiri maa e beni nu u'una wa aba. Na aka ata nazhɛ buhwuri-bu-umbe na Ngee teri zhɛ ba untangana udenji ata. Gaaba shɛ gana mii? Gaaba zhɛ ba kara maa ma sukanaa? Agwuma naa zhɛ ba ala maa ma sukakanaa?

20Iwɛ ecilo ata shɛlaga iyi nɛ Ama imangana atwa Idụm, keeni iyi nɛ Ngee heŋshi maa ma nda atwa na jɛjɛ ni Timan. Okwo yaa shɛ miaụŋ ma aba, ɛ zhɛ o kokwulo aŋ, uriri kaa zhɛ wa ima bụtụ be elele iwɛ iyi nɛ teneni aŋ.

21Rundu ra tu'waŋtatangwụ ta atwa Idụm ri zhɛ ro zhingitono cɛnjɛ hwɛ hwɛɛ. Ɛ zhɛ a hwuga kaa tɛlashajɛ ta rụhwụŋ ru n'ungwa ma aba tutu Itekwu Ishenje

22Atwa i'ime zhɛ e suleni Bozra vwuuŋ gana na tu ugbeji wɛ bɛrishijɛ apiambɛ ubwa. Ohwulu zhɛ o horukono asaza Idụm gana biyikwo na ụngwụ tumata to.

AGWANGWAMA Zhɛ a Duma Ụshɛrɛya Damaskos

23Iyi nɛ AGWANGWAMA jɛmɛ iwɛ Damaskos na, bi hiɛn: Tuzuga keeni amɛ-tụhaŋtụ jiteni atwa na jɛjɛ nu Hamat keeni Apad, iwɛnɛ ta a hwụjɛ anabarɛ awɛ. Ohwulu tuhoroko zhɛ o ubo aŋ gana itekwu nɛ 'wɛŋ shɛ ihwungwɛ kwukwuŋ.

24Atwa Damaskos lwegeji, ee gezhiji iwɛnɛ to o holono aŋ. A namɛ nụ ụngwụ-tuhwuga keeni tiriri gana biyikwo na ụngwụ tumata to.

25E iricinji ụshɛpwụ urishi na 'yajɛ la amɛ-olom hwɛ hwɛɛ.

26AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, Ɛ zhɛ a kwụna esemberi ubwa ni ihwɛŋnɛ ụshɛpwụ, ɛɛ zhɛ kaa e iricingo asaza ubwa kpaaŋ jita ata.

27N zhɛ ma sapa uba Damaskos ulwa, u zhɛ wo hwoŋno kwunduu tu umwamwa wa agwuma Bɛnhedad.

Tigesere ta Tuwumana ti Kida keeni Hazo

28Iyi nɛ AGWANGWAMA jɛmɛ iwɛ ụlamụ Kida keeni cɛnjɛ cɛnjɛ-ta-tugwama tu na ga Hazo untanganɛ, tu na gɛ Nɛbukadnɛza agwuma Babulon lasụ na, bi hiɛŋ: Tafwulaga ma atwa Kida maa hi iricinji ụlamụ wa atwa na namɛ geri bu uwaŋna-banụ!

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

29Sugo ma shimwono shi tugwuno keeni agwụdụ aba, to tugwuno ta tuswataga
no shimwono keeni iyi elele nɛ zweni no shimwono sha aba. Sugo ma nruhondo
ma aba, mbiso ma atwa ata maa, Tuholono ti hi rungwutwonu geri geri!

30Gamba AGWANGWAMA mo hi mbiso ahiɛba atwa na jɛjɛ nu Hazo, N hiɛŋ,
Gozhigo ma taa dụlụ maa hi swaka. Gɛ Nɛbukadnɛza agwuma Babulon ihi
heŋsegeni iyi iwɛ tɛnda. Iyi nɛ baa jɛmɛ na, bi hiɛŋ,

31Hwure ma! Ti zhɛ tu ma tafwulaga atwa ata mama namanjɛ na amɛ-olom suu!
Ụshɛpwụ wa aba zasa akpa kwo kaa imbele ya akpa tukapanga o, a zasa iyi elele
nɛ jilanɛ uŋ kwukwuŋ.

32Sugo ma nruhondo ma aba keeni inɛ ya aba hwɛɛ! N zhɛ ma garataga atwa ata
hwajɛ tihiŋzhe ta aba geri geri, Ngɛɛ zhɛ kaa me sugeni aŋ abara-ne-ebe na zhɛ
a banɛ geri elele mo ubo aŋ.

33Ɛ zhɛ a nda Hazo maa ụ shɛ ụshɛka unyizo-nom, u zhɛ wa sha ofwo na aka zhɛ
na nama. Za bụtụ be elele zhɛ ba nama ya apata kwukwuŋ. Gamba
AGWANGWAMA, N dumwa.

Tigesere ta Tuwumana ti Ilam

34Gunu na ti gɛ Zɛdɛkia yɛ tugwama tu Juda, nazhɛ AGWANGWAMA m mbishi
iwɛ u'una Ilam.

35Bɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, N zhɛ ma kwụna etwenyi ata
shɛ egwoni a'inla tukala a na shɛ ukpahiŋ ụ'wụtụ Ilam.

36N zhɛ ma nda maa go ovwugo eneshi banɛ no orubwo aba u tunama eneshi
maa u vwunji Ilam. N zhɛ ma garataga atwa na namɛ nu bwa no ofwo ata eneshi,
i zasa u'una we elele zhɛ wa vwa, atwa ubwa zha shɛ o gozhigo maa a swakaka
o.

37N zhɛ ma nda maa ga atwa Ilam sụmɛ atwa i'ime ya aba a na a jala aŋ tụkwụna
inyɛsɛ. N zhɛ me iricingo atwa Ilam ni isɛbwɛ mi, N zhɛ ma tumwananɛ aŋ ejeshi
a na zhɛ o sugo aŋ hwɛɛ.

38N zhɛ me iricingo shɛgwuma sha aba keeni ehiu aba, maa mo shikicingo
idwɛtwɛ mi apata.

39Ama na aba ibɛ, N zhɛ ma nda maa i zhɛmanɛ atwa Ilam sasana. Gamba
AGWANGWAMA, N dumwa.

Jɛrɛmia 50

Tigesere ta Tulaya tu Babulon

1N-ndumwa mu na AGWANGWAMA m mbishi Gamba bigesere gɛ Jɛrɛmia iwɛ
Babulon keeni iwɛ atwa na zweni nu bwa na, bi hiɛŋ,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2Mbiso ma edenji unabarɛ ga! Ananga uŋ ma! Shikicingo ma igɛrigɛ maa hi enenji unabarɛ ata! Ta swaka uŋ ma o! Babulon loyo! O bworotogwo tuwa tu bwa tu na ɛɛ hiɛŋ Maduk! Ezuye shɛwa tuwa tu Babulon, a kwuswatwagwa ntatanuwaŋ ma ata mu bwa mi inyizhi!

3Udenji uko banɛ tuzuba wee tefwuleji Babulon, waa njɛ uŋ ụshɛka. Ta atwa, ti isundɛ gezhiji ee beni apata, i zasa bụtụ be elele namba ya na amɛ ubwa o.

Tugwure ta Atwa Isrɛl

4Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ, Aka na aka ata ci hwuŋ, ta atwa Isrɛl, ta atwa Juda hwɛɛ, ɛ zhɛ a zhajɛ nu u'wo-tutwa maa e n dwelekeci, Gamba Agwatana aba na.

5Ɛ zhɛ o hoŋtono iwɛ uhwaŋna na zhɛ Zayon, nazhɛ ɛɛ zhɛ a pana eshe aba geri bwa. Ɛ zhɛ a twa-unu unyizo-nom ne mi, a zha shɛ kaa a bwada uŋ ya kwukwuŋ.

6Atwa mi shɛ gana agwụdụ na bi'iywa ba aba genji maa a 'inɛ nu nshama. O rungo bamm, aa zalanga nu nshama keeni tikpekwu, isɛbwɛ 'wi aŋ geri na ihwɛ ya aba namɛ.

7Atwa elele na to aŋ ugbe, a ya aŋ. Atwa i'ime ya aba hiɛŋ, A nduwa AGWANGWAMA na ga shɛ ofwo aba tuzwono u tugom iwɛwɛ, ubwa shɛ AGWANGWAMA na eshi aba ga ngbaracɛ, iwɛbɛ po atu zasa tụwụma ti iyi nɛ ata nda aŋ ya.

8Ahiɛba atwa Isrɛl, gozhigo ma maa hi beni nu Babulon! Ganga ma cɛnjɛ ta atwa Babulon! Ga shɛ ahiɛba hi beni hiiŋ gana epi na a 'yagaga agwụdụ!

9N zhɛ mɛ ishicinjɛ edenji na 'yajɛ ikɛnyi tuzuba ma nda aŋ maa e tefwuleji Babulon. Ɛ zhɛ a kalana u'una ata bụkpagwụ bu ujasa maa a lasụ uŋ. A shɛ ajala na shɛ egwoni a'inla tukala, a na 'wanjɛ shɛ iyi kwukwuŋ.

10Ɛ zhɛ o sugo Babulon gana ufwa ujasa, atwa na kaa suji uŋ ɛ zhɛ a 'yaga iyi elele nɛ aa jala. Gamba AGWANGWAMA, N dumwa.

Tuhwuŋzwo tu Babulon

11AGWANGWAMA hiɛŋ, Ahiɛba atwa Babulon, hi suji la i'wɛŋnɛ udenji mu. Amɛ hiŋ lemi na aka ata, ahia nda kaa unyasa, ahia gala gana buna na bo rukoto ohiu kwo kaa gana budakwa na ba ugaga,

12ama e zucinje ụshɛpwụ ata bụ ụ'wụtụ, ụpụrụsa kaa 'imɛ uŋ. Babulon zhɛ wa sha udenji na 'nyanɛ nu una u tandụ we elele hwɛɛ. U zhɛ wa sha ụshɛka na hweteni, na zasa meni.

13I zasa bụtụ be elele zhɛ ba nama ya nu Babulon. U zhɛ wo hwuŋzwotongwu hwɛɛ, maa atwa elele na a kashɛka no zhingoto ohiuhiu aba, iwɛ tudama tu na yaa dama aŋ, iwɛnɛ Ama nda isɛbwɛ nu bwa.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

14Ahiɛba ekeri a'inla, kala ma bụkpagwụ bu ujasa hi rungwutwonu Babulon maa hi tefwuleji uŋ. Ta ma Babulon a'inla hiŋ hwɛɛ, ta waŋpana aŋ ma o, iwɛnɛ tu waa n njɛ iwɛwɛ, Gamba na n shɛ AGWANGWAMA.

15Kalana ma ụshɛpwụ ata n'ungwa mu ujasa tutu rungwutwonu uŋ! Hwuwayɛ go Babulon tulwonuo ya i'wɛŋnɛ. Uba ubwa hwuzwotongwowo, waa 'waŋwaŋ na cɛnjɛ hwɛɛ. Gamba ma nda itɛpwɛ mi na atwa Babulon. Iwɛ ecilo ata nda ma du itɛpwɛ hiŋ na aba, nda aŋ ma gana na ta a njɛ atwa vwɛ du.

16To lono ma maa a bɛrɛ ya izɛgwu nu u'una ata o, kwo kaa maa e jwe iyimɛyɛ apata o. Agaiŋ elele na ga namɛ apata zhɛ a nda inyɛsɛ ye ejeshi na tefwuleji aŋ, ɛɛ zhɛ e jiyo nu nhwaŋ ma aba.

Ugwulwo wa Atwa Isrɛl

17AGWANGWAMA hiɛŋ, Atwa Isrɛl shɛ gana agwụdụ na izeci unzhi; ee gereteji. Bụtụ bi hiiŋ na tefwuleji aŋ, ubwa shɛ agwuma Asiria, bụtụ bu umɛwɛɛ na bwereteji o'umpwo aba ɛ shɛ gɛ Nɛbukadnɛza agwuma Babulon.

18Iwɛ inɛ ɛtɛ, Gamba na n shɛ AGWANGWAMA, na Hwuri Kpaaŋ na shɛ Agwatana Isrɛl, N zhɛ ma pana Nɛbukadnɛza agwuma ata ulwapɛ keeni u'una ubwa, gana na ti Ngee peni du agwuma Asiria gbaa.

19N zhɛ mo gwuricingo atwa Isrɛl na cɛnjɛ ta aba. Nazhɛ ɛɛ zhɛ a ya iyimɛyɛ nɛ unshɛ ni Ishɛmɛ Kamɛl keeni geri bu Bashan. Ɛ zhɛ du a ya iyi elele nɛ aa jala ni iyimɛyɛ nɛ aa bɛrɛ no tugwungwu ti Ifrem keeni Giliad.

20Aka na aka ata ci hwuŋ, iwɛwɛ zha shɛ ya nama ya ni Isrɛl, tugworozwo kaa ti zha shɛ ta nama ya du nu Juda o, iwɛnɛ ti Ngɛɛ zhɛ ma gangana atwa ata Ngee genji maa avwɛ apata iwɛwɛ ya aba. Gamba AGWANGWAMA, N dumwa.

Agwatana a Duma Ụshɛrɛya Babulon

21AGWANGWAMA hiɛŋ, Tafwulaga ma atwa Mɛrat, ta atwa na jɛjɛ ni Pikod. Kwụna aŋ ma maa hi iricinji aŋ ma hwɛɛ. Nda ma iyi nɛ Ngee hi peni-unu ibɛ. Gamba AGWANGWAMA, N dumwa.

22A hwugwa rundu ru ujasa na cɛnjɛ ta ata, keeni ti'iricingo tụ 'wụtụ 'wụtụ.

23Babulon bwereteji unyizo hwɛɛ rukwu rukwu nụ ụshamụ, ụshamụ ata kaa du bwaratagwụ! Edenji elele o zhingoto ohiuhiu aba iwɛnɛ iyi teneni u'una ata.

24A-Babulon, bu n kepengeni ni ifelu, ama ugwuru na Ngee bi biteni kaa ubu 'imɛ, okwo ti yaa shɛ bwonu bi mepi shi iŋ kaa.

25N kopishingwo umwono na i'wɛŋnɛ mi ujasa tileni, Ngɛɛ bɛcinjɛ iŋ ni isɛbwɛ mi. Iwɛnɛ po Gamba na n shɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana na Hwuri Kpaaŋ, N 'yajɛ ugondu tɛnda nu Babulon.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

26Tafwulaga uŋ ma geri geri, maa hi bwereteji uŋ, maa hi kepishinji ofwo na shihiu sha aba shi sutengeni! Ta ma itulu ni i'wɛŋnɛ nɛ ehi sweji nu ujasa gana budakwa bo ohiu! Iricingo ma u'una ata, ta waŋpana ma iyi elele kwukwuŋ!

27Kwụna ma asaza aba hwɛɛ! Iricingo ma unyama wa aba hwɛɛ! Ga atwa Babulon njɛ adangboo! Aka na maa e peni aŋ ulwapɛ i ci ya!

28(Atwa na beni nu Babulon a na gezhiji maa a swaka nu Jɛrusalɛm, a duma gana na ta AGWANGWAMA a nda itɛpwɛ iwɛ iyi nɛ atwa Babulon njɛ la Umwono ubwa.)

29Mbiso ma atwa na 'waŋnɛ itɛ maa ge tefwuleji Babulon. Tumwana ma atwa elele na 'yebi a'inla tukala nu uta. Hwala ma ụshɛpwụ ata hi rungwutwonu. To lono ma maa bụtụ be elele benengeni o. Tụpana aŋ ma iyi elele nɛ a njɛ la, nda aŋ ma du gana na ta a njɛ la anya atwa, iwɛnɛ te e meme seci pi mi, Gamba Bụtụ bi Tijilo bi Isrɛl.

30Iwɛbɛ po ɛɛ zhɛ a kwụna esemberi aba ni ihwɛŋnɛ ụshɛpwụ, maa e iricinji asaza aba hwɛɛ jita ata. Gamba AGWANGWAMA, N dumwa.

31Gabụ ga Babulon, bi shiji na tumama sata, iwɛbɛ po Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana na Hwuri Kpaaŋ Ama bu sukakana! Aka ci ya maa ma bụ pana ulwapɛ.

32Unyangana na udenji bu wa nda zhɛ wa twa udukwutwa maa u leyi, i zasa kaa bụtụ zhɛ mɛ bi ishicinjɛ. N zhɛ ma bụ sapa ulwa, iyi elele nɛ kaa ibu rungwutwonu zhɛ ye ilono hwɛɛ.

33AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, A njɛ atwa Isrɛl keeni atwa Juda umungwuta. Atwa elele na kaa 'imɛ aŋ a untanganɛ aŋ dimi dimi, e leneni shi aŋ maa e hwuri o.

34Ama tuba bụtụ na zhɛ be gwube aŋ 'yajɛ ikɛnyi, ɛ hiɛŋ izeci ibwɛ, AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ. Ubwa zhɛ ba nda orogwu iwɛ aba ni ikɛnyi ibwɛ, maa pana cɛnjɛ tu unyizo amɛ-olom, ama amɛ-tụhaŋtụ tuba bɛ zhɛ ba pana atwa na jɛjɛ nu Babulon.

35AGWANGWAMA hiɛŋ, Go tu'wo ti zhegeni Babulon! Go tu'wo ti zhegeni du atwa ubwa, ge ti zhegeni du ehiu na untanganɛ uŋ, ge ti zhegeni ta atwa ubwa na intanjɛ.

36Go tu'wo ta ata ti zhegeni egesere ubwa tukata, iwɛnɛ ta a lagwụmanjɛ! Go tu'wo ta ata ti zhegeni asaza ubwa, go ohwulu horukono aŋ!

37Iricingo ma idɛkwɛ keeni ihɛŋtu ujasa ubwa hwɛɛ! Go tu'wo ti zhegeni asaza na aa njɛ ụgwụ iwɛnɛ te e lwegeji duwa! Iricingo ma uduciya ubwa; maa hi suji i'wɛŋnɛ ya aba hiɛ yɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

38Karɛ ubata na cɛnjɛ ta ata, maa hwuŋcɛnjɛ erefu ubwa. Tuwa tu hwuleji na cɛnjɛ tu Babulon, tuba tɛ njɛ atwa ata shɛlagwụ.

39Ama iyi nɛ zhɛ na nama ya nu Babulon i shɛ isundɛ nɛ namɛ nu ụshɛka keeni aka, keeni shanụnụ shɛ na shɛ hashɛganụ. Atwamwa zha shɛ a nama ya apata kwukwuŋ tutu awaŋnɛ na te e ci.

40Iyi nɛ teneni la Sụdụm keeni Gụmụra, ibɛ du zhɛ ye teneni Babulon gbaa, na aka na ti Ngee iricinji aŋ keeni ashɛpwụ na gwumwongonu na aba. Za bụtụ be elele zhɛ ba nama ya apata kwukwuŋ. Gamba AGWANGWAMA, N dumwa.

41Atwa na banɛ nu u'una na dụlụmɛ tuzuba a shɛ udenji na 'yajɛ ikɛnyi; shɛgwuma shɛ na shi gembi ufwugwo shi mama imanga ba iwɛ ujasa.

42A 'waŋnɛ ba itɛ keeni otokwobi aba; a 'yajɛ shimiaụŋ, a zasa inyɛmɛnyɛmɛ o. Rundu ra aba ta a suka idɛkwɛ ya aba, rɛ shɛ gana itekwu nɛ ye ngwulo. A mama 'imɛ maa abu sukanɛ nu ujasa gabụ ga Babulon.

43Aka na ta agwuma Babulon hwụjɛ unabarɛ wa aba, ibɛ po i'ɛlɛ ibwɛ 'wegeni. Tiriri tɛ 'imɛ bụ gana biyikwo na ụngwụ tumata to.

44Gana na te bizeci ba banɛ na tụ'wụ tu na ti inshi nụ ụpalanụ Jodan, maa mungo na cɛnjɛ tu na ambɛ olom tiyaga namɛ, gobwonu du Ngɛɛ zhɛ ma zhajɛ Gamba AGWANGWAMA maa ma nda atwa Babulon maa e gezhiji eshigiri maa e beni nụ ụshɛpwụ wa aba. Na aka ata nazhɛ bi'yagajɛ na Ngee teri zhɛ ba untangana udenji ata. Gaaba shɛ gana mii? Gaaba zhɛ ba kara maa ma sapa-unuu? Agwuma naa zhɛ ba ala maa ma sukakanaa?

45Iwɛ ecilo ata shɛlaga iyi nɛ Ama imangana Babulon keeni iyi nɛ Ngee heŋshi maa ma nda atwa ubwa. Okwo yaa shɛ miaụŋ ma aba, ɛ zhɛ o kokwulo aŋ, uriri kaa zhɛ wa ima bụtụ be elele.

46Aka na tu Babulon 'waŋtatangwụ, cɛnjɛ tu unyizo ti zhɛ ta nda bulama na tɛlashajɛ to rundu ru bwa, edenji kaa zhɛ a hwuga n'ungwa mi inyɛsɛ ya aba.

Jɛrɛmia 51

Ụshɛrɛya Babulon wa Kaana gu Ugombo

1AGWANGWAMA hiɛŋ, N zhɛ ma tumwananɛ Babulon uvwugo na zhɛ wo iricingo uŋ keeni atwa na jɛjɛ nu bwa.

2N zhɛ ma tumwana agaiŋ maa e iricinji Babulon gana na tu uvwugo wo sugo arɛya ohiu. Aka na tụ ụjita ata ti'iricingo u ci hwuŋ, nazhɛ atwa na zhɛ a tafwulaga aŋ zhɛ a banɛ geri geri, cɛnjɛ ta ata ti zhɛ to tulono ngbalaa.

3Ta pana asaza aba aka maa e keri a'inla aba, kwo kaa maa o urugono i'wɛŋnɛ ya aba ujasa o. Ta waŋpana ma esemberi aba o! Iricingo ma ejeshi aba hwɛɛ!

4Ɛ zhɛ a gwụcanga aŋ, ɛɛ zhɛ kaa o 'wo ni ihwɛŋnɛ ụshɛpwụ wa aba.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

5Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ata na Hwuri Kpaaŋ, N jineci shi atwa Isrɛl keeni atwa Juda o, okwo ta n njɛ iwɛwɛ, Gamba na n shɛ Bụtụ bi Tijilo bi Isrɛl.

6Gozhigo ma maa hi beni nu Babulon! Gozhigo ma iwɛ ohiuhiu hiŋ! Kede a hiɛ kwụnɛ iwɛ iwɛwɛ ya atwa Babulon. Aka mi ci ya maa ma nda itɛpwɛ maa ma pana aŋ ulwapɛ unaa na ụ shɛ una aba.

7Babulon shɛwa la gana ukwopi wa azhɛnarɛya nu u'ala mu, baa njɛ maa ga mayaga mu bwa mɛ ngbɛ unyizo hwɛ hwɛɛ. Edenji swe mayaga mu bwa ma ngba aŋ e meme mepi shi ya o.

8Babulon leyegeji eshigiri wee ileni! Ta ma ụkwụla iwɛ ubwa! Jalakanɛ ma andala ubwa unibi, nekeshi o 'wo.

9Agaiŋ na namɛ apata hiɛŋ, Ti mekeni maa to mbiyono Babulon, ama aka keshici ya. Mizha ti genji aŋ ma ya maa ti ji ma na a'una tu. Agwatana ubwa peni Babulon ulwapɛ nu ukpahiŋ ubwa hwɛɛ, bee iricinji uŋ hwɛ hwɛɛ.

10Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ, Ahiɛba atwa mi, ugana ma taawụụ, maa AGWANGWAMA mbiswonuo maa atuba ti teni cɛŋ. Mizha ti zhe ma maa ti mbishi ma atwa Jɛrusalɛm ugondu na AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu njɛ.

11AGWANGWAMA ishicinjɛ shɛgwuma shi Mɛdɛs iwɛnɛ ti bee heŋshi maa bi zhɛ be iricingo Babulon. Gana bɛɛ zhɛ ba nda itɛpwɛ iwɛ ti'iricingo tu Umwono ubwa ta. Ahiɛba angbaracɛ ehiu, a na ɛɛ zhɛ a tafwulaga, Dwa ma a'inla hiŋ, imanga ma shabula shi hiŋ shu ujasa karuko!

12Shikicingo ma igɛrigɛ maa hi tefwuleji uba Babulon. Ta ma angbaracɛ ikɛnyi! Shikicingo ma angbaracɛ! Tulogono ma atwa na zhɛ o gwubogogo ne tusweci! AGWANGWAMA nduwa iyi nɛ bɛɛ hiɛŋ bi zhɛ ba nda atwa Babulon.

13Oo ahiɛba na hiɛ jɛjɛ na apalanụ erefu na gembi ufwugwo keeni aduciya ufwugwo, ama ukwunanga hiŋ ci ya, uhwohwo bizhe uraiŋ hiŋ dwawa ya.

14AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ momo to ni ikɛnyi ibwɛ, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ me suje etwenyi ufwugwo maa e tefwuleji Babulon gana ovworo na sukwurukwo, ɛ zhɛ a kala n'ungwa iwɛnɛ ta a lasụ bụ.

Azunga Agwatana Tɛshɛtana

15AGWANGWAMA ubwa njɛ cɛnjɛ tu unyizo nu ukpahiŋ ubwa; na ti'inta tu bwa kaa baa karɛ unyizo, ne ti'eshicigo tu bwa kaa bee berishiji tụla.

16Nu unu ubwa tụpana ibɛ po meni mu na mu namɛ na azuba tụla mo ngwulo; ubwa kaa ishicinjɛ uzhikwozhikwo ne ece cɛnjɛ tu unyizo. Ubwa ba nda maa ɛbɛrɛ na baga tụla na aka na eshilo o ngbo; ubwa kaa tumwanɛ uvwugo na banɛ nu umwono ubwa i'wɛŋnɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

17Iwɛ inɛ gɛ ibɛ po atwa incɛ shɛ, aa zasa kaa shihaŋsa o; ezuye shɛ alụma na a nda tuwa, iwɛnɛ tu ntatanuwaŋ ma ata aa njɛ mɛ shɛ iyi tukata maa hwungwa sụ kaa.

18A shɛ iyi tɛgadaga, ɛ zhɛ a ngbaraka aŋ cwɛŋ; ɛ zhɛ e ilono na aka na ta AGWANGWAMA zhajɛ maa pana aŋ ulwapɛ.

19Agwatana Jekob shɛ shɛ gana aba o; iwɛnɛ ti yaa shɛ ubwa karɛ iyi elele, ubwa kaa teri atwa Isrɛl maa a shɛ atwa ubwa tugom. Ɛ hiɛŋ izeci ibwɛ AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ.

Ụshamụ wa AGWANGWAMA

20AGWANGWAMA hiɛŋ, Gabụ Babulon, gabụ bɛ shɛ ụshamụ mu, keeni i'wɛŋnɛ mi ujasa. Gabụ Ngee shepi maa ma bwarataga edenji rukwu rukwu, Gabụ Ngee shepi maa mo irocongo cɛnjɛ cɛnjɛ-ta-tugwama,

21na bụ Ama kwusataga idɛkwɛ keeni asụcɛ ibɛ, na bụ Ama kwusataga ihɛŋtu ujasa keeni eheŋteni ibɛ,

22na bụ Ama kwụna etwenyi te eyikwo, na bụ Ama kwụna esemberi keeni n-nyarɛ, na bụ Ama kwụna miaụŋ-me-eyi keeni miaụŋ-mo-o,

23na bụ Omo iricingo a'iywa-agwụdụ keeni unyama wa agwụdụ aba hwɛɛ, na bụ Ama kwụna ahwɛŋ itimɛ keeni idɛkwɛ ya aba, na bụ Ama bwarataga egwomina keeni eberezhe.

Babulon shɛ Osombo iwɛ Ulwapɛ na Ee Peni Uŋ

24AGWANGWAMA hiɛŋ, Hi zhɛ hia kwụba ta Ama tụpana Babulon ta atwa ubwa hwɛɛ iyi elele nɛ aa njɛ la atwa Jɛrusalɛm.

25Gabụ Babulon, bɛ shɛ gana ishɛmɛ nɛ ye iricingo unyizo hwɛ hwɛɛ. Ama Gamba AGWANGWAMA, N shɛ ya tuba bụtụ bụ bi i'ime. N zhɛ ma bụ untangana dimi, ma bụ nangwụcɛnga na cɛnjɛ, aka na abɛ shɛ ma'alụ hwɛɛ, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma bu ganga.

26I zasa utayɛ we elele na ɛɛ zhɛ ɛ bwɛ no tuhwuŋzwotongwu tụ bụ maa e shiri ukoshilo, i zasa kaa utayɛ na ɛɛ zhɛ ɛ bwɛ maa o to umwono uhiuhiu kwukwuŋ. Bi zhɛ ba sha gana ụshɛka unyizo-nom. Gamba AGWANGWAMA, N-dumwa.

27Shikicingo ma igɛrigɛ maa hi tefwuleji uŋ! 'Nyamana ma utiitidi iwɛ maa edenji hwụjɛ! Imanganga ma edenji maa e tefwuleji Babulon nu ujasa! Mbiso ma cɛnjɛ cɛnjɛ-ta-tugwama ta Ararat, keeni Mini, keeni Ashkɛnaz maa e tefwuleji uŋ. Tala ma uhiu na zhɛ wo hwulo umbe na tutafwulaga ta ata. Suje ma idɛkwɛ gana unyama wo ovworo.

28Imanganga ma edenji maa a sukakanɛ Babulon nu ujasa. Tumwangana ma shɛgwuma shɛ Mɛdɛs, te egwomina aba, te ehiu aba, keeni ejeshi a'una elele na namɛ nụ ụhwada wa aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

29Cɛnjɛ tu unyizo ta zhɛgɛda too zhingotu iwɛnɛ ta AGWANGWAMA a ụrɛcɛnga tuhaŋsa tu bwa maa nda Babulon osombo, ofwo na bụtụ be elele zha shɛ ba nama ya.

30Asaza Babulon genji ya ifelu tutwa ee zweni ya na tukapanga ta aba. A zasa ya ohwulu tishito, a shɛ ya gana eyikwo. Akpa ụshɛpwụ ata bwaratagwụ, ulwa hwoŋzhenji shimwono shɛ bwa.

31Atumwa mama 'wanụ nu usumwa maa e mbishe agwuma Babulon maa o loshigwo ụshɛpwụ ubwa geri elele.

32Atwa i'ime loshigwo ofwo ata aa ga kasha Urefu, o sopwo ikepi ibwɛ ulwa. Asaza Babulon zweni tuwiŋ-rogo.

33I zha shɛ ye ilogogo ta atwa i'ime zhɛ o logo aŋ, ɛ zhɛ kaa o kwukwubo aŋ gana ohiu na oo dubo na akpakpata. Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, na shɛ Agwatana Isrɛl, N dumwa.

34Agwuma Babulon gɛ Nɛbukadnɛza jeji Jɛrusalɛm baa yɛ. Bee shiri ụshɛpwụ ata bohondo gana ikwɛshɛ; bee tweri uŋ gana na buduwo ba twala iyi. Bee suji iyi nɛ baa jala, baa 'wɛŋ inɛ vwɛ.

Babulon shɛ ya Osombo

35Ga atwa Zayon hiɛŋ, Ga Babulon njɛ ụbaụta iwɛ abwagara na baa tɛ njɛ! Ga atwa Jɛrusalɛm hiɛŋ, Ga Babulon njɛ ụbaụta iwɛ ụbaụta na bee ti peni!

36Iwɛbɛ po du AGWANGWAMA mbishi atwa Jɛrusalɛm, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma lashɛga ụshɛrɛya hiŋ, N zhɛ ma tụpana atwa i'ime hiŋ iyi nɛ aa hiɛ njɛ. N zhɛ ma hwuŋcɛnga olugwo na meni mu Babulon mɛ zhinjɛ maa erefu aba hwɛŋ du.

37U'una ata zhɛ wa sha gana obizo osombo na isundɛ ehilo kiri zhɛ ya nama. Ɛ zhɛ a sha ofwo uriri; za bụtụ be elele zhɛ ba nama apata o. Uriri kaa zhɛ wa ima atwa elele na kwụbɛ uŋ.

38Atwa Babulon kpaaŋ zhɛ no ngwulo zhiaaŋ gana izeci, ɛ zhɛ nɛ hwɛ idu gana oywoywo izeci.

39A nda suu tudundo ti iyimɛyɛ? N zhɛ ma ndana aŋ iyimɛyɛ unyasa maa mayaga mɛ 'imɛ aŋ. Ɛ zhɛ a laya malabụ mu na aa zha shɛ ɛ zhinjɛ ya kwukwuŋ.

40N zhɛ mo sugo aŋ no ofwo tụkwụna gana miaụŋ-ma-agwụdụ, ne epi, keeni adagba. Gamba AGWANGWAMA, N dumwa.

Babulon Njɛ Ufwu

41AGWANGWAMA jɛmɛ iwɛ Babulon, bɛɛ hiɛŋ, O loshigwo ụshɛpwụ ata unyizo hwɛ hwɛɛ wa dumanga! Babulon shanɛ ya edenji iyi uriri!

42Itekwu bwadụ, adanga ubwa ubi Babulon.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

43Ashɛpwụ ubwa shɛ ya iyi uriri aa shɛ gana ụshɛka na zasa meni, ofwo na bụtụ be elele zasaba kwo kaa atwa duri shi ya na tahaŋnụ.

44N zhɛ ma pana Beal ɛtɛ shɛ itɛtɛnuwɛŋ Babulon ulwapɛ, maa ganga ya ntatanuwaŋ ma ata bo zundo. Edenji zha shɛ a zhɛba bụ ya kwukwuŋ. Uba Babulon leyegeji.

45Ahiɛba atwa Isrɛl, gozhigo ma hi beni apata! Gozhigo ma iwɛ ohiuhiu hiŋ maa hi benengeni isɛbwɛ mi nɛ 'yajɛ ikɛnyi.

46Kede u'waba uhi kwuswa o, ta nda ma kaa inyɛsɛ iwɛ ɛhiɛŋ ɛhiɛŋ na ahiɛ hwụjɛ o. Ɛhiɛŋ ɛhiɛŋ zhɛ no mburusonu uywa uywa. Ibɛ shɛ ɛhiɛŋ ɛhiɛŋ abwagara na namɛ na cɛnjɛ ta ata keeni a na agwuma ata zhɛ na twa ifelu na binya.

47Aka e ci ba ti Ngɛɛ zhɛ ma pana ntatanuwaŋ mu Babulon ulwapɛ. Ezuye zhɛ a sha u'una ata hwɛ hwɛɛ, ɛ zhɛ kaa a kwụna atwa kpaaŋ.

48AGWANGWAMA hiɛŋ, Iyi elele nɛ namɛ na cɛnjɛ tu unyizo keeni inɛɛ nɛ namɛ na tụla zhɛ ya kala n'ungwa mu unyasa tubwada, na aka na tu Babulon 'waŋ ni i'ɛlɛ ya atwa na banɛ tuzuba maa e iricinji uŋ.

49Babulon kwụnɛ atwa unyizo kpaaŋ, iwɛbɛ po Babulon leyi iwɛnɛ tu wa kwụnɛ la atwa Isrɛl ufwugwo.

N-ndumwa mu na Agwatana Mbishi Atwa Isrɛl nu Babulon

50AGWANGWAMA mbishi atwa ubwa iwɛ nu Babulon, bɛɛ hiɛŋ, Hi benengeni tu'wo tu utokwobi! Ta nda ma ya ti'insu o! Okwo ta ahiɛ dụlụmɛ nu nhwaŋ mi hiŋ, haŋsa ma iwɛ mi na shɛ AGWANGWAMA hiŋ, maa hi teyinje iwɛ Jɛrusalɛm.

51Hi hiɛŋ, Ezuye tɛ shɛ, ụpụrụsa kaa tɛ 'imɛ; ti ge heŋshi maa tu zasa ya iyi elele nɛ tɛ zhɛ mo tu mbiyono, iwɛnɛ ta agaiŋ loshigwo ofwo tijilo na namɛ nu Umwono wa AGWANGWAMA.

52Iwɛbɛ po Ngɛɛ hiɛŋ, Aka e ci ba ti Ngɛɛ zhɛ ma pana tuwa tu Babulon ulwapɛ, n'ungwa mu tụgwụcɛnga tu tuba mi zhɛ mo rungwutwonu cɛnjɛ ta ata kpaaŋ.

53Okwo yee ge cimi maa Babulon munji na tụla maa o mo ofwo ikepi nɛ 'yajɛ ikɛnyi apata, N ngɛ zhɛ ma tumwana waa atwa maa e iricinje uŋ. Gamba AGWANGWAMA, N dumwa.

Rundu ri Ti'iricingo tu Babulon

54AGWANGWAMA hiɛŋ, Shɛlaga ma rụhwụŋ ru n'ungwa mu Babulon, mu na mụ ụkwụla-tuta iwɛ ti'iricingo tu na tu namɛ na cɛnjɛ ta ata.

55N zhɛ me iricingo Babulon, maa u nama shiruu. Ejeshi teni nu bwa ni izɛlɛgwu gana adanga na o ngwulo, ee tefwuleji uŋ no rundu ru n'ungwa.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

56A zhajɛ maa e iricinji Babulon; ee suji asaza ubwa, itɛ ya aba dwotwogonu
Gamba n shɛ Agwatana na ma pana iyi iwɛ ulwapɛ, N zhɛ kaa ma nda Babulon
iyi nɛ wee meme teleji.

57N zhɛ ma nda maa mayaga mɛ 'imɛ ehiu ubwa keeni atwa ti'inta, te egwomina
ubwa, te eberezhe ubwa keeni asaza ubwa. Nazhɛ ɛɛ zhɛ a 'waŋ malabụ mu na
aa zha shɛ ɛ zhinjɛ ya kwukwuŋ. Gamba Agwuma, N dumwa, Gamba Agwuma na
ɛɛ hiɛ izeci ibwɛ AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ na.

58Uba ata Babulon mo'inswo mụ 'wụtụ zhɛ wa 'waŋ na cɛnjɛ, shidubo sha
ashɛkpa ubwa shɛ na shi zeteji shi zhɛ sho hwoŋno. Ugondu we elele na edenji
njɛ hwɛɛ ụ shɛ bohondo; bụratụ bu ulwa 'imɛ ugondu ata aa njɛ ni ikɛnyi tishana.
Gamba AGWANGWAMA, na Hwuri Kpaaŋ, N dumwa.

A Tumwananɛ Atwa Babulon N-ndumwa mu na gɛ Jɛrɛmia 'Nyeci

59Inɛ gɛ ibɛ shɛ n-ndumwa mu na gɛ Jɛrɛmia sekekeni Sɛraya, yɛu Nɛria bụjalụ
Mesɛya, na shɛ bụtụ bu ko na ashashɛ ehiu, na aka na tu baa 'wa Zɛdɛkia maa e
zhe Babulon tu baa yɛ tugwama tu Juda, yaa namɛ shiywa shi neshi.

60N 'nyeci iwɛ ti'iricingo te elele tu na tɛ shɛ to vwutono Babulon nu utakada,
medenji iyi inyɛ nɛ i shɛ iwɛ Babulon hwɛɛ.

61Ngee mbishi Sɛraya, Ngɛɛ hiɛŋ, Aka na ee ci Babulon, rɛtanga atwa ata n-
ndumwa me elele na mi 'nyeci epe kpataa.

62Na aba ibɛ nazhɛ nda adua, hiɛŋ, Oo AGWANGWAMA, gabụ bi hiɛŋ bi zhɛ be
iricingo ofwo ga, iwɛ maa kede iyi-uumwa ye elele nama ya nu bwa o, ta bụtụ tu
usunda, maa ụ shɛ gana ụshɛka unyizo-nom.

63Gabụ gɛ Sɛraya, aka na ebu hwuwi utakada ga tɛrɛtanga atwa ata, nazhɛ umpo
utayɛ nu bwa maa keri uŋ nu Urefu Yufretis.

64Nazhɛ hiɛŋ, Gana ga du Babulon zhɛ wo ilo, u zha shɛ kaa we mwe ya
kwukwuŋ, iwɛ ti'iricingo tu na AGWANGWAMA zhɛ o iricingo uŋ. Ukwunanga n-
ndumwa mi Jɛrɛmia ta.

Jɛrɛmia 52

Tulaya tu Jɛrusalɛm

(2 Shɛgwu 24:18—25:7)

1Gɛ Zɛdɛkia namɛ shiywa woshi-nu-boo-ko te e meci bu na aka na tu baa yɛ
tugwama tu Juda. Baa yɛ tugwama tu Jɛrusalɛm shiywa umpwa-nu-boo-ko. Ɛ
hiɛŋ izeci bino bwa ga Hamutal, na shɛ yɛu Jɛrɛmia ata namɛ la ni Libna.

2Agwuma gɛ Zɛdɛkia njɛ AGWANGWAMA iwɛwɛ nu uhwaŋna uko uko gana na
agwuma Jɛhoiyakim njɛ la du gbaa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Ibɛ po AGWANGWAMA njɛ isɛbwɛ duwa na atwa Jɛrusalɛm keeni atwa Juda,
baa 'wɛŋ aŋ maa e beni ne eshe ubwa. Gɛ Zɛdɛkia njɛ tigezhe na Nɛbukadnɛza
agwuma Babulon,

4ibɛ po gɛ Nɛbukadnɛza zhajɛ te ejeshi ubwa hwɛɛ ee hweri Jɛrusalɛm, ti yaa
ulwa shiywa shi cinjishi, ni ipiɛnɛ umpwa ni ijitɛ umpwa ti gɛ Zɛdɛkia yɛ
tugwama. E jwe ugba wa aba no tupohondo tụ ụshɛpwụ ata, ee hweri uŋ uuwa
oo rungwutwonu.

5Gabata aa uranjɛ ụshɛpwụ ata tuhwala tutu shiywa shi Zɛdɛkia umpwa-nu-boo-
ko tu baa yɛ tugwama.

6Ti yaa ulwa ipiɛnɛ ineshi ni ijitɛ icinjishi nu uywa ata gbaa, ibɛ imunɛ-tiya
i'wɛtwɛ layɛ, atwa ata kaa zasa ya iyi elele nɛ vwanɛ aŋ maa a yɛ o.

7Uba na rungwutwonu ụshɛpwụ ata kaa hwuŋzwotongwu hwɛɛ. Okwo ta atwa
Babulon rungwutwonu ụshɛpwụ ata, ama asaza kaa benengeni nụ ụjita. E beni
ee duri uhwaŋna itimɛ ya agwuma, ee duri uhwaŋna ata namɛ na ashashɛ uba
ye nu uba na, ee gezhiji ee zhe geri bu ulomu Jodan.

8Ama ejeshi Babulon urigeni agwuma Zɛdɛkia, aa 'imɛ bụ nụ ụdadarɛ ata
gwumwonu nu Jɛriko, ama asaza ubwa garatagwụ kpaaŋ ee genji bu.

9Ee shepi Zɛdɛkia no ofwo agwuma Nɛbukadnɛza, na namɛ ya nụ ụshɛpwụ ata
ɛɛ hiɛŋ Ribla, no tugwungwu tu Hamat. Apata gɛ Nɛbukadnɛza jɛmɛ ụshɛrɛya
ubwa.

10Ni Ribla ata baa kwụnɛ miaụŋ-me-eyi mu Zɛdɛkia ne eshe ubwa, aa kwụnɛ du
atwa elele na 'yajɛ ụjɛrụma nu Juda hwɛɛ.

11Na aba inɛ ɛtɛ bee hwuceci eshe Zɛdɛkia, boo to bu ashɛnjɛ maa e shepi bu e
zhe Babulon. Gɛ Zɛdɛkia namɛ nu umwono-tishi nu Babulon tutu tu'wo tu bwa.

A Njɛ Umwono wa Agwatana Ufwu
(2 Shɛgwu 25:8-17)

12Ti gɛ Nɛbukadnɛza agwuma Babulon ulwa shiywa umpwa-na-shɛba-shi-
cinjishi ni ipiɛnɛ itɛ ni ijitɛ umpwa, tu baa yɛ tugwama, nazhɛ gɛ Nɛbuzaradan
na ba pana agwuma ahaŋsa na shɛ du bungbaracɛ be ejeshi, teni Jɛrusalɛm.

13Bee hwoŋzhinji Umwono wa AGWANGWAMA hwɛɛ, tu umwamwa umwono
wa agwuma, keeni shimwono sha atwa ụjɛrụma she elele kpaaŋ nu Jɛrusalɛm;

14asaza ubwa bwereteji uba hwɛɛ.

15Na aba ibɛ gɛ Nɛbuzaradan suji atwa na ga ta vwɛ nụ ụshɛpwụ ata bee hwuri
Babulon, te etwenyi na shɛ egwoni nu ugondu i'ɛlɛ, keeni atwa ata gezhiji la
leyiteni agwuma Babulon.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16Ama gɛ Nɛbuzaradan genji atwa na shɛ okofwo uhwuri atwa vwɛ kpaaŋ a na zasa iyi elele kwukwuŋ, aba bee tileni maa a na nda ugondu nu ntuma ma shifwafwa keeni shihilo shi nya.

17Nazhɛ atwa Babulon bwereteji atukpa ɛtumburɛ keeni akwụka ɛtumburɛ keeni okwokwo ata ɛtumburɛ ge zweni nu Umwono wa AGWANGWAMA hwɛɛ rukwu rukwu. Ee suji ɛtumburɛ elele ee hwuri Babulon.

18Ee suji du nkwasha ma ata oo zwono ma'alụ ma ata oo sugo nu utukwu-ụrụpɛ, keeni n-ngowo, ti i'wɛŋnɛ ɛtɛ aa nda ugondu na asụtụla, ta agbamgbam ata ga sa mehieŋ ma ata ma 'waŋ na arụpɛ tuta, keeni apalụ ata oo go hwoŋzhingo iturɛre keeni i'wɛŋni'wɛŋni yɛ ɛtumburɛ ye elele nɛ aa ga nda ugondu ni ibɛ nu Umwono wa AGWANGWAMA.

19E suji iyi elele nɛ aa njɛ na azhɛnarɛya kwo kaa na azụrụfa; tu nkwodo ma ata mu gwụmwatangwụ, te ejejebi ata oo sugo akanga ulwa, tu nkwodo ma ata oo zwono mehieŋ ma arụpɛ, tu nkwasha ma ata oo zwono ma'alụ, te eteburu-asụtụla, te ejejebi iturɛre tuhwoŋzhingo, keeni nkwodo ma ata aa 'waŋ meni ma afwafwa ma arụpɛ.

20Agwuma Sụlụmụn ndanjɛ la iyi nɛ ɛtumburɛ iwɛ Umwono ata wa AGWANGWAMA ibɛ shɛ atukpa eyebi, keeni okwokwo ata a'wụtụ, keeni miaụŋ mi inɛ me eyi mɛ ɛtumburɛ umpwa-na-muba-mi-yebi mu na mu namɛ tuta tụ ụkwụka ata, ijɛ hwɛɛ hwuleji maa e menji uzhinono ibɛ.

21Yaa shɛ iwɛ atukpa ata, uzoto ụtụkpa uko ụ shɛ bimenji bi imbele i'ɛlɛ umpwa-ni-bɛ-tindɛtu, ụnjɛswa uhwohwo tu'umpo tu bwa ụ shɛ bimenji bi imbele i'ɛlɛ umpwa-ni-bɛ-iyebi, bimenji bu unyomo ubwa bɛ shɛ madagazhɛ mi neshi, amɛ ubwa 'yajɛ a'ibwa.

22Okwukwusu nkwodo mɛ ɛtumburɛ cimbengeni na azuba ubwa. Uzoto bimenji bu ukwukwusu uko ụ shɛ imbele i'ɛlɛ itɛ, agbahwụ tụpatakwụ tụpatakwụ keeni apomɛgranati a na shɛ ɛtumburɛ hwɛ hwɛɛ a patanganɛ no okwukwusu ata nkwodo uuwa rungwutwonu. Utukpa uyebi u 'yagananɛ apomɛgranati gana ata du.

23Apomɛgranati dupu-na-buhanda-na-ba-ecihiŋ (96) a namɛ ni i'ɛŋbi ubwa; apomɛgranati a na swatajɛ na agbahwụ ata tụpatakwụ hwɛɛ a namɛ dipi-yebi (100) tutu rungwutwonu.

E Suji Atwa Juda Ee zhe Babulon

(2 Shɛgwu 25:18-21,27-30)

24Gɛ Nɛbuzaradan na shɛ bungbaracɛ be ehiu anjɛ-ugondu, shepi du Sɛraya na shɛ uhiu wo onongbo, na Zɛfania na 'wa bụ nu ugondu u tunongbo, keeni anya atwa atatụ a na a ngbaraka idwɛtwɛ Umwono wa AGWANGWAMA.

25Bee shepi ivwɛlɛ ike nɛ ga shɛ bungbaracɛ be ejeshi, na atwa ecenje a na shɛ ajɛmɛ-ushaura agwuma anaa na ga ta namɛ nu ụshɛpwụ ata, na bụtụ na ga shɛ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

uyebi uberezhe we ejeshi na ga shɛ bi'nyeci bu ugondu wa asaza, keeni anya atwa a tandụ dupu-ne-eshe-umpwa (60).

26Gɛ Nɛbuzaradan suji aŋ no ofwo agwuma Babulon, na namɛ ni Ribla

27na namɛ no tugwungwu tu Hamat. Apata agwuma kwuci aŋ baa kwụnɛ. Gana ee suji atwa Juda ee hwuri na ti'ima ta.

28Ufwugwo wa atwa na gɛ Nɛbukadnɛza suji bee kepi nu umwono-tishi na: tu baa yɛ tugwama tu bwa ya namɛ shiywa shi cenje, bee suji Eju ugbaa-na-akpakwụ-a-ta-nu-woshi-na-ba-atatụ; (3,023)

29tu baa namɛ shiywa umpwa-na-shɛba-shɛ-tụndatụ, bee suji atwa Jɛrusalɛm akpakwụ-eneshi-nu-talacɛ-na-ba-eyebi; (832)

30Ti gɛ Nɛbukadnɛza namɛ shiywa woshi-na-shɛba-shɛ-tatụ na tugwama tu bwa, nazhɛ gɛ Nɛbuzaradan na shɛ uhiu wa anjɛ-ugondu suji Eju akpakwụ-atatụ-ni-dipi-yebi-na-buhanda-na-atwa-a-ta (745) bee zweni nu umwono-tishi. Atwa na ee suji kpaaŋ namɛ igbɛɛ-iyebi-na-akpakwụ-atatụ (4,600).

E Peni Jehoiyakin Ụjɛrụma

31Ti gɛ Jehoiyakin agwuma Juda ulwa shiywa talacɛ-na-shɛba-shi-cenje ni ipiɛnɛ umpwa-ni-bɛ-iyebi ni ijitɛ woshi-ni-bɛ-itɛ na ti'ima tu bwa, nazhɛ ge Ivil-mɛrodak yɛ tugwama tu Babulon. Ubwa hieci inyɛmɛnyɛmɛ Jɛhoiyakin agwuma Juda, bɛɛ bɛcinjɛ bụ nu umwono-tishi.

32Ge Ivil-mɛrodak njɛ bụ tebiye, bee peni bu ohwolu ụjɛrụma a na hwuri anaa na bee peni shɛgwuma shɛ vwɛ shɛ na aa 'imɛ la du nu bwa nu Babulon.

33Ibɛ po ee peni Jɛhoiyakin ụhwada maa kede bu no urugono ya tugwuno tu umwono-tishi o, ama ga bu na ya ya iyimɛyɛ abana na agwuma tutu ukwunanga uraiŋ ubwa.

34Agwuma Babulon a pana bụ iyi ukekeshi ubwa iyi-heri iyi-heri tutu tu'wo tu bwa.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

U’wo-Ụzhɛla

U’wo-Ụzhɛla 1

Amɛ Atwa Jɛrusalɛm Hashɛganụ

1Kwụba ma gana na tu Jɛrusalɛm ala atwa shini na amɛ ubwa ụ shɛ ya osombo! Ụshɛpwụ ga unyizo hwɛɛ wa muna la ụjɛrụma, ụ shɛ ya gana bululo; Miaụŋ mu tugwama mụ ụshɛpwụ ata mɛ shɛwa ya ajama.

2Wa twa-u'wo nụ ụjita uuwa gi iyi yo holo; malaba mɛ fwurɛ tutu agawa ubwa. Na amɛ eyejilo na baa 'yajɛ bu ko vwɛ shɛ ya la, okwo maa ingatanga bu o. Atwa na o lubo bu la hwɛɛ senji bu ne tidere nazhɛ ɛɛ yinjɛ aa sukakanɛ bụ sasana.

3Atwa Juda shɛ ajama na zasa bụtụ maa mbiyono aŋ, e becinji aŋ nu nhwaŋ ma aba. Na cɛnjɛ ti nya aa namɛ ya, a zasa ofwo na ɛɛ zhɛ ɛ hiɛŋ maa a shɛ a na aba o. Atwa i'ime ya aba rungwutwonu aŋ, a zasa ya ofwo u tubanangana o.

4Uhwaŋna Zayon shiri bohondo, iwɛnɛ yaa zasa ya bụtụ maa zha nsono mu na oo shilogo. Shidubo shɛ bwa shɛ shɛ osombo hwɛɛ. Onongbo ubwa o 'nyongo, ee kekwuri eyikwo ubwa ee hwuri.

5Atwa i'ime ya aba eri aŋ; aa 'imɛ aŋ nu ukpahiŋ. AGWANGWAMA ubwa njɛ maa a njɛ ụbaụta gana ata iwɛ iwɛwɛ ya aba ifwugwo; A 'imɛ miaụŋ ma aba ee suji mu aa njɛ ajama.

6Igɛhi Jɛrusalɛm koshikwo hwɛɛ. A'yagajɛ aba a shɛ ya gana bụlụba na imunɛ lukwucinji, baa zasa ya ukpahiŋ maa gozhigono bujala.

7Jɛrusalɛm ga ụ shɛ ya osombo hwuwayɛ, we teyingenji ụzhɛ na waa zhɛmwa la. Aka na tu wee leyiteni atwa i'ime, u zasa bụtụ maa mbiyono uŋ o. Atwa na lasụ aŋ a hinga aŋ ilɛtu ya asada.

8U zasa ya ụjɛrụma o; u shiri ya mohondo, ezuye 'imɛ uŋ. Woo 'nyongo, wee uregeni ụpɛshɛka ubwa iwɛ ezuye na shɛ uŋ. Atwa Jɛrusalɛm mama njɛ tiri ni iwɛwɛ i'wɛtwɛ nɛ aa njɛ.

9Uzawa tishɛshɛshɛ tu bwa shiri caakwụ, ama iyi nɛ teneni uŋ kaa te shi uŋ o. Ulayɛ na wee leyi gembi tebiye, i zasa kaa bụtụ eri ba ingatanga uŋ o. Atwa i'ime ubwa lasụ uŋ, ibɛ po wee keri AGWANGWAMA ụhiɛŋshɛ maa hioko inyɛmɛnyɛmɛ ibwɛ.

10Atwa i'ime ubwa suji uduciya ubwa wo ogwumishi hwɛɛ, baa ngbaracɛ te edenji o tono ohwolu ubwa tijilo, aba shɛ atwa ata ebi leneni shi la maa e teni tusotulonu ta atwa bụ.

11Ni i'nye ibɛ atwa ubwa a bana urungo iyimɛyɛ hwɛɛ aba; ni iyi nɛ aa 'yajɛ, ni ibɛ aa nda usheyinji ni iyimɛyɛ maa a yɛ maa a nama uraiŋ. Aa uganɛ ɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA utu mbiyanɛ kaa, maa kwụbɛ tiriri tu tu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12A uganane atwa elele na a kashɛka, ɛɛ hiɛŋ, Ahiɛba ga hia kashɛka, utu mbiyanɛ ma de! I zasa kwukwuŋ bụtụ hwugwa-ụngwụ gana ga ata hwuga bana o. AGWANGWAMA ubwa iti peteni ụngwụ ga ata hwuga iwɛ isɛbwɛ i'wɛtwɛ nɛ baa 'yajɛ no tu.

13Taa na azuba baa namɛ bee n sepi ulwa, ulwa ata ibeteji wee n hwoŋzhinji taa no o'umpwo. Bu n biteni ugwuru, baa n 'imɛ bee n kelegeji Omo hwuŋpilongwu na cɛnjɛ. Bu n jineci, bee n genji maa mu na hwuga-ụngwụ nom.

14Bi shiyeni undwa mu tubwada eshe, boo togotogwu uŋ bee umpi; Boo n to uŋ ni i'ilu, ibɛ po uzhinono ubwa n lukwucinji. AGWANGWAMA n shepi bee peni atwa i'ime mi, iwɛbɛ po Ngee eri shi m mama lashaga ni i'ɛlɛ ya aba.

15AGWANGWAMA jineci ejeshi mi ukpahiŋ hwɛɛ; baa tumwanɛ ejeshi maa a kwụnɛ esemberi mi. Bee bwereteji atwa mi gana bụtụ na rikeci tụ'walụ ta afwafwa nu u'ibwa.

16Iwɛbɛ po Ama twa-u'wo, malaba ma fwunga ne eshe mi. N zasa bụtụ eri ma n ingatanga o, i zasa kaa bụtụ maa ma n ta ikɛnyi o. E suji miaụŋ mi mi hwɛɛ. Atwa i'ime mi a n lasụ.

17Atwa Jɛrusalɛm mbo i'ɛlɛ ya aba, ama i zasa bụtụ namba maa mbiyono aŋ o. AGWANGWAMA suje atwa i'ime ya aba geri elele na aa ga namanjɛ maa a sukakanɛ aŋ. Ibɛ po ge Jekob shɛ ya gana iyi nɛ 'yajɛ tiri.

18Ama AGWANGWAMA ubwa n-ndumwa-zhɛmɛ. Iwɛnɛ ti Ngee teni n-ndumwa mu bwa tigezhe. Ahiɛba atwa na namɛ no ofwo elele, hwulaga ma, m mbiyanɛ ma nụ ụngwụ na Ama hwuga. A 'imɛ esemberi mi no showo shi mi.

19Ngaa suyanɛ atwa mi tulubo, maa e m mbiyeni, ama a lacɛ. Onongbo mi nu n-nyarɛ mi mi e 'wi ni ihwɛŋnɛ ya amɛ ụshɛpwụ, na aka na ta a jalakaka iyi nɛ maa a yɛ maa a namanana hwungbɛ.

20Oo AGWANGWAMA, mbiyanɛ tiriri ti mi keeni ụngwụ, na ohwulu mi a hwuga! Amɛ mi hashɛganụ iwɛ tigezhe ti mi tu 'wụtụ. A kwụna atwa ni ihwɛnɛ ya amɛ ụshɛpwụ, aa kwụna atwa ta amɛ shimwono.

21Hwuga i'nye nɛ Omo 'nyongo; i zasa bụtụ namba maa ma n ingatanga o. Atwa i'ime mi kpaaŋ a bwada unyasa, iwɛnɛ ta a hwụjɛ iwɛ amɛ-tụhaŋtụ mi a na ebi m peteni. Shapɛ ga ya ụjita ata ebi shiri-unu; nda maa atwa i'ime mi a njɛ du ụbaụta gana ga Ama nda.

22Pana aŋ tụwụma iwɛ tugworozwo ta aba kpaaŋ; pana aŋ ulwapɛ gana na ebi m peni ulwapɛ iwɛ undwa mu tubwada kpaaŋ. Mo 'nyongo iwɛ tiriri ti mi, amɛ mi kaa ma n gwuma.

U'wo-Ụzhɛla 2

Ụshɛrɛya wa AGWANGWAMA Jiteni Atwa Jɛrusalɛm

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

1AGWANGWAMA ubi Zayon tishi tedure ni isɛbwɛ ibwɛ! Bɛɛ bizhirinjɛ ụjɛrụma
Isrɛl taa na azuba baa kalagajɛ na cɛnjɛ. Bi teyinji shi ya iwɛ umwono ubwa nụ
ụjita na baa njɛ isɛbwɛ o.

2AGWANGWAMA irecenji ụshɛpwụ we elele na namɛ nu Juda uzawa
inyɛmɛnyɛmɛ tihioko. Bee hwuŋzetenji ti ijilɛni nɛ ga lashaga cɛnjɛ ta ata. Bɛ njɛ
cɛnjɛ-ta-tugwama ta ata ụpụrụsa ta shɛgwuma sha tuba hwɛɛ.

3Ubwa bwereteji ikɛnyi nɛ atwa Isrɛl ga 'yajɛ la tedure ni isɛbwɛ ibwɛ i'wɛtwɛ
ti'ishijɛ; baa lacɛ maa mo tu mbiyono na aka na ta atwa i'ime tu zhajɛ. Isɛbwɛ
ibwɛ yo gorogo gana na ulwa wo gorogo woo hwoŋzhingo iyi elele nɛ
rungwutwonu uŋ.

4Ubwa utu karɛ a'inla ubwa gana atwa tu i'ime; baa kwụnɛ atwa na atu ga 'yajɛ
amɛ-olom keeni unyasa na aba. Ubwa utu dudugeni isɛbwɛ ibwɛ nu Jɛrusalɛm
gana ulwa.

5AGWANGWAMA iricinji atwa Isrɛl gana atwa ubwa i'ime; bee hwuŋzetenji
ijilɛni ibwɛ hwɛɛ, tu nhwaŋ ma shɛgwuma shɛ bwa hwɛɛ. Ubwa peni atwa Juda
ụkwụla-tuta keeni u'wo-ụzhɛla tutwa tutuu.

6Ubwa bwereteji umwono ata ubwa ata zhɛba bu la rukwu rukwu; bee
hwuŋzetenji ofwo ata bee ge teri la iwɛ nsono mu bwa tɛnda. AGWANGWAMA
ubwa kwunanjɛ ijitɛ tijilo, ti Ijitɛ-ụhinjanụ tu Zayon hwɛɛ. Ta shɛgwuma, to
onongbo hwɛɛ, a hwụjɛ ukpahiŋ na isɛbwɛ ibwɛ 'yajɛ.

7AGWANGWAMA jineci utukwu ubwa ụrụpɛ, bee genji umwono ubwa u tijilo.
Ubwa leneni atwa i'ime maa e dwetweji ụdatụ ubwa. Ee keri n'ungwa ma tụlasụ
no ofwo ata ata zhɛba bụ la nu unyasa.

8AGWANGWAMA ubwa heŋshi maa ga adatụ Zayon hwuŋzwo; bee mengenji uŋ
maa go u hwuŋzwo hwɛɛ ubwa. Hwuwayɛ go, ta shɛshɛkpa, ta adatụ
hwuŋzwotongwu hwɛɛ.

9Akpa ubwa nengeni no obukoto, abatana ubwa bwaratagwụ rukwu rukwu.
Agwuma, ta miaụŋ-ma-tugwama namɛ na ti'ima hwɛɛ aba. E mbisegeni shi ya
undwa o, AGWANGWAMA du kaa peni shi ya egesere ozobu elele o.

10N-nyarɛ mu Jɛrusalɛm mu gɛgajɛ saiŋ saiŋ na cɛnjɛ, aa dula upwupwutu no
ohiuhiu aba, ee uregegeni tugwuno tụ ụcɛnjɛ tɛnda. Miaụŋ-mo-o mu na mu ta
waŋnɛ mu to ezhiri na cɛnjɛ.

11Eshe mi lukwumi u'wo-tutwa; ohwulu mi namɛ nụ ụngwụ-tuhwuga. N
lukwumi amɛ-tụhaŋtụ iwɛ atwa mi na aa kwụnɛ. Miaụŋ mu tuweewee, na miaụŋ
mi shenje mo 'wogono izhilwe ni ihwɛŋnɛ ya amɛ ụshɛpwụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12A uganana ono aba, εε hiεŋ, Imunε keeni i'uyε i tu gwụmε, aa 'waŋtangwụ ni ihwεŋnε ya amε ụshεpwụ gana gwụcanjε, atwa na aa gana ata uuwa oo 'wo ni i'εlε yo ono aba.

13Oo gabu Jεrusalεm, Jεrusalεm na Omo lubo, imbe kwuŋ Ngee eri mε hiεεŋ? Gana na kwuŋ Ngee eri ma bu ingatangaa? I zasa kwukwuŋ bụtụ nduwa ụbaụta gana ga. Iyi iwε nε ibi jiteni gembi gana itekwu; ashεlatụ elele zasaba ya o.

14I zasa iyi elele egesere bu 'yajε maa e bi mbishi o, semi ụzagwụ kiri; I'enenji εtε ya aba becinji shi iwεwε hiŋ uvwi o, ama e hi helekeci. Aa njε maa hi heŋshi maa ukekeshi ahaŋsa-tεjεshεrεga u hi te shi o.

15Atwa na a hanika ụshεpwụ ata, a hi nda asada, oo zhingoto ohiuhiu aba nazhε a laya Jεrusalεm ni ilεtu, iwεnε tu woo hwuŋzwo. Ụshεpwụ ala atwa o lubo na hŋ? Ụshεpwụ ala unyizo hwε hwεε wa ndana unyasa na hŋ?

16Atwa i'ime bu a bu nda asada hwεε aba, aa bu ngbaracε igbεtεtε i'ime, oo puso ya apalatụ, εε hiεŋ, Tε njε uŋ kaa ufwu. Ụjita ga atu ga jala la na.

17AGWANGWAMA njε ga iyi nε bee heŋshi maa nda: Bu tu kwụnε uzawa inyεmεnyεmε tihioko, gana na tu baa jεmε la cala cala. Ubwa njε maa atwa i'ime tu a tụ lasụ, bee peni aŋ unyasa nu ulayε na eti leyi.

18Oo gabu Jεrusalεm, ga uba hiŋ keleni AGWANGWAMA ụhiεŋshε! Ga malaba mi hiŋ mu na fwunga gana Urefu, tụ ụjita tu uwaŋna. Meme lukwucinji ma na amε-tụhaŋtụ keeni u'wo-tutwa!

19Ishijε nụ ụjita, na twa-u'wo, na uganana AGWANGWAMA. Lụpa bụ na amε bụ kpaaŋ maa hiokono inyεmεnyεmε miaụŋ mụ bụ. Muba mε shε miaụŋ ma ata mo 'wo imunε na tuvwulaga ti ihwεŋnε ya amε ụshεpwụ kpaaŋ.

20Oo AGWANGWAMA, mbiyana de maa kwụbε; atwa ga aba pana ụbaụta! Eyikwo a ya usunda miaụŋ ma aba mu na oo lubo! Aa kwụnε onongbo ne egesere na amε ohwolu tijilo Agwangwama!

21Ta atwa na ta waŋnε, ta atwa na inganjε, e 'wegeni ni ihwεŋnε ya amε ụshεpwụ. Atwa i'ime kwụnε esemberi no showo no otokwobi aba. Gabụ bụ kwụnε aŋ uzawa inyεmεnyεmε tihioko, nụ ụjita ata abε njε la isεbwε.

22Gabụ bu suyaganε atwa i'ime mi maa o n rungwutwonu ni isene maa ono mo holono geri geri, i zasa kaa bụtụ be elele eri ba banangana nụ ụjita ata abε njε isεbwε o. A kwụnε miaụŋ mi mi mu na Ngaa bεjε mu na du kaa Omo lubo.

U'wo-Ụzhεla 3

Ashεlatụ ta Namba na Aba Ahaŋsa-tεjεshεrεga

1Gamba n shε bụtụ na mepi gana na ta Agwatana a pana bụtụ ulwapε.

2Ubwa n unzhi taa no ofwo tishi, Ngee ni ya na amε tuba dongo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Ubwa ma n hwalụpa ɛgbɛ ɛgbɛ uzawa inyɛmɛnyɛmɛ mi tihioko tutu ụrụmɛ.

4Ubwa gwụcanjɛ tu'waba ti mi, ibɛ po andala mi yabigwa, bee bwereteji to o'umpwo mi.

5Ubwa n kepi nu umwono-tishi upo Ama hwuga-ụngwụ, Ama nda tiriri.

6Ubwa njɛ maa ma gɛga ne tishi tu uzhizhi tu'wo, nom gana bụtụ na uwo cala.

7Ubwa n to ogbo; Ngaa shɛ ya bujama na zasa ashɛlatụ u tubanangana.

8N uganɛ taawụụ maa e m mbiyeni, ama Agwatana kepi uhwaŋna adua mi;

9Ubwa kepi ihwɛŋnɛ mi i tudulo na atayɛ na ee shebi; boo ontongonu ilɛmu mi.

10Ubwa n gwubeji gana ucwee; bee n zweni giri gana bizeci.

11Ubwa n urigeni Ngee teni na ambɛ, bee n dwetweji wunzu wunzu, nazhɛ bee n genji.

12Ubwa mbo uta ubwa baa n sakanɛ a'inla ubwa maa ma n tagana.

13Ubwa n tegeni a'inla ubwa, ee tenenji tutu amɛ mi.

14Gamba atwa a hinga ilɛtu; tutu ụrụmɛ. Gamba kaa n shɛ iyi ya aba ya asada.

15Ubwa n sụrɛ meni na mu gagwụmɛ, bee shidinji amɛ mi ni iyimɛyɛ nɛ gagwụmɛ gana bugasa.

16Ubwa hwumpilenji ụpɛshɛka mu na cɛnjɛ, bee mushenji ene mi nɛ ɛzhɛtɛ.

17Isɛbwɛ iyi nɛ ɛɛ hiɛŋ, ulapiya, na amɛ-olom, tu unyasa n 'wi hwɛɛ.

18N zha shɛ ma ya ya uraiŋ te ilegeji o; N zasa ya kaa du ashɛlatụ elele no ofwo AGWANGWAMA o.

19Ne teyinje ụbaụta mu keeni iwɛ ụngwụ na Ama hwuga keeni iwɛ ihwɛ nɛ Ngaa zasa ụlatụ we elele semi mangayɛ mụ ụgagwụ kiri;

20Iwɛ ibɛ kiri Ama haŋsa nom, iwɛbɛ po ahaŋsa mi zasa ihwungwɛ-tu'waŋ kwukwuŋ.

21Ama aka elele Ngee teyinje iyi ike. Ma 'yaganana ashɛlatụ.

22Ibɛ shɛ tulubo ta ata ta AGWANGWAMA ti tikpeke, inyɛmɛnyɛmɛ ibwɛ kaa zasa uce o.

23Tulubo ta ata ta sha tu ufwo uvwungwa uvwungwa, tɛcara tụ bụ kaa ti shikeni dimi gana uwaŋna na ngwuri shi tubanɛ.

24AGWANGWAMA ubwa shɛ urobwo mu we elele na Ngaa ‘yajɛ, nu bwa du kaa ashɛlatụ mi namɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

25AGWANGWAMA zhɛmanɛ atwa elele na a patana bụ rishe, keeni bụtụ na ba hwuga-unu ubwa.

26Iwɛbɛ po yaa shɛ iyi nɛ zhɛmɛ tebiye maa ta 'yaka bụ ni isɛbwɛ-ti'ima, maa ta shɛlana bụ maa mo ti bicingo.

27I zhɛmɛ maa yɛu tisemberi seshi isɛbwɛ gɛ ti'ima na aka na baa ta waŋnɛ.

28Tɛ shɛ ta gɛga saiiŋ ni isɛbwɛ-ti'ima, aka na ata nda ụbaụta.

29Tɛ shɛ ti meme zucinje, nekeshi ashɛlatụ ta namba feye.

30Okwo aa tu pagana iyi na apada, aa ma tu twagaga, tɛ shɛ to lono iŋ hwɛɛ.

31AGWANGWAMA 'yajɛ inyɛmɛnyɛmɛ, bu zha shɛ mo tu jinoko unyizo-nom.

32Bi eri ma tu shapɛrɛganɛ amɛ-tụhaŋtụ, ama tulubo tu na boo tu lubo ti shikeni dimi tee gembi kaa duwa.

33Bu zasa amɛ-olom tu baa tu pana amɛ-tụhaŋtụ kwo kaa ụngwụ-tuhwuga o.

34AGWANGWAMA mepi aka na oo tu rukoto nɛ evwɛvwɛjɛ nu umwono-tishi;

35Bụtụ ata na Hwuri Kpaaŋ mepi gana na taa tɛ nyashɛ ohwolu ata bee ge ti peni.

36Agwangwama mepi aka na te e ubi tishiriri nu umwono-ụshɛrɛya hwɛɛ.

37I zasa bụtụ be elele eri ba nda maa iyi elele njɛ o, semi ti yaa banɛ nu ukwulana wa AGWANGWAMA.

38Tedure nu unu na Bụtụ ata na Hwuri Kpaaŋ ba pana, ibɛ po iyi ibiye keeni iyi iwɛ ya ndangana hwɛɛ.

39Iwembe po bụtụ na ta ya uraiŋ bɛ shɛ ba gagwuma ta a pana bụ ulwapɛ iwɛ iwɛwɛ nɛ baa njɛɛ?

40Mizha ti menji ma ihwɛŋnɛ atu ne ndanjɛ iyi maa tu gwuri ma no ofwo AGWANGWAMA!

41Mizha ti kepishingeni ma Agwatana na namɛ na azuba shɛmɛ shi tu maa tɛ njɛ ma adua.

42Oo AGWANGWAMA, tu bweji undwa bụ, eti bi teni tigezhe, bi ti gengeni shi kaa o.

43Isɛbwɛ nɛ aba nda no tu ibi shishingeni maa ụtụ kwụnɛ uzawa inyɛmɛnyɛmɛ tihioko,

44Amɛ bụ na hashɛganụ a shɛ gana udomu na ubu kwungwuri, e leni shi maa adua tu munje pụ bụ o.

45Gabụ bɛ tɛ njɛ ubizo wa aswala no ofwo atwa unyizo.

46Atwa i'ime tu kpaaŋ ma tu twaga, aa ma tu nda asada.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

47Tu zweni na Abara-ne-ebe keeni ụbaụta; tu namɛ na mazhanga keeni inyɛsɛ.

48Malaba mi mi ma fwunga gana erefu ne eshe mi iwɛ ufwu na aa njɛ atwa mi.

49Malaba mi mi mi zhɛ mu na fwunga gana uhwulwo na hwɛŋ shɛ,

50uuwa i ci aka na AGWANGWAMA na namɛ na azuba utu mbiyanɛ baa tụ kwụbɛ.

51Amɛ mi hashɛganụ tu Ngaa kwụbɛ iyi nɛ jiteni eyikwo ụshɛpwụ ata.

52Atwa i'ime mi ma n shɛka gana bụtụ na ba nda tijala ụnụnụ tụ uzawa iyi elele tɛnda.

53E n keri nu u'ibwa buumwa buumwa, ee urigeni unu u'ibwa ata nu utayɛ.

54Meni mɛ mɛcɛ uhiuhiu mu, Ngɛɛ hiɛŋ, Inee mi petenji ya.

55Oo AGWANGWAMA, taa nu ukwunanga u'ibwa Ngaa namɛ Ama bu suyana,

56Bụ hwụjɛ aka na Ngaa bụ lụpɛ, to utogo acɛbɛ bụ nu n'ungwa mi mi, maa m mbiyeni o.

57Gabụ kaa bi n jishijɛ, ɛbi n hiɛŋ, Ta nda ya inyɛsɛ o.

58Oo AGWANGWAMA, gabụ kaa bɛ jɛmɛ n-ndumwa mi mi, ebu gwube kaa uraiŋ mu.

59Oo AGWANGWAMA, nda maa n-ndumwa mɛ n zhɛmɛ; iwɛnɛ ta abụ kwụbɛ du iyi iwɛ nɛ aa n njɛ,

60Gabụ kaa bụ kwụbɛ itɛpwɛ ye elele nɛ teni cɛŋ na atwa i'ime mi, iwɛ iyi iwɛ ye elele nɛ aa ma imangana tɛnda.

61Oo AGWANGWAMA, bụ hwụjɛ ta a ma n twaga, ebi mepi du kaa gana na ta a imanganga maa a n kwụnɛ.

62Gamba aa untangana nu n-ndumwa ma aba te kwuni nu uvwungwa tutu ụrụmɛ, aa imanganga iyi nɛ aa jala maa a n njɛ.

63Hioko, okwo aa jɛjɛ, okwo oo rungo, Gamba aa na zunga.

64Oo AGWANGWAMA, pana aŋ ulwapɛ te teni cɛŋ ni iyi nɛ aa njɛ.

65Kalana aŋ unu maa a nama no tusukwutogwu.

66Oo AGWANGWAMA, shishingono aŋ ni isɛbwɛ bu maa iricinji aŋ maa becinji aŋ nu unyizo hwɛ hwɛɛ!

U'wo-Ụzhɛla 4

Imunɛ-tiya Layɛ nu Jɛrusalɛm

1Azhɛnarɛya tu a na ga ta ngere ngere 'imɛ ya tiri; atayɛ Umwono wa Agwatana garatagwụ ni ihwɛŋnɛ ya amɛ ụshɛpwụ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

2Esemberi Zayon a ti shanɛ iyi yo ogwumishi, gana azhɛnarɛya ụ tụrụmbɛɛ; ama hwuwayɛ go a nda aŋ ya gana nkwasha ma cɛnjɛ-ti'wɛŋnɛ mu na mu namɛ ni i'ɛlɛ bu-mo-bu-nkwasha.

3Okwo aka, e mepi ta a pana oywoywo aba mosubo, ama atwa mi 'yajɛ shimiaụŋ no oywoywo aba gana agbaanjɛ.

4E genji miaụŋ ma aba mee 'wi i'uyɛ; keeni imunɛ. Miaụŋ ma lụpa iyimɛyɛ, i zasa kaa bụtụ peni aŋ o.

5Atwa na a ya la iyimɛyɛ ibiye, aba o 'wo ya imunɛ ni ihwɛŋnɛ ya amɛ ụshɛpwụ; atwa na ɛɛ wɛnicinjɛ ni i'wɛŋnɛ ibiye tu'urugono, aba o wotogo ya nu ubizo ma'alụ.

6E peni atwa mi ulwapɛ na hwuri una wa atwa na namɛ nu Sụdụm a na Agwatana njɛ la ufwu eshigiri, nu uzawa timbiyono tu u'ala butugwumwa.

7Miaụŋ ma aba mu tugwama mu namɛ rụmbɛɛ gana bizhe, aa cɛnjɛmɛ ee hwuri mosubo, ee bwengenji ni iyi tɛnda, aa 'yajɛ kaa ikɛnyi. Ulapiya wa ta nu u'waba wa aba gana atayɛ ata ɛɛ hiɛŋ, Safiya.

8Huwayɛ go e weteji ni ihwɛŋnɛ ya amɛ ụshɛpwụ; i zasa bụtụ mepi aŋ okwo tumapa o, tu'wo tụ kwụnɛ apɛshɛka aba ushi; gana nlulo; tu'waba ta aba tu hweteni taa swanɛ no o'umpwo aba.

9Atwa na 'wi la nu ujasa debeji hwuri atwa ga 'wi umɛwɛɛ ni imunɛ-tiya, uzawa iyimɛyɛ incɛnjɛ aŋ, ee 'wi tu'wo ti imunɛ.

10Abara-ne-ebe na jiteni atwa mi a 'waŋnɛ ụngwụ-tuhwuga; ibɛ po ono miaụŋ o shitogo miaụŋ ma aba mu na oo go lubo maa a yɛ.

11AGWANGWAMA ishicinjɛ isɛbwɛ ibwɛ ta 'yajɛ ikɛnyi, ibɛ shɛ isɛbwɛ ɛtɛ ibwɛ i zasa tụkwụshɛ; bee sepi Zayon ulwa, wee hwoŋni to okoshilo ubwa hwɛɛ.

12I zasa atwa elele na namɛ no ofwo elele, okwo shɛgwuma she edenji a na ga tɛtanɛ-rishe maa atwa i'ime eri o tono odubo Jɛrusalɛm o.

13Ama atwa i'ime eri ee teni ya, iwɛnɛ te egesere ubwa njɛ iwɛwɛ, onongbo aba dudweji mehieŋ ma atwa tiririri.

14O rungo ni ihwɛŋnɛ ya amɛ ụshɛpwụ gbom gana sholubo, aa shɛ ge mehieŋ mu baba, iwɛbɛ po yaa zasa bụtụ eri bo tumongono otogwo aba.

15Atwa a uganana aŋ ɛɛ hiɛŋ, Hwulo ma beye! Hwulo ma beye! To tu tumongono ma o, hi hashɛganụ! Gana ata oo rungo oo tonongo a'una edenji, i zasa kaa atwa leshiji aŋ o.

16Iwɛ aba teshi ya AGWANGWAMA o; ubwa gereteji aŋ ni ikɛnyi ibwɛ. Bu mụnɛ shɛ ya onongbo tu ụjɛrụma o, bi mepeni shi ya kaa n-nyarɛ mu tu iwɛ o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

17Tɛ shɛlanɛ maa e ti mbiyeni, eshe tu lukwumi ashɛlatụ i zasa kaa bụtụ ti mbiyeni o. Edenji ebe eri shi mo ti mbiyono, aba ya ata 'yaga ashɛlatụ aba maa e ti mbiyeni.

18Atwa i'ime tu e tu gwubeji; ti eri shi ta ta ihwɛŋnɛ ya amɛ ụshɛpwụ o, ukwunanga tu wo gwumwongonu ba; a rutwa ijitɛ tu. Aka ukwunanga tu ci ya.

19Atwa na utu urigeni a 'yajɛ izɛlɛgwu ee hwuri ugbeji na we sure vwuuŋ na tụla. E tu gwubegeji nu nshama; aa tɛ 'imɛ eshigiri nu ụshɛka.

20A 'imɛ bụtụ na shɛ bizhiji bu uraiŋ tu, ubwa shɛ agwuma na AGWANGWAMA ge dudugeni manɛbɛ mu tugwama, ubwa shɛ bụtụ ata atu ga patanɛ rishe maa ma tu lashaga na atwa i'ime tu.

21Ahiɛba atwa Idụm keeni atwa Uz, ehi eri na hunga ma de ilɛtu; hi na bwada unyasa. Abara-ne-ebe ta me hi teni, maa hi tufworenji tugwuno ti hiŋ, maa hi no rungo mohondo gologolo gana atwa na mayaga ma ngba.

22Atwa Zayon loshigwo ulwapɛ iwɛwɛ ya aba; AGWANGWAMA zha shɛ a uranga aŋ ya ti'ima tutu o. Ama gabụ ge Idụm, AGWANGWAMA zhɛ ma hi pana ulwapɛ; bi zhɛ mɛ hi vwɛ uvwi no tugworozwo ti hiŋ.

U'wo-Ụzhɛla 5

Adua Iwɛ Inyɛmɛnyɛmɛ Tihioko

1Oo AGWANGWAMA, teyinje iyi nɛ iti jiteni. Utu mbiyanɛ maa kwụbɛ ụpụrụsa na iti jiteni.

2I'wɛŋnɛ tu namɛ ni i'ɛlɛ ya agaiŋ; agaiŋ aba zweni ya nu nhwaŋ mu tu.

3Atwa i'ime tu kwụnɛ eshi tu, ibɛ po ono tu shɛ ya olulo.

4Ta tụpa utashɛ meni mu na etu swe; tusa ata sa i'wɛ'wɛ nɛ ata shana ulwa.

5A ma tu suka gana nzhinyacɛ kwo kaa nruhondo, tu lukwumi, ama e leni shi kaa maa ta ta ụhinjanụ o.

6Ti meme gengeni atwa Ijipti keeni atwa Asiria, iwɛ maa ta 'yaga iyimɛyɛ nɛ iti gembi maa ta ya maa ta nama uraiŋ.

7Ogwunukwoshi tu njɛ la iwɛwɛ, hwuwayɛ go, o uwo ya, ibɛ gɛ ata nda ya ụbaụta iwɛ iwɛwɛ ya aba.

8Atwa na shɛ ajama, aba utu untanganɛ ya, i zasa kaa bụtụ eri mo ti bicingo ni i'ɛlɛ ya aba o.

9Ashɛrɛ o rungo nu u'una; tu'wo oto tono ta ata bana maa te rinje iyimɛyɛ.

10Imunɛ-tiya njɛ maa uyarangbawụ ụ tɛ 'imɛ, Ibɛ po u'waba tu vwengenji gana apitwa na patanɛ nu ulwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

11Ni Ishɛmɛ Zayon gom gom ee weci ne eyikwo tu ni iji; a nda miaụŋ mu tu mo o mu na mu ta shɛ asapa maa e leni aŋ ni iji nụ ụshɛpwụ we elele na namɛ nu Juda.

12E suji ehiu tu ee sweci ni i'wɛ'wɛ; a mụnɛ shɛ kaa n-nyarɛ mu tu ụjɛrụma o.

13A njɛ esemberi tu ni iji maa a na naka inɛkɛ ni izhɛrɛ gana ajama. Miaụŋ-me-eyi ma 'waŋnɛ iri aŋ, i'wɛ'wɛ nɛ, aa nda gologolo.

14N-nyarɛ mɛ jɛjɛ shɛ ya no shidubo shɛ ụshɛpwụ o, atwa na ta waŋnɛ kaa du 'nyemi shi ya i'nyemi 'nyemi o.

15Unyasa bonuo na shɛmɛ shi tu; ụkwụla-tuta leshiji ya ohwolu tɛhiɛba tu tu.

16Ụjɛrụma tu pashɛngwawa no ohiuhiu tu, tɛ njɛ iwɛwɛ, iwɛbɛ po ata nda ya adangboo!

17Ta gwumanga taa na shɛmɛ shi tu, ibɛ po malaba mi kepi eshe tu, ti eri shi ta kwụba ya uhwaŋna o.

18Iwɛnɛ ti Ishɛmɛ Zayon zasa ya bụtụ be elele, iwɛbɛ po aka a swa ya ogwu ni ibɛ.

19Oo AGWANGWAMA, gabụ bɛ shɛ agwuma unyizo-nom, idwɛtwɛ tugwama tụ bụ kaa namɛ tutu awaŋnɛ elele.

20Iwembe po isɛbwɛ tu ibu 'wi te ilegeji i ci gana gaa? Iwembe po ebi ti jineci unyizo-nomm?

21Oo AGWANGWAMA, utu gwuricinje no ofwo bu ikɛnyi bu, maa te gwure! Utu gwuricingeni ụjɛrụma ala tu u cala maa u shaananɛ ufwo!

22Okwo bi ti jineci suu unyizo-nom? Isɛbwɛ bu suu zasa ya ukwunanga?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Izikɛl

Izikɛl 1

Ozobu ehiiŋ na ge Izikɛl Kwụbɛ iwɛ Agwatana
(1:1—7:27)
Idwɛtwɛ ya Agwatana

1Ti yaa ulwa shiywa talacɛ ni ipiɛnɛ ineshi ni ijitɛ itɛ, gana na Ngaa namɛ ne Eju
a na namɛ na ti'ima nụ ụpalanụ Urefu Kiba nu Babulon. Tụla tu kapɛshɛngwa,
Ngaa kwụbɛ Agwatana no shizobu.

2Aka ga ibɛ agwuma gɛ Jɛhoiyakin ulwa shiywa shɛ ta ni ipiɛnɛ itɛ ta a 'imɛ bụ.

3Tu Ngaa namɛ nu ụpalanụ Urefu Kiba nu Babulon, Ngaa hwụjɛ n-ndumwa mu
na AGWANGWAMA jɛmɛ ne mi, Gamba ge Izikɛl yɛu-ye-eyi Buzi, na shɛ du
bunongbo, Ngaa hwụjɛ du kaa ukpahiŋ u'ala ubwa na tu'waba ti mi.

4Tu Ngaa mbiyanɛ azuba, Ngaa kwụbɛ tu mpiala mụ 'wụtụ me ci tuta. Ɛbɛrɛ a
nda nu udomu uko ụ'wụtụ, tụla tu na tu rungwutwonu uŋ ta ta, uhioko-uhwaŋna
wa ta gana utumburɛ no ofwo ata ɛbɛrɛ a nda.

5Ngaa kwụbɛ iyi-uumwa ineshi na ashashɛ mpiala ma ata mụ 'wụtụ, nɛ shɛ gana
butugwumwa,

6inɛ inɛ 'yajɛ apɛshɛka eneshi keeni apiambɛ eneshi.

7Ivwunɛ ibɛ ndarashangwụ, aa 'yajɛ ogwogwozwo gana yɛu-ye-eyi-buna. A ta
gana utumburɛ nɛ aa nyashɛnjɛ.

8I 'yajɛ i'ɛlɛ butugwumwa ineshi keeni apɛshɛka keeni apiambɛ. I'ɛlɛ ɛtɛ ya aba
cimbengeni tuta ta apiambɛ ata aba.

9Inɛ inɛ berishiji apiambɛ ibɛ eyebi yee timengeni inyɛ hwɛɛ ibɛ ineshi. Aka ɛɛ
zhɛ no ofwo elele, gana ata oo hwulo mbwụụ, i zasa bu na zhɛ mama jɛshɛrɛga
o.

10Iyi-uumwa ɛtɛ inɛ inɛ 'yajɛ apɛshɛka swoswoswo eneshi: Ụpɛshɛka
butugwumwa namɛ nu umbe, una bizeci namɛ nu u'ala ubiye, una buna-be-eyi
namɛ nu u'ala ugwulwo, una ugbeji namɛ na aba.

11Iyi-uumwa ɛtɛ inɛ inɛ berishiji apiambɛ ibɛ eyebi ee shepi iŋ na azuba maa i
twa na azuba ata, ibɛ tuba apiambɛ eyebi a na ta vwanɛ aŋ urigeni tu'waba ta
aba.

12Iyi-uumwa gɛ hwɛɛ ngbaracɛ geri geri, iwɛbɛ po yaa shɛ maa geri elele aa jala
maa o to, a zha shɛ mama jɛshɛrɛga o, ama ɛ zhɛ o hwulo gana ata mbwụụ.

13I 'yajɛ iyi ike nɛ shɛ gana akanga ulwa keeni shimwa shɛ ulwa na ashashɛ iyi-
uumwa ɛtɛ nɛ yo gorogo na ashashɛ ibɛ, ijɛ kaa yo rungo aka elele. Ulwa ibɛ wa
nda rowu rowu, ɛbɛrɛ kaa a banɛ nu ulwa ata.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

14Iyi-uumwa ɛtɛ du ya nda berere tu umbe te ekwunyi gana ɛbɛrɛ.

Ozobu Ikɛgbɛ Ineshi

15Gana na tu Ngaa ngbaracɛ iyi-uumwa ɛtɛ ineshi, Ngaa kwụbɛ ikɛgbɛ ineshi inɛɛ nɛ i zwe i to cɛnjɛ, inɛ inɛ zwe ne eririri iyi-uumwa ɛtɛ.

16Ikɛgbɛ ɛtɛ ineshi kaa mama sụbanụ hwɛɛ ibɛ. Inɛ inɛ ya ta gana utayɛ wo ogwumishi na ɛɛ hiɛŋ Ukurusoleti, inɛ inɛ 'yaganane bukagba na shiyeni na ashashɛ ubwa.

17Aka elele na to o mwo tahaŋnụ, bukagba be elele cimi tahaŋnụ tizha geri elele na aa ngbaracɛ zawa tɛjɛshɛrɛga.

18Ewiri cimbengeni na bukagba ata gana una ikengbe tutu rungwutwonu bu, eshe rungwutwonu bukagba ata.

19Geri elele na iyi-uumwa ɛtɛ mwo tahaŋnu, ikɛgbɛ ɛtɛ du ya 'wa iŋ. Yaa shɛ iyi-uumwa ɛtɛ hiɛrɛ na azuba, ikɛgbɛ ɛtɛ ya hiɛla du ni ibɛ.

20Geri elele na mpiala mi zhɛ ma zha tahaŋnụ, gobwonu du kaa ikɛgbɛ ɛtɛ ya 'wa mụ. Iwɛnɛ po mpiala mi iyi-uumwa ɛtɛ mu namɛ na amɛ ikɛgbɛ ɛtɛ.

21Aka elele ti iyi-uumwa ɛtɛ mwo tahaŋnụ na cɛnjɛ, ikɛgbɛ ɛtɛ du yo mwo tahaŋnụ, aka elele na ti iyi-uumwa ɛtɛ shikeni urubwo uko, ikɛgbɛ ɛtɛ du yo shikono urubwo uko, aka elele na ti iyi-uumwa ɛtɛ hiɛrɛ na azuba, ikɛgbɛ ɛtɛ ya hiɛla du. Iwɛnɛ po mpiala mi iyi-uumwa ɛtɛ mu namɛ ni ikɛgbɛ ɛtɛ.

22Iyi ike namɛ na azuba ohiuhiu iyi-uumwa ɛtɛ i shɛ gana ụpalụ na namɛ kiriri nɛ ya ta gana irɛtɛ.

23Iyi ike namɛ tuta ti ijɛ ɛtɛ i shɛ gana udomu na namɛ kiriri, ibɛ iyi-uumwa ɛtɛ shikeni yee beresheji apiambɛ aba eyeyebi yaa twa ni inyɛ, ee uregeni tu'waba ta aba na apiambɛ anya eyeyebi.

24Aka na to o mwo uhilwa, Ngaa hwụjɛ gana na ta apiambɛ aba a ugaga gana Urefu ụ'wụtụ na wa zhagajɛ, gana e'inji ejeshi ofwugwo, gana rụhwụŋ ra Agwatana na Hwuri Kpaaŋ. Aka na te e genji uhilwa, o kwungwulongo apiambɛ aba.

25Ama i ta 'yajɛ waa rundu ru na ra banɛ na azuba ijɛ ɛtɛ i tikiriri inɛ i shɛ gana ụpalụ nɛ namɛ na azuba ohiuhiu aba. Aka elele na ee shikeni saiiŋ, e zucenji apiambɛ aba.

26Iyi ike namba na azuba ohiuhiu aba i shɛ gana idwɛtwɛ nɛ oo mo na atayɛ oko na ɛɛ hiɛŋ Safiya, iyi ike nɛ shɛ gana bụtụ jɛjɛ ni idwɛtwɛ ɛtɛ.

27Te kwuni ne embi ubwa u munji, Ngaa kwụbɛ iyi ike gana utumburɛ na shiyeni na ashashɛ ulwa. Te kwuni ne embi ubwa u zwe, Ngaa kwụbɛ iyi ike nɛ ya ta raawụụ gana uhioko-uhwaŋna ti yoo rungwutwonu iŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

28Uhioko-uhwaŋna ata ụ tụraawụụ na wa ta u rungwutwonu iŋ, ụ shɛ gana buhwa na ba bata na tụla nụ ụjita na eshilo ngbi.

Agwatana Suyanɛ Izikɛl maa sha Bigesere

Aka na tu Ngaa kwụbɛ ijɛ, Ngee leyi Ngee ubi ụpɛshɛka mu na cɛnjɛ. Ngaa hwụjɛ rụhwụŋ rụ bụtụ bu ko tu raa njɛ n-ndumwa.

Izikɛl 2

1Rɛɛ hiɛŋ, Ɛ-yɛu bụtụ, ishijɛ maa shikono, Ma jala maa ma duma n-ndumwa na bụ.

2Ta rụhwụŋ ra ata ru ta njɛ n-ndumwa, nazhɛ Mpiala ma Agwatana mi teni na amɛ mi, mɛɛ n ishicinjɛ, Ngaa hwụjɛ tu baa njɛ ne mi.

3Bɛɛ hiɛŋ, Ɛ-yɛu bụtụ, N zhɛ ma bu tumwana no ofwo atwa Isrɛl, a na shɛ udenji u tigezhe, a n sukakanɛ, oo to tigezhe gana na to ogwunukwoshi aba to la.

4Atwa ga Ngɛɛ zhɛ ma bu tumwana no ofwo aba, a shɛ atwa na hwụjɛ shɛ iwɛ, a m mụnɛ shɛ ụjɛrụma o, iwɛbɛ po Ngɛɛ zhɛ ma bu tumwana ma mbishi aŋ, maa, Iyi nɛ AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ ba njɛ na.

5Okwo atwa ata tigezhe hwụjɛ kwo kaa a hwụjɛ shɛ iyi nɛ aba njɛ na aba, ɛ zhɛ tuba a mapa maa bigesere namba na ashashɛ aba.

6Ama ɛ-yɛu bụtụ, ta nda inyɛsɛ ya aba o, ta nda du kaa inyɛsɛ n-ndumwa ma aba o. Okwo yaa bu shanɛ gana esepi na tɛka tu rungwutwonu, okwo yaa bu shanɛ kaa gana bụtụ na shiyeneni shina. Ta nda waa kaa inyɛsɛ ya atwa ata tigezhe kwo kaa iyi nɛ aa duma o.

7Mbiso aŋ iyi elele nɛ Ngee bi mbishi, okwo aa shɛlajɛ okwo aa shɛlajɛ shɛ, teyinje maa atwa tigezhe aa ga shɛwa.

8Ɛ-yɛu bụtụ, shɛlaga iyi nɛ Omo bu mbiso. Ta sha bụtụ bi tigezhe gana aba o. Kapɛshɛnga unu bu maa yɛ iyi nɛ Ngɛɛ zhɛ ma bụ pana.

9Aka na Ngaa mbiyanɛ, Ngaa kwụbɛ u'ala uko tu waa 'waŋnɛ utakada uko u tukwungwulo, nazhɛ u'ala ata n shɛkanɛ uŋ.

10Nazhɛ u'ala ata berishiji utakada ata nu umbe mu, Ngaa kwụbɛ tu wee 'nyeci, ta amɛ ta aba, ti'nyeci tu na ee 'nyeci nu bwa tɛ shɛ ti'nyeci tu u'wo-ụzhɛla, keeni ụkwụla keeni adangboo.

Izikɛl 3

1Nazhɛ Agwatana n hiɛŋ, Ɛ-yɛu bụtụ, ya utakada ga u tukwungwulo, Ngee bi peni, nazhɛ hwuri maa jɛmɛ n-ndumwa na atwa Isrɛl.

2Ngee kepishinji ga unu mu, bee m peni utakada ata u tukwungwulo maa ma ya.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Bɛɛ hiɛŋ, Ɛ-yɛu bụtụ, ga amɛ bu shiji nu utakada ga tukwungwulo Ngee bi peni.
Ngaa yɛ uŋ ga, ụlatụ ubwa ụ shɛ gana meni mi iswɛ.

4Nazhɛ Agwatana n hiɛŋ, Ɛ-yɛu bụtụ, zhaga no ofwo atwa Isrɛl maa mbishi aŋ n-
ndumwa me elele na Ngee bi mbishi.

5Shɛ no ofwo udenji na wa duma rɛjɛmɛ ru na rụ gwụmɛ, ru na abu hwụjɛ shɛ,
Ngaa bu tumwanɛ o, ama no ofwo atwa Isrɛl.

6Yaa ga shɛ no ofwo edenji ofwugwo a na a duma rɛjɛmɛ ru na rụ gwụmɛ, ru na
abu hwụjɛ shɛ, Ngaa bu tumwanɛ, ɛ gɛ zhɛ ma bu shɛlagana.

7I zasa bụtụ bi Isrɛl be elele yɛɛ zhɛ ya kwulana maa ma bu shɛlagana o, okwo
yaa shɛ Gamba, i kwụlanɛ shɛ aŋ maa a shɛlaga iwɛ mi o. A shɛshɛpanɛ hwɛɛ
aba, aa shɛ atwa na hweteni.

8Hioko, N zhɛ ma bu nda maa shɛshɛpanɛ maa hweteni du gana aba.

9N zhɛ ma bu nda maa shikono dimi gana uparatayɛ maa hweteni gana
ụshɛmbɛrɛ maa kede njɛ inyɛsɛ ya aba o, maa kede o no bu holono, okwo ta a
shɛ atwa na hweteni o.

10Nazhɛ Agwatana to tuhwulo, bɛɛ hiɛŋ, Ɛ-yɛu bụtụ, pana abashɛ, maa ne teyinje
iyi elele nɛ Ngee bi mbishi.

11Zhagana atwa cɛnjɛ tụ bụ a na namɛ na ti'ima maa mbishi aŋ maa, iyi nɛ
AGWANGWAMA Mokondo jɛmɛ na. Okwo ee peni abashɛ iyi nɛ aba njɛ, okwo ee
peni shi.

12Nazhɛ Mpiala ma Agwatana mi n shepi na azuba, Ngaa hwụjɛ iyi nɛ rụhwụŋ ru
ko rụ 'wụtụ ra njɛ na aba mi, gana rundu ra cɛnjɛ-tuhwuŋzwo, rɛɛ hiɛŋ, Shɛtana
ma AGWANGWAMA na namɛ na azuba iwɛ ụjɛrụma ubwa!

13Ngaa hwụjɛ ta apiambɛ iyi-uumwa ɛtɛ a pagana ni inyɛ na azuba, to rundu ri
ikɛgbɛ ɛtɛ. Rundu ra ata ra nda duwa duwa gana maa cɛnjɛ ti zhɛ to hwuŋzwo.

14Nazhɛ Mpiala ma Agwatana mi n zhaganɛ nu ukpahiŋ ụ'wụtụ, gana na tu
mpiala ma ata mu bwa mi n shepi, yaa n gwumanɛ tebiye, Ngaa njɛ isɛbwɛ.

15Iwɛbɛ po Ngaa zhajɛ no ofwo Tel-abib na namɛ nụ ụpalanụ Urefu Kiba, no ofwo
na atwa ata ti'ima namɛ. Ngaa namɛ apata ijitɛ cenje, iyi nɛ Ngaa kwụbajɛ ni iyi
nɛ Ngaa hwụgajɛ hwɛɛ ikɛnyi mi ci shi iŋ o.

AGWANGWAMA Teri Izikɛl maa sha Bi'yacɛ

(Izik 33:1-9)

16Ti ijitɛ gɛ icenje keshici, nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa ne mi, bɛɛ
hiɛŋ.

17Ɛ-yɛu bụtụ, M bɛ njɛ bi'yacɛ ba atwa Isrɛl. Bɛ shɛ bu no mbiso aŋ unu-
tɛtɛtagana we elele na Ngee bi peni maa tɛtaganɛ aŋ unu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18Yaa shɛ Ngee mbishi ugworozwo maa, Bi zhɛ bo 'wo tilɛɛ, yaa shɛ abu tɛtaganɛ shɛ bụ unu, maa mbishi bu maa jɛshɛrɛga iwɛ maa uraiŋ ubwa bini, ugworozwo ata zhɛ wo 'wo ni iwɛwɛ ibwɛ, asha gabụ Ngɛɛ zhɛ ma untangana iwɛ tu'wo tu bwa.

19Ama yaa shɛ abu tɛtaganɛ ugworozwo ata unu, baa lacɛ maa jɛshɛrɛga maa ganga tugworozwo tu bwa keeni iwɛwɛ ibwɛ, bi zhɛ bo 'wo ni iwɛwɛ ibwɛ, ama tuba asha bi bicinji uraiŋ bụ.

20Yaa shɛ bụtụ bi tiririri genji sasana tiririri tu bwa, bee kwuni iyi iwɛ tɛnda, nazhɛ Ngee shileni bu utayɛ udukwutwa, bi zhɛ bo 'wo ti yaa shɛ abu tɛtaganɛ shɛ bụ unu maa jɛshɛrɛga. Bi zhɛ bo 'wo iwɛnɛ baa njɛ iwɛwɛ, a zha shɛ e teyinje ya kaa iyi tiririri nɛ baa nduwa la o. N zhɛ tuba ma bu untangana iwɛ tu'wo tu bwa.

21Yaa shɛ kaa abu tɛtaganɛ bụtụ ata bi tiririri unu maa ganga iwɛwɛ tɛnda, bee genji ga iwɛwɛ tɛnda, bụtụ ata zhɛ ba ya uraiŋ, asha unaa bụ uraiŋ du benengeni.

Ge Izikɛl Zha Shɛ ba Ala N-ndumwa Tụdụma o

22Tu Ngaa hwụjɛ maa u'ala wa AGWANGWAMA namba ne mi, Ngaa hwụjɛ ti bɛɛ n hiɛŋ, Ishijɛ beni maa zhe nu ulomu. N zhɛ ma dumanga n-ndumwa na bụ apata.

23Ngee beni ga Ngee zhe nu ulomu ata, Ngaa kwụbɛ ụjɛrụma wa AGWANGWAMA apata, gana na tu Ngaa kwụbɛ la nu ụpalanụ Urefu Kiba. Ngee leyi Ngee ubi eshe na cɛnjɛ.

24Nazhɛ Mpiala ma Agwatana mi teni na amɛ mi, mɛɛ n ishicinjɛ mee n shikicinji, nazhɛ AGWANGWAMA n hiɛŋ, Zhaga jiyo maa mama kapɛ odubo nu umwono bu.

25Ɛ-yɛu bụtụ, ɛ zhɛ mo bu umpo ni ihwehwe, bi zha shɛ ba ala ya maa beni maa no rungo no ofwo atwa ofwugwo.

26N zhɛ ma kwusa bụratụ bụ maa kede eri ya atwa ga tigezhe tuvwulo.

27Nazhɛ aka na Ngɛɛ zhɛ ma dumanana iwɛ na bụ, Ngɛɛ zhɛ ma bu pana ukpahiŋ n-ndumwa tụdụmanga sasana, bi zhɛ bo mbiso aŋ, bɛ hiɛŋ, Iyi nɛ AGWANGWAMA Mokondo a njɛ na, bi hiɛŋ. Atwa na zhɛ a shɛlaga, ga a shɛlaga, ama atwa na zha shɛ a shɛlaga, ga a lacɛ tɛshɛlaga, iwɛnɛ aa shɛ atwa tigezhe.

Izikɛl 4

Ufwoto wa Atwa na Jwe Tugwubi nu Jɛrusalɛm

1Nazhɛ Agwatana n hiɛŋ, Ɛ-yɛu bụtụ, jarɛ utemberi uko, maa shiri uŋ nu umbe bu, maa njɛ ufwoto Jɛrusalɛm nu bwa.

2Nda ufwoto wa atwa ata jwe tugwubi, nda ufwoto wo okporo ijilɛni ɛtɛ atwa ata shikecenji, to ofwoto agba ejeshi, tutu rungwutwonu ụshɛpwụ ata.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Shapa ụpalụ ụshɛmbɛrɛ maa shikicinji uŋ na ashashɛ bụ nụ ụshɛpwụ ata gana uba ụshɛmbɛrɛ, ngbaraka geri bụ ụshɛpwụ ata. Ɛ zhɛ a hwala uŋ, gabụ kaa bɛ shɛ bụtụ na bi zhɛ ba hwala uŋ. Inɛ gɛ kaa zhɛ ya shana atwa Isrɛl tusokono.

4Woto na bụ'aŋbụ bụ bu u'ala ugwulwo, N zhɛ ma bụ patana ulwapɛ wa atwa Isrɛl.

5Bi zhɛ ba nama apata ijitɛ kpakwụ-ni-dipi-tɛtu-na-buhanda (390) bu na nda ụbaụta iwɛ ulwapɛ wa aba. Gabụ kaa Ngee peni ulwapɛ wa aba na aa ga shɛ a nda. Uwaŋna uko ụ shɛ iwɛ uywa uko na aa ga shɛ a nda ulwapɛ ata.

6Aka na ebu hwuwi inɛ ɛtɛ, jɛshɛrɛga bụ'aŋbụ bụ bu u'ala ubiye maa njɛ ụbaụta iwɛ ulwapɛ wa atwa Juda ijitɛ buhanda (40), ụjita uko ụ shɛ iwɛ uywa uko na aa ga shɛ a nda ulwapɛ ata.

7Jɛshɛrɛga maa zweni atwa ata hweri Jɛrusalɛm igbɛtɛtɛ. 'Nyama ivwɛ i'ɛlɛ bu nazhɛ dumanganɛ ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ tigesere tu na ti zhɛ ta wumana uŋ.

8N zhɛ mo bu umpo ni ihwehwe iwɛ maa kede eri bulama tɛnda ti beye tu bana uuwa i ci aka na ijitɛ ɛtɛ tuhwala tụ bụ i ulwa o.

9Hwuwayɛ go sugo izɛgwu iyimɛyɛ nɛ ɛɛ hiɛŋ wit keeni inɛɛ nɛ ɛɛ hiɛŋ bali, ti ikɛpɛ, ti igenyi, ta ashina. Hiŋtotongo iŋ hwɛɛ maa njɛ akara. Iyi nɛ ɛbi zhɛ bu na ya ni ijitɛ ɛtɛ kpakwụ-ni-dipi-tɛtu-na-buhanda (390) nɛ abɛ shɛ bo woto na bụ'aŋbụ bụ bu u'ala ugwulwo ta.

10Bɛ shɛ bu na nda iyimɛyɛ ɛtɛ ne bimenji bi ikpɛji ike uwaŋna uwaŋna, bɛ shɛ bu na ya iŋ na aka na ebi teri maa na ya iŋ.

11Bɛ shɛ bu na swa meni ta gwumwa ne ekwepi eyebi iyi-heri na aka na ebi teri maa na swa mụ.

12Shana ulwa ne tuwiŋ ta butugwumwa tu na tu hweteni maa njɛ akara ni izɛgwu bali nu ulwa ata, nazhɛ gɛga nu ukpogwu no ofwo na atwa zhɛ ma bu ngbaraka ta ba ya iyimɛyɛ ɛtɛ.

13AGWANGWAMA hiɛŋ, Gana ga ibɛ atwa Isrɛl zhɛ na ya iyimɛyɛ nɛ hashɛganụ, nɛ undwa leni shi, na aka na Ngee gereteji aŋ hwuŋ maa e zhe nu u'una unya.

14Nazhɛ Ngɛɛ hiɛŋ AGWANGWAMA Mokondo, Awo! N te meme heshigeni shi kwukwuŋ. Te kwune na tuwaŋnɛ ti mi uuwa i ci aka ga, N ta yɛ shɛ usunda na meme 'weji o, kwo kaa unaa na unya usunda kwụnɛ o. I zasa iyimɛyɛ nɛ hashɛganụ i twonuo unu mu kwukwuŋ o.

15Nazhɛ Agwatana hiɛŋ, Bwonu ga, asha nda iyimɛyɛ bu nu ulwa na ɛbi zhɛ ba shana ne tuwiŋ ti inɛ.

16Bɛɛ hiɛŋ sasana, Ɛ-yɛu bụtụ, N zhɛ ma nda maa Jɛrusalɛm vwụnjɛ iyimɛyɛ. Atwa ata zhɛ na manganga iyimɛyɛ nɛ shɛ maa a yɛ keeni meni mu na maa e swe ni inyɛsɛ keeni ohwulu tɛnda bwuu bwuu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

17Iyimɛyɛ keeni meni zhɛ yo hwuwonowuŋ aŋ, amɛ aba zhɛ a hashagaganụ no ohwulu na a nda aŋ bwuu bwuu, ɛ zhɛ a 'nyangana iwɛ ulwapɛ wa aba na aa nda.

Izikɛl 5

Ge Izikɛl Mama 'Nyanjɛ

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ, Ɛ-yɛu bụtụ, shapa utokwobi na lacɛmɛ maa njɛ uŋ asuka u'nyanga maa waŋfwụnjɛ uhiuhiu bu, te tizholu tụ bụ hwɛɛ. Nazhɛ shapa bimenji bu ko maa dwotwogonu tihiŋzhe ta ata orubwo atatụ maa mengenji tu ta nangatangwụ.

2Aka na ụjita tuhweri tụ bụ ulwa hwuŋ, nazhɛ hwoŋzhingo urubwo uko na amɛ ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ. Nazhɛ shapanana urubwo uyebi maa kekebi tu nu utokwobi bu no tupohondo tụ ụshɛpwụ ata. 'Waŋ urubwo utatụ maa mpiala na mo vwugo mu suji tu, N zhɛ mo hwucice utokwobi mu mo urugono tu nu usumwa.

3Waŋpana tihiŋzhe tu ko kwurɛ, fwulogo tu ni izhɛmi utogwo bu.

4Tala tụ kwurɛ sasana maa 'wɛŋ tụ nu ulwa, ge tu hwoŋni kwunduu. Ulwa ata tuba zhɛ wa zalanga uuwa wo botogwu nhwaŋ ma atwa Isrɛl hwɛɛ.

Jɛrusalɛm shɛ Osombo

5AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Kwụba ma de Jɛrusalɛm, Gamba N shikicinji uŋ na ashashɛ edenji, nazhɛ a'una vwɛ hwɛɛ rungwutwonu uŋ.

6Ama atwa Jɛrusalɛm to tigezhe no onu mi tụpana, ɛɛ mɛmɛ bɛcinjɛ maa aba shɛ ogworozwo na hwuri edenji vwɛ, aa lacɛ unu mu tuhwaga uhwuri edenji na rungwotwonu aŋ. Atwa Jɛrusalɛm jineci onu mi tụpana, aa lacɛ maa a untangana andwa mi.

7Iwɛbɛ po ahiɛba atwa Jɛrusalɛm, shɛlaga ma n-ndumwa mu na Gamba na n shɛ AGWANGWAMA Mokondo jɛmɛ, N hiɛŋ. Iwɛnɛ ahiɛ njɛ shɛ iyi nɛ andwa mi hiɛŋ, kwo kaa tulaka tu na ahiɛ lacɛ maa hi untangana andwa mi, hiɛ shɛ atwa tigezhe uhwuri okwo edenji na ihi rungwutwonu, ahiɛ 'wa iyi yo ovwovwu edenji.

8Iwɛbɛ po Gamba na n shɛ AGWANGWAMA Mokondo mo hi mbiso maa N shɛ ya bụtụ bi i'ime hiŋ. N zhɛ kaa ma hi pana ulwapɛ na edenji kpaaŋ zhɛ a kwụba.

9N zhɛ ma pana atwa Jɛrusalɛm ulwapɛ na Ngee te peni shi aŋ la kwukwuŋ, iwɛ iyi-tupwaŋ nɛ ahia ndangana. N zha shɛ du kaa ma pana aŋ ya ulwapɛ gana ata kwukwuŋ.

10Iwɛ ulwapɛ ata kaa eshi zhɛ a kwụna miaụŋ ma aba me eyi maa a yɛ na ashashɛ hiŋ, miaụŋ du mi zhɛ ma kwụna eshi aba maa a yɛ. N zhɛ ma pana atwa elele na ta vwɛ ulwapɛ maa ma garataga aŋ no ovwugo.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

11AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Gana na tu Ngoo momo to, N zhɛ ma hi vwalaga uzawa inyɛmɛnyɛmɛ tihioko, iwɛnɛ te ehi heshigeni ohwolu mi tijilo ni iyi iwɛ keeni iyi-tupwaŋ nɛ ahia ndangana.

12Tudwonu ti hiŋ tu ko ti zhɛ to 'wo ni igwumɛgwumɛ iwɛ keeni imunɛ-tiya na amɛ ụshɛpwụ ga hiŋ ụ'wụtụ, ɛɛ zhɛ a kaba tudwonu ti hiŋ ti yebi no otokwobi no tupohondo tụ ụshɛpwụ; ɛɛ zhɛ a garataga tudwonu ti hiŋ tu tatụ maa uvwugo suji aŋ, aba tuba Ngɛɛ zhɛ me hwucice utokwobi mu mo urugono nu usumwa.

13Hi zhɛ hia hwuga-ụngwụ ni isɛbwɛ mi ti'ishijɛ uuwa i ci aka na yɛɛ zhɛ ma n gwumwa. Aka na ti ijɛ njɛ hwuŋ hwɛɛ, nazhɛ ɛhi zhɛ hia mapa maa, Gamba AGWANGWAMA N jɛmɛ ga n-ndumwa ne hiŋ, iwɛnɛ ta amɛ mi hashɛganụ iwɛnɛ ta ahiɛ shɛ shɛ atwa tɛcara.

14Shɛ inɛ ɛtɛ kiri o, N zhɛ ma hi nda osombo keeni iyi tutwa na amɛ edenji elele na ihi rungwutwonu keeni ne eshe atwa elele na a kashɛka, ɛ zhɛ mo hi sumono.

15Aka na amɛ mi hashɛganụ, ta Ama nda isɛbwɛ ne hiŋ, Ngee hi peni ulwapɛ, inyɛsɛ zhɛ ya sha edenji na ihi rungwutwonu. Ɛ zhɛ ma hi ngbaraka fwufwurɛnjɛ, ɛ zhɛ no hi holono, a na hi nda asada.

16N zhɛ ma nda maa kede hi no gwushigo ya iyimɛyɛ tiya kwukwuŋ, Ngɛɛ zhɛ ma hi ta a'inla imunɛ-tiya, keeni a na ti'iricingo, imunɛ ɛtɛ zhɛ ma hi gwuma uuwa i ci aka na ehi ileni.

17N zhɛ ma karɛ imunɛ-tiya, Ma tumwanɛ du isundɛ mazhanga maa i kwụnɛ miaụŋ mi hiŋ, Ngɛɛ zhɛ du kaa ma tumwanɛ igwumɛgwumɛ iwɛ, ta abwagara, tu ujasa maa a hiɛ kwụnɛ no otokwobi. Gamba AGWANGWAMA N dumwa.

Izikɛl 6

Tigesere ta Tuwumana Nshama mi Isrɛl

1AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa ne mi, bɛɛ hiɛŋ,

2Ɛ-yɛu bụtụ, pana eshe bu geri bu nshama mɛ cɛnjɛ ti Isrɛl, maa dumanganɛ mụ tigesere tu na ti zhɛ ta wumana mụ,

3hiɛŋ mụ, Ahiɛba nshama mi Isrɛl, hwulaga ma n-ndumwa mi mi, Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana. Iyi nɛ Omo hi mbiso ahiɛba nshama, ne tikpekwu ti hiŋ na.

4Otukwu-ụrụpɛ hiŋ zhɛ a sha osombo, otukwu iturɛre hiŋ tuhwoŋzhingo zhɛ a bwaratagwụ. N zhɛ ma kwụna atwa hiŋ nu umbe ntatanuwaŋ mi hiŋ.

5N zhɛ mo tulono n'wo ma atwa Isrɛl nu umbe ntatanuwaŋ ma aba, Ngɛɛ zhɛ kaa maa garataga o'umpwo hiŋ tutu rungwutwonu otukwu-ụrụpɛ hiŋ.

6Ɛ zhɛ o hwuŋzotongo ashɛpwụ Isrɛl kpaaŋ, ɛɛ zhɛ o hwuŋzotongo ofwo ata hiŋ zeteji keeni otukwu ata hiŋ ụrụpɛ, ɛ zhɛ a bwaratagа ntatanuwaŋ ma ata mi hiŋ,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

εε zhε o logo otukwu ata hiŋ iturεre, ε zhε e iricingo kaa ugondu we elele na ahiε njε kpaaŋ.

7Ɛ zhε a kwụna atwa na ashashε hiŋ, nazhε atwa na ta vwε zhε a mapa maa Gamba AGWANGWAMA na.

Ti'intana ta Atwa na ta Vwε

8Ama okwo ti yaa shε gana ata, N zhε ma waŋpana atwa oko maa kede a kwụnε aŋ o, ε zhε a banangana, na aka na ta a garatagwụ aa namanjε na ashashε a'una edenji.

9Aka na ee suji atwa hiŋ a na benengeni, aa namε na ti'ima na ashashε edenji, nazhε εε zhε e teyinje amε mi tụhaŋtụ a na Ngaa 'yajε iwε tuwεle tu na aa nda na shεmε sha aba keeni shishe sha aba. N zhε ma pana aŋ ulwapε iwε tεganga tu na ee n genji aa 'watatagwụ ntatanuwaŋ ma aba. Ɛ zhε mama shana iyi inyizhi iwε iyi iwε keeni iyi-tupwaŋ nε aa ndanjε hwεε.

10Nazhε εε zhε a mapa maa Gamba AGWANGWAMA na, maa N sugeni shi aŋ abara ga ne ebe maa mo zwono aŋ inyεsε kwakwa o.

11AGWANGWAMA Mokondo hiεŋ, Puso ma i'εlε hiŋ, maa hi to eshigidi ni ivwunε hiŋ, maa hi hiεŋ, Adooyi! Iwε iyi tugworozwo keeni iyi-tupwaŋ ye elele nε atwa Isrεl ndanjε kpaaŋ, iwεbε po ujasa, ni imunε-tiya keeni igwumεgwumε iwε zhε ya kwụna aŋ.

12Igwumεgwumε iwε zhε ya kwụna atwa na namε taa dụlụ, ujasa zhε wa kwụna atwa na gwumwongonu, imunε-tiya zhε ya kwụna atwa na ge benengeni a na ga ta vwε. Gana Ngεε zhε ma nda aŋ tedure ni isεbwε mi ti'ishijε ta.

13Aka na tu n'wo ma atwa aba mi tilegeni tutu rungwutwonu otukwu-ụrụpε aba, te tikpekwu tu na ti zeteji, ti ehiŋhiŋ nshama, te ecilo i'wε'wε i turumo rumo ye elele keeni ucilo ukpekpeshi ụ'wụtụ we elele, ibε shε ofwo na aa shana a pana ntatanuwaŋ ma aba me elele arụpε iturεre ụhiụŋ ụlataụ hwεε. Nazhε εε zhε a mapa maa Gamba AGWANGWAMA na.

14N zhε ma sakana aŋ u'ala mu maa i wumanε aŋ, maa ma nda cεnjε ta aba osombo tutu ofwo elele na aa namanjε kpaaŋ, te kwune nu ụshεka ata namε tuta tutu i ci Ribla na shε ụshεpwụ ata namε tuzuba. Nazhε εε zhε a mapa maa Gamba AGWANGWAMA na.

Izikεl 7

Abara-ne-ebe Gwumwonu ni Isrεl

1AGWANGWAMA jεmε n-ndumwa ne mi, bεε hiεŋ.

2Ɛ-yεu bụtụ, Gamba AGWANGWAMA Mokondo, Mo mbiso cεnjε tu ga ti Isrεl, Ngεε hiεŋ, Ukwunanga! Ukwunanga cεnjε tu ga hwε hwεε u ci ya!

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

3Gabụ ge Isrɛl, ukwunanga bụ u ci ya. Bi zhɛ ba hwuga-ụngwụ isɛbwɛ mi, iwɛnɛ ti Ngɛɛ zhɛ ma duma ụshɛrɛya bụ iwɛ iyi nɛ abɛ njɛ. N zhɛ ma bu pana ulwapɛ iwɛ tupwaŋ tu na abu ndanjɛ kpaaŋ.

4N zha shɛ ma bu haba o, N zha shɛ du kaa mo hioko inyɛmɛnyɛmɛ bu o. N zhɛ ma bu pana ulwapɛ iwɛ ihwɛŋnɛ nɛ abu ndanjɛ iyi keeni iwɛ iyi-tupwaŋ ye elele nɛ abɛ njɛ, iwɛ maa mepi maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA.

5Iyi AGWANGWAMA Mokondo jɛmɛ na: bi hiɛŋ, Abara-ne-ebe na zhɛ mo bu jitono zhɛ mama 'wanụ!

6Ukwunanga ci ya! Ukwunanga ci ya! U ishijɛ maa ubu sukakanɛ. Bɛ njɛ ufwu.

7Inee hiŋ ahiɛba na hiɛ namɛ na cɛnjɛ tu ga petenji ya. Aka ci ya, ụjita ata gwumwongonu ya, ta tụlagwụ tu unyasa tubwada te elele tɛ zha shɛ ta nama ya na shɛrugbada sha ata shɛ namɛ nu nshama o, semi iyi kiri zhɛ yo sukwutwogonu atwa.

8Aka Gwumwongonu ya tɛ ɛhi zhɛ hia hwuga-ụngwụ ni isɛbwɛ mi. N zhɛ ma duma ụshɛrɛya hiŋ ni iyi nɛ ahiɛ njɛ, Ngɛɛ zhɛ kaa ma hi pana ulwapɛ iwɛ iyi-tupwaŋ nɛ ahiɛ njɛ kpaaŋ.

9N zha shɛ ma hi haba o, N zha shɛ kaa mo hioko inyɛmɛnyɛmɛ hiŋ o. N zhɛ ma hi pana ulwapɛ iwɛ iyi-tupwaŋ nɛ ahiɛ njɛ na ashashɛ hiŋ, iwɛ maa hi mepi maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA ata na ihi peni ulwapɛ.

10Ụjita na ufwu ata tɛnda zhɛ wo jitono atwa Isrɛl we ci ba. Tumama sata ti zhɛ ta nda tusumbo. Tubusa ti zhɛ ta mata.

11Abwagara waŋnɛ aa shɛ bukwuto na zhɛ ba pana tugworozwo ulwapɛ. I zasa iyi elele zhɛ ya vwana aŋ na amɛ ibɛ o, tu uduciya wa aba hwɛɛ, tu urishi wa aba, tụ ụjɛrụma wa aba hwɛɛ.

12Aka e ci ba, ụjita ata kaa gwumwongonu, kede atwa na a sa iyi bweji unyasa, kede atwa na a sanga kaa du o to-ụkwụla o, iwɛnɛ ti isɛbwɛ ya Agwatana zhɛ ya ima bụtụ be elele.

13I zasa bihinya zhɛ ba ya uraiŋ na waŋnɛ maa gwushigonono iyi nɛ ndanɛ bu ufwu o, iwɛnɛ ta Agwatana 'yajɛ isɛbwɛ na bụtụ be elele. Atwa na shɛ atwa awɛ zha shɛ a banangana o.

14Ɛ zhɛ a 'nyamana utiitidi ujasa, nazhɛ bụtụ be elele zhɛ mama ima. Ama i zasa kaa bụtụ be elele beni maa zha ujasa o, iwɛnɛ ta Agwatana 'yajɛ isɛbwɛ na bụtụ be elele.

E Peni Atwa Isrɛl Ulwapɛ iwɛ Iwɛwɛ ya Aba

15Otokwobi mburusonu no tupohondo tụ ụshɛpwụ, igwumɛgwumɛ iwɛ keeni imunɛ-tiya tuba mburusonu na amɛ ụshɛpwụ. Bụtụ be elele na beni nu u'una ata,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

ɛ zhɛ a kwụna bụ nu utokwobi ata, bụtụ be elele kaa jɛjɛ na amɛ ụshɛpwụ, bi zhɛ bo 'wo tu'wo ti igwumɛgwumɛ ɛtɛ iwɛ keeni imunɛ-tiya.

16Atwa elele a na benengeni a na ta vwɛ, ɛ zhɛ o gozhogo nu nshama gana nkwucimo mu na iyi bwajɛ no olomu. Hwɛɛ aba zhɛ a ta-ụkwụla iwɛ iwɛwɛ ya aba.

17I'ɛlɛ bụtụ be elele zhɛ yo lwogo, olulo aba zhɛ na nda rekpe rekpe gana meni.

18Ɛ zhɛ o urogogono tugwuno tụ ụcɛnjɛ tɛnda a na zhɛgɛdaga hwɛɛ aba. Ɛ zhɛ a waŋfwunga ohiuhiu aba tukpala, ụpụrụsa zhɛ wa ima aŋ hwɛɛ aba.

19Ɛ zhɛ o sugo azụrụfa na azhɛnarɛya aba a 'waŋ ni ihwɛŋnɛ ya amɛ ụshɛpwụ gana aswala, iwɛnɛ ta azụrụfa na azhɛnarɛya ata eri shi o bicingo aŋ na aka na AGWANGWAMA zhɛ e duduje isɛbwɛ ibwɛ. E eri shi kaa o sugo aŋ maa e gwushiji iyi nɛ kwụlanɛ aŋ kwo kaa maa a yɛ iyi nɛ zhɛ ye shigogo aŋ o. Azhɛnarɛya na azụrụfa ata, aba eni aŋ iwɛwɛ tɛnda.

20A busa la iwɛ i'wɛŋnɛ ya aba i tisemberi nɛ pilanụ, ama ibɛ ee suji ya aa njɛ ntatanuwaŋ mu tupwaŋ. Iwɛbɛ po AGWANGWAMA njɛ maa ga uduciya ata wa aba shanɛ aŋ iyi nɛ zasa shɛshɛshɛ.

21AGWANGWAMA hiɛŋ, N zhɛ ma nda maa agaiŋ leshiji aŋ iyi ni iji, ogworozwo aba tuba zhɛ o sugo aduciya wa aba hwɛɛ a nda ufwa ujasa, maa e heshigeni iŋ hwɛɛ.

22N zha shɛ me teni kwukwuŋ aka na ta a hashɛgana uduciya umwono mu, ibɛ shɛ aka na ta ashɛrɛ bweji uŋ ee teni maa e heshigeni uŋ.

23Sutono shigbo, iwɛnɛ te mehieŋ tududwogo mu barɛ na cɛnjɛ tu ga, abwagara kaa barɛ na ashɛpwụ.

24N zhɛ me suje edenji a na wumanjɛ no tugworozwo tɛnda maa e leshiji nhwaŋ mi hiŋ. Aka na Ngee leni maa edenji heshigeni ofwo na ahia nda tɛzhɛba, ibɛ po atwa hiŋ a na ga 'yajɛ ukpahiŋ uhwuri atwa vwɛ zhɛ a vwunga ya ohwulu ti'inso.

25Inyɛsɛ tɛ ye ci. Hi zhɛ hia jalakaka amɛ-olom ama hi zha shɛ kaa hia kwụba aŋ o.

26Abara-ne-ebe a na zhɛ na hi nda, zhɛ na mama 'wanụ, unabarɛ iyi iwɛ zhɛ no rungo aka elele. Hi zhɛ hi na lụpa egesere maa e hi kepishingeni iyi nɛ ye ci geri-be-eshe nɛ aa kwụbɛ. Onongbo zha shɛ a 'yaga ya undwa we elele maa e mbisegeni atwa o, okwo n-nyarɛ mi zha shɛ ma 'yaga ya ahaŋsa maa e peni atwa o.

27Agwuma zhɛ a ta-ụkwụla, miaụŋ-ma-tugwama mi zhɛ ma vwunga ashɛlatụ, nazhɛ inyɛsɛ zhɛ ya sha atwa, ɛɛ zhɛ na zhɛgɛdaga. N zhɛ ma hi pana ulwapɛ iwɛ iyi nɛ ahiɛ njɛ hwɛɛ. N zhɛ ma duma ụshɛrɛya hiŋ te teni cɛŋ nu gana na ahiɛ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

jɛmɛ ashɛrɛya atwa hiŋ. Inɛ gɛ zhɛ mo hi mbisono maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA.

Izikɛl 8

Ozobu Ntatanuwaŋ Tunama nu Umwono wa Agwatana
(Izik 8:1—10:22)

1Aka na ta a tɛ 'imɛ, yaa namɛ shiywa shi cihiŋ ni ipiɛnɛ icihiŋ, ni ijitɛ itɛ, Ngaa jɛjɛ nu umwono mu, n-nyarɛ mu Juda mɛ jɛjɛ na agba mi. Eshigiri ukpahiŋ u'ala wa AGWANGWAMA Mokondo zhajɛ pi mi.

2Ngee shepi eshe na azuba Ngaa kwụbɛ iyi ike nɛ sụbɛ butugwumwa. Tu'waba tu bwa tɛ shɛ gana ulwa te kwune ne embi zwe. Te kwuni ne embi ubwa munji, ba ta ngere ngere gana utumburɛ na aa nyashɛnjɛ shɛshɛshɛ.

3Bɛɛ ndɛrishinjɛ iyi ike i shɛ gana u'ala, baa 'imɛ tihiŋzhe ti mi. Nazhɛ Mpiala ma Agwatana mi n shepi na azuba mee n shire nu Jɛrusalɛm no ozobu ata. Bee n shepi taa na amɛ odubo umwono wa Agwatana na namɛ tuzuba no ofwo na ntatanuwaŋ mu na Agwatana a nda isɛbwɛngwɛ muba mu namɛ.

4Apata Ngaa kwụbɛ ụjɛrụma na wa ta, wee mbiseni maa Agwatana Isrɛl namba apata, gana na tu Ngaa kwụbɛ la no ozobu tu Ngaa namɛ nu udadarɛ Urefu Kiba.

5Agwatana n hiɛŋ, Ɛ-yɛu bụtụ, mbiyana tuzuba. Ngaa mbiyanɛ ga, Ngaa kwụbɛ ntatanuwaŋ ma ata Agwatana jeri shi ti mee shikeni nu utukwu-ụrụpɛ ata namɛ no odubo.

6Agwatana n hiɛŋ, Ɛ-yɛu bụtụ, bụ kwụbɛ iyi nɛ aa nda kaa? Kwụba iyi-tupwaŋ nɛ atwa Isrɛl a nda epe, to o mo n unzo maa ma dụlụma no ohwolu mi tijilo. Bi tɛ zhɛ kaa ba kwụba waa iyi-tupwaŋ nɛ uhwuri inɛ gɛ.

7Bee n shepi no ofwo odubo ukpogwu, bee m mbiseni u'ibwa uko na namɛ nu ụdatụ u tuma.

8Bɛɛ n hiɛŋ, Ɛ-yɛu bụtụ, iba ụdatụ ga epe, Ngaa 'yɛbɛ uŋ ga, Ngaa kwụbɛ apata odubo oko.

9Bɛɛ n hiɛŋ, Tono maa kwụbɛ iyi tugworozwo keeni iyi-tupwaŋ nɛ aa nda epe.

10Ngee teni ga Ngaa kwụbɛ. Ụdatụ ata hwɛɛ bwa 'yajɛ ofwoto iyi nɛ yo hombilo kpaaŋ keeni isundɛ ehilo nɛ ya sha bụtụ inyizhi, keeni ntatanuwaŋ mu na atwa Isrɛl a zhɛba.

11N-nyarɛ mi Isrɛl mu na mu namɛ apata mɛ shɛ atwa dupu-nu-woshi (70), tu ge Jeazania yɛu-ye-eyi Shafan. Hwɛɛ aba 'wananjɛ ejejebi iturɛre tuhwoŋzhingo, ibɛ nshikwo mi iturɛre ɛtɛ mu munji na azuba tututu.

12Nazhɛ Agwatana n heŋteni, bɛɛ hiɛŋ, Ɛ-yɛu bụtụ, bụ kwụbɛ ka iyi nɛ n-nyarɛ mi ihwɛ Isrɛl ma nda ne tusweci? Hwɛɛ aba namɛ na tɛzhɛba nu umwono na

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

ntatanuwaŋ mi shini. Uswejinu na aa untanganɛ ụ shɛ, ɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA jineci u'una ga! Bụ tụ kwụbɛ shɛ du kaa o.

13Nazhɛ AGWANGWAMA n hiɛŋ sasana, Bi tɛ zhɛ ba kwụba ta a nda iyi nɛ shɛ iyi-tupwaŋ nɛ uhwuri inɛ ɛtɛ.

14Bee n shepi no odubo ata namɛ tuzuba tu umwono ata wa Agwatana, bee m mbiseni eyikwo na a tana uzhɛba na ɛɛ hiɛŋ Tamuz ụkwụla.

15Bee n heŋteni, bɛɛ hiɛŋ, Oo ɛ-yɛu bụtụ, bụ kwụbɛ ijɛ ɛtɛ hŋ? Bi tɛ zhɛ ba kwụba iyi-tupwaŋ nɛ te hwuri inɛ gɛ.

16Bee n shepi nu ukpogwu wa amɛ umwono ata wa Agwatana to dongonu odubo ohwolu tijilo, etwenyi na ufwugwo wa aba ụ shɛ gana atwa woshi-na-atwa-a-ta namɛ na ashashɛ utukwu-ụrụpɛ no ohwolu tudulo na namɛ apata. Hwɛɛ aba panɛ umwono ata wa AGWANGWAMA aba aa ngbaracɛ uwaŋna-banụ oo kwuzongo, aa zhɛba uwaŋna na wa banɛ.

17Bee n heŋteni, bɛɛ hiɛŋ, Oo ɛ-yɛu bụtụ, bụ kwụbɛ ijɛ ɛtɛ hŋ? Iyi-tupwaŋ nɛ atwa ihwɛ Juda a nda i ta gwumwa sụ aŋ keeni abwagara na oo mburusonu nu u'una ga o. Ibɛ po aa zhajɛ maa a njɛ iŋ nu umwono ga wa Agwatana tugwo, maa e n keeni isɛbwɛ ti'ishicinjɛ. Kwụba gana na ta a ma n twagaga nu uhwaŋna na oto-ụrụpɛ a nda iyi!

18Ɛ zhɛ a hwuga-ụngwụ ni isɛbwɛ mi. N zha shɛ ma haba aŋ o, N zha shɛ kaa mo hioko inyɛmɛnyɛmɛ ya aba o. Ɛ zhɛ na ma uganana gana elele na ee eri, ama N zha shɛ kaa ma shɛlagana aŋ o.

Izikɛl 9

Tụkwụna ta Anjɛ Ntatanuwaŋ

1Ngaa hwụjɛ ta Agwatana keri ụhiɛŋshɛ taawụụ, bɛɛ hiɛŋ, Suyanɛ ma a'yacɛ ata zhɛ a pana ụshɛpwụ ga ụ'wụtụ ulwapɛ. 'Waŋnɛ ma i'wɛŋnɛ hiŋ ujasa te ehie ci.

2Gwunu ata Ngaa kwụbɛ te etwenyi ecihiŋ banɛ no odubo ata tupohondo tu umwono wa Agwatana a na namɛ tuzuba, bụtụ bụtụ 'waŋnɛ i'waŋnɛ ibwɛ ujasa ikwunɛ nu u'ala ubwa. Bụtụ bu ko namba na amɛ aba urigeni tugwuno tu ko ti ilinɛn, baa 'waŋnɛ ikeke meni mi ti'nyeci nu u'ala ubwa. Ee teni hwɛɛ aba, ee shikekeni to dongonu utukwu-ụrụpɛ utumburɛ.

3Nazhɛ ezezeji ụjɛrụma wa Agwatana Isrɛl pashɛngwa na azuba iyi-uumwa ɛtɛ 'yajɛ apiambɛ, no ofwo ata yaa ga namɛ, yaa zhajɛ no odubo umwono ata wa Agwatana. AGWANGWAMA suyanɛ bụtụ ata urigeni tugwuno ti ilinɛn, ata 'waŋnɛ ikeke meni mi ti'nyeci nu u'ala ubwa.

4Bɛɛ hiɛŋ bụ, Zhaga tonongo Jɛrusalɛm hwɛɛ maa njɛ atwa elele na yaa gwumanɛ a na du kaa a twa-u'wo iwɛ iyi-tupwaŋ nɛ aa ndanjɛ nu ụshɛpwụ ga useyida ni itune.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

5Ngaa hwụjɛ ta Agwatana hiɛŋ atwa ata vwɛ, 'Wa bụ ma hi tenenji ụshɛpwụ ga, maa hiɛ kwụnɛ ikwunɛ. Ta haba ma bụtụ be elele o, to hioko ma du kaa inyɛmɛnyɛmɛ bụtụ be elele o.

6Kwụna ma tu n-nyarɛ, te esemberi, to showo, to ono miaụŋ hwɛɛ, ta miaụŋ, ama to tumongono ma bụtụ be elele na aa njɛ useyida ni itune ibwɛ o. Kwuno ma nu umwono ga mu. Ee kwuni ga nu n-nyarɛ mu na mi shikekeni nu umwono ata wa Agwatana.

7Agwatana hiɛŋ aŋ, Hashɛgana ma umwono ga mu. Go n'wo mi leshegeji ukpogwu ubwa. Kwuno ma ya ugondu ata! Ee kwuni ga atwa tụkwụna nụ ụshɛpwụ ata.

8Aka na ta atwa ata a nda ikwunɛ ya aba, Ngee shikeni ya Ngooko, Ngoo momo po na cɛnjɛ, Ngee ubi ụpɛshɛka mu na cɛnjɛ, Ngaa uganɛ, Ngɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA Mokondo, gana ga suu isɛbwɛ nɛ abu 'yajɛ nu Jɛrusalɛm i ci? Bi zhɛ bo hwuwo suu ya atwa na namɛ ni Isrɛl tụkwụna hwɛɛ?

9Agwatana jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, n-ndumwa mụ wụmɛ atwa Isrɛl keeni atwa Juda iwɛ iwɛwɛ i'wɛtwɛ 'wɛtwɛ nɛ aa njɛ. E hwuwi atwa tụkwụna no ofwo elele, aba kaa shɛ atwa na a bwada-undwa. Ɛ hiɛŋ, Gamba na n shɛ AGWANGWAMA n jineci u'una wa aba, asha N kwụbɛ shɛ aŋ ya o.

10N zha shɛ kwukwuŋ mo hioko inyɛmɛnyɛmɛ ya aba; N zhɛ ma nda aŋ te teni cɛŋ ni iyi nɛ aa njɛ atwa vwɛ aba.

11Nazhɛ bụtụ ata urigeni tugwuno ta ata ti ilinɛn gwure bee mbishi AGWANGWAMA, bɛɛ hiɛŋ, N nduwa iyi nɛ ebi m peni-unu maa ma nda.

Izikɛl 10

Ụjɛrụma wa AGWANGWAMA Beni nu Umwono wa Agwatana

1Ngaa mbiyanɛ azuba iyi-uumwa ɛtɛ 'yajɛ apiambɛ, Ngaa kwụbɛ iyi ike sụbɛ idwɛtwɛ nɛ aa njɛ nu utayɛ ata ɛɛ hiɛŋ Safiya.

2Nazhɛ Agwatana hiɛŋ bụtụ ata urigeni tugwuno ti ilinɛn, Zhaga tono ni ikɛgbɛ ya akwụka ata yo rungo kiri kiri tuta ti iyi-uumwa ɛtɛ maa tarɛ akanga ulwa ni i'ɛlɛ bu pwomu. Zhizhongo akanga ata nu ụshɛpwụ ga. Ngaa ngbaracɛ bụ ga ti bɛɛ zhɛ.

3Iyi-uumwa ɛtɛ 'yajɛ apiambɛ shikeni tuta tu umwono wa Agwatana na aka na ti bee teni, nazhɛ udomu urigeni ukpogwu ata namɛ na amɛ umwono wa Agwatana.

4Nazhɛ ụjɛrụma wa AGWANGWAMA pashɛngwa na azuba iyi-uumwa ɛtɛ, wee zhe waa patanɛ ni idwɛtwɛ yo odubo umwono wa Agwatana. Nazhɛ udomu ata shini nu umwono ata wa Agwatana, ibɛ ụjɛrụma wa AGWANGWAMA wa ta nu ukpogwu ata raawụụ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

5Nazhɛ aa hwụjɛ rundu ru na apiambɛ iyi-uumwa ɛtɛ ya nda taa nu ukpogwu tupohondo. Rɛ shɛ gana rụhwụŋ ra Agwatana na Hwuri Kpaaŋ tu baa njɛ n-ndumwa.

6Aka na ta AGWANGWAMA peni bụtụ ata urigeni tugwuno ta ata ti ilinɛn unu, bɛɛ hiɛŋ bụ, Tala akanga ulwa ata namɛ na ashashɛ ikɛgbɛ ɛtɛ namɛ tuta ti iyi-uumwa ɛtɛ. Bụtụ ata teni ga bee shikeni to dongonu bukagba ata bu ko.

7Nazhɛ iyi-uumwa ɛtɛ ike keri u'ala yaa tarɛ akanga ulwa ata namɛ no ofwo aba, yee zweni aŋ ni i'ɛlɛ bụtụ ata urigeni tugwuno ti ilinɛn. Aka na ta bụtụ ata leshiji akanga ata ulwa bee hwuri ụbanụ.

8Ngaa kwụbɛ gana maa iyi-uumwa ɛtɛ inɛ inɛ 'yajɛ iyi nɛ sụbɛ u'ala butugwumwa tuta ta apiambɛ aba.

9Ngaa mbiyanɛ Ngaa kwụbɛ du gana maa ikɛgbɛ ineshi namba mama sụbanụ, inɛ inɛ namɛ na bụ'aŋbụ bi iyi-uumwa ike. Abụ ngbaracɛ ikɛgbɛ ɛtɛ, i shɛ gana atayɛ kuresoleti.

10Ikɛgbɛ ɛtɛ ya ta gana ɛtumburɛ, inɛ inɛ 'yajɛ bukagba bi nya na shiyeni na bụ'aŋbụ bu bwa.

11Aka elele ti iyi-uumwa ɛtɛ zhɛ tahaŋnụ, e eri o hwulo ụpadụ we elele na ɛɛ zhɛ uzawa tɛjɛshɛrɛga. Geri elele na ikɛgbɛ ɛtɛ peni eshe, inɛ vwɛ ya 'wa iŋ uzawa tɛjɛshɛrɛga.

12Tu'waba ta aba tu ulwa eshe hwɛɛ ta aba, ti i'ɛlɛ, ta apiambɛ hwɛɛ.

13Ngaa hwụjɛ ta a suyana ikɛgbɛ ɛtɛ yo rungo kiri kiri.

14Iyi-uumwa ɛtɛ ye elele 'yajɛ apɛshɛka eneshi. Inɛ ihiiŋ 'yajɛ ụpɛshɛka buna-be-eyi, inɛ iyebi 'yajɛ ụpɛshɛka butugwumwa, inɛ itatụ 'yajɛ ụpɛshɛka bizeci inɛ ineshi 'yajɛ ụpɛshɛka ugbeji.

15Iyi-uumwa gɛnɛnɛ la Ngɛɛ kwubɛ nụ ụpalanụ Urefu Kiba, aka na ti yaa hiɛrɛ na azuba.

16Aka na ti iyi-uumwa ɛtɛ mwo tahaŋnụ, ikɛgbɛ ɛtɛ du ya hila na aba. Aka elele ee berishiji apiambɛ aba maa a hiɛrɛ na cɛnjɛ, ikɛgbɛ ɛtɛ ya 'wa aŋ nu uzawa tɛjɛshɛrɛga.

17Yaa shɛ iyi-uumwa ɛtɛ shikeni, ikɛgbɛ ɛtɛ du yo shikono; ofwo elele kaa iyi-uumwa ɛtɛ hiɛrɛ ikɛgbɛ ɛtɛ du ya hila na aba, iwɛnɛ po iyi-uumwa ɛtɛ aba 'yagajɛ iŋ.

18Nazhɛ ụjɛrụma wa AGWANGWAMA pashɛngwa ni idwɛtwɛ ɛtɛ yo odubo umwono ata wa Agwatana waa patanɛ na azuba iyi-uumwa ɛtɛ.

19Ngaa ngbaracɛ ti iyi-uumwa ɛtɛ berishiji apiambɛ aba aa hiɛrɛ ee genji cɛnjɛ tu unyizo, nazhɛ ikɛgbɛ ɛtɛ 'wa aŋ. Aa njɛ zhiiŋ no odubo umwono wa

© 2008 Bible Society of Nigeria.

AGWANGWAMA na namɛ nu uwaŋna-banụ, ibɛ po ụjɛrụma wa Agwatana Isrɛl patanɛ na azuba aba.

20M mepi maa aba shɛ iyi-uumwa ɛtɛ ike ike Ngaa kwụbɛ la tuta ta Agwatana Isrɛl nụ ụpalanụ Urefu Kiba.

21Buna buna 'yajɛ apɛshɛka eneshi, na apiambɛ eneshi, keeni iyi nɛ sụbɛ i'ɛlɛ butugwumwa nɛ namɛ tuta ta apiambɛ aba.

22Apɛshɛka aba namɛ oko oko na apɛshɛka na Ngaa kwụbɛ la nu ụpalanụ Urefu Kiba. Iyi-uumwa ɛtɛ inɛ inɛ ya zhaga ririri nu umbe ibɛ.

Izikɛl 11

E Peni Ehiu Isrɛl a na 'Wa sụ Agwatana Ulwapɛ

1Nazhɛ Mpiala ma AGWANGWAMA mi n shepi no odubo umwono wa AGWANGWAMA na namɛ nu uwaŋna-banụ. Ngaa kwụbɛ etwenyi woshi-na-ba-a-ta to dongonu odubo ata, hwɛɛ tu ge Jeazania yɛu-ye-eyi Azu keeni Pɛlatia yɛu-ye-eyi Bɛnaya a na shɛ ehiu atwa ata hwɛɛ aba ebeyebi.

2Nazhɛ Agwatana n hiɛŋ, Ɛ-yɛu bụtụ, etwenyi ga, aba a imanganga iyi i ci'nyɛ, aba du kaa a pana atwa ahaŋsa awɛ nụ ụshɛpwụ ga.

3Ɛ hiɛŋ, Aka vwɛ cwɛŋ ti zhɛ to kwunonono shimwono tuma nụ ụshɛpwụ ga. Ụshɛpwụ ga ụ shɛ gana ikwɛshɛ nɛ aa nda ciyikwo, atuba tuba tɛ shɛ usunda na zweni na amɛ ibɛ.

4Hwuwayɛ go, ɛ-yɛu bụtụ, dumangana aŋ tigesere tu na ti zhɛ ta wumana aŋ.

5Nazhɛ Mpiala ma AGWANGWAMA mu n zhaganɛ, ibɛ AGWANGWAMA n hiɛŋ, Dumangana aŋ tigesere tu ga maa, Ahiɛba atwa Isrɛl, M mepi iyi nɛ ahia duma ni iyi nɛ ahia imanganga.

6Hiɛ kwụnɛ atwa ofwugwo nụ ụshɛpwụ ga, iwɛbɛ po n'wo mu barɛ ni ihwɛŋnɛ ya amɛ ụshɛpwụ.

7Iwɛbɛ po Gamba AGWANGWAMA Mokondo, Ngɛɛ hiɛŋ, Ụshɛpwụ ga ubwa shɛ ikwɛshɛ ciyikwo gom, ama n'wo ma atwa ata ahiɛ kwụnɛ muba mɛ shɛ usunda ata! Hi zha shɛ hia nama epe o, N zhɛ ma hi 'waŋ no tupohondo tụ ụshɛpwụ ga!

8AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Hia nda suu inyɛsɛ yo otokwobi? N zhɛ kaa me suje atwa na zhɛ a 'waŋnɛ otokwobi maa a hiɛ sukakanɛ.

9N zhɛ ma hiɛ bacɛnga nụ ụshɛpwụ ga, mo hi sugo mo utogono agaiŋ. N hi pwonuo n-ndumwa-tụwụma, maa tu'wo ɛhi zhɛ hio 'wo,

10Ɛ zhɛ ma hi kwụna nu ujasa. N zhɛ kaa ma duma ụshɛrɛya hiŋ no tugwungwu ta cɛnjɛ ti Isrɛl. Nazhɛ bụtụ be elele zhɛ ba mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

11Ụshɛpwụ ga zha shɛ wa sha ikwɛshɛ hiŋ o, hi zha shɛ kaa du hia sha usunda na zweni ni ibɛ o. N zhɛ kaa ma duma ụshɛrɛya hiŋ no tugwungwu ta cɛnjɛ ti Isrɛl.

12Nazhɛ ɛhi zhɛ hia mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA, iwɛnɛ ta ahi untanganɛ shɛ shikpogo shi mi keeni andwa mi, ama hia nda iyi te teni cɛŋ no shikpogo sha anya edenji a na ihi rungwutwonu.

13Tu Ngaa ta duma tigesere tu ga, Ngaa kwụbɛ ti gɛ Pɛlatia yɛu Bɛnaya leyi bee 'wi. Ngee leyi Ngee ubi ụpɛshɛka mu na cɛnjɛ, Ngaa uganɛ, Ngɛɛ hiɛŋ, Oo! AGWANGWAMA Mokondo! Bi zhɛ suu ba kwụna ya atwa elele na ta vwɛ ni Isrɛl hwɛɛ?

Unu na Agwatana Shileni Atwa na Namɛ na Ti'ima

14Nazhɛ AGWANGWAMA n hiɛŋ,

15Ɛ-yɛu bụtụ, miaụŋ-mo-bino bu a na abu 'yajɛ ụmatụ na aba gom a na namɛ nu Jɛrusalɛm a dumanga iwɛ bụ keeni atwa na namɛ na ti'ima, ɛɛ hiɛŋ, Atwa na aa 'imɛ e hwuri ụdụlụ maa a na zhɛba AGWANGWAMA. Atuba bee peni ya cɛnjɛ tu ga maa ta 'yaga.

16Hwuwayɛ go, Ma jala maa mbishi atwa vwɛ bụ a na namɛ na ti'ima iyi nɛ Ama njɛ na bụ. Gamba n tumwanganɛ aŋ maa a nama taa dụlụ na ashashɛ edenji, Ngee gereteji aŋ maa o zwogono na a'una swoswoswo. Okwo ti yaa shɛ gana ata, N tɛ zhɛ ma nama tugwo na aba no ofwo elele na aa namanjɛ na aka ga.

17Zhaga, mbiso aŋ iyi nɛ Ama njɛ Gamba na n shɛ AGWANGWAMA Mokondo maa, N hiɛŋ, N zhɛ ma tanganjɛ aŋ ma bwajɛ aŋ na a'una ata Ngee gereteji aŋ la, N zhɛ me gwuricingeni aŋ cɛnjɛ ti Isrɛl.

18Aka na ee jiye, a shɛ a bacanga iyi elele nɛ i shɛ iyi ukwara, tu ntatanuwaŋ ma ata mɛ shɛ iyi-tupwaŋ nɛ ee te jiteni.

19N zhɛ ma pana aŋ amɛ ofwo na ahaŋsa ofwo. N zhɛ ma bacɛnga ahaŋsa ata aba shɛshɛpanɛ gana utayɛ ma pana aŋ ahaŋsa na a hwuga iwɛ.

20Nazhɛ ɛɛ zhɛ a untangana shikpogo shi mi keeni andwa mi. Ɛ zhɛ a sha atwa mi, Ngɛɛ zhɛ ma sha du Agwatana aba.

21Ama N zhɛ ma pana atwa elele na o lubo iyi ukwara keeni ntatanuwaŋ ma ata mɛ shɛ iyi-tupwaŋ tɛzhɛba ulwapɛ. N zhɛ ma pana aŋ ulwapɛ ni ikɛnyi aba iwɛ iyi nɛ aa njɛ. Gamba AGWANGWAMA Mokondo N dumwa.

Ụjɛrụma wa AGWANGWAMA Beni nu Jɛrusalɛm

22Iyi-uumwa ɛtɛ berishiji apiambɛ aba, ee kwuneneni uhilwa, nazhɛ ikɛgbɛ ɛtɛ 'wa aŋ. Nazhɛ ụjɛrụma wa AGWANGWAMA Isrɛl namɛ na azuba aba.

23Ibɛ po ụjɛrụma ata wa AGWANGWAMA ishɛjɛ wee beni na ashashɛ ụshɛpwụ ata, wee hwuri wee shikeni nu nshama mu na mu namɛ nu uwaŋna-banụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

24No ozobu ata ibɛ Mpiala ma Agwatana mu n shapɛ mee gwuricinje no ofwo atwa ti'ima a na namɛ nu Babulon, Nazhɛ ozobu ata n keshici,

25Ngee mbishi atwa ata namɛ na ti'ima iyi elele nɛ AGWANGWAMA m mbiseni.

Izikɛl 12

Bigesere na Shɛ Gana Bụtụ na Gezhiji maa Swaka

1Nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa ne mi.

2Bɛɛ hiɛŋ, Ɛ-yɛu bụtụ, bu namɛ na ashashɛ atwa tigezhe. A 'yajɛ eshe ama a kwụbɛ shɛ uhwaŋna o, a 'yajɛ acɛbɛ, ama a hwụjɛ shɛ iwɛ o, iwɛnɛ aa shɛ atwa tigezhe.

3Iwɛbɛ po ɛ-yɛu bụtụ, Ishijɛ hwuwayɛ go maa sokono aŋ iyi, nekeshi a pana abashɛ, imanganga i'wɛŋnɛ bu gana bụtụ na zhɛ na ti'ima, kwuno tuhwulo tu uwaŋna ta namɛ. Ga bụtụ be elele ubu kwụbɛ tɛ ɛbi zhɛ gana bụtụ na zhɛ na ti'ima, te ebi beni ni ihwɛ bu ɛbi zhɛ nyapadụ. Nekeshi atwa ga tigezhe a mapa maa a shɛ ga atwa tigezhe.

4Shapa i'wɛŋnɛ ɛtɛ bu abu imanganjɛ maa hwuri na ti'ima tu uwaŋna ta namɛ, iwɛ maa atwa ubu kwụbɛ, nda maa a bu ngbaraka tɛ ɛbi zhɛ na ti'ima nu uwaŋna ụrụmɛ.

5Iba ụdatụ umwono bu ta a bu ngbaracɛ maa pushe nu ukpogwu, bɛcinjɛ i'wɛŋnɛ bu nu u'ibwa ata.

6Nda maa a bu ngbaraka te ebi nice i'wɛŋnɛ ɛtɛ bu ebi peteni iŋ nu ututu, maa zhaga ne tishi maa urigeni te eshe bu, iwɛ maa kede eri ofwo na ɛbi zhɛ tụkwụba o. Ijɛ ɛtɛ abɛ njɛ zhɛ ya shana atwa Isrɛl unu-tɛtɛtagana.

7Ngaa njɛ ga gana na ta AGWANGWAMA mbishi maa ma nda. Ngaa imanjɛ i'wɛŋnɛ mi jita ata, Ngee umpi iŋ gana bụtụ na zhɛ na ti'ima, nụ ụrụmɛ ata, ti iyi ya jala turumono, Ngaa 'yɛbɛ ụdatụ mu ni i'ɛlɛ mi, Ngee beni ga nu u'ibwa ata. Ngee shepi i'wɛŋnɛ mi Ngee peteni nu ututu Ngee hwuri ta atwa kpaaŋ m ngbarakacɛ.

8Ti iyi heri nu uvwungwa AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa ne mi,

9Bɛɛ hiɛŋ, Ɛ-yɛu bụtụ, ta atwa ga tigezhe Isrɛl mo bu hoŋtono bana, ɛɛ hiɛŋ, Imbe nɛ kwuŋ aba ndaa?

10Mbiso aŋ maa, Gamba ga n shɛ AGWANGWAMA Mokondo Gamba ma njɛ na aba. Mbiso aŋ maa tigesere tu ga tɛ shɛ iwɛ yɛu-tugwama nɛ namɛ nu Jɛrusalɛm, ti iwɛ atwa na jɛjɛ apata hwɛɛ.

11Mbiso aŋ maa, Iyi nɛ abɛ njɛ i shɛ tusakana ti iyi nɛ zhɛ yo jitono aŋ. Ɛ zhɛ a ima aŋ maa a shɛ ajama na cɛnjɛ ti nya.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

12Yɛu-tugwama nɛ untanganɛ aŋ zhɛ ya patana i'wɛŋnɛ ibwɛ nu ututu nụ ụjita ba bana nu u'ibwa ata aa 'yɛbɛ nụ ụdatụ ubwa. Bi zhɛ bo urugono eshe ubwa, bi zha shɛ ba kwụba ofwo na bɛɛ zhɛ o.

13Ama N zhɛ mo tulonono bu igwune mi maa ma ima bụ ni ibɛ. N zhɛ ma shapɛ bu nu Babulon, apata bɛɛ zhɛ bo 'wo, asha bụ kwụbɛ shɛ uŋ okwo tụkwụba.

14N zhɛ ma garataga atwa vwɛ ubwa, mo mburusonu aŋ geri geri, ta atwa ubwa umwono-ụshɛrɛya, ta atwa na a pana bụ ahaŋsa, ta atwa na a 'yaka bụ hwɛɛ, nazhɛ atwa zhɛ e hwuceci otokwobi o urugono aŋ maa a kwụnɛ.

15Aka na Ngee gereteji aŋ na ashashɛ anya edenji hwɛɛ, ta a'una anya, nazhɛ ɛɛ zhɛ a mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA.

16N zhɛ ma nda maa atwa aba oko ambana benengeni nu ujasa, ti imunɛ-tiya hwɛɛ, keeni ụngwụ ụwɛ, iwɛ maa a kwụbɛ gana na ti iyi-tupwaŋ nɛ aa njɛ apata shɛ keeni maa e mepi maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA.

Tusakana te Bigesere na ba Zhɛgɛda

17Nazhɛ AGWANGWAMA dumananɛ n-ndumwa ne mi.

18Bɛɛ hiɛŋ, Ɛ-yɛu bụtụ, na zhɛgɛda ta aba ya iyimɛyɛ, bwɛ na tɛzhɛgɛda ti inyɛsɛ kpakpakpaa ta aba swa meni.

19Mbiso atwa ga kpaaŋ aba maa tigesere tu na AGWANGWAMA Mokondo tumwananɛ atwa Jɛrusalɛm a na ta namɛ na cɛnjɛ ta aba na, bi hiɛŋ, Ɛ zhɛ na zhɛgɛdaga aka na ta a ya iyimɛyɛ, ɛɛ zhɛ nɛ bwɛ na tɛzhɛgɛda ti inyɛsɛ kpakpakpaa ta a swa meni. Ɛ zhɛ a nda cɛnjɛ ta aba osombo, iwɛnɛ ta atwa elele na namɛ apata a shɛ atwa abwagara.

20Ashɛpwụ a'wụtụ a na ta 'yajɛ hwuwayɛ ufwugwo ɛ zhɛ a nda ufwu, ɛɛ zhɛ a nda u'una ga osombo. Nazhɛ ɛɛ zhɛ a mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA.

N-ndumwa ma AGWANGWAMA mi Zhɛ mɛ Sɛ

21Nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa ne mi,

22bɛɛ hiɛŋ, Ɛ-yɛu bụtụ, iwembe kwuŋ po atwa Isrɛl uranjɛ ushi ga tisho, ɛɛ hiɛŋ, Aka o hwulo ba, ozobu kaa lacɛ tisɛɛ?

23Iwɛ ecilo ata mbiso aŋ iyi nɛ Gamba na n shɛ AGWANGWAMA Mokondo zhɛ a duma iwɛ ibɛ. N zhɛ ma kwunanga ushi ata. A zha shɛ no sho uŋ ya kwukwuŋ ni Isrɛl. Mbiso aŋ maa unaa na ɛɛ zhɛ no sho na ya maa: Aka ci ya, to ozobu elele zhɛ ɛ sɛ!

24Shizobu shɛ tukata, ne tigesere tu na ta inzhɛnga atwa ti zha shɛta nama ya kwukwuŋ na ashashɛ atwa Isrɛl.

25Ama Gamba AGWANGWAMA Mokondo N zhɛ mu na duma n-ndumwa na aba, iyi elele Ngaa jɛmɛ, ibɛ kaa zhɛ ya nda. I zha shɛ no ilogogo. Na aka ga ta ahi ta

© 2008 Bible Society of Nigeria.

ya uraiŋ, ahiɛba atwa ga tigezhe, N zhɛ ma nda iyi nɛ Ngaa hi titwagwanua-unu ibɛ. Gamba AGWANGWAMA Mokondo N dumwa.

26Nazhɛ AGWANGWAMA n hiɛŋ,

27Ɛ-yɛu bụtụ, atwa Isrɛl hiɛŋ, Ozobu ata aba kwụba, a ta shɛ iwɛ shiywa shi ufwugwo, tigesere tụ bụ kaa tɛ ta shɛ iwɛ iyi nɛ ta dụlụmɛ.

28Iwɛ ecilo ata mbiso aŋ maa, Gamba AGWANGWAMA Mokondo N jɛmɛ maa: I zha shɛ kwukwuŋ ye ilogogo ya. Iyi nɛ Ngaa jɛmɛ zhɛ yɛ sɛ. Gamba AGWANGWAMA Mokondo N dumwa.

Izikɛl 13

Tigesere tu na Aa Dumanganɛ Egesere Tukata

1AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa ne mi, bɛɛ hiɛŋ,

2Ɛ-yɛu bụtụ, dumangana egesere Isrɛl a na a duma tigesere nu gana na te e heŋshi na shɛmɛ sha aba tigesere tu na ti zhɛ ta wumana aŋ. Hiɛŋ aŋ ga a shɛlaga n-ndumwa ma AGWANGWAMA.

3Iyi AGWANGWAMA Mokondo jɛmɛ na, Egesere ga lagwụmanjɛ zhɛ a nda hwuŋ adangboo! A duma tigesere ni iyi nɛ banɛ na tuhaŋsa ta aba, a kwụbɛ shɛ kaa iyi elele o.

4Ahiɛba atwa Isrɛl, egesere hiŋ shɛ egesere tɛgadaga gana n-nyonyo mu na mu namɛ na azagwuma ụshɛpwụ.

5A 'yacɛ shɛ ofwo ata uba hwuŋzwotongwu o, e meeneni shi du kaa uba ata o, a zha shɛ a ala maa e lesheji hwuŋ atwa Isrɛl nu ujasa nụ ụjita wa AGWANGWAMA o.

6Shizobu sha aba shɛ shɛ ụzagwụ, iyi elele nɛ aa dumanga i shɛ ụzagwụ hwɛɛ. Ɛ hiɛŋ du maa tigesere ti mi aa duma, ama tuba shɛ Gamba kaa n tumwanɛ aŋ o. Aa nda waa du ashɛlatụ maa n-ndumwa ma aba mi zhɛ mɛ sɛ!

7M mbishi aŋ, Ngɛɛ hiɛŋ, Shizobu sha ata ahia kwụba shɛ shɛ ụzagwụ, iyi nɛ kaa ahia duma maa ibɛ zhɛ ya nda i shɛ ụzagwụ. Hi hiɛŋ maa n-ndumwa mi mi maa shɛ, tobwolo N dumanɛ shɛ kaa n-ndumwa me elele ne hiŋ o!

8Iwɛbɛ po AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ aŋ, Tigesere ti hiŋ tɛ shɛ ụzagwụ, shizobu shi hiŋ kaa shɛ shɛ du ụzagwụ.

9N zhɛ ma hi pana ulwapɛ ahiɛba egesere na hia kwụba shizobu shɛ ụzagwụ keeni anaa na a dumanga n-ndumwa mu na ma inzhɛnga atwa. Aka na atwa mi ulwa apata maa a njɛ ushaura, hi zha shɛ hia nama o. Nzeci mi hiŋ kaa mi zha shɛ ma nama nu nzeci ma amamata Isrɛl o; hi zha shɛ kwukwuŋ hio gwulo ya na cɛnjɛ ti hiŋ. Nazhɛ ɛhi zhɛ hia mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA Mokondo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10Egesere inzhɛnjɛ atwa mi no timbiso tu na oo mbiso aŋ maa amɛ-olom barɛ. I zasa kaa ofwo elele amɛ-olom namɛ o! Atwa mi mo uba wa aba na inshi, ama shɛ na atayɛ o, ibɛ tuba egesere zhajɛ aa shananjɛ uŋ ụhwụla.

11Mbiso egesere ata maa uba ata wa aba aa shananjɛ ụhwụla zhɛ wo hwuŋzwo. N zhɛ ma nda maa eshilo dudugwo. Eshilo atayɛ zhɛ o dubo uŋ, ibɛ uvwugo na 'yajɛ ukpahiŋ zhɛ wo sugo uŋ.

12Uba ata zhɛ wo hwuŋzwo, nazhɛ atwa zhɛ mo hi hoŋtono, ɛ hiɛŋ, Imbe kwuŋ ụhwụla ata ahi sụkwụtwa uŋ ihi ndanɛɛ?

13Iwɛbɛ po AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ: N zhɛ ma nda maa mpiala mụ 'wụtụ mi zhajɛ, maa eshilo ngbi, te eshilo atayɛ maa e hwuŋzhi uba ata iwɛ isɛbwɛ nɛ Ama nda.

14N zhɛ mo hwuŋzo uba ata aa sụkwụtwa ụhwụla, maa ma bwarataga uŋ, maa ma garataga ukoshilo ata ubwa ee shiri na atayɛ nu ukpogwu. U zhɛ wo hwuŋzwo, u ma hi kwụna hwɛɛ hiŋ. Nazhɛ bụtụ be elele zhɛ ba mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA.

15Tu uba ata, ta atwa ata sụkwụtwa uŋ ụhwụla ɛ zhɛ a hwuga-ụngwụ isɛbwɛ mi hwɛɛ aba. Nazhɛ Ngɛɛ zhɛ mo hi mbiso maa, Uba ata zasaba ya ta atwa ata sụkwụtwa uŋ ụhwụla o,

16aba shɛ egesere ata a pana atwa Isrɛl ohwulu tishito maa amɛ-olom namba, tobwolo a zasaba kaa o. AGWANGWAMA Mokondo ubwa jɛmɛ.

Tigesere tu na Aa Dumanganɛ Eyikwo na shɛ Egesere Tukata

17AGWANGWAMA hiɛŋ, Ɛ-yɛu bụtụ, mbiyana eyikwo ga namɛ na ashashɛ atwa bụ a na a dumanga iwɛ iyi nɛ ye ci geri-be-eshe. Dumangana aŋ tigesere tu na ti zhɛ ta wumana aŋ,

18mbiso aŋ iyi nɛ AGWANGWAMA Mokondo a njɛ na aba, maa bi hiɛŋ: Ahiɛba eyikwo ga, hi zhɛ hia nda hwuŋ adangboo! Iwɛnɛ po ahiɛba hio togonono atwa eciri tishino maa a na shana ni i'ilu i'ɛlɛ, ahiɛ ndanɛ atwa n-ngbogbo me tishino maa o no umpo no ohiuhiu aba, iwɛ maa a 'yaga ụhwada maa a na untangana araiŋ atwa vwɛ. Ahia jala maa hi 'yaga ụhwada uraiŋ, tu na tu'wo ta atwa mi, iwɛ maa hi na nda uhwara nu bwa iwɛ titeni ti hiŋ.

19Ahiɛba hi ma n hashɛgana na ashashɛ atwa mi iwɛ maa ushikapa ukwoto i'ɛlɛ keeni iyimɛyɛ tidice ihi temi. Ahia kwụna atwa na ga shɛ shɛ o 'wo, ahia ganga tuba atwa na ga shɛ shɛ a nama maa a nama. Gana ata ahia dwatwagana atwa mi ụzagwụ, aa ma hi tɛtana kaa ga rishe.

20Iwɛbɛ po AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, Eciri ata aa shana ni i'ilu i'ɛlɛ iwɛ ma hi 'yaga ụhwada uriaŋ keeni una tu'wo, a n kwụlanɛ shɛ o. N zhɛ ma bwacaga aŋ ni i'ɛlɛ hiŋ, maa atwa na ahi ga nda tijala ta aba gana shanụnụ e benengeni.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

21N zhɛ ma dwatwaga n-ngbogbo ma ata mi hiŋ, maa atwa mi benengeni ụhwada hiŋ umɛwɛɛ. Nazhɛ ɛhi zhɛ hia mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA.

22Ahiɛba hia kwusa atwa tiririri a na Ngee jeri shi maa ma gwụcɛnga u'waba nụ ụzagwụ hiŋ tudwa. Ahiɛ lacɛ kaa maa atwa tugworozwo genji iyi tugworozwo tɛnda maa uraiŋ wa aba bini.

23Iwɛbɛ po ahiɛ zha shɛ hia kwụba ya shizobu sha ata shi hiŋ shɛ ụzagwụ keeni tigesere ta ata ti hiŋ ta inzhɛnga atwa. N zhɛ ma lashaga atwa mi nu ukpahiŋ ata hiŋ, iwɛ maa hi mepi maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA.

Izikɛl 14

Agwatana Peni Ntatanuwaŋ Tɛzhɛba N-ndumwa-tụwụma

1N-nyarɛ mi Isrɛl mu ko mu n zhaganɛ, maa gɛgajɛ na agba mi.

2Nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa ne mi, bɛɛ hiɛŋ,

3Ɛ-yɛu bụtụ, atwa ga meme shikecengeni ntatanuwaŋ na shɛmɛ sha aba, ee leni maa ntatanuwaŋ ma ata mi zeriji aŋ maa e meme shileni utayɛ udukwutwa nu umbe wa aba maa a na nda iwɛwɛ. E heŋshi suu maa N zhɛ mɛ jishijɛ aŋ?

4Iwɛ ecilo ata duma n-ndumwa na aba hwuwayɛ go, mbiso aŋ iyi nɛ Gamba na n shɛ AGWANGWAMA Mokondo Ama njɛ na aba, N hiɛŋ, Bụtụ bi Isrɛl be elele meme shikecengeni ntatanuwaŋ na amɛ ubwa, bee meme shileni utayɛ udukwutwa nu umbe ubwa maa bu na nda iwɛwɛ, nazhɛ baa zhajɛ no ofwo bigesere, Gamba na n shɛ AGWANGWAMA Mokondo N zhɛ mɛ jishijɛ bu ni ikɛnyi mi, N zhɛ ma pana bụ ajɛshɛgwa na teni cɛŋ nu gana na tu ufwugwo ntatanuwaŋ mu bwa mu namɛ.

5Ntatanuwaŋ mu ga mi becinji atwa Isrɛl na agba mi hwɛɛ, ama de na ajɛshɛgwa na Ngɛɛ zhɛ ma pana aŋ, N 'yajɛ ashɛlatụ maa N zhɛ m meme gwuricingeni shɛmɛ sha aba maa shi zwe no ofwo mi.

6Hwuwayɛ go, mbiso ya atwa Isrɛl maa Gamba AGWANGWAMA Mokondo, N hiɛŋ, Jishirijɛ ma maa hi gwure, hi gɛnjɛ ntatanuwaŋ ma ata mi hiŋ mɛ shɛ iyi-tupwaŋ kpaaŋ.

7Aka elele ta bụtụ bi Isrɛl be elele, kwo kaa bugaiŋ na jɛjɛ na ashashɛ atwa Isrɛl n genji, baa zhɛba ntatanuwaŋ, bee meme shileni du utayɛ udukwutwa nu umbe ubwa, nazhɛ bee zhegeni bigesere bu ko maa hwoyigono iwe mi na aka oko, Gamba AGWANGWAMA N zhɛ mɛ jishijɛ bu ni ikɛnyi mi!

8N zhɛ ma sukakana bụ, ma nda bụ tusakana no ofwo atwa vwɛ, ubwa zhɛ ba sha iyi ushwa wa atwa vwɛ. N zhɛ kaa ma bacɛnga bụ na ashashɛ atwa mi. Nazhɛ ɛhi zhɛ hia mapa maa Gamba AGWANGWAMA na.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

9Yaa shɛ kaa ee helekeci bigesere maa pana ajɛshɛgwa ne tigesere tụ ụzagwụ, asha iwɛnɛ ti yaa shɛ Gamba AGWANGWAMA N helekeci bu. N zhɛ kaa ma bacɛnga bụ na ashashɛ atwa mi Isrɛl.

10Te bigesere ata, ta bụtụ ata zhegeni bu, ɛ zhɛ a lashɛga ulwapɛ ata uko uko.

11N zhɛ ma nda ijɛ iwɛ maa kede a na inzhɛnga ya atwa Isrɛl maa e n jineci o, maa kede a na mama hashɛgana ni iwɛwɛ ya aba ye elele nɛ aa nda o. Nazhɛ ɛɛ zhɛ a sha atwa mi, Ngɛɛ zhɛ ma sha Agwatana aba. Gamba AGWANGWAMA Mokondo N dumwa.

Ụshɛrɛya na Zhɛ wo Jitono Udenji na wa Nda Iwɛwɛ

12Nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa ne mi, bɛɛ hiɛn,

13Ɛ-yɛu bụtụ, Yaa shɛ u'una uko n njɛ iwɛwɛ, waa n shanɛ shɛ atwa tɛcara, N zhɛ ma nda ofwo na iyimɛyɛ ya aba ya banɛ ufwu. N zhɛ ma karɛ imunɛ-tiya maa i na kwụna ta atwa, ti iyimabiga hwɛɛ.

14Okwo yaa shɛ atwa ga atatụ, ga Noa, na Daniɛl keeni Job namɛ apata, tiririri ta aba kiri ti zhɛ to bicingo uriaŋ wa aba. AGWANGWAMA mokondo dumwa.

15Okwo yaa shɛ Ngaa tumwanɛ isundɛ mazhanga maa i kwụnɛ atwa u'una ata, Ngaa njɛ kaa maa ụ shɛ ofwo inyɛsɛ, waa shɛ du kaa osombo, yaa zasa bụtụ be elele ba kashɛka ya nu bwa okwo tɛkashɛka,

16yaa shɛ kaa atwa ga atatụ namɛ nu bwa, gana na tu Gamba AGWANGWAMA Mokondo shɛ buumwa, a zha shɛ a ala maa e bicinji okwo miaụŋ ma aba me eyi kwo kaa miaụŋ ma aba mo o. Uraiŋ wa aba kiri ɛɛ zhɛ a ala maa e bicinji, cɛnjɛ ta ata kaa ti zhɛ ta sha osombo.

17Okwo yaa shɛ Ngaa karɛ ujasa nu u'una ata, Ngee leni maa a kwụnɛ atwa, hwɛɛ ti iyimabiga nu utokwobi,

18yaa shɛ atwa ga atatụ namɛ apata, gana na Ngaa shɛ AGWANGWAMA Mokondo na shɛ Agwatana, a zha shɛ a ala maa e bicinji okwo miaụŋ ma aba me eyi kwo kaa miaụŋ ma aba mo o. Ama uraiŋ wa aba kiri ɛɛ zhɛ o bicingo.

19Yaa shɛ Ngaa karɛ ụngwụ uko ụwɛ nu u'una ata, Ngaa kwụnɛ atwa ofwugwo ni isɛbwɛ mi, Ngaa kwụnɛ ta atwa, ti iyimabiga,

20okwo yaa shɛ ata Noa, na Daniɛl tu go Job namɛ apata, gana na tu Ngaa shɛ AGWANGWAMA Mokondo, na shɛ buumwa, a zha shɛ a ala maa e bicinji okwo yɛu-ye-eyi kwo kaa yɛu-yo-o. Semi uraiŋ wa aba ikɛnyi aba kiri tiririri ta aba ti zhɛ to bicingo.

21Iyi AGWANGWAMA Mokondo jɛmɛ na, bi hiɛŋ, N zhɛ ma pana atwa Jɛrusalɛm ulwapɛ mu na wumanjɛ uneshi, ujasa, ni imunɛ-tiya, ni isundɛ mazhanga keeni ụngwụ ụwɛ maa ụ kwụnɛ atwa, ti iyimabiga!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

22Yaa shɛ bụtụ be elele benengeni bee eri bee bicinji miaụŋ mu bwa me eyi kwo kaa miaụŋ ma aba mo o, ngbaraka aŋ aka na ta a zhajɛ no ofwo bu. Kwụba gana na ta a shɛ atwa ci'nyɛ, maa kwụbɛ maa ulwapɛ na Ama pana atwa Jɛrusalɛm teni cɛŋ;

23Nazhɛ ɛbi zhɛ ba kwụba ugondu wa aba keeni iyi nɛ aa nda, nazhɛ ɛbi zhɛ ba kwụba maa iyi elele nɛ Ama nda 'yajɛ ecilo ebiye. AGWANGWAMA Mokondo ubwa dumwa.

Izikɛl 15

N-ndumwa Tumanganjɛ iwɛ Ukparɛ Ufwafwa na Te shi Eshe

1Nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa ne mi, bɛɛ hiɛŋ,

2Ɛ-yɛu bụtụ, Gana naa ukparɛ ufwafwa zhɛ wa manga nụ ụ'wụ'wụụ? Imbe ukparɛ ufwafwa zhɛmɛ ni ibɛ woo hwuri ụ'wụ'wụ uwapaa?

3Bi eri suu ba shapa ukparɛ maa njɛ ụ'wụ'wụ na ebi eri ba nda iyi elele? Bi eri suu ba shaba uŋ maa njɛ igbɛlu iyi tuswata?

4Ulwa kiri waa zhɛmɛ tishana. Aka na tɛ ɛpɛpɛlu ubwa hwoŋni, ta ashashɛ ubwa hwɛɛ, i ta 'yajɛ waa iyi elele ebi te eri ba nda nu bwa hŋ?

5Aka na tu ulwa te hwoŋzhinji shi uŋ la, u zasa uhwara we elele o, tu wee hwoŋni ya waa shɛ ma'alụ, tụwụmangwụ waa wụmangwụ ya.

6Ibɛ po AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Gana na tɛ ɛ jwɛ ukparɛ nu uwapa ee hwoŋzhinji nu ulwa, gana ata du Ngɛɛ zhɛ ma nda atwa na namɛ nu Jɛrusalɛm.

7N zhɛ ma pana aŋ ulwapɛ. O bonongwonuo ulwa uko, ama tuba ulwa kaa de tɛ zhɛ wo hwoŋzhingo aŋ. Aka na Ngee peni aŋ ulwapɛ, nazhɛ ɛhi zhɛ hia mapa maa Gamba AGWANGWAMA na.

8N zhɛ ma nda u'una ata uwapa, iwɛnɛ ta a n shanɛ shɛ atwa tɛcara. AGWANGWAMA Mokondo ubwa dumwa.

Izikɛl 16

Atwa Jɛrusalɛm Shɛ Shɛ Atwa Tɛcara o

1Nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa ne mi sasana, bɛɛ hiɛŋ,

2Ɛ-yɛu bụtụ, nda maa atwa Jɛrusalɛm mepi iyi-tupwaŋ nɛ aa njɛ.

3Mbiso atwa Jɛrusalɛm maa, AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ: Na cɛnjɛ ti Kenan ee hi meci. Ge shibi shɛ Bu'amo, go nobu shɛ Bihit.

4Aka na te e bi meci, i zasa bụtụ namba la maa jaja u'wobi bu, kwo kaa maa a bu dụrɛ meni kwo kaa maa ma bụ sụkwụtwa manɛbɛ, kwo kaa maa a bu sụkwụtwa manɛ okwo maa mo bu urugono tugwuno.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

5I zasa bụtụ be elele hieci inyɛmɛnyɛmɛ bu maa ma bu ndana ijɛ okwo ike o. Aka na te e bi meci, i zasa bụtụ be elele ma bu jala o. E bi keri taa ne ehilo.

6Ti Ngɛɛ zhɛ tɛkashɛka, Ngaa bụ kwụbɛ te ebi shiyeni ne mehieŋ abu mama mbata. Abụ sụkwụtwa mehieŋ hwɛ hwɛɛ bụ, ama N eri shi ma bu ganga maa 'wi o.

7Gamba m bɛ njɛ maa waŋnɛ gana tububa tu na tu ta bubaga ne ehilo. Abu waŋnɛ nu ukpahiŋ, abɛ njɛshɛ, abɛ shɛ ya biyikwo na waŋnɛ. Osubo bu namɛ lumbwɛ lumbwɛ, tihiŋzhe tụ bụ tɛ njɛsanjɛ, gabụ ta kaa bi shiri mohondo.

Ge Isrɛl Shɛ ya Gana Biyikwo na Pilanụ

8Tu Ngaa zhaananɛ tɛkashɛka, Ngaa kwụbɛ maa bu vwulwawa. Ibɛ po Ngee bu urigeni utogwo mu maa kede shilo mohondo, Ngee bi mbishi iwɛ. Ngaa twa-unu na bu maa tɛ njɛ tụmbụla, ibɛ po abɛ shɛ ga bi nee mi. AGWANGWAMA Mokondo ubwa dumwa.

9Nazhɛ Ngaa bu nyashanjɛ mehieŋ ma ata mu ga bụ sụkwụtwa la ne meni. Nazhɛ Ngaa bu sụkwụtwa manɛbɛ.

10Ngee bu urigeni utogwo na ee zweni irikwi. Ngee bu hwuŋtengeni abida na aa njɛ nu u'waba na zhɛmɛ tebiye, to tugwuno ti ilinɛn tu na aa nɛ tebiye. To tugwuno ta ata ɛɛ hiɛŋ ibele-meni.

11Ngaa bu shanɛ odworo, keeni shi'umwo ni i'ɛlɛ bu, ti ikwɛmbɛ nɛ pilanụ ni i'ilu bu.

12Ngee bi peni bukanɛ bi inyɛnu, ta atakwụ acɛbɛ, Ngee bi peteni tu udara na pilanụ nu uhiuhiu.

13Bi 'yajɛ odworo, ni ikwɛmbɛ nɛ aa njɛ na azhɛnarɛya keeni azụrụfa, tugwuno tu na kaa obo urugono tɛ shɛ tugwuno ti ilinɛn tu na aa nɛ tebiye, tu na ee zweni irikwi keeni ibele-meni nɛ pilanụ. Iyimɛyɛ nɛ aa njɛ ta zhɛmɛ ibɛ aba ya, abi 'yajɛ kaa iswɛ keeni manɛbɛ ma buta maa na ya. Ụzhɛ bụ wa ta, abɛ shɛ ya biyikwo ba agwuma.

14Ebi beni ya urishi nu udenji we elele iwɛ ụzhɛ ga bụ na ulwa, iwɛnɛ ti yaa shɛ Gamba m bɛ njɛ iwɛ maa iwɛ bụ kwulanganɛ atwa. AGWANGWAMA Mokondo ubwa dumwa.

Ge Isrɛl shɛ ya Buwɛle

15Ama iwɛnɛ abụ pilanụ ya tebiye ebi beni du urishi, iwɛbɛ po abu mama njɛ ya buwɛle. Abu mama pana ya bụtụ be elele na zhɛ tɛkashɛka.

16Ebu suji tugwuno iyiri iyiri abɛ njɛ ofwo bu tɛzhɛba tisemberi, ibɛ shɛ ofwo ata abu namɛ aba nda tuwɛle. Iyi gɛnɛ gɛ i ta njɛ shɛ yebe kwukwuŋ. I ga shɛ shɛ du kaa ya sha gana ata yebe o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

17Ebu suji odworo, ni ikwɛmbɛ ɛtɛ ya azhɛnarɛya, na azụrụfa ata Ngee bi peni la, abɛ njɛ ntatanuwaŋ me eyi, aba nda ya tuwɛle na muba.

18Ebu suji tugwuno ta ata tu zweni irikwi Ngee bi peni la, ebu uregeni mu. Aba ta ụrụpɛ nu ntatanuwaŋ ma ata ni iturɛre keeni manɛbɛ ma buta mu na Ngee bi peni.

19M bi peni iyimɛyɛ nɛ zhɛmɛ tebiye, ti iswɛ, ta manɛbɛ ma buta, ama bu suji iŋ aba ta ụrụpɛ nu ntatanuwaŋ maa ntatanuwaŋ ma ata mu no bu lubo. Iyi nɛ AGWANGWAMA Mokondo jɛmɛ ta.

20Nazhɛ ebu sugeneni miaụŋ-me-eyi na mu na mo o mu na ebi m metenji obu to ụrụpɛ nu ntatanuwaŋ maa mɛ yɛ aŋ. I shɛ shɛ suu iyi iwɛ ta ahiɛ n shanɛ shɛ atwa tɛcara?

21Ehi suji miaụŋ ma ata mi mi ehi to ụrụpɛ nu ntatanuwaŋ.

22Ta abu namɛ bana nu uraiŋ ga u tupwaŋ, ta abɛ shɛ buwɛle, bi teyinji shi kwukwuŋ iwɛ aka tiyɛu tụ bụ okwo kpalụ ko gba o, ibɛ shɛ aka ala ebi shiri la mohondo obo hwuŋpilongwu ne mehieŋ.

23AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Ebe bi meni! Ebe bi meni! Gabụ bɛ njɛ ijɛ i tugworozwo hwɛɛ, nazhɛ

24ebi mengeni sasana ofwo na maa a na zhɛba ntatanuwaŋ keeni ofwo na maa a na nda tuwɛle ni ipɛlu uhwaŋna we elele.

25Bi shepi ụzhɛ bụ ebu hwuŋpilenji nu udwodwo. Bụtụ be elele pushe, bu mama pana bụ, tuwɛle tụ bụ ta kaana tuwumangwụ iyi-heri.

26Gabụ bi leni maa ababɛshɛ ata bụ a na shɛ atwa Ijipti, a gata du ukwedeyi shini shɛmɛ sha aba o woto na bụ, na tuwɛle tụ bụ ɛbɛ ishicinjɛ isɛbwɛ mi.

27Iwɛbɛ po Ngaa mama 'imɛ maa ma bu pana ulwapɛ maa ma lashɛga tuwebiye ti mi tu na tu ga shɛ la urobwo bu. M bi shepi Ngee peni Afilistia, a gata mo bu imo, aa bu twagajɛ iwɛ masha mụ bụ mụ wɛ.

28Bu 'waananụ Asiria, abɛ shɛ buwɛle ba aba, iwɛnɛ ta atwa ata vwɛ ubu twa sụ, ama kaa a ta bụ twa sụ waa o.

29Bɛ shɛ du buwɛle ba atwa Babulon, udenji ata shɛ ahinya, ama a ta bụ twa sụ waa sasana o.

30AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Ba nda ijɛ gana buwɛle na zasa ezuye.

31Obu mo ofwo na maa a na zhɛba ntatanuwaŋ keeni ofwo na maa na nda tuwɛle nu uhwaŋna we elele na duri amɛ ụshɛpwụ. Ama shɛ ukwuribi kaa aba jalakaka gana awɛle avwɛ o.

32Bɛ shɛ gana biyikwo na ba nda tuwɛle na agaiŋ, ụlụkpashɛ maa bu no lubo bwolo bwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

33Etwenyi, aba a tụpa hwuŋ buwɛle utashɛ, ama tuba inɛɛ bɛ shɛ gabụ ba tụpa atwa na o woto na bụ utashɛ, aba pana aŋ ukwuribi ugworo maa a na bananjɛ no olugwo olugwo maa o no woto na bụ.

34Bɛ shɛ buwɛle na beni swooŋ na awɛle avwɛ. I zasa bụtụ ubu njɛ ni iji maa shɛ buwɛle o. A bɛ cɛpɛ shɛ kaa utashɛ o; ama gabụ ba tụpa aŋ! Iiŋ; bu namɛ ga swooŋ na awɛle avwɛ.

Agwatana Peni Atwa Jɛrusalɛm Ulwapɛ

35Iwɛ ecilo ata, oo gabụ buwɛle ga! Hwuga iyi nɛ AGWANGWAMA jɛmɛ.

36AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Bu ushiji tugwuno tụ bụ, ebi meme peni atwa elele a na ma bu jalakaka gana buwɛle, tu ntatanuwaŋ ma ata mụ bụ mɛ shɛ iyi-tupwaŋ, abụ kwụnɛ miaụŋ mụ bụ nụ ụrụpɛ na obu to nu ntatanuwaŋ.

37Iwɛ ecilo ga, Ngɛɛ zhɛ me suje atwa na ma bu jalakaka mo sotulonu urubwo uko, ta atwa na aba jala, ta atwa na ebi jeri shi hwɛɛ. N zhɛ me suje aŋ geri elele maa o bu rungwutwonu yworworwo, nazhɛ mo bu tufwurungo tugwuno maa a kwụbɛ mohondo mụ bụ hwɛɛ.

38N zhɛ ma bu pana n-ndumwa-tụwụma na amɛ mi tụhaŋtụ keeni isɛbwɛ mi keeni isɛbwɛngwɛ mi iwɛ tuwɛle keeni atwa tụkwụna, iwɛbɛ po Ngɛɛ zhɛ ma bụ pana ulwapɛ u tu'wo.

39N zhɛ mo bu utogono atwa ata bụ tulubo, nazhɛ ɛɛ zhɛ o hwuŋzotongo ofwo ata aba nda la tuwɛle keeni ofwo ata aba zhɛba ntatanuwaŋ. Ɛ zhɛ o tufwurungo tugwuno tụ bụ, to odworo bụ, ti ikwɛmbɛ bu hwɛɛ, ɛ zhɛ mo bu shilo mohondo cwajwala.

40Ɛ zhɛ e suje unyama wa atwa na zhɛ ma bu tagana atayɛ, ɛ zhɛ mo bu wuŋzorongo no otokwobi aba.

41Ɛ zhɛ o hwoŋzhingo shimwono shɛ bụ, ɛɛ zhɛ o lono maa unyama we eyikwo kwụbɛ ulwapɛ bụ. N zhɛ ma bụ nda maa genji ya tuwɛle tụ bụ tɛnda maa genji ya du atwa na o woto na bụ utashɛ tụtụpa.

42Nazhɛ amɛ mi tụhaŋtụ zhɛ o hwuwowu maa ma nama ya suu. N zha shɛ ma nda ya isɛbwɛ na bụ o, N zha shɛ du kaa ma nda ya isɛbwɛngwɛ kwukwuŋ.

43Isɛbwɛ ibu 'wi, gana na Ngaa bɛ njɛ la ta abu ta shɛ yɛu, ibɛ po abɛ njɛ maa amɛ mi hashɛganụ ni iyi nɛ abu ndanjɛ. Iwɛbɛ po Ngaa bɛ njɛ maa cɛpɛ iŋ hwɛɛ. Iwembe kwuŋ po ebi shepi tuwɛle tɛnda ebi keeni ni iyi-tupwaŋ nɛ abu ga na ndanganaa? AGWANGWAMA Mokondo, ubwa dumwa.

To Bino Shɛ ti Yɛu-yo-o Shɛ

44AGWANGWAMA hiɛŋ, Gabụ ge Jɛrusalɛm, atwa zhɛ no bu shono ushi ga, ɛ hiɛŋ, To bino shɛ, ti yɛu-yo-o shɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

45Bɛ shɛ ga yɛu-yo-o bino bu gom gom. Bi imi bwolo bwa; ta miaụŋ mu bwa. Bɛ shɛ gana atagwụ bụ gom, a gata imi olwo aba ta miaụŋ ma aba. Ge Hit ubwa shɛ bino hiŋ, ga Amo ubwa shɛ bishi hiŋ.

46Ga Samaria ata namɛ tuzuba tụ bụ, ta miaụŋ mu bwa mo o hwɛɛ, ubwa shɛ batagwụ bụ. Ga Sụdụm ata namɛ tuta tụ bụ, ta miaụŋ mu bwa mo o hwɛɛ, ubwa shɛ buhongwu bu.

47I ta bụ gwumwa sụ suu waa maa 'wa avwuna aba, maa na nda iyi-tupwaŋ nɛ aa ndangana? Awo, na aka ticwɛŋ bana bu wumangwụ ebu hwuri aŋ ni iyi elele nɛ aba nda.

48AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Gana na tu Ngaa shɛ Agwatana uumwa, buhongwu ata bụ ga Sụdụm, ta miaụŋ mu bwa mo o, a ta njɛ shɛ iyi ci'nyɛ nɛ abɛ njɛ ta miaụŋ mụ bụ mo o.

49Ubwa ata na miaụŋ mu bwa mo o ma busa iwɛnɛ iyimɛyɛ balanɛ aŋ, aa namɛ na amɛ-olom suu, ama a 'wa sụ iwɛ okofwo keeni atwa na meme eri shi o.

50A shɛ atwa na mama sata, aa shɛshɛpanɛ, aa nda iyi nɛ Omo imo, iwɛbɛ po Ngaa njɛ aŋ ufwu gana na te ebi mepi.

51Iwɛwɛ nɛ ga Samaria njɛ ci shi okwo ashashɛ iwɛwɛ nɛ abɛ njɛ o. Bɛ njɛ iyi-tupwaŋ uhwuri gana na tu baa njɛ. Iyi tugworozwo nɛ abɛ njɛ hwɛɛ leni maa i shɛ gana maa batagwụ ata bụ shɛ bụtụ bi tiririri ti yaa shɛ ee menji iŋ.

52Hwuwayɛ go bɛ shɛ ba ima-isɛbwɛ maa 'waŋna ụpụrụsa bụ. Iwɛwɛ nɛ abu ndanjɛ wumanjɛ yee hwuri inɛ ya atagwụ bụ, iwɛbɛ po aa shɛ gana atwa tiririri no ofwo bu. Hwuwayɛ go, mama njɛ hwungbɛ maa 'waŋna ezuye bu, gabụ bɛ njɛ maa atagwụ bụ a shɛ gana maa a namɛ rụmbɛɛ.

Unu-tishilo maa Ɛ Zhɛ e Gwuricinje Sụdụm keeni Samaria

53AGWANGWAMA hiɛŋ, N zhɛ me gwuricingeni Sụdụm ugwoje ala ubwa keeni ekpekpe na rungwutwonu uŋ, tu Samaria ugwoje ala ubwa keeni ekpekpe na rungwutwonu uŋ. N zhɛ du me bu gwuricingeni ugwoje ala bụ,

54iwɛ maa 'waŋna ụpụrụsa bụ maa ezuye bɛ shɛ iwɛ iyi elele nɛ abɛ njɛ maa ingatanjɛ aŋ.

55Ga Sụdụm na shɛ buhongwu bu ta miaụŋ mu bwa mo o, keeni Samaria na shɛ batagwụ bụ na miaụŋ mu bwa mo o zhɛ e gwure a shaanana gana na aa shɛ la cala. Gabụ du bi zhɛ ba shaanana gana na abɛ shɛ la cala keeni miaụŋ mụ bụ mo o.

56Okwo titeyinje bi teyinji shi la iwɛ Sụdụm ga shɛ buhongwu bu na aka na abu mama sata la,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

57tobwolo iyi tugworozwo nɛ abu ndanjɛ te beni shi la upeje o. Okwo ti yaa shɛ gana ata, hwuwayɛ go bɛ shɛ ya iyi ya asada no ofwo atwa Idụm, to ofwo Afilistia hwɛɛ, to ofwo ababɛshɛ bụ a na bu ngbaracɛ cwɛŋ.

58Bi zhɛ ba hwuga-ụngwụ iwɛ iyi elele nɛ tuwɛle tụ bụ, keeni iyi-tupwaŋ nɛ abu ndanjɛ ubu 'waŋnanɛ. AGWANGWAMA, ubwa dumwa.

Unu-tutwa na Shikeni Unyizo-nom

59AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, N zhɛ ma bụ nda teteni cɛŋ ni iyi nɛ abɛ njɛ, iwɛnɛ ta abụ ta 'wa sụ iwɛ onu na ebi shileji la, ebu bweji kaa unu-tutwa.

60Ama okwo ti yaa shɛ bwonu, N zhɛ ma untangana unu na Ngaa twa la na bụ aka na abu ta waŋnɛ. N zhɛ du kaa ma twa-unu na zhɛ wa nama unyizo-nom na bụ.

61Bi zhɛ be teyinje iyi nɛ abu ndanjɛ la, aka na ebi leshiji batagwụ bụ, no buhongwu bu te e gwure, ezuye ibɛ kaa zhɛ ma bu sha. N zhɛ ma nda maa abu shanɛ gana miaụŋ-mo-o, okwo ti yaa shɛ maa shɛ iyi nɛ Ngaa twa-unu ibɛ na bu ta o.

62N zhɛ ma nangana unu mu tutwa na bụ maa ụ shɛ ufwo, nazhɛ ɛbi zhɛ ba mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA.

63N zhɛ ma bu gangana iyi iwɛ ye elele nɛ abu nduwa, ama bi zhɛ be teyinje iŋ, ezuye ibɛ kaa zhɛ ma bu sha, bi zha shɛ ba ala maa dumanɛ okwo iwɛ o. AGWANGWAMA Mokondo, ubwa dumwa.

Izikɛl 17

1Nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa ne mi, bɛɛ hiɛŋ,

2Ɛ-yɛu bụtụ, manganganɛ atwa Isrɛl n-ndumwa.

3Mbiso aŋ maa, AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Ụgbandụ ugbeji uko namba, na 'yajɛ apiambɛ na gembi duwa, tɛhiɛŋzhɛ ta apiambɛ ubwa ti gembi, taa pilanụ tebiye, bee berishiji apiambɛ ata ubwa te heri. Baa hiɛrɛ bee zhe ni ihiŋhiŋ nshama mu Lebanon, bɛɛ kwushɛ bungwuzhɛ be bilibe bụ ụ'wụ'wụ usobu,

4bee shepi bu na cɛnjɛ ta tihinya, bee shiri bu nụ ụshɛpwụ wa ahinya.

5Nazhɛ bee suji izɛgwu na cɛnjɛ ti Isrɛl, bee zhe baa bɛrɛ iŋ ne ehilo na ta 'yajɛ ugwungwu. Bɛ bɛrɛ iŋ gana bụtụ bɛrɛ ụ'wụ'wụ na ɛɛ hiɛŋ wilo nu udapa na 'yajɛ meni tebiye maa u na waŋna.

6Ụ'wụ'wụ ata sabɛ waa namɛ ruwɛ ruwɛ, waa bubajɛ gana ikpɛri ya afwafwa. A'walụ ubwa a saba, ɛɛ zhɛ geri bu ugbeji ata, tini tu bwa ta kaana ti'ilo na cɛnjɛ. A'wa'walụ keeni ambɛ urigeni ukparɛ ata.

7I 'yajɛ ụgbandụ ugbeji unya na namba, bu 'yajɛ du apiambɛ a na helenji ta tɛhiɛŋzhɛ tu na ti gembi. Ibɛ ukparɛ ata 'wɛnjɛ bụ tini tu bwa ta ambɛ ubwa hwɛɛ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

maa lashɛga meni mu na mu hwuri mu naa na mu ga namɛ ni itimɛ ɛtɛ ukparɛ ata shikeni waa waŋna.

8Ama ukparɛ ata kaa go shikonowoŋ na cɛnjɛ ti biye tu na tɛ 'yajɛ meni mu na mu waŋnɛ maa u sebi maa u 'weri du tụ'walụ ta afwafwa tụ 'wụtụ.

9Nazhɛ Gamba AGWANGWAMA Mokondo, Ngee heŋteni, Ngɛɛ hiɛŋ: Ukparɛ ga tuba zhɛ wa nama ga maa u waŋnɛ hŋ? Ugbeji ga uhiiŋ tuba zha shɛ wo mwo uŋ taa ne tini, maa togwu ta tụ'walụ tu bwa maa cwushanga, maa sashanga ta a'wa'walụ ubwa hwɛɛ maa e hweteni hŋ? I zha shɛ ya sha iwɛ i'ɛlɛ nɛ 'yajɛ ikɛnyi kwo kaa iwɛ atwa ofwugwo iwɛ maa e mushinji uŋ o.

10Yaa shɛ ee mushinji uŋ, aa shɛrɛ uŋ nyapadụ, u tɛ zhɛ tuba wa nama maa u na saba hŋ? Yaa shɛ oholobwo uwaŋna-banụ to uŋ, u zha shɛ wo 'wo kaa? U zha shɛ wo hwotono hwɛ hwɛɛ no ofwo ata waa waŋna hŋ?

Ecilo N-ndumwa mu ga Aa Manganjɛ na

11Nazhɛ AGWANGWAMA n hiɛŋ,

12Hoŋtono de atwa ga tigezhe, maa, Hi mepi ecilo n-ndumwa mu ga aa manganjɛ hŋ? Mbiso aŋ maa, Agwuma Babulon zhajɛ Jɛrusalɛm, baa 'imɛ agwuma te ehiu ubwa ugondu hwɛɛ bee hwuri Babulon na aba.

13Baa 'imɛ bụtụ bu ko nu ukpogwu wa agwuma, baa twa-unu nu bwa, baa njɛ bụ maa ta-tuwa maa bi zhɛ na hwuga-unu ubwa. Bee suji atwa na ga shɛ atwa tandụ tandụ bee hwuri,

14maa kede udenji ata ishijɛ ya sasana o, keeni maa a kwụbɛ maa a untanganɛ ga unu na aa ga twa.

15Ama agwuma Juda teni bu tigezhe, baa tumwanɛ atwa ni Ijipti maa e suje idɛkwɛ ne ejeshi ofwugwo. I zhɛ ya 'yagana bu ga eshe hŋ? Bi eri ba banangana ga hŋ? Bi eri shi ba bwada unu ga tutwa maa banangana ulwapɛ ata o!

16AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ; Gana na tu Ngaa shɛ buumwa, agwuma ga zhɛ o 'wo nu Babulon, iwɛnɛ ti bee bweji unu na bee ge shiri la keeni unu na baa ga twa la na agwuma Babulon, na mungicinji bu ni idwɛtwɛ i tugwama.

17Ejeshi agwuma Ijipti a na 'yajɛ ukpahiŋ duwa a na kaa gembi ufwugwo duwa, zha shɛ a ala ujasa tujasa maa e mbiyeni bu ti yaa shɛ agwuma Babulon sherecenji ihwɛŋnɛ nu udwodwo, bee hiŋnenji ashapa iwɛ maa kwụna atwa ofwugwo.

18Bu bweji tuwa tu na boo go to, tu unu na bee ge shiri hwɛɛ. Bu nduwa ya ijɛ hwɛɛ, ama kaa bu zha shɛ ba banangana o.

19AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Gana na tu Ngaa shɛ buumwa, N zhɛ ma pana bụ ulwapɛ, iwɛnɛ ti bee bweji unu na baa twa la, boo to du tuwa ni izeci mi maa bi zhɛ ba untangana uŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

20N zhɛ mo tulonono bu igwune mi, maa ma ima bu ni ibɛ. N zhɛ ma shapa bụ nu
Babulon maa ma pana bụ ulwapɛ apata, iwɛnɛ tu baa n shanɛ shɛ bụtụ bi tɛcara.

21Ɛ zhɛ a kwụna ejeshi ubwa a na ge ngezengeni ne teleyi tɛnda nu ujasa, atwa
na benengeni zhɛ a garatagwụ geri geri. Nazhɛ ɛhi zhɛ hia mapa maa Gamba
AGWANGWAMA N dumwa.

Unu na Agwatana Shiri iwɛ Ashɛlatụ

22AGWANGWAMA Mokondo jɛmɛ, bɛɛ hiɛŋ: N zhɛ ma shapa bilibe bu ụ'wụ'wụ
usobu ata njɛshɛ ma kwusa tusaba tu bwa; Ma zha ma shɛla uŋ ni ishɛmɛ nɛ zeci
duwa.

23Ni ishɛmɛ ɛtɛ zeci uhwuri mu na mu vwɛ hwɛɛ ni Isrɛl, u zhɛ wa bubaga tebiye
wa 'wala tụ'walụ u zhɛ wa sha ụ'wụ'wụ usobu na gembi tebiye. Iyiri shanụnụ
she elele shi zhɛ sha nama apata, shɛɛ zhɛ sha 'yaga ofwo tuswaka nu uhwuŋnu
ubwa maa shɛ na ta tuhwurugwo.

24I'wɛ'wɛ ye elele nɛ namɛ na cɛnjɛ ta ata zhɛ ya mapa maa Gamba n shɛ
AGWANGWAMA, N leji i'wɛ'wɛ nɛ njɛsanjɛ, Ngaa njɛ maa i'wɛ'wɛ turuwɛ ruwɛ
na waŋna ta njɛsanjɛ. N hwecinji i'wɛ'wɛ nɛ ga saba, Ngaa njɛ i'wɛ'wɛ hwoo maa
i sebi. Gamba AGWANGWAMA N dumwa. N zhɛ kaa ma nda iyi nɛ Ngaa jɛmɛ maa
N zhɛ ma nda.

Izikɛl 18

Bụtụ na Njɛ Iwɛwɛ Ubwa Zhɛ bo 'Wo

1Nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa ne mi sasana, bɛɛ hiɛŋ,

2Imbe kwuŋ i shɛ ecilo ushi ga atwa Isrɛl uranjɛ tisho, ɛɛ hiɛŋ, Eshi miaụŋ yɛ
tụ'walụ tu na ti sembi, Ama miaụŋ ma aba tuba ene a nda ya yigwi yigwii?

3AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Gana na tu Ngaa shɛ buumwa, hi zha shɛ hia
kaana ya ushi ata tisho ni Isrɛl kwukwuŋ.

4Gamba n 'yajɛ bụtụ be elele na shɛ buumwa te bishi, ti yɛu. Bụtụ be elele na njɛ
iwɛwɛ ubwa zhɛ bo 'wo.

5Yaa shɛ bụtụ bi tiririri namba na ba nda iyi tishiriri keeni iyi nɛ teni cɛŋ.

6Na zhɛbɛ shɛ tuwa ta atwa Isrɛl, na yɛ shɛ iyi nɛ oo to ụrụpɛ nu ntatanuwaŋ mu
na mu namɛ nu nshama. Na njɛ shɛ tuwɛle ne biyikwo binya bwa, bụtụ na weci
shi ne biyikwo na njɛ shɛ iyi.

7Bụtụ na yɛ shɛ bụtụ be elele imwere, bụtụ na leshiji shi du kaa bụtụ iyi ni iji.
Boo gwuricingono bụtụ na ga unɛ iyi no olugwo ubwa iyi nɛ bee ge peni bu la
ufwafwa; bụtụ na ba biga atwa na imunɛ gwụmɛ, bo urugono atwa na shiri
mohondo tugwuno.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

8Bụtụ na sengeni shi atwa ukwuribi. Bụtụ na ba laka iyi iwɛ tɛnda, na ba duma ụshɛrɛya u tishiriri na ashashɛ atwa eyebi.

9Bụtụ na ba hwuga-unu unu mu tụpana, baa untangana kaa andwa mi. Ubwa shɛ bụtụ bi tiririri, ubwa du zhɛ ba ya uraiŋ, AGWANGWAMA Mokondo ubwa dumwa.

10Yaa shɛ bụtụ ga meci yɛu-ye-eyi nɛ ya lashɛga atwa iyi ni iji, nɛ shɛ bɛshɛrɛ, nɛ ba nda ijɛ aa rɛtanjɛ bana,

11i gɛ bishi bwa ga njɛ shɛ la. Baa ya iyimɛyɛ nɛ oo to ụrụpɛ nu ntatanuwaŋ, boo woto ne eyikwo anya ubwa.

12Baa ya okofwo imwere, baa lashaga iyi ya atwa ni iji. Iyi elele nɛ bụtụ na unɛ bu iyi shileni bu ufwafwa, bi zha shɛ bo gwuricingo. Baa zhɛba ntatanuwaŋ ma ata mɛ shɛ iyi-tupwaŋ,

13baa sangana sasana atwa ukwuribi. Bi zhɛ ga ba ya uraiŋ hŋ? Awo, bi zha shɛ ba ya uraiŋ o, iwɛnɛ tu baa njɛ ijɛ tupwaŋ kpaaŋ bana, iwɛbɛ po bɛɛ zhɛ bo 'wo. Ubwa n-ndumwa mụ wụmɛ iwɛ tu'wo tu na bee 'wi.

14Ama yaa shɛ yɛu bụtụ ga meci du inɛ ibwɛ yɛu. Baa kwụbɛ iwɛwɛ nɛ bishi bwa ba nda la kpaaŋ, ama tuba baa 'wa sụ bụ ni iyi gɛnɛ ɛtɛ tɛnda,

15baa zhɛbɛ shɛ du tuwa ta atwa Isrɛl, baa yɛ shɛ okwo iyimɛyɛ nɛ oo to ụrụpɛ nu ntatanuwaŋ, bee weci shi du kaa ne eyikwo anya ubwa.

16Baa njɛ shɛ bụtụ be elele tuhwulo, bee leshiji shi kaa bụtụ be elele iyi ni iji. Bo gwuricingono atwa na unɛ bu iyi nɛ ee peni bu la ufwafwa, baa pana atwa na imunɛ gwụmɛ iyimɛyɛ, boo urugono atwa na o rungo mohondo tugwuno,

17bee leni shi maa bu na nda iyi ci'nyɛ, bee sengeni shi du atwa ukwuribi. Baa untanganɛ andwa mi baa hwuga-unu unu mu tụpana. Bu zha shɛ bo 'wo iwɛ iwɛwɛ bishi bwa o, ama bi zhɛ ba ya uraiŋ gom.

18Ama yaa shɛ bishi bwa tuba ba ya atwa imwere, baa lashaga atwa iyi ni iji, baa nda atwa iyi ci'nyɛ. Iwɛbɛ po bɛɛ zhɛ bo 'wo, iwɛ iwɛwɛ ɛtɛ baa njɛ ni ikɛnyi ibwɛ.

19Ama hi heŋteni, ɛhi hiɛŋ, Iwembe po yɛu shɛ shɛ ya nda ụbaụta iwɛ iwɛwɛ nɛ bishi bwa njɛɛ? Ajɛshɛgwa shɛ maa, iwɛnɛ ti yɛu njɛ iyi nɛ teni cɛŋ keeni iyi ibiye. Baa untanganɛ andwa mi, baa nda iyi nɛ wɛɛ hiɛŋ, iwɛbɛ po baa shɛ ba ya uraiŋ.

20Bụtụ na njɛ iwɛwɛ ubwa shɛ bo 'wo. Yɛu zha shɛ ya nda ụbaụta iwɛ iwɛwɛ nɛ bishi bwa njɛ o, bishi du kaa zha shɛ ba nda ụbaụta iwɛ iwɛwɛ nɛ yɛu ibwɛ njɛ o. Ɛ zhɛ a pana bụtụ bi tiririri iyi ibwɛ i tiririri nɛ baa njɛ, ɛɛ zhɛ du kaa a pana ugworozwo iyi ibwɛ i tugworozwo nɛ baa njɛ.

Ugworozwo na Jɛshɛrɛjɛ-ahaŋsa, Ubwa ba Ya Uraiŋ

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

21Ama yaa shɛ ugworozwo jɛshɛrɛjɛ-ahaŋsa bee genji iwɛwɛ nɛ baa ga nda, baa untanganɛ andwa mi, baa nda kaa iyi nɛ teni cɛŋ keeni iyi ibiye, bu zha shɛ bo 'wo; bi zhɛ ba ya uraiŋ gom.

22A zha shɛ e teyingenji ya andwa ubwa tubwada okwo uko, ama bi zhɛ ba ya uraiŋ iwɛnɛ tu baa nda iyi nɛ teni cɛŋ.

23Nazhɛ AGWANGWAMA Mokondo heŋteni, bɛɛ hiɛŋ, Hi heŋshi ree maa amɛ mi o lomo no tu'wo tu ugworozwo? Awo, iyi nɛ n kwụlanɛ i shɛ maa ma kwụba tu baa jɛshɛrɛjɛ-ahaŋsa maa ya uraiŋ.

24Ama yaa shɛ bụtụ bi tiririri genji tiririri tu na baa ga nda, baa nda ya iwɛwɛ, baa nda ijɛ ɛtɛ i tupwaŋ ogworozwo ga nda, bi tɛ zhɛ ba ya wa uraiŋ hŋ? Awo! Bi zhɛ bo 'wo iwɛ iwɛwɛ nɛ baa njɛ. A zha shɛ kaa e teyinje ya iyi ibwɛ i tiririri nɛ baa ga nduwa la o.

25Ama hi hiɛŋ; Iyi nɛ AGWANGWAMA a nda teni shi cɛŋ o. Hwulaga ma, ahiɛba atwa Isrɛl, Hi heŋshi ree maa gana na Ama nda iyi teni shi cɛŋ o? Ama Mo hi mbiso maa, ahiɛba hia nda iyi nɛ teni shi cɛŋ.

26Aka na bụtụ bi tiririri jɛshɛrɛjɛ-ahaŋsa bee genji iyi tiririri nɛ baa ga nda, baa nda ya iwɛwɛ, nazhɛ bee 'wi, asha bu 'wi iwɛ iwɛwɛ ɛtɛ baa njɛ.

27Yaa shɛ kaa ugworozwo jɛshɛrɛjɛ-ahaŋsa, bee genji tugworozwo tu na baa ga nda, baa nda ya iyi nɛ teni cɛŋ keeni iyi ibiye, asha bi bicinji uraiŋ ubwa.

28Tu boo to iyi nɛ baa ga nda ugbe, bee genji ya iwɛwɛ ɛtɛ tɛnda, bu zha shɛ bo 'wo ya o, ama bi zhɛ ba ta ya tuhwulo tu uraiŋ tiya.

29Ama kaa ahiɛba atwa Isrɛl, hi hiɛŋ, Iyi nɛ AGWANGWAMA a nda teni shi cɛŋ o. Hi heŋshi ree maa Gamba ma nda iyi nɛ teni shi cɛŋ? Ama ahiɛba hia nda iyi nɛ teni shi cɛŋ.

30Hwuwayɛ go, ahiɛba atwa Isrɛl, Mo hi mbiso maa, N zhɛ ma duma ụshɛrɛya bụtụ be elele na amɛ hiŋ te teni cɛŋ ni iyi nɛ bụtụ ata njɛ. Jɛshɛrɛga ma maa hi genji andwa hiŋ tubwada kpaaŋ, ta nda ma maa iwɛwɛ nɛ ahia nda i hiɛ kwụnɛ o.

31Ganga ma andwa hiŋ tubwada kpaaŋ, iwɛ maa hi 'yaga ahaŋsa ofwo keeni ohwulu ofwo. Ahiɛba atwa Isrɛl, iwembe kwuŋ po ahia jala maa hi 'wii?

32AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, N jeri shi maa bụtụ be elele 'wi o. Jɛshɛrɛga ma shihaŋsa hi genji iwɛwɛ tɛnda maa hiɛ yɛ uriaŋ.

Izikɛl 19

U'wo-Ụzhɛla iwɛ Ehiu Atwa Isrɛl

1Nazhɛ AGWANGWAMA n hiɛŋ, Twana ehiu atwa Isrɛl u'wo ga ụzhɛla:

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2Hiɛŋ, Go nobu shɛ gana bizeci bo o! Bu wɛŋnicinjɛ miaụŋ mu bwa na ashashɛ izeci ye eyi nɛ zhanjɛ tebiye.

3Bu wɛŋnicinjɛ yɛu ibwɛ ike, yaa shɛ bizeci na 'yajɛ ikɛnyi na ba ima atwa.

4Anya edenji hwụjɛ unabarɛ ubwa aa 'imɛ bụ nu ushapa wa aba. Ee mbembiri bu na shɛkama ee hwuri Ijipti nu bwa.

5Bi 'yacɛ uuwa baa kwụbɛ maa ashɛlatụ elele zasaba ya o. Nazhɛ bɛɛ wɛŋnicinjɛ biywoywo bwa binya, baa waŋnɛ baa shɛ bizeci na ‘yajɛ ikɛnyi.

6Aka na tu baa waŋnɛ hwɛɛ, boo rungo ya ni izeci ivwɛ. Bi seshi iyi ti'ima, baa shɛ ya bɛ'imɛ ba atwa.

7Bu bweji ijilɛni, bee hwuŋzetenji ashɛpwụ. Aka elele bee ngwuleni, uriri ubwa wa ima atwa cɛnjɛ ta ata hwɛɛ.

8Edenji ụlwatagwụ maa a sukakanɛ bụ; atwa bananjɛ no olugwo elele, ee beresheji n-ngwuno ma aba mi tijala, aa 'imɛ bụ nu ugwuru wa aba.

9Ee mbembiri bu na shɛkama, ee shiyeni bu ni ikeji, ee shepi bu pa agwuma atwa Babulon. Ee kepi bu, aa 'yaka bụ, iwɛ maa kede a hwụjɛ ya ti bee ngwuleni nu nshama mi Isrɛl kwukwuŋ.

10Go nobu shɛ la gana ukparɛ ufwafwa na namɛ ni itimɛ bu ya afwafwa na aa bɛrɛ nụ ụpalanụ uhwulwo, iwɛnɛ te meni mu barɛ apata. Ukparɛ ata sebi waa bubajɛ tebiye wee 'weri tụ'walụ.

11A'wa'walụ ubwa 'yajɛ ikɛnyi, aa waŋnɛ maa e shebi shekwute sha shɛgwuma. Ukparɛ ata bubajɛ ta njɛshɛ, waa waŋnɛ uuwa wee ce tụla, bụtụ be elele kwụbɛ gana na tu waa bubajɛ wee sebi ta njɛshɛ.

12Ama e mushinji uŋ ni isɛbwɛ taa ne tini ee keri na cɛnjɛ. Ibɛ po mpiala mu uwaŋna-banụ mu hwecinji tụ'walụ tu bwa. A kwusatajɛ a'wa'walụ ubwa; ee hweteni nazhɛ ee hwoŋzhinji aŋ.

13Nụ ụshɛka ya aa shɛrɛ uŋ, na cɛnjɛ tu na tu hweteni, tu na tu zasa meni.

14Uzhibi ukparɛ ata 'imɛ ulwa; ulwa hwoŋzhinji a'wa'walụ ubwa hwɛɛ ta tụ'walụ tu bwa. A'wa'walụ ubwa zha shɛ a ‘yaga ya ikɛnyi kwukwuŋ, a zha shɛ du kaa a shaba ya shekwute sha shɛgwuma nu bwa o. U'wo-ụzhɛla ta, a tuwa uŋ, aa twaananɛ.

Izikɛl 20

Ukwulana wa Agwatana ne Tigezhe ta Butugwumwa

1Ta atu ulwa shiywa shi cenje ni ipiɛnɛ itɛ, ni ijitɛ umpwa na ti'ima tu tu. Nazhɛ n-nyarɛ ma atwa Isrɛl mu ko mi zhajɛ no ofwo mi maa e hweyigeni iwɛ ukwulana wa AGWANGWAMA, aa gɛgajɛ ne mi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2Nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa ne mi, bɛɛ hiɛŋ,

3Ɛ-yɛu bụtụ, mbiso n-nyarɛ ma atwa ga Isrɛl maa, AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ: Hi zhajɛ maa hi dwelekeci ukwulana mu, gana ata ga hŋ? AGWANGWAMA Mokondo jɛmɛ, bɛɛ hiɛŋ, Gana na tu Ngaa shɛ buumwa, N zha shɛ kaa mo lono maa hi n heŋteni iwɛ iyi elele o.

4Ɛ-yɛu bụtụ, bu mama 'imɛ hŋ maa jɛmɛ ụshɛrɛya wa aba maa peni aŋ n-ndumwa-tụwụma? Asha teyingeni aŋ iwɛ iyi-tupwaŋ nɛ eshi aba ndanjɛ.

5Mbiso aŋ iyi nɛ Ama njɛ, N hiɛŋ: Aka na Ngee teri la atwa Isrɛl, N shileni aŋ unu. Ngee meme mbiseni aŋ ni Ijipti, Ngee mbishi aŋ, Ngɛɛ hiɛŋ: Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ na.

6Na aka ata nazhɛ Ngee shileni aŋ unu maa N zhɛ mɛ bɛcinjɛ aŋ ni Ijipti, maa Mo sugo aŋ na cɛnjɛ tu na Ngee teleji aŋ, cɛnjɛ tu na ti 'yajɛ ugwungwu, tuwebiye tu barɛ, cɛnjɛ tu na ti ngezeni ma tu tu vwɛ nụ ụzhɛ hwɛɛ.

7M mbishi aŋ, Ngɛɛ hiɛŋ, Bụtụ bụtụ hiŋ ga 'waŋtatanga iyi ukwara ata ya atwa Ijipti ohio lubo maa kede hi meme heshigeni nu ntatanuwaŋ ma ata ma atwa Ijipti mụ ụzagwụ o. Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ na.

8Ama e n teni tigezhe, aa lacɛ maa a n shɛlagana. A 'wɛŋ shɛ ijɛ ɛtɛ ya aba ukwara o, a lacɛ shɛ du kaa ntatanuwaŋ ma ata ma atwa Ijipti o.

9Ama N leni shi o, Ngaa njɛ iyi elele nɛ zhɛ ya nda maa kede izeci mi hashɛganụ na ashashɛ edenji o. Iwɛnɛ po ne eshe atwa na aa namɛ na ashashɛ aba la Ngee mbishi atwa Isrɛl, maa N zhɛ ma bacɛnga aŋ na cɛnjɛ ti Ijipti maa Ma 'yagaga aŋ.

10Gabata Ngɛɛ bɛcinjɛ aŋ ga kaa na cɛnjɛ ti Ijipti, Ngee suje aŋ nụ ụshɛka.

11Ngee peni aŋ shikpogo shi mi, Ngee mbisegeni aŋ andwa mi, a na a pana bụtụ be elele na ba nda aŋ uraiŋ.

12Shɛ inɛ ɛtɛ kiri o, M peni aŋ Ijitɛ-ụhinjanụ mu, maa i shɛ useyida unu na Ngaa twa na aba, maa i ne teyingeni aŋ maa, Gamba n shɛ AGWANGWAMA na njɛ aŋ tijilo.

13Ama e n teni tigezhe okwo nụ ụshɛka ata, ee bweji andwa mi, ee jineci onu-tupana mi, a na a pana bụtụ be elele na ba nda aŋ uraiŋ. E heshigeni Ijitɛ-ụhinjanụ mu hwɛɛ. M mama 'imɛ la maa ma pana aŋ ụngwụ-tuhwuga ni isɛbwɛ mi, maa ma kwụna aŋ nụ ụshɛka ata hwɛ hwɛɛ aba.

14Ama N genji, gana na ti inɛ ɛtɛ zhɛ ya hashɛgana izeci mi na ashashɛ edenji na kwụbɛ la ti Ngɛɛ bɛcinjɛ atwa Isrɛl ni Ijipti.

15Ngee keri-unu sasana nụ ụshɛka ata maa N zha shɛ mo sugo aŋ ya na cɛnjɛ ta ata Ngee peni aŋ la o. Tuba tɛ shɛ cɛnjɛ ta ata ti 'yajɛ ugwungwu, tu na kaa tuwebiye tu barɛ na tuba, cɛnjɛ tu na ti ngezeni ma tu tu vwɛ nụ ụzhɛ hwɛɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16N keri-unu ata iwɛnɛ ee jineci onu-tupana mi, ee bweji kaa andwa mi, keeni iwɛnɛ ee heshigeni Ijitɛ-ụhinjanụ mi ee teri maa a na zhɛba ntatanuwaŋ.

17Ama N hieci inyɛmɛnyɛmɛ ya aba. Ngee heŋshi maa N zha shɛ mo iricingo aŋ hwɛ hwɛɛ nụ ụshɛka ata o.

18Ama N tɛtaganɛ atwa na ta waŋnɛ na ashashɛ aba unu, Ngɛɛ hiɛŋ: Ta untangana ma shikpogo sha ata kwo kaa andwa ata ogwunukwoshi hiŋ shileji o; ta mama hashɛgana ma kaa du nu ntatanuwaŋ ma aba o.

19Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ na. Untangana ma shikpogo shi mi nu unu-tupana mu.

20Nda ma Ijitɛ-ụhinjanụ mi ụjita tijilo, maa i shɛ useyida unu na Ngaa twa ne hiŋ, nazhɛ du yɛɛ zhɛ me hi teyingeni maa Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ na.

21Ama usara ata n teni du tigezhe. Ee bweji shikpogo shi mi, aa lacɛ unu na Ngee peni aŋ tu'untangana, u gata wa pana atwa elele na untanganɛ uŋ uraiŋ. E heshigeni Ijitɛ-ụhinjanụ mi. Iwɛbɛ po Ngaa mama 'imɛ la maa ma pana aŋ ụngwụ-tuhwuga ni isɛbwɛ nɛ Ngaa 'yajɛ maa Mo iricingo aŋ nụ ụshɛka ata hwɛ hwɛɛ aba.

22Ama N genji, iwɛnɛ ti yɛɛ zhɛ ya hashɛgana izeci mi na ashashɛ edenji ata kwụbɛ la ti Ngɛɛ bɛcinjɛ atwa Isrɛl ni Ijipti.

23Shɛ inɛ ɛtɛ kiri o, Ngee shileni aŋ unu unya ụ'wụtụ nụ ụshɛka, maa, N zhɛ ma garataga aŋ nu unyizo maa Mo durocongo aŋ na a'una swoswoswo.

24N njɛ ijɛ iwɛnɛ ee jineci shikpogo shi mi, ee bweji kaa andwa mi, ee heshigeni Ijitɛ-ụhinjanụ mi, nazhɛ aa zhɛbɛ tuwa ta ala tu ko tu ko ogwunukwoshi aba zhɛbɛ.

25Nazhɛ Ngee peni aŋ ya shikpogo shɛ na shɛ zhɛshɛ keeni onu-tupana a na eri shi a pana bụtụ uraiŋ.

26N leni maa e meme heshigeni tedure na arụpɛ aba ikɛnyi aba, Ngee leni maa o to arụpɛ na miaụŋ ma aba me eyi mu na ee meci hiiŋ. N njɛ inɛ ɛtɛ maa Mo holono aŋ maa Mo mbisono aŋ maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA.

27Iwɛ ecilo ata, ɛ-yɛu bụtụ, mbiso atwa Isrɛl maa, AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Inɛ gɛ i shɛ uhwaŋna unya na eshi hiŋ a n dumanganɛ n-ndumwa mụ wɛ nu uzawa tɛcara ta aba.

28Aka na Ngee suje aŋ na cɛnjɛ tu na Ngee shiri la unu maa N zhɛ ma pana aŋ. Aka elele na ta a kwụbɛ nshama ma ata mi zeteji keeni i'wɛ'wɛ ɛtɛ i lom, nɛ 'yajɛ ambɛ, ee teji iŋ arụpɛ hwɛɛ ibɛ. Ɛɛ ishicinjɛ isɛbwɛ mi tedure na arụpɛ tuhwoŋzhingo na oo to, na apwaŋ aba tɛshɛkana, nu nturare ma aba mu ụhiụŋ ụlatụ keeni arụpɛ aba u tuswa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

29Ngee heŋteni aŋ, Ngɛɛ hiɛŋ; Imbe kwuŋ nshama mu ga mi zeteji ahia zha tɛzhɛba mɛ shɛɛ? Ɛ hiɛŋ ofwo ata zeteji Bama tutu ta hwayɛ.

30Iwɛ ecilo ata, mbiso atwa Isrɛl, maa, AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Iwembe po kwuuŋ ahiɛ shɛ hia ndaanana iwɛwɛ ɛlɛ ike ike ogwunukwoshi hiŋ njɛ la, na tu'watatagwụ ntatanuwaŋ ma abaa?

31Okwo taa hwayɛ, hi ta ta arụpɛ ala oko oko oo to la, ahia ta du arụpɛ na miaụŋ mi hiŋ, ohio hwoŋzhingono tuwa ta ata tu ko tu ko miaụŋ mi hiŋ me eyi, ahi mama hashagana gana ata. Ahiɛba atwa Isrɛl, hi ta zhajɛ waa maa hi dwelekeci iyi nɛ shɛ ukwulana mu! Gamba AGWANGWAMA Mokondo, N hiɛŋ, Gana na tu Ngaa shɛ buumwa, N zha shɛ mo lono maa hi n heŋteni iwɛ iyi elele o.

32Hi mama 'imɛ maa hiɛ shɛ gana edenji na shihaŋsa shi hiŋ, gana atwa na namɛ na anya a'una maa hi na zhɛba i'wɛ'wɛ keeni atayɛ. Ama tuba inɛ ɛtɛ zha shɛ ya 'yaga eshe kwukwuŋ.

Agwatana a Pana Atwa Ulwapɛ Baa Gangana aŋ Du

33Gana na tu Ngaa shɛ AGWANGWAMA Mokondo na shɛ buumwa, Mo hi mbiso maa N zhɛ ma hi untangana ta 'yajɛ ikɛnyi nu ukpahiŋ mu na Ngaa 'yajɛ kpaaŋ keeni isɛbwɛ mi tu'ampɛ.

34Aka na Ngaa hi bacanjɛ no olugwo elele na ahiɛ garatagwụ la, ahi ga namanjɛ, Ngoo hi sotulonu urubwo uko, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ mo hi mbisono isɛbwɛ mi tu'ampɛ keeni ukpahiŋ na Ngaa 'yajɛ.

35N zhɛ mo hi tocingo nụ ụshɛka we edenji, apata Ngɛɛ zhɛ ma duma ụshɛrɛya hiŋ ne eshe hiŋ.

36N zhɛ ma duma ụshɛrɛya hiŋ gana na Ngaa jɛmɛ la ụshɛrɛya we eshi hiŋ nụ ụshɛka Ijipti, AGWANGWAMA Mokondo ubwa dumwa.

37N zhɛ ma hi untangana ta 'yajɛ ikɛnyi na tijama maa ma hi nda maa hiɛ njɛ iyi nɛ Ngaa twa la unu ibɛ ne hiŋ.

38N zhɛ ma bacɛnga atwa tigezhe keeni atwa na a bwada-undwa na ashashɛ hiŋ. N zhɛ ma bacɛnga aŋ na cɛnjɛ te elele tu na aa ga namanjɛ, ama N zha shɛ mo lono kaa maa e gwure ya na cɛnjɛ ti Isrɛl. Nazhɛ ɛhi zhɛ hia mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA.

39AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Oo ahiɛba atwa Isrɛl, bụtụ bụtụ hiŋ ga zha maa bu na zhɛba ntatanuwaŋ mu bwa! Ama ma hiɛ tɛtagana-unu maa na aba inɛ gɛ, hiɛ shɛ hia hwuga-unu mu maa hi genji ya izeci mi tijilo tɛhashɛgana tedure na arụpɛ na ahia ta nu ntatanuwaŋ mi hiŋ.

40Iwɛnɛ po na cɛnjɛ ta ata ti ishɛmɛ ɛtɛ mi, ibɛ shɛ ishɛmɛ ɛtɛ tijilo i zeci ni Isrɛl, apata ɛhi zhɛ hi ma n zhɛba hwɛɛ hiŋ ahiɛba atwa Isrɛl. Apata amɛ mi zhɛ o lomo

© 2008 Bible Society of Nigeria.

ne hiŋ, apata du Ngɛɛ zhɛ mɛ hi hiɛŋ, N teji ma arụpɛ, maa hi m panɛ apwaŋ hiŋ a na ngezeni nụ ụzhɛ hwɛɛ, ta arụpɛ hiŋ tijilo hwɛɛ.

41Aka na Ngaa hiɛ bacanjɛ na a'una na ahi ga garatagwụ la, Ngoo hi sotulonu urubwo uko, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma lashɛga arụpɛ tuhwoŋzhingo a na ɛhi zhɛ hia ta, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ mo hi mbisono tijilo ti mi na ashashɛ edenji.

42Aka na Ngee hi gwuricinje ni Isrɛl, na cɛnjɛ tu na Ngee shiri la unu maa N zhɛ ma pana ogwunukwoshi hiŋ, nazhɛ ɛhi zhɛ hia mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA.

43Apata nazhɛ ɛhi zhɛ du hi ne teyinje iyi ụpụrụsa nɛ ahiɛ ndanjɛ la keeni gana na ehi meme heshigeni la. Hi zhɛ hi mama shana iyi inyizhi ni ikɛnyi hiŋ iwɛ iyi iwɛ nɛ ahiɛ ndanjɛ kpaaŋ.

44Oo ahiɛba atwa Isrɛl, aka na Ngaa njɛ iyi elele maa ma jilanɛ ụjɛrụma izeci mi, nazhɛ ɛhi zhɛ hia mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA. Iwɛnɛ po N hiɛ njɛ shɛ iyi elele nɛ teni cɛŋ no tugworozwo ti hiŋ keeni iyi ci'nyɛ nɛ ahiɛ njɛ o. AGWANGWAMA Mokondo ubwa dumwa.

Tigesere tu Tuwumana Atwa Tuta

45Nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa ne mi, bɛɛ hiɛŋ,

46Ɛ-yɛu bụtụ, mbiyana tuta. Anangana atwa tuta maa dumanganɛ uwapa ata namɛ na cɛnjɛ tu tuta tigesere.

47Mbiso uwapa ata namɛ tuta maa, Shɛlaga ma iyi nɛ AGWANGWAMA Mokondo jɛmɛ; bi hiɛŋ, Kwụba, N zhɛ ma bu sapa ulwa, nazhɛ wɛɛ zhɛ wo hwoŋzhingo ụ'wụ'wụ we elele na shikeni na amɛ bụ, tu una ulomu tu una uhwoo. I zasa iyi elele nɛ zhɛ ya ala maa i 'wericinji uŋ o. U zhɛ wa zalanga te kwune tuta tutu i ci tuzuba, oholobwo bụratụ bu bwa zhɛ a pa bụtụ be elele.

48Bụtụ be elele zhɛ ba kwụba maa Gamba AGWANGWAMA n sepi uŋ ulwa, i zasa kaa bụtụ eri bo 'woricingo uŋ o.

49Nazhɛ Ngɛɛ hiɛŋ AGWANGWAMA Mokondo, Kede i shɛ Gamba n njɛ iŋ o! Iwɛnɛ po atwa ga na gagwuma cebe, ɛɛ hiɛŋ, Nu n-ndumwa tumanganjɛ kiri Ama duma n-ndumwa.

Izikɛl 21

Utokwobi Ụshɛrɛya wa AGWANGWAMA

1Nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa ne mi, bɛɛ hiɛŋ,

2Ɛ-yɛu bụtụ, ngbaraka Jɛrusalɛm maa enengeni ohwolu ata tijilo tuwumana ta aba. Dumangana cɛnjɛ ti Isrɛl tigesere

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3maa Gamba AGWANGWAMA n hiɛŋ, N shɛ bụtụ bi i'ime hiŋ. N zhɛ me hwucice utokwobi mu nu ufwutwa maa ma hiɛ kwụna hwɛɛ hiŋ, ta atwa tiririri to ogworozwo.

4Iwɛnɛ po nu utokwobi mu na Ngɛɛ zhɛ me hwucice nu ufwutwa, nu bwa Ngɛɛ zhɛ ma kwụna bụtụ be elele, ta atwa tiririri to ogworozwo te kwune tuta uuwa i ci tuzuba.

5Bụtụ be elele zhɛ ba mapa maa Gamba AGWANGWAMA n hwucikwo utokwobi mu nu ufwutwa ubwa, N zha shɛ kaa mo gwuricingo uŋ ya o.

6Ɛ-yɛu bụtụ, no ngwulo gana bụtụ na amɛ ubwa zhɛ tụbagwụ na amɛ-tụhaŋtụ. No ngwulo na amɛ-tụhaŋtụ no ofwo na bụtụ be elele zhɛ ma bu ngbaraka.

7Aka na ee bi heŋteni iwɛ iyi nɛ bɛ njɛ upo obo ngwulo, mbiso aŋ maa, Iwɛ unabarɛ na we ci. Aka na wee ci, inyɛsɛ zhɛ ya ima aŋ na shɛmɛ sha aba, ɛɛ zhɛ o zwono i'ɛlɛ na shɛgba, u'waba zhɛ wa kwuswa aŋ, shilulo sha aba shi zhɛ shɛ bwɛ na tɛzhɛgɛda. Aka ci, o tuwo cebe. AGWANGWAMA Mokondo ubwa dumwa.

8Nazhɛ AGWANGWAMA n hiɛŋ,

9Ɛ-yɛu bụtụ, Duma tigesere. Mbiso atwa iyi nɛ Ama njɛ, Gamba AGWANGWAMA, N hiɛŋ, Utokwobi, utokwobi na aa lụbwa aa nyashɛnjɛ.

10A lụbwa uŋ maa a njɛ ikwunɛ, a nyashɛnjɛ uŋ maa u na nda mbaraa mbaraa gana ɛbɛrɛ. Unyasa tubwada eri shi wa nama ya kwukwuŋ, iwɛnɛ ta atwa mi 'wa sụ iwɛ unu-tɛtɛtagana keeni ulwapɛ we elele na ee peni aŋ.

11A nyashɛnjɛ utokwobi ata maa ụ zhɛmɛ ugondu tɛnda A lụbɛ uŋ aa nyashɛnjɛ uŋ, maa e utegeni bụtụ na zhɛ ba nda ikwunɛ.

12Ɛ-yɛu bụtụ, ugana na amɛ-tụhaŋtụ; utokwobi ga shɛ iwɛ atwa mi keeni iwɛ ehiu Isrɛl hwɛɛ. Ɛ zhɛ a kwụna aŋ hwɛɛ, ta atwa mi na ta vwɛ. Pa agba bu iyi na amɛ-tụhaŋtụ!

13AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, N zhɛ ma manga atwa mi, yaa shɛ aa lacɛ kaa maa a jɛshɛrɛjɛ-shihaŋsa, asha ijɛ kpaaŋ zhɛ yo jitono aŋ.

14Ibɛ po, ɛ-yɛu bụtụ, duma tigesere. Puso i'ɛlɛ bu, maa utokwobi u po iyi kpalụ yebi kwo kaa kpalụ tatụ. Ụ shɛ utokwobi na wa kwụna atwa, utokwobi ata wo zwono atwa inyɛsɛ, waa shɛla kaa atwa.

15Ụ njɛ maa u'waba kwuswa atwa mi, ibɛ po aa twa udukwutwa. N zhɛ mo zwono ụshɛpwụ ata wa aba ụ'wụtụ inyɛsɛ nu utokwobi na wa nda mbaraa mbaraa gana ɛbɛrɛ, u mama imwa maa ụ njɛ ikwunɛ.

16Utokwobi ata lacɛmɛ tebiye, u zhɛ wa nda ibweleji tu u'ala ubiye, tu u'ala ugwulwo! Geri elele abɛ jɛshɛrɛjɛ uŋ, wa vwala iyi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

17N zhɛ du mo puso i'ɛlɛ mi, nazhɛ isɛbwɛ mi zhɛ yo hwuwowu. AGWANGWAMA ubwa dumwa.

Utokwobi wa Agwuma Atwa Babulon

18Nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa ne mi, bɛɛ hiɛŋ,

19Ɛ-yɛu bụtụ, nda ihwɛŋnɛ iyebi nɛ agwuma Babulon eri be dure nu utokwobi ubwa useyida. Gɛ ihwɛŋnɛ ɛtɛ iyebi i kwune nu u'una uko. Shɛnda ugbogolo na ti'nyeci ti 'nyeci ne eseshi ihwɛŋnɛ ɛtɛ.

20Una uko zhɛ wo mbisono agwuma ata maa uhwaŋna na zhɛ Raba, na shɛ ụshɛpwụ A'amon ata, una uyebi zhɛ Juda, ubwa zhɛ Jɛrusalɛm ata 'yajɛ ijilɛni.

21Agwuma ata Babulon zhɛ o shikono ne eseshi uhwaŋna ata ba yalaga ti'nyeci tu ugbogolo ata shikeni ne eseshi ihwɛŋnɛ ɛtɛ, maa ta uhwaŋna na shɛ una ubwa ugbe. Bee zhingeci a'inla ubwa, baa njɛ ushaura na tuwa tu bwa, bɛɛ bwɛ asụbwụ usunda na oo to ụrụpɛ bee yelegeji.

22Bu 'waŋnɛ i'ilɛ nɛ aa njɛ useyida Jɛrusalɛm nu u'ala ubwa ubiye! Ibɛ mbishi bu maa ga zha maa shɛnda ezhibi adatụ tuhwuŋzo, maa kala ukwuruwa ujasa, maa shorocongo ihwɛŋnɛ ɛtɛ, maa hino du ashapa.

23Atwa Jɛrusalɛm zha shɛ a tɛtana ijɛ rishe o, iwɛ unu na aa twawa la. Ama tigesere tɛ ga tɛ shɛ iwɛ maa e teyingeni aŋ iwɛwɛ nɛ aa njɛ, maa e mbishi aŋ sasana maa ɛ zhɛ ma hi ima.

24Iyi nɛ Ngaa jɛmɛ Gamba AGWANGWAMA Mokondo na, N hiɛŋ, Iwɛwɛ hiŋ banɛ upeje. Bụtụ be elele mepi ya gana na tu n-ndumwa mụ bụ wụmɛ. Bɛ bɛcinjɛ iwɛwɛ bu ni iyi elele nɛ aba nda. N-ndumwa mụ bụ wụmɛ, iwɛbɛ po Ngɛɛ zhɛ ma bu shapa maa mo bu utogono atwa i'ime bu.

25Oo gabụ ugworozwo na shɛ yɛu tugwama ni Isrɛl, ụjita na ɛbi zhɛ ba lashɛga ulwapɛ bụ umɛwɛɛ we ci ba.

26Gamba AGWANGWAMA Mokondo n dumwa, Ngɛɛ hiɛŋ, Pashɛnga udara bụ, tu ureweni bu. I zha shɛ ya sha gana ala ya kwukwuŋ. Ishicinjɛ bukofwo maa 'yaga ụhwada! Bizhanga ma atwa na ga untanganɛ ofwo!

27Osombo! Osombo! Iiŋ, N zhɛ ma nda ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ osombo! Ama ijɛ ta zha shɛ ya nda o, semi aka na bụtụ ata Ngee teri maa pana ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ ulwapɛ pushe. Nazhɛ Ngɛɛ zhɛ mo sugo iŋ ma pana bụ.

Utokwobi na Zhɛ wa Kwụna A'amon

28Ɛ-yɛu bụtụ, duma tigesere, maa enengeni A'amon iyi nɛ Gamba AGWANGWAMA Mokondo jɛmɛ, N hiɛŋ, O hwucikwo utokwobi maa a njɛ ikwunɛ; a nyashɛngwa uŋ maa a njɛ ikwunɛ, maa u na nda mbaraa mbaraa gana ɛbɛrɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

29Shizobu shɛ na aa kwụba iwɛ bụ shɛ shɛ ụzagwụ, tigesere tu na aa duma iwɛ bụ tɛ shɛ ụzagwụ hwɛɛ. A shɛ ogworozwo keeni atwa ci'nyɛ, ụjita wa aba we ci ba, ibɛ shɛ ụjita na ɛɛ zhɛ a pana aŋ ulwapɛ umɛwɛɛ. Utokwobi zhɛ wa shɛla aŋ nu urworwo.

30Gwuricingo utokwobi nu ufwutwa ubwa! N zhɛ ma duma ụshɛrɛya bu no ofwo ata aa bu karɛ, na cɛnjɛ ta ata ee bi meci.

31Bi zhɛ ba hwuga-ụngwụ ni isɛbwɛ mi ti Ngee duduje iŋ maa i zhɛ pụ bụ gana ulwa na wo gorogo. Nazhɛ Ngɛɛ zhɛ mo hi utogono atwa shimiaụŋ, atwa na shɛ egwoni ni iyi ufwu tɛnda.

32Ulwa ata zhɛ mo hi hwoŋzhingo. Nu u'una bu kaa ɛɛ zhɛ a 'waŋ mehieŋ mụ bụ, i zasa bụtụ be elele tɛ zhɛ me bi teyinje ya kwukwuŋ. Gamba AGWANGWAMA N dumwa.

Izikɛl 22

Undwa na Atwa Jɛrusalɛm Bweji

1Nazhɛ AGWANGWAMA dumananɛ n-ndumwa ne mi, bɛɛ hiɛŋ,

2Ɛ-yɛu bụtụ, bu mama 'imɛ suu ma jɛmɛ ụshɛrɛya ụshɛpwụ ga wa kwụna atwa? Mbiso uŋ iyi-tupwaŋ nɛ waa njɛ kpataa.

3Mbiso ụshɛpwụ ga iyi nɛ Ngaa jɛmɛ Gamba AGWANGWAMA Mokondo, N hiɛŋ, Aka hiŋ ci ya, iwɛnɛ ahiɛ kwụnɛ atwa hiŋ gembi ufwugwo, ehi meme heshigeni du kaa nu ntatanuwaŋ mu na ahia zhɛba!

4N-ndumwa mi mehieŋ ma atwa ata ahiɛ kwụnɛ mɛ hiɛ wụmɛ hwɛɛ, ta tumama hashɛgana tu na ehi meme heshigeni nu ntatanuwaŋ mu na ahi mama ndanɛ. Iwɛ ecilo ata ụjita hiŋ we ci ba, aka hiŋ ci ya! Iwɛbɛ po Ngee leneni edenji maa a na hi nda asada, maa a na hi nda ụpụrụsa.

5A'una na gwumwongonu, ta a'una na dụlụmanjɛ ma hi nda ụpụrụsa iwɛnɛ te ehi bweji undwa.

6Ehiu Isrɛl patanɛ ikɛnyi ya aba rishe, ibɛ po aa shɛ akwụnɛ-atwa.

7I zasa bụtụ ba muna emeci ubwa ụjɛrụma nụ ụshɛpwụ ata o. Hia ya againŋ imwere, ohio gwushogo ule no olugwo olulo keeni miaụŋ-me-e'weteji.

8Hiɛ mụnɛ shɛ ofwo mi tijilo ụjɛrụma o, hi untanganɛ shɛ du kaa Ijitɛ-ụhinjanụ mi o.

9Atwa oko namba na ashashɛ hiŋ a shana anya aba iwɛ, iwɛ maa a kwụnɛ aŋ. Atwa oko a ya iyi nɛ oo to ụrụpɛ na tuwa. Atwa oko shɛ iyi nɛ aa nda ukwedeyi ibɛ kiri aa twa ifelu ibɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10Atwa oko o woto ne eyikwo eshi aba. Atwa oko o woto ne eyikwo na njɛ shɛ iyi ni iji.

11Atwa oko a nda tupwaŋ ne eyikwo anya aba, atwa oko o woto na atashɛ aba, atwa oko o woto na angwụfwụ aba na ee beni shi amɛ oko na aba.

12A nda atwa oko na amɛ hiŋ ụgwụ maa e zhe a kwụnɛ bụtụ. Atwa oko a lashɛga tupatana nu ukwuribi na aa unanjɛ anya aba na shɛ atwa Isrɛl, aa shɛ ya azhɛgba nu uhiuhiu wa atwa ata, iwɛnɛ ti isɛbwɛ mi 'wi aŋ. AGWANGWAMA Mokondo ubwa dumwa.

13N zhɛ mo dubo i'ɛlɛ mi iwɛ titeni ta ata to orugwusu ahia lashɛga atwa keeni atwa na ahia kwụna.

14Hi heŋshi maa hi te eri hia 'yaga eshe-hwoo elele kwo kaa ikɛnyi ye elele maa hi suje i'ɛlɛ hiŋ na azuba, na aba na tu Ngaa hiɛ njɛ iyi nɛ Ama jala maa ma hi nda hŋ? Gamba AGWANGWAMA N dumwa, N zhɛ kaa ma nda iyi nɛ Ngaa jɛmɛ.

15N zhɛ ma hi garataga maa hi zwogono na ashashɛ edenji elele, keeni a'una swoswoswo. N zhɛ ma kwunanga ugondu ata hiŋ u ci'nyɛ ahia nda.

16Ama aka na ahi hashaganụ na ashashɛ edenji ata, nazhɛ ɛhi zhɛ hia mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA.

Ulwa na Agwatana a Nyashɛnga Iyi

17Nazhɛ AGWANGWAMA n hiɛŋ,

18Ɛ-yɛu bụtụ, atwa Isrɛl a n zasana ya uhwara o, a shɛ gana tiri ta azụrụfa. A shɛ gana bundala, na azụrụfa, nu ukwokwo, nu ụshɛmbɛrɛ na aa bwa nu ulwa na aa nyashɛnjɛ azụrụfa.

19Iwɛbɛ po Ngaa jɛmɛ Gamba AGWANGWAMA Mokondo, Ngɛɛ hiɛŋ, Gana na ta ahi zasa ya uhwara, ahiɛ shɛ gana tiri ta azụrụfa. N zhɛ me hi suje mo sotulonu urubwo uko nu Jɛrusalɛm,

20gana na te e suje azụrụfa na aa ta nanganɛ shɛ, na bundala, nụ ụshɛmbɛrɛ keeni ukwokwo, oo zwono nu ulwa na wa nyashɛnga iŋ. N zhɛ me hi nicingo gana na tu ulwa wo nicingo azụrụfa.

21N zhɛ mo hi sotulonu urubwo uko nu Jɛrusalɛm, maa ma hi shaanana ulwa, maa Mo hi nicingo na amɛ ubwa tedure ni isɛbwɛ mi nɛ Ngaa 'yajɛ.

22Hi zhɛ hio no nu bwa gana na oo nicingo azụrụfa nu ulwa, aka ata nazhɛ ɛhi zhɛ hia mapa mazhanga mi isɛbwɛ mi Gamba AGWANGWAMA.

E Peni Ehiu keeni Atwa ata N-ndumwa-tụwụma

23Nazhɛ AGWANGWAMA dumananɛ n-ndumwa ne mi, bɛɛ hiɛŋ,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

24Ɛ-yɛu bụtụ, mbiso atwa Isrɛl maa cɛnjɛ ta aba tɛ shɛ shɛ ya cɛnjɛ tu na tu namɛ
shɛshɛshɛ o, iwɛbɛ po Ngɛɛ zhɛ ma pana tụ ulwapɛ na amɛ isɛbwɛ mi maa kede
eshilo ngbi ya na tuba o.

25Ehiu cɛnjɛ tu ga a shɛ gana izeci nɛ yo ngwulo iwɛ usunda na aa kwụnɛ. A
kwụnɛ atwa, ee suji uduciya wa aba hwɛɛ ti i'wɛŋnɛ ya aba nɛ ee eri o sugo na
atwa na aa kwụnɛ; olulo ta barɛ ya.

26Onongbo bweji undwa mu, ee heshigeni iyi mi tijilo. A njɛ shɛ iyi tijilo ni inɛɛ
nɛ shɛ shɛ iyi tijilo swoswoswo. A njɛ shɛ du kaa iyi nɛ shɛ iyi tiri swoswoswo ni
inɛɛ nɛ zasa tiri o, aa ngbaracɛ du Ijitɛ-ụhinjanụ mi cwɛŋ bana. Iwɛbɛ po atwa
Isrɛl n mụnɛ shɛ ya ụjɛrụma na ashashɛ aba.

27Atwa na untanganɛ shihwolu a shɛ gana ogwusu na a dwatwaga usunda na aa
kwụnɛ. O dudwogo mehieŋ, aa shɛ akwụnɛ-atwa maa a 'yaga titeni to orugwusu.

28Egesere aba sweci iwɛwɛ gɛ, gana atwa na a sụkwụtwa ụdatụ ụhwụla. Shizobu
shɛ ụzagwụ aa kwụba, aa duma du tigesere tụ ụzagwụ. Ɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA
Mokondo ubwa jɛmɛ, Gamba AGWANGWAMA N dumanɛ shɛ kaa iwɛ ye elele na
aba o.

29Atwa cɛnjɛ tu ga a ya atwa imwere, aa lashaga atwa iyi na tɛshɛrɛ. A nda
okofwo keeni atwa na mama zasa tuhwulo, oo gwushigo titeni nu uhiuhiu wa
agaiŋ no orugwusu.

30N dwelekeci bụtụ na eri ma m mana uba, na zhɛ ba ala maa shikono no ofwo
na uba bagatagwụ maa lashaga hwuŋ cɛnjɛ tu ga na aka na Ngɛɛ zhɛ ma nda tu
ufwu na aka na ta amɛ mi hashɛganụ, ama N kwụbɛ shɛ bụtụ okwo bu ko.

31Iwɛbɛ po Ngɛɛ zhɛ mo zwono aŋ isɛbwɛ mi gana ulwa, Ngɛɛ zhɛ ma nda aŋ
ufwu iwɛ iyi nɛ aa njɛ. AGWANGWAMA Mokondo ubwa dumwa.

Izikɛl 23

Angwụfwụ na Shɛ Awɛle

1Nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa ne mi, bɛɛ hiɛŋ,

2Ɛ-yɛu bụtụ, miaụŋ mu ko mo o mi yebi mu namba mɛ shɛ atwa bino bu ko.

3A shɛ awɛle ni Ijipti, e kwuni tuwɛle tɛnda taa ta a waŋnɛ. Na cɛnjɛ ta ata aa
fwɛŋ shosubo sha aba uuwa shaa 'waŋ.

4Go Ohola ubwa shɛ idɛwuŋ (ubwa shɛ ụsụbwa Samaria) buhongwu bwa ɛɛ hiɛŋ
go Oholiba (ubwa shɛ ụsụbwa Jɛrusalɛm). N zeni aŋ hwɛɛ aba ebe yebi, ee m
metenji du miaụŋ-me-eyi keeni miaụŋ-mo-o.

5Okwo tu go Ohola shɛ biyikwo mi, ba nda waa tuwɛle, baa nda ukwedeyi wo
olwo ubwa a na namɛ na Asiria.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6A shɛ ejeshi a na o urugono i'wɛŋnɛ ya aba ishenje, a shɛ ogwomina ụjɛrụma,
aa shɛ du atwa na 'yajɛ shihwolu shɛ 'wụtụ 'wụtụ; hwɛɛ aba kaa a shɛ esemberi
na pilanụ tebiye, ejeshi na a suka idɛkwɛ aa shɛ.

7Buwɛle be ejeshi Asiria a na 'yajɛ shihwolu baa shɛ. Ukwedeyi ubwa njɛ bu
uuwa bee meme heshigeni baa zhɛba ya ntatanuwaŋ ma atwa Asiria elele na baa
nda ukwedeyi wa aba.

8Bu to tuhwulo tɛ tuwɛle tu na bee kwune tɛnda taa ni Ijipti, no ofwo na etwenyi
kwune buweci nu bwa tu baa ta waŋnɛ la. Taa na aka na tu baa ta shɛ usapa, ibɛ
etwenyi kwuni buweci nu bwa, aa njɛ bu buwɛle.

9Iwɛbɛ po Ngee shepi bu Ngee utegeni etwenyi ata Asiria baa nda eshe iyi aba.

10E shiri bu mohondo, ee leshiji miaụŋ mu bwa me eyi ta mu na mo o, nazhɛ aa
shɛrɛ bụ nu utokwobi. Baa shɛ ya iyi tutwa na ashashɛ eyikwo iwɛ ụshɛrɛya na
jiteni bu.

Iwɛwɛ Oholiba, na Shɛ Ụsụbwa Jɛrusalɛm

11Okwo to buhongwu bwa go Oholiba kwụbɛ ijɛ, bu wụmangwụ waa nɛ tuwɛle
bee hwuri batagwụ bwa go Ohola.

12Bɛ njɛ du esheyi atwa ata Asiria a na beni urishi, a gata shɛ ejeshi a na
untanganɛ shihwolu shɛ 'wụtụ 'wụtụ, a na o urogogono i'wɛŋnɛ ya aba ujasa
kpaaŋ, keeni ejeshi ata shɛ asụcɛ idɛkwɛ, te esemberi ata pilanụ tebiye,

13Ngaa kwụbɛ maa masha mu bwa hwɛɛ mɛ zhɛshɛ o, buhongwu ata bwa
wụmangwụ du gana batagwụ ata bwa.

14Ama ba ta tuhwulo nɛ tuwɛle tu bwa tɛnda. Aka na baa kwụbɛ ntatanuwaŋ me
etwenyi na untanganɛ shihwolu shɛ 'wụtụ 'wụtụ nu Babulon mu na aa njɛ nụ
ụdatụ ee urigeni mu tugwuno tu na ti shenjemi bere bere.

15E umpi mu amazhɛya ne shimbi, ee peri mu ereweni no ohiuhiu, hwɛɛ aba shɛ
gana ejeshi Babulon a na shɛ asụcɛ idɛkwɛ.

16Gunu na tu baa kwụbɛ mụ, esheyi aba kwuni bu ti'insa, baa tumwananɛ mụ
butumwa nu Babulon maa ga a zhajɛ.

17Nazhɛ atwa ata Babulon zhajɛ maa o woto nu bwa. Ee weci nu bwa uuwa baa
shanɛ aŋ ya du iyi nɛ njɛ ufwu, bee meme sheyinji bee genji aŋ.

18Aka na bɛɛ mɛmɛ bɛcinjɛ ne eshe ufwugwo mohondo maa bụtụ be elele mepi
maa buwɛle baa shɛ. Ngee sheyinji Ngee genji bu gana na Ngee meme sheyinji
Ngee genji la batagwụ bwa.

19Bu wụmangwụ ya na tuwɛle tɛnda, i shɛ shɛ aa manga nu gana na tu baa nda
la tu baa ta waŋnɛ ni Ijipti o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

20Etwenyi ata aba baa nda esheyi aba, a gata teleyi ta aba tɛ shɛ gana teleyi ti izhinyɛci, a na o mungo eyikwo gana idɛkwɛ.

21Oholiba, asha ba jala maa to tuhwulo tɛ tuwɛle tu na ɛbi njɛ la ni Ijipti aka na abu ta shɛ la usapa, igɛtɛ etwenyi fwufwanganjɛ la osubo bu uuwa aa 'waŋ, ee weteji ya.

Agwatana Peni Oholiba Ulwapɛ

22Oholiba, Gamba AGWANGWAMA Mokondo, N hiɛŋ, N zhɛ me suje etwenyi ata bu ebi genji la maa a 'yaga amɛ-tụhaŋtụ na bụ, N zhɛ me suje aŋ geri elele maa o bu gbodongonu.

23N zhɛ me suje atwa Babulon, na atwa Kaldia hwɛɛ, te etwenyi Pikod, ta a na Shoa hwɛɛ, ta a na Koa ta atwa Asiria. N zhɛ me suje atwa ata a shɛ ogwomina hwɛɛ, ta atwa na zhɛmanjɛ esemberi tebiye a na untanganɛ shihwolu shɛ 'wụtụ 'wụtụ te ehiu ejeshi a na a suka idɛkwɛ mo sotulonu aŋ urubwo uko.

24Ɛ zhɛ a 'waŋnɛ ejeshi ofwugwo ni ihɛŋtu ujasa hwɛɛ, ti ihɛŋtu nɛ ya 'waŋna i'wɛŋnɛ. A 'yajɛ shabula shɛ ujasa keeni akata ashɛmbɛrɛ a na aa mama jilaganɛ, ɛ zhɛ mo bu rugwutwonu, a ma bu sukakana. N zhɛ ma bu shapa mo utogono aŋ, aba zhɛ a duma ụshɛrɛya bụ gana na tu undwa wa aba namɛ.

25N zhɛ mo lono maa a bɛ njɛ iyi iwɛ ni isɛbwɛ ya aba, iwɛnɛ tu Ngaa 'yajɛ isɛbwɛ keeni isɛbwɛngwɛ na bụ. Ɛ zhɛ a jaja inyɛnu bu, ta acɛbɛ bụ, ɛ zhɛ a kwụna atwa bụ a na ge benengeni nu utokwobi. Ɛ zhɛ o sugo miaụŋ mụ bụ me eyi ta mu na mo o, o hwoŋzhingo mu buumwa buumwa.

26Ɛ zhɛ o tufworongo tugwuno tụ bụ, o sugo odworwo bu, ti ikwɛmbɛ bụ.

27N zhɛ ma kwunanga esheyi ata aba nda la tɛ tuwɛle ta ata aba nda la te kwune taa ni Ijipti. Bi zha shɛ ba mbiyana ya ntatanuwaŋ ma ata okwo timbiyana o, okwo tu haŋsa bu zha shɛ du kaa ba haŋsa ya iwɛ Ijipti o.

28Iyi AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ na, bi hiɛŋ, N zhɛ ma bu shapa ma pana atwa na go bu to ni i'ime keeni atwa na ebi sheyinji ebi genji la.

29Ɛ zhɛ o sugo iyi elele nɛ abɛ njɛ la ugondu ibɛ nazhɛ abu 'yajɛ iŋ, nazhɛ a ma bu ganga ya mohondo, iwɛnɛ to o bu to ni i'ime, bi zhɛ bo shilo ya gana buwɛle. Esheyi bu keeni tuwɛle tụ bụ ibɛ

30bụ shapɛrɛganɛ inɛ ɛtɛ. Bɛ shɛ buwɛle be edenji, ebi meme heshigeni nu ntatanuwaŋ ma aba.

31Gana na abu 'wa iyi nɛ batagwụ bụ ba nda, iwɛbɛ po Ngɛɛ zhɛ mo bu utogono ukwopi ubwa nu u'ala bụ.

32AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Bi zhɛ ba swa ukwopi ata u batagwụ bụ; ụ shɛ du kaa ukwopi na gembi tebiye, na kaa iri. Bụtụ be elele zhɛ ma bu ngbaraka cwɛŋ, a na bu nda asada. Iwɛnɛ po ukwopi ata shini pwomu.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

33U zhɛ ma bu nda bụtụ bi tiriri u na bu ngba, ukwopi ata wa sha bụtụ inyɛsɛ, wo bibizo kaa bụtụ, ubwa shɛ ukwopi ata u batagwụ bụ ga Samaria.

34Bi zhɛ ba swa uŋ nu bwa uuwa i ci uce, gabụ bi zhɛ ba bwarataga uŋ rukwu rukwu. Na tubwaratagwụ tu bwa ɛɛ zhɛ a jajaga osubo ata bụ. Gamba AGWANGWAMA Mokondo N dumwa.

35Iwɛbɛ po Ngaa jɛmɛ Gamba AGWANGWAMA Mokondo, Ngɛɛ hiɛŋ, Bi zhɛ ba nda ụbaụta iwɛ esheyi ata bụ keeni iwɛ tuwɛle ta ata tụ bụ iwɛnɛ isɛbwɛ mi ibu 'wi, abu m panɛ aba.

Agwatana Jɛmɛ Ụshɛrɛya Biyikwo ga no Buhongwu Bwa

36Nazhɛ AGWANGWAMA n hiɛŋ, Ɛ-yɛu bụtụ, bu mama 'imɛ hŋ maa jɛmɛ ụshɛrɛya ata Ohola abana Oholiba? Ta aŋ iwɛ iyi-tupwaŋ nɛ aa ndanjɛ.

37A njɛ tuwɛle, ee dudweji mehieŋ ma atwa, a njɛ tuwɛle nu ntatanuwaŋ, aa kwụnɛ miaụŋ-me-eyi mu na ee ge me metenji. Miaụŋ mi mi me eyi muba oo to ụrụpɛ nu ntatanuwaŋ ma aba.

38Shɛ iyi nɛ kiri aa njɛ ta o. E heshigeni ohwolu mi tijilo, jita ata gbaa ibɛ ee bweji undwa Ijitɛ-ụhinjanụ mi na Ngee shikicinji.

39Jita ata uko uko ee suji miaụŋ ma aba oo to ụrụpɛ nu ntatanuwaŋ, ibɛ du aa zhajɛ ee heshigeni ohwolu mi tijilo! Iyi nɛ aa njɛ nu umwono mu ta.

40Ahiɛba hi tumwanɛ etwenyi ata namɛ taa dụlụ maa a hiɛ suyananɛ aŋ. Aka na etwenyi ata zhajɛ, abụ dụrɛ meni, ebi shiyegeni itezere ne eshe, abụ shanɛ odworwo ne embi, abụ shanɛ ikwɛmbɛ ni i'ilu.

41Nazhɛ abɛ jɛjɛ no ogodo ụjɛrụma, ebi shi uteburu nu umbe wa aba, ee petengeni ya iyi nɛ pilanụ nu bwa hwɛɛ, ti iturɛre keeni manɛbɛ ma buta mu na Ngee peni aŋ la.

42Rundu re etwenyi ata tusashɛ ru namɛ na ashashɛ aba, aba shɛ atwa na ee suje taa nụ ụshɛka. Ee zweni eyikwo aba shi'umwo shi biye ni i'ɛlɛ, ee petengeni aŋ adara na pilanụ no ohiuhiu.

43Nazhɛ Ngɛɛ mɛmɛ hiɛŋ, Biyikwo ga aa nduwa ufwu na tuwɛle, ubwa aa ta njɛ buwɛle ba aba. Ga a njɛ bụ gana na aa jala, iwɛnɛ po iyi du baa ga namanɛ ta.

44A zhagana awɛle ata ɛgbɛ gbɛ oo woto na aba. A zhagana Ohola no Oholiba, aba shɛ eyikwo ata shɛ awɛle.

45Etwenyi tiririri zhɛ a pana aŋ n-ndumwa-tụwụma iwɛ tuwɛle ta aba keeni iwɛ mehieŋ ma atwa ata na ee dudweji, iwɛnɛ ta a nda tuwɛle. Mehieŋ ma atwa na aa kwụnɛ kaa mu namɛ ni i'ɛlɛ ya aba.

46Iyi AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ na, bi hiɛŋ, Suje unyama wa atwa oko maa a sukakanɛ aŋ, maa e zweni aŋ inyɛsɛ maa e leshiji aŋ iyi ni iji.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

47Ga unyama ata tegeni aŋ atayɛ maa a sukakanɛ aŋ no otokwobi, ga a kwụnɛ ta miaụŋ ma aba, maa e hwoŋzhenji to shimwono sha aba.

48N zhɛ ma kwunanga ya iwɛ tusashɛ tɛnda na cɛnjɛ tu ga kpaaŋ, inɛ gɛ zhɛ ya sha unu-tɛtɛtagana no ofwo biyikwo be elele maa kede a njɛ ya iwɛ tusashɛ kwukwuŋ gana na aa nda la o.

49Ahiɛba eyikwo ga eyebi a na shɛ atwa na batagwụ, N zhɛ ma hi pana ulwapɛ iwɛ tuwɛle ti hiŋ, keeni ntatanuwaŋ mi hiŋ tɛzhɛba. Nazhɛ ɛhi zhɛ hia mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA Mokondo.

Izikɛl 24

Ikwɛshɛ Ciyikwo nɛ ya Gbaga

1Ta atu ulwa shiywa shi cinjishi ni ipiɛnɛ umpwa ni ijitɛ umpwa na ti'ima, nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa ne mi, bɛɛ hiɛŋ,

2Ɛ-yɛu bụtụ, 'nyata ụjita ga uhwayɛ ga gom gom, iwɛnɛ po nụ ụjita ga ubwa agwuma Babulon zhɛ o kwuno Jɛrusalɛm tuhwala.

3Manganganɛ atwa ga mi tigezhe n-ndumwa mu ga, hiɛŋ aŋ Gamba AGWANGWAMA Mokondo N hiɛŋ, Zwono ma meni ni ikwɛshɛ, hi peteni iŋ nu ulwa.

4Tanga ma usunda ubiye hi zweni ni ibɛ, ibɛ shɛ otutu keeni n'unto zanga ma o'umpwo na zhɛmanjɛ hi zweni ni ibɛ.

5Ga shɛ usunda ụgwụdụ na zhɛmɛ, ta ma itulu i'wɛ'wɛ nu uvwi ikwɛshɛ ɛtɛ. Ge meni ma ata mu gwuzhajɛ; shitogo ma o'umpwo ata hwɛɛ, tu usunda ata maa a nɛ.

6AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Atwa ebe ụshɛpwụ ata a na o dudwogo mehieŋ ma atwa, ɛ zhɛ a nda hwuŋ adangboo! Ụ shɛ gana ikwɛshɛ ɛtɛ ya gbaga nɛ zasa aka na yaa nama shɛshɛshɛ kwukwuŋ. Bwaga usunda ata uko uko zawa icɛcɛ tu'waŋ uuwa i ci aka na woo hwuwowu.

7O dudwogo mehieŋ ma atwa nụ ụshɛpwụ ata, ama i zasa ofwo na mehieŋ mu 'waŋ na cɛnjɛ tu na upwupwutu eri wo urogogono mu o; semi nu utayɛ tubala na shiri nu ukpogwu aa 'waŋ mụ.

8N gɛnjɛ mehieŋ ma ata apata, nu utayɛ ata tubala namɛ kpataa no ofwo na ee eri shi o urogono mu, iwɛ maa mi ishicinjɛ isɛbwɛ mi maa ma nda itɛpwɛ.

9Iwɛbɛ po AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Ụshɛpwụ ga wo dudwogo mehieŋ zhɛ wa nda hwuŋ adangboo! Gamba ni ikɛnyi mi n zhɛ ma ta i'wɛ'wɛ ɛtɛ itulu te zeci.

10Ta itulu ni i'wɛ'wɛ ɛtɛ! Shana ulwa maa u gereji! Shitogo usunda ubwa maa ụ nɛ tebiye! Maa kede urombwo nama ya o! Hwoŋzhingo o'umpwo ata kwunduu!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

11Nazhɛ ma patana ikwɛshɛ ɛtɛ itumburɛ yo ohondo na akanga ulwa, ganga iŋ maa i hwoŋni maa i shenjemi ywaa. Nazhɛ ikwɛshɛ ɛtɛ zhɛ ya nama rụmbɛɛ, na aka na tugbaga ta ata ti ibɛ tu hwoŋni tee beni,

12Tɛgadaga Ngaa mama zuga, tukwocikwolo tu na ikwɛshɛ gɛ 'yajɛ tu hwoŋni shi nu ulwa ata hwɛɛ o.

13Tukwocikwolo tụ bụ, tu ba tɛ shɛ iwɛ bụ tusashɛ nɛ abɛ njɛ. Okwo ti Ngee mekeni maa ma bu nyashɛnga, bu ta hashɛganụ waa. Bu zha shɛ ba nama ya rụmbɛɛ o, semi aka na abụ hwụjɛ-ụngwụ ni isɛbwɛ mi tutu uce.

14Aka ci ya ti Ngɛɛ zhɛ ma nda iyi. Gamba AGWANGWAMA Mokondo N dumwa. N zha shɛ ma ngbaraka iwɛwɛ hiŋ cwɛŋ bana o, okwo inyɛmɛnyɛmɛ hiŋ N zha shɛ ma kwụba o. N zhɛ ma hi pana ulwapɛ te teni cɛŋ ni iyi nɛ ahiɛ njɛ. Gamba AGWANGWAMA Mokondo N dumwa.

Biyikwo Izikɛl 'Wi

15Nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa ne mi, bɛɛ hiɛŋ,

16Ɛ-yɛu bụtụ, N zhɛ ma shapa bụtụ ata ebu lubi uhwuri atwa elele eshigiri. Bɛ shɛ shɛ kaa ba twa-u'wo, okwo n'ungwa ta ugana o, okwo malaba mụ bụ kede mu banɛ o.

17To lono maa a hwụjɛ to obo ngwulo. Ta pashɛnga ureweni bu o, to hwucoko okwo abida bu o, kede abu kwụbɛtɛnɛ useyida ụkwụla-tuta kwukwuŋ. To urugono ụpɛshɛka bụ iyi elele o, ta ya okwo iyimɛyɛ nɛ atwa na a ta-ụkwụla a ya o.

18Tu Ngaa dumanjɛ n-ndumwa na atwa ata nu uvwungwa dididi. Ụrụmɛ shɛ biyikwo mi 'wi, ti iyi heri nu uvwungwa, Ngaa njɛ ga gana na te e ge me peni-unu.

19Ibɛ po atwa ata n heŋteni, ɛɛ hiɛŋ, Iwembe po aba nda iyi gana gaa?

20Ngɛɛ jishijɛ aŋ, Ngɛɛ hiɛŋ aŋ, AGWANGWAMA ubwa jɛmɛ n-ndumwa ne mi.

21Mbiso atwa Isrɛl maa: AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Hia busa iwɛ ikɛnyi nɛ umwono wa Atwatana 'yajɛ. Yaa ma hi kwulana maa hi na zha hi nɛ kwubɛ uŋ, ama AGWANGWAMA zhɛ a hashɛgana uŋ kaa. Ɛ zhɛ kaa a kwụna miaụŋ mi hiŋ me eyi na mu na mo o, mụ na ɛhi gɛnjɛ na amwamwa hiŋ nu Jɛrusalɛm nu ujasa.

22Nazhɛ ɛhi zhɛ hia nda gana ga Ngaa njɛ. Hi zha shɛ hio urugono apɛshɛka hiŋ o, hi zha shɛ hia ya iyimɛyɛ nɛ atwa na a ta-ụkwụla a ya o.

23Hiɛ shɛ shɛ hio rungo nu uzawa ereweni no ohiuhiu hiŋ o, okwo uzawa abida ni ivwunɛ hiŋ o, hiɛ shɛ shɛ kaa hia ta-ụkwụla kwo kaa u'wo, hiɛ shɛ shɛ hia twa o. Ama hi zhɛ hia 'nyangana iwɛ iwɛwɛ hiŋ, ibɛ po ɛhi zhɛ hi no ngwulo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

24Gamba ge Izikɛl, N zhɛ ma hi shana useyida; hi zhɛ hia nda iyi elele nɛ Ngaa njɛ kpaaŋ gom. AGWANGWAMA hiɛŋ, Aka na ti ijɛ njɛ, nazhɛ ɛhi zhɛ hia mapa maa ubwa shɛ AGWANGWAMA Mokondo.

25Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ, Ɛ-yɛu bụtụ, jita na Ngee shepi ikepi yaa aba, nɛ 'yajɛ ikɛnyi, tu unyasa wa aba keeni ụjɛrụma wa aba; ti iyi nɛ ya dwa aŋ shishe, ni iyi nɛ kwụlanɛ shɛmɛ sha aba. Ngee becinji du ta miaụŋ ma aba me eyi ta mu na mo o.

26Jita na Ngaa njɛ ijɛ, bụtụ bu ko na zhɛ ba bananganɛ ufwu ata tɛnda zhɛ ba zhajɛ maa mo bu mbiso unabarɛ ibɛ.

27Nụ ụjita ata du nazhɛ unu bu zhɛ wa kapɛshɛngwa, ɛbi zhɛ ba ala n-ndumwa tụdụmanga sasana. Gana ɛbi zhɛ ba shana atwa ga useyida ta, nazhɛ ɛɛ zhɛ a mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA.

Izikɛl 25

Tigesere tụ Wɛ tu na Aa Dumanganɛ A'amon

1Nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa ne mi, bɛɛ hiɛŋ,

2Ɛ-yɛu bụtụ, ngbaraka geri bu u'una wa A'amon maa dumanganɛ aŋ tigesere tu na ti zhɛ ta wumana aŋ.

3Mbiso aŋ maa, Shɛlaga ma iyi nɛ Gamba AGWANGWAMA Mokondo a njɛ, bi hiɛŋ, Ihiiŋ! I hiɛ kwụlanɛ maa hiɛ kwụbɛ to ohwolu mi tijilo hashɛganụ, ta cɛnjɛ ti Isrɛl tɛ shɛ osombo na aka na ta atwa Juda namɛ na ti'ima.

4Iwɛbɛ po Ngɛɛ zhɛ ma nda maa edenji na banɛ geri bu uwaŋna-banụ a hi lasụ. Ɛ zhɛ a ta shidulo sha aba na ashashɛ hiŋ. Ɛ zhɛ a ya tụ'walụ ti hiŋ, ɛɛ zhɛ a swa mosubo mu na mu ga shɛ ma sha mi nee hiŋ.

5N zhɛ ma nda Raba na shɛ ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ ofwo na maa nruhondo ma aba mu na yaga, u'una wa A'amon tuba zhɛ wa sha ofwo na maa a na kapa agwụdụ aba, iwɛ maa hi mepi maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA.

6AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Hi pushi i'ɛlɛ hiŋ, ahia ta ivwunɛ na cɛnjɛ nu unyasa tubwada. Hi ngbaracɛ cɛnjɛ ti Isrɛl cwɛŋ.

7Iwɛbɛ po Ngɛɛ zhɛ mo hi sugo mo utogono edenji a na zhɛ ma hi lashaga iyi ni iji, ɛ zhɛ o sugo ti i'wɛŋnɛ hiŋ. N zhɛ ma hi kwụna hwɛɛ, iwɛ maa kede hiɛ shɛ ya udenji na zhɛ wa waŋna u'una ti'yaga kwukwuŋ. Nazhɛ ɛhi zhɛ hia mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA.

Tigesere tụ Wɛ tu na Aa Dumanganɛ Amoab

8AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Iwɛnɛ ta atwa Moab hiɛŋ, Cɛnjɛ tu Juda tɛ shɛ ya du gana edenji na vwɛ,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9iwɛbɛ po Ngɛɛ zhɛ mo lono maa a sukakanɛ ashɛpwụ aba a'wụtụ a na jɛlanɛ tungwungwu tu Moab hwɛɛ, ta ashɛpwụ aba ebiye a na ngezengeni nụ ụzhɛ hwɛɛ, aba shɛ Bɛt-jɛshmot, ni Beal-mion keeni Kiriataim.

10N zhɛ mo lono maa edenji na namɛ nụ ụshɛka geri bu uwaŋna-banụ lasụ Moab hwɛɛ, ta A'amon, iwɛ maa kede edenji na vwɛ teyinje ya Moab kwukwuŋ o.

11N zhɛ ma pana Moab ulwapɛ, nazhɛ ɛɛ zhɛ a mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA.

Tigesere tụ Wɛ tu na Aa Dumanganɛ Idụm

12AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Atwa Idụm njɛ itɛpwɛ nu Juda na mazhanga, itɛpwɛ ɛtɛ aa njɛ ibɛ peni aŋ n-ndumwa-tụwụma umɛwɛɛ.

13Iwɛbɛ po Gamba AGWANGWAMA Mokondo, Ngɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma pana Idụm ulwapɛ maa ma kwụna ta atwa, ti iyimabiga nɛ namɛ apata hwɛɛ. N zhɛ ma nda uŋ osombo te kwune ni Timan uuwa i ci Didan, nazhɛ atwa ata zhɛ o 'wo nu ujasa.

14Atwa mi Isrɛl zhɛ ma n tupanana atwa Idụm itɛpwɛ nɛ banɛ ni isɛbwɛ mi nɛ ishijɛ. Atwa Idụm zhɛ a mapa iyi nɛ itɛpwɛ mi shɛ. AGWANGWAMA Mokondo ubwa dumwa.

Tigesere tụ Wɛ tu na Aa Dumanganɛ Afilistia

15AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Afilistia tupanɛ atwa na aa 'yajɛ la i'ime ingwụshɛ na aba itɛpwɛ ya amiaụŋ ni i'ime ya aba nɛ zasa uce.

16Iwɛbɛ po Ngɛɛ zhɛ ma ndarɛshɛngana Afilistia u'ala mu maa ma sukakana aŋ maa ma inzhɛnga aŋ hwɛɛ aba. N zhɛ ma kwụna atwa kɛrɛt, N zhɛ mo iricingo atwa elele na ta vwɛ nụ ụpalanụ Urefu hwɛɛ.

17N zhɛ ma pana aŋ ulwapɛ gom, ma tụpana aŋ te teni cɛŋ. Ɛ zhɛ a hwuga-ụngwụ ni isɛbwɛ nɛ Ngaa 'yajɛ na aba. Nazhɛ ɛɛ zhɛ a mapa maa Gamba AGWANGWAMA ma nda itɛpwɛ ɛtɛ na aba.

Izikɛl 26

Tigesere tụ Wɛ tu na Aa Dumanganɛ Ụshɛpwụ Taya

1Ta atu ulwa shiywa umpwa-nu-boo-ko nụ ụjita uhiiŋ nu upiana ata, na ti'ima, nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa ne mi, bɛɛ hiɛŋ,

2Ɛ-yɛu bụtụ, iyi atwa na namɛ nu Taya a nda unyasa iwɛ ibɛ nɛ. A ugaga, ɛɛ hiɛŋ, Eeba, Jɛrusalɛm hwuŋzwo! Shidubo shɛ bwa shɛ n kapɛshɛngwanụ ya: Tu waa shɛ ya du bana osombo! Iyi nazhɛ zhɛ ma n zhɛmana ya.

3Oo gabụ ụshɛpwụ Taya iwɛbɛ po Gamba AGWANGWAMA Mokondo, Ngɛɛ hiɛŋ, N shɛ bụtụ bụ bi i'ime. N zhɛ me suje edenji ofwugwo maa a bu sukakanɛ, ɛ zhɛ a zhajɛ gana adanga itekwu.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

4Ɛ zhɛ a nda uba ụshɛpwụ ata hiŋ ufwu, ɛ zhɛ o hwuŋzotongo shɛshɛkpa shi hiŋ. Nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma hwaga cɛnjɛ tụ ụshɛpwụ ata hiŋ maa ụ shɛ ya utayɛ ubaba.

5U zhɛ wa nama na ashashɛ itekwu, apata ekwuzhi zhɛ na gatagana n-ngwuno ma aba. Gamba AGWANGWAMA Mokondo N dumwa. U zhɛ wa sha iyi nɛ edenji zhɛ o sugo maa ụ shɛ ufwa ujasa.

6Ɛ zhɛ a kwụna atwa na namɛ na ashɛpwụ aba a na namɛ ne shilo no otokwobi aba. Nazhɛ Taya zhɛ wa mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA.

7AGWANGWAMA mokondo hiɛŋ, N zhɛ ma shapɛ agwuma ata ụ'wụtụ na hwuri shɛgwuma shɛ vwɛ hwɛɛ, ubwa shɛ agwuma Babulon, gɛ Nɛbukadnɛza maa sukakana Taya. Bi zhɛ ba banɛ tuzuba ba 'waŋnɛ ejeshi ofwugwo, ni idɛkwɛ, ti ihɛŋtu ujasa, ta asụcɛ idɛkwɛ hwɛɛ.

8Ubwa zhɛ ba kwụna atwa na namɛ na ashɛpwu a'wụtụ a'wụtụ no otokwobi nu ujasa ata. Atwa i'ime zhɛ ma hi kalana bụkpagwụ bu ujasa, ɛ zhɛ o shorocongo ihwɛŋnɛ, ɛɛ zhɛ e suje shabula sha aba shɛ ujasa maa a hiɛ sukakanɛ.

9Ɛ zhɛ o hwuŋzotongo uba hiŋ ni imbele ya aba, ɛɛ zhɛ a bwarataga shɛshɛkpa shi hiŋ no shigwubo.

10Ubwodolo na idɛkwɛ ya aba zhɛ yɛ ishicinjɛ zhɛ mo hi ubo gana udomu. Rundu ri ihɛŋtu ujasa keeni ihɛŋtu ɛtɛ ee zwegeni i'wɛŋnɛ ya aba ujasa nɛ idɛkwɛ yo kokwulo zhɛ no zhingoto uba hiŋ tɛ ɛ zhɛ o tono shidubo shi hiŋ gana atwa na o tono ụshɛpwụ na uba ubwa ga bwaratagwụ cebe.

11Asụcɛ idɛkwɛ ya aba zhɛ e teni ni ihwɛŋnɛ ya amɛ ụshɛpwụ hiŋ maa a kwụnɛ atwa hiŋ no otokwobi aba. Ɛ zhɛ o hwuŋzotongo atukpa ata hiŋ ga 'yajɛ ikɛnyi hwɛɛ.

12Atwa ata i'ime hiŋ zhɛ o sugo uduciya keeni i'wɛŋnɛ hiŋ nɛ ahi ga sanga. Ɛ zhɛ o hwuŋzotongo uba hiŋ to shimwono shi hiŋ shi biye hwɛɛ. Ɛ zhɛ o sugo ta atayɛ, ti i'wɛ'wɛ tɛ ɛzhɛtɛ a 'waŋ ni itekwu hwɛɛ.

13N zhɛ ma nda maa rundu ra shɛzunga shi hiŋ, ti i'nyemi hiŋ i shiduma i 'imɛ ilɛmɛ hwɛɛ.

14Utayɛ tubala na ekwuzhi zhɛ na gatagana n-ngwuno ma aba kiri Ngɛɛ zhɛ ma ganga. A zha shɛ kaa a maanana ya ụshɛpwụ ata kwukwuŋ. Gamba AGWANGWAMA Mokondo N dumwa.

15AGWANGWAMA Mokondo mbishi atwa Taya, bɛɛ hiɛŋ, Aka na aa hi lasụ hwuŋ, inyɛsɛ zhɛ ya sha atwa na namɛ nụ ụpalanụ itekwu iwɛ tungwulo ta atwa na aa gwụcanjɛ keeni iwɛ n'ungwa ma atwa ata aa shɛrɛ na ashashɛ hiŋ.

16Shɛgwuma sha ashɛpwụ na namanjɛ nụ ụpalanụ itekwu ɛtɛ shi zhɛ sha bizhangwụ nụ n-ndwụtwụ ma aba. Ɛ zhɛ o ushogo otogwo aba to otogwo ata aba

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

ee zweni irikwi o tulono, nazhɛ a gɛgaga na cɛnjɛ a na zhɛgɛdaga. Inyɛsɛ iyi nɛ ihi jiteni zhɛ ya sha aŋ, ibɛ po ɛɛ zhɛ na zhɛgɛdaga aka elele nom.

17Ɛ zhɛ mɛ hi dwɛjɛ u'wo-ụzhɛla, ɛ hiɛŋ, Ụshɛpwụ ga beni la urishi njɛ ya ufwu! Gabụ na atwa ụpalanụ itekwu ga datanɛ Gabụ keeni atwa bụ, hi ge zweni atwa na ga namɛ nu bwa inyɛsɛ.

18Ụpalanụ bwɛ na tɛzhɛgɛda, nụ ụjita na obu hwuŋzwo, Nazhɛ atwa na jɛjɛ na adakwụ itekwu zhɛgɛdanɛ no tuhwuŋzwo tụ bụ.

19AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, N zhɛ ma bu nda osombo, i zasa bụtụ zhɛ ba nama ya apata kwukwuŋ. N zhɛ mo bu iricingo no me'ilwo mi itekwu ɛtɛ.

20N zhɛ ma bu kala ne e'uye, maa zhe ci atwa na namɛ la cala cala. N zhɛ ma bu nda maa nama taa na amɛ cɛnjɛ taa tuta no osombo ala namɛ cala cala, maa nama na atwa na 'wi. Iwɛbɛ po abu zha shɛ ba nama ya, bi zha shɛ bo tono ya ohwolu bu na ashashɛ atwa na ta hwungwa kwukwuŋ.

21Gabụ Ngɛɛ zhɛ ma nda tusakana ti iyi nɛ zhɛ ya sha atwa inyɛsɛ, bi zha shɛ ba nama ya kwukwuŋ. Atwa zhɛ na bu dwalakaka, ama a zha shɛ ma bụ kwụba ya o. AGWANGWAMA Mokondo ubwa dumwa.

Izikɛl 27

U'wo-ụzhɛla na Aa Twanɛ Ụshɛpwụ ata Eɛ Hiɛŋ Taya

1Nazhɛ AGWANGWAMA n hiɛŋ,

2Ɛ-yɛu bụtụ, dwɛjɛ atwa Taya u'wo-ụzhɛla.

3Mbiso atwa na jɛjɛ no odubo tutono tu ụpalanụ itekwu atwa na a nda tihinya na atwa apalanụ itekwu du maa, AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Gabụ Taya, ba busa, ɛbi hiɛŋ, bu ulwa nụ ụzhɛ.

4Tugwungwu tụ bụ tu namɛ taa na ashashɛ ntokwu; Atwa na ubu mo, o bu mo ta ulwa nụ ụzhɛ.

5Ne eyigo na ɛɛ jwɛ ni Ishɛmɛ Hɛmon, ee shebi ezhibi bu, ni Lebanon kaa ɛɛ jwɛ osobu na ee heji ukogo bu.

6Ne ekpekpeshi na ɛɛ jwɛ nu Bashan, kaa ee shebi ụhalam bụ. Eyigo na ɛɛ jwɛ nụ ụpalanụ Saipros, ee shebi ugbogolo na ee ubeni na amɛ bụ. Nazhɛ ee sweni uŋ ene udagba.

7No tugwuno ti ilinɛn tu na ee zweni irikwi, tu na tu banɛ ni Ijipti, aa njɛ elema bụ. I zasa iwɛ ta bụtụ mepi tu, tu baa kwụbɛ tụ taa dụlụ o. No tugwuno tu uduhwa ushenje tu na tu banɛ nụ ụdakwụ Saipros oo to ukogo bu.

8Atwa na banɛ nu Saidụn keeni Avad, aba shɛ ekwungwuri elema bụ. Eheŋteni bu a shɛ etwenyi na shɛ egwoni ni ihɛŋtɛnɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

9Atwa Babulon a na shɛ egwoni tebiye, aba shebi ụhalam bụ, Aba a nda ugondu na bụ. O sukwokwonuo ofwo elele na ụhaŋtụ bụ ge teni meni. Eheŋteni ihɛŋtu elele a na zhɛ tɛkashɛka, ɛ vwurɛ aa sa iyi no olugwo bu.

Ejeshi Keeni Ahinya Taya

10Ejeshi na banɛ ni Pɛsia, ti Lidia ti Libia hwɛɛ namɛ na amɛ ejeshi bu aa nda ugondu. Nu urubwo hiŋ ee sweteji shabula sha aba shɛ ujasa ta akata aba hwɛɛ. Aba shɛ atwa na ihi sugeni ụjɛrụma.

11Ejeshi na banɛ nu Avad, aba a 'yaka uba hiŋ, anaa na banɛ nu Gamad, aba a 'yaka shɛshɛkpa shi hiŋ. E sweteji shabula sha aba shɛ ujasa na adatụ hiŋ. Aba ihiɛ njɛ upo ahi pilanụ nụ ụzhɛ.

12Hiɛ njɛ tihinya na atwa Tashish na shɛ ya Spain, ni i'wɛŋnɛ nɛ ahiɛ 'yajɛ, aa hiɛ cɛpɛ azụrụfa, no okwokwo keeni ashɛmbɛrɛ iwɛ i'wɛŋnɛ hiŋ nɛ oo so.

13Hiɛ njɛ tihinya na atwa Gris, ta atwa Tubal, ta atwa Mɛshɛk, aa hiɛ cɛpɛ ajama keeni i'wɛŋnɛ nɛ aa njɛ nɛ ɛtumburɛ iwɛ i'wɛŋnɛ hiŋ nɛ oo so.

14Atwa Bɛt-togama so i'wɛŋnɛ hiŋ, aa hiɛ cɛpɛ idɛkwɛ nɛ ya hwaŋ itimɛ, ni inɛɛ nɛ ya nda ujasa, keeni nruhondo.

15Hiɛ njɛ tihinya na atwa Rodes, atwa gembi ufwugwo a na banɛ nụ ụpalanụ, e hi peni ene adagba keeni i'wɛ'wɛ ya agwugwa ụlụkpashɛ i'wɛŋnɛ hiŋ nɛ oo so.

16Atwa Siria so i'wɛŋnɛ hiŋ, aa hiɛ cɛpɛ atayɛ ogwumishi a na ɛɛ hiɛŋ ɛmɛrald, ni ihwehwe uduhwa ishenje, no tugwuno tu na ee zweni irikwi, no tugwuno ti ilinɛn tu na aa nɛ tanɛ tanɛ, ti iyi nɛ ɛɛ hiɛŋ coral hwɛɛ, tu utayɛ wo ogwumishi na ɛɛ hiɛŋ rubi.

17Atwa Juda keeni atwa Isrɛl a hiɛ cɛpɛ iyimɛyɛ wit, nɛ banɛ ni Minit keeni iyi tihinya inyɛ, ti iswɛ, ta manɛbɛ ma buta keeni iturɛre iyiri yiri.

18Atwa Damaskos njɛ tihinya ne hiŋ, iwɛnɛ ahiɛ 'yajɛ i'wɛŋnɛ keeni uduciya ufwugwo, aa hiɛ cɛpɛ mayaga mu na mu banɛ ni Hɛlbon, ne tihiŋzhe ta agwụdụ tɛ cɛnjɛ tu na tu banɛ nu Zaha.

19Adan ne Egrik a na banɛ nu Uzal, o so i'wɛŋnɛ hiŋ; aa hiɛ cɛpɛ ashɛmbɛrɛ na ee hiŋtetenji swoswoswo ee jibi keeni iturɛre iyiri yiri.

20Adidan so i'wɛŋnɛ hiŋ, aa hiɛ cɛpɛ, tugwuno tu na aa nɛ cinji iwɛ ufiridi idɛkwɛ tusuka.

21Arabia keeni ehiu cɛnjɛ ti Kida so i'wɛŋnɛ hiŋ, aa hiɛ cɛpɛ oywoywo agwụdụ, na adagba keeni iyweywe iwɛ i'wɛŋnɛ hiŋ nɛ oo so.

22Ahinya Shiba keeni Rama a hiɛ cɛpɛ shidworo shɛ na shi ngezeni nụ uzhɛ, na azhɛnarɛya keeni iyiri iturɛre swoswoswo nɛ zhɛmɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

23Ashɛpwụ a'wụtụ a'wụtụ a na ɛɛ hiɛŋ: Haran, nu Canɛ keeni Idɛn, na ahinya aba,
nụ ụshɛpwụ na ɛɛ hiɛŋ, Ashu keeni Cilmad hwɛɛ aba njɛ tihinya na bụ.

24Aba bi sengeni i'wɛŋnɛ i tu'urugono ibiye, no tugwuno tu uduhwa ushenje
keeni i'wɛŋnɛ nɛ ee zweni irikwi, ta shidugwa shɛ tubala nu umwono, shɛ na aa
njɛ na aduhwa iyiri yiri, ti ihwehwe nɛ aa hiɛŋshɛ tanɛ tanɛ.

25Ihɛŋtu nɛ gembi ufwugwo nɛ du gembenji, ibɛ 'waŋnɛ i'wɛŋnɛ bu i tihinya.
I'wɛŋnɛ nɛ zhinengeni barɛ no ofwo bu, na ashashɛ itekwu kaa ɛbi zhɛ.

26Aka na atwa na e zucinje elema bu ubu bwɛ no olugwo na iri, ama uvwugo
uwaŋna-banụ tuba ubwa zhɛ mo bu wuŋzorongo wunzu wunzu na ashashɛ
itekwu ɛtɛ.

27Uduciya bu, ni i'wɛŋnɛ bu i tihinya, eheŋteni bu ụhaŋtụ, na atwa na a nda
ugondu nụ ụhaŋtụ, ta ananganganɛ ụhaŋtụ hwɛɛ, ta ahinya bụ, te ejeshi bu hwɛɛ,
ta bụtụ be elele na namɛ nụ ụhaŋtụ, ɛ zhɛ o ilo na amɛ itekwu ɛtɛ nụ ụjita na
ụhaŋtụ bụ zhɛ wo ubwo.

28Aka na atwa bu a na a nda ugondu nụ ụhaŋtụ uganɛ, ụpalanụ Urefu zhɛ wa nda
bulama.

29Atwa na untanganɛ elema zhɛ a kala ụhaŋtụ wa aba; eheŋteni ụhaŋtụ, ta atwa
na a nda ugondu nụ ụhaŋtụ zhɛ o shikokono nu uhaŋsa hwɛɛ aba.

30Ɛ zhɛ a ugana, a ma bu twana-u'wo gboo. Ɛ zhɛ a dụla upwupwutu no ohiuhiu
o no jirongono na ma'alụ.

31Ɛ zhɛ a 'nyanga tukpala iwɛ bụ, ɛɛ zhɛ o urogono tugwuno tụ ụcɛnjɛ tɛnda. Ɛ
zhɛ ma bu twana-u'wo gboo na tugwumana ta shɛmɛ sha aba, ɛ zhɛ a ta-ụkwụla.

32Gana na ta a namɛ nụ ụkwụla-tuta, ɛ zhɛ mɛ hi dwɛjɛ u'wo-ụzhɛla, ɛ hiɛŋ,
Gaaba kwuŋ aa nduwa ufwu gana Taya, na itekwu rungwutwonuu?

33Aka na i'wɛŋnɛ bu tihinya teni ntokwu, aba lashaga edenji ofwugwo; nu
uduciya ụ'wụtụ na abu 'yajɛ, ti i'wɛŋnɛ; ni ibɛ abɛ njɛ shɛgwuma shu unyizo
azhɛgba.

34Hwuwayɛ go gabụ ta bu hwuŋzwo ya ni itekwu ne me'ilwo me meni; ti i'wɛŋnɛ
bu hwɛɛ ta atwa na ga bụ 'wa, e zwi na bụ.

35Iwɛ bu dama atwa elele na namɛ nụ ụpalanụ; shɛgwuma sha aba sha
zhɛgɛdaga na amɛ-tụhaŋtụ, apɛshɛka aba zhimwongonu ni inyɛsɛ nɛ shɛ aŋ.

36Ahinya na namɛ ne edenji ma bu ta ashɛshɛrụwụŋ, ukwunanga bụ shɛ na
mazhanga, bu zha shɛ kaa ba nama ya kwukwuŋ.

Izikɛl 28

Tigesere tu Tuwumana tu na Aa Dumanganɛ Agwuma Taya

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

1Nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa ne mi, bɛɛ hiɛŋ,

2Ɛ-yɛu bụtụ, mbiso uhiu Taya maa Gamba AGWANGWAMA Mokondo, N hiɛŋ, Iwɛ tubusa ta ata ti shini na amɛ bụ, ibɛ po ɛbi mɛmɛ hiɛŋ, N shɛ tuwa, Ngaa jɛjɛ du kaa ni idwɛtwɛ tuwa nɛ namɛ na ashashɛ ntokwu. Ama tuba bụtụ kaa abɛ shɛ, okwo te ebi meme mungicinji bata na ahaŋsa bụ gana tuwa, shɛ tuwa kaa abɛ shɛ o.

3Bɛ incɛ ga ebu hwuri Daniɛl, i zasa tusweci te elele ee eri ma bu swakana o.

4Na ti'inta tụ bụ keeni iyi bu tumapa abɛ shɛ bɛzhɛgba, abu 'yajɛ azhɛnarɛya keeni azụrụfa.

5Na ti'inta tụ bụ tu na aba nda keeni tihinya tụ bụ ibɛ po aba kaana ugombo nu uduciya. Ibɛ po du ebu kwuni ya tubusa na ahaŋsa bụ iwɛnɛ abɛ shɛ bɛzhɛgba.

6Iwɛbɛ po Ngaa jɛmɛ, Gamba AGWANGWAMA Mokondo, Ngɛɛ hiɛŋ, Iwɛnɛ ebi heŋshi maa bɛ incɛ gana tuwa,

7iwɛ ecilo ata Ngɛɛ zhɛ me suje agaiŋ a na 'yajɛ shimiaụŋ maa a bu sukakanɛ. Ɛ zhɛ e hwuceci otokwobi aba maa a njɛ iyi elele nɛ abu 'yajɛ tedure ni iyi ɛtɛ bu tumapa keeni ti'inta ta ata tụ bụ ufwu.

8Ɛ zhɛ ma bu kala nu ushapa, nazhɛ ɛbi zhɛ bo 'wo gana atwa na aa shɛrɛ nu ntokwu.

9Aka na atwa ata zhajɛ maa a bụ kwụnɛ, bi tɛ zhɛ ree bɛ hiɛŋ maa bɛ shɛ tuwa? Bi zhɛ ba sha bụtụ bo ohondo ni i'ɛlɛ ya atwa ata zhɛ ma bụ kwụna, ama shɛ tuwa abɛ shɛ o.

10Bi zhɛ bo 'wo ni i'ɛlɛ ya agaiŋ ata gana bụtụ na jeji shi teleyi. Gamba AGWANGWAMA Mokondo N dumwa.

Ulayɛ wa Agwuma Taya

11Nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa ne mi sasana, bɛɛ hiɛŋ,

12Ɛ-yɛu bụtụ, ugana u'wo-ụzhɛla iwɛ agwuma Taya maa mbishi bu maa, Gamba AGWANGWAMA Mokondo, N hiɛŋ, Gabụ la bɛ shɛ tusakana ta bụtụ ata ulwa, na 'yajɛ ti'inta duwa, na du ulwa nụ ụzhɛ.

13Bu namɛ la ni Idɛn, ni itimɛ ya Agwatana, obo urogono atayɛ ogwumishi iyiri yiri: nu rubi tu diamond; tu topaz, ti bɛral, ni ganelian, keeni jaspa; tu safiya, tɛ ɛmɛrald keeni ganet. Bi 'yajɛ la odworo ni ikwɛmbɛ ya azhɛnarɛya, nụ ụjita na aa bu karɛ, aa njɛ aŋ.

14M bu shileni butumwa na Ngee dudugeni manɛbɛ maa bu na bu ngbaraka. Ta abu namɛ ni ishɛmɛ tijilo ya Agwatana, obo rungo na ashashɛ atayɛ ata 'yajɛ tubabazhɛ tu ulwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Abɛ shɛ bụtụ na zasa unu-tusapa ni iyi nɛ aba nda te kwune na aka na aa bɛ njɛ, uuwa i ci aka na ebu kwuni ya iyi iwɛ tɛnda.

16Ebi meme shi na tihinya, abwagara kaa shini na amɛ bụ, ibɛ po abɛ njɛ iwɛwɛ. Iwɛbɛ po Ngee bi becinji gana iyi nɛ hashɛganụ maa genji ishɛmɛ mi tijilo, ibɛ po butumwa ata ga bu ngbaraka la ubu unzhe ni iji maa banɛ na atayɛ ata 'yajɛ tubabazhɛ tu ulwa.

17Tubusa ti shini na amɛ bụ iwɛ ụzhɛ bụ na abɛ zhɛmɛ, ibɛ po ebi meme tecinji ụdamụ iwɛ urishi na ebi beni iwɛ ti'inta tụ bụ. Iwɛbɛ po Ngaa bu kalagajɛ na cɛnjɛ maa shɛgwuma shɛ vwɛ shɛ bu zweni igbɛtɛtɛ.

18Iwɛwɛ bu gembi ufwugwo, iwɛ tihinya tu na abɛ njɛ shɛ ne tiririri, ibɛ po ebi heshigeni ohwolu bu tijilo; nazhɛ Ngɛɛ ɛmpicinjɛ ulwa na ashashɛ bụ maa ubu hwoŋzhinji, Ngaa bɛ njɛ ma'alụ ne eshe atwa elele na ụbụ kwụbɛ.

19Bu shanɛ edenji elele na ubu mepi la iyi tudama, ukwunanga bu ụ shɛ ya iyi uriri, bi zha shɛ kaa ba nama ya kwukwuŋ unyizo-nom.

Tigesere tu Tuwumana tu na Aa Dumanganɛ Saidụn

20Nazhɛ AGWANGWAMA n hiɛŋ,

21Ɛ-yɛu bụtụ, ngbaraka geri bu Saidụn, maa dumanganɛ uŋ tigesere tu na ti zhɛ ta wumana uŋ.

22Mbiso atwa ata maa, Gamba AGWANGWAMA Mokondo, N hiɛŋ, Oo gabụ ga Saidụn, N shɛ bụtụ bụ bi i'ime; aka na Ngee bi peni ulwapɛ, Ngee bi mbiseni tijilo ti mi, nazhɛ ɛbi zhɛ ba mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA.

23N zhɛ ma bu tumwananɛ ụngwụ ụwɛ, maa mehieŋ mụ fwụnjɛ ni ihwɛŋnɛ nɛ duleji na amɛ ụshɛpwụ bụ. Ɛ zhɛ ma bụ sukakana geri geri, ɛ zhɛ a kwụna atwa bụ nu utokwobi. Nazhɛ ɛbi zhɛ ba mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA.

Tɛzhɛmanana ti Isrɛl

24AGWANGWAMA hiɛŋ, edenji elele na rungwutwonu atwa Isrɛl, a na njɛ aŋ la amiaụŋ, a zha shɛ a shana aŋ ya gana esepi keeni tɛka maa a na gwụcanga aŋ ya o. Nazhɛ ɛɛ zhɛ a mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA.

25AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, N zhɛ me jicenji atwa Isrɛl maa a bananjɛ no olugwo elele na Ngee gereteji aŋ la na ashashɛ edenji, N zhɛ mo mbisono aŋ tijilo ti mi na ashashɛ edenji ata. Nazhɛ ɛɛ zhɛ a nama na cɛnjɛ ta aba, ibɛ shɛ cɛnjɛ ta ata Ngee peni la yɛu mi ugondu ge Jekob.

26Ɛ zhɛ a nama apata suu uzawa tuzuga te elele. Ɛ zhɛ a ma shimwono, ɛɛ zhɛ a hwaŋ ntuma ma shifwafwa. N zhɛ ma pana atwa na rungwutwonu aŋ ulwapɛ, iwɛnɛ aa njɛ aŋ la amiaụŋ, nazhɛ atwa Isrɛl zhɛ a nama ni ijilɛni. Nazhɛ ɛɛ zhɛ a mapa maa Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana aba na.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Izikɛl 29

Tigesere tu Tuwumana tu na Aa Dumanganɛ Ijipti

1Ta atu ulwa shiywa umpwa ni ipiɛnɛ umpwa, ni ijitɛ umpwa-ni-bɛ-yebi na ti'ima, nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa ne mi, bɛɛ hiɛŋ,

2Ɛ-yɛu bụtụ, pana eshe bu geri Faro agwuma Ijipti maa dumanganɛ bụ tigesere tu na ti zhɛ ta wumana bụ. Mbiso bu gana na ɛɛ zhɛ a pana bụ ulwapɛ, ta cɛnjɛ ti Ijipti hwɛɛ.

3Hiɛŋ bụ, Iyi nɛ AGWANGWAMA Mokondo o mbiso Faro agwuma Ijipti na, bi hiɛŋ, Mo bu imo, gabụ buduwo ata bụ 'wụtụ na shiyeji na ashashɛ ohwulwo. Ɛbi hiɛŋ Gamba n 'yajɛ Urefu Nayɛl, ɛbi hiɛŋ maa gabụ bɛ njɛ uŋ iwɛ ikɛnyi bụ.

4N zhɛ ma bụ sapa shɛkama maa shɛ 'imɛ shɛpa shɛ bụ, N zhɛ ma nda maa ijɛnɛ nɛ namɛ no ohwulwo bu zhajɛ maa ibu ndapangana na ashasha tu'waba tụ bụ. Nazhɛ mɛ bu bwɛ no ohwulwo ata bụ, maa mo bu shilo no tupohondo, ti ijɛnɛ ɛtɛ ibu ndapanganɛ na ashasha tu'waba tụ bụ hwɛɛ.

5N zhɛ ma bu kala nụ ụshɛka, ti ijɛnɛ ɛtɛ hwɛɛ. Tu'waba tụ bụ ti zhɛ to shilo na cɛnjɛ; i zasa kaa bụtụ zhɛ mo bu no. N zhɛ ma shapa tụ ma pana shanụnụ keeni isundɛ ehilo maa a yɛ.

6Nazhɛ atwa Ijipti kpaaŋ zhɛ a mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA. AGWANGWAMA hiɛŋ, Atwa Isrɛl datanɛ atwa Ijipti iwɛ maa o no mbiyono aŋ, ama e hwuri shi kaa bukwuto be bininjidegbe o.

7Aka na aa bu 'imɛ la ni i'ɛlɛ, abu bwadụ, abɛ shɛlanjɛ aŋ no shitutu, aka na ee bi leyiteni, abu hinyanjɛ aŋ shimbi.

8Iwɛbɛ po Ngaa jɛmɛ Gamba AGWANGWAMA Mokondo, Ngɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma jarɛ atwa na zhɛ ma bu sukakana no otokwobi, maa a kwụnɛ atwa bụ ti iyimabiga bu hwɛɛ.

9Cɛnjɛ ti Ijipti ti zhɛ ta sha osombo gana ụshɛka. Nazhɛ ɛɛ zhɛ a mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA. Iwɛnɛ ɛbi hiɛŋ, Urefu Nayɛl ụ shɛ unaa bụ, ɛbi hiɛŋ maa gabụ bɛ njɛ ụŋ,

10iwɛbɛ po Ngaa shɛ bụtụ bu bi i'ime, to ohwulwo ata bụ. N zhɛ ma nda Ijipti hwɛ hwɛɛ osombo maa u nama bohondo, te kwune nụ ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ Migdol ata namɛ tuzuba tutu i ci ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ, Aswan ata namɛ tuta, uuwa i ci tugwungwu ta atwa Itiopia.

11I zasa bụtụ be elele okwo usunda ehilo we elele na uvwuna ubwa zhɛ wa fwunda uŋ o. I zasa iyi elele zhɛ ya nama apata kwukwuŋ uuwa i ci shiywa buhanda o.

12N zhɛ ma nda cɛnjɛ ti Ijipti osombo na wụmangwụ uhwuri shisombo shɛ vwɛ hwɛ hwɛɛ nu unyizo. Ashɛpwụ Ijipti zhɛ a sha shisombo shiywa buhanda,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

osombo na gbazhɛgwa uhwuri shisombo sha ashɛpwụ elele. N zhɛ ma 'waŋtatanga atwa Ijipti na ashashɛ edenji, N zhɛ ma garataga aŋ maa o zwogono na a'una anya.

Tugwuricinje ta Atwa Ijipti

13AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Na aba na ta shiywa buhanda shɛ ulwa, N zhɛ ma bacanjɛ atwa Ijipti no olugwo elele na Ngee gereteji aŋ la me gwuricinje aŋ.

14N zhɛ mo lono maa a nama tuzuba ti Ijipti, na shɛ ihwɛ ya aba i tugom. Ɛ zhɛ a sha cɛnjɛ-ta-tugwama tu na tu lweji apata.

15Ti zhɛ ta sha cɛnjɛ tu na tu lweji tu hwuri cɛnjɛ te elele hwɛɛ, a zha shɛ momo mungicingo ya kwukwuŋ maa a untangana edenji elele o, N zhɛ ma nda aŋ te lweji duwa maa kede e eri ya udenji we elele tu'untangana gana na kwụlanɛ aŋ o.

16Atwa Isrɛl zha shɛ a datana ya atwa Ijipti iwɛ timbiyono te elele kwukwuŋ. Iyi nɛ jiteni atwa Ijipti zhɛ ne teyingeni atwa Isrɛl gana na yaa zhɛshɛ maa a na datana aŋ. Nazhɛ atwa Isrɛl zhɛ a mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA Mokondo.

Agwuma Nɛbukadnɛza Zhɛ a Lasụ Atwa Ijipti

17Tu upiana Bihiiŋ namɛ ụjita uko, aka na atu ulwa shiywa woshi-na-shɛba-shi-cenje, nu upiana uko nụ ujita uko na ti'ima, nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa ne mi, bɛɛ hiɛŋ,

18Ɛ-yɛu bụtụ, gɛ Nɛbukadnɛza agwuma Babulon sukakanɛ ba Taya ne ejeshi ubwa ta 'yajɛ ikɛnyi. Ohiuhiu atwa hwagatagwụ hwɛɛ, otutu aba bwurangwụ hwɛɛ. Taa hwayɛ kaa, tu bwa te ejeshi ubwa a zasa iyi elele nɛ ee gwushiji maa e leshiji, nɛ zhɛ ya sha utashɛ wa aba na ɛɛ zhɛ a lashɛga iwɛ ugondu wa aba na aa njɛ nu Taya o.

19Iwɛbɛ po Ngaa jɛmɛ Gamba AGWANGWAMA Mokondo, Ngɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma shapa cɛnjɛ ti Ijipti ma pana agwuma Nɛbukadnɛza. Bi zhɛ ba lashɛga tụ, bo sugo uduciya Ijipti maa ụ shɛ iyi nɛ bɛɛ zhɛ ba tụpa ejeshi ubwa utashɛ.

20Ijipti ubwa Ngɛɛ zhɛ ma tụpa bu utashɛ ugondu na baa njɛ, iwɛnɛ ti yaa shɛ Gamba ejeshi ubwa a ndana ugondu. Gamba AGWANGWAMA Mokondo N dumwa.

21Aka na ti inɛ ɛtɛ njɛ hwuŋ, N zhɛ ma nda maa mahiuaŋ mu unshɛ ni Isrɛl, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma bu nda gabụ ge Izikɛl, maa jɛmɛ n-ndumwa no ofwo na bụtụ be elele zhɛ ma bu hwulagana, iwɛ maa e mepi maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA.

Izikɛl 30

Ti'ilono ti Ijipti tu Gwumwonu

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

1Nazhɛ AGWANGWAMA dumananɛ n-ndumwa ne mi, bɛɛ hiɛŋ,

2Ɛ-yɛu bụtụ, duma tigesere maa, AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Ugana maa hiɛŋ, Ụjita wa adangboo we ci ba!

3Ụjita ata gwumwongonu, ubwa shɛ ụjita na AGWANGWAMA zhɛ a nda iyi, ụjita ata zhɛ wa shana edenji ụjita tizhuuŋ gana odomu keeni aka ufwu tɛnda.

4Utokwobi zhɛ wa sukakana Ijipti, ụngwụ-tuhwuga ụ'wụtụ zhɛ wa shɛnda ni Itiopia. Ɛ zhɛ a kwụna atwa ofwugwo ni Ijipti, ɛ zhɛ a lashɛga u'una ata o sugo i'wɛŋnɛ ibwɛ wa sha ya osombo. Ɛ zhɛ a bwada ukoshilo ubwa.

5Ujasa ata zhɛ wa kwụna atwa Itiopia, ti Lidia, ti Libia, ta Arabia, tu Kub hwɛɛ, ta atwa na namɛ na ashashɛ atwa mi ɛ zhɛ a 'waŋ na atwa Ijipti.

6AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Te kwune ni Migdol na namɛ tuzuba uuwa i ci Aswan na namɛ tuta, atwa elele na o mbiyono Ijipti hwɛɛ zhɛ o 'wo nu ujasa ata. Ejeshi atwa Ijipti a na a busa iwɛ ukpahiŋ wa aba, ɛ zhɛ o 'wo. Gamba AGWANGWAMA Mokondo N dumwa.

7Cɛnjɛ ta ata ti zhɛ ta sha shisombo na ashashɛ cɛnjɛ cɛnjɛ tu na tɛ shɛ shisombo, ashɛpwụ ubwa zhɛ a nama na ashashɛ ashɛpwụ na hwuŋzwotongwu hwɛɛ.

8Aka na Ngee sepi Ijipti ulwa, nazhɛ atwa na go mbiyono uŋ hwɛɛ zhɛ o 'wo, nazhɛ ɛɛ zhɛ a mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA.

9Aka na ụjita ata ci hwuŋ, aa njɛ ga Ijipti ufwu, N zhɛ ma tumwana atumwa mi a na vwengenji nu usumwa maa e zhe o holono atwa Itiopia a na ge te heŋshi shi yebe iwɛ gɛnɛ ɛtɛ, inyɛsɛ kaa zhɛ ya sha aŋ. Ụjita ata kaa we ci ba gom!

10AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Tedure na agwuma Babulon gɛ Nɛbukadnɛza Ngɛɛ zhɛ mo hwuwo uduciya wa atwa Ijipti.

11Bi zhɛ ba zhajɛ ne ejeshi ata ubwa abwagara maa e tefwuleji cɛnjɛ ta ata. Ɛ zhɛ a sukakana Ijipti no otokwobi, ibɛ po n'wo mi zhɛ ma bala na cɛnjɛ ta ata.

12N zhɛ ma hwuŋcɛnga Urefu Nayɛl ma shapa Ijipti ma pana atwa ci'nyɛ, againŋ zhɛ o hwuŋzotongo u'una ata hwɛɛ. Gamba AGWANGWAMA N dumwa.

13AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, N zhɛ mo iricingo ntatanuwaŋ keeni azhɛba ata namɛ ni Mɛmfis. I zasa uhiu we elele zhɛ wa nama ya maa untangana Ijipti o, N zhɛ mo zwono atwa ata inyɛsɛ hwɛɛ aba.

14N zhɛ ma nda Patros osombo, ma sapa ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ, Zoan ulwa. N zhɛ ma pana ụshɛpwụ ata ụ shɛ uhiu Tɛbɛs ulwapɛ.

15N zhɛ ma nda maa Pɛlusium ata shɛ ijilɛni Ijipti ɛtɛ 'yajɛ ukpahiŋ hwụjɛ-ụngwụ ni isɛbwɛ mi. N zhɛ ma nda uduciya Tɛbɛs ufwu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16N zhɛ ma sapa Ijipti ulwa, Pɛlusium zhɛ wa nama nụ ụngwụ-tuhwuga. Uba Tɛbɛs zhɛ wo hwuŋzwo, meni mi zhɛ mo sugo uŋ.

17Esemberi ashɛpwụ Hɛliopolis keeni Bubastis zhɛ o 'wo nu ujasa ata, ɛɛ zhɛ a ima atwa vwɛ aba a sha ajama.

18Aka na Ngee bweji ukpahiŋ Ijipti, Ngaa kwunanjɛ ikɛnyi ɛtɛ ya aba aa busa iwɛ ibɛ, tishi ti zhɛ ta layanɛ atwa Tapanhis. Udomu zhɛ wo ubo du Ijipti, ibɛ po ɛɛ zhɛ a ima atwa ashɛpwụ ubwa a sha ajama.

19Aka na Ngee peni Ijipti ulwapɛ gana ga, nazhɛ ɛɛ zhɛ a mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA.

Unu-tishilo iwɛ Ti'ilono ti Ijipti

20Aka na atu ulwa shiywa umpwa-nu-boo-ko nu upiana uko ni ijitɛ icenje na ti'ima, nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa ne mi, bɛɛ hiɛŋ,

21Ɛ-yɛu bụtụ, N bwodwo ụragbamụ Faro agwuma Ijipti. I zasa bụtụ be elele zhɛ bo umpo bu uŋ okwo kaa zhɛ ba ta bụ idɛgwɛ iwɛ maa u zhɛmananɛ maa u 'yaga ikɛnyi maa untangana utokwobi sasana o.

22Iwɛbɛ po Ngaa jɛmɛ Gamba AGWANGWAMA Mokondo, Ngɛɛ hiɛŋ, N shɛ bụtụ bi i'ime Faro agwuma Ijipti, N zhɛ mo dwotwogonu aragbamụ ubwa tu una ata ga kwuswawa hwɛɛ, tu una ata ta vwɛ, nazhɛ utokwobi zhɛ wa banangana bụ ni i'ɛlɛ.

23N zhɛ ma garataga atwa Ijipti mo tulogono aŋ swoswoswo na cɛnjɛ tu unyizo hwɛɛ.

24Nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma nda maa aragbamụ agwuma Babulon 'yaga ikɛnyi, ibɛ Ngɛɛ zhɛ mo utogono bu utokwobi mu ni i'ɛlɛ. Ama tuba N zhɛ ma bwarataga aragbamụ Faro agwuma Ijipti, bi zhɛ no ngwulo uuwa bo 'wo no ofwo atwa i'ime ibwɛ.

25N zhɛ mo lwogwocongo aragbamụ Faro, maa ma pana tuba agwuma Babulon ukpahiŋ. Aka na Ngee peni bu utokwobi mu bee shepi uŋ bee sekeni geri bi Ijipti, nazhɛ bụtụ be elele zhɛ ba mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA.

26N zhɛ ma garataga atwa Ijipti mo tulogono aŋ swoswoswo na cɛnjɛ tu unyizo hwɛɛ. Nazhɛ ɛɛ zhɛ a mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA.

Izikɛl 31

E Menji Ijipti nụ Ụ'wụ'wụ Usobu Lebanon

1Aka na atu ulwa shiywa umpwa-nu-boo-ko ni ipiɛnɛ itɛtu nụ ụjita uko na ti'ima, nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa ne mi, bɛɛ hiɛŋ,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2Ɛ-yɛu bụtụ, mbiso Faro agwuma Ijipti keeni atwa ubwa kpaaŋ maa, Gaaba ɛɛ
zhɛ ma bu manga nu bwa nu ugomboo?

3Kwụba, Asiria na shɛ la gana usobu na namɛ ni Lebanon, na 'yajɛ uhwuŋnu
ubiye na namɛ zhuuŋ, na kaa njɛshɛ tebiye, na ambɛ ubwa timengeni odomu.

4Meni mu namanɛ uŋ, waa waŋnɛ ta njɛshɛ, Meni na mu namɛ na amɛ cɛnjɛ
muba mɛ njɛ uŋ waa njɛshɛ. Ohwulwo o lomicingo ofwo na ụ'wụ'wụ ata shikeni,
oo lomicingo ti i'wɛ'wɛ uwapa ivwɛ hwɛɛ.

5Iwɛnɛ tu waa 'yajɛ meni tebiye, Ibɛ po waa njɛshɛ wee hwuri i'wɛ'wɛ vwɛ hwɛɛ.
U bubajɛ, a'wa'walụ ubwa sebi tebiye.

6Shanụnụ iyiri yiri sha ta tuhwurugwo ta aba nu bwa. Isundɛ ehilo ye elele ya
mata miaụŋ ma aba nu uhwuŋnu ubwa; Edenji a'wụtụ a'wụtụ unyizo a ta
ụhinjanụ nu uhuŋnu ubwa.

7Ugombo ubwa pilanụ tebiye, ta tụbarashagwụ tu bwa hwɛɛ. Tini tu bwa ti iri
tutu meni mu na mu namɛ na amɛ cɛnjɛ.

8I zasa osobu na namɛ ni itimɛ ya Agwatana eri a manga nu bwa o. I'wɛ'wɛ nɛ ɛɛ
hiɛŋ fi, eri shi ya nangwụ na a'wa'walụ ubwa o, i'wɛ'wɛ nɛ ɛɛ hiɛŋ plen, kaa eri
shi ya manga na a'wa'walụ ubwa o. I zasa ụ'wụ'wụ na namɛ ni itimɛ ya Agwatana
u pilanụ gana bwa o.

9N njɛ uŋ ma u pilanụ na a'wa'walụ ubwa na Ngee beresheji. Ụ'wụ'wụ we elele
na shikeni ni Idɛn nɛ shɛ itimɛ ɛtɛ ya Agwatana wa nda isɛbwɛngwɛ nu bwa.

10Iwɛbɛ po AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Iwɛnɛ waa njɛshɛ, bilibe bu bwa
timengeni odomu, iwɛbɛ po waa busa ya.

11N zhɛ ma shapa uŋ ma pana agwuma edenji na 'yajɛ ikɛnyi. Bi zhɛ ba nda bụ
iyi nɛ teni cɛŋ no tugworozwo tu na baa nda. Iwɛnɛ po N kolwo uŋ.

12Edenji na 'yajɛ abwagara zhɛ o lo uŋ a ganga uŋ gana ata. A'wa'walụ ubwa zhɛ
na sashangwụ, ta ambɛ ubwa zhɛ a balagaga nu nshama, to olomu elele na namɛ
nu u'una ata. Edenji elele na ga namɛ nu uhwuŋnu ubwa zhɛ a garatagwụ a ganga
uŋ.

13Shanụnụ shi zhɛ shɛ na nama waa na a'wa'walụ ata ubwa kwụswatagwụ, ti
isundɛ ehilo ye elele zhɛ no ubogono na a'wa'walụ ata.

14Inɛ gɛ i shɛ maa, okwo ụ'wụ'wụ we elele 'yajɛ meni maa u waŋnɛ, i zasa
ụ'wụ'wụ na zhɛ wa waŋna ya gana una ata o, i zasa una tɛ zhɛ wo zoto uuwa i ce
ya udomu kwukwuŋ. Hwɛɛ ibɛ zhɛ yo 'wo gana butugwumwa, iwɛ maa i zhe ne
e'uye gana atwa, maa i ci atwa na zweni ne e'uye.

15AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Jita na ụ'wụ'wụ ga zhe ne e'uye, N zhɛ ma nda
maa meni na mu namɛ na cɛnjɛ mu to-ụkwụla iwɛ ubwa, N zhɛ ma ta ohwulwo

© 2008 Bible Society of Nigeria.

muba maa kede mụ fwụnjɛ ya o. N zhɛ ma nda maa amɛ Lebanon hashɛganụ, iwɛ maa i'wɛ'wɛ nɛ namɛ ne ehilo hwɛɛ i 'wi izhiulwe iwɛ ubwa.

16N zhɛ ma nda maa ge edenji njɛ bulama nu ulayɛ na wee leyi. Aka na Ngee keri uŋ ne e'uye, nazhɛ i'wɛ'wɛ Idɛn, ni inɛ Lebanon nɛ ee teri ni inɛɛ nɛ ngezeni inɛ i vwɛ hwɛɛ, ti i'wɛ'wɛ ye elele nɛ 'yajɛ meni tebiye nɛ hwulwo la ne e'uye, amɛ ibɛ zhɛ o lomo hwɛɛ iwɛ ulayɛ ubwa.

17I zhɛ ya zhagaga nu bwa maa e teni ne e'uye e ci inɛɛ nɛ go tuwo apata. Nazhɛ atwa elele na ga namɛ nu uhwuŋnu ubwa zhɛ a garatagwụ na ashashɛ edenji.

18I 'yajɛ ụ'wụ'wụ na u bi ci nu ugombo, tụ ụjɛrụma na amɛ i'wɛ'wɛ nɛ namɛ ni itimɛ Idɛn hŋ? Ɛ zhɛ kaa mo bu lo ti i'wɛ'wɛ ye elele nɛ namɛ ni Idɛn, hi zhɛ kaa hio zwo ne e'uye. Hi zhɛ hio tulogono na atwa na mepi shi Agwatana, ta atwa na aa kwụnɛ la nu ujasa. Ga Faro nu unyama ubwa hwɛɛ aba aa duma iwɛ aba. AGWANGWAMA ubwa dumwa.

Izikɛl 32

U'wo-ụzhɛla Tutwana Faro

1Aka na atu ulwa shiywa umpwa-na-shɛba-shi-yebi ni ipiɛnɛ umpwa-ni-bɛyebi nụ ụjita uko na ti'ima, nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa ne mi, bɛɛ hiɛŋ,

2Ɛ-yɛu bụtụ, twana Faro u'wo ga ụzhɛla maa, Gabụ bɛ shɛ gana bizeci na ashashɛ edenji, abɛ shɛ gana buduwo ata namɛ nu ntokwu. Obo vwundoko meni ni ivwunɛ bu, ibɛ po ohwulwo bu vwundwo.

3AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ: N zhɛ ma bu 'wanga igwune mi, maa ma bu ima, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma suyanɛ atwa gembi ufwugwo maa o bu gbodongonu maa ɛ bu bwɛ nu uhaŋsa.

4N zhɛ ma bu kala na cɛnjɛ, mo bu vwurungono taa ne ehilo, Ma suyanɛ shanụnụ maa shɛ zhajɛ shɛ bɛ yɛ, ti isundɛ ehilo, maa i zhajɛ ibu dwetweji.

5Tufwoso tụ bụ ti zhɛ ta bala nu nshama to olomu hwɛɛ.

6N zhɛ mɛ bɛcinjɛ mehieŋ mụ bụ maa mu na fwunga nu nshama to ohwulwo hwɛɛ.

7Aka na Ngee bi iricinji hwɛɛ, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ mo urugono tụla mo 'woricingo mkpasu. Uwaŋna zhɛ wo tono no odomu, upiana zha shɛ wa ta ya o.

8N zhɛ mo 'worocongo ohioko-uhwaŋna na namɛ na azuba mo ubo unyizo ne tishi. Gamba AGWANGWAMA Mokondo N dumwa.

9N zhɛ mo horukono atwa ofwugwo shihwulu, aka na ti Ngee mbishi edenji unabarɛ ti'ilono tụ bụ na a'una na ebi mepi shi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10N zhɛ ma nda maa iwɛ bu dama atwa ni iyi nɛ ibu vwuteni. Aka na Ngee vwurenji utokwobi mu, atwa zhɛ ɛ bwɛ na tɛzhɛgɛda, ɛ zhɛ na zhɛgɛda aka elele, bụtụ bụtụ zhɛ na zhɛgɛda iwɛ uhiuhiu ubwa, nụ ụjita na ebi leyi.

11AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ agwuma Ijipti, Utokwobi wa agwuma Babulon zhɛ ma bu tafwulaga.

12N zhɛ ma nda maa atwa na 'yajɛ ukpahiŋ kwụnɛ unyama wa atwa bụ no otokwobi, hwɛ hwɛɛ aba 'yajɛ abwagara ee hwuri edenji elele. Ɛ zhɛ a kwụna atwa Ijipti hwɛɛ, ti iyi elele nɛ aa busa iwɛ ibɛ zhɛ ya nda ufwu hwɛɛ.

13N zhɛ ma kwụna iyimabiga bu hwɛɛ nụ ụpalanụ meni me elele; i zasa kaa uvwɛvwɛjɛ ụ bụtụ be elele kwo kaa ugwogwozwo iyimabiga ye elele zhɛ yo vwundo ya meni ma ata o.

14N zhɛ ma nda maa meni mi hiŋ mu nama rụmbɛɛ, maa erefu hiŋ na fwunga pece gana manɛbɛ. AGWANGWAMA Mokondo ubwa jɛmɛ.

15Aka na Ngaa njɛ cɛnjɛ ti Ijipti osombo, Ngaa kwụnɛ iyi elele nɛ namɛ na tuba, Ngaa njɛ iyi elele ufwu, nazhɛ ɛɛ zhɛ a mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA.

16U'wo-ụzhɛla na aa shɛ a twa na. Eyikwo edenji zhɛ a twa uŋ ta a ta-ụkwụla iwɛ Ijipti keeni iwɛ atwa ubwa. Gamba AGWANGWAMA Mokondo N dumwa.

Ihwɛ ye E'uye

17Aka na atu ulwa shiywa umpwa-na-shɛba-shi-yebi nu upiana uko ni ijitɛ umpwa-ni-bɛ-tɛ na ti'ima, nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa ne mi, bɛɛ hiɛŋ,

18Ɛ-yɛu bụtụ, tana atwa Ijipti ụkwụla, sugo aŋ te edenji ata 'yajɛ ukpahiŋ ne e'uye.

19Hiɛŋ aŋ: Hi heŋshi ree maa i 'yajɛ bụtụ ehi hwuri na tụpilanụ? Hi zhɛ hio zwo ne e'uye hio wotogo apata na atwa ata mepi shi Agwatana.

20Atwa Ijipti zhɛ a 'waŋ na atwa ata aa kwụnɛ nu ujasa. A imwangwa utokwobi maa a kwụnɛ unyama ubwa hwɛɛ.

21Atwa ikɛnyi a na beni urishi a na njɛ la ujasa na atwa Ijipti zhɛ a dumangana aŋ n-ndumwa, ta atwa ata aa 'yajɛ la tutogwu na aba a na banɛ ne e'uye. Ɛ zhɛ ɛ hiɛŋ, E zwe du maa ee ci atwa na mepi shi Agwatana, aba shɛ atwa ata aa kwụnɛ la nu ujasa.

22Atwa Asiria namba apata, ta atwa na 'wa aŋ la kpaaŋ, e'uye aba rungwutwonu bu, a shɛ atwa na aa kwụnɛ la nu utokwobi hwɛɛ aba.

23E'uye aba iri ee hwuri a na elele, atwa vwɛ aba rungwutwonu e'uye aba, nu utokwobi kaa aa kwụnɛ aŋ la hwɛɛ aba, aba zweni cɛnjɛ ta atwa na ta hwungwa inyɛsɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

24Atwa Ilam du namba apata ne e'uye ejeshi ubwa, nu ujasa du aa kwụnɛ aŋ, aba shɛ atwa na jeji shi teleyi, e zwi du ne e'uye, aba zweni cɛnjɛ ta atwa na ta hwungwa inyɛsɛ, e zwi ne e'uye ne ezuye na atwa vwɛ aba.

25A ndanɛ bu ogodo na ashashɛ unyama wa aba na aa kwụnɛ, e'uye aba rungwutwonu bu, hwɛɛ aba a shɛ atwa na jeji shi teleyi, nu utokwobi aa kwụnɛ aŋ la hwɛɛ. Inyɛsɛ ya aba 'imɛ cɛnjɛ ta atwa na ta hwungwa. E zhe ne e'uye ne ezuye na atwa vwɛ aba; o togwu aŋ na atwa na aa kwụnɛ la.

26Atwa Mɛshɛk na atwa Tubal namba apata, nu unyama wa aba, e'uye aba rungwutwonu aŋ, hwɛɛ aba a shɛ atwa na jeji shi teleyi; nu utokwobi aa kwụnɛ aŋ la; inyɛsɛ ya aba 'imɛ cɛnjɛ ta atwa na ta hwungwa.

27A zasaba na atwa cala a na shɛ atwa ukpahiŋ a na zhɛ ne e'uye ni i'wɛŋnɛ ya aba ujasa o, a na ee petengeni ohiuhiu aba no otokwobi aba, a na shabula sha aba shɛ ujasa shɛ patanganɛ no o'umpwo aba o. Iwɛnɛ po inyɛsɛ ya atwa ata ikɛnyi 'imɛ cɛnjɛ ta atwa na ta hwungwa.

28Gana ata du ɛɛ zhɛ ma hi bwarataga maa hi woto na atwa na jeji shi teleyi, aba shɛ atwa na aa kwụnɛ nu utokwobi.

29Atwa Idụm du namba apata na shɛgwuma sha aba keeni ehiu aba kpaaŋ. A shɛ la ejeshi na 'yajɛ ukpahiŋ, ama hwuwayɛ go, e weteji ya ne e'uye na atwa na jeji shi teleyi, a na aa kwụnɛ la no otokwobi.

30Miaụŋ mu tugwama mu tuzuba, ta atwa Saidụn namba apata, hwɛ hwɛɛ aba zwi ne e'uye ne ezuye na atwa na aa kwụnɛ la no otokwobi. Okwo te e zweni atwa inyɛsɛ nu ukpahiŋ na aa 'yajɛ, e weteji ne teleyi ta ata ta aba ti jeji shi na atwa ata aa kwụnɛ la no otokwobi, aa 'waŋnɛ ezuye aba na atwa ata ee zhe ne e'uye na aba.

31Aka na ga Faro kwụbɛ aŋ, bi zhɛ mama ingatanga nu unyama ubwa, ubwa shɛ ga Faro ne ejeshi ubwa a na aa kwụnɛ la no otokwobi, AGWANGWAMA Mokondo ubwa dumwa.

32Gamba n njɛ maa agwuma Ijipti mburusonu inyɛsɛ na cɛnjɛ ta atwa na ta hwungwa, ama ɛ zhɛ o wocicingo bu na atwa na jeji shi teleyi, na atwa na aa kwụnɛ la no otokwobi, ubwa shɛ ga Faro nu unyama ubwa hwɛɛ. AGWANGWAMA Mokondo ubwa dumwa.

Izikɛl 33

Agwatana Teri Izikɛl maa Sha Bungbaracɛ

(Izik 3:16-21)

1Nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa ne mi, bɛɛ hiɛŋ,

2Ɛ-yɛu bụtụ, mbiso atwa ga bụ maa, Yaa shɛ Ngaa karɛ ujasa na cɛnjɛ tu ko, nazhɛ atwa cɛnjɛ ta ata teri bụtụ aba bu ko maa sha bungbaracɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Aka na tu baa kwụbɛ ta atwa i'ime e ci nu ujasa, bee 'nyemeni utiitidi maa mbiso atwa vwɛ.

4Nazhɛ bụtụ bu ko na hwụjɛ utiitidi ata 'wa sụ iwɛ ubwa, nazhɛ ujasa zhajɛ waa kwụnɛ bụ, asha ubwa njɛ utugbolo u tu'wo tu bwa.

5Ubwa ni ikɛnyi ibwɛ hwụjɛ ta a jɛmɛ iwɛ maa bụtụ bụtụ ga mama ima, tijama te mehieŋ mu bwa tu patanɛ bu ni ikɛnyi ibwɛ. Yaa shɛ bee ge peni abashɛ tu baa hwụjɛ, bi ge eri ba banangana.

6Ama yaa shɛ bungbaracɛ ata kwụbɛ ta atwa ujasa e ci, bee 'nyemeni shi utiitidi, ejeshi ata zhɛ a zhajɛ a kwụna atwa na ashashɛ aba, yaa shɛ ee 'wi ni iwɛwɛ ya aba, asha bungbaracɛ ata Ngɛɛ zhɛ ma patana tijama ta tụkwụna ta aba.

7Hwuwayɛ go, Ɛ-yɛu bụtụ, gabụ Ngaa njɛ bungbaracɛ bu udenji Isrɛl; gabụ bɛ shɛ bu no mbiso aŋ unu we elele na Ama bụ tɛtagana.

8Yaa shɛ Ngɛɛ hiɛŋ ugworozwo, Gabụ ugworozwo ga, bi zhɛ bo 'wo gom, abɛ jɛmɛ shɛ n-ndumwa nu ugworozwo ata, maa tɛtaganɛ bu unu maa jɛshɛrɛga, ugworozwo ata zhɛ wo 'wo ni iwɛwɛ ibwɛ, ama tuba gabụ Ngɛɛ zhɛ ma patana tijama to tu'wo tu bwa.

9Ama yaa shɛ abu tɛtaganɛ ugworozwo ata unu maa ga jɛshɛrɛga maa bana nu uhwaŋna ata ubwa, nazhɛ baa lacɛ tɛjɛshɛrɛga maa bana nu uhwaŋna ata ubwa. Ugworozwo ata zhɛ wo 'wo ni iwɛwɛ ibwɛ, ama tuba asha bi bicinji unaa bụ uraiŋ.

Utumwa iwɛ Tiririri

10Nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa ne mi, bɛɛ hiɛŋ, Ɛ-yɛu bụtụ, hiɛŋ atwa Isrɛl maa, Hi hiɛŋ ree maa: Atuba tu 'waŋnɛ iwɛwɛ na andwa tu tubwada, ata 'nyangana; asha gana na tuba ɛti zhɛ ta ala maa ta ya uraiiŋ?

11Mbiso aŋ maa, N hiɛŋ, Gana na tu Ngaa shɛ buumwa Gamba AGWANGWAMA Mokondo, tu'wo ta bụtụ bi iwɛwɛ tu m peni shi amɛ-olom o. Ama i n kwụlanɛ maa ga jɛshɛrɛga maa ganga tugworozwo tu bwa maa ya uraiŋ. Oo ahiɛba atwa Isrɛl, jɛshɛrɛga ma, jɛshɛrɛga ma maa hi genji iwɛwɛ hiŋ, maa kede hi 'wi o.

12Ɛ-yɛu bụtụ, hiɛŋ atwa ga bụ maa, Yaa shɛ bụtụ bi tiririri bweji undwa, tiririri tu na baa nduwa la ti zha shɛ to bicingo bu o. Yaa shɛ kaa bụtụ na shɛ ugworozwo jɛshɛrɛjɛ bee genji tugworozwo tu bwa, a zha shɛ a kwụna bụ ya o, ama bụtụ ata bi tiririri zha shɛ ba ya uraiŋ ti yaa shɛ baa njɛ iwɛwɛ o.

13Okwo ti Ngɛɛ hiɛŋ maa bụtụ bi tiririri zhɛ ba ya uraiŋ gom, ama yaa shɛ baa patanɛ tiririri tu bwa rishe, bee zhe baa njɛ iwɛwɛ, N zha shɛ me teyinje ya iyi tiririri ye elele nɛ baa nduwa la o, bi zhɛ bo 'wo iwɛnɛ baa njɛ iwɛwɛ.

14Okwo ti Ngɛɛ hiɛŋ maa bụtụ bi iwɛwɛ zhɛ bo 'wo gom, ama yaa shɛ baa jɛshɛrɛjɛ bee genji iwɛwɛ ibwɛ, baa nda ya iyi nɛ undwa leni ni iyi nɛ teni cɛŋ,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15yaa shɛ kaa ugworozwo gwuricinje iyi nɛ bee leshiji la nu ufwafwa, bee gwuricinji iyi nɛ bee ge leshiji la na tɛshɛrɛ, baa zha ya tahaŋnụ nu undwa uraiŋ, baa njɛ shɛ ya iwɛwɛ ye elele; bi zhɛ ba ya uraiŋ gom, bi zha shɛ bo 'wo ya o.

16I zasa iwɛwɛ ye elele nɛ baa nduwa la ɛɛ tɛ zhɛ e teyinje ya o; iwɛnɛ tu baa nda ya iyi nɛ undwa leni keeni iyi nɛ teni cɛŋ, bi zhɛ ba ya ya uraiŋ gom.

17Atwa ga bụ ɛ tɛ hiɛŋ waa maa, Iyi nɛ Ama nda zasa shiriri o, iyi nɛ kaa a nda ibɛ zasa shiriri.

18Yaa shɛ bụtụ bi tiririri genji iyi tiririri tɛnda baa nda ya iwɛwɛ, bi zhɛ bo 'wo iwɛ ibɛ.

19Yaa shɛ ugworozwo jɛshɛrɛjɛ bee genji tugworozwo tu bwa tɛnda, baa nda ya iyi nɛ undwa leni keeni iyi nɛ teni cɛŋ, asha bi bicinji uraiŋ ubwa.

20Ama ahiɛba atwa Isrɛl, hi hiɛŋ, Iyi nɛ Ama nda shɛ shɛ ne tishiriri o, N zhɛ kaa ma duma ụshɛrɛya bụtụ bụtụ hiŋ ni iyi nɛ baa nda.

Unabarɛ iwɛ Ulayɛ Jɛrusalɛm

21Aka na atu ulwa shiywa umpwa-na-shɛba-shi-yebi ni ipiɛnɛ umpwa, ni ijitɛ itɛ na ti'ima, nazhɛ bụtụ bu ko na bananganɛ nu Jɛrusalɛm zhajɛ bee m mbishi, bɛɛ hiɛŋ, Ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ leyegeji.

22Nụ ụrụmɛ ụjita ata tobwolo bụtụ ata te ci shi o, Ngaa hwụjɛ tu ukpahiŋ u'ala wa AGWANGWAMA namɛ nu u'waba mu. Aka na ta bụtụ ata pushe nu uvwungwa, nazhɛ AGWANGWAMA kepishinji unu mu maa Ma ala n-ndumwa tụdụma.

23Nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa ne mi, bɛɛ hiɛŋ,

24Ɛ-yɛu bụtụ, atwa ga namɛ no shisombo sha ashɛpwụ ata namɛ na cɛnjɛ ti Isrɛl a uranjɛ tụdụma, ɛɛ hiɛŋ, Ga Abraham namɛ la bwooko, bee eri bee leshiji cɛnjɛ tu ga hwɛɛ. E ti gembi ya kaa ufwugwo, asha cɛnjɛ tu ga tɛ shɛ ya mo tu tu gom maa ta 'yaga.

25Iwɛ ecilo ata mbiso aŋ maa, Gamba AGWANGWAMA Mokondo, N hiɛŋ, Hia ya usunda nyɛshɛ nyɛshɛ medenji mehieŋ. Ahia zhɛba ntatanuwaŋ, ahia kwụna atwa. Iwembe kwuŋ po ehi te heŋshi maa cɛnjɛ tu ga tɛ ta shɛ me ti hiiŋ?

26Hi datanɛ otokwobi hiŋ, gana na ahia nda iyi-tupwaŋ, bụtụ bụtụ kaa ba nda tuwɛle ne biyikwo bu uyebi ubwa. Iwembe kwuŋ po ehi te heŋshi maa cɛnjɛ tu ga tɛ ta shɛ me ti hiiŋ?

27Mbiso aŋ maa, Gamba AGWANGWAMA Mokondo, N hiɛŋ, Gana na tu Ngaa shɛ buumwa, ujasa zhɛ wa kwụna atwa ata namɛ na ashɛpwụ ata shɛ shisombo, isundɛ ehilo tuba zhɛ ya ya atwa na namɛ nu udadarɛ. Ụngwụ ụwɛ zhɛ wa kwụna atwa na swakacɛ nu nshama, ta atwa na swakacɛ na apangwụ hwɛɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

28N zhɛ ma nda cɛnjɛ ta ata osombo, ukpahiŋ ata wa aba aa busa iwɛ ubwa zhɛ wo hwuwowu. Nshama mi Isrɛl mi zhɛ ma sha ụshɛka ụ'wụtụ, i zasa bụtụ zhɛ ba ala maa kashɛka mụ okwo tɛkashɛka o.

29Aka na Ngee peni atwa ga ulwapɛ, Ngaa njɛ cɛnjɛ ta aba osombo, iwɛ iyi-tupwaŋ ye elele nɛ aa ndanjɛ, nazhɛ ɛɛ zhɛ a mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA.

Ajɛshɛgwa Utumwa Bigesere Ata

30Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ, Ɛ-yɛu bụtụ, atwa ga bụ a dumanga iwɛ bụ na aka na ta a twa nu uba ụshɛpwụ keeni no shidubo sho shimwono sha aba. Aa mama hiaŋnụ maa, Mizha ti zhe ma maa tụ hwụjɛ ma n-ndumwa mu na AGWANGWAMA a duma ya hwuwayɛ go.

31Atwa ga mi zhɛ a ulwa maa a hwụjɛ iyi nɛ ɛbi zhɛ ba duma, ama a njɛ shɛ kaa iyi nɛ ɛbi hiɛŋ aŋ maa ga a njɛ o. Nu unu wa aba kiri oo lubo n-ndumwa mụ bụ, ama shɛmɛ sha aba shɛ namɛ iwɛ titeni ta aba to orugwusu.

32Kwụba, bɛ shanɛ aŋ gana bụtụ na ba zunga shɛzunga shɛ na atwa o lubo, na rụhwụŋ ri biye kaa aba 'nyama i'nyemi 'nyemi, iwɛnɛ ti yaa shɛ tuhwuga aa hwuga iyi nɛ aba duma ama a njɛ shɛ iŋ kaa o.

33Ama aka na n-ndumwa mụ bụ mi sɛ, maa ndanjɛ ga, nazhɛ ɛɛ zhɛ a mapa maa bigesere namɛ na ashashɛ aba.

Izikɛl 34

Tigesere tu Tuwumana tu na Aa Dumanganɛ A'iywa Isrɛl

1Nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa ne mi, bɛɛ hiɛŋ,

2Ɛ-yɛu bụtụ, dumangana a'iywa Isrɛl tigesere tu na ti zhɛ ta wumana aŋ. Dumangana aŋ tigesere, mbiso aŋ maa, Gamba na n shɛ AGWANGWAMA Mokondo, N hiɛŋ, Ahiɛba a'iywa Isrɛl, hi zhɛ hia nda hwuŋ adangboo iwɛnɛ ahi mama biga kiri! Shɛ a'iywa suu ga shɛ a na biga iyi ya aba mabiga?

3Hia swa mosubo mi iyimabiga, ohio urogono tugwuno tu na aa njɛ ne tihiŋzhe ta agwụdụ, ahia kwụna agwụdụ na nyemenji ahia ya; ama hi peni shi kaa agwụdụ iyimɛyɛ o.

4Hi 'wa sụ iwɛ anaa na mama zasa o, hiɛ nɛnjɛ shɛ kaa anaa na a gwuma o, maa hi no umpo anaa na aa gwụcanjɛ andala aba o, hi dwelekeci shi kaa anaa na 'inɛ maa hi gwuricinje aŋ o. Ama manyarɛ kiri ɛhiɛ bwɛjɛ aŋ.

5Ibɛ po agwụdụ garatagwụ, iwɛnɛ ta a zasa bi'iywa, ibɛ du po usunda ehilo 'imɛ oko aa yɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

6Ibɛ po agwụdụ mi garatagwụ nu nshama keeni tikpekwu tu na ti zeteji. Oo mburusonu na cɛnjɛ tu unyizo kpasaa, i zasa bụtụ be elele beni urungo maa dwalakacɛ aŋ o.

7Iwɛ ecilo ata, ahiɛba a'iywa-agwụdụ, hwulaga ma n-ndumwa mu na Ngaa jɛmɛ Gamba AGWANGWAMA, N hiɛŋ,

8Gana na tu Ngaa shɛ buumwa, i debeji maa hi n shɛlagana. Usunda ehilo sukakanɛ agwụdụ mi, waa kwụnɛ aŋ waa yɛ, iwɛnɛ ta a'iywa zasaba. A'iywa mi beni shi urungo maa a dwalakacɛ agwụdụ mi na 'inɛ o. Ama A'iywa aba mama biga, a bɛjɛ shɛ agwụdụ mi o.

9Iwɛ ecilo ata ahiɛba a'iywa ga agwụdụ, shɛlaga ma n-ndumwa mi mi.

10Gamba AGWANGWAMA Mokondo, N jɛmɛ, Ngɛɛ hiɛŋ, N shɛ bụtụ hiŋ bi i'ime. N zhɛ ma lashɛga agwụdụ mi ni i'ɛlɛ hiŋ. N zha shɛ mo lono maa hiɛ shɛ ya a'iywa aba kwukwuŋ. N zha shɛ du kaa mo lono maa hi na mama biga ya o. N zhɛ mo bicingo agwụdụ mi ni i'ɛlɛ hiŋ iwɛ maa kede hi na ya aŋ ya o.

Bi'iywa-ba-agwụdụ bi Biye

11Mo hi mbiso maa, Gamba AGWANGWAMA Mokondo, Gamba ni ikɛnyi mi N zhɛ ma dwalakaka agwụdụ mi, mu na ngbaraka aŋ.

12Gana na ta bi'iywa-ba-agwụdụ ba dwalakacɛ agwụdụ ubwa na garatagwụ; gana ata du Ngɛɛ zhɛ ma dwalakacɛ agwụdụ mi. N zhɛ ma bwajɛ aŋ no olugwo elele na aa ga garatagwụ maa me gwuricinje aŋ nụ ụjita ata tishi keeni odomu namɛ.

13N zhɛ ma bwajɛ aŋ na a'una ata ee ge zwegeni hwɛɛ, to olugwo edenji ata, maa mo sotulonu aŋ urubwo uko maa me jicinje aŋ na cɛnjɛ ta aba. N zhɛ mo hwulono aŋ umbe nu nshama keeni ohwulwo Isrɛl maa ma pana aŋ iyimɛyɛ. N zhɛ mo sugonono aŋ no ofwo na ga shɛwa la ofwo aba tiyaga na cɛnjɛ ta aba.

14N zhɛ ma pana aŋ iyimɛyɛ no ofwo na ambɛ tiyaga zhɛmɛ tebiye. Nu nshama ma ata mi Isrɛl mi zeteji ibɛ unyama ata iyimabiga zhɛ wa nama. Ɛ zhɛ o wotogo na cɛnjɛ ta ata tɛ zhɛmɛ tiyaga, ɛɛ zhɛ na ya ambɛ ata sebi tebiye ni ishɛmɛ ɛtɛ Isrɛl.

15Gamba ni ikɛnyi mi N zhɛ ma sha bi'iywa-ba-agwụdụ mi, N zhɛ ma jalakana aŋ ofwo ụhinjanụ tuta. Gamba AGWANGWAMA Mokondo N dumwa.

16N zhɛ ma dwalakaka anaa na 'inɛ, maa me gwuricinje anaa na ee ge gereteji, maa mo umpo anaa na aa ga gwụcanjɛ andala aba, maa ma nɛnga anaa na a gwumanga. Ama anaa na nyemenji a na 'yajɛ ukpahiŋ, aba Ngɛɛ zhɛ ma nda ufwu. Gamba kaa N shɛ bi'iywa-ba-agwụdụ na ba nda iyi ne tishiriri.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

17Ahiɛba iyimabiga mi, Gamba AGWANGWAMA Mokondo mo hi mbiso maa, N zhɛ ma duma ụshɛrɛya hiŋ, N zhɛ mo bogwu agwụdụ ebiye na a na awɛ, N zhɛ mo bogwu adagba ne epi.

18Okwo tu meseyi hiŋ uko wa ya ambɛ na ngezeni nụ ụzhɛ hwɛɛ, e shiji shi kaa o, iwɛnɛ to ohio rukoto ambɛ na ahiɛ ta yɛ shɛ! Ahia swa kaa meni mu tụrụmbɛɛ ama hio vwundoko kaa mu na ata mu vwɛ ni vwunɛ hiŋ!

19Ibɛ po agwụdụ mi na ta vwɛ a ya ya ambɛ na ehi rikeci, aa swa meni mu na ehi vwundeci ni ivwunɛ hiŋ.

20Iwɛbɛ po Ngaa jɛmɛ, Gamba AGWANGWAMA Mokondo, Ngɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma duma ụshɛrɛya hiŋ, ahiɛba agwụdụ na nyemenji na anaa 'nyanganɛ.

21Hio shishongono agwụdụ na a gwụmanga, ahia ta aŋ mahiuaŋ, iwɛbɛ po aa garatagwụ ee beni nu unyama iyimabiga.

22Ama N zhɛ mo bicingo iyimabiga mi, N zha shɛ mo lono maa a shɛ ya iyimɛyɛ o. N zhɛ ma duma ụshɛrɛya wa agwụdụ mi, maa mo bogwu a na ebiye na a na awɛ.

23N zhɛ ma pana aŋ yɛu mi ugondu ge Devid maa sha bi'iywa ba aba bu ko gba, ubwa zhɛ na pana aŋ iyimɛyɛ, bɛɛ zhɛ ba ngbaraka aŋ, bɛɛ zhɛ na pana aŋ iyimɛyɛ.

24Gamba AGWANGWAMA N zhɛ ma sha Agwatana aba, yɛu mi ugondu ge Devid ubwa zhɛ ba sha uhiu wa ba, Gamba AGWANGWAMA N dumwa.

Unu-tutwa wa Amɛ-olom

25N zhɛ ma twa-unu wa amɛ-olom na aba. N zhɛ ma bacɛnga isundɛ ehilo ye elele nɛ namɛ na cɛnjɛ ta ata, iwɛ maa iyimabiga nama suu ne ehilo, iwɛ maa e eri buweci na awapa lapiya.

26N zhɛ ma nda maa a nama tutu rungwutwonu ishɛmɛ mi tijilo maa ma pana aŋ uwebiye. N zhɛ ma pana aŋ uwebiye ye eshilo apata na aka na teni cɛŋ. Uwebiye ye eshilo zhɛ ya nama apata.

27I'wɛ'wɛ zhɛ na 'wala tụ'walụ, iyimɛyɛ ye ehilo zhɛ na mata tebiye. Bụtụ be elele zhɛ ba nama suu na cɛnjɛ tu bwa. Aka na Ngee jeji hwuŋ uhwohwo u tijama na oo to atwa mi ne embi, Ngɛɛ bɛcinjɛ aŋ na tijama ta aba, nazhɛ ɛɛ zhɛ a mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA.

28Nazhɛ aa zha shɛ a sha ya iyimɛyɛ ye edenji, isundɛ ehilo du kaa zha shɛ ya ya aŋ ya o. Ɛ zhɛ a nama suu na cɛnjɛ ta ata, i zasa iyi elele nɛ zhɛ yo zwono aŋ ya inyɛsɛ o.

29N zhɛ ma pana aŋ ntuma mu na mu ta 'yajɛ ugwungwu maa imunɛ hwuwowu na cɛnjɛ ta ata. Edenji du zha shɛ no mbisogo aŋ ya n-ndumwa o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

30Bụtụ aba be elele zhɛ ba mapa maa Gamba ma jilanɛ atwa Isrɛl, ɛ zhɛ a mapa du kaa maa atwa mi aa shɛ. Gamba AGWANGWAMA Mokondo N dumwa.

31Ahiɛba hiɛ shɛ agwụdụ mi, ibɛ shɛ agwụdụ ata namɛ ne ehilo tiyaga, Ahiɛba hiɛ shɛ atwa mi, Ngaa shɛ du Agwatana hiŋ, Gamba AGWANGWAMA Mokondo N dumwa.

Izikɛl 35

Tigesere tu Tuwumana tu na Aa Dumanganɛ Idụm

1Nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa ne mi, bɛɛ hiɛŋ,

2Ɛ-yɛu bụtụ, ngbaraka geri bi Ishɛmɛ Idụm maa dumanganɛ iŋ tigesere tu tuwumana.

3Mbiso aŋ maa AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, N shɛ bụtụ bụ bi i'ime, gabụ Ishɛmɛ Idụm! N zhɛ ma bu nda osombo.

4N zhɛ mo hwuŋzotongo ashɛpwụ bụ, Ma nda cɛnjɛ tụ bụ osombo; Nazhɛ ɛbi zhɛ ba mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA.

5Gabụ bu to atwa Isrɛl ni i'ime aka elele, abụ kwụnɛ atwa aba no otokwobi bụ, na aka na ta Abara-ne-ebe jiteni aŋ la, na aka na ta a kwunanjɛ ulwapɛ wa aba.

6Iwɛ ecilo ata gana na tu Ngaa shɛ AGWANGWAMA Mokondo na shɛ buumwa. N zhɛ mo bu utogono atwa na o dudwogo mehieŋ, ɛ zhɛ mo bu urugono nu usumwa. Gana na ebi imi shi mehieŋ tududwogo, edudweji mehieŋ zhɛ mo bu urugono du nu usumwa.

7N zhɛ mo hwuŋzo Ishɛmɛ Idụm maa ma nda iŋ osombo, bụtụ be elele na duri iŋ okwo tudulo, N zhɛ ma kwụna bụ.

8N zhɛ mo tulogono n'wo nu nshama mụ ụshɛka ata, n'wo ma atwa na aa kwụnɛ nu ujasa mi zhɛ ma bala nu nshama ma ata to olomu hwɛɛ.

9N zhɛ ma bu nda osombo unyizo-nom, i zasa kaa bụtụ be elele zhɛ ba nama ya na ashɛpwụ bụ o. Nazhɛ ɛbi zhɛ ba mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA.

10Bi hiɛŋ ree edenji ga eyebi keeni cɛnjɛ ta aba tɛ shɛ ma tụ bụ, maa bi zhɛ ba lashɛga aŋ ba 'yaga, okwo tu Gamba na n shɛ AGWANGWAMA Ngaa shɛ Agwatana aba.

11Iwɛ ecilo ata, gana na tu Gamba na n shɛ AGWANGWAMA Mokondo, Ngaa shɛ buumwa, N zhɛ ma bu tụpana te teni cɛŋ gana na ta abɛ njɛ isɛbwɛ keeni gana na abɛ njɛ isɛbwɛngwɛ iwɛnɛ obu to aŋ ni i'ime. Ɛ zhɛ a mapa maa Gamba ma bu pana ulwapɛ iwɛ iyi nɛ abɛ njɛ aŋ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

12Nazhɛ ɛbi zhɛ ba mapa maa Gamba na n shɛ AGWANGWAMA, N hwụjɛ la n-ndumwa mụ wɛ mu na aba dumangana nshama mi Isrɛl, ɛbi hiɛŋ, Mɛ shɛ ya osombo, e ti peni mu maa ta 'yaga.

13N hwụjɛ tubusa tu na aba busa abu ma n sukakana nu n-ndumwa mụ wɛ mu na abu ma dumangana.

14Gamba AGWANGWAMA Mokondo, N hiɛŋ, N zhɛ ma bu nda osombo maa cɛnjɛ tu unyizo hwɛ hwɛɛ tu bweji unyasa.

15Gana na ta aba bwada la unyasa ta cɛnjɛ ta atwa Isrɛl, a na shɛ atwa mi na Ngaa 'yajɛ tɛ shɛ osombo. Ishɛmɛ Idụm, ta cɛnjɛ ti Idụm ti zhɛ ta sha du osombo hwɛɛ. Nazhɛ bụtụ aba be elele zhɛ ba mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA.

Izikɛl 36

A Jɛmɛ Ụshɛrɛya wa Atwa na a Nda Atwa Isrɛl Umungwuta

1Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ, Ɛ-yɛu bụtụ, dumangana nshama mi Isrɛl tigesere, mbiso mu maa, Oo ahiɛba nshama mi Isrɛl, shɛlaga ma n-ndumwa mi mi.

2Gamba AGWANGWAMA Mokondo, N hiɛŋ, Atwa i'ime Isrɛl 'wɛŋ ihwungwɛ, ɛɛ hiɛŋ, Nshama ma ata mụ ngwụshɛ mɛ shɛ ya mu noo tu.

3Iwɛ ecilo ata duma tigesere, maa jɛmɛ maa, Gamba AGWANGWAMA Mokondo, N hiɛŋ, Aka na ta ababɛshɛ hiŋ Isrɛl a hiɛ 'imɛ la, ee suji i'wɛŋnɛ hiŋ hwɛɛ, aa hiɛ njɛ osombo, iwɛ maa edenji a hiɛ 'yaga, aa hi twaga, ee hi peni ụpụrụsa.

4Iwɛbɛ po, Oo ahiɛba nshama mi Isrɛl, hwulaga ma n-ndumwa mu na AGWANGWAMA Mokondo a njɛ ne hiŋ, ta ahiɛba tingbekwu, nu nsoso, keeni olomu, to ofwo na ee hwuŋzetenji, ta ashɛpwụ na shɛ shisombo shɛ na edenji na ihi rungwutwonu lesheji aa nda aŋ asada.

5Iwɛbɛ po Ngaa jɛmɛ, Gamba AGWANGWAMA Mokondo, Ngɛɛ hiɛŋ, N jɛmɛ n-ndumwa ni isɛbwɛ keeni amɛ-tụhaŋtụ, Ngaa sukakanɛ edenji ga ta vwɛ hwɛɛ, ti Idụm na meme hweŋshi cɛnjɛ ti mi nu unyasa na banɛ taa na shɛmɛ sha aba, aa dumanga ya n-ndumwa mụ wɛ, iwɛ maa e leshiji tu maa a 'yaga.

6Iwɛ ecilo ata dumangana cɛnjɛ ti Isrɛl tigesere; mbiso nshama, ne tingbekwu, nu nsoso, to olomu hwɛɛ, maa Gamba AGWANGWAMA Mokondo, N jɛmɛ n-ndumwa ni isɛbwɛ keeni isɛbwɛngwɛ mi iwɛnɛ edenji a hiɛ twagajɛ, aa hiɛ njɛ ụpụrụsa.

7Iwɛbɛ po Ngee shiri-unu Gamba AGWANGWAMA Mokondo maa ɛ zhɛ a twaga du edenji ata ihi rungwutwonu.

8Ama inɛɛ bu, oo gabụ nshama mi Isrɛl, i'wɛ'wɛ hiŋ zhɛ ya sabanana ambɛ, ya 'wala tụ'walụ iwɛ hiŋ ahiɛba atwa mi Isrɛl. Hi zhɛ hie jiye hwuwayɛ hwuwayɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9N namɛ ne hiŋ, N zhɛ ma hi zhaganɛ, maa ma kwụba okwo a hwɛŋ cɛnjɛ ti hiŋ hwɛɛ, aa bɛrɛ iyi na tuba sasana.

10N zhɛ ma nda maa hi keeni ufwugwo. Hi zhɛ hia nama na ashɛpwụ ata, hia maanana iyi elele nɛ ee hwuŋzetenji la.

11N zhɛ ma nda maa atwa hiŋ, ti iyimabiga hiŋ keeni ufwugwo. Hi zhɛ hio gombo ufwugwo uhwuri gana ala, hi zhɛ hia mata miaụŋ mi gembi ufwugwo. N zhɛ mo lono maa hi nama apata gana na ta ahiɛ namɛ la, N zhɛ ma nda maa iyi ihi zhɛmanɛ uhwuri gana ala cala. Nazhɛ ɛhi zhɛ hia mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA.

12N zhɛ me hi suje ahiɛba atwa mi Isrɛl, me hi gwuricinje maa hi namanana na cɛnjɛ ta ata. Ti zhɛ ta sha cɛnjɛ ti hiŋ, cɛnjɛ ta ata ti zha shɛ to lono maa miaụŋ mi hiŋ mɛ yɛ imunɛ kwukwuŋ.

13AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, A duma maa gabụ bɛ shɛ cɛnjɛ tu na ta ya atwa, obo sugo miaụŋ me edenji na jɛjɛ pụ bụ.

14Ama AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Bi zha shɛ ba ya ya atwa o, bi zha shɛ kaa du bo sugo ya miaụŋ me edenji na jɛjɛ pụ bụ kwukwuŋ.

15N zha shɛ mo lono maa na hwuga ya tutwa te edenji na o bu rungwutwonu o, atwamwa du kaa zha shɛ ma bu nda ya asada o, edenji na jɛjɛ pụ bụ du kaa zha shɛ a 'waŋtatangwụ ya o, AGWANGWAMA Mokondo ubwa dumwa.

E Peni Atwa Isrɛl Ulwapɛ

16Nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa ne mi, bɛɛ hiɛŋ,

17Ɛ-yɛu bụtụ, aka na ta atwa Isrɛl namɛ na cɛnjɛ ta aba, ee heshigeni tu nu uhwaŋna na aa namɛ keeni uhwaŋna na aa nda iyi. M ngbaracɛ tisha ta ata ta aba gana tɛhashɛganụ te biyikwo na njɛ shɛ iyi ee becinji.

18Iwɛbɛ po Ngaa njɛ isɛbwɛ na aba duwa maa a hwụjɛ-ụngwụ iwɛ atwa na ee dudweji mehieŋ ma aba na cɛnjɛ ta ata keeni iwɛ nɛ ee heshigeni tu nu ntatanuwaŋ ma ata.

19M Peni aŋ tụwụma iwɛ uhwaŋna na aa namɛ keeni iwɛ gana na aa ndanjɛ iyi, ibɛ po Ngee gereteji aŋ ee hwuri na anya a'una.

20Ofwo elele na ee zhe a hashɛgana izeci mi tijilo, iwɛbɛ po atwa ɛ hiɛŋ ya, Atwa AGWANGWAMA na, ɛ gɛnjɛ cɛnjɛ tu na Agwatana aba peni aŋ.

21Ama izeci mi tijilo nɛ atwa Isrɛl a hashɛgana no ofwo elele na ee zhe na ashashɛ edenji ma n gwumana.

Agwatana Zhɛ o Sotulononu Atwa Isrɛl

© 2008 Bible Society of Nigeria.

22Iwɛ ecilo ata, mbiso atwa Isrɛl maa, AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Iyi nɛ Ngɛɛ zhɛ ma nda shɛ shɛ iwe hiŋ ahiɛba atwa Isrɛl o, ama iwɛ izeci mi tijilo nɛ ehi heshigeni na ashashɛ edenji nu u'una we elele na ehi zhegeji.

23N zhɛ mo mbisono edenji tijilo ti izeci gɛ mi i'wɛtwɛ ehi heshigeni na ashashɛ aba, ibɛ shɛ izeci gɛ mi ehi heshigeni na ashasheɛ aba, nazhɛ edenji ata zhɛ a mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA. Gamba AGWANGWAMA Mokondo N dumwa. Ahiɛba Ngɛɛ zhɛ mo sugo ma nda uhwara maa mo mbisono edenji ata tijilo ti mi.

24N zhɛ ma hi bacanjɛ na amɛ edenji elele hwɛɛ, ta a'una elele maa me hi jicinje na cɛnjɛ ti hiŋ.

25N zhɛ mo hi zhizhongo meni mu tụrụmbɛɛ maa ma hi nyashɛnga nu ntatanuwaŋ mi hiŋ tɛzhɛba kpaaŋ keeni iyi elele nɛ ga hiɛ njɛ tiri.

26N zhɛ ma hi pana amɛ ofwo keeni ahaŋsa ofwo. N zhɛ ma bacɛnga ahaŋsa ata shɛshɛpanɛ gana utayɛ maa ma hi pana ahaŋsa na a hwuga iwɛ.

27N zhɛ mo zwono Mpiala mi mi na amɛ bụ maa na 'wa andwa mi maa untangana unu mu tụpana.

28Nazhɛ ɛhi zhɛ hia nama na cɛnjɛ tu na Ngee peni la ogwunukwoshi hiŋ. Hi zhɛ hia sha atwa mi, Ngɛɛ zhɛ du ma sha Agwatana hiŋ.

29N zhɛ mo hi bicingo ni iyi elele nɛ ma hi hashɛgana. N zhɛ ma pana iyi izɛgwu unu maa i bala cɛiŋ, iwɛ maa kede imunɛ-tiya ihi namana ya o.

30N zhɛ ma nda maa i'wɛ'wɛ hiŋ 'weri tebiye maa iyi ye ehilo hiŋ meci du duwa, iwɛ maa kede imunɛ-tiya nama ya o, maa du kede ụpụrụsa na hi sha ya na ashashɛ edenji o.

31Nazhɛ ɛhi zhɛ hie teyinje masha mi hiŋ mụ wɛ keeni iyi iwɛ nɛ ahiɛ njɛ la, nazhɛ ɛhi zhɛ hi mama shana iyi inyizhi iwɛ iyi-tupwaŋ keeni iwɛwɛ nɛ ahiɛ ndanjɛ la kpaaŋ.

32Oo ahiɛba atwa Isrɛl, mapa ma maa shɛ iwɛ hiŋ Ama nda ijɛ kpaaŋ o. Ma jala maa ezuye keeni ụpụrụsa iyi nɛ ahia nda ihiɛ 'imɛ. AGWANGWAMA Mokondo ubwa dumwa.

33AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Aka na Ngaa hiɛ nyashɛnjɛ ni iwɛwɛ hiŋ kpaaŋ, N zhɛ ma nda maa hi nama na ashɛpwụ hiŋ sasana maa hi meeneni iyi elele nɛ ee hwuŋzetenji la.

34Atwa na a kashaka la nu ntuma mi hiŋ, a kwụbɛ gana na ta ambɛ shɛnjɛ, ama N zhɛ ma nda maa hi hwaaŋnanɛ mụ sasana.

35Nazhɛ bụtụ be elele zhɛ bɛ hiɛŋ, Gana naa cɛnjɛ tu ga tɛ shɛ la gana uwapa, tɛ shɛwa ya gana itimɛ Idɛnn? Ɛ zhɛ ɛ hiɛŋ, Gana naa ashɛpwụ ga hwuŋzwotongwu

© 2008 Bible Society of Nigeria.

la, a na ee sweji i'wɛŋni'wɛŋni ya aba, na shɛ la osombo, atwa du namɛ ya na aba aa 'yagawa ya ti ijilɛnii?

36Nazhɛ edenji na benengeni a na e hi rungwutwonu zhɛ a mapa maa, Gamba AGWANGWAMA Mokondo m meeneni ashɛpwụ ata hwuŋzwotongwu la, Ngaa bɛrɛ du iyi nu ntuma ma ata mɛ shɛ la bo ohondo. Gamba AGWANGWAMA n shiri-unu maa N zhɛ ma nda ijɛ, N zhɛ ga kaa ma nda iŋ.

37AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, N zhɛ ma nda maa atwa Isrɛl a n lụpɛ maa mo mbiyono aŋ, N zhɛ kaa ma nda maa e keeni ufwugwo gana unyama wa agwụdụ.

38Atwa zhɛ o shino na ashɛpwụ ga hwuŋzwotongwu la, gana na ta agwụdụ na aa ta ụrụpɛ ni isene, o shino la nu Jɛrusalɛm. Nazhɛ ɛɛ zhɛ a mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA.

Izikɛl 37

Ulomu na O'umpwo Hwoo Barɛ

1Ti yee ci aka oko, Ngaa hwụjɛ ukpahiŋ u'ala wa AGWANGWAMA nu u'waba mu, nazhɛ mpiala mu bwa mi n shepi mee shiri nu ulomu uko na o'umpwo hwoo barɛ na cɛnjɛ.

2Baa njɛ maa mo rungo ulomu ata, Ngaa kwụbɛ maa o'umpwo ata gembi ufwugwo tebiye, ee hweteni du kaa tebiye.

3Bee n heŋteni, bɛɛ hiɛŋ, Ɛ-yɛu bụtụ, o'umpwo ga te eri a sha buumwa waa hŋ? Ngɛɛ jishijɛ bụ, Ngɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA Mokondo, gabụ kiri bi mepi.

4Bɛɛ n hiɛŋ sasana, Dumangana o'umpwo ga tigesere. Hiɛŋ o'umpwo ga, Ahiɛba o'umpwo ga hweteni, shɛlaga ma n-ndumwa ma AGWANGWAMA.

5Mbiso aŋ maa AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, N zhɛ mo hi zwono ihwungwɛ, nazhɛ ɛhi zhɛ hia sha buumwa.

6N zhɛ mo hi zwono tini keeni usunda, nazhɛ mo hi ubo tu'waba. N zhɛ mo hi zwono ihwungwɛ nazhɛ ɛhi zhɛ hia sha buumwa sasana. Nazhɛ ɛhi zhɛ hia mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA.

7Ngaa jɛmɛ ga tigesere ta ata, Ngaa hwụjɛ rundu zhakwụ zhakwụ, nazhɛ o'umpwo ata kwuni tusotulongonu na anya, una una wo tono wo cimbono nu una ubwa.

8Tu Ngaa ngbaracɛ aŋ, Ngaa kwụbɛ te tini ti zweni o'umpwo ata, tu usunda, ta tu'waba hwɛɛ, ama tuba a ta zasa ihwungwɛ o.

9Nazhɛ Agwatana n hiɛŋ, Ɛ-yɛu bụtụ, dumangana mpiala tigesere, dumangana mpiala tigesere maa AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Banɛ nu mpiala mi neshi, maa zhajɛ maa hwulupeni atwa ga 'wegeni maa a shɛ buumwa sasana.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10Ngaa jɛmɛ ga tigesere gana na te e m peni-unu. Nazhɛ ihwungwɛ teni na shɛmɛ sha atwa ata, aa shɛ ga buumwa. Ɛɛ ishijɛ ee Shikekeni ni ivwunɛ ya aba, aa shɛ ejeshi a'wụtụ a'wụtụ.

11Nazhɛ bɛɛ n hiɛŋ, Ɛ-yɛu bụtụ, o'umpwo ga shɛ ụsụbwa wa atwa Isrɛl hwɛ hwɛɛ. Ɛ hiɛŋ, O'umpwo tu hweteni, tu zasa ya kaa ashɛlatụ o, inee tu petenji ya.

12Iwɛ ecilo ata dumangana atwa Isrɛl tigesere tɛ ga maa, AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Oo ahiɛba atwa mi, N zhɛ ma kapashanga e'uye hiŋ. N zhɛ ma hiɛ bacanjɛ me hi gwuricinje na cɛnjɛ ti Isrɛl.

13Aka na Ngee kepeshenji e'uye na ee hi ni la ahiɛba atwa mi, Ngaa hiɛ bacanjɛ, nazhɛ ɛhi zhɛ hia mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA.

14N zhɛ mo hi zwono ihwungwɛ mi, N zhɛ ma nda maa hi shaananɛ buumwa, Ngɛɛ zhɛ ma nda maa hi nama na cɛnjɛ ti hiŋ. Nazhɛ ɛhi zhɛ hia mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA. N shiri-unu maa N zhɛ ma nda ijɛ, N zhɛ kaa ma nda iŋ ga. Gamba AGWANGWAMA N dumwa.

Atwa Juda na Atwa Isrɛl 'Yajɛ Tugwama tu Ko

15Nazhɛ AGWANGWAMA dumananɛ n-ndumwa ne mi, bɛɛ hiɛŋ,

16Ɛ-yɛu bụtụ, shapa bukwuto bụ ụ'wụ'wụ uko, 'nyata nu bwa maa, Bu na bu Juda keeni miaụŋ mi Isrɛl a na togotogwu nu bwa na, nazhɛ shapa bukwuto bụ ụ'wụ'wụ bi nya, 'nyata nu bwa maa, Bu na Josɛf (na shɛ bukwuto Ifrem) keeni atwa Isrɛl a na togotogwu nu bwa na.

17Nazhɛ togwu shu maa shɛ shɛ ya bukwuto bu ko ni i'ɛlɛ bu.

18Aka na atwa bu ubu hiɛŋ, Iti mbishi de iyi nɛ shɛ ecilo ijɛ abɛ njɛ,

19mbiso aŋ maa, Gamba AGWANGWAMA Mokondo, N hiɛŋ, N zhɛ ma shapa bukwuto Josɛf (na namɛ nu u'ala Ifrem) keeni edenji Isrɛl mo togwu nu bwa; nazhɛ Ngɛɛ zhɛ mo togwu bu na bu Juda maa shɛ shɛ bukwuto bu ko nu u'ala mu hwɛɛ.

20Untangana shekwute sha ata ebi 'nyeci nu u'ala bụ maa atwa ata kwụbɛ.

21Nazhɛ mbiso aŋ maa, Gamba AGWANGWAMA Mokondo, n hiɛŋ, N zhɛ ma bacanjɛ atwa Isrɛl hwɛɛ na ashashɛ edenji ata ee ge zwegeni la, maa mo sotulonu aŋ urubwo uko maa me jicinje aŋ na cɛnjɛ ta aba.

22N zhɛ mo togwu aŋ ma nda aŋ udenji uko gba na cɛnjɛ ta ata, nu nshama mi Isrɛl. Ɛ zhɛ a 'yaga agwuma oko na zhɛ ba untangana aŋ, a zha shɛ o bogotogwu ya maa a shɛ edenji eyebi o, cɛnjɛ-ta-tugwama ta aba du kaa tɛ zha shɛ ta sha ya ti yebi o.

23A zha shɛ mama hashɛgana ya na azhɛba aba keeni ntatanuwaŋ ma aba mu tupwaŋ o, a zha shɛ du kaa momo tocingo ya ụdamụ na andwa aba tubwada o. N zhɛ mɛ jwɛ aŋ nu ugwulwo wa aba ukwunyi kpaaŋ, nu uhwaŋna na aa njɛ la

© 2008 Bible Society of Nigeria.

iwɛwɛ keeni andwa aba tubwada. N zhɛ ma nyashɛnga aŋ rụmbɛɛ, nazhɛ ɛɛ zhɛ a sha atwa mi, Ngɛɛ zhɛ du ma sha Agwatana aba.

24Ɛ zhɛ a 'yaga bi'iywa-ba-agwụdụ bu ko gana Devid yɛu mi ugondu, ɛ zhɛ o togwu a 'yaga agwuma oko, ɛ zhɛ a hwuga-unu wa andwa mi na tɛcara.

25Ɛ zhɛ a nama na cɛnjɛ tu na Ngee peni la yɛu mi ugondu ge Jekob, tuba tɛ shɛ cɛnjɛ ta ata ogwunukwoshi aba namɛ la. Ɛ zhɛ a nama apata unyizo-nom, na miaụŋ ma aba keeni ajalụ aba. Bụtụ na shɛ gana Devid yɛu mi ugondu, ubwa zhɛ ba sha agwuma aba unyizo-nom.

26N zhɛ ma twa-unu wa amɛ-olom unyizo-nom na aba maa i zasa iyi elele zhɛ ya nda aŋ ya o. N zhɛ mo shikicingo aŋ, Ngɛɛ zhɛ ma nda maa e keeni ufwugwo, N zhɛ mo shikicingo ohwolu mi tijilo na ashashɛ aba, unyizo-nom.

27N zhɛ ma nama apata na aba; N zhɛ ma sha Agwatana aba, ɛɛ zhɛ a sha atwa mi.

28Aka na Ngee shikicinji ohwolu mi tijilo na ashashɛ aba unyizo-nom, nazhɛ edenji zhɛ a mapa maa Gamba AGWANGWAMA n teri atwa Isrɛl maa a shɛ atwa mi.

Izikɛl 38

Tigesere tu Tuwumana tu na Aa Dumanganɛ Gog

1Nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa ne mi, bɛɛ hiɛŋ,

2Ɛ-yɛu bụtụ, ngbaraka geri Gog; na shɛ uhiu shɛgwuma she edenji Mɛshɛk, nu Tubal na namɛ na cɛnjɛ tu Magog, dumangana bụ tigesere tu tuwumana.

3Mbiso bu maa, AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Gabụ go Gog, na shɛ uhiu shɛgwuma she edenji Mɛshɛk keeni Tubal, N shɛ bụtụ bi i'ime bu.

4N zhɛ mo bu bitirigo, ma bu ta shɛkama na shɛpa, maa mo bu kokwulo te ejeshi bu hwɛɛ. Ti idɛkwɛ ya aba, ta asụcɛ ibɛ hwɛɛ, ta anaa na hwuŋtengeni i'wɛŋnɛ ye elele iyiri uko. E gembi ufwugwo, bijeshi be elele 'waŋnɛ abula ujasa, baa 'waŋnɛ du utokwobi.

5Atwa na banɛ Pɛsia, ni Itiopia keeni Libia namɛ na aba, hwɛɛ aba 'yagajɛ shabula shɛ ujasa keeni akata ujasa.

6Ejeshi na bananjɛ nu Gomɛ keeni Bɛt-togama ata namɛ taa tuzuba umɛwɛɛ, na atwa ubwa hwɛɛ namɛ na bụ, te ejeshi ata bananjɛ ne edenji gembi ufwugwo.

7Mbiso bu maa, Mama 'imɛ, imanganga du ejeshi bu a na namɛ na bu, abɛ shɛ tuba uberezhe wa aba.

8Aka na ijitɛ ifwugwo henici, N zhɛ mɛ bi hiɛŋ, Zhaga tafwulaga u'una ata ee jicinje atwa na banɛ na ashashɛ edenji ofwugwo a na namɛ urubwo uko uzawa

© 2008 Bible Society of Nigeria.

inyɛsɛ ujasa. Bi zhɛ ba tafwulaga nshama mi Isrɛl mu na atwa benenji la, mu gata mɛ shɛ ya shisombo te ilegeji, ama atwa na ga namɛ ya apata namɛ suu.

9Gabụ, ne ejeshi bu keeni edenji ofwugwo a na namɛ na bụ zhɛ a sukakana ụshɛpwụ ata gana uvwugo ụ'wụtụ, nazhɛ ɛhi zhɛ hio ubo cɛnjɛ ta ata gana udomu.

10AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ Gog, Aka na aka ata ci hwuŋ, bi zhɛ bo kwuno iyi iwɛ ti'imanganga na ahaŋsa bụ.

11Bi zhɛ ba haŋsa maa zhe maa tefwuleji u'una ata zasa uba, u zasa kaa du ijilɛni okwo ukpa kwo kaa imbele ofwo tukapa elele o. Atwa na namɛ nu bwa namɛ na amɛ-olom uzawa iyi inyɛsɛ ye elele.

12Maa suji i'wɛŋnɛ ye elele nɛ ujasa yɛ hwɛɛ, ta atwa na namɛ na ashɛpwụ ata a na shɛ la shisombo. A banɛ na ashashɛ edenji ee jicinje aŋ, hwuwayɛ go a 'yajɛ ya iyimabiga keeni i'wɛŋnɛ duwa, aa jɛjɛ kaa ne eseshi unyizo.

13Atwa Shiba na atwa Didan keeni ahinya na banɛ Spain zhɛ mo bu hoŋtono, ɛ hiɛŋ, Iwɛ maa 'imɛ atwa keeni maa suji ufwa ujasa upo obu sotulonu ejeshi bu maa sukakanɛ aŋ? Ba jala suu maa ebi ge gwushiji azụrụfa, na azhɛnarɛya, ni iyimabiga keeni i'wɛŋnɛ maa suji iŋ uhwuri?

14Ibɛ po AGWANGWAMA Mokondo n tumwanɛ maa ma dumangana Gog tigesere maa: Aka na atwa mi Isrɛl namɛ suu, nazhɛ ɛbi zhɛ bɛ hwɛyijɛ

15no ofwo ata abu ga namɛ taa tuzuba umɛwɛɛ, ba 'yagajɛ ejeshi ofwugwo, a na 'yajɛ ukpahiŋ a na bananjɛ ne edenji ofwugwo, hwɛɛ aba zhɛ ɛ sucɛ idɛkwɛ.

16Gabụ bi zhɛ ba sukakana atwa mi Isrɛl gana uvwugo ụ'wụtụ na wo vwugo na cɛnjɛ. Aka na aka ata ci hwuŋ, N zhɛ ma bu tumwana maa zhe tefwuleji cɛnjɛ ti mi maa mo mbisono edenji ata Bụtụ na Ngaa shɛ, maa mo mbisono tijilo ti mi ti iyi nɛ Ngaa njɛ tedure na bụ.

17Gabụ Ama duma iwɛ bu cala cala, tedure na miaụŋ mi mi mu ugondu mu na mɛ shɛ egesere Isrɛl, a na a duma tigesere aka ata, Ngɛɛ hiɛŋ, Aka ata ci hwuŋ, N zhɛ ma bu shapɛ maa sukakanɛ atwa Isrɛl. AGWANGWAMA Mokondo, ubwa dumwa.

Agwatana Peni Gog Ulwapɛ

18Nazhɛ AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Jita elele na go Gog tefwuleji atwa Isrɛl, isɛbwɛ mi zhɛ yɛ ishijɛ tebiye,

19Ma duma ni isɛbwɛ mi ti'ishijɛ keeni isɛbwɛngwɛ nɛ namɛ na amɛ mi, Ngɛɛ hiɛŋ, Jita ata cɛnjɛ ti zhɛ to zhingotu tebiye na cɛnjɛ ti Isrɛl.

20Ijɛnɛ ye elele, ta shanụnụ, ti isundɛ ehilo ye elele ti iyi elele nɛ yo hombilo na cɛnjɛ kpaaŋ, ta atwa na namɛ na cɛnjɛ tu unyizo hwɛɛ, zhɛ bwɛ na tɛzhɛgɛda na agba mi, iwɛnɛ inyɛsɛ mi shɛ aŋ. Nshama mi zhɛ mo hwuŋzwotongwu, atayɛ na gembenji zhɛ a bwaratagwụ, uba we elele zhɛ wo hwuŋzwo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

21AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, N zhɛ ma tumwanɛ atwa na 'waŋnɛ otokwobi maa a sukakanɛ Gog nu nshama mi mi. Bụtụ bụtụ zhɛ ba sukakana yɛu-bino bwa nu utokwobi ubwa.

22N zhɛ ma pana bụ ulwapɛ ni igwumɛgwumɛ iwɛ keeni mehieŋ tufwunga. N zhɛ me dudugeni bu eshilo-atayɛ a na 'yajɛ ikɛnyi, tu mpiala mu na mi 'yajɛ ikɛnyi, tu ulwa keeni tuwiŋ-tu-uwaŋŋa: te ejeshi ubwa, te edenji ata namɛ nu bwa.

23Gana Ngɛɛ zhɛ mo mbisono edenji ofwugwo ugombo mu keeni tijilo ti mi ta. Nazhɛ ɛɛ zhɛ a mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA.

Izikɛl 39

Tulasụ tu na Aa Lasụ Gog

1Nazhɛ AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Ɛ-yɛu bụtụ, dumangana Gog ata shɛ uhiu shɛgwuma she edenji Mɛshɛk keeni Tubal tigesere, mbiso bu maa, N to bu ni i'ime.

2N zhɛ ma bu jɛshɛrɛga nu uhwaŋna unya, N zhɛ mo bu kokwulo, N zhɛ ma bu 'yagajɛ maa banɛ taa tuzuba tu umɛwɛɛ uuwa i ci aka na ebi ci nshama mi Isrɛl.

3Nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma pa uta ata bụ abu 'waŋnɛ nu u'ala bu ugwulwo iyi keeni a'inla ata bụ abu 'waŋnɛ nu u'ala bu ubiye maa a 'waŋ.

4Gabụ, te ejeshi bu hwɛɛ, ta atwa ata abu twa-unu na aba, hi zhɛ hio 'wogono hio tulogono nu nshama ma ata mi Isrɛl. N zhɛ ma nda maa n'wo mi hiŋ mɛ shɛ iyimɛyɛ shanụnụ keeni isundɛ ehilo.

5Hi zhɛ hio 'wo ne ehilo ata, Gamba AGWANGWAMA Mokondo N dumwa.

6N zhɛ ma sapa cɛnjɛ tu Magog ulwa hwɛɛ, tụ ụpalanụ ata atwa namɛ uzawa ukwurishi we elele, nazhɛ bụtụ aba be elele zhɛ ba mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA.

7N zhɛ ma nda maa atwa mi Isrɛl mepi izeci ɛtɛ mi tijilo, N zha shɛ kaa mo lono maa e heshigeni ya izeci ɛtɛ mi kwukwuŋ. Nazhɛ edenji zhɛ a mapa maa Gamba AGWANGWAMA n shɛ Bụtụ ata bi Tijilo bi Isrɛl.

8AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Ụjita ga Ngaa jɛmɛ iwɛ ubwa we ci ba gom.

9Nazhɛ atwa na namɛ na ashɛpwụ Isrɛl zhɛ a zha e suje i'wɛŋnɛ ɛtɛ ujasa ee ge genji. Ɛ zhɛ a shana ulwa na shabula shɛ ujasa, ti itɛ, ta a'inla, tu nsanu hwɛɛ, te tidingbengbere, ɛ zhɛ a shana ulwa ni ibɛ shiywa shi cenje.

10A zha shɛ a dwajɛ ya i'wɛ'wɛ ne ehilo, a zha shɛ du kaa o logo ya i'wɛ'wɛ na awapa o. Ama ni i'wɛŋnɛ gɛ ujasa ibɛ ɛɛ zhɛ na shana ya ulwa. Atwa elele na njɛ aŋ la ufwu, ee suji i'wɛŋnɛ ya aba, ɛ zhɛ du a nda aŋ ufwu, o sugo du inɛ ya aba i'wɛŋnɛ. AGWANGWAMA Mokondo ubwa dumwa.

Tuno tu Gog

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

11AGWANGWAMA hiɛŋ, Aka na ti ijɛ njɛ hwuŋ hwɛɛ, N zhɛ ma pana Gog cɛnjɛ tu na ɛɛ zhɛ o no bu ni Isrɛl, nu Ulomu we Ezhe-tahaŋnụ a na namɛ nu uwaŋna-banụ Itekwu. Ti zhɛ ta kapa uhwaŋna we ezhe-tahaŋnụ, iwɛnɛ po apata ɛɛ zhɛ o no Gog tu unyama we ejeshi ubwa hwɛɛ, ɛ zhɛ a pa Ulomu ata izeci maa, Ulomu we Ejeshi Gog.

12I zhɛ yo to ipiɛnɛ icenje nazhɛ atwa Isrɛl hwuwi n'wo mu ga tuno maa cɛnjɛ tu nama rụmbɛɛ sasana.

13Bụtụ be elele na namɛ na cɛnjɛ ta ata zhɛ bo mbiyono aŋ n'wo mu ga tuno, ɛ zhɛ a muna aŋ ụjɛrụma nụ ụjita mu ụ tụlasụ. Gamba AGWANGWAMA Mokondo N dumwa.

14Na aba ipiɛnɛ gɛ icenje, ɛ zhɛ a tala atwa na zhɛ o hikokono cɛnjɛ ta ata hwɛɛ maa ofwo elele aa ta kwụbɛ ru'wo maa e shepi ru e ni, iwɛ maa cɛnjɛ ta ata tu nama rụmbɛɛ.

15Gana na to o rungo u'una ata, ofwo elele aa kwụbɛ u'umpwo bụtụ, ɛ zhɛ a nda uŋ useyida, iwɛ maa atwa na o hino e'uye zhajɛ maa e ni uŋ nu Ulomu we Ejeshi Gog.

16Ɛ zhɛ ɛ hiɛŋ izeci ụshɛpwụ ata dongonu apata maa Hamona Gana ɛɛ zhɛ a nda cɛnjɛ ta ata rụmbɛɛ ta.

Ụrụpɛ Isene ya AGWANGWAMA

17Nazhɛ AGWANGWAMA Mokondo n hiɛŋ, Ɛ-yɛu bụtụ, suyana shanụnụ shi iyiri elele, ti isundɛ ehilo kpaaŋ maa a bananjɛ no olugwo elele maa a zhajɛ a yɛ iyimɛyɛ ụrụpɛ na Ngee teji aŋ nu nshama mi Isrɛl. Sotulononu ma ụrụpɛ ụ'wụtụ na Ngoo to maa hiɛ yɛ usunda maa hi swe mehieŋ.

18Hi zhɛ hia ya usunda we ejeshi ukpahiŋ, ɛhi zhɛ hia swa mehieŋ ma shɛgwuma shɛ cɛnjɛ tu unyizo, na mu na ma adagba, na miaụŋ-ma-gwụdụ, ta mu na mi iyweywe, ta mu na mi inɛ ye eyi, hwɛɛ aba nyemenji gana inɛ nɛ namɛ nu Bashan.

19Aka na Ngaa kwụnɛ atwa ga gana iyi ụrụpɛ, shanụnụ shɛ ga, ti isundɛ gɛ ehilo hwɛɛ zhɛ ya ya manɛbɛ me elele mu na aa kwụbɛ, ɛɛ zhɛ a swa mehieŋ uuwa mu na ngba aŋ.

20Hi zhɛ hia ya ti idɛkwɛ keeni asụcɛ ibɛ hwɛɛ, te ejeshi na ahiɛ kwụbɛ ni ikwede mi. Gamba AGWANGWAMA Mokondo N dumwa.

Tugwuricinje ti Isrɛl

21AGWANGWAMA hiɛŋ, N zhɛ mo mbisono edenji ụjɛrụma mu, mo mbisono aŋ ukpahiŋ mu keeni gana na Ngaa jɛmɛ ụshɛrɛya na tuhaŋsa ti mi ti tishiriri.

22Atwa Isrɛl zhɛ a mapa te kwuni na aka ata maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana aba.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

23Edenji elele zhɛ a mapa maa ti'ima tu na atwa Isrɛl namɛ na tuba tɛ shɛ iwɛ iwɛwɛ nɛ aa njɛ. Ibɛ po Ngee genji aŋ Ngee leni maa atwa i'ime ya aba lasụ aŋ maa a kwụnɛ aŋ nu ujasa nu utokwobi.

24N tụpanɛ aŋ iyi nɛ teni cɛŋ nu uzawa tụrụmbɛɛ ta aba keeni andwa aba tubwada, iwɛbɛ po Ngee genji aŋ.

25AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, N zhɛ mo hioko ya inyɛmɛnyɛmɛ ya ajalalo Jekob a na shɛ atwa Isrɛl hwuwayɛ go, N zhɛ ma nda maa iyi zhɛmanɛ aŋ sasana. N zhɛ ma jilanɛ izeci ɛtɛ mi tijilo.

26Aka na aa namananɛ na cɛnjɛ ta aba lapiya, yaa zasa bụtụ be elele na bo zwono aŋ inyɛsɛ, nazhɛ isɛbwɛ zhɛ yo 'wo aŋ iwɛ ezuye na shɛ aŋ la iwɛ uzawa tɛcara ta aba kpaaŋ no ofwo mi.

27N zhɛ mo mbisono edenji ga gembi ufwugwo tijilo ti mi, na aka na tu Ngaa bacanjɛ atwa mi na a'una na ee ge zwegeni na ashashɛ edenji no ofwo na atwa i'ime ya aba ga namɛ.

28Nazhɛ atwa mi zhɛ a mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana aba. Ɛ zhɛ a mapa ijɛ iwɛnɛ ti Ngee leni la maa a 'imɛ aŋ, Ngaa bacanjɛ aŋ sasana Ngee jicinje aŋ maa o sotulonu na cɛnjɛ ta aba, N genji shi kaa okwo bụtụ aba bu ko ne ekwunyi o.

29N zhɛ mo zwono atwa Isrɛl Mpiala mi mi, N zha shɛ ma pashɛnga ya ụpɛshɛka mu no olugwo aba kwukwuŋ. Gamba AGWANGWAMA Mokondo N dumwa.

Izikɛl 40

Ozobu Umwono wa Agwatana na Ɛɛ tɛ Zhɛ a Ma Geri-be-eshe
Ozobu Izikiɛl Uwɛ Umwono Ufwo Wa Agwatana
(40:1—48:35)

1Ta atu ulwa shiywa woshi-na-shɛba-shɛ-ta ni ijitɛ umpwa nu upiana ata, na ti'ima. Aka ata du ibɛ Jɛrusalɛm ulwa shiywa umpwa-na-shɛba-shi-neshi te e leshiji uŋ. Nụ ụjita ata gbaa Ngaa hwụjɛ ukpahiŋ u'ala wa AGWANGWAMA nu u'waba mu, bee n shepi bee hwuri.

2Nazhɛ Agwatana n shepi no shizobu shɛ bwa, na cɛnjɛ ti Isrɛl bee m peteni ni ishɛmɛ ike nɛ zeci. Ngaa kwụbɛ shimwono shi gembi ufwugwo nu umbe mu, shɛ na shɛ shɛ gana ụshɛpwụ ụ'wụtụ.

3Aka na ti bee n shepi to gwumwongonu apata, Ngaa kwụbɛ bụtụ bu ko na ụpɛshɛka ubwa wa ta gana itumburɛ. Bụtụ ata 'waŋnɛ uhwohwo ubiye na aa manganga ụnjɛswa iyi keeni bukwuto bi iyi tumanganga bee shikeni no odubo.

4Bɛɛ hiɛŋ, Ɛ-yɛu bụtụ, Ngbaraka tebiye, shɛlaga du tebiye maa peni abashɛ iyi elele nɛ Ngɛɛ zhɛ mo bu mbisono, iwɛbɛ po aa bu shapɛ epe. Gabụ bi zhɛ bo mbiso atwa Isrɛl iyi elele nɛ abụ kwụbɛ hwayɛ epe tilɛɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

Odubo Uwaŋna-banụ maa Zhe nu Ukpogwu Tupohondo

5Iyi nɛ Ngaa kwụbɛ i shɛ umwono wa Agwatana, u 'yajɛ uba na rungwutwonu uŋ no tupohondo. Bụtụ ata 'waŋnɛ bukwuto bi iyi tumanganga ni i'ɛlɛ ibwɛ, ụnjɛswa bukwuto ata shɛ imbele i'ɛlɛ icihiŋ keeni madagazhɛ mu ko. Ibɛ bụtụ ata shepi bukwuto ata bee menji uzoto keeni mo'inswo mu uba ata. Uzoto ubwa ụ shɛ imbele i'ɛlɛ umpwa na ashashɛ, mo'inswo mu bwa mɛ shɛ imbele i'ɛlɛ umpwa na ashashɛ.

6Nazhɛ bee zhe no odubo ata namɛ geri bu uwaŋna-banụ, bee munji ni idwɛtwɛ ɛtɛ, bee mengenji odubo ata, mo'inswo ma aba mɛ shɛ okwuto oko.

7Uhwaŋna tudulo uko namba na aba odubo ata a na 'yajɛ shimwono shɛ na a'yacɛ a nama, shɛ tatụ shɛ namɛ nu u'ala ye, shɛ tatụ shɛ namɛ nu u'ala na. Shimwono sha ata hwɛɛ shɛ ba shɛ nangwụ ụnjɛswa tu uholo. Ụnjɛswa tu uholo shɛ ba ụ shɛ avwuna umpwa, mo'inswo ma adatụ shɛ ba mɛ shɛ me'ilwo mo okwuto oko. Angba ata 'yajɛ odubo oko na heri, aba oo tono amɛ umwono uko ụ'wụtụ na namɛ geri bu umwono ata wa Agwatana.

8Bee mengenji shɛmɛ shi shimwono sha ata, baa kwụbɛ maa uzoto una we elele ụ shɛ imbele i'ɛlɛ i tindɛtu.

9Ubwa shɛ ukwunanga wa angba ata, ubwa du kaa gwumwongonu nu umwono wa Agwatana. Mo'inswo mụ ụdatụ ubwa mɛ shɛ imbele i'ɛlɛ iyebi nu ukwunanga ubwa.

10Shimwono shɛ ga a'yacɛ a nama nu ụzalụ hweehwe bu uhwaŋna ata tudulo, hwɛɛ shɛ ba shɛ nangatangwụ, to mo'inswo ma adatụ na namɛ na ashashɛ shɛ ba du nangwụ hwɛɛ.

11Nazhɛ bụtụ ata menji uholo wa angba ata, waa shɛ avwuna woshi-na-ba-eyebi, ụnjɛswa ubwa ụ shɛ avwuna umpwa-na-ba-ecihiŋ.

12Tuma tu ko tu namba ti kepi umbe shimwono sha ata a'yacɛ a nama, ti zeci shi tebiye o, uzoto tuba shɛ ombolo u'ala oko, nụ ụzalụ uko, gana ata du mo'inswo mu ụdatụ ata mu namɛ. Ụzalụ uyebi na amɛ shimwono sha ata ụ shɛ imbele i'ɛlɛ icihiŋ.

13Bee menji ụdatụ wa angba ata te kwune no odubo ye uuwa i ci odubo na, waa namɛ avwuna buhanda-na-ba-eyebi (42).

14Ukwunanga wa amɛ umwono ata zhe tutu geri bu ukpogwu. Bee menji du igɛsɛjɛ umwono ata, yaa namɛ avwuna talacɛ-na-ba-eneshi.

15Ụnjɛswa umwono ata te kwuni no odubo angba ata tutu i ci uba ata jilanɛ uŋ ụ shɛ avwuna dupu-nu-talacɛ-na-ba-a-ta (85),

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

16Ụdatụ shimwono sha ata 'yagajɛ agbahwụ ticwɛŋ cwɛŋ hwɛɛ, ta adatụ na jejeji shɛmɛ shi shimwono sha ata. A njɛ ofwoto ishiwɛ nụ ụdatụ ata jeji shimwono sha ata na angba ata.

Ukpogwu na Namɛ no Tupohondo

17Nazhɛ bụtụ ata m becinji no odubo ata, eti teni nu ukpogwu. Uba ata namɛ no tupohondo 'yajɛ shɛmɛ talacɛ shɛ na oo mo nu bwa, i 'yajɛ ofwo na ee dibeni na atayɛ, nu umbe shɛ ba.

18Ofwo ata zhajɛ uuwa ee ci ukpogwu ata. Ukpogwu ata u tupohondo namɛ tuta to tudubono tu ukpogwu ata namɛ na amɛ.

19Nazhɛ bụtụ ata mengenji ụdụlụ na banɛ no odubo ata namɛ uzwoozwo uuwa i ci tupohondo to odubo ukpogwu ata namɛ na amɛ, waa namɛ avwuna dipi-tɛtu-nu-woshi (170).

Odubo ata Namɛ Tuzuba

20Nazhɛ bụtụ ata mengenji ụjɛswa keeni uholo wo odubo ata ngbaracɛ tuzuba, a gata oo tono nu ukpogwu ata namɛ no tupohondo.

21Shimwono sha ata shi iyi tuswaka shɛ namɛ shɛ tatụ tu upada ye tu upada na, adatụ ata jejeji shu, tu una ata gembi, bimenji bu bwa hwɛɛ bɛ shɛ bu ko na ma shɛ ta shɛ namɛ no odubo ehiiŋ. Ụnjɛswa upada ata bo odubo ụ shɛ avwuna dupu-nu-talacɛ-na-ba-a-ta (85), uholo wa aba ụ shɛ avwuna buhanda-na-ba-eyebi (42).

22Umwono ata gembi, ta agbahwụ ubwa, ti ishiwɛ ɛtɛ aa njɛ nu bwa nangatangwụ, i shɛ gana una ata namɛ no odubo ata ngbaracɛ geri bu uwanna-banụ. O mo n-ndụtwụ mu tumungo mi cenje nazhɛ teni no odubo ata, amɛ ata a'wụtụ aba namɛ nu ukwunanga, ebi ci aŋ asha bi zhɛ nu ukpogwu ata.

23Ebi teni nu ukpogwu ata no odubo ata ngbaracɛ tuzuba, apata ɛbi zhɛ ba kwụba odubo ukpogwu ata wa amɛ, gana na ta a na uwaŋna-banụ shɛ. Nazhɛ bụtụ ata mengenji ụdụlụ shidubo sha ata shi yebi, waa shɛ avwuna dipi-tɛtu-nu-woshi (170).

Odubo ata Namɛ Tuta

24Nazhɛ bụtụ ata n zeriji tuta, atu kwụbananɛ odubo anya apata a na ngbaracɛ tuta. Bee mengenji aŋ, baa kwụbɛ maa a nangwụ na a na vwɛ.

25Shimwono shɛ na shɛ namɛ no odubo ga shɛ 'yajɛ agbahwụ gana me she ebe. Ụnjɛswa wo odubo ata hwɛ hwɛɛ shɛ avwuna dupu-nu-talacɛ-na-ba-a-ta (85), uholo wa aba ụ shɛ avwuna buhanda-na-ba-eyebi (42).

26Odubo ata 'yajɛ n-ndụtwụ mu tumungo mi cenje nazhɛ ci aŋ, amɛ ata a'wụtụ du kaa aba shɛ ukwunanga, asha ukpogwu ata abu zhaganɛ. A njɛ du ofwoto ishiwɛ na amɛ ụdatụ ata geri ba angba ata.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

27Odubo ata zhɛ nu ukpogwu wa amɛ du namɛ apata. Bụtụ ata mengenji ụdụlụ shidubo sha ata shi yebi, waa shɛ avwuna dipi-tɛtu-nu-woshi (170).

Odubo Ukpogwu wa Amɛ na Namɛ Tuta

28Nazhɛ bụtụ ata n zeriji eti teni no odubo ata namɛ tuta eti zhe nu ukpogwu ata wa amɛ, bee mengenji odubo ata, ibɛ bimenji ba aba namɛ bu ko no shidubo shɛ uba shɛ na shɛ namɛ no tupohondo.

29Shimwono sha aba shi iyi tuswaka, na shɛngba shɛ bwa keeni angba ata odubo hwɛɛ, nangwụ na ma shɛ ta shɛ namɛ no shidubo shɛ vwɛ. Shimwono sha ata shɛ namɛ no shidubo shɛ ga shɛ 'yajɛ du agbahwụ tutu rungwutwonu, ụnjɛswa shɛ ba hwɛɛ ụ shɛ avwuna dupu-nu-talacɛ-na-ba-a-ta (85), uholo shɛ ba ụ shɛ avwuna buhanda-na-ba-eyebi (42).

30Ụnjɛswa wa angba ata u rungwutwonu ukpogwu ata ụ shɛ avwuna dupu-nu-talacɛ-na-ba-a-ta (85), uholo wa aba ụ shɛ avwuna umpwa.

31Angba ubwa ngbaracɛ geri bu ukpogwu ata namɛ no tupohondo. A njɛ du ofwoto ishiwɛ na adatụ ubwa, n-ndụtwụ mu tụndatụ oo mungo nazhɛ e ci iŋ.

Odubo Ukpogwu ata Namɛ nu Uwaŋna-banụ

32Nazhɛ bụtụ ata n zerjii eti teni no odubo ata uwaŋna-banụ eti zhe nu ukpogwu ata wa amɛ. Bee mengenji odubo ata, aa namɛ bimenji bu ko na ma shɛ shɛ vwɛ.

33Shimwono sha aba sha a'yacɛ, na shɛngba shɛ bwa, ta angba odubo ubwa, ta adatụ na jejeji shɛmɛ shɛ bwa hwɛɛ shɛ namɛ bimenji bu ko na ma shɛ shidubo shɛ vwɛ. Shɛ 'yagajɛ agbahwụ hwɛɛ ta ma shɛ ta sha angba. Ụnjɛswa shɛ ba hwɛɛ ụ shɛ avwuna dupu-nu-talacɛ-na-ba-a-ta (85), uholo shɛ ba ụ shɛ avwuna buhanda-na-ba-eyebi (42).

34Angba ata ngbaracɛ geri bu ukpogwu ata u tupohondo, a njɛ ofwoto ishiwɛ na adatụ ata namɛ geri ba angba ata. N-ndụtwụ mu tụndatụ ɛbi zhɛ bo mungo nazhɛ ci odubo ata.

Odubo Ukpogwu wa Amɛ ata Namɛ Tuzuba

35Nazhɛ bụtụ ata n zeriji no odubo ata namɛ tuzuba. Bee mengenji aŋ, aa namɛ bimenji bu ko na ma shɛ shɛ vwɛ.

36A 'yajɛ du shimwono sha a'yacɛ, na shɛngba shɛ bwa, ta angba ata odubo, a shɛ bimenji bu ko na ma shɛ shɛ vwɛ, i 'yajɛ du agbahwụ tutu rungwutwonu shu. Ụnjɛswa shɛ ba hwɛ hwɛɛ ụ shɛ avwuna dupu-nu-talacɛ-na-ba-a-ta (85), uholo shɛ ba ụ shɛ avwuna buhanda-na-ba-eyebi (42).

37Angba ata ngbaracɛ geri bu ukpogwu ata u tupohondo, a njɛ ofwoto ishiwɛ na adatụ ubwa. N-ndụtwụ mu tụndatụ ɛbi zhɛ bo mungo nazhɛ ci odubo ata.

Shimwono shɛ na Aa Imanganjɛ iwɛ Arụpɛ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

38Tijaja ta amɛ umwono uko tu namba ti 'yajɛ odubo, apata oo tono na amɛ umwono ata aa nyashɛnga usunda iyimabiga ɛtɛ ɛɛ zhɛ o hwoŋzhingo nụ ụrụpɛ.

39Eteburu eneshi namba, na amɛ odubo angba ata, eyebi shi nu upada ye, eyebi shi nu upada na, no ofwo ata aa kwụna iyi ụrụpɛ tuhwoŋzhingo, nụ ụrụpɛ iwɛwɛ, keeni ụrụpɛ tụwụma.

40Eteburu eneshi gana ata namba sasana no tupohondo ta angba ata, eyebi shi nu upada ye, eyebi shi nu upada na gunu tɛ ɛbi zhɛ bo tono odubo ata namɛ tuzuba.

41Eteburu ata aa kwụna iyimabiga nɛ aa ta arụpɛ namɛ atụndatụ hwɛ hwɛɛ aba. Eneshi shi na amɛ umwono, eneshi shi no tupohondo nu ukpogwu ata.

42Eteburu ata aa njɛ na atayɛ na ee shebi eneshi shi nu umwono ata ee seteni, apata aa imanganga iyimabiga ụrụpɛ tuhwoŋzhingo keeni arụpɛ vwɛ. Uzoto wa aba ụ shɛ ombolo u'ala oko, uholo wa aba ụ shɛ ombolo u'ala oko na ashashɛ ụnjɛswa wa aba ụ shɛ, ombolo u'ala oko na ashashɛ. Ne eteburu ata aa patangana i'wɛŋnɛ ye elele nɛ aa nda uhwara tɛ ɛ zhɛ a kwụna iyimabiga nɛ aa ta ụrụpɛ.

43Eteburu ata hwɛɛ 'yajɛ shɛkama tutu rungwutwonu izhɛmi ya aba. Ne eteburu ata aa patangana usunda we elele na oo to ụrụpɛ tuhwoŋzhingo.

Shɛmɛ she Shimwono sho Onongbo

44Bee n zeriji nu ukpogwu ata wa amɛ. Shɛmɛ sho shimwono shi yebi shɛ namba shɛ haŋpɛ nu ukpogwu ata wa amɛ, una uko namɛ geri bo odubo ata namɛ tuzuba waa ngbaracɛ tuta, una uyebi namɛ geri bo odubo tuta waa ngbaracɛ tuzuba.

45Nazhɛ bụtụ ata m mbishi, bɛɛ hiɛŋ, Una ata umwono u ngbaracɛ tuta ụ shɛ iwɛ onongbo na a nda ugondu nu umwono wa Agwatana,

46una ata umwono u ngbaracɛ tuzuba ụ shɛ iwɛ onongbo na a nda ugondu nu utukwu-ụrụpɛ. Onongbo ata aba shɛ miaụŋ-me-eyi mu Zadok; aba kiri shɛ atwa ụlamụ Livai, aba du kiri ee leneni maa o no gwumwonu no ofwo ata AGWANGWAMA a nama maa a na ndana bụ iyi.

Ukpogwu wa Amɛ na Tuma tu Umwono wa Agwatana

47Nazhɛ bụtụ ata mengenji ukpogwu ata wa amɛ, ibɛ uholo ubwa ụ shɛ avwuna dipi-tɛtu-nu-woshi (170), gana ata du ụnjɛswa ubwa namɛ. Esugwuumi ubwa nangatangwụ, utukwu-ụrụpɛ shikeni nu umbe umwono ata wa Agwatana.

48Bee n zeriji no ofwo angba umwono ata wa Agwatana, bee mengenji angba ata, Ụnjɛswa wa aba ụ shɛ avwuna woshi-na-ba-eneshi zalụ hweehwe, uholo wo odubo ata oo tono na amɛ ụ shɛ avwuna atụndatụ, apanya adatụ ubwa a shɛ avwuna a ta.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

49Ụnjɛswa shigbudu shɛ na bụtụ zhɛ bo mungo nazhɛ to odubo ata ụ shɛ avwuna talacɛ-na-ba-eneshi. Uholo na beni no odubo ata i ci aba ubwa ụ shɛ avwuna woshi, zalụ hweehwe.

Izikɛl 41

Ohwolu ata Jirimi Uhwuri a na Vwɛ Hwɛɛ

1Nazhɛ bụtụ ata n zeriji sasana, nu umwono ata wa ashashɛ, ubwa shɛ ohwolu ata tijilo. Bee mengenji angba ata ɛbi zhɛ bo tono nazhɛ teni umwono ata: uholo wa aba ụ shɛ avwuna umpwa zalụ hweehwe.

2ụnjɛswa wo ofwo aba tutono a shɛ avwuna umpwa-na-ba-ecenje, mo'inswo mụ ụdatụ ubwa mɛ shɛ avwuna atụndatụ. Bee mengenji ashashɛ amɛ umwono ata, ụnjɛswa ubwa ụ shɛ avwuna dupu-ne-eshe-umpwa-na-ba-atụndatụ (68), uholo ubwa ụ shɛ avwuna talacɛ-na-ba-eneshi.

3Bee teni na amɛ umwono ata umɛwɛɛ bee mengenji uŋ. Bee mengenji ta angba ata oo tono nazhɛ e teni uŋ: uholo wa aba ụ shɛ avwuna atatụ, ụnjɛswa ofwo ata tutono ụ shɛ avwuna umpwa, mo'inswo mụ ụdatụ ubwa mɛ shɛ avwuna umpwa-na-ba-eyebi.

4Bee mengenji amɛ ohwolu ata tijilo, aa nangwụ tụ ụnjɛswa tu uholo, ụ shɛ avwuna talacɛ-na-ba-eneshi. Nazhɛ bɛɛ n hiɛŋ, Epe aba shɛ ohwolu ata tijilo me tijilo.

Shimwono shɛ na Oo Mo nu Uba Umwono wa Agwatana

5Nazhɛ bụtụ ata menji mo'inswo mu ụdatụ wa amɛ umwono ata wa Agwatana, maa shɛ avwuna umpwa. O mo shimwono shɛgwumwatangwụ shɛ na uholo shɛ ba shɛ avwuna eceecenje tutu rungwutwonu ụdatụ ata umwono wa Agwatana.

6Shimwono shɛ ga shɛ shɛ shimwono sha azuba, una una 'yajɛ tusata tu tatụ, tusata te elele ti 'yajɛ shɛmɛ talacɛ. Mo'inswo mụ ụdatụ umwono ata wa Agwatana kaa ma kaana ga tugwumwa na tusata te elele no shimwono sha ata sha azuba, iwɛ maa atukpa na oo to shimwono sha ata shɛ nama nu ukpogwu hwɛɛ.

7Iwɛbɛ po yaa shɛ abu ngbaracɛ tupohondo tụ ụdatụ umwono ata wa Agwatana wa sha maa u nangwụ mo'inswo te kwune ni ihiŋhiŋ. O mo shigbudu shɛ na shi helenji no tupohondo tụ ụdatụ ata umwono wa Agwatana tutu rungwutwonu, na shɛ ba oo mungo shimwono sha ata te kwuni nu una uhiiŋ i ci una wa ashashɛ tutu una ata ụtatụ.

8N kwụbɛ maa e hwuricingeni tuma tu umwono ata na azuba tutu rungwutwonu, uzoto tuhwuricingono ta tuma ta ata tɛ shɛ avwuna umpwa.

9Mo'inswo mụ ụdatụ shimwono shɛ ga mɛ shɛ avwuna atụndatụ I 'yajɛ shidubo shi yebi, oko namɛ tuzuba oko namɛ tuta.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10Ohwolu oko namba haŋpɛ na ashashɛ ata ee hwuricingeni tuma ta ata onongbo a nama, uholo wa aba ụ shɛ avwuna talacɛ-na-ba-eneshi tutu rungwutwonu umwono ata wa Agwatana.

11Shimwono sha ata shɛ namɛ na azalụ shɛ 'yajɛ shidubo, oko namɛ tuzuba, oko namɛ tuta, uholo tuma tu na tu sotulonu ofwo ata uuwa rungwutwonu ụ shɛ avwuna atụndatụ.

Tuma tu na tu Namɛ nu Uwaŋna-twonuo

12Umwono uko na ụnjɛswa ubwa ụ shɛ avwuna dipi-tɛtu (150), uholo ubwa ụ shɛ avwuna dipi-yebi-ne-eshe-umpwa-ni-bɛ-icenje (67), mo'inswo mu uba na rungwutwonu uŋ mɛ shɛ avwuna atụndatụ, no ofwo ata ohwolu haŋpɛ geri bu uwaŋna-twonuo bu ukwunanga umwono ata wa Agwatana.

Ufwugwo Tumanganga tu Umwono wa Agwatana

13Nazhɛ bụtụ ata mengenji tupohondo tu umwono ata wa Agwatana, ụnjɛswa ubwa ụ shɛ avwuna dipi-tɛtu-nu-woshi (170). Bee menji du te kwuni na aba umwono ata wa Agwatana uuwa i ci ohwolu ata haŋpɛ tutu ukwunanga umwono ata geri bu uwaŋna-twonuo waa shaananɛ du avwuna dipi-tɛtu-nu-woshi (170).

14Uholo umwono ata wa Agwatana geri-be-eshe ubwa medenji ukpogwu umwono ata wa Agwatana ụ shɛ du avwuna dipi-tɛtu-nu-woshi (170).

15Bee menji ụnjɛswa umwono ata ngbaracɛ geri bu ukpogwu uwaŋna-twonuo tutu imɛ shɛngba shɛ bwa apada hweehwe, waa shaananɛ avwuna dipi-tɛtu-nu-woshi (170).

Tuma tu Umwono ata wa Agwatana

E sweni angba ata oo dulo oo tono umwono ata wa Agwatana, no ofwo ohwolu ata tijilo, keeni ofwo ata Tijilo me Tijilo,

16ogbogolo te kwuni na cɛnjɛ uuwa i ci agbahwụ. E kepi du agbahwụ ata.

17A njɛ ofwoto swoswoswo na amɛ ụdatụ umwono ata wa Agwatana te kwuni na cɛnjɛ uuwa henici uzoto wa akpa.

18Aa njɛ ofwoto ishiwɛ, ti iyi-uumwa ɛtɛ 'yajɛ apiambɛ. Aa njɛ bishiwa, o shiyono iyi-uumwa, gana ata yaa mama 'wanụ uuwa rungwutwonu umwono ata. Iyi-uumwa ɛtɛ inɛ inɛ 'yajɛ apɛshɛka eyebi:

19upada uko ụ shɛ ụpɛshɛka butugwumwa na ngbaracɛ bishiwa ata, upada uyebi ụ shɛ ụpɛshɛka bizeci na ngbaracɛ du bishiwa ata nu upada ye. Gana aa njɛ iŋ ta uuwa rungwutwonu ụdatụ ata,

20te kwune na cɛnjɛ uuwa henici uzoto ukpa a ndanjɛ ofwoto iyi-uumwa keeni a na ishiwɛ nụ ụdatụ.

21Ogbogolo akpa shidubo sha ata nangwụ uholo hwɛɛ tụ ụnjɛswa.

Utukwu-ụrụpɛ Ụ'wụ'wụ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

I 'yajɛ iyi ike ee shi nu umbe angba ata oo tono ofwo ata Tijilo me Tijilo, i shɛ gana

22utukwu-ụrụpɛ ụ'wụ'wụ. Uzoto ubwa ụ shɛ avwu na a ta, ụnjɛswa ubwa ụ shɛ avwuna eneshi ogongo ubwa nangatangwụ. Ni i'wɛ'wɛ aa njɛ akatakpa ubwa, te esugwulumi ubwa, ti i'ɛŋbu ibwɛ. Ibɛ bụtụ ata n hiɛŋ, Uteburu ga u shi no ofwo na AGWANGWAMA a nama.

23To ohwolu tijilo ata namɛ no tupohondo, keeni ohwolu Tijilo me Tijilo, a na a na 'yajɛ shidubo shi yebi.

24Akpa ata una una wa kapɛshɛngwa apada hweehwe.

25A njɛ ofwoto ishiwɛ keeni a na iyi-uumwa nɛ 'yajɛ apiambɛ nu ukpa ata wo ohwolu tijilo ata namɛ no tupohondo, gana ata aa njɛ na adatụ. I 'yajɛ ugbogolo na urigeni tupohondo to odubo angba ata.

26Shimwono shɛ ga shɛ 'yajɛ agbahwụ, aa njɛ du ofwoto ishiwɛ na adatụ shɛ ba.

Izikɛl 42

Shɛmɛ sho Shimwono sho Onongbo

1Nazhɛ bụtụ ata n zeriji eti teni nu ukpogwu u tupohondo geri bu umwono uko na namɛ tuzuba tu umwono ata wa Agwatana, ụ dụlụmɛ shɛ nu umwono ata shikeni geri bu uwaŋna-twonuo umwono wa Agwatana o.

2Ụnjɛswa umwono ata odubo ubwa ngbaracɛ tuzuba ụ shɛ avwuna dipi-tɛtu-nu-woshi (170), uholo ubwa ụ shɛ avwuna dupu-nu-talacɛ-na-ba-a-ta (85).

3Ụpadụ shimwono sha ata uko ngbaracɛ ohwolu ata namɛ geri bu umwono wa Agwatana i ci gana avwuna talacɛ-na-ba-eneshi, geri vwɛ ngbaracɛ angba ata namɛ geri bu ukpogwu u tupohondo. O mo shu tusata tu tatụ, ɛɛ kwushɛ tusata tusata uhwuri ma tu ta tu namɛ tuta.

4Ohwolu tudulo namba tuzuba tu umwono ata, uholo wa aba ụ shɛ avwuna umpwa-na-ba-ecenje, ụnjɛswa wa aba ụ shɛ avwuna dipi-tɛtu-nu-woshi (170), u 'yajɛ du shidubo geri ata.

5Shimwono shɛ na shɛ namɛ na azuba umwono ata shɛ namɛ mwee mwee uhwuri ma shɛ shɛ ashashɛ keeni ma shɛ shɛ tuta, iwɛnɛ tɛ ɛ kwushɛ shụ na tuma.

6Gana na te e te shi shimwono shɛ ga atukpa na tuma ta shɛ ba gana me shi ye, iwɛbɛ po ɛɛ kwushɛ shụ na tuma te kwune taa nu uvwi ubwa.

7I 'yajɛ tuma tu ko ti shiyeni tu ngbaracɛ shimwono sha ata geri bu ukpogwu ata u tupohondo, hileniye, ụnjɛswa shimwono sha ata ụ shɛ avwuna dupu-nu-talacɛ-na-ba-a-ta (85).

© 2008 Bible Society of Nigeria.

8Iwɛnɛ po ụnjɛswa shimwono sha ata ee jejeji to dongonu ukpogwu ata u tupohondo ụ shɛ avwuna dupu-nu-talacɛ-na-ba-a-ta (85). Nazhɛ ụnjɛswa ma shɛ ta shɛ mama ngbarakanụ nu umwono wa Agwatana ụ shɛ avwuna dipi-tɛtu-nu-woshi (170).

9Shimwono sha ata shɛ tɛjajaga shɛ namɛ tuta, shɛ 'yajɛ odubo tutono geri bu uwaŋna-banụ, ti yaa shɛ bụtụ teni shu geri bu ukpogwu ata u tupohondo.

10Shɛmɛ sho shimwono shi ko shɛ namba shɛ palanganɛ tuta tụ ụnjɛswa umwono ata wa Agwatana, geri bu ukpogwu ata u tupohondo. Shɛ dụlụmɛ shɛ nu umwono ata shikeni nu ukwunanga umwono wa Agwatana geri bu uwaŋna-twonuo bu umwono wa Agwatana o.

11Uhwaŋna uko namɛ nu umbe shimwono sha ata gana ma shɛ ta shɛ namɛ tuzuba. Ụnjɛswa tu uholo shɛ ba nangwụ. Tisemberi tu na aa njɛ uŋ tɛ shɛ tu ko, uhwaŋna ata kaa shɛ uko uko no odubo ata namɛ tuzuba.

12Shimwono sha ata shɛ 'yajɛ odubo oko geri ata bu tuta, geri bu uwaŋna-banụ no olugwo ata ụdatụ ata kwune.

13Nazhɛ bụtụ ata n hiɛŋ, Shɛmɛ sho shimwono shɛ ga shɛ tuzuba keeni tuta, shɛ gata shɛ mama ngbarakanụ nu ukpogwu umwono wa Agwatana, shɛ shɛ shɛmɛ shi tijilo. Apata onongbo na o tono no ofwo na AGWANGWAMA namɛ a ya iyi ụrụpɛ nɛ shɛ inɛ tijilo nɛ hwuri inɛ vwɛ hwɛɛ. Apata oo tulono iyi ụrụpɛ tijilo nɛ hwuri inɛ vwɛ hwɛɛ, iwɛnɛ ta apata shɛ ofwo tijilo. Iyi nɛ oo tulono apata i shɛ: iyi ụrụpɛ tiya, ni iyi ụrụpɛ iwɛwɛ keeni iyi ụrụpɛ tụwụma.

14Aka na onongbo ata ga namɛ nu umwono wa Agwatana, a jala ya maa e zhe nu ukpogwu u tupohondo, a shɛ a bwacaga ya i'wɛŋnɛ ɛtɛ tijilo ee ge hwuŋtengeni na aka na ta a ndana AGWANGWAMA ugondu. A shɛ o hwuŋtono ya i'wɛŋnɛ inyɛ nazhɛ e teni umwono ata atwa vwɛ ụlwatagwụ.

Tumanganga tu Ukpogwu Umwono wa Agwatana

15Aka na ta bụtụ ata hwuwi amɛ ukpogwu ata umwono wa Agwatana tumanganga, nazhɛ bee m becinji nu ukpogwu no odubo geri bu uwaŋna-banụ, bee mengenji tupohondo tu umwono wa Agwatana tutu rungwutwonu.

16Bee shepi bukwuto ata bi iyi tumanga bee mengenji geri bu uwaŋna-banụ, yaa namɛ avwuna akpakwaụ-eneshi-na-buhanda (840).

17Bee mengenji tuzuba, yaa namɛ avwuna akpakwaụ-eneshi-na-buhanda (840).

18Bee mengenji tuta, yaa namɛ avwuna akpakwaụ-eneshi-na-buhanda (840).

19Bee mengenji geri bu uwaŋna-twonuo, yaa namɛ avwuna akpakwaụ-eneshi-na-buhanda (840).

© 2008 Bible Society of Nigeria.

20Bee mengenji ukpogwu ata hwɛɛ aba apada eneshi tutu rungwutwonu uŋ, yaa shɛ avwuna akpakwaụ-eneshi-na-buhanda (840). Ụdatụ ata ubwa bogwu iyi tijilo ni inɛɛ nɛ jirimi shi.

Izikɛl 43

Ụjɛrụma wa AGWANGWAMA Gwure nu Umwono Ubwa

1Nazhɛ bụtụ ata n zeriji eti zhe no odubo ata namɛ geri bu uwaŋna-banụ,

2apata Ngaa kwụbɛ ụjɛrụma wa Agwatana Isrɛl tu waa banɛ geri bu uwaŋna-banụ. Ngaa hwụjɛ rụhwụŋ ra Agwatana ti bee ci gana tungwulo te meni mu ufwugwo, ibɛ ụjɛrụma ata ubwa wa ta nu unyizo.

3Ozobu ga shɛ gana a na ala Ngaa kwụbɛ la aka na Agwatana zhajɛ maa nda Jɛrusalɛm ufwu, keeni a na ala Ngaa kwụbɛ la nụ ụpalanụ Urefu Kiba. Ngee leyi Ngee weci na cɛnjɛ mo ubwo ubwo.

4Nazhɛ ezezeji ụjɛrụma ata wa AGWANGWAMA teni no odubo ata uwaŋna-banụ ee zhe ee teni nu umwono wa Agwatana.

5Nazhɛ Mpiala ma AGWANGWAMA mi n shepi mee tecinji nu ukpogwu ata wa amɛ, Ngaa kwụbɛ tụ ụjɛrụma wa AGWANGWAMA shini umwono ata wa Agwatana.

6Aka na ta bụtụ ata shikeni boo n dongonu, Ngaa hwụjɛ ta bụtụ bu ko ba njɛ n-ndumwa ne mi tu baa namɛ na amɛ umwono ata wa Agwatana:

7Bɛɛ hiɛŋ, Ɛ-yɛu bụtụ, epe idwɛtwɛ mi namɛ keeni ofwo na ohwulu ɛvwɛvwɛjɛ mi namɛ. N zhɛ ma nama epe na ashashɛ atwa Isrɛl maa ma ya tugwama na ashashɛ aba unyizo-nom. Ta atwa Isrɛl, ta shɛgwuma sha aba, a zha shɛ a hashɛgana ya izeci mi tijilo nu ntatanuwaŋ tɛzhɛba keeni shɛgwuma sha aba tuno epe kwukwuŋ.

8Shɛgwuma sha aba shi mo n-ndụtwụ no shidubo sho shimwono sha aba ne eririri idwɛtwɛ yo odubo umwono mu, ee shikecenji i'wɛ'wɛ shidubo sha aba ne eririri i'wɛ'wɛ yo odubo umwono mu, ụdatụ kiri iti shiyeneni na ashashɛ. E heshigeni izeci mi tijilo tedure ni iyi-tupwaŋ nɛ aa ndanjɛ. Iwɛbɛ po Ngaa njɛ isɛbwɛ na aba Ngaa njɛ aŋ ufwu.

9Hwuwayɛ go, ge genji ya ntatanuwaŋ tɛzhɛba, maa e becenji n'wo ma shɛgwuma sha aba no olugwo mi taa dụlụ. Nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma nama na ashashɛ aba unyizo-nom.

10Nazhɛ AGWANGWAMA to tuhwulo tu n-ndumwa tụdụma ne mi, bɛ hiɛŋ, Ɛ-yɛu bụtụ, mbiso atwa Isrɛl iwɛ umwono wa Agwatana, nda aŋ maa e seshi gana na aa imanganjɛ bimenji bu bwa. Nda maa ezuye shɛ aŋ iwɛ iyi iwɛ nɛ aa njɛ.

11Yaa shɛ ezuye iyi nɛ aa njɛ 'imɛ aŋ, nazhɛ kapɛshɛngana aŋ gana na aa imanganjɛ iwɛ umwono ga: kapɛshɛngana aŋ tisemberi tu bwa, ta shɛngba shɛ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

bwa hwɛɛ, to shidubo shɛ bwa, tu gana na ogongo ubwa namɛ, tu gana na te e sheji iyi elele nu bwa hwɛɛ, tu undwa keeni unu-tupana na namba nu bwa. 'Nyatana aŋ ijɛ maa a kwụbɛ gana na maa a untangana andwa ubwa keeni shikpogo shɛ bwa na shihaŋsa sha aba.

12Undwa umwono wa Agwatana na: Ofwo elele tutu rungwutwonu ihiŋhiŋ ishɛmɛ gɛ a shɛ ofwo na ee shiri swooŋ, aa njɛ tijilo tu na tu hwuri ofwo vwɛ hwɛɛ. Gana undwa umwono ga wa Agwatana ụ shɛ ta.

Ugombo Utukwu-ụrụpɛ

13Tumanganga tu utukwu-ụrụpɛ na, bimenji ata ee mengenji umwono wa Agwatana, ubwa du ee shepi ee mengenji uŋ. E shiri ukporo tutu rungwutwonu embi utukwu ata. Me'ilwo mu bwa mɛ shɛ ombolo u'ala oko, uholo ubwa ụ shɛ avwuna eyebi, u 'yajɛ bishaka na oo mo tutu rungwutwonu ukporo ata, uzoto ubwa ụ shɛ madagazhɛ mu ko.

14Te kwune ne embi utukwu ata ụrụpɛ uuwa u hwuwi tusata ti hiiŋ tɛ shɛ avwuna atatụ. Tusata ti yebi ti ci shi tusata ti hiiŋ uholo, tuma ta tuba tu namɛ ombolo u'ala oko tutu rungwotwonu, uzoto tuba ụ shɛ avwuna atụndatụ. Tusata ta ata tu 'wa ma tuta ti 'nyanɛ sasana, uholo tuba ụ shɛ avwuna eyebi tutu rungwutwonu.

15Uzoto ụmbalụ utukwu ata ụ shɛ avwuna atụndatụ. Utukwu ata 'yajɛ mahiuaŋ mi neshi mu na mi cimbengeni te kwuni nụ ụmbalụ ata, mɛ shɛ ombolo u'ala oko.

16Ụmbalụ ihiŋhiŋ ɛtɛ ubwa nangwụ, tu uholo tụ ụnjɛswa, geri geri shɛ avwuna woshi.

17Tusata ta ata ta ashashɛ du tu nangatangwụ, tu uholo tụ ụnjɛswa, geri geri shɛ avwuna woshi-na-ba-eneshi, u 'yajɛ izhɛmi nɛ oo mo tutu rungwutwonu, uholo ibɛ shɛ ashashɛ ombolo u'ala uko. Uholo ukporo ata shɛ avwuna eyebi tutu rungwutwonu. N-ndụtwụ mu na oo mungo utukwu ata mu namɛ geri bu uwaŋna-banụ.

A Njɛ Utukwu-ụrụpɛ Tijilo

18Nazhɛ bụtụ ata n hiɛŋ, Ɛ-yɛu bụtụ, AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Hwulaga iyi nɛ shɛ shikpogo shi utukwu ga. Aka na to o mo utukwu ga, bɛ shɛ ba pana ụrụpɛ tuhwoŋzhingo nu bwa maa zhizhenji du mehieŋ mu usunda ata oo to ụrụpɛ nu bwa.

19Bɛ shɛ ba pana onongbo ata shɛ ụlamụ Livai a na banɛ nu umwamwa Zadok usemberi buna iwɛ ụrụpɛ iwɛwɛ, aba kiri shɛ a zhajɛ no ofwo mi maa a n ndanɛ iyi. Gamba AGWANGWAMA Mokondo m peni-unu ga.

20Bɛ shɛ ba sala mehieŋ mu bwa maa sụkwụtwa mahiuaŋ ma ata mu utukwu-ụrụpɛ te esugwulumi ata ubwa eneshi hwɛɛ, ti izhɛmi ibwɛ tutu rungwutwonu. Gana ɛbi zhɛ ba nda utukwu ga ụrụpɛ ta maa shiri uŋ swooŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

21Bɛ shɛ ba shapa usemberi ata buna oo to ụrụpɛ maa hwoŋzhinji bu no tupohondo to ohwolu ata tijilo nu ukpogwu umwono wa Agwatana, no ofwo ata ee teri maa o no hwoŋzhingo iyi.

22Ni iyi tuholo, bɛ shɛ ba shapa upi na zasa ụngwụ we elele maa to ụrụpɛ iwɛwɛ. Nda utukwu ata rụmbɛɛ ne mehieŋ mu bwa gana ata abɛ njɛ na mu na ata mu usemberi ata buna.

23Aka na abɛ njɛ inɛ ɛtɛ ebu hwuwwi, shapa usemberi buna nu usemberi udagba, kede a 'yaga ụngwụ we elele hwɛɛ aba o.

24Suje aŋ maa shɛkanɛ aŋ no ofwo mi, maa onongbo zhizhenji aŋ manɛ, nazhɛ ɛɛ zhɛ ma n taga ụrụpɛ tuhwoŋzhingo na aba.

25Na shɛkana upi, nu usemberi buna, nu udagba iyi-heri iwɛ ụrụpɛ iwɛwɛ tutu ijitɛ icenje. Kede a 'yaga tụsụnyasụ te elele o.

26Jitɛ icenje ibɛ onongbo shɛ o shilo utukwu ata ụrụpɛ swooŋ, maa a imanganjɛ uŋ iwɛ ụrụpɛ tuta iwɛ iwɛwɛ tu'urugono.

27Yaa shɛ ijitɛ ɛtɛ ulwa, onongbo shɛ okwuno ụrụpɛ tuta nu utukwu ata, te kwuni nu ụjita ụ tụndatụ i zhɛ ya geri-be-eshe, tụ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo, tu una wa amɛ-olom. Nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma 'yaga amɛ-olom ne hiŋ hwɛɛ. Gamba AGWANGWAMA Mokondo N dumwa.

Izikɛl 44

Uhwara na Aa Nda no Odubo Uwaŋna-banụ

1Nazhɛ bụtụ ata n zeriji no odubo ata namɛ no tupohondo geri bu uwaŋna-banụ bo ohwolu ata tijilo, odubo ta kaa kepi.

2Nazhɛ AGWANGWAMA n hiɛŋ, Gana ga odubo ga zhɛ a kapa, a zha shɛ a kapɛshɛnga aŋ o. I zasa butugwumwa be elele ee leneni maa nda uhwara na aba o, iwɛnɛ ti yaa shɛ Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl n teni la na aba. Iwɛbɛ po aa shɛ a kapa aŋ.

3Yɛu tugwama nɛ ta patanɛ eri bo tono maa ya iyimɛyɛ tijilo no ofwo mi. Bɛ shɛ bo tono, baa shɛ ba bananɛ no odubo angba ata bee ge teni.

Undwa iwɛ Atwa na Shɛ o Tono Umwono wa Agwatana

4Nazhɛ bụtụ ata n zeriji eti beni no odubo ata namɛ tuzuba, eti zhe nu umbe umwono wa Agwatana. Gana na tu Ngaa mbiyanɛ, Ngaa kwụbɛ te ezezeji ụjɛrụma wa AGWANGWAMA shini umwono ata wa AGWANGWAMA. Ibɛ po Ngoo momo po na cɛnjɛ mo ubwo ubwo.

5Nazhɛ AGWANGWAMA n hiɛŋ, Ɛ-yɛu bụtụ, pana abashɛ iyi elele nɛ abụ kwụbɛ keeni iyi nɛ abụ hwụjɛ. N zhɛ mo bu mbiso iwɛ andwa keeni unu-tupana

© 2008 Bible Society of Nigeria.

umwono wa Agwatana. Shiyono eshe tebiye maa mepi atwa na shɛ o no tono a na bana nu umwono wa Agwatana keeni atwa na ee leneni shi.

6Mbiso atwa ata Isrɛl a na 'yajɛ tigezhe maa, Gamba AGWANGWAMA Mokondo, N hiɛŋ, Oo ahiɛba atwa Isrɛl, N zha shɛ mo lono ya ni iyi-tupwaŋ ye elele nɛ ahia nda o.

7E heshigeni umwono mu, iwɛnɛ ee leneni agaiŋ ata jeji shi teleyi ta shɛmɛ keeni a na tu'waba, maa e teni no ohwolu mi tijilo, na aka na ta a ma n taga ụrụpɛ na manɛbɛ keeni mehieŋ. Atwa mi bweji unu mu tutwa ni iyi-tupwaŋ nɛ aa nda.

8Shɛ ahiɛba hi untanganɛ iyi mi tijilo nɛ ahi ga shɛ hia untangana no ohwolu mi tijilo, ama agaiŋ aba ehi utegeni ya maa a na nda uŋ ụlụkpashɛ hiŋ.

9Iwɛbɛ po Ngaa jɛmɛ Gamba AGWANGWAMA Mokondo, Ngɛɛ hiɛŋ, I zasa bugaiŋ be elele na jeji shi teleyi ta amɛ keeni a na tu'waba, zhɛ bo tono ohwolu mi tijilo, okwo yaa shɛ agaiŋ a na namɛ na ashashɛ atwa Isrɛl.

E Becinji Alivai no Tunongbo

10Nazhɛ AGWANGWAMA n hiɛŋ, Gamba ma pana Alivai, na atwa Isrɛl a na n jineci la, a zhɛba ya ntatanuwaŋ ma aba ulwapɛ.

11Ugondu na ee eri ma n ndana no ohwolu mi tijilo ụ shɛ maa a na ngbaraka shidubo shu umwono mu keeni maa a na nda ugondu umwono ata mu. E eri a kwụna iyimabiga ye elele nɛ atwa to ụrụpɛ tuhwoŋzhingo keeni arụpɛ anya, a shɛ a na nama nu ugondu wa aba maa a na ndana atwa ata ugondu.

12Ama iwɛnɛ aa untanganɛ la atwa Isrɛl na tɛzhɛba tu ntatanuwaŋ ma aba; aa 'yagajɛ atwa Isrɛl uuwa aa njɛ iwɛwɛ. Ibɛ po Gamba AGWANGWAMA Mokondo Ngee keleni aŋ unu ta 'yajɛ ikɛnyi maa ɛ zhɛ a pana aŋ ulwapɛ tilɛɛ.

13A shɛ shɛ ma n ndana ya ugondu tunongbo, okwo tugwumwonu a shɛ shɛ o gwumwonu ya ni iyi mi ye elele nɛ shɛ iyi tijilo okwo maa e teni ofwo ata uhwuri ofwo vwɛ ne tijilo. Ulwapɛ Ngee peni aŋ iwɛ tupwaŋ ta ata aa njɛ ta.

14Okwo ti yaa shɛ gana ata, aba Ngɛɛ zhɛ mo utogono igbɛtɛtɛ umwono wa Agwatana keeni ugondu we elele na ụ shɛ wa nda nu umwono wa Agwatana.

Andwa iwɛ Onongbo nu Umwono wa Agwatana

15Ama AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Onongbo ata a na shɛ ụlamụ Livai a na shɛ ajalalo Zadok, a n zhɛbɛ na tɛcara no ohwolu mi tijilo gana elele, aka na ta atwa Isrɛl vwɛ vwụrɛ la ee n genji. Iwɛbɛ po aa shɛ a zhajɛ ya hwuwayɛ go no ofwo na Ngaa namɛ maa a na ma ndana iyi, aba zhɛ no mo hwoŋzhingono manɛbɛ keeni mehieŋ ma arụpɛ.

16Aba kiri zhɛ o tono no ohwolu ata mi tijilo, maa a njɛ ugondu nu utukwu-ụrụpɛ mu, maa a na untangana tɛzhɛba nu umwono wa Agwatana.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

17Aka na ee teni no odubo ata zhɛ nu ukpogwu wa amɛ umwono wa Agwatana, a shɛ o urugono tugwuno ti ilinɛn. A shɛ shɛ o urugono tugwuno te elele tu na aa nɛ ne tizhe, na aka na ta a nda ugondu nu ukpogwu ata wa amɛ kwo kaa na amɛ umwono ata wa Agwatana o.

18A shɛ a pala ereweni no ohiuhiu aba maa o hwuŋtongono ewereci tugwuno ti linɛn, ama a shɛ shɛ o umpo amazhɛya elele ne shimbi sha aba maa e bwezhi o.

19A shɛ o ushogo i'wɛŋnɛ ɛtɛ ugondu ee ge uregeni maa e tileni iŋ nu umwono ata tijilo, nazhɛ maa e beni nu ukpogwu ata u tupohondo. A shɛ o urogono i'wɛŋnɛ inyɛ iwɛ maa kede tijilo ti i'wɛŋnɛ ɛtɛ ya aba ee ge uregeni ti zeri atwa ata vwɛ o.

20Onongbo shɛ shɛ a na 'nyanga tukpala o, a shɛ shɛ kaa du o no sho tihiŋzhe zhuuŋ o. A shɛ a na hwaga tụ te teni cɛŋ.

21Onongbo shɛ shɛ a na swa mayaga me elele nazhɛ e teni nu ukpogwu ata wa amɛ o.

22I zasa bunongbo shɛ ba zana bululo kwo kaa biyikwo na ee becinji o. Biyikwo bi Isrɛl na ta shɛ usapa kiri aa shɛ a zana keeni bululo bo bunongbo kiri.

23Onongbo shɛ o mbisogono atwa mi tuswoswoswo ti iyi nɛ jirimi ni iyi nɛ jirimi shi, ni iyi nɛ hashɛganụ sụ, ni iyi nɛ hashɛganụ.

24Onongbo aba shɛ a na dumangana atwa elele a na 'yajɛ uwuru n-ndumwa gana na ta andwa mi namɛ. A shɛ a untangana nsono mi mi gana na ta andwa mi keeni onu-tupana muba namɛ, aa shɛ du a na untangana Ijitɛ-ụhinjanụ mi ne tijilo.

25Bunongbo shɛ shɛ bu mama hashɛgana no ru'wo tutumongono, semi ga shɛ ru'wo re emeci ubwa, kwo kaa miaụŋ mu bwa kwo kaa yɛu-bino bwa ye eyi kwo kaa bụngwụfwụ bwa na ta cɛnɛ shɛ kiri baa shɛ bu mama hashɛgana iwɛ aba.

26Na aba na tu baa mama njɛ shɛshɛshɛ, bɛ shɛ ba nama ijitɛ icenje,

27nazhɛ bɛɛ zhɛ bo tono nu ukpogwu ata wa amɛ umwono wa Agwatana maa ta ụrụpɛ iwɛ tumama nyashɛnga tu bwa, iwɛ maa bu na ndaanana ugondu nu umwono wa Agwatana. Gamba AGWANGWAMA Mokondo N dumwa.

28Onongbo shɛ shɛ a 'yaga ogwu elele o, Gamba n shɛ ogwu aba, a shɛ shɛ kaa du a 'yaga i'wɛŋnɛ ye elele ni Isrɛl o. Gamba n shɛ i'wɛŋnɛ ya aba.

29Iyi ụrụpɛ tiya, ni iyi ụrụpɛ iwɛwɛ keeni iyi ụrụpɛ tụwụma aba 'yajɛ iŋ, aba shɛ a lashɛga iyi elele nɛ ee n shileni swooŋ.

30Onongbo aba shɛ a 'yaga tụ'walụ ti hiiŋ tu na ti ngezeni nụ ụzhɛ hwɛɛ na amɛ iyi nɛ ɛɛ jwɛ ne ehilo keeni iyi elele nɛ ee m peni. Aka elele hiɛ shɛ hi na pana aŋ urobwo iyimɛyɛ ihiiŋ nɛ banɛ na cɛnjɛ ti hiŋ, iwɛ maa uwebiye-tupana nama nu nhwaŋ mi hiŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

31Onongbo shɛ shɛ a ya ụnụnụ we elele kwo kaa usunda ehilo we elele na meme 'weji o, okwo kaa unaa na unya usunda kwụnɛ o.

Izikɛl 45

Urobwo na Shɛ una wa AGWANGWAMA nu U'una ata

1Aka na te ehi dwotwogonu cɛnjɛ maa udenji we elele 'yaga ma ta aba, hiɛ shɛ hio shilono AGWANGWAMA ụpadụ uko. Ga ụnjɛswa tuba ụ shɛ avwuna igbɛɛ-woshi-ni-bɛ-yebi-na-akpakwụ-a-ta (45,000), go uholo tuba ụ shɛ avwuna igbɛɛ-woshi (40,000), cɛnjɛ ta ata hwɛɛ tuba tɛ shɛ to jirimo.

2Na cɛnjɛ ta ata ɛɛ zhɛ a ma ohwolu tijilo, tɛ shɛ ta nangwụ ụnjɛswa tu uholo hwɛɛ, tɛ shɛ ta sha avwuna akpakwaụ-eneshi-na-buhanda (840), tu uholo hwɛɛ tụ ụnjɛswa. Cɛnjɛ ta ata tɛ shɛ ta 'yaga ohwolu na haŋpɛ, a na zha shɛ a 'yaga iyi elele tutu rungwutwonu tu, ohwolu ata a shɛ a sha avwuna dupu-nu-talacɛ-na-ba-eneshi (840).

3Ɛ zhɛ a jaja cɛnjɛ ta ata na ashashɛ, ashashɛ oko aba ɛɛ zhɛ a ma Ohwolu Tijilo me Tijilo, ụnjɛswa tuba zhɛ wa sha avwuna igbɛɛ-woshi-ni-bɛ-iyebi-na-akpakwụ-a-ta (45,000), uholo tuba zhɛ wa sha avwuna igbɛɛ-woshi (40,000), ofwo ata aba zhɛ a sha ofwo na jirimi uhwuri ofwo vwɛ hwɛɛ.

4Apata aba zhɛ a sha ofwo tijilo nu u'una ata, aba ee shileni onongbo na a nda ugondu no ohwolu tijilo. Apata shimwono sha aba shi zhɛ sha nama hwɛɛ, to ofwo ata ɛɛ zhɛ a ma ohwolu tijilo.

5Ashashɛ cɛnjɛ ta ata tụ vwɛ a shɛ ma tu ta Alivai na a nda ugondu nu umwono wa Agwatana. Apata ashɛpwụ aba a na ɛɛ zhɛ namanga zhɛ a nama. Ụnjɛswa tuba ụ shɛ avwuna igbɛɛ-woshi-ni-bɛ-iyebi (44,000) uholo tuba ụ shɛ avwuna igbɛɛ-woshi (40,000).

6Ụnjɛswa wo ofwo ata na 'wa ofwo tijilo ụ shɛ avwuna igbɛɛ-woshi-ni-bɛ-iyebi-na-akpakwụ-a-ta (45,000) uholo tuba ụ shɛ avwuna igbɛɛ-itɛ (10,000), aba ɛɛ zhɛ o shilo swooŋ iwɛ maa atwa Isrɛl avwɛ a nama.

Cɛnjɛ ta Agwuma

7A shɛ o shilo cɛnjɛ tu ko swooŋ iwɛ bụtụ be elele na patanɛ na tugwama na aka ata. Tɛ shɛ te kwune no tugwungwu tu uwaŋna-twonuo uuwa maa tu twa na cɛnjɛ ta ata te tijilo, uuwa i ci Itekwu ɛtɛ I'wɛtwɛ, te kwune sasana no tugwungwu tu uwaŋna-banụ uuwa i ci geri ata bu uwaŋna-twonuo bu u'una ata. Iwɛ maa ụnjɛswa tuba nangwụ na ma tu ta ee peni alamụ Isrɛl.

8Cɛnjɛ ta ata tuba agwuma elele na ta patanɛ na tugwama ti Isrɛl ɛ shɛ ba 'yaga, iwɛ maa kede bu na nda atwa tuhwulo. Maa tuba ba gangana atwa Isrɛl cɛnjɛ tu ta tu vwɛ.

Andwa iwɛ Agwuma

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Ahiɛba shɛgwuma, hi nduwa iwɛwɛ te ilegeji, ni Isrɛl! Ganga ma ya abwagara ata hiŋ keeni tuhwulo tɛnda. Na nda ma ya iyi nɛ teni cɛŋ keeni iyi tishiriri. Hiɛ shɛ shɛ hio unzo ya atwa mi na cɛnjɛ ta aba sasana o. Gamba AGWANGWAMA Mokondo N dumwa!

10Bụtụ be elele shɛ bu na nda uhwara ne bimenji na teni cɛŋ.

11Bimenji na aa manga iyimɛyɛ hwoo, bɛ shɛ ba nangwụ ne bimenji na aa manga iyi nɛ shɛ meni. Inɛɛ nɛ shɛ bimenji bu hwɛ hwɛɛ i shɛ uhomɛ. Gana na timenji ti ifa umpwa, tɛ shɛ uhomɛ uko, timenji tu bat umpwa, tɛ shɛ du uhomɛ uko.

12Gana timenji ti hiŋ tɛ shɛ ta sha na: timenji ta agira woshi tɛ shɛ ushɛkɛl uko, timenji tɛ ɛshɛkɛl dupu-ne-eshe-umpwa tɛ shɛ mina uko.

13Timenji tu na ahiɛ shɛ hi na pana upwaŋ hiŋ na: Yaa shɛ ebu jwe iyimɛyɛ wit, dwotwogonu iŋ orubwo ecihiŋ, urubwo uko abɛ shɛ ba pana. Yaa shɛ ebu jwe ụshɛkapa, dwotwogonu uŋ orubwo ecihiŋ, urubwo uko abɛ shɛ ba pana.

14Yaa shɛ manɛbɛ ma buta, zwogono mu agaruwa umpwa, ugaruwa uko abɛ shɛ ba pana. (Manganga mu ne bimenji ata ɛɛ hiɛŋ bat: abat umpwa aba oo zwono nu uhomɛ uko).

15Na amɛ agwụdụ kpakwụ, ụgwụdụ uko abɛ shɛ ba pana, Bɛ shɛ ba 'waŋnɛ ti iyi ụrụpɛ tiya, ni iyi ụrụpɛ tuhwoŋzhingo, ti iyi ụrụpɛ wa amɛ-olom, iwɛ maa e hi gengeni iwɛwɛ hiŋ. Gamba AGWANGWAMA Mokondo m peni-unu ga.

16Atwa cɛnjɛ tu ga hwɛɛ a shɛ o sugo apwaŋ ga no ofwo agwuma ata Isrɛl na ta patanɛ na tugwama.

17Ugondu ubwa waa shɛ maa bwɛ iyimabiga nɛ ɛɛ zhɛ a ta ụrụpɛ tuhwoŋzhingo kwunduu, tụ ụrụpɛ tiya, tụ ụrụpɛ tuswa iwɛ alamụ Isrɛl hwɛ hwɛɛ na aka bi isene upiana ufwo, ti Ijitɛ-ụhinjanụ keeni nsono mu vwɛ. Ubwa shɛ bɛ bwɛ iyi iwɛ ụrụpɛ iwɛwɛ, tụ ụrụpɛ tiya, ti iyi ụrụpɛ tuhwoŋzhingo, keeni iyi ụrụpɛ wa amɛ-olom, maa e gengeni atwa Isrɛl iwɛwɛ ya aba.

Nsono mu Tuswoswoswo

(Ụban 12:1-20; Liv 23:33-43)

18AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Nụ ụjita uhiiŋ nu upiana uhiiŋ, bɛ shɛ ba ta ụrụpɛ nu usemberi buna na zasa ụngwụ we elele iwɛ maa nyashɛnjɛ ohwolu ata tijilo.

19Onongbo zhɛ a sala mehieŋ mụ ụrụpɛ ata iwɛwɛ maa a sụkwụtwa mụ ni i'wɛ'wɛ ukpa wo odubo umwono wa Agwatana, te esugwulumi ata utukwu-ụrụpɛ eneshi, keeni i'wɛ'wɛ ya akpa odubo ukpogwu wa amɛ.

20Aka na tu upiana ata ulwa ijitɛ icenje, hiɛ shɛ hia ndaanana ijɛ iwɛ bụtụ be elele na njɛ iwɛwɛ nu umepiteshi kwo kaa no tugbodu. Gana ga ibɛ ɛhi zhɛ hi na nda umwono ata wa Agwatana tijilo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

21Nụ ụjita umpwa-ni-bɛ-neshi nu upiana ata uhiiŋ ibɛ ɛhi zhɛ hio kwuno titeyinje ti isene tɛkashɛka. Ijitɛ icenje ibɛ bụtụ be elele bɛ shɛ ba ya iyimɛyɛ nɛ zasa Ifucingɛ.

22Jita ata isene kwuni, agwuma na ta patanɛ shɛ ba ta ụrụpɛ iwɛ iwɛwɛ ibwɛ keeni iwɛ inɛ ya atwa cɛnjɛ ta ata kpaaŋ nu usemberi buna.

23Ga bu na kwụna esemberi inɛ ecenje, na adagba ecenje a na zasa ụngwụ we elele iyi-heri uuwa i ci ijitɛ icenje nụ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo. Ga bu na ta ụrụpɛ iwɛwɛ nu upi iyi-heri.

24Gɛ bi nɛ vwɛ mihiuŋ iwɛ ụrụpɛ tiya ne bimenji bi ifa bu ko iwɛ usemberi buna be elele keeni udagba we elele, baa shɛ bɛ vwɛ manɛbɛ ma buta ne bimenji bi ifa bu ko.

25Agwuma ata shɛ bɛ vwɛ iyi ụrụpɛ iwɛwɛ gana na ti bɛɛ vwɛ iyi ụrụpɛ tuhwoŋzhingo gana ebe ti bɛɛ gɛ vwɛ iyi ụrụpɛ tiya, ta manɛbɛ ma buta, iwɛ isene yo obodongomu, nɛ zhɛ yo kwuno nụ ụjita umpwa-ni-bɛ-tɛ nu upiana ata ucenje.

Izikɛl 46

Agwuma nu Nsono

1Nazhɛ AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Odubo ata namɛ geri bu uwaŋna-banụ oo tono ukpogwu wa amɛ, a shɛ aa na kapa ni ijitɛ ɛtɛ icihiŋ nɛ shɛ ijitɛ ugondu tɛnda, ama a shɛ a na kapɛshɛnga aŋ nu Ụjita-ụhinjanụ keeni ụjita isene upiana ufwo.

2Agwuma na ta patanɛ zhɛ no dulo ukpogwu ata u tupohondo bo tono angba ata, bo shikono nụ ụ'wụ'wụ ukpa ata no odubo maa onongbo to ụrụpɛ ubwa u tuhwoŋzhingo keeni maa o to du ụrụpɛ ubwa wa amɛ-olom. No odubo ata bɛɛ zhɛ ba nda tɛzhɛba tu bwa nazhɛ ba bana. A shɛ shɛ a kapa kaa odubo ata o, semi nụ ụrụmɛ.

3Atwa cɛnjɛ ta ata hwɛɛ aba shɛ a zhɛba AGWANGWAMA nu umbe odubo ata nụ ụjita isene Ụjita-ụhinjanụ we elele, tụ ụjita isene upiana ufwo we elele.

4Nụ Ụjita-ụhinjanụ ibɛ agwuma na ta patanɛ na tugwama zhɛ ba 'waŋnanɛ AGWANGWAMA iyi ụrụpɛ tuhwoŋzhingo, ibɛ shɛ miaụŋ-agwụdụ mi cihiŋ, nu udagba uko, a shɛ shɛ a 'yaga ụngwụ we elele o.

5Ụrụpɛ tiya na baa shɛ ba pana iwɛ udagba ata uko ụ shɛ wa sha ne bimenji bi ifa bu ko. Inɛ ụgwụdụ we elele, i shɛ ya sha gana na baa jala maa pana. Bɛ shɛ ba pana manɛbɛ ma buta ne bimenji bi ifa bu ko iwɛ ụrụpɛ ata tiya.

6Bɛ shɛ ba ta ụrụpɛ nu usemberi buna uko, na miaụŋ-ma-agwụdụ mi cihiŋ, nu udagba uko nụ ụjita isene upiana ufwo, hwɛɛ ibɛ shɛ ya nama uzawa ụngwụ we elele.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7Bɛ shɛ ba pana ụrụpɛ tiya ne bimenji bi ifa bu ko iwɛ usemberi buna be elele, keeni bimenji bu uko iwɛ udagba we elele. Inɛ miaụŋ-ma-agwụdụ i shɛ agwuma eri ba pana gana elele na kwụlanɛ bụ, bimenji bụ ụrụpɛ tiya be elele bɛ shɛ ba 'yaga manɛbɛ ma buta ne bimenji bi ifa bu ko.

8Agwuma shɛ ba banɛ na angba ata tedure no odubo ata bee ge teni.

9Aka na atwa cɛnjɛ ta ata zhajɛ maa a zhɛbɛ AGWANGWAMA ni isene ye elele, atwa elele na ge teni no odubo ata namɛ tuzuba a shɛ a bana ya no odubo ata namɛ tuta, ti yaa shɛ ee hwuwi tɛzhɛba ta aba. Atwa elele na tuba ge teni no odubo ata namɛ tuta, aba zhɛ a bana ya no odubo ata namɛ tuzuba. I zasa bụtụ be elele shɛ ba bana no odubo ata bee ge teni o, semi bɛ shɛ ba bana ya no odubo ata namɛ ririri na a na ata bee ge teni.

10Agwuma shɛ e teni na aka na ta atwa teni, baa shɛ ba bana na aka na ta atwa beni du.

11A shɛ a pana ụrụpɛ tiya ne bimenji bi ifa bu ko iwɛ usemberi buna be elele keeni iwɛ udagba we elele nụ ụjita titeyinje ti isene ye elele. Bụtụ eri ba pana gana elele na kwụlanɛ bụ iwɛ yɛu ụgwụdụ ike. Manɛbɛ ma buta mɛ shɛ ma sha ne bimenji bi ifa bu ko.

12Aka na agwuma a jala maa pana AGWANGWAMA upwaŋ u tukwulangana, okwo yaa shɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo, okwo yaa shɛ una wa amɛ-olom, a shɛ a kapɛshɛngana bu odubo ata ukpogwu wa amɛ ata namɛ nu uwaŋna-banụ. Bɛ shɛ ba ta ụrụpɛ ata gana na tu baa shana ba ta nụ Ụjita-ụhinjanụ, yaa shɛ bee beni a shɛ a kapa ya odubo ata.

Upwaŋ na Aa Pana Iyi-heri

13Ibɛ AGWANGWAMA hiɛŋ, Ga a na pana bụ yɛu-ụgwụdụ nɛ ta namɛ uywa uko te e meci bu nụ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo. A shɛ a na pana ụrụpɛ ata iyi-heri.

14A shɛ du a na pana ụrụpɛ tiya ne bimenji bi ifa bu ko na oo dwotwogonu orubwo ecihiŋ nu uvwungwa uvwungwa, na manɛbɛ ma buta ne bimenji bi ifa bu ko keeni bimenji bi hiŋ bu tatụ maa e hiŋtetenji mu nụ ụrụpɛ tiya. Undwa na shɛ maa a na pana AGWANGWAMA ụrụpɛ ga ụ shɛ wo shikono unyizo-nom.

15Yɛu-ụgwụdụ, ni inɛmɛ, na manɛbɛ ma buta, i shɛ aa na pana AGWANGWAMA uvwungwa uvwungwa tutu unyizo-nom.

Agwuma Keeni Andwa Cɛnjɛ

16AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Yaa shɛ agwuma na ta patanɛ na tugwama shepi cɛnjɛ tu na baa ga 'yajɛ baa njɛ miaụŋ mu bwa me eyi upwaŋ, cɛnjɛ ta ata ti zhɛ ta sha ma tu tu miaụŋ ma ata nu umwamwa ubwa.

17Ama yaa shɛ agwuma na ta patanɛ na tugwama shepi cɛnjɛ tu na baa ga 'yajɛ bee peni bụtụ na ba ndana bụ ugondu, cɛnjɛ ta ata ti zhɛ ta shaanana hwuŋ ma

© 2008 Bible Society of Nigeria.

tu ta agwuma ata tu uywa iyi tugwuricingo u ci. Ti zhɛ ta shaanana ma tu bwa, ubwa na miaụŋ mu bwa me eyi kiri tee eri ta sha ma ta aba unyizo-nom.

18Agwuma na ta patanɛ shɛ shɛ ba lashɛga atwa mi iyi elele nɛ shɛ inɛ ya aba o. Cɛnjɛ te elele ee peni bu, ga shɛ tuba bee peni miaụŋ mu bwa, iwɛ maa kede lashɛga bụtụ be elele cɛnjɛ no tuhwulo.

Shimwono shi Ciyikwo shu Umwono wa Agwatana

19Nazhɛ bụtụ ata n zeriji no odubo shimwono sha ata shɛ ngbaracɛ tuzuba to dongonu odubo ata namɛ tuta tu ukpogwu wa amɛ. Shimwono sha ata shɛ shɛ shimwono shi tijilo, shɛ na onongbo a nama. Bee n sekeni ofwo oko na namɛ geri bu uwaŋna-twonuo ba shɛmɛ sho shimwono sha ata.

20Bɛɛ hiɛŋ, Epe onongbo a shɛ o no shitogo usunda ụrụpɛ tụwụma keeni una ụrụpɛ iwɛwɛ, maa a na nda akara ni inɛmɛ nɛ oo to ụrụpɛ tiya, iwɛ maa kede iyi tijilo ye elele beni no tupohondo, no ofwo na yee eri ya zala atwa ata o.

21Bee n zeriji nu ukpogwu u tupohondo, eti rinji esugwulumi ubwa eneshi, Ngaa kwụbɛ maa usugwulumi we elele 'yajɛ ukpogwu ubwa.

22Okpogwu ata namɛ ne esugwulumi ata gwụmwatangwụ, ụnjɛswa una una ụ shɛ avwuna dupu-ne-eshe-umpwa-na-ba-atụndatụ (68), uholo wa aba ụ shɛ avwuna dupu (50).

23U 'yajɛ ụdatụ na oo mo na atayɛ tutu rungwutwonu uŋ, a njɛ ofwo ulwa tishana to dongonu ụdatụ ata.

24Nazhɛ bụtụ ata m mbishi, bɛɛ hiɛŋ, No shimwono shɛ ga shi ciyikwo, shɛ ba anjɛ-ugondu umwono wa Agwatana o shitogo iyi elele nɛ atwa to ụrụpɛ.

Izikɛl 47

Urefu na wa Banɛ nu Umwono wa Agwatana

1Nazhɛ bụtụ ata n zeriji bee n gwuricinji no odubo umwono wa Agwatana. Meni mu ko ma banɛ nu ukaka idwɛtwɛ yo odubo ata maa fwunga moo zwo geri bu uwaŋna-banụ, geri ata umwono wa Agwatana peni eshe. Ma banɛ tuta tu ukaka umwono wa Agwatana maa fwunga moo hwulo tuta tu utukwu-ụrụpɛ.

2Nazhɛ bụtụ ata m bɛcinjɛ ya du nu umwono ata wa Agwatana hwɛ hwɛɛ no odubo ata namɛ tuzuba, bee ringeni ne mi geri bo odubo ata ngbaracɛ geri bu uwaŋna-banụ. Meni ma ata ma fwunga tu maa banɛ geri bo odubo ata namɛ tuta.

3Gana na ta bụtụ ata hwuri geri bu uwaŋna-banụ, bee kwuni meni ma ata tumanganga no bukwuto ata baa 'waŋnɛ nu u'ala ubwa, bee mengenji, maa namɛ avwuna ugbaa uko (2,000). Bɛɛ hiɛŋ ge me teni meni ma ata, Ngee teni ga, me'ilwo mu muba mu namɛ ni i'ilu ivwunɛ mi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4Nazhɛ bee mengenji sasana avwuna ugbaa uko, bee n tecinji ne meni ma ata, mee n ci shilulo. Bee mengeneni avwuna ugbaa uko, bee n tecinji sasana ne meni ma ata, mee n ci ya embi.

5Bee mengenji sasana avwuna ugbaa uko, apata meni mu hwuri mi iri ya, ti mɛɛ shɛŋ maa shɛ ya Urefu, N eri shi mo tono mu ya o. Mu hwuleji me'ilwo maa ma kasha ya ni ivwunɛ, mu waŋnɛ ya ataga tɛnda.

6Bɛɛ n hiɛŋ, Ɛ-yɛu bụtụ, bụ kwụbɛ yibwa ijɛ hŋ? Nazhɛ bụtụ ata n gwuricinji nu ukwoswo Urefu ata.

7Aka na Ngee ci, Ngaa kwụbɛ ti i'wɛ'wɛ nɛ gembi ufwugwo tebiye shikekeni nu ukwoswo Urefu ata, ti hileniye ti hileni na.

8Bɛɛ n hiɛŋ, Meni mu ga ma fwunga tutu geri bu uwaŋna-banụ moo zwo nu ulomu Jodan maa zha tutu Itekwu Manɛ. Aka na mee teni Itekwu ɛtɛ Manɛ, muba ma jɛshɛrɛga meni mi itekwu ɛtɛ maa mɛ shɛ meni mu ufwo.

9Ofwo elele na uhwulwo ga wa fwunga woo zwo, apata a 'yaga usunda keeni ijɛnɛ iyiri yiri. Uhwulwo ga zhɛ wa nda maa meni mi Itekwu ɛtɛ Manɛ mɛ shɛ meni mu ufwo no ofwo elele na waa fwunga, iyi elele ya sha buumwa apata.

10Te kwune nɛ ɛmɛzhinjɛ Ɛngɛdi uuwa i ci ɛmɛzhinjɛ Ɛnɛglim, ekwuzhi zhɛ a bala nu ukwoswo itekwu ɛtɛ, apata ɛɛ zhɛ na gatagana n-ngwuno ma aba maa mu hweteni. Ijɛnɛ iyiri yiri zhɛ ya nama apata gana na ti yaa namɛ ni Itekwu ɛtɛ I'wɛtwɛ.

11Ama meni mu na mu namɛ na ahwacɛ keeni ɛjingbɛ mu zha shɛ ma sha mu ufwo. Mi zhɛ ma nama gana ata, maa mɛ shɛ ofwo na manɛ mi zhɛ mu na banɛ.

12I'wɛ'wɛ iyiri swoswoswo zhɛ na waŋna nu ukwoswo Urefu ata, iwɛ maa iyimɛyɛ bala. Ambɛ ibɛ zha shɛ a lụmba kwukwuŋ, i zha shɛ kaa ya ta ụhinjanụ tụ'walụ tu'wala o. I zhɛ na 'yaga tụ'walụ tu ufwo upiana upiana, iwɛnɛ tu uhwulwo na wɛ fwunjɛ tu waa banɛ no ohwolu tijilo wo zwogono iŋ meni. Tụ'walụ ti i'wɛ'wɛ ɛtɛ tɛ shɛ iwɛ iyimɛyɛ, ambɛ ibɛ a shɛ unibi na ɛɛ zhɛ na nɛnga atwa.

Tugwungwu ta Cɛnjɛ

13AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Gana tugwungwu ta cɛnjɛ tu na aa shɛ o dwotwogonu alamụ miaụŋ mi Isrɛl umpwa-na-ba-eyebi tu namɛ na: ga ụlamụ Josɛf leshiji eluji eyebi.

14N shileni la ogwunukwoshi hiŋ unu ta 'yajɛ ikɛnyi maa N zhɛ ma pana aŋ cɛnjɛ tu ga maa a 'yaga. Mizha dwotwogonu tu ma ta nangatangwụ.

15Tugwungwu ta tuba tụ ụzalụ tuzuba ti imɛ uwaŋna-banụ Itekwu ɛtɛ I'wɛtwɛ uuwa i ci ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ ɛɛ hiɛŋ Hɛtlon, uuwa i ci Hamat-pas tutu i ci ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ Zidad,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16tutu imɛ ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ Bɛrota keeni Sibraim (ata namɛ na ashashɛ tugwungwu ta cɛnjɛ ta atwa Damaskos na atwa Hamat).

17Tugwungwu ta ata tu tuzuba tu kwune ni itekwu ɛtɛ uwaŋna-banụ uuwa i ci ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ, Haza-inon, uuwa imɛ tuzuba to tugwungwu ta atwa Damaskos na atwa Hamat.

18Tugwungwu tu uwaŋna-banụ tu kwune tuzuba ne eririri tugwungwu tu Damaskos nu Hauran, nu Urefu Jodan, apata shɛ tugwungwu ta cɛnjɛ ti Isrɛl geri bu uwaŋna-twonuo, na atwa Gilead a na namɛ nu uwaŋna-banụ, uuwa i ci Tama ata namɛ ni Itekwu ɛtɛ Manɛ.

19Tugwungwu tu ụzalụ tuta ti imɛ geri bu uwaŋna-twonuo Tama uuwa i ci uwapa Kadɛsh, keeni tuta to tugwungwu ta atwa Ijipti uuwa i ci Itekwu ɛtɛ I'wɛtwɛ.

20Itekwu ɛtɛ I'wɛtwɛ ibɛ shɛ tugwungwu tu ụzalụ bu uwaŋna-twonuo uuwa i ci tuzuba to ofwo ata ɛɛ hiɛŋ Hamat-pas.

21Bɛɛ hiɛŋ, Dwotwogonu ma cɛnjɛ tu ga nu gana na ta alamụ Isrɛl namɛ:

22Tɛ shɛ me ti hiŋ unyizo-nom. Agaiŋ a na namɛ na ashashɛ hiŋ, a na du meci miaụŋ-me-eyi a shɛ du a 'yaga urobwo wa aba na aka na te ehi dwotwogonu tu. A shɛ a nda aŋ gana amamata Isrɛl, a shɛ a 'waŋ icɛcɛ na atwa Isrɛl maa du e leshiji cɛnjɛ ta aba.

23Bugaiŋ be elele na jɛjɛ na ashashɛ hiŋ, bi zhɛ ba lashɛga cɛnjɛ tu bwa nụ ụlamụ ata baa jɛjɛ nu bwa. Gamba AGWANGWAMA Mokondo N dumwa.

Izikɛl 48

Gana na Alamụ ata Dwotwogonu Cɛnjɛ ta Ata

1Nzeci ma alamụ ata na: Ga Dan zhɛ ba lashɛga ma tu bwa te kwune tuzuba, tugwungwu tu bwa ti zhɛ ta palangana Hɛt-lon uuwa i ci odubo tuta tu Hamat, uuwa i ci Haza-inon, no tugwungwu tu Damaskos nu Hamat, hwɛɛ tuba ti zhɛ ta sha ma tu bwa te kwuni nu uwaŋna-banụ uuwa i ci uwaŋna-twonuo.

2Ga Ashɛ zhɛ ba lashɛga ma tu bwa, te kwune nu uwaŋna-banụ uuwa i ci uwaŋna-twonuo, ubwa 'yajɛ tugwungwu na Dan.

3Ga Naftali zhɛ ba lashɛga ma tu bwa, te kwune nu uwaŋna-banụ uuwa i ci uwaŋna-twonuo, ubwa 'yajɛ tugwungwu na Ashɛ.

4Ga Manasɛ zhɛ ba lashɛga ma tu bwa, te kwune nu uwaŋna-banụ uuwa i ci uwaŋna-twonuo, ubwa 'yajɛ tugwungwu na Naftali.

5Ge Ifrem zhɛ ba lashɛga ma tu bwa, te kwune nu uwaŋna-banụ uuwa i ci uwaŋna-twonuo, ubwa 'yajɛ tugwungwu na Manasɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Gɛ Rubɛn zhɛ ba lashɛga ma tu bwa, te kwune nu uwaŋna-banụ uuwa i ci uwaŋna-twonuo, ubwa 'yajɛ tugwungwu ne Ifrem.

7Go Juda zhɛ ba lashɛga ma tu bwa, te kwune nu uwaŋna-banụ uuwa i ci uwaŋna-twonuo, ubwa 'yajɛ tugwungwu nɛ Rubɛn.

Cɛnjɛ te Ticinji tu na Ee Shiyeni na Ashashɛ

8A shɛ a haba cɛnjɛ tu na tu 'wa tụ, iwɛ uhwara uko u ticinji, tɛ shɛ ta sha avwuna igbɛɛ-woshi-ni-bɛ-iyebi-na-akpakwụ-a-ta, (45,000) tu ụnjɛswa tu uholo, te kwune nu uwaŋna-banụ uuwa i ci uwaŋna-twonuo, gana na ma tu ta oo dwotwogonu alamụ aba tu namɛ ta. Na ma tu ga ibɛ ohwolu tijilo zhɛ o shikono na ashashɛ tuba.

9A shɛ a pana AGWANGWAMA mo tu ko cɛnjɛ na ashashɛ, ụnjɛswa tuba ụ shɛ wa sha avwuna igbɛɛ-woshi-ni-bɛ-iyebi-na-akpakwụ-a-ta, (45,000), uholo tuba ụ shɛ wa sha avwuna igbɛɛ-woshi (40,000).

10A shɛ du a muna onongbo cɛnjɛ tu ga te tijilo, te kwune nu uwaŋna-banụ uuwa i ci uwaŋna-twonuo. Ụnjɛswa ma ta aba ụ shɛ wa sha avwuna igbɛɛ-woshi-ni-bɛ-iyebi-na-akpakwụ-a-ta (45,000) uholo tuba ụ shɛ wa sha avwuna igbɛɛ-umpwa (20,000). Na ashashɛ cɛnjɛ tu ga ibɛ aa shɛ a ma ohwolu ata tijilo.

11Ohwolu ata tijilo a shɛ a sha a na onongbo a na shɛ ajalalo Zadok. A n ndanɛ ugondu na tɛcara, o togwu su na atwa Isrɛl avwɛ na tuvwula ta aba, gana na tụ ụlamụ wa Alivai avwɛ njɛ o.

12Iwɛbɛ po aa shɛ a 'yaga ofwo ata ticinji a na 'wa ohwolu Alivai, aba zhɛ a sha ofwo ata jirimi uhwuri ofwo vwɛ hwɛɛ.

13Alivai du a shɛ a 'yaga ohwolu ticinji geri bu tuta to onongbo. Ụnjɛswa tuba du ụ shɛ wa sha avwuna igbɛɛ-woshi-ni-bɛ-iyebi-na-akpakwụ-a-ta (45,000), uholo tuba ụ shɛ wa sha avwuna igbɛɛ-umpwa (20,000), tɛ shɛ te kwune nu uwaŋna-banụ uuwa i ci uwaŋna-twonuo.

14Ohwolu ata ee shileni AGWANGWAMA aba shɛ ofwo na ngezeni ofwo vwɛ hwɛɛ nụ ụzhɛ na cɛnjɛ ta ata. I zasa ofwo elele aa shɛ a sanga tu, kwo kaa aa shɛ o shoyingo tu kwo kaa aa shɛ a pana bụtụ be elele ụtarụtụ u tuba o. Tɛ shɛ cɛnjɛ te tijilo ta AGWANGWAMA.

Cɛnjɛ tu Ụshɛpwụ ata Ụ'wụtụ keeni Agwuma

15Ofwo ata ta vwɛ no ohwolu ata ticinji, ụnjɛswa tuba ụ shɛ avwuna igbɛɛ-woshi-ni-bɛ-iyebi-na-akpakwụ-a-ta (45,000), uholo tuba ụ shɛ avwuna igbɛɛ-itɛ-na-akpakwụ-a-ta (11,000), ma tuta ti jirimi shi ya o, tɛ shɛ iwɛ maa atwa ata hwɛɛ njɛ uhwara. E eri a nama apata, a na nda uhwara na tuba, ụshɛpwụ wa aba ụ shɛ wa nama na ashashɛ tuba dongo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16Ụ shɛ wa nangwụ tụ ụnjɛswa tu uholo, tu ụzalụ tuzuba, tụ ụzalụ tuta, tu uwaŋna-banụ, tu uwaŋna-twonuo, tɛ shɛ ta sha avwuna igbɛɛ-ineshi-na-akpakwụ-a-ta (9,000), tụ ụnjɛswa tu uholo.

17Ga cɛnjɛ ta tiyaga tu nama iwɛ ụshɛpwụ ata. Avwuna tuba a shɛ a sha akpakwụ-eyebi-ni-dipi-yebi (500) tụ ụzalụ tuzuba, tụ ụzalụ tuta, tu uwaŋna-banụ tu uwaŋna-twonuo tutu rungwutwonu ụshɛpwụ ata.

18Cɛnjɛ ta ata tụ vwɛ tuta to ohwolu ata tijilo, te ebi henici ụshɛwpụ ata, tu gata ụnjɛswa tuba ụ shɛ avwuna igbɛɛ-woshi (40,000), uholo tuba ụ shɛ avwuna igbɛɛ-woshi, ti geri bu uwaŋna-banụ, tuba atwa na jɛjɛ nụ ụshɛpwụ ata zhɛ na hwaŋ ntuma maa iyimɛyɛ nama.

19Bụtụ be elele na namɛ nụ ụshɛpwụ ata, ụlamụ we elele baa shɛ, tuba bɛɛ zhɛ na hwaŋ.

20Cɛnjɛ ta ata tu namɛ na ashashɛ ata hwɛɛ tu nangwụ uholo tu ụnjɛswa, tɛ shɛ avwuna igbɛɛ-woshi-ni-bɛ-iyebi (44,000), tu ụnjɛswa tu uholo. A 'imɛ ta ma tu ụshɛpwụ ata wa atwa ata jɛjɛ hwɛɛ.

21Cɛnjɛ ta ata oo mo ohwolu tijilo umwono wa Agwatana, ti geri bu uwaŋna-banụ ti geri bu uwaŋna-twonuo, ta cɛnjɛ to onongbo, ta ma tu ta Alivai hwɛɛ, tụ ụshɛpwụ ata. Cɛnjɛ te elele tu vwɛ ya, tɛ shɛ ma tu ta agwuma na ta patanɛ na tugwama. Ụnjɛswa tuba ụ shɛ avwuna igbɛɛ-woshi-ni-bɛ-iyebi (44,000).

22Cɛnjɛ ta Alivai, na cɛnjɛ tụ ụshɛpwụ ata, tɛ shɛ ta nama na ashashɛ ukpogwu cɛnjɛ ta agwuma. Ukpogwu cɛnjɛ ta agwuma ụ shɛ wa nama na ashashɛ tugwungwu tu Juda no tugwungwu tu Bɛnjamin.

Cɛnjɛ ta Alamụ Vwɛ

23Yaa shɛ inɛ alamụ na vwɛ: gɛ Bɛnjamin zhɛ ba lashɛga ma tu bwa, te kwune nu uwaŋna-banụ uuwa i ci uwaŋna-twonuo.

24Ge Simion zhɛ ba lashɛga ma tu bwa, te kwune nu uwaŋna-banụ uuwa i ci uwaŋna-twonuo, ubwa 'yajɛ tugwungwu nɛ Bɛnjamin.

25Ge Isaka zhɛ ba lashɛga ma tu bwa, te kwune nu uwaŋna-banụ uuwa i ci uwaŋna-twonuo, ubwa 'yajɛ tugwungwu ne Simion.

26Gɛ Zɛbulon zhɛ ba lashɛga ma tu bwa, te kwune nu uwaŋna-banụ uuwa i ci uwaŋna-twonuo, ubwa 'yajɛ tugwungwu ne Isaka.

27Ga Gad zhɛ ba lashɛga ma tu bwa, te kwune nu uwaŋna-banụ uuwa i ci uwaŋna-twonuo, ubwa 'yajɛ tugwungwu nɛ Zɛbulon.

28Tugwungwu ta cɛnjɛ tu na ee peni ụlamụ Gad tu kwune nu Tama, na bụ'aŋbụ bu tuta geri bu uwaŋna-twonuo uuwa i ci uwapa Kadɛsh, keeni bụ'aŋbụ bu tuzuba geri bu uwaŋna-twonuo na namɛ no tugwungwu ti Ijipti ni Itekwu ɛtɛ I'wɛtwɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

29Nazhɛ AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Gana aa shɛ o dwotwogonu cɛnjɛ orubwo orubwo ta, iwɛ maa alamụ atwa Isrɛl 'yaga.

Shidubo shi Jɛrusalɛm

30Gana shidubo shɛ ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ shi zhɛ sha sha na: shi kwuni tuzuba, ụnjɛswa bimenji bụ ụzalụ tuzuba bɛ shɛ avwuna igbɛɛ-ineshi-na-akpakwụ-a-ta (9,000),

31e petengeni shidubo sha ata nzeci ma alamụ Isrɛl. Shidubo shɛ tatụ shɛ na shɛ namɛ tuzuba shi zhɛ sha sha odubo Rubɛn, no odubo Juda, na a na Alivai.

32Shidubo shɛ tatụ shɛ namɛ geri bu uwaŋna-banụ, ụnjɛswa bimenji bụ ụzalụ bu uwaŋna-banụ bɛ shɛ avwuna igbɛɛ-ineshi-na-akpakwụ-a-ta (9,000), odubo oko shɛ a na Josɛf, odubo oko shɛ a na Bɛnjamin, ono oko shɛ a na Dan.

33Shidubo shɛ tatụ shɛ namɛ geri bu tuta, ụnjɛswa bimenji bụ ụzalụ tuta bɛ shɛ avwuna igbɛɛ-ineshi-na-akpakwụ-a-ta (9,000) odubo oko shɛ a na Simion, odubo oko shɛ a na Isaka keeni odubo Zɛbulon.

34Shidubo shɛ tatụ shɛ namɛ geri bu uwaŋna-twonuo, ụnjɛsma bimenji bu uwaŋna-twonuo bɛ shɛ avwuna igbɛɛ-ineshi-na-akpakwụ-a-ta (9,000), odubo oko shɛ a na Gad, odubo oko shɛ a na Ashɛ, keeni odubo Naftali.

35Ụnjɛswa uba na rungwutwonu ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ hwɛɛ ba esugwulumi ata eneshi ụ shɛ avwuna igbɛɛ-umpwa-ni-bɛ-tindɛtu (36,000). Te kwuni na aka ga izeci ụshɛpwụ ata zhɛ ya sha, AGWANGWAMA-NAMBA-APATA!

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

Daniɛl

Daniɛl 1

Ata Daniɛl no Tusoso nu Babulon

1Ti ge Jehoiyakim yɛ tugwama tu Juda, yaa namɛ shiywa shɛ tatụ, nazhɛ gɛ Nɛbukadnɛza agwuma Babulon zhe bee hweri Jɛrusalɛm baa sukakanɛ uŋ nu ujasa.

2AGWANGWAMA kaa leni maa ga ala Jɛhoiyakim agwuma Juda, bee suji emeseyi iyi uhwugwa umwono wa Agwatana. Bee suji du atwa oko a na baa 'imɛ bee zhe bee zweni aŋ ni isume tuwa tu bwa nu Babulon. Bee suji iyi uhwugwa ɛtɛ bee zweni iŋ nu umwono na boo zwono i'wɛŋnɛ tuwa tu bwa.

3Nazhɛ agwuma peni Ashpɛnaz, na shɛ uhiu wa atwa shihwolu unu, bɛɛ hiɛŋ, Zanjɛ ma emeseyi miaụŋ mi Isrɛl a na shɛ miaụŋ mu tugwama keeni atwa na 'yajɛ nzeci na ashashɛ amwamwa aba.

4Ga a shɛ esemberi a na zasa tụsụnyasụ, a na tu'waba ta aba tu namɛ gbele gbele, a na shɛ egwoni ugondu i'ɛlɛ swoswoswo, a na mepi iyi, a na kaa 'yebi iyi tuswoswoswo tɛndangana. Ga a shɛ atwa na waŋnɛ tishikono nu umwamwa wa agwuma du. Ga ga Ashpɛnaz mbisegeni aŋ tɛrɛta keeni ti'nyata ta rɛjɛmɛ ra atwa Babulon.

5Ibɛ po agwuma sekekeni aŋ iyimɛyɛ tugwama keeni meni mụ ụlatụ mu na i shɛ maa a na pana aŋ iyi-heri, inɛɛ nɛ banɛ nu uteburu wa agwuma. Ge e mbisegeni aŋ iyi shiywa shɛ tatụ, na aba shiywa sha ata shɛ tatụ nazhɛ ga a zhajɛ o shikono ya na agba agwuma.

6Ga Daniɛl, na Hanania, nɛ Mishaɛl keeni Azaria a na shɛ ụlamụ Juda zweni na ashashɛ atwa ga ee teri.

7Uhiu ata wa atwa shihwolu pegeni aŋ nzeci mu ufwo. Bu po Daniɛl ti gɛ Bɛltɛshaza, boo po Hanania ti gɛ Shɛdrak, boo po Mishaɛl ti gɛ Mishak, boo po Azaria ti ga Abɛdnigo.

E Menji Daniɛl keeni Atwa Vwɛ Ubwa

8Ama ga Daniɛl njɛ ahaŋsa ubwa oko maa ubwa zha shɛ mama hashɛgana ni iyimɛyɛ tugwama keeni meni mụ tụ'walụ ta afwafwa tuswa o. Iwɛbɛ po baa lụpɛ uhiu ata wa atwa shihwolu maa kede mama hashɛgana o.

9Agwatana kaa leni maa gɛ iwɛ Daniɛl kwụlanɛ Ashpɛnaz maa go hioko inyɛmɛnyɛmɛ ibwɛ.

10Ga Ashpɛnaz hiɛŋ Daniɛl, Ma nda inyɛsɛ ya agwuma na shɛ agwuma-ihwɛ mi. Ubwa imanganjɛ iyimɛyɛ keeni meni mi hiŋ, yaa shɛ baa hiɛ kwụbɛ ta ahiɛ 'nyanganɛ, ahiɛ zhɛshɛ tu'waba gana esemberi a na shɛ asara hiŋ, nekeshi bi zhɛ ma n kwụna.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

11Ga Daniɛl zhegeni ivwɛlɛ ɛtɛ i shɛ uhiu ihwɛ nɛ ga Ashpɛnaz teri maa bu na
ngbaraka Daniɛl, na Hanania, nɛ Mishaɛl keeni Azaria,

12bɛɛ hiɛŋ bụ, Sukwu, manga miaụŋ mu ga bụ mu ugondu ijitɛ umpwa, maa ga a
na tu panɛ abuba kwakwa maa tu na ya, keeni meni mo ohondo maa tu na swa.

13Nazhɛ yeleji apɛshɛka tu na apɛshɛka esemberi a na a ya iyimɛyɛ tugwama nu
umbe bu, maa tuba na tu ndana gana na abụ kwụbɛ ta miaụŋ mu ga bụ mu
ugondu mɛ shɛ ne eshe bu.

14Ibɛ po bungbaracɛ ata leni ga maa manga aŋ ijitɛ ɛtɛ umpwa.

15Aka na ti ijitɛ ɛtɛ umpwa ulwa, a 'yajɛ ulapiya, ee keeni du tinyomongo ee
hwuri esemberi elele na a ya iyimɛyɛ tugwama.

16Te kwuni na aka ata ibɛ po bụtụ ata ba ngbaraka aŋ suji iyimɛyɛ ebe tugwama
keeni meni mụ tụ'walụ ta afwafwa, baa pana aŋ ya abuba kiri.

17Agwatana kaa peni esemberi ata eneshi iyi-tumapa, ne ti'eshicigo keeni i'nyɛtɛ
iyi elele nɛ oo soso. Ga Daniɛl kaa mepi shizobu keeni awalabụ elele tụdụma.

18Ta shiywa sha ata shɛ tatụ shɛ na agwuma ge dweji aŋ shɛ ulwa, nazhɛ uhiu
wa atwa shihwolu tecinji aŋ na agba Nɛbukadnɛza.

19Ta agwuma dumanjɛ ushaura na aba hwɛɛ; bụ kwụbɛ shɛ kwukwuŋ bụtụ be
elele na ashashɛ aba na shɛ usara Daniɛl, na Hanania, nɛ Mishaɛl, keeni Azaria o.
Iwɛbɛ po ee teni nu ugondu tɛnda na agba agwuma.

20Iyi elele nɛ agwuma heŋtengeni aŋ, bụ kwụbɛ maa ti'inta keeni ti'eshicigo ta
aba tu hwuri anjɛ-tishino keeni awa-inibi elele na namɛ na cɛnjɛ tu bwa karɛ
umpwa.

21Ga Daniɛl namɛ apata uuwa i ci uywa uhiiŋ na ga Sairos bụtụ ata bi Pesia yɛ
tugwama.

Daniɛl 2

Ụwalabụ Nɛbukadnɛza

1Ti gɛ Nɛbukadnɛza yɛ tugwama, yaa namɛ shiywa shi yebi, bee wetegeni
ụwalabụ; ohwulu herikeni bu, bi eri shi bo woto malabụ o.

2Bee peni aŋ unu maa ga suyanɛ anjɛ-tishino, na anjɛ-tuwa keeni awa-inibi keeni
ashɛjɛ iwɛ maa e mbishi bu ụwalabụ ubwa. Aka na aa zhajɛ, ee shikekeni na agba
agwuma.

3Bɛɛ hiɛŋ aŋ, N wetegeni ụwalabụ, ohwulu kaa mo horoko, ibɛ po Ama jala maa
ma mapa ecilo ụwalabụ ata.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4Nazhɛ ashɛjɛ ata jishijɛ bụ na rɛjɛmɛ ra Aramaik, ɛɛ hiɛŋ, Oo Agwuma, ya urugbo unyizo-nom! Mbiso miaụŋ mu ga bụ mu ugondu ụwalabụ ata ebu wetegeni nazhɛ to bu mbiso ecilo ubwa.

5Agwuma jishijɛ ashɛjɛ ata, bɛɛ hiɛŋ, N nduwa ahaŋsa mi oko: maa, Yaa shɛ ehi m mbishi shi hwayɛ ụwalabụ ata keeni ecilo ubwa; asha ɛ zhɛ ma hi sashanga wunzu wunzu, ɛɛ zhɛ a nda kaa nhwaŋ mi hiŋ osombo.

6Ama yaa shɛ ehi m mbishi hwayɛ ụwalabụ ata keeni ecilo ubwa, asha N zhɛ ma hi pana apwaŋ na shɛ ule keeni ụjɛrụma na gembi. Hwuwayɛ go, asha m mbishi ma ya tụ ụwalabụ ata keeni ecilo ubwa.

7Ɛɛ jishijɛ agwuma sasana, ɛɛ hiɛŋ, Mbiso miaụŋ mu ga bụ mu ugondu ụwalabụ ata ebu wetegeni, maa ta duma ecilo ubwa.

8Agwuma jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, M mwopwo uvwi hiŋ, hia jala maa hi meme lesheji; iwɛnɛ ahiɛ kwụbɛ maa n-ndumwa mu na Ngaa jɛmɛ mi shikeni dimi,

9maa ulwapɛ na Ngɛɛ zhɛ ma hi pana ụ shɛ u ko hwɛɛ hiŋ, ti yaa shɛ ehi m mbishi shi ụwalabụ ata. Hi twawa-unu ahiɛba hiɛba maa hi m mbishi ụzagwụ maa kaa hi n helekeci, ehi heŋshi maa iwɛ gɛ zhɛ yo sheyingo na aka oko. Shibwonu asha m mbishi ma ụwalabụ ata, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma mapa maa hi eri hi mo mbiso du ecilo ubwa.

10Nazhɛ ashɛjɛ ata jishijɛ agwuma, ɛɛ hiɛŋ, I zasa bụtụ be elele na namɛ nu unyizo ga eri ba nda iyi nɛ agwuma a jala kwukwuŋ! I ta zasa agwuma elele, okwo be gembi okwo kaa ba 'yajɛ ukpahiŋ na jolokwokwo iyi gɛnɛ gɛ no olugwo anjɛ-tishino na anjɛ-tuwa keeni ashɛjɛ kwukwuŋ.

11Ijɛ agwuma a jalakaka i hwuri wumanjɛ. I zasa bụtụ be elele na eri ba bacɛnganɛ iŋ agwuma o, semi tuwa tu na tu zasa nu usunda-tu'waba.

12Iwɛbɛ po agwuma njɛ isɛbwɛ duwa, amɛ ubwa vwi tebiye, bee peni atwa ubwa unu maa ga kwụnɛ atwa shihaŋsa elele a na namɛ nu Babulon.

13Ibɛ po ụhwada beni maa ga kwụnɛ atwa shihaŋsa. Ee kwuni ata Daniɛl tudwalakaka keeni eyebi ubwa iwɛ maa a kwụnɛ aŋ.

Agwatana Kepishingeni Daniɛl Ecilo Ụwalabụ ata wa Agwuma

14Aka na ti ge Eriok na shɛ uhiu wa atwa na a 'yaka agwuma leshiji unu-tupana maa ga bana maa kwụna atwa shihaŋsa a na namɛ nu Babulon. Ga Daniɛl jɛmɛ n-ndumwa nu uhwaŋna wa ahaŋsa tụpana.

15Bee heŋteni Eriok ata, bɛɛ hiɛŋ, Iwembe po ụhwada banɛ no olugwo agwuma ni izɛlɛgwu i ci gana gaa? Nazhɛ ge Eriok eshicigeni Daniɛl ecilo no po.

16Ibɛ po ga Daniɛl teni pa agwuma baa tabwa bụ maa ga pana bụ aka maa mbiso bu ecilo ụwalabụ ata.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

17Nazhɛ ga Daniɛl ji ni ihwɛ ibwɛ, bee eshicigeni eyebi ubwa, ata Hanania, nɛ Mishaɛl keeni Azaria iwɛ ɛtɛ.

18Bee mbishi aŋ maa ga lụpɛ Agwatana azuba maa hioko inyɛmɛnyɛmɛ ya aba iwɛ maa eshicigono aŋ ijɛ tusweci; iwɛ maa kede a kwụnɛ Daniɛl keeni eyebi ubwa gana na ɛɛ zhɛ a kwụna atwa ti'inta nu Babulon o.

19Na amɛ ụjita ata gbaa ibɛ ijɛ ɛtɛ tusweci bananɛ Daniɛl caakwụ no ozobu. Nazhɛ ga Daniɛl shɛtana Agwatana azuba.

Ga Daniɛl Njɛ Ugwoje na Agwatana

20Ga Daniɛl hiɛŋ, Ge zhemonjino Agwatana tutu unyizo zhegwure! Iwɛnɛ po ubwa incɛ, baa 'yajɛ kaa ukpahiŋ ụ'wụtụ.

21Ubwa bo sheyingo shika keeni shigwungwu shi iyi; ubwa ba gɛgɛcɛnga shɛgwuma. Ubwa kaa ba pashanga shụ. Ubwa ba pana atwa ti'inta maa a incɛ, baa pana kaa atwa na eshiciji iyi iyi-tumapa.

22Ubwa bɛ bɛcinjɛ iyi tusweci nɛ iri; ubwa mepi iyi nɛ swacɛ na amɛ tishi, uhioko-uhwaŋna kaa rungwutwonu bu.

23Oo Agwatana eshi mi, Ma nda ugwoje bu, Ama bụ shɛtana kaa: Gabụ kaa bu m peni ti'inta keeni ukpahiŋ, abɛ njɛ kaa maa ma mapa iyi nɛ atụ bụ lụpɛ, Gabụ bɛ njɛ maa ta mapa ụwalabụ ata wa agwuma.

Ga Daniɛl Mbishi Agwuma Ụwalabụ keeni Ecilo Ubwa

24Nazhɛ ga Daniɛl zhe no ofwo Eriok, na agwuma ge peni-unu maa ga kwụnɛ atwa ti'inta nu Babulon, bɛɛ hiɛŋ bụ, Ta kwụna atwa ti'inta nu Babulon o. N zeriji no ofwo agwuma, maa Mo mbiso bu ecilo ụwalabụ ubwa.

25Ge Eriok tecinji Daniɛl na agba agwuma kakayɛ, bee mbishi bu, bɛɛ hiɛŋ, N kwụbɛ butubwenyi bu ko na ashashɛ miaụŋ mu Juda mu ga ɛɛ imɛ a na eri mo bu mbiso ecilo ụwalabụ bụ.

26Nazhɛ agwuma hiɛŋ Daniɛl, (na ɛɛ hiɛŋ du ti gɛ Bɛltɛshaza) Bi eri bu mo mbiso ụwalabụ na Ngee wetegeni keeni ecilo ubwa hŋ?

27Ga Daniɛl jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, I zasa atwa ti'inta, na anjɛ-tishino, na ashɛjɛ keeni awa-inibi a na eri o mbiso agwuma ecilo iyi tusweci nɛ baa lụpɛ o.

28Ama Agwatana oko namba na azuba na bɛ bɛcinjɛ iyi nɛ ga swacɛ caakwụ. Ubwa ba nda maa ga agwuma Nɛbukadnɛza mepi iyi nɛ tɛ zhɛ ya nda geri-be-eshe. Hwuwayɛ go, N zhɛ mo bu mbiso ụwalabụ ata ebu wetegeni keeni ozobu na abụ kwụbɛ aka na obo woto malabụ no ogodo bu.

29Oo Gabụ agwuma, aka na ebu weci apata, ahaŋsa bu zhe taa dụlụ iwɛ iyi nɛ tee ci tɛnda geri-be-eshe; bụtụ na kaa bɛ bɛcinjɛ iyi tusweci caakwụ ubwa zhɛ ba nda maa mepi iyi nɛ tɛ zhɛ ya nda.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

30Ama ijɛ ɛtɛ i tusweci i m bananɛ caakwụ, i shɛ shɛ maa N incɛ Ngee hwuri atwa vwɛ a na a hwungwa o, ama iwɛ maa ga agwuma mepi ecilo ụwalabụ keeni maa eshiciji tuhaŋsa tu na ti ge teni na amɛ bụ.

31Oo gabụ agwuma, bụ kwụbɛ itɛtɛnuwɛŋ ike i'wɛtwɛ, itɛtɛnuwɛŋ ɛtɛ hwuleji ugombo, ya ta paawụụ, yaa 'yajɛ igɛhi, i shikeni nu umbe bu; yaa sha bụtụ inyɛsɛ tebiye.

32Uhiuhiu itɛtɛnuwɛŋ ɛtɛ ụ shɛ azhɛnarɛya na namɛ rụmbɛɛ, agba keeni i'ɛlɛ ibɛ i shɛ azụrụfa, amɛ keeni n'nto mi ibɛ mɛ shɛ utumburɛ,

33ivwunɛ ibɛ i shɛ ashɛmbɛrɛ, ɛvwɛvwɛjɛ ibɛ a shɛ ashɛmbɛrɛ na hiŋtetenji na cɛnjɛ-ti'wɛŋnɛ.

34Gana na abu ngbarakacɛ iŋ, nazhɛ utayɛ uko jajụ; shɛ i'ɛlɛ butugwumwa kaa timengeni uŋ o, wee leyiteni ivwunɛ itɛtɛnuwɛŋ ɛtɛ ga shɛ ụshɛmbɛrɛ na cɛnjɛ-ti'wɛŋnɛ, wee bwereteji iŋ kaa rukwu rukwu.

35Nazhɛ ụshɛmbɛrɛ, na cɛnjɛ-ti'wɛŋnɛ, nu utumburɛ, na azụrụfa keeni azhɛnarɛya bwaratagwụ ni inyɛ, gunu ata yaa shɛ ya gana afwụrɛkɛcɛ a na namɛ na akpakpata na oo dubo ohiu a na uvwugo wo sugo na aka bu ugbofworo. Ibɛ po uvwugo suji iŋ apata wee hwuri; a kwụbɛ shɛ ya okwo uhombolu ibɛ o. Nazhɛ utayɛ ata ge bwereteji itɛtɛnuwɛŋ ɛtɛ waŋnɛ waa shɛ ya ishɛmɛ i'wɛtwɛ, yee leshegeji cɛnjɛ tu unyizo hwɛɛ.

36Agwuma ụwalabụ na ebu wetegeni ta, ama ti zhɛ to bu mbiso ya hwuwayɛ go ecilo ubwa.

37Oo agwuma, gabụ bɛ shɛ agwuma shɛgwuma, na kaa Agwatana azuba peni cɛnjɛ-ta-tugwama, nu ukpahiŋ, ni ikɛnyi keeni ụjɛrụma.

38Ofwo elele na kaa miaụŋ ma atwa mi teje, ti isundɛ ehilo keeni shanụnụ shɛ na sha hila, gabụ bee utegeni aŋ maa 'yaga ụhwada wa aba hwɛɛ. Gabụ kaa bɛ shɛ uhiuhiu ata wa azhɛnarɛya.

39Agwuma cɛnjɛ ti nya na 'nyanɛ na bụ, zhɛ bɛ ishijɛ; na aba bụ keeni ụhwada cɛnjɛ-ta-tugwama tu tatụ na shɛ utumburɛ, aba kaa zhɛ a 'yaga ụhwada cɛnjɛ tu unyizo hwɛɛ.

40Nazhɛ ụhwada cɛnjɛ-ta-tugwama ti neshi na 'yajɛ ikɛnyi gana ụshɛmbɛrɛ, zhɛ wa banɛ umɛwɛɛ, gana na ụshɛmbɛrɛ wa bwarataga iyi elele rukwu rukwu; gana ata du una ga zhɛ wa bwarataga cɛnjɛ-ta-tugwama ti hiiŋ.

41Gana na abụ kwụbɛ ti ivwunɛ ibɛ keeni ivwɛ ibɛ geri bu ko i shɛ cɛnjɛ-ti'wɛŋnɛ, geri bu ko kaa i shɛ ụshɛmbɛrɛ, gabata du cɛnjɛ-ta-tugwama tu bwa ti zhɛ to bogwu. Ama kaa ukpahiŋ ụshɛmbɛrɛ zhɛ wa nama na amɛ ibɛ gana na abụ kwụbɛ maa ụshɛmbɛrɛ keeni cɛnjɛ-ti'wɛŋnɛ ti hiŋtotongwu ni inyɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

42Gana na ti ivwɛ ibɛ geri bu ko i shɛ ụshɛmbɛrɛ geri bu ko kaa i shɛ cɛnjɛ-ti'wɛŋnɛ, gabata du cɛnjɛ-ta-tugwama ta ata ti zhɛ ta 'yaga ikɛnyi, tɛɛ zhɛ kaa ta 'yaga geri na zasa ikɛnyi okwo cwɛŋ.

43Gana na abụ kwụbɛ tụ ụshɛmbɛrɛ ata hiŋtotongwu na cɛnjɛ-ti'wɛŋnɛ, gabata du atwa ata zhɛ o hiŋtotongwu na anya. Ama tuba a zha shɛ mama imanụ, gana na tụ ụshɛmbɛrɛ eri shi mama imanụ na cɛnjɛ-ti'wɛŋnɛ.

44Na aka shɛgwuma sha ata, Agwatana azuba zhɛ o shikicingo cɛnjɛ-ta-tugwama tu na ti zha shɛ ta nda ya ufwu kwukwuŋ, ma tu na kaa a zha shɛ a gangana anya atwa. Bi zhɛ kaa ba bwarataga cɛnjɛ-ta-tugwama ta ata, bɛɛ zhɛ ba kwunanga tụ, ubwa tuba zhɛ bo shikicingo ma tu bwa unyizo-nom.

45Gana na abụ kwụbɛ ta a jajɛ utayɛ ne embi ishɛmɛ ɛtɛ, una i shɛ shɛ ni i'ɛlɛ butugwumwa, unaa na kaa bwereteji ụshɛmbɛrɛ keeni utumburɛ keeni cɛnjɛ-ti'wɛŋnɛ keeni azụrụfa keeni azhɛnarɛya ata. Asha Agwatana a'wụtụ ubwa leni maa ga agwuma mepi iyi nɛ ye ci tɛnda geri-be-eshe. Ụwalabụ ata ụ shɛ iwɛ-tɛkana, ecilo ubwa kaa zha shɛ o ngwulo kwukwuŋ.

Agwuma Gembicinji Daniɛl Duwa

46Nazhɛ agwuma gɛ Nɛbukadnɛza ubi eshe ubwa na cɛnjɛ, baa zhɛbɛ Daniɛl, bee peni atwa ubwa unu maa ge peni bu apwaŋ keeni ɛturɛre.

47Nazhɛ agwuma jishijɛ Daniɛl, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛ-tɛkana, Agwatana bụ hwuri tuwa te elele keeni AGWANGWAMA na hwuri shɛgwuma she elele. Ubwa bɛ bɛcinjɛ iyi tusweci caakwụ, iwɛbɛ po ebi eri maa bɛcinjɛ ijɛ tusweci caakwụ.

48Ibɛ po agwuma njɛ Daniɛl bụtụ bụ 'wụtụ, bee peni bu apwaŋ, bee peni bu maa ga 'yaga ụhwada ukpeleshi cɛnjɛ tu Babulon hwɛɛ, maa sha du buhwuri-bu-umbe ba atwa ti'inta tu Babulon hwɛɛ.

49Nazhɛ ga Daniɛl lụpɛ agwuma ilupwɛ ibwɛ; ibɛ po agwuma utegeni Shadrak, nɛ Mishɛk keeni Abɛdnigo i'wɛŋnɛ ukpeleshi cɛnjɛ tu Babulon. Ama ga Daniɛl tuba jɛjɛ nu umwamwa wa agwuma.

Daniɛl 3

Agwuma Shikicinji Itɛtɛnuwɛŋ ya Azhɛnarɛya maa Bụtụ be Elele Zhɛbɛ Iŋ

1Agwuma gɛ Nɛbukadnɛza njɛ itɛtɛnuwɛŋ ike na azhɛnarɛya; uzoto ibɛ shɛ imbele i'ɛlɛ dupu-ne-eshe-umpwa; uholo ibɛ shɛ imbele i'ɛlɛ icihiŋ. Bee shikicinji iŋ nu udadarɛ u Dura na namɛ nu ukpeleshi cɛnjɛ tu Babulon.

2Nazhɛ baa tumwanɛ maa go sotulonu shɛgwuma, ne egwomina, ne ehiu, na ajɛmɛ-ụshɛrɛya, ne esweci-ukwuribi, na ajɛmɛ-ushaura, na atwa shihwolu keeni atwa ụhwada ekpeleshi cɛnjɛ tu Babulon hwɛɛ iwɛ maa a zhajɛ a kwụbɛ ti itɛtɛnuwɛŋ ɛtɛ bee shikicinji zhɛ ya banɛ ibɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

3Ibɛ po shɛgwuma, ne egwomina, ne ehiu, na ajɛmɛ-ụshɛrɛya, ne esweci-ukwuribi, na ajɛmɛ-ushaura keeni atwa ụhwada ekpeleshi cɛnjɛ tu Babulon hwɛɛ sotulonu iwɛ maa a kwụbɛ ti itɛtɛnuwɛŋ ɛtɛ agwuma Nɛbukadnɛza shikicinji zhɛ ya banɛ ibɛ. Ee shikekeni nu umbe itɛtɛnuwɛŋ ɛtɛ gɛ Nɛbukadnɛza shikicinji.

4Ee enenji, ɛɛ hiɛŋ, Ahiɛba atwamwa, ne edenji keeni atwa rɛjɛmɛ ru tuswoswoswo hwɛɛ.

5Aka na ahiɛ hwụjɛ rụhwụŋ ru ukakacɛ, na mahiuaŋ, nu ukpasana, na aduma, nu ugweje nu uta keeni iyi tụlagwụ swoswoswo hwɛɛ, zhajɛ ma maa hi kwuzo maa hiɛ zhɛbɛ itɛtɛnuwɛŋ ya azhɛnarɛya ɛtɛ agwuma Nɛbukadnɛza shikicinji.

6Bụtụ be elele na kaa kwuzhi shi maa zhɛba iŋ, gwunu ata ɛ zhɛ a kala bụ na amɛ ukwokwo ulwa na wo gorogo.

7Iwɛbɛ po gunu na ta atwamwa hwụjɛ rụhwụŋ ru ukakacɛ, na mahiuaŋ, nu ukpasana, na aduma, nu ugweje, nu uta keeni iyi tụlagwụ swoswoswo hwɛɛ, atwamwa ne edenji keeni rɛjɛmɛ ru tuswoswoswo hwɛɛ e kwuzhi aa zhɛbɛ itɛtɛnuwɛŋ ɛtɛ ya azhɛnarɛya agwuma Nɛbukadnɛza shikicinji.

A Twatwaganụ Eyejilo Daniɛl atatụ Unu

8Na aka ata Akaldia oko kezhingeni aa sukakanɛ Eju nu ụshɛrɛya,

9ɛɛ hiɛŋ, Oo agwuma Nɛbukadnɛza, ya urugbo tutu unyizo-nom!

10Agwuma, gabụ bi shiri unu-tɛtɛtagana, ɛbi hiɛŋ, Bụtụ be elele na hwụjɛ rụhwụŋ ru ukakacɛ, na mahiuaŋ, nu ukpasana, na aduma, nu ugweje, nu uta keeni iyi tụlagwụ swoswoswo hwɛɛ, go kwuzo maa a zhɛbɛ itɛtɛnuwɛŋ ɛtɛ ya azhɛnarɛya,

11ama bụtụ be elele na kaa kwuzhi shi maa zhɛba iŋ, ɛ zhɛ a kala bụ na amɛ ukwokwo ulwa ata wo gorogo.

12Eju oko kaa namba a na ebu utegeni ụhwada ukpeleshi cɛnjɛ tu Babulon, aba shɛ ga Shadrak, nɛ Mishak keeni Abɛdnigo; oo agwuma, atwa ga shiri shi acɛbɛ ni iwɛ bu maa a njɛ tuwa tụ bụ o, a zhɛbɛ shɛ kaa itɛtɛnuwɛŋ ɛtɛ ya azhɛnarɛya ebi shikicinji o.

13Na aka ata ibɛ isɛbwɛ Nɛbukadnɛza ishijɛ ta zhanjɛ, bee peni-unu maa ge suje ata Shadrak, nɛ Mishak keeni Abɛdnigo. Ee suje ga atwa ata na agba agwuma.

14Gɛ Nɛbukadnɛza heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Oo a-Shadrak, nɛ Mishak keeni Abɛdnigo, iwɛ-tɛkana ga suu maa hiɛ lacɛ maa hiɛ zhɛbɛ tuwa ti mi maa hi kwuzono itɛtɛnuwɛŋ ya azhɛnarɛya ɛtɛ Ngee shikicinji?

15Hwuwayɛ go yaa shɛ ahiɛ mama 'imɛ maa aka na ahiɛ hwụjɛ rụhwụŋ ru ukakacɛ, na mahiuaŋ, nu ukpasana, na aduma, nu ugweje, nu uta keeni iyi tụlagwụ swoswoswo ye elele, maa hiɛ zhajɛ hi kwuzo maa hiɛ zhɛbɛ itɛtɛnuwɛŋ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

ɛtɛ Ngaa njɛ, asha i zhɛmɛ tebiye. Ama yaa shɛ ahiɛ zhɛbɛ shɛ iŋ, na aka ata gom ɛɛ zhɛ ma hi 'waŋ na ashashɛ ukwokwo ulwa ga wo gorogo. Gaaba shɛ Agwatana ata eri ma hi lashɛga ni i'ɛlɛ mii?

16Ga Shadrak, nɛ Mishak keeni Abɛdnigo jishijɛ agwuma, ɛɛ hiɛŋ, Oo gabụ gɛ Nɛbukadnɛza, ukekeshi ụ tɛ njɛ shɛ maa i shɛ atuba ti zhɛ tu mama lashaga ni iwɛ gɛ o.

17Oo agwuma, yaa shɛ gana ata, asha Agwatana tu na ata zhɛba eri mo ti bicingo na amɛ ukwokwo ulwa ga wo gorogo; bɛɛ zhɛ kaa du ma tu lashɛga ni i'ɛlɛ bu.

18Ama okwo yaa shɛ bee ti bicinji shi, oo agwuma, mapa gom maa ti zha shɛ kaa ta nda tuwa tụ bụ o, ti zha shɛ kaa ta zhɛba itɛtɛnuwɛŋ ɛtɛ ya azhɛnarɛya ebi shikicinji o.

A 'Wɛŋ ata Shadrak, nɛ Mishak keeni Abɛdnigo nu Ulwa

19Nazhɛ isɛbwɛ Nɛbukadnɛza keeni ti'ishijɛ nu uhiuhiu wa ata Shadrak, nɛ Mishak keeni Abɛdnigo tebiye. Eshe ubwa shenjemi. Ibɛ po bee peni atwa ubwa unu maa ga nanganɛ ukwokwo ulwa ata maa u gereji uhwuri gana na woo go gorogo cebe i ci kpalụ cenje ya.

20Bee peni umeseyi we ejeshi ubwa anaa na hwuri a na vwɛ ni ikɛnyi hwɛɛ unu, maa ge umpi Shadrak, nɛ Mishak keeni Abɛdnigo, maa a 'wɛŋ aŋ na amɛ ukwokwo ulwa ata wo gorogo.

21Ee umpi ga atwa ata hwɛɛ tu n-nduka ma aba, te ewereci aba, te ereweni aba keeni i'wɛŋnɛ ya aba i tu'urugono inyɛ, a 'wɛŋ aŋ na amɛ ukwokwo ulwa ata wo gorogo.

22Ama gana na tu unu-tupana ata wa agwuma uhwuri ụ shɛ ni izɛlɛgwu, ukwokwo ulwa ata kaa keeni tugorogo duwa, ibɛ po bụratụ bu ulwa ata hwoŋzhinji atwa ebe suji ata Shadrak, nɛ Mishak keeni Abɛdnigo maa a 'wɛŋ aŋ na amɛ ukwokwo ulwa ata.

23Aa 'wɛŋ ga atwa ata atatụ, ga Shadrak, nɛ Mishak keeni Abɛdnigo nu ukwokwo ulwa ata tobwolo e te umpenji aŋ.

24Gwunu ata ya dama agwuma Nɛbukadnɛza, bɛɛ ishijɛ ni izɛlɛgwu, bee mbishi ajɛmɛ-ushaura ubwa, bɛɛ hiɛŋ, Shɛ atwa atatụ suu eti ge umpi atu 'wɛŋ na ashashɛ ukwokwo ulwa ga? Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Oo agwuma, iwɛ-tɛkana kaa.

25Bɛɛ hiɛŋ, Hioko ma! Atwa eneshi Ngaa kwụbɛ ya a na iyi elele umpi shi, to o rungo na ashashɛ ulwa, e hwoŋni shi kaa o. Eshe bụtụ aba bi neshi a sụbɛ yɛu ya Agwatana oko.

Gɛ Nɛbukadnɛza Peni Agwatana Ụjɛrụma

26Gɛ Nɛbukadnɛza keeni izhɛ boo gwumwonu no odubo ukwokwo ulwa ata wo gorogo; bee keri Shadrak, nɛ Mishak keeni Abɛdnigo ụhiɛŋshɛ, bɛɛ hiɛŋ. Ahiɛba

© 2008 Bible Society of Nigeria.

miaụŋ-mu-ugondu ma Agwatana na Hwuri Kpaaŋ, banɛ ma maa hiɛ zhajɛ epe! Nazhɛ ga Shadrak, nɛ Mishak keeni Abɛdnigo banɛ ga nu ulwa ata.

27Ibɛ po shɛgwuma, ne egwomina, ne ehiu, na ajɛmɛ-ụshɛrɛya keeni ajɛmɛ-ushaura agwuma holongonu aŋ apata hwɛɛ. Aa kwụbɛ maa ulwa njɛ shɛ atwa ga iyi elele na tu'waba ta aba o. Okwo tihiŋzhe tu uhiuhiu wa aba kaa tu hwoŋni shi, i zasa kaa iyi elele nɛ njɛ n-nduka ma aba o. A hwụjɛ shɛ kaa okwo ụhiụŋ mu nshikwo mu ulwa na tu'waba ta aba o.

28Nazhɛ gɛ Nɛbukadnɛza hiɛŋ, Shɛtana ma Agwatana Shadrak, nɛ Mishak keeni Abɛdnigo na tumwanɛ butumwa bwa ba azuba maa bicingo miaụŋ mu bwa mu ugondu a na patanɛ bụ rishe, a na kaa sheyinji n-ndumwa mi mi. E meme gengeni bu maa kede a zhɛbɛ tuwa o, semi Agwatana aba kiri.

29Iwɛbɛ po Ngɛɛ zhɛ mo shilo unu-tɛtɛtagana maa, Atwa elele, nu udenji we elele, na rɛjɛmɛ re elele a na a dumangana Agwatana Shadrak, nɛ Mishak keeni Abɛdnigo n-ndumwa mụ wɛ, ɛ zhɛ a jajaga aŋ wunzu wunzu, ɛɛ zhɛ a nda nhwaŋ ma aba ubizo. Iwɛnɛ ti yaa zasa Agwatana anya na ta namba eri a lashɛga bụtụ gana ubwa.

30Nazhɛ agwuma gembicinji Shadrak, nɛ Mishak keeni Abɛdnigo nu ugondu ukpeleshi cɛnjɛ tu Babulon.

Danɪɛl 4

Gɛ Nɛbukadnɛza Wetegeni Ụwalabụ Unya

1Agwuma gɛ Nɛbukadnɛza, ubwa tumwanɛ utumwa ga no ofwo atwa elele, ne edenji elele, na rɛjɛmɛ re elele keeni cɛnjɛ tu unyizo hwɛɛ, bɛɛ hiɛŋ; Ge iyi elele ihiɛ zhɛmanɛ tebiye!

2I n shanɛ iyi unyasa maa mo hi mbiso eseyida keeni iyi ya arụhwajɛ nɛ Agwatana na Hwuri Kpaaŋ njɛ no ofwo mi.

3Eseyida ubwa hwuleji! Arụhwajɛ ubwa kaa gembi tebiye! Cɛnjɛ-ta-tugwama tu bwa tu namɛ unyizo-nom, ụhwada ubwa kaa namɛ tutu awaŋnɛ elele.

4Gamba gɛ Nɛbukadnɛza, N namɛ ni ihwɛ mi, iyi elele i n zhɛmanɛ, Ama ya tuwebiye nu umwamwa mu.

5Ti Ngee weci no ogodo mi Omo woto malabụ, Ngee wetegeni ụwalabụ uko na n zweni inyɛsɛ, Ama kwụba shizobu shɛ na shɛ njɛ maa ahaŋsa mi gembi ufwugwo maa ohwulu n herikeni.

6Iwɛbɛ po Ngee peni-unu maa ge suje atwa ti'inta elele a na namɛ nu Babulon iwɛ maa e m mbishi ecilo ụwalabụ ata.

7Aka na anjɛ-tishino, na anjɛ-tuwa, na awa-inibi keeni ashɛjɛ zhajɛ; Ngee mbishi aŋ ụwalabụ na Ngee wetegeni; ama e eri shi mo m mbiso ecilo ubwa o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

8Nu ukwunanga ibɛ, ga Daniɛl na ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ gɛ Bɛltɛshaza nɛ shɛ izeci tuwa ti mi zhajɛ no ofwo mi. Mpiala ma Agwatana tijilo kaa mu namɛ na amɛ ubwa, Ngee swegeni bu ụwalabụ ata, Ngɛɛ hiɛŋ bụ.

9Oo Bɛltɛshaza, gabụ na bu hwuri anjɛ-tishino, M mepi maa Mpiala ma Agwatana tijilo mu namɛ na amɛ bụ, i zasa iyi tusweci ye elele ubu hwuleji ti'eshicigo. Ụwalabụ Ngee wetegeni na; gabụ tuba bi zhɛ bu mo m mbiso ya hwayɛ ecilo ubwa.

10Shizobu shɛ ata Ngaa kwụbɛ ti Ngee weci no ogodo mi na; N kwụbɛ ụ'wụ'wụ uko shikeni na ashashɛ cɛnjɛ tu unyizo ga; uzoto ubwa hwuleji.

11Ụ'wụ'wụ ata wa kaana gu ugombo, waa 'yajɛ ikɛnyi, uzoto ubwa timengeni tụla; olugwo elele na kaa bụtụ namɛ tutu ukwunanga unyizo ga, bi zhɛ ba kwụba uŋ.

12Ambɛ ubwa pilanụ tebiye, tụ'walụ tu bwa kaa ti gembi tebiye, u shanɛ bụtụ be elele na namɛ nu unyizo ga iyimɛyɛ. Isundɛ ehilo ya ta ụhinjanụ nu uhwuŋnu ubwa, shanụnụ sha ta tuhwurugwo na shɛ'walụ shɛ bwa; iyi elele nɛ ya hwungwa ya ya tụ'walụ tu bwa.

13Ngaa kwụbɛ shizobu ti Ngee weci no ogodo mi, ta butumwa bu ko na kaa shɛ bụtụ bi tijilo banɛ na azuba bee kezhe.

14Baa uganɛ taawụụ, bɛɛ hiɛŋ, Lo ma ụ'wụ'wụ ata, jajaga ma shɛ'walụ shɛ bwa, bibizo ma ambɛ ubwa, garataga ma tụ'walụ tu bwa, unzo ma isundɛ ehilo maa i beni nu ucilo ubwa, ga shanụnụ shɛ pashangwụ na shɛ'walụ shɛ bwa.

15Ama tuba ganga ma ukwudungwuru keeni tini tu bwa na cɛnjɛ, umpo uŋ ma ụshɛmbɛrɛ keeni utumburɛ; ganga uŋ ma maa u nama apata na ambɛ. Ge cime tu no zwogono bu, go urobwo ubwa nama ni isundɛ ehilo nɛ namɛ na ambɛ na cɛnjɛ tu unyizo ga.

16Ga ahaŋsa butugwumwa beni na amɛ ubwa, bi zhɛ ba 'yaga ahaŋsa usunda ehilo shiywa shi cenje.

17Tuhaŋsa tu ga tu banɛ no olugwo atumwa Agwatana a na shɛ a na tijilo. Iwɛbɛ po ga atwa elele na ta hwungwa mepi maa Agwatana na Hwuri Kpaaŋ ubwa 'yajɛ ụhwada cɛnjɛ-ta-tugwama ta atwa, bɛɛ zhɛ kaa ba pana bụtụ be elele na kwụlanɛ bụ, bɛɛ zhɛ kaa bo shikicingo bụtụ na ga 'nyanɛ uhwuri atwa vwɛ hwɛɛ maa pana bu ụhwada ata.

18Nazhɛ agwuma Nɛbukadnɛza hiɛŋ, Oo gabụ gɛ Bɛltɛshaza, ụwalabụ ga Ngee wetegeni ta. M mbishi ya ecilo ubwa. Iwɛnɛ po atwa ti'inta cɛnjɛ ti mi hwɛɛ eri shi mo m mbiso ecilo ubwa o; ama gabụ bi eri, iwɛnɛ tu Mpiala ma Agwatana tijilo mu namɛ na amɛ bụ.

Ga Daniɛl Mbishi Agwuma Ecilo Ụwalabụ ata

© 2008 Bible Society of Nigeria.

19Nazhɛ inyɛsɛ shɛ Daniɛl na ɛɛ hiɛŋ du izeci ibwɛ gɛ Bɛltɛshaza te ilegeji. Ohwulu herikeni bu duwa. Ibɛ po agwuma hiɛŋ bụ, Kede ụwalabụ ga keeni ecilo ubwa tụdụma ibi herikeni ohwulu o. Gɛ Bɛltɛshaza jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iyɛri mi, Ga ụwalabụ ga bụ keeni ecilo ubwa u sɛ nu uhiuhiu wa atwa i'ime bu!

20Ụ'wụ'wụ ata abụ kwụbɛ, na wa kaana ugombo, unaa na kaa 'yajɛ ikɛnyi, ugata uzoto ubwa timengeni tụla, unaa na atwa elele na namɛ nu unyizo eri a kwụba;

21unaa na ambɛ ubwa pilanụ, ugata tụ'walụ tu bwa ti gembi tebiye; bụtụ be elele kaa ba ya tụ; isundɛ ehilo kaa ya ta ụhinjanụ nu uhwuŋnu ubwa; ugata shanụnụ sha ta tuhwurugwo na shɛ'walụ shɛ bwa.

22Oo agwuma, gabụ bɛ shɛ ụ'wụ'wụ ata! Gabụ bi gembi, abɛ 'yajɛ kaa ikɛnyi; ugombo bu waŋnɛ wee timengeni tụla; ụhwada bụ kaa ce ukwunanga cɛnjɛ tu unyizo.

23Gana na abụ kwụbɛ butumwa na shɛ bụtụ ata bi tijilo na banɛ na azuba kezhe, bụtụ ata kaa hiɛŋ, Lo ma ụ'wụ'wụ ata maa a njɛ uŋ ufwu; ama okwo ti yaa shɛ bwonu ganga ma ukwudungwuru ubwa keeni tini tu bwa maa u shikono na cɛnjɛ. Umpo uŋ ma ụshɛmbɛrɛ keeni utumburɛ maa u nama na ambɛ ata ehilo. Ge cime tu no zwogono bu, go urobwo ubwa nama ni isundɛ ehilo nɛ namɛ na ambɛ cɛnjɛ tu unyizo ga tutu i ci shiywa shi cenje.

24Oo agwuma, ecilo ubwa na, Agwatana na Hwuri Kpaaŋ shiri unu-tɛtɛtagana ga maa ubu vwuteni gabụ iyɛri mi:

25Ɛ zhɛ mo bu unzo maa beni no olugwo atwa, maa nama ni isundɛ ehilo, ɛ zhɛ ma bu nda maa na ya ambɛ gana buna, cime ti zhɛ to bu zwogono. Shiywa shi cenje shi zhɛ sha bu kashɛka, uuwa i ci aka na ebi mepi maa Agwatana na Hwuri Kpaaŋ ubwa untanganɛ cɛnjɛ-ta-tugwama ta atwa, ubwa kaa zhɛ ba pana tụ bụtụ be elele na kwụlanɛ bụ.

26Gana na ta butumwa ata peni aŋ unu maa ge genji ukwudungwuru keeni tini tụ ụ'wụ'wụ ata. Aka na ebi mepi hwuŋ maa Agwatana ubwa untanganɛ ofwo elele, nazhɛ cɛnjɛ-ta-tugwama tụ bụ ti zhɛ to bu tomonono.

27Oo agwuma, hwuwayɛ go, lono ahaŋsa ga Ama bu pana. Ganga iwɛwɛ tɛnda, maa na nda iyi nɛ teni cɛŋ, no hioko inyɛmɛnyɛmɛ yo okofwo, maa i 'wericinji tugworozwo tụ bụ. Nekeshi nazhɛ tɛzhɛmana tụ bụ ti zhɛ ta ta tuhwulo.

Ụwalabụ ata Sɛ

28Ijɛ hwɛɛ vwutengeni agwuma Nɛbukadnɛza.

29Na aba na ti ipiɛnɛ umpwa-ni-bɛyebi henici, tu boo rungo no osokwu umwamwa ubwa u tugwama nu Babulon,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

30bɛɛ hiɛŋ, Hioko ma gana na tu Babulon gembi tebiye! Gamba kaa n jwe uŋ maa ụ shɛ ụshɛpwụ na shɛ uhiu cɛnjɛ ti mi maa mo mbisono ugombo ukpahiŋ mu keeni ụjɛrụma igɛhi mi.

31Gana na tu baa ta duma iwɛ ɛtɛ, rụhwụŋ ru ko ru banɛ na azuba, rɛɛ hiɛŋ, Oo agwuma Nɛbukadnɛza, gabụ aa njɛ na bụ. O loshigwo ụhwada cɛnjɛ-ta-tugwama tụ bụ ni i'ɛlɛ bụ.

32Ɛ zhɛ mo bu unzo maa beni no olugwo atwa, maa nama ni isundɛ ehilo. Ɛ zhɛ ma bu nda maa na ya ambɛ gana buna; cime ti zhɛ tu no bu zwogono. Shiywa shi cenje shi zhɛ sha bu hanika, uuwa i ci aka na ebi mepi maa Agwatana na Hwuri Kpaaŋ ubwa untanganɛ cɛnjɛ-ta-tugwama ta atwa. Ubwa kaa zhɛ ba pana tụ bụtụ be elele na kwụlanɛ bụ.

33Gwunu ata iwɛ ɛtɛ aa jɛmɛ la iwɛ Nɛbukadnɛza i sɛ. Ee unzhi bu bee beni ga no olugwo atwa, bee kwuni ambɛ tiya gana buna, cime ti lemicinji tu'waba tu bwa; harɛ tihiŋzhe tu bwa ti njɛsanjɛ gana tihiŋzhe tu ugbeji; ibɛ po eswenyi ubwa a shɛ ya gana a na shanụnụ.

34Nazhɛ agwuma gɛ Nɛbukadnɛza hiɛŋ, Aka na ta shiywa shi cenje shɛ ulwa, Ngee shepi eshe mi na azuba, nazhɛ tuhaŋsa ti mi tɛ zhɛmananɛ. Ibɛ po Ngaa shɛtanɛ Agwatana na Hwuri kpaaŋ, Ngee zhemonjino bu; Ngee peni bu ụjɛrụma; ubwa na namɛ unyizo-nom. Ngɛɛ hiɛŋ, Ụhwada ubwa ụ shɛ una unyizo-nom; cɛnjɛ-ta-tugwama tu bwa kaa tu namɛ tutu awaŋnɛ elele.

35Bɛ rɛcɛ shɛ atwa elele na namɛ nu unyizo ga maa a shɛ iyi elele o. Ba nda iyi nɛ kwụlanɛ bụ; ubwa kaa untanganɛ atumwa Agwatana a na namɛ na azuba keeni atwa na jɛjɛ na cɛnjɛ tu unyizo ga hwɛɛ. I zasa bụtụ be elele na eri bo hoŋtono bu, maa, Imbe nɛ kwuŋ abɛ njɛɛ?

36Aka na ta tuhaŋsa ti mi tu gwure pi mi, ta tumuna ti mi, ti igɛhi mi, ibɛ po ee m peneneni ụjɛrụma cɛnjɛ-ta-tugwama ti mi. Nazhɛ atwa mi shihwolu na atwa na 'yajɛ izeci n leshiji nu unyasa, ee n gwuricinji ni idwɛtwɛ tugwama ti mi, nazhɛ ụjɛrụma mu keeni ugombo duwa uhwuri aka cala.

37Hwuwayɛ go, Gamba gɛ Nɛbukadnɛza, ma shɛtana Agwuma ata azuba, Mo gombicingo bu, Ama pana bụ ụjɛrụma; iwɛnɛ tu ugondu ubwa we elele teni cɛŋ, waa namɛ kaa ririri. Ubwa kaa eri be zucinje atwa elele na momo mungicingo.

Daniɛl 5

Iyimɛyɛ Isene ya Agwuma gɛ Bɛlshaza

1Jito oko nụ ụrụmɛ, Agwuma gɛ Bɛlshaza njɛ iyimɛyɛ isene i'wɛtwɛ, baa suyanɛ atwa akpakwụ-a-ta (1,000) a na shɛ atwa nzeci; ee kwuni ya mayaga tuswa hwɛɛ aba.

2Aka na ti gɛ Bɛlshaza ta swa mayaga, bee peni atwa unu maa ge suje ekwepi keeni nkolo ma azhɛnarɛya keeni azụrụfa anaa na bishi bwa gɛ Nɛbukadnɛza

© 2008 Bible Society of Nigeria.

bɛcinjɛ la nu umwono wa Agwatana na namɛ nu Jɛrusalɛm, iwɛ maa ubwa, na atwa ubwa nzeci, ne eyikwo ubwa keeni eyikwo ubwa magɛgashɛ e swe mayaga na aba.

3Gwunu ata ee suje ekwepi keeni nkolo ma azhɛnarɛya na azụrụfa a na ɛɛ bɛcinjɛ la nu umwono wa Agwatana na namɛ nu Jɛrusalɛm; ibɛ agwuma, na atwa ubwa nzeci, ne eyikwo ubwa keeni eyikwo ubwa magɛgashɛ swe mayaga na aba.

4Gana na te e swe mayaga ma ata, aa shɛtana ya tuwa ta azhɛnarɛya, na ma tu tu azụrụfa, na ma tu utumburɛ, na ma tu tu ụshɛmbɛrɛ, na ma tu tu ụ'wụ'wụ keeni ma tu tu utayɛ.

Ti'nyeci tu na U'ala 'Nyeci nụ Ụdatụ

5Gwunu ata ivwɛ u'ala bụtụ banɛ yee 'nyeci ti'nyeci no tugbolocongo tụ ụdatụ umwono umwamwa wa agwuma, to dongonu uteburu ụsụtụla. Agwuma kaa ngbaracɛ tu u'ala ata wa nda ti'nyeci.

6Ibɛ po agwuma heshigeni eshe ubwa, ohwulu herikeni bu, ivwunɛ ibwɛ lwegeji, shilulo shɛ bwa sha zhɛgɛda rekpe rekpe.

7Ibɛ po agwuma keri n'ungwa maa ga suyanɛ anjɛ-tishino, na awa-inibi keeni ashɛjɛ, bee mbishi atwa ata ti'inta Babulon, bɛɛ hiɛŋ, Bụtụ be elele na rɛcɛ hwayɛ ti'nyeci tu ga, na kaa m mbishi ecilo tuba, ɛ zhɛ o urugono bu utogwo uduhwa ushenje, ɛ zhɛ kaa a shana bu shɛgba sha azhɛnarɛya ni i'ilu ibwɛ; ubwa kaa zhɛ ba sha bụtụ bu tatụ na atwa na shɛ ehiu cɛnjɛ tu ga hwɛɛ.

8Nazhɛ atwa ti'inta agwuma teni hwɛɛ aba; ama e eri shi a rɛta ti'nyeci ta ata o, okwo ecilo tuba e eri shi o mbiso bu o.

9Ibɛ po ohwulu keeni agwuma Bɛlshaza tuhorukono tebiye, eshe ubwa zhɛshɛ okwo cwɛŋ o; shihaŋsa sha atwa ubwa nzeci shɛ garatagwụ hwɛɛ.

10Nazhɛ bino ba agwuma hwụjɛ rundu ra agwuma keeni azhɛgba ubwa, bee teni nu urubwo ata ee tileni aa swa mayaga. Bɛɛ hiɛŋ, Oo agwuma, ya urugbo unyizo-nom! Kede ohwulu ubu horukono! Ta hashɛgana kaa du eshe bu o!

11Bụtụ bu ko namba na cɛnjɛ-ta-tugwama tu ga tụ bụ na Mpiala ma Agwatana tijilo mu namɛ na amɛ ubwa. Aka na ge shibi shɛ la agwuma, o to uhioko-uhwaŋna, na ti'inta keeni ti'eshicigo ta Agwatana ugbe no olugwo bụtụ ata. Ibɛ po bishi bu gɛ Nɛbukadnɛza njɛ bu uhiu wa ashɛjɛ, na anjɛ-tishino keeni awa-inibi, ta atwa ti'inta hwɛɛ.

12Ga Daniɛl ga aa kwụbɛtanɛ mpiala mi biye, ni iyi-tumapa, ni iyi ti'eshicigo, ne ecilo awalabụ tụdụma, keeni iyi nɛ sukwutogwu ugbe tɛta na amɛ ubwa ta, ubwa shɛ bụtụ ata agwuma keeni izeci ti gɛ Bɛltɛshaza. Tumwana maa a suyanɛ bụ, bi zhɛ ma bụ bacɛnganɛ ecilo ibɛ hwɛɛ.

Ga Daniɛl bo Eshicigono Agwuma Ecilo Ti'nyeci

© 2008 Bible Society of Nigeria.

13Nazhɛ ee tecinje Daniɛl na agba agwuma, agwuma hiɛŋ Daniɛl, Gabụ suu bɛ shɛ ga Daniɛl ata namɛ na ashashɛ miaụŋ mu Juda na bishi mi imɛ?

14N hwụjɛ iwɛ bụ maa Mpiala ma Agwatana tijilo mu namɛ na amɛ bụ, ibɛ po oo to uhioko-uhwaŋna, ne ti'eshicigo keeni ahaŋsa ebiye ugbe na amɛ bụ.

15O go sugwo atwa ti'inta keeni anjɛ-tuwa hwuwayɛ go na agba mi maa a rɛcɛ ti'nyeci tɛ ga, iwɛ maa du e m mbishi ecilo tuba; ama e eri shi mo m mbiso ecilo tuba o.

16Ama N hwụjɛ unabarɛ bụ maa bi eri bɛ bɛcinjɛ ecilo iyi, ebi eri kaa ba ta iyi nɛ sukwutogwu ugbe. Yaa shɛ ebi eri ba rɛta hwayɛ ti'nyeci tɛ ga, maa m mbishi ecilo tuba; asha ɛ zhɛ mo bu hwuŋtono utogwo uduhwa ushenje, ɛɛ zhɛ kaa ma bu shana shɛgba sha azhɛnarɛya ni i'ilu, gabụ kaa bi zhɛ ba sha bụtụ bụ tatụ ne ehiu cɛnjɛ tɛ ga hwɛɛ.

17Ga Daniɛl jishijɛ agwuma, bɛɛ hiɛŋ, Untangana apwaŋ bụ iwɛ ikɛnyi bu, kwo kaa pana binya bụtụ ule bu. N zhɛ kaa tuba ma bụ rɛtanga ti'nyeci tɛ ga maa mo bu mbiso ecilo tuba.

18Oo gabụ agwuma, Agwatana na Hwuri Kpaaŋ peni bishi bu gɛ Nɛbukadnɛza cɛnjɛ-ta-tugwama tu ga keeni tugombo ta tuba keeni ụjɛrụma u tuba.

19Iwɛnɛ ti bee gembicinji bu duwa duwa, ibɛ po atwa elele a zhɛgɛdaga, te edenji elele keeni rɛjɛmɛ swoswoswo, a sụmɛ bụ la inyɛsɛ. Atwa na kwụlanɛ bụ maa kwụna ba kwụna aŋ, atwa na kaa kwụlanɛ bụ maa a nama, ba ganga aŋ; atwa na kwụlanɛ bụ maa gombicingo bo gombicingo aŋ, atwa na kwụlanɛ bụ maa zucinje, be zucinje aŋ.

20Ama aka na tu baa nda unyangana na amɛ ubwa, baa ta tɛshɛshɛpana, baa mama sata, ibɛ po ee peshinji bu ni idwɛtwɛ tugwama tu bwa, ee leshiji du tụ ụjɛrụma ubwa.

21Iwɛbɛ po ee becinji bu na ashashɛ atwa, aa njɛ ahaŋsa ubwa gana a na usunda ehilo, baa namɛ ni ilibɛ ne ehilo, baa ya ambɛ gana buna, ibɛ cime to zwogono bu na tu'waba; uuwa i ci aka na bee mepi maa Agwatana na Hwuri Kpaaŋ ubwa 'yajɛ ụhwada cɛnjɛ-ta-tugwama ta atwa elele, maa kaa bi eri ba pana tụ bụtụ be elele na kwụlanɛ bụ.

22Ama gabụ yɛu ibwɛ gɛ Bɛlshaza, okwo te ebi mepi ijɛ hwɛɛ, bi meme zucinji shi waa kaa o.

23Ama bi meme mungicinji, aba sukakana Agwangwama azuba. Ɛbi bɛcinjɛ i'wɛŋni'wɛŋni umwono ubwa iwɛ maa hi na swa mayaga ni ibɛ, tu gabụ, ta atwa bụ ụjɛrụma, te eyikwo bu, te eyikwo bu magɛgashɛ. Aba shɛtana tuwa tụ bụ ta azhɛnarɛya, na ma tu tu azụrụfa, na ma tu tu utumburɛ, na ma tu tu ụshɛmbɛrɛ, na ma tu tu ụ'wụ'wụ keeni ma tu tu utayɛ, tu na kaa ti hieci shi uhwaŋna, tụ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

hwụjɛ shɛ iwɛ, ti mepi shi iyi. Ama bụ mụnɛ shɛ kaa Agwatana na ihwungwɛ bu namɛ ni i'ɛlɛ ibwɛ, na kaa ba untangana iyi elele nɛ aba nda ụjɛrụma o.

24Iwɛbɛ po baa tumwanɛ u'ala ga maa u 'nyeci ti'nyeci tɛ ga.

25Ti'nyeci ta ata ee 'nyeci ti hiɛŋ, MENE, MENE, TEKEL PASIN.

26Ecilo n-ndumwa ma ata na: MENE: i shɛ, Agwatana rutwa ijitɛ tugwama tụ bụ, baa kwunuangwa tụ.

27TEKEL: i shɛ, O bu mongwo ne bimenji, o towo ugbe maa bi ci shi o.

28PERES: i shɛ, O dwotwogwonowoŋ cɛnjɛ-ta-tugwama tụ bụ ee peni atwa Mɛdɛn keeni atwa Pɛsia.

29Nazhɛ gɛ Bɛlshaza peni miaụŋ-mu-ugondu ubwa unu gwunu ata maa ge urigeni Daniɛl utogwo uduhwa ushenje, a shanɛ bụ shɛgba sha azhɛnarɛya ni i'ilu ibwɛ, maa e enenji iwɛ ubwa hwɛɛ maa ubwa zhɛ ba sha bụtụ bụ tatụ ne ehiu cɛnjɛ-ta-tugwama tu ga.

30Nụ ụrụmɛ ata ga kaa gom aa kwụnɛ Bɛlshaza agwuma Babulon.

31Ga Darius, Bumidia ata na shiywa shɛ bwa shɛ namɛ dupu-ne-eshe-umpwa-na-shɛba-shi-yebi (62) te e meci bu, leshiji cɛnjɛ-ta-tugwama ta ata.

Daniɛl 6

A Twagwụ Daniɛl Unu ne Tusweci

1I kwụlanɛ Darius maa tala egwomina dipi-yebi-nu-woshi (120) maa a untangana cɛnjɛ-ta-tugwama ta ata hwɛɛ.

2Bee keeni aŋ atwa atatụ, bee teri Daniɛl medenji anya atwa eyebi maa a na ngbaraka ugondu na egwomina ata a nda; iwɛ maa e ne swegeni agwuma iyi elele nɛ ya nda maa kede ufwu njɛ agwuma o.

3Ti yaa namɛ fwalaa, ga Daniɛl kwuni timɛmɛ bɛcinjɛ ni iyi ibiye tɛnda tebiye bee hwuri atwa vwɛ a na baa nda ugondu na aba keeni egwomina du, iwɛnɛ tu (baa 'yajɛ) mpiala mi biye na amɛ ubwa. Ibɛ po agwuma a haŋsa maa bi zhɛ bo utogono bu cɛnjɛ-ta-tugwama tu bwa hwɛɛ maa untangana tụ.

4Nazhɛ atwa vwɛ ubwa ugondu keeni egwomina a dwalakaka iyi iwɛ nɛ maa e peteni Daniɛl iwɛ iyi cɛnjɛ-ta-tugwama ta ata. Ama e gwushiji shi kwukwuŋ iyi elele o; a kwụbɛ shɛ kaa utugbolo we elele na baa njɛ o, iwɛnɛ tu baa shɛ bụtụ bɛ tɛcara, iwɛbɛ po ee eri shi a kwụba ti'ina kwo kaa ụmụnɛ shɛ ụjɛrụma we elele no olugwo ubwa.

5Nazhɛ atwa ata mama hiaŋnụ, Ti zha shɛ ta kwụba iyi elele nɛ maa ta patana Daniɛl ga o, semi asha iyi nɛ imɛ undwa wa Agwatana ubwa tɛzhɛba.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

6Nazhɛ egwomina ata keeni atwa na a ngbaraka ugondu wa aba zhe no ofwo agwuma, ɛɛ hiɛŋ, Oo Agwuma Darius, ya urugbo unyizo-nom!

7Ibɛ po atwa na untanganɛ cɛnjɛ-ta-tugwama ta ata hwɛɛ tɛ ɛsɛkpɛ agwuma, ta amadanga agwuma, te egwomina, ta ajɛmɛ-ushaura, aa twa-unu, iwɛ maa e shiri ụhwada wa agwuma, maa e shikicinji uŋ dimi maa bụtụ be elele na lụpɛ Agwatana oko kwo kaa binya bụtụ iyi ti yaa shɛ shɛ gabụ, uuwa i ci ijitɛ gɛ talacɛ, oo agwuma, ɛ zhɛ a kala bụtụ ata nụ ụpangwụ izeci.

8Hwuwayɛ go agwuma, shikicingo ụhwada ga, iwɛ maa shiyeni i'ɛlɛ bu, iwɛ maa kede e sheyinji uŋ o, ama ga ụ shɛ gana ụhwada wa atwa Mɛdɛs keeni una wa atwa Pɛsia.

9Iwɛbɛ po agwuma Darius shiyeni ga i'ɛlɛ ibwɛ ne ti'nyeci keeni undwa ata.

O To Daniɛl Ugbe Ee Mekeni maa e Peni bu Ulwapɛ

10Aka na ti ga Daniɛl mepi maa agwuma shiyeni i'ɛlɛ ibwɛ ne ti'nyeci ta ata, bee teni na amɛ umwono ubwa, agbahwụ amɛ umwono ubwa wa azuba kaa kapɛshɛngwa geri bu Jɛrusalɛm. Bo kwuzo no shilulo shɛ bwa karɛ tatụ ụjijita, baa nda adua, baa nda du ugwoje na Agwatana ubwa gana na tu baa shana ba nda.

11Nazhɛ etwenyi ata mama ulwataganụ, oo to Daniɛl ugbe tu baa nda adua baa tabwa Agwatana ubwa, maa mbiyono bu.

12Aa 'waŋnɛ n-ndumwa mu unu-tɛtɛtagana ata agwuma shiri, ee zhe na agba agwuma, ɛɛ hiɛŋ, Shɛ gabụ suu bi shiyeni i'ɛlɛ bu nu unu-tɛtɛtagana undwa ata maa bụtụ be elele na lụpɛ Agwatana kwo kaa binya bụtụ iyi ti yaa shɛ shɛ gabụ, uuwa i ci ijitɛ talacɛ, oo agwuma, ɛ zhɛ a kala bụtụ ata nụ ụpangwụ izeci? Agwuma jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛ-tɛkana ga yaa shɛ, gana na tu undwa wa atwa Mɛdɛs keeni una wa atwa Pɛsia na sheyinji shi namɛ.

13Ɛɛ jishijɛ agwuma, ɛɛ hiɛŋ, Oo agwuma, ga Daniɛl ga namɛ na ashashɛ miaụŋ mu Juda mu na ɛɛ imɛ, bi shiri shi acɛbɛ ni iwɛ bu keeni unu-tɛtɛtagana ga ebi shiyeni i'ɛlɛ bu o; ama ba nda adua ubwa karɛ tatụ nazhɛ uwaŋna teni.

14Aka na ta agwuma hwụjɛ n-ndumwa mu ga, mu gwumanɛ bụ duwa. Bee peteni kaa ahaŋsa ubwa gana na maa bicingo Daniɛl. Baa namɛ na tumakana ti ibɛ gana na maa lashaga bu uuwa uwaŋna teni jita ata.

15Ibɛ po etwenyi ata ụlwatagwụ na agba agwuma, ɛɛ hiɛŋ, Oo agwuma, mapa maa unu na agwuma tɛtaganɛ keeni okpogo na bee shiri bee shikicinji, ụ shɛ gana una wa atwa Mɛdɛs keeni una wa atwa Pɛsia unaa na kaa zha shɛ wo sheyingo kwukwuŋ.

E Keri Daniɛl nụ Ụpangwụ Izeci

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

16Nazhɛ agwuma peni aŋ unu maa ga shapɛ Daniɛl, aa shapɛ bụ ga ee keri bu nụ ụpangwụ izeci. Nazhɛ agwuma hiɛŋ Daniɛl, Ga Agwatana ata bụ aba zhɛba aka elele ubu leshiji.

17Aa shapɛ utayɛ ee kepi unu ụpangwụ ata. Nazhɛ agwuma njɛ uŋ useyida na bukanɛ bi ikɛnyi ibwɛ keeni bu na ba azhɛgba ubwa, iwɛ maa kede bụtụ be elele sheyinji iwɛ Daniɛl kwukwuŋ.

18Aka na ta agwuma gwuri nu ukpogwu ubwa. Bɛ yɛ shɛ iyi elele nụ ụrụmɛ ata uuwa iyi heri o; e sugeni shi bu tụlagwụ te elele o; bu weci shi kaa du malabụ kwukwuŋ nụ ụrụmɛ ata o.

Agwatana Lɛshijɛ Daniɛl nu Unu Izeci

19Ti iyi heri, agwuma gbatụ ti'ishijɛ nu uvwungwa dididi, boo mbo tahaŋnụ bee zhe no ofwo ụpangwụ ata izeci.

20Aka na tu boo gwumwonu nụ ụpangwụ izeci ɛtɛ ga Daniɛl namɛ, bee keri Daniɛl ụhiɛŋshɛ na rụhwụŋ rụ 'wụtụ, bɛɛ hiɛŋ, Oo gabụ ga Daniɛl, gabụ yɛu-ugondu ya Agwatana uumwa, Agwatana ga bụ aba zhɛba aka elele, bi eri ma bu lashɛga no olugwo izeci gɛ hŋ?

21Ga Daniɛl jishijɛ Agwuma, bɛɛ hiɛŋ, Oo agwuma, ya urugbo unyizo-nom.

22Agwatana tumwanɛ butumwa bwa, bee kepi unu izeci, ibɛ po e eri shi ma n nda iyi elele, iwɛnɛ ta a n kwụbɛtanɛ shɛ utugbolo we elele ne eshe ubwa, te eshe bu du. M bu 'wanganɛ shɛ okwo ni iyi elele o.

23Nazhɛ agwuma bweji unyasa duwa, bee peni aŋ unu maa gɛ bɛcinjɛ ya Daniɛl nụ ụpangwụ ata. Ɛɛ bɛcinjɛ ga Daniɛl nụ ụpangwụ ata, a kwụbɛ shɛ kaa iyi elele nɛ gwụdɛrɛjɛ bụ o, iwɛnɛ tu baa tɛtanɛ Agwatana ubwa rishe.

24Nazhɛ agwuma peni aŋ unu maa ge suje atwa ata ga suyanɛ Daniɛl ụshɛrɛya, ee suje aŋ ga, aa 'wɛŋ nụ ụpangwụ ata izeci; ta miaụŋ ma aba, te eyikwo aba. Ibɛ izeci ɛtɛ kwuni aŋ tusa na azuba tobwolo e te ci shi uvwi ụpangwụ ata o. Ee bwereteji o'umpwo aba rukwurukwu.

25Nazhɛ agwuma Darius 'nyeci utakada bee peni atwa elele, tu udenji we elele keeni rɛjɛmɛ re elele ru na ru namɛ no ofwo elele na cɛnjɛ tu unyizo, bɛɛ hiɛŋ, Ga ihiɛ zhɛmanɛ tebiye!

26Mo shilo unu-tɛtɛtagana no ofwo elele na ụhwada cɛnjɛ-ta-tugwama ti mi teje, maa ga atwamwa zhɛgɛdanɛ maa a sụmɛ Agwatana Daniɛl inyɛsɛ. Iwɛnɛ po ubwa shɛ Agwatana uumwa; ubwa kaa zhɛ ba ya tugwama unyizo-nom, cɛnjɛ-ta-tugwama tu bwa kaa ti zha shɛ ta nda ufwu o, ụhwada ubwa kaa zha shɛ wa 'yaga ukwunanga kwukwuŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

27Ubwa ba lashɛga bụtụ, ubwa kaa bo bicingo bụtụ; ba nda iyi tudama keeni arụhwajɛ na azuba keeni cɛnjɛ tu unyizo. Ubwa kaa leshiji Daniɛl nu ukpahiŋ izeci.

28Gana yaa zhɛmanɛ Daniɛl na aka tugwama tu Darius keeni na aka tugwama tu Sairos na shɛ Bupɛsia ata ta.

Daniɛl 7

Ga Daniɛl Kwụbɛ Shizobu shi Isundɛ Ehilo Ineshi

1Nu uywa ata uhiiŋ gɛ Bɛlshaza yɛ tugwama tu Babulon, ibɛ du ga Daniɛl wetegeni ụwalabụ, baa kwụbɛ shizobu ti bee weci no ogodo ubwa. Bee 'nyeci ụwalabụ ata ubwa.

2Ga Daniɛl hiɛŋ, N kwụbɛ ozobu nụ ụjita, mpiala mu banɛ ne esugwulumi unyizo eneshi me vwunji na azuba itekwu.

3Nazhɛ isundɛ ehilo i'wɛtwɛ nɛ namanjɛ swoswoswo ni inyɛ bananjɛ ni itekwu ɛtɛ.

4Bu na bi hiiŋ shɛ gana bizeci, baa 'yajɛ apiambɛ ugbeji. Ngaa ngbaracɛ bụ uuwa i ci aka na ee mushenji tɛhiɛŋzhɛ ta apiambɛ ubwa hwɛɛ, ɛɛ ishicinjɛ bu ee shikicinji ivwunɛ ibwɛ iyebi na cɛnjɛ gana bụtụ. Ee peni bu ahaŋsa butugwumwa.

5Ngaa kwụbɛ tu usunda uyebi unya na shɛ gana ucwee, ishicinjɛ bụ'aŋbụ bwa bu ko. Ikpɛngɛ itɛtu zweni na ashashɛ ene unu ubwa. Ɛɛ hiɛŋ bụ, Ishijɛ maa yɛ usunda duwa.

6Na aba inɛ gɛ, tu Ngaa ngbaracɛ, Ngaa kwụbɛ, usunda unya na shɛ gana ugebi, na 'yajɛ apiambɛ ụnụnụ eneshi na aba ubwa; bi 'yajɛ du ohiuhiu eneshi. Ee peni bu kaa ụhwada.

7Na aba inɛ ɛtɛ Ngaa kwụbɛ ozobu anya nụ ụjita, usunda uneshi na wa sha bụtụ inyɛsɛ, na 'yajɛ igɛhi, na ikɛnyi ibwɛ hwuleji; ene ubwa shɛ ụshɛmbɛrɛ na gembi tebiye. Bu na ata hwoŋzhinji iyi, bee bwereteji iyi; bee rikeci inɛɛ nɛ ga vwɛ ni ivwunɛ ibwɛ rukwu rukwu. Bu na ata namɛ swooŋ ni isundɛ nɛ ge hwurembe nu bwa hwɛɛ. Mahiuaŋ mu bwa mu namɛ umpwa.

8Aka na Ama haŋsa iwɛ mahiuaŋ ma ata mu bwa, Ngaa kwụbɛ ta mahiuaŋ mi nya mu unshɛ na ashashɛ mu na ata, mu namɛ cwɛŋ bana, ee mushenji mahiuaŋ me ebe mi hiiŋ mu tatụ. Mahiuaŋ ma ata mi 'yajɛ eshe gana a na bụtụ, maa 'yajɛ unu na wa busa ni ishɛkɛ tụdụma.

Ozobu Bụtụ na Namɛ Unyizo-nom

9Gana na tu Ngaa ngbaracɛ, ee tileni n-ndụtwụ no ofwo ata, Nazhɛ bụtụ ata namɛ unyizo-nom jɛjɛ. I'wɛŋnɛ nɛ bee urigeni cɛnjɛmɛ paawụụ gana tizhe, tihiŋzhe tu uhiuhiu ubwa tɛ shɛ tɛ cɛnjɛ gana egbeyi ụgwụdụ, tu namɛ shɛshɛshɛ. Bụratụ bu

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

ulwa bo gorogo ni idwɛtwɛ ɛtɛ ibwɛ, ikɛgbɛ ivwunɛ ibwɛ i shɛ ulwa na wo gorogo.

10Urefu ulwa wa banɛ nu umbe ubwa, waa fwunga. Atwa igbɛɛ igbɛɛ a ndana bụ iyi, atwa igbɛɛ dupu karɛ dupu shikekeni nu umbe ubwa. Ee shikicinji umwono-ụshɛrɛya tụdụma, ee kepeshenji atakada ofwugwo.

11Tu Ngoo to tuhwulo ta tungbaraka iwɛ n-ndumwa mi ishɛkɛ mu na mahiuaŋ mu ga mi ticwɛŋ ma dumanga, uuwa i ci aka na aa kwụnɛ usunda ata, aa njɛ tu'waba tu bwa ufwu. Nazhɛ ee shepi uŋ ee keri nu ulwa ata wo gorogo.

12Nazhɛ ee leshiji ụhwada isundɛ ɛtɛ i vwɛ, ama e genji aŋ maa a yɛ uraiŋ na aka na gwumwa ụnjɛswa.

13Nazhɛ Ngaa kwụbɛ bụtụ bu ko na sụbɛ yɛu bụtụ, na amɛ ozobu ata mi nụ ụjita, tu baa zhagajɛ no odomu tụla. Baa zhajɛ no ofwo bụtụ ata namɛ unyizo-nom, ee zeriji bu na agba ubwa.

14E peni bu kaa ụhwada keeni ụjɛrụma keeni cɛnjɛ-ta-tugwama; iwɛ maa ga atwa elele, ne edenji elele keeni rɛjɛmɛ re elele a zhɛbɛ bụ. Ụhwada ubwa kaa ụ shɛ una unyizo-nom, unaa na zha shɛ wo hwuwowu, cɛnjɛ-ta-tugwama tu bwa kaa ti zha shɛ ta nda ufwu kwukwuŋ.

A Jɛmɛ Ecilo Ozobu Ata

15Amɛ mi hashɛganụ Gamba ga Daniɛl, shizobu shɛ na Ngaa kwụbɛ kaa shi n herikeni ohwulu tebiye.

16Ibɛ po Ngee zhegeni bụtụ bu ko na shikeni apata na ashashɛ atwa ata, Ngee heŋteni bu gana na tugom ti ijɛ tɛ shɛ hwɛɛ. Nazhɛ bee m mbishi, bee n eshicigeni ecilo ijɛ hwɛɛ.

17Bɛɛ hiɛŋ, Isundɛ ɛtɛ i'wɛtwɛ ineshi i shɛ cɛnjɛ-ta-tugwama ti neshi tu na ti tɛ zhɛ tɛ ishijɛ hwuŋ nu unyizo ga.

18Ama atwa tijilo ụ Bụtụ ata na Hwuri Kpaaŋ zhɛ a lashɛga cɛnjɛ-ta-tugwama ta ata, ɛɛ zhɛ a untangana tụ tutu unyizo-nom.

19Ibɛ po yaa n kwụlanɛ ya maa Ma mapa tugom te ecilo usunda ata uneshi, ubwa shɛ una ata namɛ swooŋ ni inɛ vwɛ hwɛɛ, unaa na kaa wa sha bụtụ inyɛsɛ duwa, ubwa na ene ubwa a shɛ ụshɛmbɛrɛ, na kaa eswenyi ubwa a shɛ utumburɛ; ubwa kaa hwoŋzhinji iyi, bee bwereteji iyi rukwu rukwu, bee rikici inɛɛ nɛ vwɛ ni ivwunɛ ibwɛ.

20Ama jala du maa ma mapa iwɛ mahiuaŋ ma ata umpwa mu namɛ nu uhiuhiu ubwa keeni iwɛ mahiuaŋ mi nya mu gata mu unshɛ la hiiŋ nazhɛ mu tatụ mu mushongwu. Muba mɛ shɛ mahiuaŋ ma ata mi 'yajɛ eshe keeni unu na wa busa duwa. Abụ kwụbɛ mụ mɛ shɛ maa mi gembi mee hwuri mu na mụ vwɛ hwɛɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

21Gana na tu Ngaa ngbarakacɛ, Ngaa kwụbɛ ta mahiuaŋ ma ata gbaa mu sukanɛ atwa ebe tijilo nu ujasa, maa lasụ aŋ.

22Nazhɛ bụtụ ebe ba ya uraiŋ unyizo-nom pushe, bee enenji ụshɛrɛya tụlụkpashɛ ta atwa tijilo ụ Bụtụ ata Hwuri Kpaaŋ. Aka na ta aka i ci nazhɛ atwa ata tijilo leshiji cɛnjɛ-ta-tugwama ta ata.

23Bee n eshicigeni, bɛɛ hiɛŋ: Usunda ata uneshi ụ shɛ cɛnjɛ-ta-tugwama ti neshi tu na ti tɛ zhɛ ta nama na cɛnjɛ tu unyizo ga. Ti zhɛ kaa ta nama swooŋ na cɛnjɛ cɛnjɛ-ta-tugwama tu na tụ vwɛ, ti zhɛ kaa ta twala cɛnjɛ tu unyizo hwɛɛ, bɛɛ zhɛ bo rikito tu, maa bwarataga tụ rukwu rukwu.

24Mahiuaŋ ma ata umpwa mɛ shɛ shɛgwuma umpwa shɛ na shi zhɛ sha untangana cɛnjɛ-ta-tugwama ta ata. Nazhɛ agwuma anya zhɛ a banɛ; bu na ata zhɛ ba nama swooŋ na ma shɛta shi hiiŋ; bi zhɛ kaa ba lasụ shɛgwuma sha ata shɛ tatụ.

25Bi zhɛ ba dumangana Bụtụ ata Hwuri Kpaaŋ n-ndumwa mụ wɛ, bɛɛ zhɛ kaa ba pɛpɛtana atwa tijilo ụ Bụtụ ata Hwuri Kpaaŋ. Bi zhɛ ba makana maa sheyingo andwa tɛzhɛba ta aba keeni nsono ma aba, atwa Agwatana kaa zhɛ a nama tuta tụ ụhwada ubwa shiywa shɛ tatụ na ashashɛ.

26Nazhɛ ajɛmɛ-ụshɛrɛya zhɛ a gɛga, ɛɛ zhɛ a lashɛga ukpahiŋ ubwa, ɛɛ zhɛ a nda bụ kaa ufwu hwɛ hwɛɛ.

27Nazhɛ ɛɛ zhɛ o sugo ukpahiŋ, nu ugombo keeni cɛnjɛ cɛnjɛ-ta-tugwama tu unyizo hwɛɛ a pana atwa tijilo ụ Bụtụ ata Hwuri Kpaaŋ. Cɛnjɛ-ta-tugwama ta aba ti zhɛ ta nama unyizo-nom, ehiu cɛnjɛ tu unyizo ga hwɛɛ zhɛ a sha miaụŋ-mu-ugondu ma aba, ɛɛ zhɛ na hwuga-unu wa aba.

28Ukwunanga iwɛ ɛtɛ u m peni ohwulu tuhoroko tebiye. Eshe mi sheyinji; ama N untanganɛ kaa iwɛ ɛtɛ na ahaŋsa mi.

Daniɛl 8

Ga Daniɛl Kwụbɛ Ozobu Udagba, nu Upi keeni Mahiuaŋ

1Ti gɛ Bɛlshaza yɛ tugwama, yaa namɛ shiywa shɛ tatụ, Ngaa kwụbɛ ozobu Gamba ga Daniɛl, a na ata namɛ swooŋ na a na ala ihiiŋ.

2Eshigiri Ngee meme pushiteni nụ ụdatụ ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ u Susa na namɛ nu ukpeleshi cɛnjɛ ti Elam, ti Ngee shikeni nụ ụpalanụ Urefu Ulai.

3Ngee shepi eshe, Ngaa kwụbɛ udagba tu wee shikeni to dongonu Urefu ata, bi 'yajɛ mahiuaŋ mi yebi, mahiuaŋ ma ata kaa mɛ njɛsanjɛ. Ama mu ko mɛ njɛshɛ mee hwuri mi nya, mu na ata mɛ njɛshɛ muba kaa mu unshɛ umɛwɛɛ.

4Ngaa ngbaracɛ udagba ata tu waa sala geri bu uwaŋna-twonuo, tụ ụzalụ tuzuba keeni tuta. I zasa usunda ehilo we elele kaa eri wa kapana bu uhwaŋna kwo kaa

© 2008 Bible Society of Nigeria.

eri wa banangana ukpahiŋ ubwa o. Ba nda gana elele na kwụlanɛ bụ, boo momo mungicingo.

5Gana na ta Ama haŋsa iwɛ ijɛ, eshigiri upi uko banɛ geri bu uwaŋna-twonuo waa kashɛka woo gozhigo tebiye, ivwunɛ ibwɛ kaa timengeni shi cɛnjɛ o. Bi 'yajɛ kaa mahiuaŋ mu ko mụ 'wụtụ na ashashɛ eshe ubwa.

6Baa zhaganɛ udagba we ebe 'yajɛ mahiuaŋ mi yebi, bu gata Ngaa nga kwụbɛ ti bee shikeni nu ukwoswo Urefu; bee gezhiji bee zhe pu bwa ni isɛbwɛ ibwɛ ti'ishijɛ hwɛɛ.

7Ngaa kwụbɛ tu baa zhajɛ boo dongonu udagba ata. Nazhɛ isɛbwɛ ibwɛ ishijɛ, baa sukakanɛ udagba ata. Bee kwuni bu ijibi, baa kwusatajɛ mahiuaŋ me ebe mu bwa mi yebi. Udagba ata kaa zasa ya ukpahiŋ maa shikono nu umbe ubwa o. Boo po bu na cɛnjɛ, bee rikeci bu fwaiŋ fwaiŋ. I zasa kaa bụtụ be elele na eri ba lashɛga udagba ata ni i'ɛlɛ ibwɛ o.

8Nazhɛ upi ata wa kaana tumama sata duwa. Ama aka na tu waa 'yajɛ ya ikɛnyi hwɛɛ, nazhɛ mahiuaŋ me ebe mu bwa mu ko mụ 'wụtụ mu dwonu. Nazhɛ mahiuaŋ mu urishi mi neshi mu unshɛ ya tụlụkpashɛ ta muba mu na mu na mu ngbaracɛ geri ba akakalụ azuba eneshi.

9Nazhɛ mahiuaŋ mu ko mi ticwɛŋ mu unshɛ na mahiuaŋ mu ko na ashashɛ mahiuaŋ me ebe mi neshi, maa waŋna nu ukpahiŋ geri bu tuta, nu geri bu uwaŋna-banụ keeni geri ba cɛnjɛ tu unu-tishilono.

10Maa waŋnɛ tutu mee timengeni unyama wa azuba; mɛɛ 'wɛŋ emeseyi unyama iyi ya azuba keeni mkpasu na cɛnjɛ, mee rikeci aŋ.

11Mee meme gembicinji tutu uhiu we ejeshi azuba, mee ngwuricinji ụrụpɛ tuhwoŋzhingo unaa na aa ga pana bụ ụjijita, mee heshigeni ohwolu tijilo umwono wa Agwatana.

12Ee jinekeni mu atwa tijilo iwɛnɛ aa nda iwɛwɛ apata, medenji ụrụpɛ tuhwoŋzhingo na aa ga uranga tuta tutu. Ibɛ po aa kalagajɛ tɛzhɛba tu tugom na cɛnjɛ. Iyi elele nɛ kaa mahiuaŋ ma ata ma nda, i zhɛmanɛ mụ hwɛɛ.

13Nazhɛ Ngaa hwụjɛ ta bụtụ bi tijilo bu ko heŋteni binya bwa, bɛɛ hiɛŋ, Ụkwụmbwụ naa ijɛ aa kwụbajɛ no ozobu ga zhɛ ya uranga yo too? Ụkwụmbwụ naa iwɛwɛ gɛ i ci'nyɛ nɛ leshiji ụrụpɛ tuhwoŋzhingo na aa ga ta iyi-heri zhɛ ya kwunangaa? Ụkwụmbwụ naa turukoto tu na oo rukoto ejeshi azuba keeni ohwolu tijilo umwono wa Agwatana ti zhɛ ta kwunangaa?

14Ngaa hwụjɛ ta bụtụ ata be tijilo binya jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, I tɛ zhɛ ya uranga tutu i ci ijitɛ keeni avwungwa ugbaa-nu-kpakwụ-ni-dipi-yebi; (2,300) nazhɛ ohwolu ata tijilo umwono wa Agwatana zhɛ a namanana shɛshɛshɛ.

Ge Gebrɛl na shɛ Butumwa Jɛmɛ Ecilo Ozobu Ata

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Aka na Ngaa ngbaracɛ ozobu ata Gamba ga Daniɛl, Ama makana maa mo
eshicigo ecilo aba, nazhɛ bụtụ bu ko zhajɛ bee shikeni nu umbe mu eshigiri.

16Ngaa hwụjɛ rụhwụŋ ra bụtụ bu ko nu ukwoswo Urefu ata Ulai, raa suyanɛ
ụhiɛŋshɛ, rɛɛ hiɛŋ, E-Gebrɛl, eshicigono bu ecilo ozobu ata baa kwụbɛ.

17Ge Gebrɛl ata zhajɛ ga boo dongonu ofwo na Ngee shikeni, ibɛ inyɛsɛ i n shɛ,
Ngee leyi Ngee ubi ụpɛshɛka mu na cɛnjɛ. Bɛɛ n hiɛŋ, Ɛ-yɛu bụtụ, eshicigo maa
ecilo ozobu ata a shɛ iwɛ aka ukwunanga unyizo ga.

18Gana na tu baa ta duma iwɛ ne mi, ti Ngee te ubi ụpɛshɛka mu na cɛnjɛ; M
meme mepi shi ya o. Ama ubwa n ishicinjɛ n shikicinji ni ivwunɛ mi to.

19Bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ mo bu mbisono iyi nɛ zhɛ ye teni hwuŋ na aka umɛwɛɛ na shɛ
aka isɛbwɛ ya Agwatana. Ozobu ata a shɛ iwɛ aka umɛwɛɛ a na ee shiri swooŋ
na aka ibɛ.

20Udagba ata abụ kwụbɛ na 'yajɛ mahiuaŋ mi yebi, ụ shɛ ụsụbwa shɛgwuma shi
yebi sha atwa Midia keeni atwa Pɛsia.

21Upi ata ụ shɛ ụsụbwa wa agwuma Egrik, mahiuaŋ ma ata mụ 'wụtụ mi cimbeni
na ashashɛ eshe ubwa eyebi, mɛ shɛ ụsụbwa wa agwuma ata ihiiŋ.

22Mahiuaŋ ma ata mi neshi mu unshɛ nu ucilo mu na ata mu dwonu, mɛ shɛ
ụsụbwa cɛnjɛ-ta-tugwama ti neshi tu na ti zhɛ tɛ ishijɛ na ashashɛ edenji ubwa,
ama ukpahiŋ wa aba zha shɛ wo to una cɛnjɛ-ta-tugwama ta ata ti hiiŋ o.

23Aka na tu ukwunanga cɛnjɛ-ta-tugwama ta ata ta aba tu gwumwonu hwuŋ, ɛ
zhɛ a sha ogworozwo duwa, maa e peni aŋ ulwapɛ. Agwuma oko na hweteni, na
kaa 'yajɛ amiaụŋ, na kaa shɛ bihelekeci zhɛ bɛ ishijɛ.

24Bi zhɛ na kaana ikɛnyi ti'yaga, ama shɛ nu ukpahiŋ ubwa kaa baa nda iŋ o. Bi
zhɛ ba karɛ iyi ufwu tɛnda nɛ hwuleji, iyi elele nɛ baa nda kaa ya 'yagana bụ eshe.
Bi zhɛ bo iricingo atwa na 'yajɛ ikɛnyi tebiye keeni atwa tijilo Agwatana hwɛɛ.

25Bi zhɛ ba nda maa gɛ ihwɛŋnɛ i tuhalakaka tu bwa i 'yagana bu eshe tedure na
ti'inta tu bwa tɛnda. Bi zhɛ kaa na busa iwɛ ikɛnyi ibwɛ nɛ baa 'yajɛ, bɛɛ zhɛ kaa
bo iricingo atwa ofwugwo uzawa timbiso. Bi zhɛ du ba sukakana Agwuma
shɛgwuma, ama bi zhɛ bo dwonu, asha shɛ ukpahiŋ butugwumwa kaa njɛ iŋ o.

26Ozobu ata ee bi eshicigeni iwɛ arụpɛ arụmɛ keeni a na avwungwa a shɛ iwɛ-
tɛkana ɛ zhɛ ɛ sɛ. Ama swaka aŋ tugwo, iwɛnɛ ɛɛ tɛ zhɛ e ilogogo nazhɛ ɛ sɛ.

27Nazhɛ eshe n njɛ vwuuŋ Gamba ga Daniɛl, Ngee leyi nụ ụngwụ maa ijitɛ
imbɛnɛ. Nazhɛ Ngɛɛ ishijɛ Ngee zhe nu ugondu na agwuma n shileni tɛnda, ama
ozobu ata kaa a n dama tebiye; i zasa kaa bụtụ be elele na eshiciji aŋ o.

Daniɛl 9

Ga Daniɛl Njɛ Shidua iwɛ Atwa Ubwa

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1Tu ga Darius yɛu Ahasuerus na shɛ Bimidia, yɛ tugwama tu Babulon yaa namɛ uywa uko,

2Nazhɛ Gamba ga Daniɛl, Ngee mepi ya ufwugwo shiywa shɛ na Jɛrusalɛm zhɛ wa sha osombo tedure na atakada na Ngaa rɛcɛ nu gana na ta AGWANGWAMA mbishi la Jɛrɛmia bigesere ata. Ibɛ shɛ shiywa dupu-nu-woshi (70).

3Nazhɛ Ngee shepi eshe Ngaa mbiyanɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana, Ama nda adua, Ama tabwa bụ, ne ezumi tɛnda no tugwuno tụ ụcɛnjɛ tɛnda tu'urugono keeni ma'alụ tumama dula.

4Ngaa njɛ adua no ofwo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana mi, Omo lono kaa du unu iwɛwɛ ya atwa mi, Ngɛɛ hiɛŋ: Oo AGWANGWAMA, gabụ Agwatana ụ'wụtụ 'wụtụ, ta bụ muna ụjɛrụma. Gabụ kaa ba untangana unu bu tutwa keeni tulubo tụ bụ ti biye no ofwo atwa na mo bu lubo a na kaa a nda iyi nɛ ebi peni aŋ unu ibɛ,

5Tɛ njɛ iwɛwɛ, tu 'wanjɛ. Tɛ shɛ ogworozwo, atɛ njɛ kaa tigezhe; tụ vwụrɛ eti genji unu bu tụpana keeni andwa bụ.

6Ti shiri shi kaa acɛbɛ tu na miaụŋ mụ bụ mu ugondu mu na mɛ shɛ egesere bu, a na o mbiso shɛgwuma shi tu, ne ehiu tu, ne eshi tu, keeni atwa cɛnjɛ tu ga hwɛɛ iwɛ ni izeci bu o.

7Oo AGWANGWAMA, gabụ bɛ shɛ bụtụ bi tiririri, ama atuba ti meme sugeni ụpụrụsa ga. Inɛ gɛ i shɛ iwɛ-tɛkana no ofwo atwa na jɛjɛ nu Juda, ta atwa na jɛjɛ nu Jɛrusalɛm keeni atwa Isrɛl elele na ebi gereteji na cɛnjɛ cɛnjɛ tu na tu gwumwongonu keeni ma tu na tụ dụlụmɛ, iwɛnɛ atụ bụ shanɛ shɛ atwa tɛcara.

8Oo AGWANGWAMA, ezuye tɛ 'imɛ, ta shɛgwuma shi tu, te ehiu tu, te eshi tu, iwɛnɛ atụ bụ njɛ iwɛwɛ.

9AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu, okwo ta atụ bụ ndanɛ tigezhe, gabụ kaa bo hioko inyɛmɛnyɛmɛ ya atwa bụ maa gengeni aŋ.

10Tụ hwụjɛ shɛ unu bu, gabụ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu, maa ta untangana undwa na ebi ti peni tedure na miaụŋ mụ bụ mu ugondu a na shɛ egesere o.

11Atwa Isrɛl hwɛɛ bweji undwa bụ, na tuvwula tu na aa vwụrɛ aa lacɛ maa a hwụjɛ-unu bu. Iwɛbɛ po ụshɛrɛya, nu unu-tukalana keeni tuwa-tuta tu na ti 'nyeci nu undwa Moses yɛu ɛtɛ bu ugondu ɛtɛ 'imɛ iwɛnɛ atụ bụ njɛ iwɛwɛ.

12Gabụ bụ ụrụcɛnjɛ n-ndumwa ma ata abɛ jɛmɛ la no ohiuhiu tu, tedure nu ufwu tɛnda na ebu tu sugeni te hwuleji. Ebi peni Jɛrusalɛm ulwapɛ na hwuri ụshɛpwụ we elele na namɛ na cɛnjɛ tu unyizo ga.

13Ulwapɛ ata zhajɛ no ohiuhiu tu te teni cɛŋ nu gana na ti yee 'nyeci nu undwa Moses hwɛɛ. Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu, ti mekeni shi okwo

© 2008 Bible Society of Nigeria.

tumakana maa to bu lomicingo amɛ tedure ni iwɛwɛ tu tɛganga kwo kaa maa ta 'wa iwɛ-tɛkana bu o.

14Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu, gabụ kaa bi imanjɛ maa iti peni ulwapɛ ga, bɛ njɛ iŋ kaa iwɛnɛ ti iyi elele nɛ aba nda teni cɛŋ, iwɛnɛ atụ hwụjɛ shɛ unu bu.

15Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu, gabụ bu bɛcinjɛ la atwa bụ na cɛnjɛ ti Ijipti nu ukpahiŋ bụ, abu 'yajɛ kaa izeci tutu i ci hwayɛ ga. Tɛ njɛ iwɛwɛ, atɛ njɛ tugworozwo.

16Oo AGWANGWAMA, gabụ bi lesheji la atwa bụ cala, iwɛ inɛ ɛtɛ, ta uranga ya isɛbwɛ bu tɛnda nu Jɛrusalɛm. Gabụ bi 'yajɛ ụshɛpwụ ga keeni ishɛmɛ ɛtɛ tijilo. Atwa elele na namɛ na cɛnjɛ cɛnjɛ ti nya, a ngbaracɛ Jɛrusalɛm keeni atwa bu cwɛŋ iwɛ iwɛwɛ keeni iyi iwɛ nɛ eshi tu njɛ la.

17Oo Agwatana tu, hwuwayɛ go, hwuga ya adua mi keeni tutabwa tu na Ama bu tabwa, maa gwuricinje eshe bu maa a na ta no ohwolu ga bu tijilo a na ga shɛ osombo.

18Oo Agwatana mi, shilo acɛbɛ bụ maa hwụjɛ; utu mbiyanɛ maa kwụbɛ ụbaụta na etu zweni nu bwa keeni amɛ-tụhaŋtụ na namanɛ ụshɛpwụ ga aa suyana izeci bu nu bwa. Shɛ iwɛnɛ ata nda iyi tiririri upo ata bụ tabwa o, semi iwɛ inyɛmɛnyɛmɛ ɛtɛ bu i'wɛtwɛ.

19Oo AGWANGWAMA, hwuga iwɛ tu! Oo AGWANGWAMA, iti gengeni! Oo AGWANGWAMA, shilo acɛbɛ maa njɛ kakayɛ; ta nda ti'insu o, iwɛ maa bụtụ be elele mepi maa gabụ bɛ shɛ Agwatana! Gabụ kaa bi 'yajɛ ụshɛpwụ ga ta atwa na zweni nu bwa.

Ge Gebrɛl ba Duma Ecilo Alade Dupu-nu-woshi

20Aka na Ngaa ta nda adua, Omo lono-unu iwɛwɛ mi keeni iwɛwɛ ya atwa mi Isrɛl, Ama tabwa kaa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana mi iwɛ maa hicinjɛ Umwono ubwa tijilo.

21Aka na Ngaa ta duma iwɛ na adua mi, ge Gebrɛl, na Ngaa kwụbɛ la no ozobu ala ihiiŋ, hirɛ ngawụụ, baa zhajɛ pi mi na aka ụrụpɛ ụrụmɛ.

22Baa zhajɛ, bɛɛ n hiɛŋ, A-Daniɛl, M banɛ Ngaa zhajɛ hwuwayɛ go maa ma bụ pana ti'inta maa eshiciji tigesere tɛ ga.

23Aka na ebu kwuni Agwatana tutabwa, bɛɛ bi jishijɛ, ibɛ po Ngaa zhajɛ maa Mo bu mbiso ajɛshɛgwa ata. Bo bu lubo duwa, iwɛ inɛ ɛtɛ no shilo acɛbɛ maa eshiciji iwɛ ozobu ata Omo bu mbiso.

24Shiywa sha ata shi cenje kpalụ dupu-nu-woshi shɛ shɛ ụnjɛswa wa aka na Agwatana jwe maa tufwurungo atwa bu keeni ụshɛpwụ ata bụ u tijilo maa e beni ni iwɛwɛ keeni undwa ata wa aba tubwada. Ɛ zhɛ a gangana aŋ iwɛwɛ ya aba

© 2008 Bible Society of Nigeria.

maa e shikicinji tiririri tu unyizo-nom, iwɛ maa ozobu ata keeni tigesere ta ata ti sɛ, maa a njɛ umwono wa Agwatana shɛshɛshɛ sasana.

25Mapa, maa eshiciji iŋ maa: te kwuni na aka na te e peni-unu maa ge meeneni Jɛrusalɛm, uuwa i ci aka na uhiu na Agwatana teri zhɛ wa zhajɛ, shiywa shi cenje kpalụ cenje shi zhɛ sha kashɛka. Ɛ zhɛ kaa a maanana Jɛrusalɛm, u zhɛ wa 'yaga ikɛnyi, wɛɛ zhɛ kaa wo shikono shiywa shi cenje kpalụ dupu-ne-eshe-umpwa-na-shɛba-shi-yebi, ama aka ata zhɛ a sha aka amɛ-tụhaŋtụ.

26Nu ukwunanga u tụkwụna ta alaacɛ tu uhiu ata na Agwatana teri, ejeshi uhiu ata ukpahiŋ zhɛ a nda ụshɛpwụ ata, tu Umwono ata wa Agwatana ufwu. Ukwunanga ibɛ we ci gana na te meni ma zhagajɛ, ɛ zhɛ a 'waŋnɛ ujasa keeni ofwo ti'iricingo unaa na Agwatana ga imwangwa.

27Uhiu ata zhɛ wa twa-unu na 'yajɛ ikɛnyi na atwa ofwugwo shiywa shi cenje, aka na ta ashashɛ aka ata henici, bi zhɛ ba kapa uhwaŋna wa arụpɛ keeni apwaŋ tu'waŋnɛ. Ɛ zhɛ kaa o shilo iyi-tupwaŋ nɛ ya sha bụtụ inyɛsɛ ne eririri ukerikeje Umwono wa Agwatana, i zhɛ kaa ya nama apata uuwa i ci aka na bụtụ na peteni iŋ apata ci ukwunanga na Agwatana ga imwangwa iwɛ ubwa.

Daniɛl 10

Ga Daniɛl Kwụbɛ Ozobu Butugwumwa bu Ko

1Ti ga Sairos yɛ tugwama ti Pɛsia, yaa namɛ shiywa shɛ tatụ, nazhɛ n-ndumwa mu ko mu kapɛshɛngwanụ Daniɛl na oo po izeci ti gɛ Bɛltɛshaza. N-ndumwa ma ata kaa mɛ shɛ iwɛ-tɛkana, maa shɛ kaa n-ndumwa mu ujasa ụ'wụtu; bee eshiciji kaa n-ndumwa ma ata tedure no ozobu.

2Gamba ga Daniɛl, N to-ụkwụla alade atatụ na aka ata.

3N yɛ shɛ iyimɛyɛ ụlatụ ye elele o, N yɛ shɛ usunda o, N swe shi kaa meni mụ tụ'walụ ta afwafwa o, N sụkwụtwa sụ kaa manɛbɛ kwukwuŋ, uuwa i ci aka na alade ata atatụ keshici.

4Tu upiana uhiiŋ namɛ ijitɛ woshi-ni-bɛ-neshi nu uywa ata, Ngee shikeni nu ugbongboro Urefu ata ụ'wụtụ, ɛɛ hiɛŋ Tigris,

5ti Ngee shepi eshe Ngaa mbiyanɛ, Ngaa kwụbɛ butubwenyi bu ko na urigeni tugwuno ti ilinɛn, na kaa umpi umazhɛya wa azhɛnarɛya tụrụmbɛɛ ne embi ubwa ti bee shikeni nu umbe mu.

6Tu'waba tu bwa ta ta gana kuresoliti, ụpɛshɛka ubwa ụ shɛ gana ɛbɛrɛ na bajɛ tụla, eshe ubwa shɛ gana ezezeji ulwa; aragbam ubwa keeni ivwunɛ ibwɛ a shɛ gana utumburɛ na wa ta ngere ngere; rụhwụŋ ru bwa rɛ shɛ gana rundu ra atwa ofwugwo.

7Gamba ga Daniɛl kiri kaa N kwụbɛ ozobu ata, atwa na namɛ ne mi kwụbɛ shɛ aŋ o; ama tuba igɛhi 'imɛ aŋ, ibɛ po ee gezhiji aa swacɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

8Gabata Ngaa vwɛ ya Ngooko, tu Ngaa kwụbɛ ozobu ata a'wụtụ, N zasa ya kaa ikɛnyi ye elele o, ụpɛshɛka mu sheyinji waa shɛ gana ru'wo ru na ru fwoshi. M mama zasa ya o.

9Nazhɛ Ngaa hwụjɛ rụhwụŋ ru bwa, aka na tu Ngaa hwụjɛ rụ, Ngee leyi Ngee ubi eshe na cɛnjɛ M meme mepi shi ya tebiye o.

10Nazhɛ u'ala uko n ishicinjɛ wee n shikicinji, i'ɛlɛ mi no shilulo shi mi kaa shi ta zhɛgɛda waa.

11Nazhɛ butumwa ata n hiɛŋ, A-Daniɛl, Agwatana mo bu lubo duwa. Ishijɛ maa shikono, shɛlaga n-ndumwa mu ga Ngɛɛ zhɛ mo bu mbiso tebiye; iwɛnɛ ta a n tumwanɛ utumwa no ofwo bu. Aka na tu baa jɛmɛ iwɛ gɛ, Ngɛɛ ishijɛ Ngee shikeni to, ama N ta zhɛgɛda waa kaa.

12Nazhɛ boo to tuhwulo, bɛɛ hiɛŋ, A-Daniɛl, ta nda inyɛsɛ o. Agwatana hwugwa adua bụ te kwuni taa nụ ụjita ata uhiiŋ obu hoŋswo maa meme zucinje na agba Agwatana iwɛ maa ti'eshicigo tụ bụ, tụ bụ 'yagana ule no olugwo Agwatana. Tɛzhajɛ ti mi tɛ shɛ ajɛshɛgwa adua bụ.

13Ama uhiu cɛnjɛ-ta-tugwama ti Pɛsia n kepeni uhwaŋna ijitɛ woshi-nu-boo-ko. Nazhɛ ga Maikɛl ata shɛ bụtụ bu ko na ashashɛ ehiu atumwa Agwatana azuba zhajɛ maa mo m mbiyono, iwɛnɛ po Ngooko ɛɛ gɛnjɛ, Ngaa namɛ apata na agwuma Pɛsia.

14Hwuwayɛ go, N zhajɛ maa mo bu eshicigono iyi nɛ zhɛ yo vwutono atwa bụ geri-be-eshe. Iwɛnɛ po ozobu ata a ta shɛ iwɛ geri-be-eshe.

15Aka na baa dumanga n-ndumwa mu ga ne mi, Ngee zucinje eshe mi na cɛnjɛ, N dumanɛ shɛ kaa iwɛ ye elele o.

16Nazhɛ butumwa ba Agwatana ba azuba na shɛ gana butugwumwa ndɛrishinjɛ u'ala ubwa bee timengeni ihwumbwe mi. Nazhɛ Ngee ushije unu mu Ngee kwuni n-ndumwa. Ngɛɛ hiɛŋ bụtụ ata shikeni nu umbe mu, Iyɛri mi, ozobu ga aba po Ngee lwegeji tebiye, ibɛ po tɛzhɛgɛda ti mi tu hwuwowu su.

17Gana naa Gamba na n shɛ gana yɛu bu ugondu eri ba duma n-ndumwa na bụ na shɛ iyɛri mii? N zasa ya kaa ikɛnyi o, ɛdicɛ kaa Ama hwungwa ya.

18Ibɛ po bụtụ ata na shɛ gana butugwumwa n timengeni sasana, nazhɛ Ngaa 'yajɛ ya ikɛnyi.

19Bɛɛ n hiɛŋ, Agwatana mo bu lubo duwa, ta nda ya inyɛsɛ o; ga amɛ bu lemi ya! 'Yaga ya ikɛnyi; ima-isɛbwɛ tebiye. Aka na baa duma iwɛ gɛ ne mi, Ngee keeni ikɛnyi ti'yaga, Ngɛɛ hiɛŋ bụ, Iyɛri mi, Duma ya iwɛ; iwɛnɛ to obu m pwonuo ikɛnyi.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

20Nazhɛ bɛɛ hiɛŋ, Bi mepi ecilo no po Ngaa zhajɛ hŋ? Hwuwayɛ go N zhɛ mo gwulo maa ma sukakana uhiu wa atwa Pɛsia. Aka na Ngee hwuri ugwulwo, nazhɛ uhiu we Egrik zhɛ wa zhajɛ.

21Ama tuba N zhɛ mo bu mbiso tugwo iyi tɛkana nɛ ee 'nyeci nu utakada ata. I zasa kaa bụtụ be elele na m mbiyeni maa ta sukakana aŋ o, semi ga Maikɛl na shɛ uhiu wa atumwa Agwatana azuba atwa bu Isrɛl kiri.

Danɪɛl 11

1Nu uywa ata uhiiŋ ga Darius Bumidia ata yɛ tugwuma, ibɛ Ngee shikeni maa mo shikicingo bu dimi maa ma ta bụ ikɛnyi.

Shɛgwuma shi Pɛsia Shi Neshi

2Hwuwayɛ go, N zhɛ mo bu mbiso iwɛ-tɛkana iwɛ shɛgwuma shi nya shɛ tatụ shɛ na shi zhɛ shɛ ishijɛ ni Pɛsia. Bu na bi neshi na zhɛ bɛ ishijɛ ba 'wa aŋ, zhɛ ba sha bɛzhɛgba uhwuri aŋ hwɛɛ. Aka na tu baa kaana ikɛnyi ti'yaga keeni bɛzhɛgba tisha, bi zhɛ bo vwundotongo aŋ maa sukakana cɛnjɛ-ta-tugwama te Egrik.

3Nazhɛ agwuma na 'yajɛ ikɛnyi duwa zhɛ ishijɛ maa untangana ofwo nu ụhwada na 'yajɛ ukpahiŋ duwa. Bi zhɛ kaa na nda iyi elele nɛ kwụlanɛ bụ.

4Aka na ti bɛɛ ishijɛ nu ukpahiŋ ata ubwa ụ'wụtụ, cɛnjɛ-ta-tugwama tu bwa kaa ti zhɛ ta bwadụ, ɛ zhɛ o dwotwogonu tu apadụ eneshi. Shɛ nu ụhwada ubwa kaa ɛɛ zhɛ o dwotwogonu tu o, ti zha shɛ kaa to tomo ajalalo ubwa o. Iwɛnɛ po ɛ zhɛ o mushingo ụhwada cɛnjɛ-ta-tugwama tu bwa hwɛ hwɛɛ a pana anya atwa a na dongonu bu.

Ifelu nɛ Zhɛ ya Namana Atwa Tuzuba na Atwa Tuta

5Nazhɛ agwuma tuta zhɛ a 'yaga ikɛnyi; ama tuba agwuma oko na ashashɛ shɛgwuma shɛ bwa zhɛ a 'yaga ikɛnyi duwa uhwuri bu. Ụhwada ubwa kaa du zhɛ wa 'yaga ikɛnyi tebiye.

6Na aba na ta shiywa shɛ mbana shi henici, agwuma tuta zhɛ ba twa-unu na agwuma tuzuba, bɛɛ zhɛ ba pana bụ yɛu ibwɛ yo o maa zana. Ama unu ata wa aba tutwa kaa zha shɛ wo ilogogo, ɛ zhɛ a kwụna te biyikwo ata, to bwolo bwa, ti yɛu ibwɛ, ta miaụŋ mu bwa mu ugondu mu na mu ga zhagajɛ nu bwa.

7Na aba ibɛ na aka fwalaa, bụtụ bu ko zhɛ ba banɛ nu umwamwa biyikwo ata maa ya tugwama. Nazhɛ bɛɛ zhɛ ba sukakana ejeshi agwuma tuzuba. Bi zhɛ bo tono ikepi ya aba, bi zhɛ kaa ba lasụ aŋ.

8Bi zhɛ bo sugonono ntatanuwaŋ ma tuwa ta aba keeni i'wɛŋni'wɛŋni ya azụrụfa keeni inɛɛ nɛ aa njɛ na azhɛnarɛya inɛɛ nɛ ee ge tileneni tuwa ta ata, ba zha ni Ijipti. Na aba shiywa shɛ mbana, bi zhɛ ba ganga agwuma ata tuzuba bwooko.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9Nazhɛ agwuma tuzuba zhɛ ba zha ba tafwulaga agwuma tuta; ama tuba ɛ zhɛ a nda bu ni iji maa gwulo na cɛnjɛ tu bwa.

10Miaụŋ-me-eyi ma agwuma tuzuba mi zhɛ ma imanga i'wɛŋnɛ iwɛ ujasa, ɛɛ zhɛ o sotulonu ejeshi na gembi ufwugwo tebiye. Bụtụ bu ko na ashashɛ aba zhɛ bo sulo vwuuŋ gana na meni ma zhagajɛ ba sukana ejeshi atwa i'ime ya aba tutu ikepi ya aba.

11Nazhɛ agwuma tuta zhɛ bɛ ishijɛ ni isɛbwɛ, bɛɛ zhɛ ba sukakana ejeshi agwuma tuzuba nu ujasa, okwo te e gembi ufwugwo duwa, bi zhɛ kaa bo sugo aŋ.

12Aka na bee suji ejeshi ata, nazhɛ agwuma ata tuta zhɛ momo mungicingo, bɛɛ zhɛ kaa ba kwụna atwa igbɛɛ ifwugwo. Ama okwo ti yaa shɛ bwonu, bi zha shɛ kaa ba 'yaga ukpahiŋ ata ubwa maa bu na lasatagwụ atwa tutu o.

13Iwɛnɛ po agwuma tuzuba zhɛ bo gwulo bo sotulonu ejeshi anya anaa na gembi ufwugwo uhwuri a na ala ihiiŋ. Aka na ta aka ci, bi zhɛ be suje ejeshi na 'yajɛ i'wɛŋnɛ ujasa nɛ gembi tebiye.

14Atwa ofwugwo zhɛ a tana agwuma tuta tigezhe na aka ata. Atwa na shɛ atwa abwagara na ashashɛ atwa bu ikɛnyi bu, ɛ zhɛ a ta du tigezhe, iwɛ maa a ụrɛcɛnjɛ ozobu ga; ama tuba ɛ zhɛ kaa o kwu.

15Nazhɛ agwuma tuzuba zhɛ ba hwala ụshɛpwụ wa aba na 'yajɛ ikepi, bi zhɛ kaa ba lashɛga uŋ. Ejeshi agwuma tuta zha shɛ a 'yaga ya ikɛnyi maa o shikono.

16Ama bụtụ ata bu tuzuba na zhɛ ba zhajɛ, zhɛ ba nda aŋ gana na kwụlanɛ bụ, i zasa kaa bụtụ be elele na zhɛ ba kapana bụ uhwaŋna o. Bi zhɛ kaa bo shikono na Cɛnjɛ ta ata tu Pilanụ, maa 'yaga tụ hwɛ hwɛɛ nu ukpahiŋ ubwa. Maa nda tụ ufwu nu ukpahiŋ ubwa.

17Agwuma ata tuzuba zhɛ ba imanga maa zhajɛ ne ejeshi cɛnjɛ-ta-tugwama tu bwa hwɛɛ. Nazhɛ bɛɛ zhɛ ba twa-unu nu bwa, maa pana bụ yɛu ibwɛ yo o maa zana iwɛ maa tuba iricingo ejeshi cɛnjɛ-ta-tugwama tu bwa. Ti'imanganga ta ata tu bwa kaa ti zha shɛ ta 'yagana bụ eshe o.

18Na aba ibɛ bi zhɛ ba sukakana atwa na namɛ nụ ụpalanụ Urefu, bɛɛ zhɛ kaa ba lasụ atwa aba ofwugwo. Ama uberezhe uko zhɛ wa banɛ na cɛnjɛ ti nya na zhɛ ba lasụ bụ; maa kapana bụ abwagara tɛnda. Iwɛ-tɛkana, bi zhɛ bo gwuricingono agwuma tuzuba abwagara ubwa nu uhiuhiu ubwa ukɛnyi ibwɛ.

19Nazhɛ agwuma ata zhɛ bo gwulo na cɛnjɛ tu bwa ti ikɛnyi ibwɛ tu na ti 'yajɛ ikepi, ama ɛ zhɛ kaa a lasụ bụ. Apata tuba zhɛ a sha ya ukwunanga ubwa.

20Nazhɛ agwuma anya zhɛ bɛ ishijɛ nu urubwo ubwa, na zhɛ ba tumwana ele-ụdalụ a na 'yajɛ ukpahiŋ, iwɛ maa tuba uduciya cɛnjɛ-ta-tugwama tu bwa keeni ugombo. Ama na amɛ ijitɛ imbɛnɛ, ɛ zhɛ a kwụna agwuma ata, shɛ ni isɛbwɛ, shɛ nu ujasa kaa o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

21Bɛɛ hiɛŋ, Agwuma anya u tuzuba na shɛ bụtụ bụ wɛ, na kaa ge teni shi cɛŋ maa sha agwuma zhɛ bɛ ishijɛ. Bi zhɛ ba zhajɛ, bi zha shɛ kaa bo mbiso aŋ o, ibɛ bɛɛ zhɛ ba lashɛga cɛnjɛ ta ata nu unu ubwa ụlatụ.

22Ubwa bo iricingo ejeshi elele nu umbe ubwa, maa bwarataga aŋ keeni uhiu wo onongbo Agwatana.

23Na aba na ta a twa-unu nu bwa, nazhɛ bɛɛ zhɛ bo kwuno ugondu ubwa u tuhalakaka tɛnda. Iwɛnɛ po bi zhɛ na kaana ukpahiŋ ti'yaga na atwa na twa sụ ufwugwo.

24Aka na te ekpeleshi cɛnjɛ tu na tɛ shɛ azhɛgba uhwuri a na vwɛ hwɛɛ 'yajɛ amɛ-olom suu, nazhɛ bɛɛ zhɛ ba zhajɛ no ofwo aba ne tusweci ba nda iyi nɛ eshi ubwa keeni ogwunukwoshi ubwa ta njɛ shɛ la kwukwuŋ. Bi zhɛ bo dwotwogonu i'wɛŋnɛ nɛ ujasa yɛ, ti i'wɛŋnɛ inyɛ nɛ aa lashajɛ keeni uduciya na ashashɛ atwa ata 'wa bụ. Bi zhɛ ba imanga maa sukakana ofwo ofwugwo na ee ge kepenji, bi zhɛ ba nda inɛ ɛtɛ na aka tikpendere kiri.

25Bi zhɛ bɛ ishicinjɛ ejeshi a'wụtụ ne eshe-hwoo maa sukakana agwuma tuta, na kaa du mama imanjɛ maa nda ujasa nu bwa na asaza ubwa a na gembi ufwugwo tebiye, a na kaa 'yajɛ ukpahiŋ duwa. Ama ɛ zhɛ a halakaka agwuma ata u tuta, bi zha shɛ ba ala tishikono.

26Atwa ata a na a ya iyimɛyɛ ibwɛ ibiye, aba zhɛ a nda bụ ufwu. Ɛ zhɛ a kwụna ejeshi ubwa ofwugwo, atwa aba ofwugwo kaa zhɛ o 'wo nu ujasa ata.

27Nazhɛ shɛgwuma sha ata shi yebi shi zhɛ sha gɛga, shɛɛ zhɛ sha ya iyimɛyɛ ikwede ike, ama kaa iyi iwɛ namɛ na shihaŋsa sha aba; ɛ zhɛ no momo dwotwogonu-ụzagwụ. A zha shɛ a 'yaga kaa iyi nɛ aa jala, iwɛnɛ ta aka ibɛ te ci shi.

28Agwuma atwa tuzuba zhɛ o jiyo ni ihwɛ ibwɛ ni i'wɛŋnɛ ye elele nɛ bee lesheji nu ujasa ata. Ahaŋsa kaa namɛ na amɛ ubwa maa sukakana unu-tutwa u tijilo. Bi zhɛ kaa ba nda iyi elele nɛ kwụlanɛ bụ, nazhɛ bɛɛ zhɛ bo gwulo na cɛnjɛ tu bwa.

29Na aka na ta aka ata ee jwe ci, bi zhɛ ba zhajɛ ba tafwulaga cɛnjɛ-ta-tugwama tu tuta sasana, ama i zha shɛ tuba ya sha ya na aka ga, gana na ti yaa shɛ la na aka ihiiŋ o.

30Iwɛnɛ po atwa na namɛ nụ ụpalanụ geri bu uwaŋna-twonuo zhɛ a zhajɛ ni ihɛŋtu, a sukakana bụ, inyɛsɛ kaa zhɛ ya sha bụ. Nazhɛ bɛɛ zhɛ bo gwulo maa nda isɛbwɛ maa sukakana unu-tutwa u tijilo. Bi zhɛ bo gwulo bo lubo atwa ata ge jineci la unu-tutwa ata u tijilo.

31Asaza ubwa zhɛ o shikono na aba ubwa, ɛɛ zhɛ a hashɛgana Umwono ata wa Agwatana, ti ikepi ibwɛ. Nazhɛ ɛɛ zhɛ o ngwuricingo ụrụpɛ na aa ga ta iyi-heri, maa e shikicinji tuba iyi-tupwaŋ nɛ ya nda ofwo osombo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

32Tedure nu unu ubwa ụlatụ, bɛɛ zhɛ ba halakaka atwa na ge jineci unu wa aba tutwa, ama tuba atwa na mepi Agwatana aba zhɛ o shikono dimi maa a sukakanɛ bụ.

33Atwa na kaa incɛ zhɛ o sokokono atwa gembi ufwugwo ti'inta ta aba; ama kaa ɛ zhɛ a kwụna aŋ nu utokwobi keeni bụratụ bu ulwa, ɛɛ zhɛ a ima atwa aba oko, ɛɛ zhɛ o sugo i'wɛŋnɛ ya aba.

34Aka na aa ta namɛ na amɛ-tụhaŋtụ, ɛ zhɛ a lashɛga timbiyono ti ticwɛŋ. Ama atwa ofwugwo a na zhɛ o togwu na aba zha shɛ a sha atwa tɛcara o.

35Ɛ zhɛ a kwụna umeseyi wa atwa ata incɛ, ama tuba ijɛ njɛ, iwɛ maa a nyashɛnjɛ aŋ maa e beni paawụụ, uuwa i ci aka ukwunanga, iwɛnɛ ta aka ibɛ nɛ Agwatana jwe a ta vwɛ.

Ukpahiŋ wa Agwuma na Namɛ Tuzuba

36Agwuma ata u tuzuba zhɛ ba nda iyi gana na kwụlanɛ bụ. Bi zhɛ momo gombicingo maa momo mbisono uhwuri tuwa te elele, bɛɛ zhɛ bo mbisogo Agwatana tugom n-ndumwa mụ 'wụtụ 'wụtụ. I zhɛ ya zhɛmana bụ kaa uuwa i ci aka na Agwatana zhɛ a pana bụ ulwapɛ. Iwɛnɛ po ɛ zhɛ a nda bụ gana na oo go hoŋswo iwɛ ubwa cebe tilɛɛ.

37Iwɛ tuwa tu na eshi ubwa zhɛbɛ la zha shɛ ya tatụlanụ bụ o, kwo kaa ma tu na eyikwo olubo, tuwa te elele ti zha shɛ ta tatụlanụ bụ o. Iwɛnɛ po bi zhɛ momo mungicingo maa ubwa hwuri tu hwɛɛ.

38Ama bi zhɛ ba muna tuwa tu na ta jilanɛ ikepi ụjɛrụma. Bi zhɛ ba pana tuwa tu na eshi ubwa mepi shi la kwukwuŋ apwaŋ azhɛnarɛya, na azụrụfa, na atayɛ ogwumishi keeni apwaŋ anya a na zhanganjɛ.

39Bi zhɛ bo sugo atwa na a zhɛba tuwa ta cɛnjɛ ti nya maa e mbiyeni bu maa jilanɛ ikepi ibwɛ. Bi zhɛ ba muna atwa na leshiji bu maa sha uhiu wa aba ụjɛrụma na gembi tebiye. Bi zhɛ bo zwogono aŋ no shihwolu shɛ 'wụtụ 'wụtụ, maa pana aŋ cɛnjɛ maa tɛ shɛ ule wa aba.

40Aka na tu ukwunanga umɛwɛɛ wa agwuma tuzuba gwumwonu tuto, nazhɛ agwuma tuta zhɛ a sukakana bụ, agwuma ata u tuzuba kaa zhɛ ba twa ifelu nu bwa gana elele tu ukpahiŋ ubwa namɛ hwɛɛ, ti ihɛŋtu ujasa, ti idɛkwɛ keeni ihɛŋtu meni nɛ namɛ nyakpa nyakpa. Bi zhɛ ba tafwulaga cɛnjɛ cɛnjɛ tu ufwugwo bo sugo tu gana meni mu na ma zhagajɛ mo sugo ofwo.

41Bi zhɛ du ba tafwulaga cɛnjɛ ta ata tu pilanụ maa kwụna atwa igbɛɛ igbɛɛ ifwugwo. Ama atwa cɛnjɛ ti Idụm, nu Moab keeni tuvwa ta atwa Amon zhɛ a banangana bụ.

42Aka na bɛɛ zhɛ ba kaana cɛnjɛ tu ufwugwo tusukakana, cɛnjɛ ti Ijipti kaa ti zha shɛ ta banangana o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

43Ubwa zhɛ bo sugo uduciya wa azhɛnarɛya, na azụrụfa keeni i'wɛŋnɛ yo
ogwumishi Ijipti. Bi zhɛ kaa ba lasụ Libia keeni Itiopia.

44Ama unabarɛ na bɛɛ zhɛ ba hwuga, na zhɛ wa banɛ uwaŋna-banụ keeni tuzuba
zhɛ wo horukono bu ohwulu tebiye. Nazhɛ bɛɛ zhɛ bɛ ishijɛ ni isɛbwɛ i'wɛtwɛ
ba kwụna atwa ofwugwo.

45Bi zhɛ bo shikicingo udulo ubwa tugwuno u tugwama no ohwolu na namɛ na
ashashɛ Itekwu ɛtɛ I'wɛtwɛ ni ishɛmɛ ɛtɛ tijilo ụjɛrụma. Okwo ti yaa shɛ gana
ata, bi zhɛ kaa bo 'wo, i zha shɛ kaa ya 'yaga bụtụ be elele na zhɛ bo mbiyono bu
o.

Daniɛl 12

Aka Ụbaụta Ụ'wụtụ 'Wụtụ

1Na aka ata ga Maikɛl na shɛ uhiu wa atumwa Agwatana azuba, na ba ngbaraka
atwa bụ zhɛ bɛ ishijɛ. Nazhɛ aka ata zhɛ a sha aka ụbaụta ụ'wụtụ, unaa na ta
zasaba la kwukwuŋ taa te edenji atwa namɛ uuwa i ci aka ata. Na aka ata ɛɛ zhɛ
o bicingo atwa bụ elele a na nzeci ma aba mi 'nyeci nu utakada ata.

2Atwa ofwugwo na go loyo la malabụ a na zweni nu upwupwutu, zhɛɛ hiɛ. Atwa
oko zhɛ o tono nu uraiŋ unyizo-nom, atwa oko tuba zhɛ a zha ne ezuye keeni
tiriri tu unyizo-nom.

3Atwa elele na incɛ zhɛ na ta raawụụ gana tụla. Atwa na kaa o mbisogono anya
atwa maa a na nda iyi tiririri, ɛ zhɛ na ta gana mkpasu tutu unyizo-nom.

4Bɛɛ n hiɛŋ, Gabụ ga Daniɛl, kwungwulo utakada ata maa kepi uŋ uuwa i ci
ukwunanga unyizo ga. Atwamwa zhɛ na vwulaga beye bana maa a na kaana iyi-
tumapa.

Tukapa te Tigesere

5Nazhɛ Gamba ga Daniɛl, Ngaa mbiyanɛ ta atwa eyebi shikekeni nu umbe mu.
Bụtụ bu ko shikeni hileniye ukwoswo Urefu, bụtụ bi yebi shikeni hileni ga.

6Nazhɛ bụtụ aba bu ko heŋteni butumwa ebe ba azuba ge uregeni tugwuno ti
ilinɛn, na kaa patanɛ na azuba meni ma ata, bɛɛ hiɛŋ, Ụkwụmbwụ naa kwuŋ ijɛ i
tudama zhɛ ya kwunangaa?

7Nazhɛ butumwa ata ba azuba na urigeni tugwuno ti ilinɛn, na kaa patanɛ na
azuba Urefu suji i'ɛlɛ ibwɛ iyebi na azuba, bo to bụtụ ata shɛ buumwa unyizo-
nom, bɛɛ hiɛŋ, I zhɛ ya sha iwɛ aka oko keeni aka eyebi keeni ashashɛ aka. Ijɛ
zhɛ ya ndangana tugwo hwɛɛ nazhɛ tɛshɛka ta atwa Agwatana ti zhɛ ta
kwunanga.

8N hwụjɛ iŋ, ama N eshiciji shi iŋ kaa o. Ngee heŋteni bu, Ngɛɛ hiɛŋ, Iyɛri mi,
Imbe kwuŋ zhɛ ya sha ukwunanga ijɛɛ?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9Bɛ jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, A-Daniɛl, zhaga hwulo ya, iwɛnɛ to o kopwo n-ndumwa ma ata aa intwanua mụ uuwa zhɛ yo to aka ukwunanga umɛwɛɛ.

10Ɛ zhɛ a nyashɛnga atwa ofwugwo maa a nama shɛshɛshɛ; ama atwa tugworozwo zhɛ na nda tugworozwo ta aba tutu, a zha shɛ kaa o eshicigo iyi elele o. Ama atwa na incɛ zhɛ no eshicigo iyi.

11Te kwuni na aka na te e ngwuricinji ụrụpɛ tuhwoŋzhingo na aa ga ta iyi-heri, nazhɛ ee shikicinji ya iyi-tupwaŋ nɛ ya nda ofwo osombo, ijitɛ ibɛ zhɛ ya sha akpakwụ-ecihiŋ-nu-dupu-na-buhanda (1,290).

12Atwa tɛcara a na 'yacɛ uuwa i ci aka na ijitɛ ya akpakwụ-ecihiŋ-ni-dipi-yebi-nu-talacɛ-ni-bɛ-tɛ (1,335) keshici ɛ zhɛ e gwoje.

13Ama gabụ ga Daniɛl, zhaga hwulo maa untangana tɛcara tụ bụ tutu ukwunanga. Bi zhɛ bo 'wo, ama tuba bi zhɛ bɛ hiɛ maa leshiji ule bu na aka ukwunanga wa aka ata.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Hosia

Hosia 1

1N-ndumwa AGWANGWAMA mbishi Hosia yɛu Bɛri, na aka na tu go Uzia, no Jotam, na Ahaz keeni Hɛzɛkia a shɛ la shɛgwuma shɛ Juda, keeni aka na ti ge Jeroboam yɛu Joash shɛ agwuma Isrɛl na.

Biyikwo Hosia na Miaụŋ mu Bwa

2Na aka na ta AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa tedure no Hosia hiiŋ, AGWANGWAMA hiɛŋ bụ, Zhaga zanɛ buwɛle, maa meci miaụŋ mu na mi zhɛ ma sha du awɛle nu bwa. Iwɛnɛ po cɛnjɛ tu ga ta nda du tuwɛle tụ 'wụtụ, tedure na AGWANGWAMA tijinoko.

3Go Hosia zhe baa zanɛ ga biyikwo na ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ go Gomɛ, yɛu Diblaim, ibɛ biyikwo ata le ofubo, bee metenji bu yɛu-ye-eyi.

4Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ Hosia, Pa yɛu ɛtɛ izeci ti gɛ Jɛzrɛl, iwɛnɛ ti yaa zha shɛ yo ilogogo ya ti Ngɛɛ zhɛ ma pana atwa ihwɛ ya agwuma Isrɛl ge Jɛhu ulwapɛ, iwɛ tụkwụna tu na aa kwụnɛ Jɛzrɛl. Ibɛ po Ngɛɛ zhɛ mo iricingo du cɛnjɛ-ta-tugwama ta atwa Isrɛl.

5Na aka ata nazhɛ Ngɛɛ zhɛ mo iricingo ukpahiŋ ụhwada Isrɛl nu Ulomu Jɛzrɛl.

6Nazhɛ biyikwo ata leeneni ofubo, bee meci ya yɛu-yo-o. AGWANGWAMA hiɛŋ Hosia, Pa iŋ izeci ti go Lo-ruhama, iwɛnɛ tu Ngaa zha shɛ mo hioko ya inyɛmɛnyɛmɛ ya atwa Isrɛl, maa ma gangana aŋ ya iwɛwɛ ya aba kwukwuŋ.

7Ama okwo ti yaa shɛ gana ata, N tɛ zhɛ mo hioko inyɛmɛnyɛmɛ ya atwa Juda. Ngɛɛ zhɛ mo bicingo aŋ, ama shɛ nu ujasa, kwo kaa no otokwobi o, shɛ ni itɛ kwo kaa na a'inla o, shɛ ni idɛkwɛ kwo kaa na asụcɛ idɛkwɛ o. Ama tedure na AGWANGWAMA na shɛ Agwatana aba.

8Aka na tu go Lo-ruhama kezhi, biyikwo ata go Gomɛ leeneni ofubo, bee meci yɛu-ye-eyi.

9AGWANGWAMA hiɛŋ Hosia, Pa iŋ izeci tu go Lo-ami, iwɛnɛ ta atwa Isrɛl shɛ shɛ ya atwa mi, Ngaa shɛ shɛ ya kaa du Agwatana aba.

Tigesere te Tugwuricinje

10Okwo ti yaa shɛ gana ata, ufwugwo wa atwa Isrɛl zhɛ wa sha gana ahwayɛ itekwu, anaa na bụtụ eri shi ba manganga, kwo kaa ba rɛta. Ofwo na ɛɛ hiɛŋ aŋ, Hiɛ shɛ shɛ atwa mi o, ama apata kaa gom ɛɛ zhɛɛ hiɛŋ aŋ, Miaụŋ-me-eyi ma Agwatana uumwa.

11Na aka ata nazhɛ atwa Juda na atwa Isrɛl zhɛ o togononu urubwo uko, ɛɛ zhɛ a tala bụtụ bu ko gba maa sha uhiu wa aba hwɛɛ. Ɛ zhɛ a bana na cɛnjɛ ta ata, iwɛnɛ ta aka Jɛzrɛl zhɛ a sha aka ụjita ụ'wụtụ 'wụtụ!

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

Hosia 2

1Hiɛŋ ma miaụŋ-mo-bino hiŋ maa, Atwa mi, maa hi hiɛŋ angwụfwụ hiŋ maa, E hieci inyɛmɛnyɛmɛ ya aba.

E Peni Atwa Isrɛl Ulwapɛ Nazhɛ Ee Leshigeneni Aŋ

2Tabwa ma bino hiŋ, bɛ shɛ shɛ ya biyikwo mi o, N shɛ shɛ ya kaa du bwolo bwa o, go ushigo igbɛtɛtɛ ɛtɛ tuwɛle nu ụpɛshɛka ubwa, keeni uzawa tɛcara tu bwa tu na tu namɛ na ashashɛ mosubo mu bwa.

3Shibwonu, N zhɛ mo shilo bu mohondo gana ụjita ata bino bwa meci bu la. N zhɛ kaa ma nda bụ maa hwotono gana ụshɛka keeni cɛnjɛ tu undolo, N zhɛ kaa ma kwụna bụ ni i'uyɛ.

4N zha shɛ kaa du mo hioko inyɛmɛnyɛmɛ miaụŋ mu bwa o, iwɛnɛ tu maa shɛ miaụŋ mu tuwɛle.

5Iwɛnɛ po bino ba aba njɛ iyi ye ezuye a'wụtụ. Bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma 'wa atwa ilubwe mi, anaa na ma m pana iyimɛyɛ keeni meni, tu ukpasa keeni ugbokwo-biywoywo, ta manɛbɛ keeni iyi tuswa.

6Iwɛbɛ po Ngɛɛ zhɛ ma kapa uhwaŋna ubwa na alagba. N zhɛ kaa ma ma bụ nu uba, iwɛ maa kede kwụba ya uhwaŋna u tudulo.

7Bi zhɛ bo urugono atwa ilubwe ibwɛ nu usumwa, bi zha shɛ kaa bo jitono aŋ o. Bi zhɛ ba dwalakaka aŋ, bi zha shɛ kaa ba ta aŋ ugbe o. Nazhɛ bɛɛ zhɛ bɛ hiɛŋ, N zhɛ mo gwulo no ofwo bwolo mi bu ngwụshɛ. I n zhɛmanɛ la na aka ata uhwuri hwuwayɛ.

8Bi mepi shi kaa maa Gamba m peni bu la iyimɛyɛ izɛgwu, ne meni ma afwafwa, na manɛbɛ o, maa ga azụrụfa, na azhɛnarɛya ubwa keeni ugombo anaa na boo sugo ya baa zhɛba tuwa ti Beal.

9Iwɛbɛ po Ngɛɛ zhɛ ma lashɛganana iyimɛyɛ mi izɛgwu nɛ Ngee peni bu la na aka tugwubo. N zhɛ kaa mo sugonono ukpasa keeni ugbokwo-biywoywo ata Ngee urigeni la mohondo mu bwa.

10N zhɛ mo shilo bu ya hwuwayɛ go mohondo, ne eshe atwa ilubwe ibwɛ. Za kaa bụtụ be elele na zhɛ ba ala maa lashɛga bụ ni i'ɛlɛ mi o.

11N zhɛ kaa mo ngwuricingo unyasa ubwa hwɛɛ, tu nsono mu bwa mu uywa, ti ipiɛnɛ ibwɛ ifwo, ti ijitɛ ibwɛ ụhinjanụ keeni aka nsono mu bwa mu na bee jwe hwɛɛ.

12N zhɛ mo iricingo ikpɛri ibwɛ ya afwafwa, keeni i'wɛ'wɛ ibwɛ yo owowo, igɛtɛ bɛɛ hiɛŋ maa atwa ilubwe ibwɛ, aba peni bu, iwɛnɛ tu baa ndanɛ aŋ iyi. N zhɛ ma nda maa gɛ itimɛ ibwɛ ya afwafwa i shɛ gana uwapa, iwɛ maa isundɛ ehilo yɛ iŋ hwɛɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13N zhɛ kaa ma pana bụ ulwapɛ, iwɛnɛ ti isɛbwɛ mi 'wi bu na aka na tu boo hwoŋzhingono tuwa ti Beal iturɛre, iwɛnɛ ti bɛ mɛmɛ njɛ tisemberi ta tikanɛ ta atakwụ, baa 'wa atwa ubwa ilubwe.

O Shilwo-unu u Tugwulo tu Gomɛ

14Iwɛbɛ po Ngɛɛ zhɛ ma insa bụ, maa ma zarɛga bụ nụ ụshɛka, maa mo mbiso bu n-ndumwa ma amɛ-olom.

15N zhɛ mo gwuricingono bu itimɛ ibwɛ ya afwafwa, Ngɛɛ zhɛ ma nda maa Ulomu Eko ụ shɛ odubo ashɛlatụ. Apata bɛɛ zhɛ ba zunga azunga gana na tu baa zụnjɛ la tu baa ta shɛ yɛu towo, gana ụjita ata baa banɛ la na cɛnjɛ ti Ijipti.

16Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ, Bi zhɛ mɛ n hiɛŋ jita ata, O-bwolo mi, bi zha shɛ mɛ n hiɛŋ ya, A-tuwa ti mi ti Beal kwukwuŋ.

17N zhɛ ma bacɛnga izeci tuwa ti Beal nu unu ubwa, N zha shɛ mo lonono bu maa bu na suyana iŋ ya kwukwuŋ.

18Na aka ata ibɛ Ngɛɛ zhɛ ma twa-unu ni isundɛ ehilo hwɛɛ, keeni shanụnụ she elele, keeni iyi nɛ yo hombilo iwɛ maa kede a gwụcɛnjɛ ya atwa mi o. N zhɛ du ma bacɛnga to otokwobi ti itɛ keeni ujasa na cɛnjɛ ta ata, N zhɛ ma nda maa atwa mi nama na amɛ-olom suu.

19Nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma zha ya adalụ hiŋ; N zhɛ ma zha ya adalụ hiŋ ne tiririri keeni na tɛcara; No tulubo, keeni ni inyɛmɛnyɛmɛ hiŋ tihioko, N zhɛ ma nda maa hiɛ shɛ atwa mi unyizo-nom.

20N zhɛ ma zha adalụ hiŋ na tɛcara, nazhɛ ɛhi zhɛ hia mapa AGWANGWAMA.

21AGWANGWAMA hiɛŋ, Na aka ata, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ mɛ jishijɛ tụla, tụla tuba ti zhɛ tɛ jishijɛ cɛnjɛ tu unyizo ne eshilo,

22nazhɛ cɛnjɛ ti zhɛ tɛ jishijɛ tedure ni iyimɛyɛ izɛgwu tumata, te meni ma afwafwa, keeni manɛbɛ, aba tuba zhɛɛ jishijɛ Jɛzrɛl.

23N zhɛ m mama bilaga bụ na cɛnjɛ tu ga, N zhɛ mo hioko ya inyɛmɛnyɛmɛ bụtụ na Ngɛɛ hiɛŋ la, N zha shɛ mo hioko inyɛmɛnyɛmɛ ibwɛ o. N zhɛ kaa mɛ hiɛŋ ya atwa na Ngɛɛ hiɛŋ la, A shɛ shɛ atwa mi o, Ahiɛba hiɛ shɛ ya atwa mi. Nazhɛ ɛɛ zhɛɛ hiɛŋ, Gabụ bɛ shɛ ya Agwatana tu.

Hosia 3

Tụ'ụrɛcɛnga tu Ugwulwo Gomɛ Biyikwo Hosia

1Nazhɛ AGWANGWAMA m mbishi, bɛɛ hiɛŋ, Zhaga lubo sasana biyikwo ata bụ, okwo ta anya atwa o lubo bu, baa shaananɛ kaa buwɛle. Bɛ shɛ bo lubo bu waa tilɛɛ, gana na ta AGWANGWAMA lubi du atwa Isrɛl gom, okwo ta a vwụrɛ, ee zhegeni tuwa tɛzhɛba, aa jala kaa maa a na ya akara tụ'walụ ta afwafwa anaa na ee peni ntatanuwaŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2Ngoo so bu gana azụrụfa arinya umpwa-na-ba-a-ta keeni nkwuronu mi izɛgwu bali mi cihiŋ.

3Ngɛɛ hiɛŋ bụ, Nama ne mi te ilegeji, maa kede njɛ ya tuwɛle o, ta tuna ya kaa binya bụtụ o. Gabata du kaa Ngɛɛ zhɛ ma bụ namana.

4Iwɛnɛ po atwa Isrɛl zhɛ a nama te ilegeji, uzawa agwuma kwo kaa bi'yagajɛ, uzawa ụrụpɛ tuta kwo kaa atayɛ tijilo tishikocongo, uzawa ɛfod kwo kaa ntatanuwaŋ.

5Aka ata e ci ba, ta atwa Isrɛl tɛ zhɛ e gwure no ofwo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana aba sasana, keeni ajalalo Devid na shɛ la agwuma aba. Ɛ zhɛ a zhajɛ ni inyɛsɛ tụsụma AGWANGWAMA, maa e leshiji uwebiye ubwa na aka umɛwɛɛ.

Hosia 4

Amɛ AGWANGWAMA Hashɛganụ na Atwa Ubwa Isrɛl

1Ahiɛba atwa Isrɛl, shɛlaga ma n-ndumwa mu na AGWANGWAMA jɛmɛ. AGWANGWAMA 'yajɛ uwuru na atwa na jɛjɛ na cɛnjɛ tu ga. Iwɛnɛ po tɛcara, ni iwɛ-tumapa, keeni Agwatana tumapa, zasaba ya na cɛnjɛ tu ga o.

2O shilogo-onu, aa bwadanana, a dwa-ụzagwụ, aa kwụna atwa, a nda izunde, aa nda tuwɛle. Iyi iwɛ ibɛ ya kaana ugombo, aa mama kwụnanụ.

3Iwɛbɛ po cɛnjɛ tu ga ta ta-ụkwụla, atwa elele na kaa namɛ na tuba 'nyanganɛ. Isundɛ ehilo ye elele, ta shanụnụ, ti ijɛnɛ nɛ zweni ni itekwu yo 'wo hwɛɛ.

Amɛ AGWANGWAMA Hashɛganụ no Onongbo

4AGWANGWAMA hiɛŋ, Kede bụtụ be elele sukakanɛ ya binya bwa o, kede e 'weji ya okwo uwuru o. Ahiɛba onongbo, ne hiŋ Ngaa 'yajɛ uwuru.

5Hi zhɛ hia twa udukwutwa nu uwaŋna, egesere ata hiŋ tukata zhɛ a twa du udukwutwa ne hiŋ nu ụjita. Gabata kaa du Ngɛɛ zhɛ ma kwụna Isrɛl na shɛ bino ata ihi meci.

6Atwa mi ileni hwɛɛ iwɛnɛ ta tumapa ti 'nyananɛ aŋ. Ahiɛba onongbo, hi lacɛ tumapa, gabata du kaa Ngaa hiɛ lacɛ, maa hiɛ shɛ onongbo mi. Gana na ti isɛbwɛ undwa wa Agwatana hiŋ ihi 'wi, gobwonu du kaa isɛbwɛ miaụŋ mi hiŋ zhɛ mo hi 'wo.

7Nu gana na ta ahia kaana ugombo ahiɛba onongbo, gobwonu du ahi ma n kaana iwɛwɛ tɛnda. N zhɛ ma jɛshɛrɛga ụjɛrụma hiŋ maa ụ shɛ ụpụrụsa.

8Hia kaana azhɛgba tɛsha tedure ni iwɛwɛ ya atwa mi, gobwonu du kaa ahia jala maa a na kaana gi iwɛwɛ tɛnda.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9I zhɛ ya shana atwa na vwɛ gana na yaa shanɛ onongbo! N zhɛ ma pana aŋ ulwapɛ hwɛɛ aba ebeyebi, iwɛnɛ ti Ngɛɛ zhɛ ma tụpana aŋ iwɛ ihwɛŋnɛ nɛ aa nda iyi.

10Ɛ zhɛ na ya iyi, a zha shɛ kaa o shigo, ɛɛ zhɛ na nda tuwɛle, a zha shɛ kaa na kaana waa ufwugwo tugombo, iwɛnɛ te e jineci AGWANGWAMA tumama pana.

AGWANGWAMA Lacɛ Tuwa Tɛzhɛba

11AGWANGWAMA hiɛŋ, Tuwɛle tɛnda, ne meni ma afwafwa mụ ngwụshɛ, ta mu na mu ufwo ma lagwụcɛnga bụtụ.

12Ụzhɛba na shɛ ukwudungwuru ụ'wụ'wụ, ubwa atwa mi a zhagana iwɛ tuhwoyigono! Bungwuzhɛ tuba ba pana aŋ ajɛshɛgwa, iwɛnɛ ta ahaŋsa tuwɛle inzhɛnjɛ aŋ, ibɛ po ee genji Agwatana aba, maa a na nda ya tuwɛle.

13A ta arụpɛ ni ihiŋhiŋ nshama, oo hwoŋzhingo iturɛre ni ihiŋhiŋ tikpekwu, keeni ecilo ekpekpeshi keeni i'wɛ'wɛ turumo rumo, iwɛnɛ to ohwuŋnu ibɛ o gwurusono tu'waba. Iwɛbɛ po miaụŋ mi hiŋ mo o ma nda tuwɛle, atashɛ hiŋ tuba a shɛ awɛle.

14N zha shɛ ma pana miaụŋ mi hiŋ mo o ulwapɛ iwɛnɛ ta a njɛ tuwɛle o, kwo kaa atashɛ hiŋ iwɛnɛ ta a shɛ awɛle o, iwɛnɛ te etwenyi ni ikɛnyi aba a zhagana awɛle, aa ta arụpɛ na awɛle, aba ata na eshiciji shi iyi, ɛ zhɛ a nda ufwu.

15Oo ahiɛba atwa Isrɛl, okwo ta ahiɛ shɛ awɛle, kede tuba n-ndumwa mụ wụmɛ Juda o, to tono ma kaa Gilgal iwɛ tɛzhɛba o, to mungo ma kaa du maa hi zhe Bɛt-avɛn maa hi na ndana iŋ iyi o, ta ta ma kaa du tuwa, maa hi nɛ hiɛŋ, N to AGWANGWAMA o.

16Atwa Isrɛl hweteni gana yɛu buna nɛ hweteni ti'yagaga. AGWANGWAMA te eri ba biga aŋ hŋ gana na aa biga miaụŋ-ma-agwụdụ ne ehilo tiyaga na namɛ kpataa?

17Atwa Ifrem momo togotogwu nu ntatanuwaŋ, ganga aŋ ma abaaba.

18Aka na ta mayaga ma ngba aŋ, unyasa wa aba ụ shɛ na tumama pana awɛle. O lubo ya ụpụrụsa uhwuri ụjɛrụma wa aba.

19Ujipo zhɛ wo sugo aŋ, ezuye zhɛ a sha aŋ, iwɛ arụpɛ aba na aa tagana.

Hosia 5

Mazhanga ma Agwatana no Ofwo Atwa Isrɛl

1Oo ahiɛba onongbo, shɛlaga ma inɛ gɛ! Oo ahiɛba atwa Isrɛl, hwuga ma! Oo ahiɛba atwa ukpogwu tugwama, hwulaga ma! Ụshɛrɛya u hi ubi, iwɛnɛ ahiɛ jɛmɛ shɛ ụshɛrɛya ne tishiriri! Ahiɛba kaa hiɛ 'imɛ atwa mi gana ugwuru nụ ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ Mizpa, keeni igwune nɛ ee tileni ni ihiŋhiŋ Ishɛmɛ Tabo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2Tigezhe ta kaana ugombo nụ ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ, Shitim. N zhɛ kaa mo vwulo aŋ hwɛɛ aba.

3M mepi Ifrem, ge Isrɛl kaa n swakanɛ shɛ o. Oo gabụ ge Ifrem, ba nda ya tuwɛle, ge Isrɛl kaa meme heshigeni.

4Iyi nɛ atwa ata a ndangana leneni shi aŋ maa e gwure ya pa Agwatana aba o. Ahaŋsa tuwɛle na namɛ na shɛmɛ sha aba, ibɛ po ee mepi shi ya AGWANGWAMA.

5Tumama sata ti Isrɛl ta la aŋ tiseyida ne eshe aba, ibɛ po atwa Isrɛl, na atwa Ifrem du zhɛ a twa udukwutwa ni iwɛwɛ nɛ aa ndangana, ibɛ po atwa Juda du twa udukwutwa abana na aba.

6Ɛ zhɛ o sugo agwụdụ aba, ti inɛ ya aba maa e dwelekeci AGWANGWAMA tedure na arụpɛ tuta, ama a zha shɛ kaa a ta bụ ugbe o, iwɛnɛ tu boo gongwo aŋ.

7A shanɛ shɛ ya AGWANGWAMA atwa tɛcara o, e meci miaụŋ mu tudama, iwɛbɛ po nsono ma aba mi ipiɛnɛ ifwo mi zhɛ ma ya aŋ hwɛɛ aba, tu ntuma ma aba.

Atwa Juda a Nda Ujasa na Atwa Isrɛl

8'Nyamana ma utiitidi ujasa ni Gibia, hwulo ma mahiuaŋ nu Rama, kala ma ukwuruwa ujasa ni Bɛt-aven. Ahiɛba atwa Bɛnjamin, tono ma nu ujasa!

9Ifrem zhɛ ya sha osombo nu ụjita na aa pana aŋ ulwapɛ. Ma duma iwɛ iyi nɛ i shɛ tilɛɛ maa i zhɛ ya nda na ashashɛ alamụ Isrɛl.

10Ehwurembe atwa Juda, a shɛ gana atwa na mushinji useyida u tugwungwu ta cɛnjɛ. Iwɛbɛ po Ngɛɛ zhɛ me hi dudugeni isɛbwɛ mi gana meni mu na ma zhagajɛ.

11A pana atwa Ifrem ụbaụta nu umungwuta na aa nda aŋ nụ ụshɛrɛya tụdụma, iwɛnɛ te e meme shikicinji maa a 'wa iyi tɛgadaga.

12Iwɛbɛ po Ngaa shanɛ atwa Ifrem gana ụ'nyasụ, Ngaa shanɛ tuba atwa Juda gana bufwoshicinji bi iyi.

13Aka na ta atwa Ifrem kwụbɛ ụngwụ wa aba, atwa Juda du kaa kwụbɛ andala aba, ibɛ po atwa Ifrem sanɛ Asiria, aa lụpɛ agwuma aba a'wụtụ maa mbiyono aŋ. Ama agwuma ata kaa eri shi ma hiɛ nɛnga kwo kaa maa kwụna andala hiŋ o.

14N zhɛ ma shana atwa Ifrem gana bizeci, Ngɛɛ zhɛ ma shana atwa Juda gana bizeci bụ 'wụtụ. Gamba ni ikɛnyi mi, N zhɛ ma dwatwaga aŋ wunzu wunzu, nazhɛ Ma ganga aŋ ya. Aka na Ama mbata aŋ, i zasa bụtụ be elele na zhɛ ba ala ma lashɛga aŋ o.

15Semi aka na te e leni tụwụma ta aba, ee n dwelekeci, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma gangana aŋ. Nekeshi na amɛ tiriri ta aba, Nazhɛ ɛɛ zhɛ a makana maa o n to ugbe.

Hosia 6

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

Ahaŋsa-tɛjɛshɛrɛga Keeni Tugwulo

1Nazhɛ atwa ata hiɛŋ, Hwure tu gwuri ma pa AGWANGWAMA, iwɛnɛ ti yaa shɛ
ubwa ụtụ gwụcanjɛ, ama bi zhɛ kaa ma tɛ nɛnga gom. Ubwa ụtụ bwuranjɛ, ubwa
kaa du zhɛ bo umponono andala tu.

2Na aba ijitɛ iyebi, bi zhɛ mɛ ti hicinjɛ, bi zhɛ kaa mɛ ti ishicinjɛ nu ụjita ụtatụ,
iwɛ maa ta shaanana buumwa maa ta nama na agba ubwa.

3Mizha ti mepi ma AGWANGWAMA, ti shanɛ ma ikɛnyi maa ti mepi bu ma, bi zhɛ
ba zhajɛ pu tu kakayɛ tilɛɛ, gana aka na ti iyi ye suje. Bi zhɛ ba zhajɛ pu tu tilɛɛ
gana ɛgbɛrɛshɛ, keeni eshilo ɛhɛnɛnɛyɛ, anaa na o zhizhongo cɛnjɛ meni.

Uzawa Tɛcara ta Atwa Isrɛl tɛ Shaananɛ tu Ufwo

4Oo gabụ ge Ifrem, imbe Ngaa shɛ ma bụ ndaa? Oo gabụ go Juda, imbe Ngɛɛ zhɛ
ma bụ ndaa? Tulubo ti hiŋ tɛ shɛ gana uzhikwozhikwo keeni cime tu na ta gbatụ
tu'waŋ nu uvwungwa dididi.

5Iwɛbɛ po Ngee hi leji tedure nu utumwa we egesere mi, Ngaa hiɛ kwụnɛ kaa
tedure nu n-ndumwa mu unu mu. Ụshɛrɛya mu kaa namɛ kpataa gana uhioko-
uhwaŋna.

6Tulubo ti hiŋ ti tikpeke Ama jala, N jeri shi ụrụpɛ o. Ma jala maa hi m mepi
Gamba Agwatana hiŋ, uhwuri arụpɛ tuhwoŋzhingo.

7Ama gunu na te e teni cɛnjɛ ta ata, e bweji unu na Ngaa twa na aba gana
Adam, apata kaa du aa n shanɛ shɛ atwa tɛcara.

8Giliad shɛ ụshɛpwụ ụ'wụtụ wa atwa na a nda iyi iwɛ, atwa tụkụna kiri aa namɛ
ni ibɛ aka elele.

9Gana na ashɛrɛ ubegeni, ee gwubeji bụtụ, gobwonu du onongbo momo tonu, aa
kwụna atwa nu uhwaŋna ata zhe Shɛkɛm, apata aa ndaanana iyi elele nɛ shɛ iyi
i ci'nyɛ hwɛɛ!

10N kwụbɛ iyi ukwara ni ihwɛ Isrɛl, apata kaa tuwɛle ti Ifrem tu namɛ, atwa mi
Isrɛl meme heshigeni.

11Oo ahiɛba atwa Juda, N dwowo aka na maa ma bu pana du ulwapɛ iwɛ iyi iwɛ
nɛ ahia ndangana hwɛɛ, ibɛ shɛ aka na Ngɛɛ zhɛ me gwuricingeni atwa mi
ugwoje wa aba sasana.

Hosia 7

Iyi Iwɛ nɛ Atwa Isrɛl a Imanganga Tɛnda

1Aka elele na Ama jala maa ma nɛnga atwa mi Isrɛl, nazhɛ iyi iwɛ Ifrem ya banɛ
ya uvwi, keeni tugworozwo tu Samaria. Hi mama ndanụ orugwusu, ahia
bwarataga shimwono, ohio tono ahia nda izunde, ahia lashaga atwamwa
i'wɛŋnɛ ne ekpekiti ụshɛpwụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2I te teni shi kwukwuŋ na shihaŋsa shi hiŋ, maa N tɛ zhɛ me teyinje iyi nɛ ahia nda. Ama iwɛwɛ nɛ ahia ndangana hwɛɛ rugwutwonu ofwo elele na ahiɛ namanjɛ hwɛɛ. N eri shi mo ngwulo iŋ kaa tungbaraka kwukwuŋ.

3AGWANGWAMA hiɛŋ, Atwa ata helekeci agwuma tedure no tugworozwo ta aba, ee helekeci du miaụŋ mu tugwama tedure nụ ụzagwụ-tundwatwaga.

4A shɛ anjɛ-tuwɛle kpaaŋ aba, a shɛ gana ulwa na gereji shi, ama wa nda kaa nshikwo mụ 'wụtụ na a'alụ, unaa na kaa bɛnjɛ be ciyikwo ta ata sugwuleni shi, uuwa i ci aka na ee hweci inɛmɛ maa o to ya ulupwo.

5Mayaga ma ngba agwuma, ta miaụŋ mu tugwama, aa shɛ ya gana shɛlagwụ nu ụjita ata u titeyinje tu unyasa wa agwuma.

6Tuhaŋsagana ta aba tụ wɛ to hwoŋno na shɛmɛ sha aba gana ulwa wa a'alụ. Isɛbwɛ ya aba ye munje aŋ, gana nshikwo mu ulwa ụ'wụtụ na wo hwoŋno. Ya gbatụ ti'ishijɛ nu ukpahiŋ, yoo gorogo uuwa gi iyi yo holo.

7E vwengenji kpaaŋ aba gana a'alụ, a kwụnɛ ehiu aba. Shɛgwuma sha aba shɛ 'waŋtatangwụ kpaaŋ, i zasa bu na be elele na ma n suyana ya na adua o.

Iyi nɛ Zhɛ yo Jitono Atwa Isrɛl ne Edenji

8Atwa Ifrem meme hiŋtetenji ne edenji; aa shɛ gana agbagbada akara na bitirugwo su.

9E peni shi abashɛ maa agaiŋ oko loshigwo ukpahiŋ wa aba o. E mepi shi kaa du maa a rutwa ijitɛ ya aba o.

10Iyi nɛ vwutengeni atwa Isrɛl hwɛɛ, i shɛ useyida tumama sata ta aba, e gwuri shi kaa pa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana aba o. E zhe shi kaa waa pu bwa okwo ti yaa shɛ gana ga o.

11Atwa Ifrem a shɛ gana ikwucime nɛ lagwụmɛ, nɛ zasa ahaŋsa. A suyanɛ atwa Ijipti maa e mbiyeni aŋ, nazhɛ ee gezhiji aa sanɛ Asiria!

12Aka na tɛɛ zhɛ, N zhɛ ma 'waŋ igwune mi maa mo ubo aŋ, maa mɛ 'wɛŋ aŋ, gana shanụnụ. N zhɛ mo vwulo aŋ du iwɛ tugworozwo te elele tu na aa ndanjɛ.

13Ɛ zhɛ a nda hwuŋ adangboo, iwɛnɛ te e n genji, aa ma n tana tigezhe, ɛ zhɛ a nda ufwu! Ma jala maa mo bicingo aŋ, ama a ma n dwatwagana-ụzagwụ.

14A n tabwa sụ na amɛ oko, ama tuba a ugagaga no shigodo sha aba. Aa ụlwatagwụ urubwo uko iwɛ iyimɛyɛ izɛgwu, keeni iwɛ meni mụ tụ'walụ ta afwafwa, ama tuba a jɛshɛrɛjɛ, aa ma n tana tigezhe tebiye!

15Okwo ti yaa shɛ Gamba m mbisegeni aŋ iyi, Ngee peni aŋ ukpahiŋ, a ma n haŋsagana kaa waa iyi iwɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16E gwuri shi no ofwo Bụtụ ata na Hwuri Kpaaŋ o. A shɛ gana uta na ontonu, na bụtụ eri shi ba patana ya rishe. Ehiu aba a dumanga n-ndumwa mi ci'nyɛ, iwɛbɛ po ɛɛ zhɛ o 'wo tu'wo tu utokwobi. Atwa Ijipti kaa zhɛ na hinga aŋ ilɛtu ya asada.

Hosia 8

AGWANGWAMA Peni Atwa Isrɛl N-ndumwa-tụwụma

1AGWANGWAMA hiɛŋ, Haŋpa ma bukolongwu maa hi 'nyemeni utiitidi! Iwɛnɛ po atwa i'ime sulwo vwuuŋ, gana ugbeji, aa zhajɛ na cɛnjɛ ti mi! Atwa mi kaa bweji unu na Ngaa twa la na aba, aa ta tigezhe nu undwa mu.

2Atwa Isrɛl ma n suyana, ɛɛ hiɛŋ, Agwatana tu, ti bi mepi kaa!

3Atwa Isrɛl kaa lakwa iyi ibiye, iwɛbɛ po atwa i'ime ya aba zhɛ o urugono aŋ nu usumwa.

4E meme teleji shɛgwuma, nu uzawa mu, ee meme teleji ehiu, nu uzawa tumapa ti mi. Ee suji azụrụfa na azhɛnarɛya, aa mama ndanɛ ntatanuwaŋ mu na mi zhɛ mo iricingo aŋ hwɛɛ.

5Oo ahiɛba atwa Samaria, mo imo itɛtɛnuwɛŋ ɛtɛ yɛu buna ba azhɛnarɛya. Ma nda isɛbwɛ duwa duwa na aba. Ụkwụmbwụ naa ɛhi zhɛ hia ganga tunama tu uzawa tụrụmbɛɛ?

6Bụtụ bi Isrɛl bu ko na 'yebi injɛɛnjɛɛ i'ɛlɛ ubwa njɛ itɛtɛnuwɛŋ ɛtɛ, shɛ Agwatana yaa shɛ o! Itɛtɛnuwɛŋ ɛtɛ buna aa njɛ na azhɛnarɛya, aa zhɛba nu Samaria, I zhɛ ya bwaratagwụ jitoo ko rukwu rukwu.

7Yaa shɛ aa bɛrɛ uvwugo, ujipo tuba ɛɛ zhɛ o gwubo hwuŋ! Ohiu na te shi shifubo ne ehilo, a zha shɛ a mata kwukwuŋ. Ama okwo ee meci, againŋ aba zha ya aŋ.

8A mitwa atwa Isrɛl, aa namwawaŋ na ashashɛ edenji cebe, a shɛ gana ikwɛshɛ nɛ zasa ya uhwara.

9Iwɛnɛ po o hwulwo umungwo na Asiria, gana izhinyɛci ye ehilo nɛ momo rungongo bwooko. Atwa Ifrem momo songwonuo kaa atwa aba ilubwe.

10Okwo to o momo songwo na ashashɛ edenji, ama hwuwayɛ go, N zhɛ mo sotulonu aŋ urubwo uko, ufwugwo wa aba kaa zhɛ na 'nya nu umungwuta na agwuma ata ukpahiŋ a nda aŋ.

Agwatana Zhɛ a Pana Atwa Isrɛl Ulwapɛ

11Okwo ta atwa Ifrem mo otukwu-ụrụpɛ iwɛ arụpɛ iwɛwɛ tuta, asha nazhɛ nazhɛ kaa aa shɛ otukwu iwɛwɛ tɛnda!

12Okwo ti Ngee 'nyeteni atwa ata andwa mi a na ci igbɛɛ ifwugwo, ama a ngbaracɛ aŋ waa gana iyi nɛ banɛ na cɛnjɛ ti nya.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

13A ma m pana arụpɛ Gamba na n shɛ AGWANGWAMA, aa ya tuba usunda wa arụpɛ ata. Ama amɛ mi lemi shi kaa na aba o. N zhɛ me teyinje iwɛwɛ ya aba na aka ga, maa ma pana aŋ ulwapɛ ibɛ. N zhɛ kaa mo gwuricingo aŋ ni Ijipti!

14Atwa Isrɛl a mangana nhwaŋ mu tugwama, ama isɛbwɛ Bikeri ba aba tuba 'wi aŋ. Atwa Juda mengeni ashɛpwụ a'wụtụ a na oo mo uba tutu rungwutwonu. Ama N zhɛ kaa ma tumwanɛ ulwa maa u hwoŋzhinji apata, ta ashɛpwụ ata aba a'wụtụ hwɛɛ.

Hosia 9

Go Hosia Enenji iwɛ Ulwapɛ na Ɛɛ Zhɛ A Pana Atwa Isrɛl

1Oo ahiɛba atwa Isrɛl, ta bwada ma unyasa o! To momo gombicingo ma kaa du gana atwa vwɛ o. Iwɛnɛ po hi vwulwa ohi gongwo Agwatana hiŋ, ohio lubo ya utashɛ na aa tụpa buwɛle na akpakpata elele!

2Akpakpata ata keeni ugbogolo ata meni mu tụ'walụ ta afwafwa kaa zha shɛ wa biga aŋ o, manɛbɛ mu ufwo mi zha shɛ kaa ma namana aŋ ya o.

3A zha shɛ a vwa ya na cɛnjɛ ta AGWANGWAMA o. Ama atwa Ifrem zhɛ o gwulo ni Ijipti, maa a na ya iyimɛyɛ nɛ ee ge jirimi tiya na amɛ Asiria.

4A zha shɛ na 'wanga ya AGWANGWAMA apwaŋ meni mu tụ'walụ ta afwafwa, kwo kaa arụpɛ na zhɛ o lomicingo bu amɛ o. Arụpɛ gana ata zhɛ a shana aŋ gana iyimɛyɛ ya atwa na a ta-ụkwụla, i zhɛ kaa ya hashɛgana bụtụ be elele na yɛ iŋ. Iyimɛyɛ ɛtɛ ya aba, i shɛ iwɛ maa i shiji aŋ kwakwa; i zasa inɛ ye elele nɛ ɛɛ zhɛ o tocingo nu Umwono wa AGWANGWAMA o.

5Asha imbe ɛhi zhɛ hia nda hwuŋ nu ụjita ata u tu'ulwa tụ 'wụtụ tu unyasa, na ee shiri, keeni ụjita isene i'wɛtwɛ ya AGWANGWAMAA?

6Hioko, okwo ee benengeni ufwu tɛnda, atwa Ijipti zhɛ o sotulonu aŋ, maa e ni aŋ no ofwo na ɛɛ hiɛŋ, Mɛmfis! Egenekpe, aba zhɛ a 'yaga uduciya wa aba wa azụrụfa, esepi aba tuba zhɛ a lashagaga shimwono sha aba hwɛɛ.

7Ahiɛba atwa Isrɛl, mapa ma maa aka na maa e hi peni ulwapɛ ci ya, ụjita ụ tụtụpana u ci ya! Hi hiɛŋ maa bigesere ga lagwụmɛ, ɛhi hiɛŋ maa bụtụ ga bu mpiala shɛ bụsụmɛ-bụ-ụmpɛ, iwɛnɛ ti iwɛwɛ hiŋ gembi duwa, i'ime hiŋ kaa hwuleji.

8Bigesere ata, ubwa shɛ bungbaracɛ ba atwa Ifrem, a na shɛ atwa Agwatana mi. Okwo ti yaa shɛ gana ata, modugwulo mu na aa ima shanụnụ mi bici ba ni ihwɛŋnɛ ibwɛ kpaaŋ. I'ime kaa namɛ nu umwono wa Agwatana ubwa.

9E meme tecinji ụdamụ duwa, gana aka na aa namɛ la ni Gibia. Agwatana zhɛ teyinje tugworozwo ta aba, bɛɛ zhɛ kaa ba pana aŋ ulwapɛ iwɛ iwɛwɛ ya aba.

Iwɛwɛ ya Atwa Isrɛl Keeni Iyi nɛ Zhɛ Yo Vwutongono Aŋ

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

10AGWANGWAMA hiɛŋ, Aka na Ngoo to la atwa Isrɛl ugbe hiiŋ, a shɛ la gana ukparɛ ufwafwa na shikeni nu ụshɛka. Aka na Ngaa kwụbɛ la eshi hiŋ hiiŋ, a shɛ la gana tụ'walụ tu uwowo na 'weri hiiŋ na aka tuba. Ama aka na te e ci ya Beal Pio, ee meme shileni ya tuwa ti Beal, tu na tɛ shɛ iyi ye ezuye nɛ kaa ilegeji shi. Ibɛ po aa shɛ ya du iyi inyizhi gana ti ijɛ ɛtɛ oo lubo.

11Ụjɛrụma wa atwa Isrɛl zhɛ wa banangana aŋ gana ụnụnụ na hiɛrɛ. A zha shɛ a mata ya miaụŋ o, eyikwo aba zha shɛ a la ya kaa shifubo.

12Ama okwo ɛɛ wɛnicinjɛ miaụŋ, N zhɛ mo sugo mu, N zha shɛ ma waŋpanana aŋ okwo ike maa i nama o. Aka elele na Ngee genji aŋ, ɛ zhɛ a nda adangboo!

13N kwụbɛ ta a bɛrɛ atwa Ifrem no ohwolu tuwebiye, gana atwa Taya, ama atwa Ifrem zhɛ o sugo kaa miaụŋ ma aba, maa ee peni atwa maa a kwụnɛ mụ.

14Oo AGWANGWAMA, imbe kwuŋ ɛbi zhɛ ba pana aaŋ? Pana aŋ n-ngwuno mu tumata mu na ma basaga miaụŋ keeni mosubo mu na mu zasa meni!

15AGWANGWAMA hiɛŋ, E kwune tugworozwo ta aba te elele tɛnda taa ni Gilgal. Apata du kaa Ngee kwune aŋ ti'imo. N zhɛ mo unzo aŋ maa e beni nu umwono mu na cɛnjɛ ta ata, iwɛ iyi iwɛ ya aba nɛ aa njɛ. N zha shɛ kaa mo lubo aŋ ya kwukwuŋ. Ehwurembe aba ma n tana tigezhe hwɛɛ aba.

16Atwa Ifrem shɛ gana iyi nɛ aa bɛrɛ, inɛɛ nɛ ee jibi, yaa njɛ ya maa ge tini ti bɛ tu hweteni, inɛɛ nɛ kaa zha shɛ ya 'wala ya. A zha shɛ a 'yaga ya miaụŋ o, okwo aa 'yajɛ, N zhɛ ma kwụna mu na ata ee ge lubi duwa.

17Agwatana mi zhɛ o jinoko aŋ, iwɛnɛ ta a shɛlajɛ shɛ iwɛ mi. Ɛ zhɛ no rungo gbom na ashashɛ edenji.

Hosia 10

Ge Iricinji Ntatanuwaŋ mi Isrɛl kpaaŋ

1Atwa Isrɛl shɛ gana ukparɛ ufwafwa na 'weri la tebiye. Ama gana na ti iyi ya kaana aŋ tɛzhɛmana, gobwonu du aa kaana otukwu-ụrụpɛ tuma. Gana na ta cɛnjɛ ta aba ta kaana ugombo, gobwonu du aa kaana ntatanuwaŋ mu na mu pilanụ tumama shabana, maa a na zhɛba mụ.

2I shɛ tilɛɛ maa e peni atwa ata a shɛ ehelekeci n-ndumwa-tụwụma iwɛ iwɛwɛ nɛ aa ndanjɛ. Agwatana zhɛ a bwarataga otukwu ata aba ụrụpɛ, maa iricingo ntatanuwaŋ ma ata ma aba ee ge shebi.

3Aka fwalaa atwa ga zhɛ ɛ hiɛŋ, Tu zasa agwuma o, iwɛnɛ ta atɛ njɛ shɛ inyɛsɛ ya AGWANGWAMA. Ama okwo atɛ 'yajɛ agwuma, imbe kwuŋ du bɛɛ zhɛ ma tu ndanaa?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4N-ndumwa mo hondo aa dumanga, oo shilogo-onu ụzagwụ keeni unu-tutwa na te shi eshe. Orugwusu aba a kaana gu ugombo, gana ambɛ na 'yajɛ mangayɛ mụ 'wụtụ, anaa na unshɛ no okporo igwunɛ.

5Atwa na jɛjɛ nu Samaria zhɛ a nda inyɛsɛ, ɛɛ zhɛ a ta-ụkwụla, iwɛnɛ ta a vwụnjɛ yɛu buna ba azhɛnarɛya ni Bɛt-avɛn. Ta aba, to onongbo na ga ndana itɛtɛnuwɛŋ ɛtɛ iyi, ɛ zhɛ a twana iŋ u'wo. Ɛɛ zhɛ mama 'waŋ na cɛnjɛ iwɛnɛ te e shepi iŋ ee hwuri na ti'ima.

6Ɛ zhɛ a shapa itɛtɛnuwɛŋ ɛtɛ a zha na Asiria, maa e peni iŋ uhiu tugwama tụ 'wụtụ upwaŋ. Ezuye kaa zhɛ a sha atwa Ifrem, ụpụrụsa tuba zhɛ wa sha atwa Isrɛl, iwɛnɛ aa 'wa ahaŋsa na ee heŋshi ni ikɛnyi aba.

7Ɛ zhɛ a shapa agwuma Samaria gana na itekwu ya shapa ụhaŋtụ ụ'wụtụ na patanɛ na azuba ibɛ.

8Ɛ zhɛ a nda ihiŋhiŋ tikpekwu tu na tu namɛ na Avɛn no ofwo ata wa atwa Isrɛl a nda iwɛwɛ ufwu hwɛɛ. Esepi keeni okolokwu-shɛngala aba zhɛ ɛ unshɛ ya no otukwu ata aba ụrụpɛ. Nazhɛ atwa ata zhɛ ɛ hiɛŋ tilegbe, Iti intanɛ ma! Ɛɛ zhɛ ɛ hiɛŋ tikpekwu, Utu uregeni ma!

Ɛ Zhɛ O Hwuŋzotongo Ikepi ya Ashɛpwụ Isrɛl

9Oo ahiɛba atwa Isrɛl, hi genji shi iwɛwɛ tɛnda, te kwune la hwayɛ ni Gibia o. Shɛ iwɛbɛ hŋ po ujasa zhɛ wo vwutono aŋ ni Gibia?

10N zhɛ ma sukakana anjɛ ga iwɛwɛ, maa ma pana aŋ ulwapɛ. Edenji zhɛ momo togotogwu maa a sukakanɛ aŋ, ɛ zhɛ a pana aŋ ulwapɛ iwɛ iwɛwɛ ya aba ifwugwo nɛ aa ndangana.

11Ge Ifrem shɛ la gana usemberi buna na ee mbisegeni ugondu tɛnda tebiye, na kaa bo lubo la iyimɛyɛ izɛgwu turukoto. Ama N heŋshi maa Ma patana bụ ụ'wụ'wụ ni i'ilu ɛtɛ ibwɛ i pilanụ. Ngaa njɛ ụlamụ Juda maa a na hwaŋ itimɛ, Ngaa njɛ ụlamụ Isrɛl maa a na bwarataga alakpa ni ikɛnyi aba.

12Shikicingo ma tiririri, maa hi cwi tụ'walụ to tulubo ti tikpeke, bwarataga ma cɛnjɛ ti itimɛ hiŋ tu na aa hwɛŋ shɛ. Iwɛnɛ ta aka ci ya maa hi dwelekeci AGWANGWAMA, maa zhajɛ, maa mo hi dudugono tiririri gana eshilo.

13Ama hiɛ bɛrɛ iyi iwɛ, ehi gwubi ya orugwusu. Hiɛ yɛ tụ'walụ tu na ụzagwụ meci. Iwɛnɛ ta ahiɛ patanɛ ihɛŋtu hiŋ ujasa rishe, keeni unyama wa asaza hiŋ a na 'yajɛ ikɛnyi.

14Iwɛbɛ po ujasa zhɛ wa zhaganɛ atwa bụ, ɛ zhɛ kaa a nda uba bụ ufwu hwɛɛ. I zhɛ ya sha hwuŋ gana ụjita ata agwuma ga Shalman njɛ la ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ ɛɛ hiɛŋ Bɛt-abɛl ufwu nu ujasa. Ee bwereteji ono miaụŋ na cɛnjɛ, ta miaụŋ ma aba hwɛɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

15Ahiɛba atwa Bɛtɛl, iyi gɛnɛ ɛtɛ ibɛ du zhɛ ma hi zhaganɛ hwuŋ, iwɛ tugworozwo ti hiŋ tụ 'wụtụ tu na ahiɛ njɛ. Ɛ zhɛ a nda agwuma Isrɛl ufwu hwɛ hwɛɛ.

Hosia 11

Atwa Asiria Zhɛ a Ima Atwa Isrɛl maa a Shɛ Ajama Aba

1AGWANGWAMA hiɛŋ, Aka na ge Isrɛl ta shɛ la yɛu ticwɛŋ, N lubi bu, Ngaa suyanɛ bụ maa yɛu mi ye eyi nɛ banɛ ni Ijipti.

2Ama nu gana na ta Ama kaana aŋ tusuyana, gobwonu du kaa oo mo n gozhigono. A uranjɛ ụrụpɛ tuta na tuwa ti Beal, oo hwoŋzhingono ntatanuwaŋ iturɛre.

3Gamba m mbisegeni Ifrem tahaŋnụ tizha, Ngaa 'waŋnɛ atwa ubwa na aragbamụ mi; ama ee mepi shi waa kaa maa Gamba n nɛnjɛ aŋ o.

4Gamba mɛ mbɛ aŋ ni ihwehwe mi iwɛ-tumapa, keeni tulubo tu na ti 'yajɛ ikɛnyi, Ngee peshinji aŋ, ụ'wụ'wụ-i'ilu. Ngee kwuzhi Ngee penenji aŋ iyimɛyɛ.

5Ɛ zhɛ o gwulo na cɛnjɛ ti Ijipti, atwa Asiria kaa aba zhɛ a sha agwuma aba, iwɛnɛ ta a lacɛ tugwure pi mi.

6Otokwobi, aba zhɛ a kaba ashɛpwụ aba a'wụtụ a'wụtụ hwɛɛ. Ɛ zhɛ kaa o hwuŋzotongo shidubo shɛ uba. Ujasa ata zhɛ wa kapana tuhaŋsa ta aba uhwaŋna.

7Atwa mi vwụrɛ ee n genji, okwo aa suyanɛ aŋ no ofwo Bụtụ ata na Hwuri Kpaaŋ, i zasa kaa bụtụ be elele na zhɛ bo gombicingo aŋ kwukwuŋ.

Agwatana Mepeni Atwa Isrɛl Iwɛ

8Oo ahiɛba atwa Ifrem, gana naa Ngee eri ma hi lakaa? Oo ahiɛba atwa Isrɛl, gana naa Ngee eri ma hi gangaa? N eri mo hi iricingo suu gana na Ngee iricinji la atwa na jɛjɛ na Adma? Kwo kaa gana na Ngaa njɛ la atwa na namɛ ni Zɛboim? Amɛ mi zha shɛ o lono maa ma hi nda gana ata o, tulubo tu na Ngee hi lubi tu hwuleji ugombo.

9N zha shɛ ma hi pana ulwapɛ i ci gana na ti isɛbwɛ mi namɛ o, N zha shɛ kaa mo iricingo ya atwa Ifrem o. Iwɛnɛ po Agwatana Ngaa shɛ, shɛ butugwumwa Ngaa shɛ o, Gamba Bụtụ bi Tijilo na namɛ na ashashɛ hiŋ na, N zha shɛ ma zhajɛ ya pi hiŋ ni isɛbwɛ o.

10Ɛ zhɛ a 'wa AGWANGWAMA, bɛɛ zhɛ no ngwulono gana bizeci, aka na bee ngwuleni, miaụŋ mu bwa mi zhɛ ma banɛ geri bu uwaŋna-twonuo, ma zhajɛ pu bwa na tɛzhɛgɛdaga.

11Ɛ zhɛ a banɛ ni Ijipti a zhajɛ na tɛzhɛgɛdaga, gana shanụnụ, ɛɛ zhɛ a banɛ na Asiria a zhajɛ, gana nkworukwo. N zhɛ me jicinje aŋ nu nhwaŋ ma aba sasana. N dumwa Gamba AGWANGWAMA!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

E Peni Atwa Isrɛl Keeni Atwa Juda N-ndumwa-tụwụma

12AGWANGWAMA hiɛŋ, Atwa Ifrem, e n hweri, oo n rungwutwonu nụ ụzagwụ,
inɛ ihwɛ Isrɛl i shɛ na tuhalakaka. Ama Agwatana te mepi atwa Juda waa, a ta
shanɛ kaa Bụtụ ata bi Tijilo atwa tɛcara.

Hosia 12

1Uvwugo ubwa shɛ iyimɛyɛ ya atwa Ifrem, o urugono uvwugo uwaŋna-banụ nu
usumwa, te kwuni nu uvwungwa tutu ụrụmɛ. Tukata keeni abwagara a kaana
ugombo na ashashɛ aba. A nda tihinya na atwa Asiria, oo sugo manɛbɛ ma buta
aa zha Ijipti.

Ɛ Zhɛ a Duma Ụshɛrɛya Jekob

2AGWANGWAMA o 'wogo uwuru na Juda, bɛɛ zhɛ kaa ba pana Jekob ulwapɛ, iwɛ
ihwɛŋnɛ nɛ baa nda iyi. Bi zhɛ kaa ba tụpana bụ te teni cɛŋ ni iyi nɛ baa nda.

3Bɛ 'imɛ la batagwụ bwa ge Isụ na aa shɛ ɛdɛngwurɛbɛ nu bwa ushikwuru, aka
na aa ta namɛ ni igwune tumata. Aka na tu baa waŋnɛ, baa twa ifelu na
Agwatana.

4Bu twa la ifelu na Butumwa ba Agwatana ba azuba, baa lasụ bụ, baa cwɛ-u'wo
tu baa lụpa maa e peni bu uwebiye. Agwatana zhaganɛ bụ ni Bɛtɛl, baa jɛmɛ n-
ndumwa nu bwa.

5Ubwa ganana shɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana na Hwuri Kpaaŋ.
AGWANGWAMA ɛɛ hiɛŋ izeci tɛzhɛgba tu bwa.

6Ibɛ po gwure ma pa Agwatana hiŋ, untangana ma tulubo, keeni ụshɛrɛya u
tishiriri dimi, ima ma isɛbwɛ maa hi 'yaka Agwatana hiŋ tutu.

E Keeni iwɛ Ụshɛrɛya Ifrem Tụdụma

7AGWANGWAMA hiɛŋ, Atwa Isrɛl 'waŋnɛ timenji ta tukata ni i'ɛlɛ ya aba, iwɛnɛ
to o lubo orugwusu tɛnda atwa na aa sangana i'wɛŋnɛ ya aba.

8Ge Ifrem mama zhɛzhɛna, bɛɛ hiɛŋ, N shɛ ya bɛzhɛgba. N 'yajɛ ya uduciya iwɛ
ikɛnyi mi. A kwụbɛ shɛ iyi iwɛ kwo kaa iwɛwɛ ye elele nɛ Ngaa njɛ kwukwuŋ.

9Gamba n shɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ, na ihi bɛcinjɛ la ni Ijipti. N
zhɛ ma nda maa hi namanana no shimwono shi hiŋ, gana na ahia nama la na
shɛba na aka na ahiɛ namɛ la nụ ụshɛka, na aka iyimɛyɛ isene tiya.

10Gamba n jɛmɛ n-ndumwa ne egesere, Ngee peni aŋ shizobu shi ufwugwo. Ngaa
tɛtaganɛ atwa mi unu tedure ne egesere ata.

11Atwa na namɛ ni Giliad suu shɛ ogworozwo? Atwa ata shɛ atwa tusashɛ! A ta
suu ụrụpɛ ni inɛ ye eyi ni Gilgal? Otukwu-ụrụpɛ aba na namɛ apata kaa zhɛ a sha
ogbudu atayɛ no okporo shihilo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12Ge Jekob gezhiji la, bee zhe na cɛnjɛ ta atwa Aram, maa zanɛ biyikwo, apata baa ndanɛ binua bwa ugondu wa agwụdụ tungbaraka.

13AGWANGWAMA tumwanɛ la bigesere bwa, bɛɛ lɛshijɛ atwa Isrɛl na tijama ta atwa Ijipti, iwɛ maa bu na ngbaraka aŋ tedure ne bigesere ata.

14Ama atwa Ifrem ishicinjɛ isɛbwɛ ya AGWANGWAMA tebiye. AGWANGWAMA kaa zhɛ a patana aŋ tijama te mehieŋ mu na mu fwụnjɛ. Bi zhɛ kaa be gwuricingeni aŋ tutwa ta aba.

Hosia 13

Ụshɛrɛya wa Atwa Isrɛl Umɛwɛɛ na Ɛɛ Zhɛ a Duma

1Na aka ihiiŋ la, aka elele na tụ ụlamụ Ifrem dumanɛ iwɛ, alamụ Isrɛl a na vwɛ a nda inyɛsɛ, aa muna aŋ ụjɛrụma. Ama taa ta a njɛ iwɛwɛ, iwɛ tuwa ti Beal tu na aa zhɛba, ibɛ po ɛɛ zhɛ o 'wo.

2Atwa Ifrem uranjɛ iwɛwɛ tɛnda tedure nu ntatanuwaŋ mu na atwa tugwoni njɛ, ibɛ shɛ tuwa ta ata ta azụrụfa, i'ɛlɛ butugwumwa kaa njɛ mụ. Nazhɛ ɛɛ hiɛŋ ya, Tana iŋ ma ụrụpɛ! Kwutongo ma unu na tuwa tu ga aa njɛ gana buna.

3Iwɛbɛ po atwa ata zhɛ a sha gana uzhikwozhikwo na wa nda nu uvwungwa, keeni cime tu na ta gbatụ tu'waŋ nu uvungwa dididi. Ɛ zhɛ a sha gana afụrɛkɛcɛ na uvwugo wa hiɛrɛcɛnga na akpakpata, kwo kaa gana nshikwo mu na ma bana na agbahwụ.

4Gamba n shɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ, na ihi bɛcinjɛ la na cɛnjɛ ti Ijipti. Hi zasa Agwatana anya o, semi Gamba. Ngooko kaa kiri N shɛ bibicinji hiŋ.

5Gamba ma hi ngbaraka la nụ ụshɛka, na cɛnjɛ ta ata tu hwoo.

6Ama aka na ahia ya iyimɛyɛ ohio shigo, iyi elele ihi gembi ya, ahia kaana ya tumama sata. Ibɛ po isɛbwɛ mi ihi 'wi ya.

7Iwɛbɛ po Ngɛɛ zhɛ ma shana aŋ gana bizeci, N zhɛ mo ubono ni ipɛlu uhwaŋna maa mo hi gwubogo gana ugebi.

8N zhɛ mo ubo aŋ gana ucwee na ee suji miaụŋ mu bwa. N zhɛ ma aŋsatanga iyi nɛ ee uregeni shɛgba sha aba. N zhɛ ma twala aŋ apata, gana na bizeci ba twala iyi, kwo kaa gana isundɛ ehilo nɛ zhɛ ya aŋsatanga aŋ.

9Oo ahiɛba atwa Isrɛl, N zhɛ mo hi iricingo, gaaba tɛ zhɛ me hi mbiyonoo?

10Cee agwuma hiŋ na tɛ zhɛ mo hi bicingo namɛ ya hwuwayɛ goo? Cee ehiu hiŋ elele a na tɛ zhɛ ma hi jilanɛ namɛ yaa? Aba shɛ atwa ata ahiɛ lụpɛ la ilupwɛ ya aba, ɛhi hiɛŋ, Iti peni agwuma keeni ehiu.

11N njɛ isɛbwɛ, Ngee hi peni shɛgwuma, aka na isɛbwɛ mi ishijɛ Ngee leshiji shu sasana.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

O Shikicingwo iwɛ Tuhwuŋzwo ti Ifrem Cebe

12O 'nywotwo iyi iwɛ Ifrem, aa intwanua iwɛwɛ ibwɛ no ofwo na aa swaka iyi.

13Ụngwụ-tuhwuga zhɛ wo jitono bu, gana biyikwo na ụngwụ tumata to, ama bɛ shɛ kaa yɛu nɛ incɛ shɛ. Inɛɛ nɛ kaa lacɛ tubanɛ ni igwune tumata.

14N tɛ zhɛ suu mo bicingo atwa ga ne e'uye? N tɛ zhɛ suu mɛ lɛshijɛ aŋ no tu'wo? O-tu'wo, cee tishikpe tụ bụ tu namɛɛ? E'uye, cee ti'iricingo tụ bụ tu namɛɛ? N zha shɛ ma nda ya inyɛmɛnyɛmɛ ya atwa ga kwukwuŋ.

15Okwo bee sebi na ashashɛ miaụŋ-mo-bino bwa, uvwugo wa AGWANGWAMA kaa zhɛ wa banɛ nụ ụshɛka geri bu uwaŋna-banụ, wa hwuŋcɛnga ɛmɛzhinjɛ, keeni meni ma aba ma a'ibwa. Mi zhɛ mo sugo uduciyta ubwa wo ogwumishi we elele.

16Ụshɛpwụ ata wa atwa Samaria zhɛ wa 'waŋna tijama tu bwa, iwɛ tigezhe tu na waa tana Agwatana ubwa. Utokwobi, ubwa zhɛ wa nda iwɛ ubwa. Ɛ zhɛ a pɛpɛtangana miaụŋ ma aba mi shenje na cɛnjɛ. Ɛ zhɛ a bagataga shɛmɛ she eyikwo aba a na 'yajɛ shifubo.

Hosia 14

A Suyanɛ Atwa Isrɛl maa A Jɛshɛrɛjɛ-shihaŋsa

1Oo ahiɛba atwa Isrɛl, gwure ma pa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ. Iwɛwɛ hiŋ ihi eni udukwutwa tutwa maa hi leyegeji.

2Sugo ma n-ndumwa mu ga maa hi gwuri pa AGWANGWAMA, hiɛŋ bụ ma, Iti gengeni kaa iwɛwɛ ye elele nɛ atɛ bɛ njɛ, maa iti leshiji tedure ni iwɛ bu tumapa, nazhɛ ɛti zhɛ tu na bụ shɛkanɛ arụpɛ na banɛ ni ihwumbwe tu.

3Atwa Asiria eri shi mo ti bicingo kwukwuŋ, idɛkwɛ ujasa kaa du eri shi ma tu lashaga o. Ti zha shɛ tɛ hiɛŋ ya tuwa tu na atɛ njɛ ni i'ɛlɛ tu, maa tuba tɛ shɛ Agwatana tu o. Oo AGWANGWAMA, gabụ bo hioko inyɛmɛnyɛmɛ miaụŋ-me-e'weteji.

AGWANGWAMA Shileni Atwa Isrɛl Unu iwɛ Uraiŋ Ufwo

4AGWANGWAMA hiɛŋ, N zhɛ ma nɛnga ugwulwo wa aba ukwunyi, N zhɛ mo lubo aŋ arahaŋ. N zha shɛ kaa ma nda ya isɛbwɛ na aba o.

5N zhɛ ma shana ya atwa Isrɛl gana cime. Ɛ zhɛ a bwadụ gana tusumbo, ɛ zhɛ a ta tini gana osobu na namɛ nu uwapa Lebanon.

6A'walụ ubwa zhɛ a barashagwụ, bi zhɛ ba pilanụ gana ụ'wụ'wụ buta. Ɛ zhɛ a 'yaga nhiụŋ mi biye, gana osobu ata namɛ nu uwapa Lebanon.

7Ɛ zhɛ e gwure pi mi maa a nama tuta tu uhwuŋnu mu, ɛ zhɛ na saba gana iyi nɛ aa bɛrɛ ni itimɛ. Ɛ zhɛ na nda tusumbo gana ukparɛ ufwafwa na aa hwɛŋ ni itimɛ,

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

nhiụŋ ma aba mụ ụlatụ mi zhɛ ma sha gana meni ma afwafwa na unshɛ ni Lebanon.

8Atwa Ifrem zhɛ hiɛŋ, Imbe ta shɛ inee tu nu ntatanuwaaŋ? N zhɛ mɛ jishijɛ ya shidua sha aba, Ngɛɛ zhɛ ma ima aŋ ya u'ala. N zhɛ ma sha ya uhwuŋnu wa aba gana ụ'wụ'wụ ugwugwa na lemi, na namɛ rumwoo. Tụ'walụ ti hiŋ ti zhɛ tu na banɛ ya no olugwo mi.

Tukwunanga

9Gaaba incɛɛ? Asha ge eshicigo ijɛ hwɛɛ. Gaaba ba manganga iwɛɛ? Ubwa zhɛ ba mapa iŋ hwɛɛ. Iyi elele nɛ AGWANGWAMA a nda, teni cɛŋ, atwa tiririri aba a 'wa iŋ. Ama atwa na a bwada-undwa, a twa udukwutwa ni ibɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Joɛl

Joɛl 1

[1]N-ndumwa mu na AGWANGWAMA mbishi Joɛl yɛu-ye-eyi Pɛtuɛl na.

Tishikpe to Ovworo

[2]Ahiɛba atwa a'wụtụ, hwuga ma iwɛ gɛ, ahiɛba na hiɛ jɛjɛ na cɛnjɛ tu ga, shɛlaga ma! Iyi gɛnɛ gɛ nduwa la na aka hiŋ kwukwuŋ hŋ? I nduwa la okwo na aka ogwunukwoshi hiŋ suu?

[3]Mbiso ma miaụŋ mi hiŋ ijɛ; ga miaụŋ mi hiŋ mi mbishi du miaụŋ ma aba, ga miaụŋ ma aba mi mbishi du uwaŋnɛ na 'wa aŋ.

[4]Ovworo zhajɛ edingbe edingbe, iyi elele nɛ unyama udingbe uko weŋpeni, unyama udingbe ta 'wa uŋ wa ya, iyi elele nɛ unyama udingbe ata weŋpeni, ekpikpikpi a ya, iyi elele nɛ ekpikpikpi weŋpeni, udingbe wo ovworo na wo iricingo iyi wa hwaŋzhɛnga.

[5]Ahiɛba ga mayaga ma ngba, zhinjɛ ma hiɛ cwɛ-u'wo. Ahiɛba eswe meni mu tụ'walụ ta afwafwa, tulono ma nu u'wo gboo, iwɛnɛ ta ahi zasa ya iyi nɛ maa hiɛ njɛ mu na mu ufwo.

[6]Udenji uko tɛfwulɛjɛ cɛnjɛ tu ga ti mi; a 'yajɛ ukpahiŋ tebiye, ufwugwo wa aba kaa zasa tɛrɛta o; shine sha aba shɛ lacɛmɛ gana a na bizeci, agacɛ aba shɛ gana a na bizeci bo o.

[7]A nduwa ikpɛri tu ya afwafwa ufwu, aa yɛwa i'wɛ'wɛ tu yo owowo. Ee usheji to ogwugwu aba uuwa a'wa'walụ aba cɛnjɛmɛ ya paawụụ.

[8]Twa ma u'wo gana yɛu towo nɛ ya ta-ụkwụla iwɛ usemberi na bɛɛ gɛ zhɛ ba tuna.

[9]Onongbo na ga ndana AGWANGWAMA ugondu nu umwono ubwa, a ta-ụkwụla, iwɛnɛ tụ ụrụpɛ tiya keeni ụrụpɛ tuswa zha shɛ wa ta ya nu umwono wa AGWANGWAMA.

[10]Shihilo shi tileni ya bohondo; cɛnjɛ to hwotono kakarakwụ, ibɛ po iyimɛyɛ njɛ ufwu, tụ'walụ ta afwafwa tu hweteni, manɛbɛ mu zasaba ya du o.

Ecilo no po Ubata layɛ

[11]Ahiɛba afwashɛ, ga shɛmɛ shi hiŋ shɛ hashɛganụ; ahiɛba na hia hwaŋ afwafwa, zwono ma nu n'ungwa gboo, iwɛnɛ ti iyimɛyɛ nɛ ɛɛ hiɛŋ wit, keeni inɛɛ nɛ ɛɛ hiɛŋ bali i njɛ ufwu hwɛɛ.

[12]Ikpɛri ya afwafwa hweteni, i'wɛ'wɛ yo owowo lụmbɛ; ti i'wɛ'wɛ ya apomɛgranati, ti ishiwɛ, ti i'wɛ'wɛ ya Apul, keeni i'wɛ'wɛ ye elele nɛ namɛ ne shihilo hwetegeni hwɛɛ. Ibɛ po unyasa butugwumwa kwu ya hwɛɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13Ahiɛba onongbo na hia nda ugondu nu utukwu-ụrụpɛ, urogono ma tugwuno tụ ụcɛnjɛ tɛnda maa hi na twa-u'wo gboo! Zhaga ma nu umwono wa Agwatana hi to-ụkwụla uuwa gi iyi yo holo! Iwɛnɛ tụ ụrụpɛ tiya keeni ụrụpɛ tuswa te shi ya nu umwono wa Agwatana hiŋ.

14Ananga ma ezumi tijilo tɛnda! Suyana ma atwa maa a ulwa; sotulonu ma n-nyarɛ hwɛɛ, ta atwa na jɛjɛ na cɛnjɛ tu ga kpaaŋ, nu umwono wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ, maa hi uganan ɛ AGWANGWAMA.

15Ụjita wa AGWANGWAMA gwumwongonu, u zhɛ kaa wa sha ụjita wa adangboo! Ụjita ata zhɛ wa zhajɛ ni iyi ti'iricingo, iwɛnɛ tu waa banɛ no olugwo Bụtụ ata na Hwuri Kpaaŋ.

16Shɛ ne eshe tu hŋ ee becinji iyimɛyɛ, tu unyasa keeni amɛ-olom nu umwono wa Agwatana tu?

17Izɛgwu 'wi na amɛ cɛnjɛ tuhwoo. Iyimɛyɛ zasaba ya maa e sweci o, ibɛ po orubwu ata o hondo hwuŋzwotongwu.

18Iyimabiga yo ngwulo; unyama inɛ yo rungo gbom, iwɛnɛ ta ambɛ zasaba ya maa a yɛ; tu unyama wa agwụdụ wa nda ụbaụta hwɛɛ.

19Oo AGWANGWAMA, gabụ Ngaa uganan ɛ, iwɛnɛ po ulwa hwoŋzhingwo ambɛ tiyaga nụ ụshɛka, bụratụ bu ulwa kaa songwo i'wɛ'wɛ ye elele nɛ ga namɛ ne shihilo hwɛɛ.

20Okwo isundɛ ehilo ya bụ uganana iwɛnɛ te meni mo ohwulwo mu hwanganɛ hwɛɛ, ulwa kaa senji ambɛ tiyaga nụ ụshɛka ngbalaa.

Joɛl 2

Ụjita Tizhajɛ ta AGWANGWAMA

1'Nyamana ma utiitidi nu Zayon, kala ma ukwuruwa ujasa ni ishɛmɛ ɛtɛ mi tijilo. Ga atwa elele na jɛjɛ na cɛnjɛ ta ata na zhɛgɛdaga! Iwɛnɛ po ụjita tizhajɛ ta AGWANGWAMA gwumwongonu.

2Ụjita zhɛ wo sho jita ata, tishi ti zhɛ ta nama zhuuŋ, i zhɛ ya sha tishi tu tuzhuuŋ keeni odomu. Unyama we ejeshi ovworo a na gembi ufwugwo zhɛ a zhajɛ, i shɛ gana tishi tu na tu mburusonu nu nshama. I ta zasa kwukwuŋ iyi nɛ namwawaŋ la gana ata, i zha shɛ kaa du ya nama ya kwukwuŋ gana ata nu uwaŋnɛ we elele na te e ci o.

3Umbe wa aba ụ shɛ gana ulwa na wo songo iyi, ekwunyi aba a shɛ gana bụratụ bu ulwa na wo gorogo. Cɛnjɛ tu na tu namɛ nu umbe wa aba tɛ shɛ gana itimɛ Idɛn, ofwo elele na ee keshici, apata a sha gana ụshɛka na iyi elele waŋnɛ shɛ. I zasa iyi elele nɛ ya banangana aŋ o.

4Abụ kwụbɛ aŋ, a shɛ gana idɛkwɛ; o gozhigo gana idɛkwɛ ujasa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

5Gana na ta a hiɛranga ni ihiŋhiŋ nshama, ibɛ po aa nda zhakwụ zhakwụ gana ihɛŋtu ujasa; o pusotogwu gana ambɛ hwoo na o hwoŋno nu ulwa. A shamana gana ejeshi ofwugwo a na mama 'imɛ iwɛ ujasa.

6Inyɛsɛ ya aba ya sha bụtụ be elele na kwụbɛ aŋ; ụpɛshɛka bụtụ be elele wa jɛshɛrɛgwa.

7A tafwulaga ofwo gana ejeshi na beni urishi; o mungo uba gana ejeshi. Bu na bu na ba paga umbe ubwa agba, i zasa bu na ba vwula o.

8I zasa kaa bu na ba ta uhwaŋna binya o. O tonongo ijilɛni, i zasa iyi eri ya nda aŋ ukwurishi o.

9E tefwuleji ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ ni izɛlɛgwu, ee munji uba, oo gozhigo ni ihiŋhiŋ ubwa, ee teni shimwono, ibɛ ee teni shimwono sha ata na agbahwụ gana ozundo.

10Cɛnjɛ tɛ njɛ bulama nu umbe wa aba; tụla ta zhɛgɛda. Uwaŋna nu upiana 'wi tishi, mkpasu mi te shi ya o.

11Ibɛ po AGWANGWAMA dumanɛ iwɛ ne ejeshi ubwa gana uto. Ejeshi ubwa a na a hwuga-unu ubwa tụpana e hwuleji tɛrɛta; e gembi ufwugwo, aa 'yajɛ kaa ukpahiŋ. Ụjita ata wa AGWANGWAMA zhɛ wo gombo hwuŋ tebiye, u zhɛ kaa wa sha bụtụ inyɛsɛ duwa! Gaaba eri ba la hwuŋ egiri ubwaa?

Ụhiɛŋshɛ iwɛ Ahaŋsa-tɛjɛshɛrɛga

12AGWANGWAMA hiɛŋ, Okwo yaa shɛ taa hwayɛ, jishirijɛ ma maa hi gwure pi mi, ne ezumi tɛnda, nu u'wo-tutwa keeni ụkwụla-tuta.

13Ga shɛ shɛmɛ shi hiŋ sha hashaganụ, ama kede shɛ tugwuno ti hiŋ ehi dwetweji o. Gwure ma no ofwo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ. Bi mepi iwɛ, boo hioko kaa inyɛmɛnyɛmɛ, bɛ 'imɛ-isɛbwɛ, tulubo ti tikpeke kaa ti shini amɛ ubwa; bi jeri shi kaa maa bu na hi nda iyi iwɛ o.

14Gaaba mepi okwo nekeshi bi zhɛ be gwure maa hioko inyɛmɛnyɛmɛ hiŋ, maa mo hi tulonono uwebiye ne ekwunyi, iwɛ maa hi na pana AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ arụpɛ tiya keeni arụpɛ tuswaa?

15'Nyamana ma utiitidi nu Zayon; dwa ma ụjita we ezumi tijilo tɛnda, suyana ma atwa maa hiɛ njɛ tu'ulwa ti ikɛnyi!

16Sotulonu ma atwa urubwo uko; nda ma tu'ulwa ta ata shɛshɛshɛ; suje ma ta atwa na inganjɛ, suje ma ta miaụŋ, ta miaụŋ mu na mu to subo du hwɛɛ. Okwo bwolo biyikwo bu ufwo, gɛ gɛnjɛ umwono ubwa du, okwo biyikwo bu ufwo, gɛ gɛnjɛ du umwono ubwa.

17Go onongbo a na a ndana AGWANGWAMA iyi na ashashɛ utukwu-ụrụpɛ na angba odubo umwono wa Agwatana, na twa-u'wo maa ɛ nɛ hiɛŋ, Oo AGWANGWAMA, hioko inyɛmɛnyɛmɛ ya atwa bụ kaa! To lono maa edenji na

© 2008 Bible Society of Nigeria.

twagaga atwa bụ, maa a na nda aŋ asada o; maa ɛ nɛ ti hiɛŋ, Cee Agwatana ata hiŋ namɛɛ?

Ahaŋsa-tɛjɛshɛrɛga Aba a Shapɛ Tɛlashɛga

18Nazhɛ iwɛ cɛnjɛ ta ata to ya AGWANGWAMA; ibɛ po bee hieci ya inyɛmɛnyɛmɛ ya atwa ubwa.

19Ibɛ po AGWANGWAMA jishijɛ atwa ubwa, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma hi panɛ iyimɛyɛ, te meni ma afwafwa, ta manɛbɛ ma buta hwɛɛ, te hi gembi. Hi zha shɛ hia shana ya edenji iyi tutwa o.

20N zhɛ mo hi unzongo ejeshi ata banɛ tuzuba, N zhɛ mo unzo aŋ taa dụlụ maa e hi genji, N zhɛ mo shishingono aŋ maa e zhe na cɛnjɛ tu undolo tu na tu 'wi. N zhɛ mo unzo atwa na hwuri umbe maa e zhe ni itekwu uwaŋna-banụ, maa anaa na lɛ ekwunyi zhe ni itekwu uwaŋna-twonuo. Nhiụŋ ma aba mụ wɛ keeni nhiụŋ mu tufwoso ta aba kiri mi zhɛ me mwe, iwɛ iyi iwɛ i'wɛtwɛ nɛ aa njɛ.

21Oo ahiɛba atwa cɛnjɛ tu ga, ta nda ma inyɛsɛ o, ama ga amɛ hiŋ lemi maa hi bweji unyasa; iwɛ iyi i'wɛtwɛ nɛ AGWANGWAMA ihiɛ ndanɛ.

22Oo ahiɛba isundɛ ehilo, ta nda ma inyɛsɛ o, ambɛ tiyaga ta a sabɛ; i'wɛ'wɛ tɛ ya 'wala tụ'walụ ti bɛ, owowo na afwafwa kaa 'weri tebiye.

23Oo ahiɛba atwa Zayon, 'yaga ma amɛ-olom, bwada ma unyasa, iwɛ iyi nɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ ihiɛ ndanɛ. Bɛ njɛ maa eshilo ugbama e hi ngbeni iwɛ tɛzhɛmana ti hiŋ, ubwa kaa ihi ngbeni eshilo a'wụtụ, ibɛ shɛ eshilo ugbama, te eshilo ɛhɛnɛnɛyɛ gana ala cala.

24Ohiu zhɛ a bala na akpakpata hiŋ; meni ma afwafwa, na manɛbɛ ma buta, mi zhɛ mu na fwunga no onunu na oo pilo mu.

25N zhɛ me hi gwuricingeni iyimɛyɛ i shiywa sha ata ovworo yɛ la iyimɛyɛ hiŋ, a'nywa, no ovworo a'wụtụ 'wụtụ, te ekpikpikpi ovworo, aba shɛ ejeshi ata mi a'wụtụ 'wụtụ Ngaa tumwanɛ la maa a hiɛ sukakanɛ.

26Iyimɛyɛ zhɛ ma hi balana ya hwuwayɛ maa hi na ya hi no shigogo. Hi zhɛ hi na ma shɛtana, Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ, na ihiɛ ndanɛ iyi ya arụhwajɛ. Ezuye zha shɛ a sha ya atwa mi kwukwuŋ.

27Ahiɛba atwa Isrɛl, nazhɛ ɛhi zhɛ hia mapa ya maa N namɛ na ashashɛ hiŋ, maa Gamba AGWANGWAMA N shɛ Agwatana hiŋ, binya zasaba o. Ezuye zha shɛ a sha ya kaa atwa mi kwukwuŋ.

Unu-tishilo iwɛ Tududugono tu Mpiala

28Na aba inɛ gɛ, N zhɛ mo dudugono usunda-tu'waba we elele Mpiala mi mi, nazhɛ miaụŋ mi hiŋ me eyi, na miaụŋ mi hiŋ mo o mi zhɛ ma duma tigesere, n-nyarɛ mi hiŋ mi zhɛ mu no wotogono awalabụ, esemberi hiŋ zhɛ na kwụba shizobu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

29Na aka ata, N zhɛ mo dudugono ajama mi eyi, ta ajama mi o o, Mpiala mi mi.

Ụjita wa AGWANGWAMA

30N zhɛ ma nda arụhwajɛ na azuba keeni cɛnjɛ tu unyizo, mehieŋ, nu ulwa, keeni nshikwo zhɛ ma nama.

31Uwaŋna zhɛ wo 'wo tishi, upiana zhɛ wa sha mehieŋ. Nazhɛ ụjita ata ụ'wụtụ wa AGWANGWAMA, na shɛ ụjita tuholono u ci.

32Ama atwa elele na a suyana izeci ya AGWANGWAMA, aba zhɛ o bino. Gana na ta AGWANGWAMA dumwa la, bɛɛ hiɛŋ, Tubanangana ti zhɛ ta namana atwa na vwɛ ni Ishɛmɛ Zayon, keeni atwa na namɛ nu Jɛrusalɛm; atwa na AGWANGWAMA teri a na kaa bini zweni na ashashɛ atwa ata.

Joɛl 3

Agwatana Zhɛ a Duma Ụshɛrɛya we Edenji

1AGWANGWAMA hiɛŋ, Na aka ata nazhɛ Ngɛɛ zhɛ me gwuricingeni Juda keeni Jɛrusalɛm tɛzhɛmana ta aba.

2N zhɛ mo sotulonu edenji hwɛɛ, me suje aŋ hwɛɛ aba nu ulomu Jehoshafat. Apata Ngɛɛ zhɛ ma duma ụshɛrɛya wa aba, iwɛ iyi elele nɛ aa njɛ la atwa mi. Iwɛnɛ ee gereteji atwa Isrɛl, ee zwegeni ya na cɛnjɛ cɛnjɛ ti nya, keeni iwɛ cɛnjɛ ti mi ti Isrɛl tu na oo dwotwogonu.

3A 'wɛŋ icɛcɛ iwɛ atwa mi. Edenji ata suji miaụŋ-me-eyi aa cɛpɛ Awɛle utashɛ, na miaụŋ-mo-o tuba aa cɛpɛ utashɛ mayaga mu na ee swe.

4Oo gabụ Taya, nu Saidụn, no ozhibu Filistia, imbe kwuŋ ahia jala maa hi n njɛɛ? Tụtụpana suu ahia jala maa hi n tụpanɛ iwɛ iyi ike nɛ Ngaa njɛ? Yaa shɛ ahia jala maa hi n tụpanɛ, asha N zhɛ ma hi tụpana du kakayɛ kakayɛ.

5Hi suji azụrụfa, na azhɛnarɛya mi, ehi suji uduciya mu na ngezeni nụ ụzhɛ hwɛɛ, ehi zweni nu nsumo mu tuwa ti hiŋ.

6Hi suji atwa Juda keeni atwa Jɛrusalɛm, ehi zhe taa dụlụ, ehi sengeni aŋ Egrik, iwɛ maa kede o gwumwongonu ya na cɛnjɛ ta aba o.

7Ama N zhɛ mɛ bɛcinjɛ aŋ no olugwo ata ahiɛ sanjɛ aŋ. N zhɛ ma hi nda iyi nɛ ahiɛ njɛ aŋ.

8N zhɛ ma sangana atwa Juda miaụŋ mi hiŋ me eyi, ta miaụŋ mi hiŋ mo o. Ɛ zhɛ a sangana aŋ ahinya Sabia a na namɛ taa dụlụ. Gamba AGWANGWAMA N dumwa.

9Mbiso ma edenji utumwa ga maa: Mama 'imɛ ma iwɛ ujasa, suyana ma atwa hiŋ a na beni urishi nu ujasa! Sotulonu ma asaza hiŋ hwɛɛ maa a shamana.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10Dubo ma n-ngowo mi hiŋ maa mɛ shɛ otokwobi, dubo ma nluwuzho mi hiŋ maa mɛ shɛ nsanụ. Okwo bụtụ na ga shɛ ụsụnyasụ na ashashɛ hiŋ, gɛ hiɛŋ, N 'yajɛ ya ikɛnyi ujasa.

11Ahiɛba edenji na hi hogogonu aŋ hwɛɛ, zhajɛ ma kakayɛ, maa hi ulwa. Oo AGWANGWAMA, tumwanɛ ejeshi bu a na beni urishi, maa a sukakanɛ aŋ.

12Ge edenji ga mama 'imɛ maa a zhajɛ nu ulomu ata Jehoshafat, apata Ngɛɛ zhɛ ma gɛga maa ma duma ụshɛrɛya we edenji na hogogonu aŋ.

13Sugo ma nluwuzho mi hiŋ, maa hiɛ hwɛ aŋ gana iyimɛyɛ nɛ nɛ tuhwa. Pilo aŋ ma gana tụ'walụ ta afwafwa tu na ti shini no onunu meni ma afwafwa, maa meni ma tuba mu sho no onunu ata maa mi shini uuwa mi hialụ, iwɛnɛ tugworozwo ta aba ti gembi.

14Unyama ụ'wụtụ 'wụtụ zweni nu ulomu ụshɛrɛya. Iwɛnɛ po ụjita ata wa AGWANGWAMA gwumwongonu ya apata.

15Uwaŋna nu upiana 'wi tishi, mkpasu mi te shi ya o.

Agwatana Zhɛ a Pana Atwa Ubwa Uwebiye

16AGWANGWAMA ngwuleni nu Zayon, baa uganɛ nu Jɛrusalɛm; ibɛ po cɛnjɛ tɛ njɛ bulama, ta tụla. Ama AGWANGWAMA zhɛ a sha kaa ofwo tuswaka iwɛ atwa ubwa, keeni ikepi ya atwa Isrɛl.

17Nazhɛ ɛhi zhɛ hia mapa maa Gamba n shɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ. N namɛ nu Zayon, na shɛ ishɛmɛ mi tijilo. Jɛrusalɛm zhɛ wa sha ụshɛpwụ tijilo; agaiŋ zha shɛ a lasụ uŋ ya kwukwuŋ.

18Meni ma afwafwa mu ufwo mi zhɛ mi ne ngbenji hwuŋ nu nshama na aka ata, mosubo tuba mi zhɛ mu na fwunga ne tikpekwu; meni mi zhɛ mu na fwunga na ahwacɛ ohwulwo Juda hwɛɛ. Umɛzhinjɛ uko zhɛ wa banɛ nu umwono wa AGWANGWAMA u nɛ fwunjɛ, maa u no zwogono ulomu Shitim meni.

19Ijipti zhɛ ya sha osombo, Idụm zhɛ ya sha osombo ụshɛka, iwɛnɛ ta a nduwa la atwa Juda abwagara, ee dudweji mehieŋ ma atwa na zasa n-ndumwa-tụwụma na cɛnjɛ ta aba.

20N zhɛ ma nda itɛpwɛ ya atwa ata ee dudweji mehieŋ ma aba; N zha shɛ ma ganga bụtụ na n-ndumwa-wụmɛ maa hwulo kwukwuŋ.

21Ama atwa zhɛ a nama nu Juda, keeni Jɛrusalɛm unyizo-nom. AGWANGWAMA tuba namɛ nu Zayon.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Emos

Emos 1

1N-ndumwa mu na ge Emos na shɛ bụtụ bu ko na namɛ na ashashɛ a'iywa-agwụdụ Tekoa jɛmɛ iwɛ atwa Isrɛl na. Bɛ jɛmɛ mụ, yaa namɛ shiywa shi yebi nazhɛ cɛnjɛ tu hwuŋzwo, na aka ata go Uzia shɛ agwuma Juda, ge Jeroboam yɛu-ye-eyi Jehoash shɛ agwuma Isrɛl.

2Bɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA ngwuleni ni Ishɛmɛ Zayon, baa uganɛ nu Jɛrusalɛm, ibɛ po ofwo na a'iywa-agwụdụ a yaga na agwụdụ aba hweteni, nazhɛ ambɛ Ishɛmɛ Kamɛl bwɛ nu ushenje.

Ulwapɛ na AGWANGWAMA Peni Edenji Siria a na Hogogonu Atwa Isrɛl

3AGWANGWAMA hiɛŋ, Atwa Damaskos uranjɛ undwa tubwada ɛgbɛ ɛgbɛ, ibɛ po Ngaa zha shɛ mo ngwuricingo ulwapɛ wa aba, iwɛnɛ te e jibi atwa Giliad ni imbele ya ashɛmbɛrɛ.

4Iwɛbɛ po Ngɛɛ zhɛ ma tumwanɛ ulwa ni ihwɛ Hazɛl, u zhɛ kaa wo hwoŋzhingo ikepi ihwɛ ya agwuma Bɛnhadad.

5AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, N zhɛ mo hwuŋzo odubo Damaskos, maa mɛ bɛcinjɛ atwa na namɛ nu ulomu Avɛn, ta bụtụ na yɛ tugwama ni Bɛt-ɛdɛn. Atwa Siria zhɛ a sha ajama na cɛnjɛ ti Ki.

Tuwumana ta Afilistia

6AGWANGWAMA hiɛŋ, Atwa Gaza uranjɛ undwa tubwada ɛgbɛ ɛgbɛ, ibɛ po Ngaa zha shɛ mo ngwuricingo ulwapɛ wa aba, iwɛnɛ aa 'imɛ atwa udenji ata hwɛɛ ee sengeni aŋ atwa Idụm.

7Iwɛbɛ po Ngɛɛ zhɛ ma tumwanɛ ulwa nu uba wa atwa Gaza, u zhɛ kaa wo hwoŋzhingo ikepi ɛtɛ ya aba.

8AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, N zhɛ ma bacɛnga atwa keeni shɛgwuma shɛ na shɛ namɛ na Ashdod, ta bụtụ na yɛ tugwama na Ashkɛlon, N zhɛ ma pana ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ Ekron ulwapɛ. Nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma kwụna tumwata ta Afilistia tu na tu ta vwɛ.

Tuwumana ta Atwa Taya

9AGWANGWAMA hiɛŋ, Atwa Taya uranjɛ undwa tubwada ɛgbɛ ɛgbɛ, ibɛ po Ngaa zha shɛ mo ngwuricingo ulwapɛ wa aba, iwɛnɛ aa 'imɛ atwa udenji ata hwɛɛ aa njɛ aŋ ajama Idụm, ee teyinji shi ya iwɛ miaụŋ-mo-bino ma aba keeni unu na aa twa la o.

10AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, N zhɛ ma tumwanɛ ulwa nu uba Taya, u zhɛ kaa wo hwoŋzhingo ikepi ɛtɛ yaa aba.

Tuwumana ta Atwa Idụm

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

11AGWANGWAMA hiɛŋ, Atwa Idụm uranjɛ undwa tubwada ɛgbɛ ɛgbɛ, ibɛ po Ngaa zha shɛ mo ngwuricingo ulwapɛ wa aba, iwɛnɛ ee urigeni miaụŋ-mo-bino ma aba nu utokwobi, ee genji inyɛmɛnyɛmɛ tihioko, aa uranjɛ isɛbwɛ tɛnda keeni isɛbwɛ ti'ishicinjɛ tutu.

12AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, N zhɛ ma tumwanɛ ulwa nụ ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ Teman, u zhɛ kaa wo hwoŋzhingo ikepi ya atwa na jɛjɛ nu Bozra.

Tuwumana ta A'amon

13AGWANGWAMA hiɛŋ, A'amon uranjɛ undwa tubwada ɛgbɛ ɛgbɛ, ibɛ po Ngaa zha shɛ mo ngwuricingo ulwapɛ wa aba, iwɛnɛ te e begeteji la eyikwo shifubo shɛmɛ na aka bu ujasa ni Giliad, iwɛ maa e keeni tugwungwu ta aba uholo.

14Iwɛbɛ po Ngɛɛ zhɛ ma tumwanɛ ulwa nu uba wa atwa Raba, u zhɛ kaa wo hwoŋzhingo ikepi ụshɛpwụ ata. nazhɛ ɛɛ zhɛ o zwono nu n'ungwa nụ ụjita bu ujasa, nazhɛ ujasa wa aba zhɛ wa sha gana uvwugo ụ'wụtụ.

15AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, Agwuma aba keeni atwa aba shihwolu zhɛ a sha ajama na cɛnjɛ ti nya.

Emos 2

Tuwumana tu Moab

1AGWANGWAMA hiɛŋ, Atwa Moab uranjɛ undwa tubwada ɛgbɛ ɛgbɛ, ibɛ po Ngaa zha shɛ mo ngwuricingo ulwapɛ wa aba, iwɛnɛ te e hwoŋzhinji o'umpwo agwuma Idụm kwunduu uuwa aa shɛ ma'alụ.

2Iwɛbɛ po Ngɛɛ zhɛ ma tumwanɛ ulwa na cɛnjɛ tu Moab, u zhɛ kaa wo hwoŋzhingo ikepi ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ, Kiriot. Atwa Moab zhɛ o 'wo na ashashɛ n'ungwa mu na ejeshi a ugaga keeni akakacɛ na oo hwulo ta a jasa ujasa.

3AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, N zhɛ ma kwụna agwuma Moab, Ngɛɛ zhɛ ma kwụna ta atwa aba shihwolu hwɛɛ.

Tuwumana ta Atwa Juda

4AGWANGWAMA hiɛŋ, Atwa Juda uranjɛ undwa tubwada ɛgbɛ ɛgbɛ, ibɛ po Ngaa zha shɛ mo ngwuricingo ulwapɛ wa aba, iwɛnɛ ee jineci undwa wa AGWANGWAMA, aa lacɛ kaa maa a untangana shikpogo shɛ bwa, ama tuwa ta ata ogwunukwoshi aba zhɛbɛ la tɛ inzhɛnjɛ aŋ.

5Iwɛbɛ po Ngɛɛ zhɛ ma tumwanɛ ulwa na cɛnjɛ tu Juda, u zhɛ kaa wo hwoŋzhingo ikepi ya atwa Jɛrusalɛm.

AGWANGWAMA Zhɛ a Duma Ụshɛrɛya wa Atwa Isrɛl

6AGWANGWAMA hiɛŋ, Atwa Isrɛl uranjɛ undwa tubwada ɛgbɛ ɛgbɛ, ibɛ po Ngaa zha shɛ mo ngwuricingo ulwapɛ wa aba, iwɛnɛ ta a sanga atwa tiririri maa a 'yaga ukwuribi; aa sanga to okofwo iwɛ maa o so shibida.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7O rukoto atwa na lwegeji, oo sheyingo tishiriri ta atwa na mama zasa. Yɛu-ye-eyi ne bishi bwa o gbodongonu bujama bo o bu ko, o no woto nu bwa, maa e heshigeni izeci mi tijilo.

8O wotogo to dongonu utukwu-ụrụpɛ we elele, no otogwo ata aa lashajɛ nu ufwafwa ni i'ɛlɛ yo okofwo, iwɛ utashɛ na aa yɛ aŋ. A na gɛga nu umwono wa AGWANGWAMA a na swa mayaga mu na aa mụnɛ atwa na eri iwɛ.

9Ama okwo ti yaa shɛ gana ata, N iricinji waa atwa A'amo, a na ụnjɛswanga wa aba ụ shɛ gana osobu, a na kaa 'yajɛ ikɛnyi gana ekpekpeshi iwɛ hiŋ, te kwune na a'wa'walụ tutu tini.

10Gamba N hi bɛcinjɛ na cɛnjɛ ti Ijipti, Ngaa hiɛ 'yagajɛ shiywa buhanda nụ ụshɛka, Ngee hi peni cɛnjɛ ta atwa A'amo maa hi 'yaga.

11Ngee teri miaụŋ mi hiŋ me eyi mu ko maa mɛ shɛ egesere keeni umeseyi miaụŋ hiŋ mu na mu ta waŋnɛ maa mɛ shɛ atwa na Ngee tileni swooŋ, a na ɛɛ hiɛŋ anazarait. AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, Ahiɛba atwa Isrɛl, shɛ gana ata suu yaa shɛ?

12Ama hiɛ njɛ anazarait ata maa a na swa mayaga, ehi peni egesere mi unu maa kede a na duma ya tigesere o.

13Hioko ma, ụjita ata ci hwuŋ, N zhɛ ma hiɛ pɛpɛtana maa hi zwi taa tuta, gana ụhaŋtụ na 'waŋnɛ eshi iyimɛyɛ izɛgwu nɛ hwuleji uŋ, na wo zwo na cɛnjɛ ruwɛ ruwɛ.

14Okwo atwa na ge eri o gozhigo ni izɛlɛgwu, a zha shɛ a banangana o, atwa na kaa ga 'yajɛ ukpahiŋ, ɛ zhɛ a vwunga ya ukpahiŋ ata wa aba, okwo ejeshi zha shɛ a ala ya maa e bicinji uraiŋ ukanyi wa aba o.

15Atwa na ga 'waŋnɛ itɛ, a zha shɛ a ala tishikono, ta atwa na ivwunɛ ya aba ge zegeri, a sha shɛ a ala maa e meme bicinji o, okwo a sụcɛ idɛkwɛ, a zha shɛ a ala maa e bicinji araiŋ aba o.

16Okwo atwa na ge inshi shihwulu na ashashɛ atwa na 'yajɛ ikɛnyi, ɛ zhɛ o gozhogo ni i'ɛlɛ yo ohondo, AGWANGWAMA kaa dumwa.

Emos 3

1Ahiɛba atwa Isrɛl, hwulaga ma n-ndumwa mu tuwumana mu na AGWANGWAMA jɛmɛ iwɛ hiŋ, ahiɛba na hiɛ shɛ umwamwa na bɛɛ bɛcinjɛ la ni Ijipti hwɛɛ.

2Bi hiɛŋ, Ahiɛba kiri Ngee mepi, Omo shiyono du eshe na amɛ amwamwa na namɛ na cɛnjɛ tu unyizo kpaaŋ, N zhɛ ma hi pana ulwapɛ iwɛ iwɛwɛ hiŋ ye elele.

Ugondu na Bigesere Shɛ ba Nda

3Atwa eyebi suu eri a zhagaga tahaŋnụ ti yaa shɛ oo momo lononu su?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4Bizeci suu bo ngwulono nu uwapa aka na tu baa kwụbɛ shɛ iyi elele maa ima?
Bizeci na ta waŋnɛ suu bɛ hwɛ-idu nu u'ibwa ubwa tu baa ta 'imɛ shɛ iyi elele?

5Ụnụnụ suu zhɛ wa laya nu ugwuru na bici na cɛnjɛ, ti yaa shɛ ugwuru ata zasa
iyimɛyɛ? Ugwuru suu zhɛ wo bishicigwo na cɛnjɛ gbi, ti yaa shɛ iyi elele leyi shi
nu bwa?

6Ɛ zhɛ suu a 'nyamana utiitidi ujasa nụ ụshɛpwụ, i shɛ inyɛsɛ zha shɛ ya sha
atwa? Abara-ne-ebe suu zhɛ e teni nụ ụshɛpwụ, i shɛ shɛ AGWANGWAMA njɛ
iŋ?

7AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ njɛ shɛ iyi elele kwukwuŋ ne tusweci ta
ti'imanga tu bwa uzawa tɛkapɛshɛngana miaụŋ mu bwa mu ugondu a na shɛ
egesere bwa.

8Yaa shɛ Bizeci ngwuleni, gaaba zha shɛ ba nda inyɛsɛɛ? Yaa shɛ
AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ dumanɛ iwɛ, gaaba zha shɛ ba ananga utumwa
ubwaa?

Tuwumana tu Samaria

9AGWANGWAMA hiɛŋ Emos, Anangana shɛgwuma shɛ ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ,
Ashdod keeni cɛnjɛ ti Ijipti a na ikepi rungwutwonu maa, Ulwa ma nu nshama
mu na mu rungwutwonu Samaria maa hiɛ kwụbɛ tusukwutogwu keeni
umungwuta na namɛ na ashashɛ aba.

10AGWANGWAMA hiɛŋ, E mepi shi ta a sha atwa tɛcara o, e shidinji shimwono
sha aba shɛ tugwama ni i'wɛŋnɛ nɛ aa lashajɛ atwa na abwagara keeni na
tɛshɛrɛ.

11AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, Atwa i'ime zhɛ o rungwutwonu cɛnjɛ
ta aba, ɛ zhɛ o hwuŋzotongo ikepi ya aba, ɛɛ zhɛ o swogo i'wɛŋnɛ no shimwono
sha ata sha aba.

12AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, Gana na ta bi'iywa-ba-agwụdụ bo
dundo ivwunɛ iyebi kwo kaa ụcɛbɛ ụgwụdụ na ta vwɛ nu unu bizeci, gobwonu
du ɛɛ zhɛ o dundo atwa na ta namɛ nu Samaria ɛdicɛ, agata weteji ni izhɛmi
shigodo sha aba shɛ na ee urigeni tugwuno ta ata ɛɛ hiɛŋ isiliki.

13AGWANGWAMA Mokondo na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, Hwulaga, maa le tiseyida tu
na ti zhɛ ta wumana ajalalo Jekob.

14Yaa shɛ ụjita na Ngɛɛ zhɛ ma pana atwa Isrɛl ulwapɛ iwɛ undwa wa aba
tubwada u ci hwuŋ, N zhɛ du ma nda otukwu-arụpɛ ata namɛ nụ ụshɛpwụ ata ɛɛ
hiɛŋ Bɛtɛl ufwu. Nazhɛ ɛɛ zhɛ a kwusataga shihiuaŋ shi utukwu-ụrụpɛ, ibɛ shɛɛ
zhɛ sha 'waŋtangwụ na cɛnjɛ.

15N zhɛ mo hwuŋzotongo shimwono shi hiŋ hwɛɛ, ta ma shɛ na shi gembenji, ta
ma shɛ na shɛ gwụmwatangwụ, ta ma shɛ na aa njɛ tisemberi ne ene adagba, shi

© 2008 Bible Society of Nigeria.

zhɛ sha nda ufwu hwɛɛ, ta ma shɛ na shi gembenji shi zhɛ sho hwuŋzwotongwu, Gamba AGWANGWAMA N dumwa.

Emos 4

1Ahiɛba eyikwo na namɛ ni Ishɛmɛ Samaria, shɛlaga ma n-ndumwa mu ga, ahiɛba na hio nyomongo gana inɛ nɛ aa biga nu Bashan, ni Ishɛmɛ Samaria. Ahiɛba eyikwo na hia nda okofwo keeni atwa na mama zasa tuhwulo. Ahiɛba hiɛ hiɛŋ olwo hiŋ, Ɛtɛ shapɛrɛganɛ ma mayaga maa ta swa.

2AGWANGWAMA Mokondo shiri-unu ne tijilo tu bwa, bɛɛ hiɛŋ, Kwụba ijitɛ ike me hi teni ba, aka na ɛɛ zhɛ mo hi mbombilo na shɛkama, ta bụtụ hiŋ bu umɛwɛɛ, ɛ zhɛ a ima bụ na akama gana na aa ima bijana.

3AGWANGWAMA hiɛŋ, Hi zhɛ hia bananga na tụbagatagwụ tu uba, bụtụ bụtụ zhɛ ba bana na tụbagwụ tu na tu namɛ ne eririri agba ubwa. Ɛ zhɛ ma hi 'waŋ ni Ishɛmɛ Hamon.

Atwa Isrɛl Seshi shi iyi nɛ AGWANGWAMA Mbisegeni Aŋ o

4AGWANGWAMA Mokondo hiɛŋ, Atwa Isrɛl, zhajɛ ma ni Bɛtɛl maa hiɛ njɛ iwɛwɛ, zhajɛ ma ni Gilgal maa hi keeni iwɛwɛ tɛnda gana elele na ehi eri. Ne suje ma usunda hiŋ ụrụpɛ nu uvwungwa we elele, ti iyi-a'umpwa hiŋ ijitɛ itɛtɛtu.

5Oo ahiɛba atwa Isrɛl, ta ma ụrụpɛ hiŋ ugwoje ni iyimɛyɛ nɛ 'yajɛ Ifucingɛ. Bana ma hi enenji iwɛ apwaŋ hiŋ u tukwulangana a na ehi peni, nda ma maa bụtụ be elele mepi iwɛ ibɛ, iwɛnɛ ti yaa shɛ iyi nɛ ohio lubo tɛnda ta!

6N hi kalanɛ imunɛ-tiya na ashɛpwụ hiŋ, maa hi nama uzawa iyimɛyɛ tucwomwo ne shine shi hiŋ no ofwo elele, taa hwayɛ hi gwuri shi no ofwo mi o.

7Ibɛ du po Ngaa lacɛ maa eshilo ihi ngbeni, aka na ti iyimɛyɛ tugwubo ta vwɛ ipiɛnɛ itɛtu. Nga ma nda maa eshilo no ngbo na ashɛpwụ oko, maa kede ngbo na a na vwɛ o, boo ngbo eshilo ne ehilo oko, ama a na ata eshilo ngbeni shi, iyimɛyɛ ya aba ya lụmba.

8AGWANGWAMA hiɛŋ, Atwa ashɛpwụ oko a bana urungo na anya ashɛpwụ maa e swe meni, ama mi zha shɛ kaa ma nama maa mu waŋnɛ aŋ tuswa o, taa hwayɛ hi gwuri shi no ofwo mi o.

Tishikpe keeni Ụngwụ Ụwɛ Layɛ na Cɛnjɛ ti Isrɛl

9AGWANGWAMA hiɛŋ, Kpalụ gembi ufwugwo Ngaa tumwanɛ ubata keeni ugarɛrɛ wee iricinji iyimɛyɛ hiŋ, tu ntuma mi hiŋ ma shifwafwa. Ovworo yɛ i'wɛ'wɛ yo owowo hiŋ keeni i'wɛ'wɛ hiŋ buta hwɛɛ. Taa hwayɛ hi gwuri shi no ofwo mi o.

10AGWANGWAMA hiɛŋ, N hi 'wɛnjɛ tishikpe gana ala Ngaa njɛ ni Ijipti, Ngaa njɛ maa a shɛrɛ miaụŋ mi hiŋ mu na mu ta wanŋɛ nu utokwobi nu ujasa, aa 'imɛ du

© 2008 Bible Society of Nigeria.

idɛkwɛ hiŋ. Ngaa njɛ maa nhiụŋ ma atwa na 'wi nu ugba hiŋ mi shini n-nyanụ mi hiŋ, taa hwayɛ hi gwuri shi no ofwo mi o.

11AGWANGWAMA hiɛŋ, N njɛ umeseyi hiŋ uko ufwu, gana na Ngaa njɛ la Sụdụm keeni Gụmụra ufwu, umeseyi na vwɛ na ashashɛ hiŋ benengeni gana ukwungwurusu na ɛɛ vwɛ nu ulwa na wo hwoŋno, taa hwayɛ hi gwuri shi no ofwo mi o.

12Oo ahiɛba atwa Isrɛl, iyi nɛ Ngɛɛ zhɛ ma hi nda na, mama 'imɛ ma. Iwɛnɛ Ngɛɛ zhɛ ma hi nda ijɛ, mama 'imɛ ma maa hiɛ njɛ ulwapɛ na Ngɛɛ zhɛ ma hiɛ pana.

Ukpahiŋ wa Agwatana ni Iyi Tɛkarɛ

13Kwụba ma bụtụ na mo nshama, na njɛ mpiala mu uvwugo, na du njɛ maa ụjita no sho nu uvwungwa. Bɛ njɛ maa ga bụtụ na mapa tuhaŋsa tu bwa; ubwa ba zha tahaŋnụ no ofwo na zeteji na cɛnjɛ tu unyizo. Ɛ hiɛŋ izeci ibwɛ, AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ.

Emos 5

Ge Emos To-ụkwụla

1Oo ahiɛba atwa Isrɛl, hwulaga ma ụkwụla ga Ngɛɛ zhɛ ma ta iwɛ hiŋ.

2Usapa Isrɛl leyegeji, bu zasa ya kaa u'ishɛgwa kwukwuŋ! E jineci bu na cɛnjɛ tu bwa, bu zasa kaa bụtụ maa ishicinjɛ bụ o.

3AGWANGWAMA hiɛŋ, Ejeshi akpakwụ-a-ta, (1,000) beni nụ ụshɛpwụ uko Isrɛl, ama ejeshi dipi-yebi gba aba zhɛ e gwure. Ejeshi dipi-yebi (100) beni nu unya ụshɛpwụ, ama ejeshi umpwa gba aba zhɛ e gwure ni ihwɛ Isrɛl.

4AGWANGWAMA hiɛŋ atwa ihwɛ Isrɛl, gwure ma no ofwo mi maa hiɛ yɛ uraiŋ.

5Ta zhaga ma tɛzhɛba ni Biɛshiba o, ta na ma dwalakaka ma kaa ni Bɛtɛl o, iwɛnɛ ti Bɛtɛl zhɛ ya sha osombo, ta zhaga ma kaa Gilgal o, iwɛnɛ ta atwa ubwa zhɛ na ti'ima.

6Ama zhaga ma no ofwo AGWANGWAMA maa hiɛ yɛ uraiŋ, yaa shɛ ehi zhe shi, bi zhɛ bo gorogo gana ulwa maa twono ajalalo Josɛf. Ulwa ata kaa zhɛ wo hwoŋzhingo atwa na namɛ ni Bɛtɛl, u zha shɛ wa 'yaga kaa bụtụ na maa 'woricingo uŋ o.

7Ahiɛba na hia duma ụshɛrɛya u tu'ubo, ahia ya atwa imwere ni iyi nɛ i shɛ inɛ ya aba, hi zhɛ hia nda hwuŋ adangboo!

8Ubwa na njɛ mkpasu, ta ayiwɛle keeni ajalagashiwawa, a na a banɛ na aka aba, ubwa bo sheyingo tishi ti tuzhuuŋ maa tɛ shɛ uhioko-uhwaŋna, boo sheyingo uhioko-uhwaŋna maa ụ shɛ tishi, ubwa mbɛ meni mi itekwu baa 'wɛŋ mụ na cɛnjɛ tu unyizo, Ɛ hiɛŋ izeci ibwɛ AGWANGWAMA.

9Ubwa sugeni atwa na 'yajɛ ukpahiŋ keeni ikepi ya aba ufwu tɛnda.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10Hio imo bụtụ na shikeni nu umwono-ụshɛrɛya ba tazhɛgana orugwusu keeni bụtụ na ba duma iwɛ-tɛkana.

11Gana na ahia nda okofwo tuhwulo, ahia lashaga kaa iyimɛyɛ ya aba izɛgwu no orugwusu, iwɛbɛ po okwo shimwono sha ata ehi mengeni na atayɛ na pilanụ, hi zha shɛ hio zwono na shɛba o. Okwo ahiɛ hwɛŋ ntuma ma shifwafwa, hi zha shɛ kaa du hia swa meni ma shɛba o.

12M mepi gana na tu ufwugwo wa andwa hiŋ tubwada namɛ, tu gana na tugbazhɛgwa ti iwɛwɛ hiŋ tu namɛ. Hia sukakana atwa tiririri, ahia lashaga ukwuribi ugworo, hi dumanganɛ shɛ okofwo ụshɛrɛya u tishiriri nu umwono-ụshɛrɛya o.

13Ibɛ po bụtụ na shɛ bụtụ bi ti'inta zhɛ ba nama saiiŋ na aka ata, iwɛnɛ ta aka ata shɛ aka awɛ.

14Ga shɛ iyi nɛ teni cɛŋ ahia nda, ama kede i shɛ iyi iwɛ o, iwɛ maa hiɛ yɛ uraiŋ, nazhɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana na Hwuri Kpaaŋ zhɛ a nama ne hiŋ.

15No imo ma iyi iwɛ, maa hi no lubo iyi ibiye, na untangana ma ụshɛrɛya u tishiriri tụdụma no shimwono sha ashɛrɛya, nekeshi AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ a mapana tumwata tu udenji wa atwa Isrɛl a na ta vwanganɛ na cɛnjɛ tu ga iwɛ.

16Ibɛ po AGWANGWAMA na shɛ Agwatana na Hwuri Kpaaŋ, hiɛŋ, U'wo tuzwono gboo zhɛ wa nama ne ekpekiti amɛ ụshɛpwụ we elele. Ɛ zhɛ o tulogono no ofwo elele na namɛ kpataa, ɛɛ zhɛɛ hiɛŋ, Adooyi! Adooyi! Ɛ zhɛ a suyana ahwɛŋ itimɛ maa a zhajɛ o to-ụkwụla; ɛɛ zhɛ a suyana atwa na shɛ egwoni nu u'wo-tutwa, a na aa tụpa utashɛ iwɛ u'wo-tutwa maa a cwɛ-u'wo u tugboo.

17AGWANGWAMA hiɛŋ, U'wo tuzwono zhɛ wa nama ni itimɛ ya afwafwa ye elele, ijɛ zhɛ ya nda iwɛnɛ te Eme ci na ashashɛ hiŋ maa ma hi pana ulwapɛ.

Ụjita na AGWANGWAMA Zhɛ a Duma Ụshɛrɛya

18Hi zhɛ hia nda hwuŋ adangboo ahiɛba na hia jala maa ga ụjita ata wa AGWANGWAMA u ci kakayɛ! Uwebiye imbe kwuŋ ụjita ata zhɛ ma hi ndanaa? U zhɛ ma hi shana ụjita u tishi, shɛ ụjita uhioko-uhwaŋna o.

19U zhɛ ma hi shana gana bụtụ na gezhigeni bizeci, baa twa ya nu ucwee nu uhwaŋna. Kwo kaa gana bụtụ na peteni u'ala ubwa nụ ụdatụ, uhwa mazhanga lụmananɛ bụ.

20Ụjita ata wa AGWANGWAMA zhɛ wa sha ụjita u tishi uzawa uhioko-uhwaŋna. Tishi ti tuzhuuŋ, uzawa tuta tụ tụraawụụ.

21AGWANGWAMA hiɛŋ, Mo imo nsono mi hiŋ mɛ tɛzhɛba, Ngaa ngbaracɛ mụ kaa du cwɛŋ bana. N zasa amɛ-olom no tusotulonu tu nsono mi hiŋ o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

22Okwo ehi n teji ụrụpɛ tuhwoŋzhingo, ehi m peni arụpɛ hiŋ tiya, N zha shɛ ma lashɛga o. Okwo ehi n sugeni arụpɛ hiŋ amɛ-olom ni isundɛ nɛ nyemenji, N zha shɛ ma mbiyanɛ iŋ okwo tumbiyanɛ o.

23Ishiga ma beye no rundu ra shɛzunga shi hiŋ, N zha shɛ ma shɛlaga i'nyemi shiduma shi hiŋ o.

24Lono ma maa ga shɛ ụshɛrɛya u tishiriri ahia duma aka elele, gana na meni ma fwunga, ge tiririri tu na fwunga gana uhwulwo na wa fwunga unyizo-nom uzawa tuhwaŋ.

25Ahiɛba atwa ihwɛ Isrɛl, hi m peni shi la iyi ya arụpɛ keeni apwaŋ na shiywa buhanda shɛ na Ngaa hiɛ 'yagajɛ nụ ụshɛka o.

26Ama iwɛnɛ ahiɛ zhɛbɛ itɛtɛnuwɛŋ ɛtɛ ɛɛ hiɛŋ Sakut, ahiɛ njɛ iŋ agwuma tuwa ti hiŋ, ahiɛ zhɛbɛ du itɛtɛnuwɛŋ ɛtɛ ikpɛsu, ahi mama ndanɛ. Hi zhɛ hia 'waŋna ntatanuwaŋ ma ata

27na aka na Ngɛɛ zhɛ mo hi sugo maa hiɛ shɛ ajama no ofwo na keshici Damaskos. AGWANGWAMA na ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ, Agwatana na Hwuri Kpaaŋ, ubwa jɛmɛ.

Emos 6

Ti'ilono ta Atwa Isrɛl

1Atwa na namɛ nu u'waba ulom nu Zayon keeni ahiɛba na hi heŋshi maa hiɛ namɛ no tusuu ni Ishɛmɛ Samaria, ahiɛba etwenyi na beni urishi nu udenji ga Isrɛl ụ'wụtụ, ahiɛba na atwa Isrɛl a na vwɛ a zhaganɛ iwɛ maa hi mbiyeni aŋ, hi zhɛ hia nda hwuŋ adangboo!

2Zhaga kwubɛ ma Kalnɛ ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ, kashɛka ma hi zhe Hamat ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ, ta ma tuhwulo hi zhe Gat nụ ụshɛpwụ ata wa Afilistia. Ashɛpwụ ga suu hwuri cɛnjɛ-ta-tugwama ti hiŋ tu Juda keeni ma ti Isrɛl ụzhɛ? Okwo tugwungwu ta cɛnjɛ ta aba suu tu hwuri me ti hiŋ ugombo?

3Ahiɛba na hi heŋshi maa hi unzhi ụjita ata ụwɛ taa dụlụ, ama tuba hi mbɛ kaa ụjita ata wa abwagara maa u keeni tugwumwongonu ne hiŋ.

4Ahiɛba na hi weteji no shigodo shɛ na aa njɛ tisemberi ne ene adagba, ehi momo mbo no otudu aba, ahia ya miaụŋ-ma-agwụdụ keeni oywoywo inɛ a na nyemenji a na ɛɛ vwɛ na ashashɛ inɛ, hi zhɛ hia nda hwuŋ adangboo!

5Anaa na a zunga shɛzunga shɛ tusashɛ, na shiduma shɛ na aa mama ndanɛ gana Devid.

6Hia swa mayaga mu na mu zweni no shikolo, ahia sukwutwa iturɛre ibiye tebiye, shɛmɛ shi hiŋ kaa shɛ hashɛganụ sụ iwɛ tuhwuŋzwo ta atwa Isrɛl o!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7Iwɛbɛ po ɛhi zhɛ hia sha atwa na namɛ na amɛ atwa na ɛɛ zhɛ aa ima hiiŋ, maa hiɛ shɛ ajama na cɛnjɛ ti nya. Nsono mi hiŋ keeni iyimɛyɛ hiŋ ugaiŋ-ti'ima zhɛ ya kwunanga.

8AGWANGWAMA Mokondo na shɛ Agwangwama na Hwuri Kpaaŋ, bu momo to, bɛɛ hiɛŋ, Ma nda inyizhi tubusa ta atwa Isrɛl. Ngee imi kaa du shimwono sha ata sha aba sha azhɛgba. N zhɛ ma shapa ụshɛpwụ ata ụ shɛ uhiu wa aba, ti iyi nɛ namɛ na amɛ ubwa ma pana atwa i'ime ya aba.

A Jɛmɛ iwɛ Abwagara keeni iwɛ Osombo

9Yaa shɛ atwa umpwa vwɛ nu umwono uko, ɛ zhɛ o 'wo.

10Yaa shɛ kaa bụtụ na 'yajɛ ụmatụ na atwa ata zhajɛ maa hwoŋzhingo n'wo ma aba, maa bacɛnga mụ nu umwono ata, unseni bụtụ na ta vwɛ taa na amɛ na amɛ umwono ata, bɛɛ hiɛŋ, I ta 'yajɛ suu bụtụ ta vwɛ apata? Nazhɛ bɛɛ zhɛ bɛ jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, Awo! Nazhɛ bụtụ ata bụ ụmatụ zhɛ bɛ hiɛŋ, Nama ma shiruu, tɛ shɛ shɛ te teyinje okwo izeci ya AGWANGWAMA o.

11Iwɛnɛ po AGWANGWAMA ubwa ba pana-unu, ibɛ po shimwono shɛ na shi gembenji ta ma shɛ na shɛ gwụmwatangwụ sho hwuŋzwotongwu gbudugbudu.

12Idɛkwɛ suu eri yo gozhigo na aparatayɛ? I 'yajɛ suu bụtụ bo sugo inɛ ye eyi maa hwaŋ itimɛ ni itekwu? Ama hio ubo tishiriri, ahiɛ njɛ tiririri maa tɛ shɛ iyi nɛ 'wanjɛ.

13Ahiɛba na hia busa iwɛnɛ ahiɛ lasụ ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ. Lo-diba, ɛhi hiɛŋ, shɛ ni ikɛnyi tu suu atu lasụ aŋ eti leshiji ashɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ, Kanaim?

14Iwɛnɛ po AGWANGWAMA na shɛ Agwatana na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, Ahiɛba atwa Isrɛl, hioko ma, N zhɛ ma hi ishicinganɛ ejeshi udenji uko na zhɛ ma hi sukakana. Ɛ zhɛ ma hi nda umungwuta te kwune no odubo ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ, Hamat, na namɛ tuzuba tutu i ci busoso bu Araba ata namɛ tuta.

Emos 7

Ozobu iwɛ Ovworo

1Shɛlaga ma iyi nɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana m mbiseni no ozobu. N kwụbɛ tu baa njɛ unyama wo ovworo, na aba na te e jwe iyimɛyɛ ya agwuma, nazhɛ ambɛ kwuneneni tusaba.

2Aka na Ngaa kwụbɛ te e hwuwi iyi elele nɛ ya saba tiya, Ngɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, Ma bụ tabwa maa gengeni atwa bụ! Gana naa atwa Jekob eri o binoo? E hwuri 'nyanɛ, ee lwegeji kaa du!

3Ibɛ po AGWANGWAMA sheyinji tuhaŋsa tu bwa iwɛ ijɛ, bɛɛ hiɛŋ, Ijɛ abụ kwụbɛ zha shɛ ya nda ya o.

Ozobu iwɛ Ulwa

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

4Iyi nɛ AGWANGWAMA Mokondo m mbiseni no ozobu anya na, N kwụbɛ tu baa suyana ụshɛrɛya ulwa maa pana atwa ubwa ulwapɛ nu ulwa ata, ibɛ po ulwa ata hwụŋcɛnjɛ meni mi itekwu, wee kwuni cɛnjɛ tuhwoŋzhingo.

5Nazhɛ Ngɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA Mokondo, Ma bụ tabwa, ganga. Gana naa atwa Jekob eri o shikonoo? E hwuri 'nyanɛ ee lwegeji kaa du!

6Ibɛ po AGWANGWAMA sheyinji tuhaŋsa tu bwa sasana iwɛ ijɛ, bɛɛ hiɛŋ. Ijɛ abụ kwụbɛ zha shɛ ya nda ya o.

Ozobu iwɛ Bimenji bu Uhwohwo ba Tuma

7Iyi nɛ AGWANGWAMA m mbiseni no ozobu anya na, N kwụbɛ ti bee shikeni nụ ụdatụ umwono na oo mo nu uhwohwo tuma tɛndarɛshɛnga, baa 'waŋnɛ uhwohwo tuma tɛndarɛshɛnga ni i'ɛlɛ ibwɛ.

8Ibɛ AGWANGWAMA n unseni, bɛɛ hiɛŋ, Gabụ ge Emos, imbe abụ kwụbɛɛ? Ngɛɛ jishijɛ bụ, Ngɛɛ hiɛŋ, N kwụbɛ uhwohwo tuma tɛndarɛshɛnga. Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ, Hioko N zhɛ ma shapa uhwohwo ga tuma tɛndarɛshɛnga Mo mbisono atwa mi Isrɛl, maa e mepi maa a shɛ gana ụdatụ na ontonu. N zha shɛ kaa mo sheyingo ya ahaŋsa mi iwɛ ulwapɛ na Ngɛɛ zhɛ ma pana aŋ o.

9Ɛ zhɛ a nda tingbekwu ta ajalalo Azik tu na aa zhɛba osombo, to shihwolu shi tijilo sha atwa Isrɛl, shi zhɛ sha sha ofwo tɛgadaga. N zhɛ du ma nda maa a kwụnɛ ayɛ tugwama ti ihwɛ Jeroboam nu ujasa.

N-ndumwa mu na mi Teneni ata Emos Abana Amazia

10Nazhɛ ga Amazia na shɛ uhiu wo onongbo Bɛtɛl tumwananɛ agwuma Isrɛl, ge Jeroboam utumwa, bɛɛ hiɛŋ, Ge Emos ba nda ba ushaura na ashashɛ atwa Isrɛl iwɛ uhiuhiu bu. N-ndumwa mu na baa dumanjɛ mi zhɛ mo iricingo cɛnjɛ tu ga hwɛɛ.

11Iyi nɛ ge Emos ba duma na, bi hiɛŋ, Agwuma ge Jeroboam zhɛ bo 'wo nu ujasa. Bɛɛ hiɛŋ sasana, Ɛ zhɛ a ima atwa Isrɛl maa a shɛ ajama na cɛnjɛ ti nya.

12Nazhɛ ga Amazia hiɛŋ Emos, A-bụkwụbɛ-bu-uhwaŋna, gozhigo gwulo na cɛnjɛ tu Juda maa enenji utumwa bụ apata, maa a bụ cɛpɛ du titeni tụ bụ apata.

13Ama ta duma ya tigesere ni Bɛtɛl gɛ sasana o, iwɛnɛ te epe shɛ ohwolu na agwuma a zhɛba Agwatana, aa shɛ du umwono wa Agwangwama cɛnjɛ-ta-tugwama tu ga hwɛɛ.

14Nazhɛ ge Emos jishijɛ Amazia, bɛɛ hiɛŋ, N shɛ shɛ bigesere o, N shɛ shɛ kaa du yɛu bigesere o, ama bi'iywa-ba-agwụdụ Ngaa shɛ keeni buhwɛŋ bo owowo.

15Nazhɛ AGWANGWAMA n vwɛ na agwụdụ tungbaraka, bɛɛ n hiɛŋ, Zhaga dumangana atwa mi Isrɛl tigesere.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16Hwuwayɛ go, shɛlaga ma n-ndumwa ma AGWANGWAMA, hi hiɛŋ kede Ma dumangana ya atwa Isrɛl tigesere tu na ti zhɛ ta gwumana aŋ o, kede du Ma anangana ya atwa ihwɛ Isrɛl iyi nɛ zhɛ ya gwumana aŋ o.

17Amazia, ibɛ po AGWANGWAMA hiɛŋ, Biyikwo bu zhɛ ba sha buwɛle nụ ụshɛpwụ, utokwobi tuba zhɛ wa kwụna miaụŋ mụ bụ me eyi na miaụŋ mụ bụ mo o. Ɛ zhɛ a manga cɛnjɛ tụ bụ o dwotwogonu tu a pana anya atwa ukpeleshi uko, gabụ ni ikɛnyi bu bi zhɛ bo 'wo nu u'una wo oto-ụrụpɛ. Ɛ zhɛ kaa a ima atwa Isrɛl maa e beni na cɛnjɛ ta aba tilɛɛ.

Emos 8

Ozobu Igwumi nɛ Tụ'walụ tu na tɛ nɛ Zweni

1Iyi nɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana m mbiseni no ozobu anya na, N kwụbɛ igwumi nɛ tụ'walụ tu na tɛ nɛ zweni.

2Bɛɛ hiɛŋ, Emos, imbe abụ kwụbɛɛ? Ngɛɛ jishijɛ bụ, Ngɛɛ hiɛŋ, N kwụbɛ igwumi nɛ tụ'walụ tu na tɛ nɛ zweni. Nazhɛ AGWANGWAMA n hiɛŋ, Ukwunanga wa atwa mi Isrɛl ci ya, N zha shɛ mo sheyingo ahaŋsa mi sasana nu ulwapɛ ga Ngɛɛ zhɛ ma pana aŋ o.

3AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiɛŋ, Shɛzunga shɛ na aa zunga nu umwono wa AGWANGWAMA shi zhɛ sha jɛshɛrɛga u'wo u tugboo. N'wo mi zhɛ ma bala no ofwo ofwo, ɛ zhɛ na 'waŋ kaa n'wo ma ata saiiŋ saiiŋ.

Tuwumana ta Atwa Isrɛl

4Hwulaga ma, ahiɛba na hio rukoto atwa na zasa iyi, ahia nda okofwo na namɛ nu u'una ga umungwuta.

5Ahi mama hiaŋnụ, Jita na kwuŋ du isene gɛ upiana ufwo zhɛ yo hwuwowu, iwɛ maa ta sanga iyimɛyɛ tu izɛgwuu? Aka na kwuŋ du Ụjita-ụhinjanụ zhɛ wo hwuwowu, iwɛ maa to kwunonono iŋ tusangaa? Nazhɛ maa ta sanga te hwuri mazhanga, maa te zucinje bimenji maa te teni te gembi, iwɛ maa ta ya atwa na ata sangana imwere ne bimenji tu bo orugwusu.

6Ti zhɛ ta sanga afwa iyimɛyɛ wit ta zhanjɛ, maa ta sa okofwo maa a shɛ ajama tu, iwɛnɛ te e eri shi a tụpa utashɛ wa aba okwo nu ulumo na aa sa ubida uvwuna uko.

7AGWANGWAMA shiri-unu iwɛ tumama sata ti Jekob, bɛɛ hiɛŋ, Isɛbwɛ ugondu wa aba ụwɛ we elele zha shɛ mo n 'wo kwukwuŋ.

8Iwɛbɛ po cɛnjɛ ti zhɛ to zhingotu, atwa elele na kaa jɛjɛ na tuba zhɛ a ta-ụkwụla. Cɛnjɛ ta ata hwɛ hwɛɛ ti zhɛ tɛ shɛŋ gana Urefu Nayɛl. Nazhɛ to vwundwo, ta hwaŋ sasana gana Urefu Ijipti.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiɛŋ, Aka zhɛ o to, ti Ngɛɛ zhɛ ma nda maa ga uwaŋna teni na aka bu uwaŋna tishikoko, unyizo zhɛ wo 'wo tishi na aka na tu uwaŋna 'waŋ hwɛɛ.

10N zhɛ mo sheyingo nsono mi hiŋ mi tɛzhɛba maa mɛ shɛ ụkwụla-tuta, maa shɛzunga shi hiŋ shɛ shɛ u'wo-ụzhɛla. N zhɛ ma nda maa bụtụ be elele njɛ ụcɛnjɛ maa urugono tugwuno tụ ụkwụla-tuta, maa waŋfwunga tukpala. Hi zhɛ hia sha gana atwa na a nda ụcɛnjɛ yɛu ya aba ye eyi mokondo nɛ 'wi. Ụjita ata zhɛ wa wụmangwụ tutu ukwunanga ubwa.

Imunɛ N-ndumwa ma AGWANGWAMA Tiya

11AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, Aka zhɛ o to ti Ngɛɛ zhɛ ma karɛ imunɛ-tiya na cɛnjɛ tu ga, shɛ imunɛ iyimɛyɛ, kwo kaa i'uyɛ meni o, ama imunɛ keeni i'uyɛ n-ndumwa mi mi tuhwuga.

12Atwamwa zhɛ no rungo te beni ni itekwu ike i ci itekwu inyɛ, tu upada tuzuba tu upada tuta. Ɛ zhɛ o tonongo olugwo elele maa e dwelekeci n-ndumwa mi mi, ama a zha shɛ kaa o gwushigo mu o.

13Aka na aka ata ci hwuŋ, miaụŋ mu towo ne esemberi a na 'yajɛ ulapiya, mi zhɛ mo 'wo izhilwe iwɛ i'uyɛ nɛ iri aŋ.

14Atwa elele na to ntatanuwaŋ ma atwa Samaria, a na hiɛŋ, N to-tuwa tu Dan keeni atwa na hiɛŋ, N to-tuwa ti Biɛshiba, atwa ata zhɛ a laya, a zha shɛ ɛ ishijɛ ya kwukwuŋ.

Emos 9

Za Bụtụ Eri ba Banangana Ụshɛrɛya wa AGWANGWAMA o

1Ngaa kwụbɛ AGWANGWAMA ti bee shikeni to dongonu utukwu-ụrụpɛ, bee peni-unu, bɛɛ hiɛŋ, Pa irige umwono wa Agwatana iyi, uuwa i ci aka na ukoshilo ubwa njɛ bulama. Hwuŋzo uŋ, iwɛ maa u leyiteni atwa ga, nazhɛ ɛɛ zhɛ a kwụna bụtụ be elele na vwɛ na ashashɛ aba nu ujasa, okwo bụtụ bu ko na amɛ aba zha shɛ ba vwa o, okwo bụtụ bu ko na amɛ aba kaa zha shɛ ba banangana o.

2Okwo ee teni taa ni ihwɛ ye e'uye, apata Ngɛɛ zhɛ mɛ vwɛ aŋ, okwo ee munji taa na azuba, N zhɛ me kezhicinje aŋ.

3Okwo aa swacɛ ni ihiŋhiŋ Ishɛmɛ Kamɛl, N zhɛ ma dwarɛ aŋ apata mɛ imɛ aŋ, okwo ee meme sweci taa ni icicɛ Itekwu maa kede ma kwụba aŋ o, apata kaa Ngɛɛ zhɛ ma pana buduwo unu na amɛ Itekwu ɛtɛ maa lụmanjɛ aŋ.

4Okwo atwa i'ime ya aba 'imɛ aŋ, aa shɛ ajama, N zhɛ ma pana-unu maa ga kwụnɛ aŋ nu utokwobi. N nduwa ahaŋsa mi oko maa mo iricingo aŋ hwɛɛ, shɛ iwɛ maa mo mbiyono aŋ o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

5AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Mokondo na Hwuri Kpaaŋ timengeni cɛnjɛ tu unyizo, too zhingotu, nazhɛ atwa na jɛjɛ na tuba to-ụkwụla. Cɛnjɛ tu unyizo hwɛ hwɛɛ ti shɛŋ nazhɛ taa hwɛŋ, tee iri gana Urefu Nayɛl ata namɛ ni Ijipti.

6Ubwa na mo ihwɛ ibwɛ taa na azuba, bee zucinje ukoshilo wa azuba na cɛnjɛ tu unyizo. Ubwa du mbɛ meni mi itekwu baa 'wɛŋ mụ na cɛnjɛ tu unyizo, ɛ hiɛŋ izeci ibwɛ AGWANGWAMA.

7AGWANGWAMA hiɛŋ atwa Isrɛl, Shɛ gana atwa Itiopia suu ahiɛ n shanɛ? Ahiɛba atwa Isrɛl, shɛ Gamba suu n hi bɛcinjɛ na cɛnjɛ ti Ijipti? Ngɛɛ bɛcinjɛ atwa Filistia na cɛnjɛ tu Kafto-krɛt. Ngɛɛ bɛcinjɛ atwa Siria na cɛnjɛ ti Ki.

8Hioko ma, eshe mi Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Mokondo ma ngbaraka cɛnjɛ-ta-tugwama tu ga ti iwɛwɛ. N zhɛ kaa mo iricingo tu na azuba cɛnjɛ tu ga tu unyizo, semi ihwɛ Jekob kiri Ngaa zha shɛ mo iricingo hwɛ hwɛɛ.

9N zhɛ ma pana-unu, Ngɛɛ zhɛ kaa mo susogo ihwɛ Isrɛl na ashashɛ edenji elele gana na te biyikwo bo susogo inɛmɛ ni isele, ama kaa i zasa atwa awɛ okwo bu ko zhɛ ba banangana o.

10Anjɛ-iwɛwɛ elele a na zweni na ashashɛ atwa mi, ɛ zhɛ o 'wo tu'wo tu ujasa, kpaaŋ aba a na hiɛŋ, Iyi iwɛ zha shɛ mo ti jitono, kwo kaa ma ti zhaganɛ o.

Ɛ Zhɛ E Gwuricingeni Atwa Isrɛl uwaŋna-ubiye wa Aba

11AGWANGWAMA hiɛŋ, Aka ata ci hwuŋ, N zhɛ me gwuricingeni Devid cɛnjɛ-ta-tugwama tu bwa tu na ti leyi la gana umwono na hwuŋzwo, Ngɛɛ zhɛ ma nangangana tụbwaratagwụ ta adatụ ubwa. N zhɛ ma maanana tụ maa tɛ shɛ gana ala ụngwụshɛ.

12Atwa Isrɛl zhɛ a lashajɛ atwa elele na ta vwanganɛ ni Idụm keeni edenji elele na aa suyana ni izeci mi. AGWANGWAMA na zhɛ a nda iŋ ubwa dumwa.

13AGWANGWAMA hiɛŋ, Aka oko e ci ba hwuŋ, ti iyi izɛgwu zhɛ na na kakayɛ yo hwulo gana na ahwɛŋ itimɛ eri a dwa, afwafwa zhɛ a 'wala tụ'walụ o hwulo gana na anjɛ meni mụ tụ'walụ ta afwafwa eri a nda, meni mụ tụ'walụ ta afwafwa mụ ụlatụ mi zhɛ mi ne ngbenji nu nshama. Mɛɛ zhɛ mu na fwunga ne tingbekwu.

14N zhɛ me gwuricinje atwa mi Isrɛl a na aa 'imɛ la na cɛnjɛ ta aba, ɛ zhɛ kaa a maanana ashɛpwụ ata aba a na hwuŋzwotongwu la, ɛ zhɛ kaa a nama na aba, ɛ zhɛ a bila afwafwa, ɛɛ zhɛ a swa meni ma aba, ɛɛ zhɛ a hwaŋ itimɛ ɛɛ zhɛ a ya tụ'walụ ti ibɛ.

15N zhɛ ma gɛgɛcɛnga atwa mi na cɛnjɛ ta aba ti ikɛnyi aba tu na Ngee peni aŋ la, a zha shɛ a ishɛcɛnga aŋ ya sasana maa a vwɛ aŋ na cɛnjɛ ta ata Ngee peni aŋ kwukwuŋ. AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ, ubwa dumwa.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

Obadia

Obadia 1

A Dumwa iwɛ Tuhwuŋzwo ti Idụm

1Ozobu na go Obadia kwụbɛ na, Iyi nɛ AGWANGWAMA Mokondo jɛmɛ iwɛ Idụm na. Tụ hwụjɛ unabarɛ na banɛ no olugwo AGWANGWAMA, maa AGWANGWAMA tumwanɛ butumwa bwa no ofwo edenji, bɛɛ hiɛŋ, Ishijɛ ma, mizha ti zhe ma maa tu sukakanɛ ma Idụm nu ujasa!

2Hioko, N zhɛ ma bụ nda maa 'nyanɛ na ashashɛ edenji, bụtụ be elele zhɛ ma bụ ngbaraka fufurɛnjɛ.

3Tumama sata tu na tu namɛ na amɛ bụ ti bi helekeci, iwɛnɛ abụ namɛ kaa no ofwo na zeci legbe legbe. Ibɛ po abɛ jɛmɛ na amɛ na amɛ bụ, ɛbi hiɛŋ, Gaaba eri me n kezhicinje na cɛnjɛɛ?

4AGWANGWAMA hiɛŋ, Okwo ebu munji no ofwo na zeci legbe legbe gana ugbeji, gana bụtụ na to tuhwurugwo tu bwa na ashashɛ mkpasu, okwo ti yaa shɛ gana ata, N zhɛ me bi kezhicinje.

5Yaa shɛ ozundo keeni ashɛrɛ a bụ zhaganɛ nụ ụjita maa e zunji izunde, shɛ alakpa iyɛrɛ ɛɛ zhɛ mo bu zwono! A zha shɛ suu o sugo i'wɛŋnɛ bu uuwa i ci gana na aa jala? Yaa shɛ atwa na o two tụ'walụ ta afwafwa zhajɛ ee cwi tụ'walụ ta afwafwa bụ, shɛ a na ticwɛŋ kwakwa su ɛɛ zhɛ a waŋpangana?

6Hioko, te e dwelekeci uduciya wa ajalalo Isụ, oo to uŋ ugbe, ee suji uŋ hwɛɛ.

7Atwa na abụ twa la unu na aba kpaaŋ, e bi helekeci; ee bi becinji nu u'una bụ. Atwa na abụ ga 'yajɛ la amɛ-olom na aba, aba ụbụ lasụ ya hwuwayɛ go. Eyejilo bu na abu ga patanɛ la rishe, aba bi biteni ya ugwuru; bi eshiciji shi kaa iyi elele iwɛ ibɛ o.

8AGWANGWAMA dumwa, bɛɛ hiɛŋ, Ụjita ata Ngɛɛ zhɛ ma pana atwa Idụm ulwapɛ ci hwuŋ, N zha shɛ suu mo iricingo atwa ata ti'inta, keeni atwa na eshiciji iyi ni Ishɛmɛ Isụ kpaaŋ?

9Oo ahiɛba atwa Teman, ohwulu zhɛ o horukono hwuŋ ejeshi ata hiŋ urishi, ɛ zhɛ kaa a kwụna bụtụ be elele na namɛ ni Ishɛmɛ Isụ.

Ɛ Vwɛ Iwɛwɛ Idụm Uvwi

10Ezuye zhɛ mo bu urugono hwuŋ iwɛ abwagara ata abɛ njɛ la Jekob. Ɛ zhɛ kaa mo bu iricingo unyizo-nom.

11Bi shikeni la taa dụlụ nụ ụjita na agaiŋ zhajɛ ee suji uduciya Jɛrusalɛm. Atwa cɛnjɛ ti nya teni shidubo shɛ bwa, abɛ shɛ gana bụtụ aba bu ko.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

12Bu ga shɛ shɛ ba ngbaraka yɛu-bino bu cwɛŋ nụ ụjita na uwaŋna-ụwɛ vwuteni bu o; bu ga shɛ shɛ kaa ba bwada unyasa nụ ụjita na oo iricingo atwa Juda o. Bu ga shɛ shɛ kaa bu na duma ishɛkɛ nụ ụjita na tiriri tu vwuteni bu o.

13Bu ga shɛ shɛ bo tono ụshɛpwụ wa atwa mi nụ ụjita na ebe meni aŋ, maa hi hiɛnjɛ aŋ ilɛtu nụ ụbaụta wa aba o. Ta ngbaraka ma Abara-ne-ebe na vwuteni aŋ cwɛŋ maa hi suji i'wɛŋnɛ ya aba nụ ụjita na ufwu tɛnda zhaganɛ aŋ o.

14Bu ga shɛ shɛ bo shikono ne eseshi ihwɛŋnɛ maa na ima atwa na a jala maa e benengeni o. Bu ga shɛ shɛ bo sugo aŋ maa utegeni aŋ atwa aba i'ime na aka na aa namɛ ne tiriri o.

AGWANGWAMA Zhɛ a Duma Ụshɛrɛya we Edenji

15Ụjita na Ngɛɛ zhɛ ma duma ụshɛrɛya we edenji kpaaŋ Gamba AGWANGWAMA, u gwumwongonu ya. Gabụ ge Idụm, ɛ zhɛ a bụ nda du iyi nɛ abɛ njɛ la atwa. Iyi nɛ abɛ njɛ la zhɛ ye gwure nu uhiuhiu bu.

16Iwɛnɛ po gana na obu swowo la ukwopi ulwapɛ isɛbwɛ mi ni ishɛmɛ mi tijilo, gobwonu du edenji na ubu rungwutwonu zhɛ a uranga una wa aba tuswa tutu o hwuwowu. Ɛ zhɛ na swa maa mu na ngba aŋ, ɛ zhɛ a sha gana maa e mepi shi okwo a namba ya o.

17Ama atwa na benengeni zhɛ a nama ni Ishɛmɛ Zayon, ibɛ yɛɛ zhɛ ya sha ofwo tijilo. Atwa ihwɛ Jekob zhɛ a 'yaga cɛnjɛ ta aba.

18Atwa ihwɛ Jekob zhɛ a sha ulwa, atwa ihwɛ Josɛf zhɛ a sha bụratụ bu ulwa. Atwa ihwɛ Isụ zhɛ a sha andụrụ, ɛ zhɛ a sapa aŋ ulwa o hwoŋzhingo aŋ. I zasa ụlamụ Isụ zhɛ wa banangana o. AGWANGWAMA dumwa.

19Atwa na namɛ zalụ tuta, aba zhɛ a lashagaga Ishɛmɛ Isụ; atwa na banɛ ne embi nshama, aba zhɛ a 'yaga cɛnjɛ ta Afilistia. Aba du zhɛ a lashagaga shihilo sha atwa Ifrem keeni Samaria; atwa Bɛnjamin aba zhɛ a 'yaga Giliad.

20Ejeshi atwa Isrɛl a na aa 'imɛ la, aba zhɛ a 'yaga Fonishia uuwa i ci Zarefat. Atwa Jɛrusalɛm na aa 'imɛ la a na namɛ ni Sɛfarad, aba zhɛ a 'yaga ashɛpwụ ata namɛ tuta tu Juda.

21Eleeleji zhɛ o mungo Ishɛmɛ Zayon, maa a untangana nshama mi Isụ. AGWANGWAMA ni ikɛnyi ibwɛ ubwa tuba zhɛ ba 'yaga cɛnjɛ-ta-tugwama ta ata.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Jona

Jona 1

Go Jona Gezhiji bee Zhe Tashish

1AGWANGWAMA mbishi Jona yɛu Amitai iwɛ jitoo ko, bɛɛ hiɛŋ,

2Ishijɛ maa zhegeni atwa Ninivɛ na shɛ ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ, maa enengeni aŋ ufwu na we teni aŋ; iwɛnɛ tu Ngaa kwụbɛ tugworozwo ta aba.

3Ama go Jona ishijɛ maa gozhigono AGWANGWAMA maa zha Tashish. Ibɛ po bee zwi nu Jopa, baa kwụbɛ ụhaŋtụ uko ụ'wụtụ na zhɛ Tashish no ofwo na maa gozhigono AGWANGWAMA, baa cɛpɛ utashɛ, bee teni nu bwa maa zhagaga na atwa ata zhɛ Tashish.

4Ama AGWANGWAMA karɛ uvwugo uko ụ'wụtụ ni itekwu ɛtɛ, uvwugo ata kaa 'yajɛ ikɛnyi tebiye, ibɛ po ụhaŋtụ ata wa jala tụbwadụ.

5Nazhɛ inyɛsɛ shɛ eheŋteni ụhaŋtụ ata, bụtụ bụtụ uganane tuwa tu bwa, aa bwajɛ i'wɛŋnɛ nɛ ge zweni nụ ụhaŋtụ ata aa 'wɛŋ iŋ ni itekwu iwɛ maa ụhaŋtụ zhijɛ. Tobwolo go Jona zuwo taa tuta tụ ụzalụ uko na amɛ ụhaŋtụ ata, bee weci bee leyi malabụ mụ 'wụtụ.

6Iwɛbɛ po iyɛri ụhaŋtụ ata zhajɛ, bɛɛ hiɛŋ bụ, Malabụ ree obo woto? Ishijɛ maa tabwa tuwa tụ bụ! Nekeshi tu ma tu pana ahaŋsa oko maa kede ta nda ufwu o.

7Ibɛ po eheŋteni ụhaŋtụ ata mama hiaŋnụ, Hwure tu 'wɛŋ ma icɛcɛ maa ta mapa bụtụ na po ebe ga utu vwuteni. Aa 'wɛŋ ga icɛcɛ ɛtɛ, icɛcɛ 'imɛ Jona.

8Ibɛ po ɛɛ hiɛŋ bụ, Ta bu tabwa, iti mbishi iwɛ bụtụ na po ebe ga utu vwuteni. Imbe shɛ ugondu buu? Ce abu banɛɛ? Ce shɛ cɛnjɛ tụ bụụ? Udenji naa abɛ shɛɛ?

9Bɛɛ jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, N shɛ Bihibru; ma zhɛba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana azuba, na njɛ itekwu keeni cɛnjɛ tu hwoo.

10Go Jona mbishi aŋ du maa AGWANGWAMA boo gozhigono. Nazhɛ etwenyi ata njɛ inyɛsɛ duwa, ɛɛ hiɛŋ bụ, Iwembe po abɛ njɛ ijɛɛ? Iwɛnɛ po etwenyi ata mwopwo ya maa AGWANGWAMA boo gozhigono.

11Nazhɛ ee heŋteni bu, ɛɛ hiɛŋ, Imbe ɛti zhɛ ta bu nda maa adanga itekwu gɛ gwurisenii? Iwɛnɛ po abwagara na itekwu ɛtɛ ya nda a kaana ga tụwụmangwụ.

12Go Jona jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, N shepi ma hi keri ni itekwu gɛ, nazhɛ adanga itekwu gɛ zhɛ o gwurusono. M mepi maa iwe mi ibɛ po uvwugo ga ụ'wụtụ u hi vwuteni.

13Okwo ti yaa shɛ gana ata, etwenyi ata heŋteni ụhaŋtụ ata ni ikɛnyi maa ɛ zɛtɛ uŋ nu uhaŋsa, ama e eri shi o, iwɛnɛ ta adanga na itekwu ɛtɛ ya nda a kaana ga tụwụmangwụ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

14Iwɛbɛ po ee keri AGWANGWAMA ụhiɛŋshɛ, ɛɛ hiɛŋ, Oo AGWANGWAMA, ta bu tabwa, to lono maa iti peni ulwapɛ iwɛnɛ ɛti zhɛ ta kala bụtụ ga n-ndumwa-wụmɛ ni itekwu gɛ o. Oo AGWANGWAMA, gabụ bi leni maa gɛ ijɛ kpaaŋ i njɛ.

15Nazhɛ ee shepi ga Jona ee keri ni itekwu ɛtɛ, nazhɛ adanga itekwu ɛtɛ gwuriseni.

16Nazhɛ atwa ata sụmɛ AGWANGWAMA inyɛsɛ duwa duwa, ee peni AGWANGWAMA ụrụpɛ na ee ge shileni bu unu.

17Nazhɛ AGWANGWAMA njɛ maa ga bijana bu ko bụ 'wụtụ tweri Jona. Go Jona namɛ nu ugbokwo bijana ata iwɛŋnɛ itɛtu keeni ijitɛ itɛtu.

Jona 2

Adua Jona

1Nazhɛ go Jona njɛ adua pa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ubwa nu ugbokwo bijana ata, bɛɛ hiɛŋ,

2AGWANGWAMA, M bu suyanɛ ne tiriri ti mi, abu hwụjɛ kaa n'ungwa mi mi. Ngaa namɛ na amɛ u'uye, Ngaa uganɛ maa m mbiyeni, abụ hwụjɛ ga iwɛ mi.

3Gabụ bi n keri ne me'ilwo mi itekwu, tutu icicɛ ibɛ, ibɛ po meni mu n rungwutwonu, tumungwu mungwu ta adanga tu n tweri.

4N ngɛ hiɛŋ okwo e m becinji ya na agba bụ, ee n keri; Ngee eri shi ma bu zhɛba ya nu umwono bu tijilo kwukwuŋ.

5Meni ma ata mu n tweri hwɛɛ hwɛɛ mu, me'ilwo ma muba mu m mɛcɛ; ambɛ itekwu ɛtɛ peleji uhiuhiu mu.

6N zwi taa tuta ta amɛ nshama, na cɛnjɛ tu na e'uye tuba e n kepi unyizo-nom. Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana mi, okwo ti yaa shɛ gana ata, gabụ kaa bu m bɛcinjɛ nu u'ibwa ata.

7AGWANGWAMA, aka na Ngee 'wi izhilwe, Ngee bi teyinje, ibɛ po adua mi zhe ee teni no ofwo bu taa na amɛ umwono bu tijilo.

8Atwa na a zhɛba ntatanuwaŋ mu na mɛ shɛ iyi tɛgadaga, e jineci tɛcara ta aba.

9Ama N zhɛ ma bụ zungangana azunga ashɛtwa na rụhwụŋ ri mi, N zhɛ ma bụ pana ụrụpɛ, N zhɛ kaa ma nda iyi nɛ Ngee shiri-unu ibɛ. AGWANGWAMA, gabụ kaa bo bicingo bụtụ.

10Nazhɛ AGWANGWAMA njɛ maa ga bijana ata gbajɛ Jona nu uhaŋsa.

Jona 3

Go Jona Zhe Ninivɛ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1Nazhɛ AGWANGWAMA dumananɛ n-ndumwa no Jona na aka yebi, bɛɛ hiɛŋ,

2Ishijɛ, zhaga Ninivɛ ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ, anangana aŋ utumwa na Ngaa bu tumwanɛ.

3Go Jona hwụjɛ ya unu wa AGWANGWAMA, bee zhe Ninivɛ. Ninivɛ kaa shɛ ụshɛpwụ na gembi duwa, bụtụ eri bo rungo uŋ i ci ijitɛ itɛtu nazhɛ botogwu uŋ.

4Go Jona kwuni ga ụshɛpwụ ata tutono, bee zhe tahaŋnụ tu uwaŋna uko mudu. Baa uganɛ, bɛɛ hiɛŋ, I ta vwɛ hwayɛ ijitɛ buhanda tɛ ɛ zhɛ e iricingo Ninivɛ gɛ.

5Atwa Ninivɛ tɛtanɛ utumwa wa Agwatana rishe; ibɛ po ee enenji iwɛ ezumi tɛnda, ee uregeni tugwuno tụ ụcɛnjɛ tɛnda na mbiseni atwa maa shɛmɛ sha aba shɛ hashɛganụ, aa jɛshɛrɛjɛ-shihaŋsa te kwune na atwa na gembenji tutu atwa na gwụmwatangwụ.

6Aka na agwuma Ninivɛ hwụjɛ unabarɛ iwɛ ɛtɛ, bɛɛ ishijɛ ni idwɛtwɛ ibwɛ, bee ushiji utogwo ubwa u tugwama, bee urigeni tugwuno tụ ụcɛnjɛ tɛnda, baa dula ma'alụ.

7Ibɛ po unu-tɛtɛtagana beni no olugwo agwuma Ninivɛ keeni atwa ubwa shihwolu, ee enenji ni Ninivɛ kpaaŋ, ɛɛ hiɛŋ, Kede bụtụ be elele yɛ iyimɛyɛ o. E kepeni bụtụ be elele iyi tiya keeni meni tuswa ti iyimabiga ye elele.

8Ama ga bụtụ be elele ti iyimabiga urugono tugwuno tụ ụcɛnjɛ tɛnda, ga bụtụ be elele lụpɛ Agwatana ilupwɛ i'wɛtwɛ. I shɛ i tilɛɛ maa ga bụtụ bụtụ jɛshɛrɛjɛ-ahaŋsa maa ganga masha mu bwa mụ wɛ keeni iyi iwɛ nɛ baa ga nda.

9Nekeshi Agwatana a ganga isɛbwɛ gɛ ibwɛ i'wɛtwɛ maa kede mo ti iricingo.

10Aka na Agwatana kwụbɛ iyi nɛ aa njɛ, gana na aa jɛshɛrɛjɛ-shihaŋsa, ee genji masha ma aba mụ wɛ, ibɛ po Agwatana genji iyi iwɛ nɛ bɛɛ gɛ hiɛŋ bi zhɛ ba nda aŋ.

Jona 4

Isɛbwɛ Jona keeni Inyɛmɛnyɛmɛ ya Agwatana

1Ama amɛ Jona lemi shi ni iwɛ ɛtɛ okwo cwɛŋ o, ibɛ po baa njɛ isɛbwɛ tebiye.

2Baa njɛ adua pa AGWANGWAMA, bɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA, shɛ iwɛ gɛ Ngaa jɛmɛ la aka na Ngaa ta namɛ na cɛnjɛ ti mi na hŋ? Iwɛbɛ po Ngee gezhiji la maa ma zha Tashish. M mepi maa bɛ shɛ Agwatana iwɛ-tumapa na kaa bo hioko inyɛmɛnyɛmɛ bụtụ. Bɛ njɛ shɛ kaa izɛlɛgwu ni isɛbwɛ tɛnda o. Tulubo tụ bụ ti biye kaa tu hwuleji, bi jeri shi kaa maa njɛ bụtụ iyi iwɛ o.

3AGWANGWAMA, Ma bụ tabwa hwuwayɛ go maa n kwụnɛ, i debeji maa mo 'wo uhwuri maa ma nama.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

4Ibɛ po AGWANGWAMA jishijɛ bụ ni iheŋtene, bɛɛ hiɛŋ, I zhɛmɛ suu maa njɛ isɛbwɛ i ci gana ga?

5Ibɛ po go Jona banɛ nụ ụshɛpwụ ata, baa jɛjɛ zalụ bu uwaŋna-banụ, baa mama ndanɛ ubodongomu apata. Baa jɛjɛ nu uhwuŋnu ubwa iwɛ maa u kwụba iyi nɛ zhɛ yo vwutono ụshɛpwụ ata.

6Nazhɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana njɛ maa ga bu'waŋna bu ko unshɛ, maa bu na bubaga apata, maa ba shana Jona uhwuŋnu na zhɛ wo lomicingo bu u'waba na amɛ-tụhaŋtụ ubwa na baa 'yajɛ apata. Amɛ Jona lemi ya tebiye iwɛ bu'waŋna ata,

7Ama ti iyi heri nu uvwungwa, Agwatana eni bujumbulu bu ko baa yɛ bu'waŋna ata, baa lụmbɛ.

8Aka na tu uwaŋna cɛ, Agwatana tumwanɛ uvwugo wo oholobwo uwaŋna-banụ na wo hwoŋzhingo iyi, ibɛ uwaŋna wa ta ya Jona nu uhiuhiu, baa shɛ maa bi zhɛ bo 'wo izhilwe. Bɛɛ hiɛŋ, I debeji maa mo 'wo uhwuri maa ma nama.

9Ama Agwatana hiɛŋ Jona, I zhɛmɛ suu maa njɛ isɛbwɛ iwɛnɛ bu'waŋna ga lụmbɛ? Go Jona jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, I zhɛmɛ maa ma nda isɛbwɛ nɛ waŋnɛ tu'wo.

10Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ bụ, Amɛ bụ hashɛganụ iwɛ bu'waŋna ga, shɛ gabụ kaa bɛ njɛ ugondu iwɛ ubwa o, shɛ gabụ kaa bɛ njɛ bɛɛ unshɛ o. Jitoo ko gba bɛɛ unshɛ, baa lụmbɛ du kaa jitoo ko gba.

11Amɛ mi suu shɛ shɛ a hashɛganụ iwɛ Ninivɛ na shɛ ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ unaa na atwa na zweni nu bwa uhwuri igbɛɛ-dupu-ne-eshe-umpwa (120,000) anaa na kaa shɛ ogbodu, a na kaa mepi shi iyi nɛ teni cɛŋ ni iyi nɛ 'wanjɛ medenji iyimabiga nɛ gembi ufwugwo duwa?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Maika

Maika 1

1Aka na ata Jotam na Ahaz keeni Hɛzɛkia, yɛ tugwama tu Juda, nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa na Maika na shɛ bụtụ bu Morɛshɛt, iwɛ iyi nɛ teni nu Samaria keeni Jɛrusalɛm.

Agwatana a Nda Isɛbwɛ na Atwa Samaria keeni Atwa Jɛrusalɛm

2Ahiɛba atwamwa, shɛlaga ma kpaaŋ hiŋ, oo ahiɛba atwa cɛnjɛ tu unyizo kpaaŋ, shilo ma acɛbɛ. Ga AGWANGWAMA na shɛ Agwatana na namɛ nu umwono ubwa tijilo taa na azuba le tiseyida ti iyi iwɛ nɛ ahia nda.

3Hioko ma! AGWANGWAMA zhɛ a banɛ no olugwo ubwa na baa ga namɛ, ba zhajɛ, bi zhɛ be kezhe maa rukoto nshama, ta cɛnjɛ tu unyizo.

4Ibɛ po nshama mi zhɛ mo no nu ukaka ubwa, olomu zhɛ a bagatagwụ gana azanga na ulwa iri, gana meni mu na ma 'waŋtatangwụ nu ugbongboro.

5Ijɛ hwɛɛ zhɛ ya nda iwɛ undwa na ajalalo Jekob bweji, keeni iwɛ iwɛwɛ ya atwa Isrɛl. Imbe kwuŋ shɛ undwa ata ajalalo Jekob bwejii? Ibɛ shɛ iwɛ Samaria. Imbe kwuŋ shɛ iwɛwɛ ya atwa Juda? Ibɛ shɛ iwɛ Jɛrusalɛm.

6Iwɛbɛ po Ngɛɛ zhɛ ma nda Samaria ubizo ukpogwu; u zhɛ wa sha ofwo itimɛ ya afwafwa tuhwaŋ, N zhɛ ma 'waŋ ɛzhɛtɛ ubwa nu ugogodo, N zhɛ du me bwukereci ukoshilo ubwa maa u shilo nu ukpogwu.

7Ɛ zhɛ a bwarataga tuwa tu bwa rukwu rukwu kpaaŋ, ulwa zhɛ wo hwoŋzhingo iyi elele nɛ aa njɛ awɛle ata zweni ni isume ɛtɛ upwaŋ, ɛ zhɛ a nda ntatanuwaŋ mu bwa ufwu. Iwɛnɛ po na apwaŋ ata aa pana awɛle ata, ibɛ po ee gwushiji iŋ. Gobwonu du yaa zhaananɛ ugwulwo no ofwo awɛle ata.

Bigesere Ata Cwɛ U'wo-ụzhɛla Boo To-ụkwụla

8Iwɛ inɛ gɛ, Ama twa-u'wo gboo, Ama ugaga, N zhɛ mo rungo ni ivwunɛ yo ohondo keeni mohondo, N zhɛ mu no ngwuso gana uka, mu na ta-ụkwụla gana ugwogworugwoni.

9Iwɛnɛ po ụngwụ-tu'ala Samaria zasa tɛnɛnjɛ o, u tuwo kaa Juda, woo tuwo du odubo atwa mi, wee ci du Jɛrusalɛm na atwa mi namɛ.

10To mbiso ma atwa Gat ijɛ o, ta twa ma okwo u'wo kwukwuŋ, ama no jirongono ma no opwupwutu na amɛ Bɛt-ofra.

11Ahiɛba na hiɛ jɛjɛ nu Shafi, kashɛka ma hi hwuri na ti'ima mohondo keeni ne ezuye, kede atwa na namɛ nu Zanan a kara maa a banɛ nụ ụshɛpwụ wa aba o. Atwa Bɛt-ɛzɛl a ta-ụkwụla, iwɛnɛ te e shepi ijilɛni hiŋ.

12Atwa na namɛ nu Marot a nda ashɛlatụ, iwɛ iyi ibiye; iwɛnɛ ta AGWANGWAMA njɛ maa ge iyi iwɛ kaanɛ izhɛ maa i gwumwongonu no odubo Jɛrusalɛm.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13Ahiɛba na hi namɛ nu Lakish, sugo ma ashɛnjɛ maa hi to ihɛŋtu hiŋ ujasa ni idɛkwɛ, iwɛnɛ ehi eni atwa Jɛrusalɛm iwɛwɛ tɛnda, ibɛ po oo to undwa na atwa Isrɛl bweji ugbe no ofwo hiŋ.

14Ahiɛba atwa Juda, pana ma atwa Morɛshɛ-gat apwaŋ oongbo tɛnda, ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ, Akzib zhɛ wa shana shɛgwuma shi Isrɛl ofwo tuhalakaka.

15Ahiɛba atwa na jɛjɛ nu Morɛsha, N zhɛ me hi sugeni atwa na zhɛ ma hi lasụ, bụtụ na shɛ ụjɛrụma wa atwa Isrɛl kaa zhɛ ba zha ba swaka nu ụpangwụ wa Adulam.

16Ahiɛba atwa Juda, 'nyanga ma tukpala, maa hi to-ụkwụla iwɛ miaụŋ mi hiŋ mu na ohio lubo, 'nyanga ma tukpala raawụụ gana ugwulu, iwɛnɛ ɛɛ zhɛ o sugo mu no olugwo hiŋ a zha na ti'ima.

Maika 2

Iyi Tugworozwo nɛ Azhɛgba Njɛ

1Atwa na a imanganga iyi tugworozwo, a na kaa a haŋsa iyi iwɛ no shigodo sha aba, maa a njɛ iŋ na aka na ti iyi heri nu uvwungwa, iwɛnɛ ta a 'yajɛ ohwolu maa a njɛ iŋ ɛ zhɛ a nda hwuŋ adangboo!

2A nda eshe iyi shihilo sha atwa, aa lashaga shụ kaa na abwagara, a nda eshe iyi shimwono sha atwa, aa lashaga shụ, aa nda atwa umungwuta keeni nhwaŋ ma aba, ti iyi-yo-ogwu aba.

3Ibɛ po AGWANGWAMA hiɛŋ, Ma imanganga ba abara-ne-ebe a na zhɛ o jitono atwa ata, inɛɛ nɛ kaa ehi eri shi hi momo bicingo ni bɛ. Hi zha shɛ kaa hio rungo ya na tubusa o, iwɛnɛ ti yɛɛ zhɛ ya sha aka awɛ.

4Ụjita ata ci hwuŋ, ɛ zhɛ ɛ hi dwɛjɛ azunga atwa na a ta-ụkwụla ụ'wụtụ. Hi zhɛ hio tulono nu u'wo gboo, hiɛ hiɛŋ, Tɛ njɛ ufwu hwɛɛ, AGWANGWAMA loshogwo cɛnjɛ tu tu, bee peneneni atwa na tɛ 'imɛ na tijama shihilo shi tu.

5Iwɛbɛ po ahiɛ zha shɛ hia 'yaga hwuŋ cɛnjɛ te elele maa hi dwotwogonu na atwa tu'ulwa ta AGWANGWAMA tedure ni icɛcɛ tu'waŋ.

Egesere Tukata

6Nazhɛ atwa ata m mbishi, ɛɛ hiɛŋ, Ta tu anangana ya o. Ɛɛ hiɛŋ, Ta tu anangana ijɛ o; ụpụrụsa kaa zha shɛ ma tɛ sha o.

7Oo atwa ihwɛ Jekob, inɛ gɛ su ɛɛ zhɛ na duma ya maa, Mpiala ma AGWANGWAMA suu mu zasa ya isɛbwɛ-ti'ima? Iyi nɛ baa nda na suu? N-ndumwa mu bwa suu mu ndanɛ shɛ ya atwa na a zha tahaŋnụ ne tiririri iyi ibiye?

8Ibɛ po AGWANGWAMA jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, Ahiɛba atwa mi, hi ishijɛ ya hwuwayɛ gana atwa i'ime; ehi usheji atwa tusuu otogwo aba, gana atwa na jiye ujiyo tububa nu ujasa, a na kaa ge heŋshi shi maa iyi iwɛ nambana aŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9Hi becenji eyikwo atwa mi nu nhwaŋ ma aba mu tuwebiye, ehi leshiji uwebiye mu no olugwo miaụŋ ma aba unyizo-nom.

10Ishijɛ ma hi hwuri, iwɛnɛ te epe shɛ shɛ ofwo hiŋ ụhinjanụ, iwɛnɛ ta a hashɛganụ, aa njɛ aŋ ufwu hwɛɛ, te keshici tunangana.

11Yaa shɛ bujwe-bụ-ụzagwụ keeni bihelekeci zhajɛ, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma hi anangana n-ndumwa, maa Mayaga keeni ubarasa zhɛ ma hi balana, asha ubwa shanɛ atwa ga bigesere bu tandụ.

O Sotulonu Tumwata ta Atwa ata Sasana

12Oo ahiɛba atwa Jekob, N zhɛ mo hi sotulonu hwɛɛ hiŋ urubwo uko tilɛɛ, N tɛ zhɛ mo sotulonu atwa Isrɛl a na ta vwanganɛ urubwo uko tilɛɛ, N zhɛ mo sotulonu aŋ urubwo uko, gana agwụdụ na gwure ni isume. Atwa tɛ zhɛ a bala gana unyama iyimabiga nɛ barɛtanɛ no olugwo aba tiyaga.

13Oo ahiɛba atwa Jekob, bubwereteji zhɛ ba kapɛshɛngana aŋ odubo, bɛɛ zhɛ du bo hwulono aŋ umbe, ɛ zhɛ o hwuŋzotongo odubo ụshɛpwụ, a bana, AGWANGWAMA na shɛ Agwuma aba, ubwa zhɛ ba sha uberezhe wa aba.

Maika 3

Ga Maika Bɛcinjɛ Iwɛwɛ ye Ehiu Isrɛl Uvwi

1N hiɛŋ hwulaga ma ahiɛba ehwurembe keeni ehiu ihwɛ Isrɛl! Shɛ ahiɛba suu hiɛ ga shɛ hia mapa ụshɛrɛya u tishiriri?

2Ahiɛba ya hio imo iyi ibiye tɛnda maa hi no lubo iyi iwɛ, ahiɛba hiɛ fwụcɛ tu'waba ta atwa mi buumwa buumwa, ehi usheji usunda wa aba no o'umpwo aba.

3Ahiɛba hiɛ yɛ usunda wa atwa mi, ehi usheji tu'waba ta aba, ehi bwereteji o'umpwo aba rukwu rukwu, nazhɛ ahiɛ yɛ atwa mi gana usunda na zweni ni ikwɛshɛ, kwo kaa gana usunda na zweni nụ ụpalụ.

4Iwɛbɛ po AGWANGWAMA zha shɛ mɛ hi jishijɛ ya na aka na ehi keri bu ụhiɛŋshɛ, ama bi zhɛ ma hi intanana ụpɛshɛka ubwa na aka ata, iwɛnɛ ta ahiɛ njɛ iyi iwɛ.

5Iyi nɛ AGWANGWAMA jɛmɛ iwɛ egesere ata inzhɛnjɛ atwa mi na, ta anaa na o shilono atwa na a pana aŋ iyimɛyɛ unu wa amɛ-olom, atwa na tuba peni shi aŋ iyimɛyɛ maa a yɛ, ɛ hiɛŋ aŋ, Ujasa ta we ci o.

6Iwɛbɛ po ụjita zhɛ mo hi shono zawa tumapa, tishi kaa ti zhɛ to hi ubo zawa ti'eshicigo. Uwaŋna zhɛ wo tonono egesere, ofwo zhɛ o 'wono aŋ tishi kpirimi na aka bu uwaŋna, a zha shɛ a kwụba iŋ no shizobu nazhɛ i ci o.

7Ụpụrụsa zhɛ wa sha egesere, ezuye zhɛ a sha ashɛjɛ, a zha shɛ a 'yaga ya iwɛ maa a jɛmɛ o, iwɛnɛ ta AGWANGWAMA peni shi aŋ ajɛshɛgwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

8Ama yaa shɛ Gamba, AGWANGWAMA n shidingwo nu ukpahiŋ keeni Mpiala mu bwa, tụ ụshɛrɛya u tishiriri tụdụma keeni ikɛnyi, iwɛ maa mo mbiso atwa Jekob undwa wa aba tubwada, maa mo mbiso atwa Isrɛl iwɛwɛ ya aba.

A Jɛmɛ iwɛ Tuhwuŋzwo tu Jɛrusalɛm

9Shɛlaga ma, ahiɛba ehwurembe keeni ehiu ihwɛ Isrɛl, ahiɛba na hio imo ụshɛrɛya u tishiriri, ahiɛba na hio sheyingo iyi ibiye ye elele maa i shɛ iyi iwɛ.

10Ahiɛba na hia ma Zayon tedure ne mehieŋ ma atwa tududwogo, ahia ma Jɛrusalɛm tedure no tugworozwo tɛnda.

11Ehiu ashɛpwụ a duma ụshɛrɛya nu ukwuribi ugworo tɛlashaga, ụgwụ atwa a nda onongbo nazhɛ oo mbisogono aŋ undwa. Egesere a duma tigesere tedure nu ukwuribi tɛlashaga atwa, ee te wetiteni waa AGWANGWAMA, ɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA suu zasaba na ashashɛ tu? I zasa kaa iyi iwɛ ye elele zhɛ mo ti jitono.

12Iwɛ hiŋ po ɛɛ zhɛ a hwaŋ Zayon gana ehilo, Jɛrusalɛm tuba zhɛ wa sha ubizo, ibɛ po ishɛmɛ nɛ oo mo umwono wa AGWANGWAMA zhɛ ya sha uwapa.

Maika 4

AGWANGWAMA Zhɛ a Pana Edenji Kpaaŋ Amɛ-olom

(Ayiz 2:1-4)

1Aka zhɛ o to hwuŋ ti ishɛmɛ ɛtɛ oo mo umwono wa AGWANGWAMA zhɛ yo zoto ye hwulo nshama me elele. Ɛ zhɛ a kaana iŋ uzoto uhwuri tikpekwu te elele kpaaŋ, atwamwa kaa zhɛ na fwunga ni bɛ.

2Ibɛ po edenji ofwugwo zhɛ a zhajɛ, ɛ hiɛŋ. Mizha tu munji ma ishɛmɛ ya AGWANGWAMA, nu umwono wa Agwatana Jekob, iwɛ maa mo tu mbisogono ihwɛŋnɛ ibwɛ, maa ta 'wa ụpapụ ubwa na bee shiri. Iwɛnɛ po nu Zayon apata undwa zhɛ wa banɛ, nu Jɛrusalɛm tuba n-ndumwa ma AGWANGWAMA mi zhɛ ma banɛ.

3Ubwa zhɛ na kwunangana edenji ofwugwo ashɛrɛya aba, bɛɛ zhɛ na kwunangana edenji a na dụlụmanjɛ ashɛrɛya aba, ɛ zhɛ o dubo otokwobi aba maa a shɛ n-ngowo, ɛɛ zhɛ o dubo nsanụ ma aba maa mɛ shɛ afwuya. Edenji zha shɛ no momo josonu ya o, a zha shɛ du kaa o soso ya ujasa tujasa o.

4Bụtụ bụtụ zhɛ ba gɛga nu ucilo wa afwafwa ubwa keeni i'wɛ'wɛ ibwɛ yo owowo, i zasa bụtụ be elele na kaa zhɛ no zwono aŋ ya inyɛsɛ o, iwɛnɛ ta AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ dumwa.

5Nazhɛ edenji elele zhɛ na zhɛba izeci tuwa ta aba, ama ti zhɛ tuba tu na zhɛba izeci ya AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu, tutu unyizo-nom.

AGWANGWAMA Zhɛ e Jicinje Atwa Ubwa nu Zayon

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6AGWANGWAMA hiɛŋ, Aka ata ci hwuŋ, N zhɛ mo sotulonu atwa na hinyangwụ,
N zhɛ me gwurecenji atwa na ee suji la na ti'ima, keeni atwa na Ngee heshigeni
la shɛmɛ.

7N zhɛ ma nda maa ga atwa ata hinyangwụ avwɛ, maa ma nda tuba atwa na ee
unzhi la maa a shɛ udenji ụ'wụtụ 'wụtụ. AGWANGWAMA ubwa kaa zhɛ a sha
Agwuma aba ni Ishɛmɛ Zayon te kwuni na aka ga, tutu unyizo-nom.

8Gabụ Jɛrusalɛm, na vwụnjɛ ya bi'iywa bu unyama ba atwa Agwatana, ɛ zhɛ me
bu gwuricingeni ụhwada wa ala bụ ụngwụshɛ ibɛ shɛ cɛnjɛ-ta-tugwama tu
Jɛrusalɛm.

9Imbe po ebi keri n'ungwa taawụụ? Bu zasa ya suu agwuma? Atwa na ma bụ
pana la shihaŋsa suu 'wegeni upo aba nda ụbaụta gana biyikwo na ụngwụ
tumata to?

10Oo ahiɛba atwa Jɛrusalɛm, na mama mbata ma, maa hi no 'nyongo gana
biyikwo na zhɛ tumata, i shɛ tilɛɛ maa beni nụ ụshɛpwụ hwuwayɛ go, maa zhe
ne ehilo na namɛ kpataa maa jwe ugba bụ apata. Bi zhɛ ba zha Babulon, apata ɛɛ
zhɛ ma bụ lashɛga. Apata kaa du AGWANGWAMA zhɛ mo bu bicingo ni i'ɛlɛ ya
atwa i'ime bu.

11Edenji ofwugwo ulwatagwụ hwuwayɛ go maa a bụ sukakanɛ, ɛɛ hiɛŋ, Ge
heshigeni bu, ti zhɛ ta ngbaraka tuhwuŋzwo tu Zayon ne eshe tu.

12Ama e mepi shi kaa tuhaŋsa ta AGWANGWAMA o, e eshiciji shi kaa du
ti'imanganga tu bwa o, maa bi zhɛ bo sutono aŋ maa e jibi aŋ gana na oo dubo
ohiu na akpakpata o.

13Oo ahiɛba atwa Jɛrusalɛm, ishijɛ ma maa hi jibi atwa i'ime hiŋ gana na oo dubo
ohiu. N zhɛ ma hi nda maa hiɛ shɛ gana buna be eyi, maa hi 'yaga ukpahiŋ gana
mahiuaŋ ma ashɛmbɛrɛ keeni ogwogwozwo ɛtumburɛ, maa hi bwereteji edenji
rukwu rukwu, ahiɛba hi zhɛ hi mo n tulonono titeni ta aba to orugwusu, Gamba
AGWANGWAMA na 'yajɛ cɛnjɛ tu unyizo kpaaŋ, tu uduciya wa aba.

Maika 5

Tizhajɛ tu Uhiu keeni Tugwama tu Bwa Tiya

1Ahiɛba atwa Jɛrusalɛm, sotulonu ma ejeshi hiŋ, e hi rungwutwonuo nu uba, ee
hi hwolwo oo rungwutwonu, aa pagana agwuma Isrɛl bukwuto na agawa.

2Ama gabụ Bɛtlɛhɛm Efrata, okwo ta abụ 'nyanɛ na ashashɛ edenji Juda, no
olugwo bu kaa bụtụ na zhɛ ba sha uhiu wa atwa mi Isrɛl zhɛ ba banɛ.
Ogwunukwoshi ubwa kaa banɛ cala, taa na aka atwa angwụshɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

3Ibɛ po AGWANGWAMA zhɛ o jinokono atwa ubwa Isrɛl atwa aba i'ime uuwa i ci aka na biyikwo na ụngwụ tumata to meci yɛu, nazhɛ miaụŋ-mo-bino mu bwa mi zhɛ me gwure no ofwo atwa vwɛ aba ni Isrɛl

4Ubwa kaa zhɛ bo shikono maa 'yagaga atwa ubwa nu ukpahiŋ na banɛ no olugwo AGWANGWAMA keeni igɛhi izeci ya AGWANGWAMA na shɛ Agwatana ubwa. Nazhɛ ɛɛ zhɛ a nama suu zawa mazhanga, iwɛnɛ tu ugombo ubwa zhɛ we ce ukwunanga cɛnjɛ tu unyizo.

5Ubwa kaa zhɛ ba 'waŋnanɛ aŋ amɛ-olom.

Tileeleji keeni Ti'iricingo

Aka na atwa Asiria teni hwuŋ cɛnjɛ tu tu, ee hwuŋzetenji ijilɛni tu, ti zhɛ ta tumwana ehwurembe tu ecenje kwo kaa ehwurembe tu ukpahiŋ atụndatụ maa a twa ifelu na aba.

6Ɛ zhɛ a lasụ cɛnjɛ ta atwa Asiria nu utokwobi, ta cɛnjɛ ti Nimrod nu ukpahiŋ i'wɛŋnɛ ujasa, aba zhɛ ma tụ lashaga hwuŋ ni i'ɛlɛ ya atwa Asiria ti yaa shɛ aa kara maa e teni cɛnjɛ tu tu maa e rikeci amɛ tugwungwu tu tu.

7Ibɛ po tuvwa ta atwa Jekob ti zhɛ ta sha gana cime tu na AGWANGWAMA tumwanɛ na ashashɛ edenji ofwugwo, gana eshilo na o ngbo na ambɛ na ta waŋna, anaa na 'yacɛ shɛ bụtụ, a njɛ shɛ kaa ti'insu iwɛ miaụŋ ma atwa o.

8Tumwata ti Jekob ti zhɛ ta shana edenji na namɛ na ashashɛ atwa ofwugwo, gana bizeci na namɛ na ashashɛ isundɛ nɛ zweni nu uwapa. Ɛ zhɛ a sha gana usemberi bizeci na namɛ na ashashɛ unyama wa agwụdụ, na bo tonono aŋ, boo rukoto aŋ, baa dwatwaga aŋ wunzu wunzu, na zasa kaa bụtụ be elele na namba maa lashaga aŋ.

9Gabụ kaa bi zhɛ ba haŋpa u'ala bụ maa po atwa na ma bụ sukakana, gabụ kaa bi zhɛ ba nda atwa ata bụ i'ime ufwu kpaaŋ.

A Njɛ Ntatanuwaŋ keeni I'wɛŋnɛ Ujasa Ufwu

10AGWANGWAMA hiɛŋ, Aka ata ci hwuŋ, N zhɛ mo sugo idɛkwɛ hiŋ, ti ihɛŋtu hiŋ ujasa nɛ ahiɛ 'yajɛ ma nda iŋ ufwu hwɛɛ.

11N zhɛ ma nda ashɛpwụ cɛnjɛ ti hiŋ ufwu, N zhɛ mo hwuŋzotongo du aba ashɛpwụ hiŋ hwɛɛ.

12N zhɛ mo iricingo ekwupenyi na cɛnjɛ ti hiŋ, Ngɛɛ zhɛ du ma bacɛnga ashɛjɛ na ashashɛ hiŋ.

13N zhɛ du kaa ma bwarataga ntatanuwaŋ mi hiŋ, ta azhɛba ata hiŋ atayɛ, hi zha shɛ hia zhɛba ya iyi nɛ ahiɛ njɛ ni i'ɛlɛ hiŋ kwukwuŋ.

14N zhɛ mo mushingo itɛtɛnuwɛŋ ɛtɛ yo o, ɛɛ hiɛŋ Ashɛra na ashashɛ hiŋ, N zhɛ du kaa mo iricingo ashɛpwụ hiŋ hwɛɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

15Ni isɛbwɛ tɛnda keeni isɛbwɛ ti'ishijɛ Ngɛɛ zhɛ ma nda itɛpwɛ nu uhiuhiu we edenji elele na lacɛ unu mu tuhwuga.

Maika 6

Agwatana 'Yajɛ Uwuru na Atwa Ubwa Isrɛl

1Hwuga ma iwɛ nɛ AGWANGWAMA a duma. Ishijɛ ma, maa hi swegeni nshama ukara hiŋ, ge tingbekwu tụ hwụjɛ iyi nɛ ɛhi zhɛ hie sweji.

2Oo ahiɛba nshama, hwuga ma uwuru na AGWANGWAMA 'yajɛ, ahiɛba okoshilo unyizo na namɛ unyizo-nom, AGWANGWAMA 'yajɛ uwuru na atwa ubwa Isrɛl.

3Oo ahiɛba atwa mi, imbe kwuŋ Ngaa hiɛ njɛɛ? Ni imbe kwuŋ Ngaa hiɛ 'waŋnɛ shɛ ihwungwɛɛ? N jishijɛ ma de!

4Gamba n hi bɛcinjɛ na cɛnjɛ ti Ijipti, Ngɛɛ hi bɛcinjɛ nu umwono tijama, nazhɛ Ngaa tumwanɛ Moses na Aron keeni Meriam maa a hi 'yagaga.

5Oo ahiɛba atwa mi, teyinje ma iyi nɛ ga Balak agwuma Moab heŋshi la maa ma hi nda, keeni iyi nɛ ga Balam yɛu-ye-eyi Bio jishijɛ bụ, ti iyi nɛ teni na tahaŋnụ ti hiŋ te kwune ni Shitim tutu i ci Gilgal, maa hi mepi ugondu na AGWANGWAMA njɛ maa mo hi bicingo.

Masha mu na AGWANGWAMA a Jala

6Imbe kwuŋ Ngɛɛ zhɛ ma 'waŋnɛ nu umbe AGWANGWAMA, maa mo kwuzo nu umbe Agwatana na namɛ taa na azubaa? Iyi ụrụpɛ tuhwoŋzhingo suu Ngɛɛ zhɛ ma 'waŋnɛ? Yɛu buna na ta namɛ uywa uko te e meci iŋ suu Ngɛɛ zhɛ ma 'waŋnɛ iwɛ ụrụpɛ tuhwoŋzhingo?

7Amɛ AGWANGWAMA suu zhɛ o lomo maa lashɛga adagba akpakwụ-a-ta (1,000) keeni manɛbɛ mu na ma fwunga gana ohwulwo igbɛɛ-itɛ? (10,000) Okwo yɛu mi ihiiŋ nɛ shɛ tụ'walụ ta tu'waba ti mi suu Ngɛɛ zhɛ ma pana bụ iwɛ undwa mu tubwada keeni iwɛwɛ nɛ Ama nda?

8Oo gabụ bụtụ ga, AGWANGWAMA ubu mbiswonuo iyi nɛ shɛ iyi ibiye keeni iyi nɛ baa jala no ofwo bu, ibɛ shɛ maa na nda iyi i tishiriri, maa na mapana atwa iwɛ ni inyɛmɛnyɛmɛ tihioko, keeni tahaŋnụ tizha ne timeme zucinje na agba Agwatana bụ.

Tụwụma ta Atwa Isrɛl keeni Ulwapɛ wa Aba

9AGWANGWAMA suyanɛ atwa ụshɛpwụ ata, bɛɛ hiɛŋ, I shɛ iyi ti'inta maa bụtụ sụmɛ izeci mi inyɛsɛ, hwulaga ma ahiɛba uwaŋnɛ ụshɛpwụ ga keeni tusotulonu tu bwa!

10Isɛbwɛ uduciya u tugwozorwo tu na tu zweni nu umwono wo ogworozwo eri mo n 'wo suu? Mo imo timenji ta ata to orugwusu ee keleni-unu.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

11Gana naa Ngee eri ma gangana bụtụ na 'yajɛ bimenji ata bo orugwusu, keeni bu na bi imwere tiyaa?

12Azhɛgba ụshɛpwụ ata 'yajɛ abwagara, atwa ụshɛpwụ ata kaa shɛ ejwe-ụzagwụ, aa halakaka atwa nu n-ndumwa mu unu wa aba.

13Ibɛ po Ngee hi kwunuo ufwu keeni osombo tɛnda iwɛ iwɛwɛ hiŋ.

14Hi zhɛ hi na ya iyi, hi zha shɛ kaa hio shigo, imunɛ kaa zhɛ na hi gwuma waa, hi zhɛ hio sutono iyi, ama shɛ ahiɛba kaa hi zhɛ hia 'yaga iŋ o, iyi elele nɛ ehi sweci, N zhɛ mo lono maa utokwobi njɛ iŋ ufwu nu ujasa.

15Hi zhɛ hia bila iyimɛyɛ, ama hi zha shɛ hia dwa iŋ o, hi zhɛ hio dubo tụ'walụ ta buta, maa hiɛ njɛ manɛbɛ, ama hi zha shɛ kaa hia sụkwụtwa mụ o, hi zhɛ hia nda meni mu tụ'walụ ta afwafwa, ama hi zha shɛ kaa hia swa mụ o.

16N zhɛ ma bu nda osombo, Ngɛɛ zhɛ ma nda maa atwa no sumono atwa na jɛjɛ na amɛ bụ, iwɛnɛ ta a untanganɛ itɛtɛnuwɛŋ ɛtɛ go Omri shikicinji, keeni ugondu ihwɛ Ahab hwɛɛ, ehi to tuhwulo na tu'watatagwụ ta ti'imanganga ta aba. Iwɛbɛ po Ngɛɛ zhɛ ma hi nda ufwu, ɛhi zhɛ hia shana atwa iyi tutwa.

Maika 7

Atwa Isrɛl Teni Ụdamụ

1Adangboo! Iwɛnɛ Ngaa shɛ gana bụtụ na zhegeni tụ'walụ ta afwafwa tu na oo tuwo ta tumwata ta aba taa nu ubwaza, okoko aba elele zaba ya maa ma ya o, ta tụ'walụ to owowo ti hiiŋ tu na tɛ nɛ, gana na Ama jala o.

2Bụtụ bu gana na Agwatana a jala njɛ ufwu na cɛnjɛ ta ata, i zasa ya kaa bụtụ bi tiririri na ta namba na ashashɛ atwa ata o. Atwa cɛnjɛ ta ata a dwalakaka ohwolu maa a kwụnɛ atwa, bụtụ bụtụ ba shɛka yɛu-bino bwa ni igwune tutulonono bu.

3A shɛ egwoni ni iyi iwɛ tɛnda ni i'ɛlɛ ya aba, miaụŋ-ma-tugwama keeni ajɛmɛ-ashɛrɛya, a lụpa ukwuribi ugworo, atwa a'wụtụ aba bɛcinjɛ tukwulangana ti ci'nyɛ tu na tu namɛ na shihaŋsa sha aba, ibɛ po aa imanganga iŋ ya zhiaaŋ.

4Bụtụ na ɛɛ hiɛŋ ubwa ngezeni atwa vwɛ hwɛɛ, keeni bụtụ tɛcara na amɛ aba, bɛ shɛ gana tu'untwo tu na tu zasa uhwara, bụtụ bi tiririri na amɛ aba, bɛ shɛ gana esepi. Aka ci ya maa Agwatana peni angbaracɛ aba ulwapɛ, hwuwayɛ go a namɛ ya no tusukwutogwu.

5Ta patana binya bụ rishe o, ta tɛtana du kaa eyejilo bu rishe o, no zwono unu bu meni nu n-ndumwa mu na obo mbiso okwo biyikwo bu na obo lubo.

6Na aka ata yɛu-ye-eyi zha shɛ ya muna bishi bi bɛ ụjɛrụma o, yɛu-yo-o kaa ya sukakana bino bi bɛ, utashɛ wa sukakana bino-bwolo, atwa i'ime bụtụ, aba shɛ ya atwa umwamwa ukanyi ubwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7Ama yaa shɛ Gamba, AGWANGWAMA Ngɛɛ zhɛ ma 'yaka, N zhɛ ma 'yaka Agwatana na shɛ bibicinji mi, Agwatana mi kaa zhɛ na hwuga ilupwɛ mi.

AGWANGWAMA Zhɛ o Bicingo Atwa Ubwa

8Oo a-bụtụ bi i'ime mi, ta bwada unyasa, okwo ti Ngee leyi bana o, N tɛ zhɛ mɛ ishijɛ, okwo tu Ngaa jɛjɛ bana ne tishi, AGWANGWAMA ubwa zhɛ ba sha uhioko-uhwaŋna mu.

9Isɛbwɛ ya AGWANGWAMA zhɛ ya patana nu uhiuhiu mu, iwɛnɛ tu Ngaa njɛ bụ iwɛwɛ, uuwa i ci aka na bee teni orogwu iwe mi, baa kwunanjɛ kaa ụshɛrɛya mu. Bi zhɛ kaa mɛ m bɛcinjɛ maa ma nama nu uhioko-uhwaŋna, N zhɛ kaa ma kwụba tiririri tu bwa.

10Nazhɛ bụtụ bi i'ime mi zhɛ ba kwụba iŋ, ezuye kaa zhɛ a sha bụ, bu gata ma n nda asada ni i'unsene, bɛɛ hiɛŋ, Cee AGWANGWAMA ata shɛ Agwatana ata bụ namɛɛ? Eshe mi zhɛ a kwụba ulayɛ ubwa. Ɛ zhɛ o rukoto bu gana udwodwo ihwɛŋnɛ ya amɛ ụshɛpwụ.

11Ụjita na maa meeneni uba ụshɛpwụ bụ we ci ba! Nụ ụjita ata nazhɛ ɛɛ zhɛ a kaana tugwungwu tụ bụ ugombo duwa.

12Aka ata ci hwuŋ atwa zhɛ a bananjɛ na Asiria na shɛ ashɛpwụ Ijipti e jiye pụ bụ, ɛ zhɛ a banɛ okwo ni Ijipti a zha nu Urefu Yufretis, ɛ zhɛ a banɛ nu ntokwu keeni nshama mu na mụ dụlụmanjɛ.

13Ama cɛnjɛ tu unyizo ti zhɛ ta sha osombo, iwɛ iyi nɛ atwa na jɛjɛ na tuba a ndangana.

Adua Keeni Ashɛtwa pa Agwatana

14AGWANGWAMA, ga shɛ ne bidingbengbere bụ aba nda u'iywa unyama wa atwa bụ, anaa na mama namanjɛ nu uwapa, na cɛnjɛ tu na ti 'yajɛ ugwungwu, ge e zhe maa a na yaga nu Bashan keeni Giliad, gana na ta a nda la cala.

15N zhɛ ma ndana aŋ iyi ya arụhwajɛ gana na ti yaa namɛ la nụ ụjita ata abu banɛ la na cɛnjɛ ti Ijipti.

16Okwo te edenji 'yajɛ ukpahiŋ wa aba, ezuye kaa zhɛ a sha aŋ, ɛ zhɛ o utogo onu aba ni i'ɛlɛ, shɛcɛbɛ sha aba kaa shi zhɛ sha kwụrụmanga.

17Ɛ zhɛ o songo upwupwutu gana uhwa keeni iyi nɛ yo hombilo na cɛnjɛ. Ɛ zhɛ a bananjɛ na apangwụ aba, na tɛzhɛgɛdaga, e gwure no ofwo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu ni inyɛsɛ, inyɛsɛ bụ kaa zhɛ ya sha aŋ.

18Agwatana, gaaba ta shɛ gana bụ, na ba gangana atwa ubwa a na ta vwanganɛ, a na shɛ iyi-yo-ogwu bu iwɛwɛ ya aba keeni andwa aba tubwadaa? Bu untanganɛ shɛ isɛbwɛ bụ unyizo-nom o, ama ba nda unyasa ni inyɛmɛnyɛmɛ tihiokono atwa bụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

19Gabụ kaa bi zhɛ ba nda uwanyi tu sasana, maa rikeci iwɛwɛ tu nɛ ɛvwɛvwɛjɛ
bụ. Gabụ kaa bi zhɛ ba bacɛnga iŋ maa 'wɛŋ iŋ no me'ilwo mi itekwu.

20Gabụ kaa bi zhɛ bo mbisono Jekob tɛcara tụ bụ, maa hieci kaa inyɛmɛnyɛmɛ
Abraham, gana na ebi shileni la eshi tu unu cala.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Nahum

Nahum 1

1N-ndumwa mu na mɛ jɛmɛ iwɛ ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ, Ninivɛ na. Utakada wo ozobu Nahum na shɛ bụtụ bu Ɛlkosh na.

Isɛbwɛ nɛ AGWANGWAMA 'Yajɛ ni Ninivɛ

2AGWANGWAMA shɛ Agwatana na eri shi a ima-isɛbwɛ ni iyi iwɛ, bɛ shɛ bɛnjɛ-bɛ-itɛpwɛ. AGWANGWAMA a pana atwa na a sukakana bụ ulwapɛ, ni isɛbwɛ ibwɛ kaa baa tụpana aŋ. AGWANGWAMA a tụpana atwa na a sukakana bụ, baa untanganɛ kaa isɛbwɛ ibwɛ t'ishijɛ no ofwo atwa ubwa i'ime.

3AGWANGWAMA zasa izɛlɛgwu ni isɛbwɛ tɛnda o, ama bi 'yajɛ kaa ukpahiŋ tebiye, bi genji shi kwukwuŋ bụtụ na n-ndumwa-wụmɛ zawa ulwapɛ tụpana bụ. AGWANGWAMA namɛ na amɛ ujipo keeni uvwugo ụ'wụtụ no ofwo na baa zha tahaŋnụ, odomu tụla aba shɛ upwupwutu wɛ ɛvwɛvwɛjɛ ubwa.

4Ubwa ba tazhɛgana itekwu, ibɛ po yaa hwaŋ! Ubwa ba nda maa ge erefu hwanganɛ. Cɛnjɛ tu Bashan keeni Ishɛmɛ Kamɛl bwɛ nu ushenje, ibɛ po tusumbo ti i'wɛ'wɛ uwapa Lebanon tụ lụmbɛ.

5Nshama mu zhingotu nu umbe ubwa; tikpekwu ti ni. Cɛnjɛ tu unyizo ta zhɛgɛda na agba ubwa; tu unyizo, ta atwa na zweni nu ubwa hwɛɛ a zhɛgɛda.

6Gaaba eri bo shikono na aka na amɛ ubwa hashɛganụụ? Gaaba eri bo bino na aka na baa nda isɛbwɛɛ? Isɛbwɛ ɛtɛ ibwɛ dudugwo gana ulwa, ibɛ po aparatayɛ bwaratagwụ nu umbe ubwa.

7AGWANGWAMA zhɛmɛ; baa jɛlanɛ kaa atwa ubwa na aka bụ ụbaụta; bo shiyono atwa na patanɛ bụ rishe eshe.

8Ubwa zhɛ bo iricingo atwa i'ime ibwɛ gana na meni mụ 'wụtụ ma zhagajɛ moo sugo iyi, ubwa zhɛ bo shishongono atwa na a sukakana bụ maa e zhe no tu'wo.

9Imbe aba imanganga maa sukakanɛ AGWANGWAMA ni ibɛɛ? Bi zhɛ ma bụ nda ufwu. I zasa bụtụ ba sukakana bụ uhwuri kpalụ ko gba o.

10Ubwa zhɛ bo hwoŋzhingo aŋ gana ukokoto we esepi, keeni gana asanga na hweteni.

11Ahiɛba atwa Ninivɛ, na amɛ hiŋ ibɛ bụtụ bu ko na shɛ ugworozwo heŋshi baa imanganjɛ iyi iwɛ nɛ maa sukakana AGWANGWAMA.

Ukwunanga Ụbaụta

12Iyi AGWANGWAMA mbishi atwa ubwa Isrɛl na: bi hiɛŋ, Okwo ta atwa Asiria 'yajɛ ikɛnyi, ee gembi kaa ufwugwo, ɛ zhɛ a kwụna aŋ waa, a zha shɛ a nama ya o. Oo ahiɛba atwa Juda, okwo ti Ngee hi peni la ụbaụta, ama N zha shɛ ma hiɛ pana ya ụbaụta o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

13N zhɛ ma hi bacɛnga nu umungwuta ata aa hi nda. N zhɛ ma jaja du ashɛnjɛ ata ee hi to.

14AGWANGWAMA peni-unu iwɛ atwa Asiria, bɛɛ hiɛŋ, A zha shɛ a 'yaga ajalalo na zhɛ a ya izeci ya aba ya o. N zhɛ ma bwarataga ntatanuwaŋ ma aba mu tishaba keeni ntatanuwaŋ ma aba mu tuma, mu gata ee zweni nu nsumo mu tuwa ta aba. Mo bwugo ba e'uye iwɛ atwa Asiria, iwɛnɛ te e teni shi cɛŋ maa a yɛ ya uraiŋ.

15Ahiɛba atwa Juda, kwụba ma, butumwa na 'waŋnɛ anabarɛ ebiye ti bee zwe nshama bee ci! Be ci maa ma hiɛ anangana amɛ-olom! Ahiɛba atwa Juda, mizha nda ma isene hiŋ maa hi peni Agwatana iyi nɛ ehi shileni bu la unu na 'yajɛ ikɛnyi. Ogworozwo zha shɛ e teni ya kwukwuŋ cɛnjɛ ti hiŋ. Ɛ zhɛ a kwụna aŋ hwɛɛ aba.

Nahum 2

Ninivɛ Hwuŋzwo

1Ahiɛba atwa Ninivɛ, bụtụ na zhɛ ma hiɛ sukakana tuwo! Ukpahiŋ ata na zhɛ mo hi hwuŋzotongo tuwo, shikocongo ma ijilɛni ya asaza hiŋ dimi! Ngbaraka ma uhwaŋna maa hi mama 'imɛ tebiye!

2AGWANGWAMA zhɛ e gwuricinje ụjɛrụma Jekob ata shɛ ge Isrɛl, gana ala waa namɛ la cala. Atwa na a nda iyi ufwu zhogwo aa nduwa aŋ ufwu, aa njɛ du a'wa'walụ afwafwa aba ufwu kpaaŋ.

3Ejeshi atwa ata 'wananjɛ shabula shɛ ujasa shi shenje, ee hwuŋtengeni du i'wɛŋnɛ uduhwa ushenje. A mama 'imɛ maa a hiɛ sukakanɛ! Ihɛŋtu ya aba ujasa ya ta gana bụratụ bu ulwa! Idɛkwɛ ya aba ya sala ujasa.

4Ihɛŋtu ya aba ujasa yo ibotogo ihwɛŋnɛ ya amɛ ụshɛpwụ, yoo tonongo ashashɛ ụshɛpwụ, ti beye tu bana. Ya nda rowu rowu gana shɛmwa shɛ ulwa, yaa nda berere gana ɛbɛrɛ.

5A suyanɛ atwa na shɛ ehiu aba; a twa udukwutwa gana na to o to tuhwulo, ee suri ni izɛlɛgwu, ee zhe nu uba maa e shikecenji n-jilanɛ ma aba.

6Shidubo shɛ na shɛ namɛ geri bu Urefu shɛ kapɛshɛngwa; ibɛ po inyɛsɛ 'imɛ ihwɛ ya agwuma.

7E tuferenji biyikwo ata shɛ uhiu tugwuno, ee shepi bu ee hwuri; ibɛ po ajama ubwa o o a twa-u'wo, aa ta-ụkwụla gana nkwucimo, aa pa shɛgba sha aba iyi na amɛ-tụhaŋtụ.

8Atwa Ninivɛ sukwurukwo aa bananjɛ gana ukwokwo na oo go to meni mu bwa, woo sukwurukwo. Ibɛ po n'ungwa mu mwe, mɛɛ hiɛŋ, Shikokono ma! Shikokono ma! Ama i zasa bụtụ be elele kaa mbiyanɛ ekwunyi o.

9Sugo ma ufwa wa azụrụfa! Sugo ma ufwa wa azhɛnarɛya! Uduciya ubwa kaa zasa uce o! Uduciya ubwa we elele kaa ụ shɛ iyi yo ogwumishi kpaaŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

N'ungwa mi Ti'ilono

10E suji i'wɛŋnɛ Ninivɛ, waa shɛ ya osombo, aa njɛ ụŋ ufwu! Shihwulu shɛ bwadụ aŋ; shilulo sha aba sha zhɛgɛdaga, ikɛnyi zasaba ya o; shishe sha aba shɛ hashɛganụ.

11Cee kwuŋ ụpangwụ izeci namɛɛ? Ofwo na aa biga la oywoywo izeci. Cee bizeci be eyi na bu na bo o zhee? Ofwo na iyi elele eri shi yo tumongono oywoywo aba.

12Bizeci kwụnɛ usunda na gembi, bee dwetweji bu iwɛ oywoywo ubwa, baa fwɛŋ usunda urworwo iwɛ eyikwo ubwa; bee shidinji u'ibwa ubwa ni iyi nɛ baa kwụnɛ, bee shidinji ụpangwụ ubwa nu usunda na bee ensetenji.

13AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, Gamba ma bụ sukakana. N zhɛ mo hwoŋzhingo ihɛŋtu bụ ujasa nu ulwa, ɛ zhɛ a kwụna asaza bụ nu ujasa, N zhɛ kaa mo sugo iyi elele nɛ ebi lesheji la atwamwa. A zha shɛ a hwụga ya rụhwụŋ ra atwa bụ kwukwuŋ nu unyizo.

Nahum 3

Tuhwuŋzwo ti Ninivɛ

1Ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ wo dudwogo mehieŋ ma atwa, unaa na ụzagwụ we elele shini na amɛ ubwa, unaa na kaa wa lashaga i'wɛŋnɛ ya atwa aka elele, u zhɛ wa nda hwuŋ adangboo!

2Hwulaga ma rundu ra anaba, no rundu ra akwụka, ne e'inji idɛkwɛ, keeni rundu ri ihɛŋtu ujasa!

3Asụcɛ idɛkwɛ tɛ o gozhigo, otokwobi ta, nsanụ mu ta ma nda mbaraa mbaraa! N'wo ma atwa ta mu suteni gidigba, n'wo mu na mu zasa tɛrɛta, atwa du a twatwagwụ mụ!

4Ijɛ kpaaŋ i shɛ iwɛ ukwedeyi tuwɛle tu na Ninivɛ ya nda, tu na tu zasa tɛrɛta, wa insa atwa, nlayɛ mu na ma kwụna atwa kaa mi shini nu bwa. Wa ima edenji, waa nda aŋ ajama tedure nɛ tuwɛle tu bwa.

5AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, Gamba ma bụ sukakana, N zhɛ mo sugo ipete bu na azuba mo bu ubo ne eshe! N zhɛ mo bu shilo mohondo maa edenji a bụ kwụbɛ, maa cɛnjɛ cɛnjɛ-ta-tugwama tụ kwụbɛ ezuye bu.

6N zhɛ ma sụkwụtwa Ninivɛ tiri tu na ta sha bụtụ inyɛsɛ, iwɛ bụ zha shɛ ya kwulana ya atwa ata ma bụ ngbaraka o, N zhɛ kaa ma bụ nda maa shɛ iyi igbɛtɛtɛ ne eshe atwa.

7Atwa elele na ụbụ kwụbɛ, ɛ zhɛ no bu gozhigono, ɛ zhɛ ɛ hiɛŋ, Ninivɛ hwuŋzwo! Gaaba zhɛ ba ta-ụkwụla iwɛ ubwaa? Gaaba kaa zhɛ ba ingatanga ụụŋ?

Ti'iricingo tu na tu Zasa Tungwulo

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

8Gabụ Ninivɛ, bɛ zhɛmɛ suu ebu hwuri Tɛbɛs, na shɛ ụshɛpwụ ata namɛ to dongonu Urefu Nayɛl. Unaa na meni mu rungwutwonu gana uba? Itekwu ibɛ shɛ ijilɛni keeni uba ubwa.

9Itiopia keeni Ijipti aba shɛ la ukpahiŋ ubwa na zasa uce, atwa Put, na atwa Libia aba la o mbiyono bu

10A 'imɛ waa kaa atwa Tɛbɛs, ee hwuri na cɛnjɛ ti nya. E jibi miaụŋ ma aba mi ticwɛŋ cwɛŋ uuwa aa kwụnɛ no ofwo eseshi ekpekiti elele na amɛ ụshɛpwụ ata hwɛɛ. A 'wɛŋ icɛcɛ iwɛ tudwotwogonu ta atwa ubwa ụjɛrụma, oo to ehwurembe aba ashɛnjɛ.

11Gabụ Ninivɛ, bi zhɛ ba sha gana bụtụ na mayaga ma ngba du, ɛbi zhɛ kaa bu mama intana. Bi zhɛ du ba dwalakaka ofwo tuswaka maa benengeni atwa bụ i'ime.

12Ijilɛni bu hwɛɛ zhɛ ya sha gana uwowo na tụ'walụ tu bwa ti hiiŋ tɛ nɛ. Yaa shɛ ee zhingeci ya uwowo ata, tụ'walụ tu bwa ti zhɛ ta 'waŋ, maa ti teni nu unu bụtụ na ba ya tụ!

13Ejeshi bu hwɛɛ a shɛ gana eyikwo. Shidubo shi tutono na cɛnjɛ tụ bụ shɛ kapɛshɛngwanụ atwa i'ime bu kpotoo. Ulwa kaa hwoŋzhingwo imbele nɛ ahi ga kapanga shidubo sha ata hwɛɛ.

14Cɛgajɛ meni maa vwunji cɛnjɛ-ti-i'wɛŋnɛ maa njɛ etemberi, maa mo ijilɛni bụ. Bɛ shɛ bu mama imanganga iwɛ atwa ga ubu hweri ne tugwubi.

15Apata ulwa zhɛ mo bu songo, utokwobi kaa zhɛ ma bụ kakaba, u zhɛ ma bụ ya gana ovworo na a ya iyimɛyɛ. Hia wazhɛga gana ovworo, ahia wazhɛga gana a'nywa!

16Hi 'yajɛ ahinya na gembi ufwugwo uhwuri okwo mkpasu mu tụla! Ama hwuwayɛ go, a lụbɛnjɛ iyimɛyɛ cɛnjɛ ta ata gana ovworo, nazhɛ aa hiɛrɛ ee hwuri.

17Ehiu hiŋ a shɛ gana a'nywa, atwa hiŋ shihwolu a shɛ gana unyama wo ovworo na to ukoko nụ ụdatụ na mpiala na ma sha bụtụ namɛ. Ama aka na tu uwaŋna cɛ, a hiɛla, i zasa kaa bụtụ ba mapa geri na ee hwuri o!

18Oo gabụ agwuma Asiria, a'iywa bụ 'waŋ malabụ mo tu'wo, atwa bụ ụjɛrụma a ta ozhilwo! E gereteji atwa bụ nu nshama, a zasa kaa bụtụ maa jicinje aŋ ni ihwɛ o.

19Ụngwụ na ebi eri zasa bụkwụshɛ o, undala bụ kaa eri shi wo 'wo. Atwa elele na hwụjɛ unabarɛ bụ, o kwuno i'ɛlɛ tupuso, a na bwada unyasa. Gaaba hwụjɛ shɛ ụngwụ wa amiaụŋ na aba nda la atwa zasa ucee?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Habakuk

Habakuk 1

1N-ndumwa mu na AGWANGWAMA peni Habakuk na shɛ bigesere ga na.

Ga Habakuk Swegeni AGWANGWAMA iwɛ Ụshɛrɛya Uzawa Tishiriri

2Oo AGWANGWAMA, ụkwụmbwụ naa Ngɛɛ zhɛ ma bụ uranga ụhiɛŋshɛ, iwɛ maa ti mbiyeni, nazhɛ ɛbi zhɛ ba hwugaa? Kwo kaa n'ungwa mu tugboo, nazhɛ maa iti lesheji na abwagara na atwa ga a tɛ ndaa?

3Imbe kwuŋ po abɛ njɛ maa ma kwụba ụbaụta gana gaa? Gana na ebi eri abɛ 'imɛ-isɛbwɛ abụ ngbaracɛ iyi iwɛ nɛ atwa a nda gana gaa? Ufwu tɛnda, ne tigezhe i n rungwutwonu, tu uwuru keeni ifelu tutwa barɛ no ofwo elele.

4Undwa shɛ ya iyi nɛ lweji, waa shɛ iyi tɛgadaga, a njɛ shɛ iyi tishiriri kwukwuŋ. Ogworozwo a lashaga tɛzhɛmana tu na atwa tiririri ga 'yajɛ, ibɛ po oo ubo ụshɛrɛya u tishiriri.

Ajɛshɛgwa na AGWANGWAMA Jishijɛ Bụ

5Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ atwa ubwa, Na ngbaraka ma edenji maa hi no shiyono eshe, hi zhɛ hia kwụba ti Ngɛɛ zhɛ ma nda iyi nɛ zhɛ ma hi dama. N zhɛ ma nda iyi ike na aka hiŋ nɛ shɛ maa okwo ee hi swegeni iŋ, hi zha shɛ hia tɛtana iŋ rishe o.

6Hioko, N zhɛ mɛ ishicinjɛ atwa Babulon, udenji ata wa amiaụŋ a na kaa 'yajɛ izɛlɛgwu. A shamanɛ, ɛɛ zhɛ maa a lasatagwụ uholo u cɛnjɛ tu unyizo.

7A sha bụtụ inyɛsɛ, oo holono bụtụ, aa mama shanɛ undwa ni ikɛnyi aba. Aa kaana ụjɛrụma wa aba ugombo ni ikɛnyi aba.

8Idɛkwɛ ya aba vwengenji yee hwuri ugebi, i zhanjɛ kaa yee hwuri ogwusu na imunɛ gwụmɛ. Idɛkwɛ ya aba ya kaana tumama sata. Idɛkwɛ ɛtɛ ya aba kaa banɛ taa dụlụ. Ye sure vwuuŋ gana ugbeji na zhɛ wa ima usunda.

9Kpaaŋ aba a zhajɛ na abwagara, inyɛsɛ ya aba ya sha bụtụ be elele na kwụbɛ iŋ ti yee ci. Atwa na aa 'imɛ gembi ufwugwo gana ahwayɛ Urefu.

10A nda shɛgwuma asada, aa hinga ehiu ilɛtu. I zasa ikepi ye elele eri ya nda aŋ ukwurishi o, o sutono cɛnjɛ nu uvwi uba gana utukwu maa e leshiji ụshɛpwụ ata.

11A kashɛka ofwo hwuŋri gana uvwugo, o hwulo, ukpahiŋ wa atwa ga n-ndumwa-wụmɛ, ubwa shɛ ụzhɛba wa aba.

Ga Habakuk Zhegeni Sasana AGWANGWAMA nu Usweji-unu

12Oo AGWANGWAMA na shɛ Agwatana mi, Bụtụ mi bi Tijilo, Shɛ gabụ suu bu namɛ unyizo-nom? Bi zha shɛ kaa bo 'wo. Oo AGWANGWAMA, gabụ kaa bi teri atwa ata Babulon, maa a na kwunanga ụshɛrɛya. Oo gabụ ijilɛni, gabụ kaa bi shikicinji aŋ, maa a na pana atwa ulwapɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

13Gabụ na tijilo tụ bụ tu hwuleji iyi iwɛ tungbaraka, bi eri shi kaa bo lono iyi nɛ teni shi cɛŋ o. Imbe kwuŋ po ebi leni maa ngbaraka atwa ga ci'nyɛɛ? Asha imbe kwuŋ po abụ namɛ saiiŋ na aka na to ogworozwo o iricingo atwa na hwuri aŋ ne tiriririi?

14Gabụ kaa bɛ njɛ atwa maa a shɛ gana ijɛnɛ nɛ zweni ni itekwu, kwo kaa gana iyi-uumwa nɛ bụtụ be elele eri shi ba 'yagaga.

15Ogworozwo ta a ima atwa na shɛkama gana ijɛnɛ. Aa mbata aŋ ni igwune, oo kwungwulo aŋ ni igwune ya aba, oo zwono nu n'ungwa mu unyasa, iwɛnɛ ta a 'imɛ aŋ!

16A zhɛba du n-ngwuno ma aba, aa taga mụ ụrụpɛ ni iturɛre tuhwoŋzhingono mu, iwɛnɛ tu n-ngwuno ma ata ma aba mi peni aŋ iyi elele uhwuri gana na aa jala.

17Gana ga suu ɛɛ zhɛ a uranga iyi tubwajɛ ni igwune ya aba tutu, maa a na kwụna edenji uzawa inyɛmɛnyɛmɛ ya aba tihioko?

Habakuk 2

AGWANGWAMA Jishijɛ Habakuk

1N zhɛ mo mungo ashɛkpa mi u'iywa, maa mo shikono ma shɛlana, maa ma kwụba iyi nɛ AGWANGWAMA zhɛ mo m mbiso, keeni iyi nɛ Ngɛɛ zhɛ mɛ jishijɛ bụ, iwɛ iyi nɛ Ngee swegeni bu.

2Iyi AGWANGWAMA n jishijɛ na, bi hiɛŋ, 'Nyata ijɛ Ngee bi kepishingeni na atayɛ tụpatakwụ patakwụ kpataa tebiye, iwɛ maa bụtụ be elele na ba rɛta iŋ eri iŋ tɛrɛta kakayɛ.

3Tɛkapɛshɛngana ta ata tɛ ta 'yacɛ aka tuba na ee jwe, aka ata a nda izɛlɛgwu, aa sala geri bu ukwunanga, aka ata kaa zha shɛ o kwu o. Okwo yaa shɛ maa e ilegeji, ama 'yaka aŋ, ijɛ kaa zhɛ ya nda gom, aka ata kaa zha shɛ ɛ njɛ ti'insu o.

4Hioko, bụtụ na mama sata zhɛ ba ya uraiŋ tedure ne rishe ru bwa tɛtɛtana Agwatana.

5Shɛ inɛ ɛtɛ kiri o, uduciya wa halakaka bụtụ ata ba abwagara, ibɛ po baa zasa ụhinjanụ. Ba nda tudundo ti iyi gana u'uye, baa shɛ kaa gana tu'wo tu na tu lukwumi shi atwa tụkwụna. Iwɛbɛ po bee meme sugeni edenji, boo momo sutonono kaa du atwamwa kpaaŋ.

6Shɛ atwa na suu a twaga bụ ni ilɛtu tuhunga, keeni asada, zhɛ ɛ hiɛŋ bụ, Bi zhɛ kaa ba nda hwuŋ adangboo? Gana na to bo sutongono i'wɛŋnɛ nɛ i shɛ shɛ inɛɛ bụ, uuwa i ci ụkwụmbwụ naa ɛbi zhɛ ba ganga bɛzhɛgba tumama nda ni iyi ufwafwaa!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7Ayɛ atashɛ hiŋ zhɛ ɛ ishijɛ hwuŋ maa ahiɛ sukakanɛ geri-be-eshe. Atwa na mama 'imɛ aba zhɛ mo hi zwono hwuŋ inyɛsɛ. Nazhɛ ɛɛ zhɛ mo hi sugo gana atwa na ujasa yɛ.

8Hi suje i'wɛŋnɛ ye edenji ofwugwo, ama tuba atwa elele na ta vwanganɛ aba zhɛ o sugo ya i'wɛŋnɛ hiŋ hwuwayɛ go, iwɛnɛ ehi dudweji mehieŋ ma atwa na abwagara ata ahiɛ njɛ na cɛnjɛ tu unyizo, keeni mu na ma atwa ata jɛjɛ na ashɛpwụ a'wụtụ a'wụtụ.

9Bụtụ na be sugeni atwa ihwɛ ibwɛ titeni to orugwusu, na kaa peteni ihwɛ ibwɛ no ofwo na zeci, iwɛ maa kede abara-ne-ebe jiteni bu o, bi zhɛ ba nda hwuŋ adangboo!

10Ama hi sugeni nhwaŋ mi hiŋ ezuye; iwɛ edenji ga ofwugwo ahiɛ njɛ ufwu, hi mama njɛ iwɛwɛ ni ikɛnyi hiŋ.

11Okwo atayɛ na oo mo uba zweni nu n'ungwa mu na mi zhɛ ma hi sukakana, ibɛ po i'wɛ'wɛ nɛ ee heji ukogo ya lashajɛ n'ungwa ma ata.

12Bụtụ na shiri ukoshilo ụshɛpwụ na abwagara, na kaa jwe ụshɛpwụ ne mehieŋ ma atwa tududwogo, bi zhɛ ba nda hwuŋ adangboo!

13Shɛ AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ suu njɛ maa atwamwa njɛ ugondu, maa ulwa hwoŋzhinji uŋ, maa edenji meme lukwucinji ni iwɛ tɛgadaga?

14Ụjɛrụma wa AGWANGWAMA tumapa zhɛ wo shino na cɛnjɛ tu unyizo, gana na te meni mo shino ni itekwu.

15Bụtụ na ba pana anya ubwa mayaga mi isɛbwɛ ibwɛ, uuwa i ci aka na maa ngba aŋ, aa nda ya gologolo, bi zhɛ ba nda hwuŋ adangboo, iwɛnɛ tu baa ngbaracɛ mohondo ma aba!

16Ezuye du zhɛ ma hi sha tụlụkpashɛ tụ ụjɛrụma. Hi zhɛ du kaa hia swa mayaga maa hi na nda gologolo. Ukwopi isɛbwɛ na namɛ nu u'ala ubiye wa AGWANGWAMA zhɛ du we ringeni wa zhajɛ pi hiŋ, nazhɛ ụjɛrụma hiŋ zhɛ wa jɛshɛrɛga wa sha ya ụpụrụsa.

17Ikebi nɛ ahiɛ njɛ uwapa Lebanon; ɛ zhɛ du ma hi kaba. Ụzagwụ isundɛ ehilo nɛ ehi iricinji zhɛ du ma hi ima. Ijɛ zhɛ mo hi jitono iwɛ mehieŋ ma atwa na ehi dudweji, keeni iwɛ abwagara na ahiɛ njɛ cɛnjɛ tu unyizo, keeni atwa na jɛjɛ na ashɛpwụ a'wụtụ a'wụtụ.

18Imbe shɛ uhwara na tuwa tɛ 'yajɛɛ? Iyi nɛ bụtụ njɛ kwakwa taa shɛ, i zasa kaa iyi elele tee eri to mbiso bụtụ namɛ swooŋ nụ ụzagwụ o. Iyi ibiye imbe tɛɛ zhɛ ta ndana bụtụ na njɛ tụ tu baa patanɛ tụ rishee? Tuwa tu na ti eri shi ta dumana iwɛ taa shɛ!

19Bụtụ be elele na bɛ hiɛŋ iyi nɛ aa njɛ nụ ụ'wụ'wụ maa, Zhinjɛ! Na kaa bɛ hiɛŋ okwo utayɛ na hwụjɛ shɛ iwɛ maa, Ishijɛ shikono, bi zhɛ ba nda hwuŋ adangboo!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Tuwa ti eri shi tu ma hiɛ kapɛshɛngana iyi elele o. Okwo tee sweni tu bata azụrụfa, na azhɛnarɛya, ama kaa tụ hwungwa sụ o.

20AGWANGWAMA namɛ nu umwono ubwa tijilo; ga bụtụ be elele na namɛ nu unyizo 'imɛ ilɛmɛ na agba ubwa.

Habakuk 3

Adua na Ga Habakuk Njɛ

1Adua na bigesere ga, ga Habakuk njɛ na, bi hiɛŋ,

2Oo AGWANGWAMA, N hwugwa la urishi iyi nɛ abu ndanjɛ, ibɛ po Ngaa bụ sụmɛ inyɛsɛ tebiye. Ndaanana kaa ijɛ ɛtɛ i'wɛtwɛ 'wɛtwɛ na aka ga tu. Nda maa e mepi iŋ kaa na aka ga tu. Ne teyinje inyɛmɛnyɛmɛ tihioko okwo ta aba nda isɛbwɛ.

3Agwatana banɛ na cɛnjɛ ti Teman baa zhajɛ; bụtụ ata bi Tijilo banɛ nu Nshama mu Paran. Ụjɛrụma ubwa botogwu azuba. Atwa unyizo kpaaŋ tuba a shɛtangana bụ.

4Tuta tu na baa ta tɛ shɛ gana uhioko-uhwaŋna uwaŋna; bụratụ bu ulwa bo gorogo nu u'ala ubwa, apata kaa bee sweci ukpahiŋ ubwa.

5Ubwa ba tumwana igwumɛgwumɛ yoo hwulono bu umbe. Tishikpe tuba ta 'wa bụ ne ekwunyi.

6Aka na baa njɛ zhiiŋ, baa ngbaracɛ cɛnjɛ tu unyizo, ibɛ po cɛnjɛ tɛ njɛ bulama, edenji bwɛ na tɛzhɛgɛda. Nshama mu na mu namɛ la cala mu bwaratagwụ; ibɛ po tikpekwu tu unyizo-nom ti iri na amɛ cɛnjɛ, ihwɛŋnɛ ibwɛ namɛ unyizo-nom.

7N kwụbɛ maa ụlamụ na ɛɛ hiɛŋ, Kush wa nda inyɛsɛ, ibɛ po atwa cɛnjɛ ti Midian tuba a zhɛgɛda.

8AGWANGWAMA, ne erefu maa amɛ bụ hashɛganụ? Ne erefu suu isɛbwɛ bụ ishijɛ? Okwo ni itekwu suu aba nda isɛbwɛ na aka na aba suka idɛkwɛ bụ; keeni ihɛŋtu bu ujasa iwɛ tụlasụ ta atwa bụ?

9Gabụ bu tufwurinji uta bụ, wee shiri ya bohondo, ebi beteni a'inla na bu'waba bu uta bụ. Gabụ kaa bi beji cɛnjɛ tu unyizo nazhɛ erefu banɛ.

10Aka na tu nshama mụ bụ kwụbɛ, mɛɛ bwɛ na tɛzhɛgɛda; meni mu banɛ na tụla maa 'waŋ. Meni mu na mu namɛ na amɛ cɛnjɛ mo ngwulo. Ibɛ po adanga muba ishijɛ mungwu mungwu.

11Uwaŋna, nu upiana shikeni urubwo uko zhirimi na tụla. Iwɛ tumbaraa mbaraa ta a'inla bụ a na o gozhigo tebiye, keeni iwɛ tuta te ezezeji isɛnu ɛtɛ bu nɛ ya nda mbaraa mbaraa,

12Gabụ kaa bi rikeci cɛnjɛ tu unyizo na amɛ-tụhaŋtụ bụ; abu fwundacɛ kaa edenji ni isɛbwɛ bụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

13Gabụ kaa bi beni maa lesheji atwa bụ, maa bicinji bụtụ ata bụ ebu dudugeni manɛbɛ. Gabụ kaa bu bwereteji uhiu u tugworozwo, ebi iricinji kaa atwa elele na ga 'wa bụ kpaaŋ.

14Ebi shepi isɛnu ibwɛ abɛ ibatajɛ ohiuhiu eberezhe ejeshi ubwa, aka na ta a zhajɛ gana ujipo maa e ti gereteji, aa bwada unyasa gana maa ɛ zhɛ a nda okofwo umungwuta swɛɛ swɛɛ.

15Gabụ kaa bu vwundeci Urefu ni idɛkwɛ bụ, ibɛ po meni ma ata mụ 'wụtụ mu bwɛ no tufwuno.

Unyasa Tubwada na Amɛ AGWANGWAMA

16N hwụjɛ ijɛ hwɛɛ, ibɛ po Ngɛɛ bwɛ na tɛzhɛgɛda; ti ihwumbwe mi du ya zhɛgɛda. Ibɛ po o'umpwo mi kwuni tulwogo, uvwuna mu uko wa twatwagwụ unya. N zhɛ ma gɛga saiiŋ ma 'yaka ụjita ata tiriri ti zhɛ to vwutono atwa na mɛ ti tɛfulɛjɛ.

17Okwo to owowo njɛ shɛ tusumbo, ta afwafwa kaa 'weri shi du, okwo ta buta 'weri shi tụ'walụ, ti iyimɛyɛ kaa meci shi ne ehilo, okwo ta agwụdụ zasaba ni isume ya aba, ti iyimabiga kaa tileni ya bohondo,

18Okwo ti yaa shɛ gana ata, N zhɛ kaa ma bwada waa unyasa na amɛ AGWANGWAMA, na shɛ Agwatana na mo m bicingo.

19AGWANGWAMA na shɛ Agwatana mi, ubwa shɛ ikɛnyi mi, Ubwa ba nda maa ɛvwɛvwɛjɛ mi a shɛ gana a na bụlụba, baa nda kaa maa mu no rungo ne tikpekwu ti mi lapiya.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Zɛfania

Zɛfania 1

1N-ndumwa mu na AGWANGWAMA mbishi Zɛfania na shɛ yɛu-ye-eyi Kushi, baa shɛ bijalụ Gɛdɛlia, baa shɛ bujalalo Amaria, baa shɛ binyabɛshɛ Hɛzɛkia na aka na tu go Josia yɛu Amon yɛ tugwama tu Juda.

Ụjita na AGWANGWAMA Zhɛ a Duma Ụshɛrɛya Jɛrusalɛm

2AGWANGWAMA hiɛŋ, N zhɛ mo sugo iyi elele nɛ namɛ na cɛnjɛ tu unyizo, gana na tu ujipo wo sugo iyi.

3AGWANGWAMA hiɛŋ, N zhɛ ma bacɛnga atwa, ti isundɛ ehilo, N zhɛ ma ishɛcɛnga shanụnụ shɛ na sha hila, ti ijɛnɛ nɛ zweni ni itekwu. N zhɛ ma 'waŋtatanga ogworozwo. N zhɛ ma nda butugwumwa ufwu na cɛnjɛ tu unyizo.

4N zhɛ ma zha ma sukakana atwa Juda, keeni atwa elele na jɛjɛ nu Jɛrusalɛm. N zhɛ mo 'woricingo tuwa ti Beal tu na tu ga ta vwɛ epe hwɛɛ, keeni nzeci mo onongbo ata ga nda tuwa ta ata,

5ta atwa na o mungo no osokwu maa o no kwuzono uwaŋna, nu upiana, nu mkpasu, ta atwa ata mo n kwuzono Gamba AGWANGWAMA, a na kaa a ta izeci mi, ama tuba a zha ya aa ta uzhɛba ata ɛɛ hiɛŋ, Milkom,

6ta atwa ata gwuri ne ekwunyi a na n 'wa sụ ya Gamba AGWANGWAMA, a na kaa dwelekeci shi ya timbiyono no olugwo mi na shɛ AGWANGWAMA, kwo kaa a na n heŋteni shi ya iwɛ iyi elele.

7Ima ma ilɛmɛ nu umbe mu Gamba AGWANGWAMA Mokondo, iwɛnɛ po ụjita na AGWANGWAMA zhɛ a duma ụshɛrɛya gwumwongonu; AGWANGWAMA kaa imwangwa maa ta ụrụpɛ uko na atwa ubwa, baa nduwa kaa atwa i'ime a na baa suyanɛ maa e suji i'wɛŋnɛ ya atwa Juda tijilo.

8Nụ ụjita ata na shɛ ụjita ụrụpɛ wa AGWANGWAMA, ibɛ Ngɛɛ zhɛ ma pana ehiu ulwapɛ, ta miaụŋ-me-eyi ma agwuma, ta atwa elele na a 'watatagwụ masha ma atwa cɛnjɛ ti nya.

9Nụ ụjita ata gbaa Ngɛɛ zhɛ ma pana atwa elele na a hiranga nu n-ndwụtwụ mo shidubo iwɛ izunde keeni atwa tụkwụna ulwapɛ, ta atwa na o shidongo shimwono shɛ shɛgwangwama sha aba ni iyi nɛ aa lashajɛ na abwagara keeni tuhalakaka.

10AGWANGWAMA hiɛŋ, Nụ ụjita ata, ibɛ ɛhi zhɛ hia hwuga n'ungwa no odubo ata ɛɛ hiɛŋ, Odubo Bijana nu Jɛrusalɛm. Hi zhɛ hia hwuga tu u'wo zweni gboo geri ata atwa ta jɛjɛ tu ufwo tu ufwo keeni tuhwuŋzwotongwu te tikpekwu.

11Ahiɛba na hi namɛ geri ba cɛnjɛ tu udukwo, zwono ma kwakwa nu u'wo gboo, iwɛnɛ ta ahinya elele zha shɛ a nama ya, ta atwa elele na ga nda tihinya ta azụrụfa, ɛ zhɛ a nda ufwu kpaaŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12Na aka ata Ngɛɛ zhɛ ma shapa ụsụtụla mo hikokono Jɛrusalɛm. Maa ma pana atwa na mama ngbaracɛ maa e meme eri ni iyi elele ulwapɛ, a gata mɛmɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA njɛ shɛ iyi ibiye kwo kaa iyi iwɛ o.

13Ɛ zhɛ o sugo uduciya wa aba, ɛ zhɛ o hwuŋzotongo du shimwono sha aba. A zha shɛ o zwono no shimwono sha ata aa ma o, a zha shɛ du kaa a swa meni ma tụ'walụ ta afwafwa ata aa bilaga o.

Ụjita Ụ'wụtụ wa AGWANGWAMA

14Ụjita ata ụ'wụtụ AGWANGWAMA zhɛ a duma ụshɛrɛya gwumwongonu ya ciiŋ ciiŋ, u gwumwongonu, we ci ba kakayɛ! U zhɛ kaa wa sha ụjita ụwɛ, okwo yaa shɛ ejeshi na ge eri a nda teleyi, ɛ zhɛ o zwono nu n'ungwa gboo!

15Ụjita ata zhɛ wa sha ụjita isɛbwɛ, nụ ụjita tiriri, nụ ụjita ụngwụ-tuhwuga, nụ ụjita u tuhwuŋzwotongwu keeni ụjita ufwu tɛnda, nụ ụjita tishi ti tikpirimi, nụ ụjita wo odomu keeni iyi turumono i tizhuuŋ,

16nụ ụjita rundu ra akakacɛ ujasa, keeni rundu ru ukwuruwa ujasa ru na ri zhɛ ra sukakana ashɛpwụ ata a'wụtụ a'wụtụ a na ga 'yagajɛ aba na zeteji, ta shɛshɛkpa shɛ na shi ge zeteji.

17AGWANGWAMA hiɛŋ, N zhɛ me sugeni atwa kpaaŋ tiriri tụ 'wụtụ gana ga, iwɛ maa ga bụtụ be elele na hamba ofwo gana olubo. A n njɛ iwɛwɛ Gamba AGWANGWAMA, iwɛbɛ po mehieŋ ma aba mi zhɛ ma fwunga gana meni, n'wo ma aba mi zhɛ mo tulogono na cɛnjɛ mu no fwoso gana ubizo.

18Azụrụfa keeni azhɛnarɛya aba zha shɛ a ala maa e bicinji aŋ nụ ụjita na isɛbwɛ ya AGWANGWAMA ishijɛ o, Tugorogo tu na isɛbwɛ ibwɛ yo gorogo na tugwumana, ti zhɛ ta nda cɛnjɛ tu unyizo ufwu hwɛɛ. Ubwa kaa zhɛ be sugeni atwa elele na namɛ na cɛnjɛ tu unyizo ti'ilono ta aba eshigiri.

Zɛfania 2

Ilipwɛ maa A Jɛshɛrɛjɛ-shihaŋsa

1Oo ahiɛba udenji ga mepi shi ezuye, momo sotulonu ma urubwo uko,

2tobwolo ụjita ata ee jwe te ci shi o, tobwolo ụjita ata ɛɛ zhɛ mo hi unzo gana afụrɛkɛcɛ te ci shi o, tobwolo isɛbwɛ ya AGWANGWAMA nɛ vwengenji te hi ubi shi o, tobwolo ụjita ata Agwangwama zhɛ a nda isɛbwɛ ibwɛ u te hi zhegeni shi o.

3Ahiɛba atwa elele na shɛ atwa cɛnjɛ tu ga, a na meme zucinje, a na kaa a hwuga-unu na AGWANGWAMA a pana, zhajɛ ma no ofwo AGWANGWAMA maa hi untangana tiririri. Untangana ma timeme zucinje, nekeshi hia banangana hwuŋ nụ ụjita ata AGWANGWAMA zhɛ a nda isɛbwɛ ibwɛ.

Iyi Iwɛ nɛ Zhɛ yo Jitono Ababɛshɛ Isrɛl

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

4I zasa bụtụ be elele zhɛ ba vwa nu Gaza o. Ashkɛlon kaa zhɛ a sha osombo. Ɛ zhɛ
o unzo atwa na ga jɛjɛ na Ashdod nu uwaŋna tishikoko, ɛ zhɛ du o unzo atwa na
ga jɛjɛ ne Ekron nụ ụshɛpwụ wa aba hwɛ hwɛɛ.

5Ahiɛba atwa cɛnjɛ ti Keret na hiɛ jɛjɛ nụ ụpalanụ itekwu, hi zhɛ hia nda hwuŋ
adangboo! Ahiɛba atwa Kenan a na hi namɛ na cɛnjɛ ta Afilistia, n-ndumwa ma
AGWANGWAMA mɛ hiɛ sukakanɛ. N zhɛ me hi iricingo hwɛɛ, i zasa bụtụ na zhɛ
ba vwa ya o.

6Cɛnjɛ ta ata ti hiŋ tụ ụpalanụ Urefu ti zhɛ ta sha cɛnjɛ ta tiyaga, apata a'iywa-
agwụdụ zhɛ a ta idile ya aba, nazhɛ a ma nsumo ma agwụdụ aba du na tuba.

7Atwa ihwɛ Juda a na vwanganɛ, ɛ zhɛ a lashagaga cɛnjɛ tụ bụ. Ɛ zhɛ na yaga ni
iyimabiga ya aba na tuba, o no woto no shimwono sha ata shɛ namɛ na Ashkɛlon.
AGWANGWAMA na shɛ Agwatana aba zhɛ ba ima aŋ u'ala, bɛɛ zhɛ be
gwuricingeni aŋ tɛzhɛmana ta aba sasana.

Ɛ Zhɛ a Sukakana Atwa Moab na Atwa Amon

8AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, N hwụjɛ ta atwa Moab keeni atwa Amon
a twagaga atwa mi, aa nda aŋ asada, aa busa maa ɛ zhɛ a lashɛga cɛnjɛ ta aba.

9Gana na tu Ngaa shɛ Agwatana Isrɛl na ba hwungwa gom, N zhɛ ma nda Moab
ufwu gana Sụdụm tilɛɛ, Ngɛɛ zhɛ ma nda A'amon ufwu gana Gụmụra. Ɛ zhɛ a sha
ugodo manɛ keeni ofwo na hwuŋzwotongwu unyizo-nom, tu'untwo ti zhɛ ta
lashagaga uŋ. Atwa mi na vwanganɛ aba zhɛ o sugo i'wɛŋnɛ ya aba, ta cɛnjɛ ta
aba a 'yaga.

10Gana ɛɛ zhɛ a pana atwa ga Moab na atwa Amon ulwapɛ ta, iwɛ tubusa keeni
tumama sata ta aba, ti iwɛ tutwa ta ata aa twagajɛ atwa AGWANGWAMA na
Hwuri Kpaaŋ.

11AGWANGWAMA zhɛ o holono aŋ. Bɛɛ zhɛ bo zwono tuwa ta cɛnjɛ tu unyizo
inyɛsɛ maa tɛ shɛ iyi tɛgadaga, nazhɛ udenji we elele zhɛ na zhɛba bụ na cɛnjɛ ta
aba.

Ɛ Zhɛ a Sukakana Atwa Itiopia

12Ahiɛba atwa Itiopia, utokwobi wa AGWANGWAMA zhɛ du ma hiɛ kwụna.

13Bi zhɛ ba zhajɛ maa sukakana atwa tuzuba, bɛɛ zhɛ ba nda atwa Asiria ufwu.
Bi zhɛ ba nda ụshɛpwụ Ninivɛ osombo na ee jineci, u zhɛ wa sha gana ụshɛka na
zasa meni.

14U zhɛ wa sha ofwo na iyimabiga, ni inɛ, ni isundɛ ehilo iyiri swoswoswo zhɛ no
woto. Ozhukwukwu zhɛ a nama no osombo ata a na ugagaga na agbahwụ ubwa.
Shanụnụ iyiri swoswoswo shi zhɛ shɛ na patangana ni idwɛtwɛ yo odubo, shɛ
na ugagaga. Ɛ zhɛ a bwaga i'wɛ'wɛ ɛtɛ yo osobu oo to la shimwono sha ata ukogo.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

15Ụshɛpwụ wa ala mama 'yajɛ, na namɛ la suu, na wa shana wɛ hiɛŋ, Gamba na, i zasa binya bụtụ ta namba n hwuri o. Hioko, gana na tu waa shɛ ya osombo, waa shɛ ya ofwo na isundɛ ehilo yo woto! Bụtụ be elele na ba kashɛka ụŋ, bu na ta uŋ ashɛshɛrụwụŋ! Bu na sakakana uŋ u'ala.

Zɛfania 3

Iwɛwɛ nɛ Atwa Jɛrusalɛm Njɛ

1ATWA ụshɛpwụ ata tigezhe na u hashɛganụ, a na a nda atwa aba umungwuta, ɛ zhɛ a nda hwuŋ adangboo!

2A hwụjɛ shɛ unu wa AGWANGWAMA o, e leshiji shi du kaa tunangangana tu na baa nangangana aŋ o. A patanɛ shɛ AGWANGWAMA rishe o, o gwumwonu su du kaa na Agwatana aba o.

3Ehiu aba a shɛ gana izeci nɛ ye ngwulo; ajɛmɛ-ụshɛrɛya aba, a shɛ gana ogwusu na o rungo nụ ụrụmɛ, anaa na weŋpeni shi iyimɛyɛ ye elele maa iyi heleni iŋ.

4Egesere aba shɛ shɛ kaa atwa tɛcara o. Onongbo a hashɛgana ohwolu tijilo, aa nda gana na kwụlanɛ aŋ nu undwa wa AGWANGWAMA.

5Ama AGWANGWAMA na namɛ nụ ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ; i shɛ bu na bi tiririri, iyi nɛ teni cɛŋ kiri baa nda, bɛ njɛ shɛ iyi nɛ 'wanjɛ o. Uvwungwa uvwungwa baa 'waŋnanɛ atwa ubwa tishiriri, i zasa aka boo ngwulo iyi-heri elele o. Taa hwayɛ atwa ata zasa kaa waa ririri o, a ta waa kaa tuhwulo ti iyi nɛ 'wanjɛ tɛnda, ezuye kaa shɛ shɛ aŋ o.

6N iricingwo edenji elele; Ngaa nduwa ashɛpwụ aba a'wụtụ a'wụtụ ufwu, Ngoo hwuŋzwotongwo uba, ta shɛshɛkpa sha aba hwɛɛ. Atwa zasaba ya na ashɛpwụ ata o; ihwɛŋnɛ ya amɛ ụshɛpwụ zasa ya atwa maa a na ta iŋ o, i zasa bụtụ be elele ta vwɛ ya o.

7Ibɛ po Ngɛɛ hiɛŋ atwa ụshɛpwụ ata, Hi zhɛ hi ma n sụma ya inyɛsɛ tilɛɛ, maa hiɛ hwụjɛ tunangangana tu na Ama hi nangangana, iwɛ maa kede mo hwuŋzotongo ya ofwo aba bɛjɛjɛ o. Ama okwo ti Ngee peni aŋ ulwapɛ i ci gana ga, nazhɛ nazhɛ aa kaana iyi tutocongo ụdamụ ni iyi elele nɛ aa ndangana.

8Ibɛ po AGWANGWAMA hiɛŋ, N shɛlana ma, nụ ụjita ata Ngɛɛ zhɛ mɛ ishijɛ, maa ma ta edenji iwɛ. N zhɛ mo sotulonu edenji keeni cɛnjɛ cɛnjɛ-ta-tugwama, iwɛnɛ po N hoŋswo maa ma nda isɛbwɛ na aba tebiye. Movwo mi isɛbwɛ mi kaa mi zhɛ mo hwoŋzhingo cɛnjɛ tu unyizo kpaaŋ.

AGWANGWAMA Shiri-unu iwɛ Tugwube

9Nazhɛ Ngɛɛ zhɛ mo sheyingo edenji, nazhɛ ɛɛ zhɛ a nda adua no ofwo mi kiri, shɛ no ofwo azhɛba elele o. Ɛ zhɛ a hwuga ya unu mu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10Okwo yaa shɛ atwa mi na garatagwụ a na zwegeni taa hileniye erefu Itiopia, ɛ zhɛ na ma 'waŋnanɛ apwaŋ mi.

11Ezuye zha shɛ ma hi sha ya na aka ata iwɛ tigezhe tu na ehi n twonuo la o. N zhɛ ma bacɛnga bụtụ be elele na ba busa na kaa mama sata, hi zha shɛ hi ma n tana ya tigezhe kwukwuŋ ni ishɛmɛ ɛtɛ mi tijilo.

12N zhɛ mo hi tulonono atwa na meme zucinje, a na du kaa namɛ saiiŋ na ashashɛ hiŋ, aba shɛ atwa ata patanɛ izeci mi Gamba AGWANGWAMA rishe.

13Atwa Isrɛl a na ta vwanganɛ, a zha shɛ a nda ya bụtụ be elele iyi nɛ 'wanjɛ o, a zha shɛ a dwa ya ụzagwụ o, a zha shɛ du kaa a halakaka ya bụtụ be elele o. Iyi zhɛ na zhɛmana aŋ, ɛɛ zhɛ a nama suu, a zha shɛ a nda ya inyɛsɛ bụtụ be elele o.

Azunga Unyasa

14Oo ahiɛba atwa Juda, ugana ma taawụụ na azunga unyasa; oo ahiɛba atwa Isrɛl, kala ma n'ungwa taawụụ! Oo ahiɛba atwa Jɛrusalɛm, bwada ma unyasa na shɛmɛ shi hiŋ hwɛɛ!

15AGWANGWAMA kwunanjɛ ya ulwapɛ hiŋ, bee becinji atwa i'ime hiŋ. AGWANGWAMA na shɛ Agwuma Isrɛl namɛ ne hiŋ; i zasa iyi elele namba ya maa hiɛ njɛ inyɛsɛ ibɛ o.

16Aka zhɛ o to tɛ ɛ zhɛ ɛ hiɛŋ Jɛrusalɛm, na shɛ ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ Zayon, Ta nda ya inyɛsɛ o! To lono maa i'ɛlɛ bụ lweji ya o!

17AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ, namɛ ne hiŋ! Ukpahiŋ ubwa kaa ma hi pana tụlasụ. Iwe hiŋ kaa lemicinji bu amɛ, bi zhɛ ma hi pana uraiŋ ufwo iwɛ tulubo tu bwa. Ubwa zhɛ na zunga azunga unyasa tubwada iwe hiŋ.

18N zhɛ ma hiɛ pashɛnga ụngwụ hiŋ tuhwuga nụ ụjita nsono mu na ee shiri, N zhɛ ma hiɛ bɛzhɛnga ụpụrụsa ata ga hiɛ patanɛ.

19Aka ata ci hwuŋ, N zhɛ ma pana atwa na ma hi nda la umungwuta ulwapɛ; N zhɛ ma lashaga atwa na hinyangwụ, me jicinje atwa na ee ge gereteji la. N zhɛ mo sheyingo ezuye na 'imɛ aŋ la maa a shɛ ya ụjɛrụma keeni ashɛtwa, no ofwo elele na ee peni aŋ la ezuye na cɛnjɛ tu unyizo.

20AGWANGWAMA hiɛŋ, Aka ata ci hwuŋ, N zhɛ me hi jicinje ni ihwɛ; maa mo hi sotulonu urubwo uko. N zhɛ ma nda maa hi 'yaga ụjɛrụma, maa hi beni urishi na cɛnjɛ tu unyizo hwɛ hwɛɛ, maa me hi gwuricingeni tɛzhɛmana ti hiŋ ne eshe hiŋ gom.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Hagai

Hagai 1

E Keri Atwamwa Ụhiɛŋshɛ maa e Meeneni Umwono wa Agwatana

1Ti ga Darius yɛ tugwama ti Pɛsia, yaa namɛ shiywa shi yebi, nu upiana ucihiŋ, nụ ụjita uko, nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa nu ugwomina Juda gɛ Zɛrubabɛl yɛu-ye-eyi Shiɛltiɛl keeni uhiu wo onongbo go Joshua yɛu-ye-eyi Jehozadak tedure nu unu Hagai na shɛ bigesere ga.

2Bɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, Atwa ga hiɛŋ, Aka te ci shi maa e meeneni umwono wa Agwatana o.

3Ibɛ po AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa na atwa ga tedure na Hagai na shɛ bigesere, bɛɛ hiɛŋ,

4Aka na shɛ maa hi zwogono no shimwono shi hiŋ shi biye na ree, tu umwono ga mu hwuŋzwo?

5Ibɛ po AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, hiɛŋ, Haŋsa ma maa hiɛ kwụbɛ gana na yaa hiɛ shanɛ.

6Hia bila izɛgwu te gembi, ama hie gwube cwɛŋ bana, ahia ya iyi, ama hi shigeji shi o, ahia swa meni, ama i'uyɛ ihi hiŋ shi o, ohio urugono tugwuno, ama mpiala mi hi genji shi tisha o, bụtụ be elele na ba lashɛga ukwuribi wa alubashɛ, bu no zwono uŋ na arɛta na ibwatagwụ

7AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, Haŋsa ma maa hiɛ kwụbɛ gana na ti yaa hiɛ shanɛ.

8AGWANGWAMA hiɛŋ, Zhaga mungo ma nshama maa hi jwɛ i'wɛ'wɛ maa hi mo umwono ata mu, iwɛ maa ma 'yaga amɛ-olom nu bwa, maa a na ma zhɛba apata.

9Hia jalakaka maa hi 'yaga iyi te gembi, ama hia 'yaga ya cwɛŋ bana, aka na kaa ehi jicinje iŋ ni ihwɛ, Mo hwulupono iŋ. Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, N hiɛŋ, Imbe kwuŋ poo? Iwɛ umwono ata mu u hwuŋzwo, bụtụ bụtụ kaa meme shi iwɛ umwono ubwa tuma kiri.

10Iwɛ hiŋ ibɛ po eshilo ngbi shi, ibɛ du kaa po iyi elele meci shi na cɛnjɛ.

11Nazhɛ Ngaa karɛ ubata maa ụ 'imɛ cɛnjɛ keeni nshama, waa 'imɛ du iyi izɛgwu, waa 'imɛ du meni mụ tụ'walụ ta afwafwa mu ufwo ta manɛbɛ ma buta, ti iyi elele nɛ cɛnjɛ tɛ bɛcinjɛ, ta atwa, ti iyimabiga, tu ugondu i'ɛlɛ ya aba hwɛɛ.

A Hwụjɛ-unu wa AGWANGWAMA

12Nazhɛ gɛ Zɛrubabɛl yɛu Shiɛltiɛl keeni Joshua yɛu Jehozadak na shɛ uhiu wo onongbo, na atwa vwɛ aba hwụjɛ-unu wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana aba keeni n-ndumwa mu Hagai na shɛ bigesere ata, nu gana na ta AGWANGWAMA na shɛ Agwatana aba tumwanɛ bụ, ibɛ po aa sụmɛ AGWANGWAMA inyɛsɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13Nazhɛ ga Hagai na shɛ butumwa ata ba AGWANGWAMA mbishi atwa ata utumwa wa AGWANGWAMA, bɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA hiŋ namɛ ne hiŋ.

14Ibɛ po AGWANGWAMA ishicinjɛ ahaŋsa Zɛrubabɛl yɛu Shiɛltiɛl na shɛ ugwomina Juda keeni ahaŋsa Joshua yɛu Jehozadak na shɛ uhiu wo onongbo keeni shihaŋsa sha tumwata ta atwa ata hwɛɛ, aa zhajɛ ee kwuni ugondu u tuma tu umwono ata wa AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, na shɛ Agwatana aba,

15ti ga Darius yɛ tugwama, yaa namɛ shiywa shi yebi, tu upiana ucihiŋ namɛ ijitɛ woshi-ni-bɛ-neshi.

Hagai 2

Unu-tishilo keeni Ti'ingatanga

1Ti ga Darius yɛ tugwama, yaa namɛ shiywa shi yebi, ni ipiɛnɛ icenje, ni ijitɛ woshi-nu-boo-ko, nazhɛ AGWANGWAMA dumananɛ n-ndumwa tedure na Hagai na shɛ bigesere ata, bɛɛ hiɛŋ,

2Mbiso ugwomina Juda gɛ Zɛrubabɛl yɛu Shiɛltiɛl, nu uhiu wo onongbo go Joshua yɛu Jehozadak, keeni atwa na vwanganɛ kpaaŋ maa,

3Gaaba ta namba na ashashɛ hiŋ te teyinje gana na ụzhɛ umwono ga namɛ laa? Gana na tuba waa hiɛ shanɛ ya hwuwayɛɛ? U hi shanɛ shɛ gana iyi tɛgadaga hŋ?

4AGWANGWAMA hiɛŋ, Ɛ-Zɛrubabɛl, O-Joshua yɛu Jehozadak na shɛ uhiu wo onongbo, ta ahiɛba atwa vwɛ, ga u'waba ihiɛ hiɛ hwɛɛ hiŋ. AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, Mizha nda ma ugondu, iwɛnɛ po N namɛ ne hiŋ.

5Gana na Ngee hi shileni la unu aka na ta ahiɛ banɛ ni Ijipti, gana ata ga kaa Mpiala mi mi mu namɛ na ashashɛ hiŋ, ta nda ma inyɛsɛ o.

6Gana AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ jɛmɛ na, bi hiɛŋ, Na aka fwalaa na te e ci, N tɛ zhɛ mo zhingoto azuba keeni cɛnjɛ tu unyizo keeni itekwu kpalụ ko gba.

7AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, N zhɛ du kaa mo zhingitono edenji elele kpaaŋ, nazhɛ ɛɛ zhɛ e suje aduciya wa aba kpaaŋ nu umwono ga, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ mo shidingo uduciya nu umwono ga.

8AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, Ta azhɛnarɛya, ta azụrụfa, Gamba n 'yajɛ.

9AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, Ụzhɛ umwono ga zhɛ wo hwulo una ala ụngwụshɛ, epe kaa Ngɛɛ zhɛ ma nda maa i zhɛmanɛ atwa mi maa a 'yaga du amɛ-olom.

Unu-tishilo wa Agwatana

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10Ti ga Darius yɛ tugwama, yaa namɛ shiywa shi yebi, nu upiana ucinjishi, ni ijitɛ woshi-ni-bɛ-neshi, nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa na Hagai na shɛ bigesere ata, bɛɛ hiɛŋ,

11AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, hiɛŋ, Hiɛŋ onongbo maa ge e heŋshi iwɛ iheŋtene gɛ.

12Yaa shɛ bụtụ fwuleji usunda na aa njɛ tijilo nu utogwo ubwa, nazhɛ utogwo ata ubwa timengeni iyi elele gana ukara, kwo kaa urombwo, kwo kaa mayaga, okwo manɛbɛ keeni iyimɛyɛ iyiri ye elele nɛ aa nduwa, asha ijɛ ɛtɛ utogwo ata ubwa timengeni suu zhɛ du ye jirumo? Onongbo jishijɛ, ɛɛ hiɛŋ, Awo.

13Nazhɛ ga Hagai heŋteneni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ bụtụ meme heshigeni iwɛnɛ bee timengeni ru'wo, yaa shɛ bee timengeni beye iyimɛyɛ gɛ ike, asha iyimɛyɛ ɛtɛ suu du hashɛganụ? Onongbo jishijɛ, ɛɛ hiɛŋ, Iiŋ, i hashɛganụ.

14Nazhɛ ga Hagai hiɛŋ, AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, Gana yaa shanɛ atwa ga keeni udenji ga a na namɛ nu umbe mu ta. Gana ata du ugondu i'ɛlɛ ya aba we elele ụ shɛ, iyi elele nɛ aa pana ụrụpɛ nu utukwu mu hashɛganụ.

15Ma hi tabwa maa hi heŋshi iyi nɛ ihi teneni la uuwa i ci aka ga, nazhɛ maa hi shepi utayɛ maa hi kwuneneni umwono ga wa AGWANGWAMA tuma.

16Aka na bụtụ zhe la nu urubwo na ga lanɛ ne bimenji bi iyimɛyɛ woshi, ama tuba umpwa gba namba, aka na bụtụ zhe no okwokwo na maa sarɛ meni mụ tụ'walụ ta afwafwa nhiŋlwo dupu, ama nhiŋlwo woshi gba bee gwure na muba.

17AGWANGWAMA hiɛŋ, N njɛ maa ulwa keeni ugarɛrɛ 'imɛ iyimɛyɛ hiŋ, Ngee hwelipi iŋ du na atayɛ-eshilo, taa hwayɛ hi lacɛ tɛjɛshɛrɛga maa hi gwure pi mi.

18Ama na ngbaraka ma ya te kwuni na aka ga zhɛ geri-be-eshe, te kwuni nụ ụjita ga woshi-ni-bɛneshi nu upiana ga ucinjishi, na haŋsa ma te kwuni nụ ụjita ga ee hwuwi ukoshilo umwono wa AGWANGWAMA tishilo.

19Okwo ti izɛgwu vwɛ shɛ ya nu urubwu, ta afwafwa, to owowo, ti i'wɛ'wɛ ya apomɛgranati keeni i'wɛ'wɛ buta te 'weri shi, te kwuni na aka ga zhɛ geri-be-eshe, N zhɛ ma hi pana uwebiye.

Gɛ Zɛrubabɛl shɛ yɛu-ugondu nɛ AGWANGWAMA Teri

20AGWANGWAMA dumananɛ n-ndumwa na Hagai na aka yebi nụ ụjita ata woshi-ni-bɛ-neshi nu upiana ata uko uko, bɛɛ hiɛŋ,

21Mbiso Zɛrubabɛl ugwomina Juda maa, N zhɛ mo zhingitono azuba keeni cɛnjɛ tu unyizo.

22Ngɛɛ zhɛ du ma bizhanga shɛgwuma na tugwama ta aba, N zhɛ kaa ma lashaga tu ukpahiŋ wa aba. N zhɛ mo ubo ihɛŋtu ujasa, ta asụcɛ ibɛ, idɛkwɛ ya aba zhɛ yo 'wo, asụcɛ ibɛ zhɛ mama kwụnanụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

23AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, Ụjita ata ci hwuŋ, N zhɛ ma bu shapa gabụ gɛ Zɛrubabɛl yɛu Shiɛltiɛl na shɛ yɛu mi ugondu, ma bu nda gana bukanɛ na aa nda iyi useyida u ticinji. AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, Gamba m bu twolwo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Zɛkaria

Zɛkaria 1

1Ti ga Darius yɛ tugwama, yaa namɛ shiywa shi yebi, ni ipiɛnɛ itindɛtu, nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa ne bigesere gɛ Zɛkaria yɛu-ye-eyi Bɛrakia, bụjalụ Ido, bɛɛ hiɛŋ,

2Gamba AGWANGWAMA, N 'yajɛ isɛbwɛ no ogwunukwoshi hiŋ tebiye.

3Ibɛ po mbiso atwa ata, maa AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, Gwure ma no ofwo mi, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ me gwure no ofwo hiŋ.

4Ta sha ma gana ogwunukwoshi hiŋ o, anaa na egesere mi o mbiso utumwa mu cala cala, ɛɛ hiɛŋ, Jɛshɛrɛga ma maa hi beni ni iyi iwɛ hiŋ keeni ugondu hiŋ ụwɛ. Ama a hwụjɛ shɛ, e peni shi du kaa abashɛ o.

5Ce ogwunukwoshi ata hiŋ namɛ ya hwuwayɛɛ? Egesere ata tubaa, ɛ zhɛ a ya suu uraiŋ unyizo-nom?

6Ama onu mi tụpana keeni shikpogo shi mi, shɛ na Ngee peni la miaụŋ mi mi mu ugondu a na shɛ egesere unu, a 'imɛ shɛ suu ogwunukwoshi ata hiŋ? Ibɛ po aa jɛshɛrɛjɛ-shihaŋsa sha aba, ɛɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, bi ti peni ulwapɛ na teni cɛŋ ni ihwɛŋnɛ nɛ ata nda iyi, keeni ugondu na ata ndangana, nu gana na bee heŋshi maa ma tɛ nda.

Asụcɛ Idɛkwɛ nɛ Zweni na Ashashɛ Atụla-ishɛmɛ

7Ti ga Darius yɛ tugwama, yaa namɛ shiywa shi yebi, ni ipiɛnɛ umpwa-nu-boo-ko ni ijitɛ woshi-ni-bɛ-neshi, nazhɛ AGWANGWAMA jɛmɛ n-ndumwa ne mi Gamba gɛ Zɛkaria yɛu Bɛrakia bụjalụ Ido no ozobu nụ ụjita. Ngɛɛ hiɛŋ,

8N kwụbɛ bụtụ na ba suka budakwa bi shenje ti bee shikeni nu ulomu, na ashashɛ atụla-ishɛmɛ oko. Nazhɛ idɛkwɛ ishenje, ti inɛ tubana, keeni inɛ icɛnjɛ shikekeni na aba ubwa.

9Na aka ata Ngee heŋteni bu, Ngɛɛ hiɛŋ, Iyɛri mi, Ataaba naa? Nazhɛ butumwa ata ba azuba ba njɛ ne mi hiɛŋ, N zhɛ mo bu mbisono iyi nɛ aa shɛ.

10Ibɛ po bụtụ ata na shikeni na ashashɛ atụla ata ishɛmɛ, jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, Atwa ga aba shɛ atwa ata AGWANGWAMA tumwanɛ maa e hikekeni unyizo.

11Nazhɛ ɛɛ jishijɛ butumwa ata ba AGWANGWAMA ba azuba na shikeni na ashashɛ atụla ata ishɛmɛ, ɛɛ hiɛŋ, Tu rungwo unyizo hwɛɛ, tụ kwụbɛ maa unyizo hwɛɛ wa ta ụhinjanụ suu.

12Na aka ata butumwa ata ba AGWANGWAMA ba azuba hiɛŋ, Gabụ AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, aka naa ɛbi zhɛ ba kwụba inyɛmɛnyɛmɛ Jɛrusalɛm keeni ashɛpwụ Juda a na abi 'yajɛ isɛbwɛ na aba shiywa dupu-nu-woshii?

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13Ibɛ po AGWANGWAMA jishijɛ butumwa ata ba azuba na ba njɛ n-ndumwa ne mi, nu n-ndumwa mu tulubo-ti-biye keeni mu na mi ti'ingatanga.

14Nazhɛ butumwa ata ba azuba na ba njɛ n-ndumwa ne mi hiɛŋ, Duma maa gana AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ na, maa, Iwɛ Jɛrusalɛm keeni Zayon n tɛtajɛ tebiye.

15Amɛ mi kaa hashɛganụ ne edenji ata namɛ nụ ụhinjanụ, iwɛnɛ Ngaa imanɛ atwa mi isɛbwɛ, ibɛ po edenji ata tuba a kaana ụbaụta wa atwa mi.

16Iwɛ inɛ gɛ, ibɛ po AGWANGWAMA hiɛŋ, N gwure nu Jɛrusalɛm nu uwanyi, na amɛ ubwa kaa du ɛɛ zhɛ a ma umwono mu, ɛ zhɛ du kaa a maanana uba Jɛrusalɛm, AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ ubwa dumwa.

17Nazhɛ butumwa ata ba AGWANGWAMA ba azuba hiɛŋ, Ugana sasana maa, AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, Tɛzhɛmana ti zhɛ ta fwunganana na ashɛpwụ mi, AGWANGWAMA zhɛ a ingatanga sasana Zayon, maa tala du Jɛrusalɛm, maa ụ shɛ una ubwa.

Shihiuaŋ shi Neshi Keeni Alụma eneshi

18Ngee shepi eshe, Ngaa mbiyanɛ, Ngaa kwụbɛ shihiuaŋ shi neshi.

19Ngɛɛ hiɛŋ butumwa ata ba azuba ba njɛ ne mi, Imbe shihiuaŋ shɛ ga shɛ shɛɛ? Bɛɛ n jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, Shihiuaŋ shɛ ga shɛba shi gereteji la atwa Juda, ta atwa Isrɛl keeni Jɛrusalɛm.

20Na aka ata ibɛ AGWANGWAMA m mbiseni alụma eneshi.

21Ngee unseni bu, Ngɛɛ hiɛŋ, Imbe atwa ga e ci maa a njɛɛ? Bɛɛ jishijɛ bɛɛ hiɛŋ, Shihiuaŋ shɛ ga shɛba shi gereteji la atwa Juda, iwɛ maa kede bụtụ be elele ishicinjɛ ya uhiuhiu ubwa o. Ama tuba alụma ga zhajɛ maa e zweni aŋ inyɛsɛ, maa du a 'waŋtatanjɛ shihiuaŋ shɛ ga she edenji anaa na ishicinjɛ shihiuaŋ sha aba maa a sukakanɛ cɛnjɛ tu Juda, maa e gereteji du atwa na jɛjɛ na tuba.

Zɛkaria 2

Bụtụ na 'Waŋnɛ Uhwohwo Tuma Tɛndarɛshɛnga

1Ngee shepi eshe, Ngaa kwụbɛ ta bụtụ bu ko 'waŋnɛ uhwohwo tuma tɛndarɛshɛnga ni i'ɛlɛ ibwɛ!

2Nazhɛ Ngɛɛ hiɛŋ bụ, Cee ɛbi zhɛɛ? Bɛɛ n hiɛŋ, N zhɛ ma manga Jɛrusalɛm maa ma mapa uholo keeni ụnjɛswa ubwa.

3Ngaa kwụbɛ ta butumwa-ba-azuba na ga njɛ n-ndumwa ne mi keeni izhɛ nu umbe, ibɛ butumwa-ba-azuba bi nya zhajɛ bee ci bu.

4Ibɛ po butumwa ebe ga njɛ n-ndumwa ne mi hiɛŋ bụ, Gozhigo, hiɛŋ yɛu ɛtɛ i tisemberi 'waŋnɛ uhwohwo tuma tɛndarɛshɛnga maa, Atwa ofwugwo zhɛ a

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

nama nu Jɛrusalɛm, ti iyimabiga, ibɛ po Jɛrusalɛm zhɛ yo hwulo ugombo maa u 'yaga uba.

5Gamba ni ikɛnyi mi N zhɛ ma shana uŋ uba ulwa na zhɛ wa jilanɛ uŋ. AGWANGWAMA hiɛŋ, Gamba n zhɛ ma shaanana ụjɛrụma na namɛ na amɛ ubwa.

A Suyana Atwa na Namɛ na Ti'ima maa e Jiye

6AGWANGWAMA hiɛŋ atwa ubwa, Zhajɛ ma! Zhajɛ ma! Gozhigo ma maa hi beni na cɛnjɛ tu tuzuba, iwɛnɛ ti yaa shɛ Gamba n hi gereteji la geri geri.

7Ahiɛba atwa Zayon, a na namɛ nu Babulon, bananganɛ ma hi jiye nu Jɛrusalɛm.

8AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, ubwa jɛmɛ iwɛ gɛ, bɛɛ hiɛŋ, Na aba na ti bee m peni ụjɛrụma ata, baa n tumwanɛ maa ma sukakana edenji a na o sugo i'wɛŋnɛ hiŋ. Iwɛnɛ po bụtụ be elele ihi timengeni, asha bi timengeni du iyi ibwɛ yo ogwumishi inɛɛ nɛ i shɛ gana bụzagwụ be rishe ru bwa.

9Hioko ma, AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, N zhɛ ma haŋpana aŋ u'ala mu, maa ma sukakana aŋ, maa tuba atwa na shɛ la miaụŋ-mu-ugondu ma aba, aba zhɛ o sugo i'wɛŋnɛ ya aba. Aka na ti ijɛ njɛ hwuŋ, nazhɛ ɛhi zhɛ hia mapa maa AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ ubwa n tumwanɛ.

10Nazhɛ AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, Oo ahiɛba atwa Zayon, zunga ma azunga, maa hi na bwada du unyasa, iwɛnɛ te me ci maa ma nama na ashashɛ hiŋ.

11Aka ata ci hwuŋ edenji ofwugwo zhɛ momo togwu na AGWANGWAMA, ɛɛ zhɛ a sha atwa ubwa, bi zhɛ ba nama na ashashɛ hiŋ, ɛhi zhɛ hia mapa maa AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ ubwa n tumwanɛ utumwa no ofwo hiŋ.

12Ibɛ po AGWANGWAMA zhɛ a 'yaga cɛnjɛ tu Juda maa tɛ shɛ iyi ibwɛ ticinji nɛ i shɛ urobwo ubwa na cɛnjɛ te tijilo, bɛɛ zhɛ ba tala du Jɛrusalɛm sasana.

13AGWANGWAMA zhɛ ba banɛ no olugwo ubwa tijilo na baa namɛ, ga bụtụ be elele 'imɛ ilɛmɛ na agba ubwa.

Zɛkaria 3

A Njɛ Joshua Shɛshɛshɛ Ee Urigeni bu Otogwo

1Nazhɛ AGWANGWAMA m mbiseni Joshua ata shɛ uhiu wo onongbo, ti bee shikeni nu umbe butumwa ba AGWANGWAMA ba azuba, ge Setan tuba shikeni nu u'ala ubwa ubiye maa suyana bụ ụshɛrɛya.

2Ama AGWANGWAMA hiɛŋ Setan, Gamba AGWANGWAMA, N zhɛ ma bu tazhɛgana, Gamba n shɛ AGWANGWAMA na teri Jɛrusalɛm, N zhɛ ma bu tazhɛgana! Bụtụ ga i shɛ gana ukwungwurusu na ɛɛ vwɛ nu ulwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Go Joshua shikeni nu umbe butumwa ata ba azuba, bee urigeni utogwo na 'yajɛ tiri.

4Ibɛ po butumwa ata ba azuba hiɛŋ atwa ata shikekeni pu bwa, Ushigo ma utogwo ata tiri bụtụ ata urigeni. Bɛɛ hiɛŋ Joshua, N sugwo iwɛwɛ bụ, N zhɛ mo bu urugono ya utogwo ufwo.

5Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Pala bụ ma ureweni nu uhiuhiu, maa hi urigeni bu otogwo ofwo, ee peri bu ga ureweni ata, ee hwuŋteni bu ga otogwo ata, ama butumwa ata ba azuba tuba shikeni beye dashɛ.

6Ibɛ po butumwa ata ba AGWANGWAMA ba azuba mbishi Joshua, bɛɛ hiɛŋ,

7AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, Yaa shɛ abụ untanganɛ andwa mi, aba nda kaa ugondu na Ngee bi eni, nazhɛ ɛbi zhɛ ba untangana umwono mu maa no shiyono okpogwu ga rungwutwonu uŋ eshe. Nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma bụ pana ohwolu na ashashɛ atwa ga mi shikekeni epe.

8Oo O-Joshua, gabụ uhiu wo onongbo, shɛlaga, ta atwa vwɛ bụ onongbo a na gɛgajɛ nu umbe bu, hiɛ shɛ atwa na useyida u geri-be-eshe hiŋ zhɛmɛ, N zhɛ mo hi mbisono yɛu mi ugondu igɛtɛ i shɛ a'wa'walụ.

9AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, N zhɛ mo shilo utayɛ na 'yajɛ apada ecenje, nu umbe Joshua, N zhɛ ma ta ụŋ i'nyɛtɛ, Ngɛɛ zhɛ mo sugo iwɛwɛ cɛnjɛ tu ga na amɛ ụjita uko gba.

10AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, Nụ ụjita ata ibɛ bụtụ be elele na ashashɛ hiŋ zhɛ ba suyana yɛu-bino bwa nu uhwuŋnu ikpɛri ya afwafwa ubwa keeni i'wɛ'wɛ ibwɛ yo owowo.

Zɛkaria 4

Uteburu Ụsụtụla keeni I'wɛ'wɛ Buta

1Nazhɛ butumwa-ba-azuba ata ga njɛ n-ndumwa ne mi zhaganane, bɛɛ n zhingicinjɛ gana maa N go woto malabụ.

2Bɛɛ n hiɛŋ, Imbe abụ kwụbɛɛ? Ngɛɛ hiɛŋ bụ, N kwụbɛ uteburu ụsụtụla na aa njɛ na azhɛnarɛya, asụtụla ecenje kaa patanganɛ nu ubwa, asụtụla ata ecenje, una una kaa 'yajɛ a'ibwa tuzuzu ti cenje tuhwuŋtongono.

3I'wɛ'wɛ buta iyebi shikekeni to dongonu asụtụla ata, uko shikeni nu u'ala ubiye, una uyebi shikeni nu u'ala ugwulwo.

4Ngee heŋteni butumwa ata ba azuba ba njɛ ne mi, Ngɛɛ hiɛŋ, Iyɛri mi, Imbe nɛ kwuuŋ?

5Nazhɛ butumwa ata n unseni, bɛɛ hiɛŋ, Bi mepi shi iŋ suu? Ngɛɛ jishijɛ bụ, Ngɛɛ hiɛŋ, Iyɛri, Awo.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

6Bɛɛ n hiɛŋ, N-ndumwa mu na AGWANGWAMA 'yajɛ maa mbishi Zɛrubabɛl na,
bi hiɛŋ, Shɛ ni ikɛnyi, shɛ nu ukpahiŋ du kaa o, ama semi na Mpiala mi mi.

7Oo ɛ-shɛmɛ gɛ i'wɛtwɛ, imbe abɛ shɛ nu umbe Zɛrubabɛl gaa? Bi zhɛ ba sha
cɛnjɛ tụ tụndalụụ nu umbe Zɛrubabɛl. Nazhɛ bɛɛ zhɛ ba shapɛ utayɛ uhiuhiu
tuta, nazhɛ atwa zhɛ o zwono nu n'ungwa, ɛ hiɛŋ, U pilanụ tebiye! U pilanụ
tebiye!

8Nazhɛ AGWANGWAMA m mbishi n-ndumwa mi nya, bɛɛ hiɛŋ.

9Hiɛŋ, Gɛ Zɛrubabɛl, ubwa shiri ukoshilo umwono ga wa Agwatana, ubwa du kaa
zhɛ ba ta ụŋ uhiuhiu. Aka ata nazhɛ ɛhi zhɛ hia mapa maa AGWANGWAMA na
Hwuri Kpaaŋ ubwa n tumwanɛ ga utumwa no ofwo hiŋ.

10Gaaba iwɛ aka na iyi ta namɛ cwɛŋ tatụlanụ sụụ? Ama shɛmɛ sha atwa ga
ecenje shi zhɛ sho lomo hwuŋ, na aka na ta a kwụbɛ ti gɛ Zɛrubabɛl untanganɛ
meni ma ata mo shikocongo tuma ni i'ɛlɛ ibwɛ. [Asụtụla ata ecenje aba shɛ eshe
AGWANGWAMA ecenje a na a kwụba cɛnjɛ tu unyizo hwɛɛ].

11Nazhɛ Ngee unseni bu, Ngɛɛ hiɛŋ, Imbe shɛ ecilo i'wɛ'wɛ gɛ buta i shikekeni
nu u'ala ubiye keeni u'ala ugwulwo wa asụtụla gaa?

12Ngee unseni bu, na aka yebi, Ngɛɛ hiɛŋ, Imbe a'wa'walụ i'wɛ'wɛ gɛ iyebi nɛ
namɛ nụ ụzalụ bo okwokworo ga aa njɛ na azhɛnarɛya, a ga namɛ no olugwo ata
aa 'waŋ manɛbɛ ma buta shɛɛ?

13Bee n unseni, bɛɛ hiɛŋ, Bi mepi shi suu iyi nɛ ijɛ shɛ? Ngɛɛ jishijɛ bụ, Ngɛɛ hiɛŋ,
Iyɛri mi, Awo.

14Nazhɛ bɛɛ hiɛŋ, Ijɛ shikeni eshici atwa eyebi a na ee dudugeni manɛbɛ, maa a
ndanɛ AGWANGWAMA cɛnjɛ tu unyizo hwɛɛ iyi.

Zɛkaria 5

Utakada u Tukwungwulo na wa Hila

1Tu Ngaa mbiyanɛ sasana, Ngaa kwụbɛ utakada u tukwungwulo na wa hila na
azuba!

2Ibɛ butumwa ata ba azuba n hiɛŋ, Imbe abụ kwụbɛɛ? Ngɛɛ jishijɛ bụ, Ngɛɛ hiɛŋ,
N kwụbɛ utakada u tukwungwulo na wa hila na azuba. Ụnjɛswa ubwa ụ shɛ
ivwunɛ talacɛ, uholo ubwa ụ shɛ ivwunɛ umpwa-ni-bɛ-tɛ.

3Nazhɛ bɛɛ n hiɛŋ, Unu-tukalana na zhɛ wo botogwu hwuŋ cɛnjɛ tu ga hwɛ hwɛɛ
na. E 'nyeci nu upada utakada ata uko, ɛɛ hiɛŋ, Bụtụ be elele na zunji izunde, ɛ
zhɛ a bacɛnga bụ na cɛnjɛ tu ga, ee 'nyeci nu upada ubwa uyebi, ɛɛ hiɛŋ, Bụtụ be
elele na jwe-ụzagwụ ɛ zhɛ du a bacɛnga bụ gana na te e 'nyeci nu bwa.

4AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, N zhɛ ma kalana aŋ unu ga, ibɛ wɛɛ zhɛ
wo tono umwono buzundo be elele keeni bụtụ be elele na ba ta-tuwa tụ ụzagwụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

U zhɛ wa nama nu umwono ata, wɛɛ zhɛ kaa wo hwuŋzo uŋ, ti i'wɛ'wɛ ibwɛ, ta atayɛ ubwa.

Biyikwo na Shiyeni ni Igwumi

5Nazhɛ butumwa ata ba azuba na ba njɛ n-ndumwa ne mi kaanɛ izhɛ, bɛɛ n hiɛŋ, Shapa eshe bu na azuba, mbiyana maa kwụbɛ iyi ye zhɛ ụbanụ.

6Ngee unseni bu, Ngɛɛ hiɛŋ, Imbe tɛɛ? Bɛɛ jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, Inɛ gɛ shɛ igwumi bimenji, nɛ shɛ tusakana ti iwɛwɛ ya atwa cɛnjɛ tu ga kpaaŋ.

7Ngaa kwụbɛ maa igwumi ɛtɛ 'yajɛ bu'urigeni na aa njɛ na bundala, aka na ee ushiji iŋ, Ngaa kwụbɛ te biyikwo bu ko shiyeni ni igwumi ɛtɛ!

8Ibɛ bɛɛ hiɛŋ, Tugworozwo tu ta. Bee wecicinji bu ni igwumi ɛtɛ, bee urigeni iŋ sasana ne bu'urigeni ata bi bɛ.

9Ngee shepi eshe, Ngaa kwụbɛ eyikwo eyebi nu umbe mu, a na 'yajɛ apiambɛ gana a na ugbaanjɛ, uvwugo namɛ na apiambɛ ata aba, ee shepi igwumi ɛtɛ aa hiɛrɛ ni bɛ na ashashɛ cɛnjɛ na azuba.

10Ngee unseni butumwa ata ba azuba, Ngɛɛ hiɛŋ, Cee kwuŋ ɛɛ zhɛ ni igwumi ɛtɛɛ?

11Bɛɛ jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, Ɛ zhɛ Babulon ni bɛ, apata ɛɛ zhɛ a mana iŋ umwono. Aka na ee meni iŋ umwono, ee hwuwi, ɛ zhɛ o sho igwumi ɛtɛ no ohwolu ibɛ.

Zɛkaria 6

Ihɛŋtu Ujasa ineshi

1Ngaa mbiyanɛ sasana azuba, Ngaa kwụbɛ ihɛŋtu ujasa ineshi ti yaa banɛ no tuhwolu tu nshama mi yebi mu na mɛ shɛ ɛtumburɛ.

2Idɛkwɛ ishenje, ibɛ yo kokwulo ụhaŋtụ ata uko, idɛkwɛ ishi tuba yo kokwulo una uyebi.

3Idɛkwɛ icɛnjɛ, ibɛ yo kokwulo una ụtatụ, idɛkwɛ ubusubusu tuba yo kokwulo ụhaŋtụ uneshi.

4Nazhɛ Ngee unseni butumwa ata ba azuba, ba njɛ ne mi, Ngɛɛ hiɛŋ bụ, Imbe ihɛŋtu gɛ i shɛɛ?

5Bɛɛ n jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, Aba ganana a shɛ mpiala ma ata mu uvwugo mi neshi mu na mu banɛ na azuba, na aba na ti mee meme mbiseni na agba AGWANGWAMA na 'yajɛ cɛnjɛ tu unyizo kpaaŋ.

6Ụhaŋtụ ata idɛkwɛ ishi yo kokwulo, u zhɛ geri ba cɛnjɛ tu tuzuba, una ata idɛkwɛ icɛnjɛ yo kokwulo, u zhɛ geri ba cɛnjɛ tu uwaŋna-twonuo, una ata idɛkwɛ ubusubusu yo kokwulo, u zhɛ geri ba cɛnjɛ tu tuta.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

7Aka na ti idɛkwɛ ɛtɛ ubusubusu nɛ kaa 'yajɛ ukpahiŋ banɛ, yaa njɛ izɛlɛgwu maa
i rinji cɛnjɛ tu unyizo. Nazhɛ butumwa ata hiɛŋ iŋ, Zhaga hikokono ma cɛnjɛ tu
unyizo hwɛɛ. Yee zhe yee hikekeni tu ga hwɛɛ.

8Nazhɛ baa n uganane, bɛɛ hiɛŋ, Kwụba idɛkwɛ ye zhɛ geri ba cɛnjɛ tu tuzuba, i
gwuriseni isɛbwɛ ya AGWANGWAMA na cɛnjɛ ta ata tu tuzuba.

E Peteni Joshua Udara

9Nazhɛ AGWANGWAMA m mbishi iwɛ, bɛɛ hiɛŋ,

10Lashaga azụrụfa keeni azhɛnarɛya no olugwo atwa ata banɛ na ti'ima tu
Babulon jiye, aba shɛ ga Hɛldai, no Tobija keeni Jɛdaya, maa zhe ni ihwɛ Josia
yɛu Zɛfania gunu ụjita ata.

11Sugo azụrụfa na azhɛnarɛya ata, nda udara maa peteni Joshua yɛu Jehozadak
na shɛ uhiu wo onongbo nu uhiuhiu.

12Hiɛŋ bụ, Gana AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ jɛmɛ na, bi hiɛŋ, Bụtụ ata ɛɛ
hiɛŋ izeci ibwɛ, A'wa'walụ, bi zhɛ ba bubaga no ofwo na baa namɛ, maa ma
umwono wa AGWANGWAMA.

13Ubwa shɛ bụtụ na zhɛ ba ma umwono wa AGWANGWAMA, ubwa du kaa zhɛ
ba lashɛga ụjɛrụma na teni cɛŋ na agwuma, bɛɛ zhɛ ba untangana atwa ubwa ni
idwɛtwɛ ibwɛ. Bunongbo ata zhɛ bo shikono ni idwɛtwɛ ibwɛ, ebeyebi ata zhɛ a
nda ugondu na amɛ-olom.

14Ɛ zhɛ ne teyinje udara ga nu umwono ata wa AGWANGWAMA, maa tuba ụ shɛ
ụjɛrụma ata Hɛldai no Tobija, nɛ Jɛdaya keeni Josia yɛu Zɛfania.

15Atwa na namɛ taa dụlụ zhɛ a zhagajɛ maa e mbiyeni aŋ umwono ata wa
AGWANGWAMA tuma. Aka na oo mo uŋ ee hwuwi, nazhɛ ɛhi zhɛ hia mapa maa
AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ ubwa n tumwanɛ no ofwo hiŋ. Ijɛ zhɛ ya nda
ti yaa shɛ ahiɛ hwụjɛ-unu wa AGWANGWAMA na shɛ Agwatana hiŋ tebiye.

Zɛkaria 7

AGWANGWAMA Peni Ezumi na Shɛ Shɛ a Na Tɛcara Tụwụma

1Ti ga Darius yɛ tugwama, yaa namɛ shiywa shi neshi, nazhɛ AGWANGWAMA
jɛmɛ n-ndumwa ne mi, Gamba gɛ Zɛkaria, tu upiana ucinjishi na ɛɛ hiɛŋ
kislɛv namɛ ijitɛ ineshi, bɛɛ hiɛŋ.

2Atwa Bɛtɛl tumwanɛ Sharɛza, nɛ Rɛgɛm-mɛlɛk keeni etwenyi aba maa a tabwa
AGWANGWAMA, maa mapana aŋ iwɛ;

3maa e unseni onongbo umwono wa AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, keeni
egesere, maa, Ta uranga suu ụkwụla-tuta keeni ezumi tɛnda nu upiana
butana gana na otu towo la na shiywa shɛ na shi koshikwo?

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

4Nazhɛ AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ m mbishi, bɛɛ hiɛŋ.

5Hoŋtono atwa cɛnjɛ tu ga kpaaŋ keeni onongbo maa, Iwɛ mi hŋ ohi to la ụkwụla, ahiɛ njɛ ezumi shiywa shɛ ga dupu-nu-woshi?

6Ama aka na ahiɛ yɛ, ehi swe, shɛ iwɛ ikɛnyi hiŋ suu ahiɛ yɛ, ehi swe?

7Shɛ n-ndumwa mu ganana suu AGWANGWAMA jɛmɛ la ne egesere cala, na aka na ta atwa jɛjɛtanɛ tuwebiye nu Jɛrusalɛm, ta ashɛpwụ na rungwutwonu aŋ keeni atwa na jɛjɛ tuta keeni uwaŋna-twonuo?

A 'Imɛ Aŋ Iwɛ Unu wa Aba Hwụjɛ Shɛ

8Nazhɛ AGWANGWAMA mbishi Zɛkaria n-ndumwa, bɛɛ hiɛŋ,

9Iyi AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ jɛmɛ la cala na, bɛɛ hiɛŋ, Dumangana ma miaụŋ-mo-bino hiŋ ụshɛrɛya u tishiriri, mapana aŋ ma iwɛ, hioko ma inyɛmɛnyɛmɛ ya aba.

10Ta nda ma olulo, na miaụŋ-me-e'weteji, no okofwo, keeni alashɛ tuhwulo; maa kede bụtụ be elele heŋshi na ahaŋsa ubwa maa nda yɛu-bino bwa iyi iwɛ ye elele o.

11Ama a lacɛ maa a hwụjɛ, shihaŋsa sha aba shɛ shɛshɛpanɛ, ee utegeji shɛcɛbɛ sha aba.

12A njɛ maa shɛmɛ sha aba shɛ 'yaga ikɛnyi gana utayɛ, maa kede a hwụjɛ iwɛ undwa keeni n-ndumwa mu na AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ tumwanɛ tedure na Mpiala mu bwa, maa egesere ubwa a cala jɛmɛ o. Ibɛ po AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ a nda isɛbwɛ duwa duwa.

13AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, Gana na Ngaa suyanɛ aŋ, aa hwụjɛ shɛ, gana ata du ɛɛ zhɛ ma n suyana Ngaa zha shɛ mɛ jishijɛ aŋ.

14Ibɛ po Ngee gereteji aŋ la gana ujipo, ee zwegeni ya na amɛ edenji na ee te mepi shi la kwukwuŋ. Ee genji ya cɛnjɛ ta ata, taa shɛ ya osombo, ma tu na bụtụ be elele eri shi bo tono kwo kaa ba banɛ. Ibɛ po cɛnjɛ ta ata te tuwebiye tɛ shɛ ya osombo.

Zɛkaria 8

AGWANGWAMA Heŋshi maa Gwuricinje Jɛrusalɛm

1Nazhɛ AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ dumananɛ n-ndumwa ne mi, bɛɛ hiɛŋ.

2Gana Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ jɛmɛ na, N hiɛŋ, Mo tono uwuru iwɛ Zayon, isɛbwɛ kaa yo hwoŋno na amɛ mi tebiye iwɛ ubwa.

3Gana Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ jɛmɛ na, N hiɛŋ, N zhɛ me gwure nu Zayon, maa Ma nama na ashashɛ Jɛrusalɛm, nazhɛ ɛɛ zhɛ ɛ hiɛŋ Jɛrusalɛm ụ

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

shɛ ụshɛpwụ tɛcara, ɛɛ zhɛ ɛ hiɛŋ, Ishɛmɛ ya AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ i shɛ ishɛmɛ tijilo.

4Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, N hiɛŋ, N-nyarɛ nu n-ndaụŋ mi zhɛ ma 'waŋna shekwute, mɛɛ zhɛ mu na gɛga sasana ni ihwɛŋnɛ ya amɛ ụshɛpwụ Jɛrusalɛm, iwɛnɛ ta a inganjɛ tebiye.

5Miaụŋ-me-eyi na mu na mo o du kaa mi zhɛ mo shino ni ihwɛŋnɛ ya amɛ ụshɛpwụ ga, ɛɛ zhɛ na nanga tụlagwụ ni bɛ.

6Gana Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, hiɛŋ na, Yaa shɛ yaa shanɛ tumwata ta atwa ga vwɛ iyi tudama na aka ata, i zhɛ suu ma n shana du iyi tudama, Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ?

7Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, N hiɛŋ, Hioko, N zhɛ mo bicingo atwa mi ni i'ɛlɛ ya atwa cɛnjɛ tu uwaŋna-banụ keeni uwaŋna-twonuo.

8Ngɛɛ zhɛ me gwuricinje aŋ maa a nama na ashashɛ Jɛrusalɛm, nazhɛ ɛɛ zhɛ a sha atwa mi, Ngɛɛ zhɛ du ma sha Agwatana aba, na tɛcara keeni ne tiririri.

9Gana Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ jɛmɛ na, N hiɛŋ, Meme shi ma, 'yaga ma ikɛnyi ahiɛba na hiɛ hwụjɛ la n-ndumwa ma ata nu unu we egesere, te kwuni nụ ụjita ata ee shiri ukoshilo umwono wa AGWANGWAMA, iwɛ maa hi to tuhwulo tu umwono ata wa AGWANGWAMA tuma.

10I zasa la bụtụ be elele na eri bo gwushigo iyi nɛ waŋnɛ maa pana bụtụ kwo kaa usunda ehilo ụgwụ, nazhɛ aka ata ci o, i zasa kaa du bụtụ be elele na beni kwo kaa teni na eri ba banangana o, iwɛnɛ tu Ngaa njɛ maa bụtụ bụtụ ga sukakana uyebi ubwa.

11Ama Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, N hiɛŋ, N zha shɛ ma nda tumwata ta atwa ga, gana ata Ngaa njɛ la atwa ata o.

12Iwɛnɛ po ɛ zhɛ a bila tibila ta aba na amɛ-olom, afwafwa aba zhɛ a 'wala, cɛnjɛ ta aba ti zhɛ ta kaana iyi tu'wala, Ngɛɛ zhɛ ma pana aŋ eshilo, nazhɛ ma nda maa tumwata ta atwa ga ti leshiji ewebiye ga kpaaŋ.

13Oo ahiɛba atwa Juda keeni atwa Isrɛl, hiɛ shɛ la iyi tutwa no ofwo edenji, ama N zhɛ mo hi bicingo maa ma hiɛ pana uwebiye. Ta nda ma inyɛsɛ o, ama shikono ma dimi.

14Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, N hiɛŋ, Gana na ti Ngee heŋshi la maa ma hiɛ pana ulwapɛ, na aka na te eshi hiŋ ishicinjɛ la isɛbwɛ mi, Ngee sheyinji shi la kaa ahaŋsa mi.

15Gobwonu du Ngee heŋshi maa ma ndana atwa Jɛrusalɛm keeni atwa Juda iyi ibiye, ta nda ma inyɛsɛ o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16Iyi nɛ ahiɛ shɛ hi na nda na, na duma ma iwɛ-tɛkana na anya hiŋ, na duma ma ụshɛrɛya u tishiriri nu umwono-ụshɛrɛya hiŋ, na nda ma iyi nɛ zhɛ ya karɛ amɛ-olom.

17Ta haŋsa ma maa hi na mama ndanụ iyi iwɛ o, to lubo ma tuwa tu tukata tuta o. Gamba AGWANGWAMA, N hiɛŋ, Mo imo ijɛ ɛtɛ kpaaŋ.

Edenji a Jalakaka Agwatana nu Jɛrusalɛm

18AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, jɛmɛ n-ndumwa ne mi sasana, bɛɛ hiɛŋ,

19Ezumi tɛnda nu upiana bineshi, tu upiana butana, tu upiana bicenje keeni upiana bu'umpwa, zhɛ ya shana atwa ihwɛ Juda aka bu unyasa keeni amɛ-olom. Nsono mi hiŋ du mi zhɛ ma sha nsono mu unyasa, iwɛbɛ po lubo ma iwɛ-tɛkana keeni amɛ-olom.

20Gana Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, hiɛŋ na, N hiɛŋ, Aka zhɛ o to ta atwa na namɛ na ashɛpwụ a'wụtụ a'wụtụ anya zhɛ a zhagajɛ nu Jɛrusalɛm.

21Atwa na namɛ nụ ụshɛpwụ uko, zhɛ a zhagana anya, ɛ hiɛŋ aŋ, Mizha ti zhe ma maa tụ lụpɛ ma tulubo-ti-biye ta AGWANGWAMA maa tɛ zhɛbɛ ma AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ. N zhɛ du ma zha ni ikɛnyi mi.

22Atwa ofwugwo keeni edenji a na 'yajɛ ikɛnyi, zhɛ a zhajɛ Jɛrusalɛm maa a lụpɛ tulubo-ti-biye no olugwo AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ.

23Gana Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, jɛmɛ na, N hiɛŋ, Aka ata ci hwuŋ, etwenyi umpwa zhɛ a banɛ na ashashɛ edenji keeni rɛjɛmɛ re elele, ɛɛ zhɛ o gbodongonu Biju bu ko gba, ɛ hiɛŋ bụ, Lono maa ta nama na bụ, iwɛnɛ ta tụ hwụjɛ maa Agwatana namɛ ne hiŋ.

Zɛkaria 9

AGWANGWAMA Jɛmɛ Ụshɛrɛya we Edenji

1N-ndumwa ma AGWANGWAMA ma sukakana cɛnjɛ tu Hadrak, tijama ta muba kaa du tu patanɛ ụshɛpwụ Damaskos. Iwɛnɛ po eshe atwa keeni alamụ Isrɛl hwɛɛ ngbaracɛ geri ba AGWANGWAMA.

2Tu Hamat ata namɛ apata du, tu Taya keeni Saidụn, ti iyi elele nɛ aa shɛ egwoni ni bɛ.

3Atwa Taya meme meni uba ukpahiŋ, ee suteni azhɛnarɛya gana upwupwutu, azụrụfa balanɛ aŋ gana tiri ti ihwɛŋnɛ ya amɛ ụshɛpwụ.

4Ama AGWANGWAMA zhɛ a lashaga i'wɛŋni'wɛŋni ibwɛ hwɛɛ. Bɛɛ zhɛ bo kwubishigo du uduciya ubwa ni itekwu, ulwa kaa zhɛ wo hwoŋzhingo ụshɛpwụ ata kwunduu.

5Atwa na namɛ nụ ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ Ashkɛlon zhɛ a kwụba iŋ, inyɛsɛ kaa zhɛ ya sha aŋ. Atwa Gaza du zhɛ a kwụba iŋ, ɛɛ zhɛ no hwuŋpilongwu na cɛnjɛ iwɛ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

ụngwụ na aa hwuga, gobwonu du atwa Ekron, iwɛnɛ ta ashɛlatụ hwuwonowoŋ aŋ. Gaza zhɛ wa vwunga agwuma aba, i zasa kaa bụtụ zhɛ ba nama ya na Ashkɛlon.

6Atwa na zasa ụlamụ, zhɛ a nama na Ashdod, ibɛ AGWANGWAMA hiɛŋ, N zhɛ mo iricingo tubusa ta atwa Filistia hwɛɛ.

7N zhɛ ma bacɛnga aŋ nu usunda mehieŋ tiya, ti iyimɛyɛ nɛ ee ge jirimi tiya. Tumwata ta atwa kpaaŋ ti zhɛ ta sha atwa mi, ɛ zhɛ a sha gana udenji uko nu Juda. Ekron zhɛ wa sha gana atwa Jɛbus.

8N zhɛ ma 'yaka umwono mu, N zha shɛ mo lono maa ejeshi elele na nda atwa mi tuhwulo, i zasa kaa bụtụ ba abwagara be elele zhɛ na kashɛka uŋ o. N kwụbwa gana na aa pana atwa mi ụbaụta.

Tizhajɛ ta Agwuma Zayon

9Ahiɛba atwa Zayon, bwada ma unyasa ụ'wụtụ! Ahiɛba atwa Jɛrusalɛm, ugana ma n'ungwa me ewili, Kwụba ma agwuma hiŋ ta e ci pi hiŋ! Be ci na tufwuga keeni tụlasụ, ama bu meme zucinje baa jɛjɛ na aba izhinyɛci, na aba biywoywo bi izhinyɛci nɛ izhinyɛci meci.

10AGWANGWAMA hiɛŋ, N zhɛ ma bacɛnga ihɛŋtu ujasa ni Ifrem, ti idɛkwɛ ujasa nu Jɛrusalɛm, ɛ zhɛ a kwusataga itɛ ya aba ujasa, Agwuma ata zhɛ a kalanɛ edenji amɛ-olom, bi zhɛ ba ya tugwama tu bwa te kwune no olugwo na itekwu kwune uuwa i ci ofwo na itekwu kwunanjɛ, te kwune no olugwo ata Urefu kwune uuwa i ci ukwunanga cɛnjɛ tu unyizo.

Tugwuricinje ta Atwa Agwatana

11AGWANGWAMA hiɛŋ, Yaa shɛ inɛɛ bụ, N zhɛ mɛ jwɛ atwa bụ na tijama tu u'ibwa ata zasa meni, iwɛ unu na Ngaa twa la na bụ, tedure ne mehieŋ mụ ụrụpɛ.

12Gwulo ma nu uba hiŋ, ahiɛba ajama ti'ima a na 'yajɛ ashɛlatụ. Hwuwayɛ go ibɛ Ngaa jɛmɛ kpataa maa, N zhɛ me hi gwuricingeni uwebiye kpalụ yebi, iwɛ ụbaụta ata ahiɛ njɛ la.

13N zhɛ ma nda uhwara na atwa Juda gana uta bijeshi, ma nda uhwara na atwa Isrɛl gana a'inla ubwa. N zhɛ mo vwurongo miaụŋ-me-eyi mu Zayon gana utokwobi, ma jasa miaụŋ me Egrik.

14AGWANGWAMA zhɛ a bananɛ atwa ubwa, bɛɛ zhɛ ba kala a'inla ubwa gana ɛbɛrɛ. AGWANGWAMA Mokondo na Hwuri Kpaaŋ zhɛ o hwulupono ukakacɛ, bɛɛ zhɛ bo rungo gana ujipo na banɛ tuta.

15AGWANGWAMA na Huri Kpaaŋ zhɛ a jilanɛ atwa ubwa, ibɛ po ɛɛ zhɛ e iricingo atwa i'ime ya aba kpaaŋ. Ɛ zhɛ a lasụ aŋ na atayɛ ikwele, ɛɛ zhɛ na ugaga gana atwa na swe mayaga. Ɛ zhɛ o shino ofwo gana mehieŋ mu na mi shini nu ugbamgbam na ee dudugeni nu utukwu-ụrụpɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16AGWANGWAMA na shɛ Agwatana aba zhɛ o bicingo aŋ jita ata, gana iyimabiga nɛ shɛ atwa ubwa. Nazhɛ ɛɛ zhɛ na ta na cɛnjɛ tu bwa gana udara na aa njɛ tisemberi ni ikwɛmbɛ.

17Hioko ma gana na yɛɛ zhɛ ya zhɛma keeni yɛɛ zhɛ ya pilanụ na cɛnjɛ tu ga! Iyi izɛgwu cɛnjɛ tu ga zhɛ ya nda maa miaụŋ mi tisemberi mu waŋnɛ, meni mụ tụ'walụ ta afwafwa ma tuba mi zhɛ ma nda maa showo shɛ waŋnɛ.

Zɛkaria 10

Tibicingo ta Atwa Agwatana

1Lụpa ma AGWANGWAMA eshilo ugbama, AGWANGWAMA ubwa ba nda cilwo, keeni ɛbɛrɛ, Ubwa du bo ngbono atwa eshilo ɛhɛnɛnɛyɛ, baa ndaanana kaa maa iyi sebi ni itimɛ.

2Atwa ata a zhagana tuwa tu na ta duma n-ndumwa mu tusashɛ, ashɛjɛ a kwụba shizobu shɛ ụzagwụ, ewetegeni ata awalabụ, a duma awalabụ ụzagwụ, aa ingatanga atwa ti'ingatanga to ohondo. Ibɛ po atwa ata o rungo gbom gana agwụdụ, a sukakana aŋ iwɛ uzawa bi'iywa.

3Isɛbwɛ mi ishijɛ na a'iywa ata, N zhɛ ma pana a'yagajɛ aba ulwapɛ, atwa ihwɛ Juda aba shɛ iyimabiga mi, AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ zhɛ o shiyono aŋ eshe. Ɛ zhɛ a sha gana idɛkwɛ nɛ 'yajɛ ukpahiŋ ujasa.

4Na amɛ Juda, ibɛ utayɛ usugwulumi zhɛ wa banɛ, na amɛ ubwa kaa igbɛlu umwono tugwuno zhɛ ya banɛ, na amɛ ubwa uta ujasa zhɛ wa banɛ, na amɛ ubwa kaa ehiu na zhɛ a 'yagaga atwa mi zhɛ a banɛ.

5Atwa Juda zhɛ a sha atwa ukpahiŋ na lasụ nu ujasa, ɛ zhɛ o idongono atwa i'ime ya aba nu udwodwo ihwɛŋnɛ ụshɛpwụ, iwɛnɛ ta AGWANGWAMA namɛ na aba. Ɛ zhɛ du kaa a lasụ asụcɛ idɛkwɛ ya atwa i'ime ya aba.

6N zhɛ ma ta atwa Juda ikɛnyi, Ngɛɛ zhɛ mo bicingo atwa ihwɛ Josɛf. N zhɛ me gwuricinje aŋ, iwɛnɛ Ngaa 'yajɛ uwanyi wa aba. Ibɛ po ɛɛ zhɛ a sha gana atwa na Ngee te jineci shi la kwukwuŋ. Iwɛnɛ Ngaa shɛ AGWANGWAMA Agwatana aba, Ngɛɛ zhɛ kaa mɛ jishijɛ du shidua sha aba.

7Nazhɛ atwa Ifrem zhɛ a sha gana ejeshi ukpahiŋ, ɛɛ zhɛ a 'yaga unyasa gana atwa na a swa meni mụ tụ'walụ ta afwafwa, Miaụŋ ma aba mi zhɛ me teyinje iŋ, nazhɛ ɛɛ zhɛ a bwada unyasa, ɛɛ zhɛ a ndana AGWANGWAMA unyasa ụ'wụtụ na shɛmɛ sha aba, iwɛ iyi nɛ baa ndanɛ aŋ.

8N zhɛ ma suyana aŋ maa mo sotulonu aŋ urubwo uko. N zhɛ me gwube aŋ, Ngɛɛ zhɛ ma nda maa e gembi ufwugwo gana ala aa namɛ cala.

9Okwo ti Ngee gereteji aŋ na ashashɛ edenji, ɛ tɛ zhɛ me n teyinje waa okwo nu u'una ata ụdụlụ, ɛ zhɛ a ya uraiŋ ta miaụŋ ma aba, e jiye hwɛɛ aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10N zhɛ mɛ bɛcinjɛ aŋ na cɛnjɛ ti Ijipti, maa me jicinje aŋ, N zhɛ mɛ bɛcinjɛ aŋ na
Asiria maa mo sotulonu aŋ urubwo uko, Ngɛɛ zhɛ me suje aŋ maa e zhe na cɛnjɛ
ti Giliad keeni Lɛbanon, uuwa i ci aka na ee shini cɛnjɛ ta ata, ohwolu 'nyananɛ
aŋ ya.

11Ɛ zhɛ a kashɛka itekwu Ijipti nɛ shɛ ụsụbwa ụbaụta, adanga itekwu ɛtɛ zhɛ o
gwurusono, Ngɛɛ zhɛ ma hwuŋcɛnga Nayɛl ɛtɛ iri. Atwa Asiria zhɛ a ima ilɛmɛ
na tubusa ta aba, atwa Ijipti zhɛ a vwunga ukpahiŋ wa aba.

12N zhɛ ma nda aŋ maa a 'yaga ikɛnyi na amɛ AGWANGWAMA, nazhɛ ɛɛ zhɛ no
rungo ni izeci ibwɛ, AGWANGWAMA ubwa dumwa.

Zɛkaria 11

Iwɛ Bi'iywa bu Tukata

1Oo gabụ Lɛbanon, kapashanga shidubo shɛ bụ iwɛ maa ulwa tweni i'wɛ'wɛ bu
yo osobu!

2Zwono ma nu u'wo gboo, hi no jirongono ahiɛba i'wɛ'wɛ yo orokwo, iwɛnɛ tụ
ụ'wụ'wụ hiŋ usobu loyogwogwo, i'wɛ'wɛ ɛtɛ hiŋ ụjɛrụma kaa zasaba ya o. Twa
ma u'wo ahiɛba i'wɛ'wɛ ye ekpekpeshi nɛ namɛ nu Bashan, iwɛnɛ to o dwowo
uwapa hiŋ na inshi.

3Shɛlaga ma u'wo na a'iywa hiŋ a twa, shɛlaga ma tungwulo tu na esemberi izeci
o ngwulo, iwɛnɛ ta a njɛ ụshɛka Jodan ufwu.

A'iywa-agwụdụ Eyebi

4AGWANGWAMA na shɛ Agwatana mi hiɛŋ, ga ma sha bi'iywa bu unyama wa
agwụdụ na ɛɛ zhɛ a shɛla.

5Atwa na so aŋ shɛrɛ aŋ, ee hwuri uzawa ulwapɛ we elele, ee senji usunda wa
aba, ɛɛ hiɛŋ, Shɛtana ma AGWANGWAMA, tɛ shɛ ya azhɛgba. Kwụba, okwo
bi'iywa ba aba bi ikɛnyi aba kwụbɛ shɛ inyɛmɛnyɛmɛ ya aba o.

6Iwɛbɛ po AGWANGWAMA hiɛŋ, N zha shɛ ma kwụba ya inyɛmɛnyɛmɛ ya atwa
na namɛ na cɛnjɛ tu ga o. Kwụba N zhɛ mo zwono atwa elele ni i'ɛlɛ ya a'yagajɛ
keeni shɛgwuma sha aba, nazhɛ ɛɛ zhɛ a pana atwa ụbaụta. N zha shɛ kaa mo
bicingo aŋ ni i'ɛlɛ ya aba o.

7Ibɛ po Ngaa shɛ ya bi'iywa-ba-agwụdụ ata ɛɛ zhɛ a shɛla, iwɛ atwa ata na a sa a
sanganana. Ibɛ po Ngee suji shekwute shi yebi, Ngoo po bu ko izeci, tu go Tulubo,
Ngoo po bu na bi yebi izeci, tu go Unu-tutwa. Ibɛ po Ngaa ngbaracɛ ya agwụdụ
ata.

8Na amɛ upiana uko gba, Ngaa njɛ a'iywa ata atatụ ufwu. Ama N zasa isɛbwɛ-
ti'ima na aba o, aba du kaa n to ni i'ime.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9Ibɛ po Ngɛɛ hiɛŋ unyama ata, N zha shɛ ma sha ya bi'iywa hiŋ o. A na elele na shɛ o 'wo, ge e 'wi, a na elele na kaa shɛ a nda ufwu, ga a njɛ ufwu, ama ga a na ata vwɛ, mama ndanụ ufwu.

10Ngee shepi bukwuto mi go Tulubo Ngoo dwonu, maa go unu na Ngaa twa la na atwa kpaaŋ bwaratagwwụ.

11Ibɛ po unu ata tutwa bwaratagwwụ ga jita ata, gana na tu unyama wa agwụdụ ata, medenji atwa ata a pana aŋ ụbaụta, m ngbaracɛ, e mepi maa n-ndumwa ma ata mɛ shɛ mu na ma AGWANGWAMA.

12Ibɛ po Ngɛɛ hiɛŋ aŋ, Yaa shɛ yee hi teneni cɛŋ, asha n cɛpɛ ma utashɛ mu, ama yaa shɛ yee hi teneni shi kaa cɛŋ, asha untangana uŋ ma. Nazhɛ aa n cɛpɛ utashɛ mu, waa shɛ azụrụfa talacɛ.

13Nazhɛ AGWANGWAMA hiɛŋ, 'Wanga bumo-bu-nkwasha ukwuribi ata, utashɛ na teni cɛŋ maa a cɛpɛ iwe mi ta. Ngee suji ga azụrụfa ata talacɛ Ngaa 'wanjɛ bumo-bu-nkwasha.

14Nazhɛ Ngaa kwụshɛ bukwuto mi bi yebi, bu na ata ɛɛ hiɛŋ, go Unu-tutwa, ibɛ po tutogwu ta atwa Isrɛl na atwa Juda tu bwadụ, a shɛ shɛ ya miaụŋ-mo-bino bu ko.

15Nazhɛ AGWANGWAMA n hiɛŋ, Shaanana bi'iywa-ba-agwụdụ a na teni shi ya cɛŋ na aka ga.

16Iwɛnɛ po N zhɛ mɛ ishicinjɛ bi'iywa-ba-agwụdụ bu ko, na iwɛ agwụdụ na a nda ufwu zha shɛ ya ta, na kaa zha shɛ ba dwalakaka anaa na 'inɛ, na kaa zha shɛ ba nɛnga anaa na eri-ụngwụ, bi zha shɛ kaa du ba biga anaa na 'yajɛ ulapiya o, ama tiya kiri bɛɛ zhɛ na ya usunda wa aba, bɛɛ zhɛ kaa na dwatwaga to ogwogwozwo aba.

17Bi'iywa-ba-agwụdụ be elele na te shi eshe, na kaa genji unyama wa agwụdụ, bi zhɛ ba nda hwuŋ adangboo! Go utokwobi po bu nu ụragbamụ keeni rishe ru bwa ru u'ala ubiye! Ga ụragbamụ ubwa hweteni hwɛɛ, ge rishe ru bwa ru u'ala ubiye ri lubeni kpirimi!

Zɛkaria 12

1N-ndumwa mu na AGWANGWAMA jɛmɛ iwɛ atwa Isrɛl na, bi hiɛŋ, Gamba AGWANGWAMA ata na berishiji azuba, na shiri ukoshilo u cɛnjɛ tu unyizo, na kaa njɛ bụtụ, N hiɛŋ,

2N zhɛ ma nda Jɛrusalɛm gana ukwopi mayaga no ofwo edenji elele a na rungwutwonu uŋ, ɛ zhɛ a swa, a na nda gologolo gana eswe-mayaga. N zhɛ ma sukakana Juda, tu Jɛrusalɛm, ta ashɛpwụ aba a na vwɛ hwɛɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Na aka ata, N zhɛ ma nda Jɛrusalɛm maa ụ shɛ gana utayɛ na zhineni tinice no ofwo edenji elele, edenji elele na kaa mekeni maa e nice uŋ, ɛ zhɛ a ala-ụngwụ. Nazhɛ edenji unyizo kpaaŋ zhɛ a twa-unu maa a sukakanɛ uŋ.

4Gamba AGWANGWAMA, N hiɛŋ, Aka ata ci hwuŋ, N zhɛ mo zwono budakwa be elele inyɛsɛ, ma patana kaa bụsụcɛ ba budakwa be elele ụmpɛ. Ama atwa Juda Ngɛɛ zhɛ mo shiyono eshe, Ngɛɛ zhɛ mo lubicingo tuba idɛkwɛ ya atwa i'ime ya aba.

5Nazhɛ ehwurembe Juda zhɛ mama hiaŋnụ, Atwa na jɛjɛ nu Jɛrusalɛm 'yajɛ ikɛnyi, iwɛnɛ ta AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ shɛ Agwatana aba.

6Aka ata ci hwuŋ, N zhɛ ma nda ehwurembe Juda gana ikwɛshɛ nɛ yo hwoŋno na ashashɛ i'wɛ'wɛ nɛ oo to itulu, gana ulwa na wo gorogo na ashashɛ eshi ohiu, nazhɛ ɛɛ zhɛ a nda edenji na rungwutwonu aŋ nu u'ala ubiye, tu u'ala ugwulwo ufwu. Atwa Jɛrusalɛm tuba zhɛ a nama no ohwolu aba nu Jɛrusalɛm.

7Gamba AGWANGWAMA, N zhɛ ma pana atwa Juda tụlasụ hiiŋ, iwɛ maa kede ụjɛrụma ihwɛ Devid keeni ụjɛrụma wa atwa na namɛ nu Jɛrusalɛm u hwuri una Juda o.

8Aka ata ci hwuŋ, Gamba AGWANGWAMA, N zhɛ ma jilanɛ atwa na namɛ nu Jɛrusalɛm, okwo yaa shɛ bụtụ na ge lweji na ashashɛ aba, bi zhɛ ba sha gana Devid nụ ụjita ata. Atwa ihwɛ Devid tuba zhɛ a 'yagaga aŋ gana butumwa ba AGWANGWAMA ba azuba, gana Agwatana ni ikɛnyi ibwɛ.

9Aka ata ci hwuŋ, N zhɛ ma nda gana na maa mo iricingo edenji ata a sukakana Jɛrusalɛm kpaaŋ.

Ɛ Zhɛ a Nda Uwanyi Jɛrusalɛm

10N zhɛ mɛ 'wɛŋ mpiala mu uwanyi keeni mpiala mu tutabwa ni ihwɛ Devid keeni ofwo atwa na namɛ nu Jɛrusalɛm. Ɛ zhɛ a mbiyana bụtụ ata ee sepi iyi, ibɛ po ɛɛ zhɛ a ta-ụkwụla iwɛ ubwa, gana na ta bụtụ ba ta-ụkwụla iwɛ yɛu ibwɛ ye eyi mokondo. Ɛɛ zhɛ du a twana bụ u'wo gboo gana na ta bụtụ ba twana yɛu ibwɛ ye eyi ihiiŋ u'wo.

11Ụkwụla-tuta na zhɛ wa nama nu Jɛrusalɛm na aka ata zhɛ wo gombo gana unaa na namɛ la iwɛ Hadad-rimon nu udadarɛ Migido.

12Cɛnjɛ ti zhɛ ta ta-ụkwụla, umwamwa zhɛ wa ta-ụkwụla abaaba ne eyikwo aba; umwamwa ihwɛ Devid ne eyikwo aba, umwamwa ihwɛ Natan ne eyikwo aba,

13Umwamwa ihwɛ Livai ne eyikwo aba, umwamwa Shimei ne eyikwo aba;

14keeni amwamwa elele na vwɛ ya ne eyikwo aba du.

Zɛkaria 13

Atwa tɛnda Shɛshɛshɛ maa e Beni ni Iwɛwɛ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, Aka ata ci hwuŋ, ɛ zhɛ a kapɛshɛnga umɛzhinjɛ iwɛ maa a njɛ ajalalo Devid keeni atwa na namɛ nu Jɛrusalɛm shɛshɛshɛ maa e beni ni iwɛwɛ ya aba, ta tụwụma ta aba.

2Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, N hiɛŋ, Aka ata ci hwuŋ, N zhɛ ma bacɛnga nzeci ma tuwa maa kede e teyinje tu ya na cɛnjɛ ta ata kwukwuŋ. Ngɛɛ zhɛ du ma bacɛnga sasana egesere keeni ukwulana tuwa tɛzhɛba keeni mpiala mu na mu zasa shɛshɛshɛ.

3Yaa shɛ kaa bụtụ be elele bananɛ maa duma tigesere, bishi bwa no bino bwa na meci bu zhɛ hiɛŋ bụ, Ga a bụ kwụnɛ iwɛnɛ ta aba dwa-ụzagwụ ni izeci ya AGWANGWAMA, nazhɛ bishi bwa no bino bwa na meci bu zhɛ a sapa bụ iyi ye pushe geri ye, iwɛnɛ tu baa jɛmɛ waa tigesere ta ata.

4Ezuye zhɛ a sha hwuŋ bigesere be elele na aka ata, iwɛ ozobu ubwa, na aka na baa jɛmɛ tigesere, iwɛnɛ tu baa zha shɛ bo urugono i'wɛŋnɛ i tigesere nɛ 'yajɛ tihiŋzhe maa halakaka atwa.

5Ama bi zhɛ bɛ hiɛŋ, N shɛ shɛ bigesere o, bufwashɛ Ngaa shɛ, iwɛnɛ po itimɛ ibɛ shɛ iyi mi te kwune taa na aka na te e m meci.

6Yaa shɛ bụtụ be elele unseni bu, bɛɛ hiɛŋ, Andala imbe kwuŋ namɛ ni i'ɛlɛ bụụ? Bi zhɛ bɛ hiɛŋ, Ni ihwɛ ye eyejilo mi ɛɛ n gwucinjɛ.

O Po Bi'iywa-ba-agwụdụ Iyi, Agwụdụ Garatagwụ

7AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, Oo gabụ utokwobi, zhinjɛ maa sukakanɛ bi'iywa-ba-agwụdụ, maa sukakanɛ bụtụ ata gwumwongonu ne mi. Pa bi'iywa-ba-agwụdụ iyi maa agwụdụ garatagwụ. N zhɛ mɛ jishirijɛ u'ala maa ma sukakana oywoywo.

8AGWANGWAMA hiɛŋ, Ɛ zhɛ a kwụna orubwo eyebi, ɛɛ zhɛ a ganga urubwo uko na amɛ cɛnjɛ tu ga hwɛɛ.

9N zhɛ ma manga urubwo ata utatụ nu ulwa, N zhɛ ma nyashɛnga aŋ, gana na bụtụ ba nyashɛnga azhɛnarɛya, N zhɛ ma manga aŋ gana na aa manga azụrụfa nu ulwa. Ɛ zhɛ a suyana izeci mi na adua, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ mɛ jishijɛ aŋ. N zhɛ mɛ hiɛŋ aŋ, Ahiɛba hiɛ shɛ atwa mi, ɛɛ zhɛ ɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA ubwa shɛ Agwatana tu.

Zɛkaria 14

AGWANGWAMA Bicinji Jɛrusalɛm

1Hioko ma, aka AGWANGWAMA e ci ba, aka na ɛɛ zhɛ o sugo i'wɛŋnɛ hiŋ, ɛɛ zhɛ kaa o dwotwogonu iŋ na ashashɛ hiŋ.

2N zhɛ mo sotulonu edenji elele, maa a sukakanɛ Jɛrusalɛm nu ujasa, ɛ zhɛ a lashɛga ụshɛpwụ ata, ɛɛ zhɛ o sugo i'wɛŋnɛ no shimwono, ɛ zhɛ o sugo eyikwo

© 2008 Bible Society of Nigeria.

aba ni iji, ashashɛ atwa ụshɛpwụ ata zhɛ zha na ti'ima, ama a zha shɛ a bacɛnga atwa na vwɛ nụ ụshɛpwụ ata o.

3Nazhɛ AGWANGWAMA zhɛ a banɛ ba nda ujasa ne edenji ata gana na boo joswo la nụ ụjita ujasa.

4Aka ata ci hwuŋ, bi zhɛ bo shikono ni Ishɛmɛ Buta ɛtɛ namɛ nu umbe Jɛrusalɛm geri bu uwaŋna-banụ uuwa i ci uwaŋna-twonuo. Ibɛ po Ishɛmɛ ɛtɛ Buta zhɛ ya bagwụ na ashashɛ, i zhɛ ya 'yaga ulomu na heri, ashashɛ ishɛmɛ ɛtɛ ike zhɛ tuzuba, ashashɛ ibɛ iyebi zhɛ tuta.

5Hi zhɛ hio gozhigo hio dulo ulomu nshama mi mi, iwɛnɛ tu wɛɛ zhɛ wa ta tuhwulo tutu Azɛl. Hi zhɛ hio gozhigo gana ala ehi gezhiji la ta cɛnjɛ ti zhingotu na aka Uzia Agwuma Juda. Nazhɛ AGWANGWAMA na shɛ Agwatana mi zhɛ a zhagajɛ na atwa ubwa tijilo kpaaŋ.

6Aka ata ci hwuŋ, okwo mpiala kwo kaa oholobwo zha shɛ a nama o.

7Uhioko-uhwaŋna tuba zhɛ wa nama tutu, AGWANGWAMA kiri mepi aka na yɛɛ zhɛ ya sha gana ata, ụjita zha shɛ wo sho, uwaŋna kaa zha shɛ wa banɛ o, okwo uhioko-uhwaŋna zhɛ na ta okwo nụ ụjita tutu, tishi ti zha shɛ ta nama ya o.

8Aka ata ci hwuŋ, meni mu uraiŋ mi zhɛ ma banɛ nu Jɛrusalɛm mu na fwunga. Ashashɛ muba mu ko mi zhɛ mu na fwunga geri bi itekwu uwaŋna-banụ, ashashɛ mu na mi yebi mi zhɛ mu na fwunga geri bi itekwu uwaŋna-twonuo, mi zhɛ ma ta tuhwulo ta tufwunga nu ubwaza gana na mɛɛ zhɛ mu na fwunga nu ushwo.

Agwuma Juda Ubwa Shɛ Agwuma na Hwuri Kpaaŋ

9AGWANGWAMA ubwa kaa zhɛ ba sha Agwuma na cɛnjɛ tu unyizo kpaaŋ. Aka ata ci hwuŋ, AGWANGWAMA oko kiri bụtụ be elele zhɛ na zhɛba. Izeci ɛtɛ ibwɛ ike ike du kaa ɛɛ zhɛ a mapa bụ.

10Cɛnjɛ te elele ti zhɛ ta jɛshɛrɛga ta sha udadarɛ kpaaŋ, te kwune nu Gɛba uuwa i ci Rimon ata namɛ tuta tu Jɛrusalɛm. Ama Jɛrusalɛm zhɛ wa shana ashɛpwụ na rungwutwonu uŋ ashɛkpa, te kwune no Odubo Bɛnjamin uuwa i ci Odubo ata Angwụshɛ, uuwa i ci Odubo Tiringeni, te kwune sasana na Ashɛkpa Hananɛl uuwa i ci ofwo ata oo higo mayaga ma agwuma.

11Atwa zhɛ a nama apata, iwɛnɛ tu unu-tukalana zha shɛ wa nama ya, Jɛrusalɛm kaa zhɛ wa nama ya suu.

12Igwumɛgwumɛ nɛ AGWANGWAMA zhɛ a patana atwa na a sukakana Jɛrusalɛm nu ujasa na: tu'waba ta aba ti zhɛ to fwoso buumwa buumwa, eshe aba zhɛ o fwoso no okwusokwuso aba, irɛtu ya aba zhɛ yo fwoso no onu aba.

13Aka ata ci hwuŋ, inyɛsɛ ya AGWANGWAMA zhɛ ya ima aŋ, tusukwutogwu ti zhɛ ta namana aŋ, ibɛ po bụtụ bụtụ zhɛ ba ima binya bwa, ɛɛ zhɛ mama sukakanụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

14Okwo atwa Juda, ɛ zhɛ a twagwụ Jɛrusalɛm ifelu, ɛɛ zhɛ a lashaga aduciya edenji elele na rungwutwonu aŋ hwɛɛ, ta azhɛnarɛya, ta azụrụfa keeni otogwo na gembi ufwugwo duwa.

15Ụngwụ ụwɛ gana ata uko uko zhɛ wa ima idɛkwɛ, tu nruhondo, tu nrakwumi, tu nzhinyacɛ keeni iyimabiga ye elele nɛ eri ya nama nu ugba ata wa atwa i'ime.

16Nazhɛ bụtụ be elele na benengeni na ashashɛ edenji ata a na sukakanɛ la Jɛrusalɛm, zhɛ no mungo uywa uywa maa a na zhɛba Agwuma, na shɛ AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ maa a na nda isene shidulo.

17Yaa shɛ kaa edenji elele na namɛ na cɛnjɛ tu unyizo zhe shi Jɛrusalɛm maa a na zhɛba Agwuma na shɛ AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, asha eshilo zha shɛ o ngbono aŋ o.

18Yaa shɛ kaa atwa Ijipti zhe shi maa a njɛ isene ɛtɛ, asha igwumɛgwumɛ ɛtɛ AGWANGWAMA peteni edenji na zhe shi maa a njɛ isene ɛtɛ i shidulo zhɛ yo jitono aŋ du.

19Inɛ ɛtɛ ibɛ zhɛ ya sha ulwapɛ na ɛɛ zhɛ a pana atwa Ijipti keeni edenji elele na lacɛ maa e zhe isene ɛtɛ i shidulo.

20Ɛ zhɛ a 'nyata hwuŋ no ogogolo idɛkwɛ na aka ata, ɛɛ hiɛŋ, Iyi tijilo nɛ ee shileni AGWANGWAMA na, ibɛ nkwasha mu na mu namɛ nu umwono wa AGWANGWAMA mi zhɛ ma sha iyi tijilo gana agbamgbam na ee sheji nu umbe utukwu-ụrụpɛ.

21Ibɛ po ɛɛ zhɛ o shilo ikwɛshɛ ye elele nɛ namɛ nu Jɛrusalɛm keeni Juda swooŋ iwɛ tɛzhɛba ta AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, na muba atwa zhɛ no shitogo usunda wa aba ụrụpɛ. Bihinya be elele zha shɛ ba nama ya nu umwono wa AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ na aka ata o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Malakai

Malakai 1

1N-ndumwa mu na AGWANGWAMA mbishi Malakai maa mbiso miaụŋ mi Isrɛl na.

AGWANGWAMA Lubi Atwa Isrɛl

2AGWANGWAMA mbishi atwa ubwa, bɛɛ hiɛŋ, N hi lubi. Ama hi n unseni, ɛhi hiɛŋ, Gana na ebu tu lubii? AGWANGWAMA jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Shɛ ga Isụ suu i shɛ batagwụ Jekob? Ama ge Jekob kaa Ngee lubi, ta ajalalo ubwa.

3Ngoo to tuba Isụ ni i'ime, ta ajalalo ubwa, Ngaa njɛ cɛnjɛ tu bwa tu nshama maa tu 'wi, Ngee gengeni tu aka.

4Yaa shɛ ajalalo Isụ, a na shɛ atwa Idụm, hiɛŋ, O hwuŋzwotongwo ashɛpwụ tu, ama ti zhɛ kaa ta maanana aŋ. AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ hiɛŋ, E eri a maanana aŋ, ama N zhɛ kaa mo hwuŋzotongo aŋ, nazhɛ atwa zhɛ ɛ hiɛŋ aŋ, U'una wo ogworozwo, a shɛ udenji na AGWANGWAMA 'yajɛ isɛbwɛ na aba unyizo-nom.

5Hi zhɛ hia kwụba iŋ ne eshe hiŋ, ɛhi zhɛ kaa hiɛ hiɛŋ, AGWANGWAMA gembi bee keshici tugwungwu ti Isrɛl.

AGWANGWAMA Tezhigeni Onongbo

6Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, N hiɛŋ, Yɛu ya muna bishi bwa ụjɛrụma, yɛu-ugondu ya sụma agwuma-ihwɛ ibwɛ inyɛsɛ. Yaa shɛ Ngaa shɛ bishi hiŋ, asha cee ụjɛrụma na ahi m mụnɛ namɛɛ? Yaa shɛ Ngaa shɛ agwuma-ihwɛ hiŋ, asha cee tụsụma tu na ahiɛ n sụmɛ inyɛsɛ tu namɛɛ? Ahiɛba onongbo, hi m ngbaracɛ cwɛŋ, ɛhi tɛ hiɛŋ waa maa, Gana na atụ bụ ngbaracɛ cwɛɛŋ?

7Gana ahi m ngbaracɛ cwɛŋ na, ibɛ shɛ ni iyi ụrụpɛ nɛ teni-ụdamụ nɛ ahi ma n ta ụrụpɛ nu utukwu mu. Nazhɛ ehio hoŋtono, ɛhiɛ hiɛŋ, Gana na atụ bụ ngbaracɛ cwɛɛŋ? Gana ahi m ngbaracɛ cwɛŋ na, ibɛ shɛ na tungbaraka tu na ahiɛ ngbaracɛ utukwu-ụrụpɛ mu cwɛŋ.

8Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, N hiɛŋ, Aka na ehi n to ụrụpɛ ni iyimabiga nɛ lubegeni keeni inɛɛ nɛ ya gwumanga keeni inɛɛ nɛ ye shikoto, hi heŋshi shi ree maa iyi nɛ teni shi cɛŋ yaa shɛ? Shapa ma dee iyimabiga nɛ shɛ gana ata hi peni ugwomina hiŋ, okwo bi zhɛ ba 'yaga amɛ-olom ne hiŋ, kwo kaa bi zhɛ ba lashɛga iŋ no olugwo hiŋ.

9Gamba AGWANGWAMA na shɛ Agwatana na Hwuri Kpaaŋ, N hiɛŋ, Ahiɛba onongbo, n lụpɛ ma dee maa ma hi mapana iwɛ. N zha shɛ ma hi mapana iwɛ kwukwuŋ iwɛ upwaŋ gana ga o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

10Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, N hiɛŋ, Ga bụtụ bu ko na ashashɛ hiŋ kepenji shidubo shi umwono mu, iwɛ maa kede hi shanɛ ya ulwa nu utukwu mu gbi o. N zasa amɛ-olom ne hiŋ o, iwɛbɛ po Ngaa zha shɛ ma lashɛga apwaŋ hiŋ.

11Atwa zhɛ ma n muna ụjɛrụma na ashashɛ edenji, te kwune nu uwaŋna-banụ tutu i ci uwaŋna-twonuo, ɛɛ zhɛ du kaa no mo hwoŋzhingono iturɛre keeni ụrụpɛ tụrụmbɛɛ no olugwo elele. Edenji zhɛ ma n muna ụjɛrụma na ashashɛ aba.

12Ama hi m ngbaracɛ cwɛŋ aka na ɛhi hiɛŋ maa utukwu-ụrụpɛ mu hashɛganụ, ụrụpɛ na kaa te shi eshe, ubwa ahia ta nu utukwu mu, ibɛ po aa ngbaracɛ ụŋ cwɛŋ.

13Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, N hiɛŋ, Hi ma gagwụmana maa hi lukwumi hwɛɛ, ehi mo n sumono. Ehi n sugeni du kaa sasana iyimabiga nɛ ahiɛ lashajɛ na abwagara, ti inɛɛ nɛ ye shikoto, ti inɛɛ nɛ ya gwumanga maa hi to ụrụpɛ pi mi. Hi heŋshi ree maa N zhɛ ma lashɛga upwaŋ gana ata no olugwo hiŋ?

14Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, N hiɛŋ, Go unu-tukalana 'imɛ bụtụ be elele na 'yajɛ iyimabiga ibiye, na du kaa n shileni-unu maa bi zhɛ ma m pana iŋ, nazhɛ bee m peni shi, bee tileni iŋ iwɛ ukanyi ubwa, nazhɛ baa ta ụrụpɛ pi mi ni inɛɛ nɛ ya gwuma keeni inɛɛ nɛ ɛɛ 'imɛ na abwagara. Iwɛnɛ po Gamba n shɛ Agwuma a'wụtụ 'wụtụ, edenji elele ma n sụma inyɛsɛ na ashashɛ aba.

Malakai 2

1Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, ma hi pana-unu ga, ahiɛba onongbo.

2N hiɛŋ, Yaa shɛ ahiɛ shɛlajɛ shɛ, ehi shiyeni shi iŋ kaa na shɛmɛ shi hiŋ ma hi na maa muna ụjɛrụma, asha N zhɛ ma hi kalana-unu, Ngɛɛ zhɛ ma kalana du ewebiye hiŋ unu. Iwɛ-tɛkana, N kolonuo aŋ kaa unu cebe, iwɛnɛ ehi shiyeni shi iŋ na shɛmɛ shi hiŋ.

3N zhɛ ma tazhɛgana ajalalo hiŋ, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ mo buso apɛshɛka hiŋ tuwiŋ ti iyimabiga ɛtɛ ahia ta arụpɛ, nazhɛ ma hiɛ bacɛnga no olugwo mi.

4Nazhɛ ɛhi zhɛ hia mapa maa Gamba n hi tumwananɛ la unu ata tụpana iwɛ maa go unu na Ngaa twa no onongbo a na shɛ ụlamụ Livai u to tuhwulo.

Ugondu wo Onongbo

5Unu na Ngaa twa la na aba ụ shɛ unu-tutwa uraiŋ keeni una wa amɛ-olom, Gamba m peni aŋ la iwɛ maa a na nda inyɛsɛ, maa a na ma n sụma inyɛsɛ, iwɛ maa gɛ igɛhi izeci mi na ima aŋ.

6Aba mbisegeni atwa iyi nɛ teni cɛŋ, iyi nɛ 'wanjɛ beni shi nu unu wa aba o. E zhe tahaŋnụ ne mi na amɛ-olom, aa njɛ iyi nɛ teni cɛŋ, aa njɛ du kaa maa atwa ofwugwo jɛshɛrɛjɛ maa e genji iyi iwɛ nɛ aa ga nda.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

7I shɛ tijama to onongbo maa o no mbisogono atwa iyi-tumapa ya Agwatana, nu unu wa aba kaa du atwa shɛ o no soso iyi tusokokono, iwɛnɛ ta a shɛ atumwa AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ.

8Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, N hiɛŋ onongbo, Hiɛ vwụrɛ ehi genji uhwaŋna na teni cɛŋ, imbisegeni hiŋ njɛ maa ga atwa ofwugwo twa udukwutwa. Hi tecinji unu na Ngaa twa la na Alivai ụdamụ.

9Iwɛbɛ po Ngaa njɛ maa ga atwa Isrɛl a hiɛ ngbaraka du cwɛŋ bana, maa kede a 'wa iwɛ hiŋ o, iwɛnɛ ta hiɛ 'wa sụ ukwulana mu, ahia zanga atwa ni imbisegeni hiŋ undwa nɛ ahia nda.

A Tɛtaganɛ Ụlamụ Juda Unu

10Shɛ bishi bu ko maa atɛ shɛ? Shɛ Agwatana oko maa utu karɛ? Iwembe po tuba atɛ shɛ shɛ ya atwa tɛcara na anya tuu? Atu ma bwada unu na Agwatana twa la ne eshi tuu?

11Ụlamụ Juda shɛ shɛ atwa tɛcara o, a njɛ tupwaŋ na cɛnjɛ ti Isrɛl, tu Jɛrusalɛm. Atwa tijilo Juda a na Agwatana o lubo meme heshigeni, aa zanɛ eyikwo cɛnjɛ ti nya a na a zhɛba tuwa.

12Ga AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ becinji bụtụ be elele na njɛ ijɛ na tu'ulwa ta atwa Isrɛl, maa kede ba 'yaga ya okwo ụlamụ na tɛ zhɛ wa la tiseyida ta AGWANGWAMA o, maa kede du o to ya okwo ụrụpɛ pa AGWANGWAMA kwukwuŋ.

13Inyɛwɛŋ nɛ ahia nda na, hio lomicingo utukwu-ụrụpɛ wa AGWANGWAMA na malaba mu u'wo hiŋ shakpaa, ahia kala n'ungwa gboo, iwɛnɛ bee peni shi ya abashɛ, bee leshiji shi ya kaa iyi ya arụpɛ hiŋ.

14Hio unsono maa, Iwembe po bee leshiji shi aŋ yaa? Iwɛnɛ ta AGWANGWAMA kwụbɛ maa hi bweji unu na ahiɛ twa la ne eyikwo na ehi zeni la ne tisemberi ti hiŋ, okwo ta a shɛ eyikwo hiŋ a na ahi twa la unu na aba, hi shanɛ shɛ aŋ waa kaa atwa tɛcara o.

15Shɛ Agwatana suu njɛ maa hiɛ shɛ tu'waba tu ko keeni ohwulu oko ne biyikwo ata? Iwembe poo? Iwɛnɛ tu baa jala maa hi meci miaụŋ mu na mi zhɛ ma 'wa bụ no tugom. Iwɛ ecilo ata nda ma pece maa kede bụtụ be elele bweji unu na baa ga twa la ne biyikwo na bee zeni ne tisemberi tu bwa o.

16AGWANGWAMA na shɛ Agwatana Isrɛl, hiɛŋ, Mo imo atwa na a 'waŋ eyikwo aba, keeni atwa na a nda eyikwo aba ogbo, iwɛ ecilo ata nda ma pece maa kede hi bweji tɛcara ti hiŋ ne eyikwo hiŋ keeni anya atwa o. AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ Ubwa jɛmɛ.

Aka Tizhajɛ ti Mɛsɛya

17Hi lukwucinji AGWANGWAMA nu n-ndumwa mi hiŋ, ama hi tɛ hiɛŋ waa maa, Ni imbe etu lukwucinji buu? Hi lukwucinji bu nu n-ndumwa ma ata ahia duma

© 2008 Bible Society of Nigeria.

maa, Bụtụ be elele na ba nda iyi iwɛ asha ubwa shɛ ya bụtụ bi biye ne eshe AGWANGWAMA, aba du kaa baa ndana unyasa, keeni tu'unsono ta ata ohio unsono maa, Cee kwuŋ Agwatana ata a duma ụshɛrɛya u tishiriri namɛ yaa?

Malakai 3

1Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, N hiɛŋ, Hioko ma, N zhɛ ma tumwanɛ butumwa mi maa bu na ma kalana uhwaŋna nu umbe mu. Nazhɛ AGWANGWAMA ata ahia jalakaka zhɛ e teni nu umwono ubwa eshigiri, nazhɛ butumwa ata bu unu-tutwa ahia nda ashɛlatụ ubwa zhɛ ba zhajɛ.

2Ama gaaba zhɛ ba la hwuŋ egiri nụ ụjita ata bɛɛ zhɛ ba zhajɛɛ? Gaaba zhɛ ba ala hwuŋ tishikono nụ ụjita ata bɛɛ zhɛ ba banɛ upejee? Iwɛnɛ po bi zhɛ ba sha gana ulwa na wa nyashɛnga ashɛmbɛrɛ keeni gana ukwo tugwuno tɛnyashɛnga.

3Bi zhɛ ba gɛga gana bụlụma na ba nyashɛnga azụrụfa maa nda aŋ rụmbɛɛ, bi zhɛ ba nda miaụŋ mi Livai shɛshɛshɛ gana azụrụfa keeni azhɛnarɛya na aa nyashɛnjɛ maa e peni AGWANGWAMA ụrụpɛ na teni cɛŋ.

4Nazhɛ ụrụpɛ na atwa Juda keeni atwa Jɛrusalɛm zhɛ a ta, zhɛ wo lomicingo AGWANGWAMA amɛ, gana na woo lomicingwo bu la amɛ na shiywa shɛ na shi koshikwo cala.

5Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, N hiɛŋ, N zhɛ ma zhajɛ maa mo hi dongonu iwɛ ụshɛrɛya, Ngɛɛ zhɛ ma sha useyida na zhɛ wa sukakana anjɛ-tishino, na anjɛ-tuwɛle, ne ejwe-ụzagwụ, na atwa na a ya buhwɛŋ bụ ụgwụ imwere ni itimɛ ya aba, ta atwa na a nda olulo na miaụŋ-me-e'weteji tuhwulo, na atwa na a nda alashɛ alaacɛ keeni atwa na n sụmɛ shɛ inyɛsɛ kakayɛ.

Iwɛwɛ nɛ Atwa Njɛ ni Iyi-umpwa Penishi

6Iwɛnɛ po Gamba n shɛ AGWANGWAMA, N sheyinji shi o, ahiɛba ajalalo Jekob, hi sheyinji shi du kaa o.

7Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, N hiɛŋ, Hiɛ jɛshɛrɛjɛ ehi genji andwa mi, te kwune taa no ogwunukwoshi hiŋ, hi 'wa sụ aŋ o. Gwure ma pi mi, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ me gwure pi hiŋ. Ama hi hiɛŋ Gana na ɛti zhɛ te gwure pụ bụụ?

8Bụtụ suu ba ya hwuŋ Agwatana imwere? Ama kaa hi ma n ya imwere. Ama hio unsono, ɛhi hiɛŋ, Ni imbe ata bụ ya imweree? Hi ma n ya imwere ni iyi-umpwa hiŋ keeni apwaŋ hiŋ.

9E keleni udenji hiŋ unu hwɛɛ, iwɛnɛ ahi ma n ya imwere.

10Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, N hiɛŋ, Suje ma iyi-a'umpwa hiŋ hwɛ hwɛɛ nu urubwu mu, iwɛ maa iyimɛyɛ nama nu ubwa duwa, nazhɛ hi m menji okwo N zha shɛ ma hiɛ kapɛshɛngana tụla maa mɛ hi 'wɛnjɛ uwebiye nɛ ahiɛ zha shɛ hio gwushigo ohwolu na zhɛ a la iŋ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

11Nazhɛ Ngaa zha shɛ mo lono ya maa iyɛɛyɛɛ timengeni iyimɛyɛ ne shihilo shi hiŋ kwukwuŋ, shifwafwa she shihilo shi hiŋ shi zha shɛ sho ngwulo tụ'walụ o.

12Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, N dumwa, Ngɛɛ hiɛŋ, Nazhɛ edenji kpaaŋ zhɛ ma hi suyana maa atwa na gwoje; iwɛnɛ ta cɛnjɛ ti hiŋ ti zhɛ ta sha cɛnjɛ tu na tɛ zhɛmɛ tunama.

Tuswoswoswo ti Iyi Ibiye ni Iyi Iwɛ

13Gamba AGWANGWAMA, N hiɛŋ, Hi mo n zwogono n-ndumwa mụ wɛ, ehi to unsono waa maa, n-ndumwa mụ wɛ mi imbe oto bu zwogonoo?

14Hia dumanga maa, Iyi tɛndana Agwatana zasa ule o; ɛhi hiɛŋ, Cee titeni tu na eti teni nu unu ubwa tụpana na atu untanganɛ tu namɛɛ? Imbe ɛti bwɛ ya nu ụkwụla na otu to nu umbe AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, iwɛ iyi iwɛ nɛ atu ndanjɛɛ?

15Gana atụ kwụbɛ iŋ na, maa atwa tubusa aba shɛ atwa na gwoje. Atwa na kaa a nda iyi iwɛ, shɛ tɛzhɛmana kiri yaa zhɛmana aŋ o, ama okwo ee mbiseji Agwatana n-ndumwa mụ wɛ, aba kaa a banangana waa.

16Aka na atwa na a sụma Agwatana inyɛsɛ a njɛ n-ndumwa abaaba, ibɛ Agwatana shɛlaganɛ aŋ, baa hwụjɛ kaa. Iwɛbɛ po ee 'nyeci nzeci ma atwa elele na a sụma Agwatana inyɛsɛ, a na kaa a muna bụ ụjɛrụma nu utakada u titeyinje na namba na agba ubwa.

17Nazhɛ Ngaa jɛmɛ, Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, Ngɛɛ hiɛŋ, Aba zhɛ a sha hwuŋ atwa mi ticinji nụ ụjita na Ngɛɛ zhɛ ma nda iyi nɛ Ngɛɛ hiɛŋ N zhɛ ma nda. N zhɛ mo hioko inyɛmɛnyɛmɛ ya aba gana na bishi bo hioko inyɛmɛnyɛmɛ yɛu ibwɛ nɛ ya ndana bụ ugondu.

18Ụjita ata ci hwuŋ, nazhɛ ɛhi zhɛ hia kwụba tuswoswoswo ti iyi nɛ zhɛ yo jitono atwa tiririri no ogworozwo keeni atwa na ndanɛ la Agwatana ugondu, na atwa na lacɛ maa a ndanɛ bụ la ugondu.

Malakai 4

Ụjita Tizhajɛ ta AGWANGWAMA

1Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, N dumwa, Ngɛɛ hiɛŋ, Kwụba ma, ụjita we ci ba, nụ ụjita ata, ulwa zhɛ no hwoŋno gana ulwa wa apitwa. Ɛ zhɛ o sotulonu atwa tubusa keeni anjɛ iyi iwɛ hwɛɛ o hwoŋzhingo aŋ nu ulwa ata. Ɛ zhɛ o hwoŋno gana arɛya, okwo tini, kwo kaa a'wa'walụ zha shɛ a vwa o.

2Ama inee hiŋ ahiɛba na hia sụma izeci mi inyɛsɛ, tiririri ti zhɛ tu na hi ta gana uwaŋna, ti zhɛ tu ma hi 'waŋnanɛ tɛnɛnjɛ gana ezezeji uwaŋna. Nazhɛ ɛhi zhɛ hi mama 'yaga, maa hi na hiranga gana oywoywo agwụdụ na ɛɛ bɛnjɛ ni isume.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Gamba AGWANGWAMA na Hwuri Kpaaŋ, N dumwa, Ngɛɛ hiɛŋ, Jita na Ngɛɛ zhɛ
ma nda ijɛ, hi zhɛ hio rukoto ogworozwo nɛ ɛvwɛvwɛjɛ hiŋ gana upwupwutu.

4Ne teyinje ma imbisegeni yɛu mi ugondu go Moses, ibɛ shɛ andwa keeni
shikpogo sha ata Ngee peni bu ni Ishɛmɛ Sainai iwɛ atwa Isrɛl hwɛɛ.

5Hioko ma, N zhɛ ma hiɛ tumwananɛ bigesere gɛ Elaija nazhɛ ụjita ata ụ'wụtụ
wa AGWANGWAMA, na shɛ ụjita u tuholono u ci.

6Ubwa zhɛ be gwuricinje shihaŋsa she eshi no ofwo miaụŋ ma aba, bɛɛ zhɛ be
gwuricinje du shihaŋsa sha miaụŋ no ofwo eshi aba. Yaa shɛ shɛ gana ata, asha
N zhɛ ma nda cɛnjɛ ti hiŋ ufwu tedure nu unu-tukalana.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Basa - Bible - New Testament

Matiu

Matiu 1

Ushishi Jisus Krast
(Luk 3:23-38)

1Inɛ gɛ ibɛ shɛ utakada nzeci ma atwa na shɛ eshishi Jisus Krast na banɛ na ajalalo Devid na banɛ na ajalalo Abraham.

2Ga Abraham meci Azik, ga Azik meci Jekob, ge Jekob meci Juda keeni ohongwu ubwa,

3go Juda meci Pɛrɛz keeni Zara na ga Tama shɛ bino bwa, gɛ Pɛrɛz meci Hɛzron, gɛ Hɛzron meci Ram,

4ga Ram meci Aminadab, ga Aminadab meci Nason, ga Nason meci Salmon,

5ga Salmon meci Boaz na ga Rahab shɛ bino bwa, go Boaz meci Obɛd na go Rutu shɛ bino bwa, go Obɛd meci Jɛsi,

6gɛ Jɛsi meci Devid na shɛ agwuma Isrɛl. Ge Devid meci Sụlụmụn na biyikwo Uria metenji bu,

7Go Sụlụmụn meci Rehoboam, ge Rehoboam meci Abia, ga Abia meci Asa,

8ga Asa meci Jehoshafat, ge Jehoshafat meci Joram, go Joram meci Uzia,

9go Uzia meci Jotam, go Jotam meci Ahaz, ga Ahaz meci Hɛzɛkia,

10gɛ Hɛzɛkia meci Manasɛ, ga Manasɛ meci Amon, ga Amon meci Josia,

11go Josia meci Jɛkonia keeni ohongwu ubwa. Na aka ga ibɛ aa 'imɛ aŋ, ee suji aŋ nu Babulon.

12Na aba na te e suji aŋ nu Babulon, nazhɛ ge Jɛkonia meci Shiɛltiɛl, gɛ Shiɛltiɛl meci Zɛrubabɛl,

13gɛ Zɛrubabɛl meci Abiud, ga Abiud meci Ɛliakim, gɛ Ɛliakim meci Azo,

14ga Azo meci Zadok, ga Zadok meci Akim, ga Akim meci Ɛliud,

15gɛ Ɛliud meci Ɛleaza, gɛ Ɛleaza meci Matan, ga Matan meci Jekob,

16ge Jekob meci Josɛf ata shɛ bwolo Meri ata shɛ bino Jisus na ɛɛ hiɛŋ ga Krast.

17Awaŋnɛ elele na kwune na Abraham uuwa i ci Devid namɛ awaŋnɛ umpwa-na-ba-eneshi, awaŋnɛ na kwune na aka Devid uuwa i ci aka na te e suji aŋ nu Babulon, namananɛ awaŋnɛ umpwa-na-ba-eneshi. Awaŋnɛ na kwune na aka

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

na te e suji aŋ nu Babulon uuwa i ci aka na ga Krast zhajɛ, namananɛ awaŋnɛ umpwa-na-ba-eneshi.

Tumata ti Jisus Krast
(Luk 2:1-7)

18Gana na tumata ti Jisus Krast tɛ shɛ na. Aka na tu go Josɛf ba zha adalụ Meri bino bwa, tobwolo a ta kwụnɛ shɛ adugwa o, aa kwụbɛtanɛ bụ ofubo a na banɛ nu ukpahiŋ Mpiala mi Tijilo.

19Go Josɛf bwolo bwa kaa shɛ bụtụ bi tiririri, ibɛ po bee jeri shi maa pana bụ ezuye ne eshe atwa, bee heŋshi maa bi zhɛ ba ganga bụ swɛɛ.

20Tu baa haŋsa iwɛ ɛtɛ, nazhɛ butumwa ba Agwangwama ba azuba bananɛ bụ nụ ụwalabụ, bɛɛ hiɛŋ bụ, O-Josɛf, gabụ yɛu Devid, ta nda inyɛsɛ maa zeni Meri maa sha biyikwo bu o, ofubo ata bee le a banɛ nu Mpiala mi Tijilo.

21Yɛu-ye-eyi bɛɛ zhɛ ba mata. Gabụ kaa bi zhɛ ba pa iŋ hwuŋ izeci ti ge Jisus, iwɛnɛ ti bɛɛ zhɛ bo bicingo atwa ubwa maa e genji iwɛwɛ ya aba.

22Inɛ gɛ kpaaŋ teni iwɛ maa iwɛ nɛ Agwangwama dumwa la nu unu bigesere sɛ, inɛ hiɛŋ.

23Hioko ma! Yɛu-yo-o nɛ ta shɛ usapa zhɛ ya la ofubo Yɛɛ zhɛ ya mata yɛu-ye-eyi. Ɛ zhɛ a pa iŋ izeci ti ge Imanuɛl,

(egini ibɛ shɛ, Agwatana namɛ no tu.)

24Aka na tu go Josɛf zhinjɛ malabụ, baa njɛ gana na ta butumwa ata ba Agwangwama ba azuba ge mbishi bu, bee jicinje ga Meri ni ihwɛ ibwɛ, bee zeni bu,

25ama bụ kwụnɛ shɛ adugwa nu bwa uuwa i ci aka na bee meci yɛu ɛtɛ ye eyi o, go Josɛf po iŋ izeci ti ge Jisus.

Matiu 2

Atwa-shihaŋsa Oko Banɛ Geri bu Uwaŋna-banụ Aa Zhajɛ Jɛrusalɛm

1Aka na te e meci Jisus ni Bɛtlɛhɛm ata namɛ na cɛnjɛ tu Judia na aka agwuma Hɛrod, ibɛ po atwa oko shihaŋsa banɛ geri bu uwaŋna-banụ aa zhajɛ Jɛrusalɛm,

2ɛɛ hiɛŋ, Ce agwuma Eju ofwo na ee meci namɛɛ? Tụ kwụbɛ ikpɛsu ibwɛ, ti yaa tu bananɛ geri bu uwaŋna-banụ, ibɛ po atɛ zhajɛ maa ta zhɛba bụ.

3Aka na agwuma gɛ Hɛrod hwụjɛ iwɛ gɛ, amɛ ubwa hashɛganụ, gobwonu du shɛmɛ sha atwa Jɛrusalɛm shɛ hashɛganụ kpaaŋ aba.

4Aka na tu boo sotulonu ehiu onongbo kpaaŋ keeni atwa na shɛ embisegeni Undwa, bee heŋteni aŋ ofwo na ɛɛ zhɛ a mata Krast.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

5Ɛɛ hiɛŋ bụ, Ni Bɛtlɛhɛm ata namɛ nu Judia. Iwɛnɛ po gana bigesere 'nyeci na, maa.

6Gabụ Bɛtlɛhɛm ata namɛ na cɛnjɛ tu Juda, bi zha shɛ ba 'nyana kwukwuŋ na amɛ a'una Juda o, iwɛnɛ ti yaa shɛ no olugwo bu bi'yagajɛ na zhɛ ba ya tugwama ta atwa mi Isrɛl zhɛ ba banɛ.

7Aka na ti gɛ Hɛrod suyanɛ atwa ata shihaŋsa swɛɛ, bee hweyigeni no olugwo aba, nazhɛ boo to aka na ti ikpɛsu ɛtɛ banɛ ugbe gom.

8Baa tumwanɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Zhaga ma Bɛtlɛhɛm, jalakacɛ ma yɛu ɛtɛ tebiye, gunu na ɛhi cɛ iŋ ugbe, gwure ma hi m mbishi iwɛ maa Ma zha du mɛ zhibɛ iŋ.

9Na aba na ta a hwụjɛ iwɛ nɛ agwuma jɛmɛ, ɛɛ ishijɛ oo to tuhwulo ta tahaŋnụ ta aba, ibɛ ikpɛsu ɛtɛ aa ga kwụbɛ ti yaa banɛ nu uwaŋna-banụ hwuleni aŋ umbe yee zhe yee shikeni ne eririri azuba ofwo ata yɛu ɛtɛ namɛ.

10Aka na ta a kwụbɛ ikpɛsu ɛtɛ, aa bwadụ nu unyasa ụ'wụtụ.

11Aka na ee teni nu umwono ata, aa kwụbɛ yɛu ɛtɛ, ne Meri bino bi bɛ, ee kwuzenji aa zhɛbɛ iŋ. Nazhɛ ee kepeshenji mkpata mu uduciya wa aba ee peni iŋ apwaŋ azhɛnarɛya, nu frankinsɛns keeni umuru.

12Ama Agwatana mbishi aŋ nu ụwalabụ maa kede e beni ya Hɛrod nu ugwulwo wa aba o, ɛɛ ishijɛ ee duri uhwaŋna unya ee ji na cɛnjɛ ta aba.

E Gezhiji ee Zhe na Cɛnjɛ ti Ijipti

13Aka na ta atwa ata shihaŋsa hwuri, nazhɛ butumwa ba Agwangwama ba azuba bananɛ Josɛf nu ụwalabụ, bɛɛ hiɛŋ bụ, Ishijɛ maa shepi yɛu gɛ, to bino bi bɛ, maa hwuri na cɛnjɛ ti Ijipti, nama apata uuwa i ci aka na Ngɛɛ zhɛ Mo bu mbiso inyɛwɛŋ. Iwɛnɛ ti gɛ Hɛrod zhɛ ba jalakaka yɛu gɛ tụkwụna.

14Bɛɛ ishijɛ ga, bee shepi yɛu ɛtɛ, to bino bi bɛ na amɛ ụjita, bee hwuri na cɛnjɛ ti Ijipti,

15baa namɛ apata uuwa i ci aka tu'wo ti Hɛrod. Inɛ gɛ teni iwɛ maa iwɛ nɛ Agwangwama dumwa la nu unu bigesere sɛ, inɛ hiɛŋ, Ni Ijipti Ngɛɛ bɛcinjɛ yɛu mi.

Gɛ Hɛrod Kwụnɛ Miaụŋ-me-eyi

16Ti gɛ Hɛrod kwụbɛ maa atwa ata shihaŋsa helekeci bu, ibɛ po isɛbwɛ ya gwuzhaga na amɛ ubwa duwa, baa tumwanɛ atwa maa ga a kwụnɛ miaụŋ-me-eyi mi Bɛtlɛhɛm keeni mu naa na mu namɛ na tubabɛshɛ ta aba, mu na mu tuwo shiywa shi yebi te e meci mu uuwa zwe, na aka gana na boo go hwoyigwonuo na atwa ata shihaŋsa.

17Nazhɛ iwɛ nɛ bigesere gɛ Jɛrɛmia dumwa la sɛ, inɛ bɛɛ hiɛŋ,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18A hwụjɛ rụhwụŋ ru u'wo u tugboo nu Rama keeni ụkwụla ụ'wụtụ tuta, Ge
Rechɛl ba twa-u'wo miaụŋ mu bwa, baa lacɛ ti'ingatanga, iwɛnɛ tu ma zasaba
ya.

E Gwure na Cɛnjɛ ti Isrɛl

19Ama ti gɛ Hɛrod 'wi, butumwa ba Agwangwama ba azuba bananɛ Josɛf nu
ụwalabụ ni Ijipti,

20bɛɛ hiɛŋ bụ, Ishijɛ maa shepi yɛu gɛ, to bino bi bɛ maa zhe na cɛnjɛ ti Isrɛl.
Iwɛnɛ po atwa na ga jalakaka la uraiŋ ibɛ uwo.

21Bɛɛ ishijɛ ga, bee shepi yɛu ɛtɛ to bino bi bɛ, bee hwuri na cɛnjɛ ti Isrɛl.

22Ama aka na tu go Josɛf hwụjɛ maa ga Akɛlaus yɛ tugwama te bishi bwa gɛ
Hɛrod nu Judia, ibɛ po inyɛsɛ shɛ bụ maa gwulo apata. Ama aka na ta Agwatana
tɛtaganɛ bụ unu nụ ụwalabụ, bee kezhingeni, bee teni na cɛnjɛ tu Galili.

23Bee zhe baa jɛjɛ nu ụshɛpwụ uko ɛɛ hiɛŋ, Nazarɛt, iwɛ maa iwɛ nɛ egesere
dumwa la sɛ, inɛ hiɛŋ, Ɛ zhɛ ɛ hiɛŋ bụ maa bụtụ bu Nazarɛt.

Matiu 3

I'enenji Jon Bɛnjɛ-bu-ubaptizim

(Mak 1:1-8; Luk 3:1-18; Jon 1:19-28)

1Aka ata ibɛ ga Jon bɛnjɛ-bu-ubaptizim zhajɛ, baa nda i'enenji nụ ụshɛka Judia,
bɛɛ hiɛŋ,

2Jɛshɛrɛga ma shihaŋsa maa hi genji iwɛwɛ hiŋ, iwɛnɛ ta Cɛnjɛ-ta-tugwama ta
azuba tu gwumwonu.

3Ga Ayizaya bigesere dumwa la iwɛ Jon, bɛɛ hiɛŋ, Rụhwụŋ ra bụtụ bu ko ra kala
n'ungwa nụ ụshɛka, rɛɛ hiɛŋ, Kalana ma Agwangwama uhwaŋna, Ndana bụ ma
ihwɛŋnɛ i tukpororo.

4Ga Jon bo urugono tugwuno tu na aa nɛ ne tihiŋzhe ti irihende, boo umpo embi
ubwa bu'waba. Iyimɛyɛ ibwɛ i shɛ ovworo ne meni mɛ iswɛ.

5Atwa beni nu Jɛrusalɛm, tu Judia kpaaŋ keeni cɛnjɛ tu na tu rungwutwonu
Jodan hwɛɛ, ee zhe pu Jon.

6Baa njɛ aŋ ubaptizim nu Urefu ata Jodan, iwɛnɛ te e sweji-unu iwɛwɛ ya aba.

7Ama aka na tu baa kwụbɛ tu ufwugwo wa Afarisi keeni Asadusi we ci, iwɛ maa
nda aŋ du ubaptizim, ga Jon hiɛŋ aŋ, Ahiɛba umata we egbezhi, gaaba ihi
tɛtaganɛ-unu maa hi gezhigeni isɛbwɛ ya Agwatana nɛ ye cii?

8Ibɛ po na nda ma iyi nɛ teni cɛŋ na ahaŋsa-tɛjɛshɛrɛga.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

9Ta haŋsa ma maa hi zhɛ hia banangana ulwapɛ iwɛnɛ ehi eri hi mama hiaŋnụ maa, Ga Abraham ubwa shɛ bishi tu o. Mo hi mbiso maa, Agwatana eri a bacɛnganɛ Abraham miaụŋ okwo na atayɛ ga.

10O kwutongwo ogwubo ne tini ti i'wɛ'wɛ cebe. ụ'wụ'wụ we elele na 'weri shi tụ'walụ ti biye, ɛ zhɛ o lo uŋ a kala uŋ nu ulwa.

11Ma hi nda ubaptizim ne meni, iwɛnɛ ahiɛ jɛshɛrɛjɛ-shihaŋsa. Ama bụtụ na n hwuri ikɛnyi be ci ba ne ekwunyi mi. N teni shi cɛŋ maa ma 'waŋna okwo abida ubwa o. Ubwa zhɛ ma hi nda ubaptizim na Mpiala mi Tijilo keeni nu ulwa.

12Bu 'waŋnɛ ba abula ubwa, bɛɛ zhɛ bo sugo akpakpata ubwa shɛshɛshɛ, bɛɛ zhɛ bo zwono iyimɛyɛ ibwɛ nu urubwu ubwa, ama bi zhɛ bo hwoŋzhingo afụrɛkɛcɛ nu ulwa na 'weji shi.

Ga Jon Njɛ Jisus Ubaptizim
(Mak 1:9-11; Luk 3:21,22)

13Nazhɛ ge Jisus banɛ nu ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ, Galili, bee zhe nu ụpalanụ Urefu Jodan, iwɛ maa ga Jon njɛ bụ ubaptizim.

14Ama ga Jon mekeni maa lakana bụ tɛnda, bɛɛ hiɛŋ Jisus, Gamba yebe ukekeshi bu ma nda iwɛ maa n njɛ ubaptizim, gabụ suu bu zhajɛ ya pi mi?

15Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, N leneni hwuwayɛ go, iwɛnɛ po nu uhwaŋna ga yee ti teneni cɛŋ maa tụ ụrɛcɛnjɛ iyi nɛ teneni Agwatana cɛŋ kpaaŋ. Nazhɛ ga Jon leni.

16Tu ga Jon njɛ Jisus ubaptizim hwɛɛ, gunu ata tu baa banɛ ne meni, ee kepishingeni bu azuba, baa kwụbɛ ta Mpiala ma Agwatana mu zwe gana ikwucime, maa patanɛ nu uhiuhiu ubwa.

17Nazhɛ rụhwụŋ ru banɛ na azuba, rɛɛ hiɛŋ, Yɛu mi nɛ Omo lubo duwa na, amɛ mi kaa lemi nu bwa tebiye.

Matiu 4

Ge Setan Menji Jisus ni Ishɛmɛ
(Mak 1:12,13; Luk 4:1-13)

1Nazhɛ Mpiala mi zeriji Jisus, ee teni nụ ụshɛka iwɛ maa Ibiri menji bu.

2Na aba na ti ge Jisus njɛ ezumi iwɛŋnɛ buhanda ni ijitɛ buhanda, imunɛ kaa gwụmɛ bụ ya.

3Nazhɛ bimenji ata zhajɛ pi Jisus, bɛɛ hiɛŋ bụ, Yaa shɛ abɛ shɛ Yɛu ya Agwatana gom, asha hiɛŋ atayɛ ga tileni epe maa a jɛshɛrɛjɛ ibrɛd.

4Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, I 'nyeci, yɛɛ hiɛŋ, Shɛ ni ibrɛd kiri butugwumwa ba ya uraiŋ o, semi nu n-ndumwa me elele mu na mu banɛ nu unu wa Agwatana.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

5Nazhɛ Ibiri shepi Jisus nu u'una ata tijilo, bee shikicinji bu taa ni ikerikeje
umwono wa Agwatana,

6Bɛɛ hiɛŋ bụ, Yaa shɛ abɛ shɛ Yɛu ya Agwatana gom, asha meme gengenji maa
ngbi, iwɛnɛ te e 'nyeci, ɛɛ hiɛŋ, Ubwa zhɛ ba pana atumwa ubwa azuba unu iwɛ
bụ, iwɛ maa o bu so ni i'ɛlɛ ya aba, iwɛ maa kede po uvwɛvwɛjɛ bụ nu utayɛ o.

7Ge Jisus hiɛŋ bụ, E 'nyeci du kaa, ɛɛ hiɛŋ, Bɛ shɛ shɛ ba manga Agwangwama
na shɛ Agwatana bu o.

8Nazhɛ Ibiri shepeneni Jisus ni ishɛmɛ ike tilegbe legbe, bee mbiseni bu cɛnjɛ-
ta-tugwama tu unyizo ga kpaaŋ, tu ụjɛrụma u tuba,

9bɛɛ hiɛŋ bụ, Yaa shɛ ebi ge me kwuzeni, abu n zhɛbɛ, N ngɛ zhɛ ma bụ pana ijɛ
kpaaŋ.

10Ge Jisus hiɛŋ bụ, E-Setan, hwulo beye! E 'nyeci, ɛɛ hiɛŋ, Gabụ bɛ shɛ ba zhɛba
Agwangwama na shɛ Agwatana bụ, ubwa kiri abɛ shɛ ba ndana iyi.

11Aka na ti Ibiri genji Jisus, nazhɛ atumwa Agwatana azuba zhajɛ aa ndanɛ bụ
iyi.

Ge Jisus Kwuni Ugondu Ubwa Tɛnda nu Galili

(Mak 1:14,15; Luk 4:14,15)

12Aka na ge Jisus hwụjɛ maa e kepi Jon nu umwono-tishi, bɛɛ ishijɛ, bee gwuri
nu Galili.

13Ti ge Jisus genji Nazarɛt, bee zhe baa jɛjɛ nu Kapanaum ata namɛ nu ụpalanụ
itekwu ɛtɛ namɛ na cɛnjɛ tu Zɛbulon keeni Naftali.

14Inɛ gɛ teni iwɛ maa gɛ iwɛ ɛtɛ ga Ayizaya bigesere ata dumwa la sɛ, inɛ hiɛŋ.

15Cɛnjɛ tu Zɛbulon na cɛnjɛ tu Naftali, tu na tu namɛ geri bi itekwu, hileniye
Urefu Jodan. Nu Galili ata shɛ cɛnjɛ ta atwa na shɛ shɛ Eju.

16Atwa na jɛjɛ la ne tishi, a kwụbwa uhioko-uhwaŋna ụ'wụtụ, uhioko-uhwaŋna
kaa bonono atwa na jɛjɛ la na cɛnjɛ to tu'wo.

17Te kwuni na aka ata, ge Jisus kwuni i'enenji, bɛɛ hiɛŋ, Jɛshɛrɛga ma shihaŋsa,
Cɛnjɛ-ta-tugwama ta azuba tu gwumwonu.

Ge Jisus Suyanɛ Ekwuzhi eneshi

(Mak 1:16-20; Luk 5:1-11)

18Ti ge Jisus ba zha tahaŋnụ nụ ụpalanụ Itekwu ɛtɛ Galili, baa kwụbɛ miaụŋ-
mo-bino mu ko mi yebi. Aba shɛ ga Saimon na du ɛɛ hiɛŋ ga Pita, na Andru yɛu-
bino bwa, ta a 'waŋ igwune ya aba ni itekwu ɛtɛ, iwɛnɛ ta a shɛ ekwuzhi

19Ge Jisus hiɛŋ aŋ, Hwure ma hi n 'wa, N zhɛ ma hi nda ekwuzhi atwa ti'ima.

20Ee genji ga n-ngwuno ma aba gunu ata aa 'wa bụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

21Aka na ti ge Jisus beni apata, baa kwụbananɛ miaụŋ-me-eyi ma binya bụtụ bu
ko mi yebi, ge Jemis ni yɛu-bino bwa ga Jon, a na shɛ miaụŋ mi Zɛbɛdi. A namɛ
nụ ụhaŋtụ, ne bishi ba aba, aa nangangana n-ngwuno ma aba. Ge Jisus suyanɛ
aŋ.

22Nazhɛ ee genji ụhaŋtụ, te bishi ba aba, aa 'wa bụ.

Ge Jisus Mbisegeni, Bee Enenji, Baa Nɛnjɛ Atwamwa
(Luk 6:17-19)

23Ti ge Jisus bo rungo ofwo elele na cɛnjɛ tu Galili. Boo mbisogono atwa iyi no
shimwono shɛ tụ'ulwatagwụ sha aba, baa ananga du kaa Anabarɛ Ebiye Cɛnjɛ-
ta-tugwama, baa nɛnga du atwa elele, ni igwumɛgwumɛ ya aba.

24Ibɛ po urishi ubwa mburusonu, wee zhe tutu cɛnjɛ ti Siria kpaaŋ, iwɛbɛ po ee
sugeni bu atwa na ụngwụ gɛnɛgɛnɛ wa pana ụbaụta, ta atwa na a laya tigbici, ta
atwa na a sụma-ụmpɛ, ta atwa na tu'waba ta aba tu 'wegeni, baa nɛnjɛ aŋ hwɛɛ
aba.

25Atwa ofwugwo ụ'wụtụ bananjɛ nu Galili, ti Dikapolis, tu Jɛrusalɛm, tu Judia
keeni hileniye Urefu Jodan, aa 'wa bụ.

Matiu 5

Imbisegeni Jisus ni Ishɛmɛ
(5:1—7:29)

1Ti ge Jisus kwụbɛ unyama wa atwa, bee munji ni ishɛmɛ ike baa jɛjɛ, ibɛ eseshi-
iyi ubwa zhajɛ pu bwa.

2Bee kepishinji unu ubwa, bee mbisegeni aŋ iyi, bɛɛ hiɛŋ.

Atwa na a Nda Ugwoje Ụ'wụtụ
(Luk 6:20-23)

3Atwa na mepi maa a shɛ okofwo ni iyi mpiala gwoje, iwɛnɛ ta Cɛnjɛ-ta-
tugwama ta azuba ti zhɛ ta sha ma ta aba.

4Atwa na a ta-ụkwụla gwoje, iwɛnɛ ta Agwatana zhɛ a ingatanga aŋ.

5Atwa na meme-zucinje gwoje, iwɛnɛ tɛ ɛ zhɛ a ya-ogwu iyi nɛ Agwatana shileni
aŋ unu ibɛ nu unyizo.

6Atwa na imunɛ keeni i'uyɛ ya kwụna, iwɛ tiririri gwoje, iwɛnɛ tɛ ɛ zhɛ o
shigogo.

7Atwa na o hioko inyɛmɛnyɛmɛ ya atwa vwɛ aba gwoje, iwɛnɛ tɛ ɛ zhɛ a ya du
ule inyɛmɛnyɛmɛ tihioko.

8Atwa na shɛmɛ sha aba shɛ namɛ rụmbɛɛ gwoje, iwɛnɛ tɛ ɛ zhɛ a kwụba hwuŋ
Agwatana.

9Atwa na a karɛ amɛ-olom gwoje, iwɛnɛ tɛ ɛ zhɛ ɛ hiɛŋ aŋ miaụŋ ma Agwatana.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

10Atwa na anya aba a shɛka iwɛ tiririri gwoje, iwɛnɛ ta Cɛnjɛ-ta-tugwama ta azuba tɛ shɛ ma ta aba.

11Hi gwoje iwɛnɛ ta atwa zhɛ ma hi twagaga, ɛɛ zhɛ ma hiɛ shɛka du, ɛɛ zhɛ kaa mo hi mbisogo n-ndumwa mụ wɛ me elele keeni ụzagwụ iwɛ mi.

12Ga shɛmɛ shi hiŋ shi lemi, maa hi bweji unyasa, iwɛnɛ te titeni ti hiŋ ti zhɛ to gombo hwuŋ na azuba. Gobwonu du aa shɛkwa la egesere na hwulwo umbe ne hiŋ.

Iwɛ Manɛ Keeni Uhioko-uhwaŋna
(Mak 9:50; Luk 14:34,35)

13Ahiɛba hiɛ shɛ manɛ mu unyizo ga. Yaa shɛ manɛ mu lacɛmɛ shɛ, imbe ɛɛ zhɛ a nda mụ maa mụ lacɛmɛɛ? Te kwuni na aka ata mɛ zhɛshɛ ya maa a njɛ uhwara we elele na muba o, semi tu'waŋ ɛɛ zhɛ a 'waŋ mụ maa atwa rikeci mu.

14Ahiɛba hiɛ shɛ uhioko-uhwaŋna unyizo ga. Ụshɛpwụ na patanɛ ni ishɛmɛ eri shi wa swaka o.

15I za bụtụ na zhɛ bo shiyono ụsụtụla ulwa maa urugono uŋ okolo, semi bi zhɛ ba patana ụŋ nu uteburu-ụsụtụla, nazhɛ wɛɛ zhɛ wo hiokono atwa elele na zweni nu umwono ata uhwaŋna.

16Lono ma maa uhioko-uhwaŋna hiŋ na ta du na ashashɛ atwa gana ata, iwɛ maa a na kwụba ugondu hiŋ ubiye, maa a na pana Bishi hiŋ na namɛ na azuba ụjɛrụma.

Imbisegeni iwɛ Undwa

17Ta haŋsa ma maa N zhajɛ maa Mo 'woricingo iyi nɛ 'nywotwo nu Undwa keeni iyi nɛ egesere 'nywotwo la o. N zhe shi maa Mo 'woricingo iŋ o, ama iwɛ maa Ma ụrɛcɛnga iŋ.

18Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso, okwo azuba, tu unyizo keshici hwɛɛ, ama bi'nyata bu undwa bi ticwɛŋ kwo kaa ukangasụ ubwa okwo bu ko zha shɛ ba kashɛka uuwa i ci aka na aa ụrɛcɛnjɛ iyi elele kpaaŋ o.

19Ibɛ po bụtụ be elele na bweji unu-tupana okwo uko, na gwụmwatangwụ, na kaa bo mbisogono du atwa maa ga a na nda gana ata, ɛ zhɛ ɛ hiɛŋ bụ bụtụ na 'nyanɛ na Cɛnjɛ-ta-tugwama ta azuba. Ama bụtụ be elele na ba nda uŋ, boo mbisogono kaa du anya atwa maa ga a na nda gana ata, ubwa zhɛ ba sha bụtụ bụ 'wụtụ na Cɛnjɛ-ta-tugwama ta azuba.

20Mo hi mbiso maa, yaa shɛ tiririri ti hiŋ tu hwuri shi ma tụ tụ embisegeni Undwa keeni ma tụ tụ Afarisi duwa duwa, asha hi zha shɛ hio tono Cɛnjɛ-ta-tugwama ta azuba kwukwuŋ.

Imbisegeni iwɛ Bụtụ Tụkwụna
(Luk 12:57-59)

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

21Hi hwugwa ta a jɛmɛ cala cala, ɛɛ hiɛŋ, Ta kwụna ma bụtụ o, bụtụ be elele na kwụnɛ bụtụ, ɛ zhɛ a suyana bụ ụshɛrɛya.

22Ama Mo hi mbiso inee mi, maa bụtụ be elele na ba nda isɛbwɛ ni yɛu-bino bwa, ɛ zhɛ a suyana bụ ụshɛrɛya. Bụtụ be elele na kaa bɛ hiɛŋ yɛu-bino bwa, Gabụ bụtụ bu tusashɛ, ɛ zhɛ a suyana bụ ụshɛrɛya na agba Ajɛmɛ-ụshɛrɛya. Bụtụ be elele na kaa hiɛŋ yɛu-bino bwa, Gabụ alagwụ, asha bu namɛ na tijama tu ukwokwo ulwa.

23Ibɛ po yaa shɛ abu 'waŋnɛ upwaŋ bụ maa peteni nu utukwu-ụrụpɛ, ebi teyinje ya apata maa yɛu-bino bu 'yajɛ umukwu na bu,

24asha ganga tugwo upwaŋ ata bụ nu umbe utukwu ata, maa zhe maa hi kwunanjɛ iwɛ ɛtɛ ni yɛu-bino bu tugwo hiiŋ nazhɛ gwure maa shɛkanɛ upwaŋ ata bụ.

25Nda kakayɛ maa kwunanjɛ uwuru na ubu namanɛ na binya bụ tɛ ɛhi tɛ zhɛ nu uhwaŋna, iwɛ maa kede ma bụ shapa no ofwo Bɛjɛmɛ-bụ-ụshɛrɛya, maa Bɛjɛmɛ-bụ-ụshɛrɛya ibi shepi no ofwo iyɛri umwono-tishi o, nazhɛ iyɛri ɛtɛ umwono-tishi zhɛ ma bụ kala nu umwono ubwa tishi.

26Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, bu zha shɛ ba banɛ apata kwukwuŋ, semi aka na abɛ njɛ tijama tu na aa bụ mụnɛ hwɛɛ.

Imbisegeni iwɛ Tuwɛle

27Hi hwugwa tɛ ɛ hiɛŋ, Ta nda ma tuwɛle o.

28Ama Gamba mo hi mbiso inee mi maa, bụtụ be elele na ba ngbaraka biyikwo, baa nda ukwedeyi ubwa, asha bu nduwa tuwɛle nu bwa na amɛ ubwa cebe.

29Yaa shɛ rishe rụ bụ rụ u'ala ubiye ra bụ ana iwɛwɛ tɛnda, asha bwa rụ kala. Inɛ ɛtɛ zhɛ ma bụ zhɛmana maa vwụnjɛ ụpadụ tu'waba tụ bụ uko uhwuri maa e keri tukwugwu tụ bụ kpaaŋ kpaaŋ nu ukwokwo ulwa.

30Yaa shɛ kaa u'ala bụ ubiye ma bụ ana iwɛwɛ tɛnda, asha jaja uŋ kala. Inɛ ɛtɛ zhɛ ma bụ zhɛmana maa vwụnjɛ ụpadụ tu'waba tụ bụ uko uhwuri maa e keri tukwugwu tụ bụ kpaaŋ kpaaŋ nu ukwokwo ulwa.

Imbisegeni iwɛ Biyikwo Tukala
(Mat 19:9; Mak 10:11,12; Luk 16:18)

31A dumwa la cala, ɛɛ hiɛŋ, Bụtụ be elele na keri biyikwo bwa, asha ga pana bụ utakada biyikwo tukala.

32Ama Gamba mo hi mbiso inee mi maa, bụtụ be elele na keri biyikwo bwa ti yaa shɛ shɛ tuwɛle biyikwo ata ba nda, asha ubwa eni biyikwo ata tuwɛle tɛnda, ti yaa shɛ biyikwo ata tɛnananɛ. Bụtụ be elele na kaa du zeni biyikwo ata ee keri, asha bɛ njɛ du tuwɛle.

Imbisegeni iwɛ Tuwa-tuta

© 2008 Bible Society of Nigeria.

33Hi hwugwa te e mbishi atwa angwụshɛ, ɛɛ hiɛŋ, Ta bwada ma unu na ehi shiri
o, ama bɛ shɛ ba ndana Agwangwama iyi nɛ obu go shilwonuo bu unu ibɛ.

34Ama Gamba mo hi mbiso inee mi maa, ta na ta ma iyi elele kwukwuŋ. Ta ta
ma azuba o, iwɛnɛ ta a shɛ idwɛtwɛ ya Agwatana.

35Ta na ta ma unyizo, iwɛnɛ tu waa shɛ ụdụsa na Agwatana a patangana ivwunɛ.
Ta na ta ma Jɛrusalɛm, iwɛnɛ tu waa shɛ ụshɛpwụ wa Agwuma A'wụtụ.

36Ta na ta ma uhiuhiu hiŋ o, iwɛnɛ te ehi eri shi hia nda maa bihiŋzhe hiŋ okwo
bu ko bɛ shɛ bu na bɛ cɛnjɛ kwo kaa bu na bi shi.

37Ama ga n-ndumwa mi hiŋ mu na sha, Iiŋ kwo kaa Awo. Iyi elele nɛ namɛ ya
swooŋ ni inɛ ɛtɛ, asha i banɛ no olugwo bụtụ ata bụ wɛ.

Imbisegeni iwɛ Itɛpwɛ Tụtụpana

(Luk 6:29,30)

38Hi hwugwa tɛ ɛ hiɛŋ, Bụtụ ụbụ vwɛ rishe, vwa bu du rishe tụlụkpashɛ, bụtụ
ubu mwi rine, mwo bu du rine tụlụkpashɛ.

39Ama Gamba mo hi mbiso inee mi maa, ta tụpana ma iyi iwɛ nɛ bụtụ ihiɛ njɛ o.
Ama yaa shɛ bụtụ ubu po uwaŋpɛ nu upada u'ala ubiye, jɛshɛrɛgana bụ upada
u'ala ugwulwo.

40Yaa shɛ kaa bụtụ be elele ba jala maa ma bụ suyana ụshɛrɛya, bee shepi idikɛ
bụ, ta nyasa bu du utogwo bu tusugo.

41Yaa shɛ kaa bụtụ be elele ma bụ nda iji maa ma bụ shapa imɛle ike, asha 'wa
bụ ya imɛle iyebi.

42Na pana bụtụ na ma bụ lụpa iyi nɛ baa bụ lụpa. Bụtụ na kaa ba jala maa unanjɛ
bụ iyi, ta nyasa bu o.

Lubo ma Atwa I'ime Hiŋ

(Luk 6:27,28,32-36)

43Hi hwugwa maa ɛ hiɛŋ, Lubo uyebi bu, ama imo bụtụ-bi-i'ime bu.

44Ama Gamba mo hi mbiso inee mi maa, lubo ma atwa-i'ime hiŋ. Na ndana ma
atwa na ma hiɛ shɛka adua,

45iwɛ maa hiɛ shɛ miaụŋ me Bishi hiŋ na namɛ na azuba. Iwɛnɛ tu baa nda maa
ga uwaŋna ubwa na tana atwa awɛ keeni atwa ebiye, baa nda kaa du maa ge
eshilo no ngbono atwa tiririri keeni atwa na zasa ririri.

46Yaa shɛ ohio lubo atwa na mo hi lubo kiri, asha ce ule na ɛhi zhɛ hia lashɛga
hwuŋ namɛɛ? Okwo ele-ụdalụ du njɛ shɛ suu gana ata?

47Yaa shɛ kaa miaụŋ-mo-bino hiŋ kiri ahia 'walụ, asha imbe ahiɛ njɛ uhwuri
atwa vwɛɛ? Okwo atwa na tɛtanɛ shɛ rishe njɛ shɛ suu du gana ata?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

48Ibɛ po sha ma du atwa na ulwa gana na te Bishi hiŋ na namɛ na azuba ulwa.

Matiu 6

Imbisegeni iwɛ Tụpana

1Na nda ma pece maa kede hi na nda iyi hiŋ i tiririri ne eshe atwa maa a na hi kwụba o, shibwonu hi zha shɛ hia lashɛga hwuŋ ule hiŋ ne Bishi hiŋ na namɛ na azuba o.

2Aka na aba pana okofwo apwaŋ, ta na ananga, gana na atwa na a nda tɛnda-te-eshe a nda no shimwono shɛ Tụ'ụlwatagwụ sha aba keeni ni ihwɛŋnɛ, maa atwa na dumanga aŋ o. Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, o loshigwo ule wa aba.

3Ama aka na aba pana okofwo apwaŋ, to lono maa u'ala bụ ugwulwo mepi iyi nɛ u'ala bụ ubiye wa nda o,

4iwɛ maa ga apwaŋ na aba pana okofwo a shɛ ne tusweci, iwɛ maa tuba Bishi bu na ba kwụba iyi ne tusweci ubu peni hwuŋ ule bu.

Imbisegeni iwɛ Adua Tɛnda
(Luk 11:2-4)

5Aka na ahia nda adua, ta na nda ma gana na atwa na a nda tɛnda-te-eshe a nda o. Iwɛnɛ to o lubo tishikono no shimwono shɛ tu'ulwa keeni shiseshi shi ihwɛŋnɛ, iwɛ maa atwa na kwụba aŋ. Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, o loshigwo ule wa aba.

6Ama aka na ɛbi zhɛ ba nda adua, tono taa na amɛ umwono bu maa kepi odubo bu, maa njɛ adua bụ pe Bishi bu na namɛ ne tusweci, iwɛ maa Bishi bu na ba kwụba iyi ne tusweci ubu peni ule bu.

7Aka na aba nda adua, ta na dumanga n-ndumwa mu tusashɛ gana na atwa na tɛtanɛ shɛ rishe a nda o. Iwɛnɛ te e heŋshi maa iwɛ n-ndumwa mu ufwugwo mu na aa dumanga, ibɛ po ɛɛ zhɛ a hwuga iwɛ aba.

8Ta sha ma gana aba o, Bishi hiŋ mwopwo iyi nɛ ukekeshi ibɛ ma hi nda tobwolo hi ta lụpɛ shɛ bụ iŋ o.

9Ama gana i shɛ maa hi na nda adua na: Bishi tu na namɛ na azuba, Ge izeci bu jirimi,

10Ga Cɛnjɛ-ta-tugwama tụ bụ ti zhɛ, Ga a na nda ụkwụlana bụ, Nu unyizo, gana na aa nda ụŋ na azuba.

11Iti peni iyimɛyɛ nɛ i tu to ukekeshi hwayɛ ga.

12Iti gengeni tu'wanganga tu tu, gana na otu gongwonuo atwa na utu 'wanganɛ.

13To tu tocingo na tumanga o, ama na tu lashɛga ni i'ɛlɛ bụtụ bụ wɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

[Iwɛnɛ po gabụ bɛ 'yajɛ Cɛnjɛ-ta-tugwama, nu ukpahiŋ, nụ ụjɛrụma unyizo-nom Ami].

14Yaa shɛ ahia gangana atwa tu'wanganga ta aba, nazhɛ Bishi hiŋ na namɛ na azuba zhɛ ma hi gangana du tu'wanganga ti hiŋ.

15Ama yaa shɛ ehi gengeni shi atwa tu'wanganga ta aba, asha Bishi hiŋ zha shɛ ma hi gangana du tu'wanganga ti hiŋ o.

Imbisegeni iwɛ Ezumi Tɛnda

16Aka na ahia nda ezumi, ta na ta ma usumbu gana atwa na a nda tɛnda-te-eshe o. Iwɛnɛ ta a hashagana shishe sha aba maa atwa na mapa maa a nda ba ezumi. Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, o loshigwo ule wa aba.

17Ama aka na abu ta nda ezumi bu, na sụkwụtwa uhiuhiu bu manɛbɛ, na fwata du eshe bu,

18iwɛ ma kede atwa mepi maa ba nda ba ezumi o, semi ga shɛ Bishi bu na namɛ no ofwo tusweci, maa ma bụ pana ule bu.

Uduciya Tuswaka na Azuba
(Luk 12:33-34)

19To no momo tulonono ma uduciya nu unyizo ga, no ofwo na a'nyasụ, keeni tukwocikwolwo ti zhɛ ta nda ụŋ ufwu o, kwo kaa ofwo na ozundo o bwugo, oo tono maa o no zundo uŋ o.

20Ama no momo tulonono ma uduciya na azuba, no ofwo na a'nyasụ, keeni tukwocikwolo ti zha shɛ ta nda ụŋ ufwu keeni ofwo na ozundo kaa eri shi o bwugo maa e zunji o.

21Ofwo elele na uduciya bụ namɛ, apata du ahaŋsa bụ namɛ hwɛɛ.

Ụsụtụla Tu'waba
(Luk 11:34-36)

22Eshe, aba shɛ ụsụtụla tu'waba. Yaa shɛ eshe bu namɛ ndaụụ, asha tu'waba tụ bụ ti zhɛ ta sha uhioko-uhwaŋna hwɛ hwɛɛ.

23Ama yaa shɛ eshe bu zasa ndaụụ, asha tu'waba tụ bụ ti zhɛ ta sha tishi hwɛ hwɛɛ. Ama kaa yaa shɛ uhioko-uhwaŋna na namɛ na amɛ bụ shɛ tishi, asha tishi ta ata tu hwuri ugombo.

Agwatana ni Iyi-ti'yaga
(Luk 16:13; 12:22-31)

24I zasa bụtụ be elele na eri ba ndana shɛgwangwama shi yebi iyi o. Asha bi zhɛ bo imo bu ko bɛɛ zhɛ bo lubo bu na bi yebi, kwo kaa maa muna bu ko ụjɛrụma, maa ngbaraka bu na bi yebi cwɛŋ. Hi eri shi hi na ndana Agwatana iyi hi na ndana uduciya iyi o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

25Iwɛbɛ po Omo hi mbiso maa, Kede iwɛ uraiŋ hiŋ ihi tɛtaga, iwɛ iyi nɛ ɛhi zhɛ hia ya keeni iyi nɛ ɛhi zhɛ hia swa, okwo iwɛ iyi nɛ ɛhi zhɛ hio urugono na tu'waba ti hiŋ o. Shɛ uraiŋ suu uhwuri iyimɛyɛ? Shɛ tu'waba suu tu hwuri tugwuno?

26Hioko ma shanụnụ shɛ na sha hila, shɛ bɛrɛ shɛ iyimɛyɛ, shi gwubi shi, shi zweni shi iyimɛyɛ nu urubwu o, ama Bishi hiŋ na namɛ na azuba ubwa ba biga shụ. Shɛ ahiɛba suu hi 'yaganɛ bụ ule uhwuri shu duwa?

27Gaaba namba na ashashɛ hiŋ eri ba kaana uraiŋ ubwa ụnjɛswa iwɛnɛ yaa tɛtajɛ bụụ?

28Iwembe po ya iwɛ tugwuno ma hiɛ tɛtagaa? Na haŋsa ma tebiye gana na modwodwo ma waŋna na ambɛ. Mɛ njɛ shɛ ụbaụta, mu mama nanɛ shɛ kaa tugwuno.

29Ama Mo hi mbiso maa, Okwo go Sụlụmụn nu ụjɛrụma ubwa kpaaŋ, bu urigeni shi iyi elele nɛ pilanụ gana modwodwo mu ga okwo mu ko.

30Yaa shɛ Agwatana eri a nda ambɛ ehilo a na namɛ hwayɛ ga, a na ɛɛ zhɛ o hwoŋzhingo beyi nu ulwa tisemberi, asha bi zha shɛ suu mo hi urugono tugwuno uhwuri mu, ahiɛba na hiɛ tɛtanɛ bụ rishe cwɛŋ?

31Iwɛ inɛ ɛtɛ, kede i na hi tɛtaga maa hi nɛ hiɛŋ, Imbe ɛti zhɛ ta yaa, imbe ɛti zhɛ ta swaa? Kwo kaa imbe ɛti zhɛ to urugonoo?

32Ijɛ ibɛ atwa na tɛtanɛ shɛ rishe a jalakaka kpaaŋ. Bishi hiŋ na namɛ na azuba kaa mepi maa ukekeshi ijɛ kpaaŋ ma hi nda.

33Ama na jalakaka ma cɛnjɛ-ta-tugwama tu bwa keeni tiririri tu bwa hiiŋ, nazhɛ bɛɛ zhɛ ma hi kaana ijɛ ɛtɛ kpaaŋ.

34Iwɛ inɛ ɛtɛ kede iwɛ beyi ihi tɛtaga ya o, iwɛnɛ ti beyi zha 'yaga tɛtɛtaga ti ikɛnyi ibɛ. Ụjita we elele 'yagawa tɛtɛtaga tu na ti gembi uŋ.

Matiu 7

Ta Duma ma Ụshɛrɛya Bụtụ o

(Luk 6:37,38,41,42)

1Ta duma ma ụshɛrɛya bụtụ o, iwɛ maa kede a jɛmɛ du ụshɛrɛya hiŋ o.

2Iwɛnɛ po ụshɛrɛya na ahia dumangana bụtụ, ubwa du ɛɛ zhɛ ma hi dumangana. Umudu na kaa ahia mangangana atwa iyi, nu bwa du ɛɛ zhɛ ma hi mangangana iyi.

3Iwɛmbe po aba ngbaraka bụmbɛrɛ na shiyeni ne rishe ri yɛu-bino bu, ebi heŋshi shi iwɛ ugbogolo na shiyeni ne rishe rụ bụụ?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4Kwo kaa iwɛmbe po ɛbɛ hiɛŋ yɛu-bino bu, Me ci ba, mɛ bu vwɛ bụmbɛrɛ ata shiyeni ne rishe rụ bụ, ebi heŋshi shi iwɛ ugbogolo ata te shiyeni ne rishe rụ bụụ?

5Gabụ bụtụ tɛnda-te-eshe, vwa tugwo ugbogolo ata shiyeni ne rishe rụ bụ hiiŋ, nazhɛ ɛbi zhɛ ba kwụba uhwaŋna tebiye maa vwɛ ya bụmbɛrɛ ata shiyeni ne rishe ri yɛu-bino bu.

6Ta pana ma shiwawa iyi tijilo, ta 'wanga ma kaa nkomu ikwɛmbɛ ibiye o, ɛ zhɛ a fwundaka iŋ no ogwogwozwo aba, nazhɛ ɛɛ yinjɛ a hi dwatwaga sasana.

Lụpa ma, Jalakaka ma, Pa ma Ukpa Iyi
(Luk 11:9-13)

7Lụpa ma, nazhɛ ɛɛ zhɛ ma hi pana. Jalakaka ma, nazhɛ ɛhi zhɛ hia ta ugbe. Pa ma ukpa iyi, nazhɛ ɛɛ zhɛ ma hi kapɛshɛngana.

8Bụtụ be elele na ba lụpa, ubwa ɛɛ zhɛ a pana. Bụtụ be elele na kaa ba jalakaka, ubwa zhɛ ba ta ugbe. Bụtụ na kaa ba pa ukpa iyi, ubwa ɛɛ zhɛ a kapɛshɛngana.

9Gaaba namɛ na ashashɛ hiŋ i shɛ maa yɛu ibwɛ lụpɛ bụ ukara, bɛɛ zhɛ ba pana iŋ utayɛɛ?

10Kwo kaa yaa shɛ bijana baa lụpɛ bụ, maa pana bụ uhwaa?

11Yaa shɛ ahiɛba na hiɛ shɛ atwa awɛ, ehi mepi gana na maa hi na pana miaụŋ mi hiŋ iyi ibiye, asha Bishi hiŋ na namɛ na azuba tubaa, shɛ ubwa suu zhɛ ba pana atwa na a lụpa Bụ iyi ibiye ihi hwuri.

12Iyi elele nɛ ahia jala maa ga atwa na hi ndana, na ndana ma du atwa vwɛ hiŋ gana ata. Iyi nɛ oo 'nywotwo nu Undwa keeni iyi nɛ egesere 'nywotwo ta.

Odubo Tumwee
(Luk 13:24)

13Tono ma no odubo tumwee, iwɛnɛ tu uhwaŋna ata heri kpotoo zhe nu ufwu tɛnda. Atwa na kaa to uhwaŋna ata, aba gembi ufwugwo.

14Ama uhwaŋna na zhe nu uraiŋ namɛ mwee, atwa na kaa to uhwaŋna ata twa sụ ufwugwo.

Ụ'wụ'wụ na Tụ'walụ tu Bwa
(Luk 6:43,44)

15Na nda ma pece iwɛ egesere tukata, a na e ci pi hiŋ gana agwụdụ, ama shɛmɛ sha aba kaa shɛ shɛ shɛmɛ sho ogwusu na imunɛ iri.

16Hi zhɛ hia mapa aŋ tedure na tụ'walụ ta aba. Atwa eri o two suu tụ'walụ ta afwafwa nu ukondongwu? Okwo hi kwụbwa suu te e cwi tụ'walụ to owowo nu ukolokwu-shɛngala?

17Gobwonu du ụ'wụ'wụ ubiye we elele wa 'wala tụ'walụ ti biye, ama ụ'wụ'wụ ụwɛ wa 'wala du tụ'walụ tụ wɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18Ụ'wụ'wụ ubiye eri shi wa 'wala tụ'walụ tụ wɛ o, gobwonu du ụ'wụ'wụ ụwɛ eri shi wa 'wala tụ'walụ ti biye o.

19Ụ'wụ'wụ we elele na kaa 'weri shi tụ'walụ ti biye, ɛ zhɛ a jaja uŋ a kala nu ulwa.

20Iwɛbɛ po ɛhi zhɛ hia mapa aŋ tedure na tụ'walụ ta aba.

N Te Hi Mepi shi Kwukwuŋ
(Luk 13:25-27)

21Shɛ atwa kpaaŋ na mɛ n hiɛŋ, Agwangwama, Agwangwama zhɛ o tono Cɛnjɛ-ta-tugwama ta azuba o, semi bụtụ na ba nda ukwulana Bishi mi na namɛ na azuba.

22Atwa ofwugwo zhɛ mɛ n hiɛŋ hwuŋ nụ ụjita ata, Agwangwama, Agwangwama, shɛ ni izeci bu suu ata duma la tigesere? Shɛ ni izeci bu suu ata bacɛnga la atumwa-ibiri? Okwo shɛ ni izeci bu suu ata nda la ugondu ukpahiŋŋ ufwugwo?

23Nazhɛ Ngɛɛ zhɛ mɛ jishijɛ aŋ, mɛ hiɛŋ, N te hi mepi shi la kwukwuŋ. Ishɛga ma no olugwo na Ngaa namɛ, ahiɛba na hia nda la ugondu u tugworozwo!

Omo-tuma eyebi
(Luk 6:47-49)

24Bụtụ be elele na ba hwuga iwɛ gɛ Ama duma, yaa shɛ baa nda iŋ, N zhɛ ma manga bụ na bụtụ na incɛ, na mo umwono ubwa nu utayɛ-tubala.

25Eshilo ngbi, erefu zhagajɛ, mpiala mɛ njɛ mee zhingeci uŋ. Umwono ata kaa hwuŋzwo su o, iwɛnɛ te e shiri la ukoshilo ubwa nu utayɛ-tubala.

26Ama bụtụ be elele tuba ba hwuga iwɛ gɛ Ama duma, yaa shɛ baa njɛ shɛ iŋ, N zhɛ ma manga bụ na bụtụ na lagwụmɛ, na mo umwono ubwa nu uhwayɛ.

27Eshilo ngbi, erefu zhagajɛ, mpiala mɛ njɛ mee zhingeci umwono ata, woo hwuŋzwo, tuhwuŋzwo tu bwa kaa ti gembi duwa.

Ụhwada Jisus

28Aka na ti ge Jisus hwuwi iwɛ gɛ tụdụma hwɛɛ, nazhɛ imbisegeni ibwɛ dama ufwugwo wa atwa ata.

29Iwɛnɛ ti bee mbisegeni aŋ nụ ụhwada na baa 'yajɛ, shɛ gana na Embisegeni Undwa o mbisogono, bee mbisegeni aŋ o.

Matiu 8

Ge Jisus Nɛnjɛ Bụtụ na 'Yajɛ ụngwụ-uwaŋna
(Mak 1:40-45; Luk 5:12-16)

1Aka na ti ge Jisus zwe ishɛmɛ ɛtɛ, nazhɛ atwa ofwugwo ụ'wụtụ 'wa bụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2Nazhɛ bụtụ bu ko na 'yajɛ ụngwụ-uwaŋna zhajɛ, bee kwuzeni bu, bɛɛ hiɛŋ bụ,
Agwangwama, yaa shɛ ebi ge leni, bi ge eri bu ma nɛnga maa ma nama
shɛshɛshɛ.

3Ge Jisus nderishinji u'ala ubwa, bee timengeni bụtụ ata, bɛɛ hiɛŋ bụ, N leni,
zhɛmanana maa nama shɛshɛshɛ. Gunu ata ụngwụ-uwaŋna ụ bụtụ ata
hwuwowu ko.

4Ge Jisus tɛtaganɛ bụ unu, bɛɛ hiɛŋ bụ, To mbiso bụtụ be elele o, ama zhaga
meme mbiseni onongbo, shɛkana aŋ du umpwaŋ ata go Moses ihi peni la unu
ubwa, iwɛ maa ubu le tiseyida no ofwo aba.

Ge Jisus Nɛnjɛ Yɛu Uhiu wa Asaza Dipi-yebi

(Luk 7:1-10)

5Aka na ti ge Jisus teni Kapanaum, ibɛ uhiu uko wa asaza dipi-yebi zhajɛ pu bwa,
baa lụpɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ,

6Agwangwama, yɛu mi ugondu weci ba nu umwono, tu'waba tu bwa tu 'wegeni,
ụngwụ ata kaa iri bu tebiye.

7Ge Jisus hiɛŋ bụ, Gamba ta me ci maa ma nɛnga bụ.

8Ibɛ po uhiu ata wa asaza dipi-yebi jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Agwangwama, N lanɛ
shɛ maa teni ihwɛ mi o, ama dumana iwɛ kwakwa, i zhɛ ya nɛnga bụ.

9N shɛ du bụtụ na namɛ ni i'ɛlɛ ụhwada, Ngaa 'yajɛ kaa du asaza na Ngaa
untanganɛ. Yaa shɛ Ngɛɛ hiɛŋ bụtụ bu ko, Zhaga peye, bi zhɛ ba zha, Ngɛɛ hiɛŋ
kaa bụtụ bi yebi, Zhajɛ epe, bi zhɛ ba zhajɛ; Ngɛɛ hiɛŋ kaa bujama mi, Nda ijɛ, bi
zhɛ ba nda iŋ ga.

10Aka na ti ge Jisus hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, yaa dama bụ, bɛɛ hiɛŋ atwa na 'wa bụ, Iwɛ-
tɛkana Omo hi mbiso maa, N ta kwụbɛ shɛ rishe-tɛtɛtana ri ci gana ga ugombo
na amɛ bụtụ be elele ni Isrɛl o.

11Mo hi mbiso iwɛ-tɛkana, maa atwa zhɛ a bananjɛ hwuŋ geri bu uwaŋna-banụ
keeni uwaŋna-twonuo, ɛɛ zhɛ a gɛgaga, maa a yɛ iyimɛyɛ na Abraham keeni
Azik, keeni Jekob na Cɛnjɛ-ta-tugwama ta azuba.

12Ama ɛ zhɛ a bacɛnga tuba miaụŋ mɛ cɛnjɛ-ta-tugwama tu ga, ɛɛ zhɛ o tono ne
tishi tu na tu namɛ no tupohondo, apata u'wo-tutwa keeni ene tiya zhɛ a nama.

13Ge Jisus hiɛŋ uhiu ata wa asaza dipi-yebi, Zhaga; ga ibu namana gana na te
rishe-tɛtɛtana rụ bụ rụ namɛ. Ibɛ po yɛu ibwɛ ugondu zhɛmananɛ gunu ata aba.

Ge Jisus Nɛnjɛ Atwa Ofwugwo

(Mak 1:29-34; Luk 4:38-41)

14Aka na ti ge Jisus teni nu umwono Pita, baa kwụbɛ te e'uji Pita weci, iwɛnɛ tu
mpiala mɛ shɛ bụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Ge Jisus timengeni u'ala ubwa, nazhɛ mpiala ma ata mi genji bu gunu ata, bɛɛ ishijɛ, baa ndanɛ bụ iyi.

16Aka na tụ ụrụmɛ shɛ, ee suje atwa ofwugwo a na atumwa-ibiri namɛ na shɛmɛ sha aba pu bwa, ge Jisus dumanɛ iwɛ, bee unzhi mpiala ma ata mụ wɛ, baa nɛnjɛ du agwumashɛ ata kpaaŋ.

17Bɛ njɛ ijɛ iwɛ maa iwɛnɛ bigesere ga Ayizaya dumwa la sɛ, inɛ hiɛŋ, Ubwa ni ikɛnyi ibwɛ suji ụngwụ tu, baa 'waŋnɛ kaa igwumɛgwumɛ tu.

Atwa na Hiɛŋ Jisus, N Zhɛ ma Bụ 'Wa
(Luk 9:57-62)

18Aka na ti ge Jisus kwụbɛ ta atwa ofwugwo ụ'wụtụ rungwutwonu bu, bee peni eseshi-iyi ubwa unu maa ge keshi hileniye ukwokwo ata.

19Aka na te bimbisegeni bu Undwa bu ko zhajɛ pu bwa, bɛɛ hiɛŋ bụ, E-Bimbisegeni, N zhɛ ma bụ 'wa no ofwo elele na ɛbi zhɛ.

20Ge Jisus hiɛŋ bụ, N-nyonyo mi 'yajɛ a'ibwa na moo woto, shanụnụ shɛ na sha hila kaa shɛ 'yajɛ tuhwurugwo, ama Yɛu Bụtụ tuba zasa ofwo elele na maa shilo uhiuhiu ubwa o.

21Nazhɛ biseshi-bi-iyi bi nya bu ko hiɛŋ bụ, Agwangwama, lono maa mo gwulo me ne tugwo bishi mi.

22Ge Jisus hiɛŋ bụ, N 'wa, ganga n'wo maa mi ni n'wo ma aba.

Ge Jisus Tezhigeni Mpiala mu Uvwugo Keeni Adanga
(Mak 4:35-41; Luk 8:22-25)

23Aka na ti ge Jisus teni nụ ụhaŋtụ, eseshi-iyi ubwa 'wa bụ.

24Uvwugo ụ'wụtụ kwuni tɛnda, adanga o zwogono ụhaŋtụ, ge Jisus kaa bo woto malabụ.

25Eseshi-iyi ubwa zhajɛ pu bwa, ɛɛ zhingicinjɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Agwangwama, iti bicinji! Atuba na ti zhɛ to ubwo.

26Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Ahiɛba atwa ga rishe-tɛtɛtana ru twa sụ, iwɛmbe po ahia nda inyɛsɛɛ? Nazhɛ ge Jisus ishijɛ, bee tezhigeni uvwugo ata, ta adanga ata, nazhɛ uvwugo keeni adanga ata hwuwowu saiiŋ.

27Iwɛ ɛtɛ dama atwa ata, ɛɛ hiɛŋ, Bụtụ bu gana ebe naa? Okwo mpiala mu uvwugo keeni itekwu a hwụjɛ-unu ubwa.

Ge Jisus Nɛnjɛ Atwa eyebi a na Atumwa-ibiri Zweni na Shɛmɛ sha Aba
(Mak 5:1-20; Luk 8:26-39)

28Aka na ti ge Jisus keshi hileniye ata, bee teni na cɛnjɛ ta atwa Gadara, nazhɛ atwa eyebi anaa na atumwa-ibiri zweni na shɛmɛ sha aba bananjɛ ne e'uye, aa twa nu bwa. Atwa ata 'yajɛ abwagara tebiye, i zasa bụtụ be elele eri ba kashɛka nu uhwaŋna ata kwukwuŋ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

29Nazhɛ atwa ata uganɛ, ɛɛ hiɛŋ bụ; E-Jisus Yɛu ya Agwatana, imbe bwa shɛ inee tu na bụụ? Bi zhajɛ suu epe maa na tu pana ụbaụta tobwolo aka te ci shi?

30Nkomu mu ufwugwo kaa mi teleni taa dụlụ na aba, maa yaga.

31Ibɛ po atumwa ata ibiri tabwa Jisus, ɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ ebi ti becinji hwayɛ, asha lono maa to tono na shɛmɛ sho nkomu ma ata.

32Ge Jisus hiɛŋ aŋ, Zhaga ma. Aa bananjɛ ga, ee teni na shɛmɛ sho nkomu ma ata. Nazhɛ nkomu ma ata kpaaŋ mi gezhiji, mee zwi nu ugbongboro, maa 'waŋ ni itekwu ɛtɛ, mee ileni kpaaŋ.

33Ibɛ po atwa na ga biga nkomu ma ata gezhiji, ee zhe nụ ụshɛpwụ ata, ee mbishe atwa ụshɛpwụ ata iyi nɛ teni kpaaŋ, ti iwɛ atwa ata atumwa-ibiri ge zweni na shɛmɛ sha aba.

34Ibɛ po atwa ụshɛpwụ ata kpaaŋ bananjɛ, ee zhegeni Jisus. Aka na ta a kwụbɛ bụ, aa tabwa bụ, maa ga bana na cɛnjɛ ta aba.

Matiu 9

Ge Jisus Nɛnjɛ Bụtụ na Tu'waba tu Bwa tu 'Wegeni

(Mak 2:1-12; Luk 5:17-26)

1Ti ge Jisus teni ụhaŋtụ, bee keshi itekwu ɛtɛ, bee zhe nụ ụshɛpwụ ubwa.

2Aa shapɛrɛganɛ bụ bụtụ bu ko na tu'waba tu bwa tu 'wegeni, na kaa bo woto no ogodo. Aka na ti ge Jisus kwụbɛ rishe-tɛtɛtana ra atwa na 'waŋnɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ bụtụ ata tu'waba tu bwa tu 'wegeni, Ɛ-yɛu mi, ta nda inyɛsɛ o! O bu gongwonuo iwɛwɛ bụ.

3Nazhɛ embisegeni Undwa oko mama hiaŋnụ, Bụtụ ga ba dumangana Agwatana n-ndumwa mụ wɛ!

4Ti ge Jisus mepi iyi nɛ aa haŋsa na shɛmɛ sha aba, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Iwɛmbe po ahia haŋsa shihaŋsa shụ wɛ na shɛmɛ shi hiiŋ?

5Inɛ nɛɛ zasa iwɛ maa Mɛ hiɛɛŋ? Maa Mɛ hiɛŋ bụ suu, E bi gengeni iwɛwɛ bụ, okwo maa Mɛ hiɛŋ bụ, Ishijɛ, zhe tahaŋnụ?

6Ama iwɛ maa hi mepi maa Yɛu Bụtụ 'yajɛ ụhwada nu unyizo ga, maa gangana bụtụ iwɛwɛ ibwɛ. Nazhɛ bɛɛ hiɛŋ ya bụtụ ata tu'waba tu bwa tu 'wegeni, Ishijɛ shepi ogodo bu, maa hwuri ujiyo ni ihwɛ bụ.

7Bụtụ ata ishijɛ ga, bee hwuri ujiyo ni ihwɛ ibwɛ.

8Aka na ta atwa ata kwụbɛ ijɛ, igɛhi 'imɛ aŋ, aa shɛtanɛ Agwatana na peni atwa ga ụhwada gana ga.

Ge Jisus Suyanɛ Matiu

(Mak 2:13-17; Luk 5:27-32)

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

9Ti ge Jisus beni apata, bɛɛ zhɛ tɛkashɛka, baa kwụbɛ bụtụ bu ko na ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ ga Matiu, tu baa jɛjɛ nu umwono na aa la ụdalụ, bɛɛ hiɛŋ bụ, N 'wa. Ga Matiu ishijɛ ga, baa 'wa bụ.

10Aka na ti ge Jisus ba ya iyimɛyɛ nu umwono Matiu, ibɛ ele-ụdalụ ofwugwo, keeni atwa-iwɛwɛ zhajɛ, aa gɛgajɛ no ofwo ata ge Jisus ba ya iyimɛyɛ ne eseshi-iyi ubwa.

11Aka na ta Afarisi oko kwụbɛ iŋ, ɛɛ hiɛŋ eseshi-iyi ubwa, Iwɛmbe po bimbisegeni hiŋ ba ya iyimɛyɛ ne ele-ụdalụ keeni atwa-iwɛwɛɛ?

12Aka na ti ge Jisus hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Ukekeshi buwa-bi-inibi te shi atwa na namɛ lapiya o, semi atwa na a gwumanga kiri.

13Zhaga soso ma ijɛ, inyɛmɛnyɛmɛ Ama jala, ama shɛ ụrụpɛ o. N zhe shi maa ma suyana atwa tiririri o, semi atwa-iwɛwɛ.

E Heŋteni Jisus iwɛ Ezumi Tɛnda

(Mak 2:18-22; Luk 5:33-39)

14Nazhɛ eseshi-iyi Jon zhajɛ pi Jisus, ee heŋteni bu, ɛɛ hiɛŋ, Iwɛmbe po ata nda ezumi ɛgbɛ ɛgbɛ na Afarisi, eseshi-iyi bu tuba njɛ shɛɛ?

15Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Eyejilo bwolo-be-eyikwo a nda hwuŋ suu ezumi na aka na to bwolo-be-eyikwo ta namɛ na aba? Ama aka zhɛ o to, tɛ ɛ zhɛ a shapa bwolo-be-eyikwo no olugwo aba, aka ata nazhɛ ɛɛ zhɛ a nda ezumi.

16I zasa bụtụ zha jaja tugwuno tu ufwo maa swana utogwo ụngwụshɛ o, iwɛ aka na tugwuno ta ata ti zhɛ ta kaana utogwo ata ti'ingicinga.

17E zweni shi hwuŋ meni mụ tụ'walụ ta afwafwa mu ufwo no otutu angwụshɛ o, shibwonu otutu ata zhɛ o puswo, nazhɛ meni ma ata mụ tụ'walụ ta afwafwa mi zhɛ mo dudugwo; otutu ata kaa du zhɛ a nda ya ufwu. Ama o zwono hwuŋ meni mụ tụ'walụ ta afwafwa mu ufwo no otutu ofwo, nazhɛ mɛɛ zhɛ me ilogogo hwɛɛ to otutu ata.

Iwɛ Yɛu nɛ 'Wi, Keeni Biyikwo na ba Bana Mehieŋ

(Mak 5:21-43; Luk 8:40-56)

18Ti ge Jisus mbishi aŋ inɛ ɛtɛ, nazhɛ uhiu uko zhajɛ eshigiri, wee kwuzeni bu, bɛɛ hiɛŋ bụ, Yɛu mi yo o 'wi ba hwuwayɛ hwuwayɛ go, zhajɛ kaa maa timengeni bu maa hiɛ.

19Ge Jisus ishijɛ ga, te eseshi-iyi ubwa hwɛɛ aa 'wa bụ.

20Na aka ata, ibɛ biyikwo bu ko na ba bana mehieŋ shiywa umpwa-na-shɛba-shi-yebi, ringeni geri ba aba ubwa, bee timengeni izhɛmi utogwo ubwa swɛɛ.

21Iwɛnɛ po biyikwo ata mɛmɛ hiɛŋ, Okwo utogwo ubwa ubaba Ngee timengeni hwayɛ, N zhɛ ma zhɛmanana.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

22Ti ge Jisus jishirijɛ mabaaba, baa kwụbɛ biyikwo ata, bɛɛ hiɛŋ bụ, Ɛ-yɛu mi, ima-isɛbwɛ! Rishe rụ bụ tɛtɛtana rụ bụ nɛnjɛ. Ibɛ po biyikwo ata zhɛmananɛ te kwuni na aka ata.

23Aka na ti ge Jisus teni ihwɛ uhiu we ebe, baa kwụbɛ atwa ofwugwo, ta atwa na o hwulo akpasana, ta atwa na a nda rundu,

24bɛɛ hiɛŋ aŋ, Bana ma epe. Yɛu gɛ kaa 'wi shi, malabụ kwakwa yoo woto. Ama atwa ata hiɛnjɛ bụ ilɛtu ya asada.

25Aka na ta atwa ata bananjɛ hwɛɛ, nazhɛ ge Jisus teni ya na amɛ umwono ata yɛu ɛtɛ weci, bɛɛ imɛ u'ala yɛu ɛtɛ, nazhɛ yɛu ɛtɛ ishijɛ.

26Unabarɛ iwɛ ɛtɛ mburusonu na cɛnjɛ ta ata kpaaŋ.

Ge Jisus Nɛnjɛ Sholubo shi Yebi

27Ti ge Jisus beni apata, ibɛ sholubo shi ko shi yebi shɛ 'wa bụ, shaa ugaga duwa, shɛɛ hiɛŋ, Gabụ Yɛu Devid, hioko inyɛmɛnyɛmɛ tu!

28Aka na ti ge Jisus teni nu umwono, sholubo sha ata shɛ zhajɛ pu bwa. Ge Jisus heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Hiɛ tɛtanɛ suu rishe maa N eri ma nda ijɛ? Ɛɛ hiɛŋ bụ, Agwangwama, Iiŋ!

29Nazhɛ ge Jisus timengeni shishe sha aba, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Ga ihi shanɛ gana na ta ahiɛ tɛtanɛ-rishe.

30Nazhɛ shishe sha aba shi ushogwu ga. Nazhɛ ge Jisus tɛtaganɛ aŋ unu duwa duwa, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Kwụba ma, ta nda ma maa bụtụ be elele mepi iwɛ gɛ o.

31Ama te e beni apata, ee zhe oo mburusonu unabarɛ ubwa na cɛnjɛ ta ata kpaaŋ.

Ge Jisus Nɛnjɛ Igwureni

32Ta a zha tahaŋnụ ta aba, ibɛ atwa oko shapɛrɛganɛ Jisus igwureni ike nɛ butumwa-bi-ibiri namɛ na amɛ ubwa.

33Aka na ti ge Jisus becinji butumwa ata bi ibiri, nazhɛ igwureni ɛtɛ dumanɛ iwɛ. Yaa dama atwa elele na namba apata, ɛɛ hiɛŋ, Tu ta kwụbɛ shɛ la iyi gɛnɛ gɛ kwukwuŋ na cɛnjɛ ti Isrɛl.

34Ama Afarisi hiɛŋ, Nu ukpahiŋ uhiu wa atumwa-ibiri ibɛ bụtụ ga ba bacɛnga atumwa-ibiri.

Ge Jisus Hieci Inyɛmɛnyɛmɛ ya Atwa ofwugwo

35Ge Jisus rungwutwonu ashɛpwụ a'wụtụ a'wụtụ keeni ashɛpwụ na gwụmwatangwụ turungo, boo mbisogono atwa iyi no shimwono shɛ tụ'ulwatagwụ sha aba, baa ananga kaa Anabarɛ Ebiye Cɛnjɛ-ta-tugwama, baa nɛnga du kaa atwa ni igwumɛgwumɛ gɛnɛgɛnɛ keeni tulwogogo te elele.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

36Aka na tu baa kwụbɛ atwa ofwugwo, ibɛ po inyɛmɛnyɛmɛ ya aba shɛ bụ, iwɛnɛ ti iyi ya zuga aŋ na shɛmɛ sha aba, a zasa kaa bụtụ maa mbiyono aŋ o, a shɛ gana agwụdụ na zasa bi'iywa.

37Nazhɛ ge Jisus hiɛŋ eseshi-iyi ubwa, Iyimɛyɛ nɛ i nɛ tugwubo gembi ne ehilo tebiye, ama anjɛ-ugondu twa sụ ufwugwo.

38Iwɛ ecilo ata na tabwa ma Agwangwama iyi-tugwubo maa tumwanɛ anjɛ-ugondu ne ehilo iyi ibwɛ tugwubo.

Matiu 10

Atumwa Umpwa-na-ba-eyebi

(Mak 3:13-19; Luk 6:12-16)

1Ge Jisus suyanɛ eseshi-iyi ubwa umpwa-na-ba-eyebi pu bwa, bee peni aŋ ụhwada, maa a na bacɛnga mpiala mụ wɛ, maa a na nɛnga igwumɛgwumɛ ye elele kpaaŋ.

2Nzeci ma atumwa ata umpwa-na-ba-eyebi na: bụtụ bi hiiŋ i shɛ ga Saimon (na ɛɛ hiɛŋ ga Pita) ni yɛu-bino bwa ga Andru; ne Jemis yɛu Zɛbɛdi keeni yɛu-bino bwa ga Jon,

3ne Filip, na Batolomu, na Tamos, na Matiu bile-bụ-ụdalụ, ne Jemis yɛu Alifios, na Tadios;

4na Saimon ata i shɛ bụtụ bi Kenan, keeni Judas Iskariot, ata sengeni bu atwa ne tidere.

Ge Jisus Tumwanɛ Atumwa ata Umpwa-na-ba-eyebi Utumwa

(Mak 6:7-13; Luk 9:1-6)

5Ge Jisus tumwanɛ atwa ga umpwa-na-ba-eyebi utumwa, bee peni aŋ unu, bɛɛ hiɛŋ, Ta zhaga ma na ashashɛ atwa na shɛ shɛ Eju o, to tono ma kaa du ụshɛpwụ udenji Samaria o.

6Ama ga shɛ pa atwa Isrɛl a na shɛ gana agwụdụ na 'inɛ, ehi zhe.

7Tɛ ɛhi zhɛ bata, na ananga ma maa, Cɛnjɛ-ta-tugwama ta azuba tu gwumwonu.

8Na nɛnga ma agwumashɛ, hi na hicanjɛ atwa na 'wi, na nɛnga ma atwa na 'yajɛ ụngwụ-uwaŋna maa a nama shɛshɛshɛ, na bacɛnga ma atumwa-ibiri. Arahaŋ ee hi peni, arahaŋ du ɛhi zhɛ hia pana.

9Ta 'waŋna ma azhɛnarɛya, okwo azụrụfa, okwo ɛtumburɛ na amɛ shɛrɛta she embi hiŋ o,

10okwo ulapa na tahaŋnụ ti hiŋ o, okwo n-nduka mi yebi, okwo abida, okwo okwuto. Iwɛnɛ ta bɛnjɛ-bu-ugondu teni cɛŋ maa e peni bu iyimɛyɛ ibwɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

11Ụshɛpwụ we elele na ɛhi zhɛ hio tono, okwo wee gembi, kwo kaa waa gwumwa, dwalakaka ma iwɛ bụtụ na lanɛ, maa hiɛ gɛga ni ihwɛ bụtụ ata uuwa i ci aka na ɛhi zhɛ hia bana nụ ụshɛpwụ ata.

12Aka na ohio tono ihwɛ ɛtɛ, 'walụ ma tugwo atwa na namɛ ni ihwɛ ɛtɛ.

13Yaa shɛ atwa ihwɛ ɛtɛ lanɛ, asha ge uwebiye hiŋ nama ni ihwɛ ɛtɛ. Ama yaa shɛ atwa ihwɛ ɛtɛ kaa lanɛ shɛ, asha ge uwebiye hiŋ gwure pi hiŋ.

14Yaa shɛ kaa bụtụ be elele ihi leni shi, kwo kaa baa hwụjɛ shɛ iwɛ hiŋ, asha aka na ɛhi zhɛ hia bana ni ihwɛ ɛtɛ kwo kaa nu ụshɛpwụ ata, bibizo ma opwupwutu shivwɛvwɛjɛ shi hiŋ.

15Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso, maa i zhɛ yo dobogono hwuŋ Sụdụm keeni Gụmụra nụ ụjita ụshɛrɛya uhwuri ụshɛpwụ ata.

Atwa Zhɛ a Shɛka Atumwa Jisus

(Mak 13:9-13; Luk 21:12-17)

16Hioko ma, Ma hi tumwana utumwa gana agwụdụ na zhɛ na ashashɛ ogwusu. Ibɛ po ahiɛ shɛ hia inta gana ahwa, nama ma tuba suu gana nkwucimo.

17Ama na nda ma pece na atwa kpaaŋ, iwɛnɛ tɛ ɛ zhɛ mo hi sugo na agba atwa ụshɛrɛya, ɛɛ zhɛ mo hi kwuto no shimwono shɛ tụ'ụlwatagwụ sha aba.

18Ɛ zhɛ mo hi sugo ụshɛrɛya na agba ogwomina, ta agba shɛgwuma, iwɛ mi, maa hi le tiseyida no ofwo aba keeni no ofwo atwa na shɛ shɛ Eju.

19Aka na ɛɛ zhɛ mo hi sugo a pana aŋ, ta nda ma ahaŋsa eyeyebi, iwɛ iyi nɛ ɛhi zhɛ hia duma o, kwo kaa gana na maa hiɛ jɛmɛ iŋ o. Iwɛnɛ ti yaa shɛ Gamba n zhɛ ma hi pana iwɛ nɛ ɛhi zhɛ hia duma na aka ata.

20Shɛ ahiɛba hi zhɛ hia duma o, semi Mpiala me Bishi hiŋ muba mi zhɛ ma duma iwɛ tedure ne hiŋ.

21Yɛu-bino zhɛ ya shapa yɛu-bino bwa ba pana atwa maa a kwụnɛ iŋ, bishi du zhɛ ba shapa yɛu ibwɛ, ba pana atwa maa a kwụnɛ iŋ, miaụŋ du mi zhɛ mɛ hwɛyijɛ, maa mu sukakanɛ atwa na meci aŋ maa a kwụnɛ aŋ.

22Atwa kpaaŋ zhɛ mo hi imo iwɛ izeci mi. Ama bụtụ na 'imɛ-isɛbwɛ uuwa i ci uce ubwa zhɛ bo bino.

23Aka na aa hiɛ shɛka nụ ụshɛpwụ uko, gozhigo ma hi zhe nụ ụshɛpwụ unya. Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, hi zha shɛ hio botogwu kwukwuŋ ashɛpwụ Isrɛl hwɛɛ nazhɛ Yɛu Bụtụ gwure.

24Biseshi-bi-iyi hwuri shi bimbisegeni bu bwa o, bujama kaa hwuri shi Agwangwama ubwa o.

25I zhɛ ya gwumwa biseshi-bi-iyi maa sha gana bimbisegeni bu bwa, gobwonu du yɛɛ zhɛ ya gwumwa bujama maa sha gana agwangwama ubwa. Yaa shɛ aa

© 2008 Bible Society of Nigeria.

suyana agwuma-ihwɛ maa uhiu-ibiri, asha shɛ inɛ ya atwa ihwɛ ibwɛ suu zhɛ ya wụmangwụ ya?

Bụtụ na Shɛ Maa Hi na Nda Inyɛsɛ Ibwɛ
(Luk 12:2-7)

26Ibɛ po ta nda ma inyɛsɛ ya aba o. I zasa iyi nɛ ee urigeni, aa zha shɛ o ushigo, i zasa kaa iyi nɛ ee sweci, nɛ zha shɛ ya banɛ uvwi o.

27Iyi nɛ Omo hi mbiso ne tishi, na duma iŋ ma nu uhioko-uhwaŋna. Iyi nɛ kaa ahia hwuga ne tusweci, na ananga iŋ ma nu ukogo umwono.

28Ta nda ma inyɛsɛ ya atwa na a kwụna tu'waba, a na kaa eri shi a kwụna ohwulu o. Ama na nda ma inyɛsɛ bụtụ ata eri ba nda tu'waba keeni ohwulu ufwu nu ukwokwo ulwa.

29E senji shi suu esunyisunyi eyebi ukpobwo uko gbalụ. Ama kaa i zasa bu naa na zhɛ ba laya na cɛnjɛ okwo bu ko uzawa tumapa te Bishi hiŋ o.

30Ama inee hiŋ shɛ a rutwa okwo ufwugwo tihiŋzhe tu uhiuhiu hiŋ hwɛɛ.

31Iwɛ ecilo ata, ta nda ma inyɛsɛ o, hi 'yajɛ ule ehi hwuri esunyisunyi ofwugwo.

Atwa na Leni Krast, na Atwa na Lacɛ Bụ
(Luk 12:8,9)

32Bụtụ be elele na ma n lashɛga ne eshe atwa, N zhɛ du ma lashɛga bụ, ne eshe Bishi mi na namɛ na azuba.

33Ama bụtụ be elele na kaa ma n laka ne eshe atwa, N zhɛ du ma laka bụ, ne eshe Bishi mi na namɛ na azuba.

Shɛ Amɛ-olom o, Semi Amɛ-tụhaŋtụ
(Luk 12:51-53; 14:26-27)

34Ta haŋsa ma maa N zhajɛ maa ma karɛ amɛ-olom nu unyizo, N zhe shi maa ma karɛ amɛ-olom o, semi amɛ-tụhaŋtụ.

35N zhajɛ maa Mo bogwu bụtụ ne bishi bwa, maa Mo bogwu yɛu-yo-o no bino bwa, maa mo bogwu utashɛ no bino-bwolo.

36Atwa ihwɛ bụtụ, aba zhɛ a sha atwa-i'ime ibwɛ.

37Bụtụ be elele na kaa bo lubo bishi bwa, kwo kaa bino bwa n hwuri, asha bu n lanɛ shɛ o. Bụtụ be elele na kaa bo lubo yɛu ibwɛ ye eyi, kwo kaa yɛu ibwɛ yo o n hwuri, asha bu n lanɛ shɛ o.

38Bụtụ be elele na kaa shepi shi ụ'wụ'wụ-ubatanɛ ubwa, maa ma n 'wa, asha bu n lanɛ shɛ o.

39Bụtụ be elele na ba makana maa intana uraiŋ ubwa, asha nazhɛ baa inzhɛnga uŋ, ama bụtụ be elele na ba kala uraiŋ ubwa iwɛ mi, asha nazhɛ baa intana uŋ.

Ule u Tɛlashɛga
(Mak 9:41)

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

40Bụtụ be elele na ma hi lashɛga, bu ma n lashɛga du, bụtụ be elele na kaa ma n lashɛga, asha ba lashɛga du bụtụ na n tumwanɛ.

41Bụtụ na ba lashɛga bigesere, iwɛnɛ tu baa shɛ bigesere, bi zhɛ ba lashɛga du ule bigesere, bụtụ na kaa ba lashɛga bụtụ bi tiririri, iwɛnɛ tu baa shɛ bụtụ bi tiririri, bi zhɛ ba lashɛga du ule bụtụ bi tiririri.

42Bụtụ be elele na kaa shepi okwo ukwopi meni mo olom okwo uko, bee peni bụtụ bu ko gba na ashashɛ miaụŋ mi tisemberi maa swa, iwɛnɛ ta a shɛ eseshi-iyi mi, iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso, maa ule ubwa za ti'ina o.

Matiu 11

Ga Jon Bɛnjɛ-bu-ubaptizim Tumwanɛ Eseshi-iyi Ubwa Utumwa Pi Jisus

(Luk 7:18-35)

1Aka na ti ge Jisus peni eseshi-iyi ubwa umpwa-na-ba-eyebi unu, bee beni apata bee hwuri maa bu no mbisogono atwa iyi keeni maa bu na ananga na ashɛpwụ aba.

2Tu ga Jon namɛ nu umwono-tishi, baa hwụjɛ iwɛ ugondu na ga Krast ba ndangana. Baa tumwanɛ eseshi-iyi ubwa utumwa, maa ɛ hiɛŋ bụ,

3Ga Jon hiɛŋ, Gabụ suu bɛ shɛ bụtụ ata be ci, okwo ta shɛlana binya bụtụ?

4Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Zhaga mbiso ma Jon iyi nɛ ahiɛ hwụjɛ keeni iyi nɛ ahiɛ kwụbɛ:

5sholubo sho ushogwu shishe, atwa na ivwunɛ ya aba ge 'wegeni a zha tahaŋnụ, aa nɛnga atwa na a gwumanga ụngwụ-uwaŋna aa nama shɛshɛshɛ, atwa na ga kwụrụmɛ a hwuga iwɛ, aa hicanjɛ atwa na ge 'wi, aa ananga na okofwo Anabarɛ Ebiye.

6Bụtụ na iyi njɛ shɛ ukwurishi iwɛ mi gwoje.

7Aka na te eseshi-iyi Jon zhɛ ugwulwo, ge Jisus kwuni ufwugwo wa atwa ata iwɛ Jon timbiso, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Imbe po ehi beni ehi zhe la nụ ụshɛkaa? Maa hi kwubɛ suu eninjidegbe na mpiala mo zhingoto.

8Asha imbe ehi beni maa hi kwubɛ laa? Bụtụ na urigeni tugwuno tu na tu namɛ sunɛ sunɛ suu? Hioko ma, atwa na o urugono tugwuno tu tusunɛ sunɛ a namba nu nhwaŋ mɛ shɛgwuma!

9Ama imbe kwuŋ ehi beni ehi zhe la maa hi kwubɛɛ? Bigesere suu? Iiŋ, Mo hi mbiso, bụtụ ata hwuri bigesere.

10Bụtụ ata ubwa ee 'nyeci iwɛ ubwa, ɛɛ hiɛŋ, Hioko ma, N zhɛ ma tumwana butumwa mi nu umbe bu, ubwa zhɛ ma bụ imangana uhwaŋna.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

11Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso, maa i zasa bụtụ na namwawaŋ na ashashɛ atwa na eyikwo meci, uhwulwo Jon Bɛnjɛ-bu-ubaptizim o, ama bụtụ na namɛ na Cɛnjɛ-ta-tugwama ta azuba, okwo baa 'nyanɛ, asha bu hwuri bu.

12Te kwuni na aka i'enenji Jon, Bɛnjɛ-bu-ubaptizim, uuwa i ci aka ga, Cɛnjɛ-ta-tugwama ta azuba ta nda ụbaụta na atwa abwagara, a na a kapangana tụ maa a 'imɛ tụ ni iji.

13Atakada egesere kpaaŋ keeni Undwa Moses, a dumwa la tigesere iwɛ Jon.

14Yaa shɛ kaa yaa hiɛ kwụlanɛ maa hi leni iwɛ gɛ, asha ubwa shɛ ge Elaija ata, na shɛ ba zhajɛ.

15Bụtụ na 'yajɛ acɛbɛ, ga bu na hwuga!

16Bɛɛ hiɛŋ, Ni imbe Ngɛɛ zhɛ ma manga atwa uwaŋnɛ ga, maa a sụbɛɛ? A shɛ gana miaụŋ mu na mɛ jɛjɛ nu ugba udukwo, a na mama suyaganụ,

17ɛɛ hiɛŋ, Ti hi hwulegeni akpasana, hiɛ hiɛbɛ shɛ kaa tɛhiɛba o! Atɛ hiɛ zunganganɛ azunga tiriri, hiɛ cwɛ shɛ kaa u'wo.

18Ga Jon zhajɛ la, bɛ yɛ shɛ iyimɛyɛ, bu swe shi meni o, atwa hiɛŋ, Butumwa-bi-ibiri namɛ na amɛ ubwa.

19Yɛu bụtụ zhajɛ ya, baa ya, baa swa, aa hiaaŋnanɛ, Hioko ma, bụtụ na 'yajɛ tidederishe ti iyimɛyɛ, keeni buswe bu meni mụ tụ'walụ ta afwafwa, biyejilo be-ele-ụdalụ keeni bu na ba atwa-iwɛwɛ. E menji ugondu na ti'inta ta nda kpaaŋ, aa kwụbɛ maa u teni cɛŋ.

Ge Jisus Mbiseji Ashɛpwụ na Leni shi Utumwa Ubwa N-ndumwa
(Luk 10:13-15)

20Nazhɛ ge Jisus mbiseji ashɛpwụ na baa njɛ ugondu wa arụhwajɛ na aba n-ndumwa, iwɛnɛ ta a jɛshɛrɛjɛ shɛ shɛhaŋsa sha aba, bɛɛ hiɛŋ:

21Ahiɛba atwa Korozin, hi zhɛ hia nda hwuŋ adangboo! Ahiɛba atwa Bɛtsaida, hi zhɛ hia nda hwuŋ adangboo! Ɛɛ gɛ hiɛŋ nu Taya keeni Saidụn aa njɛ ugondu wa arụhwajɛ na aa njɛ no ofwo hiŋ, asha a jɛshɛrugwa cala cala, harɛ oo urugwonuo tugwuno tụ ụcɛnjɛ-tɛnda, aa dụla ma'alụ.

22Ama Mo hi mbiso maa, I zhɛ yo dobogono hwuŋ Taya keeni Saidụn nụ ụjita ụshɛrɛya ihi hwuri.

23Ahiɛba atwa Kapanaum, ɛ zhɛ suu mo hi gombicingo na azuba? Awo, ɛ zhɛ mo hi zucingo tutu e'uye. Ɛɛ gɛ hiɛŋ nu Sụdụm aa njɛ ugondu wa arụhwajɛ na aa njɛ no ofwo hiŋ, asha ɛ gɛ tɛ zhɛ a nama taa hwayɛ.

24Ama Mo hi mbiso maa, i zhɛ yo dobogono hwuŋ atwa Sụdụm nụ ụjita ụshɛrɛya ihi hwuri.

Zhajɛ Ma Pi mi maa Ma Hi Pana Ụhinjanụ
(Luk 10:21,22)

© 2008 Bible Society of Nigeria.

25Na aka ata ge Jisus jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, Oo, Ada, N njɛ ugwoje bu, gabụ na bɛ shɛ
Agwangwama azuba, hwɛɛ tu unyizo ga, iwɛnɛ ebi sweci ijɛ iwɛ maa kede atwa
ti'inta, na atwa na eshicinji iyi kwụbɛ iŋ o, ebi kepishingeni iŋ tuba atwa
tukwakwa.

26Ada, iiŋ, gana yaa bụ kwụlanɛ tebiye ta.

27Bishi mi n utegeni iyi elele hwɛɛ, i zasa bụtụ mepi Yɛu semi Bishi bwa, i zasa
kaa du bụtụ mepi Bishi, semi Yɛu ibwɛ, keeni bụtụ na yaa kwụlanɛ yɛu ɛtɛ maa
kapɛshɛngana bụ gana na Bishi bwa shɛ.

28Zhajɛ ma pi mi hwɛɛ hiŋ, ahiɛba na hi lukwumenji, ta ahiɛba na i'wɛŋnɛ iri,
maa Ma hi pana ụhinjanụ.

29Shapa ma ụ'wụ'wụ mu i'ilu, maa hi betiteni uŋ nu n'ilu mi hiŋ, maa hi no soso
no olugwo mi, iwɛnɛ tu Ngaa shɛ bụtụ na meme-zucinje, keeni bụtụ na ahaŋsa
ubwa namɛ suu, iwɛ maa hi to ụhinjanụ ugbe iwɛ shihwulu shi hiŋ.

30Ụ'wụ'wụ mu i'ilu zasa iwɛ tu'waŋna o, i'wɛŋnɛ mi kaa namɛ hɛkɛlɛ.

Matiu 12

Iwɛ Ụjita-ụhinjanụ

(Mak 2:23-28; Luk 6:1-5)

1Na aka ata ge Jisus zhɛ tɛkashɛka ni itimɛ nɛ iyimɛyɛ te shikeni nụ Ụjita-
ụhinjanụ we Eju. Imunɛ kaa gwụmɛ eseshi-iyi ubwa, ibɛ po aa cushanga
ongbongbozu iyimɛyɛ ɛtɛ, aa shɛcɛma ni i'ɛlɛ, aa ya.

2Aka na ta Afarisi kwụbɛ aŋ, ɛɛ hiɛŋ Jisus, Hioko, te eseshi-iyi bu a nda iyi nɛ
Undwa leni shi maa bụtụ njɛ nụ Ụjita-ụhinjanụ.

3Ama ge Jisus hiɛŋ aŋ, Hi ta rɛcɛ shɛ suu iyi nɛ ge Devid njɛ la, medenji atwa na
namɛ nu bwa, ti imunɛ gwụmɛ aŋ?

4Gana na ti bee teni nu umwono wa Agwatana, baa yɛ ibrɛd tijilo nɛ undwa ge
leni shi maa tu bwa, ta atwa na namɛ nu bwa a yɛ, semi onongbo kiri.

5Okwo hi ta rɛcɛ shɛ suu nu Undwa, maa onongbo na a nama nu Umwono wa
Agwatana nụ Ụjita-ụhinjanụ we elele, a hashɛgana Ụjita-ụhinjanụ, ama e peni
shi aŋ kaa n-ndumwa-tụwụma o.

6Ama Mo hi mbiso maa, iyi nɛ kaa uhwuri Umwono wa Agwatana namba epe.

7Yaa shɛ ehi ge mepi ecilo iwɛ ɛtɛ, nɛ hiɛŋ, Inyɛmɛnyɛmɛ Ama jala, shɛ ụrụpɛ o,
hi ga zha shɛ hia pana atwa na njɛ shɛ iyi iwɛ n-ndumwa-tụwụma o.

8Iwɛnɛ po Yɛu bụtụ, ubwa shɛ Agwangwama Ụjita ata ụhinjanụ.

Ge Jisus Nɛnjɛ Bụtụ na U'ala Ubwa Hwe

(Mak 3:1-6; Luk 6:6-11)

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9Ti ge Jisus beni apata, bee teni nu umwono wa aba u tụ'ụlwatagwụ uko.

10Hioko, bụtụ bu ko namba apata na u'ala ubwa hwe. Ee unseni Jisus, εε hiεŋ, Undwa leni suu maa a nεnjε bụtụ nụ Ụjita-ụhinjanụ? Iwεnε ta a jala iyi nε i shε maa a suyanε bụ ụshεrεya.

11Ge Jisus jishijε aŋ, bε hiεŋ, Gaaba namε na ashashε hiŋ, na 'yajε ụgwụdụ uko gba, na shε maa ụgwụdụ ata ubwa leyi nu u'ibwa, i shε bi zha shε bε vwε ụŋ okwo nụ Ụjita-ụhinjanụụ?

12Shε bụtụ suu uhwuri ụgwụdụ? Undwa leni kaa maa bụtụ na nda iyi ibiye nụ Ụjita-ụhinjanụ.

13Nazhε bεε hiεŋ bụtụ ata, Ndarεshεnga u'ala bụ. Bụtụ ata nderishinji ga u'ala ubwa, waa zhεmananε, waa shaananε gana una uyebi.

14Ama Afarisi beni, aa njε ushaura iwε uhiuhiu Jisus, gana na i shε maa a kwụnε bụ.

Yεu-ugondu nε Agwatana Meme Teleji

15Ti ge Jisus mepi iwε εtε, bee beni apata. Atwa ofwugwo ụ'wụtụ kaa 'wa bụ, baa nεnjε aŋ hwεε.

16Baa tεtaganε aŋ unu maa kede e mbishi atwa iwε ubwa o,

17iwε maa iwε nε ga Ayizaya bigesere ata dumwa la sε, aka na bεε hiεŋ,

18Hioko ma, Yεu mi ugondu, nε Ngee teri, bụtụ mi na Omo lubo duwa, amε mi kaa lemi nu bwa tebiye. N zhε mo urugono bu Mpiala mi mi ubwa zhε ba shapεrεganε edenji ụshεrεya u tishiriri;

19bi zha shε ba nda ashamanjε o, bi zha shε kaa du ba ugana o; za bụtụ zhε ba hwuga rụhwụŋ ru bwa okwo ni ihwεŋnε o.

20Bi zha shε kaa ba hwaŋzhεnga bininjidegbe na aa pεpεtanε o, bi zha shε kaa bo 'woricingo buzuzu bụ ụsụtụla na ta bana nshikwo, ama ubwa kaa zhε bε bεcinjε ụshεrεya na zhε wa lasụ atwa.

21Izeci ibwε kaa edenji zhε a shεlana.

Ɛ Hiεŋ maa Ge Jisus ba Bacεnga Atumwa-ibiri nu Ukpahiŋ Uhiu-ibiri

(Mak 3:20-30; Luk 11:14-23)

22Aa shapεrεganε Jisus bụtụ bu ko na butumwa-bi-ibiri namε na amε ubwa, na du lubeni, na kaa shaananε igwureni. Baa nεnjε bụ, igwureni εtε dumanε iwε, baa kwụbε du uhwaŋna.

23Ibε po iwε ubwa dama atwa ata kpaaŋ, εε hiεŋ, Shε Yεu Devid na maa?

24Aka na ta Afarisi hwụjε iŋ, εε hiεŋ, Shε bụtụ ga ba bacεnga atumwa ga ibiri o, semi tedure nu ukpahiŋ uhiu-ibiri, ibε baa nda iŋ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

25Ti ge Jisus mepi shihaŋsa sha aba, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Cɛnjɛ-ta-tugwama te elele tu mama sukakanụ kwo kaa tu momo bogotogwu, ti zhɛ ta sha gana ụshɛka. Kwo kaa ụshɛpwụ kwo kaa ihwɛ ye elele nɛ mama sukakanụ, yoo bogotogwu, ihwɛ ɛtɛ zha shɛ yo shikono.

26Yaa shɛ ge Setan ba bacɛnga Setan, boo bogotogwu, iwɛ maa bu na mama sukakana; asha gana naa cɛnjɛ-ta-tugwama tu bwa ti zhɛ to shikonoo?

27Yaa shɛ tedure nu ukpahiŋ uhiu-ibiri Ama bacɛnga atumwa-ibiri, asha tedure nu ukpahiŋ aba tuba miaụŋ mi hiŋ mi zhɛ ma bacɛnga aaŋ? Asha aba zhɛ a sha ya ajɛmɛ-ụshɛrɛya hiŋ.

28Ama yaa shɛ Ama bacɛnga atumwa-ibiri nu ukpahiŋ Mpiala ma Agwatana, asha Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana ti zhajɛ ga pi hiŋ gom.

29Gana naa bụtụ be elele eri bo tono nu umwono bụtụ na 'yajɛ ikɛnyi, maa sugo i'wɛŋnɛ ibwɛ, ti yaa shɛ shɛ aka na bee umpi tugwo bụtụ ata bi ikɛnyii? Nazhɛ bee eri bo sugo ya i'wɛŋnɛ ibwɛ nɛ zweni nu umwono ubwa.

30Bụtụ be elele na zasa ne mi, asha ubwa ma n sukakana, bụtụ be elele na kaa m mbiyeni shi tusutongono, asha ubwa ba garataga.

31Mo hi mbiso iwɛ-tɛkana, maa ɛ zhɛ a gangana atwa iwɛwɛ ye elele, keeni n-ndumwa mụ wɛ me elele, ama bụtụ na ba dumangana Mpiala mi Tijilo n-ndumwa mụ wɛ, a zha shɛ a gangana bụ kwukwuŋ.

32Bụtụ be elele na ba dumangana Yɛu Bụtụ n-ndumwa mụ wɛ, ɛ zhɛ a gangana bụ, ama bụtụ be elele na ba dumangana Mpiala mi Tijilo n-ndumwa mụ wɛ, a zha shɛ a gangana bụ kwukwuŋ, okwo na aka ga, kwo kaa na aka ye te ci hwuŋ.

Ụ'wụ'wụ na Tụ'walụ tu Bwa

(Luk 6:43-45)

33Yaa shɛ ụ'wụ'wụ zhɛmɛ, u zhɛ du wa 'wala tụ'walụ tu na tɛ zhɛmɛ, ama yaa shɛ ụ'wụ'wụ zhɛshɛ, u zhɛ du wa 'wala tụ'walụ tu na tɛ zhɛshɛ. A mapa kaa ụ'wụ'wụ we elele na tụ'walụ tu bwa.

34Ahiɛba ụsụbwa miaụŋ me egbezhi, ahiɛba atwa awɛ, gana naa ehi eri hia duma iyi ibiyee? Iwɛnɛ tu unu bụtụ wa duma iyi nɛ ya gwuzhaga na amɛ ubwa.

35Bụtụ bi biye bɛ bɛcinjɛ iyi ibiye, nɛ shini na amɛ ubwa ebiye, bụtụ bụ wɛ kaa du bɛ bɛcinjɛ iyi iwɛ, nɛ shini na amɛ ubwa awɛ.

36Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, ụjita ụshɛrɛya ci hwuŋ, atwa zhɛ e sweji sasana n-ndumwa mu tɛgadaga me elele mu na aa dumwangwa la.

37Tedure nu n-ndumwa mu na aba duma, ɛɛ zhɛ ma bụ pana n-ndumwa-zhɛ, nu n-ndumwa mu na kaa aba duma, ɛɛ zhɛ du ma bụ pana n-ndumwa-tụwụma.

Afarisi A Jala Useyida

(Mak 8:11-12; Luk 11:29-32)

© 2008 Bible Society of Nigeria.

38Nazhɛ umeseyi uko na ashashɛ embisegeni Undwa keeni Afarisi oko, hiɛŋ Jisus, E-bimbisegeni, ta jala maa utu ndanɛ useyida uko maa ta kwụba.

39Ama ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Uwaŋnɛ ga ụwɛ, keeni uwaŋnɛ ga wa nda tuwɛle, wa jala useyida, a zha shɛ kaa a ndana uŋ useyida we elele o, semi useyida iyi nɛ teneni la bigesere ata go Jona kiri.

40Gana na tu go Jona namɛ la na amɛ bijana ata bụ 'wụtụ, iwɛŋnɛ itɛtu keeni ijitɛ itɛtu, gobwonu du Yɛu Bụtụ zhɛ ya nama na amɛ ohwulu cɛnjɛ tu unyizo ga, iwɛŋnɛ itɛtu keeni ijitɛ itɛtu.

41Atwa Ninivɛ zhɛ a sukakana hwuŋ atwa uwaŋnɛ ga nụ ụshɛrɛya, ɛɛ zhɛ a pana uŋ n-ndumwa-tụwụma nụ ụjita ụshɛrɛya. Iwɛnɛ po aka na ta atwa Ninivɛ hwụjɛ la i'enenji Jona, aa jɛshɛrɛjɛ-shihaŋsa sha aba. Hioko ma, iyi nɛ kaa uhwuri Jona na namɛ epe.

42Agwuma-o-o na namɛ Tuta, zhɛ a sukakana hwuŋ atwa uwaŋnɛ ga nụ ụshɛrɛya, bɛɛ zha ba pana uŋ n-ndumwa-tụwụma nụ ụjita ụshɛrɛya. Iwɛnɛ tu baa banɛ taa dụlụ, baa zhajɛ maa hwuga iwɛ ti'inta ta agwuma Sụlụmụn. Hioko ma, iyi nɛ kaa uhwuri Sụlụmụn nɛ namɛ epe.

Mpiala mụ Wɛ mu Gwuri ni Ihwɛ muba
(Luk 11:24-26)

43Aka na tu mpiala mụ wɛ mi beni na amɛ bụtụ, ma bana urungo no ofwo elele na zasa meni, maa mu to ụhinjanụ, ama aka na maa kwụbɛ shɛ.

44Nazhɛ mɛ hiɛŋ, N zhɛ ugwulwo ni ihwɛ mi ingwụshɛ nɛ Ngaa banɛ la. Aka na tu mee gwure, maa kwụbɛ maa ihwɛ ɛtɛ ibwɛ ta namɛ bohondo, yee te suji kaa shɛshɛshɛ, aa ta njɛ iŋ kaa du tisemberi.

45Nazhɛ mee zhe mee suje mpiala mụ wɛ mi nya mi cenje, mu na mu wumanjɛ mu hwuri mu, mee zhe mee teni apata maa jɛjɛ. Nazhɛ bụtụ ata wumanjɛ ya nu ukwunanga ubwa uhwuri umozhigo ubwa. Gabata du yɛɛ zhɛ ya shana hwuŋ atwa uwaŋnɛ ga ụwɛ.

Ge Jisus no Bino Bwa, Keeni Ohongwu Ubwa
(Mak 3:31-35; Luk 8:19-21)

46Aka na ti ge Jisus ta njɛ n-ndumwa na atwa ata ofwugwo, ibɛ bino bwa, no ohongwu ubwa shikekeni no tupohondo, aa jalakaka maa a dumanjɛ n-ndumwa nu bwa.

47Nazhɛ bụtụ bu ko na ashashɛ atwa ata hiɛŋ bụ, Hioko tu go nobu, no ohongwu bu shikekeni no tupohondo, aa jalakaka ohwolu maa a dumanjɛ n-ndumwa na bụ.

48Ge Jisus jishijɛ bụtụ ata mbishi bu iwɛ ɛtɛ, bɛɛ hiɛŋ bụ, Gaaba shɛ bino mi, no ohongwu mii?

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

49Bee sekeni eseshi-iyi ubwa u'ala ubwa, bɛɛ hiɛŋ, Bino mi, no ohongwu mi na namɛ epe!

50Bụtụ be elele na ba nda ụkwụlana Bishi mi na namɛ na azuba, asha ubwa shɛ buhongwu mi, na bụngwụfwụ mi keeni bino mi.

Matiu 13

N-ndumwa Tumanganjɛ iwɛ Bufwashɛ na ba 'Waŋtanga Izɛgwu

(Mak 4:1-9; Luk 8:4-8)

1Gunu ụjita ata gbaa, ge Jisus beni ni ihwɛ, bee zhe baa jɛjɛ nụ ụpalanụ itekwu.

2Nazhɛ ufwugwo ụ'wụtụ ụlwatagwụ pu bwa, ibɛ po bee teni nụ ụhaŋtụ uko, baa jɛjɛ. Atwa ata kpaaŋ tuba shikekeni nụ ụpalanụ itekwu ɛtɛ.

3Bee mbishi aŋ iyi ifwugwo nu n-ndumwa tumanganjɛ, bɛɛ hiɛŋ, Bufwashɛ beni maa 'waŋtanga izɛgwu.

4Tu baa 'waŋtanga iŋ, ibɛ po izɛgwu ike 'waŋtangwụ nụ ụzalụ uhwaŋna, shanụnụ shɛ zhajɛ, shee zenji iŋ, shaa yɛ.

5Izɛgwu inyɛ 'waŋtangwụ na cɛnjɛ ta atayɛ, no ofwo na cɛnjɛ tu twa sụ, gunu ata yɛɛ unshɛ, iwɛnɛ ta cɛnjɛ ti inshi shi apata.

6Aka na tu uwaŋna cɛ, woo hwoŋzhinji iŋ; iwɛnɛ ti yaa zasa tini tu na ti iri tebiye.

7Izɛgwu inyɛ 'waŋtangwụ na ashashɛ esepi; esepi unshɛ du ni bɛ, aa mɛcɛ iŋ.

8Izɛgwu inyɛ 'waŋtangwụ na cɛnjɛ ti biye, inɛ ike meci dipi-yebi, inɛ ike meci dupu-ne-eshe-umpwa, inɛ ike meci talacɛ.

9Bɛɛ hiɛŋ, Bụtụ na 'yajɛ acɛbɛ ga hwuga.

Ecilo no Po ge Jisus ba Manganganɛ Aŋ N-ndumwa

(Mak 4:10-12; Luk 8:9,10)

10Ibɛ po eseshi-iyi Jisus zhe pu bwa, ɛɛ hiɛŋ bụ, Iwɛmbe po aba duma iwɛ na aba nu n-ndumwa tumanganjɛɛ?

11Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, E hi peni maa hi mepi iyi tusweci nɛ namɛ na Cɛnjɛ-ta-tugwama ta azuba, ama e peni shi aŋ maa e mepi o.

12Bụtụ be elele na 'yajɛ iyi, ubwa ɛɛ zhɛ a pananana, nazhɛ bɛɛ zhɛ ba kaana ti'yaga te hwuleji. Ama bụtụ na zasaa iyi, okwo inɛɛ nɛ baa ga 'yagawa, ɛ zhɛ a lashɛga iŋ ni i'ɛlɛ ibwɛ.

13Ecilo no po Ama duma n-ndumwa na aba nu n-ndumwa tumanganjɛ na: iwɛ maa a na ngbaraka, a zha shɛ kaa a kwụba, ɛ zhɛ na shɛlaga, a zha shɛ kaa a hwuga, a zha shɛ du e eshicigo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

14No ohiuhiu aba tigesere ta ata ga Ayizaya bigesere dumwa la ti sɛ, tu na ti hiɛŋ, Tuhwuga ɛhi zhɛ hi na hwuga, hi zha shɛ kaa hie eshicigo; tungbaraka ɛhi zhɛ hi na ngbaraka, hi zha shɛ kaa hia kwụba o;

15iwɛnɛ ta shihaŋsa sha atwa ga shi eshiciji shi iyi kakayɛ, ibɛ po yaa 'yaganɛ aŋ ikɛnyi tuhwuga, e utegeji shishe sha aba, shibwonu shishe sha aba shi gɛ zhɛ sha kwụba, ɛɛ gɛ zhɛ na hwuga du na shɛcɛbɛ sha aba, ɛɛ gɛ zhɛ du e eshicigo na shihaŋsa sha aba, nazhɛ ɛɛ gɛ zhɛ a jɛshɛrɛga-shihaŋsa sha aba maa a zhajɛ pi mi, maa Ma nɛnga aŋ.

16Hi gwoje iwɛnɛ shishe shi hiŋ sha kwụba uhwaŋna, shɛcɛbɛ shi hiŋ du sha hwuga iwɛ.

17Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, te egesere, ta atwa tiririri ofwugwo, ga jala maa a na kwụba iyi nɛ ahia kwụba, ama a kwụbɛ shɛ iŋ, maa a na hwuga du iyi nɛ ahia hwuga, ama a hwụjɛ shɛ iŋ o.

Ge Jisus Eshicigeni Eseshi-iyi Ubwa Ecilo N-ndumwa ma Bufwashɛ ata 'Waŋtanjɛ Izɛgwu Baa Manganjɛ

(Mak 4:13-20; Luk 8:11-15)

18Asha na hwuga ma ya ecilo n-ndumwa ma bufwashɛ ata 'waŋtanjɛ izɛgwu Ngaa manganjɛ.

19Aka na ta bụtụ be elele ba hwuga iwɛ Cɛnjɛ-ta-tugwama, bee eshicinji shi iŋ, bụtụ bụ wɛ ba zhajɛ ba vwa iwɛ ɛtɛ aa ga 'waŋtanjɛ na amɛ ubwa. Bụtụ gana ata ubwa shɛ ụsụbwa izɛgwu ɛtɛ 'waŋtangwụ nụ ụzalụ uhwaŋna.

20Bụtụ na amɛ ubwa shɛ ụsụbwa cɛnjɛ ta atayɛ, tu na aa 'waŋtanjɛ izɛgwu ɛtɛ, ubwa shɛ bụtụ na hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, na kaa leshiji iŋ du gunu ata nu unyasa.

21Ama gana na ti iwɛ ɛtɛ zasa tini tu na ti iri tebiye na amɛ ubwa; yaa namɛ fwalaa, ụbaụta keeni tɛshɛka ti zhaganɛ bụ iwɛ iwɛ ɛtɛ, yaa njɛ bụ ukwurishi, bee leyi.

22Bụtụ na amɛ ubwa shɛ ụsụbwa cɛnjɛ te esepi, tu na aa 'waŋtanjɛ izɛgwu ɛtɛ, ubwa shɛ bụtụ na hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, ama ahaŋsa ofwugwo keeni eshe-iyi iwɛ uduciya ti'yaga, teni na amɛ ubwa, ibɛ po baa shɛ ya ụsụnyasụ ni iwɛ ɛtɛ, bu 'weri shi ya tụ'walụ o.

23Bụtụ na amɛ ubwa shɛ ụsụbwa cɛnjɛ ti biye, tu na aa 'waŋtanjɛ izɛgwu ɛtɛ, ubwa shɛ bụtụ na hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, na kaa eshiciji iŋ. Ubwa shɛ bụtụ na 'weri tụ'walụ, mo tu ko tu namɛ dipi-yebi, mo tu ko tu namɛ dupu-ne-eshe-umpwa, mo tu ko kaa tu namɛ talacɛ.

N-ndumwa Tumanganjɛ iwɛ Okwudungwuru

24Ge Jisus manganganɛ aŋ sasana n-ndumwa mi nya, bɛɛ hiɛŋ, Cɛnjɛ-ta-tugwama ta azuba tɛ shɛ gana bụtụ bu ko na 'waŋtanjɛ izɛgwu ibiye ni itimɛ ibwɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

25Ama aka na ta atwa o woto malabụ nụ ụjita, nazhɛ bụtụ bwa bi i'ime zhe, baa
'waŋtanjɛ du izɛgwu yo okwudungwuru na ashashɛ iyimɛyɛ ɛtɛ, bee hwuri.

26Aka na ti iyimɛyɛ ɛtɛ waŋnɛ, yee meci, nazhɛ okwudungwuru ata banɛ ya
caakwụ.

27Nazhɛ miaụŋ-mu-ugondu ma agwuma-ihwɛ ɛtɛ mi zhajɛ pu bwa, mɛɛ hiɛŋ bụ,
Agwuma-ihwɛ, shɛ izɛgwu ibiye maa abụ 'waŋtanjɛ la ni itimɛ ɛtɛ bu? Ce ya
tuba okwudungwuru banɛ ni bɛɛ?

28Bɛɛ jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Bụtụ-bi-i'ime njɛ iŋ. Miaụŋ-mu-ugondu ubwa mi
heŋteni bu, mɛɛ hiɛŋ, Ba jala suu maa ta zha ta zaba aŋ?

29Bɛɛ jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Awo, iwɛ aka na ahia zaba hwayɛ okwudungwuru ata,
ɛhi zhɛ hi no togwu ti iyimɛyɛ ɛtɛ hi no mwo.

30Ganga aŋ ma hwɛɛ, uuwa i ci aka iyimɛyɛ tugwubo, na aka ata nazhɛ Ngɛɛ zhɛ
mɛ hiɛŋ egwubi, Sutongono ma tugwo okwudungwuru ata hiiŋ, maa hi umpi aŋ
eshi eshi maa hi hwoŋzhinji aŋ nu ulwa. Ama zwono ma iyimɛyɛ ibiye nu
urubwu mu.

N-ndumwa Tumanganjɛ iwɛ Bụzagwụ bu Mustad

(Mak 4:30-32; Luk 13:18-19)

31Ge Jisus manganganɛ aŋ sasana n-ndumwa mi nya, bɛɛ hiɛŋ, Cɛnjɛ-ta-
tugwama ta azuba tɛ shɛ gana bụzagwụ bu mustad bu ko, na bụtụ bu ko shepi,
baa bɛrɛ ni itimɛ ibwɛ.

32Bụzagwụ ata kaa 'nyanɛ bee hwuri izɛgwu ye elele, ama aka na bee hwuwi
uwaŋna hwɛɛ, bee hwuri ya iyi elele nɛ namɛ ni itimɛ ɛtɛ, baa shɛ ya ụ'wụ'wụ
ụ'wụtụ, na shanụnụ sha patangana na a'wa'walụ ubwa.

N-ndumwa Tumanganjɛ iwɛ Ifucingɛ

(Luk 13:20,21)

33Ge Jisus manganganɛ aŋ n-ndumwa mi nya sasana, bɛɛ hiɛŋ, Cɛnjɛ-ta-
tugwama ta azuba tɛ shɛ gana Ifucingɛ nɛ biyikwo bu ko shepi bee sweci ni
inɛmɛ yo omudu atatụ, uuwa i ci aka na inɛmɛ ɛtɛ shɛŋ ya kpaaŋ ibɛ.

N-ndumwa Tumanganjɛ iwɛ Tisɛ ti Iwɛnɛ Bigesere Dumwa La

(Mak 4:33-34)

34Nu n-ndumwa tumanganjɛ, ge Jisus dumanjɛ iwɛ gɛ kpaaŋ na atwa ata. Bɛ
jɛmɛ shɛ n-ndumwa me elele na aba uzawa n-ndumwa tumanganjɛ o.

35Inɛ gɛ teni iwɛ maa iwɛ nɛ Bigesere ga Ayizaya dumwa la sɛ, inɛ hiɛŋ, Nu n-
ndudmwa tumanganjɛ, Ngɛɛ zhɛ mu na dumanga n-ndumwa na aba, N zhɛ mu
na duma ya iwɛ iyi nɛ ee sweci la taa na aka na aa karɛ unyizo caakwụ.

Ge Jisus Eshicigeni aŋ N-ndumwa mo Okwudungwuru ata baa Manganjɛ

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

36Ti ge Jisus genji atwa ata ofwugwo, bee teni nu umwono uko. Nazhɛ eseshi-
iyi ubwa zhegeni bu, aa lụpɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Iti eshicigeni kaa ecilo n-ndumwa ma
ata mo okwudungwuru abu manganjɛ.

37Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Bụtụ na ba 'waŋtanga izɛgwu ɛtɛ ibiye, ubwa shɛ
Yɛu Bụtụ.

38Itimɛ ɛtɛ i shɛ unyizo ga. Izɛgwu ɛtɛ ibiye i shɛ miaụŋ mɛ Cɛnjɛ-ta-tugwama.
Okwudungwuru ata a shɛ miaụŋ ma bụtụ bụ wɛ;

39bụtụ ata bi i'ime na 'waŋtanjɛ okwudungwuru ata i shɛ Ibiri. Aka iyimɛyɛ
tugwubo i shɛ ukwunanga uwaŋnɛ ga. Egwubi ata a shɛ atumwa Agwatana
azuba.

40Gana na te e sutengeni okwudungwuru ata hiiŋ, ee hwoŋzhinji aŋ nu ulwa,
gabata du ɛɛ zhɛ a nda hwuŋ nu ukwunanga uwaŋnɛ ga.

41Yɛu Bụtụ zhɛ ya tumwanɛ hwuŋ atumwa ubwa azuba, aba zhɛ o sutongono
hwuŋ iyi elele nɛ ya nda la atwa ukwurishi maa e becinji iŋ na Cɛnjɛ-ta-
tugwama tu bwa, keeni atwa na untanganɛ shɛ undwa ubwa.

42Ɛ zhɛ o sugo aŋ, a 'waŋ aŋ nu ukwokwo ulwa; apata u'wo-tutwa keeni ene tiya
namɛ.

43Nazhɛ atwa tiririri zhɛ na ta gana uwaŋna na Cɛnjɛ te Bishi ba aba. Bụtụ na
'yajɛ acɛbɛ, ga hwuga.

N-ndumwa Tumanganjɛ iwɛ Uduciya na Ee Sweci

44Cɛnjɛ-ta-tugwama ta azuba tɛ shɛ gana uduciya na ee sweci ni itimɛ, ibɛ bụtụ
bu ko to ugbe, bee keeni uŋ tuswaka. Bee zhe bee senji iyi elele nɛ baa ga 'yajɛ
nu unyasa, nazhɛ bee zhe boo so ya itimɛ ɛtɛ.

N-ndumwa Tumanganjɛ iwɛ Bukwambɛ bi Biye

45Cɛnjɛ-ta-tugwama ta azuba tɛ shɛ sasana gana bihinya bu ko na ba jalakaka
bukwambɛ bi biye.

46Aka na ta bụtụ ata to bukwambɛ ata bi biye bụ 'wụtụ ugbe, bee hwuri bee
senji iyi elele nɛ baa 'yajɛ, bee zhe boo so bu.

N-ndumwa Tumanganjɛ iwɛ Igwune

47Cɛnjɛ-ta-tugwama ta azuba tɛ shɛ sasana gana igwune nɛ ekwuzhi 'wɛŋ ni
itekwu, nɛ imɛ ijɛnɛ gɛnɛgɛnɛ.

48Aka na ti yee shini, nazhɛ ɛɛ mbɛ iŋ nu uhaŋsa, aa jɛjɛ, ee zenji ijɛnɛ ibiye ee
zweni no okwo aba, nazhɛ aa 'wɛŋ ya ijɛnɛ ɛtɛ teshi eshe beye.

49Gabata du yɛɛ zhɛ ya sha hwuŋ nu ukwunanga usara ga. Atumwa Agwatana
azuba, zhɛ a zhajɛ o bogwu atwa awɛ na atwa tiririri,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

50ɛ zhɛ o sugo aŋ, a 'waŋ nu ukwokwo ulwa. Apata u'wo-tutwa keeni ene tiya zhɛ a nama.

Iyi Ifwo ni Iyi Ingwụshɛ

51Ge Jisus heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Hi eshiciji yibwa ijɛ kpaaŋ hŋ? Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Agwangwama, Iiŋ.

52Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Biseshi-bi-iyi be elele na ee mbisegeni iwɛ Cɛnjɛ-ta-tugwama ta azuba, bɛ shɛ gana agwuma-ihwɛ nɛ bɛ vwɛ iyi ifwo keeni iyi ingwụshɛ nu umwono na boo zwono uduciya ubwa.

Atwa Nazarɛt Lacɛ Jisus
(Mak 6:1-6; Luk 4:16-30)

53Aka na ti ge Jisus hwuwi n-ndumwa mu ga tumanganjɛ hwɛɛ, nazhɛ bee beni apata.

54Bee zhe nu ụshɛpwụ na ee meci bu, bee mbisegeni aŋ iyi nu umwono wa aba u tụ'ụlwatagwụ. Yaa dama atwa na bee mbisegeni iŋ, ɛɛ hiɛŋ, Ce baa banɛ na ti'inta tu ga keeni ugondu ga ụrụhwajɛ ukpahiiŋ?

55Shɛ yɛu bishebi ata na maa? Shɛ bino bwa na maa ɛɛ hiɛŋ ge Meri, shɛ ohongwu ubwa na maa ɛɛ hiɛŋ, ge Jemis, no Josɛf, na Saimon, keeni Judas?

56Shɛ angwụfwụ ubwa na suu namɛ no tu epe hwɛɛ? Ce baa banɛ ya ni inɛ gɛ kpaaaŋ?

57Ibɛ po iwɛ nɛ baa jɛmɛ gwumanɛ aŋ. Ama ge Jisus hiɛŋ aŋ, Bigesere 'yajɛ ụjɛrụma no ofwo elele, ama bụ zasa ụjɛrụma no ofwo na ee meci bu o.

58Ibɛ po baa njɛ shɛ ugondu ụrụhwajɛ ufwugwo apata, iwɛnɛ aa tɛtanɛ shɛ bụ rishe.

Matiu 14

Tu'wo tu Jon Bɛnjɛ-bu-ubaptizim
(Mak 6:14-29; Luk 9:7-9)

1Aka na ti gɛ Hɛrod na shɛ uhiu cɛnjɛ ta ata hwụjɛ unabarɛ Jisus.

2Bɛɛ hiɛŋ miaụŋ-mu-ugondu ubwa, Ga Jon Bɛnjɛ-bu-ubaptizim hiɛ no tu'wo, iwɛbɛ po ugondu ga ụrụhwajɛ ukpahiŋ wa nda tedure nu bwa.

3Gɛ Hɛrod 'imɛ la Jon bee kepi bu nu umwono-tishi, iwɛ Hɛrodias biyikwo bi yɛu-bino bwa ge Filip,

4iwɛnɛ ti ga Jon hiɛŋ bụ, Undwa leni shi maa zeni bu o.

5Gɛ Hɛrod ba jala maa kwụna Jon, ama ba nda inyɛsɛ ya atwa ofwugwo, iwɛnɛ ta atwa kpaaŋ rɛcɛ maa ga Jon shɛ bigesere.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

6Aka na tu ụjita titeyinje ta tumata ti Hɛrod ci, Ibɛ yɛu-yo-o Hɛrodias hiɛbɛ tɛhiɛba na ashashɛ aba, tɛhiɛba ta ata kaa tu kwụlanɛ Hɛrod tebiye.

7Ibɛ po gɛ Hɛrod shileni yɛu ɛtɛ unu harɛ boo to-tuwa, maa bi zhɛ ba pana bụ, iyi elele nɛ baa lụpɛ bụ.

8Ibɛ po bino bi yɛu ɛtɛ, mbishi iŋ, iyi nɛ yaa shɛ ya lụpa agwuma. Ibɛ po yɛu ɛtɛ hiɛŋ agwuma, N shiyeneni uhiuhiu Jon Bɛnjɛ-bu-ubaptizim nɛ ɛkpɛtɛ hwuwayɛ hwuwayɛ go.

9Ama amɛ agwuma hashɛganụ, ama bi peni waa kaa atwa ubwa unu maa ge peni bu uŋ iwɛnɛ boo go towo-tuwa, ne eshe atwa na gɛgajɛ a ya iyi nu bwa.

10Baa tumwanɛ butumwa nu umwono-tishi maa ge mwe uhiuhiu Jon.

11Ee zhe ga ee mwe uŋ, ee shiyeni uŋ nɛ ɛkpɛtɛ, ee peni yɛu ɛtɛ yo o, bee shepi uŋ, bee peni bino bwa.

12Nazhɛ eseshi-iyi Jon zhajɛ ee shepi ru'wo ru bwa, ee ni ru. Nazhɛ ee zhe ee mbishe Jisus.

Ge Jisus Peni Atwa igbɛɛ-iyebi-na-akpakwụ-a-ta Iyimɛyɛ

(Mak 6:30-44; Luk 9:10-17; Jon 6:1-14)

13Aka na ti ge Jisus hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, bee beni apata, bee teni nụ ụhaŋtụ bwooko, bee zhe no ofwo na bụtụ zasaba. Aka na ta atwa ofwugwo hwụjɛ iŋ, ee beni nụ ụshɛpwụ ụshɛpwụ aa 'wa bụ ni ivwunɛ.

14Aka na tu baa banɛ nụ ụhaŋtụ ata, baa kwụbɛ ufwugwo ata ụ'wụtụ, ibɛ po inyɛmɛnyɛmɛ ya aba shɛ bụ, baa nɛnjɛ atwa aba a na a gwumanga.

15Aka na tụ ụrụmɛ shɛ, eseshi-iyi Jisus zhajɛ pu bwa, ɛɛ hiɛŋ bụ, Epe shɛ ụshɛka, aka kaa koshikwo. Hiɛŋ atwa ga maa ge zhe na ashɛpwụ maa o so iyimɛyɛ maa a yɛ.

16Ge Jisus hiɛŋ aŋ, I shɛ shɛ tilɛɛ maa e beni e zhe na ashɛpwụ o. Pana aŋ ma iyimɛyɛ maa a yɛ.

17Ama ɛ hiɛŋ bụ, Ibrɛd itɛ gba kaa ati 'yajɛ epe keeni ijɛnɛ iyebi kiri.

18Ge Jisus hiɛŋ aŋ, Suje iŋ ma epe pi mi.

19Bee peni atwa ofwugwo ata unu maa ga a gɛgaga na ambɛ. Aka na bee suji ibrɛd ɛtɛ itɛ keeni ijɛnɛ ɛtɛ iyebi, bee shepi eshe na azuba, baa tabwa Agwatana maa pana iŋ uwebiye. Aka na bee hwuŋzerenji iŋ, bee peni eseshi-iyi ubwa, eseshi-iyi ubwa shepi iŋ ee peni atwa ata.

20Nazhɛ atwa ata kpaaŋ yɛ iŋ, ee shigeji. Ee suji owunzu ibrɛd ɛtɛ vwɛ, keeni ijɛnɛ ɛtɛ, i shini shɛrɛgada umpwa-na-shɛba-shi-yebi.

21Atwa na yɛ ibrɛd ɛtɛ, a shɛ gana etwenyi igbɛɛ-iyebi-na-akpakwụ-a-ta, a 'imɛ shɛ kaa eyikwo na miaụŋ o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Ge Jisus Zhe Tahaŋnụ na Azuba Meni
(Mak 6:45-52; Jon 6:15-21)

22Gunu ata ge Jisus tɛtajɛ eseshi-iyi ubwa maa ge e teni nu ụhaŋtụ, maa a
'yagana bụ umbe, maa e keshi hileniye itekwu. Bɛɛ hiɛŋ atwa ofwugwo ata,
Hwulo ma ya.

23Aka na ti ge Jisus hiɛŋ atwa ata, Tugwo ma oo, nazhɛ bee munji ni ishɛmɛ
bwooko maa nda adua. Aka na tụ ụrụmɛ shɛ, baa namɛ apata bwooko gba.

24ụhaŋtụ kaa namwawaŋ na ashashɛ itekwu cebe na aka ata, adanga kaa o
zhingoto ụhaŋtụ, iwɛnɛ ta a twa nu uvwugo.

25Aka na ta aasavwungwa a'wụtụ ci, ge Jisus patanɛ na azuba meni, baa zha
tahaŋnụ, bɛɛ zhɛ geri ata eseshi-iyi ubwa namɛ.

26Aka na te eseshi-iyi ubwa kwụbɛ bụ, tu baa zha tahaŋnụ na azuba meni, ibɛ
po inyɛsɛ shɛ aŋ, aa uganɛ, ɛɛ hiɛŋ, ụbaratụ ye ma!

27Gunu ata, ge Jisus dumanɛ iwɛ na aba, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Ga amɛ hiŋ lemi, Gamba,
ta nda ma inyɛsɛ o.

28Ga Pita jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Agwangwama, Yaa shɛ gabụ ta, asha m peni-unu,
maa ma zhajɛ du tahaŋnụ na azuba meni maa Ma zhajɛ pụ bụ.

29Ge Jisus hiɛŋ bụ, Zhajɛ! Ga Pita kezhe ga nu ụhaŋtụ, bee kwuni tahaŋnụ tizha
na azuba meni ma ata, maa zha no ofwo Jisus.

30Ama aka na tu baa kwụbɛ tu uvwugo wa nda, ibɛ po inyɛsɛ shɛ bụ, bee kwuni
ti'ilo, baa uganɛ, bɛɛ hiɛŋ, Agwangwama, n le o!

31Gunu ata ge Jisus nderishinji u'ala ubwa, bɛɛ imɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ bụ, Bu 'yajɛ
rishe-tɛtɛtana cwɛŋ, iwɛmbe po abɛ njɛ oruwoo?

32Aka na te e teni nụ ụhaŋtụ, uvwugo hwuwowu.

33Ibɛ po atwa na zweni nụ ụhaŋtụ ata zhɛbɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Iwɛ-tɛkana, gabụ ga bɛ
shɛ Yɛu ya Agwatana gom!

Ge Jisua Nɛnjɛ Agwụmashɛ na Cɛnjɛ ti Gɛnɛsarɛt
(Mak 6:53-56)

34Aka na te e keshi itekwu ɛtɛ, ee ci cɛnjɛ ti Gɛnɛsarɛt.

35Atwa na namɛ apata eshicinji bu, ibɛ po aa tumwanganɛ atwamwa na cɛnjɛ ta
ata kpaaŋ, maa ge sugeni bu agwụmashɛ elele kpaaŋ.

36Nazhɛ atwa ata lụpɛ bụ maa e timengeni okwo izhɛmi tugwuno tu bwa
kwakwa. Atwa elele na kaa timengeni bu, a zhɛmananɛ.

Matiu 15

Iyi nɛ N-nyarɛ mi Mbisegeni La Atwa Cala

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

(Mak 7:1-3)

1Nazhɛ Afarisi keeni embisegeni Undwa a na banɛ nu Jɛrusalɛm zhajɛ pi Jisus,
ee heŋteni bu, ɛɛ hiɛŋ,

2Iwɛmbe po eseshi-iyi bu 'wa sụ ụpapụ iyi uvwovwu n-nyarɛɛ? Iwɛnɛ po o
sukwutwo su i'ɛlɛ ya aba na aka na ɛɛ zhɛ a ya iyimɛyɛ o.

3Ama ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛmbe po du tuba ahia bwada unu-tupana
wa Agwatana iwɛ iyi uvwovwu hiiŋ?

4Agwatana peni atwa unu, bɛɛ hiɛŋ, Pana bishi bu keeni bino bu ụjɛrụma, waa
hiaaŋnanɛ, Bụtụ na ba dumangana bishi bwa okwo bino bwa, iyi iwɛ, ga kwụnɛ
bụ tilɛɛ.

5Ama hi hiɛŋ tuba, Bụtụ be elele na bɛ hiɛŋ bishi bwa kwo kaa bino bwa, maa M
pwonuo Agwatana upwaŋ iyi nɛ abu ga shɛ ba ya ule ibɛ no olugwo mi,

6asha bụtụ ata zha shɛ ba pana ya bishi kwo kaa bino bwa ụjɛrụma o. Gabata
ahia hashagana unu-tupana wa Agwatana iwɛ iyi uvwovwu hiŋ.

7Ahiɛba na hia nda iyi tɛnda-te-eshe, ga Ayizaya dumwa la tigesere tu na ti teni
cɛŋ ne hiŋ, aka na ti bɛɛ hiɛŋ,

8Atwa ga ma muna ụjɛrụma nu unu kwakwa, ama shɛmɛ sha aba shɛ dụlụmɛ
ne mi.

9Tɛgadaga aa ma n zhɛba, o mbisogono atwa unu na atwa peni aŋ, gana maa
unu-tupana mu ta.

Iyi nɛ ya Hashɛgana Atwa

(Mak 7:14-23)

10Ge Jisus suyanɛ atwa ata ufwugwo pu bwa, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Shɛlaga ma maa hi
eshiciji.

11Shɛ iyi nɛ yo tono nu unu, ya hashɛgana bụtụ o, semi iyi nɛ ya banɛ nu unu,
ibɛ kiri ya hashɛgana bụtụ.

12Nazhɛ eseshi-iyi ubwa zhajɛ pu bwa, ɛɛ hiɛŋ bụ, Bi mepi hiŋ maa iwɛ gɛ abɛ
jɛmɛ gwumanɛ Afarisi?

13Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Tibila te elele Bishi mi na namɛ na azuba bɛrɛ shɛ,
ɛ zhɛ o mushingo tu tilɛɛ.

14Ganga aŋ ma. A shɛ a'yagajɛ a na shɛ sholubo, a na a 'yagaga sasana sholubo.
Yaa shɛ olubo a 'yagaga olubo, kpaaŋ aba zhɛ a 'waŋ nu ukporo.

15Ga Pita hiɛŋ bụ, Iti eshicigeni ecilo n-ndumwa ma ata abụ manganjɛ iwɛ iyi nɛ
ya hashɛgana bụtụ.

16Ge Jisus hiɛŋ aŋ, Asha hi te eshiciji shi waa du suu?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

17Hi eshiciji shi suu maa iyi elele nɛ yo tono nu unu, yo hwulo nu ugbokwo, nazhɛ o inzo iŋ nu ubizo?

18Ama iyi nɛ ya banɛ na amɛ, ye pushe nu unu, ibɛ ya hashɛgana bụtụ.

19Na amɛ bụtụ ahaŋsa awɛ tuhaŋsa a banɛ, ta bụtụ tụkwụna, tɛ tuwɛle tɛnda, ta tụlagwụ tụ wɛ ti yɛu-ye-eyi ni yɛu-yo-o, ti izunde, te tiseyida tu tukata, ta bụtụ tugbozhigo.

20Inɛ ɛtɛ ibɛ ya hashɛgana bụtụ, ama iyi tiya uzawa i'ɛlɛ tusukwutwo heshigeni shi bụtụ o.

Rishe-tɛtɛtana re Biyikwo

(Mak 7:24-30)

21Ti ge Jisus beni apata, baa sanɛ na cɛnjɛ tu Taya keeni Saidụn.

22Nazhɛ biyikwo bi Kenan bu ko na banɛ na cɛnjɛ ta ata, uganane bụ, bɛɛ hiɛŋ bụ, Agwangwama, gabụ Yɛu Devid, Hioko inyɛmɛnyɛmɛ mi. Butumwa-bi-ibiri na namɛ na amɛ yɛu mi yo o, ba pana bụ ụbaụta duwa.

23Ama ge Jisus jɛshɛjɛ shɛ bụ n-ndumwa okwo mu ko. Ibɛ po eseshi-iyi ubwa zhajɛ, ɛɛ hiɛŋ bụ, Hiɛŋ biyikwo ga go hwulo, iwɛnɛ tu baa tu 'wa nu n'ungwa.

24Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, No ofwo atwa na shɛ gana agwụdụ Isrɛl, a na 'inɛ kiri aa n tumwanɛ.

25Nazhɛ biyikwo ata zhajɛ bee leyi bee kwuzhi ni ivwunɛ ibwɛ, bɛɛ hiɛŋ bụ, Agwangwama, aya, m mbiyeni kaa!

26Ge Jisus hiɛŋ bụ, I zhɛshɛ maa e shepi iyimɛyɛ miaụŋ e keleni oywoywo shiwawa o.

27Ama biyikwo ata hiɛŋ bụ, Okwo oywoywo shiwawa kaa du a ya owunzu iyimɛyɛ nɛ ya 'waŋtatangwụ tuta tu uteburu wa agwangwama abaa.

28Nazhɛ ge Jisus jishijɛ bụ, bɛe hiɛŋ, E-biyikwo ga, rishe-tɛtɛtana rụ bụ ri gembi duwa! Ga i bụ namana gana na aba jala. Ibɛ po yɛu ibwɛ zhɛmananɛ te kwuni na auwa ata.

Ge Jisus Nɛnjɛ Atwa Ofwugwo

29Ti ge Jisus beni apata, bee zhe nụ ụpalanụ itekwu Galili, bee munji ni ishɛmɛ ike baa jɛjɛ.

30Nazhɛ atwa ofwugwo ụ'wụtụ zhajɛ pu bwa, ta atwa na ivwunɛ ya aba 'wegeni, to okwuturu, to sholubo, to n-ngwuronu, keeni anya atwa ufwugwo, ee tileni aŋ nu ukaka ubwa, baa nɛnjɛ aŋ kaa kpaaŋ.

31Yaa dama atwa ata kpaaŋ, aka na ta a kwụbɛ to n-ngwuronu ma dumanga n-ndumwa, okwuturu zhɛmananɛ, ta atwa na ivwunɛ ya aba ge 'wegeni a zha tahaŋnụ, sholubo sha kwụba uhwaŋna. Ee peni Agwatana Isrɛl ụjɛrụma.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Ge Jisus Peni Atwa Igbɛɛ-i-yebi Iyimɛyɛ
(Mak 8:1-10)

32Ge Jisus suyanɛ eseshi-iyi ubwa, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Inyɛmɛnyɛmɛ ya atwa ga i n shɛ, taa jitaala aa namɛ pi mi, a zasa kaa iyi elele aa yɛ o. N jeri shi kaa maa ma ganga aŋ, maa e ji uzawa iyimɛyɛ tiya o, shibwonu ugiriri zhɛ wa kala aŋ hwayɛ nu uhwaŋna.

33Eseshi-iyi ubwa heŋteni bu, ɛɛ hiɛŋ, Ce bwa ɛti zhɛ te gwushije iyimɛyɛ nɛ zhɛ yo shigogo ufwugwo ga ụ'wụtụ nụ ụshɛka gaa?

34Ge Jisus heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Ibrɛd imbɛ ahi 'yajɛɛ? Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, icenje, keeni ijɛnɛ maa imbɛnɛ.

35Ge Jisus peni atwa ata unu, maa ga a gɛgaga na cɛnjɛ.

36Bee suji ibrɛd ɛtɛ icenje keeni ijɛnɛ ɛtɛ, baa njɛ ugwoje, nazhɛ bee hwuŋzerenji iŋ, bee peni eseshi-iyi ubwa, nazhɛ eseshi-iyi ubwa shepi iŋ, ee hweŋshi ufwugwo wa atwa ata hwɛɛ.

37Aa yɛ iŋ hwɛɛ aba, ee shigeji. Ee suji tuvwa to owunzu ibrɛd ɛtɛ, ee shini n-ngwumi mi cenje.

38Etwenyi na yɛ iyimɛyɛ ɛtɛ namɛ atwa igbɛɛ-iyebi, a 'imɛ shɛ kaa eyikwo na miaụŋ o.

39Aka na ge Jisus hiɛŋ atwa ata, Tugwo ma oo, bee teni nụ ụhaŋtụ, bee zhe na cɛnjɛ tu Magadan.

Matiu 16

Atwa a Jala Eseyida
(Mak 8:11-13; Luk 12:54-56)

1Afarisi keeni Asadusi oko zhajɛ pi Jisus, iwɛ maa e menji bu, aa lụpɛ bụ, maa ndana aŋ ụrụhwajɛ na banɛ na azuba.

2Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Aka na ụrụmɛ shɛ, hiɛ hiɛŋ, Uwaŋna zhɛmɛ hwayɛ ga, iwɛnɛ tụla ti shenjemi gana ulwa.

3Nu uvwungwa, hiɛ hiɛŋ, Mpiala mi zhɛ ma 'yaga hwayɛ ga ikɛnyi, iwɛnɛ to ofwo namɛ dumoo. Hi mepi iyi nɛ maa hiɛ jɛmɛ, ta ahia ngbaraka tụla, ama hi eshiciji shi iwɛ eseyida aka ga o.

4Atwa aka ga ụwɛ, a jala ụrụhwajɛ a zha shɛ kaa a ndana aŋ ụrụhwajɛ we elele o, semi ụrụhwajɛ iyi nɛ jiteni la Jona. Bee beni apata, bee genji aŋ.

Ifucingɛ ya Afarisi Keeni Inɛ ya Asadusi
(Mak 8:14-21)

5Aka na te eseshi-iyi Jisus keshi hileniye, isɛbwɛ 'wi aŋ maa a 'waŋna ibrɛd.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Ge Jisus hiɛŋ aŋ, Na nda ma pece, no shiyono ma eshe iwɛ Ifucingɛ ya Afarisi keeni inɛ ya Asadusi.

7Ibɛ po eseshi-iyi ubwa a dumanga abaaba, ɛɛ hiɛŋ, Tu 'waŋnɛ shɛ ibrɛd o.

8Ti ge Jisus mepi iyi nɛ aa dumanga, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Ahiɛba atwa ga rishe-tɛtɛtana ru twa sụ, iwɛmbe po ahia dumanga ahiɛba hiɛba, maa hi zasa ibrɛdi?

9Hi te eshiciji shi waa hŋ? Hi teyinji shi ya suu iwɛ ibrɛd ɛtɛ itɛ atwa igbɛɛ-iyebi-na-akpakwụ-a-ta yɛ, shɛrɛgada shɛ mbaa tuvwa ti bɛ ti shini te ehi suji iiŋ?

10Ibrɛd ɛtɛ icenje, atwa igbɛɛ-iyebi yɛ, n-ngwumi mu mba tuvwa ti bɛ ti shini te ehi suji iiŋ?

11Gana na ya ehi eshiciji shi maa shɛ iwɛ ibrɛd Ngɛɛ hi hiɛŋ, Na nda ma pecee? Ama na nda ma pece iwɛ Ifucingɛ ya Afarisi keeni inɛ ya Asadusi.

12Nazhɛ ee eshiciji ya maa shɛ iwɛ Ifucingɛ ibrɛd bee ge mbishi aŋ, maa ga a na nda pece o, ama iwɛ imbisegeni nɛ Afarisi keeni Asadusi o mbisogono atwa.

Ga Pita Le Tiseyida maa Ge Jisus Ubwa Shɛ ga Krast

(Mak 8:27-30; Luk 9:18-21)

13Aka na ti ge Jisus zhajɛ, na cɛnjɛ ti Sɛsɛria Filipai, bee heŋteni eseshi-iyi ubwa, bɛɛ hiɛŋ, Gaaba kwuŋ atwa hiɛŋ maa Yɛu Bụtụ shɛɛ?

14Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Atwa oko hiɛŋ, Ga Jon Bɛnjɛ-bu-ubaptizim, anya atwa hiɛŋ, Ge Elaija, atwa oko hiɛŋ, Gɛ Jɛrɛmia, kwo kaa bụtụ bu ko na ashashɛ egesere.

15Ge Jisus heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Ahiɛba tubaa, gaaba kwuŋ ɛhi hiɛŋ N shɛɛ?

16Ga Saimon Pita jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, Gabụ bɛ shɛ ga Krast, Yɛu ya Agwatana uumwa.

17Ge Jisus jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, A-Saimon, yɛu Jona, bu gwoje, iwɛnɛ ti yaa shɛ shɛ butugwumwa ibi kepishingeni ijɛ, semi Bishi mi na namɛ na azuba.

18Kwo kaa maa mɛ bi hiɛŋ ta Pita, na azuba utayɛ ga, Ngɛɛ zhɛ ma ma tu'ulwa ta atwa na Ngaa suyanɛ. Okwo akpa e'uye kaa zha shɛ a ala tụ tụlasụ o.

19Gabụ Ngɛɛ zhɛ ma pana a'inla-nsahwa mɛ Cɛnjɛ-ta-tugwama ta azuba. Iyi elele nɛ ebi umpi nu unyizo ga, ɛ zhɛ o umpo iŋ du na azuba, iyi elele nɛ kaa ebu tufwurinji nu unyizo ga, ɛ zhɛ o tufwurungo iŋ du na azuba.

20Nazhɛ ge Jisus tɛtaganɛ eseshi-iyi ubwa unu tebiye, maa kede e mbishi bụtụ be elele maa ubwa shɛ ga Krast ata o.

Ge Jisus Jɛmɛ iwɛ Ụbaụta Ubwa Keeni iwɛ Tu'wo tu Bwa

(Mak 8:31—9:1; Luk 9:22-27)

21Te kwuni na aka ata, ge Jisus kwuni eseshi-iyi ubwa timbiso, bɛɛ hiɛŋ, I shɛ tilɛɛ maa bi zhɛ ba zha Jɛrusalɛm, maa nda ụbaụta duwa ni i'ɛlɛ n-nyarɛ keeni

© 2008 Bible Society of Nigeria.

ehiu onongbo keeni embisegeni Undwa, maa ɛ zhɛ a kwụna bụ, ama ɛ zhɛ ɛ hicinjɛ bụ nụ ụjita ụtatụ.

22Ga Pita mbo bu geri bu ko, bee tezhigeni bu, bɛɛ hiɛŋ, Agwangwama, kede i shɛ gana ata o, a zha shɛ ma bụ nda gana ata o!

23Nazhɛ ge Jisus jishirijɛ, bɛɛ hiɛŋ Pita, Gabụ ge Setan, ishɛga zhaga na aba mi. Bu ma n nda ukwurishi, bi heŋshi shi tuhaŋsa ta Agwatana o, semi tuhaŋsa ta atwa.

24Nazhɛ ge Jisus hiɛŋ eseshi-iyi ubwa, Bụtụ be elele na ba jala maa ma n 'wa, asha ga bu na mama laka, ama ga shapa ụ'wụ'wụ-ubatanɛ ubwa maa ma n 'wa.

25Bụtụ be elele na bo bicingo uraiŋ ubwa, asha ti'inzhɛnga baa inzhɛnga uŋ nazhɛ, ama bụtụ be elele na ba inzhɛnga uraiŋ ubwa iwɛ mi, asha nazhɛ bɛɛ zhɛ ba 'yaga uŋ.

26Imbe kwuŋ zhɛ ya sha ule na bụtụ zhɛ ba ya, ti yaa shɛ baa 'yajɛ unyizo ga kpaaŋ, maa ohwulu ubwa tuba njɛ ufwuu? Okwo imbe bụtụ zhɛ ba pana maa i shɛ tisheyingotu to ohwulu ubwaa?

27Iwɛnɛ po Yɛu Bụtụ ye ci nụ ụjɛrụma Bishi bwa keeni atumwa ubwa azuba, nazhɛ bɛɛ zhɛ ba tụpa bụtụ bụtụ gana na tu baa njɛ la ugondu.

28Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, atwa oko shikekeni ba epe, anaa na tu'wo ti zha shɛ to tumongono nazhɛ a kwụbɛ ti Yɛu Bụtụ ye ci na Cɛnjɛ-ta-tugwama tu bwa.

Matiu 17

Ge Jisus Sheyinji ne Eshe Aba

(Mak 9:2-13; Luk 9:28-36)

1Na aba ijitɛ icihiŋ, ge Jisus zeriji Pita, ne Jemis, na Jon yɛu-bino Jemis, aba kiri bee suji ni ishɛmɛ ike nɛ zeci duwa.

2Ge Jisus sheyinji ne eshe aba, ụpɛshɛka ubwa wa ta gana uwaŋna, otogwo ubwa cɛnjɛmɛ paawụụ gana uhioko-uhwaŋna.

3Aa kwụbɛ Moses, ne Elaija, ta a bananɛ aŋ eshigiri, aa njɛ n-ndumwa ne Jisus.

4Nazhɛ ga Pita hiɛŋ Jisus, Agwangwama, itɛ zhɛmanɛ maa tu nama ma epe. Yaa shɛ kaa yaa bụ kwụlanɛ, N zhɛ ma ta shidulo shɛ tatụ, maa uko ụ shɛ unaa bụ, uko ụ shɛ una Moses, uko tuba ụ shɛ una Elaija.

5Tu baa ta duma iwɛ ɛtɛ, nazhɛ udomu uko ụcɛnjɛ kezhe, wee ubi aŋ, ibɛ rụhwụŋ ru ko ru dumanɛ iwɛ na amɛ udomu ata, rɛɛ hiɛŋ, Yɛu mi Omo lubo duwa na, amɛ mi kaa lemi nu bwa tebiye; na shɛlaga ma n-ndumwa mu bwa.

6Aka na te eseshi-iyi hwụjɛ rụhwụŋ ra ata, aa 'waŋ, ee ubi apɛshɛka aba na cɛnjɛ, iwɛnɛ ti inyɛsɛ hwuri shɛ aŋ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

7Ge Jisus zhajɛ bee timengeni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Ishijɛ ma, ta nda ma inyɛsɛ o.

8Aka na te eseshi-iyi ubwa shapɛ eshe aba na azuba, a kwụbɛ shɛ ya bụtụ be elele o, semi ge Jisus kiri.

9Aka na te e zwe ishɛmɛ ɛtɛ, ge Jisus tɛtaganɛ aŋ unu, bɛɛ hiɛŋ, To mbiso ma bụtụ be elele ijɛ ahiɛ kwụbɛ epe o, uuwa i ci aka na Yɛu Bụtụ hiɛ hwuŋ no tu'wo.

10Nazhɛ eseshi-iyi Jisus heŋteni bu, ɛɛ hiɛŋ, Imbe kwuŋ po embisegeni Undwa hiɛŋ maa, i shɛ tilɛɛ maa ge Elaija shɛ ba zhajɛ tugwo hiiŋ?

11Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛ-tɛkana ga maa ge Elaija shɛ ba zhajɛ tugwo hiiŋ, maa gwuricingo iyi elele no ogwungwu ibɛ kpaaŋ.

12Ama Mo hi mbiso maa, ge Elaija zhogwo cala, ama e mepi shi bu, ibɛ po aa njɛ bụ iyi elele nɛ kwụlanɛ aŋ. Gabata du Yɛu Bụtụ zhɛ ya kwụba ụbaụta ni i'ɛlɛ ya atwa ata.

13Nazhɛ eseshi-iyi eshiciji ya maa asha iwɛ Jon Bɛnjɛ-bu-ubaptizim bee mbishi aŋ.

Ge Jisus Nɛnjɛ Yɛu-ye-eyi nɛ Atumwa-ibiri Namɛ na Amɛ Ibɛ

(Mak 9:14-29; Luk 9:37-43a)

14Aka na te e gwure no ofwo atwa ofwugwo ata, nazhɛ bụtụ bu ko zhajɛ pi Jisus, bee kwuzeni bu, bɛɛ hiɛŋ,

15Agwangwama, hioko inyɛmɛnyɛmɛ yɛu mi nɛ ya gwuma tigbici. Iheŋni heŋni ta kala bụ nu ulwa, taa kala bụ te meni du.

16Ngee shepi bu no ofwo eseshi-iyi bu, ama e eri shi a nɛnga bụ o.

17Ge Jisus jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Ahiɛba uwaŋnɛ ga zasa rishe-tɛtɛtana, keeni uwaŋnɛ na ontongonu! Ụkwụmbwụ umba Ngɛɛ zhɛ ma nama ne hiiŋ? Ụkwụmbwụ umba Ngɛɛ zhɛ ma ima-isɛbwɛ ne hiiŋ? Shapɛ bụ ma epe pi mi.

18Ge Jisus tezhigeni atumwa ata ibiri, nazhɛ aa banɛ na amɛ ubwa, nazhɛ yɛu ɛtɛ zhɛmananɛ, gunu ata ba.

19Nazhɛ eseshi-iyi zhe pi Jisus swɛɛ, ee heŋteni bu, ɛɛ hiɛŋ, Iwembe kwuŋ po eti eri shi ta bacɛnga aaŋ?

20Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛnɛ te rishe ri hiŋ tɛtɛtana ru twa sụ. Iwɛ-tɛkana Omo hi mboso maa, yaa shɛ rishe ri hiŋ tɛtɛtana ri ge ci okwo bụzagwụ bu mustad, hi ge eri hiɛ hiɛŋ ishɛmɛ gɛ, Mushingwo epe, maa hwuri beye, i gɛ zhɛ kaa yo mushingwo ga. I zasa iyi elele nɛ ahiɛ ga zha shɛ hia ala tɛnda o.

21[Ama okwo ti yaa shɛ gana ata, inɛ gɛnɛ gɛ eri shi ya banɛ ni iyi elele o, semi na adua keeni ezumi tɛnda.]

Ge Jisus Jɛmɛ Sasana iwɛ Tu'wo tu Bwa

(Mak 9:30-32; Luk 9:43b-45)

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

22Tɛ ɛ zhɛ tahaŋnụ ta aba, oo tonongo ofwo ofwo nu Galili, ge Jisus hiɛŋ aŋ, Ɛ zhɛ a shapa Yɛu Bụtụ o utogono atwa ni i'ɛlɛ.

23Ɛ zhɛ a kwụna bụ, ama bi zhɛ bɛ hiɛ nụ ụjita ụtatụ. Ibɛ po shɛmɛ sha aba shɛ hashaganụ duwa duwa.

Ukwuribi Ụdalụ Tụtụpa iwɛ Umwono wa Agwatana

24Aka na te e ci Kapanaum, atwa na a la ụdalụ iwɛ Umwono wa Agwatana zhajɛ pi Pita, ee heŋteni bu, ɛɛ hiɛŋ, Bimbisegeni ga hiŋ cɛpɛ shɛ suu ụdalụ iwɛ Umwono wa Agwatana?

25Ga Pita hiɛŋ aŋ, Iiŋ, ba tụpa. Aka na ti ga Pita teni nu umwono, ge Jisus jɛrɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, A-Saimon, no olugwo atwa na bwaa shɛgwuma shi unyizo ga sha lashɛga ukwuribi ụdalụụ? No olugwo miaụŋ-mɛ-cɛnjɛ suu okwo no olugwo agaiŋ?

26Ga Pita jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, No olugwo agaiŋ. Ge Jisus hiɛŋ bụ, Yaa shɛ gana go asha miaụŋ ma aba mi benengeni.

27Ama ti jeri shi maa ti heshigeni aŋ shɛmɛ o, iwɛ inɛ ɛtɛ, zhaga ni itekwu, kala akama, bijana be elele na abɛ 'imɛ hwayɛ hiiŋ, kapɛshɛnga unu ubwa, bi zhɛ ba kwụba ukwuribi, vwɛ uŋ maa peni aŋ iwɛ bụ keeni iwɛ mi.

Matiu 18

Gaaba Shɛ Bụtụ na Hwuri Atwa Vwɛɛ?

(Mak 9:33-37; Luk 9:46-48)

1Na aka ata eseshi-iyi zhaganɛ Jisus, ee heŋteni bu, ɛɛ hiɛŋ, Gaaba kwuŋ hwuri atwa vwɛ na Cɛnjɛ-ta-tugwama ta azubaa?

2Ge Jisus suyanɛ yɛu ike ticwɛŋ, bee shikicinji iŋ na ashashɛ aba,

3bɛɛ hiɛŋ aŋ, Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso, yaa shɛ ahiɛ jɛshɛrɛjɛ shɛ, maa hiɛ shɛ gana miaụŋ mu ga mi tidice dice, hi zha shɛ hio tono Cɛnjɛ-ta-tugwama ta azuba kwukwuŋ.

4Ama bụtụ na meme zucinje gana yɛu gɛ ticwɛŋ, ubwa zhɛ bo hwulo hwuŋ atwa vwɛ na Cɛnjɛ-ta-tugwama ta azuba.

5Bụtụ be elele na kaa ba la yɛu gɛnɛ gɛ ticwɛŋ ike ni izeci mi, asha Gamba baa la.

Tumanga

(Mak 9:42-48; Luk 17:1,2)

6Ama bụtụ be elele na ba nda miaụŋ mu ga mi tidice dice mu n tɛtanɛ-rishe ukwurishi, asha i debeji maa o to bu inɛnɛ ni i'ilu, maa e iricinji bu ni itekwu nɛ iri.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7Unyizo ga zhɛ wa nda hwuŋ adangboo iwɛ iyi ukwurishi. I tilɛɛ kaa yaa shɛ maa iyi ukwurishi zhɛ ya zhajɛ, ama bụtụ na iyi ukwurishi ɛtɛ dure no olugwo ubwa, bi zhɛ ba nda hwuŋ adangboo!

8Ama yaa shɛ u'ala bụ kwo kaa uvwuna bụ ma bụ nda ukwurishi, jaja uŋ kala, i zhɛ ma bụ zhɛmana maa teni nu uraiŋ no tukwuturu, kwo kaa no tu'wogono uhwuri maa 'yaga i'ɛlɛ iyebi kwo kaa ivwunɛ iyebi, maa e bi keri nu ukwokwo ulwa unyizo-nom.

9Yaa shɛ kaa rishe rụ bụ ru ma bụ nda ukwurishi, vwa rụ kala, i zhɛ ma bụ zhɛmana maa teni nu uraiŋ ne rishe ru ko, uhwuri maa 'yaga eshe eyebi, maa e bi keri nu ukwokwo ulwa.

N-ndumwa Tumanganjɛ iwɛ Ụgwụdụ na 'Inɛ

(Luk 15:3-7)

10Na nda ma pece maa kede hi na ngbaraka okwo yɛu ike na ashashɛ miaụŋ mu ga mi tidice dice cwɛŋ kwukwuŋ. Mo hi mbiso maa, atumwa aba namba na azuba aa ngbaraka eshe Bishi mi na namɛ na azuba aka elele.

11[Yɛu Bụtụ zhajɛ maa bicingo atwa na 'inɛ.]

12Imbe kwuŋ ehi heŋshii? Yaa shɛ bụtụ bu ko 'yajɛ agwụdụ dipi-yebi, nazhɛ bu ko 'inɛ na ashashɛ aba, bi zha shɛ suu ba ganga a na ta vwɛ dupu-na-buhanda-na-ba-ecinjishi nu nshama, maa jalakaka bu na ata 'inɛ?

13Iwɛ-tɛkana Omo hi mboso maa, yaa shɛ boo to bu ugbe, ba nda unyasa iwɛ ubwa uhwuri agwụdụ dupu-na-buhanda-na-ba-ecinjishi a na ga 'inɛ shɛ.

14Gabata du, i shɛ shɛ ukwulana Bishi hiŋ na namɛ na azuba maa okwo yɛu ike na ashashɛ miaụŋ mu ga mi tidice dice mɛ njɛ ufwu o.

Yɛu-bino nɛ Njɛ Iwɛwɛ

15Yaa shɛ yɛu-bino bu ubu njɛ iwɛwɛ, zhaga mbiso bu na ashashɛ hiŋ ehie yebi kiri. Yaa shɛ baa hwụjɛ iwɛ bụ, asha bɛ yɛ ule yɛu-bino ɛtɛ bụ.

16Ama yaa shɛ baa hwụjɛ shɛ iwɛ bụ, asha suyana bụtụ bu ko kwo kaa atwa eyebi maa e bi she, iwɛ maa n-ndumwa me elele mu na kwunanga tedure nu unu we eseyida eyebi kwo kaa atatụ.

17Ama yaa shɛ iwɛ ya aba tatụlanụ sụ bụ, asha zhaga mbiso tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama. Yaa shɛ kaa iwɛ tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama tatụlanụ sụ bụ sasana, asha ga ma bụ shana gana bụtụ na tɛtanɛ shɛ rishe keeni bile-bụ-ụdalụ.

Iyi nɛ Ee Umpi, ni Iyi nɛ Ee Tufwurinji

18Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso, Iyi elele nɛ ehi umpi nu unyizo ga, asha e umpi iŋ du na azuba, iyi elele nɛ kaa ehi tufwurinji nu unyizo ga, asha e tufwurinji iŋ du na azuba.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

19Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso sasana, yaa shɛ unu wa atwa eyebi ụ shɛ uko ni iyi elele nɛ aa nda adua ibɛ nu unyizo ga, asha Bishi mi na namɛ na azuba zhɛ ma hi ndana iŋ.

20Ofwo na atwa eyebi kwo kaa atwa atatụ ulwa ni izeci mi, N namba apata na ashashɛ aba.

N-ndumwa Tumanganjɛ iwɛ Bujama na Gengeni shi Binya Bwa

21Nazhɛ ga Pita zhajɛ pi Jisus, bee heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Agwangwama, kpalụ mba kwuŋ yɛu-bino mi zhɛ ma n nda iwɛwɛ nazhɛ ma gangana bụụ? Uuwa i ci kpalụ cenje suu?

22Ge Jisus hiɛŋ bụ, Shɛ kpalụ cenje Ngɛɛ bi hiɛŋ o, ama kpalụ dupu-nu-woshi karɛ cenje (490).

23Cɛnjɛ-ta-tugwama ta azuba tɛ shɛ gana agwuma oko na a jala maa kwunanga iyi ti'imanga na miaụŋ mu bwa mu ugondu.

24Aka na bee kwuni iŋ ti'imanga, aa shapɛrɛganɛ bụ bụtụ bu ko na ga 'yajɛ bụ utashɛ azhɛka igbɛɛ-itɛ (1,000,000),

25Bụtụ ata kaa zasa iyi nɛ maa tụpa utashɛ ata o. Ibɛ po agwuma-ihwɛ ibwɛ peni atwa ubwa unu maa ge e senji bu, te biyikwo bwa, ta miaụŋ mu bwa keeni iyi elele nɛ baa 'yajɛ iwɛ maa tụpa utashɛ ata.

26Ibɛ po yɛu ɛtɛ ugondu leyi na cɛnjɛ ni ivwunɛ ibwɛ, baa lụpɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Ima kaa isɛbwɛ, N zhɛ ma bụ tụpa uŋ kpaaŋ.

27Ibɛ po agwuma-ihwɛ yɛu ɛtɛ ugondu hieci inyɛmɛnyɛmɛ ibwɛ, bee gengeni bu utashɛ ata kpaaŋ maa hwulo.

28Ama aka na ti yɛu ɛtɛ ugondu beni apata, baa kwụbɛ yɛu-ugondu inyɛ nɛ 'yajɛ bụ du utashɛ unaira uko gba, baa zukpanɛ bụ, bee kwuni bu urworwo tufwaŋ. Bɛɛ hiɛŋ bụ, N cɛpɛ utashɛ mu.

29Ama yɛu ɛtɛ ugondu leyi na cɛnjɛ ni ivwunɛ ibwɛ, baa lụpɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Ima kaa isɛbwɛ, N zhɛ ma bụ tụpa uŋ kpaaŋ.

30Ama bi leni shi o, bee shepi bu bee keri nu umwono-tishi, uuwa i ci aka na baa cɛpɛ bụ utashɛ ata ba ga yɛ bụ hwɛɛ.

31Aka na ta miaụŋ-mu-ugondu mụ vwɛ mụ kwụbɛ iyi nɛ baa njɛ, shɛmɛ sha aba shɛ hashaganụ duwa, ee zhe, ee mbishe agwuma-ihwɛ aba iyi nɛ baa njɛ kpaaŋ.

32Aka na ta agwuma-ihwɛ ibwɛ suyanɛ bụ, baa zhajɛ, bɛɛ hiɛŋ bụ, Gabụ yɛu-ugondu iwɛ, utashɛ ata Ngee bi gengeni hwɛɛ, aka na abụ n lụpɛ,

33i ga shɛ shɛ suu du tilɛɛ maa hieci inyɛmɛnyɛmɛ yɛu-ugondu inyɛ, gana na Ngee hieci la inɛɛ bụ?

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

34Ibɛ po agwuma-ihwɛ ibwɛ njɛ isɛbwɛ nu bwa, bee peni bu atwa na zhɛ a pana
bụ du ụbaụta, uuwa i ci aka na baa cɛpɛ utashɛ ata baa ga yɛ la hwɛɛ.

35Gabata du Bishi mi na namɛ na azuba zhɛ ma hi nda, ti yaa shɛ bụtụ bụtụ na
ashashɛ hiŋ gengeni shi binya bwa na amɛ ubwa kpaaŋ.

Matiu 19

Ge Jisus Mbisegeni Atwa iwɛ Biyikwo Tubacɛnga

(Mak 10:1-12)

1Aka na ti ge Jisus hwuwi iwɛ gɛ tụdụma, bee beni nu Galili, bɛɛ zhɛ na cɛnjɛ tu
Judia, hileniye Urefa Jodan.

2Atwa ofwugwo ụ'wụtụ 'wụtụ 'wa bụ, baa nɛnjɛ aŋ apata.

3Afarisi oko zhajɛ pi Jisus, ee menji bu, ee heŋteni bu, ɛɛ hiɛŋ, Undwa leni suu
maa bụtụ becinji biyikwo bwa iwɛ ecilo elele kpaaŋ?

4Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Hi ta rɛcɛ shɛ suu maa Bụtụ na karɛ aŋ taa nu
umozhigo, bɛ njɛ aŋ butubwenyi ne biyikwo?

5Bɛɛ hiɛŋ, Iwɛ ecilo ata butubwenyi ba ganga bishi bwa no bino bwa, maa togwu
ne biyikwo bwa, ebe yebi ata zhɛ a sha ya ike.

6A shɛ shɛ ya iyebi o, ama a shɛ ya ike. Iwɛ ecilo ata iyi elele nɛ Agwatana
togwowo, kede bụtụ bogwu iŋ o.

7Ee heŋteni bu, ɛɛ hiɛŋ, Asha iwɛmbe po tuba go Moses peni atwa unu maa ga
butubwenyi peni biyikwo bwa utakada maa bacɛnga bụụ?

8Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛ shɛmɛ shi hiŋ shɛ na shi 'yajɛ ikɛnyi, ibɛ po go
Moses ihi leneni maa hiɛ 'wɛŋ eyikwo hiŋ. Shibwonu shɛ gana ata yaa shɛ la taa
nu umwozhigo.

9Mo hi mbiso maa, bụtụ be elele na becinji biyikwo bwa ti yaa shɛ shɛ tuwɛle
biyikwo ata ba nda, bee zeni biyikwo bi nya, asha tuwɛle du baa njɛ.

10Nazhɛ eseshi-iyi Jisus hiɛŋ bụ, Yaa shɛ n-ndumwa ma bụtụ ne biyikwo bwa
mɛ shɛ gana gonu, asha i zhɛshɛ maa bụtụ zeni biyikwo.

11Ama ge Jisus hiɛŋ aŋ, Shɛ atwa kpaaŋ eri a untangana iwɛ ɛtɛ o, semi atwa na
ee peni iŋ kiri.

12Iwɛnɛ po nvwala mu namba, mu naa na ono aba meci aŋ gana ata, nvwala mu
namba mu naa na atwa njɛ nvwala, nvwala mi nya mu namba sasana mu naa na
mu mama njɛ nvwala iwɛ Cɛnjɛ-ta-tugwama ta azuba. Bụtụ na eri ba lashɛga iŋ,
ga lashɛga iŋ.

Ge Jisus Peni Miaụŋ mu Tuweewee Uwɛbiye

(Mak 10:13-16; Luk 18:15-17)

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13Nazhɛ ee suje miaụŋ mu tuweewee pi Jisus maa patangana mu i'ɛlɛ ibwɛ, maa ndana aŋ du adua. Ama eseshi-iyi ubwa tezhigeni atwa ata.

14Ama ge Jisus hiɛŋ aŋ, Ganga ma miaụŋ, ta lakana aŋ ma maa a zhajɛ pi mi o, iwɛnɛ ta Cɛnjɛ-ta-tugwama ta azuba tɛ shɛ ma tu ta atwa gana ga.

15Ge Jisus petengeni aŋ i'ɛlɛ ibwɛ, nazhɛ bee beni apata.

Iwɛ Bụtụ na 'Yajɛ Uduciya Duwa

(Mak 10:17-31; Luk 18:18-30)

16Bụtụ bu ko zhajɛ pi Jisus, bee heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, E-Bimbisegeni, Imbe shɛ iyi ibiye nɛ Ngee eri ma nda maa Ma 'yaga uraiŋ unyizo-nomm?

17Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛmbe po obu mo n hoŋtono iwɛ iyi ibiyee? Za bụtụ shɛ bụtụ bi biye o, semi bụtụ bu ko kiri. Yaa shɛ aba jala maa teni nu uraiŋ, asha untangana Onu-tupana.

18Bụtụ ata heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Una naa? Ge Jisus jishijɛ bu, bɛɛ hiɛŋ, Ta kwụna bụtụ, ta nda tuwɛle, to zundo izunde, ta la tiseyida tu tukata o.

19Na pana bishi bu keeni bino bu ụjɛrụma, bɛ shɛ kaa bu no lubo uyebi bu gana na obu momo lubo.

20Usemberi ata hiɛŋ bụ, N untanganɛ kaa onu go tụpana kpaaŋ, asha imbe ta ma 'nyananɛ yaa?

21Ge Jisus hiɛŋ bụ, Yaa shɛ aba jala maa shɛ bụtụ na teni cɛŋ, asha zhaga sanga iyi elele nɛ abi 'yajɛ, maa suji ukwuribi ata peni okofwo, nazhɛ zhajɛ n 'wa, nazhɛ ɛbi zhɛ ba 'yaga uduciya na azuba.

22Ama aka na tu usemberi ata hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, baa sanɛ ugwulwo na amɛ-tụhaŋtụ, iwɛnɛ tu baa 'yajɛ uduciya duwa.

23Ge Jisus hiɛŋ eseshi-iyi ubwa, Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso, i gwụmɛ maa bɛzhɛgba teni na Cɛnjɛ-ta-tugwama ta azuba.

24Mo hi mbiso sasana maa, i zasa iwɛ maa irihende duri ni inyɛnu yo otulo i ci maa bɛzhɛgba teni na Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana o.

25Aka na te eseshi-iyi ubwa hwụjɛ iŋ, yaa dama aŋ duwa, ɛɛ hiɛŋ, Asha gaaba ya eri bo binoo?

26Ge Jisus ngbaracɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Atwa eri shi a nda iŋ o, ama tuba kpaaŋ ibɛ zana Agwatana iwɛ tɛnda o.

27Nazhɛ ga Pita jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Hioko, ti genji iyi elele kpaaŋ, atụ bụ 'wa, imbe tuba ɛti zhɛ ta 'yaga hwuuŋ?

28Ge Jisus hiɛŋ aŋ, Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, na aka na aa njɛ hwuŋ unyizo ufwo, aka na ti Yɛu Bụtụ jɛjɛ hwuŋ ni idwɛtwɛ ụjɛrụma ubwa, ahiɛba ga hi n

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

'wa, ahiɛba hi zhɛ hia gɛgaga hwuŋ nu n-ndwụtwụ umpwa-na-muba-mi-yebi maa hiɛ jɛmɛ ụshɛrɛya wa alamụ atwa Isrɛl umpwa-na-ba-eyebi.

29Kwo kaa bụtụ be elele na genji nhwaŋ, okwo miaụŋ-mo-bino, okwo angwụfwụ, okwo bishi, okwo bino, okwo biyikwo, okwo miaụŋ, okwo ntuma, iwɛ mi, bi zhɛ ba lashɛga hwuŋ ule ibɛ karɛ dipi-yebi, bɛɛ zhɛ kaa ba 'yaganana uraiŋ unyizo-nom.

30Ama atwa ofwugwo a na shɛ atwa ehiiŋ aba zhɛ a sha hwuŋ atwa umɛwɛɛ, atwa umɛwɛɛ tuba aba zhɛ a sha hwuŋ atwa ehiiŋ.

Matiu 20

N-ndumwa Tumanganjɛ iwɛ Anjɛ-Ugondu ni Itimɛ ya Afwafwa

1Cɛnjɛ-ta-tugwama ta azuba tɛ shɛ gana agwuma-ihwɛ oko na beni urungo nu uvwungwa dididi maa jalakaka atwa na maa pana itimɛ ibwɛ ya afwafwa ụgwụ.

2Aka na baa twa-unu na anjɛ-ugondu ata, maa bi zhɛ na tụpa aŋ tụtụpa tu uwaŋna uko. Baa tumwanɛ aŋ ga, ni itimɛ ɛtɛ ibwɛ ya afwafwa.

3Bee beneneni urungo nu usaka, baa kwụbɛ sasana anya atwa te e shikekeni nu ugba udukwo, a zasa kaa iyi elele aa nda o.

4Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Zhaga ma du ni itimɛ ɛtɛ maa hiɛ njɛ ugondu, N zhɛ ma hi tụpa ulumo na teni cɛŋ nu ugondu uwaŋna uko. Ee zhe ga.

5Bee beni sasana urungo gana tu uwaŋna tishikoko keeni uwaŋna tinyingana, baa ndaananɛ gana ebe gbaa.

6Ti yaa namɛ sasana gana tu uwaŋna ụrụmɛ, bee beni sasana urungo, baa kwụbɛ anya atwa te e shikekeni, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Iwɛmbe po ehi shikekeni epe gbi taa ti iyi ge heri hwayɛ ahiɛ njɛ shɛ ugonduu?

7Ɛɛ hiɛŋ bụ, Iwɛnɛ ti yaa zasa bụtụ be elele na iti peni ụgwụ. Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Zhaga ma du ni itimɛ ɛtɛ mi ya afwafwa.

8Aka na tụ ụrụmɛ shɛ ya, agwuma itimɛ ɛtɛ ya afwafwa hiɛŋ uhiu wa anjɛ-ugondu ubwa, Suyanɛ anjɛ-ugondu ata, maa cɛpɛ aŋ ukwuribi wa aba. Kwune na atwa na Ngee nge peni ụgwụ umɛwɛɛ uuwa i ci atwa ehiiŋ.

9Atwa na ge ci nu uwaŋna ụrụmɛ, bụtụ bụtụ leshiji tụtụpa tu ugondu uwaŋna uko.

10Aka na atwa na ge ci hiiŋ zhajɛ, e ge heŋshi maa ɛ zhɛ a lashɛga uhwuri tụtụpa tu ugondu uwaŋna uko. Ama tụtụpa ta ata tu ugondu uwaŋna uko du aa cɛpɛ aŋ.

11Aka na te e lesheji uŋ, ee ngwulengengeni agwuma-ihwɛ ɛtɛ, ɛɛ hiɛŋ,

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

12Atwa ga ge ci umɛwɛɛ a njɛ ugondu na aka ticwɛŋ, abụ nangwụcɛnjɛ ya ukwuribi tu na aba, atuba na tɛ njɛ ụbaụta nu uwaŋna uvwo uuwa gụ ụrụmɛ.

13Ama agwuma-ihwɛ ɛtɛ jishijɛ bụtụ bu ko na ashashɛ aba, bɛɛ hiɛŋ bụ, E-biyejilo mi, M bụ njɛ shɛ kaa orugwusu. Bi ge leni shi suu maa tụtụpa tu ugondu uwaŋna uko Ngɛɛ zhɛ ma bụ tụpa?

14Shapa unaa bụ, maa hwuri. Ma jala du maa ma pana bụtụ bu umɛwɛɛ gana na ebi leshiji unaa bụ.

15N shɛ shɛ suu ma nda iyi nɛ Ama jala ni iyi nɛ shɛ inee mi? Ba nda suu eshe awɛ ne mi iwɛnɛ tu Ngaa shɛ bụtụ bi biye?

16Gobwonu du yɛɛ zhɛ ya sha hwuŋ, atwa na shɛ atwa umɛwɛɛ, aba zhɛ a sha hwuŋ atwa ehiiŋ, atwa na kaa shɛ atwa ehiiŋ, aba zhɛ a sha hwuŋ atwa umɛwɛɛ.

Ge Jisus Jɛmɛ Sasana iwɛ Tu'wo tu Bwa

(Mak 10:32-34; Luk 18:31-34)

17Aka na ti ge Jisus zhɛ umungwo Jɛrusalɛm, bee suji eseshi-iyi ubwa umpwa-na-ba-eyebi zalụ bu uhwaŋna uko abaaba kiri, bɛɛ hiɛŋ aŋ,

18Hioko ma, ti zhɛ Jɛrusalɛm, ɛ zhɛ a shapa Yɛu Bụtụ a pana ehiu onongbo, te embisegeni Undwa. Ɛ zhɛ a pana bụ n-ndumwa-tụwụma maa a kwụnɛ bụ,

19ɛ zhɛ a shapa bụ a pana atwa na shɛ shɛ Eju, maa a njɛ bụ asada, maa e jibi bu nu unaba, maa e tegeni bu nrɛ nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ, ama Agwatana zhɛ ɛ hicinjɛ bụ nụ ụjita ụtatụ.

Biyikwo Zɛbɛdi Lụpɛ Jisus iwɛ Miaụŋ mu Bwa

(Mak 10:35-45)

20Nazhɛ bino bu miaụŋ-me-eyi mi Zɛbɛdi na miaụŋ mu bwa zhajɛ pi Jisus, bee leyi ni ivwunɛ ibwɛ, maa lụpa bụ ilupwɛ ike.

21Ge Jisus heŋteni biyikwo ata, bɛɛ hiɛŋ, Imbe aba jalaa? Biyikwo ata jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Hiɛŋ miaụŋ mu ga mi mi mi yebi maa mu gɛgaga hwuŋ na bụ, na Cɛnjɛ-ta-tugwama tụ bụ, ike nu u'ala ubiye bu, inɛ iyebi nu u'ala ugwulwo bu.

22Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Hi mepi shi iyi nɛ ahia lụpa o. Hi eri suu hia swa ukwopi na Ngɛɛ zhɛ ma swa: okwo ubaptizim na ɛɛ zhɛ ma n nda, hi twa suu maa a hiɛ njɛ ụŋ? Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Ti eri.

23Ge Jisus hiɛŋ aŋ, Hi zhɛ hia swa ukwopi ata mu gom, ama maa hi gɛgaga nu u'ala ubiye mu keeni u'ala ugwulwo mu, inɛ ɛtɛ shɛ shɛ inee mi maa Ma pana bụtụ be elele o, ama i shɛ inɛ ya atwa na Bishi mi imanjɛ iŋ iwɛ aba.

24Aka na te eseshi-iyi vwɛ umpwa hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, aa njɛ isɛbwɛ na miaụŋ-mo-bino ma ata mi yebi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

25Ama ge Jisus suyanɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Hi mepi maa ehiu atwa na shɛ shɛ Eju mama nda gana shɛgwangwama sha aba, atwa aba a'wụtụ a nda aŋ gana na tụ ụhwada wa aba shɛ.

26Ama shɛ gana ata yaa shɛ na ashashɛ hiŋ o, ama bụtụ be elele na ba jala maa sha bụtụ bụ 'wụtụ, na ashashɛ hiŋ, ubwa tuba zhɛ ba sha yɛu-ugondu hiŋ.

27Ama bụtụ be elele na kaa ba jala maa sha bụtụ bi hiiŋ, na ashashɛ hiŋ, ubwa zhɛ ba sha hwuŋ bujama hiŋ.

28Gana na du ti Yɛu Bụtụ zhe shi maa a ndanɛ bụ iyi, ama iwɛ maa ndana atwa iyi, maa kaa pana uraiŋ ubwa iwɛ maa u gwube atwa ofwugwo.

Ge Jisus Hieci Inyɛmɛnyɛmɛ Sholubo shi Yebi

(Mak 10:46-52; Luk 18:35-43)

29Te e beni nu Jɛriko, atwa ofwugwo ụ'wụtụ 'wa Jisus.

30Sholubo shi yebi shɛ jɛjɛ nụ ụzalụ uhwaŋna, shaa hwụjɛ ti ge Jisus zhɛ tɛkashɛka, aa uganɛ, ɛɛ hiɛŋ, Agwangwama, gabụ Yɛu Devid, hioko kaa inyɛmɛnyɛmɛ tu.

31Ama ufwugwo wa atwa ata tezhigeni aŋ, maa ga a nama shiru, ama e keeni n'ungwa duwa, ɛɛ hiɛŋ, Agwangwama, gabụ Yɛu Devid, hioko kaa inyɛmɛnyɛmɛ tu.

32Ge Jisus shikeni, baa suyanɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Imbe ahia jala maa Ma hi ndanaa?

33Ɛɛ hiɛŋ bụ, Agwangwama, lono maa eshe tu ushigwo kaa.

34Gana na ti inyɛmɛnyɛmɛ ya aba shɛ Jisus, bee timengeni shishe sha aba. Nazhɛ shishe sha aba shi ushogwu, aa 'wa bụ.

Matiu 21

Ge Jisus Teni Jɛrusalɛm

(Mak 11:1-11; Luk 19:28-40; Jon 12:12-19)

1Aka na to o gwumwonu nu Jɛrusalɛm, ee ci Bɛtifagi, na namɛ ni Ishɛmɛ Buta, ge Jisus tumwanɛ eseshi-iyi ubwa eyebi utumwa,

2bɛɛ hiɛŋ aŋ, Zhaga ma nụ ụshɛpwụ ga namɛ geri-be-eshe hiŋ, gunu ata hi zhɛ hia kwụba izhinyɛci nɛ ee umpi, to biywoywo bu bwa namba nu bwa. Tufwurinje aŋ ma, hi suje aŋ pi mi.

3Yaa shɛ kaa bụtụ be elele ihi heŋteni iwɛ ye elele, hiɛn bụ ma, Agwangwama ubwa 'yajɛ uhwugwa na aba. Nazhɛ ɛɛ zhɛ ma hi ganganɛ aŋ gunu ata.

4Inɛ gɛ teni iwɛ maa iwɛ nɛ bigesere dumwa la sɛ, inɛ hiɛŋ,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

5Mbiso ma atwa Jɛrusalɛm, maa, Hioko ma, agwuma hiŋ ta e ci pi hiŋ, bu meme-
zucinje, baa patanɛ izhinyɛci, keeni biywoywo bi izhinyɛci.

6Eseshi-iyi ubwa zhe, aa njɛ ga gana ata ti ge Jisus ge peni aŋ unu.

7Aa shapɛ izhinyɛci ɛtɛ keeni biywoywo bu bwa, ee petengeni tugwuno ta aba
na aba aba, nazhɛ ge Jisus munji baa jɛjɛ.

8Atwa ofwugwo ụ'wụtụ 'wụtụ beri otogwo aba nu uhwaŋna, atwa oko jwɛ
abaga ishiwɛ, ee beri aŋ nu uhwaŋna.

9Nazhɛ atwa na hwuri umbe, ta atwa na lɛ ekwunyi, a ugaga, ɛɛ hiɛŋ, Shɛtana
ma Yɛu Devid! Zhemonjino ma bụtụ ata be ci ni izeci ya Agwangwama. Shɛtana
ma azuba a'wụtụ a'wụtụ!

10Aka na ti ge Jisus teni Jɛrusalɛm, yaa dama atwa ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ hwɛɛ,
ɛɛ hiɛŋ, Gaaba na yaa?

11Atwa ata ofwugwo hiɛŋ, Ge Jisus ganana, ubwa shɛ bigesere ata banɛ nu
Nazarɛt na namɛ nu Galili.

Ge Jisus Teni nu Umwono wa Agwatana

(Mak 11:15-19; Luk 19:45-48; Jon 2:13-22)

12Aka na ti ge Jisus teni nu umwono wa Agwatana, bee unzhi atwa elele na a
sanga iyi keeni atwa elele na a sa iyi nu umwono ata wa Agwatana. Baa
'waŋtatanjɛ eteburu atwa na a nda usheyinji ukwuribi, keeni iyi ya ajɛjɛ ya atwa
na a sanga nkwucimo.

13Bɛɛ hiɛŋ aŋ, E 'nyeci maa, ɛ zhɛ ɛ hiɛŋ, Umwono mu maa umwono wa adua.
Ubwa tuba ahiɛ njɛ ụpangwụ wa ashɛrɛ.

14Nazhɛ sholubo, ta atwa na ivwunɛ ya aba 'wegeni zhajɛ pi Jisus nu Umwono
wa Agwatana, baa nɛnjɛ aŋ.

15Aka na te ehiu onongbo keeni embisegeni Undwa kwụbɛ iyi ụrụhwajɛ nɛ baa
njɛ, ta miaụŋ mu na ma ugaga nu Umwono wa Agwatana, ɛɛ hiɛŋ, Shɛtana ma
Yɛu Devid, ibɛ po ehiu ata njɛ isɛbwɛ.

16Ɛɛ hiɛŋ Jisus, Bụ hwụjɛ shɛ maa iwɛ gɛ miaụŋ mu ga ma duma? Ge Jisus hiɛŋ
aŋ, Iiŋ, hi ta rɛcɛ shɛ suu iwɛ ibɛ kwukwuŋ, iwɛ nɛ Utakada Iwɛ ya Agwatana
dumwa la, nɛ imɛ iwɛ gɛ? I dumwa la, yɛɛ hiɛŋ, Nu unu Miaụŋ mi tidice dice,
keeni miaụŋ mu na mu to subo, ashɛtwa na ulwa zhɛ a banɛ?

17Nazhɛ ge Jisus genji aŋ, bee beni nu ụshɛpwụ ata, bee hwuri ni Bɛtan, baa jɛjɛ
apata.

Ge Jisus Keleni Ụ'wụ'wụ Uwowo Unu

(Mak 11:12-14,20-24)

18Aka na ti iyi heri, ti ge Jisus be teeneni ugwulwo nụ ụshɛpwụ ata nu
uvwungwa dididi, imunɛ kaa gwụmɛ bụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

19Baa kwụbɛ ụ'wụ'wụ uwowo uko tu wee shikeni nụ ụzalụ uhwaŋna, bee zhegeni uŋ, bụ kwụbɛtanɛ shɛ ụŋ tụ'walụ te elele o, semi ambɛ kiri. Bɛɛ hiɛŋ ụŋ, Te kwuni hwuwayɛ go, pushi geri-be-eshe, ta 'wala ya kwukwuŋ. Gunu ata uwowo ata hweteni.

20Aka na te eseshi-iyi kwụbɛ iŋ, yaa dama aŋ, ɛɛ hiɛŋ, Gana na uwowo ga hwotwonuo hwuwayɛ go gana gaa?

21Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso, yaa shɛ ahiɛ 'yajɛ rishe-tɛtɛtana, ahiɛ njɛ shɛ oruwo, asha shɛ nu uwowo kiri ɛhi zhɛ hia nda iŋ o, ama okwo ishɛmɛ gɛ, ɛhi hiɛŋ iŋ, Mushingwo leyi ni itekwu, i zhɛ ya nda ga gana ata.

22Iyi elele nɛ kaa ahia lụpa na adua ne rishe-tɛtɛtana, hi zhɛ hia lashɛga iŋ.

E Heŋteni Jisus iwɛ ụhwada Ubwa

(Mak 11:27-33; Luk 20:1-8)

23Aka na ti ge Jisus teni nu Umwono wa Agwatana, bee mbisegeni atwa iyi, nazhɛ ehiu onongbo, nu n-nyarɛ ma atwa ata zhajɛ pu bwa, ɛɛ hiɛŋ, nu ụhwada imbe kwuŋ aba ndangana ijɛ kpaaaŋ? Gaaba kwuŋ ubu peni ụhwada gaa?

24Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ mo hi hoŋtono du iheŋtene ike. Yaa shɛ ɛhi n tɛrɛ hwayɛ iheŋtene ɛtɛ, asha nazhɛ Ngɛɛ zhɛ mo hi mbiso ya ụhwada na Ama ndangana ijɛ kpaaŋ.

25Ubaptizim ata ga Jon njɛ la atwa tubaa, na azuba suu waa banɛ okwo no olugwo atwa waa banɛ? Aa njɛ ushaura abaaba, ɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ ɛti hiɛŋ hwayɛ, Na azuba waa banɛ, bi zhɛ bɛ hiɛŋ, Asha iwɛmbe po tuba ahiɛ tɛtanɛ shɛ bụ la rishee?

26Yaa shɛ kaa ɛti hiɛŋ hwayɛ, No olugwo atwa waa banɛ, inyɛsɛ ya atwa kaa itɛ shɛ. Iwɛnɛ ta atwa kpaaŋ rɛcɛ la Jon maa bigesere baa shɛ.

27Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Ti mepi shi ijiji o. Nazhɛ bɛɛ hiɛŋ aŋ, Asha N zha shɛ du mo hi mbiso ụhwada na Ama ndangana ijɛ kpaaŋ o.

N-ndumwa Tumanganjɛ iwɛ Miaụŋ-me-eyi mi Yebi

28Ge Jisus hiɛŋ, Imbe kwuŋ ehi heŋshii? Bụtụ bu ko namba 'yajɛ miaụŋ-me-eyi mi yebi. Bee zhe pi yɛu ihiiŋ, bɛɛ hiɛŋ iŋ, Ɛ-yɛu mi, Zhaga nda hwayɛ ga ugondu ni itimɛ ɛtɛ mi ya afwafwa.

29Yɛu ɛtɛ jishijɛ bụ, yɛɛ hiɛŋ, N zha shɛ o. Ama ti yaa namɛ fwalaa, yɛu ɛtɛ gɛ hiɛŋ bi zha shɛ o, sheyinji ahaŋsa ibɛ, yee zhe ya.

30Bee zhe pi yɛu iyebi, bɛɛ hɛiŋ iŋ du iwɛ ebe ike ike. Inɛ ɛtɛ jishijɛ, yɛɛ hiɛŋ, Ada, N zhɛ ma zha hwayɛ. Ama i zhe shi kaa o.

31Inɛ nɛ yɛu na ashashɛ miaụŋ mu ga mi yebi, i njɛ ukwulana bishi bi bɛɛ? Ɛɛ jishijɛ, ɛɛ hiɛŋ, Inɛ ihiiŋ. Nazhɛ ge Jisus hiɛŋ aŋ, Iwɛ-tɛkana Omo himbiso maa,

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

ele-ụdalụ, na anjɛ-tuwɛle, ɛ zhɛ mo hi hwulono Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana tutono.

32Iwɛnɛ tu ga Jon bɛnjɛ-bu-ubaptizim zhajɛ la pi hiŋ, nu uhwaŋna tiririri, hiɛ tɛtanɛ shɛ iwɛ ubwa rishe o, ama ele-ụdalụ keeni anjɛ-tuwɛle tɛtanɛ iwɛ ubwa rishe. Okwo ta hiɛ kwụbɛ ijɛ ɛtɛ, hiɛ jɛshɛrɛjɛ shɛ kaa shihaŋsa shi hiŋ waa, maa hiɛ tɛtana iwɛ ubwa rishe o.

N-ndumwa Tumanganjɛ iwɛ Ahwɛŋ-itimɛ

(Mak 12:1-12; Luk 20:9-19)

33Hwuga ma n-ndumwa mi nya tumanganjɛ sasana: Agwuma-ihwɛ oko jwe itimɛ ya afwafwa, bee kepi iŋ uuwa boo rungwutwonu, bee vwuji u'ibwa wo onunu ni bɛ, baa njɛ du ashɛkpa. Nazhɛ bee utegeni ahwɛŋ-itimɛ ɛtɛ igbɛtɛtɛ, nazhɛ baa sanɛ na cɛnjɛ ti nya.

34Ama aka na ta aka tụ'walụ i ci, baa tumwanɛ miaụŋ-mu-ugondu ubwa pa ahwɛŋ-itimɛ ɛtɛ, maa ɛ lɛshijɛ tụ'walụ tu bwa.

35Ama ahwɛŋ-itimɛ ɛtɛ 'imɛ miaụŋ mu bwa mu ugondu, ee jibi bu ko, aa kwụnɛ bu na bi yebi, ee tegeni bu na bu ko atayɛ.

36Baa tumwanɛ sasana miaụŋ-mu-ugondu mi nya mu na mu hwuri mi ne ebe mi hiiŋ, ahwɛŋ-itimɛ ɛtɛ ndaananɛ aŋ gana ebe gbaa.

37Nu umɛwɛɛ ibɛ, baa tumwanɛ ya yɛu ibwɛ ikɛnyi ibwɛ, bɛɛ hiɛŋ, Ɛ zhɛ a mụna hwayɛ yɛu mi ụjɛrụma.

38Ama aka na ta ahwɛŋ-itimɛ ɛtɛ kwụbɛ yɛu ɛtɛ, aa mama hiaŋnụ, Bu na ga, ubwa zhɛ ba ya hwuŋ ogwu ga. Hwure tu kwụnɛ bụ ma, maa tu suji ma ogwu ata.

39Ee shepi bu, ee keri no tupohondo ti ipɛlu itimɛ ɛtɛ ya afwafwa, aa kwụnɛ bụ.

40Aka na agwuma-itimɛ ɛtɛ ya afwafwa zhajɛ, imbe bɛɛ zhɛ ba nda ahwɛŋ-itimɛ ɛtɛ ɛ?

41Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Bi zhɛ ba kwụna du atwa ata awɛ, nazhɛ ba shapa itimɛ ɛtɛ ya afwafwa ba pana ahwɛŋ-itimɛ anya a na zhɛ na panɛ bụ tụ'walụ tu bwa na aka na ta afwafwa ata 'weri.

42Ge Jisus hiɛŋ aŋ, Hi ta rɛcɛ shɛ suu iwɛ nɛ Utakada Iwɛ ya Agwatana jɛmɛ, yɛɛ hiɛŋ, Utayɛ na omo-tuma menji aa lacɛ gana uzhobu, ubwa tuba zhɛ wa sha utayɛ usugwulumi iwɛ umwono ata. Inɛ gɛ kaa banɛ no olugwo Agwangwama, iyi ụrụhwajɛ suu yaa shɛ ne eshe tu?

43Ge Jisus hiɛŋ aŋ, Mo hi mbiso, gabata du ɛɛ zhɛ a lashɛga Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana no olugwo hiŋ a pana atwa na zhɛ na nda iyi nɛ baa jala.

44[Bụtụ be elele na leyiteni utayɛ ga, bi zhɛ ba bwaratagwụ rukwu rukwu, ama yaa shɛ waa layɛtanɛ kaa bụtụ be elele, u zhɛ wa pɛpɛtana bụ.]

© 2008 Bible Society of Nigeria.

45Aka na te ehiu onongbo keeni Afarisi hwụjɛ n-ndumwa ma ata ge Jisus manganjɛ, ee mepi maa aba baa manganganɛ mụ.

46Ibɛ po aa jalakaka maa a 'imɛ bụ, ama inyɛsɛ ya atwa ofwugwo ata shɛ aŋ, iwɛnɛ ta atwa ata rɛcɛ bụ maa bigesere baa shɛ.

Matiu 22

N-ndumwa Tumanganjɛ iwɛ Iyimɛyɛ Isene Towo Tiya

(Luk 14:15-24)

1Ge Jisus jishɛgananɛ aŋ, nu n-ndudmwa tumanganjɛ, bɛɛ hiɛŋ,

2Cɛnjɛ-ta-tugwama ta azuba tɛ shɛ gana agwuma oko na ndanɛ yɛu ibwɛ ye eyi towo.

3Baa tumwanɛ miaụŋ-mu-ugondu ubwa, mee zhe maa suyaganɛ atwa ata boo go mbiswogwo, maa a zhajɛ towo, ama i kwụlanɛ shɛ aŋ maa a zhajɛ o.

4Baa tumwananɛ miaụŋ-mu-ugondu mi nya, bɛɛ hiɛŋ. Zhaga mbishe ma atwa ata Ngaa nga suywanua, Hioko ma, N imwangwa iyimɛyɛ mi i tiya, aa shɛlwa inɛ mi keeni iyimabiga mi nɛ nyemenji. Zhajɛ ma ya maa hiɛ yɛ iyimɛyɛ towo!

5Ama i tatụlanụ sụ aŋ o, bu na bu ko hwuri ni itimɛ ibwɛ, binya bụtụ zhe no ofwo ugondu tihinya tu bwa.

6Atwa vwɛ aba 'imɛ miaụŋ ma ata mu ugondu, aa njɛ aŋ ụpụrụsa, aa kwụnɛ aŋ.

7Aka na ta agwuma hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, baa njɛ isɛbwɛ, baa tumwanɛ asaza ubwa, ee iricinji atwa ata, bee hwoŋzhinji ụshɛpwụ wa aba.

8Nazhɛ bɛɛ hiɛŋ miaụŋ mu bwa mu ugondu, Iyimɛyɛ towo i ci ya tiya, atwa na Ngaa nga suyanɛ a lanɛ shɛ o.

9Zhaga ma ya ne ekpekiti, atwa elele na ɛhi kwubɛ hwayɛ, suyanɛ aŋ ma no ofwo iyimɛyɛ towo tiya.

10Miaụŋ ata mu ugondu mi beni ga mee zhe ni ihwɛŋnɛ, mee suje atwa elele na ɛɛ kwubɛ, ta atwa awɛ, ta atwa ebiye. Nazhɛ agaiŋ shini ya umwono ata towo pwomuu.

11Aka na ta agwuma teni maa kwụba agaiŋ ata, baa kwụbɛ ya apata bụtụ bu ko na urigeni shi utogwo towo.

12Agwuma heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, E-biyejilo mi, gana na bwa ya ebi teni epe ebu urigeni shi utogwo towoo? Ama bụtụ ata dumanɛ shɛ iwɛ ye elele o.

13Nazhɛ agwuma hiɛŋ miaụŋ mu bwa mu ugondu, umpo bu ma i'ɛlɛ, ti ivwunɛ, maa hi keri bu ne tishi to tupohondo. Apata u'wo-tutwa keeni ene tiya namɛ.

14Atwa ofwugwo aa ga suyanɛ, ama atwa na ee teri twa sụ ufwugwo.

Ushaura iwɛ Ukwuribi Ụdalụ

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

(Mak 12:13-17; Luk 20:20-26)

15Nazhɛ Afarisi zhe aa njɛ ushaura maa a 'imɛ Jisus nu n-ndumwa mu na baa duma.

16Aa tumwanɛ eseshi-iyi aba, na atwa Hɛrod, ɛɛ hiɛŋ bụ, E-Bimbisegeni, ti mepi maa gabụ bɛ shɛ bụtụ bɛ tɛkana, na tɛkana kaa du obo mbisogono atwa uhwaŋna wa Agwatana, bu 'wa sụ kaa du iwɛ tuswoswoswo tu gana na atwa namanjɛ o. Bɛ njɛ shɛ kaa du iwɛ bu na atwa tuzanga o.

17Iti mbishi kaa, Undwa leni suu maa tu na tụpa Sisa ukwuribi ụdalụ, okwo u leni shi?

18Ama ge Jisus mepi kaa tuhaŋsa ta aba tụ wɛ, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Ahiɛba atwa na a nda iyi tɛnda-te-eshe, iwɛmbe po ahi ma mangaa?

19M mbiseni ma ukwuribi ata ụdalụ! Aa panɛ bụ urinya uko.

20Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Ụsụbwa aba na kwuŋ swanɛ nu ukwuribi ga, keeni ti'nyeci tɛ gaa?

21Ɛɛ hiɛŋ bụ, Ga Sisa. Nazhɛ ge Jisus hiɛŋ aŋ, Iyi elele nɛ i shɛ inɛ Sisa, na pana ma Sisa, inɛ ye elele nɛ kaa i shɛ inɛ ya Agwatana, na pana ma Agwatana.

22Aka na ta a hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, yaa dama aŋ duwa, ee genji bu, ee hwuri.

Ushaura iwɛ Tihiɛ

(Mak 12:18-27; Luk 20:27-40)

23Nụ ụjita ata uko uko, Asadusi a na hiɛŋ maa tihiɛ tu zasaba o, zhajɛ pi Jisus, ee unseni bu,

24ɛɛ hiɛŋ, E-Bimbisegeni, go Moses hiɛŋ, Yaa shɛ bụtụ be elele zeni biyikwo, bee 'wi, bee meci shi kaa miaụŋ, asha gɛ yɛu-bino bwa zeni biyikwo ata tizhaada, iwɛ ma matanga yɛu-bino bwa miaụŋ.

25Miaụŋ-me-eyi mi cenje mu namba na ashashɛ tu. Bu na bi hiiŋ zeni biyikwo, bee 'wi, bi meci shi yɛu o, yɛu-bino bwa zeni biyikwo ata tizhaada.

26Gobwonu du yaa shaananɛ, ta bụtụ bụ tatụ, gana go yaa shanɛ aŋ hwɛɛ aba ebe cenje.

27Nu umɛwɛɛ ibɛ, biyikwo ata du 'wi.

28Biyikwo aba tuba bɛɛ zhɛ ba sha hwuŋ na ashashɛ atwa ata ecenje nɛ tihiɛɛ? Iwɛnɛ po kpaaŋ aba kaa zwonuo bu la.

29Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛnɛ ehi mepi shi Utakada Iwɛ ya Agwatana kwo kaa ukpahiŋ wa Agwatana, ibɛ po ahiɛ 'inɛ.

30Iwɛnɛ po nɛ tihiɛ, a zha shɛ a zana hwuŋ eyikwo, okwo tụmbụla, a zha shɛ a pana du o, ɛ zhɛ a sha hwuŋ gana atumwa na namɛ na azuba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

31Hi ta rɛcɛ shɛ suu iwɛ nɛ Agwatana ihi mbishi, iwɛ tihiɛ ta atwa na 'wi? Bi hiɛŋ,

32Gamba n shɛ Agwatana Abraham, na Agwatana Azik, keeni Agwatana Jekob. Bɛ shɛ shɛ Agwatana atwa na 'wi o, semi Agwatana atwa na shɛ buumwa.

33Aka na ta atwa ofwugwo ata hwụjɛ iwɛ gɛ, nazhɛ imbisegeni ibwɛ dama aŋ duwa.

Unu Ụ'wụtụ Tụpana
(Mak 12:28-34; Luk 10:25-28)

34Aka na ta Afarisi hwụjɛ maa ge Jisus lasụ Asadusi nu n-ndumwa, aa ụlwatagwụ.

35Nazhɛ bụtụ aba bu ko na shɛ Bụtụ-bu-undwa menji Jisus ni iheŋtene, bɛɛ hiɛŋ bụ,

36E-Bimbisegeni, unu-tupana naa kwuŋ ụ shɛ una ụ'wụtụ nu Undwaa?

37Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Bɛ shɛ bo lubo Agwangwama na shɛ Agwatana bụ, na amɛ bụ kpaaŋ, to ohwulu bu kpaaŋ, ta ahaŋsa bụ kpaaŋ,

38Inɛ ɛtɛ ibɛ shɛ unu-tupana ụ'wụtụ, ubwa du kaa shɛ una uhiiŋ.

39Una uyebi ụ shɛ du gana bwa, una ata hiɛŋ, No lubo uyebi bu gana na obu momo lubo.

40Andwa Moses kpaaŋ, keeni iyi nɛ ee 'nyeci na atakada egesere, a datanɛ onu-tupana ga eyebi.

Ge Jisus heŋteni Aŋ iwɛ Krast
(Mak 12:35-37; Luk 20:41-44)

41Aka na ta Afarisi ụlwatagwụ, ge Jisus heŋteni aŋ,

42bɛɛ hiɛŋ, Imbe kwuŋ ehi heŋshi iwɛ Krast ataa? Yɛu aba kwuŋ baa shɛɛ? Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Yɛu Devid.

43Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Asha gana na ya Mpiala mi zeriji la Devid bɛɛ hiɛŋ bụ, Agwangwamaa? Ge Devid kaa hiɛŋ bụ,

44Agwangwama, hiɛŋ Agwangwama mi, Gɛga nu u'ala ubiye mu uuwa i ci aka na Ngee tileni atwa-i'ime bu tuta tɛ ɛvwɛvwɛjɛ mi.

45Yaa shɛ ge Devid hiɛŋ bụ, Agwangwama, asha gana na baa shɛ ya yɛu ibwɛɛ?

46I zasa bụtụ be elele eri bɛ jishijɛ bụ ya iheŋtene ɛtɛ o. Te kwuni na aka ata, i zasa ya bụtụ be elele 'yajɛ eshe-hwoo maa unsono bu i'unsene elele kwukwuŋ.

Matiu 23

Ge Jisus Tɛtaganɛ Aŋ Unu iwɛ Embisegeni Undwa Keeni Afarisi
(Mak 12:38,39; Luk 11:43,46; 20:45,46)

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1Nazhɛ ge Jisus jɛmɛ iwɛ na atwa ata ofwugwo keeni eseshi-iyi ubwa,

2bɛ hiɛŋ aŋ, Embisegeni Undwa keeni Afarisi gɛgajɛ na ajɛjɛ Moses.

3Iyi elele nɛ oo hi mbiso maa hi untangana, untangana iŋ ma, maa hi na nda, ama ta na nda ma tuba gana ata aa nda o, iwɛnɛ ta a njɛ shɛ iyi nɛ aa ananga.

4O umpo i'wɛŋnɛ nɛ zhineni, Aa patangana atwa no shitutu, ama e jeri shi kaa maa e mbiyeni atwa i'wɛŋnɛ ɛtɛ tinice okwo na buvwa ba aba o.

5A nda ugondu wa aba kpaaŋ, iwɛ maa atwa na kwụba aŋ. Iwɛbɛ po aa nda nlayɛ ma aba maa mi helenji, a nda shizeje sho tugwuno ta aba te gembenji.

6O lubo ofwo ebiye na ajɛjɛ iyimɛyɛ nsono tiya, keeni ajɛjɛ ụjɛrụma no shimwono shɛ tụ'ụlwatagwụ,

7keeni a'walụ nu ugba udukwo, maa atwa nɛ hiɛŋ aŋ, E-mbisegeni.

8Ama to lono ma maa atwa na hi suyana maa, Bimbisegeni o, iwɛnɛ te Bimbisegeni hiŋ namɛ bu ko gba, ama hiɛ shɛ ya tuba miaụŋ-mo-bino hwɛɛ hiŋ.

9Ta na suyana ma bụtụ be elele maa, bishi hiŋ nu unyizo ga o, iwɛnɛ te bishi hiŋ namɛ bu ko gba, bu namɛ kaa na azuba.

10To lono ma maa atwa na hi suyana maa, a'yagajɛ o, iwɛnɛ ta Bi'yagajɛ hiŋ namɛ bu ko gba, ubwa shɛ ga Krast.

11Ama bụtụ na hwuri atwa vwɛ na ashashɛ hiŋ, ubwa zhɛ ba sha yɛu-ugondu hiŋ.

12Bụtụ na meme-mungicinji, ɛ zhɛ e zucinje bu, bụtụ na kaa meme-zucinje, ɛ zhɛ o mungicingo bu.

Ge Jisus Peni Atwa na a Nda Iyi Tɛnda-te-eshe N-ndumwa-Tụwụma

(Mak 12:40; Luk 11:39-42,44,52; 20:47)

13Ahiɛba Embisegeni Undwa keeni Afarisi, ahiɛba na hia nda iyi tɛnda-te-eshe, hi zhɛ hia nda hwuŋ adangboo! Iwɛnɛ ahia kapana atwa uhwaŋna Cɛnjɛ-ta-tugwama ta azuba. Ahiɛba ni ikɛnyi hiŋ, hi teni shi o, hi leneni shi kaa atwa na a jala tutono maa e teni o.

14[Ahiɛba Embisegeni Undwa keeni Afarisi, ahiɛba na hia nda iyi tɛnda-te-eshe, hi zhɛ hia nda hwuŋ adangboo! Iwɛnɛ ehi suji i'wɛŋnɛ yo olulo ahiɛ yɛ, gunu ata hio kwuno adua ụnjɛswa tɛnda maa atwa ihi kwụbɛ. Iwɛbɛ po ɛɛ zhɛ ma hi pana hwuŋ n-ndumwa-tụwụma mụ 'wụtụ uhwuri atwa vwɛ.]

15Ahiɛba Embisegeni Undwa keeni Afarisi, ahiɛba na hia nda iyi tɛnda-te-eshe, hi zhɛ hia nda hwuŋ adangboo! Iwɛnɛ ohio rungo ofwo ofwo ni itekwu keeni cɛnjɛ, maa hi mbɛ bụtụ bu ko no ofwo hiŋ, aka na ɛhi mbɛ bụtụ ata, hia nda bụ yɛu ukwokwo ulwa ihi hwuri gana na ahiɛ shɛ kpalụ yebi.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

16Ahiɛba a'yagajɛ a na shɛ sholubo, hi zhɛ hia nda hwuŋ adangboo! Iwɛnɛ ɛhi hiɛŋ, Yaa shɛ bụtụ to Umwono wa Agwatana, asha inɛ ɛtɛ shɛ shɛ iyi elele o, ama yaa shɛ bụtụ to ụzhɛnarɛya Umwono wa Agwatana, asha nazhɛ baa 'yajɛ tijama.

17Ahiɛba shɛlagwụ no sholubo! Inɛ nɛ gembi uhwuri inyɛɛ? Ụzhɛnarɛya suu okwo Umwono ata wa Agwatana, na wa nda ụzhɛnarɛya ata maa ụ shɛ ụzhɛnarɛya u tijilo?

18Ɛhi hiɛŋ sasana, Yaa shɛ bụtụ to utukwu-ụrụpɛ, asha inɛ ɛtɛ shɛ shɛ iyi elele o, ama yaa shɛ bụtụ to upwaŋ ata patanɛ nu utukwu-ụrụpɛ, asha nazhɛ baa 'yajɛ tijama.

19Ahiɛba sholubo! Inɛ nɛ gembi uhwuri inyɛɛ? Upwaŋ ata suu, okwo utukwu, na wa nda upwaŋ ata maa ụ shɛ upwaŋ u tijilo?

20Bụtụ be elele na to utukwu-ụrụpɛ, asha bu to du iyi elele nɛ patanɛ nu bwa.

21Bụtụ be elele na kaa to Umwono wa Agwatana, asha bu to du bụtụ ata namɛ na amɛ ubwa.

22Bụtụ be elele na to azuba, asha bu to du idwɛtwɛ ya Agwatana keeni bụtụ ata jɛjɛ ni bɛ.

23Ahiɛba Embisegeni Undwa keeni Afarisi, ahiɛba na hia nda iyi tɛnda-te-eshe, hi zhɛ hia nda hwuŋ adangboo! Iwɛnɛ ohio dwotwogonu tugombwo, no ongwoyi keeni tụmadụ orubwo umpwa, ahia pana Agwatana urubwo uko, ama hi 'wa sụ kaa iwɛ iyi Undwa nɛ uhwuri inɛ ɛtɛ o. Ibɛ shɛ ụshɛrɛya, ni inyɛmɛnyɛmɛ tihioko keeni rishe-tɛtɛtana. Inɛ ɛtɛ ahi ga shɛ hia nda hiiŋ, hiɛ shɛ shɛ kaa du hia ganga inɛ ebe tɛnda o.

24Ahiɛba a'yagajɛ a na shɛ sholubo! Hio susogo meni iwɛ awaŋ, ama hi eri kaa hia twala okwo irihende!

25Ahiɛba Embisegeni Undwa keeni Afarisi, ahiɛba na hia nda iyi tɛnda-te-eshe, hi zhɛ hia nda hwuŋ adangboo! Iwɛnɛ ahia nyashɛnga aba ukwopi keeni aba ikele shɛshɛshɛ, ama tuhwulo keeni eshe-iyi kaa shini na amɛ ibɛ.

26Gabụ Bufarisi na lubeni! Nyashɛnga tugwo amɛ ukwopi shɛshɛshɛ, nazhɛ aba ubwa zhɛ a nama du shɛshɛshɛ.

27Ahiɛba Embisegeni Undwa keeni Afarisi, ahiɛba na hia nda iyi tɛnda-te-eshe, hi zhɛ hia nda hwuŋ adangboo! Iwɛnɛ ahiɛ shɛ gana e'uye na aa shananjɛ ụhwụla, a na kaa zhɛmɛ igbɛtɛtɛ no tupohondo, ama o'umpwo atwa na 'wi keeni iyi elele nɛ kaa zasa shɛshɛshɛ shini na amɛ aba.

28Gobwonu du ahi mama nda atwa tiririri ne eshe atwa, ama tɛnda-te-eshe keeni undwa tubwada kaa shini na shɛmɛ shi hiŋ.

Ge Jisus Jɛmɛ Tigesere tu N-ndumwa mu na mi Zhɛ ma Wụma Aŋ
(Luk 11:47-51)

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

29Ahiɛba Embisegeni Undwa keeni Afarisi, ahiɛba na hia nda iyi tɛnda-te-eshe, hi zhɛ hia nda hwuŋ adangboo! Iwɛnɛ ahia ma e'uye egesere, ahia nda a na atwa tiririri tisemberi.

30Ɛhi hiɛŋ, Yaa shɛ atu ga namba la na aka eshi tu cala, ti ga zha shɛ ta nama na aba, na tụkwụna tu na aa kwụnɛ la egesere ata o.

31Ama kaa hi meme le tiseyida, maa ahiɛba hiɛ shɛ miaụŋ ma atwa ata kwụnɛ la egesere ata.

32Mizha hwaŋzhɛnga ma ya ugondu ata eshi hiŋ kwunuo la tɛnda.

33Ahiɛba ahwa! Ahiɛba miaụŋ me egbezhi, gana na ehi eri hia banangana ụshɛrɛya ata ukwokwo ulwaa?

34Iwɛbɛ po Ngɛɛ zhɛ ma hi tumwananɛ egesere, na atwa ti'inta keeni Embisegeni Undwa. Ama hi zhɛ hia kwụna atwa aba oko, ɛhi zhɛ hia tagana atwa aba oko nrɛ nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ, ɛhi zhɛ hio kwuto atwa aba oko no shimwono shi hiŋ shɛ tụ'ụlwatagwụ, ɛhi zhɛ hi na shɛka aŋ nụ ụshɛpwụ ụshɛpwụ.

35Iwɛ maa ga tijama te mehieŋ ma atwa tiririri mu na ehi dudweji nu unyizo ga, ti kezhe no ohiuhiu hiŋ, te kwune ne Ebɛl na shɛ bụtụ bi tiririri, uuwa i ci mehieŋ mu Zakaria yɛu Barakia, ata ahiɛ kwụnɛ na ashashɛ ohwolu tijilo nu utukwu-ụrụpɛ.

36Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, ijɛ kpaaŋ, zhɛ ye kezhe no ohiuhiu atwa uwaŋnɛ ga.

Ge Jisus Lubi Jɛrusalɛm

(Luk 13:34-35)

37Oo Ahiɛba atwa Jɛrusalɛm, Ahiɛba atwa Jɛrusalɛm, ahiɛba akwụnɛ egesere, ahiɛba etegeni atwa na aa hiɛ tumwananɛ atayɛ, kpalụ gembi ufwugwo Ama jala la maa mo sotulonu miaụŋ mi hiŋ pi mi, gana na ta alụma a hwakana oywoywo ubwa na apiambɛ ubwa, ama hi jeri shi gana ata o!

38Hioko ma, o hi gongwonuo umwono hiŋ, waa shɛ ya osombo.

39Mo hi mbiso maa, te kwuni na aka ga, hi zha shɛ hi ma n kwụba ya o, uuwa i ci aka na ɛhi zhɛ hiɛ hiɛŋ hwuŋ, Zhemonjino ma bụtụ ata be ci ni izeci ya Agwangwama.

Matiu 24

Ge Jisus Hiɛŋ, Ɛ Zhɛ a Nda Umwono wa Agwatana Ufwu

(Mak 13:1,2; Luk 21:5,6)

1Ge Jisus beni nu Umwono wa Agwatana, boo mwo tahaŋnụ tu bwa, eseshi-iyi ubwa zhajɛ pu bwa maa e mbiseni bu tuma tu Umwano wa Agwatana.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Hiɛ kwụbɛ shɛ ijɛ kpaaŋ hŋ? Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, i zasa utayɛ we elele na ɛɛ zhɛ a ganga hwuŋ maa u patana ni ihiŋhiŋ unya epe, aa zha shɛ o hwuŋzo.

Ụbaụta Keeni Tɛshɛka

(Mak 13:3-13; Luk 21:7-19)

3Ti ge Jisus jɛjɛ ni Ishɛmɛ Buta, eseshi-iyi ubwa zhajɛ pu bwa swɛɛ, ɛɛ hiɛŋ bụ, Iti mbishi aka na ti ijɛ kpaaŋ zhɛ ya ndangana hwuŋ. Imbe zhɛ ya sha hwuŋ useyida tɛzhajɛ tụ bụ, keeni ukwunanga usara gaa?

4Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, No shiyono ma eshe, maa kede bụtụ be elele ihiɛ inzhɛnjɛ o.

5Iwɛnɛ ta atwa ofwugwo zhɛ a zhajɛ hwuŋ ni izeci mi, ɛɛ zhɛ hiɛŋ, Gamba n shɛ ga Krast, ɛ zhɛ a inzhɛnga atwa ofwugwo.

6Hi zhɛ hia hwuga anabarɛ ajasa keeni erishi ajasa. Kede shihwulu shi hi horukono. I shɛ tilɛɛ maa ijɛ zhɛ ya ndangana kpaaŋ, ama tuba shɛ ukwunanga ibɛ ta o.

7Udenji uko zhɛ wɛ hwɛyijɛ wa sukakana udenji unya; tugwama tu ko ti zhɛ tɛ hwɛyijɛ, ta sukakana tugwama ti nya; atwa zhɛ a ya-imunɛ, cɛnjɛ ti zhɛ to zhingotu no ofwo gembi ufwugwo.

8Ijɛ kpaaŋ ta shɛ umozhigo gana ụngwụ tumata.

9Nazhɛ ɛɛ zhɛ mo hi sugo maa e hi peni ụbaụta, ɛ zhɛ ma hiɛ kwụna, edenji elele zhɛ mo hi imo iwɛ izeci mi.

10Ɛ zhɛ a nda rishe-tɛtɛtana ra atwa ufwugwo ukwurishi, ɛɛ zhɛ a layaga na aka ata, atwa zhɛ no momo songonu ne tidere; ɛɛ zhɛ no momo imonu.

11Egesere tukata ofwugwo zhɛ a banɛ, ɛɛ zhɛ a inzhɛnga atwa ufwugwo;

12Tulubo ta atwa ofwugwo ti zhɛ tu na kaana tugwulo ne ekwunyi, iwɛnɛ ti iyi iwɛ zhɛ na kaana ugombo.

13Ama bụtụ be elele na 'imɛ-isɛbwɛ uuwa i ci uce, ubwa ɛɛ zhɛ o bicingo.

14Atwa zhɛ a ananga Unabarɛ ga Ubiye ụ Cɛnjɛ-ta-tugwama nu unyizo ga kpaaŋ, maa e le tiseyida no ofwo edenji elele, nazhɛ uce ibɛ u ci.

Iyi-tupwaŋ nɛ ya Nda Iyi Ufwu

(Mak 13:14-23; Luk 21:20-24)

15Aka na ahiɛ kwụbɛ ti iyi-tupwaŋ nɛ ya nda iyi ufwu nɛ bigesere ga Daniɛl dumwa la iwɛ ibɛ, zhɛ yo shikono no ofwo tijilo, (ga bụtụ na ba rɛta na mapa ecilo ibɛ).

16Ga atwa na namɛ nu Judia na aka ata gezhiji maa e zhe nu nshama.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

17Kede bụtụ na patanɛ no osokwu kezhe, maa sugo iyi ibwɛ nɛ namɛ nu umwono ubwa o.

18Kede kaa du bụtụ na namɛ ne ehilo gwure maa sugo utogwo ubwa o.

19Eyikwo na 'yajɛ shifubo, ta anaa na ta 'waŋnɛ miaụŋ mu na mu to subo, zhɛ a nda hwuŋ adangboo na aka ata!

20Na nda ma adua maa kede usumwa hiŋ tugozhigo ụ shɛ na aka ushwo, kwo kaa nụ Ụjita-ụhinjanụ o.

21Aka ata zhɛ a sha aka ụbaụta na ta njɛ shɛ la gana ata kwukwuŋ, taa tu unyizo kwuni, uuwa i ci aka ga, na kaa zha shɛ wa nama ya i ci gana ata kwukwuŋ.

22Yaa shɛ [Agwangwama] ga munananɛ shɛ ijitɛ ɛtɛ, asha i zasa bụtụ be elele gɛ zhɛ bo bino, ama bi zhɛ ba munanana ijitɛ ɛtɛ, iwɛ atwa na bee teri ni ikɛnyi ibwɛ.

23Yaa shɛ bụtụ be elele mɛ hi hiɛŋ na aka ata, Hioko ma, ga Krast namɛ epe, kwo kaa, Bwee ye namɛ peye, ta tɛtana iŋ ma rishe o.

24Iwɛnɛ ta akrast tukata keeni egesere tukata zhɛ a bala hwuŋ, ɛ zhɛ na ndangana iyi tudama i'wɛtwɛ keeni iyi ya arụhwajɛ, maa yaa shɛ e eri a inzhɛnjɛ okwo ta atwa na Agwatana go twolwo.

25Hioko ma, N hi mbiswo iŋ, nazhɛ yɛɛ zhɛ yo to.

26Ibɛ po okwo yaa shɛ ɛɛ hi hiɛŋ, Bwee ye namɛ nụ ụshɛka, ta zhaga ma o; kwo kaa, Hioko ma bwaa na namɛ na amɛ umwono, ta tɛtana iŋ ma rishe o.

27Iwɛnɛ ta tizhajɛ ti Yɛu Bụtụ ti zhɛ ta sha hwuŋ gana na tɛ ɛbɛrɛ a banɛ geri bu uwaŋna-banụ, aa ta tutu uwaŋna-twonuo.

28Ofwo na ru'wo ri iyi ru namɛ, apata du ogwulu zhɛ a ụlwatagwụ.

Tizhajɛ tu na Yɛu Bụtụ Zhɛ ya Zhajɛ
(Mak 13:24-27; Luk 21:25-28)

29Gunu na tụ ụbaụta ijitɛ ɛtɛ kwunanjɛ, uwaŋna zhɛ wo 'wo tishi, upiana zha shɛ wa ta o, mkpasu mi zhɛ mu na 'waŋtatangwụ na tụla, ukpahiŋ na namɛ na azuba zhɛ wo zhingotu.

30Nazhɛ ɛ zhɛ a kwụba useyida Yɛu Bụtụ na tụla, edenji na namɛ nu unyizo ga kpaaŋ, zhɛ na pa shɛgba sha aba iyi, iwɛnɛ tɛ ɛ zhɛ a kwụba ti Yɛu Bụtụ ye ci no odomu na namɛ na tụla, nu ukpahiŋ keeni ụjɛrụma ụ'wụtụ.

31Bi zhɛ ba tumwanɛ atumwa ubwa azuba, maa a suyanɛ atwa na bee teri na rụhwụŋ ru ukakacɛ, maa a banɛ na akakalụ unyizo eneshi, maa sotulonu aŋ, te kwune nu uce wa azuba geri bu ko tutu uce wa azuba geri nya.

N-ndumwa Tumanganjɛ iwɛ Ụ'wụ'wụ Uwowo
(Mak 13:28-31; Luk 21:29-33)

© 2008 Bible Society of Nigeria.

32No soso ma iyi nụ ụ'wụ'wụ uwowo. Aka na ahiɛ kwụbɛ ta shɛ'walụ shɛ bwa shi kwuni ambɛ ofwo tusabɛ, asha hi mepi maa ushwo gwumwonu ya.

33Gobwonu du yaa shɛ, aka na ta ahia kwụbaga hwuŋ ijɛ kpaaŋ, asha mapa ma maa bu gwumwonu, nu unu wo odubo.

34Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, uwaŋnɛ ga, zha shɛ wa kashɛka hwɛɛ nazhɛ ijɛ kpaaŋ ndanganɛ o.

35Ta azuba, tu unyizo zhɛ a kashɛka kpaaŋ, ama n-ndumwa mi mi zha shɛ ma kashɛka kwukwuŋ.

I Zasa Bụtụ be Elele na Mepi Ụjita ata Okwo Auwa ata o

(Mak 13:32-37; Luk 17:26-30,34-36)

36Ama i zasa bụtụ be elele na mepi ụjita ata kwo kaa auwa ata o, ta atumwa na namɛ na azuba, okwo Yɛu ni ikɛnyi ibwɛ, mepi shi du o, semi Bishi kiri mepi.

37Gana na ti yaa namɛ la na aka Noa, gobwonu du tizhajɛ ti Yɛu Bụtụ ti zhɛ ta sha hwuŋ.

38Gana na ta atwa a ya la, aa swa, aa zana, aa pana tụmbụla, te meni ma ata mụ 'wụtụ mi te zhegeji shi, uuwa i ci aka na tu ga Noa teni nụ ụhaŋtụ ata ụ'wụtụ.

39E mepi shi, uuwa i ci aka na meni ma ata mụ 'wụtụ mu suji aŋ hwɛɛ. Gobwonu du yɛɛ zhɛ ya sha hwuŋ na aka tizhajɛ ti Yɛu Bụtụ.

40Atwa eyebi zhɛ o zwono ne ehilo na aka ata, ɛ zhɛ a shapa bụtụ bu ko, a ganga bụtụ bi yebi.

41Eyikwo eyebi zhɛ na naka inɛkɛ ni izhɛrɛ, ɛ zhɛ a shapa bu ko, a ganga bụ na bi yebi.

42Ibɛ po no shiyono ma eshe, iwɛnɛ te ehi mepi shi ụjita na Agwangwama hiŋ zhɛ a zhajɛ.

43Hi mepi du maa yaa shɛ agwuma-ihwɛ ge mepi aka na to buzundo be ci ni ihwɛ ibwɛ, bi gɛ zhɛ no shiyono eshe. Bu ga zha shɛ bo lono maa buzundo bwoji ukpa ubwa maa tono nu umwono ubwa o.

44Iwɛ ecilo ata, ahiɛba du na mama ima ma, iwɛnɛ ti Yɛu Bụtụ ye ci na auwa na ehi heŋshi shi.

Yɛu-ugondu Tɛcara ni Yɛu-ugondu Tisashɛ

(Luk 12:41-48)

45Gaaba shɛ yɛu-ugondu itɛcara nɛ kaa incɛ, inɛɛ nɛ agwuma-ihwɛ ibwɛ njɛ bụ uhiu wa atwa ihwɛ ibwɛ kpaaŋ, maa bu na pana aŋ iyimɛyɛ ya aba, na aka na teni cɛɛŋ?

46Yɛu-ugondu nɛ agwuma-ihwɛ ibwɛ zhɛ o jitono tu baa nda gana ata zhɛ ye gwoje.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

47Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, bi zhɛ bo sugo i'wɛŋnɛ ibwɛ kpaaŋ, bo utogono yɛu ɛtɛ ugondu.

48Ama yaa shɛ yɛu ɛtɛ ugondu i tisashɛ hiɛŋ na amɛ ubwa, Agwuma-ihwɛ mi ta kpayawụ sụ ujiyo.

49Nazhɛ bee kwuni miaụŋ-mu-ugondu mụ vwɛ ijibi, baa ya, baa swa ne eswegeni.

50Agwuma-ihwɛ yɛu ɛtɛ ugondu zhɛ e jiye nụ ụjita na bee ge heŋshi shi, keeni na auwa na bee mepi shi.

51Bi zhɛ ba jaja bụ na ashashɛ, bɛɛ zhɛ bo shilono bu urobwo ubwa na atwa na a nda iyi tɛnda-te-eshe. Apata u'wo-tutwa keeni ene tiya zhɛ a nama.

Matiu 25

N-ndumwa Tumanganjɛ iwɛ Showo Umpwa Shɛ na Shɛ Shɛ Asapa

1Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Azuba ti zhɛ ta sha hwuŋ na aka ata, gana showo umpwa shɛ na shi ta shɛ asapa, shɛ na shi suji asụtụla aba, ee beni maa e teji bwolo-be-eyikwo uhwaŋna.

2Showo sha ata shɛ ta, na amɛ aba, shɛ lagwụmɛ, shɛ ta shɛ incɛ.

3Ma shɛ ta shɛ lagwụmɛ, shi suji asụtụla aba, a 'waŋnɛ shɛ manɛbɛ ma asụtụla o.

4Ama ma shɛ ta shɛ incɛ, shɛ 'waŋnɛ manɛbɛ ma asụtụla ne ebene aba.

5Ama gana na to bwolo-be-eyikwo njɛ ti'insu na tizhajɛ tu bwa, aa ta ya ozhilwo kpaaŋ aba, ee leyi du malabụ.

6Tụ ụjita dwonu, n'ungwa mɛ shɛnjɛ ya, ɛɛ hiɛŋ, Bwolo-be-eyikwo ye be ci ma o, zhaga taga bụ ma uhwaŋna.

7Nazhɛ showo sha ata shɛ ishajɛ kpaaŋ aba, shaa nanganganɛ asụtụla aba.

8Shɛlagwụ shi hiɛŋ a na ata incɛ, Iti piɛ ma kaa manɛbɛ mi hiŋ cwɛŋ, iwɛnɛ ta asụtụla tu a jala tu'wogo.

9Ama showo sha ata shɛ incɛ, shi jishijɛ aŋ, shɛɛ hiɛŋ, Nekeshi mi zha shɛ ma tu twa hwayɛ atuba na te hiŋ o. Asha zhaga ma no ofwo atwa na a sanga, maa hi sɛ mi nee hiŋ.

10Aka na te e zhe maa ɛ sɛ, bwolo-be-eyikwo pushe, ibɛ po atwa na ga mama imwangwa zhagajɛ nu bwa, ee teni no ofwo towo, ee kepi odubo.

11Na aba ibɛ, nazhɛ showo sha ata shɛlagwụmɛ shɛ zhajɛ ya du, shɛɛ hiɛŋ, Iyɛri! Iyɛri! Iti kepishingeni odubo!

12Ama bi jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso, N te hi mepi shi o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

13Iwɛ ecilo ata, no shiyono ma ya eshe, iwɛnɛ te ehi mepi shi ụjita ata, kwo kaa auwa ata.

N-ndumwa Tumanganjɛ iwɛ Miaụŋ-mu-ugondu mu tatụ
(Luk 19:11-27)

14Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Azuba ti zhɛ ta sha hwuŋ sasana gana bụtụ bu ko na zhɛ ụ'ishɛgwa, maa ganga ihwɛ ibwɛ, baa suyanɛ miaụŋ mu bwa mu ugondu, bee peni aŋ i'wɛŋnɛ ihwɛ ibwɛ igbɛtɛtɛ.

15Bee peni bụtụ bu ko ukwuribi azhɛka a ta, bee peni binya bụtụ azhɛka eyebi, bee peni binya bụtụ sasana uzhɛka uko. Bi peni bụtụ bụtụ nu gana na ta bụtụ ata eri ba nda iyi nu bwa, nazhɛ bee hwuri tahaŋnụ tu bwa.

16Bụtụ na ge leshiji azhɛka a ta, hwuri tihinya tu bwa tɛnda, bee teni azhɛka a ta.

17Gobwonu du bụtụ na ge leshiji azhɛka eyebi, teni du azhɛka eyebi sasana.

18Ama bụtụ na ge leshiji uzhɛka uko, zhe bee hini u'ibwa na cɛnjɛ, bee sweci ukwuribi wa agwuma-ihwɛ ibwɛ.

19Na aba na ti yee ilegeji, nazhɛ agwuma-ihwɛ miaụŋ ma ata mu ugondu jiye, maa imanga ya ukwuribi ata na aba.

20Ibɛ bụtụ ata ge leshiji la azhɛka a ta zhajɛ, baa 'waŋnananɛ azhɛka anya a ta, bɛɛ hiɛŋ bụ, Iyɛri, azhɛka a ta, ebu m peni la. Kwụba, N teni azhɛka a ta sasana.

21Agwuma-ihwɛ ibwɛ hiɛŋ bụ, Okwu, yɛu-ugondu ibiye, bɛ shɛ bụtụ bɛ tɛcara! Gana na abɛ shɛ bụtụ bɛ tɛcara ni iyi ticwɛŋ, N zhɛ mo bu shikicingo maa shɛ uhiu iyi ifwugwo. Tono nu unyasa wa agwuma-ihwɛ bu.

22Nazhɛ bụtụ na ge leshiji la azhɛka eyebi zhajɛ du, bɛɛ hiɛŋ bụ, Iyɛri, azhɛka eyebi, ebu m peni la. Kwụba, N teni du azhɛka eyebi sasana.

23Agwuma-ihwɛ ibwɛ hiɛŋ bụ, Okwu, yɛu-ugondu ibiye, bɛ shɛ bụtụ bɛ tɛcara! Gana na abɛ shɛ bụtụ bɛ tɛcara ni iyi ticwɛŋ, N zhɛ mo bu shikicingo maa shɛ uhiu iyi ifwugwo. Tono nu unyasa wa agwuma-ihwɛ bu.

24Ama bụtụ na ge leshiji la ụzhɛka uko zhajɛ du, bɛɛ hiɛŋ bụ, Iyɛri, M bi mepi maa bɛ shɛ bụtụ na hweteni, maa bo gwubo iyi no ofwo na abu ga bɛrɛ shɛ, obo sutongono iyi no ofwo na abu ga 'waŋtatanjɛ shɛ.

25Ibɛ po inyɛsɛ bụ i n shɛ, Ngee sweci ụzhɛka ga bụ na cɛnjɛ. Kwụba, iyi bu nɛ.

26Agwuma-ihwɛ ibwɛ jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Gabụ yɛu-ugondu iwɛ, gabụ bụrụna ga! Bi ge mepi maa Mo gwubo iyi no ofwo na Ngaa bɛrɛ shɛ, Omo sutongono iyi no ofwo na Ngaa nga 'waŋtatanjɛ shɛ.

27Asha bu ga shɛ bo zwono ukwuribi mu nu umwono-ukwuribi. Aka na Ngaa nga zhajɛ N ngɛ zhɛ ma lashɛga ukwuribi mu medeni titeni tu bwa.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

28Lashɛga ma ụzhɛka ata ni i'ɛlɛ ibwɛ, maa hi peni bụtụ ata ga 'yajɛ azhɛka umpwa.

29Bụtụ be elele na 'yajɛ iyi, ubwa ɛɛ zhɛ a pananana, nazhɛ bɛɛ zhɛ ba kaana ti'yaga. Ama bụtụ na zasa iyi, okwo inɛɛ nɛ baa ga 'yajɛ, ɛ zhɛ a lashɛga iŋ ni i'ɛlɛ ibwɛ.

30Kala ma yɛu ɛtɛ ugondu i tisashɛ ne tishi to tupohondo, apata u'wo-tutwa keeni ene tiya zhɛ a nama.

Ụshɛrɛya Ụjita Umɛwɛɛ

31Aka na ti Yɛu Bụtụ ye ci hwuŋ, nụ ụjɛrụma ubwa, keeni atumwa ubwa azuba kpaaŋ, nazhɛ bɛɛ zhɛ ba gɛga ni idwɛtwɛ ụjɛrụma ubwa.

32Bi zhɛ bo sotulonu edenji elele na agba ubwa, bɛɛ zhɛ bo bogotogwu aŋ gana na ta bi'iywa-ba-agwụdụ bo bogotogwu agwụdụ ni iyweywe.

33Bi zhɛ bo tulono agwụdụ nu u'ala ubwa ubiye, bɛɛ zhɛ tuba bo tulono iyweywe nu u'ala ubwa ugwulwo.

34Nazhɛ Agwuma ata zhɛ hiɛŋ atwa na namɛ nu u'ala ubwa ubiye, Zhajɛ ma, ahiɛba na Bishi mi peni uwebiye, maa hiɛ yɛ ogwu cɛnjɛ-ta-tugwama tu na aa hi imwangwanua taa na aka na aa karɛ la unyizo.

35Imunɛ i n gwụmɛ la, ehi m peni iyimɛyɛ, i'uyɛ i n iri la, ehi m peni meni Ngee swe, Ngaa shɛ la bugaiŋ, ehi tecinji nu nhwaŋ mi hiŋ;

36Ngaa namɛ la mohondo, ehi n urigeni tugwuno, Ngaa gwụmɛ la, ehi me hikeni, Ngaa namɛ la nu umwono-tishi, ahia zhajɛ pi mi.

37Nazhɛ atwa ata tiririri zhɛ o hoŋtono bu, ɛ hiɛŋ, Agwangwama, aka na kwuŋ atụ bụ kwụbɛ la ti imunɛ i bụ gwụmɛ eti bi peni iyimɛyɛɛ, kwo kaa ti i'uyɛ i bụ gwụmɛ la eti bi peni iyi-tiswaa?

38Aka na kwuŋ atụ bụ kwụbɛ la ta abɛ shɛ bugaiŋ, eti bi leshiji nu nhwaŋ mu tuu, kwo kaa ta abụ namɛ la mohondo, eti bi peni tugwunoo?

39Kwo kaa aka na atụ bụ kwụbɛ la ta aba gwuma, kwo kaa abụ namɛ nu umwono-tishi, eti bi hikenii?

40Nazhɛ Agwuma ata zhɛ ɛ jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, taa ta ahi ndwanua la okwo bụtụ bu ko gba ijɛ ɛtɛ na ashashɛ atwa na 'nyanɛ, a na kaa shɛ miaụŋ-mo-bino mi, asha Gamba ahiɛ ndanɛ iŋ.

41Nazhɛ bɛɛ zhɛ bɛ hiɛŋ ya du atwa na namɛ nu u'ala ubwa ugwulwo, Ishɛga ma epe hi n genji, ahiɛba na ee keleni-unu. Zhaga tono ma nu ulwa ata unyizo-nom, aa imwangwa iwɛ Ibiri keeni atumwa ubwa!

42Imunɛ i n gwụmɛ la, hi m peni shi iyimɛyɛ, i'uyɛ i n iri la, hi m peni shi iyi-tuswa;

© 2008 Bible Society of Nigeria.

43Ngaa shɛ la bugaiŋ, hi n leshiji shi nu nhwaŋ mi hiŋ, Ngaa namɛ la mohondo,
hi m peni shi tugwuno maa mo urugono, Ngaa gwụmɛ la, Ngaa namɛ nu
umwono-tishi, hi n hikeni shi o.

44Nazhɛ ɛ zhɛ o hoŋtono bu, ɛɛ hiɛŋ, Agwangwama, aka na kwuŋ atụ bụ kwụbɛ
la ti imunɛ, ti i'uyɛ, ibu gwụmɛ, ta abɛ shɛ bugaiŋ, ta abụ namɛ mohondo, ta aba
gwuma, ta abụ namɛ nu umwono-tishi, atụ bụ ndanɛ shɛ iyi elelee?

45Nazhɛ bɛɛ zhɛ bɛ jishijɛ aŋ, bɛ hiɛŋ, Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, taa ta ahiɛ
ndanɛ shɛ la okwo bụtụ bu ko gba na ashashɛ atwa ga 'nyanɛ, asha hi n ndanɛ
shɛ du o.

46Nazhɛ atwa ata zhɛ o hwulo, o tono nụ ụbaụta ata, ɛɛ zhɛ a pana aŋ unyizo-
nom, ama atwa tiririri tuba zhɛ o tono nu uraiŋ unyizo-nom.

Matiu 26

A njɛ Ushaura maa A 'Imɛ Jisus ni I'inswɛ

(Mak 14:1,2; Luk 22:1,2; Jon 11:45-53)

1Aka na ti ge Jisus hwuwi iwɛ gɛ tụdụma hwɛɛ, bɛɛ hiɛŋ eseshi-iyi ubwa,

2Hi mepi du maa Isene Tɛkashɛka zhɛ ya nama waŋnabeyiko, ibɛ ɛɛ zhɛ a shapa
Yɛu bụtụ a pana atwa maa e tegeni bu nrɛ nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ.

3Na aka ata, ibɛ ehiu onongbo keeni n-nyarɛ ma atwamwa ụlwatagwụ nu
umwamwa uhiu wo onongbo, na ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ ga Kayafas.

4Nazhɛ aa twatwagwụ, maa a 'imɛ Jisus ni i'inswɛ, maa a kwụnɛ bụ.

5Ama ɛ hiɛŋ, Kede i shɛ na aka iyimɛyɛ Isene tiya o, iwɛ maa kede atwamwa njɛ
ti'nyama o.

Biyikwo bu Ko Dudugeni Jisus Manɛbɛ mụ Ụhiụŋ Ubiye

(Mak 14:3-9; Jon 12:1-8)

6Aka na ti ge Jisus namɛ ni Bɛtani nu umwono Saimon bụtụ-bụ-ụngwụ-uwaŋna,

7Nazhɛ biyikwo bu ko zhajɛ pu bwa, bee zweni manɛbɛ mu ko mu na mi 'yajɛ
uhiụŋ ubiye ni iyi uhwugwa nɛ ɛɛ hiɛŋ alabasta, mu zhanjɛ kaa tebiye, bee
dudugeni Jisus nu uhiuhiu, na aka na tu boo to ugbokwunu to dongonu uteburu.

8Ama aka na te eseshi-iyi ubwa kwụbɛ iŋ, yaa gwumanɛ aŋ, ɛɛ hiɛŋ, Iwɛmbe
kwuŋ po aa njɛ mu ufwu gadagaa?

9E ge eri a sanga manɛbɛ mu ga mụ ụhiụ ubiye nu ukwuribi ụ'wụtụ, maa e peni
okofwo.

10Aka na ti ge Jisus mepi iŋ, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Iwɛmbe po ahia dumangana biyikwo
ga n-ndumwa mụ wɛɛ? Bu n ndwanua ugondu ubiye.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

11Okofwo zhɛ a nama ne hiŋ aka elele, ama N zha shɛ tuba ma nama ne hiŋ aka elele o.

12Bu dudugeni tu'waba ti mi manɛbɛ mu ga mụ ụhiụŋ ubiye, maa imanga tụ, iwɛ ụjita tuno ti mi.

13Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, ofwo elele na aa ananga hwuŋ Anabarɛ ga Ebiye nu unyizo ga, ɛ zhɛ a dumanana iwɛ iyi nɛ biyikwo ga njɛ, iwɛ maa o no toyingo bu.

Ga Judas Leni maa Sanga Jisus ne Tidere
(Mak 14:10,11; Luk 22:3-6)

14Nazhɛ bụtụ bu ko na ashashɛ eseshi-iyi umpwa-na-ba-eyebi, na ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ go Judas Iskariot, zhe pe ehiu onongbo,

15bɛɛ hiɛŋ aŋ, Imbe ɛhi zhɛ hi ma m pana ti yaa shɛ Ngee hi peni Jisus ataa? Ibɛ po aa cɛpɛ bụ azụrụfa talacɛ.

16Te kwuni ya na aka ata, go Judas ba jalakaka ohwolu na maa shapa Jisus maa pana aŋ.

Ge Jisus Yɛ Iyimɛyɛ Tɛkashɛka ne Eseshi-iyi Ubwa
(Mak 14:12-21; Luk 22:7-13,21-23; Jon 13:21-30)

17Tụ ụjita uhiiŋ na aa ya Iyimɛyɛ Isene, nɛ Zasa Ifucingɛ u ci, eseshi-iyi Jisus zhajɛ pu bwa, ee heŋteni bu, ɛɛ hiɛŋ, Ce ubu kwụlanɛ maa ta bụ imangana iyimɛyɛ Tɛkashɛka nɛ ɛbi zhɛ ba yaa?

18Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Zhaga ma no ofwo bụtụ bu ko na namba nụ ụshɛpwụ ga, hiɛŋ bụ ma, Bimbisegeni hiɛŋ, Aka mi gwumwonu, ti Ngɛɛ zhɛ ma ya iyimɛyɛ Isene Tɛkashɛka ni ihwɛ bụ, ne eseshi-iyi mi.

19Eseshi-iyi njɛ ga gana na ti ge Jisus ge peni aŋ unu, aa imanganjɛ ga iyimɛyɛ ɛtɛ Isene Tɛkashɛka.

20Aka na tụ ụrụmɛ shɛ, ge Jisus jɛjɛ ne eseshi-iyi ubwa umpwa-na-ba-eyebi, maa ya iyimɛyɛ ɛtɛ.

21Aka na ta a ya iyimɛyɛ ɛtɛ, ge Jisus hiɛŋ, Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, bụtụ bu ko na ashashɛ hiŋ zhɛ ma n sangana atwa ne tidere.

22Shɛmɛ sha aba shɛ hashaganụ duwa, bụtụ bụtụ bɛ hiɛŋ bụ, Agwangwama, Gamba suu?

23Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Bụtụ na ba kalanga u'ala ni ikwede ne mi, ubwa zhɛ ma n sanga ne tidere.

24Yɛu Bụtụ zhɛ ya zhaga, gana na to o 'nyotwo la iwɛ ubwa, ama bụtụ ata zhɛ ba sanga Yɛu Bụtụ ne tidere, zhɛ ba nda hwuŋ, Adangboo! I gɛ zhɛ ya zhɛmana bụtụ ata ti yaa shɛ atwa ubwa ge meci shi bu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

25Ga Judas na senji bu ne tidere, heŋteni bu du, bɛɛ hiɛŋ, E-Bimbisegeni, shɛ Gamba suu gom? Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Gabụ du bu dumwa ya.

Iyimɛyɛ Ụrụmɛ nɛ ge Jisus Peni Eseshi-iyi Ubwa
(Mak 14:22-26; Luk 22:15-20; 1 Kor 11:23-25)

26Aka na ta a ya iyi, ge Jisus shepi ibrɛd ɛtɛ, bee peni iŋ uwebiye, nazhɛ boo dwonu iŋ, bee peni eseshi-iyi ubwa, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Sugo iŋ ya ma, tu'waba ti mi tu ta.

27Bee shepi ukwopi, baa njɛ ugwoje na Agwatana, bee peni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Swa uŋ ma kpaaŋ hiŋ.

28Mehieŋ mi mi mu Unu-tutwa ta, mu na mu 'waŋ iwɛ iwɛwɛ ya atwa ofwugwo tugangana.

29Ama Mo hi mbiso, te kwuni hwuwayɛ go, N zha shɛ ma swa ya meni mu ga mu tụ'walụ ta afwafwa, uuwa i ci aka na Ngɛɛ zhɛ ma swa mu na mu ufwo ne hiŋ na Cɛnjɛ-ta-tugwama te Bishi mi o.

30Aka na ta a zụnjɛ azunga, ee beni, ee zhe ni Ishɛmɛ Buta.

Ge Jisus Hiɛŋ ga Pita Zhɛ ba Tala Ashamanjɛ maa bi Mepi Shi bu o
(Mak 14:27-31; Luk 22:31-34; Jon 13:36-38)

31Nazhɛ ge Jisus hiɛŋ aŋ, Ɛ zhɛ ma hi nda ukwurishi iwɛ mi hwɛɛ hiŋ nụ ụjita go. Iwɛnɛ to o 'nyotwo la, ɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma pa bi'iywa ba agwụdụ iyi, nazhɛ unyama wa agwụdụ zhɛ wa garatagwụ.

32Ama aka na ɛɛ n hicinjɛ, N zhɛ mo hi hwulono ma zha na cɛnjɛ tu Galili.

33Ga Pita jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Okwo ɛɛ zhɛ a nda atwa vwɛ ukwurishi iwɛ bụ, a zha shɛ ma n nda ukwurishi iwɛ bụ kwukwuŋ.

34Ge Jisus hiɛŋ Pita, Iwɛ-tɛkana Omo bu mbiso maa, bi zhɛ ba tala ashamanjɛ nụ ụjita go kpalụ tatụ maa bi m mepi shi, tobwolo alụma ta uganɛ shɛ o.

35Ga Pita hiɛŋ bụ, Okwo yaa shɛ i tilɛɛ maa mo 'wo na bụ, N zha shɛ kwukwuŋ ma tala ashamanjɛ maa m bi mepi shi. Gabata du eseshi-iyi vwɛ dumanjɛ kpaaŋ aba.

Ge Jisus Njɛ Adua ni Itimɛ ɛtɛ. Ɛɛ Hiɛŋ Gɛsɛmani
(Mak 14:32-42; Luk 22:39-46)

36Nazhɛ ge Jisus zhagajɛ na aba, ee zhe no ofwo oko na ɛɛ hiɛŋ izeci aba, Gɛsɛmani, bɛɛ hiɛŋ eseshi-iyi ubwa, Gɛga ma epe, N zhɛ tuba peye maa ma nda adua.

37Bee zeriji Pita keeni miaụŋ mi Zɛbɛdi mi yebi, aa zhagajɛ nu bwa, amɛ ubwa hashɛganụ, ụbaụta sepi bu duwa.

38Nazhɛ bɛɛ hiɛŋ aŋ, Amɛ mi hashɛganụ duwa okwo uuwa zhɛ o to tu'wo. Nama ma epe, hi na 'yaka ne mi.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

39Bee zhe geri-be-eshe, bee leyi, bee ubi eshe na cɛnje, baa njɛ adua, bɛɛ hiɛŋ, Ada, yaa shɛ yee ge deuri asha ga ukwopi ga n keshici. Ama tuba shɛ ukwulana mu Ama jala o, semi ukwulana bụ.

40Bee gwure pe eseshi-iyi, bee jiteni aŋ to o woto malabụ, bɛɛ hiɛŋ Pita, Hi eri shi suu hia ganga malabụ tuwoto ne mi okwo auwa oko?

41Ganga ma malabụ, maa hi na nda adua, iwɛ maa kede hi teni na tumanga o. Mpiala mi leni gom, ama tu'waba tu lweji.

42Bee gwuleneni na aka yebi, baa njɛ adua, bɛɛ hiɛŋ, Ada, yaa shɛ ukwopi ga eri shi ma n kashɛka, semi ga ma swa uŋ, asha ga ukwulana bụ njɛ.

43Bee gwure sasana no ofwo eseshi-iyi ubwa, bee jiteni aŋ to o wotonono malabụ, iwɛnɛ te shishe sha aba shi zhinengeni na malabụ.

44Bee genji aŋ, bee gwuleneni beye na aka tatụ, baa njɛ adua sasana, baa dumananɛ iwɛ ebe ike ike.

45Nazhɛ bee gwure pe eseshi-iyi ubwa, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Woto ma ya nazhɛ malabụ, ta ma ya ụhinjanụ. Hioko ma, auwa gwumwonu, tɛ ɛ zhɛ a shapa Yɛu Bụtụ a pana atwa iwɛwɛ.

46Ishijɛ ma, tu hwuri ma. Hioko ma, bụtụ na ma n sanga ne tidere, bu gwumwonu ya.

A 'Imɛ Jisus

(Mak 14:43-50; Luk 22:47-53; Jon 18:3-12)

47Ti ge Jisus ta duma iwɛ ɛtɛ, go Judas na shɛ bụtụ bu ko na ashashɛ eseshi-iyi umpwa-na-eyebi zhagajɛ na atwa ofwugwo, a na banɛ no olugwo ehiu onongbo keeni n-nyarɛ ma atwa, aa 'wananjɛ otokwobi ne shekwute.

48Bụtụ ata na senji bu, go sokwokwonuo atwa ata, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Bụtụ be elele Ngaa rụwanɛ hwayɛ, asha ubwa ata ta, ima bụ ma.

49Gunu ata baa zhajɛ pi Jisus, bɛɛ hiɛŋ bụ, E-Bimbisegeni, okwu yoo! Baa rụwanɛ bụ.

50Ge Jisus hiɛŋ bụ, E-biyejilo mi, imbe bwa abi zhajɛ iwɛ ibɛɛ? Nazhɛ aa zhajɛ, oo gbodongonu Jisus, aa 'imɛ bụ.

51Nazhɛ bụtụ bu ko na namɛ ne Jisus, hwucice utokwobi ubwa, boo po yɛu-ugondu uhiu wo onongbo, bee vweri ụcɛbɛ ubwa.

52Ge Jisus hiɛŋ bụ, Gwuricingo utokwobi bu nu ufwutwa ubwa, atwa elele na a kala utokwobi, tu'wo tu utokwobi du ɛɛ zhɛ o 'wo.

53Bi heŋshi shi suu maa N nge eri ma tabwa Bishi mi, maa me sugeni atumwa ubwa azuba igbɛɛ gembi ufwugwo hwuwayɛ hwuwayɛ go maa e m mbiyeni?

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

54Ama yaa shɛ Ngaa njɛ gana ata, asha gana na ya Iwɛ ya Agwatana zhɛ yɛ sɛɛ,
inɛ hiɛŋ, I shɛ tilɛɛ maa i shɛ ya nda gana ataa?

55Na aka ata ge Jisus hiɛŋ atwa ata, Hi 'wananjɛ suu otokwobi, ne shekwute maa
hi n 'imɛ, gana maa bɛshɛrɛ ɛhi zhɛ hia ima? N namɛ la nu Umwono wa
Agwatana Omo mbisogono atwa ofwugwo iyi, iyi-heri iyi-heri, hi n 'imɛ shɛ kaa
o.

56Ijɛ kpaaŋ teni, iwɛ maa iwɛ nɛ egesere 'nyotwo la sɛ. Nazhɛ eseshi-iyi ubwa
genji bu, ee gezheji kpaaŋ aba.

Ge Jisus na Atwa-ụshɛrɛya

(Mak 14:53-65; Luk 22:54-55,63-71; Jon 18:13,14,19-24)

57A 'imɛ Jisus, ee zeriji bu pu Kayafas na shɛ uhiu wo onongbo, no ofwo na
embisegeni Undwa, keeni n-nyarɛ ụlwatagwụ.

58Ga Pita 'wa bụ ne ekwunyi, na ahanga na dụlụmɛ nu ubwa, tutu umwamwa
uhiu wo onongbo. Aka na ti bee teni, baa jɛjɛ na angbaracɛ, iwɛ maa kwụba
tukwunanga ti ibɛ.

59Ibɛ ehiu onongbo, na n-nyarɛ keeni ajɛmɛ-ụshɛrɛya kpaaŋ, a jalakaka eseyida
tukata iwɛ Jisus maa a kwụnɛ bụ.

60Ama e gwushiji shi kaa iyi elele o, okwo te eseyida tukata ofwugwo
kezhingeni. Ni imɛwɛɛ ibɛ ya, eseyida oko tukata eyebi kezhingeni,

61ɛɛ hiɛŋ, Bụtụ ga hiɛŋ, N eri mo hwuŋzo Umwono ga wa Agwatana, maa ma
maanana ụŋ na amɛ ijitɛ itɛtu.

62Nazhɛ uhiu wo onongbo ishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, Bɛ tɛ jishijɛ shɛ suu iwɛ ye elele?
Asha bụ hwụjɛ shɛ suu tiseyida tu ga atwa ga a bu dumangana?

63Ama ge Jisus sumenji bu. Nazhɛ uhiu wo onongbo hiɛŋ bụ, M bu teji Agwatana
uumwa, yaa shɛ gabụ bɛ shɛ ga Krast Yɛu ya Agwatana, asha iti mbishi.

64Ge Jisus hiɛŋ bụ, Gabụ kaa du bu dumwa ya. Ama Mo hi mbiso maa, te kwuni
na aka ga, hi zhɛ hia kwụba ti Yɛu Bụtụ zhɛ ya gɛga nu u'ala ubiye ukpahiŋ, ti
bee ci kaa no odomu azuba.

65Nazhɛ uhiu wo onongbo dwetweji otogwo ubwa, bɛɛ hiɛŋ, Ukekeshi eseyida
imbe to tu to yaa? Hi hwugwa du kaa tu baa mama nangwụcɛnjɛ na Agwatana.

66Imbe ehi heŋshii? Ɛɛ jishijɛ, ɛɛ hiɛŋ, N-ndumwa-wụmɛ bụ, bu lanɛ no tu'wo.

67Nazhɛ ee zwegeni bu mecemi nụ ụpɛshɛka, aa tagana bụ okwu, atwa oko a
pagana bụ awaŋpɛ,

68ɛɛ hiɛŋ, Gabụ, ga Krast, utu dumanganɛ tigesere, gaaba ubu po iyii?

Ga Pita Teri Ashamanjɛ maa bi Mepi shi Jisus ata o

(Mak 14:66-72; Luk 22:56-62; Jon 18:15-18,25-27)

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

69Ga Pita ta kaa jɛjɛ no tupohondo nu umwamwa. Ibɛ yɛu towo ike na ashashɛ miaụŋ-mu-ugondu ata zhajɛ pi Pita, bɛɛ hiɛŋ bụ, Bu namɛ du ne Jisus bụtụ ga bu Galili.

70Ama ga Pita teri ashamanjɛ ne eshe aba kpaaŋ, bɛɛ hiɛŋ, M mepi shi n-ndumwa mu go aba njɛ o.

71Ga Pita beni bee shikeni no odubo ata oo tono nu umwamwa, ibɛ yɛu towo inyɛ kwụbɛ bụ, yɛu ɛtɛ hiɛŋ atwa na shikekeni apata, Bụtụ ga namɛ du ne Jisus bụtụ ga bu Nazarɛt.

72Ga Pita teri ashamanjɛ sasana, ta-tuwa-tuta, bɛɛ hiɛŋ, M mepi shi bụtụ ga o.

73Ti yaa namɛ fwalaa, atwa na shikekeni apata zhajɛ, ɛɛ hiɛŋ Pita, Iwɛ-tɛkana, bu namɛ du na ashashɛ aba, iwɛnɛ tu n-ndumwa mụ bụ mụ bụ vwɛ uvwi caakwụ.

74Nazhɛ ga Pita meme kwuni ya unu-tukalana, keeni tuwa-tuta, bɛɛ hiɛŋ, M mepi shi bụtụ ga o! Gunu ata alụma uganɛ.

75Nazhɛ ga Pita teyinje ya n-ndumwa mi Jisus, aka na ti bɛɛ hiɛŋ bụ, Bi zhɛ ba tala ashamanjɛ kpalụ tatụ maa bu m mepi shi, tobwolo alụma ta uganɛ shɛ o. Ga Pita beni bee tileni nu u'wo gboo.

Matiu 27

E Zeriji Jisus pu Pɛilat

(Mak 15:1; Luk 23:1,2; Jon 18:28-32)

1Aka na ti iyi heri nu uvwungwa dididi, ehiu onongbo kpaaŋ, tu n-nyarɛ ma atwamwa, njɛ ushaura iwɛ Jisus maa a kwụnɛ bụ.

2Aka na te e umpi bu, ee zeriji bu pu Pɛilat na shɛ ugwomina.

Tu'wo tu Judas Iskariot

(Ugo 1:18,19)

3Aka na tu go Judas na senji Jisus ne tidere, kwụbɛ maa e peni Jisus n-ndumwa-tụwụma, baa jɛshɛrɛjɛ-ahaŋsa, bee peni ehiu onongbo keeni n-nyarɛ ma ata azụrụfa ebe talacɛ.

4Bɛɛ hiɛŋ, N njɛ iwɛwɛ, iwɛnɛ ti Ngee senji bụtụ na zasa n-ndumwa-tụwụma me elele. Ama ɛ hiɛŋ bụ, Imbe ta shɛ inee tuu? Yalaga iŋ ni ikɛnyi bụ.

5Nazhɛ go Judas 'wɛŋ azụrụfa ata nu Umwono wa Agwatana, bee beni bee hwuri bee meme sweci.

6Nazhɛ ehiu onongbo suji azụrụfa ata, ɛɛ hiɛŋ, Undwa leni shi ya maa e zweni uŋ nu umwono-ukwuribi na namɛ nu Umwono wa Agwatana o, iwɛnɛ tu waa shɛ ulumo mehieŋ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7Ibɛ po aa njɛ ushaura abaaba, ee suji uŋ oo so cɛnjɛ to bumo-bu-nkwasha, iwɛ maa o no no againŋ apata.

8Ibɛ po oo po cɛnjɛ ta ata izeci, ɛɛ hiɛŋ, Cɛnjɛ te Mehieŋ tutu ta hwayɛ.

9Nazhɛ iwɛ nɛ gɛ Jɛrɛmia bigesere dumwa la sɛ, inɛ bɛɛ hiɛŋ, E suji azụrụfa ata talacɛ anaa na shɛ ulumo bụtụ ata ee lumeni atwa, ubwa shɛ bụtụ ata umeseyi uko miaụŋ mi Isrɛl mi lumeni atwa.

10Ee suji uŋ, oo so cɛnjɛ to bumo-bu-nkwasha, gana na ta Agwangwama m peni-unu.

Ge Jisus na Pɛilat

(Mak 15:2-5; Luk 23:3-5; Jon 18:33-38)

11Ge Jisus shikeni ya na agba ugwomina, ugwomina unseni bu, bɛɛ hiɛŋ, Gabụ suu bɛ shɛ Agwuma Eju? Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Gabụ du bɛ jɛmɛ iŋ ya.

12Aka na te ehiu onongbo keeni n-nyarɛ ma patangana bụ ụshɛrɛya, bɛ jɛshɛjɛ shɛ aŋ iwɛ ye elele o.

13Ibɛ po ga Pɛilat hiɛŋ bụ, Bu hwụjɛ shɛ suu tiseyida tu ga ee sweji kpaaŋ iwɛ bụ?

14Ama ge Jisus jɛshɛjɛ shɛ bụ n-ndumwa okwo mu ko gba o. Ibɛ po yaa dama ugwomina tebiye.

Ga Pɛilat Gengeni Aŋ Jisus maa e Tegeni bu Nrɛ nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ

(Mak 15:6-15; Luk 23:13-25; Jon 18:39—19:16)

15Ugwomina wa shana waa bacɛngana ufwugwo wa atwa ata bujama bu umwono-tishi, bu naa na aa jala, na aka Isene Tɛkashɛka.

16Bụtụ bu ko namba la na ashashɛ ajama, na ee kepi nu umwono-tishi na aka ata, na ɛɛ hiɛŋ, ge [Jisus] Barabas.

17Aka na ta a ụlwatagwụ, ga Pɛilat heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Gaaba ahia jala maa ma hiɛ bacɛnganɛɛ? Ge [Jisus] Barabas suu, okwo ge Jisus ata ɛɛ hiɛŋ Krast?

18Iwɛnɛ ti bee mepi du maa ni isɛbwɛngwɛ, aa shapɛ Jisus ee peni bu.

19Ti ga Pɛilat jɛjɛ ni idwɛtwɛ ụshɛrɛya, biyikwo bwa tumwanɛ butumwa pu bwa, bɛɛ hiɛŋ bụ, To tumongono bụtụ ata zasa n-ndumwa-tụwụma o. Iwɛnɛ tu Ngaa nduwa ụbaụta iwɛ ubwa duwa nụ ụwalabụ na Ngee wetegeni hwayɛ ga nụ ụjita.

20Ama ehiu onongbo keeni n-nyarɛ ụranjɛ atwa ata maa ga shɛ ga Barabas ɛɛ bɛcinjɛ, maa tuba a kwụnɛ Jisus Krast.

21Ugwomina heŋteni aŋ sasana, bɛɛ hiɛŋ, Gaaba ahia jala maa ma hiɛ bacɛnganɛ na ashaashɛ atwa ga eyebii? Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Ga Barabas.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

22Ga Pɛilat heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Imbe tuba ahia jala maa Ma nda Jisus ga ɛɛ hiɛŋ Krastii? Ɛɛ jishijɛ bụ kpaaŋ aba, ɛɛ hiɛŋ, Ge tegeni bu nrɛ nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ!

23Ama ugwomina heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛmbe poo? Imbe kwuŋ shɛ iyi iwɛ nɛ baa njɛɛ? Ama a ụranjɛ n'ungwa duwa, ɛɛ hiɛŋ, Ge tegeni bu nrɛ nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ.

24Aka na tu ga Pɛilat kwụbɛ maa iwɛ nɛ baa njɛ zana bu eshe o, ama ti'nyama kwakwa ta kaana ugombo, bee shepi meni, boo sukwutwo i'ɛlɛ ibwɛ, ne eshe atwa ata kpaaŋ, bɛɛ hiɛŋ, N zasa n-ndumwa-tụwụma ne mehieŋ ma bụtụ ga bi tiririri o, yalaga iŋ ma du ni ikɛnyi hiŋ.

25Atwa ata jishijɛ bụ, hwɛɛ aba, ɛɛ hiɛŋ, Ga tijama te mehieŋ mu bwa ti kezhe no ohiuhiu tu, ta miaụŋ mu tu hwɛɛ.

26Ga Pɛilat bacɛnganɛ aŋ Barabas, bee lwepi tuba Jisus nu udugwu, nazhɛ bee shepi bu bee peni aŋ maa e tegeni bu nrɛ nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ.

Asaza Njɛ Jisus Asada

(Mak 15:16-20; Jon 19:2,3)

27Nazhɛ asaza ugwomina shepi Jisus nu umwamwa ugwomina, aa suyaganɛ asaza elele kpaaŋ, aa ụlwatagwụ maa a sukakanɛ bụ.

28Ee ushiji bu tugwuno tu bwa, nazhɛ ee urigeni bu utogwo uduhwa ushenje.

29Ee pieci esepi adanya, aa njɛ ụdara, ee peteni bu nu uhiuhiu, ee hwuŋteni bu du bininjidegbe nu u'ala ubwa ubiye. Nazhɛ ee kwuzhi nɛ ɛvwɛvwɛjɛ ubwa, aa nda bụ asada, ɛɛ hiɛŋ, Zaacɛ Tumaka, Agwuma Eju!

30Ee zwegeni bu mecemi, nazhɛ ee shepi bininjidegbe ebe, oo po bu nu uhiuhiu.

31Aka na te e hwuwi bu asada tɛnda hwɛɛ, ee hwucici bu utogwo ebe uduhwa ushenje, nazhɛ ee hwuŋteni bu una ubwa. Ee zeriji bu maa e tegeni bu ya nrɛ nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ.

E Tegeni Jisus Nrɛ nụ Ụ'wụ'wụ-ubatanɛ

(Mak 15:21-32; Luk 23:26-43; Jon 19:17-27)

32Aka na te e ci ụbanụ, aa kwụbɛ bụtụ bu ko bu Sareni, na ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ, ga Saimon. Aa 'imɛ bụ, aa njɛ bụ ni iji maa ga 'waŋna ụ'wụ'wụ-ubatanɛ Jisus.

33Aka na te e ci ofwo oko na ɛɛ hiɛŋ, Golgota, (ecilo Golgota ata shɛ Ofwo Ukokolo-uhiuhiu.)

34Apata ee peni bu meni mụ tụ'walụ ta afwafwa, mu na mi hiŋci ni ingɛyi maa swa. Ama aka na tu baa hunganɛ mụ, baa lacɛ mụ tuswa.

35Aka na ee tegeni Jisus nrɛ nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ, nazhɛ aa 'wɛŋ ya icɛcɛ, maa o dwotwogonu tugwuno tu bwa abaaba.

36Aa jɛjɛ apata, aa ngbarakacɛ bụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

37Ee 'nyeci iyi nɛ ɛɛ hiɛŋ maa bɛ njɛ, ee peteni iŋ na azuba uhiuhiu ubwa nụ ụ'wụ'wụ ata ubatanɛ, ti'nyeci ta ata ti hiɛŋ, GE JISUS AGWUMA EJU NA.

38E tegeni du ashɛrɛ eyebi nrɛ nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ nu bwa, bu ko namɛ nu u'ala ubiye, bu ko namɛ nu u'ala ugwulwo ubwa.

39Atwa na a kashaka apata, a dumangana bu du n-ndumwa mụ wɛ, oo zhingoto ohiuhiu aba,

40ɛɛ hiɛŋ, Gabụ ga bo hwuŋzo Umwono wa Agwatana, maa meeneni uŋ na amɛ ijitɛ itɛtu! Yaa shɛ gabụ bɛ shɛ Yɛu ya Agwatana gom, asha meme bicinji, maa kezhe nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ ga!

41Gobwonu du ehiu onongbo, ne embisegeni Undwa keeni n-nyarɛ njɛ bụ asada, ɛɛ hiɛŋ,

42Bi bicinji anya atwa, bi eri shi kaa momo bicingo. Agwuma ga Isrɛl ta! Ge kezhe nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ ga hwuwayɛ go, nazhɛ ɛti zhɛ ta tɛtana bụ rishe!

43Baa tɛtanɛ Agwatana rishe gom, yaa shɛ amɛ Agwatana kaa du lemi nu bwa, asha go bicingo bu hwuwuyɛ go. Iwɛnɛ tu baa shana bɛɛ hiɛŋ, Gamba n shɛ Yɛu ya Agwatana.

44Gobwonu du ashɛrɛ ata ee tegeni nrɛ nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ nu bwa, twagajɛ bụ.

Tu'wo ti Jisus

(Mak 15:33-41; Luk 23:44-49; Jon 19:28-30)

45Te kwuni nu uwaŋna tishikoko, tishi tu layɛ nu unyizo kpaaŋ, uuwa i ci uwaŋna ụrụmɛ.

46Aka na tu uwaŋna shɛ ụrụmɛ, ge Jisus uganɛ duuwa, bɛɛ hiɛŋ, Elɛi, Elɛi, lama sabakitani? (Ecilo ibɛ shɛ, Agwatana mi, Agwatana mi, iwembe po ebi n jinecii?)

47Aka na atwa oko na ashashɛ atwa na shikekeeni apata hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, ɛɛ hiɛŋ, Bwoonu ba suyana Elaija.

48Gunu ata bụtụ bu ko na ashashɛ aba gezhiji, bee shepi ụhwụŋkwụ, bee shidinji uŋ ne meni mu tụ'walụ ta afwafwa mu na mi sembi, bee hwuŋteni uŋ ne bininjidegbe, bee peni Jisus maa swa.

49Ama atwa vwɛ ubwa hiɛŋ bụ, Ganga bụ, ti zhɛ ta kwụba okwo ge Elaija ata zhɛ ba zhajɛ maa bicingo bu.

50Ge Jisus uganɛ sasana duuwa, nazhɛ baa dwa ihwungwɛ.

51Gunu ata ibɛgɛlɛ tugwuno nɛ ee kepi odubo Umwono wa Agwatana bagwụ, te kwune ni ihiŋhiŋ tutu uvwi, unyizo zhingotu, atayɛ a'wụtụ 'wụtụ bagatagwụ,

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

52e'uye kapashangwụ, ibɛ atwa tijilo ofwugwo a na go loyo la malabụ hiɛ aa bananjɛ.

53Aka na ta a bananjɛ, ne e'uye, na aba tihiɛ ti Jisus, ee teni nụ ụshɛpwụ ata tijilo, aa bananɛ atwa ofwugwo caakwụ.

54Aka na tu uhiu wa asaza dipi-yebi keeni atwa na namba apata nu bwa, a na ngbaracɛ Jisus, kwụbɛ ta cɛnjɛ to zhingotu keeni iyi inyɛ nɛ tenenji hwɛɛ, ibɛ po inyɛsɛ shɛ aŋ duwa duwa. Ɛɛ hiɛŋ, Iwɛ-tɛkana, bụtụ ga shɛ ga Yɛu ya Agwatana.

55Eyikwo ofwugwo a na banɛ nu Galili a na 'wa la Jisus a ndana bụ iyi, a namba du apata, ee shikekeni taa dụlụ, aa ngbaracɛ bụ.

56Eyikwo na namba na ashashɛ aba shɛ, ge Meri biyikwo ata bu Magdala, ne Meri bino Jemis keeni Josɛf, no bino bu miaụŋ mu Zɛbɛdi.

E Ni Ru'wo ri Jisus

(Mak 15:42-47; Luk 23:50-56; Jon 19:38-42)

57Aka na tụ ụrụmɛ shɛ, bɛzhɛgba bu ko na banɛ Arimatia, na ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ go Josɛf, zhajɛ, bɛ shɛ du biseshi-bi-iyi Jisus.

58Bee zhe no ofwo Pɛilat, baa lụpɛ ru'wo ri Jisus. Nazhɛ ga Pɛilat peni atwa unu maa ge peni bu ru.

59Aka na tu go Josɛf shepi ru, bee pipi ru no tugwuno tu ko ti ilinɛn ti tishɛshɛshɛ.

60Bee shiri ru nu u'uye ubwa uko, na bee te hini tufwo tufwo nu utayɛ uko ụ'wụtụ. Bee jirinji utayɛ uko ụ'wụtụ, bee urigeni unu u'uye ata, nazhɛ bee hwuri.

61Ge Meri biyikwo ata bu Magdala, keeni Meri yebi, a namba apata, aa jɛjɛ geri-be-eshe bu u'uye ata.

A'iywa Ngbaracɛ U'uye ata

62Ti iyi heri, tɛ ɛ hiɛŋ Ụjita Tumama imanga wenebe, ibɛ po ehiu onongbo keeni Afarisi ụlwatagwụ no ofwo Pɛilat,

63ɛɛ hiɛŋ bụ, Iyɛri, ti teyinje maa bihelekeci ga, ba shana baa duma tu baa ta hwungwa, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ mɛ hiɛ na aba ijitɛ itɛtu.

64Iwɛ ecilo ata, pana atwa unu, maa a ngbaraka u'uye ata tebiye, uuwa i ci waŋnabeyiko, shibwonu eseshi-iyi ubwa zhɛ a zhajɛ o zundo bu, iwɛ maa o no mbiso atwamwa maa, Bi hiɛ. Nazhɛ tuhalakaka tu umɛwɛɛ ti zhɛ ta wụmangwụ to hwulo me ti ti hiiŋ.

65Ga Pɛilat hiɛŋ aŋ, Hi 'yajɛ kaa angbaracɛ, zhaga ta uŋ ma ikɛnyi. Hi mepi kaa gana na maa hiɛ njɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

66Ee zhe ga, oo to u'uye ata ikɛnyi, ee sweni utayɛ ata mɛrɛɛ, nazhɛ ee shikicinji angbaracɛ.

Matiu 28

Ge Jisus Hiɛ

(Mak 16:1-10; Luk 24:1-12; Jon 20:1-10)

1Aka na tụ Ụjita-ụhinjanụ keshici, iyi heri nụ ụjita ulade, nu uvwungwa dididi, ge Meri biyikwo ata bu Magdala, ne Meri yebi zhe maa ɛ kwubɛ u'uye ata.

2Aa kwụbɛ ta cɛnjɛ to zhingotu duwa duwa, iwɛnɛ ta butumwa ba Agwangwama banɛ na azuba, bee kezhe. Baa zhajɛ bee jirinjii utayɛ ata beye, baa jɛjɛ nu bwa.

3Ụsụbwa ubwa ụ shɛ gana ɛbɛrɛ, tugwuno tu bwa tɛ cɛnjɛmɛ paawụụ.

4Inyɛsɛ ibwɛ shɛ angbaracɛ ebe u'uye, aa zhɛgɛda, ee tilegeni gana atwa na 'wegeni.

5Ama butumwa ata ba azuba hiɛŋ eyikwo ata, Ahiɛba eyikwo ga, ta nda ma inyɛsɛ o. M mepi maa hia jalakaka Jisus ata ee tegeni nrɛ nụ ụ'wụ'wụ-batanɛ.

6Bu zasaba ya epe o, bi hiwa gana ata tu baa dumwa la. Zhajɛ ma hiɛ kwụbɛ ofwo na ee ge wecicinji bu.

7Zhaga ma kakayɛ maa hi mbishe eseshi-iyi ubwa maa, Bi hiwa no tu'wo, bi zhɛ mo hi hwulono ba zha Galili. Apata ɛhi zhɛ hia kwụba bụ. Zhaga ma, N hi mbiswo ya.

8Ee beni ga no olugwo u'uye ata kakayɛ, ni inyɛsɛ keeni unyasa ụ'wụtụ, ee gezhiji, ee mbishe eseshi-iyi ubwa.

9Eshigiri, ge Jisus twa na aba, tɛ ɛ zhɛ, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Okwu ma yoo! Aa zhajɛ pu bwa, aa 'imɛ ɛvwɛvwɛjɛ ubwa dimi, aa zhɛbɛ bụ.

10Nazhɛ ge Jisus hiɛŋ aŋ, Ta nda ma inyɛsɛ o. Zhaga mbishe ma miaụŋ-mo-bino mi maa ga zhajɛ Galili, apata ɛɛ zhɛ ma n kwụba.

Angbaracɛ Shepi Unabarɛ ee Mbishe Ehiu Onongbo

11Aka na te eyikwo ata hwuri, nazhɛ umeseyi uko na ashashɛ angbaracɛ ata, teni nụ ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ, ee mbishi ehiu onongbo unabarɛ iyi nɛ tenenji kpaaŋ.

12Ibɛ po aa ụlwatagwụ tu n-nyarɛ, aka na ta a njɛ ushaura, ee peni asaza ukwuribi duwa,

13ɛɛ hiɛŋ aŋ, Na duma ma maa eseshi-iyi ubwa aba zhajɛ nụ ụjita, ee zunji ru'wo ru bwa, aka na oto woto malabụ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

14Yaa shɛ iwɛ gɛ teni ugwomina na acɛbɛ, amɛ ubwa zhɛ o lomo no tu, ibɛ du
zhɛ ya nda maa kede ohwulu ihi herikeni ya o.

15Ee leshiji ukwuribi, aa njɛ ga gana ata ee mbishi aŋ. Unabarɛ iwɛ ɛtɛ kaa
mburusonu na ashashɛ Eju uuwa i ci taa hwayɛ.

Eseshi-iyi Jisus Kwụbɛ Bụ

(Mak 16:14-18; Luk 24:36-49; Jon 20:19-23; Ugo 1:6-8)

16Nazhɛ eseshi-iyi umpwa-nu-boo-ko zhe Galili, no ofwo ishɛmɛ ɛtɛ ge Jisus
peni aŋ la unu.

17Aka na ta a kwụbɛ bụ, aa mama 'wɛŋ na cɛnjɛ, nɛ ɛvwɛvwɛjɛ ubwa. Ama atwa
oko na ashashɛ aba, a ta 'yajɛ waa oruwo.

18Ge Jisus zhajɛ, bɛɛ hiɛŋ aŋ, E m peni ya ụhwada we elele na namɛ na azuba
keeni unaa na namɛ nu unyizo.

19Ibɛ po zhaga ma, nda ma edenji kpaaŋ eseshi-iyi. Nda aŋ ma ubaptizim, ni
izeci Bishi, ni inɛ Yɛu keeni inɛ Mpiala mi Tijilo.

20No mbisogono aŋ ma iyi elele nɛ Ngee hi peni-unu ibɛ. Hioko ma, N namɛ ne
hiŋ tutu ukwunanga sara ga.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Mak

Mak 1

Tu'ananga tu na ga Jon Bɛnjɛ-bu-ubaptizim Enenji
(Mat 3:1-12; Luk 3:1-18; Jon 1:19-28)

1Umozhigo wa Anabarɛ Ebiye iwɛ Jisus Krast Yɛu ya Agwatana

2U namɛ gana na ta Agwatana jɛmɛ nu utakada bigesere ga Ayizaya, bɛɛ hiɛŋ,
N zhɛ ma tumwana butumwa mi nu umbe bu, na zhɛ ma bu hangana uhwaŋna.

3Rụhwụŋ ra bụtụ bu ko ra ugaga nụ ụshɛka, rɛɛ hiɛŋ, Hanga ma uhwaŋna wa
Agwangwama, nda ma uhwaŋna ata kpororo.

4Ga Jon Bɛnjɛ-bu-baptizim namɛ nụ ụshɛka baa ananga iwɛ ahaŋsa-tɛjɛshɛrɛga
iwɛ maa e gengeni aŋ iwɛwɛ ya aba maa a njɛ aŋ ubaptizim.

5Atwa cɛnjɛ tu Judia, na atwa Jɛrusalɛm bananjɛ kpaaŋ aba ɛɛ zhɛ pu bwa, ee
leni-unu iwɛwɛ ya aba, baa njɛ aŋ ubaptizim nu Urefu Jodan.

6Ga Jon bo urugono tugwuno tu na aa njɛ ne tihiŋzhe ti irihende, boo umpo embi
ubwa nu umazhɛya na aa njɛ nu u'waba, baa ya ovworo keeni meni mi iswɛ.

7Ga Jon enenji, bɛɛ hiɛŋ, Bụtụ bu ko be ci ba ne ekwunyi mi, bu n hwuri ikɛnyi,
N teni shi cɛŋ maa mo tufwurungo okwo ihwehwe ya abida ubwa o.

8Ma hi nda ubaptizim ne meni, ama bụtụ ata ubwa zhɛ ma hi nda ubaptizim na
Mpiala mi Tijilo.

Ubaptizim Jisus Keeni Tumanga tu Bwa
(Mat 3:13—4:11; Luk 3:21,22; 4:1-13)

9Na aka ata ibɛ ge Jisus banɛ nu Nazarɛt na namɛ na cɛnjɛ tu Galili, ga Jon njɛ
bu ubaptizim nu Urefu Jodan.

10Gunu ata ti ge Jisus be ci ụbanụ ne meni, baa kwụbɛ ta azuba bagwụ, Mpiala
mi tijilo mu zwe nu uhiuhiu ubwa gana ikwucime.

11Nazhɛ rụhwụŋ ru ko ru banɛ na azuba, rɛɛ hiɛŋ, Gabụ bɛ shɛ Yɛu mi nɛ Omo
lubo duwa, amɛ mi kaa lemi na bu tebiye.

12Gunu ata ibɛ Mpiala ma Agwatana mu unzhi Jisus maa zha nụ ụshɛka.

13Ge Jisus namɛ nụ ụshɛka ata jitɛ buhanda, abana ni isundɛ-ehilo, ge Setan
menji bu. Nazhɛ atumwa azuba zhajɛ aa ndanɛ bụ iyi.

Ge Jisus Suyanɛ Ekwuzhi eneshi
(Mat 4:12-22; Luk 4:14,15; 5:1-11)

14Na aba na ta a 'imɛ Jon ee kepi bu nu umwono-tishi, ge Jisus zhajɛ nu Galili,
bee enenji Anabarɛ Ebiye Agwatana, bɛɛ hiɛŋ,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana tu gwumwonu, aka ci ya maa hiɛ jɛshɛrɛjɛ-shihaŋsa shi hiŋ maa hiɛ tɛtana Anabarɛ Ebiye rishe.

16Ti ge Jisus ba zha tahaŋnụ nu ụpalanụ Itekwu Galili, baa kwụbɛ Saimon, ni yɛu-bino bwa ga Andru, ta a 'waŋ igwune ya aba ni itekwu ɛtɛ, iwɛnɛ ta a shɛ ekwuzhi.

17Ge Jisus hiɛŋ aŋ, N 'wa ma, N zhɛ ma hi nda ekwuzhi na a ima atwa.

18Ee genji n-ngwuno ma aba gunu ata aa 'wa Jisus.

19Ti ge Jisus to tuhwulo geri-be-eshe fwalaa, baa kwụbɛ Jemis yɛu Zɛbɛdi, ni yɛu-bino bwa ga Jon, ta a jɛjɛ nụ ụhaŋtụ aa nangana n-ngwuno ma aba.

20Ge Jisus suyanɛ aŋ, gunu ata ee genji bishi aba gɛ Zɛbɛdi nụ ụhaŋtụ, ta miaụŋ-mu-ugondu mu na ma lashɛga alubashɛ, aa 'wa Jisus.

Bụtụ na 'Yajɛ Mpiala mụ Wɛ

(Luk 4:31-37)

21Ti ge Jisus ne eseshi-iyi ubwa zhajɛ nu Kapanaum, ge Jisus teni nu umwono Tụ'ụlwatagwụ nụ Ụjita-ụhinjanụ, bee mbisegeni atwamwa iyi.

22Iyi nɛ ge Jisus mbisegeni aŋ dama aŋ, iwɛnɛ ti bee mbisegeni aŋ iyi nu ụhwada, shɛ gana na te embisegeni Undwa o mbisogono aŋ o.

23Bụtụ bu ko namba nu umwono ata Tụ'ụlwatagwụ na mpiala mụ wɛ mu namɛ na amɛ ubwa.

24Ibɛ bụtụ ata uganɛ, bɛɛ hiɛŋ, Imbe shɛ inee tu na bu gabụ ge Jisus bụtụ bu Nazarɛtii? Bu zhajɛ suu maa ɛtɛ njɛ ufwu? M mepi bụtụ na abɛ shɛ. Bụtụ bi Tijilo ba Agwatana abɛ shɛ.

25Ge Jisus tezhigeni mu, bɛɛ hiɛŋ, Ima ilɛmɛ, banɛ na amɛ ubwa!

26Nazhɛ mpiala ma ata mụ wɛ mi keri bụtụ ata tigbici, maa uganɛ duwa, nazhɛ maa banɛ na amɛ ubwa.

27Ibɛ po igɛhi 'imɛ atwa ata kpaaŋ aba, oo momo hoŋtongonu, ɛɛ hiɛŋ, Imbe shaanaa? Timbisogono tu ufwo ti imbe nɛɛ? Iwɛnɛ ti bee peni mipiala mụ wɛ unu nu ụhwada, maa hwụjɛ-unu ubwa!

28Gunu ata unabarɛ Jisus beni woo mburusonu no ofwo elele nu ukpeleshi cɛnjɛ tu Galili.

Ge Jisus Nɛnjɛ Atwa ofwugwo

(Mat 8:14-17; Luk 4:38-41)

29Ti ge Jisus, ne Jemis keeni Jon beni nu umwono Tụ'ụlwatagwụ, ee zhe ni ihwɛ Saimon na Andru.

30Te e'uji Saimon weci, mpiala mɛ shɛ bụ. Ee mbishi Jisus iwɛ ubwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

31Ge Jisus zhe bɛɛ imɛ bu u'ala, bɛɛ ishicinjɛ bụ. Gunu ata mpiala ma ata mi genji
bu, baa ndanɛ aŋ iyi.

32Aka na tu uwaŋna teni ụrụmɛ shɛ, atwamwa suje atwa elele na a gwumanga
keeni atwa na atumwa-ibiri namɛ na shɛmɛ sha aba aa zhajɛ no ofwo Jisus.

33Ibɛ po atwa ụshɛpwụ ata kpaaŋ ụlwatagwụ no odubo.

34Ge Jisus nɛnjɛ atwa ofwugwo a na ga 'yajɛ ụngwụ gɛnɛgɛnɛ, bee becinji du
atumwa-ibiri ofwugwo na shɛmɛ sha atwa ata. Bi leneni shi atumwa-ibiri maa
a dumanɛ iwɛ o, iwɛnɛ te e mepi bu.

Ge Jisus ba Ananga na Cɛnjɛ tu Galili

(Luk 4:42-44)

35Ge Jisus ishijɛ na aasavwungwa a'wụtụ, bee beni bee zhe no ofwo na bụtụ be
elele zasaba, baa njɛ adua apata.

36Ga Saimon na atwa vwɛ ubwa dwelekeci bu.

37Aka na to o to bu ugbe, ɛɛ hiɛŋ bụ, Atwa kpaaŋ ma bu jalakaka.

38Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Hwure ti zhe ma nyapadụ na ashɛpwụ na
gwumwongonu, iwɛ maa Ma nda du apata i'enenji, ecilo no po Ngaa zhajɛ ta.

39Ge Jisus tenenji shimwono shɛ Tụ'ụlwatagwụ shɛ na shɛ namanjɛ na cɛnjɛ tu
Galili kpaaŋ, baa nda i'enenji, baa bacɛnga du atumwa-ibiri.

Ge Jisus Nɛnjɛ Bụtụ na 'Yajɛ Ụngwụ-uwaŋna

(Mat 8:1-4; Luk 5:12-16)

40Bụtụ bu ko na 'yajɛ ụngwụ-uwaŋna zhajɛ no ofwo Jisus, bee kwuzeni bu, baa
tabwa bụ, bɛɛ hieŋ, Yaa shɛ yaa bu kwụlanɛ, bi eri bu ma nɛnga.

41Inyɛmɛnyɛmɛ ibwɛ shɛ Jisus, bee nderishinji u'ala ubwa, bee timengeni bụtụ
ata, bɛɛ hiɛŋ bụ, I n kwụlanɛ, zhɛmanana ya.

42Gunu ata ụngwụ-uwaŋna ata genji bụtụ ata baa zhɛmananɛ shɛ.

43Ge Jisus becinji bụtụ ata, baa tɛtaganɛ bụ unu duwa duwa, bɛɛ hiɛŋ bụ,

44To mbiso bụtụ be elele o. Ama zhaga meme mbiseni bunongbo, iwɛ tɛnɛnjɛ tu
na aa bụ nɛnjɛ, pana bu du iyi nɛ go Moses ihi peni-unu ibɛ, iwɛ maa ibi le
tiseyida no ofwo aba.

45Ama ta bụtụ ata beni apata, bee kwuni iwɛ ɛtɛ tu'ananga tutu boo mburusonu
iŋ no ofwo elele, iwɛbɛ po ge Jisus eri shi bo tono ya nụ ụshɛpwụ ụ'wụtụ we
elele caakwụ, ama ba nama ya no tupohondo no ofwo na bụtụ zasaba, ama tuba
atwamwa aa bananjɛ no olugwo elele aa zhaganɛ bụ.

Mak 2

Ge Jisus Nɛnjɛ Bụtụ na Tu'waba tu Bwa tu 'Wogeni

© 2008 Bible Society of Nigeria.

(Mat 9:1-8; Luk 5:17-26)

1Ti yaa namɛ gana ijitɛ imbɛnɛ, ge Jisus teneneni Kapanaum. Aka na ta atwa hwụjɛ maa bu namba ni ihwɛ.

2Ibɛ po atwa ofwugwo ụlwatagwụ pu bwa, okwo ohwolu zasaba no odubo. Ge Jisus mbishi aŋ n-ndumwa ma Agwatana.

3Ibɛ po atwa oko eneshi 'waŋnɛ bụtụ bu ko na tu'waba tu bwa tu 'wogeni aa zhajɛ pi Jisus.

4Gana na ta atwa ata eri shi o to pi Jisus iwɛ atwa ofwugwo na teleni apata, ibɛ po ee zhe aa 'yɛbɛ ukogo ata, ne eririri na ge Jisus namɛ. Aka na te e hwuwi tɛ'yɛba, ee zucinji akpa ata bụtụ ata tu'waba tu bwa tu 'wogeni weci.

5Aka na ti ge Jisus kwụbɛ rishe ra aba tɛtɛtana, bɛɛ hiɛŋ bụtụ ata tu'waba tu bwa tu 'wogeni, Ɛ-yɛu mi, e bi gengeni iwɛwɛ bu.

6Ama embisegeni Undwa oko a na gɛgajɛ apata, kwuni tuhaŋsa na shɛmɛ sha aba, ɛɛ hiɛŋ,

7Iwembe po bụtụ ga ba duma iwɛ gana ga, baa dumangana Agwatana n-ndumwa mụ wɛɛ? Gaaba eri ba gangana bụtụ iwɛwɛ ibwɛ ti yaa shɛ shɛ Agwatana kirii?

8Gunu ata ge Jisus mepi na ahaŋsa ubwa maa atwa ata a haŋsa ba iwɛ gɛnɛ ɛtɛ na shɛmɛ sha aba, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Iwembe po ahia haŋsa iyi gɛnɛ gɛ na shɛmɛ shi hiiŋ?

9Inɛ nɛ i shɛ kakayɛ maa Mɛ hiɛŋ bụụ? Mɛ hiɛŋ bụ suu e bi gengeni iwɛwɛ bu, okwo maa Mɛ hiɛŋ bụ, Ishijɛ shepi akpa bụ maa hwuri ujiyo?

10Ama maa hi mepi maa Yɛu Bụtụ 'yajɛ ụhwada nu unyizo maa gangana bụtụ iwɛwɛ ibwɛ, bɛɛ hiɛŋ bụtụ ata tu'waba tu bwa tu 'wogeni,

11Gamba m bi hiɛŋ, Ishijɛ shepi akpa bụ maa hwuri ujiyo ni ihwɛ bu.

12Bụtụ ata ishijɛ ga gunu ata, bee shepi akpa ubwa bee hwuri ujiyo ne eshe aba kpaaŋ. Ibɛ po yaa dama aŋ kpaaŋ aba, ee peni Agwatana ụjɛrụma, ɛɛ hiɛŋ, Tu ga ta kwụbɛ shɛ iyi gɛnɛ gɛ kwukwuŋ.

Ge Jisus Suyanɛ Livai

(Mat 9:9-13; Luk 5:27-32)

13Ti ge Jisus beneneni apata, bee hwuri nụ ụpalanụ itekwu, ibɛ atwa ata kpaaŋ zhe pu bwa, bee mbisegeni aŋ iyi.

14Aka na ti ge Jisus zhɛ tɛkashɛka, baa kwụbɛ Livai yɛu Alifios, tu baa jɛjɛ nu umwono na aa la ụdalụ, bɛɛ hiɛŋ bụ, N 'wa. Ge Livai ishijɛ ga baa 'wa bụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Aka na ti ge Jisus jɛjɛ nu umwono Livai baa ya iyimɛyɛ, ne ele-ụdalụ ofwugwo,
na atwa-iwɛwɛ gɛgajɛ du nu bwa medenji eseshi-iyi Jisus, iwɛnɛ te e gembi
ufwugwo ta a 'wa bụ.

16Aka na te embisegeni Undwa keeni Afarisi kwụbɛ ti ge Jisus ba ya iyimɛyɛ na
atwa ata iwɛwɛ keeni ele-ụdalụ, ee heŋteni eseshi-iyi Jisus, ɛɛ hiɛŋ, Iwembe po
baa ya iyi, baa swa ne ele-ụdalụ keeni atwa-iwɛwɛɛ?

17Aka na ti ge Jisus hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Ukekeshi buwa-bi-nibi njɛ shɛ
bụtụ na namɛ lapiya o, semi atwa na a gwumanga. N zhe shi maa ma suyana
atwa tiririri o, semi atwa-iwɛwɛ.

E Heŋteni Jisus iwɛ Ezumi Tɛnda

(Mat 9:14-17; Luk 5:33-39)

18Nazhɛ atwa oko zhajɛ pi Jisus, ee heŋteni bu, ɛɛ hiɛŋ, Eseshi-iyi Jon keeni a na
Afarisi a nda ezumi, iwembe po eseshi-iyi bu njɛ shɛ ezumii?

19Ge Jisus jishijɛ aŋ ni iheŋtene, bɛɛ hiɛŋ, Eyejilo bwolo-be-eyikwo suu a nda
hwuŋ ezumi na aka na to bwolo-be-eyikwo ta namɛ no ofwo aba? Awo, e eri shi
a nda ezumi to bwolo-be-eyikwo ta namɛ no ofwo aba o.

20Ama jita na ee shepi bwolo-be-eyikwo no olugwo aba, nazhɛ ɛɛ zhɛ a nda
ezumi.

21Za bụtụ zhɛ ba ngasa tugwuno tu ufwo maa swana tụ nu utogwo ụngwụshɛ o,
shibwonu tugwuno ta ata tu ufwo ti zhɛ ta ingɛcɛnga tugwuno ta ata tụ
ngwụshɛ, nazhɛ tụdwatwagwụ tu utogwo ata ụngwụshɛ ti zhɛ ta wụmangwụ.

22Za kaa bụtụ zhɛ bo zwono meni mụ tụ'walụ ta afwafwa mu ufwo nu
ututu ụngwụshɛ o, shibwonu meni ma ata mu ufwo mi zhɛ mo puso ututu ata,
nazhɛ meni ma ata mi zhɛ ma nda ufwu tu ututu ata hwɛɛ. Ama o zwono meni
mụ tụ'walụ ta afwafwa mu ufwo nu ututu ufwo.

E Heŋteni Jisus iwɛ Ụjita-ụhinjanụ

(Mat 12:1-8; Luk 6:1-5)

23Ti ge Jisus zhɛ tɛkashɛka ni itimɛ nɛ iyimɛyɛ te shikeni nụ Ụjita-ụhinjanu,
nazhɛ eseshi-iyi ubwa kwuni ogbongbozu iyimɛyɛ ɛtɛ tucushanga.

24(Aka na ta Afarisi kwụbɛ iŋ) ee heŋteni Jisus, ɛɛ hiɛŋ, Iwembe po eseshi-iyi bu
a nda iyi nɛ Undwa leni shi tɛnda nụ Ụjita-ụhinjanụụ?

25Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Hi ta rɛcɛ shɛ suu iyi nɛ ge Devid njɛ la na aka na
ti imunɛ gwụmɛ bụ ne eyejilo ubwa ta a zasa iyimɛyɛ?

26Bee teni nu Umwono wa Agwatana na aka na tu ga Abiata ta shɛ la uhiu wo
onongbo, ge Devid shepi ibrɛd tijilo na undwa leni shi maa binya bụtụ be elele
yɛ semi onongbo kiri, baa yɛ, bee peni du eyejilo ata ubwa.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

27Ge Jisus hiɛŋ aŋ, sasana, Bụtụ aa ndanɛ Ụjita-ụhinjanụ, shɛ Ụjita-ụhinjanụ aa ndanɛ bụtụ o.

28Iwɛbɛ po Yɛu Bụtụ shɛ Agwangwama Ụjita-ụhinjanụ du.

Mak 3

Bụtụ na U'ala Ubwa Hweteni
(Mat 12:9-14; Luk 6:6-11)

1Nazhɛ ge Jisus teneneni nu umwono Tụ'ụlwatagwụ nyajita; bụtụ bu ko namba nu umwono ata u'ala ubwa hweteni.

2Ee zweni Jisus igbɛtɛtɛ okwo bi zhɛ ba nɛnga bụ nụ Ụjita-ụhinjanụ, iwɛ maa a suyanɛ bụ ụshɛrɛya.

3Ge Jisus hiɛŋ bụtụ ata u'ala ubwa hweteni, Ishijɛ shikono na ashashɛ.

4Ge Jisus heŋteni atwa ata, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Undwa leni suu maa bụtụ na nda iyi ibiye nụ Ụjita-ụhinjanụ okwo iyi iwɛ? Maa e bicinji suu bụtụ okwo maa a kwụnɛ? Ee sumengenji bu.

5Aka na ti ge Jisus mbiyanganɛ aŋ ni isɛbwɛ ta amɛ ubwa hashɛganụ, iwɛnɛ ta shɛmɛ sha aba shɛ shɛshɛpanɛ. Bɛɛ hiɛŋ bụtụ ata, Ndarɛshɛnga u'ala bụ. Bee nderishinji uŋ ga, waa zhɛmananɛ.

6Afarisi keeni atwa Hɛrod beni gunu ata, aa njɛ ushaura iwɛ uhiuhiu Jisus gana na i shɛ maa a kwụnɛ bụ. (Mak 12:13.)

Ge Jisus Nɛnjɛ Atwa ofwugwo nụ Ụpalanụ Itekwu

7Ge Jisus gwuleneni nụ ụpalanụ itekwu abana ne eseshi-iyi ubwa. Atwa ofwugwo ụ'wụtụ bananjɛ nu Galili, tu Judia, aa 'wa bụ.

8Atwamwa bananjɛ du nu Jɛrusalɛm, ti Idumia, ti hileniye Jodan, ta shɛnguwa shɛ na shu rungwutwonu Taya keeni Saidụn, ɛɛ zhɛ pi Jisus, iwɛnɛ ta a hwụjɛ iyi nɛ baa ndangana kpaaŋ.

9Nazhɛ ge Jisus mbishi eseshi-iyi ubwa maa ga a shapɛrɛganɛ bụ ụhaŋtụ uko ugwumwa, iwɛ maa kede atwa ofwugwo ata na hwungwulangana bu o.

10Atwa elele na igwumɛgwumɛ ya pana ụbaụta, a fwụrụganɛ bụ, iwɛ maa e timengeni bu, iwɛnɛ tu baa nungwa atwa ofwugwo.

11Aka na ta bụtụ bu ko na mpiala mụ wɛ mu namɛ na amɛ ubwa kwụbɛ Jisus, bee leyi nɛ ɛvwɛvwɛjɛ ubwa, baa uganɛ, bɛɛ hiɛŋ, Gabụ bɛ shɛ Yɛu ya Agwatana.

12Ge Jisus tɛtaganɛ mpiala ma ata mụ wɛ unu maa kede mɛ njɛ iyi nɛ maa atwa mepi bu o.

Ge Jisus Teri Atumwa Umpwa-na-ba-eyebi
(Mat 10:1-4; Luk 6:12-16)

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13Ti Ge Jisus munji ni ishɛmɛ, baa mama suyananɛ atwa na baa jala nu uda ubwa, ɛɛ zhɛ pu bwa.

14Bee teri eseshi-iyi umpwa-na-ba-eyebi maa a nama nu bwa, [aba du boo po izeci maa atumwa], iwɛ maa bu na tumwangana aŋ utumwa, maa a na ananga du iwɛ ya Agwatana.

15Bee peneneni aŋ du ụhwada maa a na bacɛnga atumwa-ibiri.

16Nzeci me eseshi-iyi ata umpwa-na-ba-eyebi bee teri na: Ga Saimon (na bee keeni izeci ti ga Pita);

17ne Jemis yɛu Zɛbɛdi, ni yɛu-bino bwa ga Jon, (anaa na bee keeni izeci ta Bonejɛs, inɛɛ nɛ ecilo ibɛ shɛ Miaụŋ mu Uto,)

18na Andru, ne Filip, na Batolomu, na Matiu, no Tomas, ne Jemis yɛu Alifios, na Tadios, na Saimon bụtụ bi Kenan,

19keeni Judas Iskariot na senji bu ne tidere.

Ɛ Hiɛŋ maa Uhiu wa atumwa-ibiri Namɛ na Amɛ Jisus

(Mat 12:22-32; Luk 11:14-23; 12:10)

20Ti ge Jisus teni ni ihwɛ, ofwugwo ụ'wụtụ ụlwananụ, ibɛ po ee eri shi a ya okwo iyimɛyɛ.

21Aka na ta atwa ubwa hwụjɛ, aa zhajɛ maa e shepi bu, iwɛnɛ ta atwamwa hiɛŋ maa ba sụma-ụmpɛ.

22Aka na te embisegeni Undwa a na banɛ nu Jɛrusalɛm zhajɛ, ɛɛ hiɛŋ, Uhiu wa atumwa-ibiri namɛ na amɛ Jisus, asha tedure nu ukpahiŋ uhiu wa atumwa-ibiri baa bacɛnga atumwa-ibiri.

23Ge Jisus suyanɛ aŋ, baa manganganɛ aŋ n-ndumwa, bɛɛ hiɛŋ, Gana naa ge Setan eri ba bacɛnga Setan?

24Yaa shɛ cɛnjɛ-ta-tugwama tu ko tu mama sukakanụ, asha cɛnjɛ-ta-tugwa ta ata ti eri shi to shikono.

25Yaa shɛ kaa ihwɛ ike mama sukakanụ, asha ihwɛ ɛtɛ du eri shi yo shikono.

26Yaa shɛ ge Setan hwayɛgwa maa mama sukakana, boo momo bogwu, asha bi eri shi du bo shikono, asha ukwunanga ubwa ta ya.

27I zasa bụtụ na eri bo tono nu umwono bụtụ na yajɛ ukpahiŋ maa sugo i'wɛŋnɛ ibwɛ o, ti yaa shɛ shɛ aka na bee umpi tugwo bụtụ ata bu ukpahiŋ, nazhɛ bɛɛ zhɛ ba ala maa sugo i'wɛŋnɛ ibwɛ.

28Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, ɛ zhɛ a gangana atwa iwɛwɛ ye elele nɛ aa nda keeni n-ndumwa mụ wɛ me elele mu na aa dumanga

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

29Ama bụtụ be elele na ba dumangana Mpiala mi Tijilo n-ndumwa mụ wɛ, a zha shɛ a gangana bu kwukwuŋ. Ama n-ndumwa mụ wụmɛ bụ iwɛ iwɛwɛ ibwɛ unyizo-nom.

30Iwɛnɛ ta atwa oko hiɛŋ maa mpiala mụ wɛ mu namɛ na amɛ Jisus.

Bino Jisus, na Miaụŋ-mo-bino Bwa
(Mat 12:46-50; Luk 8:19-21)

31Nazhɛ bino Jisus, na miaụŋ-mo-bino bwa zhajɛ ee shikekeni no tupohondo, aa tumwanɛ butumwa maa a suyanɛ Jisus.

32Atwa ofwugwo ta kaa gɛgajɛ rungwutwonu Jisus, ee mbishi bu, ɛɛ hiɛŋ, Bino bu, na miaụŋ-mo-bino bu keeni angwụfwụ bụ ye shikekeni no tupohondo a ma bu jalakaka.

33Ge Jisus jishijɛ aŋ ni iheŋtene, bɛɛ hiɛŋ, Gaaba shɛ bino mi, na miaụŋ-mo-bino mi keeni angwụfwụ mii?

34Ge Jisus mbiyanganɛ atwa ata gɛgajɛ u rungwutwonu bu, bɛɛ hiɛŋ, Bino mi, na miaụŋ-mo-bino mi keeni angwụfwụ mi na!

35Bụtụ be elele na ba nda ukwulana wa Agwatana, ubwa shɛ yɛu-bino mi, na bụngwụfwụ mi keeni bino mi.

Mak 4

N-ndumwa Tumanganjɛ iwɛ Bɛbɛrɛ
(Mat 13:1-9; Luk 8:4-8)

1Aka na ta atwa ofwugwo ụ'wụtụ ụlwatagwụ pi Jisus nụ ụpalanụ itekwu, iwɛbɛ po ge Jisus teni nụ ụhaŋtụ uko baa jɛjɛ, atwa ata kpaaŋ tuba tileni na cɛnjɛ to gwumwonu itekwu ɛtɛ. Bee kwuneneni aŋ iyi timbisogono.

2Bee mbisegeni aŋ iyi ifwugwo nu n-ndumwa tumanganjɛ, bɛɛ hiɛŋ aŋ.

3Hwulaga ma! Bɛbɛrɛ beni maa 'waŋtanga izɛgwu.

4Aka na tu baa 'waŋtanga izɛgwu ɛtɛ, inee ike 'waŋtagwụ nụ ụzalụ uhwaŋna, ibɛ po shanụnụ shɛ zhajɛ shee zenji iŋ shaa yɛ.

5Inee ike 'waŋtagwụ na cɛnjɛ ta atayɛ, no ofwo na cɛnjɛ ti inshi shi. Gunu ata yɛɛ unshɛ, ama cɛnjɛ kaa ti inshi shi.

6Aka na tu uwaŋna cɛ woo hwoŋzhinji iŋ, iwɛnɛ te tini ti ibɛ ti iri shi, ye hweteni.

7Inyɛ izɛgwu 'waŋtangwụ na ashashɛ esepi, esepi waŋnɛ ni ibɛ aa mɛcɛ iŋ, i meci shi o.

8Inyɛ izɛgwu 'waŋtagwụ na cɛnjɛ ti biye, yaa waŋnɛ, yaa 'yajɛ u'waba. Inee ike meci talacɛ, inee ike meci dupu-ne-eshe-umpwa, inee ike meci dipi-yebi.

9Nazhɛ ge Jisus hiɛŋ aŋ, Bụtụ na 'yajɛ acɛbɛ maa hwuga, ga hwuga.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Ecilo N-ndumwa ma ata Baa Manganjɛ
(Mat 13:10-17; Luk 8:9,10)

10Aka na ti ge Jisus vwɛ bwooko, ibɛ atwa na rungwutwonu bu, keeni eseshi-iyi ubwa umpwa-na-ba-eyebi, heŋteni bu ecilo n-ndumwa ma ata baa manganjɛ.

11Ge Jisus Jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, E hi peni iyi tusweci Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana maa hi mepi iŋ, ama tuba o mbiso atwa tupohondo iyi elele nu n-ndumwa tumanganjɛ.

12Iwɛ maa okwo aa ngbaracɛ, kede a kwụbɛ, iwɛ maa okwo aa hwụjɛ kede e eshiciji. Shibwonu ɛ zhɛ a jɛshɛrɛga a zhagana Agwatana maa gangana aŋ iwɛwɛ ya aba.

Ge Jisus Eshicigeni Aŋ Ecilo N-ndumwa ma ata ma Bɛbɛrɛ Baa Manganjɛ
(Mat 13:18-23; Luk 8:11-15)

13Ge Jisus heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Hi te mepi shi ecilo n-ndumwa mu ga Ngaa manganjɛ hŋ? Asha gana naa ɛhi zhɛ hia nda maa hi mepi ecilo n-ndumwa tumanganjɛ me elelee?

14Bɛbɛrɛ shɛ ụsụbwa bụtụ na ba ananga n-ndumwa ma Agwatana.

15Atwa na shɛmɛ sha aba shɛ sụbɛ ụzalụ uhwaŋna, aba shɛ atwa ata ee mbishi iwɛ ɛtɛ, aka na ta a hwụjɛ iŋ, ge Setan ba zhajɛ gunu ata ba vwaga iwɛ ɛtɛ ee ge mbishi aŋ.

16Atwa na shɛmɛ sha aba shɛ sụbɛ cɛnjɛ ta atayɛ, aba shɛ atwa ata ee mbishi iwɛ ɛtɛ, aka na ta a hwụjɛ iŋ, a lashɛga iŋ nu unyasa.

17Ama iwɛ ɛtɛ kaa zasa ikɛnyi na shɛmɛ sha aba tebiye o, ama ti yaa namɛ aka fwalaa, ibɛ ụbaụta keeni tɛshɛka tɛ zhaganɛ aŋ iwɛ n-ndumwa ma ata, gunu ata yaa njɛ aŋ ukwurishi, ee leyegeji.

18Atwa na shɛmɛ sha aba shɛ sụbɛ cɛnjɛ te esepi, aba shɛ atwa ata ee mbishi iwɛ ɛtɛ. Aka na ta a hwụjɛ iŋ,

19tɛtɛtaga ti iyi unyizo ga, ne eshe-iyi uduciya, keeni ukwedeyi maa a 'yaga inyɛ iyi teni na shɛmɛ sha aba, yaa mɛcɛ iwɛ ɛtɛ, i meci shi ya o.

20Atwa na shɛmɛ sha aba shɛ sụbɛ cɛnjɛ ti biye, aba shɛ atwa ata ee mbishi iwɛ ɛtɛ, ee leshiji iŋ. Ee meci, mo tu ko tu namɛ talacɛ, mo tu ko tu namɛ dupu-ne-eshe-umpwa mo tu ko tu namɛ dipi-yebi.

Ụsụtụla na Ee Shiyeni Tuta tu Umudu
(Luk 8:16-18)

21Ge Jisus heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, A 'waŋnɛ suu hwuŋ ụsụtụla maa ee shiyeni uŋ tuta tu umudu, kwo kaa tuta to ogodo? Shɛ maa e peteni uŋ suu nu uteburu-ụsụtụla.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

22Iyi elele nɛ ee sweci, ɛ zhɛ vwɛ iŋ jitoo ko caakwụ. Iyi elele nɛ kaa ee urigeni, ɛ zhɛ o ushigo iŋ jitoo ko tilɛɛ.

23Bụtụ be elele na 'yajɛ acɛbɛ, ga shɛlaga.

24Ge Jisus hiɛŋ aŋ, No shiyono ma iyi nɛ ahia hwuga eshe. Ne bimenji na ahia mangangana atwa iyi, nu bwa du ɛɛ zhɛ ma hi mangangana, ɛ zhɛ du a kaana.

25Bụtụ na 'yajɛ iyi, ubwa ɛɛ zhɛ a pananana. Ama bụtụ na zasa iyi, okwo inɛɛ nɛ baa ga 'yagawa ɛ zhɛ a lashɛga iŋ ni i'ɛlɛ ibwɛ.

N-ndumwa Tumanganjɛ iwɛ Izɛgwu nɛ unshɛ Inɛɛ nɛ Kaa waŋnɛ

26Ge Jisus mbishi aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana tɛ shɛ gana bụtụ na ba 'waŋtanga izɛgwu na cɛnjɛ.

27Bu no woto malabụ nụ ụjita, bi nɛ zhinjɛ nu uwaŋna. Izɛgwu ɛtɛ tuba yɛ unshɛ, i na waŋna, ubwa kaa mepi shi gana na yaa nda ba.

28Cɛnjɛ ta unsa iyi ni ikɛnyi tuba. Hiiŋ, yɛ unshɛ, nazhɛ ya ta shifubo, nazhɛ ya mata, nazhɛ izɛgwu ibɛ ya na.

29Ama aka na ta tụ'walụ ti ibɛ tɛ nɛ ya, gunu ata agwuma ehilo ata bɛ vwɛ ya ufwuya, asha tugwubo ti ci ya.

N-ndumwa Tumanganjɛ iwɛ Buzagwụ bu Mustad
(Mat 13:31,32; Luk 13:18,19)

30Ge Jisus heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Imbe kwuŋ ɛti zhɛ ta manga Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana maa tụ sụbɛɛ? Kwo kaa n-ndumwa mu naa kwuŋ ɛti zhɛ ta manganganɛ tụ maa tụ sụbɛɛ?

31Tụ sụbɛ bụzagwụ bu mustad bu ko na 'nyanɛ uhwuri izɛgwu ye elele nɛ namɛ nu unyizo ga hwɛɛ.

32Ama aka na ta a bɛrɛ bụ, baa waŋnɛ ya bee hwuri iyi elele nɛ namɛ ni itimɛ ɛtɛ, harɛ yaa 'waŋ ya a'walụ a'wụtụ a'wụtụ. Ibɛ du shanụnụ sha ta tuhwurugwo nu uhwuŋnu ubwa.

33Nu n-ndumwa mu ufwugwo tumanganjɛ gana ga, ge Jisus mbishi atwa n-ndumwa ma Agwatana, gana na te e eri a hwuga.

34Ge Jisus mbishi shi aŋ iwɛ uzawa n-ndumwa tumanganjɛ o, ama tuba bɛ bwɛjɛ eseshi-iyi ubwa ecilo iyi elele ne tusweci.

Uvwugo Keeni Itekwu Hwujɛ-unu Jisus
(Mat 8:23-27; Luk 8:22-25)

35Aka na tụ ụrụmɛ shɛ jita ata, ge Jisus hiɛŋ eseshi-iyi ubwa, Hwure ti keshi ma hileniye.

36Ee genji ga ufwugwo wa atwa ata tileni, ee shepi Jisus nụ ụhaŋtụ, baa zhagajɛ na aba. Inyɛ ihiɛŋtu du zhagajɛ nu una aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

37Eshigiri uvwugo ụ'wụtụ kwuni tɛnda, ibɛ po adanga o zwogono ụhaŋtụ, meni ma jala ụhaŋtụ tishino.

38Ama ge Jisus ni ikɛnyi ibwɛ tuba namɛ ne ekwunyi ụhaŋtụ boo woto malabụ nu utudu. Ɛɛ zhingicinjɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ bụ, E-Bimbisegeni, ibi te shi suu tɛ ɛti zhɛ te ilono?

39Nazhɛ ge Jisus zhinjɛ, bee tezhigeni uvwugo ata, bɛɛ hiɛŋ itekwu, Nama saiiŋ! Gunu ata uvwugo ata hwuwowu, nazhɛ itekwu gwuriseni suu.

40Ge Jisus heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Iwembe po ahia nda inyɛsɛ i ci gana gaa? Asha hi ta zasa waa rishe-tɛtɛtana hŋ?

41Ibɛ po inyɛsɛ shɛ atwa ata duwa duwa, oo momo hoŋtongonu ɛɛ hiɛŋ, Gaaba na yaa? Tu uvwugo keeni itekwu a hwụjɛ-unu ubwa.

Mak 5

Ge Jisus Nɛnjɛ Bụtụ na 'Yajɛ Mpiala mụ Wɛ

(Mat 8:28-34; Luk 8:26-39)

1Aka na ti ge Jisus ne eseshi-iyi ubwa keshi hileniye itekwu ɛtɛ, ee teni cɛnjɛ ta atwa Gɛrasa.

2Aka na ti ge Jisus banɛ nụ ụhaŋtụ, gunu ata bụtụ bu ko na mpiala mụ wɛ mu namɛ na amɛ ubwa banɛ nu u'uye baa twa nu bwa.

3Ne e'uye kiri bụtụ ata ba nama. Za bụtụ be elele na eri bo umpo bu, okwo ogbo e eri shi a ta bụ o.

4A shana aa ta bụ ashɛnjɛ no shigbo, ama bo dwotwogonu shigbo, baa dwatwaga ashɛnjɛ. Za bụtụ na 'yajɛ ukpahiŋ maa gɛgɛcɛnga bụ o.

5Aka elele ba nama ne e'uye, tu nshama, tụ ụjita tu uwaŋna. Bu na ugaga, bu na mama shɛlanga atayɛ.

6Aka na ta bụtụ ata kwụbɛ Jisus taa dụlụ, bee gezhiji bee kwuzeni bu.

7Baa uganɛ duwa, bɛɛ hiɛŋ Jisus, Imbe shɛ inee mi na bụ gabụ ge Jisus Yɛu ya Agwatana na Hwuri Kpaaaŋ? Ma bu tabwa ni izeci ya Agwatana, to mo mbisono ụbaụta duwa o.

8Bɛ jɛmɛ iwɛ gɛ, iwɛnɛ ti ge Jisus hiwaŋ mụ, Gabụ mpiala mụ wɛ, banɛ na amɛ bụtụ ga.

9Nazhɛ ge Jisus unseni mu, bɛɛ hiɛŋ, Gana naa ɛɛ hiɛŋ izeci buu? Mɛɛ jishijɛ Jisus, mɛɛ hiɛŋ, Ɛ hiɛŋ izeci mi ti ga Lijon, iwɛnɛ te eti gembi ufwugwo.

10Nazhɛ mpiala ma ata mu tabwa Jisus maa kede bacɛnga mụ na cɛnjɛ ta ata o.

11Nkomu mu ufwugwo mi tileni ne embi ishɛmɛ ike nɛ namɛ apata maa yaga.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12Nazhɛ mpiala ma ata mụ wɛ mu tabwa Jisus, mɛɛ hiɛŋ, Utu tumwanɛ ka maa
to tono na shɛmɛ sho nkomu mu ga.

13Gunu ata ge Jisus leneni mu. Ibɛ po mpiala ma ata mụ wɛ mu bananjɛ mee
tenenji na shɛmɛ sho nkomu ma ata. Nkomu ma ata kaa mi ci ugbaa uko, maa
hwayɛgwa mee gezhiji, mee zwi nu ugbongboro, maa 'waŋ ni itekwu ɛtɛ, mee
'wi.

14Nazhɛ atwa na ga biga nkomu ma ata gezhiji ee zhe aa jɛmɛ iwɛ ɛtɛ nụ
ụshɛpwụ ụ'wụtụ te shihilo. Ibɛ po atwamwa zhajɛ maa a kwụbɛ iyi nɛ teni.

15Aka na ta atwa ata zhajɛ pi Jisus, aa kwụbɛ bụtụ ata bo orizhonu na ga 'yajɛ la
Lijon, tu baa jɛjɛ, bee urigeni tugwuno, baa namɛ fwaaŋ; nazhɛ inyɛsɛ shɛ aŋ.

16Ibɛ po atwa na kwụbɛ iwɛ ɛtɛ zhe ee mbishe atwamwa iyi nɛ teneni bụtụ ata
bo orizhonu, ti iwɛ nkomu ma ata.

17Ibɛ po atwa cɛnjɛ ta ata kwuni Jisus tutabwa maa ga bana na cɛnjɛ ta aba maa
hwulo nyapadụ.

18Aka na ti ge Jisus teni nụ ụhaŋtụ, nazhɛ bụtụ ata ga 'yajɛ la mpiala mụ wɛ
tabwa Jisus maa 'wa bụ.

19Ge Jisus leneni shi bu o, ama bi hiɛŋ bụ, Zhaga jiyo ni ihwɛ bu maa mbishi atwa
bu iyi i'wɛtwɛ nɛ Agwangwama ubu ndanɛ, gana na bee hieci inyɛmɛnyɛmɛ bu.

20Ibɛ po bụtụ ata sanɛ ga, bee kwuni iyi i'wɛtwɛ nɛ ge Jisus ndanɛ bụ tu'ananga
ni Dikapolis. Yaa dama atwa kpaaŋ.

Yɛu-yo-o Jairos, ne Biyikwo na Timengeni Utogwo Jisus

(Mat 9:18-26; Luk 8:40-56)

21Aka na ti ge Jisus teni nụ ụhaŋtụ, bee keshi hileniye, ufwugwo ụ'wụtụ
ụlwatagwụ sasana pu bwa tu baa namɛ nụ ụpalanụ itekwu ɛtɛ.

22Nazhɛ bụtụ bu ko na ashashɛ ehiu umwono Tụ'ụlwatagwụ na ɛɛ hiɛŋ izeci
ibwɛ, ga Jairos zhajɛ pi Jisus. Aka na tu baa kwụbɛ Jisus, bee leyi nɛ ɛvwɛvwɛjɛ
ubwa.

23Baa tabwa Jisus duwa, bɛɛ hiɛŋ bụ, Yɛu mi yo o nɛ ta gwumwa, zhɛ ba tu'wo.
Sukwu sukwu, zhajɛ ka maa peteni bu i'ɛlɛ bu iwɛ maa zhɛmanana.

24Ge Jisus sanɛ ga nu bwa. Ama atwa ofwugwo ụ'wụtụ 'wa Jisus aa
hwụngwụlangana bụ.

25Biyikwo bu ko namba ba bana mehieŋ shiywa umpwa-na-shɛba-shi-yebi.

26Biyikwo ata nduwa ụbaụta duwa, baa njɛ i'wɛŋnɛ ibwɛ ye elele ufwu na awa-
inibi ofwugwo. Ama ụngwụ ubwa kaa debeji shi o, ama wa wụmangwụ ga
tụwụmangwụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

27Aka na te biyikwo ata hwụjɛ unabarɛ Jisus, baa zhajɛ na aba Jisus na ashashɛ ufwugwo ata, bee timengeni utogwo Jisus.

28Iwɛnɛ ti bɛ; hiɛŋ, Okwo utogwo ubwa ubaba Ngee timengeni hwayɛ, N zhɛ ma zhɛmanana.

29Gunu ata mehieŋ mu bwa mu na mu ga zhɛnga mu dwa, baa hwụjɛ kaa du na tu'waba tu bwa maa ụngwụ ubwa hwuwowu.

30Gunu ata kaa du ge Jisus mepi maa ukpahiŋ beni na tu'waba tu bwa. Ge Jisus jishirijɛ na ashashɛ ufwugwo ata, bɛɛ hiɛŋ, Gaaba timengeni utogwo muu?

31Ibɛ po eseshi-iyi ubwa jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Bụ kwụbɛ yibwa ufwugwo ga ma bu hwụngwụlangana hŋ, ɛbi tɛ hiɛŋ waa maa, Gaaba n timengenii?

32Ge Jisus ba mbiyangana maa kwụba bụtụ ata njɛ iŋ.

33Ibɛ po biyikwo ata zhajɛ, baa zhɛgɛda, iwɛnɛ ti inyɛsɛ shɛ bụ, iwɛnɛ ti bee mepi iyi nɛ teneni bu. Baa zhajɛ, bee leyi nɛ ɛvwɛvwɛjɛ Jisus, bee mbishi Jisus iwɛ-tɛkana elele kpaaŋ.

34Ge Jisus hiɛŋ bụ, Ɛ-yɛu mi yo o, rishe rụ bụ tɛtɛtana rụ bụ nɛnjɛ. Zhaga ya na amɛ-olom, bu zhɛmananɛ ụngwụ bụ.

35Aka na ti ge Jisus ta duma iwɛ ɛtɛ, ibɛ atwa oko banɛ ni ihwɛ uhiu we ebe umwono Tụ'ụlwatagwụ aa zhajɛ, ɛɛ hiɛŋ bishi bi yɛu ye ebe ya gwuma, Yɛu bu uwo. Iwembe po abu ta zuga waa Bimbisegenii?

36Ama ge Jisus 'wa sụ iwɛ nɛ atwa ata jɛmɛ o. Bɛɛ hiɛŋ uhiu ata umwono Tụ'ụlwatagwụ, Ta nda inyɛsɛ o, tɛtana yibwa rishe kiri.

37Ama ge Jisus leni shi maa bụtụ be elele 'wa bu o, semi ga Pita, ne Jemis, na Jon yɛu-bino Jemis.

38Aka na te e ci ihwɛ ɛtɛ, ge Jisus kwụbɛ ta atwamwa a nda ti'nyama, aa twagana-u'wo, aa ugagaga duwa.

39Aka na ti ge Jisus teni nu umwono ata, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Iwembe po ahia nda ti'nyama, ahia twagana-u'woo? Yɛu gɛ kaa 'wi shi, malabụ kwakwa boo woto.

40Aa hiɛnjɛ bụ ilɛtu ya asada. Ama aka na ti ge Jisus unzhi aŋ kpaaŋ maa e beni no tupohondo, nazhɛ be zeriji bishi keeni bino bi yɛu ɛtɛ medenji atwa na ga namɛ nu bwa, bee teni no ofwo ata yɛu ɛtɛ namɛ.

41Nazhɛ ge Jisus imɛ yɛu ɛtɛ u'ala, bɛɛ hiɛŋ bụ, Talita koum, (ecilo ibɛ shɛ, Ɛ-yɛu-yo-o nɛ ta gwumwa M bi hiɛŋ, Ishijɛ.)

42Nazhɛ yɛu ɛtɛ yo o ishijɛ yee shikeni, yee kwuni du tahaŋnụ tizha. Iwɛnɛ ti yɛu ɛtɛ namwawaŋ shiywa umpwa-na-shɛba-shi-yebi te e meci bu. Gunu ata yaa dama atwa ata tebiye.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

43Ge Jisus tɛtaganɛ atwa ata unu tebiye maa kede e mbishi bụtụ be elele iwɛ ɛtɛ o. Nazhɛ bɛɛ hiɛŋ aŋ, Pana bu ma iyimɛyɛ maa ya.

Mak 6

A Lacɛ Jisus nu Nazarɛt
(Mat 13:53-58; Luk 4:16-30)

1Ti ge Jisus beni apata, bee gwuri nu ụshɛpwụ ubwa. Eseshi-iyi ubwa 'wa bụ.

2Tụ Ụjita-ụhinjanụ ci, ge Jisus kwuni atwa iyi timbisogono nu umwono Tụ'ụlwatagwụ. Ibɛ po iwɛ ubwa dama atwa ofwugwo a na hwụjɛ iŋ, ɛɛ hiɛŋ, Cee bụtụ ga seshi ijɛɛ? Ti'inta ti imbe nɛ ee peni bu upo baa nda ugondu wa arụhwajɛ i ci gana gaa?

3Shɛ ubwa maa shɛ bishebi ata, yɛu Meri, shɛ ubwa suu shɛ batagwụ ba ata Jemis, no Josɛs, no Juda keeni Saimon? Shɛ angwụfwụ ubwa na suu namɛ no tu epe? Ibɛ po iwɛ ubwa tatụlanụ sụ aŋ, aa lacɛ bụ.

4Ge Jisus hiɛŋ aŋ, Bigesere vwụnjɛ shɛ ụjɛrụma o, semi no ofwo na ee meci bu, keeni na ashashɛ atwa ubwa, ta atwa ihwɛ ibwɛ.

5Iwɛ ecilo ata ge Jisus eri shi ba nda ugondu wa arụhwajɛ duwa apata o, semi i'ɛlɛ kwakwa bee petengeni no ohiuhiu agwumanshɛ na twa sụ ofwugwo baa nɛnjɛ aŋ.

6Yaa dama Jisus iwɛnɛ ta a tɛtanɛ shɛ bụ rishe.

Ge Jisus Tumwanɛ Eseshi-iyi Ubwa Utumwa
(Mat 10:5-15; Luk 9:1-6)

Ge Jisus rinji na ashɛpwụ na rungwutwonu apata, boo mbisogono atwamwa iyi.

7Baa suyanɛ eseshi-iyi umpwa-na-ba-eyebi pu bwa, baa tumwanganɛ aŋ utumwa atwa eyeyebi. Bee peni aŋ du ụhwada maa a lasụ mpiala mụ wɛ.

8Ge Jisus peni du eseshi-iyi ubwa unu maa kede a 'waŋna iyi elele na tahaŋnụ ta aba o, semi shekwute kiri. Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Ta 'waŋna ma iyimɛyɛ, okwo ulapa, okwo ukwuribi na shɛrɛta she embi hiŋ o.

9Ama hwuŋtongono ma shibida, to urogono ma n-nduka mi yeyebi o.

10Ge Jisus hiɛŋ aŋ, Ofwo elele na ehi zhe, ehi teni ni ihwɛ, nama ma apata uuwa i ci aka na ɛhi zhɛ hia bana apata.

11Ofwo elele na ehi teni, ee hi le shi, kwo kaa aa hwụjɛ shɛ iwɛ hiŋ, bana ma apata, bibizo ma opwupwutu shivwɛvwɛjɛ shi hiŋ maa e hi le tiseyida no ofwo aba.

12Nazhɛ eseshi-iyi ubwa beni ga ee enenji maa ga atwa jɛshɛrɛjɛ-shihaŋsa sha aba.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13Ee becenje atumwa-ibiri ofwugwo, ee zwegeni manɛbɛ ma buta no ohiuhiu atwa ofwugwo a na a gwumanga, aa nɛnjɛ aŋ.

Tu'wo tu Jon Bɛnjɛ-bu-ubaptizim
(Mat 14:1-12; Luk 9:7-9)

14Aka na ta Agwuma Hɛrod hwụjɛ unabarɛ Jisus iwɛnɛ ti izeci Jisus beni urishi na cɛnjɛ ta ata. Ibɛ po atwa oko hiɛŋ, Ga Jon bɛnjɛ-bu-ubaptizim ubwa hiɛ no tu'wo, ibɛ po ukpahiŋ ga wa nda ugondu tedure nu bwa.

15Ama atwa oko hiɛŋ, Ge Elaija, atwa oko hiɛŋ, Bụtụ bu ko na ashashɛ egesere angwụshɛ baa shɛ.

16Ama aka na ti gɛ Hɛrod hwụjɛ iŋ, bɛɛ hiɛŋ, Ga Jon ata Ngee mwi la uhiuhiu, ubwa hiɛ.

17Iwɛnɛ ti gɛ Hɛrod tumwanɛ la atwa aa 'imɛ Jon ee kepi bu nu umwono-tishi iwɛ Hɛrodias biyikwo bi yɛu-bino bwa ge Filip, iwɛnɛ ti bee zeni bu.

18Ga Jon mbishi Hɛrod, bɛɛ hiɛŋ, Undwa leni shi maa zeni biyikwo bi yɛu-bino bu o.

19Iwɛbɛ po gɛ Hɛrod ba lụma ya Jon, baa jala maa kwụna bụ, ama bi eri shi kaa ba kwụna bu o.

20Gɛ Hɛrod kaa ba nda inyɛsɛ Jon, iwɛnɛ ti bee mepi maa ga Jon shɛ bụtụ bi tiririri keeni bụtụ bi tijilo, iwɛbɛ po baa ima bụ u'ala tebiye. Okwo tu n-ndumwa mu Jon ma gwumana Hɛrod, gɛ Hɛrod kaa ba jala waa maa bu na hwuga n-ndumwa mu Jon nu unyasa aka elele.

21Aka na ti gɛ Hɛrod teyinje ụjita tumata tu bwa, baa ndanɛ azhɛgba ubwa, ne ehiu asaza, keeni ehiu Galili iyimɛyɛ, apata tuba gɛ Hɛrodias gwushiji ya ohwolu.

22Aka na ti yɛu-yo-o hɛrodias teni baa hiɛbɛ tɛhiɛba, tɛhiɛba tu bwa kaa tu kwụlanɛ Hɛrod, na atwa na tileni a ya iyimɛyɛ nu bwa. Ibɛ po agwuma gɛ Hɛrod hiɛŋ owo ata, N lụpɛ iyi elele nɛ aba jala, N zhɛ ma bu pana iŋ.

23Gɛ Hɛrod du to-tuwa, bɛɛ hiɛŋ bụ, Iyi elele nɛ ɛbi zhɛ bu ma n lụpa, okwo tutu ashashɛ cɛnjɛ-ta-tugwama ti mi, N zhɛ ma bu pana iŋ!

24Ibɛ po yɛu ɛtɛ yo o beni yee zhegeni bino bwa, bee heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Imbe Ngɛɛ zhɛ ma lụpa agwumaa? Bino bwa jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Ga shɛ uhiuhiu Jon ata ba nda ubaptizim.

25Ibɛ po yɛu ɛtɛ beni kakayɛ gunu ata, bee teni pa agwuma, bɛɛ hiɛŋ bụ, I n kwụlanɛ maa n shiyeneni uhiuhiu Jon ubaptizim nɛ ɛkpɛtɛ hwuwayɛ hwuwayɛ go.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

26Ama amɛ agwuma hashɛganụ tebiye iwɛ tuwa tu na boo go towo ne eshe atwa na gɛgajɛ a ya iyimɛyɛ nu bwa. Ibɛ po bee jeri shi ya maa nyasa yɛu ɛtɛ iyi nɛ baa lụpɛ bụ.

27Ibɛ po agwuma tumwanɛ busaza bu ko, bee peni bu unu maa ga zha u mwe uhiuhiu Jon nu umwono-tishi.

28Ibɛ po busaza ata sanɛ ga nu umwono-tishi, bee mwe uhiuhiu Jon, bee shiyeni uŋ nɛ ɛkpɛtɛ, bee peni yɛu ɛtɛ towo, nazhɛ yɛu ɛtɛ shepi uŋ bee peni bino bwa.

29Aka na te eseshi-iyi Jon hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, aa zhajɛ ee shepi ru'wo ru bwa ee ni ru nu u'uye.

Ge Jisus Peni Atwa igbɛɛ-iyebi-na-akpakwụ-a-ta iyimɛyɛ

(Mat 14:13-21; Luk 9:10-17; Jon 6:1-14)

30Nazhɛ atumwa Jisus ụlwatagwụ pu bwa, ee swegeni bu iyi elele nɛ ɛɛ njɛ keeni iyi nɛ ee mbisegeni atwa.

31Ge Jisus hiɛŋ aŋ, Zhajɛ ma tugwo zalụ bu ko no ofwo na bụtụ zasaba ahiɛba hiɛba, maa hi to ụhinjanụ cwɛŋ. Iwɛnɛ ta atwa na a zhajɛ o hwulo gembi ofwugwo, hi beni shi kaa udama maa hiɛ yɛ okwo iyimɛyɛ o.

32Ee teni ga nụ ụhaŋtụ ee hwuri no ofwo na bụtụ zasaba abaaba.

33Aka na ta atwa ofwugwo a na bananjɛ na ashɛpwụ swoswoswo kwụbɛ aŋ tɛ ɛ zhɛ, ee mepi aŋ. Ibɛ po atwa ata mbo tahaŋnụ ni ivwunɛ aa jɛrɛ aŋ apata tuto.

34Aka na ti ge Jisus banɛ nụ ụhaŋtụ, baa kwụbɛ atwa ofwugwo ata ụ'wụtụ, inyɛmɛnyɛmɛ ya aba kaa shɛ bụ, iwɛnɛ te e tileni gana agwụdụ na zasa bi'iywa. Bee mbisegeni aŋ iyi ifwugwo.

35Aka na tu uwaŋna zhɛ utwonuo, eseshi-iyi ubwa zhaganɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ bụ, Epe shɛ ofwo na bụtụ zasaba, hwuwayɛ go uwaŋna kaa zhɛ utwonuo.

36Hiɛŋ atwa ga maa ge zhe na ashɛpwụ shihilo a na gwumwongonu epe maa ɛ sɛ iyimɛyɛ maa a yɛ.

37Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Pana aŋ ma iyimɛyɛ maa a yɛ. Eseshi-iyi ubwa heŋteni bu, ɛɛ hiɛŋ, Ta zha suu maa tɛ sɛnjɛ aŋ mbrad apamu woshi maa a yɛ?

38Ge Jisus heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, mbrad mu mba ahiɛ 'yajɛɛ? Zhaga hikeni ma. Aka na te e hikeni, ɛɛ hiɛŋ bụ, Mbrad mu ta keeni ijɛnɛ iyebi.

39Nazhɛ ge Jisus hiɛŋ aŋ, Mbiso ma atwa ga maa ga a gɛgaga shɛwala shɛwala na ambɛ ga olom.

40Ibɛ atwa ata gɛgajɛ ga shɛwala orubwo dipi-yebi keeni shɛwala shi nya orubwo dupu.

41Ge Jisus suji mbrad ma ata mu ta keeni ijɛnɛ ɛtɛ iyebi, bee shepi eshe ubwa na azuba, baa tabwa Agwatana maa pana mu uwebiye ubwa, nazhɛ boo dwonu mu,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

bee peni eseshi-iyi ubwa maa e sheji mu na agba atwa ata. Bee hweŋshi aŋ du ti ijɛnɛ ɛtɛ iyebi.

42Aa yɛ mu hwɛɛ aba, ee shigeji.

43Nazhɛ eseshi-iyi ubwa suji owunzu mbrad mu na mu vwanɛ aŋ, ee shidinji shɛrɛgada umpwa-na-shɛba-shi-yebi keeni ijɛnɛ ɛtɛ du.

44Atwa na yɛ mbrad ma ata namɛ atwa igbɛɛ-iyebi-na Akpakwụ A-ta (5,000).

Ge Jisus Zhe Tahaŋnụ na Azuba Meni

(Mat 14:22-33; Jon 6:13-21)

45Gunu ata ge Jisus tɛtajɛ eseshi-iyi ubwa maa ge e teni nụ ụhaŋtụ maa a 'yagana bu umbe e zhe hileniye Bɛtɛsaida, bɛɛ hiɛŋ atwa ata ofwugwo, Zhaga hwulo ma ya.

46Na aba na ti ge Jisus hiɛŋ atwa ata, Tugwo ma oo, bee beni apata bee zhe ni ishɛmɛ maa nda adua.

47Aka na tu ụrụmɛ shɛ, ụhaŋtụ ata namɛ na ashashɛ itekwu ɛtɛ, ge Jisus tuba ta namɛ na cɛnjɛ bwooko.

48Baa kwụbɛ aŋ ta a nda ụbaụta ụ'wụtụ nụ ụhaŋtụ tuhaŋtana, iwɛnɛ ta a twa nu uvwugo, aka ata shɛ geri ba aasavwungwa a'wụtụ. Ge Jisus tuba ba zha tahaŋnụ na azuba meni, i namɛ na amɛ ubwa maa kashɛka aŋ.

49Ama aka na ta a kwụbɛ Jisus tu baa zha tahaŋnụ na azuba meni, yaa shanɛ aŋ okwo ụbaratụ, ibɛ po ee kwuni n'ungwa.

50Iwɛnɛ po hwɛɛ aba na kwụbɛ bụ, uriri 'imɛ aŋ. Ge Jisus dumanɛ iwɛ na aba, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Gamba, ta nda ma inyɛsɛ o! Ga shɛmɛ shi hiŋ shi lemi.

51Nazhɛ ge Jisus teni nụ ụhaŋtụ no ofwo aba, nazhɛ uvwugo ata du genji ya. Yaa dama aŋ duwa na shɛmɛ sha aba,

52iwɛnɛ te e eshiciji shi iwɛ mbrad ma ata, iwɛnɛ ta shɛmɛ sha aba shi eri shi she eshicigo iŋ.

Ge Jisus Nɛnjɛ Agwumashɛ ni Gɛnɛsarɛt

(Mat 14:34-36)

53Aka na te e keshi ee ci cɛnjɛ ti Gɛnɛsarɛt, ɛɛ zɛtɛ ụhaŋtụ wa aba.

54Gunu na ti ge Jisus beni nụ ụhaŋtụ, atwa ata kaa mepi bu.

55Atwamwa gezheji ee zhe na cɛnjɛ ta ata kpaaŋ, aa 'wananjɛ agwumashɛ aba na shɛkpa, aa zhajɛ; no ofwo na ge Jisus namɛ.

56Ofwo elele na ge Jisus teni, okwo nụ ụshɛpwụ na gwumwa, kwo kaa nụ ụshɛpwụ ụ'wụtụ, kwo kaa ne shihilo, atwamwa e suje agwumashɛ o tulono aŋ no ofwo udukwo, a tabwa Jisus maa e timengeni okwo tukwushɛ tu utogwo ubwa. Atwa elele na kaa timengeni bu, ụngwụ wa aba wo hwuwowu.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

Mak 7

Iyi Uvwovwu N-nyarɛ
(Mat 15:1-9)

1Afarisi keeni umeseyi we embisegeni Undwa oko banɛ nu Jɛrusalɛm, aa ụlwatagwụ pi Jisus.

2Aka na ta a kwụbɛ te eseshi-iyi Jisus a ya iyimɛyɛ uzawa i'ɛlɛ tusukwutwo!

3Afarisi keeni Eju elele, yaa shɛ oo sukwutwo su i'ɛlɛ ya aba tebiye a zha shɛ a ya iyimɛyɛ o. A untanganɛ iyi nɛ ogwunukwoshi aba mbisegeni aŋ.

4A zha shɛ a ya iyi elele nɛ banɛ nu udukwo, semi ta a dụrɛ tugwo meni. Inyɛ iyi ifwugwo namba aa untanganɛ gana na te e mbisegeni aŋ, ti ihwumbɛlɛ nkolo mu meni tuswa, tu nkwasha, ti iyi uhwugwa nɛ aa njɛ nɛ ɛtumburɛ keeni shɛdugwa.

5Ibɛ po Afarisi ne embisegeni Undwa unseni Jisus, ɛɛ hiɛŋ, Iwembe po eseshi-iyi bu 'wa sụ iyi uvwovwu n-nyarɛ, aa ya iyimɛyɛ uzawa i'ɛlɛ tusukwutwoo?

6Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Ahiɛba atwa na a nda iyi tɛnda-te-eshe, ga Ayizaya jɛmɛ tigesere tu na ti teni cɛŋ ne hiŋ aka na bɛɛ hiɛŋ, Atwa ga ma muna ụjɛrụma nu unu wo ohondo, ama shɛmɛ sha aba kaa shɛ dụlụmɛ ne mi.

7Tɛgadaga aa ma n zhɛba, o mbisogono atwa iyi nɛ atwa peni aŋ unu ibɛ gana maa imbisegeni ya Agwatana ta.

8Hia laka unu-tupana wa Agwatana maa hi untangana iyi uvwovwu ya atwa.

9Ge Jisus hiɛŋ aŋ sasana, Iwɛ-tɛkana, hia laka ga unu-tupana wa Agwatana maa hi untangana iyi uvwovwu hiŋ!

10Go Moses peni atwa unu, bɛɛ hiɛŋ, Muna bishi bu keeni bino bu ụjɛrụma. Bɛɛ hiɛŋ sasana, Bụtụ be elele na twajɛ bishi bwa keeni bino bwa, ga kwụnɛ bụ uzawa ụjita tuto.

11Ama tuba hio mbisogono maa ga bụtụ mbishi bishi bwa kwo kaa bino bwa maa, Iyi elele nɛ ɛbi gɛ zhɛ ba ya ule ibɛ no ofwo mi, M pwonuo iŋ Agwatana upwaŋ.

12Hi leneni shi atwa maa a ndanɛ ya eshi aba kwo kaa ono aba ugondu we elele kwukwuŋ o.

13Hia fwula n-ndumwa ma Agwatana iwɛ iyi uvwovwu hiŋ nɛ ehio mbisogono atwa. Iyi ifwugwo inyɛ namba nɛ ahia ndaanana gana ata.

Iyi nɛ ya hashɛgana Atwa
(Mat 15:10-20)

14Ge Jisus suyananɛ atwa ofwugwo no ofwo ubwa, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Shɛlaga ma iyi elele nɛ Ngɛɛ zhɛ ma duma maa hi eshiciji.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

15Iyi elele nɛ beni no tupohondo teni na amɛ bụtụ, eri shi ya hashɛgana bụtụ o,
semi iyi nɛ ya banɛ na amɛ bụtụ, ibɛ kiri eri ya hashɛgana bụtụ.

16[Bụtụ be elele na 'yajɛ acɛbɛ, ga hwuga].

17Aka na te e genji ufwugwo wa atwa ata, ge Jisus teni nu umwono uko, eseshi-
iyi ubwa unseni bu ecilo n-ndumwa ma ata baa manganjɛ.

18Ge Jisus heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Asha hi te eshiciji shi du suu? Hi eshiciji shi suu
maa iyi elele nɛ beni no tupohondo teni na amɛ bụtụ eri shi ya hashɛgana bụ?

19Iwɛnɛ ti yaa shɛ shɛ na ahaŋsa ubwa yee teni, ama nu ugbokwo ubwa yee teni
nazhɛ bɛɛ zhɛ bo inzo iŋ nu ubizo. (Gabata ge Jisus eshicigeni aŋ maa iyimɛyɛ
ye elele namwawaŋ shɛshɛshɛ.)

20Nazhɛ ge Jisus to tuhwulo, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Iyi nɛ ya banɛ na amɛ bụtụ ibɛ ya
hashɛgana bụtụ.

21Iwɛnɛ ti yaa shɛ na amɛ bụtụ ahaŋsa awɛ a banɛ;

22tɛ tuwɛle, ti izunde, ta bụtụ tụkwụna, tu ukwedeyi ụwɛ iyi ti'yaga, tu
umungwuta, ta tuhalakaka, ta masha mụ wɛ, te eshe awɛ, to tugbozhigo, tu
unyangana, tụ ụlagwụ,

23na amɛ bụtụ ijɛ iwɛ ya banɛ hwɛɛ, ibɛ kaa ya hashɛgana bụtụ.

Rishe-tɛtɛtana re Biyikwo

(Mat 15:21-28)

24Ti ge Jisus beni apata, baa sanɛ na cɛnjɛ tu Taya keeni Saidụn. Bee teni nu
umwono uko, i namɛ na amɛ ubwa maa kede bụtụ be elele mepi o, ama bi eri
shi kaa ba swakana aŋ o.

25Gunu ata biyikwo bu ko na mpiala mụ wɛ mu namɛ na amɛ yɛu ibwɛ yo o
hwụjɛ iwɛ Jisus, baa zhajɛ bee leyi ni ivwunɛ Jisus.

26Biyikwo ata kaa shɛ Bigrik, ama na cɛnjɛ tu Sairo-fonikia ee meci bu. Baa
tabwa Jisus maa ga bacɛnga butumwa ata bi ibiri namɛ na amɛ yɛu ibwɛ yo o.

27Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Lono maa miaụŋ mi shigeji tugwo, iwɛnɛ ti yaa
zhɛshɛ maa e shepi iyimɛyɛ miaụŋ maa e keleni oywoywo shiwawa.

28Ama biyikwo ata jishijɛ Jisus, bɛɛ hiɛŋ, Iyɛri, bwonu ga, ama tuba oywoywo
shiwawa du kaa o tulono tuta tu uteburu, aa zanga owunzu iyimɛyɛ ɛtɛ ya
layajɛ.

29Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Zhaga, butumwa ata bi ibiri bonuo na amɛ yɛu ɛtɛ
bu, iwɛ n-ndumwa mu ga abu jɛmɛ.

30Te biyikwo ata ji ni ihwɛ ibwɛ, bee jiteni ga yɛu ibwɛ te e wecinji bu na
adugwa, tobwolo butumwa ata bi ibiri bonuo na amɛ ubwa cebe.

Ge Jisus Nɛnjɛ Bụtụ na Kwụrụmɛ

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

31Ge Jisus beni sasana na cɛnjɛ tu Taya, bee duri Saidụn, bee zhe ni Itekwu Galili,
bee duri cɛnjɛ ti Dikapolis.

32Nazhɛ atwa oko shapɛ bụtụ bu ko na shɛ akwụrụ, na kaa 'yajɛ sasana tugbudu.
Aa tabwa Jisus maa patana bu u'ala ubwa.

33Ge Jisus zeriji bu zalụ bu ko, ee genji ufwugwo wa atwa ata, bee tepegeni ivwɛ
ibwɛ na acɛbɛ akwụrụ ata. Baa 'wɛŋ mecemi, bee timengeni bụratụ ba bụtụ ata.

34Ti ge Jisus shepi eshe na azuba, bee 'nyenji, bɛɛ hiɛŋ bụtụ ata, Ɛfata, (ecilo ibɛ
shɛ, Ushigwo.)

35Nazhɛ acɛbɛ bụtụ ata ushigwo, ti iyi nɛ ge umpi bụratụ bwa yoo tufwurungwo,
baa jɛmɛ n-ndumwa tebiye.

36Ge Jisus tɛtaganɛ aŋ unu maa kede e mbishi bụtụ be elele o. Ama okwo tu baa
tɛtaganɛ aŋ unu gana elele, gobwonu du kaa ee keeni unabarɛ ubwa tu'ananga
duwa.

37Yaa dama atwa ata duwa, ɛɛ hiɛŋ, Bɛ njɛ iyi elele tebiye. Be usheji shɛkwụrụ
maa shɛ hwụjɛ iwɛ, tu n-nguronu maa mu dumanɛ iwɛ.

Mak 8

Ge Jisus peni Atwa Igbɛɛ-i-yebi Iyimɛyɛ

(Mat 15:32-39)

1Na aka oko sasana, ta atwa ofwugwo ụ'wụtụ ụlwatagwụ, a zasa kaa iyimɛyɛ o.
Ge Jisus suyanɛ eseshi-iyi ubwa pu bwa, bɛɛ hiɛŋ aŋ,

2Inyɛmɛnyɛmɛ ya atwa ofwugwo ga i n shɛ, iwɛnɛ ta a ulwa hwayɛ ijitɛ itɛtu ta
a namɛ ne mi, a zasa kaa iyi elele nɛ aa yɛ o.

3Yaa shɛ Ngee genji aŋ maa e ji ni imunɛ, ugiriri zhɛ wa kala aŋ nu uhwaŋna,
atwa oko na amɛ aba kaa banɛ taa dụlụ.

4Eseshi-iyi ubwa heŋteni bu, ɛɛ hiɛŋ, Cee bwa bụtụ eri ba banɛ ni iyimɛyɛ nɛ eri
yo shigogo atwa ga nụ ụshɛka gaa?

5Ge Jisus heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, mbrad mu mba ahiɛ 'yajɛɛ? Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ,
Mi cenje.

6Ge Jisus peni atwa ata unu maa ga a gɛgaga na cɛnjɛ. Aka na ti bee suji mbrad
ma ata mi cenje, baa njɛ ugwoje na Agwatana, nazhɛ boo dwonu mu, bee peni
eseshi-iyi ubwa maa ge sheji mu na agba atwa ata ofwugwo.

7A 'yajɛ du ijɛnɛ maa imbɛnɛ. Aka na ti ge Jisus tabwa Agwatana maa pana iŋ
uwebiye ubwa, bɛɛ hiɛŋ eseshi-iyi ubwa, shapa ma du inɛ gɛ maa hi sheji na
agba aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

8Ibɛ atwa ata yɛ ee shigeji. Nazhɛ eseshi-iyi ubwa suji owunzu mbrad ma ata
mụ vwɛ, mee shini n-ngwumi mi cenje.

9Atwa na kaa yɛ iyimɛyɛ ɛtɛ namɛ atwa igbɛɛ-iyebi (4,000). Nazhɛ ge Jisus hiɛŋ
atwa ata, Zhaga ma ya.

10Nazhɛ ge Jisus teni nụ ụhaŋtụ ne eseshi-iyi ubwa, ee zhe na cɛnjɛ tu
Damanuta.

Afarisi a Jalakaka Ụrụhwajɛ
(Mat 12:38-42; 16:1-4)

11Afarisi banɛ aa zhaganɛ Jisus, aa njɛ ashamanjɛ nu bwa, ee menji bu, ɛɛ hiɛŋ,
Ta jalakaka ụrụhwajɛ na banɛ na azuba.

12Ge Jisus ngwuleni na amɛ na amɛ ubwa, bɛ hiɛŋ, Iwembe po atwa uwaŋnɛ ga
a jalakaka ụrụhwajɛɛ? Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, I zasa ụrụhwajɛ we elele
na ɛɛ zhɛ a pana atwa uwaŋnɛ ga o.

13Nazhɛ ge Jisus genji aŋ, bee teni nụ ụhaŋtụ sasana bee keshi hileniye itekwu.

Ifucingɛ ya Afarisi Keeni Inɛ Hɛrod
(Mat 16:5-12)

14Na aka ga isɛbwɛ 'wi eseshi-iyi Jisus maa a 'waŋna iyimɛyɛ. Iyimɛyɛ nɛ aa
'waŋnɛ nụ ụhaŋtụ wa aba hwuri shi ibrɛd ike o.

15Ge Jisus tɛtaganɛ eseshi-iyi ubwa unu, bɛɛ hiɛŋ, No shiyono ma eshe maa hi
na nda pece iwɛ Ifucingɛ ya Afarisi keeni inɛ Hɛrod.

16Nazhɛ eseshi-iyi Jisus kwuni n-ndumwa tụdụmanga abaaba, iwɛnɛ ta a zasa
iyimɛyɛ.

17Ti ge Jisus mepi maa a haŋsa ba iwɛ gɛnɛ ɛtɛ na shɛmɛ sha aba, bɛɛ hiɛŋ aŋ,
Iwembe po ahia dumanga n-ndumwa ahiɛba hiɛba, maa hi zasa iyimɛyɛɛ? Asha
hi ta kwụbɛ shɛ waa hŋ? Hi te eshiciji shi waa hŋ? Shɛmɛ shi hiŋ shɛ ta
shɛshɛpanɛ waa hŋ?

18Asha hiɛ 'yajɛ eshe, hiɛ kwụbɛ shɛ suu uhwaŋna? Hiɛ 'yajɛ acɛbɛ, hiɛ hwụjɛ
shɛ suu iwɛ? Asha hi teyinji shi ya ree?

19Aka na Ngoo dwonu mbrad ma ata Ngee peni atwa igbɛɛ-iyebi-na-akpakwụ-
a-ta, shɛrɛgada shɛ mbaa mbrad mu na mụ vwɛ mu na ehi suji shinii? Ɛɛ jishijɛ
bụ, ɛɛ hiɛŋ, Shɛrɛgada umpwa-na-shɛba-shi-yebi.

20Aka na tu Ngoo dwonu mbrad mi cenje, Ngee peni atwa igbɛɛ-iyebi, n-ngwumi
mu mba mbrad mu na mụ vwɛ te ehi suji mi shinii? Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, N-
ngwumi mi cenje.

21Nazhɛ ge Jisus heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Asha hi te eshiciji waa hŋ?

Ge Jisus Nɛnjɛ Olubo Oko ni Bɛtɛsaida

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

22Aka na te e ci Bɛtɛseida, atwa oko zɛrijɛ olubo oko no ofwo Jisus maa tumongono bu.

23Ge Jisus untanganɛ olubo ata u'ala, bee becinji bu nụ ụshɛpwụ ata. Aka na ti bee zweni olubo ata mecemi ne eshe, bee peteni bu i'ɛlɛ ibwɛ, bee heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Bụ kwụbɛ uhwaŋna hŋ?

24Olubo ata mbiyanganɛ ofwo, bɛɛ hiɛŋ, Iiŋ, ma kwụba atwa, ama a shɛ maa i'wɛ'wɛ to o rungo.

25Nazhɛ ge Jisus peteneni bu i'ɛlɛ ibwɛ ne eshe, nazhɛ olubo ata ngbaracɛ ofwo zenji zenji. Baa zhɛmananɛ, bee hieci iyi taa dụlụ tebiye.

26Ge Jisus hiɛŋ bụ, Zhaga jiyo, ama to mbiso bụtụ be elele nụ ụshɛpwụ ga o.

Ga Pita Le Tiseida maa Ge Jisus Ubwa Shɛ ga Krast ata

(Mat 16:13-20; Luk 9:18-21)

27Ti ge Jisus beni apata ne eseshi-iyi ubwa, ee tenenji ashɛpwụ na namanjɛ na cɛnjɛ ti Sɛsɛria Filipai. Bee unseni eseshi iyi ubwa tɛ ɛ zhɛ nu uhwaŋna, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Gaaba kwuŋ atwamwa hiɛŋ N shɛɛ?

28Eseshi-iyi ubwa jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Atwa oko hiɛŋ ga Jon ubaptizim, atwa oko hiɛŋ, ge Elaija, anya atwa oko hiɛŋ, bụtụ bu ko na ashashɛ egesere.

29Ge Jisus unseni aŋ ya, bɛɛ hiɛŋ, Ahiɛba tuba, gaaba kwuŋ ɛhi hiɛŋ N shɛɛ? Ga Pita jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Gabụ bɛ shɛ ga Krast.

30Ge Jisus tɛtaganɛ aŋ unu duwa, bɛɛ hiɛŋ, To mbiso ma bụtụ be elele iwe mi o.

Ge Jisus Jɛmɛ iwɛ Ụbaụta Ubwa Keeni iwɛ Tu'wo tu Bwa

(Mat 16:21-28; Luk 9:22-27)

31Nazhɛ ge Jisus kwuni eseshi-iyi ubwa timbisogono, bɛɛ hiɛŋ, I shɛ tilɛɛ maa Yɛu Bụtụ zhɛ yo hioko ụbaụta ofwugwo. N-nyarɛ, ne ehiu onongbo, keeni embisegeni Undwa zhɛ a manga bụ, ɛɛ zhɛ a laka bụ gana uzhobu. Ɛ zhɛ a kwụna bụ, ama na aba ijitɛ itɛtu, bi zhɛ bɛ hiɛ.

32Ge Jisus eshicigeni aŋ iwɛ gɛ caakwụ. Ibɛ po ga Pita mbo bu bee kwuni bu tutazhɛgana.

33Ama ge Jisus jishirijɛ baa ngbaracɛ eseshi-iyi ubwa, bee tezhigeni Pita, bɛɛ hiɛŋ bụ, Gabụ ge Setan, hwulo geri ba aba mi, iwɛnɛ te ebi heŋshi shi ahaŋsa Agwatana, semi ahaŋsa atwa.

34Nazhɛ ge Jisus suyanɛ atwa ofwugwo te eseshi-iyi ubwa no ofwo ubwa, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Yaa shɛ bụtụ be elele ba jala maa ma 'wa, asha ga bu na laka tuhaŋsa ti ikɛnyi ibwɛ, ama ga shapa ụ'wụ'wụ-ubatanɛ ubwa maa ma n 'wa.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

35Bụtụ be elele na ba jala maa bicingo uraiŋ ubwa, nazhɛ bɛɛ zhɛ ba inzhɛnga uŋ, ama bụtụ be elele na ba inzhɛnga uraiŋ ubwa iwe mi keeni iwɛ Anabarɛ Ebiye, nazhɛ bɛɛ zhɛ bo bicingo uŋ.

36Imbe kwuŋ zhɛ ya sha ule na bụtụ zhɛ ba ya ti yaa shɛ bee leshiji iyi unyizo ga hwɛɛ, maa uraiŋ ubwa tuba njɛ ufwuu?

37Kwo kaa imbe bụtụ zhɛ ba pana maa i shɛ tisheyingotu tu uraiŋ ubwaa?

38Bụtụ be elele na ba nda ezuye mi, ti iwɛ n-ndumwa mi mi nu uwaŋnɛ ga wa awɛle keeni uwaŋnɛ ga iwɛwɛ, Yɛu Bụtụ zhɛ ya nda hwuŋ du ezuye bụtụ ata aka na ti bee ci nụ ụjɛrụma Bishi bwa na atumwa ubwa tijilo azuba.

Mak 9

1Ge Jisus hiɛŋ aŋ, Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, tu'wo ti zha shɛ to tumongono atwa oko na shikekeni epe kwukwuŋ nazhɛ a kwụbɛ Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana ti te e ci nu ukpahiŋ.

Ge Jisus Sheyingeni Eseshi-iyi Ubwa

(Mat 17:1-13; Luk 9:28-36)

2Na aba na ti ijitɛ icihiŋ keshici, ge Jisus zeriji Pita, ne Jemis, keeni Jon bee zhe ni ishɛmɛ ike i'wɛtwɛ, aba kiri bee suji. Bee sheyinji ya ne eshe aba nu gana na tu baa ga shɛ.

3I'wɛŋnɛ nɛ bee urigeni cɛnjɛmɛ paawụụ, yaa ta tebiye. I zasa bụtụ be elele na namɛ nu unyizo ga eri ba nda tugwuno maa tɛ cɛnjɛmɛ gana ata o.

4Nazhɛ eseshi-iyi ata atatụ kwụbɛ Elaija keeni Moses ta a banɛ aa njɛ n-ndumwa ne Jisus.

5Nazhɛ ga Pita hiɛŋ Jisus, E-Bimbisegeni, itɛ zhɛmanɛ maa tu nama ma epe. Ba jala suu maa ta ta shidulo shɛ tatụ, maa uko ụ shɛ una bụ, uko ụ shɛ una Moses, maa uko ụ shɛ una Elaija?

6Iwɛnɛ ti ga Pita mepi shi ya iwɛ nɛ maa duma, iwɛnɛ ti inyɛsɛ shɛ bụ duwa.

7Nazhɛ udomu uko banɛ na azuba wee kezhe wee ubi aŋ, rụŋhwụŋ ru ko ru dumanɛ iwɛ nu udomu ata, rɛɛ hiɛŋ, Yɛu mi Omo lubo duwa na, na shɛlaga ma iwɛ ubwa.

8Aa mbiyanganɛ kakayɛ, a kwụbɛ shɛ ya binya bụtụ be elele na namɛ na aba o, semi ge Jisus bwooko.

9Aka na te e zwe ishɛmɛ ɛtɛ, ge Jisus tɛtaganɛ eseshi-iyi ubwa unu, bɛɛ hiɛŋ, To mbiso ma bụtụ be elele iyi nɛ ahiɛ kwụbɛ epe o, semi aka na ti Yɛu Bụtụ hiɛ hwuŋ no tu'wo.

10Ibɛ po eseshi-iyi ubwa untanganɛ iwɛ ɛtɛ oo momo hoŋtongonu, ɛɛ hiɛŋ, Imbe shɛ tihiɛ no tu'woo?

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

11Ee unseni Jisus, εε hiεŋ, Iwembe po embisegeni Undwa hiεŋ maa ge Elaija shε ba zhajε tugwo hiiiŋ?

12Ge Jisus jishijε aŋ, bεε hiεŋ, Iiŋ, ge Elaija shε ba zhajε ga tugwo hiiŋ, iwε maa gwurocongo iyi elele no ogwungwu ibε. Ama iwembe tuba Iwε ya Agwatana hiεŋ, I shε tilεε maa Yεu Bụtụ shε yo hioko ụbaụta duwa, maa a njε bụ gana ta bụtụ tεgadagaa?

13Ama Mo hi mbiso maa ge Elaija zhogwo, aa nduwa bụ iyi nε kwụlanε aŋ gana na to o 'nywotwo iwε ubwa.

Ge Jisus Nεnjε Yεu-ye-eyi nε Butumwa-bi-ibiri Namε na Amε Ubwa

(Mat 17:14-21; Luk 9:37-43a)

14Aka na ta atwa oko zhajε no ofwo eseshi-iyi Jisus, aa kwụbε tu ufwugwo ụ'wụtụ shεnjε woo rungwutwonu aŋ, embisegeni Undwa a nda ashamanjε na aba.

15Gunu ata aka na ta atwamwa kwụbε Jisus, igεhi 'imε aŋ, ee gezhiji ee zhe pu bwa aa 'walụ bụ.

16Ge Jisus unseni eseshi-iyi ubwa, bεε hiεŋ, Imbe bwa ihi shanε ashamanjε na atwa ataa?

17Nazhε bụtụ bu ko na namε na ashashε ufwugwo ata, jishijε bụ, bεε hiεŋ, N 'waŋnε yεu mi ye eyi nε mpiala mụ wε mu namε na amε ubwa no ofwo bu, yεu εtε eri shi ya dumana iwε o.

18Ofwo elele maa hwayεgwa, ma pa bụ na cεnjε. Unu ubwa no fwuno, bu na ya ene, bu na 'nya. Ngεε hiεŋ eseshi-iyi bu ge becinji mu, ama e eri shi o.

19Ge Jisus jishijε aŋ, bεε hiεŋ, Oo ahiεba uwaŋnε ga zasa rishe-tεtεtana, ụkwụmbwụ umba Ngεε zhε ma nama ne hiiŋ? Ụkwụmbwụ umba Ngεε zhε ma ima-isεbwε ne hiiŋ? Shapε ma yεu εtε pi mi.

20Aa shapε ga yεu εtε pi Jisus. Aka na tu mpiala ma ata mụ wε mụ kwụbε Jisus, gunu ata mee keri yεu εtε tigbici. Bee leyi na cεnjε, boo jirongwu, unu ubwa wo fwuno.

21Ge Jisus heŋteni bishi bi yεu εtε, bεε hiεŋ, Taa aka naa ijε kwuni buu? Bishi bi yεu εtε jishijε Jisus, bεε hiεŋ, Te kwuni taa na cεnεnε tu bwa.

22Aka elele tu mpiala mu ga mụ wε mu hwayεgwa, ma kala bụ nu ulwa, te meni, maa mụ kwụnε bụ. Ama yaa shε ebi eri ba nda iyi elele iwε ibε, asha hioko inyεmεnyεmε tu maa utu sumanε-u'uno.

23Ge Jisus hiεŋ bụ, Yaa shε ebi eri! Iyi elele zana bụtụ na tεtanε-rishe iwε tεnda o.

24Ibε po bishi bi yεu εtε uganε gunu ata, bεε hiεŋ, N tεtanε-rishe. N sumanε-u'uno, okwo tu Ngaa zasa rishe-tεtεtana duwa.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

25Aka na ti ge Jisus kwụbɛ ta atwa ofwugwo e gezheji ee ci maa a ụlwatagwụ no
ofwo aba, bee tezhigeni mpiala ma ata mụ wɛ, bɛɛ hiɛŋ mụ, Gabụ mpiala mi
igwureni keeni mu na ma akwụrụ, M bu peni-unu, maa banɛ na amɛ ubwa, to
tono ya na amɛ ubwa kwukwuŋ.

26Nazhɛ mpiala ma ata mi keri yɛu ɛtɛ tigbici, maa uganɛ duwa, maa banɛ na
amɛ ubwa. Ibɛ po yɛu ɛtɛ weci ya gana maa bu 'wi, ibɛ du atwamwa hiɛŋ, Bu
'wi.

27Ama ge Jisus imɛ yɛu ɛtɛ u'ala, bɛɛ ishicinjɛ iŋ, nazhɛ yee shikeni.

28Aka na ti ge Jisus teni nu umwono uko, nazhɛ eseshi-iyi ubwa unseni bu, ɛɛ
hiɛŋ, Iwembe kwuŋ po eti eri shi ta bacɛnga mpiala ma ataa?

29Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Mu na gana ga mi eri shi ma bana ni iyi elele o,
semi na adua kiri.

Ge Jisus Dumananɛ iwɛ Tu'wo tu Bwa

(Mat 17:22-23; Luk 9:43b-45)

30Ti ge Jisus ne eseshi-iyi ubwa beni apata, ee duri Galili. I namɛ kaa na amɛ
ubwa maa kede bụtụ be elele mepi ofwo na aa namɛ o,

31iwɛnɛ tu boo mbisogono eseshi-iyi ubwa, bɛɛ hiɛŋ, Ɛ zhɛ a shapa Yɛu Bụtụ a
pana atwamwa maa a kwụnɛ bụ, ama aka na ta a kwụnɛ bụ, na aba ijitɛ itɛtu, bi
zhɛ bɛ hiɛ.

32Ama eseshi-iyi ubwa eshiciji shi ijɛ boo mbisogono aŋ o, inyɛsɛ kaa shɛ aŋ
maa e unseni bu.

Gaaba Hwuri Atwa Vwɛ Hwɛɛɛ?

(Mat 18:1-5; Luk 9:46-48)

33Aka na te e ci Kapanaum, ee teni nu umwono uko, ge Jisus unseni eseshi-iyi
ubwa, bɛɛ hiɛŋ, Ashamanjɛ imbe kwuŋ ahi ga nda nu uhwaŋnaa?

34Ama eseshi-iyi ubwa sumenji bu, iwɛnɛ ta a ga nda ashamanjɛ nu uhwaŋna
ata iwɛ bụtụ na hwuri binya tusara.

35Ge Jisus jɛjɛ baa suyanɛ eseshi-iyi ata umpwa-na-ba-eyebi, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Yaa
shɛ yaa namɛ na amɛ bụtụ be elele na amɛ hiŋ maa sha iyɛri ya atwa vwɛ, asha
ubwa zhɛ ba sha yɛu na atwa vwɛ hwɛɛ maa bu na ndana atwa vwɛ ugondu.

36Baa shapɛ yɛu ike ticwɛŋ bee shikicinji iŋ na ashashɛ aba, baa untanganɛ yɛu
ɛtɛ, bɛɛ hiɛŋ aŋ,

37Bụtụ be elele na ba la yɛu ticwɛŋ gɛnɛ gɛ ni izeci mi, asha Gamba bee le. Bụtụ
be elele na kaa n le, shɛ Gamba kiri bee le o, ama bi le du bụtụ na n tumwanɛ.

Bụtụ na Ti Imi shi, Asha no Tu Baa Namɛ

(Luk 9:49-50)

© 2008 Bible Society of Nigeria.

38Ga Jon hiɛŋ Jisus, E-Bimbisegeni, tu kwụbɛ ta bụtụ bu ko ba bacɛnga atumwa-
ibiri ni izeci bu, atu lakanɛ bụ iwɛnɛ baa tu 'wa sụ.

39Ge Jisus hiɛŋ aŋ, Ta lakana bu ma o, iwɛnɛ ti yaa zasa bụtụ be elele na ba nda
ugondu ụrụhwajɛ ni izeci mi na tɛ zhɛ na duma iwe mi iwɛ kakayɛ.

40Bụtụ be elele na shɛ shɛ bụtụ-bi-i'ime tu, asha no tu baa namɛ.

41Bụtụ be elele na ihi peni okwo meni mo ohondo maa hi swe ni izeci mi iwɛnɛ
ta ahiɛ shɛ atwa mi, iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, ule ubwa za ti'ina kwukwuŋ.

Tumanga ti Iwɛwɛ
(Mat 18:6-9; Luk 17:1-2)

42Ge Jisus hiɛŋ, Bụtụ be elele na zhɛ ba nda yɛu ike na ashashɛ miaụŋ mi ticwɛŋ
cwɛŋ mu na mu n tɛtanɛ-rishe ukwurishi, asha i debeji maa o to bụtụ ata inɛnɛ
ni i'ilu maa e keri bu ni itekwu.

43Yaa shɛ u'ala bụ ma bu nda ukwurishi Jaja uŋ. I bu zhɛmanɛ maa teni nu uraiŋ
nu u'ala uko, uhwuri maa 'yaga i'ɛlɛ iyebi maa teni nu ukwokwo ulwa na 'weji
shi;

44[no ofwo na ojumbulu aba 'wi shi okwo tu ulwa wa aba kaa 'weji shi].

45Yaa shɛ kaa uvwuna bụ ma bu nda ukwurishi, jaja uŋ. I bu zhɛmanɛ maa teni
nu uraiŋ nu uvwuna uko uhwuri maa 'yaga ivwunɛ iyebi maa e bu keri nu
ukwokwo ulwa.

46[No ofwo na ojumbulu aba 'wi shi, okwo tu ulwa wa aba kaa 'weji shi].

47Yaa shɛ kaa rishe rụ bụ ru ma bu nda ukwurishi, asha vwa rụ kala. I bu
zhɛmanɛ maa teni na Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana ne rishe ru ko uhwuri
maa 'yaga eshe eyebi maa e bi keri nu ukwokwo ulwa.

48No ofwo na ojumbulu aba 'wi shi, okwo tu ulwa wa aba kaa 'weji shi.

49Ulwa ụ shɛ gana manɛ mu na ɛɛ zhɛ o zwono bụtụ be elele gana na to o zwono
iyi ụrụpɛ ye elele manɛ.

50Manɛ mɛ shɛ iyi ibiye, ama yaa shɛ manɛ mu lacɛmɛ shɛ, imbe ɛɛ tɛ zhɛ o
zwono mu maa mu lacɛmɛɛ? Na latuma ma na anya hiŋ gana manɛ, maa hi na
'yaga amɛ-olom na anya hiŋ du.

Mak 10

Ge Jisus Mbisegeni Aŋ iwɛ Biyikwo Tubacɛnga
(Mat 19:1-12; Luk 16:18)

1Ti ge Jisus beni apata, bee zhe na cɛnjɛ tu Judia keeni hileniye Urefu Jodan. Ibɛ
atwa ofwugwo ụlwatagwụ sasana pu bwa, nazhɛ bee mbisegeni aŋ iyi gana na
tu baa shana ba nda.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

2Afarisi zhajɛ pi Jisus, ee menji bu ni unsene, ɛɛ hiɛŋ, Undwa leni suu maa bụtụ becinji biyikwo bwa?

3Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Gana naa tuba go Moses ihi peni-unuu?

4Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Go Moses leni maa ga bụtụ 'nyeci utakada maa bacɛnga biyikwo bwa.

5Ama ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛ tɛshɛshɛpana ta shɛmɛ shi hiŋ, ibɛ po go Moses ihi 'nyeteni unu-tupana ata.

6Shibwonu te kwuni taa nu umozhigo na Agwatana karɛ iyi, butubwenyi ne biyikwo baa karɛ.

7Iwɛbɛ po bụtụ ba ganga bishi bwa no bino bwa maa togwu ne biyikwo bwa.

8Ebeyebi ata zhɛ a sha ya ike, shɛ iyebi aa shɛ ya o, ama a shɛ ya ike.

9Iyi elele nɛ kaa Agwatana togwowo, kede bụtụ be elele bogwu iŋ ya o.

10Aka na te e teni nu umwono uko, eseshi-iyi Jisus unseni bu sasana iwɛ ɛtɛ.

11Ge Jisus hiɛŋ aŋ, Bụtụ be elele na becinji biyikwo bwa, bee zeni biyikwo binya, asha tuwɛle baa njɛ.

12Yaa shɛ kaa biyikwo beni bwolo bwa, baa cɛnɛ bwolo binya, asha tuwɛle du baa njɛ.

Ge Jisus peni Miaụŋ mu Tuweewee Uwebiye

(Mat 19:13-15; Luk 18:15-17)

13Aka na ta atwa oko suje miaụŋ mu tuweewee pi Jisus maa tumongono aŋ, ama eseshi-iyi ubwa tezhigeni aŋ.

14Ama aka na ti ge Jisus kwụbɛ iŋ, yaa gwumanɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Lono ma maa miaụŋ mu tuweewee mi zhajɛ pi mi, ta lakana aŋ ma o. Iwɛnɛ ta Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana tɛ shɛ ma tu atwa gana ga.

15Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, Bụtụ be elele na le shi Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana gana miaụŋ mu ga mi ticwɛŋ cwɛŋ, asha bi zha shɛ bo tono na tuba kwukwuŋ.

16Ge Jisus suji miaụŋ ma ata baa 'waŋnɛ, bee petengeni mu i'ɛlɛ ibwɛ no ohiuhiu aba, bee peni mu uwebiye.

Bụtụ na 'Yajɛ Uduciya Duwa

(Mat 19:16-30; Luk 18:18-30)

17Ti ge Jisus beni apata bɛɛ zhɛ nu uhwaŋna, ibɛ bụtụ bu ko gezhije baa zhajɛ pu bwa. Bee kwuzeni bu, bee unseni bu, bɛɛ hiɛŋ, E-Bimbisegeni bi biye, Imbe Ngee eri ma nda maa ma 'yaga uraiŋ unyizo-nomm?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18Ge Jisus heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Iwembe po ɛbi n hiɛŋ bụtụ bi biyee? I zasa bụtụ be elele na shɛ bụtụ bi biye o, semi bụtụ bu ko gba, ubwa shɛ Agwatana.

19Gabụ du bi mepi kaa unu-tupana ata na hiɛŋ, Ta kwụna bụtụ, ta nda tuwɛle, to zundo izunde, ta la tiseyida tu tukata, ta nda orugwusu o, na pana bishi bu no bino bu ụjɛrụma.

20Nazhɛ bụtụ ata jishijɛ Jisus, bɛɛ hiɛŋ, E-Bimbisegeni, Ma hwuga-unu onu-tupana ga hwɛɛ taa na aka na Ngaa ta shɛ yɛu tisemberi.

21Ti ge Jisus ngbaracɛ bụ, bee lubi bu kaa, bɛɛ hiɛŋ bụ, Iyi ike ta bu 'nyananɛ. Zhaga sanga iyi elele nɛ abi 'yajɛ, maa suji ukwuribi ata peni okofwo, nazhɛ zhajɛ ya n 'wa.

22Ama aka na ta bụtụ ata hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, ibɛ po amɛ ubwa hashɛganụ ni iwɛ ɛtɛ, baa sanɛ ujiyo na amɛ-tụhaŋtụ duwa, iwɛnɛ tu baa 'yajɛ uduciya duwa.

23Ti ge Jisus mbiyanganɛ eseshi-iyi ubwa, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Hioko ma gana na ti yaa 'yaganɛ azhɛgba ikɛnyi maa e teni na Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana.

24Ama iwɛ ɛtɛ ge Jisus jɛmɛ dama eseshi-iyi ubwa duwa. Ge Jisus mbishi aŋ sasana, bɛɛ hiɛŋ, A-miaụŋ mi mi, i shɛ iyi nɛ gwụmɛ tebiye maa teni na Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana!

25I zasa iwɛ maa irihende duri ni inyɛnu yo otulo i ci maa bɛzhɛgba teni na Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana o.

26Iwɛ ɛtɛ dama eseshi-iyi ubwa duwa, oo momo hoŋtongonu, ɛɛ hiɛŋ, Asha gaaba kaa zhɛ bo bino yaa?

27Ge Jisus ngbarakacɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Atwa eri shi a nda iŋ o, ama i shɛ shɛ tuba gana ata no ofwo Agwatana o, Iyi elele zana Agwatana iwɛ tɛnda o.

28Ga Pita hiɛŋ Jisus, Hioko, tu gongwo kaa iyi elele kpaaŋ atụ bụ 'wa.

29Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, bụtụ be elele na genji ihwɛ ibwɛ, okwo miaụŋ-mo-bino bwa, okwo angwụfwụ ubwa, okwo bino bwa, okwo bishi bwa, okwo biyikwo bwa, okwo miaụŋ mu bwa, kwo kaa ntuma mu bwa iwɛ mi keeni iwɛ Anabarɛ Ebiye,

30bụtụ ata zhɛ ba lashɛga ule dipi-yebi na aka ga hwuwayɛ, tu nhwaŋ, ta miaụŋ-mo-bino, ta angwụfwụ, to ono, ta miaụŋ, tu ntuma, ta tɛshɛka tu na ɛɛ zhɛ a shɛka bụ. Bi zhɛ kaa ba lashɛganana hwuŋ uraiŋ unyizo-nom na aka ye te ci.

31Ama atwa ofwugwo na ashashɛ atwa na shɛ la atwa ehiiŋ, ɛ zhɛ a sha atwa umɛwɛɛ, atwa na kaa shɛ la atwa umɛwɛɛ, ɛ zhɛ a sha atwa ehiiŋ.

Ge Jisus Jɛmɛ sasana iwɛ Tu'wo tu Bwa

(Mat 20:17-19; Luk 18:31-34)

32Aka na ti ge Jisus ne eseshi-iyi ubwa namɛ nu uhwaŋna tɛ ɛ zhɛ umungwo Jɛrusalɛm, ge Jisus hwuleni eseshi-iyi ubwa umbe. Yaa dama aŋ, inyɛsɛ kaa shɛ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

atwa na 'wa bụ. Ge Jisus suji eseshi-iyi ubwa umpwa-na-ba-eyebi geri bu ko sasana, bee kwuni aŋ iyi nɛ zhɛ yo vwutono bu timbiso.

33Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Hioko ma, ti zhɛ Jɛrusalɛm, ɛ zhɛ a shapa Yɛu Bụtụ a pana ehiu onongbo keeni embisegeni Undwa. Ɛ zhɛ a pana bụ n-ndumwa-tụwụma, nazhɛ a pana bụ atwa na shɛ shɛ Eju maa a kwụnɛ bụ.

34Ɛ zhɛ a nda bụ asada, ɛ zhɛ o zwogono bu mecemi, ɛ zhɛ o kwuto bu, ɛ zhɛ a kwụna bụ, ama na aba ijitɛ itɛtu, bi zhɛ bɛ hiɛ.

Ilupwɛ ya Ata Jemis na Jon

(Mat 20:20-28)

35Ge Jemis na Jon a na shɛ miaụŋ mi Zɛbɛdi zhajɛ no ofwo Jisus, ɛɛ hiɛŋ bụ, E-Bimbisegeni, ta jala maa iyi elele nɛ atụ bụ lụpɛ maa utu ndanɛ iŋ.

36Ge Jisus heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Imbe bwa ahia jala maa Ma hi ndanaa?

37Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Lono ma bụtụ tu bu ko gɛga nu u'ala ubiye bu, maa bụtụ tu bi yebi gɛga nu u'ala ugwulwo bu no ofwo ụjɛrụma bụ.

38Ama ge Jisus mbishi aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Hi mepi shi iyi nɛ maa hiɛ lụpɛ o. Hi eri maa hi swe ukwopi ụbaụta na Ama swa hŋ? Okwo hi eri maa a hiɛ njɛ ubaptizim na aa ma nda?

39Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Ti eri. Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Hi eri hia swa ukwopi na Ama swa, ɛɛ zhɛ du ma hi nda ubaptizim na aa ma nda.

40Ama maa hiɛ gɛga nu u'ala ubiye kwo kaa nu u'ala ugwulwo mu, inɛ ɛtɛ shɛ shɛ inee mi maa ma pana bụtụ o, ama i shɛ inɛ ya atwa na aa imanganɛ iŋ.

41Aka na te eseshi-iyi umpwa a na vwɛ hwụjɛ iwɛ ɛtɛ ata Jemis na Jon jɛmɛ, yaa gwumanɛ aŋ.

42Ibɛ po ge Jisus suyanɛ eseshi-iyi ubwa pu bwa, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Hi mepi gana na ta atwa na ɛɛ hiɛŋ aba shɛ ehiu atwa na shɛ shɛ Eju mama nda gana shɛgwangwama sha aba, gobwonu du atwa na ɛɛ hiɛŋ atwa a'wụtụ aba a nda aŋ gana na tu ụhwada wa aba shɛ.

43Ama kede i shɛ gana ata na ashashɛ hiŋ o, ama bụtụ be elele na ba jala maa sha bụtụ bụ 'wụtụ na ashashɛ hiŋ, asha ubwa zhɛ ba sha yɛu-ugondu ya atwa vwɛ.

44Bụtụ be elele na kaa ba jala maa sha iyɛri ya atwa vwɛ na ashashɛ hiŋ, asha ubwa zhɛ ba sha bujama ba atwa vwɛ kpaaŋ.

45Okwo Yɛu Bụtụ zhe shi nu unyizo ga maa a ndanɛ bụ iyi o, ama bi zhajɛ maa ndana atwa iyi, maa pana kaa uraiŋ ubwa maa u gwube atwa ofwugwo.

Ge Jisus Hieci Inyɛmɛnyɛmɛ Batimios na Shɛ Olubo

(Mat 20:29-34; Luk 18:35-43)

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

46Aka na ti ge Jisus ne eseshi-iyi ubwa keeni atwa ofwugwo ụ'wụtụ zhɛ Jɛriko. Aka na te e beni nu Jɛriko, ga Batimios yɛu Timios na shɛ olubo jɛjɛ nụ ụzalụ uhwaŋna baa lụpa iyi.

47Aka na to olubo ata hwụjɛ maa ge Jisus bụtụ bu Nazarɛt be ci, bee kwuni n'ungwa, bɛɛ hiɛŋ, E-Jisus, Yɛu Devid, hioko ka inyɛmɛnyɛmɛ mi.

48Ama atwa ofwugwo ata tazhɛganɛ bụ, maa ga nama saiiŋ, ama bu uganɛ nazhɛ duwa, bɛɛ hiɛŋ, Gabụ Yɛu Devid, hioko inyɛmɛnyɛmɛ mi.

49Ge Jisus shikeni bɛɛ hiɛŋ, suyanɛ bu ma. Aa suyanɛ ga olubo ata. Atwa ata oko hiɛŋ bụ, Ga amɛ bu lemi ya, ishijlɛ, ba bu suyana.

50Ibɛ po olubo ata 'wɛŋ utogwo ubwa, bɛɛ ishijɛ bee jwe ungapa, baa zhajɛ pi Jisus.

51Ge Jisus heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Imbe aba jala maa Ma bu ndanaa? Olubo ata jishijɛ Jisus, bɛɛ hiɛŋ, E-Bimbisegeni, Ma jala maa ma kwụbanana uhwaŋna.

52Ge Jisus hiɛŋ bụ, Zhaga ya, rishe rụ bụ tɛtɛtana rụ bụ nɛnjɛ. Gunu ata olubo ata hieci uhwaŋna sasana, baa 'wa Jisus nu uhwaŋna ata.

Mak 11

Ge Jisus Teni Jɛrusalɛm

(Mat 21:1-11; Luk 19:28-40; Jon 12:12-19)

1[Aka na ti ge Jisus ne eseshi-iyi ubwa] gwumwonu nu Jɛrusalɛm, ti Bɛtifagi keeni Bɛtani, ee ci Ishɛmɛ Buta. Ge Jisus tumwanɛ eseshi-iyi ubwa eyebi utumwa.

2Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Zhaga ma nu ụshɛpwụ ga namɛ geri-be-eshe hiŋ, gunu na to ohio tono uŋ, hi zhɛ hia kwụba biywoywo bi izhinyɛci bu ko na ee umpi, bu naa na bụtụ be elele ta sụcɛ shɛ kwukwuŋ. Tufwurinje bu ma, hi zhajɛ nu bwa.

3Yaa shɛ bụtụ be elele ihi heŋteni maa, Iwembe po ohio tufwurungo buu? Hiɛŋ bu ma, Agwangwama ubwa 'yajɛ uhwugwa nu bwa, gunu ata ɛ zhɛ ma hi ganganɛ bu maa hi shapɛ bu epe.

4Eseshi-iyi ubwa sanɛ ga, ee jiteni biywoywo ata bi izhinyɛci na ee umpi no tupohondo to odubo nu uhwaŋna, ee kwuni bu tutufwurungo.

5Atwa oko na shikekeni apata heŋteni aŋ, ɛɛ hiɛŋ, Imbe bwa ɛhi zhɛ hia nda no biywoywo ga bi izhinyɛci ohio tufwurungo buu?

6Ɛɛ jishijɛ atwa ata gana ebe ge Jisus ge mbishi aŋ, nazhɛ aa ganganɛ aŋ.

7Aa shapɛ biywoywo ata bi izhinyɛci no ofwo Jisus, ee petengeni tugwuno ta aba na aba izhinyɛci ɛtɛ, nazhɛ ge Jisus munji bu baa patanɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

8Nazhɛ atwa ofwugwo beri otogwo aba nu uhwaŋna. Atwa oko jwɛ tububa Ti
i'wɛ'wɛ ee beri tu nu uhwaŋna.

9Nazhɛ atwa na hwuri umbe na atwa na lɛ ekwunyi a ugaga, ɛɛ hiɛŋ, Shɛtana
ma Agwatana! Zhemonjino ma bụtụ ata be ci ni izeci ya Agwangwama.

10Zhemonjino ma Cɛnjɛ-ta-tugwama te bishi tu ge Devid tu na te ci. Zhemonjino
ma azuba na hwuri kpaaŋ!

11Ti ge Jisus teni Jɛrusalɛm, bee hwuri bee teni nu Umwono wa Agwatana. Baa
mbiyanganɛ iyi elele kpaaŋ, aka na tu ụrụmɛ shɛ, bee beni bee zhe Bɛtani ne
eseshi-iyi ubwa umpwa-na-ba-eyebi.

Ge Jisus Keleni Ụ'wụ'wụ Uwowo Unu
(Mat 21:18-19)

12Aka na ti iyi heri ta a banɛ ni Bɛtani, imunɛ kaa gwụmɛ Jisus.

13Aka na tu baa kwụbɛ ụ'wụ'wụ uwowo uko na 'yajɛ ambɛ tu wee shikeni taa
dụlụ, bee heŋshi maa okwo bi zhɛ ba kwụbɛtana uŋ tụ'walụ, bee zhe. Aka na ti
bee ci ucilo ubwa, bu kwụbɛ shɛ iyi elele o, semi ambɛ ubwa kiri, iwɛnɛ ta aka
tụ'walụ to owowo te ci shi.

14Nazhɛ ge Jisus hiɛŋ uwowo ata, Te kwuni nu hwayɛ ga pushi geri-be-eshe,
kede bụtụ be elele yɛ ya tụ'walụ tụ bụ kwukwuŋ. Eseshi-iyi ubwa kaa hwụjɛ iwɛ
ɛtɛ.

Ge Jisus Teni nu Umwono wa Agwatana
(Mat 21:12-17; Luk 19:45-48; Jon 12:13-22)

15Aka na te e ci Jɛrusalɛm, ge Jisus teni nu Umwono wa Agwatana, bee kwuni
atwa na a sanga iyi, ta atwa na a sa iyi tu'unzo maa e beni nu Umwono ata. Baa
'waŋtatanjɛ eteburu atwa na o shoyingo ukwuribi, ti iyi ya ajɛjɛ ya atwa na a
sanga olukwukwu.

16Bi leneni shi bụtụ be elele maa 'waŋna i'wɛŋnɛ maa dulo ukpogwu Umwono
ata wa Agwatana o.

17Ge Jisus mbisegeni atwa ata, bɛɛ hiɛŋ, I 'nywotwo, yɛɛ hiɛŋ. Ɛ zhɛ ɛ hiɛŋ
umwono mu maa umwono wa adua iwɛ edenji elele kpaaŋ. Ama hiɛ njɛ uŋ tuba
ụpangwụ wa ashɛrɛ.

18Aka na te ehiu onongbo ne embisegeni Undwa hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, nazhɛ aa
jalakaka gana na i shɛ maa a kwụnɛ Jisus. Ama a nda kaa inyɛsɛ ibwɛ. Iwɛnɛ ti
iyi nɛ bee mbisegeni atwa ata ofwugwo dama aŋ kpaaŋ.

19Aka na tu ụrụmɛ shɛ, ge Jisus beni nụ ụshɛpwụ ata te eseshi-iyi ubwa.

Ụ'wụ'wụ Uwowo Hweteni
(Mat 21:20-22)

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

20Aka na ata Jisus zhɛ tɛkashɛka nu uvwungwa dididi, aa kwụbɛ tu ụ'wụ'wụ ata uwowo hweteni te kwune taa ne tini tu bwa.

21Ga Pita teyinje, bɛɛ hiɛŋ Jisus, E-Bimbisegeni, hioko uwowo ga ebi ge keleni-unu, u hwotwonuo.

22Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Tɛtana ma Agwatana rishe.

23Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, yaa shɛ bụtụ be elele zasa oruwo na amɛ ubwa, yaa shɛ bɛɛ hiɛŋ ishɛmɛ gɛ, Mushingwo maa leyi ni itekwu, baa tɛtanɛ kaa rishe maa iwɛ ɛtɛ baa jɛmɛ zhɛ ya 'yagana bu eshe, ijɛ ɛtɛ zhɛ ya shana bu ga gana ata.

24Ibɛ po Ngɛɛ hi hiɛŋ, Iyi elele nɛ ahia lụpa na adua, tɛtana ma rishe maa hi loshigwo iŋ, ijɛ ɛtɛ kaa zhɛ ma hi shana gana ata.

25Aka elele na ehi shikeni ahia nda adua, yaa shɛ ahi ga 'yajɛ uwuru na bụtụ, gangana bu ma, iwɛ maa Bishi hiŋ na namɛ na azuba ihi gengeni du tu'wanganga ti hiŋ.

26[Ama yaa shɛ ehi gengeni shi bụtụ, asha bishi hiŋ na namɛ na azuba zha shɛ ma hi gangana du tu'wanganga ti hiŋ o].

E Heŋteni Jisus iwɛ Ụhwada Ubwa

(Mat 21:23-27; Luk 20:1-8)

27Aka na ata Jisus gwuleneni nu Jɛrusalɛm, boo rungo nu Umwono wa Agwatana. Ibɛ ehiu onongbo, ne embisegeni Undwa keeni n-nyarɛ, zhajɛ pu bwa.

28Ee heŋteni bu, ɛɛ hiɛŋ, Nu ụhwada naa kwuŋ aba ndangana ijɛ kpaaaŋ? Okwo gaaba kwuŋ ibi peni ụhwada ga aba ndangana ijɛ kpaaaŋ?

29Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Me ci ba mo hi hoŋtono iheŋtene ike du, ɛhi n jishijɛ iŋ hwayɛ, asha nazhɛ Ngɛɛ zhɛ mo hi mbiso ụhwada na Ama ndangana ijɛ kpaaŋ.

30Na azuba suu ubaptizim ata ga Jon njɛ la atwa banɛ, okwo no olugwo atwa waa banɛ? N jishijɛ ma.

31Aa njɛ ushaura abaaba, ɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ ɛti hiɛŋ hwayɛ, U banɛ na azuba, bi zhɛ mo tu hoŋtono, bɛɛ hiɛŋ, Iwembe po tuba ahiɛ tɛtanɛ shɛ la iwɛ ubwa rishee?

32Yaa shɛ kaa ɛti hiɛŋ hwayɛ u banɛ no olugwo atwa, a nda kaa inyɛsɛ ya atwa ofwugwo ata. Iwɛnɛ ta atwa ata kpaaŋ tɛtanɛ la rishe maa ga Jon shɛ bigesere gom.

33Ɛɛ jishijɛ Jisus, ɛɛ hiɛŋ, Ti mepi shi ijiji o. Ge Jisus hiɛŋ aŋ, Asha N zha shɛ du mo hi mbiso ụhwada na Ama ndangana ijɛ kpaaŋ o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

Mak 12

N-ndumwa Tumanganjɛ iwɛ Ahwɛŋ-itimɛ
(Mat 21:33-46; Luk 20:9-19)

1Ge Jisus kwuni aŋ iyi timbisogono nu n-ndumwa tumanganjɛ, bɛɛ hiɛŋ, Bụtụ bu ko jwe itimɛ ya afwafwa, bee kepi iŋ uuwa boo rungwutwonu, bee vwuji du u'ibwa maa o no pilo meni ma ata mu tụ'walụ ta afwafwa, baa njɛ ta ashɛkpa. Nazhɛ bee peni ahwɛŋ-itimɛ igbɛtɛtɛ, baa sanɛ ya na cɛnjɛ ti nya.

2Aka na ta aka tụ'walụ ci, baa tumwanɛ yɛu ibwɛ ugondu ike maa lɛshijɛ tụ'walụ ta afwafwa tu na tɛ shɛ urobwo ubwa.

3Ibɛ ahwɛŋ-itimɛ ɛtɛ 'imɛ yɛu ɛtɛ ugondu, ee jibi bu, ee jicinji bu ni i'ɛlɛ yo ohondo.

4Baa tumwananɛ yɛu-ugondu inyɛ, aa gwụcanjɛ bu na ata nu uhiuhiu, ɛɛ njɛ bụ ụpụrụsa.

5Agwuma-itimɛ ɛtɛ tumwananɛ yɛu-ugondu inyɛ, bu na ata ubwa aa kwụnɛ, medenji miaụŋ-mu-ugondu mi nya mu ufwugwo. Ee jibi ono oko, aa kwụnɛ ono oko.

6Bụtụ bu ko na ta vwanɛ bu, ubwa shɛ yɛu ibwɛ nɛ boo lubo. Ubwa baa tumwanɛ no ofwo ahwɛŋ-itimɛ ɛtɛ umɛwɛɛ, bɛɛ hiɛŋ, Ɛ zhɛ a muna yɛu mi ụjɛrụma.

7Ama ahwɛŋ-itimɛ ɛtɛ mama hiaŋnụ, Bu na ga ubwa ree zhɛ ba ya hwuŋ ogwu ga. Hwure tụ kwụnɛ bụ ma, maa tu suji ma ogwu ga maa a shɛ onoo tu.

8Aa kwụnɛ yɛu ɛtɛ, ee keri bu ni ipɛlu itimɛ ɛtɛ ya afwafwa.

9Ge Jisus heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Imbe agwuma-itimɛ ɛtɛ zhɛ ba nda ahwɛŋ-itimɛ ɛtɛɛ? Bi zhɛ ba zha ba kwụna du ahwɛŋ-itimɛ ɛtɛ, ba lashɛga itimɛ ɛtɛ ya afwafwa, bo utogono anya atwa.

10Hi ta rɛcɛ shɛ suu Iwɛ ya Agwatana ata na oo 'nywotwo la, ɛɛ hiɛŋ, Utayɛ na Omo-tuma menji aa lacɛ gana uzhobu ubwa zhɛ wa sha utayɛ na ngezeni a na vwɛ hwɛɛ nụ ụzhɛ.

11Taa ti yaa shɛ Agwangwama njɛ inɛ gɛ, iyi ụrụhwajɛ suu yaa shɛ ne eshe hiŋ?

12Ibɛ po ehwurembe Eju a jala maa a 'imɛ Jisus, ama a njɛ inyɛsɛ ya atwa na tileni apata. Iwɛnɛ te e mepi maa aba baa manganganɛ n-ndumwa ma ata. Ee genji Jisus aa sanɛ.

E Heŋteni Jisus iwɛ Ukwuribi Ụdalụ
(Mat 22:15-22; Luk 20:20-26)

13Afarisi, na atwa Hɛrod tumwanɛ atwa oko pi Jisus, maa ɛ imɛ bu nu n-ndumwa mu na baa duma.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

14Aka na te e ci Jisus, εε hiεŋ bụ, E-Bimbisegeni, ti mepi maa bụtụ bu tεkana abε shε, iyi bụtụ be elele ubu tatụlanụ sụ, bε shεka sụ kaa bụtụ be elele o. Ama na tεkana obo mbisogono atwa uhwaŋna wa Agwatana. Undwa leni suu maa bụtụ na tụpa Sisa ukwuribi ụdalụ, okwo u leni shi? I zhεmε suu maa tu na tụpa okwo kede tu na tụpa o?

15Ama gana na ti ge Jisus mepi tεnda-te-eshe ta aba, bεε hiεŋ aŋ, Iwembe po ahi ma mangaa? M panε ma urinya uko ma kwụba.

16Aa panε bụ uŋ. Bee heŋteni aŋ, bεε hiεŋ, Gaaba ee sweni ụsụbwa ubwa nu urinya ga keeni ti'nyeci tu gaa? Ɛε jishijε bụ, εε hiεŋ, Ge Sisa.

17Ge Jisus jishijε aŋ, bεε hiεŋ, Iyi elele nε shε inε Sisa, pana ma Sisa, iyi elele nε kaa i shε inε ya Agwatana, pana ma Agwatana. Nazhε n-ndumwa mu na ge Jisus jεmε mu dama aŋ duwa.

E Heŋtene Jisus iwε Tihiε

(Mat 22:23-33; Luk 20:27-40)

18Asadusi zhajε pi Jisus, aba shε atwa na hiεŋ maa tihiε ta atwa na 'wi tu zasaba o. Ee unseni bu, εε hiεŋ,

19E-Bimbisegeni, go Moses iti 'nyeteni nu Undwa, bεε hiεŋ, Yaa shε yεu-bino bụtụ 'wi, bee genji biyikwo bwa na ee ge te meci shi kaa yεu nu bwa, asha gε yεu-bino bwa zeni biyikwo ata tizhaada maa matanga yεu-bino εtε ibwε yεu.

20Miaụŋ mu bụtụ bu ko mu namba mi cenje. Bu na bi hiiŋ zeni biyikwo, bu meci shi yεu nazhε bee 'wi.

21Bu na bi yebi zeni biyikwo ata tizhaada, bee 'weeneni, bu meci shi du yεu o. Gobwonu du yaa shaananε na bụtụ bu tatụ.

22Atwa ecenje zeni biyikwo ata hwεε aba, i zasa kaa bụtụ be elele meci yεu ne biyikwo ata o. Nu ukwunanga ibε, biyikwo ata du 'wi ya.

23Biyikwo aba tuba bεε zhε ba sha hwuŋ na aka tihiεε? Iwεnε po hwεε aba ebecenje kaa zwonuo bu.

24Ge Jisus jishijε aŋ, bεε hiεŋ, Shε iwεnε suu ehi mepi shi Utakada wa Agwatana kwo kaa ukpahiŋ ubwa, upo ahiε 'inε?

25Na aka na atwa zhε ε hiε hwuŋ, i zasa bụtụ zhε ba zana biyikwo, i zasa kaa du bụtụ zhε ba pana yεu ibwε tụmbụla o, ama ε zhε a sha gana atumwa Agwatana na namε na azuba.

26Hi ta rεcε shε suu nu utakada Undwa Moses iwε tihiε ta atwa na 'wi, no ofwo ukokoto ata, ta Agwatana hiεŋ Moses, Gamba n shε Agwatana Abraham, na Agwatana Azik keeni Agwatana Jekob?

27Bε shε shε Agwatana atwa na 'wi o, semi Agwatana atwa na shε buumwa.

Unu-tupana na Shε Una Ụ'wụtụ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

(Mat 22:34-40; Luk 10:25-28)

28Aka na ta bụtụ bu ko na ashashɛ embisegeni Undwa zhajɛ, baa hwụjɛ to o
momo unsongonu i'unsene, aka na ti bee mepi maa ge Jisus peni aŋ ajɛshɛgwa
na teni cɛŋ. Bee unseni Jisus, bɛɛ hiɛŋ, Unu-tupana naa kwuŋ uhwuri a na vwɛ
kpaaaŋ?

29Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Unaa na hwuri a na vwɛ kpaaŋ na, ahiɛba atwa
Isrɛl, shɛlaga ma, maa Agwangwama na shɛ Agwatana tu, ubwa shɛ
Agwangwama mokondo,

30Bɛ shɛ bu no lubo Agwangwama na shɛ Agwatana bụ na amɛ bụ kpaaŋ, to
ohwulu bu kpaaŋ, ta ahaŋsa bụ kpaaŋ, ti ikɛnyi bụ kpaaŋ.

31Una uyebi ubwa na maa, Bɛ shɛ bu no lubo uyebi bu gana na obu momo lubo.
Unu-tupana na te hwuri una ga zasaba ya o.

32Nazhɛ Bimbisegeni ata bu Undwa jishijɛ Jisus, bɛɛ hiɛŋ, E-Bimbisegeni, iwɛ-
tɛkana ta abɛ jɛmɛ maa, Bu ko baa shɛ, i zasa binya ta namba ya o.

33Maa ga bụtụ no lubo Agwatana na amɛ ubwa kpaaŋ, to ohwulu ubwa kpaaŋ,
ta ahaŋsa ubwa kpaaŋ, ti ikɛnyi ibwɛ kpaaŋ, maa go bu no lubo du uyebi ubwa
gana na tu boo momo lubo, inɛ ɛtɛ hwuri arụpɛ tuhwoŋzhingo we elele keeni
arụpɛ na vwɛ kpaaŋ.

34Aka na ti ge Jisus kwụbɛ maa bụtụ ata peni bu ajɛshɛgwa ahaŋsa ebiye, bɛɛ
hiɛŋ bụ, Bụ dụlụmɛ shɛ na Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana o. Te kwuni na aka
ata, i zasa bụtụ na ta 'yajɛ ya eshe-hwoo maa hoŋtono Jisus iheŋtene o.

Ge Jisus Heŋteni Aŋ iwɛ Krast

(Mat 22:41-46; Luk 20:41-44)

35Aka na ti ge Jisus bo mbisogono atwa iyi nu Umwono wa Agwatana, bee
heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Iwembe po embisegeni Undwa hiɛŋ maa ga Krast shɛ yɛu
Devidii?

36Ge Devid kaa jɛmɛ na Mpiala mi Tijilo ni ikɛnyi ibwɛ, bɛɛ hiɛŋ, Agwangwama
hiɛŋ Agwangwama mi, Gɛga nu u'ala ubiye mu, uuwa i ci aka na Ngaa njɛ atwa
i'ime bu iyi yɛ ɛvwɛvwɛjɛ bu tupatangana.

37Yaa shɛ ge Devid ni ikɛnyi ibwɛ hiɛŋ bụ, Agwangwama, asha gana naa ya ga
Krast tɛ zhɛ ba sha yɛu ibwɛɛ? Atwa ofwugwo a na shɛlajɛ iwɛ ubwa, njɛ unyasa.

Ge Jisus Tɛtaganɛ Aŋ Unu iwɛ Embisegeni Undwa

(Mat 23:1-36; Luk 20:45-47)

38Aka na ti ge Jisus bo mbisogono aŋ iyi, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Na nda ma pece iwɛ
embisegeni Undwa anaa na a jala maa o no urugono otogwo tuwururu keeni
a'walụ nu udukwo,

39keeni ajɛjɛ ụjɛrụma no shimwono shɛ Tụ'ụlwatagwụ, keeni ofwo ebiye no
ofwo iyimɛyɛ tiya.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

40Ibɛ po oo sugo i'wɛŋnɛ yo olulo aa ya, aa ndana aŋ adua ụnjɛswa tɛnda-te-
eshe. Ɛ zhɛ a pana aŋ hwuŋ n-ndumwa-tụwụma uhwuri atwa vwɛ hwɛɛ.

Ukwuribi na Bululo Zweni ni Ikpɛtɛ Ukwuribi
(Luk 21:1-4)

41Ti ge Jisus jɛjɛ geri-be-eshe bu umwono ukwuribi na namɛ nu Umwono wa
Agwatana, baa ngbaracɛ gana na ta atwa ofwugwo o zwono ukwuribi ni ikpɛtɛ
ukwuribi. Azhɛgba ofwugwo zweni ukwuribi duwa.

42Ama bululo bu ko na shɛ bukofwo zhajɛ du, bee zweni anɛnɛ eyebi.

43Nazhɛ ge Jisus suyanɛ eseshi-iyi ubwa no ofwo ubwa, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Iwɛ-tɛkana
Omo hi mbiso maa, bululo ga i shɛ bukofwo, bu zweni ukwuribi ni ikpɛtɛ gɛ
uhwuri atwa elele na zweni ukwuribi ni ibɛ.

44Iwɛnɛ ta atwa kpaaŋ tarɛ iyi nɛ hwuleji aŋ nazhɛ ee zweni ni ikpɛtɛ gɛ, ama
biyikwo ga suje iyi elele nɛ 'nyananɛ bu bee zweni na amɛ ibɛ.

Mak 13

Ge Jisus Hiɛŋ Ɛ Zhɛ a Nda Umwono wa Agwatana Ufwu
(Mat 24:1-2; Luk 21:5,6)

1Ti ge Jisus beni nu Umwono wa Agwatana, nazhɛ bụtụ bu ko na ashashɛ eseshi-
iyi ubwa hiɛŋ bụ, Hioko atayɛ ga a'wụtụ a'wụtụ keeni shimwono shɛ ga shi
shikekeni epe!

2Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Bụ kwụbɛ shɛ tuma tu ga tụ 'wụtụ 'wụtụ ti
shikekeni epe hŋ? I zasa utayɛ na zhɛ wa patana hwuŋ ni ihiŋhiŋ unya epe na
zha shɛ wo hwuŋzwo.

Ụbaụta Keeni Tɛshɛka
(Mat 24:3-14; Luk 21:7-19)

3Ti ge Jisus jɛjɛ ni Ishɛmɛ Buta nɛ dongonu Umwono wa Agwatana. Ga Pita, ne
Jemis, na Jon, keeni Andru unseni bu swɛɛ, ɛɛ hiɛŋ,

4Iti mbishi de aka na ti ijɛ kpaaŋ zhɛ ya ndangana. Imbe kwuŋ zhɛ ya sha hwuŋ
useyida na aka na ti ijɛ kpaaŋ gwumwonu tɛndaa?

5Ge Jisus jishijɛ aŋ, bee kwuni aŋ timbiso, bɛɛ hiɛŋ, No shiyono ma eshe maa
kede bụtụ be elele ihi inzhɛnjɛ o.

6Atwa ofwugwo zhɛ a 'waŋnɛ hwuŋ izeci mi a zhajɛ, ɛ hiɛŋ, Gamba n shɛ [ga
Krast ata], iwɛ maa a inzhɛnjɛ atwa ofwugwo.

7Kede shihwulu shi hi horukono na aka na ta ahia hwuga hwuŋ anabarɛ ajasa
keeni erishi ajasa o. I shɛ tilɛɛ maa ijɛ ɛtɛ shɛ ya ndangana, ama shɛ ukwunanga
ibɛ tɛ o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

8Iwɛnɛ tu udenji uko zhɛ wɛ hwɛyijɛ wa sukakana udenji unya, tugwama tu ko ti zhɛ tɛ hwɛyijɛ maa tu sukakanɛ tugwama ti nya, cɛnjɛ ti zhɛ to zhingotu no ofwo ofwo, atwa zhɛ a ya-imunɛ. Inɛ ɛtɛ kpaaŋ ta shɛ tukwuno tu ụbaụta.

9Ama no shiyono ma iwɛ ohiuhiu hiŋ eshe. Ɛ zhɛ mo hi sugo a pana ajɛmɛ-ụshɛrɛya, ɛ zhɛ mo hi dubogo no shimwono shɛ Tụ'ụlwatagwụ, hi zhɛ hio shikono na agba ehiu, ta agba shɛgwuma iwe mi, iwɛ maa hi n le tiseyida no ofwo aba.

10I shɛ tilɛɛ maa e enengeni edenji elele Anabarɛ Ebiye tugwo hiiŋ.

11Aka na ɛɛ zhɛ mo hi sugo hwuŋ na agba ụshɛrɛya, kede ohwulu ihi herikeni iwɛ iyi nɛ ɛhi zhɛ hia duma o, ama iyi elele nɛ ee hi peni na aka ata, ibɛ du ɛhi zhɛ hia duma. Iwɛnɛ ti yaa shɛ shɛ ahiɛba hi zhɛ hia duma iwɛ ni ikɛnyi hiŋ, ama Mpiala mi Tijilo mi zhɛ ma duma.

12Yɛu-bino zhɛ ya shapa yɛu-bino bwa ba pana atwa maa a kwụnɛ bụ, bishi bi yɛu zhɛ ba nda du gana ata ni yɛu ibwɛ. Miaụŋ du mi zhɛ mɛ hwɛyijɛ ma sukakana atwa na meci aŋ maa a kwụnɛ aŋ.

13Atwa kpaaŋ zhɛ ma hi ta ni i'ime iwe mi. Ama bụtụ na 'imɛ-isɛbwɛ tutu uce, ubwa zhɛ bo bino.

Iyi-tupwaŋ nɛ ya Nda Iyi Ufwu
(Mat 24:15-28; Luk 21:20-24)

14Ama aka na ahiɛ kwụbɛ ti iyi-tupwaŋ nɛ ya nda iyi ufwu zhɛ yo shikono no ofwo na yaa ga shɛ shɛ yo shikono, (bụtụ be elele na ba rɛta, ga bu na mapa ecilo ibɛ), ga atwa Judia gezhiji maa e zhe nu nshama na aka ata.

15Kede bụtụ na patanɛ nu ukogo kezhe maa tono nu umwono maa sugo i'wɛŋnɛ ibwɛ o.

16Kede kaa du bụtụ na namɛ ne ehilo gwure ni ihwɛ maa sugo utogwo ubwa o.

17Eyikwo na 'yajɛ shifubo, na anaa na 'wananjɛ miaụŋ mu na mo subo zhɛ a nda hwuŋ adangboo na aka ata!

18Na nda ma adua maa kede i shɛ na aka bu ugbofworo ijɛ zhɛ ya nda hwuŋ o.

19Iwɛnɛ ta aka ata zhɛ a sha aka ụbaụta na usara ubwa ta zasaba la kwukwuŋ taa ta Agwatana karɛ unyizo uuwa i ci aka ata, anaa na kaa du usara ubwa zha shɛ wa nama ya kwukwuŋ.

20Ama yaa shɛ Agwangwama munananɛ shɛ ụjita ata, asha i zasa bụtụ be elele na zhɛ bo bino, ama iwɛ atwa na bee teri ni ikɛnyi ibwɛ, ibɛ po baa munananɛ ụjita ata.

21Yaa shɛ bụtụ be elele ihi hiɛŋ na aka ata, Hioko ma ga Krast na namɛ epe! Kwo kaa bweeye namɛ peye! Ta tɛtana ma iwɛ ya aba rishe o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

22Iwɛnɛ ta akrast tukata, te egesere tukata zhɛ a bala na aka ata, ɛ zhɛ na nda iyi tudama keeni arụhwajɛ, maa yaa shɛ yee timeni aŋ maa a inzhɛnjɛ okwo atwa na Agwatana go tolwo.

23Ama no shiyono ma ya eshe, N hi mbiswo iyi elele nazhɛ yɛɛ zhɛ yo to.

Tizhajɛ tu na Yɛu Bụtụ Zhɛ ya Zhajɛ
(Mat 24:29-31; Luk 21:25-28)

24Ama na aba na tụ ụbaụta ata kwunanjɛ jita ata, uwaŋna zhɛ wo 'wo tishi, upiana zha shɛ wa ta o,

25mkpasụ mi zhɛ mu na waŋtatangwụ na cɛnjɛ, iwɛnɛ tu ukpahiŋ na namɛ na azuba wo zhingotu.

26Aka ata ɛ zhɛ a kwụba Yɛu Bụtụ ti bee ci no odomu nu ukpahiŋ ụ'wụtụ keeni ụjɛrụma.

27Aka ata nazhɛ bɛɛ zhɛ ba tumwanɛ atumwa ubwa azuba maa o sotulonu atwa elele na bee teri no ofwo elele na unyizo teje.

N-ndumwa Tumanganjɛ iwɛ Ụ'wụ'wụ Uwowo
(Mat 24:32-35; Luk 21:29-33)

28No soso ma tusakana ti ibɛ nụ ụ'wụ'wụ uwowo, aka na ahiɛ kwụbɛ ta shɛ'walụ shɛ bwa shi kwuni ambɛ ofwo tusabɛ, asha hi mepi maa ushwo gwumwonu.

29Gabata du yɛɛ zhɛ ya sha hwuŋ, aka elele na ahiɛ kwụbɛ ti ijɛ kwuni tɛndangana, asha mapa ma maa bu gwumwonu tuto.

30Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, atwa na namɛ nu unyizo zha shɛ o 'wo kwukwuŋ kpaaŋ nazhɛ ijɛ kpaaŋ ndanganɛ.

31Azuba tu unyizo zhɛ a kashɛka, ama n-ndumwa mi mi mi zha shɛ ma kashɛka kwukwuŋ.

I Zasa Bụtụ be Elele Mepi Ụjita ata Okwo Auwa ata o
(Mat 24:36-44)

32Ama iwɛ ụjita ata, kwo kaa auwa ata, i zasa bụtụ be elele na mepi o, ta atumwa na namɛ na azuba, ti Yɛu ni ikɛnyi ibwɛ, semi Bishi kiri.

33No shiyono ma eshe, iwɛnɛ te ehi mepi shi aka na shɛ aka ibɛ.

34I shɛ gana bụtụ bu ko na zhɛ tahaŋnụ maa ganga ihwɛ ibwɛ, bee peni miaụŋ-mu-ugondu ubwa ụhwada ihwɛ ɛtɛ, bee hweŋshi aŋ ugondu bụtụ bụtụ, baa tɛtaganɛ bi'iywa bo odubo unu maa ga bu na ngbaraka ofwo.

35Iwɛ ecilo ata no shiyono ma eshe, iwɛnɛ te ehi mepi shi aka na ta agwuma-ihwɛ e ci ujiyo, okwo nụ ụrụmɛ, okwo nụ ụjita tudwonu, okwo na aka na shalụma sha ugaga, kwo kaa nu uvwungwa.

36Iwɛ aka na bɛɛ zhɛ be gwure eshigiri, maa mo hi jitono to ohio woto malabụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

37Iwɛ gɛ Omo hi mbiso bana, gobwonu du Omo mbiso atwa kpaaŋ maa, No shiyono ma eshe!

Mak 14

A Nda Ushaura maa a 'Imɛ Jisus
(Mat 26:1-5; Luk 22:1,2; Jon 11:45-53)

1Tɛ ɛ hiɛŋ Isene Tɛkashɛka keeni Isene iyimɛyɛ nɛ zasa Ifucingɛ vwɛ waŋnabeyiko. Ibɛ po ehiu onongbo ne Embisegeni Undwa, a jalakaka gana na maa a 'imɛ Jisus ni inswɛ maa a kwụnɛ bụ.

2Ama ɛ hiɛŋ, Kede i shɛ na aka Isene ɛtɛ i Tɛkashɛka o, iwɛ aka na atwamwa zhɛ na nda rundu.

Biyikwo bu Ko Dudugeni Jisus Manɛbɛ ni Bɛtani
(Mat 26:6-13; Jon 12:1-8)

3Aka na ti ge Jisus namɛ ni Bɛtani nu umwono Saimon ata ba gwuma ụngwụ-uwaŋna. Ge Jisus jɛjɛ baa ya iyimɛyɛ. Biyikwo bu ko 'waŋnɛ manɛbɛ mụ ụhiụŋ mu na aa njɛ ni iyi nɛ ɛɛ hiɛŋ unadu tugom ni ikeke ike nɛ ɛɛ hiɛŋ alabasta, manɛbɛ ma ata kaa mi zhanjɛ tebiye. Biyikwo ata bweji iŋ bee dudugeni mu Jisus nu uhiuhiu.

4Ama atwa oko namba apata yaa gwumanɛ, ɛɛ hiɛŋ, Iwembe po aa njɛ manɛbɛ mu ga mụ ụhiụŋ ufwu gadagaa?

5E ge eri a sanga manɛbɛ mu ga uhwuri apamu umpwa, maa e peni okofwo. Ibɛ po shɛmɛ sha aba shɛ hashɛganụ ne biyikwo ata.

6Ama ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Ganga bu ma. Iwembe po ahia dumangana bụ n-ndumwa mụ wɛɛ? Bu n ndwanua ugondu ubiye.

7Okofwo zhɛ a nama ne hiŋ aka elele, aka elele yaa hiɛ kwụlanɛ hi eri hia nda aŋ uwebiye, ama N zha shɛ ma nama ne hiŋ aka elele o.

8Bu nduwa iyi nɛ bee eri tɛnda. Bu dudugeni tu'waba ti mi manɛbɛ mu ga mụ ụhiụŋ ubiye maa imanga tụ iwɛ ụjita tuno ti mi.

9Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, ofwo elele na aa ananga hwuŋ Anabarɛ Ebiye nu unyizo kpaaŋ, ɛ zhɛ a dumanana iyi nɛ biyikwo ga njɛ iwɛ maa e ne teyinje bu.

Ga Judas Leni maa Sanga Jisus ne Tidere
(Mat 26:14-16; Luk 22:3-6)

10Nazhɛ go Judas Iskariot na shɛ bụtụ bu ko na ashashɛ eseshi-iyi umpwa-na-ba-eyebi zhe no ofwo ehiu onongbo iwɛ maa sangana aŋ Jisus ne tidere.

11Aka na te ehiu ata onongbo hwụjɛ iŋ, aa njɛ unyasa, ibɛ po ee shileni bu unu maa ɛ zhɛ a pana bụ ukwuribi. Nazhɛ baa jalakaka ya ohwolu maa sangana bu aŋ ne tidere.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

Ge Jisus Yɛ Iyimɛyɛ Tɛkashɛka ne Eseshi-iyi Ubwa

(Mat 26:17-25; Luk 22:7-14,21-23; Jon 13:21-30)

12Aka na tụ ụjita na maa e kwuni Iyimɛyɛ uzawa Ifucingɛ tiya u ci, aka na ta a kwụnɛ iyi ụrụpɛ Isene Tɛkashɛka. Nazhɛ eseshi-iyi Jisus heŋteni bu, ɛɛ hiɛŋ, Cee ubu kwụlanɛ maa ta zha ta bu imangana iyimɛyɛ Tɛkashɛka nɛ ɛbi zhɛ ba yaa?

13Na aka ata ge Jisus tumwanɛ eseshi-iyi ubwa eyebi utumwa, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Zhaga ma nụ ụshɛpwụ ga, hi zhɛ hia twa ne butubwenyi bu ko na 'waŋnɛ ihiulwe meni.

14'Wa bu ma no ofwo elele na bee teni, maa hi heŋteni agwuma-ihwɛ ɛtɛ maa, Bimbisegeni hiɛŋ, Cee umwono wa agaiŋ namɛ maa ma ya iyimɛyɛ Tɛkashɛka ne eseshi-iyi mii?

15Nazhɛ bụtụ ata zhɛ mo hi mbisono umwono wa azuba na gembi, na iyi ya ajɛjɛ tulonowoŋ, unaa na kaa du aa imwangwa i'wɛŋnɛ. Apata ɛhi zhɛ hi ma ti imangana iyimɛyɛ ɛtɛ Tɛkashɛka.

16Ibɛ po eseshi-iyi ubwa beni ga ee zhe nụ ụshɛpwụ, ee jiteni ga iyi gana na ti ge Jisus ge mbishi aŋ. Apata aa imanganɛ aŋ iyimɛyɛ Tɛkashɛka.

17Aka na tụ ụrụmɛ shɛ, ge Jisus zhe apata ne eseshi-iyi ubwa umpwa-na-ba-eyebi.

18Aka na ta a jɛjɛ aa ya iyimɛyɛ, ge Jisus hiɛŋ aŋ, Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, bụtụ bu ko namba na ashashɛ hiŋ na zhɛ ma n sangana atwa ne tidere, ubwa shɛ bụtụ na ba ya iyimɛyɛ ne mi.

19Ibɛ po shɛmɛ sha aba shi kwuni tuhashɛganụ, ee heŋteni bu atwa oko oko, ɛɛ hiɛŋ, Gamba suu? Bụtụ ye bɛ hiɛŋ, Gamba suu?

20Nazhɛ ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Bụtụ bu ko na ashashɛ eseshi-iyi umpwa-na-ba-eyebi na ba kalanga u'ala ne mi ni ikwede.

21Yɛu Bụtụ zhɛ ya zhaga tilɛɛ gana na to o 'nyotwo iwɛ ubwa. Ama bụtụ ata na zhɛ ba sangana atwa Yɛu Bụtụ ne tidere, bi zhɛ ba nda hwuŋ adangboo! I gɛ zhɛ ya zhɛmana bụtụ ata ta atwa ubwa ge meci shi bu.

Iyimɛyɛ Ụrụmɛ nɛ ge Jisus Peni Eseshi-iyi Ubwa

(Mat 26:26-30; Luk 22:15-20; 1 Kor 11:23-25)

22Aka na ta a jɛjɛ aa ya iyimɛyɛ, ge Jisus shepi ibrɛd, baa tabwa Agwatana maa pana iŋ uwebiye, boo dwonu iŋ, bee peni eseshi-iyi ubwa, bɛɛ hiɛŋ aŋ, M ma ma, inɛ gɛ shɛ tu'waba ti mi.

23Nazhɛ bee shepi ukwopi baa njɛ ugwoje na Agwatana, bee peni aŋ; ee swe kpaaŋ aba.

24Ge Jisus hiɛŋ aŋ, Inɛ gɛ shɛ mehieŋ mi mi mu Unu-tutwa,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

25Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, N zha shɛ ma swa ya meni mu ga mụ tụ'walụ ta afwafwa uuwa i ci ụjita na Ngɛɛ zhɛ ma swa mu na mu ufwo na Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana o.

26Aka na ta a zụnjɛ azunga, ee beni ee zhe ni Ishɛmɛ Buta.

Ge Jisus Hiɛŋ ga Pita Zhɛ ba Tala Ashamanjɛ maa bu Mepi Shi bu o

(Mat 26:31-35; Luk 22:31-34; Jon 13:36-38)

27Ge Jisus hiɛŋ aŋ, ɛ zhɛ ma hi nda ukwurishi kpaaŋ hiŋ iwe mi. Iwɛnɛ to o 'nywotwo, ɛɛ hiɛŋ, N zhɛ mo dubo bi'iywa-ba-agwụdụ, nazhɛ agwụdụ zhɛ a garatgwụ.

28Ama na aba na tɛ ɛ n hicinjɛ, N zhɛ mo hi hwulono maa ma zha na cɛnjɛ tu Galili.

29Ama ga Pita hiɛŋ Jisus, Okwo ɛɛ zhɛ a nda atwa vwɛ ukwurishi iwɛ bụ, a zha shɛ ma n nda ukwurishi iwɛ bụ kwukwuŋ.

30Ge Jisus hiɛŋ Pita, Iwɛ-tɛkana Ngɛɛ zhɛ mo bu mbiso maa, Alụma zha shɛ a ugana hwayɛ kpalụ yebi, tɛ ɛbi zhɛ ba tala ashamanjɛ mi kpalụ tatụ maa bu m mepi shi o.

31Ama ga Pita jɛmɛ n-ndumwa ni ikɛnyi, bɛɛ hiɛŋ, Okwo yaa shɛ tilɛɛ maa Mo 'wo na bụ, N zha shɛ ma tala ashamanjɛ maa M bu mepi shi o. Gobwonu du atwa vwɛ dumanjɛ ya kpaaŋ aba.

Ge Jisus Njɛ Adua ni Itimɛ Gɛsɛmani

(Mat 26:36-46; Luk 22:39-46)

32Ee zhe no ofwo oko na ɛɛ hiɛŋ izeci ya aba, Gɛsɛmani, apata ge Jisus hiɛŋ eseshi-iyi ubwa, Gɛga ma epe tugwo, maa Ma zha ma nda adua.

33Bee shepi Pita, ne Jemis keeni Jon, aa sanɛ nu bwa. Igɛhi kwuni bu ti'ima, ụbaụta sepi bu duwa.

34Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Amɛ mi hashɛganụ duwa, okwo tutu i ci tu'wo. Nama ma epe maa hi n 'yaka.

35Bee keeni izhɛ fwalaa, bee leyi na cɛnjɛ, baa njɛ adua, maa yaa shɛ yee ge deuri maa ga aka ata keshici bu.

36Baa njɛ adua, bɛɛ hiɛŋ, Ada iyi elele ibu deuleni tɛnda. Shapa ukwopi ga ụbaụta no olugwo mi, ama shɛ ukwulana mu Ama jala o, semi ukwulana bụ.

37Bee gwure bee jiteni eseshi-iyi ubwa to o woto malabụ, bɛɛ hiɛŋ Pita, A-Saimon, bo woto suu malabụ? Bi eri shi suu ba nda ashɛlatụ okwo na aka ticwɛŋ?

38Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Na nda ma ashɛlatụ, maa hi na nda adua, iwɛ maa kede tumanga ti hi lasụ o. Mpiala mi leni gom, ama tu'waba tu lweji.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

39Bee gwuri baa njɛ adua, baa dumananɛ iwebe ike ike.

40Bee gwuleneni no ofwo eseshi-iyi ubwa, bee jiteneni aŋ to o woto malabụ, iwɛnɛ te shishe sha aba shi zhinengeni na malabụ, e mepi shi iyi nɛ maa ɛ jishijɛ bụ o.

41Nazhɛ bee gwuleneni na aka ụtatụ, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Hi to woto suu malabụ keeni ụhinjanụ tuta? Inɛ ɛtɛ gwumwa ya, aka ci ya! Hioko ma, o shopwo Yɛu Bụtụ oo pwonuo atwa-iwɛwɛ.

42Ishijɛ ma tu hwuri ma. Bụtụ na ma n sangana atwa ne tidere, bu gwumwonu ya.

A 'Imɛ Jisus

(Mat 26:47-56; Luk 22:47-53; Jon 18:3-12)

43Gunu ata ti ge Jisus ta duma iwɛ ɛtɛ, go Judas na shɛ bụtụ bu ko na ashashɛ eseshi-iyi umpwa-na-ba-eyebi pushe, baa zhagajɛ na atwa ofwugwo a na 'wananjɛ otokwobi ne shekwute, ta a banɛ no olugwo ehiu onongbo, ne embesegeni Undwa keeni n-nyarɛ.

44Bụtụ na sengeni bu atwa ne tidere pwonuo atwa ata tusakana, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Bụtụ be elele na Ngaa ruwanɛ hwayɛ, asha ubwa atata, ima bu ma hi hwuri.

45Aka na tu go Judas ci apata, bee hwuri pi Jisus mbwụụ, bɛɛ hiɛŋ bụ, E-Bimbisegeni! Baa ruwanɛ bụ.

46Nazhɛ atwa ata gbodongonu Jisus, aa 'imɛ bụ.

47Ama bụtụ bu ko na ashashɛ atwa Jisus na shikekeni apata, hwucice utokwobi ubwa, boo po bujama bo Bunongbo bụ 'wụtụ, bee vweri bu ụcɛbɛ.

48Nazhɛ ge Jisus hiɛŋ aŋ, Hi bananjɛ suu ahi 'wananjɛ otokwobi, ne shekwute maa hi n 'imɛ gana bɛshɛrɛ?

49N namɛ ne hiŋ nu Umwono wa Agwatana iyi-heri iyi-heri Omo mbisogono atwamwa iyi, hi n 'imɛ shɛ kaa o. Ama inɛ gɛ shɛ iwɛ maa iyi nɛ 'nywotwo nu utakada Iwɛ ya Agwatana sɛ.

50Nazhɛ eseshi-iyi ubwa genji bu kpaaŋ aba ee gezhiji.

51Ama usemberi uko namba ga 'wa Jisus, na ge urigeni tugwuno ti ilinɛn kiri, ibɛ atwa ata 'imɛ bụ.

52Bee gengeni aŋ tugwuno ta ata ti ilinɛn, bee gezhiji mohondo bee hwuri.

Ge Jisus na Atwa Ụshɛrɛya

(Mat 26:57-68; Luk 22:54,55,63-71; Jon 18:13,14,19-24)

53Nazhɛ ee zeriji Jisus po Bunongbo bụ 'wụtụ. Ehiu onongbo, tu n-nyarɛ, keeni embisegeni Undwa ụlwatagawa apata kpaaŋ aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

54Ga Pita 'wa Jisus ne ekwunyi, na ahanga na dụlụmɛ, bee teni nu ukpogwu
Bunongbo ata bụ 'wụtụ, baa jɛjɛ ne edegeri baa hwatụ ulwa.

55Ehiu onongbo, ta ajɛmɛ-ụshɛrɛya kpaaŋ aba, a jalakaka eseyida iwɛ Jisus iwɛ
maa a kwụnɛ bụ, ama e gwushiji shi kaa.

56Okwo ta atwa ofwugwo dumanganɛ Jisus tiseyida tu tukata, tiseyida ta aba
kaa tu za unu uko.

57Atwa oko ishijɛ ee shikeni aa dumanganɛ bu tiseyida tu tukata ɛɛ hiɛŋ,

58Tụ hwụjɛ ti bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ mo hwuŋzo Umwono ga wa Agwatana oo mo ni
i'ɛlɛ, maa Ma ma unaa na ee me shi ni i'ɛlɛ ijitɛ itɛtu.

59Ama okwo ti yaa shɛ gana ata tiseyida ta aba kaa tu za unu uko waa.

60Nazhɛ Bunongbo bụ 'wụtụ ishijɛ bee shikeni na ashashɛ, bee heŋteni Jisus,
bɛɛ hiɛŋ, Bɛ jishɛjɛ shɛ ree iwɛ ye elele, asha bụ hwụjɛ shɛ ree tiseyida tu ga
atwa ga ma bu dumangana?

61Ama ge Jisus sumenji bu, bɛ jɛshɛjɛ shɛ bụ iwɛ ye elele o. Ibɛ po Bunongbo ata
bụ 'wụtụ unseni sasana Jisus, bɛɛ hiɛŋ bụ, Gabụ suu bɛ shɛ ga Krast, yɛu ɛtɛ ya
Agwatana nɛ oo zhemonjino?

62Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Gamba ganana. Hi zhɛ hia kwụba ti Yɛu Bụtụ jɛjɛ
nu u'ala ubiye ukpahiŋ ụ'wụtụ, ti bee ci no odomu azuba.

63Ibɛ po Bunongbo ata bụ 'wụtụ dwetweji tugwuno tu bwa, bɛɛ hiɛŋ, Ukekeshi
tiseyida ti imbe to tu too?

64Hi hwugwa tu baa dumanganɛ Agwatana n-ndumwa mụ wɛ nu unu ubwa. Inɛ
nɛ ahiɛ kwụbɛɛ? Nazhɛ kpaaŋ aba peni Jisus n-ndumwa-tụwụma maa bu lanɛ
no tu'wo.

65Nazhɛ atwa oko kwuni Jisus mecemi tuzwogono, ee urigeni bu iyi ne eshe, aa
tagana bu okwu, ɛɛ hiɛŋ bụ, Duma tigesere! Edegeri shepi bu aa pagana bụ
awaŋpɛ.

Ga Pita Teri Ashamanjɛ maa bu Mepi Shi Jisus o

(Mat 26:69-75; Luk 22:56-62; Jon 18:15-18,25-27)

66Ti ga Pita namɛ nu ukpogwu, yɛu ike nɛ namɛ na ashashɛ miaụŋ-mu-ugondu
showo sho Bunongbo bụ 'wụtụ zhajɛ.

67Aka na tu baa kwụbɛ Pita tu baa hwatụ ulwa, baa ngbaracɛ Pita, bɛɛ hiɛŋ bụ,
Bu namɛ du ne Jisus, bụtụ ga bu Nazarɛt.

68Ama ga Pita teri ashamanjɛ, bɛɛ hiɛŋ bụ, M mepi shi o, N eshiciji shi du kaa
iwɛ nɛ aba njɛ o. Nazhɛ baa ishɛjɛ apata bee teni ni igɛsɛji, gunu ata alụma
uganɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

69Nazhɛ Yɛu ɛtɛ towo kwụbananɛ bụ, bee kwuni atwa na shikekeni apata timbiso, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Bụtụ ga shɛ bụtụ bu ko na ashashɛ aba.

70Ama ga Pita teleneni ashamanjɛ. Ti yaa namɛ fwalaa, atwa na shikekeni apata hiɛŋ Pita, Iwɛ-tɛkana, bu namɛ ga na ashashɛ aba, bụtụ bu Galili gom abɛ shɛ.

71Ama ga Pita kwuni tutwa, na tuwa-tuta, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso! Maa, M mepi shi bụtụ go ahia njɛ iwɛ ubwa o!

72Gunu ata alụma yebi uganɛ sasana. Nazhɛ ga Pita teyinje n-ndumwa ma ata ge Jisus mbishi bu la, bɛɛ hiɛŋ, Alụma zha shɛ a ugana hwayɛ kpalụ yebi, tɛ ɛbi zhɛ ba tala ashamanjɛ mi kpalụ tatụ maa bu m mepi shi o. Aka na ti bee heŋshi iwɛ ɛtɛ, bee tileni nu u'wo gboo.

Mak 15

E Zeriji Jisus na Agba Pɛilat

(Mat 27:1,2,11-14; Luk 23:1-5; Jon 18:28-38)

1Gunu ata ehiu onongbo, nu n-nyarɛ, ne embisegeni Undwa, keeni ajɛmɛ-ụshɛrɛya njɛ ushaura nu uvwungwa dididi, ee umpi Jisus, ee shepi bu ee peni Pɛilat.

2Ga Pɛilat unseni Jisus, bɛɛ hiɛŋ, Gabụ suu bɛ shɛ Agwuma Eju? Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Gabụ du bu dumwa iŋ ya.

3Nazhɛ ehiu onongbo petengeni Jisus ashɛrɛya ofwugwo.

4Ga Pɛilat unseni Jisus sasana, bɛɛ hiɛŋ, Bɛ jɛshɛjɛ shɛ ree iyi elele? Hioko iyi ifwugwo nɛ aa bu suyanɛ ụshɛrɛya iwɛ ibɛ.

5Ama ge Jisus jishɛjɛ shɛ bụ iyi elele o, ibɛ po yaa dama Pɛilat.

E tegeni Jisus Nrɛ nụ Ụ'wụ'wụ-ubatanɛ

(Mat 27:15-26; Luk 23:13-25; Jon 18:39—19:16)

6Ga Pɛilat ba shana baa bacɛngana aŋ bụtụ bu ko na ashashɛ ajama umwono-tishi na aka Isene, ubwa shɛ bụtụ na atwa njɛ orogwu iwɛ ubwa.

7Ama bụtụ bu ko namba ee kepi nu umwono-tishi na atwa na bɛrɛ ujasa, aba shɛ atwa na kwụnɛ atwa nu ujasa ata.

8Nazhɛ atwa ofwugwo munji na agba Pɛilat, ee kwuni bu orogwu tɛnda maa ndana aŋ gana na tu ba shana ba ndana aŋ.

9Ga Pɛilat heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Ihiɛ kwụlanɛ suu maa ma hi bacɛnganɛ Agwuma Eju?

10Iwɛnɛ ti bee mepi maa ni isɛbwɛngwɛ ehiu onongbo shapɛ Jisus pu bwa.

11Ama ehiu onongbo mbiseji atwa ofwugwo maa ga shɛ ga Barabas baa bacɛnganɛ aŋ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

12Ga Pɛilat heŋteni aŋ sasana, bɛɛ hiɛŋ, Imbe tuba ahia jala maa ma nda bụtụ ga
ɛhi hiɛŋ Agwuma Ejuu?

13Atwa ata uganɛ sasana, ɛɛ hiɛŋ, Tagana bụ nrɛ nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ.

14Ga Pɛilat heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Iwembe kwuŋ poo? Imbe kwuŋ shɛ iyi iwɛ nɛ
baa njɛɛ? Ama atwa ata uganɛ sasana duwa, ɛɛ hiɛŋ, Tagana bụ nrɛ nụ ụ'wụ'wụ-
ubatanɛ.

15Ama gana na tu ga Pɛilat ba jala maa ndana atwa ata iyi nɛ aa jala, ibɛ po bee
becingeni aŋ Barabas. Ama bu kwuci Jisus nazhɛ bee shepi bu bee peni aŋ maa
e tegeni bu nrɛ nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ.

Asaza Njɛ Jisus Asada

(Mat 27:27-31; Jon 19:2,3)

16Nazhɛ asaza zeriji Jisus nu ukpogwu uko na ɛɛ hiɛŋ izeci ubwa, Praitorion, aa
suyaganɛ asaza kpaaŋ aa ụlwatagwụ apata.

17Nazhɛ ee urigeni Jisus utogwo uduhwa ushenje, ee pieci esepi adanya aa njɛ
udara, ee peteni bu nu uhiuhiu.

18Ee kwuni bu a'walụ, ɛɛ hiɛŋ, Zaacɛ! Tumaka Agwuma Eju!

19Oo po bu bininjidegbe nu uhiuhiu, ee zwegeni bu mecemi, ee kwuzeni bu ni
ivwunɛ ibwɛ.

20Aka na te e hwuwi bu asada tɛnda hwɛɛ, ee ushiji bu utogwo ata uduhwa
ushenje, nazhɛ ee urigeni bu ya utogwo ubwa. Ee becinji bu maa e shepi bu o to
nu ubatanɛ.

E Tegeni Jisus Nrɛ nụ Ụ'wụ'wụ-ubatanɛ

(Mat 27:32-44; Luk 23:26-43; Jon 19:17-27)

21Nazhɛ asaza 'imɛ bụtụ bu ko na ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ ga Saimon bụtụ bu Saren,
na shɛ bishi Alikizanda no Rufos ti bɛɛ zhɛ ujiyo ehilo, maa 'waŋnana Jisus
ụ'wụ'wụ-ubatanɛ ubwa.

22Nazhɛ ee shepi Jisus no ofwo oko na ɛɛ hiɛŋ izeci ya aba, Golgota, (nɛ ecilo ibɛ
shɛ ofwo ukokolo uhiuhiu).

23Apata ee peni Jisus meni mụ tụ'walụ ta afwafwa mu na ee hiŋtetenji ni iyi nɛ
ɛɛ hiɛŋ umuru, ama ge Jisus leshiji shi mu o.

24Apata ee tegeni Jisus nrɛ nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ, oo dwotwogonu tugwuno tu
bwa ni icɛcɛ tu'waŋ maa e mepi iyi nɛ bụtụ bụtụ zhɛ ba 'yaga.

25I shɛ gana aka ogogo ecinjishi nu usaka ibɛ ee tegeni Jisus nrɛ nụ ụ'wuụ'wụ-
ubatanɛ ata.

26Nazhɛ ee 'nyeci iyi nɛ ɛɛ hiɛŋ ge Jisus njɛ, ɛɛ hiɛŋ AGWUMA EJU.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

27E tegeni du ashɛrɛ eyebi nrɛ nu bwa, bu ko namɛ geri bu u'ala ubiye ubwa, bu na bi yebi namɛ geri bu u'ala ugwulwo ubwa.

28[Inɛ ɛtɛ i shɛ iwɛ maa Iwɛ ya Agwatana i sɛ, inɛ hiɛŋ, A rɛcɛ bụ na atwa na bweji undwa.]

29Atwa na a kashaka apata a dumangana du Jisus n-ndumwa mụ wɛ, oo zhingoto ohiuhiu aba, ɛɛ hiɛŋ, Iiŋ, gabụ ga bi hiɛŋ bi zhɛ bo hwuŋzo Umwano wa Agwatana maa meeneni uŋ ijitɛ itɛtu!

30Kezhe nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ ga, maa meme bicinji.

31Gobwonu du ehiu onongbo, ne embisegeni Undwa a nda Jisus asada, aa mama hiaŋnụ, Bibicinji ba anya atwa, na eri shi kaa momo bicingo.

32Gabụ ga Krast, Agwuma Isrɛl, kezhe nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ hwuwayɛ go maa ta kwụba maa ta bụ tɛtɛna-rishe. Atwa ata ee tegeni nrɛ nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ nu bwa, twagajɛ bu du.

Tu'wo ti Jisus

(Mat 27:45-56; Luk 23:44-49; Jon 19:28-30)

33Aka na tu uwaŋna shikeci, tishi tu layɛ nu unyizo kpaaŋ, uuwa i ci geri bu uwaŋna tinyingana.

34Aka na tu uwaŋna nyinganɛ, geri bo ogogo atatụ, ge Jisus uganɛ duuwa, bɛɛ hiɛŋ, Ilai, Ilai, lama sabakitani? (Ecilo ibɛ i shɛ, Agwatana mi, Agwatana mi, iwembe po ebi n jinecii?)

35Aka na tu umeseyi uko na ashashɛ atwa na shikekeni apata hwụjɛ iŋ, ɛɛ hiɛŋ, Bwoonu ba suyana Elaija.

36Ibɛ po bụtụ bu ko gezhiji, bee shepi ụhwụŋkwụŋ, bee shiyeni uŋ ne meni mụ tụ'walụ ta afwafwa mu na mi sembi, bee hwuŋteni uŋ nu usanga bininjidegbe, bee peni Jisus maa swa. Ɛɛ hiɛŋ, Ti zhɛ ta kwụba okwo ge Elaija zhɛ ba zhajɛ maa kezhicinje bu.

37Ge Jisus uganɛ sasana duuwa, nazhɛ baa dwa ihwungwɛ.

38Nazhɛ ibɛgɛlɛ yo odubo amɛ umwono wa Agwatana bagwụ te kwune ni ihiŋhiŋ tutu uvwi.

39Aka na tu uhiu wa asaza dipi-yebi na shikeni apata kwụbɛ ti ge Jisus dwa ihwungwɛ gana ga keeni iyi nɛ njɛ, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛ-tɛkana, bụtụ ga shɛ ga Yɛu ya Agwatana!

40Eyikwo oko namba apata a na ngbaracɛ Jisus taa dụlụ, ge Meri biyikwo bu Magdala, namba na aba, ti ge Meri bino ba ata Jemis ata gwumwa, no Josɛs keeni Salome,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

41anaa na ga 'wa bụ a ndana bụ iyi aka na tu baa namɛ nu Galili, medenji eyikwo anya ofwugwo a na a zhagaga la nu bwa nu Jɛrusalɛm.

E Ni Ru'wo ri Jisus
(Mat 27:57-61; Luk 23:50-56; Jon 19:38-42)

42Aka na tụ ụrụmɛ shɛ, go Josɛf bụtụ ba Arimatia, na shɛ bụtụ bụ 'wụtụ na ashashɛ ajɛmɛ-ụshɛrɛya, na kaa du ba nda ashɛlatụ Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana, zhajɛ. Baa njɛ eshe-hwoo bee zhe pu Pɛilat, baa lụpɛ bụ ru'wo ri Jisus.

43Iwɛnɛ po ụjita ata ụ shɛ ụjita tumama imanga tɛ ɛ hiɛŋ Ụjita-ụhinjanụ vwɛ waŋna beyiko.

44Yaa dama Pɛilat ti ge Jisus 'wi kakayɛ. Ibɛ po baa suyanɛ uhiu wa asaza dipi-yebi, bee unseni bu okwo ge Jisus uwo cebe.

45Aka na tu uhiu wa asaza ata dipi-yebi mbishi bu maa ge Jisus uwo cebe, nazhɛ bee peni Josɛf ru'wo ri Jisus.

46Go Josɛf so tugwuno ti ilinɛn, bee kezhicinje ru'wo ri Jisus, bee pipi ru no tugwuno ta ata ti ilinɛn, bee wecicinji ru nu u'uye na ee hini nu utayɛ uko ụ'wụtụ. Nazhɛ bee jirenji utayɛ uko ụ'wụtụ, bee ubi unu u'uye ata.

47Ge Meri biyikwo ata bu Magdala, ne Meri bino Josɛs kwụbɛ kaa ofwo ata ee ni Jisus.

Mak 16

Tihiɛ ti Jisus
(Mat 28:1-8; Luk 24:1-12; Jon 20:1-10)

1Aka na tụ Ụjita-ụhinjanụ keshici, ge Meri biyikwo ata bu Magdala, ne Meri bino ba ata Josɛs na Salome, sɛ iyi ifwugwo nɛ 'yagajɛ ụhiụŋ ubiye maa a sụkwụtwa ru'wo ri Jisus.

2Ee zhe nu u'uye nu uvwungwa dididi jita bu ulade, na aka na tu uwaŋna wa banɛ.

3Oo momo hoŋtongonu tɛ ɛ tɛ zhɛ, ɛɛ hiɛŋ, Gaaba zhɛ mo tu ushigono hwayɛ utayɛ nu u'uyee? Iwɛnɛ po uhwuri ugombo.

4Aka na te e shepi eshe, aa kwụbɛ tobwolo u ushigwowo.

5Aka na te e teni nu u'uye, aa kwụbɛ tu usemberi uko jɛjɛ geri bu u'ala ubiye, bee urigeni utogwo ụcɛnjɛ, ibɛ po igɛhi 'imɛ aŋ.

6Ibɛ po usemberi ata hiɛŋ aŋ, Kede igɛhi ihiɛ 'imɛ o. M mepi maa hia jalakaka Jisus bụtụ ata bu Nazarɛt, ee tegeni nrɛ nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ. Bi hiwa, bu zasaba ya epe o. Kwụba ma ofwo na ee ge wecicinji bu.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

7Ama zhaga mbiso ma eseshi-iyi ubwa ti ga Pita, maa bi zhɛ mo hi hwulono bo
to Galili. Apata ɛhi zhɛ hia kwụba bụ, gana na ti bee hi mbiswo la.

8Aa bananjɛ nu u'uye, ee gezhiji, aa zhɛgɛda, iwɛnɛ ti yaa dama aŋ. Ama e mbishi
shi kaa bụtụ be elele o, inyɛsɛ kaa shɛ aŋ.

Ge Meri Biyikwo ata bu Magdala Kwụbɛ Jisus
(Mat 28:9,10; Jon 20:11-18)

9[Aka na ti ge Jisus hiɛ jita ata bu ulade nu uvwungwa dididi, bee meme mbiseni
Meri biyikwo ata bu Magdala hiiŋ, ubwa la bee becinji atumwa-ibiri ecenje na
amɛ ubwa.

10Ge Meri zhe bee mbishi atwa vwɛ a na ga namɛ la ne Jisus, ta a nda ụcɛnjɛ, aa
twagana-u'wo.

11Aka na ti ge Meri mbishi atwa ata maa ge Jisus hiɛ, a tɛtanɛ shɛ n-ndumwa mu
bwa rishe o.

Eseshi-iyi eyebi Kwụbɛ Jisus
(Luk 24:13-35)

12Na aba inɛ ɛtɛ ge Jisus meme mbiseni eseshi-iyi ubwa eyebi na masha mi nya,
tɛ ɛ zhɛ ne ehilo.

13Nazhɛ atwa ata gwure ee mbishi atwa vwɛ aba, atwa vwɛ tɛtanɛ shɛ waa n-
ndumwa ma aba rishe o.

Eseshi-iyi Umpwa-nu-boo-ko Kwụbɛ Jisus
(Mat 28:16-20; Luk 24:36-49; Jon 20:19-23; Ugo 1:6-8)

14Na aba inɛ ɛtɛ, ge Jisus meme mbiseni eseshi-iyi ubwa umpwa-nu-boo-ko ta
a gɛgajɛ aa ya iyi. Bee tezhegeni aŋ iwɛnɛ ta a tɛtanɛ shɛ n-ndumwa ma atwa na
kwụbɛ bụ ti bɛɛ hiɛ rishe.

15Nazhɛ ge Jisus hiɛŋ aŋ, Zhaga ma nu unyizo kpaaŋ, maa hi enengeni atwa elele
na Agwatana karɛ Anabarɛ Ebiye.

16Bụtụ be elele na tɛtanɛ-rishe, aa njɛ bụ ubaptizim, bi zhɛ bo bino. Ama bụtụ
na tɛtanɛ shɛ rishe, n-ndumwa mi zhɛ ma wụma bụ.

17Eseyida na zhɛ a 'wa atwa na tɛtanɛ-rishe na: ɛ zhɛ na bacɛnga atumwa-ibiri,
ɛɛ zhɛ na duma rɛjɛmɛ ru ufwo ni izeci mi;

18ɛ zhɛ o sugo ahwa ni i'ɛlɛ ya aba; okwo ee swe iyi nɛ ya kwụna bụtụ, i zha shɛ
ya nda aŋ iyi elele o, ɛ zhɛ a patangana i'ɛlɛ ya aba no ohiuhiu agwumashɛ, ɛɛ
zhɛ a zhɛmanana.

Ge Jisus Munji na Azuba
(Luk 24:50-53; Ugo 1:1-11)

19Aka na ta Agwangwama Jisus hwuweni aŋ iwɛ timbiso, ee shepi bu na azuba,
baa jɛjɛ nu u'ala ubiye wa Agwatana.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

20Nazhɛ eseshi-iyi Jisus beni ee enenji no ofwo elele, Agwangwama kaa ba nda
ugondu ata na aba, baa pana iwɛ ɛtɛ ikɛnyi tedure na arụhwajɛ na 'wa uŋ.]

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Luk

Luk 1

Tukwuno no Ofwo Tiofulos

1Atwa ofwugwo shiyeni i'ɛlɛ ya aba maa e 'nyeci anabarɛ iyi nɛ ulwa nɛ ati 'yajɛ
na ashashɛ tu.

2Atwa na kwụbɛ iwɛ ɛtɛ ne eshe aba taa nu umozhigo, aba du njɛ ugondu
ti'nyeci ti ibɛ, nazhɛ ee ti peni iŋ.

3Gana na ti Ngee yeleji ijɛ kpaaŋ cɛrɛcɛrɛ taa nu umozhigo, ibɛ po yaa n shanɛ
du iyi ibiye maa ma bu 'nyatanɛ iwɛ ibɛ, gabụ bụtụ bụ ụjɛrụma ge Tiofulos na
shɛ bụtụ bu tugom na hwuri hwɛɛ.

4M bu 'nyatanɛ ijɛ iwɛ maa mepi du tikpeke ti iyi nɛ ee bi mbisegeni.

E Enenji Tumata tu Jon Bɛnjɛ-bu-ubaptizim

5Bunongbo bu ko namba la na aka Hɛrod agwuma Judia, na ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ
gɛ Zɛkaria, na namɛ na ashashɛ onongbo Abia, bi zeni biyikwo bwa na ashashɛ
miaụŋ mu Aron Ɛ hiɛŋ izeci biyikwo ata ubwa, gɛ Ɛlizabɛt.

6Hwɛɛ aba ebeyebi shanɛ Agwatana atwa tiririri a zasa unu-tusapa nu unu-
tupana wa Agwangwama keeni iyi elele nɛ Undwa mbishi aŋ o.

7Gɛ Ɛlizabɛt kaa shɛ bu'ulo, a zasa yɛu o. A inganjɛ kaa hwɛɛ aba ebeyebi.

8Jitoo ko na ti gɛ Zɛkaria ba nda ugondu tunongbo na agba Agwatana, iwɛnɛ ti
yee ci bu maa ubwa shɛ ba nda ugondu tunongbo jita ata.

9Gana na tu ugondu tunongbo shɛ ni icɛcɛ tu'waŋ aa tala bụtụ, bee teni nu
Umwono wa Agwangwama maa hwoŋzhingo iturɛre.

10Atwa ofwugwo ata kpaaŋ namɛ no tupohondo aa nda adua na aka ata iturɛre
tuhwoŋzhingo.

11Nazhɛ butumwa ba Agwatana ba azuba bananɛ bụ caakwụ, bee shikeni nu
u'ala ubiye utuku-ụrụpɛ ata boo hwoŋzhingo iturɛre.

12Aka na ti gɛ Zɛkaria kwụbɛ bụ, inyɛsɛ ibwɛ shɛ bụ.

13Ama butumwa ata ba azuba hiɛŋ bụ, A-Zɛkaria, ta nda inyɛsɛ o. Agwatana
hwugwa adua bụ. Biyikwo bu gɛ Ɛlizabɛt zhɛ ma bu matanga yɛu-ye-eyi, ɛbi zhɛ
kaa ba pa iŋ izeci ta Jon.

14Tumata tu bwa ti zhɛ ta bu pana unyasa tubwada, atwa ofwugwo zhɛ a nda
du unyasa iwɛ tumata tu bwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Yɛu ɛtɛ kaa zhɛ ya sha bụtụ bụ ụ'wụtụ ne eshe Agwangwama, bi zha shɛ ba swa meni mụ tụ'walụ ta afwafwa, okwo mayaga o, ama Mpiala mi Tijilo mi zhɛ mo shino na amɛ ubwa taa na aka na bino bwa zhɛ ba mata bụ.

16Ubwa kaa zhɛ ba jɛshɛrɛga atwa Isrɛl ofwugwo maa e zhe no ofwo Agwangwama na shɛ Agwatana aba.

17Ubwa zhɛ bo hwulono Agwangwama umbe na mpiala mu ukpahiŋ mu ko mu ko mu naa na ge Elaija 'yajɛ la, maa togotogwu eshi na miaụŋ ma aba, maa jɛshɛrɛga atwa na ga hwụjɛ shɛ la unu maa a na nda ya iyi tiririri, maa imangana Agwangwama atwa ubwa tebiye.

18Gɛ Zɛkaria heŋteni butumwa ata ba azuba, bɛɛ hiɛŋ, Gana naa Ngɛɛ zhɛ ma mapa maa ijɛ zhɛ ya ndaa? Iwɛnɛ tu Ngaa injɛ, biyikwo mi kaa du injɛ.

19Butumwa ata jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Gamba n shɛ ge Gebrɛl na shikeni na agba Agwatana. Agwatana kaa n tumwanɛ maa mo bu mbiso iwɛ gɛ, maa ma bu anangana anabarɛ ga ebiye.

20Ama bi zhɛ ba sha igwureni, bi zha shɛ ba ala iwɛ tụdụmana uuwa i ci aka na ti ijɛ zhɛ ya nda o, iwɛnɛ ta abụ tɛtanɛ shɛ iwe mi nɛ kaa zhɛ ya nda na aka na teni cɛŋ rishe.

21Yaa dama atwa na 'yacɛ Zɛkaria, iwɛnɛ ti bee ilegeji nu umwono wa Agwatana.

22Aka na ti gɛ Zɛkaria banɛ, bi eri shi ba dumana iwɛ na aba o, ibɛ po ee eshiciji maa i 'yajɛ ozobu na bɛɛ kwubɛ nu umwono wa Agwatana.

23Bi eri shi ba duma n-ndumwa nu unu o, semi ni i'ɛlɛ kiri baa sakakana aŋ iwɛ.

24Na aba na tụ ụjita ata keshici, nazhɛ biyikwo bwa gɛ Ɛlizabɛt le ofubo, baa mama intanɛ ipiɛnɛ itɛ, bɛɛ hiɛŋ,

25Gana Agwangwama n ndwanua nụ ụjita na baa n ndanɛ uwebiye maa ma m pashɛnga ụpụrusa ne eshe atwa ta.

E Enenji Tumata ti Jisus

26Ti ipiɛnɛ icihiŋ keshici, nazhɛ Agwatana tumwanɛ butumwa bwa ba azuba ge Gebrɛl utumwa nụ ụshɛpwụ uko na namɛ na cɛnjɛ tu Galili, na ɛɛ hiɛ izeci ubwa Nazarɛt,

27no ofwo yɛu-yo-o ike nɛ ta shɛ usapa, nɛ ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ ge Meri, nɛ ɛɛ hiɛŋ bụtụ na bo yingono bu go Josɛf, na shɛ bụtụ bu umwamwa Devid.

28Ta butumwa ata ba Agwatana ba azuba zhajɛ no ofwo Meri, baa 'walụ bụ, bɛɛ hiɛŋ bụ, Okwu yoo, gabụ na ee peni uwebiye duwa, Agwangwama namɛ na bụ.

29Iwɛ ɛtɛ kaa dama Meri duwa, baa haŋsa iyi nɛ shɛ ecilo a'walụ ata.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

30Ama butumwa ata jishijɛ Meri, bɛɛ hiɛŋ, E-Meri, ta nda inyɛsɛ o, Agwatana ubu pwonuo uwebiye.

31Bi zhɛ ba la ofubo, ɛbi zhɛ ba mata yɛu-ye-eyi, ɛbi zhɛ ba pa iŋ izeci ti ge Jisus.

32Yɛu ɛtɛ zhɛ ya sha bụtụ bụ 'wụtụ duwa, ɛ zhɛ ɛ hiɛŋ iŋ, Yɛu ya Agwatana na Hwuri Kpaaŋ. Agwangwama na shɛ Agwatana zhɛ a pana bụ tugwama gana ugwunukwoshi ubwa ge Devid.

33Ubwa zhɛ ba ya tugwama ti ihwɛ Jekob unyizo-nom. Tugwama tu bwa kaa ti zha shɛ to hwuwowu kwukwuŋ!

34Ama ge Meri heŋteni butumwa ata, bɛɛ hiɛŋ, Gana naa ijɛ zhɛ yo tumo tu Ngaa ta shɛ usapaa?

35Nazhɛ butumwa ata ba azuba jishijɛ Meri, bɛɛ hiɛŋ, Mpiala mi Tijilo muba mi zhɛ ma zhajɛ pụ bụ, ukpahiŋ wa Agwatana na Hwuri Kpaaŋ, ubwa zhɛ mo bu ubo gana uzhizhi. Yɛu ɛtɛ ɛbi zhɛ ba mata, ɛ zhɛ ɛ hiɛŋ iŋ, Yɛu ya Agwatana.

36Kwụba, upiana ucihiŋ na ti gɛ Ɛlizabɛt ushumwa ata bụ na ɛɛ hiɛŋ bu'ulo le ofubo yɛu-ye-eyi na ti'inga tu bwa.

37Iwɛnɛ ti yaa zasa iyi elele nɛ ngezeni Agwatana tɛnda.

38Nazhɛ ge Meri jishijɛ butumwa ata ba azuba, bɛɛ hiɛŋ, Yɛu-ugondu ya Agwangwama Ngaa shɛ, ga i n shanɛ gana na tu baa jɛmɛ. Nazhɛ butumwa ata ba azuba genji bu bee hwuri.

Ge Meri Zhegeni Ɛlizabɛt

39Ge Meri ishijɛ apata na aka ata kakayɛ, bee zhe nu ụshɛpwụ uko na namɛ na cɛnjɛ tu nshama mu Juda.

40Bee teni ni ihwɛ Zɛkaria, baa 'walụ Ɛlizabɛt.

41Aka na ti gɛ Ɛlizabɛt hwụjɛ a'walụ Meri, yɛu nɛ ta namɛ na amɛ ubwa jwe ungapa. Nazhɛ Mpiala mi Tijilo mi shini amɛ Ɛlizabɛt.

42Gɛ Ɛlizabɛt uganɛ duwa, bɛɛ hiɛŋ, Gabụ bɛ shɛ biyikwo na ee peni uwebiye na ashashɛ eyikwo, ge e zhemonjino yɛu gɛ ɛbi zhɛ ba mata!

43Imbe Ngaa nduwa maa ma 'yaga ụjɛrụma ga, maa bino ba Agwangwama mi zhajɛ tụkwụba ti mii?

44Kwụba, aka na tu Ngaa hwụjɛ a'walụ bụ, ibɛ po yɛu nɛ ta namɛ na amɛ mi njɛ unyasa harɛ yee jwe ungapa.

45Biyikwo na tɛtanɛ iwɛnɛ Agwangwama jɛmɛ rishe gwoje, iwɛnɛ ta Agwangwama zhɛ a nda maa ge iyi nɛ baa jɛmɛ nu bwa sɛ.

Azunga Ashɛtwa na ge Meri Zụnjɛ

46Ge Meri hiɛŋ, Ma pana Agwangwama ụjɛrụma na amɛ mi,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

47ahaŋsa mi kaa a bwada unyasa na Agwatana na shɛ Bibicinji mi,

48iwɛnɛ ti bee peni abashɛ mi Gamba yɛu ibwɛ ugondu nɛ 'nyanɛ. Te kwuni na aka ga, uwaŋnɛ we elele zhɛ mɛ n hiɛŋ, Bu gwoje.

49Iwɛnɛ ta bụtụ ata bu ukpahiŋ n ndwanua iyi i'wɛtwɛ. Izeci ibwɛ kaa shɛ izeci tijilo.

50Ubwa kaa bo hioko inyɛmɛnyɛmɛ ya atwa na a sụma bụ inyɛsɛ, te kwuni nu uwaŋnɛ uko i ci uwaŋnɛ unya.

51Bee mbiseni ukpahiŋ ubwa, na tugarataga tu na bee gereteji tuhaŋsa ta atwa unyangana.

52Ubwa kezhecenji atwa ukpahiŋ nu n-ndwụtwụ ma aba, bee mungecenji tuba atwa na meme zucinje.

53Baa bɛjɛ atwa na imunɛ ga gwụmɛ ni iyimɛyɛ ibiye, bee jicinji tuba azhɛgba ni imunɛ.

54Bee mbiyeni yɛu ibwɛ ugondu ge Isrɛl, aka na bee teyinje inyɛmɛnyɛmɛ ibwɛ nɛ bee hieci;

55gana na baa njɛ iyi nɛ bee shileni la eshi tu unu, te kwune na Abraham tutu ajalalo ubwa unyizo-nom.

56Ge Meri namɛ nɛ Ɛlizabɛt ipiɛnɛ itɛtu, nazhɛ bee ji ni ihwɛ ibwɛ.

Tumata tu Jon Bɛnjɛ-bu-ubaptizim

57Aka na to ofubo Ɛlizabɛt nɛ, bee meci yɛu ibwɛ ye eyi.

58Aka na ta ababɛshɛ aba keeni atwa aba hwụjɛ maa Agwangwama hieci inyɛmɛnyɛmɛ ibwɛ duwa, aa njɛ unyasa nu bwa.

59Tɛ ɛ hiɛŋ jita tụndatụ na hwayɛ te e meci yɛu ɛtɛ, aa zhajɛ maa e jeji yɛu ɛtɛ teleyi, ɛɛ hiɛŋ go po iŋ izeci ike ike ni inɛ bishi bwa ti gɛ Zɛkaria.

60Nazhɛ bino ibɛ hiɛŋ aŋ, Awo! Ama go po iŋ izeci tu ga Jon.

61Ɛɛ hiɛŋ bụ, I ta zasa bụtụ be elele na oo powo izeci go na ashashɛ atwa bu o.

62Ibɛ po aa dumanɛ iwɛ ne bishi bwa ni i'ɛlɛ maa duma gana na baa jala maa o po yɛu ɛtɛ ibwɛ izeci.

63Baa njɛ useyida ni i'ɛlɛ maa a panɛ bụ iyi ti'nyeci, aa panɛ bụ ga, bee 'nyeci, bɛɛ hiɛŋ, Ga Jon ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ, yaa dama atwa ata kpaaŋ.

64Gunu ata boo ushigwo, bụratụ bwa tufwurungwo, baa dumanɛ iwɛ, bee zhemonjino Agwatana. Ibɛ po yaa dama atwa ata kpaaŋ!

65Inyɛsɛ shɛ ababɛshɛ aba, ibɛ po atwamwa a dumanga iwɛ ijɛ kpaaŋ na cɛnjɛ tu nshama mu Juda no ofwo elele.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

66Atwa elele na kaa hwụjɛ iŋ, a na haŋsa iwɛ ibɛ na shihaŋsa sha aba, ɛ hiɛŋ,
Imbe yɛu gɛ zhɛ ya sha hwuuŋ? Iwɛnɛ tu ukpahiŋ wa Agwangwama namwawaŋ
nu bwa.

Tigesere tu na Gɛ Zɛkaria Jɛmɛ

67Nazhɛ Mpiala mi Tijilo mi shini amɛ Zɛkaria, baa jɛmɛ tigesere, bɛɛ hiɛŋ,

68Zhemonjino ma Agwangwama na shɛ Agwatana atwa Isrɛl. Iwɛnɛ ti bee
mbiyeni aŋ, bee bicinji aŋ.

69Bee ti peni bibicinji bu ukpahiŋ ụ'wụtụ ni ihwɛ yɛu ibwɛ ugondu ge Devid,

70gana na tu boo shilwo la unu tedure ne egesere ubwa tijilo a na namwawaŋ la
cala cala,

71iwɛ maa mo ti bicingo ni i'ɛlɛ ya atwa i'ime tu keeni atwa elele na ma tu
sukakana.

72Ubwa kaa hieci inyɛmɛnyɛmɛ ye eshi tu, bee teyinje unu ubwa tijilo na bee
shiri la,

73Ibɛ shɛ unu ata bee shileni la bishi tu ga Abraham,

74na aka na ti bee ti bicinji ni i'ɛlɛ ya atwaa i'ime tu,

75iwɛ maa ta ndana bụ iyi ne tijilo keeni ne tiririri ne eshe ubwa uzawa inyɛsɛ,
tutu tu'wo tu tu.

76Gabụ yɛu gɛ mi, ɛ zhɛ du mɛ bi hiɛŋ, Bigesere ba Agwatana na Hwuri Kpaaŋ,
iwɛnɛ ti yaa shɛ gabụ bi zhɛ bo hwulono AGWANGWAMA umbe maa na
hangana bu uhwaŋna,

77maa eshicigeni atwa ubwa iwɛ ubino maa e gengeni aŋ iwɛwɛ ya aba,

78tedure ni inyɛmɛnyɛmɛ tu nɛ Agwatana hieci, i zhɛ kaa na ta pu tu raawụụ
gana uwaŋna na wa banɛ na tụla,

79maa iti peni uhioko-uhwaŋna atuba na tɛ jɛjɛ ne tishi tu uzhizhi tu'wo, maa iti
zeriji nu uhwaŋna wa amɛ-olom.

80Yɛu ɛtɛ kaa ya waŋna, baa kaana ukpahiŋ ti'yaga nu mpiala. Baa namɛ nụ
ụshɛka uuwa i ci aka na bee meme mbiseni atwa Isrɛl.

Luk 2

Tumata ti Jisus
(Mat 1:18-25)

1Na aka ata ibɛ ge Sisa Agostos peni atwa cɛnjɛ tu bwa unu maa, ge 'nyeci izeci
bụtụ be elele nu utakada.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2Aka ga ibɛ shɛ aka ihiiŋ na ee 'nyeci nzeci ma atwa, ti ga Kurinios shɛ
ugwomina Siria.

3Ibɛ po atwa elele sanɛ na ashɛpwụ aba maa e 'nyeci nzeci ma aba.

4Go Josɛf beni du nu Nazarɛt na namɛ na cɛnjɛ tu Galili, bee munji Judia, bee ci
ụshɛpwụ Devid na ɛɛ hiɛŋ, Bɛtlɛhɛm, iwɛnɛ tu baa shɛ bụtụ bu umwamwa
Devid.

5Bee zhe maa 'nyata izeci ibwɛ, ni inɛ Meri na boo yingono na kaa gwumwonu
tumata.

6Aka na te e ci apata, nazhɛ tumata tu to Meri,

7bee meci yɛu ibwɛ ye eyi ihiiŋ. Bee fwuleji iŋ no tugwuno, bee wecicinji iŋ nu
ugbogolo na oo zwonono iyimabiga iyimɛyɛ, iwɛnɛ to ohwolu temi shi aŋ nu
umwono wa agaiŋ.

A'iywa-agwụdụ Keeni Atumwa-azuba

8A'iywa-agwụdụ a na namɛ la na cɛnjɛ ta ata tileni nu ugba wa aba aa ngbaracɛ
agwụdụ aba nụ ụjita.

9Nazhɛ butumwa ba Agwangwama ba azuba zhaganɛ aŋ, ụjɛrụma wa
Agwangwama wa ta woo rungwutwonu aŋ, ibɛ po inyɛsɛ shɛ aŋ duwa.

10Nazhɛ butumwa ata ba azuba hiɛŋ aŋ, Ta nda ma inyɛsɛ o. N zhɛ mo hi mbiso
unabarɛ ubiye, unaa na atwa kpaaŋ zhɛ a nda unyasa ụ'wụtụ iwɛ ubwa.

11E hi metenji ba Bibicinji na shɛ ga Krast na shɛ Agwangwama nụ ụshɛpwụ
Devid nụ ụjita go.

12Iyi nɛ zhɛ mo hi mbisono iŋ na, hi zhɛ hia kwụba yɛu ɛtɛ ishenje te e fwuleji
iŋ no tugwuno, ee wecicinji iŋ nu ugbogolo na oo zwonono iyimabiga iyimɛyɛ.

13Eshigiri, unyama wa atwa azuba zhaganɛ butumwa ata ba azuba, aa shɛtana
Agwatana, ɛɛ hiɛŋ:

14Ga a shɛtana Agwatana na namɛ na azuba na hwuri kpaaŋ, ga amɛ-olom nama
na atwa na o lomicingo bu amɛ tebiye.

15Aka na ta atumwa ata azuba beni no olugwo aba, ee gwuri na azuba, nazhɛ
a'iywa-agwụdụ mama hiaŋnụ, Hwure tu sanɛ ma Bitilɛhɛm, maa tu kwubɛ ma
iyi nɛ teni apata, inɛɛ nɛ Agwangwama iti mbishi.

16Aa sanɛ ga kakayɛ, ee zhe aa kwụbɛ Meri, no Josɛf ti yɛu ɛtɛ ishenje, ti yee
weci nu ugbogolo na oo zwonono iyimabiga iyimɛyɛ.

17Aka na ta a kwụbɛ iŋ, ee enengeni atwamwa maa e mepi iwɛ yɛu ɛtɛ nɛ ee
mbishi aŋ iwɛ ibɛ.

18Ibɛ po iwɛ ɛtɛ dama atwa elele na hwụjɛ iwɛ nɛ a'iywa-agwụdụ mbishi aŋ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

19Ama ge Meri untanganɛ iwɛ ɛtɛ kpaaŋ baa haŋsa iŋ na amɛ ubwa.

20Nazhɛ a'iywa ata agwụdụ gwuleneni, aa pana Agwatana ụjɛrụma, aa shɛtangana bụ, iwɛ iyi elele nɛ aa ga hwụjɛ, aa kwụbɛ du kaa nu gana na te e ge mbishi aŋ.

O Po Jisus Izeci

21Aka na ti ge Jisus ulwa ijitɛ itindɛtu te e meci bu, ee zhe maa e jeji bu teleyi, oo po bu izeci ti ge Jisus, inɛɛ nɛ butumwa ba Agwatana ba azuba go powo bu nazhɛ ee le ofubo ubwa.

E Shepi Jisus nu Umwono wa Agwatana

22Aka na ta aka ci maa a mama njɛ shɛshɛshɛ gana na tu Undwa Moses jɛmɛ, aa shapɛ Jisus nu Jɛrusalɛm maa a shɛkanɛ bụ Agwangwama,

23(gana na ti yoo 'nywotwo nu Undwa wa Agwangwama, yɛɛ hiɛŋ, Yɛu-ye-eyi ye elele nɛ banjɛ a'aŋbụ bino bwa hiiŋ, ɛ zhɛ o shilono bu AGWANGWAMA swooŋ.)

24Ɛ zhɛ du a ta ụrụpɛ iwɛ ubwa gana na tu Undwa wa Agwangwama jɛmɛ maa, nkwucimo mi yebi kwo kaa oywoywo olukwukwu eyebi.

25Bụtụ bu ko namba nu Jɛrusalɛm na aka ata, ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ ge Simion. Bɛ shɛ bụtụ bi tiririri, na meme shileni Agwatana, na kaa ba nda ashɛlatụ aka na ɛɛ zhɛ o bicingo atwa Isrɛl, Mpiala mi Tijilo kaa mu namɛ nu bwa.

26Ibɛ po Mpiala mi Tijilo mi mbishi bu maa, Bu ta zha shɛ bo 'wo kwukwuŋ semi aka na abụ kwụbɛ Krast ata shɛ Agwangwama tugwo.

27Nazhɛ ukpahiŋ Mpiala ma ata mi Tijilo mi zeriji bu bee zhe nu Umwono wa Agwatana, aka na ta atwa na meci Jisus shapɛ bu maa a njɛ iwɛ ubwa gana na ti yee 'nyeci nu Undwa.

28Nazhɛ ge Simion leshiji Jisus baa 'waŋnɛ ni i'ɛlɛ ibwɛ, boo zhemonjino Agwatana, bɛɛ hiɛŋ.

29Oo Agwangwama, bu untanganɛ unu bu tishilo tutu uce, bi eri ba ganga ya yɛu-ugondu gɛ bu maa hwulo na amɛ-olom.

30Iwɛnɛ tu Ngaa kwụbwa ya ubino bu

31na abu imwangwa ne eshe atwa kpaaŋ.

32Uhioko-uhwaŋna na wa kapɛshɛnga eshe atwa na shɛ shɛ Eju, na kaa shɛ iwɛ ụjɛrụma wa atwa bu Isrɛl.

33Iwɛ ɛtɛ ge Simion ba duma, dama bishi Jisus to bino bwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

34Ge Simion peni aŋ du uwebiye, bɛɛ hiɛŋ bino Jisus ge Meri, Hioko, e shiri yɛu
gɛ iwɛ maa sha ti'ilono keeni tibicingo ta atwa ofwugwo ni Isrɛl. Ubwa kaa zhɛ
ba sha du useyida wa Agwatana, na atwa ofwugwo zhɛ a sukakana,

35iwɛ maa vwɛ tuhaŋsa ta atwa ofwugwo uvwi. Inɛɛ bu shɛ, bi zhɛ ba 'yaga amɛ-
tụhaŋtụ duwa gana bụtụ na ee sepi utokwobi no ohwulu.

36Bigesere bu ko bo o namba ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ ga Ana, yɛu Fanuɛl, ata shɛ
ụlamụ Ashɛ. Bɛ injɛ ya duwa, bɛ cɛnɛ bwolo bwa shiywa shi cenje gba, tu baa ta
shɛ owo ibɛ bwolo bwa 'wi.

37Baa shɛ ya bululo shiywa dupu-nu-talacɛ-na-shɛba-shi-neshi (84). Bu beni shi
kwukwuŋ nu Umwono wa Agwatana o, ama ba zhɛba Agwatana, tụ ụjita tu
uwaŋna, baa nda ezumi baa nda adua.

38Baa zhajɛ na aka ata, baa shɛtanɛ Agwatana, baa njɛ ugwoje ubwa, bee mbishi
atwa elele na ga nda ashɛlatụ tibicingo tu na Agwatana zhɛ o bicingo atwa
Jɛrusalɛm iwɛ ubwa.

Ata Josɛf ne Meri Gwuleneni nu Nazarɛt

39Aka na te e hwuwi iyi elele tɛnda gana na tu Undwa wa Agwangwama jɛmɛ,
ee ji nu Nazarɛt na shɛ ihwɛ ya aba na cɛnjɛ tu Galili.

40Ibɛ yɛu ɛtɛ ya waŋna, yaa 'yajɛ ukpahiŋ, bɛ incɛ tebiye, tulubo-ti-biye ta
Agwatana kaa tu namɛ nu bwa.

Ge Jisus nu Umwono wa Agwatana, na Aka Tiyɛu tu Bwa

41Atwa na meci Jisus a zha Jɛrusalɛm uywa uywa na aka Isene Tɛkashɛka.

42Aka na ti ge Jisus ulwa shiywa umpwa-na-shɛba-shi-yebi te e meci bu, ibɛ
atwa na meci bu munji ee zhe Jɛrusalɛm, gana na ta a shana aa nda na aka Isene
Tɛkashɛka.

43Aka na ti isene ɛtɛ hwuwowu, ee hwure ujiyo, ama yɛu ɛtɛ ge Jisus tuba kwu
nu Jɛrusalɛm, atwa na meci bu kaa mepi shi.

44Ama e ge heŋshi maa bu namɛ na ashashɛ atwa na ee ge zhe na aba, ee rinji
bu jitoo ko mudu na ashashɛ atwa aba a na ee mepi.

45Aka na te e te shi bu ugbe, ee gwuri nu Jɛrusalɛm maa a jalakacɛ bụ.

46Na aba na te e jelekeci bu ijitɛ itɛtu, nazhɛ oo to bu ugbe, nu Umwono wa
Agwatana, tu baa jɛjɛ na ashashɛ embisegeni, baa shɛlaga iwɛ ya aba, boo
hoŋtongono aŋ du iheŋtene.

47Iwɛ ubwa kaa dama atwa elele na shɛlajɛ n-ndumwa mu bwa, ni iyi nɛ bee
eshiciji keeni ajɛshɛgwa na baa pana aŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

48Yaa dama ya du atwa na meci bu na aka na ta a kwụbɛ bụ. Bino bwa hiɛŋ bụ,
Ɛ-yɛu mi, iwembe po abɛ tɛ njɛ gana gaa? Hioko ta ata bu jalakaka na amɛ-
tụhaŋtụ, ti ge shibi tu Gamba.

49Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Iwembe po ahi ma n jalakakaa? Hi mepi shi suu
maa i shɛ tilɛɛ maa Ma nama nu umwono Bishi mi?

50Ama e eshiciji shi iwɛ ɛtɛ bee mbishi aŋ o.

51Ama ge Jisus zhagajɛ na aba ee jiye nu Nazarɛt, bee meme shileni ụhwada wa
aba. Ama bino bwa tuba shiyeni iwɛ ɛtɛ kpaaŋ eshe na amɛ ubwa.

52Ge Jisus ba waŋna, baa kaana ti'inta keeni tulubo-ti-biye no ofwo Agwatana
keeni no ofwo atwa du.

Luk 3

I'enenji nɛ ga Jon Bɛnjɛ-bu-ubaptizm Enenji

(Mat 3:1-12; Mak 1:1-8; Jon 1:19-28)

1Tu ga Taibirios Sisa yɛ tugwama, go Pontius Pɛilat shɛ ugwomina Juda, gɛ
Hɛrod tuba shɛ uhiu cɛnjɛ tu Galili, yɛu-bino bwa ge Filipi shɛ du uhiu cɛnjɛ ti
Ituria keeni Tirakonit, go Lusanios shɛ uhiu cɛnjɛ tu Abilene, yaa namɛ shiywa
umpwa-na-shɛba-shɛ-ta.

2Aka gatata ga Anas keeni Kayafas shɛ ehiu onongbo, aka ata ta du Agwatana
jɛmɛ n-ndumwa na Jon yɛu Zɛkaria nụ ụshɛka.

3Ga Jon zhe na cɛnjɛ te elele tu na tu rungwutwonu Urefu Jodan, bee enengeni
aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Jɛshɛrɛga ma shihaŋsa, maa e hi gengeni iwɛwɛ hiŋ maa a hiɛ njɛ
ubaptizim.

4Gana na ti yoo 'nywotwo nu utakada bigesere ga Ayizaya, yɛɛ hiɛŋ, Rụŋhwụŋ
ra bụtụ bu ko ra ugaga nụ ụshɛka, rɛɛ hiɛŋ, Hangana ma Agwangwama
uhwaŋna, Ndana bu ma ihwɛŋnɛ i tukpororo.

5Supacanga ma olomu elele kpaaŋ, Hwuŋzotongo ma nshama keeni tikpekwu
te elele kpaaŋ, ofwo elele ontongonu, ndarashanga ma maa a nama shiriri, ofwo
elele na namɛ kporokporo, nda ma maa a nama gbelee.

6Iwɛ maa atwa elele kwụbɛ Ubino wa Agwatana.

7Ga Jon mbishi atwa ofwugwo a na zhajɛ pu bwa maa nda aŋ ubaptizim, bɛɛ
hiɛŋ, Ahiɛba umata we egbezhi! Gaaba ihiɛ tɛtaganɛ-unu maa gozhigono ma
isɛbwɛ ya Agwatana nɛ yee cii?

8Na nda ma iyi nɛ zhɛ yo mbisono maa hiɛ jɛshɛrɛgwa-shihaŋsa, ehi genji iwɛwɛ
hiŋ. To kwuno ma tumama hiaŋnụ maa, Ga Abraham ubwa shɛ bishi tu o, Mo hi
mbiso maa Agwatana eri a bacɛnganɛ Abraham miaụŋ okwo na atayɛ ga!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9O shilwo ogwubo ne tini ti i'wɛ'wɛ cebe. Ụ'wụ'wụ we elele na kaa 'weri shi
tụ'walụ ti biye, ɛ zhɛ o lo uŋ a kala nu ulwa.

10Ibɛ po atwa ofwugwo ata heŋteni Jon, ɛɛ hiɛŋ, Asha imbe tuba ɛti zhɛ ta nda
yaa?

11Ga Jon jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Bụtụ na 'yajɛ n-nduka mi yebi, ga pana bụtụ na zasa
ungbulu ike, bụtụ na kaa 'yajɛ iyimɛyɛ, ga nda du gana ata.

12Nazhɛ ele-ụdalụ zhajɛ maa nda aŋ du ubaptizim. Ee heŋteni bu, ɛɛ hiɛŋ, E-
Bimbisegeni, imbe tuba shɛ inee tu maa ta ndaa?

13Ga Jon jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Ta na lashɛga ma ukwuribi te hwuri gana na undwa
jɛmɛ o.

14Asaza zhajɛ du ee unseni bu, ɛɛ hiɛŋ, Atuba tubaa, imbe shɛ maa ta ndaa? Ga
Jon jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Ta na nda ma bụtụ be elele tuhwulo, ta na suyana ma
kaa atwamwa ụshɛrɛya o. Ama ga alubashɛ hiŋ na hi gwumwa.

15Gana na ta atwamwa ga nda ashɛlatụ Krast, ibɛ po ee kwuni ya tuhaŋsa na
shɛmɛ sha aba maa okwo ga Jon ubwa shɛ ga Krast.

16Ama ga Jon jishijɛ aŋ hwɛɛ aba, bɛɛ hiɛŋ, Ma hi nda ubaptizim ne meni, ama
bụtụ bu ko na n hwuri ikɛnyi be ci ba, N teni shi cɛŋ maa mo tufwurungo okwo
ihwehwe ya abida ubwa o. Ubwa zhɛ ma hi nda hwuŋ ubaptizim na Mpiala mi
Tijilo keeni nu ulwa.

17Bu 'waŋnɛ ba abula ubwa, maa piasa ohiu ubwa tebiye tebiye, maa zwono
ohiu ubwa nu urubwu ubwa maa tuba hwoŋzhingo afụrɛkɛcɛ nu ulwa na 'weji
shi.

18Ga Jon enengeni atwa ata Anabarɛ Ebiye nu n-ndumwa mi nya mu ufwugwo
mu na mi keeni aŋ ikɛnyi maa e genji iwɛwɛ ya aba.

19Ama bu vwɛ Hɛrod na shɛ uhiu cɛnjɛ ta ata uvwi iwɛ Hɛrodias biyikwo bi yɛu-
bino bwa na bee zeni, keeni iwɛ iyi iwɛ inyɛ ifwugwo nɛ gɛ Hɛrod ba shana baa
ndangana.

20Nazhɛ gɛ Hɛrod keeni ya inɛɛ nɛ wumanjɛ tɛnda, ibɛ shɛ inɛɛ nɛ bee kepi Jon
nu umwono-tishi.

Ubaptizim na ga Jon Njɛ Jisus

(Mat 3:13-17; Mak 1:9-11)

21Aka na tu ga Jon njɛ atwa ata ubaptizim kpaaŋ, nazhɛ baa njɛ du Jisus
ubaptizim. Aka na ti ge Jisus ba nda adua na aba na ta a njɛ bu ubaptizim, nazhɛ
azuba bagwụ.

22Mpiala mi Tijilo mu zwe nu uhiuhiu ubwa gana ikwucime, rụŋhwụŋ ru banɛ
du na azuba, rɛɛ hiɛŋ, Gabụ bɛ shɛ Yɛu mi nɛ Omo lubo duwa, amɛ mi kaa lemi
na bu tebiye.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Atwa na shɛ Eshishi Jisus
(Mat 1:1-7)

23Ge Jisus ni ikɛnyi ibwɛ namɛ gana shiywa talacɛ te e meci bu nazhɛ bee kwuni
ugondu ubwa tɛnda. Atwamwa heŋshi maa yɛu Josɛf, na shɛ yɛu Hɛli, baa shɛ,
24na shɛ yɛu Matat, na shɛ yɛu Livai, na shɛ yɛu Mɛki; na shɛ yɛu Janai, na shɛ
yɛu Josɛf,
25na shɛ yɛu Matatias, na shɛ yɛu Emos, na shɛ yɛu Nahum, na shɛ yɛu Esli, na
shɛ yɛu Nagai,
26na shɛ yɛu Mati, na shɛ yɛu Matatias, na shɛ yɛu Semei, na shɛ yɛu Josɛk, na
shɛ yɛu Joda,
27na shɛ yɛu Joanan, na shɛ yɛu Rɛsa, na shɛ yɛu Zɛrubabɛl, na shɛ yɛu
Shiɛltiɛl, na shɛ yɛu Nɛri,
28na shɛ yɛu Mɛlik, na shɛ yɛu Adi; na shɛ yɛu Kosam, na shɛ yɛu Alimadam, na
shɛ yɛu Ɛri,
29na shɛ yɛu Joshua, na shɛ yɛu Eliezɛ, na shɛ yɛu Jorim, na shɛ yɛu Matat, na
shɛ yɛu Livai,
30na shɛ yɛu Simion, na shɛ yɛu Judas, na shɛ yɛu Josɛf, na shɛ yɛu Jonam, na
shɛ yɛu Elaikim,
31na shɛ yɛu Mɛlik, na shɛ yɛu Mena, na shɛ yɛu Matata, na shɛ yɛu Natan, na
shɛ yɛu Devid,
32na shɛ yɛu Jɛsi, na shɛ yɛu obɛd, na shɛ yɛu Boaz, na shɛ yɛu Shela, na shɛ yɛu
Nashon,
33na shɛ yɛu Aminadab, na shɛ yɛu Adimin, na shɛ yɛu Ani, na shɛ yɛu Hɛsron,
na shɛ yɛu Pɛrɛz, na shɛ yɛu Juda,
34na shɛ yɛu Jekob, na shɛ yɛu Azik, na shɛ yɛu Abraham, na shɛ yɛu Tera, na
shɛ yɛu Naho,
35na shɛ yɛu Serug, na shɛ yɛu Reu, na shɛ yɛu Pɛlɛg, na shɛ yɛu Ibɛ, na shɛ yɛu
Shila,
36na shɛ yɛu Kainan, na shɛ yɛu Apakazad, na shɛ yɛu Shɛm, na shɛ yɛu Noa, na
shɛ yɛu Lamɛk,
37na shɛ yɛu Mɛtusɛla, na shɛ yɛu Inok, na shɛ yɛu Jarɛd, na shɛ yɛu Mahalal, na
shɛ yɛu Kenan,
38na shɛ yɛu Inos, na shɛ yɛu Sɛt, na shɛ yɛu Adam, na shɛ yɛu ya Agwatana.

Luk 4

Tumanga tu na ge Setan Menji Jisus

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

(Mat 4:1-11; Mak 1:12,13)

1Tu Mpiala mi Tijilo mi shini amɛ Jisus, ibɛ po Mpiala ma ata mi zeriji bu bee
beni nu Urefu Jodan bee zhe nụ ụshɛka.

2Bu namɛ apata ijitɛ buhanda, bɛ yɛ shɛ iyimɛyɛ ye elele. Aka na ti ijitɛ ɛtɛ
buhanda ulwa ibɛ po imunɛ gwụmɛ bụ ya, nazhɛ Ibiri menji bu.

3Ibiri hiɛŋ Jisus, Yaa shɛ abɛ shɛ Yɛu ya Agwatana gom, asha hiɛŋ utayɛ ga maa
ụ jɛshɛrɛjɛ ibrɛd.

4Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Shɛ ni ibrɛd kiri bụtụ ba ya uraiŋ o.

5Ibiri ɛtɛ zeriji bu bee mbiseni bu ofwo elele na cɛnjɛ cɛnjɛ-ta-tugwama tu
unyizo ti teje kpaaŋ hwuŋri.

6Ibiri hiɛŋ bụ, Gabụ Ngɛɛ zhɛ ma pana ụhwada tuba keeni ụjɛrụma tuba kpaaŋ,
iwɛnɛ to o m pwonuo tu, bụtụ be elele na n kwụlanɛ ya ubwa Ngɛɛ zhɛ ma pana
tụ.

7Yaa shɛ abu n zhɛbɛ, gabụ Ngɛɛ zhɛ ma pana tụ kpaaŋ.

8Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, O 'nywotwo, ɛɛ hiɛŋ, Gabụ bɛ shɛ ba zhɛba
Agwangwama na shɛ Agwatana bụ, ubwa kiri abɛ shɛ ba ndana iyi.

9Ibiri ɛtɛ zeriji Jisus nu Jɛrusalɛm, bee peteni bu ni ikerikeje Umwono wa
Agwatana, bɛɛ hiɛŋ bụ, Yaa shɛ gabụ bɛ shɛ Yɛu ya Agwatana gom, asha meme
gengenji maa ngbi epe.

10O 'nywotwo, ɛɛ hiɛŋ, Agwatana zhɛ a pana atumwa ubwa azuba unu maa a na
bu ngbaraka.

11Yoo 'nywotwo sasana, yɛɛ hiɛŋ, Ɛ zhɛ ma bu sa ni i'ɛlɛ ya aba iwɛ maa kede
po uvwuna bụ nu utayɛ o.

12Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Ɛ hiɛŋ, Ta na manga Agwangwama na shɛ
Agwatana bu o.

13Aka na ti Ibiri hwuwi tumanga tu bwa kpaaŋ, nazhɛ bee genji Jisus uuwa i ci
aka anya.

Ge Jisus Kwuni Ugondu Ubwa Tɛnda na Cɛnjɛ tu Galili

(Mat 4:12-17; Mak 1:14,15)

14Ge Jisus jiye nu Galili nu ukpahiŋ Mpiala mi Tijilo. Nazhɛ unabarɛ ubwa beni
woo rungwutwonu cɛnjɛ ta ata kpaaŋ.

15Ge Jisus mbisegeni atwa iyi no shimwono shɛ Tụ'ụlwatagwụ sha aba, ibɛ po
atwa kpaaŋ peni bu ụjɛrụma.

Atwa Nazarɛt Lacɛ Jisus

(Mat 13:53-58; Mak 6:1-6)

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16Ge Jisus zhe Nazarɛt na shɛ ụshɛpwụ na ɛɛ wɛŋnicinjɛ bụ, bee teni nu
umwono tuulwa nụ Ụjita-ụhinjanụ gana na tu baa shana ba nda, bɛɛ ishijɛ maa
rɛta Iwɛ ya Agwatana.

17Ee peni bu utakada bigesere ga Ayizaya, bee ushiji uŋ, baa kwụbɛ ofwo na oo
'nywotwo na amɛ ubwa, ɛɛ hiɛŋ.

18Mpiala ma Agwangwama mu namɛ ne mi, iwɛnɛ bee n dudugeni mu maa ma
anangana okofwo Anabarɛ Ebiye. Bu n tumwanɛ maa ma anangana atwa na aa
'imɛ tubanangana ta aba, iwɛ maa ma anangana du sholubo tɛzhɛmanana tu
ulubwo wa aba, maa ma nda maa ɛ gɛnjɛ atwa na aa nda umungwuta,

19iwɛ maa ma ananga iwɛ uywa na teneni Agwangwama cɛŋ.

20Bee kwungwuri utakada ata, bee gwuricingeni uŋ yɛu-ugondu, baa jɛjɛ
sasana. Nazhɛ atwa elele na zweni nu umwono ata zweni bu igbɛtɛtɛ.

21Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Hwayɛ ga nazhɛ ti'nyeci ti Iwɛ ya Agwatana ga ti sɛ na shɛcɛbɛ
shi hiŋ.

22Nazhɛ n-ndumwa mu tulubo-ti-biye mu na mu banɛ nu unu Jisus mu dama aŋ
kpaaŋ aba, ɛɛ hiɛŋ, Shɛ ubwa maa shɛ yɛu Josɛf?

23Ge Jisus hiɛŋ aŋ, M mepi gom maa hi zhɛ hi mo n shono ushi ga, hiɛ hiɛŋ, A-
buwa-bi-inibi, mama nɛnjɛ, maa njɛ du iyi nɛ atu hwụjɛ maa bɛ njɛ nu
Kapanaum nụ ụshɛpwụ ata ee bi meci.

24Ge Jisus keeni tụdụma, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, I zasa
bigesere be elele na oo tumwo iwɛ ubwa no ofwo na ee meci bu kwukwuŋ.

25Ama N zhɛ mo hi mbiso iwɛ-tɛkana maa, olulo ofugwo namba la na cɛnjɛ ti
Isrɛl na aka Elaija, te eshilo ngbi shi shiywa shɛ tatụ ni ipiɛnɛ icihiŋ, imunɛ
i'wɛtwɛ layɛ na cɛnjɛ ta ata kpaaŋ.

26Ama a tumwanɛ shɛ kaa Elaija no ofwo bụtụ be elele na ashashɛ aba o, semi
no ofwo biyikwo ata shɛ bululo nu Zarefat na namɛ na cɛnjɛ tu Saidụn kiri.

27Atwa ụngwụ-uwaŋna ofwugwo namba la na cɛnjɛ ti Isrɛl na aka bigesere ge
Elaisha, ama i zasa bụtụ be elele na aa nɛnjɛ na ashashɛ aba o, semi ge Neman
bụtụ ata bi Siria kiri.

28Aka na ta atwa elele na namɛ nu umwono ata Tụ'ụlwatagwụ hwụjɛ iwɛ ɛtɛ,
ibɛ po isɛbwɛ shini na shɛmɛ sha aba hwɛɛ aba.

29Ibɛ po ɛɛ ishijɛ ee becinji Jisus nụ ụshɛpwụ ata, ee zeriji bu ne embi ishɛmɛ
ike nɛ ee peteni ụshɛpwụ ata, iwɛ maa e shiyeni bu na tụbagwụ tu utayɛ uko,

30ama bi keshici na ashashɛ aba bee hwuri.

Bụtụ na Mpiala mụ Wɛ mu Namɛ na Amɛ Ubwa

(Mak 1:21-28)

© 2008 Bible Society of Nigeria.

31Nazhɛ ge Jisus zhe Kapanaum na namɛ nu Galili, bee mbisegeni aŋ iyi nụ Ụjita-ụhinjanụ.

32Ibɛ po iyi nɛ bee mbisegeni aŋ dama aŋ, iwɛnɛ tu baa duma iwɛ nu ụhwada.

33Bụtụ bu ko namba nu umwono ata tu'ulwa na mpiala mụ wɛ ma butumwa-bi-Ibiri mu namɛ na amɛ ubwa. Maa uganɛ duwa, mɛɛ hiɛŋ,

34Ee! Imbe bwa i shɛ inee tu na bu gabụ ge Jisus bụtụ bu Nazarɛtii? Bi zhajɛ suu maa iti iricinji? M mepi bụtụ na abɛ shɛ, bụtụ bi tijilo ba Agwatana abɛ shɛ.

35Ge Jisus tezhigeni mu, bɛɛ hiɛŋ, Ima ilɛmɛ! Banɛ na amɛ ubwa! Aka na ta butumwa ata bi Ibiri keri bụtụ ata na cɛnjɛ na ashashɛ aba, baa banɛ na amɛ ubwa, bɛ njɛ shɛ bụ ya iyi iwɛ ye elele o.

36Igɛhi iwɛ ɛtɛ 'imɛ aŋ kpaaŋ aba, ibɛ po oo momo hoŋtongonu, ɛɛ hiɛŋ, Imbe shɛ gana gaa? Iwɛnɛ po nu ụhwada na 'yajɛ ukpahiŋ bee mbishi mpiala mụ wɛ iwɛ, maa banɛ.

37Ibɛ po unabarɛ ubwa beni woo rungwutwonu cɛnjɛ ta ata kpaaŋ.

Ge Jisus Nɛnjɛ Atwa ofwugwo

(Mat 8:14-17; Mak 1:29-34)

38Ti ge Jisus ishijɛ bee beni nu umwono ata tụ'ụlwatagwụ, bee teni nu umwono Saimon, te uji Saimon weci mpiala mụ 'wụtụ mɛ shɛ bụ. Aa tabwa Jisus iwɛ ubwa.

39Ge Jisus zhe bee shikeni to dongonu biyikwo ata, bee tezhigeni mpiala ma ata mu ga shɛ bụ, nazhɛ mee genji bu. Nazhɛ biyikwo ata ishijɛ gunu ata baa ndanɛ aŋ iyi.

40Aka na tu uwaŋna zhɛ utwonuo, ee sugeni Jisus atwa elele na a gwumanga ụngwụ gɛnɛgɛnɛ, bee petengeni aŋ i'ɛlɛ ibwɛ hwɛɛ, baa nɛnjɛ aŋ.

41Atumwa-ibiri du bananjɛ na shɛmɛ sha atwa ofwugwo, aa uganɛ ɛɛ hiɛŋ, Gabụ bɛ shɛ Yɛu ya Agwatana. Ge Jisus tezhigeni mu, bi leni shi maa mu dumanɛ iwɛ o, iwɛnɛ ti mee mepi maa ubwa shɛ ga Krast.

Ge Jisus Njɛ I'enenji na Cɛnjɛ tu Judia

(Mak 1:35-39)

42Aka na ti iyi heri nu uvwungwa, ge Jisus beni bee zhe no ofwo na bụtụ zasaba. Atwa ofwugwo zhajɛ pu bwa aa jalakaka bu maa a njɛ bu ukwurishi maa kede ganga aŋ o.

43Ama bi hiɛŋ aŋ, I shɛ tilɛɛ maa ma ananga Anabarɛ Ebiye Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana na ashɛpwụ anya du, iwɛnɛ po utumwa na aa n tumwanɛ ta.

44Gabata baa njɛ i'inenji no shimwono shɛ Tụ'ụlwatagwụ shi Judia.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Luk 5

Eseshi-iyi Ehiiŋ na ge Jisus Suyanɛ
(Mat 4:18-22; Mak 1:16-20)

1Jitoo ko ge Jisus shikeni nu ụpalanụ Itekwu Gɛnɛsarɛt,

2Aka na ti ge Jisus kwụbɛ ihiɛŋtu iyebi ti yɛɛ zɛtɛ nu uhaŋsa itekwu ɛtɛ. Ama ekwuzhi tuba bwonuo na amɛ ibɛ, aa nyashanga ya n-ngwuno ma aba.

3Ge Jisus teni nụ ụhaŋtụ ata uko, ubwa shɛ una Saimon, baa lụpɛ Saimon maa go shishingono uŋ maa u teni ne meni. Nazhɛ ge Jisus jɛjɛ nu bwa, bee mbisegeni atwa ata ofwugwo iyi.

4Aka na ti ge Jisus hwuwi n-ndumwa mu bwa tụdụma, bɛɛ hiɛŋ Saimon, Kaana ụhaŋtụ ga tishishingono maa u teni no ofwo na iri, maa hi zucinji n-ngwuno mi hiŋ ne meni maa hiɛ 'imɛ ijɛnɛ.

5Ga Saimon jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛnɛ ti yaa shɛ gabụ bi hiɛŋ, ibɛ po Ngɛɛ zhɛ mo zucingo.

6Aka na te e zucinji mu, aa 'imɛ ijɛnɛ nɛ gembi ufwugwo duwa, harɛ n-ngwuno ma aba ma dwatwagwụ.

7Ibɛ po aa suyanɛ eyejilo aba a na namɛ nu ụhaŋtụ unya na azhɛkwa maa a zhajɛ e mbiyeni aŋ. Ijɛnɛ nɛ aa 'imɛ shini ihiɛŋtu iyebi, ibɛ po ihiɛŋtu ɛtɛ kwuni ti'ilo.

8Aka na tu ga Saimon Pita kwụbɛ ijɛ, bee leyi bee kwuzeni Jisus, bɛɛ hiɛŋ bụ, Iyɛri, ishɛga no olugwo mi, iwɛnɛ ti Ngaa shɛ bụtụ-bi-iwɛwɛ.

9Iwɛnɛ po igɛhi 'imɛ bu duwa, ta atwa vwɛ a na namɛ nu bwa hwɛɛ, iwɛ ijɛnɛ ɛtɛ ifwugwo aa 'imɛ.

10Gobwonu du yaa shanɛ Jemis na Jon miaụŋ mu Zɛbɛdi mu na ma twa ikpɛngwu na Saimon.

11Aka na tɛ ɛ zɛtɛ ihiɛŋtu ɛtɛ nu uhaŋsa, ee genji iyi elele kpaaŋ aa 'wa Jisus. Ge Jisus hiɛŋ Saimon, Ta nda inyɛsɛ o, ama te kwuni na aka ga, atwa ɛbi zhɛ bu na ima ya.

Ge Jisus Nɛnjɛ Bụtụ bu ụngwụ-uwaŋna
(Mat 8:1-4; Mak 1:40-45)

12Aka na ti ge Jisus namɛ nu ụshɛpwụ uko, ibɛ butubwenyi bu ko na tu'waba tu bwa tɛ shɛ ụngwụ-uwaŋna hwɛ hwɛɛ kwụbɛ bụ, bee leyi ni ivwunɛ ibwɛ, baa tabwa bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iyɛri, yaa shɛ yaa bu kwụlanɛ, bi eri bu ma nɛnga maa ma nama shɛshɛshɛ.

13Ge Jisus nderishinji u'ala ubwa bee timengeni bu, bɛɛ hiɛŋ bụ, I n kwụlanɛ, nama ya shɛshɛshɛ! Gunu ata ụngwụ-uwaŋna ata genji bu.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

14Ge Jisus tɛtaganɛ bụtụ ata unu, bɛɛ hiɛŋ bụ, To mbiso bụtụ be elele o, ama
zhaga meme mbiseni onongbo, iwɛ tɛnɛnga tu na aa bu nɛnjɛ. Shɛkana aŋ iyi nɛ
go Moses ihi peni-unu ibɛ maa i shanɛ aŋ tiseyida.

15Ama unabarɛ Jisus mburusonu no ofwo elele, ibɛ po atwa ofwugwo ụ'wụtụ a
zhaganɛ bụ maa a hwụjɛ iwɛ ubwa, maa kaa du nɛnga igwumɛgwumɛ ya aba.

16Ama ge Jisus ba shana baa mama dashɛgana baa nama nu ụshɛka ɛgbɛ ɛgbɛ
maa nda adua.

Ge Jisus Nɛnjɛ Bụtụ na Tu'waba tu Bwa tu 'Wegeni

(Mat 9:1-8; Mak 2:1-12)

17Jitoo ko ti ge Jisus bo mbisogono atwa iyi, Afarisi, ne embesegeni Undwa a na
bananjɛ na ashɛpwụ Galili, keeni ashɛpwụ Judia keeni Jɛrusalɛm gɛgajɛ.
Ukpahiŋ wa Agwatana kaa namɛ ne Jisus maa nɛnga atwa ata.

18Aa kwụbɛ ta atwa oko 'waŋnɛ bụtụ bu ko na tu'waba tu bwa tu 'wegeni no
ogodo, aa jalakaka maa e tecinji bu na amɛ umwono maa e wecinji bu nu ukaka
Jisus.

19Ama gana na te e gwushiji shi ohwolu maa e tecinji bu iwɛ ufwugwo ụ'wụtụ
wa atwa na namɛ apata, ee munji ukogo, ee duricinji ogodo ata bee weci nu
ukogo ata, ee zucinji bu nu ukaka Jisus.

20Aka na ti ge Jisus kwụbɛ rishe ra aba tɛtɛtana, bɛɛ hiɛŋ bụtụ ata, E-biyejilo mi,
e bi gengeni iwɛwɛ bu.

21Ibɛ po embisegeni Undwa keeni Afarisi kwuni tuhaŋsa abaaba, ɛɛ hiɛŋ, Bụtụ
bi ce naa ba dumangana Agwatanaa n-ndumwa mụ wɛɛ? Gaaba eri ba gangana
bụtụ iwɛwɛ ibwɛɛ, ti yaa shɛ shɛ Agwatana kirii?

22Ama ge Jisus mepi shihaŋsa sha aba, bee heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Imbe po ahia
haŋsa iyi gɛnɛ gɛ na shɛmɛ shi hiiŋ?

23Inɛ nɛ i shɛ kakayɛ maa mɛ hiɛŋ bụụ? Maa mɛ hiɛŋ bụ suu E bi gengeni iwɛwɛ
bu, okwo maa mɛ hiɛŋ bụ, Ishijɛ zhe tahaŋnụ?

24Ama maa hi mepi maa Yɛu Bụtụ 'yajɛ ụhwada maa gangana bụtụ iwɛwɛ ibwɛ
nu unyizo, bɛɛ hiɛŋ ugwumashɛ ata tu'waba tu bwa tu 'wegeni, Gamba m bi
hiɛŋ, ishijɛ shepi ogodo bu maa hwuri ujiyo ni ihwɛ bu.

25Gunu ata bụtụ ata ishijɛ ne eshe aba kpaaŋ, bee shepi ogodo ata bee ge weci,
bee beni apata bee hwuri ujiyo ni ihwɛ ibwɛ, bee peni Agwatana ụjɛrụma.

26Yaa dama aŋ ya kpaaŋ aba, ee peni Agwatana ụjɛrụma, inyɛsɛ shɛ aŋ duwa, ɛɛ
hiɛŋ, Tu kwụbɛ iyi ifwo hwayɛ ga.

Ge Jisus Suyanɛ Livai

(Mat 9:9-13; Mak 2:13-17)

© 2008 Bible Society of Nigeria.

27Na aba inɛ gɛ, ge Jisus beni apata, baa kwụbɛ bile-bu-ụdalụ bu ko na ɛɛ hiɛŋ
izeci ibwɛ ga Livai, tu baa jɛjɛ nu umwono na aa la ụdalụ, bɛɛ hiɛŋ bụ, N 'wa.

28Ga Livai genji ga iyi elele, bɛɛ ishijɛ baa 'wa bụ.

29Ga Livai 'imɛ Jisus ugaiŋ ụ'wụtụ ni ihwɛ ibwɛ, ele-ụdalụ ofwugwo ụ'wụtụ na
anya atwa jɛjɛ na aba aa ya iyimɛyɛ.

30Nazhɛ Afarisi keeni embisegeni Undwa, o ngulongongono eseshi-iyi Jisus, ee
heŋteni aŋ ɛɛ hiɛŋ, Iwembe po ahia ya iyi, ahia swa ne ele-ụdalụ keeni atwa-
iwɛwɛɛ?

31Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Ukekeshi buwa-bi-inibi njɛ shɛ atwa na 'yajɛ
ulapiya o, semi atwa na a gwumanga.

32N zhe shi maa ma suyana atwa tiririri o, ama semi atwa-iwɛwɛ maa a
jɛshɛrɛjɛ-shihaŋsa.

E Heŋteni Jisus iwɛ Ezumi Tɛnda

(Mat 9:14-17; Mak 2:18-22)

33Nazhɛ atwa oko hiɛŋ Jisus, Eseshi-iyi Jon a nda ezumi Ɛgbɛ ɛgbɛ, aa nda du
adua, gobwonu du eseshi-iyi Afarisi a nda, ama eseshi-iyi bu a ya aa swa.

34Ge Jisus heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Hi eri suu hia nda ma eyejilo bwolo-be-eyikwo
njɛ ezumi na aka na to bwolo-be-eyikwo ta namɛ na aba?

35Ama ụjita zhɛ wo to na aka na tɛ ɛ zhɛ a shapa bwolo-be-eyikwo no olugwo
aba, jita ata nazhɛ ɛɛ zhɛ a nda ezumi.

36Ge Jisus manganganɛ aŋ du n-ndumwa, bɛɛ hiɛŋ, I zasa bụtụ na zhɛ ba muna
tugwuno tu ufwo maa swana utogwo ụngwụshɛ o, yaa shɛ baa njɛ gana ata, asha
tugwuno ta ata tu ufwo ti zhɛ ta ingɛcɛnga utogwo ata ụngwụshɛ, iwɛnɛ ta ma
tuta tu ufwo ti zha shɛ ta sha iyi ike na ma tu tu ngwụshɛ.

37I zasa bụtụ be elele na zhɛ bo zwono meni mụ tụ'walụ ta afwafwa mu ufwo
nu ututu ụngwụshɛ o, yaa shɛ abɛ njɛ gana ata, asha meni ma ata mụ tụ'walụ ta
afwafwa mu ufwo mi zhɛ mo puso ututu ata, nazhɛ meni ma ata mi zhɛ mo
dudugwo, ututu ata kaa du zhɛ wa nda ufwu.

38Ama i shɛ tilɛɛ maa e zweni meni mụ tụ'walụ ta afwafwa mu ufwo nu ututu
ufwo.

39Aka na bụtụ swe meni mụ tụ'walụ ta afwafwa mụ ngwụshɛ, bi zha shɛ ba jala
maa swa ya mu na mu ufwo gunu ata o, iwɛnɛ ti bɛɛ zhɛ bɛ hiɛŋ, Meni ma ata
mụ tụ'walụ ta afwafwa mụ ngwụshɛ muba mɛ zhɛmɛ.

Luk 6

E Heŋteni Jisus iwɛ Ụjita-ụhinjanụ

(Mat 12:1-8; Mak 2:23-28)

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

1Aka na ti ge Jisus ba kashɛka itimɛ ike nɛ iyimɛyɛ te shikeni nu Ụjita-ụhinjanụ,
eseshi-iyi ubwa kwuni ongbongbozu iyimɛyɛ ɛtɛ ticushanga tɛ ɛ zhɛ, aa
shɛcɛma aŋ ni i'ɛlɛ ya aba aa ya.

2Ama Afarisi oko hiɛŋ aŋ, Iwembe po ahia nda iyi nɛ Undwa leni shi maa bụtụ
njɛ nu Ụjita-ụhinjanụụ?

3Ge Jisus jishijɛ Afarisi ata, bɛɛ hiɛŋ, Hi ta rɛcɛ shɛ suu iyi nɛ ge Devid njɛ la na
atwa na namɛ nu bwa na aka na ti imunɛ gwụmɛ bụ?

4Ti bee teni nu umwono wa Agwatana baa yɛ ibrɛd tijilo nɛ Undwa leni shi maa
binya bụtụ yɛ semi onongbo kiri, bee peni du atwa na namɛ nu bwa.

5Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Yɛu Bụtụ ubwa shɛ Agwangwama Ụjita-ụhinjanụ.

Ge Jisus Nɛnjɛ Bụtụ na U'ala Ubwa Hweteni

(Mat 12:9-14; Mak 3:1-6)

6Tụ Ụjita-ụhinjanụ unya u ci, ge Jisus teni nu umwono Tụ'ụlwatagwụ, bee
mbisegeni aŋ iyi. Ama bụtụ bu ko namba nu umwono ata u'ala ubwa ubiye
hweteni.

7Ibɛ po embisegeni Undwa keeni Afarisi zweni Jisus igbɛtɛtɛ maa a kwụbɛ okwo
bi zhɛ ba nɛnga bụtụ ata nu Ụjita-ụhinjanụ iwɛ maa e gwushiji ecilo oko maa a
suyanɛ bụ ụshɛrɛya.

8Ti ge Jisus mepi shihaŋsa sha aba, bɛɛ hiɛŋ bụtụ ata u'ala ubwa hweteni, Ishijɛ
shikono na ashashɛ. Bɛɛ ishijɛ ga bee shikeni na ashashɛ.

9Ge Jisus hiɛŋ aŋ, N zhɛ mo hi hoŋtono iheŋtene ike, Imbe kwuŋ Undwa leni
maa bụtụ na nda nu Ụjita-ụhinjanụụ? Iyi ibiye suu okwo iyi iwɛ, maa e bicinji
bụtụ suu okwo maa a kwụnɛ bụ?

10Ti ge Jisus mbiyanganɛ aŋ kpaaŋ aba, bɛɛ hiɛŋ bụtụ ata, Ndarɛshɛnga u'ala bụ.
Bee nderishinji ga, ibɛ u'ala ubwa zhɛmananɛ.

11Ama isɛbwɛ shini shɛmɛ sha aba, aa nda ya gana asụumɛ-ụmpɛ, ibɛ po aa njɛ
ushaura abaaba iwɛ iyi nɛ i shɛ maa a njɛ Jisus.

Ge Jisus Teri Atumwa Umpwa-na-ba-eyebi

(Mat 12:9-14; Mak 3:1-6)

12Ti ge Jisus beni apata jita ata, bee zhe ni ishɛmɛ maa nda adua, baa uranjɛ
adua tɛnda na Agwatana uuwa gi iyi yo holo.

13Aka na tu uwaŋna cɛ, nazhɛ ge Jisus suyanɛ eseshi-iyi ubwa, bee teri atwa
umpwa-na-ba-eyebi na ashashɛ aba, boo po aŋ izeci maa atumwa.

14Na Saimon (na bee keeni izeci ta Pita), na Andru yɛu-bino Pita, ne Jemis, na
Jon, ne Filip, na Batolomu,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15na Matiu, na Tomas, ne Jemis yɛu Alifios, na Saimon na ɛɛ hiɛŋ, Bɛzhɛgɛdanɛ-bi-iyi,

16na Judas yɛu Jemis, keeni Judas Iskariot ata senji bu ne tidere.

Ge Jisus Mbisegeni, Baa Nɛnjɛ
(Mat 4:23-25)

17Ge Jisus zwe ishɛmɛ ɛtɛ ne eseshi-iyi ubwa, bee shikeni no ofwo oko tikpese. Eseshi-iyi ubwa ofwugwo ụ'wụtụ namba apata, ta atwa ofwugwo ụ'wụtụ a na bananjɛ nu Judia kpaaŋ keeni Jɛrusalɛm, ta atwa na bananjɛ nu ụpalanụ Itekwu Taya keeni Saidụn, a na zhajɛ maa a hwụjɛ iwɛ ubwa, maa nɛnga ụngwụ wa aba.

18Keeni atwa na mpiala mụ wɛ ma zuga, aa zhɛmananɛ.

19Ufwugwo wa atwa ata kpaaŋ wa jalakaka maa e timengeni Jisus, iwɛ maa ukpahiŋ banɛ no olugwo ubwa maa u nɛnjɛ aŋ kpaaŋ.

Unyasa Keeni U'wo-tutwa
(Mat 5:1-12)

20Ti ge Jisus shepi eshe ubwa, baa mbiyanganɛ eseshi-iyi ubwa, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Hi gwoje ahiɛba na hiɛ shɛ okofwo, iwɛnɛ ta Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana tɛ shɛ me ti hiŋ.

21Hi gwoje ahiɛba na imunɛ ya kwụna hwuwayɛ, iwɛnɛ tɛ ɛhi zhɛ hio shigogo. Hi gwoje ahiɛba na hia twa-u'wo hwuwayɛ, iwɛnɛ tɛ ɛhi zhɛ hia hunga hwuŋ ilɛtu.

22Hi gwoje aka na ta atwa zhɛ mo hi imo, ɛɛ zhɛ mo hi jinoko, ɛɛ zhɛ mo hi mbisogo n-ndumwa mụ wɛ ɛɛ zhɛ a kala nzeci mi hiŋ gana iyi iwɛ, iwɛ Yɛu Bụtụ.

23Na nda ma hwuŋ unyasa maa hi jwe angapa nu unyasa jita ata, iwɛnɛ te titeni ti hiŋ ti zhɛ to gombo hwuŋ tebiye na azuba. Gabata du ogwunukwoshi aba njɛ la egesere.

24Ama ahiɛba na hiɛ shɛ azhɛgba, hi zhɛ hia nda hwuŋ adangboo, iwɛnɛ ta ahia ya tuwebiye ti hiŋ hwuwayɛ.

25Ahiɛba na hi shigeji hwuwayɛ, hi zhɛ hia nda hwuŋ adangboo, iwɛnɛ ti imunɛ zhɛ ma hi kwụna hwuŋ. Ahiɛba na hia hunga ilɛtu hwuwayɛ, hi zhɛ hia nda hwuŋ adangboo, iwɛnɛ tɛ ɛhi zhɛ hia ta hwuŋ ụkwụla, hi na twa-u'wo.

26Ahiɛba na atwa kpaaŋ a duma uwebiye hiŋ hwuwayɛ, hi zhɛ hia nda hwuŋ adangboo, iwɛnɛ te eshi aba njɛ la du egesere tukata gana ata.

No Lubo ma Atwa I'ime Hiŋ
(Mat 5:38-48; 7:12)

27Ama Mo hi mbiso ahiɛba na hi hwulajɛ maa: No lubo ma atwa i'ime hiŋ, na nda ma atwa na mo hi imo uwebiye,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

28ne zhemonjino ma atwa na ma hi kalana-unu, na nda ma adua iwɛ atwa na ma hi twagaga.

29Bụtụ na ubu po uwaŋpɛ nu upada uko, jɛshɛrɛgana bụ una uyebi, bụtụ na leshiji utogwo bu, ta lakana bụ maa sugo ya idikɛ bu du o.

30Bụtụ na ubu lụpɛ iyi, pana bụ, bụtụ na kaa suji i'wɛŋnɛ bu, to hoŋtono bu ya iwɛ ibɛ o.

31Na nda ma atwa gana na ahia jala maa atwa na hi nda.

32Yaa shɛ atwa na mo hi lubo kiri ohio lubo, asha cee tulubo ti hiŋ ti biye tu namɛɛ? Okwo atwa-iwɛwɛ, o lubo du kaa atwa na o lubo aŋ.

33Yaa shɛ atwa na ma hi ndana iyi ibiye kiri ahia ndana du iyi ibiye, asha cee tulubo ti hiŋ ti biye tu namɛɛ? Okwo atwa-iwɛwɛ a nda du kaa gana ata.

34Yaa shɛ atwa na ahia nda ashɛlatụ aba maa hi zhɛ hia lashɛganana iyi no olugwo aba ahia unanga iyi kiri, asha cee tulubo ti hiŋ ti biye tu namɛɛ? Okwo atwa-iwɛwɛ a unanga kaa du atwa aba iwɛwɛ iyi maa e leshigeneni gana ata.

35Ama no lubo ma atwa i'ime hiŋ, na ndana aŋ ma iyi ibiye, na unanga ma atwa iyi, ta nda ma ya ashɛlatụ maa hi tɛ zhɛ hia lashɛganana iyi elele no olugwo aba o. Nazhɛ titeni ti hiŋ ti zhɛ to gombo hwuŋ, ibɛ du ɛhi zhɛ hia sha miaụŋ ma Agwatana na Hwuri Kpaaŋ. Iwɛnɛ tu baa shɛ bụtụ na ba mapana atwa na njɛ shɛ ugwoje ubwa iwɛ, ta atwa awɛ hwɛɛ.

36Na kwụba ma inyɛmɛnyɛmɛ ya atwa, gana na te Bishi hiŋ ba kwụba du inyɛmɛnyɛmɛ ya atwa.

Ta Duma ma Ụshɛrɛya wa Anya Atwa o

(Mat 7:1-5)

37Ta duma ma ụshɛrɛya wa anya atwa o, nazhɛ aa zha shɛ a duma du unee hiŋ. Ta pana ma bụtụ n-ndumwa-tụwụma o, nazhɛ aa zha shɛ ma hi pana du n-ndumwa-tụwụma. Na gangana ma atwa tu'wanganga ta aba, nazhɛ ɛɛ zhɛ ma hi gangana du tu'wanganga ti hiŋ.

38Na pana ma atwa iyi, nazhɛ ɛɛ zhɛ ma hi pana du, ne bimenji bi biye ɛɛ zhɛ ma hi mangana iyi, ɛ zhɛ o indongono iŋ, ɛɛ zhɛ o zhingoto iŋ, yɛɛ zhɛ na 'waŋtatangwụ. Iwɛnɛ po ne bimenji na ahia mangana atwa iyi, nu bwa du ɛɛ zhɛ ma hi mangana.

39Ge Jisus manganganɛ aŋ du n-ndumwa mu ko, bɛɛ hiɛŋ, Olubo eri a 'yagaga olubo suu? A zha shɛ a 'waŋ nu ukporo hwɛɛ aba ebeyebi suu?

40Biseshi-bi-iyi kaa hwuri shi bimbisegeni bu bwa o. Ama biseshi-bi-iyi be elele na ee mbisegeni iyi, bi zhɛ ba sha gana bụtụ ata mbisegeni bu.

41Iwembe po aba ngbaraka bụmbɛrɛ na namɛ ne rishe ri yɛu-bino bu, ebi heŋshi shi tuba iwɛ ugbogolo ata shiyeni ne rishe rụ bụụ?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

42Kwo kaa gana naa ɛbi zhɛ bɛ hiɛŋ yɛu-bino bu maa; Me ci ba mɛ bu vwɛ
bụmbɛrɛ ata shiyeni ne rishe rụ bụ, ta bu kwụbɛ shɛ ugbogolo ata shiyeni ne
rishe rụ bụ ni ikɛnyi bụụ? Gabụ bụtụ bu tɛnda-te-eshe, vwa tugwo ugbogolo ne
rishe rụ bụ hiiŋ, nazhɛ ɛbi zhɛ ba kwụba ya uhwaŋna kpataa maa vwɛ bụmbɛrɛ
ata shiyeni ne rishe ri yɛu-bino bu.

Ụ'wụ'wụ na Tụ'walụ tu Bwa
(Mat 7:16-20; 12:33-35)

43I zasa ụ'wụ'wụ ubiye we elele na zhɛ na 'wala tụ'walụ tụ wɛ o, i zasa kaa du
ụ'wụ'wụ ụwɛ we elele na zhɛ na 'wala tụ'walụ ti biye o.

44Ama a mapa ụ'wụ'wụ we elele na tụ'walụ tu bwa, iwɛnɛ ti yaa shɛ shɛ no
okolokwu-shɛngala atwa zhɛ no two tụ'walụ tu uwowo, shɛ no okodongwu kaa
ɛɛ zhɛ no two tụ'walụ ta afwafwa o.

45Bụtụ bi biye bɛ bɛcinjɛ iyi ibiye na ahaŋsa ebiye a na shini na amɛ ubwa, bụtụ
bụ wɛ kaa du bɛ bɛcinjɛ iyi iwɛ na ahaŋsa awɛ a na shini na amɛ ubwa. Iwɛnɛ
po iyi nɛ shini na amɛ bụtụ, ibɛ du unu ubwa zhɛ na duma.

Omo Tuma eyebi
(Mat 7:24-27)

46Ge Jisus hiɛŋ aŋ, Iwembe po ɛhi mɛ hiɛŋ, Iyɛri, Iyɛri, ahiɛ njɛ shɛ kaa iyi nɛ
Ngɛɛ hi hiɛɛŋ?

47Bụtụ be elele na zhajɛ pi mi, na kaa ba hwuga iwe mi, na kaa ba nda iŋ, N zhɛ
Mo hi mbiso bụtụ na baa sụbɛ.

48Bụ sụbɛ bụtụ ata zhɛ ba ma umwono ubwa, na vwuji tugwo ukoshilo ubwa te
iri nu utayɛ-tubala, nazhɛ boo mo uŋ. Aka na te meni mi zhagajɛ, Urefu bwadụ
waa fwụrụganɛ umwono ata, mu zasa ukpahiŋ na mee eri mo zhingoto umwono
ata o, iwɛnɛ to o mo uŋ tebiye.

49Ama bụtụ na ba hwuga iwe mi, na njɛ shɛ, bụ sụbɛ bụtụ ata ba ma umwono
ubwa na ahwayɛ uzawa ukoshilo tihino tugwo. Aka na tu Urefu bwadụ, meni mi
zhagajɛ tutu umwono ata, gunu ata woo hwuŋzwo, tuhwuŋzwo tu bwa kaa ti
gembi tebiye.

Luk 7

Ge Jisus Nɛnjɛ Yɛu-ugondu Uhiu wa Asaza Dipi-yebi
(Mat 8:5-13)

1Aka na ti ge Jisus hwuweni atwa ata hwulajɛ n-ndumwa mu bwa iwɛ timbiso
kpaaŋ, nazhɛ bee zhe bee teni Kapanaum.

2Yɛu-ugondu uhiu wa asaza dipi-yebi nɛ 'yaganɛ bu uhwara tebiye tebiye ya
gwuma, i vwɛ cwɛŋ i shɛ i 'wi ga.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Aka na tu uhiu ata hwụjɛ unabarɛ Jisus, baa tumwanɛ n-nyarɛ me Eju pi Jisus maa a tabwa bụ maa zhajɛ nɛnganga bụ yɛu ibwɛ ugondu.

4Aka na tu n-nyarɛ ma ata mi zhɛ pi Jisus, aa tabwa bụ, ɛɛ hiɛŋ, Uhiu ata wa asaza teni cɛŋ maa ndanɛ bụ ijɛ.

5Iwɛnɛ tu boo lubo udenji tu, ubwa ni ikɛnyi ibwɛ du iti meni umwono tu Tụ'ụlwatagwụ.

6Ge Jisus sanɛ na aba. Aka na ti ge Jisus te zhe shi taa dụlụ ti bee beni ni ihwɛ, ibɛ uhiu ata wa asaza dipi-yebi tumwanɛ eyejilo ubwa pi Jisus maa ɛ hiɛŋ bụ, Iyɛri, ta mama pana ụbaụta o, iwɛnɛ tu Ngaa lanɛ shɛ maa teni ni ihwɛ mi.

7N heŋshi shi kaa du maa N lanɛ maa ma zhajɛ pụ bụ o, ama dumana iwɛ kiri, i zhɛ ya nɛnga yɛu mi.

8Gamba ni ikɛnyi mi du, N namɛ nu ụhwada, Ngaa untanganɛ du asaza nu ụhwada mu. Ngɛɛ hiɛŋ bụtụ ga, Zhaga peye, bi zhɛ ba zha; Ngɛɛ hiɛŋ bụtụ na, Zhajɛ, bi zhɛ ba zhajɛ, Ngɛɛ hiɛŋ bijama mi, Nda ijɛ, bi zhɛ ba nda iŋ.

9Aka na ti ge Jisus hwụjɛ iwɛ ubwa, yaa dama bu, baa mbiyanganɛ atwa ofwugwo a na 'wa bụ, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Mo hi mbiso maa, N ta kwụbɛ shɛ rishe-tɛtɛtana rụ 'wụtụ gana ga okwo ni Isrɛl o.

10Aka na ta atwa ebe baa tumwanɛ gwure ni ihwɛ, ee jiteni yɛu ɛtɛ tobwolo i namwawaŋ fwaaŋ.

Ge Jisus Hicinjɛ Yɛu-ye-eyi Bululo

11Na aba inɛ gɛ, ge Jisus teni nu ụshɛpwụ uko na ɛɛ hiɛŋ Nain, eseshi-iyi ubwa ofwugwo keeni anya atwa ofwugwo ụ'wụtụ zhagajɛ nu bwa.

12Aka na tu boo gwumwongonu no odubo ụshɛpwụ ata, baa kwụbɛ ta a 'waŋnɛ ru'wo aa banɛ nu ụshɛpwụ ata. Bụtụ ata u 'wi kaa shɛ yɛu mokondo nɛ bino bwa meci, bino ata bwa kaa du shaananɛ bululo. Atwa ofwugwo ụ'wụtụ banɛ nu ụshɛpwụ ata, aa zhagajɛ ne biyikwo ata.

13Aka na ta Agwangwama kwụbɛ bụ, inyɛmɛnyɛmɛ ibwɛ shɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ bụ, Ta twa-u'wo.

14Ge Jisus keeni izhɛ bee timengeni akwakwa ata aa 'waŋnɛ ru'wo ra ata, nazhɛ atwa ata 'waŋnɛ rụ shikeni. Ge Jisus hiɛŋ ru'wo ra ata, E-semberi ga! M bi hiɛŋ, Ishijɛ!

15Nazhɛ bụtụ ata ge 'wi ishijɛ baa jɛjɛ, bee kwuni n-ndumwa tụdụmanga. Nazhɛ ge Jisus shepi bu bee peni bino bwa.

16Ibɛ po inyɛsɛ shɛ atwa ata kpaaŋ, ee peni Agwatana ụjɛrụma, ɛɛ hiɛŋ, Ti 'yajɛ ma bigesere bụ 'wụtụ na ashashɛ tu! Ɛɛ hiɛŋ sasana, Agwatana zhajɛ maa mbiyono atwa ubwa!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

17Ibɛ po unabarɛ ijɛ baa njɛ mburusonu nu Judia kpaaŋ keeni cɛnjɛ te elele tu na tu rungwutwonu aŋ.

Ga Jon Ubaptizim Tumwanɛ Eseshi-iyi Ubwa Pi Jisus
(Mat 11:2-19)

18Aka na te eseshi-iyi Jon mbishi bu iwɛ ijɛ kpaaŋ,

19Ga Jon suyanɛ eseshi-iyi ubwa eyebi baa tumwanɛ aŋ pa Agwangwama, bɛɛ hiɛŋ aŋ, hoŋtono bu ma maa, Ubwa suu shɛ bụtụ ata be ci, okwo ta 'yaka binya bụtụ?

20Aka na ta atwa ata ci Jisus, ɛɛ hiɛŋ bụ, Ga Jon bɛnjɛ-bu-ubaptizim utu tumwanɛ utumwa no ofwo bu, bi hiɛŋ, Gabụ suu bɛ shɛ bụtụ ata be ci, okwo ta 'yaka binya bụtụ?

21Gunu ata ge Jisus nɛnjɛ atwa ofwugwo a na igwumɛgwumɛ gɛnɛgɛnɛ, keeni mpiala mụ wɛ ma pana ụbaụta, bee usheji sholubo shu ofwugwo shishe arahaŋ.

22Ge Jisus mbishi atumwa ata, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Zhaga mbiso ma Jon iyi nɛ ahiɛ kwụbɛ keeni iyi nɛ ahiɛ hwụjɛ. Sholubo sho ushogwu shishe, atwa na ivwunɛ ya aba ge 'wegeni a zha tahaŋnụ, aa nɛnga atwa ụngwụ-uwaŋna, shụkwụrụ sha hwuga iwɛ, aa hicanjɛ atwa na ge 'wi, aa anangana okofwo Anabarɛ Ebiye.

23Bụtụ na zasa ahaŋsa eyeyebi iwe mi gwoje.

24Aka na ta atumwa Jon hwuri, ge Jisus kwuni atwa ata ofwugwo iwɛ Jon timbiso, bɛɛ hiɛŋ, Iwembe po ehi beni la ehi zhe nụ ụshɛkaa? Maa hi kwubɛ suu bininjidegbe ata uvwugo wo zhingoto?

25Shibwonu iwembe po ehi beni ehi zhe laa? Asha iwɛ maa hi kwubɛ suu bụtụ ata urigeni tugwuno tu tusunɛ sunɛ? Hioko ma, atwa na o urogono tugwuno tu ụjɛrụma, a na kaa a ya uraiŋ ubiye, a namba kaa nu nhwaŋ mɛ shɛgwuma.

26Asha iwembe po ehi beni ehi zhe laa? Maa hi kwubɛ suu bigesere? Iiŋ, Mo hi mbiso, bụtụ ata hwuri bigesere.

27Bụtụ ata ubwa shɛ bụtụ na oo 'nywotwo la iwɛ ubwa, ɛɛ hiɛŋ, Hioko ma, Ma tumwana butumwa mi nu umbe bu, ubwa zhɛ na bu hangana uhwaŋna.

28Mo hi mbiso maa i zasa bụtụ na hwuri Jon na ashashɛ atwa na eyikwo meci o. Ama bụtụ na 'nyanɛ nu ụjɛrụma na Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana tuba hwuri bu.

29Aka na ta atwa ata kpaaŋ keeni ele-ụdalụ hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, ee leni nu unu wa aba, maa Agwatana ubwa shɛ bụtụ bi tiririri, iwɛnɛ tu ga Jon njɛ aŋ la ubaptizim.

30Ama Afarisi na atwa Undwa a na lacɛ la maa ga Jon njɛ aŋ ubaptizim, o jinokwo iyi nɛ Agwatana ga jala maa ndana aŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

31Ge Jisus hiɛŋ, Imbe Ngɛɛ zhɛ mɛ hiɛŋ maa atwa aka ga sụbɛɛ? Ni imbe kwuŋ
Ngɛɛ zhɛ ma manga aaŋ?

32A sụbɛ miaụŋ mu na mɛ jɛjɛ nu ugba udukwo, a na mama suyaganụ, ɛɛ hiɛŋ:
Ti hi hwulegeni akpasana, hiɛ hiɛbɛ shɛ kaa tɛhiɛba o; ati hiɛ zunganganɛ
azunga tiriri, hiɛ cwɛ shɛ kaa u'wo!

33Ga Jon bɛnjɛ-bu-ubaptizim zhajɛ la, bɛ yɛ shɛ iyimɛyɛ, bu swe shi meni mụ
tụ'walụ ta afwafwa o, ɛhi hiɛŋ, Butumwa-bi-Ibiri namɛ na amɛ ubwa.

34Yɛu Bụtụ zhajɛ baa ya yibwa, baa swa meni mụ tụ'walụ ta afwafwa, ɛhi hiɛŋ,
Bi 'yajɛ rishe ri iyimɛyɛ, buswe be meni mụ tụ'walụ ta afwafwa, biyejilo be ele-
ụdalụ keeni atwa-iwɛwɛ.

35Miaụŋ mi ti'inta me elele mi menji ti'inta aa kwụbɛ maa ti teni cɛn.

Ge Jisus Namɛ nu Umwono Saimon Bufarisi

36Bụtụ bu ko na ashashɛ Afarisi lụpɛ Jisus maa zhajɛ nu umwono ubwa maa ya
iyimɛyɛ. Ge Jisus teni nu umwono Bufarisi ata, baa jɛjɛ baa ya iyimɛyɛ nu
uteburu.

37Biyikwo bu ko namba nu ụshɛpwụ ata na shɛ bụtụ-bi-iwɛwɛ. Aka na ti bee
mepi maa ge Jisus jɛjɛ nu umwono Bufarisi ata baa ya iyimɛyɛ, biyikwo ata
'waŋnɛ manɛbɛ mụ ụhiuŋ ubiye ni iyi ike uhwugwa nɛ ɛɛ hiɛŋ, alabasta, baa
zhajɛ.

38Ibɛ biyikwo ata shikeni na aba Jisus to dongonu ɛvwɛvwɛjɛ ubwa, baa twa-
u'wo, bee kwuni ɛvwɛvwɛjɛ Jisus tinyashɛnga na malaba mu bwa, bee wofwoji
ɛvwɛvwɛjɛ ata ne tihiŋzhe ti ikɛnyi ibwɛ, bee kwutenji unu ubwa nɛ ɛvwɛvwɛjɛ
Jisus, baa sụkwụtwa ɛvwɛvwɛjɛ ata manɛbɛ ma ata mụ ụhiụŋ ubiye.

39Aka na ta Bufarisi ata ga suyanɛ Jisus kwụbɛ iŋ, bɛɛ hiɛŋ na amɛ na amɛ ubwa,
Yaa shɛ bụtụ ga ga shɛ bigesere gom, bi gɛ zhɛ ba mapa maa biyikwo ga bo
tumongono bu bɛ shɛ bụtụ-bi-iwɛwɛ.

40Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, A-Saimon, N 'yajɛ iwɛ ike Ngɛɛ zhɛ mo bu mbiso.
Ga Saimon jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, E-Bimbisegeni, duma.

41Ge Jisus hiɛŋ bụ, Atwa oko eyebi a yɛ bụtụ bu ko na ba unanga atwa ukwuribi
utashɛ. Bụtụ bu ko yɛ bụ azụrụfa arinya akpakwụ-eyebi-ni-dipi-yebi, bụtụ bi
yebi yɛ bụ, azụrụfa arinya dupu.

42Aka na ta a zasa iyi elele maa a cɛpɛ bụ, baa njɛ aŋ ụjɛrụma kwakwa. Hwuwayɛ
go, buna naa zhɛ bo lubo bụtụ ata uhwuri binya?

43Ga Saimon jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, ɛɛ hiɛŋ na ahaŋsa mi, N heŋshi maa bụtụ ata
utashɛ ubwa ge gembi duwa. Ge Jisus hiɛŋ bụ, Bi teni cɛŋ.

44Nazhɛ ge Jisus mbiyanɛ biyikwo ata, bɛɛ hiɛŋ Saimon, Bu kwụbɛ shɛ biyikwo
ga hŋ? Taa ti Ngee nge teni hwayɛ ni ihwɛ bu, bu m peni shi meni maa ma

© 2008 Bible Society of Nigeria.

nyashɛnga ɛvwɛvwɛjɛ mi o. Ama biyikwo ga zwogwonuo ɛvwɛvwɛjɛ mi malaba mu bwa, harɛ boo wofwogwo aŋ ne tihiŋzhe tu bwa.

45Bu n ruwanɛ shɛ o, ama taa ti Ngee nge teni hwayɛ epe, biyikwo ga genji shi unu ubwa tukwutongo nɛ ɛvwɛvwɛjɛ mi o.

46Bụ sụkwụtwa sụ uhiuhiu mu manɛbɛ ma buta o; ama biyikwo ga sụkwụtwa ɛvwɛvwɛjɛ mi manɛbɛ mụ ụhiŋ ubiye.

47Iwɛbɛ po Ngɛɛ zhɛ mo bu mbiso maa, o gongwonuo bu iwɛwɛ ibwɛ nɛ ge gembi ufwugwo, iwɛnɛ tu baa 'yajɛ tulubo duwa. Ama bụtụ na ee gengeni cwɛŋ, bi zhɛ bo lubo du cwɛŋ.

48Nazhɛ ge Jisus hiɛŋ biyikwo ata, E bi gengeni iwɛwɛ bu.

49Nazhɛ atwa na gɛgajɛ nu bwa nu uteburu ata kwuni iwɛ tụdụma abaaba, ɛɛ hiɛŋ, Bụtụ bi ce naa, ba gangana bụtụ okwo iwɛwɛɛ?

50Ge Jisus hiɛŋ biyikwo ata, Rishe rụ bụ tɛtɛtana ri bi bicinji, zhaga na amɛ-olom.

Luk 8

Eyikwo na o Rungo La ne Jisus

1Na aba inɛ gɛ, ge Jisus tenenji ụshɛpwụ ụshɛpwụ, baa ananga Anabarɛ Ebiye Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana. Eseshi-iyi ubwa umpwa-na-ba-eyebi o rungo nu bwa,

2keeni eyikwo oko a na baa nɛnjɛ la na mpiala ma aba mụ wɛ keeni igwumɛgwumɛ ya aba. Aba shɛ ge Meri ata ɛɛ hiɛŋ, Bumagdala, na bee becinji la atumwa-ibiri ecenje na amɛ ubwa,

3na Joana, biyikwo Kuza, na shɛ uwacili Hɛrod, na Susana, ne eyikwo anya a na gembi ufwugwo. Eyikwo ga o sugo la iyi nɛ aa 'yajɛ aa ndana Jisus keeni eseshi-iyi ubwa iyi.

N-ndumwa Tumanganjɛ iwɛ Bɛbɛrɛ
(Mat 13:1-9; Mak 4:1-9)

4Aka na ta atwa ofwugwo ụ'wụtụ a na bananjɛ nu ụshɛpwụ ụshɛpwụ zhajɛ, aa ụlwatagwụ pi Jisus, baa manganganɛ aŋ n-ndumwa mu ga, bɛɛ hiɛŋ:

5Bɛbɛrɛ beni maa waŋtanga izɛgwu ibwɛ. Aka na tu baa waŋtanga iŋ, inɛ ike waŋtangwụ nụ ụzalụ uhwaŋna, atwa rikeci iŋ, shanụnụ shi zhajɛ shee zenji shaa yɛ.

6Izɛgwu inyɛ waŋtangwụ nu utayɛ-tubala, aka na ti yɛɛ unshɛ, yee hweteni iwɛnɛ ti yaa zasa tulomu.

7Inyɛ izɛgwu waŋtangwụ na ashashɛ esepi, esepi ata waŋnɛ ni ibɛ, aa mɛcɛ iŋ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

8Inyɛ izɛgwu waŋtangwụ na cɛnjɛ ti biye, yaa 'yajɛ u'waba, yaa waŋnɛ, yee meci dipi-yebi. Aka na ti ge Jisus jɛmɛ iwɛ gɛ, baa uganɛ, bɛɛ hiɛŋ, Bụtụ na 'yajɛ acɛbɛ, ga hwuga.

Ecilo N-ndumwa ma ata Baa Manganjɛ
(Mat 13:10-17; Mak 4:10-12)

9Ibɛ eseshi-iyi Jisus heŋteni bu iwɛ ecilo n-ndumwa ma ata baa manganjɛ.

10Bɛɛ jishijɛ aŋ, hiɛŋ aŋ, E hi peni iyi tusweci Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana maa hi mepi. Ama a duma iwɛ nu n-ndumwa tumanganjɛ no ofwo atwa vwɛ, iwɛ maa, okwo aa ngbaracɛ, kede a kwụbɛ o, okwo a hwulajɛ, kede e eshiciji o.

Ge Jisus Eshicigeni Aŋ Ecilo N-ndumwa ma ata ma Bɛbɛrɛ
(Mat 13:18-23; Mak 4:13-20)

11Ecilo n-ndumwa ma ata ma bɛbɛrɛ na: Izɛgwu ɛtɛ ibɛ shɛ n-ndumwa ma Agwatana.

12Atwa na shɛmɛ sha aba shɛ sụbɛ ụzalụ uhwaŋna, aba shɛ atwa ata hwụjɛ, n-ndumwa ma ata, nazhɛ Ibiri zhajɛ, baa vwɛ mụ na shɛmɛ sha aba, iwɛ maa kede a tɛtana mụ rishe maa e bicinji aŋ o.

13Atwa na shɛmɛ sha aba shɛ sụbɛ utayɛ-tubala, aba shɛ atwa ata ee mbishi n-ndumwa ma ata, ee leshiji mu nu unyasa, iwɛ ɛtɛ kaa zasa ukpahiŋ na shɛmɛ sha aba o, aa tɛtanɛ-rishe na aka fwalaa. Ama aka na tumanga ti zhajɛ, ee leyi.

14Atwa na shɛmɛ sha aba shɛ sụbɛ cɛnjɛ te esepi, aba shɛ atwa ata ee mbishi n-ndumwa ma ata, ama tɛtɛtaga ti iyi ti'yaga keeni esheyi tɛnda iwɛ uduciya iyi unyizo ga mɛcɛ iwɛ ɛtɛ, tụ'walụ ti ibɛ tɛ nɛ shɛ kwukwuŋ.

15Atwa na shɛmɛ sha aba shɛ sụbɛ cɛnjɛ ti biye, aba shɛ atwa ata ee mbishi n-ndumwa ma ata, ee leshiji mu na amɛ oko na tɛkana, aa untanganɛ mụ dimi ni isɛbwɛ-ti'ima, aa 'wala tụ'walụ.

Ụsụtụla na Ee Shiyeni Tuta tu Umudu
(Mat 4:21-25)

16Za bụtụ zhɛ bo shiyono ụsụtụla ubwa ulwa, maa urugono uŋ ugbamgbam, kwo kaa maa sho uŋ tuta to ogodo, semi bi zhɛ ba patana uŋ nu uteburu-ụsụtụla, iwɛ maa u no hiokono atwa elele na e teni apata uhwaŋna.

17I zasa iyi elele nɛ ee sweci aa zha shɛ ɛ bɛcinjɛ iŋ caakwụ, i zasa kaa iyi elele nɛ ee urigeni aa zha shɛ o mbisono caakwụ maa e mepi iŋ o.

18Ibɛ po na nda ma pece gana na ahia hwuga iwɛ, iwɛnɛ po bụtụ na 'yajɛ iyi, ubwa ɛɛ zhɛ a pananana, ama bụtụ na zasa iyi, okwo inɛɛ nɛ bee ge heŋshi maa bi 'yajɛ, ɛ zhɛ a lashɛga iŋ ni i'ɛlɛ ibwɛ.

Bino Jisus no Ohongwu Ubwa Keeni Angwụfwụ Ubwa
(Mat 12:46-50; Mak 3:31-35)

© 2008 Bible Society of Nigeria.

19Bino Jisus no ohongwu ubwa keeni angwụfwụ ubwa zhajɛ, ama e eri shi o to ofwo na baa namɛ iwɛ atwa ofwugwo na tileni apata.

20Ee mbishi bu, ɛɛ hiɛŋ, Go nobu, no ohongwu bu keeni angwụfwụ bụ, e mbeye shikekeni no tupohondo, a jala maa a bụ kwụbɛ.

21Ama ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Atwa ga a hwuga n-ndumwa ma Agwatana a na kaa a hwuga-unu muba, aba shɛ bino mi, no ohongwu mi keeni angwụfwụ mi.

Uvwugo Keeni Itekwu Hwụjɛ-unu Jisus
(Mat 8:23-27; Mak 4:35-41)

22Jitoo ko namba ge Jisus teni nu ụhaŋtụ ne eseshi-iyi ubwa, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Hwure ti keshi ma hileniye itekwu, ee hwuri ga.

23Aka na to o mwo, ge Jisus tuba leyi malabụ. Nazhɛ uvwugo ụ'wụtụ kwuni tɛnda ni itekwu ɛtɛ, meni mu kwuni tishino nụ ụhaŋtụ, ebe kwuni aŋ tumana.

24Ibɛ po ee zhe pi Jisus, ɛɛ zhingicinjɛ bu, ɛɛ hiɛŋ, Agwuma-ihwɛ, Agwuma-ihwɛ, atuba na ti zhɛ to 'wo! Ge Jisus zhinjɛ bee tezhigeni uvwugo keeni adanga ata. Nazhɛ uvwugo hwuwowu, ofwo lemi suu.

25Ge Jisus heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Cee rishe ri hiŋ tɛtɛtana rụ namɛɛ? Ibɛ po inyɛsɛ shɛ aŋ, yaa dama aŋ, oo momo hoŋtongonu, ɛɛ hiɛŋ, Bụtụ bi ce na yaa? Bi peni uvwugo keeni adanga unu, aa hwụjɛ-unu ubwa.

Ge Jisus Nɛnje Bụtụ na Atumwa-ibiri Namɛ na Amɛ Ubwa
(Mat 8:28-34; Mak 5:1-20)

26Aka na ti ge Jisus ne eseshi-iyi ubwa keshi ee ci cɛnjɛ ta atwa Gɛrɛsa, na namɛ geri-be-eshe bu Galili.

27Aka na ti ge Jisus banɛ nu ụhaŋtụ, ibɛ bụtụ bu ko na atumwa-ibiri namɛ na amɛ ubwa twa nu bwa. Bụtụ go te urigeni shi tugwuno hwuwayɛ o, bɛ jɛjɛ shɛ okwo ni ihwɛ o, semi ne e'uye baa nama.

28Aka na tu baa kwụbɛ Jisus, baa uganɛ, bee leyi nɛ vwɛvwɛjɛ ubwa, bee keri n'ungwa taawụụ, bɛɛ hiɛŋ, Imbe shɛ inee mi na bụ, Gabụ ge Jisus, Yɛu ya Agwatana na Hwuri Kpaaaŋ? Ma bu tabwa maa kede m mbiseni ụbaụta duwa o.

29Ibɛ po ge Jisus peni mpiala ma ata mụ wɛ unu maa ga mu banɛ na amɛ bụtụ ata. Ma shana maa hwayɛgwa ɛgbɛ ɛgbɛ, a shana aa ta bụ ashɛnjɛ keeni shigbo, a na ngbaraka bụ. Ama ba shana baa dwatwaga iyi nɛ oo umpo bu, atumwa ata ibiri o unzo bu maa nama nu ụshɛka.

30Ge Jisus unseni bu, bɛɛ hiɛŋ, Nanaa ɛɛ hiɛŋ izeci buu? Bɛɛ jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, Ɛ mɛ hiɛŋ, Ge Lijon, iwɛnɛ ta atumwa-ibiri ofwugwo zweni na amɛ ubwa.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

31Nazhɛ atumwa-ibiri tabwa Jisus maa kede pana aŋ unu maa a ishɛjɛ e teni nu u'ibwa ata iri tutu tutu o.

32Nkomu mu ufwugwo mi tileni apata ne embi ishɛmɛ maa yaga. Ibɛ atumwa ata ibiri tabwa Jisus maa ga pana aŋ ohwolu maa e teni na shɛmɛ sha muba. Ge Jisus peni aŋ ga ohwolu.

33Nazhɛ atumwa ata ibiri beni na amɛ bụtụ ata, ee teni na shɛmɛ sho nkomu ma ata. Nazhɛ nkomu ma ata mu hwayɛgwa mee gezhiji mee zwi nu ugbongboro, maa 'waŋ ni itekwu ɛtɛ mee 'wi.

34Aka na ta atwa na a biga mu kwụbɛ iyi nɛ teni, ee gezhiji, ɛɛ jimɛ nu ụshɛpwụ keeni shihilo.

35Ibɛ po atwa beni ee zhe pi Jisus maa a kwụbɛ iyi nɛ teni, aa kwụbɛ bụtụ ata atumwa-ibiri beni na amɛ ubwa, tu baa jɛjɛ to dongonu ɛvwɛvwɛjɛ Jisus, bee urigeni tugwuno, baa namɛ fwaaŋ. Ibɛ po inyɛsɛ shɛ aŋ.

36Atwa na kwụbɛ iŋ mbishi aŋ gana na baa njɛ bụtụ ata atumwa-ibiri ga namɛ na amɛ ubwa upo baa namɛ ya fwaaŋ.

37Nazhɛ atwa ata cɛnjɛ ti Gɛrɛsa kpaaŋ lụpɛ Jisus maa bana na cɛnjɛ ta aba, iwɛnɛ ti inyɛsɛ shɛ aŋ. Ge Jisus teni nụ ụhaŋtụ, bee genji aŋ bee hwuri.

38Ama bụtụ ata atumwa-ibiri beni na amɛ ubwa tabwa Jisus, bɛɛ hiɛŋ bụ, Lono maa ma bu 'wa. Ama ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ,

39Zhaga jiyo ni ihwɛ bu, maa swegeni aŋ iyi elele nɛ Agwatana ubu ndanɛ. Ibɛ po bụtụ ata tenenji ga ashɛpwụ ata kpaaŋ, bee enenji iyi nɛ ge Jisus ndanɛ bụ.

Yɛu-yo-o Jairos, ne Biyikwo na Timengeni Utogwo Jisus

(Mat 9:18-26; Mak 5:21-43)

40Aka na ti ge Jisus gwuri hileniye ukwokwo ata, ibɛ atwa ofwugwo to bu amuraba, iwɛnɛ aa ga 'yacɛ bu kpaaŋ aba.

41Nazhɛ bụtụ bu ko na ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ ga Jairos, na shɛ uhiu umwono Tụ'ụlwatagwụ zhajɛ bee leyi nɛ ɛvwɛvwɛjɛ Jisus, baa tabwa bu maa ga zhajɛ ni ihwɛ ibwɛ.

42Iwɛnɛ ti yɛu ibwɛ yo o mokondo nɛ namɛ shiywa umpwa-na-shɛba-shi-yebi te e meci iŋ zhɛ tu'wo. Ama ti ge Jisus zhɛ tahaŋnụ ta ata, atwa ofwugwo a hwụngwụlangana bụ.

43Ama biyikwo bu ko na ba bana mehieŋ shiywa umpwa-na-shɛba-shi-yebi, na kaa nduwa i'wɛŋnɛ ibwɛ ufwu kpaaŋ na awa-inibi, na kaa yaa zasa bụtụ na eri ba nɛnga bụ.

44Ibɛ po biyikwo ata zhajɛ na aba Jisus, bee timengeni tukwushɛ tu utogwo ubwa, gunu ata mehieŋ mu bwa mu na mu ga zhɛnga mu dwa.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

45Ibɛ po ge Jisus heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Gaaba n timengenii? Aka na ta atwa ata a nda ashamanjɛ, ga Pita keeni atwa na namɛ ne Jisus hiɛŋ bụ, Ta atwa ofwugwo ma bu hwụngwụlangana i ci gana ga! Ibɛ hŋ obu to hoŋtono waa maa, Gaaba n timengeni?

46Ama ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Bụtụ bu ko n timengeni, iwɛnɛ tu Ngaa hwụjɛ tu ukpahiŋ beni na tu'waba ti mi.

47Aka na te biyikwo ata kwụbɛ maa bu swakanɛ shɛ Jisus o, baa zhajɛ na tɛzhɛgɛda, bee leyi nɛ ɛvwɛvwɛjɛ Jisus, ne eshe atwa ata kpaaŋ, bee mbishi bu ecilo no po bee timengeni bu keeni gana na tu baa zhɛmwanuanua gunu ata.

48Nazhɛ ge Jisus hiɛŋ biyikwo ata, Rishe rụ bụ tɛtɛtana rụ bụ nɛnjɛ, zhaga na amɛ-olom.

49Ti ge Jisus ta duma iwɛ ɛtɛ, bụtụ bu ko banɛ ni ihwɛ ebe uhiu umwono Tụ'ụlwatagwụ, bɛɛ hiɛŋ uhiu ata, Yɛu bu uwo, ta zuga ya Bimbisegeni gbi o.

50Ama aka na ti ge Jisus hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, bɛɛ hiɛŋ uhiu ata, Ta nda inyɛsɛ o. Tɛtana yibwa rishe kiri, nazhɛ bɛɛ zhɛ ba zhɛmanana.

51Aka na ti ge Jisus ci ihwɛ uhiu ata, bi leni shi maa bụtụ be elele teni nu umwono ata nu bwa o, semi ga Pita, na Jon, ne Jemis keeni bishi no bino bi yɛu ɛtɛ kiri.

52Atwa elele na namɛ apata, a twagana-u'wo, aa pa shɛgba sha aba iyi iwɛ yɛu ɛtɛ. Ama ge Jisus hiɛŋ aŋ, Ta twa ma u'wo, bu 'wi shi kaa, malabụ boo woto.

53Nazhɛ atwa ata hiɛnjɛ bụ ilɛtu ya asada, iwɛnɛ te e mepi maa yɛu ɛtɛ 'wi.

54Ama ge Jisus imɛ yɛu ɛtɛ u'ala, baa suyanɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Ɛ-yɛu-yo-o, ishijɛ!

55Nazhɛ ihwungwɛ yɛu ɛtɛ gwure, bɛɛ ishijɛ gunu ata. Ge Jisus peni aŋ unu maa ge peni bu iyimɛyɛ maa ya.

56Yaa dama atwa na meci yɛu ɛtɛ, ama ge Jisus tɛtaganɛ aŋ unu duwa maa kede e mbishi bụtụ be elele iyi nɛ baa njɛ apata o.

Luk 9

Ge Jisus Tumwanɛ Eseshi-iyi Ubwa Utumwa

(Mat 10:5-15; Mak 6:7-13)

1Ge Jisus suyanɛ eseshi-iyi ubwa umpwa-na-ba-eyebi no ofwo oko, bee peni aŋ ukpahiŋ keeni ụhwada maa a lasụ atumwa-ibiri elele, maa a nɛnjɛ ụngwụ gɛnɛgɛnɛ.

2Baa tumwanɛ aŋ maa ge enenji iwɛ Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana, maa du a nɛnjɛ agwumashɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Ge Jisus hiɛŋ aŋ, Ta 'waŋna ma iyi elele na tahaŋnụ ti hiŋ o. Ta 'waŋna ma shekwute, okwo ulapa, okwo iyimɛyɛ, okwo ukwuribi, to urugono ma okwo n-nduka mi yeyebi o.

4Ofwo elele na ehi zhe, nama ma ni ihwɛ ɛtɛ ehi teni uuwa i ci aka na ɛhi zhɛ hia bana apata.

5Atwa elele ihi leshiji shi, aka na ehi beni nu ụshɛpwụ ata, bibisono aŋ ma upwupwutu shivwɛvwɛjɛ shi hiŋ maa u shanɛ aŋ tiseyida tu na ti zhɛ ta wumana aŋ.

6Ee beni ga ee zhe nu ụshɛpwụ ụshɛpwụ, ee enenji Anabarɛ Ebiye, aa nɛnjɛ agwumashɛ no ofwo elele.

Ahaŋsa Hɛrod Zuga Bụ

(Mat 14:1-12; Mak 6:14-29)

7Aka na ti gɛ Hɛrod na shɛ uhiu cɛnje ta ata hwụjɛ unabarɛ iyi elele nɛ ge Jisus ba nda, ibɛ po ahaŋsa ubwa zuga bụ, iwɛnɛ ta atwa oko hiɛŋ maa ga Jon ubwa hiɛ no tu'wo.

8Ama atwa oko hiɛŋ, ge Elaija ubwa banɛ sasana, atwa oko hiɛŋ, Bụtụ bu ko na ashashɛ egesere na namɛ la cala ubwa hiɛ.

9Gɛ Hɛrod hiɛŋ, M muwoŋ la kaa Jon uhiuhiu, asha gaaba nu ama hwuga iyi gɛnɛ gɛ iwɛ ubwaa? Ibɛ po baa jalakaka gana na maa kwụba Jisus.

Ge Jisus Peni Atwa Igbɛɛ-iyebi-na-kpakwụ-a-ta Iyimɛyɛ

(Mat 14:13-21; Mak 6:30-44; Jon 6:1-14)

10Aka na ta atumwa Jisus gwure, ee swegeni bu iyi elele nɛ ɛɛ njɛ. Nazhɛ ge Jisus suji aŋ bee zhe geri bu ụshɛpwụ uko na ɛɛ hiɛŋ izeci ubwa, Bɛtɛsaida.

11Ama aka na tu ofwugwo wa ata eshiciji aŋ, aa 'wa bụ. Boo to aŋ amuraba, nazhɛ bee enengeni aŋ iwɛ Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana, baa nɛnjɛ du atwa na ukekeshi tɛnɛnjɛ go to.

12Aka na tu ụrụmɛ shɛ, eseshi-iyi Jisus zhe pu bwa, ɛɛ hiɛŋ bụ, Hiɛŋ ofwugwo wa atwa ga maa ge zhe na ashɛpwụ keeni shihilo shɛ na shi rungwutwonu epe maa o so iyimɛyɛ, iwɛnɛ ati namɛ epe no ofwo na bụtụ zasaba.

13Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Pana aŋ ma iyimɛyɛ ni ikɛnyi hiŋ maa a yɛ. Eseshi-iyi ubwa jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, iyimɛyɛ nɛ ati 'yajɛ hwɛ hwɛɛ, uhwuri shi mbrad mu ta keeni ijɛnɛ iyebi o, semi asha iwɛ maa ta zha tɛ sɛ iyimɛyɛ iwɛ atwa ga kpaaŋ.

14Atwa na kaa namba apata a shɛ gana etwenyi igbɛɛ-iyebi-na-akpakwụ-a-ta (5,000). Ge Jisus hiɛŋ eseshi-iyi ubwa, Hiɛŋ aŋ ma maa ga gɛgaga na shɛwala gana atwa dupu dupu na buwala buwala.

15Nazhɛ eseshi-iyi ubwa njɛ gana ata, aa njɛ maa ga atwa ata kpaaŋ gɛgaga.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

16Nazhɛ ge Jisus suji mbrad ma ata keeni ijɛnɛ ɛtɛ iyebi, bee shepi eshe ubwa na azuba, baa tabwa Agwatana maa pana iŋ uwebiye ubwa. Nazhɛ boo dwonu aŋ, bee peni eseshi-iyi ubwa maa ge sheji aŋ na agba ofwugwo ata.

17Atwa ata hwɛ hwɛɛ aba yɛ, ee shigeji, ee suji owunzu mbrad ma ata mụ vwɛ, ee shidinji shɛrɛgada umpwa-na-shɛba-shi-yebi.

Ga Pita Le Tiseyida maa ge Jisus Ubwa Shɛ ga Krast
(Mat 16:13-19; Mak 8:27-29)

18Jitoo ko ti ge Jisus ba nda adua bwooko, eseshi-iyi ubwa zhajɛ pu bwa, bee heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Gaaba kwuŋ atwa ofwugwo hiɛŋ N shɛɛ?

19Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Ɛ hiɛŋ, Ga Jon bɛnjɛ-bu-ubaptizim, anya atwa hiɛŋ, Ge Elaija, anya atwa hiɛŋ maa bụtụ bu ko na ashashɛ egesere na namɛ la cala ubwa hiɛ.

20Ge Jisus heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Ahiɛba tuba, gaaba kwuŋ ɛhi hiɛŋ N shɛɛ? Ga Pita jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Ga Krast Agwatana.

Ge Jisus Jɛmɛ iwɛ Ụbaụta Ubwa Keeni Tu'wo tu Bwa
(Mat 16:20-28; Mak 8:30—9:1)

21Ama ge Jisus tɛtaganɛ eseshi-iyi ubwa unu maa kede e mbishi bụtụ be elele iwɛ ɛtɛ o.

22Ge Jisus hiɛŋ aŋ, I shɛ tilɛɛ maa Yɛu Bụtụ zhɛ yo hioko ụbaụta iyi ifwugwo. N-nyarɛ, ne ehiu onongbo, keeni embisegeni Undwa, zhɛ a manga bụ, ɛɛ zhɛ a laka bụ gana uzhobu, ɛ zhɛ a kwụna bụ, ama bi zhɛ bɛ hiɛ nụ ụjita ụtatụ.

23Nazhɛ ge Jisus mbishi atwa ata kpaaŋ, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ bụtụ be elele ba jala maa ma n 'wa, asha ga bu na mama laka, ama ga shapa ụ'wụ'wụ-ubatanɛ ubwa iyi-heri iyi-heri maa ma n 'wa.

24Bụtụ be elele na ba jala maa bicingo uraiŋ ubwa, asha nazhɛ bɛɛ zhɛ ba inzhɛnga uŋ. Ama bụtụ be elele na ba kala uraiŋ ubwa iwe mi, nazhɛ bɛɛ zhɛ bo bicingo uŋ.

25Imbe i shɛ ule na bụtụ zhɛ ba ya ti yaa shɛ bee leshiji iyi unyizo ga kpaaŋ maa tuba mama inzhɛnga kwo kaa maa mama nda ufwuu?

26Bụtụ be elele na ba nda ezuye iwe mi keeni iwɛ n-ndumwa mi mi, Yɛu Bụtụ zhɛ ya nda hwuŋ du ezuye bụtụ ata na aka na ti bee ci nu ụjɛrụma ubwa, keeni una Bishi bwa keeni atumwa ubwa tijilo.

27Ama iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, tu'wo ti zha shɛ to tumongono atwa oko na shikekeni epe kwukwuŋ tɛ ɛ zhɛ a kwụba Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana.

Ge Jisus Sheyinji ne Eshe Aba
(Mat 17:1-8; Mak 9:1-8)

© 2008 Bible Society of Nigeria.

28Tɛ ɛ hiɛŋ gana ụjita tụndatụ na hwayɛ ti ge Jisus jɛmɛ iwɛ ɛtɛ, bee zeriji Pita, na Jon keeni Jemis, bee munji ni ishɛmɛ maa nda adua.

29Ụpɛshɛka Jisus sheyinji tu baa nda adua, i'wɛŋnɛ nɛ bee urigeni cɛnjɛmɛ paawụụ yaa ta tebiye.

30Aa kwụbɛ atwa eyebi ta a dumanga n-ndumwa ne Jisus, aba shɛ ata Moses, ne Elaija.

31Aa banɛ nu ụjɛrụma, aa jɛmɛ iwɛ ti'ishɛga ti Jisus nu Jɛrusalɛm tu na tu gwumwonu.

32Ama eshe Pita na a na atwa vwɛ. Zhinengeni na malabụ. Ama aka na tɛ ɛ zhinjɛ ngbɛrɛ, aa kwụbɛ ụjɛrụma Jisus keeni una wa atwa ata eyebi a na shikekeni nu bwa.

33Aka na ta atwa ata kwuni ti'ishɛga maa e genji Jisus, ga Pita hiɛŋ Jisus, Agwuma-ihwɛ itɛ zhɛmanɛ maa tu nama ma epe. Lono maa ta ta shidulo shɛ tatụ, uko shɛ unaa bụ, uko shɛ una Moses, uko shɛ una Elaija, iwɛnɛ ti bee mepi shi iyi nɛ maa duma.

34Aka na tu ga Pita ta duma iwɛ ɛtɛ, ibɛ udomu uko kezhe wee ubi aŋ, nazhɛ inyɛsɛ shɛ aŋ, te e teni nu udomu ata.

35Nazhɛ rụhwụŋ ru ko ru dumanɛ iwɛ nu udomu ata, rɛɛ hiɛŋ, Bụtụ ga ubwa shɛ Yɛu mi nɛ Ngee teri, na shɛlaga ma iwɛ ubwa.

36Aka na ta rụhwụŋ ra ata ru dumanɛ iwɛ, aa kwụbɛ ya Jisus bwooko. Ama a namɛ saiiŋ jita ata, e mbishi shi bụtụ be elele iyi elele nɛ ɛɛ kwubɛ o.

Ge Jisus Nɛnjɛ Yɛu-ye-eyi Ike nɛ Mpiala mụ Wɛ mu Namɛ na Amɛ Ubwa

(Mat 17:14-18; Mak 9:14-27)

37Aka na ti iyi heri, te e kezhe ni ishɛmɛ ɛtɛ, atwa ofwugwo ụ'wụtụ twa ne Jisus.

38Nazhɛ bụtụ bu ko na ashashɛ atwa ofwugwo ata uganɛ, bɛɛ hiɛŋ, E-Bimbisegeni, Ma bu tabwa maa kwụbɛ yɛu mi ye eyi, iwɛnɛ ti yaa shɛ ubwa kiri shɛ yɛu mi mokondo nɛ Ngaa 'yajɛ.

39Hioko, mpiala mu ga ma ima bu eshigiri, bu na ugaga, mpiala mu ga ma nda bụ maa bu na zhɛgɛda, unu ubwa no fwuno, mu na sụkwụta bụ, ɛdicɛ nazhɛ maa ganga bụ.

40Ngaa lụpwa eseshi-iyi bu maa e becinji mu, ama e eri shi o.

41Ge Jisus jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, Oo uwaŋnɛ ga zasa rishe-tɛtɛtana, a na kaa ontongonu! Ụkwụmbwụ umbaa Ngɛɛ zhɛ ma ima-isɛbwɛ maa Ma nama ne hiiŋ? Bɛɛ hiɛŋ bishi bi yɛu ɛtɛ, Shapɛ yɛu ɛtɛ bi epe.

42Ti bee ci, butumwa ata bɛ ibiri keri yɛu ɛtɛ tigbici na cɛnjɛ. Ge Jisus tezhigeni mpiala ma ata mụ wɛ, baa nɛnjɛ yɛu ɛtɛ, nazhɛ bee shepi iŋ bee peni bishi bwa.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

43Yaa dama aŋ kpaaŋ aba, iwɛ igɛhi i'wɛtwɛ ya Agwatana.

Ge Jisus Dumananɛ iwɛ Tu'wo tu Bwa
(Mat 17:22,23; Mak 9:30-32)

Iyi elele nɛ ge Jisus njɛ dama aŋ kpaaŋ. Nazhɛ ge Jisus mbishi eseshi-iyi bwa, bɛɛ hiɛ,

44Gɛ iwɛnɛ Ama duma hwuwayɛ ne hi tono na shɛcɛbɛ. Ɛ zhɛ a shapa Yɛu Bụtụ o utogono bu atwa.

45Ama eseshi-iyi ubwa eshiciji shi n-ndumwa ma ata, mu swakanɛ aŋ, iwɛ maa kede e eshiciji mu o. Inyɛsɛ kaa shɛ aŋ maa e unseni bu iwɛ n-ndumwa ma ata.

Gaaba Hwuri Atwa Vwɛɛ?
(Mat 18:1-5; Mak 9:33-37)

46Nazhɛ eseshi-iyi Jisus kwuni tụ'wụtụ tudundo iwɛ bụtụ na hwuri atwa vwɛ na ashashɛ aba.

47Ti ge Jisus mepi tuhaŋsa ta aba, bee shepi yɛu ike ticwɛŋ, bee shikicinji iŋ todongonu bu'aŋbụ bu bwa.

48Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Bụtụ be elele na ba lashɛga yɛu ticwɛŋ gɛnɛ gɛ ni izeci mi, asha Gamba baa la, bụtụ be elele na kaa n le shi, asha bi le shi du bụtụ na n tumwanɛ o. Iwɛnɛ po bụtụ na 'nyanɛ na ashashɛ hiŋ kpaaŋ, asha ubwa hwuri atwa vwɛ.

Bụtụ na Shɛ shɛ Bụtụ bi I'ime tu, Asha no Tu Baa Namɛ
(Mak 9:38-40)

49Ga Jon mbishi Jisus, bɛɛ hiɛŋ, Agwuma-ihwɛ, tụ kwụbɛ bụtụ bu ko tu baa bacɛnga atumwa-ibiri ni izeci bu, atu lakanɛ bụ, iwɛnɛ tu baa bu 'wa sụ.

50Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Ta lakana bu ma o, bụtụ be elele na ihiɛ sukakanɛ shɛ, asha bụtụ hiŋ ta.

Atwa Ụshɛpwu na Leshiji Shi Jisus na Cɛnjɛ tu Samaria

51Aka na ta aka gwumwonu maa e shepi Jisus na azuba, yaa namɛ kaa na ahaŋsa ubwa maa zha Jɛrusalɛm.

52Baa tumwanɛ atumwa nu umbe ubwa. Ibɛ atumwa ata teni ụshɛpwụ wa atwa Samaria uko maa a imanganɛ bụ iyi elele.

53Ama e leshiji shi bu o, iwɛnɛ ta a kwụbɛ maa bi zhɛ Jɛrusalɛm.

54Aka na te eseshi-iyi ubwa ge Jemis na Jon kwụbɛ iŋ, ɛɛ hiɛŋ bụ, Agwangwama, ibu kwụlanɛ suu maa tɛ hiɛŋ ga ulwa banɛ na azuba maa u hwoŋzhinji aŋ maa e 'wi?

55Ama ge Jisus mbiyanganɛ aŋ, bee tezhigeni aŋ, [bɛɛ hiɛŋ, Hi mepi shi iyiri mpiala mu na ahiɛ shɛ atwa muba o. Yɛu Bụtụ zhe shi maa nda araiŋ atwa ufwu o, semi iwɛ maa bicingo aŋ].

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

56Nazhɛ ee zhe nu ụshɛpwụ unya.

Atwa na Hiɛŋ Jisus N Zhɛ ma Bu 'Wa
(Mat 8:19-22)

57Tɛ ɛ zhɛ nu uhwaŋna, bụtụ bu ko hiɛŋ Jisus, Iyɛri, N zhɛ ma bu 'wa no ofwo elele na ɛbi zhɛ.

58Ge Jisus hiɛŋ bụ, N-nyonyo mi 'yajɛ a'ibwa aba, shanụnụ shɛ 'yajɛ tuhwurugwo ta aba, ama Yɛu Bụtụ zasa ofwo elele na maa shilo uhiuhiu ubwa o.

59Ge Jisus hiɛŋ du binya bụtụ bu ko, N 'wa. Ama bụtụ ata hiɛŋ bụ, Iyɛri, lono maa Ma zha tugwo mo no bishi mi.

60Ama ge Jisus hiɛŋ bụ, Ganga n'wo maa mu momo nonu, ama zhaga ananga iwɛ cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana.

61Binya bụtụ du hiaŋnanɛ Jisus, Iyɛri, N zhɛ ma bu 'wa, ama lono maa Ma zha tugwo mɛ njɛ atwa ihwɛ mi ongbo.

62Ama ge Jisus hiɛŋ bụ, Bụtụ be elele na untwangwanua igewe itimɛ, yaa shɛ baa ta mbiyana aba, asha bi teni shi cɛŋ na Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana o.

Luk 10

Ge Jisus Tumwanɛ Atwa Dupu-nu-woshi-na-ba-eyebi Utumwa (72)

1Na aba inɛ gɛ, ibɛ Agwangwama teri anya atwa dupu-nu-woshi-na-ba-eyebi, (72) baa tumwanɛ aŋ utumwa atwa eyeyebi, nu umbe ubwa, nu ụshɛpwụ we elele keeni ofwo elele na baa jala maa hikokono.

2Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Iyi tugwubo gembi ama anjɛ-ugondu twa sụ ufwugwo. Ibɛ po na tabwa ma Agwangwama iyi tugwubo maa bɛcinjɛ anjɛ-ugondu maa e zhe no ofwo tugwubo ta ata tu bwa.

3Zhaga ma! Gamba n hi tumwanɛ gana maa miaụŋ-ma-agwụdụ mu na aa tumwanɛ na ashashɛ ogwusu.

4Ta 'waŋna ma arɛta ukwuribi, okwo ulapa, okwo abida o, ta 'walụ ma kaa du bụtụ be elele nu uhwaŋna o.

5Ihwɛ ye elele ehi teni hiɛŋ ma tugwo, Ga amɛ-olom nama ni ihwɛ gɛ.

6Yaa shɛ bụtụ ba amɛ-lom namba ni ihwɛ ɛtɛ, asha a'walụ amɛ-olom hiŋ zhɛ a nama nu bwa, yaa shɛ kaa baa zasaba, asha ga a'walụ amɛ-olom hiŋ gwure pi hiŋ.

7Nama ma ni ihwɛ ɛtɛ, maa hiɛ yɛ, hi swe iyi elele nɛ ee hi peni apata, iwɛnɛ ta bɛnjɛ-bu-ugondu lanɛ maa a cɛpɛ bụ alubashɛ ubwa. Ta zhaga ma ni ihwɛ ihwɛ o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

8Ụshɛpwụ we elele ehi teni, ee hi le, iyimɛyɛ ye elele ee hi peni apata, ya ma.

9Nɛnga ma agwumashɛ elele namba apata, mbiso aŋ ma maa, Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana tu gwumwonu pi hiŋ.

10Ama ụshɛpwụ we elele na ehi teni, ee hi le shi, bana ma hi zhe ne ekpekiti ubwa, hiɛŋ ma,

11Okwo upwupwutu ụshɛpwụ hiŋ na shivwɛvwɛjɛ shi tu shi suje, ta wafwaga aŋ maa a shɛ gana iyi nɛ zhɛ ma hi la tiseyida tụ wɛ. Ama okwo ti yaa shɛ gana ata, mapa ma maa Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana tu gwumwonu pi hiŋ.

12Mo hi mbiso maa i zhɛ yo dobogono hwuŋ Sụdụm nụ ụjita ụshɛrɛya uhwuri ụshɛpwụ ata.

Atwa Ashɛpwụ na Tɛtanɛ Shɛ Jisus Rishe
(Mat 11:20-24)

13Ahiɛba atwa Korazin, hi zhɛ hia nda hwuŋ adangboo! Ahiɛba atwa Bɛtisaida, hi zhɛ hia nda hwuŋ adangboo! Yaa ga shɛ nu Taya keeni Saidụn aa njɛ ugondu na aa njɛ na ashashɛ hiŋ, asha a jɛshɛrugwa-shihaŋsa sha aba cala cala, oo urugwonuo tugwuno tụ ụcɛnjɛ tɛnda, aa na dula ma'alụ.

14Ama i zhɛ yo dobogono hwuŋ atwa Taya keeni atwa Saidụn nụ ụjita ata ụshɛrɛya ihi hwuri.

15Ahiɛba atwa Kapanaum, ɛ zhɛ suu mo hi gombicingo na azuba? Ɛ zhɛ me hi zucinje hwuŋ kaa tutu ukwokwo ulwa.

16Bụtụ na ba hwulaga iwe hiŋ, ba hwulaga du iwe mi, bụtụ na kaa ba laka iwe hiŋ, asha ba laka du iwe mi, bụtụ na ma n laka, asha ba laka du bụtụ na n tumwanɛ.

Atwa ata Dupu-nu-woshi-na-aba-eyebi Gwure nu Unyasa

17Ama atwa ata dupu-nu-woshi-na-ba-eyebi gwure nu unyasa, ɛɛ hiɛŋ, Agwangwama, okwo atumwa-ibiri du a hwụjɛ-unu tu ni izeci bu.

18Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, N kwụbɛ Setan tu baa banɛ na azuba baa layɛ gana ubɛrɛ.

19Hioko ma, N hi peni ụhwada maa hi fwundacɛ egbezhi, na shina, tu ukpahiŋ bụtụ ata bi i'ime we elele, i zasa kaa iyi elele nɛ zhɛ ma hiɛ gwụcɛnga o.

20Ama okwo ti yaa shɛ gana ata, ta nda ma unyasa iwɛnɛ ta mpiala mụ wɛ mu hwụjɛ-unu hiŋ o, ama na nda ma unyasa iwɛnɛ to o 'nywotwo nzeci mi hiŋ na azuba.

Ge Jisus Njɛ Unyasa
(Mat 11:25-27; 13:16,17)

21Na aka ata ge Jisus njɛ unyasa na amɛ Mpiala mi Tijilo, bɛɛ hiɛŋ, Oo Bishi mi na shɛ Agwangwama azuba tu unyizo, N njɛ ugwoje bu, iwɛnɛ ebu sweci ijɛ iwɛ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

maa kede atwa ti'inta keeni atwa na eshiciji iyi eri iŋ tụkwụba o, ebi kepishingeni tuba atwa tukwakwa. Eeba, Ada, gana yaa bu kwụlanɛ ta.

22Ti ge Jisus jishirijɛ eshe geri be eseshi-iyi ubwa, bɛɛ hiɛŋ, Bishi mi n utwogwonuo iyi elele ni i'ɛlɛ mi. Za bụtụ mepi bụtụ na Yɛu shɛ, semi Bishi, za kaa du bụtụ mepi bụtụ na Bishi shɛ, semi Yɛu, keeni bụtụ be elele na kwụlanɛ Yɛu maa kapɛshɛngana bụ bụtụ na Bishi shɛ.

23Nazhɛ ge Jisus mbiyanɛ eseshi-iyi ubwa, bee mbishi aŋ swɛɛ, bɛɛ hiɛŋ, Atwa na a kwụba iyi nɛ ahia kwụba gwoje!

24Mo hi mbiso maa, egesere ofwugwo keeni shɛgwuma, a ga jala maa a kwụbɛ iyi nɛ ahia kwụba, ama a kwụbɛ shɛ iŋ o, maa a hwụjɛ iyi nɛ ahia hwuga, a hwụjɛ iŋ o.

N-ndumwa Tumanganjɛ iwɛ Busamaria bi Biye

25Ibɛ bụtụ bu ko bu Undwa zhajɛ bee menji Jisus, bee heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, E-Bimbisegeni, imbe Ngɛɛ zhɛ ma nda maa ma 'yaga uraiŋ unyizo-nomm?

26Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Imbe ee 'nyeci nu Undwaa? Imbe tuba abɛ rɛcɛ apataa?

27Bụtụ ata jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, I hiɛŋ, Bɛ shɛ bo lubo Agwangwama na shɛ Agwatana bụ na amɛ bụ kpaaŋ, to ohwulu bu kpaaŋ, tu ukpahiŋ bụ kpaaŋ, ta ahaŋsa bụ kpaaŋ, bɛ shɛ du bo lubo uyebi bu gana na obu momo lubo.

28Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Ajɛshɛgwa bu teni cɛŋ, zhaga nda gana ata nazhɛ ɛbi zhɛ ba ya uraiŋ.

29Ama gana na ta bụtụ ata ba jala maa mama pana n-ndumwa-zhɛ, bee heŋteni Jisus, bɛɛ hiɛŋ, Gaaba tuba shɛ uyebi muu?

30Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Bụtụ bu ko beni la nu Jɛrusalɛm, bɛɛ zhɛ Jɛriko, bee leyiteni ashɛrɛ nu uhwaŋna. Ashɛrɛ ata ushiji utogwo ubwa, ee jibi bu tebiye, ee weŋpeni ihwungwɛ cwɛŋ bana, nazhɛ ee genji bu ee hwuri.

31Ti ijɛ ɛtɛ teni gana ata, ibɛ bunongbo bu ko zhɛ tɛkashɛka nu uhwaŋna ata, baa kwụbɛ bụtụ ata, baa vwụrɛ nụ ụzalụ unya bee hwuri.

32Gobwonu du aka na ta Bulivai bu ko zhajɛ bee ci apata, baa kwụbɛ bụ, baa vwụrɛ sasana nụ ụzalụ unya bee hwuri.

33Ama ta Busamaria bu ko zhɛ tahaŋnụ, bee zhe bee ci apata, baa kwụbɛ bụtụ ata, ibɛ inyɛmɛnyɛmɛ ibwɛ shɛ bụ.

34Bee zhe pu bwa, baa shananjɛ andala ata aa ga gwụcanjɛ bụ manɛbɛ ma buta keeni meni mụ tụ'walụ ta afwafwa, nazhɛ bee umpi andala ata. Bee shepi bu bee peteni na aba iyimabiga nɛ baa ga suka, bee shepi bu ni ihwɛ nɛ maa zokwu, baa ngbaracɛ bụ apata.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

35Ti iyi heri, bɛɛ vwɛ azụrụfa arinya eyebi bee peni agwuma-ihwɛ ɛtɛ oo go zokwu, bɛɛ hiɛŋ bụ, Ngbaraka ugwumashɛ ga. Ama yaa shɛ yaa ta 'yajɛ hwuŋ iyi elele nɛ abu ta njɛ ufwu uhwuri gana ga, aka na Ngee gwure, N zhɛ ma bu tụpa hwɛɛ.

36Ge Jisus heŋteni bụtụ ebe bu Undwa, bɛɛ hiɛŋ bụ, Na ashashɛ atwa ga atatụ, gaaba ebi heŋshi maa ubwa shɛ uyebi bụtụ ata leyiteni ashɛrɛ?

37Bụtụ ata jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Bụtụ ata kwụbɛ inyɛmɛnyɛmɛ ibwɛ. Ge Jisus hiɛŋ bụ, Zhaga nda du gana ata baa njɛ.

Ge Jisus Teni Umwono Ata Mata ne Meri

38Gana na ata Jisus a zha tahaŋnụ ta aba, bee teni ụshɛpwụ uko, nazhɛ biyikwo bu ko na ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ ga Mata 'imɛ bu ugaiŋ ni ihwɛ ibwɛ.

39Ga Mata kaa 'yajɛ buhongwu na ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ ge Meri, ubwa tuba jɛjɛ nu ukaka wa Agwangwama, baa shɛlaga imbisegeni ibwɛ.

40Ama ahaŋsa Mata ci ụkpakwụ iwɛ iyi ifwugwo nɛ baa ndana aŋ. Ibɛ po baa zhajɛ, bɛɛ hiɛŋ Agwangwama, I bi te shi suu to buhongwu mi n genji Ama nda ugondu ga Ngooko? Mbiso bu maa gɛ ishijɛ maa mo mbiyono.

41Ama Agwangwama jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, A-Mata, A-Mata! Amɛ bụ hashɛganụ iwɛ iyi ifwugwo nɛ aba nda.

42Iyi ike gba kiri kaa i to bụtụ ukekeshi. Ge Meri tolwo urobwo ubiye na aa zha shɛ a lashɛga bụ uŋ ya kwukwuŋ.

Luk 11

Imbisegeni iwɛ Adua

(Mat 6:9-13; 7:7-11)

1Jitoo ko ti ge Jisus ba nda adua no ofwo oko. Aka na ti bee hwuwi, biseshi-bi-iyi bu bwa bu ko hiɛŋ bụ, Agwangwama, iti mbisegeni adua tɛnda gana na ga Jon mbisegeni du eseshi-iyi ubwa.

2Ge Jisus hiɛŋ aŋ, Aka na ahia nda adua, hiɛŋ ma: Bishi, ge izeci bu jirimi, ga Cɛnjɛ-ta-tugwama tụ bụ ti zhɛ.

3Na tu pana iyimɛyɛ nɛ itu to ukekeshi iyi-heri.

4Na tu gangana tu'wanganga tu tu, iwɛnɛ ata gangana du atwa elele na ma tu ‘wangana. To no tu tocingo na tumanga o.

5Nazhɛ ge Jisus hiɛŋ eseshi-iyi ubwa, Gaaba na ashashɛ hiŋ 'yajɛ biyejilo, na zhɛ ba zhagana biyejilo ata ubwa nụ ụjita tudwonu, na zhɛ hiɛŋ bụ, E-biyejilo mi, n unɛnjɛ kaa mbrad mụ tatụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Iwɛnɛ te biyejilo mi bu ko na zhɛ tahaŋnụ zhajɛ pi mi, Gamba kaa N zasa iyimɛyɛ ye elele maa ma pana bu maa ya o.

7Nazhɛ biyejilo ata ubwa na namɛ na amɛ umwono zhɛ bɛ jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Ta ma zuga o! O kopwo odubo cebe, Ngoo wotowo na miaụŋ mi mi no ogodo. N eri shi mɛ ishijɛ ya maa ma bu pana iyi nɛ aba jala o.

8Mo hi mbiso maa okwo tu baa ga zha shɛ bɛ ishijɛ maa pana biyejilo ata ubwa iyi nɛ baa jala. Ama gana na te biyejilo ata ubwa uranjɛ bụ tụlụpa zawa ezuye, bi zhɛ bɛ ishijɛ ya maa pana bụ iyi elele nɛ go to bu ukekeshi.

9Gabata du Omo hi mbiso maa, Na lụpa ma, ɛ zhɛ ma hi pana, na jalakaka ma, hi zhɛ hia ta ugbe, na pa ma ukpa iyi, ɛ zhɛ ma hiɛ kapɛshɛngana.

10Bụtụ be elele na ba lụpa, ɛ zhɛ a pana bụ, bụtụ be elele na kaa ba jalakaka, bi zhɛ ba ta ugbe, bụtụ na kaa ba pa ukpa iyi, ɛ zhɛ a kapɛshɛngana bụ.

11Bishi aba na shashɛ hiŋ i shɛ maa yɛu ibwɛ lụpɛ bụ bijana, maa pana bụ uhwaa?

12Okwo yaa shɛ rɛnjɛ baa lụpɛ bụ, maa pana bụ anaa?

13Ahiɛba na hiɛ shɛ atwa awɛ, yaa shɛ ehi mepi gana na i shɛ maa hi na pana miaụŋ mi hiŋ iyi ibiye, asha Bishi hiŋ na namɛ na azuba, bi zha shɛ suu ba pana atwa na a lụpa bu Mpiala mi Tijilo?

Ɛ Hiɛŋ maa Uhiu-ibiri Namɛ na Amɛ Jisus

(Mat 12:22-30; Mak 3:20-27)

14Aka na ti ge Jisus becinji butumwa-bi-ibiri na shɛ igwureni na amɛ bụtụ bu ko. Aka na ta butumwa ata bi ibiri beni, nazhɛ igwureni ɛtɛ dumanɛ iwɛ, yaa dama atwa ofwugwo ata.

15Ama atwa oko na ashashɛ aba hiɛŋ, Tedure nu ukpahiŋ uhiu-ibiri, ibɛ bụtụ ga ba bacɛnga butumwa-bi-ibiri.

16Ama anya atwa na ashashɛ aba a manga Jisus, ɛɛ hiɛŋ a jalakaka useyida na banɛ na azuba no olugwo ubwa.

17Ama ti ge Jisus mepi shihaŋsa sha aba, bɛɛ hiɛŋ, Cɛnjɛ-ta-tugwama te elele tu momo bogotogwu maa tu na mama sukakanụ, ti zhɛ ta sha ụshɛka. Okwo atwa ihwɛ elele nɛ momo bogotogwu maa a na mama sukakanụ, ihwɛ ɛtɛ zhɛ yo hwuŋzwo.

18Yaa shɛ ge Setan momo bogotogwu maa mama sukakana, asha gana naa cɛnjɛ-ta-tugwama tu bwa ti zhɛ to shikonoo? Iwɛnɛ ɛhi hiɛŋ maa tedure nu ukpahiŋ uhiu-ibiri Ama bacɛnga atumwa-ibiri.

19Yaa shɛ tedure nu ukpahiŋ uhiu-ibiri Ama bacɛnga atumwa-ibiri, asha ni izeci aba tubaa miaụŋ mi hiŋ mi zhɛ ma bacɛnga mụụ? Iwɛbɛ po miaụŋ ma ata mi hiŋ mi zhɛ ma sha ajɛmɛ-ụshɛrɛya hiŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

20Ama yaa shɛ Ama bacɛnga atumwa-ibiri na buvwa ba Agwatana, asha Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana ti hi zhaganɛ ga gom.

21Aka na bụtụ na 'yajɛ ikɛnyi mama 'imɛ ni i'wɛŋnɛ ujasa, baa 'yaka ukpogwu ubwa, i'wɛŋnɛ ibwɛ zhɛ yo tulono lapiya.

22Ama aka na ta bụtụ na hwuri bu ikɛnyi zhajɛ baa sukakanɛ bụ, baa lasụ bụ, nazhɛ bɛɛ zhɛ bo sugo i'wɛŋnɛ ibwɛ ujasa elele nɛ baa ga tɛtanɛ-rishe, nazhɛ bo dwotwogonu ya iyi nɛ bee suje na atwa ubwa.

23Bụtụ be elele na zasa ne mi, asha bu ma n sukakana, bụtụ be elele na kaa m mbiyeni shi tusutono, asha ba garataga.

Mpiala mụ Wɛ mu Gwuri ni Ihwɛ muba

(Mat 12:43-45)

24Aka na mpiala mụ wɛ mu banɛ na amɛ bụtụ, mee zhe no ofwo elele na zasa meni, maa jalakaka ofwo na maa mu to ụhinjanụ. Ama gana na tu maa kwụbɛ shɛ, nazhɛ mɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ugwulwo ni ihwɛ mi nɛ Ngaa banɛ la.

25Aka na ti mee gwure apata, maa kwụbɛ maa e suji iŋ shɛshɛshɛ, aa njɛ iŋ du tisemberi.

26Nazhɛ mee zhe mee suje mpiala mụ wɛ minya mi cenje mu na mu wụmanjɛ mu hwuri mi ne ebe, mee zhe mee teni apata maa jɛjɛ. Nazhɛ bụtụ ata wụmanjɛ ya na aka umɛwɛɛ uhwuri aka ihiiŋ.

Unyasa Tugom

27Ti ge Jisus jɛmɛ iwɛ ɛtɛ, nazhɛ biyikwo na namɛ na ashashɛ ofwugwo ata uganɛ, bɛɛ hiɛŋ, Biyikwo na ubu meci, na kaa ebu subi mosubo mu bwa gwoje!

28Ge Jisus jishijɛ biyikwo ata, bɛɛ hiɛŋ, Atwa na a hwuga N-ndumwa ma Agwatana, a na kaa a nda gana na tu maa jɛmɛ, aba gwoje uhwuri atwa vwɛ hwɛɛ.

Atwa Oko a Jala maa a Kwụbɛ Ụrụhwajɛ

(Mat 12:38-42)

29Aka na ta atwa ofwugwo ụlwatagwụ, ge Jisus hiɛŋ, Atwa aka ga a shɛ atwa awɛ. A jala ụrụhwajɛ, a zha shɛ kaa a ndana aŋ ụrụhwajɛ we elele o, semi ụrụhwajɛ iyi nɛ jiteni la Jona.

30Gana na tu go Jona shanɛ la atwa Ninivɛ iyi ụrụhwajɛ, gabata du Yɛu Bụtụ zhɛ ya shana atwa uwaŋnɛ ga iyi ụrụhwajɛ.

31Agwuma-o-o na namɛ tuta, zhɛ a sukakana hwuŋ atwa uwaŋnɛ ga nụ ụshɛrɛya, bɛɛ zhɛ ba pana aŋ n-ndumwa-tụwụma, iwɛnɛ tu baa banɛ la taa dụlụ, baa zhajɛ maa hwuga iwɛ ti'inta tu Sụlụmụn. Hioko ma, iyi nɛ uhwuri Sụlụmụn na kaa namɛ epe.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

32Atwa Ninivɛ zhɛ a sukakana hwuŋ atwa uwaŋnɛ ga nụ ụshɛrɛya, ɛɛ zhɛ a pana aŋ n-ndumwa-tụwụma. Iwɛnɛ tu go Jona enengeni aŋ la utumwa wa Agwatana, aa jɛshɛrɛjɛ-shihaŋsa sha aba. Hioko ma, iyi nɛ uhwuri Jona na kaa namɛ epe.

Ụsụtụla u Tu'waba
(Mat 5:15; 6:22,23)

33I zasa bụtụ zhɛ bo shiyono ụsụtụla ubwa ulwa, maa sho uŋ no ofwo tusweci o, kwo kaa maa urugonu uŋ umudu o. Ama bi zhɛ ba patana uŋ nu uteburu-ụsụtụla, iwɛ maa u no hiokono atwa elele na teni apata uhwaŋna.

34Rishe rụ bụ rụba rɛ shɛ ụsụtụla u tu'waba tụ bụ. Aka na rishe rụ bụ rụ namɛ fwaaŋ, asha tu'waba tụ bụ ti zhɛ ta sha uhioko-uhwaŋna kpaaŋ. Ama aka na te rishe rụ bụ rɛ shɛ rishe rụ wɛ, asha tu'waba tụ bụ ti zhɛ ta sha tishi kpaaŋ.

35Iwɛ ecilo ata na nda ma pece iwɛ maa kede uhioko-uhwaŋna na namɛ na amɛ hiŋ ụ shɛ tishi o.

36Yaa shɛ uhioko-uhwaŋna shini na tu'waba tụ bụ kpaaŋ, taa zasa ofwo elele na shɛ tishi, asha uhioko-uhwaŋna ata gembi tebiye. I zhɛ ya sha gana ụsụtụla na wa ta na ma bu pana uhioko-uhwaŋna.

Ge Jisus Mbiseji Afarisi ne Embisegeni Undwa N-ndumwa
(Mat 23:1-36; Mak 12:38-40)

37Aka na ti ge Jisus jɛmɛ iwɛ ɛtɛ, nazhɛ Bufarisi bu ko suyanɛ bụ maa ya iyimɛyɛ nu bwa. Ge Jisus teni ga baa jɛjɛ maa ya iyi.

38Aka na ta Bufarisi ata kwụbɛ ti ge Jisus kwuni iyimɛyɛ tiya uzawa i'ɛlɛ tusukwutwo, yaa dama bụ.

39Nazhɛ Agwangwama hiɛŋ Bufarisi ata, Ahiɛba Afarisi, hia nyashɛnga aba ukwopi keeni aba ikele shɛshɛshɛ, ama tuhwulo keeni iyi iwɛ kaa shini na shɛmɛ shi hiŋ.

40Ahiɛba shɛlagwụ! Bụtụ ata njɛ aba, shɛ ubwa suu du njɛ amɛ?

41Ama na pana ma okofwo upwaŋ iyi nɛ namɛ na amɛ ugbamgbam, nazhɛ iyi elele zhɛ ma hi namana du shɛshɛshɛ.

42Ahiɛba Afarisi, hi zhɛ hia nda hwuŋ adangboo! Iwɛnɛ ahia pana Agwatana iyi-u'umpwa i tugombwo, no ongwoyi, keeni abuba vwɛ kpaaŋ, ama hi 'wa sụ kaa iwɛ ụshɛrɛya u tishiriri keeni tulubo ta Agwatana o. Hi ga shɛ hi na nda inɛ gɛ umɛwɛɛ, hiɛ shɛ shɛ kaa du hia ganga iyi-u'umpwa ata tụpana o.

43Ahiɛba Afarisi, hi zhɛ hia nda hwuŋ adangboo! Iwɛnɛ ohio lubo ajɛjɛ ụjɛrụma no shimwono shɛ Tụ'ụlwatagwụ, keeni a'walụ no ofwo udukwo.

44Ahiɛba Afarisi, hi zhɛ hia nda hwuŋ adangboo! Iwɛnɛ ahiɛ shɛ gana e'uye na atwa o rungo na azuba aba, aa kwụbɛ shɛ amɛ aba maa e mepi iyi nɛ namba.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

45Ibɛ po bụtụ bu ko na ashashɛ embisegeni Undwa jishijɛ Jisus, bɛɛ hiɛŋ, Aka na
aba duma iwɛ gɛnɛ gɛ, asha atuba aba twagaga.

46Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Ahiɛba embisegeni Undwa, hi zhɛ du hia nda
hwuŋ adangboo! Iwɛnɛ ahia patangana atwa i'wɛŋnɛ nɛ zhineni, hi jeri shi kaa
maa hi timengeni iŋ ni ikɛnyi hiŋ okwo na buvwa hiŋ bu ko.

47Hi zhɛ hia nda hwuŋ adangboo! Iwɛnɛ ahia ma e'uye egesere na eshi hiŋ
kwụnɛ la.

48Asha hi le tiseyida, ehi leni du ugondu ata eshi hiŋ njɛ la na tukwụna tu na aa
kwụnɛ la egesere ata, iwɛnɛ ahia ma e'uye aba.

49Agwatana dumwa na ti'inta tu bwa, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma tumwananɛ aŋ egesere
keeni atumwa, ama hi zhɛ hia kwụna atwa oko na ashashɛ aba, ɛhi zhɛ kaa hia
shɛka anya atwa na ashashɛ aba.

50Ɛ zhɛ kaa a tụpana atwa uwaŋnɛ ga tụlụkpashɛ te egesere ata aa kwụnɛ la taa
nu umozhigo.

51Te kwuni ne Ebɛl na aa kwụnɛ la uuwa i ci Zɛkaria na aa kwụnɛ la na ashashɛ
na namɛ nu utukwu-ụrụpɛ no ohwolu tijilo. Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa,
atwa uwaŋnɛ ga aba ɛɛ zhɛ a tụpana tụlụkpashɛ ti ijɛ ɛtɛ kpaaŋ.

52Ahiɛba embisegeni Undwa, hi zhɛ hia nda hwuŋ adangboo! Iwɛnɛ ehi shepi
i'ilɛ-isɛbwɛ iyi-tumapa, ahiɛba kaa hi teni shi ni ikɛnyi hiŋ o, ahia nda kaa atwa
na a jala maa e teni ukwurishi.

53Aka na ti ge Jisus beni apata, ibɛ po embisegeni Undwa keeni Afarisi kwuni
bu tụlụma, aa suraka bụ ni iheŋtene maa duma iyi ifwugwo.

54Iwɛnɛ te e gwubeji bu maa a 'imɛ bụ hwayɛ ni iwɛ ye elele nɛ bɛɛ zhɛ ba duma.

Luk 12

Unu-tɛtɛtagana iwɛ Tɛnda-te-eshe
(Mat 10:26,27)

1Aka na ta atwa igbɛɛ ifwugwo ụlwatagwụ, oo momo rikitogonu, ge Jisus kwuni
eseshi-iyi ubwa timbiso, bɛɛ hiɛŋ, Na nda ma pece iwɛ tɛnda-te-eshe ta Afarisi.

2Iwɛnɛ ti yaa zasa iyi elele nɛ ee urigeni, aa zha shɛ o ushigo, i zasa kaa iyi nɛ ee
sweci, aa zha shɛ ɛ vwɛ maa e mepi iŋ.

3Iwɛbɛ po iyi elele nɛ ahia duma ne tishi, ɛ zhɛ a hwuga iŋ nu uhioko-uhwaŋna,
iyi elele nɛ kaa ahiɛ jɛmɛ na tuzwamɛ taa na amɛ umwono, ɛ zhɛ a ananga iŋ no
shisokwu sho shimwono.

Bụtụ na Shɛ maa a na Nda Inyɛsɛ Ibwɛ
(Mat 10:28-31)

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4Mo hi mbiso ahiɛba eyejilo mi, ta na nda ma inyɛsɛ ya atwa na eri a kwụna tu'waba, a na eri shi a nda ya iyi elele na aba ibɛ o.

5Ama N zhɛ Mo hi mbiso bụtụ na shɛ maa hi na nda inyɛsɛ ibwɛ. Na nda ma inyɛsɛ bụtụ ata i shɛ maa baa kwụnɛ tu'waba, i shɛ bu ta 'yajɛ ụhwada maa kala ohwulu nu ukwokwo ulwa. Iiŋ, Mo hi mbiso maa, Ga shɛ bụtụ ata ahia nda inyɛsɛ ibwɛ.

6Shɛ okpobwo eyebi suu aa sanga esunyisunyi a ta? I zasa kaa okwo bu ko na ashashɛ aba isɛbwɛ ibwɛ 'wi Agwatana o.

7Ama e mepi okwo ofwugwo tihiŋzhe tu uhiuhiu hiŋ hwɛɛ. Ta nda ma inyɛsɛ o, hi 'yajɛ ule ehi hwuri esunyisunyi ofwugwo.

Atwa na Le Krast Tiseyida, na Atwa na Teri Ashamanjɛ Ubwa

(Mat 10:32,33; 12:32; 10:19,20)

8Mo hi mbiso maa, bụtụ be elele na ma n la tiseyida ne eshe atwa, Yɛu Bụtụ zhɛ ya la bu hwuŋ du tiseyida ne eshe atumwa Agwatana a na namɛ na azuba.

9Ama bụtụ na ba tala ashamanjɛ mi ne eshe atwa, N zhɛ du ma tala hwuŋ ashamanjɛ ubwa ne eshe atumwa Agwatana a na namɛ na azuba.

10Bụtụ be elele na ba dumangana Yɛu Bụtụ n-ndumwa mụ wɛ, ɛ zhɛ a gangana bu, ama bụtụ be elele na ba dumangana Mpiala mi Tijilo n-ndumwa mụ wɛ, a zha shɛ a gangana bu o.

11Aka na ee hi suji hwuŋ no ofwo atwa shimwono shɛ Tụ'ụlwatagwụ, to ofwo ehiu keeni atwa ụhwada, kede iwɛ iyi nɛ ɛhi zhɛ hiɛ jishijɛ aŋ keeni iyi nɛ ɛhi zhɛ hia duma ihi to.

12Iwɛnɛ po Mpiala mi Tijilo muba mi zhɛ mo hi mbisogono iyi nɛ ɛhi zhɛ hia duma na auwa ata.

N-ndumwa Tumanganjɛ iwɛ Alagwụ na 'Yajɛ Uduciya

13Nazhɛ bụtụ bu ko na ashashɛ atwa ata ofwugwo, hiɛŋ Jisus, E-Bimbisegeni, mbiso yɛu-bino mi maa to dwotwogonu shigwu atubana nu bwa.

14Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, A-bụtụ ga, gaaba bwa n njɛ bɛjɛmɛ-bụ-ụshɛrɛya kwo kaa budwotwogonu bi i'wɛŋnɛ hiiŋ?

15Ge Jisus hiɛŋ aŋ, Na nda ma pece maa hi no shiyono eshe iwɛ ukwedeyi iyi elele ti'yaga, iwɛnɛ ti yaa shɛ shɛ ni iyi nɛ bụtụ 'yajɛ uraiŋ tugom namɛ.

16Ge Jisus manganganɛ aŋ n-ndumwa mu ko, bɛɛ hiɛŋ, Bɛzhɛgba bu ko namba la cɛnjɛ tɛ zhɛmanɛ, bee jwe iyimɛyɛ i'wɛtwɛ.

17Bee meme heŋteni, bɛɛ hiɛŋ, Gana naa Ngɛɛ zhɛ ma ndaa? Iwɛnɛ tu Ngaa zasa ofwo na maa mo zwono iyimɛyɛ mi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18Nazhɛ bɛɛ hiɛŋ, Iyi nɛ Ngɛɛ zhɛ ma nda na, N zhɛ ma bwada orubwu mi, maa Ma nda anaa na gembenji maa Mo zwono ohiu mi keeni iyimɛyɛ ye elele nɛ Ngaa 'yajɛ.

19Nazhɛ Ngɛɛ zhɛ m mɛmɛ hiɛŋ, N 'yajɛ ya iyimɛyɛ i'wɛtwɛ nɛ Ngee zweni nu urubwu iwɛ shiywa shu ofwugwo. N zhɛ ma 'waŋ ya ihwungwɛ, mu na ya, mu na swa, mu na gbangada.

20Ama Agwatana hiɛŋ bụ, Gabụ alagwụ ga, yaa shɛ ebu 'wi nụ ụjita go, gaaba zhɛ ba 'yaga ya ijɛ ɛtɛ ebu suteni hwɛɛɛ?

21Gabata du yɛɛ zhɛ ya shana bụtụ na momo sutonono uduciya nu unyizo ga, na zha shɛ kaa ba sha hwuŋ bɛzhɛgba na agba Agwatana.

Tɛtana ma Agwatana Rishe

(Mat 6:25-34)

22Nazhɛ ge Jisus hiɛŋ eseshi-iyi ubwa, Mo hi mbiso maa, Kede iwɛ ikɛnyi hiŋ ihi to, iwɛ iyi nɛ ɛhi zhɛ hia ya, kwo kaa iwɛ iyi nɛ ɛhi zhɛ hio urugono.

23Iwɛnɛ tu uraiŋ uhwuri iyimɛyɛ, tu'waba kaa tu hwuri tugwuno.

24Ama na haŋsa ma tebiye iwɛ agwaagwaa, a na bɛrɛ shɛ, a na gwubi shi, a na zasa umwono i'wɛŋnɛ tuzwono kwo kaa urubwu. Ama hiɛ 'yajɛ ule ehi hwuri shanụnụ sha ata duwa!

25Gaaba eri baa kaana ụnjɛswa ubwa okwo uvwuna uko, okwo yaa kwụlanɛ bụụ?

26Yaa shɛ ehi eri shi hia nda okwo iyi ticwɛŋ gɛnɛ ɛtɛ, asha iwembe po iwɛ iyi nɛ vwɛ zhɛ ma hi ta yaa?

27Na haŋsa ma du tebiye iwɛ modwodwo, mɛ hiɛŋshɛ shɛ ihiɛŋshɛ, mɛ nɛ shɛ kaa tugwuno, ama Mo hi mbiso maa, okwo gụ Sụlụmụn tụ ụjɛrụma ubwa hwɛɛ, bu urigeni shi iyi nɛ ci modwodwo mu ga okwo mu ko.

28Yaa shɛ Agwatana a ndana ambɛ na namɛ hwayɛ ga ne ehilo a na kaa zhɛ o hwoŋno beyi iyi gɛnɛ ɛtɛ, asha ahiɛba tubaa? Bi zha shɛ suu mo hi urugono tugwuno, ahiɛba atwa rishe-tɛtɛtana ri ticwɛŋ?

29Kede iwɛ iyi nɛ ɛhi zhɛ hia ya ni iyi nɛ ɛhi zhɛ hia swa ihi to, maa hi na jalakaka iŋ o.

30Iyi nɛ atwa na tɛtanɛ shɛ rishe nu unyizo ga kpaaŋ a jalakaka ta. Ama Bishi hiŋ mepi maa ukekeshi ijɛ ɛtɛ ma hi nda.

31Ama ga shɛ Cɛnjɛ-ta-tugwama tu bwa ahia jalakaka maa kede i shɛ inɛ ɛtɛ o, nazhɛ bɛɛ zhɛ ma hi kaana ijɛ ɛtɛ kpaaŋ.

Uduciya Ti'yaga na Azuba

(Mat 6:19-21)

© 2008 Bible Society of Nigeria.

32Ta nda ma inyɛsɛ ahiɛba unyama wa agwụdụ ga tidice o, iwɛnɛ ti yaa kwụlanɛ
Bishi hiŋ maa ma hi pana Cɛnjɛ-ta-tugwama.

33Sanga ma iyi elele nɛ ahiɛ 'yajɛ maa hi peni okofwo ukwuribi. Mama ndanɛ
ma shɛrɛta shu ukwuribi shɛ na shɛ zha shɛ sha inga, uduciya na namba na zuba
hwuwowu su o, buzundo kaa eri shi bo to apata, a'nyasụ kaa eri shi a nda uŋ
ufwu o.

34Ofwo na kaa uduciya hiŋ namɛ, apata du shihaŋsa shi hiŋ shi zhɛ sha nama.

Ajama na A'iywa

35Mama 'imɛ ma ni i'wɛŋnɛ tu'urugono, ga asụtụla hiŋ 'yaga ulwa.

36Sha ma gana atwa na a 'yaka tugwure ta agwuma-ihwɛ ya aba na ge zhe
iyimɛyɛ towo tiya, iwɛ maa aka na bee gwure, boo po ukpa iyi, maa hi
kepishingeni bu gunu ata.

37Miaụŋ-mu-ugondu ma ata na agwuma-ihwɛ ya aba zhɛ o jitono ta a 'yaka
gwoje. Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, bi zhɛ ba nangana tugwuno tu bwa
hwungbɛ, maa gɛgɛcɛnga aŋ maa a yɛ iyimɛyɛ. Bi zhɛ ba zhajɛ ni ikɛnyi ibwɛ
maa ndana aŋ iyi.

38Miaụŋ-mu-ugondu mu na agwuma-ihwɛ ya aba zhɛ ba zhajɛ, bɛɛ zhɛ bo jitono
aŋ ta a ta 'yaka okwo nụ ụjita tudwonu kwo kaa na aasavwungwa, ɛ zhɛ e gwoje.

39Hi mepi du inɛ gɛ maa, yaa shɛ agwuma-ihwɛ ge mepi auwa na buzundo gɛ
zhɛ ba zhajɛ, bu ga zha shɛ Bo lono maa buzundo ata bweji umwono ubwa maa
tono.

40Asha mama 'imɛ ma ya, iwɛnɛ ti Yɛu Bụtụ ye ci na auwa na ehi heŋshi shi.

Yɛu-ugondu Tɛcara ni Yɛu-ugondu Iwɛ
(Mat 24:45-51)

41Ga Pita heŋteni Agwangwama, bɛɛ hiɛŋ, Atuba maa abu manganganɛ n-
ndumwa mu ga, okwo iwɛ atwa kpaaŋ du?

42Agwangwama jishijɛ Pita, bɛɛ hiɛŋ, Gaaba shɛ uhiu-ihwɛ tɛcara na incɛ, na
agwuma-ihwɛ ibwɛ zhɛ ba nda bu uhiu-ihwɛ ya atwa ubwa hwɛɛ, maa bu na
pana aŋ iyimɛyɛ nɛ i shɛ urobwo wa aba na aka na teni cɛɛŋ?

43Yɛu-ugondu nɛ agwuma-ihwɛ ibwɛ zhɛ o jitono tu baa nda gana ata gwoje.

44Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, bi zhɛ bo sugo i'wɛŋnɛ ibwɛ kpaaŋ bo utogono
bu.

45Ama yaa shɛ yɛu-ugondu ɛtɛ mɛmɛ hiɛŋ, Agwuma-ihwɛ mi ta kpayawụ sụ
ujiyo, nazhɛ bee kwuni miaụŋ-mu-ugondu mụ vwɛ ijibi, ta mu na me eyi, ta mu
na mo o, baa ya, baa swa, iyimɛyɛ ya ngba bụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

46Agwuma-ihwɛ yɛu-ugondu ɛtɛ zhɛ be jiye jita na bee ge heŋshi shi, keeni auwa na bee mepi shi. Bi zhɛ ba bacɛnga bụ, bo shilo bu na ashashɛ atwa na shɛ shɛ atwa tɛcara.

47Yɛu-ugondu nɛ mepi ukwulana wa agwuma-ihwɛ ibwɛ, na kaa mama 'imɛ shɛ kwo kaa na mekeni shi maa nda gana na kwụlanɛ agwuma-ihwɛ ibwɛ, ɛ zhɛ o dubo bu tebiye tebiye.

48Ama bụtụ na ge mepi shi uŋ, yaa shɛ baa njɛ iyi nɛ teni cɛŋ ijibi, ɛ zhɛ o dubo bu cwɛŋ. Bụtụ na ee peni iyi duwa, no olugwo ubwa du ɛɛ zhɛ a jalakaka duwa, bụtụ na kaa ee zweneni kaamụ, ɛ zhɛ du o hoŋtono bu iwɛ inɛ tụkamụ.

Tubogwu iwɛ Jisus

(Mat 10:34-36)

49[Ge Jisus hiɛŋ,] N zhajɛ maa ma sapa unyizo ulwa, i ga ma kwụlanɛ maa u tonu cebe!

50Ama N ta 'yajɛ ubaptizim uko ɛɛ tɛ zhɛ ma n nda, u n tɛtajɛ uuwa i ci aka na waa njɛ!

51Hia haŋsa suu maa N zhajɛ maa ma karɛ amɛ-olom nu unyizo? Mo hi mbso maa, Awo, semi tubogwu!

52Te kwuni na aka ga, atwa na ga namɛ aba ta ni ihwɛ ike, ɛ zhɛ o bogwu, atwa atatụ zhɛ a sukakana atwa eyebi, atwa eyebi du zhɛ a sukakana atwa atatụ.

53Tubogwu ti zhɛ ta nama, bishi bi yɛu zhɛ ba sukakana yɛu ibwɛ ye eyi, yɛu-ye-eyi zhɛ ya sukakana bishi bwa. Bino zhɛ ba sukakana yɛu ibwɛ yo o, yɛu-yo-o zhɛ ya sukakana bino bwa. Bino-bwolo zhɛ ba sukakana utashɛ ubwa, utashɛ du zhɛ wa sukakana bino-bwolo bwa.

Ti'eshicigo ti Iyi nɛ Zhɛ ya Ndangana

(Mat 16:2,3)

54Ge Jisus hiɛŋ du ufwugwo wa atwa ata, Aka na ahiɛ kwụbɛ tu udomu banɛ geri bu uwaŋna-twonuo, gunu ata hiɛ hiɛŋ, Eshilo zhɛ o ngbo hwayɛ, ya sha ga kaa gana ata.

55Aka na ahiɛ kwụbɛ tu mpiala ma banɛ tuta, hiɛ hiɛŋ, Uwaŋna zhɛ wo vwo hwayɛ, ya sha ga kaa gana ata.

56Ahiɛba atwa tɛnda-te-eshe! Hi eri hia manganga unyizo keeni tụla, iwɛmbe po tuba ehi eri shi hia manganga aka gaa?

Bụtụ na ma Bu Sukakana

(Mat 5:25,26)

57[Ge Jisus heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ,] Iwembe po ehi eri shi hia duma iwɛ iyi nɛ teni cɛŋ ni ikɛnyi hiiŋ?

58Aka na ta bụtụ na ma bu sukakana zhɛ mo bu sugo ụshɛrɛya, nda gana na ebi eri maa n-ndumwa ma ata mu bu hwuwonowuŋ nu bwa tobwolo hi te ci shi

© 2008 Bible Society of Nigeria.

agba ụshɛrɛya o, iwɛ maa kede ma bu mbata pa bɛjɛmɛ-bụ-ụshɛrɛya, maa bɛjɛmɛ ata bụ ụshɛrɛya ubi shepi pe bidegeri, maa bidegeri ubi keri nu umwono-tishi o.

59Mo bu mbiso maa, bi zha shɛ ba banɛ apata o, semi aka na abɛ cɛpɛ ukwuribi we elele na aa bụ mụnɛ kpaaŋ.

Luk 13

Jɛshɛrɛga Ma Shihaŋsa shi Hiŋ

1Atwa oko namba na aka ata mbishi Jisus iwɛ atwa Galili a na ga Pɛilat togotogwu mehieŋ ma aba na arụpɛ aba.

2Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Hi heŋshi suu maa atwa ata aba shɛ atwa-iwɛwɛ uhwuri atwa na vwɛ nu Galili kpaaŋ iwɛnɛ ta a njɛ aŋ ụbaụta gana ata?

3Mo hi mbiso maa, Awo! Ama yaa shɛ ahiɛ jɛshɛrɛjɛ shɛ shihaŋsa shi hiŋ, hi zhɛ du hia nda ufwu gana aba hwɛɛ hiŋ.

4Okwo hi heŋshi suu maa atwa umpwa-na-ba-atụndatụ a na ashɛkpa ata hwuŋzwo nu Silom 'imɛ aa kwụnɛ, aba shɛ atwa na tụwụma ta aba tu wumanjɛ uhwuri atwa elele na namɛ nu Jɛrusalɛm hwɛɛ?

5Mo hi mbiso maa, Awo! Ama yaa shɛ ahiɛ jɛshɛrɛjɛ shɛ shihaŋsa shi hiŋ, hi zhɛ du hia nda ufwu gana aba hwɛɛ hiŋ.

N-ndumwa Tumanganjɛ iwɛ Ụ'wụ'wụ Uwowo na 'Weri shi

6Ge Jisus manganganɛ aŋ n-ndumwa mu ko, bɛɛ hiɛŋ, Bụtụ bu ko bɛrɛ la ụ'wụ'wụ uwowo ni itimɛ ibwɛ ya afwafwa. Bee zhe maa cwe tụ'walụ tu bwa, ama bu gwushiji shi okwo tu ko.

7Bụtụ ata hiɛŋ bungbaracɛ-bi-itimɛ ɛtɛ, Uywa ụtatụ na ya ta Ma zhajɛ maa mo two tụ'walụ tu uwowo ga, Ngee gwushiji shi okwo tu ko, jaja uŋ. Iwembe bwa po wɛɛ zhɛ wo ulono cɛnjɛ gbiii?

8Ama bungbaracɛ-bi-itimɛ ɛtɛ jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iyɛri, ganga uŋ tugwo uuwa i ci unywanywa, N zhɛ mo hino ucilo ubwa uuwa mo rungwutwonu maa mo zwono uŋ ugwungwu.

9Nekeshi wa 'wala geri-be-eshe, ama yaa shɛ wee 'weri shi, nazhɛ ba jaja uŋ ya.

Biyikwo na ge Jisus Nɛnjɛ nụ Ụjita-ụhinjanụ

10Jitoo ko ti ge Jisus bo mbisogono atwa iyi nu umwono Tụ'ụlwatagwụ nụ Ụjita-ụhinjanụ.

11Biyikwo bu ko namba apata na 'yajɛ mpiala mụ wɛ mu na mɛ njɛ bụ ikwuke, shiywa umpwa-na-shɛba-shɛ-tụndatụ. Bi eri shi kwukwuŋ bo shikono to.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

12Aka na ti ge Jisus kwụbɛ biyikwo ata, baa suyanɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ bụ, E-biyikwo ga, M bụ nɛnjɛ nụ ụngwụ bụ.

13Nazhɛ ge Jisus petengeni bu i'ɛlɛ. Gunu ata biyikwo ata shikeni to, bee kwuni Agwatana tɛshɛtana.

14Ibɛ po yaa gwumanɛ uhiu umwono ata Tụ'ụlwatagwụ, iwɛnɛ ti ge Jisus nɛnjɛ bụtụ nu Ụjita-ụhinjanụ. Bɛɛ hiɛŋ atwa ata, ijitɛ icihiŋ namba nɛ shɛ tilɛɛ maa atwa na nda ugondu, na zhajɛ ma na amɛ ijitɛ ɛtɛ icihiŋ maa a hiɛ nɛnjɛ, ama ta na zhajɛ ma nu Ụjita-ụhinjanụ o.

15Ama Agwangwama jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Ahiɛba atwa na a nda iyi tɛnda-te-eshe! I 'yajɛ suu bụtụ be elele na ashashɛ hiŋ na tufwurinji shi buna bu bwa, kwo kaa izhinyɛci ibwɛ no olugwo na oo zwono aŋ maa shapa bu no ofwo na meni mu namɛ maa swa nu Ụjita-ụhinjanụ?

16Biyikwo ga na shɛ yɛu Abraham, na ge Setan umpi shiywa umpwa-na-shɛba-shɛ-tụndatụ, i teni shi suu cɛŋ maa e tufwurinji bu nụ Ụjita-ụhinjanụ?

17Ama aka na ti ge Jisus jɛmɛ iwɛ ɛtɛ, ibɛ ezuye shɛ atwa elele na ga sukakanɛ bụ. Atwa ata kpaaŋ a nda unyasa iwɛ iyi ya arụhwajɛ elele nɛ ge Jisus njɛ.

N-ndumwa Tumanganjɛ iwɛ Bụzagwụ bu Mustad
(Mat 13:31,32; Mak 4:30,32)

18Nazhɛ ge Jisus hiɛŋ, Imbe Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana tụ sụbɛɛ? Ni imbe Ngɛɛ zhɛ ma manga tụụ?

19Tụ sụbɛ bụzagwụ bu mustad bu ko na bụtụ bu ko shepi baa bɛrɛ ni itimɛ ibwɛ, aka na ti yɛɛ unshɛ yaa waŋnɛ, yaa shɛ ya ụ'wụ'wụ ụ'wụtụ, harɛ shanụnụ sha patangana ya na a'walụ ubwa.

N-ndumwa Tumanganjɛ iwɛ Ifucingɛ
(Mat 13:33)

20Ge Jisus hiɛŋ sasana, Ni imbe Ngɛɛ zhɛ ma manga Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatanaa?

21Tụ sụbɛ Ifucingɛ nɛ biyikwo bu ko shepi bee sweci ni inɛmɛ yo omudu atatụ, uuwa i ci aka na yoo fwuno hwɛ hwɛɛ ibɛ.

Odubo Tumwee
(Mat 7:13,14,21-23)

22Ge Jisus duleji ụshɛpwụ ụshɛpwụ, boo mbisogono aŋ iyi ti bɛɛ zhɛ Jɛrusalɛm.

23Nazhɛ bụtụ bu ko heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Iyɛri, Atwa na zhɛ o bino twa sụ ofwugwo suu? Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ,

24Shana ma ikɛnyi maa hi teni no odubo ata tumwee, Mo hi mbiso maa, atwa ofwugwo ga jalakaka maa e teni, ama ikɛnyi ya aba zha shɛ yo to.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

25Aka na ta aguma-ihwɛ zhɛ ishijɛ bɛɛ zhɛ ba ta odubo ubwa, ɛhi zhɛ hio shikono no tupohondo hi na pa ukpa iyi, hiɛ hiɛŋ, Iyɛri, iti kepishingeni odubo. Ama bi zhɛ mɛ hi jishijɛ, bɛ hiɛŋ, M mepi shi olugwo na ahiɛ banɛ o.

26Nazhɛ ɛhi zhɛ hio kwuno tihiɛŋ, Ta ya la, ata swa na bu, gabụ kaa bi mbisegeni la du atwa iyi na ashɛpwụ tu.

27Ama bi zhɛ mɛ hi jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, Mo hi mbiso maa, M mepi shi olugwo na ahiɛ banɛ o. Ishɛga ma hi n genji, ahiɛba na hia nda ugondu ụwɛ.

28U'wo-tutwa, ne ene tiya zhɛ wa nama apata. Na aka na ta ahiɛ kwụbɛ hwuŋ Abraham, na Azik, ne Jekob keeni egesere elele na Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana, ɛ zhɛ ma hiɛ bacɛnga tuba no tupohondo ni ikɛnyi hiŋ.

29Atwa zhɛ a bananjɛ nu uwaŋna-banụ, tu uwaŋna-twono, ta tuzuba keeni tuta, ɛɛ zhɛ a gɛgaga na Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana

30Hioko ma, atwa oko na shɛ la atwa ɛmɛwɛɛ, aba zhɛ a sha ya atwa ehiiŋ, nazhɛ atwa na shɛ la atwa ehiiŋ zhɛ a sha ya atwa ɛmɛwɛɛ.

Ge Jisus Lubi Jɛrusalɛm
(Mat 23:37-39)

31Na aka ata ibɛ atwa oko na ashashɛ Afarisi zhajɛ pi Jisus, ɛɛ hiɛŋ bụ, Bana epe, iwɛnɛ ti gɛ Hɛrod ba jala maa ma bụ kwụna.

32Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Zhaga mbiso ma inyenye ɛtɛ maa, N tɛ zhɛ ma bacɛnga atumwa-ibiri, Ngɛɛ tɛ zhɛ ma nda tɛnɛnjɛ hwayɛ ga keeni beyi, waŋna beyiko nazhɛ Ngɛɛ zhɛ mo hwuwo ugondu mu.

33Ama i shɛ tilɛɛ maa N tɛ zhɛ ma ta tuhwulo ta tahaŋnụ ti mi hwayɛ ga keeni beyi tutu waŋna beyiko, iwɛnɛ ti yaa zasa ofwo elele na bigesere zhɛ ba nda ufwu no tupohondo tu Jɛrusalɛm.

34Oo ahiɛba atwa Jɛrusalɛm, ahiɛba atwa Jɛrusalɛm, ahiɛba akwụnɛ egesere keeni etegeni atwa na aa hi tumwananɛ atayɛ. Kpalụ mba Ama jala la maa mo hi sotulonu pi mi, gana na tu unono wa hwakana oywoywo ubwa na apiɛmbɛ ubwa, ehi jeri shii?

35Hioko, e hi jinokwonuo ihwɛ hiŋ gana osombo! Mo hi mbiso maa, hi zha shɛ hi ma n kwụba ya uuwa i ci aka na ɛhi zhɛ hiɛ hiɛŋ, Zhemonjino ma bụtụ ata be ci ne izeci ya Agwangwama!

Luk 14

Ge Jisus Nɛnjɛ Bụtụ bụ Ụngwụ Tishanjɛ

1Tu Ụjita-ụhinjanụ uko ci, ge Jisus zhe maa ya iyimɛyɛ nu umwono uhiu wa Afarisi uko, ee zweni bu igbɛtɛtɛ.

2Bụtụ bu ko namba apata ba gwuma ụngwụ tishanjɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Ge Jisus heŋteni embisegeni Undwa, bɛɛ hiɛŋ, Undwa leni suu maa a nɛnjɛ bụtụ nu Ụjita-ụhinjanụ okwo u leni shi?

4Ama e sumenji bu. Bee shepi bụtụ ata baa nɛnjɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ bụ, Zhaga jiyo ni ihwɛ bu.

5Bee heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Gaaba na ashashɛ hiŋ i shɛ maa yɛu ibwɛ ye eyi okwo buna bu bwa leyi nu u'ibwa meni, i shɛ bi zha shɛ bɛ vwɛ bu nụ Ụjita-ụhinjanụụ?

6Ama ikɛnyi ya aba ci shi maa ɛ jishijɛ bu iwɛ ɛtɛ.

Aka na Aba Pana Atwa Iyimɛyɛ Uwaŋna Kwo kaa Inɛ Ụrụmɛ

7Ge Jisus ngbaracɛ ta atwa na aa suyanɛ no ofwo iyimɛyɛ a tala ajɛjɛ ụjɛrụma, baa manganganɛ aŋ n-ndumwa, bɛɛ hiɛŋ,

8Yaa shɛ bụtụ be elele ubu suyanɛ no ofwo iyimɛyɛ towo, ta gɛga na ajɛjɛ ụjɛrụma o. Nekeshi bu ga suywanua fweye bụtụ bu ko na ubu hwuri nu ụjɛrụma.

9Nazhɛ bụtụ ebe ga hi suyanɛ pushe hwayɛ, ta bụtụ ebe baa ga suyanɛ. Bi zhɛ mɛ bi hiɛŋ, Ishijɛ peni bụtụ ga ohwolu. Nazhɛ bo kwuno ya ti'ishijɛ ne ezuye maa gɛga na ajɛjɛ ɛmɛwɛɛ.

10Ama aka na aa bu suyanɛ, gɛga na ajɛjɛ ɛmɛwɛɛ, iwɛ maa aka na bụtụ na ga bu suyanɛ zhajɛ hwayɛ, maa mɛ bi hiɛŋ, E-biyejilo mi, kaanɛ mungeni. Nazhɛ ɛbi zhɛ ba 'yaga ụjɛrụma ne eshe atwa elele na gɛgajɛ apata na bụ.

11Bụtụ be elele na meme mungicinji, ɛ zhɛ e zucinje bu, ama bụtụ be elele na meme zucinje, ɛ zhɛ o mungicingo bu.

12Nazhɛ ge Jisus hiɛŋ bụtụ ata ga suyanɛ bụ, Aka na aba jala maa peni atwa iyimɛyɛ uwaŋna kwo kaa iyimɛyɛ ụrụmɛ, ta suyana eyejilo bu, kwo kaa miaụŋ-mo-bino bu, kwo kaa atwa na abu 'yajɛ ụmatụ na aba o, kwo kaa eyebi bu a na shɛ azhɛgba o; iwɛ aka na ɛɛ zhɛ ma bu suyana hwuŋ du gana ata maa a bu tụpanɛ.

13Ama aka na ɛbi zhɛ ba ima atwa ugaiŋ, ga shɛ okofwo, no okwuturu, na atwa na o shikoto keeni sholubo abu suyanɛ.

14Iwɛnɛ te e eri shi ma bu tụpana, ama Agwatana ubwa zhɛ ma bu tụpana hwuŋ nụ ụjita tihiɛ ta atwa tiririri, nazhɛ ɛbi zhɛ be gwoje.

N-ndumwa Tumanganjɛ iwɛ iyimɛyɛ Ụrụmɛ I'wɛtwɛ
(Mat 22:1-10)

15Aka na bụtụ bu ko na ashashɛ atwa na jɛjɛ nu bwa hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, bɛɛ hiɛŋ bụ, Atwa na zhɛ a ya hwuŋ iyimɛyɛ na Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana gwoje.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16Ama ge Jisus hiɛŋ bụ, Bụtụ bu ko njɛ iyimɛyɛ ụrụmɛ i'wɛtwɛ, baa suyanɛ atwa ofwugwo.

17Aka na ta aka iyimɛyɛ ɛtɛ ụrụmɛ ci ya, baa tumwanɛ yɛu-ugondu ubwa maa suyanɛ atwa na boo go mbiswogwo, maa hiɛŋ aŋ, Zhajɛ ma ya, iwɛnɛ to o hwuwo iyi elele ti'imanga hwɛɛ. Ama kpaaŋ aba kwuni udwonu tụdụmanga.

18Bụtụ bi hiiŋ hiɛŋ, N so itimɛ, i shɛ tilɛɛ maa Ma zha mɛ kwụbɛ iŋ. Ma bu tabwa maa go lono udwonu mu.

19Bụtụ bi yebi hiɛŋ bụ, N so inɛ umpwa iwɛ ugondu, ibɛ po gɛ Ngɛɛ zhɛ maa ma manjɛ iŋ. Ma bu tabwa maa go lono udwonu mu.

20Binya bụtụ hiɛŋ, N zeni biyikwo bu ufwo, iwɛbɛ po Ngee eri shi ma zhajɛ.

21Aka na ti yɛu-ugondu ɛtɛ gwure bee mbishi agwuma-ihwɛ ibwɛ iwɛ gɛ. Ibɛ po agwuma-ihwɛ ɛtɛ njɛ isɛbwɛ, bɛɛ hiɛŋ yɛu-ugondu ubwa, Zhaga ne ekpekiti keeni ihwɛŋnɛ timwee mwee nɛ namɛ nu ụshɛpwụ, suje okofwo, no okwuturu, no sholubo keeni atwa na o shikoto.

22Yɛu-Ugondu ubwa hiɛŋ bụ, Iyɛri, N nduwa iyi nɛ ebi m peni-unu ibɛ, ama okwo ti yaa shɛ gana ata ohwolu ta vwɛ ba waa iwɛ anya atwa.

23Nazhɛ agwuma-ihwɛ yɛu-ugondu ata hiɛŋ bụ, Zhaga ni ihwɛnnɛ, uranga atwa maa e teni maa ihwɛ mi shini pwomuu.

24Mo hi mbiso maa, i zasa bụtụ be elele na ashashɛ atwa na Ngaa suyanɛ zhɛ ba hungana iyimɛyɛ mi o.

'Waŋna Ụ'wụ'wụ-ubatanɛ Bụ
(Mat 10:37,38)

25Ti ge Jisus kwụbɛ tu ufwugwo ụ'wụtụ zhagajɛ nu bwa, baa mbiyanɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ aŋ,

26Yaa shɛ bụtụ be elele be ci pi mi, bee imi shi bishi bwa, to bino bwa, te biyikwo bwa, ta miaụŋ mu bwa, ta miaụŋ-mo-bino mu bwa, ta angwụfwụ ubwa, tu uraiŋ ubwa ukɛnyi ibwɛ du, asha bi eri shi ba sha biseshi-bi-iyi mi o.

27Bụtụ be elele na 'waŋnɛ shɛ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ ubwa maa ma n 'wa, asha bi eri shi ba sha biseshi-bi-iyi mi o.

28Gaaba na ashashɛ hiŋ na ba jala maa ma tuma tụ 'wụtụ, na zha shɛ ba gɛga tugwo maa imanga ulumo tuba maa kwụba okwo iyi nɛ baa 'yajɛ zhɛ yo hwuwo tuma ta ataa?

29Shibwonu boo shilwo hwuŋ ukoshilo, yaa shɛ ikɛnyi ibwɛ ci shi maa hwuwo uŋ tuma, atwa elele na kwụbɛ uŋ zhɛ na nda bu asada, ɛ hiɛŋ,

30Bụtụ ga kwuni tuma, ama ikɛnyi ibwɛ ci shi maa hwuwo tu o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

31Okwo agwuma naa zhɛ a sukakana agwuma anya nu ujasa, tu baa 'yajɛ asaza igbɛɛ-itɛ (10,000), i shɛ bi zha shɛ ba gɛga tugwo maa haŋsa okwo bi zhɛ ba ala hwayɛ bụtụ na 'yajɛ asaza igbɛɛ-umpwaa (20,000)

32Yaa shɛ bee mepi maa bi zha shɛ ba ala bu o, bi zhɛ ba tumwana eseci-i'ɛlɛ ta bụtụ bwa bi i'ime ta dụlụmɛ maa a lụpɛ gana na maa amɛ-olom nama.

33Gobwonu du, yaa shɛ bụtụ be elele na ashashɛ hiŋ genji shi iyi elele nɛ baa 'yajɛ, bi eri shi ba sha biseshi-bi-iyi mi o.

Manɛ mu na Mu Lacɛmɛ Shɛ
(Mat 5:13; Mak 9:50)

34Manɛ mɛ shɛ iyi biye, ama yaa shɛ manɛ mu lacɛmɛ shɛ, imbe ɛɛ tɛ zhɛ a nda mu maa mu lacɛmɛɛ?

35Mu zasa ule na cɛnjɛ kwo kaa nu ubizo, semi tu'waŋ kiri ɛɛ zhɛ a 'waŋ mu no tupohondo. Bụtụ na 'yajɛ acɛbɛ, ga hwuga.

Luk 15

Ụgwụdụ na 'Inɛ
(Mat 18:12-14)

1Ele-ụdalụ kpaaŋ na atwa-iwɛwɛ a kaanganɛ izhɛ oo gwumwonu ne Jisus maa a hwụjɛ iwɛ ubwa.

2Afarisi ne embisegeni Undwa o ngwulongongo, ɛɛ hiɛŋ, Bụtụ ga cimi atwa-iwɛwɛ, baa ya du iyimɛyɛ na aba.

3Ge Jisus manganganɛ aŋ n-ndumwa mu ko, bɛɛ hiɛŋ,

4Gaaba 'yajɛ agwụdụ dipi-yebi na ashashɛ hiŋ, yaa shɛ bu ko inanjɛ bụ, i shɛ bi zha shɛ ba ganga a na ata vwɛ dupu-na-buhanda-na-ba-e-cinjishi (99) nu ụshɛka maa jalakaka bu na ata inanjɛ bụ uuwa i ci aka na boo to bu ugbee?

5Aka na boo to bu ugbe, ba patana bu no otutu ubwa, bu na nda unyasa.

6Aka na bee ci ihwɛ, baa suyanɛ eyejilo ubwa keeni anya ubwa, bɛɛ hiɛŋ aŋ, M mbiyeni ma unyasa tɛnda, iwɛnɛ tu Ngoo to ụgwụdụ mu na ga ma inanjɛ ugbe.

7Mo hi mbiso maa, gabata du unyasa tɛnda zhɛ wa nama hwuŋ na azuba iwɛ bụtụ-bi-iwɛwɛ bu ko na jɛshɛrɛjɛ-ahaŋsa, uhwuri atwa tiririri dupu-na-buhanda-na-ba-e-cinjishi a na jɛshɛrɛjɛ shɛ shihaŋsa.

Azụrụfa na Inanjɛ Biyikwo

8Okwo biyikwo naa 'yajɛ azụrụfa arinya umpwa, yaa shɛ uko inanjɛ bụ, i shɛ bi zha shɛ bo shiyono ụsụtụla ubwa ulwa, maa sugo umwono ubwa maa jalakaka uŋ tebiye uuwa i ci aka na boo to uŋ ugbee?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9Aka na boo to uŋ ugbe, ba suyanɛ eyejilo ubwa keeni anya ubwa, bɛ hiɛŋ aŋ, M mbiyeni ma unyasa tɛnda, iwɛnɛ tu Ngoo to azụrụfa mi na ga ma inanjɛ ugbe.

10Mo hi mbiso maa, gabata du unyasa tɛnda namɛ na ashashɛ atumwa Agwatana a na namɛ na azuba iwɛ bụtụ-bi-iwɛwɛ bu ko na jɛshɛrɛjɛ-ahaŋsa.

Yɛu-ye-eyi nɛ 'Inɛ

11Ge Jisus to tuhwulo bɛɛ hiɛŋ, Bụtụ bu ko 'yajɛ miaụŋ-me-eyi mi yebi.

12Inɛ imɛwɛɛ hiɛŋ bishi ba aba, Ada, M panɛ i'wɛŋnɛ nɛ i shɛ inee mi. Nazhɛ bishi ba aba dwotwogonu aŋ i'wɛŋnɛ ibwɛ.

13Ti yaa namɛ maa ijitɛ imbɛnɛ, yɛu ɛtɛ imɛwɛɛ imanjɛ i'wɛŋnɛ ibwɛ kpaaŋ, bee hwuri na cɛnjɛ tu na tụ dụlumɛ. Apata baa 'waŋtanjɛ i'wɛŋnɛ ibwɛ nu uraiŋ shɛbara na baa ya.

14Aka na ti bee hwuwi i'wɛŋnɛ ibwɛ ufwu tɛnda hwɛɛ, imunɛ i'wɛtwɛ layɛ na cɛnjɛ ta ata, nazhɛ ukekeshi iyi elele kwuni bu tɛnda.

15Nazhɛ bee zhe boo momo togwu na bụtụ bu ko na shɛ yɛu-cɛnjɛ ta ata. Ibɛ bụtụ ata tumwanɛ bu ne ehilo ubwa maa bu na pana nkomu mu bwa iyimɛyɛ.

16Nazhɛ baa jala maa bu na ya yibwa okwo tindeshi ta ata nkomu ma ya maa shigo, ama i zasa kaa bụtụ peni bu iyi elele o.

17Aka na ta ahaŋsa ubwa kezhe, bɛɛ mɛmɛ hiɛŋ, Miaụŋ-mu-ugondu mu na bishi mi ba tụpa alubashɛ, a 'yajɛ iyimɛyɛ nɛ hwuleji aŋ tiya, Ngaa namɛ epe tuba imunɛ ma n kwụna.

18N zhɛ mɛ ishijɛ ma zha pe bishi mi; mɛ hiɛŋ bụ, Ada, N njɛ Agwatana iwɛwɛ, Ngaa bɛ njɛ du kaa iwɛwɛ.

19N lanɛ shɛ ya hwuwayɛ maa a na mɛ hiɛŋ yɛu bu o. Ama n njɛ ya okwo gana yɛu-ugondu bu ike nɛ aba tụpa alubashɛ.

20Bɛɛ ishijɛ ga bee zhe pe bishi bwa. Aka na te bishi bwa kwụbɛ bụ taa dụlụ, inyɛmɛnyɛmɛ ibwɛ shɛ bụ. Bee gezhiji bee teji bu uhwaŋna, bee keri bu u'ala ni i'ilu, baa ruwanɛ bụ.

21Nazhɛ yɛu ɛtɛ hiɛŋ bụ, Ada, N njɛ Agwatana iwɛwɛ, Ngaa bɛ njɛ du kaa iwɛwɛ. N lanɛ shɛ ya hwuwayɛ maa a na mɛ hiɛŋ yɛu bu o.

22Ama bishi bwa hiɛŋ miaụŋ-mu-ugondu ubwa, Zhaga suje ma utogwo na ngezeni a na vwɛ nụ ụzhɛ kakayɛ maa hi urigeni bu, shana bu ma bukanɛ na buvwa bwa, hwuŋtono bu ma abida nɛ ɛvwɛvwɛjɛ ubwa. (Umoz 41:42; Zɛka 3:4.)

23Shapɛ ma yɛu buna nɛ hwuri a na vwɛ unyomo hiɛ kwụnɛ, maa tɛ yɛ ma, maa tu nanjɛ ma tụlagwụ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

24Iwɛnɛ ti yɛu gɛ mi ge 'wi, bɛɛ hiɛ, bu ga 'inɛ la, Ngoo to bu ugbe. Ee kwuni ga tụlagwụ tunanga.

25Ama batagwụ bi yɛu ɛtɛ ge ipi, aka na ti bee ci ujiyo, boo gwumwonu ni ihwɛ, baa hwụjɛ azunga keeni tɛhiɛba.

26Baa suyanɛ yɛu-ugondu ike, bee heŋteni bu iyi nɛ shɛ ecilo tụlagwụ tu na aa nda.

27Yɛu-ugondu ɛtɛ jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Buhongwu bu ubwa jiye, ibɛ bishi bu kwụnanjɛ bụ yɛu buna nɛ hwuri a na vwɛ unyomo hwɛɛ, iwɛnɛ ti bee leshiji bu nu unyasa tebiye.

28Ama batagwụ bi yɛu ɛtɛ ba nda isɛbwɛ, baa lacɛ maa tono ihwɛ ɛtɛ. Ibɛ po bishi bwa banɛ bee zhegeni bu, baa tabwa bụ maa teni ihwɛ.

29Ama bi jishijɛ bishi bwa, bɛɛ hiɛŋ bụ, Hioko shiywa shu ofwugwo Ama bu ndana ugondu gana bujama, i ta zasa unu elele na e bu m peni Ngaa lakwa kwukwuŋ, ama bi te me peni shi kaa okwo yɛu biywoywo kwukwuŋ maa ma nda unyasa ne eyejilo mi.

30Ama aka na ti yɛu gɛ bu nɛ 'waŋtanjɛ i'wɛŋnɛ bu hwɛɛ na awɛle jiye, abu kwụnanjɛ bu yɛu buna nɛ nyemi.

31Bishi bwa jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Ɛ-yɛu mi, bu namɛ kaa ne mi aka elele, iyi elele nɛ Ngaa 'yajɛ, inɛɛ bu kaa yaa shɛ.

32Ama i teni cɛŋ maa njɛ du unyasa na tụlagwụ tu ga, iwɛnɛ to buhongwu ga bụ ge 'wi, bɛɛ hiɛ, bu ga 'inɛ, Ngoo to bu ugbe.

Luk 16

N-ndumwa Tumanganjɛ iwɛ Uhiu-ihwɛ wo Orugwusu na kaa Incɛ

1Ge Jisus hiɛŋ eseshi-iyi ubwa, Bɛzhɛgba bu ko namba la na 'yajɛ uhiu-ihwɛ. Ee mbishi bɛzhɛgba ata maa uhiu-ihwɛ gɛ abi 'yajɛ, ba 'waŋtanga i'wɛŋnɛ bu hwɛɛ.

2Ibɛ po agwuma-ihwɛ ɛtɛ suyanɛ uhiu-ihwɛ ɛtɛ, bɛɛ hiɛŋ bụ, Gana na iwɛ bu nɛ Ama hwuga i shɛɛ? N swegeni gana na aba nda ugondu bu uhiu-ihwɛ. Bi eri shi ba sha ya uhiu-ihwɛ o.

3Ibɛ po uhiu-ihwɛ ɛtɛ mɛmɛ hiɛŋ, Imbe Ngɛɛ zhɛ ma nda gana na ta agwuma-ihwɛ mi zhɛ ma m bacɛnga nu ugondu muu? N eri shi kaa ma hwaŋ itimɛ o, iyi tụlụpa kaa i n shanɛ ezuye.

4Bɛɛ hiɛŋ, M mepi ya iyi nɛ Ngɛɛ zhɛ ma nda, iwɛ maa atwa n le hwuŋ nu nhwaŋ ma aba na aka na tu baa n vwɛ nu ugondu mu.

5Ibɛ po baa suyaganɛ atwa na ga yɛ agwuma-ihwɛ ibwɛ atashɛ atwa oko oko. Bɛɛ hiɛŋ bụtụ bi hiiŋ, Ashaamba abɛ yɛ agwuma-ihwɛ mi utashɛɛ?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Bɛɛ jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Agaruwa manɛbɛ ma buta dipi-yebi (100). Ibɛ uhiu-ihwɛ ɛtɛ hiɛŋ bụ, Shapɛ utakada utashɛ bụ kakayɛ maa gɛga 'nyeci agaruwa dupu.

7Bee heŋteni binya bụtụ, bɛɛ hiɛŋ bụ, Ashaamba tuba utashɛ bụ namɛɛ? Bụtụ ata jishijɛ bụ du, bɛɛ hiɛŋ, Azhɛka iyimɛyɛ dipii-yebi. Uhiu-ihwɛ ɛtɛ hiɛŋ bụ, Shapɛ utakada utashɛ bụ kakayɛ maa gɛga 'nyeci azhɛka iyimɛyɛ dupu-nu-talacɛ (80).

8Ibɛ po agwuma-ihwɛ ɛtɛ dumanga uhiu-ihwɛ ɛtɛ wo orugwusu, iwɛnɛ tu baa njɛ iyi nu uhwaŋna ti'inta. Iwɛnɛ ta miaụŋ mu unyizo ga mɛ incɛ mee hwuri miaụŋ mu uhioko-uhwaŋna, nu gana na aa nda iyi na atwa aba.

9Ge Jisus to tuhwulo, bɛɛ hiɛŋ, Ibɛ po Omo hi mbiso maa, nda ma uhwara nu uduciya unyizo ga maa hi 'yaga eyejilo, iwɛ maa okwo aka na tu uduciya hiŋ ihi hwuwonowuŋ hwuŋ, maa tuba e hi le nu nhwaŋ mu unyizo-nom.

10Bụtụ be elele na eri ba sha bụtụ bɛ tɛcara ni iyi ticwɛŋ, asha bi eri du ba sha bụtụ bɛ tɛcara ni iyi i'wɛtwɛ. Bụtụ be elele na kaa shɛ bụtụ bo orugwusu ni iyi ticwɛŋ, asha bi zhɛ du ba sha bụtụ bo orugwusu ni iyi i'wɛtwɛ.

11Yaa shɛ ahiɛ shɛ shɛ atwa tɛcara nu uduciya unyizo ga, gaaba zhɛ mo hi utogono uduciya tugom igbɛtɛtɛ ɛ?

12Yaa shɛ ehi meme mbiseni shi maa hiɛ shɛ atwa tɛcara ni iyi binya bụtụ, gaaba zhɛ ma hi pana inɛɛ nɛ shɛ inee hiiŋ?

13I zasa yɛu-ugondu ye elele nɛ eri ya ndana shɛgwuma-shi-ihwɛ shi yebi ugondu o. Shibwonu asha bi zhɛ bo lubo bu ko, bɛɛ zhɛ bo imo bu na bi yebi, kwo kaa bi zhɛ ba muna bu ko ụjɛrụma, bɛɛ zhɛ ba ngbaraka bu na bi yebi cwɛŋ. Hi eri shi hia ndana Agwatana ugondu keeni uduciya ti'yaga o.

N-ndumwa mu na ge Jisus Jɛmɛ

(Mat 11:12,13; 5:13,32; Mak 10:11,12)

14Aka na ta Afarisi a na o lubo ukwuribi hwụjɛ ijɛ hwɛɛ, oo sumono ya Jisus.

15Ge Jisus hiɛŋ aŋ, Ahiɛba na hi mama nda atwa tiririri ne eshe atwa, Agwatana kaa mepi shɛmɛ shi hiŋ. Iwɛnɛ ti iyi nɛ atwa a muna ụjɛrụma, i shɛ tuba iyi-tupwaŋ ne eshe Agwatana.

16Undwa Moses keeni iyi nɛ egesere 'nyeci namwawaŋ nazhɛ ga Jon bɛnjɛ-bu-ubaptizim zhajɛ. Te kwuni taa na aka ata aa ananga Anabarɛ Ebiye iwɛ Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana, bụtụ bụtụ kaa momo sho maa tono na tuba.

17I zasa iwɛ maa azuba keeni unyizo keshici i ci maa okwo ukangasụ bi'nyata bi iyi nɛ 'nywotwo nu Undwa 'inɛ o.

18Bụtụ be elele na keri biyikwo bwa, bee zeni binya, asha tuwɛle baa njɛ. Bụtụ be elele na kaa du zeni biyikwo na bwolo bwa karɛ, asha tuwɛle du baa njɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Bɛzhɛgba na Lazaros

19Bɛzhɛgba bu ko namba la bo urugono otogwo uduhwa ushenje, keeni tugwuno ti ilinɛn ti biye, baa nda unyasa nu uraiŋ na baa ya iyi-heri iyi-heri.

20Bukofwo bu ko du namba la ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ ga Lazaros, na tu'waba tu bwa tɛ shɛ andala hwɛ hwɛɛ, oo shilo bu no odubo bɛzhɛgba ata.

21Ba jala maa bu na ya okwo owunzu iyimɛyɛ ɛtɛ ya layajɛ nu uteburu bɛzhɛgba ata maa shigo. Shɛ inɛ ɛtɛ kiri o, shiwawa sha zhajɛ shoo songo andala ata ubwa.

22Jitoo ko bukofwo ata 'wi, atumwa-azuba shepi bu na agba Abraham. Bɛzhɛgba ata du 'wi, ee ni bu.

23Ta bɛzhɛgba ata namɛ ne e'uye, bee shepi eshe na azuba baa kwụbɛ Abraham taa dụlụ abana Lazaros na namɛ na agba ubwa.

24Ibɛ po bɛzhɛgba ata uganane Abraham, bɛɛ hiɛŋ bụ, Ada Abraham, hioko inyɛmɛnyɛmɛ mi, maa tumwanɛ kaa Lazaros maa shiyono buvwa bwa ne meni maa mɛ n cɛ nu urworwo maa urworwo mu lemi, iwɛnɛ tu Ngaa namɛ epe Ama nda ụbaụta na bụratụ bu ulwa ga.

25Ama ga Abraham jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Ɛ-yɛu mi, Teyinje maa bi yɛwa la tuwebiye tụ bụ na aka na abu namɛ nu unyizo, iyi iwɛ tuba ibɛ jiteni la Lazaros. Ama hwuwayɛ, a ingatanga bu ya epe, gabụ ta tuba bu namɛ ya nu ụbaụta.

26Shɛ inɛ ɛtɛ kiri o, isese tuwaŋrɛ bacɛ ba na ashashɛ tu ne hiŋ, iwɛ maa kede atwa eri tubana no olugwo tu maa e keshi pi hiŋ o, maa kede atwa banɛ du no olugwo hiŋ maa ɛ kɛshɛ pu tu o.

27Bɛzhɛgba ata hiɛŋ bụ, Ada, asha ma bu tabwa maa tumwanɛ bu ni ihwɛ bishi mi,

28iwɛnɛ tu Ngaa 'yajɛ miaụŋ-mo-bino mu ta mu na mu namba, iwɛ maa tɛtagana aŋ unu tebiye, iwɛ maa kede a zhajɛ hwuŋ nu ụbaụta ga o.

29Ga Abraham jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Go Moses keeni egesere namba no ofwo aba, ga a hwụjɛ iwɛ ya aba.

30Bɛzhɛgba ata hiɛŋ Abraham, Ada, awo, ama yaa shɛ bụtụ bu ko beni no olugwo atwa na uwo, bee zhe no ofwo aba, ɛ zhɛ a jɛshɛrɛga-shihaŋsa.

31Ga Abraham hiɛŋ bụ, Yaa shɛ aa hwụjɛ shɛ iwɛ Moses keeni inɛ ye egesere, asha okwo bụtụ bu ko hiɛ no olugwo atwa na 'wi bee zhegeni aŋ, shihaŋsa sha aba shi zha shɛ sha jɛshɛrugwa o.

Luk 17

Iwɛwɛ

(Mat 18:6,7,21,22; Mak 9:42)

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

1Ge Jisus hiɛŋ eseshi-iyi ubwa, Iyi ukwurishi zha shɛ yo ngwulo tizhajɛ kwukwuŋ. Ama bụtụ na iyi ukwurishi dure no olugwo ubwa bi zhɛ ba nda hwuŋ adangboo!

2I debeji maa o to bu inɛnɛ ni i'ilu ibwɛ maa e shepi bu ee keri ni itekwu, uhwuri maa nda okwo yɛu ike ticwɛŋ ukwurishi maa laya.

3Na nda ma pece! Yaa shɛ yɛu-bino bu ɛbɛ njɛ iwɛwɛ, tazhɛgana bụ. Yaa shɛ baa jɛshɛrɛjɛ-ahaŋsa, gangana bụ.

4Yaa shɛ baa bɛ njɛ iwɛwɛ kpalụ cenje jitoo ko, nazhɛ bee gwure pụ bụ kpalụ cenje ata jita ata uko, bɛɛ hiɛŋ, N jɛshɛrɛjɛ-ahaŋsa, bɛ shɛ ba gangana bụ.

Rishe-tɛtɛtana

5Nazhɛ atumwa hiɛŋ Agwangwama, Kaana rishe ru tu tɛtɛtana ugombo.

6Agwangwama jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ ahiɛ 'yajɛ rishe-tɛtɛtana gana bụzagwụ bu mustad, hi ge eri hiɛ hiɛŋ udurumi ga, Mushingwo maa mama shɛrɛ ni itekwu, u gɛ zhɛ wa hwuga-unu hiŋ.

Ugondu Yɛu-ugondu

7Gaaba na ashashɛ hiŋ 'yajɛ yɛu nɛ ya hwanga bu itimɛ, kwo kaa nɛ ya ngbaraka agwụdụ ne ehilo. Aka na yɛu ɛtɛ jiye ehilo, bɛɛ zhɛ bɛ hiɛŋ bụ, Zhajɛ maa yɛ iyimɛyɛ gunu ataa?

8Awo, bi zhɛ bɛ hiɛŋ bụ, Urugono i'wɛŋnɛ bu hwungbɛ maa n ndanɛ tugwo iyimɛyɛ mi ụrụmɛ, maa aka na Ngaa yɛ hwayɛ inee mi hwɛɛ, nazhɛ ɛbi zhɛ ba ya inɛɛ bu.

9Bi zhɛ suu ba nda ugwoje yɛu-ugondu ɛtɛ iwɛnɛ tu baa njɛ iyi nɛ bee ge peni bu unu ibɛ? N heŋshi shi o.

10Gabata du yaa hi shanɛ, okwo ahi nduwa iyi elele nɛ ee hi eni, hiɛŋ ma, Tu ta shɛ waa miaụŋ-mu-ugondu mu na mi te shi eshe, iwɛnɛ ti yaa shɛ iyi nɛ ee ti eni kiri atɛ njɛ.

Ge Jisus Nɛnjɛ Atwa Ụngwụ-uwaŋna Umpwa

11Ti ge Jisus to uhwaŋna tahaŋnụ tu bwa tu Jɛrusalɛm, bee keshici tugwungwu tu Samaria keeni Galili.

12Aka na ti bee teni ụshɛpwụ uko, ibɛ atwa ụngwụ-uwaŋna oko umpwa twa nu bwa. Ee shikeni taa dụlụ,

13ee shepi rụhwụŋ na azuba, ɛɛ hiɛŋ, Jisus, Agwuma-ihwɛ, kwụba inyɛmɛnyɛmɛ tu.

14Aka na ti ge Jisus kwụbɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Zhaga meme mbiseni ma onongbo. Aka na tɛ ɛ zhɛ, aa zhɛmananɛ aa namɛ shɛshɛshɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

15Aka na ta bụtụ bu ko na ashashɛ aba kwụbɛ maa bu zhɛmananɛ ụngwụ ubwa, bee gwure bee zhemonjino Agwatana na rụhwụŋ rụ 'wụtụ.

16Bee leyi ni ivwunɛ Jisus, baa njɛ ugwoje nu bwa. Bụtụ ata kaa shɛ Busamaria!

17Ge Jisus heŋteni iheŋtene, bɛɛ hiɛŋ, Shɛ atwa umpwa maa aa ga nɛnjɛ? Cee tuba atwa vwɛ ecinjishi namɛɛ?

18I zasa suu bụtụ zhɛ be gwure maa pana Agwatana ụjɛrụma, semi bugaiŋ ga hŋ kiri?

19Bɛɛ hiɛŋ bụtụ ata, Ishijɛ hwuri, rishe rụ bụ tɛtɛtana rụ bụ nɛnjɛ.

Tizhajɛ ta Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana

(Mat 24:23-28,37-41)

20Afarisi heŋteni Jisus, ɛɛ hiɛŋ, Aka na kwuŋ Cɛnjɛ-ta-tugwwama ta Agwatana ti zhɛ ta zhajɛɛ? Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Tizhajɛ ta Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana tɛ shɛ shɛ iyi nɛ eshe atwa zhɛ a ngbaraka ti te e ci o.

21A zha shɛ ɛ hiɛŋ, Kwụba ma taa na tu namɛ epe! Kwo kaa, Tee ye tu namɛ peye o! Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana tu namwawaŋ na ashashɛ hiŋ.

22Bɛɛ hiɛŋ eseshi-iyi ubwa, Aka zhɛ o to tɛ hi zhɛ hi na jala maa hiɛ kwụbɛ ụjita uko ni ijitɛ Yɛu Bụtụ, ama hi zha shɛ kaa hia kwụba uŋ.

23Atwa zhɛ mɛ hi hiɛŋ, Bweeye! Kwo kaa, Bwaana! Ta zhaga ma o, ta 'wa aŋ ma o.

24Iwɛnɛ tu ụjita Yɛu Bụtụ zhɛ wa sha hwuŋ gana na tu ubɛrɛ wa ta te kwune nu uce tụla geri bu ko tutu uce tụla geri yebi.

25Ama i shɛ tilɛɛ maa bi zhɛ bo hioko tugwo ụbaụta ofwugwo hiiŋ, atwa uwaŋnɛ ga zhɛ a manga bụ, ɛɛ zhɛ a laka bu gana uzhobu.

26Gana na ti yaa namɛ la na aka Noa, gobwonu du yɛɛ zhɛ ya nama hwuŋ na aka Yɛu Bụtụ.

27A ya la, aa swa, aa zana, aa pana tụmbụla, uuwa i ci ụjita na ga Noa teni nụ ụhaŋtụ ata, ibɛ meni ma ata mu zhagajɛ, mee suji aŋ kpaaŋ.

28Gana ata du yaa namɛ la na aka Lụt, A ya la, aa swa, aa sa, aa sanga, aa bila, aa ma tuma.

29Ama jita na ga Lụt beni nu Sụdụm, nazhɛ ulwa ne tuwiŋ-tuwaŋna banɛ na azuba wee ngbe, wee hwoŋzhinji aŋ kpaaŋ.

30Gobwonu du yɛɛ zhɛ ya sha hwuŋ nụ ụjita na ɛɛ zhɛ a kapɛshɛnga Yɛu Bụtụ.

31Ụjita ata ci hwuŋ, kede bụtụ na patanɛ no osokwu, okwo i'wɛŋnɛ ibwɛ zweni nu umwono, kezhe maa sugo iŋ o. Kede kaa du bụtụ na namɛ ne ehilo gwure ya o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

32Ne teyinje ma iwɛ biyikwo Lụt,

33Bụtụ be elele na ba jala maa bicingo uraiŋ ubwa, asha nazhɛ baa inzhɛnga uŋ, ama bụtụ be elele na ba inzhɛnga uraiŋ ubwa, asha nazhɛ bɛɛ zhɛ bo bicingo uŋ maa nama.

34Mo hi mbiso maa, ụjita ata ci hwuŋ atwa eyebi zhɛ o woto no ogodo oko, ɛ zhɛ a shapa bụtụ bu ko, a ganga bụtụ bi yebi.

35Eyikwo eyebi zhɛ na naka inɛkɛ ni izhɛrɛ, ɛ zhɛ a shapa bu ko a ganga bu na bi yebi.

36[Atwa eyebi zhɛ a nama ne ehilo, ɛ zhɛ a shapa bụtụ bu ko, a ganga bụtụ bi yebi.]

37Nazhɛ eseshi-iyi ubwa heŋteni bu, ɛɛ hiɛŋ, Agwangwama, Ce bwaa? Bɛɛ jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Ofwo na ru'wo ri iyi ru namɛ, apata du ogwulu a ụlwatagwụ.

Luk 18

N-ndumwa Tumanganjɛ iwɛ Bululo, na Bɛjɛmɛ-bụ-ụshɛrɛya

1Ge Jisus mangangane eseshi-iyi ubwa n-ndumwa mu ga maa e mepi gana na yaa shanɛ aŋ tilɛɛ maa a na nda adua ɛgbɛɛ zawa ulukwu.

2Bɛɛ hiɛŋ, Bɛjɛmɛ-bụ-ụshɛrɛya bu ko namba nụ ụshɛpwụ uko, na njɛ shɛ inyɛsɛ ya Agwatana, na mụnɛ shɛ kaa du bụtụ be elele ụjɛrụma.

3Bululo bu ko du kaa namba nụ ụshɛpwụ ata. Ba shana ba zhagana bụ ɛgbɛɛ, baa lụpa bụ, bɛɛ hiɛŋ, M peni n-ndumwa-zhɛ na bụtụ na ma n sukakana.

4Ama bɛjɛmɛ-bụ-ụshɛrɛya ata lacɛ, na aba ibɛ ya ti yaa namɛ fwalaa, nazhɛ bɛɛ mɛmɛ hiɛŋ, Okwo tu Ngaa njɛ shɛ inyɛsɛ ya Agwatana, Ngee peni shi kaa bụtụ be elele ụjɛrụma,

5ama N zhɛ ma pana bululo ga n-ndumwa-zhɛ, iwɛnɛ ti bɛɛ zhɛ ma n dwa ụcɛbɛ na tizhagajɛ tu ga baa zhagajɛ ɛgbɛ ɛgbɛ.

6Ibɛ po Agwangwama hiɛŋ, Hiɛ hwụjɛ kaa iwɛnɛ bɛjɛmɛ-bụ-ụshɛrɛya ga bo orugwusu jɛmɛ?

7Asha Agwatana zha shɛ a pana suu atwa na bee teri, a na a suyana bụ tu ụjita tu uwaŋna n-ndumwa-zhɛ, tu baa shɛlaga iwɛ ya aba ni isɛbwɛ-ti'ima?

8Mo hi mbiso maa, bi zhɛ ba pana aŋ n-ndumwa-zhɛ kakayɛ. Ama aka na ti Yɛu Bụtụ zhɛ be gwure, bi tɛ zhɛ bo jitono rishe-tɛtɛtana nu unyizo ga kaa?

N-ndumwa Tumanganjɛ iwɛ Bufarisi ne Bile-bụ-ụdalụ

9Ge Jisus mangangane atwa oko a na mama tɛtanɛ-rishe maa aba shɛ atwa tiririri, a na ngbaracɛ atwa vwɛ cwɛŋ n-ndumwa mu ga, bɛɛ hiɛŋ,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10Atwa oko eyebi munji nu Umwono wa Agwatana maa a njɛ adua, bụtụ bu ko shɛ Bufarisi, bụtụ bi yebi shɛ bile-bụ-ụdalụ.

11Bufarisi ata shikeni baa mama ndanɛ adua, bɛɛ hiɛŋ, Agwatana, N njɛ ugwoje bu, iwɛnɛ Ngaa shɛ shɛ gana atwa vwɛ, a na shɛ atwa tuhwulo, na atwa orugwusu, na anjɛ-tuwɛle, kwo kaa gana bile-bụ-ụdalụ ga.

12Ma nda ezumi kpalụ yebi ulade ulade, Ama pana Agwatana iyi-umpwa mi elele.

13Ama bile-bụ-ụdalụ ata shikeni taa dụlụ, bi eri shi ba shapa eshe ubwa okwo na azuba, ama bu po agba ubwa iyi, bɛɛ hiɛŋ, Oo Agwatana, hioko inyɛmɛnyɛmɛ mi Gamba bụtụ-bi-iwɛwɛ.

14Ge Jisus hiɛŋ aŋ, Mo hi mbiso maa, Bile ata bụ ụdalụ ji ni ihwɛ ibwɛ nu n-ndumwa-zhɛ uhwuri Bufarisi ata. Iwɛnɛ po bụtụ be elele na meme mungicinji, ɛ zhɛ e zucinje bu, bụtụ be elele na kaa meme zucinje, ɛ zhɛ o mungicingo bu.

Ge Jisus Peni Miaụŋ mu Tiweewee Uwebiye

(Mat 19:13-15; Mak 10:13-16)

15Nazhɛ atwamwa suje miaụŋ mu tiweewee pi Jisus maa tumongono mu. Ama aka na te eseshi-iyi ubwa kwụbɛ aŋ, ee tezhigeni aŋ.

16Ama ge Jisus suyanɛ eseshi-iyi ubwa pu bwa, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Lono ma maa miaụŋ mu tiweewee mi zhajɛ pi mi. Ta lakana aŋ ma o. Iwɛnɛ ta Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana tɛ shɛ ma tu atwa gana ga.

17Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, bụtụ be elele na le shi Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana gana yɛu ticwɛŋ, bi zha shɛ bo tono na tuba kwukwuŋ.

Iwɛ Bɛzhɛgba

(Mat 19:16-30; Mak 10:17-31)

18Nazhɛ uhiu we Eju uko heŋteni Jisus, bɛɛ hiɛŋ, E-Bimbisegeni bi biye, imbe Ngɛɛ zhɛ ma nda maa ma 'yaga uraiŋ unyizo-nomm?

19Ge Jisus heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Uwembe po ɛbi n hiɛŋ, Bụtụ bi biyee? Za bụtụ be elele na shɛ bụtụ bi biye o, semi Agwatana kiri.

20Bi mepi unu-tupana ata na hiɛŋ: Ta kwụna bụtụ o, To zundo izunde o, Ta la tiseyida tu tukata o, Pana shibi keeni nobu ụjɛrụma.

21Nazhɛ bụtụ ata jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Okwo taa aka na Ngaa ta shɛ yɛu tisemberi, Ma hwuga-unu onu-tupana ga hwɛɛ.

22Ama aka na ti ge Jisus hwụjɛ iwɛ ɛtɛ baa jɛmɛ, bɛɛ hiɛŋ bụ, Iyi ike ta bu 'nyananɛ. Zhaga sanga iyi elele nɛ abɛ 'yajɛ, maa suji ukwuribi ata peni okofwo, nazhɛ ɛbi zhɛ ba 'yaga uduciya na azuba, nazhɛ zhajɛ n 'wa.

23Ama aka na ta bụtụ ata hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, yaa gwumanɛ bụ tebiye, iwɛnɛ tu baa 'yajɛ uduciya duwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

24Aka na ti ge Jisus kwụbɛ maa i gwumanɛ bụ tebiye, bɛɛ hiɛŋ, Hioko ma gana
na ti yaa 'yaganɛ azhɛgba ikɛnyi maa e teni na Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana!

25I zasa iwɛ maa irihende duri ni inyɛnu yo otulo, i ci gana na maa bɛzhɛgba
teni na Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana o.

26Nazhɛ atwa na hwụjɛ iwɛ ɛtɛ hiɛŋ, Asha gaaba eri bo bino yaa?

27Ge Jisus jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, Iyi nɛ atwa eri shi a nda, Agwatana tuba eri a nda iŋ.

28Nazhɛ ga Pita hiɛŋ bụ, Hioko, ti genjii iyi tu ye elele atu bu 'wa.

29Ge Jisus hiɛŋ aŋ, Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, Bụtụ be elele na genji ihwɛ
ibwɛ, te biyikwo bwa, ta miaụŋ-mo-bino bwa, ta atwa na meci bu, ta miaụŋ mu
bwa, iwɛ Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana.

30Bi zhɛ ba lashɛga hwuŋ iyi nɛ hwuri gana ata na aka ga, bɛɛ zhɛ kaa ba
lashɛganana hwuŋ uraiŋ unyizo-nom na aka ye e ci.

Ge Jisus Dumananɛ iwɛ Tu'wo tu Bwa

(Mat 20:17-19; Mak 10:32-34)

31Ge Jisus suji eseshi-iyi ubwa umpwa-na-ba-eyebi geri bu ko, bɛɛ hiɛŋ aŋ,
Hioko ma, ti zhɛ umungwo Jɛrusalɛm. Iyi elele nɛ egesere 'nywotwo la iwɛ Yɛu
Bụtụ zhɛ yɛ sɛ hwɛɛ.

32Iwɛnɛ tɛ ɛ zhɛ a shapa bụ a pana atwa na shɛ shɛ Eju, ɛ zhɛ a nda bu asada, ɛɛ
zhɛ a twaga bu, ɛɛ zhɛ o zwogono bu mecemi;

33Ɛ zhɛ o kwuto bu, ɛɛ zhɛ a kwụna bụ, ama bi zhɛ bɛ hiɛ nụ ụjita ụtatụ.

34Ama eseshi-iyi ubwa eshiciji shi iyi nɛ baa jɛmɛ okwo ike, n-ndumwa ma ata
kaa mu swakanɛ aŋ, e mepi shi ijiji ecilo iyi nɛ baa jɛmɛ o.

Ge Jisus Nɛnjɛ Olubo Oko

(Mat 20:29-34; Mak 10:46-52)

35Ti ge Jisus gwumwonu nu Jɛriko, to olubo oko jɛjɛ nu ụzalụ uhwaŋna ba lụpa
iyi.

36Aka na to olubo ata hwụjɛ ta atwa ofwugwo a kashaka, bee heŋteni iyi nɛ teni.

37Ee mbishi bu, ɛɛ hiɛŋ, Ge Jisus Bụtụ bu Nazarɛt ubwa zhɛ tɛkashɛka.

38Baa uganɛ, bɛɛ hiɛŋ, E-Jisus, gabụ Yɛu Devid, hioko inyɛmɛnyɛmɛ mi!

39Nazhɛ atwa na hwuri umbe tazhɛganɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ bụ, Nama saiŋ. Ama bi keeni
nazhɛ n'ungwa duwa, bɛɛ hiɛŋ, Gabụ Yɛu Devid, hioko inyɛmɛnyɛmɛ mi.

40Ge Jisus shikeni, bee peni atwa ata unu maa, ga shapɛrɛganɛ bụ bụtụ ata. Aka
na to olubo ata gwumwongonu, ge Jisus heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ,

41Imbe aba jala maa ma bu ndanaa? Olubo ata jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iyɛri, lono
maa ma kwụbanana uhwaŋna mu.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

42Ge Jisus hiɛŋ bụ, Hiokonono uhwaŋna bụ. Rishe rụ bụ tɛtɛtana ri bi bicinji.

43Gunu ata bee hiekeneni hwaŋna ubwa, baa 'wa Jisus, baa shɛtana Agwatana. Aka na ta atwa ata kwụbɛ iŋ, aa shɛtanganɛ du Agwatana.

Luk 19

Ge Jisus na Zakios

1Ti ge Jisus teni Jɛriko, ti bɛɛ zhɛ ba kashɛka ụshɛpwụ ata.

2Bụtụ bu ko namba ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ ga Zakios. Bɛ shɛ uhiu we ele-ụdalụ, baa shɛ kaa bɛzhɛgba.

3Ba jalakaka maa kwụba Jisus maa mapa bụtụ na baa shɛ. Ama bi eri shi ba kwụba bụ, iwɛnɛ tu baa shɛ ikezhere, atwa ofwugwo ta kaa namɛ.

4Ibɛ po bee gezhiji geri bu umbe, bee munji ụ'wụ'wụ udurumi iwɛ maa kwụba bụ, iwɛnɛ ti ge Jisus zhɛ ba kashɛka nu uhwaŋna ata.

5Aka na ti ge Jisus ci apata, baa mbiyanɛ azuba baa kwụbɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ bụ, A-Zakios, kezhe kakayɛ. N zhɛ ma gɛga hwayɛ ga ni ihwɛ bu tilɛɛ.

6Ga Zakios kezhe ga kakayɛ, bee le Jisus nu unyasa.

7Aka na ta atwamwa kwụbɛ iŋ, ee kwuni tungwulongongo kpaaŋ aba, ɛɛ hiɛŋ, Ge Jisus hwulwo maa sha bugaiŋ ba bụtụ-bi-iwɛwɛ.

8Ama ga Zakios shikeni apata, bɛɛ hiɛŋ Agwangwama, Iyɛri, N zhɛ ma pana okofwo ashashɛ i'wɛŋnɛ mi. Yaa shɛ kaa Ngee leshiji la iyi elele no olugwo bụtụ be elele no tuhwulo, N zhɛ ma tụpanana bụ kpalụ neshi ya.

9Ge Jisus hiɛŋ bụ, Ubino teni hwayɛ ga ni ihwɛ gɛ iwɛnɛ abɛ shɛ du yɛu Abraham.

10Iwɛnɛ ti Yɛu Bụtụ zhajɛ maa jalakaka, maa bicingo du atwa na 'inɛ. (Mat 18:11.)

N-ndumwa Tumanganjɛ iwɛ Apamu Umpwa

(Mat 25:14-30)

11Aka na ta atwa ata hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, ge Jisus keeni aŋ n-ndumwa tumanganganɛ iwɛnɛ tu boo gwumwonu nu Jɛrusalɛm, keeni iwɛnɛ te e heŋshi du maa gunu ata ibɛ Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana ti zhɛ ta banɛ.

12Ge Jisus hiɛŋ aŋ, Uzhɛgba wa agwuma uko zhe na cɛnjɛ tu ko tu dụlụmɛ maa lɛshijɛ ụhwada tugwama tiya maa gwure.

13Baa suyanɛ miaụŋ-mu-ugondu ubwa umpwa, bee peni aŋ ukwuribi bɛɛ hiɛŋ aŋ, Na nda ma tihinya uuwa i ci aka na Ngɛɛ zhɛ me gwure.

14Ama atwa cɛnjɛ tu bwa a na to bu ni i'ime tumwanɛ eseci-i'ɛlɛ maa a 'wa bụ, ɛɛ hiɛŋ, Ti jeri shi maa bụtụ ga shɛ agwuma tu o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Aka na ti bɛɛ lɛshijɛ cɛnjɛ ta ata, bee gwure, baa tumwanɛ maa ga suyananɛ bu miaụŋ-mu-ugondu mu na bee peni la ukwuribi, maa kwụba gana na ta bụtụ bụtụ teni na tihinya tu bwa.

16Bụtụ bi hiiŋ zhajɛ, bɛɛ hiɛŋ bụ, Iyɛri, ukwuribi ata ebu m peni la, N teni du kpalụ umpwa.

17Bɛɛ hiɛŋ bụ, Okwu nu ugondu, bɛ shɛ yɛu-ugondu ibiye. Bu meme mbiseni maa bɛ shɛ yɛu-ugondu tɛcara ni iyi ticwɛŋ. 'Yaga ụhwada ashɛpwụ umpwa du.

18Bu na bi yebi zhajɛ du, bɛɛ hiɛŋ bụ, Iyɛri, ukwuribi ata ebu m peni la, N teni du kpalụ ta.

19Bɛɛ hiɛŋ bụ, 'Yaga du ụhwada ashɛpwụ a ta.

20Bụtụ bu tatụ zhajɛ, bɛɛ hiɛŋ bụ, Iyɛri, ukwuribi bu na Ngee kwungwuri la no tugwuno Ngaa intanɛ.

21Iwɛnɛ tu Ngaa njɛ inyɛsɛ bu, iwɛnɛ ta abɛ shɛ bụtụ na hweteni. Inɛɛ nɛ ebi shiri shi, ibɛ aba shapa, ofwo na kaa abu bɛrɛ shɛ apata obo gwubo.

22Ibɛ po agwuma-ihwɛ ibwɛ jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Gabụ yɛu-ugondu iwɛ, nu n-ndumwa mu unu bu Ngɛɛ zhɛ ma duma ụshɛrɛya bụ. Bi ge mepi hŋ maa Ma shapa inɛɛ nɛ Ngee shiri shi, maa Mo gwubo kaa inɛɛ nɛ Ngaa bɛrɛ shɛ?

23Iwembe po ebu zweni shi ukwuribi mu nu umwono-ukwuribi, maa aka na Ngee gwure, maa ma lashɛga uŋ keeni titeni tu bwaa?

24Bɛɛ hiɛŋ atwa na shikekeni apata, Lashɛga ma ukwuribi ata ni i'ɛlɛ ibwɛ, maa hi peni bụtụ ata ge teni kpalụ umpwa.

25Atwa ata hiɛŋ bụ, Iyɛri, bi 'yagawa kaa kpalụ umpwaa.

26Bɛɛ jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Mo hi mbiso maa, bụtụ na 'yajɛ iyi, ubwa ɛɛ zhɛ a kaana, ama bụtụ na zasa iyi, okwo inɛɛ nɛ baa ga 'yajɛ, ɛ zhɛ a lashɛga iŋ ni i'ɛlɛ ibwɛ.

27Ama iwɛ atwa i'ime mi, a na jeri shi la maa ma sha agwuma aba, suje aŋ ma epe, maa hiɛ kwụnɛ aŋ ne eshe mi.

Ge Jisus Teni Jɛrusalɛm

(Mat 21:1-13; Mak 11:1-11; Jon 12:12-19)

28Aka na ti ge Jisus jɛmɛ inɛ gɛ, bee hwuleni aŋ umbe ti bɛɛ zhɛ umungwo Jɛrusalɛm.

29Aka na tu boo gwumwonu ni Bɛtifagi keeni Bɛtani, na namɛ ni Ishɛmɛ Buta. Baa tumwanɛ eseshi-iyi ubwa eyebi utumwa.

30Bɛɛ hiɛŋ eseshi-iyi ata ubwa, Zhaga ma nu ụshɛpwụ ga namɛ geri-be-eshe hiŋ, gunu na ohio tono uŋ, hi zhɛ hia kwụba biywoywo bi izhinyɛci bu ko na ee umpi, na bụtụ be elele ta sụcɛ shɛ kwukwuŋ. Tufwurinje bu ma, hi zhajɛ nu bwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

31Yaa shɛ bụtụ be elele ihi heŋteni hwayɛ, bɛɛ hiɛŋ, Iwembe po ohio tufwurungo buu? Hiɛŋ bu ma, Agwangwama ubwa 'yajɛ uhwugwa nu bwa.

32Nazhɛ atwa ata baa tumwanɛ sanɛ ga, aa kwụbɛ gana na ti bee ge mbishi aŋ.

33Gana na to o tufwurungo biywoywo ata bi izhinyɛci, shɛgwuma shɛ bwa shi hiɛŋ aŋ, Iwembe po ohio tufwurungo biywoywo bi izhinyɛci ɛtɛɛ?

34Ɛɛ jishijɛ aŋ, ɛɛ hiɛŋ, Agwangwama ubwa 'yajɛ uhwugwa nu bwa.

35Nazhɛ aa shapɛ biywoywo ata bi izhinyɛci, ee petengeni otogwo aba na aba izhinyɛci ɛtɛ, nazhɛ ee peteni Jisus na aba ubwa.

36Tu baa suka bụ bɛɛ zhɛ, ee beri otogwo aba nu uhwaŋna.

37Aka na tu boo gwumwonu Ishɛmɛ ɛtɛ Buta tuzwo hwɛɛ, eseshi-iyi ofwugwo kwuni unyasa tɛnda kpaaŋ, aa shɛtana Agwatana na rụhwụŋ rụ 'wụtụ, iwɛ ugondu wa arụhwajɛ ụ'wụtụ elele na aa kwụbwa.

38Ɛɛ hiɛŋ, Zhemonjino ma Agwuma ata e ci ni izeci ya Agwangwama! Ga amɛ-olom nama na azuba ga Agwatana 'yaga ụjɛrụma ụ'wụtụ 'wụtụ.

39Afarisi oko a na namɛ na ashashɛ ufwugwo ata hiɛŋ bụ, E-Bimbisegeni, tazhɛgana eseshi-iyi bu maa a nama saiiŋ.

40Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Mo hi mbiso maa, yaa shɛ atwa ga namɛ hwayɛ saiiŋ, asha atayɛ ga zhɛ a ugana.

Ge Jisus twanɛ Jɛrusalɛm U'wo

41Aka na ti ge Jisus bo gwumwonu nu ụshɛpwụ ata, baa kwụbɛ uŋ, baa twanɛ uŋ u'wo, bɛɛ hiɛŋ,

42Yaa shɛ ehi go mopwo hwayɛ ga ni ikɛnyi hiŋ iyi nɛ shɛ amɛ-olom! Ama ihi swakanɛ hwuwayɛ go iwɛ maa kede hiɛ kwụbɛ iŋ ne eshe hiŋ o.

43Aka e ci ba, ta atwa i'ime hiŋ zhɛ ma hi ma ni i'wɛŋnɛ ujasa, ɛ zhɛ ma hi kapa o rungwutwonu geri elele.

44Ɛ zhɛ mo hi iricingo hwɛɛ, ta atwa elele na zweni na amɛ na amɛ uba hiŋ. A zha shɛ a ganga utayɛ okwo uko maa u patana na azuba unya o, iwɛnɛ te hi mepi shi aka na Agwatana mo hi bicingo.

Ge Jisus Teni nu Umwono wa Agwatana
(Mat 21:12-17; Mak 11:13-19; Jon 2:13-22)

45Nazhɛ ge Jisus teni nu Umwono wa Agwatana, bee kwuni atwa na a sanga iyi, na atwa na a sa iyi apata tu'unzo, bɛɛ hiɛŋ aŋ,

46E 'nywotwo ɛɛ hiɛŋ, Umwono mu zhɛ wa sha umwono wa adua; ama hia nda uŋ tuba ụpangwụ wa ashɛrɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

47Iyi-heri iyi-heri ge Jisus bo mbisogono atwa iyi nu Umwono wa Agwatana;
ama ehiu onongbo, ne embesegeni Undwa, a jalakaka maa ge ehwurembe aba
mbiyeni aŋ maa a kwụnɛ bụ.

48Ama a kwụbɛ shɛ kaa iyi nɛ shɛ maa a njɛ bụ, iwɛnɛ ta atwa ata kpaaŋ a
shɛlaga iwɛ ubwa tebiye.

Luk 20

E Heŋteni Jisus iwɛ Ụhwada Ubwa

(Mat 21:23-27; Mak 11:27-33)

1Jitoo ko ti ge Jisus bo mbisogono atwa iyi nu Umwono wa Agwatana, baa
ananga kaa du Anabarɛ Ebiye, ibɛ ehiu onongbo, ne embesegeni Undwa, zhajɛ
pu bwa, ɛɛ hiɛŋ bụ,

2Iti mbishi ụhwada na aba ndangana ijɛ kpaaŋ, okwo gaaba kwuŋ ubu peni
ụhwada gaa?

3Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ mo hi hoŋtono tugwo du iheŋtene ike maa
hi n tɛrɛ.

4Cee kwuŋ ubaptizim ata ga Jon njɛ la atwa banɛɛ? Na azuba suu waa banɛ,
okwo no olugwo atwa waa banɛ?

5Aa njɛ ushaura abaaba, ɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ ɛti hiɛŋ hwayɛ, Na azuba waa banɛ, bi
zhɛ bɛ hiɛŋ, Iwembe po ahiɛ tɛtanɛ shɛ iwɛ ubwa rishee?

6Yaa shɛ kaa ɛti hiɛŋ hwayɛ, No olugwo atwa waa banɛ, atwa ga zhɛ ma tu
tagana atayɛ kpaaŋ aba. Iwɛnɛ ta a tɛtanɛ-rishe maa ga Jon shɛ bigesere.

7Nazhɛ ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Ti mepi shi olugwo na waa banɛ o.

8Ge Jisus hiɛŋ aŋ, Asha N zha shɛ mo hi mbiso du ụhwada na Ama ndangana ijɛ
kpaaŋ o.

N-ndumwa Tumanganjɛ iwɛ Ahwɛŋ-itimɛ

(Mat 21:33-46; Mak 12:1-12)

9Ge Jisus kwuni aŋ n-ndumwa mu ko tumanganganɛ, bɛɛ hiɛŋ, Bụtụ bu ko jwe
itimɛ ya afwafwa, bee peni ahwɛŋ-itimɛ oko igbɛtɛtɛ, baa sanɛ na cɛnjɛ ti nya
bee ilegeji.

10Aka na ta aka tụ'walụ ci, baa tumwanɛ yɛu-ugondu ubwa ike pa ahwɛŋ-itimɛ
ɛtɛ, maa a panɛ bụ tụ'walụ ta afwafwa tu na tɛ shɛ urobwo ubwa ni itimɛ ɛtɛ.
Ama ahwɛŋ-itimɛ ɛtɛ jibi bu, ee jicinji bu ni i'ɛlɛ yo ohondo.

11Baa tumwanɛ yɛu-ugondu inyɛ sasana, ee dibeneni bu, aa njɛ bụ ụpụrụsa, ee
jicinji bu du ni i'ɛlɛ yo ohondo.

12Baa tumwanɛ inɛ itatụ, bu na ata ubwa aa gwụcanjɛ, ee keri bu no tupohondo.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13Nazhɛ agwuma-itimɛ ɛtɛ ya afwafwa hiɛŋ, Imbe Ngɛɛ zhɛ ma nda aaŋ? N zhɛ
ma tumwana yɛu mi nɛ Omo lubo. Nekeshi aka na aa kwụbɛ bụ, ɛ zhɛ a muna
bu ụjɛrụma.

14Aka na ta ahwɛŋ-itimɛ ɛtɛ kwụbɛ ti yɛu ɛtɛ ye ci, aa mama hiaŋnụ, Bu na ga
ubwa ree shɛ bɛyɛ-bo-ogwu. Hwure tụ kwụnɛ bu ma, maa tu suji ma ogwu ata.

15Ibɛ po ee keri bu ni ipɛlu itimɛ ɛtɛ ya afwafwa, aa kwụnɛ bụ. Imbe ehi heŋshi
maa agwuma-itimɛ ɛtɛ ya afwafwa zhɛ ba nda atwa ataa?

16Bi zhɛ ba zha maa kwụna ahwɛŋ-itimɛ ɛtɛ, nazhɛ bɛɛ zhɛ ba shapa itimɛ ɛtɛ
ya afwafwa bo utogono anya atwa. Aka na ta atwa ata hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, ɛɛ hiɛŋ,
Kede i shɛ gana ata o! Ama ti ge Jisus ngbaracɛ aŋ, bee heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ,
Imbe shɛ ecilo iyi nɛ ee 'nyeci ni Iwɛ ya Agwatana, ɛɛ hiɛŋ:

17Utayɛ na omo-tuma menji aa lacɛ gana uzhobu, ubwa kaa zhɛ wa kwunanga
tuma ta ataa?

18Bụtụ be elele na leyiteni utayɛ ata, u zhɛ wa bwarataga bụ rukwu rukwu, ama
yaa shɛ kaa ubwa layɛtanɛ bụtụ be elele, u zhɛ wa naka bu gana upwupwutu.

Ushaura iwɛ Ukwuribi Ụdalụ

(Mat 22:15-22; Mak 12:13-17)

19Nazhɛ embisegeni Undwa keeni ehiu onongbo jelekeci Jisus na aka ata maa a
'imɛ bụ, ama a njɛ inyɛsɛ ya atwa. Iwɛnɛ te e mepi maa aba baa manganganɛ n-
ndumwa ma ata.

20Ibɛ po ee zweni bu igbɛtɛtɛ, aa tumwanɛ eyeleji aba, a na mama nda gana maa
a shɛ atwa tiririri, iwɛ maa a 'imɛ Jisus nu n-ndumwa mu na baa duma, maa e
shepi bu e peni ukpahiŋ ụhwada ugwomina.

21Nazhɛ eyeleji ata zhajɛ, ɛɛ hiɛŋ Jisus, E-Bimbisegeni, ti mepi maa iwɛ nɛ aba
duma keeni iyi nɛ obo mbisogono atwa namɛ ririri, bɛ njɛ shɛ iwɛ bu na atwa
tuzanga o, na tɛkana kaa obo mbisogono atwa uhwaŋna wa Agwatana.

22Ee heŋteni bu, ɛɛ hiɛŋ, Undwa leni suu maa tu na tụpa Sisa ukwuribi ụdalụ,
okwo u leni shi?

23Ama ge Jisus mepi i'inswɛ ya aba, bɛɛ hiɛŋ aŋ,

24M mbiseni ma de urinya uko ma kwụba. Gaaba 'yajɛ ụsụbwa ga keeni ti'nyeci
tu ga tu swanɛ epee? Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Ga Sisa.

25Nazhɛ ge Jisus hiɛŋ aŋ, Asha inɛɛ nɛ i shɛ inɛ Sisa, pana ma Sisa, inɛɛ nɛ kaa i
shɛ inɛ ya Agwatana, pana ma Agwatana.

26Ikɛnyi ya aba ci shi ya maa a 'imɛ bụ nu n-ndumwa mu bwa ne eshe atwa ata
o. Ajɛshɛgwa na bee peni aŋ dama aŋ, aa namɛ ya shiru.

Ushaura iwɛ Tihiɛ

(Mat 22:23-33; Mak 12:18-27)

© 2008 Bible Society of Nigeria.

27Asadusi oko a na hiɛŋ maa tihiɛ ta atwa na 'wi tu zasaba o, zhajɛ pi Jisus, ee unseni bu, ɛɛ hiɛŋ,

28E-Bimbisegeni, go Moses iti 'nyeteni, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ yɛu-bino bụtụ 'wi, baa ga 'yajɛ kaa biyikwo, bee meci shi yɛu nu bwa, gɛ yɛu-bino bwa zeni biyikwo ata tizhaada maa matanga yɛu-bino ɛtɛ bwa yɛu.

29Miaụŋ ma bụtụ bu ko mu namba mi cenje. Bu na bi hiiŋ zeni biyikwo, bee 'wi zawa yɛu.

30Nazhɛ bu na bi yebi zeni biyikwo ata, bee 'weeneni zawa yɛu.

31Bu na bu tatụ zeni bu. Gana go atwa ata ecenje zeni bu, ee 'wi zawa miaụŋ.

32Nu umɛwɛɛ ibɛ, biyikwo ata du 'wi.

33Biyikwo aba tuba bɛɛ zhɛ ba sha hwuŋ nụ ụjita tihiɛɛ? Iwɛnɛ po hwɛɛ aba ebe cenje kaa zono bu.

34Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Atwa unyizo ga a zana, aa pana tụmbụla.

35Ama atwa na lanɛ maa ɛ hiɛ hwuŋ maa a nama nu unyizo ye we ci, a zha shɛ a zana, okwo tụmbụla, a zha shɛ a pana o.

36A zha shɛ kaa o 'woonono, ama ɛ zhɛ a sha gana atumwa-azuba, a shɛ miaụŋ ma Agwatana, iwɛnɛ tɛ ɛ hiɛ no tu'wo.

37Go Moses ni ikɛnyi ibwɛ mbiseni caakwụ ni iwɛ ukokoto ata, maa Agwatana ɛ hicinjɛ atwa na 'wi, aka na tu baa suyanɛ Agwangwama na shɛ Agwatana Abraham, na Agwatana Azik keeni Agwatana Jekob.

38Bɛ shɛ shɛ Agwatana atwa na 'wi o, ama bɛ shɛ Agwatana atwa na a ya uraiŋ. Iwɛnɛ ta atwa elele shanɛ bu buumwa.

39Nazhɛ embisegeni Undwa oko jishijɛ Jisus, ɛɛ hiɛŋ bụ, E-Bimbisegeni, iyi nɛ abɛ jɛmɛ teni cɛŋ.

40Iwɛnɛ ta a zasa ya eshe-hwoo maa e heŋteni bu iheŋtene inyɛ elele.

Ge Jisus Heŋteni Aŋ iwɛ Krast

(Mat 22:41-46; Mak 12:35-37)

41Nazhɛ ge Jisus hiɛŋ aŋ, Nanaa tuba atwa oko hiɛŋ maa ga Krast shɛ Yɛu Devidii?

42Ge Devid ni ikɛnyi ibwɛ jɛmɛ kaa nu Utakada Shɛzunga shɛ bwa, bɛɛ hiɛŋ,

43Agwangwama hiɛŋ Agwangwama mi, Gɛga nu u'ala ubiye mu uuwa i ci aka na Ngaa njɛ atwa i'ime bu iyi yɛ ɛvwɛvwɛjɛ mi tupatangana.

44Yaa shɛ ge Devid hiɛŋ bụ, Agwangwama, asha gana na ya baa ta shɛ yɛu ibwɛɛ?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Ge Jisus Tɛtaganɛ Aŋ Unu iwɛ Embisegeni Undwa
(Mat 13:1-36; Mak 12:38-40)

45Na tuhwulaga tu na atwa ata kpaaŋ hwulajɛ iwɛ Jisus, bɛɛ hiɛŋ eseshi-iyi ubwa,

46Na nda ma pece ne embisegeni Undwa a na a jala maa o no rungo no otogwo tuwururu, a na kaa o lubo a'walụ no ofwo udukwo, keeni ajɛjɛ ụjɛrụma no shimwono shɛ Tụ'ụlwatagwụ, keeni ofwo ebiye ni iyimɛyɛ tiya.

47Aba kaa o sugo i'wɛŋnɛ yo olulo a ya, aa nda adua ụnjɛswa tɛnda-te-eshe. Ɛ zhɛ a pana aŋ n-ndumwa-tụwụma mu na mu wụmanjɛ duwa.

Luk 21

Ukwuribi na Bululo Zweni ni Ikpɛtɛ Ukwuribi
(Mak 12:41-44)

1Ti ge Jisus shepi eshe ubwa, baa kwụbɛ ta azhɛgba o zwono apwaŋ aba ni ikpɛtɛ ɛtɛ ukwuribi.

2Baa kwụbɛ to bululo bu ko na shɛ bukofwo zweni anɛnɛ eyebi ni ibɛ.

3Nazhɛ bɛɛ hiɛŋ, Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, bululo ga na kaa shɛ bukofwo, bu zweni ukwuribi uhwuri aŋ kpaaŋ.

4Iwɛnɛ po kpaaŋ aba talajɛ iyi nɛ hwuleji aŋ, aa njɛ apalajɛma iwɛ apwaŋ Agwatana, ama inɛ biyikwo ga shɛ iyi nɛ 'nyananɛ bụ, bee zweni, ibɛ kaa shɛ iyi elele nɛ baa ga 'yajɛ.

Ge Jisus Hiɛŋ Ɛ Zhɛ a Nda Umwono wa Agwatana Ufwu
(Mat 24:1,2; Mak 13:1,2)

5Ibɛ atwa oko a dumanga iwɛ Umwono wa Agwatana na aa ndanjɛ tisemberi na atayɛ na pilanu, keeni iyi nɛ aa pana Agwatana. Ge Jisus hiɛŋ aŋ,

6Ijɛ ahiɛ ngbaracɛ bana hwɛɛ, aka zhɛ o to ta a zha shɛ a ganga utayɛ we elele maa u patana ni ihiŋhiŋ unya na aa zha shɛ o hwuŋzo epe.

Ụbaụta Keeni Tɛshɛka
(Mat 24:3-14; Mak 13:3-13)

7Ee heŋteni Jisus, ɛɛ hiɛŋ, E-Bimbisegeni, aka na kwuŋ ijɛ kpaaŋ zhɛ ya ndaa? Imbe kwuŋ zhɛ ya sha tusakana ta aka na ti ijɛ kpaaŋ zhɛ ya ndanganaa?

8Bɛɛ jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, No shiyono ma eshe, maa kede bụtụ be elele ihi inzhɛnjɛ o. Atwa ofwugwo zhɛ a zhajɛ ni izeci mi, ɛɛ zhɛ ɛ hiɛŋ, Gamba n shɛ bụtụ ata. Ɛɛ zhɛ ɛ hiɛŋ sasana, Aka gwumwonu ya. Ta 'wa aŋ ma o.

9Ama aka na ta ahia hwuga unabarɛ keeni rundu ra ajasa, kede inyɛsɛ ihiɛ shɛ o. I shɛ tilɛɛ maa ijɛ kpaaŋ i shɛ ya ndangana tugwo hiiŋ, ama shɛ ukwunanga ibɛ tɛ gunu ata o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

10Nazhɛ bɛɛ hiɛŋ aŋ, Udenji uko zhɛ wɛ hwɛyijɛ wa sukakana udenji unya;
tugwama tu ko ti zhɛ tɛ hwɛyijɛ ta sukakana tugwama ti nya;

11cɛnjɛ ti zhɛ to zhingotu duwa duwa no ofwo ofwo, ụngwụ ụwɛ keeni imunɛ-
tiya zhɛ ya bala, ti iyi inyɛsɛ keeni eseyida a'wụtụ na zhɛ a banɛ na azuba.

12Ama ɛ zhɛ ma hi ima, ɛɛ zhɛ ma hiɛ shɛka, ɛɛ zhɛ mo hi sugo no shimwono shɛ
Tụ'ụlwatagwụ, ɛɛ zhɛ mo hi zwono nu umwono-tishi; ɛɛ zhɛ mo hi sugo maa hi
shikono na agba shɛgwuma keeni egwomina iwɛ izeci mi, nazhɛ ijɛ kpaaŋ i njɛ.

13Ukwunanga ibɛ zhɛ ma hi shana ohwolu na maa hi n le tiseyida.

14Ama shiyono iŋ ma na shihaŋsa shi hiŋ, maa kede hi na imanga ajɛshɛgwa na
ɛhi zhɛ hia pana hwuŋ tobwolo aka ata te ci shi o.

15Gamba ni ikɛnyi mi N zhɛ ma hi pana hwuŋ ukpahiŋ keeni ti'inta tu na atwa
i'ime hiŋ zha shɛ a ala maa a sukakanɛ tụ, kwo kaa maa a njɛ ashamanjɛ ne hiŋ.

16Ama okwo atwa na ihi meci, ta miaụŋ-mo-bino hiŋ, ta atwa hiŋ, te eyejilo hiŋ,
ɛ zhɛ mo hi sugo a pana atwa maa a kwụnɛ atwa oko na ashashɛ hiŋ.

17Atwa elele zhɛ mo hi imo iwɛ izeci mi.

18Ama tuba okwo tihiŋzhe tu uhiuhiu hiŋ kwo bu ko zhashɛ ba nda ufwu o.

19Hi zhɛ hio bicingo araiŋ hiŋ tedure ni isɛbwɛ hiŋ ti'ima.

Ge Jisus Hiɛŋ Ɛ Zhɛ a Nda Jɛrusalɛm Ufwu

(Mat 24:15-21; Mak 13:14-19)

20Aka na ahiɛ kwụbɛ hwuŋ ta asaza rungwutwonu Jɛrusalɛm, nazhɛ ɛhi zhɛ hia
mapa maa ufwu ubwa tɛnda gwumwonu.

21Ga atwa na namɛ nu Judia gezheji na aka ata maa e zhe nu nshama; ga atwa
na zweni nu ụshɛpwụ beni; kede atwa na namɛ ne shihilo gwure maa e teni ya
na amɛ ụshɛpwụ o.

22Iwɛnɛ ta aka ata zhɛ a sha aka tụtụpana tụlụkpashɛ, iwɛ maa iyi elele nɛ oo
'nywotwo la i sɛ.

23Eyikwo na 'yajɛ shifubo, na anaa na 'wananjɛ miaụŋ mu na mu to subo, zhɛ a
nda hwuŋ adangboo! Tiriri tụ 'wụtụ keeni ulwapɛ tụpana zhɛ wa namana hwuŋ
atwa na namɛ na cɛnjɛ tu ga.

24Ɛ zhɛ a kwụna atwa aba oko no otokwobi, atwa ujasa zhɛ o sugo atwa oko a
pana edenji elele, atwa na shɛ shɛ Eju kaa zhɛ a fwundaka Jɛrusalɛm, uuwa i ci
aka na aka aba ulwa.

Tizhajɛ ti Yɛu Bụtụ

(Mat 24:29-31; Mak 13:24-27)

© 2008 Bible Society of Nigeria.

25Iyi tudama zhɛ ya nama nu uwaŋna, tu upiana keeni mkpasu. Edenji na namɛ
na cɛnjɛ tu unyizo ga zhɛ a nda ụbaụta keeni tiriri, a zha shɛ a mapa uhwaŋna
na shɛ maa o to iwɛ rundu ri itekwu keeni adanga ibɛ.

26Ugiriri zhɛ wa kala atwa iwɛ inyɛsɛ nɛ shɛ aŋ, iwɛnɛ ta a haŋsa iwɛ iyi elele
nɛ ye ci nu unyizo ga, iwɛnɛ tu ukpahiŋ na namɛ na azuba zhɛ wo zhingotu.

27Nazhɛ ɛɛ zhɛ a kwụba Yɛu Bụtụ ti bee ci nu udomu nu ukpahiŋ keeni ụjɛrụma
ụ'wụtụ.

28Ama aka na ti ijɛ kpaaŋ kwuni tɛndangana, ngbaraka ma azuba, shikicingo ma
ohiuhiu hiŋ, iwɛnɛ to tibicingo ti hiŋ tu na ɛɛ zhɛ mo hi bicingo tu gwumwonu.

N-ndumwa Tumanganjɛ iwɛ Ụ'wụ'wụ Uwowo

(Mat 24:32-35; Mak 13:28-31)

29Ge Jisus manganganɛ aŋ n-ndumwa, bɛɛ hiɛ, Hioko ma ụ'wụ'wụ uwowo keeni
i'wɛ'wɛ elele kpaaŋ.

30Aka na ti yee kwuni ambɛ ofwo tusaba, hi zhɛ hia mapa maa ushwo
gwumwonu okwo ee te hi mbishi shi.

31Gobwonu du yɛɛ zhɛ ya sha hwuŋ, aka na ta ahia kwụbaga ti ijɛ kpaaŋ ya
ndangana, asha mapa ma maa Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana tu gwumwonu.

32Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, atwamwa zha shɛ o hwuwowu tu'wo hwɛɛ ti
ijɛ kpaaŋ zhɛ ya ndangana o.

33Azuba keeni unyizo zhɛ a kashɛka, ama iwe mi zha shɛ ya kashɛka o.

No Shiyono Ma Eshe

34Na nda ma pece iwɛ ohiuhiu hiŋ, iwɛ maa kede iyi tiya, ni iyi tuswa keeni
oruwo iyi unyizo ga hwuleji shɛmɛ shi hiŋ o, shibwonu aka ata zhɛ mo hi jitono
hwuŋ eshigiri gana ugwuru.

35Gana ata yɛɛ zhɛ ya namana atwa elele no ofwo elele nu unyizo ga kpaaŋ na
aka ata.

36No shiyono ma eshe, na nda ma adua ɛgbɛ ɛgbɛ maa hi 'yaga ikɛnyi maa hi
benengeni ijɛ zhɛ ya ndangana bana kpaaŋ, iwɛ maa hi shikono na agba Yɛu
Bụtụ.

37Ge Jisus bo mbisogono atwa iyi nu Umwono wa Agwatana iyi-heri iyi-heri,
ama ba bana baa nama ni ishɛmɛ nɛ ɛɛ hiɛŋ, Ishɛmɛ Buta nụ ụrụmɛ elele.

38Ama atwa kpaaŋ a zha pu bwa nu Umwono wa Agwatana nu uvwungwa dididi
we elele maa a hwulaga iwɛ ubwa iyi-heri.

Luk 22

A Njɛ Ushaura Maa A 'Imɛ Jisus Ni i'inswɛ

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

(Mat 26:1-5; Mak 14:1,2; Jon 11:45-53)

1Aka na ti isene iyimɛyɛ uzawa Ifucingɛ, nɛ ɛɛ hiɛŋ, Iyimɛyɛ Tɛkashɛka gwumwonu.

2Nazhɛ ehiu onongbo ne embisegeni Undwa ajalakaka gana na ɛɛ zhɛ a nda maa a kwụnɛ Jisus, aba kaa a nda inyɛsɛ ya atwa.

Ga Judas Leni maa Sanga Jisus ne Tidere

(Mat 26:14-16; Mak 14:10,11)

3Na aka ata ge Setan teni na amɛ Judas na shɛ bụtụ bu ko na ashashɛ eseshi-iyi umpwa-na-ba-eyebi.

4Bee hwuri baa njɛ ushaura ne ehiu onongbo keeni edegeri gana na shɛ maa sangana bu aŋ ne tidere.

5Ibɛ po aa nda unyasa, aa twa-unu maa ɛ zhɛ a pana bụ ukwuribi.

6Baa jalakaka ya ohwolu na maa shapa bu pana aŋ, na aka na atwa ofwugwo zasaba.

Ge Jisus Mama Imanganga maa A Yɛ Iyimɛyɛ Tɛkashɛka

(Mat 26:17-25; Mak 14:12-21; Jon 13:21-30)

7Tụ ụjita iyimɛyɛ uzawa Ifucingɛ ci, aa kwụnɛ agwụdụ Isene Tɛkashɛka.

8Ge Jisus tumwanɛ Pita na Jon utumwa, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Zhaga imanganga ma Iyimɛyɛ Tɛkashɛka maa tɛ yɛ ma.

9Ɛɛ hiɛŋ bụ, Ce ubu kwụlanɛ maa ta imanga iiŋ?

10Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Hioko ma, aka na ohio tono nu ụshɛpwụ ga, hi zhɛ hia twa ne butubwenyi bu ko na 'waŋnɛ ihiulwe meni. 'Wa bu ma ni ihwɛ nɛ bee teni.

11Hoŋtono ma agwuma-ihwɛ ɛtɛ maa, Bimbisegeni hiɛŋ, Ce umwono wa agaiŋ na Ngɛɛ zhɛ ma ya iyimɛyɛ Tɛkashɛka ne eseshi-iyi mi namɛɛ?

12Nazhɛ bụtụ ata zhɛ mo hi mbisono umwono wa azuba ụ'wụtụ, na iyi ya ajɛjɛ tulonowoŋ. Apata ɛhi zhɛ hia imanga iŋ.

13Ee zhe, aa kwụbɛ ga gana na ti bee ge mbishi aŋ. Aa imanjɛ iyimɛyɛ ɛtɛ Tɛkashɛka.

Iyimɛyɛ Ụrụmɛ nɛ Agwangwama Peni Eseshi-iyi Ubwa

(Mat 26:26-30; Mak 14:22-26; Jon 11:23-25)

14Aka na ta aka ata ci, ge Jisus jɛjɛ na atumwa ubwa.

15Bɛɛ hiɛŋ aŋ, I n kwụlanɛ tebiye tebiye maa ma ya Iyimɛyɛ gɛ Tɛkashɛka ne hiŋ nazhɛ Ma nda ụbaụta.

16Mo hi mbiso maa, N zha shɛ ma ya iŋ ya ne hiŋ sasana uuwa i ci aka na iyi elele zhɛ ya ulwa na Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

17Aka na ti ge Jisus shepi ukwopi, baa njɛ ugwoje na Agwatana, bɛɛ hiɛŋ aŋ, M ma ma, swa uŋ ma hwɛɛ hiŋ.

18Mo hi mbiso maa, te kwuni na aka ga, N zha shɛ ma swa ya meni mụ tụ'walụ ta afwafwa uuwa i ci aka na Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana ti zhɛ ta zhajɛ o.

19Bee shepi ibrɛd, aka na tu baa njɛ ugwoje na Agwatana, boo dwonu iŋ, bee peni aŋ, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Inɛ gɛ shɛ tu'waba ti mi [tu na Nga ma pana iwe hiŋ, na nda ma inɛ gɛ iwɛ titeyinje ti mi.

20Gobwonu du bee shepi ukwopi na aba na te e hwuwi iyimɛyɛ ɛtɛ ụrụmɛ tiya, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Ukwopi ga shɛ unu ufwo tutwa ne mehieŋ mi mi, mu na Ama 'waŋ iwe hiŋ.]

21Ama hioko ma, bụtụ na zhɛ ma n shapa maa pana atwa, namba ne mi nu uteburu ga.

22Yɛu bụtụ zhɛ ya zhaga kaa gana na te e shiri iwɛ ubwa gom, ama bụtụ ata na ba sanga bu ne tidere zhɛ ba nda hwuŋ adangboo!

23Ee kwuni tumomo hoŋtongonu iwɛ bụtụ na zhɛ ba nda ijɛ na ashashɛ aba.

Ushaura iwɛ Bụtụ na Hwuri Binya

24Ibɛ ashamanjɛ ishijɛ na ashashɛ eseshi-iyi Jisus iwɛ bụtụ na hwuri binya tusara na ashashɛ aba.

25Ibɛ po ge Jisus hiɛŋ aŋ, Shɛgwuma sha atwa na shɛ shɛ Eju shɛ mama nda shɛgwangwama sha aba, atwa na 'yajɛ ụhwada wa aba mama suyana maa atwa na a nda iyi ibiye.

26Ama shɛ gana ata yaa shɛ na ashashɛ hiŋ o. Ama ga bụtụ na hwuri atwa vwɛ na ashashɛ hiŋ, i shɛ maa ubwa shɛ yɛu ya atwa vwɛ, bụtụ na kaa shɛ uhiu hiŋ, ga sha maa ubwa ba ndana atwa vwɛ iyi.

27Gaaba hwuri binya nu ụjɛrụmaa? Bụtụ na jɛjɛ ba ya iyimɛyɛ suu okwo bụtụ na ba ndana bu iyi? Shɛ bụtụ na jɛjɛ ba ya iyimɛyɛ suu? Ama N namɛ na ashashɛ hiŋ gana-bụ tụ na ba ndana atwa iyi.

28Ama ahiɛba hiɛ shɛ atwa na namɛ ne mi na aka tumanga te elele tu na tu ma manga.

29N zhɛ mo hi shilono Cɛnjɛ-ta-tugwama gana na Bishi mi n shileni,

30iwɛ maa hiɛ yɛ, hi swe nu uteburu mu na Cɛnjɛ-ta-tugwama ti mi. Ahiɛba kaa hi zhɛ hia gɛgaga hwuŋ nu n-ndwụtwụ maa hiɛ jɛmɛ ụshɛrɛya wa alamụ Isrɛl umpwa-na-ba-eyebi.

Ge Jisus Hiɛŋ, ga Pita Zhɛ ba Tala Ashamanjɛ maa bi Mepi Shi Bu o

(Mat 26:31-35; Mak 14:27-31; Jon 13:36-38)

© 2008 Bible Society of Nigeria.

31Ge Jisus hiɛŋ, A-Saimon, A-Saimon! Ge Setan lụpɛ tebiye maa ma hi hikita gana
na aa hikita ohiu.

32Ama M bu ndanɛ adua iwɛ maa kede rishe rụ bụ tɛtɛtana ri leyi o. Ama aka na
ɛbi jishirijɛ hwuŋ sasana pi mi, shikicingo miaụŋ-mo-bino bu.

33Ga Pita hiɛŋ bụ, Agwangwama, M mama 'imɛ kaa maa ma zhagaga na bu, okwo
nu umwono-tishi, kwo kaa no tu'wo.

34Agwangwama jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, A-Pita, N zhɛ mo bu mbiso maa, bi zhɛ ba
tala ashamanjɛ mi kpalụ tatụ nụ ụjita go maa bu m mepi shi nazhɛ alụma uganɛ.

Arɛta, nu Ulapa Keeni Utokwobi

35Ge Jisus hiɛŋ eseshi-iyi ubwa, Aka na Ngaa hi tumwanɛ la utumwa, Ngɛɛ hiɛŋ
ta 'waŋna ma arɛta ukwuribi o, tu ulapa, ta abida, i 'yajɛ suu iyi elele nɛ ihi
'nyananɛ la? Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Awo, i zasa iyi elele iti 'nyananɛ o.

36Ge Jisus hiɛŋ aŋ, Ama hwuwayɛ go, bụtụ na 'yajɛ ya arɛta ukwuribi, okwo
ulapa, ga shapa, bụtụ na kaa zasa, ga sanga utogwo ubwa maa sa utokwobi.

37Mo hi mbiso maa, i shɛ tilɛɛ maa gɛ iyi nɛ oo 'nywotwo iwe mi i sɛ, inɛ hiɛŋ, A
rɛcɛ bụ na atwa na bweji undwa. Tisɛ iyi elele nɛ oo 'nywotwo iwe mi kaa te ci
ba.

38Eseshi-iyi ubwa jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Agwangwama, hioko, otokwobi eyebi na.
Bɛɛ jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Ana ata gwumwa.

Ge Jisus Njɛ Adua
(Mat 26:36-46; Mak 14:32-42)

39Ti ge Jisus beni nu ụshɛpwụ ata, bee zhe ni Ishɛmɛ Buta, gana na tu baa shana
baa nda, eseshi-iyi ubwa 'wa bụ.

40Aka na ti ge Jisus ci apata, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Na nda ma adua, maa kede hi teni na
tumanga o.

41Nazhɛ bee meme deshigeni i ci ụdụlụ na bụtụ eri ba kala utayɛ, nazhɛ bee
kwuzhi baa njɛ adua, bɛɛ hiɛŋ,

42Ada, yaa shɛ yaa bu kwụlanɛ, asha shapa ukwopi ga ụbaụta no olugwo mi.
Ama shɛ nu ukwulana mu o, ama ga shɛ nu ukwulana bu.

43Nazhɛ butumwa banɛ na azuba bee keeni bu ikɛnyi.

44Tu baa namɛ na amɛ-tụhaŋtụ ata a'wụtụ, bee keeni adua tɛnda tebiye. Ibɛ po
ibwɛzu ibwɛ nɛ baa bwaza ya layaga na cɛnjɛ gana akpụsụlụ mehieŋ.

45Aka na ti bɛɛ ishijɛ na adua ata, baa zhajɛ no ofwo eseshi-iyi ubwa, bee jiteni
aŋ to o woto malabụ ma amɛ-tụhaŋtụ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

46Bεε hiεŋ aŋ, Iwembe po ohio woto malabụụ? Ishijε ma hiε njε adua, iwε maa kede hi teni na tumanga o.

A 'Imε Jisus

(Mat 26:47-56; Mak 14:43-50; Jon 18:3-11)

47Ti ge Jisus ta duma iwε etε, baa kwụbε ta atwa ofwugwo zhagajε na bụtụ ata εε hiεŋ go Judas, na shε bụtụ bu ko na ashashε eseshi-iyi ubwa umpwa-na-ba-eyebi, bee hwure umbe na aba. Boo gwumwonu ne Jisus maa ruwanε bụ.

48Ama ge Jisus heŋteni bu, bεε hiεŋ, A-Judas, na turuwanε suu εbi zhε ba sanga Yεu Bụtụ ne tidere?

49Aka na ta atwa na rungwutwonu Jisus kwụbε iyi nε ye ci, εε hiεŋ, Agwangwama, ta pa aŋ suu utokwobi?

50Ibε po bụtụ aba bu ko po yεu-ugondu Bunongbo bụ 'wụtụ utokwobi, bee vweri ụcεbε ubwa u'ala ubiye.

51Ama ge Jisus jishijε aŋ, bεε hiεŋ, Inε εtε gwumwa ya! Nazhε bee timengeni ụcεbε ata ubwa, baa nεnjε uuŋ.

52Ge Jisus hiεŋ ehiu onongbo, ne ehiu edegeri Umwono wa Agwatana keeni n-nyarε a na bananjε maa a 'imε bụ, Hi bananjε no otokwobi, ne shekwute maa hi n 'imε gana bεshεrε suu?

53Aka na Ama nama la ne hiŋ nu Umwono wa Agwatana iyi-heri iyi-heri, hi n timengeni shi o. Ama aka hiŋ na ya keeni ụhwada tishi.

Ga Pita Teri Ashamanjε maa bi Mepi Shi Jisus o

(Mat 26:57,58,69-75; Mak 14:53,54,66-72; Jon 18:12-18,25-27)

54Nazhε aa 'imε Jisus, ee zeriji bu ni ihwε Bunongbo bụ 'wụtụ. Ama ga Pita 'wa bu ne ekwunyi na hanga na dụlụmε nu bwa.

55Aka na ta a shanε ulwa na ashashε umwamwa ata, aa gεgajε hwεε aba, ga Pita jεjε du na ashashε aba.

56Ibε po yεu towo ugondu ike kwụbε Pita tu baa jεjε nu uhioko-hwaŋna ulwa ata, baa ngbaracε bu zenjizenji, bεε hiεŋ, Bụtụ ga namε du nu bwa.

57Ama ga Pita teri ashamanjε, bεε hiεŋ, E-biyikwo ga, m mepi shi bu o.

58Ti yaa namε fwalaa, binya bụtụ kwụbε bụ, bεε hiεŋ bụ, Bε shε du bụtụ bu ko na ashashε aba. Ama ga Pita hiεŋ bụ, A-bụtụ ga, shε Gamba o.

59Ti yaa namananε aka fwalaa, binya bụtụ jεmε ya ta 'yajε ikεnyi, bεε hiεŋ, Iwε-tεkana, bụtụ ga namε du ne Jisus, iwεnε po bụtụ bu Galili baa shε gom.

60Ama ga Pita jishijε bụ, bεε hiεŋ, A-bụtụ ga, M mepi shi iwε gε aba duma o! Gunu ata tu baa ta duma iwε εtε, alụma uganε.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

61Nazhɛ Agwangwama mbiyanɛ Pita, baa ngbaracɛ bụ. Nazhɛ ga Pita teyinje iwɛ ɛtɛ Agwangwama mbishi bu la, bɛɛ hiɛŋ, Bi zhɛ ba tala ashamanjɛ kpalụ tatụ nụ ụjita go maa bu m mepi shi o, nazhɛ alụma uganɛ.

62Ga Pita beni no tupohondo, bee tileni nu u'wo gboo.

Asaza Njɛ Jisus Asada
(Mat 26:67,68; Mak 14:65)

63Atwa na untanganɛ Jisus a nda bu asada, oo dubo bu.

64Ee uteji bu eshe, ɛɛ hiɛŋ, Utu dumanganɛ tigesere, gaaba ubu po iyii?

65Aa jɛmɛ tugbozhigo tu bwa tu ofwugwo ti nya.

E Zeriji Jisus no Ofwo Ajɛmɛ-ụshɛrɛya
(Mat 26:59-66; Mak 14:55-64; Jon 18:19-24)

66Nazhɛ n-nyarɛ ma atwa ata, te ehiu onongbo, te embisegeni Undwa ụlwatagwụ, ee zeriji Jisus no ofwo ajɛmɛ-ụshɛrɛya, gunu ga ti iyi kwuni tusuje, ɛɛ hiɛŋ Jisus,

67Yaa shɛ gabụ bɛ shɛ ga Krast, iti mbishi. Ama ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Okwo Ngee hi mbishi hwayɛ, hi zha shɛ hia tɛtana-rishe o.

68Ngee hi heŋteni hwayɛ kaa iheŋtene ike, hi zha shɛ hi mɛ n tɛrɛ, hi zha shɛ kaa hi ma n ganga.

69Ama te kwuni na aka ga, Yɛu Bụtụ zhɛ ya gɛga nu u'ala ubiye ukpahiŋ wa Agwatana.

70Nazhɛ kpaaŋ aba heŋteni bu, ɛɛ hiɛŋ, Asha gabụ suu bwonu bɛ shɛ ya Yɛu ya Agwatana? Bɛɛ jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, hi teni cɛŋ, tɛ hi hiɛŋ Gamba n shɛ bụ.

71Nazhɛ ɛɛ hiɛŋ, Ukekeshi eseyida to tu to waa hŋ hwuwayɛ go? Tu hwugwa kaa ni ikɛnyi tu tu baa dumwa nu unu ubwa ni ikɛnyi ibwɛ.

Luk 23

E Zeriji Jisus na Agba Pɛilat
(Mat 27:1,2,11-14; Mak 15:1-5; Jon 18:28-38)

1Nazhɛ ɛɛ ishijɛ kpaaŋ aba, ee zeriji Jisus pu Pɛilat.

2Ee kwuni bu ụshɛrɛya tupatangana, ɛɛ hiɛŋ, Tu to bụtụ ga ugbe tu baa inzhanga udenji tu, baa lakana aŋ maa a cɛpɛ Sisa ukwuribi ụdalụ. Bɛɛ hiɛŋ maa ubwa ni ikɛnyi ibwɛ i shɛ ga Krast agwuma!

3Ga Pɛilat heŋteni Jisus, bɛɛ hiɛŋ, Gabụ suu bɛ shɛ Agwuma Eju? Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Gabụ du bu dumwa ya.

4Ga Pɛilat hiɛŋ ehiu onongbo keeni atwa ata ofwugwo, N kwụbɛtanɛ shɛ bụtụ ga tụwụma o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

5Ama a uganɛ ɛɛ hiɛŋ, Bo vwundotongo atwa ni imbisegeni ibwɛ no ofwo elele nu Judia, bee kwune iŋ na cɛnjɛ tu Galili uuwa i ci epe.

E Zeriji Jisus na Agba Hɛrod

6Aka na ti ga Pɛilat hwụjɛ iwɛ gɛ, bee heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Bugalili suu bụtụ ga shɛ?

7Aka na ti ga Pɛilat mepi maa ge Jisus banɛ na cɛnjɛ tu na gɛ Hɛrod 'yajɛ ụhwada tuba, baa tumwanɛ bụ pi Hɛrod na namɛ du nu Jɛrusalɛm na aka ata.

8Aka na ti gɛ Hɛrod kwụbɛ Jisus, baa njɛ unyasa duwa, iwɛnɛ tu baa ga na hwuga unabarɛ ubwa cala, baa ga jala kaa du maa kwụba bụ, baa ngbaracɛ uhwaŋna maa du kwụba ụrụhwajɛ uko na ge Jisus zhɛ ba nda.

9Ga Pɛilat heŋtengeni Jisus iheŋtene ifwugwo. Ama ge Jisus jishijɛ shɛ bu o.

10Ehiu onongbo ne embisegeni Undwa shikekeni apata, aa patangana Jisus ụshɛrɛya ikɛnyi ikɛnyi.

11Nazhɛ gɛ Hɛrod na asaza ubwa ngbaracɛ du Jisus cwɛŋ, aa nda bụ asada; ee urigeni bu utogwo uko na pilanụ tebiye, nazhɛ bee gwuricinji bu pu Pɛilat.

12Ibɛ po ata Hɛrod na Pɛilat a shɛ ya tiyejilo jita ata, shibwonu a ga lacɛmɛ shɛ la na binya o.

Ga Pɛilat Utegeni Aŋ Jisus maa E Tegeni bu Nrɛ nu Ụ'wụ'wụ-ubatanɛ

(Mat 27:15-26; Mak 15:6-15; Jon 18:39—19:16)

13Ga Pɛilat suyanɛ ehiu onongbo, ne ehwurembe keeni atwamwa.

14Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Hi zɛrijɛ bụtụ ga pi mi, ɛhi hiɛŋ maa ba inzhanga atwa. Kwụba ma gana na tu Ngaa jɛmɛ ụshɛrɛya ubwa ne eshe hiŋ, N kwụbɛtanɛ shɛ bụ tụwụma ti iyi nɛ ehi peteni bu ụshɛrɛya ibɛ o.

15Okwo gɛ Hɛrod, bụ kwụbɛ shɛ du o, ibɛ po bee gwuricinje bu pu tu. Kwụba ma, bɛ njɛ shɛ iyi nɛ lanɛ tu'wo.

16Ama N zhɛ mo dubo bu, maa Ma ganga bụ.

17[I shɛ kaa tilɛɛ maa ga Pɛilat bacɛnganɛ aŋ bụtụ bu ko bu umwono-tishi na aka Isene Tɛkashɛka.]

18Ama a uganɛ hwɛɛ aba, ɛɛ hiɛŋ, Kwụna bụtụ ga. Ama itɛ bacɛnganɛ Barabas.

19E shiyeni kaa Barabas ata nu umwono-tishi iwɛnɛ tu baa bɛrɛ ujasa na kwụnɛ atwa nu ụshɛpwụ ata.

20Ga Pɛilat dumananɛ iwɛ, iwɛnɛ ti yaa kwụlanɛ bụ maa ganga Jisus.

21Ama a uranjɛ n'ungwa, ɛɛ hiɛŋ, Tagana bụ nrɛ nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ! Tagana bụ nrɛ nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ!

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

22Ga Pɛilat hiaŋnanɛ aŋ na aka tatụ, Iwembe poo, iyi iwɛ imbe kwuŋ baa njɛɛ?
N kwụbɛ shɛ iyi nɛ baa njɛ waŋnɛ tu'wo. Ama N zhɛ mo dubo bu nazhɛ maa
ganga bụ.

23Ama ee keeni tụdụma na rụhwụŋ rụ 'wụtụ, maa ge tegeni bu nrɛ. Ibɛ po
rụhwụŋ ra aba keeni ma rụ rụ ehiu onongbo rụ lasụ Pɛilat.

24Nazhɛ ga Pɛilat leni maa nda gana na ɛɛ hiɛŋ bụ.

25Bee becingeni aŋ bụtụ na aa lụpɛ bụ, ubwa shɛ bụtụ ebe ee ge shiyeni nu
umwono-tishi iwɛnɛ tu baa bɛrɛ ujasa na kwụnɛ atwa. Ama bi shepi Jisus bee
peni aŋ maa a njɛ bụ gana na kwụlanɛ aŋ.

E Tegeni Jisus Nrɛ nụ Ụ'wụ'wụ-ubatanɛ

(Mat 27:32-44; Mak 15:21-32; Jon 19:17-27)

26Gana na te e zeriji Jisus, ɛɛ zhɛ nu uhwaŋna, aa 'imɛ Saimon bụtụ bu Saren, tu
baa banɛ ne ehilo, ee peteni bu ubatanɛ ata maa 'waŋna uŋ u 'wa Jisus ne
ekwunyi.

27Atwa ofwugwo ụ'wụtụ te eyikwo ofwugwo a na 'wa Jisus, a pa shɛgba sha aba
iyi, ee zweneni bu u'wo gboo!

28Ti ge Jisus mbiyanɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ aŋ, A-miaụŋ-mo-o mu Jɛrusalɛm, ta ma twana
ma u'wo, ama na mama twana ma u'wo keeni u'wo miaụŋ mi hiŋ.

29Iwɛnɛ ta aka oko zhɛ o to hwuŋ, tɛ ɛ zhɛ ɛɛ hiɛŋ, O'ulo keeni eyikwo na 'waŋnɛ
shɛ miaụŋ mu na mo subo kwukwuŋ gwoje.

30Na aka ata ɛ zhɛ o kwuno nshama keeni tingbekwu tihiɛŋ, Utu layɛtanɛ maa
hi tu urigeni.

31Yaa shɛ aa nda ijɛ nụ ụ'wụ'wụ ulom, asha imbe tuba zhɛ yo jitono ụ'wụ'wụ
uhwoo?

32Ee zeriji atwa awɛ eyebi maa a kwụnɛ aŋ ne Jisus.

33Aka na te e ci ofwo ata ɛɛ hiɛŋ izeci aba, Ukokolo uhiuhiu, apata ee tegeni Jisus
nrɛ nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ, na atwa ata awɛ eyebi, bu ko namɛ nu u'ala ubiye
ubwa, bu na bi yebi namɛ nu u'ala ugwulwo ubwa.

34Ge Jisus hiɛŋ, Ada, gangana aŋ, iwɛnɛ te e mepi shi iyi nɛ aa nda. Nazhɛ oo
dwotwogonu i'wɛŋnɛ ibwɛ ni icɛcɛ tu'waŋ.

35Atwamwa shikekeni apata aa ngbaracɛ bụ. Ehiu o sumono bu du, ɛɛ hiɛŋ, Bi
bicinji anya atwa, asha go momo bicingo, ti yaa shɛ ubwa shɛ ga Krast ata na
Agwatana teri.

36Asaza a nda bu du asada, aa zhajɛ pu bwa, ee peni bu meni mụ tụ'walụ ta
afwafwa mu na mi sembi, ɛɛ hiɛŋ,

37Yaa shɛ gabụ bɛ shɛ Agwuma Eju, asha meme bicinji.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

38E 'nyeci ti'nyeci tu ko, ee peteni na azuba uhiuhiu ubwa, εε hiεŋ, BỤTỤ GA
UBWA SH Ɛ AGWUMA EJU.

39Nazhε bụtụ bu ko na ashashε atwa ata awε a na swacε apata nu bwa
dumanganε bu du n-ndumwa mụ wε, bεε hiεŋ bụ, Shε gabụ suu bε shε ga Krast
ata, meme bicinji, maa iti bicinji du.

40Ama uyebi ubwa jishijε bụ, bee tezhigeni bu, bεε hiεŋ, Bε njε shε suu inyεsε
ya Agwatana, gana na te e bi peni n-ndumwa-tụwụma mu ko mu ko nu bwa?

41Iyi nε teni cεŋ ni iyi nε atε njε, ibε gεnεnε aa tu tụpana itεpwε ibε, ama bụtụ
ga njε shε iyi iwε kwukwuŋ o.

42Bεε hiεŋ Jisus, N teyinje aka na ebi ci Cεnjε-ta-tugwama tụ bụ.

43Ge Jisus jishijε bụ, bεε hiεŋ, Iwε-tεkana Omo bu mbiso maa, te kwuni nu
hwayε ga, bi zhε ba nama ne mi nu Paradais.

Tu'wo ti Jisus

(Mat 27:45-56; Mak 15:33-41; Jon 19:28-30)

44Ti yee ci gana uwaŋna tishikoko, nazhε tishi tu layε nu unyizo kpaaŋ, uuwa i
ci aka na tu uwaŋna yinganε.

45Uwaŋna te shi ya o, ibεgεlε tugwuno nε ee kepi odubo amε Umwono wa
Agwatana bagwụ na ashashε.

46Ge Jisus uganε duuwa, bεε hiεŋ, Ada, M bi peni ihwungwε mi. Aka na tu baa
jεmε iwε εtε, baa dwa ihwungwε.

47Aka na tu uhiu wa asaza dipi-yebi kwụbε ijε kpaaŋ, baa shεtanε Agwatana,
bεε hiεŋ, Iwε-tεkana, bụtụ ga ubwa ga shε bụtụ bi tiririri.

48Aka na ta atwa elele na ụlwatagwụ no ofwo igbεtεtε εtε kwụbε iyi elele nε
teni, ee gwuri nu nhwaŋ ma aba, aa pa shεgba sha aba iyi.

49Ama atwa elele na ge mepi bu, te eyikwo na banε nu Galili a na ga zhagaga nu
bwa, shikekeni taa dụlụ, aa ngbarakacε ijε εtε kpaaŋ.

E Ni Ru'wo ri Jisus

(Mat 27:57-61; Mak 15:42-47; Jon 19:38-42)

50Bụtụ bu ko na εε hiεŋ izeci ibwε go Josεf na banε Arimatia, na shε ụshεpwụ
we Eju. Bu namε na ajεmε-ushaura, bε shε bụtụ bi biye keeni bụtụ bi tiririri.

51Bi leni shi ni iyi nε ee heŋshi kwo kaa ni iyi nε aa njε o. Bε shε bụtụ na du ba
nda ashεlatụ Cεnjε-ta-tugwama ta Agwatana.

52Bee zhe pu Pεilat, baa lụpε bụ ru'wo ri Jisus.

53Bee kezhicinje ru, bee pipi ru no tugwuno ti ilinεn, bee ni ru nu u'uye na ee ge
te ni shi bụtụ kwukwuŋ, unaa na bee ge hini nu utayε uko ụ'wụtụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

54Jita ata shɛ ụjita tumama imanga tu Ụjita-ụhinjanụ na vwɛ beyi.

55Eyikwo na banɛ la nu bwa nu Galili a na 'wa bụ, kwụbɛ u'uye ata gana na ee ni ru'wo ru bwa.

56Nazhɛ ee gwure, aa imanjɛ iyi nɛ 'yajɛ ụhiụŋ ubiye keeni umuru. Oo to ụhinjanụ nụ Ụjita-ụhinjanụ gana na tu unu-tupana ibɛ namɛ.

Luk 24

Tihiɛ ti Jisus

(Mat 27:57-61; Mak 15:42-47; Jon 19:38-42)

1Ti iyi heri ji ta bu ulade nu uvwungwa dididi, ibɛ eyikwo ata imanjɛ iyi nɛ 'yajɛ ụhiụŋ ubiye, ee zhe nu u'uye ata.

2Aa kwụbɛ maa utayɛ ata ushigwowo nu u'uye ata,

3ama aka na te e teni nu bwa, a kwụbɛ shɛ ru'wo ra Agwangwama Jisus o.

4Gana na ti iwɛ ɛtɛ dama aŋ, eshigiri, aa kwụbɛ ta atwa eyebi a na uregeni tugwuno tu na ta ta paawụụ, shikekeni to dongonu aŋ.

5Ibɛ po inyɛsɛ shɛ aŋ, oo to bizhiri. Nazhɛ atwa ata hiɛŋ aŋ, Iwembe po ahia jalakaka bụtụ na shɛ buumwa na ashashɛ atwa na 'wii?

6Bu zaba ya epe o, bi hiwa. Teyinje ma gana na bee hi mbishi la tu baa ta namɛ ne hiŋ nu Galili, maa:

7I shɛ tilɛɛ maa e shepi Yɛu Bụtụ e peni atwa-iwɛwɛ, maa o to bu nu ubatanɛ, nazhɛ bɛɛ zhɛ bɛ hiɛ nụ ụjita ụtatụ.

8Nazhɛ ee teyinje ga maa bɛ jɛmɛ la iwɛ ɛtɛ.

9Nazhɛ ee genji u'uye ata, ee gwuri ee mbishi eseshi-iyi ubwa umpwa-nu-boo-ko, keeni atwa vwɛ iwɛ ɛtɛ kpaaŋ.

10Eyikwo ata shɛ ge Meri Magdala, no Joana, ne Meri bino Jemis, na anya eyikwo a na vwɛ, aba mbishi atumwa iwɛ ɛtɛ.

11Ama n-ndumwa ma aba mu shanɛ atumwa ata gana iwɛ tisashɛ, a tɛtanɛ shɛ mu rishe o.

12Ama ga Pita gezhiji bee zhe nu u'uye ata. Bee hikeni, baa kwụbɛ maa tugwuno ta ata ti ilinɛn kiri ti tileni, bee hwuri ujiyo ni ihwɛ ibwɛ, iwɛ ɛtɛ kaa dama bụ.

Eseshi-iyi eyebi Zhɛ nu Ụshɛpwụ ata. Ɛɛ Hiɛŋ, Ɛmɛus

(Mak 16:12,13)

13Jita ata gbaa ibɛ eseshi-iyi Jisus eyebi zhɛ nu ụshɛpwụ uko na ɛɛ hiɛŋ, Ɛmɛus na ụdụlụ ubwa nu Jɛrusalɛm namɛ gana imɛle icenje na ashashɛ.

14Aa dumanga iwɛ ijɛ teni kpaaŋ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

15Ta a dumanga n-ndumwa, aa nda ushaura ata, ge Jisus kaanɛ izhɛ baa zhagajɛ na aba.

16Ama iyi ike urigeni shishe sha aba maa kede e mepi bu o.

17Ge Jisus heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, N-ndumwa mi imbe nu kwuŋ ahia dumanga ta hia zha tahaŋnụ tu gaa? Ee shikeni, ee kwuji shishe sha aba, oo to usumbu.

18Nazhɛ bụtụ bu ko na ashashɛ aba na ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ ge Kilopas, heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Gobuko kiri suu bɛ shɛ bugaiŋ nu Jɛrusalɛm ga, na te mepi shi iwɛ gɛ teni apata ijitɛ imbɛ nɛ hwayɛ?

19Ge Jisus heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, n-ndumwa mi imbe nuu? Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, n-ndumwa mi Jisus bụtụ ata bu Nazarɛt, na shɛ bigesere ata njɛ ugondu ukpahiŋ tu n-ndumwa mu bwa ne eshe Agwatana, keeni eshe atwa kpaaŋ.

20Gana na ehiu onongbo tu, ne ehwurembe tu, peni bu n-ndumwa-tụwụma maa ga kwụnɛ bụ, ibɛ po oo to bu nu ubatanɛ.

21Tu ga ngbaracɛ uhwaŋna maa ubwa zhɛ be gwube atwa Isrɛl. Inɛɛ nɛ hwuri inɛ ɛtɛ hwɛɛ, i shɛ taa jitaala ti ijɛ teni ya.

22Sasana eyikwo oko na namɛ na ashashɛ tu zhe nu u'uye ata nu uvwungwa go dididi, aa njɛ maa igɛhi iti 'imɛ.

23Aka na ta a kwụbɛ shɛ ru'wo ru bwa, aa zhajɛ ɛɛ hiɛŋ maa ɛ kwụbɛ atumwa-azuba no ozobu a na mbishi aŋ maa, bi hiwa.

24Ibɛ po atwa tu oko zhe ga nu u'uye ata, ɛɛ kwubɛ ga iyi gana na te eyikwo ata ga jɛmɛ, ama a kwụbɛ shɛ bu kaa ni ikɛnyi ibwɛ o.

25Nazhɛ ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Ahiɛba atwa ga eshiciji shi iyi, a na kaa lemi ne rishe-tɛtɛtana ni iwɛ nɛ egesere jɛmɛ!

26I shɛ shɛ suu tilɛɛ maa ga Krast njɛ ụbaụta tugwo nazhɛ bo tono nụ ụjɛrụma ubwa?

27Nazhɛ bee eshicigeni aŋ iyi elele nɛ 'nywotwo nu Utakada Iwɛ ya Agwatana iwɛ ikɛnyi ibwɛ, bee kwune ni iyi nɛ 'nywotwo la nu Undwa Moses tutu iyi nɛ egesere 'nywotwo du.

28To o gwumwongonu nu ụshɛpwụ ata ɛɛ gɛ zhɛ, ge Jisus njɛ gana maa ba jala maa kashɛka geri-be-eshe.

29Ama a uranjɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ bụ, Nama no tu, iwɛnɛ tu ụrụmɛ shɛ ya, uwaŋna kaa du zhɛ utwonuo. Ibɛ po bee teni na aba ni ihwɛ.

30Aka na tu baa jɛjɛ maa ya iyimɛyɛ na aba, bee shepi ibrɛd baa njɛ ugwoje na Agwatana, boo dwonu iŋ, nazhɛ bee peni aŋ.

31Nazhɛ shishe sha aba shi ushigwo, ee mepi bu, nazhɛ baa inanjɛ aŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

32Ibɛ po oo momo hoŋtongonu, ɛɛ hiɛŋ, Shihaŋsa shi tu shɛ ga tu zuga sụ nu uhwaŋna hŋ na aka na baa dumanga n-ndumwa no tu, boo mo tu eshicigono Iwɛ ya Agwatana?

33Ɛɛ ishijɛ gunu ata, ee gwuri nu Jɛrusalɛm. Aa kwụbɛ eseshi-iyi umpwa-nu-boo-ko keeni atwa vwɛ ta a ụlwatagwụ apata,

34ɛɛ hiɛŋ aŋ, Iwɛ-tɛkana Agwangwama hiɛ ga gom! Ga Saimon du kwụbwa bụ.

35Nazhɛ ee swegeni aŋ unabarɛ tahaŋnụ ta aba, keeni gana na te e mepi bu na aka na tu boo dwonu ibrɛd ɛtɛ.

Eseshi-iyi Umpwa Kwụbɛ Jisus

(Mat 28:16-20; Mak 16:14-18; Jon 20:19-21; Ugo 1:6-8)

36Aka na ta atwa ata eyebi te swegeni atwa vwɛ iwɛ ɛtɛ, mashaka ge Jisus ta shikeni na ashashɛ aba. Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Ga amɛ-olom nama ne hiŋ.

37Aa zhɛgɛdanɛ, iwɛnɛ ti inyɛsɛ shɛ aŋ duwa, ɛɛ hiɛŋ kwo mpiala mu ko aa kwụbɛ.

38Ge Jisus hiɛŋ aŋ, Iwembe po ahiɛ zhɛgɛdanɛ gana gaa? Iwembe po oruwo teni na shihaŋsa shi hiiŋ?

39Gamba ni ikɛnyi mi na kaa, kwụba ma i'ɛlɛ mi, nɛ ɛvwɛvwɛjɛ mi. N timengeni ma hiɛ kwụbɛ, iwɛnɛ tu mpiala mu zasa tu'waba keeni o'umpwo gana na ehi eri hia kwụba tu Ngaa 'yajɛ.

40Aka na tu baa jɛmɛ iwɛ ɛtɛ, bee mbiseni aŋ i'ɛlɛ ibwɛ keeni ɛvwɛvwɛjɛ ubwa.

41Ama gana na ta a ta tɛtanɛ shɛ rishe iwɛ unyasa na shini na shɛmɛ sha aba keeni tudama tu na yaa dama aŋ. Ge Jisus heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Hi 'yajɛ suu iyi tiya ye elele epe?

42Ee peni bu usunda ijɛnɛ nɛ ee ge shiteji.

43Bee shepi uŋ baa yɛ ne eshe aba.

44Ge Jisus hiɛŋ aŋ, N hi mbiswo la iwɛ gɛ na aka na Ngaa ta namɛ ne hiŋ, maa iwe mi elele nɛ oo 'nywotwo la nu Undwa Moses, keeni Atakada Egesere keeni Shɛzunga shɛ na aa zunganganɛ Agwangwama zhɛ yɛ sɛ.

45Nazhɛ bee kepishinji shihaŋsa sha aba maa e eshiciji Utakada Iwɛ ya Agwatana.

46Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Gana yoo 'nywotwo ta maa, ga Krast zhɛ ba nda ụbaụta tilɛɛ, nazhɛ bɛɛ zhɛ bɛ hiɛ nụ ụjita ụtatụ,

47maa ɛ zhɛ a anangana edenji elele iwɛ ahaŋsa-tɛjɛshɛrɛga keeni iwɛwɛ tugangana ni izeci ibwɛ, te kwuni nu Jɛrusalɛm.

48Ahiɛba kaa hiɛ shɛ eseyida ijɛ kpaaŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

49Nama ma nu ụshɛpwụ ga uuwa i ci aka na Ngaa hi tumwananɛ unu na Bishi
mi shiri la, maa e hi urigeni ukpahiŋ na zhɛ wa banɛ na azuba.

E Shepi Jisus na Azuba

(Mat 16:19,20; Ugo 1:9-11)

50Nazhɛ ge Jisus zeriji aŋ tutu oo gwumwongonu ni Bɛtani, bee suji i'ɛlɛ ibwɛ
na azuba, bee peni aŋ uwebiye.

51Ti bee peni aŋ uwebiye ata, boo bogwu na aba, ee shepi bu na azuba.

52Ibɛ po aa zhɛbɛ bu apata, nazhɛ ee gwure nu Jɛrusalɛm nu unyasa ụ'wụtụ.

53Ibɛ po aa nama nu Umwono wa Agwatana, aa shɛtana Agwatana aka elele.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Jon

Jon 1

N-ndumwa mu Uraiŋ

1N-ndumwa ma ata mu namba taa nu umozhigo, n-ndumwa ma ata mu namɛ
na Agwatana, n-ndumwa ma ata mɛ shɛ Agwatana.

2N-ndumwa ma ata kaa mu namba na Agwatana taa nu umozhigo.

3A njɛ iyi elele kpaaŋ tedure nu bwa, i zasa iyi elele nɛ aa njɛ uzawa ubwa o.

4Tedure nu bwa kaa uraiŋ namɛ, ibɛ uraiŋ ata ụ shɛ uhioko-uhwaŋna wa atwa.

5Uhioko-uhwaŋna ata wa ta na amɛ tishi, tishi kaa tụ lasụ sụ ụŋ o.

6Bụtụ bu ko namba Agwatana tumwanɛ utumwa, na ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ ga Jon.

7Ubwa zhajɛ iwɛ maa la uhioko-uhwaŋna ata tiseyida, iwɛ maa atwa kpaaŋ
tɛtana-rishe tedure iwɛ tiseyida tu bwa.

8Shɛ ubwa ni ikɛnyi ibwɛ i shɛ uhioko-uhwaŋna ata o, ama bi zhajɛ iwɛ maa la
uhioko-uhwaŋna ata tiseyida kiri.

9Uhioko-uhwaŋna u tɛkana namba na wo hiokono atwa elele na e ci nu unyizo
ga uhwaŋna.

10Ubwa namɛ nu unyizo, aa njɛ kaa unyizo tedure nu bwa, ama unyizo kaa mepi
shi bu waa.

11Ubwa zhajɛ no ofwo atwa ubwa, ama atwa ata ubwa kaa le shi bu o.

12Ama gana na tu ufwugwo wa atwa na le bu, a na kaa tɛtanɛ bụ rishe namɛ, aba
bee peni ụhwada maa a shɛ miaụŋ ma Agwatana.

13Miaụŋ ma Agwatana mu na aa shɛ mi beni shi na masha ma butugwumwa o,
okwo nu ukwulana usunda-tu'waba kwo kaa nu ukwulana butubwenyi o, ama
Agwatana ubwa meci aŋ.

14N-ndumwa ma ata mɛ jɛshɛrɛjɛ maa shɛ butugwumwa, moo zokwu na
ashashɛ tu. Tụ kwụbɛ ụjɛrụma ubwa na tu baa shɛ Yɛu mokondo nɛ banɛ no
olugwo Bishi bwa. Tulubo-ti-biye keeni iwɛ-tɛkana shini na amɛ ubwa.

15Ga Jon zhajɛ la bee le bu tiseyida, na aka na baa uganɛ, bɛɛ hiɛŋ, Bụtụ ganana
Ngaa jɛmɛ la iwɛ ubwa, Ngɛɛ hiɛŋ, Bụtụ na be ci ba ne ekwunyi mi, ubwa n
hwuri, iwɛnɛ tu baa namwawaŋ nazhɛ ee m meci.

16Hwɛɛ tu ti leshiji uwebiye nɛ banɛ no tulubo-ti-biye tu bwa tu na ti shini na
tumama 'wanu na ti nya.

17Agwatana duricinje Undwa ubwa no Moses, ama bu duricinje tuba tulubo-ti-
biye keeni iwɛ-tɛkana ne Jisus Krast.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

18I zasa bụtụ na kwụbwa Agwatana kwukwuŋ, semi Yɛu ibwɛ mokondo nɛ namɛ kpɛmi kpɛmi ne Bishi bwa, ubwa ti mbiseni gana na Agwatana shɛ.

N-ndumwa mu na ga Jon Bɛnjɛ-bu-ubaptizim ba Ananga
(Mat 3:1-12; Mak 1:1-8; Luk 3:1-18)

19Ga Jon le tiseyida na aka na te Eju na namɛ nu Jɛrusalɛm tumwanɛ onongbo keeni Alivai utumwa, te e unseni bu, ɛɛ hiɛŋ, Gaaba kwuŋ abɛ shɛɛ?

20Ga Jon teri shi ashamanjɛ o, ama bi leni nu unu ubwa kpataa, bɛɛ hiɛŋ, Shɛ Gamba n shɛ ga Krast ata o.

21Ee unseni bu, ɛɛ hiɛŋ, Asha gaaba kwuŋ abɛ shɛ yɛɛ? Gabụ suu bɛ shɛ ge Elaija? Bɛɛ jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Shɛ Gamba o. Asha bigesere suu abɛ shɛ? Bɛɛ hiɛŋ, Awo.

22Ee heŋteni bu, ɛɛ hiɛn, Asha gaaba kwuŋ abɛ shɛ yɛɛ, imbe kwuŋ abɛ jɛmɛ iwɛ uhiuhiu buu? Iwɛ maa ta pana atwa na utu tumwanɛ utumwa ajɛshɛgwa.

23Ga Jon jishijɛ aŋ tedure nu n-ndumwa ma ata ga Ayizaya bigesere 'nywotwo la, bɛɛ hiɛŋ, Gamba n shɛ rụhwụ ra bụtụ ata ba ugaga nụ ụshɛka, ri hiɛŋ, Hangana ma Agwangwama uhwaŋna u tukpororo!

24Atumwa ata a na Afarisi ga tumwanɛ

25heŋteni Jon, ɛɛ hiɛŋ, Asha iwembe po aba nda atwa ubaptizim, ta abɛ shɛ shɛ kaa ga Krast, kwo kaa ge Elaija, kwo kaa bigeseree?

26Ga Jon jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Ma nda atwa ubaptizim ne meni, ama Bụtụ bu ko shikeni ba na ashashɛ hiŋ na ehi te mepi shi.

27Ubwa shɛ bụtụ na be ci ne ekwunyi mi, N lanɛ shɛ maa Mo tufwurungo okwo ihwehwe ya abida ubwa o.

28Ijɛ hwɛɛ njɛ ni Bɛtani hileniye Urefu Jodan, no ofwo ata ga Jon ba nda atwa ubaptizim.

Yɛu-ụgwụdụ ya Agwatana

29Ti iyi heri, ga Jon kwụbɛ Jisus ti bee ci pu bwa, bɛɛ hiɛŋ, Hioko ma, Yɛu-ụgwụdụ ya Agwatana nɛ yo sugo iwɛwɛ ya atwa unyizo!

30Bụtụ ganana Ngaa jɛmɛ la iwɛ ubwa, Ngɛɛ hiɛŋ, be ci ba ne ekwunyi mi, bu n hwuri, iwɛnɛ tu baa namwawaŋ nazhɛ ee m meci.

31M mepi shi bu o, ama N zhajɛ Ama nda atwa ubaptizim ne meni, iwɛ maa atwa Isrɛl mepi bu.

32Ga Jon le tiseyida, bɛɛ hiɛŋ, N kwụbɛ ta Mpiala mu banɛ na azuba gana ikwucime maa patanɛ bụ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

33N nge mepi shi bu o, ama bụtụ ata n tumwanɛ maa ma nda atwa ubaptizim ne nemi, ubwa m mbishi, bɛɛ hiɛŋ, Bụtụ ata abu kwụbɛ ta Mpiala mu zwe maa patanɛ bụ, asha ubwa zhɛ ba nda atwa ubaptizim na Mpiala mi Tijilo.

34N kwụbwa ya ni ikɛnyi mi, Ngoo lowo kaa tiseyida maa ubwa shɛ Yɛu ya Agwatana.

Eseshi-iyi ehiiŋ a Na 'Wa La Jisus

35Ti iyi heri sasana nyajita, ga Jon shikeni ne eseshi-iyi ubwa eyebi.

36Baa ngbaracɛ Jisus ti bɛɛ zhɛ, bɛɛ hiɛŋ, Hioko ma Yɛu-ụgwụdụ ya Agwatana.

37Eseshi-iyi ata ubwa hwụjɛ iwɛ ɛtɛ baa jɛmɛ, ibɛ po aa 'wa Jisus.

38Ti ge Jisus mbiyanɛ ekwunyi, baa kwụbɛ aŋ ta a 'wa bụ, bee heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Imbe bwa ahia jalakakaa? Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Rabɛi, (nɛ ecilo ibɛ i shɛ, Bimbisegeni), ce abɛ jɛjɛɛ?

39Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Zhajɛ ma, hiɛ kwụbɛ. Ee zhe ga, aa kwụbɛ ofwo ata baa jɛjɛ, aa jɛjɛ du nu bwa jita ata. Aka ata shɛ aka bo ogogo eneshi nu uwaŋna ụrụmɛ.

40Ga Andru yɛu-bino Saimon Pita, shɛ bụtụ bu ko na atwa ata eyebi a na hwụjɛ iwɛ ɛtɛ ga Jon jɛmɛ, a na kaa 'wa Jisus.

41Ubwa to yɛu-bino bwa ugbe hiiŋ, bɛɛ hiɛŋ bụ, Tu towo Mɛsaya (nɛ ecilo ibɛ i shɛ Krast) ugbe.

42Bɛɛ zɛrijɛ Saimon pi Jisus. Ge Jisus ngbaracɛ Saimon, bɛɛ hiɛŋ bụ, Gabụ ɛɛ hiɛŋ, ga Saimon, yɛu Jon. Ɛ zhɛ ɛ bi hiɛŋ ya ge Kifas (nɛ ecilo ibɛ i shɛ Pita).

Ge Jisus Suyanɛ Filip Nazhɛ baa Suyanɛ Nataniɛl

43Ti iyi heri, ge Jisus ba jala maa zha Galili, baa kwụbɛ Filip, bɛɛ hiɛŋ bụ, N 'wa.

44Ge Filip banɛ ni Bɛtɛseida, ụshɛpwụ uko uko na Andru keeni Pita.

45Ge Filip kwụbɛ Nataniɛl, bɛɛ hiɛŋ bụ, Tu kwụbwa bụtụ ata go Moses 'nyeci la iwɛ ubwa nu utakada Undwa, bu gata egesere du 'nyeci iwɛ ubwa, ubwa shɛ ge Jisus, bụtụ bu Nazarɛt yɛu Josɛf.

46Ga Nataniɛl heŋteni Filip, bɛɛ hiɛŋ, iyi ibiye ye elele eri ya banɛ nu Nazarɛt hŋ? Ge Filip hiɛŋ bụ, Zhajɛ kwụbɛ.

47Ge Jisus kwụbɛ Nataniɛl ti bee ci pu bwa, bɛɛ hiɛŋ, Hioko ma bụtụ bi Isrɛl gom na, bu zasa i'inswɛ na amɛ ubwa o.

48Ga Nataniɛl heŋteni Jisus, bɛɛ hiɛŋ, Ce bwa ebi m mepii? Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, M bụ kwụbɛ te bi shikeni nu ucilo uwowo, nazhɛ ge Filip ubu suyanɛ.

49Ga Nataniɛl jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, E-Bimbisegeni, gabụ bɛ shɛ Yɛu ya Agwatana! Gabụ kaa bɛ shɛ du Agwuma Isrɛl!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

50Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛnɛ Ngɛɛ bi hiɛŋ, M bụ kwụbɛ te ebi shikeni nu ucilo uwowo hŋ upo abu tɛtanɛ-rishe? Bi tɛ zhɛ ba kwụba inɛɛ nɛ uhwuri inɛ ɛtɛ.

51Nazhɛ ge Jisus hiɛŋ bụ, Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso, hi tɛ zhɛ hia kwụba ta azuba bagwụ, atumwa Agwatana a na namɛ na azuba o mungo, ee zweeneni nu uhiuhiu Yɛu Bụtụ.

Jon 2

A Njɛ Towo nụ Ụshɛpwụ Uko Ɛɛ Hiɛŋ Kena

1Tɛ ɛ hiɛŋ jitaala, ibɛ aa njɛ towo nụ ụshɛpwụ uko na ɛɛ hiɛŋ Kena na namɛ na cɛnjɛ tu Galili, bino Jisus namba apata.

2A suyanɛ du Jisus ne eseshi-iyi ubwa no towo ta ata.

3Aka na te meni mụ tụ'walụ ta afwafwa mu hwuwonowuŋ aŋ. Bino Jisus hiɛŋ bụ, A zasa ya meni mụ tụ'walụ ta afwafwa o.

4Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Omu, to mo mbiso iyi nɛ Ngaa shɛ ma nda o, aka mi te ci shi o.

5Ibɛ po bino Jisus hiɛŋ miaụŋ-mu-ugondu ata, Iyi elele bɛɛ hi hiɛŋ, ga shɛ ibɛ ahiɛ njɛ.

6Shikwokwo shɛ na aa njɛ na atayɛ shi sheji apata shi cihiŋ, shɛ na aa nyashanjɛ shɛshɛshɛ nu gana na tu undwa we Eju wa nda. Okwokwo okwokwo a ya nhilwo mi yebi kwo kaa mu tatụ.

7Ge Jisus hiɛŋ aŋ, Shidongo ma meni no shikwokwo sha ata. Ee shidenji shu ga.

8Nazhɛ bɛɛ hiɛŋ aŋ, Sarɛ mu ma hwuwayɛ go maa hi peni iyɛri tụlagwụ. Ee seleni bu ga.

9Aka na ti iyɛri ɛtɛ tụlagwụ hunganɛ meni ma ata mu jɛshɛrugwa ya meni mụ tụ'walụ ta afwafwa, mu na kaa bee mepi shi olugwo na maa banɛ, (ama miaụŋ-mu-ugondu na mu salajɛ meni ma ata tuba mi mepi). Nazhɛ iyɛri tụlagwụ suyanɛ bwolo-be-eyikwo,

10bɛɛ hiɛŋ bụ, Bụtụ bụtụ ba shana bɛɛ vwɛ meni mụ tụ'walụ ta afwafwa mi biye hiiŋ, aka na te e swe mee gembenji aŋ, nazhɛ ɛ vwɛ ya mu naa na mi ci shi mu na ata ụzhɛ. Ama bu sweci meni mụ tụ'walụ ta afwafwa mi biye tutu i ci aka ga.

11Ụrụhwajɛ uhiiŋ na ge Jisus njɛ nụ ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ Kena na namɛ na cɛnjɛ tu Galili, bee mbiseni ụjɛrụma ubwa caakwụ ta, ibɛ po du eseshi-iyi ubwa tɛtanɛ bụ rishe.

12Na aba inɛ ɛtɛ, ge Jisus zwe nu Kapanaum, ubwa, no bino bwa, no ohongwu ubwa, keeni eseshi-iyi ubwa, aa jɛjɛ apata maa ijitɛ imbɛnɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Ge Jisus Teni nu Umwono wa Agwatana
(Mat 21:12,13; Mak 11:15-17; Luk 19:45,46)

13Aka na ti Isene Tɛkashɛka ye Eju gwumwonu, nazhɛ ge Jisus munji bee zhe
Jɛrusalɛm.

14Baa kwụbɛ atwa na a sanga inɛ, na agwụdụ, nu nkwucimo na amɛ Umwono
wa Agwatana, ta atwa na a nda usheyinji ukwuribi, ta a gɛgajɛ apata.

15Aka na tu baa njɛ udugwu ni ihwehwe, bee unzhi aŋ nu Umwono ata, ta
agwụdụ aba, ti inɛ ya aba kpaaŋ, nazhɛ baa 'waŋtatanjɛ eteburu atwa na ga nda
usheyinji ukwuribi keeni ukwuribi wa aba.

16Bɛɛ hiɛŋ atwa na a sanga nkwucimo, Sugo ma ijɛ epe. Ta nda ma Umwono
Bishi mi umwono iyi tusanga o.

17Nazhɛ eseshi-iyi ubwa teyinje maa i 'nywotwo la ni Iwɛ ya Agwatana, yɛɛ
hiɛŋ, Tɛzhɛgɛdana ti iwɛ Umwono bu ti zhɛ tu ma n ya.

18Eju heŋteni Jisus, ɛɛ hiɛŋ, Ụrụhwajɛ imbe ɛbi zhɛ bu mo tu mbisono ta aba
ndangana ijɛɛ?

19Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Hwuŋzo ma Umwono ga wa Agwatana, N zhɛ ma
maanana uŋ na amɛ ijitɛ itɛtu.

20Eju jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Shiywa buhanda-na-shɛba-shi-cihiŋ, oo mo Umwono ga
nazhɛ ee hwuwi uŋ tuma, ubwa hŋ ɛbi hiɛŋ, bi eri ba maanana na amɛ ijitɛ itɛtu
gba?

21Ama iwɛ umwono na shɛ tu'waba tu bwa baa jɛmɛ.

22Ibɛ po aka na ti ge Jisus hiɛ baa banɛ no olugwo atwa na 'wi, nazhɛ eseshi-iyi
ubwa teyinje maa bu mbiswo aŋ la iwɛ ɛtɛ, nazhɛ aa tɛtanɛ iwɛ nɛ Utakada Iwɛ
ya Agwatana jɛmɛ keeni iwɛ nɛ ge Jisus jɛmɛ rishe.

Ge Jisus Mepi Shihaŋsa sha Atwa Kpaaŋ

23Aka na ti ge Jisus namɛ nu Jɛrusalɛm ni Isene ɛtɛ Tɛkashɛka, atwa ofwugwo
tɛtanɛ bu rishe iwɛnɛ aa kwụbɛ arụhwajɛ na baa nda.

24Ama ge Jisus ni ikɛnyi ibwɛ tɛtanɛ shɛ aŋ rishe na ahaŋsa ubwa maa mama
gangana aŋ o, iwɛnɛ ti bee mepi iyi nɛ namɛ na shɛmɛ sha atwa kpaaŋ.

25Ukekeshi te shi bu maa bụtụ be elele leshigeni bu tiseyida ta bụtụ o, iwɛnɛ ti
bee mepi amɛ butugwumwa.

Jon 3

Ge Jisus ne Nikodimos

1Bụtụ bu ko namba na ashashɛ Afarisi, na shɛ uhiu we Eju, na ɛɛ hiɛŋ, izeci ibwɛ
ge Nikodimos.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2Bụtụ ata zhegeni Jisus nụ ụjita, bɛɛ hiɛŋ bụ, E-Bimbisegeni, ti mepi maa gabụ bɛ shɛ bimbisegeni na Agwatana tumwanɛ. I zasa bụtụ be elele na eri ba nda arụhwajɛ ga aba nda o, semi bụtụ na Agwatana namɛ nu bwa.

3Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛ-tɛkana Omo bu mbiso maa, yaa shɛ ee meteneni shi bụtụ tumata tu na tu banɛ ya na azuba, bi eri shi ba kwụba Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana o.

4Ge Nikodimos heŋteni Jisus, bɛɛ hiɛŋ, E eri a matanana suu bụtụ tu baa ingwa? Bi te eri suu bo tononono na amɛ bino bwa maa e meteneni bu?

5Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛ-tɛkana Omo bu mbiso maa, yaa shɛ ee meteneni shi bụtụ ne meni keeni Mpiala, asha bi eri shi bo tono Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana o.

6Iyi nɛ butugwumwa meci, butugwumwa du yɛɛ zhɛ ya sha, iyi nɛ kaa Mpiala meci, mpiala du yɛɛ zhɛ ya sha.

7Kede ibu dama ti Ngɛɛ bi hiɛŋ maa, i shɛ tilɛɛ maa e hi meteneni tumata ta azuba o.

8Uvwugo wa nda geri elele na kwụlanɛ uŋ, okwo abụ hwụjɛ rundu ru bwa, bi eri shi ba mapa olugwo na waa banɛ kwo kaa ofwo na wɛɛ zhɛ o. Gobwonu du bụtụ na ee meci tumata tu Mpiala shɛ.

9Ge Nikodimosi heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Gana na ijɛ eri yo tumoo?

10Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Gabụ kaa bɛ shɛ bimbisegeni ba atwa Isrɛl, asha bi mepi shi ecilo iwɛ gɛ hŋ?

11Ge Jisus hiɛŋ bụ, Iwɛ-tɛkana Omo bu mbiso maa, iyi nɛ eti mepi, ibɛ kiri ata duma iwɛ ibɛ, iyi nɛ kaa atu kwụbwa, ibɛ du kiri ata la tiseyida ti ibɛ. Hi le shi kaa iwɛ tiseyida tu na oto hi mbiso.

12N hi mbishi iwɛ iyi unyizo ga, hiɛ tɛtanɛ shɛ iŋ rishe o, yaa shɛ Ngee hi mbishi iwɛ iyi ya azuba, gana na ɛhi zhɛ hia tɛtana iŋ rishee?

13I zasa kaa bụtụ zhogwo na azuba kwukwuŋ o, semi bụtụ ata banɛ na azuba, ubwa shɛ Yɛu Bụtụ nɛ namɛ na azuba.

14Gana na go Moses shepi la uhwa ata aa njɛ na bundala na azuba ta a namɛ nụ ụshɛka, gabata du ɛɛ zhɛ a shapa Yɛu Bụtụ na azuba tilɛɛ,

15maa bụtụ be elele na tɛtanɛ bụ rishe, asha bi 'yajɛ uraiŋ unyizo-nom.

16Agwatana lubi unyizo duwa, bee peni Yɛu ibwɛ mokondo nɛ bee meci, maa bụtụ be elele na tɛtanɛ bụ rishe, bi zha shɛ ba nda ufwu o, ama bi 'yajɛ uraiŋ unyizo-nom.

17Agwatana tumwanɛ shɛ yɛu ɛtɛ ibwɛ nu unyizo ga maa duma ụshɛrɛya unyizo ga o, ama iwɛ maa bicingo atwa unyizo tedure nu bwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18A zha shɛ a duma ụshɛrɛya bụtụ na tɛtanɛ bụ rishe o, ama bụtụ na tɛtanɛ shɛ bụ rishe, a dumwa ụshɛrɛya ubwa cebe, iwɛnɛ tu baa tɛtanɛ shɛ Yɛu mokondo ya Agwatana rishe.

19Ụshɛrɛya ganana: Uhioko-uhwaŋna zhajɛ nu unyizo, ama atwa lubi tishi uhwuri uhioko-uhwaŋna, iwɛnɛ tu ugondu wa aba ụ shɛ ugondu ụwɛ.

20Bụtụ be elele na ba nda iyi iwɛ, ubwa bo imo uhioko-uhwaŋna, bi zha shɛ ba zha no ofwo uhioko-uhwaŋna o, iwɛ maa kede ugondu ata baa nda banɛ uvwi o.

21Ama bụtụ be elele na ba nda iwɛ-tɛkana, ubwa ba zha no ofwo uhioko-uhwaŋna, iwɛ maa ugondu ata baa nda banɛ caakwụ maa Agwatana ubwa bo mbiyono bu, nazhɛ baa nda uŋ.

Ge Jisus na Jon

22Na aba inɛ gɛ, ge Jisus ne eseshi-iyi ubwa zhe na cɛnjɛ tu Judia; baa namɛ apata baa nda atwa ubaptizim.

23Ga Jon namɛ du na Anon, na dongonu Salɛm, atwa a zhajɛ pu bwa, baa nda aŋ ubaptizim, iwɛnɛ te meni mi gembi apata.

24E te shiyeni shi la Jon nu umwono-tishi na aka ata o.

25Nazhɛ ashamanjɛ layanɛ eseshi-iyi Jon ne Biju bu ko, iwɛ iyi tishɛshɛshɛ nɛ Eju a nda.

26Aa zhajɛ pu Jon, ɛɛ hiɛŋ bụ, E-Bimbisegeni, bụtụ ata ga namɛ la na bụ hileniye Urefu Jodan, bu gata ebi le tiseyida tu bwa, hioko ba nda ba atwa ubaptizim, atwa kpaaŋ a zha pu bwa.

27Ga Jon jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Bụtụ eri shi ba lashɛga iyi elele o, semi ta a panɛ bu taa na azuba.

28Ahiɛba du hiɛ shɛ eseyida mi, ti Ngɛɛ hiɛŋ, Shɛ Gamba n shɛ ga Krast ata o, ama utumwa aa n tumwanɛ nu umbe ubwa.

29Bụtụ na 'yajɛ biyikwo, ubwa shɛ bwolo-be-eyikwo. Ama biyejilo bwolo-be-eyikwo ata na shikeni ba hwuga iwɛ ubwa, unyasa kiri bɛɛ zhɛ na nda, iwɛ rụhwụ ro bwolo-be-eyikwo ata baa hwuga. Iwɛ ecilo ga unyasa mu ulwa ya hwuwayɛ go.

30I shɛ tilɛɛ maa ga bu na kaana bụtụ bu tandụ tisha, maa tuba mu no gwulo ekwunyi.

Bụtụ na Banɛ na Azuba

31Bụtụ na banɛ na azuba, bu hwuri atwa kpaaŋ. Bụtụ na banɛ nu unyizo, bụtụ bu unyizo du baa shɛ, ba duma iwɛ unyizo. Bụtụ na banɛ na azuba bu hwuri atwa kpaaŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

32Iyi nɛ baa kwụbɛ, keeni iyi nɛ baa hwụjɛ ibɛ kiri baa la tiseyida ti ibɛ, i zasa kaa bụtụ na ba la tiseyida tu na baa la o.

33Bụtụ na le tiseyida tu na baa la, asha bụtụ ata le tiseyida maa Agwatana ulwa na tɛkana tisha.

34Bụtụ na Agwatana tumwanɛ utumwa, utumwa wa Agwatana baa duma. Agwatana kaa a pana Mpiala mu bwa ta hialụ.

35Bishi bo lubo Yɛu ibwɛ, bee utegeni bu ụhwada iyi elele kpaaŋ.

36Bụtụ na ba tɛtana yɛu ɛtɛ rishe, bi 'yajɛ uraiŋ unyizo-nom, ama bụtụ na ba laka unu yɛu ɛtɛ tuhwuga, bi zha shɛ ba 'yaga uraiŋ o, ama isɛbwɛ ya Agwatana jɛjɛtanɛ bụ.

Jon 4

Ge Jisus ne Biyikwo bu Samaria

1Aka na ti ge Jisus mepi maa Afarisi hwụjɛ maa bi 'yajɛ eseshi-iyi baa nda aŋ ubaptizim uhwuri a na Jon.

2Ama ge Jisus njɛ shɛ atwa ubaptizim ni ikɛnyi ibwɛ o, semi eseshi-iyi ubwa a nda.

3Ti ge Jisus genji Judia, bee jiye nu Galili.

4I shanɛ bụ kaa i tilɛɛ maa dulo Samaria.

5Bee ci ụshɛpwụ wa Asamaria uko na ɛɛ hiɛŋ izeci ubwa, Saika, na dongonu cɛnjɛ tu na ge Jekob peni la yɛu ibwɛ go Josɛf.

6U'ibwa meni na ge Jekob hini la kaa namba apata. Ama gana na ti ge Jisus lukwumi na tahaŋnụ tu bwa, baa jɛjɛ ya to dongonu u'ibwa ata meni. Uwaŋna kaa shikeci aka ata.

7Na aka ata kaa biyikwo bu ko banɛ nu Samaria baa zhajɛ maa sala meni. Ge Jisus hiɛŋ bụ, M peni kaa meni ma swa.

8Eseshi-iyi ubwa hwulwo nụ ụshɛpwụ ata maa ɛ sɛ iyimɛyɛ na aka ata.

9Nazhɛ biyikwo ata hiɛŋ bụ, Iwembe po abu ma n lụpa meni, tu Ngaa shɛ Busamaria, ta abɛ shɛ kaa Bijuu? Eju kaa ga lacɛmɛ shɛ na Asamaria o.

10Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ ebi ge mepi upwaŋ wa Agwatana, keeni bụtụ ga ibi hiɛŋ, M peni meni ma swa, bi gɛ zhɛ ba lụpa bụ du, maa ma bụ pana meni mu na ma pana bụtụ uraiŋ.

11Nazhɛ biyikwo ata hiɛŋ Jisus, Iyɛri, bu zasa kaa iyi tusala, u'ibwa ga kaa iri, ce kwuŋ abu banɛ ne meni mu go ma pana bụtụ uraiiŋ?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12Gabụ suu bu hwuri ugwunukwoshi tu ge Jekob na ti peni u'ibwa ga, na du kaa swe mu ta miaụŋ mu bwa, ti iyimabiga ubwa?

13Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Atwa elele na a swa meni mu ga, i'uyɛ zhɛ ya gwumanana aŋ,

14ama bụtụ be elele na zhɛ ba swa meni na Ngɛɛ zhɛ ma pana bụ, i'uyɛ zha shɛ ya gwuma bu yɛ kwukwuŋ. Ama meni ata Ngɛɛ zhɛ ma pana bụ, mi zhɛ ma sha gana umɛzhinjɛ na wa pana bụ uraiŋ unyizo-nom.

15Ibɛ po biyikwo ata hiɛŋ bụ, Iyɛri mi, Asha m peni meni mu go, iwɛ maa kede i'uyɛ n gwumɛ ya o, maa ma ganga ya tizhajɛ epe iwɛ meni tɛcɛga.

16Ge Jisus hiɛŋ bụ, Asha zhaga suyanɛ bwolo bu, maa gwure epe.

17Ama biyikwo ata jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, N zasa bwolo. Ge Jisus hiɛŋ bụ, Bi teni cɛŋ, tɛ bi hiɛŋ, N zasa bwolo.

18Iwɛnɛ ta abu 'yagawa olwo a ta, ama bụtụ na abu namɛ nu bwa hwuwayɛ go, shɛ shɛ bwolo bu o. Inɛ ɛtɛ shɛ iwɛ-tɛkana ta abɛ jɛmɛ.

19Ibɛ po biyikwo ata hiɛŋ bụ, Iyɛri mi, N kwụbɛ maa bɛ shɛ bigesere.

20Ogwunukwoshi tu zhɛbɛ la Agwatana ni ishɛmɛ gɛ, ama hi hiɛŋ tuba maa nu Jɛrusalɛm ibɛ shɛ ofwo na maa a na zhɛba Agwatana.

21Ge Jisus hiɛŋ bụ, E-biyikwo ga, tɛtana n-ndumwa mi mi rishe aka zhɛ oto ta a hiɛ zha shɛ hia zhɛba Bishi ni ishɛmɛ gɛ, Okwo nu Jɛrusalɛm

22Hi eshiciji shi bụtụ na ahia zhɛba o, ama ta zhɛba bụtụ na eti mepi, iwɛnɛ tu ubino banɛ tedure ne Eju.

23Ama aka zhɛ o to, aka ata du kaa tuwo cebe, ta atwa na a zhɛba Agwatana tɛzhɛba tu tugom, zhɛ a zhɛba Bishi na ti'yagaga tu Mpiala keeni iwɛ-tɛkana. Atwa gana ata aba Bishi ba jalakaka maa a na zhɛba bụ.

24Agwatana shɛ Mpiala, i shɛ tilɛɛ maa atwa na a zhɛba bụ, ga a na zhɛba bụ tedure nu ukpahiŋ Mpiala, gana na tu baa shɛ Agwatana tɛkana.

25Biyikwo ata hiɛŋ bụ, M mepi maa gɛ Mɛsaya be ci ba, na ɛɛ hiɛŋ, ga Krast. Aka na baa zhajɛ hwuŋ bi zhɛ mo tu mbiso iyi elele kpaaŋ.

26Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Gamba ga ma njɛ n-ndumwa na bụ, Gamba ganana.

27Gunu ata eseshi-iyi Jisus gwure, yaa dama aŋ ti ge Jisus ba dumanga n-ndumwa ne biyikwo ata. Ama i zasa kaa bụtụ heŋteni bu maa, Imbe aba jalakakaa? Kwo kaa iwembe po aba dumanga n-ndumwa ne biyikwo gaa?

28Nazhɛ biyikwo ata genji ihiulwe ibwɛ, bee zhe na amɛ ụshɛpwụ ata, bee mbishe atwamwa, bɛɛ hiɛŋ,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

29Zhajɛ ma hiɛ kwụbɛ bụtụ na m mbishi iwɛ nɛ Ngaa nduwa la hwɛɛ. Bụtụ ga eri ba sha ga Krast ata hŋ?

30Ibɛ po atwamwa bananjɛ nụ ụshɛpwụ ata, aa zhajɛ pi Jisus.

31Na ashashɛ ata ibɛ eseshi-iyi Jisus tabwa bụ, ɛɛ hiɛŋ bụ, E-Bimbisegeni, ya iyimɛyɛ tugwo.

32Ama ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, N 'yajɛ iyimɛyɛ nɛ Ama ya inɛɛ nɛ ehi mepi shi.

33Ibɛ po eseshi-iyi momo hoŋtongonu, ɛɛ hiɛŋ, Bụtụ bu ko suu u panɛ bụ iyimɛyɛ?

34Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Iyimɛyɛ mi i shɛ maa Ma nda ukwulana bụtụ na n tumwanɛ, maa Mo hwuwo kaa ugondu ubwa hwɛɛ.

35Shɛ ahiɛba suu hi hiɛŋ, Iyimɛyɛ tugwubo ta vwɛ ipiɛnɛ ineshi? Ama Mo hi mbiso maa, Shapa ma eshe na azuba hi yeleji itimɛ, maa hiɛ kwụbɛ ti iyimɛyɛ nuwaŋ, yaa 'yacɛ tugwubo.

36Bugwubi ba la ule ubwa, bɛɛ zhɛ bo sotulonu tụ'walụ iwɛ uraiŋ unyizo-nom, iwɛ maa ta bɛbɛrɛ, te bugwubi, e eri a nda unyasa aka oko zhiaaŋ.

37Ni iwɛ gɛ ibɛ iwɛ ɛtɛ i shɛ iwɛ-tɛkana maa, Bụtụ bu ko ba bila, binya bụtụ tuba bo gwubo.

38N hi tumwanɛ maa hi gwubi iyi nɛ ahiɛ njɛ shɛ la tire ti ibɛ, anya atwa aba nduwa tire, ehi teni tuba nu unyasa tire ta aba.

39Asamaria ofwugwo a na namɛ nụ ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ tɛtanɛ Jisus rishe iwɛnɛ te biyikwo ata le tiseida, bɛɛ hiɛŋ, Bu m mbishi iwɛ nɛ Ngaa nduwa la hwɛɛ.

40Aka na ta Asamaria ata ci pi Jisus, aa tabwa bụ maa nama na aba, ibɛ po baa jɛjɛ na aba ijitɛ iyebi.

41Aka na ta anya atwa ofwugwo hwụjɛ iwɛ Jisus, aa tɛtanɛ bụ rishe.

42Nazhɛ atwa ata hiɛŋ biyikwo ata, Shɛ iwɛ n-ndumwa mụ bụ kiri upo atɛ tɛtanɛ rishe o, atuba du tu hwugwa ni ikɛnyi tu, eti mepi kaa du tebiye maa bụtụ ga ubwa shɛ Bibicinji ba atwa unyizo gom.

Ge Jisus Nɛnjɛ Yɛu-ye-eyi Uzhɛgba wa Agwuma

43Ama ti ijitɛ ɛtɛ iyebi ulwa, ge Jisus beni apata bee zhe Galili.

44Okwo ge Jisus ni ikɛnyi ibwɛ le du tiseyida, bɛɛ hiɛŋ, Bigesere zasa ụjɛrụma na cɛnjɛ tu bwa o.

45Aka na ti bee teni Galili, atwa Galili leni bu, iwɛnɛ ta a kwụbwa iyi elele nɛ baa njɛ nu Jɛrusalɛm na aka Isene Tɛkashɛka, e zhe la apata na aka Isene ɛtɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

46Ge Jisus gwuleneni ni Kena na namɛ na cɛnjɛ tu Galili, no ofwo ata baa
jɛshɛrɛjɛ la meni mo ohondo maa shɛ meni mụ tụ'walụ ta afwafwa. Uzhɛgba wa
agwuma uko namba nu Kapanaum na yɛu ibwɛ ye eyi ya gwuma.

47Aka na ta bụtụ ata hwụjɛ maa ge Jisus banɛ nu Judia bɛɛ zhɛ Galili, bee zhe pu
bwa, baa tabwa bu maa ge zwe iwɛ maa nɛnga yɛu ibwɛ, iwɛnɛ ti yɛu ɛtɛ
gwumwonu tu'wo.

48Ge Jisus hiɛŋ bụ, Yaa shɛ ahiɛ ta kwụbɛ shɛ iyi tụdama keeni iyi ya arụhwajɛ,
hi zha shɛ hia tɛtana-rishe o.

49Nazhɛ uzhɛgba ata wa agwuma hiɛŋ Jisus, Iyɛri mi, Zwe tugwo tobwolo yɛu
mi ticwɛŋ te 'wi shi o.

50Ge Jisus hiɛŋ bụ, Zhaga hwulo yɛ, yɛu bu zhɛmwanuanua. Ibɛ po bụtụ ata
tɛtanɛ ga iwɛ nɛ ge Jisus mbishi bu rishe, bee hwuri ga ujiyo.

51Aka na ti bɛɛ zhɛ ujiyo ata, baa twa na miaụŋ-mu-ugondu ubwa, ee mbishi bu,
ɛɛ hiɛŋ, Yɛu bu zhɛmwanuanua.

52Bee unseni aŋ aka na ti bee debeji. Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Wenebe tu uwaŋna
yinganɛ cwɛŋ ibɛ mpiala ma ata mi genji bu.

53Ibɛ po bishi bi yɛu ɛtɛ mepi maa aka ebe ge Jisus gɛ hiɛŋ bụ, Yɛu bu
zhɛmananɛ, aka ata ta gom yɛu ibwɛ zhɛmananɛ ga. Ibɛ po baa tɛtanɛ-rishe ta
atwa umwamwa ubwa hwɛɛ.

54Ụrụhwajɛ uyebi na ge Jisus ndaananɛ aka na tu baa banɛ nu Judia bee zhe
Galili ta.

Jon 5

Ge Jisus Nɛnjɛ Bụtụ to Dongonu Ukwokwo Uko na Ɛɛ Hiɛŋ, Bɛtizata

1Na aba inɛ gɛ ge Jisus zhe Isene Tɛkashɛka nɛ namɛ nu Jɛrusalɛm.

2Ukwokwo wa ataga uko namba nu Jɛrusalɛm, na ɛɛ hiɛŋ izeci ubwa ne Rihibru,
Bɛtizata, u dongonu Odubo Agwụdụ, u 'yajɛ shɛngba shɛ ta.

3Na shɛngba sha ata atwa ofwugwo a na a gwumanga weteji, to sholubo, to
okwuturu, ta atwa na tu'waba ta aba tu 'wegeni, [aa 'yacɛ aka na te meni ma ata
mi zhɛ ma nda bulama.

4I 'yajɛ aka na butumwa ba Agwangwama ba azuba be zwe boo vwundo meni
ma ata. Aka na te meni ma ata mu vwundwo, bụtụ be elele na hwurimbe teni
mu hiiŋ, okwo gana elele tụ ụngwụ ubwa ge gembi, bi zhɛ ba zhɛmanana].

5Ama bụtụ bu ko namba ba gwuma shiywa talacɛ-na-shɛba-shɛ-tụndatụ.

6Ti ge Jisus kwụbɛ bụ ti bee weci, bee mepi maa bu wotowo gana ata cebe. Bɛɛ
hiɛŋ bụ, I bu kwụlanɛ suu maa nama fwaaŋ?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7Ugwumashɛ ata jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iyɛri mi, N zasa bụtụ ma n kala nu ukwokwo ga aka na te meni mu vwundo. Ama aka elele Eme ci, binya bụtụ mo n hwulono.

8Ge Jisus hiɛŋ bụ, Ishijɛ shepi akpa bu maa zhe tahaŋnụ.

9Gunu ata bụtụ ata namɛ ga fwaaŋ, bee shepi akpa ubwa, bee kwuni tahaŋnụ. Jita ata kaa shɛ Ụjita-ụhinjanụ.

10Ibɛ po Eju hiɛŋ bụtụ ata aa nɛnjɛ, Ụjita-ụhinjanu na, Undwa leni shi maa shepi akpa bu o.

11Ama bụtụ ata jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Bụtụ na n nɛnjɛ ubwa kaa n hiɛŋ ma shapa akpa mi maa ma zha tahaŋnụ.

12Ee heŋteni bu, ɛɛ hiɛŋ, Gaaba bi hiɛŋ, Shapa akpa bụ maa zhe tahaŋnụụ?

13Ama bụtụ ata aa nɛnjɛ mepi shi Jisus. Iwɛnɛ ti ge Jisus ishijɛ apata swɛɛ ta atwamwa te tileni apata bee hwuri.

14Na aba inɛ gɛ, ge Jisus kwụbɛ bụtụ ata nu Umwono wa Agwatana, bɛɛ hiɛŋ bụ, Hioko, bu namwawaŋ ya fwaaŋ, ama ta nda ya iwɛwɛ o, iwɛ maa kede iyi nɛ wụmanjɛ uhwuri inɛ gɛ ibi jiteni ya o.

15Ama ta bụtụ ata beni apata, bee mbishi Eju maa ge Jisus ubwa n nɛnjɛ upo Ngaa zhɛmananɛ.

16Iwɛbɛ po Eju a shɛka ya Jisus iwɛnɛ tu baa nda ugondu gana ga nụ Ụjita-ụhinjanụ.

17Ama ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Bishi mi ba nda ugondu uuwa i ci aka ga, gabata du Ama nda ugondu.

18Iwɛ ecilo ga ibɛ po Eju a jalakaka duwa maa a kwụnɛ Jisus, shɛ iwɛnɛ baa 'wa sụ iwɛ Ụjita-ụhinjanụ kiri o, ama iwɛnɛ bɛɛ hiɛŋ Agwatana ubwa shɛ Bishi bwa du, baa mama nangwụcɛnjɛ na Agwatana.

Ụhwada na ge Jisus ba Nda Ugondu

19Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, yɛu eri shi ya nda iyi elele ni ikɛnyi ibwɛ o, semi iyi nɛ baa kwụba te Bishi bwa ba nda. Iyi elele nɛ Bishi ata ba nda, ibɛ du Yɛu ibwɛ ya nda.

20Bishi kaa bo lubo Yɛu ibwɛ, ibɛ po boo mbisono bu iyi elele nɛ baa nda, tu ugondu na uhwuri una ga, bi zhɛ bo mbisono bu du iwɛ maa u hi dama.

21Gana na te Bishi bɛ hicinjɛ atwa na 'wi, baa pananana aŋ uraiŋ, gobwonu du Yɛu ya pana atwa na baa jala uraiŋ.

22Bishi jɛmɛ shɛ ụshɛrɛya bụtụ be elele o, ama bu suji ashɛrɛya elele bee utegeni Yɛu ibwɛ,

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

23iwɛ maa atwa eri na pana Yɛu ụjɛrụma gana na ta a pana du Bishi ụjɛrụma. Bụtụ na peni shi Yɛu ụjɛrụma, asha bi peni shi du Bishi na tumwanɛ bụ ụjɛrụma o.

24Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, bụtụ be elele na ba hwuga iwe mi, baa tɛtanɛ kaa bụtụ na n tumwanɛ rishe, bi 'yajɛ uraiŋ unyizo-nom, bụtụ ata zha shɛ ba zha ya nụ ụshɛrɛya o, ama bi beni no tu'wo bee teni nu uraiŋ.

25Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, aka zhɛ o to, aka ata du tuwo ya hwuwayɛ, ta atwa na 'wi zhɛ a hwuga rụhwụŋ ri Yɛu ya Agwatana, atwa na hwụjɛ zhɛ a 'yaga uraiŋ.

26Gana na te Bishi 'yajɛ uraiŋ ni ikɛnyi ibwɛ, gabata du bee peni Yɛu ibwɛ maa 'yaga du uraiŋ ni ikɛnyi ibwɛ.

27Bee peni bu du ụhwada maa bu na duma ụshɛrɛya iwɛnɛ tu baa shɛ Yɛu Bụtụ.

28Kede iwɛ gɛ ihi dama o, iwɛnɛ ta aka zhɛ o to ta atwa na zweni ne e'uye zhɛ a hwuga rụhwụŋ ru bwa

29ɛɛ zhɛ a banɛ ne e'uye. Atwa na njɛ la iyi ibiye, ɛ zhɛ ɛ hiɛ o tono uraiŋ unyizo-nom, ama atwa na njɛ la iyi tisashɛ, ɛ zhɛ ɛ hiɛ o tono n-ndumwa-tụwụma.

E Le Jisus Tiseyida

30Ge Jisus hiɛŋ, N eri shi ma nda iyi elele ni ikɛnyi mi o, ama gana na Ama hwuga, gana ata du Ama duma ụshɛrɛya. Ụshɛrɛya na kaa Ama duma ụ shɛ ụshɛrɛya u tishiriri, iwɛnɛ ti Ngee jelekeci shi ukwulana mu, semi ukwulana Bishi mi na n tumwanɛ.

31Yaa shɛ Ngaa mama la tiseyida, asha tiseyida ti mi tɛ shɛ shɛ tiseyida ti tɛkana o.

32Ama binya bụtụ namba na ma n la tiseyida, M mepi kaa maa tiseyida tu na bụtụ ata ma n la, tɛ shɛ tiseyida ti tɛkana.

33Hi tumwanɛ la du atwa no ofwo Jon, bee le iwɛ-tɛkana ata tiseyida.

34N 'wa sụ iwɛ tiseyida tu na atwa ma n la o, ama Ma duma iwɛ gɛ iwɛ maa e hi bicinji.

35Ga Jon ubwa shɛ ụsụtula ata ee shiyeni ulwa, na wa ta no tupohondo, ihiɛ kwụlanɛ la kaa maa hi nama nu uhioko-uhwaŋna ubwa maa hiɛ njɛ unyasa fwalaa.

36Ama N 'yajɛ iyi nɛ ma n la tiseyida tu na tu hwuri ma tu Jon, ogondu elele na Bishi mi m peni maa mo hwuwo, ogondu ata Ama nda ma n la du tiseyida maa Bishi mi n tumwanɛ utumwa.

37Bishi mi na n tumwanɛ n le du tiseyida. Hi ta hwụjɛ shɛ kaa rụhwụŋ ru bwa kwukwuŋ, hi ta kwụbɛ shɛ bụ kaa du maa hi mepi gana na tu baa shɛ o,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

38hi untanganɛ shɛ kaa utumwa ubwa na shɛmɛ shi hŋ o, iwɛnɛ ta hiɛ tɛtanɛ shɛ bụtụ ata baa tumwanɛ utumwa rishe.

39Hia yalaga utakada Iwɛ ya Agwatana iwɛnɛ ahia haŋsa maa tedure nu utakada ata ɛhi zhɛ hia 'yaga uraiŋ unyizo-nom, utakada ata kaa leshiji du tiseyida ti mi.

40Ama ihiɛ kwụlanɛ shɛ kaa maa hi zhajɛ pi mi maa hi 'yaga uraiŋ o.

41N jeri shi ụjɛrụma na atwa zhɛ ma n muna o.

42M mepi maa hi lubi shi Agwatana na shɛmɛ shi hŋ o.

43N zhajɛ ni izeci Bishi mi, hi leshiji shi kaa iwe mi o. Ama yaa shɛ binya bụtụ zhajɛ ni izeci ikɛnyi ibwɛ, hi zhɛ hia lashɛga bụ.

44Gana naa ehi eri hia tɛtana-rishee? Ahiɛba na hia jala maa anya hŋ na hi dumanga, hi jelekeci shi kaa maa Agwatana ata mokondo ihi dumanga o.

45Ta haŋsa ma maa Gamba n zhɛ ma hi suyana hwuŋ ụshɛrɛya na agba Bishi mi o. Ama go Moses ata ahiɛ ngbaracɛ, ubwa gbaa zhɛ ma hi suyana hwuŋ ụshɛrɛya.

46Yaa shɛ ahi ga tɛtanɛ iwɛ Moses rishe, hi gɛ zhɛ hia tɛtana du iwe mi rishe, iwɛnɛ tu go Moses 'nyeci iwe mi nu utakada ubwa.

47Ama yaa shɛ ahiɛ tɛtanɛ shɛ iwɛ nɛ go Moses 'nyeci rishe, asha gana naa ɛhi zhɛ hia tɛtana n-ndumwa mi mi rishee?

Jon 6

Ge Jisus Peni Atwa igbɛɛ-iyebi-na-akpakwụ-a-ta Iyimɛyɛ

(Mat 14:13-21; Mak 6:30-44; Luk 9:10-17)

1Na aba inɛ gɛ, ge Jisus beni apata, bee zhe hileniye Itekwu Galili nɛ shɛ itekwu Taibirias.

2Atwa ofwugwo ụ'wụtụ 'wa bụ, iwɛnɛ ta a kwụbɛ arụhwajɛ na baa nda no ofwo agwumashɛ.

3Ge Jisus munji ne embi ishɛmɛ ike, baa jɛjɛ apata ne eseshi-iyi ubwa.

4Isene Tɛkashɛka ye Eju kaa gwumwonu na aka ata.

5Aka na ti ge Jisus hirinje, baa kwụbɛ unyama ụ'wụtụ tu wee ci pu bwa, bɛɛ hiɛŋ Filip, Cee ɛti zhɛ ti mɛ sɛ iyimɛyɛ nɛ maa atwa ga yɛɛ?

6Ama bɛ jɛmɛ iwɛ gɛ maa manga Filip, shibwonu bu mwopwo iyi nɛ bɛɛ zhɛ ba nda.

7Ge Filip jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iyimɛyɛ ya apamụ umpwa kaa zha shɛ yo gombo aŋ maa bụtụ bụtụ ya okwo cwɛŋ o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

8Ibɛ po yɛu-bino Pita ga Andru na shɛ bụtụ bu ko na ashashɛ eseshi-iyi ubwa hiɛŋ bụ,

9Yɛu-ye-eyi ike namba nɛ 'waŋnɛ mbrad mu bali mu ta keeni ijɛnɛ iyebi, imbe kaa inɛ ɛtɛ eri ya nda na ashashɛ unyama gaa?

10Ge Jisus hiɛŋ aŋ, Hiɛŋ ma atwa maa ga a gɛgaga. Ambɛ olom kaa namba apata duwa. Ibɛ etwenyi gɛgajɛ, ofwugwo wa aba namɛ gana igbɛɛ-iyebi-na-akpakwụ-a-ta (5,000).

11Ge Jisus suji mbrad ma ata baa njɛ ugwoje na Agwatana, gobwonu du baa njɛ ni ijɛnɛ ɛtɛ, nazhɛ bee peni atwa ata gɛgajɛ gana na eri o gombo aŋ.

12Aka na ta atwa ata shigeji, ge Jisus hiɛŋ eseshi-iyi ubwa, Sutono ma owunzu mbrad ma ata mụ vwɛ urubwo uko, maa kede a na elele njɛ ufwu o.

13Ee suteni aŋ ga urubwo uko, owunzu na vwanɛ atwa ata yɛ mbrad ma ata mu bali mu ta, e shidinji shɛrɛgada umpwa-na-shɛba-shi-yebi.

14Aka na ta atwamwa kwụbɛ ụrụhwajɛ ata ge Jisus njɛ, ɛɛ hiɛŋ, Iwɛ-tɛkana ubwa ga shɛ bigesere ata be ci nu unyizo.

15Ama ti ge Jisus mepi maa ɛ zhɛ a ima bụ maa a njɛ bụ agwuma ni iji, bee beni apata bee gwuri ne embi ishɛmɛ bwooko.

Ge Jisus ba Zha Tahaŋnụ na Azuba Meni

(Mat 14:22-33; Mak 6:45-52)

16Aka na tụ ụrụmɛ shɛ, eseshi-iyi Jisus zwe nụ ụpalanụ itekwu,

17ee teni nụ ụhaŋtụ, maa e keshi hileniye itekwu ɛtɛ maa e zhe Kapanaum. Aka ata ụjita kaa shiwo cebe, ge Jisus kaa te zhe shi no ofwo aba o.

18Uvwugo ụ'wụtụ ta kaa layɛ ni itekwu ɛtɛ, itekwu ya nda adanga.

19Gana na te eseshi-iyi heŋteni ụhaŋtụ ata gana imɛle itɛtu kwo kaa ineshi, aa kwụbɛ ti ge Jisus be ci tahaŋnụ ni itekwu ɛtɛ, bɛɛ zhɛ bo dongonu ụhaŋtụ wa aba, ibɛ po inyɛsɛ shɛ aŋ.

20Ama ge Jisus hiɛŋ aŋ, Gamba na, ta nda ma inyɛshɛ o.

21I ga kwụlanɛ eseshi-iyi ubwa maa e shepi bu nụ ụhaŋtụ ata, gunu ata ụhaŋtụ ci ya ofwo na ɛɛ gɛ zhɛ.

Atwa a Jalakaka Jisus

22Aka na ti iyi heri, ibɛ atwa ata ofwugwo a na ge shikekeni hileniye ukwoswo itekwu ɛtɛ kwụbɛ maa ụhaŋtụ uko ticwɛŋ kiri ga namɛ apata, ge Jisus kaa teni shi uŋ ne eseshi-iyi ubwa o, semi eseshi-iyi ubwa abaaba kiri ge teni uŋ.

23Ama ihɛŋtu ike ticwɛŋ cwɛŋ banɛ ni Taibirias, yɛɛ zhɛ yo dongonu ofwo ata atwa ga yɛ mbrad na aba na ta Agwangwama njɛ ugwoje.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

24Gana na ta atwa ata kwụbɛ maa ge Jisus zasaba ya apata te eseshi-iyi ubwa o, ibɛ po atwa ata teni ụhaŋtụ abaaba ee zhe Kapanaum, aa jalakaka bụ.

Ge Jisus Shɛ Ibrɛd Uraiŋ

25Aka na ta atwa ata to Jisus ugbe hileniye itekwu ɛtɛ, ɛɛ hiɛŋ bụ, E-Bimbisegeni, aka naa abi zhajɛ epee?

26Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, shɛ iwɛ arụhwajɛ na ahiɛ kwụbɛ upo ahi ma n jalakaka o, ama iwɛnɛ ahi ga yɛ mbrad ma ata ehi shigeji.

27Ta na nda ma ugondu iwɛ iyimɛyɛ nɛ zhɛ ya nda ufwu o, ama ga shɛ iwɛ iyimɛyɛ nɛ zhɛ ya nama tutu uraiŋ unyizo-nom, inɛɛ nɛ Yɛu Bụtụ zhɛ ma hi pana. Iwɛnɛ po ubwa Agwatana Bishi utegeni ụhwada maa bu na duma ụshɛrɛya, iwɛnɛ tu baa shɛ Yɛu Bụtụ.

28Nazhɛ atwa ata heŋteni Jisus, ɛɛ hiɛŋ, Imbe ɛti zhɛ ta nda maa ta nda ugondu wa Agwatanaa?

29Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Iyi nɛ shɛ ugondu wa Agwatana na, tɛtana ma bụtụ ata baa tumwanɛ rishe.

30Ee heŋteni Jisus, ɛɛ hiɛŋ, Imbe shɛ ụrụhwajɛ na aba nda maa ta kwụba maa ta bu tɛtana-rishee? Ugondu imbe kwuŋ aba ndaa?

31Eshi tu yɛ la mana nụ ụshɛka, gana na te e 'nyeci, ɛɛ hiɛŋ, Ubwa peni aŋ iyimɛyɛ ɛtɛ banɛ na azuba aa yɛ.

32Ge Jisus hiɛŋ aŋ, Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, shɛ go Moses ihi peni la iyimɛyɛ ɛtɛ banɛ na azuba o, ama Bishi mi ubwa ma hi pana iyimɛyɛ i tugom nɛ banɛ na azuba.

33Iwɛnɛ po iyimɛyɛ ya Agwatana nɛ banɛ na azuba, ibɛ ya pana atwa unyizo uraiŋ.

34Ibɛ po atwa ata hiɛŋ Jisus, Asha na tu pana iyimɛyɛ ɛtɛ aka elele.

35Ge Jisus hiɛŋ aŋ, Gamba n shɛ iyimɛyɛ ɛtɛ uraiŋ, bụtụ na zhajɛ pi mi, imunɛ zha shɛ ya gwuma bu ya kwukwuŋ, bụtụ na kaa du n tɛtanɛ-rishe, i'uyɛ zha shɛ yo ilo bu ya kwukwuŋ.

36Ama N hi mbiswo, Ngɛɛ hiɛŋ, Hi n kwụbwa, hi n tɛtanɛ shɛ kaa rishe o.

37Iyi elele keeni atwa elele na Bishi m peni, ɛ zhɛ a zhajɛ pi mi, bụtụ na kaa zhajɛ pi mi, N zha shɛ ma bacɛnga bụ o.

38M beni shi na azuba, maa ma nda ukwulana mu o, semi maa ma nda ukwulana bụtụ na n tumwanɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

39Ukwulana bụtụ ata n tumwanɛ ụ shɛ maa kede ma inzhɛnga iyi nɛ bee m peni okwo ike o, semi iwɛ maa mɛ hicinjɛ iŋ hwuŋ nụ ụjita umɛwɛɛ.

40Ukwulana Bishi mi ụ shɛ maa, atwa elele na kwụbɛ Yɛu, a na kaa tɛtanɛ bu rishe, ɛ zhɛ a 'yaga uraiŋ unyizo-nom, N zhɛ mɛ hicinjɛ aŋ hwuŋ nụ ụjita ata umɛwɛɛ.

41Eju ngwulengenji iwɛ Jisus, iwɛnɛ bɛɛ hiɛŋ, Gamba n shɛ iyimɛyɛ ɛtɛ banɛ na azuba.

42Ɛɛ hiɛŋ, Shɛ ubwa maa shɛ ge Jisus yɛu Josɛf ga? Ti mepi kaa bishi bwa, te bino bwa. Gana naa bɛɛ hiɛŋ ya maa na azuba baa banɛɛ?

43Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, to ngwulongongo ma ahiɛba hiɛba o.

44I zasa bụtụ be elele na eri bɛ zhɛ pi mi o, semi bụtụ na Bishi na n tumwanɛ mbɛ, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ mɛ hicinjɛ bụtụ ata nụ ụjita umɛwɛɛ.

45Egesere 'nywotwo na atakada aba, ɛɛ hiɛŋ, Agwatana zhɛ o mbisogono aŋ iyi kpaaŋ aba. Atwa elele na kaa hwụjɛ iwɛ Bishi, yaa shɛ ee seshi, e ci pi mi.

46I zasa kaa bụtụ be elele na kwụbwa Bishi o, semi ubwa ata na banɛ no olugwo Agwatana, ubwa kiri kwụbwa Bishi ata.

47Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, Bụtụ be elele na n tɛtanɛ-rishe, asha bi 'yajɛ uraiŋ ata unyizo-nom.

48Gamba n shɛ Iyimɛyɛ ɛtɛ uraiŋ.

49Okwo to ogwunukwoshi hiŋ yɛ la mana ata nụ ụshɛka, ama e 'wi kaa waa.

50Ama iyimɛyɛ gɛ banɛ na azuba i shɛ iwɛ maa bụtụ be elele na yɛ iŋ maa kede 'wo.

51Gamba n shɛ iyimɛyɛ ɛtɛ uumwa, nɛ banɛ na azuba. Yaa shɛ bụtụ be elele yɛ iyimɛyɛ gɛ, bi zhɛ ba ya uraiŋ unyizo-nom. Iyimɛyɛ gɛ Ngɛɛ zhɛ ma pana atwa, ibɛ i shɛ usunda-tu'waba mu, N zhɛ kaa ma pana iŋ iwɛ uraiŋ wa atwa unyizo.

52Eju kwuni ashamanjɛ abaaba, ɛɛ hiɛŋ, Gana naa bụtụ ga eri ma tu pana usunda-tu'waba ubwa maa ta yaa?

53Ge Jisus hiɛŋ aŋ, Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, yaa shɛ ahiɛ yɛ shɛ usunda-tu'waba ti Yɛu Bụtụ, ehi swe shi kaa du mehieŋ mu bwa, asha hi zha shɛ hia 'yaga uraiŋ o.

54Bụtụ na ba ya usunda-tu'waba mu, na kaa ba swa du mehieŋ mi mi, asha bi 'yajɛ uraiŋ unyizo-nom, nazhɛ Ngɛɛ mɛ hicinjɛ bụ nụ ụjita umɛwɛɛ.

55Usunda-tu'waba mu ụ shɛ iyimɛyɛ i tugom, mehieŋ mi mi kaa du mɛ shɛ iyi tuswa i tugom.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

56Bụtụ na ba ya usunda-tu'waba mu, na kaa du ba swa mehieŋ mi mi, asha bu namɛ na amɛ mi, Ngaa namɛ kaa du na amɛ ubwa.

57Gana na te Bishi buumwa n tumwanɛ, Ngaa shɛ du buumwa tedure nu ukpahŋ Bishi, gobwonu du bụtụ na n yɛ zhɛ ba sha buumwa tedure nu ukpahiŋ mu.

58Iyimɛyɛ nɛ banɛ na azuba na, shɛ gana na te eshi hiŋ yɛ la mana ee 'wi o, ama bụtụ na ba ya iyimɛyɛ gɛ, bi zhɛ ba nama unyizo-nom.

59Ge Jisus jɛmɛ iwɛ gɛ na aka na tu boo mbisogono atwa iyi nu umwono tu'ulwa nu Kapanaum.

Iwɛ Uraiŋ Unyizo-nom

60Aka na ta atwa ofwugwo na ashashɛ eseshi-iyi Jisus hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, ɛɛ hiɛŋ, Iwɛ gɛ 'yajɛ ikɛnyi, gaaba eri ba hwuga iiŋ?

61Ama ti ge Jisus mepi na amɛ ubwa maa eseshi-iyi ubwa o ngwulongongo iwɛ n-ndumwa ma ata, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Iwɛ gɛ hŋ ihi gwumanɛ?

62Asha gana naa ɛhi zhɛ hia nda hwuŋ ta ahiɛ kwụbɛ ti Yɛu Bụtụ zhɛ umungwo na azuba no ofwo na baa banɛ laa?

63Mpiala ma Agwatana muba ma pana atwa uraiŋ, ama usunda-tu'waba zasa ule o. N-ndumwa mu ga Ngaa jɛmɛ ne hiŋ mu banɛ na Mpiala ma Agwatana, n-ndumwa ma ata muba kaa ma pana bụtụ uraiŋ.

64Ama atwa oko na ashashɛ hiŋ tɛtanɛ shɛ kaa rishe o. Ge Jisus mepi kaa taa nu umozhigo atwa na tɛtanɛ shɛ bụ rishe, bee mepi kaa du bụtụ na zhɛ ba sangana bu atwa ne tidere.

65Nazhɛ ge Jisus hiɛŋ, Ibɛ po Ngee hi mbishi maa i zasa bụtụ na eri ba zhajɛ pi mi ti yaa shɛ shɛ Bishi kepishingeni bu uhwaŋna o.

66Te kwuni na aka ata atwa ofwugwo na ashashɛ eseshi-iyi Jisus gwuri ne ekwunyi, a 'wa sụ bụ ya o.

67Ge Jisus hiɛŋ eseshi-iyi ubwa umpwa-na-ba-eyebi, Hi zhɛ du hio gwulo ne ekwunyi suu?

68Ga Saimon Pita jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Agwangwama, no ofwo aba ɛti zhɛ ta zha yaa? Gabụ kaa bi 'yajɛ n-ndumwa mu uraiŋ unyizo-nom.

69Ati tɛtanɛ kaa rishe, eti mepi kaa maa gabụ bɛ shɛ Bụtụ bi Tijilo ba Agwatana.

70Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Shɛ Gamba suu n hi teri ahiɛba eseshi-iyi ga umpwa-na-ba-eyebi? Ama bụtụ bu ko na ashashɛ hŋ kaa shɛ butumwa-bi-ibiri!

71Iwɛ Judas yɛu Saimon Iskariot kaa baa njɛ, ubwa shɛ bụtụ ata zhɛ ba sanga bu ne tidere, ubwa kaa namɛ na ashashɛ atwa ata umpwa-na-ba-eyebi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Jon 7

Ge Jisus no Ohongwu Ubwa

1Na aba inɛ gɛ, ge Jisus tenenji ofwo elele nu Galili, ama bi jeri shi maa tonongo
Judia o, iwɛnɛ te Eju a jala bụ tụkwụna.

2Na aka ga ibɛ Isene Shidulo ye Eju gwumwonu.

3Ibɛ po ohongwu Jisus hiɛŋ bụ, Ishijɛ maa zhe Judia, iwɛ maa eseshi-iyi bu
kwụbɛ du ugondu na aba nda.

4I zasa bụtụ be elele na zhɛ na nda iyi ne tusweci tu baa jala maa atwa kpaaŋ
mepi bu o. Ama gana na aba ndangana ijɛ kpaaŋ, asha meme mbiseni atwa
unyizo.

5Okwo ohongwu ata ubwa tɛtanɛ shɛ bụ du rishe o.

6Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Aka mi te ci shi o, ama aka hiŋ ihi namanɛ tutu.

7Atwa unyizo eri shi ma hi ta ni i'ime o, ama Gamba oo to ni i'ime, iwɛnɛ ti Ngee
le tiseyida ta aba maa ugondu wa aba ụ shɛ ugondu ụwɛ.

8No hwulo ma Isene gɛ ahiɛba hiɛba, N ta zha shɛ Isene gɛ o, iwɛnɛ ta aka mi te
ci shi.

9Aka na ti bee mbishi aŋ iwɛ gɛ, Baa jɛjɛ waa nu Galili.

Ge Jisus Zhe Isene Ɛtɛ i Shidulo

10Ama aka na to ohongwu Jisus hwuri ee zhe Isene ɛtɛ, ubwa du zhe Isene ɛtɛ,
bi zhe shi tuba caakwụ o, ama ne tusweci.

11Eju jelekeci bu ni Isene ɛtɛ, ɛɛ hiɛŋ, Cee baa namɛɛ?

12Atwamwa o ngwulongongo duwa iwɛ ubwa. Atwa oko hiɛŋ, Bɛ shɛ bụtụ bi
biye. Ama atwa oko hiɛŋ, Awo, ba inzhanga atwa ofwugwo.

13Okwo ti yaa shɛ gana ata, i zasa bụtụ na jɛmɛ iwɛ ubwa caakwụ nu ukpogwu
o, iwɛnɛ ta a nda inyɛsɛ ye Eju.

14Aka na ti Isene ɛtɛ ci ashashɛ, nazhɛ ge Jisus zhe bee teni nu Umwono wa
Agwatana bee kwuni atwa iyi timbisogono.

15Iwɛ ubwa dama Eju tebiye, ɛɛ hiɛŋ, Gana naa bụtụ ga njɛ bee mepi iyi gana ga,
ti bee seshi shi kaaa?

16Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Shɛ Gamba n 'yajɛ imbisegeni gɛ Ama nda o, ama
bụtụ ata n tumwanɛ ubwa 'yajɛ iŋ.

17Bụtụ be elele na ba jala maa nda ukwulana wa Agwatana, ubwa zhɛ ba mapa
iwɛ imbisegeni gɛ okwo inɛ ya Agwatana yaa shɛ kwo kaa nụ ụhwada mu Ama
duma iwɛ gɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18Bụtụ na ba duma iwɛ nụ ụhwada ubwa, asha ba jala ụjɛrụma uhiuhiu ubwa. Ama bụtụ na ba jala ụjɛrụma bụtụ na tumwanɛ bụ, ubwa shɛ bụtụ tɛkana, orugwusu zasaba na amɛ ubwa o.

19Go Moses ihi peni shi la Undwa suu? I zasa kaa bụtụ be elele ba nda Undwa ata na ashashɛ hiŋ o. Iwembe po ahi ma jala tụkwụnaa?

20Ibɛ po unyama ata jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Butumwa-bi-ibiri namɛ na amɛ bụ. Gaaba ma bu jala tụkwụnaa?

21Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, N nduwa ugondu uko na u hi dama kpaaŋ hiŋ.

22Go Moses ihi eni maa hi na jaja teleyi ta miaụŋ mi hiŋ, (okwo ti yaa shɛ shɛ go Moses ihi eni iŋ, ama i banɛ taa no ogwunukwoshi hiŋ a na namba la cala) ahia jaja kaa teleyi ta miaụŋ mi hiŋ nụ Ụjita-ụhinjanụ.

23Yaa shɛ teleyi tijaja nụ Ụjita-ụhinjanụ ti heshigeni shi Undwa Moses, asha iwembe po ahia nda ya isɛbwɛ ne mi iwɛnɛ tu Ngaa nɛnjɛ bụtụ nụ Ụjita-ụhinjanụụ?

24Ta na duma ma ụshɛrɛya gana na ta ahiɛ kwụbɛ iyi no tupohondo, ama na duma ma ụshɛrɛya u tishiriri.

Ga Krast ata na Hŋ?

25Nazhɛ atwa Jɛrusalɛm oko hiɛŋ, Shɛ bụtụ ganana hŋ aa jala tụkwụna?

26Hioko ma ba duma kaa n-ndumwa caakwụ, a hiaŋ shɛ bụ kaa iwɛ ye elele o! Ehiu eshiciji suu maa ga Krast ata na?

27Ti mepi olugwo na bụtụ ga banɛ, ama aka na ga Krast zhɛ ba zhajɛ, i zasa bụtụ zhɛ ba mapa olugwo na bɛɛ zhɛ ba banɛ o.

28Nazhɛ ge Jisus uganɛ tu boo mbisogono aŋ iyi nu Umwono wa Agwatana, bɛɛ hiɛŋ, Hi m mepi, ehi mepi kaa du olugwo na Ngaa banɛ. Ama shɛ nu ukpahiŋ mu Ngaa zhajɛ o, ama bụtụ na n tumwanɛ ubwa shɛ bụtụ tɛkana; hi mepi shi bu kaa,

29ama ɛɛ hiɛŋ Gamba M mepi bu, no olugwo ubwa Ngaa banɛ, ubwa du kaa n tumwanɛ utumwa.

30Iwɛbɛ po Eju a jala maa a 'imɛ Jisus, ama i zasa bụtụ na timengeni bu, iwɛnɛ ta aka ubwa te ci shi.

31Ama atwa ofwugwo na ashashɛ atwa ata tɛtanɛ Jisus rishe, ɛɛ hiɛŋ, Aka na ga Krast ata zhajɛ, bi zhɛ suu ba nda arụhwajɛ uhwuri a na ga bụtụ ga ba nda?

Afarisi Tumwanɛ Edegeri Umwono Tu'ulwa maa Ɛ Imɛ Jisus

32Afarisi hwụjɛ ta atwa ofwugwo o ngwulongongo iwɛ Jisus, ibɛ po ehiu onongbo keeni Afarisi tumwanɛ edegeri umwono tu'ulwa maa ɛ imɛ Jisus.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

33Ama ge Jisus hiɛŋ aŋ, N tɛ zhɛ ma nama ne hŋ tugwo na aka fwalaa, nazhɛ Mo hwulo no ofwo bụtụ ata n tumwanɛ.

34Hi zhɛ hi na ma jalakaka, hi zha shɛ kaa hi ma n ta ugbe, hi eri shi kaa hio to ofwo na Ngɛɛ zhɛ ma nama.

35Ibɛ po Eju momo hoŋtongonu, ɛɛ hiɛŋ, Cee bwa bɛɛ zhɛ ati zha shɛ ta ta bu ugbee? Bi zhaganɛ suu Eju ata ee gereteji a na zweni na ashashɛ Egrik maa mbisogono Egrik iyi?

36Shibwonu asha imbe shɛ ecilo iwɛ ɛtɛ baa jɛmɛ maa, Hi zhɛ hi ma jalakaka, hi zha shɛ kaa hi ma n ta ugbee, hi eri shi kaa du hio to ofwo na Ngɛɛ zhɛ ma namaa?

Meni me Erefu Uraiŋ

37Ge Jisus ishijɛ nụ ụjita na shɛ ụjita umɛwɛɛ Isene na kaa shɛ ụjita ụ'wụtụ, baa uganɛ, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ i'uyɛ gwụmɛ bụtụ be elele, ga zhajɛ pi mi maa swa meni.

38Gana na ti Iwɛ ya Agwatana jɛmɛ, yɛɛ hiɛŋ, Bụtụ na n tɛtanɛ-rishe, meni me erefu uraiŋ mi zhɛ mu na banɛ na amɛ ubwa mɛɛ zhɛ mu na fwunga.

39Ama ba duma iwɛ Mpiala mu na atwa na tɛtanɛ bụ rishe zhɛ a la, iwɛnɛ po e ge te peni shi aŋ Mpiala mi Tijilo, iwɛnɛ ee ge te peni shi Jisus ụjɛrụma.

Tubogwu ti Zhajɛ na Ashashɛ Atwa ata iwɛ Jisus

40Aka na ta atwa oko na ashashɛ ufwugwo ata hwụjɛ iwɛ gɛ, ɛɛ hiɛŋ, Iwɛ-tɛkana, Bụtụ ga ubwa ga shɛ bigesere ata!

41Atwa oko hiɛŋ, Bụtụ ga ubwa shɛ ga Krast ata. Ama atwa oko hiɛŋ, Ga Krast suu zhɛ ba banɛ nu Galili?

42Iwɛ ya Agwatana ta jɛmɛ shɛ la suu maa ga Krast zhɛ ba banɛ nu umwamwa Devid, nụ ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ, Betlɛhɛm na shɛ ụshɛpwụ ata ge Devid jɛjɛ la?

43Ibɛ po tubogwu tu zhaganɛ atwa ata iwɛ Jisus.

44Nazhɛ atwa oko na ashashɛ aba a jala maa a 'imɛ Jisus, ama i zasa kaa bụtụ timengeni bu o.

Ehiu Eju Tɛtanɛ Shɛ Jisus Rishe o

45Aka na te edegeri umwono tụ'ụlwatagwụ gwure no ofwo ehiu onongbo keeni Afarisi, ibɛ ehiu ata onongbo na Afarisi heŋteni aŋ, ɛɛ hiɛŋ, Imbe po ehi shepi shi buu?

46Nazhɛ edegeri ata umwono tụ'ụlwatagwụ jishijɛ aŋ, ɛɛ hiɛŋ, I ta zasa kwukwuŋ bụtụ na dumwa iwɛ gana na bụtụ ga ba duma o.

47Afarisi heŋteni aŋ, ɛɛ hiɛŋ, E hi holokwokwo du suu?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

48I 'yajɛ suu bụtụ be elele na ashashɛ ehiu keeni Afarisi na tɛtanawaŋ bụ rishe?

49Ama unu-tukalana wa Agwatana patanɛ atwa ga ofwugwo a na mepi shi Undwa Moses.

50Nazhɛ ge Nikodimos na shɛ du Bufarisi, na du zhe la pi Jisus nụ ụjita, bee heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ:

51Undwa tu suu wa pana bụtụ n-ndumwa-tụwụma tobwolo a ta hwụjɛ shɛ unu ubwa maa e mepi iyi nɛ baa njɛ?

52Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Nu Galili du suu abu banɛ? Yalaga, bi zhɛ ba kwụba maa, i zasa bigesere be elele na zhɛ ba banɛ nu Galili o.

53[Nazhɛ aa garatagwụ jita ata, bụtụ bụtụ ji ni ihwɛ ibwɛ.

Jon 8

Biyikwo na Aa 'Imɛ tu baa Nda Tuwɛle

1Ama ge Jisus munji Ishɛmɛ Buta.

2Ti iyi heri ge Jisus zhajɛ sasana nu Umwono wa Agwatana nu uvwungwa dididi, nazhɛ atwa kpaaŋ zhe pu bwa, baa jɛjɛ boo mbisogono aŋ iyi.

3Embisegeni Undwa keeni Afarisi shapɛ biyikwo bu ko na aa 'imɛ tu baa nda tuwɛle. Ee shikicinji bu na ashashɛ.

4Ɛɛ hiɛŋ Jisus, E-Bimbisegeni, ti imɛ biyikwo ga tu baa nda tuwɛle ne butubwenyi bu ko.

5Go Moses kaa iti mbishi nu Undwa maa bụtụ gana ga bɛ shɛ aa tagana atayɛ. Imbe tuba ɛbi hiɛŋ inɛɛ bụụ?

6A jɛmɛ iwɛ gɛ maa e menji Jisus, iwɛ maa a 'yaga iyi nɛ ɛɛ zhɛ a untangana bụ. Ama ge Jisus hiri, baa 'nyata iyi ike na cɛnjɛ na buvwa bwa.

7Ama gana na ta a uranjɛ bụ ni iheŋtene, bee hirinje, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Ga bụtụ na zasa iwɛwɛ na ashashɛ hiŋ shepi utayɛ maa ta bụ hiiŋ.

8Ge Jisus hileneni, bee 'nyeci iyi ike na cɛnjɛ.

9Ama aka na ta a hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, ibɛ po n-nyarɛ ma aba mu kwuni tubananga atwa oko oko, ee genji Jisus bwooko ne biyikwo ata shikeni na ashashɛ.

10Aka na ti ge Jisus hirinje, bee heŋteni biyikwo ata, bɛɛ hiɛŋ, Cee atwa ata namɛ yaa? I zasa suu bụtụ ubu peni n-ndumwa-tụwụma?

11Biyikwo ata jishijɛ Jisus, bɛɛ hiɛŋ, Iyɛri, i zasa o. Ge Jisus hiɛŋ bụ, M bi peni shi du n-ndumwa-tụwụma o, zhaga hwulo. Ama tuba te kwuni na aka ga, ta nda ya iwɛwɛ o.]

Ge Jisus Ubwa Shɛ Uhioko-uhwaŋna Unyizo

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

12Nazhɛ ge Jisus mbishi atwa ata, bɛɛ hiɛŋ, Gamba n shɛ uhioko-uhwaŋna unyizo. Bụtụ na n 'wa, zha shɛ na zha ya tahaŋnụ ne tishi kwukwuŋ, ama bi zhɛ ba 'yaga uhioko-uhwaŋna na wa pana bụtụ uraiŋ.

13Afarisi jishijɛ Jisus, ɛɛ hiɛŋ, Bu mama la tiseyida, tiseyida tụ bụ tɛ shɛ shɛ tiseyida ti tɛkana o.

14Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Okwo Ngee meme le tiseyida, asha tiseyida ti mi tɛ shɛ tiseyida ti tɛkana, iwɛnɛ ti Ngee mepi olugwo na Ngaa banɛ, Ngee mepi du kaa ofwo na Ngɛɛ zhɛ. Ama hi mepi shi olugwo na Ngaa banɛ, hi mepi shi du kaa ofwo na Ngɛɛ zhɛ.

15Ahiɛba hia duma ụshɛrɛya gana na tu usunda-tu'waba namɛ, ama N jɛmɛ shɛ ụshɛrɛya bụtụ be elele o.

16Okwo yaa shɛ maa Ma duma ụshɛrɛya, ụshɛrɛya mu ụ shɛ ụshɛrɛya tɛkana, iwɛnɛ ti yaa shɛ shɛ Ngooko ma duma uŋ ama atubana ne Bishi mi na n tumwanɛ.

17E 'nyeci nu Undwa hiŋ, ɛɛ hiɛŋ, Tiseyida tu na atwa eyebi le asha tɛ shɛ tiseyida ti tɛkana.

18M mama la tiseyida, Bishi mi na n tumwanɛ ma n la du tiseyida.

19Ee heŋteni bu, ɛɛ hiɛŋ, Cee kwuŋ Bishi ata bu namɛɛ? Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Hi m mepi shi, hi mepi shi du kaa Bishi mi o. Yaa shɛ ehi ge me m mepi, hi gɛ zhɛ du hia mapa Bishi mi.

20Ge Jisus jɛmɛ n-ndumwa mu ga na aka na tu boo mbisogono aŋ iyi nu umwono ukwuribi na namɛ na amɛ Umwono wa Agwatana. Ama i zasa kaa bụtụ na 'imɛ bụ o, iwɛnɛ ta aka ubwa te ci shi.

Ofwo na Ngɛɛ Zhɛ Hi Eri Shi Hio To

21Nazhɛ ge Jisus hiɛŋ aŋ sasana, N zhɛ mo hwulo, hi zhɛ hi na ma jalakaka, hi eri shi kaa hio to ofwo na Ngɛɛ zhɛ o. Ama hi zhɛ kaa hio 'wo ni iwɛwɛ hiŋ.

22Eju hiɛŋ, Tumama kwụna suu bɛɛ zhɛ upo bɛɛ hiɛŋ, Hi eri shi hio to ofwo na Ngɛɛ zhɛ?

23Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Nu unyizo ahi banɛ, Ngaa banɛ tuba na azuba. Atwa unyizo ga ahiɛ shɛ, N shɛ shɛ tuba bụtụ bu unyizo ga o.

24Ibɛ po Ngɛɛ hi hiɛŋ, Hi zhɛ hio 'wo ni iwɛwɛ hiŋ, iwɛ-tɛkana maa yaa shɛ ahiɛ tɛtanɛ shɛ rishe maa Gamba na, asha hi zhɛ hio 'wo ga ni iwɛwɛ hiŋ.

25Nazhɛ atwa ata heŋteni Jisus, ɛɛ hiɛŋ, Gaaba kwuŋ abɛ shɛɛ? Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Gamba n shɛ bụtụ ata Omo hi mbiso iwɛ ubwa taa nu umozhigo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

26N 'yajɛ iwɛ ifwugwo maa ma duma iwɛ hiŋ medenji inɛɛ nɛ maa ma hi pana n-ndumwa-tụwụma iwɛ ibɛ. Ama bụtụ na n tumwanɛ ubwa shɛ bụtụ tɛkana, Mo mbiso atwa unyizo iwɛ nɛ Ngɛɛ hwujɛ no olugwo ubwa.

27Ama e eshiciji shi maa ge Jisus bo mbiso aŋ iwɛ Bishi o.

28Ge Jisus hiɛŋ aŋ, Aka na ɛhi zhɛ hia shapa Yɛu Bụtụ na azuba, nazhɛ ɛhi zhɛ hia mapa maa Gamba na, maa kaa du N njɛ shɛ iyi elele ni ikɛnyi mi o, ama gana na te Bishi mi m mbisegeni, gabata du Omo hi mbiso.

29Bụtụ na n tumwanɛ ba nama ne mi, bu n genji shi Ngooko, iwɛnɛ ta Ama nda iyi nɛ ya kwulana bụ aka elele.

30Ti ge Jisus jɛmɛ iwɛ gɛ, nazhɛ atwa ofwugwo a na hwụjɛ iwɛ ubwa tɛtanɛ bụ rishe.

Atwa na Mama 'Yajɛ, na Atwa na Shɛ Ajama

31Nazhɛ ge Jisus hiɛŋ Eju a na tɛtanɛ bụ rishe, Yaa shɛ ahia hwuga-unu n-ndumwa mi mi, nazhɛ ɛhi zhɛ hia sha eseshi-iyi mi tugom.

32Nazhɛ ɛhi zhɛ hia mapa iwɛ-tɛkana ata, nazhɛ iwɛ-tɛkana ata zhɛ ya nda maa hi mama 'yaga.

33Ɛɛ jishijɛ Jisus, ɛɛ hiɛŋ, Ajalalo Abraham atɛ shɛ, tu ta shɛ shɛ ajama bụtụ be elele kwukwuŋ. Iwembe po ɛbi hiɛŋ maa hi zhɛ hi mama 'yagaa?

34Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, bụtụ be elele na ba nda iwɛwɛ, bɛ shɛ bujama bi iwɛwɛ.

35Bujama kaa shiyeni shi ni ihwɛ unyizo-nom, ama yɛu umamata ibɛ yo shiyono ni ihwɛ unyizo-nom.

36Yaa shɛ Yɛu zhɛ ya nda maa hi mama 'yaga, asha nazhɛ ɛhi zhɛ hi mama 'yaga gom.

37M mepi maa hiɛ shɛ ajalalo Abraham, ama hia jala kaa maa hi n kwụnɛ, iwɛnɛ tu n-ndumwa mi mi mu gwushiji shi ohwolu na shɛmɛ shi hiŋ.

38Ma duma inɛɛ nɛ Ngaa kwụbwa no ofwo Bishi mi, ahia duma du inɛɛ nɛ ahi kwụbwa no ofwo bishi hiŋ.

39Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Ga Abraham kaa shɛ bishi tu. Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ ahi ga shɛ miaụŋ ma Abraham, hi gɛ zhɛ hi na nda ugondu na ga Abraham njɛ la.

40Gamba ebe n hi mbishi iwɛ-tɛkana na Ngɛɛ hwujɛ no olugwo Agwatana, Gamba kaa ahia jala ya tụkwụna. Ga Abraham kaa njɛ shɛ la gana ga ahia nda o.

41Ugondu bishi hiŋ bana ahia nda. Ɛɛ jishijɛ Jisus, ɛɛ hiɛŋ, Shɛ nɛ tuwɛle ee ti meci o, Bishi bu ko gba ati 'yajɛ, ubwa shɛ Agwatana.

Miaụŋ mi Ibiri

© 2008 Bible Society of Nigeria.

42Ge Jisus hiɛŋ aŋ, Yaa ga shɛ Agwatana shɛ Bishi hiŋ, hi gɛ zhɛ hi mo n lubo, no olugwo Agwatana kaa Ngaa banɛ nazhɛ Ngaa zhajɛ epe. N zhe shi kaa nu ukpahiŋ mu o, ama ubwa kaa n tumwanɛ.

43Imbe po tuba ehi eshiciji shi ya n-ndumwa mi mii? Asha iwɛnɛ te ehi eri shi hia hwuga iwe mi.

44Hiɛ shɛ miaụŋ me bishi ata hiŋ na shɛ Ibiri, ahaŋsa ata awɛ bishi hiŋ 'yajɛ, aba du ahia jala maa hi 'wa. Ubwa kaa shɛ bụkwụnɛ ba atwa taa nu umozhigo, bi shikeni shi ni iwɛ-tɛkana o, iwɛnɛ ti iwɛ-tɛkana zasaba na amɛ ubwa. Aka elele bee jwe ụzagwụ, asha bu jwe uŋ nu ukpahiŋ ubwa. Bujwe-bụ-ụzagwụ baa shɛ, ubwa du kaa shɛ uhiu ụzagwụ hwɛɛ.

45Ama iwɛnɛ Omo hi mbiso iwɛ-tɛkana, ibɛ po ahiɛ n tɛtanɛ shɛ rishe.

46Gaaba eri mɛ n vwɛ uvwi ni iwɛwɛ na ashashɛ hiiŋ? Yaa shɛ Ama duma iwɛ-tɛkana, asha iwembe po ahiɛ n tɛtanɛ shɛ rishee?

47Bụtụ na shɛ bụtụ ba Agwatana, ubwa ba hwuga n-ndumwa ma Agwatana. Ecilo no po ahiɛ hwụjɛ shɛ, i shɛ iwɛnɛ ahiɛ shɛ shɛ atwa Agwatana.

Ge Jisus na Abraham

48Eju jishijɛ Jisus, ɛɛ hiɛŋ, shɛ iwɛ-tɛkana hŋ atɛ jɛmɛ, tɛ ɛti hiɛŋ, Busamaria na butumwa-bi-ibiri namɛ na amɛ bụ abɛ shɛ?

49Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, N zasa butumwa-bi-ibiri na amɛ mi o, ama Ma muna Bishi mi ụjɛrụma, ama hi m mụnɛ shɛ tuba ụjɛrụma o.

50N jelekeci shi ụjɛrụma uhiuhiu mu o. Ama Bụtụ bu ko namba na ba jalakaka uŋ, ubwa kaa du shɛ bɛjɛmɛ-bụ-ụshɛrɛya.

51Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, bụtụ be elele na ba hwuga-unu n-ndumwa mi mi, bi zha shɛ bo 'wo kwukwuŋ.

52Eju hiɛŋ Jisus, Ti mepi ya hwuwayɛ go maa butumwa-bi-ibiri namɛ ga na amɛ bụ gom. Ga Abraham uwo, egesere du uwo, nazhɛ ɛbi hiɛŋ ya maa, bụtụ be elele na ba hwuga-unu n-ndumwa mụ bụ, asha bi zha shɛ bo 'wo ya kwukwuŋ o.

53Asha gabụ suu bu hwuri ya bishi tu ga Abraham keeni egesere a na uwo? Gaaba kwuŋ abu mama njɛɛ?

54Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ Ngaa mama muna ụjɛrụma, asha ụjɛrụma ata mu ụ shɛ ụjɛrụma tisashɛ. Bishi ata mi ɛhi hiɛŋ maa ubwa du shɛ Agwatana hiŋ, ubwa kaa ma n muna ụjɛrụma.

55Hi te mepi shi bu o, ama ɛɛhiɛŋ Gamba m mepi bu. Yaa shɛ Ngɛɛ hiɛŋ m mepi shi bu o, asha N zhɛ ma sha bujwe-bụ-ụzagwụ gana hiŋ du. Ama M mepi bu, Ngaa hwụjɛ kaa unu n-ndumwa mu bwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

56Bishi hiŋ ga Abraham njɛ la unyasa duwa tu baa kwụbɛ aka tizhajɛ ti mi, tu baa kwụbɛ aka ata nazhɛ amɛ ubwa lemi.

57Nazhɛ Eju hiɛŋ bụ, Bi te ci shi okwo shiywa dupu o, bu kwụbɛ la suu Abraham?

58Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, N namwawaŋ nazhɛ ee meci Abraham.

59Ibɛ po ee suji atayɛ maa e tegeni bu, ama ge Jisus mama intanɛ, bee beni nu Umwono ata wa Agwatana bee hwuri.

Jon 9

Ge Jisus Nɛnjɛ Bụtụ na Ee Meci nu Ulubwo

1Ti ge Jisus zhɛ tɛkashɛka, baa kwụbɛ bụtụ bu ko na ee meci nu ulubwo.

2Ibɛ po eseshi-iyi ubwa unseni bu, ɛɛ hiɛŋ, E-Bimbisegeni, gaaba kwuŋ njɛ iwɛwɛ upo ee meci bụtụ ga nu ulubwoo? Ubwa suu okwo atwa na meci bu?

3Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Ta bụtụ ga, ta atwa na meci bu a njɛ shɛ iwɛwɛ o, ama iwɛ maa Agwatana mbiseni ugondu ubwa caakwụ tedure nu bwa.

4I shɛ tilɛɛ maa tɛ njɛ ma ugondu bụtụ na n tumwanɛ tu uwaŋna ta namɛ. Aka na tu ụjita shi, i zasa bụtụ na eri ba nda ya ugondu o.

5Tu Ngaa ta namɛ nu unyizo, Gamba n shɛ uhioko-uhwaŋna unyizo.

6Aka na tu baa jɛmɛ iwɛ ɛtɛ, baa 'wɛŋ mecemi na cɛnjɛ, bee vwunji mecemi ma ata maa shɛ udwodwo, nazhɛ bee sweni udwodwo ata ne eshe olubo ata.

7Bɛɛ hiɛŋ bụ, Zhaga dula meni mu ukwokwo Silom, (egini Silom i shɛ, Tumwanɛ.) Bụtụ ata zhe ga baa dụrɛ, bee jiye nu uhioko-uhwaŋna.

8Nazhɛ atwa na gwumwongonu no ofwo na bụtụ ata namɛ keeni atwa na kwụbwa bụ la cala a na mepi maa bɛ shɛ olubo na ba shana ba lụpa iyi. Ɛɛ hiɛŋ, Shɛ bụtụ ganana suu ba shana ba gɛga ba lụpa iyi?

9Ama atwa oko hiɛŋ, Ubwa ganana, anya atwa hiɛŋ, Awo, shɛ ubwa o, ama bụ sụbɛ bụ kwakwa. Ama bụtụ ata ni ikɛnyi ibwɛ hiɛŋ aŋ, Gamba ganana.

10Nazhɛ ee heŋteni bu, ɛɛ hiɛŋ, Gana na eshe bu njɛ oo ushigwoo?

11Bɛɛ jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Bụtụ ata ɛɛ hiɛŋ ge Jisus, ubwa njɛ udwodwo bee sweni ne eshe mi, bɛɛ n hiɛŋ, Zhaga dula meni mu Silom. Ngee zhe ga Ngɛɛ durɛ, nazhɛ Omo hioko ya uhwaŋna.

12Ee heŋteni bu, ɛɛ hiɛŋ, cee baa namɛɛ? Bɛɛ jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, M mepi shi o.

Afarisi o Hoŋtono Bụtụ ata ge Jisus Nɛnjɛ Iheŋtengene

13Ibɛ po ee zeriji bụtụ ebe ge lubeni la no ofwo Afarisi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

14Iwɛnɛ po nụ Ụjita-ụhinjanụ la kaa ge Jisus sweni olubo ata udwodwo ne eshe ubwa.

15Afarisi heŋteni bu sasana, gana na baa njɛ upo boo hioko uhwaŋna. Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Udwodwo bee sweni ne eshe mi, nazhɛ Ngaa dụrɛ meni, ibɛ po Omo hioko ya uhwaŋna.

16Ibɛ po Afarisi oko hiɛŋ, Bụtụ ga ge Jisus, bu beni shi no olugwo Agwatana o, iwɛbɛ po bee shiyeni shi Ụjita-ụhinjanụ eshe. Anya atwa hiɛŋ, Gana na bụtụ bi iwɛwɛ eri ba nda arụhwajɛ gana gaa? Ibɛ po tubogwu ti zhajɛ na ashashɛ aba.

17Afarisi heŋteneni bụtụ ata, ɛɛ hiɛŋ, Imbe kwuŋ ɛbi hiɛŋ iwɛ bụtụ gaa? Bi hiɛŋ ree maa ubwa ushije eshe bu. Bụtụ ata jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, bigesere baa shɛ.

18Ibɛ po Eju tɛtanɛ shɛ rishe maa bi ge lubeni la nazhɛ boo hioko ya uhwaŋna. Uuwa aa suyanɛ atwa na meci bụtụ ata eshe ubwa ushigwo.

19Ee unseni aŋ, ɛɛ hiɛŋ, Yɛu hiŋ nɛ suu? Igɛtɛ ɛhi hiɛŋ hi meci la nu ulubwo. Gana na baa njɛ boo hioko ya uhwaŋna hwuwayɛɛ?

20Nazhɛ atwa na meci bu jishijɛ aŋ, ɛɛ hiɛŋ, Yɛu tu nɛ ga, ti meci bu la ga nu ulubwo.

21Ama ti mepi shi gana na baa njɛ boo hioko ya uhwaŋna o, okwo gaaba ushije eshe ubwa ahoo. Shɛ yɛu baa shɛ o, unsono bu ma, bi zhɛ ba duma ni ikɛnyi ibwɛ.

22Atwa na meci bu jɛmɛ gana ga, iwɛnɛ ta a nda inyɛsɛ ye Eju. Iwɛnɛ te Eju twawa-unu maa bụtụ be elele na jɛmɛ caakwụ maa ga Krast baa shɛ, ɛ zhɛ a bacɛnga bụ nu umwono tu'ulwa.

23Ibɛ po atwa na meci bu hiɛŋ, Shɛ yɛu baa shɛ o, unsono bu ma.

24Aa suyanɛ sasana bụtụ ebe ge lubeni la, ɛɛ hiɛŋ bụ, Shilo-unu na agba Agwatana maa jɛmɛ iwɛ-tɛkana. Ti mepi maa bụtụ ga ubu nɛnjɛ bɛ shɛ bụtụ-bi-iwɛwɛ.

25Bɛɛ jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Okwo bụtụ-bi-iwɛwɛ baa shɛ M mepi shi o, iyi ike gba nɛ Ngee mepi i shɛ, N nge lubeni la ama Mo hioko ya uhwaŋna hwuwayɛ.

26Nazhɛ atwa ata heŋteni bu sasana, ɛɛ hiɛŋ, Imbe baa bu njɛɛ? Gana naa baa bɛ njɛ nazhɛ bee ushije eshe buu?

27Bɛɛ jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, N ngo hi mbiswo cebe, hi shiri shi acɛbɛ o. Imbe po ahia jala maa Mo hi mbisononoo? Hia jala suu maa hiɛ shɛ du eseshi-iyi ubwa?

28Ibɛ po aa twagajɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Gabụ bɛ shɛ biseshi-bi-iyi bu bwa, ɛɛ hiɛŋ atuba, tɛ shɛ eseshi-iyi Moses.

29Ti mepi maa Agwatana ubwa jɛmɛ la n-ndumwa no Moses, ama ti mepi shi olugwo na bụtụ ga banɛ o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

30Nazhɛ bụtụ ata jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, I shɛ kaa iyi nɛ ya dama bụtụ tɛ ɛhi hiɛŋ maa hi mepi shi olugwo na bụtụ ata banɛ o, ubwa kaa ushije eshe mi!

31Ti mepi maa Agwatana hwụjɛ shɛ iwɛ ya atwa-iwɛwɛ o, ama ti mepi maa bụtụ be elele na ba sụma Agwatana inyɛsɛ, na kaa ba nda ukwulana ubwa, bi zhɛ ba hwuga iwɛ bụtụ ata.

32Te kwuni taa nu umozhigo, a ta hwụjɛ shɛ la maa bụtụ be elele ushije ba bụtụ na ee meci nu ulubwo eshe kwukwuŋ.

33Yaa shɛ bụtụ ga ge beni shi no olugwo Agwatana, bu ga zha shɛ ba ala maa nda iyi elele o.

34Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Ni iwɛwɛ ee bi meci du gom. Gabụ suu bi zhɛ bu mo tu mbisogono iyi? Ibɛ po ee becinji bu nu umwono Tụ'ụlwatagwụ.

Sholubo Du Suu Atɛ Shɛ?

35Ti ge Jisus hwụjɛ maa e becinji bụtụ ata nu umwono t'ụlwatagwụ, aka na ge Jisus kwụbɛ bụ, Bee heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Bu tɛtanɛ yibwa Yɛu Bụtụ rishe hŋ?

36Bụtụ ata heŋteni Jisus, bɛɛ hiɛŋ, Iyɛri, gaaba nu maa Ma tɛtana bụ rishee?

37Ge Jisus hiɛŋ bụ, Bu kwụbwa bụ, ubwa ganana kaa ba njɛ n-ndumwa na bụ.

38Nazhɛ bụtụ ata hiɛŋ bụ, Agwangwama, N tɛtanɛ-rishe, nazhɛ bee kwuzeni Jisus.

39Ge Jisus hiɛŋ, Iwɛ ụshɛrɛya Ngaa zhajɛ nu unyizo ga, iwɛ maa sholubo shɛ kwụbɛ uhwaŋna, maa atwa na ga kwụbɛ uhwaŋna tuba lubeni.

40Aka na atwa oko na ashashɛ Afarisi hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, ɛɛ hiɛŋ bụ, sholubo du suu atɛ shɛ?

41Ge Jisus hiɛŋ aŋ, Yaa shɛ ehi ge lubeni, hi ga zha shɛ hia 'yaga n-ndumwa-tụwụma o, ama hi hiɛŋ hia kwụba uhwaŋna, tụwụma ti hiŋ tu ta kaa ti tileni.

Jon 10

N-ndumwa Tumanganjɛ iwɛ Isume ya Agwụdụ

1Ge Jisus hiɛŋ, Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, bụtụ na teni shi no odubo isume ya agwụdụ, ama yaa shɛ boo mungo nyapadụ, asha bɛ shɛ buzundo na bɛshɛrɛ.

2Ama bụtụ na bo tono no odubo, ubwa shɛ bi'iywa-ba-agwụdụ.

3Bungbaracɛ bo odubo zhɛ ba kapɛshɛngana bu odubo, agwụdụ du a hwuga rụhwụŋ ru bwa, bɛɛ zhɛ na suyagana agwụdụ ubwa ni izeci nɛ bee pegeni aŋ, maa bu na zarɛga aŋ no tupohondo.

4Aka na bee hwuleni agwụdụ ubwa umbe, nazhɛ agwụdụ a 'wa bụ kpaaŋ aba, iwɛnɛ te e mepi rụhwụŋ ru bwa.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

5A zha shɛ a 'wa bugaiŋ o, ama ɛ zhɛ no gozhigono bu, iwɛnɛ te e mepi shi
rụhwụŋ ra bugaiŋ.

6Ge Jisus manganganɛ aŋ n-ndumwa mu ga, ama e eshiciji shi iwɛ nɛ baa njɛ na
aba o.

Ge Jisus Ubwa Shɛ Bi'iywa-ba-agwụdụ bi Biye

7Ge Jisus hiɛŋ aŋ sasana, Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, Gamba n shɛ odubo
isume ɛtɛ ya agwụdụ.

8Atwa elele na zhajɛ hiiŋ ne mi, aba shɛ ozundo na ashɛrɛ, agwụdụ hwụjɛ shɛ
iwɛ aba o.

9Gamba n shɛ odubo, bụtụ be elele na teni tedure ne mi, bi zhɛ bo bino, bi zhɛ
be teni, bɛɛ zhɛ ba bana, bɛɛ zhɛ ba ta ofwo tiyaga ugbe.

10Buzundo ba zhajɛ maa zundo izunde, maa kwụna maa nda du iyi ufwu. Ama
N zhajɛ maa atwa 'yaga uraiŋ, maa kaa a 'yaga uŋ te gembi duwa.

11Gamba n shɛ bi'iywa-ba-agwụdụ bi biye. Bi'iywa-ba-agwụdụ bi biye kaa bo
shiyono uhiuhiu ubwa no tu'wo iwɛ agwụdụ ubwa.

12Aka na ti yɛu-ugondu nɛ ya lashɛga ukwuribi ụgwụ iwɛ ugondu agwụdụ,
kwụbɛ tu ugwusu we ci, bi zhɛ ba ganga agwụdụ bo gozhigo iwɛnɛ ta agwụdụ
shɛ shɛ a na ubwa, nazhɛ ugwusu wa ima aŋ, ba garataga aŋ hwɛɛ.

13Yɛu ɛtɛ ugondu yo gozhigo iwɛnɛ ta agwụdụ shɛ shɛ a na ubwa, i'ɛlɛ ibwa
zaba na agwụdụ ata o.

14Gamba n shɛ bi'iywa-ba-agwụdụ bi biye. M mepi enee mi, aba du kaa e m
mepi.

15Gana na te Bishi m mepi, Ngee mepi du kaa Bishi, Ngee shiyeni kaa uhiuhiu
mu no tu'wo iwɛ agwụdụ.

16N ta 'yajɛ agwụdụ anya a na ta zasaba ni isume gɛ. I shɛ tilɛɛ maa me suje aŋ
du, maa a na hwuga rụhwụŋ ri mi, iwɛ maa a shɛ unyama uko ni i'ɛlɛ bi'iywa ba
aba.

17Bishi mo n lubo, iwɛnɛ to Omo shiyono uhiuhiu mu no tu'wo iwɛ maa ma
shapanana uŋ.

18I zasa bụtụ na ba shapa uŋ no olugwo mi, ama Gamba mo shilo uŋ ni ikɛnyi
mi. N 'yajɛ ụhwada maa mo shilo uŋ, Ngaa 'yajɛ kaa ụhwada maa ma shapanana
uŋ. No olugwo Bishi mi Ngɛɛ lɛshijɛ unu-tupana ga.

19Tubogwu ti zhaganɛ sasana Eju iwɛ n-ndumwa ma ata.

20Atwa ofwugwo na ashashɛ aba hiɛŋ, Butumwa-bi-ibiri namɛ na amɛ ubwa, ba
sụma-umpɛ. Iwembe po ahiɛ shilajɛ n-ndumwa mu bwaa?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

21Anya atwa hiɛŋ, n-ndumwa mu ga mɛ shɛ shɛ n-ndumwa ma bụtụ na butumwa-bi-ibiri namɛ na amɛ ubwa o. Butumwa-bi-ibiri eri be ushije eshe olubo hŋ?

Eju Jineci Jisus

22Isene nɛ maa e teyinje aka na aa ndaananɛ Umwono wa Agwatana tijilo namɛ nu Jɛrusalɛm na aka bu ushwo.

23Ge Jisus bo rungo na angba Sụlụmụn na namɛ nu Umwono ata wa Agwatana.

24Eju rungwutwonu Jisus, ɛɛ hiɛŋ bụ, Ụkwụmbwụ naa ɛbi zhɛ ba bacɛnga oruwo na shɛmɛ shi tuu? Yaa shɛ gabụ bɛ shɛ ga Krast ata, asha iti mbishi caakwụ.

25Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, N hi mbiswo, hiɛ tɛtanɛ shɛ kaa rishe o. Ogondu na Ama ndangana ni izeci Bishi mi, ogondu ata aba ma n la tiseyida,

26ama hiɛ tɛtanɛ shɛ kaa rishe o, iwɛnɛ ta ahiɛ shɛ shɛ agwụdụ mi, gana na tu Ngoo ngo hi mbiswo.

27Agwụdụ mi a hwuga rụhwụŋ ri mi, M mepi aŋ du, a ma n 'wa.

28Ma pana aŋ uraiŋ unyizo-nom, a zha shɛ a nda ufwu kwukwuŋ, i zasa bụtụ be elele na zhɛ ba lashɛga aŋ ni i'ɛlɛ mi o.

29Bishi mi na m peni aŋ, bu hwuri bụtụ be elele hwɛɛ, i zasa bụtụ be elele na eri ba lashɛga aŋ ni i'ɛlɛ Bishi mi o.

30Gamba ne Bishi mi, tɛ shɛ iyi ike.

31Ibɛ po Eju suji sasana atayɛ maa e tegeni Jisus.

32Ge Jisus hiɛŋ aŋ, Bishi mi ubwa m peni ogondu ga ebiye ofwugwo na Ngaa njɛ ne eshe hiŋ. Iwɛ ugondu imbe tuba ahi ma jala atayɛ tutaganaa?

33Eju jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Shɛ iwɛ ugondu ubiye ata bu jala atayɛ tutagana o, ama iwɛ n-ndumwa mụ bụ mụ wɛ. Ta bɛ shɛ butugwumwa, abu mama nda Agwatana!

34Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, I 'nyeci shi suu nu Undwa hiŋ maa, Agwatana hiɛŋ, Hiɛ shɛ tuwa?

35Yaa shɛ Agwatana hiɛŋ aŋ tuwa, asha Iwɛ ya Agwatana eri shi ya hashɛganụ iwɛnɛ ta Agwatana mbishi aŋ n-ndumwa mu bwa o.

36Bụtụ na Agwatana teri bee shiri swooŋ, na baa tumwanɛ nu unyizo, ɛhi hiɛŋ ya maa ubwa ba dumangana Agwatana n-ndumwa mụ wɛ iwɛnɛ ti Ngɛɛ hiɛŋ, Gamba n shɛ Yɛu ya Agwatana.

37Yaa shɛ shɛ ogondu Bishi mi Ama nda, asha ta ma tɛtana ma rishe o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

38Ama yaa shɛ Ama nda ogondu Bishi mi, asha okwo ahiɛ n tɛtanɛ shɛ rishe, asha tɛtana ma tuba ogondu ata rishe, iwɛ maa hi mepi, maa hi eshiciji du maa Bishi namɛ na amɛ mi, Ngaa namɛ du na amɛ Bishi mi.

39Ibɛ po aa jalanana maa a 'imɛ Jisus, ama bu benengeni aŋ bee hwuri.

40Ge Jisus gwuri hileniye Urefu Jodan no ofwo ata ga Jon kwuni la ubaptizim tɛnda, baa namɛ apata.

41Atwa ofwugwo zhajɛ pu bwa; ɛɛ hiɛŋ, Ga Jon njɛ shɛ ụrụhwajɛ we elele o, ama iwɛ nɛ ga Jon jɛmɛ la iwɛ bụtụ ga kpaaŋ i shɛ iwɛ-tɛkana.

42Ibɛ po atwa ofwugwo tɛtanɛ Jisus rishe apata.

Jon 11

Tu'wo tu Lazaros

1Bụtụ bu ko namba la ba gwuma, ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ ga Lazaros, bɛ shɛ bụtụ bu Bɛtani na shɛ ụshɛpwụ Meri buhongwu Mata.

2Ge Meri ata ubwa la 'waŋnɛ manɛbɛ mụ ụhiụŋ ubiye bee dudugeni Agwangwama nu uhiuhiu, harɛ boo wofwoji ɛvwɛvwɛjɛ ubwa ne tihiŋzhe tu bwa. Ikwenyi ibwɛ ga Lazaros ya gwuma.

3Nazhɛ angwụfwụ ubwa tumwanɛ butumwa pi Jisus, ɛɛ hiɛŋ, Agwangwama, bụtụ ata obo lubo ba gwuma.

4Aka na ti ge Jisus hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, bɛɛ hiɛŋ, Shɛ tu'wo kaa ti zhɛ ta sha ukwunanga ụngwụ ga o, ama iwɛ ụjɛrụma wa Agwatana, iwɛ maa Yɛu ya Agwatana du 'yaga ụjɛrụma tedure nu bwa.

5Ge Jisus kaa lubi Mata to buhongwu bwa ge Meri keeni Lazaros.

6Okwo ti ge Jisus hwụjɛ maa ga Lazaros ba gwuma, bɛ jɛjɛ waa no ofwo ata baa namɛ ijitɛ iyebi.

7Na aba ibɛ, nazhɛ bɛɛ hiɛŋ eseshi-iyi ubwa, Hwure ti zhe ma Judia sasana.

8Nazhɛ eseshi-iyi ubwa jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, E-Bimbisegeni, hwuwayɛ hwuwayɛ go Eju ga jala maa e bi tegeni atayɛ, ibɛ hŋ ɛbi zhaananɛ apata?

9Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Shɛ auwa umpwa-na-ba-eyebi suu i shɛ ụjita uko? Bụtụ be elele ba zha tahaŋnụ nu uwaŋna bi zha shɛ ba twa udukwutwa o, iwɛnɛ tu baa kwụbɛ uhioko-uhwaŋna unyizo ga.

10Ama bụtụ be elele na ba zha tahaŋnụ nụ ụjita, ubwa ba twa udukwutwa, iwɛnɛ tu baa zasa uhioko-uhwaŋna.

11Aka na ti ge Jisus jɛmɛ iwɛ gɛ, nazhɛ boo to tuhwulo bɛɛ hiɛŋ aŋ, Biyejilo tu ga Lazaros leyi malabụ, N zhɛ maa mɛ zhingicinjɛ bụ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

12Eseshi-iyi ubwa hiɛŋ bụ, Agwangwama, yaa shɛ boo woto malabụ, asha bi zhɛ ba zhɛmanana.

13Ama ge Jisus mbishi aŋ ya caakwụ tu'wo tu bwa. E ge heŋshi yebe maa iwɛ malabụ mu ga bụtụ ba ta ụhinjanụ baa njɛ iwɛ muba.

14Nazhɛ ge Jisus mbishi aŋ ya caakwụ, bɛɛ hiɛŋ, Ga Lazaros 'wi.

15Ma nda unyasa iwe hŋ iwɛnɛ tu Ngaa zasaba apata, iwɛ maa hiɛ tɛtana-rishe. Hwure ti zhe ma pu bwa.

16Nazhɛ ga Tomas na shɛ ɛdɛngwurɛbɛ, hiɛŋ eseshi-iyi vwɛ, Hwure tu hwuri ma maa tu 'wi ma du ne Bimbisegeni.

Ge Jisus Ubwa Shɛ Tihiɛ keeni Uraiŋ

17Aka na ti ge Jisus ci apata, baa hwụjɛ maa o nuwoŋ Lazaros taa jita neshi na hwayɛ.

18Ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ Bɛtani kaa gwumwongonu nu Jɛrusalɛm, ụdụlụ ubwa namɛ gana ti imɛle iyebi gba.

19Eju ofwugwo zhajɛ no ofwo Mata keeni Meri maa a ingatanjɛ aŋ iwɛ ikwenyi ya aba.

20Aka na tu ga Mata hwụjɛ maa ge Jisus be ci ba, bee teji bu uhwaŋna, ama ge Meri tuba ta jɛjɛ nu umwono.

21Ga Mata hiɛŋ Jisus, Agwangwama, Yaa shɛ abu ga namba, ikwenyi mi ga zha shɛ yo 'wo yebe o.

22Okwo hwuwayɛ go, M mepi maa iyi elele nɛ abụ lụpɛ Agwatana, Agwatana kaa zhɛ ma bu pana iŋ.

23Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Ikwenyi bu zhɛ yɛ hiɛ.

24Ga Mata jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, M mepi maa bi zhɛ bɛ hiɛ nɛ tihiɛ tụ ụjita umɛwɛɛ.

25Ge Jisus hiɛŋ bụ, Gamba n shɛ tihiɛ keeni uraiŋ. Bụtụ na n tɛtanɛ-rishe okwo bee 'wi, bi zhɛ ba nama waa;

26atwa elele na kaa namɛ a na n tɛtanɛ-rishe, a zha shɛ o 'wo ya kwukwuŋ. Bu tɛtanɛ iwɛ ɛtɛ rishe suu?

27Ga Mata hiɛŋ bụ, Iiŋ, Agwangwama, N tɛtanɛ-rishe maa gabụ bɛ shɛ ga Krast Yɛu ya Agwatana nɛ ye ci nu unyizo.

Ge Jisus Cwɛ-u'wo

28Na aba na tu ga Mata jɛmɛ iwɛ gɛ, bee gwuri baa suyanɛ buhongwu bwa ge Meri swɛɛ, bɛɛ hiɛŋ bụ, Bimbisegeni tuwo, ba bu suyana ba.

29Aka na ti ge Meri hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, bɛɛ ishijɛ kakayɛ, bee zhegeni Jisus.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

30Ge Jisus te teni shi nụ ụshɛpwụ na aka ata o, ama bu ta namɛ no ofwo ata ga Mata twa nu bwa.

31Aka na te Eju ata ga namɛ nu bwa nu umwono a ingatanga bụ kwụbɛ ti bɛɛ ishijɛ kakayɛ bee beni, aa 'wa bụ, ɛ gɛ hiɛŋ okwo nu u'uye bɛɛ zhɛ maa twa-u'wo.

32Ti ge Meri ci ofwo ata ge Jisus namɛ, aka na tu baa kwụbɛ Jisus, bee leyi nɛ ɛvwɛvwɛjɛ ubwa, bɛɛ hiɛŋ bụ, Agwangwama, yaa shɛ abu ga namba, ikwenyi mi ga zha shɛ ye 'wo yebe o.

33Aka na ti ge Jisus kwụbɛ ti ge Meri ba twa-u'wo, te Eju na zhagajɛ nu bwa a twa du u'wo. Ge Jisus ngwuleni na amɛ na amɛ ubwa baa mama tuka.

34Bee heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Cee bwa ehi ni buu? Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Iyɛri, zhajɛ kwụbɛ.

35Ge Jisus cwɛ-u'wo.

36Ibɛ po Eju ata hiɛŋ, Hioko ma, gana na tu bee lubi bu duwa.

37Ama atwa oko na ashashɛ aba hiɛŋ, Bụtụ ga ubwa ushije eshe olubo, bi ge eri shi suu ba nda gana elele maa kede bụtụ ga du 'wi yebe?

Ga Lazaros Banɛ nu U'uye

38Ge Jisus mama tuka sasana na amɛ na amɛ ubwa, bee zhe nu u'uye ata. Ụpangwụ kaa waa shɛ, utayɛ kaa ee kepi unu ubwa.

39Ge Jisus hiɛŋ aŋ, Ushigo ma utayɛ ga. Ga Mata na shɛ bụngwụfwụ bụtụ ata, hiɛŋ bụ, Agwangwama, bi 'yajɛ ya ụhiụŋ, taa jita neshi na hwayɛ te e ni bu.

40Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, M bu hiaŋ shɛ suu maa yaa shɛ abu tɛtanɛ-rishe, bi zhɛ ba kwụba ụjɛrụma wa Agwatana?

41Nazhɛ ee ushiji ga utayɛ ata. Ge Jisus shepi eshe ubwa na azuba, bɛɛ hiɛŋ, Ada, N njɛ ugwoje bu ta aba hwuga iwe mi.

42M mepi ni ikɛnyi mi maa ba hwuga iwe mi aka elele. Ama N jɛmɛ iwɛ gɛ iwɛ maa ofwugwo ga rungwutwonu epe tɛtana-rishe maa gabụ bu n tumwanɛ.

43Aka na tu baa jɛmɛ iwɛ ɛtɛ, baa uganɛ duwa, bɛɛ hiɛŋ, Lazaros, banɛ!

44Nazhɛ bụtụ ebe ge 'wi banɛ ga, apashɛ te umpenji i'ɛlɛ ibwɛ tɛ ɛvwɛvwɛjɛ ubwa. Ikerenu du te peri nu unu ubwa. Ge Jisus hiɛŋ aŋ, Tufwurungo bu ma maa hwulo.

I Namɛ na Shihaŋsa she Eju maa a Kwụnɛ Jisus

(Mat 26:1-5; Mak 14:1,2; Luk 22:1,2)

45Ibɛ po Eju ofwugwo a na zhe pi Meri, a na kaa kwụbɛ ijɛ ge Jisus njɛ, tɛtanɛ bụ rishe.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

46Ama atwa oko na ashashɛ aba zhe pa Afarisi, ee mbishi aŋ iyi nɛ ge Jisus njɛ.

47Ibɛ po ehiu onongbo na Afarisi suyanɛ ajɛmɛ-ụshɛrɛya maa a ụlwatagwụ, ɛɛ hiɛŋ, Nanaa ɛti zhɛ ta nda maa? Bụtụ ga ba nda arụhwajɛ ofwugwo.

48Yaa shɛ eti genji bu gana ga, atwa kpaaŋ zhɛ a tɛtana bụ rishe, nazhɛ Orom zhɛ a zhajɛ a lashɛga Umwono ga tu wa Agwatana, tu udenji tu hwɛɛ ni i'ɛlɛ tu.

49Ama bụtụ bu ko na ashashɛ aba na ɛɛ hiɛŋ ga Kayafas, na shɛ du kaa Bunongbo bụ 'wụtụ nu uywa ata, jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Hi mepi shi ga iyi elele kwukwuŋ!

50Asha hi mepi shi ree maa i shɛ titeni ti hiŋ maa ga bụtụ bu ko 'wi iwɛ atwa, iwɛ maa kede udenji ileni hwɛ hwɛɛ o?

51Bɛ jɛmɛ shɛ iwɛ gɛ na tuhaŋsa ti ikɛnyi ibwɛ o, ama iwɛnɛ tu baa shɛ Bunongbo bụ 'wụtụ nu uywa ata, ibɛ po baa jɛmɛ tigesere maa ge Jisus zhɛ bo 'wo iwɛ udenji wa aba,

52ama shɛ iwɛ udenji wa aba kiri o, ama iwɛ maa sotulonu du miaụŋ ma Agwatana mu na mu garatagwụ.

53Te kwuni ya jita ata, Eju a haŋsagana Jisus gana na maa a kwụnɛ bụ.

54Iwɛbɛ po ge Jisus rinji shi ya caakwụ na ashashɛ Eju, ama bu beni apata bee teni nụ ụshɛpwụ na ɛɛ hiɛŋ, Ifrem, ne shihilo shɛ na shi gwumwongonu nụ ụshɛka, apata baa namɛ ne eseshi-iyi ubwa.

55Isene Tɛkashɛka ye Eju gwumwonu, ibɛ po atwa ofwugwo bananjɛ ne shihilo ee munji Jɛrusalɛm tobwolo ụjita Isene te ci shi o, iwɛ maa a mama njɛ shɛshɛshɛ gana na tu Undwa we Eju hiɛŋ.

56Ee kwuni Jisus tijalakaka, ee shikekeni nu Umwono wa Agwatana, oo momo hoŋtongonu, ɛɛ hiɛŋ, Imbe ehi heŋshii? Asha bi zha shɛ ree ba zhajɛ Isene gɛ kwukwuŋ?

57Nazhɛ ehiu onongbo keeni Afarisi peni atwa unu maa bụtụ be elele na mepi ofwo na baa namɛ, ga duma iwɛ maa ɛ imɛ bu.

Jon 12

Biyikwo bu Ko Dudugeni Jisus Manɛbɛ mụ Ụhiụŋ nu Uhiuhiu

(Mat 26:6-13; Mak 14:3-9)

1Ti Isene Tɛkashɛka vwɛ ijitɛ icihiŋ, ge Jisus teni ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ, Bɛtani, ibɛ shɛ ofwo ata ga Lazaros na bɛɛ hicinjɛ no tu'wo namɛ.

2Aa ndanɛ bụ iyimɛyɛ apata, ga Mata njɛ ugondu. Ama ga Lazaros shɛ bụtụ bu ko na atwa na jɛjɛ nu uteburu ne Jisus.

3Nazhɛ ge Meri shepi manɛbɛ mu ko mụ ụhiụŋ ubiye mi ibene mu na aa njɛ ni iyi nɛ ɛɛ hiɛŋ nad tugom, mu na mu zhanjɛ duwa, bee dudugeni Jisus nɛ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

ɛvwɛvwɛjɛ ubwa, boo wofwoji du ɛvwɛvwɛjɛ ata ubwa ne tihiŋzhe tu bwa. Ibɛ po ụhiụŋ manɛbɛ ma ata mi biye shini umwono ata.

4Nazhɛ ga Judas Iskariot na shɛ bụtụ bu ko na ashashɛ eseshi-iyi Jisus, na kaa du zhɛ ba sanga bu ne tidere, hiɛŋ,

5Iwembe kwuŋ po e senji shi manɛbɛ mu ga mụ ụhiụŋ ubiye i ci azụrụfa arinya umpwa-na-ba-a-ta, maa e peni okofwoo?

6Ama bɛ jɛmɛ iwɛ gɛ, shɛ maa iwɛ okofwo u gwumanɛ bu o, ama iwɛnɛ baa shɛ buzundo, ubwa kaa ba 'waŋna arɛta ukwuribi, baa bwaga uŋ maa bu no momo mbiyono.

7Ge Jisus hiɛŋ, Ganga bu ma, ba nda ijɛ iwɛ ụjita na ɛɛ zhɛ mo n no.

8Okofwo zhɛ a nama ne hiŋ aka elele, ama N zha shɛ tuba ma nama ne hiŋ aka elele o.

Onongbo Njɛ Ushaura maa a Kwụnɛ Du Lazaros

9Aka na tu ofwugwo we Eju mepi maa ge Jisus namba apata, aa zhajɛ, shɛ iwɛ Jisus kiri o, ama iwɛ maa a kwụbɛ du Lazaros ata bɛɛ hicinjɛ no tu'wo.

10Ibɛ po ehiu onongbo njɛ ushaura iwɛ maa a kwụnɛ Lazaros du.

11Iwɛ ubwa upo Eju ofwugwo o hwulo aa tɛtana Jisus rishe.

Ge Jisus Teni nu Jɛrusalɛm
(Mat 21:1-11; Mak 11:1-11; Luk 19:28-40)

12Aka na ti iyi heri, nazhɛ ufwugwo ụ'wụtụ na zhajɛ ni Isene ɛtɛ hwụjɛ maa ge Jisus be ci ba nu Jɛrusalɛm.

13Ibɛ po ee suji abaga ishiwɛ ee hwuri maa e teji bu uhwaŋna. Aa ugaga, ɛɛ hiɛŋ, Shɛtana ma Agwatana! Ga Agwatana peni bụtụ ata be ci ni izeci ya Agwangwama uwebiye! Ga Agwatana peni Agwuma Isrɛl uwebiye!

14Aka na ti ge Jisus kwụbɛ biywoywo bi izhinyɛci bu ko, baa sụcɛ bụ, gana na to o 'nywotwo, ɛɛ hiɛŋ,

15Gabụ ụshɛpwụ Zayon, ta nda inyɛsɛ o; hioko, Agwuma bu ta e ci, bwaata patanɛ biywoywo bi izhinyɛci.

16Eseshi-iyi Jisus eshiciji shi ijɛ kpaaŋ ni hiiŋ ata o, ama aka na te e peni Jisus ụjɛrụma, nazhɛ ee teyinje maa ijɛ oo 'nywotwo la iwɛ ubwa, ibɛ gɛnɛnɛ aa ndana bụ.

17Ibɛ du po atwa ofwugwo ata a na namɛ nu bwa apata le tiseyida maa bu suyanɛ la Lazaros, bɛɛ bɛcinjɛ bụ nu u'uye.

18Ecilo ga upo atwa ofwugwo teji bu uhwaŋna ta, iwɛnɛ ta a hwụjɛ maa bu nduwa la ụrụhwajɛ gana ata.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

19Afarisi mama hiaŋnụ, Hiɛ kwụbɛ maa hi zasa ya titeni te elele o. Iwɛnɛ ta atwa unyizo kpaaŋ 'wawa bụ!

Egrik Jelekeci Jisus

20Egrik oko namba na ashashɛ atwa na zhajɛ maa a zhɛbɛ Agwatana ni Isene ɛtɛ.

21Ibɛ po atwa ata zhaganɛ Filip, na shɛ bụtụ bu Bɛtɛsaida, na namɛ na cɛnjɛ tu Galili, ɛɛ hiɛŋ bụ, Iyɛri, ta jala maa ta kwụba Jisus.

22Ge Filip zhajɛ bee mbishi Andru, ga Andru ne Filip zhagajɛ ee mbishi Jisus.

23Ama ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Aka ci ya maa e peni Yɛu Bụtụ ụjɛrụma.

24Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, yaa shɛ bụzagwụ bo rihiu bi leyi shi na cɛnjɛ maa bu fwoshi, asha bụzagwụ ata bu ko kiri zhɛ ba nama. Ama yaa shɛ boo fwoshi nazhɛ bɛɛ zhɛ ba mata tụ'walụ tụ 'wụtụ.

25Bụtụ na bo lubo uriaŋ ubwa, asha nazhɛ bɛɛ zhɛ ba inzhɛnga uŋ, ama bụtụ na bo imo uraiŋ ubwa nu unyizo ga, asha nazhɛ baa intana uŋ tutu uraiŋ unyizo-nom.

26Bụtụ be elele na ma n ndana iyi, asha ga ma n 'wa, ofwo na Ngaa namɛ, apata du yɛu-ugondu mu zhɛ ya nama. Bụtụ be elele na kaa ma n ndana iyi, Bishi mi zhɛ ba pana bụ ụjɛrụma.

Ge Jisus Jɛmɛ iwɛ Tu'wo tu Bwa

27Ohwulu mo n horoko hwuwayɛ, imbe Ngɛɛ zhɛ mɛ hiɛɛŋ? Maa Mɛ hiɛŋ suu, Ada, m bicinji na auwa ga? Awo. Iwɛ ijɛ kaa gbaa Ngaa zhajɛ na aka ga.

28Ada, pana izeci bu ụjɛrụma! Nazhɛ rụhwụŋ ru ko ru dumanɛ iwɛ na azuba, rɛɛ hiɛŋ, M pwonuo iŋ ụjɛrụma, N tɛ zhɛ kaa ma pananana iŋ ụjɛrụma.

29Aka na ta atwa ofwugwo a na shikekeni apata hwụjɛ iŋ, ɛɛ hiɛŋ, Uto nu keri. Ama atwa oko tuba hiɛŋ, butumwa-ba-azuba nu jɛmɛ iwɛ nu bwa.

30Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Shɛ iwe mi rụhwụŋ ru go ru dumanɛ iwɛ o, ama iwe hiŋ.

31Aka ci ya hwuwayɛ maa a jɛmɛ ụshɛrɛya unyizo ga, aka ci ya hwuwayɛ maa e becinji uhiu unyizo ga no tupohondo.

32Aka na ee n shepi ee mungicinji na azuba, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ mɛ mbɛ atwa kpaaŋ pi mi.

33Ge Jisus jɛmɛ iwɛ gɛ iwɛ maa mbisono atwa tu'wo tu gana na bɛɛ zhɛ bo 'wo.

34Nazhɛ atwa ata ofwugwo jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Tụ hwụjɛ nu Undwa maa ga Krast ata zhɛ ba nama hwuŋ unyizo-nom. Nanaa tuba ɛbi hiɛŋ ya maa, ɛ zhɛ o mungicingo yɛu bụtụụ? Gaaba kwuŋ shɛ yɛu ɛtɛ bụtụụ?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

35Ge Jisus hiɛŋ aŋ, Uhioko-uhwaŋna tɛ zhɛ wa nama na ashashɛ hiŋ aka ticwɛŋ tugwo. No rungo ma tugwo nu uhioko-uhwaŋna ata, iwɛ maa kede hi nama ne tishi o. Bụtụ na ba zha tahaŋnụ ne tishi, bi mepi shi ofwo na bɛɛ zhɛ o.

36Ta ahi ta 'yajɛ bana uhioko-uhwaŋna, tɛtana ma uhioko-uhwaŋna ata rishe, iwɛ maa hiɛ shɛ miaụŋ mu uhioko-uhwaŋna.

Eju Tɛtanɛ Shɛ Jisus Rishe o

Ti ge Jisus jɛmɛ iwɛ gɛ, bee hwuri baa swacɛ iwɛ maa kede a kwụbɛ bu o.

37Ama okwo ti ge Jisus nduwa la arụhwajɛ ofwugwo ne eshe aba, a tɛtanɛ shɛ bụ waa kaa rishe o.

38Inɛ gɛ teni iwɛ maa iwɛ nɛ bigesere ga Ayizaya dumwa la i sɛ, inɛ hiɛŋ, Agwangwama, gaaba tɛtanɛ utumwa tu rishee? Gaaba Agwangwama mbiseni ukpahiŋ ubwaa?

39Iwɛ ecilo ata ee eri shi a tɛtana-rishe, iwɛnɛ ti ga Ayizaya hiɛŋ sasana,

40Bu uteji shishe sha aba, iwɛ maa kede a kwụbɛ uhwaŋna o, baa njɛ shihaŋsa sha aba maa shɛ shɛshɛpanɛ, maa kede shihaŋsa sha aba shi eshiciji o, iwɛ aka na ɛɛ zhɛ a jɛshɛrɛga hwayɛ shihaŋsa sha aba maa a nɛnjɛ aŋ.

41Ga Ayizaya jɛmɛ iwɛ gɛ, iwɛnɛ tu baa kwụbɛ ụjɛrụma Jisus, ibɛ po baa jɛmɛ iwɛ ubwa.

42Okwo ti yaa shɛ gana ata atwa ofwugwo na ashashɛ ehiu tɛtanɛ Jisus rishe, ama a jɛmɛ shɛ caakwụ o, iwɛ Afarisi iwɛ maa kede avwɛ aŋ nu umwono tụ'ụlwatagwụ o.

43A jala maa atwa na dumanga aŋ, uhwuri maa Agwatana na dumanga aŋ.

Iwɛ ɛtɛ Ge Jisus Jɛmɛ, Ibɛ Zhɛ ya Duma Ụshɛrɛya wa Atwa

44Ge Jisus uganɛ, bɛɛ hiɛŋ, Bụtụ na n tɛtanɛ-rishe, shɛ Gamba kiri baa tɛtanɛ-rishe o, ama bu tɛtanɛ du bụtụ na n tumwanɛ rishe.

45Bụtụ na kaa n kwụbɛ, asha bu kwụbɛ du bụtụ ata n tumwanɛ.

46Gamba na n shɛ uhioko-uhwaŋna, N zhajɛ nu unyizo, iwɛ maa atwa elele na n tɛtanɛ-rishe kede a nama ya ne tishi o.

47Bụtụ be elele na kaa ba hwuga n-ndumwa mi mi, baa tɛtanɛ shɛ mu rishe, shɛ Gamba n zhɛ ma duma ụshɛrɛya ubwa o. Iwɛnɛ ti Ngee zhe shi maa ma duma ụshɛrɛya unyizo, ama iwɛ maa Mo bicingo uŋ.

48Bụtụ na ma n laka, na kaa leni shi n-ndumwa mi mi, bɛjɛmɛ-bu-ụshɛrɛya ubwa namba. N-ndumwa mu ga Ama duma, muba mi zhɛ ma duma hwuŋ ụshɛrɛya ubwa nụ ụjita umɛwɛɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

49Iwɛnɛ po shɛ nụ ụhwada ikɛnyi mi Ama duma iwɛ gɛ o, ama Bishi na n tumwanɛ, ubwa m peni-unu iwɛ gɛ Ama duma keeni gana na maa ma duma iŋ.

50M mepi kaa maa unu na bee m peni ubwa shɛ uraiŋ unyizo-nom. Ibɛ po iyi elele nɛ Ama duma, Ma duma iŋ nu gana na te Bishi mi m mbishi.

Jon 13

Ge Jisus Fwoci Shivwɛvwɛjɛ she Eseshi-iyi Ubwa

1Aka na ti Isene Tɛkashɛka te ci shi, ge Jisus kaa mwopwo maa aka ubwa na bɛɛ zhɛ ba ganga unyizo maa gwulo no ofwo Bishi i ci. Bu lubi kaa atwa ubwa a na namɛ nu unyizo, bu lubi aŋ kaa uuwa i ci uce.

2Ibiri kaa shiyono ahaŋsa na amɛ Judas Iskariot yɛu Saimon maa sanga Jisus ne tidere, tobwolo iyimɛyɛ ụrụmɛ te ci shi tiya o.

3Ge Jisus mepi maa Bishi pwonuo bu ukpahiŋ we elele, bee mepi kaa maa no olugwo Agwatana baa banɛ, pa Agwatana kaa du baa zhaananɛ.

4Ibɛ po bɛɛ ishijɛ no olugwo iyimɛyɛ ɛtɛ ụrụmɛ, bee tileni tugwuno tu bwa, bee suji tugwuno ti idurɛ baa rɛ ne embi ubwa.

5Nazhɛ bee zweni meni na abwaka, bee kwuni shivwɛvwɛjɛ she eseshi-iyi ubwa tufwata, bee kwuni shu du tuwafwaga no tugwuno ta ata ti idurɛ baa rɛ.

6Ti ge Jisus ci Saimon Pita, ga Saimon hiɛŋ bụ, Agwangwama, gabụ suu bi zhɛ ba fwata ɛvwɛvwɛjɛ mi?

7Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Bi te mepi shi ijɛ Ama nda bana o, ama bi tɛ zhɛ ba mapa iŋ hwuŋ.

8Ga Pita hiɛŋ bụ, Shɛ gabụ kaa bi zhɛ ba fwata ɛvwɛvwɛjɛ mi kwukwuŋ! Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ Ngee fwoci shi ɛvwɛvwɛjɛ bụ, asha bi zha shɛ ba sha ya biseshi-bi-iyi mi o.

9Nazhɛ ga Saimon jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Agwangwama, asha shɛ ɛvwɛvwɛjɛ mi kiri ɛbi zhɛ ba fwata o, asha fwata ti i'ɛlɛ mi, tu uhiuhiu mu du.

10Ge Jisus hiɛŋ bụ, Bụtụ na dulwa meni, ukekeshi te shi bu ya maa mama nyashɛnga o, semi ɛvwɛvwɛjɛ ubwa kiri bɛɛ zhɛ ba fwata ya, hi namwawaŋ shɛshɛshɛ, ama shɛ hwɛɛ hiŋ o.

11Iwɛnɛ ti ge Jisus mwopwo bụtụ ata na zhɛ ba sanga bu ne tidere, ibɛ po bɛɛ hiɛŋ, Shɛ hwɛɛ hiŋ hi namɛ shɛshɛshɛ o.

12Aka na ti ge Jisus hwuwi shivwɛvwɛjɛ sha aba tufwata, bee sugeneni tugwuno tu bwa bee urigeni, baa jɛjɛ sasana. Bee heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Hi mepi ijɛ Ngaa hi ndanɛ hŋ?

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13Hi mɛ n hiɛŋ, Bimbisegeni keeni Agwangwama, hi teni kaa cɛŋ, gana ata ga kaa Ngaa shɛ.

14Yaa shɛ Gamba na n shɛ Agwangwama keeni Bimbisegeni hiŋ fwoci shivwɛvwɛjɛ shi hiŋ, asha hiɛ shɛ hi momo fwotonu du shivwɛvwɛjɛ.

15N njɛ ijɛ iwɛ maa hiɛ kwụbɛ, maa hi na mama ndanụ du gana na tu Ngaa hiɛ ndanɛ.

16Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, bujama hwuri shi agwangwama ubwa o, butumwa kaa hwuri shi bụtụ na tumwanɛ bu o.

17Yaa shɛ ehi mepi ijɛ, ahia nda iŋ kaa, hi zhɛ hie gwoje.

18Shɛ iwɛ hiŋ kpaaŋ Ama duma o. M mepi atwa na Ngee teri. Ama gɛ Iwɛ ya Agwagwana na hiɛŋ, Bụtụ na ba ya iyimɛyɛ ne mi, shepi ushikwuru ubwa na azuba boo n to i sɛ.

19Te kwuni na aka ga Mo hi mbiso tobwolo aka te ci shi o, iwɛ maa aka na yee ci hwuŋ, maa hiɛ tɛtana-rishe maa Gamba na.

20Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, bụtụ na ba la bụtụ be elele na Ngɛɛ zhɛ ma tumwana, asha bu ma n la du, bụtụ na kaa ma n la, asha ba la du bụtụ ata n tumwanɛ.

Ge Jisus Hiɛŋ Ga Judas Zhɛ ba Sanga bu ne Tidere

(Mat 26:20-25; Mak 14:17-21; Luk 22:21-23)

21Aka na ti ge Jisus jɛmɛ iwɛ ɛtɛ hwɛɛ, baa zhɛgɛda tebiye na amɛ na amɛ ubwa. Baa jɛmɛ kpataa, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, bụtụ bu ko na ashashɛ hiŋ zhɛ ma n sangana atwa ne tidere.

22Ibɛ po eseshi-iyi mama mbiyanganụ, iwɛnɛ te e mepi shi ijiji bụtụ na baa njɛ iwɛ ubwa.

23Biseshi-bi-iyi bu ko namba ge Jisus bo lubo, ubwa du jɛjɛ to dongonu Jisus.

24Ga Saimon Pita heŋteni Jisus na azhɛkwa iwɛ bụtụ na baa njɛ iwɛ ubwa.

25Nazhɛ bụtụ ata jɛjɛ to dongonu Jisus, heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Agwangwama, gaaba kwuuŋ?

26Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Bụtụ be elele Ngee hwuneni hwayɛ uhiuhiu tɛga Ngee peni, asha ubwa gatata. Aka na ti ge Jisus hwuneni uhiuhiu ata tɛga, bee peni uŋ Judas Iskariot yɛu Saimon.

27Ti ga Judas leshiji uhiuhiu ata tɛga, ge Setan teni na amɛ ubwa. Ge Jisus hiɛŋ bụ, Nda ijɛ aba nda kakayɛ.

28I zasa kaa bụtụ be elele na ashashɛ aba na gɛgajɛ nu uteburu ata mepi ecilo no po bee mbishi bu iwɛ ɛtɛ o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

29Iwɛbɛ po atwa oko heŋshi maa iwɛnɛ feye ti yaa shɛ ga Judas 'waŋnɛ arɛta ukwuribi upo ge Jisus hiɛŋ bụ ga sa iyi nɛ maa a 'yaga na aka Isene, kwo kaa maa ga pana feye okofwo iyi ike.

30Aka na ti ga Judas leshiji uhiuhiu ata tɛga, bee beni gunu ata, ụjita kaa shiwo na aka ata.

Unu Ufwo tụpana

31Aka na ti ga Judas beni, ge Jisus hiɛŋ, Yɛu Bụtụ 'yajɛ ya ụjɛrụma hwuwayɛ, Agwatana kaa du 'yajɛ ụjɛrụma tedure nu bwa.

32Yaa shɛ Agwatana 'yajɛ ụjɛrụma tedure nu bwa, asha Agwatana zhɛ a pana bụ du ụjɛrụma ata ni ikɛnyi ibwɛ, bi zhɛ kaa ba pana bụ uŋ gunu ata.

33A-miaụŋ mi mi, N ta namɛ ne hiŋ tugwo na aka ticwɛŋ. Gana na Ngee mbishi la Eju gana ata du Omo hi mbiso maa, Hi zhɛ hi ma n jalakaka, hi eri shi kaa hio to ofwo na Ngɛɛ zhɛ o.

34Unu ufwo Ama hi pana, maa no momo lubonu ma. Gana na ti Ngee hi lubi, ga shɛ gana ata du ohi momo lubonu.

35Ni inɛ ɛtɛ ibɛ atwa kpaaŋ zhɛ a mapa maa ahiɛba hiɛ shɛ eseshi-iyi mi, ti yaa shɛ ohi momo lubonu.

Ge Jisus Hiɛŋ ga Pita Zhɛ ba Tala Ashamanjɛ maa bu Mepi Shi bu o

(Mat 26:31-35; Mak 14:27-31; Luk 22:31-34)

36Ga Saimon Pita heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Agwangwama, Cee ɛbi zhɛɛ? Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Ofwo na Ngɛɛ zhɛ, bi te eri shi bu ma n 'wa hwuwyɛ o, ama bi tɛ zhɛ bu ma n 'wa hwuŋ.

37Ga Pita hiɛŋ bụ, Agwangwama, imbe po Ngee eri shi ma bu 'wa hwuwayɛɛ? N zhɛ kaa ma kala uhiuhiu mu iwɛ bụ.

38Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Bi zhɛ ba kala uhiuhiu bu iwe mi hŋ? Iwɛ-tɛkana Ngɛɛ zhɛ mo bu mbiso maa, alụma zha shɛ a ugana hwayɛ kwukwuŋ tɛ bi zhɛ ba tala ashamanjɛ kpalụ tatụ maa bu m mepi shi.

Jon 14

Ge Jisus Ubwa Shɛ Uhwaŋna ata

1Ge Jisus hiɛŋ eseshi-iyi ubwa, Kede shihwulu shi hi horukono. Hiɛ tɛtanɛ Agwatana rishe, n tɛtana ma du rishe.

2Ohwolu tuzwono barɛ ba ni ihwɛ Bishi mi. Yaa ga shɛ shɛ gana ata, N gɛ zhɛ mo hi mbiso, ama N zhɛ mo hi hwulono maa Ma hi imangana ohwolu.

3Yaa shɛ Ngee zhe Ngaa hi imanganɛ ofwo, N zhɛ ma zhajɛ sasana, maa Mo hi sugo pi mi, maa hi nama du no ofwo ata Ngaa namɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

4Hi mepi kaa uhwaŋna ofwo ata Ngɛɛ zhɛ.

5Go Tomas hiɛŋ bụ, Agwangwama, ti mepi shi kaa ofwo ata ɛbi zhɛ, gana na ɛti zhɛ ta mapa ya uhwaŋna wa abaa?

6Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Gamba n shɛ uhwaŋna, ti iwɛ-tɛkana, tu uraiŋ ata. I zasa bụtụ be elele na eri bo to pe Bishi mi ti yaa shɛ bee duri shi pi mi o.

7Yaa shɛ ehi m mwopwo, asha hi mepi du Bishi mi. Te kwuni na aka ga hi mepi bu ya, ahi kwụbwa bụ du kaa.

8Ge Filip hiɛŋ bụ, Agwangwama, iti mbiseni Bishi, asha inɛ ɛtɛ iti gwumwa.

9Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, E-Filip, N namwawaŋ te ilegeji ne hiŋ, bi te me mepi shi waa hŋ? Bụtụ na n kwụbwa, asha bu kwụbwa du Bishi mi. Gana naa ebi te eri bɛ hiɛŋ yɛ maa, Iti mbiseni Bishii?

10Bu tɛtanɛ shɛ suu rishe maa N namɛ na amɛ Bishi, Bishi du namɛ na amɛ mi? N-ndumwa mu ga Omo hi mbiso, shɛ nu ukpahiŋ mu Ama duma mu o, ama Bishi ata namɛ na amɛ mi ubwa ba nda ugondu ata.

11N tɛtana ma rishe maa N namɛ na amɛ Bishi, Bishi du kaa namɛ na amɛ mi; shibwonu asha n tɛtana ma rishe iwɛ ogondu ga Ama ndangana.

12Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, bụtụ na n tɛtanɛ-rishe, bi zhɛ ba nda du ogondu ga Ama nda, bɛɛ zhɛ kaa ba nda du ogondu na hwuri a na ga, iwɛnɛ ti Ngɛɛ zhɛ pe Bishi mi.

13Iyi elele nɛ kaa ɛhi zhɛ hia lụpa ni izeci mi, N zhɛ ma hi ndana iŋ, iwɛ maa Bishi 'yaga ụjɛrụma tedure ni Yɛu.

14Yaa shɛ ɛhi zhɛ hia lụpa iyi elele ni izeci mi, N zhɛ ma hi ndana iŋ.

Bishi Zhɛ ma Hi Pana Mpiala mi Tijilo

15Yaa shɛ ehi n lubi, hi zhɛ hia hwuga-unu onu-tupana mi.

16Gamba n zhɛ ma lụpa Bishi nazhɛ bɛɛ zhɛ ma hi panɛ bụsụmɛ-bu-uno bi nya na zhɛ ba nama ne hi unyizo-nom.

17Ubwa shɛ Mpiala mu na mo mbisono atwa gana na Agwatana shɛ, mu na kaa unyizo eri shi wa lashɛga, iwɛnɛ tu unyizo hieci shi bu, unyizo kaa mepi shi bu o. Ama hi mepi bu, iwɛnɛ tu baa namɛ ne hiŋ, bɛɛ tɛ zhɛ kaa ba nama na shɛmɛ shi hiŋ.

18N zha shɛ ma hi ganga maa hiɛ shɛ gana miaụŋ-me-e'weteji o, N tɛ zhɛ ma zhajɛ pi hiŋ.

19I vwɛ cwɛŋ tu unyizo zha shɛ ma n kwụba ya, ama hi zhɛ hi na ma kwụba, iwɛnɛ tu Ngaa shɛ buumwa, hi zhɛ du kaa hia sha buumwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

20Ụjita ata ci hwuŋ, nazhɛ ɛhi zhɛ hia mapa maa N namɛ na amɛ Bishi mi, ahi namɛ du na amɛ mi, Ngaa namɛ du kaa na shɛmɛ shi hiŋ.

21Bụtụ na 'yajɛ onu-tupana mi, na kaa ba hwuga-unu wa aba, asha ubwa mo n lubo. Bụtụ na kaa mo n lubo, Bishi mi zhɛ bo lubo bu du, Ngɛɛ zhɛ du mo lubo bu, Ngɛɛ zhɛ kaa m momo mbisono bu caakwụ.

22Ga Judas na shɛ shɛ una Iskariot heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Agwangwama, iwembe po yaa shɛ atuba ɛbi zhɛ bu momo mbisono caakwụ, yaa shɛ shɛ atwa unyizoo?

23Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ bụtụ be elele mo n lubo, bi zhɛ na hwuga-unu imbisegeni mi, nazhɛ Bishi mi zhɛ bo lubo bu, nazhɛ ɛti zhɛ ta zhajɛ te Bishi mi maa ta nama na amɛ bụtụ ata.

24Bụtụ na n lubi shi, bụ hwụjɛ shɛ du unu imbisegeni mi o. N-ndumwa mu ga kaa ahia hwuga mɛ shɛ shɛ mi nee mi o, ama mu na me Bishi mi na n tumwanɛ.

25N hi mbishi ijɛ kpaaŋ tu Ngaa ta namɛ ne hiŋ.

26Bụsụmɛ-bu-uno na shɛ Mpiala mi Tijilo, na Bishi zhɛ ba tumwanɛ ni izeci mi, ubwa zhɛ mo hi mbisogono iyi elele, bɛɛ zhɛ kaa du ne hi teyingeni iyi elele nɛ Ngee hi mbishi.

27Amɛ-olom Ngɛɛ zhɛ ma hi gangana, amɛ-olom mi aba Ama hi pana. Shɛ gana na tu unyizo wa pana bụtụ Ama hi pana o. Kede shihwulu shi hi horukono, ta nda ma du kaa okwo inyɛsɛ o.

28Hi hwugwa ti Ngee hi mbishi maa, N zhɛ mo hwulo, Ngɛɛ zhɛ kaa ma zhaganane pi hiŋ. Ehi ge me lubi, asha hi nduwa unyasa iwɛnɛ ti Ngɛɛ hiɛŋ, N zhɛ mo hwulo pe Bishi, iwɛnɛ te Bishi mi n hwuri.

29N hi mbiswo ijɛ hwuwayɛ tobwolo aka te ci shi o, iwɛ maa aka na yee ci hwuŋ maa hiɛ.

30N zha shɛ ma dumanga ya n-ndumwa te ilegeji ne hiŋ duwa o, iwɛnɛ tu uhiu unyizo ga we ci ba, ama bu zasa tuba ukpahiŋ bee n hwuri o.

31Ama iwɛ maa unyizo mepi maa Mo lubo Bishi, maa kaa gana na te Bishi m peni-unu, gana ata du Ama nda iyi. Ishijɛ ma ti genji ma epe.

Jon 15

Ge Jisus Ubwa Shɛ Ukparɛ Ufwafwa u Tugom

1Ge Jisus hiɛŋ, Gamba n shɛ ukparɛ ufwafwa u tugom, Bishi mi tuba ubwa shɛ bufwashɛ.

2A'walụ elele na 'weri shi na amɛ mi, bi zhɛ ba vwala aŋ, ama a na elele na a 'wala tụ'walụ, bi zhɛ ba nangangana aŋ tebiye maa e keeni tụ'walụ tu'wala.

3N-ndumwa mu ga Ngee hi mbishi mi hi nangwangwanua tebiye.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4Nama ma na amɛ mi, gana na tu Ngaa namɛ du na shɛmɛ shi hiŋ. Gana na ta
a'walụ ufwafwa eri shi a 'wala tụ'walụ ni ikɛnyi aba uzawa ticimbono nu ukparɛ
ufwafwa, gobwonu du ehi eri shi hia 'wala nu uzawa ticimbono ne mi.

5Gamba n shɛ ukparɛ ata ufwafwa, ahiɛba tuba hiɛ shɛ a'wa'walụ. Bụtụ na
cimbeni ne mi, Ngee cimbeni du kaa na amɛ ubwa, ubwa zhɛ ba 'wala tụ'walụ
duwa, iwɛnɛ te ehi eri shi hia nda iyi elele uzawa mu.

6Yaa shɛ bụtụ cimbeni shi ne mi, ɛ zhɛ a kala bu gana a'wa'walụ ụ'wụ'wụ, aka
na te e hweteni nazhɛ ɛɛ zhɛ o hwugo aŋ maa e zweni nu ulwa maa e hwoŋzhinji
aŋ.

7Yaa shɛ ehi cimbeni ne mi, n-ndumwa mi mi du kaa mu namɛ na shɛmɛ shi hiŋ,
asha lụpa ma iyi elele nɛ ahia jala, ɛ zhɛ ma hi ndana iŋ.

8Yaa shɛ ahia 'wala tụ'walụ duwa, nazhɛ Bishi mi zhɛ ba 'yaga ụjɛrụma, iwɛ maa
tuba hiɛ shɛ eseshi-iyi mi.

9Gana na te Bishi n lubi, gana ata du Ngee hi lubi. Nama ma no tulubo ti mi.

10Yaa shɛ ahia hwuga-unu imbisegeni mi, nazhɛ ɛhi zhɛ hia nama no tulubo ti
mi, gana na Ngaa untanganɛ onu-tupana Bishi mi, Ngaa namɛ du no tulubo tu
bwa.

11N hi mbishi iwɛ gɛ iwɛ maa ga unyasa mu nama na shɛmɛ shi hiŋ, iwɛ maa ga
unyasa ata hiŋ ulwa.

12Unu ata mu tụpana ụ shɛ iwɛ maa hi no momo lubonu gana na ti Ngee hi lubi.

13I zasa bụtụ na ta 'yajɛ tulubo tu na tu hwuri ma tu ga o, ibɛ shɛ maa bụtụ keri
uhiuhiu ubwa iwɛ eyejilo ubwa.

14Yaa shɛ ahia nda iyi elele nɛ Ngee hi peni-unu ibɛ, asha ahiɛba hiɛ shɛ eyejilo
mi.

15N zha shɛ mɛ hi hiɛŋ ya miaụŋ-mu-ugondu o, iwɛnɛ ti yɛu-ugondu mepi shi
iyi nɛ agwuma-ihwɛ ibwɛ a nda, ama N zhɛ mɛ hi hiɛŋ ya eyejilo mi, iwɛnɛ tu
Ngoo hi mbiswo iyi elele nɛ Ngɛɛ hwujɛ no olugwo Bishi mi.

16Shɛ ahiɛba hi n teri o, ama Gamba n hi teri, Ngee hi shileni maa hi zhe maa hi
'weri tụ'walụ, maa tụ'walụ ta ata ti hiŋ tu nama, iwɛ maa Bishi ihi peni iyi elele
nɛ ahia lụpa ni izeci mi.

17Unu na Ngee hi peni ta, maa no momo lubonu ma.

Unyizo wo Imo Eseshi-iyi

18Yaa shɛ atwa unyizo mo hi imo, asha mapa ma maa Gamba oo imwo nazhɛ oo
hi imo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

19Yaa shɛ ahi ga shɛ atwa unyizo, atwa unyizo gɛ zhɛ mo hi lubo iwɛnɛ ta ahi ga
shɛ atwa aba. Ama hiɛ shɛ shɛ atwa unyizo. Gamba n hi teri maa hi beni nu
unyizo ga, iwɛbɛ po atwa unyizo mo hi imo.

20Ne teyinje ma iwɛ ɛtɛ Ngee hi mbishi, Ngɛɛ hiɛŋ, Bujama hwuri shi
agwangwama ubwa o. Yaa shɛ aa n shɛka, ɛ zhɛ ma hiɛ shɛka du, yaa shɛ kaa aa
'wa imbisegeni mi, asha ɛ zhɛ a 'wa du imbisegeni hiŋ.

21Ama ɛ zhɛ ma hi nda ijɛ hwɛɛ iwɛ izeci mi, iwɛnɛ te e mepi shi bụtụ na n
tumwanɛ.

22Yaa shɛ Ngee nge zhe shi maa mo mbiso aŋ n-ndumwa, a ga zha shɛ a mapa
tụwụma ti iwɛwɛ ya aba o. Ama a zasa ya onungwu maa e benengeni tụwụma
ti iwɛwɛ ya aba o.

23Bụtụ na mo n imo, bo imo du Bishi mi.

24Yaa shɛ Ngaa nga njɛ shɛ ugondu na ashashɛ aba unaa na ta zasa bụtụ na
nduwa uŋ, a ga zha shɛ a mapa tụwụma ti iwɛwɛ ya aba o. Ama a kwụbwa uŋ
ya, oo n imwo te Bishi mi hwɛɛ.

25Ama inɛ ɛtɛ shɛ iwɛ maa iwɛ nɛ oo 'nywotwo nu Undwa wa aba i sɛ, iwɛ ɛtɛ
hiɛŋ, E n imi uzawa ecilo.

26Ama aka na ta bụsụmɛ-bu-uno na shɛ Mpiala ma ata ma kapɛshɛngana atwa
maa Agwatana shɛ tɛkana, mu gata Ngɛɛ zhɛ ma tumwanɛ maa mu banɛ no
olugwo Bishi mi zhajɛ, ubwa zhɛ ma n la tiseyida.

27Hi zhɛ du hi ma n la tiseyida, iwɛnɛ ta ahi namɛ ne mi taa nu umozhigo.

Jon 16

1N hi mbishi inɛ gɛ, iwɛ maa kede hi leyegeji o.

2Ɛ zhɛ ma hi bacɛnga no shimwono shɛ tụ'ụlwatagwụ. Ama aka zhɛ o to ta bụtụ
be elele na ma hi kwụna zhɛ ba haŋsa maa Agwatana baa ndana ugondu.

3Ɛ zhɛ ma hi nda ijɛ iwɛnɛ te e mepi shi Bishi, tu Gamba du.

4Ama N hi mbiswo inɛ gɛ iwɛ maa okwo aka na ta aka ata ci ya, maa hi teyinje
maa N go hi mbiswo la iwɛ ya aba.

Ugondu Mpiala mi Tijilo

N te hi mbishi shi la iwɛ gɛ taa nu umozhigo, iwɛnɛ tu Ngaa ta namɛ la ne hŋ.

5N zhɛ mo hwulo ya hwuwayɛ no ofwo bụtụ ata n tumwanɛ, i zasa kaa bụtụ be
elele na ashashɛ hiŋ n unseni maa, Cee kwuŋ ɛbi zhɛ ɛ?

6Amɛ-tụhaŋtụ shini shɛmɛ shi hiŋ iwɛnɛ ti Ngee hi mbishi iwɛ gɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7Mo hi mbiso iwɛ-tɛkana maa, i shɛ titeni ti hiŋ ti Ngɛɛ zhɛ mo hwulo. Yaa shɛ Ngee hwuri shi, asha Bụsụmɛ-bu-uno zha shɛ ba zhajɛ pi hŋ o, ama yaa shɛ Ngee hwuri, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma tumwanɛ bụ pi hiŋ.

8Aka na baa zhajɛ, bi zhɛ bo mbisono atwa unyizo tuhaŋsa tu na tu 'wanjɛ iwɛ iwɛwɛ ya aba, ti iwɛ tiririri, ti iwɛ ụshɛrɛya.

9Tụwụma ta aba tɛ shɛ iwɛ iwɛwɛ, iwɛnɛ ta a n tɛtanɛ shɛ rishe.

10Tụwụma ta aba iwɛ tiririri, tɛ shɛ iwɛnɛ ti Ngɛɛ zhɛ no ofwo Bishi mi, ahi zha shɛ hi ma n kwụba ya.

11Tụwụma ta aba iwɛ ụshɛrɛya, tɛ shɛ gana na ta a dumwa ụshɛrɛya uhiu unyizo ga.

12N nga ta 'yajɛ iyi ifwugwo maa mo hi mbiso, ama hi te eri shi hia untangana iŋ hwuwayɛ o.

13Ama aka na tu ubwa na shɛ Mpiala mu na ma kapɛshɛngana atwa iwɛ-tɛkana zhajɛ, ubwa zhɛ ma hi kapɛshɛngana iwɛ-tɛkana elele kpaaŋ. Iwɛnɛ tu baa zha shɛ ba duma iwɛ ni ikɛnyi ibwɛ, semi iyi elele nɛ baa hwuga, ibɛ du bɛɛ zhɛ ba duma, bɛɛ zhɛ kaa du ma hi anangana ti iyi nɛ te ci.

14Gamba bɛɛ zhɛ ba pana ụjɛrụma, iwɛnɛ ti bɛɛ zhɛ nɛ lɛshijɛ iyi no olugwo mi nazhɛ bɛɛ zhɛ ma hi anangana.

15Iyi elele nɛ Bishi 'yajɛ, i shɛ inee mi. Ibɛ po Ngɛɛ hiɛŋ, Bi zhɛ bɛ lɛshijɛ no olugwo mi nazhɛ bɛɛ zhɛ ma hi anangana.

Amɛ-tụhaŋtụ keeni Unyasa

16Aka fwalaa hi zha shɛ hi ma n kwụba o, na aka fwalaa kaa hi zhɛ hi ma n kwụba sasana.

17Ibɛ po eseshi-iyi ubwa oko momo hoŋtongonu, ɛɛ hiɛŋ, Imbe shɛ ecilo iwɛ gɛ boo tu mbiso maa, Na aka fwalaa hi zha shɛ hi ma n kwụba o, na aka fwalaa kaa hi zhɛ hi ma n kwụba sasanaa? Ti inɛ ɛtɛ bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ pe Bishi mii?

18Imbe shɛ ecilo aka fwalaa ataa? Ti mepi shi ecilo iwɛ ɛtɛ bɛɛ hiɛŋ o.

19Ti ge Jisus mepi maa a jala maa e unseni bu iwɛ ɛtɛ, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Hi momo unsongonu suu iwɛnɛ Ngɛɛ hiɛŋ, Aka fwalaa, hi zha shɛ hi ma n kwụba o, na aka fwalaa kaa hi zhɛ hi ma n kwụba sasana?

20Iwɛ-tɛkana Omo hi mbiso maa, hi zhɛ hi na twa-u'wo, ɛhi zhɛ hi na zunga azunga tiriri, ama atwa unyizo tuba zhɛ na nda unyasa. Shɛmɛ shi hiŋ shi zhɛ sha hashɛganụ, ama amɛ-tụhaŋtụ hiŋ tuba zhɛ a jɛshɛrɛga unyasa.

21Aka na ta tumata tu to biyikwo na ga 'yajɛ ofubo, bi zhɛ ba 'yaga amɛ-tụhaŋtụ, iwɛnɛ ta aka tumata tu bwa ci. Ama aka na bee meci yɛu ɛtɛ, bi zha shɛ be teyinje ya ụbaụta ubwa o, iwɛ unyasa yɛu ɛtɛ bee meci nu unyizo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

22Hi ta 'yajɛ amɛ-tụhaŋtụ hwuwayɛ du, ama N zhɛ ma zhajɛ maa ma hi kwụba
sasana, nazhɛ shɛmɛ shi hiŋ shi zhɛ sho lomo. I zasa kaa bụtụ eri ba lashɛga
amɛ-olom ata hiŋ o.

23Hi zha shɛ hi mo n hoŋtono hwuŋ ya iyi elele jita ata o. Iwɛ-tɛkana Omo hi
mbiso maa, yaa shɛ ɛhi zhɛ hia lụpa Bishi iyi elele, bi zhɛ ma hi pana iŋ ni izeci
mi.

24Okwo taa hwaye, hi ta lupɛ shɛ iyi elele ni izeci mi o. Lụpa ma, nazhɛ ɛɛ zhɛ
ma hi pana, iwɛ maa unyasa hiŋ ulwa.

Ge Jisus Lasụ unyizo

25Iwɛ gɛ Ngaa jɛmɛ gana eshi, aka e ci ba tu Ngaa zha shɛ ma duma ya iwɛ ne
hiŋ ne eshi, ama N zhɛ mu no hi mbiso ya iwɛ Bishi na tɛcaakwụ.

26Aka na ta aka ata ci hwuŋ, hi zhɛ hia lụpa iyi ni izeci mi. N hi hiaŋ shɛ maa N
zhɛ ma hi lụpaga iyi no olugwo Bishi mi o.

27Bishi ni ikɛnyi ibwɛ mo hi lubo, iwɛnɛ ehi n lubi, ahiɛ tɛtanɛ kaa rishe maa no
olugwo Agwatana Ngaa banɛ.

28No olugwo Bishi Ngaa banɛ Ngee teni nu unyizo ga, Ngɛɛ zhɛ ma bana kaa nu
unyizo ga maa Mo gwulo pe Bishi.

29Ibɛ po eseshi-iyi ubwa hiɛŋ bụ, Hwuwayɛ go nazhɛ aba duma iwɛ na
tɛcaakwụ, shɛ ne eshi aba duma ya iwɛ o.

30Ti mepi ya hwuwayɛ go maa bi mepi iyi elele, ukekeshi te shi ya bụtụ be elele
maa mo bu hoŋtono iwɛ o. Ni inɛ gɛ eti mepi ya maa no olugwo Agwatana abu
banɛ.

31Ge Jisus heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Hwuwayɛ go hŋ nazhɛ ahiɛ tɛtanɛ ya rishe?

32Hioko ma aka e ci ba, aka ata du kaa tuwo, tɛ ɛ zhɛ ma hi garataga, maa bụtụ
bụtụ u hwulo ujiyo ni ihwɛ ibwɛ maa hi n genji Ngooko. Ama tuba shɛ Ngooko,
iwɛnɛ te Bishi namɛ ne mi.

33N hi mbishi inɛ gɛ iwɛ maa shɛmɛ shi hiŋ shi lemi ne mi. Hi zhɛ hia nda ụbaụta
nu unyizo, ama ima ma isɛbwɛ, N lasawa unyizo.

Jon 17

Ge Jisus Njɛ Adua iwɛ Eseshi-iyi Ubwa

1Aka na ti ge Jisus jɛmɛ iwɛ gɛ, bee shepi eshe na azuba, bɛɛ hiɛŋ, Ada, aka ci ya
maa peni Yɛu bu ụjɛrụma, maa Yɛu bu du ubu peni ụjɛrụma.

2Gabụ kaa bi peni bu ụhwada wa atwa elele, iwɛ maa du u pana atwa elele a na
ebi peni bu uraiŋ unyizo-nom.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Iyi nɛ shɛ uraiŋ ata unyizo-nom na, ibɛ shɛ maa e bi mepi maa gabụ bɛ shɛ Agwatana tɛkana mokondo keeni Jisus Krast ata abu tumwanɛ utumwa.

4M bu pwonuo ụjɛrụma nu unyizo, ugondu ata ebu m peni maa ma nda, n hwuwo uŋ.

5Ada! M peni ụjɛrụma hwuwayɛ go na agba bu, ubwa shɛ ụjɛrụma ata Ngaa 'yajɛ la no ofwo bu nazhɛ aa njɛ unyizo.

6N nduwa maa atwa na ɛbi bɛcinjɛ nu unyizo, a na ebu m peni e bi mepi. Anaa bu aa shɛ la nazhɛ ebu m peni aŋ, aba kaa untanganɛ n-ndumwa mụ bụ.

7O mwopwo ya hwuwayɛ go maa iyi elele nɛ ebu m peni, no olugwo bu yaa banɛ.

8M pwonuo aŋ kaa n-ndumwa ma ata ebu m peni, oo loshigwo mu du kaa, oo mwopwo du kaa gom maa no olugwo bu Ngaa banɛ, aa tɛtanɛ du kaa rishe maa Gabụ bu n tumwanɛ.

9Iwɛ aba Ama lụpa ilupwɛ gɛ, shɛ iwɛ atwa unyizo Ama lụpa iŋ o, ama iwɛ atwa na ebu m peni, iwɛnɛ ta a shɛ atwa bụ.

10Iyi mi ye elele i shɛ inɛɛ bu, inɛɛ bu du kaa i shɛ inee mi, Ngaa 'yajɛ kaa du ụjɛrụma tedure na aba.

11N zha shɛ ma nama ya nu unyizo, ama atwa ga a ta namɛ nu unyizo, Gamba ta me ci pụ bụ. Bishi bi Tijilo, shiyono atwa na ebu m peni eshe ni izeci bu, iwɛ maa a shɛ iyi ike, gana na atɛ shɛ du iyi ike.

12Aka na Ngaa ta namɛ na aba, Mo shiyono atwa na ebu m peni eshe ni izeci bu, Ama ngbaraka aŋ du. I zasa bụtụ be elele na 'inɛ na ashashɛ aba o, semi yɛu ɛtɛ ee shileni maa zha nu ufwu tɛnda kiri, iwɛ maa gɛ iwɛ ɛtɛ oo 'nywotwo la ni Iwɛ ya Agwatana i sɛ.

13Gamba ta me ci pụ bụ hwuwayɛ, Ma duma inɛ gɛ nu unyizo iwɛ maa unyasa mu ulwa na shɛmɛ sha aba.

14M pwonuo aŋ n-ndumwa mụ bụ, atwa unyizo kaa o imo aŋ, iwɛnɛ ta a shɛ shɛ atwa unyizo, gana na tu Ngaa shɛ shɛ du bụtụ bu unyizo.

15M bụ lụpɛ shɛ iwɛ maa becinji aŋ nu unyizo, ama iwɛ maa no shiyono aŋ eshe iwɛ bụtụ ata bụ wɛ.

16A shɛ shɛ ya atwa unyizo, gana na tu Ngaa shɛ shɛ du bụtụ bu unyizo.

17Nda aŋ atwa tijilo ni Iwɛ-tɛkana bu, n-ndumwa mụ bụ muba kaa mɛ shɛ Iwɛ-tɛkana ata.

18Gana na ta abu n tumwanɛ utumwa nu unyizo, gobwonu du Ngaa tumwanɛ aŋ utumwa nu unyizo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

19Iwɛ aba Ngaa mama nda bụtụ bi tijilo, iwɛ maa aba ni ikɛnyi aba a shɛ du atwa tijilo na tɛkana.

20Shɛ iwɛ atwa ga kiri Ama nda ilupwɛ gɛ o, ama iwɛ atwa na du tɛ zhɛ ma n tetana-rishe tedure ni i'enenji ya atwa ga.

21Ma lụpa iwɛ maa a shɛ iyi ike kpaaŋ aba, gana na gabụ na bɛ shɛ Bishi abu namɛ na amɛ mi, Ngaa namɛ du kaa na amɛ bụ, iwɛ maa a nama du na amɛ tu gana ata, iwɛ maa atwa unyizo mepi maa Gabụ bu n tumwanɛ.

22M pwonuo aŋ ụjɛrụma ata ebu m peni, iwɛ maa a shɛ iyi ike gana na atɛ shɛ iyi ike.

23N namɛ na amɛ aba, abu namɛ kaa du na amɛ mi, iwɛ maa a ụrɛcɛnjɛ aŋ ni iyi ike tisha, iwɛ maa unyizo mepi maa gabụ bu n tumwanɛ utumwa, maa bu lubi aŋ gana na te bu n lubi.

24Ada! I n kwụlanɛ maa ga atwa ga ebu m peni a nama du no ofwo na Ngaa namɛ, iwɛ maa a kwụbɛ du ụjɛrụma mu na ebu m peni, iwɛnɛ te ebu n lubi nazhɛ aa njɛ unyizo ga.

25Bishi bi tiririri! Unyizo ubu mepi shi o, ama M bu mepi tuba, atwa ga kaa mepi maa gabụ bu n tumwanɛ utumwa.

26N nduwa maa e bi mepi, N zhɛ kaa ma ta tuhwulo maa a na bu mapa, iwɛ maa tulubo tu na ebu n lubi tu nama na shɛmɛ sha aba, maa Ma nama du na shɛmɛ sha aba.

Jon 18

A 'Imɛ Jisus

(Mat 26:47-56; Mak 14:43-50; Luk 22:47-53)

1Aka na ti ge Jisus hwuwi adua ga tɛnda, bee beni ne eseshi-iyi ubwa aa zhagajɛ ee keshi isese ike nɛ ɛɛ hiɛŋ izeci ibɛ Kɛdron, meni mi ibɛ ma hwaŋ na aka bu ugbofworo, itimɛ du kaa namɛ apata. Ge Jisus teni ni itimɛ ɛtɛ ne eseshi-iyi ubwa.

2Ga Judas na zhɛ ba sangana bu atwa ne tidere mepi du apata, iwɛnɛ ti ge Jisus ba shana baa ụlwatagwụ apata ne eseshi-iyi ubwa aka elele.

3Aka na tu ga Judas suje asaza keeni edegeri umwono tu'ulwa, a na ehiu onongbo keeni Afarisi panɛ bụ, nazhɛ baa zhajɛ apata na shimwa shu ulwa, ta asụtụla keeni i'wɛŋnɛ-ujasa.

4Ti ge Jisus mepi iyi elele nɛ ɛɛ zhɛ a nda bụ, bee beni bee heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Gaaba ahia jalakakaa?

5Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Ge Jisus, bụtụ bu Nazarɛt. Ge Jisus hiɛŋ aŋ, Gamba na. Ga Judas na ba sangana bu atwa ne tidere shikeni du na aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Aka na ti ge Jisus hiɛŋ aŋ, Gamba na, ee gwuri mabaaba aa 'waŋ na cɛnjɛ.

7Nazhɛ ge Jisus heŋteni aŋ sasana, bɛɛ hiɛŋ, N hiɛŋ, Gaaba kwuŋ ahia jalakakaa? Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Ge Jisus, bụtụ bu Nazarɛt.

8Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, N hi mbiswo kaa maa, Gamba na. Yaa shɛ Gamba ahia jala, asha ganga ma atwa ga maa e hwuri.

9Bɛ jɛmɛ iwɛ gɛ, iwɛ maa iwɛ ɛtɛ baa ga dumwa i sɛ, ibɛ shɛ iwɛ ɛtɛ bɛɛ gɛ hiɛŋ, I zasa bụtụ be elele na Ngaa inzhɛnjɛ na ashashɛ atwa na ebu m peni o.

10Nazhɛ ga Saimon Pita na ga 'waŋnɛ utokwobi, hwucice uŋ, boo po yɛu-ugondu ye ehiu onongbo, bee vweri ucɛbɛ ubwa u'ala ubiye. Ɛ hiɛŋ izeci yɛu-ugondu ɛtɛ, ga Malɛkos.

11Nazhɛ ge Jisus hiɛŋ Pita, Gwuricingo utokwobi bu nu ufwutwa ubwa! Bi jeri shi suu maa ma swa ukwopi na Bishi mi m peni?

E Zeriji Jisus no Ofwo Anas
(Mat 26:57-58; Mak 14:53-54; Luk 22:54)

12Nazhɛ asaza, ne ehiu asaza medenji edegeri Eju 'imɛ Jisus, ee umpi bu.

13Ee zeriji Jisus no ofwo Anas tugwo hiiŋ, iwɛnɛ tu baa shɛ binua Kayafas, na shɛ Bunongbo bụ 'wụtụ nu uywa ata.

14Ga Kayafas ga, ubwa shɛ bụtụ na peni Eju ahaŋsa maa, i shɛ titeni ti hiŋ maa ga bụtụ bu ko 'wi iwɛ atwa kpaaŋ.

Ga Pita Teri Ashamanjɛ maa ubwa Mepi Shi Jisus o
(Mat 26:69-70; Mak 14:66-68; Luk 22:55-57)

15Ga Saimon Pita ne biseshi-bi-iyi bi nya bu ko 'wa Jisus ne ekwunyi. Bunongbo bụ 'wụtụ kaa mepi biseshi-bi-iyi ata tebiye, bee teni nu umwamwa Bunongbo ata bụ 'wụtụ ne Jisus.

16Ama ga Pita ge te shikeni no odubo no tupohondo. Nazhɛ biseshi-bi-iyi ata bi yebi banɛ, baa jɛmɛ iwɛ na bungbaracɛ ata bo odubo, nazhɛ bee tecinji ya Pita na amɛ umwamwa ata.

17Nazhɛ yɛu ɛtɛ towo nɛ ya ngbaraka odubo ata, heŋteni Pita, bɛɛ hiɛŋ, Bɛ shɛ shɛ suu du bụtụ bu ko na ashashɛ eseshi-iyi ụ bụtụ ga? Ga Pita jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Awo, shɛ Gamba o.

18Miaụŋ-mu-ugondu keeni edegeri shanɛ ulwa ee shikekeni apata aa hwatụ uŋ, iwɛnɛ tu mpiala mu namɛ na aka ata. Ga Pita shikeni du baa hwatụ uŋ na aba.

Bunongbo bụ 'Wụtụ Unseni Jisus iwɛ Eseshi-iyi Ubwa
(Mat 26:59-66; Mak 14:55-64; Luk 22:66-71)

19Nazhɛ Bunongbo bụ 'wụtụ unseni Jisus iwɛ eseshi-iyi ubwa keeni iwɛ iyi nɛ ge Jisus bo mbisogono atwa.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

20Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, M mbiswo la atwa unyizo iwɛ kpataa. M mbisegeni
la atwa iyi no shimwono shɛ tụ'ụlwatagwụ keeni Umwono wa Agwatana ɛgbɛ
ɛgbɛ, no ofwo na kaa Eju a ụlwatagwụ hwɛɛ aba, N jɛmɛ shɛ la kaa iyi elele ne
tusweci o.

21Iwembe po obu to mo unsonoo? Unsono ya atwa ata a na hwụjɛ la iwɛ nɛ Ngee
mbishi aŋ. E mepi iyi nɛ Ngaa jɛmɛ la.

22Aka na ti ge Jisus jɛmɛ iwɛ ɛtɛ, bụtụ bu ko na amɛ edegeri a na shikekeni apata
po Jisus uwaŋpɛ nu upada, bɛɛ hiɛŋ Jisus, Gana go suu ɛɛ jishijɛ hwuŋ Bunongbo
bụ 'wụtụ?

23Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ Ngaa jɛmɛ n-ndumwa mụ wɛ, asha duma
n-ndumwa ma ata mụ wɛ Ngaa jɛmɛ, yaa shɛ kaa n-ndumwa mi biye Ngaa jɛmɛ,
asha iwembe po obu m po uwaŋpɛɛ?

24Ga Anas shepi Jisus no ofwo Kayafas na shɛ Bunongbo bụ 'wụtụ, tobwolo e te
umpi bu.

Ga Pita Teri Ashamanjɛ Sasana maa bu Mepi Shi Jisus o

(Mat 26:71-75; Mak 14:69-72; Luk 22:58-62)

25Ga Saimon Pita te shikeni baa ta hwatụ ulwa ata. Ee heŋteni bu, ɛɛ hiɛŋ, Shɛ
bụtụ bu ko na ashashɛ eseshi-iyi bụtụ ga suu abɛ shɛ? Ga Pita teleneni
ashamanjɛ, bɛɛ hiɛŋ, Awo, shɛ Gamba o.

26Ibɛ yɛu-ugondu Bunongbo bụ 'wụtụ ike nɛ shɛ udenji ụ bụtụ ata ga Pita ge
vweri ucɛbɛ hiɛŋ bụ, N nga bụ kwụbɛ shɛ suu nu bwa ni itimɛ ɛtɛ?

27Ga Pita teleneni ashamanjɛ, gunu ata alụma uganɛ.

Ge Jisus na Pɛilat

(Mat 27:1,2,11-14; Mak 15:1-5; Luk 23:1-5)

28Eju zeriji Jisus ee beni na agba Kayafas, ee zhe nu umwamwa ugwomina nu
uvwungwa dididi. Ama Eju tuba teni shi nu umwamwa ata o, iwɛ maa kede e
meme heshigeni o, iwɛnɛ ta a jala maa a yɛ Iyimɛyɛ Tɛkashɛka.

29Ibɛ po ga Pɛilat beni no tupohondo, bee heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Imbe ɛhi hiɛŋ
maa bụtụ ga njɛɛ?

30Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ baa ga njɛ shɛ iyi iwɛ, ti ga zha shɛ ta bu
shapɛrɛganɛ bu o.

31Ga Pɛilat hiɛŋ aŋ, Shapa bu ma hiɛ jɛmɛ ụshɛrɛya ubwa nu gana na tu undwa
hiŋ jɛmɛ. Eju jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, E ti leneni shi kaa maa ta kwụna bụtụ be elele.

32Inɛ gɛ teni iwɛ maa iwɛ ɛtɛ ge Jisus dumwa la i sɛ, na aka na tu baa jɛmɛ iwɛ
ɛtɛ, iwɛ maa mbisono tu'wo tu gana na bɛɛ zhɛ bo 'wo.

33Ga Pɛilat teni sasana nu umwamwa, baa suyanɛ Jisus, bee heŋteni bu, bɛɛ
hiɛŋ, Gabụ suu bɛ shɛ Agwuma Eju?

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

34Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Gabụ suu bu mama dumanjɛ iwɛ gɛ ni ikɛnyi bu, okwo anya atwa ubu mbishi iwe mi?

35Ga Pɛilat jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Biju suu Ngaa shɛ? Udenji bu, keeni ehiu onongbo, aba kaa ubu shapɛ pi mi. Imbe abɛ njɛɛ?

36Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Cɛnjɛ-ta-tugwama ti mi tɛ shɛ shɛ ma tu tu unyizo ga o. Shibwonu Cɛnjɛ-ta-tugwama ti mi tu ga shɛ ma tu tu unyizo ga, miaụŋ-mu-ugondu mu mi gɛ zhɛ ma twa ifelu maa kede e n shepi e peni Eju o.

37Ibɛ po ga Pɛilat heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Asha bu ta shɛ suu bwonu Agwuma? Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Gabụ bi hiɛŋ maa N shɛ agwuma. Iwɛ ecilo ga Ngee teni nu unyizo maa e m meci, iwɛ maa ma la iwɛ-tɛkana tiseyida. Bụtụ be elele na shɛ bụtụ bu tɛkana, bi zhɛ ba hwuga rụhwụŋ ri mi.

38Ga Pɛilat heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Imbe kwuŋ shɛ iwɛ-tɛkana ataa?

Kede I Shɛ Bụtụ Ga o, Ama ga Shɛ ga Barabas

(Mat 27:15-31; Mak 15:6-20; Luk 23:13-25)

Aka na tu ga Pɛilat jɛmɛ iwɛ ɛtɛ, bee beni sasana bee zhegeni Eju, bɛɛ hiɛŋ aŋ, N kwụbɛtanɛ shɛ bụ kaa tụwụma.

39Ama i shɛ iyi uvwovwu hiŋ maa Ma hi bacɛnganɛ bụtụ bu ko na aka Isene Tɛkashɛka. Hia jala suu maa ga shɛ Agwuma Eju Ngaa hiɛ bacɛnganɛ?

40Aa uganɛ sasana kpaaŋ aba, ɛɛ hiɛŋ, Kede i shɛ bụtụ ga o, ama ga shɛ ga Barabas. Ga Barabas ata kaa shɛ bɛshɛrɛ.

Jon 19

1Nazhɛ ga Pɛilat shepi Jisus bee lwepi bu nu udugwu.

2Asaza pieci esepi adanya, aa njɛ udara, ee peteni Jisus nu uhiuhiu, ee urigeni bu utogwo uduhwa ushenje.

3Aa zhajɛ pu bwa, ɛɛ hiɛŋ bụ, Zaaci! Tumaka Agwuma Eju! Nazhɛ oo po bu uwaŋpɛ nu upada.

4Ga Pɛilat beni sasana no tupohondo, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Hioko ma, N zɛrijɛ bụtụ ga no ofwo hiŋ iwɛ maa hi mepi maa N kwụbɛtanɛ shɛ bụ tụwụma o.

5Ge Jisus beni no tupohondo, tu baa ta patanɛ udara ata we esepi adanya, ti bee te urigeni du utogwo ata uduhwa ushenje. Ga Pɛilat hiɛŋ aŋ sasana, Hioko ma bụtụ ga!

6Aka na te ehiu onongbo, ne edegeri kwụbɛ Jisus, aa uganɛ, ɛɛ hiɛŋ, Tagana bụ nrɛ nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ! Tagana bụ nrɛ nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ! Ga Pɛilat hiɛŋ aŋ, Shapa bu ma hi tegeni nrɛ nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ ni ikɛnyi hiŋ. Ɛɛ hiɛŋ Gamba, N kwụbɛtanɛ shɛ bụ tụwụma o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

7Eju jishijɛ Pɛilat, ɛɛ hiɛŋ, Ti 'yajɛ Undwa, ama gana na tu Undwa ata tu shɛ, asha bɛ shɛ aa kwụna, iwɛnɛ tu baa mama njɛ Yɛu ya Agwatana.

8Aka na tu ga Pɛilat hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, ibɛ po inyɛsɛ keeni bu tisha duwa.

9Bee teni sasana nu umwamwa, bee heŋteni Jisus, bɛɛ hiɛŋ, Cee kwuŋ abu banɛɛ? Ama ge Jisus jishijɛ shɛ bụ o.

10Iwɛbɛ po ga Pɛilat hiɛŋ bụ, Bu n jɛshɛjɛ shɛ suu? Bi mepi shi suu maa N 'yajɛ ụhwada maa Ma bu ganga, Ngaa 'yajɛ du kaa ụhwada maa Ma bu ta nu ubatanɛ?

11Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ Agwatana ge bi peni shi taa na azuba, bi ge eri shi ba 'yaga ụhwada maa n njɛ iyi elele o. Ama bụtụ na n shapɛ ubu peni, ubwa iwɛwɛ ibwɛ wụmanjɛ.

12Te kwuni na aka ata, ga Pɛilat ba jala maa ganga Jisus. Ama Eju uganɛ, ɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ ebi genji bụtụ ga, asha bi zha shɛ ba sha ya biyejilo Sisa o. Bụtụ be elele na mama njɛ agwuma, asha bụtụ ata be munje Sisa.

13Aka na ti ga Pɛilat hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, bɛɛ zɛrijɛ Jisus no tupohondo, baa jɛjɛ ni idwɛtwɛ ụshɛrɛya, no ofwo ata aa njɛ idwɛtwɛ na atayɛ, a na ɛɛ hiɛŋ nu unu Rihibru, Gabata.

14Jita ata kaa shɛ ụjita tumama imanga ti Isene Tɛkashɛka nɛ vwɛ beyi, uwaŋna kaa gwumwonu tishikoko. Ga Pɛilat hiɛŋ Eju, Hioko ma Agwuma hiŋ!

15Ama a uganɛ, ɛɛ hiɛŋ, Shapa bụ! Shapa bụ! Tagana bụ nrɛ nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ! Ga Pɛilat heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Agwuma hiŋ hŋ Ama tagana nrɛ nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ? Ama ehiu onongbo jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Tu zasa agwuma anya elele namɛ swooŋ na Sisa o.

16Nazhɛ ga Pɛilat shepi Jisus bee peni aŋ maa o to bu nu ubatanɛ.

O To Jisus nu Ubatanɛ.

(Mat 27:32-44; Mak 15:21-32; Luk 23:26-43)

17Bee shepi ụ'wụ'wụ-ubatanɛ ubwa, bee beni bee zhe no ofwo na ɛɛ hiɛŋ, Ukokolo uhiuhiu, a na ɛɛ hiɛŋ nu unu Rihibru, Golgota.

18Apata ee tegeni Jisus nrɛ nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ, medenji atwa oko eyebi. Bu ko namɛ geri bu u'ala ubiye ubwa, bu na bi yebi namɛ geri bu u'ala ugwulwo ubwa, ge Jisus tuba shiyeni na ashashɛ aba.

19Ga Pɛilat 'nyeci ti'nyeci tu ko bee peteni tu nụ ụ'wụ'wụ ata ubatanɛ. Ti'nyeci ta ata ti hiɛŋ, GE JISUS, BỤTỤ BU NAZARƐT, AGWUMA EJU.

20Eju ofwugwo rɛcɛ ti'nyeci ta ata, iwɛnɛ to ofwo ata oo to Jisus nu ubatanɛ gwumwongonu nụ ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ. E 'nyeci ti'nyeci ta ata, ne Rihibru, na Rilatin keeni Rigrik.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

21Ibɛ po ehiu onongbo Eju hiɛŋ Pɛilat, Ta 'nyata maa Agwuma Eju o, ama 'nyata maa, ubwa hiɛŋ bɛ shɛ Agwuma Eju.

22Ga Pɛilat jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, N 'nywotwo iyi nɛ Ngee 'nyeci.

23Aka na ta asaza to Jisus nu ubatanɛ ata, ee suji i'wɛŋnɛ ibwɛ i tu'urugono, oo dwotwogonu iŋ orubwo eneshi, iwɛ maa busaza be elele suji ma tu bwa, medenji idikɛ ibwɛ du. Ama idikɛ ɛtɛ zasa tutogono, a nɛ iŋ mudu, te kwune na azuba ibɛ tutu uvwi ibɛ.

24Iwɛbɛ po aa mama hiaŋnụ, Kede ti beji iŋ ma o, ama tu 'wɛŋ ma icɛcɛ iwɛ ibɛ, maa ti mepi ma bụtụ na zhɛ ba ya iŋ. Inɛ ɛtɛ teni iwɛ maa Iwɛ ya Agwatana nɛ oo 'nywotwo la i sɛ, iwɛ ɛtɛ hiɛŋ, O dwotwogonu i'wɛŋnɛ mi i tu'urugono abaaba, aa 'wɛŋ icɛcɛ iwɛ idikɛ mi. Iyi nɛ asaza njɛ ta.

25Atwa na shikekeni to dongonu ụ'wụ'wụ ata ubatanɛ Jisus, a shɛ ge Meri bino bwa, ne Meri buhongwu bino bwa, na shɛ biyikwo Klopas keeni Meri biyikwo bu Magdala.

26Aka na ti ge Jisus kwụbɛ bino bwa, keeni biseshi-bi-iyi ata bee ge lubi, te e shikekeni apata. Ge Jisus hiɛŋ bino bwa, Omu, kwụba yɛu bu.

27Nazhɛ bɛɛ hiɛŋ biseshi-bi-iyi ata, Kwụba bino bu. Te kwuni na aka ata, biseshi-bi-iyi ata shepi Meri ni ihwɛ ibwɛ.

Tu'wo ti Jisus

(Mat 27:45-56; Mak 15:33-41; Luk 23:44-49)

28Na aba na ti ge Jisus mepi maa iyi elele hwuwowo cebe, iwɛ maa gɛ iwɛ nɛ oo 'nywotwo la i sɛ, bɛɛ hiɛŋ, I'uyɛ n gwụmɛ.

29Ikele ike ga namba apata ee shidinji meni mụ tụ'walụ ta afwafwa mu ko mi sembi. Ee shepi ụhwụŋkwụ ee shiyeni ne meni me ebe mụ tụ'walụ ta afwafwa mi sembi, ee shepi mu ee hwuŋteni nu usanga uko usopi, ee kwutenji mu nu unu Jisus.

30Aka na ti ge Jisus hunganɛ meni ma ata mụ tụ'walụ ta afwafwa mi sembi, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛ hwuwowu ya. Nazhɛ bee zhire uhiuhiu, baa dwa ihwungwɛ.

Busaza bu Ko Sepi bu Isɛnu na Bụ'aŋbụ

31Gana na tụ ụjita ata ụ shɛ ụjita uzuma, na aa mama imanga iwɛ Ụjita-ụhinjanụ ụ'wụtụ u tuswooŋ na kaa vwɛ beyi, ibɛ po Eju lụpɛ Pɛilat maa bwarataga ivwunɛ ya aba, maa tuba e kezhicinje aŋ. Iwɛnɛ te e jeri shi maa n'wo ma ata mu swataga ni i'wɛ'wɛ ɛtɛ ya abatanɛ tutu Ụjita-ụhinjanụ.

32Ibɛ po asaza ata zhajɛ, ee bwereteji ivwunɛ bụtụ bi hiiŋ, medenji inɛ bụtụ bi yebi a na oo to nu ubatanɛ ne Jisus.

33Aka na te e ci Jisus, aa kwụbɛ maa bu uwo cebe, e bwereteji shi ya ivwunɛ ibwɛ o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

34Ama busaza bu ko na amɛ aba sepi Jisus isɛnu na bụ'aŋbụ, gunu ata mehieŋ ne meni mu banɛ.

35Bụtụ na kwụbɛ iŋ, bi le tiseyida, tiseyida tu bwa kaa tɛ shɛ tiseyida ti tɛkana, bee mepi kaa du maa ba duma iwɛ-tɛkana, iwɛ maa du hiɛ tɛtana-rishe.

36Ijɛ kpaaŋ teni iwɛ maa Iwɛ ya Agwatana nɛ hiɛŋ, U'umpwo ubwa okwo uko zha shɛ wa bwadụ o, i sɛ.

37Iwɛ ya Agwatana inyɛ hiɛŋ sasana, Ɛ zhɛ a ngbaraka bụtụ ata ee sepeji iyi.

E Ni Ru'wo ri Jisus
(Mat 27:57-61; Mak 15:42-47; Luk 23:50-56)

38Na aba inɛ gɛ, nazhɛ go Josɛf Arimatia na shɛ du biseshi-bi-iyi Jisus ne tusweci, iwɛnɛ tu baa nda inyɛsɛ ye Eju, zhajɛ baa lụpɛ Pɛilat ru'wo ri Jisus. Ibɛ po ga Pɛilat peni bu ohwolu, nazhɛ bee zhe bee shepi ru'wo ru bwa.

39Ge Nikodimos na zhajɛ la pi Jisus hiiŋ nụ ụjita, zhagajɛ no Josɛf, baa 'waŋnɛ manɛbɛ mu umuru mu na oo togotogwu na alos, mu na bimenji bu uzhinono ba muba bi ci gana dupu-nu-woshi-ni-bɛ-itɛ (75).

40Ee shepi ru'wo ri Jisus ee pipi ru no tugwuno ti ilinɛn, medenji manɛbɛ ma ata mi 'yajɛ ụhiụŋ ubiye, gana na ta masha me Eju ma nda ru'wo ra aba nazhɛ e ni ru.

41No ofwo ata itimɛ namɛ, apata ee tegeni Jisus nrɛ nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ, u'uye uko ufwo du namba apata unaa na ee ge te ni shi bụtụ be elele nu bwa kwukwuŋ.

42Nu bwa ee ni Jisus, iwɛnɛ tụ Ụjita-ụhinjanụ vwɛ beyi, keeni iwɛnɛ tu u'uye ata du kaa gwumwongonu.

Jon 20

U'uye ụ Shɛ Bohondo
(Mat 28:1-8; Mak 16:1-8; Luk 24:1-12)

1Ge Meri biyikwo bu Magdala zhe nu u'uye nu uvwungwa dididi, tobwolo iyi te suji shi kpataa o, baa kwụbɛ maa utayɛ ushigwowo nu u'uye ata.

2Ibɛ po bee gezhiji bee zhe pu Saimon Pita keeni biseshi-bi-iyi ata ge Jisus lubi, bɛɛ hiɛŋ aŋ, A vwuwa Agwangwama nu u'uye, ti mepi shi kaa ofwo na ee shiri bu o.

3Ibɛ po ga Pita ishijɛ abana ne biseshi-bi-iyi ata, ee zhe nu u'uye ata.

4E gezhiji hwɛɛ aba ebeyebi, ama biseshi-bi-iyi ata bi yebi hwuleni tuba Pita, baa jɛrɛ bụ u'uye tuto hiiŋ.

5Bee hiri, baa kwụbɛ to tugwuno ta ata ti ilinɛn ti tileni, ama bi teni shi tuba na amɛ ubwa o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

6Ga Saimon Pita zhajɛ du bee ci, bee teni tuba nu u'uye, baa kwụbɛ du to
tugwuno ta ata ti ilinɛn ti tileni,

7ti ikerenu ɛtɛ ee ge peri la unu ubwa, i tileni shi tuba urubwo uko no tugwuno
ta ata ti ilinɛn o, ama i kwungwuri yee tileni swooŋ.

8Nazhɛ biseshi-bi-iyi ata ge ci u'uye hiiŋ teni ya du na amɛ ubwa, nazhɛ baa
kwụbɛ, baa tɛtanɛ ya du rishe.

9Iwɛnɛ te e ge te eshiciji shi Iwɛ ya Agwatana ata na jɛmɛ maa i shɛ tilɛɛ maa bi
zhɛ bɛ hiɛ no tu'wo.

10Nazhɛ eseshi-iyi ata beni apata ee gwuri nu nhwaŋ ma aba.

Ge Meri Magdala Kwụbɛ Jisus

(Mat 28:9,10; Mak 16:9-11)

11Ama ge Meri ata shikeni no tupohondo tu u'uye baa twa-u'wo. Tu baa cwɛ-
u'wo ata, bee hiri maa kwụba amɛ u'uye,

12baa kwụbɛ atumwa-azuba eyebi, a na uregeni i'wɛŋnɛ icɛnjɛ, ta a gɛgajɛ no
ofwo ata ee ge shiri la ru'wo ri Jisus. Bu ko jɛjɛ geri bu uhiuhiu, bu na bi yebi
jɛjɛ geri bɛ ɛvwɛvwɛjɛ Jisus.

13Ibɛ atumwa ata heŋteni Meri, ɛɛ hiɛŋ, E-biyikwo ga, imbe ubu njɛ aba twa-
u'woo? Ge Meri jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛnɛ to o shopwo Agwangwama mi, Ngee
mepi shi kaa ofwo na ee shiri bu.

14Aka na tu baa jɛmɛ iwɛ ɛtɛ, baa mbiyanɛ aba ubwa, baa kwụbɛ ti ge Jisus
shikeni, ama bi mepi shi tuba maa ge Jisus ta.

15Ge Jisus heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, E-biyikwo ga, imbe kwuŋ ubu njɛ aba twa-
u'woo? Gaaba kwuŋ aba jalakakaa? Ge Meri ge heŋshi maa okwo bungbaracɛ bi
itimɛ ɛtɛ tɛ, bɛɛ hiɛŋ Jisus, Yaa shɛ gabụ bi shepi bu epe, asha m mbishi ofwo na
ebi shiri bu, maa Ma shapa bụ.

16Ge Jisus suyanɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, E-Meri! Ge Meri mbiyanɛ aba ubwa, bɛɛ hiɛŋ
Jisus, Raboni! (Nɛ egini ibɛ shɛ, Bimbisegeni).

17Ge Jisus hiɛŋ bụ, To mo tumongono, iwɛnɛ ti Ngee te munji shi no ofwo Bishi
mi. Ama zhaga no ofwo miaụŋ-mo-bino mi, mbiso aŋ maa, N zhɛ mo mungo no
ofwo Bishi mi na shɛ du Bishi hiŋ, no ofwo Agwatana mi na shɛ du Agwatana
hiŋ.

18Ibɛ po biyikwo ata bu Magdala ge Meri, zhe bee mbishi eseshi-iyi avwɛ
unabarɛ ata, bɛɛ hiɛŋ, N kwubɛ Agwangwama, bee mbishi aŋ du iyi nɛ baa
dumanjɛ nu bwa.

Eseshi-iyi Kwụbɛ Jisus

(Mat 28:16-20; Mak 16:14-18; Luk 24:36-49)

© 2008 Bible Society of Nigeria.

19Aka na tụ ụrụmɛ shɛ jita ata bu ulade, eseshi-iyi kepenji shidubo sho ofwo ata
oo sotulonu, iwɛnɛ ta a nda inyɛsɛ ye Eju. Ge Jisus zhajɛ bee shikeni na ashashɛ
aba, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Ga amɛ-olom nama ne hiŋ.

20Aka na tu baa jɛmɛ iwɛ ɛtɛ, bee mbiseni aŋ i'ɛlɛ ibwɛ na bụ'aŋbụ bwa. Nazhɛ
eseshi-iyi ubwa njɛ unyasa, iwɛnɛ ta a kwụbɛ maa Agwangwama ta.

21Ge Jisus hiɛŋ aŋ sasana, Ga amɛ-olom nama ne hŋ. Gana na te Bishi n
tumwanɛ, gana ata du Ama hi tumwana.

22Aka na tu baa jɛmɛ iwɛ ɛtɛ, bee hwulupeni aŋ, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Lashɛga ma Mpiala
mi Tijilo.

23Bụtụ be elele na ehi gengeni iwɛwɛ ibwɛ, asha e gengeni bu ga, ama bụtụ be
elele na ehi gengeni shi, asha e te gengeni shi bu du o.

Ge Jisus Tezhigeni Tomas

24Go Tomas na shɛ bụtụ bu ko na ashashɛ eseshi-iyi umpwa-na-ba-eyebi, na ɛɛ
hiɛŋ, Ɛdɛngwurɛbɛ, bu ga zasaba na atwa avwɛ na aka na ti ge Jisus ga zhajɛ o.

25Ibɛ po eseshi-iyi avwɛ hiɛŋ bụ, Tu kwụbwa Agwangwama. Go Tomas hiɛŋ aŋ,
Yaa shɛ Ngaa ta kwụbɛ shɛ andala nrɛ ni i'ɛlɛ ibwɛ, maa Mo shiyono du buvwa
mi na andala ata nrɛ, maa Mo shiyono du ukwutu u'ala mu na bụ'aŋbụ bwa,
asha N ta zha shɛ ma tɛtana-rishe o.

26Ti yaa namananɛ ijitɛ itindɛtu, eseshi-iyi ubwa sotulonu sasana nu umwono,
go Tomas kaa du namba ya jita ata, ee kepi odubo. Ge Jisus teni bee shikeni na
ashashɛ aba, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Ga amɛ-olom nama ne hiŋ.

27Nazhɛ bɛɛ hiɛŋ Tomas, Shiyono buvwa bu epe, hioko i'ɛlɛ mi, zhajɛ nu u'ala
bu maa shiyeni uŋ na bụ'aŋbụ mi. Ta laka rishe-tɛtɛtana o, ama na tɛtana-rishe.

28Go Tomas jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Agwangwama mi, na Agwatana mi.

29Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛnɛ abu n kwụbɛ suu abu tɛtanɛ ya rishe? Ama
atwa na ta ma n kwụbɛ shɛ, a na kaa tɛtanɛ-rishe, aba gwoje.

Ecilo no Po ga Jon 'Nyeci Utakada ga

30I ta 'yajɛ arụhwajɛ anya ofwugwo a na ge Jisus ndanjɛ ne eshe eseshi-iyi ubwa,
anaa na ee 'nyeci shi nu utakada ga.

31Ama e 'nyeci a na ga iwɛ maa hiɛ tɛtana-rishe maa ge Jisus ubwa shɛ ga Krast,
Yɛu ya Agwatana, iwɛ maa aka na ahiɛ tɛtanɛ-rishe, maa hi 'yaga uraiŋ tedure
ni izeci ibwɛ.

Jon 21

Ge Jisus Meme Mbiseni Eseshi-iyi Ubwa Sasana

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1Na aba inɛ gɛ, ge Jisus meme mbiseni eseshi-iyi ubwa sasana caakwụ, nụ ụpalanụ Itekwu Taibirias. Gana bee meme mbiseni aŋ na.

2Tu ga Saimon Pita, no Tomas ata ɛɛ hiɛŋ Ɛdɛngwurɛbɛ, na Nataniɛl na banɛ ni Kena na namɛ nu Galili, na miaụŋ mi Zɛbɛdi mi yebi keeni eseshi-iyi anya eyebi, aa namɛ no ofwo oko.

3Ga Saimon Pita hiɛŋ aŋ, N zhɛ mɛ imɛ ijɛnɛ. Ɛɛ hiɛŋ bụ, Ti zhɛ ta zha du na bụ. Ee beni ga ee hwuri gunu ata, ama a 'imɛ shɛ iyi elele jita ata o.

4Aka na ti iyi heri nu uvwungwa, ge Jisus shikeni nụ ụpalanụ itekwu ɛtɛ. Ama eseshi-iyi tuba mepi shi maa ge Jisus ta o.

5Ge Jisus heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Eyejilo mi, hi imwa suu iyi elele? Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Awo.

6Bɛɛ hiɛŋ aŋ, 'Waŋ ma igwune hiŋ geri bu u'ala ubiye ụhaŋtụ, nazhɛ ɛhi zhɛ hia ima ijɛnɛ. Nazhɛ aa 'wɛŋ iŋ ga, e eri shi ɛ vwɛ iŋ ya o, iwɛnɛ ta a 'imɛ ijɛnɛ nɛ gembi ofwugwo.

7Nazhɛ biseshi-bi-iyi ata ge Jisus lubi, hiɛŋ Pita, Agwangwama ta. Aka na tu ga Pita hwụjɛ maa Agwangwama ta, bee meme urigeni idɛsici ibwɛ, iwɛnɛ tu baa ga namɛ mohondo, nazhɛ bee meme keri ni itekwu ɛtɛ.

8Ama eseshi-iyi avwɛ zhajɛ nụ ụhaŋtụ, aa mbacɛ igwune ɛtɛ ijɛnɛ shini, iwɛnɛ ta a dụlụmɛ shɛ ya nu uhaŋsa, i namɛ gana ivwunɛ kpakwụ-ni-dipi-yebi.

9Aka na te e munje nu uhaŋsa, aa kwụbɛ tu ulwa shanɛ, ijɛnɛ patanganɛ nu bwa keeni ibrɛd.

10Ge Jisus hiɛŋ aŋ, Suje ma ijɛnɛ ɛtɛ ike ahiɛ 'imɛ hwuwayɛ go.

11Ga Saimon Pita munji nụ ụhaŋtụ ata, baa mbacɛ igwune ɛtɛ aa 'imɛ ijɛnɛ i'wɛtwɛ dipi-tɛtu-ni-bɛ-itɛtu, i shini igwune ɛtɛ, bee tileni iŋ na cɛnjɛ. Ama okwo ti ijɛnɛ ɛtɛ gembi ufwugwo gana ata, igwune ɛtɛ kaa dwatwagwụ sụ o.

12Ge Jisus hiɛŋ aŋ, Zhajɛ ma hiɛ yɛ iyimɛyɛ. I zasa kaa bụtụ be elele na ashashɛ eseshi-iyi ata 'yajɛ eshe-hwoo maa hoŋtono bu maa, Gaaba kwuŋ abɛ shɛɛ? Iwɛnɛ to o mwopwo ya maa Agwangwama ta.

13Ge Jisus zhajɛ bee shepi ibrɛd ɛtɛ bee peni aŋ, bee peni aŋ du ijɛnɛ gana ata sasana.

14Inɛ gɛ ibɛ shɛ aka ụtatụ ti ge Jisus meme mbiseni eseshi-iyi ubwa caakwụ na aba na ti bɛɛ hiɛ no tu'wo.

Ge Jisus bo Utogono Pita Ugondu

15Aka na te e hwuwi iyimɛyɛ ɛtɛ tiya hwɛɛ, ge Jisus hiɛŋ Saimon Pita, A-Saimon, yɛu Jon, bu mo n lubo hŋ uhwuri ijɛ atwa vwɛ a nda? Ga Saimon Pita jishijɛ bụ,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

bɛɛ hiɛŋ, Iiŋ, Agwangwama, bi mepi du maa Mo bu lubo. Ge Jisus hiɛŋ bụ, Asha na pana miaụŋ-ma-agwụdụ mi iyimɛyɛ.

16Ge Jisus hiɛŋ bụ sasana na aka yebi, A-Saimon, yɛu Jon, bu mo n lubo gom hŋ? Ga Pita jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iiŋ, Agwangwama, bi mepi du maa Mo bu lubo. Ge Jisus hiɛŋ bụ, Asha na ngbaraka agwụdụ mi.

17Ge Jisus heŋteneni Pita na aka tatụ, bɛɛ hiɛŋ, A-Saimon, yɛu Jon, bu mo n lubo hŋ? Ibɛ po amɛ Pita hashɛganụ ya, iwɛnɛ ti ge Jisus heŋteni bu kpalụ tatụ maa, bu mo n lubo hŋ. Ga Pita hiɛŋ Jisus, Agwangwama, gabụ bi mepi iyi elele, bi mepi du kaa maa Mo bu lubo. Ge Jisus hiɛŋ bụ, Asha na pana agwụdụ mi iyimɛyɛ.

18Iwɛ-tɛkana Omo bu mbiso, aka na ta abu ta shɛ usemberi, gabụ bo urugono tugwuno tụ bụ ni ikɛnyi bu, ofwo elele na ubu kwụlanɛ ba zha apata. Ama aka na abɛ injɛ hwuŋ, bi zhɛ ba mba i'ɛlɛ bu maa binya bụtụ ubu urigeni tugwuno, maa ma bu shapa du no ofwo na ga bu kwụlanɛ shɛ.

19Ge Jisus jɛmɛ iwɛ gɛ iwɛ maa mbisono aŋ maa tu'wo tu na ga Pita zhɛ bo 'wo hwuŋ ti zhɛ ta pana Agwatana ụjɛrụma. Aka na ti ge Jisus jɛmɛ iwɛ ɛtɛ, bɛɛ hiɛŋ Pita, N 'wa.

Ge Jisus ne Biseshi-bi-iyi Binya na Boo Lubo

20Tu ga Pita mbiyanɛ ekwunyi, baa kwụbɛ biseshi-bi-iyi ata ge Jisus bo lubo, bu gata jɛjɛ la to dongonu Jisus na aka iyimɛyɛ ụrụmɛ, bu gata du heŋteni la Jisus maa, Agwangwama, Gaaba kwuŋ zhɛ ma bu sangana atwa ne tideree? Tu baa 'wa aŋ.

21Aka na ti ga Pita kwụbɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ Jisus, Agwangwama, bụtụ ga tubaa?

22Ge Jisus jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ Ama jala maa ba nama uuwa i ci aka na Ngɛɛ zhɛ me gwure, imbe shɛ inɛɛ bụụ? Gabụ Ngɛɛ hiɛŋ, N 'wa.

23Ibɛ po n-ndumwa ma ata mo rungo ya na ashashɛ miaụŋ-mo-bino ata maa biseshi-bi-iyi ata zha shɛ bo 'wo. Ge Jisus kaa ga jɛmɛ shɛ maa bi zha shɛ bo 'wo, ama bi hiɛŋ, Yaa shɛ Ama jala maa ba nama uuwa i ci aka na Ngɛɛ zhɛ me gwure, imbe shɛ inɛɛ bụụ?

24Bụtụ ata ubwa shɛ biseshi-bi-iyi na ba la tiseyida ti iwɛ gɛ, ubwa ganana du kaa 'nyeci iŋ nu utakada ga. Ti mepi kaa maa tiseyida tu na bee le tɛ shɛ tiseyida ti tɛkana.

Ukwunanga

25I ta 'yajɛ iyi inyɛ nɛ ge Jisus ndanjɛ nɛ gembi ufwugwo. Yaa shɛ maa e 'nyeci iŋ hwɛɛ, N heŋshi maa okwo unyizo ga hwɛ hwɛɛ eri shi wa 'yaga ohwolu na eri wa lashɛga atakada na ga shɛ maa e 'nyeci o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Ugondu Wa Atumwa

Ugondu Wa Atumwa 1

1Oo O-Tiofilos, N 'nyeci iyi elele nɛ ge Jisus kwuni la tɛnda keeni timbisogono nu utakada mu uhiiŋ,

2uuwa i ci ụjita ata ee shepi bu na azuba. Bu hwuweni atumwa ubwa a na bee teri iyi tusokokono tedure nu ukpahiŋ Mpiala mi Tijilo

3Bee meme mbiseni aŋ kpalụ gembi ufwugwo ijitɛ buhanda na aba na tu baa njɛ ụbaụta, maa e mepi maa bi shaananɛ buumwa. Baa dumanjɛ n-ndumwa na aba iwɛ iyi nɛ imɛ Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana.

4Aka oko na tu baa ya iyimɛyɛ na aba no ofwo oko, bee peni aŋ unu, bɛɛ hiɛŋ, Ta ishɛga ma nu Jɛrusalɛm o, ama na nda ma ashɛlatụ unu na Bishi shiri, unaa na du ahiɛ hwụjɛ nu unu mu.

5Iwɛnɛ po ne meni la ga Jon njɛ atwa ubaptizim gom, ama i vwɛ cwɛŋ tɛ ɛ zhɛ ma hi nda ubaptizim na Mpiala mi Tijilo.

E Shepi Jisus na Azuba

6Aka na ta atumwa ụlwatagwụ ne Jisus, ee unseni bu, ɛɛ hiɛŋ, Agwangwama, na aka ga suu ɛbi zhɛ bo lono maa atwa Isrɛl 'yaganana ụhwada cɛnjɛ-ta-tugwama ta aba?

7Ge Jisus jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Inɛ ɛtɛ shɛ shɛ tumapa ti hŋ o, kwo kaa ogwungwu ibɛ na Bishi shiri nu ụhwada ukɛnyi ibwɛ o.

8Ama hi zhɛ hia lashɛga hwuŋ ukpahiŋ na aka na ta Mpiala mi Tijilo mi zhajɛ pi hiŋ, nazhɛ ɛhi zhɛ hia sha eseyida mi, nu Jɛrusalɛm, tu Judia, tu Samaria tutu rungwutwonu unyizo kpaaŋ.

9Aka na ti bee hwuwi iwɛ gɛ tụdụma, nazhɛ Agwatana shepi bu na azuba, aa ngbaracɛ bụ ti bɛɛ zhɛ uuwa udomu urigeni bu, a kwụbɛ shɛ bu ya o.

10Gana na ta a ta ngbaracɛ tụla ti bee hwuri na azuba, eshigiri atwa oko eyebi a na urigeni i'wɛŋnɛ icɛnjɛ shikeni to dongonu aŋ,

11ɛɛ hiɛŋ aŋ, Ahiɛba atwa Galili, iwembe po ehi te shikekeni ehi zweni azuba igbɛtɛtɛɛ? Ge Jisus ga ee becinji no olugwo hiŋ ee hwuri na azuba, gana ga ahiɛ kwụbɛ ti bee zhe na azuba, gana ata du bɛɛ zhɛ be gwure.

Atumwa Teri Matias maa Tono Ụtarụtụ Judas

12Nazhɛ atumwa zwe ishɛmɛ ɛtɛ ɛɛ hiɛŋ, Ishɛmɛ Buta, nɛ gwumwonu nu Jɛrusalɛm, nɛ shɛ gana ashashɛ imɛle ike. Ee gwure nu Jɛrusalɛm.

13Aka na te e teni nụ ụshɛpwụ, ee munji nu umwono wa azuba. Atwa na namba na: ga Pita, ne Jemis, na Jon, na Andru, ne Filip, na Tomas, na Batalamu, na

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Matiu, ne Jemis yɛu Alifios, na Saimon na ba zhɛgɛdana iwɛ, keeni Judas yɛu Jemis.

14Atwa ga shikeni dimi na adua tɛnda na ahaŋsa oko kpaaŋ aba, te eyikwo oko du, medenji Meri bino Jisus, keeni ohongwu Jisus namba na aba.

15Ufwugwo wa atwa na ụlwatagwụ nu umwono ata wa azuba ụ shɛ gana atwa dipi-yebi-nu-woshi, ga Pita ishijɛ na ashashɛ miaụŋ-mo-bino ata bee shikeni, bɛɛ hiɛŋ.

16A-miaụŋ-mo-bino mi, i shɛ tilɛɛ maa gɛ Iwɛ ya Agwatana nɛ Mpiala mi Tijilo jɛmɛ la nu unu Devid i sɛ, ibɛ shɛ iwɛ Judas na zɛrijɛ la atwa na 'imɛ Jisus.

17Iwɛnɛ ta a rɛcɛ la Judas na ashashɛ tu, harɛ baa 'yajɛ la ugondu na baa ndana Agwatana na amɛ tu.

18Ga Judas so ehilo nu ukwuribi iwɛwɛ ibwɛ, ibɛ po bee leyi, amɛ ubwa bagwụ na ashashɛ, evwi ubwa banɛ no tupohondo kpaaŋ.

19Atwa elele na namɛ nu Jɛrusalɛm hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, ibɛ po oo po ehilo ata izeci na rɛjɛmɛ ra aba maa Akɛledama, nɛ (egini ibɛ shɛ, Ehilo Mehieŋ).

20E 'nyeci nu Utakada Shɛzunga shɛ na aa zunganganɛ Agwangwama, ɛɛ hiɛŋ, Go ofwo ata baa namɛ la a shɛ osombo, kede bụtụ be elele nama ya apata o, Yee 'nyeteneni no ofwo anya, yɛɛ hiɛŋ, Ga binya bụtụ teni ohwolu ugondu ata baa ga nda la.

21Ga bụtụ bu ko na atwa ga namɛ na ashashɛ tu aka elele, taa na aka na ta Agwangwama Jisus bo rungo la no tu,

22te kwuni taa na aka na ga Jon ba ananga la iwɛ ubaptizim, uuwa i ci aka na Agwatana becinji bu no olugwo tu bee zhe na zuba, ga bụtụ ata togwu no tu maa sha useyida tihiɛ tu bwa.

23Ibɛ po ee shikicinji atwa eyebi na ashashɛ aba, aba shɛ go Josɛf na ɛɛ hiɛŋ ga Basabas, ubwa du atwa keeni izeci tu go Justus, keeni Matias.

24Aa njɛ adua, ɛɛ hiɛŋ, Agwangwama, gabụ na bi mepi shɛmɛ sha atwa kpaaŋ, iti mbiseni bụtụ na ebi teri na ashashɛ atwa ga eyebi,

25maa u sha butumwa na zhɛ bo tono ohwolu ugondu na go Judas genji bee zhe no ofwo na baa lanɛ na aba.

26Aa 'wɛŋ icɛcɛ, icɛcɛ 'imɛ Matias. Nazhɛ aa rɛcɛ bụ ya na ashashɛ atumwa umpwa-nu-boo-ko a na ga vwɛ.

Ugondu Wa Atumwa 2

Tizhajɛ tu Mpiala mi Tijilo

1Aka na tu ụjita Pɛntɛkost ci, atɛtanɛ-rishe ụlwatagwụ kpaaŋ aba no ofwo oko.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2Eshigiri rundu ru banɛ na azuba gana uvwugo ụ'wụtụ na wo vwungo ofwo, wee shini umwono ata aa jɛjɛ hwɛɛ.

3Aa kwụbɛ iyi ike nɛ sụbɛ irɛtu ulwa, yoo mburusonu geri geri, yaa patanɛ bụtụ bụtụ na ashashɛ aba hwɛɛ.

4Ibɛ po Mpiala mi Tijilo mi shini shɛmɛ sha aba kpaaŋ, ee kwuni n-ndumwa tụdụma na rɛjɛmɛ ru tuswoswoswo gana na tu Mpiala ma ata mi peni aŋ maa a jɛmɛ.

5Na aka ata Eju na namɛ nu Jɛrusalɛm, keeni atwa elele na bananjɛ na cɛnjɛ ti nya te elele nu unyizo a na kaa a zhɛba Agwatana gom a namba apata.

6Aka na ta a hwụjɛ rundu ra ata, aa ụlwatagwụ, e eshiciji shi kaa iyi nɛ teni o, iwɛnɛ ta bụtụ bụtụ na ashashɛ aba hwụjɛ ta a duma rɛjɛmɛ ru bwa.

7Yaa dama aŋ kpaaŋ aba, ɛɛ hiɛŋ, Atwa Galili na kaa a dumanga n-ndumwa mu ga kpaaŋ aba.

8Gana naa yee cimi ya maa bụtụ bụtụ tu ba hwuga ya rɛjɛmɛ ru tuu?

9Ta atwa Patia, ta atwa Mɛdia, ta atwa Ilam, ta atwa na namɛ nu Mɛsopotemia, ta atwa Judia, ta atwa Kapadosia, ta atwa Pontus, na atwa Esia,

10ta atwa Firigia, ta atwa Pamfilia, ta atwa Ijipti, keeni atwa na namɛ geri bi Libia na gwumwongonu nu Saireni, keeni agaiŋ na banɛ nu Rom,

11te Eju keeni atwa na shɛ shɛ Eju, a na teni Tiju, ta atwa Krete keeni atwa Arabia, tụ hwụjɛ ta a duma rɛjɛmɛ ru tu iwɛ ugondu ukpahiŋ na Agwatana njɛ.

12Ibɛ po yaa dama aŋ kpaaŋ aba, oo momo hoŋtongonu, ɛɛ hiɛŋ, Imbe shɛ gana ga yaa?

13Ama atwa oko a nda atɛtanɛ ata rishe asada, ɛɛ hiɛŋ, Mayaga ma ngba aŋ.

N-ndumwa mu na ga Pita Enenji

14Ama ga Pita ishijɛ bee shikeni medenji eseshi-iyi ata umpwa-nu-boo-ko, bee shepi rụhwụŋ na azuba, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Ahiɛba atwa Judia keeni atwa elele na namɛ nu Jɛrusalɛm, shɛlaga ma n-ndumwa mi mi, maa hi mepi ecilo ijɛ.

15Shɛ mayaga atwa ga swe gana na ehi heŋshi o, hwuwayɛ go ta shɛ ogogo ecinjishi nu uvwungwa go.

16Ama inɛ gɛ i shɛ tisɛ te tigesere tu na go Joɛl jɛmɛ la, bɛɛ hiɛŋ,

17Gana yɛɛ zhɛ ya sha hwuŋ nụ ụjita umɛwɛɛ na, maa N zhɛ mo dudugono bụtụ be elele Mpiala mi mi, nazhɛ miaụŋ mi hiŋ me eyi, na miaụŋ mi hiŋ mo o mi zhɛ ma duma tigesere, esemberi hiŋ zhɛ na kwụba shizobu, atwa hiŋ na inganjɛ zhɛ no wotogono awalabụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18Iiŋ, N zhɛ mo dudugono miaụŋ-mu-ugondu mu me eyi keeni mu na mo o Mpiala mi mi, nazhɛ ɛɛ zhɛ a duma tigesere.

19Nazhɛ Ngɛɛ zhɛ Ma nda arụhwajɛ na azuba, keeni iyi tudama nu unyizo ga. Hi zhɛ hia kwụba mehieŋ, nu ulwa, keeni uzhikwozhikwo nshikwo.

20Uwaŋna zha shɛ wa ta o, upiana zhɛ wa sha gana mehieŋ, nazhɛ ụjita ata wa Agwangwama u ci. Ụjita ata kaa zhɛ wa sha ụjita ụrụhwajɛ ụ'wụtụ.

21Bụtụ be elele na kaa ba suyana izeci ya Agwangwama, ubwa zhɛ bo bino.

22Ahiɛba atwa Isrɛl, shɛlaga ma iwɛ gɛ! Ge Jisus bụtụ ata bu Nazarɛt, na Agwatana menji baa kwụbɛ maa ubwa teni cɛŋ, maa nda ugondu ukpahiŋ, keeni arụhwajɛ keeni iyi tudama, inɛɛ nɛ Agwatana njɛ na ashashɛ hiŋ tedure nu bwa, gana na du te ehi mepi.

23Bụtụ gatata ehi shepi ehi peni atwa, gana na ta Agwatana imwangwa iŋ, bee mepi iŋ cala, ubwa ehi shepi ehi peni ogworozwo oo to bu nrɛ nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ aa kwụnɛ.

24Ama Agwatana kaa hicinjɛ bụ, bɛɛ vwɛ bu no tu'wo ta ata tụ ụngwụ ụ'wụtụ tuhwuga, iwɛnɛ tu ukpahiŋ tu'wo eri shi wa untangana bụ.

25Ge Devid dumwa la iwɛ ubwa, bɛɛ hiɛŋ, Ma kwụba Agwangwama nu umbe mu aka elele, Iwɛnɛ tu baa namɛ ne mi, i zasa iyi zhɛ mo n horukono ohwulu o.

26Iwɛbɛ po amɛ mi lemi tebiye, Ama bwada kaa unyasa nu n-ndumwa; Ama nda ya ashɛlatụ.

27Iwɛnɛ ta abu zha shɛ bu ma n ganga ne e'uye, bi zha shɛ kaa bo lono maa bụtụ bụ bi tijilo fwoshi o.

28Gabụ bɛ njɛ maa Ma mapa ihwɛŋnɛ nɛ ya zarɛga bụtụ nu uraiŋ, tunama na agba bụ, ti zhɛ tu mo n shidingo nu unyasa.

29A-miaụŋ-mo-bino mi, N zhɛ mo hi mbiso iwɛ ugwunukwoshi tu ge Devid kpataa, maa bu 'wi, ee ni bu, u'uye ubwa te shikeni ba pu tu taa hwayɛ.

30Iwɛnɛ ti ge Devid shɛ la bigesere, ibɛ po bee mepi maa Agwatana shileni bu unu tebiye maa, Agwatana zhɛ a pana hwuŋ bụtụ bu ko tugwama na amɛ umwamwa ubwa.

31Aka na ti ge Devid kwụbɛ iŋ, baa jɛmɛ iwɛ tihiɛ tu Krast, bɛɛ hiɛŋ, E genji shi bu ne e'uye o, tu'waba tu bwa kaa tu fwoshi shi o.

32Ge Jisus gatata Agwatana hicinjɛ gom, atuba kaa tɛ shɛ eseyida tihiɛ tu bwa.

33Ibɛ po Agwatana shepi bu, bee shikicinji geri bu u'ala ubiye ubwa. Ge Jisus leshiji Mpiala mi Tijilo mu na Bishi bwa shilwo la unu muba. Ge Jisus kaa du utu dudugeni Mpiala ma ata, ibɛ po ijɛ ahia kwụba keeni inɛɛ nɛ ahia hwuga hwayɛ ga.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

34Ama okwo ti ge Devid munji shi na azuba, bɛ jɛmɛ kaa bɛɛ hiɛŋ, Agwangwama,
mbishi Agwangwama mi, bɛɛ hiɛŋ, Gɛga geri bu u'ala ubiye mu,

35uuwa i ci aka na Ngaa njɛ atwa i'ime bu ụdụsa wɛ ɛvwɛvwɛjɛ mi tupatangana.

36Ibɛ po ahiɛba atwa Isrɛl hwɛɛ, mapa ma maa Agwatana shopwo Jisus ata ehi
to la nu ubatanɛ, baa nduwa bu Agwangwama keeni Krast.

37Aka na ta atwa ata hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, yee vwunji shɛmɛ sha aba tebiye, ee heŋteni
Pita keeni atumwa vwɛ, ɛɛ hiɛŋ, A-miaụŋ-mo-bino tu, Imbe atɛ shɛ ta ndaa?

38Nazhɛ ga Pita jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Jɛshɛrɛga ma shihaŋsa shi hiŋ, maa a njɛ
bụtụ bụtụ hiŋ ubaptizim ni izeci Jisus Krast, maa e hi gengeni iwɛwɛ hiŋ. Nazhɛ
Agwatana zhɛ ma hi pana Mpiala mi Tijilo upwaŋ.

39Ahiɛba kaa ee shileni la unu ga, ta miaụŋ mi hiŋ, ta atwa elele na dụlụmanjɛ,
keeni atwa elele na Agwangwama na shɛ Agwatana tu ba suyana no ofwo ubwa.

40Ga Pita tɛtaganɛ aŋ unu nu n-ndumwa mi nya mu ufwugwo, baa uranjɛ aŋ,
bɛɛ hiɛŋ, Meme bicinji ma nu ulwapɛ na we teni atwa ga awɛ.

41Nazhɛ aa njɛ atwa na le n-ndumwa mu bwa ubaptizim, ibɛ po ee gwushiji
atwa na keeni aŋ ufwugwo jita ata gana atwa ugbaa-uko-na-akpakwụ-a-ta.

42Nazhɛ atwa ata untanganɛ iyi nɛ atumwa o mbisogono aŋ kpekee, keeni
ikpɛngwu-tutwa, ni iyimɛyɛ tiya zhiaaŋ keeni adua tɛnda.

Gana na Araiŋ Atwa na Tɛtanɛ-rishe Namɛ La

43Atumwa njɛ iyi ya arụhwajɛ keeni iyi tudama ifwugwo, ibɛ po inyɛsɛ shɛ atwa
elele.

44Atwa elele na tɛtanɛ-rishe namɛ urubwo uko hwɛɛ aba, oo gbodongonu iyi
elele nɛ bụtụ bụtụ 'yajɛ hwɛɛ aba.

45E senji iyi elele nɛ aa 'yajɛ, ti i'wɛŋnɛ ya aba, nazhɛ aa pana bụtụ bụtụ iyi gana
na tu ukekeshi ibɛ wa nda bụ.

46A uranjɛ tu'ụlwatagwụ nu Umwono wa Agwatana iyi-heri iyi-heri, aa ya
iyimɛyɛ nu nhwaŋ ma aba, a ya iŋ nu unyasa keeni amɛ tụrụmbɛɛ.

47A shɛtana Agwatana, atwa elele o lubo aŋ. Agwangwama a kaana aŋ atwa na
o bino iyi-heri iyi-heri.

Ugondu Wa Atumwa 3

A Nɛnjɛ ugwurukwu

1Jitoo ko ga Pita na Jon, zhɛ nu Umwono wa Agwatana na aka ogogo atatụ tu
uwaŋna yinganɛ duwa, ibɛ shɛ aka adua.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2Ibɛ atwa oko 'waŋnɛ bụtụ bu ko na shɛ ugwurukwu taa te e meci bu, oo shilo bu no odubo ata Umwono wa Agwatana, a na ɛɛ hiɛŋ izeci ya aba, Tipilanụ, maa bu na lụpa atwa na o tono nu Umwono wa Agwatana ukwuribi.

3Aka na tu baa kwụbɛ Pita na Jon, tɛ ɛ zhɛ o tono nu Umwono wa Agwatana, baa lụpɛ aŋ ukwuribi.

4Ama ga Pita na Jon zweni bu igbɛtɛtɛ, ga Pita hiɛŋ bụ, Utu ngbaraka!

5Ibɛ po bụtụ ata zweni aŋ ga igbɛtɛtɛ, bi ge heŋshi maa ɛ zhɛ a pana bụ iyi ike.

6Ama ga Pita hiɛŋ bụ, N zasa ukwuribi we elele o, ama iyi nɛ Ngaa 'yajɛ, ibɛ Ngɛɛ zhɛ ma bu pana. Ishijɛ zhe tahaŋnụ ni izeci Jisus Krast bụtụ bu Nazarɛt.

7Ga Pita imɛ bu u'ala ubiye, bɛɛ ishicinjɛ bụ. Gunu ata ɛvwɛvwɛjɛ ubwa keeni o'umpwo ashɛgashɛga ubwa 'yajɛ ikɛnyi.

8Bɛɛ ishijɛ bee shikeni, bee jwe ungapa, bee teni nu Umwono wa Agwatana na ata Pita, baa zha tahaŋnụ, baa dwa angapa, baa shɛtana Agwatana.

9Atwa kpaaŋ kwụbɛ bụ, tu baa zha tahaŋnụ, baa shɛtana Agwatana.

10E mepi kaa maa bụtụ ga ba shana ba gɛga no Odubo ata Umwono wa Agwatana, ɛɛ hiɛŋ, Tipilanụ, ba lụpa ilupwɛ na. Ibɛ po igɛhi 'imɛ aŋ, yaa dama aŋ kpaaŋ aba iwɛ iyi nɛ jiteni bu.

N-ndumwa mu na ga Pita Enenji nu Umwono wa Agwatana

11Ta bụtụ ata untanganɛ Pita na Jon, atwa elele gezheji, aa ụlwataganụ aŋ na amɛ angba Sụlụmụn, igɛhi 'imɛ aŋ duwa.

12Aka na tu ga Pita kwụbɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Ahiɛba atwa Isrɛl, Iwembe po iwɛ bụtụ ga ihi damaa? Kwo kaa iwembe po ehi tu zweni igbɛtɛtɛ gana gaa, gana maa nu ukpahiŋ tu kwo kaa ne tiririri tu tu atɛ njɛ maa bụtụ ga zhe tahaŋnụụ?

13Agwatana Abraham, na Agwatana Azik, keeni Agwatana Jekob, na shɛ Agwatana ogwunukwoshi tu, ubwa peni Yɛu ibwɛ ugondu ụjɛrụma, ubwa shɛ ge Jisus ata ehi shepi la ehi peni atwa, ehi teri ashamanjɛ ubwa ne eshe Pɛilat, na aka na tu baa jala la maa ganga bụ u hwulo.

14Ama hi teri ashamanjɛ Bụtụ ata bi tijilo, na shɛ bụtụ bi tiririri, ahiɛ lụpɛ maa e hi gengeni bụkwụnɛ ba atwa.

15Ahiɛ kwụnɛ bụtụ na ba pana atwa uraiŋ, ama Agwatana kaa hicinjɛ bụ no tu'wo. Atuba tɛ shɛ eseyida iwɛ ɛtɛ.

16Rishe-tɛtɛtana izeci Jisus, ibɛ peni bụtụ ga ahiɛ kwụbɛ, ehi mepi du kaa ukpahiŋ. Rishe ra ata tɛtɛtana tedure Jisus, ruba ri peni bụtụ ga ahiɛ kwụbɛ ne eshe hiŋ kpaaŋ ulapiya.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

17A-miaụŋ-mo-bino mi, M mepi ya hwuwayɛ go maa nu umepiteshi ahiɛ njɛ iŋ la, te ehiu hiŋ hwɛɛ.

18Ama iyi nɛ Agwatana dumwa la nu unu we egesere ubwa kpaaŋ, maa ga Krast zhɛ ba nda ụbaụta, ibɛ gɛnɛnɛ baa njɛ maa i sɛ.

19Jɛshɛrɛga ma ya shihaŋsa shi hiŋ hwuwayɛ maa hi zhe pa Agwatana, maa sugo iwɛwɛ hiŋ, iwɛ maa Agwangwama ihi ingatanjɛ hwuŋ ta aka ata ci.

20Nazhɛ Agwangwama zhɛ ma hi tumwananɛ ukpahiŋ ufwo, ubwa shɛ ge Jisus ata i shɛ gɛ Mɛsaya ata bee teri.

21I shɛ i tilɛɛ maa nama tugwo na azuba uuwa i ci aka na Agwatana zhɛ ba nda iyi elele tɛnda tu ufwo, ibɛ shɛ inɛɛ nɛ Agwatana dumwa la cala nu unu we egesere ubwa tijilo, a na namba la cala uuwa i ci aka ga.

22Go Moses hiɛŋ, Agwangwama zhɛ ma hi talaga bigesere na ashashɛ miaụŋ-mo-bino hiŋ, gana na bee n teri la, hiɛ shɛ kaa hi na hwuga-unu ubwa ni iyi elele nɛ boo hi mbiso.

23Bụtụ be elele na kaa hwụjɛ shɛ unu iwɛ nɛ bigesere ata ba duma, ɛ zhɛ a bacɛnga bụ na ashashɛ atwa ubwa, maa a kwụnɛ bụ.

24Egesere elele na namɛ la te kwune na aka Samuɛl keeni anaa na 'wa bụ, jɛmɛ la iwɛ ijɛ ya nda na aka ga.

25Ahiɛba kaa hiɛ shɛ miaụŋ me egesere ata keeni miaụŋ mu unu ata Agwatana twa la ne eshi hiŋ, aka na ti bɛɛ hiɛŋ la Abraham, Tedure na ajalalo bu, Ngɛɛ zhɛ ma pana atwa unyizo ga kpaaŋ uwebiye.

26Ibɛ po Agwatana teri Yɛu-ugondu ubwa, baa hi tumwananɛ bụ hiiŋ iwɛ maa ma hi pana uwebiye ata ụ'wụtụ, tedure na tɛjɛshɛrɛga tu na bụtụ bụtụ zhɛ ba jɛshɛrɛga na ashashɛ hiŋ maa ganga iyi iwɛ ibwɛ.

Ugondu Wa Atumwa 4

E Shepi Pita na Jon Pa Atwa-ụshɛrɛya

1Aka na tu ga Pita na Jon ta duma n-ndumwa na atwa ata, ibɛ onongbo, ne ehiu angbaracɛ Umwono wa Agwatana, keeni Asadusi zhajɛ.

2Yaa gwumanɛ aŋ, iwɛnɛ ta atumwa ata o mbisogono atwa ata iyi, aa anangana aŋ du iwɛ tihiɛ ta atwa na 'wi ni izeci Jisus.

3Ibɛ po aa 'imɛ aŋ ee zweni nu umwono-tishi uuwa iyi heri, iwɛnɛ tụ ụjita shiwo cebe na aka ata.

4Ama atwa ofwugwo a na hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, tɛtanɛ-rishe, ibɛ po ufwugwo we etwenyi ata keeni ugombo, aa shɛ ya gana atwa igbɛɛ-iyebi-na-akpakwụ-a-ta.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

5Aka na ti iyi heri, ehiu aba, nu n-nyarɛ ma aba keeni embisegeni Undwa ụlwatagwụ nu Jɛrusalɛm.

6Ga Anas na shɛ Bunongbo bụ 'wụtụ namba, na Kayafas, na Jon, na Alɛkizanda, keeni atwa elele na shɛ atwa umwamwa Bunongbo ata bụ 'wụtụ.

7Aka na te e shikicinji Pita na Jon na agba aba, ee kwuni aŋ iheŋtene, ɛɛ hiɛŋ, Nu ukpahiŋ imbe kwuuŋ, kwo kaa ni izeci aba ahiɛ njɛ ijɛɛ?

8Nazhɛ ga Pita na Mpiala mi Tijilo mi shini amɛ ubwa, jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Ahiɛba ehiu atwa ga, keeni n-nyarɛ,

9yaa shɛ ehi mo tu hoŋtono hwayɛ ga iwɛ ugondu ubiye na aa ndanɛ bụtụ ga shɛ la ugwurukwu, gana na ta a nɛnjɛ bụ,

10asha mapa ma inɛ gɛ keeni atwa Isrɛl kpaaŋ, maa ni izeci Jisus Krast, bụtụ ata bu Nazarɛt, na ehi to la nu ubatanɛ, na Agwatana hicinjɛ no tu'wo. Tedure ni izeci ibwɛ, ibɛ bụtụ ga shikeni epe ne eshe hiŋ lapiya.

11Ge Jisus ata ubwa Iwɛ ya Agwatana dumwa la iwɛ ubwa, yɛɛ hiɛŋ, Utayɛ na omo-tuma jineci, ubwa shɛ ya utayɛ ụ tandụ na ngezeni a na vwɛ hwɛɛ.

12I zasa binya bụtụ be elele na eri bo bicingo bụtụ o, i zasa kaa izeci inyɛ elele nɛ namba nu unyizo ga ee peni atwa maa e ti bicinji tedure ni ibɛ o.

13Aka na ta a kwụbɛ eshe-hwoo Pita na Jon, ee eshiciji maa e ge mepi shi iyi o, atwa tukwakwa aa ga shɛ, ibɛ po yaa dama aŋ. Nazhɛ ee teyinje ya maa a namɛ la ne Jisus.

14Ama gana na ta atwa ata kwụbɛ ta bụtụ ata aa nɛnjɛ shikeni na Pita keeni Jon, e eri shi a dumana ya iwɛ ye elele nɛ zhɛ ya tala ya ashamanjɛ ibɛ o.

15Aka na te e peni Pita na Jon unu maa ge beni tugwo na agba atwa-ụshɛrɛya, nazhɛ aa njɛ ushaura abaaba, ɛɛ hiɛŋ,

16Imbe ɛti zhɛ ta nda atwa gaa? Iwɛnɛ po atwa elele na namɛ nu Jɛrusalɛm mepi maa atwa ga njɛ iyi tudama i'wɛtwɛ, ti eri shi kaa ta tala ashamanjɛ ibɛ o.

17Ama mizha tɛ tɛtaganɛ aŋ ma unu, iwɛ maa kede i keeni ya tumburusono na ashashɛ atwa tu o. Ti hiɛŋ aŋ ma maa, Te kwuni na aka ga, ta duma ma ya iwɛ na bụtụ be elele ni izeci ɛtɛ Jisus kwukwuŋ o.

18Nazhɛ aa suyananɛ aŋ, aa tɛtaganɛ aŋ unu tebiye, maa kede a jɛmɛ ya iwɛ, kwo kaa e mbisegeni ya bụtụ be elele iyi ni izeci Jisus kwukwuŋ o.

19Ama ga Pita na Jon jishijɛ aŋ, ɛɛ hiɛŋ, I teni suu cɛŋ ne eshe Agwatana maa ta hwuga-unu iyi nɛ ahiɛ jɛmɛ uhwuri una wa Agwatana? Haŋsa iŋ ma ni ikɛnyi hiŋ.

20Iwɛnɛ po ti eri shi ta ganga iyi nɛ atụ kwụbɛ keeni iyi nɛ atụ hwụjɛ tụdụma o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

21Ama aka na te e zweni aŋ inyɛsɛ, ee genji aŋ, iwɛnɛ ta a kwụbɛ shɛ gana na i shɛ maa e peni aŋ ụbaụta. Iwɛnɛ ta atwa elele a shɛtana Agwatana iwɛ iyi nɛ aa njɛ.

22Iwɛnɛ po bụtụ ata aa nɛnjɛ hwuri shiywa buhanda te e meci bu.

Atɛtanɛ-rishe a Nda Adua maa Agwatana Peni aŋ Eshe-hwoo

23Aka na te e genji Pita na Jon, ee hwuri no ofwo atwa vwɛ aba gunu ata, ee swegeni aŋ iyi elele nɛ ehiu onongbo, nu n-nyarɛ mbishe aŋ.

24Aka na ta a hwụjɛ iŋ, ee suji rụhwụŋ ra aba na azuba hwɛɛ aba na aka oko zhiaaŋ, ɛɛ hiɛŋ, Oo Agwangwama mokondo, gabụ na bɛ njɛ azuba, tu unyizo hwɛɛ, ti itekwu keeni iyi elele nɛ zweni nu bwa.

25Gabụ bu dumwa na Mpiala mi Tijilo tedure nu unu bishi tu ge Devid, na shɛ yɛu-ugondu bu, ɛbi hiɛŋ, Iwembe po atwa na shɛ shɛ Eju a nda abwagara gana idɛkwɛ, atwa a haŋsa iyi yo ohondoo?

26Shɛgwuma shi unyizo shi mama imanjɛ, ehiu atwa momo togotogwu urubwo uko, maa a sukakanɛ Agwangwama keeni Krast bwa.

27Iwɛnɛ po gɛ Hɛrod, na Pontius Pɛilat, keeni atwa na shɛ shɛ Eju keeni atwa Isrɛl, ụlwatagwụ nụ ụshɛpwụ ga, maa a sukakanɛ Yɛu-ugondu bu tijilo ge Jisus, na ebi teri.

28A ụlwatagwụ maa a njɛ iyi elele nɛ abu imwangwa la nu ukpahiŋ bu keeni ukwulana bu maa i zhɛ ya nda tilɛɛ.

29Agwangwama, kwụba de gana na oo mo tu holono, iti peni ukpahiŋ atuba miaụŋ-mu-ugondu bu, maa ta duma iwɛ bụ ne eshe-hwoo hwɛɛ.

30Mbisono ukpahiŋ bụ maa nɛnjɛ agwumashɛ, maa njɛ iyi tudama keeni iyi ya arụhwajɛ ni izeci Yɛu-ugondu bu tijilo ge Jisus.

31Aka na te e hwuwi adua aba tɛnda, nazhɛ ofwo ata aa ga ụlwatagwụ zhingotu, Mpiala mi Tijilo mi shini shɛmɛ sha aba hwɛɛ, aa jɛmɛ iwɛ ya Agwatana ne eshe-hwoo.

Iyi Elele nɛ Aa 'Yajɛ I Shɛ Iyi ya Aba Udundo

32Atwa elele na tɛtanɛ-rishe togotogwu na ahaŋsa oko, keeni amɛ oko. I zasa bụtụ be elele na ashashɛ aba na hiɛŋ maa iyi nɛ baa 'yajɛ i shɛ inɛ ibwɛ bwooko, ama iyi elele i shɛ iyi ya aba udundo.

33Atumwa le tiseyida tɛ tihiɛ ta Agwangwama Jisus nu ukpahiŋ ụ'wụtụ. Agwatana dudugeni aŋ tulubo tu bwa ti biye tụ 'wụtụ hwɛɛ aba.

34I zasa bụtụ be elele na ashashɛ aba na vwụnjɛ iyi o. Bụtụ be elele na 'yajɛ cɛnjɛ, okwo shimwono, ba sanga, be suje ukwuribi ijɛ ɛtɛ bee senji,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

35bo utogono atumwa, nazhɛ a pana bụtụ bụtụ gana na tu ukekeshi na wa nda bụ namɛ.

36Go Josɛf ata atumwa keeni izeci ti ga Banabas, nɛ (egini ibɛ i shɛ, bikeeni-bi-ikɛnyi), bɛ shɛ Bulivai, nu Saipros ee meci bu.

37Bi senji itimɛ nɛ baa ga 'yajɛ, bee suje ukwuribi ibɛ bee utegeni atumwa.

Ugondu Wa Atumwa 5

Ga Ananias Keeni Safaira

1Ama bụtụ bu ko namba ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ, ga Ananias keeni biyikwo bwa ga Safaira, e senji i'wɛŋnɛ ike nɛ aa 'yajɛ.

2Baa twa-unu ne biyikwo bwa, ee teri una uko aa intanɛ iwɛ ikɛnyi aba, nazhɛ bee suje una vwɛ bee utegeni atumwa.

3Ama ga Pita hiɛŋ bụ, Ananias, iwembe po ebi leneni Setan maa shino amɛ bụ maa na dwatwagana Mpiala mi Tijilo ụzagwụ maa intanɛ umeseyi ukwuribi i'wɛŋnɛ nɛ ebi senjii?

4Shɛ gabụ suu bi 'yajɛ la i'wɛŋnɛ ɛtɛ nazhɛ ebi senji iŋ? Aka na ebi senji iŋ, shɛ gabụ suu bi 'yajɛ du ukwuribi ibɛ? Iwembe po ebi heŋshi iyi gɛnɛ gɛ na ahaŋsa bụụ? Shɛ atwa ebi dwetwegeni ụzagwụ ga o, ama Agwatana.

5Aka na tu ga Ananias hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, be leyi bee 'wi. Nazhɛ inyɛsɛ i'wɛtwɛ 'imɛ atwa elele na hwụjɛ iwɛ ɛtɛ.

6Nazhɛ esemberi teni, ee pipi ru'wo ru bwa, ɛɛ vwɛ rụ no tupohondo, ee shepi ee ne.

7Ti yaa namɛ fwalaa, biyikwo bwa zhajɛ, bi mepi shi kaa iyi nɛ nduwa o.

8Ga Pita heŋteni bu. Bɛɛ hiɛŋ, M mbishi de, ukwuribi ganana hŋ ehi senji cɛnjɛ ta ata? Ibɛ biyikwo ata jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iiŋ, gana waa namɛ ta.

9Ga Pita hiɛŋ bụ, Iwembe po ahi twa-unu maa hi menji Mpiala ma Agwangwama hwɛɛ hiiŋ? Hioko ta avwuna atwa na shepi bwolo bu te tileni no odubo, ɛ zhɛ du kaa ma bụ bacɛnga sasana.

10Gunu ata bee leyi ni ivwunɛ Pita, bee 'wi. Nazhɛ esemberi ata teni, aa kwụbɛ to ru'wo ru bwa ri shiri, ee becinji ru, ee shepi ee ne todongonu bwolo bwa.

11Nazhɛ inyɛsɛ i'wɛtwɛ 'imɛ tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama hwɛɛ, keeni atwa elele na hwụjɛ iwɛ ɛtɛ.

Iyi Tudama keeni Arụhwajɛ

12Atumwa njɛ arụhwajɛ keeni iyi tudama na ashashɛ atwamwa. Atɛtanɛ-rishe a ụlwatagwụ na angba Sụlụmụn hwɛɛ aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

13Ama i zasa anya atwa a na eri a kara maa o togwu na atumwa o, ama atwa
mụnɛ aŋ ụjɛrụma tebiye.

14Ama ufwugwo wa atwa na tɛtanɛ Agwangwama rishe wa kaana ugombo, te
etwenyi te eyikwo.

15Iwɛbɛ po atwamwa suje atwa na a gwumanga, ee tileni aŋ nu uhwaŋna, ee
wececenji aŋ no shigodo keeni shɛkpa, iwɛ maa okwo gana elele ti yaa shɛ, maa
ga uzhizhi Pita ubi aŋ.

16Ibɛ po ufwugwo ụ'wụtụ bananjɛ na ashɛpwụ na rungwutwonu Jɛrusalɛm, ee
suje agwumashɛ aba, ta atwa na mpiala mụ wɛ ma pana ụbaụta, aa nɛnjɛ aŋ
hwɛɛ.

Atwa a Shɛka Atumwa

17Nazhɛ isɛbwɛngwɛ shini amɛ Bunongbo bụ 'wụtụ keeni atwa elele na namɛ
nu bwa, a na shɛ ụpadụ wa Asadusi, ɛɛ ishijɛ,

18aa 'imɛ atumwa, ee zweni aŋ nu umwono-tishi na oo zwono atwa elele.

19Ama butumwa ba Agwangwama ba azuba kepeshenji akpa umwono ata tishi,
bɛɛ vwɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ aŋ,

20Zhaga shikono ma nazhɛ nu Umwono wa Agwatana, maa hi mbishi atwa n-
ndumwa mu ga mu uraiŋ hwɛɛ.

21Aka na ta a hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, ee teni nu Umwono wa Agwatana na aasavwungwa,
ee mbisegeni atwamwa iyi. Ama aka na to Bunongbo bụ 'wụtụ zhajɛ, na atwa
na namɛ nu bwa, aa suyanɛ ajɛmɛ-ụshɛrɛya, keeni atwa a'wụtụ aba keeni ehiu
miaụŋ mi Isrɛl kpaaŋ, nazhɛ aa tumwanɛ edegeri maa gɛ vwɛ atumwa ata nu
umwono-tishi.

22Ama aka na te edegeri zhe, a kwụbɛ shɛ aŋ nu umwono-tishi o, ee gwure, aa
jɛmɛ, ɛɛ hiɛŋ,

23Aka na eti ci, umwono-tishi te kepi dimi, a'iywa kaa du te shikekeni no
shidubo, ama aka na eti kepishinji odubo, tụ kwụbɛ shɛ ya bụtụ be elele na amɛ
umwono!

24Ama aka na tu uhiu wa a'iywa umwono wa Agwatana keeni ehiu onongbo
hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, yaa dama aŋ, ecilo no po yaa shɛ gana ata.

25Nazhɛ bụtụ bu ko zhajɛ bee mbishi aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Kwụba ma, atwa ebe ehi kepi
nu umwono-tishi, e mbeye shikekeni nu Umwono wa Agwatana o mbisogono
atwa iyi.

26Nazhɛ uhiu wa a'iywa umwono wa Agwatana, keeni edegeri zhe, ee suje aŋ
pece pece, iwɛnɛ ta a nda inyɛsɛ iwɛ maa atwamwa a tagana aŋ hwayɛ atayɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

27Aka na te e suje aŋ, ee shikicinji na agba atwa-ụshɛrɛya. Nazhɛ Bunongbo bụ
'wụtụ heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ,

28Ti ga hiɛ tɛtaganɛ shɛ suu unu tebiye maa, To mbisogono ma ya bụtụ be elele
iyi ni izeci bụtụ ga? Ama kwụba ma, te ehi shidinji Jɛrusalɛm ni imbisegeni hiŋ,
ahia jala maa hi ti peteni tijama te mehieŋ mu bwa.

29Ama ga Pita keeni atumwa vwɛ jishijɛ aŋ, ɛɛ hiɛŋ, I shɛ tilɛɛ maa ta hwuga-
unu wa Agwatana uhwuri una wa atwa.

30Agwatana eshi tu hicinjɛ Jisus ata ehi tegeni la nrɛ nu ụ'wụ'wụ-ubatanɛ, ahiɛ
kwụnɛ.

31Ama Agwatana gembicinji bu nu u'ala ubiye ubwa, baa njɛ bụ uhiu keeni
Bibicinji, maa pana atwa Isrɛl ahaŋsa-tɛjɛshɛrɛga maa gangana aŋ iwɛwɛ ya
aba.

32Atuba kaa tɛ shɛ eseyida iwɛ ɛtɛ keeni Mpiala mi Tijilo mu na Agwatana peni
atwa na hwụjɛ-unu ubwa.

33Ama aka na ta atwa-ụshɛrɛya hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, isɛbwɛ munje aŋ duwa. Aa jala
maa a kwụnɛ atumwa ata.

34Ama Bufarisi bu ko na ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ, ga Gamaliɛl, na shɛ bimbisegeni bu
Undwa, atwa kpaaŋ kaa a muna bụ ụjɛrụma, bɛɛ ishijɛ na ashashɛ atwa ata
ụshɛrɛya. Bee peni aŋ unu maa ge becinji tugwo atumwa na aka fwalaa.

35Aka na ta atumwa beni, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Ahiɛba atwa Isrɛl, nda ma pece ni iyi nɛ
ahia jala maa hiɛ njɛ atwa ga.

36Aka oko namba la, ga Tɛudas mɛmɛ ishicinjɛ gana bụtụ bụ 'wụtụ, medenji
atwa oko gana atwa akpakwụ-eyebi a na modongwu bu. Ama a kwụnɛ bụ, ee
gereteji ta atwa ata hwụjɛ la unu ubwa, aa shɛ ya gbom.

37Nazhɛ go Judas bụtụ ata bu Galili, ishijɛ na aba ubwa, na aka na ee 'nyeci la
nzeci ma atwa nu utakada, bɛɛ mbɛ atwa oko, aa 'wa bụ. A kwụnɛ bụ du, ee
gereteji atwa na hwụjɛ la unu ubwa.

38Mo hi mbiso hwuwayɛ go, maa, Worungo aŋ ma o! Ganga aŋ ma o! Yaa shɛ iyi
ya atwa aa haŋsa kwo kaa a nda, asha i zhɛ yo kwu.

39Ama yaa shɛ no olugwo Agwatana yaa banɛ, asha hi eri shi hio ngwuricingo
aŋ o. Shibwonu asha hi zhɛ hi mama ta hwuŋ ugbe maa Agwatana ahia
sukakana ni ifelu! Ibɛ po shɛmɛ sha atwa-ụshɛrɛya shi leni ahaŋsa na ga
Gamaliɛl peni aŋ.

40Aka na ta a suyanɛ atumwa, ee jibi aŋ, ee peni aŋ unu maa kede a jɛmɛ ya iwɛ
ni izeci Jisus o, nazhɛ ee genji aŋ ee hwuri.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

41Aka na ta atumwa beni na agba atwa-ụshɛrɛya, aa bwada unyasa, iwɛnɛ ta a rɛcɛ aŋ maa a lanɛ maa e peni aŋ ụpụrụsa iwɛ izeci Jisus.

42Ama e genji shi ya tuba atwa iyi timbisogono keeni Jisus tu'anangana atwa iyi-heri iyi-heri o, tu Umwono wa Agwatana, tu nhwaŋ o.

Ugondu Wa Atumwa 6

Tutala ta Atwa Ecenje

1Aka na tu ufwugwo we eseshi-iyi wa kaana ugombo, ibɛ po Eju na a duma Rigrik o ngwulongongono Ehibru, iwɛnɛ te e jineci olulo aba ni iyi nɛ ga shɛ maa a na ndana aŋ iyi-heri iyi-heri.

2Ibɛ po atumwa ata umpwa-na-ba-eyebi suyanɛ atɛtanɛ-rishe kpaaŋ, ɛɛ hiɛŋ aŋ, I zhɛshɛ maa ta ganga n-ndumwa ma Agwatana tu'ananga maa tu no hwoŋso iyimɛyɛ o.

3Iwɛbɛ po ahiɛba miaụŋ-mo-bino tu na amɛ Krast, yalaga ma atwa ecenje na ashashɛ hŋ, anaa na shihaŋsa sha aba shɛ zhɛmɛ, a na kaa Mpiala mi Tijilo mi shini na shɛmɛ sha aba keeni ti'inta, maa to utogono aŋ ugondu ata.

4Ama ti zhɛ tuba tu mama pana na adua tɛnda, tu na ta tuhwulo nu n-ndumwa ma Agwatana tu'ananga tutu.

5Ahaŋsa ata kaa atumwa shileni ufwugwo wa atwa ata kwụlanɛ aŋ hwɛɛ aba, ibɛ po ee teri Stivin, na rishe-tɛtɛtana ri shini amɛ ubwa keeni Mpiala mi Tijilo, ne Filip, no Prokoros, na Naikano, na Taimon, na Pamɛnas, ne Nikolaos, na shɛ Biju na banɛ na Antiok.

6Ee suje atwa ata, ee shikicinji aŋ na agba atumwa, nazhɛ atumwa njɛ adua, ee petengeni aŋ i'ɛlɛ ya aba.

7Nazhɛ n-ndumwa ma Agwatana ma kaana tumburusonu, ibɛ po ufwugwo we eseshi-iyi wa kaana ugombo nu Jɛrusalɛm. Onongbo ofwugwo ụ'wụtụ leni iwɛ rishe-tɛtɛtana.

A 'Imɛ Stivin

8Gana na to tulubo-ti-biye keeni ukpahiŋ shini amɛ Stivin, baa njɛ iyi ya arụhwajɛ keeni iyi tudama na ashashɛ atwa ata.

9Ama atwa oko umwono tu'ụlwatagwụ (na ɛɛ hiɛŋ umwono tu'ụlwatagwụ wa atwa na ɛɛ jwɛ na tijama) keeni atwa Sareni, na atwa Alɛkizandiria, na atwa na banɛ ni Silikia keeni atwa Esia, kepengeni Stivin na ashamanjɛ.

10Ama a twa sụ kaa iwɛ ti'inta keeni Mpiala mu na ge Stivin ba duma iwɛ o.

11Ibɛ po aa njɛ atwa oko ụgwụ, ee mbisegeni aŋ maa ga a jɛmɛ maa, Tụ hwụjɛ ta bụtụ ga ba dumangana Moses keeni Agwatana n-ndumwa mụ wɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12Ibɛ po ee vwunji shihaŋsa sha atwa ata keeni n-nyarɛ, keeni embisegeni Undwa, nazhɛ aa zhajɛ aa 'imɛ Stivin, ee shepi bu no ofwo atwa-ụshɛrɛya.

13Ee shikicinji eseyida tukata a na hiɛŋ, Bụtụ ga genji shi n-ndumwa mụ wɛ tudumangana ofwo ga tijilo keeni Undwa Moses o.

14Tụ hwụjɛ tu baa jɛmɛ maa, ge Jisus bụtụ ata bu Nazarɛt zhɛ bo hwuŋzo Umwono ga wa Agwatana, maa sheyingo ihɛli nɛ go Moses iti peni la.

15Aka na ta atwa elele na jɛjɛ na atwa ata ụshɛrɛya, ngbaracɛ eshe Stivin, aa shɛ gana eshe butumwa-ba-azuba.

Ugondu Wa Atumwa 7

N-ndumwa mu na ge Stivin Jɛmɛ

1Nazhɛ Bunongbo bụ 'wụtụ heŋteni Stivin, bɛɛ hiɛŋ, Gana go ga hŋ yaa shɛ?

2Ge Stivin jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Amiaụŋ-mo-bino mi, keeni eshi mi, hwulaga ma n-ndumwa mi mi. Agwatana ụjɛrụma bananɛ la bishi tu ga Abraham, aka na tu baa namɛ nu Mɛsopotemia, nazhɛ baa jɛjɛ ya na cɛnjɛ tu Haran.

3Bɛɛ hiɛŋ bụ, Bana na cɛnjɛ tụ bụ, maa genji umwamwa bụ maa zhe na cɛnjɛ tu na Ngɛɛ zhɛ mo bu mbisono.

4Bee beni ga na cɛnjɛ tu Kaldia na shɛ cɛnjɛ tu bwa, baa jɛjɛ ya na cɛnjɛ tu Haran. Aka na te bishi bwa 'wi, nazhɛ Agwatana shapananɛ bụ na cɛnjɛ tu ga ahiɛ jɛjɛ ya na tuba hwayɛ bana.

5Agwatana kaa peni shi Abraham ogwu na amɛ tuba, okwo ma tu na ti eri ta waŋna maa patana okwo uvwɛvwɛjɛ ubwa o. Ama Agwatana kaa shileni bu unu maa ubwa bɛɛ zhɛ ba pana tụ maa 'yaga keeni ajalalo ubwa. Ga Abraham kaa ta zasa la okwo yɛu aka ata o.

6Agwatana du mbishi bu, bɛɛ hiɛŋ, Ajalalo bu zhɛ a sha erinji na cɛnjɛ ta anya atwa, a na zhɛ a nda aŋ ajama, ɛ zhɛ a nda aŋ umungwuta shiywa akpakwụ-eyebi.

7Agwatana hiɛŋ bụ, Gamba n zhɛ ma duma ụshɛrɛya udenji ata a na zhɛ a nda aŋ ajama, na aba ibɛ nazhɛ ɛɛ zhɛ a banɛ na cɛnjɛ ta ata maa a n zhɛbɛ.

8Nazhɛ Agwatana peni Abraham unu-tutwa u teleyi tijaja. Ga Abraham meci Azik, baa namɛ ijitɛ itindɛtu, bee jeji teleyi tu bwa. Ga Azik meci Jekob, ge Jekob meci miaụŋ umpwa-na-muba-mi-yebi, mu na mɛ shɛ tukwuno ta alamụ tu.

9Ama miaụŋ-mo-bino Josɛf ma nda isɛbwɛngwɛ nu bwa, ibɛ po aa sukakanɛ bụ, harɛ ee senji bu na cɛnjɛ ti Ijipti. Ama Agwatana kaa namɛ nu bwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10Bee leshiji bu nu ụbaụta ata kpaaŋ. Agwatana kaa peni Josɛf ti'inta keeni tulubo-ti-biye na agba Faro Agwuma Ijipti, ibɛ po ga Faro njɛ bụ ugwomina cɛnjɛ ti Ijipti keeni uhiu ihwɛ ibwɛ hwɛɛ.

11Na aka ata ibɛ imunɛ layɛ na cɛnjɛ ti Ijipti hwɛɛ, keeni cɛnjɛ ti Kenan. Eshi tu njɛ ụbaụta ụ'wụtụ, iwɛnɛ te e gwushiji shi iyimɛyɛ maa a na ya.

12Ama aka na ti ge Jekob hwụjɛ maa iyimɛyɛ namba na cɛnjɛ ti Ijipti, baa tumwanɛ miaụŋ mu bwa hiiŋ, aba shɛ ogwunukwoshi tu.

13Na aka tahaŋnụ ta aba ti yebi nazhɛ go Josɛf meme mbiseni ya atagwụ ubwa nazhɛ ga Faro mepi ya atwa umwamwa Josɛf.

14Nazhɛ go Josɛf tumwanɛ utumwa maa a suyanɛ bishi bwa ge Jekob keeni atwa umwamwa ubwa hwɛɛ, a na shɛ atwa dupu-nu-woshi-na-ba-a-ta, maa ga zhajɛ pu bwa.

15Nazhɛ ge Jekob zhe ni Ijipti, apata bee 'wi, ta miaụŋ mu bwa mu na mɛ shɛ ogwunukwoshi tu.

16Nazhɛ ee suje n'wo ma aba ee gwuricinje ni Shɛkɛm, ee ni aŋ apata nu u'uye ata ga Abraham so la na azụrụfa ni i'ɛlɛ miaụŋ mu Hemo na namɛ la ni Shɛkɛm.

17Ama aka na tu unu na Agwatana shileni la Abraham gwumwonu tuto, ufwugwo wa atwa ata tu kaa wa kaana ugombo ni Ijipti duwa.

18Nazhɛ agwuma oko na mepi shi la iyi elele iwɛ Josɛf yɛ tugwama ti Ijipti.

19Agwuma ata njɛ udenji tu umungwuta, bee peni aŋ ụbaụta, baa njɛ maa ge becinji miaụŋ mi shenje nu nhwaŋ ma aba, maa a kwụnɛ mụ.

20Na aka ata kaa ee meci Moses na kaa pilanụ ne eshe Agwatana. Aa bɛjɛ bụ ni ihwɛ bishi bwa ipiɛnɛ itɛtu.

21Aka na te e becinji bu ee shire no tupohondo, ibɛ po yɛu-yo-o Faro gwushiji bu, baa bɛjɛ bụ gana ti yɛu ibwɛ ikɛnyi ibwɛ.

22Ibɛ po ee mbisegeni Moses ti'inta ta atwa Ijipti kpaaŋ, nazhɛ baa 'yajɛ ya ukpahiŋ nu n-ndumwa keeni ugondu tɛnda.

23Ama aka na tu go Moses ci shiywa buhanda, ahaŋsa teni na amɛ ubwa maa ge hikeni miaụŋ-mo-bino bwa mu na mɛ shɛ atwa Isrɛl.

24Aka na tu baa kwụbɛ ta bụtụ bi Ijipti bu ko ba nda aŋ iyi iwɛ, bee lesheji aŋ, baa njɛ itɛpwɛ, baa kwụnɛ bụtụ ata bi Ijipti.

25Bi ge heŋshi maa atwa ata ubwa zhɛ o eshicigo maa Agwatana zhɛ o bicingo aŋ tedure nu bwa, ama e eshiciji shi o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

26Ti iyi heri bee beneneni, baa kwụbɛ ta atwa Isrɛl eyebi a twa ifelu abaaba, baa jala maa lashaga aŋ, maa a latumananɛ. Bɛɛ hiɛŋ aŋ, Ahiɛba atwa mi, iwembe po ahi mama ndanụ iyi iwɛɛ?

27Ama bụtụ ata ba nda binya bwa iyi iwɛ shishingeni Moses, bɛɛ hiɛŋ bụ, Gaaba bwa ubu njɛ uhiu tu keeni bɛjɛmɛ-bụ-ụshɛrɛya tuu?

28Ba jala suu maa n kwụnɛ gana ata abụ kwụnɛ bụtụ bi Ijipti wenebe?

29Aka na tu go Moses hwụjɛ n-ndumwa ma ata, bee gezhiji bee zhe baa namɛ na cɛnjɛ ti Midian. Apata bee meci miaụŋ-me-eyi mi yebi.

30Aka na tu baa namɛ apata shiywa buhanda, nazhɛ butumwa-ba-azuba bananɛ bụ nu ụshɛka Ishɛmɛ Sainai tedure na bụratụ bu ulwa uko na wo hwoŋno nu ukokoto.

31Aka na tu go Moses kwụbɛ ulwa ata, waa dama bụ. Ibɛ po baa kaana tugwumwonu maa kwụba uŋ tebiye. Baa hwụjɛ ta rụhwụŋ ra Agwangwama ri hiɛŋ bụ,

32Gamba n shɛ Agwatana ogwunukwoshi bu, ibɛ shɛ Agwatana Abraham, na Agwatana Azik keeni Agwatana Jekob. Ibɛ po inyɛsɛ shɛ Moses, harɛ baa zhɛgɛda, bi eri shi ba kara maa mbiyana uŋ ya o.

33Nazhɛ Agwangwama hiɛŋ bụ, Hwucoko abida bụ, iwɛnɛ to ofwo ata ebi shikeni a shɛ ofwo tijilo.

34N kwụbɛ iyi iwɛ nɛ atwa Ijipti a nda atwa mi, Ngaa hwụjɛ kaa i'nye nɛ oo 'nyongo, ibɛ po Ngee kezhe maa Ma lashɛga aŋ. Zhajɛ ya hwuwayɛ go, gabụ Ngɛɛ zhɛ ma tumwana ni Ijipti.

35Go Moses ala aa lacɛ, ɛɛ hiɛŋ, Gaaba ubu njɛ uhiu keeni bɛjɛmɛ-bụ-ụshɛrɛya tuu? Ubwa ganana Agwatana tumwanɛ maa sha uhiu keeni bileleji, tedure no timbiyono ta butumwa-ba-azuba na bananɛ bụ nu ulwa ata wo hwoŋno nu ukokoto.

36Bụtụ ganana ndanjɛ iyi ya arụhwajɛ keeni iyi tudama ni Ijipti, nazhɛ bɛɛ bɛcinjɛ aŋ na cɛnjɛ ta ata, ee keshi Itekwu Ishenje, aa namɛ nụ ụshɛka shiywa buhanda.

37Go Moses gatata hiɛŋ la miaụŋ mi Isrɛl, Agwatana zhɛ ma hi talaga bigesere na ashashɛ hiŋ gana na ti bee n teri la.

38Bụtụ ganana namɛ la na tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama nụ ụshɛka, na butumwa-ba-azuba na jɛmɛ la n-ndumwa nu bwa keeni ogwunukwoshi tu ni Ishɛmɛ Sainai. Bɛɛ lɛshijɛ n-ndumwa ma ata ma pana atwa uraiŋ maa ma tu pana.

39Ogwunukwoshi tu jeri shi maa a hwụjɛ la unu ubwa o, ibɛ po ee shishingeni bu mabaaba, yaa namɛ na shɛmɛ sha aba maa e gwuleneni ni Ijipti.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

40Ibɛ po ɛɛ hiɛŋ Aron, Utu ndanɛ tuwa tu na ti zhɛ ta ti 'yagaga, iwɛnɛ te eti mepi shi iyi nɛ vwuteni Moses na gɛ tu vwɛ na cɛnjɛ ti Ijipti.

41Na aka ata ibɛ aa njɛ itɛtɛnuwɛŋ yɛu-buna, oo to ụrụpɛ ni ibɛ, aa njɛ isene unyasa iwɛ ugondu na aa njɛ ni i'ɛlɛ ya aba.

42Ama Agwatana jɛshɛrɛjɛ bee genji aŋ, maa a na zhɛba iyi ifwugwo nɛ namɛ na azuba, gana na ti yee 'nyeci nu utakada we egesere, yɛɛ hiɛŋ, Oo ahiɛba atwa Isrɛl, shɛ Gamba la ahiɛ kwụnanjɛ iyimabiga ehi teji ụrụpɛ nụ ụshɛka shiywa buhanda o.

43Ama udulo tuwa tu Molɛk keeni ikpɛsu tuwa ta ata ti hŋ, ɛɛ hiɛŋ, Refan, nɛ shɛ itɛtɛnuwɛŋ ɛtɛ ahiɛ njɛ maa hi na zhɛba. Iwɛbɛ po Ngɛɛ zhɛ ma nda maa a hiɛ 'imɛ maa e hi suji a hiɛ njɛ ajama hileniye Babulon.

44Ogwunukwoshi tu 'yajɛ la udulo ata wa Agwatana u Tụ'ụlwatagwụ nụ ụshɛka. Go Moses njɛ uŋ te teni cɛŋ ne bimenji na Agwatana mbiseni bu baa kwụbɛ.

45Ogwunukwoshi tu leshiji la udulo ata ne eshi aba na aka na tu go Joshua 'yagajɛ aŋ, aa 'waŋnɛ uŋ na aka na te e teni cɛnjɛ te edenji ata Agwatana unzenji aŋ. Udulo ata kaa namba la uuwa i ci aka Devid.

46Agwatana hieci inyɛmɛnyɛmɛ ibwɛ, ibɛ po baa lụpɛ Agwatana maa go lonono bu maa mana atwa Isrɛl ofwo tɛzhɛba.

47Ama gụ Sụlụmụn ubwa meni bu ya umwono ata.

48Ama Agwatana na Hwuri Kpaaŋ kaa jɛjɛ shɛ no ofwo na butugwumwa njɛ ni i'ɛlɛ o. Gana na te bigesere bu ko jɛmɛ, bɛɛ hiɛŋ, Agwangwama hiɛŋ,

49Azuba aba shɛ idwɛtwɛ mi, unyizo kaa ubwa shɛ udusa na Ama patangana ivwunɛ mi. Umwono imbe ɛhi tɛ zhɛ hi ma n manaa? Kwo kaa cee i shɛ ofwo mi tunamaa?

50Shɛ Gamba suu n njɛ ijɛ ɛtɛ hwɛɛ?

51Ge Stivin hiɛŋ aŋ sasana, Ahiɛba na hiɛ shɛshɛpanɛ, ahiɛba na hi zasa swoswoswo na atwa na shɛ shɛ atwa Agwatana. Aka elele hia sukakana Mpiala mi Tijilo, ahia pashɛnga shɛcɛbɛ shi hiŋ nu n-ndumwa ma Agwatana, gobwonu du eshi hiŋ njɛ la gom.

52Bigesere naa eshi hiŋ shɛcɛ shɛ laa? Aa kwụnɛ egesere na jɛmɛ iwɛ tizhajɛ ta Bụtụ ata bi tiririri, bu gata ehi senji, ahiɛ kwụnɛ la.

53Ahiɛba na hi leshiji Undwa na atumwa-azuba ihi peni, ama hiɛ hwụjɛ shɛ kaa unu ubwa o.

E Tegeni Stivin Atayɛ

54Aka na ta atwa ata ụshɛrɛya hwụjɛ n-ndumwa mu na ge Stivin jɛmɛ, isɛbwɛ munje aŋ tebiye, oo po ivwɛ ya aba ene iwɛ ubwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

55Ama gana na tu Mpiala mi Tijilo mi shini amɛ Stivin, bee shepi eshe na azuba, baa ngbaracɛ azuba zenjizenji, baa kwụbɛ ụjɛrụma wa Agwatana, keeni Jisus ti bee shikeni nu u'ala ubiye wa Agwatana.

56Bɛɛ hiɛŋ, Hioko ma, N kwụbɛ ta azuba kapɛshɛngwa, Ngaa kwụbɛ ti Yɛu Bụtụ shikeni nu u'alal ubiye wa Agwatana.

57Ibɛ po atwa ata uganɛ duuwa, ee sukekeni shɛcɛbɛ sha aba, ee suleni Stivin hwɛɛ aba.

58Ee becinji bu nụ ụshɛpwụ ata, ee tegeni bu atayɛ. Eseyida tileni otogwo aba nu ukaka usemberi uko na ɛɛ hiɛŋ go Soul.

59Ge Stivin ba suyana Agwangwama ta a tagana bụ atayɛ ata, bɛɛ hiɛŋ, Agwangwama Jisus, lashɛga ihwungwɛ mi

60Bee kwuzhi, baa uganɛ duuwa, bɛɛ hiɛŋ, Agwangwama, ta rɛta iwɛwɛ gɛ ya aba o. Aka na tu ba jɛmɛ iwɛ ɛtɛ, bee leyi malabụ.

Ugondu Wa Atumwa 8

1Go Soul leni na tụkwụna tu na aa kwụnɛ Stivin. Te kwuni nụ ụjita ata ibɛ tɛshɛka tụ 'wụtụ ti ishɛganɛ tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama tu na tu namɛ nu Jɛrusalɛm. Ibɛ po atɛtanɛ-rishe garatagwụ hwɛɛ aba, ee zhe na cɛnjɛ tu Judia keeni Samaria, semi atumwa kiri vwɛ.

2Nazhɛ etwenyi na meme tileni swooŋ e ni Stivin, a twanɛ bụ u'wo duwa, oo to-ụkwụla iwɛ ubwa.

3Ama go Soul mekeni maa iricingo tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama, boo tonongo shimwono, baa mbata etwenyi ne eyikwo, boo zwono aŋ nu umwono-tishi.

Ge Filip Zhe Samaria, Bee enengeni Aŋ Krast

4Ibɛ po atwa na garatagwụ rinji, ee enenji n-ndumwa ma Agwatana no ofwo elele na ee teni.

5Ge Filip zhe Samaria bee enengeni aŋ Krast.

6Aka na ta atwa ofwugwo hwụjɛ n-ndumwa mu na ge Filip ba duma, aa kwụbɛ kaa du arụhwajɛ na baa nda, ibɛ po ee shiyeni shihaŋsa sha aba ni iwɛ nɛ baa duma.

7Iwɛnɛ po mpiala mụ wɛ ma ugaga duwa, maa bananjɛ na shɛmɛ sha atwa ofwugwo, baa nɛnjɛ du atwa ofwugwo a na tu'waba ta aba tu 'wogeni keeni shigwurukwu shu ofwugwo.

8Ibɛ po atwa ụshɛpwụ ata njɛ unyasa ụ'wụtụ.

Iwɛ Saimon Bɛnjɛ-bi-tishino

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9Ama butubwenyi bu ko namba nụ ụshɛpwụ ata, ɛɛ hiɛŋ ga Saimon bɛnjɛ-bi-tishino, na ba dama atwa Samaria, iwɛnɛ tu baa mama njɛ gana bụtụ bu ko bụ 'wụtụ.

10Atwa elele tɛtanɛ iwɛ ubwa rishe, ta miaụŋ, ta atwa a'wụtụ, ɛɛ hiɛŋ, Bụtụ ga ubwa shɛ ukpahiŋ wa Agwatana na ɛɛ hiɛŋ, Una ụ'wụtụ.

11Iwɛnɛ ti yee ilegeji ya tu baa ndana aŋ tishino ta ata, ibɛ po aa tɛtanɛ iwɛ ubwa rishe.

12Ama aka na ta atwa tɛtanɛ i'enenji ya Anabarɛ Ebiye Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana keeni izeci Jisus Krast nɛ ge Filipi ba ananga rishe, aa njɛ aŋ ubaptizim, te etwenyi te eyikwo.

13Ga Saimon du tɛtanɛ-rishe ni ikɛnyi ibwɛ, aa njɛ bu du ubaptizim, baa 'wa ya Filip no ofwo elele. Ama aka na tu baa kwụbɛ iyi tudama keeni arụhwajɛ na ge Filip ba nda, yaa dama bụ.

14Aka na ta atumwa na namɛ nu Jɛrusalɛm hwụjɛ maa Asamaria leshiji n-ndumwa ma Agwatana, aa tumwananɛ aŋ Pita keeni Jon.

15Aka na te e ci apata, aa ndanɛ aŋ adua maa e leshiji Mpiala mi Tijilo.

16Iwɛnɛ po bi ge te zhegeni shi bụtụ be elele na ashashɛ aba o, semi ubaptizim kiri aa njɛ aŋ ni izeci ya Agwangwama Jisus.

17Ibɛ po ee petengeni aŋ i'ɛlɛ ya aba, nazhɛ ee leshiji Mpiala mi Tijilo.

18Aka na tu ga Saimon kwụbɛ maa tedure ni i'ɛlɛ nɛ atumwa petengeni aŋ, ee leshiji Mpiala mi Tijilo, baa shɛkanɛ aŋ ukwuribi, bɛɛ hiɛŋ,

19M peni ma du ụhwada ga, iwɛ maa bụtụ be elele na Ngee peteni i'ɛlɛ mi, maa lashɛga du Mpiala mi Tijilo.

20Ama ga Pita jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Ga azụrụfa ata bụ njɛ ufwu tu gabụ, iwɛnɛ te ebi heŋshi maa nu ukwuribi aa lashɛga upwaŋ wa Agwatana!

21Bu zasa urobwo we elele ni iwɛ gɛ o, iwɛnɛ ta ahaŋsa bụ zasa kpororo ne eshe Agwatana.

22Jɛshɛrɛga-ahaŋsa maa genji iyi iwɛ ɛtɛ ebi heŋshi, maa tabwa Agwatana, nekeshi ba bu gangana ahaŋsa ga ebi heŋshi.

23N kwụbɛ maa bu ta namɛ na mangayɛ mụ ụgagwụ keeni tijama ti iwɛwɛ.

24Ga Saimon jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Tabwa ma Agwangwama iwe mi, iwɛ maa kede ijɛ ahiɛ jɛmɛ kezhe nu uhiuhiu mu o.

25Aka na te e le tiseyida, aa jɛmɛ n-ndumwa ma Agwangwama, ee hwuri ujiyo nu Jɛrusalɛm, aa ananga Anabarɛ Ebiye na ashɛpwụ Samaria ofwugwo tɛ ɛ zhɛ.

Ge Filip ni Ivwɛlɛ Itiopia

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

26Ama butumwa ba Agwangwama ba azuba hiɛŋ Filip, Ishijɛ maa zhe geri bu tuta tu uhwaŋna ata banɛ nu Jɛrusalɛm zhɛ Gaza. Ugata shɛ uhwaŋna ụshɛka.

27Ge Filip ishijɛ ga bee zhe. Baa kwụbɛ bụtụ ata bi Itiopia na shɛ ivwɛlɛ, na 'yajɛ ụhwada ụ'wụtụ nu ugondu wa Agwuma-o-o Itiopia. Uduciya wa Agwuma ata o o hwɛɛ zweni ni i'ɛlɛ ivwɛlɛ ɛtɛ. Bụtụ ata ge zhe Jɛrusalɛm maa zhɛba Agwatana.

28Ti bee ci ya ujiyo, baa jɛjɛ nụ ụhaŋtụ ubwa ụ cɛnjɛ, baa rɛta utakada bigesere ga Ayizaya.

29Ibɛ po Mpiala mi Tijilo mi hiɛŋ Filip, Zhaga dongonu ụhaŋtụ ata maa zhagaga nu bwa.

30Ge Filip gezhiji ga, bee zhe apata, baa hwụjɛ tu baa rɛta utakada bigesere ga Ayizaya. Ge Filip heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Bi eshiciji hŋ ijɛ aba rɛta?

31Nazhɛ bụtụ ata bu ụhwada jishijɛ Filip, bɛɛ hiɛŋ, Gana naa Nge eri mo eshicigo ti yaa shɛ bụtụ be elele n eshicigeni shii? Ibɛ po baa lụpɛ Filip maa ge munje maa gɛga nu bwa.

32Upada Utakada Iwɛ ya Agwatana na baa rɛta hiɛŋ, E zeriji bu gana na aa zarɛga yɛu-ụgwụdụ no ofwo na ɛɛ zhɛ a shɛla bụ, gana na ti yɛu-ụgwụdụ ya sha igwureni ni i'ɛlɛ bụtụ na ba hwaga tihiŋzhe tu bwa, bu dumanɛ shɛ iwɛ ye elele o.

33A lacɛ maa a jɛmɛ ụshɛrɛya ubwa ne tishiriri, iwɛnɛ ti bee meme zucinje. Gaaba zhɛ ba imanjɛ ajalalo ubwaa? Iwɛnɛ te e becinji uraiŋ ubwa nu unyizo.

34Nazhɛ ivwɛlɛ ɛtɛ heŋteni Filip, bɛɛ hiɛŋ, M mbishi ka iwɛ bụtụ na bigesere ga ba duma. Iwɛ ikɛnyi ibwɛ suu, okwo iwɛ binya bụtụ?

35Nazhɛ ge Filip kwuni n-ndumwa mu bwa tụdụma te kwune na shɛwala shi Iwɛ ya Agwatana ata, bee enengeni bu iwɛ Jisus.

36Gana na ta a zha tahaŋnụ ta aba, ee ci meni mu ko, ibɛ ivwɛlɛ ɛtɛ hiɛŋ Filip, kwụba, meni na. Imbe kwuŋ zhɛ ma n kapana ubaptizim tɛndaa?

37[Ge Filip jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ abu tɛtanɛ-rishe na amɛ bu hwɛɛ, ɛ zhɛ ma bu nda. Ivwɛlɛ ɛtɛ jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, N tɛtanɛ kaa rishe maa ge Jisus Krast ubwa shɛ Yɛu ya Agwatana.]

38Ibɛ po ivwɛlɛ ɛtɛ peni-unu maa ge shikicinji ụhaŋtụ ata. Ee zwi ne meni ebeyebi, ti ge Filip, ti ivwɛlɛ ɛtɛ, ge Filip njɛ bụ ubaptizim.

39Aka na ta a banɛ ne meni, Mpiala ma Agwangwama mi shepi Filip, ivwɛlɛ ɛtɛ kwụbɛ shɛ bụ ya kwukwuŋ. Ama ivwɛlɛ ɛtɛ tuba to tuhwulo ta tahaŋnụ tu bwa nu unyasa.

40Ama a kwụbɛ Filip na Azotos, tu boo dulogo ashɛpwụ elele baa ananga Anabarɛ Ebiye tutu bee ci Sɛsɛria.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Ugondu Wa Atumwa 9

Go Soul Jɛshɛrɛjɛ-ahaŋsa tu baa Kwụbɛ Agwangwama

(Ugo 22:6-16; 26:12-18)

1Ama go Soul uranjɛ eseshi-iyi Agwangwama tuholono keeni tɛshɛla, bee zhe no ofwo Bunongbo bụ 'wụtụ.

2Baa lụpɛ bụ maa e 'nyeteni atwa shimwono shɛ tụ'ụlwatagwụ nu Damaskos atakada, maa yaa shɛ baa kwụbɛ bụtụ be elele na shɛ bụtụ bu uhwaŋna Krast, te etwenyi te eyikwo, maa umpo aŋ, maa sugo aŋ nu Jɛrusalɛm.

3Tu go Soul zhɛ tahaŋnụ ta ata, bee zhe uuwa boo gwumwonu nu Damaskos, eshigiri uhioko-uhwaŋna banɛ na azuba, waa ta woo rungwutwon bu.

4Bee leyi na cɛnjɛ, baa hwụjɛ ta rụhwụŋ ru ko ri hiɛŋ bụ, O-Soul! O-Soul! Iwembe po abu ma n shɛkaa?

5Go Soul heŋteni iheŋtene, bɛɛ hiɛŋ, Agwangwama, gaaba nuu? Rụhwụŋ ra ata ri jishijɛ bụ, rɛɛ hiɛŋ, Gamba ge Jisus ata aba shɛka. I shɛ shɛ iyi ya amɛ-olom maa na twatwagwụ ivwunɛ bu ni iyi nɛ eri ma bu sapaga o.

6Ama ishijɛ maa teni nụ ụshɛpwụ ga, nazhɛ ɛɛ zhɛ mo bu mbiso iyi nɛ i shɛ tilɛɛ maa njɛ.

7Ama atwa na baa zhagajɛ na aba shikekeni, e eri shi a dumana iwɛ o, ta a hwụjɛ rụhwụŋ ra ata, aba kaa kwụbɛ shɛ bụtụ be elele o.

8Go Soul ishijɛ, aka na ti bee ushije eshe, bụ kwụbɛ shɛ iyi elele o. Aa untanganɛ bụ u'ala ee zeriji bu nu Damaskos.

9Baa namɛ apata ijitɛ itɛtu, bụ kwụbɛ shɛ uhwaŋna, bɛ yɛ shɛ iyimɛyɛ, bu swe shi meni o.

10Bụtụ Krast bu ko namba nu Damaskos ata, ɛɛ hiɛŋ ga Ananias. Ubwa Agwangwama mbishi no ozobu, bɛɛ hiɛŋ, Ananias. Bɛɛ hiɛŋ bụ, Oo, Agwangwama Gamba na.

11Agwangwama hiɛŋ bụ, Ishijɛ zhe nu umwono ata Judas namɛ nu Uhwaŋna ata ɛɛ hiɛŋ, Tundarɛshɛngwa, iwɛ maa heŋteni iwɛ bụtụ ata bu Tasus, ɛɛ hiɛŋ go Soul. Bweye ba nda adua.

12Baa kwụbɛ bụtụ ata ɛɛ hiɛŋ ga Ananias no ozobu, ti bee teni bee peteni bu i'ɛlɛ maa kwụbanana uhwaŋna.

13Ama ga Ananias jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Agwangwama, N hwugwa iwɛ bụtụ ata nu unu wa atwa ofwugwo, iwɛ iyi iwɛ nɛ baa nda atwa bụ tijilo a na namɛ nu Jɛrusalɛm.

14Ubwa lɛshijɛ ụhwada ne ehiu onongbo, maa bu no umpo atwa elele na ma bụ zhɛba, tu Damaskos ga du.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Ama Agwangwama jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Zhaga ya, iwɛnɛ po bụtụ ata ubwa shɛ iyi-uhwugwa nɛ Ngee teri maa 'waŋna izeci mi maa zha no ofwo atwa na shɛ shɛ Eju keeni shɛgwuma, ta miaụŋ mi Isrɛl hwɛɛ.

16Gamba ni ikɛnyi mi N zhɛ mo mbisono bu iyi ifwugwo nɛ i shɛ tilɛɛ maa hioko ụbaụta iwɛ izeci mi.

17Ga Ananias sanɛ ga, bee teni nu umwono ata, bee peteni bu i'ɛlɛ, bɛɛ hiɛŋ bụ, Ɛ-yɛu-bino mi, go Soul, Agwangwama Jisus na ubu bananɛ nu uhwaŋna, te bi ge ci, ubwa n tumwanɛ no ofwo bu, iwɛ maa hiekeneni uhwaŋna, maa Mpiala mi Tijilo du mi shini na amɛ bụ.

18Gunu ata iyi ike nɛ i shɛ gana ashasha banɛ ne eshe ubwa yaa layɛ, nazhɛ bee hiekeneni uhwaŋna. Bɛɛ ishijɛ, aa njɛ bụ ubaptizim.

19Nazhɛ baa yɛ ya iyimɛyɛ, baa 'yajɛ ya ikɛnyi.

Go Soul Enenji Anabarɛ Ebiye nu Damaskos

Go Soul jɛjɛ na atɛtanɛ-rishe a na namɛ nu Damaskos ijitɛ imbɛnɛ.

20Gunu ata bee zhe nu umwono tụ'ụlwatagwụ bee enenji maa ge Jisus ubwa shɛ Yɛu ya Agwatana.

21Ibɛ po yaa dama atwa elele na hwụjɛ iwɛ ubwa, ɛɛ hiɛŋ, Shɛ bụtụ ganana suu ba kwụna atwa na a zhɛba Jisus nu Jɛrusalɛm? Shɛ iwɛ ibɛ suu baa zhajɛ epe, iwɛ maa ima aŋ, maa umpo aŋ maa sugo aŋ no ofwo ehiu onongbo.

22Ama ukpahiŋ Soul wa kaana ugombo ni iwɛ Jisus, bee sukwuteji shihaŋsa she Eju a na namɛ nu Damaskos, iwɛnɛ ti bee mbishi aŋ caakwụ maa ge Jisus ubwa shɛ ga Krast.

23Aka na ti yee ilegeji fwalaa, Eju kwuni ushaura tɛnda gana na maa a kwụnɛ Soul.

24Ama go Soul mepi kaa iyi nɛ ɛɛ zhɛ a nda bụ. Iwɛnɛ aa 'yaka odubo ụshɛpwụ ata tụ ụjita tu uwaŋna, iwɛ maa a kwụnɛ bụ.

25Ama atwa na 'wa bụ shepi bu jitoo ko nụ ụjita, ee shiyeni bu ni igwumi, ee duricinji bu na agbahwụ ụdatụ ee zucinje bu na cɛnjɛ.

Go Soul nu Jɛrusalɛm

26Aka na tu go Soul ci Jɛrusalɛm, bee menji maa momo togwu ne eseshi-iyi, ama a njɛ inyɛsɛ ibwɛ hwɛɛ aba, iwɛnɛ ta a tɛtanɛ shɛ rishe maa bɛ shɛ biseshi-bi-iyi.

27Ama ga Banabas zeriji bu no ofwo atumwa, bee swegeni aŋ gana na tu go Soul kwụbɛ Agwangwama nu uhwaŋna, maa Agwangwama du kaa jɛmɛ n-ndumwa nu bwa, keeni gana na boo onongwo iwɛ ya Agwangwama ne eshe-hwoo nu Damaskos.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

28Nazhɛ baa namɛ ya na aba nu Jɛrusalɛm, baa bana baa ananga iwɛ ya Agwangwama ne eshe-hwoo.

29Baa dumanjɛ n-ndumwa ne Eju a na a duma Rigrik, baa nda ashamanjɛ na aba, ama a jala tuba maa a kwụnɛ bụ.

30Aka na ta miaụŋ-mo-bino na amɛ Krast mu to iwɛ ɛtɛ ugbe, ee shepi bu ni Sɛsɛria, ee jicinji bu nu Tasus.

31Ibɛ po tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama tu Judia, nu Galili, keeni Samaria ti 'yajɛ amɛ-olom. To o momo monu, ta a sụma Agwangwama inyɛsɛ. Mpiala mi Tijilo ma ingatanga tụ, ibɛ po ufwugwo wa aba wa kaana ugombo.

Ga Pita Zhe Lida keeni Jopa

32Gana na tu ga Pita bo rungo no ofwo elele, bee zhe no ofwo atwa tijilo Agwatana a na namɛ ni Lida.

33Baa kwụbɛ bụtụ bu ko apata na ɛɛ hiɛŋ, ge Enias, na ba gwuma, bu weci na adugwa ubwa shiywa shɛ tụndatụ, iwɛnɛ ta tu'waba tu bwa tu 'wogeni.

34Ga Pita hiɛŋ bụ, Enias, ge Jisus Krast ma bu nɛnga. Ishijɛ maa kwungwuri adugwa bụ. Bɛɛ ishijɛ ga gunu ata.

35Aka na ta atwa elele na namɛ ni Lida keeni Sharon kwụbɛ bụ, aa jɛshɛrɛjɛ-shihaŋsa, aa tɛtanɛ Agwangwama rishe.

36Butɛtanɛ-be-rishe bu ko namɛ nu Jopa, ɛɛ hiɛŋ, ga Tabita, (egini ibɛ shɛ Dokas. Ta Dokas kaa ne Rigrik i shɛ, ugwɛɛgwɛ). Biyikwo ata meme peni hwɛ hwɛɛ nu ugondu ubiye tɛnda, na apwaŋ tupananga atwa.

37Na aka ata bee leyi nụ ụngwụ, bee 'wi. Aka na ta a dụrɛ bụ meni mu tugwumashɛ, ee wecicinji bu nu umwono wa azuba.

38Gana na ti Lida gwumwongonu nu Jopa, aka na te eseshi-iyi hwụjɛ maa ga Pita namba apata, aa tumwanɛ etwenyi eyebi no ofwo ubwa, maa a lụpɛ bụ maa kede njɛ ti'insu ti bɛɛ zhɛ bo to ofwo aba o.

39Ga Pita ishijɛ ga baa zhagajɛ na aba. Aka na ti bee ci apata, ee zeriji bu nu umwono ata wa azuba. Olulo dongonu Pita aa twa-u'wo hwɛɛ aba, ee mbiseni Pita n-nduka keeni otogwo na ga Dokas ba shana baa nda na aka na tu baa ta namɛ na aba.

40Ama ga Pita bɛcinjɛ aŋ hwɛɛ aba no tupohondo, nazhɛ bee kwuzhi baa njɛ adua, nazhɛ baa mbiyanɛ ru'wo ra ata. Bɛɛ hiɛŋ bụ, A-Tabita, ishijɛ. Ga Tabita ushije eshe ubwa, baa kwụbɛ Pita, bɛɛ ishijɛ baa jɛjɛ.

41Ga Pita peni bu u'ala, bɛɛ ishicinjɛ bụ, nazhɛ baa suyanɛ atwa tijilo Agwatana keeni olulo, bee shepi bu bee peni aŋ, gana na ti bɛɛ hiɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

42Atwa elele na namɛ nu Jopa mepi iwɛ ɛtɛ, ibɛ po atwa ofwugwo tɛtanɛ Agwangwama rishe.

43Ama ga Pita jɛjɛ nu Jopa ijitɛ ifwugwo ni ihwɛ Saimon bụsụkwụcɛ-bi-i'wɛbɛ.

Ugondu Wa Atumwa 10

Ga Pita no Konilius

1Bụtụ bu ko namba ni Sɛsɛria, ɛɛ hiɛŋ go Konilius, bɛ shɛ uhiu wa asaza dipi-yebi, na namɛ nu udungbe na ɛɛ hiɛŋ udungbe Italia.

2Bɛ shɛ bụtụ bɛ tɛcara, na ba sụma Agwatana inyɛsɛ, ta atwa ihwɛ ibwɛ hwɛɛ. Ba pana atwa apwaŋ tebiye, baa tabwa Agwatana ɛgbɛɛ.

3Jitoo ko baa kwụbɛ butumwa ba Agwatana ba azuba no ozobu na aka ogogo atatụ tu uwaŋna yinganɛ duwa, tu baa zhajɛ pu bwa, bɛɛ hiɛŋ bụ, O-Konilius!

4Go Konilius ngbaracɛ bụ zenjizenji, inyɛsɛ kaa shɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Agwangwama, Imbe nɛɛ? Butumwa ata ba azuba jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Adua bu keeni apwaŋ bu a na aba pana okofwo munji no ofwo Agwatana, ibɛ po bee bi teyinje.

5Tumwana atwa oko hwuwayɛ go maa e zhe Jopa maa a suyanɛ Saimon ata ɛɛ hiɛŋ du ga Pita.

6Bɛ jɛjɛ ba ni ihwɛ Saimon bụsụkwụcɛ-bi-i'wɛbɛ, na ihwɛ ibwɛ namɛ nu ụpalanụ itekwu.

7Aka na ta butumwa ata ba azuba na dumanjɛ iwɛ nu bwa hwuri, go Konilius suyanɛ miaụŋ-mu-ugondu ubwa mi yebi keeni busaza bɛ tɛcara bu ko na ashashɛ atwa na a ndana bu iyi aka elele.

8Aka na ti bee swegeni aŋ iwɛ ɛtɛ hwɛɛ, baa tumwanɛ aŋ maa ge zhe Jopa.

9Aka na ti iyi heri tɛ ɛ zhɛ tahaŋnụ ta aba, oo gwumwonu nụ ụshɛpwụ ata. Ga Pita tuba ge munji nu ukogo uko na shɛ gana ikete, maa nda adua, gana tu uwaŋna tishikoko.

10Imunɛ kaa gwụmɛ bụ, baa jala maa ya iyimɛyɛ, o to bwo kaa tɛga na aka ata. Baa kwụbɛ iyi ike gana ozobu.

11Ee kepishinji azuba, ee zucinje iyi ike nɛ shɛ gana tugwuno ti ilinɛn na cɛnjɛ, aa untanganɛ akakalụ tuba eneshi.

12Isundɛ ehilo ye elele nɛ 'yajɛ ivwunɛ ineshi, keeni iyi nɛ yo hombilo keeni shanụnụ shi zweni na tuba hwɛɛ.

13Nazhɛ rụhwụŋ ru ko ri hiɛŋ bụ, A-Pita, ishijɛ ụ kwụnɛ iŋ maa yɛ.

14Ama ga Pita jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, Agwangwama, shɛ gana ata kwukwuŋ. N ta yɛ shɛ la kwukwuŋ iyi elele nɛ eti jirimi tiya, kwo kaa iyi nɛ zasa shɛshɛshɛ o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

15Ama rụhwụŋ ra ata ri hiɛŋ bụ sasana na aka yebi, Iyi elele nɛ Agwatana nduwa shɛshɛshɛ, tɛ hiɛŋ ya maa i ta shɛ iyi nɛ zasa shɛshɛshɛ o.

16Ijɛ ɛtɛ njɛ kpalụ tatụ, nazhɛ ee gwuricinji iŋ na azuba.

17Gana na ti iwɛ ɛtɛ ya zuga Pita, baa haŋsa iwɛ ecilo ijɛ ɛtɛ baa kwụbɛ no ozobu, na aka ata ibɛ etwenyi ebe go Konilius tumwanɛ utumwa shikekeni no odubo, o hoŋtono iwɛ ihwɛ Saimon.

18Aa suyanɛ ụhiɛŋshɛ, ee heŋteni okwo ga Saimon ata ɛɛ hiɛŋ ga Pita namba epe.

19Aka na ti ga Pita ta haŋsa iwɛ ecilo ozobu ata baa kwụbɛ, nazhɛ Mpiala mi hiɛŋ bụ, Etwenyi oko eyebi ye ma bu jalakaka.

20Ishijɛ maa zwi maa zhagaga na aba, ta nda ahaŋsa eyeyebi o, Gamba n tumwanɛ aŋ utumwa ata.

21Ga Pita zwe bee zhe no ofwo atwa ata, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Gamba ga ahia jalakaka na. Imbe shɛ ecilo tahaŋnụ ti hiiŋ?

22Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Go Konilius, ata shɛ uhiu wa asaza dipi-yebi, na shɛ bụtụ bi tiririri, na ba sụma Agwatana inyɛsɛ, ubwa na Eju elele a la tiseyida. Butumwa-ba-azuba bi tijilo eshicigeni bu maa ga a bu suyanɛ ni ihwɛ ibwɛ, maa u hwuga iwɛ nɛ ɛbi zhɛ ba duma.

23Ga Pita hiɛŋ aŋ ge teni ni ihwɛ ɛtɛ maa o woto nụ ụrụmɛ ata. Aka na ti iyi heri, bɛɛ ishijɛ baa zhagajɛ na aba. Miaụŋ-mo-bino na amɛ Krast mu ko mi beni du nu Jopa mee she bu.

24Aka na ti iyi heri sasana, ee teni Sɛsɛria, tobwolo go Konilius suywanua atwa ubwa keeni eyejilo ubwa tugom aa 'yakawa aŋ.

25Aka na ti ga Pita bo tono ihwɛ ɛtɛ, go Konilius teji bu uhwaŋna, bee leyi nɛ ɛvwɛvwɛjɛ ubwa bee kwuzeni bu.

26Ama ga Pita ishicinjɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ bụ, Ishijɛ shikono, bụtụ kaa du Ngaa shɛɛ.

27Gana na tu ga Pita ta dumanga n-ndumwa nu bwa, ee teni ni ihwɛ ɛtɛ, ga Pita kwụbɛ ta atwa ofwugwo ụlwatagwụ.

28Ga Pita hiɛŋ aŋ, Hi mepi du ni ikɛnyi hiŋ, maa Undwa tu leni shi maa Biju togwu na atwa na shɛ shɛ Eju kwo kaa maa zha bu uhikwonuo. Ama Agwatana m mbiseni maa kede mɛ hiɛŋ bụtụ be elele maa bụtụ na hashɛganụ kwo kaa bụtụ na zasa shɛshɛshɛ o.

29Aka na abu tumwanɛ atwa maa ga a n suyanɛ, N zhajɛ, N njɛ shɛ ashamanjɛ o. Mo hi hoŋtono hwuwayɛ go maa, Imbe shɛ ecilo no po ahiɛ n suyanɛɛ?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

30Go Konilius jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Jita neshi na hwayɛ, Ama nda adua nu umwono mu geri bo ogogo atatụ tu uwaŋna yinganɛ duwa. Ngaa kwụbɛ butubwenyi bu ko na urigeni i'wɛŋnɛ icɛnjɛ, ti bee shikeni nu umbe mu.

31Bɛɛ hiɛŋ, O-Konilius, Agwatana hwụjɛ adua bụ, bee teyinje kaa du apwaŋ na aba pana okofwo.

32Iwɛ ecilo ata tumwana atwa maa e zhe Jopa, maa a bu suyananɛ Saimon ata ɛɛ hiɛŋ, ga Pita. Bu namba ni ihwɛ Saimon bụsụkwụcɛ-bi-i'wɛbɛ, ata namɛ nụ ụpalanụ itekwu.

33Ibɛ po Ngaa tumwanɛ atumwa pụ bụ. Tizhajɛ tu ga abu zhajɛ tɛ zhɛmɛ. Hwuwayɛ go atuba na tu ulwa epe hwɛɛ tu na agba Agwatana, maa ta hwuga iyi elele nɛ Agwangwama ubu peni-unu ibɛ maa jɛmɛ.

N-ndumwa mu na ga Pita Jɛmɛ

34Ga Pita kwuni n-ndumwa mu bwa, bɛɛ hiɛŋ, Iwɛ-tɛkana ahaŋsa mi leni maa Agwatana zenji shi atwa o.

35Ama bụtụ be elele na ba sụma Agwatana inyɛsɛ, na kaa ba nda iyi tiririri, okwo baa shɛ udenji we elele, ubwa Agwatana zhɛ a la.

36Utumwa ganana Agwatana tumwananɛ atwa Isrɛl, maa e enengeni aŋ Anabarɛ Ebiye amɛ-olom a na dure Jisus Krast, na shɛ Agwangwama iyi elele.

37Hi mepi n-ndumwa ma ata mu kwuni nu Galili, mi zhe tutu Judia kpaaŋ, na aba na tu ga Jon enenji iwɛ ubaptizim.

38Muba mɛ shɛ n-ndumwa mi Jisus bụtụ ata bu Nazarɛt, na Agwatana dudugeni Mpiala mi Tijilo keeni ukpahiŋ, bee rinji no ofwo elele, baa nɛnga kaa atwa elele na ukpahiŋ Ibiri wa pana ụbaụta, iwɛnɛ ta Agwatana namɛ nu bwa.

39Atuba kaa tɛ shɛ eseyida iyi elele nɛ baa njɛ na cɛnjɛ te Eju keeni Jɛrusalɛm. Ubwa gatata oo to la nu ubatanɛ, aa kwụnɛ.

40Ama Agwatana hicinjɛ bụ nụ ụjita ụtatụ, baa njɛ maa a kwụbɛ bụ caakwụ.

41Ama shɛ ne eshe atwa hwɛɛ o, semi ne eshe tu na Agwatana twolwo cebe. Atuba tɛ shɛ eseyida iwɛ ɛtɛ, atuba na tɛ yɛ la, tu swe du nu bwa na aba na ti bɛɛ hiɛ no tu'wo.

42Ubwa kaa iti peni-unu maa ta anangana atwa Anabarɛ Ebiye, maa ta la du tiseyida maa ubwa shɛ bụtụ ata Agwatana teri maa sha bɛjɛmɛ-bụ-ụshɛrɛya ba atwa na a hwungwa keeni atwa na 'wi.

43Ubwa egesere elele le tiseyida maa bụtụ be elele na tɛtanɛ izeci ibwɛ rishe, ɛ zhɛ a gangana bụ iwɛwɛ ibwɛ.

Atwa na shɛ shɛ Eju Leshiji Mpiala mi Tijilo

© 2008 Bible Society of Nigeria.

44Aka na tu ga Pita ta duma iwɛ ɛtɛ, Mpiala mi Tijilo mu zwe no ofwo bụtụ be
elele na hwụjɛ iwɛ ɛtɛ.

45Ibɛ po yaa dama Eju na banɛ nu Jopa a na zhagajɛ na Pita, iwɛnɛ ta Agwatana
dudugeni atwa na shɛ shɛ Eju upwaŋ Mpiala mi Tijilo du.

46Iwɛnɛ po a hwụjɛ ta a pana Agwatana ụjɛrụma duwa tedure na rɛjɛmɛ ri nya
ru tuswoswoswo. Nazhɛ ga Pita hiɛŋ,

47I 'yajɛ suu bụtụ be elele na eri ba lakana atwa ga leshiji Mpiala mi Tijilo gana
tu maa kede a njɛ aŋ ubaptizim ne meni?

48Ibɛ po ga Pita peni-unu maa ga njɛ aŋ ubaptizim ni izeci Jisus Krast. Nazhɛ aa
lụpɛ Pita maa nama na aba i ci ijitɛ imbɛnɛ.

Ugondu Wa Atumwa 11

Ga Pita bo Mbiso Tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama Ulapiya Tahaŋnụ tu Bwa

1Atumwa, na atɛtanɛ-rishe a na namɛ nu Judia hwɛɛ hwụjɛ maa atwa na shɛ shɛ
Eju loshigwo du n-ndumwa ma Agwatana.

2Aka na tu ga Pita munji bee zhe Jɛrusalɛm, ibɛ atwa na shɛ Eju sukakanɛ bụ nu
n-ndumwa.

3Ɛɛ hiɛŋ bụ, Gabụ bi teneni atwa na shɛ shɛ Eju a na jeji shi teleyi, abɛ yɛ iyimɛyɛ
na aba.

4Ama ga Pita kwuni aŋ n-ndumwa ma ata tuswegeni shiriri, bɛɛ hiɛŋ,

5Tu Ngaa namɛ nu Jopa, Ama nda adua, ahaŋsa mi zhe taa dụlụ, Ngaa kwụbɛ iyi
ike nɛ shɛ gana tugwuno ti ilinɛn tụ 'wụtụ no ozobu, tu taa banɛ na azuba te e
zwe, aa untanganɛ akakalụ tuba eneshi, tee zwe uuwa te n ci.

6Tu Ngaa ngbarakacɛ iŋ, Ngee kwuni tuhaŋsa, nazhɛ Ngaa kwụbɛ iyimabiga
ihwɛ ivwunɛ ineshi, ni isundɛ ehilo, ni iyi nɛ yo hombilo keeni shanụnụ shɛ na
sha hila.

7Ngaa hwụjɛ ta rụhwụŋ ru ko ri n hiɛŋ, A-Pita, ishijɛ ụ kwụnɛ iŋ, maa yɛ.

8Ama N jishijɛ Ngɛɛ hiɛŋ, Agwangwama, shɛ gana ata kwukwuŋ. I ta zasa iyi
elele nɛ udenji tu jirimi tiya kwo kaa iyi nɛ zasa shɛshɛshɛ i twonuo unu mu
kwukwuŋ.

9Ama rụhwụŋ ra ata ru dumananɛ iwɛ na azuba na aka yebi, rɛɛ jishijɛ, rɛɛ hiɛŋ,
Iyi elele nɛ Agwangwama nduwa shɛshɛshɛ, ta rɛta iŋ ya maa i ta shɛ iyi nɛ ebi
jirimi o.

10Ama ijɛ ɛtɛ njɛ kpalụ tatụ, nazhɛ oo mbo iŋ ee gwuricinji na azuba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

11Gunu ata etwenyi oko atatụ a na aa tumwanɛ utumwa a na banɛ ni Sɛsɛria zhajɛ ee shikekeni no odubo umwono ata Ngaa namɛ.

12Ibɛ po Mpiala mu m mbishi maa ga ma zhagaga na aba, kede ma nda oruwo. Miaụŋ-mo-bino na amɛ Krast mi cihiŋ mi beni du nu Jopa mee n she, eti teni ni ihwɛ bụtụ ata.

13Bee tu swegeni gana na tu baa kwụbɛ butumwa-ba-azuba nu umwono ubwa, ti bee shikeni, bɛɛ hiɛŋ bụ, Tumwana atwa maa e zhe Jopa, maa a suyanɛ Saimon ata ɛɛ hiɛŋ ga Pita.

14Ubwa zhɛ mo bu mbiso n-ndumwa mu na mi zhɛ mo bu bicingo, ta atwa ihwɛ bu hwɛɛ.

15Aka na ti Ngee kwuni n-ndumwa tụdụma, Mpiala mi Tijilo mu zwe no ofwo aba gana na ti bee zwe la no ofwo tu nu umozhigo.

16Ibɛ po Ngee teyinje n-ndumwa ma ata Agwangwama jɛmɛ la, bɛɛ hiɛŋ, Ga Jon njɛ atwa ubaptizim ne meni, ama ɛ zhɛ ma hi nda ubaptizim na Mpiala mi Tijilo.

17Yaa shɛ Agwatana peni aŋ upwaŋ ata uko uko na bee ti peni la du na aka na atɛ tɛtanɛ Agwangwama Jisus Krast rishe, asha gaaba Ngaa shɛ maa ma kapana Agwatana uhwaŋnaa?

18Aka na ta a hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, aa 'imɛ ilɛmɛ, nazhɛ ee peni Agwatana ụjɛrụma, ɛɛ hiɛŋ, Asha Agwatana peni du atwa na shɛ shɛ Eju ohwolu maa a jɛshɛrɛjɛ-shihaŋsa maa e teni nu uraiŋ.

Tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama ta Antiok

19Na aka ata ibɛ du atɛtanɛ-rishe a na garatagwụ na aka tɛshɛka ta ata tụ kwụnɛ la Stivin zhe tutu ee ci Fonikia, nu Saipros keeni Antiok, ama e mbishi shi bụtụ be elele iwɛ ɛtɛ o, semi Eju kiri oo mbiso.

20Ama atwa oko namba na ashashɛ aba, a na shɛ etwenyi Sareni, aka na te e zhe Antiok, ee enengeni du Egrik Anabarɛ Ebiye Agwangwama Jisus.

21Ukpahiŋ wa Agwangwama kaa namɛ na aba, atwa ofwugwo ụ'wụtụ tɛtanɛ-rishe, ee zhe no ofwo Agwangwama.

22Unabarɛ iwɛ aba teni tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama tu na tu namɛ nu Jɛrusalɛm na acɛbɛ. Ibɛ po aa tumwanɛ Banabas maa zha tutu Antiok.

23Aka na tu ga Banabas ci apata, baa kwụbɛ tulubo-ti-biye ta Agwatana. Baa njɛ unyasa, nazhɛ bee keeni aŋ ikɛnyi hwɛɛ aba maa ga a sụlụpanɛ iwɛ ya Agwangwama na shɛmɛ sha aba hwɛɛ.

24Ga Banabas shɛ bụtụ bi biye, Mpiala mi Tijilo mi shini na amɛ ubwa keeni rishe-tɛtɛtana. Nazhɛ atwa ofwugwo keeni tizha no ofwo Agwangwama.

25Nazhɛ ga Banabas zhe Tasus maa jalakacɛ Soul.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

26Aka na ti bɛɛ cɛ bu ugbe, bɛɛ zɛrijɛ bu na Antiok. Aa namɛ apata uywa mudu, aa ụlwatagwụ na Tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama, ee mbisegeni atwa iyi. Na Antiok ata, oo po eseshi-iyi izeci maa, Atwa Krast hiiŋ.

27Na aka ata egesere oko banɛ nu Jɛrusalɛm ɛɛ zhɛ Antiok.

28Nazhɛ bụtụ bu ko na amɛ aba na ɛɛ hiɛŋ, ga Agabụs, bɛɛ ishijɛ bee shikeni, baa jɛmɛ tigesere tedure nu ukpahiŋ Mpiala, bɛɛ hiɛŋ, imunɛ-tiya i'wɛtwɛ zhɛ ya layɛ nu unyizo hwɛ hwɛɛ. (Iwɛ ɛtɛ ga njɛ na aka na tu ga Kilaudius shɛ uhiu cɛnjɛ ta ata).

29Ibɛ po eseshi-iyi heŋshi maa bụtụ bụtụ ga nda gana na ti i'ɛlɛ ibwɛ ci iwɛ utakashɛ ata maa e mbiyeni miaụŋ-mo-bino na amɛ Krast mu na mu namɛ nu Judia.

30Aa njɛ iŋ ga, ee utegeni Banabas keeni Soul timbiyono ta ata, maa a 'waŋna tụ ee peni n-nyarɛ mụ Tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-AGWANGWAMA.

Ugondu Wa Atumwa 12

Gɛ Hɛrod ba Shɛka tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama

1I shɛ gana maa na aka ata ibɛ Agwuma gɛ Hɛrod kwuni tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama tɛshɛka, baa 'imɛ atwa oko na ashashɛ aba.

2Baa kwụnɛ Jemis yɛu-bino Jon nu utokwobi.

3Aka na tu baa kwụbɛ maa ijɛ ɛtɛ baa njɛ kwụlanɛ Eju, baa 'imɛ du Pita, na aka Isene Iyimɛyɛ uzawa Ifucingɛ.

4Aka na tu baa 'imɛ bụ, bee shiyeni bu nu umwono-tishi, bee utegeni bu udungbe wa asaza oko eneshi maa a na ngbaraka bụ. Ba jala maa bwɛjɛ bu atwa na zhɛ a duma ụshɛrɛya ubwa nu ukpogwu, na aba na ti Isene Tɛkashɛka hwuwowu.

5Ibɛ po ee kepi Pita nu umwono ata tishi. Ama tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama tɛ njɛ adua u tugom pa Agwatana iwɛ ubwa.

Butumwa-ba-Azuba Kepishingeni Pita Odubo Umwono-tishi

6Aka na ti gɛ Hɛrod ba imanga maa bwɛ Pita, asaza eyebi to bu shigbo shi yebi. Oo to odubo ata umwono-tishi, asaza ata shikekeni aa ngbaraka odubo ata.

7Ama butumwa ba Agwangwama ba azuba zhajɛ bee shikeni apata, ibɛ po uhioko-uhwaŋna wa ta nu umwono ata. Nazhɛ butumwa ata po Pita iyi, bɛɛ zhingicinjɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ bụ, Ishijɛ kakayɛ. Nazhɛ shigbo sha ata oo go to bu ni i'ɛlɛ shi bwacɛgwa ni i'ɛlɛ ibwɛ.

8Nazhɛ butumwa ata hiɛŋ bụ, Urugono tugwuno tụ bụ, hwuŋtono abida bụ. Ga Pita njɛ ga gana ata. Butumwa ata hiɛŋ bụ, Hwuŋtono utogwo bu, maa n 'wa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9Ga Pita 'wa bụ ga, ee beni. Ama ga Pita te mepi shi maa iwɛ-tɛkana butumwa
ata ba ndana bu o, ama bi heŋshi maa ozobu baa kwụba.

10Aka na te e keshici bi'iywa bi hiiŋ keeni bi'iywa bi yebi, ee zhe ee ci odubo ata
'yajɛ ukpa ụshɛmbɛrɛ, a na aa bana aa zha ya nu ukpogwu, ee meme kepishinji
ni ikɛnyi aba bwaaŋ. Ee beni ee duri uhwaŋna uko, gunu ata butumwa ata genji
ya Pita.

11Ama aka na ti ga Pita meme pushiteni no tupohondo, bɛɛ hiɛŋ, Hwuwayɛ go
nazhɛ Ngee mepi ya maa Agwangwama tumwanɛ butumwa bwa ba azuba bee
n leshiji ni i'ɛlɛ Hɛrod, Ngee benengeni iyi elele nɛ Eju ga ngbaracɛ uhwaŋna ibɛ
maa i zhɛ mo n jitono.

12Aka na ti ga Pita heŋshi iwɛ ɛtɛ, bee zhe ni ihwɛ Meri bino Jon na ɛɛ hiɛŋ du
ga Mak, apata atwa ofwugwo ụlwatagwụ aa nda adua.

13Tu ga Pita po ukpa iyi, ibɛ po yɛu-ugondu ike yo o nɛ ɛɛ hiɛŋ go Roda zhajɛ
maa kapɛshɛnga odubo ata.

14Aka na tu baa hwụjɛ maa rụhwụŋ ru Pita nu, bi kepishinji shi ya odubo ata o,
iwɛnɛ tu baa nda unyasa, bee gezhiji, bee teni na amɛ, bee mbishe atwa vwɛ
maa, ga Pita nu shikeni ma no odubo.

15Ɛɛ hiɛŋ bụ, Ba sụma-ụmpɛ. Ama bụ uranjɛ maa, Iwɛ-tɛkana Ama duma. Ibɛ po
ɛɛ hiɛŋ, Asha butumwa bwa nu caakwụ.

16Ama ga Pita uranjɛ ukpa iyi tụpa. Aka na te e kepishinji odubo, aa kwụbɛ bụ,
yaa dama aŋ.

17Ama ga Pita njɛ aŋ u'ala kwupekwupe, maa a nama shiru. Nazhɛ bee swegeni
aŋ gana na ta Agwangwama bwɛ bụ nu umwono ata tishi. Bɛɛ hiɛŋ, Mbiso ma
Jemis keeni miaụŋ-mo-bino na amɛ Krast iwɛ gɛ. Nazhɛ bee beni apata bee zhe
nyapadụ.

18Gunu na ti iyi heri, rundu ru na rɛ shɛnjɛ na ashashɛ asaza ru zasa cwɛŋ o, iwɛ
ofwo na ga Pita hwuri.

19Aka na ti gɛ Hɛrod peni-unu maa ge dwelekeci Pita, ama gana na te e te shi bu
ugbe, nazhɛ baa jɛmɛ ụshɛrɛya wa a'iywa ata umwono-tishi, bee peni-unu maa
ga kwụnɛ aŋ. Nazhɛ gɛ Hɛrod beni nu Judia, bee zhe Sɛsɛria, baa namɛ tugwo
apata aka fwalaa.

Tu'wo ti Hɛrod

20Gɛ Hɛrod ba nda isɛbwɛ duwa duwa na atwa Taya keeni atwa Saidụn. Ama a
zhajɛ pa agwuma Hɛrod na ahaŋsa oko, aa 'imɛ Belastus na shɛ uhiu wa
angbaracɛ umwono na agwuma o woto tiyejilo, maa mbiyono aŋ agwuma
tutabwa maa amɛ-olom nama na ashashɛ aba, iwɛnɛ ti yaa shɛ na cɛnjɛ ta
agwuma Hɛrod iyimɛyɛ ya aba ya banɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

21Gɛ Hɛrod mɛmɛ imɛ ni i'wɛŋnɛ tugwama, baa jɛjɛ ni idwɛtwɛ ibwɛ nụ ụjita na ee jwe, baa jɛmɛ n-ndumwa na atwa ata.

22Ibɛ po atwa ata uganɛ, ɛɛ hiɛŋ, Shɛ rụhwụŋ ra bụtụ na o, ama rụhwụŋ ra Agwatana!

23Ibɛ po butumwa-ba-azuba po Hɛrod iyi gunu ata, iwɛnɛ ti bee peni shi Agwatana ụjɛrụma. Ɛjɛhwɛ yɛ bụ, bee 'wi.

24Ama Iwɛ ya Agwangwama ya waŋna, yaa kaana ugombo.

25Aka na tu ga Banabas no Soul hwuwe iyi nɛ ee ge zhe tinjɛ nu Jɛrusalɛm, ee jiye ni ihwɛ ya aba, ee shepi Jon na ɛɛ hiɛŋ du ga Mak baa zhagajɛ na aba.

Ugondu Wa Atumwa 13

Mpiala mi Tijilo mu Tumwanɛ Banabas no Soul Utumwa

1Egesere keeni embesegeni namba la na tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama ta Antiok, aba shɛ ga Banabas, ne Simion na ɛɛ hiɛŋ, ga Naijɛ, no Lukios na shɛ bụtụ bu Saireni, na Manen, na namɛ la ni ihwɛ ya Agwuma Hɛrod ata shɛ uhiu cɛnjɛ ta ata, keeni Soul.

2Aka na ta a zhɛba Agwangwama, aa nda ezumi, maa bu no mbiyono aŋ ugondu. Mpiala mi Tijilo mi hiɛŋ, Shilo ma Banabas keeni Soul swooŋ iwɛ ugondu na Ngaa suyanɛ aŋ iwɛ ubwa.

3Aka na ta a njɛ ezumi, aa njɛ adua, ee petengeni aŋ i'ɛlɛ ya aba, ee genji aŋ maa e hwuri.

Na Cɛnjɛ tu Saipros

4Aka na tu Mpiala mi Tijilo mu tumwanɛ aŋ utumwa, ee zhe ee ci Sɛlusia, ee beni apata, ee teni ụhaŋtụ ee zhe Saipros.

5Aka na te e ci Salamis, ee enenji n-ndumwa ma Agwatana no shimwono shɛ tụ'ụlwatagwụ she Eju. Aa 'waŋnɛ Jon.

6Aka na te e duri cɛnjɛ ta ata uuwa ee ci Pafos, aa kwụbɛ Biju bu ko na ba nda tishino, na shɛ bigesere bu tukata, ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ, ga Ba-Jisus.

7Bu namɛ nu ugwomina ata ɛɛ hiɛŋ gɛ Sɛgius Polus, na be eshicigo iyi. Ugwomina ata ubwa suyanɛ Banabas no Soul maa hwuga Iwɛ ya Agwatana.

8Ama ge Elimas, bụtụ ata bi tishino, (egini izeci ɛtɛ i shɛ sukakana aŋ) baa jala maa sheyingo ahaŋsa ugwomina ata maa kede tɛtana-rishe o.

9Ama go Soul, na ɛɛ hiɛŋ du go Poul, gana na tu Mpiala mi Tijilo mi shini amɛ ubwa, baa ngbaracɛ bụ zenjizenji.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10Bɛɛ hiɛŋ bụ, Oo gabụ yɛu Ibiri, nɛ i'inswɛ keeni amiaụŋ kpaaŋ shini na amɛ bụ, gabụ busukakanɛ bi iyi tiririri ye elele, bi zha shɛ suu ba ganga ihwɛŋnɛ ya Agwangwama i tiririri tukapa!

11Hioko, Agwangwama zhɛ ma bu pa u'ala ubwa hwuwayɛ go, bi zhɛ bo lubono, bi zha shɛ ba kwụba uwaŋna uuwa i ci aka oko. Gunu ata uzhikwozhikwo keeni ulubwo ubi bu, nazhɛ baa jala bụtụ na maa untangana bụ u'ala.

12Aka na tu ugwomina ata kwụbɛ iyi nɛ teni, baa tɛtanɛ-rishe, iwɛnɛ ti imbisegeni ya Agwangwama dama bụ.

Na Antiok

13Go Poul na atwa na namɛ nu bwa teni ụhaŋtụ nu Pafos, ee zhe Pɛga na namɛ na amɛ Pamfilia. Ama ga Jon genji aŋ bee gwuri nu Jɛrusalɛm.

14Ama te e beni nu Pɛga, ee duri Antiok na namɛ na amɛ Pisidia, ee teni nu umwono tụ'ụlwatagwụ nụ Ụjita-ụhinjanụ, aa jɛjɛ.

15Aka na te e hwuwi Utakada Undwa Moses keeni una we egesere tɛrɛta hwɛɛ, nazhɛ ehiu umwono tụ'ụlwatagwụ tumwanɛ utumwa no ofwo aba, ɛɛ hiɛŋ, A-miaụŋ-mo-bino tu na amɛ Krast, yaa shɛ ahiɛ 'yajɛ n-ndumwa mu na mi zhɛ ma kaana atwa ga ikɛnyi, asha duma ma.

16Nazhɛ go Poul ishijɛ, baa njɛ aŋ u'ala kwupekwupe, bɛɛ hiɛŋ: Ahiɛba atwa Isrɛl keeni atwa na shɛ shɛ Eju a na a zhɛba Agwatana, hwulaga ma.

17Agwatana atwa ga Isrɛl, teri ogwunukwoshi tu, bee gembicinji aŋ duwa na aka na ta a namɛ la na cɛnjɛ ti Ijipti, nazhɛ bɛɛ bɛcinjɛ aŋ na cɛnjɛ ta ata tedure nu ukpahiŋ ubwa ụ'wụtụ.

18Baa 'waŋnɛ aŋ nụ ụshɛka gana ta shiywa buhanda.

19Aka na ti bee iricinji edenji ecenje na cɛnjɛ ti Kenan, bee suji cɛnjɛ ta aba bee peni atwa ubwa maa a 'yaga.

20Aa namɛ uuwa i ci shiywa akpakwụ-eyebi-nu-dupu (450). Na aba inɛ ɛtɛ nazhɛ bee jelekeni aŋ ajɛmɛ-ụshɛrɛya, uuwa i ci aka Samuɛl na shɛ bigesere.

21Nazhɛ aa lụpɛ Agwatana maa pana aŋ agwuma, bee peni aŋ Soul yɛu Kish, na shɛ ụlamụ Bɛnjamin, baa yɛ tugwama uuwa i ci shiywa buhanda.

22Aka na ta Agwatana peshinji bu, nazhɛ bee peni Devid maa sha agwuma aba. Bee le bu tiseyida, bɛɛ hiɛŋ, N towo Devid yɛu Jɛsi na shɛ bụtụ na n kwụlanɛ, na kaa zhɛ ba nda ukwulana mu hwɛɛ ugbe.

23Nu umwamwa ata Devid, apata Agwatana bɛcinjɛ Bibicinji ata shɛ ge Jisus, bee peni atwa Isrɛl, gana na ti bee shiri la unu.

24Ga Jon onogwonuo la atwa Isrɛl hwɛɛ iwɛ ubaptizim wa ahaŋsa-tɛjɛshɛrɛga, nazhɛ ge Jisus zhajɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

25Aka na tu ga Jon ba kwunanga la ugondu ubwa, bɛɛ hiɛŋ, Gaaba ehi heŋshi maa N shɛɛ? Shɛ Gamba n shɛ bụtụ ata o. Ama hioko ma, bụtụ bu ko be ci ba ne ekwunyi mi, na Ngaa lanɛ shɛ maa mo tufwurungo okwo ihwehwe ya abida ubwa.

26A-miaụŋ-mo-bino mi, mu na mɛ shɛ ajalalo Abraham, keeni atwa na shɛ shɛ Eju a na a sụma Agwatana inyɛsɛ, atuba aa tumwananɛ ubino ga.

27Atwa Jɛrusalɛm, te ehiu aba, e mepi shi Jisus ata o, kwo kaa n-ndumwa me egesere ma ata aa rɛta nụ Ụjita-ụhinjanụ we elele o, ama a njɛ kaa maa gɛ iwɛ ɛtɛ aa rɛta i sɛ, na aka na te e peni bu n-ndumwa-tụwụma.

28Okwo ta a kwụbɛ shɛ ecilo na teni cɛŋ maa a kwụnɛ bụ, ama a lụpɛ waa Pɛilat maa ga kwụna bụ.

29Aka na ta a ụrɛcɛnjɛ iyi elele nɛ ee 'nyeci la iwɛ ubwa, nazhɛ ee kezhicinje bu nụ ụ'wụ'wụ ata ubatanɛ, ee ni bu nu u'uye.

30Ama Agwatana kaa hicinjɛ bụ no tu'wo.

31Ijitɛ ifwugwo baa bananɛ atwa na banɛ la nu Galili a na a zhagaga nu bwa a zha la Jɛrusalɛm.

32Atuba ta hi anangana Anabarɛ Ebiye, unu na Agwatana shileni la ogwunukwoshi tu.

33Agwatana kaa utu ụrɛcɛnganɛ unu ata bee shiri la, atuba na tɛ shɛ ajalalo aba, aka na ti bɛɛ hicinjɛ Jisus. Gana na ti yee 'nyeci na Shɛzunga shi yebi shɛ na aa zunganganɛ Agwangwama, yɛɛ hiɛŋ, Gabụ bɛ shɛ Yɛu mi, hwayɛ ga Ngee bi meci.

34Iwɛnɛ ti bɛɛ hicinjɛ bụ no tu'wo, maa kede fwoso kwukwuŋ, ibɛ po baa jɛmɛ iwɛ gɛ, bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma hi pana uwebiye ɛtɛ Ngee shileni la Devid unu tijilo keeni una tɛcara.

35Iwɛbɛ po yaa dumananɛ na Shɛzunga sha Agwangwama shi nya, yɛɛ hiɛŋ, Bi zha shɛ bo lono maa bụtụ bụ bi tijilo fwoshi kwukwuŋ.

36Aka na ti ge Devid ndanɛ la ukwulana wa Agwatana iyi, bee leyi malabụ, ee ni bu no ofwo eshi ubwa, bee fwoshi.

37Ama bụtụ ata na Agwatana hicinjɛ fwoshi shi o.

38A-miaụŋ-mo-bino mi, mapa ma maa ni izeci bụtụ ata, ee hi gengeni iwɛwɛ hiŋ.

39Ni izeci bụtụ ata ibɛ n-ndumwa mi iyi elele mɛ zhɛmɛ atwa elele na tɛtanɛ bụ rishe, inɛɛ nɛ Undwa Moses ge eri shi wa pana aŋ la n-ndumwa-zhɛ.

40Ibɛ po na nda ma pece iwɛ maa kede iyi nɛ egesere jɛmɛ la kezhe no ohiuhiu hŋ o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

41Hioko ma, ahiɛba atwa umama kwụba! Ga ihi dama; N zhɛ ma nda ugondu uko na aka hiŋ, ugondu na ahi zha shɛ hia tɛtana-rishe, okwo bụtụ ihi swegeni uŋ.

42Aka na ata Banabas no Poul beni apata, nazhɛ atwa umwono ata ụ Tụ'ụlwatagwụ keeni atwa vwɛ lụpɛ aŋ maa ge gwuleneni nụ Ụjita-ụhinjanụ ye we ci maa e mbiseneni aŋ iwɛ ɛtɛ.

43Aka na ta atwamwa beni nu umwono ata Tụ'ụlwatagwụ, ibɛ Eju keeni atwa na shɛ shɛ Eju tikpeke 'wa Poul na Banabas. Nazhɛ oto Poul jɛmɛ n-ndumwa na aba, ee keeni aŋ ikɛnyi maa ga untangana tulubo-ti-biye ta Agwatana dimi.

44Aka na tu Ụjita-ụhinjanụ na 'wa una ata ci, i vwɛ cwɛŋ maa i shɛ atwa ụshɛpwụ ata ụlwatagwụ hwɛɛ aba, maa a hwụjɛ n-ndumwa ma Agwatana.

45Aka na te Eju kwụbɛ ufwugwo wa atwa ata, ibɛ po isɛbwɛngwɛ shini shɛmɛ sha aba, aa njɛ ashamanjɛ ni iwɛ nɛ go Poul jɛmɛ, aa twagajɛ bụ.

46Nazhɛ go Poul na Banabas jɛmɛ iwɛ ne eshe-hwoo, ɛɛ hiɛŋ, I ga shɛ tilɛɛ maa ta hi anangana tugwo iwɛ gɛ hiiŋ. Ama gana na te ehi jeri shi iŋ, ahi mama dumwangwanua ụshɛrɛya maa hiɛ lanɛ shɛ maa hi 'yaga uraiŋ ata unyizo-nom o. Hwuwayɛ go, ti zhɛ to hwulo ya no ofwo atwa na shɛ shɛ Eju.

47Gana ata du Agwangwama iti peni-unu, bɛɛ hiɛŋ, M bi shikicinji maa shɛ uhioko-uhwaŋna wa atwa na shɛ shɛ Eju, iwɛ maa shepirigeni atwa unyizo ubino no ofwo elele na ee teje.

48Ama aka na ta atwa na shɛ shɛ Eju hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, aa njɛ unyasa, aa shɛtana n-ndumwa ma Agwangwama mu na ee enengeni aŋ, ibɛ po atwa na ee teri iwɛ uraiŋ ata unyizo-nom tɛtanɛ-rishe.

49Nazhɛ n-ndumwa ma Agwangwama mu mburusonu ya na cɛnjɛ ta ata hwɛɛ.

50Ama Eju vwunji shihaŋsa she eyikwo tɛcara a na 'yajɛ ụjɛrụma, keeni atwa a'wụtụ ụshɛpwụ ata, maa a shɛka oto Poul na Banabas, ee becinji oto Poul na Banabas na cɛnjɛ ta ata tutu tugwungwu tu tuba.

51Ama oto Poul bibizeni aŋ upwupwutu shivwɛvwɛjɛ sha aba, nazhɛ ee hwuri Ikonium.

52Unyasa keeni Mpiala mi Tijilo shini shɛmɛ she eseshi-iyi ata.

Ugondu Wa Atumwa 14

Na Amɛ Ikonium

1Go Poul na Banabas shamanɛ ee teni nu umwono tụ'ụlwatagwụ we Eju ni Ikonium gana na aa shana a nda, aa jɛmɛ iwɛ nu ukpahiŋ, ibɛ po atwa ofwugwo ụ'wụtụ, te Eju, ta atwa na shɛ shɛ Eju tɛtanɛ-rishe.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2Ama Eju na tɛtanɛ shɛ iwɛ ɛtɛ rishe vwunji shihaŋsa sha atwa na shɛ shɛ Eju, iwɛ maa a njɛ atɛtanɛ-rishe ata shimiaụŋ.

3Ibɛ po oto Poul ilegeji apata duwa, aa jɛmɛ iwɛ ya Agwangwama ne eshe-hwoo, Agwangwama kaa du le tulubo tu bwa ti biye tiseyida, tedure ni iyi tudama keeni arụhwajɛ na baa njɛ tedure na aba.

4Atwa ụshɛpwụ ata momo dwotwogonu, upada uko namɛ ne Eju, upada uyebi namɛ na atumwa.

5Aka na ta atwa na shɛ shɛ Eju, ne Eju keeni ehiu aba suleni oto Poul maa a njɛ aŋ iyi iwɛ, maa e tegeni aŋ atayɛ.

6Ama to oto Poul mepi iŋ, ee gezhiji ee zhe Lusitra keeni Dɛbi na shɛ ashɛpwụ Laikonia, keeni cɛnjɛ tu na tu rungwutwonu uŋ.

7Ee enenji Anabarɛ Ebiye apata.

Nu Lusitra keeni Dɛbi

8Butubwenyi bu ko namba nu Lusitra, na kwaswatagwụ, bi teni ụdamụ ata taa te e meci bu, bi te zhe shi kwukwuŋ tahaŋnụ.

9Bụtụ ata hwụjɛ tu go Poul ba njɛ n-ndumwa. Go Poul zweni bu igbɛtɛtɛ, baa kwụbɛ maa bi 'yajɛ rishe-tɛtɛtana maa a nɛnjɛ bụ.

10Go Poul dumanɛ iwɛ nu bwa duwa, bɛɛ hiɛŋ bụ, Ishijɛ, shikono to ni ivwunɛ bu. Nazhɛ bụtụ ata jwe angapa, bee kwuni tahaŋnụ tizha.

11Aka na ta atwa ofwugwo ata kwụbɛ iyi nɛ go Poul njɛ, aa uganɛ duwa nu unu Laikonia, ɛɛ hiɛŋ, Tuwa ti teni atwa ta a zhajɛ pu tu.

12Ibɛ po oo po Banabas ge, Zeus, oo po tuba Poul gɛ, Hɛrɛmɛs, iwɛnɛ ti yaa shɛ ubwa dumanjɛ n-ndumwa duwa.

13Ibɛ po bunongbo bu tuwa ta ata ɛɛ hiɛŋ, Zeus, tu na isume tuba namɛ no tupohondo to odubo ụshɛpwụ ata suje inɛ keeni shɛgba shɛ na aa njɛ no tusumbo, baa jala maa ta ụrụpɛ na atwa ata ofwugwo.

14Ama aka na tu ga Banabas no Poul hwụjɛ iŋ, ee dwetweji i'wɛŋnɛ nɛ ee ge uregeni, ee suri ee teni na ashashɛ atwa ofwugwo ata, aa uganɛ, ɛɛ hiɛŋ,

15Iwembe po ahia jala maa hiɛ njɛ ijɛɛ? Atwa na 'yajɛ ukwedeyi gana hŋ du kaa atɛ shɛɛ, ibɛ po ati hi 'waŋnanɛ Anabarɛ Ebiye, iwɛ maa hiɛ jɛshɛrɛjɛ hi genji iyi gɛnɛ gɛ tɛnda, maa hi zhajɛ pa Agwatana na shɛ buumwa. Ubwa njɛ azuba tu unyizo hwɛɛ, keeni itekwu keeni iyi elele nɛ zweni ni ibɛ.

16Bee leneni edenji elele na koshikwo maa a njɛ iyi nu uhwaŋna na kwụlanɛ aŋ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

17Okwo ti yaa shɛ gana ata bu meme genji shi uzawa iyi ye eseyida nɛ yo mbisono tunama tu bwa o. Ubwa njɛ iyi elele, bee hi peni eshilo a na a banɛ na azuba, keeni aka iyi tu'wala bee shidinji shɛmɛ shi hŋ ni iyimɛyɛ keeni unyasa.

18Okwo to oto Poul dumanjɛ n-ndumwa mu ga, i shɛ waa iyi nɛ gwụmɛ maa e kepeni aŋ uhwaŋna maa kede o to ụrụpɛ ata na aba o.

19Ama aka na te Eju oko a na banɛ na Antiok keeni Ikonium zhajɛ apata, ee sheyinji shihaŋsa sha atwa ata, ibɛ po ee tegeni ya Poul atayɛ. Ee mbembiri bu, ee becinji nụ ụshɛpwụ ata, ee heŋshi maa du bu 'wi ya.

20Ama gana na te eseshi-iyi shikekeni oo rungwutwonu bu, bɛɛ ishijɛ bee gwuleneni nụ ụshɛpwụ ata. Ama aka na ti iyi heri, ee beni apata abana Banabas, ee zhe Dɛbi.

E Gwure na Antiok na Namɛ ni Siria

21Aka na ti iyi heri, ee enenji Anabarɛ Ebiye nụ ụshɛpwụ ata, ee gwushiji eseshi-iyi gembi ufwugwo, nazhɛ ee gwuri nu Lusitra, keeni Ikonium, keeni Antiok.

22Oo to atɛtanɛ-rishe ikɛnyi dimi, aa hiɛcɛnjɛ aŋ u'waba maa ga a untangana rishe-tɛtɛtana gbam. Ee mbishi aŋ, ɛɛ hiɛŋ, I shɛ tilɛɛ maa ụbaụta ufwugwo utu vwutengeni nazhɛ to tono Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana.

23Aka na te e teleji aŋ n-nyarɛ na tụ'ụlwatagwụ-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama, tedure na adua tɛnda keeni ezumi, nazhɛ ee utegeni aŋ Agwangwama na aa tɛtanɛ-rishe.

24Ta a banɛ apata, ee duri Pisidia, nazhɛ ee zhe Pamfilia.

25Aka na te e enenji n-ndumwa ma ata ni Pɛga, nazhɛ ee zhe Atalia.

26Aka na te e beni na Atalia, ee teni ụhaŋtụ, ee zhe Antiok, no ofwo na ee tileneni aŋ la tulubo-ti-biye ta Agwatana, iwɛ ugondu wa aba na aa ụrɛcɛnjɛ tɛnda na aka ata.

27Aka na te e ci Antiok, oo sotulonu tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama urubwo uko, ee swegeni aŋ iyi elele nɛ Agwatana njɛ tedure na aba, maa bi kepishingeni atwa na shɛ shɛ Eju odubo rishe-tɛtɛtana.

28Aa namɛ apata te ilegeji na atɛtanɛ-rishe.

Ugondu Wa Atumwa 15

Atumwa nu N-nyarɛ Ụlwatagwụ nu Jɛrusalɛm

1Atwa oko beni nu Judia ee zhe Antiok, ee mbisegeni atɛtanɛ-rishe ata, ɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ ehi jeji shi teleyi, asha hi eri shi hio bino.

2Aka na go Poul na Banabas njɛ ashamanjɛ keeni ushaura ụ'wụtụ na aba iwɛ n-ndumwa ma ata. Ibɛ po atɛtanɛ-rishe teri Poul na Banabas, keeni atɛtanɛ-rishe

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

oko na ashashɛ aba, maa e zhe Jɛrusalɛm, e hweyigeni n-ndumwa ma ata no olugwo atumwa keeni n-nyarɛ.

3Ibɛ po tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama ti mbiyeni aŋ iwɛ tahaŋnụ ta aba. Ee duri Fonikia keeni Samaria, ee swegeni aŋ tɛjɛshɛrɛga tu na atwa na shɛ shɛ Eju jɛshɛrɛjɛ ee zhe pa Agwatana. Inɛ ɛtɛ peni atɛtanɛ-rishe ata unyasa duwa.

4Aka na te e ci Jɛrusalɛm, tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama, keeni atumwa keeni n-nyarɛ to aŋ amuraba, nazhɛ ee swegeni aŋ iyi elele nɛ Agwatana njɛ tedure na aba.

5Ama atɛtanɛ-rishe oko a na namɛ nụ ụzalụ wa Afarisi, ishijɛ, ee shikeni, ɛɛ hiɛŋ, I shɛ tilɛɛ maa e jeji aŋ teleyi, maa a tɛtaganɛ aŋ unu maa a untangana Undwa Moses.

6Ibɛ po atumwa nu n-nyarɛ ụlwatagwụ maa e heŋshi iwɛ n-ndumwa ma ata.

7Aka na ta a njɛ ashamanjɛ muba duwa, nazhɛ ga Pita ishijɛ, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Ahiɛba miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, hi mepi maa Agwatana n teri cala na ashashɛ hŋ maa ma anangana atwa na shɛ shɛ Eju Anabarɛ Ebiye, maa a tɛtana-rishe.

8Nazhɛ Agwatana na mepi amɛ butugwumwa le aŋ tiseyida tedure na Mpiala mi Tijilo mu na bee peni aŋ gana na ti bee ti peni la du.

9Bɛ tɛ njɛ shɛ swoswoswo na aba o, ama bɛ njɛ shɛmɛ sha aba shɛshɛshɛ tedure ne rishe-tɛtɛtana.

10Hwuwayɛ go, iwembe po ahia manga Agwatana, ahia jala maa hi peteni atɛtanɛ-rishe i'wɛŋnɛ nɛ eshi tu eri shi a 'waŋna hwɛɛ ta tuba ni ikɛnyi tuu?

11Ama ti tɛtanɛ-rishe maa e ti bicinji tedure no tulubo-ti-biye ta Agwangwama Jisus gana aba du.

12Nazhɛ ufwugwo wa atwa elele na namɛ na tu'ulwa ta ata namɛ shiru, aa shɛlaganɛ Banabas keeni Poul te e swegeni aŋ gana na ta Agwatana njɛ arụhwajɛ keeni iyi tudama na ashashɛ atwa na shɛ shɛ Eju tedure na aba.

13Aka na te e hwuwi n-ndumwa ma aba tụdụma hwɛɛ, nazhɛ ge Jemis jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, shɛlaga ma n-ndumwa mi mi.

14Ge Simion utu swogwonuo gana na Agwatana mbiseni atwa na shɛ shɛ Eju tulubo tu bwa ti biye hiiŋ, maa bwa atwa na ashashɛ aba maa a shɛ atwa ubwa.

15N-ndumwa me egesere mi leni ni iwɛ gɛ, gana na te e 'nyeci, ɛɛ hiɛŋ:

16Agwangwama jɛmɛ iwɛ gɛ, bɛɛ hiɛŋ, Na aba inɛ gɛ, N zhɛ me gwure maa Ma ma sasana udulo Devid na hwuŋzwo la; N zhɛ Ma ma sasana obukoto ata ubwa, N zhɛ Mo shikicingo uŋ sasana,

17iwɛ maa atwa na vwanganɛ zhajɛ pi mi Gamba Agwangwama, keeni atwa elele na shɛ shɛ Eju a na Ama suyana maa a zhajɛ pi mi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18Gamba Agwangwama ma nda maa atwa mepi iwɛ gɛ te kwuni na aka cala cala.

19Iwɛ ecilo ata, iyi nɛ Ngaa kwụbɛ na, kede tu zuga ma ya atwa na shɛ shɛ Eju a na jishirijɛ zhe pa Agwatana o.

20Ama ti 'nyeteni aŋ ma maa, kede a na ya iyi elele nɛ oo to ụrụpɛ nu ntatanuwaŋ nɛ hashɛganụ o, keeni tuwɛle, keeni iyi nɛ aa kwụnɛ uzawa undala o, keeni mehieŋ o.

21Okwo te kwuni taa na aka cala cala, uuwa i ci aka ga, go Moses 'yajɛ atwa na a ananga iwɛ ubwa nụ ụshɛpwụ ụshɛpwụ, aa rɛta kaa atakada ubwa no shimwono shɛ Tụ'ụlwatagwụ nu Ụjita-ụhinjanụ we elele.

Utakada na Aa Tumwananɛ Atwa na Shɛ Shɛ Eju

22Nazhɛ yaa kwụlanɛ atumwa, nu n-nyarɛ keeni tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama hwɛɛ, maa e teri atwa oko na amɛ aba maa a tumwanɛ aŋ, maa a zhagaga no Poul keeni Banabas, maa e zhe Antiok. Ibɛ po ee teri Judas na ɛɛ hiɛŋ du ga Basabas, keeni Sailas, a na shɛ atwa a'wụtụ na ashashɛ atɛtanɛ-rishe ata.

23Utakada ata ee 'nyeteni aŋ, u hiɛŋ, Utakada ga banɛ no olugwo atɛtanɛ-rishe, na atumwa keeni n-nyarɛ. Maa u zhe no ofwo hiŋ ahiɛba atwa na shɛ shɛ Eju a na namɛ na Antiok, ni Siria, keeni Silikia. Okwu ma yoo.

24Tụ hwụjɛ maa atwo oko banɛ na amɛ tu, aa zhajɛ aa ma hi zuga, oo zhingoto shihaŋsa shi hiŋ, shɛ atuba kaa ti peni aŋ unu maa a njɛ gana ata o.

25Aka na atu ulwa, otu momo lononu na ahaŋsa oko maa ta hi tumwananɛ atwa ga ee teri, maa a zhagajɛ na atwa tu tulubo, ga Banabas no Poul,

26Aba shɛ atwa na njereci araiŋ aba iwɛ izeci ya Agwangwama Jisus Krast.

27Ibɛ po atu tumwanɛ Judas keeni Sailas, aba ni ikɛnyi aba zhɛ mo hi mbiso du iwɛ gɛ ike ike nu unu wa aba.

28I kwụlanɛ Mpiala mi Tijilo ta atuba du hwɛɛ, maa kede ta hi kaana i'wɛŋnɛ inyɛ tupatana namɛ swooŋ ni inɛɛ nɛ i shɛ tilɛɛ o.

29Worungo ma iyi nɛ oo to ụrụpɛ nu ntatanuwaŋ tiya, Keeni mehieŋ, keeni iyi nɛ aa kwụnɛ uzawa undala, keeni tuwɛle. Yaa shɛ ohio worungo ijɛ, asha i zhɛ ma hiɛ zhɛmana. Tugwo ma oo.

30Aka na te e genji atumwa ata, ee hwuri ee ci Antiok. Aka na to o sotulonu atɛtanɛ-rishe ata hwɛɛ, ee peni aŋ utakada ata.

31Aka na ta a rɛcɛ uŋ, aa njɛ unyasa iwɛnɛ tu waa ingatanjɛ aŋ.

32Gana na tu ga Judas keeni Sailas a shɛ egesere ni ikɛnyi aba du, ibɛ po ee keeni atɛtanɛ-rishe ata ikɛnyi, aa hiɛcɛnjɛ aŋ u'waba nu n-ndumwa mu ofwugwo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

33Gana na ta a jɛjɛ apata te ilegeji kwurɛ, nazhɛ atɛtanɛ-rishe ata genji aŋ maa e ji na amɛ-olom no ofwo atwa na ga tumwanɛ aŋ utumwa.

34[Ama i kwụlanɛ Sailas maa kaana tunama apata].

35Ama go Poul na Banabas jɛjɛ na Antiok, medenji anya atwa ofwugwo du, oo mbisogono aŋ iyi, aa anangana aŋ du Anabarɛ Ebiye Agwangwama.

Ashamanjɛ Layanɛ Oto Poul na Banabas, Oo Bogwu

36Ti yaa namɛ aka fwalaa, go Poul hiɛŋ Banabas, Hwure ti hikekeni miaụŋ-mo-bino tu na amɛ Krast na ashɛpwụ elele na eti enenji la n-ndumwa ma Agwangwama.

37I kwụlanɛ kaa Banabas maa ge zeriji Jon na ɛɛ hiɛŋ du ga Mak maa zha na aba.

38Ama go Poul heŋshi shi maa i zhɛmɛ maa e shepi bu maa zha du na aba o, iwɛnɛ tu boo gongwo aŋ la nu Pamfilia bee te shi tuhwulo tu ugondu tɛnda na aba.

39Ibɛ po yaa shanɛ aŋ ashamanjɛ a'wụtụ, oo bogwu. Ga Banabas shepi Mak, ee teni ụhaŋtụ ee zhe Saipros.

40Ama go Poul tuba teri Sailas. Nazhɛ miaụŋ-mo-bino ma ata na amɛ Krast mu suji aŋ ee utegeni tulubo-ti-biye ta Agwangwama, nazhɛ ee beni apata ee hwuri.

41Ee duri Siria keeni Silikia, ee keeni tụ'ụlwatagwụ-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama ikɛnyi.

Ugondu Wa Atumwa 16

Go Timoti Zhe Tahaŋnụ no Poul keeni Sailas

1Go Poul zhe tahaŋnụ tu bwa bee ci Dɛbi keeni Lusitra. Butɛtanɛ-be-rishe bu ko namba apata, ɛɛ hiɛŋ, go Timoti. Bino bwa du shɛ butɛtanɛ-be-rishe na shɛ Biju, ama bishi bwa tuba shɛ Bigrik.

2Atɛtanɛ-rishe elele na namɛ nu Lusitra keeni Ikonium a la Timoti tiseyida.

3Ama gana na tu go Poul ba jala maa go Timoti zhe tahaŋnụ nu bwa, ibɛ po bee jeji bu teleyi iwɛ Eju na namɛ nu u'una ata. Atwa elele na namɛ no ofwo ata e mepi maa bishi Timoti shɛ Bigrik.

4Gana na to o tonongo ụshɛpwụ ụshɛpwụ, aa pana atɛtanɛ-rishe unu-tɛtɛtagana na atumwa keeni n-nyarɛ mu na mu namɛ nu Jɛrusalɛm shiri maa ga a untangana uŋ.

5Ibɛ po tụ'ụlwatagwụ-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama ti keeni ikɛnyi ti'yaga ne rishe-tɛtɛtana, ufwugwo wa aba kaa du wa kaana ugombo iyi-heri iyi-heri.

Go Poul Kwụbɛ Ozobu nu Ụshɛpwụ Ata Ɛɛ Hiɛŋ Troas

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Go Poul na atwa na namɛ nu bwa duri u'una Firigia keeni Galatia, iwɛnɛ tu
Mpiala mi Tijilo mu lakanɛ aŋ maa a njɛ i'enenji nu ukpeleshi cɛnjɛ ti Esia.

7Aka na te e ci tugwungwu tu ukpeleshi cɛnjɛ tu Musia, ee menji maa e teni cɛnjɛ
ti Bitunia, ama Mpiala mi Jisus mi leneni shi aŋ o.

8Ibɛ po ee keshici Musia ee zhe Troas.

9Apata go Poul kwụbɛ ozobu oko nụ ụjita, te butubwenyi bu ko bu Masɛdonia
shikeni, baa lụpɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Kɛshɛ nu Masɛdonia, maa iti mbiyeni.

10Aka na tu go Poul kwụbɛ ozobu ata, gunu ata atu mama 'imɛ, ata jala maa ta
zha Masɛdonia, iwɛnɛ te eti heŋshi maa Agwatana utu suyanɛ gom maa ta
anangana aŋ Anabarɛ Ebiye.

Ge Lidia Jɛshɛrɛjɛ-ahaŋsa ni Filipai

11Te eti beni nu Troas, eti teni ụhaŋtụ eti hwuri shiriri nu Samotraki, iyi heri eti
ci Nɛapolis.

12Eti beni apata, eti ci Filipai, na shɛ ụshɛpwụ uhiiŋ na bụtụ bo to nu ukpeleshi
cɛnjɛ tu Masɛdonia. Orom aba jɛjɛ apata. Atu namɛ nụ ụshwɛpụ ata gana ijitɛ
imbɛnɛ.

13Eti beni na amɛ ụshɛpwụ nụ Ụjita-ụhinjanụ, eti zhe nụ ụpalanụ Urefu, no ofwo
na eti heŋshi maa ti zhɛ ta kwụba ofwo adua tɛnda. Atɛ jɛjɛ apata, atɛ jɛmɛ n-
ndumwa ne eyikwo oko na sotulonu apata.

14Ama biyikwo bu ko na ɛɛ hiɛŋ, ge Lidia, na bo shiyono ushi, na banɛ nu
Taiyataira, na ba zhɛba Agwatana. Tu baa shɛlajɛ n-ndumwa mu tu, Ibɛ po
Agwangwama kepishinji ahaŋsa ubwa, maa pana abashɛ iwɛ nɛ go Poul ba
duma tebiye.

15Aka na ta a njɛ bu ubaptizim keeni atwa ihwɛ ibwɛ. Baa tụ lụpɛ, bɛɛ hiɛŋ, Yaa
shɛ ehi m menji maa N tɛtanɛ Agwangwama rishe, asha teni ma hiɛ gɛga ni ihwɛ
mi. Baa tu uranjɛ.

Nu Umwono-tishi ni Filipai

16Aka na eti zhe no ofwo na aa nda adua, atu twa ni yɛu ike yo o, nɛ shɛ bujama,
na mpiala mụ wɛ mu na ma pana bụ tigesere tụdụma mu namɛ na amɛ ubwa.
Be sugeni shɛgwangwama shɛ bwa ule ụ'wụtụ ne tigesere tu na baa nda.

17Yɛu ɛtɛ 'wa Poul ta atuba, baa ugaga, bɛɛ hiɛŋ, Atwa ga shɛ miaụŋ-mu-ugondu
ma Agwatana, na Hwuri Kpaaŋ a na ma hi anangana iwɛ uhwaŋna na maa hi
bini.

18Bu uranjɛ ijɛ ijitɛ ifwugwo. Ama amɛ Poul hashɛganụ, baa mbiyanɛ bụ, bɛɛ
hiɛŋ mpiala ma ata, M bu peni-unu ni izeci Jisus Krast, banɛ na amɛ ubwa. Maa
banɛ ga na amɛ ubwa gunu ata.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

19Ama aka na ta shɛgwangwama shi yɛu ɛtɛ shɛ kwụbɛ maa ule na aa ga ya nu ugondu ata hwuwonowuŋ aŋ. Ibɛ po aa 'imɛ Poul na Sailas, ee mbeci aŋ no ofwo shɛgwuma shu udukwo ata.

20Aka na te e suji aŋ no ofwo atwa shihwolu, ɛɛ hiɛŋ, Eju ga a hashɛgana ụshɛpwụ ga tu duwa.

21A ananga masha mi iyi nɛ undwa tu leni shi, okwo maa ta untangana kwo kaa maa tu na nda atuba na tɛ shɛ Orom.

22Ama ufwugwo wa atwa ata ishijɛ aa sukakanɛ aŋ, atwa shihwolu dwetweji i'wɛŋnɛ nɛ go Poul keeni Sailas uregeni, ee peni atwa aba unu maa ge jibi aŋ no odugwu.

23Aka na te e jibi aŋ tebiye, nazhɛ ee suji aŋ aa 'wɛŋ nu umwono-tishi. Aa tɛtaganɛ bi'iywa bu umwono-tishi unu maa ga ngbaraka aŋ tebiye.

24Aka na ta bụtụ ata leni unu ata aa tɛtaganɛ bụ, ibɛ po bee zweni aŋ nu umwono-tishi na namɛ taa na amɛ, boo to ivwunɛ ya aba i'wɛ'wɛ dimi.

25Ama ti yee ci geri bụ ụjita tudwonu, go Poul na Sailas a nda adua, aa zungangana Agwatana azunga, ajama anya shɛlaganɛ aŋ.

26Eshigiri cɛnjɛ tu kwuni tizhingotu duwa duwa, ukoshilo umwono ata tishi kwuni bulama tɛnda, akpa kapashangwụ hwɛɛ, ashɛnjɛ na oo go to bụtụ bụtụ tufwurungwo.

27Aka na ta bi'iywa ata zhinjɛ malabụ, baa kwụbɛ ta akpa umwono ata tishi kapashangwụ, bee hwucice utokwobi ubwa maa mama kwụna. Iwɛnɛ ti bee heŋshi maa ajama benengeni oo hwulwo.

28Ama go Poul uganɛ duwa bɛɛ hiɛŋ bụ, Ta mama kwụna o, atuba na tu ta namɛ epe hwɛɛ tu.

29Ibɛ po bi'iywa ata lụpɛ ụsụtụla, bee teni nu umwono gburu, bee leyi ni ivwunɛ Poul keeni Sailas, inyɛsɛ shɛ bụ, baa zhɛgɛda.

30Aka na ti bɛɛ vwɛ oto Poul na Sailas no tupohondo, bɛɛ hiɛŋ aŋ, N-nyarɛ mi mi, imbe i shɛ tilɛɛ maa Ma nda maa Mo binoo?

31Oto Poul jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Tɛtana Agwangwama Jisus rishe nazhɛ ɛbi zhɛ bo bino, tu gabụ ta atwa ihwɛ bụ.

32Nazhɛ ee enengeni bu n-ndumwa ma Agwangwama keeni atwa elele na namɛ ni ihwɛ ibwɛ.

33Nazhɛ bee suji aŋ gunu ata nụ ụjita, bee zwegeni andala ata ee ge jibi aŋ no odugwu meni. Nazhɛ aa njɛ bụ ubaptizim, ta atwa ihwɛ ibwɛ gunu ata.

34Bee suji aŋ ni ihwɛ ibwɛ, ɛɛ bwɛjɛ aŋ iyimɛyɛ. Baa njɛ unyasa tebiye ta atwa ihwɛ ibwɛ hwɛɛ, iwɛnɛ tu baa tɛtanɛ Agwatana rishe.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

35Ama aka na ti iyi heri, ibɛ atwa ata shihwolu tumwanɛ edegeri, ɛɛ hiɛŋ aŋ, 'Waŋ ma atwa ata maa e hwuri.

36Ta bi'iywa ata mbishi Poul iwɛ ɛtɛ, bɛɛ hiɛŋ bụ, Atwa shihwolu tumwanɛ maa ga a hiɛ 'wɛŋ maa hi hwuri. Asha banɛ ma hwuwayɛ go maa hi hwuri ya na amɛ-olom.

37Go Poul jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, E ge ti jibi ne eshe atwa atuba na tɛ shɛ Orom uzawa n-ndumwa-tụwụma! Ee ti kepi nu umwono-tishi. Aa jala ya maa a tu 'wɛŋ hwuwayɛ go tusweci tuswecii! Awo, inɛ ɛtɛ zasa eshe o, ama ga a zhajɛ maa ɛ ti bwɛ ni ikɛnyi aba.

38Aka na te ehiu edegeri mbishi atwa ata shihwolu iwɛ ɛtɛ. Inyɛsɛ shɛ aŋ, iwɛnɛ ta a hwụjɛ maa Orom aa shɛ.

39Iwɛbɛ po aa zhajɛ, aa tabwa aŋ, aka na tɛ ɛ bwɛ aŋ nu umwono ata tishi, aa lụpɛ aŋ maa ge beni nụ ụshɛpwụ wa aba.

40Aka na tu go Poul na Sailas banɛ nu umwono ata tishi, ee zhe ee teni ni ihwɛ Lidia. Aka na ta a kwụbɛ atɛtanɛ-rishe apata, ee keeni aŋ ikɛnyi. Nazhɛ ee hwuri.

Ugondu Wa Atumwa 17

Na Amɛ Tɛsɛlonika

1Aka na tu go Poul na Sailas keshici Amifipolis keeni Apolonia, aa zhajɛ Tɛsɛlonika, ofwo na umwono tu'ụlwatagwụ we Eju namɛ.

2Go Poul teni apata gana na tu baa shana ba nda, baa dumanjɛ n-ndumwa na aba, ni Ijitɛ-ụhinjanụ itɛtu, iwɛ Utakada Iwɛ ya Agwatana.

3Bee mbiseni aŋ, bee eshicigeni aŋ, maa ga Krast hiokwo ụbaụta, nazhɛ baa hiwa no tu'wo. Go Poul hiɛŋ aŋ, Ge Jisus ata Ama hi anangana iwɛ ubwa, ubwa shɛ ga Krast.

4Shɛmɛ sha atwa oko na ashashɛ aba shi leni, ibɛ po oo togwu no Poul keeni Sailas. Egrik ofwugwo ụ'wụtụ a na a zhɛba Agwatana namɛ du na ashashɛ aba, keeni eyikwo oko na ashashɛ eyikwo na hwuri umbe na ashashɛ aba, a zasa cwɛŋ o.

5Ama isɛbwɛngwɛ shɛ Eju. Ee suji etwenyi oko tusashɛ, a na shɛ ogworozwo, aa suyanɛ ufwugwo wa atwa ata maa a ụlwatagwụ, aa njɛ maa go rundu ru nama nụ ụshɛpwụ ata. Ee zhe ni ihwɛ Jason, aa jala maa ɛ bwɛjɛ atwa ata oto Poul.

6Ama aka na ta a kwụbɛ shɛ oto Poul, ee mbembiri Jason keeni atɛtanɛ-rishe oko ee zhe no ofwo ehiu ụshɛpwụ ata. Aa uganɛ, ɛɛ hiɛŋ, Atwa ga a na bitereji iyi geri elele, a zhajɛ epe du,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7ga Jason leshiji aŋ ni ihwɛ ibwɛ. Hwɛɛ aba a nda iyi nɛ namɛ swooŋ ni iyi nɛ ge Sisa iti tɛtaganɛ-unu ibɛ. Ɛɛ hiɛŋ maa agwuma anya oko namba na ɛɛ hiɛŋ, ge Jisus.

8Aka na tu ufwugwo wa atwa ata keeni ehiu aba hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, yee herikeni aŋ shihwulu.

9Nazhɛ ee leshiji Jason keeni atwa vwɛ i'ɛlɛ, ee genji aŋ maa e hwuri.

Na Amɛ Bɛria

10Aka na tụ ụrụmɛ shɛ, gunu ata atɛtanɛ-rishe, tumwanɛ Poul keeni Sailas maa ge zhe Bɛria. Aka na te e ci apata, ee teni nu umwono tu'ụlwatagwụ we Eju.

11Atwa ata Bɛria 'yajɛ shihaŋsa shi biye, ee hwuri atwa Tɛsɛlonika. Iwɛnɛ po e leshiji iwɛ ɛtɛ na ahaŋsa oko, oo hikokono Utakada Iwɛ ya Agwatana iyi-heri iyi-heri maa a kwụbɛ ga okwo iwɛ ɛtɛ go Poul mbishi aŋ i shɛ ga iwɛ-tɛkana.

12Ibɛ po atwa ofwugwo na ashashɛ aba tɛtanɛ-rishe, eyikwo na 'yajɛ ụjɛrụma keeni etwenyi aba a na tɛtanɛ-rishe, a zasa cwɛŋ o.

13Ama aka na te Eju oko a na banɛ ni Tɛsɛlonika mepi maa go Poul ba ananga ba apata n-ndumwa ma Agwatana ni Bɛria du, aa zhajɛ apata du ee vwunji atwa ofwugwo shɛmɛ, ee herikeni aŋ shihwulu.

14Gunu ata miaụŋ-mo-bino ma ata na amɛ Krast mi hiɛŋ Poul ga zha tutu ụpalanụ itekwu. Ama ga Sailas no Timoti tuba ta jɛjɛ apata waa.

15Ama atwa na she Poul, shepi bu tutu Atɛns, nazhɛ go Poul tumwanɛ aŋ, maa ga ga Sailas no Timoti zhajɛ pu bwa kakayɛ, nazhɛ atwa ata hwuri ujiyo.

Na Amɛ Atɛns

16Aka na tu go Poul ba nda ashɛlatụ ata Sailas no Timoti na Atɛns, ibɛ amɛ ubwa hashɛganụ tebiye, iwɛnɛ tu baa kwụbɛ tụ ụshɛpwụ ata ụ shɛ ntatanuwaŋ mu baba.

17Ibɛ po baa dumanjɛ n-ndumwa ne Eju nu umwono tụ'ụlwatagwụ, keeni atwa na shɛ shɛ Eju a na a zhɛba Agwatana no ofwo udukwo, na atwa na a kashaka apata baa kwụba iyi-heri elele.

18Ama atwa oko na namɛ nu urubwo wa atwa oko a na ɛɛ hiɛŋ, Epikuria keeni atwa na ɛɛ hiɛŋ, Sitoik a na o soso ti'inta, kwuni ashamanjɛ tɛnda no Poul. Atwa oko hiɛŋ, Imbe kwuŋ bụtụ ga ba duma n-ndumwa mu tugbodu zhɛ bɛ hiɛɛŋ? Anya atwa hiɛŋ, I shɛ maa iwɛ tuwa ta agaiŋ baa ananga. Ecilo no po aa duma iwɛ gɛ, i shɛ iwɛnɛ tu go Poul ba ananga Anabarɛ Ebiye iwɛ Jisus keeni iwɛ tihiɛ.

19Ibɛ po ɛɛ bwɛ Poul, ee shepi bu no ofwo na Ajɛmɛ-ushaura ụshɛpwụ ata a ụlwatagwụ, a na ɛɛ hiɛŋ Ariopagos, ɛɛ hiɛŋ bụ, Iti eshicigeni imbisegeni gɛ bu ifwo aba duma iwɛ ibɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

20Iyi nɛ aba duma i shɛ iyi ifwo na shɛcɛbɛ shi tu. Ibɛ po ata jala maa ta mapa ecilo ibɛ gom.

21Atwa elele na shɛ atwa Atɛns, ta agaiŋ na namɛ apata, okwo aka elele na te e beni ohwolu, a njɛ shɛ iyi elele o, semi n-ndumwa mi ijɛ ifwo oo mbiso atwa keeni tɛshɛlaga.

22Aka na tu go Poul ishijɛ bee shikeni na agba Ajɛmɛ-ushaura, bɛɛ hiɛŋ, Ahiɛba atwa Atɛns, N kwụbɛ maa hia ndana bụtụ na ahia zhɛba iyi tebiye.

23N kwụbɛ iyi nɛ ahia zhɛba ta Ama kashɛka, Ngaa kwụbɛ du ti'nyeci tu ko tu na ee 'nyeci nu utukwu-ụrụpɛ ata ɛɛ hiɛŋ, NO OFWO AGWATANA NA ETI MEPI SHI. Ijɛ ɛtɛ ehi mepi shi, ahia zhɛba kaa, ibɛ gɛnɛnɛ Ama hi anangana iwɛ ibɛ.

24Agwatana na njɛ unyizo, keeni iyi elele nɛ zweni nu bwa, ubwa shɛ Agwangwama azuba hwɛɛ tu unyizo. Bɛ jɛjɛ shɛ nu nsumo mu na oo mo ni i'ɛlɛ o.

25Okwo ukekeshi wa nda bụ, i'ɛlɛ ya atwa ndanɛ shɛ bụ iyi o. Ubwa ni ikɛnyi ibwɛ ba pana atwa elele uraiŋ, ti ihwungwɛ keeni iyi elele kpaaŋ.

26Bee shepi bụtụ bu ko baa njɛ udenji we elele kpaaŋ, maa a nama nu unyizo hwɛɛ, gana na ti bee shiri aka na bee teri iwɛ aba, keeni ofwo na maa a nama.

27Agwatana njɛ inɛ ɛtɛ, iwɛ maa e jelekeci bu, nekeshi a ta bu ugbe, maa e timengeni bu, okwo tu baa dụlụmɛ shɛ na bụtụ be elele na ashashɛ tu.

28Iwɛnɛ po na amɛ ubwa ata ya uraiŋ, oto rungo, atu namɛ, gana na ta atwa oko na ashashɛ e'nyeci shɛzunga shi hiŋ hiɛŋ, Atuba ni ikɛnyi tu tɛ shɛ ụlamụ ubwa.

29Iwɛ ecilo ata, gana na ta atɛ shɛ ụlamụ wa Agwatana, asha tɛ shɛ shɛ tu ma haŋsa maa Agwatana shɛ gana itɛtɛnuwɛŋ ya azhɛnarɛya, na azụrụfa kwo kaa inɛ utayɛ, inɛɛ nɛ bụtụ heŋshi baa njɛ ni i'ɛlɛ o.

30Iwɛbɛ po Agwatana peni shi ya abashɛ iwɛ iyi nɛ atwa nduwa la no tugbodu. Ama hwuwayɛ bi peni atwa elele unu no ofwo elele maa ga a jɛshɛrɛjɛ-shihaŋsa.

31Iwɛnɛ tu boo twolwo ụjita na bɛɛ zhɛ ba duma hwuŋ ụshɛrɛya unyizo kpaaŋ ne tishiriri. Boo twolwo kaa du bụtụ na zhɛ ba duma ụshɛrɛya ata. Iwɛ ecilo ata bee mbiseni atwa elele caakwụ na aka na ti bɛɛ hicinjɛ bụtụ ata no tu'wo.

32Ama aka na ta a hwụjɛ tu go Poul jɛmɛ iwɛ tihiɛ ta atwa na 'wi, nazhɛ atwa oko a nda bu asada, ama atwa oko hiɛŋ, Ti tɛ zhɛ ta hwuga iwɛ gɛ sasana no ofwo bu.

33Ibɛ po go Poul beni no olugwo ata Ajɛmɛ-ushaura.

34Ama atwa oko 'wa Poul, aa tɛtanɛ-rishe. Atwa na namɛ na ashashɛ aba na: ge Dionisios, na shɛ bụtụ bu ko na ashashɛ Ajɛmɛ-ushaura, namba na amɛ aba, keeni biyikwo na ɛɛ hiɛŋ, ga Damaris, keeni anya atwa ofwugwo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Ugondu Wa Atumwa 18

Na Amɛ Korint

1Na aba inɛ gɛ, go Poul genji Atɛns, bee hwuri Korint.

2Baa twa ne Biju bu ko na ɛɛ hiɛŋ, ga Akwila, na shɛ bụtụ bu Pontus, ne biyikwo bwa ge Prisila, e te ilegeji shi ta a banɛ ni Itali o. Iwɛnɛ ti ge Kilaudius na shɛ uhiu cɛnjɛ ta ata peni Eju elele unu maa ge beni nu Rom. Ibɛ po go Poul tuba zhajɛ no ofwo aba,

3baa jɛjɛ na aba, aa nda ugondu, iwɛnɛ ta tihinya ta aba tɛ shɛ tu ko. Shimwono-shi-tugwuno aa nda.

4Go Poul ba duma n-ndumwa nụ Ụjita-ụhinjanụ we elele, baa njɛ maa shihaŋsa she Eju keeni Egrik shi leni.

5Aka na ga Sailas no Timoti banɛ nu Masɛdonia, ee ci apata, i tɛtajɛ kaa Poul maa ananga iwɛ ya Agwatana, bee le tiseyida no ofwo Eju, bɛɛ hiɛŋ, Ge Jisus ubwa shɛ ga Krast.

6Aka na ta a sukakanɛ Poul, ee gbezhiji bu, bee bibizeni aŋ tugwuno tu bwa, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Tijama tu ufwu hiŋ tɛnda tu namɛ no ohiuhiu hiŋ. N namɛ shɛshɛshɛ no olugwo hiŋ. Te kwuni na aka ga, N zhɛ no ofwo atwa na shɛ shɛ Eju.

7Tu go Poul beni apata, bee zhe ni ihwɛ bụtụ bu ko na ɛɛ hiɛŋ, ge Titius Justus na ba zhɛba Agwatana. Ihwɛ ibwɛ dongonu umwono tụ'ụlwatagwụ.

8Ama ge Krispos, na shɛ uhiu umwono tụ'ụlwatagwụ tɛtanɛ Agwangwama rishe, ta atwa ihwɛ ibwɛ hwɛɛ. Atwa Korint a na gembi ufwugwo tɛtanɛ du rishe na aka na ta a hwụjɛ iwɛ ubwa, aa njɛ aŋ ubaptizim.

9Ama Agwangwama mbishi Poul iwɛ nụ ụjita no ozobu, bɛɛ hiɛŋ bụ, Ta nda inyɛsɛ o, ama na duma iwɛ, ta nama shiru o.

10Iwɛnɛ po N namɛ na bụ, i zasa bụtụ na zhɛ me bu suleni maa ma bu gwụcɛnga o. Iwɛnɛ tu Ngaa 'yajɛ atwa gembi ufwugwo nụ ụshɛpwụ ga.

11Ibɛ po go Poul namɛ apata uywa uko ni ipiɛnɛ icihiŋ, boo mbisono aŋ n-ndumwa ma Agwatana.

12Ama aka na tu ga Galio shɛ ugwomina wa Akaya, Eju ishijɛ na ahaŋsa oko, aa sukakanɛ Poul, ee zeriji bu no ogbudu ụshɛrɛya.

13Ɛɛ hiɛŋ, Bụtụ ga ba duma n-ndumwa mu na mi zhɛ ma nda maa shihaŋsa sha atwa shi leni maa a na zhɛba Agwatana, nu uhwaŋna na Undwa tu leni shi!

14Gana na tu go Poul ba jala maa kɛpishinjɛ unu ubwa maa dumana iwɛ, ga Galio hiɛŋ Eju ata, Ahiɛba Eju, yaa ga shɛ iwɛ n-ndumwa mo orugwusu mu ko kwo

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

kaa iyi iwɛ ike i'wɛtwɛ bụtụ ga njɛ, N ngɛ zhɛ ma hwulaga n-ndumwa mi hiŋ tebiye.

15Ama gana na ti yaa shɛ iwɛ iheŋteni iwɛ ike, keeni iwɛ izeci, keeni iwɛ Undwa hiŋ, asha duma mu ma ni ikɛnyi hiŋ, i n kwụlanɛ shɛ maa Ma sha bɛjɛmɛ-bụ-ụshɛrɛya bu n-ndumwa mu ga o.

16Nazhɛ bee unzhi aŋ no ogbudu ụshɛrɛya ubwa.

17Nazhɛ aa jɛshɛrɛjɛ hwɛɛ aba aa 'imɛ Sostɛnes, na shɛ uhiu umwono tụ'ụlwatagwụ, ee jibi bu nu umbe ogbudu ụshɛrɛya. Ama i te shi Galio okwo iyi ike ya nda ba o.

E Gwure na Antiok

18Ama go Poul namɛ nu Korint ijitɛ ifwugwo, nazhɛ bee genji miauụ-mo-bino ma ata, bee teni ụhaŋtụ be zhe Siria, Ge Prisila na Akwila zhagajɛ nu bwa. Aa hwajɛ tihiŋzhe tu uhiuhiu Poul ni Kɛnkɛria, iwɛ unu na bee shiri.

19Ama aka na te e ci Ɛfɛsɛs, go Poul genji ata Prisila na Akwila apata, bee teni nu umwono tụ'ụlwatagwụ bwooko, baa njɛ ashamanjɛ ne Eju.

20Aka na ta atwa Ɛfɛsɛs hiɛŋ bụ ga kaana ti'ilogogo na ba, baa lacɛ.

21Ama bi mbishi aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ Agwatana leni, N tɛ zhɛ me gwure pi hiŋ, nazhɛ bee genji aŋ bee teni ụhaŋtụ bee beni nɛ Ɛfɛsɛs.

22Aka na tu baa banɛ nụ ụhaŋtụ ni Sɛsɛria, bee munji Jɛrusalɛm, baa 'walụ tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama, nazhɛ bee zwe Antiok.

23Tu go Poul jɛjɛ apata fwalaa, nazhɛ bee hwuri, bee duleji a'una Galatia, keeni Frigia na mama 'wanụ, boo to eseshi-iyi kpaaŋ ikɛnyi dimi.

Ga Apụlụs Zhe Ɛfɛsɛs keeni Korint

24Bụtụ bu ko na ɛɛ hiɛŋ, ga Apụlụs, na udenji ubwa ụ shɛ Alɛkizandiria, zhajɛ Ɛfɛsɛs. Bụtụ ata 'yebi n-ndumwa mi biye tụdụma, baa 'yajɛ kaa ikɛnyi na tɛnda ti iyi nɛ Utakada Iwɛ ya Agwatana ya duma.

25Bɛ shɛ bụtụ na ee mbisegeni iwɛ uhwaŋna wa Agwangwama, iwɛnɛ tu baa 'yajɛ tɛzhɛgɛdana na ahaŋsa ubwa, ba duma iwɛ, boo mbisogono atwa iyi nɛ i shɛ inɛ Jisus te teni cɛŋ tebiye. Ama iwɛ ubaptizim Jon kiri baa shɛ bugwoni bi ibɛ.

26Bee kwuni iwɛ tụdụma ne eshe-hwoo nu umwono tụ'ụlwatagwụ. Ama aka na ti ge Prisila keeni Akwila hwụjɛ iwɛ ubwa, ee shepi bu no ofwo aba, ee keeni bu uhwaŋna wa Agwangwama ti'eshicigono kpataa.

27Aka na tu ga Apụlụs ba jala maa zha Akaya, miaụŋ-mo-bino mu na mu namɛ nɛ Ɛfɛsɛs mi 'nyeteni atɛtanɛ-rishe a na namɛ na Akaya utakada, maa ge leshiji

© 2008 Bible Society of Nigeria.

bu. Aka na ti bee ci apata, bee mbiyeni atwa na tɛtanɛ-rishe tedure no tulubo-ti-biye tebiye.

28Bee ngezeni Eju na ashamanjɛ a'wụtụ ne eshe atwa kpataa, bee shepi Utakada Iwɛ ya Agwatana bee mbiseni aŋ maa ge Jisus ubwa shɛ ga Krast.

Ugondu Wa Atumwa 19

Go Poul nɛ Ɛfɛsɛs

1Aka na tu ga Apụlụs namɛ nu Korint, go Poul tuba duleji a'una na zeteji uuwa bee ci Ɛfɛsɛs. Apata baa kwụbɛ eseshi-iyi oko.

2Bee heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Hi loshigwo yibwa Mpiala mi Tijilo hŋ ta ahiɛ tɛtanɛ bana rishe? Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Awo, okwo Mpiala mi Tijilo mu namba, tu ta hwụjɛ shɛ o.

3Go Poul heŋteni aŋ, bɛɛ hiɛŋ, Ubaptizim imbe tuba aa hiɛ njɛɛ? Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Ubaptizim Jon.

4Go Poul hiɛŋ aŋ, Ga Jon njɛ atwa ubaptizim wa ahaŋsa-tɛjɛshɛrɛga, bɛɛ hiɛŋ atwa, ga a tɛtana bụtụ na be ci ne ekwunyi ubwa rishe, ubwa shɛ ge Jisus.

5Aka na ta a hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, aa njɛ aŋ ubaptizim ni izeci ya Agwangwama Jisus.

6Aka na tu go Poul petengeni aŋ i'ɛlɛ, nazhɛ Mpiala mi Tijilo mu zwe nu uhiuhiu wa aba, ee kwuni rɛjɛmɛ ri nya keeni tigesere tụdụma.

7Etwenyi ata hwɛɛ namɛ gana atwa umpwa-na-ba-eyebi.

8Go Poul bo tono nu umwono tụ'ụlwatagwụ, baa duma iwɛ ne eshe-hwoo uuwa i ci ipiɛnɛ itɛtu. Baa dumanga n-ndumwa na aba, maa shihaŋsa sha aba shi leni iwɛ Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana.

9Ama shihaŋsa sha atwa oko shi hweteni, aa lacɛ rishe-tɛtɛtana, aa dumangana Uhwaŋna ga wa Agwangwama iyi iwɛ, ne eshe atwa kpaaŋ. Ibɛ po go Poul beni no olugwo aba, boo bogwu eseshi-iyi swooŋ, baa dumanga iwɛ na aba iyi-heri iyi-heri nu umwono umakarata Tairanus.

10Gabata baa njɛ na aba uuwa i ci shiywa shi yebi. Atwa elele na namɛ ne Esia hwụjɛ iwɛ ya Agwangwama, te Eju, ta atwa na shɛ shɛ Eju.

Iwɛ Miaụŋ mi Sikiva

11Agwatana njɛ ugondu tedure ni i'ɛlɛ Poul uhwuri unaa na baa shana ba nda aka aka.

12O sugo tugwuno ti ibwɛzu keeni akwụgba Poul aa 'waŋnana agwumashɛ, ụngwụ wa aba wo hwuwowu, tu mpiala mụ wɛ ma bana na shɛmɛ sha atwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

13Ama atwa oko na ashashɛ Eju a na shɛ awa-inibi aba, o rungo, ee shepi izeci ya Agwangwama Jisus, iwɛ maa a na suyanana atwa na mpiala mụ wɛ mu namɛ na shɛmɛ sha aba, iwɛ maa ɛ nɛ hiɛŋ, M bu teji izeci Jisus na go Poul ba ananga.

14Miaụŋ-me-eyi me Biju bu ko na shɛ Bunonongbo bụ 'wụtụ, na ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ ge, Sikiva, mi cenje, aba a nda iŋ.

15Ama mpiala ma ata mụ wɛ mi jishijɛ aŋ, mɛɛ hiɛŋ, M mepi Jisus, Ngee mepi kaa iwɛ Poul, ama ata aba tuba ahiɛ shɛɛ?

16Nazhɛ bụtụ ata mpiala ma ata mụ wɛ mu namɛ na amɛ ubwa jwe ungapa, bee zweni aŋ, ukpahiŋ ubwa hwuri una aba hwɛɛ, bee jibi aŋ. Nazhɛ ee beni nu umwono ata mohondo keeni ụngwụ-tu'ala, ee gezheji.

17Atwa elele na namɛ nɛ Ɛfɛsɛs hwɛɛ, te Eju ta atwa na shɛ shɛ Eju, hwụjɛ iwɛ ɛtɛ. Ibɛ po inyɛsɛ shɛ aŋ hwɛɛ, nazhɛ izeci ya Agwangwama Jisus keeni ụjɛrụma ti'yaga.

18Atwa ofwugwo a na tɛtanɛ-rishe, zhajɛ ee sweji iyi nɛ aa ga nda nu unu wa aba.

19Atwa na ga nda la tishino, suje atakada aba tishino, ee suteni aŋ urubwo uko, ee hwoŋzhinji aŋ ne eshe atwa kpaaŋ. Aa imanjɛ ulumo ukwuribi wa aba, aa kwụbɛ maa ụ shɛ azụrụfa arinya igbɛɛ-woshi-ni-bɛ-tɛ (50,000).

20Ibɛ po ukpahiŋ n-ndumwa ma Agwangwama keeni ugombo, woo mburusonu.

Ohwulu Tuhorukono Namɛ nɛ Ɛfɛsɛs

21Na aba na ti inɛ gɛ hwuwowu hwɛɛ, nazhɛ Mpiala mi 'yagajɛ Poul maa haŋsa maa bi zhɛ bo dulo Masɛdonia keeni Akaya, maa zha Jɛrusalɛm. Bɛɛ hiɛŋ, Na aba na ti Ngee ci Jɛrusalɛm, i n shanɛ du tilɛɛ maa ma zha ma kwụba Rom.

22Go Poul tumwanɛ atwa eyebi na amɛ atwa na o mbiyono bu ugondu, aba shɛ go Timoti keeni Erastus, maa e zhe Masɛdonia keeni Akaya. Ubwa tuba tɛ zhɛ ba nama nu ukpeleshi cɛnjɛ te Esia na aka fwalaa.

23Shɛ ohwulu tuhorukono iticwɛŋ ishijɛ nɛ Ɛfɛsɛs iwɛ Uhwaŋna wa Agwangwama o.

24Bụtụ bu ko na ɛɛ hiɛŋ, gɛ Dɛmɛtrius, na shɛ bụlụma ba azụrụfa, bee shepi azụrụfa baa njɛ isume tuwa tu na ɛɛ hiɛŋ, Atɛmis. Ule na bee sugeni atwa na a nda injɛɛnjɛɛ i'ɛlɛ zasa cwɛŋ o.

25Atwa ata aba ba suyanɛ maa a ulwa, keeni atwa na a nda du ugondu gana ata aba, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Ahiɛba atwa vwɛ, hi mepi hŋ maa nu ugondu ga ata 'yaga uduciya tu?

26Ahiɛba ni ikɛnyi hiŋ, hiɛ kwụbɛ, ahiɛ hwụjɛ du maa shɛ nɛ Ɛfɛsɛs ga kiri go Poul ga ba jɛsharaga-shihaŋsa sha atwa o, baa inzhanga atwa ofwugwo, tutu

© 2008 Bible Society of Nigeria.

ukpeleshi cɛnjɛ tu ga te Esia hwɛɛ. Bɛɛ hiɛŋ, Tuwa tu na bụtụ njɛ ni i'ɛlɛ, tɛ shɛ shɛ Agwatana o.

27Ebe na namba shɛ shɛ maa ugondu ga tu kiri aa nda ufwu o, ama maa du kede isume tuwa tu ga to o tụ 'wụtụ ɛɛ hiɛŋ, Atɛmis i shɛ ya iyi elele o, ee zucinje du igɛhi ɛtɛ ibwɛ i'wɛtwɛ. Ubwa kaa atwa Esia keeni atwa unyizo hwɛɛ a zhɛba.

28Aka na ta a hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, isɛbwɛ shini shɛmɛ sha aba, aa uganɛ, ɛɛ hiɛŋ, Atɛmis, gabụ biyikwo ba atwa Ɛfɛsɛs na shɛ biyikwo bụ 'wụtụ.

29Nazhɛ ụshɛpwụ ata namɛ kobu kobu hwɛɛ. Aa 'imɛ Gaiyos keeni Aristakus, aba shɛ atwa eyebi a na banɛ nu Masɛdonia, a na zhagajɛ no Poul na tahaŋnụ tu bwa. Ibɛ atwa ata suri na ahaŋsa oko, ee teni nu umwono tụ'ụlwatagwụ.

30Aka na tu go Poul ba jala maa tono no ofwo atwa ata, ama eseshi-iyi leneni shi bu o.

31Atwa oko a na shɛ eyejilo Poul na ashashɛ a'yagajɛ Esia tumwananɛ bụ butumwa, aa lụpɛ bụ, maa kede kara maa tono nu umwono ata tụ'ụlwatagwụ o.

32Iwɛnɛ po atwa oko uganɛ iyi ike, anya atwa a ugana inyɛ iyi, iwɛbɛ po tu'ulwa ta ata tu namɛ kobu kobu. Pa'ụtụ atwa ofwugwo mepi shi ecilo no po atwa ata zhajɛ aa ụlwatagwụ o.

33Ama Eju bɛcinjɛ Alɛkizanda nu ofwugwo ata, ee shepi bu nu umbe. Nazhɛ ga Alɛkizanda njɛ aŋ u'ala kwupekwupe, maa a nama shiru, iwɛnɛ tu baa jala maa sweji unu ubwa.

34Ama aka na te e eshiciji maa Biju baa shɛ, aa uganɛ zhiaaŋ hwɛɛ aba te ilegeji duwa, ɛɛ hiɛŋ, Atɛmis, gabụ biyikwo ba atwa Ɛfɛsɛs bụ 'wụtụ.

35Aka na te bi'nyeci bụ ụshɛpwụ ata njɛ maa go ofwugwo wa atwa ata nama shiru, bɛɛ hiɛŋ, Ahiɛba atwa Ɛfɛsɛs, Gaaba ta namba te mepi shi maa ụshɛpwụ ga wɛ Ɛfɛsɛs, ubwa shɛ bungbaracɛ bi isume Atɛmis ga ụ'wụtụ, keeni itɛtɛnuwɛŋ ibwɛ nɛ banɛ na azuba layɛɛ?

36Iwɛ ecilo ata, gana na ti ijɛ zasa ashamanjɛ, hiɛ shɛ hia nama shiru, maa kede hiɛ njɛ iyi elele nu uzawa tuhaŋsa o.

37Hi zɛrijɛ atwa ga epe, e zunji shi kaa i'wɛŋnɛ nsumo mu tu o, a dumanganɛ shɛ kaa tuwa tu tu n-ndumwa mụ wɛ o.

38Yaa shɛ gɛ Dɛmɛtrius keeni atwa ugondu i'ɛlɛ a na namɛ nu bwa 'yajɛ ashamanjɛ na bụtụ be elele, umwono-ụshɛrɛya kapɛshɛngwawa, ogwomina kaa namba, asha ga mama suyaganụ ụshɛrɛya apata.

39Ama yaa shɛ ahia jalakaka iyi elele iwɛ n-ndumwa mi nya, asha i shɛ tilɛɛ maa hi kwụnanjɛ muna ata na tu'ulwa tu na tɛ shɛ ma tu tu undwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

40Iwɛnɛ po ebe zhɛ ma tu mana, ti yaa shɛ aa tu suyanɛ ụshɛrɛya iwɛ ujasa tibila hwuwayɛ, tu zasa kaa ecilo na teni cɛŋ maa ta pana iwɛ ti'ima tu ga o.

41Aka na tu baa jɛmɛ iwɛ ɛtɛ, baa kwunanjɛ tu'ulwa.

Ugondu Wa Atumwa 20

No Ofwo Masɛdonia keeni Cɛnjɛ te Egrik

1Aka na to rundu ra ata ru hwuwowu, go Poul tumwanɛ maa ga suyanɛ eseshi-iyi, bee keeni aŋ ikɛnyi duwa, baa 'walụ aŋ, nazhɛ baa njɛ aŋ ongbo, bee beni apata bee hwuri Masɛdonia.

2Bee duleji ekpekpe aba, bee keeni aŋ ikɛnyi nu n-ndumwa mu ufwugwo, nazhɛ bee zhe na cɛnjɛ te Egrik.

3Aka na tu baa namɛ apata ipiɛnɛ itɛtu, Eju imanganjɛ gana na maa a kwụnɛ bụ ti bɛɛ zhɛ bo tono ụhaŋtụ. Ibɛ po ahaŋsa oko hiɛŋ bụ go gwulo maa dulo Masɛdonia.

4Ibɛ po go Sopata, yɛu Pairus na shɛ bụtụ bi Bɛria na Aristakus, na Sɛkundus a na shɛ atwa Tɛsɛlonika, na Gaiyos na shɛ bụtụ bi Dɛbi no Timoti, na Taikikos keeni Trofimus a na shɛ atwa Esia, she bu tutu Esia.

5Ama atwa ata tuba e tu hwuleni aa tɛ 'yacɛ nu Troas.

6Aka na ti Isene iyimɛyɛ uzawa Ifucingɛ keshici, eti teni ụhaŋtụ, eti beni ni Filipai, ati namɛ ijitɛ itɛ nu uhwaŋna nazhɛ eti ci ofwo aba nu Troas. Atu namɛ apata ijitɛ icenje.

Go Poul Jɛjɛ nu Troas na Aka Umɛwɛɛ

7Aka na tụ ụjita bu ulade ci, atu ụlwatagwụ maa ta nda titeyinje, go Poul jɛmɛ n-ndumwa na atwa ata. Iwɛnɛ bee heŋshi maa bi zhɛ bo hwulo ti iyi heri, baa uranjɛ n-ndumwa mu bwa tụdụma uuwa ụjita dwonu.

8Asụtụla ofwugwo namɛ nu umwono ata wa azuba atu ụlwatagwụ.

9Usemberi uko na ɛɛ hiɛŋ, ge Itikus, ga jɛjɛ nu uwundu umwono ata, bee leyi malabụ mụ 'wụtụ. Tu go Poul uranjɛ n-ndumwa mu bwa tụdụma te ilegeji, ge Itikus bɛzhɛrɛngwa nu umwono ata wa azuba ụtatụ baa layɛ bee 'wi, ɛɛ ishicinjɛ bụ.

10Ama aka na tu go Poul zwe, bee ubeni bu, baa halanganɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Ta nda ma rundu o, bwoonu ta hwungwa.

11Go Poul munji sasana nu umwono ata wa azuba. Aka na tu boo dwotwogonu ibrɛd ɛtɛ baa yɛ, bee keeni n-ndumwa tụdụma na aba te ilegeji, uuwa iyi heri, nazhɛ bee hwuri.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12Nazhɛ aa shapɛ usemberi ata tu baa shɛ ya buumwa, shɛmɛ sha aba shɛ na shi lemi shɛ zasa cwɛŋ o.

Go Poul Genji Troas bee Zhe Militus

13Ama atuba tu hwuri umbe, eti teni ụhaŋtụ, eti ci Asos, apata ata jala maa ta shapa Poul nụ ụhaŋtụ. Iwɛnɛ tu baa imanjɛ na ahaŋsa ubwa maa ni ivwunɛ bɛɛ zhɛ bɛ zhɛ tahaŋnụ na cɛnjɛ maa to apata.

14Ama aka na baa twa no tu na Asos, eti shepi bu, ati zhajɛ Mituline.

15Eti beni apata eti teni ụhaŋtụ otu to tuhwulo geri-be-eshe, eti zhe Kios, ti iyi heri nazhɛ ati zhajɛ Samos, nụ ụjita ụtatụ nazhɛ eti ci ya Militus.

16Go Poul imwangwa na ahaŋsa ubwa maa kashɛka Ɛfɛsɛs nụ ụhaŋtụ, iwɛ maa kede nda aka ufwu ni Esia o. Iwɛnɛ tu baa nda izɛlɛgwu, maa yɛɛ gɛ zhɛ yo tumono bu maa nama nu Jɛrusalɛm nụ Ụjita Pɛntɛkost.

N-ndumwa mu Umɛwɛɛ mu na Go Poul Dumanjɛ nu N-nyarɛ mɛ Ɛfɛsɛs

17Go Poul tumwanɛ bụtụ na beni ni Militus i zhe Ɛfɛsɛs maa suyanɛ n-nyarɛ mụ Tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama maa mu zhajɛ pu bwa.

18Aka na te e ci pu bwa, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Ahiɛba ni ikɛnyi hiŋ hi mepi du maa taa nụ ụjita na Ngee ci cɛnjɛ te Esia, Ngaa namɛ ne hiŋ aka elele kpaaŋ.

19Ngee zucinje ahaŋsa mi hwɛɛ, Ngaa ndanɛ Agwangwama iyi na malaba, na tumanga tu na tu n vwuteni na tuhaŋsagana tu na Eju ma n haŋsagana maa a n njɛ iyi iwɛ.

20Hi mepi du gana na ti Ngee ngwuricinji shi iyi elele nɛ i shɛ titeni ti hiŋ, ama N hi mbisegeni iyi ne eshe atwa kpaaŋ, tu nhwaŋ mi hiŋ.

21N le tiseyida no ofwo Eju, iwɛ ahaŋsa na aa jɛshɛrɛjɛ ee zhe no ofwo Agwatana keeni rishe ru na aa tɛtanɛ Agwangwama tu Jisus.

22Hwuwayɛ go, hioko ma, Gamba na Mpiala mu tɛtajɛ, maa ma zha Jɛrusalɛm, M mepi shi kaa iyi nɛ zhɛ mo n vwutono apata o.

23Ama Mpiala mi Tijilo kiri mu mo n mbiso nụ ụshɛpwụ ụshɛpwụ maa, tukapa nu umwono-tishi keeni ụbaụta n 'yacɛ ba.

24Ama iwɛ uraiŋ mu ukɛnyi mu n te shi o, iwɛnɛ tu Ngaa rɛcɛ shɛ uŋ maa ụ shɛ iyi tandụ, iwɛ maa mo hwuwo ugondu na Ama nda; ubwa shɛ ugondu ata Agwangwama m peni maa ma nda. Ugondu ata ubwa shɛ maa ga ma la Anabarɛ Ebiye u tulubo-ti-biye ta Agwatana tiseyida.

25M mepi maa ahiɛba na Ngee rinji na ashashɛ hiŋ hwɛɛ hiŋ, Ngee enengeni iwɛ Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana, i zasa bụtụ be elele na tɛ zhɛ ma n kwụba ya kwukwuŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

26Iwɛbɛ po Omo hi mbiso hwayɛ ga kpataa, maa N namɛ shɛshɛshɛ, N zasa ya tijama tu uraiŋ bụtụ be elele na ashashɛ hiŋ o.

27Iwɛnɛ po N hi swekeni shi iyi elele o, ama N hi swegeni ukwulana wa Agwatana hwɛɛ.

28No momo shiyono ma eshe ni ikɛnyi hiŋ, keeni iwɛ unyama wa agwụdụ kpaaŋ a na Mpiala mi Tijilo mɛ hiɛ njɛ eshiyeni-eshe, maa gana a'iywa, maa hi na ngbaraka tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama tu na boo so ne mehieŋ mu bwa

29M mepi maa gunu na ti Ngee beni epe, atwa na shɛ gana ogwusu na e sure nyarɛrɛ, zhɛ e teni na ashashɛ hiŋ, a zha shɛ o hioko inyɛmɛnyɛmɛ unyama wa agwụdụ o.

30Na amɛ na amɛ hiŋ kaa atwa oko zhɛ ɛ ishijɛ, maa a na dwatwaga ụzagwụ, maa o mbo eseshi-iyi oko maa a 'wa aŋ.

31No shiyono ma eshe, teyinje ma maa shiywa shɛ tatụ Ngaa tɛtaganɛ bụtụ bụtụ hiŋ unu tụ ụjita tu uwaŋna, na malaba.

32Hwuwayɛ go, Mo hi utogono Agwatana keeni tulubo tu bwa ti biye, ubwa eri ma hi ma, maa ma hi pana du iyi nɛ i shɛ urobwo hiŋ na ashashɛ atwa elele na ee tileni swooŋ.

33N njɛ shɛ eshe iyi ukwuribi kwo kaa tugwuno ta bụtụ be elele na ashashɛ hŋ o.

34Ahiɛba ni ikɛnyi hiŋ, hi mepi maa i'ɛlɛ gɛ mi, Ngaa njɛ iyi iwɛ ukekeshi mu keeni iwɛ una wa atwa na namɛ ne mi.

35N hi mbiseni maa ni ikɛnyi tishana nu ugondu gana ga, ibɛ ɛhi zhɛ hio mbiyono atwa na lweji, maa kaa hi ne teyinje n-ndumwa ma ata Agwangwama Jisus jɛmɛ la, ni ikɛnyi ibwɛ, bɛɛ hiɛŋ, Bụtụ na ba pana bụtụ iyi gwoje, uhwuri bụtụ na aa pana.

36Aka na tu go Poul hwuwi iwɛ gɛ tụdụma, bee kwuzhi na aba hwɛɛ, baa njɛ adua.

37A cwɛ-u'wo hwɛɛ aba, aa ruwanɛ Poul i'ɛlɛ ni i'ilu.

38Inɛɛ nɛ gwumanɛ aŋ uhwuri inɛ vwɛ hwɛɛ, i shɛ iwɛ ɛtɛ bɛɛ hiɛŋ aŋ, Hi zha shɛ hiɛ ma n kwụba ya kwukwuŋ. Nazhɛ ee she bu tutu ụhaŋtụ.

Ugondu Wa Atumwa 21

Go Poul Zhe Jɛrusalɛm

1Aka na te eti genji aŋ, eti teni ụhaŋtụ, eti hwuri mbwụụ tutu Kos, iyi heri nazhɛ eti zhe Rodes, eti beni apata eti zhe Patara.

2Aka na ta atu kwụbɛ ụhaŋtụ na zhɛ Fonikia, eti teni, eti hwuri tahaŋnụ tu tu.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

3Aka na atụ kwụbɛ; Saipros, eti genji uŋ nu u'ala ugwulwo, eti zhe Siria. Nazhɛ atu banɛ nụ ụhaŋtụ nu Taya, iwɛnɛ po apata aa bwajɛ i'wɛŋnɛ nụ ụhaŋtụ.

4Aka na atụ kwụbɛ eseshi-iyi, atu namɛ apata ijitɛ icenje. Apata Mpiala mi Tijilo mi mbishi atwa ata maa gɛ ɛ hiɛŋ Poul maa kede ba zha Jɛrusalɛm o.

5Ama ta atu namɛ na aba uuwa aka na ta aka tu ci, eti beni apata eti hwuri tahaŋnụ tu tu. Ee ti she hwɛɛ aba, te eyikwo, ta miaụŋ ma aba tutu adatụ ụshɛpwụ ata. Nazhɛ eti kwuzenji nụ ụpalanụ ata, atɛ njɛ adua.

6Aka na atu mama ndanụ ongbo, eti teni ụhaŋtụ, etu hwuri, ama atwa ata tuba gwuri nu nhwaŋ ma aba.

7Te eti beni nu Taya, atu uranjɛ tahaŋnụ tu tu, eti zhe Tolɛmais, apata atu 'walụ miaụŋ-mo-bino tu, atu namɛ na aba jitoo ko.

8Ti iyi heri eti hwuri eti zhe Sɛsɛria, eti teni nu umwono Filip na shɛ bi'enenji, na shɛ du bụtụ bu ko na atwa ata ecenje, atu namɛ nu bwa.

9Bụtụ ata 'yajɛ miaụŋ-mo-o mi neshi mu na mu ta shɛ asapa egesere aa shɛ.

10Aka na ta atu namɛ apata te ilegeji, bigesere bu ko na ɛɛ hiɛŋ, ga Agabus banɛ nu Judia bee zwe apata.

11Aka na ti bɛɛ zhɛ pu tu, bee shepi umazhɛya we embi Poul, bee meme umpi ivwunɛ ibwɛ ikɛnyi ibwɛ keeni i'ɛlɛ ibwɛ, bɛɛ hiɛŋ, Mpiala mi Tijilo mi hiɛŋ, Gana ga du Eju na namɛ nu Jɛrusalɛm zhɛ o umpo bụtụ na 'yajɛ umazhɛya ga, nazhɛ ɛɛ zhɛ a shapa bụ a pana atwa na shɛ shɛ Eju.

12Aka na ta atụ hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, atụ lụpɛ Poul hwɛɛ ta atwa ofwo ata maa kede mungo Jɛrusalɛm o.

13Nazhɛ go Poul hiɛŋ aŋ, Iwembe po ahia twa-u'wo, ahia hashɛgana amɛ mii? M mama 'imɛ shɛ iwɛ tu'umpo kiri o, ama iwɛ maa Mo 'wo du nu Jɛrusalɛm iwɛ izeci ya Agwangwama Jisus.

14Ama gana na te eti eri shi to ngwuricingo bu, eti genji, ɛti hiɛŋ, Asha ge iyi nɛ shɛ ukwulana wa Agwangwama i njɛ.

15Na aba na ta atu namɛ apata fwalaa, eti suji i'wɛŋnɛ tu, eti munji Jɛrusalɛm.

16Eseshi-iyi oko banɛ ni Sɛsɛria aa zhagajɛ no tu. Ee tu suji ni ihwɛ Minason na banɛ Saipros. Bɛ shɛ biseshi-bi-iyi te kwuni taa nu umozhigo, otu zokwu ni ihwɛ ibwɛ.

Go Poul Zhe Pi Jemis

17Aka na eti ci Jɛrusalɛm, miaụŋ-mo-bino mi ti leshiji nu unyasa.

18Aka na ti iyi heri, go Poul zhagajɛ no tu eti zhe maa tɛ kwubɛ Jemis. N-nyarɛ mu namba apata hwɛɛ aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

19Aka na tu go Poul 'walụ aŋ, nazhɛ bee swegeni aŋ iyi elele nɛ Agwatana nduwa
na ashashɛ atwa na shɛ shɛ Eju tedure nu ugondu ubwa.

20Aka na ta a hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, ee peni Agwatana ụjɛrụma. Ɛɛ hiɛŋ Poul, Ɛ-yɛu-
bino tu na amɛ Krast, bụ kwụbɛ gana na te Eju igbɛɛ ifwugwo namba a na
tɛtanɛ-rishe, hwɛɛ aba kaa 'yajɛ tɛzhɛgɛdana iwɛ Undwa.

21A hwugwa maa bo mbisogono ba Eju elele na namɛ na ashashɛ atwa na shɛ
shɛ Eju maa ge genji ya Undwa Moses tu'wa, maa bo mbisogono aŋ du maa kede
e jeji ya miaụŋ ma aba teleyi o, maa du kede a 'wa ya masha me Eju o.

22Gana na tuba yaa shɛɛ? Gana elele ti yaa shɛ, ɛ zhɛ a hwuga tilɛɛ maa bi zhajɛ
epe.

23Ibɛ po ata jala maa njɛ iyi nɛ ɛti zhɛ to bu mbiso. Ti 'yajɛ ba etwenyi oko eneshi
a na meme shileni unu.

24Sugo atwa ata, maa mama njɛ gana na tu Undwa tishɛshɛshɛ we Eju hiɛŋ.
Gabụ tuba bi zhɛ ba tụpa utashɛ iyi elele nɛ aa njɛ ufwu ni ibɛ, iwɛ maa a 'nyanjɛ
tukpala, nazhɛ ɛɛ zhɛ a mapa hwɛɛ aba maa iyi elele nɛ ee mbishi aŋ iwɛ bụ i
shɛ shɛ iwɛ-tɛkana o, ama gabụ ni ikɛnyi bụ ba nda iyi tebiye te teni cɛŋ nu
Undwa Moses.

25Ama ti 'nywotwonuo atwa na shɛ shɛ Eju a na tɛtanawaŋ-rishe utakada maa
ge worinji iyi nɛ oo to ụrụpɛ nu ntatanuwaŋ, keeni mehieŋ, keeni iyi nɛ aa
kwụnɛ uzawa undala, keeni tuwɛle.

26Aka na ti iyi heri, go Poul suji ga etwenyi ata, baa mama njɛ shɛshɛshɛ na aba
gana na tu undwa we Eju u tishɛshɛshɛ hiɛŋ. Nazhɛ bee teni nu Umwono wa
Agwatana maa mbiso aŋ ụjita na undwa ata tishɛshɛshɛ zhɛ wa ulwa, uuwa i ci
aka na ɛ zhɛ a pana ụrụpɛ iwɛ bụtụ bụtụ na ashashɛ aba.

A 'Imɛ Poul nu Umwono wa Agwatana

27Aka na ti yaa vwɛ cwɛŋ maa ijitɛ ɛtɛ icenje ulwa, ibɛ Eju oko a na banɛ nu
ukpeleshi cɛnjɛ te Esia kwụbɛ Poul nu Umwono wa Agwatana, aa 'imɛ bụ.

28Aa uganɛ, ɛɛ hiɛŋ, Ahiɛba etwenyi Isrɛl, iti mbiyeni ma o! Bụtụ ganana bo
mbisogono atwa elele no ofwo elele maa ga sukakanɛ atwa Isrɛl, tu Undwa
Moses keeni Umwono ga. Bee suje du sasana atwa na shɛ shɛ Eju maa e teni nu
Umwono ga wa Agwatana. Bee heshigeni ya ofwo ga tijilo.

29Iwɛnɛ po a kwụbɛ bụ la nụ ụshɛpwụ abana Trofimos ata banɛ nɛ Ɛfɛsɛs, ee
heŋshi maa go Poul zɛrijɛ bu nu Umwono wa Agwatana.

30Ibɛ po ụshɛpwụ ata namɛ kobu kobu, atwamwa bananjɛ geri geri ee gezheji
aa ụlwatagwụ. Aa 'imɛ Poul, ee mbembiri bu ɛɛ bɛcinjɛ nu Umwono wa
Agwatana, gunu ata ee kepenji shidubo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

31Gana na ta a jala maa a kwụnɛ Poul, ibɛ unabarɛ iwɛ ɛtɛ zhe wee ci uberezhe wa asaza, maa bwonu Jɛrusalɛm njɛ ba kobu kobu hwɛɛ.

32Ibɛ po uberezhe ata wa asaza suji asaza ubwa keeni ehiu asaza dipi-yebi gunu ata, bee gezhiji bee zhe no ofwo aba. Ama aka na ta a kwụbɛ uhiu ata wa asaza keeni asaza, nazhɛ ee genji ya Poul ijibi.

33Nazhɛ uberezhe ata wa asaza zhe bee shepi Poul, bee peni aŋ unu maa go to bu shigbo shi yebi, nazhɛ bee heŋteni, bɛɛ hiɛŋ, Gaaba naa kwuuŋ? Imbe kwuŋ baa njɛɛ?

34Nazhɛ umeseyi uko na ashashɛ ofwugwo wa atwa ata uganɛ iyi ike, anya atwa uganɛ inyɛ iyi. Ama gana na ti bee eri shi ba mapa tugom ti ibɛ, iwɛ rundu ru na ra nda, bee peni aŋ unu maa ge shepi Poul nu nhwaŋ ma aba ma asaza.

35Aka na tu go Poul bo mungo shigenegbe sha ata shu umwono wa asaza, asaza shepi bu aa 'waŋnɛ iwɛ iyi nɛ atwa ata abwagara zhɛ a nda bụ hwayɛ.

36Iwɛnɛ po ofwugwo wa atwamwa 'wa aŋ, aa ugaga, ɛɛ hiɛŋ, Kwụna bu ma!

Go Poul Swegeni Eju Unu Ubwa

37Aka na te e shepi Poul maa e teni nu nhwaŋ ma ata ma asaza, bɛɛ hiɛŋ uberezhe ata wa asaza, N leneni ka maa ma duma iwɛ na bụ. Uberezhe ata wa asaza heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Bụ hwụjɛ suu Rigrik?

38Asha shɛ gabụ suu bɛ shɛ Bijipti ata bɛrɛ la ujasa aka oko cala, na du suji la akwụnɛ-atwa igbɛɛ-iyebi (4,000) zhe nu ụshɛka.

39Go Poul jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Biju Ngaa shɛ, bụtụ bu Tasus na namɛ ni Silikia, N shɛ umamata nụ ụshɛpwụ ata ụ shɛ shɛ ụshɛpwụ ticwɛŋ. Ma bu tabwa maa m peni ohwolu maa ma duma iwɛ na atwa ga.

40Aka na tu uberezhe ata wa asaza peni Poul ohwolu, go Poul shikeni ne shigenegbe sha ata, baa ndanɛ atwa ata u'ala kwupekwupe maa a nama shiru. Aka na ta a namɛ shiru, baa jɛmɛ iwɛ na aba ne Rihibru, bɛɛ hiɛŋ:

Ugondu Wa Atumwa 22

1Ahiɛba miaụŋ-mo-bino mi keeni eshi mi, hwulaga ma ajɛshɛgwa mi na Ngɛɛ zhɛ me hi swegeni.

2Aka na ta a hwụjɛ maa Rihibru baa jɛmɛ na aba, ee keeni tunama shiru, nazhɛ go Poul hiɛŋ aŋ.

3N shɛ Biju na ee meci nu Tasus na namɛ na cɛnjɛ ti Silikia, ama nụ ụshɛpwụ ga Ngaa waŋnɛ nu ukaka Gamaliɛl, ee m mbisegeni undwa we eshi tu hwɛɛ, Ngaa 'yajɛ du kaa tɛzhɛgɛdana ta Agwatana gana na ta ahi namɛ epe hwɛɛ hŋ tutu taa hwayɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4N shɛkwa la atwa na 'wa uhwaŋna ga Krast, Ngaa kwụnua aŋ, Ngoo umpwo la
etwenyi te eyikwo, Ngee utegeni atwa na maa e zweni aŋ nu umwono-tishi.

5To Bunongbo bụ 'wụtụ, ta ajɛmɛ-ushaura eri ma n la du tiseyida hwɛɛ aba maa
iwɛ-tɛkana Ama duma. Ni i'ɛlɛ ya aba du Ngee leshiji la atakada na ee 'nyeteni
miaụŋ-mo-bino ma aba mu na mu namɛ nu Damaskos, Ngee zhe du apata maa
mɛ cɛ atwa na namɛ apata shigbo, maa Me suje aŋ nu Jɛrusalɛm maa e peni aŋ
ulwapɛ.

Go Poul Jɛmɛ iwɛ Ahaŋsa na baa Jɛshɛrɛjɛ

(Ugo 9:1-19; 26:12-18)

6Ama aka na ti Ngee zhe tahaŋnụ ti mi uuwa Ngoo gwumwonu nu Damaskos,
geri bu uwaŋna tishikoko, eshigiri, uhioko-uhwaŋna uko ụ'wụtụ banɛ na azuba
waa ta n rungwutwonu.

7Ngee leyi na cɛnjɛ, Ngaa hwụjɛ rụhwụŋ ru ko, ru n suyanɛ, rɛɛ hiɛŋ, O-Soul! O-
Soul! Iwembe po abu ma n shɛkaa?

8Ngee heŋteni, Ngɛɛ hiɛŋ, Agwangwama, gaaba nuu? Rɛɛ n jishijɛ, rɛɛ hiɛŋ,
Gamba n shɛ ge Jisus bụtụ ata bu Nazarɛt aba shɛka.

9Atwa na zhagajɛ la ne mi kwụbɛ du uhioko-uhwaŋna ata gom, ama a hwụjɛ shɛ
tuba rụhwụŋ ra bụtụ ata ba njɛ ne mi o.

10Nazhɛ Ngee heŋteni bu, Ngɛɛ hiɛŋ, Agwangwama, imbe Ngɛɛ zhɛ ma ndaa?
Nazhɛ Agwangwama n jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, Ishijɛ teni nu Damaskos, apata ɛɛ zhɛ
mo bu mbiso iyi elele nɛ ee bi shileni maa njɛ.

11Aka na tu uhioko-uhwaŋna ata u tupaawụụ n libicinji, ibɛ po atwa na ga
zhagajɛ ne mi n untanganɛ u'ala ee n zeriji Ngee teni Damaskos.

12Bụtụ bu ko namba nụ ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ, ga Ananias, na shɛ bụtụ tɛcara nu
Undwa. Eju na namɛ apata hwɛɛ a muna bụ ụjɛrụma tebiye.

13Baa zhajɛ pi mi, bee shikeni, boo n dongonu, bɛɛ hiɛŋ, Ɛ-yɛu-bino mi go Soul,
hiokonono uhwaŋna. Gunu ata gom Ngee hieci uhwaŋna, Ngaa mbiyanɛ bụ.

14Bɛɛ hiɛŋ, Agwatana eshi tu ubu teri maa mepi ukwulana ubwa, maa kwụbɛ
Bụtụ ata bwa bi tiririri, maa hwụjɛ du rụhwụŋ ru bwa.

15Iwɛnɛ po gabụ bi zhɛ ba sha useyida ubwa, maa mbishi atwa elele iyi nɛ abu
kwụbɛ keeni iyi nɛ abu hwụjɛ.

16Hwuwayɛ go, imbe abu ta shɛlanɛɛ? Ishijɛ, maa a bɛ njɛ ubaptizim, maa a
nyashɛnjɛ iwɛwɛ bu tedure na tusuyana tu na aba suyana izeci ibwɛ.

Agwangwama Tumwanɛ Poul Utumwa no Ofwo Atwa na Shɛ Shɛ Eju

17Aka na ti Ngee gwure nu Jɛrusalɛm, Ama nda adua nu Umwono wa Agwatana,
Ngaa kwụbɛ Agwangwama no ozobu,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18Bɛɛ n hiɛŋ, Nda kakayɛ maa beni nu Jɛrusalɛm, iwɛnɛ ta a zha shɛ o lono tiseyida tu na ɛbi zhɛ bu ma n la epe.

19Nazhɛ Ngɛɛ jishijɛ bụ, Ngɛɛ hiɛŋ, Agwangwama, aba ni ikɛnyi aba du kaa mepi maa N zwonuo la atwa na ubu tɛtanɛ-rishe nu umwono-tishi, Ngee jibi aŋ du no shimwono-shɛ-tụ'ụlwatagwụ.

20N namba la na aka na ta a kwụna Stivin na le la tiseyida tụ bụ, Ngee shikeni to dongonu aŋ, Ngee leni du na tukwụna ta ata aa kwụna bụ, Gamba du n ngbaracɛ i'wɛŋnɛ ya atwa ata a kwụna bụ.

21Nazhɛ Agwangwama n hiɛŋ, Zhaga; N zhɛ ma bu tumwana utumwa taa dụlụ no ofwo atwa na shɛ shɛ Eju.

22Aa shɛlajɛ iwɛ ubwa uuwa i ci uce iwɛ ɛtɛ. Nazhɛ ee suji rụhwụŋ ra aba na azuba, ɛɛ hiɛŋ, Bacɛnga ma bụtụ bu gana ga nu unyizo, iwɛnɛ ti bee teni shi ya cɛŋ maa nama.

23Ta a uganɛ, oo vwurongono otogwo aba na azuba, aa 'waŋ upwupwutu na azuba.

24Ibɛ po uberezhe wa asaza peni-unu maa ge tecinji Poul nu nhwaŋ ma aba ma asaza, bɛɛ hiɛŋ, ge jibi bu nu udugwu iwɛ maa e mepi ecilo no po Eju a uganana bu gana ga.

25Ama aka na te e umpi bu hwɛɛ maa e jibi bu ya. Go Poul hiɛŋ uhiu wa asaza dipi-yebi na shikeni apata to dongonu bu, Undwa leni suu maa hi kwuci bụtụ na shɛ yɛu cɛnjɛ tu Rom, okwo tu n-ndumwa mụ wụmɛ shɛ bụ?

26Aka na tu uhiu wa asaza dipi-yebi hwụjɛ iwɛ ɛtɛ, bee zhe pu uberezhe wa asaza, bee heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Gana na ɛbi zhɛ ba nda bwaa? Iwɛnɛ ta bụtụ ga shɛ yɛu cɛnjɛ tu Rom.

27Nazhɛ uberezhe ata wa asaza zhajɛ pu Poul, bee heŋteni bu, bɛɛ hiɛŋ, Yɛu cɛnjɛ tu Rom suu abɛ shɛ? Go Poul jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Iiŋ.

28Nazhɛ uberezhe ata wa asaza jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Nu ukwuribi ụ'wụtụ, Ngoo so undwa yɛu cɛnjɛ. Ama go Poul jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Yɛu cɛnjɛ Ngaa shɛ taa na aka na ta atwa mi m meci.

29Ibɛ po atwa na gɛ zhɛ o hoŋtono Poul iheŋtene genji bu gunu ata, nazhɛ inyɛsɛ du shɛ ya uberezhe ata wa asaza iwɛnɛ ti bee mepi ya maa go Poul shɛ yɛu cɛnjɛ tu Rom, harɛ boo to bu kaa shigbo.

Go Poul na Atwa-ụshɛrɛya

30Ama aka na ti iyi heri, tu uberezhe ata wa asaza wa jala maa mapa ecilo tikpeke no po Eju suyanɛ Poul ụshɛrɛya, bee vwoci shigbo shi Poul, nazhɛ bee peni ehiu onongbo unu keeni ajɛmɛ-ụshɛrɛya hwɛɛ maa ga a ụlwatagwụ. Nazhɛ bee kezhicinje Poul, bee shikicinji bu nu umbe wa aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Ugondu Wa Atumwa 23

1Tu go Poul ngbaracɛ atwa-ụshɛrɛya zenjizenji, bɛɛ hiɛŋ aŋ, A-miaụŋ-mo-bino mi, Bimbisegeni-ba-amɛ mi namɛ shɛshɛshɛ ta ulwa ne eshe Agwatana nu ugondu mu te kwuni cala cala uuwa i ci hwayɛ ga.

2Nazhɛ ga Ananias na shɛ Bunongbo bụ 'wụtụ peni atwa na dongonu bu unu maa go o po Poul iyi nu unu.

3Nazhɛ go Poul hiɛŋ bụ, Agwatana zhɛ ma bu pa iyi, gabụ ụdatụ ga aa sụkwụtwa ụhwụla! Bɛ jɛjɛ epe maa jɛmɛ ụshɛrɛya mu te teni cɛŋ nu Undwa, iwɛbɛ suu po ebi peni aŋ unu maa go o m po uwaŋpɛ gana na tu Undwa leni shi?

4Nazhɛ atwa na dongonu Poul hiɛŋ bụ, Gabụ hŋ ba twagaga Bunongbo bụ 'wụtụ ba Agwatana?

5Go Poul jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, A-miaụŋ-mo-bino mi, N nge mepi shi yebe maa ubwa shɛ Bunongbo bụ 'wụtụ o. Iwɛnɛ te e 'nyeci ni Iwɛ ya Agwatana, ɛɛ hiɛŋ, Ta dumangana uhiu bu iyi iwɛ o.

6Aka na tu go Poul mepi maa upada wa aba uko ụ shɛ Asadusi, upada unya ụ shɛ Afarisi, baa uganɛ na ashashɛ atwa ata ụshɛrɛya, bɛɛ hiɛŋ, A-miaụŋ-mo-bino mi me eyi, Bufarisi Ngaa shɛ, Ngaa shɛ kaa du yɛu ya Afarisi. Iwɛ ashɛlatụ tihiɛ ta atwa na 'wi, Ngee shikeni epe maa a jɛmɛ ụshɛrɛya mu.

7Aka na tu go Poul jɛmɛ iwɛ ɛtɛ, ashamanjɛ layanɛ Afarisi na Asadusi, nazhɛ tu'ulwa ta ata tu bogwu.

8Iwɛnɛ po Asadusi hiɛŋ maa okwo tihiɛ ta atwa na 'wi, keeni atumwa-azuba keeni mpiala zasaba o. Ama Afarisi tuba leni maa i namba hwɛɛ ibɛ.

9Nazhɛ n'ungwa mi keeni ugombo, ibɛ po embisegeni Undwa a na namɛ nu upada wa Afarisi ishijɛ, aa njɛ ashamanjɛ, ɛɛ hiɛŋ, Tu kwụbɛtanɛ shɛ bụtụ ga iyi iwɛ ye elele o. Gaaba mepi okwo butumwa-ba-azuba kwo kaa mpiala feye jɛmɛ iwɛ nu bwaa?

10Ama aka na to tubogwu tụ 'wụtụ ti zhajɛ na ashashɛ aba, ibɛ po inyɛsɛ shɛ uberezhe wa asaza iwɛ maa a dwatwaga hwayɛ Poul. Bee peni asaza ubwa unu maa ge zwi, maa ɛ vwɛ Poul na ashashɛ aba ni iji, maa a shapɛ bụ nu nhwaŋ ma asaza.

11Aka na tụ ụrụmɛ na 'wa una ata shɛ, ibɛ Agwangwama shikeni to dongonu Poul, bɛɛ hiɛŋ bụ, Ima-isɛbwɛ! Gana na ebi le tiseyida ti mi nu Jɛrusalɛm ga, gabata du ɛbi zhɛ ba la tiseyida ti mi nu Rom.

Eju Twa-unu maa Ɛ Zhɛ A Kwụna Poul

12Aka na ti iyi heri, Eju twa-unu, ee shiri-unu, maa aba zha shɛ a ya, a zha shɛ kaa du a swa o, semi aka na aa kwụnɛ Poul.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

13Atwa na twa-unu ata, hwuri atwa buhanda.

14Nazhɛ ee zhe no ofwo ehiu onongbo keeni n-nyarɛ, ɛɛ hiɛŋ aŋ, Ti shilwo-unu ụ'wụtụ maa ti zha shɛ ta hwungana iyi elele kwukwuŋ, semi aka na atụ kwụnɛ Poul.

15Iwɛ ecilo ata hwuwayɛ go, ahiɛba keeni atwa-ụshɛrɛya, tumwana ma maa e mbishe uberezhe wa asaza maa, ge me hi zucingeni Poul, gana maa hia jala maa hi keeni ụshɛrɛya ubwa tụdụma. Tu mama imwa maa ta kwụna bụ tobwolo bi te ci shi urubwo hiŋ o.

16Ama aka na ti yɛu bụngwụfwụ Poul hwụjɛ maa e gwubeji ba Poul nu uhwaŋna, bee zhe bee teni nu nhwaŋ ma asaza, bee mbishe Poul.

17Iwɛbɛ po go Poul suyanɛ uhiu wa asaza dipi-yebi uko pu bwa, bɛɛ hiɛŋ bụ, Zarɛga usemberi ga no ofwo uberezhe wa asaza, bi 'yajɛ iwɛ nɛ baa jala maa mbiso bu.

18Ibɛ po bee zeriji bu ga no ofwo uberezhe wa asaza, bɛɛ hiɛŋ bụ, Bujama ata go Poul ubwa n suyanɛ pu bwa, baa n lụpɛ maa mɛ zɛrijɛ usemberi ga no ofwo bu, asha bi 'yajɛ iwɛ ike baa jala maa mo bu mbiso.

19Nazhɛ uberezhe ata wa asaza untanganɛ yɛu ɛtɛ u'ala, boo mbo bu geri bu ko, bee heŋteni bu bɛɛ hiɛŋ, Imbe shɛ n-ndumwa mu na aba jala maa m mbishii?

20Yɛu ɛtɛ jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Eju twawa-unu maa a bụ lụpɛ maa zucinje Poul beyi no ofwo atwa-ụshɛrɛya gana maa ɛ zhɛ a kaana n-ndumwa mu bwa tụdụma.

21Iwɛ ecilo ata, to lono maa hwụjɛ-unu wa aba o. Etwenyi na gwubeji bu ba hwuri atwa buhanda, a na shiri-unu ụ'wụtụ maa, aba zha shɛ a ya, a zha shɛ kaa du a swa o, semi aka na aa kwụnɛ Poul. A mama imwa hwuwayɛ go, aa 'yacɛ unu bu tụpana.

22Ibɛ po uberezhe ata wa asaza hiɛŋ usemberi ata, go hwulo ya, baa tɛtaganɛ bụ unu duwa, bɛɛ hiɛŋ bụ, To mbiso bụtụ be elele maa bu m powo unabarɛ ga o.

E Shepi Poul no Ofwo Filikis na Shɛ Ugwomina

23Nazhɛ uberezhe wa asaza suyanɛ ehiu asaza dipi-yebi ebe yebi, bɛɛ hiɛŋ aŋ, Imanga ma hwayɛ asaza kpakwụ, na asaza na a nda ujasa nu nsanu kpakwụ, na asụcɛ idɛkwɛ dupu-nu-woshi, maa e zhe hwayɛ Sɛsɛria na aka na ta atwa swe meni mụ ụrụmɛ hwɛɛ.

24Imanganga ma iyimabiga nɛ ɛhi zhɛ hia patana Poul, maa hi shepi bu pece, maa hi zhe no ofwo Filikis na shɛ ugwomina.

25Nazhɛ uberezhe ata wa asaza 'nyeci utakada gana ga, bɛɛ hiɛŋ,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

26Kilaudius Lusias, No ofwo ugwomina ge Filikis, na shɛ bụtụ bu tukpororo, Okwu yoo.

27Eju imɛ bụtụ ga, i vwɛ cwɛŋ maa a kwụnɛ bụ, aka na ti Ngee Zhe apata na asaza mi, Ngee vwuteni aŋ, Ngee leshiji bu Na aba, iwɛnɛ tu Ngaa hwụjɛ maa bɛ shɛ yɛu-cɛnjɛ tu Rom.

28Aka na Ama jala maa ma mapa ecilo tikpeke no po aa Suyanɛ bụ ụshɛrɛya, Ngee zucinji bu no ofwo atwa-ụshɛrɛya aba.

29Ngoo to ugbe maa iwɛ iheŋtene Undwa wa aba, aa Suyanɛ bụ ụshɛrɛya, ama i zasa iyi nɛ aa Suyanɛ bụ ụshɛrɛya nɛ Waŋnɛ tu'wo kwo kaa tishiyono nu umwono-tishi o.

30Ama aka na te e m mbishi maa ɛ zhɛ a twagwụ bụ unu uko. Ụwɛ, gunu ata Ngaa tumwanɛ bu no ofwo bu. M panɛ du atwa na. Suyanɛ bụ ụshɛrɛya unu maa ge sweji unu wa aba na agba bụ.

31Iwɛbɛ po asaza ata shepi Poul nụ ụjita tutu Antipatris, nu gana na te e peni aŋ unu.

32Aka na ti iyi heri asaza na vwɛ genji asaza na shɛ asụcɛ idɛkwɛ maa a zhagaga no Poul, nazhɛ ee gwure tuba nu nhwaŋ ma aba ma asaza.

33Aka na te e ci Sɛsɛria, ee peni Ugwomina utakada ata, nazhɛ ee peni bu du Poul.

34Aka na ti bee hwuwi utakada ata tɛrɛta, bee heŋteni iwɛ ukpeleshi cɛnjɛ tu na go Poul banɛ. Aka na te e mbishi bu maa bu banɛ ni Silikia,

35bɛɛ hiɛŋ Poul, N zhɛ ma hwuga n-ndumwa mụ bụ na aka na ta atwa na ubu suyanɛ ụshɛrɛya ci epe. Bee peni aŋ unu maa ga a na ngbaraka Poul nu umwamwa ugwomina gɛ Hɛrod.

Ugondu Wa Atumwa 24

Eju Suyanɛ Poul Ụshɛrɛya na Agba Filikis

1Aka na ti ijitɛ itɛ ulwa, nazhɛ Bunongbo bụ 'wụtụ ga Ananias, nu n-nyarɛ mu ko keeni bɛjɛmɛ-bu-n-ndumwa bu ko na ɛɛ hiɛŋ, ge Tetulus, ee zhe Sɛsɛria, ee mbishi ugwomina n-ndumwa mu Poul.

2Ama aka na ta a suyanɛ Poul bee teni na amɛ, ge Tetulus kwuni ụshɛrɛya Poul tụdụma, bɛɛ hiɛŋ. Filikis Ugwomina Tumaka! Na tungbaraka tu na abụ tụ ngbaracɛ ibɛ po udenji ga 'yajɛ iyi nɛ ngezeni nụ ụzhɛ. Ta kwụba amɛ-olom a'wụtụ a na banɛ no olugwo ikɛnyi bu, anaa na a nangana udenji ga tunangana tu ufwo, tedure na ahaŋsa na obu go hoŋswo cala.

3Ti leni kaa ijɛ no ofwo elele keeni na aka elele, ta nda kaa ugwoje bu te hwuleji tụdụma.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4Ama gana na eti jeri shi maa ta nda aka bụ ufwu zalụ be eshe, ibɛ po Ama bu tabwa maa 'imɛ-isɛbwɛ maa utu hwulagana n-ndumwa mu ga na aka tukwurɛ.

5Tu to bụtụ ga ugbe maa bɛ shɛ bụtụ bi ci'nyɛ, na ba bila ujasa na ashashɛ Eju uuwa i ci uce na atwa namɛ, keeni buhwuri-bu-umbe ba atwa na a bila iyi iwɛ.

6Ubwa du mokwonuo maa hashɛgana Umwono wa Agwatana, nazhɛ atɛ 'imɛ bụ. [Ta jala maa ta duma ụshɛrɛya ubwa te teni cɛŋ nu Undwa tu.

7Ama go Lusias na shɛ uberezhe wa asaza zhajɛ bee leshiji bu ni i'ɛlɛ tu ni iji.

8Bee peni atwa na suyanɛ Poul ụshɛrɛya unu maa, ga zhajɛ na agba bụ]. Aka na abɛ jɛmɛ ụshɛrɛya ubwa nazhɛ ɛbi zhɛ ba mapa maa iyi elele nɛ aa suyanɛ bụ ụshɛrɛya ibɛ i shɛ iwɛ-tɛkana kpaaŋ.

9Nazhɛ Eju du leni unu ubwa tusweji maa gobwonu ga yaa shɛ.

Go Poul be Sweji Unu Ubwa na Agba Filikis

10Aka na tu ugwomina peni Poul ohwolu maa duma iwɛ, go Poul ishijɛ, bɛɛ hiɛŋ. Gana na ti Ngee mepi maa ba duma ụshɛrɛya udenji ga shiywa shu ufwugwo, ibɛ po Eme sweji nu mu nu unyasa.

11Bi eri du ba mapa ni ikɛnyi bu maa i te hwuri shi ijitɛ umpwa-ni-bɛ-iyebi ti Ngee munji Ngee zhe Jɛrusalɛm maa ma zhɛba Agwatana o.

12A ta ma kwụbɛ shɛ ta Ama nda ashamanjɛ na bụtụ be elele nu Umwono wa Agwatana o, okwo no shimwono-shɛ-tụ'ụlwatagwụ, kwo kaa ti Ngee suteni atwa ofwugwo na amɛ ụshɛpwụ maa a njɛ rundu o.

13E eri shi kaa o gwushigo ecilo no po aa n suyanɛ ụshɛrɛya ga no ofwo bu o.

14Ama N leni nu unu mu maa Ma zhɛba Agwatana nu Uhwaŋna na ɛɛ hiɛŋ maa u namɛ swooŋ. N tɛtanɛ iyi elele nɛ ee 'nyeci nu Undwa keeni inɛɛ nɛ egesere 'nyeci rishe hwɛɛ.

15N 'yajɛ ashɛlatụ na Agwatana, gana na aba ni ikɛnyi aba 'yajɛ du, maa tihiɛ ti zhɛ ta namana hwuŋ atwa tiririri keeni atwa orugwusu.

16Iwɛ ecilo ata Ama makana gana elele na Ngee eri maa bimbisegeni-ba-amɛ mi namana Agwatana shɛ, te eshe atwa du.

17Na aba shiywa shu ufwugwo Ngee zhe Jɛrusalɛm maa Me sugeni udenji ga apwaŋ keeni iyi ya arụpɛ.

18Aka na ta Ama nda ijɛ, a n kwụbɛ kaa ta Ama nda undwa tishɛshɛshɛ nu Umwono wa Agwatana, shɛ na atwa ofwugwo kaa o, kwo kaa no rundu o.

19Eju oko namba a na banɛ ni Esia, a ga shɛ a nama du epe na agba bụ, maa a jɛmɛ okwo a 'yajɛ n-ndumwa me elele ne mi.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

20Shibwonu asha ga atwa ga jɛmɛ iyi nɛ aa n kwụbɛtanɛ na aka na ti Ngee shikeni na agba ụshɛrɛya,

21asha semi iyi ike nɛ Ngaa njɛ, ibɛ shɛ aka na Ngaa uganɛ ti Ngee shikeni na ashashɛ aba, Ngɛɛ hiɛŋ, Iwɛnɛ ti Ngaa tɛtanɛ-rishe maa tihiɛ ta atwa na 'wi tu namba, ibɛ po ahia duma ụshɛrɛya mu hwayɛ ga.

22Ama ge Filikis na mepi iyi tebiye iwɛ Uhwaŋna ata, bee mbishi aŋ maa ge gwuri tugwo, bɛɛ hiɛŋ, Aka na go Lusias na shɛ uberezhe wa asaza zhajɛ, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma yalaga n-ndumwa mi hiŋ. Nazhɛ bee kepi n-ndumwa jita ata.

23Nazhɛ bee mbishi uhiu wa asaza dipi-yebi maa go no shiyono Poul eshe, ama go no lonono bu maa bu na mama 'yaga aka oko, maa kede a na lakana eyejilo ubwa maa a na panɛ bụ iyi elele nɛ shanɛ bụ ukekeshi o.

Go Poul Jɛmɛ N-ndumwa ne Filikis keeni Drusila

24Na aba na ti ijitɛ imbɛnɛ keshici, ge Filikis zhajɛ ne biyikwo bwa go Drusila na shɛ Biju, baa tumwanɛ maa ga go Poul zhajɛ, nazhɛ baa hwụjɛ n-ndumwa me rishe-tɛtɛtana na amɛ Krast Jisus.

25Ama aka na tu go Poul ba duma n-ndumwa mi iwɛ tiririri, keeni iwɛ tumama 'yaga, keeni iwɛ ụshɛrɛya na we ci. Ibɛ po inyɛsɛ shɛ Filikis, bɛɛ jishijɛ Poul, bɛɛ hiɛŋ, Zhaga tugwo na aka ga. Aka na Ngee gwushiji ohwolu na teni cɛŋ, N zhɛ ma bu suyanɛ sasana pi mi.

26Ge Filikis ga ngbaracɛ uhwaŋna na aka ata maa okwo go Poul zhɛ ba pana bụ ukwuribi, iwɛbɛ po baa suyana Poul ɛgbɛ ɛgbɛ, maa bu na dumanga ushaura nu bwa.

27Ama aka na ta shiywa shi yebi shi keshici, go Pokios Fɛstus yɛ tugwomina ti Filikis. Gana na ti ge Filikis ba jala maa ndana Eju iyi nɛ kwụlanɛ aŋ, ibɛ po bee genji Poul maa shiyono nu umwono-tishi.

Ugondu Wa Atumwa 25

Go Poul Shepi N-ndumwa mu Bwa no Ofwo Sisa

1Aka na ti gɛ Fɛstos teni cɛnjɛ ta ata, baa namɛ ijitɛ itɛtu, bee beni ni Sɛsɛria bee zhe Jɛrusalɛm.

2Nazhɛ ehiu onongbo, keeni atwa a'wụtụ Eju mbishi bu n-ndumwa mụ wɛ iwɛ Poul. Aa tabwa Fɛstos,

3maa ge gwuricinje Poul nu Jɛrusalɛm. Aba kaa gwubeji nu uhwaŋna maa a kwụnɛ bụ.

4Gɛ Fɛstos jishijɛ aŋ, bɛɛ hiɛŋ, O shiyono ba Poul eshe ni Sɛsɛria, Gamba ni ikɛnyi mi, Ma jala du maa Mo hwulo ujiyo apata kakayɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

5Yaa shɛ gana ata asha ga atwa na 'yajɛ ụhwada na ashashɛ hiŋ, a zhagaga ne mi, yaa shɛ yaa 'yajɛ iyi elele nɛ teni shi cɛŋ na amɛ bụtụ ata, asha ga a jɛmɛ iŋ na agba ụshɛrɛya.

6Ti gɛ Fɛstos namɛ na aba gana ijitɛ itindɛtu kwo kaa umpwa, nazhɛ baa sanɛ Sɛsɛria. Ti iyi heri, bee teni nu umwono-ụshɛrɛya, baa tumwanɛ maa ga suyanɛ Poul.

7Aka na tu go Poul zhajɛ, Eju na banɛ nu Jɛrusalɛm zhajɛ oo rungwutwonu bu, aa patangana bu n-ndumwa mu na mi zhingeni, munaa na kaa ee eri shi o mbisono maa mɛ shɛ iwɛ-tɛkana.

8Ama go Poul sweji unu ubwa, bɛɛ hiɛŋ, Ti iwɛ Undwa, ti iwɛ Umwono wa Agwatana, ti iwɛ Sisa, i zasa iyi elele nɛ Ngaa 'wanganɛ aŋ ni ibɛ kwukwuŋ o.

9Ama gana na ti gɛ Fɛstos ba jala maa nda iyi nɛ zhɛ ya kwulana Eju, bee heŋteni Poul, bɛɛ hiɛŋ, I bu kwụlanɛ suu maa zhe Jɛrusalɛm, maa a jɛmɛ ụshɛrɛya n-ndumwa mu ga mụ bụ apata ne eshe mi?

10Go Poul jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Na agba ogbudu ụshɛrɛya Sisa Ngɛɛ zhɛ mo shikono. Ofwo na i shɛ tilɛɛ maa a jɛmɛ ụshɛrɛya mu ta. N njɛ shɛ Eju iyi iwɛ ye elele o, gana na du te ebi mepi iŋ tebiye.

11Yaa shɛ Ngaa nga njɛ iyi iwɛ ye elele nɛ lanɛ tu'wo, N nga zha shɛ ma laka maa Mo 'wo. Ama yaa shɛ kaa iwɛ-tɛkana zasaba ni iyi nɛ aa n suyanɛ ụshɛrɛya, asha i zasa bụtụ be elele na eri mo n utogotono aŋ o. N zhɛ ma shapa n-ndumwa mi mi ma zha no ofwo Sisa.

12Aka na ti gɛ Fɛstos njɛ ushaura na atwa vwɛ ubwa ụshɛrɛya, bɛɛ jishijɛ Poul, bɛɛ hiɛŋ, Bu shopwo n-ndumwa mụ bụ no ofwo Sisa, asha no ofwo Sisa ɛbi zhɛ ba zha.

Go Poul na Agripa keeni Benesi

13Aka na ti ijitɛ imbɛnɛ keshici, ga Agripa na shɛ Agwuma keeni Benesi ci Sɛsɛria maa a kwụbɛ Fɛstos.

14Gana na te e ilegeji apata ijitɛ ifwugwo, gɛ Fɛstos bwɛjɛ Agwuma n-ndumwa mu Poul, bɛɛ hiɛŋ bụ, Bụtụ bu ko namba ge Filikis shiyeni nu umwono-tishi bee genji bu maa shiyono apata.

15Aka na ti Ngee zhe Jɛrusalɛm, ehiu onongbo nu n-nyarɛ petengeni bụtụ ata ụshɛrɛya, aa n tabwa maa ma pana bụ n-ndumwa-tụwụma.

16Ngɛɛ jishijɛ aŋ, Ngɛɛ hiɛŋ, I shɛ shɛ iyi uvwovwu yo Orom maa e utegeni bụtụ be elele na aa suyanɛ ụshɛrɛya atwa na suyanɛ bụ ụshɛrɛya, tobwolo bu ta twa sụ eshe na atwa na ga suyanɛ bụ ụshɛrɛya maa gwushigo ohwolu maa sweji unu ubwa na atwa na ga suyanɛ bụ ụshɛrɛya o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

17Aka na ta a zhajɛ epe, N njɛ shɛ ti'insu o, ama ni iyi tuholo, Ngaa jɛjɛ no ogbudu ụshɛrɛya, Ngee peni-unu maa ga shapɛ bụtụ ata.

18Aka na ta atwa ata ga suyanɛ bụ ụshɛrɛya shikekeni epe, i zasa kaa n-ndumwa mu bwa mụ wɛ aa jɛmɛ gana na Ngee nge heŋshi o.

19Ama iyi nɛ aa suyanɛ bụ ụshɛrɛya ibɛ i shɛ iwɛ ashamanjɛ oko iwɛ tɛzhɛba ta bụtụ na aa ndana iyi, keeni iwɛ Jisus uko ne 'wi, go Poul hiɛŋ maa bi hiɛ.

20Ama gana na ti Ngee gwushiji shi iyi tukpororo nɛ maa Mo hwoyigono iwɛ n-ndumwa ma ata, Ngee heŋteni Poul okwo i zhɛ ya kwulana bu maa zha Jɛrusalɛm maa a jɛmɛ ụshɛrɛya n-ndumwa mu bwa apata.

21Ama aka na tu go Poul shepi n-ndumwa mu bwa, bɛɛ hiɛŋ ge kepi bu, maa ga Sisa jɛmɛ ụshɛrɛya ubwa. Ibɛ po Ngee peni-unu maa ge kepi bu ga uuwa i ci aka na Ngɛɛ zhɛ ma tumwana bu no ofwo Sisa.

22Nazhɛ ga Agripa hiɛŋ Fɛstos, I ga ma kwụlanɛ du maa ma hwuga n-ndumwa ma bụtụ ata ni ikɛnyi mi. Gɛ Fɛstos jishɛjɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Beyi ga bi zhɛ ba hwuga n-ndumwa mu bwa.

Go Poul Shikeni na Agba Agripa

23Aka na ti iyi heri, ga Agripa ne Benesi mɛmɛ imɛ ni i'iwɛŋnɛ tu'urugono ụjɛrụma ụ'wụtụ, ne eberezhe asaza keeni atwa ihwungwɛ hwungwɛ ụshɛpwụ ata, ee teni nu umwono na aa duma n-ndumwa. Nazhɛ gɛ Fɛstos peni atwa unu maa ge tecinje Poul.

24Gɛ Fɛstos hiɛŋ Agripa keeni atwa elele na namɛ apata, Kwụba ma bụtụ ga, Eju elele na namɛ nu Jɛrusalɛm keeni epe du a n tabwa iwɛ ubwa ni Sɛsɛria ga, aa uganɛ, ɛɛ hiɛŋ maa kede ya ya uraiŋ kwukwuŋ o.

25Ama N kwụbɛtanɛ shɛ bụ kaa iyi nɛ baa njɛ waŋnɛ tu'wo, ibɛ po bee shepi n-ndumwa mu bwa ni ikɛnyi ibwɛ no ofwo uhiu cɛnjɛ ga Agustos. Ibɛ po Ama nda ahaŋsa maa ma tumwana bụ maa zha Rom.

26N zasa iyi tikpeke nɛ maa Ma 'nyatana Iyɛri mi iwɛ ubwa o. Iwɛbɛ po Ngaa shapɛ bụ na agba hiŋ, inɛɛ nɛ hwuri inɛ vwɛ hwɛɛ i shɛ na agba bụ gabụ Agwuma Agripa, iwɛ maa aka na ebu hweyigeni iwɛ nu bwa, nekeshi du Ma 'yaga ya iyi nɛ maa Ma 'nyata.

27I shɛ maa i zasa ecilo maa a tumwanɛ bujama bu umwono-tishi no ofwo uhiu cɛnjɛ uzawa iyi tukpororo nɛ aa suyanɛ bụ ụshɛrɛya iwɛ ibɛ o.

Ugondu Wa Atumwa 26

Go Poul Peni Agripa Ajɛshɛgwa Ubwa

1Ga Agripa hiɛŋ Poul, E bi leneni maa sweji unu bu ni ikɛnyi bu. Nazhɛ go Poul njɛ aŋ u'ala kwupekwupe, bee sweji unu ubwa, bɛɛ hiɛŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2Agwuma Agripa, Ma nda ugwoje ti Ngɛɛ zhɛ me sweji unu mu na agba bụ hwayɛ ga, tedure iwɛ iyi elele nɛ Eju n suyanɛ ụshɛrɛya ibɛ.

3Gabụ du bi mepi tikpeke ti iyi uvwovwu we Eju keeni iwɛ ashamanjɛ elele na namɛ na ashashɛ Eju tebiye. Iwɛbɛ po Ama bu tabwa maa 'imɛ-isɛbwɛ tebiye maa hwụjɛ iwe mi.

4Eju elele mepi iyi nɛ Ama nda la hiiŋ taa na aka na tu Ngaa ta shɛ yɛu tisemberi na cɛnjɛ ti mi, nazhɛ Ngaa zhajɛ nu Jɛrusalɛm.

5Yaa shɛ yaa kwụlanɛ aŋ, e eri ma n la tiseyida, iwɛnɛ te e m mepi taa nu umozhigo maa N namɛ la nu urubwo wa atwa na a duma iwɛ-tɛkana ni iyi tɛndana bụtụ na ata zhɛba uhwuri urubwo unya we elele, iwɛnɛ tu Ngaa shɛ Bufarisi.

6N shikeni epe hwuwayɛ go maa a jɛmɛ ụshɛrɛya mu iwɛ ashɛlatụ unu na Agwatana shileni la ogwunukwoshi tu.

7Oo Agwuma Agripa, alamụ tu umpwa-na-ba-eyebi a nda ashɛlatụ maa a kwụbɛ tisɛ tu unu ata tishilo, iwɛbɛ po aa zhɛba Agwatana tụ ụjita tu uwaŋna. Iwɛ ashɛlatụ ata du ibɛ po Eju n suyanɛ ụshɛrɛya!

8Gana na ta Agwatana ba hicanjɛ atwa na 'wi, iwembe po ehi heŋshi maa i shɛ shɛ iyi nɛ maa bụtụ tɛtana iŋ rishee?

9N hoŋswo la du na amɛ mi maa N zhɛ ma nda iyi elele nɛ Ngee eri maa Ma sukakana izeci Jisus bụtụ ata bu Nazarɛt.

10Ibɛ du Ngaa njɛ la nu Jɛrusalɛm, Ngee kepi ufwugwo wa atwa tijilo Agwatana nu umwono-tishi aka na ti Ngee leshiji ụhwada ne ehiu onongbo. Na aka na ta a jala la maa a kwụnɛ aŋ, Ngaa njɛ titeri maa ga kwụnɛ aŋ.

11Ma shana Ama pana aŋ ụbaụta no shimwono-shɛ-tụ'ụlwatagwụ, Ama tɛtaga aŋ maa ga dumanganɛ Agwatana n-ndumwa mụ wɛ, iwɛnɛ Ama nda isɛbwɛ i'wɛtwɛ na aba gana bụsụmɛ-bụ-ụmpɛ, Ama shɛka aŋ tutu ashɛpwụ cɛnjɛ ti nya.

Go Poul Jɛmɛ Gana na tu baa Jɛshɛrɛjɛ La Ahaŋsa

(Ugo 9:1-19; 22:6-16)

12Gabata Ngaa 'waŋnɛ ụhwada ata ehiu onongbo m peni Ngɛɛ zhɛ Damaskos iwɛ ugondu ata tɛnda.

13Oo Agwuma Agripa, N kwụbɛ uhioko-uhwaŋna na banɛ na azuba nu uhwaŋna ata, na hwuri uhioko-uhwaŋna uwaŋna, waa ta woo n rungwutwonu, keeni atwa na zhagajɛ ne mi.

14Aka na atu 'waŋ na cɛnjɛ hwɛɛ tu, Ngaa hwụjɛ rụhwụŋ ne Rihibru rɛɛ n hiɛŋ, O-Soul! O-Soul! Iwembe po abu ma n shɛkaa? I shɛ iyi nɛ gwụmɛ maa na twatwagwụ ivwunɛ bu ni iyi nɛ eri ma bu sapaga.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Ngee heŋteni bu, Ngɛɛ hiɛŋ, Agwangwama, gaaba nuu? Agwangwama n jishijɛ, bɛɛ hiɛŋ, Gamba ge Jisus ata aba shɛka.

16Ama ishijɛ shikono ni ivwunɛ bu. Gamba m bu bananɛ caakwụ maa Mo bu shilo swooŋ maa shɛ yɛu-ugondu mu, iwɛ maa mbishi anya atwa tiseyida ti iyi nɛ abụ kwụbɛ no ofwo mi keeni iyi nɛ Ngɛɛ tɛ zhɛ mo bu mbisono hwuŋ.

17N zhɛ ma bu lashɛga ni i'ɛlɛ udenji bu ukanyi bụ keeni atwa na shɛ shɛ Eju a na Ngɛɛ zhɛ ma bu tumwana no ofwo ba.

18Gabụ bi zhɛ ba kapɛshɛnga eshe aba, maa a jɛshɛrɛjɛ a banɛ ne tishi e teni nu uhioko-uhwaŋna, maa a banɛ nu ụhwada Setan e zhe pa Agwatana, iwɛ maa e gengeni aŋ iwɛwɛ ya aba, maa a 'yaga du ohwolu aba na ashashɛ atwa tijilo Agwatana a na n tɛtanɛ-rishe.

Go Poul Jɛmɛ iwɛ Ugondu Ubwa

19Oo Agwuma Agripa, N lacɛ shɛ maa Ma hwuga-unu wo ozobu ata banɛ na azuba o.

20Ama nu Damaskos Ngee kwuni i'enenji hiiŋ, nazhɛ Ngaa zhajɛ nu Jɛrusalɛm, keeni cɛnjɛ tu Judia hwɛɛ, keeni ofwo atwa na shɛ shɛ Eju hwɛɛ, iwɛ maa a jɛshɛrɛjɛ e zhe pa Agwatana, maa du a njɛ ugondu na zhɛ wo mbisono ahaŋsa aba tɛjɛshɛrɛga.

21Iwɛ ecilo ga Eju n 'imɛ nu Umwono wa Agwatana, ee mekeni maa a n kwụnɛ.

22Gana na ta Agwatana m mbiyeni, ibɛ po Ngee shikeni epe hwayɛ ga, maa Ma la tiseyida no ofwo miaụŋ ta atwa a'wụtụ hwɛɛ. N jɛmɛ shɛ inyɛwɛŋ namɛ swooŋ ni iyi nɛ egesere keeni Undwa Moses jɛmɛ maa i zhɛ ya nda o.

23Ibɛ shɛ maa i shɛ tilɛɛ maa ga Krast zhɛ bo hioko ụbaụta, maa ubwa zhɛ ba sha bụtụ bi hiiŋ na zhɛ bɛ hiɛ no tu'wo, ubwa kaa zhɛ ba anangana atwa elele keeni atwa na shɛ shɛ Eju iwɛ uhioko-uhwaŋna.

24Aka na tu go Poul sweji unu ubwa i ci gana ga, gɛ Fɛstos uganɛ duwa, bɛɛ hiɛŋ bụ, O-Poul, ba sụma-ụmpɛ. Iyi nɛ ebi seshi ibi peteni ya ụmpɛ.

25Ama go Poul jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, A-Fɛstos, Ugwomina, Tumaka! Shɛ ụmpɛ Ama sụma o, ama Ma duma n-ndumwa mu tɛkana keeni mu naa na mi teni cɛŋ.

26Gabụ Agwuma Agripa! Bi mepi du ijɛ tebiye, iwɛbɛ po Ama duma iwɛ gɛ na bu ne eshe-hwoo. Ahaŋsa mi 'imɛ maa i zasa iyi elele nɛ ibu swakanɛ na amɛ ijɛ o, iwɛnɛ ta a njɛ shɛ iŋ ne tusweci.

27Agwuma Agripa! Bu tɛtanɛ suu iyi nɛ egesere 'nyeci rishe? M mepi maa bu tɛtanɛ iŋ rishe.

28Ga Agiripa hiɛŋ Poul, Na aka ga ticwɛŋ hŋ ebi heŋshi maa bi eri bu ma nda maa Ma sha bụtụ Krast?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

29Go Poul jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, Ma lụpa Agwatana, maa okwo yaa shɛ na aka ticwɛŋ, kwo kaa na aka ụ'wụtụ, maa hiɛ shɛ gana ga tu Ngaa shɛ, shɛ gobuko du kiri o ta atwa elele na a shɛlaga n-ndumwa mi mi hwayɛ ga, ama tuba kede e hi to shigbo gana ga oo n to.

30Nazhɛ agwuma ishijɛ, nu ugwomina, ne Benesi keeni atwa na ga gɛgajɛ na aba.

31Aka na te e meme deshigeni, aa jɛmɛ abaaba, ɛɛ hiɛŋ, I zasa kaa iyi elele nɛ bụtụ ga njɛ waŋnɛ tu'wo kwo kaa ogbo tuta.

32Nazhɛ ga Agripa hiɛŋ Fɛstos, Ɛɛ gɛ hiɛŋ bụtụ ga te shepi shi n-ndumwa mu bwa no ofwo Sisa, a ga kala bụ.

Ugondu Wa Atumwa 27

E Shepi Poul nu Ụhaŋtụ maa e Zhe Itali

1Ama aka na te e heŋshi maa tɛ shɛ to tono ụhaŋtụ maa ta zha Itali, ee shepi Poul keeni ajama anya ee utegeni uhiu wa asaza dipi-yebi na ɛɛ hiɛŋ, go Julius. Bụtụ bụ ụpadụ cɛnjɛ ta Agustos baa shɛ.

2Aka na eti teni ụhaŋtụ na banɛ Adramaitium na wa jala maa u zhe no ofwo ofwo na namɛ nụ ụpalanụ ukpeleshi cɛnjɛ ti Esia, eti berishiji shilema. Ga Aristakus na shɛ bụtụ bu Masɛdonia, na banɛ Tɛsɛlonika namɛ no tu.

3Ti iyi heri, eti ci Saidụn. Go Julius njɛ Poul tebiye, bee peni bu ohwolu maa bu na zha pe eyejilo ubwa maa a na ima bu u'ala.

4Eti beni apata, eti teni ụhaŋtụ, atu palanganɛ tuta tu Saipros, iwɛnɛ tu uvwugo utu sukakanɛ.

5Aka na eti keshi itekwu ɛtɛ namɛ geri ba cɛnjɛ ti Silikia keeni Pamfilia, ti yaa namɛ ijitɛ umpwa, nazhɛ eti ci Mura na shɛ ụshɛpwụ na namɛ na cɛnjɛ ti Likia.

6Nazhɛ uhiu wa asaza dipi-yebi kwụbɛ ụhaŋtụ Alɛkizandiria na zhɛ Itali, bee tu zweni nu bwa.

7Atu sanɛ yɛrɛrɛ, tu namɛ ijitɛ ifwugwo nazhɛ eti ci Kinidus ɛdicɛ. Aka na tu uvwugo ti leneni shi maa ta ta tuhwulo zalụ be eshe, eti zhe atu palanganɛ tuta ti Kirete, na namɛ geri bu Salumon.

8Atu palanganɛ ukwoswo, ɛdicɛ nazhɛ eti ci ofwo oko na ɛɛ hiɛŋ, Akpata ebiye, a na dongonu ụshɛpwụ uko ɛɛ hiɛŋ, Lusia.

9Ti ilegeji apata tebiye, iwɛnɛ po yaa shɛ otu to tuhwulo tu tahaŋnụ tu tu, asha ebe zhɛ ma tu mana, iwɛnɛ po ụjita we ezumi tɛnda kaa koshikwo ya cebe, go Poul tɛtaganɛ aŋ unu bɛɛ hiɛŋ,

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

10Ahiɛba eyejilo mi, N kwụbɛ maa ebe zhɛ ma tu mana, ufwu kaa du zhɛ ma tu nda na tahaŋnụ tu ga tu tu, shɛ i'wɛŋnɛ keeni ụhaŋtụ kiri o, ama ti iwɛ ohiuhiu tu du.

11Ama uhiu ata wa asaza dipi-yebi shɛlajɛ n-ndumwa me bishikecenji bụ ụhaŋtụ keeni agwuma ụhaŋtụ uhwuri mu na Poul.

12Ama gana na ta akpata ata zhɛshɛ maa a nama nu ushwo, ibɛ po atwa ofwugwo ụ'wụtụ heŋshi maa ga a ishɛjɛ apata, nekeshi a 'yaga gana na ee eri a nda maa e ci Fonikis, na shɛ akpata Kirete, a na ngbaracɛ tuta tu uwaŋna-twonuo keeni tuzuba tu uwaŋna-twonuo, maa a nama apata na aka bu ushwo.

Uvwugo Ụ'wụtụ 'Wụtụ Layɛ ni Itekwu

13Aka na tu mpiala mi tipece mu na mu banɛ tuta mɛ njɛ, ee heŋshi maa okwo iyi nɛ aa ga jala zhɛ yo tomo aŋ, ee keri ụshɛmbɛrɛ ata ụ'wụtụ wo shikicingo ụhaŋtụ ne meni, aa palanganɛ ukwoswo Kirete, iwɛnɛ ta a dụlụmɛ shɛ ya nu ukwoswo.

14Ama i ilegeji shi tu uvwugo uko ụ'wụtụ 'wụtụ na ɛɛ hiɛŋ, Ubwadawara banɛ nụ ụdakwụ itekwu ɛtɛ wee vwunji tebiye tebiye.

15Aka na tu uvwugo ata 'imɛ ụhaŋtụ, ụhaŋtụ eri shi iwɛ ubwa o, ibɛ po eti gengeni uŋ uvwugo ata, wee tu suji ya.

16Eti zhe eti ci uhwuŋnu cɛnjɛ tụ ụdakwụ itekwu uko na ɛɛ hiɛŋ, Kauda, ɛdicɛ nazhɛ atu untanganɛ ụhaŋtụ ticwɛŋ maa u shikono dimi.

17Aka na te e shepi ụhaŋtụ na azuba, ee tecinji ihwehwe tuta tụ ụhaŋtụ, ee umpi uŋ dimi. Iwɛnɛ ta a nda inyɛsɛ iwɛ aka na uvwugo ata zhɛ wo sugo aŋ hwayɛ wa ta nu uhwayɛ ukwoswo na ɛɛ hiɛŋ, Suris, nazhɛ ee zucinji iyi nɛ aa haŋtana ụhaŋtụ maa uvwugo ata suji aŋ.

18Aka na ti iyi heri, uvwugo ata ụ'wụtụ to waa tuhwulo tebiye, ibɛ po ee kwuni i'wɛŋnɛ ụhaŋtụ tu'waŋ ni itekwu.

19Ti yaa namɛ ijitɛ itɛtu, ee suji i'wɛŋnɛ nɛ aa ga haŋtana ụhaŋtụ aa 'wɛŋ ni itekwu ni i'ɛlɛ ya aba.

20Ijitɛ nɛ atụ kwụbɛ shɛ uwaŋna keeni mkpasu gembi ofwugwo. Mpiala me eshilo na mu tu vwuteni kaa mɛ shɛ shɛ mpiala mi ticwɛŋ o. I zasa bụtụ be elele na amɛ tu ta 'yajɛ ya ashɛlatụ maa ti tɛ zhɛ to bino.

21Aka na ti iyimɛyɛ teni unu bụtụ be elele dụlụmɛ ya. Na aka ata go Poul ishijɛ bee shikeni na ashashɛ aba, bɛɛ hiɛŋ. Ahiɛba eyejilo mi, yaa shɛ ahi ga hwụjɛ-unu mu yebe, ebe ga ga zha shɛ ma tu mana keeni ufwu ga tɛnda o.

22Ama ma hi kaana ikɛnyi hwuwayɛ go, maa ga shɛmɛ shi hiŋ shi lemi, i zasa uraiŋ bụtụ be elele zhɛ wa ina na ashashɛ hiŋ o, semi ụhaŋtụ ga kiri zhɛ wa nda ufwu.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

23Iwɛnɛ po Agwatana na Ngaa shɛ bu na bwa na kaa Ama ndana iyi tumwanɛ butumwa bwa ba azuba hwayɛ nụ ụjita, bee shikeni pi mi.

24Bɛɛ hiɛŋ, O-Poul, ta nda inyɛsɛ o, bi zhɛ bo shikono na agba Sisa tilɛɛ. Agwatana kaa du ubu utwogwonuo atwa elele na zweni nụ ụhaŋtụ ga na bụ, iwɛ tulubo tu bwa ti biye.

25Iwɛ ecilo ata, ahiɛba eyejilo mi, ga shɛmɛ shi hiŋ shi lemi, N tɛtanɛ Agwatana rishe maa gana ata ti bee m mbishi, gabata yɛɛ zhɛ ya sha.

26Ama ti zhɛ tu mo to cɛnjɛ tu ko nụ ụdakwụ itekwu gɛ tilɛɛ.

27Ama aka na ti ijitɛ umpwa-ni-bɛ-neshi keshici, tu uvwugo mo tu sugo zalụ zalụ bi Itekwu Adria, gana tụ ụjita tudwonu, eheŋteni-ụhaŋtụ heŋshi maa o gwumwonu na cɛnjɛ tu ko.

28Ibɛ po ee menji me'ilwo mi meni ma ata, aa kwụbɛ maa mɛ shɛ ivwunɛ dipi-yebi-nu-woshi, eti keeni izhɛ zalụ be eshe, ee menji mu sasana, maa shɛ ya ivwunɛ dupu-na-buhanda.

29Gana na ta a nda inyɛsɛ iwɛ maa ụhaŋtụ mo tu sugo wa swana nu utayɛ uko ụ'wụtụ, ibɛ po aa 'wɛŋ ashɛmbɛrɛ ata o shikicingo ụhaŋtụ eneshi ne meni, aa nda ya adua maa ge iyi heri.

30Ama aka na te eheŋteni-ụhaŋtụ a jala maa e benengeni nu ụhaŋtụ, ibɛ po ee zucinji ụhaŋtụ ata tidice ni itekwu, gana maa ɛ zhɛ a 'waŋ ashɛmbɛrɛ ata a'wụtụ nu umbe ụhaŋtụ.

31Go Poul hiɛŋ uhiu wa asaza dipi-yebi keeni asaza ubwa, Yaa shɛ shɛ aka na te eheŋteni-ụhaŋtụ namɛ nụ ụhaŋtụ, hi eri shi hio bino.

32Nazhɛ asaza jeji ihwehwe ebe ee umpi ụhaŋtụ tidice, ee genji uŋ maa u hwuri.

33Gana na ti iyi ya jala tuholo, go Poul tabwa aŋ hwɛɛ aba maa ga a yɛ iyimɛyɛ. Bɛɛ hiɛŋ aŋ, I ulwa ya hwayɛ ijitɛ umpwa-ni-bɛ-neshi ta ahia 'yaka, ahia nda ezumi, ahiɛ yɛ shɛ iyi elele.

34Iwɛbɛ po Ngaa hi tabwa maa hiɛ yɛ iyimɛyɛ iwɛ maa hi nama hwungbɛ. Iwɛnɛ po i zasa bihiŋzhe okwo bu ko zhɛ ba ina nu uhiuhiu bụtụ be elele na ashashɛ hiŋ o.

35Aka na ti bee mbishi aŋ iwɛ ɛtɛ, bee shepi ibrɛd, baa njɛ ugwoje na Agwatana ne eshe aba hwɛɛ, nazhɛ boo dwonu iŋ, bee kwuni tiya.

36Nazhɛ shɛmɛ sha aba shi lemi hwɛɛ, ee leshiji iyimɛyɛ ɛtɛ ni ikɛnyi aba aa yɛ.

37Atuba na tu zweni nụ ụhaŋtụ ata hwɛɛ tu, tu namɛ atwa kpakwụ-nu-dupu-nu-woshi-na-ba-e-cihiŋ. (276)

38Aka na ta a yɛ iyimɛyɛ uuwa ee shigeji, nazhɛ aa bwajɛ shihiu nụ ụhaŋtụ aa 'wɛŋ ni itekwu iwɛ maa ụhaŋtụ nama hɛkɛlɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Ukpahiŋ wa Adanga Kwuni Aba Ụhaŋtụ Tubwada

39Ama aka na ti iyi heri kpataa, eheŋteni-ụhaŋtụ mepi shi ya ukwoswo ofwo ata
aa namɛ o, ama a kwụbɛ akpata oko na 'yajɛ ugbongboro, aa jala maa yaa shɛ
ee ge eri ma e shepi ụhaŋtụ apata.

40Nazhɛ ee jeji ihwehwe nɛ ge umpi ashɛmbɛrɛ ata a'wụtụ, ee genji aŋ maa e
zwi ni itekwu. Na aka ata oko oko ee tufwurunji ihwehwe nɛ ge umpi iyi nɛ yo
shikocongo ụhaŋtụ, ee berishiji elema na namɛ nu umbe ụhaŋtụ iwɛ maa
mpiala mu suji aŋ maa e zhe nu ugbongboro ata.

41Ama aka na te e ci ofwo na itekwu iyebi twatwagwụ, ee heŋteni ụhaŋtụ uuwa
i ci aka na umbe ụhaŋtụ to dimi, waa lacɛ ya bulama tɛnda, nazhɛ ukpahiŋ wa
adanga kwuni ya aba ụhaŋtụ tubwada.

42Ibɛ po asaza heŋshi maa ga a kwụnɛ ajama ata, iwɛ aka na bu na be elele na
ashashɛ aba zhɛ ba taga hwayɛ ataga ba banangana.

43Ama gana na ti yaa kwụlanɛ uhiu wa asaza dipi-yebi maa bicingo Poul, ibɛ po
baa lakanɛ aŋ iyi nɛ aa jala tɛnda. Ama bi peni aŋ unu maa ga atwa na 'yebi ataga
mama 'wɛŋ ne meni hiiŋ, maa e ci cɛnjɛ.

44Ga atwa vwɛ oko 'wa aŋ maa a untangana ogbogolo ụhaŋtụ, maa atwa oko
zelenji na tubwaratagwụ tụ ụhaŋtụ. Gabata aa njɛ nazhɛ ee benengeni ee ci
cɛnjɛ lapiya hwɛɛ aba.

Ugondu Wa Atumwa 28

Na Cɛnjɛ Ti Malita

1Aka na eti benengeni hwɛɛ, nazhɛ eti mepi maa ɛɛ hiɛŋ ụdakwụ itekwu ɛtɛ,
Malita.

2Atwa na jɛjɛ nụ ụdakwụ itekwu ɛtɛ, e ti mepeni iwɛ tebiye uhwuri inɛɛ nɛ atwa
a shana aa tu mapana. Iwɛnɛ to o tu to amuraba tebiye, aa tɛ shananɛ ulwa maa
ta hwatụ, iwɛnɛ te eshilo o ngbo, mpiala kaa mɛ tɛ shɛ.

3Ama aka na tu go Poul suje tɛngwuzhɛ tu ko ti gembi, bee zweni tu nu ulwa,
ama oholobwo ulwa ata iri ugbezhi uko, waa banɛ waa ndapanɛ Poul nu u'ala.

4Aka na ta atwa na jɛjɛ nụ ụdakwụ ata kwụbɛ tu uhwa ata ndapanɛ bụ nu u'ala,
aa mama hiaŋnụ, Bụtụ ga shɛ bụkwụnɛ ba atwa caakwụ, okwo tu baa
bananganɛ itekwu, ụshɛrɛya u tishiriri zha shɛ wo lonono bu maa ya ya uraiŋ
o.

5Nazhɛ go Poul bibizeni uhwa ata nu ulwa, bɛ njɛ shɛ bụ kaa iyi iwɛ ye elele o.

6Ama e ge heŋshi maa u'ala Poul zhɛ wɛ shɛŋ, kwo kaa bi gɛ zhɛ ba laya eshigiri
bo 'wo. Ama gana na ta a ngbaracɛ uuwa, aa kwụbɛ shɛ iyi iwɛ ye elele nɛ njɛ
bụ, ee sheyinji shihaŋsa sha aba, ɛɛ hiɛŋ, Ụzhɛba go Poul shɛ!

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

7Cɛnjɛ tu ko tu namba tu dongonu ofwo ata, ɛ hiɛŋ bụtụ na shɛ buhwuri-bu-umbe ba tuba, go Publius. Bee ti leshiji ni ihwɛ ibwɛ ijitɛ itɛtu, baa tɛ njɛ tebiye.

8Bishi Publius weci, mpiala mɛ shɛ bụ, etini du 'imɛ bụ. Go Poul teni pu bwa, baa njɛ adua, bee peteni bu i'ɛlɛ ibwɛ, baa nɛnjɛ bụ.

9Aka na tu baa njɛ inɛ ɛtɛ, atwa vwɛ a na namɛ nụ ụdakwụ ata a na a gwumanga zhajɛ, baa nɛnjɛ aŋ hwɛɛ.

10Atwa ata a tụ mụnɛ ụjɛrụma ni iyi ifwugwo, aka na eti teni ụhaŋtụ, ee tu zweneni iyi nɛ ukekeshi ibɛ ga tu nda nụ ụhaŋtụ iwɛ tahaŋụ tu tu.

E Beni nu Malita, Ee Ci Rom

11Na aba na ti ipiɛnɛ itɛtu keshici, eti teni ụhaŋtụ uko na namɛ nụ ụdakwụ itekwu ɛtɛ na aka bu ushwo. Ụhaŋtụ ata banɛ na Alɛkizandiria, ɛ hiɛŋ useyida ubwa, Ụzhɛba shidɛngwurɛbɛ.

12Nazhɛ ɛti zɛtɛ ụhaŋtụ ata nu Sairakus, atɛ jɛjɛ apata ijitɛ itɛtu.

13Eti beni apata, eti ringeni eti ci Rɛgium. Aka na tu ụjita uko keshici, mpiala mu tuta mɛ njɛ, nazhɛ ati zhajɛ Potol nụ ụjita uyebi.

14Apata atụ kwụbɛ miaụŋ-mo-bino mu ko, aa tu tabwa maa ta gɛga na aba ijitɛ icenje. Gana eti ci Rom ta.

15Aka na ta miaụŋ-mo-bino mu Rom mụ hwụjɛ unabarɛ tu maa te ci ba, ɛɛ ti tɛjɛ uhwaŋna tutu udukwo Apius keeni Iketi itɛtu. Aka na tu go Poul kwụbɛ aŋ, baa njɛ ugwoje na Agwatana, nazhɛ du amɛ ubwa lemi.

Nu Rom

16Aka na eti teni Rom, ee leneni Poul maa gɛga bwooko na busaza na ba ngbaraka bụ.

17Ti ijitɛ itɛtu keshici, go Poul suyanɛ ehwurembe Eju a na namɛ nu ụshɛpwụ ata pu bwa. Aka na ta a zhajɛ, bɛɛ hiɛŋ aŋ, A-miaụŋ-mo-bino mi, Okwo tu Ngaa njɛ shɛ atwa tu kwo kaa iyi uvwovwu tu iyi iwɛ ye elele, ɛ n 'imɛ waa nu Jɛrusalɛm, aa n njɛ bujama, ee n utegeni Orom.

18Aka na te e n heŋtengeni iheŋtengene, ibɛ po yaa kwụlanɛ aŋ maa e n genji, iwɛnɛ ta a kwụbɛ shɛ iyi elele nɛ Ngaa njɛ lanɛ tu'wo.

19Ama aka na te Eju leni shi, ibɛ po yaa n tɛtajɛ maa Ma shapɛ n-ndumwa mi mi no ofwo Sisa. N nga zasa iyi elele maa Ma suyana udenji mu ụshɛrɛya o.

20Iwɛbɛ po Ngaa hi suyanɛ maa Ma hiɛ kwụba, maa Ma dumanga du n-ndumwa ne hiŋ. Iwɛnɛ po iwɛ bụtụ na atwa Isrɛl a nda ashɛlatụ ubwa, ibɛ po oo n to ogbo ga.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

21Ɛɛ jishijɛ bụ, ɛɛ hiɛŋ, Atwa Judia kaa ti 'nyeteni shi utakada we elele iwɛ bụ o, i zasa kaa bụtụ be elele na ashashɛ miaụŋ-mo-bino zhajɛ epe maa e ti mbishi kwo kaa maa a jɛmɛ iyi iwɛ ye elele iwɛ bụ o.

22Ama i tu kwụlanɛ maa ta hwuga iyi nɛ ebi heŋshi. Ti mepi maa atwa a dumangana urubwo ga n-ndumwa mụ wɛ no ofwo elele.

23Aka na te e shileni Poul ụjita, atwa ofwugwo ụ'wụtụ wa aba zhajɛ pu bwa jita ata no ofwo na boo zokwu. Bee eshicigeni aŋ n-ndumwa ma ata, bee le tiseyida iwɛ Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana tebiye, baa jɛmɛ n-ndumwa mu Undwa Moses, keeni munaa na egesere jɛmɛ iwɛ Jisus, te kwuni nu uvwungwa tutu ụrụmɛ, iwɛ maa shihaŋsa sha aba shi leni.

24Atwa oko tɛtanɛ n-ndumwa mu na baa jɛmɛ rishe, ama atwa oko tɛtanɛ shɛ rishe o.

25Ama aka na to o momo lononu su abaaba, ee hwuri na aba na tu go Poul jɛmɛ n-ndumwa mu ga, bɛɛ hiɛŋ, Mpiala mi Tijilo mi mbiswo eshi tu n-ndumwa mi biye, tedure nu unu bigesere ga Ayizaya, bɛɛ hiɛŋ,

26Zhaga no ofwo atwa ga, maa mbishi aŋ maa, Tuhwuga ɛhi zhɛ hi na hwuga, ama hi zha shɛ hie eshicigo; tungbaraka ɛhi zhɛ hi na ngbaraka, ama hi zha shɛ hia kwụba o;

27iwɛnɛ ta shɛmɛ sha atwa ga sha nda ti'insu, yaa 'yaganɛ aŋ kaa ikɛnyi tuhwuga, e utegeji shishe sha aba, iwɛ maa kede a kwụbɛ ne shishe sha aba o. Iwɛ aka na ɛɛ zhɛ a hwuga na shɛcɛbɛ sha aba, ɛɛ zhɛ e eshicigo na shihaŋsa sha aba, ɛɛ zhɛ a jɛshɛrɛga maa Ma nɛnga aŋ.

28Mapa ma maa a tumwanua atwa na shɛ shɛ Eju utumwa ubino wa Agwatana, ɛɛ zhɛ kaa a shɛlaga iwɛ ubwa.

29[Aka na tu go Poul jɛmɛ iwɛ gɛ, nazhɛ Eju hwuri, aa nda ashamanjɛ a'wụtụ abaaba].

30Shiywa shi yebi mudu go Poul jɛjɛ nu umwono na baa tụpa ukwuribi ubwa. Boo to atwa elele na zhajɛ pu bwa amuraba nu unyasa.

31Go Poul enenji iwɛ Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana, bee mbisegeni atwa iyi iwɛ Agwangwama Jisus Krast ne eshe-hwoo, i zasa kaa bụtụ be elele na lakanɛ bu o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Rom

Rom 1

A'walụ na go Poul 'Walụ Aŋ

1Go Poul yɛu-ugondu Jisus Krast, na aa suyanɛ maa sha butumwa, na ee shiri swooŋ iwɛ Anabarɛ Ebiye Agwatana tu'ananga,

2anaa na bee shiri la unu wa aba tedure nu unu we egesere ubwa na amɛ Utakada N-ndumwa ma Agwatana mi tijilo.

3Ibɛ shɛ iwɛ Yɛu ibwɛ nɛ banɛ nụ ụlamụ Devid nu uhwaŋna butugwumwa.

4Ama e mbiseni caakwụ maa bɛ shɛ Yɛu ya Agwatana tedure nu ukpahiŋ Mpiala mi Tijilo, na aka na ti bɛɛ hiɛ no tu'wo, ubwa shɛ ge Jisus Krast Agwangwama tu.

5Ti leshiji tulubo-ti-biye keeni ugondu tutumwa tedure nu bwa, iwɛ maa tɛ zɛrijɛ edenji elele maa a hwụjɛ-unu rishe-tɛtɛtana, iwɛ izeci ibwɛ.

6Hi namɛ du na ashashɛ aba, ahiɛba na hiɛ hwụjɛ ụhiɛŋshɛ Jisus Krast.

7No ofwo atwa elele na namɛ nu Rom, ahiɛba na Agwatana o lubo, a na baa suyanɛ maa hiɛ shɛ atwa tijilo. Ga Agwatana na shɛ Bishi tu, keeni Agwangwama tu ge Jisus Krast ihi peni tulubo-ti-biye keeni amɛ-olom.

Go Poul Njɛ Ugwoje wa Agwatana iwɛ Atwa Rom

8N njɛ Ugwoje wa Agwatana mi hiiŋ iwe hiŋ kpaaŋ tedure Jisus Krast, iwɛnɛ ta a duma iwɛ rishe ri hiŋ tɛtɛtana nu unyizo kpaaŋ.

9Agwatana na Ama ndana iyi na Anabarɛ Ebiye Yɛu ibwɛ na amɛ mi hwɛɛ, ubwa shɛ useyida mu, gana na Ngee hi genji shi titeyinje na adua mi.

10Ma lụpa Agwatana aka elele, maa yaa shɛ yaa kwụlanɛ bụ, maa Mo gwushigo ohwolu maa ma zhajɛ pi hiŋ na aba inɛ gɛ.

11Iwɛnɛ po i ma n kwulana tebiye maa Ma zhajɛ pi hiŋ maa Ma hi muna upwaŋ iyi mpiala iwɛ maa Ma hi kaana ikɛnyi maa hi shikono dimi.

12Ecilo ibɛ i shɛ iwɛ maa ta kaana ikɛnyi hwɛɛ tu, ta aka na Ngaa namɛ na ashashɛ hiŋ, tedure ne rishe-tɛtɛtana ru na ru namɛ na shɛmɛ shi hiŋ, te ri mi, te ri hiŋ du.

13Ama a-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, Ma jala maa hi mepi maa Ma haŋsa na amɛ mi aka elele maa Ma zhajɛ pi hiŋ, iwɛ maa Ma 'yaga du tụ'walụ na ashashɛ hiŋ gana na tu Ngaa 'yajɛ na ashashɛ atwa na shɛ shɛ Eju, (ama a ta ma n lakana taa hwayɛ.)

14N yɛ atwa elele utashɛ, te Egrik, ta atwa na shɛ shɛ Egrik, ta atwa ti'inta keeni shɛlagwụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Ibɛ po Ngaa mama 'imɛ maa Ma hi anangana du Anabarɛ Ebiye ahiɛba na hi namɛ nu Rom.

Ukpahiŋ Anabarɛ Ebiye

16N njɛ shɛ ezuye iwɛ Anabarɛ Ebiye tu'ananga o, iwɛnɛ taa shɛ ukpahiŋ wa Agwatana na wo bicingo bụtụ be elele na tɛtanɛ-rishe, te Eju hiiŋ, keeni Egrik du.

17Tedure na Anabarɛ Ebiye ata ibɛ Agwatana a lashɛga bụtụ be elele na tɛtanɛ-rishe tutu uce, gana na te e 'nyeci, ɛɛ hiɛŋ, Bụtụ bi tiririri zhɛ ba 'yaga uraiŋ tedure ne rishe-tɛtɛtana.

Iwɛwɛ nɛ Atwa Kpaaŋ Njɛ na Agba Agwatana

18E kepishinji isɛbwɛ ya Agwatana maa i banɛ na azuba maa i sukakanɛ iwɛwɛ keeni iyi iwɛ nɛ atwa elele a nda. Ibɛ shɛ iyi iwɛ nɛ atwa a nda, nɛ ya kapana iwɛ-tɛkana ya Agwatana uhwaŋna.

19E shileni atwa iyi nɛ ee eri a mapa Agwatana tedure ni ibɛ caakwụ; iwɛnɛ ta Agwatana mbiswonuo aŋ ijɛ ɛtɛ caakwụ ni ikɛnyi ibwɛ.

20Iyi ya Agwatana nɛ ee eri shi a kwụba la taa na aka na ta a njɛ unyizo, e eri a kwụba iŋ ya caakwụ tedure ni iyi nɛ Agwatana njɛ, tu ukpahiŋ ubwa unyizo-nom keeni Agwatana na baa shɛ, iwɛ maa kede e gwushiji ajɛshɛgwa na maa e peni o.

21Okwo te e mepi Agwatana, ee peni shi bu ụjɛrụma na lanɛ nu bwa o, a njɛ shɛ kaa ugwoje nu bwa o. Ama shihaŋsa shɛ na aa haŋsa shɛ shɛ iyi tɛgadaga, tuhaŋsa ta aba tu na ti eshiciji shi iwɛ, tɛ shɛ ya tishi.

22Gana na te e heŋshi maa a incɛ, nazhɛ kaa aa shɛ ya shɛlagwụ.

23E shepi ụjɛrụma wa Agwatana na fwoshi shi, ee peni uŋ itɛtɛnuwɛŋ nɛ i shɛ gana bụtụ nɛ yo fwoso, keeni una shanụnụ, keeni una isundɛ nɛ 'yajɛ ivwunɛ ineshi, keeni una iyi nɛ yo hombilo.

24Iwɛbɛ po Agwatana jinekeeni aŋ tiri keeni ukwedeyi ụwɛ na aa 'yajɛ na shɛmɛ sha aba, iwɛ maa a na mama ndanụ ụpụrụsa abaaba.

25E sheyinji iwɛ-tɛkana ya Agwatana nụ ụzagwụ, aa zhɛba iyi nɛ Agwatana karɛ, aa ndana iŋ iyi uhwuri Agwatana na karɛ iŋ. Agwatana kaa ubwa shɛ bụtụ na oo zhemonjino tutu unyizo-nom! Ami.

26Iwɛbɛ po Agwatana jinekeni aŋ ekwedeyi awɛ a na sugeni aŋ ezuye. Eyikwo aba suji iyi nɛ ga shɛ maa a njɛ gana na ta butugwumwa namɛ, ee sheyinji iŋ ya ni iyi nɛ shɛ shɛ gana na ta butugwumwa ga shɛ ba sha.

27Gobwonu du etwenyi genji iyi nɛ ga shɛ maa a na nda no ofwo eyikwo, ama ukwedeyi wa aba ụwɛ na wo hwoŋno na shɛmɛ sha aba shishingeni aŋ maa a

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

na mama ndanụ ezuye abaaba etwenyi, ibɛ po ee peni aŋ ulwapɛ na teni cɛŋ na ti'ina tu na aa 'inɛ.

28Gana na ti iyi ya aba tumapa leneni shi aŋ maa a 'yaga iyi-tumapa ya Agwatana na shɛmɛ sha aba, ibɛ po Agwatana jinekeni aŋ ahaŋsa na ee eri shi a ya tumanga, maa tuba a na nda ya iyi nɛ teni shi cɛŋ.

29Iyi iwɛ shini na shɛmɛ sha aba, na amiaụŋ, ne eshe-iyi, no ogbo, na alaacɛ, isɛbwɛngwɛ shini na shɛmɛ sha aba pusuluu, na atwa tụkwụna, na ashamanjɛ, no tugworozwo, na tuzwamɛ,

30a shɛ anjɛ anya aba ufwu nu unu, o imo Agwatana, a shɛ atwa tugbom, a shɛ anjɛ unyangana, na atwa na a busa, na atwa na a nda iyi iwɛ ifwo, na atwa na hwụjɛ shɛ unu wa atwa na meci aŋ,

31a shɛ atwa na eshiciji shi iyi elele, atwa na a bwada unu na ee ge shiri, na atwa na zasa tulubo na atwa vwɛ aba, na atwa na kwụbɛ shɛ inyɛmɛnyɛmɛ ya atwa.

32Atwa ga kaa mepi undwa ga Agwatana sweji hwɛɛ, maa atwa na a ndangana iyi gɛnɛ ɛtɛ, e teni cɛŋ maa e 'wi, ama shɛ ga atwa na a nda iŋ kiri o, ama ta atwa na o lonono aŋ maa ga a na ndangana iŋ du.

Rom 2

Ụshɛrɛya na Agwatana a Duma

1Iwɛbɛ po okwo bụtụ be elele na abɛ shɛ, ta aba duma ụshɛrɛya binya bụtụ, bu zasa ajɛshɛgwa elele na maa peni kwukwuŋ. Ijɛ ɛtɛ aba duma ụshɛrɛya binya bụtụ, ibɛ kaa du aba nda gbaa, asha bu meme peni du n-ndumwa-tụwụma ni ikɛnyi bu.

2Ti mepi maa ụshɛrɛya na Agwatana a duma teni cɛŋ na atwa na a nda iyi gɛnɛ gɛ.

3Gabụ na ba duma ụshɛrɛya wa atwa na a nda iyi gɛnɛ ɛtɛ, gabụ kaa ba nda du ijɛ ɛtɛ ni ikɛnyi bu, bi heŋshi ree maa bi zhɛ ba banangana ụshɛrɛya wa Agwatana?

4Kwo kaa bu ngbaracɛ ree ugombo iwɛ-tumapa ubwa, keeni isɛbwɛ ibwɛ ti'ima keeni egiri ubwa tula cwɛŋ? Bi eshiciji shi maa iwɛ-tumapa ya Agwatana ibɛ ma bu 'yagaga maa jɛshɛrɛjɛ-ahaŋsa o.

5Ama gana na ta amɛ bu hweteni, aa jɛshɛrɛjɛ shɛ, bu mama intananɛ isɛbwɛ nụ ụjita isɛbwɛ ya Agwatana, na aka na tụ ụshɛrɛya ubwa u tishiriri zhɛ wa kapɛshɛngwa jita ata.

6Ubwa kaa zhɛ ba tụpa bụtụ bụtụ te teni cɛŋ gana na tu baa njɛ ugondu.

7Uraiŋ unyizo-nom ubwa Agwatana zhɛ a tụpa atwa na 'imɛ-isɛbwɛ a nda ugondu ubiye, a na a jalakaka ụjɛrụma, keeni tumuna.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

8Ama isɛbwɛ ya Agwatana zhɛ ya patana nu uhiuhiu wa atwa na shɛ e'weji-uwuru, a na jeri shi maa a na nda iyi nɛ teni cɛŋ, ama a jala maa a na nda gi iyi iwɛ.

9Ụbaụta keeni ụngwụ-tụhwụga zhɛ wa patana nu uhiuhiu bụtụ be elele na ba nda iyi iwɛ, no ofwo Eju hiiŋ keeni Egrik du.

10Ama ụjɛrụma keeni tumuna keeni amɛ-olom zhɛ ya namana bụtụ be elele na ba nda iyi ibiye, no ofwo Eju hiiŋ keeni Egrik du.

11Iwɛnɛ po Agwatana zenji shi atwa o.

12Atwa elele na njɛ la iwɛwɛ na aka na tu Undwa Moses ta zasaba, ɛ zhɛ a duma du ụshɛrɛya wa aba na aka na tu Undwa ta zasaba. Ama atwa elele na njɛ iwɛwɛ na aka na tu Undwa Moses namwawaŋ, ɛ zhɛ a duma du ụshɛrɛya wa aba tedure nu Undwa ata.

13Shɛ atwa na a hwuga iyi nɛ Undwa jɛmɛ kwakwa ɛɛ zhɛ a pana n-ndumwa-zhɛ na agba Agwatana o, semi atwa na a nda iyi nɛ Undwa jɛmɛ, aba kiri Agwatana zhɛ a pana n-ndumwa-zhɛ.

14Yaa shɛ atwa elele a na shɛ shɛ Eju a na kaa zasa Undwa a nda iyi nɛ Undwa jɛmɛ, na masha ma butugwumwa, asha okwo ta a zasa Undwa, a mama ndanɛ Undwa ni ikɛnyi aba.

15Asha e mbiseni iŋ caakwụ maa e 'nyeci iyi nɛ Undwa wa jala na shɛmɛ sha aba, bimbisegeni-ba-shɛmɛ sha aba kaa ba la aŋ tiseyida, tuhaŋsa ta aba kaa du ta pana aŋ n-ndumwa-tụwụma, nekeshi sha lashaga aŋ,

16nụ ụjita na Agwatana zhɛ a duma ụshɛrɛya iyi tusweci nɛ atwa a haŋsa na shɛmɛ sha aba gana na ta Anabarɛ Ebiye a na Ama ananga namɛ tedure ne Jisus Krast.

N-ndumwa mụ Wụmɛ Eju na Agba Agwatana iwɛ Undwa

17Gabụ na bu mama suyana maa bɛ shɛ Biju, yaa shɛ abu datanɛ kwakwa Undwa, aba busa iwɛ ụmatụ bụ na Agwatana,

18gabụ kaa bi mepi ukwulana ubwa iwɛnɛ te e bi mbisegeni iyi nɛ namɛ nu Undwa, ebi leni du kaa maa iyi ibiye teni cɛŋ tɛnda.

19Yaa shɛ abu tɛtanɛ kaa rishe maa gabụ ba 'yagaga sholubo, maa gabụ bɛ shɛ uhioko-uhwaŋna wa atwa na namɛ ne tishi,

20maa gabụ bo mbisogono shɛlagwụ iyi, maa gabụ bo mbisogono miaụŋ mi shenje iwɛ, abi 'yajɛ kaa ụsụbwa iyi-tumapa keeni iwɛ-tɛkana nu Undwa.

21Asha to bo mbisogono bata anya atwa iyi, bu meme mbisegeni shi ree? Gabụ na ba ananga maa kede bụtụ zunji izunde o, gabụ suu bo zundo ya izunde?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

22Gabụ na ba duma maa kede bụtụ njɛ tuwɛle o, gabụ suu ba nda ya tuwɛle?
Gabụ na bo imo ntatanuwaŋ, gabụ suu be zunje ya i'wɛŋnɛ nu nsumo mu
ntatanuwaŋ?

23Gabụ na ba busa iwɛnɛ ta bu 'yajɛ Undwa wa Agwatana, asha shɛ Agwatana
ree aba nda ụpụrụsa ta ba bwada bata Undwa?

24Gana na ti yee 'nyeci, yɛɛ hiɛŋ, Ahiɛba hi po atwa na shɛ shɛ Eju a dumangana
Agwatana n-ndumwa mụ wɛ.

25Teleyi tijaja ti 'yajɛ ule ti yaa shɛ aba nda iyi nɛ Undwa jɛmɛ, ama yaa shɛ abɛ
shɛ bubweji bu Undwa, asha teleyi tụ bụ tijaja tɛ shɛ gana bụtụ na te jeji shi
teleyi kwukwuŋ.

26Yaa shɛ bụtụ na jeji shi teleyi ba untangana iyi nɛ Undwa jɛmɛ, a zha shɛ a
rɛta bu suu gana bụtụ na jeji teleyi?

27Iwɛ-tɛkana okwo ta butugwumwa jeji shi teleyi ta bụtụ ata, yaa shɛ bụtụ ata
ba nda iyi nɛ Undwa jɛmɛ, bi zhɛ ma bu pana n-ndumwa-tụwụma okwo ta bu
untanganɛ yibwa ti'nyeci ta ata tu Undwa keeni tileyi tụ bụ tijaja, abɛ shɛ kaa
bubweji bu Undwa.

28Iwɛnɛ po shɛ Biju na ba nda iyi no tupohondo ta tu'waba, shɛ ubwa i shɛ Biju
bu tugom o, shɛ teleyi tu tu'waba tijaja kaa, tɛ shɛ teleyi tijaja tu tugom o.

29Ama Biju bu tugom i shɛ na amɛ, teleyi tijaja tu tugom kaa tɛ shɛ na ahaŋsa,
tedure na Mpiala, shɛ a na ti'nyeci o. Agwatana kiri ba dumanga bụtụ gana ata,
shɛ atwa o.

Rom 3

1Asha imbe kwuŋ shɛ ule na Biju 'yajɛɛ? Imbe kwuŋ i shɛ ule teleyi tijajaa?

2Ule ibɛ gembi nu uhwaŋna we elele. Hiiŋ, aba Agwatana utegeni n-ndumwa
mu bwa maa a untangana mụ.

3Okwo yaa shɛ atwa oko lacɛ rishe-tɛtɛtana, rishe ru na aa lacɛ tɛtɛtana ri zhɛ
ra nda suu rishe-ɛtɛtana ra Agwatana maa ru lweji?

4Awo. I zha shɛ ya sha gana ata kwukwuŋ! Ga Agwatana shɛ bụtụ bu tɛkana,
ama ga atwa kpaaŋ tuba a shɛ atwa ụzagwụ, gana na te e 'nyeci, ɛɛ hiɛŋ, Ge e
mbiseni caakwụ maa n-ndumwa mụ bụ mi teni cɛŋ, gabụ kaa bi zhɛ ba lasụ aŋ
na aka na ta a duma ụshɛrɛya bụ.

5Yaa shɛ no tugworozwo tu tu oto mbisono maa Agwatana teni cɛŋ, asha imbe
ɛti zhɛ tɛ hiɛn yaa? Agwatana na ba tụpana atwa iyi nɛ aa njɛ, bɛ shɛ suu bụtụ
bo orugwusu? Ma duma iwɛ gana na ta bụtụ ba duma.

6Awo. I zha shɛ ya sha gana ata kwukwuŋ! Shibwonu asha gana na tuba
Agwatana zhɛ a duma ya ụshɛrɛya wa atwa unyizoo?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7Ama yaa shɛ ụzagwụ mu njɛ maa iwɛ-tɛkana ya Agwatana keeni ugombo iwɛ ụjɛrụma ubwa, asha iwɛ imbe po aa ta duma ụshɛrɛya mu gana maa N shɛ bụtụ bi iwɛwɛɛ?

8Imbe kwuŋ zhɛ ma tu lakanaa? Gana na ta atwa oko a tu dumangana n-ndumwa mụ wɛ, ɛɛ hiɛŋ, atuba ti hiɛŋ, Mizha tɛ njɛ ma iyi iwɛ iwɛ maa nekeshi iyi ibiye ya zhajɛ. Tụwụma tu na ɛɛ zhɛ a pana aŋ ti teni cɛŋ.

Bụtụ bi Tiririri Zasaba o

9Asha imbe kwuŋ yaa? Atuba na tɛ shɛ Eju tu hwuri suu atwa na shɛ shɛ Eju? Awo! Tu hwuri shi aŋ kwukwuŋ. Iwɛnɛ to o tu mbiswonuo iŋ cebe maa Eju keeni atwa na shɛ shɛ Eju namɛ ni iwɛwɛ hwɛɛ aba.

10Gana na te e 'nyeci, ɛɛ hiɛŋ,

11Bụtụ bi tiririri zasaba okwo bu ko; bụtụ na eshiciji iyi zasaba, bụtụ na ba jala Agwatana zasaba.

12Hwɛ hwɛɛ aba vwulwagwa ee genji uhwaŋna wa Agwatana, hwɛ hwɛɛ aba 'wa ya iyi nɛ teni shi cɛŋ; bụtụ na ba nda iyi ibiye zasaba okwo bu ko.

13No orworwo aba n-ndumwa mu na ma kwụna bụtụ ma banɛ, ni irɛtu ya aba aa halakaka atwa, n-ndumwa mu na ma banɛ nu unu wa aba mɛ shɛ gana mangayɛ me egbezhi.

14N-ndumwa ma aba mɛ shɛ ga tutwa keeni ụgagwụ.

15Ivwunɛ ya aba vwengenji maa a shɛrɛ bụtụ maa mehieŋ mu 'waŋ;

16ofwo elele na ee teni semi iyi kiri aa nda ufwu keeni amɛ-tụhaŋtụ,

17e te mepi shi kaa iyi nɛ ɛɛ hiɛŋ amɛ-olom.

18A sụmɛ shɛ kaa Agwatana inyɛsɛ o.

19Ama ti mepi maa iyi elele nɛ Undwa wa duma, asha wa njɛ na atwa na namɛ nu Undwa ata, iwɛ maa go unu elele 'imɛ ilɛmɛ, maa ga atwa kpaaŋ zhajɛ na agba ụshɛrɛya na Agwatana zhɛ a duma hwuŋ.

20I zasa masha ma butugwumwa me elele na n-ndumwa zhɛ ma zhɛma hwuŋ na agba Agwatana iwɛ ugondu Undwa na bụtụ ata njɛ o; ama Undwa ubwa tuba wo mbisono atwa maa e mepi iyi nɛ i shɛ iwɛwɛ.

Tiririri ta Agwatana tu na tu Dure Rishe-tɛtɛtana

21Ama hwuwayɛ e mbiseni atwa caakwụ maa tiririri ta Agwatana ti beni shi nu Undwa o. Okwo Undwa na go Moses 'nyeci keeni iyi nɛ egesere jɛmɛ' ya la tụ du tiseyida.

22Tuba tɛ shɛ tiririri ta Agwatana tu na tu dure rishe ru na atwa kpaaŋ tɛtanɛ Jisus Krast. Iwɛnɛ to tuswoswoswo tu zasaba.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

23Atwa kpaaŋ njɛ iwɛwɛ, ibɛ po ee teni shi cɛŋ nụ ụjɛrụma wa Agwatana.

24No tulubo tu bwa ti biye bee peni aŋ n-ndumwa-zhɛ tedure no tugwube tu na tu banɛ no olugwo Krast Jisus.

25Ubwa Agwatana shikicinji maa sha iyi ụrụpɛ nɛ yo lomicingo bu amɛ, unaa na ma ti lashɛga tedure ne rishe-tɛtɛtana mehieŋ mu bwa maa mbisono tiririri tu bwa caakwụ. Iwɛnɛ ti yaa shɛ maa ni isɛbwɛ nɛ baa 'imɛ ibɛ po Agwatana gengeni atwa iwɛwɛ nɛ aa njɛ la cala,

26maa mbisono tishiririri tu bwa na aka ga hwuwayɛ, maa ubwa shɛ bụtụ bi tiririri ni ikɛnyi ibwɛ, maa kaa pana du atwa elele na tɛtanɛ Jisus rishe n-ndumwa-zhɛ.

27Asha imbe kwuŋ atu ta busa iwɛ ibɛɛ? O kopwonuo tu uhwaŋna. Ni imbe kwuŋ ee kepeni tu uhwaŋnaa? Nu uhwaŋna ugondu Undwa suu? Awo! Semi nu uhwaŋna rishe-tɛtɛtana.

28Ti heŋshi maa n-ndumwa ma zhɛma bụtụ na agba Agwatana tedure ne rishe-tɛtɛtana, shɛ nu ugondu Undwa tɛnda o.

29Agwatana Eju kiri suu Agwatana shɛ? Bɛ shɛ shɛ suu du Agwatana atwa na shɛ shɛ Eju? Iiŋ! Bɛ shɛ du Agwatana atwa na shɛ shɛ Eju.

30Gana na ta Agwatana namɛ oko, bi zhɛ ba pana atwa na jeji teleyi n-ndumwa-zhɛ tedure ne rishe-tɛtɛtana, bɛɛ zhɛ du ba pana atwa na jeji shi teleyi n-ndumwa-zhɛ tedure ne rishe-tɛtɛtana.

31Asha tedure ne rishe-tɛtɛtana suu ata nda Undwa maa kede u 'yaga ya ukpahiŋ? Awo! Shɛ gana ata kwukwuŋ. Ama tishikicingo oto shikicingo Undwa dimi.

Rom 4

Ga Abraham Titanɛ Agwatana Rishe

1Imbe ɛti zhɛ tɛ hiɛŋ maa ga Abraham na shɛ ugwunukwoshi ụlamụ tu to ugbee?

2Yaa shɛ ee peni Abraham n-ndumwa-zhɛ iwɛ ugondu na baa njɛ, asha bi 'yajɛ iyi nɛ maa busa, ama tuba shɛ ne eshe Agwatana o.

3Imbe Iwɛ ya Agwatana hiɛɛŋ? I hiɛŋ, Ga Abraham tɛtanɛ Agwatana rishe, ibɛ po Agwatana rɛcɛ bụ maa bɛ shɛ bụtụ bi tiririri.

4Ama a rɛcɛ shɛ alubashɛ na aa tụpa bụtụ na ba nda ugondu maa tulubo-ti-biye aa shɛ o, semi utashɛ ugondu ata baa njɛ aa cɛpɛ bụ.

5Ama bụtụ na njɛ shɛ ugondu, naa kaa tɛtanɛ bụtụ na ba pana atwa iwɛwɛ n-ndumwa-zhɛ, ɛ zhɛ a rɛta rishe ru bwa tɛtɛtana maa tiririri raa shɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Ge Devid jɛmɛ iwɛ uwebiye bụtụ na Agwatana rɛcɛ tiririri tu bwa uzawa ugondu tɛnda, bɛɛ hiɛŋ,

7Atwa na Agwatana gengeni iyi iwɛ ya aba, a na kaa bee. Urigeni iwɛwɛ ya aba gwoje!

8Bụtụ na Agwatana zha shɛ ba rɛta iwɛwɛ ibwɛ kaa gwoje!

9Atwa na jeji teleyi kiri suu 'yajɛ ugwoje ga tɛnda, kwo kaa ta atwa na jeji shi teleyi du? Tudumwa, ɛti hiɛŋ maa a rɛcɛ rishe-tɛtɛtana ra Abraham maa tiririri raa shɛ.

10Na aka naa aa rɛcɛ rụụ? Na aka na ti bee jeji teleyi suu, kwo kaa na aka na ti bee te jeji shi la teleyi? Shɛ na aka na ti bee jeji teleyi o, ama na aka na ti bee te jeji shi la teleyi.

11E jeji bu ya teleyi maa i shɛ useyida, ibɛ i shɛ useyida na aa njɛ bu ne tiririri tu na baa 'yajɛ ne rishe-tɛtɛtana, na aka na ti bee te jeji shi la teleyi, iwɛ maa u sha bishi ba atwa elele na tɛtanɛ-rishe, okwo te e jeji shi aŋ teleyi, iwɛ maa a rɛcɛ du tiririri ta aba.

12Shɛ bishi ba atwa na jeji teleyi kiri baa shɛ o, ama ta atwa na a nda du iyi nu uhwaŋna rishe-tɛtɛtana ru na ga Abraham na shɛ bishi ata tu 'yajɛ taa na aka na te e te jeji shi bu la teleyi.

Unu na Agwatana Shileni Abraham banɛ ne Rishe-tɛtɛtana

13Unu na Agwatana shileni Abraham ta ajalalo ubwa hwɛɛ maa aba shɛ a sha ayɛ-ogwu unyizo, u beni shi nu Undwa o, ama u banɛ ne tiririri tu na ee leshiji tedure ne rishe-tɛtɛtana.

14Asha yaa shɛ atwa na untanganɛ Undwa a shɛ ayɛ-ogwu, asha rishe-tɛtɛtana rɛ shɛ iyi tɛgadaga, unu na Agwatana shiri kaa du ụ shɛ bohondo.

15Undwa ubwa 'waŋnɛ isɛbwɛ ya Agwatana, ofwo na Undwa zasaba, undwa tubwada du zha shɛ wa nama o.

16Ecilo no po rishe-tɛtɛtana rɛ shɛ iyi tilɛɛ i shɛ iwɛnɛ ti iyi elele ya banɛ no tulubo-ti-biye, iwɛ maa e shikicingeni ajalalo ubwa kpaaŋ unu ata tishilo, shɛ iwɛ atwa na untanganɛ Undwa kiri o, ama iwɛ atwa na du shɛ atwa rishe-tɛtɛtana ra Abraham (na shɛ bishi tu kpaaŋ.

17Gana na te e 'nyeci, ɛɛ hiɛŋ, M bu nduwa bishi ba atwa ofwugwo a na shɛ shɛ Eju), ne eshe bụtụ na baa tɛtanɛ-rishe, ubwa shɛ Agwatana na ba pana atwa na 'wi uraiŋ, ubwa kaa du ba suyana iyi nɛ zasaba gana maa i namba.

18Okwo tu ga Abraham zasa ecilo na maa nda ashɛlatụ, ama na amɛ ashɛlatụ ata kaa waa baa tɛtanɛ-rishe maa bɛ shɛ bishi ba atwa ofwugwo a na shɛ shɛ Eju, gana na ti yee 'nyeci, yɛɛ hiɛŋ, Ajalalo bu zhɛ o gombo ofwugwo gana mkpasu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

19Okwo tu ga Abraham mepi maa bɛ injɛ cebe iwɛnɛ tu baa namwawaŋ shiywa dipi-yebi, bee mepi kaa du maa igwune tumata Sara i uwo, ama rishe ru bwa tɛtɛtana kaa ru lweji shi waa o.

20Bɛ njɛ shɛ oruwo unu na Agwatana shileni bu o, rishe-tɛtɛtana kaa ri 'nyananɛ shɛ bu o. Ama bi leshiji ukpahiŋ tedure ne rishe-tɛtɛtana bee peni Agwatana ụjɛrụma,

21iwɛnɛ ti bee mepi gom maa Agwatana eri a nda iyi nɛ bee shiri-unu ibɛ.

22Ibɛ po aa rɛcɛ rishe ru bwa tɛtɛtana maa tiririri raa shɛ.

23Ama shɛ iwɛ ubwa kiri ee 'nyeci n-ndumwa ma ata aa rɛcɛ bu no ofwo muba o,

24ama iwɛ tu du na tɛtanɛ bụtụ na hicinjɛ Jisus Agwangwama tu no tu'wo rishe.

25E shepi Jisus ee utegeni tu'wo iwɛ tụwụma tu tu, ibɛ bɛɛ hiɛ maa ma tu pana n-ndumwa-zhɛ.

Rom 5

Agwatana Ti Peni N-ndumwa-zhɛ Tedure ne Rishe-tɛtɛtana

1Gana na te e ti peni n-ndumwa-zhɛ tedure ne rishe-tɛtɛtana, ibɛ po ati 'yajɛ ya amɛ-olom na Agwatana tedure na Agwangwama tu ge Jisus Krast.

2Nu bwa ati 'yajɛ onungwu maa to tono no tulubo-ti-biye tu ga oto shikono na tuba tedure ne rishe-tɛtɛtana, ata busa nụ ụbaụta tɛnda, na ashɛlatụ ụjɛrụma wa Agwatana na ata nda.

3Shɛ inɛ ɛtɛ kiri o, ama ta busa du nụ ubaụta tɛnda iwɛnɛ te ti mepi maa ụbaụta wa pana bụtụ egiri-tula,

4egiri-tula kaa a pana bụtụ ahaŋsa-tuto, ahaŋsa-tuto a pana bụtụ ashɛlatụ tɛnda.

5Ashɛlatụ kaa peni shi bụtụ ezuye o. Iwɛnɛ ta Agwatana utu dudugwonuo tulubo tu bwa na shɛmɛ shi tu, ibɛ shɛ tulubo tu na tu dure na Mpiala mi Tijilo mu na bee ti peni.

6Iwɛnɛ po aka na eti te lwegeji, na aka na teni kaa cɛŋ ibɛ ga Krast 'wi iwɛ atwa na a nda iyi iwɛ.

7I shɛ iyi nɛ gwụmɛ maa bụtụ be elele 'wi iwɛ bụtụ bi tiririri. Ama nekeshi bụtụ bu ko feye namba na zhɛ ba ala maa 'wo iwɛ bụtụ bi biye.

8Ama Agwatana tuba iti mbiseni tulubo tu bwa caakwụ, maa aka na ati ta shɛ la atwa iwɛwɛ, ibɛ ga Krast 'wi iwe tu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9Ibɛ po gana na ga Krast iti peni n-ndumwa-zhɛ tedure ne mehieŋ mu bwa, asha bi zhɛ mo ti bicingo maa ta bana ni isɛbwɛ ya Agwatana.

10Gana na to tu'wo ti Yɛu ya Agwatana tu tu togononu nu bwa na aka na atɛ shɛ la atwa i'ime ibwɛ, asha aka na oo tu togononu nu bwa, uraiŋ Krast zhɛ mo tu bicingo du.

11Shɛ inɛ ɛtɛ kiri o, ama ta busa na amɛ Agwatana tedure na Agwangwama tu Jisus Krast. Ti leshiji kaa tutogononu tu ga tedure nu bwa.

Tu'wo tu Dure na Adam, Uraiŋ tuba Dure na Krast

12Gana na ti iwɛwɛ dure na bụtụ bu ko yee teni nu unyizo, tu'wo du tu dure ni iwɛwɛ, ibɛ po tu'wo tu mburusonu no ofwo atwa kpaaŋ, iwɛnɛ ta atwa kpaaŋ njɛ iwɛwɛ.

13Iwɛwɛ namwawaŋ nu unyizo nazhɛ Undwa zhajɛ, ama yaa shɛ Undwa ga zasaba, a ga zha shɛ a rɛta iwɛwɛ ya atwa o.

14Ama okwo ta atwa na iwɛwɛ nɛ aa njɛ sụbɛ shɛ undwa tu bwada Adam na shɛ ụsụbwa bụtụ na tee ci, iwɛwɛ kaa yɛ waa tugwama no ofwo atwa te kwune taa na aka Adam uuwa i ci aka Moses.

15Ama upwaŋ tulubo-ti-biye namɛ swooŋ nu ulayɛ. Yaa shɛ ulayɛ bụtụ bu ko shapɛrɛganɛ atwa ofwugwo tu'wo, asha tulubo-ti-biye ta Agwatana keeni upwaŋ na namɛ no tulubo ta ata ti biye gembi wee hwuleji iwɛ atwa ofwugwo du. Tulubo ta ata ti biye kaa tu banɛ no olugwo bụtụ ata bu ko, ubwa shɛ ge Jisus Krast.

16Upwaŋ ata kaa shɛ shɛ aa manga ni iwɛwɛ bụtụ ata bu ko. Iwɛnɛ tu ụshɛrɛya na iwɛwɛ bụtụ ata bu ko 'waŋnɛ ụ shɛ n-ndumwa-tụwụma, ama upwaŋ tulubo-ti-biye na alayɛ ata ofwugwo 'waŋnɛ ụ shɛ n-ndumwa-zhɛ.

17Yaa shɛ ulayɛ bụtụ ata bu ko leneni tu'wo maa tɛ yɛ tugwama tedure na bụtụ ata bu ko, asha atwa na leshiji tulublo-ti-biye keeni upwaŋ tiririri te gembi duwa tubaa? A zha shɛ suu a ya tugwama nu uraiŋ keeni ukpahiŋ bụtụ ata bu ko na shɛ ge Jisus Krast?

18Ibɛ po gana na tu ulayɛ uko gba 'waŋnanɛ atwa kpaaŋ n-ndumwa-tụwụma, gobwonu du ugondu u tiririri uko 'waŋnanɛ atwa kpaaŋ n-ndumwa-zhɛ keeni uraiŋ.

19Gana na ta bụtụ bu ko hwụjɛ shɛ unu, atwa ofwugwo shɛ atwa iwɛwɛ, gobwonu du gana na ta bụtụ bu ko tuba hwụjɛ-unu, ibɛ po ɛɛ zhɛ a pana atwa ofwugwo n-ndumwa-zhɛ.

20Ama Undwa teni wee keeni ulayɛ ugombo, ama ofwo na iwɛwɛ keeni ugombo, tulubo-ti-biye tuba ti keeni ugombo uhwuri gana ata tebiye tebiye,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

21iwɛ maa gana na ti iwɛwɛ yɛ tugwama na amɛ tu'wo, gobwonu du tulubo-ti-biye tɛ shɛ ta ya tugwama tedure ne tiririri tu na tu namɛ na amɛ uraiŋ unyizo-nom na dure Jisus Krast Agwangwama tu.

Rom 6

Tu 'Weni Iwɛwɛ, Ama Ta shana Krast Buumwa

1Asha imbe ɛti zhɛ tɛ hiɛŋ yaa? Iwɛwɛ suu ɛti zhɛ tu na uranga tɛnda iwɛ maa tulubo-ti-biye tu na kaana ugombo?

2Awo, kede i shɛ gana ata o! Atuba na tu 'wonuo iwɛwɛ, gana na ɛti tɛ zhɛ ta nama ni ibɛ waaa?

3Hi mepi shi suu maa hwɛ hwɛɛ tu na aa njɛ ubaptizim u tutogotogwu na Krast Jisus, a tɛ njɛ ubaptizim ata maa to togotogwu du no tu'wo tu bwa?

4Ibɛ po ee ti ni nu bwa tedure nu ubaptizim na aa tɛ njɛ, a tɛ njɛ uŋ maa tu togotogwu ma no tu'wo tu bwa, iwɛ maa gana na tɛ ɛ hicinjɛ Krast no tu'wo tedure nu ụjɛrụma Bishi, maa tu na zha ma du tahaŋnụ nu uraiŋ ufwo.

5Gana na otu togotogwu ne Jisus ni iyi nɛ sụbɛ tu'wo tu bwa, asha gobwonu du ɛti zhɛ tu mo togotogwu nu bwa sasana ni iyi nɛ sụbɛ tihiɛ tu bwa.

6Ti mepi maa o togwonuo bụtụ tu bụ ngwụshɛ nrɛ nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ na Krast, iwɛ maa a njɛ masha ma butugwumwa mi iwɛwɛ ufwu, maa kede ta sha ya ajama iwɛwɛ o.

7Iwɛnɛ po bụtụ na uwo asha bu beni ni i'ɛlɛ iwɛwɛ.

8Ama yaa shɛ etu 'wi na Krast, ti tɛtanɛ du rishe maa ti zhɛ ta 'yaga uraiŋ nu bwa.

9Gana na eti mepi maa a hicingwa Krast no tu'wo, bi zha shɛ kaa bo 'wo ya kwukwuŋ, tu'wo kaa ti zha shɛ ta 'yaga ya ụhwada ubwa kwukwuŋ.

10Tu'wo tu na bee 'wi, iwɛwɛ bee 'weni tu kpalụ ko gbalụ, ama uraiŋ na baa 'yajɛ, Agwatana baa 'yaganɛ uŋ.

11Iwɛ ecilo ata na mama rɛta ma maa hi 'wonuo iwɛwɛ, ama uraiŋ na ahiɛ 'yajɛ ya, Agwatana ahia 'yagana uŋ na amɛ Krast Jisus.

12Ibɛ po kede iwɛwɛ 'yaga ya ụhwada na amɛ tu'waba ti hiŋ tu na ti zhɛ to 'wo maa hi na hwuga-unu ukwedeyi ụwɛ u tuba o.

13To sugo ma ya itwɛ tu'waba ti hiŋ ye elele ma hiɛ shɛkanɛ iwɛwɛ maa hi na ndana iwɛwɛ iyi ni ibɛ o, ama na mama shɛkana ma Agwatana, gana na tɛ hi hiɛ no tu'wo. Sugo ma itwɛ tu'waba ti hiŋ hwɛɛ maa hiɛ shɛkanɛ Agwatana maa i shɛ iyi nɛ aa nda iyi tiririri ni ibɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

14Iwɛwɛ zha shɛ ya 'yaga ya ụhwada hiŋ o. Iwɛnɛ ta ahi zasa ya nu Undwa, semi no tulubo-ti-biye.

Ajama Tiririri

15Asha imbe yaa shɛ yaa? Ti zhɛ suu tu na nda iwɛwɛ iwɛnɛ atu zasa nu Undwa atu namɛ no tulubo-ti-biye? Awo, shɛ gana ata o!

16Hi mepi shi suu maa aka elele na ahiɛ mama shɛkanɛ bụtụ be elele maa hi na hwuga-unu ubwa, asha hiɛ shɛ ajama bụtụ ata ahia hwuga-unu ubwa? Ajama iwɛwɛ nɛ ya 'waŋnɛ tu'wo suu ahiɛ shɛ okwo yibwa ajama unu-tuhwuga na wa 'waŋnɛ tiririri?

17Ama Agwatana ubwa shɛ ba a'walụ, maa ahiɛba na hiɛ shɛ la ajama iwɛwɛ, hiɛ hwụjɛ ya unu imbisegeni hiŋ nɛ eti hi suji eti utegeni taa na shɛmɛ shi hiŋ.

18Iwɛbɛ po ee hi bicinji ya iwɛnɛ ahi banɛ ni iwɛwɛ, ahiɛ shɛ ya ajama tiririri.

19Ma duma iwɛ gana na ta butugwumwa ba duma, hi lwegeji na masha mi hiŋ ma butugwumwa. Gana na ehi suji la itwɛ tu'waba ti hiŋ hwɛɛ ahiɛ shɛkanɛ tiri maa i shɛ ajama ibɛ, maa hi na nda ugondu ụwɛ, gobwonu du sugo ma ya itwɛ tu'waba ti hiŋ hwɛɛ hwuwayɛ maa hiɛ shɛkanɛ tiririri maa hiɛ shɛ ya ajama tuba, maa tuba hi na nda ya ugondu tijilo.

20Aka na ahi ta shɛ la ajama iwɛwɛ, hi zasa la ne tiririri o.

21Imbe i shɛ tụ'walụ tu na ahiɛ 'yajɛ la na aka ataa? Ibɛ shɛ iyi nɛ ahia nda ya ezuye ibɛ hwuwayɛ, iwɛnɛ tu ukwunanga inɛ ɛtɛ i shɛ tu'wo.

22Ama e hi tufwurinji ya hwuwayɛ ni iwɛwɛ, maa hiɛ shɛ ya ajama Agwatana, hi 'yajɛ ya tụ'walụ, iwɛnɛ ahiɛ shɛ ya atwa tijilo Agwatana, ukwunanga inɛ ɛtɛ i shɛ ya uraiŋ unyizo-nom.

23Itɛpwɛ iwɛwɛ i shɛ tu'wo, ama upwaŋ tulubo-ti-biye ta Agwatana ụ shɛ uraiŋ unyizo-nom na amɛ Krast Jisus Agwangwama tu.

Rom 7

Ụsụbwa ụ Tụmbụla

1A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, Ma duma iwɛ gɛ na atwa na mepi Undwa, hi mepi shi suu maa Undwa ubwa 'yajɛ ụhwada bụtụ na aka na tu baa ta shɛ Buumwa?

2Iwɛnɛ po Undwa umpi biyikwo na cɛnɛ no bwolo bwa, na aka na ta a ta shɛ Buumwa; ama yaa shɛ bwolo bwa 'wi, asha bu tufwurungwo nu ụhwada bwolo bwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Yaa shɛ baa cɛnɛ binya bụtụ to bwolo bwa ta namɛ, ɛ zhɛ ɛ hiɛŋ bụ bɛnjɛ-bu-tuwɛle; ama yaa shɛ bwolo bwa 'wi, asha bu tufwurungwo nu ụhwada bwolo ata bwa, okwo baa cɛnɛ ya binya bụtụ, asha bɛ shɛ shɛ ya buwɛle o.

4A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, gana ata du, aa hiɛ njɛ maa hi 'weni Undwa iwɛnɛ ahi namɛ ya na amɛ tu'waba tu Krast. Hiɛ cɛnɛ ya binya bụtụ, ubwa shɛ bụtụ ata ɛɛ hicinjɛ no tu'wo, iwɛ maa ta ndana ya Agwatana uhwara.

5Aka na atu ta namɛ na masha ma butugwumwa, ukwedeyi ụwɛ iwɛwɛ unaa na dure Undwa ụ njɛ ugondu ni itwɛ tu'waba tu tu hwɛɛ, maa ta ndana tu'wo uhwara.

6Ama e tu rufwuji ya hwuwayɛ nu Undwa, iwɛnɛ te ti 'weni iyi nɛ ga tu untanganɛ la dimi, iwɛ maa ta nda ya iyi nu uraiŋ ufwo na shɛ una Mpiala, ama shɛ nu uraiŋ ụngwụshɛ na shɛ una ti'nyeci tu Undwa ụngwụshɛ o.

Undwa ni Iwɛwɛ

7Asha imbe ɛti tɛ zhɛ tɛ hiɛŋ yaa? Asha Undwa shɛ iyi iwɛwɛ suu? Awo. Shɛ gana ata kwukwuŋ! Ama yaa ga shɛ shɛ iwɛ Undwa, N nge mepi shi iyi nɛ shɛ iwɛwɛ o. Yaa shɛ Undwa ga jɛmɛ shɛ maa, Ta nda isɛbwɛngwɛ o, N nge mepi shi yebe maa isɛbwɛngwɛ i shɛ iyi iwɛ o.

8Ama aka na ti iwɛwɛ gwushiji ya ohwolu tedure unu-tupana, ibɛ po yɛɛ ishicinjɛ ya iyiri isɛbwɛngwɛ ganɛgɛnɛ na amɛ mi. Yaa shɛ Undwa ga zasaba, iwɛwɛ gɛ zhɛ ya sha iyi nɛ 'wi.

9Ama aka oko namba la Ngaa shɛ Buumwa uzawa Undwa, ama aka na tu unu-tupana zhajɛ ya, ibɛ po iwɛwɛ hiananɛ, Ngee 'wi ya tuba.

10Unu-tupana we ebe ga shɛ wa 'waŋnɛ uraiŋ, Ngoo to ya ugbe maa ubwa 'waŋnɛ ya tu'wo.

11Ama gana na ti iwɛwɛ gwushiji ohwolu tedure nu unu-tupana, ibɛ po wee n helekeci, waa n kwụnɛ ya.

12Okwo ti yaa shɛ gana ata, Undwa shɛ iyi tijilo, unu-tupana kaa du ụ shɛ iyi tijilo sasana, u teni cɛŋ, waa zhɛmɛ kaa.

13Asha iyi ebe ibiye ibɛ suu i n shapɛrɛganɛ ya tu'wo? Awo. Shɛ gana ata kwukwuŋ! Ama iwɛwɛ njɛ iŋ, i banɛ kaa caakwụ maa iwɛwɛ njɛ iŋ, gana na ti yaa n ndanɛ ya uhwaŋna tu'wo tedure ni ijebe ibiye, ibɛ tuba iwɛwɛ dure ya unu-tupana yaa shɛ ya iwɛwɛ nɛ hwuleji ugombo.

Undwa Iwɛwɛ nu Undwa wa Agwatana wa Twa Ifelu na Shɛmɛ sha Atɛtanɛ-rishe

14Ti mepi maa Undwa shɛ iyi mpiala, Ngaa shɛ tuba inɛ butugwumwa na ee sengeni tijama ti iwɛwɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Iwɛbɛ po Ngee eshiciji shi ya iyi nɛ Ama nda, shɛ iyi nɛ n kwụlanɛ Ama nda o, ama iyi nɛ Ngee imi ibɛ Ama nda ya.

16Ama yaa shɛ Ama nda iyi nɛ n kwụlanɛ shɛ, asha N leni maa Undwa shɛ iyi ibiye.

17Ama hwuwayɛ, shɛ Gamba ma nda iŋ o, ama iwɛwɛ nɛ jɛjɛ na amɛ mi ibɛ ya nda iŋ.

18M mepi maa iyi ibiye okwo ike zasaba na amɛ mi na shɛ amɛ butugwumwa o. Iwɛnɛ po i n kwụlanɛ na amɛ mi maa Ma nda iyi ibiye, ama maa ma nda ya ijɛ ɛtɛ ibiye i zasa eshe o.

19Iyi ibiye nɛ i n kwụlanɛ maa ma nda, shɛ ibɛ Ama nda ya o, ama iyi iwɛ nɛ n kwụlanɛ shɛ tɛnda ibɛ Ama nda ya.

20Yaa shɛ Ama nda iyi nɛ n kwụlanɛ shɛ, asha shɛ Gamba ma nda iŋ o, asha iwɛwɛ ɛtɛ namɛ na amɛ mi ibɛ ya nda iŋ.

21N to ya ugbe maa undwa ubwa wa nda iŋ, maa aka na Ama jala maa ma nda iyi ibiye, iyi iwɛ ibɛ mo n tono ya ni i'ɛlɛ.

22Ma nda unyasa nu Undwa wa Agwatana tebiye tebiye tutu uce amɛ mi hwɛɛ.

23Ama N kwụbɛ ya tuba undwa unya ni itwɛ tu'waba ti mi hwɛɛ, unaa na wa jasa ujasa nu undwa wa ahaŋsa mi, na kaa ma n zarɛga gana bụtụ na undwa iwɛwɛ nɛ namɛ ni itwɛ tu'waba ti mi hwɛɛ 'imɛ gana bụtụ na ee shiyeni nu umwono-tishi.

24Oo Bụtụ ba amɛ-tụhaŋtụ Ngaa shɛ o! Gaaba zhɛ ma n la na tu'waba tu ga to tu'woo?

25Agwatana ubwa shɛ ba a'walụ tedure ni izeci Jisus Krast Agwangwama tu! Gamba ni ikɛnyi mi Ma ndana Undwa wa Agwatana iyi na ahaŋsa mi, ama masha mi ma butugwumwa tuba ma ndana undwa iwɛwɛ iyi.

Rom 8

Uraiŋ Mpiala mi Tijilo

1Hwuwayɛ go n-ndumwa-tụwụma mu zasaba ya iwɛ atwa na namɛ na amɛ Krast Jisus.

2Iwɛnɛ tu undwa Mpiala mu uraiŋ na namɛ na amɛ Krast Jisus u n rufwuji nu undwa iwɛwɛ keeni una tu'wo.

3Undwa zasa ukpahiŋ, iwɛnɛ ta masha ma butugwumwa mu logwocenji uŋ, ibɛ po Agwatana tuba tumwanɛ Yɛu ibwɛ ikɛnyi ibwɛ na tu'waba tu na tu sụbɛ tu'waba tu tu ti iwɛwɛ, iwɛ iwɛwɛ kaa sasana. Ibɛ po bee peni iwɛwɛ n-ndumwa-tụwụma na amɛ tu'waba ta ata ta butugwumwa,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4iwɛ maa ugondu u tiririri Undwa ulwa na amɛ tu na njɛ shɛ iyi na masha ma butugwumwa, ama semi na Mpiala.

5Atwa na a nda iyi na masha ma butugwumwa, e shiyeni masha ma butugwumwa eshe, maa a na nda iyi nɛ masha ma butugwumwa ma jala, ama atwa na a nda iyi na Mpiala, e shiyeni iyi Mpiala eshe maa a na nda iyi nɛ Mpiala ma jala.

6Iwɛnɛ po ahaŋsa masha ma butugwumwa a shɛ tu'wo, ama ahaŋsa Mpiala a shɛ uraiŋ keeni amɛ-olom.

7Iwɛnɛ po ahaŋsa masha ma butugwumwa o imo Agwatana, iwɛnɛ ti yaa shɛ shɛ Undwa wa Agwatana 'yajɛ ụhwada ahaŋsa ata; masha ma ata kaa mi eri shi mo lubo Agwatana kwukwuŋ.

8Atwa na kaa a hwuga-unu masha ma butugwumwa, e eri shi a kwulana Agwatana kwukwuŋ.

9Ama yaa shɛ Mpiala ma Agwatana mu namɛ na amɛ hiŋ gom, asha shɛ masha ma butugwumwa mu ma hi 'yagaga ya o, asha semi Mpiala mu ma hi 'yagaga ya. Ama bụtụ be elele na zasa Mpiala mu Krast, asha bụtụ ata shɛ shɛ du bụtụ Krast o.

10Ama yaa shɛ ga Krast namɛ na amɛ hiŋ, asha okwo iwɛwɛ kwụnɛ tu'waba ti hiŋ, tiririri tuba ti zhɛ ta pana mpiala mi hiŋ uraiŋ.

11Yaa shɛ kaa Mpiala ma bụtụ na hicinjɛ Jisus no tu'wo mu namɛ na amɛ hiŋ, asha bụtụ ata na hicinjɛ Krast Jisus no tu'wo zhɛ ba pana tu'waba ti hiŋ tu na ti zhɛ to 'wo uraiŋ du tedure na Mpiala mu bwa mu na mu namɛ na amɛ hiŋ.

12A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, tɛ yɛ utashɛ, ama shɛ masha ma butugwumwa atɛ yɛ utashɛ ata maa tu na nda iyi nɛ masha ma ata ma butugwumwa ma jala o.

13Yaa shɛ tunama ti hiŋ ta nda iyi nɛ masha ma butugwumwa ma jala, asha hi zhɛ hio 'wo tilɛɛ. Ama yaa shɛ ahia kwụna ugondu na masha ma butugwumwa ma nda tedure nu Mpiala, asha nazhɛ ɛhi zhɛ hia 'yaga uraiŋ.

14Atwa elele na Mpiala ma Agwatana ma 'yagaga, aba shɛ miaụŋ ma Agwatana.

15Iwɛnɛ po shɛ mpiala mu na mi zhɛ ma hi pananana inyɛsɛ ehi leshiji o, semi Mpiala mu na mɛ tɛ njɛ miaụŋ, muba mi ti leneni maa tu na ugaga, maa ti nɛ hiɛŋ, Aba! Bishi! Muba ehi leshiji.

16Mpiala ma Agwatana ni ikɛnyi ibwɛ momo lonu tiseyida na mpiala mu tu maa tɛ shɛ miaụŋ ma Agwatana.

17Gana na atɛ shɛ miaụŋ ma Agwatana, asha atuba tɛ shɛ ayɛ-ogwu Agwatana na Krast. Yaa shɛ ata nda ụbaụta nu bwa gom, asha atuba du ti zhɛ ta 'yaga hwuŋ ụjɛrụma nu bwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Ụjɛrụma na Ɛɛ Zhɛ Ma Ti Kapɛshɛngana Hwuŋ

18N heŋshi maa ụbaụta na ata nda hwuwayɛ na aka ga, u te teni shi cɛŋ maa e
menji uŋ nụ ụjɛrụma na ɛɛ zhɛ ma tu kapɛshɛngana hwuŋ o.

19Iyi elele nɛ Agwatana karɛ ya nda ashɛlatụ tugom iwɛ aka na Agwatana zhɛ a
kapɛshɛnga hwuŋ miaụŋ mu bwa.

20Iyi elele nɛ kaa Agwatana karɛ, bi shileni iŋ tusukwutogwu, ama shɛ nu
ukwulana ibɛ o, ama nu ukwulana bụtụ na shiri iŋ apata maa i na nda ashɛlatụ,

21maa iyi elele nɛ Agwatana karɛ ni ikɛnyi ibɛ benengeni tijama to tufwoso, maa
i teni tumama 'yaga tu ụjɛrụma miaụŋ ma Agwatana.

22Ti mepi maa iyi elele nɛ Agwatana karɛ yo ngwulo, yaa hwuga-ụngwụ gana
ụngwụ tumata tutu taa hwayɛ.

23Shɛ gi iyi nɛ Agwatana karɛ kiri yo ngwulo, ta atuba na du ti 'yajɛ Mpiala gana
upwaŋ uhiiŋ na Agwatana ti peni, to ngwulo du ni ikɛnyi tu, gana na ati 'yacɛ
maa a tɛ njɛ miaụŋ mu bwa, ibɛ shɛ gana na maa e bicinji tu'waba tu tu.

24E ti bicinji tedure na ashɛlatụ, ama shɛ iyi nɛ atu kwubwa ata nda ya ashɛlatụ
ibɛ o, gaaba ba nda hwuŋ ashɛlatụ iyi nɛ baa 'yagawaa?

25Ama yaa shɛ ata shɛlana iyi nɛ atu ta kwụbɛ shɛ, asha ti zhɛ ta ima-isɛbwɛ
maa ta 'yaka iŋ.

26Gobwonu du Mpiala mo mbiyono tulwogogo tu tu. Ti mepi shi gana na i shɛ
tilɛɛ maa ta nda adua o, ama Mpiala ni ikɛnyi ibwɛ ubwa ba 'walatagwụ
Agwatana no ti'nyongongo tu na eti eri shi ta duma.

27Ama Agwatana na ba yalaga shɛmɛ sha atwa, ubwa mepi ahaŋsa Mpiala, ubwa
kaa du ba 'walatagwụ Agwatana iwɛ atwa tijilo Agwatana, gana na teneni
Agwatana cɛŋ.

28Ti mepi maa iyi elele ya nda ugondu zhiaaŋ maa i zhɛmanɛ atwa na o lubo
Agwatana, aba shɛ atwa na baa suyanɛ gana na ta ahaŋsa na bee heŋshi namɛ.

29Atwa na Agwatana mwopwo cebe, aba du bee tileni swooŋ cebe, maa a njɛ aŋ
ụsụbwa Yɛu ibwɛ, iwɛ maa tuba yɛu ɛtɛ ibwɛ i shɛ tumata ti hiiŋ na ashashɛ
miaụŋ-mo-bino mu ofwugwo.

30Ama atwa na boo tulwonuo swooŋ cebe, aba du baa suyanɛ, atwa na baa
suyanɛ, aba du bee peni n-ndumwa-zhɛ, atwa na kaa bee peni n-ndumwa-zhɛ,
aba du bee peni ụjɛrụma.

Tulubo ta Agwatana tu na tu Namɛ na Amɛ Krast Jisus

31Asha imbe ɛti zhɛ ta duma ya iwɛ ijɛ kpaaaŋ? Yaa shɛ Agwatana namɛ no tu,
asha gaaba eri ma tu sukakanaa?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

32Agwatana na hebi shi Yɛu ibwɛ ikɛnyi ibwɛ, ama bi shepi bu bee peni iwe tu
kpaaŋ, bi zha shɛ suu ma tu pana ya iyi elele arahaŋ nu bwa?

33Gaaba zhɛ ba suyana atwa na Agwatana teri ụshɛrɛyaa? Agwatana ubwa kaa
zhɛ ba pana aŋ n-ndumwa-zhɛ.

34Gaaba zhɛ ba pana aŋ n-ndumwa-tụwụmaa? Ga Krast ubwa shɛ bụtụ na 'wi,
shɛ inɛ ɛtɛ kiri o, ubwa du shɛ bụtụ na hiɛ, ubwa du kaa namɛ nu u'ala ubiye wa
Agwatana baa 'walatagwụ bụ iwe tu.

35Asha gaaba zhɛ mo tu bogwu no tulubo tu Krastii? Ụbaụta suu, kwo ụngwụ-
tụhwụga, kwo tɛshɛka, kwo imunɛ-tiya, kwo mohondo, kwo Abara-ne-ebe, kwo
kaa utokwobi?

36Gana na te e 'nyeci, ɛɛ hiɛŋ. Iwɛ bu aa ma tu kwụna taa ti iyi ge heri hwayɛ, aa
tɛ rɛcɛ kaa gana agwụdụ na ɛɛ zhɛ a shɛla.

37Awo! Tu lasụ ijɛ kpaaŋ tedure nu ukpahiŋ ụ bụtụ na utu lubi.

38Iwɛnɛ po ohwulu mi namɛ oko maa, okwo tu'wo, okwo uraiŋ, okwo atumwa-
azuba, okwo egwominetu, okwo iyi nɛ namɛ hwuwayɛ, okwo iyi nɛ tee ci, okwo
akpahiŋ,

39okwo ụnjɛswa, okwo me'ilwo, okwo inyɛ iyi nɛ aa karɛ, eri shi mo tu bogwu
no tulubo ta Agwatana tu na tu namɛ na amɛ Krast Jisus Agwangwama tu o.

Rom 9

Agwatana na Atwa na Baa Njɛ Atwa Ubwa Tijilo

1Iwɛ-tɛkana Ama duma na amɛ Krast, shɛ ụzagwụ Ama dwa o, maa
bimbisegeni-ba-amɛ mi ma n la tiseyida na amɛ Mpiala mi Tijilo,

2maa N 'yajɛ amɛ-tụhaŋtụ tebiye keeni ụngwụ na zasa uce na amɛ mi.

3I gɛ zhɛ ma n kwulana yebe maa ma nda adua maa ga shɛ Gamba unu-tukalana
wa Agwatana 'imɛ maa mo bogwu na Krast iwɛ miaụŋ-mo-bino mi anaa na shɛ
udenji mu na tu'waba.

4Aba shɛ atwa Isrɛl, a na Agwatana njɛ gana miaụŋ mu bwa mu tụpana, a na
ụjɛrụma ụ shɛ una aba, tu onu-tutwa, tu Undwa tụpana, ta Agwatana tɛzhɛba,
keeni unu-tishilo.

5Atwa angwụshɛ a shɛ a na aba; ga Krast shɛ bụtụ bu udenji wa aba nu uhwaŋna
tu'waba. Ubwa kaa shɛ Buumwa na Hwuri kpaaŋ, go zhemonjino Agwatana
unyizo-nom. Ami!

6I shɛ shɛ gana maa n-ndumwa mu na Agwatana dumwa la mu kwu o. Iwɛnɛ po
shɛ atwa kpaaŋ a na shɛ ajalalo Jekob a shɛ atwa Agwatana kpororo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7Shɛ hwɛ hwɛɛ aba kaa du a shɛ miaụŋ ma Agwatana iwɛnɛ aa shɛ ajalalo
Abraham o. Iwɛnɛ ta Agwatana mbishi Abraham, bɛɛ hiɛŋ, Tedure na Azik ɛɛ
zhɛ a rɛta ajalalo bu.

8Inɛ ɛtɛ shɛ shɛ maa miaụŋ mu na ee meci tedure na masha ma butugwumwa
mɛ shɛ miaụŋ ma Agwatana o, semi miaụŋ mu na ee meci tedure nu unu-tishilo,
muba aa rɛcɛ maa aba shɛ ajalalo Abraham gom.

9Inɛ gɛ banɛ nu unu-tishilo ata na hiɛŋ, Na aka gana ga ibɛ Ngɛɛ zhɛ me gwure,
ga Sara kaa zhɛ ba mata yɛu-ye-eyi.

10Shɛ inɛ ɛtɛ kiri o, ama gana na ti ge Rebeka du le ofubo na bụtụ bu ko, ubwa
shɛ ga Azik na shɛ ugwunukwoshi tu.

11Aka na ti bee te meci shi miaụŋ, na aka na aa ta njɛ shɛ iyi ibiye kwo kaa iyi
iwɛ ye elele, iwɛ maa iyi nɛ Agwatana heŋshi to tuhwulo, gana na ta tutala tu
bwa tu namɛ. Tutala ta ata kaa ti beni shi nu ugondu, ama tu banɛ no olugwo
bụtụ na ba suyana ụhiɛŋshɛ,

12na hiɛŋ bụ, Yɛu nɛ bee meci hiiŋ ibɛ zhɛ ya ndana inɛ imɛwɛɛ iyi.

13I zhɛ ya sha gana na te e 'nyeci, ɛɛ hiɛŋ, Ge Jekob Ngee lubi, Ngee imi tuba Isụ.

14Asha imbe ɛti zhɛ tɛ hiɛŋ yaa? Agwatana suu 'yajɛ orugwusu? Awo, Shɛ gana
ata kwukwuŋ!

15Iwɛbɛ po bɛɛ hiɛŋ Moses, bụtụ na Ngɛɛ zhɛ ma hioko inyɛmɛnyɛmɛ ibwɛ,
ubwa Ngɛɛ zhɛ mo hioko inyɛmɛnyɛmɛ ibwɛ; bụtụ na kaa Ngɛɛ zhɛ ma nda
uwanyi ubwa, ubwa Ngɛɛ zhɛ ma nda uwanyi ubwa.

16I shɛ shɛ inɛ ya atwa na a jala kwo kaa inɛ ya atwa na a nda ugondu o, ama i
shɛ inɛ Agwatana na bo hioko inyɛmɛnyɛmɛ ya atwa.

17Utakada n-ndumwa ma Agwatana mbishi Agwuma Faro, wɛɛ hiɛŋ, Iwɛ ecilo
ga Ngɛɛ bi ishicinjɛ, iwɛ maa Ma ala maa Mo bu mbisono ukpahiŋ mu, iwɛ maa
izeci mi mburusonu nu unyizo hwɛ hwɛɛ.

18Iwɛnɛ po Agwatana o hioko inyɛmɛnyɛmɛ bụtụ na baa jala maa hioko
inyɛmɛnyɛmɛ ibwɛ, bụtụ na kaa baa jala maa pana ahaŋsa tɛshɛshɛpana, bi zhɛ
ba pana bu ahaŋsa tɛshɛshɛpana.

Isɛbwɛ ya Agwatana keeni Inyɛmɛnyɛmɛ Ibwɛ

19Ibɛ po bụtụ bu ko na amɛ hiŋ zhɛ mɛ n hiɛŋ, Asha iwembe po Agwatana ta
kwụba waa utugbolo tu kwuuŋ? Gaaba kwuŋ eri ba sukakana ukwulana wa
Agwatanaa?

20Awo! Ama gabụ butugwumwa, gaaba abɛ shɛ i shɛ maa jishijɛ Agwatanaa? Iyi
nɛ oo mo eri yɛɛ hiɛŋ suu bụtụ na mo iŋ, Iwembe po obu m mo gana gaa?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

21Bumo-bu-nkwasha suu zasa ụhwada cɛnje-ti'wɛŋnɛ, maa muna bufwamɛ ata bu ko bu ko maa ma iyi nɛ kwụlanɛ bụ, maa ge ike i shɛ iyi ụjɛrụma, maa kede ike i shɛ iyi ụjɛrụma o?

22Gana ata du Agwatana njɛ gom. I kwụlanɛ bụ maa mbisono isɛbwɛ ibwɛ, maa nda maa atwa mepi ukpahiŋ ubwa, ibɛ po baa 'imɛ-isibwɛ tebiye no ofwo iyi uhwugwa nɛ shɛ iyi isɛbwɛ, inɛɛ nɛ aa imanjɛ iwɛ maa a njɛ iŋ ufwu.

23Ibɛ shɛ iwɛ maa nda maa e mepi ugombo ụjɛrụma ubwa na namɛ ni iyi uhwugwa nɛ boo hioko inyɛmɛnyɛmɛ ibɛ, inɛɛ nɛ baa imwangwa cebe iwɛ maa i 'yaga ụjɛrụma.

24Ibɛ shɛ atuba na baa suyanɛ du, shɛ na ashashɛ Eju kiri o ama na ashashɛ atwa na shɛ shɛ Eju du.

25Gana na tu baa jɛmɛ du nu utakada Hosia, bɛɛ hiɛŋ, Atwa na ga shɛ shɛ atwa mi, N zhɛ mɛ hiɛŋ aŋ atwa mi; biyikwo na kaa Ngee nge lubi shi, N zhɛ Mo lubo bu ya.

26Gana ata du yɛɛ zhɛ ya nama no ofwo atwa na ɛɛ hiɛŋ, Hiɛ shɛ shɛ atwa mi o, apata kaa gbaa ɛɛ zhɛ ɛ hiɛŋ aŋ maa, Miaụŋ ma Agwatana na shɛ Buumwa.

27Ga Ayizaya uganɛ iwɛ atwa Isrɛl, bɛɛ hiɛŋ, Okwo miaụŋ mi Isrɛl mi gembi ofwugwo gana ahwayɛ itekwu, tumwata ta aba kiri ɛɛ zhɛ o bicingo.

28Agwangwama zhɛ a ụrɛcɛnga ụshɛrɛya ubwa tụdụma nu unyizo kakayɛ, ubwa kaa zhɛ ba kwunanga uŋ umɛwɛɛ.

29I namɛ gana na ti ga Ayizaya ga dumwa yebe, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ Agwangwama na Hwuri Kpaaŋ iti gengeni shi ajalalo, asha ti gɛ zhɛ ta sha gana Sụdụm, ɛ gɛ zhɛ ma tu nda maa ta sụba Gụmụra.

Atwa Isrɛl na Anabarɛ Ebiye

30Asha imbe ɛti zhɛ tɛ hiɛŋ yaa? Atwa na shɛ shɛ Eju, a na ge mekeni shi iwɛ tutono cɛŋ, ama a njɛ ya maa e teneni Agwatana cɛŋ. Tutono ta aba cɛŋ kaa tu banɛ ne rishe-tɛtɛtana.

31Ama miaụŋ mi Isrɛl mu na mu ga 'wa undwa tiririri, ama e gwushiji shi tu kaa o.

32Iwembe poo? Iwɛnɛ ti yee beni shi ne rishe-tɛtɛtana, ama i shɛ maa i banɛ nu ugondu undwa tɛnda. A twa udukwutwa nu utayɛ ata udukwutwa,

33Okwo gana na te e 'nyeci, ɛɛ hiɛŋ, Hioko ma, Mo shilo utayɛ udukwutwa na amɛ Zayon, keeni utayɛ ụ'wụtụ na wa gwumana atwa, bụtụ na kaa tɛtanɛ bu rishe, ezuye zha shɛ a sha bu o.

Rom 10

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, iyi nɛ n kwụlanɛ na amɛ mi, keeni tutabwa tu na Ama tabwa Agwatana i shɛ iwɛ maa e biciŋji aŋ.

2Iwɛnɛ po Ma la aŋ tiseyida maa a zhɛgɛdanɛ iwɛ ya Agwatana, ama e mepi shi ijiji tebiye o.

3Gana na te e mepi shi tiririri ta Agwatana, ibɛ po aa jalakaka maa e shikicinji tiririri ta aba dimi, iwɛnɛ te e leni shi maa Agwatana 'yaga ụhwada wa aba ne tiririri tu bwa.

4Ga Krast ubwa shɛ ukwunanga Undwa, iwɛ maa tiririri tu namana bụtụ be elele na tɛtanɛ-rishe.

Bụtụ be Elele na ba Suyana Izeci ya Agwangwama bi Zhɛ bo Bino

5Go Moses 'nyeci, bɛɛ hiɛŋ, Bụtụ na ba nda tiririri tu na tu banɛ nu Undwa, bi zhɛ ba ya uraiŋ na tuba.

6Ama tiririri tu na tu banɛ ne rishe-tɛtɛtana ta duma, tɛɛ hiɛŋ, Ta duma na ahaŋsa bu maa, Gaaba zhɛ bo mungo na azubaa? (Ibɛ po ee zucinje Krast);

7kwo kaa maa hiɛŋ, Gaaba zhɛ bo zwo ne e'uyee? (Ibɛ po ɛɛ vwɛ Krast no olugwo atwa na uwo).

8Asha imbe yɛɛ hiɛŋ yaa? I hiɛŋ, n-ndumwa ma ata mu gwumwongonu nu unu bu, keeni amɛ bụ, (ibɛ shɛ n-ndumwa me rishe-tɛtɛtana mu na ata ananga);

9maa yaa shɛ ebi leni nu unu bu maa ge Jisus ubwa shɛ Agwangwama, abu tɛtanɛ kaa rishe na amɛ bụ maa Agwatana hicinji bụ no tu'wo, asha ɛ zhɛ mo bu bicingo.

10Iwɛnɛ po na amɛ, bụtụ ba tɛtana-rishe nazhɛ aa pana bu n-ndumwa-zhɛ, nu unu kaa, bụtụ bo lono nazhɛ boo bino.

11Utakada Iwɛ ya Agwatana hiɛŋ, Bụtụ be elele na tɛtanɛ bu rishe, ezuye zha shɛ a sha bu o.

12Biju na bụtụ na shɛ shɛ Biju zasa swoswoswo; iwɛnɛ ti yaa shɛ Agwangwama ata oko gba ubwa shɛ Agwangwama aba hwɛɛ, ubwa kaa shɛ bɛzhɛgba na ba pana atwa na a suyana bụ uwebiye.

13Bụtụ be elele na ba suyana Agwangwama, ɛ zhɛ o bicingo bu.

14Ama gana naa ɛɛ zhɛ a suyana bụtụ na aa ta tɛtanɛ shɛ rishe maa mbiyono aaŋ? Gana naa ɛɛ zhɛ a tɛtana bụtụ na aa ta hwụjɛ shɛ iwɛ ubwa rishee? Gana naa ɛɛ zhɛ a hwuga uzawa bi'enenjii?

15Gana naa ɛɛ zhɛ a ananga ta a ta tumwanɛ shɛ aaŋ? Gana na te e 'nyeci, ɛɛ hiɛŋ, Hioko ma gana na tizhajɛ ta atwa na a anangana atwa anabarɛ ebiye tu pilanụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16Ama shɛ hwɛ hwɛɛ aba shɛlajɛ anabarɛ ata ebiye o. Ga Ayizaya hiɛŋ,
Agwangwama, gaaba tɛtanɛ unabarɛ na ata ananga rishee?

17Iwɛ-tɛkana, rishe-tɛtɛtana ra banɛ na anabarɛ tuhwuga, anabarɛ tuhwuga kaa
a banɛ nu n-ndumwa mu Krast tu'ananga.

18Ama N hiɛŋ, A hwụjɛ shɛ suu? Iiŋ, a hwụjɛ gom, iwɛnɛ tu utakada Iwɛ ya
Agwatana hiɛŋ. Rụhwụ ra aba ri beni ree teni nu unyizo kpaaŋ, n-ndumwa ma
aba kaa mu beni mee teni tutu uce ofwo na atwa namɛ.

19Ama N hiɛŋ, Atwa Isrɛl mepi shi maa? Hiiŋ, go Moses ni ikɛnyi ibwɛ hiɛŋ, N
zhɛ mo sugo atwa na shɛ shɛ udenji maa Mo hi vwundo shɛmɛ maa hi 'yaga
isɛbwɛ. Udenji na eshiciji shi iyi, ubwa kaa Ngɛɛ zhɛ ma nda maa atwa mi ‘yaga
isɛbwɛ.

20Ama ga Ayizaya jɛmɛ n-ndumwa ne eshe-hwoo a'wụtụ, bɛɛ hiɛŋ, Atwa na n
jelekeci shi, aba n towo ugbe, Ngaa bananɛ kaa atwa na heŋteni shi iwe mi
upeje.

21Ama bɛ jɛmɛ iwɛ atwa Isrɛl, bɛɛ hiɛŋ, Taa ti iyi ge heri hwayɛ, Ngee
nderishiŋgeni atwa na hwụjɛ shɛ unu keeni anjɛ-ashamanjɛ i'ɛlɛ mi maa ma
ruwanɛ aŋ.

Rom 11

Agwatana Jineci shi Atwa Ubwa Isrɛl o

1Ibɛ po Ngee heŋteni, Ngɛɛ hiɛŋ, Agwatana jineci atwa ubwa suu? Awo! Shɛ
gana ata kwukwuŋ! Iwɛnɛ po Gamba ni ikɛnyi mi N shɛ du bụtụ bi Isrɛl, M banɛ
na ajalalo Abraham, bụtụ bu ụlamụ Bɛnjamin Ngaa shɛ.

2Agwatana jineci shi atwa ubwa na boo tolwo cebe o. Hi mepi shi suu iyi nɛ Iwɛ
ya Agwatana jɛmɛ iwɛ Elaija, gana na tu baa tabwa Agwatana maa ga sukakana
atwa Isrɛl?

3Bɛɛ hiɛŋ, Agwangwama, a kwunua egesere bu hwɛɛ, oo bworotogwo otukwu-
ụrụpɛ bụ, nazhɛ Ngaa vwɛ ya Ngooko, ibɛ gɛnɛnɛ aa jalanana uhiuhiu mu.

4Ama imbe i shɛ ajɛshɛgwa na Agwatana peni buu? Bi jishijɛ bụ, bɛɛ hiɛŋ, N te
meme tileneni ba etwenyi igbɛɛ-itɛtu-na-akpakwụ-a-ta (7,000) a na te kwuzeni
shi tuwa ti beal no shilulo sha aba.

5Gobwonu du yaa ta namba taa hwayɛ, atwa na ta vwɛ a ta namba, aba shɛ atwa
na Agwatana teri tedure no tulubo-ti-biye.

6Ama yaa shɛ tutala ta ata tɛ shɛ tedure no tulubo-ti-biye, asha shɛ nu ugondu
tɛnda taa banɛ o; shibwonu asha tulubo ta ata ti biye ti zha shɛ ta sha ya tulubo-
ti-biye o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7Asha imbe yaa shɛ yaa? Iyi nɛ atwa Isrɛl a jalakaka, e gwushiji shi iŋ o, ama atwa na bee teri tuba gwushiji iŋ, ama shɛmɛ sha atwa vwɛ shɛ shɛshɛpanɛ.

8Gana na te e 'nyeci, ɛɛ hiɛŋ, Agwatana lagwụcɛnjɛ shihaŋsa sha aba, maa kede shishe sha aba shɛ kwụbɛ uhwaŋna o, maa kede shɛcɛbɛ sha aba shɛ hwụjɛ iwɛ o, uuwa i ci aka ga.

9Ibɛ po ge Devid hiɛŋ, Gɛ iyimɛyɛ ya aba unyasa i shanɛ aŋ gana modugwulo keeni ugwuru na zhɛ wa ima aŋ; keeni iyi udukwutwa keeni itɛpwɛ nɛ teni cɛŋ na aba.

10Ge eshe 'wi aŋ tishi maa kede a kwụbɛ uhwaŋna o; nda aŋ maa a shɛ nkwuko unyizo-nom.

11Ibɛ po Ngee heŋteni, Ngɛɛ hiɛŋ, Asha a twa suu udukwutwa ee leyi nu ufwu tɛnda? Awo! Shɛ gana ata kwukwuŋ! Ama ulayɛ wa aba leneni ubino maa u zhajɛ pa atwa na shɛ shɛ Eju, iwɛ maa shɛmɛ sha aba shi vwundwo maa a 'yaga isɛbwɛngwɛ na aba.

12Ama yaa shɛ ulayɛ wa aba peni unyizo uwebiye nɛ gembi, yaa shɛ kaa ti'ina ta aba ti peni atwa na shɛ shɛ Eju uwebiye nɛ gembi, asha tugwure ta aba hwɛ hwɛɛ tubaa, shɛ tuba suu ti zhɛ ta 'waŋnɛ ya uwebiye nɛ keeni ugombo duwa?

Atwa na Shɛ shɛ Eju Tɛtanɛ-rishe

13Ama ne hiŋ Ama njɛ ya ahiɛba na hiɛ shɛ shɛ Eju, iwɛnɛ tu Ngaa shɛ butumwa na aa tumwanɛ pa atwa na shɛ shɛ Eju, ibɛ po Ama pana ugondu mu na Ama ndana atwa ụjɛrụma.

14Yaa shɛ yee ge cimi, N ngɛ zhɛ ma nda maa atwa na shɛ udenji mu a 'yaga isɛbwɛngwɛ maa e bicinji atwa oko na ashashɛ aba.

15Yaa shɛ tijinoko tu na ee jineci aŋ tu togononu atwa unyizo na Agwatana maa kede a shɛ ya atwa i'ime ibwɛ o, asha tulashɛga ta aba tubaa, shɛ tuba suu ti zhɛ ta sha uraiŋ na banɛ no tu'wo:

16Yaa shɛ ee peni Agwatana uhiuhiu tɛga, asha bumbara ata vwɛ hwɛ hwɛɛ bɛ shɛ ya du bu na ba Agwatana. Yaa shɛ kaa bini bụ ụ'wụ'wụ bɛ shɛ bu na bi tijilo, asha shɛ'walụ shɛ bwa du shɛ shɛ ya ma shɛ shɛ tijilo.

17Ama yaa shɛ aa kwusatajɛ a'walụ ụ'wụ'wụ ata oko, nazhɛ aa bu shapɛ gabụ na bu ga shɛ buta be ehilo ee bi seteni na ashashɛ aba, nazhɛ aba swa ya meni me tini tụ ụ'wu'wụ ata buta ahiɛbana na aba.

18Asha ta busana a'walụ ata o, ama yaa shɛ aba busa, asha teyinje maa shɛ gabụ bu untanganɛ bini o, ama bini ata ubwa ubu untanganɛ.

19Ama bi zhɛ bɛ hiɛŋ, A kwusatajɛ a'walụ ata, nazhɛ ee n seteni.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

20Too i zhɛmɛ! Tulaka tu na aa lacɛ rishe-tɛtɛtana, ibɛ po aa kwusatajɛ aŋ, ama iwɛnɛ ebi shikeni tuba ne rishe-tɛtɛtana ibɛ po ee bi seteni. To momo mungicingo ya tuba o, ama na nda inyɛsɛ.

21Yaa shɛ Agwatana hebi shi a'walụ ata ni ikɛnyi aba, asha shɛ gabụ ya bɛɛ zhɛ ba haba o.

22Ibɛ po mapa iwɛ-tumapa ya Agwatana keeni mazhanga mu bwa: mazhanga mu bwa mu namɛ no ohiuhiu atwa na leyi, ama iwɛ-tumapa ubwa namɛ nu uhiuhiu bu, ti yaa shɛ abu uranjɛ iwɛ-tumapa ata ubwa; shibwonu ɛ zhɛ du ma bu jaja.

23Yaa shɛ aa uranjɛ shɛ rishe-tɛtɛtana tulaka, asha ɛ tɛ zhɛ a satana aŋ du, iwɛnɛ ta Agwatana te eri ba satana aŋ sasana.

24Ahiɛba na hiɛ shɛ shɛ Eju, hiɛ shɛ gana ụ'wụ'wụ u buta na unshɛ taa na ambɛ, nazhɛ ee hi seteni nụ ụ'wụ'wụ u buta bu tugom, unaa na abu ga shɛ shɛ a'walụ ubwa taa nu umozhigo. Eju aba shɛ gana a'walụ ata a shɛ a na ụ'wụ'wụ ata ni ikɛnyi aba, shɛ a na ata suu ɛɛ zhɛ a satana na buta ata ga shɛ ụ'wụ'wụ ubwa kakayɛ?

Ɛ Zhɛ o bicingo Kaa Miaụŋ mi Isrɛl Hwɛ Hwɛɛ

25A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, i n kwụlanɛ shɛ maa hiɛ shɛ ogbodu ni iyi tusweci gɛ o, shibwonu hi zhɛ hia sha egwoni ni ikɛnyi hiŋ. Ibɛ po shihaŋsa shi hiŋ ahiɛba miaụŋ mi Isrɛl shi zhɛ sha muna sha shɛshɛpana, uuwa i ci aka na ofwugwo wa atwa na shɛ shɛ Eju ulwa tizhajɛ no ofwo Agwatana.

26Nazhɛ ɛɛ zhɛ o bicingo ya atwa Isrɛl hwɛ hwɛɛ; gana na te e 'nyeci, ɛɛ hiɛŋ, Bibicinji zhɛ ba banɛ nu Zayon, ubwa zhɛ ba jɛshɛrɛga masha ma ajalalo Jekob mu na mu ga shɛ masha mụ wɛ maa mi genji aŋ.

27Inɛ gɛ ibɛ shɛ unu mu na Ngɛɛ zhɛ ma twa na aba, na aka na Ngɛɛ zhɛ mo sugo iwɛwɛ ya aba.

28Iwɛ Anabarɛ Ebiye na aa lacɛ, ibɛ po aa shɛ atwa i'ime Agwatana iwe hiŋ ahiɛba na hiɛ shɛ shɛ Eju, ama iwɛ tutala tu na Agwatana teri la ogwunukwoshi aba, ibɛ po aa shɛ ya atwa ubwa a na boo lubo.

29Agwatana kaa sheyinji shi ahaŋsa ubwa iwɛ apwaŋ ubwa keeni iwɛ atwa na baa suyanɛ o.

30Okwo ta ahiɛ hwụjɛ shɛ la unu wa Agwatana, ama Agwatana hieci inyɛmɛnyɛmɛ hiŋ hwuwayɛ, iwɛnɛ te Eju hwụjɛ shɛ unu ubwa.

31Iwɛnɛ ta atwa ata hwụjɛ shɛ unu hwuwayɛ ibɛ po tuba Agwatana hieci inyɛmɛnyɛmɛ hiŋ, gobwonu du ga Agwatana hieci inyɛmɛnyɛmɛ ya aba.

32Agwatana kepeni atwa kpaaŋ uhwaŋna iwɛ maa kede a hwụjɛ-unu o, iwɛ maa tuba bu no hioko inyɛmɛnyɛmɛ ya atwa kpaaŋ du.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Ga Ụjɛrụma Nama na Agwatana Tutu Unyizo-nom

33Hioko ma gana na tu ugombo ti'inta ta Agwatana keeni iyi ibwɛ tumapa iri! I zasa bụtụ eri ba jalakaka ụshɛrɛya na baa duma maa to uce o! Ihwɛŋnɛ ibwɛ kaa keshici ti'eshicigo.

34Utakada Iwɛ ya Agwatana hiɛŋ, Gaaba mepi ahaŋsa Agwangwamaa? Gaaba bo sokokono bu iwɛɛ?

35Kwo kaa gaaba pwonuo bu iyi hiiŋ, iwɛ maa gwuricingono buu?

36Ubwa karɛ iyi elele, tedure nu ukpahiŋ ubwa kaa iyi elele namɛ, ubwa kaa 'yajɛ iyi elele kpaaŋ. Ga ụjɛrụma shɛ una ubwa tutu unyizo-nom! Ami.

Rom 12

Iyi Ụrụpɛ Uumwa

1A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, Ma hi lụpa tedure ni inyɛmɛnyɛmɛ tu nɛ Agwatana hieci, maa hi mama shɛkanɛ Agwatana gana iyi ụrụpɛ Uumwa, inɛɛ nɛ ee shiri swooŋ, nɛ ya kwulana Agwatana tebiye, inɛ ɛtɛ i shɛ tɛzhɛba tu na ti zhɛ ta banɛ na shɛmɛ shi hiŋ.

2Ta sha ma gana na atwa unyizo ga shɛ o, ama ga ahaŋsa ufwo na ee hi shiyeneni na amɛ hiŋ no hi sheyingo maa hi beni swooŋ, iwɛ maa hi na manga keeni maa hi na mapa ukwulana wa Agwatana na shɛ una ubiye, na wa kwulana bu, keeni unaa na ulwa kpaaŋ.

3Iwɛnɛ po tedure no tulubo-ti-biye tu na Agwatana m peni, ibɛ po Omo mbiso bụtụ be elele na namɛ na ashashɛ hiŋ maa kede bu na haŋsa ahaŋsa iwɛ ikɛnyi ibwɛ uhwuri gana na ga lanɛ maa haŋsa o. Ama ga ahaŋsa na baa haŋsa na amɛ ubwa na sha ahaŋsa na namɛ fwaaŋ, gana na ta Agwatana peni bụtụ bụtụ bimenji be rishe-tɛtɛtana.

4Okwo ta ti 'yajɛ itwɛ ifwugwo na tu'waba tu ga tu ko, ama ugondu na kaa itwɛ ɛtɛ ofwugwo ya nda shɛ shɛ uko.

5Gana go du yaa shɛ, okwo ta tɛ shɛ atwa ofwugwo na amɛ tu'waba tu Krast, bụtụ bụtụ kaa shɛ itwɛ tu'waba swoswoswo na binya bwa.

6Gana na ati 'yajɛ apwaŋ swoswoswo tedure no tulubo-ti-biye tu na Agwatana iti peni, okwo yaa shɛ tigesere, ge tigesere tu na ata duma tu no tono cɛŋ ne rishe-tɛtɛtana ru tu;

7okwo yaa shɛ iyi tɛndana bụtụ, ga tu na untangana iyi tɛndana bụtụ, okwo yaa shɛ imbisegeni, go tu no momo sho ni imbisegeni ɛtɛ;

8okwo yaa shɛ ikɛnyi tuta atwa vwɛ, ga mama pana ni ikɛnyi tuta atwa vwɛ; bụtụ na ba pana atwa vwɛ iyi, ga bu na pana duwa duwa; bụtụ na shɛ uhiu, ga

© 2008 Bible Society of Nigeria.

bu na nda iŋ ne egiri-tula; bụtụ na bo hioko inyɛmɛnyɛmɛ ya atwa, go bu no hioko iŋ nu unyasa.

9Kede tulubo tɛ shɛ na tɛnda-te-eshe o. No imo ma iyi iwɛ duwa; ama na untangana ma iyi ibiye tɛnda tebiye.

10Go tulubo tu na ohio lubo miaụŋ-mo-bino hiŋ, tu na sha tulubo tu na ti mepi iwɛ; na mama munanụ ma ụjɛrụma te zeci uhwuri unaa na abu 'yajɛ ni ikɛnyi bu.

11Ta sha ma aruna o, ama na la ma egiri, ga mpiala mu no vwongongo na shɛmɛ shi hiŋ, na ndana ma Agwangwama iyi.

12Na nda ma unyasa na ashɛlatụ tɛnda; ima ma isɛbwɛ nu ụbaụta; uranga ma tishikono dimi na adua tɛnda.

13Na pana ma atwa tijilo iyi nɛ ya shana aŋ ukekeshi; na ima ma aganyi.

14Na nda ma atwa na ma hi shɛka uwebiye; na nda ma atwa uwebiye, ama ta na twaga ma atwa o.

15Na nda ma unyasa na atwa na a nda unyasa, na twa ma u'wo na atwa na a twa-u'wo.

16Na 'yaga ma ahaŋsa oko na anya hiŋ; ta na mama sata ma o, ama na mama imanụ ma na atwa na meme zucinje. Ta na mama shana ma egwoni o.

17Ta na tụpana ma bụtụ be elele iyi iwɛ nɛ baa hiɛ njɛ o. Ama no shiyono ma ahaŋsa hiŋ ni iyi ibiye tɛnda no ofwo atwa kpaaŋ.

18Yaa shɛ yee ge cimi, iyi elele nɛ i'elɛ hiŋ namɛ ni ibɛ, ga amɛ-olom nama na ashashɛ hiŋ na atwa kpaaŋ.

19Ahiɛba atwa tulubo, ta na mama tupanana ma tụlụkpashɛ o, ama na muna ma isɛbwɛ ya Agwatana ohwolu maa i na tụpana iŋ, iwɛnɛ ti yee 'nyeci, yɛɛ hiɛŋ, Agwangwama hiɛŋ, Gamba N zhɛ ma hi tupanana tụlụkpashɛ.

20Ama yaa shɛ imunɛ ya kwụna bụtụ bi i'ime bu, pana bu iyimɛyɛ maa ya; yaa shɛ kaa i'uyɛ gwụmɛ bu, pana bu meni maa swa. Ta ba nda bata gana ata, i shɛ gana akanga ulwa aba tagana bu nu uhiuhiu.

21To no lono ma maa iyi iwɛ ihi lasụ o, ama ga shɛ ahiɛba hia lasụ iyi iwɛ ni iyi ibiye nɛ ahia nda.

Rom 13

Atwa Krast nu Ụhwada na Untanganɛ Aŋ

1Ga bụtụ bụtụ no momo shilono ụhwada na untanganɛ bụ, iwɛnɛ ti yaa zasa ụhwada we elele na namba, semi unaa na banɛ no olugwo Agwatana. Ahwada na kaa namɛ, Agwatana tileni aŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2Ibɛ po bụtụ be elele na ba sukakana ụhwada, asha ba sukakana iyi nɛ Agwatana shiri. Atwa na kaa a sukakana uŋ, asha ụshɛrɛya ee meme sugeni.

3Iwɛnɛ po ehiu ga shɛ shɛ iyi inyɛsɛ ta ba nda ugondu ubiye o, semi ta ba nda una ụwɛ. I bu kwụlanɛ suu maa kede inyɛsɛ ya atwa ụhwada na bu sha? Asha na nda iyi ibiye, nazhɛ ɛɛ zhɛ ma bu dumanga.

4Iwɛnɛ po Agwatana aa ndana iyi iwɛ bu, iwɛ maa ibu zhɛmanɛ. Ama yaa shɛ aba nda iyi iwɛ, asha na nda inyɛsɛ ya aba, iwɛnɛ tu utokwobi na aa untanganɛ shɛ shɛ gadaga, ama anjɛ-itɛpwɛ aa shɛ, iwɛ maa a na nda isɛbwɛ no ofwo bụtụ be elele na ba nda iyi iwɛ.

5Iwɛbɛ po yaa shɛ i tilɛɛ maa hi meme tileneni ụhwada, shɛ iwɛ maa hi gezhigeni isɛbwɛ kiri o, ama iwɛnɛ ti yee teni cɛŋ maa bụtụ njɛ.

6Iwɛ ecilo ga ahia tụpa du adalụ. Iwɛnɛ po Agwatana aa ndana ugondu, gana go kaa a nda uŋ tutu.

7Na tụpa ma atwa elele atashɛ aba. Bụtụ na ba lashɛga ukwuribi wa adalụ, na tụpa bu ma ukwuribi wa adalụ; bụtụ na kaa aa tụpa ukwuribi ụhwada, na tụpa bu ma ukwuribi ụhwada; bụtụ na kaa aa nda inyɛsɛ ibwɛ, na nda ma inyɛsɛ ibwɛ; bụtụ na kaa aa muna ụjɛrụma, na muna bu ma ụjɛrụma.

Tulubo tɛ Shɛ Undwa Tụ'ụrɛcɛnga

8Ta ya ma bụtụ be elele utashɛ we elele o, semi ga shɛ tumomo lubonu kiri ehi momo lubonu. Bụtụ na bo lubo binya bwa, asha bụ ụrɛcɛnjɛ iyi nɛ undwa jɛmɛ.

9Iwɛbɛ po onu-tupana ata ɛ hiɛŋ, Ta nda tuwɛle o, ta kwụna bụtụ o, to zundo izunde o, ta la tiseyida tu tukata o, ta nda eshe-iyi o, ama unu-tupana unya we elele na ta namba ya, asha u namɛ na amɛ iwɛ ɛtɛ ike, nɛ hiɛŋ, No lubo uyebi bu gana na obu momo lubo.

10Tulubo tɛ njɛ shɛ uyebi ubwa iyi iwɛ o; ibɛ po tulubo tɛ shɛ undwa tụ'ụrɛcɛnga.

11Ijɛ du ahiɛ shɛ hi na nda, zhinjɛ ma ya malabụ, gana na te ehi mepi maa aka ci ya cebe. Aka na maa e ti bicinji gwumwongonu ya hwuwayɛ uhwuri aka ala atɛ tɛtanɛ-rishe hiiŋ.

12Ụjita shiwo ya cebe, iyi gwumwonu ya tuholo. Ibɛ po yaa shɛ tilɛɛ maa ti tileni ma ya ugondu tishi, maa tu no urugono ma i'wɛŋnɛ ujasa uhioko-uhwaŋna.

13Tu na zha ma tahaŋnụ shii gana na ta bụtụ ba zha tahaŋnụ nu uwaŋna. Kede tu nama ma na ti'nyama keeni mayaga tuswagana o, kede tu nama ma nɛ tuwɛle keeni eshe-iyi o, kede tu nama ma na ashamanjɛ keeni isɛbwɛngwɛ o.

14Ama no urugono ma masha ma Agwangwama Jisus Krast, to no shiyono ma ahaŋsa hiŋ nu ukwedeyi masha ma butugwumwa o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Rom 14

Ta na Duma Ma Ụshɛrɛya Yɛu-bino Hiŋ o

1Ama na lashɛga ma bụtụ na lweji ne rishe-tɛtɛtana, ama ta na zuga bu ma ni iheŋtengene nɛ zhɛ ya pana bu oruwo tuta o.

2Bụtụ bu ko ba tɛtana-rishe bu na ya iyi elele, ama bụtụ na lweji ne rishe-tɛtɛtana abuba kiri baa ya.

3Kede bụtụ na ba ya iyi elele ngbaraka bụtụ na yɛ shɛ cwɛŋ o, kede kaa du bụtụ na yɛ shɛ iyi na duma ụshɛrɛya bụtụ na ba ya o, iwɛnɛ ta Agwatana loshigwo bu.

4Gaaba abɛ shɛ maa na duma ụshɛrɛya yɛu-ugondu binya bụtụụ? Tishikono tu bwa kwo kaa tulaya tu bwa, tu namɛ ni i'ɛlɛ ya agwuma-ihwɛ ibwɛ; iwɛnɛ ta Agwangwama 'yajɛ ikɛnyi maa shikiciŋgo bu.

5Bụtụ bu ko bo shiyono ụjita uko eshe gana maa una ata ubwa hwuri unya ụjita, binya bụtụ tuba bo shiyono ụjita we elele eshe. Bụtụ bụtụ ga bu na untangana ahaŋsa ubwa tebiye.

6Bụtụ na bo shiyono ụjita we elele eshe, Agwangwama boo shiyonono uŋ eshe; bụtụ na kaa ba ya, Agwangwama du baa yana, iwɛnɛ tu baa nda ugwoje wa Agwatana. Bụtụ na yɛ shɛ, Agwangwama baa yanɛ shɛ, ba nda du kaa ugwoje wa Agwatana.

7I zasa bụtụ be elele na ashashɛ tu mama yana uraiŋ o, i zasa kaa du bụtụ be elele na momo 'wono.

8Okwo ata ya uraiŋ, Agwangwama ata yana uŋ, okwo etu 'wi, Agwangwama du etu 'weni. Ibɛ po okwo ata ya uraiŋ, kwo kaa etu 'wi, atwa Agwangwama atɛ shɛ.

9Iwɛ ecilo ata ga Krast 'wi baa shaananɛ buumwa, iwɛ maa ba sha Agwangwama atwa na 'wi, ta atwa na a shɛ buumwa hwɛɛ.

10Ama iwembe po aba duma ụshɛrɛya yɛu-bino buu? Kwo kaa iwembe po aba ngbaraka yɛu-bino bu cwɛɛŋ? Iwɛnɛ po ti zhɛ to shikono hwuŋ hwɛ hwɛɛ tu no ogbudu ụshɛrɛya wa Agwatana.

11Iwɛnɛ te e 'nyeci, ɛɛ hiɛŋ. Agwangwama hiɛŋ, Gana na tu Ngaa shɛ buumwa, shilulo she elele shi zhɛ shi mo n kwuzono; unu we elele kaa zhɛ ma n shɛtana Gamba Agwatana.

12Ibɛ po bụtụ bụtụ tu zhɛ be swegeni hwuŋ Agwatana iyi nɛ baa njɛ la.

Kede Bụtụ Shileni Yɛu-bino Bwa Utayɛ Udukwutwa o

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13Ibɛ po kede tu na duma ma ụshɛrɛya wa anya tu o, ama ụshɛrɛya na ɛhi zhɛ hi na duma na, maa kede bụtụ shileni yɛu-bino bwa utayɛ udukwutwa kwo kaa iyi nɛ zhɛ ya gwumana bu o.

14M mepi, ohwulu mi kaa du namɛ oko na amɛ Agwangwama Jisus, maa (i ga zasa iyi elele nɛ ge jirimi tiya ni ikɛnyi ibɛ o, semi bụtụ na rɛcɛ iŋ maa i jirimi, asha i jirimeni bu ga.)

15Yaa shɛ ni iyimɛyɛ aba hashɛgana amɛ yɛu-bino bu, asha shɛ tulubo tu ta ya o. Ta nda kaa bụtụ na ga Krast 'wi iwɛ ubwa ufwu tedure ni iyimɛyɛ nɛ aba ya o.

16Iwɛ ecilo ata, to lono ma maa iwɛ iyimɛyɛ nɛ ihi teneni cɛŋ tiya na hashɛgana ya iyi ibiye nɛ ahi ga nda o.

17Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana tɛ shɛ shɛ iwɛ iyimɛyɛ kwo kaa iwɛ iyi tuswa o, ama tɛ shɛ iwɛ iyi tiririri keeni amɛ-olom keeni unyasa na Mpiala mi Tijilo ma 'waŋnɛ.

18Bụtụ na ba ndana Krast iyi nu uhwaŋna gana ga, asha ubwa du kwụlanɛ Agwatana tebiye, atwa kaa du a muna bu ụjɛrụma.

19Iwɛ ecilo ata, tu na 'wa ma iyi ya amɛ-olom keeni iyi nɛ eti eri tu no momo monu.

20To hwuŋzo ma ugondu wa Agwatana iwɛ iyimɛyɛ o. Iwɛ-tɛkana, iyi elele namɛ shɛshɛshɛ, ama i shɛ iyi iwɛ no ofwo bụtụ na ba ya iyimɛyɛ nɛ zhɛ ya nda maa bụtụ leyi.

21I zhɛmɛ maa bụtụ genji usunda tiya, kwo kaa meni mu tụ'walụ ta afwafwa tuswa keeni iyi elele nɛ eri ya nda yɛu-bino bu ukwurishi tɛnda.

22Rishe-tɛtɛtana ru na abu 'yajɛ, mama 'yagana rụ ne eshe Agwatana. Bụtụ na mama dumanganɛ shɛ ụshɛrɛya ni iyi nɛ bee menji maa i teni cɛŋ ubwa gwoje.

23Ama bụtụ na ba ya na ahaŋsa eyeyebi, ɛ zhɛ a pana bụ n-ndumwa-tụwụma, iwɛnɛ ti iyi nɛ baa njɛ beni shi ne rishe-tɛtɛtana. Iyi elele nɛ kaa beni shi ne rishe-tɛtɛtana, iwɛwɛ yaa shɛ.

Rom 15

Ga Bụtụ Bụtụ na Kwulana Binya Bwa

1I shɛ tilɛɛ maa atuba na ti 'yajɛ ikɛnyi ne rishe-tɛtɛtana, tu no mbiyono ma atwa na lwegeji i'wɛŋnɛ tulwogo ta aba tu'waŋna, maa kede tu na mama kwulana ma o.

2Ga bụtụ bụtụ na ashashɛ tu na kwulana binya bwa, iwɛ maa binya bwa kwụbɛ du uwebiye, maa o mo bu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Iwɛnɛ po ga Krast mama kwụlanɛ shɛ la du o, ama i shɛ gana na te e 'nyeci, ɛɛ hiɛŋ, n-ndumwa mu na atwa ubu mbiseji mu n layɛtanɛ.

4Ama iyi elele nɛ kaa ee 'nyeci cala, e 'nyeci iŋ iwɛ maa to soso, maa tu na la-egiri, maa ta nda ashɛlatụ, maa Utakada Iwɛ ya Agwatana na ti ingatanga du.

5Ama ga Agwatana isɛbwɛ-ti'ima keeni a na ti'ingatanga na hi pana ahaŋsa oko ti'yaga na anya hiŋ, gana na tu ga Krast namɛ du,

6iwɛ maa go unu hiŋ nama uko maa hi na muna Agwatana na shɛ Bishi ba Agwangwama tu Jisus Krast ụjɛrụma na ahaŋsa hiŋ oko.

Anabarɛ Ebiye Iwɛ Atwa na Shɛ shɛ Eju

7Iwɛ ecilo ata, no momo loshogonu ma gana na ga Krast du ihi leshiji iwɛ ụjɛrụma wa Agwatana.

8Ama N hi mbiswo maa ga Krast shɛwa ya yɛu-ugondu i teleyi tijaja iwɛ iwɛ-tɛkana ya Agwatana, iwɛ maa shikicingo unu na Agwatana shileni la ogwunukwoshi aba dimi,

9iwɛ maa atwa na shɛ shɛ Eju peni du Agwatana ụjɛrụma iwɛ inyɛmɛnyɛmɛ ibwɛ, gana na te e 'nyeci, ɛɛ hiɛŋ, Iwɛbɛ po Ngɛɛ zhɛ ma bu shɛtana na ashashɛ atwa na shɛ shɛ Eju, N zhɛ kaa ma bu zungangana azunga ashɛtwa.

10Yaa dumananɛ, yɛɛ hiɛŋ, Ahiɛba na hiɛ shɛ shɛ Eju, na bwada ma unyasa na atwa ubwa.

11Yɛɛ hiɛŋ sasana, Ahiɛba na hiɛ shɛ shɛ Eju kpaaŋ, shɛtana ma Agwangwama, ga atwa kpaaŋ na shɛtana bu.

12Ga Ayizaya dumananɛ, bɛɛ hiɛŋ, Bujalalo Jɛsi zhɛ ba zhajɛ, bụtụ bu ko kaa zhɛ ba ya tugwama ta atwa na shɛ shɛ Eju; tedure na bụtụ ata, ibɛ atwa na shɛ shɛ Eju zhɛ a 'yaga ashɛlatụ.

13Ga Agwatana na ba pana bụtụ ashɛlatụ ihi shidinji nu unyasa we elele keeni amɛ-olom tedure ne rishe ru na ahiɛ tɛtanɛ, iwɛ maa ashɛlatụ hiŋ na kaana ugombo tedure nu ukpahiŋ Mpiala mi Tijilo.

Ecilo no po go Poul 'Nyeteni Aŋ Utakada ne Eshe-hwoo

14Ama a-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, Gamba ni ikɛnyi mi N leni na amɛ mi maa iyi ibiye shini na ashashɛ hiŋ pusulu, ehi mepi kaa iyi elele tebiye, maa hi no momo mbisogonu shihaŋsa.

15A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, N hi 'nyatanɛ n-ndumwa mu ko ne eshe-hwoo a'wụtụ, maa me hi teyingeni iwɛ tulubo-ti-biye tu na Agwatana m peni,

16maa Ma sha yɛu-ugondu Krast Jisus no ofwo atwa na shɛ shɛ Eju, maa Ma nda ugondu tunongbo ta Anabarɛ Ebiye Agwatana tu'ananga, iwɛ maa tɛshɛkana tu

© 2008 Bible Society of Nigeria.

na εε zhε a shεkana Agwatana atwa na shε shε Eju tu kwụlanε bụ tulashεga, ibε shε tishεkana tu na Mpiala mi Tijilo mε njε tụ iyi tijilo.

17Iwεbε po Ama busa na amε Krast Jisus iwε iyi nε Ama ndana Agwatana.

18N zhε ma duma iwε ne eshe-hwoo iwε iyi elele nε ga Krast njε tedure ne mi kiri maa atwa na shε shε Eju hwụjε-unu wa Agwatana. Bε njε iŋ tedure ni iwε tụdụma keeni ugondu tεnda du,

19ni iyi tudama keeni arụhwajε na 'yajε ukpahiŋ, tedure nu ukpahiŋ Mpiala mi Tijilo. Te kwuni nu Jεrusalεm tutu rungwutwonu Ilurikum, n onongwonuo aŋ Anabarε Ebiye Krast hwεε.

20Iyi nε ma n kwulana i shε maa Ma ananga Anabarε Ebiye no ofwo na aa ta hwụjε shε izeci Krast kwukwuŋ, iwε maa kede ma patana ugondu mu nu ukoshilo na binya bụtụ shilwo.

21Ama maa ga i shε gana na te e 'nyeci, εε hiεŋ, Atwa na ee te mbishi shi anabarε iwε ubwa, ε zhε a kwụba bụ; atwa na kaa ta hwụjε shε, ε zhε eshicigo.

Go Poul ba Imanganga maa Zha maa Kwụba Atwa Rom

22Iwε ecilo ata ee n kepeni uhwaŋna kpalụ gembi ofwugwo na aka na Ama jala maa ma zhajε pi hiŋ.

23Ama gana na tu Ngaa zasa ya ofwo elele Ngεε tε zhε ma nda ugondu geri ga hwuwayε, gana na yaa namε na amε mi tebiye taa na shiywa shu ufwugwo maa ma zhajε pi hiŋ,

24asha aka elele na Ngεε zhε Sipen, N zhε me dure pi hiŋ. I namε na amε mi maa ma hi kwụba aka na ti Ngεε zhε tahaŋnụ ta ata ti mi, maa hi m mbiyeni na tahaŋnụ ta ata Ngεε zhε, ti yaa shε amε mi lemi iwε tukwụba tu na Ngaa hiε kwụbε okwo cwεŋ.

25Ama N tε zhε tugwo Jεrusalεm hwuwayε maa ma ndanε atwa tijilo iyi.

26I kwụlanε kaa tụ'ụlwa-tụ-ụhiεŋshε-Agwangwama tu Masεdonia keeni Akaya maa ta nda apalajεma oko iwε okofwo na namε na ashashε atwa tijilo nu Jεrusalεm.

27I kwụlanε aŋ, iwε-tεkana, yaa shε Eju shepirigeni atwa na shε shε Eju urubwo iyi mpiala, asha atwa na shε shε Eju a yε Eju utashε maa e mbiyeni aŋ du ni iyi ukekeshi wa aba u tu'waba.

28Ibε po aka elele na Ngee hwuwe inε εtε hwεε, Ngaa shεkanε aŋ apalajεma ata, nazhε Ngεε zhε mε hi vwurε ti Ngεε zhε Sipen.

29M mepi maa aka na Ngεε zhε ma zhajε pi hiŋ, N zhε ma zhajε no tishidingo tu uwebiye Krast.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

30Ama a-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, Ma hi lụpa ni izeci ya Agwangwama
tu Jisus Krast, keeni tulubo tu Mpiala mi Tijilo, maa hiɛ 'imɛ-isɛbwɛ maa hi
togwu ne mi na adua tɛnda pa Agwatana iwe mi,

31iwɛ maa Agwatana m bicinji ni i'ɛlɛ ya atwa na tɛtanɛ shɛ rishe a na namɛ na
cɛnjɛ tu Judia, maa ge iyi mi nɛ Ama ndana atwa Jɛrusalɛm i kwụlanɛ atwa tijilo
tulashɛga;

32maa mɛ zhɛ pi hiŋ nu unyasa nu ukwulana wa Agwatana, maa Ma ta ụhinjanụ
pi hiŋ.

33Ga Agwatana amɛ-olom nama ne hiŋ kpaaŋ. Ami.

Rom 16

Go Poul ba 'Walụ Atwa Krast

1Mo hi utogono bụngwụfwụ tu ge Fibi, na shɛ bɛnjɛ-bi-iyi ba tụ'ụlwa-tụ-
ụhiɛŋshɛ-Agwangwama tu na tu namɛ ni Kɛnkɛria,

2maa hi leshiji bu na amɛ Agwangwama, gana na lanɛ maa atwa tijilo leshiji
bụtụ, maa hi no mbiyono bu ni iyi elele nɛ ukekeshi ibɛ wa nda bu pi hiŋ. Iwɛnɛ
po ubwa ni ikɛnyi ibwɛ ba sumanɛ atwa ofwugwo u'uno hwɛɛ, tu Gamba ni
ikɛnyi mi du.

3'Walụ ma Prisika keeni Akwila, a na a nda ugondu ne mi na amɛ Krast Jisus,

4anaa na keri ohiuhiu aba iwe mi; shɛ Gamba ngooko kaa du kiri ma nda ugwoje
wa aba o, ama ta atwa tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama ta atwa na shɛ shɛ
Eju du ta nda ugwoje wa aba hwɛɛ.

5'Walụ ma tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama tu na to sotulonu ni ihwɛ ya aba.
'Walụ ma biyejilo mi bu tulubo gɛ Ɛpainɛtos, na shɛ bụtụ bi hiiŋ na leshiji iwɛ
Krast na cɛnjɛ te Esia.

6'Walụ ma Meri na njɛ ugondu nụ ụbaụta duwa iwe hiŋ.

7'Walụ ma Andronikos keeni Junias, a na shɛ udenji mu, a na namɛ nu umwono-
tishi ne mi. A shɛ atwa na 'yajɛ izeci na ashashɛ atumwa, aba du shɛ atwa na
tɛtanɛ Krast rishe hiiŋ ne mi.

8'Walụ ma Ampiliatos, bụtụ mi bu tulubo na amɛ Agwangwama.

9'Walụ ma Obanos, na ba nda ugondu no tu na amɛ Krast, keeni Sitikus bụtụ mi
bu tulubo.

10'Walụ ma Apɛlɛs, na shɛ bụtụ na ee menji aa kwụbɛ maa bi teni cɛŋ na amɛ
Krast. 'Walụ ma atwa ihwɛ Aristobulos.

11'Walụ ma Hɛrodon, na shɛ udenji mu. 'Walụ ma atwa ihwɛ Nasisos na namɛ
na amɛ Agwangwama.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12'Walụ ma Trufaina keeni Trufosa, a shɛ eyikwo na njɛ ugondu nụ ụbaụta iwɛ ya Agwangwama. 'Walụ ma Pesis, biyikwo ata bu tulubo na njɛ ugondu nụ ụbaụta duwa iwɛ ya Agwangwama.

13'Walụ ma Roufos, na ee teri na amɛ Agwangwama, keeni bino bwa na shɛ du bino mi.

14'Walụ ma Asinkritos, keeni Filɛgon, nɛ Hɛmɛs, na Patrobas, nɛ Hɛmas keeni miaụŋ-mo-bino na namɛ na aba.

15'Walụ ma Filologos, no Julia, ne Neros keeni bụngwụfwụ bwa, keeni Olumpas, keeni atwa tijilo elele na namɛ na aba.

16Na mama 'walanụ ma a'walụ tijilo. Tu'ulwatagwụ tu Krast hwɛɛ ta hi 'walụ.

Iwɛ Imɛwɛɛ no Ofwo Miaụŋ-mo-bino

17A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, Ma hi lụpa maa hi no shiyono atwa na a 'waŋnɛ tubogwu keeni iyi ukwurishi nɛ ya sukakana imbisegeni tu nɛ ehi seshi eshe maa kede hi cimi aŋ o.

18Iwɛnɛ po shɛ Agwangwama Krast atwa gana ata a ndana iyi o, semi shɛmɛ sha aba kiri aa ndana iyi. A na halakaka atwa na te eshiciji shi iyi tebiye tedure nu n-ndumwa ma aba mi biye keeni unu wa aba ụlatụ.

19Iwɛnɛ po unu na ahi hwụjɛ teni atwa kpaaŋ na shɛcɛbɛ. Ibɛ po Ama nda unyasa iwe hiŋ, ama i n kwụlanɛ maa hiɛ shɛ atwa na incɛ ni iyi ibiye, ama to no shiyono ma tuba i'ɛlɛ hiŋ ni iyi iwɛ o.

20Ama Agwatana amɛ-olom zhɛ a pɛpɛtana Setan tuta tɛ shivwɛvwɛjɛ shi hiŋ hwuwayɛ hwuwayɛ.

21Go tulubo-ti-biye ta Agwangwama tu Jisus Krast tu nama ne hiŋ. Go Timoti na ba nda ugondu ne mi, ma hi 'walụ, no Lukios, na Jason keeni Sosipata, a na shɛ udenji mu, ma hi 'walụ du.

22Gamba gɛ Tɛtios na 'nyacɛ utakada ga, Ma hi 'walụ na amɛ Agwangwama.

23Ga Gaiyos na n 'imɛ uganyi, na 'imɛ du tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-AGWANGWAMA uganyi, ma hi 'walụ. Gɛ Ɛrɛstos na ba ngbaraka ukwuribi ụshɛpwụ ga, ma hi 'walụ, keeni Kwatos na shɛ yɛu-bino tu.

24[Go tulubo-ti-biye ta Agwangwama tu Jisus Krast tu nama ne hiŋ hwɛɛ. Ami].

Tukwunanga na Adua Iwɛ Atwa Rom

25Ama no ofwo bụtụ ata na eri me hi shikicingo dimi, tedure na Anabarɛ Ebiye Jisus Krast na Ama ananga, gana na ta tɛkapɛshɛnga ti iyi tusweci nɛ ee shiri saiiŋ te kwuni na aka cala namɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

[26]Ama bu vwɛ iŋ ya hwuwayɛ caakwụ tedure nu utakada na egesere 'nyeci, tedure nu unu na Agwatana unyizo-nom peni. Ibɛ shɛ inɛɛ nɛ aa njɛ maa ga atwa na shɛ shɛ Eju mepi maa a hwụjɛ-unu rishe-tɛtɛtana.

[27]Ga shɛ Agwatana unyizo-nom na incɛ kiri ee peni ụjɛrụma. Ami.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1 Korint Hiiŋ

1 Korint Hiiŋ 1

1Go Poul na aa suyanɛ maa sha butumwa Jisus Krast tedure nu ukwulana wa Agwatana, abana Sosetɛnɛs, na shɛ yɛu-bino tu na amɛ Krast.

2No ofwo tu'ulwa ta Agwatana tu na tu namɛ nu Korint, a na ee tileni swooŋ na amɛ Krast Jisus, anaa na a suyanɛ maa a shɛ atwa tijilo Agwatana, keeni atwa elele na aa suyunɛ ni izeci ya Agwangwama tu Jisus Krast no ofwo elele, a na a zhɛba Agwangwama aba na shɛ Agwangwama tu hwɛɛ.

3Go tulubo-ti-biye keeni amɛ-olom na banɛ no olugwo Agwatana na shɛ Bishi tu keeni Agwangwama tu Jisus Krast, tu nama ne hiŋ.

Uwebiye na Amɛ Krast

4Ma nda ugwoje wa Agwatana mi aka elele iwe hiŋ, keeni iwɛ tulubo tu bwa ti biye tu na bee m peni na amɛ Krast Jisus.

5Gana na ta a hiɛ njɛ azhɛgba nu n-ndumwa me elele keeni iyi-tumapa ye elele na amɛ Krast Jisus.

6Ibɛ i shɛ gana na te tiseyida tu na ahia la Krast ti shikeni dimi na shɛmɛ shi hiŋ.

7Ibɛ po upwaŋ tulubo-ti-biye we elele ihi 'nyananɛ shɛ, iwɛnɛ ahia nda ashɛlatụ tɛkapɛshɛnga tu na ɛɛ zhɛ a kapɛshɛnga hwuŋ Agwangwama tu Jisus Krast.

8Ubwa na zhɛ me hi shikicingo dimi uuwa i ci uce, maa kede hi 'yaga unu-tusapa nụ Ụjita wa Agwangwama tu Jisus Krast o.

9Agwatana ubwa shɛ bụtụ bɛ tɛcara, ubwa kaa ihi suyanɛ maa hi twa-ikpɛngwu ni Yɛu ibwɛ ge Jisus Krast Agwangwama tu.

Tubogwu ti Teni na Amɛ Tu'ulwa ta Ata

10A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, ma hi lụpa tedure ni izeci ya Agwangwama tu Jisus Krast, maa kede tubogwu tu nama na ashashɛ hiŋ o, ama ga ahaŋsa hiŋ keeni iyi-tumapa hiŋ i shɛ ike.

11A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, atwa ihwɛ Kilo e n swegeni maa ashamanjɛ uwuru namba na ashashɛ hiŋ.

12Iyi nɛ Ama njɛ na, ɛ hiɛŋ bụtụ bu ko bɛ hiɛŋ, N shɛ bụtụ Poul, bụtụ ye bɛ hiɛŋ, N shɛ bụtụ Apụlụs, bụtụ na bɛ hiɛŋ, N shɛ bụtụ Kifas; binya bụtụ bɛ hiɛŋ, N shɛ bụtụ Krast.

13O dwotwogonu suu Krast? Okwo e n tegeni suu nrɛ nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ Gamba go Poul iwe hiŋ? Okwo a hiɛ njɛ suu ubaptizim tedure ni izeci mi?

14Ma nda ugwoje wa Agwatana iwɛnɛ tu Ngaa njɛ shɛ bụtụ be elele ubaptizim na ashashɛ hiŋ, semi ge Krispos keeni Gaiyos kiri;

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

15shibwonu bụtụ bu ko gɛ zhɛ bɛ hiɛŋ yebe, Ni izeci mi aa njɛ bụ ubaptizim.

16N njɛ du atwa ihwɛ Stɛfanas ubaptizim. N eri shi me teyinje ya okwo binya bụtụ ta namba na Ngaa njɛ ubaptizim o.

17Iwɛnɛ po ga Krast n tumwanɛ shɛ maa mu na nda atwa ubaptizim o, ama semi iwɛ maa Ma ananga Anabarɛ Ebiye. Ama shɛ ni iwɛ ti'inta ta atwa o, yaa shɛ Ngaa njɛ nu uhwaŋna ti'inta ta atwa, asha ụ'wụ'wụ-ubatanɛ u tu'wo tu Krast zhɛ wa sha iyi tɛgadaga.

Ga Krast Ubwa Shɛ Ukpahiŋ Keeni Ti'inta ta Agwatana

18I'enenji iwɛ tu'wo tu Krast shanɛ atwa na a nda ufwu iyi tisashɛ, ama ukpahiŋ wa Agwatana tuba yaa ti shanɛ atuba na bee bicinji.

19Iwɛnɛ po e 'nyeci ni Iwɛ ya Agwatana, ɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma nda ti'inta ta atwa na incɛ ufwu; keeni ti'eshicigo ta atwa na eshiciji iyi.

20Cee bụtụ bi ti'inta namɛɛ? Cee bi'nyeci bi iyi namɛɛ? Cee bɛnjɛ-ba-ashamanjɛ bu unyizo ga namɛɛ? Agwatana te shepi shi suu ti'inta tu unyizo ga baa njɛ tụ iyi ụlagwụ?

21Gana na ta Agwatana incɛ, ibɛ po baa njɛ maa kede atwa unyizo mepi bu tedure na ti'inta ta aba o. Ama i kwụlanɛ tuba Agwatana maa bicingo atwa na tɛtanɛ-rishe tedure ni i'enenji ɛtɛ atwa a ananga nɛ i shanɛ atwa oko iyi tisashɛ.

22Eju a lụpa arụhwajɛ, atwa na shɛ shɛ Eju tuba a jalakaka ti'inta.

23Ama ta ananga tuba Krast na ee tegeni nrɛ nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ. Inɛ ɛtɛ tuba shanɛ Eju iyi ukwurishi, yaa shanɛ kaa atwa na shɛ shɛ Eju iyi ụlagwụ.

24Ama ga Krast tuba shanɛ atwa na aa suyanɛ ukpahiŋ wa Agwatana keeni ti'inta tu bwa, te Eju keeni atwa na shɛ shɛ Eju hwɛɛ.

25Iwɛnɛ po okwo ụlagwụ wa Agwatana incɛ wee hwuri ti'inta ta atwa, tulwogogo ta Agwatana kaa ti 'yajɛ ikɛnyi tee hwuri ikɛnyi ya atwa.

26A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, haŋsa ma atwa gana na ahiɛ shɛ la nazhɛ Agwatana ihi suyanɛ. Atwa na incɛ la okwo ti'inta ta butugwumwa twa sụ ufwugwo, atwa na shɛ la atwa ukpahiŋ twa sụ ufwugwo, atwa na 'yajɛ la izeci nu uhwaŋna butugwumwa twa sụ ufwugwo.

27Ama Agwatana teri iyi unyizo ga nɛ lagwụmɛ maa nda atwa na incɛ ezuye, bee teri kaa iyi nɛ lwegeji nu unyizo ga maa nda iyi nɛ 'yajɛ ikɛnyi ezuye.

28Agwatana teri iyi nɛ 'nyanɛ keeni iyi nɛ atwa ngbaracɛ cwɛŋ keeni iyi nɛ atwa heŋshi shi maa i shɛ iyi tandụ, maa nda iyi nɛ atwa heŋshi maa i shɛ iyi tandụ maa ga i shɛ iyi tɛgadaga.

29Iwɛ maa kede butugwumwa na busa na agba Agwatana o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

30Agwatana kaa ihiɛ njɛ maa hi 'yaga uraiŋ na amɛ Krast Jisus. Ge Jisus Krast kaa utu ndwanua ti'inta, ne tiririri, no tishilo swooŋ keeni tugwube tu tu, tu na tu banɛ no olugwo Agwatana.

31Iwɛ maa i shɛ gana na te e 'nyeci ni Iwɛ ya Agwatana, ɛɛ hiɛŋ, Bụtụ na ba busa, ga bu na busa iwɛ iyi nɛ Agwangwama ndanɛ bụ.

1 Korint Hiiŋ 2

I'enenji iwɛ Ụ'wụ'wụ-ubatanɛ

1A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, aka na Ngaa zhajɛ la pi hiŋ maa ma ananga iwɛ iyi tusweci ya Agwatana. N 'waŋnɛ shɛ la n-ndumwa mụ 'wụtụ 'wụtụ kwo kaa ti'inta o.

2Iwɛnɛ tu Ngaa nduwa ahaŋsa mi oko maa kede ma mapa inyɛ iyi elele na ashashɛ hiŋ o, semi ge Jisus Krast na ee tegeni nrɛ nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ kiri.

3N namɛ ne hiŋ no tulwogogo, ni inyɛsɛ keeni tɛzhɛgɛda tụ 'wụtụ.

4N-ndumwa mu na Ngaa jɛmɛ la ne hiŋ keeni i'enenji nɛ Ngee enenji na ashashɛ hiŋ, i beni shi na ti'inta ta butugwumwa o, semi ukpahiŋ Mpiala ubwa mbiseni iŋ,

5iwɛ maa kede rishe ri hiŋ tɛtɛtana ri shikono na ti'inta ta atwa o, semi ga shɛ nu ukpahiŋ wa Agwatana.

Ti'inta ta Agwatana keeni Iyi Tusweci

6Ama ta duma n-ndumwa mi ti'inta na atwa na shɛwa ogborofwu, ama shɛ ti'inta tu unyizo ga o, kwo kaa ti'inta te ehiu unyizo ga a na zhɛ a kashɛka o.

7Ama ta duma iwɛ iyi tusweci i ti'inta ta Agwatana, tuba tɛ shɛ ti'inta tu na ee sweci la, tu na Agwatana shiri iwɛ ụjɛrụma tu, nazhɛ aa njɛ unyizo ga.

8Inɛɛ nɛ ehiu unyizo ga mepi shi, yaa shɛ ee ge mepi a ga zha shɛ a tagana la Agwangwama ụjɛrụma nrɛ nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ o.

9Ama i shɛ gana na te e 'nyeci ni Iwɛ ya Agwatana, ɛɛ hiɛŋ, Iyi nɛ bụtụ be elele ta kwụbɛ shɛ, ni iyi nɛ bụtụ be elele ta hwụjɛ shɛ, nɛ kaa te teni shi okwo na ahaŋsa bụtụ be elele, ibɛ kaa gbaa Agwatana imanganɛ atwa na o lubo bu.

10Ama Agwatana tuba iti kepishingeni iŋ tedure nu Mpiala mu bwa. Iwɛnɛ ti yaa shɛ maa Mpiala ma ata muba ma yalaga iyi elele hwɛɛ, te me'ilwo ma Agwatana.

11Gaaba namɛ na ashashɛ atwa mepi tuhaŋsa ta bụtụụ, ti yaa shɛ shɛ ahaŋsa bụtụ ataa? Gobwonu du, i zasa bụtụ mepi tuhaŋsa ta Agwatana o, semi Mpiala ma Agwatana.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12Iwɛnɛ po shɛ mpiala mu unyizo ga eti leshiji o, semi Mpiala ma Agwatana, iwɛ maa ta mapa iyi elele nɛ Agwatana iti peni arahaŋ tedure no tulubo tu bwa ti biye.

13Ama shɛ ti'inta ta atwa unyizo ga ti ti mbisegeni n-ndumwa mu ga ata duma o, semi Mpiala ma Agwatana mi ti mbisegeni mu, ibɛ po oto eshicigono du atwa mpiala iyi mpiala.

14Ama bụtụ na ta zasa Mpiala ma Agwatana, bi leshiji shi iyi Mpiala ma Agwatana o, iwɛnɛ ti yaa shɛ iyi ụlagwụ ne eshe ubwa. Bi eri shi kaa bo eshicigo ecilo ibɛ o, iwɛnɛ te e menji iŋ nu uhwaŋna Mpiala.

15Ama bụtụ bu Mpiala mi Tijilo, ubwa eri ba duma ụshɛrɛya iyi elele, ama i zasa tuba bụtụ na eri ba manga bụ ni ikɛnyi ibwɛ o.

16Gana na ti Iwɛ ya Agwatana jɛmɛ, yɛɛ hiɛŋ, Gaaba kwuŋ mepi ahaŋsa Agwangwama, maa mbisogono bu iwɛɛ? Ama ti 'yajɛ tuba ahaŋsa Krast.

1 Korint Hiiŋ 3

Miaụŋ-mu-ugondu ma Agwatana

1A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, N eri shi ma duma n-ndumwa ne hiŋ gana atwa mpiala o, semi gana atwa na 'yajɛ ahaŋsa atwa unyizo ga, keeni gana miaụŋ mi shenje na amɛ Krast.

2N hiɛ bɛjɛ no mosubo, shɛ ni iyimɛyɛ nɛ 'yajɛ ikɛnyi o, iwɛnɛ ta ahi ta twa sụ la maa hiɛ yɛ iyimɛyɛ nɛ 'yajɛ ikɛnyi. Okwo ta hwayɛ hi te eri shi hia ya iŋ o.

3Iwɛnɛ po hi ta shɛ gana atwa unyizo ga. Aka na te eshe-iyi keeni ashamanjɛ uwuru namɛ na ashashɛ hiŋ, shɛ gana atwa unyizo ga suu ahiɛ shɛ? Ibɛ shɛ atwa na a haŋsa iwɛ gana na atwa unyizo ga a haŋsa.

4Aka na ta bụtụ bu ko hiɛŋ, N shɛ bụtụ Poul, binya bụtụ hiɛŋ, N shɛ bụtụ Apụlụs, shɛ gana atwa unyizo ga suu ahiɛ shɛ?

5Imbe ga Apụlụs shɛɛ? Imbe tuba go Poul shɛɛ? Miaụŋ-mu-ugondu ma Agwatana a na ihi zɛrijɛ maa hiɛ tɛtana-rishe kwakwa atɛ shɛ. Ama bụtụ bụtụ tu njɛ ugondu na Agwangwama peni bu.

6Gamba m bɛrɛ izɛgwu, nazhɛ ga Apụlụs zwegeni iŋ meni, ama Agwatana tuba ubwa wɛŋnicinjɛ iŋ.

7Iwɛ inɛ gɛ, ta bɛbɛrɛ, te buzwegeni-be-meni, a shɛ shɛ iyi elele o, semi Agwatana ata wɛŋnicinjɛ iŋ kiri.

8Ta bɛbɛrɛ, te buzwegeni-be-meni, iyi ike aa shɛ, ama bụtụ bụtụ zhɛ ba lashɛga hwuŋ ule ubwa gana na tu ugondu na baa njɛ namɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9Atuba to mbiyono Agwatana ugondu, ahiɛba tuba hiɛ shɛ itimɛ ya Agwatana nɛ bee vweri, keeni tuma ta Agwatana.

Ga Krast Ubwa Shɛ Ukoshilo

10Gana na ta Agwatana m peni tulubo tu bwa ti biye, ibɛ po Ngaa shɛ ya gana bumo-bu-tuma bụ 'wụtụ na 'yajɛ ahaŋsa-tuto. N shiri ukoshilo; nazhɛ binya bụtụ tuba ba satana tuma nu ukoshilo ata. Ama bụtụ bụtụ ga bu na nda pece gana na tu baa satana tụ.

11I zasa bụtụ na te eri bo shilonono ukoshilo unya namɛ swooŋ nu unaa na oo shilwo cebe, na shɛ ge Jisus Krast o.

12Ama yaa shɛ bụtụ be elele ba ma na azhɛnarɛya, na azụrụfa, na atayɛ ogwumishi, nu ụ'wụ'wụ, na ambɛ keeni andụrụ nu ukoshilo ata.

13Ɛ zhɛ o mbisono hwuŋ ugondu bụtụ bụtụ caakwụ; iwɛnɛ tɛ ɛ zhɛ ɛ vwɛ uŋ hwuŋ caakwụ nụ Ụjita ata. Iwɛnɛ po ɛ zhɛ a kapɛshɛnga uŋ hwuŋ nu ulwa, ulwa ata ubwa kaa zhɛ wa manga ugondu na bụtụ bụtụ njɛ.

14Yaa shɛ ulwa ata eri shi wo hwoŋzhingo tuma tu na bụtụ bụtụ mo nu ukoshilo ata, asha bi zhɛ ba lashɛga ule.

15Ama yaa shɛ kaa tuma ta bụtụ bụtụ tu hwoŋni, asha ufwu njɛ bụ, ama ubwa ni ikɛnyi ibwɛ zhɛ bo bino gana bụtụ na ee jinji nu ulwa.

16Hi mepi shi suu maa ahiɛba hiɛ shɛ umwono wa Agwatana, na Mpiala ma Agwatana ma nama?

17Bụtụ be elele na ba nda umwono ata wa Agwatana ufwu, Agwatana zhɛ a nda bu du ufwu. Iwɛnɛ tu umwono wa Agwatana jirimi; ahiɛba kaa hiɛ shɛ uŋ.

18Kede bụtụ be elele na mama halakaka o, yaa shɛ bụtụ be elele na ashashɛ hiŋ ba haŋsa maa bɛ incɛ ti'inta tu unyizo ga, asha ga sha alagwụ iwɛ maa tuba ba inta ti'inta tu tugom.

19Mapa ma maa ti'inta tu unyizo ga tɛ shɛ iyi ụlagwụ ne eshe Agwatana. Iwɛbɛ po yee 'nyeci ni Iwɛ ya Agwatana, yɛɛ hiɛŋ, Agwatana a ima atwa ti'inta na ti'inta tu na aa nda.

20Yee 'nyeci sasana, yɛɛ hiɛŋ, Agwangwama mepi maa tuhaŋsa tu na atwa ti'inta a haŋsa, tɛ shɛ iyi tɛgadaga.

21Iwɛ ecilo ata, kede bụtụ be elele na busa ya iwɛ bụtụ o, iwɛnɛ ti iyi elele i shɛ inee hiŋ.

22Okwo Gamba go Poul, okwo ga Apụlụs, okwo ga Kifas, okwo unyizo, okwo uraiŋ, okwo tu'wo, okwo iyi nɛ namɛ hwuwayɛ, kwo kaa iyi nɛ te ci, hwɛ hwɛɛ ibɛ i shɛ inee hiŋ.

23Ahiɛba hiɛ shɛ inɛ Krast, ga Krast tuba i shɛ inɛ ya Agwatana.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1 Korint Hiiŋ 4

Atumwa Krast

1Hiɛ shɛ hi ma tɛ rɛta maa tɛ shɛ miaụŋ-mu-ugondu Krast, keeni ehiu-ihwɛ iyi tusweci ya Agwatana.

2Iwɛ ecilo ata, iyi nɛ aa jala no olugwo ehiu-ihwɛ, i shɛ tɛcara.

3Ama i shɛ iyi ticwɛŋ ne eshe mi maa i shɛ ahiɛba hi zhɛ hia duma ụshɛrɛya mu, kwo kaa binya bụtụ, okwo Gamba ni ikɛnyi mi, N jɛmɛ shɛ ụshɛrɛya mu o.

4Iwɛnɛ po bimbisegeni-ba-amɛ mi m peni shi tụwụma ni iyi elele o; ama shɛ inɛ ɛtɛ tuba n njɛ maa ma sha bụtụ bi tiririri o. Ama Agwangwama ubwa shɛ bɛjɛmɛ-bụ-ụshɛrɛya mu.

5Iwɛbɛ po ta duma ma ụshɛrɛya iyi elele nazhɛ aka ata ci o, ibɛ shɛ uuwa i ci aka na Agwangwama zhe gwure. Ubwa zhɛ be suje iyi tusweci nɛ namɛ ne tishi bo tulono iŋ nu uhioko-uhwaŋna, bɛɛ zhɛ kaa bo mbisono shihaŋsa shɛ na atwa a haŋsa na shɛmɛ sha aba caakwụ; nazhɛ Agwatana zhɛ a dumanga bụtụ bụtụ.

6Amiaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, N jishirijɛ ya ijɛ no ofwo mi keeni Apụlụs gana ufwoto iwe hiŋ, iwɛ maa hi seshi no olugwo tu, maa kede hi heŋshi te keshici iyi nɛ ee 'nyeci o, iwɛ maa du hi genji tumama sata tu na ohio gombicingo bimbisegeni bu ko maa sukakana bimbisegeni binya.

7Gaaba kwuŋ ubu njɛ maa nama swooŋ na atwa vwɛɛ? Imbe kwuŋ abu 'yajɛ i shɛ shɛ tụpana ee bi penii? Ama yaa shɛ tụpana ee bi peni, asha imbe po aba busa ya gana maa shɛ tụpana ee bi penii?

8Hi shigwogwo cebe! Hi shɛwa azhɛgba cebe! Hi yɛwa tugwama na aba tu! Iiŋ, i n kwụlanɛ maa hiɛ yɛ tugwama gom, iwɛ maa ta yaa du tugwama ne hiŋ!

9N heŋshi maa Agwatana utu suji atuba na tɛ shɛ atumwa bee tileni umɛwɛɛ gana atwa na ee peni tụwụma to tu'wo. Iwɛnɛ po a tɛ njɛ iyi igbɛtɛtɛ ne eshe unyizo, te eshe atumwa-azuba keeni eshe atwa.

10Tɛ shɛ shɛlagwụ iwɛ Krast, ama hiɛ incɛ tuba na amɛ Krast, tu lwegeji, ama hi 'yajɛ tuba ikɛnyi, a tu ngbaracɛ cwɛŋ, ahiɛ 'yajɛ tuba ụjɛrụma.

11Imunɛ keeni i'uyɛ ma tu kwụna uuwa i ci aka ga, tu namɛ mohondo, aa ma tu tagana okwu, tu zasa kaa okwo ofwo tuzwono kpororo.

12Ta nda ụbaụta nu ugondu na ata nda ni i'ɛlɛ tu. Aka na atwa ma tu twaga, ta pana aŋ ajɛshɛgwa ebiye; aka na atwa ma ti shɛka, ta ima-isɛbwɛ;

13aka na atwa mo tu gbozhigo, ta dumanga aŋ. A tɛ njɛ gana aswala unyizo, aa ta tu nda gana ata taa hwayɛ, tɛ shɛ gana tiri tu na aa wafwajɛ ni iyi elele tutu taa hwayɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

14Ama shɛ iwɛ maa Ma hi pana ezuye Ngaa 'nyacɛ ijɛ o, ama iwɛ maa ma hi
tɛtagana-unu iwɛnɛ ta ahiɛ shɛ miaụŋ mi mi mu na Omo lubo.

15Iwɛ ecilo ata, okwo ahiɛ 'yajɛ embisegeni i ci igbɛɛ ifwugwo na amɛ Krast,
bishi bu ko kiri ahiɛ 'yajɛ. Gamba n hi meci na amɛ Krast Jisus tedure na Anabarɛ
Ebiye.

16Iwɛbɛ po Ama hi tabwa maa hi na ma shata.

17Iwɛ ecilo ata Ngaa tumwanɛ Timoti na shɛ yɛu mi tulubo keeni yɛu mi tɛcara
na amɛ Agwangwama pi hiŋ. Ubwa zhɛ me hi teyingeni uhwaŋna na Omo
mbisogono atwa iyi na amɛ Krast, no ofwo elele na tụ'ụlwatagwụ-tụ-ụhiɛŋshɛ-
Agwangwama hwɛɛ.

18Ama atwa hiŋ oko mama sata, aa busa gana maa N zha shɛ ma zhajɛ ya pi hiŋ
o.

19Ama yaa shɛ Agwangwama leni, Gamba ta me ci kakayɛ, shɛ nu n-ndumwa
Ngɛɛ zhɛ ma mapa atwa na mama sata na tubusa o, semi nu ukpahiŋ.

20Iwɛnɛ po Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana tɛ shɛ shɛ nu n-ndumwa mohondo,
ama semi nu ukpahiŋ.

21Inɛ nɛɛ ahia jalaa? Maa ma zhajɛ suu pi hiŋ nu udugwu, kwo kaa no tulubo
keeni ahaŋsa tusuu?

1 Korint Hiiŋ 5

Tuwɛle Tɛnda na Ashashɛ Atwa Agwangwama

1A duma caakwụ maa tuwɛle tu namba na ashashɛ hiŋ, tuwɛle tu gana na tu
zasaba okwo na ashashɛ atwa na tɛtanɛ shɛ rishe. Ibɛ shɛ maa bụtụ bu ko bo
woto ne biyikwo bishi bwa!

2Ibɛ ahiɛ mama sata, ahia busa! I ga lanɛ maa hi to-ụkwụla, maa hi becinji bụtụ
na njɛ ijɛ ɛtɛ na ashashɛ hiŋ.

3Iwɛ-tɛkana, okwo Ngaa zasaba apata ne hiŋ na tu'waba, ama ahaŋsa mi tuba
namba apata. N dumwa ụshɛrɛya bụtụ na njɛ ijɛ ɛtɛ gana maa N namba apata.

4Aka na ahi ụlwatagwụ kpaaŋ ni izeci ya Agwangwama tu Jisus, ahaŋsa mi du
namba ne hiŋ tedure nu ukpakhiŋ wa Agwangwama tu Jisus,

5maa ti shepi ma bụtụ na njɛ ijɛ ɛtɛ ti peni bu ma Setan, maa ba nda tu'waba tu
bwa ufwu, maa tuba e bicinji hwuŋ ohwulu ubwa nu Ụjita wa Agwangwama
Jisus.

6Tubusa ti hiŋ tɛ zhɛshɛ o, hi mepi shi suu maa Ifucingɛ ticwɛŋ zhɛ ya nda maa
tu'unto ti ibrɛd hwɛ hwɛɛ ti shɛŋ?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7Iwɛ ecilo ata vwa ma Ifucingɛ ingwụshɛ hwɛɛ, maa hiɛ shɛ ibrɛd ifwo nɛ zasa Ifucingɛ. A kwụnua iyi ụrụpɛ isene tɛkashɛka tu, ubwa shɛ ga Krast.

8Iwɛbɛ po hwure tu untangana ma isene gɛ, ama shɛ ni Ifucingɛ ingwụshɛ o, kwo kaa ni inɛ ya amiaụŋ keeni inɛ iyi iwɛ o, semi ga shɛ ni ibrɛd nɛ zasa Ifucingɛ, inɛɛ nɛ i shɛ ibrɛd tụrụmbɛɛ keeni inɛ tɛkana.

9N hi 'nyatanɛ nu utakada ata mu maa kede hi hiŋtotongwu na anjɛ-tuwɛle o.

10Ama shɛ anjɛ-tuwɛle, kwo kaa atwa isɛbwɛngwɛ, kwo kaa atwa tuhwulo, kwo kaa anjɛ-ntatanuwaŋ a na unyizo ga Ama njɛ o. Yaa ga shɛ iwɛ aba, asha hiɛ shɛ hia bana nu unyizo ga hwɛ hwɛɛ.

11Ama N hi 'nyatanɛ maa to hiŋtotongwu ma na bụtụ be elele na oo po izeci maa yɛu-bino na amɛ Krast, ti yaa shɛ baa nda tuwɛle, kwo kaa isɛbwɛngwɛ, kwo kaa tuwa tɛnda, kwo kaa tutwa, kwo kaa isweeswee iyi nɛ ya ngba bụtụ o, kwo kaa tuhwulo. Hiɛ shɛ shɛ hia ya du okwo iyimɛyɛ na bụtụ gana ata o.

12Imbe i shɛ inee mi nu ụshɛrɛya wa atwa tupohondo tụdụmaa? Shɛ ahiɛba suu hia duma ụshɛrɛya wa atwa na namɛ na amɛ tu'ulwa?

13Agwatana ubwa ba duma tuba ụshɛrɛya wa atwa na namɛ no tupohondo, bacɛnga ma bụtụ ata bụ wɛ na ashashɛ hiŋ.

1 Korint Hiiŋ 6

Ụshɛrɛya Tụdụma na Ashashɛ Atwa Krast

1Yaa shɛ bụtụ be elele 'yajɛ n-ndumwa na binya bwa, hi zhɛ suu hia kara maa hi suyanɛ bụ ụshɛrɛya na agba atwa na shɛ shɛ atwa tiririri? Shɛ na agba atwa tijilo Agwatana suu?

2Okwo hi mepi shi suu maa ahiɛba hi zhɛ hia duma hwuŋ ụshɛrɛya wa atwa unyizo ga? Yaa shɛ ahiɛba hi zhɛ hia duma hwuŋ ụshɛrɛya wa atwa unyizo ga, asha hi waŋnɛ shɛ suu maa hiɛ jɛmɛ ashɛrɛya ga tidice dice?

3Hi mepi shi suu maa atuba ti zhɛ ta duma hwuŋ ụshɛrɛya wa atumwa-azuba? Ashɛrɛya iyi nɛ namɛ na aka ga suu atɛ zha shɛ ta ala ya tụdụma?

4Yaa shɛ ahia duma ashɛrɛya iyi nɛ namɛ na aka ga, asha no sugo ma de atwa na te shi eshe na tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama maa ga shɛ aba a duma ashɛrɛya iyi nɛ teni na amɛ tu'ulwa!

5N jɛmɛ inɛ ɛtɛ maa Ma hi nda ezuye. Gobwonu ga hŋ yaa shɛ, maa i zasa bụtụ be elele na incɛ na ashashɛ hiŋ na waŋnɛ maa duma ashɛrɛya na ashashɛ miaụŋ-mo-bino na amɛ Krast?

6Ama yɛu-bino ya suyana yɛu-bino bwa na amɛ Krast ụshɛrɛya na agba atwa na tɛtanɛ shɛ rishe!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7Iwɛ-tɛkana, okwo cebe, hwɛ hwɛɛ ibɛ i shɛ ti'ina na ashashɛ hiŋ, maa hi na mama suyaganụ ashɛrɛya. Iwembe po ehi leni shi maa a hiɛ njɛ iyi iwɛɛ? Kwo kaa maa a hiɛ yɛ imweree?

8Ama ahiɛba ni ikɛnyi hiŋ, hia nda iyi iwɛ, ahia ya kaa atwa imwere, ahia nda du miaụŋ-mo-bino hiŋ na amɛ Krast gana ata!

9Okwo hi mepi shi suu maa atwa na shɛ shɛ atwa tiririri zha shɛ a ya hwuŋ ogwu na Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana? Ta mama halakaka ma o, mapa ma maa anjɛ-tuwɛle, na anjɛ-tuwa, na anjɛ-shɛbara, ne etwenyi na o woto ne etwenyi,

10no ozundo, na anjɛ-isɛbwɛngwɛ, ne eswegeni iyi nɛ ya ngba bụtụ, na atwajɛ-tutwa keeni atwa tuhwulo, a zha shɛ a ya hwuŋ ogwu na Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana o.

11Ama atwa oko kaa nduwa la ijenu na ashashɛ hiŋ. Ama Mpiala ma Agwatana tu mi hi nyashɛngwa, maa hi nduwa atwa tijilo Agwatana keeni atwa tiririri ni izeci ya Agwangwama tu Jisus Krast.

Tu'waba tɛ Shɛ ma tu ta Agwangwama

12Undwa n leneni maa Ma nda iyi elele, ama shɛ iyi kpaaŋ kaa i n zhɛmanɛ o. Undwa n leneni maa Ma nda iyi elele, ama N zha shɛ mo lonono iyi elele maa i 'yaga ụhwada mu o.

13Iyimɛyɛ i shɛ iwɛ ugbokwo, ugbokwo du ụ shɛ iwɛ iyimɛyɛ, ama Agwatana zhɛ a nda ijɛ ɛtɛ hwɛ bɛ iyebi ufwu. Ama tu'waba tɛ shɛ shɛ iwɛ tuwɛle o, semi iwɛ Agwangwama, Agwangwama kaa du i shɛ iwɛ tu'waba.

14Agwatana hiɛcɛngwa Agwangwama no tu'wo, bɛɛ zhɛ kaa du mɛ ti hicinjɛ tedure nu ukpahiŋ ubwa.

15Hi mepi shi suu maa itwɛ tu'waba ti hiŋ i shɛ itwɛ tu'waba tu Krast? N zhɛ suu ma shapa itwɛ tu'waba tu Krast ma nda iŋ itwɛ tu'waba tɛ buwɛle? Awo. Shɛ gana ata kwukwuŋ!

16Hi mepi shi suu maa bụtụ na togwu nɛ buwɛle, asha bɛ shɛ tu'waba tu ko nu bwa? Ibɛ po yee 'nyeci ni Iwɛ ya Agwatana, yɛɛ hiɛŋ, Ebeyebi ata zhɛ a sha tu'waba tu ko.

17Ama bụtụ na togwu na Agwangwama, bɛ shɛ Mpiala mu ko nu bwa.

18No gozhigono ma tuwɛle. Iwɛwɛ ye elele nɛ bụtụ ba nda, i namɛ no tupohondo ta tu'waba tu bwa, ama bụtụ na ba nda tuwɛle, asha tu'waba ti ikɛnyi ibwɛ baa nda iwɛwɛ.

19Okwo hi mepi shi suu maa tu'waba ti hiŋ, tuba tɛ shɛ umwono wa Agwatana na bee hi peni, unaa na Mpiala mi Tijilo ma nama? Shɛ ahiɛba hi mama 'yajɛ o,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

[20]iwɛnɛ ti yaa 'yajɛ ulumo na boo hi sowo. Iwɛ ecilo ata, na muna ma Agwatana ụjɛrụma tedure na tu'waba ti hiŋ.

1 Korint Hiiŋ 7

Ajɛshɛgwa Iheŋtene iwɛ Tụmbụla

[1]Hwuwayɛ go, N zhɛ mɛ hi jishijɛ iwɛ iyi nɛ ahiɛ n 'nyatanɛ: i ga shɛ iyi ibiye maa kede bụtụ zeni biyikwo.

[2]Ama iwɛ tuwɛle tɛnda, asha bụtụ bụtụ ga 'yaga biyikwo bwa, ge biyikwo biyikwo du 'yaga bwolo bwa.

[3]Go bwolo na pana biyikwo bwa iyi nɛ baa shɛ ba pana bụ; gobwonu du ge biyikwo na pana bwolo bwa iyi nɛ baa shɛ ba pana bụ.

[4]Biyikwo zasa ụhwada tu'waba tu bwa o, semi bwolo bwa; gobwonu du bwolo zasa ụhwada tu'waba tu bwa o, semi biyikwo bwa.

[5]Ta na mama lakanu ma o, semi aka na ehi momo lononu maa hi momo gongonu na aka oko, iwɛ maa hi meme peni na adua tɛnda, na aba inɛ ɛtɛ hi eri hio togononu; iwɛ maa kede ge Setan ihi menji o, iwɛnɛ ahi mama zasa.

[6]Ama Ma duma inɛ gɛ gana tulonono, shɛ gana unu-tupana o.

[7]Ama i ga ma n kwụlanɛ maa ga atwa kpaaŋ a shɛ gana mi; ama bụtụ bụtụ tuba 'yajɛ upwaŋ ubwa u tulubo-ti-biye na Agwatana peni bu cinji, bụtụ bu ko 'yajɛ una gana ga, binya bụtụ 'yajɛ una gana ye.

[8]Ama Ma duma inɛ gɛ pa atwa na te zeni shi kwo kaa ta cɛnɛ shɛ keeni olulo, i ga zhɛmɛ maa a nama gana ga Ngaa namɛ.

[9]Ama yaa shɛ e eri shi mama 'yaga, asha ge zeni kwo kaa ga a tuna. Iwɛnɛ po tuzana keeni tutuna tɛ zhɛmɛ uhwuri maa ukwedeyi ibɛ no hwoŋzhongo aŋ na shɛmɛ sha aba.

[10]Ama atwa na zwonuo na atwa na tunawaŋ Ama pana-unu, shɛ Gamba du o, ama Agwangwama, maa kede biyikwo beni bwolo bwa o.

[11]Ama yaa shɛ bee beni, asha kede tuna o, shibwonu go gwulo po bwolo bwa, kede bwolo kaa du becinji biyikwo bwa o.

[12]Ama na atwa na vwɛ Ama njɛ ya, ama shɛ Agwangwama ya o, maa yaa shɛ yɛu-bino na amɛ Krast go zwonuo biyikwo na tɛtanɛ shɛ rishe, yaa shɛ yaa kwụlanɛ biyikwo ata maa nama nu bwa, kede kala bu o.

[13]Biyikwo na ga tunawaŋ bwolo na tɛtanɛ shɛ rishe, yaa shɛ ya kwụlanɛ bwolo ata bwa maa nama nu bwa, kede bana bu o.

[14]Iwɛnɛ po bwolo na tɛtanɛ shɛ rishe zhɛ ba sha bụtụ bi tijilo ba Agwatana tedure ne biyikwo bwa, biyikwo na tɛtanɛ shɛ rishe zhɛ ba sha du bụtụ bi tijilo

© 2008 Bible Society of Nigeria.

ba Agwatana tedure no bwolo bwa, shibwonu miaụŋ mi hiŋ mi zha shɛ ma nama shɛshɛshɛ o, ama mi shɛ ya miaụŋ mi tijilo hwuwayɛ.

15Ama yaa shɛ bụtụ na tɛtanɛ shɛ rishe ba jala maa bogwu, go bogwu. Yɛu-bino kwo kaa bụngwụfwụ na amɛ Krast zasa na tijama ti iyi gɛnɛ ɛtɛ o. Ama Agwatana utu suyanɛ maa ta nama na amɛ-olom.

16Gabụ biyikwo, nekeshi tedure na bụ bwolo bu zhɛ bo bino, bi mepi hŋ? Gabụ bwolo, nekeshi tedure na bụ biyikwo bu zhɛ bo bino, bi mepi hŋ?

Bụtụ Bụtụ ga Nama Gana na ta Agwatana Suyanɛ Bụ

17Okwo ti yaa shɛ gana ata bụtụ bụtụ ga nama gana na ta Agwangwama peni bu, maa bụtụ na nda iyi gana na ta Agwatana suyanɛ bụ. Gabata du Omo shilono tụ'ụlwatagwụ-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama kpaaŋ.

18I 'yajɛ suu bụtụ na jeji teleyi nazhɛ Agwatana suyanɛ bụ? To lonono bu ma ya maa sha bụtụ na jeji shi teleyi o. I 'yajɛ suu bụtụ na te jeji shi la teleyi nazhɛ Agwatana suyanɛ bụ, to lonono bu ma ya maa jaja teleyi o.

19Te teleyi tijaja, te teleyi jejishi, tɛ shɛ shɛ iyi elele o, semi tu'untangana tu unu-tupana wa Agwatana kiri.

20Bụtụ bụtụ ga nama gana na tu baa namɛ nazhɛ Agwatana suyanɛ bụ.

21Yaa shɛ bujama abɛ shɛ na aka na ta Agwatana ubu suyanɛ, kede ibu to; ama yaa shɛ abi 'yajɛ ohwolu maa mama 'yaga, asha mama 'yaga.

22Bụtụ na Agwangwama suyanɛ na aka na tu baa shɛ bujama, ubwa shɛ bụtụ ba Agwangwama na mama 'yajɛ. Gobwonu du bụtụ na Agwangwama suyanɛ na aka na tu baa mama 'yajɛ, ubwa kaa shɛ bujama Krast.

23I 'yajɛ ulumo na AGWANGWAMA ihi sowo; ibɛ po ta sha ma ya ajama atwa o.

24A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, bụtụ bụtụ ga nama na Agwatana gana na tu baa ga namɛ nazhɛ Agwatana suyanɛ bụ.

Iheŋtene iwɛ Eyikwo na te Mepi shi Etwenyi

25I zasa unu na Agwangwama m peni iwɛ eyikwo na te mepi shi etwenyi, ama N zhɛ ma duma iyi nɛ Ngaa kwụbɛ na ahaŋsa mi, gana na ta Agwangwama hieci inyɛmɛnyɛmɛ mi, baa n njɛ kaa bụtụ bi tɛcara.

26Gana na ta aka ga shɛ aka tiriri, i ga zhɛmɛ maa ga bụtụ nama gana na tu baa namɛ.

27Obu umpwo ne biyikwo suu? Asha ta jalakaka ya maa meme tufwuriŋji o. Bu ta zasa biyikwo suu? Asha ta jalakaka ya biyikwo.

28Ama yaa shɛ ebi zeni biyikwo, bɛ njɛ shɛ iwɛwɛ o; yaa shɛ kaa biyikwo na ge te mepi shi butubwenyi cɛnɛ tụmbụla, bɛ njɛ shɛ du iwɛwɛ o. Ama atwa gana ata zhɛ a 'yaga ụbaụta na tunama ta aba, unaa na Ngaa nga jala maa u hebi aŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

29Ama a-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, iyi nɛ Ama njɛ na, maa aka gwumwa ya ụnjɛswa; te kwuni na aka ga, atwa na ga 'yajɛ eyikwo, ga shɛ maa a zasa ya eyikwo.

30Atwa na a twa-u'wo, ga shɛ maa a cwɛ shɛ ya u'wo, atwa na a nda unyasa, ga shɛ maa a njɛ shɛ unyasa o, ta atwa na a sa iyi, ga shɛ maa a zasa iyi elele o,

31atwa na untanganɛ iyi unyizo ga a nda, ga shɛ maa a njɛ shɛ iŋ kwɛcɛ o. Iwɛnɛ po gana na ti iyi unyizo ga namɛ hwuwayɛ, i zhɛ ya kashɛka.

32N jeri shi maa iyi elele ihi to. Iyi ya AGWANGWAMA ya ta bụtụ na te zeni shi biyikwo, gana na maa bu na kwulana Agwangwama.

33Ama iyi unyizo ga ya ta bụtụ na zwonuo biyikwo, gana na maa bu na kwulana biyikwo bwa,

34ahaŋsa ubwa du a namɛ ya eyeyebi. Iyi ya AGWANGWAMA ya ta biyikwo na ta cɛnɛ shɛ keeni biyikwo na te mepi shi butubwenyi, maa bu na sha biyikwo bi tijilo na tu'waba tu bwa keeni ahaŋsa ubwa. Ama iyi unyizo ga ya ta biyikwo na tunawaŋ gana na maa bu na kwulana bwolo bwa.

35Ama Ma duma iwɛ gɛ iwɛ maa ihi mbiyeni, shɛ iwɛ maa Mo hi bitono modugwulo, ama maa ihi teneni cɛŋ, iwɛ maa hi na nda ugondu wa Agwangwama zawa ukwurishi.

36Ama yaa shɛ bụtụ be elele ba haŋsa maa masha mu na baa nda ni yɛu-yo-o nɛ te mepi shi butubwenyi nɛ boo yingono, mɛ zhishɛ o, ama yaa shɛ kaa yɛu ɛtɛ yo o hwuwo uwaŋna, tu ukekeshi kaa wa nda butubwenyi ata ta 'yajɛ ikɛnyi, asha ga nda iyi nɛ baa jala, go momo zononu, shɛ iwɛwɛ baa njɛ o. 37 Ama bụtụ na shikicinji ahaŋsa ubwa dimi, baa 'yajɛ kaa ụhwada ukwulana ubwa maa ba untangana yɛu ibwɛ yo o maa kede ba pana iŋ tụmbụla o, asha ubwa njɛ tebiye. 38 Bụtụ na peni yɛu ibwɛ yo o tụmbụla, bɛ njɛ te teni cɛŋ, ama bụtụ na peni shi yɛu ibwɛ yo o tụmbụla, asha inɛ ibwɛ keeni tɛzhɛma tebiye.

37Ama bụtụ na shikicinji ahaŋsa ubwa dimi, na kaa ukekeshi njɛ shɛ, baa 'yajɛ kaa ụhwada ukwulana ubwa, boo hoŋswo kaa ijɛ na ahaŋsa ubwa maa untangana yɛu ɛtɛ yo o maa sha biyikwo na mepi shi butubwenyi, asha inɛ ibwɛ ibɛ ngezeni ya hwɛɛ.

38Gobwonu du, bụtụ na zeni biyikwo na te mepi shi butubwenyi, i zhɛmɛ tebiye. Ama bụtụ na zeni shi okwo biyikwo na te mepi shi butubwenyi, asha ubwa njɛ tebiye uhwuri bụtụ na zeni.

39E umpi biyikwo no bwolo bwa na aka na to bwolo bwa ta namɛ uraiŋ; ama yaa shɛ bwolo bwa 'wi, asha bi eri ba tuna ya bụtụ na kwụlanɛ bụ, ama ga shɛ na amɛ atwa Agwangwama kiri.

40Ama yaa shɛ baa namɛ gana ata, bi zhɛ ba 'yaga unyasa uhwuri tutuna, gana Ngee heŋshe ta. N heŋshi kaa maa N 'yajɛ du Mpiala ma Agwatana.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1 Korint Hiiŋ 8

Iheŋtene iwɛ Iyimɛyɛ nɛ Oo To Ụrụpɛ na Tuwa

1Ama iwɛ iyi nɛ oo to ụrụpɛ na tuwa; nɛ ahiɛ n 'nyatanɛ, ti mepi maa ti mepi iyi
kpaaŋ tu. Iyi-tumapa kaa ya pana bụtụ tubusa, ama tulubo tuba ta ma bụtụ.

2Yaa shɛ bụtụ be elele heŋshi maa bi mepi iyi elele, asha bi te mepi shi iyi gana
na lanɛ maa mapa o.

3Ama yaa shɛ bụtụ be elele bo lubo Agwatana, asha ubwa du Agwatana mepi.

4Ama iwɛ iyi nɛ oo to ụrụpɛ na tuwa tiya, ti mepi maa tuwa tɛ shɛ shɛ iyi elele
nu unyizo, Agwatana anya kaa zasaba o, semi oko.

5Okwo yaa shɛ azhɛba gana gonu namba, na azuba keeni nu unyizo, okwo ti yaa
shɛ azhɛba keeni shɛgwangwama shɛ gana gonu shi gembi ba ufwugwo;

6ama ɛɛ hiɛŋ atuba, Agwatana ata mokondo kiri utu nambana. Ubwa shɛ Bishi
na karɛ iyi elele, ubwa po atu namɛ keeni Agwangwama oko, ubwa shɛ ge Jisus
Krast na iyi elele namɛ tedure nu bwa, tedure nu bwa kaa du atu namɛ.

7Ama shɛ atwa kpaaŋ mepi iwɛ gɛ o. Atwa oko namba a na nyiwonowuŋ ya ni
iyi tuwa, a na shɛ maa okwo taa hwayɛ aka aa ya iyimɛyɛ, ya shana aŋ gana iyi
nɛ oo to ụrụpɛ na tuwa, nazhɛ bimbisegeni-ba-shɛmɛ sha aba na lwegeji ba
hashɛganụ ya.

8Ama iyimɛyɛ ni ikɛnyi ibɛ zha shɛ ya nda maa Agwatana iti leshiji o. Okwo atɛ
yɛ shɛ, tu wumanjɛ shɛ, okwo atɛ yɛ kaa ti debeji shi.

9Ama na nda ma pece iwɛ maa kede tumama 'yaga ti hiŋ tɛ njɛ atwa na lwegeji
ukwurishi o.

10Yaa shɛ bụtụ na rishe ru bwa tɛtɛtana ru lwegeji ubu kwụbɛ gabụ na bi mepi
iyi ta abɛ jɛjɛ no ofwo iyimɛyɛ ni isume tuwa, bimbisegeni-ba-amɛ ubwa suu
zha shɛ ba pana bụ ikɛnyi maa bu na ya iyi nɛ oo to ụrụpɛ na tuwa?

11Ibɛ po iyi-tumapa bụ zhɛ ya nda yɛu-bino nɛ ga Krast 'wi iwɛ ubwa na kaa
rishe ru bwa tɛtɛtana ru lwegeji ufwu.

12Aka na ahia nda miaụŋ-mo-bino hiŋ na amɛ Krast iwɛwɛ gɛnɛ gɛ, ahia
gwucanga shihaŋsa sha aba shɛ na shi lwegeji, asha ga Krast ahia nda iwɛwɛ.

13Yaa shɛ iyimɛyɛ zhɛ ya nda yɛu-bino mi na amɛ Krast ukwurishi, asha N zha
shɛ ma ya ya usunda kwukwuŋ, iwɛ maa kede Ma kalagaga yɛu-bino mi o.

1 Korint Hiiŋ 9

Uraiŋ Butumwa Keeni Ugondu Ubwa

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

1M mama zasa suu? Shɛ butumwa suu Ngaa shɛ? N ta kwụbɛ shɛ la suu Jisus Krast Agwangwama tu? Shɛ ahiɛba suu hiɛ shɛ ugondu mu na Ngaa ndanɛ Agwangwama?

2Yaa shɛ Ngaa shanɛ shɛ anya atwa butumwa, ama tuba N hi shanɛ. Iwɛnɛ po ahiɛba hiɛ shɛ useyida ugondu mu u butumwa na Ngaa ndanɛ AGWANGWAMA.

3Ajɛshɛgwa mi na Ngɛɛ zhɛ ma pana atwa na ma manga ta.

4Tu ga zasa suu ụhwada maa tu na ya, tu na swa?

5Tu ga zasa suu ụhwada maa ta 'waŋna eyikwo tu a na shɛ angwụfwụ tu, gana atumwa anya, keeni gana miaụŋ-mo-bino na amɛ Agwangwama kwo kaa gana Kifas?

6Kwo kaa Gamba na Banabas kiri suu tu zasa ụhwada maa ta ganga ugondu tɛnda?

7Busaza na bwaa ba jasa hwuŋ ujasa nu ukwuribi ukanyi ubwaa? Okwo kaa gaaba bwaa jwe itimɛ ya afwafwa na yɛ shɛ tụ'walụ ta abaa? Okwo gaaba bwaa ba biga unyama iyimabiga na swe shi mosubo mi ibɛɛ?

8Ma duma suu iwɛ gɛ gana na ta atwa a duma? Okwo Undwa jɛmɛ shɛ iŋ suu?

9I 'nyeci nu Undwa Moses, yɛɛ hiɛŋ, To umpo unu buna na bo rukoto iyimɛyɛ izɛgwu o. Iwɛ inɛ suu i to Agwatana?

10Okwo shɛ iwɛ tu suu kiri Agwatana jɛmɛ iwɛ ɛtɛ? Iwɛ tu ee 'nyeci iŋ gom. Iwɛnɛ po ta bụtụ na ba hwaŋ itimɛ, ta bụtụ na bo dubo iyimɛyɛ izɛgwu, a ngbaracɛ uhwaŋna maa ɛ zhɛ a 'yaga urobwo iyimɛyɛ itimɛ ɛtɛ.

11Gana na ati hi bilajɛ iyi mpiala, asha i zhɛ ya sha suu iyi i'wɛtwɛ tɛ ɛti zhɛ ta 'yaga ya iyi hiŋ nɛ ihi 'yaganɛ ule maa iti mbiyeni?

12Yaa shɛ anya atwa a 'yajɛ ụhwada iyi gɛnɛ gɛ no olugwo hiŋ, shɛ atuba suu ti 'yajɛ ụhwada hiŋ tu hwuri aŋ? Ama tɛ njɛ shɛ uhwara nu ụhwada ata o, semi isɛbwɛ ata ima ni iyi elele, iwɛ maa kede ta kapana Anabarɛ Ebiye Krast uhwaŋna o.

13Hi mepi shi suu maa atwa na a nda ugondu nu umwono wa Agwatana, a ya iyimɛyɛ nu umwono wa Agwatana? Atwa na kaa a nda ugondu nu utukwu-ụrụpɛ, a lashɛga du urobwo wa aba ni iyi ụrụpɛ ata?

14Gobwonu du Agwangwama peni-unu maa ga atwa na a ananga Anabarɛ Ebiye na lashɛga iyimɛyɛ ya aba tedure na Anabarɛ Ebiye ata.

15Ama N ta njɛ shɛ ijɛ kwukwuŋ. N 'nyeci shi iŋ du kaa maa i shɛ ya nda no ofwo mi o. Iwɛnɛ po tu'wo ti n debegeni uhwuri maa bụtụ bu ko njɛ tubusa ti mi iyi tɛgadaga!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16Yaa shɛ Ama ananga Anabarɛ Ebiye, N zasa tubusa o, iwɛnɛ ti yaa n shanɛ iyi tilɛɛ. Iiŋ, N zhɛ ma nda hwuŋ adangboo ti yaa shɛ Ngee enenji shi Anabarɛ Ebiye!

17Yaa shɛ Ama nda ijɛ na tukwulangana ti mi, asha N 'Yajɛ ule, ama yaa shɛ Ngaa njɛ shɛ iŋ na tukwulangana ti mi, asha e n utegeni kaa ugondu ga maa ma nda uŋ.

18Asha imbe shɛ ya ule muu? Ibɛ shɛ maa ga ma ananga Anabarɛ Ebiye zawa ulumo tụtụpa, iwɛ maa kede Mo to gana na ụhwada mu namɛ na amɛ Anabarɛ Ebiye o.

19M mama 'yajɛ no olugwo atwa kpaaŋ, Ngaa mama nduwa du bujama ba atwa kpaaŋ, iwɛ maa ma kaana atwa ti'yaga.

20No ofwo Eju, N shɛ gana Biju, iwɛ maa ma lasụ Eju. No ofwo atwa na a hwuga-unu Undwa, N shɛ gana bụtụ na ba hwuga-unu Undwa, okwo tu Ngaa hwụjɛ shɛ unu Undwa ni ikɛnyi mi, iwɛ maa ma lasụ atwa na a hwuga-unu Undwa.

21No ofwo atwa na zasa Undwa, N shɛ gana bụtụ na zasa Undwa, iwɛ maa ma lasụ atwa na zasa Undwa, shɛ iwɛ maa N zasa Undwa wa Agwatana o, ama N namɛ nu Undwa Krast.

22No ofwo atwa na lwegeji, Ngaa shɛ du gana bụtụ na lwegeji, iwɛ maa ma lasụ atwa na lwegeji.

23N shɛwa iyi elele no ofwo atwa elele, iwɛ maa okwo gana elele ti yaa shɛ nekeshi atwa oko o bino tedure ne mi.

24Hi mepi shi suu maa atwa na o gozhigo usumwa tụlagwụ, kpaaŋ aba o gozhigo, ama bụtụ bu ko kiri ɛɛ zhɛ a pana ule usumwa ata? Gana go du gozhigo ma maa e hi peni ule hiŋ.

25Atwa elele na o gozhigo usumwa na ee shiri, o momo sho ta 'yajɛ ikɛnyi. A nda inɛ ya aba iwɛ maa e leshiji udara na zha shɛ wo ilogogo, ama ta nda inee tu iwɛ maa ta lashɛga udara na zhɛ wa nama unyizo-nom.

26Ibɛ po okwo to Omo gozhigo bata, shɛ maa M mepi shi ofwo na Ngɛɛ zhɛ o. Okwo Ama kala okwu, shɛ maa M mepi shi bụtụ na Ama tagana okwu ata o.

27Ama tu'waba ti mi Omo kwuto, Ama nda tu gana bujama mi, iwɛ aka na Ngee enengeni anya atwa Anabarɛ Ebiye, Ngaa zha shɛ tuba mo tono ya cɛŋ ni ikɛnyi mi.

1 Korint Hiiŋ 10

Go Poul Tɛtaganɛ Aŋ Unu iwɛ Tuwa Tɛnda

1A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, i n kwụlanɛ maa hi mepi maa udomu ubwa 'yagajɛ la ogwunukwoshi tu ee duri itekwu kpaaŋ aba.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

2Aa njɛ aŋ ubaptizim kpaaŋ aba iwɛ maa a twa-ikpɛngwu no Moses nu udomu ata keeni itekwu ɛtɛ du.

3Kpaaŋ aba kaa yɛ la iyimɛyɛ ɛtɛ mpiala ike,

4kpaaŋ aba kaa swe la iyi tuswa mpiala ike. Iwɛnɛ po e swe meni mu na mu banɛ nu Utayɛ ata ụ'wụtụ mpiala na 'wa aŋ. Ga Krast ubwa kaa shɛ Utayɛ ata ụ'wụtụ.

5Ama okwo ti yaa shɛ gana ata pa'ụtụ aba kwụlanɛ shɛ Agwatana o, ibɛ po bee gereteji aŋ nu ụshɛka ata.

6Ijɛ ɛtɛ kaa teni maa iti tɛtaganɛ-unu iwɛ maa kede ta 'yaga ya ukwedeyi iyi iwɛ gana na ta a njɛ la o.

7Ta na zhɛba ma ya tuwa gana na ta atwa oko na ashashɛ aba zhɛbɛ la tuwa o. Gana na te e 'nyeci ni Iwɛ ya Agwatana, ɛɛ hiɛŋ, Atwamwa jɛjɛ maa a yɛ iyimɛyɛ, maa e swe iyi tuswa, nazhɛ ɛɛ ishijɛ maa a nanjɛ tụlagwụ.

8Kede tɛ njɛ ma ya tuwɛle gana na ta atwa oko na ashashɛ aba njɛ la harɛ atwa igbɛɛ-umpwa-nu-boo-ko-na-akpakwụ-a-ta (23,000) 'waŋ ee 'wi nu uwaŋna ụjita uko gba o.

9Kede ti menji ma ya Agwangwama gana na atwa oko na ashasshɛ aba menji bu la, harɛ ahwa lụmanjɛ aŋ ee 'wi o.

10To ngwulongongo ma ya gana na ta atwa oko na ashashɛ aba ngwulengenji la, nazhɛ butumwa bo tu'wo kwụnɛ aŋ o.

11Ijɛ ɛtɛ kpaaŋ vwutengeni atwa ata gana tusakana; ee 'nyeci iŋ kaa iwɛ maa iti tɛtaganɛ-unu. Iwɛnɛ ti yaa shɛ atuba ukwunanga wa aka ga zhɛ wa zhaganɛ.

12Ibɛ po bụtụ na heŋshi maa bi shikeni dimi, ga bu na nda pece shibwonu bi zhɛ ba laya.

13I zasa tumanga te elele ti hi vwuteni, ma tu na bụtụ eri shi ba ima-isɛbwɛ tuba o. Ama Agwatana ubwa shɛ bụtụ bi tɛcara, bi zha shɛ bo lono maa e hi menji ni iyi nɛ hwuri ukpahiŋ hiŋ o, ama aka na ta tumanga ti zhajɛ, na aka ata nazhɛ bɛɛ zhɛ ba nda uhwaŋna u tubanangana iwɛ maa hi eri isɛbwɛ tuba ti'ima.

14Iwɛ ecilo ata, ahiɛba atwa mi tulubo, ishɛga ma hi genji tuwa tɛnda.

15Ma duma iwɛ ne hiŋ gana atwa na ahaŋsa tuwo; na yalaga ma iwɛ nɛ Ama duma.

16Ukwopi na ata lụpa Agwatana maa pana uŋ uwebiye, shɛ ubwa suu ụ shɛ ikpɛngwu nɛ ata twa ne mehieŋ mu Krast? Ibrɛd ɛtɛ oto dwonu, shɛ ibɛ suu i shɛ ikpɛngwu nɛ ata twa na tu'waba tu Krast?

17Iwɛnɛ po ibrɛd ike yaa shɛ, gabata du atuba na tɛ shɛ atwa ofwugwo, tɛ shɛ tu'waba tu ko. Hwɛ hwɛɛ tu kaa ta lashɛga urobwo ibrɛd ɛtɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18Kwụba ma miaụŋ mi Isrɛl nu uhwaŋna tu'waba, shɛ atwa na suu a twa-ikpɛngwu nu utukwu-ụrụpɛ, o dwotwogonu du iyi ụrụpɛ?

19Asha imbe Ɛmɛ hiɛŋ yaa? Iyi nɛ oo to ụrụpɛ na tuwa i shɛ shɛ iyi elele o, tuwa kaa tɛ shɛ shɛ du iyi elele o.

20Ama Mo hi mbiso maa ụrụpɛ na atwa na shɛ shɛ Eju a ta, atumwa-ibiri aa taga ụrụpɛ ata, shɛ Agwatana o, ibɛ po Ngee jeri shi maa hi na twa-ikpɛngwu na atumwa-ibiri.

21Hi eri shi hia swa ukwopi wa Agwangwama maa hi na swaanana ukwopi wa atumwa-ibiri o, hi eri shi kaa hia ya iyimɛyɛ ya Agwangwama, maa hi na yaanana iyimɛyɛ ya atumwa-ibiri o.

22Okwo to vwundo suu amɛ Agwangwama maa 'yaga isɛbwɛngwɛ? Tu hwuri bu suu ikɛnyi?

23Ti ga 'yajɛ ohwolu maa ta nda iyi elele, ama shɛ kpaaŋ ibɛ i shɛ iyi ibiye o. Ti ga 'yajɛ ohwolu maa ta nda iyi elele, ama shɛ kpaaŋ ibɛ i zhɛ ma hi ma o.

24Kede bụtụ be elele na jalakaka ule iwɛ ukanyi ubwa o, semi ga bu na jalakaka iyi nɛ zhɛ ya ndana uyebi ubwa iyi ibiye.

25Na ya ma iyi elele nɛ aa sanga nu udukwo, to no hoŋtono ma iheŋtene ye elele o, iwɛ bimbisegeni-ba-shɛmɛ shi hiŋ.

26Iwɛ ya Agwatana hiɛŋ, Agwangwama ubwa 'yajɛ unyizo keeni iyi elele nɛ zweni nu bwa.

27Yaa shɛ bụtụ na tɛtanɛ shɛ rishe ihi suyanɛ maa hiɛ yɛ iyi, yaa shɛ yaa hi kwụlanɛ maa hi zhe, asha zhaga ma maa hiɛ yɛ iyi elele nɛ bee hi peni, to hoŋtono ma iheŋtene o, iwɛ bimbisegeni-ba-shɛmɛ shi hiŋ.

28Ama yaa shɛ bụtụ bu ko ihi hiɛŋ, Iyi nɛ oo to ụrụpɛ na, ta ya ma ya o, iwɛ bụtụ ata ihi mbishi iŋ, keeni iwɛ bimbisegeni-ba-shɛmɛ shi hiŋ.

29Bimbisegeni ata ba amɛ Ama njɛ iwɛ ubwa, shɛ shɛ iwɛ bimbisegeni-ba-shɛmɛ shi hiŋ o, ama iwɛ bu na binya bụtụ. Iwembe po bimbisegeni-ba-amɛ ba binya bụtụ zhɛ na duma ụshɛrɛya tumama 'yaga tu na Ngaa mama 'yajɛɛ?

30Yaa shɛ Ngaa njɛ ugwoje iwɛ iyimɛyɛ nɛ Ngɛɛ zhɛ ma ya, asha iwembe po aa ma dumangana n-ndumwa mụ wɛ iwɛ iyi nɛ Ngaa nduwa ugwoje wa Agwatana iwɛ ibɛɛ?

31Iwɛ ecilo ata, okwo ahia ya, okwo ahia swa, okwo ahia nda iyi elele, na nda ma iyi elele iwɛ ụjɛrụma wa Agwatana.

32To no shilono ma Eju, kwo kaa atwa na shɛ shɛ Eju, kwo kaa tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama iyi ukwurishi o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

33Okwo tu Ngaa kwụlanɛ atwa kpaaŋ ni iyi elele, N jelekeci shi ule ukanyi mu o, ama Ma jala maa ma ndana atwa ofwugwo iyi ibiye, iwɛ maa e bicinji aŋ.

1 Korint Hiiŋ 11

1Na ma shata ma gana na Ama shata Krast.

Ga Krast Ubwa Shɛ Uhiuhiu

2Ma hi dumanga iwɛnɛ ehi me n teyinje ni iyi elele. Untangana ma imbisegeni ɛtɛ Ngee hi utegeni la dimi.

3Ama Ma jala maa hi mepi maa ga Krast ubwa shɛ uhiuhiu butubwenyi, butubwenyi ubwa tuba shɛ uhiuhiu biyikwo bwa, Agwatana tuba ubwa shɛ uhiuhiu Krast.

4Butubwenyi be elele na ba nda adua kwo kaa ba duma tigesere, yaa shɛ bee urigeni uhiuhiu ubwa iyi elele, asha ba nda uhiuhiu ubwa ezuye.

5Ama biyikwo be elele na ba nda adua, kwo kaa ba duma tigesere, yaa shɛ bee urigeni shi uhiuhiu ubwa iyi elele, asha ba nda uhiuhiu ubwa ezuye. Iwɛnɛ ti inɛ ɛtɛ nangwụ na tukpala ti'nyanga.

6Yaa shɛ kaa biyikwo jeri shi maa bu no urugono uhiuhiu ubwa iyi elele, asha ga hwaga tihiŋzhe tu bwa, ama yaa shɛ yaa shanɛ biyikwo ezuye maa hwaga tihiŋzhe tu bwa, kwo kaa maa 'nyanga tukpala, asha go bu no urugono uhiuhiu ubwa iyi.

7I shɛ shɛ iyi butubwenyi maa bu no urugono uhiuhiu ubwa iyi o, iwɛnɛ tu baa shɛ ụsụbwa keeni ụjɛrụma wa Agwatana, ama biyikwo tuba ubwa shɛ ụjɛrụma bwolo bwa.

8Butubwenyi beni shi no olugwo biyikwo, ama biyikwo ubwa banɛ no olugwo butubwenyi.

9Shɛ biyikwo aa ndanɛ la butubwenyi o, ama butubwenyi aa ndanɛ la biyikwo.

10Iwɛ ecilo ga ibɛ po biyikwo 'yajɛ ụhwada maa bu no urugono uhiuhiu ubwa iyi iwɛ atumwa-azuba.

11Ama okwo ti yaa shɛ gana ata, biyikwo shɛ shɛ iyi elele uzawa butubwenyi o, butubwenyi kaa du shɛ shɛ iyi elele uzawa biyikwo na amɛ Agwangwama o.

12Ama gana na ta a njɛ biyikwo na tu'waba te butubwenyi, gobwonu du biyikwo kaa ba mata butubwenyi. Ama tuba kpaaŋ ibɛ banɛ no olugwo Agwatana.

13Haŋsa ma de na shihaŋsa shi hiŋ, i teni suu cɛŋ maa biyikwo na ndana Agwatana adua nu uzawa iyi tu'urugono nu uhiuhiu ubwa?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

14Okwo gana na ti iyi unyizo ga namɛ ni ikɛnyi ibɛ, ihi mbisegeni shi suu maa,
yaa shɛ butubwenyi 'yajɛ tihiŋzhe tu na tɛ njɛsanjɛ, tɛ shɛ iyi ụpụrụsa no ofwo
ubwa?

15Ama yaa shɛ biyikwo 'yajɛ tihiŋzhe tu na tɛ njɛsanjɛ, tɛ shɛ iyi ụjɛrụma no
ofwo ubwa. Iwɛbɛ po e peni bu tihiŋzhe tu na tɛ njɛsanjɛ tụlụkpashɛ ti igbegbe.

16Ama yaa shɛ bụtụ be elele ba jala maa nda ashamanjɛ n-ndumwa mu ga, asha
ta atuba ta tụ'ụlwatagwụ-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama tu zasa masha mu gana
ata o.

Iyimɛyɛ Ụrụmɛ nɛ Agwangwama Peni Atwa Ubwa

(Mat 26:26-29; Mak 14:22-25; Luk 22:14-20)

17Ama inɛ gɛ i shɛ unu Ama hi tɛtagana, shɛ tụdụmanga Ama hi dumanga o. Shɛ
iwɛ iyi nɛ debeji ahiɛ ụlwatagwụ o, semi iwɛ iyi nɛ wumanjɛ.

18Hiiŋ N hwụjɛ maa tubogwu tu namba na ashashɛ hiŋ na aka na ta tụ'ụlwa-tụ-
ụhiɛŋshɛ-Agwangwama tụ 'ụlwatagwụ. I 'yajɛ iyi nɛ Ngaa tɛtanɛ-rishe na amɛ
ibɛ.

19I shɛ tilɛɛ maa tubogwu tu nama na ashashɛ hiŋ, iwɛ maa e mbiseni atwa na
ee menji maa e teni cɛŋ na ashashɛ hiŋ caakwụ.

20Aka na ahiɛ ụlwatagwụ urubwo uko, shɛ iyimɛyɛ ụrụmɛ ya Agwangwama
ahia ya o.

21Iwɛnɛ po na tiya tu na ahia ya, bụtụ bụtụ ba ya iyimɛyɛ ibwɛ ụrụmɛ tobwolo
aka na ee shiri te ci shi o, imunɛ na kwụna ya atwa oko, mayaga tuba mu na
ngba anya atwa.

22Okwo hi zasa ya suu nhwaŋ maa hi na ya, hi na swa na muba? Okwo hi
ngbaracɛ suu tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama cwɛŋ, maa hi na nda atwa na
zasa iyimɛyɛ ezuye? Asha imbe Ngɛɛ zhɛ mɛ hiɛŋ yaa? N zhɛ ma hi dumanga
suu ni inɛ gɛ? Awo, N zha shɛ ma hi dumanga o.

23No olugwo Agwangwama Ngɛɛ lɛshijɛ iyi nɛ Ngee hi peni la, maa
Agwangwama tu Jisus peni la atwa ubwa ibrɛd nụ ụjita ata ee senji bu ne tidere.

24Aka na tu baa njɛ ugwoje, boo dwonu iŋ, bɛɛ hiɛŋ, Inɛ gɛ i shɛ tu'waba ti mi tu
na ee hi peni. Na nda ma gana ga maa hi ne me teyinje.

25Gobwonu du bee shepi ukwopi na aba na te e hwuwi iyimɛyɛ ụrụmɛ tiya, bɛɛ
hiɛŋ, Ukwopi ga ụ shɛ Unu Ufwo Tutwa ne mehieŋ mi mi, na swa uŋ ma aka
elele na ta ahia nda gana ga maa hi ne me teyinje.

26Aka elele na ta ahia ya ibrɛd gɛ, ahia swa ukwopi ga, asha tu'wo ta
Agwangwama ahia ananga uuwa i ci aka na bɛɛ zhɛ be gwure.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

27Iwɛ ecilo ata bụtụ be elele na zhɛ ba ya ibrɛd gɛ, na kaa zhɛ ba swa ukwopi ga wa Agwangwama tu baa lanɛ shɛ, asha n-ndumwa mu tu'waba keeni mehieŋ ma Agwangwama mi zhɛ ma wụma bụ.

28Iwɛ ecilo ata ga bụtụ meme menji tugwo hiiŋ nazhɛ maa ya ibrɛd gɛ, nazhɛ maa swa du ukwopi ga.

29Iwɛ ecilo ata bụtụ na ba ya, ba swa, tu baa lanɛ shɛ kaa, asha ụshɛrɛya uhiuhiu ubwa baa ya, baa swa, iwɛnɛ tu baa kwụbɛ shɛ maa tu'waba ta Agwangwama yaa shɛ.

30Iwɛbɛ po atwa ofwugwo na ashashɛ hiŋ lwegeji, aa gwumanga du, atwa na kaa loyo malabụ zasa cwɛŋ o.

31Ama yaa shɛ eti ge meme menji, a ga zha shɛ a duma ya ụshɛrɛya tu o.

32Ama aka na Agwangwama a duma ụshɛrɛya tu, boo mo tu vwulo, asha iwɛ maa kede e ti medenji hwuŋ na atwa unyizo na aka na ɛɛ zhɛ a pana aŋ hwuŋ n-ndumwa-tụwụma o.

33Iwɛbɛ po amiaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, aka na ahiɛ ụlwatagwụ maa hi na ya, na mama 'yakanu ma.

34Ama yaa shɛ imunɛ gwụmɛ bụtụ be elele, asha ga ya tugwo iyimɛyɛ ni ihwɛ ibwɛ, iwɛ maa kede tụ'ụlwatagwụ ti hiŋ tɛ shɛ iwɛ ụshɛrɛya o. Aka na Ngaa zhajɛ, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ mo shikocongo iyi nɛ ta vwɛ gana na i shɛ maa i nama.

1 Korint Hiiŋ 12

Apwaŋ Mpiala mi Tijilo

1Ama a-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, N jeri shi maa hiɛ shɛ ogbodu iwɛ apwaŋ Mpiala o.

2Hi mepi maa aka na ta ahi ta hwụjɛ shɛ la iwɛ ya Agwatana, a hi 'yagajɛ nu uhwaŋna we elele no ofwo tuwa tu na ti eri shi ta dumana iwɛ.

3Iwɛbɛ po Ama jala maa hi eshiciji maa i zasa bụtụ na ba duma iwɛ tedure na Mpiala ma Agwatana na eri bɛ hiɛŋ, E keleni Jisus unu o. I zasa kaa bụtụ be elele na eri bɛ hiɛŋ, Ge Jisus shɛ Agwangwama o, semi tedure na Mpiala mi Tijilo.

4Iwɛnɛ po apwaŋ gɛnɛgɛnɛ namba, ama Mpiala mɛ shɛ mu ko.

5Iyi tɛnda gɛnɛgɛnɛ namba, ama Agwangwama shɛ oko.

6Ugondu ukpahiŋ tɛnda gɛnɛgɛnɛ namba, ama Agwatana shɛ oko, ubwa ba nda iyi elele ni iyi elele.

7E peni bụtụ bụtụ timbisono tu Mpiala, iwɛ maa tɛ shɛ titeni ta atwa vwɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

8Iwɛnɛ po tedure na Mpiala, Agwatana peni bụtụ bu ko n-ndumwa mi ti'inta, Mpiala ma ata mu ko mu ko mi peni binya bụtụ n-ndumwa mi iyi-tumapa,

9Mpiala ma ata mu ko mu ko mi peni binya bụtụ rishe-tɛtɛtana, mee peni binya bụtụ upwaŋ wa atwa tɛnɛnga.

10Mpiala ma ata mu ko mu ko mi peni binya bụtụ ugondu ukpahiŋ tɛnda, mee peni binya bụtụ tigesere tụdụma, mee peni binya bụtụ ukpahiŋ maa bu na mapa mpiala mu tɛkana na mu na mu tukata; mee peni binya bụtụ rɛjɛmɛ gɛnɛgɛnɛ, mee peni binya bụtụ ukpahiŋ rɛjɛmɛ tɛlashaga.

11Ama apwaŋ ga kpaaŋ a shɛ ugondu Mpiala ma ata mu ko, ubwa ba pananga aŋ bụtụ bụtụ gana na kwụlanɛ bụ.

Tu'waba tɛ Shɛ tu Ko, Ama ti 'Yajɛ Itwɛ Ifwugwo

12Okwo ta tu'waba tɛ shɛ tu ko, ama ti 'yajɛ itwɛ ifwugwo, okwo ti itwɛ tu'waba kaa gembi ufwugwo, tu'waba kaa tɛ shɛ tu ko; gobwonu du ga Krast shɛ.

13Tedure na Mpiala ma ata mu ko mu ko aa tɛ njɛ ubaptizim hwɛ hwɛɛ tu, maa to tono tu'waba tu ko, te Eju, ta atwa na shɛ shɛ Eju, ta ajama, ta atwa na mama 'yajɛ, a tɛ njɛ kaa maa ta swa Mpiala ma ata mu ko.

14Ama shɛ itwɛ ike gba atɛ shɛ na tu'waba o, semi itwɛ ifwugwo.

15Yaa shɛ uvwuna zhɛ wɛ hiɛŋ, Iwɛnɛ tu Ngaa shɛ shɛ u'ala, asha N shɛ shɛ itwɛ tu'waba o, u ngwuri shi kaa itwɛ tu'waba tisha o.

16Yaa shɛ ucɛbɛ zhɛ wɛ hiɛŋ, Iwɛnɛ tu Ngaa shɛ shɛ rishe, asha N shɛ shɛ itwɛ tu'waba o, u ngwuri shi kaa itwɛ tu'waba tisha o.

17Yaa shɛ tu'waba tu ga shɛ rishe hwɛ hwɛɛ, imbe tuba gɛ zhɛ na hwuga iwɛɛ? Yaa shɛ tu'waba tu ga shɛ ucɛbɛ, imbe tuba gɛ zhɛ na hwuga ụhiụụ?

18Ama Agwangwama cimbwongwonuo ya tu'waba iyi elele gana na kwụlanɛ bụ.

19Ama yaa shɛ tu'waba tu ga shɛ iyi ike gba, asha imbe gɛ zhɛ ya sha tu'wabaa?

20Ama okwo ti itwɛ tu'waba gembi ufwugwo, tu'waba kaa tɛ shɛ tu ko.

21Rishe kaa ri eri shi rɛ hiɛŋ u'ala maa, Ukekeshi bu n njɛ shɛ o; sasana uhiuhiu eri shi wɛ hiɛŋ uvwuna maa, Ukekeshi bu n njɛ shɛ o.

22Awo, itwɛ tu'waba nɛ ee heŋshi maa ibɛ lwegeji uhwuri inɛ vwɛ hwɛɛ, asha inɛ ɛtɛ ibɛ i shɛ iyi ukekeshi uhwuri inɛ vwɛ hwɛɛ.

23Itwɛ ɛtɛ i tu'waba eti heŋshi maa ụjɛrụma ibɛ gwumwa, asha ibɛ aa muna ụjɛrụma uhwuri inɛ vwɛ hwɛɛ, itwɛ tu'waba nɛ zhɛshɛ, ibɛ kaa zhɛmɛ uhwuri inɛ vwɛ hwɛɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

24Ama itwɛ tu'waba nɛ i zhɛmwa, asha ukekeshi njɛ shɛ iŋ ya o, ama Agwatana togotogwu tu'waba, inɛɛ nɛ ga shɛ shɛ ya 'yaga ụjɛrụma, ibɛ bee peni ụjɛrụma uhwuri inɛ vwɛ hwɛɛ.

25Inɛ gɛ i shɛ iwɛ maa kede tubogotogwu tu nama na tu'waba o, ama iwɛ maa gɛ itwɛ tu'waba no momo shiyogonu eshe.

26Yaa shɛ itwɛ tu'waba ike ya nda ụbaụta, asha itwɛ tu'waba kpaaŋ ya nda du ụbaụta ni ibɛ. Ama yaa shɛ itwɛ tu'waba ike 'yajɛ ụjɛrụma, asha itwɛ tu'waba kpaaŋ ya nda unyasa ni ibɛ.

27Ama ahiɛba kaa hiɛ shɛ tu'waba tu Krast, bụtụ bụtụ tuba shɛ ya itwɛ i tuba.

28Agwatana tilegeni atwa oko na tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama: hiiŋ atumwa namba, yebi egesere namba, tatụ embisegeni namba; nazhɛ ugondu ukpahiŋ tɛnda namba, na apwaŋ atwa tɛnɛnga, na atwa timbiyono, na a'yagajɛ, na rɛjɛmɛ ri nya ru tuswoswoswo.

29Hwɛɛ aba suu i shɛ atumwa? Hwɛɛ aba suu i shɛ egesere? Hwɛɛ aba suu i shɛ embisegeni? Hwɛɛ aba suu a nda ugondu ukpahiiŋ?

30Hwɛɛ aba suu 'yajɛ upwaŋ tɛnɛnjɛ? Hwɛɛ aba suu a duma rɛjɛmɛ ri nya ru tuswoswoswo? Hwɛɛ aba suu a nda tilesheji ta rɛjɛmɛ ra ata ri nya ru tuswoswoswo?

31Ama gɛ iwɛ apwaŋ tulubo-ti-biye a na hwuri a na vwɛ na hi dwa eshe. Ama N tɛ zhɛ mo hi mbisono uhwaŋna na uhwuri una vwɛ hwɛɛ.

1 Korint Hiiŋ 13

1Okwo Ama duma n-ndumwa na rɛjɛmɛ ra atwa keeni rɛjɛmɛ ra atumwa-azuba, yaa shɛ Ngaa zasa tulubo, asha N shɛ gana ụshɛmbɛrɛ na rụhwụŋ ru bwa rɛ shɛ, kiŋ, kiŋ, kiŋ, kwo kaa gana ogogo na ruhwụŋ ra aba rɛ shɛ, ngo, ngo, ngo.

2Okwo Ngaa 'yajɛ upwaŋ u tigesere tụdụma, Ngee eshiciji kaa iyi tusweci keeni iyi-tumapa ye elele kpaaŋ, Ngaa 'yajɛ te rishe-tɛtɛtana ru na ri eri ro mushongo nshama, yaa shɛ Ngaa zasa tulubo, asha N ta shɛ shɛ waa iyi elele o.

3Okwo Ngee suji i'wɛŋnɛ mi kpaaŋ Ngee peni atwamwa, Ngee peni du atwa tu'waba ti mi maa e hwoŋzhinji tu, yaa shɛ Ngaa zasa tulubo, asha i n zasana ule o.

4Tulubo ta ima-isɛbwɛ, tee mepi iwɛ; tulubo tu zasa isɛbwɛngwɛ o; tulubo tu bụshɛ shɛ kwukwuŋ, ti meme seci shi na azuba o.

5Tulubo tu zasa tugbodu kwukwuŋ, ti jelekeci shi ule iwɛ ikɛnyi tuba o; isɛbwɛ munji shi tu o; tɛ rɛcɛ shɛ iyi iwɛ nɛ aa njɛ tu o;

6tɛ njɛ shɛ unyasa ni iyi nɛ zasa ririri o, ama ta nda unyasa ni iwɛ-tɛkana.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

7Tulubo to shikono na tumanga te elele dimi, ta tɛtana iyi elele rishe, ta nda
ashɛlatụ iyi elele, ta la-egiri ni iyi elele.

8Tulubo tu zasa uce kwukwuŋ; ama okwo yaa shɛ tigesere tu na aa duma, ti zhɛ
to hwuwowu; okwo yaa shɛ rɛjɛmɛ ri nya ru tuswoswoswo ru namba, ri zhɛ ra
ima ilɛmɛ; okwo yaa shɛ iyi-tumapa namba, i zhɛ yo hwuwowu.

9Iwɛnɛ po iyi-tumapa tu ulwa sụ, tigesere tu tu kaa tu ulwa sụ o.

10Ama aka na ti iyi nɛ ulwa zhajɛ hwuŋ, nazhɛ iyi nɛ ulwa sụ zhɛ yo hwuwowu.

11Aka na Ngaa ta shɛ la yɛu ticwɛŋ, Ma duma iwɛ gana yɛu ticwɛŋ, Ngaa 'yajɛ
ahaŋsa gana yɛu ticwɛŋ, Ama haŋsa iwɛ gana yɛu ticwɛŋ. Aka na tu Ngaa shɛ ya
bụtụ bụ 'wụtụ, Ngaa 'wɛŋ ya iyi cɛnɛnɛ.

12Iwɛnɛ po tu ta kwụba hwuwayɛ iyi gana uzhizhi gana irɛtɛ, ama eshe tu zhɛ a
twa na aka ata. Iyi mi tumapa ta ulwa sụ hwuwayɛ o, ama na aka ata nazhɛ Ngɛɛ
zhɛ ma mapa iyi elele gana na ta Agwatana m mepi hwuwayɛ.

13Ama hwuwayɛ rishe-tɛtɛtana ru namba, ashɛlatụ namba, tulubo tu namba du,
ijɛ namɛ itɛtu; ama inɛɛ nɛ hwuri inɛ vwɛ hwɛɛ i shɛ tulubo.

1 Korint Hiiŋ 14

Ba Dumanana iwɛ Apwaŋ Mpiala

1'Wa ma tulubo. Ga apwaŋ mpiala na hi dwa eshe, ama inɛɛ nɛ eshe ibɛ i shɛ na
hi dwa tebiye, i shɛ i'enenji utumwa wa Agwatana.

2Iwɛnɛ po bụtụ na ba duma rɛjɛmɛ ru mpiala, shɛ na atwa baa duma iwɛ o, semi
na Agwatana, iwɛnɛ ti yaa zasa bụtụ be elele na eshiciji n-ndumwa mu bwa;
ama ba duma iyi tusweci tedure nu mpiala.

3Ama bụtụ na ba ananga utumwa wa Agwatana, ba duma n-ndumwa na atwa,
iwɛ maa ma aŋ, maa kaana aŋ ikɛnyi, maa ingatanga aŋ.

4Bụtụ na ba duma rɛjɛmɛ ru mpiala, ubwa mama ma; ama bụtụ na ba ananga
utumwa wa Agwatana, ubwa ba ma Tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama.

5I ga ma n kwụlanɛ maa hi na duma rɛjɛmɛ ru mpiala kpaaŋ hiŋ, ama i n
kwụlanɛ maa hi na ananga utumwa wa Agwatana uhwuri maa hi na duma
rɛjɛmɛ ru mpiala. Bụtụ na ba ananga utumwa wa Agwatana, bu hwuri bụtụ na
ba duma rɛjɛmɛ ru mpiala. Yaa shɛ ee te lesheji shi n-ndumwa mu bwa, asha bi
eri shi bo mbiyono tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama maa ma tụ o.

6Ama a-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, yaa shɛ Ngaa zhajɛ pi hiŋ, Ama duma
rɛjɛmɛ ru mpiala, asha imbe shɛ ule na Ngɛɛ zhɛ ma hi pana, ti yaa shɛ Ngaa
jɛmɛ shɛ iwɛ ne hiŋ na tɛkapɛshɛngana, kwo kaa ni i'enenji utumwa wa
Agwatana, kwo kaa nu n-ndumwa mi iyi-tumapa, kwo kaa nu n-ndumwa mi iyi
timbisogonoo?

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

7Okwo iyi nɛ hwungwa sụ, gana ukpasana, kwo kaa aduma, yaa shɛ yaa zasa rụhwụŋ ru tuswoswoswo, gana naa ɛhi zhɛ hia mapa iyi nɛ rụhwụŋ ru ukpasana kwo kaa rụhwụŋ ra aduma ata ya dumaa?

8Yaa shɛ shɛ aka na ee hwuri ukakacɛ nu uhwaŋna na maa atwa eshiciji iwɛ ujasa, gaaba zhɛ mama ima iwɛ ujasaa?

9Gabata du ahiɛ shɛ, gana naa ɛɛ zhɛ a mapa iyi nɛ ahia duma ti yaa shɛ ahia duma n-ndumwa na rɛjɛmɛ ru mpiala kirii? Semi ta ahia duma iwɛ na rɛjɛmɛ ru na atwa eri o eshicigo kakayɛ.

10Rɛjɛmɛ ru ofwugwo swoswoswo ru namba nu unyizo, i zasa ma ru na ru zasa ecilo na ashashɛ rɛjɛmɛ ra ata o.

11Ibɛ po yaa shɛ Ngee mepi shi ecilo iyi nɛ rɛjɛmɛ ra ata ra duma, asha n-ndumwa ma bụtụ ata mi zhɛ ma n shana gana ridenji ru na Ngaa hwụjɛ shɛ, nazhɛ n-ndumwa mi mi mi zhɛ ma shana bụtụ ata du gana ridenji ru na baa hwụjɛ shɛ.

12Gobwonu du, gana na ahiɛ 'yajɛ tɛzhɛgɛdana maa hi 'yaga apwaŋ mpiala, na nda ma du gana na maa hi na kaana tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama ugombo

13Iwɛ ecilo ata, bụtụ na ba duma iwɛ na rɛjɛmɛ ru mpiala, ga bu na nda adua maa bu na nda tilesheji ti iwɛ ɛtɛ.

14Yaa shɛ Ama nda adua na rɛjɛmɛ ru mpiala, asha mpiala mi mi muba ma nda adua, ama asha shɛ na ahaŋsa mi yaa banɛ o.

15Asha imbe yaa shɛ yaa? N zhɛ ma nda adua na mpiala, Ngɛɛ zhɛ ma nda adua na ahaŋsa du; N zhɛ ma zunga azunga na mpiala, Ngɛɛ zhɛ ma zunga azunga na ahaŋsa du.

16Shibwonu yaa shɛ obu zhemonjino Agwatana na mpiala, gana na bụtụ be eshe ohondo na namɛ na ashashɛ hiŋ na eshiciji shi kaa iyi nɛ abɛ njɛ adua ibɛ zhɛ be leni, Ami, ti bee mepi shi kaa iyi nɛ abɛ jɛmɛ ne tizhemonjino tụ bụụ?

17Iwɛ-tɛkana maa bu zhemonjino ga Agwatana tebiye, ama tuba i me shi binya bụtụ o.

18Ama N njɛ ugwoje wa Agwatana iwɛnɛ Ama duma rɛjɛmɛ ru mpiala ihi hwuri kpaaŋ hiŋ.

19Ama i n kwụlanɛ maa mu na duma okwo n-ndumwa mu ta gbalụ mu na mu banɛ na ahaŋsa mi na tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama, maa Mo mbisogono anya atwa iyi, uhwuri maa ma duma n-ndumwa mi gembi ufwugwo na rɛjɛmɛ ru mpiala.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

20A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, ta sha ma miaụŋ na shihaŋsa shɛ na ahia haŋsa o, ama sha ma miaụŋ mi tiweewee ni iyi iwɛ tɛnda, ama sha ma tuba ogborofwu na shihaŋsa shɛ na ahia haŋsa.

21Ee 'nyeci nu Undwa, ɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma shapa atwa na a duma rɛjɛmɛ ru mpiala keeni n-ndumwa ma agaiŋ, maa Ma duma n-ndumwa nu udenji ga, ama okwo ti yaa shɛ gana ata, a zha shɛ a shɛlaga n-ndumwa mi mi waa o, Agwangwama jɛmɛ.

22Iwɛnɛ po rɛjɛmɛ ru mpiala rɛ shɛ iwɛ useyida, shɛ iwɛ atwa na tɛtanawaŋ-rishe o, semi iwɛ atwa na ta tɛtanɛ shɛ rishe. Ama i'enenji utumwa wa Agwatana i shɛ iwɛ atwa na tɛtanawaŋ-rishe, shɛ iwɛ atwa na ta tɛtanɛ shɛ rishe o.

23Yaa shɛ tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama tụ ụlwatagwụ urubwo uko hwɛ hwɛɛ, aa duma rɛjɛmɛ ru mpiala kpaaŋ aba, yaa shɛ atwa eshe ohondo a na eshiciji shi keeni atwa na ta tɛtanɛ shɛ rishe teni apata, a zha shɛ ɛ hiɛŋ suu ụmpɛ ahia sụma?

24Ama yaa shɛ ahia ananga utumwa wa Agwatana, yaa shɛ bụtụ be eshe ohondo kwo kaa bụtụ na ta tɛtanɛ shɛ rishe teni apata, hi zhɛ hiɛ vwɛ bu uvwi kpaaŋ hiŋ, ɛhi zhɛ hia duma kaa ụshɛrɛya ubwa kpaaŋ hiŋ.

25Iyi tusweci nɛ ga namɛ na ahaŋsa ubwa zhɛ ya bananɛ bụ caakwụ, ibɛ po du bɛɛ zhɛ ba laya nu umbe hiŋ, maa zhɛba Agwatana. Nazhɛ bɛɛ zhɛ bɛ hiɛŋ, Agwatana namba ga na ashashɛ hiŋ gom.

Tizhɛba tu na ti Teni Cɛŋ

26A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, asha imbe yaa shɛ yaa? Aka elele ahi ụlwatagwụ, bụtụ bu ko ba zunga azunga Agwangwama, binya bụtụ ba nda imbisegeni, binya bụtụ 'yajɛ tɛkapɛshɛngana, binya bụtụ ba duma rɛjɛmɛ ru mpiala, binya bụtụ ba lashaga rɛjɛmɛ ra ata. Ama na nda ma iyi elele iwɛ maa hi na ma Tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama.

27Yaa shɛ bụtụ be elele ba duma rɛjɛmɛ ru mpiala, asha ga shɛ atwa eyebi kiri a duma rụ, kwo kaa nekeshi atwa atatụ, ama kede e hwuri ya gana ata o, ga na duma kaa na tumama 'wanụ. Bụtụ bu ko kaa shɛ ba lashaga iwɛ ɛtɛ aa jɛmɛ.

28Ama yaa shɛ bilesheji zasaba, asha ga nama saiiŋ na tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama, asha ga na mama dumangana na Agwatana.

29Ga shɛ atwa eyebi kwo kaa atwa atatụ a duma utumwa wa Agwatana, ga atwa vwɛ tuba na manga iwɛ ɛtɛ aa jɛmɛ.

30Ama yaa shɛ n-ndumwa mu ko mu kapɛshɛngwanu binya bụtụ na jɛjɛ apata, asha ga bụtụ ata ga duma iwɛ hiiŋ nama tugwo saiiŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

31Iwɛnɛ po kpaaŋ hiŋ eri a ananga utumwa wa Agwatana, ama na duma ma atwa oko oko, iwɛ maa hi seshi kpaaŋ hiŋ, keeni maa e hi keeni ikɛnyi kpaaŋ hiŋ.

32Atwa na a ananga utumwa wa Agwatana a untangana mpiala ma aba maa ga binya bụtụ jɛmɛ n-ndumwa mu bwa.

33Iwɛnɛ po Agwatana shɛ shɛ Agwatana tusukwutogwu o, semi bu na ba amɛ-olom. Gana na yaa namɛ du na tụ'ụlwatagwụ ta atwa tijilo Agwatana.

34Ge eyikwo na nama shiruu na tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama. E leneni shi aŋ ma a na dumanga n-ndumwa o, ama ge meme tileneni ụhwada, gana na tu Undwa jɛmɛ.

35Ama yaa shɛ aa jala maa e seshi iyi elele, asha ge heŋteni olwo aba ni ihwɛ, iwɛnɛ ti yaa shɛ iyi ye ezuye maa biyikwo na dumanga n-ndumwa na tụ-ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama.

36Okwo no olugwo hiŋ suu Iwɛ ya Agwatana banɛ? Kwo kaa pi hiŋ suu kiri yaa zhajɛ?

37Yaa shɛ bụtụ be elele ba haŋsa ni ikɛnyi ibwɛ maa bɛ shɛ bi'enenji bu utumwa wa Agwatana, kwo kaa bụtụ bu mpiala, asha ga mapa maa iyi nɛ Ama hi 'nyatanɛ i shɛ unu-tupana na banɛ no olugwo Agwangwama.

38Ama yaa shɛ bụtụ be elele 'wa sụ iŋ, ta 'wa ma du iwɛ ubwa o.

39A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, na 'yaga ma tɛzhɛgɛdana ni i'enenji utumwa wa Agwatana, ta kapa ma kaa du uhwaŋna rɛjɛmɛ ru mpiala tụdụma o.

40Ama na nda ma iyi elele te teni cɛŋ keeni na tumama 'wanụ.

1 Korint Hiiŋ 15

Tihiɛ tu Krast

1Ama a-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, Ma nda maa hi mepi maa, Anabarɛ Ebiye na Ngee hi enengeni, a na ehi leshiji du, a na ehi shikeni na aba du.

2Yaa shɛ ahi untanganɛ iwɛ ɛtɛ Ngee hi enengeni dimi, ukpahiŋ iwɛ ɛtɛ zhɛ mo hi bicingo, ti yaa shɛ rishe ri hiŋ tɛtɛtana rɛ shɛ shɛ bohondo.

3Iwɛnɛ po hiiŋ, N hi peni iyi nɛ Ngee leshiji du maa ga Krast 'wi iwɛ iwɛwɛ tu, gana na tu Utakada Iwɛ ya Agwatana jɛmɛ;

4maa e ni bu, maa ɛ hicinjɛ bụ nụ ụjita ụtatụ, gana na tu Utakada Iwɛ ya Agwatana jɛmɛ;

5maa bu bananɛ Kifas, nazhɛ baa bananɛ eseshi-iyi umpwa-na-ba-eyebi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Na aba ibɛ nazhɛ baa bananɛ miaụŋ-mo-bino mu na mu hwuri akpakwụ-eyebi-ni-dipi-yebi (500) na aka oko, pa'ụtụ atwa oko na ashashɛ aba ta namba taa hwayɛ, ama atwa oko loyo malabụ na ashashɛ aba.

7Nazhɛ baa bananɛ Jemis; nazhɛ baa bananɛ atumwa vwɛ kpaaŋ.

8Nu ukwunanga wa aba hwɛɛ nazhɛ baa m bananɛ du, Gamba na n shɛ gana yɛu tubasaga.

9N shɛ bụtụ na 'nyanɛ na ashashɛ atumwa, N lanɛ shɛ maa a n suyanɛ butumwa o, iwɛnɛ tu Ngaa shɛkwa la tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwatana.

10Ama tedure no tulubo-ti-biye ta Agwatana, ibɛ po Ngaa namɛ gana ga. Tulubo tu bwa ti biye tu na bee m peteni, tɛ shɛ shɛ iyi tɛgadaga o. Ama N njɛ ugondu duwa Ngee hwuri aŋ kpaaŋ, ama shɛ Gamba njɛ iŋ o, semi tulubo-ti-biye ta Agwatana tu na tu namɛ ne mi.

11Iwɛbɛ po okwo yaa shɛ Gamba, kwo kaa aba, kwo kaa atwa ata, gabata ata ananga, ibɛ kaa po du ahiɛ tɛtanɛ-rishe.

Tihiɛ ta Atwa na Tɛtanɛ-rishe

12Ama yaa shɛ aa ananga maa ɛ hicinjɛ Krast no tu'wo, asha imbe po atwa oko na ashashɛ hiŋ eri ɛ hiɛŋ maa tihiɛ ta atwa na 'wi tu zasabaa?

13Yaa shɛ tihiɛ ta atwa na 'wi tu zasaba, asha a hiɛcɛnjɛ shɛ la du Krast o.

14Yaa shɛ kaa aa hiɛcɛnjɛ shɛ Krast, asha i'enenji tu i shɛ iyi tɛgadaga, asha rishe ri hiŋ tɛtɛtana rɛ shɛ du iyi tɛgadaga.

15Iwɛ-tɛkana ɛ zhɛ ma tu ta ugbe maa ti le Agwatana tiseyida tu tukata, iwɛnɛ te eti le Agwatana tiseyida maa bi hicinjɛ Krast, na kaa baa hiɛcɛnjɛ shɛ, ti yaa shɛ aa hiɛcɛnjɛ shɛ atwa na 'wi.

16Yaa shɛ aa hiɛcɛnjɛ shɛ ga atwa na 'wi, asha a hiɛcɛnjɛ shɛ du Krast o.

17Yaa shɛ kaa aa hiɛcɛnjɛ shɛ Krast, asha rishe ri hiŋ tɛtɛtana rɛ shɛ iyi tɛgadaga, asha hi ta namɛ ni iwɛwɛ hiŋ.

18Nazhɛ asha atwa na loyo malabụ na amɛ Krast njɛ ufwu.

19Yaa shɛ ashɛlatụ Krast na ata nda a shɛ nu uraiŋ ga atu namɛ kiri, asha tɛ shɛ atwa tinyɛmɛnyɛmɛ uhwuri atwa kpaaŋ.

20Ama Mo hi mbiso maa, a hiɛcɛngwa Krast no tu'wo, ibɛ du po baa shɛ buhwuri-bu-umbe ba atwa na leyi malabụ.

21Iwɛnɛ po gana na ta bụtụ shapɛ tu'wo nu unyizo, gobwonu du bụtụ shapɛ tihiɛ ta atwa na 'wi.

22Iwɛnɛ po gana na ta atwa kpaaŋ 'wi na amɛ Adam, gobwonu du atwa kpaaŋ zhɛ a 'yaga uraiŋ na amɛ Krast.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

23Ama ga Krast ubwa shɛ buhwuri-bu-umbe na aka na to ogwungwu bụtụ bụtụ i ci, na aba inɛ ɛtɛ nazhɛ tizhajɛ tu bwa tu na tɛ shɛ iwɛ atwa Krast ti zhɛ to to.

24Aka na ti bee shepi Cɛnjɛ-ta-tugwama bee peni Agwatana na shɛ Bishi, ibɛ shɛ aka na ti bee iricinji tugwama tiya, keeni ụhwada we elele, keeni ukpahiŋ we elele, nazhɛ ukwunanga zhɛ wa zhajɛ ya.

25I shɛ tilɛɛ maa ga Krast zhɛ ba ya tugwama uuwa i ci aka na ti bee tileni atwa i'ime ibwɛ nu ukaka ubwa.

26Tu'wo, tuba tɛ shɛ bụtụ ata bi i'ime bu umɛwɛɛ na ɛɛ zhɛ a nda ufwu.

27I 'nyeci, yɛɛ hiɛŋ, Agwatana tileni iyi elele nu ukaka ubwa. Ama aka na bɛɛ hiɛŋ, bi tileni iyi elele tuta tu ụhwada Krast, asha i banɛ ya caakwụ maa Agwatana ata na tileni iyi elele nu ukaka Krast, bu zasa na ashashɛ iyi elele ɛtɛ o.

28Ama aka na te e tileneni ụhwada Krast iyi elele, nazhɛ ubwa na shɛ Yɛu ni ikɛnyi ibwɛ zhɛ momo shilo nu ukaka wa Agwatana na go tulwonuo iyi elele nu ukaka ubwa, iwɛ maa Agwatana shɛ iyi elele no ofwo bụtụ be elele.

29Shibwonu asha imbe tuba atwa na aa nduwa ubaptizim iwɛ atwa na uwo zhɛ a ndaa? Yaa shɛ aa hiɛcɛnjɛ shɛ atwa na 'wi kwukwuŋ, asha iwembe po aa njɛ aŋ ubaptizim iwɛ abaa?

30Asha iwembe po ata njala araiŋ tu no tu'wo aka elele duu?

31A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, iyi-heri iyi-heri tu'wo ti mɛ n sɛpɛjɛ uhiu. Ma duma iwɛ na tubusa iwe hiŋ na Ngaa 'yajɛ na amɛ Krast Agwangwama tu.

32Yaa shɛ Ngaa twawa ifelu ni isundɛ ehilo nɛ Ɛfɛsɛs, gana na ta atwa hiɛŋ, asha imbe i shɛ ule na Ngaa yɛɛ? Yaa shɛ aa hiɛcɛnjɛ shɛ Krast no tu'wo, asha hwure tɛ yɛ ma, tu swe ma, iwɛnɛ ɛti zhɛ tu mo 'wo beyi.

33Kede e hi helekeci o, tiyejilo tụ wɛ to tocingo masha mi biye ụdamụ.

34Gwure ma no ofwo ahaŋsa tuhwungbɛ, ta nda ma iwɛwɛ o. Iwɛnɛ po atwa oko zasa iyi-tumapa iwɛ Agwatana o. Ma duma inɛ gɛ iwɛ maa ezuye ihiɛ shɛ.

Tu'waba tu na Atwa Zhɛ hiɛ Hwuŋ na Tuba

35Ama bụtụ bu ko zhɛ bo hoŋtono, bɛɛ hiɛŋ, Gana naa ɛɛ zhɛ ɛ hicinjɛ atwa na uwoo? Tu'waba tu gana naa ɛɛ zhɛ a 'yagaa?

36Gabụ alagwụ! Iyi nɛ abɛ bɛrɛ zha shɛ yɛ unshɛ maa i 'yaga uraiŋ o, semi aka na ti yee 'wi.

37Izɛgwu nɛ aba bila zasa tu'waba ti iyi nɛ yɛɛ zhɛ ya sha hwuŋ ti yɛɛ unshɛ o, ama bụzagwụ bo ohondo kwakwa, nekeshi ohiu, kwo kaa izɛgwu inyɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

38Ama Agwatana peni iŋ tu'waba tu na tu kwụlanɛ bụ, gabata kaa bee peni
bụzagwụ bụzagwụ tu'waba ti ikɛnyi ibɛ.

39Tu'waba kpaaŋ tɛ shɛ shɛ tu ko, ama tu ko tɛ shɛ ma tu atwa, tinya tɛ shɛ ma
tu isundɛ ehilo, tu'waba tu ko tɛ shɛ tu'waba ta shanụnụ, tu'waba tinya tɛ shɛ
tu'waba ti ijɛnɛ.

40Tu'waba ta azuba tu namba, tu'waba tu unyizo ga tu namba du. Ama ụjɛrụma
ma tu ta azuba namɛ swooŋ nu ụjɛrụma ma tu tu unyizo ga.

41Uko ụ shɛ ụjɛrụma uwaŋna, ụjɛrụma unya ụ shɛ una upiana, ụjɛrụma unya ụ
shɛ una mkpasu; ama ụjɛrụma mkpasu kaa namanjɛ swoswoswo na minya.

42Gobwonu du tihiɛ ta atwa na 'wi tɛ shɛ. A bila tụ no tufwoso, ɛɛ hicinjɛ tụ nu
ufwoshishi.

43A bila tụ nụ ụpụrụsa, ɛɛ hicinjɛ tụ nu ụjɛrụma. A bila tụ no tulwogo, ɛɛ hicinjɛ
tụ nu ukpahiŋ.

44A bila tụ na tu'waba ta butugwumwa, ɛɛ hicinjɛ tụ na tu'waba tu mpiala. Yaa
shɛ tu'waba ta butugwumwa tu namba, asha tu'waba tu mpiala tu namba du.

45Gobwonu du ee 'nyeci ni Iwɛ ya Agwatana, ɛɛ hiɛŋ, Ga Adam uhiiŋ bɛ shɛ
ohwulu butugwumwa, ama ga Adam umɛwɛɛ bɛ shɛ Mpiala na ma nda maa iyi
shɛ buumwa.

46Inɛ ihiiŋ i shɛ shɛ inɛ Mpiala o, ama inɛ yo ohwulu uumwa; nazhɛ inɛ mpiala
zhajɛ ya.

47Bụtụ bi hiiŋ bɛ shɛ bụtụ bu unyizo, upwupwutu baa shɛ; ama bụtụ bi yebi
banɛ na azuba.

48Ama gana na ta bụtụ ata aa njɛ nu upwupwutu i shɛ, gana go du atwa na aa
njɛ nu upwupwutu a shɛ, gana na kaa bụtụ ba azuba shɛ, gobwonu du atwa
azuba shɛ.

49Gana na ati 'yagawa ụsụbwa bụtụ ata aa njɛ nu upwupwutu, gobwonu du ɛti
zhɛ ta 'yaga ụsụbwa bụtụ ba azuba.

50Ama a-miauŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, Ma duma iwɛ gɛ maa, tumata tu
tu'waba keeni mehieŋ ti eri shi ta ya ogwu Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana o; iyi
nɛ yo fwoso kaa eri shi ya ya ogwu iyi nɛ fwoshi shi o.

51Hioko ma iyi tusweci Omo hi mbiso. Shɛ kpaaŋ tu ti zhɛ ta laya malabụ o, ama
ɛ zhɛ tuba mo ti sheyingo hwɛ hwɛɛ tu, i zhɛ ya sha hwuŋri, nɛ tipɛ te rishe, na
aka na te e hwulupeni hwuŋ ukakacɛ [nụ ụjita ata] umɛwɛɛ.

52Iwɛnɛ po ukakacɛ ata zhɛ wa dumana iwɛ, nazhɛ ɛɛ zhɛ ɛ hicinjɛ atwa na uwo
nu uzawa tufwoso, nazhɛ ɛɛ zhɛ mo ti sheyingo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

53I shɛ tilɛɛ maa inɛ gɛ yo fwoso urugono inɛɛ nɛ fwoshi shi, i shɛ kaa du i tilɛɛ maa inɛ gɛ yo 'wo urugono inɛɛ nɛ eri shi yo 'wo.

54Ama aka na ti inɛ gɛ yo fwoso urigeni inɛɛ nɛ fwoshi shi, ti inɛ gɛ yo 'wo kaa urigeni inɛɛ nɛ 'wi shi, nazhɛ iyi nɛ ee 'nyeci ni Iwɛ ya Agwatana zhɛ yɛ sɛ, inɛ hiɛŋ, Tụlasụ tu tweri tu'wo.

55O-tu'woo, cee tụlasụ tụ bụ tu namɛɛ? O-tu'woo, cee bicere bu namɛɛ?

56Bicere bu tu'wo ubwa shɛ iwɛwɛ, ukpahiŋ iwɛwɛ kaa ubwa shɛ Undwa.

57Ama tɛ njɛ ma ugwoje wa Agwatana na ma tu pana tụlasụ tu na tu dure Agwangwama tu Jisus Krast.

58Iwɛ ecilo ata, a-miaụŋ-mo-bino mi tulubo, shikono ma dimi, ta nda ma bụlama o, na kaana ma ugombo nu ugondu wa Agwangwama tɛnda ɛgbɛɛ gana na te ehi mepi maa ụbaụta na ahia nda na amɛ Agwangwama shɛ shɛ iyi tɛgadaga o.

1 Korint Hiiŋ 16

Apalajɛma Iwɛ Atwa Tijilo

1Iwɛ apalajɛma a na shɛ iwɛ atwa tijilo Agwatana, ahiɛba, nda ma du gana na ti Ngee peni tụ'ụlwatagwụ-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama tu na tu namɛ nu Galatia unu.

2Bụtụ bụtụ na ashashɛ hiŋ ga bu na intana iyi no ofwo ubwa gana na ti bee gwushiji nụ ụjita ulade, iwɛ maa kede apalajɛma nama ya aka na Ngaa zhajɛ o.

3Aka na ti Ngee ci apata, N zhɛ ma pana atwa elele na ehi menji maa e teni cɛŋ atakada maa Ma tumwana aŋ maa a 'waŋna apwaŋ hiŋ tulubo maa e zhe Jɛrusalɛm.

4Yaa shɛ kaa yee teni cɛŋ maa Ma zha du, asha ɛ zhɛ a zhagaga ne mi.

Iyi nɛ Go Poul Heŋshi maa bi Zhɛ ba Nda

5Ama N zhɛ Ma zhajɛ pi hiŋ na aba na ti Ngee dure Masɛdonia; iwɛnɛ po N zhɛ me dure Masɛdonia tugwo.

6Nekeshi N zhɛ Ma gɛga no ofwo hiŋ na aka bu ushwo, iwɛ maa hi m mbiyeni na tahaiŋnụ ti mi no ofwo elele na Ngɛɛ zhɛ ma zhagaga.

7N te jeri shi maa Ma hi kwụba ti Ngɛɛ tɛ zhɛ tɛkashɛka o. Yaa shɛ Agwangwama leni, Ma haŋsa maa Mo ilogogo no ofwo hiŋ aka fwalaa.

8Ama N zhɛ Ma gɛga nɛ Ɛfɛsɛs te ilegeji uuwa i ci aka Pɛntɛkost.

9Iwɛnɛ po odubo a'wụtụ na ugondu zhɛ ma n 'yagana eshe, a n kapɛshɛngwanụ, ama atwa na a sukakana uŋ gembi ufwugwo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10Ama yaa shɛ go Timoti zhajɛ pi hiŋ, nda bu ma tebiye; iwɛnɛ tu baa nda ugondu wa Agwangwama gana na Ama nda du.

11Kede bụtụ be elele ngbaraka bụ cwɛŋ o. Ama mbiyeni bu ma na tahaŋnụ tu bwa na amɛ-olom, ti bee ci ugwulwo pi mi. Iwɛnɛ po M ngbaracɛ uhwaŋna maa bi zhɛ ba zhagajɛ na miaụŋ-mo-bino na amɛ Krast.

12Ama iwɛ Apụlụs yɛu-bino ɛtɛ tu na amɛ Krast, N tabwa bụ tebiye maa zhajɛ pi hiŋ na miaụŋ-mo-bino mi nya, ama i ta kwụlanɛ shɛ bụ maa zhajɛ hwuwayɛ o, ama bi zhɛ ba zhajɛ hwuŋ na aka na bee gwushije ohwolu.

Iwɛ Imɛwɛɛ

13No shiyono ma iyi elele eshe, shikono ma dimi ne rishe-tɛtɛtana, 'yaga ma eshe-hwoo, 'yaga ma ikɛnyi.

14Iyi elele nɛ ahia nda, na nda iŋ ma no tulubo.

15A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, hi mepi atwa ihwɛ Stɛfanas tebiye, maa aba shɛ atwa Krast ehiiŋ na Akaya, ee meme peni kaa nu ugondu iyi tɛndana atwa tijilo Agwatana.

16Ahiɛba du no momo tulonono ma ụhwada wa atwa gana ata, keeni atwa elele na o mbiyono ugondu ga wa Agwatana no tu, a na kaa a nda ụbaụta.

17Ama Ma nda unyasa iwɛ tizhajɛ ti Stɛfanas keeni Fotunatos keeni Akaikos; iwɛnɛ po aba shidinji iyi nɛ ga hi 'nyananɛ.

18Aba njɛ maa ahaŋsa mi kezhe hwungbɛ keeni shihaŋsa shi hiŋ du; iwɛ ecilo ata no shiyono ma atwa gana ata eshe.

19Tu'ulwatagwụ-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama tu na tu namɛ ne Esia ta hi 'walụ. Ga Akwila keeni Prisila a hi 'walụ a'walụ na ce amɛ Agwangwama, ta tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama tu na tu namɛ ni ihwɛ ya aba.

20Atɛtanɛ-rishe elele na namɛ epe a hi 'walụ. Mama 'walanụ ma na turuwanɛ te tijilo.

21A'walụ mi Gamba go Poul a na Ngee 'nyeci nu u'ala mu na.

22Go unu-tukalana 'imɛ bụtụ be elele na lubi shi Agwangwama tu. Agwangwama tu, zhajɛ!

23Go tulubo-ti-biye ta Agwangwama tu Jisus Krast tu nama ne hiŋ.

24Go tulubo ti mi tu nama ne hiŋ kpaaŋ na amɛ Krast Jisus.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2 Korint Yebi

2 Korint Yebi 1

1Go Poul na shɛ butumwa Krast Jisus, nu ukwulana wa Agwatana, keeni Timoti yɛu-bino tu na amɛ Krast. No ofwo tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwatana, tu na tu namɛ nu Korint, medenji atwa tijilo Agwatana elele a na namɛ na cɛnjɛ ta Akaya hwɛɛ.

2Go tulubo-ti-biye keeni amɛ-olom na banɛ no olugwo Agwatana na shɛ Bishi tu keeni Agwangwama tu Jisus Krast tu nama ne hiŋ.

Go Poul Njɛ Ugwoje na Agwatana

3Zhemonjino ma Agwatana, na shɛ Bishi ba Agwangwama tu Jisus Krast, na shɛ Bishi bi inyɛmɛnyɛmɛ tihioko, na kaa shɛ Agwatana ti'ingatanga kpaaŋ.

4Ubwa ma ti ingatanga nu ụbaụta tu we elele, iwɛ maa ta ala ingatanga du atwa na namɛ nu ụbaụta we elele, tedure na ti'ingatanga tu na Agwatana iti ingatanjɛ.

5Iwɛnɛ po gana na tu ụbaụta Krast hialụ no ofwo tu, gobwonu du ti'ingatanga tu na Agwatana ma ti ingatanga ti hialụ tedure Krast.

6Yaa shɛ oto hioko ụbaụta, asha ibɛ shɛ iwɛ ti'ingatanga tu na aa hi ingatanga keeni iwɛ ubino hiŋ. Okwo yaa shɛ aa ti ingatanjɛ, asha ibɛ shɛ iwɛ ti'ingatanga tu na aa hi ingatanga, ibɛ shɛ ma tu na ta nda ugondu na amɛ hiŋ aka na ohio hioko ụbaụta, ni isɛbwɛ-ti'ima, nu ụbaụta ata uko uko ata nda du.

7Ashɛlatụ hiŋ na ati 'yajɛ shikeni dimi, iwɛnɛ eti mepi maa hio gbodongonu ụbaụta tɛnda no tu, gobwonu du ɛhi zhɛ hio gbodongonu ti'ingatanga no tu.

8A-miaụŋ-mo-bino tu na amɛ Krast, ti jeri shi maa hiɛ shɛ ogbodu iwɛ ụbaụta na iti jiteni nu ukpeleshi cɛnjɛ ti Esia o, ụ tụ pɛpɛtanɛ duwa, uhwuleji ikɛnyi tu, ti ge mepi shi maa ti tɛ zhɛ ta nama ya o.

9Ama ɛɛ hiɛŋ atuba, tu'wo kiri ati ga shɛlanɛ ya, iwɛ maa kede tu mama tɛtana ya rishe o, semi iwɛ maa ta tɛtana Agwatana na bɛ hicinjɛ atwa na 'wi rishe.

10Ubwa na ma tu la no tu'wo ta ata tụ 'wụtụ 'wụtụ tu na tu hwuri ugombo, ubwa kaa tɛ zhɛ ma tu la sasana. Tu ta nda ashɛlatụ maa bi tɛ zhɛ ma tu la sasana.

11Ahiɛba du hiɛ shɛ hi no tu mbiyono na tutabwa tu na ahia tabwa Agwatana iwɛ tu, nazhɛ atwa ofwugwo zhɛ a nda ugwoje wa Agwatana iwɛ tu, iwɛ uwebiye nɛ ee ti peni iwɛ shidua sha aba shi ufwugwo. Tulashɛga tu na Agwatana zhɛ ma tu lashɛga, asha atwa zhɛ a nda ugwoje iwɛ upwaŋ tulubo-ti-biye tu na Agwatana iti peni, u zhɛ wo gombo ufwugwo.

Go Poul Sheyinji Ahaŋsa Ubwa

12Ecilo tubusa tu tu na, iwɛnɛ te tiseyida te bimbisegeni-ba-shɛmɛ shi tu namɛ tebiye nu unyizo ne tijilo, keeni na tɛkana ta Agwatana, shɛ na ti'inta ta tu'waba

© 2008 Bible Society of Nigeria.

o, semi no tulubo-ti-biye ta Agwatana. Ti shiyeni eshe tu na masha mi iyi nɛ ata nda nu unyizo ga, ama ụmatụ tu no ofwo hiŋ ụ shɛ ne tijilo keeni na tɛkana tu na tu banɛ no olugwo Agwatana.

13Ti hi 'nyeteni shi iyi elele namɛ swooŋ ni inɛɛ nɛ ehi eri hia rɛta o, keeni inɛɛ nɛ ehi eri hio eshicigo. N tɛtanɛ-rishe maa hi zhɛ hio eshicigo iŋ uuwa i ci uce;

14gana na du ehi ti mepi geri bu ko, maa atuba tɛ shɛ tubusa ti hiŋ, gana na ahiɛ shɛ du tubusa tu tu, nụ ụjita tugwure ta Agwangwama tu Jisus.

15Tunama tu na ohwulu mi namɛ oko, ibɛ po Ama jala maa ma zhajɛ la pi hiŋ hiiŋ, iwɛ maa hi 'yaga tulubo-ti-biye kpalụ yebi.

16Ma jala la ma mɛ hi vwurɛ maa ma hi kwụba ti Ngɛɛ zhɛ Masɛdonia, nazhɛ me gwure pi hiŋ sasana na aka na tu Ngaa banɛ nu Masɛdonia, nazhɛ hi m mbiyeni ni iyi nɛ zhɛ ma n 'yagaga na tahaŋnụ ti mi tu Judia.

17Asha iyi nɛ Ngee heŋshi maa ma nda la, N sheyinji suu ahaŋsa ata mi uzawa tuhaŋsa? Kwo kaa iyi nɛ Ama haŋsa la maa ma nda, gana bụtụ bu unyizo suu Ama haŋsa iŋ, iwɛ maa Ngɛɛ hiɛŋ hwayɛ, Iiŋ, maa ma hiaaŋnanɛ, Awo na aka ata oko oko?

18Ama gana na ta Agwatana shɛ bụtụ bi tɛcara gom, iwe tu pi hiŋ shɛ shɛ maa ɛti hiɛŋ, Iiŋ, maa ta hiaaŋnanɛ, Awo.

19Yɛu ya Agwatana ge Jisus Krast, na eti hi enengeni iwɛ ubwa atubana ata Silvanos keeni Timoti, bu ga shɛ shɛ Iiŋ, keeni Awo, ama na amɛ ubwa kiri Iiŋ namɛ.

20Onu elele na Agwatana shileji, na amɛ ubwa Iiŋ namɛ. Ni izeci ibwɛ kaa ɛtɛ hiɛŋ, Ami, iwɛ ụjɛrụma wa Agwatana.

21Ama Agwatana ubwa ti shikicinji atubana te hiŋ na amɛ Krast, ubwa kaa du ti teri bee ti tileni swooŋ.

22Ubwa kaa ɛtɛ njɛ useyida, bee ti peni kaa Mpiala mu bwa mi Tijilo na shɛmɛ shi tu, maa mi ti le i'ɛlɛ iwɛ iyi nɛ tee ci.

23Ama Ma suyana Agwatana maa ma n sha useyida. Ecilo no po Ngee zhe shi nu Korint, i shɛ iwɛ maa kede Ma hi kaana amɛ-tụhaŋtụ tụpana o.

24I shɛ shɛ maa atuba tɛ shɛ shɛgwangwama she rishe ri hiŋ tɛtɛtana o, ama tɛ shɛ atwa na a nda ugondu ne hiŋ iwɛ unyasa hiŋ, iwɛnɛ to ohio shikono dimi ne rishe-tɛtɛtana.

2 Korint Yebi 2

1Ama N nduwa ahaŋsa mi oko maa N ci shi ba ya pi hiŋ sasana maa ma hi pana amɛ-tụhaŋtụ o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2Yaa shɛ Ngee hi peni amɛ-tụhaŋtụ, asha gaaba tuba zhɛ ma m pana ya unyasaa?
Asha semi ahiɛba ebe Ngoo pwonuo kaa amɛ-tụhaŋtụ.

3Iwɛ ecilo ata Ngaa hi 'nyatanɛ utakada ga, iwɛ maa okwo aka Ngaa zhajɛ, maa
kede Ma 'yaga ya amɛ-tụhaŋtụ no ofwo atwa na ga shɛ tilɛɛ maa ma 'yaga
unyasa na aba o. M mepi gom maa unyasa mu ubwa du shɛ unyasa hiŋ kpaaŋ.

4Iwɛnɛ po nu ụbaụta ụ'wụtụ, keeni amɛ-tụhaŋtụ na gembi, keeni malaba mu
'wụtụ tufwunga, Ngaa hi 'nyatanɛ la utakada ata. Ama N jeri shi maa ma hi pana
ya amɛ-tụhaŋtụ o, semi iwɛ maa hi mepi tulubo tu na Ngee hi lubi.

Gangana ma Bụtụ ata Njɛ La Iwɛwɛ ɛtɛ

5Ama yaa shɛ bụtụ be elele karɛ amɛ-tụhaŋtụ, shɛ Gamba kiri bee peni amɛ-
tụhaŋtụ ata o, nu ụpada uko, asha kpaaŋ hiŋ bee peni amɛ-tụhaŋtụ ata. N jeri
shi kaa maa ma duma inɛ gɛ ta 'yajɛ ikɛnyi duwa o.

6Ụbaụta na atwa ofwugwo pwonuo bụtụ ata, u gwumwa ya.

7I zhɛmɛ tebiye maa hi gengeni bu ya, hiɛ shɛ kaa hia ingatanga bu ya, shibwonu
amɛ-tụhaŋtụ ata a'wụtụ zhɛ a twala bụ.

8Ma hi tabwa maa ga mapa tulubo tu na ehi lubi bu.

9Iwɛ ecilo ata upo Ngaa hi 'nyatanɛ, maa ma mapa okwo hia hwuga-unu mu ni
iyi elele.

10Ama bụtụ be elele na ehi gengeni, asha N gengeni bu du. Yaa shɛ iyi elele
namba Ngoo gongwonuo bụtụ, asha iwe hiŋ upo Ngaa njɛ iŋ ne eshe Krast,

11iwɛ maa kede ge Setan ɛtɛ yɛ ule o. Tɛ shɛ shɛ ya ogbodu ni iyi nɛ baa
imanganga maa nda o.

Go Poul Zasa ụhinjanụ na Ahansa Ubwa iwɛ Ụshɛpwụ Ata Ɛɛ Hiɛŋ Troas o

12Ama aka na ti Ngee zhe ụshɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ Troas iwɛ maa Ma ananga
Anabarɛ Ebiye Krast, odubo kaa n kapɛshɛngwanụ na amɛ Agwangwama.

13Ama N zasa kaa ụhinjanụ na ahaŋsa mi, iwɛnɛ tu Ngaa kwụbɛ shɛ Taitos yɛu-
bino mi na amɛ Krast apata o. Ama aka na tu Ngaa njɛ aŋ ongbo, Ngee beni apata
Ngee zhe Masɛdonia.

Tụlasụ na Amɛ Krast

14Ama mizha tu 'walụ ma Agwatana na ma ti 'yagaga maa tu na lasụ ɛgbɛɛ na
amɛ Krast. Ubwa kaa bo mbisono ụlatụ iyi ibwɛ tumapa no ofwo elele tedure
no tu gana ụhiụŋ ụlatụ.

15Ti shanɛ Agwatana gana ụhiụŋ ụlatụ tedure Krast no ofwo atwa na oo bicingo
keeni no ofwo atwa na a nda ufwu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16Ti shanɛ atwa na a nda ufwu gana mangayɛ mu na ma kwụna bụtụ, ati shanɛ tuba atwa na o bino gana ụhiụŋ ụlatụ na wa pana atwa uraiŋ. Asha gaaba teni cɛŋ ni ijɛɛ?

17Iwɛnɛ po tɛ shɛ shɛ gana atwa ofwugwo a na a nda tihinya to orugwusu nu n-ndumwa ma Agwatana o. Ama ta nda inee tu na amɛ tɛcara, iwɛnɛ yaa shɛ Agwatana utu tumwanɛ, ibe po ata duma iwɛ na amɛ Krast ne eshe Agwatana.

2 Korint Yebi 3

Ajama Unu Ufwo Tutwa

1Ti tɛ zhɛ suu tu momo kwuno tiseyida-tula sasana no ofwo hiŋ maa ti teni cɛŋ? Atakada tiseyida suu iti shanɛ iyi ukekeshi maa ta hi pana kwo kaa maa ta lashɛga no olugwo hiŋ maa ti teni cɛŋ gana na ti yaa shanɛ atwa oko?

2Ahiɛba ni ikɛnyi hiŋ hiɛ shɛ utakada na ee 'nyeci na shɛmɛ shi tu, inɛɛ nɛ atwa kpaaŋ eri a mapa, ee eri a rɛta du.

3Iwɛnɛ po hi mbiswonuo maa ahiɛba hiɛ shɛ utakada Krast na ata ndana iyi, inɛɛ nɛ ee 'nyeci shi nu nlulo, semi na Mpiala ma Agwatana na shɛ buumwa, inɛɛ nɛ ee 'nyeci shi nu ugbogolo ti'nyeci, semi na shɛmɛ sha atwagwumwa.

4Inɛ gɛ ibɛ njɛ maa ohwulu tu nama oko no ofwo Agwatana, tedure Krast.

5I shɛ shɛ kaa maa ti teni cɛŋ ni ikɛnyi tu o, maa ta rɛta iyi elele gana maa ni i'ɛlɛ tu yaa banɛ o. Ama tutono tu tu cɛŋ tu banɛ no olugwo Agwatana.

6Ubwa ɛtɛ njɛ maa to tono cɛŋ, maa ta sha anjɛ-iyi Unu Ufwo Tutwa, shɛ inɛ ti'nyeci tu Undwa o, semi inɛ Mpiala. Iwɛnɛ ti inɛ ti'nyeci tu Undwa ya kwụna atwa, ama inɛ Mpiala yo hwoŋso uraiŋ.

7Ama yaa shɛ iyi nɛ aa ndana la undwa na ee 'nyeci nu utayɛ na ee shebi kwuni nụ ụjɛrụma, harɛ miaụŋ mi Isrɛl mi eri shi ma ngbaaraka la ụpɛshɛka Moses zenjizenji iwɛ ụjɛrụma ata wa ta.

8Asha shi iyi nɛ aa ndana Mpiala suu zhɛ ya kaana ụjɛrụma ti'yaga uhwuri inɛ ɛtɛ?

9Yaa shɛ ugondu na njɛ la na aka Undwa, na kaa peni la atwa n-ndumwa-tụwụma 'yajɛ ụjɛrụma, asha ụjɛrụma ugondu na wa pana atwa n-ndumwa-zhɛ, zhɛ wa kaana ugombo duwa.

10Iwɛnɛ po iyi nɛ 'yajɛ la ụjɛrụma, i zasa ya ụjɛrụma hwuwayɛ o, iwɛ inɛɛ nɛ ụjɛrụma ibɛ keeni ya ugombo duwa.

11Yaa shɛ inɛɛ nɛ ya kashɛka 'yajɛ la ụjɛrụma, asha ụjɛrụma inɛɛ nɛ ya nama tutu zhɛ wa kaana ugombo duwa uhwuri inɛ ɛtɛ.

12Ibɛ po ata duma iwɛ ne eshe-hwoo a'wụtụ, iwɛnɛ ta ati 'yajɛ ashɛlatụ gana ga.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

13Tɛ shɛ shɛ gana Moses na urigeni la ụpɛshɛka ubwa owowo iwɛ maa kede miaụŋ mi Isrɛl mu ngbaraka ukwunanga iyi nɛ ya kashɛka zenjizenji o.

14Ama shihaŋsa sha aba shɛ shɛshɛpanɛ; okwo uuwa i ci aka ga, aka elele na aa rɛta Unu Ụngwụshɛ Tutwa, owowo ata to ushigwo su o, ama ga Krast ubwa ushiji ya owowo ata.

15Ama okwo taa hwayɛ aka elele na aa rɛta Undwa Moses, owowo ata te urigeni ba shihaŋsa sha aba.

16Ama aka na ta bụtụ jɛshɛrɛjɛ, bee zhe pa Agwangwama, nazhɛ owowo ata o ushigwo ya.

17Agwangwama shɛ Mpiala, ofwo elele na kaa Mpiala ma Agwangwama mu namɛ, apata du tumama 'yaga tu namɛ.

18Ama kpaaŋ tu na owowo ata urigeni shi apɛshɛka tu, ta kwụba ụjɛrụma wa Agwangwama, gana maa u shiyeni na amɛ irɛtɛ, ibɛ po woo mo tu sheyingo maa ta sha ụsụbwa ụjɛrụma ubwa na wa kaana ugombo ɛgbɛɛ. Gana ugondu wa Agwangwama na shɛ Mpiala ụ shɛ ta.

2 Korint Yebi 4

Ti 'Yajɛ Uduciya ga ni Iyi Uhwugwa nɛ Oo Mo na Cɛnjɛ-ti'wɛŋnɛ

1Iwɛ ecilo ga, gana na ati 'yajɛ ugondu ga tɛnda, ta Agwatana kaa hieci inyɛmɛnyɛmɛ tu, ibɛ po u'waba utu kwuswa sụ.

2Ama ti keri iyi tusweci ye ezuye, ti zhe shi tahaŋnụ ni i'inswɛ o, ti helekeci shi kaa atwa nu n-ndumwa ma Agwatana o. Ama to mbisono iwɛ-tɛkana ata caakwụ, gana na otu momo utogono bimbisegeni-ba-amɛ ba bụtụ bụtụ maa ti teni cɛŋ ne eshe Agwatana.

3Ama yaa shɛ owowo urigeni Anabarɛ Ebiye tu, asha atwa na a nda ufwu kiri yaa shanɛ gana ata.

4Aba shɛ atwa na azhɛba unyizo ga lubicinji shihaŋsa sha aba iwɛ maa kede uhioko-uhwaŋna wa Anabarɛ Ebiye ụjɛrụma Krast, na shɛ ụsụbwa wa Agwatana to aŋ o, iwɛnɛ aa tɛtanɛ shɛ rishe.

5Ti meme enenji shi o, semi ge Jisus Krast, maa ubwa shɛ Agwangwama, atɛ shɛ tuba miaụŋ mi hiŋ mu ugondu iwɛ Jisus.

6Agwatana na hiɛŋ, Go uhioko-uhwaŋna na ta ne tishi, ubwa nduwa maa go uhioko-uhwaŋna ubwa na ta na shɛmɛ shi tu, iwɛ maa go uhioko-uhwaŋna iyi-tumapa ụjɛrụma wa Agwatana na ta nụ ụpɛshɛka Jisus Krast.

7Ama ti 'yajɛ uduciya ga ni iyi-uhwugwa nɛ oo mo na cɛnjɛ-ti'wɛŋnɛ, iwɛ maa i mbiseni maa ukpahiŋ ga ụ'wụtụ banɛ no olugwo Agwatana, ama shɛ no olugwo tu o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

8A tu hwụngwụlangana geri geri, ama ụbaụta kaa ụ tụ pɛpɛtanɛ shɛ o, shihaŋsa shi tu shɛ ma tu zuga, ama ti genji shi kaa ashɛlatụ tɛnda o.

9Ama okwo ta a ti shɛka, e ti jineji shi kaa o; okwo to o tu po na cɛnjɛ, ama tɛ njɛ shɛ kaa ufwu o.

10Gabata iyi nɛ yo jitongono tu'waba tu tu iwɛ tu'wo ti Jisus ma ti zhaganɛ aka elele, iwɛ maa tu no mbisono uraiŋ Jisus caakwụ tedure na tu'waba tu tu.

11Iwɛnɛ po atuba na tu ta namɛ, o tu sugo aa shɛkana tu'wo ɛgbɛɛ iwɛ Jisus, iwɛ maa a kwụbɛ uraiŋ Jisus caakwụ tedure na tu'waba tu ga ti zhɛ to 'wo.

12Ecilo ibɛ shɛ maa tu'wo ta nda ugondu na shɛmɛ shi tu, uraiŋ tuba wa nda ugondu na shɛmɛ shi hiŋ.

13Ama gana na ta ati 'yajɛ mpiala me ebe me rishe-tɛtɛtana mu ko mu ko, i shɛ gana na te e 'nyeci ni Iwɛ ya Agwatana, ɛɛ hiɛŋ, N tɛtanɛ-rishe, ibɛ po Ngaa jɛmɛ iwɛ; ti tɛtanɛ du rishe, ibɛ po ata duma du iwɛ.

14Ti mepi maa Agwatana ata hicinjɛ Agwangwama tu Jisus no tu'wo, bi zhɛ mɛ ti hicinjɛ du tedure ne Jisus, bɛɛ zhɛ kaa mo tu sugo na agba ubwa atubana te hi.

15Ijɛ kpaaŋ i shɛ iwe hiŋ, iwɛ maa gana na to tulubo-ti-biye ta kaana ugombo no ofwo atwa ofwugwo, ti zhɛ ta nda du maa ga ugwoje tɛnda na kaana ugombo iwɛ ụjɛrụma wa Agwatana.

Iyi nɛ Atwa Eri Shi a Kwụba

16Iwɛbɛ po u'waba utu kwuswa sụ; ama okwo tupohondo tu tu ta gbazhɛgwa, ama a nda tuba amɛ na amɛ tu maa a na sha ofwo iyi-heri iyi-heri.

17Iwɛnɛ po ụbaụta ga u tihɛkɛlɛ ata kwụba na aka ga ticwɛŋ, e eri shi a manga uŋ nu ụjɛrụma ụ'wụtụ, na kaa shɛ una unyizo-nom na waa ma tɛ shapɛrɛganɛ o.

18Ti shiyeni shi ahaŋsa tu ni iyi nɛ atwa eri a kwụba o, semi ni iyi nɛ atwa eri shi a kwụba. Iyi nɛ atwa eri a kwụba, 'yajɛ uce, ama iyi nɛ atwa eri shi a kwụba, namɛ unyizo-nom.

2 Korint Yebi 5

Ofwo Tu u Tuzwono na Azuba

1Ti mepi maa okwo ee hwuŋzhi tu'waba tu ga tu tu etu zweni na tuba gana udulo nu unyizo ga, ti 'yajɛ umwono no ofwo Agwatana, ibɛ shɛ ihwɛ nɛ ee me shi ni i'ɛlɛ, ihwɛ unyizo-nom yaa shɛ, na azuba kaa yaa namɛ.

2Iwɛ-tɛkana, to ngwulo nu udulo ga tu, iwɛnɛ ata jala tebiye tebiye maa to urugono ofwo tuzwono na zhɛ a banɛ na azuba.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

3Yaa shɛ ee tu urigeni aŋ gom, a zha shɛ ma tu kwụba ya te eti shikeni mohondo.

4Iwɛ-tɛkana, atuba na tu zweni nu udulo ga, to ngwulo, iwɛnɛ ti i'wɛŋnɛ iti zhineneni. I shɛ shɛ kaa maa ta jala maa ta nama uzawa iyi tu'urugono, ama maa ge suje iyi e tu urigeni, iwɛ maa uraiŋ sheyinji inɛɛ nɛ zhɛ yo 'wo.

5Ama bụtụ na ɛtɛ njɛ iwɛ ijɛ gbaa, ubwa shɛ Agwatana na iti peni Mpiala mu na mɛ shɛ ufwafwa.

6Ibɛ po ati 'yajɛ eshe-hwoo aka elele, ti mepi maa aka na atu namɛ epe nu unyizo ga, asha tɛ ishɛjɛ eti genji agba Agwangwama.

7Ne rishe-tɛtɛtana atu namɛ, shɛ ni iyi nɛ eshe a kwụba o.

8Ama ti 'yajɛ u'waba-tihia tebiye, yee keeni ma tu kwulana maa ta bana ni ihwɛ i tu'waba tu ga, maa ta nama ni ihwɛ na Agwangwama.

9Iwɛbɛ po okwo ati namɛ ni ihwɛ gɛ i tu'waba, okwo eti beni ni ibɛ, ti 'yajɛ ukwedeyi ụ'wụtụ maa tu na kwulana bu tebiye.

10I shɛ tilɛɛ maa ɛ ti bɛcinjɛ hwuŋ caakwụ no ogbudu ụshɛrɛya Krast, iwɛ maa bụtụ bụtụ ba lashɛga iyi nɛ baa njɛ la na aka na tu baa ta namɛ na tu'waba tu ga, okwo yaa zhɛmɛ, kwo kaa yaa zhɛshɛ.

Ugondu u Tutogononu

11Ibɛ po gana na te eti mepi ta a sụma Agwangwama inyɛshɛ, ibɛ du po ata uranga atwa, ama Agwatana ma tu mapa cebe gana na ati namɛ. N tɛtanɛ kaa du rishe maa bimbisegeni-ba-shɛmɛ shi hiŋ ma tu kwụba gana na ati namɛ.

12Ama shɛ atuba ti zhɛ tu mama la tiseyida pi hiŋ sasana o. Ama ta hi pana ohowolu u tubusa iwɛ tu, iwɛ maa hi nɛ jishijɛ atwa na a busa tubusa te eshe, tu na kaa ti ci shi amɛ.

13Yaa shɛ shihaŋsa shi tu shɛ garatagwụ, asha Agwatana shaa garataganụ, yaa shɛ kaa shihaŋsa shi tu shɛ namɛ fwaaŋ, asha ahiɛba shaa namanɛ fwaaŋ.

14Iwɛnɛ po tulubo tu Krast tu ma tɛ tɛtaga; iwɛnɛ eti mepi gom, maa bụtụ bu ko 'wi iwɛ atwa kpaaŋ, asha atwa kpaaŋ aba du 'wi.

15Bu 'wi kaa iwɛ atwa kpaaŋ, iwɛ maa atwa na namɛ kede a mama namanga ya o, semi iwɛ bụtụ ata 'wi, na hiɛ du iwɛ aba.

16Iwɛ ecilo ata te kwuni hwuwayɛ, ti mepi shi ya bụtụ be elele tedure nu uhwaŋna u butugwumwa o. Okwo eti ge mepi la Krast tedure nu uhwaŋna u butugwumwa, ama shɛ gana ata eti mepi bu ya hwuwayɛ o.

17Iwɛbɛ po yaa shɛ bụtụ be elele namɛ ya na amɛ Krast, asha tɛkarɛ tu ufwo Agwatana karɛ bụ; iyi ụngwụshɛ koshikwo, hioko ma iyi elele i shɛ ya iyi ifwo!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18Ama iyi elele banɛ no olugwo Agwatana, ubwa kaa utu togononu pi ikɛnyi ibwɛ tedure ne Jisus Krast, ibe bee ti peni du ugondu ata u tutogononu.

19Ecilo inɛ ɛtɛ i shɛ maa Agwatana namɛ na amɛ Krast boo momo togononu unyizo, bu rɛtanjɛ shɛ aŋ alwapɛ aba o, ama bi ti peni iwɛ tutogononu ta ata.

20Ibɛ po atɛ shɛ ya eseci-i'ɛlɛ Krast, gana maa Agwatana ba suyana atwa tedure no tu. Ta hi lụpa iwɛ Krast, maa hi momo togononu na Agwatana.

21Ga Krast na njɛ shɛ iwɛwɛ ye elele, ama Agwatana njɛ bụ maa sha gana bụtụ bi iwɛwɛ iwe tu, iwɛ maa tuba ta shana Agwatana atwa tiririri tedure nu bwa.

2 Korint Yebi 6

1Gana na ata nda ugondu na Agwatana zhiaaŋ, ibɛ po ata hi lụpa du maa kede hi leshiji tulubo-ti-biye ta Agwatana gadaga o.

2Ibɛ po Agwatana hiɛŋ. N shɛlajɛ iwɛ bu na aka na teni cɛŋ, Ngee bi mbiyeni kaa nụ ụjita ubino. Hioko, hwuwayɛ go ibɛ shɛ aka na teni cɛŋ, hwayɛ ga ibɛ shɛ ụjita ubino.

3Ti shileni shi bụtụ be elele iyi ulayɛ o, iwɛ maa kede e sepi ugondu na ata nda unu o.

4Ama okwo ni iyi elele, tu momo utogono tutono cɛŋ maa tɛ shɛ miaụ-mu-ugondu Agwatana, ni isɛbwɛ-ti'ima i'wɛtwɛ, nụ ụbaụta, ni iyi nɛ ukekeshi ibɛ ya nda bụtụ, na amɛ-tụhaŋtụ,

5ni ijibi nɛ ee ti jibi, no shimwono-shi-tishi, no tusukwutogwu, nu ugondu ukpahiŋ tɛnda, nu uzawa malabụ, ne ezumi tɛnda;

6na tụrụmbɛɛ, ni isɛbwɛ-ti'ima, ni iyi-tumapa, na ahaŋsa tikpeke, ni iwɛ tumapa, na amɛ Mpiala mi Tijilo, no tulubo tu tugom,

7ni iwɛ-tɛkana tụdụma, nu ukpahiŋ wa Agwatana; ni i'wɛŋnɛ ujasa i tiririri, tu u'ala ubiye keeni u'ala ugwulwo,

8nu ụjɛrụma, nu ụpụrụsa; nu urishi ụwɛ, nu urishi ubiye. Tɛ shɛ gana ehelekeci, ama ti shɛ kaa atwa tɛkana;

9tɛ shɛ gana atwa na atwamwa mepi shi, ama atwamwa kaa ti mepi tebiye; tɛ shɛ gana atwa na o 'wo, ama hioko ma ta ya kaa uraiŋ; tɛ shɛ gana atwa na aa pana ulwapɛ, ama a tu kwụnɛ shɛ kaa;

10tɛ shɛ gana atwa na shɛmɛ sha aba sha hashaganụ, ama ta nda kaa unyasa aka elele, tɛ shɛ gana okofwo, ama atuba kaa ta nda atwa ofwugwo azhɛgba; tɛ shɛ gana atwa na zasa iyi elele, ama ti 'yajɛ kaa iyi elele.

11Ahiɛba atwa Korint, ti hi swekeni shi iyi elele nu n-ndumwa mu unu tu o, ti hi kepishingeni kaa shɛmɛ shi tu kpataa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12Tu gwuricinji shi tulubo tu na oto hi lubo ne ekwunyi o, ama ahiɛba hio gwuricingo tulubo tu na ehi mo tu lubo ne ekwunyi.

13Ma duma iwɛ ne hiŋ gana miaụŋ mi mi, kapɛshɛnga ma shɛmɛ shi hiŋ kpataa, nda iŋ ma gana tụtụpanana.

To Togwu Ma na Atwa na Tɛtanɛ shɛ Rishe o

14Ta mama nangwụcɛnga ma na atwa na tɛtanɛ shɛ rishe o, tiririri suu ti eri ta twa-ikpɛngwu ni iyi iwɛ? Kwo kaa uhioko-uhwaŋna suu eri wa twa-ikpɛngwu ne tishi?

15Unu-tutwa Krast suu eri momo lononu no tugworozwo? Bụtụ na tɛtanɛ-rishe suu eri ba sha itwɛ ike na bụtụ na tɛtanɛ shɛ rishe?

16Tumomo lononu ti imbe Umwono wa Agwatana zhɛ momo lononu na tuwaa? Atuba tɛ shɛ Umwono wa Agwatana na shɛ buumwa. Gana na ta Agwatana hiɛŋ. N zhɛ ma nama na shɛmɛ sha aba, N zhɛ mu no rungo na ashashɛ aba; N zhɛ ma sha Agwatana aba; ɛɛ zhɛ a sha atwa mi.

17Iwɛ ecilo ata, Agwatana jɛmɛ, bɛɛ hiɛŋ, Banɛ ma na ashashɛ aba, meme tileni ma swooŋ, to tumongono ma iyi nɛ zasa shɛshɛshɛ o, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma hi lashɛga.

18Ngɛɛ zhɛ ma sha Bishi hiŋ, ɛhi zhɛ hia sha du miaụŋ mi mi me eyi keeni miaụŋ-mo-o, Agwangwama na Hwuri Kpaaŋ ubwa hiɛŋ.

2 Korint Yebi 7

1Ahiɛba atwa mi tulubo, gana na ee ti shilegeni onu ga, iwɛ ecilo ata, tu na mama nda ma shɛshɛshɛ maa ti genji ma iyi elele nɛ ya hashɛgana tu'waba keeni ahaŋsa, maa tụ ụrɛcɛnjɛ ma tishilo tu tu swooŋ tedure ni inyɛsɛ nɛ ata sụma Agwatana.

Unyasa Poul

2Iti kepishingeni ma shɛmɛ shi hiŋ; iwɛnɛ atɛ njɛ shɛ bụtụ be elele iyi iwɛ, ti tecinji shi kaa bụtụ be elele ụdamụ, tɛ yɛ shɛ kaa bụtụ be elele ule o.

3N jɛmɛ shɛ iwɛ gɛ maa ma hi pana n-ndumwa-tụwụma o. Iwɛnɛ po N dumwa la maa to hi lubo na shɛmɛ shi tu tebiye, maa tu 'wi ma zhiaaŋ, maa ti 'yaga ma du uraiŋ zhiaaŋ.

4N 'yajɛ ohwulu oko iwɛ hiŋ tebiye. Tubusa tu na Ama busa iwe hiŋ ti gembi; okwo ta ata nda ụbaụta gana elele, u'waba kaa ɛtɛ hiɛ, unyasa kaa shini amɛ mi, waa hialụ.

5Okwo aka na eti teni Masɛdonia, tu'waba tu tu ti te shi ụhinjanụ o, ama tɛ njɛ ụbaụta nu uhwaŋna we elele. To 'wogo no tupohondo ta tu'waba tu tu, ata nda kaa inyɛsɛ na shɛmɛ shi tu.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

6Ama Agwatana na ba ingatanga atwa na iwɛ ya aba tatụlanụ sụ atwa, ubwa iti ingatanjɛ tedure na tizhajɛ ti Taitos.

7Ama shɛ na tizhajɛ tu bwa kiri o, semi na ti'ingatanga tu na baa mama ingatanjɛ iwe hiŋ du, na aka na bee tu swegeni iwɛ ukwedeyi hiŋ, nu usumbu hiŋ tuta, na tɛzhɛgɛdana ti hiŋ iwe mi. Iwɛbɛ po Ngee keeni unyasa tɛnda.

8Okwo ti Ngee hi peni la amɛ-tụhaŋtụ nu utakada ata Ngaa hi 'nyatanɛ, N te shi utamapa hwuwayɛ o, okwo ti yaa shɛ maa i n gwumanɛ la. N kwụbɛ maa utakada ata u hi peni amɛ-tụhaŋtụ na aka ticicimwɛiŋ kwakwa.

9Ma nda ya unyasa hwuwayɛ, shɛ iwɛnɛ tu wee hi peni la amɛ-tụhaŋtụ kiri o, ama iwɛnɛ tu wee hi peni amɛ-tụhaŋtụ na ihi zeriji na ahaŋsa-tɛjɛshɛrɛga. Iwɛnɛ po u hi peni amɛ-tụhaŋtụ gana na Agwatana a jala, iwɛ maa kede iyi elele ihi vwụnjɛ tedure ni iyi nɛ itɛ njɛ o.

10Iwɛnɛ po amɛ-tụhaŋtụ gana na Agwatana a jala, a 'waŋnɛ ahaŋsa-tɛjɛshɛrɛga a na ma hi zarɛga nu ubino, ibɛ shɛ tɛjɛshɛrɛga tu na bụtụ zha shɛ ba ta utamapa, ama amɛ-tụhaŋtụ unyizo a 'waŋnɛ tu'wo.

11Hioko ma iyi nɛ amɛ-tụhaŋtụ gana na Agwatana a jala nduwa na shɛmɛ shi hiŋ; ibɛ ihiɛ njɛ maa gɛ iwɛ n-ndumwa ma ata ihi to. Ibɛ po ahi mama vwacaga, ibɛ po ahia nda isɛbwɛ, ibɛ po ahia nda inyɛsɛ, ibɛ po ahia nda ukwedeyi, ibɛ po ahiɛ 'yajɛ tɛzhɛgɛdana, ibɛ po ahia pana ulwapɛ! Hi meme vweceji iwɛ maa hi mbiseni tutono ti hiŋ cɛŋ ni iyi elele.

12Okwo tu Ngaa hi 'nyatanɛ la utakada ata, i shɛ shɛ iwɛ bụtụ ata njɛ la iyi iwɛ o, i shɛ shɛ kaa du iwɛ bụtụ na baa njɛ la iyi iwɛ o, ama iwɛ maa ga tuta tu na iwe tu ihi to ti meme mbiseni pi hiŋ caakwụ ne eshe Agwatana.

13Inɛ gɛ kaa iti ingatanjɛ. Ti'ingatanga tu tu kaa ti ti keeni unyasa sasana iwɛ Taitos, iwɛnɛ te ehi lemicinji bu amɛ.

14Ezuye kaa N shɛ shɛ iwɛ tubusa tu na Ngaa buswa la iwe hiŋ no ofwo ubwa o. N-ndumwa me elele mu na kaa atɛ jɛmɛ la ne hiŋ mɛ shɛ iwɛ-tɛkana, gabata du tubusa tu na Ama busa no ofwo Taitos iwe hiŋ tɛ shɛ tubusa tɛ tɛkana.

15Iwɛnɛ ta ahaŋsa ubwa me hi teyinje tebiye tebiye, iwɛ unu na ahi hwụjɛ kpaaŋ hiŋ, gana na ehi leshiji bu ni inyɛsɛ keeni tɛzhɛgɛdana.

16Ma nda unyasa iwɛnɛ to ohwulu mi namɛ oko iwe hiŋ ni iyi elele.

2 Korint Yebi 8

Apwaŋ na Atwa Krast Peni

1A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, ta jala maa hi mepi tulubo-ti-biye ta Agwatana tu na bee peni tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama tu na tu namɛ nu Masɛdonia.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2Okwo tu ụbaụta ufwugwo namanɛ aŋ keeni tukofwo ta aba tụ 'wụtụ 'wụtụ, ama unyasa wa aba ụ'wụtụ na aa 'yajɛ u njɛ aŋ maa e peni apwaŋ na hwuleji.

3Ma la aŋ tiseyida maa e peni apwaŋ gana na tu ukpahiŋ wa aba namɛ hwɛɛ, kwo kaa te hwuri gana na tu ukpahiŋ wa aba namɛ.

4A ma tu tabwa duwa iwɛ tulubo tu ga ti biye maa to lonono aŋ maa a twa-ikpɛngwu nu ugondu wa apalajɛ ga tɛnda, iwɛ atwa tijilo Agwatana.

5A njɛ shɛ gana na eti ge heŋshi o, ama e meme peni tugwo Agwangwama hiiŋ, nazhɛ ee meme peni no ofwo tu du tedure nu ukwulana wa Agwatana.

6Iwɛbɛ po eti keeni Taitos ikɛnyi, maa gana na ti bee kwuni la, ga shɛ gana ata du baa kwunanjɛ tulubo tu ga ti biye na ashashɛ hiŋ.

7Ama gana na ta ahia hialatagwụ ni iyi elele, te rishe-tɛtɛtana, tu n-ndumwa tụdụma, ti iyi-tumapa, ta tɛzhɛgɛdana ni iyi elele, no tulubo tu na ehi tu lubi, asha hialatagwụ ma du no tulubo tu ga ti biye.

8Shɛ unu Ama hi pana, ta ma duma iwɛ gɛ o, ama tɛzhɛgɛdana ta anya atwa Ama shapa Ama manga maa tulubo ti hiŋ ti biye tɛ shɛ iyi tugom.

9Hi mepi tulubo-ti-biye ta Agwangwama tu Jisus Krast, maa okwo tu baa shɛ la bɛzhɛgba, ama iwɛ hiŋ baa shɛ ya bukofwo, iwɛ maa tuba hiɛ shɛ azhɛgba tedure no tukofwo tu bwa.

10Ahaŋsa na namɛ na amɛ mi, aba Ama hi pana ni inɛ gɛ: inɛ gɛ ihi zhɛmanɛ, iwɛnɛ ti yaa shɛ ahiɛba hi kwuni iŋ la tɛnda taa nu uywebe, tu ugondu na ahiɛ njɛ la hwɛɛ keeni tukwulana tu na yaa hiɛ kwụlanɛ maa hi na nda uŋ.

11Ama hwaŋzhɛnga ma ugondu ata tɛnda; maa tɛzhɛgɛdana tu na ehi mbiseni la te ehi zhiji ugondu ata, mbisono ma tɛzhɛgɛdana ta ata tutu uce gana na ti iyi nɛ ahiɛ 'yajɛ namɛ.

12Yaa shɛ ahiɛ 'yajɛ tukwulangana maa hi peni, asha i zhɛ du ya kwulana Agwatana maa lashɛga gana na ta bụtụ gwushiji, shɛ iwɛnɛ tu baa zasa o.

13Inɛ gɛ i shɛ shɛ maa Ma jala maa ga anya atwa na ta ụhinjanụ, maa hi na nda tuba ụbaụta o.

14Ama iwɛ maa ga i nangwụ. Iyi nɛ ihi hwuleji hwuwayɛ na aka ga, i shanɛ aŋ tuba iyi nɛ 'nyananɛ aŋ, iwɛ maa tuba iyi nɛ hwuleji aŋ, ihi shanɛ iyi nɛ ihi 'nyananɛ, iwɛ maa i nangwụ.

15Gana na ti yee 'nyeci ni Iwɛ ya Agwatana, yɛɛ hiɛŋ, Bụtụ na tenji kam, i hwuleji shi bu o, bụtụ na kaa tenji cwɛŋ, i 'nyananɛ shɛ bụ o.

Tizhajɛ tu Taitos na Anya Atwa

16Tɛ njɛ ma ugwoje wa Agwatana na peni Taitos maa ge iwɛ hiŋ na ta bụ duwa gana na yaa ma n ta du.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

17Iwɛ-tɛkana, bi leni ikɛnyi nɛ eti keeni bu, ama gana na tu baa 'yajɛ tɛzhɛgɛdana tụ 'wụtụ iwe hiŋ, ibɛ po bee ci pi hiŋ ni ikɛnyi ibwɛ.

18Tu tumwanɛ yɛu-bino ɛtɛ na amɛ Krast nɛ aa dumanga nu ugondu wa Anabarɛ Ebiye tu'ananga na tụ'ụlwatagwụ-tụ-ụhiɛŋshɛ-AGWANGWAMA kpaaŋ maa ga zhagajɛ nu bwa maa a zhajɛ pi hiŋ.

19Ama shɛ inɛ ɛtɛ kiri o, ama ubwa shɛ bụtụ na tụ'ụlwatagwụ-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama ti teri maa zha tahaŋnụ ta ata no tu nu ugondu tulubo tu ga ti biye na ata nda iwɛ ụjɛrụma wa Agwangwama ni ikɛnyi ibwɛ, maa to mbisono ti'imanga tu tu.

20Ta jala maa ta kalana aŋ inɛ gɛ, maa kede bụtụ be elele iti sepi-unu iwɛ apalajɛma ga a'wụtụ ata ndana atwa o.

21Iwɛnɛ po to shiyono ahaŋsa tu ni iyi ibiye tɛnda, shɛ ne eshe Agwangwama kiri o, ama ne eshe atwa du.

22Tu tumwanɛ yɛu-bino tu na amɛ Krast nɛ eti menji tɛzhɛgɛdana tu bwa ni iyi ifwugwo na aka ofwugwo, atu kwụbɛ maa bi teni cɛŋ, maa zhagaga na aba, ama bi keeni tɛzhɛgɛdana ti'yaga hwuwayɛ, iwɛnɛ to ohwulu ubwa namɛ oko iwe hiŋ tebiye.

23Ga Taitos ubwa shɛ bụtụ na Ngaa twa-ikpɛngwu nu bwa, keeni uyebi mu na wa nda ugondu ne mi iwɛ hiŋ, kwo kaa iwɛ miaụŋ-mo-bino tu na amɛ Krast, aba shɛ atumwa ụ tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama; a shɛ kaa ụjɛrụma Krast.

24Iwɛ ecilo ata mbisono ma atwa ga maa tulubo ti hiŋ ti teni cɛŋ keeni ecilo tubusa tu tu ne eshe tụ'ụlwatagwụ-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama.

2 Korint Yebi 9

E Mbiyeni Atwa Tijilo Agwatana Anya

1I shɛ shɛ tilɛɛ maa Ma hi 'nyatanɛ ya utakada iwɛ iyi tɛndana atwa tijilo Agwatana o.

2Tumama imanga tu na ahi mama imwangwa, iwɛbɛ po Ama busana atwa Masɛdonia iwe hiŋ, gana na atwa Akaya mama imwangwa taa nu uywebe. Tɛzhɛgɛdana ti hiŋ kaa tɛ hiɛcɛnjɛ atwa ofwugwo u'waba na ashashɛ aba.

3Iwɛ ecilo ata Ngaa tumwanɛ miaụŋ-mo-bino ata na amɛ Krast, iwɛ maa kede inɛ gɛ ngwuricinji tubusa tu na ata busa iwe hiŋ o. Iwɛ maa hi mama imanjɛ kpaaŋ hiŋ gana na tu Ngoo mbiswo aŋ la gana na ahiɛ shɛ.

4Iwɛ aka na atwa Masɛdonia oko zhɛ a zhagajɛ ne mi, ɛɛ zhɛ a kwụba maa hi ta mama imanjɛ shɛ o; asha atuba ezuye tubusa tu ga tu tugom zhɛ a sha ya, ama shɛ ahiɛba o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

5Ibɛ po Ngee heŋshi maa i shɛ tilɛɛ maa ma lụpa miaụŋ-mo-bino ata na amɛ
Krast maa e n hwuleni umbe no ofwo hiŋ, iwɛ maa a kwụbɛ maa hi imwangwa
upwaŋ ata ehi shiri la unu iwɛ ubwa, iwɛ maa a imanjɛ uŋ iwɛnɛ tu waa shɛ
upwaŋ u tukwulangana, ama shɛ na tɛnda ti iji o.

Agwatana o Lubo Bụtụ na ba Pana Iyi nu Unyasa

6Ama teyinje ma inɛ gɛ, maa: bụtụ na ba bila iyi dice dice, dice dice du bɛɛ zhɛ
bo gwubo hwuŋ, bụtụ na kaa ba bila iyi te gembi, te gembi du bɛɛ zhɛ bo gwubo
hwuŋ.

7Bụtụ bụtụ ga bu na nda gana na banɛ na amɛ ubwa oko; maa kede i shɛ na amɛ-
tụhaŋtụ kwo kaa ni itilɛɛ o. Iwɛnɛ po Agwatana o lubo bụtụ na ba pana iyi nu
unyasa.

8Nazhɛ Agwatana eri a nda maa go tulubo-ti-biye ti hi hialanụ duwa duwa, iwɛ
maa gana na ta ahia 'yaga ta hi gwumwa ɛgbɛɛ, maa hi na 'yaga iyi nɛ ukekeshi
ibɛ ma hi nda duwa iwɛ ugondu ubiye we elele kpaaŋ.

9Gana na te e 'nyeci ni Iwɛ ya Agwatana, ɛɛ hiɛŋ, Agwatana peni okofwo apwaŋ
duwa, tiririri tu bwa kaa ta nama unyizo-nom.

10Agwatana na a pana bɛbɛrɛ izɛgwu iwɛ tibila, keeni iyimɛyɛ, ubwa du zhɛ ma
hi pana izɛgwu maa kaana iŋ ugombo iwɛ tibila. Bi zhɛ kaa ba kaana du tụ'walụ
ti hiŋ ti tiririri ugombo.

11Inɛ gɛ zhɛ ma hi nda maa hiɛ shɛ azhɛgba ni iyi elele, iwɛ maa hi na ala tụpana
duwa, yɛɛ zhɛ kaa ya nda maa atwa ofwugwo njɛ ugwoje wa Agwatana iwɛ
apwaŋ na ee leshiji tedure no tu.

12Iwɛnɛ po shɛ bimenji bi iyi nɛ 'nyananɛ atwa tijilo Agwatana kiri timbiyono
tu ga ti iyi tɛndana to shidingo, ama tu to tuhwulo taa fwunga nu ugwoje
ufwugwo na atwa a nda na Agwatana.

13Gana na tu ugondu ga mbiseni tumanga ti hiŋ maa hi teni cɛŋ, ɛ zhɛ a pana
kaa Agwatana ụjɛrụma, iwɛnɛ ta ahi hwụjɛ-unu wa Anabarɛ Ebiye Krast na ehi
leni nu unu hiŋ, iwɛ ugondu ikpɛngwu-tutwa nɛ ahia twa na aba keeni atwa
elele iwɛ tụpana tu na tu hwuleji.

14Gana na tu ukwedeyi hiŋ wa nda aŋ, ibɛ po aa nda adua iwe hiŋ, iwɛ tulubo-
ti-biye ta Agwatana tụ 'wụtụ tu na bee hi peni.

15Ama ta nda ugwoje wa Agwatana iwɛ upwaŋ ubwa na hwuleji tụdụma!

2 Korint Yebi 10

Ajɛshɛgwa Poul iwɛ Ugondu na baa Ndana Agwatana

1Ama Gamba go Poul ni ikɛnyi mi, Ma hi lụpa ne timeme zucinje keeni masha
mi biye mu Krast keeni isɛbwɛ ibwɛ ti'ima. Aka na Ngaa ta namɛ la na ashashɛ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

hiŋ, M meme zucije, ama aka na tu Ngaa zasaba ya, ibɛ po Ngaa 'yajɛ ya eshe-hwoo ne hiŋ.

2Ma hi lụpa maa aka na Ngɛɛ zhɛ ma nama na ashashɛ hiŋ maa kede Mo mbisono eshe-hwoo ata Ama haŋsa maa mo mbisono atwa hiŋ oko, aba shɛ atwa ata a haŋsa maa ta zha tahaŋnụ na masha mu unyizo.

3Okwo yaa shɛ ata zha tahaŋnụ na masha mu unyizo, ama ti jeshi shi tuba ujasa gana na tu unyizo wa jasa ujasa o.

4I'wɛŋnɛ ujasa nɛ ata jasa ujasa ni ibɛ, shɛ shɛ inɛ unyizo, ama Agwatana ubwa peni iŋ ukpahiŋ maa to hwuŋzo tuma ta atayɛ tu na ti 'yajɛ ikɛnyi.

5Ni ibɛ oto hwuŋzo shɛshamanjɛ sha atwa keeni iyi elele nɛ meme mungicinji maa i sukakanɛ iyi-tumapa ya Agwatana, ibɛ po ata 'yagaga tuhaŋsa tu na atwa a haŋsa kpaaŋ maa tɛ shɛ iyi nɛ ujasa yɛ, iwɛ maa tuba a hwụjɛ-unu Krast.

6Aka na unu hiŋ tuhwuga ulwa hwuŋ, tu mama 'imɛ maa ta pana atwa elele na hwụjɛ shɛ unu ulwapɛ.

7Na ngbaraka ma gana na ti iyi shɛ. Yaa shɛ bụtụ be elele ba haŋsa ni ikɛnyi ibwɛ maa bɛ shɛ bụtụ Krast, asha go gwulo maa haŋsanana ni ikɛnyi ibwɛ, maa gana na tu baa shɛ bụtụ Krast, asha gobwonu du atɛ shɛ.

8Okwo Ama busa gana elele iwɛ ụhwada na Agwangwama iti peni maa ta hi ma, shɛ iwɛ maa to hi hwuŋzo, ezuye zha shɛ ma n sha o.

9N jeri shi maa hi na haŋsa maa Ma jala maa mo hi zwono inyɛsɛ tedure na atakada mi ti'nyacɛ o.

10Iwɛnɛ ta atwa hiŋ oko hiɛŋ, Ba duma n-ndumwa mu na mi zhinengeni mu na kaa mi 'yajɛ ikɛnyi na atakada ubwa, ama aka na kaa baa twa eshe no tu, bɛ shɛ shɛ kaa bụtụ bụ tandụ ta abu kwụbɛ bu o, n-ndumwa mu bwa kaa mi zha shɛ ma sụba ya iyi elele o.

11Ga bụtụ gana ata na haŋsa maa, gana na ata duma n-ndumwa na atakada ta atu zasaba, gobwonu du atɛ shɛ na tɛnda aka na atu namba apata.

12Tu zasa eshe-hwoo maa tu mama rɛta kwo kaa maa tu mama manga na atwa oko na ashashɛ atwa na mama dumanga o. Ama atwa na mama rɛta abaaba, a na kaa mama manga abaaba, atwa gana ata eshiciji shi iyi elele o.

13Ama ti zha shɛ ta busa maa ta kashɛka bimenji tu o, semi gana na tu ulugbe na Agwatana iti mengeni namɛ, na kaa wa nama tutu i ci ofwo hiŋ.

14Ti meme mbe shi maa ta kashɛka bimenji tu, gana maa ti zha shɛ to hi to ya o, tu ta namɛ no ogwungwu bimenji tu, iwɛnɛ ati zhajɛ tutu geri hiŋ na Anabarɛ Ebiye Krast.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Tụ bụshɛ shɛ kaa maa ta kashɛka ogwungwu tu nu ugondu wa anya atwa o,
semi ashɛlatụ ata nda gana na te rishe ri hiŋ tɛtɛtana ra waŋna, maa go
ukpogwu ugondu na ata nda na ashashɛ hiŋ na kaana uholo,

16iwɛ maa ta ananga Anabarɛ Ebiye na cɛnjɛ tu na tu namɛ geri-be-eshe hiŋ,
maa kede ta busa iwɛ ugondu na aa nduwa la no ofwo na binya bụtụ nduwa
ugondu o.

17Iwɛ ya Agwatana hiɛŋ, Bụtụ be elele na ba busa, ga bu na busa iwɛ
Agwangwama.

18Iwɛnɛ po shɛ bụtụ na mama la tiseyida ee menji maa bi teni cɛŋ o, semi bụtụ
na Agwangwama a la tiseyida.

2 Korint Yebi 11

Go Poul Tɛtaganɛ Aŋ Unu iwɛ Atumwa Tukata

1Ma jala maa hiɛ 'imɛ-isɛbwɛ ne mi nụ ụlagwụ mu u tidice; ima ma isɛbwɛ ne
mi.

2N 'yajɛ tɛzhɛgɛdana iwɛ hiŋ, gana na ta Agwatana 'yajɛ du tɛzhɛgɛdana iwɛ
hiŋ, iwɛbɛ po Ama zhajɛ adalụ hiŋ iwɛ Krast, iwɛ maa Mo hi sugo gana biyikwo
na ta namɛ rụmbɛɛ, na kaa te mepi shi butubwenyi, maa Mo utogono Krast.

3Ama Ma nda inyɛsɛ iwɛ aka na ɛɛ zhɛ o tocingo shihaŋsa shi hiŋ ụdamụ iwɛ
maa hi genji ahaŋsa oko ti'yaga iwɛ Krast, gana na tu uhwa ata helekeci la Ivi
tebiye ni i'inswɛ.

4Yaa shɛ bụtụ na be ci ba ananga Jisus na namɛ swooŋ, na eti enenji shi la, kwo
kaa yaa shɛ ahia lashɛga mpiala mu na mu namɛ swooŋ na mu naa na ehi leshiji
la, kwo kaa Anabarɛ Ebiye a na namɛ swooŋ na anaa na ehi leshiji la, hia ima
kaa waa isɛbwɛ na bụtụ gana ata gom!

5N heŋshi shi kaa maa N lɛ ekwunyi ni iyi elele na atumwa na shɛ a na tandụ o.

6Ama okwo Ngaa zasa unu-ụlatụ nu n-ndumwa, ama tuba shɛ gana ata Ngaa shɛ
ni iyi-tumapa o. Iwɛnɛ po ti hi mbiseni inɛ gɛ caakwụ nu uhwaŋna we elele.

7Iwɛwɛ suu Ngaa njɛ iwɛnɛ ti Ngee meme zucinje Ngee hi enengeni Anabarɛ
Ebiye Agwatana uzawa tụtụpa, iwɛ maa tuba Mo hi gombicingo?

8N leshiji alubashɛ ni i'ɛlɛ tụ'ụlwatagwụ-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama ti nya aka
na tu Ngaa namɛ la ne hiŋ Ngaa yɛ aŋ imwere iwɛ maa Ma hi ndana iyi.

9Aka na tu Ngaa namɛ la pi hiŋ ti iyi n 'nyananɛ, M patanɛ shɛ ni i'ɛlɛ bụtụ be
elele o, ama aka na ta miaụŋ-mo-bino na amɛ Krast mu banɛ nu Masɛdonia,
nazhɛ ee m peni iyi nɛ i n shanɛ ukekeshi. N leni shi maa ma sha gana i'wɛŋnɛ
hiŋ okwo ni iyi elele o. Gana ata kaa Ngɛɛ zhɛ mu na nda.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10Gana na ti iwɛ-tɛkana Krast namɛ na amɛ mi, i zasa bụtụ be elele na zhɛ ma n kapana uhwaŋna tubusa tu ga na cɛnjɛ ta Akaya o.

11Iwembe poo? Iwɛnɛ Ngee hi lubi shi suu? Agwatana ubwa mepi maa Mo hi lubo.

12Ama iyi nɛ Ama nda, ibɛ kaa Ngɛɛ zhɛ ma nda, iwɛ maa Ma kapana atwa na a jala ohwolu tubusa uhwaŋna, iwɛ maa iyi nɛ aa busa iwɛ ibɛ maa a kwụbɛ aŋ maa a shɛ gana na atɛ shɛ du.

13Atwa gana ga a shɛ atumwa tukata, a shɛ anjɛ ugondu u tuhalakaka, o momo sheyingo maa a shɛ gana atumwa Krast.

14Inɛ ɛtɛ kaa shɛ shɛ iyi ụrụhwajɛ o; iwɛnɛ ti ge Setan ni ikɛnyi ibwɛ momo sheyingo du maa sha gana butumwa-ba-azuba bu uhioko-uhwaŋna.

15Ibɛ po yaa shɛ miaụŋ-mu-ugondu bwa mu momo sheyingo du maa a shɛ gana miaụŋ-mu-ugondu mi tiririri, inɛ ɛtɛ kaa shɛ shɛ iyi i'wɛtɛ; ukwunanga wa aba zhɛ wa sha hwuŋ gana na tu ugondu wa aba namɛ.

Ụbaụta na Go Poul Njɛ Iwɛnɛ baa Shɛ Butumwa

16Ma dumanana maa, Kede bụtụ be elele heŋshi maa alagwụ Ngaa shɛ o, ama yaa shɛ ahia haŋsa gana ata, asha n leshiji ma waa gana alagwụ, iwɛ maa Ma busa du dice.

17Shɛ nu ụhwada wa Agwangwama Ama duma iwɛ gɛ o, ama i shɛ gana ụlagwụ na amɛ ohwulu oko ti'yaga na tabusa tu ga.

18N zhɛ du ma busa gana na ta atwa ofwugwo a busa nu uhwaŋna unyizo.

19Ihi lacɛmɛ ta ahi namɛ na shɛlagwụ, gana na ta ahiɛ shɛ atwa na incɛ tebiye.

20Yaa shɛ bụtụ be elele ihiɛ njɛ ajama, yaa shɛ bụtụ be elele ihiɛ yɛ imwere, yaa shɛ bụtụ be elele ihiɛ 'imɛ, yaa shɛ bụtụ be elele meme mungicinji, yaa shɛ bụtụ be elele ihi po uwaŋpɛ nụ ụpɛshɛka, hia ima-isɛbwɛ na bụtụ gana ata.

21Ezuye n shɛ maa mɛ hiɛŋ atuba na tu lwegeji ti teni shi cɛŋ maa ta nda iyi gɛnɛ ɛtɛ o. Ama iyi elele nɛ bụtụ be elele 'yajɛ eshe-hwoo iwɛ ibɛ, asha N yajɛ du eshe-hwoo, n-ndumwa ma alagwụ Ama duma.

22Ehibru suu aa shɛ? Gabata du Ngaa shɛ, atwa Isrɛl suu aa shɛ? Gabata du Ngaa shɛ. Ajalalo Abraham suu aa shɛ? Gabata du Ngaa shɛ.

23Atumwa Krast suu aa shɛ? Ma duma n-ndumwa gana bụsụmɛ-bụmpɛ N hwuri butumwa. N namɛ nu ụbaụta na gembi uhwuri una aba, N hwuri aŋ na amɛ shimwono-shi-tishi, Ngee hwuri aŋ ni ijibi i'wɛtwɛ nɛ oo dubo bụtụ, Ma njala no tu'wo aka ofwugwo.

24Kpalụ ta Eju n swenenji iyi talacɛ-ni-bɛ-cinjishi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

25Karɛ tatụ ee n jibi nu udugwu, karɛ ko ee n tegeni atayɛ, karɛ tatụ itekwu bweji ụhaŋtụ na Ngee shiyeni nu bwa, N namɛ ni itekwu ụjita uko mudu keeni uwaŋna uko mudu.

26Ebe m meni na tahaŋnụ tu ufwugwo, ebe m meni ne erefu, ebe m meni na ashɛrɛ, ebe m meni na atwa cɛnjɛ ti mi, ebe m meni na atwa na shɛ shɛ Eju, ebe m meni na amɛ ashɛpwụ, ebe m meni nu ụshɛka, ebe m meni ni itekwu, ebe m meni na ashashɛ miaụŋ-mo-bino mu tukata.

27Ngaa namɛ nu ugondu tɛnda keeni tire, nu uzawa malabụ tuwoto, ni imunɛ keeni i'uyɛ, ne ezumi tɛnda kpalụ gembi ufwugwo, na mpiala tisha keeni mohondo tunama.

28Inyɛwɛŋ ta namba namɛ swooŋ ni inɛ gɛ, ti iyi nɛ ma m pɛpɛtana iyi-heri iyi-heri, ibɛ shɛ iyi nɛ ma n gwumana iwɛ tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama kpaaŋ.

29Gaaba lwegeji, Ngee lwegeji shii? Gaaba aa njɛ ukwurishi, amɛ mi hashɛganụ sụụ?

30Ama yaa shɛ tilɛɛ maa Ma busa, asha N zhɛ ma busa iwɛ tulwogogo ti mi.

31Agwatana na shɛ Bishi ba AGWANGWAMA tu Jisus, ubwa na oo zhemonjino unyizo-nom, bi mepi maa N jwe shi ụzagwụ o.

32Ugwomina na namɛ ni i'ɛlɛ ya agwuma Arɛtas, ba 'yaka odubo ụshɛpwụ Damaskos na asaza ubwa iwɛ maa ma ima.

33Nazhɛ ee n shiyeni ni igwumi, ee n zucinje geri bo odubo oko na gwumwa nu ụdatụ, nazhɛ Ngee benengeni bu.

2 Korint Yebi 12

Shizobu shɛ na Agwangwama Kepishingeni Poul

1N zhɛ ma busa tilɛɛ okwo tu ta n zasanasa ule; ama N zhɛ ma ta tuhwulo tu n-ndumwa mo shizobu keeni iyi nɛ Agwangwama n kepishingeni tụdụma.

2M mepi bụtụ bu ko na amɛ Krast shiywa umpwa-na-shɛba-shi-neshi na, a 'imɛ bụtụ ata, ee shepi bu na azuba ụtatụ okwo iyi nɛ njɛ ga gom yaa shɛ, kwo kaa ozobu, M mepi shi o, Agwatana kiri mepi.

3M mepi bụtụ gana ata, okwo iyi nɛ njɛ ga gom yaa shɛ kwo kaa ozobu, M mepi shi o, Agwatana kiri mepi;

4maa a 'imɛ bụ ee shepi bu nu Paradais; baa hwụjɛ n-ndumwa mu na mi cimi shi tụdụma, mu naa na ee leneni shi bụtụ maa duma.

5Bụtụ gana ata ubwa kiri Ama busa iwɛ ubwa, ama N zha shɛ ma busa iwɛ ikɛnyi mi o, semi iwɛ tulwogogo ti mi.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

6Yaa shɛ Ama jala maa ma busa, asha shɛ n-ndumwa ma alagwụ Ama duma o, asha iwɛnɛ ta Ama duma iwɛ-tɛkana. Ama N zha shɛ ma nda gana ata o, iwɛnɛ ti Ngee jeri shi maa bụtụ be elele na haŋsa iwe mi te keshici iyi nɛ baa kwụba maa ma nda, kwo kaa iyi nɛ baa hwuga nɛ ya banɛ nu unu mu.

7Ama iwɛnɛ ti iyi tɛkapɛshɛnga nɛ Ngaa kwụbɛ hwuri ugombo, iwɛ aka na inɛ ɛtɛ zhɛ maa n kaana tumungicingo, ibɛ po butumwa Setan n cimbeni usepi na tu'waba ti mi, iwɛ maa bu na ma tagana okwu, iwɛ maa kede inɛ ɛtɛ i n keeni tumungicingo.

8N lụpɛ Agwangwama kpalụ tatụ iwɛ maa gɛ ijɛ ɛtɛ i n genji.

9Nazhɛ Agwangwama n hiɛŋ, Tulubo ti mi ti biye tụ bụ gwumwa, iwɛnɛ tu ukpahiŋ mu botogwu tulwogogo te elele. Ibɛ po yee keeni ma n latumana maa mu na busa no tulwogogo ti mi, iwɛ ukpahiŋ Krast na patanɛ nu uhiuhiu mu.

10Iwɛbɛ po Ngaa 'yajɛ unyasa no tulwogogo, na tutwa, ni iyi nɛ ma n shana ukekeshi, na tɛshɛka tu na aa ma n shɛka, na tusupanga iwɛ Krast, iwɛnɛ po aka na Ngee lwegeji, asha nazhɛ Ngaa 'yajɛ ukpahiŋ.

Go Poul ba Nda Inyɛsɛ iwɛ Atwa Korint

11N shɛwa alagwụ; ahiɛba hi n tɛtajɛ maa ma duma gana ata. Iwɛnɛ po ahiɛba hi ga shɛ hi ma n la tiseyida; iwɛnɛ ti Ngee le shi ekwunyi ni iyi elele na atumwa ata hwuri a na vwɛ kpaaŋ, okwo tu Ngaa shɛ shɛ iyi elele.

12Iwɛ-tɛkana, N njɛ arụhwajɛ u butumwa na ashashɛ hiŋ ni isɛbwɛ-ti'ima kpaaŋ, ni iyi tudama keeni ugondu ukpahiŋ.

13Imbe namba na tụ'ụlwatagwụ-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama ti nya ehi ci shi aŋ ni ibɛɛ? Semi asha iwɛnɛ Ngaa patanɛ shɛ ni i'ɛlɛ hiŋ ni ikɛnyi mi maa ma sha i'wɛŋnɛ hiŋ. N gengeni ma iyi iwɛ ɛtɛ!

14Hioko ma, ụtatụ na Ngaa mama imanjɛ maa ma zhajɛ pi hiŋ, okwo Ngaa zhajɛ, N zha shɛ ma patana ni i'ɛlɛ hiŋ maa ma sha i'wɛŋnɛ hiŋ o. N jelekeci shi iyi hiŋ o, semi ahiɛba ni ikɛnyi hiŋ kiri Ama jala. Iwɛnɛ po shɛ miaụŋ mo shilono hwuŋ atwa na meci aŋ iyi o, semi atwa na meci miaụŋ aba o shilono miaụŋ ma aba iyi.

15N zhɛ ma nda iyi mi ye elele ufwu nu unyasa, Ngɛɛ zhɛ mo lonono aŋ kaa maa a n njɛ ufwu hwɛ hwɛɛ iwɛ shihwulu shi hiŋ. Okwo ti Ngee hi lubi te gembi, ama hi mo lubo tuba cwɛŋ.

16Ama ga shɛ gana ata, Gamba ni ikɛnyi mi M patanɛ shɛ ni i'ɛlɛ hiŋ maa ma sha i'wɛŋnɛ hiŋ o. Gana na tu Ngaa shɛ bụtụ bi i'inswɛ, asha N hi 'imɛ du ni i'inswɛ.

17N hi yɛ suu ule we elele tedure na bụtụ be elele na ashashɛ atwa na Ngaa tumwanɛ pi hiŋ?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18N lụpɛ Taitos maa ba zhajɛ pi hiŋ, Ngaa tumwanɛ yɛu-bino ata na amɛ Krast abana nu bwa. Ga Taitos ihiɛ yɛ suu ule ni iyi elele? Shɛ na Mpiala mu ko mu ko suu ata nda iyi? Shɛ nu uhwaŋna ata uko uko suu ata zha tahaŋnụ?

19Hia haŋsa sasana maa tulashaga atu mama lashaga ne hiŋ. Ahiɛba atwa tulubo, ne eshe Agwatana, keeni na amɛ Krast ata duma iwɛ gɛ, iyi elele i shɛ iwɛ maa ta hi ma geri-be-eshe.

20Ma nda inyɛsɛ, nekeshi aka na Ngaa zhajɛ, N zhɛ ma hi kwụba ta ahi namɛ ya swooŋ na atwa gana na Ngaa nga jala maa hiɛ shɛ, nekeshi kaa du hi zhɛ hi ma n kwụba tu Ngaa namɛ ya swooŋ na bụtụ gana na ahi ga jala maa ma sha. Nekeshi N zhɛ mo vwutono ya ashamanjɛ uwuru, ne eshe-iyi, ni isɛbwɛ, no tumomo-mungicingo, na tuzwamɛ, ni ijimɛjimɛ, na tufwukanɛ, keeni rundu.

21Ma nda inyɛsɛ iwɛ aka na Eme ci sasana, Agwatana mi zhɛ me n zucinje ne eshe hiŋ, iwɛnɛ ti Ngɛɛ zhɛ ma twa-u'wo iwɛ atwa ofwugwo a na njɛ la iwɛwɛ, anaa na kaa jɛshɛrɛjɛ shɛ shihaŋsa sha aba maa e genji iyi tiri, nɛ tuwɛle, keeni masha mụ wɛ mu na aa njɛ la.

2 Korint Yebi 13

Unu-tɛtɛtagana Umɛwɛɛ

1Ụtatụ na Eme ci pi hiŋ, nu unu we eseyida eyebi kwo kaa atatụ, ibɛ po n-ndumwa me elele mo shikono.

2N dumwa la na aka yebi na Ngaa namɛ apata, ama gana na tu Ngaa zasaba ya apata, ibɛ po Ama 'nyatanɛ atwa na njɛ la iwɛwɛ keeni atwa vwɛ kpaaŋ, utakada ga, maa yaa shɛ Ngaa zhajɛ sasana, N zha shɛ ma hi haba ya ulwapɛ tụpana o.

3Hia jalakaka useyida na zhɛ mo hi mbisono maa ga Krast ba duma iwɛ tedure ne mi. Ga Krast shɛ shɛ bụtụ bu tulwogogo na zha shɛ ba duma iwɛ ne hiŋ o, ama bi 'yajɛ ukpahiŋ na ashashɛ hiŋ.

4Iwɛ-tɛkana maa e tegeni bu nrɛ nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ no tulwogogo, ama bɛ shɛ tuba buumwa tedure nu ukpahiŋ wa Agwatana. Gobwonu du etu lwegeji na amɛ ubwa, ti zhɛ ta sha kaa buumwa nu bwa tedure nu ukpahiŋ wa Agwatana iwe hiŋ.

5Meme hikekeni ma okwo hi namɛ na amɛ rishe-tɛtɛtana, meme menji ma. Okwo hi mepi shi suu maa ge Jisus Krast namɛ na shɛmɛ shi hiŋ, shibwonu iwɛ-tɛkana asha hi zha shɛ hia ya tumanga o.

6Ama N heŋshi maa hi zhɛ hia mapa maa tɛ yɛ tumanga.

7Ama ta nda adua pa Agwatana maa kede hiɛ njɛ iyi iwɛ ye elele o. Shɛ iwɛ maa ta banɛ gana atwa na yɛ tumanga o, okwo yaa shɛ atɛ shɛ gana atwa na yɛ shɛ tumanga, ama iwɛ maa hiɛ njɛ tuba iyi nɛ zhɛmɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

8Ti eri shi ta nda iyi elele maa ta sukakana iwɛ-tɛkana o, semi maa ta 'wa iwɛ-tɛkana ata.

9Iwɛnɛ po ta nda unyasa aka na etu lwegeji, ahiɛ 'yajɛ tuba ukpahiŋ; ibɛ po du ata nda adua, iwɛ maa hiɛ zhɛmɛ ta ulwa.

10Iwɛ ecilo ga Ama 'nyata iwɛ gɛ, aka na tu Ngaa zasaba, iwɛ maa kede mu na duma hwuŋ iwɛ na mazhanga na aka na tu Ngaa namɛ ne hiŋ o, gana na tu ụhwada na Agwangwama m peni iwɛ tuma, na shɛ shɛ iwɛ maa mo hi hwuŋzo o.

A'walụ Ɛmɛwɛɛ

11A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, inɛɛ nɛ vwɛ na, tugwo ma oo. Na nda ma unyasa. Na manganga ma iyi nɛ zhɛmɛ nu uraiŋ hiŋ, no momo kononu ma ikɛnyi. Ga shihaŋsa shi hiŋ shɛ shɛ shi ko. Nama ma na amɛ-olom, nazhɛ Agwatana tulubo keeni a na amɛ-olom zhɛ a nama ne hiŋ.

12Mama 'walanụ ma a'walụ tijilo. Atwa tijilo Agwatana kpaaŋ a hi 'walụ.

13Go tulubo-ti-biye ta Agwangwama tu Jisus Krast, keeni tulubo ta Agwatana, keeni ikpɛngwu-tutwa Mpiala mi Tijilo nama ne hiŋ kpaaŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Galatia

Galatia 1

A'walụ na Go Poul 'Walụ Aŋ

1Go Poul butumwa, na ụhiɛŋshɛ ubwa beni shi no olugwo atwa, u duri shi kaa atwa o, ama u dure Jisus Krast, wee dure Agwatana na shɛ Bishi, na hicinjɛ Jisus no tu'wo,

2No ofwo tụ'ụlwatagwụ-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama tu na tu namɛ na cɛnjɛ tu Galatia, miaụŋ-mo-bino na amɛ Krast mu na mu namɛ ne mi epe, mu togotogwu ne mi na a'walụ ga.

3Go tulubo-ti-biye tu nama ne hiŋ, keeni amɛ-olom na banɛ no olugwo Agwatana na shɛ Bishi tu, keeni Agwangwama tu Jisus Krast,

4na meme peni iwɛ iwɛwɛ tu, iwɛ maa mo ti bicingo maa ta banɛ na aka ga awɛ, gana na tu ukwulana wa Agwatana tu na shɛ Bishi tu namɛ.

5Ga ụjɛrụma nama nu bwa unyizo-nom. Ami!

Anabarɛ Ebiye Anya Zasaba o

6I n dama ta ahia gbatụ ti'ishɛga ni izɛlɛgwu gana ga, ahia ganga bụtụ na ihi suyanɛ tedure no tulubo-ti-biye tu Krast, ahia lashɛga anabarɛ ebiye a na namɛ swooŋ,

7a na shɛ shɛ kaa ga anabarɛ ebiye a na namɛ swooŋ. Ama atwa oko namba a na ma hi zuga, a jala maa e sheyinji Anabarɛ Ebiye Krast maa a shɛ iyi inyɛ.

8Ama okwo yaa shɛ atuba, okwo yaa shɛ butumwa na banɛ na azuba, baa hi anangana anabarɛ ebiye elele, anaa na namɛ swooŋ na anaa na eti hi enengeni la, asha go unu-tukalana 'imɛ bụ.

9Gana na ta tu dumwa la, gana ata du Ama dumanana hwuwayɛ, maa, Yaa shɛ bụtụ be elele ma hi anangana anabarɛ ebiye, ti yaa shɛ shɛ Anabarɛ Ebiye na ehi leshiji la, asha go unu-tukalana 'imɛ bụ.

10Atwa suu Ama jala maa mo lomicingo shɛmɛ, okwo yibwa Agwatana? Okwo atwa suu Ama jala maa ma kwulana? Yaa shɛ Ngaa nga jala maa ma kwulana atwa, asha N nga zha shɛ ma sha yɛu-ugondu Krast.

Agwatana Suyanɛ Poul maa Sha Butumwa

11A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, Ma jala maa hi mepi maa Anabarɛ Ebiye na Ngee enenji, a shɛ shɛ tɛnda ta butugwumwa o.

12Shɛ ni i'ɛlɛ ya atwa kaa Ngee leshiji aŋ o, i zasa kaa bụtụ m mbisegeni aŋ o, semi na tɛkapɛshɛngana tu na ge Jisus Krast n kepishingeni, ibɛ po Ngee leshiji aŋ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13Hi hwugwa gana na ta Ama shana Ama nda la ni iyi nɛ Eju a ndana Agwatana, maa N shɛkwa la tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama duwa duwa, Ama jala maa Mo iricingo tu la.

14Ngee hwuleni atwa ofwugwo a na Ngaa namɛ la usara uko na aba nu udenji mu umbe, ni iyi yo ovwovwu ya atwa mi angwụshɛ tɛzhɛgɛdana keeni tu'untangana uhwuri atwa vwɛ hwɛɛ.

15Ama aka na ti yaa kwụlanɛ Agwatana na n shiri swooŋ taa na aka na te bino mi m meci, ibɛ po baa n suyanɛ tedure no tulubo tu bwa ti biye,

16maa ma n kapɛshɛngana Yɛu ibwɛ na amɛ mi, iwɛ maa Ma ananga bụ na ashashɛ atwa na shɛ shɛ Eju. Gunu ata N njɛ shɛ ushaura ibɛ na butugwumwa be elele o.

17M munji shi kaa Jɛrusalɛm pa atwa na shɛ atumwa hiiŋ ne mi o, ama M beni apata, Ngaa sanɛ Arabia, Ngee gwure sasana nu Damaskos.

18Na aba na ta shiywa shɛ tatụ shi keshici, nazhɛ Ngee zhe Jɛrusalɛm maa Mɛ kwubɛ Kifas, Ngaa jɛjɛ nu bwa ijitɛ umpwa-ni-bɛ-tɛ.

19Ama N kwụbɛ shɛ atumwa vwɛ o, semi ge Jemis, buhongwu ba Agwangwama kiri.

20Hioko ma ijɛ Ama hi 'nyatanɛ, Ma duma ne eshe Agwatana, maa N jwe shi ụzagwụ o.

21Na aba inɛ ɛtɛ nazhɛ Ngaa zhajɛ na cɛnjɛ ti Siria keeni Silikia.

22Ama tụ'ụlwatagwụ-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama tu Judia tu na tu namɛ na amɛ Krast, ti te me mepi shi la okwo ne eshe o.

23Tuhwuga kwakwa aa hwuga maa bụtụ ala ma tɛ shɛka, ba ananga ba ya hwuwayɛ iwɛ rishe-tɛtɛtana ru na baa jala la maa nda ufwu.

24Ibɛ po ee peni Agwatana ụjɛrụma iwe mi.

Galatia 2

Go Poul na Atumwa Anya

1Ama na aba na ta shiywa umpwa-na-shɛba-shi-neshi shi keshici, nazhɛ Ngee mungeneni Jɛrusalɛm, atubana Banabas, Ngee zeriji du Taitos.

2Tumungo ta ata Ngee munji tɛ shɛ tedure na tɛkapɛshɛngana ta Agwatana, ibɛ po Ngee swegeni atwa na shɛ atwa ụjɛrụma no ofwo tusweci, Anabarɛ Ebiye na Ama ananga na ashashɛ atwa na shɛ shɛ Eju, iwɛ maa kede usumwa na Omo gozhigo hwuwayɛ keeni unaa na Ngoo gozhigwo la ụ shɛ iyi tɛgadaga o.

3Ama okwo ga Taitos na zhagajɛ ne mi, okwo tu baa shɛ Bigrik, a tɛtajɛ shɛ bụ maa ga jaja teleyi o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

4Ama miaụŋ-mo-bino mu ko mu tukata mi teni no ofwo na atu namɛ ne tusweci maa e yeleji tebiye tumama 'yaga tu na atu mama 'yajɛ na amɛ Krast Jisus, iwɛ maa e ti tecinji na tijama.

5Tụ mụnɛ shɛ aŋ kaa ohwolu maa tu momo tulonono ụhwada wa aba okwo cicimwɛiŋ o, iwɛ maa ga Anabarɛ Ebiye a tɛkana nama ne hiŋ.

6Ama iwɛ atwa na atwa hiɛŋ maa a shɛ atwa ụjɛrụma, okwo iyi elele nɛ aa shɛ, iwɛ aba i n te shi o; iwɛnɛ ta Agwatana leshiji shi atwa na tuzanga. Okwo ta atwa gonu a shɛ atwa ụjɛrụma, e n keeni shi iyi elele nu utumwa na Ama ananga o

7Shɛ inɛ ɛtɛ kiri o, ama a kwụbɛ maa e m peni Anabarɛ Ebiye tu'ananga no ofwo atwa na shɛ shɛ Eju, gana na te e peni Pita ugondu wa Anabarɛ Ebiye tu'ananga no ofwo Eju.

8Agwatana ata njɛ ugondu tedure na Pita iwɛ ugondu butumwa no ofwo Eju, ubwa du kaa njɛ ugondu butumwa tedure ne mi no ofwo atwa na shɛ shɛ Eju.

9Ama aka na te e eshiciji tulubo-ti-biye tu na ee m peni, nazhɛ ge Jemis, ne Kifas keeni Jon, aba na shɛ gana atukpa, ee m peni u'ala ubiye ikpɛngwu-tutwa atubana Banabas, iwɛ maa ta zha no ofwo atwa na shɛ shɛ Eju, maa aba tuba zhe no ofwo Eju.

10Iyi nɛ kiri aa tụ lụpɛ, ibɛ shɛ maa ge ti ne teyinje iwɛ okofwo a na namɛ nu urubwo wa aba, ijɛ ɛtɛ kaa gbaa Ngaa nga 'yajɛ ahaŋsa tikpeke maa Ma nda.

Go Poul Tezhigeni Pita na Antiok

11Ama aka na ti ge Kifas zhajɛ Antiok, Ngaa sukakanɛ bụ caakwụ, iwɛnɛ ti yee teni cɛŋ maa e peni bu n-ndumwa-tụwụma.

12Iwɛnɛ tu baa ga ya iyi na atwa na shɛ shɛ Eju na aka na ta atwa na banɛ no olugwo Jemis te ci shi apata. Ama aka na te e ci ya, boo po tugwulogo, bee meme shiri swooŋ, iwɛnɛ tu baa nda inyɛsɛ ye Eju, a na jeji teleyi.

13Ibɛ po Eju a na vwɛ togwu du na Pita na tɛnda ta ata te eshe, iwɛbɛ po tɛnda ta aba te eshe tɛ inzhɛnjɛ du Banabas.

14Ama aka na tu Ngaa kwụbɛ maa a njɛ shɛ iyi te teni cɛŋ gana na ti iwɛ-tɛkana ya Anabarɛ Ebiye namɛ o, Ngɛɛ hiɛŋ Kifas, ne eshe aba kpaaŋ, Yaa shɛ gabụ na bɛ shɛ Biju, aba nda iyi gana na ta atwa na shɛ shɛ Eju a nda iyi, asha iwembe po aba tɛtaga ya atwa na shɛ shɛ Eju maa ga a na nda iyi gana Ejuu?

O Bicingo Eju ta Atwa na Shɛ shɛ Eju Tedure ne Rishe-tɛtɛtana

15Atuba na tɛ shɛ umamata we Eju, a na shɛ shɛ atwa iwɛwɛ gana atwa na shɛ shɛ Eju.

16Ti mepi maa e peni shi bụtụ n-ndumwa-zhɛ tedure nu ugondu Undwa o, semi tedure ne rishe-tɛtɛtana Jisus Krast kiri. Tɛ tɛtanɛ du Krast Jisus rishe iwɛ maa e ti peni n-ndumwa-zhɛ tedure ne rishe-tɛtɛtana Krast, shɛ nu ugondu Undwa

© 2008 Bible Society of Nigeria.

o. A zha shɛ kaa a pana bụtụ be elele n-ndumwa-zhɛ tedure nu ugondu Undwa o.

17Ama yaa shɛ ata jala maa e ti peni n-ndumwa-zhɛ na amɛ Krast, aa tu kwụba ya ni ikɛnyi tu maa tɛ shɛ atwa iwɛwɛ. Ga Krast shɛ suu bɛnjɛ-bi-iyi bi iwɛwɛ? Awo, i shɛ shɛ gana ata kwukwuŋ!

18Ama yaa shɛ Ama maanana iyi nɛ Ngoo hwuŋzwo la, asha M momo mbisono maa N shɛ bubweji bu Undwa.

19Undwa ni ikɛnyi ubwa n kwụnɛ, ibɛ po Ngee 'weni uŋ, iwɛ maa Ma namana tuba Agwatana.

20O n togwonuo nrɛ nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ na Krast, shɛ Gamba n namɛ ya o, ama ga Krast ubwa namɛ ya na amɛ mi. Uraiŋ na Ama ya ya hwuwayɛ na tu'waba tu ga, tedure ne rishe-tɛtɛtana Ama ya uŋ, ruba rɛ shɛ ma ri ri Yɛu ya Agwatana na n lubi, bee meme peni kaa iwɛ mi.

21Ibɛ po Ngaa njɛ shɛ tulubo-ti-biye ta Agwatana iyi tɛgadaga; iwɛnɛ po yaa shɛ tiririri tu dure Undwa, asha ga Krast 'wi gbi.

Galatia 3

Undwa Kwo kaa Rishe-tɛtɛtana

1Oo ahiɛba atwa Galatia, na hiɛ lagwụmanjɛ! Ahiɛba na ee mbiseni Jisus Krast na ee tegeni nrɛ nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ caakwụ iwɛ maa hiɛ kwụbɛ. Gaaba ihiɛ inzhɛnjɛ nu unu-ụlatụ iwɛ maa kede hiɛ hwụjɛ ya unu iwɛ-tɛkana ataa?

2Inɛ gɛ kiri Ama jala maa mo soso no olugwo hiŋ. Nu ugondu Undwa na ahiɛ njɛ suu ehi leshiji la Mpiala mi Tijilo, okwo yibwa na tuhwuga tu na ahiɛ hwụjɛ iwɛ rishe-tɛtɛtana?

3Hiɛ lagwụmanjɛ suu i ci gana ata? Hi kwuni la na amɛ Mpiala; ahia ụrɛcɛnga ya hwuwayɛ nu ukpahiŋ butugwumwa suu?

4Asha hiɛ njɛ ụbaụta iyi ifwugwo gana ga gbi suu? Iyi tigbi ga hiŋ yaa shɛ gom?

5Agwatana na ma hi pana Mpiala mu na ma nda ugondu ukpahiŋ na ashashɛ hiŋ, nu ugondu Undwa suu baa nda uŋ, okwo yibwa na tuhwuga tu na ahiɛ hwụjɛ iwɛ rishe-tɛtɛtana?

6I 'nyeci ni Iwɛ ya Agwatana, yɛɛ hiɛŋ, Ga Abraham tɛtanɛ Agwatana rishe, aa rɛcɛ rụ no ofwo ubwa maa tiririri raa shɛ.

7Ibɛ po mapa ma maa atwa na shɛ atwa rishe-tɛtɛtana, aba du shɛ miaụŋ ma Abraham.

8Gana na ti Iwɛ ya Agwatana dumwa iŋ cebe, maa Agwatana zhɛ a pana atwa na shɛ shɛ Eju n-ndumwa-zhɛ tedure ne rishe-tɛtɛtana. Ibɛ po ee enengeni

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Abraham Anabarɛ Ebiye, ɛɛ hiɛŋ, Tedure na bụ, Agwatana zhɛ a pana atwa elele na namɛ nu unyizo uwebiye.

9Ibɛ po ɛɛ zhɛ a pana atwa na tɛtanɛ-rishe uwebiye na Abraham na tɛtanɛ-rishe.

10Iwɛnɛ po unu-tukalana 'imɛ atwa elele na namɛ nu Undwa; iwɛnɛ ti yee 'nyeci ni Iwɛ ya Agwatana, yɛɛ hiɛŋ, Agwatana keleni atwa elele na ụranjɛ shɛ iyi elele nɛ ee 'nyeci nu utakada Undwa maa a na nda iŋ unu.

11Ama i banɛ upeje kpataa maa Undwa peni shi bụtụ be elele n-ndumwa-zhɛ na agba Agwatana o, iwɛnɛ ta atwa tiririri zhɛ a 'yaga uraiŋ tedure ne rishe-tɛtɛtana.

12Ama shɛ ne rishe-tɛtɛtana Undwa banɛ o, ama bụtụ na ba nda iyi nɛ Undwa jɛmɛ, bi zhɛ ba 'yaga uraiŋ tedure nu Undwa.

13Ga Krast utu gwube maa ta banɛ nu unu-tukalana Undwa, gana na tu baa shɛwa unu-tukalana iwe tu. I 'nyeci ni Iwɛ ya Agwatana, yɛɛ hiɛŋ, E keleni bụtụ be elele na swacɛ nụ ụ'wụ'wụ ata unu.

14Ga Krast utu gwubwo iwɛ maa uwebiye Abraham zhaganɛ atwa na shɛ shɛ Eju tedure na Krast Jisus, maa ta lashɛga unu-tishilo Mpiala tedure ne rishe-tɛtɛtana.

Undwa Kwo kaa Unu-tishilo

15A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, Ma duma iwɛ gana na ta bụtụ ba duma, okwo yaa shɛ unu-tutwa na atwa twawa, aka na oo shikicingwo uŋ, i zasa bụtụ te eri ba bwada uŋ, kwo kaa maa kaana iyi elele nu bwa ya o.

16Ama ga Abraham keeni bujalalo bu bwa ubwa Agwatana shileni unu ata. Bɛ jɛmɛ shɛ maa, Keeni ajalalo bu, gana maa ajalalo ofwugwo; ama gana bu na bu ko, bɛɛ hiɛŋ, Keeni bujalalo bu na shɛ ga Krast.

17Ama Ma duma inɛ gɛ maa, Unu-tutwa na Agwatana shikicingwonuo Abraham cebe, Undwa na zhajɛ ya shiywa akpakwụ-eyebi-nu-talacɛ (430) na aba ubwa, eri shi wa bwada uŋ, iwɛ maa u njɛ unu ata tishilo iyi tɛgadaga o.

18Yaa shɛ ogwu na aa yɛ banɛ nu Undwa, asha e beni shi nu unu-tishilo; ama Agwatana shepi ogwu ata bee peni Abraham arahaŋ tedure nu unu ata tishilo.

19Asha imbe kwuŋ i shɛ ya ecilo Undwaa? E keeni uŋ iwɛ maa undwa tubwada nama uuwa i ci aka na ta bujalalo ata ee shileni la unu ata zhajɛ. E shileni bu uŋ tedure ni i'ɛlɛ ya atumwa-azuba, tedure nu u'ala bụtụ ata ba ashashɛ.

20Ama bụtụ-ba-ashashɛ shɛ shɛ iwɛ bụtụ bu ko, ama Agwatana shɛ oko.

Ecilo no Po Ee peni Atwa Undwa

© 2008 Bible Society of Nigeria.

21Asha Undwa wa sukakana suu unu-tishilo wa Agwatana? Awo, i shɛ shɛ gana ata kwukwuŋ! Yaa shɛ ee ge peni Undwa ukpahiŋ maa una pana atwa uraiŋ, iwɛ-tɛkana asha tiririri ti gɛ zhɛ ta banɛ tedure nu Undwa.

22Ama Utakada Iwɛ ya Agwatana jɛmɛ kpataa maa unyizo hwɛ hwɛɛ u shɛ ajama iwɛwɛ, iwɛ maa e peni tuba atwa na tɛtanɛ-rishe unu-tishilo na dure Jisus Krast.

23Ama aka na te rishe-tɛtɛtana ri te ci shi la, ibɛ po Undwa iti kepi nu umwono-tishi gana ajama uuwa i ci aka na ee kepishinji rishe-tɛtɛtana ru ga.

24Ama Undwa ubwa iti zɛrijɛ no ofwo Krast, gana na ta bi'yagajɛ-bi-yɛu ba zarɛga yɛu no ofwo umwono-bimbisegeni, iwɛ maa e ti peni n-ndumwa-zhɛ tedure ne rishe-tɛtɛtana.

25Ama aka na te rishe-tɛtɛtana ri zhajɛ, tu zasa ya nu ụhwada bi'yagajɛ-bi-yɛu tutu o.

26Iwɛnɛ po kpaaŋ hiŋ hiɛ shɛ ya miaụŋ ma Agwatana na amɛ Krast Jisus tedure ne rishe-tɛtɛtana.

27Atwa elele na aa njɛ ubaptizim na ashashɛ hiŋ maa e teni Krast, asha hi urigeni ya Krast.

28Biju ne Bigrik zha shɛ ba nama ya o, bujama nu umamata zha shɛ ba nama ya o, butubwenyi ne biyikwo zha shɛ ba nama ya o, iwɛnɛ po kpaaŋ hiŋ hiɛ shɛ ya iyi ike na amɛ Krast Jisus.

29Yaa shɛ kaa ahiɛ shɛ atwa Krast, asha ahiɛba hiɛ shɛ ya ajalalo Abraham, asha ahiɛba hiɛ shɛ ya ayɛ-ogwu unu ata tishilo.

Galatia 4

1Ama N hiɛŋ, Aka na ta bɛyɛ-bo-ogwu ta shɛ yɛu tidice, okwo tu baa shɛ agwangwama iyi elele, bu zasa kaa swooŋ na bujama o.

2Ama bu namɛ ni i'ɛlɛ ya angbaracɛ keeni ehiu-ihwɛ uuwa i ci aka ata Bishi bwa shilwo la cala.

3Gobwonu du atɛ shɛ la, aka na ati ta shɛ la miaụŋ mi shenje, a tu untanganɛ gana ajama ni i'ɛlɛ iyi tusoso ihiiŋ unyizo ga.

4Ama aka na ta aka ulwa kpaaŋ, nazhɛ Agwatana tumwanɛ Yɛu ibwɛ utumwa maa biyikwo meci iŋ, e meci iŋ kaa na aka na tu Undwa untanganɛ atwa,

5iwɛ maa u gwube atwa na Undwa ata untanganɛ, iwɛ maa to tono miaụŋ ma Agwatana tisha.

6Ama iwɛnɛ ahiɛ shɛ miaụŋ, ibɛ po Agwatana tumwanɛ Mpiala mi Yɛu ibwɛ na shɛmɛ shi tu, maa uganɛ mɛɛ hiɛŋ, Ada! Ada!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7Iwɛ ecilo ata abɛ shɛ shɛ ya bujama, ama bɛ shɛ ya yɛu-umamata. Yaa shɛ abɛ shɛ ya yɛu, asha gabụ du bɛ shɛ bɛyɛ-bo-ogwu nu ukpahiŋ wa Agwatana.

Go Poul ba Nda Inyɛsɛ iwɛ Atwa Galatia

8Ama aka na ehi te mepi shi la Agwatana cala, hiɛ shɛ la ajama azhɛba a na shɛ shɛ iyi tugom gana na ta butugwumwa shɛ.

9Ama gana na te ehi mepi ya Agwatana hwuwayɛ, ahiɛba du Agwatana mepi, asha gana naa ehi te eri hia jɛshɛrɛgana maa hi gwuri no ofwo iyi tusoso ɛlɛ ihiiŋ nɛ lwegeji, nɛ kaa te shi eshe, inɛɛ nɛ ahia jala maa hi shaananɛ ajama ibɛɛ?

10Hia untangana ijitɛ, ni ipiɛnɛ, nu ushwo, nu uvwaza, keeni shiywa.

11Inyɛsɛ hiŋ i n shɛ, maa ụbaụta na Ngaa njɛ iwe hiŋ zhɛ wa sha iyi tigbi.

12A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, Ma hi lụpa, maa hiɛ shɛ gana na tu Ngaa shɛ, iwɛnɛ tu Ngaa shɛ du gana na ahiɛ shɛ; hi n njɛ shɛ iyi iwɛ ye elele o.

13Hi mepi tebiye maa aka na tu u'waba n hwuwi shi la, Ngee hi enengeni Anabarɛ Ebiye na aka ihiiŋ,

14okwo ta tu'waba ti mi ti hi menji la, hi ngbaracɛ shɛ tụ kaa cwɛŋ o, hiɛ lacɛ shɛ tụ maa hi jineci tu o. Ama hi n leshiji gana maa N shɛ butumwa ba Agwatana ba azuba, gana maa Gamba N shɛ ga Krast Jisus.

15Asha imbe teneni unyasa hiŋ yaa? N hi le tiseyida maa yaa shɛ yee ge cimi la, hi gɛ zhɛ hi me hwucekeni la shishe shi hiŋ maa hi m peni.

16Iwɛnɛ Omo hi mbiso iwɛ-tɛkana, ibɛ suu po Ngaa shɛ ya bụtụ-bi-i'ime hiŋ?

17Atwa ata a na 'yajɛ tɛzhɛgɛdana iwe hiŋ, ama shɛ nu uhwaŋna na teni cɛŋ o, ama a jala maa e hi kepeni odubo iwe mi, iwɛ maa tuba hi 'yaga tɛzhɛgɛdana iwɛ aba.

18Ama i zhɛmɛ maa atwa na 'yaga tɛzhɛgɛdana ni iyi nɛ teni cɛŋ aka elele, shɛ na aka na tu Ngaa namɛ ne hiŋ kiri o.

19Amiaụŋ mi mi, ahiɛba na Ngaa 'yajɛ tulumongwu ta tumata ti hiŋ uuwa i ci aka na aa njɛ masha mu Krast na shɛmɛ shi hiŋ.

20Ama i ga ma n kwụlanɛ maa Ma nama ne hiŋ hwuwayɛ, maa Mo sheyingo rụhwụŋ ri mi; iwɛnɛ ta ahaŋsa mi ma n zuga iwe hiŋ.

Ga Haga keeni Sara

21Ahiɛba na hia jala maa hi nama nu Undwa, m mbishi ma de, hiɛ hwụjɛ shɛ suu iwɛnɛ Undwa jɛmɛ?

22I 'nyeci ni Iwɛ ya Agwatana, yɛɛ hiɛŋ, Ga Abraham 'yajɛ miaụŋ-me-eyi mi yebi, yɛu towo nɛ shɛ bujama meci yɛu-ye-eyi ike, nazhɛ biyikwo bu umamata meci du yɛu-ye-eyi ike.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

23Yɛu ɛtɛ towo i shɛ bujama meci inɛ ibwɛ nu uhwaŋna na aa mata bụtụ be elele, ama biyikwo bu umamata meci inɛ ibwɛ nu uhwaŋna unu-tishilo.

24Inɛ gɛ i shɛ ụsụbwa n-ndumwa. Eyikwo ga eyebi a shɛ gana unu-tutwa uyebi. Uko banɛ ni Ishɛmɛ Sainai, na meci miaụŋ na tijama, ubwa shɛ ga Haga.

25Ga Haga i shɛ ụsụbwa Ishɛmɛ Sainai nɛ namɛ na Arabia, nɛ shɛ ụsụbwa Jɛrusalɛm na namɛ hwuwayɛ, iwɛnɛ tu baa ta namɛ na tijama keeni miaụŋ mu bwa hwɛɛ.

26Ama Jɛrusalɛm na namɛ na azuba, ubwa shɛ umamata na shɛ bino tu.

27Iwɛnɛ te e 'nyeci, ɛɛ hiɛŋ, O-bu'ulo na te meci shi yɛu, nda unyasa; gabụ na bu ta hwụjɛ shɛ la ụngwụ-tumata, kapɛshɛnga unu bu maa uganɛ iwɛnɛ ta miaụŋ mo biyikwo na ee jineci mi gembi ofwugwo mee hwuri miaụŋ mo biyikwo na 'yajɛ bwolo.

28A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, atuba tɛ shɛ miaụŋ mu unu-tishilo gana Azik.

29Ama gana na ta bụtụ na ee meci nu uhwaŋna na aa mata bụtụ be elele ba shɛka la bụtụ na ee meci nu uhwaŋna Mpiala, gobwonu du yaa shɛ hwuwayɛ.

30Ama imbe Iwɛ ya Agwatana hiɛɛŋ? I hiɛŋ, Bacɛnga Yɛu ɛtɛ towo i shɛ bujama, ti yɛu ibwɛ ye eyi, iwɛnɛ ti yɛu ɛtɛ ibwɛ i shɛ shɛ ya ya ogwu abana ni yɛu ɛtɛ biyikwo bu umamata meci.

31A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, tɛ shɛ shɛ miaụŋ mi yɛu ɛtɛ towo i shɛ bujama o, semi miaụŋ mo biyikwo bu umamata.

Galatia 5

Amamata na Amɛ Krast

1Ga Krast ɛtɛ njɛ amamata, iwɛ maa ta sha amamata. Iwɛ ecilo ata shikono ma dimi, to momo tocingo ma sasana na tijama tu Undwa o.

2Hioko ma, Gamba go Poul Mo hi mbiso maa, yaa shɛ ehi jeji teleyi, asha ga Krast ihi zasana ule o.

3Iiŋ, Ma la sasana bụtụ be elele na jeji teleyi tiseyida maa asha bɛ yɛ utashɛ maa nda iyi elele nɛ Undwa jɛmɛ hwɛɛ.

4Ahiɛba na hia jala maa e hi peni n-ndumwa-zhɛ tedure nu Undwa, hi meme deshigeni ehi genji titeni tu na tu namɛ na amɛ Krast, asha hi loyo ehi genji tulubo-ti-biye.

5Iwɛnɛ po atuba na Mpiala mi mbiyeni, ta nda ashɛlatụ tiririri tedure ne rishe-tɛtɛtana.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Iwɛnɛ po te teleyi tijaja, te teleyi jejishi, tu zasa ukpahiŋ we elele na amɛ Krast Jisus o, semi rishe-tɛtɛtana ru na ra nda ugondu tedure no tulubo.

7Hi kwuni la usumwa tugozhigo tebiye, gaaba ihi kepeni ya uhwaŋna maa kede hiɛ hwụjɛ ya unu iwɛ-tɛkanaa?

8Bụtụ ata ba nda maa shihaŋsa shi hiŋ shɛ vwụrɛ, bu namɛ swooŋ na bụtụ na ihi suyanɛ la.

9Ifucingɛ tidice zhɛ ya fwukanɛ bumbara bi ibrɛd hwɛ hwɛɛ.

10Ohwulu mi namɛ oko iwe hiŋ na amɛ Agwangwama, maa kede hi heŋshi ahaŋsa anya o, ama bụtụ na ma hi zuga, okwo bụtụ be elele na baa shɛ, bi zhɛ kaa ba 'waŋna tijama tu bwa.

11Ama a-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, yaa shɛ Gamba ma ananga iwɛ teleyi tijaja, asha iwembe po aa ta ma n shɛka waa? Yaa shɛ iwɛ-tɛkana, asha i'enenji mi iwɛ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ Krast na ga shanɛ atwa oko iyi ya amɛ-tụhaŋtụ, i shɛ ya iyi tɛgadaga.

12I n kwụlanɛ maa ga atwa ata o zhingoto shihaŋsa shi hiŋ e meme jeji.

13A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, a hi suyanɛ maa hiɛ shɛ amamata. Ta shapa ma ya tumama 'yaga ti hiŋ maa hi na ndana masha ma butugwumwa ohwolu o, ama bụtụ bụtụ ga bu na ndana binya bwa iyi tedure no tulubo.

14Iwɛnɛ ta a ụrɛcɛnjɛ Undwa ni iwɛ ɛtɛ ike gba, nɛ hiɛŋ, No lubo uyebi bu gana na obu momo lubo.

15Ama yaa shɛ kaa ahi mama lụmanganụ, kwo kaa ahi mama yanụ gana isundɛ ehilo, asha na nda ma pece iwɛ aka na ɛhi zhɛ hi mama ndanụ ufwu.

Na Nda ma Iyi na Masha mu Mpiala

16Ama N hiɛŋ, Na nda ma iyi na masha mu Mpiala, nazhɛ ahi zha shɛ hia ụrɛcɛnga ekwedeyi masha mi iwɛwɛ.

17Iwɛnɛ tu ukwedeyi masha mi iwɛwɛ wa sukakana Mpiala, ukwedeyi Mpiala kaa du wa sukakana masha mi iwɛwɛ, ijɛ iyebi mama sukakanụ, iwɛ maa kede hi na nda iyi nɛ ahia jala maa hiɛ njɛ o.

18Ama yaa shɛ Mpiala ma ata mu ma hi 'yagaga, asha shɛ Undwa ma hi untangana ya o.

19Ama ugondu masha mi iwɛwɛ meme mbiseni caakwụ, ubwa shɛ tuwɛle, nu ukwara, na masha mụ wɛ,

20na tuwa tɛnda, ne tukwupenyi, no ti'imo, na ashamanjɛ uwuru, ne eshe-iyi, ni isɛbwɛ, no tumomo-mungicingo, no tubogwu, na shihaŋsa shɛ tukata,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

21ni isɛbwɛngwɛ, na tụkwụna, ni isweeswee, na ti'nyama, keeni iyi gɛnɛ ɛtɛ. Ma hi tɛtagana-unu iwɛ ijɛ hwuwayɛ, gana na tu Ngaa hiɛ tɛtwagwanua la unu, maa atwa na a nda iyi gɛnɛ ɛtɛ, a zha shɛ a ya ogwu Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana o.

22Ama Mpiala muba mu ma tu 'waŋnanɛ tulubo, nu unyasa, na amɛ-olom, ni isɛbwɛ-ti'ima, ni iwɛ-tumapa, nu uwebiye, ne rishe-tɛtɛtana,

23na tusaiiŋ, na tumama-ima, i zasa kaa undwa na zhɛ wa sukakana iyi gɛnɛ gɛ o.

24Ama atwa na shɛ a na Krast Jisus, o togwonuo shihaŋsa sha aba shụ wɛ keeni ukwedeyi masha mi iwɛwɛ nrɛ nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ.

25Yaa shɛ uraiŋ tu tunama ụ shɛ nu Mpiala, asha nu Mpiala du atɛ shɛ tu na zha tahaŋnụ

26Kede tɛ shɛ ma atwa ụjɛrụma tɛgadaga o, ta karɛ ma kaa uwuru ahiɛba hiɛba o, ta na mama ndanụ ma isɛbwɛngwɛ o.

Galatia 6

Na Mama 'Wananụ ma I'wɛŋnɛ

1A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, yaa shɛ bụtụ be elele njɛ iwɛwɛ, ahiɛba na hiɛ shɛ atwa mpiala gwuricinje ma bụtụ gana ata na ahaŋsa tusaiiŋ. No momo shiyono ma du eshe iwɛ aka na tumanga ti zhɛ tu mo hi jitono.

2Ụrɛcɛnga ma Undwa Krast tedure ni i'wɛŋnɛ tumama 'waŋnanụ.

3Yaa shɛ bụtụ be elele ba haŋsa maa bɛ shɛ iyi ike, na aka na tu baa shɛ shɛ kaa iyi elele, asha bu mama halakaka.

4Ama ga bụtụ bụtụ na yalaga ugondu ubwa, nazhɛ ecilo tubusa tu bwa zhɛ a sha iwɛ ikɛnyi ibwɛ kiri, shɛ ni iyi nɛ binya bụtụ njɛ o.

5Bụtụ bụtụ tu shɛ ba 'waŋna i'wɛŋnɛ ibwɛ ikɛnyi ibwɛ.

6Ama ga bụtụ na oo mbisogono iwɛ, no gbodongonu iyi ibiye ye elele na bụtụ ata bo mbisogono bu.

7Ta mama halakaka ma o, i zasa bụtụ eri ba nda Agwatana asada o, iyi elele nɛ kaa bụtụ bɛrɛ, ibɛ du bɛɛ zhɛ bo gwubo hwuŋ.

8Bụtụ be elele na ba bila iyi na masha mi iwɛwɛ, bụtụ ata zhɛ bo gwubo hwuŋ tufwoso tu na tu banɛ du na masha mi iwɛwɛ. Ama bụtụ na ba bila iyi nɛ yo lomicingo Mpiala amɛ, bụtụ ata zhɛ bo gwubo hwuŋ uraiŋ unyizo-nom na banɛ du na Mpiala.

9Ama kede tu lukwumi ma ni iyi ibiye tɛnda o, yaa shɛ ugiriri ti keri shi, ti zhɛ to gwubo hwuŋ ta aka ata ci.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

10Ibɛ po gana na ati 'yajɛ ohwolu, asha tɛ shɛ tu na ndana atwa elele iyi ibiye, ama gɛ inɛ ya atwa ihwɛ rishe-tɛtɛtana no hwulo inɛ ya atwa vwɛ.

Shɛ Teleyi Tijaja o, Semi Tɛkarɛ tu Ufwo

11Hioko ma, nu u'ala mu Ngaa hi 'nyatanɛ utakada ni i'nyɛtɛ gɛ gembenji!

12Atwa elele na a jala maa a njɛ izhɛwɛni nɛ ya kwulana eshe na masha ma butugwumwa, aba ihi tɛtajɛ maa hi jeji teleyi, iwɛ maa kede a shɛka aŋ iwɛ ubatanɛ tu'wo tu Krast kiri o.

13Okwo ta atwa ata jeji teleyi ta aba, a untanganɛ shɛ kaa Undwa ni ikɛnyi aba o, ama a jala maa e hi jeji teleyi iwɛ maa a na busa iwɛ masha mi hiŋ ma butugwumwa.

14Ama shɛ gana ata Ama busa o, semi ga shɛ iwɛ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ wa Agwangwama tu Jisus Krast, iwɛnɛ po tedure nu bwa ee n teni unyizo nrɛ nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ, Ngee teni du kaa unyizo nrɛ nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ.

15Iwɛnɛ po te teleyi tijaja, te teleyi jejishi, tɛ shɛ shɛ iyi elele na amɛ Krast Jisus o; semi tikarɛ tu ufwo kiri.

16Ga amɛ-olom keeni inyɛmɛnyɛmɛ nama na atwa elele na zhɛ a 'wa timbisogono tu ga, keeni atwa Isrɛl a na shɛ atwa Agwatana.

17Iyi nɛ vwɛ na, kede bụtụ be elele na ma zuga ya o, iwɛnɛ po N 'yagawa i'nyɛtɛ Jisus na tu'waba ti mi.

18A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, go tulubo-ti-biye ta Agwangwama tu Jisus Krast tu nama na mpiala mi hiŋ. Ami.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Ɛfɛsɛs

Ɛfɛsɛs 1

1Go Poul na shɛ butumwa Jisus Krast tedure nu ukwulana wa Agwatana. No
ofwo atwa tijilo Agwatana a na namɛ nɛ Ɛfɛsɛs, keeni atwa tɛcara du na amɛ
Krast Jisus.

2Go tulubo-ti-biye keeni amɛ-olom a na banɛ no olugwo Agwatana na shɛ Bishi
tu, keeni Agwangwama tu Jisus Krast, tu nama ne hiŋ.

Uwebiye Mpiala Kpaaŋ na Amɛ Krast

3Ti zhemonjino ma Agwatana na shɛ Bishi ba Agwangwama tu Jisus Krast, na
iti peni uwebiye mpiala kpaaŋ no ohwolu azuba tedure na Krast.

4Gana na ti bee ti teri na amɛ ubwa, nazhɛ aa njɛ unyizo, iwɛ maa ta sha atwa
tijilo Agwatana uzawa unu-tusapa, na agba ubwa tedure no tulubo.

5Ubwa hoŋswo iwɛ ohwolu tu cebe atuba na tɛ shɛ miaụŋ mu bwa tedure Jisus
Krast iwɛ ikɛnyi ibwɛ, gana na ti yaa kwụlanɛ bụ,

6iwɛ maa ta ala shɛtana ụjɛrụma tulubo tu bwa ti biye, tu na bee ti peni arahaŋ
na amɛ Yɛu ibwɛ nɛ boo lubo tebiye.

7E tu gwube tedure ne mehieŋ mu Krast, ee ti gengeni alwapɛ tu, gana na tu
ugombo tulubo tu bwa ti biye tu namɛ,

8tu na bee ti peni maa ti hialụ no ofwo tu, na ti'inta kpaaŋ keeni ti'eshicigo.

9Bu nduwa maa ta mapa iyi tusweci ukwulana ubwa, gana na ta ti'imanganga
tu bwa tu na bee meme shileni na amɛ ubwa tu namɛ,

10iwɛ ugondu tɛnda na aka na ta aka ibɛ ulwa, maa sutongono iyi elele na amɛ
Krast na shɛ uhiuhiu, ti iyi nɛ namɛ na zuba, ti iyi nɛ namɛ nu unyizo.

11Na amɛ ubwa du aa tɛ njɛ ayɛ-ogwu ubwa, iwɛnɛ tu boo hoŋswo iwe tu cala,
gana na ta ti'imanga tu ukwulana ubwa tu na baa nda iyi elele tu namɛ,

12iwɛ maa ta sha iyi ya ashɛtwa ụjɛrụma ubwa, atuba na ta nda ashɛlatụ na amɛ
Krast cebe.

13Ahiɛba du hiɛ tɛtanɛ bu rishe na aka na ta ahiɛ hwụjɛ iwɛ-tɛkana ata na shɛ
Anabarɛ Ebiye ubino hiŋ. Gana na ahiɛ tɛtanɛ-rishe, na amɛ ubwa du aa hiɛ njɛ
useyida na shɛ Mpiala mi Tijilo mu na ee shiri la unu iwɛ ubwa.

14Mpiala ma ata ubwa ba la iyi-yo-ogwu tu i'ɛlɛ, uuwa i ci tugwube ta atwa na
shɛ atwa Agwatana, iwɛ tɛshɛtana tụ ụjɛrụma ubwa.

Adua Poul

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Iwɛ inɛ gɛ Gamba ni ikɛnyi mi du, aka na tu Ngaa hwụjɛ iwɛ rishe ri hiŋ tɛtɛtana na amɛ Agwangwama tu Jisus, keeni tulubo tu na ehi lubi atwa tijilo Agwatana kpaaŋ.

16N genji shi ugwoje tɛnda iwe hiŋ o, Me hi teyinje kaa na shidua shi mi,

17iwɛ maa ga Agwatana Agwangwama tu Jisus Krast na shɛ Bishi bu ụjɛrụma, na hi pana mpiala mi ti'inta keeni mu na mu tɛkapɛshɛnga ni iyi-tumapa iwɛ ubwa.

18Ma nda adua maa go uhioko-uhwaŋna shini ne eshe shihaŋsa shi hiŋ, iwɛ maa hi mepi ashɛlatụ ụhiɛŋshɛ na Agwatana a suyana bụtụ, keeni ugombo ụjɛrụma iyi-yo-ogwu ubwa na amɛ atwa tijilo Agwatana,

19maa hi mepi tugombo tụ 'wụtụ tu ukpahiŋ ikɛnyi ibwɛ no ofwo tu na tɛtanɛ-rishe, gana na tu ukpahiŋ ikɛnyi ibwɛ nɛ ya nda ugondu namɛ.

20Ubwa shɛ unaa na baa njɛ ugondu na amɛ Krast, aka na bɛɛ hicinjɛ bụ no tu'wo, baa gɛgɛcɛnjɛ bụ kaa nu u'ala ubiye ubwa no ohwolu azuba.

21Uhwuri shɛgwuma shi unyizo, keeni ụhwada, keeni ukpahiŋ, keeni tugwama, keeni izeci tɛzhɛgba ye elele nɛ oo po atwa, shɛ na aka ga kiri o, ama na aka na tee ci du.

22Agwatana tileni iyi elele tuta tu ụhwada Krast, baa njɛ bụ uhiuhiu iyi elele iwɛ tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama,

23tu na tɛ shɛ tu'waba tu bwa. Tishidingo ta bụtụ na bo shidingo iyi elele.

Ɛfɛsɛs 2

Buumwa Tisha na Amɛ Krast

1Ahiɛba du, hiɛ shɛ atwa na tipindo ti hiŋ keeni iwɛwɛ hiŋ kwụnɛ la mpiala mi hiŋ.

2Ni ibɛ ahi namɛ la ahi 'wa uhwaŋna unyizo uhiu ụhwada mpiala. Muba mɛ shɛ mpiala mu na ma nda ugondu hwuwayɛ na amɛ miaụŋ mu na mu hwụjɛ shɛ unu.

3Tu namɛ la du na ashashɛ aba kpaaŋ tu, ata nda la ukwedeyi ụwɛ u butugwumwa, ata nda la ukwulana tu'waba keeni una wa ahaŋsa, ibɛ po atɛ shɛ la miaụŋ mu na isɛbwɛ ya Agwatana zhɛ yo jitono, gana na ta butugwumwa ba nda kwo kaa gana atwa na vwɛ.

4Ama Agwatana na inyɛmɛnyɛmɛ ibwɛ tihioko gembi, iwɛ tulubo tu bwa tụ 'wụtụ tu na bee tu lubi,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

5okwo taa aka na to tipindo tu tu tụ kwụnɛ la mpiala mu tu, ama bɛ njɛ ya maa ta sha buumwa na Krast, bee hi bicinji du (tedure no tulubo-ti-biye ta Agwatana).

6Agwatana iti hicinjɛ na Krast Jisus, baa tɛ gɛgɛcɛnjɛ kaa nu bwa zhiaaŋ no ohwolu azuba;

7iwɛ maa ala mbisono ugombo tulubo tu bwa ti biye tu na tu hwuri iyi elele na aka na tee ci, ni iwɛ-tumapa nɛ bee ti mepeni na amɛ Krast Jisus.

8Tulubo tu bwa ti biye, tuba ti hi bicinji, tedure ne rishe-tɛtɛtana, inɛ ɛtɛ kaa beni shi ni i'ɛlɛ hiŋ o, ama upwaŋ wa Agwatana yaa she.

9I beni shi kaa du nu ugondu o, iwɛ maa kede bụtụ be elele na busa o.

10Atuba tɛ shɛ ugondu na baa njɛ ni i'ɛlɛ ibwɛ, baa tɛ karɛ na amɛ Krast Jisus iwɛ ugondu ubiye na Agwatana imwangwa cebe maa tu na nda uŋ.

Iyi Ike Tisha na Amɛ Krast

11Iwɛbɛ po teyinje ma maa hiɛ shɛ shɛ la Eju tedure na tumata o, ahiɛba hiɛ shɛ la atwa na Eju na jeji teleyi a suyana maa atwa na jeji shi teleyi (ama inɛ ɛtɛ i shɛ inɛɛ nɛ butugwumwa ba nda ni i'ɛlɛ).

12I'ɛlɛ hiŋ zasaba la na Krast na aka ata o, hi zasa la ohwolu na cɛnjɛ ti Isrɛl o, hiɛ shɛ la agaiŋ, hi mepi shi la unu ata tutwa na bee shiri la unu iwɛ ubwa o, hi zasa la ashɛlatụ o, hi zasa la Agwatana nu unyizo.

13Ama ahiɛba na hi namɛ la taa dụlụ, hi gwumwongonu ya hwuwayɛ na Agwatana tedure ne mehieŋ mu Krast Jisus.

14Ubwa shɛ amɛ-olom tu, ubwa na tu suje hwɛɛ aba eteyebi, te Eju, ta atwa na shɛ shɛ Eju, baa tɛ njɛ iyi ike, bee hwuŋzhi kaa ụdatụ ata ge shiyeni na ashashɛ na go tu bogwu la.

15Ga Krast njɛ i'ime ɛtɛ ufwu tedure na tu'waba tu bwa, ibɛ shɛ undwa unu-tupana keeni unu-tɛtɛtagana, iwɛ maa nda aŋ hwɛɛ aba ebe yebi bụtụ bu ufwo bu ko na amɛ ikɛnyi bwɛ, tu baa njɛ amɛ-olom ata.

16Ga Krast suje aŋ hwɛɛ aba ebe yebi boo togononu aŋ na Agwatana, na tu'waba tu ko tedure nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ ata, iwɛnɛ tu baa kwụnua la i'ime ɛtɛ.

17Ibɛ po baa zhajɛ bee hi enengeni Anabarɛ Ebiye amɛ-olom, ta ahiɛba na hiɛ dụlụmɛ keeni atwa na gwumwongonu.

18Iwɛnɛ po tedure na Krast kaa ati 'yajɛ onungwu tutono pe Bishi hwɛɛ aba ete yebi na amɛ Mpiala mu ko.

19Iwɛ ecilo ata, hiɛ shɛ shɛ ya agaiŋ keeni erinji o, ama ahiɛba na atwa tijilo Agwatana hiɛ shɛ ya miaụŋ-mɛ-cɛnjɛ, ahiɛba hiɛ shɛ ya atwa ihwɛ ya Agwatana.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

20Ba hi ma nu ukoshilo wa atumwa keeni una we egesere, ge Jisus Krast ni ikɛnyi ibwɛ ubwa tuba shɛ utayɛ ụ'wụtụ usugwulumi.

21Na amɛ ubwa ee seteni tuma te elele gom, ta waŋna maa tɛ shɛ umwono tijilo wa Agwatana na amɛ Agwangwama.

22Na amɛ ubwa du ee hi suje hwɛɛ hiŋ, iwɛ maa hiɛ shɛ ofwo tuzwono Agwatana na amɛ Mpiala.

Ɛfɛsɛs 3

Ugondu na go Poul Njɛ iwɛ Atwa na Shɛ shɛ Eju

1Ecilo no po aa n 'imɛ Gamba go Poul, ee shiyeni nu umwono-tishi iwɛ Jisus Krast, i shɛ iwɛ hiŋ ahiɛba na hiɛ shɛ shɛ Eju.

2Hi hwugwa gom anabarɛ ugondu iwɛ tulubo-ti-biye ta Agwatana tu na bee m peni maa Ma nda iwɛ hiŋ.

3Ubwa njɛ maa Ma mapa iyi tusweci tedure nu n-ndumwa mu tɛkapɛshɛnga, gana na ti Ngee 'nyeci la nu n-ndumwa mi tidice.

4Aka na ahia rɛta mụ, hi eri hie eshicigo iyi tusweci Krast nɛ Ngee eshiciji.

5A njɛ shɛ la maa atwamwa mepi iŋ nu uwaŋnɛ na koshikwo, gana na te e kepishingeni iŋ hwuwayɛ atumwa ubwa tijilo keeni egesere na amɛ Mpiala o.

6Ibɛ shɛ maa atwa na shɛ shɛ Eju a shɛ ayɛ-ogwu ebe oko oko na aba, keeni atwa tu'waba tu ko, na atwa na a la urobwo unu-tishilo uko na amɛ Krast, tedure na Anabarɛ Ebiye.

7Ubwa n njɛ yɛu-ugondu ya Anabarɛ Ebiye ga, gana na tu upwaŋ tulubo-ti-biye ta Agwatana namɛ, na bee m peni, gana na tu ugondu ukpahiŋ ubwa tɛnda namɛ.

8Gamba na n 'nyanɛ na atwa tijilo elele, bee m peni tulubo tu ga ti biye, maa Ma ananga Anabarɛ Ebiye, anaa na shɛ uduciya Krast, unaa na ee eri shi a dwalakaka maa e ci uce ubwa.

9Bɛ njɛ iŋ maa Ma nda maa atwa elele kwụbɛ iyi nɛ shɛ ugondu iyi tusweci tɛnda, inɛɛ nɛ ee swekeni la atwa awaŋnɛ ata koshikwo kpaaŋ maa kede e eri iŋ tụkwụba o. Agwatana na karɛ iyi elele, ubwa sweci iŋ na amɛ ubwa.

10Ubwa eri ba nda maa ge ehiu keeni ahwada na namɛ no ohwolu azuba mepi ti'inta ta Agwatana tu tuswoswoswo hwuwayɛ, tedure ni iyi nɛ tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama ta nda.

11Agwatana njɛ ijɛ te teni cɛŋ nu gana na te ecilo unyizo-nom na baa 'yajɛ na amɛ Krast Jisus Agwangwama tu namɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12Na amɛ ubwa ati 'yajɛ eshe-hwoo keeni onungwu tutono no ohwulu oko ti'yaga a na dure rishe ri na aa tɛtanɛ bu.

13Iwɛbɛ po Ama hi lụpa maa kede u'waba ihi kwuswa nụ ụbaụta na Ama nda iwɛ hiŋ o, inɛ gɛ ibɛ shɛ ụjɛrụma hiŋ.

Tulubo tu Krast

14Iwɛ ecilo ata upo Omo kwuzono Bishi no shilulo shi mi.

15Tedure nu bwa oo po ụlamụ we elele na namɛ na azuba keeni unaa na namɛ nu unyizo ga izeci.

16Ma nda adua iwɛ maa Agwatana ihi peni tugombo tụ ụjɛrụma ubwa, maa hi shikono dimi tedure nu ukpahiŋ Mpiala mu bwa, na amɛ bụtụ na namɛ na amɛ.

17Ma nda adua maa ga Krast nama na shɛmɛ shi hiŋ tedure ne rishe-tɛtɛtana. Ma nda adua maa ge tini ti hiŋ ti iri, maa ti shikono dimi na amɛ tulubo,

18iwɛ maa hi 'yaga ikɛnyi maa hi eshiciji uholo, nu ụnjɛswa, nu uzoto, keeni me'ilwo mu tulubo tu Krast na atwa tijilo Agwatana kpaaŋ,

19maa hi mepi kaa tulubo tu Krast, tu na tu hwuri iyi-tumapa; maa mo hi shidingo no tishidingo ta Agwatana kpaaŋ.

20No ofwo bụtụ ata eri ba nda iyi nɛ gembi uhwuri iyi nɛ eti eri ta lụpa, kwo kaa ta haŋsa, gana na tu ukpahiŋ na wa nda ugondu na amɛ tu namɛ.

21Ga ụjɛrụma ụ shɛ una ubwa na tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama na amɛ Krast Jisus, uuwa i ci awaŋnɛ elele tutu unyizo-nom. Ami.

Ɛfɛsɛs 4

Tu'waba tɛ Shɛ tu Ko

1Ibɛ po Ama hi lụpa Gamba na aa 'imɛ ee shiyeni nu umwono-tishi iwɛ ya Agwangwama, maa ga araiŋ hiŋ nama te teni cɛŋ na tusuyana tu na Agwatana ihi suyanɛ.

2Ne meme zucinje ma hwɛɛ, na tusaiiŋ, ni isɛbwɛ-ti'ima, na ima ma isɛbwɛ na bụtụ bụtụ no tulubo.

3Nda ma gana na ehi eri maa hi untangana tutogotogwu tu Mpiala tu ko, maa amɛ-olom ihi umpi na anya hiŋ.

4Tu'waba tɛ shɛ tu ko, Mpiala mɛ shɛ mu ko, gana na ta a hi suyanɛ na ashɛlatụ oko,

5Agwangwama oko, rishe-tɛtɛtana ru ko, ubaptizim uko,

6Agwatana oko, na shɛ Bishi bi iyi elele, ubwa na hwuri iyi elele, ba nda ugondu ni iyi elele, ba nama na shɛmɛ shi tu hwɛɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

7Ubwa peni bụtụ bụtụ na ashashɛ tu tulubo-ti-biye gana na te bimenji bu upwaŋ Krast namɛ.

8Iwɛbɛ po Iwɛ ya Agwatana hiɛŋ, Aka na bee munji na azuba, bee zeriji atwa ti'ima a na gembi ufwugwo bee hwuri; bee penenji atwamwa apwaŋ.

9Imbe tuba tumungo ta ata tu bwa tɛ shɛɛ? Ti yaa shɛ shɛ tikezhe bee kezhe tugwo hiiŋ bee teni tuta tu unyizoo?

10Bụtụ ata kezhe, ubwa shɛ Bụtụ ata munji du taa dụlụ uhwuri azuba kpaaŋ, iwɛ maa ba ala iyi elele tishidingo.

11Bee peni atwa oko maa a shɛ atumwa, bee peni atwa oko maa a shɛ egesere, bee peni atwa oko maa a shɛ e'enenji, bee peni atwa oko maa a shɛ a'iywa-agwụdụ keeni embisegeni,

12iwɛ maa ụrɛcɛnga atwa tijilo Agwatana, iwɛ ugondu tɛndana atwa, maa o mo tu'waba tu Krast,

13uuwa i ci aka na tu hwɛ hwɛɛ tu ci tutogotogwu te rishe-tɛtɛtana tu ko, keeni Yɛu ya Agwatana tumapa, uuwa i ci aka na atɛ shɛ ogborofwu, aka na eti ci bimenji bu ụnjɛswa bi tishidingo tu Krast.

14Iwɛ maa kede tɛ shɛ ma ya miaụŋ mi shenje mu na mpiala mi imbisegeni ye elele ma 'wananga beye bana tedure na atwa amɛ-tuma, ni inswɛ, na tudabara ta tuhalakaka o.

15Ama tɛ shɛ tu na untangana iwɛ-tɛkana no tulubo, maa tu na waŋna ma na amɛ ubwa na shɛ uhiuhiu iyi elele, ubwa shɛ ga Krast.

16No olugwo ubwa ee seteni tu'waba tu na oo togwu gom tedure ni itwɛ elele nɛ ee peni tu, gana na ti inɛ inɛ ya nda ugondu. Tu'waba ta ata ta kaana ugombo hwɛɛ, taa mama ma no tulubo.

Uraiŋ Ufwo na Amɛ Krast

17Ibɛ po Ama duma inɛ gɛ, Ama la du tiseyida na amɛ Agwangwama, maa hiɛ shɛ shɛ hi na uranga ya tunama gana na atwa na zasa rishe-tɛtɛtana a nda na tɛgadaga ta shihaŋsa sha ba o.

18Ti'eshicigo ta aba tɛ shɛwa tishi, i'ɛlɛ ya aba zaba nu uraiŋ wa Agwatana o, iwɛnɛ to tugbodu tu namɛ na shɛmɛ sha aba, shɛmɛ sha aba kaa shi hweteni.

19Iwɛ te shi atwa ata o, e meme peni maa a shɛ anjɛ masha mụ wɛ, maa a na nda iyi elele nɛ zasa shɛshɛshɛ keeni eshe-iyi.

20Ama shɛ gana ata ehi seshi Krast o.

21Gana na ahiɛ hwụjɛ iwɛ ubwa gom, ee hi mbisegeni kaa iyi na amɛ ubwa, gana na ti iwɛ-tɛkana namɛ na amɛ Jisus Krast.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

22Asha ushigo ma bụtụ ata hiŋ bụ ụngwụshɛ na teni ụdamụ ta masha mi hiŋ mu
cala keeni ukwedeyi ụwɛ u tuhalakaka.

23Ga Mpiala mɛ njɛ shɛmɛ shi hiŋ keeni shihaŋsa shi hiŋ tɛnda tu ufwo.

24Urugono ma bụtụ ata bu ufwo, ubwa shɛ bụtụ ata Agwatana njɛ nụ ụsụbwa
ubwa, ne tiririri keeni tijilo tɛ tɛkana.

25Iwɛ ecilo ata na 'waŋ ma ya ụzagwụ, bụtụ bụtụ ga bu na duma iwɛ-tɛkana nu
uyebi ubwa, iwɛnɛ ta atɛ shɛ tu'waba tu ko hwɛ hwɛɛ tu.

26Okwo ahia nda isɛbwɛ, ama ta nda ma tuba iwɛwɛ o, to lono ma maa uwaŋna
teneni isɛbwɛ hiŋ ti'ishijɛ o.

27Ta pana ma Ibiri ohwolu o.

28Bụtụ na bo zondo la izunde, kede zundo ya izunde o, ama ga bu na nda ya
ugondu ni i'ɛlɛ ibwɛ iwɛ maa bu na 'yaga iyi nɛ maa pana bụtụ na ukekeshi wa
nda.

29To no lono ma maa n-ndumwa mụ wɛ me elele mu na banɛ nu unu hiŋ o, semi
ga shɛ mu naa na mɛ zhɛmɛ, mu na ma ma bụtụ maa bu na kaana tuwaŋna, iwɛ
maa bu na pana atwa na a hwuga mụ tulubo-ti-biye, iwɛnɛ tu ukekeshi muba
wa nda aŋ.

30Ta hashɛgana ma Mpiala mi Tijilo ma Agwatana amɛ o, iwɛnɛ po na muba aa
hiɛ njɛ useyida iwɛ ụjita u tugwube ti hiŋ.

31Bacɛnga ma ụgagwụ kpaaŋ, ti isɛbwɛ-ti'ishijɛ, ti isɛbwɛ-tɛnda, tu n'ungwa, to
tugbozhigo keeni amiaụŋ kpaaŋ.

32No momo moponu ma iwɛ, na 'yaga ma uwanyi na shihaŋsa shi hiŋ, no momo
gongonu ma iwɛ, gana na ta Agwatana ihi gengeni inee hiŋ iwɛ Krast.

Ɛfɛsɛs 5

Miaụŋ mu Uhioko-uhwaŋna

1Na shata ma Agwatana gana na ahiɛ shɛ miaụŋ mu tulubo.

2Na nda ma iyi no tulubo gana na tu ga Krast ihi lubi du, bee meme peni kaa iwɛ
hiŋ, baa shɛ iyi tɛshɛkana keeni iyi ụrụpɛ na shanɛ Agwatana gana ụhiụŋ ụlatụ.

3Ta na duma ma okwo iwɛ tuwɛle tɛnda, okwo iyi elele nɛ zasa shɛshɛshɛ, keeni
isɛbwɛngwɛ na ashashɛ hiŋ o, iwɛnɛ ta ahiɛ shɛ atwa tijilo Agwatana;

4keeni tiri, keeni n-ndumwa mu tusashɛ tụdụma o, okwo asada na teni shi cɛŋ
ta na nda ma o; ama na nda ma ugwoje tụlụkpashɛ ti inɛ ɛtɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

5Mapa ma inɛ gɛ gom, maa i zasa buwɛle, kwo kaa bụtụ na zasa shɛshɛshɛ, kwo kaa bụtụ na ba nda isɛbwɛngwɛ, na shɛ bɛnjɛ-bu-tuwa, i zhɛ ba 'yaga ogwu elele na Cɛnjɛ-ta-tugwama tu Krast keeni ma tu ta Agwatana o.

6To lono ma maa bụtụ be elele ihi helekeci na n-ndumwa mo ohondo. Iwɛnɛ po iwɛ ijɛ ɛtɛ isɛbwɛ ya Agwatana ya zhajɛ nu uhiuhiu miaụŋ mu na mu hwụjɛ shɛ unu.

7Ibɛ po kede i'ɛlɛ hiŋ nama na aba o.

8Iwɛnɛ po hi namwawaŋ la ne tishi aka oko, ama hwuwayɛ hi namɛ ya nu uhioko-uhwaŋna na amɛ Agwangwama. Na nda ma ya iyi ta lanɛ na miaụŋ mu na mu namɛ nu uhioko-uhwaŋna.

9(Iwɛnɛ po uhioko-uhwaŋna ubwa wɛ bɛcinjɛ iyi ibiye ye elele, keeni tiririri, keeni iwɛ-tɛkana).

10Na yalaga ma, maa hi na mapa iyi nɛ kwụlanɛ Agwangwama.

11Ta na twa ma ikpɛngwu nu ugondu tishi na zasa ule o, ama ga shɛ uvwi ɛhiɛ vwɛ aŋ.

12Iwɛnɛ po iyi nɛ aa nda ne tusweci, okwo tụdụma ti ibɛ tu baba, ezuye yaa shɛ.

13Ama aka na tu uhioko-uhwaŋna vwɛ iyi elele uvwi, asha u mbiseni iŋ caakwụ.

14Iyi elele nɛ kaa ee mbiseni caakwụ i shɛ ya uhioko-uhwaŋna. Iwɛbɛ po yɛɛ hiɛ ni Iwɛ ya Agwatana, E-buweci-bu-malabụ, zhinjɛ, Hiɛ no tu'wo, Nazhɛ ga Krast zhɛ na ta no ofwo bu.

15Ibɛ po na nda ma pece tebiye gana na ahia nda iyi, ta na nda ma iyi gana atwa na incɛ shɛ o, semi ga shɛ gana atwa na incɛ.

16Na nda ma uhwara no ohwolu elele na ahiɛ 'yajɛ, iwɛnɛ ta aka ga shɛ aka awɛ.

17Iwɛbɛ po ta sha ma shɛlagwụ o, ama no eshicigo ma iyi nɛ kwụlanɛ Agwangwama.

18Ta na swa ma meni mu tụ'walụ ta afwafwa maa mu na hi ngba o, ya pana bụtụ ụpụrụsa, ama ga Mpiala mi Tijilo mu no shinongo shɛmɛ shi hiŋ.

19Na duma ma n-ndumwa na anya hiŋ na Shɛzunga shi tizhemonjino AGWANGWAMA, keeni Shɛzunga sha Agwatana, keeni Shɛzunga shɛ mpiala, na zungangana ma Agwangwama shɛzunga sha ashɛtwa na shɛmɛ shi hiŋ.

20Na nda ma ugwoje wa Agwatana na shɛ Bishi ɛgbɛɛ iwɛ iyi elele ni izeci ya Agwangwama tu Jisus Krast.

Olwo ne Eyikwo

21No momo tulonono ma anya hiŋ ni inyɛsɛ Krast.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

22Ahiɛba eyikwo, no momo tulonono ma olwo hiŋ gana na ehi meme tileneni Agwangwama.

23Iwɛnɛ po bwolo ubwa shɛ uhiuhiu biyikwo, gana na ga Krast shɛ du uhiuhiu tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama, tu na tɛ shɛ tu'waba tu bwa, ubwa du kaa shɛ Bibicinji ba tu'waba ta ata.

24Ama gana na ta tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama ti meme shileni Krast, gobwonu du ge eyikwo no momo tulonono olwo aba ni iyi elele hwɛɛ.

25Ahiɛba olwo, no lubo ma eyikwo hiŋ, gana na ti ga Krast lubi du tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama, harɛ bee meme peni iwɛ tuba;

26iwɛ maa nda tụ tijilo, na aka na tu baa njɛ tụ shɛshɛshɛ na tɛnyashɛnga te meni mu na mɛ shɛ n-ndumwa ma ata;

27iwɛ maa mama shapɛrɛganɛ tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama tu na ti 'yajɛ ụjɛrụma, tu na tu zasa udomu, okwo tukwanya kwanya, kwo kaa iyi gɛnɛ ɛtɛ; no ofwo ikɛnyi ibwɛ ama iwɛ maa tɛ shɛ tu'ulwa te tijilo, maa kede ti 'yaga unu-tusapa o.

28Gana olwo shɛ o lubo eyikwo aba gana tu'waba ta aba ta. Bụtụ na bo lubo biyikwo bwa, asha bu momo lubo du.

29I zasa bụtụ na bo imo tu'waba tu bwa kwukwuŋ, ama bo shiyono tu eshe, baa ima tụ u'ala gana na tu ga Krast ba nda du tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama.

30Atuba kaa tɛ shɛ itwɛ tu'waba tu bwa.

31Iwɛ ecilo ata ibɛ butubwenyi ba ganga bishi bwa no bino bwa, maa bo togwu ne biyikwo bwa, ebe yebi ata a sha ya ike.

32Iyi tusweci gɛ i shɛ iyi i'wɛtwɛ; ama n-ndumwa mu Krast na tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama Ama duma.

33Okwo ti yaa shɛ gana ata, bụtụ bụtụ na ashashɛ hiŋ go bu no lubo biyikwo bwa gana ikɛnyi ibwɛ; ge biyikwo kaa du na pana bwolo bwa ụjɛrụma.

Ɛfɛsɛs 6

Miaụŋ, na Atwa na Meci Mu

1A-miaụŋ, na hwuga ma unu wa atwa na ihi meci, iwɛnɛ ta ahiɛ shɛ atwa Agwangwama, iwɛnɛ ti inɛ ɛtɛ teni cɛŋ.

2Muna shibi keeni nobu ụjɛrụma; inɛ ɛtɛ ibɛ shɛ unu-tupana uhiiŋ na ee shileni-unu;

3iwɛ maa ibu zhɛmanɛ, keeni maa yɛ uraiŋ te ilegeji nu unyizo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4Ahiɛba eshi, ta na ishicinjɛ ma isɛbwɛ miaụŋ mi hiŋ o, ama nɛ wɛŋnicinjɛ aŋ ma ni imbisegeni keeni unu-ɛtɛtagana wa Agwangwama.

Ajama na Shɛgwangwama sha Aba

5Ahiɛba ajama, na hwuga ma unu shɛgwangwama shi hiŋ a na shɛ butugwumwa, ni inyɛsɛ keeni tɛzhɛgɛdana, na amɛ oko, gana maa ga Krast ahia ndana iyi.

6Ta na nda ma ugondu iwɛnɛ ta a hiɛ ngbaracɛ kiri, gana atwa na a kwulana atwa o, semi ga shɛ gana ajama Krast. Na nda ma ukwulana wa Agwatana na amɛ hiŋ oko hwɛɛ.

7Na nda ma ugondu ata u tijama na ahaŋsa ebiye, gana maa Agwangwama ahia ndana iyi, shɛ atwa o.

8Gana na te ehi mepi maa iyi ibiye nɛ bụtụ bụtụ njɛ, bi zhɛ ba lashɛga hwuŋ ule ibɛ ni i'ɛlɛ ya Agwangwama, okwo baa shɛ bujama kwo kaa baa shɛ bụtụ na mama 'yajɛ.

9Ahiɛba shɛgwangwma, na ndana aŋ ma du ijɛ ike ike, na ganga aŋ ma inyɛsɛ tuzwono, gana na te ehi mepi maa Agwangwama hiŋ keeni bu na aba namɛ na azuba hwɛɛ, bu zasa kaa atwa tuzanga o.

I'wɛŋnɛ Ujasa ya Agwatana

10Iyi imɛwɛɛ nɛ, 'yaga ma ukpahiŋ na amɛ Agwangwama keeni ukpahiŋ ikɛnyi ibwɛ.

11Urugono ma i'wɛŋnɛ ujasa ya Agwatana hwɛɛ, iwɛ maa hi eri tishikono, maa hi sukakanɛ tuhalakaka ti Ibiri.

12Iwɛnɛ po shɛ atwagwumwa ata sukakana ni ifelu nɛ ata twa o, semi ahwada keeni ehiu tishi tu unyizo wa aka ga, keeni akpahiŋ tugworozwo to ohwolu azuba.

13Iwɛ inɛ gɛ, sugo ma i'wɛŋnɛ ujasa ya Agwatana hwɛɛ, iwɛ maa hi eri tishikono, maa hi sukakanɛ ụjita ata ụwɛ. Aka na te ehi hwuwi iyi elele tɛnda hwɛɛ, shikono ma waa dimi.

14Ibɛ po shikono ma, na aka na ehi umpi Iwɛ-tɛkana ne shimbi shi hiŋ, na aka na ehi ubeni ụshɛmbɛrɛ wa agba na shɛ tiririri na shɛgba shi hiŋ,

15na aka na ehi urigeni shivwɛvwɛjɛ shi hiŋ tumama imanga ta Anabarɛ Ebiye amɛ-olom.

16Na aba inɛ ɛtɛ kpaaŋ, untangana ma ya rishe-tɛtɛtana ru na rɛ shɛ gana abula-ujasa, na ruba ehi eri hio 'woricingo ulwa wa a'inla Ibiri hwɛɛ.

17Lashɛga ma du ukata-ụshɛmbɛrɛ na shɛ ubino keeni utokwobi Mpiala, na shɛ n-ndumwa ma Agwatana.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18Na nda ma adua no ohwolu elele, keeni tutabwa, na nda ma adua na aka hwɛɛ
na amɛ Mpiala, no shiyono ma inɛ gɛ eshe na tu'uranga kpaaŋ keeni tutabwa
iwɛ atwa tijilo Agwatana hwɛɛ.

19Na nda ma du adua iwɛ mi, maa Agwatana na ma pana n-ndumwa tụdụma,
maa Ma kapɛshɛnga unu mu ne eshe-hwoo, iwɛ maa Ma nda maa e mepi iyi
tusweci ya Anabarɛ Ebiye.

20Iwɛ ijɛ Ngaa shɛ biseci-bi-i'ɛlɛ na oo to shigbo. Na nda ma adua maa Ma duma
n-ndumwa ne eshe-hwoo gana na i shɛ tilɛɛ maa Ma duma.

A'walụ Ɛmɛwɛɛ

21Ga Taikikos, na shɛ yɛu-bino tulubo keeni bɛnjɛ-bi-iyi bɛ tɛcara na amɛ
Agwangwama, ubwa zhɛ ba nda maa hi mepi iyi elele iwe mi keeni gana na Ngaa
namba.

22Iwɛ ecilo ga oko Ngaa tumwanɛ bu pi hiŋ, iwɛ maa hi mepi gana na ati namɛ,
iwɛ maa kaana du shɛmɛ shi hiŋ ikɛnyi.

23Ga amɛ-olom nama na miaụŋ-mo-bino keeni tulubo, medenji rishe-tɛtɛtana,
ru na ru banɛ no olugwo Agwatana na shɛ Bishi keeni Agwangwama tu Jisus
Krast.

24Go tulubo-ti-biye tu na tu hwuwowu su tu nama na atwa elele na o lubo
Agwangwama tu Jisus Krast.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Filipai

Filipai 1

1Go Poul keeni Timoti, a na shɛ miaụŋ-mu-ugondu mi Jisus Krast, no ofwo atwa tijilo na amɛ Krast Jisus, a na namɛ nụ ụshɛpwụ na ɛɛ hiɛŋ Filipai hwɛɛ, te eshiyeni-eshe keeni anjɛ-iyi.

2Go tulubo-ti-biye tu nama ne hiŋ keeni amɛ-olom na banɛ no olugwo Agwatana na shɛ Bishi tu keeni Agwangwama tu Jisus Krast.

Adua iwɛ Atwa Filipai

3Ma nda ugwoje na Agwatana mi aka elele na Ngee hi teyinje,

4na tutabwa te elele tu na Ama tabwa Agwatana iwɛ hiŋ hwɛɛ. Ma tabwa tụ nu unyasa aka elele,

5iwɛ ikpɛngwu nɛ ahia twa na Anabarɛ Ebiye te kwuni nụ ụjita uhiiŋ na ahiɛ hwụjɛ iwe mi uuwa i ci hwuwayɛ.

6M mepi gom maa Agwatana ata na kwuni ugondu ata ubiye tɛnda na amɛ hiŋ, bi zhɛ ba ụrɛcɛnga uŋ uuwa i ci Ụjita u tugwure ti Jisus Krast.

7I teni cɛŋ maa Mu na haŋsa gana ga iwɛ hiŋ hwɛɛ, iwɛnɛ ti iwe hiŋ namɛ na amɛ mi. Iwɛnɛ ta ahia twa-ikpɛngwu no tulubo-ti-biye hwɛɛ hiŋ, ta ti'ima ti mi, ta ajɛshɛgwa keeni tishikicingo ta Anabarɛ Ebiye.

8Agwatana, ubwa shɛ useyida mu, gana na Ama hi jala tebiye tebiye hwɛɛ hiŋ tijala tụ 'wụtụ tu na tu dure Krast Jisus.

9Adua Ama nda na, maa go tulubo ti hiŋ tu na kaana ugombo duwa duwa, ni iyi-tumapa keeni ti'eshicigo hwɛɛ,

10iwɛ maa hi na manga iyi nɛ ngezeni inɛ vwɛ hwɛɛ nụ ụzhɛ, maa hiɛ kwụbɛ maa i teni cɛŋ, iwɛ maa hiɛ shɛ atwa tụrụmbɛɛ, uzawa unu-tusapa uuwa i ci Ụjita u tugwure tu Krast.

11Ge Jisus Krast ubwa zhɛ ma hi untangana maa hi na shana ikɛnyi nu ugondu ubiye tɛnda duwa duwa, iwɛ ụjɛrụma keeni ashɛtwa Agwatana.

Anabarɛ Ebiye Zhe Zalụ be Eshe

12Ama a-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, i n kwụlanɛ maa hi mepi maa iyi nɛ i n jiteni henji uhwaŋna maa ga Anabarɛ Ebiye zhe zalụ be eshe.

13Gana yaa banɛ upeje kpataa na amɛ ukpogwu ata umwono-tishi hwɛɛ ta, keeni eshe atwa na vwɛ du, maa ti'ima tu na aa n 'imɛ tɛ shɛ iwɛ Krast.

14Ibɛ po miaụŋ-mo-bino mu ufwugwo ụ'wụtụ mi keeni ikɛnyi ti'yaga na amɛ Agwangwama tedure na ti'ima tu na aa n 'imɛ. Ibɛ po eshe-hwoo aba keeni ugombo, aa duma n-ndumwa ma Agwatana uzawa inyɛsɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

15Iwɛ-tɛkana atwa oko a ananga Krast ni isɛbwɛngwɛ keeni ashamanjɛ uwuru, ama atwa oko du a ananga na ahaŋsa ebiye.

16Atwa gana ata a ananga no tulubo, i shɛ iwɛnɛ te e mepi maa N namba epe maa ma pananga Anabarɛ Ebiye ajɛshɛgwa.

17Atwa oko kaa a ananga Krast no tumomo-mungicingo, shɛ na ahaŋsa tɛcara o, a haŋsa maa ɛ zhɛ a kaana ụbaụta mu ugombo, iwɛ maa e n keeni tukapa.

18Asha imbe yaa shɛ bwaa? Gana elele ti yaa namɛ, okwo yaa shɛ na tɛshɛshɛ, kwo kaa na tɛkana aa anangwa Krast, Ma nda waa unyasa ni ibɛ. Iiŋ, N zhɛ ma nda unyasa du.

19M mepi maa tedure na shidua shi hiŋ keeni timbiyono tu Mpiala mi Jisus Krast, inɛ gɛ zhɛ ma n shana ubino.

20Gana na tu Ngaa ngbaracɛ uhwaŋna, Ama nda kaa ashɛlatụ tugom, maa ezuye zha shɛ ma n sha ni iyi elele o. Ama maa ga Krast zhɛ ba 'yaga ụjɛrụma na tu'waba ti mi tedure ne eshe-hwoo hwɛɛ, gana na ti yaa shana ya sha, okwo hwuwayɛ sasana, okwo nu uraiŋ tiya kwo kaa no tu'wo.

21Iwɛnɛ po inee mi shɛ, tunama ti mi tɛ shɛ iwɛ Krast, tu'wo kaa ti n shanɛ titeni.

22Ama yaa shɛ Ngɛɛ zhɛ ma uranga tunama epe na tu'waba tu ga, yaa shɛ inɛ ɛtɛ zhɛ ya kaana ule ugondu mu ugombo, asha M mepi shi inɛɛ nɛ maa ma tala ya o.

23Ama hwɛɛ ibɛ iyebi ɛtɛ ma mbata na ashashɛ ibɛ; i ma n dwa eshe maa Mo hwulo ma nama na Krast, inɛ ɛtɛ debeji tebiye.

24Ama ihi shanɛ kaa du ukekeshi ụ'wụtụ maa ma nama na tu'waba tu ga.

25Taa ta amɛ mi leni iwɛ inɛ gɛ, M mepi maa N zhɛ ma gɛga, Ngɛɛ zhɛ kaa ma uranga tunama ne hiŋ iwɛ maa Ma hi kaana timbiyono geri-be-eshe, maa hi na nda unyasa ne rishe-tɛtɛtana,

26iwɛ maa tubusa ti hiŋ ti keeni ugombo iwe mi na amɛ Krast Jisus, tedure na tunama tu na Ngɛɛ zhɛ ma nama ne hiŋ sasana.

27Na nda ma iyi nɛ teni cɛŋ na Anabarɛ Ebiye Krast ta ahi ta hwungwa bana, iwɛ maa okwo Ngaa zhajɛ maa ma hi kwụba, okwo Ngaa zasaba kaa, maa Mu na hwuga anabarɛ hiŋ, maa hi shikeni ba dimi na ahaŋsa oko, maa hi na shana ikɛnyi ne rishe-tɛtɛtana Anabarɛ Ebiye na ahaŋsa oko.

28To lono ma maa atwa na ma hi sukakana e hi zweni inyɛsɛ ni iyi elele o. Inɛ ɛtɛ ibɛ shɛ useyida wa aba, iwɛnɛ tɛ ɛ zhɛ a nda ufwu, ama i shɛ tuba useyida iwɛ ubino hiŋ, inɛ ɛtɛ kaa banɛ no olugwo Agwatana.

29E hi pwonuo uhiuhiu tutono iwɛ Krast, shɛ iwɛ maa hi tɛtana bụ rishe kiri o, ama iwɛ maa hiɛ njɛ du ụbaụta iwɛ ubwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

30Shana ma ikɛnyi ni ifelu ɛtɛ ahiɛ n kwụbɛtanɛ Ama twa, gana na ta ahia hwuga kaa hwuwayɛ maa i ta ma nambana.

Filipai 2

Ga Krast Meme-zucinje

1Ibɛ po yaa shɛ ikɛnyi tukaana ye elele namba tedure Krast, yaa shɛ ti'ingatanga to tulubo tu namba, yaa shɛ ikpɛngwu-tutwa nɛ dure Mpiala namba, yaa shɛ iwɛ-tumapa namba, keeni inyɛmɛnyɛmɛ-tihioko.

2Asha ụrɛcɛnga ma unyasa mu, na ahaŋsa oko ti'yaga, no tulubo tu ko ti'yaga, medenji tutogotogwu na tuhaŋsa ti iyi ike.

3Ta na nda ma iyi elele no tumomo-mungicingo, kwo kaa nụ ụjɛrụma tɛgadaga o, ama ga shɛ na ahaŋsa tusaiiŋ. Bụtụ bụtụ ga bu na haŋsa maa binya bwa tekweci bee hwuri bu.

4Kede bụtụ bụtụ na ngbaraka iyi ikɛnyi ibwɛ kiri o, ama ga bu na ngbaraka du inɛ ya anya ubwa.

5Ga ahaŋsa ata namɛ na amɛ Krast Jisus, na nama du na shɛmɛ shi hiŋ.

6Okwo tu baa shɛ masha mu ko na Agwatana, shɛ ni iji baa njɛ maa nangwụ na Agwatana o.

7Ubwa mama njɛ bohondo, bee teni ụsụbwa bujama tisha, baa mama jɛshɛrɛjɛ baa sụbɛ atwa.

8Gana na ta a kwụbɛ maa masha mu bwa mɛ shɛ masha ma butugwumwa, bee meme-zucinje, baa hwụjɛ-unu uuwa i ci tu'wo, okwo tu taa shɛ tu'wo tụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ.

9Iwɛbɛ po du Agwatana gembicinji bu te zeci, bee peni bu izeci nɛ hwuri izeci ye elele;

10iwɛ maa go ululo we elele na namɛ na azuba, tu unyizo, keeni tuta tu unyizo du, kwuzono izeci Jisus,

11maa go unu we elele leni maa ge Jisus Krast ubwa shɛ Agwangwama, iwɛ ụjɛrụma wa Agwatana na shɛ Bishi.

Na Ta ma Gana Uhioko-uhwaŋna nu Unyizo

12Ahiɛba eyejilo mi tulubo, kede i shɛ aka na Ngaa namɛ ne hiŋ kiri ahia hwuga-unu mu aka elele o, ama na kaana ma unu mu tuhwuga hwuwayɛ okwo tu Ngaa zasaba. Na nda ma ugondu na zhɛ wɛ bɛcinjɛ ubino hiŋ tedure ni inyɛsɛ keeni tɛzhɛgɛdana.

13Iwɛnɛ po Agwatana ubwa ba nda ugondu na shɛmɛ shi hiŋ. Ubwa ma hi pana tukwulangana maa hi na haŋsa keeni maa hi na nda du iyi nɛ ya kwulana bụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

14Na nda ma iyi elele uzawa tungwulongongo, nu uzawa ashamanjɛ,

15iwɛ maa kede hi 'yaga unu-tusapa o, maa hi nama rụmbɛɛ, maa hiɛ shɛ miaụŋ
ma Agwatana mu na mu zasa udomu, maa hi na ta gana uhioko-uhwaŋna nu
unyizo, na ashashɛ uwaŋnɛ ga ontongonu, unaa na kaa ụ shɛ una uci'nyɛ,

16gana na ta ahia untangana n-ndumwa ma ata mu uraiŋ dimi, maa Ma ala hwuŋ
tubusa nụ Ụjita u tugwure tu Krast, maa Ma kwụba maa usumwa na Ngee
gezhiji la nu ugondu mu shɛ shɛ iyi tɛgadaga o.

17Ama okwo yaa shɛ aa 'wɛŋ mehieŋ mi mi gana ụrụpɛ tuswa keeni ugondu
tɛndana rishe ri hiŋ tɛtɛtana, asha Ma nda unyasa, Ma bwada kaa unyasa ata ne
hiŋ hwɛɛ.

18Gobwonu du ahiɛ shɛ hi na nda unyasa, maa hi na bwada unyasa ata ne mi.

19Ama N ngbaracɛ uhwaŋna maa i zha shɛ yo ilogogo ti Ngɛɛ zhɛ ma hi
tumwananɛ Timoti o, iwɛ maa amɛ mi gwuriseni na aka na ti Ngee mepi gana
na tu unabarɛ hiŋ shɛ.

20N zasa bụtụ na ahaŋsa ubwa nangwụ nu bwa na zhɛ ma hi ngbaraka tebiye o.

21Iwɛnɛ po hwɛɛ aba a jalakaka iyi ikɛnyi aba, e jelekeci shi inɛ Krast Jisus o.

22Ama hi mepi du gana na go Timoti shɛ, maa gana na ti yɛu ya nda ugondu ne
bishi bwa, gobwonu du baa nduwa ugondu wa Anabarɛ Ebiye ne mi.

23Ibɛ po Ngaa ngbaracɛ uhwaŋna maa Ma tumwanɛ bụ pi hiŋ gunu na tu Ngaa
kwụbɛ gana na ti iyi n namanɛ epe.

24Ama M patanɛ Agwangwama rishe maa i zha shɛ yo ilogogo ti Ngɛɛ zhɛ ma
zhajɛ ni ikɛnyi mi o.

25Ama N heŋshi maa i shɛ tilɛɛ maa Ma hi tumwananɛ Ɛpafroditos, yɛu-bino mi,
na ba nda ugondu ne mi, na kaa ba nda tusaza ne mi. Ubwa du shɛ butumwa hiŋ
na ahi tumwanɛ, maa ma n ndana iyi nɛ ukekeshi ibɛ ma n nda.

26Iwɛnɛ po bi 'yajɛ ukwedeyi ụ'wụtụ iwe hiŋ hwɛɛ, ama ụbaụta sepi bu la duwa,
hiɛ hwụjɛ maa bụ gwụmɛ la.

27Iwɛ-tɛkana, bụ gwụmɛ la ga gom, bu vwɛ cwɛŋ maa i shɛ bi ge 'wi, ama
Agwatana hieci inyɛmɛnyɛmɛ ibwɛ, shɛ inɛ ibwɛ kiri bee hieci o, ti inee mi ni
kɛnyi mi du, iwɛ maa kede amɛ tụhaŋtụ mi keeni ugombo.

28Ibɛ po Ngaa tumwanɛ bụ na tɛzhɛgɛdana, iwɛ maa aka na ahiɛ kwụbananɛ bụ,
maa hiɛ njɛ unyasa, iwɛ maa tuba amɛ-tụhaŋtụ mi salananụ.

29Iwɛ ecilo ata, lashɛga bu ma na amɛ Agwangwama nu unyasa ụ'wụtụ hwɛɛ,
na muna ma atwa gana ata ụjɛrụma.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

30Iwɛnɛ po iwɛ ugondu Krast baa ga vwɛ la cwɛŋ i shɛ bu 'wi. Bee njeri uraiŋ ubwa no tu'wo, iwɛ maa mo n shidingono iyi nɛ ehi ge eri shi hi ma n ndana.

Filipai 3

Tiririri tu Tugom

1A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, inɛɛ nɛ vwɛ na, na nda ma unyasa na amɛ Agwangwama. N zasa akpala maa ma hi 'nyatanɛ iwɛ ɛlɛ ike ike o, ama ɛɛ hiɛŋ ahiɛba, ihi shanɛ iyi tandụ.

2Na nda ma pece iwɛ atwa na a nda iyi gana shiwawa, na nda ma pece iwɛ anjɛ-iyi-iwɛ, na nda ma pece iwɛ atwa na a jaja tu'waba.

3Iwɛnɛ po atuba tɛ shɛ atwa na jeji teleyi, atuba na ta zhɛba Agwatana tedure na Mpiala mu bwa, atuba na ta busa na amɛ Krast Jisus, tu patanɛ shɛ kaa iyi nɛ atɛ njɛ na tu'waba rishe o.

4Okwo Gamba ni ikɛnyi mi, N nge eri ma 'yaga yebe rishe-tɛtɛtana ni iyi nɛ Ngaa njɛ na tu'waba, ama yaa shɛ binya bụtụ be elele heŋshi maa bu tɛtanɛ iyi nɛ bụtụ njɛ na tu'waba rishe, asha inee mi hwuri inɛ ibwɛ.

5E n jeji teleyi tu Ngaa namɛ jitɛ tindɛtu te e m meci, N shɛ udenji Isrɛl, Ngaa shɛ ụlamụ Bɛnjamin, Bihibru me Bihibru Ngaa shɛ, Ngaa shɛ Bufarisi iwɛ Undwa Moses na Ngaa untanganɛ.

6Tedure na tɛzhɛgɛdana Ngaa shɛka la tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama, N zasa kaa unu-tusapa na tu'untangana te tiririri tu Undwa o.

7Ama iyi nɛ i n shanɛ la titeni, N rɛcɛ iŋ maa i shɛ ya ulayɛ iwɛ Krast.

8Iwɛ-tɛkana, N rɛcɛ ga iyi elele maa i shɛ ya ulayɛ, iwɛ iyi-tumapa nɛ hwuri iyi elele, iwɛ Krast Jisus Agwangwama mi, iwɛ ubwa iyi elele i n ndanɛ ufwu. Ngaa rɛcɛ iŋ maa i shɛ aswala, iwɛ maa ga Krast shɛ titeni ti mi,

9maa o n to ugbe na amɛ ubwa, maa kede tiririri ti mi tu banɛ nu Undwa o, semi ga shɛ tiririri tu na tu dure rishe-tɛtɛtana Krast. Ibɛ shɛ tiririri tu na tu banɛ no olugwo Agwatana tedure ne rishe-tɛtɛtana.

10Iyi nɛ Ama jala hwɛɛ i shɛ maa Ma mapa bụ, keeni ukpahiŋ tihiɛ tu bwa, keeni ikpɛngwu-tutwa nụ ụbaụta ubwa, maa ma sha gana na tu baa shɛ no tu'wo tu bwa.

11Iiŋ, iwɛ maa gana elele ti yaa shɛ maa Mo to tihiɛ no olugwo atwa na 'wi.

Ma Shana Ikɛnyi maa Ma Zha Ofwo na Ngɛɛ Zhɛ

12I shɛ shɛ maa N loshigwo iŋ o, N te ci shi kaa tụ'ụrɛcɛnga o. Ama M momo sho maa ga i shɛ inee mi, iwɛnɛ tu ga Krast Jisus n nduwa inɛ ibwɛ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, N te heŋshi shi ni ikɛnyi mi maa N nduwa iŋ inee mi o, ama iyi ike nɛ maa, isɛbwɛ iyi nɛ namɛ ne ekwunyi mo n 'wo, Ngaa mama mba zalụ be eshe maa mo to iyi nɛ namɛ nu umbe mu.

14M momo sho maa mo to ofwo na Ngaa ngbaracɛ, iwɛ maa Ma lashɛga iyi nɛ ɛɛ zhɛ ma m pana, ibɛ shɛ iyi nɛ Agwatana a suyana ụhiɛŋshɛ ụ'wụtụ tedure na Krast Jisus.

15Ibɛ po atuba na tɛ shɛ ogborofwu, tɛ shɛ tu na ma haŋsa du iwɛ masha mu gana ata. Yaa shɛ kaa ahia haŋsa iyi elele nɛ namɛ swooŋ ni inɛ gɛ, Agwatana zhɛ ma hi kapɛshɛngana du inɛ gɛ.

16Ama tu na 'wa ma iyi nɛ ga namwawaŋ cebe inɛɛ nɛ ati zhajɛ eti jiteni.

17A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, na ma shata ma zhiaaŋ, na ngbaraka ma atwa na a 'wa tusakana tu gana ga, gana na ta atɛ shɛ bimenji na eti hi shikicingeni.

18Iwɛnɛ po Ma shana Omo hi mbiso ɛgbɛɛ iwɛ tunama tu na atwa ofwugwo namɛ. Omo hi mbisonono hwuwayɛ na malaba, maa aba shɛ atwa i'ime ụ'wụ'wụ-ubatanɛ Krast.

19Ukwunanga wa aba ụ shɛ ufwu tɛnda, shɛmɛ sha aba shɛ shɛ agwatana aba, ezuye, aba shɛ ụjɛrụma wa aba, iyi unyizo kiri ee tileneni shihaŋsa sha aba tuhaŋsa.

20Ama atuba tɛ shɛ miaụŋ-mɛ-Cɛnjɛ ta azuba, ibɛ po atɛ shɛlanɛ Bibicinji tu, na shɛ Agwangwama tu Jisus Krast, maa banɛ apata.

21Ubwa zhɛ bo sheyingo tu'waba tu ga tu tu tu lweji maa tɛ shɛ gana ma tu tu ụjɛrụma ubwa. Ukpahiŋ ubwa wa nda ugondu, ibɛ po bee eri be zucinje iyi elele maa i hwụjɛ-unu ubwa.

Filipai 4

Go Poul ba Kaana Aŋ Ikɛnyi

1Iwɛbɛ po a-miaụŋ-mo-bino mi tulubo, ahiɛba na Ama jala tijala tụ 'wụtụ, ahiɛba kaa hiɛ shɛ unyasa mu keeni udara mu. Ahiɛba atwa mi tulubo, shikono ma dimi na amɛ Agwangwama.

2Ma lụpa Ɛuyodia, Ma lụpa du Suntuke, maa a 'yaga ahaŋsa oko na amɛ Agwangwama.

3Iiŋ, gabụ uyebi mu u tugom, Ma bụ lụpa du, maa no mbiyono eyikwo ata, iwɛnɛ ee meme shi ne mi na Anabarɛ Ebiye, nɛ Kɛlɛmɛnt du, keeni atwa na vwɛ a na a nda ugondu ne mi, aba shɛ atwa na ee 'nyeci nzeci ma aba nu utakada uraiŋ.

4Na bwada ma unyasa na amɛ AGWANGWAMA aka elele, N zhɛ ma dumanana, N hiɛŋ, Na bwada ma unyasa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

5Ga atwa kpaaŋ mepi isɛbwɛ hiŋ ti'ima. Agwangwama gwumwongonu ya.

6Kede iyi elele ihiɛ tɛtaga ya o, ama na nda ma adua iwɛ iyi elele keeni tutabwa, na nda ma ugwoje, lono ma maa Agwatana mepi iyi nɛ ahia lụpa bụ.

7Nazhɛ amɛ-olom Agwatana, a na hwuri iyi elele nɛ atwa eshiciji zhɛ a 'yaka shɛmɛ shi hiŋ keeni shihaŋsa shi hiŋ iwɛnɛ ahiɛ shɛ inɛ Krast Jisus.

8A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, iyi nɛ vwɛ na: no shiyono ma shihaŋsa shi hiŋ ni iyi elele nɛ shɛ iyi tɛkana, ni iyi elele nɛ shɛ aa muna ụjɛrụma, ni iyi elele nɛ shɛ iyi tiririri, ni iyi elele nɛ shɛ iyi tụrụmbɛɛ, ni iyi elele nɛ pilanụ, ni iyi elele nɛ shɛ n-ndumwa mi biye. Yaa shɛ kaa iyi elele nɛ 'yajɛ izeci ibiye namba, yaa shɛ iyi elele nɛ waŋnɛ ashɛtwa namba, asha ga shihaŋsa shi hiŋ shɛ nama du ni inɛ gɛnɛ ɛtɛ.

9Iyi elele nɛ ehi seshi, ni iyi nɛ ehi leshiji, ni iyi nɛ ahiɛ hwụjɛ, ni iyi nɛ ahiɛ kwụbɛ no ofwo mi, na nda ma ijɛ ɛtɛ. Nazhɛ Agwatana na a pana atwa amɛ-olom zhɛ a nama ne hiŋ.

Go Poul Njɛ Ugwoje iwɛ Apwaŋ Aba

10Ma bwada unyasa duwa na amɛ Agwangwama, iwɛnɛ shihaŋsa shɛ na ahia haŋsa iwɛ mi shi hiananɛ, okwo ti yee ilegeji ya duwa. Okwo te ehi m peni shihaŋsa shi hiŋ, ama hi gwushiji shi ohwolu maa hiɛ njɛ iyi nɛ ahia jala o.

11Ama shɛ maa Ma duma iwɛ iyi nɛ i n 'nyananɛ o. Iwɛnɛ po N swoswo, gana elele ti yaa n namanɛ, inɛ ɛtɛ i n gwumwa ya.

12M mepi gana na maa ma 'yaga ta gwumwa, Ngee mepi gana na maa ma 'yaga te gembi. N swoswo ni inɛ inɛ, keeni ni iyi elele nɛ yo vwutongono bụtụ. Tu gana na maa mo shigo, tu gana na maa imunɛ i n gwụmɛ, tu gana na maa ma 'yaga te hwuleji, tu gana na maa i n 'nyananɛ.

13N 'yajɛ ya ikɛnyi maa ma nda iyi elele tedure na Krast na m peni ukpahiŋ ata.

14Hiɛ njɛ tebiye ni ikpɛngwu nɛ ahi twa ne mi nụ ụbaụta mu.

15Oo ahiɛba atwa Filipai, mapa ma du maa okwo no tukwuno ta Anabarɛ Ebiye, aka na ti Ngee beni na cɛnjɛ tu Masɛdonia, i zasa tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama tu na tu twa-ikpɛngwu ne mi, na tụpana kwo kaa na tulashɛga o, semi ahiɛba kiri.

16Hi n tumwananɛ du iyi nɛ ukekeshi ibɛ ma n nda, tu Ngaa namɛ ni Tɛsɛlonika uhwuri kpalụ ko.

17Shɛ maa Ma jala upwaŋ hiŋ o, ama Ma jala maa ge titeni ti hiŋ tu na kaana ugombo.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

18Ama N 'yajɛ ya iyi elele, Ngaa 'yajɛ ya du te me hwuleji, N shiji, iwɛnɛ ti Ngee leshiji apwaŋ na ahiɛ n tumwananɛ tedure ni i'ɛlɛ Ɛpafroditos. A shɛ ụhiuŋ ụlatụ, a shɛ iyi ụrụpɛ nɛ teni cɛŋ nɛ kwụlanɛ Agwatana tebiye.

19Ama Agwatana mi zhɛ mo hi shidingono iyi elele nɛ ukekeshi ibɛ ma hi nda, gana na tu ugombo wa aduciya ubwa namɛ tedure na Krast Jisus.

20Ama ga ụjɛrụma shɛ una wa Agwatana na shɛ Bishi tu tutu unyizo-nom. Ami.

A'walụ Ɛmɛwɛɛ a na go Poul 'Walụ Atwa Tijilo

21'Walụ ma bụtụ bụtụ na shɛ bụtụ bi tijilo na amɛ Krast Jisus. Miaụŋ-mo-bino na amɛ Krast mu na mu namɛ ne mi epe ma hi 'walụ.

22Atwa tijilo Agwatana hwɛɛ a hi 'walụ, a na atwa ihwɛ ya Agwuma Sisa e hwuri a na atwa vwɛ hwɛɛ.

23Go tulubo-ti-biye ta Agwangwama tu Jisus Krast tu nama na mpiala mi hiŋ. Ami!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Kolosia

Kolosia 1

1Go Poul na shɛ butumwa Krast Jisus tedure nu ukwulana wa Agwatana, keeni
Timoti yɛu-bino tu.

2No ofwo atwa tijilo Agwatana keeni miaụŋ-mo-bino mɛ tɛcara na amɛ Krast, a
na namɛ nu Kolosia. Go tulubo-ti-biye tu nama ne hiŋ, keeni amɛ-olom na banɛ
no olugwo Agwatana na shɛ Bishi tu.

Adua keeni Ugwoje Tɛnda

3Ta nda ugwoje na Agwatana na shɛ Bishi ba Agwangwama tu Jisus Krast, na
aka elele na ata hi ndana adua.

4Tụ hwụjɛ iwɛ rishe ri hiŋ tɛtɛtana na amɛ Krast Jisus, keeni tulubo tu na ohio
lubo atwa tijilo Agwatana kpaaŋ,

5iwɛ ashɛlatụ na ee hi shileni na azuba, anaa na ahiɛ hwụjɛ unabarɛ wa aba
cebe, tedure nu n-dumwa mu tɛkana mu na mɛ shɛ Anabarɛ Ebiye,

6anaa na zhajɛ pi hiŋ, gana na aa zhaganɛ atwa unyizo kpaaŋ. A waŋna, aa kaana
eshe ti'yaga, gana na aa nda du na ashashɛ hiŋ, te kwuni taa nụ ụjita na ahiɛ
hwụjɛ, ehi mepi kaa du tulubo-ti-biye ta Agwatana ni iwɛ-tɛkana ata.

7Gana na ti gɛ Ɛpafras na shɛ bujama atubana na aba, na kaa oto lubo ihi
mbisegeni. Ubwa shɛ bɛnjɛ-bi-iyi Krast bɛ tɛcara iwɛ hiŋ.

8Ubwa du utu swegeni iwɛ tulubo tu na Mpiala mi hi peni.

9Iwɛ ecilo ata atuba du, ti genji shi adua tɛnda keeni Agwatana tutabwa iwe hiŋ,
te kwuni taa nụ ụjita ata atu hwụjɛ o, maa ge iyi-tumapa ukwulana ubwa shini
shɛmɛ shi hiŋ tebiye, ta ti'inta hwɛɛ keeni ti'eshicigo tu mpiala,

10iwɛ maa hi na nda iyi ta lanɛ na atwa Agwangwama, maa hi na kwulana bu ni
iyi elele kpaaŋ, nu ugondu ubiye hwɛɛ, gana na ɛhiɛ bɛcinjɛ iyi ibiye tɛnda, nɛ
ya kaana ugombo ni iyi ya Agwatana tumapa.

11'Yaga ma ukpahiŋ nu ukpahiŋ we elele, gana na tụ ụjɛrụma na banɛ ni ikɛnyi
ibwɛ namɛ, ni isɛbwɛ-ti'ima hwɛɛ, nu unyasa.

12Na nda ma ugwoje Bishi na ɛtɛ njɛ te teni cɛŋ maa ta lashɛga urobwo iyi-yo-
ogwu ya atwa tijilo na namɛ nu uhioko-uhwaŋna.

13Ubwa iti bicinji upo eti genji ụhwada tishi. Ubwa utu suje maa to tono Cɛnjɛ-
ta-tugwama ti Yɛu ibwɛ tulubo.

14Na amɛ ubwa ee tu gwube tedure ne mehieŋ mu bwa, ibɛ shɛ iwɛwɛ
tugangana.

Ga Krast Ubwa Hwuri Iyi elele Tụ'wụtụ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Ga Krast ubwa shɛ ụsụbwa wa Agwatana na eshe eri shi a kwụba, ubwa shɛ
Yɛu nɛ ee meci hiiŋ ni iyi elele nɛ Agwatana karɛ.

16Tedure nu bwa Agwatana karɛ iyi elele, ti iyi nɛ namɛ na azuba, ti iyi nɛ namɛ
nu unyizo, ti iyi nɛ eshe eri a kwụba, ti iyi nɛ eshe eri shi a kwụba, okwo n-
ndwụtwụ, okwo tugwama, okwo egwominetu, okwo ahwada. A karɛ iyi elele
tedure nu ukpahiŋ ubwa keeni iwɛ ubwa du.

17Ubwa namɛ hiiŋ ni iyi elele, tedure nu bwa kaa iyi elele uranjɛ tishikono.

18Ubwa shɛ uhiuhiu tu'waba tu na tɛ shɛ tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama.
Ubwa shɛ umozhigo, ubwa shɛ Yɛu ihiiŋ nɛ ee meci nɛ hiwa no tu'wo, iwɛ maa
ba sha bụtụ bi hiiŋ ni iyi elele.

19I kwụlanɛ Agwatana maa go tishidingo tu bwa tu nama na amɛ ubwa kpaaŋ,

20iwɛ maa bo togotogwu iyi elele tedure nu bwa, okwo iyi nɛ namɛ nu unyizo,
kwo kaa iyi nɛ namɛ na azuba, gana na tu baa njɛ amɛ-olom tedure ne mehieŋ
mụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ ubwa.

21Ahiɛba hiɛ shɛ la gana atwa cɛnjɛ ti nya keeni atwa-i'ime Agwatana na
shihaŋsa shɛ na ahia haŋsa keeni ugondu hiŋ ụwɛ.

22Ama bi hi togononu ya hwuwayɛ, tedure no tu'wo tu tu'waba tu Krast, iwɛ
maa ma hiɛ shɛkana maa hiɛ shɛ atwa tijilo, a na zasa udomu, a na zasa unu-
tusapa na agba ubwa.

23Yaa shɛ ahi uranjɛ rishe-tɛtɛtana, ivwunɛ hi kaa 'imɛ cɛnjɛ, ehi shikeni kaa
dimi, iwɛ maa kede e hi shishingeni maa hi genji ashɛlatụ Anabarɛ Ebiye na ahiɛ
hwụjɛ o. Aba shɛ anaa na ee enengeni iyi elele nɛ Agwatana karɛ tuta tu ga ta
azuba. Aba kaa Ngaa shɛ bɛnjɛ-bi-iyi ba aba Gamba go Poul.

Ugondu na go Poul Ndanɛ Tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama

24Ma nda unyasa hwuwayɛ nụ ụbaụta na Ama nda iwɛ hiŋ, iwɛnɛ Omo
shidingo iyi nɛ ga 'nyanɛ nụ ụbaụta Krast tedure na tu'waba ti mi iwɛ tu'waba
tu bwa tu na tɛ shɛ tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama.

25Ngaa shɛ ya bɛnjɛ-bi-iyi ba tu'ulwa ta ata, iwɛnɛ ta Agwatana n utegeni
ugondu ata tɛnda iwɛ hiŋ, maa Ma nda maa hi mepi n-ndumwa ma Agwatana
ta ulwa.

26Ibɛ i shɛ iyi tusweci nɛ ee sweci iwɛ maa kede awaŋnɛ elele keeni
atwamwa eshiciji iŋ o, ama e kepishingeni iŋ ya hwuwayɛ atwa ubwa tijilo
caakwụ.

27Aba shɛ atwa na kwụlanɛ Agwatana maa nda maa e mepi iyi nɛ shɛ ugombo
ụjɛrụma iyi tusweci gɛ na ashashɛ hiŋ ahiɛba na hiɛ shɛ shɛ Eju. Ibɛ i shɛ ga
Krast na amɛ hiŋ, ashɛlatụ ụjɛrụma ta.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

28Ubwa shɛ bụtụ na ata anangana bụtụ bụtụ, ata tɛtagana bụtụ bụtụ unu, oto mbisogono bụtụ bụtụ, na ti'inta hwɛɛ, iwɛ maa ta shɛkana Agwatana bụtụ bụtụ maa sha ugborofwu na amɛ Krast Jisus.

29Iwɛ inɛ ɛtɛ du Ama nda ugondu, Ama shana ikɛnyi iwɛnɛ tu ukpahiŋ ubwa wa nda ugondu na amɛ mi.

Kolosia 2

1Ma jala maa hi mepi maa ikɛnyi i'wɛtwɛ Ama shana iwɛ hiŋ, keeni iwɛ atwa Laodisia, keeni iwɛ atwa na ta kwụbɛ shɛ ụpɛshɛka mu okwo ne eshe.

2Ma nda gana ata iwɛ maa shɛmɛ sha aba shi keeni ikɛnyi ti'yaga, maa o togwu aŋ zhiaaŋ no tulubo, maa e teni na tɛzhɛgba te elele, keeni ti'eshicigo tu tugom, iwɛ maa e mepi iyi ụrụhwajɛ i tusweci ya Agwatana,

3Na amɛ ubwa ee sweci ugombo ti'inta keeni iyi-tumapa kpaaŋ.

4Ama Ma duma inɛ gɛ, iwɛ maa kede bụtụ be elele na hi halakaka na n-ndumwa mi i'inswɛ o.

5Ama okwo tu Ngaa zasaba pi hiŋ na tu'waba, N namba tuba pi hiŋ na amɛ mpiala, Ama nda unyasa ne hiŋ, ta Ama kwụba gana na ta ahia nda iyi nu umama 'wanụ, keeni gana na rishe ri hiŋ tɛtɛtana ri shikeni dimi na amɛ Krast.

Uraiŋ Tishidingo na Amɛ Krast

6Ibɛ po gana na te ehi leshiji Krast Jisus Agwangwama, ga shɛ gana ata du ahia nda iyi na amɛ ubwa.

7Gana na te tini ti hiŋ ti iri na amɛ ubwa, gana na ta a hi ma, te e hi shikicingo dimi ne rishe-tɛtɛtana, gana na te e hi mbisegeni iyi, maa hi na kaana ugombo nu ugwoje tɛnda.

8Ahiɛba, na nda ma pece, iwɛ maa kede bụtụ bu ko zhajɛ maa ma hi inzhɛnga tedure no tulubo tu na ohio lubo n-ndumwa mi ti'inta, keeni tuhalakaka ta tɛgadaga o, gana na ti iyi yo ovwovwu ya atwa namɛ o, gana na ti iyi tusoso ihiiŋ unyizo ga namɛ o, nɛ i shɛ shɛ gana na tu ga Krast namɛ.

9Iwɛnɛ po na amɛ Krast tishidingo ta Agwatana hwɛɛ tu namɛ gana tu'waba.

10Tedure na Krast na shɛ uhiuhiu we egweminetu keeni ụhwada, aa hiɛ ụrɛcɛnjɛ ni iyi elele hwɛɛ.

11Na amɛ Krast ee hi jeji teleyi du, ibɛ shɛ teleyi tu na ee jeji shi ni i'ɛlɛ, maa hi genji masha mi iwɛwɛ ma tu'waba, na amɛ tileyi tu na ga Krast ihi jeji.

12Iwɛnɛ po e hi ni na Krast nu ubaptizim na aa hiɛ njɛ, nu una ata du ɛɛ hi hicinjɛ nu bwa, tedure ne rishe-tɛtɛtana ru ugondu wa Agwatana tɛnda, na hicinjɛ Krast no tu'wo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

13Ahiɛba hiɛ shɛwa la atwa na tipindo tu kwụnɛ mpiala mi hiŋ, keeni teleyi ta tu'waba ti hiŋ tu na ee jeji shi, ama Agwatana ihiɛ njɛ maa hiɛ shɛ buumwa na Krast, gana na ti bee ti gengeni tipindo tu tu hwɛɛ.

14Boo wofwogwo kaa ti'nyeci ta ata tu Undwa Moses tu na tu tu sukakanɛ la, bee suji tu du, na aka na ti bee tegeni tu nrɛ nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ ubwa.

15Ubwa njɛ egweminetu keeni ahwada ufwu, bee mbiseni aŋ ne eshe atwa kpaaŋ maa ge ezuye shɛ aŋ, bee suji aŋ gana atwa na ujasa yɛ, bee zeriji aŋ na tụlasụ tu na baa lasụ aŋ.

16Kede bụtụ be elele jɛmɛ ụshɛrɛya hiŋ iwɛ iyimɛyɛ nɛ ahia ya, ti iwɛ iyi nɛ ahia swa, ti iwɛ nsono, ti iwɛ Upiana Ufwo tubanɛ, kwo kaa iwɛ Ụjita-ụhinjanu o.

17Ijɛ ɛtɛ kpaaŋ i shɛ uzhizhi iyi nɛ tee ci; ama ga Krast ubwa shɛ tugom ti iyi.

18Kede bụtụ be elele ihiɛ njɛ orugwusu iwɛ maa kede hi leshiji hwuŋ ule hiŋ o, iwɛnɛ tu baa nda maa ma hi halakaka maa hi meme-zucinje, maa kaa hi na zhɛba atumwa-azuba o. Baa makana maa tono ni iyi nɛ eshe ubwa kwụbɛ shɛ, baa mama sata na ahaŋsa ubwa masha ma butugwumwa.

19Bu untanganɛ shɛ kaa Krast na shɛ uhiuhiu o, no olugwo uhiuhiu kaa tu'waba kpaaŋ kpaaŋ, ti itwɛ keeni tinivwo ta lashɛga tɛnɛnjɛ, gana na tu to o togwu, gobwonu du Agwatana a waŋnɛcɛnga tụ.

Hi 'Wi na Krast, Ɛɛ Hi Hicinjɛ na Krast

20Gana na ehi 'wi na Krast ehi genji iyi tusoso ihiiŋ unyizo ga, asha iwembe po ahia nda gana maa hi ta shɛ atwa unyizoo? Asha iwembe po ehi meme keleni ụhwada unu-tɛtɛtaganaa?

21Ta untangana iŋ ma ni i'ɛlɛ o! Ta hungana iŋ ma o! To tumongono iŋ ma o!

22Ijɛ hwɛɛ i shɛ iyi nɛ zhɛ ya nda ufwu na aka na ta abɛ njɛ iyi ni ibɛ, hia nda iyi te teni cɛŋ nu unu-tupana keeni timbisogono ta atwa.

23Iwɛ-tɛkana maa ijɛ ɛtɛ 'yajɛ timbisogono ta ti'inta na tɛzhɛba tu na ta kwulana ahaŋsa bụtụ, keeni timeme-zucinje, keeni tu'waba ụbaụta tụpana, ama ijɛ hwɛɛ kaa zasa ukpahiŋ maa i lasụ ukwedeyi u tu'waba o.

Kolosia 3

1Gana na aa hiɛ hiɛcɛngwa na Krast, asha na jalakaka ma iyi nɛ namɛ na azuba, no ofwo na ga Krast jɛjɛ nu u'ala ubiye wa Agwatana.

2No shiyono ma du ahaŋsa hiŋ ni iyi nɛ namɛ na azuba, kede i shɛ ni iyi nɛ namɛ nu unyizo ga o.

3Hi uwo, uraiŋ hiŋ kaa swacɛ na Krast na amɛ Agwatana.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4Aka na tɛ ɛ zhɛ o mbisono hwuŋ Krast na shɛ uraiŋ tu caakwụ, nazhɛ ɛhi zhɛ hia banɛ du upeje nu bwa nụ ụjɛrụma.

Uraiŋ Ụngwụshɛ, nu Uraiŋ Ufwo

5Kwụna ma masha mu unyizo mu na mu namɛ na shɛmɛ shi hiŋ: ibɛ shɛ tuwɛle, nu ukwara, nu ukwedeyi ụwɛ, na ahaŋsa awɛ, keeni isɛbwɛngwɛ, ne eshe-iyi, nɛ shɛ tuwa tɛnda.

6Iwɛ ijɛ ibɛ po isɛbwɛ ya Agwatana zhɛ ya zhajɛ nu uhiuhiu miaụŋ mu na mu hwụjɛ shɛ unu.

7Ibɛ du ahia shana ahia nda la na aka na ahi ta namɛ ni ibɛ.

8Ama ganga ma ya ijɛ ɛtɛ hwuwayɛ hwɛɛ; ibɛ shɛ isɛbwɛ, ni isɛbwɛ-ti'ishijɛ, na amiaụŋ, no tugbozhigo, nu n-ndumwa mi tiri mu na ma banɛ nu unu hiŋ.

9To momo dwotwogonu ma ya ụzagwụ o, to ohi gongwo bụtụ ala bụ ngwụshɛ tu ugondu ubwa hwɛɛ,

10ta ahiɛ 'yajɛ ya bụtụ bu ufwo, na ba kaana bu ufwo tisha, ni iyi-tumapa, gana na tụ ụsụbwa bụtụ na karɛ bụ namɛ.

11Ibɛ shɛ ofwo na Egrik keeni Eju eri shi a nama ya, te teleyi tijaja, te teleyi jejishi, ta bụtụ na te shi eshe, ta bụtụ bu umungwuta, ta bujama, kwo kaa bụtụ na mama 'yajɛ, ama ga Krast ubwa shɛ iyi elele na amɛ iyi kpaaŋ.

12Ibɛ po, gana na ta ahiɛ shɛ atwa na Agwatana teri, keeni atwa na boo lubo, asha 'yaga ma ya ahaŋsa uwanyi, ni iwɛ-tumapa, ne timeme-zucinje, na tusaiiŋ, ni isɛbwɛ-ti'ima.

13Na mama imanụ ma isɛbwɛ, no momo gongonu ma iwɛ, yaa shɛ kaa bụtụ be elele ubu njɛ iyi nɛ ubu gwumanɛ, asha gangana bụ ma du gana na ga Krast ihi gengeni.

14Na azuba ijɛ hwɛɛ, 'yaga ma tulubo tu na ti zhɛ to umpo ijɛ keeni tụ'ụrɛcɛnga ti ijɛ hwɛ hwɛɛ.

15Ga amɛ-olom Agwatana na ya tugwama na shɛmɛ shi hiŋ, iwɛ inɛ ɛtɛ baa hi suyanɛ maa hiɛ shɛ itwɛ tu'waba tu ko. Iwɛ ecilo ata, na nda ma ugwoje.

16Ga n-ndumwa mu Krast mu no shino na shɛmɛ shi hiŋ duwa duwa, ta ti'inta hwɛɛ. No momo mbisogonu ma iwɛ, no momo vwulonu ma na shɛzunga shi tizhemonjino Agwangwama, keeni shɛzunga sha Agwatana, keeni shɛzunga shi Mpiala, na zungangana ma Agwatana shɛzunga shi tulubo-ti-biye na shɛmɛ shi hiŋ.

17Iyi elele nɛ kaa ahia nda, okwo nu n-ndumwa, okwo nu ugondu tɛnda, na nda ma ijɛ ɛtɛ hwɛɛ ni izeci ya Agwangwama tu Jisus, na nda ma ugwoje wa Agwatana na shɛ Bishi tedure nu bwa.

Iyi nɛ Teni Cɛŋ nu Uraiŋ Ufwo

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

18Ahiɛba eyikwo, no momo tulonono ma olwo hiŋ, gana na ti yee teni cɛŋ na amɛ Agwangwama.

19Ahiɛba olwo, no lubo ma eyikwo hiŋ, ta wumana aŋ ma shɛmɛ o.

20Ahiɛba miaụŋ, na hwuga ma unu wa atwa na ihi meci ni iyi elele. Inɛ ɛtɛ kwụlanɛ Agwangwama tebiye.

21Ahiɛba eshi, to no vwundo ma shɛmɛ shi miaụŋ mi hiŋ o, shibwonu u'waba zhɛ wa kwuswa aŋ.

22Ahiɛba ajama, na hwuga ma unu shɛgwangwama shi hiŋ a na shɛ atwa unyizo ni iyi elele. Ta sha ma ajama eshe, gana anaa na a kwulana atwa o, ama gɛ inyɛsɛ ya Agwangwama na hi sha no tugom.

23Iyi elele nɛ ahia nda, na nda ma ugondu ata na amɛ oko, gana maa Agwangwama ahia ndana uŋ, shɛ atwa o.

24Gana na te ehi mepi maa no olugwo Agwangwama ɛhi zhɛ hia lashɛga ule na shɛ iyi-yo-ogwu nɛ i shɛ titeni ti hiŋ. Ga Krast na shɛ Agwangwama ubwa ahia ndana uŋ.

25Bụtụ be elele na ba nda orugwusu, ɛ zhɛ a tụpana bụ hwuŋ orugwusu ata baa njɛ la; atwa tuzanga zasaba o.

Kolosia 4

1Ahiɛba shɛgwuma-shɛ-nhwaŋ, na ndana ma du ajama hiŋ inɛɛ nɛ namɛ shiriri keeni inɛɛ nɛ nangwụ, gana na te ehi mepi du maa hi 'yajɛ agwuma-ihwɛ na azuba.

Go Poul Peni Aŋ Unu

2Uranga ma adua tɛnda dimi dimi, no shiyono ma eshe nu ugwoje tɛnda.

3Gobwonu du na tu ndana ma adua, maa Agwatana iti kepishingeni odubo iwɛ n-dumwa mu bwa, maa ta duma iyi tusweci Krast. Iwɛ inɛ ɛtɛ ee n shiyeni nu umwono-tishi,

4maa Mo mbisono iŋ caakwụ, gana na i shɛ tilɛɛ maa Ma duma iwɛ ibɛ.

5Na inta ma ni iyi nɛ ahia nda no ofwo atwa na namɛ no tupohondo, na nda ma uhwara no ohwolu elele na ehi gwushiji.

6Ga n-ndumwa mi hiŋ mu na sha no tulubo-ti-biye, na nda mu ma maa mɛ shɛ gana manɛ, iwɛ maa hi mepi ajɛshɛgwa na ɛhi zhɛ hia pana bụtụ bụtụ.

A'walụ Ɛmɛwɛɛ

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

7Ga Taikikos na shɛ yɛu-bino tulubo keeni bɛnjɛ-bi-iyi bɛ tɛcara na shɛ du yɛu-ugondu na ba nda ugondu no tu na amɛ Agwangwama, bi zhɛ ba nda maa hi mepi gana na ti iyi elele i n namanɛ epe.

8N hi tumwananɛ bụ iwɛ iwe ebe ike ike, iwɛ maa ba mapa gana na ti iyi ihiɛ namanɛ, iwɛ maa ingatanga kaa shɛmɛ shi hiŋ.

9N tumwanɛ Onismos, na shɛ yɛu-bino tɛcara keeni yɛu-bino tulubo, na shɛ bụtụ hiŋ bu ko maa zhagaga nu bwa. Aba zhɛ me hi swegeni iyi elele nɛ i njɛ epe.

10Ga Aristakos na namɛ nu umwono-tishi ne mi, ma hi 'walụ, keeni Makos buhongwu Banabas, (a na shɛ shɛ bishi keeni bino bu ko ama ugwunukwoshi keeni ukaka wa aba ụ shɛ uko). Iwɛ ubwa ehi leshiji unu-tupana. Yaa shɛ baa zhajɛ pi hiŋ, lashɛga bu ma.

11Ge Jisus, na aa suyana go Justus, ma hi 'walụ du, aba namɛ na ashashɛ atwa na jeji teleyi. Atwa ga kiri a shɛ atwa na a nda ugondu ne mi iwɛ Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana, aba njɛ maa amɛ mi gwuriseni suu.

12Gɛ Ɛpafras na shɛ bụtụ hiŋ bu ko, na shɛ yɛu-ugondu Krast Jisus, ma hi 'walụ. Bɛ shɛ bụtụ na ba shana ikɛnyi iwɛ hiŋ ɛgbɛɛ, na adua na baa nda, maa hi shikono dimi maa hiɛ shɛ ogborofwu maa hiɛ shɛ kaa atwa na ulwa, nu ukwulana wa Agwatana hwɛɛ.

13Iwɛ-tɛkana, Ma la bụ tiseyida maa bi 'yajɛ tɛzhɛgɛdana tụ 'wụtụ iwɛ hiŋ, ti iwɛ ya atwa na du namɛ nu Laodisia, ti iwɛ ya atwa na kaa namɛ ni Hiɛrapolis.

14Go Luk na shɛ buwa-bi-inibi, na atwa o lubo, keeni Demas, a hi 'walụ.

15'Walụ ma miaụŋ-mo-bino mu na mu namɛ nu Laodisia, keeni biyikwo ata ɛɛ hiɛŋ go Numefa keeni tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama tu na to sotulonu ni ihwɛ ibwɛ.

16Aka na ta a rɛcɛ utakada ga, lono ma maa a rɛcɛ uŋ du na tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama tu na tu namɛ nu Laodisia, maa hiɛ rɛcɛ du unaa ata banɛ nu Laodisia.

17Hiɛŋ ma Akipos, Ga bu na nda pece ni iyi nɛ Agwangwama peni bu, maa ga ụrɛcɛnga iŋ tɛnda.

18A'walụ mi Gamba go Poul a na Ngee 'nyeci nu u'ala mu ta. Ne teyinje ma shigbo shɛ na oo n to. Go tulubo-ti-biye ta Agwatana tu nama ne hiŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1 Tɛsɛlonika Hiiŋ

1 Tɛsɛlonika Hiiŋ 1

1Go Poul, na Silvanos, keeni Timoti, no ofwo tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama tu na tu namɛ ni Tɛsɛlonika, tu na tɛ shɛ ma tu ta Agwatana na shɛ Bishi keeni Agwangwama tu Jisus Krast. Go tulubo-ti-biye keeni amɛ-olom nama ne hiŋ.

Uraiŋ wa atwa Tɛsɛlonika keeni Rishe ra Aba Tɛtɛtana

2Ta nda ugwoje na Agwatana aka elele iwɛ hiŋ hwɛɛ. Te hi teyinje kaa na shidua shi tu ɛgbɛɛ.

3Te teyingenji ugondu hiŋ u rishe-tɛtɛtana na agba Agwatana tu na shɛ Bishi tu, te tire ti hiŋ, to tulubo ti hiŋ, ti isɛbwɛ hiŋ ti'ima keeni ashɛlatụ hiŋ na ahia shɛlana Agwangwama tu Jisus Krast.

4A-miaụŋ-mo-bino tu na amɛ Krast, ti mepi maa Agwatana ihi lubi, bee hi teri du.

5Anabarɛ Ebiye tu zhe shi pi hiŋ nu n-ndumwa mo ohondo, ama a zhajɛ du nu ukpahiŋ na dure Mpiala mi Tijilo, keeni tumapa ti tikpeke. Gana na te ehi mepi du atwa gana na atɛ shɛ na ashashɛ hiŋ iwɛ hiŋ.

6Ahiɛba hiɛ shɛ ya atwa na ma ti shata keeni atwa na a shata du Agwangwama, ibɛ shɛ aka na ehi leshiji n-ndumwa ma ata nụ ụbaụta ụ'wụtụ keeni unyasa na Mpiala mi Tijilo mi hi peni.

7Ahiɛba hiɛ shɛ ya bimenji ba atwa elele na tɛtanɛ-rishe nu Masɛdonia keeni Akaya.

8Shɛ nu Masɛdonia keeni Akaya kiri urishi iwɛ hiŋ na amɛ Agwangwama zhe wee teje o, ama rishe ru na ahiɛ tɛtanɛ Agwatana ri zhe no ofwo elele. Iwɛ ecilo ata ukekeshi u ti te shi ya maa ta dumana iwɛ ye elele o.

9Aba ni ikɛnyi aba a duma ya iwɛ tutono tu na eti teni na ashashɛ hiŋ, keeni iwɛ tɛjɛshɛrɛga tu na ahiɛ jɛshɛrɛjɛ ehi genji tuwa, ahi zhajɛ pa Agwatana na shɛ buumwa, na kaa shɛ bu na bu tɛkana maa hiɛ ndanɛ bụ iyi.

10A jɛmɛ du kaa gana na ahia 'yaka Yɛu ibwɛ nɛ bɛɛ hicinjɛ no tu'wo. Ubwa shɛ ge Jisus Krast na zhɛ ba banɛ na azuba maa ma tu la ni isɛbwɛ nɛ ye ci.

1 Tɛsɛlonika Hiiŋ 2

Ugondu na Go Poul Njɛ na Amɛ Tɛsɛlonika

1A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, hi mepi du maa tutono tu na eti teni na ashashɛ hiŋ tɛ shɛ shɛ iyi tɛgadaga o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

2Ama gana na te ehi mepi du tebiye ụbaụta na atɛ njɛ la keeni ụpụrụsa na aa tɛ njɛ ni Filipai, Agwatana iti peni kaa eshe-hwoo maa ta duma Anabarɛ Ebiye Agwatana na tusukakana ta ata aa tu sukakana.

3Tutabwa tu na ata hi tabwa ti beni shi nu uhwaŋna na 'wanjɛ o, ti beni shi kaa ni iyi tiri o, kwo kaa na tuhalakaka o.

4Ama gana na ta Agwatana iti menji baa kwụbɛ maa ti teni cɛŋ, ibɛ po bee ti utegeni Anabarɛ Ebiye; iwɛbɛ po ata duma iwɛ. I shɛ shɛ maa ta nda iŋ maa ta kwulana atwa o, semi maa ta kwulana Agwatana na ba yalaga shɛmɛ shi tu.

5Hi mepi du tebiye maa tɛ jɛmɛ shɛ unu-ụlatụ kwukwuŋ, n-ndumwa mu tu kaa mɛ shɛ shɛ maa to urogono eshe-iyi elele o. Agwatana ubwa shɛ useyida tu.

6Ti jeri shi kaa ụjɛrụma na banɛ no olugwo atwa, kwo kaa no olugwo hiŋ, kwo kaa no olugwo anya atwa, kwo kaa maa ta hi shana i'wɛŋnɛ nɛ i zheneni, iwɛnɛ ta atɛ shɛ atumwa Krast o.

7Ama ti hi lemeni shɛmɛ aka na ati namɛ na ashashɛ hiŋ, gana bino na ba ima miaụŋ mu bwa u'ula.

8Gana na ta ata hi jala tebiye, itɛ kwụlanɛ shɛ maa ta hi pana Anabarɛ Ebiye Agwatana kiri o, semi to shihwulu shi tu du, iwɛnɛ oto hi lubo tebiye.

9A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, hi teyinje ugondu na atɛ njɛ tụ ụjita tu uwaŋna keeni tire tu tu, iwɛ maa kede ta shana bụtụ be elele i'wɛŋnɛ na ashashɛ hiŋ, iwɛ Anabarɛ Ebiye Agwatana na eti hi enengeni o.

10Ahiɛba keeni Agwatana hiɛ shɛ eseyida tu, maa masha mu tu mɛ shɛ masha mi tijilo, na masha mu na mu namɛ ririri, na masha mu na mu zasa unu-tusapa iwɛ hiŋ na tɛtanɛ-rishe.

11Gana na te ehi mepi iyi nɛ atɛ ndanɛ bụtụ bụtụ na ashashɛ hiŋ, gana na te bishi ba nda na miaụŋ mu bwa.

12Gobwonu du eti hi keeni ikɛnyi, ati hi ingatanjɛ, eti hi le tiseyida, maa ga tunama ti hiŋ tu lanɛ na Agwatana na ma hi suyana maa hi teni Cɛnjɛ-ta-tugwama tu bwa keeni ụjɛrụma ubwa.

13Iwɛ inɛ gɛ, ti genji shi ugwoje tɛnda na Agwatana o. Iwɛnɛ po aka na ehi leshiji n-ndumwa ma Agwatana, hi leshiji shi mu gana maa n-ndumwa ma atwa ehi leshiji o, ama hi leshiji mu gana na tu maa shɛ iwɛ-tɛkana ya Agwatana. Mi 'yajɛ ugondu na maa nda na shɛmɛ shi hiŋ, ahiɛba na hiɛ tɛtanɛ-rishe.

14A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, ahiɛba hia shata tụ'ụlwatagwụ-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama ta Agwatana tu na tu namɛ nu Judia na amɛ Krast Jisus. Iwɛnɛ po ụbaụta ata uko uko atwa cɛnjɛ ti hiŋ ma hi pana, ubwa du Eju

15a na kwụnɛ la Agwangwama Jisus keeni egesere aba a pana aŋ. E tu unzhi na tɛshɛka, a kwụlanɛ shɛ kaa Agwatana o, ibɛ po aa sukakana atwa kpaaŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16E ti kepeni uhwaŋna iwɛ tụdụma no ofwo atwa na shɛ shɛ Eju, iwɛ maa kede Agwatana bicinji aŋ o. Gobwonu du oo shidingo iwɛwɛ ya aba ɛgbɛɛ, iwɛ maa gɛ isɛbwɛ ya Agwatana kezhe no ohiuhiu aba tutu uce.

I Namɛ na Amɛ Poul maa Bi Zhɛ ba Zha Apata Sasana

17Ama a-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, gana na etu jwe uvwuna no olugwo hiŋ na aka fwalaa, atu mama kwụbanụ sụ ne eshe semi na shihaŋsa kiri, i ma tu dwa eshe tebiye tebiye maa ta kwụba eshe hiŋ.

18Iwɛnɛ po Gamba go Poul ni ikɛnyi mi, M mekeni uhwuri kpalụ ko maa Ma zhajɛ pi hiŋ, ama ge Setan n njɛ ukwurishi.

19Imbe kwuŋ shɛ ashɛlatụ tu, kwo kaa unyasa tu, kwo kaa udara tu u tubusa ne eshe Agwangwama tu Jisus na aka na bee gwure hwuuŋ? Shɛ ahiɛba maa?

20Ahiɛba kaa hiɛ shɛ ụjɛrụma tu keeni unyasa tu.

1 Tɛsɛlonika Hiiŋ 3

1Gana na eti eri shi ta nda ya ashɛlatụ, ibɛ po shɛmɛ shi tu shi lemi maa e ti genji maa ta nama nɛ Atɛns atuba tuba.

2Ibɛ po atu tumwanɛ yɛu-bino tu go Timoti, na shɛ yɛu-ugondu ya Agwatana na Anabarɛ Ebiye Krast, maa me hi shikicingo dimi, maa kaana rishe-tɛtɛtana ri hiŋ ikɛnyi,

3iwɛ maa kede ụbaụta ga zhingiteni bụtụ be elele na ashashɛ hiŋ o. Ahiɛba ni ikɛnyi hiŋ, hi mepi tebiye maa iwɛ ecilo ata ee tu suje ee tileni epe.

4Ti hi mbiswo la taa na aka na atu ta namɛ ne hiŋ, maa ti zhɛ tu mo hioko ụbaụta, ubwa ganana ihi vwuteni, gana na du te ehi go mwopwo tebiye.

5Iwɛ ecilo ata, gana na ti Ngee eri shi ma ima ya isɛbwɛ, ibɛ po Ngaa tumwanɛ bụtụ iwɛ maa Ma mapa gana na te rishe ri hiŋ tɛtɛtana rɛ shɛ, kwo kaa nekeshi bimenji ata ihi mwongwo, maa ugondu na atɛ njɛ la ụ shɛ ya iyi tɛgadaga.

6Ama aka na go Timoti banɛ no olugwo hiŋ baa zhajɛ pu tu, baa tu 'waŋnanɛ anabarɛ ebiye iwɛ rishe ri hiŋ tɛtɛtana keeni tulubo ti hiŋ, maa hi te ti teyinje ɛgbɛɛ, yaa ma hi dwa kaa du eshe tebiye tebiye maa hiɛ tụ kwụbɛ, gana na du yaa ma tu dwa eshe maa ta hiɛ kwụba.

7Iwɛ inɛ gɛ a-miaụŋ-mo-bino tu na amɛ Krast, rishe-tɛtɛtana ri hiŋ rɛ tɛ ingatanjɛ nụ ụbaụta tu keeni shɛmɛ-shɛ-tụhaŋtụ shi tu hwɛɛ.

8Iwɛnɛ po hwuwayɛ nazhɛ ata hwungwa ya, ti yaa shɛ ohio shikono dimi na amɛ Agwangwama.

9Shibwonu imbe ga shɛ ugwoje na eti eri ta nda na Agwatana iwɛ hiŋ, iwɛ unyasa we elele na atɛ njɛ la na agba Agwatana tuu?

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

10Ta nda adua tebiye tu uwaŋna tụ ụjita, maa ta kwụba eshe hiŋ, maa ta ụrɛcɛnga kaa du iyi nɛ ga hi 'nyananɛ ne rishe-tɛtɛtana.

11Ama ga Agwatana na shɛ Bishi tu keeni Agwangwama tu Jisus Krast utu ndanɛ uhwaŋna ni ikɛnyi ibwɛ maa ta zhajɛ pi hiŋ.

12Ga Agwangwama ihiɛ njɛ maa hi na kaana ugombo no tumomo lubonu keeni no ofwo atwa kpaaŋ, gana na ata nda du no ofwo hiŋ gbaa.

13Go shikicingo shɛmɛ shi hiŋ dimi ne tijilo uzawa unu-tusapa ne eshe Agwatana na shɛ Bishi tu, na aka tugwure tu na Agwangwama tu Jisus Krast zhɛ be gwure na atwa ubwa tijilo hwɛɛ.

1 Tɛsɛlonika Hiiŋ 4

Uraiŋ na Wa Kwulana Agwatana

1Iwɛ ecilo ata, a-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, inɛɛ nɛ vwɛ ya, i shɛ, ta hi lụpa, ata hi kaana ikɛnyi na amɛ Agwangwama Jisus, maa gana na te ehi leshiji uhwaŋna ata na ụ shɛ tilɛɛ maa hi na nda iyi nu bwa maa hi na kwulana Agwatana no olugwo tu, maa gana na ta ahia nda iyi, maa hi na kaana gana ata duwa duwa.

2Hi mepi du tebiye unu na eti hi peni nu ukpahiŋ wa Agwangwama tu Jisus.

3Iyi nɛ i shɛ ukwulana wa Agwatana na, ibɛ shɛ maa ma hi nda atwa tijilo, maa kede hi timengeni tuwɛle tɛnda o.

4Bụtụ bụtụ ga mapa gana na baa shɛ ba untangana tu'waba tu bwa ne tijilo tɛnda keeni nụ ụjɛrụma.

5Kede i shɛ nu ukwedeyi ụwɛ gana na ta atwa na shɛ shɛ Eju a na mepi shi Agwatana a nda o.

6Kede bụtụ be elele njɛ yɛu-bino bwa iyi iwɛ, kwo kaa 'wanganɛ bụ ni iyi gɛnɛ gɛ o. Agwangwama ubwa zhɛ ba tụpana hwuŋ tụlụkpashɛ ti ijɛ hwɛɛ, gana na eti hi mbiswo la, ati hiɛ tɛtaganɛ la kaa du unu iwɛ ibɛ tebiye.

7Agwatana utu suyanɛ shɛ iwɛ iyi tiri o, semi iwɛ tijilo.

8Ibɛ po bụtụ be elele na lacɛ n-ndumwa mu ga, shɛ bụtụ baa lacɛ o, semi Agwatana na ma hi pana Mpiala mu bwa mi Tijilo.

9Ama iwɛ tulubo tu na ohio lubo miaụŋ-mo-bino hiŋ na amɛ Krast, ukekeshi ihi te shi ya maa ta hi 'nyatanɛ iwɛ ibɛ o, iwɛnɛ ta Agwatana ihi mbiswogwonuo maa hi no momo lubonu.

10Ahiɛba hi ga na nda gana ata, ohio lubo miaụŋ-mo-bino me elele mu na mu namɛ na cɛnjɛ tu Masɛdonia kpaaŋ. A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, iwɛbɛ po ata hi kaana ikɛnyi maa hi na kaana tɛnda gana ata duwa duwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

11Na makana ma tebiye maa hi na nama saiiŋ, maa kaa hi na ima iyi nɛ i shɛ inee hiŋ u'ala, maa hi na nda iyi ni i'ɛlɛ hiŋ, gana na eti hi peni la unu.

12Na nda ma iyi na tunama ti hiŋ te teni cɛŋ, iwɛ atwa na namɛ no tupohondo, iwɛ maa kede hi na ngbaraka bụtụ be elele nu ukekeshi na ma hi nda o.

Tizhajɛ ta Agwangwama

13A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, ti jeri shi maa hiɛ shɛ ogbodu iwɛ atwa na loyo malabụ o, iwɛ maa kede shɛmɛ shi hiŋ shɛ na hashɛganụ gana na shɛmɛ sha atwa na zasa ashɛlatụ sha hashɛganụ o.

14Gana na atɛ tɛtanɛ-rishe maa ge Jisus 'wi, bɛɛ hiɛ, asha gobwonu du Agwatana zhɛ be suje atwa na loyo malabụ ne Jisus.

15To hi mbiso inɛ gɛ nu n-ndumwa ma Agwangwama, maa atuba na tu ta vwɛ tɛ shɛ buumwa uuwa i ci tizhajɛ ta Agwangwama, ti zha shɛ to hwulono ya atwa na loyo malabụ umbe o.

16Iwɛnɛ ta Agwangwama ni ikɛnyi ibwɛ zhɛ baa banɛ na azuba, be zwe nụ ụhiɛŋshɛ unu-tupana, na rụhwụŋ ru uhiu wa atumwa-azuba, nu ukakacɛ wa Agwatana, nazhɛ atwa na go uwo la na amɛ Krast zhɛ ɛ hiɛ hiiŋ.

17Nazhɛ ɛɛ zhɛ mo tu sugo atuba na tu ta shɛ buumwa tu ta vwɛ o togwu na aba no odomu, maa ta twa na Agwangwama na mpiala. Ti zhɛ ta nama ya na Agwangwama gana ata tutuu.

18Iwɛ ecilo ata, no momo koononu ma ikɛnyi nu n-ndumwa mu ga.

1 Tɛsɛlonika Hiiŋ 5

Na Nda Ma Ashɛlatụ iwɛ Tugwure ta Agwangwama

1A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, ihi shanɛ shɛ ya iyi ukekeshi maa bụtụ be elele ihi 'nyatanɛ iwɛ aka keeni ijitɛ nɛ ijɛ kpaaŋ zhɛ ya ndangana o.

2Ahiɛba ni ikɛnyi hiŋ hi mepi gom maa Ụjita tugwure ta Agwangwama zhɛ wa sha gana na to buzundo ba zhajɛ nụ ụjita.

3Aka na atwa hiɛŋ, Amɛ-olom na, iyi elele kaa namɛ ya suu, eshigiri nazhɛ ufwu tɛnda zhɛ wo jitono aŋ gana ụngwụ-tumata na to biyikwo na ga 'yajɛ ofubo. A zha shɛ kaa a banangana kwukwuŋ.

4Ama a-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, hi zasa ne tishi maa ụjita ata u hi jiteni orugbugbu gana na buzundo ba zhajɛ o.

5Iwɛnɛ po kpaaŋ hiŋ hiɛ shɛ miaụŋ mu uhioko-uhwaŋna keeni miaụŋ mu uwaŋna; tɛ shɛ shɛ mu na mu ụjita kwo kaa mu na me tishi o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

6Ibɛ po kede tu no woto ma malabụ gana atwa vwɛ o, ama tu no shiyono ma eshe, ge shishe shi tu shi nama ngbɛrɛ.

7Atwa na o woto malabụ, nụ ụjita oo woto malabụ, atwa na kaa a swa iyi nɛ ya ngba bụtụ, nụ ụjita du aa swa iyi nɛ ya ngba bụtụ.

8Ama atuba na tɛ shɛ atwa uwaŋna, tɛ shɛ shɛ tu na swa iyi nɛ ya ngba bụtụ o, ama tɛ shɛ ta 'yaga rishe-tɛtɛtana ru na rɛ shɛ gana ụshɛmbɛrɛ-wa-agba keeni tulubo. Ga ashɛlatụ ubino na ata nda a shɛ gana ukata-ụshɛmbɛrɛ tu.

9Agwatana iti tileni shi iwɛ isɛbwɛ o, ama iwɛ maa ta lashɛga ubino ata dure Agwangwama tu Jisus Krast,

10na 'wi iwe tu, iwɛ maa okwo oto shiyono-eshe, kwo kaa oto woto malabụ, iwɛ maa ta nama nu bwa.

11Iwɛbɛ po no momo koononu ma ikɛnyi ahiɛba hiɛba, maa hi no momo mbiyongonu, gana na ahi ga na nda du.

Tukwunanga keeni A'walụ

12A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, ta hi tabwa maa hi mepi atwa na a nda ugondu duwa na ashashɛ hiŋ, aba shɛ atwa na ma hi 'yagaga, a na kaa mo hi mbisogono shihaŋsa na amɛ Agwangwama.

13Na pana aŋ ma ụjɛrụma maa hi no lubo aŋ iwɛ ugondu wa aba na aa nda. Nama ma na amɛ-olom ahiɛba hiɛba.

14Ama a-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, ta hi kaana ikɛnyi, maa hi na tɛtagana atwa na a nda iyi saka saka unu, na ingatanga ma atwa na shihaŋsa sha aba sha zhɛgɛda, nɛ cɛ ma atwa na lwegeji i'ɛlɛ, na ima ma isɛbwɛ na atwa gana ga kpaaŋ.

15Na nda ma pece maa kede bụtụ na aa njɛ iyi iwɛ tụpanɛ iyi iwɛ nɛ aa njɛ bu o, ama na 'wa ma inɛɛ nɛ zhɛmɛ na ashashɛ hiŋ aka elele keeni no ofwo atwa kpaaŋ.

16Na nda ma unyasa aka elele.

17Na uranga ma adua tɛnda zawa tɛganga.

18Na nda ma ugwoje iwɛ iyi elele iwɛ Krast Jisus. Inɛ ɛtɛ ibɛ i shɛ ukwulana wa Agwatana na amɛ Krast Jisus iwɛ hiŋ.

19To 'woricingo ma ulwa Mpiala mi Tijilo.

20Ta ngbaraka ma tigesere cwɛŋ o.

21Ama na yalaga ma iyi elele; maa hi na untangana inɛɛ nɛ zhɛmɛ dimi.

22Na mama dashɛgana ma maa hi na ganga iyi iwɛ ye elele.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

23Ga Agwatana amɛ-olom ni ikɛnyi ibwɛ ihiɛ njɛ atwa tijilo gom. Ga untangana mpiala mi hiŋ, to shihwulu shi hiŋ keeni tu'waba ti hiŋ hwɛɛ maa hi nama fwaaŋ, iwɛ maa kede hi 'yaga hwuŋ unu-tusapa na aka tugwure ta Agwangwama tu Jisus Krast o.

24Bụtụ ata na ma hi suyana bɛ shɛ bụtụ bɛ tɛcara; ubwa kaa zhɛ ba nda iŋ du.

25A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, na tu ndana ma adua.

26'Walụ ma miaụŋ-mo-bino kpaaŋ na turuwanɛ ti tijilo.

27N hi tɛtaganɛ-unu ni izeci ya Agwangwama, maa ga a rɛtanjɛ miaụŋ-mo-bino me elele na amɛ Krast utakada ga.

28Go tulubo-ti-biye ta Agwangwama tu Jisus Krast tu nama ne hiŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2 Tɛsɛlonika Yebi

2 Tɛsɛlonika Yebi 1

1Go Poul, na Silvanos keeni Timoti, no ofwo tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-AGWANGWAMA tu na tu namɛ ni Tɛsɛlonika, tu na tɛ shɛ ma tu ta Agwatana na shɛ Bishi tu, keeni Agwangwama tu Jisus Krast.

2Go tulubo-ti-biye keeni amɛ-olom na banɛ no olugwo Agwatana na shɛ Bishi keeni Agwangwama tu Jisus Krast tu nama ne hiŋ.

Ụshɛrɛya Tụdụma na Aka Tugwure tu Krast

3A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, tɛ shɛ tu na nda ugwoje na Agwatana aka elele iwɛ hiŋ, iwɛnɛ ti yee teni cɛŋ. Iwɛnɛ te rishe ri hiŋ tɛtɛtana ra kaana ugombo tebiye tebiye, keeni tulubo tu na ehi momo lubonu hwɛɛ, ta kaana du ugombo duwa duwa.

4Iwɛbɛ po ata busa iwɛ hiŋ na tụ'ụlwatagwụ-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama, iwɛ isɛbwɛ hiŋ ti'ima keeni rishe ri hiŋ tɛtɛtana keeni tɛshɛka tu na aa hiɛ shɛka, keeni ụbaụta na kaa ahia nda, ehi le kaa egiri.

5Inɛ gɛ ibɛ shɛ useyida tugom maa ụshɛrɛya na Agwatana a duma namɛ shiriri, iwɛnɛ baa hiɛ rɛcɛ maa hi teni cɛŋ na Cɛnjɛ-ta-tugwama tu bwa, tu na ahia nda ụbaụta iwɛ tuba.

6Gana na ti yaa shɛ iyi nɛ teni cɛŋ maa Agwatana zhɛ a shapa ụbaụta maa tụpana atwa na ma hi nda umungwuta,

7maa tuba ma hi pana ụhinjanụ ahiɛba na hia nda ụbaụta no tu, na aka na ee kepishinji hwuŋ Agwangwama tu Jisus maa banɛ na azuba, na atumwa ubwa ukpahiŋ ụ'wụtụ,

8na bụratụ bu ulwa, maa tụpana atwa na lacɛ Agwatana keeni atwa na hwụjɛ shɛ unu wa Anabarɛ Ebiye Agwangwama tu Jisus tụlụkpashɛ.

9Ɛ zhɛ a pana aŋ ulwapɛ na shɛ ufwu unyizo-nom tɛnda, ɛ zhɛ a kapana aŋ uhwaŋna wa agba Agwangwama maa kede a nama nu ụjɛrụma ukpahiŋ ubwa o.

10Inɛ gɛ zhɛ ya nda hwuŋ nụ ụjita ata bee ci maa atwa ubwa tijilo peni bu ụjɛrụma, ta atwa na kaa tɛtanɛ bu rishe hwɛɛ zhɛ a kwụba bụ, yɛɛ zhɛ ya dama aŋ. (Hi zhɛ du hia nama hwuŋ na aba, iwɛnɛ ahiɛ tɛtanɛ tiseyida tu na eti le rishe).

11Iwɛ inɛ gɛ ata hi ndana shidua ɛgbɛɛ, iwɛ maa ga Agwatana tu ihiɛ njɛ maa hi teni cɛŋ nu ụhiɛŋshɛ ata baa hi suyanɛ, maa ma hi ụrɛcɛngana kaa tukwulana ti hiŋ ti biye hwɛɛ, keeni ugondu hiŋ u rishe-tɛtɛtana tedure nu ukpahiŋ ubwa.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

12Iwɛbɛ po ata nda adua iwɛ maa a mụnɛ izeci ya Agwangwama tu Jisus ụjɛrụma na amɛ hiŋ, maa hi leshiji du ụjɛrụma tedure nu bwa, nu gana na to tulubo-ti-biye ta Agwatana tu keeni ma tu ta Agwangwama Jisus Krast tu namɛ.

2 Tɛsɛlonika Yebi 2

Bụtụ Ata bu Tugworozwo

1A-miaụŋ-mo-bino mi na mɛ Krast, ta hi tabwa iwɛ tugwure tu na Agwangwama tu Jisus Krast zhɛ be gwure, keeni iwɛ tu'ulwatagwụ tu tu na agba ubwa,

2maa kede shihaŋsa shi hiŋ shɛ gbatụ tɛzhɛgɛda o, okwo maa shihwulu shi hi horukono, tedure na atwa oko na zhɛ ɛ hiɛŋ maa mpiala mi mbishi aŋ, kwo kaa nu n-ndumwa, kwo kaa nu utakada na ee 'nyeci gana maa u banɛ ni i'ɛlɛ tu; maa ɛ hiɛŋ Ụjita u tugwure ta Agwangwama tuwo ya.

3To lono ma maa bụtụ be elele ihi helekeci nu uhwaŋna we elele o. Ụjita ata ta zha shɛ wa zhajɛ o, semi aka na ta tuganga te rishe-tɛtɛtana ti zhajɛ tugwo hiiŋ. Ibɛ shɛ aka na ɛɛ zhɛ a kapɛshɛnga bụtụ ata bi iwɛwɛ, na shɛ yɛu ufwu tɛnda.

4Ubwa shɛ busukakanɛ ata momo mungicingo uhwuri iyi elele nɛ aa suyana maa uzhɛba kwo kaa iyi nɛ aa zhɛba. Iwɛbɛ po baa jɛjɛ na amɛ Umwono wa Agwatana, bɛɛ hiɛŋ maa ubwa ni ikɛnyi ibwɛ i shɛ Agwatana.

5Hi teyinji shi suu maa N hi mbiswo la iwɛ gɛ na aka na tu Ngaa ta namɛ ne hiŋ?

6Hi mepi tebiye iyi nɛ ya nda bu ukwurishi uuwa i ci hwuwayɛ, iwɛ maa e kepishinji bụtụ ata bi iwɛwɛ na aka ubwa u tugom.

7Iwɛnɛ po iyi tusweci nɛ zasa undwa ya nda ba ugondu cebe; ama bụtụ ata ba nda iŋ ukwurishi bu ta namba, uuwa i ci aka na ti bee beni na ashashɛ baa ishɛjɛ.

8Nazhɛ ɛɛ zhɛ a kapɛshɛnga bụtụ ata zasa undwa, ubwa shɛ bụtụ ata Agwangwama Jisus zhɛ bo hwoŋzhingo ni ihwungwɛ unu ubwa, na kaa bɛɛ zhɛ ba nda bu iyi tɛgadaga no tumbisono ta tɛcaakwụ te tugwure tu bwa.

9Bụtụ ata zasa undwa zhɛ ba 'waŋnɛ ukpahiŋ Setan maa bu na ndangana iyi tudama keeni arụhwajɛ tukata,

10na tuhalakaka hwɛɛ, ti iyi nɛ zasa ririri nɛ ya halakaka atwa na a nda ufwu, iwɛnɛ ee leshiji shi tulubo maa o no lubo iwɛ-tɛkana ata zhɛ yo bicingo aŋ.

11Iwɛbɛ po Agwatana ba tumwananɛ aŋ ti'ina iwɛ maa a tɛtana ụzagwụ rishe,

12iwɛ maa a jɛmɛ ụshɛrɛya wa atwa elele na tɛtanɛ shɛ iwɛ-tɛkana rishe, a na orugwusu kiri kwụlanɛ.

Agwatana Ihi Tolwo Taa nu Umozhigo iwɛ maa E Hi Bicinji

13A-miaụŋ-mo-bino mu na Agwangwama o lubo, ta nda ugwoje na Agwatana ɛgbɛɛ iwɛ hiŋ, iwɛnɛ ta Agwatana ihi tolwo taa nu umozhigo iwɛ maa e hi

© 2008 Bible Society of Nigeria.

bicinji, ne tijilo tu na Mpiala ma hi nda atwa tijilo, keeni iwɛ iwɛ-tɛkana na ahiɛ tɛtanɛ-rishe du.

14Iwɛ ecilo ga Agwatana ihi suyanɛ tedure na Anabarɛ Ebiye tu, iwɛ maa hi 'yaga ụjɛrụma wa Agwangwama tu Jisus Krast.

15Ibɛ po a-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, shikono ma dimi, untangana ma iwɛ-tɛkana ata eti hi mbisegeni dimi, okwo tedure nu n-ndumwa mu tu, kwo kaa tedure nu utakada tu.

16Ga Agwangwama tu Jisus Krast ni ikɛnyi ibwɛ, keeni Agwatana na shɛ Bishi tu, na tu lubi na kaa ma ti ingatanga unyizo-nom, na kaa iti peni ashɛlatụ ebiye a na dure tulubo-ti-biye,

17ingatanjɛ shɛmɛ shi hiŋ, maa mo hi shikicingo dimi nu ugondu ubiye we elele keeni n-ndumwa mi biye me elele hwɛɛ.

2 Tɛsɛlonika Yebi 3

Na Nda ma Adua iwɛ Tu

1A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, inɛɛ nɛ vwɛ ya, i shɛ maa hi na tu ndana shidua, iwɛ maa Iwɛ ya Agwangwama mburusonu kakayɛ, maa i 'yaga du ụjɛrụma, gana na ti yaa namɛ no ofwo hiŋ.

2Na nda ma adua iwɛ maa Agwatana iti le ni i'ɛlɛ ya atwa na te shi eshe, a na kaa shɛ atwa awɛ, iwɛnɛ ti yaa shɛ shɛ atwa kpaaŋ 'yajɛ rishe-tɛtɛtana.

3Ama Agwangwama shɛ bụtụ bɛ tɛcara; ubwa kaa zhɛ me hi shikicingo dimi, ubwa kaa du zhɛ ma hi ngbaraka maa kede bụtụ ata bụ wɛ ihi eri o.

4Ohwulu tu namɛ oko no ofwo Agwangwama iwɛ hiŋ, maa hi na nda ba iyi nɛ ata hi pana-unu ibɛ, ɛhi tɛ zhɛ kaa du hia uranga iŋ tɛnda.

5Ga Agwangwama 'yagaga shihaŋsa shi hiŋ maa shi teni no tulubo ta Agwatana keeni isɛbwɛ-ti'ima Krast.

Unu-tɛtɛtagana iwɛ Ugondu Tɛnda

6Ama a-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, ta hi pana-unu ni izeci ya Agwangwama tu Jisus Krast, maa no worungo ma yɛu-bino ye elele na amɛ Krast nɛ yo rungo gadaga, na kaa njɛ shɛ iyi te teni cɛŋ na masha ma ata eti hi mbisegeni la

7Hi mepi du ni ikɛnyi hiŋ tebiye gana na lanɛ maa hi na ti shata, iwɛnɛ te eti rinji shi la gadaga na ashashɛ hiŋ.

8Tɛ yɛ shɛ la kaa iyimɛyɛ bụtụ be elele arahaŋ o, ama ta nda ugondu, ata nda tire tụ ụjita tu uwaŋna, iwɛ maa kede ta shana bụtụ be elele i'wɛŋnɛ nɛ zhineni na ashashɛ hiŋ o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9Shɛ iwɛ maa tu ga zasa ụhwada ata o, ama iwɛ maa tu mama nda bimenji hiŋ, iwɛ maa hi na ti shata.

10Okwo aka na ati ta namɛ la pi hiŋ, ti hi peni-unu iwɛ ijɛ maa, Yaa shɛ bụtụ be elele jeri shi maa bu na nda ugondu, asha kede bu na ya du iyimɛyɛ o.

11Iwɛnɛ po tụ hwụjɛ maa atwa hiŋ oko o rungo gadaga, a njɛ shɛ ugondu wa aba kwukwuŋ o, semi una wa anya atwa kiri aa nda aka elele.

12Ibɛ po ata pana atwa gana ata unu ta 'yajɛ ikɛnyi tedure na Agwangwama tu Jisus Krast, maa a shɛ a na nda ugondu wa aba ne tipece maa a na 'yaga iyimɛyɛ ikɛnyi aba.

13Ama a-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, to lukwumo ma ni iyi ibiye tɛnda o.

14Yaa shɛ bụtụ be elele hwụjɛ shɛ unu iwɛ gɛ eti hi mbishi nu utakada ga, asha no shiyono bu ma eshe maa kede hi no togwu nu bwa o, iwɛ maa ge ezuye shɛ bụ.

15Ama ta na nda bu ma gana bụtụ bi i'ime hiŋ o, iwɛnɛ tu baa shɛ yɛu-bino hiŋ na amɛ Krast, ama na tɛtagana bu ma unu.

Iwɛ Imɛwɛɛ

16Ga Agwangwama amɛ-olom ni ikɛnyi ibwɛ na hi pana amɛ-olom aka elele nu uhwaŋna we elele. Ga Agwangwama nama ne hiŋ hwɛɛ.

17A'walụ mi, Gamba go Poul, na Ngee 'nyeci nu u'ala mu na, useyida mu ta nu utakada mu we elele. Gana Ama 'nyata ta.

18Go tulubo-ti-biye ta Agwangwama tu Jisus Krast tu nama ne hiŋ hwɛɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1 Timoti Hiiŋ

1 Timoti Hiiŋ 1

1Go Poul na shɛ butumwa Krast Jisus, gana na tu unu-tupana wa Agwatana na shɛ Bibicinji tu, keeni una wa Agwangwama tu ge Jisus Krast na shɛ ashɛlatụ tu namɛ.

2No ofwo Timoti yɛu mi tɛkana ne rishe-tɛtɛtana. Go tulubo-ti-biye keeni inyɛmɛnyɛmɛ, keeni amɛ-olom na banɛ no olugwo Agwatana na shɛ Bishi keeni Krast Jisus Agwangwama tu, tu nama na bụ.

Ugondu Timoti nụ Ụshɛpwụ ata Ɛɛ Hiɛŋ Ɛfɛsɛs

3Gana na tu Ngaa bu tabwa maa gɛga nɛ Ɛfɛsɛs, aka na ti Ngɛɛ zhɛ Masɛdonia, maa peni atwa oko unu maa kede o no mbisogono imbisegeni tukata o.

4Tɛtagana aŋ unu maa kede o no shiyono shihaŋsa sha aba na ashwa kwo kaa n-ndumwa ma shɛrụkwụkwụ, keeni mu na ma alamụ mu na mu zasa uce o. Ijɛ ɛtɛ ya zhajɛ na ashamanjɛ, tụlụkpashɛ ti iyi nɛ namɛ na amɛ Agwatana keeni ugondu tɛnda tedure ne rishe-tɛtɛtana.

5Ama uce unu-tupana ụ shɛ tulubo tu na tu banɛ na amɛ na namɛ rụmbɛɛ, ne bimbisegeni-ba-amɛ bi biye, ne rishe-tɛtɛtana, uzawa tɛnda-te-eshe.

6Atwa oko jɛshɛrɛjɛ, e genji ijɛ, ee zhe no ofwo n-ndumwa mo ohondo.

7I kwụlanɛ aŋ maa a shɛ embisegeni Undwa, okwo te e eshiciji shi iyi nɛ aa duma kwo kaa iyi nɛ aa la tiseyida ti ibɛ no ohwulu oko ti'yaga.

8Ama ti mepi maa undwa zhɛmɛ ti yaa shɛ bụtụ be elele ba nda iyi nɛ waa jɛmɛ.

9Ti mepi inɛ gɛ maa, e shiri shi undwa iwɛ atwa tiririri o, semi iwɛ atwa na a bwada-undwa, na atwa na hwụjɛ shɛ unu, na atwa na a nda iyi iwɛ, na atwa iwɛwɛ, ti iwɛ atwa na zasa shɛshɛshɛ, ti iwɛ atwa na zasa tijilo, ti iwɛ atwa na a kwụna eshi aba keeni ono aba keeni iwɛ akwụnɛ-atwa,

10ti iwɛ anjɛ-tuwɛle, ti iwɛ etwenyi na o woto ne etwenyi, ti iwɛ atwa na a ima atwa a sanga, ti iwɛ ejwe-cibɛ, ti iwɛ atwa na a ta-tuwa tu tukata, yaa shɛ inyɛ iyi elele ta namba nɛ ya sukakana imbisegeni gɛ i tụrụmbɛɛ,

11gana na ta Anabarɛ Ebiye ụjɛrụma wa Agwatana na oo zhemonjino namɛ, a na bee n untegeni maa Ma ngbaraka.

Ba Nda Ugwoje na Agwatana iwɛ Inyɛmɛnyɛmɛ Ibwɛ

12Ma nda ugwoje Krast Jisus Agwangwama tu, na m peni ukpahiŋ, iwɛnɛ tu baa n rɛcɛ maa N shɛ bụtụ bɛ tɛcara, bee n teri iwɛ maa Mu na ndana bụ iyi.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13Okwo tu Ngaa dumwangwanua bu la n-ndumwa mụ wɛ, Ngaa shɛkwa bu la,
Ngaa 'wangwanua bu la. Ama bi hieci inyɛmɛnyɛmɛ mi, iwɛnɛ tu Ngaa njɛ iŋ la
no tugbodu, na aka na kaa Ngaa ta tɛtanɛ shɛ la rishe.

14Ama tulubo-ti-biye ta Agwangwama tu ti gembi duwa tedure ne rishe-
tɛtɛtana ru na bee m peni keeni tulubo tu na tu namɛ na amɛ Krast Jisus.

15N-ndumwa mu ga mɛ shɛ n-ndumwa mu tɛkana, i lanɛ kaa maa bụtụ be elele
leshiji mu, maa ga Krast Jisus zhajɛ nu unyizo ga maa bicingo atwa-iwɛwɛ;
Gamba kaa N wumanjɛ na ashashɛ aba.

16Ama iwɛ ecilo ga kaa, Agwatana kwụbɛ inyɛmɛnyɛmɛ mi, iwɛ maa ge Jisus
Krast eri maa mo mbisono isɛbwɛ ibwɛ ti'ima caakwụ na amɛ mi hiiŋ, gana
bimenji ba atwa na tɛ zhɛ a tɛtana bụ rishe iwɛ maa a 'yaga uraiŋ unyizo-nom.

17Ga tumuna keeni ụjɛrụma nama na Agwuma ata unyizo-nom aka elele. Ubwa
na 'wi shi kwukwuŋ, ubwa na kaa eshe kwụbɛ shɛ, ubwa shɛ Agwatana bwooko
gba tutu unyizo-nom! Ami.

18Ɛ-yɛu mi ge Timoti, Ma bu pana-unu ga, te teni cɛŋ ne tigesere ta ata aa jɛmɛ
la iwɛ bụ, iwɛ maa ga shɛ tedure ne tigesere ta ata aba twa ifelu ibiye.

19Na untangana rishe-tɛtɛtana dimi keeni bimbisegeni-ba-amɛ bi biye. Ibɛ i shɛ
inɛɛ nɛ atwa oko 'wɛŋ, ee genji rishe ra aba tɛtɛtana.

20Go Humɛnios na Alɛkisanda namɛ na ashashɛ aba, a na Ngee utegeni Setan
iwɛ maa mbisogono aŋ, iwɛ maa e genji ya Agwatana n-ndumwa mụ wɛ
tụdụmangana.

1 Timoti Hiiŋ 2

Tusokokono iwɛ Tɛzhɛba

1Iyi ihiiŋ Ama hi kaana ikɛnyi na, maa hi na tabwa, maa hi na nda adua, maa hi
na lụpa, maa hi na nda ugwoje iwɛ atwa kpaaŋ.

2Na nda ma adua iwɛ shɛgwuma, ti iwɛ atwa elele na zweni no shihwolu shɛ
'wụtụ 'wụtụ, iwɛ maa ta nama nu uraiŋ tusuu, keeni una wa amɛ-olom, ne eshe-
tupatana Agwatana keeni igɛhi ya Agwatana.

3Ijɛ shɛ iyi ibiye, yaa kwụlanɛ kaa Agwatana na shɛ Bibicinji tu tebiye.

4Ubwa na ba jala maa bicingo atwa kpaaŋ, maa ga atwa kpaaŋ zhajɛ maa e mepi
iwɛ-tɛkana.

5Agwatana namɛ oko, bụtụ na namɛ du na ashashɛ Agwatana na atwa namɛ bu
ko, ubwa shɛ ga Krast Jisus.

6Ubwa meme peni maa gwube atwa kpaaŋ; e le iŋ kaa tiseyida na aka na teni
cɛŋ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

7Iwɛ inɛ ɛtɛ Agwatana n teri maa Ma sha bi'enenji, na butumwa, maa Ma sha bimbisegeni na zhɛ no mbisogono atwa na shɛ shɛ Eju iyi ne rishe-tɛtɛtana keeni iwɛ-tɛkana. Iwɛ-tɛkana Ama duma, shɛ ụzagwụ Ama dwa o.

8I n kwụlanɛ maa ge etwenyi na nda adua no ofwo elele kpaaŋ, maa o no sugo i'ɛlɛ tijilo na azuba, uzawa isɛbwɛ keeni oruwo.

9Gobwonu du ge eyikwo na nda adua maa ga a na la tugwuno tu na ti teni cɛŋ, maa a na nda tisemberi tu na tu gwumwa aŋ, maa a na 'yaga ahaŋsa tuhwungbɛ. Kede shɛ ne tihiŋzhe tupioto kwo kaa iyi nɛ aa njɛ na azhɛnarɛya kwo kaa odworo, kwo kaa tugwuno tu na tu zhanganjɛ o.

10Ama ga shɛ nu gondu ubiye, gana na ti yee teni cɛŋ ne eyikwo na a ananga inyɛsɛ ya Agwatana tụsụma.

11Ge biyikwo ne meme zucinje hwɛɛ, maa bu no soso iyi ne tipecee.

12Ama N leni shi maa biyikwo shɛ bimbisegeni o, kwo kaa maa 'yaga ụhwada butubwenyi o, ama ga nama suu.

13Iwɛnɛ po ga Adam aa njɛ hiiŋ, nazhɛ aa njɛ Ivi.

14Shɛ ga Adam kaa ee helekeci o, ama gana na te e helekeci biyikwo ata tebiye, ibɛ po bee bweji undwa.

15Ama ɛ zhɛ o bicingo biyikwo tedure ni yɛu tumata, ti yaa shɛ baa uranjɛ rishe-tɛtɛtana, no tulubo, ne tijilo keeni ahaŋsa tuhwungbɛ ti'yaga.

1 Timoti Hiiŋ 3

Eshiyeni-eshe na Amɛ Tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama

1Tihiɛŋ tu ga tɛ shɛ tihiɛŋ tɛ tɛcara maa: Yaa shɛ bụtụ be elele ba jalakaka maa sha bishiyeni-be-eshe, asha ba jalakaka ohwolu ugondu ubiye.

2Ibɛ po yaa shɛ tilɛɛ maa kede bishiyeni-be-eshe 'yaga unu-tusapa o, ga 'yaga biyikwo bu ko, kede sha buswe bu mayaga o, ga 'yaga ahaŋsa tuhwungbɛ, ga sha bụtụ na masha mu bwa mi teni cɛŋ, ga sha bụtụ na bo mbiyono agaiŋ, keeni bụtụ na eri bo mbisogono atwa iyi.

3Kede ba sha buswe o, kede bu na nda abwagara o, ama ga bu na ima-isɛbwɛ, kede ba sha bu'weji o, ga sha bụtụ na lubi shi ukwuribi.

4I shɛ tilɛɛ maa ga sha bụtụ na eri ba 'yagaga ihwɛ ibwɛ tebiye. Ga miaụŋ mu bwa mu na muna atwa ụjɛrụma ni iyi elele hwɛɛ.

5Ama yaa shɛ bụtụ mepi shi gana na maa bu na untangana ihwɛ ibwɛ, asha gana naa bee eri ba untangana ya tu'ulwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwatanaa?

6Kede sha bụtụ na ahaŋsa te ci shi o, shibwonu bi zhɛ na mama sata nu unyangana tɛnda, nazhɛ ba laya nu n-ndumwa-tụwụma abana ni Ibiri.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7Ama i shɛ tilɛɛ maa ga atwa tupohondo le bu du tiseyida ti biye, shibwonu ɛ zhɛ na twagaga bụ, bɛɛ zhɛ kaa ba laya nu ugwuru Ibiri.

Anjɛ-iyi na Amɛ Tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama

8Gobwonu du anjɛ-iyi, ga a shɛ atwa na 'yajɛ igɛhi, maa kede o no sheyingongo n-ndumwa ma aba o, kede a shɛ eswe-mayaga o, kede o no 'wonu iwɛ titeni to orugwusu o.

9Ama ga a shɛ atwa na a untangana iyi tusweci i rishe-tɛtɛtana na haŋsa tụrụmbɛɛ.

10Ama ge menji tugwo atwa gana ata hiiŋ, yaa shɛ aa zasa unu-tusapa, nazhɛ e leneni aŋ maa a shɛ anjɛ-iyi.

11Gobwonu du ge eyikwo aba a shɛ atwa na 'yajɛ igɛhi, kede a shɛ atwa na a nda izeci ya atwa ufwu o, ama ga a shɛ atwa na swe shi mayaga, ga a shɛ eyikwo tɛcara ni iyi elele.

12Ga anjɛ-iyi na 'yaga eyikwo oko oko, ga a shɛ atwa na a 'yagaga miaụŋ ma aba keeni atwa nhwaŋ ma aba tebiye.

13Anjɛ-iyi elele na a nda iyi tebiye, asha e meme gwushigeni ohwolu ebiye, keeni eshe-hwoo a'wụtụ ne rishe-tɛtɛtana ru na ru namɛ na amɛ Krast Jisus.

Iyi Tusweci I'wɛtwɛ

14Ma bu 'nyatanɛ ijɛ, okwo ti yaa namɛ na ahaŋsa mi maa i zha shɛ yo ilogogo ti Ngɛɛ zhɛ ma zhajɛ pụ bụ o.

15Ama iwɛ maa yaa shɛ Ngee ilegeji epe, iwɛ maa tuba mepi gana na shɛ tilɛɛ maa bụtụ na nda iyi nu umwono wa Agwatana na shɛ tu'ulwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwatana na shɛ buumwa, tu na kaa tɛ shɛ utukpa keeni ukoshilo iwɛ-tɛkana.

16I zasa ashamanjɛ o, maa iyi ụrụhwajɛ i tusweci eshe-tupatana Agwatana, i shɛ iyi ụrụhwajɛ i'wɛtwɛ. Ibɛ shɛ maa: Agwatana meme mbiseni caakwụ na tu'waba ta butugwumwa, n-ndumwa kaa mɛ zhɛmɛ bụ na Mpiala, atumwa-azuba kwụbɛ bụ, atwa enenji iwɛ ubwa na ashashɛ atwa na shɛ shɛ Eju, aa tɛtanɛ bụ kaa rishe nu unyizo, ee shepi bu na azuba nụ ụjɛrụma.

1 Timoti Hiiŋ 4

Imbisegeni Tukata

1Ama Mpiala ba duma kpataa tebiye maa, na aka ɛmɛwɛɛ, atwa oko zhɛ a vwula a ganga rishe-tɛtɛtana, ɛ zhɛ na shɛlagana atwa na 'yajɛ mpiala mu tuhalakaka keeni imbisegeni ya atumwa-ibiri.

2Imbisegeni gɛnɛ ɛtɛ banɛ tedure na atwa tɛnda-te-eshe a na a dwatwaga ụzagwụ. O to bimbisegeni-ba-shɛmɛ sha aba i'nyɛtɛ gana maa nu ụshɛmbɛrɛ na vwi.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

3A lakana atwa tụmbụla tɛnda, ɛɛ hiɛŋ maa iyimɛyɛ ike namba ahiɛ shɛ shɛ hia ya. Agwatana kaa karɛ iyimɛyɛ ɛtɛ maa ga atwa na tɛtanɛ-rishe, a na kaa mepi iwɛ-tɛkana na ya iŋ nu ugwoje tɛnda.

4Iyi elele nɛ kaa Agwatana karɛ zhɛmɛ, maa ga atwa na ya iŋ nu ugwoje tɛnda zawa tulakana.

5Agwatana kaa nduwa iŋ tijilo tedure nu n-ndumwa mu bwa keeni adua tɛnda.

Yɛu-ugondu Ibiye Krast Jisus

6Yaa shɛ obo mbisogono miaụŋ-mo-bino ijɛ, asha bi zhɛ ba sha yɛu-ugondu ibiye Krast Jisus, asha bu mama nɛnga nu n-ndumwa me rishe-tɛtɛtana keeni imbisegeni ibiye nɛ abu 'wa.

7Ama na laka ashwa na a hashɛgana bụtụ keeni a na ụlagwụ. Ama no vwongongo ne eshe-tupatana Agwatana.

8Iwɛnɛ po tu'waba tuvwongicingo ti 'yajɛ ule cwɛŋbana, ama eshe-tupatana Agwatana 'yajɛ ule ni iyi elele, iwɛnɛ te e shileni iŋ unu na aka ga keeni aka na te e ci.

9Tihiɛŋ tu ga tɛ shɛ tihiɛŋ tɛ tɛcara, taa lanɛ kaa maa ga atwa kpaaŋ leshiji tu ta ulwa.

10Iwɛ ecilo ga ata nda tire, ata shana du ikɛnyi, iwɛnɛ ata nda ashɛlatụ Agwatana na shɛ buumwa. Ubwa shɛ Bibicinji ba atwa kpaaŋ, ama inɛ ya atwa na tɛtanɛ-rishe uhwuri inɛ ya atwa vwɛ.

11Pana-unu, no mbisogono ijɛ.

12Ta nda maa bụtụ be elele na bu ngbaraka cwɛŋ iwɛnɛ abu ta shɛ usemberi o, ama sha bimenji ba atwa na tɛtanɛ-rishe, nu n-ndumwa tụdụma, na masha, no tulubo, ne rishe-tɛtɛtana, na tụrụmbɛɛ.

13Okwo Ngee te ci shi, na pana ahaŋsa bụ nu utakada n-ndumwa ma Agwatana tɛrɛta na tukpataa, ni ikɛnyi tukaana atwa, keeni imbisegeni.

14Ta ganga uhwara tɛnda nu upwaŋ ata namɛ na amɛ bụ o, ubwa shɛ unaa na ee bi peni tedure ne tigesere tụdụma, aka na tu n-nyarɛ mi bi petengeni la i'ɛlɛ.

15Na nda ijɛ ɛgbɛ ɛgbɛ, no shiyono ahaŋsa bụ hwɛɛ ni ibɛ, iwɛ maa ugombo bu tɛkaana bananɛ atwa elele caakwụ.

16Ama na nda pece iwɛ ikɛnyi bu keeni iyi nɛ obo mbisogono atwa. Na uranga iŋ tɛnda, ni inɛ gɛ tɛnda, ɛbi zhɛ bu momo bicingo, ta atwa na du kaa a hwuga iwɛ bụ.

1 Timoti Hiiŋ 5

Bɛnjɛ-bi-iyi no Ofwo Atɛtanɛ-rishe

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1Ta na tazhɛgana bụtụ na injɛ o, ama na kaana bụ ikɛnyi, gana na aa nda bishi.
Na nda esemberi gana miaụŋ-mo-bino bu.

2Na nda n-ndaụŋ gana ono bu; na nda showo gana angwụfwụ bụ, na tụrụmbɛɛ
hwɛɛ.

3Na pana olulo na shɛ olulo tukpororo ụjɛrụma.

4Ama yaa shɛ bululo be elele 'yajɛ miaụŋ kwo kaa ajalụ, asha ge e seshi hiiŋ maa
e mbiseni igɛhi tijilo no ofwo atwa ihwɛ ya aba, maa kaa a tụpanɛ atwa na meci
aŋ. Inɛ ɛtɛ ibɛ kwụlanɛ Agwatana.

5Ama biyikwo na shɛ bululo bu tukpororo, na kaa zasa bụtụ be elele, baa nda
kaa ashɛlatụ Agwatana, baa uranga kaa tutabwa keeni adua tɛnda tụ ụjita tu
uwaŋna maa Agwatana mbiyeni bu.

6Ama biyikwo na bo shiyono ahaŋsa ubwa ni iyi nɛ ya kwulangana bụ, bɛ shɛ
ru'wo okwo tu baa ta ya uraiŋ.

7Na pana aŋ unu iwɛ iyi gɛnɛ gɛ iwɛ maa kede a 'yaga unu-tusapa o.

8Ama yaa shɛ bụtụ be elele peni shi atwa ubwa iyi nɛ ukekeshi ibɛ wa nda aŋ, a
na kaa shɛ atwa umwamwa ubwa gbaa, asha bi teri ashamanjɛ rishe-tɛtɛtana,
bee keeni kaa tụwụmangwụ uhwuri bụtụ na tɛtanɛ shɛ rishe.

9Bululo be elele na shiywa shɛ bwa shi te ci shi dupu-ne-eshe-umpwa, (60) kede
e 'nyeci izeci ibwɛ nu utakada ata o. Shɛ inɛ ɛtɛ kiri o, ga sha biyikwo na cɛnɛ la
bwolo bwa bu ko.

10I shɛ kaa tilɛɛ maa e le bu tiseyida nu ugondu ubiye tɛnda, maa bu
waŋnɛcɛngwa la miaụŋ, boo mbiywonuo la agaiŋ, boo loshigwo la atwa tijilo
Agwatana ni ihwɛ ibwɛ, boo loshogwo la atwa nụ ụbaụta, baa 'wawa la ugondu
ubiye we elele tɛnda hwɛɛ.

11Ama laka nzeci mo olulo na ta shɛ showo ti'nyata nu utakada ata. Iwɛnɛ po
yaa shɛ aa mama njɛ eyikwo na ukwedeyi wa aba 'yajɛ ikɛnyi, asha a jala maa e
meme jeji na Krast, asha a jala maa a tuna.

12Asha n-ndumwa mụ wụmɛ aŋ, iwɛnɛ te e genji rishe ra ba ri hiiŋ tɛtɛtana.

13E seshi sasana maa a shɛ aruna, oo rungo nu nhwaŋ. Shɛ aruna kiri aa shɛ o,
ama a nda ta tuzwamɛ du, aa ima ugondu wa anya atwa u'ala ee genji una wa
aba, a na duma iwɛ nɛ aa ga shɛ shɛ a na duma.

14Iwɛbɛ po yaa n kwụlanɛ maa go olulo na ta shɛ showo tunanana, maa e meci
miaụŋ, maa a shɛ shɛgwuma-shɛ-nhwaŋ ma aba, iwɛ maa kede e peni bụtụ ata
bi i'ime ohwolu maa bu na tu twagaga o.

15Iwɛnɛ po atwa oko jɛshɛrungwa, aa 'wawa Setan.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16Ama yaa shɛ butubwenyi kwo kaa biyikwo be elele na tɛtanɛ-rishe 'yajɛ olulo, asha ga untangana aŋ, iwɛ maa kede tu'ulwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama tu 'waŋna i'wɛŋnɛ ya aba o, semi ga shɛ i'wɛŋnɛ yo olulo na shɛ olulo tugom a na zasa bụtụ be elele.

17Na rɛta n-nyarɛ mu na ma 'yagaga atwa tebiye maa a lanɛ nụ ụjɛrụma uyebi tumuna, aba shɛ n-nyarɛ mu na ma nda ụbaụta ni i'enenji keeni imbisegeni gbaa.

18Iwɛ ya Agwatana hiɛŋ, To umpo ma unu buna na bo dubo ohiu o. Yaa dumananɛ, yɛɛ hiɛŋ, Bɛnjɛ-bu-ugondu lanɛ maa bu na lashɛga alubashɛ ubwa.

19Ta na tɛtana iwɛ ụshɛrɛya na bụtụ peteni iyɛri rishe o, semi ga 'yaga eseyida eyebi kwo kaa atatụ.

20Na tazhɛgana atwa na a nda iwɛwɛ ne she atwa kpaaŋ, iwɛ maa gɛ inyɛsɛ shɛ du atwa vwɛ.

21Ma bu tɛtagana-unu tebiye tebiye ne eshe Agwatana, te eshe Krast Jisus, te eshe atumwa-azuba a na ee teri, maa na untangana ijɛ uzawa tumomo hwulo su. Ta na nda iyi elele na atwa tuzanga o.

22Ta na patana bụtụ be elele i'ɛlɛ eshigiri o, ta na twa-ikpɛngwu ni iwɛwɛ ya anya atwa o. No momo shiyono eshe maa nama rụmbɛɛ.

23Ta na swa ya meni mo ohondo, ama no zwono meni mụ tụ'walụ ta afwafwa cwɛŋ iwɛ amɛ ata ma bụ gwụma ɛgbɛɛ.

24Iwɛwɛ ya atwa oko banɛ upeje, yee hwuleni aŋ umbe tutu ụshɛrɛya, ama iwɛwɛ ya anya atwa oko kaa zha shɛ ya gbatụ tubanɛ o.

25Gobwonu du ugondu ubiye banɛ upeje, ama okwo una wa atwa na beni shi gana ata, e eri shi kaa a swaka uŋ o.

1 Timoti Hiiŋ 6

1Ga atwa elele na shɛ ajama na pana shɛgwuma-shɛ-nhwaŋ ma aba ụjɛrụma na lanɛ na aba, iwɛ maa kede atwa na dumangana izeci ya Agwatana keeni imbisegeni tu n-ndumwa mụ wɛ o.

2Ajama na kaa shɛgwuma-shɛ-nhwaŋ ma aba shɛ tɛtanɛ-rishe, kede a na ngbaraka aŋ cwɛŋ, iwɛnɛ ta a shɛ ya miaụŋ-mo-bino ma aba o; ama ga shɛ nazhɛ nazhɛ aa kaana aŋ iyi tɛndana. Iwɛnɛ po atwa na tɛtanɛ-rishe, a na kaa shɛ atwa tulubo, aba zhɛ a lashɛga hwuŋ titeni ti iyi nɛ aa njɛ la. No mbisogono aŋ ijɛ, maa na kaana aŋ ikɛnyi.

Imbisegeni Tukata keeni Uduciya u Tugom

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Yaa shɛ bụtụ be elele bo mbisogono imbisegeni inyɛ, bee leni shi kaa ni inɛ ya Agwangwama tu Jisus Krast nɛ shɛ inɛ tukpororo, keeni imbisegeni nɛ teni cɛŋ ne eshe-tupatana Agwatana.

4Asha bu mama sata tebiye, asha bi mepi shi kaa du iyi elele o. Ama bi 'yajɛ ukwulana na zasa kpororo, na kaa wa 'waŋnɛ iheŋtene, na ashamanjɛ, ni isɛbwɛngwɛ, nu uwuru, no tugbozhigo, na ahaŋsa awɛ tuhaŋsa,

5keeni ashamanjɛ na zasa uce, a na atwa na shihaŋsa sha aba shi teni ụdamụ, a zasa ya iwɛ-tɛkana elele, e heŋshi maa eshe-tupatana Agwatana 'yajɛ titeni. Na mama dashɛgana maa na ganga atwa gana ata.

6Ama eshe-tupatana Agwatana medenji maa ge iyi nɛ abi 'yajɛ na bu gwumwa, ibɛ shɛ titeni tụ 'wụtụ.

7Gana na ta atu 'waŋnɛ shɛ iyi elele te eti teni nu unyizo ga, gobwonu du ti eri shi ta 'waŋna iyi elele tɛ ɛti zhɛ ụbanụ nu bwa o.

8Ama yaa shɛ ati 'yajɛ iyi nɛ maa tu na ya keeni iyi nɛ maa tu no urugono, gɛ inɛ ɛtɛ na tu gwumwa.

9Ama atwa na a jala maa a shɛ azhɛgba, a laya na tumanga, nu ugwuru, nu ukwedeyi ụwɛ ofwugwo, unaa na wa lagwụcɛnga bụtụ keeni unaa na wa ngba atwa. Ijɛ ye iricingo atwa na amɛ tugbazhɛgwa keeni ufwu tɛnda.

10Iwɛnɛ po ukwuribi na atwa o lubo, ibɛ shɛ tini ti iyi iwɛ ye elele hwɛɛ. Ibɛ kaa inzhɛnjɛ atwa oko na njɛ eshe-iyi ibɛ, ee genji ya rishe ra aba tɛtɛtana, aa mama hashagana ya shɛmɛ nụ ụngwụ ofwugwo tuhwuga.

Unu-tishilo

11Ama gabụ, oo a-bụtụ ba Agwatana, gozhigono ijɛ. Ama na 'wa tiririri, ne eshe-tupatana Agwatana, ne rishe-tɛtɛtana, no tulubo, ni isɛbwɛ-ti'ima, keeni timeme zucinje.

12Na twa ifelu ibiye iwɛ rishe-tɛtɛtana. Untangana iwɛ ɛtɛ uraiŋ unyizo-nom, inɛɛ nɛ aa bu suyanɛ iwɛ ibɛ, ebi le kaa tiseyida ti biye ne eshe eseyida ofwugwo.

13Ma bu tɛtagana-unu ne eshe Agwatana na ba pana iyi elele uraiŋ, ne eshe Krast Jisus du. Ubwa na le unu-tusweji ubiye tiseyida na agba Pontius Pɛilat.

14Na untangana unu-tupana, maa nama rụmbɛɛ uzawa unu-tusapa, uuwa i ci tubanɛ ta Agwangwama tu Jisus Krast.

15Inɛɛ nɛ ubwa na shɛ bụtụ bu ukpahiŋ kiri, na oo zhemonjino zhɛ bo mbisono hwuŋ na aka ikɛnyi ibwɛ. Ubwa shɛ Agwuma shɛgwuma na Agwangwama shɛgwangwama.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16Ubwa bwooko kiri eri shi bo 'wo kwukwuŋ, bu namɛ no ofwo uhioko-uhwaŋna na bụtụ be elele eri shi bo to. Ubwa shɛ bụtụ na bụtụ be elele eri shi ba kwụba. Ga ụjɛrụma keeni ukpahiŋ ụ shɛ una ubwa unyizo-nom. Ami.

17Na tɛtagana azhɛgba na namɛ na aka ga hwuwayɛ unu, maa kede o no momo mungicingo na shɛmɛ sha aba o, maa kede e peteni ashɛlatụ aba nu uduciya o, semi ga shɛ Agwatana na shɛ buumwa aa shɛlana, ubwa na ma tu pana uduciya we elele maa tu na hwuga-ụlatụ.

18Na tɛtagana aŋ unu maa a na nda iyi ibiye, maa a shɛ azhɛgba nu ugondu ubiye tɛnda, maa a na pana apwaŋ duwa duwa, maa o no dwotwogonu iyi nɛ aa 'yajɛ na anya aba.

19Inɛ ɛtɛ zhɛ yo shilono aŋ ukoshilo ubiye iwɛ aka na te e ci geri-be-eshe, iwɛ maa a untangana uraiŋ unyizo-nom.

20Oo gabụ ge Timoti, na ima iyi nɛ ee bu utegeni u'ala. No gozhigono urokwoto na wa hashɛgana bụtụ keeni una tɛgadaga, keeni tusukakana tu na ɛɛ hiɛŋ iyi-tumapa, nɛ kaa shɛ izeci tukata.

21Ibɛ kaa i shɛ inɛɛ nɛ atwa oko a ananga, ibɛ po aa 'wanjɛ rishe-tɛtɛtana. Go tulubo-ti-biye tu nama na bụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2 Timoti Yebi

2 Timoti Yebi 1

1Go Poul na shɛ butumwa Krast Jisus tedure nu ukwulana wa Agwatana, nu unu na ee shiri iwɛ uraiŋ na namɛ na amɛ Krast Jisus.

2No ofwo Timoti na shɛ yɛu mi tulubo. Go tulubo-ti-biye, ni inyɛmɛnyɛmɛ tihioko keeni amɛ-olom na banɛ no olugwo Agwatana na shɛ Bishi keeni Krast Jisus Agwangwama tu, tu nama na bụ.

Ugwoje Tɛnda keeni U'waba-tɛhiɛccɛnga

3Ma nda ugwoje na Agwatana na Ama ndana iyi ne bimbisegeni-ba-amɛ bu tukpataa, gana na to ogwunukwoshi mi njɛ la. M bu genji shi titeyinje na tutabwa ti mi, tụ ụjita tu uwaŋna o.

4Ma bu jala tụkwụba tebiye tebiye, iwɛnɛ ti Ngee teyinje malaba mụ bụ, iwɛ maa unyasa shini amɛ mi.

5Aka na te e n teyingeni iwɛ rishe-tɛtɛtana ru na ru namɛ na amɛ bụ, ru na rɛ shɛ shɛ kaa tɛnda-te-eshe. Ibɛ shɛ rishe-tɛtɛtana ra ata ru namɛ na amɛ ukaka bụ go Lois hiiŋ, keeni ma ru ru bino bu ge Yunis. N eshiciji ya hwuwayɛ maa ru namɛ du na amɛ bụ.

6Iwɛbɛ po Eme bi teyingeni maa na nda uhwara nu upwaŋ ata wa Agwatana na namɛ na amɛ bụ, unaa na dure i'ɛlɛ ɛtɛ Ngee bi petengeni la.

7Iwɛnɛ po shɛ mpiala mi inyɛsɛ Agwatana iti peni o, semi mu na mu ukpahiŋ, na mu na mu tulubo, keeni mu na mu tumama-ima.

8Ibɛ po ta nda ezuye tiseyida ta Agwangwama tu tula o, okwo tu Gamba na ee kepi nu umwono-tishi iwɛ ubwa o. Ama lashɛga du urobwo bu ụbaụta tɛnda na Anabarɛ Ebiye, tedure nu ukpahiŋ wa Agwatana.

9Ubwa na ti bicinji tedure nu ụhiɛŋshɛ tijilo na baa tu suyanɛ, shɛ iwɛ ugondu tu ubiye o, semi gana na ta ahaŋsa ubwa keeni tulubo tu bwa ti biye tu na bee ti peni na amɛ Krast Jisus tu namɛ nazhɛ aka ga kwuni tunama.

10Ama i banɛ upeje hwuwayɛ, tedure na tubanɛ te Bibicinji tu ga Krast Jisus, ubwa na nduwa tu'wo ụsụnyasụ. Nazhɛ bee kepishinji uraiŋ keeni iyi nɛ fwoshi shi no ofwo uhioko-uhwaŋna tedure na Anabarɛ Ebiye.

11Iwɛ Anabarɛ Ebiye ga kaa bee n teri maa Ma sha bi'enenji, na butumwa, keeni bimbisegeni.

12Iwɛ ecilo ata du Ama nda ụbaụta ga. Ama okwo ti yaa shɛ gana ata, ezuye n shɛ shɛ o, iwɛnɛ ti Ngee mepi bụtụ na Ngaa tɛtanɛ-rishe. N eshiciji kaa tebiye maa bi eri ma m ngbarakana iyi nɛ Ngee utegeni bu uuwa i ci ụjita ata.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

13Na untangana n-ndumwa mi tikpeke mu na abụ hwụjɛ nu unu mu dimi, ne rishe-tɛtɛtana keeni tulubo tu na tu namɛ na amɛ Krast Jisus.

14Ga shɛ tedure no timbiyono tu Mpiala mi Tijilo mu na mu namɛ na amɛ tu aba ngbaraka ijɛ ɛtɛ ibiye ee bu utegeni.

15Bi mepi tebiye maa atwa elele na namɛ ne Esia e n genji. Go Fugɛlos keeni Hɛmogɛnes namɛ na ashashɛ aba.

16Ga Agwangwama hieci inyɛmɛnyɛmɛ ya atwa ihwɛ Onisforos, ubwa ma nda maa ga ahaŋsa mi ne kezhe ɛgbɛɛ. Bɛ njɛ shɛ okwo ezuye shigbo shɛ na oo n to.

17Aka na ti bee ci Rom, bee n jelekeci tebiye, nazhɛ boo n to ugbe

18Ga Agwangwama hieci hwuŋ inyɛmɛnyɛmɛ ibwɛ nụ Ụjita ata! Ti iyi ifwugwo nɛ baa n ndanɛ nɛ Ɛfɛsɛs, gabụ du bi mepi iŋ kaa tebiye.

2 Timoti Yebi 2

Busaza Krast Jisus bi Biye

1Ibɛ po ɛ-yɛu mi, na 'yaga ukpahiŋ no tulubo-ti-biye tu na tu namɛ na amɛ Krast Jisus.

2Iyi nɛ abụ hwụjɛ nu unu mu ne eshe eseyida ofwugwo, no utogono iŋ atwa tɛcara, a na eri o mbisogono anya atwa du.

3Ima-isɛbwɛ maa no hioko ụbaụta, iwɛnɛ ta abɛ shɛ busaza Krast Jisus bi biye.

4I zasa bụtụ na ba nda tusaza na tɛ zhɛ momo umpongo nu ugondu unyizo ga, tu baa jala maa kwulana uhiu wa asaza na ge shiyeni bu na tusaza o.

5Yaa shɛ bụtụ ba nanga tụlagwụ tusumwa tugozhigo, a ta zha shɛ a pana bụ udara o, semi aka na tu baa ụrɛcɛnjɛ undwa na ee mengengeni bu.

6I shɛ tilɛɛ maa ga bufwashɛ na ba nda ugondu ụshɛjɛ iyimɛyɛ nɛ banɛ ne ehilo ubwa hiiŋ.

7Na haŋsa iwɛ iyi nɛ Ama duma tebiye, iwɛnɛ ta Agwangwama ubu pwonuo ti'eshicigo ti iyi elele.

8Ne teyinje Jisus Krast na ɛɛ hicinjɛ no tu'wo, na banɛ na bujalalo Devid, nu gana na ta Ama ananga Anabarɛ Ebiye mi.

9Iwɛ inɛ ɛtɛ Omo hioko ụbaụta uuwa i ci tukapa tu na ee n kepi nu umwono-tishi, gana bụtụ na ba nda ugondu ụwɛ; ama e kepi shi tuba n-ndumwa ma Agwatana o.

10Iwɛ ecilo ata, Ama ima-isɛbwɛ iyi elele iwɛ atwa na bee teri, maa e gwushiji du ubino na namɛ na amɛ Krast Jisus, nụ ụjɛrụma unyizo-nom.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

11Tihiɛŋ tu ga tɛ shɛ tihiɛŋ tɛ tɛcara. Yaa shɛ etu 'wi na Krast, ti zhɛ tu ma 'yaga du uraiŋ nu bwa.

12Yaa shɛ ata la-egiri, ti zhɛ du tu ma ya tugwama nu bwa. Yaa shɛ kaa ata tala ashamanjɛ ubwa, bi zhɛ du ba tala hwuŋ ashamanjɛ tu.

13Yaa shɛ atɛ shɛ shɛ atwa tɛcara, bɛ shɛ tuba bụtụ bɛ tɛcara. Bi eri shi kaa ba tala ashamanjɛ ikɛnyi ibwɛ o.

Bɛnjɛ-bu-ugondu na ba Kwulana Agwatana

14Teyingeni aŋ iwɛ gɛ, tɛtagana aŋ unu tebiye ne eshe Agwangwama, maa kede a na nda ashamanjɛ iwɛ n-ndumwa mu na mu zasa titeni te elele o, mu naa na mi zhɛ mo hwuŋzo atwa na a hwụga mụ.

15Nda gana na ebi eri maa meme mbiseni ne eshe Agwatana maa ma bu la tiseyida maa bi teni cɛŋ, maa shɛ bɛnjɛ-bu-ugondu na ezuye shɛ shɛ, na be sweji n-ndumwa mu tɛkana te teni cɛŋ.

16Ama no gozhigono urokwoto na wa hashɛgana bụtụ; iwɛnɛ ti yaa nda maa atwa na kaana tụdụlụma na Agwatana.

17N-ndumwa ma aba du ma yaga gana udobuu. Go Humɛnios keeni Filetos namɛ na ashashɛ aba.

18Atwa ata teni shi cɛŋ ni iwɛ-tɛkana o, ɛ hiɛŋ maa tihiɛ ta atwa na 'wi tu koshikwo, ibɛ po ee hwuŋzhi rishe-tɛtɛtana ra atwa oko.

19Ama okwo ti yaa shɛ gana ata, ukoshilo wa Agwatana na namɛ dimi shikeni ba, useyida ubwa hiɛŋ, Agwangwama mepi atwa ubwa, ga atwa elele na kaa du a suyana izeci ya Agwangwama no gozhigono orugwusu tɛnda.

20Ama shɛ iyi-uhwugwa nɛ aa njɛ na azhɛnarɛya keeni azụrụfa kiri zweni ba nu umwono ata ụ'wụtụ o, ama iyi-uhwugwa nɛ aa njɛ nụ ụ'wụ'wụ, ti inɛɛ nɛ oo mo na cɛnjɛ-ti'wɛŋnɛ namba du. Inɛ ike i shɛ iwɛ ụjɛrụma, inɛ ike kaa shɛ shɛ iwɛ ụjɛrụma o.

21Yaa shɛ bụtụ be elele mama nda shɛshɛshɛ maa bana ni iyi gɛnɛ ɛtɛ, asha ubwa zhɛ ba sha iyi-uhwugwa iwɛ ụjɛrụma, inɛɛ nɛ i shɛ iyi tijilo, i 'yaganɛ Agwuma-ihwɛ ule, a imwangwa iŋ iwɛ ugondu ubiye we elele.

22Ama no gozhigono ukwedeyi ụwɛ u tisemberi; ama na 'wa tiririri, ne rishe-tɛtɛtana, no tulubo, keeni amɛ-olom na atwa na a suyana Agwangwama na amɛ tụrụmbɛɛ.

23Ama na laka shɛshamanjɛ shɛ tusashɛ; gabụ du bi mepi maa shɛshamanjɛ shɛ gana ata sha bila uwuru.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

24Yɛu-ugondu ya Agwangwama kaa i shɛ shɛ bu no 'wogo uwuru kwukwuŋ o, semi ga sha bụtụ na mepeni atwa kpaaŋ iwɛ, na eri bo mbisogono atwa iyi, na eri ba ima-isɛbwɛ na aka na ta a njɛ bu iyi iwɛ.

25Ga shɛ ne timeme zucinje boo vwulo atwa na a sukakana bụ. Nekeshi Agwatana a pana aŋ ahaŋsa-tɛjɛshɛrɛga maa e mepi iwɛ-tɛkana.

26Ga shihaŋsa sha aba shɛ nama ngbɛrɛ maa a na nda iyi nɛ kwụlanɛ Agwatana, maa e benengeni ugwuru Ibiri na baa ga 'imɛ aŋ la maa a na hwuga-unu ubwa.

2 Timoti Yebi 3

Gana na Atwa Zhɛ a Sha Hwuŋ na Aka Ɛmɛwɛɛ

1Ama mapa inɛ gɛ maa tụwụmangwụ ti zhɛ ta nama hwuŋ na aka ɛmɛwɛɛ.

2Atwa zhɛ no momo lubo, ɛɛ zhɛ no lubo ukwuribi, ɛɛ zhɛ na busa, ɛɛ zhɛ na nda unyanga, ɛɛ zhɛ no gbozhigo iyi, a zha shɛ na hwuga-unu wa atwa na meci aŋ o, a zha shɛ na nda ugwoje o, a zha shɛ a nama shɛshɛshɛ o,

3a zha shɛ a 'yaga okwo tulubo ta butugwumwa o, a zha shɛ na gangana anya aba iwɛ o, ɛ zhɛ na nda izeci ya anya aba ufwu, a zha shɛ mama 'yaga o, ɛ zhɛ na nda abwagara, ɛɛ zhɛ no imo iyi ibiye,

4ɛ zhɛ na sanga anya aba ne tidere, iwɛ zha shɛ na ta aŋ o, ɛ zhɛ na mama-sata nu unyanga tɛnda, ɛɛ zhɛ no lubo gi iyi nɛ ya kwulana aŋ, a ganga Agwatana tulubo;

5ɛ zhɛ na untangana ụsụbwa we eshe-tupatana Agwatana, ama ɛ zhɛ na tala ashamanjɛ ukpahiŋ ubwa. To tumo iwɛ atwa gana ata o.

6Atwa oko namba na ashashɛ atwa ga, a na o hombilo o tono no shimwono, a ima eyikwo na lagwụmanjɛ, aba shɛ eyikwo ata iwɛwɛ ya ngba, anaa na ukwedeyi ụwɛ gɛnɛgɛnɛ inzhɛnjɛ.

7Okwo to o soso iyi aka elele, ama e te eri shi kaa o to iwɛ-tɛkana ata tumapa o.

8Gana na tu ga Janes na Jambirɛs sukakanɛ la Moses, gobwonu du atwa ga a sukakana iwɛ-tɛkana. Shihaŋsa sha aba shi teni ụdamụ, e teni shi cɛŋ ne rishe-tɛtɛtana o.

9Ama a zha shɛ kaa a kaana ugombo, ụlagwụ wa aba kaa zhɛ wa bananɛ atwa kpaaŋ caakwụ, gana na tu una wa atwa ata eyebi banɛ la.

10Ama inɛɛ bɛ shɛ bu 'wawa imbisegeni mi tebiye, na masha mi mi, ni iyi nɛ namɛ na ahaŋsa mi, ne rishe ri mi tɛtɛtana, ni isɛbwɛ mi ti'ima, no tulubo ti mi, no tishikono ti mi ti tidimi,

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

11na tɛshɛka ti mi tu ofwugwo, na abaụta mi. Ijɛ kpaaŋ ibɛ shɛ iyi nɛ i n vwutengeni na Antiok, ni Ikonium, nu Lustira. Ibɛ i shɛ tɛshɛka tu ufwugwo tu na Ngee le-egiri tuba; ama Agwangwama kaa n leshiji na tuba hwɛɛ.

12Iwɛ-tɛkana, atwa elele na yaa kwụlanɛ maa a shɛ masha mu na ma kwulana Agwatana na amɛ Krast Jisus, ɛ zhɛ a shɛka aŋ.

13Ama atwa awɛ keeni ehelekeci zhɛ na kaana tụwụmangwụ ni iyi iwɛ, ɛ zhɛ na inzhanga atwa, atwa du zhɛ na inzhanga aŋ.

14Ama gabụ, nama ni iyi nɛ ebi seshi, inɛɛ nɛ ahaŋsa bụ 'imɛ tebiye, gana na te ebi mepi atwa na ebi seshi no olugwo aba.

15Te kwuni taa na cɛnɛnɛ tụ bụ, ibɛ ebi mepi Ti'nyeci te Tijilo ti Iwɛ ya Agwatana, tu na ti eri ta bu pana ti'inta iwɛ ubino na dure rishe-tɛtɛtana ru na ru namɛ na amɛ Krast Jisus.

16Agwatana ubwa peni atwa n-ndumwa mu bwa me elele maa e 'nyeci mu, ibɛ po maa 'yajɛ ule maa e mbisegeni bụtụ, maa ɛ vwɛ bụtụ uvwi, maa a nanganganɛ bụtụ, keeni maa e vwuri bụtụ ni iyi tiririri,

17iwɛ maa ga bụtụ ba Agwatana ulwa, maa bu na 'yaga iyi elele nɛ zhɛ ya imanga bụ iwɛ ugondu ubiye we elele.

2 Timoti Yebi 4

1Ibɛ po Ama bu tɛtagana-unu tebiye ne eshe Agwatana keeni a na Agwangwama tu Jisus Krast, na zhɛ ba duma hwuŋ ụshɛrɛya wa atwa na ta hwungwa keeni atwa na uwo, te teni cɛŋ na tubanɛ tu bwa keeni Cɛnjɛ-ta-tugwama tu bwa.

2Na ananga iwɛ ɛtɛ; mama 'imɛ maa na nda iyi na aka na ebi beni ohwolu, ta aka na ebi beni shi ohwolu. Nɛ vwɛ uvwi, na tazhɛgana, na kaana ikɛnyi, ni isɛbwɛ-ti'ima hwɛɛ keeni iyi timbisogono.

3Iwɛnɛ po aka e ci ba ta atwa zhɛ na laka imbisegeni tugom, ama gana na tu ukwedeyi wa nda aŋ, ɛ zhɛ momo sutonono embisegeni, a na zhɛ a kwulana shɛcɛbɛ shɛ na sha gwapa aŋ.

4Ɛ zhɛ a ganga iwɛ-tɛkana, ɛɛ zhɛ a 'wa ashwa.

5Ama gabụ, nda ahaŋsa bu oko ni iyi elele, na la-egiri nụ ụbaụta tɛnda, na nda ugondu u bi'enenji, na untangana ugondu bɛnjɛ-bi-iyi maa ụrɛcɛnjɛ uŋ tebiye tebiye.

6Iwɛnɛ po a na ta ụrụpɛ ne mi cebe; aka mi ti'ishiga ci ya.

7N twawa ifelu ibiye, N gozhigwo usumwa mu tutu uce, Ngaa untwangwanua rishe-tɛtɛtana.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

8Inɛɛ nɛ n vwanɛ ya hwuwayɛ i shɛ udara u tiririri na ee n shileni, unaa na Agwangwama na shɛ bɛjɛmɛ-bụ-ụshɛrɛya bi tishiriri, zhɛ ma m pana nụ Ụjita ata. Ama shɛ Ngooko kiri bɛɛ zhɛ ba pana uŋ o, bi zhɛ du ba pana atwa elele na lubi la tubanɛ tu bwa.

9Nda gana na ebi eri maa zhajɛ pi mi kakayɛ.

10Iwɛnɛ po Ge Dimas n genji, bee hwuri Tɛsɛlonika, iwɛnɛ ti bee lubi iyi unyizo ga u hwuwayɛ. Ge Kiriskɛns hwuri Galatia, ga Taitos hwuri Dalmatia.

11Go Luk kiri ta namɛ ne mi. Shapɛ Mak te be ci, iwɛnɛ ti iyi ibwɛ tɛnda i n 'yaganɛ ule.

12Ama n tumwanɛ Taikikos utumwa maa ba zha Ɛfɛsɛs.

13Ebe ci suje tugwuno ta ata tu mpiala Ngɛɛ gɛnjɛ la nu Troas ni ihwɛ Kapos, keeni atakada, kede una ata u'waba ngwuri kwukwuŋ.

14Ga Alɛkizanda, na shɛ bụlụma bɛ ɛtumburɛ, bɛ n njɛ iyi iwɛ duwa. Agwangwama kiri zhɛ a tụpana bụ tụlụkpashɛ ti ijɛ ɛtɛ baa n njɛ.

15Gabụ ni ikɛnyi bụ du na nda pece na bụtụ ata, iwɛnɛ tu baa sukakanɛ iwɛ nɛ ata ananga tebiye.

16Aka na Ngee peni ajɛshɛgwa mi ehiiŋ, i zasa bụtụ namɛ ne mi o, ama atwa kpaaŋ e n jineci. Ma nda adua maa kede a rɛcɛ aŋ maa a tụpanɛ aŋ iyi nɛ aa njɛ o.

17Ama Agwangwama namɛ ne mi, bee m peni ukpahiŋ, iwɛ maa Ma ananga iwɛ ta ulwa, iwɛ maa atwa elele na shɛ shɛ Eju a hwụjɛ tedure ni i'enenji mi. Ibɛ po ee n leshiji nu unu bizeci.

18Agwangwama zhɛ ma n lashɛga kaa ni iyi iwɛ ye elele, bɛɛ zhɛ kaa mo bicingo maa mo tono Cɛnjɛ-ta-tugwama tu bwa ta azuba. Ga ụjɛrụma shɛ una ubwa tutu unyizo-nom. Ami.

Ba 'Walụ Atwa Krast Umɛwɛɛ

19Walụ Prisika, na Akwila, keeni atwa ihwɛ Onisforos.

20Gɛ Ɛrastos namɛ nu Korint, ama go Trofimos Ngɛɛ gɛnjɛ ni Militos, iwɛnɛ tu u'waba hwuwi shi bu.

21Nda gana na ebi eri maa zhajɛ nazhɛ ushwo shɛ. Ge Yibolos ma bu 'walụ, no Pudenes, ne Linos, na Klaudia, keeni miaụŋ-mo-bino hwɛɛ.

22Ga Agwangwama tu Jisus Krast nama na mpiala mụ bụ. Go tulubo-ti-biye tu nama na bụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Taitos

Taitos 1

1Go Poul yɛu-ugondu ya Agwatana keeni inɛ Jisus Krast, te teni cɛŋ ne rishe-tɛtɛtana ra atwa na Agwatana teri, keeni iyi-tumapa iwɛ-tɛkana nɛ teni cɛŋ ne eshe-tupatana Agwatana.

2Ibɛ i shɛ ashɛlatụ uraiŋ unyizo-nom, inɛɛ nɛ Agwatana na eri shi a dwa-ụzagwụ shiri-unu ibɛ nazhɛ aka angwụshɛ kwuni.

3Ama bi mbiseni iwɛ ɛtɛ caakwụ na aka ubwa na teni cɛŋ, tedure nu utumwa na bee n utegeni, te teni cɛŋ nu unu-tupana wa Agwatana na shɛ Bibicinji tu.

4No ofwo Taitos yɛu mi tugom, te teni cɛŋ ne riseh-tɛtɛtana ru na otu gbodongonu. Go tulubo-ti-biye, ni inyɛmɛnyɛmɛ keeni amɛ-olom na banɛ no olugwo Agwatana na shɛ Bishi tu, keeni Agwangwama tu Jisus Krast tu nama na bụ.

Ugondu na ga Taitos ba Nda na Cɛnjɛ ti Krete

5Iwɛ ecilo ata Ngee bi genji ni Krete, iwɛ maa ụrɛcɛnganɛ aŋ iyi nɛ 'nyananɛ aŋ, maa tilegeni n-nyarɛ nụ ụshɛpwụ ụshɛpwụ gana na ti Ngee bi peni-unu.

6Yaa shɛ bụtụ be elele namba na zasa unu-tusapa, na 'yajɛ biyikwo bu ko, na miaụŋ mu bwa mu tɛtanɛ-rishe, mu naa na atwa suyanɛ shɛ ụshɛrɛya iwɛ masha ma aba mụ wɛ mu unu-hwụjɛ shɛ.

7Iwɛnɛ te bishiyeni-be-eshe shɛ shɛ ba 'yaga unu-tusapa kwukwuŋ, iwɛnɛ tu baa shɛ uhiu-ihwɛ ya Agwatana. Bɛ shɛ shɛ bu na untangana ukwulana ubwa kiri o, bɛ shɛ shɛ bu na nda isɛbwɛ kakayɛ o, bɛ shɛ shɛ ba sha buswe o, bɛ shɛ shɛ ba 'yaga abwagara o, bɛ shɛ shɛ bo lubo ukwuribi o, bɛ shɛ shɛ bu no lubo titeni to orugwusu o.

8Ama ga sha bụtụ na ba ima agaiŋ, na bo lubo iyi ibiye, na ba 'yaga ahaŋsa tuhwungbɛ, na bụtụ bi tiririri, na bụtụ bi tijilo, keeni bụtụ na mama 'yaga.

9I shɛ tilɛɛ maa ga bu na untangana iwɛ tɛcara dimi, te teni cɛŋ ni imbisegeni, maa bu na ala kaana atwa ikɛnyi ni imbisegeni nɛ teni cɛŋ, maa bi nɛ vwɛ atwa na a nda ashamanjɛ uvwi.

10Iwɛnɛ po atwa ofwugwo a na hwụjɛ shɛ unu, aba du shɛ ajɛmɛ n-ndumwa mu tɛgadaga, aba shɛ atwa na a halakaka shihaŋsa sha atwa, Eju aba a nda iŋ gbaa.

11I shɛ tilɛɛ maa a 'imɛ unu wa aba, aba shɛ atwa na o hwuŋzotongo amwamwa elele, iwɛnɛ to o mbisogono atwa iyi nɛ aa ga shɛ shɛ o mbisogono, iwɛ titeni to orugwusu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12Bụtụ bu ko na shɛ bigesere na ashashɛ aba hiɛŋ, Atwa Krete a shɛ ejwe-ụzagwụ aka elele, aa shɛ isundɛ iwɛ, aa shɛ aruna a na 'yajɛ tidederishe ti iyimɛyɛ.

13Tiseyida tu ga tɛ shɛ ya iwɛ-tɛkana. Iwɛbɛ po vwɛ aŋ uvwi kpataa, iwɛ maa a nama hwungbɛ ne rishe-tɛtɛtana,

14Iwɛ maa kede a na hwulaga ashwa ata Eju o, kwo kaa unu-tupana wa atwa ata genji iwɛ-tɛkana o.

15Iyi elele namɛ rụmbɛɛ no ofwo atwa na namɛ du rụmbɛɛ, ama iyi elele zasa shɛshɛshɛ no ofwo atwa na zasa rụmbɛɛ keeni atwa na tɛtanɛ shɛ rishe o.

16A duma nu unu wa aba maa e mepi Agwatana, ama tɛnda ta aba ta tala ashamanjɛ ubwa. A shɛ anjɛ tupwaŋ, a hwụjɛ shɛ iwɛ o, e teni shi cɛŋ nu ugondu ubiye we elele o.

Taitos 2

Imbisegeni Tuhwungbɛ

1Ama gabụ, na duma iwɛ nɛ teni cɛŋ ni imbisegeni tuhwungbɛ.

2Kede n-nyarɛ mɛ shɛ eswe-mayaga o, ama ga shɛ atwa na 'yajɛ igɛhi, na ahaŋsa tuhwungbɛ, maa rishe ra aba tɛtɛtana ru na nama hwungbɛ, keeni tulubo, ni isɛbwɛ-ti'ima.

3Gobwonu du n-ndaụŋ mɛ shɛ ma sha ni imbisegeni ya aba, maa a shɛ eyikwo na teni cɛŋ keeni eyikwo tijilo, kede a shɛ eyikwo na a nda nzeci ma atwa ufwu nu unu o, kede a shɛ ajama mayaga tuswa o, ama ga shɛ embisegeni iyi ibiye,

4iwɛ maa o no mbisogono showow gana na i shɛ maa o no lubo olwo aba, na miaụŋ ma aba,

5maa a 'yaga ahaŋsa tuhwungbɛ, maa a nama rụmbɛɛ, maa a shɛ angbaracɛ nhwaŋ, maa a shɛ eyikwo ebiye, maa a shɛ eyikwo na momo tulonono olwo aba, iwɛ maa kede atwa na sapa n-ndumwa ma Agwatana unu o.

6Gobwonu du, na kaana esemberi ikɛnyi, maa a shɛ atwa na mama 'yajɛ.

7No momo mbisono maa bɛ shɛ bimenji bi biye ni iyi elele. Mbisono maa e mepi maa bo shiyono iwɛ-tɛkana eshe ni imbisegeni, maa bɛ shɛ bụtụ bi tikpeke,

8Na duma n-ndumwa mu tuhwungbɛ, maa kede a na bu pana n-ndumwa-tụwụma o, iwɛ maa ezuye na sha atwa na ma bu sukakana, iwɛnɛ ta a zasa iyi iwɛ nɛ aa bu kwụbɛtanɛ maa a jɛmɛ iwɛ ibɛ.

9Ga ajama no momo tulonono ụhwada shɛgwuma-shɛ-nhwaŋ ma aba ni iyi elele, maa a kwụlanɛ aŋ tebiye uzawa ashamanjɛ tɛnda na aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10Kede a na nda akarabụ karabụ o, ama ge meme mbiseni maa a shɛ atwa tɛcara gom, iwɛ maa a na nda imbisegeni ya Agwatana na shɛ Bibicinji tu tisemberi ni iyi elele kpaaŋ.

11Iwɛnɛ po tulubo-ti-biye ta Agwatana tu, tu 'waŋnɛ ubino, taa bananɛ atwa kpaaŋ caakwụ,

12tu mo tu mbisogono maa ta laka masha na ma hashɛgana amɛ Agwatana keeni ukwedeyi ụwɛ unyizo ga, iwɛ maa ga uraiŋ na ata ya na aka ga hwuwayɛ nama hwungbɛ, maa ta sha atwa na namɛ ririri keeni eshe-tupatana Agwatana,

13maa ta 'yaka ashɛlatụ na ee zhemonjino keeni tubanɛ tụ ụjɛrụma wa Agwatana ụ'wụtụ keeni Bibicinji tu ge Jisus Krast.

14Na meme peni iwɛ tu, iwɛ maa me tu gwube, maa mo tu bicingo ni iyi iwɛ ye elele, maa kaa mama ndana atwa na bee teri shɛshɛshɛ, aba shɛ atwa na 'yajɛ tɛzhegɛdana iwɛ ugondu ubiye we elele.

15Na duma iwɛ gɛ, na kaana-ikɛnyi, nɛ vwɛ uvwi, nu unu-tupana hwɛɛ. Ta nda maa bụtụ be elele na bu ngbaraka cwɛŋ o.

Taitos 3

Uraiŋ wa Atwa Krast

1Teyingeni aŋ maa go no momo tulonono ụhwada we ehiu atwa na namɛ no shihwolu. Ga a na hwuga-unu wa aba, maa a mama 'imɛ nu ugondu ubiye we elele tɛnda.

2Kede a na dumangana bụtụ be elele iyi iwɛ o, maa a shɛ atwa na zasa uwuru, ama ga a shɛ atwa na a ima-isɛbwɛ, maa o no mbisono timeme zucinje ni iyi nɛ aa nda na atwa kpaaŋ.

3Tu lagwụmɛ la du aka oko, tụ hwụjɛ shɛ la du unu o. A tɛ inzhɛnjɛ la, atɛ ndanɛ la ukwedeyi ụwɛ gɛnɛgɛnɛ iyi keeni iyi nɛ ma tu kwulangana. Ti 'yajɛ la shɛmiaụŋ keeni isɛbwɛngwɛ, tɛ shɛ la atwa ukwara, o tu imo la, otu momo imonu la du.

4Ama aka na ti iwɛ-tumapa ya Agwatana na shɛ Bibicinji tu keeni tulubo tu na bee lubi atwa, tu banɛ caakwụ,

5ibɛ po bee ti bicinji; shɛ nu ugondu tu tɛnda kwo kaa ne tiririri tu na atɛ njɛ o, semi tedure ni inyɛmɛnyɛmɛ ibwɛ bee ti bicinji, na tɛnyashɛnga ta tumatanana keeni tɛnda tu ufwo tu na Mpiala mi Tijilo mɛ tɛ njɛ.

6Ubwa shɛ Mpiala mi Tijilo mu na bee tu dudugeni tebiye tedure ne Jisus Krast Bibicinji tu,

7iwɛ maa gana na ti bee ti peni n-ndumwa-zhɛ tedure no tulubo tu bwa ti biye, ti zhɛ ta sha ya ayɛ-ogwu te teni cɛŋ na ashɛlatụ uraiŋ unyizo-nom na ata nda.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

8Tihiɛŋ tu ga tɛ shɛ tihiɛŋ tɛ tɛcara, i n kwụlanɛ kaa maa na duma mu kpeke, maa atwa na tɛtanɛ Agwatana rishe no momo sho nu ugondu ubiye tɛnda. Inɛ ɛtɛ zhɛmɛ, yaa 'yaganɛ kaa atwa ule.

9Ama no gozhigono shɛshamanjɛ shɛ tusashɛ, na n-ndumwa ma alamụ, keeni uwuru keeni ifelu iwɛ Undwa, iwɛnɛ ti yaa zasa ule, i shɛ kaa iyi tɛgadaga.

10Yaa shɛ ebu vwuri bụtụ na ba karɛ tubogwu na aka ihiiŋ, ebu vwuri sasana na aka yebi, nazhɛ laka bu ya.

11Gana na ebi mepi maa bụtụ gana ata vwụrɛ nụ ụzalụ, asha ubwa du meme peni n-ndumwa-tụwụma ni iwɛwɛ nɛ baa nda.

Tusokokono keeni A'walụ Ɛmɛwɛɛ

12Aka elele na Ngaa tumwanɛ Atɛmas, kwo kaa ga Taikikos pụ bụ, asha nda gana na ebi eri maa zhajɛ pi mi ni Nikopolis. Apata Ngee heŋshi maa N zhɛ ma gɛga na aka ushwo.

13Nda gana na ebi eri maa mbiyeni Zɛnas bụtụ ata bu undwa keeni Apụlụs, na tahaŋnụ ta aba, iwɛ maa kede iyi elele 'nyananɛ aŋ o.

14Ama ga atwa tu no soso maa e shiyeni ahaŋsa aba nu ugondu ubiye tɛnda, iwɛ maa a na ala mbiyono atwa na ukekeshi wa nda, iwɛ maa kede a vwụnjɛ titeni o.

15Atwa elele na namɛ ne mi epe ma bụ 'walụ. 'Walụ atwa na mo tu lubo tedure ne rishe-tɛtɛtana. Go tulubo-ti-biye tu nama ne hiŋ hwɛɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Filimon

Filimon 1

1Go Poul na shɛ bujama bu umwono-tishi iwɛ Krast Jisus, ne Timoti na shɛ yɛu-bino ɛtɛ tu. No ofwo Filimon na shɛ bụtụ tu bu tulubo, na kaa ba nda ugondu no tu.

2No ofwo Afia na shɛ bụngwụfwụ tu, keeni Akipos na ba nda tusaza no tu, no ofwo tụ'ụlwa-tu-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama tu na to sotulonu ni ihwɛ bu.

3Go tulubo-ti-biye keeni amɛ-olom na banɛ no olugwo Agwatana na shɛ Bishi tu keeni Agwangwama tu Jisus Krast, tu nama ne hiŋ.

Tulubo keeni Rishe-tɛtɛtana ri Filimon

4Ma nda ugwoje na Agwatana mi, Eme bi teyinje kaa na shidua shi mi ɛgbɛɛ.

5Gana na tu Ngaa hwụjɛ iwɛ tulubo tụ bụ keeni rishe ru na abu tɛtanɛ Agwangwama tu ge Jisus, keeni iwɛ atwa tijilo Agwatana kpaaŋ.

6Ma nda adua iwɛ maa ge rishe rụ bụ tɛtɛtana ri zhe du no ofwo anya atwa, maa rɛ njɛ du maa e mepi ugondu ubiye we elele na namɛ na amɛ tu tedure na Krast.

7Ɛ-yɛu-bino mi na amɛ Krast, N 'yajɛ unyasa keeni ti'ingatanga tụ 'wụtụ tedure no tulubo tụ bụ, iwɛnɛ ebu gwuriseni shɛmɛ sha atwa tijilo.

Tụlụpa iwɛ Onismos

8Hwuwayɛ go, N 'yajɛ ya eshe-hwoo gana elele na amɛ Krast maa Ma bu pana-unu maa njɛ iyi nɛ teni cɛŋ.

9Ama tuba okwo ti yaa shɛ bwonu, no tulubo, Ama bu tabwa, Gamba go Poul na shɛ iyɛri, nɛ ee kepi du nu umwono-tishi iwɛ Krast Jisus.

10Ma bu tabwa iwɛ yɛu ɛtɛ Ngee meci na tukapa ti mi tu umwono-tishi, ubwa shɛ go Onismos.

11Bụ bụ zasana la uhwara aka oko, ama bụ bụ 'yaganɛ ya uhwara hwuwayɛ tu Gamba du.

12Ubwa ni ikɛnyi ibwɛ du Ngaa bu tumwananɛ sasana, iwɛ ubwa ce amɛ mi tebiye.

13I n kwụlanɛ maa Ma 'yaga bu no ofwo mi, iwɛ maa bu na ma ndana iyi, gana na yaa ga bụ kwụlanɛ maa na ma ndana iyi iwɛ tukapa tu ga tɛ shɛ iwɛ Anabarɛ Ebiye.

14Ama i n kwụlanɛ shɛ kaa maa Ma nda iyi elele uzawa tulono tụ bụ o, iwɛ maa kede uwebiye bu i shɛ gana maa ni iji Ngɛɛ zhɛ ma bu nda o, ama ga shɛ iyi nɛ banɛ nu ukwulana bụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Nekeshi iwɛ ecilo ga bee bi genji la na aka fwalaa, iwɛ maa tuba 'yaga bu ya unyizo-nom.

16Ama shɛ gana bujama ya o, ama bu hwuri ya bujama, bɛ shɛ ya yɛu-bino tulubo. Inee mi kaa uhwuri ya inɛ bụtụ be elele hwɛɛ, ama gabụ tubaa? Bu bu hwuleni shi suu ya bujama, ta tu'waba, keeni na amɛ Agwangwama?

17Ibɛ po yaa shɛ abu n rɛcɛ maa N shɛ bụtụ na ba twa-ikpɛngwu na bu, asha lashɛga bu gana na ɛbi gɛ zhɛ bu ma n lashɛga yebe.

18Ama yaa shɛ baa bɛ njɛ iyi elele nɛ ibu gwumanɛ, kwo kaa baa bɛ yɛ la utashɛ, asha shiyono uŋ nu utashɛ na Ngaa bɛ yɛ.

19N zhɛ ma bu tụpa uŋ. Gamba go Poul ma 'nyacɛ n-ndumwa mu ga nu u'ala mu. N zha shɛ kaa mo bu hoŋtono maa gabụ ni ikɛnyi bụ bɛ n yɛ utashɛ o.

20Ɛ-yɛu-bino mi na amɛ Krast, lono maa Ma ya ule no olugwo bu gom tedure na Agwangwama. Nda maa amɛ mi gwuriseni na amɛ Krast.

21M bu 'nyatanɛ ijɛ, iwɛnɛ ti Ngee eshiciji maa bi zhɛ ba hwuga-unu mu. Ngee mepi kaa du maa bi zhɛ ba nda te hwuri iyi nɛ Ngɛɛ bi hiɛŋ.

22Inyɛwɛŋ nɛ, na ma imangana ofwo tuzokwu, iwɛnɛ tu Ngaa tɛtanɛ-rishe maa ɛ zhɛ me n gwuricinje pi hiŋ tedure na ajɛshɛgwa shidua shi hiŋ.

Atwa na Namɛ no Poul a 'Walụ Filimon

23Gɛ Ɛpafras na namɛ ne mi nu umwono-tishi iwɛ Krast Jisus, ma bu 'walụ.

24Ga Mak, na Aristakos, ne Dimas keeni Luk, a na a nda ugondu ne mi, a bu 'walụ du.

25Go tulubo-ti-biye ta Agwangwama tu Jisus Krast tu nama na mpiala mi hiŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Ehibru

Ehibru 1

N-ndumwa mu na Agwatana Jɛmɛ no Tu Tedure ni Yɛu Ibwɛ

1Na aka cala, Agwatana jɛmɛ la n-ndumwa no ogwunukwoshi tu, ni ihwɛŋnɛ ifwugwo keeni na aka ofwugwo tedure ne egesere.

2Ama na aka ga ɛmɛwɛɛ, bɛ jɛmɛ ya n-ndumwa no tu tedure ni Yɛu ibwɛ nɛ bee teri maa sha bɛyɛ-bo-ogwu bi iyi elele, tedure nu bwa kaa du baa njɛ unyizo kpaaŋ.

Yɛu ya Agwatana Hwuri Atumwa-azuba

3Yɛu ɛtɛ, tedure nu ubwa kaa atu kwụbɛ ụjɛrụma wa Agwatana, ubwa kaa shɛ ụsụbwa wa Agwatana gom gom, nu ukpahiŋ n-ndumwa mu bwa kaa baa untanganɛ iyi elele. Aka na tu baa njɛ iyi nɛ nyashɛnjɛ iwɛwɛ tu shɛshɛshɛ ni ikɛnyi ibwɛ, baa jɛjɛ ya nu u'ala ubiye igɛhi i'wɛtwɛ na azuba.

4Gana na tu baa zhɛmɛ bee hwuri atumwa-azuba, ibɛ po oo po bu du izeci nɛ uhwuri inɛ ya aba.

5Iwɛnɛ ti yaa ta zasa butumwa-ba-azuba na Agwatana hiwaŋ bụ kwukwuŋ, Gabụ bɛ shɛ yɛu mi; hwayɛ ga Ngee bi meci. Sasana maa, N zhɛ ma sha Bishi bwa, nazhɛ bɛɛ zhɛ ba sha yɛu mi.

6Sasana aka na ta Agwatana tecinje tumata ti Yɛu ibwɛ nu unyizo ga hiiŋ, bɛɛ hiɛŋ, Ga atumwa Agwatana a na namɛ na azuba kwuzono bu hwɛɛ, maa a zhɛbɛ bụ.

7Bɛ jɛmɛ iwɛ atumwa-azuba, bɛɛ hiɛŋ, Ubwa ba nda atumwa ubwa azuba maa a shɛ mpiala mu uvwugo, baa nda tuba miaụŋ-mu-ugondu ubwa maa mɛ shɛ irɛtu ulwa.

8Baa jɛmɛ iwɛ yɛu ɛtɛ, bɛɛ hiɛŋ, Oo Agwatana, gɛ idwɛtwɛ tugwama tụ bụ nama unyizo-nom, go bukwuto ba Cɛnjɛ-ta-tugwama tụ bụ bɛ shɛ bukwuto bi tishiriri.

9Bu lubi tiririri, ebi imi iyi iwɛ; ibɛ po Agwatana na shɛ Agwatana bụ ubu dudugwonuo manɛbɛ mu unyasa ụ'wụtụ, uhwuri atwa na a twa-ikpɛngwu na bụ.

10Baa hiaaŋnanɛ, Oo Gabụ Agwangwama, Gabụ bi shiri ukoshilo unyizo taa nu umozhigo, Gabụ kaa bɛ njɛ azuba ni i'ɛlɛ bu.

11Ɛ zhɛ kaa a inanga eshe, ama bu namɛ gana na abu namɛ tutuu. Ɛ zhɛ a inga hwɛɛ aba gana na utogwo wa inga.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

12Gabụ kaa bi zhɛ bo kwungwulo aŋ gana na oo kwungwulo upaga. Gabụ bi zhɛ bu no sheyingongo aŋ gana na oo sheyingongo utogwo. Ama inɛɛ bu i shɛ bu namɛ gana na abu namɛ, shiywa shɛ uraiŋ bụ shɛ zasa uce o.

13Ama butumwa-ba-azuba bu na naa baa hiwaŋ na ashashɛ aba kwukwuŋ maa, Gɛga nu u'ala ubiye mu uuwa i ci aka na Ngaa njɛ atwa-i'ime bu udusa wɛ ɛvwɛvwɛjɛ mi tupatanganaa?

14Shɛ aba suu a shɛ mpiala ma ata ma nda iyi, mu na baa tumwanɛ maa a ndanɛ atwa na shɛ ayɛ-ogwu ubino iyi?

Ehibru 2

Ubino Ụ'wụtụ 'Wụtụ

1Iwɛ inɛ gɛ i shɛ tilɛɛ maa tu na kaana ma abashɛ tụpana iwɛ iyi nɛ atụ hwụjɛ, iwɛ maa kede e tu zucinji o.

2Yaa shɛ iwɛ nɛ atumwa-azuba jɛmɛ la shikeni dimi, ee peni kaa ebweji-undwa keeni atwa na hwụjɛ shɛ unu ulwapɛ na teni cɛŋ,

3asha gana naa ɛti zhɛ tu ma banangana ti yaa shɛ otu mo jinoko ubino ga ụ'wụtụ 'wụtụụ? Ubwa shɛ unaa na Agwangwama jɛmɛ iwɛ ubwa hiiŋ, nazhɛ atwa na hwụjɛ-unu ubwa iti shikicingeni uŋ dimi.

4Agwatana du kaa le aŋ tiseyida tedure ni iyi tudama keeni iyi arụhwajɛ keeni ugondu ukpahiŋ gɛnɛgɛnɛ, keeni Mpiala mi Tijilo mu na bee hweŋshi gana na kwụlanɛ bụ.

Bipeni-bu-ubino

5Shɛ ụhwada wa atumwa-azuba Agwatana shileni unyizo na tee ci o, ubwa shɛ unaa na ata duma iwɛ ubwa.

6Ama bụtụ bu ko le tiseyida no ofwo oko, bɛɛ hiɛŋ, Imbe bụtụ shɛ, ee te teyinje buu? Kwo kaa yɛu bụtụ, abu ta ima bụ u'alaa?

7Gabụ kaa bɛ njɛ bụ maa zwe aka fwalaa maa kede bo to atumwa-azuba o; ụjɛrụma keeni tumuna, ibɛ shɛ udara na ebi peteni bu. Ebi tileneni kaa ụhwada ubwa iyi elele.

8Iwɛ inɛ ɛtɛ kaa bee tileneni ụhwada ubwa iyi elele, i zasa iyi elele nɛ vwɛ bee tileneni shi ụhwada ubwa o. Ama tu ta kwụbɛ shɛ tuba hwuwayɛ maa ụhwada ubwa bee tileneni iyi elele o.

9Ama ti eri ta kwụba bụtụ na baa njɛ maa zwe aka fwalaa maa kede bo to atumwa-azuba o, ubwa shɛ ge Jisus, iwɛnɛ tu baa njɛ ụbaụta tu'wo. Ụjɛrụma keeni tumuna, ụ shɛ udara na ee peteni bu, iwɛ maa bo tono tu'wo iwɛ atwa kpaaŋ tedure no tulubo-ti-biye ta Agwatana.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10I teneni kaa Agwatana cɛŋ, ubwa na iyi elele namɛ iwɛ ubwa, ubwa kaa iyi
elele namɛ tedure nu ukpahiŋ ubwa, gana na tu bee suje miaụŋ mu ufwugwo
bee tileni nụ ụjɛrụma, maa ụrɛcɛnga bipeni-bu-ubino ba aba tedure nụ ụbaụta.

11Iwɛnɛ po ta bụtụ na ba nda atwa tijilo, ta atwa na aa njɛ maa a shɛ atwa tijilo,
hwɛɛ aba banɛ no olugwo Bishi bu ko. Iwɛbɛ po ezuye shɛ shɛ bụ maa bu na
suyana aŋ maa miaụŋ-mo-bino mi.

12Bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ ma anangana miaụŋ-mo-bino mi izeci bu. N zhɛ kaa ma bu
zungangana azunga ashɛtwa na ashashɛ tụ'ụlwatagwụ.

13Bɛɛ hiɛŋ sasana, N zhɛ ma tɛtana bu rishe. Bɛɛ hiɛŋ sasana, Hioko ma, Gamba
na, medenji miaụŋ mu na Agwatana m peni.

14Iwɛnɛ po gana na ta miaụŋ ma ata mɛ 'yajɛ tu'waba keeni mehieŋ, gobwonu
du baa 'yajɛ ya tu'waba keeni mehieŋ, gana na tu baa twa-ikpɛngwu na aba, iwɛ
maa nda Ibiri ɛtɛ 'yajɛ ukpahiŋ tu'wo ufwu tedure no tu'wo tu bwa,

15iwɛ maa u tufwurinje atwa elele na ge zweni na tijama tutu tu'wo ta aba,
iwɛnɛ ti inyɛsɛ tu'wo ga shɛ aŋ.

16Iwɛ-tɛkana, ge Jisus zhajɛ, shɛ iwɛ maa mbiyono atumwa-azuba o, semi maa
mbiyono ajalalo Abraham.

17Iwɛbɛ po yaa shɛ tilɛɛ maa a njɛ bụ gana miaụŋ-mo-bino mu bwa ni iyi elele,
iwɛ maa sha bunongbo bụ 'wụtụ bɛ tɛcara, na bo hioko inyɛmɛnyɛmɛ iyi ya
Agwatana, iwɛ maa u tono orogwu atwa iwɛ iwɛwɛ ya aba.

18Iwɛnɛ po gana na ti ge Jisus njɛ ụbaụta ni ikɛnyi ibwɛ na aka na te e menji bu,
gobwonu du bee eri bo mbiyono atwa elele na aa manga.

Ehibru 3

Ge Jisus Lanɛ nụ Ụjɛrụma na Uhwuri una Moses

1Iwɛbɛ po a-miaụŋ-mo-bino mi mi tijilo, ahiɛba na hiɛ hwụjɛ ụhiɛŋshɛ wa
azuba, shiyono ma shihaŋsa shi hiŋ no ofwo Jisus na shɛ butumwa keeni uhiu
wo onongbo, na ata ananga iwɛ ubwa.

2Ubwa shɛ bụtụ na namanɛ Agwatana na teri bu cara, gana na tu go Moses
namanɛ la du atwa ihwɛ ibwɛ hwɛɛ cara.

3A rɛcɛ kaa Jisus maa bu lanɛ nụ ụjɛrụma na uhwuri una Moses, gana na to
bumo bi ihwɛ 'yajɛ ụjɛrụma uhwuri ihwɛ ɛtɛ.

4Ihwɛ ye elele kaa 'yajɛ bụtụ na mo iŋ, ama Agwatana tuba mo iyi elele kpaaŋ.

5Go Moses namanɛ la ihwɛ ibwɛ cara, gana yɛu-ugondu, iwɛ maa la tiseyida ti
iyi nɛ ɛɛ tɛ zhɛ a duma iwɛ ibɛ geri-be-eshe.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Ama ga Krast namɛ cara gana na tu baa shɛ Yɛu nɛ 'yajɛ ụhwada ihwɛ ya Agwatana, atuba tɛ shɛ ihwɛ ibwɛ, ti yaa shɛ ata untangana eshe-hwoo keeni tubusa ta ashɛlatụ tu dimi tutu uce.

Ụhinjanụ Uko u ta Vwɛ iwɛ Atwa Agwatana

7Gana na tu Mpiala mi Tijilo mi hiɛŋ, Yaa shɛ ahia hwuga rụhwŋụ ru bwa hwayɛ ga,

8ta ta ma ya tɛshɛshɛpana gana na atwa oko njɛ la tigezhe na aka na tumakana ti zhaganɛ aŋ la nu ụshɛka o.

9Apata eshi hiŋ e m menji la ee m mekeni la, aa kwụbɛ ugondu mu shiywa buhanda.

10Iwɛbɛ po Ngaa njɛ isɛbwɛ nu uwaŋnɛ ata, Ngɛɛ hiɛŋ, Shɛmɛ sha aba sha inzhɛnga aŋ tutu; ibɛ po ee mepi shi ihwɛŋnɛ mi.

11Gana na tu Ngoo momo to ni isɛbwɛ mi, Ngɛɛ hiɛŋ, A zha shɛ o tono nụ ụhinjanụ mu o.

12A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, na nda ma du pece, shibwonu ahaŋsa awɛ a na zhɛ a laka maa hiɛ tɛtana-rishe zhɛ a nama na amɛ bụtụ be elele, maa hi genji Agwatana na shɛ Buumwa.

13Ama no momo kononu ma ikɛnyi iyi-heri iyi-heri. A duma iŋ hwayɛ ga, iwɛ maa kede bụtụ be elele shɛshɛpanɛ tedure na tuhalakaka ti iwɛwɛ o.

14Hwuwayɛ go, tɛ shɛwa ya atwa na a twa-ikpɛngwu na Krast, ti yaa shɛ ata untangana ohwulu tu oko a na ati 'yajɛ taa nu umozhigo dimi tutu uce.

15Aka na Iwɛ ya Agwatana hiɛŋ: Yaa shɛ ahia hwuga rụhwụŋ ra Agwatana hwayɛ ga, ta ta ma ya tɛshɛshɛpana, gana na atwa oko njɛ la tigezhe na aka na aa lacɛ unu ubwa tuhwuga o.

16Atwa naa kwuŋ lacɛ la unu ata tuhwuga na aka na ta a hwụjɛɛ? Shɛ hwɛ hwɛɛ aba na go Moses bɛcinjɛ la ni Ijipti suu?

17Ama na atwa naa tuba Agwatana njɛ la isɛbwɛ na aba shiywa buhandaa? Shɛ na atwa ata njɛ la iwɛwɛ, a na n'wo ma aba mi tileni nụ ụshɛka suu?

18Atwa naa tuba Agwatana momo to maa a zha shɛ o tono nụ ụhinjanụ ubwaa? Aba shɛ atwa ata lacɛ la unu ubwa tuhwuga.

19Ibɛ po atụ kwụbɛ ga maa e eri shi o tono na cɛnjɛ ta ata tụ ụhinjanụ o, iwɛnɛ ta a lacɛ la rishe-tɛtɛtana.

Ehibru 4

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1Ibɛ po gana na te e ti shileni-unu maa to tono nụ ụhinjanụ wa Agwatana, asha tu na nda ma inyɛsɛ, shibwonu nekeshi bụtụ hiŋ bu ko bo kwu hwuŋ no tutono tu bwa.

2Iwɛ-tɛkana, o tu onongwonuo Anabarɛ Ebiye ata, gana na te e enengeni aŋ la du, ama n-ndumwa mu unabarɛ ata mu zasana aŋ ule o, iwɛnɛ tu mo hiŋtotongwu su ne rishe-tɛtɛtana na shɛmɛ sha atwa na hwụjɛ mụ.

3Hwuwayɛ go, atuba na ti tɛtanɛ-rishe, ti zhɛ to tono nụ ụhinjanụ ata; gana na ta Agwatana jɛmɛ, bɛɛ hiɛŋ, Gana na tu Ngoo momo to ni isɛbwɛ mi, Ngɛɛ hiɛŋ, A zha shɛ o tono nụ ụhinjanụ mu o. Agwatana jɛmɛ iwɛ gɛ, okwo tu ugondu ubwa ulwa taa na aka na tu baa njɛ unyizo.

4Gana na ti Iwɛ ya Agwatana jɛmɛ no ofwo oko, yɛɛ hiɛŋ, Agwatana to ụhinjanụ nụ ụjita ucenje nu ugondu we elele na baa njɛ.

5Baa jɛmɛ epe sasana, bɛɛ hiɛŋ, A zha shɛ o tono na cɛnjɛ tụ ụhinjanụ mu kwukwuŋ.

6Ama gana na ti yaa vwɛ cwɛŋ maa atwa oko teni nụ ụhinjanụ ata, ama atwa na ee enengeni la Anabarɛ ata Ebiye, o kwu, e teni shi cɛnjɛ ta ata tụ ụhinjanụ o, iwɛnɛ ta a hwụjɛ shɛ la unu.

7Nazhɛ Agwatana dweeneni ụjita unya, bɛɛ hiɛŋ, bi jwe ụjita unya sasana, tedure na shɛzunga shɛ na aa zunganganɛ Agwangwama, na aka na dụlụmɛ, bɛɛ hiɛŋ, Hwayɛ ga, gana na tu baa ga dumwa cebe, bɛɛ hiɛŋ, Yaa shɛ ahia hwuga rụhwụŋ ra Agwatana, ta ta ma ya tɛshɛshɛpana o.

8Yaa shɛ go Joshua go pwonuo aŋ la ụhinjanụ, Agwatana ga zha shɛ a dumanana iwɛ ụjita unya o.

9Iwɛ ecilo ata, asha Ụjita-ụhinjanụ uko u ta vwɛ ba iwɛ atwa Agwatana.

10Bụtụ be elele na kaa teni nụ ụhinjanụ ata wa Agwatana, asha bụtụ ata ni ikɛnyi ibwɛ to du ụhinjanụ nu ugondu ubwa, gana na ta Agwatana to la ụhinjanụ nu ugondu ubwa.

11Iwɛ ecilo ata, tɛ njɛ ma gana na eti eri maa ti teni ma nụ ụhinjanụ ata; iwɛ maa kede bụtụ be elele kwu, gana na ta atwa ata kwu la iwɛnɛ ta a hwụjɛ shɛ iwɛ o.

12N-ndumwa ma Agwatana mɛ shɛ buumwa, maa nda kaa ugondu, maa lacɛmɛ kaa uhwuri utokwobi na lacɛmɛ apada hweehwe. Ma iba iyi tutu tudwotwogonu to ohwulu keeni mpiala, tutu tusotulongonu ti itwɛ keeni manɛbɛ mo o'umpwo. Mi eri ma mapa shihaŋsa, keeni iyi nɛ kwụlanɛ ahaŋsa bụtụ tɛnda.

13I zasa iyi nɛ Agwatana karɛ, nɛ swakanɛ bu o; ama iyi elele namanɛ bu mohondo. Yaa kapɛshɛngwa kaa ne eshe ubwa na ɛti zhɛ te swegeni hwuŋ iwɛ tu.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

Ge Jisus Ubwa Shɛ Uhiu wo Onongbo

14Ibɛ po gana na ati 'yajɛ uhiu wo onongbo ụ'wụtụ 'wụtụ, na duri azuba, ubwa shɛ ge Jisus Yɛu ya Agwatana. Tu na untangana ma unu na etu sweji dimi.

15Uhiu tu wo onongbo, shɛ shɛ bụtụ na eri shi ba hwuga tulwogogo tu tu o, ama e menji bu ni iyi elele gana tu, ama bɛ njɛ shɛ kaa iwɛwɛ o.

16Ibɛ po tu no dongonu ma idwɛtwɛ tulubo-ti-biye, no ohwulu tu oko, maa Agwatana hieci inyɛmɛnyɛmɛ tu, iwɛ maa to gwushigo tulubo-ti-biye tu na ti zhɛ tu mo tu mbiyono hwuŋ na aka na tu ukekeshi tu to.

Ehibru 5

1Uhiu wo onongbo we elele na ɛɛ vwɛ la na ashashɛ atwa, asha e shiri bu maa bu na ndana atwa iyi ni iyi nɛ shɛ iyi ya Agwatana, iwɛ maa bu na shɛkana apwaŋ keeni arụpɛ tuta iwɛ iwɛwɛ.

2Bi eri ba ima-isɛbwɛ no ogbodu keeni atwa na a ina, gana na ti bee lwegeji du ni ikɛnyi ibwɛ ni iyi ya Agwatana.

3Iwɛ ecilo ata, gana na tu baa ta arụpɛ iwɛ iwɛwɛ ya atwa, gobwonu du baa ta ụrụpɛ iwɛ iwɛwɛ ikɛnyi ibwɛ.

4I zasa kaa bụtụ na mama patana ụjɛrụma ata uhiu wo onongbo tisha ni ikɛnyi ibwɛ o, semi bụtụ na Agwatana suyanɛ kiri, gana na tu baa suyanɛ la Aron.

5Gana go du ga Krast meme peteni shi ụjɛrụma ata maa sha uhiu wo onongbo, ama Agwatana na jɛmɛ iwɛ nu bwa, ubwa hiɛŋ bụ, Gabụ bɛ shɛ Yɛu mi; hwayɛ ga Ngee bi meci.

6Gana na tu baa jɛmɛ no ofwo anya, bɛɛ hiɛŋ, Gabụ bɛ shɛ bunongbo bu unyizo-nom, gana na ti gɛ Mɛlkizɛdɛk shɛ la.

7Na aka na ge Jisus namɛ la epe na tu'waba, baa njɛ adua nu n'ungwa mụ 'wụtụ keeni malaba, baa tabwa Agwatana maa bicingo bu no tu'wo. Agwatana kaa hwụjɛ ga iwɛ ubwa, iwɛnɛ ti bee meme zucinje bee meme peni Agwatana.

8Okwo ti ge Jisus shɛ Yɛu ya Agwatana, bi seshi unu-tuhwuga tedure nụ ụbaụta na baa njɛ.

9Aka na ti ge Jisus ụrɛcɛnjɛ iyi elele, nazhɛ baa shɛ ya bipeni-bu-ubino unyizo-nom, iwɛ atwa elele na hwụjɛ-unu ubwa.

10Agwatana kaa peni bu izeci ɛtɛ maa, uhiu wo onongbo, gana na ti gɛ Mɛlkizɛdɛk shɛ la.

Unu-tɛtɛtagana Ejimi iwɛ Ulayɛ

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

11Tɛ ga 'yajɛ iyi nɛ gembi ufwugwo maa ta duma iwɛ n-ndumwa mu ga, inɛɛ nɛ kaa ecilo ibɛ gwụmɛ tuvwɛ, iwɛnɛ ta hiɛ shɛ atwa na lemengenji ni iwɛ tuhwuga.

12Okwo ti yaa shɛ gana ata, hi ga shɛ hia sha embisegeni, ukekeshi kaa uhi to maa bụtụ ihi mbisegeni sasana iyi ihiiŋ nu n-ndumwa ma Agwatana. Ukekeshi mosubo uhi to, shɛ iyimɛyɛ nɛ 'yajɛ ikɛnyi o.

13Bụtụ be elele na to subo mosubo, asha bu ta shɛ shɛ bugwoni ni iwɛ tiririri o, iwɛnɛ tu baa ta shɛ yɛu shenje.

14Ama iyimɛyɛ nɛ 'yajɛ ikɛnyi i shɛ iwɛ ogborofwu, aba shɛ atwa na mbisegeni shihaŋsa sha aba, maa shihaŋsa sha aba shi eshiciji tuswoswoswo ti iyi ibiye ni iyi iwɛ.

Ehibru 6

1Iwɛ ecilo ata ti genji ma ya umozhigo mi imbisegeni iwɛ Krast, maa tu to ma tuhwulo no tugborofwu tisha. Kede tu kwuneneni ma ukoshilo tishilo iwɛ ahaŋsa-tɛjɛshɛrɛjɛ, ti iwɛ ugondu na 'wi tɛganga, ti iwɛ rishe ru na atɛ tɛtanɛ Agwatana o,

2ti iwɛ ubaptizim timbisogono, ti iwɛ i'ɛlɛ tupatangana, ti iwɛ tihiɛ ta atwa na 'wi, ti iwɛ ụshɛrɛya unyizo-nom tụdụma o.

3Mizha tu to ma ya tuhwulo geri-be-eshe, ti yaa shɛ Agwatana iti leneni.

4Atwa elele na kwụbwa la uhioko-uhwaŋna aka oko, a na ka hungwanua la upwaŋ ata wa azuba, a na loshigwo la urobwo ata Mpiala mi Tijilo,

5a na hungwanua la n-ndumwa ma Agwatana mi biye, keeni ugondu ukpahiŋ aka ye tee ci.

6Yaa shɛ ee leyi, i zasa bụtụ na te eri be gwuricinje aŋ maa a jɛshɛrɛjɛ-ahaŋsa sasana o, iwɛnɛ ta a tagana sasana Yɛu ya Agwatana nrɛ nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ tuta tu ufwo iwɛ ikɛnyi aba ne eshe atwa kpaaŋ maa a njɛ bụ ụpụrụsa.

7Iwɛnɛ po cɛnjɛ tu na tu swowo meni me eshilo na baa shana bo ngbo na tuba ɛgbɛɛ, ta matanga kaa afwashɛ na a hwaŋ itimɛ na tuba iyimɛyɛ nɛ 'yaganɛ aŋ ule, Agwatana kaa a pana iŋ uwebiye.

8Ama yaa shɛ tɛ ɛ unshɛ ya esepi keeni okolokwu-shɛngala, asha e menji tu maa tɛ zhɛshɛ ya o, asha tu gwumwongonu ya maa e keleni tu unu. Tukwunanga ta tuba tɛ shɛ tuhwoŋzhingo nu ulwa.

9Ama ahiɛba atwa tulubo, ohwulu tu namɛ oko iwɛ hiŋ, okwo ata duma iwɛ gana ga, ama iyi ibiye nɛ zhɛmɛ uhwuri inɛ ɛtɛ i ta namba, ibɛ shɛ iyi nɛ zhagajɛ nu ubino.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10Agwatana shɛ shɛ bụtụ bo orugwusu, maa isɛbwɛ ugondu hiŋ keeni tulubo tu
na ehi lubi atwa iwɛ izeci ibwɛ i 'wi bu o, gana na ta ahi ndwanua atwa tijilo
Agwatana iyi, keeni tɛnda tu na ahi ta ndana aŋ.

11Ta jala maa bụtụ bụtụ na ashashɛ hiŋ na shana ikɛnyi ne egiri-tula gana ata,
maa shihaŋsa shi hiŋ shi nama kpeke iwɛ ashɛlatụ tutu uce.

12Ta sha ma aruna o, ama sha ma atwa na a shata atwa ne rishe-tɛtɛtana keeni
isɛbwɛ-ti'ima, maa hi leshiji urobwo iyi nɛ Agwatana ihi shileni-unu ibɛ.

Unu na Agwatana Shileni Abraham Sheyinji Shi o

13Gana na ta Agwatana zasa bụtụ na hwuri bu maa ta, na aka na tu boo shilono
la Abraham unu, ibɛ po boo momo to,

14bɛɛ hiɛŋ, N zhɛ mu na bu pana uwebiye, Ngɛɛ zhɛ mu na kaana ajalalo bu
ufwugwo.

15Gana ata ga kaa, aka na ga Abraham 'imɛ-isɛbwɛ tebiye, nazhɛ bee leshiji unu
ata Agwatana ge shileni bu.

16Atwa elele na a ta iyi nɛ uhwuri aŋ ni ikɛnyi aba, tuta ta ata aa ta iyi nɛ ya nda
maa iyi shikono dimi, ya kwunangana aŋ ashamanjɛ elele.

17Iwɛbɛ po yaa kwụlanɛ Agwatana maa mbisono atwa na zhɛ a lashɛga iyi nɛ
bee shileni aŋ unu caakwụ, maa iyi nɛ baa haŋsa sheyinji shi kwukwuŋ. Ibɛ po
bee shikicinji unu ata tishilo na ashashɛ ubwa na aba.

18Agwatana njɛ ijɛ iyebi, nɛ zasa tisheyingo, inɛɛ nɛ Agwatana na eri shi a dwa-
ụzagwụ shilwo-unu ibɛ. Bɛ njɛ iwɛ maa atuba na tu gwushiji ofwo tuswaka na
amɛ ubwa maa ta 'yaga u'waba-tihia ụ'wụtụ, maa ta untangana ashɛlatụ ata bee
ti shikicingeni.

19Ashɛlatụ ga ati 'yajɛ e shikeni kpeke ta 'yajɛ ikɛnyi dimi, a na eri a untangana
shihwulu shi tu gana ụshɛmbɛrɛ ụ'wụtụ na oo shikicingo ụhaŋtụ, maa kede shɛ
njɛ bulama o. E teni kaa taa na amɛ Ohwolu ata Tijilo me Tijilo a na ibɛgɛlɛ ɛtɛ
tugwuno nɛ ee kepi odubo udulo ata jɛlanɛ.

20Apata ge Jisus na hwuri umbe teni la iwɛ tu, ubwa shɛ ya uhiu wo onongbo
unyizo-nom, gana na gɛ Mɛlkizɛdɛk shɛ la.

Ehibru 7

Gɛ Mɛlkizɛdɛk Shɛ Bunongbo ba Agwatana

1Gɛ Mɛlkizɛdɛk ga, ubwa shɛ bunongbo ba Agwatana na Hwuri Kpaaŋ. Ubwa
teji la Abraham uhwaŋna, na aka na tu ga Abraham be ci ujiyo, ti bɛɛ kwunɛ
shɛgwuma shi neshi nu ujasa, bee peni Abraham uwebiye.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2Ubwa ga Abraham peni iyi-umpwa ye elele nɛ bee suje nu ujasa ata. Egini izeci ibwɛ ihiiŋ nɛ ɛɛ hiɛŋ, gɛ Mɛlkizɛdɛk, i shɛ agwuma Tiririri, nazhɛ baa shɛ agwuma Salɛm, nɛ egini ibɛ shɛ, Agwuma Amɛ-olom.

3Gɛ Mɛlkizɛdɛk ga, bu zasa bishi, bu zasa bino, kwo kaa ogwunukwoshi o, bu zasa ụjita na ee meci bu, kwo kaa ụjita tu'wo tu bwa o, ama bɛ shɛ gana Yɛu ya Agwatana. No tunongbo baa namɛ tutu unyizo-nom.

4Ama haŋsa ma de iwɛ ugombo bụtụ ga! Ga Abraham, na shɛ uhiu ụlamụ Isrɛl, peni bu iyi-umpwa ye elele nɛ bee suje nu ujasa.

5Iwɛ-tɛkana, e peni ajalalo Livai, a na leshiji ohwolu tunongbo unu tedure nu Undwa, maa ga a na lashɛga iyi-umpwa, ni i'ɛlɛ miaụŋ-mo-bino ma aba, okwo ta a shɛ du ajalalo Abraham.

6Ama bụtụ na aa rɛcɛ shɛ unabarɛ ụlamụ ubwa no ofwo ogwunukwoshi Alivai, ubwa leshiji iyi-umpwa ni i'ɛlɛ Abraham, nazhɛ bee peni Abraham na ee shileni-unu uwebiye.

7Ama i zasa ashamanjɛ elele o, maa bụtụ bụ 'wụtụ, ubwa peni bụtụ na gwumwa uwebiye.

8Na aka onongbo, atwa na o 'wo aba a lashɛga iyi-umpwa, ama ni iwɛ Mɛlkizɛdɛ na shɛ buumwa, ubwa leshiji iyi-umpwa.

9Ibɛ po eti eri tɛ hiɛŋ, Iwɛnɛ ti ga Abraham tupwa iyi-umpwa, ibɛ du po ajalalo Livai a na a lashɛga iyi-umpwa, a tụpa iyi-umpwa ni ikɛnyi aba.

10Bishi Livai te meci shi bu la na aka na ti gɛ Mɛlkizɛdɛk, teji Abraham uhwaŋna o.

Ge Jisus Ubwa Shɛ Gana Mɛlkizɛdɛk

11Yaa ga shɛ ugondu tunongbo ta Alivai unaa na atwa leshiji Undwa tedure nu bwa ga ulwa, asha ukekeshi ga zha shɛ wa nama ya maa bunongbo bi nya teni ohwolu Mɛlkizɛdɛk, tụlụkpashɛ to ohwolu Aron o.

12Iwɛnɛ po gana na to o sheyingo tunongbo, asha i shɛ tilɛɛ maa e sheyinji du undwa.

13Iwɛnɛ po bụtụ ga aa jɛmɛ iwɛ ubwa, ubwa shɛ Agwangwama tu na kaa shɛ bụtụ bụ ụlamụ unya. Ụlamụ ata kaa zasa bụtụ na njɛ la ugondu tunongbo nu utukwu-ụrụpɛ kwukwuŋ.

14I banɛ upeje maa Agwangwama tu banɛ nụ ụlamụ Juda, go Moses kaa jɛmɛ shɛ iwɛ bunongbo be elele nụ ụlamụ ata o.

Bunongbo bi Nya na Shɛ Gana Mɛlkizɛdɛk

15Ibɛ po inɛ gɛ keeni upeje tubanɛ, te kwuni na aka na ee teri bunongbo bi nya maa tono ohwolu Mɛlkizɛdɛk.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

16Bunongbo ata kaa shɛ shɛ tedure nu undwa unu-tupana u butugwumwa o, semi tedure nu ukpahiŋ uraiŋ na zasa uce.

17Iwɛ ya Agwatana le bu tiseyida, yɛɛ hiɛŋ, Gabụ bɛ shɛ Bunongbo bu unyizo-nom, na teni ohwolu Mɛlkizɛdɛk.

18Iwɛnɛ po hiiŋ, e deci unu ụngwụshɛ tụpana, iwɛnɛ tu wee lwegeji, waa zasa kaa ule.

19Iwɛnɛ tu Undwa eri shi wa ụrɛcɛnjɛ iyi elele. Ibɛ po ee tecinje ashɛlatụ na zhɛmɛ uhwuri uŋ. Tedure na ashɛlatụ ga kaa otu gwumwongonu ya na Agwatana.

20Agwatana teri shi bunongbo ga uzawa unu-tishilo! E teri la onongbo avwɛ uzawa unu-tishilo we elele.

21Ama ge Jisus shɛ bunongbo tedure nu unu na Agwatana shiri, na aka na bɛɛ hiɛŋ bụ, Gamba Agwangwama M momo to, N zha shɛ kaa mo sheyingo ahaŋsa o, N hiɛŋ, Gabụ kaa bi zhɛ ba sha bunongbo bu unyizo-nom.

22Iwɛ ecilo ga, ge Jisus shɛ ya bile-bi-i'ɛlɛ bu unu-tutwa na kaa zhɛmɛ uhwuri una ala.

23Onongbo ata angwụshɛ gembi la ufwugwo, iwɛnɛ to tu'wo ti leneni shi aŋ maa o to tuhwulo nu ugondu wa aba tutu.

24Ama iwɛnɛ ti ge Jisus namɛ unyizo-nom, ibɛ po baa 'yajɛ ohwolu tunongbo tu na ee eri shi o sheyingo.

25Iwɛbɛ po du bee eri bo bicingo atwa elele na o gwumwongonu na Agwatana tutu uce, iwɛnɛ te e dure bu, gana na tu baa shɛ buumwa tutu, baa nda kaa orogwu iwɛ aba.

26Uhiu wo onongbo gana ga, ubwa iti teneni cɛŋ, ubwa shɛ bụtụ bi tijilo, bu zasa unu-tusapa o, bu hashɛganụ sụ kaa o, bi meme shiri swooŋ na atwa iwɛwɛ, ibɛ po ee gembicinji bu uhwuri atwa elele na namɛ na azuba.

27Ukekeshi te shi bu maa bu na ta ụrụpɛ iyi-heri iyi-heri, iwɛ iwɛwɛ ibwɛ hiiŋ, nazhɛ maa ta una wa atwa, gana na te ehiu onongbo a nda la o. Ama bɛ njɛ inɛ ibwɛ kpalụ ko gba, na aka na ti bee peni tukwugwu tu bwa nụ ụrụpɛ na boo to.

28Undwa teri la atwa na lwegeji maa a shɛ ehiu onongbo, ama tuta tu na Agwatana momo to tu na ti zhajɛ na aba Undwa, ti teri Yɛu ibwɛ nɛ ulwa unyizo-nom.

Ehibru 8

Ti 'Yajɛ Uhiu wo Onongbo, Ubwa Shɛ ge Jisus

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

1Ecilo iyi nɛ ata duma na: ti 'yajɛ uhiu wo onongbo gana ga, na jɛjɛ nu u'ala ubiye idwɛtwɛ igɛhi i'wɛtwɛ na azuba.

2Ubwa shɛ bɛnjɛ-bi-iyi bo Ohwolu Tijilo udulo tugom, na Agwangwama shikicinji, shɛ butugwumwa o.

3Gana na te ehiu onongbo elele a na ee teri a 'yajɛ la iyi nɛ maa a na shɛkana apwaŋ, maa kaa a na ta ụrụpɛ. Iwɛbɛ po yaa shɛ iyi tilɛɛ maa bụtụ ga 'yaga du iyi nɛ maa ba shɛkana nụ ụrụpɛ tuta.

4Iwɛ-tɛkana, yaa shɛ baa ga namɛ nu unyizo, bu ga zha shɛ ba sha uhiu wo onongbo kwukwuŋ, iwɛnɛ to onongbo namba a na a shɛkana apwaŋ gana na tu Undwa hiɛŋ.

5Iyi nɛ atwa ga a nda no ohwolu ata tijilo, i shɛ ụsụbwa keeni uzhizhi iyi ya azuba. Gana na ta Agwatana eshicigeni la Moses, na aka na ti bɛɛ zhɛ bo shikicingo umwono ata tugwuno. Bɛɛ hiɛŋ bụ, Shiyono eshe maa kwụbɛ maa bɛ njɛ iyi elele te teni cɛŋ ne bimenji ga Ngee bi mbiseni ni ishɛmɛ gɛ.

6Ama hwuwayɛ, ga Krast 'yajɛ ohwolu na zhɛmɛ uhwuri a na ata, gana na du tu baa shɛ bụtụ ba ashashɛ bu unu-tutwa na zhɛmɛ uhwuri una ata, unaa na ee shikicinji dimi tedure nu unu-tishilo na zhɛmɛ uhwuri una ala.

7Yaa shɛ unu-tutwa ala uhiiŋ ga zasa unu-tusapa, asha a ga zha shɛ a jalakaka ya ohwolu iwɛ una uyebi o.

8Ama gana na ta Agwatana kwụbɛtanɛ atwa ubwa utugbolo, ibɛ po bɛɛ hiɛŋ. Gamba Agwangwama, N hiɛŋ, Hioko ma, aka e ci ba, ti Ngɛɛ zhɛ mo shikicingo unu ufwo tutwa, iwɛ ihwɛ Isrɛl keeni iwɛ ihwɛ Juda du.

9Shɛ gana na Ngaa twa la unu ne eshi aba, nụ ụjuta ata Ngaa untanganɛ aŋ u'ala, maa Mɛ bɛcinjɛ aŋ na cɛnjɛ ti Ijipti o. Iwɛnɛ ta a namanɛ shɛ la unu mu tutwa na tɛcara, ibɛ po iwɛ aba n tatụlanụ sụ ya.

10Iwɛ inɛ gɛ, ibɛ Agwangwama hiɛŋ, Inɛ gɛ ibɛ i shɛ unu na Ngɛɛ zhɛ ma twa na atwa ihwɛ Isrɛl na aba ụjita ata. N zhɛ ma 'nyata uŋ du na shɛmɛ sha aba, Ngɛɛ zhɛ ma sha Agwatana aba, ɛɛ zhɛ a sha atwa mi.

11Bụtụ bụtụ zha shɛ bo mbisogono ya uyebi ubwa, kwo kaa yɛu-bino bwa, maa, Mapa Agwangwama o; iwɛnɛ tɛ ɛ zhɛ ma m mapa hwɛɛ aba, te kwuni na bụtụ na 'nyanɛ umɛwɛɛ, tutu bụtụ bụ 'wụtụ, na uhwuri atwa vwɛ hwɛɛ na ashashɛ aba.

12N zhɛ mo hioko inyɛmɛnyɛmɛ ya aba iwɛ orogwusu aba, N zha shɛ me teyinje ya iwɛwɛ ya aba kwukwuŋ.

13Aka na Agwatana hiɛŋ, Unu Ufwo Tutwa, asha bɛ njɛ una ala uhiiŋ iyi ụngwụshɛ, asha una ata ụngwụshɛ, zhɛ mama ima ya maa u ishɛjɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Ehibru 9

Tɛzhɛba nu Udulo Tugwuno Unyizo keeni Una wa Azuba

1Okwo unu-tutwa ala uhiiŋ, u 'yajɛ la andwa ubwa iwɛ tɛzhɛba, keeni ofwo tijilo nu unyizo ga.

2Iwɛbɛ po yaa 'yajɛ la udulo na aa imanjɛ. Nu una u tupohondo, apata uteburu-ụsụtụla shi, nu uteburu ata, ibɛ ibrɛd tijilo ya patangana. Ɛ hiɛŋ apata, Ofwo Tijilo.

3Una wa amɛ na amɛ namba ibɛgɛlɛ tugwuno jilanɛ, ubwa ɛɛ hiɛŋ, Ofwo Tijilo me Tijilo.

4Na amɛ una ata, ibɛ utukwu-ụrụpɛ iturɛre na aa njɛ na azhɛnarɛya namɛ keeni ikpɛtɛ unu-tutwa nɛ ee ubeni azhɛnarɛya hwɛ hwɛɛ, apata du ikwɛshɛ ɛtɛ oo mo na azhɛnarɛya no okwuto Aron na o sumbo keeni atayɛ tụpatakwụ patakwụ a na ee 'nyeci unu-tutwa.

5Iyi-uumwaa ụjɛrụma nɛ 'yajɛ apiambɛ patanganɛ na azuba ikpɛtɛ ɛtɛ, anaa na jilanɛ ajɛjɛ inyɛmɛnyɛmɛ gana uzhizhi. Ti te eri shi te sweji iwɛ ijɛ inɛ inɛ hwɛɛ o.

6Aka na te e hwuwi ijɛ ɛtɛ ti'imanga gana ata hwɛɛ, nazhɛ onongbo o tono ya nu una ata uhiiŋ aka elele, maa a na nda ugondu wa aba.

7Ama uhiu wo onongbo kiri wo tono nu una ata uyebi kpalụ ko gba uywa uywa. Bi teni shi kaa du uzawa mehieŋ tu'waŋna maa ta ụrụpɛ iwɛ ikɛnyi ibwɛ, keeni iwɛ iwɛwɛ nɛ atwa njɛ nu umepiteshi o.

8Tedure ni inɛ gɛ, ibɛ Mpiala mi Tijilo mo mbisono ya caakwụ maa uhwaŋna na zhɛ no Ofwo Tijilo me Tijilo, u ta kapɛshɛngwa sụ o, iwɛnɛ tu udulo ata uhiiŋ te shikeni apata.

9Inɛ gɛ kaa i shɛ ụsụbwa iwɛ aka ga hwuwayɛ, inɛɛ nɛ imɛ apwaŋ keeni arụpɛ na aa ta, a na kaa eri shi a ụrɛcɛnga bimbisegeni-ba-amɛ ba bụtụ ata ba zhɛba Agwatana.

10Inɛ gɛ shɛ kwakwa iwɛ nɛ imɛ iyimɛyɛ, ni iyi tuswa keeni inyɛshɛnjɛ gɛnɛgɛnɛ, inɛɛ nɛ shɛ andwa tishiriri iwɛ tupohondo ta tu'waba, inɛɛ nɛ ee tileneni atwa, uuwa i ci aka na ɛɛ zhɛ e shikicingo inɛ ifwo nɛ teni cɛŋ.

Ụrụpɛ Krast Unyizo-nom

11Ama ga Krast ubwa shɛ Uhiu wo onongbo iwɛ iyi ibiye nɛ tee ci, bee duri udulo na gembi, na kaa zhɛmɛ du uhwuri una ga namɛ epe. Una ata shɛ shɛ unaa na i'ɛlɛ bụtụ njɛ o, ụ shɛ shɛ kaa du tɛkarɛ ti iyi unyizo ga o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12Shɛ ne mehieŋ mi iyweywe keeni mehieŋ mu miaụŋ mi inɛ bee teni Ohwolu ata Tijilo me Tijilo, semi ne mehieŋ mu bwa mi ikɛnyi ibwɛ, bee teni kpalụ ko gba, gana na tu baa 'yajɛ tugwube tu unyizo-nom.

13Yaa shɛ mehieŋ mi iyweywe keeni mu na mi inɛ-ye-eyi, keeni ma'alụ mu unasa buna mu na oo zhizhongo atwa na hashɛganụ, mu ga nda aŋ tijilo, iwɛ maa a ndanɛ tu'waba ta aba to tupohondo iyi te teni cɛŋ nu undwa tishɛshɛshɛ.

14Asha kpalụ umba tuba mehieŋ mu Krast mu na mu zasa unu-tusapa, ubwa na kaa mama shɛkanɛ Agwatana tedure nu Mpiala mu unyizo-nom, mi zhɛ ma nda ugondu na 'wi keeni bimbisegeni-ba-shɛmɛ shi tu shɛshɛshɛ maa tu ndanɛ ma Agwatana uumwa iyii?

15Iwɛ ecilo ga, ga Krast shɛ bụtụ-ba-ashashɛ bu unu ufwo tutwa, iwɛ maa atwa na Agwatana suyanɛ leshiji iyi-yo-ogwu unyizo-nom nɛ bee shiri-unu. Iwɛbɛ po ga Krast 'wi iwɛ maa bicingo aŋ nu undwa tubwada unu-tutwa ala uhiiŋ.

16Ofwo elele na unu-tutwa namɛ, asha i shɛ tilɛɛ maa a jɛmɛ iwɛ tu'wo ta bụtụ ata twa-unu ata.

17Tu'wo, tuba ta nda maa unu-tutwa 'yaga ụhwada, unu-tutwa eri shi wa 'yaga ụhwada we elele na aka na ta bụtụ na twa uŋ ta shɛ buumwa o.

18Iwɛbɛ po okwo unu-tutwa ata uhiiŋ, a twa sụ uŋ nu uzawa mehieŋ o.

19Iwɛbɛ po aka na tu go Moses mbishi atwa kpaaŋ iyi elele nɛ unu-tupana Undwa jɛmɛ, nazhɛ bee suji mehieŋ mu miaụŋ-mi-inɛ, na mu na mi iyweywe, ne meni, ne tihiŋzhe ta agwụdụ eshenje keeni iyi nɛ ɛɛ hiɛŋ usopi, bee zhizhenji utakada ata gom keeni atwa ata hwɛɛ.

20Bɛɛ hiɛŋ, Inɛ gɛ i shɛ mehieŋ mu unu-tutwa na Agwatana ihi peni-unu.

21Gana ata du bee zhizhenji mehieŋ nu udulo ata, ti iyi-uhwugwa ye elele nɛ aa nda uhwugwa ni ibɛ na tɛzhɛba.

22Iwɛ-tɛkana, i vwɛ cwɛŋ maa go Moses njɛ iyi elele shɛshɛshɛ ne mehieŋ ma ata te teni cɛŋ gana na tu Undwa jɛmɛ. Yaa shɛ kaa mehieŋ mu 'waŋ sụ, asha iwɛwɛ tugangana zha shɛ ya nama o.

Ge Jisus Suji Iwɛwɛ Tu Tedure nụ Ụrụpɛ na Boo To

23Iwɛbɛ po yaa shɛ tilɛɛ maa a njɛ ụsụbwa iyi nɛ namɛ na azuba shɛshɛshɛ tedure na arụpɛ ga, ama ukekeshi to iyi ya azuba ni ikɛnyi ibɛ maa a njɛ iŋ shɛshɛshɛ tedure na arụpɛ na uhwuri a na ga.

24Shɛ no ofwo tijilo na butugwumwa njɛ ni i'ɛlɛ, a na shɛ ụsụbwa ofwo tijilo tugom, ga Krast teni la o, ama bi teni taa na azuba ni ikɛnyi aba, iwɛ maa banɛ upeje hwuwayɛ na agba Agwatana iwɛ tu.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

25Ga Krast teni shi azuba maa bu na mama shɛkana ɛgbɛ ɛgbɛ, gana na tu uhiu wo onongbo wo tono la no Ofwo ata Tijilo me Tijilo uywa uywa ne mehieŋ mu na mɛ shɛ shɛ kaa mu na bwa o.

26Shibwonu i gɛ zhɛ ya shana Krast i tilɛɛ maa bu na nda ụbaụta ɛgbɛ ɛgbɛ taa na aka na ta a karɛ la unyizo. Ama bu banɛ upeje nu ukwunanga wa aka ga ɛmɛwɛɛ kpalụ ko gba, maa sugo iwɛwɛ, tedure nụ ụrụpɛ na bee meme shepi boo to.

27Gana na te e shileni atwa kpaaŋ maa e 'wi kpalụ ko gba, na aba ibɛ nazhɛ ɛɛ zhɛ a duma ụshɛrɛya wa aba.

28Gobwonu du ga Krast mama shɛkanɛ kpalụ ko gba tedure nụ ụrụpɛ na boo to, maa 'waŋna iwɛwɛ ya atwa ofwugwo. Bi tɛ zhɛ ba banɛ upeje na aka yebi, ama shɛ iwɛ iwɛwɛ tusugo ya o, semi iwɛ maa bicingo atwa na a 'yaka bụ.

Ehibru 10

1Iwɛbɛ po Undwa Moses ụ shɛ uzhizhi iyi ibiye nɛ tee ci, ama shɛ ijɛ ɛtɛ ni ikɛnyi ibɛ gom o. Ibɛ po wee eri shi wa ụrɛcɛnga atwa na o gwumwongonu pa Agwatana iwɛ tɛzhɛba, tedure na arụpɛ na aa uranga tuta uywa uywa.

2Shibwonu i ga zha shɛ ya 'yaga suu aka na ɛɛ gɛ zhɛ a ganga ya arụpɛ tuta? Yaa shɛ aa ga njɛ atwa na a zhɛba Agwatana shɛshɛshɛ kpalụ ko gba, a ga zha shɛ a 'yaga ya tụwụma iwɛ iwɛwɛ o.

3Ama e teyinje iwɛwɛ ya aba, tedure na arụpɛ ata aa ta uywa uywa.

4Iwɛnɛ te mehieŋ mi inɛ ye eyi, na mu na mi iyweywe, mi eri shi mo sugo iwɛwɛ kwukwuŋ.

5Ibɛ po aka na ga Krast teni nu unyizo ga, bɛɛ hiɛŋ, Agwatana, bi jeri shi ya ụrụpɛ keeni upwaŋ o, ama bu n imwangwanua tu'waba.

6Arụpɛ tuhwoŋzhingo, na arụpɛ iwɛwɛ, a na aa ta ni iyimabiga, a bu kwụlanɛ shɛ ya o.

7Na aka ata, Ngɛɛ hiɛŋ, Hioko gana na te e 'nyeci iwɛ mi nu utakada ata u tukwungwulo Undwa, Oo Agwatana, N zhajɛ ya maa ma nda ukwulana bụ.

8Ubwa ga dumwa hiiŋ, bɛɛ hiɛŋ, Arụpɛ tuhwoŋzhingo, na arụpɛ iwɛwɛ na aa ta ni iyimabiga, a bụ kwụlanɛ shɛ ya o; (aba shɛ anaa na aa shɛkana na arụpɛ tuta gana na tu Undwa hiɛŋ).

9Nazhɛ bɛɛ hiɛŋ, Oo Agwatana, N zhajɛ ya maa ma nda ukwulana bụ! Agwatana a data arụpɛ ala ehiiŋ, iwɛ maa shikicingo una uyebi.

10Nu ukwulana ata kaa, aa tɛ njɛ atwa tijilo, tedure nụ ụrụpɛ na ge Jisus Krast meme shepi boo to kpalụ ko gba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

11Bunongbo be elele ba shana boo shikono baa uranga iyi ya arụpɛ ike ike tɛshɛkana iyi-heri iyi-heri, inɛɛ nɛ kaa eri shi yo sugo iwɛwɛ kwukwuŋ.

12Ama aka na tu ga Krast to ụrụpɛ iwɛ iwɛwɛ kpalụ ko gba iwɛ aka hwɛɛ, baa jɛjɛ ya nu u'ala ubiye wa Agwatana.

13Te kwuni na aka ata, ibɛ baa shɛlanɛ ya uuwa i ci aka na ɛɛ zhɛ a nda atwa-i'ime ibwɛ udusa wɛ ɛvwɛvwɛjɛ ubwa.

14Tedure nụ ụrụpɛ uko gba na ga Krast to, ibɛ baa ụrɛcɛnjɛ atwa na baa njɛ atwa tijilo tutu uce.

15Mpiala mi Tijilo du ba ti la tiseyida, na aka na ti bɛɛ hiɛŋ,

16Agwangwama hiɛŋ, Inɛ gɛ ibɛ shɛ unu na Ngɛɛ zhɛ ma twa na aba, na aka na ta aka ga keshici, N zhɛ mo zwono Andwa mi na shɛmɛ sha aba, Ngɛɛ zhɛ ma 'nyata uŋ du na shihaŋsa sha aba.

17N zha shɛ kaa me teyinje ya iwɛwɛ ya aba keeni andwa aba tubwada kwukwuŋ.

18Ama ofwo na tugangana ti ijɛ tu namɛ, ụrụpɛ tuta iwɛ iwɛwɛ zha shɛ wa nama ya kwukwuŋ.

Tɛ Kaanɛ ma Izhɛ pa Agwatana na Ahaŋsa Tugom

19A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, gana na to ohwulu tu namɛ oko maa to tono Ohwolu ata Tijilo me Tijilo, tedure ne mehieŋ mi Jisus,

20mu na mi kepishinji uhwaŋna ufwo na wa zarɛga bụtụ nu uraiŋ, na duri ibɛgɛlɛ tugwuno nɛ ee kepi odubo, ibɛ shɛ tu'waba tu bwa.

21Gana na atɛ 'yajɛ bunongbo bụ 'wụtụ na shɛ du uhiu ihwɛ ya Agwatana.

22Asha tɛ kaanɛ ma ya izhɛ na ahaŋsa tugom, ne rishe-tɛtɛtana ru na ru zasa oruwo maa tu gwumwonu ma na Agwatana, gana na te e zhizhenji shɛmɛ shi tu, te bimbisegeni-ba-shɛmɛ shi tu shɛ tụwụma, keeni tu'waba tu tu meni mụ tụrụmbɛɛ, maa a njɛ shụ shɛshɛshɛ maa shi beni ni iyi iwɛ ye elele.

23Tu na untangana ma ashɛlatụ tu na eti leni-unu wa aba dimi uzawa beye bana, iwɛnɛ ta Agwatana na shiri-unu ata shɛ bụtụ bɛ tɛcara.

24Tu na haŋsa ma iwɛ atwa vwɛ tu, maa tu no momo koononu ma ikɛnyi no tumomo lubonu keeni ugondu ubiye tɛnda.

25Kede tu no jinoko ma tụ'ụlwatagwụ urubwo uko zhiaaŋ, gana na ta atwa oko o jinoko, ama tu no momo koononu ma ikɛnyi aka elele tebiye, gana na ta ahiɛ kwụbɛ maa Ụjita ata wa Agwangwama wo gwumwongonu ba.

26Yaa shɛ otu loshigwo iyi-tumapa na shɛ iwɛ-tɛkana, nazhɛ ata ndaanana iwɛwɛ, ne tukwurimi, asha ụrụpɛ tuta zasaba ya iwɛ iwɛwɛ ɛtɛ o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

27Asha inɛɛ nɛ vwɛ ya i shɛ ti'yaka tụ ụshɛrɛya tu na ma ti sha inyɛsɛ duwa duwa, keeni isɛbwɛ ulwa ata zhɛ wo songo atwa-i'ime Agwatana.

28Aka na bụtụ hwụjɛ shɛ unu Undwa Moses, yaa shɛ atwa eyebi kwo kaa atwa atatụ le tiseyida, ɛ zhɛ a kwụna bụ uzawa inyɛmɛnyɛmɛ tihioko.

29Asha kpalụ mba tuba ehi heŋshi maa i teni cɛŋ maa e peni bụtụ na njɛ Yɛu ya Agwatana ụpụrụsa, na kaa rɛcɛ mehieŋ mu unu-tutwa mu na mɛ njɛ bụ la tijilo, maa mu zasa ya tijilo, na kaa twajɛ Mpiala mu Tulubo-ti-biye ulwapɛ, na uhwuri una wa atwa ata hwụjɛ shɛ la unu Undwa Mosesii?

30Ti mepi kaa bụtụ ata hiɛŋ, Tụtụpana tɛ shɛ me ti mi; Gamba n zhɛ ma tụpana tụlụkpashɛ. Ubwa hiɛŋ sasana, Agwangwama zhɛ a duma ụshɛrɛya wa atwa ubwa.

31I shɛ iyi inyɛsɛ i'wɛtwɛ 'wɛtwɛ maa bụtụ leyi ni i'ɛlɛ ya Agwatana na shɛ buumwa.

32Ama teyinje ma ijitɛ ɛlɛ ingwụshɛ nɛ koshikwo, na uhioko-uhwaŋna ubwa towo pi hiŋ, hiɛ 'imɛ kaa isɛbwɛ ehi meme shi tebiye nụ ụbaụta.

33Aka oko a hi twaga la, aa hi pana la ụbaụta ne eshe atwa kpataa, aka oko kaa hia twa la ikpɛngwu na atwa na a nda du atwa gana ata.

34Ahiɛba ni ikɛnyi hiŋ, hio hioko inyɛmɛnyɛmɛ ya atwa na ee kepi nu umwono-tishi, ahia nda kaa unyasa no tusugo tu na ee suji i'wɛŋnɛ hiŋ, iwɛnɛ ehi mepi maa hiɛ 'yajɛ i'wɛŋnɛ nɛ uhwuri inɛ ɛtɛ, inɛɛ nɛ kaa zhɛ ya nama unyizo-nom.

35Ibɛ po ta 'waŋ ma ohwulu hiŋ oko ti'yaga, anaa na kaa 'yajɛ ule ụ'wụtụ o.

36Iwɛbɛ po ukekeshi isɛbwɛ-ti'ima ihi to, iwɛ maa aka na ta ahiɛ njɛ ukwulana wa Agwatana, maa hi leshiji iyi nɛ bee hi shileni-unu ibɛ.

37Gana na Iwɛ ya Agwatana hiɛŋ, Aka fwalaa, bụtụ ata be ci, bi zhɛ bɛ zhɛ, bi zha shɛ be ilegeji o.

38Ama bụtụ mi bi tiririri zhɛ ba 'yaga uraiŋ tedure ne rishe-tɛtɛtana. Ama yaa shɛ boo gwulo ne ekwunyi, amɛ mi zha shɛ o lomo nu bwa o.

39Ama tɛ shɛ shɛ atwa na o gwulo ne ekwunyi maa ta nda ufwu o, ama tɛ shɛ atwa rishe-tɛtɛtana, maa shihwulu shi tu shi bini.

Ehibru 11

Rishe-tɛtɛtana

1Rishe-tɛtɛtana rɛ shɛ tumapa ti tikpeke ti iyi nɛ ata nda ashɛlatụ ibɛ, ibɛ shɛ tibɛcinjɛ ti iyi nɛ atu kwụbɛ shɛ.

2Ne rishe-tɛtɛtana ee le atwa angwụshɛ tiseyida.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3Ne rishe-tɛtɛtana oto eshicigo maa tedure nu n-ndumwa mu na Agwatana jɛmɛ, ibɛ po unyizo namɛ, maa iyi nɛ ata kwụba banɛ ni iyi nɛ eti eri shi ta kwụbɛ.

4Ne rishe-tɛtɛtana ge Ebɛl shɛkanɛ Agwatana iyi ụrụpɛ nɛ zhɛmɛ uhwuri inɛ Ken. Tedure ni inɛ ɛtɛ, ee le bu tiseyida maa bɛ shɛ bụtụ bi tiririri, Agwatana kaa du le ụrụpɛ ata ubwa tiseyida. Tedure ni inɛ ɛtɛ, okwo ti bee 'wi, bu ta duma ba iwɛ waa.

5Ne rishe-tɛtɛtana ee shepi Enok na azuba maa kede bo 'wo; a kwụbɛ shɛ bụ ya o, iwɛnɛ ta Agwatana shepi bu. Iwɛnɛ te e le bu tiseyida maa bu kwụlanɛ Agwatana tebiye tebiye, nazhɛ bee shepi bu.

6Ama ti eri shi tu ma kwulana Agwatana nu uzawa rishe-tɛtɛtana o. Iwɛbɛ po yaa shɛ tilɛɛ maa bụtụ na be ci pa Agwatana, ga tɛtana-rishe maa Agwatana namba gom, maa ubwa kaa shɛ bipeni ba atwa na a dwalakaka bu tebiye tebiye ule wa aba.

7Ne rishe-tɛtɛtana ga Noa shebi ụhaŋtụ maa bicingo atwa ihwɛ ibwɛ, iwɛnɛ ti inyɛsɛ tijilo shishingeni bu, na aka na ta Agwatana eshicigeni bu iwɛ iyi nɛ atwa ta kwụbɛ shɛ. Tedure ni inɛ ɛtɛ bee peni unyizo n-ndumwa-tụwụma, ibɛ po baa shɛ ya bɛyɛ-bo-ogwu bi tiririri a na banɛ ne rishe-tɛtɛtana.

8Ne rishe-tɛtɛtana ga Abraham hwụjɛ-unu, aka na ta Agwatana suyanɛ bụ maa bana na cɛnjɛ tu bwa maa zha no ofwo na Agwatana shileni bu unu maa bi zhɛ ba pana bụ maa tɛ shɛ iyi-yo-ogwu ubwa. Ama bi mepi shi kaa ofwo ata bɛɛ zhɛ ga gom o.

9Ne rishe-tɛtɛtana baa shɛ birinji na cɛnjɛ tu unu-tishilo, tu na tɛ shɛ cɛnjɛ ta anya atwa, baa jɛjɛ no shimwono-shi-tugwuno na Azik keeni Jekob, a na shɛ ayɛ-ogwu unu-tishilo ebe uko uko nu bwa.

10Ga Abraham 'yacɛ ụshɛpwụ na 'yajɛ ukoshilo, unaa na Agwatana imanganjɛ, bee jwe.

11Ne rishe-tɛtɛtana du ge Sera ni ikɛnyi ibwɛ leshiji ukpahiŋ maa la ofubo, bee meci yɛu na aka na ta aka ubwa tumata keshici, iwɛnɛ tu baa rɛcɛ Agwatana na shileni bu unu maa bɛ shɛ bụtụ bɛ tɛcara.

12Iwɛnɛ ti yaa banɛ no olugwo bụtụ bu ko na ga shɛ maa bu uwo, ama e meci kaa miaụŋ mu na ufwugwo muba mɛ shɛ gana mkpasu keeni ahwayɛ itekwu a na zasa tɛrɛta.

13Atwa ga hwɛɛ 'wi ne rishe-tɛtɛtana, tobwolo e te leshiji shi kaa iyi nɛ Agwatana shileni aŋ unu ata o, ama a kwụbwa uŋ kaa taa dụlụ, ibɛ po ee leni maa a shɛ agaiŋ keeni alashɛ nu unyizo ga.

14Iwɛnɛ po atwa na a duma iyi gɛnɛ gɛ, ɛ bɛcinjɛ kpataa maa a jalakaka cɛnjɛ ti ikɛnyi aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Yaa shɛ ee ge shiyeni ahaŋsa aba na cɛnjɛ tu na aa banɛ, ɛ gɛ zhɛ a 'yaga ohwolu maa e gwuri.

16Ama a jalakaka tuba cɛnjɛ tu na ti tekweci tebiye, tuba tɛ shɛ ma tu ta azuba. Iwɛbɛ po Agwatana njɛ shɛ ezuye maa a suyanɛ bụ maa ubwa shɛ Agwatana aba, iwɛnɛ tu baa imwangwanua aŋ ụshɛpwụ.

17Ne rishe-tɛtɛtana ga Abraham shepi Azik yɛu ibwɛ bee peni Agwatana, na aka na ta Agwatana mekeni bu, bee leshiji unu ata tishilo nu unyasa. Bu ga vwɛ cwɛŋ maa i shɛ bu go to ụrụpɛ ni yɛu ɛtɛ ibwɛ mokondo

18Ubwa kaa Agwatana ga dumwa la iwɛ ubwa, bɛɛ hiɛŋ, Tedure na Azik ɛɛ zhɛ a suyana ajalalo bu.

19Ga Abraham rɛcɛ maa Agwatana eri ɛ hicinjɛ bụtụ okwo no tu'wo, apata du ga Abraham leshiji Azik gana ushi.

20Ne rishe-tɛtɛtana ga Azik shileni Jekob keeni Isụ unu iwɛ uwebiye-tupana geri-be-eshe.

21Ne rishe-tɛtɛtana ge Jekob peni miaụŋ mu Josɛf uwebiye hwɛɛ aba na aka na ti bɛɛ zhɛ tu'wo, tu boo to ugbokwunu ni ihiŋhiŋ bukwuto bu bwa, baa zhɛbɛ Agwatana.

22Ne rishe-tɛtɛtana go Josɛf jɛmɛ iwɛ ụbanụ miaụŋ mi Isrɛl ni Ijipti tu boo gwumwono tu'wo; bee peni aŋ unu iwɛ o-umpwo ubwa tusugo hwuŋ.

23Ne rishe-tɛtɛtana atwa na meci Moses sweci bu ipiɛnɛ itɛtu na aka na te e meci bu, iwɛnɛ ta a kwụbɛ maa bɛ shɛ yɛu nɛ pilanụ; a njɛ shɛ inyɛsɛ unu-tupana wa agwuma ata o.

24Ne rishe-tɛtɛtana go Moses lacɛ maa a na suyana bu maa bɛ shɛ yɛu yɛu Faro yo o, na aka na ti bee gembi ya.

25Bee teri maa hioko iyi iwɛ na atwa Agwatana, uhwuri maa amɛ ubwa lemi ni iwɛwɛ, na amɛ-olom na kaa zha shɛ o ilogogo.

26N-ndumwa mu na oo mbisogo Krast mu shanɛ bụ uduciya, uhwuri aduciya Ijipti, iwɛnɛ ti bee peteni eshe ubwa nu ule na tee ci.

27Ne rishe-tɛtɛtana bee beni ni Ijipti, baa njɛ shɛ inyɛsɛ ya agwuma ata, iwɛnɛ tu baa 'imɛ-isɛbwɛ gana maa ba kwụba bụtụ ata eshe kwụbɛ shɛ.

28Ne rishe-tɛtɛtana baa njɛ Isene Tɛkashɛka, keeni mehieŋ tizhizhongo no shidubo, iwɛ maa kede bụkwụnɛ bu miaụŋ mu umbe timengeni aŋ o.

29Ne rishe-tɛtɛtana atwa Isrɛl keshi itekwu ishenje gana maa i shɛ cɛnjɛ tu hwoo, inɛɛ nɛ atwa Ijipti menji maa e keshi du, yee tweri aŋ.

30Ne rishe-tɛtɛtana uba Jɛriko hwuŋzwo te e rinji uŋ ijitɛ icenje.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

31Ne rishe-tɛtɛtana ge Rehab na shɛ buwɛle njɛ shɛ ufwu na atwa na hwụjɛ shɛ unu, iwɛnɛ ti bee leshiji eyeleji na go Joshua tumwanɛ na amɛ-olom.

32Imbe kwuŋ Ngɛɛ tɛ zhɛ mɛ hiɛŋ yaa? Iwɛnɛ po aka n 'nyananɛ maa Me hi swegeni iwɛ Gidion, na Barak, na Samson, nɛ Jɛfta, ne Devid, na Samuɛl, keeni egesere.

33Ne rishe-tɛtɛtana atwa go lasatagwụ cɛnjɛ cɛnjɛ-ta-tugwama, aa jɛmɛ ụshɛrɛya te tini cɛŋ, ee leshiji unu-tishilo, ee kepi izeci unu,

34ee 'wericinji ukpahiŋ ulwa, ee benengeni utokwobi na lacɛmɛ. A 'yajɛ ya ukpahiŋ tedure no tulwogogo, a 'yajɛ ikɛnyi nu ujasa, aa lasụ asaza cɛnjɛ ti nya.

35Eyikwo leshiji atwa aba na 'wi tedure nɛ tihiɛ. Atwa oko 'wi ni ijibi shekwute, ta a lacɛ maa e meme leshiji, iwɛ maa tuba e teni nɛ tihiɛ tu na ti tekweci.

36Ụbaụta wa atwa oko ụ shɛ na asada, ni ikwuci, iih, o to aŋ ashɛnjɛ, ee kepi aŋ nu umwono-tishi.

37E tegeni aŋ atayɛ, ee vweri aŋ nụ ụshɛmbɛrɛ-bishebi, ee menji aŋ, aa kwụnɛ aŋ nu utokwobi. E rinji ni i'wɛbɛ ya agwụdụ, ti i'wɛbɛ iyweywe, aa shɛ okofwo, e hieci ụbaụta, tedure nu umungwuta na aa nda aŋ.

38Unyizo ga lanɛ shɛ na atwa ata o. E rinji na ashɛka, tu nshama, ta amɛ apangwụ, ta amɛ a'ibwa unyizo ga.

39E le kaa atwa ga hwɛɛ tiseyida iwɛ rishe ra aba tɛtɛtana, e te leshiji shi kaa unu na Agwatana shileji aŋ o,

40iwɛnɛ ta Agwatana kwụbwa iyi nɛ uhwuri inɛ ɛtɛ iwɛ tu cebe, maa atu ga zasaba, a ga zha shɛ o to tụ'ụrɛcɛnga ta aba o.

Ehibru 12

Agwatana Ubwa Shɛ Bishi Tu

1Ibɛ po gana na ta ati 'yajɛ eseyida ofwugwo a na tu rungwutwonu gana udomu ụ'wụtụ, asha tu na data ma iyi elele nɛ ma tu nda usugwumi, keeni iwɛwɛ nɛ zasa iwɛ tuzala bụtụ. Tu na ima ma isɛbwɛ maa ti gezhiji ma usumwa na u ti shileni nu umbe tu.

2Tu na ngbaraka ma Jisus na shɛ bizhiji keeni bụ'ụrɛcɛnjɛ be rishe ru tu tɛtɛtana. Ubwa shɛ bụtụ na 'imɛ-isɛbwɛ nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ, iwɛ unyasa na ee shileni bu, baa ngbaracɛ kaa ezuye ibɛ cwɛŋ. Baa jɛjɛ ya nu u'ala ubiye wa Agwatana.

3Na haŋsa ma tebiye iwɛ bụtụ ata 'imɛ-isɛbwɛ ya ashamanjɛ a'wụtụ na atwa-iwɛwɛ sukakanɛ bụ, iwɛ maa kede hi lukwumi o, kwo kaa maa kede ugiriri ihi keri o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

4Mehieŋ mi hiŋ mu ta 'waŋ sụ ni ifelu nɛ ahia twa ni iwɛwɛ o.

5Isɛbwɛ kaa ihi 'wi iwɛ ikɛnyi ɛtɛ aa ma hi kaana gana miaụŋ, ɛɛ hiɛŋ, Ɛ-yɛu mi, ta ngbaraka tuvwulo tu na AGWANGWAMA mo bu vwulo cwɛŋ o, kede ugiriri kaa ubu keri aka na ti bɛɛ bu vwɛ uvwi o.

6Iwɛnɛ po Agwangwama o vwulo bụtụ be elele na boo lubo, boo kwuto kaa yɛu ye elele nɛ baa la.

7I shɛ tilɛɛ maa hiɛ 'imɛ-isɛbwɛ evwuri ga. Agwatana a nda iyi ne hiŋ, iwɛnɛ ahiɛ shɛ miaụŋ mu bwa. Cee yɛu ɛtɛ bishi bi ibɛ vwuri shi namɛɛ?

8Ama yaa shɛ ee hi vwuri shi gana na to o vwulo miaụŋ mu vwɛ, asha hiɛ shɛ meyingo-ma-ambɛ, asha hiɛ shɛ shɛ miaụŋ mu umamata o.

9Sasana ti 'yajɛ eshi a na shɛ atwagwumwa, a na mo tu vwulo, ata muna aŋ kaa ụjɛrụma, asha kpalụ mba tubaa atɛ shɛ tu momo shilono ụhwada bishi bu mpiala maa ta ya uraiiŋ?

10Iwɛ-tɛkana, eshi ata tu atwagwumwa, e tu vwuri gana ijitɛ imbɛnɛ gana na kwụlanɛ shihaŋsa sha aba, evwuri ata kaa iti 'yaganɛ ule. Ama Agwatana mo tu vwulo maa iti zhɛmanɛ iwɛ maa ta 'yaga urobwo ne tijilo tu bwa.

11Ama evwuri elele na oo to vwulo bụtụ hwuwayɛ, a ta shanɛ shɛ bụ iyi unyasa o, semi amɛ-tụhaŋtụ. Ama na aba ibɛ, nazhɛ evwuri ata a bacɛnganɛ atwa na ee mbisegeni iyi amɛ-olom tiririri.

Imbisegeni keeni Unu-tɛtɛtagana

12Iwɛbɛ po ishicinjɛ ma i'ɛlɛ nɛ lwegeji, maa hi to shilulo shɛ na sha zhɛgɛda ikɛnyi.

13Ndana ma shivwɛvwɛjɛ shi hiŋ ihwɛŋnɛ tukpororo, iwɛ maa kede iyi nɛ yo shikoto hinyangwụ o, ama maa ga shɛ tɛnɛnga aa nɛnjɛ iŋ.

14Shana ma ikɛnyi maa hi 'yaga amɛ-olom na atwa kpaaŋ, keeni uraiŋ tijilo, tu na bụtụ eri shi ba kwụba Agwangwama uzawa tuba.

15No shiyono ma eshe tebiye, iwɛ maa kede bụtụ bu ko na shɛ gana bini bụ ụgagwụ unshɛ maa mo hi horukono shihwulu o, tedure ni inɛ ɛtɛ, ibɛ atwa ofwugwo zhɛ a hashɛganụ.

16No shiyono ma eshe maa kede bɛnjɛ-bu-tuwɛle kwo kaa bụtụ na zasa Agwatana na amɛ ubwa gana Isụ nama o, iwɛnɛ ti ga Isụ senji la tụ'wụtụ tu bwa, iwɛ iyimɛyɛ ya ajɛjɛ oko gbalụ.

17Hi mepi du maa na aba ibɛ, okwo tu baa jala ya maa 'yaga uwebiye ata, e temi shi bu ya o, iwɛnɛ ti bee gwushiji shi ya ohwolu ahaŋsa-tɛjɛshɛrɛga, okwo ti bee jelekeci aŋ na malaba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18Hi te ci shi Ishɛmɛ ɛtɛ ehi eri hio tumongono, igɛtɛ ulwa wo hwoŋno, keeni ofwo tuzhuu zhuu, keeni tishi, keeni uvwugo we eshilo a'wụtụ 'wụtụ, gana na atwa Isrɛl ci la Ishɛmɛ Sainai o,

19keeni ofwo rụhwụŋ ru ukakacɛ, keeni rụhwụŋ ru n-ndumwa mu na atwa na hwụjɛ rụ, lụpɛ maa kede rɛ jɛmɛ ya iwɛ na aba kwukwuŋ o.

20Iwɛnɛ te e eri shi a untangana iyi nɛ aa tɛtaganɛ aŋ unu ibɛ, okwo usunda-ehilo, yaa shɛ wee timengeni Ishɛmɛ ɛtɛ, ɛ zhɛ a tagana uŋ atayɛ.

21Iwɛ-tɛkana, iyi nɛ bananɛ aŋ upeje i shɛ aŋ inyɛsɛ duwa duwa, ibɛ po go Moses hiɛŋ, Inyɛsɛ n shɛ tebiye tebiye, Ama zhɛgɛda kaa.

22Ama hi ci ya Ishɛmɛ Zayon, hi ci ụshɛpwụ waa Agwatana na shɛ buumwa, ibɛ shɛ Jɛrusalɛm wa azuba, hi ci unyama wa atumwa-azuba igbɛɛ igbɛɛ, a na ụlwatagwụ iwɛ isene unyasa.

23Hi ci tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama tu tumata ti hiiŋ, tu na ee 'nyeci izeci tuba na azuba, hi ci Agwatana na shɛ bɛjɛmɛ-bụ-ụshɛrɛya ba atwa kpaaŋ; hi ci mpiala ma atwa tiririri mu na mu ulwa.

24Hi ci Jisus na shɛ bụtụ-ba-ashashɛ bu unu ufwo tutwa, hi ci mehieŋ ma ata ee zhizhenji, mu na mo shilo-unu na tekweci uhwuri mu na me Ebɛl.

25Nda ma pece maa kede hiɛ lacɛ bụtụ ata ba duma iwɛ ne ehiŋ o. Yaa shɛ atwa na lacɛ la maa a hwụjɛ-unu bụtụ ata na 'waŋnanɛ aŋ la utumwa wa Agwatana nu unyizo ga benengeni shi, asha iwɛ-tɛkana maa ti zha shɛ du tu ma banangana ti yaa shɛ etu werinji bụtụ ata n-ndumwa mu bwa mu banɛ na azuba o.

26Rụhwụŋ ru bwa ru zhingitwonuo la unyizo na aka oko; ama bi shiri-unu hwuwayɛ, bɛɛ hiɛŋ, I ta vwɛ kpalụ ko gba, ti Ngɛɛ tɛ zhɛ mo shingitono unyizo, ama shɛ unyizo kiri ya o, semi ta azuba du hwɛɛ.

27N-ndumwa mu ga mi hiɛŋ, I ta vwɛ kpalụ ko gba, mi mbiseni kpataa maa ɛ zhɛ o sugo iyi nɛ oo zhingitwonuo la, iwɛnɛ ti yaa shɛ iyi nɛ aa karɛ, iwɛ maa tuba iyi nɛ ee zhingeci shi nama.

28Iwɛnɛ po gana na eti leshiji cɛnjɛ-ta-tugwama tu na ee eri shi o zhingoto, asha tɛ njɛ ma ugwoje iwɛ maa ti eri ma Agwatana tɛzhɛba, ni igɛhi, keeni inyɛsɛ tijilo gana na kwụlanɛ bụ.

29Iwɛnɛ ta Agwatana tu shɛ gana ulwa na wo songo iyi.

Ehibru 13

Uraiŋ na wa Kwulana Agwatana

1Na uranga ma tumomo lubonu, iwɛnɛ ahiɛ shɛ miaụŋ-mo-bino na amɛ Krast.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2Kede isɛbwɛ ya agaiŋ ti'ima ihi 'wi o. Tedure ni inɛ ɛtɛ ibɛ po atwa oko 'imɛ la atumwa-azuba ugaiŋ aka na ee mepi shi.

3Ne teyinje ma atwa na ee kepi nu umwono-tishi, gana maa ahiɛba na na aba ee kepi; atwa na aa nda umungwuta, ga shɛ maa ahiɛba aa nda umungwuta ata.

4Tụmbụla tɛ shɛ iyi ụjɛrụma tumuna ni iyi elele, ga atwa na a nda tụmbụla na nama na tɛcara na binya. Iwɛnɛ Agwatana zhɛ a duma hwuŋ ụshɛrɛya wa anjɛ-tuwɛle keeni anjɛ-tụlagwụ-tụ-wɛ.

5Ga masha mi hiŋ mu na laka ilubwe ukwuribi, ge iyi nɛ ahiɛ 'yajɛ na hi gwumwa. Iwɛnɛ ta Agwatana hiɛŋ, N zha shɛ ma bu ganga kwukwuŋ, N zha shɛ kaa mo bu jinoko kwukwuŋ.

6Iwɛbɛ po ata duma no ohwulu oko, ɛtɛ hiɛŋ, Agwangwama ubwa shɛ bimbiyeni mi, N zha shɛ ma nda inyɛsɛ o: Imbe bụtụ eri ma n ndaa?

7Ne Teyinje ma a'yagajɛ hiŋ, a na ihi mbishi n-ndumwa ma Agwatana. Na haŋsa ma iwɛ masha ma araiŋ aba tebiye. Na shata ma rishe-tɛtɛtana ra aba.

8Ge Jisus Krast namɛ gana na tu baa namɛ wenebe, tu hwayɛ keeni tutu unyizo-nom.

9To lono ma maa imbisegeni ifwo i tuswoswoswo na hi 'waŋnanga o. Ama i zhɛmɛ maa go tulubo-ti-biye tu no shikicingo ahaŋsa tu dimi, uhwuri iyimɛyɛ nɛ zasana sa atwa na a ya iŋ ule.

10Ti 'yajɛ utukwu-ụrụpɛ, unaa na atwa na a nda iyi na amɛ udulo-tugwuno zasa ụhwada maa a na ya iyi nɛ banɛ nu bwa.

11Iwɛnɛ tu uhiu wo onongbo wo sugo mehieŋ mi isundɛ ɛtɛ oo to ụrụpɛ, boo tono no Ofwo ata Tijilo me Tijilo, maa ta ụrụpɛ iwɛwɛ na muba, ama ɛ zhɛ o hwoŋzhingo tuba isundɛ ɛtɛ no tupohondo tu ugba wa aba u tu'ulwa.

12Gobwonu du ge Jisus Krast njɛ la ụbaụta no tupohondo to odubo ụshɛpwụ ata, iwɛ maa nda atwa shɛshɛshɛ tedure ne mehieŋ mu bwa.

13Iwɛ ecilo ata, mizha ti zhe ma pi Jisus no tupohondo tu ugba ata, maa tu togwu ma du nu bwa nụ ụpụrụsa ata atwa njɛ bụ.

14Tu zasa ụshɛpwụ na zhɛ wo ilogogo epe o, ibɛ po ata jalakaka unaa na tee ci.

15Iwɛbɛ po atɛ shɛ tu na pana Agwatana ụrụpɛ wa ashɛtwa tedure ne Jisus tutu, inɛ ɛtɛ ibɛ shɛ timbisono tu unu na leni izeci ibwɛ.

16Ama kede isɛbwɛ ihi 'wi ni iyi ibiye tɛnda o, maa hi no dwotwogonu iyi nɛ ahiɛ 'yajɛ na anya hiŋ o. Ụrụpɛ gana ata kwụlanɛ Agwatana tebiye.

17Na hwuga ma unu we ehwurembe hiŋ, maa hi na nda iyi nɛ oo hi mbiso, iwɛnɛ ti yaa shɛ aba a ngbaraka shihwulu shi hiŋ, aba kaa zhɛ e sweji hwuŋ iwɛ ugondu wa aba. Yaa shɛ ahia hwuga-unu wa aba, asha unyasa zhɛ na sha aŋ nu

© 2008 Bible Society of Nigeria.

ugondu wa aba tɛnda, maa kede i shɛ na amɛ-tụhaŋtụ o. Iwɛnɛ ti inɛ ɛtɛ ihi zasana sa ule.

18Na tu ndana ma adua; iwɛnɛ te eti mepi gom maa bimbisegeni-ba-shɛmɛ shi tu namɛ kpataa, ta jala kaa maa tu na nda iyi nɛ teni cɛŋ ni iyi elele.

19Ama Ma hi lụpa tebiye maa hiɛ njɛ adua, iwɛ maa Me gwure pi hiŋ kakayɛ kakayɛ.

Adua Uwebiye-tupana

20Ga Agwatana amɛ-olom, na bɛcinjɛ Uhiu wa a'iywa-agwụdụ no tu'wo, tedure ne mehieŋ mu unu-tutwa unyizo-nom,

21na hiɛ ụrɛcɛnga nu ugondu ubiye we elele, maa hi na nda ukwulana ubwa. Ga bu na nda ukwulana ubwa na shɛmɛ shi hiŋ tebiye, tedure nu ukpahiŋ Jisus Krast. Ga ụjɛrụma shɛ una ubwa tutu unyizo-nom. Ami!

N-ndumwa mu Mɛwɛɛ

22Ama a-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, Ma hi lụpa, lono ma maa ga n-ndumwa mu ga mu na hi kaana ikɛnyi. Iwɛbɛ po Ngaa hi 'nyatanɛ utakada ga ticwɛŋ bana.

23Mapa ma maa ɛ gɛnjɛ yɛu-bino tu go Timoti, yaa shɛ bee ci, N zhɛ ma zhagajɛ nu bwa maa Ma hi kwụba.

24'Walụ ma ehwurembe hiŋ kpaaŋ, na atwa tijilo Agwatana kpaaŋ. Atwa Itali ma hi 'walụ.

25Go tulubo-ti-biye tu nama ne hiŋ kpaaŋ. Ami.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Jemis

Jemis 1

1Ge Jemis na shɛ yɛu-ugondu ya Agwatana keeni inɛ ya Agwangwama tu Jisus Krast. No ofwo alamụ umpwa-na-ba-eyebi a na garatagwụ, Okwu ma yoo.

Rishe-tɛtɛtana keeni Ti'inta

2A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, aka elele tumakakana gɛnɛgɛnɛ ti hi vwuteni, ga ti hi shanɛ iyi unyasa hwɛɛ.

3Gana na te ehi mepi maa tumakana tu na aa makana rishe ri hiŋ tɛtɛtana tu ma hi ndana ugondu isɛbwɛ-ti'ima.

4Gɛ isɛbwɛ-ti'ima na ụrɛcɛnga ugondu ibɛ tutu uce, iwɛ maa hi ulwa, maa kede iyi elele ihi 'nyananɛ o.

5Ama yaa shɛ ti'inta ti 'nayananɛ bụtụ be elele na ashashɛ hiŋ, ga lụpa Agwatana, na ba pana atwa kpaaŋ iyi kwakwa, uzawa n-ndumwa timbisogo, bi zhɛ ba pana bụ.

6Ama ga lụpa ne rishe-tɛtɛtana, maa kede nda oruwo. Bụtụ be elele na ba nda oruwo, bɛ shɛ gana adanga itekwu a na mpiala ma 'wananga, moo zhingoto.

7Kede bụtụ gana ata heŋshi maa bi zhɛ ba lashɛga iyi elele no olugwo Agwangwama o,

8iwɛnɛ tu baa 'yajɛ ahaŋsa eyeyebi, na kaa shikeni shi dimi ni iyi elele nɛ baa nda hwɛɛ.

9Gɛ yɛu-bino nɛ shɛ bukofwo na busa no tumungicingo tu na Agwatana zhɛ o mungicingo bu.

10Ama gɛ yɛu-bino nɛ shɛ bɛzhɛgba, na busa ne tuzucinje tu na Agwatana zhɛ e zucinje bu, iwɛnɛ ti bɛ zhɛ ba kashɛka gana tusumbo ta ambɛ.

11Iwɛnɛ po uwaŋna wa banɛ waa 'waŋnɛ oholobwo a'wụtụ, waa hwacɛnga ambɛ, tusumbo ta aba ta 'waŋ ya, tụpilanụ ta tuba ta gbazhɛgwa. Gobwonu du bɛzhɛgba zhɛ ba kashɛka tu ugondu we elele na baa nda.

Tumakana keeni Tumanga

12Bụtụ na ba ima-isɛbwɛ na aka na ti iyi ike ya makana bụ gwoje. Aka elele na baa lasụ tumakana ta ata, bi zhɛ ba lashɛga udara uraiŋ ata Agwangwama shileni atwa na lubi bu unu.

13Kede bụtụ be elele na tumanga ta manga, hiɛŋ maa, Agwatana a manga bu o. Iwɛnɛ ti iyi iwɛ eri shi ya manga Agwatana, ubwa ni ikɛnyi ibwɛ du kaa menji shi bụtụ be elele o.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

14Ama ukwedeyi ụwɛ ụ bụtụ bụtụ ubwa wa manga bụ, waa mba bụ, waa inzhɛnga bụ.

15Aka na tu ukwedeyi ụwɛ shini amɛ bụtụ, wa ana bu iwɛwɛ tɛnda; aka na ti iwɛwɛ ɛtɛ ụrɛcɛnjɛ ugondu ibɛ hwɛɛ, ya zarɛga bụ ya no tu'wo.

16A-miaụŋ-mo-bino mi mu tulubo, kede a hi inzhɛnjɛ o.

17Upwaŋ ubiye we elele, nu upwaŋ we elele na ulwa, banɛ na azuba, no olugwo Bishi na njɛ ohioko-uhwaŋna wa azuba waa banɛ wee kezhe. Ubwa ni ikɛnyi ibwɛ sheyinji shi gana uzhizhi na wa jɛsharaga kwukwuŋ.

18Ukwulana ubwa ụ shɛ maa ma tu mata nu n-ndumwa mu tɛkana, iwɛ maa ta sha tumata ti hiiŋ ti iyi nɛ baa karɛ.

Tuhwuga na Tɛnda

19A-miaụŋ-mo-bino mi mu tulubo, mapa ma inɛ gɛ, maa bụtụ bụtụ ga bu na nda kakayɛ na twuhwulaga, ama ta nda izɛlɛgwu iwɛ tụdụma o, ta nda kaa izɛlɛgwu ni isɛbwɛ tɛnda o.

20Iwɛnɛ ti isɛbwɛ butugwumwa njɛ shɛ tiririri tu na Agwatana a jala.

21Iwɛbɛ po 'waŋ ma iyi tiri, keeni amiaụŋ na shini shɛmɛ shi hiŋ, a hialatagwụ hwɛɛ. Meme-zucinje ma maa hi na lashɛga n-ndumwa ma ata aa bila na shɛmɛ shi hiŋ, mu na kaa mi eri mo hi bicingo.

22Ama na nda ma gana na tu n-ndumwa ma ata mɛ jɛmɛ, ta na hwuga ma kiri, maa hi na mama halakaka o.

23Bụtụ be elele na ba hwuga n-ndumwa ma ata, baa njɛ shɛ gana na tu maa jɛmɛ, asha bɛ shɛ gana bụtụ na mama kwụbɛ ni irɛtɛ gana na tu baa shɛ.

24Ama aka na tu baa ishɛjɛ apata, gunu ata isɛbwɛ yo 'wo bu ya gana na tu baa ga shɛ.

25Ama bụtụ na bo shiyono undwa tumama 'yaga na ulwa eshe, na kaa ba uranga uŋ, ubwa shɛ shɛ bụhwụjɛ na isɛbwɛ yo 'wo, semi bɛnjɛ na ba nda ugondu baa shɛ. Bụtụ gana ata ubwa zhɛ be gwoje na tɛnda ta ata baa nda.

26Bụtụ be elele na ba haŋsa maa ba ndana bụtụ na baa zhɛba iyi, yaa shɛ baa 'imɛ shɛ unu ubwa gbamụ, asha bu mama halakaka, asha iyi nɛ bụtụ ata ba ndana bụtụ na baa zhɛba i shɛ iyi tɛgadaga.

27Iyi tɛndana bụtụ na aba zhɛba, nɛ namɛ shɛshɛshɛ, nɛ kaa namɛ rụmbɛɛ, ne eshe Agwatana na shɛ Bishi na; ibɛ i shɛ e'weteji keeni olulo timbiyono nụ ụbaụta wa aba, keeni maa bu na mama intana maa kede iyi unyizo ga na tagana bu o.

Jemis 2

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Bɛ Shɛ bo Lubo Uyebi Bu

1A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, ta untangana ma rishe-tɛtɛtana ra AGWANGWAMA tu ụjɛrụma ge Jisus Krast na atwa tuzanga o.

2Yaa shɛ bụtụ shanɛ tɛkanɛ ta azhɛnarɛya, bee urigeni du tugwuno tu na tu pilanụ, bee teni nu umwono hiŋ ụ tụ'ụlwatagwụ, nazhɛ bukofwo na urigeni tuzuzu teni du.

3Ehi zweni bụtụ ata urigeni tugwuno ta ata tu pilanụ igbɛtɛtɛ, ɛhi hiɛŋ bụ, Hwure gɛga na ajɛjɛ ga ebiye, ɛhi hiɛŋ tuba bukofwo, Shikono apata, kwo kaa gɛga na cɛnjɛ, maa dongonu udusa ga Ama patangana ɛvwɛvwɛjɛ mi.

4Asha hi to momo bogotogwu su wa na ashashɛ hiŋ hŋ? Asha shɛ ajɛmɛ-ụshɛrɛya hŋ ahiɛ shɛ na tuhaŋsa ti hiŋ tụ wɛ?

5A-miaụŋ-mo-bino mi mu tulubo, hwulaga ma. Shɛ Agwatana suu teri okofwo unyizo ga, maa a shɛ tuba azhɛgba ne rishe-tɛtɛtana, maa a shɛ ayɛ-ogwu na Cɛnjɛ-ta-tugwama tu na bee shileni atwa na lubi bu unu?

6Ama hi ngbaracɛ okofwo cwɛŋ. Shɛ azhɛgba suu ma hi nda tuhwulo? Shɛ aba hŋ ma hi mbata na agba n-ndwụtwụ ma ajɛmɛ-ụshɛrɛa?

7Shɛ aba suu o gbozhigo izeci ɛtɛ ibiye aa ga hi suyana?

8Iwɛ-tɛkana, yaa shɛ ahia ụrɛcɛnga undwa wa Agwuma tu, gana na ti Iwɛ ya Agwatana jɛmɛ, yɛɛ hiɛŋ, Bɛ shɛ bo lubo uyebi bu gana na obu momo lubo, asha hia nda tebiye.

9Ama yaa shɛ ahia zanga atwa, asha hia nda iwɛwɛ, asha Undwa du u hi vwɛ uvwi maa hiɛ shɛ ebweji-undwa.

10Bụtụ be elele na ba nda maa untangana Undwa hwɛɛ, ama yaa shɛ bee pindeni uko gba, asha bi pindeni du a na vwɛ hwɛɛ.

11Iwɛnɛ po bụtụ ata hiɛŋ, Ta nda tuwɛle o, ubwa du kaa hiɛŋ, Ta kwụna bụtụ o. Ama yaa shɛ abɛ njɛ shɛ tuwɛle, abụ kwụnɛ kaa bụtụ, asha bɛ shɛ bubweji-bu-undwa.

12Iwɛ ecilo ata, na duma ma iwɛ, maa hi na nda du, maa hiɛ shɛ atwa na ɛɛ zhɛ a duma ụshɛrɛya hiŋ tedure nu undwa u tumama 'yaga.

13Ụshɛrɛya hieci shi inyɛmɛnyɛmɛ ụ bụtụ na zasa du inyɛmɛnyɛmɛ o. Ama inyɛmɛnyɛmɛ tihioko yo mbisogo ụshɛrɛya ishɛkɛ.

Rishe-tɛtɛtana keeni Ugondu Tɛnda

14A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, yaa shɛ bụtụ be elele hiɛŋ ubwa 'yajɛ rishe-tɛtɛtana, ubwa kaa zasa ugondu o, asha imbe i shɛ ule ibɛɛ? Rishe-tɛtɛtana ru gana ata ri eri ro bicingo bu hŋ?

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

15Yaa shɛ yɛu-bino ike kwo kaa bụngwụfwụ bu ko bo rungo mohondo, baa zasa kaa iyimɛyɛ maa bu na ya iyi-heri iyi-heri.

16Nazhɛ bụtụ bu ko na ashashɛ hiŋ hiɛŋ aŋ, Zhaga ma na amɛ-olom, kede mpiala mɛ hiɛ shɛ ya o, shigogo ma, ama hi peni shi aŋ kaa iyi nɛ to tu'waba ta aba ukekeshi o, asha imbe i shɛ ule ibɛɛ?

17Gobwonu du, yaa shɛ rishe-tɛtɛtana ri becinji shi ugondu ni ikɛnyi ruba, asha ru 'wi.

18Ama nekeshi bụtụ bu ko zhɛ bɛ hiɛŋ, Ubwa 'yajɛ rishe-tɛtɛtana, N zhɛ Mɛ hiɛŋ bụ, N 'yajɛ tuba ugondu. Go mo mbisono rishe-tɛtɛtana ru bwa uzawa ugondu, maa Mo mbisono bu tuba ugondu na Ngaa njɛ tedure ne rishe ri mi tɛtɛtana.

19Yaa shɛ abu titɛtanɛ-rishe maa Agwatana namɛ oko, i zhɛmɛ tebiye. Okwo atumwa-ibiri du tɛtanɛ-rishe gana ata, ama a zhɛgɛda kaa gbɛgbɛgbɛ.

20Oo gabụ alagwụ, ibu kwụlanɛ shɛ suu maa mepi maa rishe-tɛtɛtana ru na ri becinji ugondu rɛ shɛ shɛ buumwa kwukwuŋ?

21Ga Abraham na shɛ bishi tu, shɛ tedure nu ugondu na baa njɛ na aka na ti bee shepi yɛu ibwɛ ga Azik boo to ụrụpɛ nu utukwu-ụrụpɛ suu, upo ee peni bu n-ndumwa-zhɛ?

22Gabụ du bụ kwụbɛ maa rishe-tɛtɛtana ra banɛ caakwụ tedure nu ugondu, ugondu ata kaa ubwa wa ụrɛcɛnga rishe-tɛtɛtana.

23Ibɛ po Iwɛ ya Agwatana nɛ hiɛŋ, Ga Abraham tɛtanɛ Agwatana rishe, ibɛ po Agwatana rɛcɛ rụ no ofwo ubwa maa tiririri raa shɛ, i sɛ, ibɛ po aa suyana bụ ya, maa Biyejilo ba Agwatana.

24Hiɛ kwụbɛ maa ugondu na bụtụ ba nda wa pana bụ n-ndumwa-zhɛ, shɛ rishe-tɛtɛtana kiri o.

25Gobwonu du ge Rehab buwɛle ata, shɛ ugondu ata baa njɛ la na aka na ti bee leshiji atumwa ata Joshua, bee duricinji aŋ nu uhwaŋna unya suu upo n-ndumwa mɛ zhɛmɛ bụ?

26Gana na ta tu'waba tu na tu zasa ya ihwungwɛ tu 'wi, gobwonu du rishe-tɛtɛtana ru na ri becinji shi ugondu ru 'wi.

Jemis 3

Bụratụ Shɛ Gana Ulwa

1A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, kede i shɛ ufwugwo ụ'wụtụ hiŋ ụ shɛ embisegeni o, gana na te ehi mepi maa ụshɛrɛya tu atuba na tɛ shɛ embisegeni zhɛ wo gombo hwuŋ uhwuri una wa atwa vwɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2Iwɛnɛ po hwɛɛ tu ta twa udukwutwa nu n-ndumwa ɛgbɛɛ. Ama yaa shɛ yaa 'yajɛ bụtụ be elele na twa sụ udukwutwa nu n-ndumwa, asha ubwa shɛ bụtụ na eri ba untangana tu'waba tu bwa maa tu nama shɛshɛshɛ hwɛɛ.

3Yaa shɛ oto zwono unu idɛkwɛ ashɛnjɛ iwɛ maa i hwụjɛ-unu tu, na ashɛnjɛ ata kaa ata nyingacanga du tukwugwu ta aba hwɛɛ.

4Gobwonu ihɛŋtu du, okwo inɛɛ nɛ gembenji nyakpa nyakpa, tu uvwugo ụ'wụtụ 'wụtụ wo sugo iŋ, ama uhalamụ ata u ticwɛŋ bana, ubwa wa nyingacanga iŋ maa i zhe no ofwo elele na kwụlanɛ biheŋteni bu ụhaŋtụ ata maa u zhe.

5Gobwonu du bụratụ namɛ cwɛŋ bana na tu'waba, ama ba busa kaa tubusa tụ'wụtụ 'wụtụ. Hioko ma, bubabazhɛ bu ulwa bu ko gba eri bo twono uwapa ụ'wụtụ 'wụtụ!

6Bụratụ shɛ gana bubabazhɛ bu ulwa, baa shɛ du unyizo ụwɛ na ashashɛ itwɛ tu'waba hwɛɛ, bo zwono tu'waba hwɛɛ tiri, baa shanana iyi nɛ butugwumwa ba nda ulwa. Ama ulwa na zhɛ wa banɛ nu ukwokwo ulwa, ubwa tuba wa shaanana bụ ulwa.

7Okwo isundɛ ehilo ye elele, ta shanụnụ, ti iyi nɛ yo hombilo, ti ijɛnɛ, butugwumwa ba biga iŋ, aa bigwa iŋ kaa.

8Ama za bụtụ eri ba biga bụratụ o. Bɛ shɛ iyi iwɛ nɛ te shi ụhinjanụ kwukwuŋ, bɛ shɛ mangayɛ mu na ma kwụna bụtụ hwɛ hwɛɛ bwa.

9Na bụratụ kaa oto zhemonjino Agwangwama keeni Bishi, nu bwa kaa ata kalana du atwa na Agwatana njɛ nu ụsụbwa ubwa unu.

10Nu unu we ebe uko uko tizhemonjino keeni unu-tukalana wa banɛ. A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, ijɛ ga shɛ shɛ ya sha gana ga o.

11Umɛzhinjɛ suu wɛ zhinjɛ meni mụ ụlatụ keeni mu na mụ ụgagwụ nu u'ibwa ata uko uko?

12A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, uwowo suu eri wa 'wala tụ'walụ ta buta? Okwo ukparɛ ufwafwa suu eri wa 'wala tụ'walụ tu uwowo? Gobwonu du i zasa umɛzhinjɛ na eri wɛ bɛcinjɛ meni mu manɛ keeni mu naa na mɛ zhɛmɛ tuswa nu u'ibwa ata uko uko.

Ti'inta tu na tu Banɛ na Azuba

13Gaaba incɛ, na eshiciji iyi na ashashɛ hiiŋ? Asha ga masha mi biye ma bụtụ ata mu no mbisono ugondu ubwa ne timeme-zucinje ta ti'inta.

14Ama yaa shɛ ahiɛ 'yajɛ eshe-iyi ụgagwụ keeni tumomo-mungicingo na shɛmɛ shi hiŋ, asha ta busana ma iwɛ-tɛkana o, ta dwana ma kaa iwɛ-tɛkana ụzagwụ o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Ti'inta ta ata ti beni shi na azuba o, ama ma tu tu unyizo, na ma tu tu butugwumwa keeni ma tu tu atumwa-ibiri taa shɛ.

16Ofwo elele na eshe-iyi keeni tumomo-mungicingo tu namɛ, apata du tụgaratagwụ keeni iyi tusashɛ ye elele namɛ.

17Ama ti'inta tu na tu banɛ na azuba: hiiŋ tu namɛ rụmbɛɛ, nazhɛ taa shɛ iyi ya amɛ-olom, tɛ shɛ iyi tusuu, inyɛmɛnyɛmɛ keeni tụ'walụ ti biye ti shini na tuba. Tɛ shɛ uzawa beye bana, tɛ shɛ uzawa tɛnda-te-eshe.

18Ekeri amɛ-olom a na a bila iyi na amɛ-olom, ɛ zhɛ o gwubo hwuŋ tiririri.

Jemis 4

Biyejilo bu Unyizo

1Cee ujasa keeni ifelu tutwa mwe na ashashɛ hiŋ kwuuŋ? Shɛ ukwede yi hiŋ ụwɛ suu wa jasa ujasa ata ni itwɛ tu'waba ti hiŋ hwɛɛ?

2Hia jala iyi, hi zasa kaa o, hia kwụna atwa, ahia nda eshe-iyi, ama hi eri shi kaa hia lashɛga o; hia twa ifelu, ahia jasa ujasa, ama hi zasa waa kaa o, iwɛnɛ ta ahiɛ lụpɛ shɛ Agwatana.

3Hia lụpa, hi leshiji shi o, iwɛnɛ ta ahi 'waŋjɛ tụlụpa iwɛ maa hiɛ njɛ iŋ ufwu nu ukwedeyi ata hiŋ ụwɛ.

4Ahiɛba anjɛ-tuwɛle, hi mepi shi suu maa tiyejilo tiya nu unyizo ga tɛ shɛ i'ime tuta Agwatana? Ibɛ po bụtụ be elele na yaa kwụlanɛ maa ba sha biyejilo bu unyizo ga, asha bu mama njɛ bụtụ-bi-i'ime ba Agwatana.

5Kwo kaa hi heŋshi suu maa iwɛ nɛ Utakada n-ndumwa ma Agwatana jɛmɛ i shɛ iwɛ tɛgadaga, aka na bɛɛ hiɛŋ, Mpiala mu na Agwatana njɛ maa mu nama na shɛmɛ shi tu, mu ma tu jala tebiye tebiye ni isɛbwɛngwɛ?

6Ama Agwatana ma tu kaana tulubo-ti-biye tụpana. Iwɛbɛ po yee 'nyeci, yɛɛ hiɛŋ. Agwatana a sukakana anjɛ-unyanga, ama ba pana atwa na meme-zucinje tulubo-ti-biye.

7Iwɛ ecilo ata, meme tileneni ma Agwatana. Sukakana ma Ibiri, nazhɛ bɛɛ zhɛ mo hi gozhigono.

8Dongonu ma Agwatana, nazhɛ bɛɛ zhɛ mo hi dongonu. Oo ahiɛba atwa-iwɛwɛ, nyashɛnga ma i'ɛlɛ hiŋ shɛshɛshɛ! Oo ahiɛba atwa shihaŋsa shi yeyebe, nda ma shɛmɛ shi hiŋ rụmbɛɛ!

9'Yaga ma amɛ-tụhaŋtụ, ta ma ụkwụla, twa ma u'wo. Gɛ ilɛtu hiŋ jɛshɛrɛjɛ ụkwụla-tuta, ga unyasa hiŋ jɛshɛrɛjɛ usumbu-tuta.

10Meme-zucinje ma na agba Agwangwama, nazhɛ bɛɛ zhɛ mo hi gombicingo.

Unu-tɛtɛtagana iwɛ Ụshɛrɛya Tumama Dumanganụ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

11A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, ta na mama dumanganụ ma n-ndumwa mụ wɛ o. Bụtụ na ba dumangana yɛu-bino bwa n-ndumwa mụ wɛ, kwo kaa na ba duma ụshɛrɛya yɛu-bino bwa, asha Undwa baa dumangana n-ndumwa mụ wɛ, asha ba duma kaa ụshɛrɛya Undwa. Ama yaa shɛ aba duma ụshɛrɛya Undwa, asha bɛ shɛ shɛ bɛnjɛ-bu-Undw o, ama asha bɛjɛmɛ-bụ-ụshɛrɛya bu Undwa abɛ shɛ.

12Agwatana bwooko kiri i shɛ bipeni-bu-undwa keeni bɛjɛmɛ-bụ-ụshɛrɛya. Ubwa eri bo bicingo, ubwa kaa du eri ba kwụna. Ama gaaba kwuŋ abɛ shɛ upo aba duma ụshɛrɛya uyebi buu?

Unu-tɛtɛtagana iwɛ Tubusa

13Shɛlaga ma, ahiɛba na hi hiɛŋ, Ti zhɛ ta zha nụ ụshɛpwụ kazabana hwayɛ ga kwo kaa beyi, maa ta nama apata uywa uko, maa ta nda tihinya, maa te teni.

14Hi mepi shi kaa iyi nɛ me hi teni beyi o. Imbe kwuŋ uraiŋ hiŋ shɛɛ? Ụ shɛ gana uzhikwozhikwo na wa banɛ caakwụ, fwalaa wa inanga eshe.

15Iyi nɛ ahi ga shɛ hiɛ hiɛŋ na: maa, Yaa shɛ yaa kwụlanɛ Agwatana maa ta nama, nazhɛ ɛti zhɛ ta nda inɛ gɛ kwo kaa inee ye.

16Ama hia busa hwuwayɛ nu unyangana tɛnda. Tubusa tu gana ata kaa kpaaŋ tɛ shɛ iyi iwɛ.

17Ibɛ po bụtụ be elele na mepi iyi ibiye nɛ maa nda, ama baa njɛ shɛ iŋ, asha iwɛwɛ baa nda.

Jemis 5

Ba Tɛtagana Azhɛgba Unu

1Ahiɛba azhɛgba, shɛlaga ma, na twa ma u'wo iwɛ amɛ-tụhaŋtụ na me hi teni.

2Uduciya hiŋ fwoshi, a'nyasụ kaa yɛ otogwo hiŋ.

3Azhɛnarɛya keeni azụrụfa hiŋ teni tukwocikwolo, tukwocikwolo ta aba kaa tu ma hi la tiseyida tụ wɛ, ti zhɛ kaa ta ya tu'waba ti hiŋ gana ulwa. Hi suteni uduciya na aka ga umɛwɛɛ.

4Hioko ma, atashɛ anjɛ-ugondu a na gwubi ntuma mi hiɛŋ, a na ahi intanɛ, ahiɛ yɛ, a hi uganana. N'ungwa ma atwa ata gwubi iyimɛyɛ hiŋ kaa mi teni acɛbɛ Agwangwama na Hwuri Kpaaŋ.

5Hi namɛ nu unyizo, ahia ya tuwebiye, ahia gala, hi nduwa maa shɛmɛ shi hiŋ shi nyemenji, gana maa hio nyomongo iwɛ ụjita na ɛɛ zhɛ ma hi kwụna.

6Hi pwonuo atwa tiririri n-ndumwa-tụwụma, ahi kwụnua aŋ; ama a hi sukakanɛ shɛ kaa o.

Isɛbwɛ-ti'ima keeni Adua

© 2008 Bible Society of Nigeria.

7A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, iwɛ ecilo ata, ima ma isɛbwɛ uuwa i ci tugwure ta Agwangwama. Shɛlaga ma, bufwashɛ ba nda ashɛlatụ iwɛ tụ'walụ tu unyizo to ogwumishi, baa ima kaa isɛbwɛ tuba uuwa i ci aka na eshilo ugbama keeni eshilo ɛhɛnɛnɛyɛ ngbeni tu.

8Ahiɛba ima ma du isɛbwɛ; shikicingo ma shihaŋsa shi hiŋ dimi, iwɛnɛ te tugwure ta Agwangwama tu gwumwonu.

9A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, to no ngwulongongono ma anya hiŋ o, iwɛ maa kede Agwatana ihi peni hwuŋ n-ndumwa-tụwụma o. Hioko ma, bɛjɛmɛ-bụ-ụshɛrɛya shikonowoŋ no odubo.

10A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, sugo ma egesere na jɛmɛ la iwɛ ni izeci ya Agwangwama gana ụsụbwa ụbaụta keeni isɛbwɛ-ti'ima.

11Hioko ma, tɛ jɛmɛ maa atwa na 'imɛ-isɛbwɛ gwoje. Hi hwugwa kaa unabarɛ isɛbwɛ-ti'ima Job, ahiɛ kwụbɛ kaa gana na ta Agwangwama njɛ bụ nu ukwunanga ibɛ, maa Agwangwama mepi-iwɛ, baa 'yajɛ kaa inyɛmɛnyɛmɛ duwa duwa.

12Ama a-miaụŋ-mo-bino mi, inɛɛ nɛ hwuri inɛ vwɛ kpaaŋ na, ta ta ma tuwa o, ta ta ma azuba o, ta ta ma unyizo, ta ta ma tuwa ti nya te elele o. Ama ge Iiŋ hiŋ, na sha Iiŋ, ga Awo hiŋ na sha Awo, iwɛ maa kede e hi peni n-ndumwa-tụwụma o.

Adua Rishe-tɛtɛtana

13I 'yajɛ suu bụtụ be elele ba nda ụbaụta na ashashɛ hiŋ? Ga nda adua. I 'yajɛ suu bụtụ be elele na amɛ ubwa lemi? Ga bu na zunga azunga ashɛtwa.

14I 'yajɛ suu bụtụ be elele na u'waba hwuwi shi na ashashɛ hiŋ? Ga suyana n-nyarɛ mụ tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama, maa mu ndanɛ bụ adua, ge dudugeni bu manɛbɛ ni izeci ya Agwangwama.

15Adua rishe-tɛtɛtana zhɛ a nɛnga bụtụ ata ba gwụma. Agwangwama kaa zhɛ ɛ ishicinjɛ bụ, yaa shɛ baa njɛ iwɛwɛ, bi zhɛ ba gangana bụ.

16No lono ma unu iwɛwɛ nɛ ahi mama ndanụ na anya hiŋ, na nda ma adua iwɛ anya hiŋ, iwɛ maa a hiɛ nɛnjɛ. Tutabwa ta bụtụ bi tiririri ta nda ugondu na 'yajɛ ikɛnyi tebiye.

17Ge Elaija na 'yajɛ la ukwedeyi gana tu du, bɛ njɛ la adua tebiye, maa kede eshilo ngbi o, eshilo ngbi shi ga nu unyizo shiywa shɛ tatụ ni ipiɛnɛ icihiŋ.

18Ubwa njɛ adua sasana, nazhɛ eshilo ngbi, nazhɛ unyizo 'weri tụ'walụ tu bwa.

19A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, yaa shɛ bụtụ be elele 'inɛ bee genji iwɛ-tɛkana, yaa shɛ bụtụ be elele gwuricinje bu,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

[20]asha mapa ma maa bụtụ be elele na gwuricinje bụtụ bi iwɛwɛ maa gɛnjɛ uhwaŋna ubwa u ti'ina, bụtụ ata zhɛ bo bicingo ohwulu bụtụ no tu'wo, ɛɛ zhɛ kaa a gangana bụ iwɛwɛ nɛ gembi ufwugwo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1 Pita Hiiŋ

1 Pita Hiiŋ 1

A'walụ

1Ga Pita na shɛ butumwa Jisus Krast, no ofwo atwa na Agwatana teri, a na kaa shɛ alashɛ, anaa na garatagwụ na cɛnjɛ tu Pontus, tu Galatia, tu Kapadosia, te Esia, keeni Bɛtunia.

2Atwa na Agwatana na shɛ Bishi teri, gana na ti bee mepi cala. Aba shɛ atwa na Mpiala mɛ njɛ atwa tijilo Agwatana, tedure nu unu-tuhwuga keeni tizhizhongo te mehieŋ mi Jisus Krast. Go tulubo-ti-biye ti hi keeneni ugombo keeni amɛ-olom.

Ashɛlatụ Uumwa

3Zhemonjino ma Agwatana na shɛ Bishi ba Agwangwama tu Jisus Krast. Tedure inyɛmɛnyɛmɛ ibwɛ i'wɛtwɛ, bee ti meteneni iwɛ maa ta 'yaga ashɛlatụ uumwa a na dure tihiɛ ti Jisus Krast tu na bɛɛ hiɛ no tu'wo.

4Maa ta lashɛga iyi-yo-ogwu, inɛɛ nɛ fwoshi shi, keeni inɛɛ nɛ namɛ rụmbɛɛ, keeni inɛɛ nɛ lụmbɛ shɛ, ibɛ i shɛ inɛɛ nɛ oo shiyono eshe na azuba iwe hiŋ.

5Ahiɛba na ukpahiŋ wa Agwatana wa 'yaka tedure ne rishe-tɛtɛtana, iwɛ maa ta 'yaga ubino na mama-'imɛ maa e kepishinji uŋ na aka umɛwɛɛ.

6Hia nda unyasa tedure ni inɛ ɛtɛ, okwo ti yaa shɛ tilɛɛ maa ga tumakana gɛnɛgɛnɛ tu na hi pana amɛ-tụhaŋtụ hwuwayɛ na aka fwalaa.

7Inɛ gɛ teni iwɛ maa tumakana tu na aa makana rishe ri hiŋ tɛtɛtana, ru na rɛ shɛ iyi yo ogwumishi maa ru na lasụ tumakana tụ 'wụtụ, okwo te e mekeni ru uhwuri azhɛnarɛya na a nda ufwu, okwo te e mekeni aŋ nu ulwa, maa o to ru ugbe maa ri teni cɛŋ na ashɛtwa keeni ụjɛrụma keeni tumuna na aka tɛkapɛshɛnga ti Jisus Krast.

8Ubwa na ahi ta kwụbɛ shɛ, ehi lubi kaa, hi ta kwụbɛ shɛ bụ, ama hiɛ tɛtanɛ bụ kaa rishe. Ahia nda kaa unyasa ụ'wụtụ unaa na ehi eri shi hia duma keeni unaa na 'yajɛ ụjɛrụma ụ'wụtụ.

9Iwɛnɛ ta ahia lashɛga uce rishe ri hiŋ tɛtɛtana na shɛ ubino shihwulu shi hiŋ.

10Egesere na jɛmɛ tigesere iwɛ tulubo-ti-biye tu na te ci pi hiŋ, e jelekeci, ee yelegeji iwɛ ubino ga tebiye.

11E yeleji iyi nɛ yaa shɛ keeni gana na ta aka ibɛ shɛ, tedure no tumbisono tu Mpiala mu Krast mu na mu namɛ na shɛmɛ sha aba, iwɛnɛ tu boo lowo tiseyida tụ ụbaụta na ga Krast zhɛ bo hioko keeni ụjɛrụma na zhɛ wa 'wa uŋ ne ekwunyi.

12Bee kepishingeni aŋ maa, shɛ aba ni ikɛnyi aba aa ndanɛ iŋ o, semi ahiɛba. Ibɛ shɛ iwɛ ɛtɛ atwa ihi mbishi na aka na te e hi enengeni la Anabarɛ Ebiye tedure

© 2008 Bible Society of Nigeria.

nu Mpiala mi Tijilo mu na aa tumwanɛ, mu na mu banɛ na azuba. Okwo atumwa-azuba, ya dwa aŋ eshe maa e eshiciji ijɛ.

Sha ma Atwa Tijilo

13Iwɛbɛ po ima ma shihaŋsa shi hiŋ gbamụ iwɛ iyi nɛ ahia nda, ge eshe hiŋ nama ndaụ, maa hiɛ ụrɛcɛnjɛ ashɛlatụ tulubo-ti-biye tu na ɛɛ zhɛ ma hi shapɛrɛganɛ, na ka tɛpɛshɛnga ti Jisus Krast.

14Ahiɛba miaụŋ na ma hwuga-unu, kede masha mi hiŋ mɛ shɛ gana na tu ukwedeyi na ahiɛ 'yajɛ la no tugbodu ti hiŋ namɛ o.

15Ama sha ma atwa Tijilo ni ikɛnyi hiŋ na masha mi hiŋ hwɛɛ, gana na ta Agwatana na ihi suyanɛ i shɛ bụtụ bi Tijilo.

16Iwɛnɛ ti yee 'nyeci, yɛɛ hiɛŋ, Sha ma atwa Tijilo, iwɛnɛ tu Ngaa shɛ bụtụ bi Tijilo.

17Yaa shɛ kaa ahia suyana Agwatana gana na tu baa shɛ Bishi hiŋ, na ba duma ụshɛrɛya gana na tu ugondu bụtụ bụtụ namɛ uzawa atwa tuzanga, asha na nda ma iyi elele ni inyɛsɛ tụsụma, na aka urungo hiŋ epe nu unyizo.

18Gana na te ehi mepi maa shɛ na azụrụfa kwo kaa na azhɛnarɛya na a nda ufwu, ee hi gwube maa hi banɛ na masha mi hiŋ mu tɛgadaga, mu na ogwunukwoshi hiŋ ihi utegeni o,

19semi ne mehieŋ mo ogwumishi, muba mɛ shɛ mehieŋ mi Yɛu-ụgwụdụ nɛ zasa unu-tusapa, kwo kaa mu na iyi tegeni shi, muba mɛ shɛ mu na Krast.

20Ubwa na ee teri cala nazhɛ aa njɛ unyizo, ama e mbiseni bu caakwụ na aka ga umɛwɛɛ iwɛ hiŋ.

21Tedure nu bwa ahiɛ tɛtanɛ Agwatana na hicinjɛ bu no tu'wo, na kaa peni bu uraiŋ rishe, iwɛbɛ po rishe ri hiŋ tɛtɛtana keeni ashɛlatụ hiŋ namɛ na Agwatana.

22Gana na tu unu iwɛ-tɛkana na ahiɛ hwụjɛ njɛ shihwulu shi hiŋ rụmbɛɛ, tedure nu Mpiala, iwɛ maa hi lubi miaụŋ-mo-bino hiŋ no tulubo ti tɛcara, no momo lubonu ma na shɛmɛ shi hiŋ hwɛ hwɛɛ.

23Agwatana ihi meteneni tedure nu n-ndumwa mu bwa mu na mɛ shɛ gana bụzagwụ na fwoshi shi, bu naa na namɛ tutu unyizo-nom.

24Gana na ti yee 'nyeci, yɛɛ hiɛŋ, Atwa kpaaŋ a shɛ gana ambɛ, ụjɛrụma we elele na atwa 'yajɛ ụ shɛ gana tu usumbo ta ambɛ. Ambɛ ata hweteni, tusumbo ta aba ta 'waŋ.

25Ama n-ndumwa ma Agwangwama mu namɛ unyizo-nom. N-ndumwa ma ata muba mɛ shɛ Anabarɛ Ebiye na ee hi enengeni.

1 Pita Hiiŋ 2

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Utayɛ Uumwa keeni Udenji Tijilo

1Ibɛ po na 'waŋ ma iyi iwɛ hwɛɛ, ta tuhalakaka hwɛɛ, ta tɛnda-te-eshe, ti isɛbwɛngwɛ keeni n-ndumwa mụ wɛ tụdụma hwɛɛ.

2Sha ma gana miaụŋ mi ishenje, maa hi na 'yaga ukwedeyi mosubo mu mpiala mu na mu namɛ rụmbɛɛ, mu naa na mi teni cɛŋ, iwɛ maa hi waŋnɛ hi ci ubino tedure na muba.

3Gana na to hi towo ugbe maa Agwangwama mepi iwɛ.

4Hi zhajɛ pi Jisus na shɛ utayɛ uumwa, na atwa jineci. Ama Agwatana tuba teri uŋ, iwɛnɛ waa shanɛ bụ utayɛ wo ogwumishi.

5Gobwonu du ahiɛ shɛ gana atayɛ uumwa, a hi ma maa hiɛ shɛ umwono mpiala, maa hiɛ njɛ tunongbo ti tijilo, maa hi na ta ụrụpɛ mpiala na wa kwulana Agwatana tɛlashɛga tedure ne Jisus Krast.

6Iwɛnɛ te e 'nyeci ni Iwɛ ya Agwatana, ɛɛ hiɛŋ, Hioko ma, N zhɛ ma patana utayɛ na ee teri nu Zayon, ubwa shɛ utayɛ usugwulumi wo ogwumishi, bụtụ na kaa tɛtanɛ bu rishe, ezuye zha shɛ a sha bu o.

7Iwɛnɛ po ogwumishi ubwa tisha i shɛ no ofwo hiŋ na tɛtanɛ-rishe, ama yaa shɛ no ofwo atwa na hwụjɛ shɛ unu, asha utayɛ na omo-tuma jineci gana uzhobu waa shɛ. Ubwa kaa shɛwa ya utayɛ uhiu usugwulumi,

8Keeni utayɛ udukwutwa keeni uparatayɛ na wa gwumana atwa. A twa udukwutwa, iwɛnɛ aa hwụjɛ shɛ unu n-ndumwa ma ata ee ge shileni aŋ.

9Ama ahiɛba hiɛ shɛ udenji na Agwatana teri, maa hiɛ njɛ ugondu tunongbo ta tugwama, hiɛ shɛ udenji tijilo, atwa na baa 'yajɛ ni i'ɛlɛ ibwɛ, iwɛ maa hi shepi izeci ɛtɛ ibiye, hi enenji hwɛ hwɛɛ. Ubwa ihi suyanɛ maa hi banɛ ne tishi, maa hi teni uhioko-uhwaŋna ubwa ụrụhwajɛ.

10Ahiɛba na hiɛ shɛ shɛ la atwa, ama hiɛ shɛ ya atwa Agwatana hwuwayɛ, ahiɛba na ee hieci shi la inyɛmɛnyɛmɛ hiŋ, ama e hieci ya inyɛmɛnyɛmɛ hiŋ hwuwayɛ.

Ajama Agwatana

11Ahiɛba atwa tulubo, Ma hi tabwa, gana na ahiɛ shɛ erinji keeni alashɛ unyizo, maa kede hi timengeni ukwedeyi u tu'waba, na wa jasa ujasa no ohwulu bụtụ o.

12Ga masha mi hiŋ mu na sha mu na mi biye na ashashɛ atwa na tɛtanɛ shɛ rishe, iwɛ maa okwo aa jɛmɛ iwɛ hiŋ iwɛ, gana maa hiɛ shɛ anjɛ iyi iwɛ, iwɛ maa tuba ugondu hiŋ na aa kwụba, na ana aŋ Agwatana ụjɛrụma tụpana nụ Ụjita u tugwure tu bwa.

13No momo tulonono ma ụhwada we elele na bụtụ karɛ; iwɛ Agwangwama, okwo agwuma, iwɛnɛ ti bee hi hwuri.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

14Okwo egwominetu, a na baa tumwanɛ iwɛ maa a tụpanɛ anjɛ iyi iwɛ, iwɛ iyi iwɛ nɛ aa nda, maa tuba a dumanga anjɛ iyi ibiye.

15Iyi nɛ i shɛ ukwulana wa Agwatana na, maa hiɛ njɛ tugbodu ta shɛlagwụ maa tɛ 'imɛ ilɛmɛ tedure ni iyi ibiye hiŋ tɛnda.

16Sha ma gana atwa na mama-'yajɛ, ama ta nda ma tuba tumama-'yaga ti hiŋ ohwolu na maa hi na nda iyi iwɛ o, ama ga i shɛ gana na ta ahiɛ shɛ ajama Agwatana.

17Na pana ma atwa kpaaŋ ụjɛrụma. No lubo ma miaụŋ-mo-bino. Na sụma ma Agwatana inyɛsɛ. Na muna ma agwuma ụjɛrụma.

Ụbaụta Krast ụ Shɛ Tusakana

18Ahiɛba miaụŋ-mu-ugondu, no momo tulonono ma ụhwada shɛgwuma-shɛ-nhwaŋ mi hiŋ ni inyɛsɛ kpaaŋ, shɛ no ofwo atwa biye keeni atwa na mepi-iwɛ kiri o, to ofwo atwa na 'yajɛ shimiaụŋ du.

19Yaa shɛ aa pana bụtụ be elele ụbaụta na teni shi cɛŋ, baa 'imɛ-isɛbwɛ na amɛ-tụhaŋtụ ata iwɛ bimbisegeni-ba-amɛ ubwa no ofwo Agwatana, asha tulubo-ti-biye tu ta.

20Imbe i shɛ ụjɛrụma ibɛɛ, ti yaa shɛ ahia nda iwɛwɛ, nazhɛ oo hi kwuto, ahia ima-isɛbwɛɛ? Ama yaa shɛ ahia nda iyi ibiye, nazhɛ ahia kwụba ụbaụta, ahia ima-isɛbwɛ, inɛ ɛtɛ ibɛ Agwatana zhɛ ma hi pana uwebiye ibɛ.

21Iwɛ inɛ ɛtɛ du aa ga hi suyanɛ; iwɛnɛ ga Krast njɛ du ụbaụta iwɛ tu, bee hi gengeni tusakana ta ata maa hi 'wa ụpapụ ubwa.

22Ga Krast njɛ shɛ iwɛwɛ kwukwuŋ o, tuhalakaka kaa tu zasaba nu unu ubwa o.

23Okwo aka na aa twagajɛ bụ, bu tụpanɛ shɛ aŋ o, okwo aka na tu boo hioko ụbaụta, bu zweni shi aŋ inyɛsɛ o, ama bi meme peni bụtụ ata ba duma ụshɛrɛya u tishiriri.

24Ubwa ni ikɛnyi ibwɛ 'waŋnɛ iwɛwɛ tu na tu'waba tu bwa nụ ụ'wụ'wụ ata, iwɛ maa to 'wono iwɛwɛ, maa tuba ta shana tiririri buumwa. Tedure na tugwudaraga tu na aa gwudarajɛ bụ, ibɛ po ahiɛ zhɛmananɛ.

25Hiɛ shɛ la gana agwụdụ na 'inɛ, ama hwuwayɛ hi gwure ya pa bi'iywa-ba-agwụdụ keeni bishiyeni-be-eshe bo shihwulu shi hiŋ.

1 Pita Hiiŋ 3

Eyikwo no Olwo

1Ahiɛba eyikwo, no momo tulonono ma ụhwada wo olwo hiŋ, iwɛ maa tuba masha mi hiŋ ahiɛba eyikwo mu lasụ aŋ, okwo ahi ta dumanɛ shɛ n-ndumwa na aba,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2iwɛnɛ ta a ngbaraka masha mi hiŋ mụ tụrụmbɛɛ keeni araiŋ hiŋ.

3Kede tisemberi ti hiŋ tɛ shɛ no tupohondo ne tihiŋzhe tupioto, kwo kaa azhɛnarɛya tishana, kwo kaa tugwuno tumama dula o.

4Ama ga shɛ ne tisemberi ta amɛ, tu na tu zha shɛ to fwoso, tuba tɛ shɛ mpiala mi timeme-zucinje, keeni mu naa na ma nama shiruu. Mu na gana ata mɛ shɛ iyi yo ogwumishi tebiye na agba Agwatana.

5Gana ata du eyikwo tijilo a na shɛlanɛ la Agwatana cala mama njɛ tisemberi, no tumomo tulonono ụhwada wo olwo aba.

6Gana ge Sera hwụjɛ la unu Abraham ta, baa suyana bu maa, agwuma-ihwɛ ibwɛ. Ahiɛba kaa hiɛ shɛ ya miaụŋ mu bwa, ti yaa shɛ ahia nda iyi ibiye, ahiɛ zhɛgɛjɛ shɛ kaa ni inyɛsɛ iyi elele.

7Gobwonu du, ahiɛba olwo, na jɛjɛtana ma eyikwo hiŋ nu nhwaŋ, maa hi no mbisogono aŋ iyi, gana na te biyikwo shɛ iyi-uhwugwa nɛ lwegeji ihi hwuri. Na pana aŋ ma ụjɛrụma, gana na ta a shɛ ayɛ-ogwu u tulubo-ti-biye tu uraiŋ zhiaaŋ ne hiŋ, iwɛ maa kede iyi elele ihi kepeni uhwaŋna wa adua hiŋ tɛnda o.

Ụbaụta Tɛnda iwɛ Iyi nɛ Teni Cɛŋ

8Ukwunanga ibɛ nɛ, ga ahaŋsa hiŋ na nama oko, no momo moponu ma iwɛ, no momo lubonu ma, na mama ndanụ ma uwanyi, ne meme-zucinje ma.

9Ta na tụpana ma iyi iwɛ nɛ aa ma hi nda o, kwo kaa tutwa tu na aa ma hi twaga o, ama ga shɛ uwebiye tuba ahia pana aŋ tụlụkpashɛ ti iyi iwɛ nɛ aa hi nda. Iwɛnɛ te ehi mepi maa iwɛ inɛ ɛtɛ aa hi suyanɛ, iwɛ maa hiɛ yɛ ogwu uwebiye.

10Iwɛnɛ po bụtụ be elele na ba jala maa ba ya uraiŋ ubiye, maa kaa du kwụba ijitɛ ibiye, asha ga bu na bacɛnga unu ubwa ni iyi iwɛ tụdụma, ga bacɛnga du unu ubwa na tuhalakaka.

11Ga bu na vwula maa ganga iyi iwɛ, maa bu na nda iyi ibiye, ga dwlakaka amɛ-olom tu'wa.

12Iwɛnɛ ta Agwangwama a ngbaraka atwa tiririri, acɛbɛ ubwa kaa a shɛlaga tutabwa ta aba. Ama bo sumono tuba atwa na a nda iyi iwɛ.

13Yaa shɛ ahia zhɛgɛdana iyi ibiye tɛnda, gaaba zhɛ ma hi nda iyi iwɛɛ?

14Ama okwo yaa shɛ ohio hioko ụbaụta iwɛ iyi tiririri, asha hi gwoje. Ama ta nda ma inyɛsɛ ya aba o kede kaa ohwulu ihi horukono.

15Ama na muna ma Krast ụjɛrụma, ga bu na sha Agwangwama na shɛmɛ shi hiŋ. Na mama ima ma aka elele maa hi 'yaga ajɛshɛgwa na maa hi jishijɛ bụtụ be elele na ihi heŋteni iheŋte neiwɛ ashɛlatụ na ahia nda na shɛmɛ shi hiŋ. Na pana ma ajɛshɛgwa ata hiŋ ne timeme-zucinje.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16Ge bimbisegeni-ba-shɛmɛ shi hiŋ nama shɛ, iwɛ maa okwo aka na ta a hi dumangana iyi iwɛ, gana maa hiɛ shɛ anjɛ iyi iwɛ, iwɛ maa tuba ezuye shɛ atwa na a twagaga masha mi hiŋ mi biye mu na ahiɛ 'yajɛ tedure na Krast.

17Yaa shɛ yaa kwụlanɛ Agwatana maa hiɛ kwụbɛ ụbaụta iwɛ iyi ibiye nɛ ahia nda, asha inɛ ɛtɛ zhɛmɛ, uhwuri maa hi na kwụba ụbaụta iwɛ iyi iwɛ tɛnda.

18Ga Krast njɛ la du ụbaụta kpalụ ko gba, bụtụ ata bi tiririri njɛ ụbaụta iwɛ atwa na shɛ shɛ atwa tiririri, iwɛ maa me tu suje pa Agwatana. A kwụnɛ bụ na tu'waba, ama e peni bu uraiŋ tedure na mpiala.

19Na mpiala ma ata du baa sanɛ, bee enengeni mpiala mu na mu namɛ nu umwono-tishi,

20mu na mu lacɛ la unu-tuhwuga aka oko. Aka na ti isɛbwɛ ya Agwatana ti'ima njɛ ashɛlatụ na aka Noa, aka na tu baa shaba la ụhaŋtụ. Tedure nu bwa, ee suji atwa ticwɛŋ aba shɛ atwa atụndatụ, ee bicinji aŋ ne meni ma ata.

21Ubaptizim na shɛ ụsụbwa meni ma ata, me hi bicingo hwuwayɛ. Ubaptizim kaa shɛ shɛ tiri ta tu'waba tɛnyashɛnga o, ama ụ shɛ ajɛshɛgwa a na bimbisegeni-ba-amɛ bi biye ba pana no ofwo Agwatana, a na dure tihiɛ ti Jisus Krast.

22Na jɛjɛ nu u'ala ubiye wa Agwatana. ụhwada ata ubwa, ubwa kaa untanganɛ atumwa-azuba, ta ahwada keeni akpahiŋ elele.

1 Pita Hiiŋ 4

Uraiŋ na Agwatana Sheyinji

1Ibɛ po gana na ga Krast hieci ụbaụta na tu'waba, ahiɛba du mama-'imɛ ma maa hi 'yaga ahaŋsa ata oko oko. Bụtụ be elele na hieci ụbaụta na tu'waba, asha bi genji iwɛwɛ.

2Iwɛ ecilo ata, te kwuni na aka ga, kede hi nama ya iwɛ ukwedeyi wa atwa na aka ga ihi vwanɛ na tu'waba o, semi ga shɛ iwɛ ukwulana wa Agwatana kiri.

3Iwɛ ecilo ata, ga uraiŋ ụngwụshɛ na atu nduwa la ukwulana wa atwa na tɛtanɛ shɛ Agwatana rishe, utu gwumwa ya. Ibɛ shɛ aka na atɛ njɛ la iyi na masha mụ wɛ, nu ukwedeyi ụwɛ, ni iyi tuswa nɛ 'yajɛ ikɛnyi tuswagana, na ti'nyama, na mayaga tuswagana no tusotulonu yororo, keeni tuwa tɛnda tu na tɛ shɛ iyi-tupwaŋ.

4Aka na te ehi togwu su ya na aba ni iyi gɛnɛ ɛtɛ tɛnda, tedure no tuhwulogo ta masha mụ wɛ gana ata tɛnda, yaa dama aŋ, a na hi dumangana ya n-ndumwa mụ wɛ.

5Ɛ zhɛ e sweji hwuŋ unu na agba Agwatana na mama-'imɛ maa duma ụshɛrɛya wa atwa na ta hwungwa ta atwa na uwo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Iwɛ ecilo ata du ee enengeni atwa na uwo la Anabarɛ Ebiye, iwɛ maa a jɛmɛ ụshɛrɛya wa aba na tu'waba gana atwa vwɛ, ama iwɛ maa tuba a 'yaga uraiŋ tedure na Agwatana.

Uraiŋ wa Atwa na Titanɛ-rishe

7Ama ukwunanga iyi elele gwumwonu ya; iwɛ ecilo ata, ga shihaŋsa shi hiŋ shɛ nama hwungbɛ, no shiyono ma eshe iwɛ shidua tɛnda.

8Ama inɛɛ nɛ hwuri inɛ vwɛ hwɛɛ na: no momo lubonu ma no tulubo tu tugom na ashashɛ hiŋ, iwɛnɛ to tulubo to urugono iwɛwɛ ifwugwo.

9No momo mbiyongonu ma uzawa tungwulongongo.

10Gana na ta bụtụ bụtụ leshiji upwaŋ Mpiala mu tulubo-ti-biye gɛnɛgɛnɛ no olugwo Agwatana, na shapa ma inɛ ɛtɛ hi na mama ndanụ iyi, iwɛnɛ ta ahiɛ shɛ ehiu-ihwɛ u tulubo-ti-biye ta Agwatana.

11Yaa shɛ bụtụ be elele ba duma iwɛ, ga shɛ maa n-ndumwa ma Agwatana baa duma, yaa shɛ kaa bụtụ be elele ba nda iyi, ga shɛ maa ba nda iŋ tedure nu ukpahiŋ na Agwatana peni bu; iwɛ maa e peni Agwatana ụjɛrụma ni iyi elele tedure ne Jisus Krast. Ga ụjɛrụma keeni ukpahiŋ ụ shɛ una ubwa tutu unyizo-nom. Ami!

Ụbaụta Tɛnda Iwɛnɛ Abɛ Shɛ Bụtụ Krast

12Ahiɛba atwa tulubo, kede ihi dama iwɛnɛ ta tumakana tu na tɛ shɛ gana ulwa tu ma hi makana na ashashɛ hiŋ o, gana maa iyi tudama ihi vwuteni o.

13Ama gana na ta ahia twa-ikpɛngwu nụ ụbaụta Krast, na nda ma unyasa, iwɛ maa aka na ɛɛ zhɛ a kapɛshɛnga hwuŋ ụjɛrụma ubwa, maa hi bweji unyasa.

14Yaa shɛ ee hi mbiseji n-ndumwa iwɛ Krast, asha hi gwoje, iwɛnɛ tu Mpiala mụ ụjɛrụma, na mu na mu ukpahiŋ, mu na mɛ shɛ mu na ma Agwatana mu patanɛ no ohiuhiu hiŋ.

15Ibɛ po kede bụtụ be elele na ashashɛ hiŋ no hioko ụbaụta, iwɛ bụtụ tụkwụna, kwo kaa iwɛ izunde, kwo kaa iwɛ iyi iwɛ tɛnda, kwo kaa iwɛ iyi ya anya atwa tungbaraka maa ganga inɛ ibwɛ o.

16Ama yaa shɛ bụtụ be elele ba nda ụbaụta iwɛnɛ tu baa shɛ bụtụ Krast, asha kede bu na nda ezuye o, ama ga pana Agwatana ụjɛrụma tedure ni izeci ɛtɛ.

17Iwɛnɛ ta aka ci ya maa ụshɛrɛya kwuni na atwa ihwɛ ya Agwatana. Yaa shɛ kaa wee kwuni no tu, asha imbe tuba zhɛ ya sha ukwunanga wa atwa na lacɛ unu wa Anabarɛ Ebiye Agwatana tuhwugaa?

18Yaa shɛ kaa tibicingo ta bụtụ bi tiririri tụ gwụmɛ, asha gana naa tuba atwa na lacɛ Agwatana keeni atwa iwɛwɛ zhɛ a ndaa?

© 2008 Bible Society of Nigeria.

19Iwɛ ecilo ata, ga atwa na o hioko ụbaụta te teni cɛŋ nu ukwulana wa Agwatana, no zwono shihwulu sha aba ni i'ɛlɛ bikeri ata bɛ tɛcara.

1 Pita Hiiŋ 5

N-nyarɛ keeni Unyama wa Agwatana

1Gamba ni ikɛnyi mi na n shɛ iyɛri du, N shɛ kaa useyida ụbaụta Krast, Ngɛɛ zhɛ kaa du ma la hwuŋ urobwo ụjɛrụma ata ɛɛ zhɛ a kapɛshɛnga. Ma kaana n-nyarɛ mu na mu namɛ na ashashɛ hiŋ ikɛnyi.

2Na nda ma u'iywa unyama wa Agwatana ata namɛ na ashashɛ hiŋ, no shiyono aŋ ma eshe. Kede i shɛ ni iji ɛɛ zhɛ ma hi nda nazhɛ hiɛ njɛ uŋ o, semi ga shɛ na tukwulana ti hiŋ. Kede kaa i shɛ iwɛ tụtụpa tu ukwuribi o, ama ga shɛ na ahaŋsa na mama-'imɛ.

3Kede i shɛ gana maa na tuhakakana ahia ngbaraka aŋ o, ama sha ma atwa na unyama ata eri na shata.

4Aka na tu uhiu wa a'iywa-agwụdụ banɛ hwuŋ caakwụ, hi zhɛ hia lashɛga udara ụjɛrụma na lụmbɛ shɛ.

5Gobwonu du ahiɛba esemberi, no momo tulonono ma ụhwada n-nyarɛ. Ama no momo tulonono ma anya hiŋ kpaaŋ hiŋ. Urugono ma timeme-zucinje gana utogwo, iwɛnɛ ta Agwatana a sukakana anjɛ-unyanga, ama ba mapana tuba atwa na meme-zucinje iwɛ.

6Ibɛ po meme-zucinje ma tuta tu u'ala wa Agwatana na 'yajɛ ukpahiŋ ụ'wụtụ, iwɛ maa mo hi gombicingo hwuŋ na aka na teni cɛŋ.

7Na 'wanga bu ma shihwulu shi hiŋ tuhoroko hwɛɛ, iwɛnɛ ti yaa shɛ ubwa ma hi ngbaraka.

8Ge eshe hiŋ nama ndaụ, ne shiyono ma eshe, iwɛnɛ ta busukakanɛ ata hiŋ na shɛ gana bizeci, bo ngwulo, boo rungo, baa dwalakaka bụtụ na maa twala.

9Shikono ma dimi ne rishe-tɛtɛtana, maa hiɛ sukakanɛ bụ, gana na te ehi mepi maa miaụŋ-mo-bino hiŋ mu na mu namɛ nu unyizo mo hioko ụbaụta gana ga du.

10Ama na aba na ehi hieci ụbaụta na aka fwalaa, nazhɛ Agwatana tulubo-ti-biye kpaaŋ, na ihi suyanɛ maa hi teni nụ ụjɛrụma ubwa unyizo-nom tedure Krast Jisus, zhɛ ma hi ụrɛcɛnga ni ikɛnyi ibwɛ. Ubwa zhɛ mo hi shikicingo dimi, bi zhɛ ma hi pana ikɛnyi, bɛɛ zhɛ ma hi patana nu ukoshilo ubiye.

11Ga ụjɛrụma keeni ukpahiŋ ụ shɛ una ubwa tutu unyizo-nom. Ami.

A'walụ Ɛmɛwɛɛ

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

12N hi 'nyatanɛ utakada ga ticwɛŋ, tedure ni i'ɛlɛ yɛu-bino tu tɛcara, ge
Silvanos, gana na ti Ngee heŋshi, maa ma hi kaana-ikɛnyi, maa du Ma la tiseyida
maa inɛ gɛ i shɛ tulubo-ti-biye tu tugom. Shikono ma dimi na amɛ tuba.

13Tusotulonu tu na ee teri gana hiŋ, tu na tu namɛ nu Babulon, ta hi 'walụ, yɛu
mi ga Mak, ma hi 'walụ du.

14Na mama 'walanụ ma na turuwanɛ te tijilo. Ga amɛ-olom nama ne hiŋ ahiɛba
na hi namɛ na amɛ Krast Jisus kpaaŋ. Ami.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2 Pita Yebi

2 Pita Yebi 1

1Ga Saimon Pita, na shɛ yɛu-ugondu keeni butumwa Jisus Krast, no ofwo atwa
na leshiji rishe-tɛtɛtana ro ogwumishi ru na rɛ shɛ ru ko ru ko no mo ru tu,
tedure ne tiririri ta Agwatana tu, keeni Bibicinji tu na shɛ ge Jisus Krast.

2Go tulubo-ti-biye keeni amɛ-olom na hi kaanana ugombo tedure na Agwatana
keeni Jisus Agwangwama tu tumapa.

Ụhiɛŋshɛ na Agwatana Ihi Suyanɛ

3Ukpahiŋ na shɛ ukpahiŋ wa Agwatana, utu pwonuo iyi elele nɛ i shɛ inɛ uraiŋ
keeni inɛ eshe-tupatana Agwatana, tedure tumapa tu na eti mepi bụtụ ata na
utu suyanɛ tedure nu ụjɛrụma ubwa keeni izeci ɛtɛ ibwɛ i pilanụ.

4Tedure ni inɛ ɛtɛ bee ti shileni-unu wo ogwumishi tebiye, na shɛ unu-tishilo
ụ'wụtụ, iwɛ maa hi na lashɛga urobwo iyi nɛ i shɛ gana na ta Agwatana namɛ,
tedure ni inɛ ɛtɛ, ibɛ po ehi benengeni tufwoso tu na tu namɛ nu unyizo ga, tu
na tu dure ukwedeyi ụwɛ.

5Iwɛ ecilo ga gbaa, na kaana ma rishe ri hiŋ tɛtɛtana ni izeci ɛtɛ ibiye, medenji
izeci ɛtɛ ibiye, na kaana ma iyi-tumapa tedure ne egiri hiŋ tula,

6Na kaana ma tumama-ima, ni iyi-tumapa, na kaana ma tumama-ima ni isɛbwɛ-
ti'ima, na kaana ma eshe-tupana Agwatana ni isɛbwɛ-ti'ima,

7na kaana ma miaụŋ-mo-bino tulubo ne eshe-tupatana Agwatana, na kaana ma
tulubo tedure na miaụŋ-mo-bino tulubo.

8Iwɛnɛ po aka na ti ijɛ namɛ na shɛmɛ shi hiŋ yaa kaana ugombo, i zha shɛ mo
hi lonono maa hiɛ shɛ aruna o, kwo kaa maa hiɛ vwụnjɛ tụ'walụ o, tedure
tumapa tu tugom tu na eti mepi Agwangwama tu Jisus Krast.

9Bụtụ be elele na zasa ijɛ, bɛ shɛ olubo, iyi nɛ gwumwongonu nu bwa kiri bee
eri ba kwụba, bi eri shi ba kwụba iyi nɛ dụlụmɛ o. Isɛbwɛ tinyashɛnga tu na aa
nyaashɛnjɛ iwɛwɛ ibwɛ ingwụshɛ upo baa namɛ ya shɛshɛshɛ, i 'wi bu.

10Iwɛbɛ po a-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, nda ma gana na ehi eri maa hi
shikicinji ụhiɛŋshɛ ata Agwatana ihi suyanɛ keeni tutala ta ata bee hi teri dimi.
Yaa shɛ ahia nda iŋ, hi zha shɛ hia laya kwukwuŋ.

11Nu uhwaŋna ga, nazhɛ Agwangwama tu, na shɛ Bibicinji tu ge Jisus Krast zhɛ
ma hi pana ohwolu tugom maa hi teni Cɛnjɛ-ta-tugwama tu bwa tu unyizo-nom.

12Iwɛbɛ po yaa n tatụlanụ maa Mi ne hi teyingeni ijɛ ɛgbɛɛ, okwo te ehi mepi iŋ,
ivwunɛ hiŋ kaa 'imɛ cɛnjɛ dimi ni iwɛ-tɛkana na ahiɛ 'yajɛ cebe.

13Ama N heŋshi maa i teni cɛŋ maa Mɛ hi zhingicinjɛ tedure ne titeyingeni, tu
Ngaa ta namɛ nu udulo u tu'waba tu ga.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

14Gana na ti Ngee mepi maa aka na maa Ma data udulo ga mu gwumwongonu ya, gana na ta Agwangwama tu Jisus Krast m mbiseni la.

15Ama Ma nda gana na ti Ngee eri maa hi 'yaga ohwolu maa hi ne teyinje ijɛ aka elele okwo na aba na tu Ngaa zasaba hwuŋ ya.

16Iwɛnɛ po shɛ ashwa na atwa a duma na tuhalakaka, atu 'wa, na aka na atɛ njɛ maa hi mepi ukpahiŋ keeni tizhajɛ ta Agwangwama tu Jisus Krast o, ama atuba ga tụ kwụbɛ igɛhi ɛtɛ ibwɛ i'wɛtwɛ ne eshe tu na.

17Iwɛnɛ po ubwa leshiji tumuna keeni ụjɛrụma ata banɛ no olugwo Agwatana na shɛ Bishi, na aka na tu ụjɛrụma ata ụ'wụtụ 'wụtụ shapɛrɛganɛ bụ rụhwụŋ ra ata ri hiɛŋ bụ, Yɛu mi Ngee lubi duwa na, amɛ mi kaa lemi nu bwa tebiye.

18Atuba ni ikɛnyi tu tụ hwụjɛ rụhwụŋ ra ata aka na atu patanɛ ni ishɛmɛ ɛtɛ tijilo nu bwa.

19Iwɛbɛ po iwɛ nɛ egesere jɛmɛ iti keeni tunamana dimi. Yaa shɛ ehio shiyono shihaŋsa shi hiŋ ni ijɛ, asha hia nda tebiye, gana na ta ahia nda nụ ụsụtụla ata wa ta no ofwo tishi, uuwa i ci ụjita ata iyi ye suje, tu unagbajɛ ata wa ta na shɛmɛ shi hiŋ.

20Hiiŋ, hiɛ shɛ hia mapa maa i zasa tigesere te elele tu na ti 'nyeci ni Iwɛ ya Agwatana, tu na ta ndaanana tilesheji ti ikɛnyi tuba o.

21I zasa tigesere te elele tu na kaa du aa jɛmɛ nu ukwulana u butugwumwa kwukwuŋ, ama gana na tu Mpiala mi Tijilo mi zeriji aŋ, ibɛ po atwa tijilo Agwatana jɛmɛ iwɛ nɛ banɛ nu unu wa Agwatana.

2 Pita Yebi 2

Embisegeni Tukata

1Ama egesere tukata namwawaŋ du na ashashɛ atwa ata, gana na te embisegeni tukata zhɛ a nama du na ashashɛ hiŋ, a na zhɛ e suje imbisegeni ya azalụ nɛ zhɛ ya nda aŋ ufwu. Ɛ zhɛ a tala ashamanjɛ Agwuma-ihwɛ aba na so aŋ, ibɛ po ɛɛ zhɛ meme sugeni ufwu-tɛnda kakayɛ no ohiuhiu aba.

2Atwa ofwugwo zhɛ a 'wa ihwɛŋnɛ ya aba ufwu-tɛnda, tedure na atwa ga. Ibɛ po atwa zhɛ a dumangana uhwaŋna ga tɛkana n-ndumwa mụ wɛ.

3Ɛ zhɛ a lashɛga ukwuribi hiŋ ni isɛbwɛngwɛ ya aba, tedure na tukata ta aba. Tijama tu na aa mụnɛ aŋ cala, tɛ njɛ shɛ ti'insu o, ufwu wa aba tɛnda kaa weci shi malabụ o.

4Yaa shɛ Agwatana hebi shi atumwa-azuba a na njɛ la iwɛwɛ, harɛ baa 'wɛŋ aŋ nu ukwokwo ulwa, bee zweni aŋ na amɛ apangwụ tishi, ibɛ i shɛ ofwo na aa intanɛ aŋ maa ụjita ụshɛrɛya u ci.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

5Yaa shɛ Agwatana hebi shi unyizo wa ala ụngwụshɛ, bee hebi tuba Noa, na enenji iwɛ tirirri, medenji atwa ubwa ecenje, bee bicinji aŋ aka na tu baa njɛ maa meni mụ 'wụtụ mu zhagajɛ nu unyizo wa atwa ata zasa Agwatana.

6Gana na ta Agwatana hwoŋzhinji la ashɛpwụ ata ɛɛ hiɛŋ Sụdụm keeni Gụmụra, baa njɛ aŋ ma'alụ, bee peni aŋ n-ndumwa-tụwụma, iwɛ maa a shɛ tusakana ta atwa na zasa Agwatana.

7Gana na ta Agwatana leshiji Lụt na shɛ bụtụ ata bi tirirri, na njɛ ụbaụta iwɛ masha mụ wɛ ma atwa ata a nda iyi iwɛ.

8Iwɛnɛ tu baa jɛjɛ na ashashɛ aba, baa kwụba aŋ, baa shɛlaga n-ndumwa ma aba iyi-heri iyi-heri. Yaa shɛ bụtụ ata bi tirirri na ohwulu ubwa na namɛ ririri njɛ tiriri iwɛ ugondu wa aba ụwɛ na aa nda na undwa leni shi.

9Asha Agwangwama mepi du gana na maa lashɛga atwa na 'yajɛ Agwatana nụ ụbaụta na wa makana aŋ. Bee mepi kaa du gana na maa intana atwa na zasa ririri, uuwa i ci ụjita ụshɛrɛya, iwɛ maa pana aŋ ulwapɛ.

10Ama inɛ ya atwa na wụmanjɛ i shɛ atwa ata a 'wa masha mi iwɛwɛ, nu ukwedeyi na wa hashɛgana bụtụ, na atwa na a ngbaraka tugwama cwɛŋ. A 'yajɛ eshe-hwoo, aa nda gi iyi nɛ kwụlanɛ aŋ, oo gbozhigo atwa ụjɛrụma azuba uzawa inyɛsɛ.

11Ama okwo atumwa-azuba a na 'yajɛ ikɛnyi keeni ukpahiŋ na uhwuri una we embisegeni ata tukata, a sukakanɛ shɛ aŋ nụ ụshɛrɛya u tutwa, na agba Agwangwama o.

12Ama atwa ga shɛ gana isundɛ nɛ zasa ahaŋsa u butugwumwa. E meci aŋ iwɛ maa a 'imɛ aŋ maa a kwụnɛ, a dumangana iyi nɛ ee eshiciji shi n-ndumwa mụ wɛ. Ụdamụ wa aba tutono ubwa kaa zhɛ wa nda aŋ ufwu.

13Ɛ zhɛ a tụpana aŋ itɛpwɛ iwɛ, iwɛ iyi iwɛ nɛ aa nda. A rɛcɛ unyizo tiya nu uwaŋna, iwɛnɛ yaa kwụlanɛ aŋ. A shɛ gana iyi tutagana keeni odomu, a ya unyizo na tuhalakaka ta aba, na aka na ta a ya iyimɛyɛ ne hiŋ.

14Tuwɛle tubaba aa nda ne shishe sha aba, e eri shi a ganga iwɛwɛ tɛnda o. A mbata atwa na shikeni shi dimi aa inzhɛnga aŋ. Shihaŋsa shɛ isɛbwɛngwɛ kiri aa 'yajɛ, miaụŋ mu unu-tukalana aa shɛ.

15E genji uhwaŋna tukpororo, aa 'inɛ aa 'wa uhwaŋna Balam na shɛ yɛu Bio, na lubi ule iyi iwɛ.

16Ama e tezhigeni bu iwɛ undwa na bee bweji, ibɛ po izhinyɛci nɛ ga dumanɛ shɛ iwɛ, dumanɛ ya iwɛ na rụhwụŋ ra butugwumwa, bee kepeni ụmpɛ me bigesere ata uhwaŋna.

17Atwa ga shɛ gana ɛmɛzhinjɛ na zasa meni, aa shɛ gana uzhikwozhikwo na uvwugo ụ'wụtụ suji. A intananɛ aŋ tishi tu tuzhuu zhuu aka elele.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18Unu wa aba wa duma n-ndumwa mu tubusa tụ 'wụtụ mu tɛgadaga, tedure nu ukwedeyi wa aba u tu'waba, na masha mụ wɛ, aa mbata atwa na te kwuni kwakwa tubanangana no olugwo atwa na aa ga namɛ la, a na a zha tahaŋnụ na ti'ina, aa inzhɛnga aŋ.

19O shilono aŋ unu iwɛ tumama-'yaga, aba ni ikɛnyi aba kaa a shɛ ajama tufwoso. Bụtụ be elele kaa i shɛ bujama bi iyi nɛ lasụ bụ.

20Yaa shɛ ee benengeni la tɛhashɛganụ tu na unyizo heshigeni aŋ, iwɛnɛ te e mepi la Jisus Krast na shɛ Agwangwama tu keeni Bibicinji tu, nazhɛ ee meme umpenji sasana na tuba, yaa lasụ aŋ kaa, asha inɛ imɛwɛɛ zhɛ ya wumanganụ aŋ uhwuri aka ihiiŋ.

21I ga zhɛmanɛ aŋ maa kede e mepi yebe uhwaŋna tiririri o, uhwuri tumapa tu na ee mepi uŋ nazhɛ ee genji unu ata tijilo na ee ge peni aŋ.

22Ama i vwuteni aŋ gana na tu ushi ata tɛkana jɛmɛ, wɛɛ hiɛŋ, Uwɛwɛ gwuri na tugba tu na bee ge gbeji, ikemi nɛ aa ga dulwa meni, gwuri nu udwodwo boo jirongwu.

2 Pita Yebi 3

Unu-tishilo iwɛ Ụjita Tugwure ta Agwangwama

1Atwa mi tulubo, utakada mu uyebi na Ngaa hi 'nyatanɛ, maa Mo vwundo shihaŋsa shi hiŋ shɛ tụrụmbɛɛ, tedure ne titeyingeni tu na Eme hi teyingeni,

2maa hi teyinje iwɛ ɛtɛ egesere tijilo jɛmɛ la, keeni unu-tupana na Agwangwama tu keeni Bibicinji tu peni la tedure na atumwa hiŋ.

3Iyi ihiiŋ ɛhi zhɛ hia mapa na, maa nu ukwunanga wa aka umɛwɛɛ, anjɛ-shɛsada zhɛ a zhajɛ na shɛsada sha aba tɛnda, ɛ zhɛ no rungo te teni cɛŋ nu ukwedeyi wa aba ụwɛ.

4Ɛɛ zhɛ ɛ hiɛŋ, Cee unu ata AGWANGWAMA hiŋ shiri la, iwɛ tugwure tu bwa namɛ yaa? Iyi elele kaa ta namɛ gana na ti yaa namɛ la nu umozhigo mi iyi nɛ aa karɛ taa na aka na te eshi tu 'waŋ malabụ.

5Iwɛnɛ po ne tukwurimi ta aba, aa lacɛ maa e mepi inɛ gɛ, maa azuba namba la, keeni unyizo na n-ndumwa ma Agwatana mɛ njɛ maa u banɛ ne meni maa u teni ne meni,

6maa meni ma ata mu zhagajɛ la mɛ njɛ unyizo wa aka ata ufwu.

7Ama ni iwɛ ɛtɛ kaa ike ike, maa azuba na namɛ hwuwayɛ keeni cɛnjɛ, a intananɛ aŋ ulwa. Ee shiyeni aŋ eshe iwɛ ụjita na ụ shɛ ụjita ụshɛrɛya keeni una ufwu tɛnda wa atwa na mepi shi Agwatana.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

8Atwa mi tulubo, kede isɛbwɛ ijɛ okwo ike ihi 'wi o, maa ụjita uko gba ụ shɛ gana shiywa akpakwụ-a-ta (1,000), maa kaa shiywa akpakwụ-a-ta shɛ shɛ gana ujita uko ne eshe Agwangwama.

9Agwangwama njɛ shɛ ti'insu, gana na ta atwa oko a haŋsa maa ti'insu baa nda o, ama iwɛ hiŋ baa ima-isɛbwɛ, i kwụlanɛ shɛ bụ maa bụtụ be elele njɛ ufwu o, ama maa ga atwa kpaaŋ jɛshɛrɛjɛ-shihaŋsa.

10Ama Ụjita ata wa Agwangwama zhɛ wa zhajɛ gana na buzundo ba zhajɛ nụ ụjita. Tedure ni inɛ ɛtɛ ibɛ azuba zhɛ a kashɛka no rundu rụ 'wụtụ, ama oholobwo ulwa zhɛ o nicingo iyi ihiiŋ. Nazhɛ unyizo keeni ugondu we elele na namɛ na amɛ ubwa zhɛ wo hwoŋno nu ulwa kwunduu.

11Gana na tɛ ɛ zhɛ o iricingo ijɛ hwɛɛ, atwa gana na tuba lanɛ maa hiɛ shɛ na tunama ti hiŋ ti tijilo keeni eshe-tupatana Agwatanaa?

12Hiɛ shɛlanɛ Ụjita tizhajɛ ta Agwatana maa u ci kakayɛ, tedure kaa na tuba, ibɛ oholobwo ulwa zhɛ o nicingo azuba keeni iyi elele nɛ i shɛ inɛ ihiiŋ.

13Ama tedure nu unu na Agwatana shiri, ibɛ po atɛ shɛlanɛ azuba ofwo keeni unyizo ufwo, na tiririri ti zhɛ ta nama.

14Iwɛ ecilo ata ahiɛba atwa mi tulubo, gana na ta ahia shɛlana ijɛ, asha nda ma gana na ehi eri maa mo hi jitono uzawa iyi tɛtagana keeni unu-tusapa maa hi nama na amɛ-olom.

15Gɛ isɛbwɛ nɛ Agwangwama tu 'imɛ ihi shanɛ ubino ne eshe hiŋ, gana na yɛu-bino tu tulubo na amɛ Krast go Poul, ihi 'nyatanɛ, te teni cɛŋ na ti'inta tu na Agwatana peni bu.

16Gana na tu baa jɛmɛ iwɛ ijɛ na atakada ubwa elele na bee 'nyeci. N-ndumwa mu ko mu namba na amɛ muba mụ gwụmɛ ti'eshicigo, mu naa na atwa na seshi shi keeni atwa na shikeni shi dimi, a shapa oo pingotongo, gana na aa nda Iwɛ ya Agwatana nɛ vwɛ du, iwɛ maa i shɛ ufwu ukɛnyi wa aba tɛnda.

17Ibɛ po ahiɛba atwa mi tulubo, gana na te ehi mepi ijɛ cebe, na 'yaka ma, shibwonu ti'ina ta atwa na lacɛ maa a njɛ gana na tu undwa hiɛŋ, ti zhɛ tu mo hi sugo du, nazhɛ ɛhi zhɛ hia laya hia ganga eshici hiŋ tidimi a na ehi ge shikeni.

18Ama na waŋna ma no tulubo-ti-biye, tedure na tumapa tu na kaa ahia mapa Agwangwama tu na shɛ Bibicinji tu, ubwa shɛ ge Jisus Krast. Ubwa na ụjɛrụma ụ shɛ una ubwa te kwuni hwuwayɛ tutu ụjita ata unyizo-nom. Ami.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1 Jon Hiiŋ

1 Jon Hiiŋ 1

Iwɛ Uraiŋ

1Iyi nɛ namba taa nu umozhigo, ni iyi nɛ atụ hwụjɛ, ni iyi nɛ atụ kwụbɛ ne eshe tu, ni iyi nɛ eti shiyeni eshe tu ni ibɛ, ni iyi nɛ kaa eti timengeni ni i'ɛlɛ tu, ibɛ i shɛ iwɛ n-ndumwa mu uraiŋ.

2Uraiŋ ata kaa banɛ caakwụ, atụ kwụbɛ uŋ, ata la uŋ du tiseyida, eti hi swegeni kaa iwɛ uraiŋ ata unyizo-nom, na namɛ no ofwo Bishi, na banɛ caakwụ.

3Iyi nɛ atụ kwụbɛ, keeni iyi nɛ atụ hwụjɛ, eti hi swegeni du, iwɛ maa hi twa du ikpɛngwu no tu. Iwɛ-tɛkana ikpɛngwu ɛtɛ tutwa i shɛ ne Bishi, ni Yɛu ibwɛ ge Jisus Krast du.

4Iwɛ ibɛ ati hi 'nyatanɛ, iwɛ maa unyasa tu ulwa.

Agwatana Shɛ Uhioko-uhwaŋna

5Utumwa na banɛ no olugwo Jisus, na atụ hwụjɛ, ata hi anangana na, maa Agwatana shɛ uhioko-uhwaŋna, tishi tu zasaba na amɛ ubwa kwukwuŋ.

6Yaa shɛ ɛti hiɛŋ, maa ta twa-ikpɛngwu nu bwa, ata nda kaa iyi ne tishi, asha ụzagwụ ata dwa, asha shɛ iwɛ-tɛkana ata duma o.

7Ama yaa shɛ ata nda iyi nu uhioko-uhwaŋna, gana na tu baa namɛ nu uhioko-uhwaŋna, asha ta twa-ikpɛngwu atuba tuba, mehieŋ mi Jisus Krast Yɛu ibwɛ ma nyashɛnga kaa iwɛwɛ tu ye elele maa ta nama shɛshɛshɛ.

8Yaa shɛ kaa ɛti hiɛŋ tu zasa iwɛwɛ o, asha tu mama halakaka, asha iwɛ-tɛkana zasaba na amɛ tu o.

9Yaa shɛ etu sweji-unu iwɛwɛ tu pa Agwatana, asha ubwa shɛ bụtụ bɛ tɛcara, na bụtụ bi tiririri, iwɛ maa ma tu gangana iwɛwɛ tu, maa nyashɛnga kaa iyi iwɛ tu kpaaŋ shɛshɛshɛ.

10Yaa shɛ ɛti hiɛŋ tɛ njɛ shɛ iwɛwɛ o, asha ta nda bu bijwe bụ ụzagwụ; asha iwɛ ubwa du zasaba na shɛmɛ shi tu o.

1 Jon Hiiŋ 2

Ga Krast Shɛ Bụsụmɛ-bu-uno na Agba Bishi Tu

1A-miaụŋ mi mi, N hi 'nyatanɛ ijɛ, iwɛ maa kede hi na nda iwɛwɛ o. Ama yaa shɛ bụtụ be elele njɛ iwɛwɛ, ti 'yajɛ bụsụmɛ-bu-uno na namba na agba Bishi. Ubwa shɛ ge Jisus Krast na shɛ bụtụ bi tiririri.

2Ubwa shɛ bilemicinji-ba-amɛ iwɛ iwɛwɛ tu; ama shɛ iwɛ inee tu kiri o, ama iwɛ inɛ ya atwa unyizo hwɛɛ du.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

3Yaa shɛ ata untangana unu wa Agwatana tụpana, nazhɛ ɛti zhɛ ta mapa maa ti mepi bu.

4Bụtụ na hiɛŋ, M mepi Agwatana, baa untanganɛ shɛ kaa unu ubwa tụpana, asha bɛ shɛ bijwe-bu-ụzagwụ, asha iwɛ-tɛkana zasaba na amɛ ubwa o.

5Ama bụtụ be elele na untanganɛ n-ndumwa ma Agwatana, asha tulubo ta Agwatana tu ulwa gom na amɛ bụtụ ata. Tedure ni inɛ gɛ eti mepi maa tu namɛ na amɛ Agwatana.

6Bụtụ na hiɛŋ maa bu namɛ na amɛ Agwatana, asha bɛ shɛ ba nama gana na ti ge Jisus namɛ la.

Unu Ufwo tụpana

7Atwa mi tulubo, shɛ unu ufwo tụpana Ama hi 'nyatanɛ o, ama una ala ụngwụshɛ, na ahiɛ 'yajɛ taa nu umozhigo. Unu ata ụngwụshɛ tụpana ubwa shɛ iwɛ ɛtɛ ahi hwugwa la.

8Unu ufwo tụpana Ama hi 'nyatanɛ sasana, ubwa shɛ una tɛkana na amɛ Jisus, ta shɛmɛ shi hiŋ du, iwɛnɛ te tishi ta kashɛka, uhioko-uhwaŋna tɛkana wa ta cebe.

9Bụtụ na hiɛŋ maa bu namɛ nu uhioko-uhwaŋna, boo imo kaa yɛu-bino bwa, asha bu ta namɛ ne tishi taa hwayɛ.

10Bụtụ na bo lubo yɛu-bino bwa, asha ubwa namɛ nu uhioko-uhwaŋna, iyi nɛ ya kalagaga bụtụ zasaba na amɛ ubwa o.

11Ama bụtụ na bo imo yɛu-bino bwa, asha bu namɛ ne tishi, ne tishi kaa du baa zha tahaŋnụ, bi mepi shi ofwo na bɛɛ zhɛ o, iwɛnɛ te tishi tu lubicinji bu.

12Ma hi 'nyatanɛ ahiɛba miaụŋ mi mi, iwɛnɛ oo hi gongwonuo iwɛwɛ hiŋ, iwɛ izeci Jisus.

13Ma hi 'nyatanɛ ahiɛba eshi, iwɛnɛ te ehi mepi bụtụ ata namba taa nu umozhigo. Ma hi 'nyatanɛ ahiɛba esemberi, iwɛnɛ ta ahi lasụ bụtụ ata bụ wɛ. Ma hi 'nyatanɛ ahiɛba esemberi timesemese, iwɛnɛ te ehi mepi Bishi.

14N hi 'nyotwonuo ahiɛba miauụŋ mi mi, iwɛnɛ te ehi mepi Bishi. N hi 'nyotwonuo ahiɛba eshi, iwɛnɛ te ehi mepi bụtụ ata namba taa nu umozhigo. N hi 'nyotwonuo ahiɛba esemberi, iwɛnɛ ta ahiɛ 'yajɛ ikɛnyi, n-ndumwa ma Agwatana kaa mu namɛ na shɛmɛ shi hiŋ, ahi lasụ kaa bụtụ ata bụ wɛ.

15To lubo ma unyizo ga o, kwo kaa iyi nɛ namɛ nu unyizo ga o. Yaa shɛ bụtụ be elele bo lubo unyizo ga, asha bi eri shi bo lubo Bishi o.

16Iyi elele nɛ namɛ nu unyizo ga, tu ukwedeyi ụwɛ masha ma bụtụ bi iwɛwɛ, tu ukwedeyi ụwɛ we eshe, tu unyangana uraiŋ ga, shɛ no olugwo Bishi waa banɛ o, ama nu unyizo ga waa banɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

17Unyizo ga kaa wa kashɛka, tu ukwedeyi ubwa ụwɛ, ama bụtụ na ba nda ukwulana wa Agwatana, ubwa zhɛ ba nama unyizo-nom.

Busukakanɛ bu Krast

18A-miaụŋ, aka umɛwɛɛ na, gana na ta ahiɛ hwụjɛ maa Busukakanɛ bu Krast be ci ba, okwo hwuwayɛ asukakanɛ Krast a na ishɛgwa gembi ofwugwo. Tedure ni inɛ ɛtɛ eti mepi maa aka umɛwɛɛ na.

19E beni no olugwo tu, ama a shɛ shɛ atwa tu o. Yaa shɛ aa ga shɛ atwa tu, ɛ gɛ zhɛ a vwa no tu. Ama e beni maa i banɛ caakwụ maa a shɛ shɛ atwa tu o.

20Ama Bụtụ ata bi Tijilo bi hi dudugwonuo kaa Mpiala mi Tijilo, iwɛbɛ po ehi mepi iwɛ-tɛkana ata kpaaŋ hiŋ.

21N hi 'nyeteni shi iwɛnɛ te ehi mepi shi iwɛ-tɛkana ata o, semi iwɛnɛ te ehi mepi iŋ tebiye, iwɛnɛ kaa shɛ shɛ ụzagwụ banɛ no olugwo iwɛ-tɛkana ata. Iwɛnɛ tu ụzagwụ we elele zasaba kaa ni iwɛ-tɛkana.

22Gaaba shɛ bijwe-bụ-ụzagwụụ? Ubwa shɛ bụtụ ata ba tala ashamanjɛ maa shɛ ge Jisus i shɛ ga Krast ata o. Bụtụ ata ubwa shɛ busukakanɛ bu Krast. Bụtụ be elele na ba tala ashamanjɛ Bishi, keeni Yɛu, asha busukakanɛ ga bu Krast ta.

23Bụtụ be elele na ba tala ashamanjɛ Yɛu, asha ba tala du ashamanjɛ Bishi ata. Ama bụtụ na ba la yɛu ɛtɛ tiseyida, asha ubwa 'yajɛ du te Bishi.

24Ibɛ po, gɛ iyi nɛ ahiɛ hwụjɛ taa nu umozhigo nama na shɛmɛ shi hiŋ. Yaa shɛ kaa iyi nɛ ahiɛ hwụjɛ taa nu umozhigo namɛ na shɛmɛ shi hiŋ, asha hi zhɛ du hia nama na amɛ Yɛu keeni amɛ Bishi.

25Unu ata ga Krast iti shileni na, ibɛ shɛ iwɛ uraiŋ ata unyizo-nom.

26N hi 'nyatanɛ ijɛ iwɛ atwa na ma hi inzhɛnga.

27Ama inee hiŋ shɛ, Mpiala ma ata ga Krast ihi dudugwonuo mu namɛ na shɛmɛ shi hiŋ, ibɛ po ukekeshi ihi te shi ya maa bụtụ be elele ihi mbisegeni iyi o, ama Mpiala ma ta ga Krast ihi dudugeni mu mo hi mbisogono iyi elele. Tududugono tɛ tɛkana kaa taa shɛ, shɛ ụzagwụ taa shɛ o. Gana na tududugono ta ata ti ihi mbisegeni iyi, nama ma na amɛ ubwa du gana ata.

28Ama hwuwayɛ, a-miaụŋ mi mi, nama ma na amɛ Krast, iwɛ maa aka na ti bɛɛ zhɛ momo mbisono hwuŋ caakwụ, maa ta 'yaga eshe-hwoo, maa kede ezuye tɛ shɛ na agba ubwa, na aka tugwure tu bwa o.

29Yaa shɛ ehi mepi na shɛmɛ shi hiŋ maa ga Krast ubwa shɛ bụtụ bi tiririri, asha hi mepi maa bụtụ be elele na ba nda iyi tiririri, asha ubwa shɛ yɛu ya Agwatana.

1 Jon Hiiŋ 3

Miaụŋ ma Agwatana

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1Hioko ma ugombo tulubo tu na Bishi utu lubi, maa a tu suyanɛ maa miaụŋ ma
Agwatana! Gana ata ga kaa atɛ shɛ! Iwɛ inɛ ɛtɛ ibɛ po unyizo iti mepi shi, iwɛnɛ
tu wee mepi shi bu.

2Atwa mi tulubo, tɛ shɛ ya miaụŋ ma Agwatana hwuwayɛ, ama e te ti mbiseni
shi kaa iyi nɛ ɛti zhɛ ta sha hwuŋ. Ti mepi tebiye maa aka na ga Krast meme
mbiseni hwuŋ caakwụ, ti zhɛ ta sụba bụ, iwɛnɛ ɛti zhɛ ta kwụba bụ gana na tu
baa shɛ.

3Bụtụ be elele na ba nda ashɛlatụ Krast gana ga, bi zhɛ mama nda rụmbɛɛ gana
na tu ga Krast namɛ du rụmbɛɛ.

4Bụtụ be elele na ba nda iwɛwɛ, asha ba bwada-undwa du, iwɛnɛ ti iwɛwɛ tɛnda
i shɛ undwa tubwada.

5Hi mepi gom maa ga Krast meme mbiseni caakwụ maa sugo iwɛwɛ tu, iwɛwɛ
kaa zasaba na amɛ ubwa o.

6Bụtụ be elele na ba nama na amɛ Krast, bi zha shɛ ba nda iwɛwɛ o, ama bụtụ
be elele na ba nda iwɛwɛ, asha bu ta kwụbɛ shɛ bụ o, asha bi te mepi shi bu du
o.

7A-miaụŋ mi mi, kede bụtụ be elele ihi inzhɛnjɛ o; bụtụ na ba nda iyi tiririri,
asha ubwa shɛ bụtụ bi tiririri, gana na tu ga Krast shɛ bụtụ bi tiririri.

8Bụtụ be elele na kaa ba nda iwɛwɛ, asha bu na bi Ibiri ta; iwɛnɛ ti Ibiri ya nda
iwɛwɛ taa nu umozhigo. Iwɛ ecilo ata kaa ee mbiseni Yɛu ya Agwatana caakwụ,
iwɛ maa u hwuŋzo ugondu Ibiri.

9Bụtụ be elele na Agwatana meci, njɛ shɛ iwɛwɛ o, iwɛnɛ ta masha ma
Agwatana mu namɛ na amɛ ubwa, bi eri shi ba nda iwɛwɛ o, iwɛnɛ ti yaa shɛ
Agwatana meci bu.

10Tedure ni inɛ gɛ, ibɛ miaụŋ ma Agwatana mi beni swooŋ na miaụŋ mi Ibiri.
Bụtụ be elele na njɛ shɛ iyi tiririri, asha bi beni shi no olugwo Agwatana o, asha
bu lubi shi du kaa yɛu-bino bwa o.

Tɛ Shɛ Tu no Momo Lubonu

11Inɛ gɛ ibɛ i shɛ utumwa ata ahiɛ hwụjɛ taa nu umozhigo, maa tɛ shɛ tu no
momo lubonu.

12Kede tɛ shɛ ma gana Ken na banɛ no olugwo bụtụ ata bụ wɛ na kwụnɛ
buhongwu bwa o. Iwembe po baa kwụnɛ bụụ? Iwɛnɛ tu ugondu ubwa ụ shɛ
ugondu ụwɛ, una buhongwu bwa ụ shɛ una tiririri.

13A-miaụŋ-mo-bino mi na amɛ Krast, yaa shɛ unyizo mo hi imo, kede ihi dama
o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

14Ti mepi gom maa ti keshici tu'wo eti teni nu uraiŋ, iwɛnɛ oto lubo miaụŋ-mo-bino. Bụtụ na lubi shi, asha na amɛ tu'wo baa ta namɛ.

15Bụtụ be elele na bo imo yɛu-bino bwa, asha bụkwụnɛ baa shɛ. Hi mepi kaa gom maa bụkwụnɛ zha shɛ ba 'yaga uraiŋ unyizo-nom kwukwuŋ.

16Tedure ni inɛ gɛ eti mepi iyi nɛ i shɛ tulubo, iwɛnɛ ti ge Jisus shiri uraiŋ ubwa iwɛ tu, tɛ shɛ to shilo du uraiŋ tu iwɛ miaụŋ-mo-bino tu.

17Ama bụtụ be elele na 'yajɛ iyi unyizo ga, baa kwụba kaa tu ukekeshi wa nda yɛu-bino bwa, bee hieci shi inyɛmɛnyɛmɛ ibwɛ, asha gana naa bụtụ ata eri bɛ hiɛŋ maa ubwa bo lubo Agwatanaa?

18A-miaụŋ mi mi, kede tu no mo lubo ma nu n-ndumwa kwo kaa nu unu wo ohondo, semi ga shɛ na tɛnda keeni iwɛ-tɛkana.

19Tedure ni inɛ gɛ eti mepi maa tɛ shɛ atwa tɛkana. Ibɛ po shihwulu shi tu shi zhɛ sha nama hwuŋ kpeke na agba Agwatana.

20Yaa shɛ shɛmɛ shi tu shɛ ma tu pana n-ndumwa-tụwụma, ti mepi maa Agwatana hwuri shɛmɛ shi tu, bee mepi kaa iyi elele.

21Ahiɛba atwa tulubo, yaa shɛ shɛmɛ shi tu shi ti peni shi n-ndumwa-tụwụma, asha ti 'yajɛ eshe-hwoo no ofwo Agwatana.

22Iyi elele nɛ kaa atụ lụpɛ bụ, bi zhɛ ma tu pana, iwɛnɛ atu untanganɛ unu ubwa tụpana, ata nda kaa iyi nɛ ya kwulana bu.

23Unu ata ubwa tụpana na, maa ta tɛtana izeci Yɛu ibwɛ ge Jisus Krast rishe, maa tu momo lubonu ma, gana na tu ga Krast iti peni-unu.

24Bụtụ na ba untangana unu ubwa tụpana, asha ubwa ba nama na amɛ Agwatana, Agwatana namɛ du kaa na amɛ bụtụ ata. Na amɛ inɛ gɛ ibɛ eti mepi maa Agwatana namɛ na amɛ tu tedure na Mpiala mu na bee ti peni.

1 Jon Hiiŋ 4

Na Yalaga ma Mpiala

1Ahiɛba atwa tulubo, ta na tɛtana ma mpiala mpiala rishe o, ama na yalaga ma mpiala, maa hi mepi okwo mu na ma Agwatana maa shɛ, iwɛnɛ te egesere tukata ofwugwo namɛ nu unyizo hwuwayɛ.

2Ni inɛ gɛ ehi eri hia mapa Mpiala ma Agwatana. Mpiala me elele na ma la tiseyida maa ge Jisus Krast zhajɛ na tu'waba ta butugwumwa, asha mu na ata mu banɛ no olugwo Agwatana.

3Mpiala me elele na kaa mi le shi Jisus Krast tiseyida maa bu zhajɛ na tu'waba ta butugwumwa, asha shɛ no olugwo Agwatana mu na ata mu banɛ o, mu na mu

© 2008 Bible Society of Nigeria.

busukakanɛ Krast ta, mu gata ahiɛ hwụjɛ maa me ci ba, mu namwawaŋ ya nu unyizo cebe.

4A-miaụŋ mi mi, inee hiŋ shɛ atwa Agwatana ahiɛ shɛ, ibɛ po ahi lasụ mụ, iwɛnɛ ta bụtụ ata namɛ na shɛmɛ shi hiŋ uhwuri bụtụ ata namɛ nu unyizo.

5Atwa unyizo aa shɛ, ibɛ po aa duma iwɛ unyizo, unyizo kaa wa hwulagana aŋ.

6Inee tu shɛ atwa Agwatana atɛ shɛ. Bụtụ na mepi Agwatana, ubwa ba shɛlaga iwɛ tu; ama bụtụ na shɛ shɛ bụtụ ba Agwatana, bɛ shɛlajɛ shɛ iwɛ tu o. Tedure ni inɛ ɛtɛ, ibɛ ata mapa Mpiala mu tɛkana, ata mapa kaa du mu na mi ti'ina.

Agwatana Ubwa Shɛ Tulubo

7Ahiɛba atwa tulubo, tu no momo lubonu ma, iwɛnɛ to tulubo tu banɛ no olugwo Agwatana. Bụtụ be elele na bo lubo, asha ubwa Agwatana meci, bee mepi kaa du Agwatana.

8Bụtụ na lubi shi, asha bi mepi shi Agwatana o, iwɛnɛ ta Agwatana shɛ tulubo.

9Tedure ni inɛ gɛ, ibɛ Agwatana ti mbiseni tulubo tu bwa caakwụ, maa bu tumwanɛ Yɛu ibwɛ mokondo utumwa nu unyizo, iwɛ maa ta 'yaga uraiŋ tedure nu bwa.

10Inɛ gɛ ibɛ i shɛ tulubo, i shɛ shɛ maa atuba tu lubi Agwatana o, ama ubwa tu lubi. Baa tumwanɛ kaa Yɛu ibwɛ maa sha iyi ụrụpɛ iwɛ maa ma tu gangana iwɛwɛ tu.

11Ahiɛba atwa tulubo, yaa shɛ Agwatana tu lubi i ci gana ata, asha tɛ shɛ tu momo lubonu du tilɛɛ.

12I zasa bụtụ na kwụbwa Agwatana kwukwuŋ, ama yaa shɛ otu momo lubonu, asha tulubo ta Agwatana tu namɛ na amɛ tu, asha tulubo ta ata tu bwa kaa tu ulwa na amɛ tu.

13Tedure ni inɛ gɛ, ibɛ eti mepi maa tu namɛ na amɛ Agwatana, baa namɛ kaa du na amɛ tu, iwɛnɛ bee ti peni Mpiala mu bwa.

14Tu kwụbwa, ata la kaa tiseyida maa Bishi tumwanɛ Yɛu ibwɛ nu unyizo, maa sha Bibicinji bu unyizo.

15Bụtụ be elele na ba la tiseyida maa ge Jisus shɛ Yɛu ya Agwatana, asha Agwatana namɛ na amɛ bụtụ ata, baa namɛ kaa du na amɛ Agwatana.

16Ti mepi, atɛ tɛtanɛ kaa rishe maa Agwatana tu lubi. Agwatana ubwa shɛ tulubo; bụtụ na 'yajɛ tulubo, asha bu namɛ du na amɛ Agwatana, Agwatana kaa du namɛ na amɛ bụtụ ata.

17Tedure ni inɛ gɛ, ibɛ tulubo tu ulwa no ofwo tu, iwɛ maa ta 'yaga hwuŋ eshe-hwoo nụ ụjita ụshɛrɛya, maa gana na tu ga Krast shɛ, maa ta sha du gana ata nu unyizo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

18Inyɛsɛ zasaba no tulubo, ama tulubo tu na tu ulwa ta bacɛnga inyɛsɛ; iwɛnɛ ti
inyɛsɛ i shɛ iwɛ bụtụ na ɛɛ zhɛ a pana ulwapɛ. Bụtụ na kaa ba nda inyɛsɛ, asha
a ta ụrɛcɛnjɛ shɛ tulubo na amɛ ubwa o.

19To lubo, iwɛnɛ ta Agwatana utu lubi hiiŋ.

20Yaa shɛ bụtụ be elele hiɛŋ, Mo lubo Agwatana, boo imo kaa yɛu-bino bwa,
asha bɛ shɛ bijwe-bụ-ụzagwụ. Bụtụ be elele na lubi shi yɛu-bino bwa nɛ baa
kwụbɛ, asha bi eri shi bo lubo Agwatana na baa kwụbɛ shɛ o.

21Agwatana ubwa ti peni-unu ata, maa bụtụ na bo lubo Agwatana, asha go lubo
du yɛu-bino bwa.

1 Jon Hiiŋ 5

Tụlasụ tu na Atu Lasụ Unyizo Ga

1Bụtụ be elele na tɛtanɛ-rishe maa ge Jisus ubwa shɛ ga Krast, asha ubwa shɛ
yɛu ya Agwatana, bụtụ be elele na kaa bo lubo Bishi, asha bo lubo du yɛu ɛtɛ
ibwɛ.

2Tedure ni inɛ gɛ, eti mepi maa to lubo miaụŋ ma Agwatana, ibɛ shɛ aka na oto
lubo Agwatana, ata untangana kaa unu ubwa tụpana.

3Iyi nɛ i shɛ Agwatana tulubo na, ibɛ shɛ maa ga tu na untangana unu ubwa
tụpana. Unu ubwa tụpana kaa shɛ shɛ i'wɛŋnɛ nɛ zhineni o.

4Iyi elele nɛ kaa Agwatana meci, ya lasụ unyizo. Tulasụ tu na atu lasụ unyizo na,
ibɛ shɛ rishe ru tu tɛtɛtana.

5Gaaba shɛ bụtụ ata ba lasụ unyizoo, ti yaa shɛ shɛ bụtụ na tɛtanɛ-rishe maa ge
Jisus ubwa shɛ Yɛu ya Agwatanaa?

E Le Jisus Tiseyida

6Ge Jisus Krast ubwa shɛ bụtụ na zhajɛ ne meni keeni mehieŋ, shɛ ne meni kiri
o, ama ne meni keeni mehieŋ du, Mpiala tuba ubwa ba la tiseyida, iwɛnɛ Mpiala
mɛ shɛ iwɛ-tɛkana.

7Eseyida ga atatụ aba a la tiseyida.

8Eseyida atatụ namba a na a la tiseyida: Mpiala, ne meni keeni mehieŋ. Tiseyida
tu na eseyida ga atatụ a la tɛ shɛ tiseyida tu ko.

9Yaa shɛ ata tɛtana tiseyida tu na atwa a la rishe, asha tiseyida tu na Agwatana
a la tuba tu hwuri ma tu ta atwa. Tiseyid ta Agwatana na, maa ubwa le Yɛu ibwɛ
tiseyida.

10Bụtụ be elele na tɛtanɛ Yɛu ya Agwatana rishe, asha bi 'yajɛ tiseyida ta ata na
amɛ ubwa. Ama bụtụ na tɛtanɛ shɛ Agwatana rishe, asha bɛ njɛ Agwatana

© 2008 Bible Society of Nigeria.

bijwe-bụ-ụzagwụ, iwɛnɛ tu baa tɛtanɛ shɛ tiseyida tu na Agwatana le Yɛu ibwɛ rishe.

11Iyi nɛ i shɛ tiseyida ta ata na, maa Agwatana iti peni uraiŋ unyizo-nom. Uraiŋ ata kaa banɛ no olugwo Yɛu ibwɛ.

12Bụtụ be elele na 'yajɛ yɛu ɛtɛ, asha bi 'yajɛ uraiŋ; ama bụtụ na zasa Yɛu ya Agwatana, asha bu zasa uraiŋ ata o.

Uraiŋ ata Unyizo-nom

13N hi 'nyatanɛ ijɛ ahiɛba na hiɛ tɛtanɛ Yɛu ya Agwatana rishe, maa hi mepi maa hi 'yajɛ uraiŋ unyizo-nom.

14Eshe-hwoo na ati 'yajɛ no ofwo Agwatana na, maa yaa shɛ ata lụpa bu iyi elele te teneni bu cɛŋ, asha bi zhɛ ba hwuga iwɛ tu.

15Yaa shɛ kaa eti mepi maa Agwatana a hwuga iwɛ tu, asha iyi elele nɛ atụ lụpɛ bụ, asha ti mepi maa bi zhɛ ma tu pana ijɛ ɛtɛ atụ lụpɛ bụ.

16Yaa shɛ bụtụ be elele kwụbɛ ti yɛu-bino bwa ya nda iwɛwɛ nɛ i shɛ shɛ inɛ tu'wo, ga lụpa Agwatana, nazhɛ Agwatana zhɛ a pana bu uraiŋ, shɛ iwɛ atwa na a nda iwɛwɛ nɛ i shɛ inɛ tu'wo. Iwɛwɛ ike namba i shɛ inɛ tu'wo, shɛ iwɛ inɛ gɛnɛ ɛtɛ Ngɛɛ hiɛŋ ga na lụpa Agwatana iwɛ ibɛ o.

17Iyi elele nɛ zasa ririri i shɛ iwɛwɛ. Iwɛwɛ ike namba i shɛ shɛ inɛ tu'wo.

18Ti mepi maa bụtụ be elele na Agwatana meci, uranjɛ shɛ iwɛwɛ tɛnda o, ama Yɛu ya Agwatana yo shiyono bụtụ na Agwatana meci eshe, bụtụ ata bụ wɛ kaa eri shi bo tumongono bu o.

19Ti mepi maa tɛ shɛ atwa Agwatana, ama unyizo hwɛɛ tuba wetiteni ukpahiŋ ụ bụtụ ata bụ wɛ.

20Ama ti mepi maa Yɛu ya Agwatana zhogwo; bee ti peni kaa ti'eshicigo maa ta mapa Agwatana na shɛ bụtụ ata bu tɛkana. Tu namɛ kaa na amɛ bụtụ ata bu tɛkana, ibɛ shɛ na amɛ Yɛu ibwɛ ge Jisus Krast, na shɛ Agwatana tɛkana, ubwa kaa shɛ uraiŋ ata unyizo-nom.

21A-miaụŋ mi mi, no momo shiyono ma eshe, iwɛ maa kede i'ɛlɛ hiŋ nama na tuwa tɛnda o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2 Jon Yebi

2 Jon Yebi 1

1Gamba Iyɛri ɛtɛ, no ofwo agwuma-ihwɛ mi o o nɛ ee teri keeni miaụŋ mu bwa mu na Omo lubo no tugom, shɛ Gamba kiri o, ama ta atwa elele na mepi du iwɛ-tɛkana ata.

2Ibɛ i shɛ iwɛ-tɛkana ata na namɛ na shɛmɛ shi tu, nɛ kaa zhɛ ya nama no tu unyizo-nom.

3Go tulubo-ti-biye, ni inyɛmɛnyɛmɛ, keeni amɛ-olom na banɛ no olugwo Agwatana na shɛ Bishi, keeni no olugwo Jisus Krast, na shɛ Yɛu ɛtɛ Bishi, nama no tu, na tɛkana keeni tulubo ta ata.

Iwɛ-tɛkana keeni Tulubo

4N njɛ unyasa tebiye, iwɛnɛ tu Ngoo to miaụŋ mụ bụ mu ko ugbe, tu maa hwuga-unu iwɛ-tɛkana te teni cɛŋ nu unu na Bishi tu iti peni.

5Ibɛ po Ama bụ lụpa hwuwayɛ go gabụ aguma-ihwɛ mi o o, i shɛ shɛ maa unu ufwo tụpana Ngaa bu 'nyatanɛ o, ama una ala ati 'yajɛ taa nu umozhigo. Ibɛ shɛ maa tu no momo lubonu ma.

6Tulubo ta ata na, ibɛ shɛ maa ga tu na hwuga-unu te teni cɛŋ nu unu na Agwatana iti peni. Unu ata tụpana na, ibɛ shɛ maa hi na hwuga-unu te teni cɛŋ gana na ta ahiɛ hwụjɛ la taa nu umozhigo.

7Iwɛnɛ po ehelekeci ofwugwo banɛ ee teni nu unyizo, aba shɛ atwa na leni shi maa ge Jisus Krast zhajɛ na tu'waba ta butugwumwa. Bụtụ bu gana ata, ubwa shɛ bihelekeci ata, baa shɛ kaa du busukakanɛ bu Krast.

8No momo shiyono ma eshe maa kede iyi nɛ atɛ njɛ ugondu ibɛ itɛ vwụnjɛ o, semi iwɛ maa ta lashɛga hwuŋ ule ibɛ te shini.

9Bụtụ be elele na kaa ba ta tuhwulo nu uzawa imbisegeni Krast ti'yaga, asha bụtụ ata zasa du Agwatana o. Ama bụtụ na ba nama ni imbisegeni Krast, bụtụ ata ubwa 'yajɛ te Bishi ti Yɛu.

10Yaa shɛ bụtụ be elele zhajɛ pi hiŋ, baa 'waŋnɛ shɛ imbisegeni gɛ, asha ta la bu ma nu nhwaŋ mi hiŋ o. Tɛ hiɛŋ bụ ma du, Okwu o!

11Bụtụ be elele na hiɛŋ bụ, Okwu! Asha bụtụ ata ba twa-ikpɛngwu nu bwa nu ugondu ubwa ụwɛ.

N-ndumwa mu Umɛwɛɛ

12N nga ta 'yajɛ iyi ifwugwo nɛ maa ma hi 'nyatanɛ, ama N jeri shi kaa maa ma 'nyacɛ iŋ nu utakada keeni meni me ti'nyeci o. Ama i namɛ na amɛ mi maa Ma zhajɛ pi hiŋ, maa ma twa eshe ne hiŋ, maa tu dumanjɛ ma n-ndumwa nu unu tu, iwɛ maa unyasa tu ulwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

13Miaụŋ mi yɛu-bino bu yo o ɛtɛ ee teri mu ma bụ 'walụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3 Jon Tatụ

3 Jon Tatụ 1

A'walụ

1Gamba iyɛri ɛtɛ, no ofwo Gaiyos na Omo lubo na tɛkana.

2A-bụtụ bu tulubo, Ma nda adua maa ge iyi elele ibu zhɛmanɛ keeni maa nama du fwaaŋ, okwo gana na ta mpiala mụ bụ mu namɛ lapiya.

3Ma nda unyasa tebiye iwɛ tizhajɛ ta miaụŋ-mo-bino mu ko mu na mi le iwɛ-tɛkana bu tiseyida, gana na ta aba hwuga-unu na tɛkana.

4N zasa unyasa na uhwuri una ata o, ibɛ shɛ maa ga Ma hwuga maa miaụŋ mi mi ma hwuga ba unu na tɛkana.

Ga Jon Le Gaiyos Tiseyida

5A-bụtụ bu tulubo, bɛ shɛ bụtụ bɛ tɛcara, ni iyi elele nɛ aba ndana miaụŋ-mo-bino, okwo ta a shɛ agaiŋ.

6Aba mbishi tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama, iwɛ tulubo tụ bụ. Mbiyono aŋ ma na tahaŋnụ ta aba gana na lemicinji Agwatana amɛ, asha bɛ njɛ tebiye.

7Iwɛnɛ ti yaa shɛ iwɛ izeci ɛtɛ Krast ee beni aa sanɛ, e leshiji shi kaa timbiyono te elele ni i'ɛlɛ ya atwa na tɛtanɛ shɛ rishe o.

8Iwɛbɛ po atɛ shɛ ta ima atwa gana ata ugaiŋ nu unyasa, iwɛ maa ta nda ugondu na aba iwɛ iwɛ-tɛkana.

Ge Diotrɛfɛs nɛ Dɛmɛtrios

9N 'nyatanɛ tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama utakada, ama ge Diotrɛfɛs na bo lubo ohwolu umbe-tuhwulo, bi ti leshiji shi o.

10Iwɛ ecilo ata, yaa shɛ Ngaa zhajɛ, N zhɛ me teyingeni bu ugondu ata ubwa baa nda. Ba tu dumangana n-ndumwa mụ wɛ na tuzwamɛ. Inɛ ɛtɛ ta twa sụ bu o, ubwa ni ikɛnyi ibwɛ kaa leshiji shi miaụŋ-mo-bino tu o. Atwa na kaa a jala yibwa maa e leshiji aŋ, ba lakana aŋ, baa bacɛnga aŋ na tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama.

11A-bụtụ bu tulubo, ta na shata iyi iwɛ o, semi ga shɛ iyi ibiye. Bụtụ na ba nda iyi ibiye, asha bu na ba Agwatana baa shɛ. Ama bụtụ na ba nda iyi iwɛ, asha bu ta kwụbɛ shɛ Agwatana o.

12Atwa elele a la Demetrios tiseyida, gobwonu du iwɛ-tɛkana ni ikɛnyi ibɛ ya la bụ tiseyida. Atuba du ta la bụ tiseyida. Gabụ du bi mepi maa tiseyida tu na ata la tɛ shɛ tiseyida tɛ tɛkana.

13N nga ta 'yajɛ iyi ifwugwo maa ma bu 'nyatanɛ, ama N jeri shi maa ma bu 'nyatanɛ iŋ nu utakada keeni meni me ti'nyeci o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

14Ama i namɛ na amɛ mi maa Ma bụ kwụba kakayɛ, nazhɛ eshe tu zhɛ a twa,
maa tu dumanjɛ n-ndumwa nu unu tu.

A'walụ Umɛwɛɛ no Ofwo Eyejilo Ubwa

15Ga amɛ-olom nama na bụ. Eyejilo tu ma bụ 'walụ. 'Walụ eyejilo tu, ohiuhiu
ohiuhiu aba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Judu

Judu 1

1Go Judu yɛu-ugondu Jisus Krast, na shɛ yɛu-bino Jemis. No ofwo atwa na aa suyanɛ, a na shɛ atwa na Agwatana na shɛ Bishi tu bo lubo, keeni atwa na ge Jisus Krast intanɛ.

2Gɛ inyɛmɛnyɛmɛ keeni tulubo na hi kaanana ugombo.

Embisegeni Tukata

3Ahiɛba atwa tulubo, i n kwụlanɛ hwɛɛ maa Ma hi 'nyatanɛ iwɛ ubino na ata la urobwo ubwa. N to ugbe maa i shɛ tilɛɛ maa Ma hi 'nyatanɛ, maa Ma hi kaana-ikɛnyi, ma hi no momo sho tebiye iwɛ rishe ra ata tɛtɛtana Agwatana peni atwa tijilo kpalụ ko gba iwɛ aka hwɛɛ.

4Atwa oko hembiri ee teni ne tusweci, aba shɛ atwa ata ee 'nyeci iwɛ tụwụma ta aba cala cala, aba shɛ atwa ata zasa Agwatana. O sheyingo tulubo-ti-biye ta Agwatana tu, maa tɛ shɛ masha mụ wɛ, aa tala kaa ashamanjɛ Agwuma-ihwɛ tu mokondo, na shɛ Agwatana keeni Agwangwama tu ge Jisus Krast.

5Ama Ma jala maa me hi teyingeni, okwo te ehi go mwopwo iŋ cebe, maa Agwangwama bicinji la atwa ubwa, aa banɛ ni Ijipti lapiya, bee iricinji tuba atwa na tɛtanɛ shɛ rishe.

6Bee kepi atumwa-azuba boo to aŋ shigbo shi unyizo-nom tuta te tishi tu tuzhuu zhuu uuwa i ci Ụjita ata ụshɛrɛya ụ'wụtụ, iwɛnɛ ta a untanganɛ shɛ ohwolu aba ehiiŋ keeni olugwo aba u tuzwono u tugom.

7Gobwonu du Sụdụm nu Gụmụra keeni ashɛpwụ na rungwutwonu aŋ shɛ la, na aka na te meme peni maa a shɛ anjɛ-tuwɛle, aa 'watatagwụ ukwedeyi u tuwɛle tu na tɛ shɛ shɛ okwo gana na butugwumwa ba nda. Agwatana tileni aŋ caakwụ maa a shɛ tusakana, nu ulwapɛ na aa pana aŋ, na ụ shɛ ulwa unyizo-nom.

8Gobwonu du ewetegeni ata awalabụ a shɛ, a hashɛgana tu'waba ta aba, aa lacɛ ụhwada wa Agwatana, oo gbozhigo iyi-uumwa nɛ 'yajɛ ụjɛrụma na azuba.

9Ama okwo ga Maikɛl, na shɛ uhiu wa atumwa-azuba, bu kara sụ maa sukakana Ibiri ɛtɛ nu n-ndumwa-tụwụma mu tutwa na aka na tu baa nda ashamanjɛ ni Ibiri ɛtɛ iwɛ ru'wo ru Moses o, ama bi hiɛŋ bụ, Ga Agwangwama bi tizhigeni!

10Ama atwa ata a hashɛgana iyi elele nɛ ee eshiciji shi. Ama iyi ya aba ti'eshicigo ye elele i shɛ gana na ta butugwumwa namɛ, gana isundɛ nɛ zasa ahaŋsa. Tedure ni ibɛ kaa oo momo iricingo.

11Ɛ zhɛ a nda hwuŋ adangboo! Iwɛnɛ ta a 'wa uhwaŋna Ken, e suri ee teni na ti'ina tu Balam iwɛ titeni tu ukwuribi, a njɛ tigezhe gana Kora gobwonu du kaa ɛɛ zhɛ o ilono gana bwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12Atwa ga 'yajɛ unu-tusapa nu nsono mi hiŋ mu tulubo, a shɛ gana atayɛ a'wụtụ a na nengeni ni itekwu, ta a ya unyizo na ashashɛ hiŋ uzawa inyɛsɛ. A shɛ a'iywa-agwụdụ a na mama ima u'ala; a shɛ gana odomu a na zasa meni, a na uvwugo wo sugo. A shɛ gana i'wɛ'wɛ nɛ 'weri shi na aka tụ'walụ, e mushenji iŋ ye 'wi umɛwɛɛ.

13A shɛ gana adanga a'wụtụ itekwu, ezuye iyi nɛ aa nda a banɛ nu ukpogwu gana tufwuno. A shɛ gana mkpasu mu na mo rungo, a intananɛ aŋ tishi tu tuzhuu zhuu unyizo-nom.

14Ge Ɛnok na shɛ du bụtụ bu usara ucenje na 'wa Adam, bɛ jɛmɛ la tigesere iwɛ atwa ga, na aka na ti bɛɛ hiɛŋ, Hioko ma, AGWANGWAMA zhajɛ na ashashɛ atwa ubwa tijilo igbɛɛ ifwugwo ụ'wụtụ 'wụtụ,

15maa duma ụshɛrɛya nu uhiuhiu wa atwa kpaaŋ, maa vwɛ kaa atwa na zasa Agwatana uvwi, iwɛ ugondu wa aba ụwɛ we elele na aa njɛ, unaa na aa njɛ nu uhwaŋna na heshigeni amɛ Agwatana, iwɛ n-ndumwa mi ci'nyɛ mu na kaa atwa iwɛwɛ a na zasa Agwatana dumanganɛ bu.

16Atwa ga shɛ atwa tungwulongongo, na atwa usweji-unu, a nda iyi ya aba te teni cɛŋ nu ukwedeyi wa aba ụwɛ. Unu wa aba wa duma iwɛ tubusa tụ 'wụtụ, a muna atwa ụjɛrụma iwɛ maa e leshiji titeni.

Unu-tɛtɛtana keeni Imbisegeni

17Ama ahiɛba atwa tulubo, teyinje ma iwɛ ɛtɛ atumwa Agwangwama tu Jisus Krast jɛmɛ la cala cala.

18Ɛɛ hi hiɛŋ, Na aka umɛwɛɛ anjɛ-shisada zhɛ a nama hwuŋ, a na a nda iyi te teni cɛŋ nu ukwedeyi masha ma aba mu na mu zasa Agwatana.

19Atwa gana ga aba a karɛ tubogwu, a shɛ atwa na 'yajɛ shihaŋsa gana na butugwumwa 'yajɛ kiri, ama a zasa Mpiala o.

20Ama ahiɛba atwa tulubo, no momo monu ma ne rishe-tɛtɛtana ri hiŋ ri tijilo ru tugom. Na nda ma adua na amɛ Mpiala mi Tijilo.

21Na mama intana ma no tulubo ta Agwatana, ta ahia nda ashɛlatụ inyɛmɛnyɛmɛ nɛ Agwangwama tu Jisus Krast zhɛ mo hi hiokono maa ma hi pana uraiŋ unyizo-nom.

22Hioko ma inyɛmɛnyɛmɛ ya atwa na a nda oruwo.

23Dundo aŋ ma nu ulwa, no imo ma okwo n-nduka mu na ukwedeyi tu'waba heshigeni.

Adua keeni Ashɛtwa

24No ofwo bụtụ ata na eri ma hi ngbaraka maa kede hi leyi o, maa kaa mo hi shikicingo hwuŋ na agba ụjɛrụma ubwa, uzawa unu-tusapa, nu unyasa ụ'wụtụ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

25No ofwo Agwatana mokondo, na shɛ Bibicinji tu, tedure Jisus Krast Agwangwama tu, na ụjɛrụma, ni igɛhi i'wɛtwɛ, nu ukpahiŋ keeni ụhwada ụ shɛ una ubwa, taa na aka cala cala nazhɛ asara elele namɛ, tu hwuwayɛ, tutu unyizo-nom. Ami.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

N-ndumwa Tɛkapɛshɛnga

N-ndumwa Tɛkapɛshɛnga 1

1N-ndumwa tɛkapɛshɛnga mi Jisus Krast, mu na Agwatana peni bu maa mbisono miaụŋ-mu-ugondu ubwa iyi nɛ i shɛ tilɛɛ maa i zhɛ ya nda kakayɛ. Ga Krast njɛ maa e mepi iŋ aka na tu baa tumwanɛ butumwa bwa ba azuba no ofwo Jon na shɛ yɛu-ugondu ubwa,

2na le n-ndumwa ma Agwatana, keeni n-ndumwa mi Jisus Krast tiseyida, keeni iwɛ iyi elele nɛ baa kwụbɛ.

3Bụtụ na ba rɛta, na atwa na a hwuga iwɛ tigesere ti ga, a na kaa a untangana iyi nɛ ee 'nyeci na amɛ utakada ga, gwoje. Iwɛnɛ ta aka na ti ijɛ zhɛ ya nda gwumwongonu ya.

Ba 'Walụ Tụ'ụlwatagwụ-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama ti Cenje

4Ga Jon 'nyeteni Tụ'ụlwatagwụ-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama ti cenje tu na tu namɛ na cɛnjɛ te Esia utakada, bɛɛ hiɛŋ, Go tulubo-ti-biye tu nama ne hiŋ, keeni amɛ-olom a na banɛ no olugwo Agwatana ata na namba hwuwayɛ, na namba la cala, na kaa te ci. Tu na kaa tu banɛ nu Mpiala mi cenje mu na mu namɛ nu umbe idwɛtwɛ ibwɛ;

5tu na tu banɛ no olugwo Jisus Krast, na shɛ useyida u tɛcara. Ubwa shɛ tumata ti hiiŋ na banɛ no olugwo atwa na 'wi. Ubwa shɛ uhiu shɛgwuma shi unyizo. No ofwo bụtụ ata utu lubi, na utu tufwurinji tedure ne mehieŋ mu bwa, iwɛ maa ta banɛ ni iwɛwɛ tu.

6Nazhɛ bee tu suji baa njɛ cɛnjɛ-ta-tugwama, maa ta sha onongbo maa tu na ndana Agwatana na shɛ Bishi bwa iyi. Ga ụjɛrụma, keeni ukpahiŋ ụ shɛ una ubwa tutu unyizo-nom Ami!

7Hioko ma, be ci ba no odomu! Eshe kpaaŋ zhɛ a kwụba bụ, ta atwa na sepeji bu la iyi; ta atwa unyizo ga kpaaŋ zhɛ o zwono nu u'wo gboo iwɛ ubwa. Iiŋ! Ga i shɛ Gana ata Ami!

8Gamba n shɛ Alfa keeni Omɛga, Umozhigo keeni Ukwunanga, Agwangwama na shɛ Agwatana hiɛŋ; bụtụ na namba hwuwayɛ, na kaa namba la, na kaa te ci, ubwa shɛ Bụtụ ata na Hwuri Kpaaŋ.

Bụtụ na Shɛ Gana Yɛu Bụtụ

9Gamba ga Jon, na shɛ yɛu-bino hiŋ, na shɛ bụtụ na kaa ba twa-ikpɛngwu ne hiŋ nu ụbaụta keeni isɛbwɛ-ti'ima iwɛ cɛnjɛ-ta-tugwama keeni iwɛ Jisus Krast. N namɛ nu ụdakwụ na itekwu rugwutwonu na ɛɛ hiɛŋ, Patmos, iwɛ n-ndumwa ma Agwatana keeni iwɛ tiseyida ti Jisus.

10N namɛ na amɛ Mpiala nu Ụjita wa Agwangwama, Ngaa hwụjɛ rụhwụŋ rụ 'wụtụ ne ekwunyi mi, rɛ shɛ gana rụhwụŋ ru ukakacɛ,

© 2008 Bible Society of Nigeria.

11rɛɛ hiɛŋ, Na 'nyata iyi nɛ aba kwụba nu utakada, maa tumwananɛ
Tụ'ụlwatagwụ-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama ti cenje tu na tu namɛ na amɛ Esia:
nɛ Ɛfɛsɛs, nu Smuna, nu Pɛgamum, nu Tayatayɛra, nu Sadis, ni Filadɛlfia, keeni
Laodisia.

12Ngaa mbiyanɛ maa ma kwụba bụtụ na ba njɛ ne mi. Aka na tu Ngaa mbiyanɛ,
Ngaa kwụbɛ eteburu-asụtụla ecenje a na aa njɛ na azhɛnarɛya.

13Ngaa kwụbɛ bụtụ bu ko na sụbɛ Yɛu Bụtụ na ashashɛ eteburu-asụtụla ata.
Utogwo na bee urigeni zwe tutu ɛvwɛvwɛjɛ ubwa, bee umpi umazhɛya na agba
ubwa.

14Uhiuhiu ubwa keeni tihiŋzhe tu bwa tɛ shɛ tɛ cɛnjɛ paawụụ; eshe ubwa a shɛ
gana bụratụ bu ulwa.

15Ɛvwɛvwɛjɛ ubwa a ta tebiye gana utumburɛ na aa nyashɛnjɛ nu ulwa ụ'wụtụ;
rụhwụŋ ru bwa rɛ shɛ gana rụhwụŋ ru uwururu meni mu ufwugwo.

16Baa untanganɛ mkpasu mi cenje nu u'ala ubwa ubiye. Utokwobi na lacɛmɛ
apada hweehwe wa banɛ nu unu ubwa; ụpɛshɛka ubwa wa ta gana uwaŋna na
u hwuwi ukpahiŋ ubwa no tuvwo.

17Aka na tu Ngaa kwụbɛ bụ, Ngee leyi nɛ ɛvwɛvwɛjɛ ubwa, Ngaa shɛ gana ru'wo.
Bee m peteni u'ala ubwa ubiye, bɛɛ n hiɛŋ, Ta nda inyɛsɛ o. Gamba n shɛ bụtụ
bi hiiŋ, na bụtụ bu umɛwɛɛ.

18N shɛ buumwa, N uwo la, hioko, Gamba na n 'yajɛ uraiŋ tutu unyizo-nom.
Gamba kaa n 'yajɛ a'inla-isɛhwɛ tu'wo, keeni inɛ ye e'uye.

19Ibɛ po na 'nyata iyi nɛ abu kwụbwa, ti iyi nɛ namba hwuwayɛ go, keeni iyi nɛ
tɛ zhɛ ya nda na aba inɛ gɛ.

20Iwɛ iyi tusweci mkpasu mi cenje mu na abụ kwụbɛ nu u'ala mu ubiye, keeni
iwɛ eteburu-asụtụla ata ecenje aa njɛ na azhɛnarɛya. Mkpasu ma ata mi cenje
mɛ shɛ atumwa tụ'ụlwatagwụ-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama ti cenje; eteburu-
asụtụla ata ecenje a shɛ tụ'ụlwatagwụ-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama ti cenje.

N-ndumwa Tɛkapɛshɛnga 2

'Nyatana Atwa Ɛfɛsɛs Utakada

1'Nyatana butumwa bu tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-AGWANGWAMA, na namɛ nɛ
Ɛfɛsɛs utakada, hiɛŋ bụ, Bụtụ ata untanganɛ mkpasu mi cenje nu u'ala ubwa
ubiye, na kaa bo rungo na ashashɛ eteburu-asụtụla ecenje a na aa njɛ na
azhɛnarɛya, ubwa ba duma iwɛ gɛ, bi hiɛŋ,

2M mepi ugondu bu, tụ ụbaụta bụ keeni isɛbwɛ bu ti'ima gom, maa bu lacɛmɛ
shɛ na atwa awɛ o. Gabụ bi menji atwa na mama suyana maa a shɛ atumwa, a
na kaa shɛ shɛ atumwa, abu kwụbɛ kaa maa a shɛ atwa tukata.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

3M mepi maa bɛ 'imɛ-isɛbwɛ, abu uranjɛ kaa iwɛ izeci mi, bu lukwumi shi kaa o.

4Ama i 'yajɛ iyi ike nɛ Ngɛɛ zhɛ ma bu sukakana iwɛ ibɛ, bi genji tulubo ta ala tụ bụ ti hiiŋ.

5Ibɛ po teyinje olugwo na abu banɛ abu layɛ, maa jɛshɛrɛjɛ-ahaŋsa, maa njɛ ugondu ala bu uhiiŋ; shibwonu, Gamba ta me ci pụ bụ. Yaa shɛ abɛ jɛshɛrɛjɛ shɛ ahaŋsa, N zhɛ mo mwo uteburu-ụsụtụla bụ no ohwolu ubwa.

6Ama iyi nɛ abi 'yajɛ na; ibɛ shɛ maa bo imo ugondu wa atwa Nikolatia, ubwa ụ shɛ unaa na Omo imo du ni ikɛnyi mi.

7Bụtụ na 'yajɛ acɛbɛ, ga bu na hwuga iwɛ nɛ Mpiala mo mbiso tụ'ụlwatagwụ-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama. Bụtụ na lasụ, N zhɛ ma pana bụ tụ'walụ tụ ụ'wụ'wụ ata uraiŋ namɛ na ashashɛ Paradais Agwatana, maa ya.

Utakada na Ee 'Nyeteni Atwa Smuna

8'Nyatana butumwa bu tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-AGWANGWAMA, tu Smuna utakada, hiɛŋ bụ, Bụtụ ata bi hiiŋ na shɛ bụtụ bu umɛwɛɛ, na 'wi la, na kaa ta 'yajɛ uraiŋ, ubwa ba duma iwɛ gɛ, bi hiɛŋ,

9M mepi ụbaụta bụ, to tukofwo tụ bụ gom; ama bɛ shɛ kaa bɛzhɛgba. M mepi tugbozhigo tu na atwa na hiɛŋ maa a shɛ Eju a na kaa shɛ shɛ Eju, mo bu gbozhigo, ama a shɛ atwa umwono tu'ulwa ti Setan.

10Ta nda inyɛsɛ iyi nɛ ɛbi zhɛ bo hioko ụbaụta ibɛ o. Hioko Ibiri zhɛ yo zwono atwa oko na ashashɛ hiŋ nu umwono-tishi, iwɛ maa ehi menji, maa hi hieci ụbaụta i ci ijitɛ umpwa. Ama sha bụtụ bɛ tɛcara uuwa i ci tu'wo, nazhɛ Ngɛɛ zhɛ ma bu pana udara uraiŋ.

11Bụtụ na 'yajɛ acɛbɛ, ga bu na hwuga iwɛ nɛ Mpiala mo mbiso tụ'ụlwatagwụ-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama. Bụtụ na lasụ, tu'wo ti yebi ti eri shi ta nda bu ya iyi elele kwukwuŋ.

Utakada na Ee 'Nyeteni Atwa Pɛgamum

12'Nyatana butumwa bu tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama, tu Pɛgamum utakada, hiɛŋ bụ, Bụtụ ata 'yajɛ utokwobi na lacɛmɛ apada hweehwe, ubwa ba duma iwɛ gɛ, bi hiɛŋ,

13M mepi ofwo na abɛ jɛjɛ; ibɛ shɛ ofwo ata idwɛtwɛ Setan namɛ, abu untanganɛ kaa izeci mi dimi. Bi teri shi kaa ashamanjɛ iwɛ rishe rụ bụ tɛtɛtana ne mi o, okwo na aka na aa kwụnɛ la Antipas na ashashɛ hiŋ, no ofwo na ge Setan jɛjɛ, iwɛnɛ tu baa shɛ useyida mu u tɛcara.

14Ama N 'yajɛ iyi ike nɛ Ngɛɛ zhɛ ma bu sukakana iwɛ ibɛ, iwɛnɛ ta abi 'yajɛ atwa oko a na untanganɛ imbisegeni balam apata. Ubwa shɛ bụtụ ata mbisegeni

© 2008 Bible Society of Nigeria.

la balak maa ga halakaka miaụŋ mi Isrɛl, maa a yɛ iyi nɛ oo to ụrụpɛ nu ntatanuwaŋ maa a njɛ du tuwɛle.

15Abi 'yajɛ sasana atwa oko a na untanganɛ imbisegeni ya atwa Nikolatia.

16Ibɛ po jɛshɛrɛga-ahaŋsa bu, shibwonu, Gamba ta me ci pụ bụ kakayɛ, maa ma jasa ujasa na aba nu utokwobi unu mu.

17Bụtụ na 'yajɛ acɛbɛ ga bu na hwuga iwɛ nɛ Mpiala mo mbiso tụ'ụlwatagwụ-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama. Bụtụ na lasụ, ubwa Ngɛɛ zhɛ ma pana mana uko na swacɛ, keeni utayɛ ata cɛnjɛmɛ paawụụ. Izeci ifwo 'nyeci nu utayɛ ata, nɛ zasa bụtụ be elele na mepi iŋ semi bụtụ ata leshiji uŋ kiri.

Utakada na Ee 'Nyeteni Atwa Tayatayɛra

18'Nyatana butumwa bu tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama tu Tayatayɛra utakada, hiɛŋ bụ, Yɛu ya Agwatana nɛ eshe ubwa a shɛ gana bụratụ bu ulwa, na ɛvwɛvwɛjɛ ubwa a shɛ gana utumburɛ na wa ta, ubwa ba duma iwɛ gɛ, bi hiɛŋ,

19M mepi ugondu bu, to tulubo tụ bụ, te rishe rụ bụ tɛtɛtana keeni iyi nɛ aba ndana atwa, ti isɛbwɛ bu ti'ima gom; maa ugondu bu umɛwɛɛ, uhwuri una uhiiŋ.

20Ama kaa N 'yajɛ iyi nɛ Ngɛɛ zhɛ ma bu sukakana iwɛ ibɛ, ibɛ shɛ iwɛnɛ ebi leneni biyikwo ata, gɛ Jɛzɛbɛl, na mɛmɛ hiɛŋ bigesere. Boo mbisogono miaụŋ-mu-ugondu mu, baa inzhɛnga aŋ maa ga na nda tuwɛle, maa du ga a na ya iyi nɛ oo to ụrụpɛ nu ntatanuwaŋ.

21Ngoo pwonuo bu aka maa ga jɛshɛrɛga-ahaŋsa, ama i kwụlanɛ shɛ bụ maa jɛshɛrɛga-ahaŋsa maa ganga tuwɛle tɛnda o.

22Hioko, N zhɛ ma kala bu no ogodo ụngwụ. Yaa shɛ atwa na a nda tuwɛle nu bwa jɛshɛrɛjɛ shɛ shihaŋsa sha aba, maa e genji ugondu ata wa aba, asha N zhɛ mo zwono aŋ nu ụbaụta ụ'wụtụ.

23N zhɛ ma kwụna miaụŋ mu bwa. Nazhɛ tu'ulwatagwụ-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama hwɛɛ ti zhɛ ta mapa maa, Gamba ma yalaga shihaŋsa keeni shɛmɛ. N zhɛ ma tụpa bụtụ bụtụ hiŋ te teni cɛŋ gana na tu baa njɛ ugondu ubwa.

24Ama ahiɛba na hiɛ vwɛ nu Tayatayɛra, na hi zasa imbisegeni Setan nɛ ɛɛ hiɛŋ, Me'ilo, Mo hi mbiso maa, N zha shɛ ma hi kaana i'wɛŋnɛ inyɛ nɛ zhineni tupatana o.

25Ama untangana ma iyi nɛ ahi 'yagawa dimi, uuwa i ci aka na Ngaa zhajɛ.

26Bụtụ na lasụ, na kaa untanganɛ ugondu ubwa uuwa i ci uce, ubwa Ngɛɛ zhɛ ma pana ụhwada maa ya tugwama te edenji.

27Ubwa zhɛ na nda u'iywa wa aba no okwuto ụshɛmbɛrɛ; bɛɛ zhɛ ba bwarataga aŋ gana na aa bwarataga iyi nɛ oo mo na cɛnjɛ-ti'wɛŋnɛ, gana na du ti Ngee leshiji ụhwada ni i'ɛlɛ Bishi mi.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

28N zhɛ ma pana bụ ikpɛsu ɛtɛ ɛɛ hiɛŋ unagbajɛ.

29Bụtụ na 'yajɛ acɛbɛ, ga bu na hwuga iyi nɛ Mpiala mo mbiso tụ'ụlwatagwụ-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama.

N-ndumwa Tɛkapɛshɛnga 3

Utakada na Ee 'Nyeteni Atwa Sadis

1'Nyatana butumwa bu tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama tu na tu namɛ nu Sadis utakada, hiɛŋ bụ, Bụtụ ata 'yajɛ Mpiala ma Agwatana mi cenje, na kaa 'yajɛ mkpasu mi cenje, ubwa ba duma iwɛ gɛ; bi hiɛŋ, M mepi ugondu bu gom, maa bi 'yajɛ izeci, abu 'yajɛ du uraiŋ, ama bɛ shɛ kaa ru'wo.

2Zhinjɛ, maa shikicinji ijɛ ɛtɛ vwɛ i zhɛ tu'wo dimi. Iwɛnɛ po N ta kwụbɛ shɛ tu ugondu bu ulwa ne she Agwatana mi o.

3Ibɛ po ne teyinje gana na te ebi leshiji, keeni gana na ta abụ hwụjɛ, maa untangana iŋ, maa jɛshɛrɛjɛ-ahaŋsa. Yaa shɛ abu zhɛnjɛ shɛ, N zhɛ ma zhajɛ pụ bụ gana buzundo, bi zha shɛ ba mapa aka na Eme ci pụ bụ o.

4Ama hi 'yajɛ du atwa na twa sụ ufwugwo na amɛ Sadis, a na njɛ shɛ otogwo aba tiri; aba zhɛ na zha tahaŋnụ ne mi no otogwo na cɛnjɛmɛ paawụụ, iwɛnɛ ta a lanɛ.

5Bụtụ na lasụ, ubwa ɛɛ zhɛ o urugono otogwo ata cɛnjɛmɛ paawụụ. N zha shɛ kwukwuŋ ma wafwaga izeci ibwɛ nu utakada uraiŋ. N zhɛ kaa ma la bụ tiseyida ne eshe Bishi mi, te eshe atumwa ubwa azuba du.

6Bụtụ na 'yajɛ acɛbɛ, ga bu na hwuga iwɛ nɛ Mpiala mo mbiso tụ'ụlwatagwụ-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama.

Utakada na Ee 'nyeteni Atwa Filadɛlfia

7'Nyatana butumwa bu tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama tu na tu namɛ ni Filadɛlfia utakada, hiɛŋ bụ, Bụtụ ata bi tijilo, na shɛ bụtụ bɛ tɛkana, na kaa 'yajɛ i'ilɛ-isɛhwɛ Devid, ubwa na ba kapɛshɛnga, i zasa bụtụ na eri ba kapa, ubwa na ba kapa, i zasa kaa bụtụ na eri ba kapɛshɛnga, ubwa ba duma iwɛ gɛ, bi hiɛŋ:

8M mepi ugondu bu gom, hioko, M bu shilwonuo odubo ata kapɛshɛngwawa, na zasa kaa bụtụ na eri ba kapa aŋ. Okwo ta abi 'yajɛ ukpahiŋ cwɛŋ bana, bu untanganɛ kaa iwe mi, bi teri shi kaa ashamanjɛ Izeci mi o.

9Hioko, N zhɛ ma nda atwa na shɛ urubwo Setan, a na hiɛŋ maa a shɛ Eju, a na kaa shɛ shɛ Eju, ama a dwa-cibɛ. Hioko, N zhɛ ma nda aŋ maa a zhajɛ o bu kwuzono nɛ ɛvwɛvwɛjɛ bụ, maa e mepi maa M bu lubi.

10Gana na ta abu untanganɛ unu-tupana mu ni isɛbwɛ-ti'ima, N zhɛ ma bu untangana du maa kede teni auwa tumanga tu na ta jala maa tu vwuteni atwa unyizo hwɛɛ, maa ti menji aŋ o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

11Hioko, Gamba ta me ci kakayɛ, untangana iyi nɛ abu 'yajɛ dimi, iwɛ maa kede
bụtụ be elele leshiji udara bu o.

12Bụtụ na lasụ, N zhɛ ma nda bu utukpa nu Umwono wa Agwatana mi, bi zha
shɛ ba bana ya apata kwukwuŋ. N zhɛ ma 'nyata izeci ya Agwatana mi na
tu'waba tu bwa, keeni izeci ụshɛpwụ wa Agwatana mi, ibɛ shɛ Jɛrusalɛm ufwo,
na banɛ na azuba no olugwo Agwatana mi na kezhe, N zhɛ ma 'nyata du izeci
mi ifwo na tu'waba tu bwa.

13Bụtụ na 'yajɛ acɛbɛ, ga bu na hwuga iwɛ nɛ Mpiala mo mbiso tụ'ụlwatagwụ-
tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama.

Utakada na Ee 'Nyeteni atwa Laodisia

14'Nyatana butumwa bu tụ'ụlwa-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama tu na tu namɛ nu
Laodisia utakada, hiɛŋ bụ, Bụtụ ata shɛ Ami, na shɛ useyida tɛcara, nu una
tɛkana, na kaa shɛ umozhingo iyi nɛ Agwatana karɛ, ubwa ba duma iwɛ gɛ, bi
hiɛŋ.

15M mepi ugondu bu gom, maa bi lemi shi, bu vwengenji shi kaa. I ga ma
kwulana maa lemi, shibwonu vwongongo!

16Iwɛ ecilo ata, N zhɛ mɛ bi 'nyɛ nu unu mu, iwɛnɛ ta abu namɛ dere dere, bi
lemi shi, bu vwengenji shi kaa o.

17Iwɛnɛ tɛ ɛbi hiɛŋ, N shɛ bɛzhɛgba, uduciya mu kaa wa kaana ugombo,
ukekeshi iyi elele n njɛ shɛ o. Bi mepi shi maa bɛ shɛ bụtụ ba amɛ-tụhaŋtụ, na
bụtụ bi tinyɛmɛnyɛmɛ, no bukofwo, no olubo, na bụtụ bu mohondo.

18Mo bu mbiso maa so azhɛnarɛya na ulwa nyashɛnjɛ shɛshɛshɛ ni i'ɛlɛ mi, iwɛ
maa shɛ bɛzhɛgba, maa so otogwo acɛnjɛ iwɛ maa urugono, maa kede ezuye
mohondo bu banɛ caakwụ o, maa so unibi we eshe maa shananjɛ ne eshe bu
iwɛ maa kwụbɛ uhwaŋna.

19Gamba mɛ vwɛ atwa elele na Omo lubo uvwi, Omo mbisogono du shihaŋsa
sha aba iwɛ. Iwɛ ecilo ata, na zhɛgɛdana iwɛ, maa jɛshɛrɛjɛ-ahaŋsa.

20Hioko, N shikeni no odubo, Ama pa ukpa iyi, yaa shɛ bụtụ be elele hwụjɛ
rụhwụŋ ri mi, bee kepishinji odubo, N zhɛ mo tono pu bwa, maa Ma ya iyimɛyɛ
nu bwa, ubwa du kaa zhɛ ba ya iyimɛyɛ ne mi.

21Bụtụ na lasụ, N zhɛ ma pana bu ohwolu maa gɛga ne mi ni idwɛtwɛ mi, gana
na tu Ngaa lasụ, Ngaa jɛjɛ ne Bishi mi ni idwɛtwɛ ibwɛ.

22Bụtụ na 'yajɛ acɛbɛ, ga bu na hwuga iwɛ nɛ Mpiala mo mbiso tụ'ụlwatagwụ-
tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama.

N-ndumwa Tɛkapɛshɛnga 4

Tɛzhɛba na Azuba

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1Na aba inɛ gɛ, Ngaa mbiyanɛ, Ngaa kwụbɛ to odubo oko kapɛshɛngwa na azuba. Rụhwụŋ ri hiiŋ ru na Ngaa hwụjɛ, rɛ shɛ gana rụhwụŋ ru ukakacɛ, raa dumanɛ iwɛ ne mi, rɛɛ hiɛŋ, Munje epe, N zhɛ mo bu mbisono iyi nɛ zhɛ ya nda tilɛɛ na aba inɛ gɛ.

2Gunu ata tu Ngaa namɛ na amɛ Mpiala, Ngaa kwụbɛ ti idwɛtwɛ ike shikeni na azuba. Bụtụ bu ko jɛjɛ ni idwɛtwɛ ɛtɛ!

3Abu kwụbɛ bụtụ ata jɛjɛ ni idwɛtwɛ ɛtɛ, bɛ shɛ gana utayɛ jaspa keeni Sadioni, buhwa na shɛ gana ɛmeraledi bacɛ boo rungwutwonu idwɛtwɛ ɛtɛ.

4N-ndwụtwụ woshi-na-muba-mi-neshi mu rungwutwonu idwɛtwɛ ɛtɛ. Ngaa kwụbɛ tu n-nyarɛ woshi-na-muba-mi-neshi mu gɛgajɛ nu n-ndwụtwụ ma ata; ee uregeni otogwo acɛnjɛ; aa patanganɛ adara azhɛnarɛya no ohiuhiu aba.

5Ɛbɛrɛ, keeni rụhwụŋ keeni oto a banɛ ni idwɛtwɛ ɛtɛ. Asụtụla ecenje a na 'yajɛ ulwa, o gorogo nu umbe idwɛtwɛ ɛtɛ, aba shɛ mpiala ma Agwatana mi cenje.

6Umbe idwɛtwɛ ɛtɛ ụ shɛ gana itekwu irɛtɛ, iyi-uumwa ineshi namba rungwutwonu idwɛtwɛ ɛtɛ; i 'yajɛ eshe, tu umbe, ta aba hwɛɛ.

7Iyi-uumwa ɛtɛ, inɛ ihiiŋ sụbɛ bizeci, inɛ iyebi sụbɛ yɛu buna, ụpɛshɛka inɛ itatụ sụbɛ ụpɛshɛka bụtụ, inɛ ineshi sụbɛ ugbeji na wa hila.

8Iyi-uumwa ɛtɛ ineshi, inɛ inɛ 'yajɛ apiambɛ ecihiŋ; a na rungwutwonu tu'waba ta aba, ta amɛ apiambɛ ata, a shɛ ge eshe hwɛ hwɛɛ aba. E genji shi n-ndumwa mu gana ga tụdụma, tu uwaŋna tu ụjita o, ɛɛ hiɛŋ, Tijilo, tijilo, tijilo, tɛ shɛ ma tu Agwangwama na shɛ Agwatana, na Hwuri Kpaaŋ, bụtụ na namba la, na ta shɛ buumwa taa hwayɛ, na kaa te ci!

9Aka elele na ti iyi-uumwa ɛtɛ peni bụtụ ata jɛjɛ ni idwɛtwɛ ɛtɛ, na kaa shɛ buumwa tutu unyizo-nom ụjɛrụma, na tumuna, keeni ugwoje.

10Nazhɛ n-nyarɛ ma ata woshi-na-muba-mi-neshi mu 'waŋ na cɛnjɛ nu umbe bụtụ ata jɛjɛ ni idwɛtwɛ ɛtɛ, ee kwuzenji, aa zhɛbɛ bụtụ ata shɛ buumwa tutu unyizo-nom, aa 'wɛŋ du adara aba nu umbe idwɛtwɛ ɛtɛ, ɛɛ hiɛŋ.

11Agwangwama, na shɛ Agwatana tu, gabụ bu lanɛ maa e bi peni ụjɛrụma, na tumuna, keeni ukpahiŋ, iwɛnɛ ti yaa shɛ gabụ bu karɛ iyi elele kpaaŋ; nu ukwulana bu kaa yaa namɛ, iwɛbɛ po abu karɛ iŋ.

N-ndumwa Tɛkapɛshɛnga 5

Utakada-u-Tukwungwulo ni Yɛu-ụgwụdụ

1Ngaa kwụbɛ ta bụtụ ata jɛjɛ ni idwɛtwɛ ɛtɛ 'waŋnɛ utakada-u-tukwungwulo nu u'ala ubwa ubiye. E 'nyeci uŋ ta amɛ, ta aba ubwa, ee sweni uŋ tuswana ti cenje.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2Nazhɛ Ngaa kwụbɛ butumwa-ba-azuba na 'yajɛ ikɛnyi, tu boo hoŋtono iheŋtene na rụhwụŋ rụ 'wụtụ, bɛɛ hiɛŋ, Gaaba lanɛ maa kapɛshɛnga utakada ga, maa tufwurungo du tuswana tu bwaa?

3I zasa bụtụ be elele na namba na azuba, kwo kaa nu unyizo, maa kapɛshɛnga utakada ata, kwo kaa maa yalaga amɛ ubwa o.

4Ibɛ po Ngee tileni nu u'wo gboo, iwɛnɛ ta a kwụbɛ shɛ bụtụ na lanɛ maa kapɛshɛnga utakada ata, kwo kaa maa yalaga amɛ ubwa.

5Nazhɛ bụtụ bu ko na ashashɛ n-nyarɛ ma ata, n hiɛŋ, Ta twa-u'wo, hioko, Bizeci ata banɛ nụ ụlamụ Juda, na shɛ Bujalalo ba Agwuma Devid, bu lasawa maa kapɛshɛnga utakada ata, maa bwada kaa du tuswana tu bwa ti cenje.

6Nazhɛ Ngaa kwụbɛ Yɛu-ụgwụdụ ti yee shikeni na ashashɛ idwɛtwɛ ɛtɛ, nɛ shɛ maa a kwunua bụ. Iyi-uumwa ɛtɛ ineshi keeni n-nyarɛ ma ata mu rungwutwonu bu. Bi 'yajɛ mahiuaŋ mi cenje keeni eshe ecenje, a na shɛ mpiala ma Agwatana mi cenje, mu na aa tumwanɛ nu unyizo hwɛɛ.

7Ibɛ Yɛu-ụgwụdụ ata zhe, yee leshiji utakada ata nu u'ala ubiye ụ bụtụ ata ga jɛjɛ ni idwɛtwɛ ɛtɛ.

8Aka na ti bee leshiji utakada ata, ibɛ iyi-uumwa ɛtɛ ineshi, na n-nyarɛ ma ata woshi-na-muba-mi-neshi 'waŋ nɛ ɛvwɛvwɛjɛ Yɛu-ụgwụdụ ata. Buna buna 'yajɛ aduma, keeni agbamgbamụ azhɛnarɛya a na iturɛre shinenji na aba, nɛ i shɛ shidua sha atwa tijilo Agwatana.

9Aa zunga azunga ofwo, ɛɛ hiɛŋ, Gabụ bu lanɛ maa shepi utakada ata, maa kepishinji du tuswana tu bwa, iwɛnɛ ta a bu kwụnɛ, ebu gwubeni Agwatana atwa na banɛ na alamụ elele, na rɛjɛmɛ re elele, na atwa elele, ne edenji elele, tedure ne mehieŋ mụ bụ.

10Abɛ njɛ aŋ maa a shɛ shɛgwuma keeni onongbo Agwatana tu; ɛ zhɛ a ya tugwama nu unyizo.

11Nazhɛ Ngaa mbiyanɛ, Ngaa hwugananɛ rụhwụŋ ra atumwa-azuba ofwugwo a na rungwutwonu Iyi-uumwa ɛtɛ keeni n-nyarɛ ma ata. Ufwugwo wa aba ụ shɛ igbɛɛ igbɛɛ nɛ gembi ufwugwo.

12Aa duma iwɛ na rụhwụŋ rụ 'wụtụ, ɛɛ hiɛŋ, Yɛu-ụgwụdụ nɛ aa kwụnɛ, ubwa lanɛ maa lashɛga ukpahiŋ, nu uduciya, na ti'inta, ni ikɛnyi, na tumuna, nu ụjɛrụma keeni tizhemonjino!

13Nazhɛ Ngaa hwụjɛ ti iyi-uumwa ye elele nɛ Agwatana karɛ, ti inɛɛ nɛ namɛ na azuba, ti inɛɛ nɛ namɛ nu unyizo, ti inɛɛ nɛ namɛ tuta tu unyizo, ti inɛɛ nɛ namɛ na azuba itekwu, ti inɛɛ nɛ namɛ na amɛ ibɛ, hiɛŋ. Ge tizhemonjino, na tumuna, nu ụjɛrụma, nu ukpahiŋ ụ shɛ inɛ bụtụ ata jɛjɛ ni idwɛtwɛ ɛtɛ, keeni Yɛu-ụgwụdụ ata tutu unyizo-nom!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

14Nazhɛ Iyi-uumwa ɛtɛ ineshi hiɛŋ, Ami! Ibɛ n-nyarɛ ma ata mu 'waŋ na cɛnjɛ, aa zhɛbɛ bụ.

N-ndumwa Tɛkapɛshɛnga 6

Tuswana ta ata ti Cenje

1Ngaa kwụbɛ aka na ti Yɛu-ụgwụdụ ata kepishinji tuswana ti hiiŋ na ashashɛ tuswana ta ata ti cenje, Ngaa hwụjɛ ti iyi-uumwa ike na ashashɛ iyi-uumwa ɛtɛ ineshi, dumanɛ iwɛ, gana rụhwụŋ ru uto, yɛɛ hiɛŋ, Zhajɛ!

2Ngaa mbiyanɛ, Ngaa kwụbɛ budakwa bɛ cɛnjɛ. Bụtụ na ba suka bụ, 'waŋnɛ uta, ee peni bu udara. Bee beni maa lasụ, baa lasụ ga kaa.

3Aka na ti bee kepishinji tuswana ti yebi, Ngaa hwụjɛ ti iyi-uumwa iyebi hiɛŋ, Zhajɛ!

4Nazhɛ budakwa bi nya na shɛ bi shenje banɛ. Ee peni bụtụ ata ba suka bụ ụhwada maa bacɛnga amɛ-olom na cɛnjɛ tu unyizo, maa ga atwa mama kwụnanụ. Ibɛ po ee peni bu utokwobi uko ụ'wụtụ.

5Aka na ti bee kepishinji tuswana tu tatụ, Ngaa hwụjɛ ti iyi-uumwa itatụ hiɛŋ, Zhajɛ! Ngaa kwụbɛ budakwa bi shi. Bụtụ na ba suka bụ 'waŋnɛ umudu nu u'ala ubwa.

6Ngaa hwụjɛ rụhwụŋ ru ko na ashashɛ iyi-uumwa ɛtɛ ineshi, rɛɛ hiɛŋ, Umudu izɛgwu wit uko gba ụ shɛ urinya uko, omudu izɛgwu bali atatụ, a shɛ urinya uko. Ta nda manɛbɛ keeni meni mu tụ'walụ ma afwafwa ufwu o.

7Aka na ti bee kepishinji tuswana ti neshi, Ngaa hwụjɛ ta rụhwụŋ ri iyi-uumwa ineshi ri hiɛŋ, Zhajɛ!

8Ngaa mbiyanɛ, Ngaa kwụbɛ budakwa bu ubusubusu. Ɛ hiɛŋ izeci bụtụ na ba suka bụ, Tu'wo. Ibɛ e'uye 'wa bu ne ekwunyi kpimi. Ee peni aŋ ụhwada urubwo uneshi unyizo, ma a kwụnɛ uŋ tedure nu utokwobi, ni imunɛ-tiya, ne tishikpe keeni ni isundɛ-ehilo unyizo ga.

9Aka na ti bee kepishinji tuswana tu tana, Ngaa mbiyanɛ, tuta tu utukwu-ụrụpɛ, Ngaa kwụbɛ shihwulu sha atwa na aa kwụnɛ la iwɛ n-ndumwa ma Agwatana keeni iwɛ tiseyida tu na ee le.

10Aa uganɛ na rụhwụŋ rụ 'wụtụ, ɛɛ hiɛŋ, Oo Agwangwama Mokondo, gabụ bụtụ bi tijilo, na shɛ bụtụ bɛ tɛkana, uuwa i ci aka naa ɛbi zhɛ ba duma ụshɛrɛya, maa tụpanɛ tụlụkpashɛ te mehieŋ mu tu no ohiuhiu atwa na namɛ nu unyizoo?

11Ibɛ ee peni bụtụ bụtụ na ashashɛ aba utogwo ụcɛnjɛ, ɛɛ hiɛŋ aŋ ga a na ta ụhinjanụ tugwo aka fwalaa, uuwa i ci aka na ufwugwo wa atwa na aa shɛ miaụŋ-mu-ugondu na aba keeni miaụŋ-mo-bino ma aba a na ɛɛ tɛ zhɛ a kwụna gana aba du ulwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

12Aka na ti bee kepishinji tuswana ti cihiŋ, Ngaa mbiyanɛ, Ngaa kwụbɛ ta cɛnjɛ
tɛ njɛ bụlama duwa, uwaŋna shɛ ya ushi gana ụzhɛka na aa njɛ ne tihiŋzhe,
upiana shɛ gana mehieŋ hwɛ hwɛɛ,

13mkpasu ma 'waŋtatangwụ na cɛnjɛ, gana tụ'walụ tu uwowo tu na ta
'waŋtatangwụ na aka na tu uvwugo ụ'wụtụ zhingeci uŋ.

14Ibɛ ee kwungwuri azuba, gana utakada-u-tukwungwulo na ee kwungwuri.
Nazhɛ nshama me elele keeni adakwụ Urefu mushongwu no orubwo aba.

15Nazhɛ shɛgwuma shi unyizo, ta atwa a'wụtụ, te ehiu asaza, ta azhɛgba, ta atwa
na 'yajɛ ikɛnyi, ta ajama elele hwɛɛ, keeni atwa na mama'yajɛ, mama intanɛ na
amɛ apangwụ keeni na atayɛ a'wụtụ nshama.

16Ɛɛ hiɛŋ nshama keeni atayɛ ata a'wụtụ, Hwuŋzwo ma hi tu ubi, maa hi ti
intanɛ, iwɛ maa kede ta kwụba ụpɛshɛka ụ bụtụ ata jɛjɛ ni idwɛtwɛ ɛtɛ o, maa
kede du isɛbwɛ Yɛu-ụgwụdụ ata iti jiteni o.

17Iwɛnɛ tụ ụjita ụ'wụtụ isɛbwɛ ya aba u ci ya, gaaba te eri bo shikonoo?

N-ndumwa Tɛkapɛshɛnga 7

Atwa Isrɛl igbɛɛ-dupu-nu-woshi-ni-bɛ-iyebi (144,000)

1Na aba inɛ gɛ, Ngaa kwụbɛ ta atumwa-azuba eneshi shikekeni ne esugwulumi
unyizo eneshi, aa untanganɛ mpiala mu unyizo mi neshi, iwɛ maa kede mu
vwunji nu unyizo, okwo ni itekwu, kwo kaa nu ụ'wụ'wụ we elele o.

2Ngaa kwụbɛ ta butumwa-ba-azuba bi nya mwe geri bu uwaŋna-banụ, baa
'waŋnɛ useyida wa Agwatana na shɛ buumwa. Baa uganɛ na rụhwụŋ rụ 'wụtụ,
baa suyanɛ atumwa-azuba ata eneshi a na ee peni ụhwada maa a gwụcɛnjɛ
unyizo keeni itekwu, bɛɛ hiɛŋ aŋ,

3Ta gwụcɛnga ma unyizo, okwo itekwu, kwo kaa i'wɛ'wɛ, uuwa i ci aka na atɛ
njɛ miaụŋ-mu-ugondu Agwatana tu useyida nu ntuno ma aba o.

4Ngaa hwụjɛ ufwugwo wa atwa na banɛ na alamụ miaụŋ mi isrɛl hwɛ hwɛɛ, a
na aa njɛ useyida, ufwugwo wa aba ụ shɛ igbɛɛ-dupu-nu-woshi-ni-bɛ-iyebi.
(144,000)

5Atwa igbɛɛ-icihiŋ (12,000) aa njɛ useyida nu ụlamụ Juda; atwa igbɛɛ-icihiŋ aa
njɛ useyida nu ụlamụ Rubɛn; atwa igbɛɛ-icihiŋ aa njɛ useyida nu ụlamụ Gad;

6atwa igbɛɛ-icihiŋ aa njɛ useyida nu ụlamụ Ashɛ; atwa igbɛɛ-icihiŋ aa njɛ
useyida nu ụlamụ Naftali; atwa igbɛɛ-icihiŋ aa njɛ useyida nu ụlamụ Manasɛ;

7atwa igbɛɛ-icihiŋ aa njɛ useyida nu ụlamụ Simion; atwa igbɛɛ-icihiŋ aa njɛ
useyida nu ụlamụ Livai; atwa igbɛɛ-icihiŋ aa njɛ useyida nu ụlamụ Isaka;

© 2008 Bible Society of Nigeria.

8atwa igbɛɛ-icihiŋ aa njɛ useyida nu ụlamụ Zabulon; atwa igbɛɛ-icihiŋ aa njɛ useyida nu ụlamụ Josɛf; atwa igbɛɛ-icihiŋ aa nje useyida nu ụlamụ bɛnjamin.

Atwa ofwugwo Ụ'wụtụ

9Na aba inɛ gɛ, Ngaa mbiyanɛ, Ngaa kwụbɛ atwa ofwugwo ụ'wụtụ, a na zasa bụtụ na eri ba rɛta aŋ, ta a banɛ na alamụ elele, na atwa elele, na rɛjɛmɛ re elele, ee shikekeni nu umbe idwɛtwɛ ɛtɛ, keeni umbe Yɛu-ụgwụdụ ata, ee uregeni otogwo acɛnjɛ, aa 'wananjɛ abaga ishiwɛ ni i'ɛlɛ ya aba.

10Aa uganɛ na rụhwụŋ rụ 'wụtụ, ɛɛ hiɛŋ. Agwatana tu, na jɛjɛ ni idwɛtwɛ ɛtɛ, ubwa 'yajɛ ubino, keeni Yɛu-ụgwụdụ ata!

11Nazhɛ atumwa-azuba ata hwɛɛ shikekeni oo rungwutwonu idwɛtwɛ ɛtɛ, oo rungwutwonu du n-nyarɛ ma ata, keeni iyi-uumwa ɛtɛ ineshi. Aa 'waŋ na cɛnjɛ, ee kwuji shishe sha aba nu umbe idwɛtwɛ ɛtɛ, ee kwuzeni Agwatana,

12ɛɛ hiɛŋ, Ami! Ge tizhemonjino tɛ shɛ ma tu Agwatana tu, tu ụjɛrụma, ta ti'inta, tu ugwoje tɛnda, ta tumuna, tu ukpahiŋ keeni ikɛnyi, tutu unyizo-nom. Ami!

13Nazhɛ bụtụ bu ko na ashashɛ n-nyarɛ ma ata, n heŋteni, bɛɛ hiɛŋ, Ataaba na kwuŋ uregeni otogwo ga acɛnjɛɛ? Cee kwuŋ aa banɛɛ?

14Ngɛɛ jishijɛ bụ, Ngɛɛ hiɛŋ, Iyɛri, gabụ bi mepi aŋ tebiye. Bɛɛ n hiɛŋ, Atwa ga banɛ nu ụbaụta ata ụ'wụtụ, a nyashɛngwa otogwo aba ne mehieŋ mi Yɛu-ụgwụdụ ata maa a cɛnjɛmɛ.

15Iwɛbɛ po aa namɛ nu umbe idwɛtwɛ gɛ ya Agwatana, aa ndana bu iyi tu uwaŋna tu ụjita nu umwono ubwa. Ibɛ po bụtụ ata jɛjɛ ni idwɛtwɛ ɛtɛ zhɛ bo ubo aŋ udulo ubwa u tugwuno.

16Ti imunɛ, ti i'uyɛ zha shɛ ya gwuma aŋ ya kwukwuŋ, tu uwaŋna zha shɛ wa ta aŋ ya o, okwo oholobwo elele zha shɛ a ima aŋ ya o.

17Iwɛnɛ po Yɛu-ụgwụdụ nɛ namɛ na ashashɛ idwɛtwɛ ɛtɛ, ubwa zhɛ na nda u'iywa wa aba, ubwa du zhɛ ba zarɛga aŋ no ofwo umɛzhinjɛ meni mu uraiŋ. Agwatana kaa zhɛ a wafwaga malaba me elele ne shishe sha aba.

N-ndumwa Tɛkapɛshɛnga 8

Bee Kepishinji Useyida Ucenje

1Aka na ti bee kepishinji useyida ucenje, azuba namɛ shiruu gana ashashɛ auwa.

2Nazhɛ Ngaa kwụbɛ atumwa-azuba ecenje te e shikekeni nu umbe Agwatana; ee peni aŋ akakacɛ ecenje.

3Nazhɛ butumwa-ba-azuba bi nya zhajɛ bee shikeni to dongonu utukwu-ụrụpɛ, ba 'waŋnɛ iyi-uhwugwa iturɛre tuzwono. Nazhɛ ee peni bu iturɛre i'wɛtwɛ, iwɛ

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

maa togwu iŋ na shidua sha atwa tijilo Agwatana hwɛɛ, nu utukwu ata ụrụpɛ wa azhɛnarɛya na namɛ nu umbe idwɛtwɛ ɛtɛ.

4Ibɛ nshikwo mi iturɛre ɛtɛ keeni shidua sha atwa ata tijilo, mi beni nu u'ala butumwa ata ba azuba, mee munji nu umbe Agwatana.

5Nazhɛ butumwa ata ba azuba shepi iyi-uhwugwa ɛtɛ i shɛ iwɛ iturɛre tuzwono, bee suji ulwa utukwu-ụrụpɛ, bee shidinji iŋ pɛmi, baa 'wɛŋ uŋ nu unyizo. Nazhɛ uto, na rụhwụŋ, nɛ ɛbɛrɛ, keeni cɛnjɛ tizhingotu 'wa inɛ ɛtɛ.

Akakacɛ ecenje

6Nazhɛ atumwa-azuba ecenje a na ga 'waŋnɛ akakacɛ, mama 'imɛ maa e hwuri akakacɛ aba.

7Bu na bi hiiŋ hwulupeni ukakacɛ ubwa, ibɛ atayɛ-eshilo keeni ulwa na hiŋtotongwu ne mehieŋ banɛ, ɛɛ 'wɛŋ iŋ nu unyizo. Ibɛ po upada ụtatụ unyizo hwoŋni kwunduu, keeni upada ụtatụ i'wɛ'wɛ hwoŋni kwunduu, ambɛ elele hwoŋni kwunduu.

8Nazhɛ butumwa-ba-azuba bi yebi hwulupeni ukakacɛ ubwa, yaa shɛ gana maa ulwa wo hwoŋzhingo ishɛmɛ ike i'wɛtwɛ, ee keri iŋ ni itekwu. Nazhɛ upada ụtatụ itekwu jɛshɛrɛjɛ mehieŋ.

9Ibɛ po upada ụtatụ iyi-uumwa nɛ baa karɛ nɛ zweni ni itekwu 'wi. Yaa njɛ upada ụtatụ ihiɛŋtu ufwu.

10Nazhɛ butumwa-ba-azuba bu tatụ hwulupeni ukakacɛ ubwa; nazhɛ ikpɛsu ike i'wɛtwɛ layɛ na cɛnjɛ, yoo hwoŋno gana amwa-ulwa; yee leyi nu upada ụtatụ we erefu, keeni ɛmɛzhinjɛ meni.

11Ɛ hiɛŋ izeci ikpɛsu ɛtɛ, Bugasa, ibɛ upada ụtatụ meni mɛ shɛ gana bugasa. Atwa ofwugwo 'wi iwɛ meni ma ata, iwɛnɛ tu maa gagwụmɛ.

12Nazhɛ butumwa-ba-azuba bi neshi hwulupeni ukakacɛ ubwa; ibɛ ee jibi upada ụtatụ uwaŋna, keeni upada ụtatụ upiana, keeni upada ụtatụ mkpasu, iwɛ maa ga upada wa aba ụtatụ ụ shɛ tishi, iwɛ maa kede uhioko-uhwaŋna banɛ nu upada ụtatụ uwaŋna o, gobwonu du tu upada ụtatụ ụjita.

13Tu Ngaa ngbaracɛ, Ngaa hwụjɛ tu ugbeji uko hiɛrɛ na ashashɛ azuba, waa uganɛ na rụhwụŋ rụ 'wụtụ, wɛɛ hiɛŋ, Atwa na namɛ nu unyizo zhɛ a nda adangboo! Adangboo! Iwɛ rụhwụŋ ra akakacɛ atumwa-azuba atatụ a na ta vwɛ, maa e hwuri akakacɛ aba.

N-ndumwa Tɛkapɛshɛnga 9

1Aka na ta butumwa-ba-azuba bu tana hwulupeni ukakacɛ ubwa; Ngaa kwụbɛ ti ikpɛsu ya azuba layɛ nu unyizo, ee peni iŋ i'ilɛ-isɛhwɛ u'ibwa ata zasa uce.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

2Nazhɛ ikpɛsu ɛtɛ kepishinji u'ibwa ata zasa uce, nshikwo mu banɛ nu u'ibwa ata, mee munji gana nshikwo mu ujigo ụ'wụtụ 'wụtụ. Ibɛ po nshikwo mu u'ibwa ata mu kwụnɛ uwaŋna keeni mpiala mu uvwugo maa shɛ tishi.

3Nazhɛ ovworo banɛ nu nshikwo ma ata, ee teni nu unyizo. Ee peni aŋ ụhwada gana na shina shi unyizo shɛ 'yajɛ ụhwada wa aba.

4Ee mbishi aŋ maa kede a gwụcɛnjɛ ambɛ, kwo kaa iyi ilomu ye elele o, kwo kaa ụ'wụ'wụ we elele o, semi ga shɛ atwa na zasa useyida wa Agwatana nu ntuno ma aba kiri.

5E peni aŋ ụhwada maa kede a kwụnɛ atwa ata o, ama ge peni aŋ ụbaụta ụ'wụtụ ipiɛnɛ itɛ. Ụbaụta wa aba ụ shɛ gana ana na to bụtụ.

6Atwa zhɛ na jalakaka tu'wo na aka ata, ama a zha shɛ a kwụba tụ kwukwuŋ. I zhɛ ya kwulana aŋ maa e 'wi, ama tu'wo ti zhɛ tu no gozhigono aŋ.

7Abu kwụbɛ ovworo ata, a sụbɛ idɛkwɛ nɛ aa imanganjɛ iwɛ ujasa; a shɛ maa a patanganɛ adara azhɛnarɛya no ohiuhiu aba. Apɛshɛka aba sụbɛ apɛshɛka atwa.

8Tihiŋzhe ta aba tɛ shɛ gana tihiŋzhe te eyikwo, ene aba a shɛ gana ene izeci.

9A 'yajɛ iyi nɛ ee ubegeni na shɛgba sha aba, gana iyi tu'ubono na agba nɛ i shɛ ụshɛmbɛrɛ, rundu ra apiambɛ aba rɛ shɛ gana rundu ri ihiɛŋtu ujasa nɛ idɛkwɛ ya mbata nu usumwa ti yaa sala ujasa.

10A 'yajɛ etwenyi, keeni ticere gana ticere ta shina. Ne etwenyi ata aba, ụhwada wa aba namɛ maa a gwụcɛnjɛ atwa ipiɛnɛ itɛ.

11A 'yajɛ agwuma na yɛ tugwama ta aba, ubwa shɛ butumwa bu u'ibwa ata zasa uce. Ɛ hiɛŋ izeci ibwɛ ne Rihibru, ga Abadon, ɛɛ hiɛŋ izeci ibwɛ ne Rigrik, ga Apolion.

12Adangboo ehiiŋ koshikwo, ama adangboo eyebi te ci ba na aba a na ata.

13Nazhɛ butumwa-ba-azuba bi cihiŋ hwulupeni ukakacɛ ubwa, Ngaa hwụjɛ rụhwụŋ ru ko tu raa banɛ na shihiuaŋ shi utukwu-ụrụpɛ wa azhɛnarɛya shi neshi shɛ na shɛ namɛ nu umbe Agwatana,

14rɛɛ hiɛŋ butumwa ata ba azuba bi cihiŋ na untanganɛ ukakacɛ ata, Tufwurungo atumwa ata wa azuba eneshi ee umpi nu ụpalanụ Urefu ata ụ'wụtụ ɛɛ hiɛŋ, Yufretis.

15Ee tufwurinji ga atumwa ata wa azuba eneshi a na aa imanganjɛ iwɛ auwa ata, ti iwɛ ụjita ata, ti iwɛ upiana ata keeni iwɛ uywa ata, iwɛ maa a kwụnɛ urubwo ụtatụ wa atwa.

16Ufwugwo we ejeshi na a suka idɛkwɛ ɛtɛ Ngaa hwụjɛ ụ shɛ igbɛɛ-umpwa orubwo igbɛɛ-itɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

17Gana Ngaa kwụbɛ idɛkwɛ keeni atwa na a suka iŋ ta no ozobu, e ubegeni iyi tu'ubono na shɛgba nɛ shɛ gana ulwa, keeni gana utayɛ wo ogwumishi, keeni tuwiŋ-tu-uwaŋna. Ohiuhiu idɛkwɛ ɛtɛ a shɛ gana ohiuhiu izeci; ulwa keeni nshikwo keeni tuwiŋ-tu-uwaŋna wa banɛ no onu ibɛ.

18Tedure ne tishikpe tu ga tu tatụ, ibɛ shɛ ulwa, nu nshikwo keeni tuwiŋ-tu-uwaŋna na wa banɛ no onu ibɛ, ibɛ yaa kwụnɛ urubwo ụtatụ wa atwa.

19Ukpahiŋ idɛkwɛ ɛtɛ namɛ no onu ibɛ keeni ne etwenyi ibɛ. Etwenyi ibɛ a shɛ gana ahwa, etwenyi ata 'yajɛ ohiuhiu; ne etwenyi ata aa gwụcanga atwa.

20Atwa na vwɛ a na tishikpe ti ga tu kwụnɛ shɛ, a jɛshɛrɛjɛ shɛ kaa shihaŋsa sha aba maa e genji ugondu i'ɛlɛ ya aba, keeni atumwa-ibiri tukwuzono, keeni tuwa tu na aa njɛ na azhɛnarɛya keeni azụrụfa, na atayɛ, ni i'wɛ'wɛ; nɛ kaa eri shi ya kwụba uhwaŋna, nɛ hwụjɛ shɛ iwɛ, nɛ eri shi ya zha tahaŋnụ o.

21A jɛshɛrɛjɛ shɛ kaa shihaŋsa sha aba na atwa tụkwụna, keeni tukwupenyi ta aba, keeni tuwɛle ta aba, keeni izunde ya aba o.

N-ndumwa Tɛkapɛshɛnga 10

Butumwa-ba-azuba nu Utakada Ticwɛŋ

1Ngaa kwụbɛ butumwa-ba-azuba bi nya na 'yajɛ ikɛnyi duwa, tu baa banɛ na azuba bee zwe, bu urigeni udomu. Buhwa bacɛ nu uhiuhiu ubwa, ụpɛshɛka ubwa ụ shɛ gana uwaŋna, ɛvwɛvwɛjɛ ubwa a shɛ gana ulwa na shikeni wam gana atukpa.

2Baa untanganɛ utakada uko u tukwungwulo u ticwɛŋ na kapɛshɛngwa nu u'ala ubwa. Bee shiyeji uvwɛvwɛjɛ ubwa u'ala ubiye ni itekwu, bee peteni uvwɛvwɛjɛ ubwa u'ala ugwulwo na cɛnjɛ tuhwoo.

3Baa uganɛ na rụhwụŋ rụ 'wụtụ gana bizeci na bo ngwulo. Aka na tu baa uganɛ, nazhɛ oto ecenje lashajɛ gbada gbada duwa duwa.

4Aka na to oto ata ecenje lashajɛ, Ngaa vwɛ cwɛŋ maa ma 'nyata. Ngaa hwụjɛ ta rụhwụŋ ru ko ru dumanɛ iwɛ na azuba, rɛɛ hiɛŋ, Swaka iyi nɛ oto ata ecenje lashajɛ; ta 'nyata iŋ o.

5Ngaa kwụbɛ ta butumwa-ba-azuba ebe shikeni ni itekwu keeni cɛnjɛ tuhwoo shepi u'ala ubwa ubiye na azuba,

6boo to bụtụ ata namɛ tutu unyizo-nom, na karɛ azuba hwɛɛ ti iyi nɛ namɛ na aba, na karɛ unyizo hwɛɛ ti iyi nɛ zweni nu bwa, na karɛ itekwu hwɛɛ ti iyi nɛ zweni ni ibɛ, bɛɛ hiɛŋ, Ti'insu ti zha shɛ ta nama ya o.

7Ama aka na ta butumwa-ba-azuba bi cenje hwulupeni ukakacɛ ubwa, nazhɛ Agwatana zhɛ a ụrɛcɛnga iyi ibwɛ i tusweci, gana na ti bee enengeni la egesere a na shɛ miaụŋ-mu-ugondu ubwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

8Nazhɛ Ngaa hwụjɛ sasana ta rụhwụŋ ru dumanɛ iwɛ ne mi na azuba, rɛɛ hiɛŋ, Zhaga lashɛga utakada ata u ticwɛŋ na kapɛshɛngwa nu u'ala butumwa ata ba azuba shikeni ni itekwu keeni na cɛnjɛ tuhwoo.

9Nazhɛ Ngee zhe no ofwo butumwa ata ba azuba, Ngɛɛ hiɛŋ bụ, M panɛ utakada ga u ticwɛŋ. Bɛɛ hiɛŋ, Uma, ya uŋ. U zhɛ wa nda amɛ bu maa e sembi, wɛɛ zhɛ wa latuma nu unu bu gana iswɛ.

10Ngee leshiji ga utakada ata u ticwɛŋ nu u'ala butumwa ata ba azuba, Ngaa yɛ uŋ. U lacɛmɛ ga nu unu mu gana iswɛ, ama aka na tu Ngaa yɛ uŋ, amɛ mi sembi ga.

11Nazhɛ ɛɛ n hiɛŋ, I shɛ tilɛɛ maa dumanganɛ atwa ofwugwo, ne edenji, na rɛjɛmɛ, keeni shɛgwuma shu ufwugwo tigesere sasana.

N-ndumwa Tɛkapɛshɛnga 11

Atwa Eyebi a na A La Tiseyida

1Nazhɛ ee m peni bininjidegbe na shɛ gana bukwuto be bimenji; ɛɛ hiɛŋ, Ishijɛ, menji umwono wa Agwatana, keeni utukwu-ụrụpɛ, keeni atwa na a zhɛba Agwatana na amɛ ubwa.

2Ganga ukpogwu ata namɛ no tupohondo tu umwono ata wa Agwatana, bacɛnga uŋ, ta manga uŋ o, iwɛnɛ to o pwonuo uŋ atwa na shɛ shɛ atwa Agwatana. Ɛ zhɛ a fwundaka ụshɛpwụ ata tijilo nɛ shivwɛvwɛjɛ sha aba ipiɛnɛ buhanda-ni-bɛ-iyebi.

3N zhɛ mo lonono eseyida mi eyebi a na uregeni tugwuno tu ụzhɛka. Maa a na duma tigesere tutu ijitɛ akpakwụ-ecihiŋ-nu-dupu-ne-eshe-umpwa (1,260).

4Eseyida ata eyebi a shɛ i'wɛ'wɛ buta iyebi, keeni eteburu ata asụtụla eyebi, a na shikeni nu umbe Agwangwama na 'yajɛ unyizo.

5Yaa shɛ ya kwụlanɛ bụtụ be elele maa nda aŋ iyi iwɛ, ulwa zhɛ wa banɛ no onu aba wo hwoŋzhingo atwa aba i'ime kwunduu. Yaa shɛ kaa ya kwụlanɛ bụtụ be elele maa nda aŋ iyi iwɛ, gobwonu du kaa ɛɛ zhɛ a kwụna bụ.

6Eseyida ata 'yajɛ ukpahiŋ maa e kepi tụla maa kede eshilo ngbi na aka tigesere ta aba o. Aa 'yajɛ kaa ukpahiŋ maa a jɛshɛrɛjɛ meni maa mɛ shɛ mehieŋ, keeni maa e jibi unyizo ne tishikpe te elele gana na kwụlanɛ aŋ.

7Aka na ee hwuwi tigesere ta aba tụdụma, nazhɛ usunda-ehilo na banɛ nu u'ibwa ata zasa uce zhɛ waa jasa ujasa na aba, bɛɛ zhɛ ba lasụ aŋ, ba kwụna aŋ.

8N'wo ma aba mi zhɛ mo tulono ne rishe ru uhwaŋna ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ, na shɛ iyi mpiala na shɛ ụsụbwa Sụdụm keeni Ijipti, apata du ee tegeni la Agwangwama aba nrɛ nụ ụ'wụ'wụ-ubatanɛ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

9Atwa na bananjɛ na ashashɛ atwamwa, ta alamụ, ta rɛjɛmɛ re elele, te edenji, zhɛ a ngbaraka n'wo ma aba tutu ijitɛ itɛtu na ashashɛ, a zha shɛ o lono maa e ni n'wo ma aba o.

10Atwa na namɛ nu unyizo zhɛ a nda unyasa iwɛ aba, ɛ zhɛ a nanga tụlagwụ, ɛɛ zhɛ momo pononu apwaŋ, iwɛnɛ po egesere ata eyebi, aba peni la atwa unyizo ụbaụta duwa.

11Ama na aba ijitɛ ɛtɛ itɛtu na ashashɛ, nazhɛ ihwungwɛ banɛ no olugwo Agwatana yee teni na shɛmɛ sha aba, aa ishajɛ ee shikekeni, nazhɛ inyɛsɛ i'wɛtwɛ i shɛ atwa na ga kwụnɛ aŋ la.

12Aa hwụjɛ ta rụhwụŋ ru ko rụ 'wụtụ ru dumanɛ iwɛ na azuba, rɛɛ hiɛŋ, Munje ma epe. Ee muji ga na azuba. Atwa-i'ime aba kwụbɛ aŋ to o mungo nu udomu.

13Na aka ata gbaa ibɛ cɛnjɛ ti zhingotu duwa duwa, ibɛ po upada u'umpwa ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ hwuŋzwo. Atwa na cɛnjɛ ta ata tizhingotu kwụnɛ, namɛ igbɛɛ-itɛtu-na-akpakwụ-a-ta (7,000). Ibɛ po uriri 'imɛ atwa vwɛ, ee peni Agwatana azuba ụjɛrụma.

14Adangboo eyebi koshikwo ya. Hioko ma, adangboo ụtatụ te ci ba kakayɛ.

Butumwa-ba-azuba bi Cenje Hwulupeni Ukakacɛ

15Aka na ta butumwa-ba-azuba bi cenje hwulupeni ukakacɛ ubwa, nazhɛ rụhwụŋ ru ufwugwo ru dumanɛ iwɛ na azuba, rɛɛ hiɛŋ, Cɛnjɛ-ta-tugwama tu unyizo tɛ shɛ ma tu ta Agwangwama tu, keeni ma tu Krast bwa, ubwa kaa zhɛ ba ya tugwama tutu unyizo-nom.

16Nazhɛ n-nyarɛ ma ata woshi-na-muba-mi-neshi mu na mu gɛgajɛ nu n-ndwụtwụ ma aba nu umbe Agwatana, mu 'waŋ, mee ubi shishe sha aba na cɛnjɛ, aa zhɛbɛ Agwatana,

17ɛɛ hiɛŋ, Oo Agwangwama na shɛ Agwatana, na Hwuri Kpaaŋ, tɛ njɛ ugwoje bu, gabụ na bɛ shɛ buumwa, gabụ na bu namba la, gabụ bɛ yɛ tugwama nu ukpahiŋ bu ụ'wụtụ.

18Edenji njɛ isɛbwɛ, ibɛ po isɛbwɛ bu zhajɛ, keeni aka na maa a jɛmɛ ụshɛrɛya wa atwa na 'wi, ibɛ i shɛ aka na du i shɛ maa e peni egesere, keeni atwa tijilo Agwatana keeni atwa na a sụma izeci bu inyɛsɛ, a na du shɛ miaụŋ-mu-ugondu bu ule wa aba, ta atwa ticwɛŋ cwɛŋ, ta atwa na gembenji, na aka na kaa ɛɛ zhɛ e iricingo atwa na o iricingo unyizo hwɛɛ.

19Nazhɛ ee kepishinji umwono wa Agwatana na namɛ na azuba, aa kwụbɛ Ikpɛtɛ ibwɛ Unu-tutwa nu umwono ata ubwa. Ɛbɛrɛ a nda, rundu ra nda, oto a kala, cɛnjɛ to zhingotu duwa duwa, atayɛ-eshilo a'wụtụ a 'waŋtatangwụ.

N-ndumwa Tɛkapɛshɛnga 12

Biyikwo no Buduwo

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

1Ibɛ useyida uko ụ'wụtụ banɛ caakwụ na azuba: biyikwo bu ko meme urigeni uwaŋna, upiana namɛ tuta tɛ ɛvwɛvwɛjɛ ubwa, baa patanɛ udara na aa njɛ nu mkpasu umpwa-na-muba-mi-yebi nu uhiuhiu ubwa.

2Bee le ofubo, baa uganɛ aka na ti bɛɛ zhɛ tumata, iwɛnɛ tu baa hwụjɛ-ụngwụ.

3Useyida unya banɛ caakwụ na azuba; aa kwụbɛ buduwo bi shenje bụ 'wụtụ, bi 'yajɛ ohiuhiu ecenje, keeni mahiuaŋ umpwa. Akata tugwama ecenje patanganɛ no ohiuhiu ata ubwa.

4Utwenyi ubwa u mbo urubwo ụtatụ mkpasu, bɛɛ 'wɛŋ mu nu unyizo. Nazhɛ buduwo ata zhe bee shikeni nu umbe biyikwo ata ba jala tumata, iwɛ maa aka na bee meci, maa twala yɛu ɛtɛ.

5Ibɛ biyikwo ata meci yɛu-ye-eyi, nɛ zhɛ ya ya tugwama te edenji elele no okwuto ụshɛmbɛrɛ. Ama e jinji yɛu ɛtɛ, ee shepi iŋ pa Agwatana no ofwo idwɛtwɛ ibwɛ.

6Nazhɛ biyikwo ata gezhiji bee zhe nu ụshɛka, no ofwo na Agwatana imanganɛ bụ, iwɛ maa nɛnga bu apata ijitɛ akpakwụ-ecihiŋ-nu-dupu-ne-eshe-umpwa (1,260).

7Nazhɛ ujasa layɛ na azuba, ga Maikɛl keeni atumwa ubwa azuba jeshi ujasa no buduwo ata; ibɛ buduwo ata keeni atumwa ubwa jeshi du ujasa.

8Ama a lasụ buduwo ata, ibɛ po ee gwushigeni shi aŋ ya ohwolu na azuba.

9Ibɛ po aa karɛ buduwo ata bụ 'wụtụ, ubwa shɛ uhwa ala ụngwụshɛ, na aa suyana Ibiri keeni Setan, na ba halakaka atwa unyizo hwɛ hwɛɛ, a karɛ bu nu unyizo, ɛɛ 'wɛŋ du atumwa ubwa nu bwa.

10Nazhɛ Ngaa hwụjɛ ta rụhwụŋ ru ko rụ 'wụtụ ru dumanɛ iwɛ na azuba, rɛɛ hiɛŋ, Hwuwayɛ ubino zhajɛ ya, keeni ukpahiŋ keeni Cɛnjɛ-ta-tugwama ta Agwatana tu. Iwɛnɛ ta a karɛ bụtụ ata ga suyana miaụŋ-mo-bino tu ụshɛrɛya tu ụjita tu uwaŋna na agba Agwatana tu.

11Miaụŋ-mo-bino ata tu mu lasụ bụ tedure ne mehieŋ mi Yɛu-ụgwụdụ, keeni iwɛ tiseyida tu na ee le. E lubi shi araiŋ aba okwo uuwa i ci tu'wo.

12Iwɛ inɛ gɛ, oo azuba keeni ahiɛba na hi zweni na azuba, bwada ma ya unyasa! Unyizo keeni itekwu zhɛ wa nda adangboo, iwɛnɛ ti Ibiri zwe pi hiŋ ni isɛbwɛ ibwɛ i'wɛtwɛ, iwɛnɛ ti bee mepi maa aka na baa 'yajɛ twa sụ ya okwo cwɛŋ o.

13Aka na to buduwo ata kwụbɛ maa a karɛ bụ nu unyizo, baa shɛka ya biyikwo ebe ge meci yɛu-ye-eyi.

14Ama e peni biyikwo ata apiambɛ ugbeji uko ụ'wụtụ eyebi maa hila maa zha nu ụshɛka, maa banangana uhwa ata, maa zha no ohwolu ubwa na ɛɛ zhɛ a nɛnga bụ na aka oko, keeni aka eyebi keeni ashashɛ aka.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Nazhɛ uhwa ata 'wɛŋ meni mu na mu banɛ nu unu ubwa, gana Urefu, maa 'wa biyikwo ata, iwɛ maa ufwunga Urefu ata suji biyikwo ata.

16Ama cɛnjɛ ti mbiyeni biyikwo ata, tɛ ɛ kɛpishinjɛ unu tuba, te e tweri Urefu ata uhwa ata gɛ 'wɛŋ nu unu ubwa.

17Nazhɛ buduwo ata njɛ isɛbwɛ ne biyikwo ata, bee beni apata bee zhe bee shikeni nu uhwayɛ itekwu, maa jasa ujasa na ajalalo biyikwo ata a na ta vwɛ, aba shɛ atwa na a untangana unu-tupana wa Agwatana a na untanganɛ tiseyida ti Jisus. nu ukwoswo itekwu ɛtɛ.

N-ndumwa Tɛkapɛshɛnga 13

Isundɛ-ehilo iyebi

1Nazhɛ Ngaa kwụbɛ tu usunda-ehilo uko banɛ ni itekwu, u 'yajɛ mahiuaŋ umpwa keeni ohiuhiu ecenje. Na mahiuaŋ ma ata mu bwa, akata tugwama patanganɛ, no ohiuhiu ata ubwa izeci nɛ ya twaga Agwatana namɛ.

2Usunda-ehilo ata Ngaa kwụbɛ sụbɛ ugebi, ɛvwɛvwɛjɛ ubwa sụbɛ a na ucwee, unu ubwa sụbɛ una bizeci. Ibɛ buduwo ata peni bu ukpahiŋ ubwa, ti idwɛtwɛ ibwɛ, keeni ụhwada ụ'wụtụ.

3Uhiuhiu ubwa uko ụ shɛ gana maa a gwụcɛngwa uŋ la wee lemi; ibɛ po aa nɛnjɛ undala ata u tu'wo waa zhɛmananɛ. Ibɛ po yaa dama atwa unyizo hwɛɛ, a 'wa ya usunda ata ehilo.

4Ibɛ po aa zhɛbɛ ya buduwo ata, iwɛnɛ ti bee peni usunda-ehilo ata ụhwada ubwa. Aa zhɛbɛ du usunda-ehilo ata, ɛɛ hiɛŋ, Gaaba shɛ gana usunda-ehilo gaa? Gaaba eri ba jasa ujasa nu bwaa?

5Nazhɛ ee peni usunda-ehilo ata unu maa bu na duma n-ndumwa mụ 'wụtụ, keeni Agwatana tutwagaga. Ee peni bu du ụhwada maa ta tuhwulo tu ụhwada ata ubwa ipiɛnɛ buhanda-ni-bɛ-iyebi.

6Bee kepishinji unu ubwa bee kwuni Agwatana tutwa, baa twaga du izeci ya Agwatana, keeni ofwo na Agwatana a nama, ta atwa na namɛ na azuba.

7E leneni bu maa jasa ujasa na atwa tijilo Agwatana, maa lasụ aŋ ga. Ee peni bu ụhwada wa atwa alamụ elele, ta atwa elele, ta rɛjɛmɛ re elele, tu udenji we elele keeni atwagwumwa elele.

8Atwa elele na namɛ nu unyizo zhɛ o kwuzono bu a zhɛba bụ, ibɛ shɛ bụtụ be elele na ee 'nyeci shi izeci ibwɛ nu utakada uraiŋ Yɛu-ụgwụdụ nɛ aa kwụnɛ taa na aka na ta a karɛ unyizo.

9Yaa shɛ bụtụ be elele 'yajɛ acɛbɛ, asha ga bu na hwuga.

10Yaa shɛ ɛɛ zhɛ a shapa bụtụ be elele na ti'ima, asha bi zhɛ ga na ti'ima. Yaa shɛ kaa ɛɛ zhɛ a kwụna bụtụ be elele nu utokwobi, asha i shɛ tilɛɛ maa a kwụnɛ bụ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

ga nu utokwobi! Epe isɛbwɛ-ti'ima keeni rishe-tɛtɛtana ra atwa tijilo Agwatana ru namɛ.

11Ngaa kwụbɛ tu usunda-ehilo unya mwe na cɛnjɛ tu unyizo. Una ata 'yajɛ mahiuaŋ mi yebi gana mu na mi Yɛu-ụgwụdụ, wa duma iwɛ gana buduwo ata.

12Wa nda uhwara nu ụhwada usunda-ehilo we ebe uhiiŋ hwɛɛ nu umbe ubwa. Waa njɛ cɛnjɛ tu unyizo keeni atwa na namɛ na tuba ni iji maa o kwuzono usunda-ehilo we ebe uhiiŋ aa nɛnjɛ undala ubwa u tu'wo maa a zhɛbɛ uŋ.

13Wa nda arụhwajɛ a'wụtụ, maa ga ulwa banɛ na azuba u zwe nu unyizo ne eshe atwa.

14Tedure na arụhwajɛ na ee peni usunda-ehilo ga uyebi maa bu na nda nu umbe usunda-ehilo we ebe uhiiŋ, na arụhwajɛ ata kaa bee helekeci atwa na namɛ nu unyizo. Wɛɛ hiɛŋ atwa na namɛ nu unyizo, maa ge e meni usunda-ehilo we ebe aa ga gwụcɛnjɛ nu utokwobi, na 'yaganane uraiŋ itɛtɛnuwɛŋ.

15Ibɛ ee leneni usunda-ehilo ata uyebi maa pana itɛtɛnuwɛŋ usunda-ehilo ata ihwungwɛ, iwɛ maa gɛ itɛtɛnuwɛŋ usunda-ehilo ata na duma n-ndumwa, maa u njɛ du maa a kwụnɛ atwa elele na lacɛ maa a zhɛbɛ itɛtɛnuwɛŋ usunda-ehilo ata.

16Waa njɛ maa o to bụtụ be elele bi'nyata nu u'ala ubiye kwo kaa ni itune; ta atwa ticwɛŋ cwɛŋ, ta atwa a'wụtụ a'wụtụ, ta azhɛgba to okofwo, ta atwa na mama-'yajɛ ta ajama,

17iwɛ maa kede bụtụ be elele so ya iyi kwo kaa senji ya iyi o, semi bụtụ na 'yajɛ bi'nyata ata, ibɛ shɛ izeci usunda-ehilo ata, kwo kaa ulamba izeci ibwɛ.

18Epe ti'inta tu namɛ. Ga bụtụ na eri be eshicigo iyi na rɛta ulamba usunda-ehilo ata, ulamba u butugwumwa waa shɛ. Ulamba ubwa ụ shɛ akpakwụ-atatụ-nu-dupu-ne-eshe-umpwa-na-ba-ecihiŋ (666).

N-ndumwa Tɛkapɛshɛnga 14

Yɛu-ụgwụdụ na Atwa na 'Wa Bụ 144,000

1Nazhɛ Ngaa mbiyanɛ, Ngaa kwụbɛ Yɛu-ụgwụdụ ti yee shikeni ni Ishɛmɛ Zayon, atwa igbɛɛ-dupu-nu-woshi-ni-bɛ-iyebi (144,000) namɛ pu bwa. A na oo to izeci ibwɛ keeni inɛ Bishi bwa nu ntuno ma aba.

2Ngaa hwụjɛ ta rụhwụŋ ru ko ru banɛ na azuba gana rụhwụŋ ru uwururu meni mu ufwugwo, keeni gana rụhwụŋ ru uto ụ'wụtụ. Rụhwụŋ ra ata Ngaa hwụjɛ rɛ shɛ rụhwụŋ ra atwa na a 'nyama shiduma sha aba.

3Aa zunga azunga ofwo nu umbe idwɛtwɛ ɛtɛ, tu umbe iyi-uumwa ɛtɛ ineshi, keeni umbe n-nyarɛ ma ata. I zasa bụtụ eri bo soso azunga ata o, semi atwa ebe igbɛɛ-dupu-nu-woshi-ni-bɛ-iyebi kiri, a na ee gwube a na banɛ nu unyizo.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

4Atwa ga meme heshigeni shi ne eyikwo, iwɛbɛ po aa shɛ asapa a na namɛ
rụmbɛɛ. Atwa ga aba a 'wa Yɛu-ụgwụdụ no ofwo elele na bɛɛ zhɛ. E gwube atwa
ga no olugwo atwa, ibɛ po aa shanɛ Agwatana keeni Yɛu-ụgwụdụ ata wa atwa
ticinji ehiiŋ.

5A zasa i'inswɛ no onu aba o, a zasa unu-tusapa o.

Atumwa-azuba atatụ

6Nazhɛ Ngaa kwụbɛ butumwa-ba-azuba bi nya, na 'yajɛ Anabarɛ Ebiye unyizo-
nom, tu baa hiɛrɛ na ashashɛ azuba, maa anangana atwa elele, ne edenji elele,
ta alamụ elele, na rɛjɛmɛ re elele.

7Baa dumanɛ iwɛ na rụhwụŋ rụ 'wụtụ, bɛɛ hiɛŋ, Sụma ma Agwatana inyɛsɛ,
pana bu ma ụjɛrụma, iwɛnɛ ta aka ci ya maa u duma ụshɛrɛya. Kwuzo ma maa
hiɛ zhɛbɛ bụtụ ata njɛ azuba, tu unyizo, ti itekwu, tɛ ɛmɛzhinjɛ meni.

8Ibɛ butumwa-ba-azuba bi yebi 'wa bu na ata bi hiiŋ, bɛɛ hiɛŋ, Babulon
ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ, na njɛ maa ge edenji elele swe mayaga mi isɛbwɛ tuwɛle
tu bwa tɛnda u loyo, u loyo.

9Nazhɛ butumwa-ba-azuba bu tatụ 'wa atumwa ebe ehiiŋ eyebi, baa dumanɛ
iwɛ na rụhwụŋ rụ 'wụtụ, bɛɛ hiɛŋ, Bụtụ be elele na kwuzeni usunda-ehilo ata,
kwo kaa itɛtɛnuwɛŋ ibwɛ, kwo kaa oo to bu bi'nyata bu bwa ni itune ibwɛ kwo
kaa nu u'ala ubwa,

10bụtụ ata zhɛ ba swa meni mu tụ'walụ ta afwafwa mi isɛbwɛ ya Agwatana du,
mu naa na ee zweni nu ukwopi isɛbwɛ ibwɛ uzawa tihiŋtotongo ni iyi elele.
Nazhɛ ɛɛ zhɛ a pana bu ụbaụta ụ'wụtụ nu ulwa keeni tuwiŋ-tu-uwaŋna, ne eshe
atumwa-azuba tijilo, te eshe Yɛu-ụgwụdụ ata.

11Nazhɛ nshikwo mu ụbaụta ụ'wụtụ wa atwa na a zhɛba usunda-ehilo ata keeni
itɛtɛnuwɛŋ ibwɛ keeni bụtụ be elele na oo to bi'nyata bi izeci ibwɛ, mi zhɛ mo
mungo tutu unyizo-nom, a zasa ụhinjanụ tu uwaŋna tu ụjita o.

12Epe isɛbwɛ-ti'ima ya atwa tijilo Agwatana namɛ, epe ɛɛ zhɛ a mapa atwa na a
untangana unu-tupana wa Agwatana, keeni atwa na a tɛtana Jisus rishe.

13Nazhɛ Ngaa hwụjɛ ta rụhwụŋ ru ko ru banɛ na azuba, rɛ n hiɛŋ, 'Nyata, hiɛŋ,
Atwa na 'wi na amɛ Agwangwama te kwuni hwuwayɛ i zhɛ geri-be-eshe gwoje.
Iwɛ-tɛkana Mpiala mɛ jɛmɛ, mɛɛ hiɛŋ, E beni nu ụbaụta wa aba oo to ụhinjanụ,
iwɛnɛ tɛ ɛ zhɛ a lashɛga titeni tu ugondu na aa njɛ la.

Unyizo Tuhwa

14Nazhɛ Ngaa mbiyanɛ, Ngaa kwụbɛ udomu ụcɛnjɛ! Nu udomu ata bụtụ bu ko
na sụbɛ Yɛu Bụtụ jɛjɛ. Baa patanɛ udara wa azhɛnarɛya nu uhiuhiu ubwa, baa
untanganɛ iluwuzhe nɛ lacɛmɛ nu u'ala ubwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

15Nazhɛ butumwa-ba-azuba bi nya banɛ nu umwono wa Agwatana, baa suyanɛ bụtụ ata jɛjɛ nu udomu ata na rụhwụŋ rụ 'wụtụ, bɛɛ hiɛŋ, Tumwana iluwuzhe bu maa i hwɛ unyizo. Iwɛnɛ po iyi unyizo i nɛ ya tuhwa.

16Nazhɛ bụtụ ata jɛjɛ nu udomu ata karɛ ga iluwuzhe ibwɛ nu unyizo, yaa hwɛ ga iyi unyizo.

17Nazhɛ butumwa-ba-azuba bi nya banɛ nu umwono wa Agwatana na namɛ na azuba, baa 'waŋnɛ du iluwuzhe nɛ lacɛmɛ.

18Nazhɛ butumwa-ba-azuba bi nya na 'yajɛ ụhwada ulwa, banɛ nu utukwu-ụrụpɛ, baa suyanɛ butumwa-ba-azuba ebe ga 'yajɛ iluwuzhe ebe lacɛmɛ, bɛɛ hiɛŋ bụ, Tumwana iluwuzhɛ ɛtɛ bu lacɛmɛ maa i cwe tụ'walụ ta afwafwa tu unyizo, iwɛnɛ ta tụ'walụ ta ata tɛ nɛ ya tebiye.

19Nazhɛ butumwa ata karɛ ga iluwuzhe ibwɛ nu unyizo, yee cwi ga tụ'walụ ta afwafwa tu unyizo, bee zweni tu no onunu na shɛ u'ibwa ụ'wụtụ na oo rukoto tụ'walụ ta afwafwa, ubwa ụ shɛ u'ibwa isɛbwɛ ya Agwatana.

20Nazhɛ ee rikeci tụ'walụ ta ata nu u'ibwa tuba na namɛ no tupohondo tu ụshɛpwụ ata, nazhɛ mehieŋ mu banɛ nu u'ibwa ata oo rukoto tụ'walụ ta ata, maa fwụnjɛ gana Urefu na ụnjɛswa ubwa u ci ɛmɛli ukpakwụ, me'ilwo mu bwa mu vwɛ cwɛŋ maa mɛ yɛ budakwa.

N-ndumwa Tɛkapɛshɛnga 15

Atumwa-azuba ecenje ne Tishikpe ti Cenje ti Imɛwɛɛ

1Nazhɛ Ngaa kwụbɛ iyi tudama inyɛ na azuba, i shɛ iyi i'wɛtwɛ keeni iyi ụrụhwajɛ. Atumwa-azuba ecenje 'yajɛ tishikpe ti cenje tu na tɛ shɛ ma tu tu umɛwɛɛ, na amɛ tuba isɛbwɛ ya Agwatana ulwa.

2Nazhɛ Ngaa kwụbɛ iyi nɛ shɛ gana itekwu irɛtɛ, nɛ hiŋtotongu nu ulwa, keeni atwa na lasụ usunda-ehilo ata, ti itɛtɛnuwɛŋ ibwɛ, tu ulamba izeci ibwɛ; ta a patanganɛ ni itekwu ɛtɛ irɛtɛ, aa untanganɛ shiduma sha Agwatana.

3Aa zunga azunga Moses, na shɛ yɛu-ugondu ya Agwatana, keeni azunga Yɛu-ụgwụdụ ata, ɛɛ hiɛŋ, Oo Agwangwama na shɛ Agwatana, na Hwuri Kpaaŋ, ugondu bu ụ shɛ una ụ'wụtụ, keeni una ụrụhwajɛ. Gabụ bụtụ na Hwuri Kpaaŋ, ihwɛŋnɛ bu namɛ ririri; gabụ Agwuma edenji, ihwɛŋnɛ bu i shɛ inɛ tɛkana!

4Oo Agwangwama, gaaba zha shɛ ma bu sụma inyɛsɛɛ? Gaaba zha shɛ ba pana izeci bu ụjɛrụmaa? Iwɛnɛ ti yaa shɛ gabụ kiri bɛ shɛ bụtụ bụ tụrụmbɛɛ; iwɛbɛ po edenji elele zhɛ a zhajɛ a bu zhɛba; iwɛnɛ tu ugondu bu u tiririri banɛ caakwụ.

5Na aba inɛ gɛ, Ngaa kwụbɛ te e kepishinji umwono na shɛ udulo u tiseyida na azuba.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

6Nazhɛ atumwa-azuba ecenje a na 'yajɛ tishikpe ta ata, banɛ nu umwono ata. E uregeni ɛlinɛn nɛ namɛ shɛshɛshɛ inɛ cɛnjɛmɛ paawụụ, ee umpi amazhɛya azhɛnarɛya na shɛgba sha aba.

7Nazhɛ iyi-uumwa ɛtɛ ike na ashashɛ iyi-uumwa ɛtɛ ineshi peni atumwa ata wa azuba shikolo sha azhɛnarɛya shi cenje, shɛ na isɛbwɛ ya Agwatana na shɛ buumwa tutu unyizo-nom shini na amɛ shɛ ba.

8Nazhɛ nshikwo na mu banɛ nu ụjɛrụma keeni ukpahiŋ wa Agwatana, mi shini nu umwono ata. I zasa bụtụ be elele na eri bo tono nu umwono ata o, semi aka na te tishikpe ta ata ti cenje ta atumwa ata wa azuba ecenje tu hwuwowu.

N-ndumwa Tɛkapɛshɛnga 16

Shikolo shi Cenje shi Isɛbwɛ ya Agwatana

1Nazhɛ Ngaa hwụjɛ ta rụhwụŋ ru ko ru banɛ nu umwono ata Agwatana, rɛɛ hiɛŋ atumwa ata azuba ecenje, Zhaga 'waŋ ma isɛhwɛ ɛtɛ ya Agwatana i zweni no shikolo sha ata shi cenje nu unyizo.

2Ibɛ po bu na bi hiiŋ 'wɛŋ inɛ yo okolo ubwa nu unyizo. Nazhɛ undala uci'nyɛ na wa gwuma bụtụ, to atwa na 'yajɛ bi'nyata bu usunda-ehilo ata, keeni atwa na a zhɛba itɛtɛnuwɛŋ ibwɛ.

3Bu na bi yebi 'wɛŋ inɛ yo okolo ubwa ni itekwu; nazhɛ itɛkwu ɛtɛ jɛshɛrɛjɛ mehieŋ, gana mu na ma bụtụ na 'wi. Nazhɛ iyi elele nɛ ya hwungwa ni itekwu ɛtɛ i 'wi.

4Bu na bu tatụ 'wɛŋ inɛ yo okolo ubwa ne erefu keeni ɛmɛzhinjɛ meni, ibɛ aa jɛshɛrɛjɛ mehieŋ.

5Nazhɛ Ngaa hwụjɛ ta butumwa-ba-azuba be meni hiɛŋ, Oo gabụ bụtụ bụ tụrụmbɛɛ, na shɛ bụtụ bi Tijilo, na namba, na namɛ cala! Gabụ bɛ jɛmɛ ụshɛrɛya ijɛ.

6Aba 'wɛŋ mehieŋ ma atwa bu tijilo keeni mu na me egesere bu, ibɛ po ebi peni aŋ mehieŋ maa e swe, iwɛnɛ ta a lanɛ na muba.

7Ngaa hwụjɛ ta rụhwụŋ ru banɛ nu utukwu-ụrụpɛ, rɛɛ hiɛŋ, Oo Agwangwama na shɛ Agwatana, na Hwuri Kpaaŋ, iiŋ, ụshɛrɛya na aba duma namɛ shiriri.

8Bu na bineshi 'wɛŋ inɛ yo okolo ubwa nu uwaŋna. Ibɛ po ee peni uŋ ụhwada maa u hwoŋzhingo atwa nu ulwa.

9Ibɛ po oholobwo a'wụtụ hwoŋzhinji atwa, ibɛ po atwa twajɛ izeci ya Agwatana na 'yajɛ ụhwada tishikpe ta ata. A jɛshɛrɛjɛ shɛ kaa shihaŋsa sha aba maa e peni bu ụjɛrụma o.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

10Bu na bu tana 'wɛŋ inɛ yo okolo ubwa ni idwɛtwɛ usunda-ehilo ata. Nazhɛ cɛnjɛ-ta-tugwama tu bwa tɛ shɛ tishi; atwa a ya irɛtu ya aba iwɛ ụngwụ na aa hwuga.

11Aa twajɛ Agwatana azuba iwɛ ụngwụ wa aba na aa hwụjɛ, keeni iwɛ andala aba. Ama a jɛshɛrɛjɛ shɛ kaa shihaŋsa sha aba maa e genji ugondu wa aba ụwɛ o.

12Bu na bi cihiŋ 'wɛŋ inɛ yo okolo ubwa nu Urefu ụ'wụtụ na ɛɛ hiɛŋ, Yufretis, ibɛ po meni mu bwa mu hwɛŋ, iwɛ maa uhwaŋna namana shɛgwuma shɛ na shi zhɛ sha banɛ geri bu uwaŋna-banụ.

13Ngaa kwụbɛ mpiala mụ wɛ mu tatụ, mu na mu sụbɛ okwutu, tu maa banɛ nu unu buduwo ata, tu unu usunda-ehilo ata keeni unu bigesere ata bu tukata.

14Mɛ shɛ mpiala ma atumwa-ibiri, mu na ma nda arụhwajɛ. Mee beni mee zhe no ofwo shɛgwuma shi unyizo, tutu ofwo elele na atwa jɛjɛ, mee suje aŋ mee suteni iwɛ ujasa, nu ụjita ụ'wụtụ na shɛ ụjita wa Agwatana na Hwuri Kpaaŋ.

15Hioko ma, Gamba ta me ci gana buzundo! Bụtụ na ba 'yaka, na ba ima otogwo ubwa u'ala, iwɛ maa kede bu no rungo mohondo, maa kede a kwụbɛ ezuye ubwa o, gwoje.

16Ibɛ Mpiala ma ata mu suje aŋ mee suteni no ofwo na Ehibru ɛ hiɛŋ, Hamagɛdon.

17Bu na bi cenje 'wɛŋ inɛ yo okolo ubwa na mpiala na mo vwungo. Nazhɛ rụhwụŋ ru ko rụ 'wụtụ ru banɛ nu umwono wa Agwatana keeni ni idwɛtwɛ ɛtɛ, rɛɛ hiɛŋ, I nduwa ya.

18Nazhɛ ɛbɛrɛ a nda, rundu ra nda, oto a kala, cɛnjɛ to zhingotu gana na to o to zhingotu su la kwukwuŋ, taa na aka na ta atwa namɛ la hwayɛ nu unyizo. Cɛnjɛ ta ata tizhingotu ti 'yajɛ ikɛnyi tebiye, ta a shɛ kaa ma tu tụ 'wụtụ.

19Ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ dwotwogonu orubwo atatụ, nazhɛ ashɛpwụ edenji hwuŋzwotongwu. Agwatana kaa teyinje Babulon ata ụ'wụtụ, maa pana uŋ meni mu tụ'walụ ta afwafwa mi isɛbwɛ ibwɛ i'wɛtwɛ maa swa.

20Adakwụ Urefu 'inɛ hwɛɛ, tu nshama mu zasaba ya o.

21Nazhɛ atayɛ-eshilo a na uzhinono wa aba ụ shɛ gana bimenji dipi-yebi, banɛ na azuba, ee tegeni atwa. Ibɛ po atwa ata twajɛ Agwatana iwɛ tishikpe ta ata ta atayɛ-eshilo, iwɛnɛ te tishikpe ta ata tu hwuri ugombo.

N-ndumwa Tɛkapɛshɛnga 17

Buwɛle ata Bụ 'Wụtụ

1Nazhɛ butumwa-ba-azuba bu ko na ashashɛ atumwa-azuba ata ecenje a na 'yajɛ shikolo sha ata shi cenje, zhajɛ baa duma n-ndumwa ne mi, bɛɛ hiɛŋ, Zhajɛ

© 2008 Bible Society of Nigeria.

epe, maa Mo bu mbisono ta a duma ụshɛrɛya buwɛle ata bụ 'wụtụ na ba gɛga ne meni mu ofwugwo.

2Ubwa na shɛgwuma shi unyizo shɛ njɛ tuwɛle nu bwa. Ibɛ po mayaga mu tuwɛle tu bwa mɛ 'imɛ atwa na namɛ nu unyizo.

3Nazhɛ butumwa ata m becinji apata na amɛ mpiala, bee n shiri nu ụshɛka, apata Ngaa kwụbɛ biyikwo bu ko na patanɛ na aba usunda-ehilo uko ushenje. Usunda ata 'yajɛ ohiuhiu ecenje keeni mahiuaŋ umpwa, Agwatana tutwagaga urigeni bu hwɛ hwɛɛ bwa.

4Biyikwo ata uregeni tugwuno tu uduhwa ushenje keeni ma ti ti shenje howu, bɛɛ mɛmɛ njɛ tisemberi na azhɛnarɛya, keeni atayɛ ogwumishi, keeni odworo. Baa 'waŋnɛ ukwopi wa azhɛnarɛya nu u'ala ubwa, iyi-tupwaŋ, keeni iyi tuwɛle tu bwa nɛ zasa shɛshɛshɛ shini nu ukwopi ata.

5Izeci ike 'nyeci ni itune ibwɛ, ɛɛ hiɛŋ: Iyi tusweci, Babulon ata Ụ'wụtụ, bino ba anjɛ-tuwɛle keeni bino bi iyi-tupwaŋ nu unyizo.

6Ngaa kwụbɛ te mehieŋ ma atwa tijilo Agwatana keeni mu na me eseyida Jisus ma ngba biyikwo ata. Aka na tu Ngaa kwụbɛ bụ, yaa n shanɛ iyi ụrụhwajɛ i'wɛtwɛ.

7Nazhɛ butumwa ata ba azuba n hiɛŋ, Iwembe po yaa bu shanɛ iyi ụrụhwajɛɛ? N zhɛ mo bu mbisono iyi tusweci iwɛ biyikwo ata, keeni iwɛ usunda-ehilo ata u 'waŋnɛ bụ, ugata 'yajɛ ohiuhiu ecenje keeni mahiuaŋ umpwa.

8Usunda-ehilo ata abu kwụbɛ, u namwawaŋ la, ama u zasaba ya hwuwayɛ o, u tɛ zhɛ kaa we munje maa u banɛ nu u'ibwa ata zasa uce, maa tono ufwu tɛnda. Aka na ta atwa na namɛ nu unyizo, a na ee 'nyeci shi nzeci ma aba nu utakada uraiŋ, taa na aka na ta a karɛ unyizo, kwụbɛ usunda-ehilo ata na namwawaŋ la, na kaa zasaba ya, na kaa te e ci, i zhɛ ya dama aŋ.

9Epe ti'inta keeni iyi-ti'eshicigo namɛ. Ohiuhiu ata ecenje a shɛ nshama mi cenje, mu na biyikwo ata ba gɛga;

10maa shɛ du shɛgwuma shi cenje. Shɛgwuma shɛ ta shi loyo na ashashɛ aba, bu ko ta namba taa hwayɛ, ama binya bi te ci shi o, ama aka na bee ci, i shɛ tilɛɛ maa bo ilogogo cwɛŋ bana.

11Usunda-ehilo ata na namwawaŋ la cala, na kaa zasaba ya hwuwayɛ, ubwa du shɛ bụtụ bu tụndatụ na banɛ na ashashɛ shɛgwuma shi cenje, na zhɛ wo tono ufwu tɛnda.

12Mahiuaŋ ma ata umpwa abụ kwụbɛ, mɛ shɛ shɛgwuma umpwa, shɛ na shi te leshiji shi cɛnjɛ-ta-tugwama ta aba, ama ɛ tɛ zhɛ a lashɛga ụhwada tugwama ta aba na aka oko abana nu usunda-ehilo ata.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

13Ahaŋsa atwa ga a shɛ oko, ɛ zhɛ a pana usunda-ehilo ata ukpahiŋ wa aba keeni ụhwada wa aba.

14Atwa ga zhɛ a jasa ujasa ni Yɛu-ụgwụdụ ata, ama Yɛu-ụgwụdụ ata kaa zhɛ ya lasụ aŋ, iwɛnɛ tu baa shɛ Agwangwama shɛgwangwama keeni Agwuma shɛgwuma. Atwa na namɛ nu bwa, a shɛ atwa na baa suyanɛ, bee teri, a na shɛ atwa tɛcara.

15Nazhɛ butumwa ata ba azuba n hiɛŋ, Meni ma ata mu ofwugwo abu kwụbɛ biyikwo ata jɛjɛ, mɛ shɛ atwa ofwugwo, ne edenji, keeni rɛjɛmɛ.

16Mahiuaŋ ma ata umpwa abu kwụbɛ, keeni usunda-ehilo ata, ɛ zhɛ o imo buwɛle ata, ɛɛ zhɛ o tufworongo bu tugwuno maa shilo mohondo, ɛ zhɛ a ya usunda-tu'waba ubwa, ɛɛ zhɛ o hwoŋzhingo bu nu ulwa kwunduu.

17Iwɛnɛ po Agwatana shiyeni iyi nɛ namɛ na ahaŋsa ubwa na shɛmɛ sha shɛgwuma sha ata, maa shɛmɛ sha aba shɛ nama shi ko, maa e peni usunda-ehilo ata cɛnjɛ-ta-tugwama tu bwa uuwa i ci aka na iwɛ nɛ Agwatana jɛmɛ i sɛ.

18Biyikwo ata abụ kwụbɛ, ubwa shɛ ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ na yɛ tugwama ta shɛgwuma shi unyizo.

N-ndumwa Tɛkapɛshɛnga 18

Tulaya tu na Babulon Leyi

1Na aba inɛ gɛ, nazhɛ Ngaa kwụbɛ butumwa-ba-azuba bi nya na 'yajɛ ụhwada ụ'wụtụ, tu baa banɛ na azuba bee zwe. Ụjɛrụma ubwa wo hiokono unyizo uhwaŋna.

2Baa uganɛ ta 'yajɛ ikɛnyi, bɛɛ hiɛŋ, Babulon, ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ, loyo, u loyo! Ụ shɛ ya ofwo na atumwa-ibiri a gɛga keeni umwono-tishi mpiala mụ wɛ me elele, keeni umwono-tishi shanụnụ shụ wɛ she elele keeni ma shɛ na ee imi;

3iwɛnɛ te edenji elele swe mayaga mi isɛbwɛ tuwɛle tu bwa. Shɛgwuma shi unyizo kaa shɛ njɛ tuwɛle nu bwa, ahinya unyizo shɛ ya azhɛgba nu ukpahiŋ tugala tu bwa.

4Ngaa hwụjɛ ta rụhwụŋ ri nya ru banɛ na azuba, rɛɛ hiɛŋ, Ahiɛba atwa mi, banɛ ma na amɛ ubwa, maa kede hi twa-ikpɛngwu ni iwɛwɛ ibwɛ o, iwɛ maa kede urobwo tishikpe tu bwa ihi jiteni o.

5Iwɛnɛ ti iwɛwɛ ibwɛ momo potongonu uuwa yee ce azuba, Agwatana kaa teyingwo orugwusu ubwa.

6Tụpana bu ma gana na ti bee hi peni; tụpana bu ma kpalụ yebi te teni cɛŋ nu ugondu na baa njɛ; hiŋtotongono bu ma kpalụ yebi nu ukwopi ata bee hi hiŋtetengeni.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

7Gana na ti bee meme peni ụjɛrụma, baa gala kaa nu uraiŋ na baa ya, pana bu ma du ụbaụta ụ'wụtụ keeni ụkwụla-tuta. Iwɛnɛ tu baa duma na amɛ na amɛ ubwa, bɛɛ hiɛŋ, Bɛjɛjɛ Ngaa jɛjɛ, Gamba n shɛ agwuma o o, N shɛ shɛ kaa bululo, N zha shɛ kaa ma ta-ụkwụla kwukwuŋ.

8Iwɛ inɛ gɛ, ibɛ tishikpe tu bwa tu na tɛ shɛ tu'wo, nu ụkwụla-tuta keeni imunɛ-tiya ti zhɛ to jitono bu nu uwaŋna ụjita uko gba, ɛ zhɛ kaa o hwoŋzhingo bu nu ulwa kwunduu; iwɛnɛ ta Agwangwama na shɛ Agwatana na jɛmɛ ụshɛrɛya ubwa 'yajɛ ikɛnyi.

9Shɛgwuma shi unyizo shɛ na shɛ njɛ la tuwɛle nu bwa, shɛ na shɛ jɛjɛ nu bwa ne tigeri, ɛ zhɛ a twana bu u'wo, ɛɛ zhɛ o zwonono bu u'wo gboo, na aka na ta a kwụbɛ nshikwo mu tuhwoŋtu tu bwa.

10Ɛ zhɛ o shikono taa dụlụ, iwɛnɛ ta a nda inyɛsɛ ụbaụta ụ'wụtụ na aa pana bụ, ɛɛ zhɛ ɛ hiɛŋ, Adangboo! Adangboo! Babulon, ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ na kaa 'yajɛ ikɛnyi! Iwɛnɛ ti yaa shɛ na auwa oko gba ibɛ ụshɛrɛya bụ zhajɛ!

11Ibɛ po ahinya unyizo zhɛ a twana bu u'wo, ɛɛ zhɛ o zwonono bu u'wo gboo, iwɛnɛ ti yaa zasa bụtụ na zhɛ ba sa ya i'wɛŋnɛ i tihinya ta aba kwukwuŋ.

12I'wɛŋnɛ i tihinya ta aba kaa i shɛ inɛɛ nɛ aa njɛ na azhɛnarɛya, na azụrụfa, na atayɛ ogwumishi, no odworo, ni ilinɛn ibiye, nu uduhwa ushenje, ni siliki, ni iyi ishenje howu, tu ụ'wụ'wụ we elele na ɛɛ hiɛŋ taiyain, ti iyi-uhwugwa ye elele nɛ aa njɛ ne ene udagba, ti iyi-uhwugwa ye elele nɛ aa njɛ nu ụ'wụ'wụ we elele na ulumo ubwa zhanjɛ uhwuri inɛ vwɛ, tu utumburɛ, tu ụshɛmbɛrɛ, tu u'urungwa,

13ti kinamon, ta amomum, ti iturɛre, ta manɛbɛ, tu ufrankinsɛns, te meni mu tụ'walụ ta afwafwa, ta manɛbɛ ma buta, te mihiuŋ, to ohiu, ti iyimabiga, ta agwụdụ, ti idɛkwɛ, ti ihɛŋtu-ujasa, ta tu'waba ta atwa, to shihwulu sha atwa.

14Ɛ zhɛ ɛ hiɛŋ bụ, Tụ'walụ tu na ukwedeyi tuba ga bụ nda, tụ bụ vwụnjɛ, keeni uducinya bụ, ti iyi bu nɛ ga pilanụ, ibu ndanɛ ufwu hwɛɛ, i zha shɛ kaa ye gwure ya pụ bụ kwukwuŋ!

15Ahinya na baa njɛ azhɛgba ni ijɛ kpaaŋ, zhɛ o shikono taa dụlụ, iwɛnɛ ta a nda inyɛsɛ ụbaụta ụ'wụtụ na aa pana bụ, ɛ zhɛ a twa-u'wo gboo, ɛɛ zhɛ a ta-ụkwụla.

16Ɛ zhɛ ɛ hiɛŋ, Adangboo! Adangboo! Ụshɛpwụ ga ụ'wụtụ! Na urigeni ilinɛn ibiye keeni uduhwa-ushenje keeni una ushenje howu, na mɛmɛ njɛ tisemberi na azhɛnarɛya, na atayɛ ogwumishi keeni odworo!

17Iwɛnɛ ti yaa shɛ na auwa oko gba aa njɛ uduciya gana ga ufwu hwɛɛ! Nazhɛ ehiu ihɛŋtu ye elele, ta atwa elele na a zha tahaŋnụ ni ihiɛŋtu, ta atwa na a nda ugondu ni ihɛŋtu, keeni atwa elele na a nda ugondu ni itekwu, e shikekeni taa dụlụ.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

18Aka na ta a kwụbɛ nshikwo mu tuhwoŋtu tu bwa, aa uganɛ ɛɛ hiɛŋ, Ụshɛpwụ naa ta sụbɛ ụshɛpwụ ga ụ'wụtụụ?

19Ibɛ po aa mama dula upwupwutu no ohiuhiu aba, aa uganɛ, aa cwɛ-u'wo, oo to-ụkwụla, ɛɛ hiɛŋ, Adangboo! Adangboo! Na amɛ ụshɛpwụ ga ụ'wụtụ aa njɛ atwa elele na 'yajɛ ihɛŋtu ni itekwu azhɛgba tedure ni iyi ibwɛ nɛ zhanganjɛ! Ama na auwa oko gba aa njɛ uŋ osombo!

20Oo ahiɛba atwa azuba, na atwa tijilo Agwatana, na atwa elele, keeni egesere, ndana uŋ ma unyasa. Iwɛnɛ po Agwatana a duma ụshɛrɛya ubwa maa ma hi tụpanana bụ tụlụkpashɛ ti iyi nɛ baa hiɛ njɛ la!

21Nazhɛ butumwa-ba-azuba bu ko na 'yajɛ ikɛnyi shepi utayɛ uko ụ'wụtụ na shɛ gana inɛnɛ, bee keri uŋ ni itekwu, bɛɛ hiɛŋ, Gana ga ɛɛ zhɛ a kala Babulon na shɛ ụshɛpwụ ata ụ'wụtụ na cɛnjɛ na abwagara, a zha shɛ kaa a kwụba uŋ ya kwukwuŋ.

22I zasa ofwo elele na ɛɛ tɛ zhɛ a hwuga ya rụhwụŋ ra atwa na a 'nyama shiduma, okwo azụnjɛ, okwo ehwuri-akpasana, kwo kaa ehwuri-akakacɛ na amɛ bụ kwukwuŋ. I zasa kaa ofwo elele na ɛɛ tɛ zhɛ a kwụba ya bɛnjɛ-bu-ugondu-i'ɛlɛ na amɛ bụ kwukwuŋ. I zasa ofwo elele na ɛɛ tɛ zhɛ a hwuga ya rundu ri inɛkɛ inɛnɛ na amɛ bụ kwukwuŋ.

23I zasa kaa ofwo elele na uhioko-uhwaŋna ụsụtụla tɛ zhɛ wa ta na amɛ bụ kwukwuŋ ya. A zha shɛ kaa a hwuga ya rụhwụŋ ro bwolo-be-eyikwo keeni biyikwo bu ufwo na amɛ bụ kwukwuŋ, iwɛnɛ ta ahinya bụ a shɛ la atwa a'wụtụ nu unyizo, keeni iwɛnɛ ta abɛ inzhɛnjɛ la edenji elele tedure ne tukwupenyi tụ bụ.

24Na amɛ ubwa kaa oo to mehieŋ me egesere, na mu na ma atwa tijilo Agwatana keeni mu na ma atwa elele na aa kwụnɛ la nu unyizo ugbe.

N-ndumwa Tɛkapɛshɛnga 19

1Na aba inɛ gɛ, Ngaa hwụjɛ rụhwụŋ na azuba gana rụhwụŋ ra atwa ofwugwo ụ'wụtụ, rɛɛ hiɛŋ, Haleluya! Agwatana tu, ubwa 'yajɛ ubino, tu ụjɛrụma, tu ukpahiŋ,

2iwɛnɛ tu baa dumwa ụshɛrɛya u tɛkana, keeni una u tishiriri, baa dumwa kaa ụshɛrɛya buwɛle ata bụ 'wụtụ, na tecinji unyizo ụdamụ nɛ tuwɛle tu bwa. Baa tupwanua bu kaa tụlụkpashɛ ta tụkwụna tu na baa kwụnɛ miaụŋ-mu-ugondu ubwa.

3Ɛɛ hiɛŋ sasana, Haleluya! Nshikwo mu tuhwoŋtu tu bwa mu munji tutu unyizo-nom.

4Nazhɛ n-nyarɛ ma ata woshi-na-muba-mi-neshi, keeni iyi-uumwa ɛtɛ ineshi, hiɛŋ, Ami! Haleluya!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Iyimɛyɛ Ụrụmɛ Towo ti Yɛu-ụgwụdụ

5Nazhɛ rụhwụŋ ru banɛ ni idwɛtwɛ ɛtɛ, rɛɛ hiɛŋ, Ahiɛba miaụŋ-mu-ugondu Agwatana tu, ta ahiɛba na hia sụma bu inyɛsɛ, ta atwa ticwɛŋ cwɛŋ, ta atwa a'wụtụ a'wụtụ, shɛtana bu ma.

6Nazhɛ Ngaa hwụjɛ iyi ike gana rụhwụŋ ra atwa ofwugwo ụ'wụtụ, keeni gana rundu re meni mu ofwugwo, gana maa rundu ro oto a na 'yajɛ ikɛnyi, rɛɛ hiɛŋ, Haleluya! AGWANGWAMA na shɛ Agwatana tu na Hwuri Kpaaŋ, ba ya tugwama!

7Tu na nda ma unyasa, tu na bwada ma unyasa, maa ti peni bu ma ụjɛrụma, iwɛnɛ ta aka towo ti Yɛu-ụgwụdụ ata i ci ya! Biyikwo bwa bu ufwo kaa mama imwangwa.

8Ibɛ po ee peni bu ụhwada maa urugono tugwuno ti ilinɛn ti biye, tu na tɛ cɛnjɛmɛ paawụụ, tu na kaa tu namɛ rụmbɛɛ. (Iwɛnɛ po ilinɛn ɛtɛ ibiye ibɛ shɛ ugondu u tiririri na atwa tijilo Agwatana njɛ).

9Nazhɛ butumwa ata ba azuba n hiɛŋ, 'Nyata maa, Atwa na aa suyanɛ no ofwo iyimɛyɛ towo ti Yɛu-ụgwụdụ ata gwoje! Bɛɛ n hiɛŋ sasana, Iwɛ gɛ i shɛ iwɛ-tɛkana ya Agwatana.

10Ngee leyi ni ivwunɛ ibwɛ maa ma zhɛba bu. Bɛɛ n hiɛŋ, Awo! Ta nda inɛ ɛtɛ o! Miaụŋ-mu-ugondu atɛ shɛ atuba na bu, atuba na bu tɛ shɛ miaụŋ-mo-bino mu na mu untanganɛ iwɛ tiseyida ti Jisus. Kwuzo maa zhɛbɛ Agwatana; iwɛnɛ po mpiala mi eni atwa upo ee le tiseyida ti Jisus gana tigesere.

Bụtụ na ba Suka Budakwa bɛ Cɛnjɛ

11Nazhɛ Ngaa kwụbɛ ta azuba kapɛshɛngwa, Ngaa kwụbɛ budakwa bɛ cɛnjɛ, keeni bụtụ na ba suka bụ. Bụtụ ata shɛ bụtụ bɛ tɛcara, keeni bụtụ bɛ tɛkana. Ne tishiriri baa duma ụshɛrɛya keeni ujasa tijasa.

12Eshe ubwa a shɛ gana bụratụ bu ulwa, akata tugwama patanganɛ nu uhiuhiu ubwa. E 'nyeci izeci ike na tu'waba tu bwa, inɛɛ nɛ zasa bụtụ be elele na mepi iŋ, semi ubwa ata ni ikɛnyi ibwɛ kiri.

13Bee urigeni utogwo na ee shiyeji ne mehieŋ, ɛ hiɛŋ izeci ibwɛ, n-ndumwa ma Agwatana.

14Ejeshi azuba patanganɛ idɛkwɛ icɛnjɛ, ee uregeni tugwuno ti ilinɛn ti biye tɛ cɛnjɛ, tu na tu namɛ rụmbɛɛ, aa 'wa bụ.

15Utokwobi na lacɛmɛ banɛ nu unu ubwa, iwɛ maa pa uŋ edenji. Ne bidingbengbere bu ụshɛmbɛrɛ, bɛɛ zhɛ ba nda u'iywa wa aba. Bi zhɛ kaa bo rukoto aŋ nu u'ibwa ata ụ shɛ onunu na oo rukoto tụ'walụ ta afwafwa, na shɛ isɛbwɛ i tinyarɛrɛ ya Agwatana na Hwuri Kpaaŋ.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

16Ɛ hiɛŋ izeci nɛ ee 'nyeci nu utogwo ubwa, keeni n'nto mu bwa, Agwuma shɛgwuma keeni Agwangwama shɛgwangwama.

17Nazhɛ Ngaa kwụbɛ butumwa-ba-azuba bu ko ti bee shikeni nu uwaŋna, baa uganɛ duwa, bɛɛ hiɛŋ shanụnụ shɛ na sha hila na azuba, Zhajɛ ma, maa hi ụlwataganụ iyimɛyɛ ụrụmɛ i'wɛtwɛ ya Agwatana,

18iwɛ maa hiɛ yɛ tu'waba ta shɛgwuma, te ehiu ejeshi, ta atwa na 'yajɛ ikɛnyi, ti idɛkwɛ, ta atwa na a suka iŋ, ta atwa elele, ta atwa na mama-'yajɛ, ta ajama, ta atwa ticwɛŋ cwɛŋ, ta atwa a'wụtụ a'wụtụ!

19Nazhɛ Ngaa kwụbɛ usunda-ehilo ata, ta shɛgwuma shi unyizo keeni ejeshi aba, ta a ụlwatagwụ maa e jeshi bụtụ ata ba suka budakwa ata keeni ejeshi ubwa.

20Ibɛ po aa 'imɛ usunda ata ehilo, keeni bigesere ata bu tukata abana nu bwa, ubwa shɛ bigesere ata njɛ arụhwajɛ nu umbe ubwa, na kaa helekeci atwa na oo to la bi'nyata bu usunda-ehilo ata, keeni atwa na kwuzeni itɛtɛnuwɛŋ ibwɛ. Ee suji aŋ buumwa buumwa, a 'wɛŋ nu ukwokwo ulwa na tuwiŋ-tu-uwaŋna to hwoŋno.

21Nazhɛ bụtụ ata ba suka budakwa ata kwụnɛ atwa vwɛ nu utokwobi ata ubwa na banɛ nu unu ubwa. Nazhɛ shanụnụ she elele shi shigeji na tu'waba ta aba tu na aa yɛ.

N-ndumwa Tɛkapɛshɛnga 20

Shiywa sha Akpakwụ-a-ta

1Nazhɛ Ngaa kwụbɛ butumwa-ba-azuba bu ko tu baa banɛ na azuba, bee zwe, baa 'waŋnɛ i'ilɛ-isɛhwɛ u'ibwa ata zasa uce keeni ashɛnjɛ a'wụtụ ni i'ɛlɛ ibwɛ.

2Boo to buduwo ata kpam, ubwa shɛ uhwa ala ụngwụshɛ, na shɛ Ibiri keeni Setan, bee umpi bu shiywa akpakwụ-a-ta.

3Bee keri bu nu u'ibwa ata zasa uce, bee kepi uŋ, bee sweni uŋ no tupohondo, iwɛ maa kede halakaka ya edenji kwukwuŋ, uuwa i ci aka na ta shiywa sha ata akpakwụ-a-ta shɛ ulwa. I shɛ kaa tilɛɛ maa e tufwurinji bu maa nama aka fwalaa.

4Nazhɛ Ngaa kwụbɛ n-ndwụtwụ, ta atwa na gɛgajɛ na muba. Ee peni aŋ ụhwada maa a jɛmɛ ụshɛrɛya. Ngaa kwụbɛ shihwulu sha atwa na ee mwi la ohiuhiu iwɛ tiseyida ti Jisus keeni iwɛ n-ndumwa ma Agwatana, keeni atwa na kwuzeni shi la usunda ata ehilo, kwo kaa itɛtɛnuwɛŋ ibwɛ, a na ee te shi la bi'nyata bu bwa nu untuno ma aba, kwo kaa nu u'ala wa aba, a yɛ uraiŋ, aa yɛ tugwama na Krast shiywa akpakwụ-a-ta.

UTAKADA TIJILO
© 2008 Bible Society of Nigeria.
BSN THE BIBLE SOCIETY OF NIGERIA

5Ama atwa na vwɛ na ashashɛ atwa na uwo, a ta zha shɛ a yaanana uraiŋ o, semi aka na ta shiywa sha ata akpakwụ-a-ta shɛ ulwa. Tihiɛ tu ga, tuba tɛ shɛ tihiɛ ti hiiŋ.

6Bụtụ bi tijilo ba Agwatana na 'yajɛ urobwo nɛ tihiɛ tu ga ti hiiŋ gwoje! Tu'wo ti yebi ti zha shɛ ta 'yaga ya ụhwada no ofwo atwa ga o. Ama ɛ zhɛ a shana Agwatana keeni Krast onongbo, ɛɛ zhɛ kaa a ya tugwama nu bwa shiywa akpakwụ-a-ta.

Tụlasụ tu na Aa Lasụ Setan

7Aka na ta shiywa sha ata akpakwụ-a-ta shɛ ulwa, ɛ zhɛ o tufwurungo Setan, ɛ vwɛ bu nu umwono ubwa u tishi.

8Ibɛ bɛɛ zhɛ ba banɛ maa halakaka edenji a na namɛ ne esugwulumi unyizo eneshi, aba shɛ Gog keeni Magog, maa suje aŋ no ofwo ujasa, ofwugwo wa aba ụ shɛ gana ahwayɛ itekwu.

9Nazhɛ ee munji ee sukeni uholo cɛnjɛ tu unyizo, oo rungwutwonu shidulo sha atwa tijilo Agwatana, keeni ụshɛpwụ ata oo lubo. Nazhɛ ulwa banɛ na azuba, no olugwo Agwatana, wee zwe, wee hwoŋzhinji aŋ kwunduu.

10Nazhɛ ee shepi Ibiri ɛtɛ helekeci aŋ la ee keri bu nu ukwokwo ulwa keeni tuwiŋ-tu-uwaŋna, no ofwo na usunda ata we ehilo, ne bigesere ata bu tukata namɛ. Ibɛ ɛɛ zhɛ a kwụba ụbaụta tu uwaŋna tu ụjita tutu unyizo-nom.

Ụshɛrɛya Umɛwɛɛ Tụdụma

11Nazhɛ Ngaa kwụbɛ idwɛtwɛ i'wɛtwɛ icɛnjɛ, keeni bụtụ na jɛjɛ ni ibɛ, unyizo keeni azuba mekeni maa e gezhigeni ụpɛshɛka ubwa, ama e gwushiji shi kaa ofwo na maa a swaka o.

12Nazhɛ Ngaa kwụbɛ atwa na uwo, ta atwa a'wụtụ a'wụtụ, ta atwa ticwɛŋ cwɛŋ, te e shikekeni nu umbe idwɛtwɛ ɛtɛ. Nazhɛ ee kepeshenji atakada, ee kepishinji du utakada unya, na shɛ una uraiŋ. Nazhɛ aa jɛmɛ ụshɛrɛya wa atwa na uwo, te teni cɛŋ ni iyi nɛ ee 'nyeci nu utakada ata, te teni cɛŋ nu ugondu na bụtụ bụtụ njɛ la.

13Nazhɛ itekwu bɛcinjɛ n'wo ma atwa na zweni na amɛ ibɛ. Ibɛ Tu'wo keeni E'uye bɛcinjɛ n'wo ma atwa na zweni na amɛ aba. Nazhɛ aa jɛmɛ ụshɛrɛya ụ bụtụ bụtụ te teni cɛŋ nu ugondu na bụtụ bụtụ njɛ la.

14Nazhɛ ee shepi Tu'wo keeni E'uye ee keri nu (ukwokwo ata ulwa, ubwa shɛ tu'wo ti yebi).

15Bụtụ be elele na kaa ee te shi izeci ibwɛ ugbe nu utakada ata uraiŋ, asha o shopwo bu, oo kolwo nu ukwokwo ata ulwa.

N-ndumwa Tɛkapɛshɛnga 21

Azuba Ofwo keeni Unyizo Ufwo

© 2008 Bible Society of Nigeria.

1Nazhɛ Ngaa kwụbɛ azuba ofwo keeni unyizo ufwo. Iwɛnɛ ta azuba ala ehiiŋ keeni unyizo ala uhiiŋ koshikwo; itekwu du zasaba ya o.

2Ngaa kwụbɛ Ụshɛpwụ Tijilo, ubwa shɛ Jɛrusalɛm ufwo, na aa imanjɛ gana biyikwo bu ufwo na mɛmɛ njɛ tisemberi iwɛ bwolo bwa, tu waa banɛ na azuba no olugwo Agwatana wee zwe.

3Ngaa hwụjɛ ta rụhwụŋ ru ko rụ 'wụtụ ru dumanɛ iwɛ na azuba, rɛɛ hiɛŋ, Hioko ma, udulo wa Agwatana namɛ na atwa, bɛɛ zhɛ kaa ba gɛga na aba, ɛ zhɛ a sha atwa ubwa, Agwatana ni ikɛnyi ibwɛ zhɛ a nama na aba, ba sha Agwatana aba.

4Ubwa zhɛ ba wafwaga malaba me elele ne shishe sha aba. Tu'wo ti zha shɛ ta nama ya kwukwuŋ, okwo ụkwụla-tuta, okwo u'wo-tutwa, kwo kaa ụngwụ-tuhwuga zha shɛ wa nama ya kwukwuŋ. Iwɛnɛ ti iyi ɛlɛ ihiiŋ koshikwo!

5Nazhɛ bụtụ ata jɛjɛ ni idwɛtwɛ ɛtɛ hiɛŋ, Hioko ma, Ma nda iyi elele tɛnda tu ufwo. Bɛɛ n hiɛŋ sasana, 'Nyata n-ndumwa mu ga, iwɛnɛ tu maa shɛ n-ndumwa mɛ tɛcara keeni mu na mu tɛkana.

6Bɛɛ n hiɛŋ, I ci ya ukwunanga! Gamba n shɛ Alfa keeni Omɛga, Gamba n shɛ umozhigo keeni ukwunanga. Bụtụ na i'uyɛ gwụmɛ, N zhɛ ma pana bu umɛzhinjɛ meni mu uraiŋ; maa swa arahaŋ.

7Bụtụ na lasụ, ubwa zhɛ ba ya iyi-yo-ogwu ga hwɛɛ. Ibɛ Ngɛɛ zhɛ ma sha Agwatana ubwa, bɛɛ zhɛ du ba sha yɛu mi.

8Ama atwa na a nda inyɛsɛ, na atwa na tɛtanɛ shɛ rishe, na atwa na a nda iyi-tupwaŋ, na akwụnɛ-atwa, na anjɛ-tuwɛle, ne ekwupenyi, na anjɛ-tuwa keeni ejwe-ụzagwụ hwɛɛ, urobwo wa aba namɛ nu ukwokwo ulwa, na tuwiŋ-tu-uwaŋna to hwoŋno, ibɛ kaa shɛ tu'wo ti yebi.

Jɛrusalɛm Ufwo

9Nazhɛ butumwa-ba-azuba bu ko na ashashɛ atumwa-azuba ata ecenje a na 'yajɛ shikolo sha ata tishikpe tu umɛwɛɛ ti cenje ti shini, zhajɛ pi mi, bɛɛ n hiɛŋ, Zhajɛ epe, maa Mo bu mbisono biyikwo ata bu ufwo; ubwa shɛ Biyikwo bi Yɛu-ụgwụdụ ata.

10Bee n shepi na amɛ Mpiala bee zhe no ofwo bilegbe bu ko bụ 'wụtụ, bee m mbiseni ụshɛpwụ ata tijilo, na shɛ Jɛrusalɛm, tu waa banɛ na azuba no olugwo Agwatana wee zwe.

11Ụjɛrụma wa Agwatana wa ta na amɛ ubwa; uhioko-uhwaŋna ubwa ụ shɛ gana utayɛ wo ogwumishi, gana utayɛ ujaspa, u namɛ shɛshɛshɛ gana ukwuristali.

12Uba ubwa njɛshɛ, waa 'yajɛ shidubo umpwa-na-shɛba-shi-yebi, atumwa-azuba umpwa-na-ba-eyebi namɛ no shidubo sha ata. E 'nyetenji nzeci ma alamụ Isrɛl umpwa-na-ba-eyebi no shidubo sha ata.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

13Shidubo shɛ tatụ shɛ namɛ geri bu uwaŋna-banụ, shidubo shɛ tatụ shɛ namɛ tuzuba, shidubo shɛ tatụ shɛ namɛ tuta, shidubo shɛ tatụ shɛ namɛ geri bu uwaŋna-twonuo.

14Uba ụshɛpụ ata 'yajɛ okoshilo umpwa-na-ba-eyebi, no okoshilo ata ee 'nyeci nzeci ma atumwa Yɛu-ụgwụdụ ata umpwa-na-ba-eyebi.

15Butumwa ata ba azuba ba njɛ ne mi, 'waŋnɛ bimenji be bininjidegbe ba azhɛnarɛya, maa manga ụshɛpwụ ata, to shidubo shɛ bwa tu uba ubwa.

16Ụshɛpwụ ata 'yajɛ apada eneshi a na nangatagwụ. Ụnjɛswa ubwa nangwụ nu uholo ubwa. Bee menji ụshɛpwụ ata ne bininjidegbe ata, waa namɛ ɛmɛli akpakwụ-ecenje-ni-dipi-iyebi (1,500). Ụnjɛswa ubwa, tu uholo ubwa, tu uzoto ubwa nangwụ.

17Bee menji uzoto uba ubwa, waa namɛ avwuna kpakwụ, (200) na shɛ bimenji ba bụtụ, ibɛ shɛ bimenji ba butumwa ata ba azuba.

18O mo uba ubwa nu ujaspa, ama na azhɛnarɛya na namɛ rụmbɛɛ, gana irɛtɛ i tụrụmbɛɛ, aba oo mo ụshɛpwụ ata.

19A njɛ okoshilo uba ụshɛpwụ ata tisemberi na atayɛ ogwumishi gɛnɛgɛnɛ. Una uhiiŋ ụ shɛ ujaspa, una uyebi ụ shɛ usafaya, una ụtatụ ụ shɛ agati, una uneshi ụ shɛ ɛmeraledi,

20una utana ụ shɛ usadonikis, una ucihiŋ ụ shɛ kanelian, una ucenje ụ shɛ ukurusolet, una ụtụndatụ ụ shɛ ubɛruli, una ucinjishi ụ shɛ utopaz; una u'umpwa ụ shɛ ukurusopurasi; una u'umpwa-nu-boo-ko ụ shɛ ujasint; una u'umpwa-nu-ba-uyebi ụ shɛ amɛtusit.

21Shidubo sha ata umpwa-na-shɛba-shi-yebi shɛ shɛ ɛpɛrula umpwa-na-ba-eyebi. Odubo odubo a shɛ upɛrula uko. Uhwaŋna ụshɛpwụ ata ụ shɛ azhɛnarɛya na namɛ rụmbɛɛ gana irɛtɛ nɛ hieci uhwaŋna tebiye.

22N kwụbɛ shɛ umwono wa Agwatana na amɛ ubwa o, iwɛnɛ ta Agwangwama na shɛ Agwatana na Hwuri Kpaaŋ, keeni Yɛu-ụgwụdụ ata, a shɛ umwono ubwa.

23Ukekeshi uwaŋna kwo kaa upiana njɛ shɛ ụshɛpwụ ata maa na ta nu bwa o; iwɛnɛ tu ụjɛrụma wa Agwatana wa pana uŋ uhioko-uhwaŋna, Yɛu-ụgwụdụ ata kaa ubwa shɛ ụsụtụla ubwa.

24Edenji zhɛ no rungo nu uhioko-uhwaŋna ubwa; shɛgwuma shi unyizo kaa shi zhɛ she suje ụjɛrụma wa aba keeni tumuna ta aba, o zwono na amɛ ubwa.

25A zha shɛ na kapanga shidubo shɛ bwa nu uwaŋna kwukwuŋ; iwɛnɛ tu ụjita zha shɛ wo sho apata kwukwuŋ.

26Ɛ zhɛ e suje ụjɛrụma keeni tumuna te edenji o zwono na amɛ ubwa.

© 2008 Bible Society of Nigeria.

27Ama iyi elele nɛ zasa shɛshɛshɛ zha shɛ yo tono na amɛ ubwa kwukwuŋ, okwo atwa na a nda iyi-tupwaŋ, te ejwe-ụzagwụ; semi atwa na ee 'nyeci nzeci ma aba nu utakada uraiŋ Yɛu-ụgwụdụ ata kiri.

N-ndumwa Tɛkapɛshɛnga 22

1Nazhɛ bee m mbiseni meni mu Urefu uraiŋ, tu maa banɛ ni idwɛtwɛ ya Agwatana keeni inɛ Yɛu-ụgwụdụ ata. Mu namɛ rụmbɛɛ, maa cɛnjɛmɛ taawụụ gana ukurustali.

2Ụ'wụ'wụ uraiŋ shikeni ne rishe ru uhwaŋna ụshɛpwụ ata, keeni ụpalanụ Urefu ata zalụ hweehwe, na wa 'wala tụ'walụ umpwa-na-tuba-ti-yebi, upiana upiana waa 'wala tụ'walụ tu bwa. Ambɛ ụ'wụ'wụ ata a shɛ iwɛ tɛnɛnjɛ te edenji.

3Unu-tukalana zha shɛ wa nama ya kwukwuŋ, semi idwɛtwɛ ya Agwatana keeni inɛ Yɛu-ụgwụdụ ata kiri i zhɛ ya nama na amɛ ubwa. Miaụŋ-mu-ugondu ubwa mi zhɛ mu na zhɛba bụ.

4Ɛ zhɛ na kwụba ụpɛshɛka ubwa, ɛɛ zhɛ a 'nyata kaa izeci ibwɛ nu ntuno ma aba.

5Ụjita zha shɛ wo sho ya kwukwuŋ, ukekeshi uhioko-uhwaŋna ụsụtụla keeni uhioko-uhwaŋna uwaŋna zha shɛ wa nda aŋ ya o. Agwangwama na shɛ Agwatana, ubwa zhɛ no hiokono aŋ uhwaŋna, ɛ zhɛ a ya tugwama tutu unyizo-nom.

Tizhajɛ tu na Ge Jisus Zhɛ ba Zhajɛ

6Nazhɛ butumwa ata ba azuba n hiɛŋ, Iwɛ gɛ i shɛ iwɛ tɛcara keeni iwɛ-tɛkana. Agwangwama na shɛ Agwatana na 'yajɛ mpiala mu na egesere a duma n-ndumwa, tumwanɛ butumwa bwa ba azuba utumwa maa mbisono miaụŋ-mu-ugondu ubwa iyi nɛ i shɛ tilɛɛ maa i zhɛ ya nda kakayɛ.

7Hioko ma, Gamba ta me ci kakayɛ, bụtụ na ba untangana iwɛ tiseyida tu utakada ga, gwoje.

8Gamba ga Jon, n hwụjɛ ijɛ, Ngaa kwụbɛ iŋ du. Aka na tu Ngaa hwụjɛ, Ngaa kwụbɛ iŋ, Ngee leyi ni ivwunɛ butumwa ata ba azuba na m mbiseni iŋ, maa mo kwuzo ma zhɛba bụ.

9Ama bi n hiɛŋ, Awo, ta nda inɛ ɛtɛ o! Atuba na bu tɛ shɛ miaụŋ-mu-ugondu, tɛ shɛ miaụŋ-mo-bino mu na mɛ shɛ egesere, keeni atwa na kaa a untangana n-ndumwa mu utakada ga, ga shɛ Agwatana abɛ zhɛbɛ.

10Bɛɛ n hiɛŋ, Ta swana n-ndumwa mi tigesere tu utakada ga o, iwɛnɛ ta aka gwumwongonu ya.

11Ga bụtụ na zasa ririri, na ta tuhwulo nu uzawa tiririri tu bwa waa, ga bụtụ na 'yajɛ ahaŋsa tiri, na ta tuhwulo na ahaŋsa ubwa tiri waa, ga bụtụ tiririri na ta

© 2008 Bible Society of Nigeria.

tuhwulo ne tiririri tu bwa waa, ga bụtụ bi tijilo ba Agwatana, na ta tuhwulo ne tijilo tu bwa waa.

12Hioko ma, Gamba ta me ci kakayɛ; ule mu namɛ ni i'ɛlɛ mi, maa Ma pana bụtụ bụtụ te teni cɛŋ nu ugondu na baa njɛ.

13Gamba n shɛ Alfa keeni Omɛga, bụtụ bi hiiŋ, na bụtụ bu umɛwɛɛ, Umozhingo keeni Ukwunanga.

14Atwa na nyashɛnjɛ otogwo aba, iwɛ maa a 'yaga ụhwada ụ'wụ'wụ ata uraiŋ, maa e teni no shidubo e zhe nu ụshɛpwụ ata gwoje.

15Ama shiwawa, ne ekwupenyi, na anjɛ-tuwɛle, na akwụnɛ-atwa, na anjɛ-tuwa, na atwa elele na lubi ụzagwụ a na kaa a dwa ụŋ, aba zhɛ a nama no tupohondo tu ụshɛpwụ ata.

16Gamba ge Jisus N tumwanɛ butumwa mi ba azuba maa la ijɛ tiseyida no ofwo hiŋ na shɛ tu'ulwatagwụ-tụ-ụhiɛŋshɛ-Agwangwama. Gamba n shɛ bini keeni ụlamụ Devid, Unagbajɛ ata wa ta raawụụ na aasavwungwa.

17Tu Mpiala keeni biyikwo ata bu ufwo hiɛŋ, Zhajɛ! Bụtụ na hwụjɛ, gɛ bi nɛ hiɛŋ, Zhajɛ! Bụtụ na i'uyɛ gwụmɛ, ga zhajɛ; bụtụ na yaa kwụlanɛ, ga lashɛga meni mu uraiŋ arahaŋ.

Iwɛ Imɛwɛɛ

18Ma tɛtagana bụtụ be elele na hwụjɛ n-ndumwa mi tiseyida tu utakada ga unu; maa yaa shɛ bụtụ be elele ba kaana inyɛ iyi nu bwa, asha Agwatana zhɛ a kaana bu du tishikpe tu na ti 'nyeci nu utakada ga.

19Bụtụ be elele na kaa ba munanana n-ndumwa mi tigesere tu utakada ga, asha Agwatana zhɛ a munanana du urobwo ubwa nu ụ'wụ'wụ ata uraiŋ keeni una ụshɛpwụ ata tijilo keeni iyi nɛ ee 'nyeci nu utakada ga.

20Bụtụ na ba duma n-ndumwa mu ga hiɛŋ, Iiŋ, Gamba ta me ci kakayɛ. Ami! Oo Agwangwama Jisus, zhajɛ!

21Go tulubo-ti-biye ta Agwangwama tu Jisus Krast tu nama ne hiŋ hwɛɛ. Ami!

© 2008 Bible Society of Nigeria.

Esclarecimento

Trata-se de iniciativa particular, com os seguintes objetivos: (i) colaborar para divulgação dos diversos textos bíblicos disponíveis, e, (ii) facilitar o acesso a esses textos, inclusive por meio de download.

Todo esforço em tornar a Palavra de Deus acessível a todos, em quaisquer localidades e falantes das mais diversas línguas, precisa ser um objetivo de todos os que são guiados pelo Espírito Santo. Ele inspirou o profeta Jeremias a dizer "não ensinará jamais cada um ao seu próximo, nem cada um ao seu irmão, dizendo: Conhece ao SENHOR, porque todos me conhecerão, desde o menor até ao maior deles, diz o SENHOR" (Jer. 31:34).

Jesus, também, falou assim: "e será pregado este evangelho do reino por todo o mundo, para testemunho a todas as nações" (Mat. 24:14).

Muitas organizações foram constituídas com o propósito de fazer a Bíblia disponível nas diversas línguas. Não é uma tarefa simples. Anos de trabalho, dedicação e entrega são necessários para esta tão extraordinária missão.

O texto deste trabalho está disponível na internet, em páginas eletrônicas de organizações que produzem ou divulgam bíblias, sem acréscimos de notas ou comentários. Assim, reconhecendo e respeitando os direitos que possuem sobre seus trabalhos, incumbe a todos os que amam a Palavra de Deus, o esforço em contribuir para amplificar sua divulgação.

Se possível, faça download do texto, para que sejamos, também, guardiões da Bíblia, e, com isso, preservando-a para as futuras gerações.

Divulga a Palavra de Deus, ela mostra o Caminho e permite a todos, que se conheça Sua vontade, em todos os lugares e épocas.

Marcel da Glória Pereira

2021, Vitória/ES - Brasil

Capa: Pôr do sol. Trata-se de imagem disponibilizada na internet, dentre as que não informam haver restrição ao uso.